AUTHOR:

ORATORES ATTICI

TITLE:

ORATORES ATTICI, ET QUOS SIC VOCANT ...

PLACE:

LONDINI

DATE:

1828

Master Negative #

93-81509

COLUMBIA UNIVERSITY LIBRARIES
PRESERVATION DEPARTMENT

BIBLIOGRAPHIC MICROFORM TARGET

Original Material as Filmed - Existing Bibliographic Record

Oratores Graeci.

Oratores Attici et quos sic vocant Sophistae opera et studio Gulielmi Stephani Dobson... Londini, Dove, 1828.

16 v. $23\frac{1}{2}$ cm.

Added special title-pages for each volume.

Contents.--t.1. Antiphon et Andocides.--t.2. Lysias.--t.3. Isocrates.--t.4. Isaeus, Dinarchus, etc.--t.5-11. Demosthenes.--t.12. Aeschines.--t.13. Antiphontis, Andocidis et Lysiae interpretatio Latina.--

9-28-4 OK

Continued on next card

Restrictions on Use:

TECHNICAL MICROFORM DATA

FILM SIZE: 35mm. REDUCTION RATIO: 11x

IMAGE PLACEMENT: IA (IIA) IB / IIB

DATE FILMED: 6/21/93 INITIALS F.C.

FILMED BY: RESEARCH PUBLICATIONS, INC WOODBRIDGE, CT

Master Negative #

93-81509

COLUMBIA UNIVERSITY LIBRARIES
PRESERVATION DEPARTMENT

BIBLIOGRAPHIC MICROFORM TARGET

Original Material as Filmed - Existing Bibliographic Record

Oratores Graeci. Oratores Attici ... 1828.
(Card 2)

t.14. Isocratis, Isaei, Dinarchi, Lycurgi, Demadis et Sophistarum interpretatio Latina.--t.15. Demosthenis interpretatio Latina.--t.16.Demosthenis et Aeschinis interpretatio Latina.

Copy in Classics Reading Room.

9-24-48 ok

Restrictions on Use:

TECHNICAL MICROFORM DATA

FILM SIZE: 35mm REDUCTION RATIO: 11x

IMAGE PLACEMENT: IA (IIA) IB, IIB

DATE FILMED: 6/21/93 INITIALS F.C.

FILMED BY: RESEARCH PUBLICATIONS, INC WOODBRIDGE, CT

GUIDE TO CONTENTS
for

ORATORES ATTICI

REEL	MASTER NEGATIVE #	DATE	VOLUME
1	93-81509	1828	v. 1
		1828	v. 2
		1828	v. 3
2	93-81510	1828	v. 4
		1828	v. 5
		1828	v. 6
3	93-81511	1828	v. 7
		1828	v. 8
		1828	v. 9
4	93-81512	1828	v. 10
		1828	v. 11
		1828	v. 12
		1828	v. 13
5	93-81513	1828	v. 14
		1828	v. 15
		1828	v. 16

REEL 1

VOLUME 1

1828

VOLUME 2

1828

VOLUME 3

1828

AIIM

Association for Information and Image Management

1100 Wayne Avenue, Suite 1100
Silver Spring, Maryland 20910

301/587-8202

Centimeter

Inches

MANUFACTURED TO AIIM STANDARDS
BY APPLIED IMAGE, INC.

VOLUME 1

ORATORES
ATTICI

ET QUOS SIC VOCANT

SOPHISTÆ

OPERA ET STUDIO

GULIELMI STEPHANI DOBSON A.M.

REGIÆ SOCIETATIS LITERARUM SOCII

TOMUS PRIMUS

ANTIPHON ET ANDOCIDES

LONDINI

EXCUDIT J. F. DOVE

(APUD QUEM ETIAM VENEUNT)

A. S. MDCCCXXVIII.

ANTIPHONTIS

ET

ANDOCIDIS

QUÆ EXSTANT OMNIA

INDICIBUS LOCUPLETISSIMIS

VARIETATE LECTIONIS

CONTINUA INTERPRETATIONE LATINA

ANNOTATIONIBUS VARIORUM

H. STEPHANI HAUPTMANNI
TAYLORI MARKLANDI REISKII SLUITERI
ALIORUMQUE ET SUIS

ILLUSTRAVIT

GULIELMUS STEPHANUS DOBSON A.M.

REGIÆ SOCIETATIS LITERARUM SOCIUS

PRÆFIGUNTUR ADVERSARIA

NUNC PRIMUM PUBLICI JURIS FACTA

PETRI PAULI DOBREE

GRÆCARUM LITERARUM APUD CANTABRIGIENSES

NUPER PROFESSORIS REGII

LONDINI

PROSTANT APUD J. F. DOVE

A. S. MDCCCXXVIII.

PETRI VAN SPAAN
DISSERTATIO HISTORICA*
DE
ANTIPHONTE,
ORATORE ATTICO.

CAPUT PRIMUM.

Cum me ad Oratores Atticos legendos contulissem, ut inde et nativum sermonis Attici leporem cognoscerem, et juris Attici, a quo tanquam fonte Romanorum Jus Civile fluxisse constat, notitiam haurirem, non poteram hujus lectionis exordium rectius capere, quam ab Antiphonte Rhamnusio, quem Hermogenes de Formis Oration. Lib. II. p. 498. Suidas v. Μοχθηρὸς, aliique Grammatici vocant decem Oratorum Atticorum antiquissimum. Cumque scirem, quantum referat ad scriptorem bene intelligendum, nosse ejus vitam, mores, instituta, res gestas, ingenii monumenta, et alia ejus generis, quidquid ullo modo ad Antiphontem pertineret, diligenter quærere institui. Congestis omnibus, et ad severius examen revocatis, animadverti, hujus Oratoris historiam multis difficultatibus impediri, quas non omnes superarint duo excellenti ingenio et doctrina Viri, qui ante nos in Antiphontis historia illustranda egregiam operam collocarunt, Ioan. Ionsius de Scriptoribus Hist. Philosoph. p. 256. et Ioan. Taylorus Lection. Lysiacar. c. VII. Acuente deinde, ut fieri solet, ipsa difficultate industriam, digna materia visa est, in qua explicanda, quamvis tenues, necdum maturitatem assecutas, ingenii vires, adolescens sedecim annorum periclitarer; præsertim cum Præceptor meus nunquam satis laudandus, David Ruhnkenius V. C. a quo uno, quidquid sum, in hocce studiorum genere me totum profectum esse, gratus fateor, pro singulari sua in me benevolentia, varia mihi ad Antiphontem perti-

* Prodiit A. 1765. Lugduni Batavorum opusculum hoc elogio inscriptum: Dissertatio historica de Antiphonte, oratore Attico, quam, annuente deo, sub præsidio Viri celeberrimi Davidis Ruhnkenii, Historiarum et Eloquentiæ in Acad. Lugd. Bat. Professoris ordinarii, publico examini subjicit Petrus van Spaan, Hensbroeka Westfrisius, Auctor, d. XV. Maii MDCCLXV. in quarto, implens paginas 52. Quod opusculum tametsi haud deerunt, qui Ruhnkenio ipsi malint tribuere, cujus multas magnasque partes in eo conscribendo fuisse constat, ego tamen, hic loci typis Lipsiensibus recusum exhibens, Spaanii nomen, qui se auctorem opusculi tulit, servari, et ignobilius præferri nobiliori, satius duxi.

nentia ex insigni ineditorum librorum apparatu suppeditaret. Antiphontis igitur historiam ita enarrabimus, ut primum videamus, quantus Orator fuerit, tum qualem se in republica administranda præbuerit, denique quæ ingenii monumenta ad posteritatem transmiserit. Quibus explicatis, de aliis etiam Antiphontibus, qui vulgo cum Antiphonte Rhamnusio confundi solent, dicemus.

Natus est Antiphon Rhamnusius Athenis patre Sophilo Olymp. LXXV, 1. vel 2. in quos ipsos annos incidit bellum, quod Xerxes magno damno suo intulit Græciæ. Hoc Antiphontis natale tempus, quamvis paulo laxius, tradunt Photius Biblioth. Cod. CCCIX. et Pseudo-Plutarchus in vita X. Rhetorum: quorum sententiam, temporum rationibus congruentem, sequi non dubitamus. Eandem merito secutus est eximius Antiquitatis Atticæ interpres, Edvard. Corsinus Fast. Att. T. III. p. 166. Gravissimus error est, et ne dignus quidem refutatione, Tzetzæ Scholio in Hermogenem inedito, quod infra proferemus, ubi Antiphontem, scribit, Platonis ætate vixisse, vel certo vix Socratis ætatem attigisse. Φῦλος Antiphontis pater dicitur apud Clement. Alexandr. Strom. I. p. 365. sed recte Σώφιλον restituit Io. Potterus. Harpocration: Ἀντιφῶν, εἷς τῶν δέκα ῥητόρων, Σωφίλου μὲν υἱὸς, ἀπὸ τῆς φυλῆς δὲ Ῥαμνούσιος. Quem locum imperitus compilator, Phavorinus, turpiter fœdavit, et in grande suum, sed pene inutile, Lexicon retulit: Ἀντιφῶν, εἷς τῶν δώδεκα ῥητόρων, φιλοσόφου μὲν υἱὸς, ἀπὸ τῆς φυλῆς δὲ Ἀμνούσιος. Sic non sola Editio Veneta habet, ut Taylor. ad Lys. p. 184. putat, sed etiam Romana et Basileensis.

Eodem fere tempore lucem vidit inclytus ille Sophistarum Pater, Gorgias Leontinus, quem Antiphonte nostro paulo antiquiorem fuisse recte tradit Plutarch. l. c. γέγονε δὲ κατὰ τὰ Περσικὰ, καὶ τὸν Γοργίαν σοφιστὴν, ὀλίγῳ νεώτερος αὐτοῦ. cui consentit Suidas v. Ἀντιφῶν. ἦρξε τοῦ δικανικοῦ χαρακτῆρος μετὰ Γοργίαν. Sed alia omnia reperiuntur apud Photium: ὀλίγῳ πρότερον Γοργίου τοῦ σοφιστοῦ γεγονώς. Utrumque locum conferens Fabric. Bibl. Græc. L. II. c. 26. Pseudo-Plutarchi sententiam probat, rejecta Photiana. Verum hic non Photii error est, sed librarii. Nam Photius et ipse sine dubio scripserat: ὀλίγῳ νεώτερος Γοργίου etc. Vulgata ejus lectio ex bene computata temporum ratione satis refellitur. Floruit Gorgias circiter Olymp. LXX. ut testatur idoneus auctor, Plinius Hist. Nat. XXXIII. 4. quem sequi malim, quam Porphyrium apud Suidam v. Γοργίας, Gorgiam ad Olymp. LXXX. referentem. Porphyrii sententiam Suidas etiam repudiat. Recte. Nam Periclis præceptor fuit Gorgias, eodem Suida auctore; quamvis sciam, Philostratum de Vit. Soph. I. p. 493. tradere, Gorgiam a Pericle, non juvene, sed sene, auditum esse. Jam quomodo Pericles, quem jam Olymp. LXXXI, 2. exercitui præfuisse, ex Diodoro Siculo XI. 85. constat, Gorgiæ disciplina usus sit, si is Olympiade demum LXXX. lucem viderit? Hæc si inter se contulisset H. Dodwellus Exerc. II. de Ætate Pythag. p. 218. aliter suas de Gorgiæ ætate rationes instituisset. Sed quærit Olearius ad Philostr. l. c. quomodo, quod Suidas de Gorgia Periclis magistro narrat, verum esse queat, si, quod Diodor. Sicul. XII. 53. ait, Gorgias Leontinæ legationis princeps, Athenas demum venerit Olymp. LXXXVIII, 2. Respondet pro nobis Vir Summus, nuper literis nostris acerbo fato ereptus, P. Wesselingius ad Diodor. Sicul. l. c. Gorgiam etiam ante illud tempus Athenas profectum videri. Quod verissimum esse, ex ipso Philostrato p. 493. colligas, narrante, Gorgiam Athenienses contra Persas incitasse, et eos, qui in pugna Salaminia cecidissent, oratione funebri decorasse. Accidit autem illa pugna Olymp. LXXV, 1. Nec inde aliqua difficultas oritur, quod ab eodem Suida Gorgias dicitur magister Isocratis, qui Olympiad. LXXXVI, 1. demum natus est. Facile enim omnis dubitatio tollitur, si ad longissimam Gorgiæ ætatem, ad annum usque CIX. provectam, animum attendamus. Immo sub puerilem ætatem Isocratis maxime in Græcia floruit Gorgias. Itaque Eusebius in Chronico illum refert ad Olymp. LXXXVI. non annum natalem designans, sed tempus, quo in primis ejus nomen celebratum sit. Ex his breviter disputatis cogere licet, Gorgiam, sicut Plinius dicit, jam floruisse Olympiade LXX. atque adeo Antiphontem Gorgia fuisse juniorem. Forte nec alienum fuerit statuere, Antiphontem audivisse Gorgiam docentem, vel publice disputantem. Sed hoc, tacentibus historicis antiquis, in medio relinquimus.

Philostratus de Vitis Sophist. I. p. 489. et Plutarchus l. c. Antiphontem, tradunt, bene dicendi arte imbutum esse a patre Sophilo, qui non modo rhetoricam scholam aperuerit, sed etiam plures illustrioris loci juvenes, in his Alcibiadem, erudiverit. Sed hoc in dubium vocat Præstantissimus Taylorus Lect. Lysiac. c. VII. quod satis aliunde constet, ludum Rhetorices multo serius Athenis esse institutum. Certe Cicero Bruto c. 12. Lysiam, scribit, 'primo profiteri solitum artem esse dicendi.' Photius et Pseudo-Plutarchus l. c. ipsum Antiphontem hujus rei auctorem produnt. Verum ante Lysiam et Antiphontem talem ludum Athenis aperuerat Gorgias, si credimus Interpreti MS. Aphthonii, cujus specimen dedit Montfaucon. Bibl. Coislin. p. 593. τὸν δὲ Γοργίαν Ἀθηναῖοι κατέσχον, καὶ τοὺς ἑαυτῶν παῖδας παρέσχον αὐτῷ μαθησομένους. Ceterum quod Philostratus et Plutarchus dicunt, Alcibiadem a Sophilo eruditum, id ipsum evertit Plutarchus, cum mox ait, Alcibiadem non nisi senem Antiphontem videre potuisse. Si igitur filium non nisi senem vidit, quomodo patre Sophilo uti magistro potuit? Hæc

sane, inter se pugnantia et absurda, satis indicant, Pseudo-Plutarchum veterum Oratorum vitas nullo judicio consarcinasse. Antiphontis magistrum ignorari, Suidas scribit. Quæ forte causa est, cur a nonnullis, teste Philostrato l. c. habitus sit αὐτομαθῶς σοφός.

Eruditus Antiphon sive a patre Sophilo, sive ab aliis, totum se dedit excolendæ Eloquentiæ, in qua consecutus est felici studio suo, ut artem Rhetoricam vel princeps invenisse, vel inventam amplificasse dicatur. Philostratus l. c. Ῥητορικὴν δὲ τὸν Ἀντιφῶντα, οἱ μὲν οὐκ οὖσαν εὑρεῖν, οἱ δὲ εὑρημένην αὐξῆσαι. Cum Philostrato junge Diodorum apud Clement. Alex. Strom. I. p. 365. Posteaquam vero Antiphontis in hoc genere facultas celebrari cœpisset, tum juvenes illum frequentabant, ut vera eloquentia a tanto magistro imbuerentur; tum rei, quorum vel fortunæ, vel caput in periculo essent, ut sibi orationes componeret, a se in judicio recitandas. E discipulis, quos sine dubio habuit plurimos, unus tantum commemoratur, sed qui possit esse instar sexcentorum. Est ille immortalis belli Peloponnesiaci scriptor, Thucydides, qui eloquentiæ gravitate, ingenii altitudine, fide, prudentia, Historicorum parem habet neminem. Hujus rei testes sunt Marcellinus in vita Thucydidis p. 4. Anonymus vitæ Scriptor p. 10. Suidas v. Ἀντιφῶν, et v. Θουκυδίδης. Nec his opponendus est Cæcilius, Rhetor Siculus, e cujus commentario de Antiphonte Photius et Pseudo-Plutarchus referunt, Thucydidem Antiphontis fuisse magistrum: Καικίλιος δὲ ἐν τῷ περὶ αὐτοῦ συντάγματι, Θουκυδίδου τοῦ συγγραφέως μαθητὴν τεκμαίρεται γεγονέναι, ἐξ ὧν ἐπαινεῖται παρὰ αὐτῷ ὁ Ἀντιφῶν. Nam salva res est, Codd. MSS. Plutarchi pro μαθητὴν exhibentibus διδάσκαλον. Quod unice tenendum. Vid. Taylor. V. C. Lect. Lys. c. VII. Veniam damus immortali Viro, Ger. Io. Vossio de Rhetoricæ Nat. et Const. c. XI. quem vitiosa Plutarchi scriptura induxit, ut in alia omnia iret. Congruunt etiam temporis rationes. Nam cum Thucydides natus sit Olympiad. LXXVII, 2. ut demonstrat Dodwellus Annal. Thucyd. p. 13. Antiphontis, quippe octo vel novem annis majoris, discipulus potius fuit, quam magister. His accedit gravissima auctoritas Platonis Menexeno p. 403. ὅστις ἐμοῦ κάκιον ἐπαιδεύθη, μουσικὴν μὲν ὑπὸ Λάμπρου παιδευθεὶς, ῥητορικὴν δὲ ὑπ' Ἀντιφῶντος τοῦ Ῥαμνουσίου. Quibus verbis Thucydidem respici, dubio caret; ut tanto major sit error Io. Ionsii de Scriptor. Hist. Phil. p. 326. hunc Platonis locum de alio, quam nostro, Antiphonte accipientis: quem veteres Scriptores, qui eo respexerunt, Aristides Or. Plat. II. p. 131. Hermogenes de Form. Orat. II. p. 497. Themistius Or. XXVI. p. 329. et Athen. XI. p. 506. F. in viam reducere potuissent. Quæ cum ita sint, non est mirandum, veteres Criticos in Thucydidis libris Antiphontis imitationem deprehendisse. Egregium est vetus Scholion, quod

ad Thucyd. IV. p. 317. e MS. protulit Vir Summus, Car. Andr. Dukerus: Ἰστέον ὅτι εἰς τὸ κομψὸν τῆς φράσεως Θουκυδίδης Αἰσχύλον καὶ Πίνδαρον ἐμιμήσατο. εἰς δὲ τὸ γόνιμον τῶν ἐνθυμημάτων τὸν ἑαυτοῦ διδάσκαλον Ἀντιφῶντα. εἰς δὲ τὴν λέξιν Πρόδικον, ὅθεν καὶ Προδίκου λέξιν ἐν τῷ κειμένῳ σημειούμεθα. εἰς δὲ τὸ γνωμικὸν τοὺς Ἰσοκρατικοὺς, Εὐριπίδην καὶ τοὺς ἄλλους· τοῖς γὰρ αὐτοῖς χρόνοις ἦσαν. εἰς δὲ τὴν οἰκονομίαν τὸν Ποιητήν. ubi miror, Virum Clar. non vidisse, pro Ἰσοκρατικοὺς legendum esse Σωκρατικούς. Sed hic non est prætereundum insigne testimonium, quod gratus discipulus Thucydides perhibet doctori suo Antiphonti, l. VIII. p. 545. Ἀντιφῶν, ἀνὴρ Ἀθηναίων τῶν καθ' ἑαυτὸν ἀρετῇ τε οὐδενὸς ὕστερος, καὶ κράτιστος ἐνθυμηθῆναι γενόμενος, καὶ ἃ ἂν γνοίη εἰπεῖν. Quibus verbis, quamvis paucis, perfecti Oratoris descriptio continetur. Certatim hunc Thucydidis locum imitati sunt Sophistæ. Philostratus de hoc ipso Antiphonte p. 498. ἱκανώτατος ἀνθρώπων ἔδοξεν εἰπεῖν τε καὶ γνῶναι. Sinesius in Dione p. 41. Δίων ὁ Προυσαεὺς, περιττὸς ἀνὴρ εἰπεῖν τε καὶ γνῶναι. Ac forte eundem locum in animo habuit auctor Epitaphii Harpocrationi positi, et nondum editi, quod A. Gallandus Athenis descripsit, et cum Grævio communicavit, e cujus Bibliotheca cum aliis inscriptionibus pervenit in Burmannianam. Est autem hocce:

ΣΜΙΚΡΟΣ ΟΥ ΣΜΙΚΡΟΝ ΚΑΛΥΠΤΩ
ΤΥΜΒΟΣ ΑΝΔΡΑ ΕΠΕΙ ΣΟΦΩΝ
ΔΩΡΑ ΜΟΥΣΕΩΝ ΜΕΓΙΣΤΑ ΤΩΝ
ΟΔΕΞΟΧΟΝ ΛΑΧΩΝ
ΑΡΠΟΚΡΑΤΙΩΝ ΠΡΟΣ ΑΣΤΩΝ
ΤΡΙΣ ΜΑΚΑΡ ΚΛΕΙΖΕΤΑΙ
ΟΥΝΕΚ ΗΝ ΡΗΤΩΡ ΜΕΝ ΕΙΠΕΙΝ
ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ Δ Α ΧΡΗ ΝΟΕΙΝ.

Præceptor mei amantissimus, Dav. Ruhnkenius, cui hanc inscriptionem debeo, me monuit, versus esse trochaicos, hoc modo constituendos:

Σμικρὸς οὐ σμικρὸν καλύπτω τύμβος ἄνδρ', ἐπεὶ σοφῶν
Δῶρα Μουσέων μέγιστα, τῶν ὅδ' ἔξοχον λαχὼν
Ἀρποκρατίων πρὸς ἀστῶν τρὶς μάκαρ κλεΐζεται,
Οὕνεκ' ἦν ῥήτωρ μὲν εἰπεῖν, φιλόσοφος δ' ἃ χρὴ νοεῖν.

Quamquam idem fatebatur, vs. 2. aliquid superesse difficultatis.*

Satis, ni fallor, demonstravimus, Thucydidem ab Antiphonte esse eruditum. Sed antequam hinc discedamus, diligenter excu-

* Gallandus putat, Epitaphium esse Harpocrationis, cujus exstat Lexicon decem Rhetorum. Sed cum tot fuerint Sophistæ hoc nomine, quis dixerit, cui illorum hoc Epitaphium positum sit? Dubito etiam, an Harpocration Lexicographus, ortu Alexandrinus, Athenis docuerit, vel adeo diem obierit supremum. Constantinopolin vocatum esse, patet e Libanio Ep. 271. P. Ælii Harpocrationis, qui et Proclus dictus est, memoriam conservat lapis apud Muratorium Inscript. p. 138, 2.

tiendus est locus obscurus et difficilis Hermogenis de Form. Orat. II. p. 496. ubi alia omnia traduntur. Haud alienum fuerit ipsum locum huc referre: Δύο δὲ ['Αντιφῶντες] οἱ σοφιστεύσαντες, ὧν εἷς μέν ἐστιν ὁ ῥήτωρ, οὗπερ οἱ φονικοὶ φέρονται λόγοι, καὶ δημηγορικοὶ, καὶ ὅσοι τούτοις ὅμοιοι· ἕτερος δὲ ὁ καὶ τερατοσκόπος, καὶ ὀνειροκρίτης λεγόμενος γενέσθαι, οὗπερ οἵ τε περὶ τῆς ἀληθείας λέγονται λόγοι, καὶ ὁ περὶ ὁμονοίας, καὶ οἱ δημηγορικοὶ, καὶ ὁ πολιτικός. ἐγὼ δὲ ἕνεκα μὲν τοῦ διαφόρου τῶν ἐν τοῖς λόγοις τούτοις ἰδεῶν, πείθομαι δύο τοὺς 'Αντιφῶντας γενέσθαι· πολὺ γὰρ ὡς ὄντως τὸ παραλλάττον τῶν ἐπιγραφομένων τῆς ἀληθείας λόγων πρὸς τοὺς λοιπούς. ἕνεκα δὲ τοῦ καὶ παρὰ Πλάτωνι, καὶ παρ' ἄλλοις ἱστορουμένου, πάλιν οὐ πείθομαι. Θουκυδίδην γὰρ 'Αντιφῶντος εἶναι τοῦ 'Ραμνουσίου μαθητὴν ἀκούω πολλῶν λεγόντων. καὶ τὸν μὲν 'Ραμνούσιον εἰδὼς ἐκεῖνον, οὗπέρ εἰσιν οἱ φονικοὶ, τὸν Θουκυδίδην δὲ πολλῷ κεχωρισμένον, καὶ κεκοινωνηκότα τῷ εἴδει τῶν τῆς ἀληθείας λόγων, πάλιν οὐ πείθομαι. οὐ μὴν ἀλλ', εἴτε εἷς ὁ 'Αντιφῶν ἐγένετο, δύο λόγων εἴδεσι τοσοῦτον ἀλλήλων διεστηκότων χρησάμενος, εἴτε καὶ δύο, χωρὶς ἑκάτερος, ὁ μὲν τοῦτο, ὁ δὲ ἐκεῖνο μετελθὼν, ἀνάγκη χωρὶς περὶ ἑκατέρου διελθεῖν.

Subjiciamus huic loco Scholia inedita duorum Grammaticorum, Ioannis Siceliotæ, et Tzetzæ, quorum illa Parisiis e Cod. Camill. Falconeti, Viri Clarissimi, hæc Leidæ e Cod. Bibliothecæ publicæ descripsit, et humanissime mecum communicavit Cel. Ruhnkenius.

Τερατοσκόπος] ὀνείρους τε καὶ τέρατα πολλοῖς ἐφερμηνεύων. ὁ τερατοσκόπος 'Αντιφῶν ἦν 'Αλεξάνδρου χρόνοις. ὁ 'Αντιφῶν δ', ᾧπερ 'Ραμνοῦς ἦν ἡ πατρὶς, ὡς λέγει, ἰσοχρονῶν ἦν Πλάτωνι, ἢ μόλις τῷ Σωκράτει. εἴτεως ἦν διδάσκαλος, ὡς γράφει, Θουκυδίδου. ὕστερος Εὐριπίδου γὰρ 'Ηρόδοτος ὑπῆρχε. οὐκ 'Ηροδότου γράφοντος, παῖς ἦν ὁ Θουκυδίδης; ὁ δ' Εὐριπίδης συγχρονῶν ὑπῆρχε τῷ Σωκράτει. πῶς οὖν ὁ Πλάτων, ὥσπερ φησὶν, 'Αντιφῶντα λέγει; πῶς καὶ ῥητόρων πρώτιστος ὁ 'Αντιφῶν, ὡς εἶπε; οὐκ ἦν Λυσίας πρὸ αὐτοῦ, Γοργίας, 'Ισοκράτης; Tzetzes.

Θουκυδίδην] Σημείωσαι ὅτι ὁ Θουκυδίδης 'Αντιφῶντός ἐστι τοῦ 'Ραμνουσίου μαθητής· ἡ δὲ ἱστορία καὶ παρὰ τῷ Πλάτωνι. Io. Siceliota.

Πολλῷ κεχωρισμένον] Τὸν Θουκυδίδην μὲν αὐτὸς ὁ Πλάτων, φησὶ, λέγει τοῦ 'Αντιφῶντος μαθητὴν εἶναι τοῦ 'Ραμνουσίου, οὗ 'Αντιφῶντος μέν εἰσιν οἱ φονικοὶ τῶν λόγων. ἐγὼ τὸν χαρακτῆρα δὲ τῶν Θουκυδίδου βλέπων, τοῖς λόγοις ἐξισούμενον τοῖς περὶ ἀληθείας, τοῦ 'Αντιφῶντος μαθητὴν κρίνω τὸν Θουκυδίδην, τοῦ ὅσπερ συγγεγράφηκε τοὺς ἀληθεῖς τοὺς λογούς. Tzetzes.

Κεκοινωνηκότα] Τοῦτο λέγει, ὅτι ὁ μὲν Πλάτων φησὶ τὸν Θουκυδίδην 'Αντιφῶντος εἶναι τοῦ 'Ραμνουσίου μαθητὴν, οὗ εἰσὶν οἱ φονικοί. ἐγὼ δ' οὐ πείθομαι κατανοῶν Θουκυδίδην οὐ χρώμενον τῷ εἴδει τῶν λόγων τῶν φονικῶν, ἀλλὰ τῷ εἴδει τῶν τῆς ἀληθείας, ὥστε μοι δοκεῖν τὸν Θουκυδίδην τοῦ ἑτέρου 'Αντιφῶντος εἶναι μαθητὴν τοῦ γράψαντος τοὺς περὶ ἀληθείας λόγους. Io. Siceliota.

Περὶ ἑκατέρου διελθεῖν] Εἴτε δύο εἰσὶν 'Αντιφῶντες, καὶ τούτων ὁ ἕτερος μὲν τοὺς φονικοὺς, ἅτερος δὲ τοὺς περὶ ἀληθείας ἔγραψε, τοσοῦτον ἀλλήλων τῷ εἴδει διεστηκότας, εἴτε εἷς ἐστὶν 'Αντιφῶν, διαφόροις εἴδεσι λόγων χρησάμενος, χρὴ περὶ τῶν ἑκατέρων τῶν βιβλίων τῶν χαρακτήρων διαλαβεῖν. Io. Siceliota.

Jam videamus, quid boni afferat Hermogenes. Primum recte observat, duos fuisse Antiphontes, eloquentiæ laude claros, alterum Rhamnusium, a quo profecti sint λόγοι φονικοὶ, καὶ δημηγορικοὶ, καὶ ὁ πολιτικός. alter prodigiorum et somniorum interpres, qui scripserit λόγους περὶ ἀληθείας, et περὶ ὁμονοίας. Sequimur enim in hoc loco enarrando certissimam emendationem Taylori Lect. Lys. c. VII. qua λόγους δημηγορικοὺς et λόγον πολιτικὸν Antiphonti 'Ονειροκρίτῃ aufert, redditque vero auctori, Antiphonti Rhamnusio. Quid deinde dicere velit Hermogenes, facilius divinatur, quam clare intelligitur. Adeo locus obscurus est, et librariorum forte culpa depravatus. Mens ejus, ni fallimur, hæc est: scire se, Platonem, aliosque plures scripsisse, Thucydidem ab Antiphonte Rhamnusio esse eruditum, sed eundem se scire, Thucydideum dicendi genus ab eo, quo usus sit Antiphon Rhamnusius, prorsus discrepare, et propius accedere ad illud, quo scriptæ sint Antiphontis, somniorum interpretis, orationes περὶ ἀληθείας, non igitur alienum videri credere, Thucydidem Antiphontis 'Ονειροκρίτου disciplina fuisse institutum. Sic certe Hermogenem uterque Scholiastes intellexit. Tandem in medio relinquit, utrum unus fuerit Antiphon, aliis in libris aliud dicendi genus secutus, an duo, quorum alter λόγους φονικοὺς, alter λόγους περὶ ἀληθείας scripserit? Sic ille æstuat, et, quid certi statuat, non habet, facile, quid verum esset, reperturus, si veterum monimenta, quæ tum supererant, consulere, quam conjecturis indulgere, maluisset. Nihil autem levius est Hermogenis conjecturis. Nam si verum est, quod Tzetzes tradit, Antiphontem, somniorum interpretem, Alexandri tempore vixisse, qui Thucydidis magister esse potuit? Sed de hujus Antiphontis ætate infra disputabitur. Præterea fallacissimum est argumentum, quod Hermogenes ducit a stili discrepantia. Isocrates Theopompum ad eloquentiam formavit, Demosthenem Isæus. At quis Theopompum oratione similem dicat Isocrati, aut Demosthenem Isæo? Ut vultus hominum diversi sunt, sic etiam ingenium, et, quæ ex ingenio nascitur, oratio. Sed tædet hæc pluribus confutare.

Persequamur potius oratoria Antiphontis studia. Ex eo, quod supra demonstravimus, Antiphontem Thucydidi in eloquentia viam præivisse, colligi potest, ab illo, Gorgiæ exemplo, ludum rhetoricum Athenis esse apertum: idque diserte confirmat Plutarchus de Gloria Atheniens. p. 1350. οὐ τοὺς ἐν ταῖς σχολαῖς τὰ μειράκια προ-

διδάσκοντας—τοὺς Ἰσοκράτους, καὶ Ἀντιφῶντας, καὶ Ἰσαίους. Quem locum Ionsius de Script. Hist. Phil. p. 326. de alio Antiphonte accipit, quod Antiphon post Isocratem nominatur. Sed hæc ratio non multum ponderis habet. Etenim veteres Scriptores sæpe negligunt illam in citandis auctoribus chronologicam ἀκρίβειαν. Anonymus Scriptor Rhetorices p. 24. Isocrati postponit Empedoclem; qui tamen diu ante Isocratem vixit: Αἱ δὲ τῆς ἑρμηνείας τοῦ λόγου τέσσαρες ἀρεταὶ—ὡς Ἰσοκράτει καὶ Ἐμπεδοκλεῖ, Διονυσίῳ, Φιλοστράτῳ καὶ Ἰαμβλίχῳ δοκεῖ. ubi Io. Schefferus etiam miratur, Empedoclem Isocrati postponi. Verum non dissimulabo, mihi in hoc loco blandiri acutissimam Cel. Præsidis conjecturam, Νεοκλεῖ reponentis pro Ἐμπεδοκλεῖ. quamvis sciam e Quinctiliano III. 1. 'Empedoclem primum movisse aliqua circa Rhetoricen.' Neocles rhetor laudatur a Scholiaste Hermogenes p. 362. et p. 365. Sed hæc ὡς ἐν παρόδῳ. Cum igitur Antiphon juvenes eloquentiæ studiosos præceptis imbueret, non satis habuit, illos ore erudire, sed in illorum etiam gratiam *primus* quidem, ut auctores sunt Quinctilian. III.1. Pseudo-Plutarchus et Photius, *Artem Rhetoricam composuit.* Hoc opus laudatur a Dionys. Halic. Ep. ad Ammæum p. 120. Ammonio v. Σημεῖον, Apsine Art. Rhet. p. 719. et forte, ut Ionsius de Script. Hist. Phil. p. 325. putat, a Galeno præf. ad Gloss. Hippocrat. Sed non est omittendus locus Pollucis VI. 143. ubi has ipsas τέχνας ῥητορικὰς laudans, adjicit: δοκοῦσι δ' οὐ γνήσιαι. Haud nobis constat, quas Pollux de hujus libri γνησιότητι dubitandi rationes habuerit: cumque liber interciderit, in neutram partem liquido pronunciari potest. Verum Polluci non tantum opponimus scriptores modo laudatos, sed etiam Grammaticum MS. antiquitate et eruditione præstantem, qui penes Celeb. Ruhnkenium est, e Cod. Bibliothecæ Sangermanensis descriptus. Is, ut voces locutionesque ab Atticistis temere proscriptas vindicet, hoc institutum tenet, ut illas ostendat, ab optimis et veterrimis scriptoribus esse usurpatas. Cumque inter hos scriptores, qui omnes Menandrum ætate superant, Antiphontem etiam ἐν τῇ ῥητορικῇ τέχνῃ referat, eo ipso satis indicat, se hunc librum veteris Antiphontis genuinum monimentum judicasse. Ex eodem Grammatico discimus, hanc *Artem* tribus libris constitisse. Quæ inde excerpta afferuntur, hæc sunt: Ἀπαρασκεύαστον. Ἀντιφῶν γ' ῥητορικῆς τέχνης. Hinc plane confirmatur conjectura doctissimi Jungermanni, qua in Polluce l. c. pro vulgato Ξενοφῶν reponit Ἀντιφῶν. † Ἀστοργία, Φιλοστοργία, Στοργή. Ἀντιφῶν ἐν β' περὶ τῆς ῥητορικῆς τέχνης. † Ὀλιγοφιλίαν. Ἀντιφῶν γ'. ubi tertius *Artis Rhetoricæ* liber intelligitur.

Nec tamen Antipho omnem ætatem contrivit eloquentiæ præceptis tradendis, sed majora ausus, gravissimam oratoris personam

suscepit, et magna cum laude sustinuit. Quinctilian. III. 1. 'hunc omnium primum orationem scripsisse' dicit. Quod Ger. Io. Vossius de Rhetor. nat. et const. p. 335. bene restringit ad orationes forenses, propterea quod Gorgias ante Antiphontem orationes scripsit. Et hoc modo Quinctiliani verba accipienda esse, ex aliis scriptoribus constat. Diodorus apud Clement. Alexandr. Strom. I. p. 365. πρῶτον δικανικὸν λόγον εἰς ἔκδοσιν γραψάμενον Ἀντιφῶντα. Photius: συντάξαι δὲ αὐτὸν καὶ πρῶτόν φασι τοὺς ἐν τοῖς δικαστηρίοις ἀγωνιστικοὺς λόγους. τῶν γὰρ πρὸ αὐτοῦ οὐδεὶς φαίνεται καθεὶς ἑαυτὸν εἰς τοῦτον τὸν ἀγῶνα, οὐδ' ἐστὶ λαβεῖν δικανικὸν λόγον τῶν Ἀντιφῶντι πρότερον γεγραμμένων. Similia habet Pseudo-Plutarchus. Antiphon igitur merito suo ab Hermogene de Form. Orat. II. p. 498. appellatur εὑρετὴς καὶ ἀρχηγὸς τοῦ τύπου τοῦ πολιτικοῦ. Omnem vero eloquentiam suam Antiphon dicavit civibus, qui aut alios accusare, aut semetipsos defendere pararent. Hi orationes, quas ab Antiphonte accepissent, ediscebant, et in judicio vel concione suo nomine recitabant. Semel tantum pro se ipso publice dixit, tanta vi eloquentiæ, ut nemo unquam melius causam suam orasse dicatur. Egregius est locus Thucydidis VIII. p. 545. καὶ ἐς μὲν δῆμον οὐ παριὼν, οὐδ' εἰς ἄλλον ἀγῶνα ἑκούσιος οὐδένα, ἀλλ' ὑπόπτως τῷ πλήθει διὰ δόξαν δεινότητος διακείμενος, τοὺς μέντοι ἀγωνιζομένους, καὶ ἐν δικαστηρίῳ, καὶ ἐν δήμῳ πλεῖστα, εἷς ἀνὴρ, ὅστις ξυμβουλεύσαιτό τι, δυνάμενος ὠφελεῖν· καὶ αὐτός τε, ἐπειδὴ τὰ τῶν τετρακοσίων ἐν ὑστέρῳ μεταπεσόντα ὑπὸ τοῦ δήμου ἐκακοῦτο, ἄριστα φαίνεται τῶν μέχρις ἐμοῦ ὑπὲρ αὐτῶν τούτων αἰτίας, ὡς ξυγκατέστησε, θανάτου δίκην ἀπολογησάμενος. Ultima Thucydidis verba respexit Cicero Bruto c. 12. 'quo (Antiphonte) neminem unquam melius ullam oravisse capitis causam, cum se ipse defenderet, se audiente, locuples auctor scripsit Thucydides.' Primus vero Antiphon ab iis, quibus orationes scripsisset, mercedem exegit. Diodorus apud Clem. Alex. Strom. I. p. 365. καὶ μισθοῦ συνηγορῆσαι πρῶτον δικανικὸν λόγον etc. Ammian. Marcell. XXX. 4. 'Antiphon ille Rhamnusius, quem ob defensum negotium omnium primum antiquitas prodidit accepisse mercedem.' Quæ res, cum illis temporibus parum liberalis hominis esse videretur, Antiphonti avaritiæ infamiam contraxit. Comici in primis, quorum tum summa erat licentia, hinc ejus reprehendendi ansam arripuerunt. Philostratus p. 499. καθάπτεται δ' ἡ κωμῳδία τοῦ Ἀντιφῶντος, ὡς δεινοῦ τὰ δικανικὰ, καὶ λόγους κατὰ τοῦ δικαίου ξυγκειμένους ἀποδιδομένου πολλῶν χρημάτων, αὐτοῖς μάλιστα τοῖς κινδυνεύουσι. Platonem, veteris comœdiæ poetam, hoc nomine Antiphontem perstrinxisse, docet Pseudo-Plutarchus: κεκωμῴδηται δὲ εἰς φιλαργυρίαν ὑπὸ Πλάτωνος ἐν Πεισάνδρῳ. Sic enim e Photio legendum pro σὺν Πεισάνδρῳ, quamvis contra Photius e Plutarcho emendandus videatur Oleario

ad Philostrat. l. c. Vid. Taylor. Lect. Lysiac. c. VII. Antiqui Rhetores Antiphonti solas fere tribuunt orationes judiciales, quasi aliud genus non attigisset. Hermogenes tamen loco supra allato *λόγους δημηγορικοὺς* commemorat. Recte. Nam constat, deliberativum etiam genus ab eo esse tractatum, sive ipse illas orationes ad populum habuerit, sive aliis, qui concionem habere vellent, scripserit. Tales fuerunt *ὁ Πολιτικὸς, ὁ περὶ τοῦ Λινδίων φόρου, ὁ περὶ τοῦ Σαμοθρᾴκων φόρου*, etc. quæ orationes sæpe commemorantur ab Harpocratione, aliisque Grammaticis. Præter judiciales et deliberativas Antiphon etiam, Gorgiæ exemplo, scripsit sophisticas. Philostratus p. 500. *σοφιστικοὶ δὲ καὶ ἕτεροι μὲν, σοφιστικώτερος δὲ ὁ ὑπὲρ τῆς ὁμονοίας.* Atque huc pertinet locus Ciceronis Bruto c. 12. Nam cum Cicero ex Aristotele narrasset, Gorgiam paratos habuisse locos communes, cum singularum rerum laudes vituperationesque conscripsisset, addit, 'huic Antiphontem Rhamnusium similia quædam habuisse conscripta.' Ad tales locos communes forte quis referat orationes undecim adhuc superstites, quæ tametsi in forensi argumento versantur, tamen quod nullum indicium vel accusatoris, vel rei, vel temporis habent, nihil aliud sunt, nisi loci communes, quibus vel ipse Antiphon, vel alii in simili re uterentur.

Quid Antiquitas de Antiphontis in dicendo facultate existimarit, satis ostendit tribuendo illi venerabili nomine Nestoris,

Τοῦ καὶ ἀπὸ γλώσσης μέλιτος γλυκίων ῥέεν αὐδή.

Vid. Philostrat. p. 498. Pseudo-Plutarchum et Photium in ejus vita. Ab eo etiam omnes clari in literis viri *παροιμιακῶς* appellati sunt Rhamnusii, ut Suidas refert v. *Ῥάμνος.* Thucydides, idoneus in primis judex, quam magnifice de ejus eloquentia senserit, ex eo loco, quem supra attulimus, apparet. De orationis compositione, qua usus est Antiphon, ita judicat Dionys. Halicarn. de Compos. verb. p. 9. *ἡ δὲ Θουκυδίδου λέξις, καὶ ἡ Ἀντιφῶντος τοῦ Ῥαμνουσίου καλῶς μὲν σύγκειται νὴ Δία, εἴπερ τινὲς καὶ ἄλλαι, οὐ μὴν ἡδέως γε πάνυ.* Idem in Isaeo p. 111. Antiphonti tribuit *τὸ αὐστηρὸν μόνον καὶ ἀρχαῖον*, addens pro solita sua in judicando acerbitate: *ἀγωνιστὴς δὲ λόγων οὔτε συμβουλευτικῶν, οὔτε δικανικῶν ἐστί.* Sed nos Thucydidi plus credimus, quam sexcentis Dionysiis. Haud mitius est judicium, quod idem Dionysius fert in Demosthen. p. 167. Ab Hermogene de Form. Orat. II. p. 497. Antiphon dicitur *πολιτικὸς μὲν καὶ κατὰ τὸ ἀληθινὸν, καὶ ἄλλως ἠθικὸς, ὥστε καὶ πιθανὸς—μεγέθει χρώμενος οὐκ ὀλίγῳ, καλῶς δέ πως συνυφασμένῳ.* ubi plura sunt huc pertinentia, quæ brevitatis causa omitto. Philostratus p. 500. *λόγοι δ' αὐτοῦ δικανικοὶ μὲν πλείους, ἐν οἷς ἡ δεινότης, καὶ πᾶν τὸ ἐκ τῆς τέχνης ἔγκειται.* Sic enim legendum esse ex Cod. Regio Paris. non *σύγκειται*, quod placuit Oleario, nos monuit Cel. Præses. Adde his

Libanium Opp. T. II. p. 480. Elegantissime de Antiphonte sententiam dixerunt Pseudo-Plutarchus et Photius, sive potius, quem illi ad verbum descripsisse videntur, Cæcilius in Commentario de Antiphonte: *ἔστι δὲ ἐν τοῖς λόγοις ἀκριβὴς καὶ πιθανὸς, καὶ δεινὸς περὶ τὴν εὕρεσιν, καὶ ἐν τοῖς ἀπόροις τεχνικὸς, καὶ ἐπιχειρῶν ἐξ ἀδήλου, καὶ ἐπὶ τοὺς νόμους καὶ τὰ πάθη τρέπων τοὺς λόγους, τοῦ εὐπρεποῦς μάλιστα στοχαζόμενος.* Quod judicium quin verum sit, et rei consentaneum, nemo, qui superstites Orationes legerit, dubitabit. Prope igitur adducor, ut credam, has orationes nunquam serio lectas esse a doctissimo et cetera accuratissimo viro, Io. Ionsio, qui de Script. Hist. Philos. p. 325. magna confidentia scribit, Antiphontis, quæ supersunt, orationes scholasticas esse atque fictas declamationes, et Antiphontis nil præter nomen habere. Sed hicce error commodius a nobis Capite III. profligabitur.

CAPUT SECUNDUM.

Jam Antiphontis ætate, ut quisque Athenis disertissimus erat, ita ad honores et munera reipublicæ tractanda maxime evehebatur. Antiphon igitur, omnibus eloquentiæ præsidiis instructus, non putavit sibi domi desidendum, sed animum esse ad rempublicam appellendum. Plutarchus: *δύναμιν λόγων κτησάμενος, ὥρμησε μὲν πολιτεύεσθαι.* Magni ejus opera Atheniensibus fuit in Bello Peloponnesiaco. Nam et duabus triremibus præfectus, et exercitus Prætor sæpe cum hoste conflixit, aliquot præclaras victorias reportavit, et Atheniensibus belli socios adjunxit. Plutarchus: *ὁτὲ μὲν δυσὶ τριηραρχῶν ναυσὶν, ὁτὲ δὲ στρατηγῶν, καὶ πολλαῖς μάχαις νικῶν, καὶ συμμαχίας μεγάλας αὐτοῖς προσαγόμενος.* Philostrat. p. 498. *ἐστρατήγησε πλεῖστα, ἐνίκησε πλεῖστα.* Verum multo luculentius beneficium contulit in patriam, augens rem navalem sexaginta triremibus, quæ viris armisque instructæ essent. Philostratus l. c. *ἑξήκοντα τριήρεσι πεπληρωμέναις ηὔξησεν Ἀθηναίοις τὸ ναυτικόν.* Plutarchus: *καὶ τοὺς ἀκμάζοντας ὁπλίζων, καὶ τριήρεις πληρῶν ἑξήκοντα.* Quæ si vera sint, regiæ atque immensæ homini opes fuerint necesse est, quas quavis potius ratione compararit, quam orationibus aliorum nomine scribendis. Videri possit Xenophon Hellen. II. p. 467. quod modo ex Plutarcho et Philostrato retulimus, in dubitationem adducere. Nam duas tantum triremes ab Antiphonte suppeditatas dicit. Sed Xenophonti de alio Antiphonte, minus potente et illustri, sermonem esse, infra ostendemus. Forte etiam Antiphon patriæ suæ Archon fuit, annumque suo nomine signavit. Certe Diodorus Sicul. XII. p. 534. *ἄρχοντα ἐπώνυμον* Olymp. XC. 3. ponit Antiphontem, quem Rhamnusium fuisse, et ætas, et alii summi, quos gessit, honores probabile reddunt.

Sed operæ pretium est videre, qualem se Antiphon in republica administranda gesserit. Eloquentia ipsi viam ad honores patefactam esse ostendimus: sed illa ipsa Eloquentia, qua animos hominum in quascunque partes flectere poterat, illum populo reddidit suspectum. Quod sentiens Antiphon, nunquam velut in scenam prodiit, sed post siparium latuit enixe adjuvans, qui consilium suum in republica gubernanda expetiissent. Thucydides loco egregio, quem sæpe laudavimus: *καὶ ἐς μὲν δῆμον οὐ παριὼν, οὐδ᾽ ἐς ἄλλον ἀγῶνα ἑκούσιος οὐδένα, ἀλλ᾽ ὑπόπτως τῷ πλήθει διὰ δόξαν δεινότητος διακείμενος, τοὺς μέντοι ἀγωνιζομένους, καὶ ἐν δικαστηρίῳ καὶ ἐν δήμῳ πλεῖστα εἷς ἀνὴρ, ὅστις ξυμβουλεύσαιτό τι, δυνάμενος ὠφελεῖν.* Adde Plutarch. Nicia p. 526. et Philostr. p. 499. Ad Antiphontem potissimum, tanquam auctorem, refertur insignis illa Reipublicæ Atheniensis commutatio, qua, pristina Magistratuum ratione antiquata, summa omnium rerum potestas translata est ad Quadringentos viros. Quæ publici status mutatio ut rectius intelligatur, illorum temporum historiam paulo altius repetamus.

Belli Peloponnesiaci anno XVII. Olymp. XCI, 1. Athenienses, suadente Alcibiade, frustra obnitente Nicia, Syracusanis bellum intulerunt, et ad id gerendum ducem Alcibiadem delegerunt. Sed antequam classis altum peteret, accidit, ut omnes Hermæ vel Mercurii statuæ una nocte dejicerentur. Quæ res quod ex conjuratione ad populi libertatem opprimendam inita exstitisse videbatur, ingentem Atheniensibus terrorem incussit. Dux conjurationis Alcibiades plerorumque oculis notabatur, qui tum reliquos cives opibus, gratia, multitudine amicorum et clientium anteibat. Vix ille classe in Siciliam pervenerat, cum inimici eum hoc crimine apud populum compellantes perficiunt, ut domum ad causam dicendam revocaretur. Alcibiades populi mandato parens, Athenas contendit. Sed cum in itinere audivisset, se indicta causa capitis esse damnatum, bonis publicatis, Lacedæmona demigravit. Cum vero Lacedæmoniorum constantiæ non satis conveniret versatile Alcibiadis ingenium, eique privatæ simultates intercederent cum Agide, Lacedæmoniorum Rege, non satis tutum hoc perfugium ratus, ad Tissaphernem præfectum Regis Persarum, se contulit, et callide ei persuasit, non expedire Regi, Lacedæmoniorum opes nimis crescere, ne confecto bello statim cum victoribus certamen sit suscipiendum.

Alcibiades, hac opera civibus suis venditata, cum Pisandro, Prætore Atheniensium apud Samum, qui, sicut ipse, optimatibus favebat, consilium de reditu in patriam agitare cœpit, offerens liberaliter tum Regis Persarum amicitiam, tum operam suam, hac conditione, ut imperium a populo ad Optimates transferretur. Hoc Alcibiadis consilium a Pisandro primum cum Samiis, mox cum

Atheniensibus, qui Sami versabantur, communicatum est, et parum abfuit, quin, adjuvantibus illud Athenis etiam primi ordinis viris, feliciter cederet. Sed huic Alcibiadis conatui intercessit Phrynichus, Dux Atheniensium exercitus, callide intelligens, Alcibiadi non magis paucorum dominatum curæ esse, quam statum popularem, sed id tantum quæri, (quod postea eventus comprobavit) ut ipse, discordia inter civitatis Ordines sparsa, ab alterutra parte in auxilium vocetur. Longum esset enarrare, quæ impedimenta Phrynichus Alcibiadis consilio objecerit. Tandem Pisander aliique Legati Athenas veniunt, populo persuasuri, ut Alcibiades in patriam revocetur, et, mutata antiqua regendi forma, respublica quadringentis committatur: quod si facerent, eos Persarum Regem belli socium habituros, sin minus, ne ipsam quidem salutem eos servaturam. Hac necessitate populus compulsus, in Pisandri et reliquorum legatorum sententiam concedit, et Democratiam Oligarchia commutat. Constituuntur Decemviri reipublicæ ordinandæ cum summa potestate, qui certa die ad populum referant, quæ optima sit ratio Reipublicæ administrandæ. Hi, ubi dies advenit, populum rogant, ut cuivis Atheniensium sententiam, quamcunque velit, dicere impune sit. Qua dicendi libertate concessa, omnes censuerunt, antiquos Magistratus esse abdicandos: simul quinque concionis Præsides delegerunt, a quibus rursus centum alii viri deligerentur, quorum singuli sibi tres alios cooptarent, hi denique Quadringenti rempublicam cum summa potestate administrarent. In hac historia enarranda potissimum secuti sumus Historicorum principem, Thucydidem l. VIII. cui jungendi sunt Nepos et Plutarchus in Alcibiade, Diodor. Sicul. l. XIII. et Justinus l. V. Talis ac tantæ conversionis præcipuus architectus fuit Antiphon, ut supra diximus, sed latitans more suo, et consiliis monitisque instruens Pisandrum, aliosque pristini status eversores. Thucydides: *ὁ μέντοι ἅπαν τὸ πρᾶγμα ξυνθεὶς, ὅτῳ τρόπῳ κατέστη εἰς τοῦτο, καὶ ἐκ πλείστου ἐπιμεληθεὶς, Ἀντιφῶν ἦν* etc. Philostrat. *κατέλυσε τὴν δημοκρατίαν, ἐδούλωσε τὸν Ἀθηναίων δῆμον.* Pseudo-Plutarchus: *καὶ παρατέτακεν ἕως καταλύσεως τῆς δημοκρατίας ὑπὸ τῶν τετρακοσίων γενομένης, ἣν αὐτὸς δοκεῖ συγκατασκευάσαι.* Photius: *παρέτεινε δὲ τὸν βίον ἕως τῆς ὑπὸ τῶν ῡ γενομένης καταλύσεως, ἧς καὶ αὐτὸν αἰτίαν μετεσχηκέναι φασὶ παρασχεῖν.* quæ Photii verba, a librariis turbata, sic in ordinem cogas: *ἧς καὶ αὐτὸν μετεσχηκέναι, καὶ αἰτίαν φασὶ παρασχεῖν.* Huc etiam pertinet locus Libanii Apologia Socratis p. 651. ubi licet Antiphontis nomen reticeatur, satis tamen patet, non alium intelligi, nisi Antiphontem: *ἀλλ᾽ οὐκ ἔδειξεν αὐτὸν ἐν μέσῳ, λάθρα δὲ τὸ πρᾶγμα συνέθηκεν, ὡς ὄχλῳ μὲν οὐκ εἰωθὼς χρῆσθαι, τῶν δ᾽ αὐτῶν ἐκείνοις ἐπιθυμῶν. ἑτέρου ταῦτα ἦν τοῦ καὶ τῶν τετρακοσίων ἑνὸς, καὶ λόγον ὕστερον, ὧν ἔδοξεν ἀδικεῖν, δεδωκότος.*

Sic locus ille scribendus est, in quo manifesta apparent vestigia imitationis loci Thucydidei de Antiphonte.

In hunc Quadringentorum numerum populus allegit tum ipsum Antiphontem, tum Phrynichum et Theramenem,* amicitia et usu Antiphonti conjunctos, sed inter quos brevi gravissima discidia exstiterunt. Quadringenti in duas factiones discesserant, quarum altera, duce Theramene, impense favebat Alcibiadi, altera, cujus caput cum Phrynicho erat Antiphon, omnibus modis, ne Alcibiades revocaretur, impediebat, facile videns, eo recepto, rempublicam ad popularem statum redituram. Quum vero altera factio superior esse cœpisset, nec res aliter teneri posset, Antiphon, Phrynichus, aliique decem, tanquam factionis suæ legati, ad ipsos Atheniensium acerbissimos hostes, Lacedæmonios profecti sunt, ut pacem quibuscunque conditionibus facerent. Simul eorum consilio Eetionea munita est, qua hostium classem pedestremque exercitum, quando et quoties vellent, recipere possent. Sed legati re infecta Athenas reversi sunt, et nihil aliud hac legatione, quam sibi exitium maturarunt. Vix reversus Phrynichus ex insidiis periit in frequenti foro, percussore ejus impune evadente. Qua re animus crevit adversæ factioni, ejusque principi, Therameni. Fit deinde maxima rerum commutatio. Nam, dissoluto Quadringentorum imperio, respublica quinque millibus administranda traditur. Alcibiades denique in patriam revocatur. Vid. Thucydid. VIII. 90. seqq. Hæc gesta sunt Olymp. XCII, 2. Prætore Theopompo. Eodem anno inimici Antiphontem in jus vocarunt, ubi non indicta causa condemnatus est, ut gravissimo errore scribit Pseudo-Plutarchus, sed causam dicere coactus, tum primum publice dixit tanta vi eloquentiæ, ut Thucydides illum optime omnium, ad suam usque memoriam, capitis causam dixisse fateatur. Accusatus est, Thucydide teste, quod paucorum dominatum constituisset: *καὶ αὐτός τε ἐπειδὴ τὰ τῶν τετρακοσίων ἐν ὑστέρῳ μεταπεσόντα ὑπὸ τοῦ δήμου ἐκακοῦτο, ἄριστα φαίνεται τῶν μέχρις ἐμοῦ ὑπὲρ αὐτῶν τούτων αἰτίας, ὡς ξυγκατέστησε, θανάτου δίκην ἀπολογησάμενος.* In ipsa vero pu-

* Theramenis Historia, propter diversa et pugnantia inter se veterum scriptorum de eo judicia, commodam Academicæ exercitationi materiem præbere posset. Obiter Theramenis nomen restituamus Libanio Apolog. Socrat. p. 651. *ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι μετέσχεν ἀνὴρ τῆς τῶν τετρακοσίων ὀλιγαρχίας, τῶν τριάκοντα παρανομίας; τὸν Πείσανδρον ἐμιμήσατο, μετὰ Ῥαμένους ἐξήτασται, τῷ Φρυνίχῳ ταὐτὸ ποιῶν ὤφθη;* Legendum *Θηραμένους*. Theramenes vulgo *Cothurnus* dictus est, quod in civium factionibus ancipitem se gerebat, et utrique parti gratus esse studebat, sicut *cothurnus* aptus est utrique pedi. Critias in oratione adversus Theramenem apud Xenophont. Hellen. II. p. 465. *ὅθεν δήπου γὰρ καὶ Κόθορνος ἐπικαλεῖται. καὶ γὰρ ὁ κόθορνος ἁρμόττειν μὲν τοῖς ποσὶν ἀμφοτέροις δοκεῖ.* ubi Celeb. Ruhnkenius rectissime expungit verba, *καὶ γὰρ ὁ κόθορνος ἁρ. μ. τ. π. α. δ.* tanquam Grammatici marginale glossema; quamvis illa in libro suo invenerit Scholiast. Aristoph. ad Ran. v. 47. Pollux VII. 91. *ὁ δὲ κόθορνος, ἑκάτερος ἀμφοῖν τοῖν ποδοῖν. ὅθεν καὶ τὸν Θηραμένην Κόθορνον ἐκάλουν, διὰ τὸν περὶ τὴν πολιτείαν ἀμφοτερισμόν.* Vide eximium virum, L. Kusterum ad Suid. v. *Θηραμένης*.

blica condemnationis formula, quam ex Cæcilio, magno hujus historiæ bono, conservavit Plutarchus, damnatus dicitur, quod exitio reipublicæ legatus ad Lacedæmonios profectus esset, et e castris navi hostili abiisset, et per Deceleam iter terrestre fecisset, atque adeo patriam suam prodidisset. Pœna ipsi longe atrocissima constituta est, ut undecim viris traderetur, bona ejus publicarentur, ædes solo æquarentur, titulo ædium in area posito, ANTIPHONTIS PRODITORIS, ut neque Athenis, neque in terra Attica sepeliretur, ut non modo ipse infamis esset, sed omnes etiam ex eo nati, sive legitimi essent, sive spurii, ut infamia quoque notaretur, qui quem posterorum Antiphontis adoptaret. De pœnæ genere nihil habet Thucydides, forte rem adeo atrocem de industria silentio prætermittens, ut magistro bene de se merito gratificaretur. Quæ probabilis est conjectura Marcellini in vita Thucyd. p. 4. *ὅτι δὲ μετὰ τὸν θάνατον τιμωρούμενοι τὸν Ἀντιφῶντα οἱ Ἀθηναῖοι ἔῤῥιψαν ἔξω τῆς πόλεως τὸ σῶμα, σεσιώπηκεν, ὡς διδασκάλῳ χαριζόμενος.* ubi sequentia verba, tanquam inutile additamentum, resecanda: *λέγεται γὰρ ὡς ἔῤῥιψαν αὐτοῦ τὸ σῶμα οἱ Ἀθηναῖοι ὡς αἰτίου τῆς μεταβολῆς τῆς δημοκρατίας.* Oratio, qua se defendit Antiphon, dicitur *περὶ μεταστάσεως*, i. e. ***de mutatione status popularis in oligarchiam Quadringentorum virorum.*** Harpocration v. *Στασιώτης. Ἀντιφῶν ἐν τῷ περὶ μεταστάσεως· περὶ τοίνυν ὧν Ἀπόληξις κατηγόρηκεν, ὁ στασιώτης ἦν ἐγὼ, καὶ ὁ πάππος ὁ ἐμὸς* etc. ubi H. Valesius, Vir magnus, corrigit *ᾧ* vel *οὐ στασιώτης ἦν ἐγώ*. Malim, *ὅτι στασιώτης ἂν ἦν ἐγώ.*

Sed antequam hinc discedamus, excutienda sunt quædam veterum scriptorum loca, quæ hactenus disputatis non satis convenire videantur. Pseudo-Plutarchus ex Lysiæ oratione deperdita, et Theopompo refert, Antiphontem sub triginta Tyrannis, qui Olymp. XCIV, 2. constituti sunt, capitis damnatum esse. Si Lysiæ illa oratio, et Theopompi historia exstaret, certius hac de re judicari posset. Lysias quidem in oratione, quæ superest, Adv. Eratosth. p. 216. Antiphontem narrat, a populo, post libertatem recuperatam, condemnatum esse, adeoque nihil dicit, quod Thucydidi, et Monumento publico, supra a nobis laudato, cujus summa debet esse auctoritas, adversetur. Antiphon igitur, qui sub triginta tyrannis periit, diversus fuit ab Antiphonte Rhamnusio: quod et ipsum Plutarcho commode in mentem venit. Adjiciamus ejus verba ex pulcherrima emendatione Taylori Lection. Lysiac. c. VII. *ἀλλ' οὗτός γε ἂν εἴη ἕτερος, Λυσιδωνίδου πατρός· οὗ Κρατῖνος ἐν Πυτίνῃ ὡς πονηροῦ μνημονεύει.* Verum, ne quid dissimulemus, Theramenes etiam apud Xenophont. Hellen. II. p. 467. Antiphontis condemnationem manifeste tribuit triginta Tyrannis: *ἀλλὰ μὴν καὶ Ἀντιφῶντος ὑφ' ὑμῶν ἀπολλυμένου, ὃς ἐν τῷ πολέμῳ δύο τριήρεις εὖ πλεούσας παρεί-*

χετο, ἠπιστάμην ὅτι καὶ οἱ πρόθυμοι τῇ πόλει γεγενημένοι πάντες ὑπόπτως ὑμῖν ἕξοιεν. Qui locus cum Thucydide, et Monumento publico apud Plutarchum, conciliari non potest, nisi forte dicamus, Theramenem propterea Antiphontis exitium triginta Tyrannis imputasse, quod plures in eorum numero essent, qui ante constitutum Trigintaviratum Antiphontem in perniciem impulissent. At hæc de Antiphontis morte querela cuivis potius convenisset, quam Therameni, in quem unum Lysias Orat. adv. Eratosthen. p. 216. conjicit crimen Antiphontis interfecti: *βουλόμενος δὲ τῷ ὑμετέρῳ πλήθει δοκεῖν πιστὸς εἶναι, Ἀντιφῶντα καὶ Ἀρχεπτόλεμον φιλτάτους ὄντας αὐτῷ κατηγορῶν ἀπέκτεινεν.* Cui dubitationi forte quis ita occurrat, ut dicat, Theramenem, cum idem sibi, quod Antiphonti antea, supplicium impenderet; vel pœnitentiam agere cœpisse, quod veterem amicum perdidisset, vel crimen a se transferre voluisse in triginta Tyrannos. Sed fatemur, animum magis in hanc partem inclinare, ut statuamus, Xenophontem non de Antiphonte Rhamnusio loqui, sed de alio, Lysidonidis filio, quem Lysias in oratione deperdita, et Theopompus dicunt sub triginta Tyrannis periisse.

Hactenus de vita, rebus gestis, et morte Antiphontis; quibus speramus satisfactum esse Tayloro V. C. in vita Lysiæ p. 39. dubitanti, an Antiphon e collegio CCCC Virorum idem fuerit, qui Antiphon Orator.

CAPUT TERTIUM.

Sequitur, ut de ingenii monumentis, quibus Antiphon nomen suum posteritati commendavit, breviter dicamus. Sed hic nobis fere otium fecerunt Viri literariæ historiæ peritissimi, Io. Meursius in Biblioth. Attica, T. X. Thes. Ant. Gr. p. 1422. Io. Ionsius libro sæpius laudato, et Io. Alb. Fabricius Bibl. Gr. l. II. c. 26. p. 837. Attingamus igitur ea tantum, quæ a viris egregiis vel perperam dicta sint, vel prætermissa. De Antiphontis *τέχνῃ ῥητορικῇ* supra diximus, quæ repetere non est necesse. Orationes ejus sexaginta olim exstiterunt, e quibus Cæcilius, Rhetor, viginti quinque velut subdititias familia submovit. Photius et Plutarchus: *φέρονται δὲ αὐτοῦ λόγοι ἑξήκοντα, ὧν ὁ Καικίλιος εἴκοσι καὶ πέντε φησὶν αὐτοῦ καταψεύδεσθαι, ὡς εἶναι τοὺς διαφυγόντας τὸ νόθον, πέντε καὶ τριάκοντα.* Sed ex his paucæ tantum commune bonorum librorum naufragium evaserunt: reliquarum vix tituli salvi ad nos pervenerunt. Atque hic, quod supra promisimus, a nobis præstandum est, ut velut per inductionem demonstremus, Io. Ionsium Orationes, quæ supersunt, temere et inconsulte pro declamationibus a scholastico homine confictis habuisse. Ex Orat. IV. p. 118, 6. ed. H. Steph. *ἀπελογήθη* citat Pollux II. 119. Ex eadem Orat. p. 119, 6. locum laudat Ammonius v. *Ἐνθύμημα.* Quæ in Orat. V. p. 120, 26. leguntur, *τὸν ἀναίτιον καταλαβόντας, τὸν αἴτιον ἀφεῖναι,* affert Suidas v. *καταλαβεῖν*, qui hinc corrigendus. Ex Or. X. p. 125, 25. vocem *γηραιὸς* excerpsit Pollux II. 13. Ex eadem Orat. ib. 33. idem VIII. 21. habet vocem *ἐπιτίμιον.* Nobilissimam Orationem De cæde Herodis bis nominatim citat Harpocration v. *Διετείνοντο*, et v. *Φροῦδος.* Uterque locus exstat p. 134, 41. et 132, pen. Ex eadem oratione, quamvis haud nominata, Pollux III. 138. excerpsit vocem *αἰτίασις*, quæ est p. 132, 24. et IX. 13. verbum *χωροφιλεῖν*, quod occurrit p. 138, 27. Orationem De Choreuta laudat Harpocration v. *Διδάσκαλος.* Locus, quem inde affert, exstat p. 142, 31. Sed idem ex eadem Oratione citat *Διϊπόλια*, quæ ibi non comparent. Videtur ergo Harpocration, memoria lapsus, Orationem De Choreuta pro quinta, in qua p. 120, 10. *Διϊπόλια* occurrunt, laudasse. Eat nunc Ionsius, et spurias ineptasque judicet Orationes, quas ipsi antiqui Grammatici, quorum spectata est eruditio, Harpocration, Pollux, Ammonius, Suidas, non modo ut genuinas probarunt, verum etiam tanquam Attici sermonis normam adhibuerunt. Hæc sufficiant ad vindicandam *γνησιότητα* Orationum de cæde, vel *λόγων φονικῶν*, quas nobis solas reliquas fecit temporis injuria.

Inter Orationes deperditas, teste Pseudo-Plutarcho, præ aliis laudem tulit ὁ πρὸς Ἐρασίστρατον περὶ ΤΩΝ ΙΔΕΩΝ. Bona fide vertitur, *de generibus* vel *formis dicendi.* Ridiculum sane orationis argumentum, quale ne ineptus quidem posterioris ætatis Sophista ad populum explicare sustinuisset. Vidit absurdum, quod in hoc titulo est, (et quis non videat?) Io. Iac. Reiskius Animadv. in Plutarch. p. 490. Verum, ut est infelicissimus conjector, hic quoque, *περὶ τῶν ἐλαιῶν, de oleis*, legens, aberravit. Vide, quanto felicius Celeberrimus Ruhnkenius restituerit, ὁ πρὸς Ἐρασίστρατον περὶ ΤΩΝ ΤΑΩΝ, *oratio adversus Erasistratum de Pavonibus.* Subjiciamus veterum scriptorum loca, quæ palmariam emendationem omni dubio liberent. Athenæus XII. p. 397. *Ἀντιφῶντι δὲ τῷ ῥήτορι λόγος μὲν γέγραπται, ἔχων ἐπίγραμμα περὶ Ταῶν.* ubi plura laudat ex hac oratione. Ælianus Histor. Animal. V. 21. *ἐτιμῶντο δὲ τὸν (ταῶν) ἄῤῥενα, καὶ τὸν θῆλυν δραχμῶν χιλίων, ὡς Ἀντιφῶν ἐν τῷ πρὸς Ἐρασίστρατον λόγῳ φησί.* Harpocration: *Εὐοφθάλμως, ἀντὶ τοῦ, εὐπρεπῶς. Ἀντιφῶν ἐν τῷ περὶ Ταόνων.* Idem alibi: *Πυριλαμπής. Ἀντιφῶν ἐν τῷ περὶ τῶν Ταῶν.* Eustathius ad Iliad. B. p. 346. Athenæum, ut solet, describens: *Ἀντιφῶν μὲν γὰρ, φασὶν, ὁ ῥήτωρ δισυλλάβως κλίνει, λόγον γράψας, ἐπίγραμμα ἔχοντα περὶ Ταῶν.* Forte hicce Antiphontis Pavo occasionem dedit Luperco Berytio, Grammatico, scribendi libelli *περὶ τοῦ Ταὼ*, sicut idem alium libellum scripserat *περὶ τοῦ παρὰ Πλάτωνι ἀλεκτρύονος.* Vide Suidam v. *Λούπερκος.*

Scripsit etiam Antiphon *Ἀλκιβιάδου λοιδορίας*, laudatas à vero

Plutarcho Alcibiade p. 192. F. ἐν δὲ ταῖς Ἀντιφῶντος λοιδορίαις γέγραπται, ὅτι παῖς ὢν ἐκ τῆς οἰκίας ἀπέδρα πρὸς Δημοκράτη, τινὰ τῶν ἐραστῶν. Hanc quoque orationem Ionsius p. 325. in scholis Sophistarum, vel ab alio quodam Alcibiadis inimico potius, quam ab Antiphonte Rhamnusio, scriptam judicat. Quæ conjectura non minus vana est, quam illa de Orationum superstitum νοθείᾳ, paulo ante a nobis confutata. Nam quid potest esse magis verisimile, quam Alcibiadem, æqualem Antiphontis, et Quadringentis, quorum princeps erat Antiphon, infensissimum, ab Antiphonte oratione acerba esse laceratum? Atqui, quod Plutarchus scribit, planissime confirmat Athenæus l. XII. p. 525. B. elegans ex illa Oratione afferens fragmentum: περὶ δὲ τῶν Ἀβυδηνῶν Ἀντιφῶν ἐν τῷ κατ' Ἀλκιβιάδου λοιδορίας οὕτως· ἐπειδὴ ἐδοκιμάσθης ὑπὸ τῶν ἐπιτρόπων, παραλαβὼν παρ' αὐτῶν τὰ σαυτοῦ χρήματα, ᾤχου ἀποπλέων εἰς Ἄβυδον, οὔτε χρέος ἴδιον σαυτοῦ πραξόμενος οὐδὲν, οὐδὲ προξενίας οὐδεμιᾶς ἕνεκεν· ἀλλὰ τῇ σαυτοῦ παρανομίᾳ καὶ ἀκολασίᾳ τῆς γνώμης ὁμοίους ἔργων τρόπους μαθησόμενος παρὰ τῶν ἐν Ἀβύδῳ γυναικῶν, ὅπως ἐν τῷ ἐπιλοίπῳ βίῳ σαυτοῦ ἔχῃς χρῆσθαι αὐτοῖς. ubi Celeb. Ruhnkenius pro παρανομίᾳ legere malit παροινίᾳ· quæ vox centies jungitur cum ἀκολασίᾳ. Pertinet ad hanc emendationem stabiliendam locus Plutarchi Alcibiad. p. 211. D. ὅπως αὐτὸς ἐπ' ἀδείας χρηματίζηται περιπλέων, καὶ ἀκολασταίνῃ μεθυσκόμενος, καὶ συνὼν ἑταίραις Ἀβυδηναῖς, καὶ Ἰωνίσιν. Titulos orationum Antiphontiarum, a viris eruditis collectos, augere licet e Grammaticis ineditis, qui sunt penes Celeb. Præsidem. Antiatticista MS. Ἀναδέξαι, οἷον ἐγγυῆσαι. Ἀντιφῶν πρὸς Πολύευκτον. Δεινόλοχος Ἀλθαίᾳ. Lex. Sangerm. MS. Ἀθήναζε.—καὶ τὸ παρὰ Ἀντιφῶντι δὲ ἐν τῷ περὶ ἀνδραποδισμοῦ λόγῳ ἐπίστασιν ἔχει ὡς ἡμαρτημένον τὴν σύνταξιν. γράφει δὲ οὕτως· ἐπειδὴ γὰρ ἀπῴκεις τὴν Ἀθήναζε, καὶ ἀπηλλάγην τῆς κληρουχίας. In iisdem Grammaticis alia etiam Antiphontis fragmenta reperiuntur. Lex. Sangerm. MS. Ἀδυναμία ἐρεῖς, ὡς Δημοσθένης, καὶ ἀδυνασία, ὡς Ἀντιφῶν, καὶ Θουκυδίδης, καὶ ἀδυνατία, ὡς Δεινόλοχος. † Ἀκόλουθα, Ἀντιφῶν τὰ ἑπόμενα καὶ σύμφωνα. † Ἀποδικεῖν, ἀντὶ τοῦ, ἀπολογεῖσθαι. οὕτως Ἀντιφῶν. Ultima glossa etiam est apud Suidam, ubi pro Ἀντιφῶν male legitur Ἀντιφάνης, quamvis cum Suida conveniat Eudemus Lex. Rhetor. MS. quod Celeb. Præses Parisiis evolvit. De horum nominum permutatione Cap. IV. nonnulla dicemus. Lexicon Reg. MS. Τρίτην ἡμέραν χρὴ λέγειν, οὐχὶ τρεῖς ἡμέρας. Ξενοφῶν· καὶ τρίτην ἡμέραν αὐτὸ τοῦτ' ἔπραττον. Μένανδρος· ἡμέραν τρίτην ἐπεκώμασεν ἡμῖν. Ἀντιφῶν· ἐχθὲς μετὰ πέντ' ἔπινον, ἡμέραν τρίτην μεθ' ἑπτά. Antiatticista MS. Ἀπειθαρχία. Ἀντιφῶν πολικῷ. Corrigendum videtur πολιτικῷ, ut ejus λόγος πολιτικὸς intelligatur.

CAPUT QUARTUM.

Plures Antiphontes clarum in literis nomen habuerunt; ex quibus duo inprimis ipsorum veterum negligentia, dicam, an inscitia, cum Antiphonte Rhamnusio sæpe confudit. Nos breviter de illis disputemus, omissis quæ Ionsius, Fabricius, et Cl. Taylorus Lect. Lysiac. c. VII. occuparunt, et, qui secernendi sint, accurate secernamus.

I. Antiphon τερατοσκόπος, sive *haruspex*, quem ab Oratore bene distinguit Hermogenes de Form. Orat. II. p. 497. Rectissime etiam Suidas: Ἀντιφῶν, Ἀθηναῖος, τερατοσκόπος, καὶ ἐποποιὸς, καὶ σοφιστής. ἐκαλεῖτο δὲ λογομάγειρος. Idem ex alio auctore: Ἀντιφῶν, Ἀθηναῖος, ὀνειροκρίτης, περὶ κρίσεως ὀνείρων ἔγραψε. Tzetzes Scholio MS. quod supra dedimus, eum scribit Alexandri tempore vixisse. Sed multum fallitur. Vixit enim tempore Socratis, et invidus divini viri obtrectator, discipulos ab eo avertere tentavit. Diogenes Laert. II. 46. ex Aristotele: Σωκράτει τις, καθ' ἅ φησὶν Ἀριστοτέλης ἐν τρίτῳ περὶ Ποιητικῆς, ἐφιλονείκει Ἀντίλοχος Λήμνιος, καὶ Ἀντιφῶν ὁ τερατοσκόπος. ubi vid. Menagium. Socratis cum hoc Antiphonte contentionem copiose et eleganter explicat Xenophon Memorab. I. 9. Sed Plutarchus et Photius, quadrata rotundis miscere soliti, hæc non de Antiphonte *Onirocritico*, sed de *Rhamnusio* accipiunt. Plutarchi verba hæc sunt: διατριβὴν δὲ συνέστησε, καὶ Σωκράτει τῷ φιλοσόφῳ διεφέρετο τὴν ὑπὲρ τῶν λόγων διαφορὰν, οὐ φιλονείκως, ἀλλ' ἐλεγκτικῶς, ὡς Ξενοφῶν ἱστόρηκεν ἐν τοῖς Ἀπομνημονεύμασιν. Frontem perfricuisse hominem dicas, qui tale quid a Xenophonte scriptum affirmare audeat. Nam Xenophon inducit Antiphontem cum Socrate disputantem, non ut virum probum, et veri investigandi studiosum, sed ut improbum cavillatorem. Veniebat in mentem, forte Plutarcho succurri posse, transponendis ejus verbis, οὐκ ἐλεγκτικῶς, ἀλλὰ φιλονεικῶς. Sed hanc medicinam faciendam esse negat ejusdem erroris socius, Photius: διενεχθῆναι δὲ φασὶν αὐτὸν καὶ Σωκράτῃ τῷ φιλοσόφῳ, οὐ πρὸς φιλονεικίαν, ἀλλὰ πρὸς ἔλεγχον ὁρῶντα. Habeant igitur secum errores suos, serventque sepulcro. Ipse vero Xenophon satis indicat, illam disputationem non cum Antiphonte *Rhamnusio* institutam fuisse, sed cum Antiphonte *Onirocritico*, appellans eum σοφιστὴν, qui titulus huic Antiphonti tribui solet, non *Rhamnusio* oratori. Sed omnem controversiam dirimit gravissimus auctor, Aristoteles, cujus testimonium paulo ante ex Diog. Laert. laudavimus. Quo magis miramur, inter ipsos Veteres hac de re non satis convenisse. Nam, teste Athenæo l. XV. p. 673. F. Andrantus librum scripserat, compilatum postea ab Hephæstione, Grammatico, περὶ τοῦ παρὰ Ξενοφῶντι ἐν τοῖς Ἀπομνημονεύμασιν Ἀντιφῶντος. Vidimus cap. 1. Hermogenem Antiphonti

haruspici tribuere λόγον περὶ ἀληθείας, λόγον περὶ ὁμονοίας, λόγον πολιτικὸν, et λόγους δημηγορικούς. Sed ut posteriores orationes ad *Rhamnusium* referendæ videntur, sic omnium consensu libri περὶ Ἀληθείας tribuuntur Antiphonti *Sophistæ*. Grammatici veteres apud Fabricium duos hujus operis libros laudant. Sed liber decimus sextus in Schol. MS. Demosthenis, quod Wolfius ad eum affert p. 1151. citatur: ἐν τῷ ιϛ' τῆς Ἀληθείας ὁ αὐτὸς κέχρηται καὶ ἐπὶ διακοσμήσεως. Hanc tamen lectionem dubiam faciunt Harpocration et Suidas v. Διάθεσις, apud quos eadem glossa reperitur, legentes ἐν τῷ δευτέρῳ τῆς Ἀληθείας. Videtur igitur opus in duos tantum libros divisum fuisse. Vir præclarus, Ioannes Alberti, cujus morte Græcæ literæ ingens damnum fecerunt, hunc Antiphontis librum laudari putabat ab Hesychio in hac glossa: Γλαὺξ ἐν πόλει. παροιμία. ταῖς ἀληθείαις ἀνέκειτο γὰρ ὑπὸ Φειδίου ἐν τῇ ἀκροπόλει. cujus opinionem non sequar. Nam primum hic liber nusquam vocatur αἱ Ἀληθεῖαι, ubique ὁ περὶ Ἀληθείας, vel ὁ Ἀληθείας, sicut ipse Hesychius alibi laudat: Ἄβιος. πλούσιος, ὡς Ἀντιφῶν ἐν Ἀληθείας ά. Deinde ταῖς ἀληθείαις omnino capiendum pro *re vera*, ut bene cepit Kusterus. Similiter Scholiastes Aristophanis ad Vesp. v. 1081. Γλαῦκα δὲ, τὴν Ἀθηνᾶν. φασὶ δὲ, κατὰ τὸ ἀληθὲς γλαῦκα διαπτᾶσθαι, τὴν νίκην τοῖς Ἀθηναίοις ἀπαγγέλλουσαν. Tradit Origenes adv. Celsum IV. p. 176. Antiphontem hoc libro *providentiam sustulisse*: κἂν Ἀντιφῶν, ἄλλος ῥήτωρ νομιζόμενος εἶναι, καὶ τὴν πρόνοιαν ἀναίρων ἐν τοῖς ἐπιγεγραμμένοις περὶ Ἀληθείας παραπλησίως τῇ Κέλσου ἐπιγραφῇ. Ad hanc ejus doctrinam referendum videtur fragmentum, quod exstat apud Suidam: Ἀδέητος. ὁ μηδενὸς δεόμενος, καὶ πάντα ἔχων. Ἀντιφῶν ἐν ά Ἀληθείας· Διὰ τοῦτο οὐδενὸς δεῖται, οὔτε προσδέχεται οὐδενός τι, ἀλλ' ἄπειρος, καὶ ἀδέητος. ubi pro ἄπειρος forte emendandum εὔπορος, quamvis vulgata lectio etiam explicari possit. Hæc autem quin Antiphon *de Deo* dixerit, nihil est, quod dubitemus. Vides igitur, Epicurum hanc pestiferam doctrinam non per se invenisse, sed dudum ab Antiphonte inventam, in philosophism suam transtulisse. Vid. Diogen. Laert. X. 139. et ibi Menagium. Epicuri sententiam elegantissimis versibus explicat Lucretius II. 645—650.

'Omnis enim per se Divum natura necesse est
Immortali ævo summa cum pace fruatur,
Semota a nostris rebus, sejunctaque longe.
Nam privata dolore omni, privata periclis,
Ipsa suis pollens opibus, nihil indiga nostri,
Nec bene promeritis capitur, nec tangitur ira.'

Hanc observationem, a Celeb. Ruhnkenio mecum communicatam, nefas fuisset omittere. Fragmentis libri περὶ Ἀληθείας, quæ apud

varios Grammaticos reperiuntur, adde hoc ex Lexico Sangerm. MS. Ἀφροδίτης, ἀντὶ τοῦ, Ἀφροδισίων. οὕτως Ἀντιφῶν ἐν Ἀληθείας πρώτῳ.

II. Antiphon Tragicus, qui vixit apud Dionysium Seniorem, Siciliæ Tyrannum, ejusque tragœdiis reprehendendis perniciem sibi arcessivit. Celebratur aculeatum ejus dictum, quo Dionysium graviter offendit. Nam quærenti Dionysio, quodnam æs optimum esset, respondit, ex quo Athenienses Harmodii et Aristogitonis statuas conflassent. Vid. Plutarch. de Adul. et Am. discr. p. 68. A. de Stoicor. repugn. p. 1051. C. Hæc Philostratus p. 500. Pseudo-Plutarchus et Photius male referunt ad Antiphontem Rhamnusium, quos satis confutat diversa utriusque ætas. Ad hunc Tragicum etiam pertinet, quod narrat Aristoteles Rhet. II. p. 76. Ἀντιφῶν ὁ ποιητὴς μέλλων ἀποτυμπανίζεσθαι ὑπὸ Διονυσίου, εἶπεν, ἰδὼν τοὺς συναποθνήσκειν μέλλοντας ἐγκαλυπτομένους ὡς ᾔεσαν διὰ τῶν πυλῶν, τί ἐγκαλύπτεσθε, ἔφη· ἢ μὴ αὔριόν τις ὑμᾶς ἴδῃ τούτων. Ex Antiphontis dramatis laudatur Ἀνδρομάχη ab Auctore Ethic. Eudem. VIII. 4. Μελέαγρος ab Aristotele Rhet. II. p. 108. Quibus Ionsius et Fabricius male addunt Πλήξιππον. Nam ex Aristotele Rhet. II. p. 63. apparet, Plexippum non drama fuisse, sed personam inductam in Μελεάγρῳ. De Plexippo singulari libello disputasse Andrantum, Grammaticum, docet Athenæus l. XV. p. 673. F. Hinc Cel. Præses emendabat Pollucem X. 63. pro ἐν Ἀντιφάνους Μελεάγρῳ legens ἐν Ἀντιφῶντος Μελεάγρῳ· cui eadem medicina adhibenda videbatur VII. 57. ubi Ἀντιφάνης ἐν Μηδείᾳ laudatur. Forte Antiphontis Μηδεία non aliud drama fuit, quam Ἰάσων, quod, nusquam ab editis scriptoribus memoratum, citatur ab Antiatticista MS. Διετίθουν, διετίθεσαν. Ἀντιφῶν Ἰάσονι. Idem Grammaticus bis Antiphontis Ἄδωνιν laudat: Ἀκληρίαν. Ἀντιφῶν Ἀδώνιδι. ὁ αὐτὸς, Εὐκλήρωμα, ἀντὶ τοῦ, κατόρθωμα. Et alio loco: Ἀνὰ μέσον, ἀντὶ τοῦ, ἐν μέσῳ. Ἀντιφῶν Ἀδώνιδι. Sed alibi hanc fabulam Antiphani tribuit: Κατάλυσιν. καὶ τοῦτο ἐπαιτιῶνται. Ἀντιφάνης Ἀδώνιδι. Sic incerti sumus, utrum Antiphon, an Antiphanes, Adonidem docuerit. Malim tamen hoc drama ad Comicum, quam ad Tragicum, referre, propterea quod alii etiam Comici, Plato, Araros, Philiscus idem argumentum tractarunt. Hæc pluribus adstrui possent tum ex aliis scriptoribus, tum ex præclaro illo Antiatticista MS. qui aliquando, ut speramus et optamus, in lucem vindicatus, veterum Dramatum rationi novum lumen affundet. Perpetua vero est apud alios etiam scriptores Antiphontis et Antiphanis confusio. Sic apud Stobæum Serm. XXI. p. 176. et S. LIX. p. 382. alii Codd. Ἀντιφάνους habent, alii Ἀντιφῶντος, notante C. Gesnero. Apud eundem Serm. XXIV. p. 192. similem varietatem e MSS. Parisinis adnotavit immortale

Batavi nominis decus, Hugo Grotius in exemplari suo, quod servat Bibliotheca publica Leidensis. Suidas: *Τρίτῳ καὶ τετάρτῳ ἔτει, ἀντὶ τοῦ, πρὸ τριῶν καὶ τεσσάρων ἐτῶν. οὕτως Ἀντιφάνης.* At Photius Lexico MS. *Ἀντιφῶν.* Hæc nominum permutatio induxit Steph. Berglerum ad Aristoph. Nub. v. 1419. ut Antiphontem vocaret Comicum, qui Tragicus fuit: quamquam nec Antiphonti Tragico, nec Antiphani Comico dictum illud a Scholiaste l. c. laudatum, *γηροτροφία προσέοικε παιδοτροφίᾳ*, tribuendum erat. Nam ad Antiphontem Oratorem diserte refertur a Clemente Alex. Strom. VI. p. 748. Hactenus de Antiphonte Tragico.

III. Antiphon, Medicus, qui scripsit *σύνοψιν τῶν κατ' ἄνθρωπον.* Pollux II. 224. *Ἀντιφῶν δὲ (ἐπίπλουν) ἀρσενικῶς καὶ οὐδετέρως λέγει ἐν τωυθα σύνοψις τῶν κατ' ἄνθρωπον.* Hanc lectionem e Codice Antwerpiensi profert Vir Græce doctissimus, Ioach. Kuhnius, e qua, licet corrupta, tamen evidens est, laudari Antiphontis *σύνοψιν τῶν κατ' ἄνθρωπον.* Quod autem Pollux illius auctoritate utitur, inde colligi potest, scriptorem et elegantem et vetustum fuisse. Alia quoque nobis in Polluce, quæ ex hoc Antiphonte sumta sint, deprehendisse videmur. v. c. II. 41. *τὸ δὲ ποιοῦν τὸ νόσημα, καροῦν Ἀντιφῶν φησί.* ibid. 215. *τῷ κέντρῳ ἐξαιμάσσειν, καὶ ἔναιμον, καὶ ἐναιμῶδες παρὰ Ἀντιφῶντι.* ibid. 223. *καὶ Ἀντιφῶν δὲ εἴρηκεν· ἐν ᾧ τὸ ἔμβρυον αὐξάνεταί τε καὶ τρέφεται, καλεῖται χορίον.* Apud alios scriptores hujus Antiphontis nullam mentionem invenimus.

IV. Antiphon, Philosophus et Mathematicus, qui scripsit De quadratura circuli, et De rerum natura, laudatus Aristoteli Sophist. Elench. I. 10. et Phys. I. 2. ejusque Interpretibus, Themistio, Simplicio, Philopono, item Plutarcho de Placit. Philosoph. II. p. 901. Proclo in Platonis Timæum p. 4. Stobæo Ecl. Phys. I. p. 55. 59. Eusebio Præp. Evang. XV. p. 838. 851, aliisque.

V. Antiphon, recentior, ut videtur, superioribus, qui scripsit *περὶ τοῦ βίου τῶν ἐπ' ἀρετῇ πρωτευσάντων*, laudatus Diogeni Laertio VIII. 3. et Porphyrio de vita Pythag. p. 9.

VI. Antiphon, scriptor libri *περὶ Γεωργικῶν*, quem unus citat Athenæus l. XV. p. 650. E.

ΑΝΤΙΦΩΝΤΟΣ

ΒΙΟΣ

ΚΑΤΑ ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΝ.*

ΑΝΤΙΦΩΝ Σωφίλου μὲν ἦν πατρὸς, τὸν δὲ δῆμον Ῥαμνούσιος· μαθητεύσας δὲ τῷ πατρὶ — ἦν γὰρ σοφιστὴς, ᾧ καὶ Ἀλκιβιάδην φασὶν ἔτι παῖδα ὄντα φοιτῆσαι—, καὶ δύναμιν λόγων κτησάμενος, ὥς τινες νομίζουσιν, ἀπ' οἰκείας φύσεως, ὥρμησε μὲν πολιτεύεσθαι· διατριβὴν δὲ συνέστησε, καὶ Σωκράτει τῷ φιλοσόφῳ διεφέρετο·τὴν ὑπὲρ τῶν λόγων διαφορὰν, οὐ φιλονείκως, ἀλλ' ἐλεγκτικῶς, ὡς Ξενοφῶν ἱστόρηκεν ἐν τοῖς ἀπομνημονεύμασι καί τινας λόγους τοῖς δεομένοις τῶν πολιτῶν συνέγραφεν, εἰς τοὺς ἐν τοῖς δικαστηρίοις ἀγῶνας, πρῶτον ἐπὶ τοῦτο τραπεὶς, ὥσπερ τινές φασι. τῶν γοῦν πρὸ αὐτοῦ γενομένων οὐδενὸς φέρεται δικανικὸς λόγος, ἀλλ' οὐδὲ τῶν κατ' αὐτὸν, διὰ τὸ μηδέπω ἐν ἔθει τοῦ συγγράφειν εἶναι· οὐ Θεμιστοκλέους, οὐκ Ἀριστείδου, οὐ Περικλέους· καίτοι πολλὰς ἀφορμὰς καὶ ἀνάγκας παρασχόντων αὐτοῖς τῶν καιρῶν· καὶ γὰρ οὐ δι' ἀσθένειαν ἀπελείποντο τοῦ συγγράφειν, ὡς δῆλον ἐκ τῶν εἰρημένων παρὰ τοῖς συγγραφεῦσι περὶ ἑνὸς ἑκάστου τῶν προειρημένων ἀνδρῶν. ὅσους μέντοι ἔχομεν ἐπὶ τὸ παλαιότατον ἀναφέροντες ἀπομνημονεῦσαι τὴν ἰδέαν τῶν λόγων ταύτην μεταχειρισαμένους, τούτους εὕροι τις ἂν ἐπιβεβληκότας Ἀντιφῶντι, πρεσβύτῃ ἤδη ὄντι, οἷον Ἀλκιβιάδην, Κριτίαν, Λυσίαν, Ἀρχίνοον. πρῶτος δὲ καὶ ῥητορικὰς τέχνας ἐξήνεγκε, γενόμενος ἀγχίνους· διὸ καὶ Νέστωρ ἐπεκαλεῖτο. Καικίλιος δ' ἐν τῷ περὶ αὐτοῦ συντάγματι Θουκυδίδου τοῦ συγγραφέως μαθητὴν τεκμαίρεται γεγονέναι, ἐξ ὧν ἐπαινεῖται παρ' αὐτῷ ὁ Ἀντιφῶν. ἔστι δ' ἐν τοῖς λόγοις ἀκριβὴς καὶ πιθανὸς, καὶ δεινὸς περὶ τὴν εὕρεσιν, καὶ ἐν τοῖς ἀπόροις τεχνικὸς, καὶ ἐπιχειρῶν ἐξ ἀδήλου, καὶ ἐπὶ τοὺς νόμους καὶ τὰ πάθη τρέπων τοὺς λόγους, τοῦ εὐπρεποῦς μάλιστα στοχαζόμενος. γέγονε δὲ κατὰ τὰ Περσικὰ καὶ Γοργίαν τὸν σοφιστὴν, ὀλίγῳ νεώτερος αὐτοῦ· καὶ παρατέτακεν ἕως καταλύσεως τῆς δημοκρατίας ὑπὸ τῶν τετρακοσίων γενομένης, ἣν αὐτὸς δοκεῖ συγκατασκευάσαι, ὁτὲ μὲν δυσὶ

* Textum editionis per J. G. Hutten. curatæ exhibuimus. Cfr. c. 7. Taylor. Lectt. Lysiac.

τριηραρχῶν ναυσὶν, ὁτὲ δὲ στρατηγῶν, καὶ πολλαῖς μάχαις νικῶν, καὶ συμμαχίας μεγάλας αὐτοῖς προσαγόμενος, καὶ τοὺς ἀκμάζοντας ὁπλίζων, καὶ τριήρεις πληρῶν ἑξήκοντα, καὶ πρεσβεύων δὲ ἑκάστοτε ὑπ' αὐτῶν εἰς Λακεδαίμονα, ἡνίκα ἐτετείχιστο Ἠετιωνεία. μετὰ δὲ τὴν κατάλυσιν τῶν τετρακοσίων εἰσαγγελθεὶς σὺν Ἀρχεπτολέμῳ, ἑνὶ τῶν τετρακοσίων, ἑάλω, καὶ τοῖς περὶ τῶν προδοτῶν ἐπιτιμίοις ὑπαχθεὶς, ἄταφος ἐῤῥίφη, καὶ σὺν τοῖς ἐκγόνοις ἄτιμος ἐνεγράφη. οἱ δὲ ὑπὸ τῶν τριάκοντα ἀνῃρῆσθαι αὐτὸν ἱστοροῦσιν, ὥςπερ Λυσίας ἐν τῷ ὑπὲρ τῆς Ἀντιφῶντος θυγατρὸς λόγῳ· ἐγένετο γὰρ αὐτῷ θυγάτριον, οὗ Κάλλαισχρος ἐπεδικάσατο· ὅτι δὲ ὑπὸ τῶν τριάκοντα ἀπέθανεν, ἱστορεῖ καὶ Θεόπομπος ἐν τῇ πεντεκαιδεκάτῃ τῶν Φιλιππικῶν. ἀλλ' οὗτός τ' ἂν ἡμερώτερος Λυσιδωνίδου πατρὸς, καὶ Κρατῖνος ἐν Πυτίνῃ οὐ πονηροῦ μνημονεύει· πῶς γὰρ ἂν ὁ προτεθνεὼς καὶ ἀναιρεθεὶς ὑπὸ τῶν τετρακοσίων, πάλιν ἐπὶ τῶν τριάκοντα εἴη; ἔστι δὲ καὶ ἄλλος λόγος περὶ τῆς τελευτῆς αὐτοῦ. πρεσβευτὴν γὰρ ὄντα αὐτὸν εἰς Συρακούσας πλεῦσαι, ἡνίκα ἤκμαζεν ἡ τοῦ προτέρου Διονυσίου τυραννίς· γενομένης δὲ παρὰ πότον ζητήσεως, τίς ἄριστός ἐστι χαλκὸς, καὶ τῶν πολλῶν διαφερομένων, αὐτὸν εἰπεῖν, ἄριστον εἶναι, ἐξ οὗ Ἁρμόδιος καὶ Ἀριστογείτων πεποίηνται· τοῦτο δ' ἀκούσαντα τὸν Διονύσιον, καὶ ὑπονοήσαντα, προτροπὴν εἰς ἐπίθεσιν εἶναι τὸ ῥηθὲν, προστάξαι ἀναιρεθῆναι αὐτόν. οἱ δὲ, ὅτι τὰς τραγῳδίας αὐτοῦ διέσυρε, χαλεπήναντα. φέρονται δὲ τοῦ ῥήτορος λόγοι ἑξήκοντα, ὧν κατεψευσμένους φησὶ Καικίλιος εἶναι τοὺς εἰκοσιπέντε. κεκωμῴδηται δ' εἰς φιλαργυρίαν ὑπὸ Πλάτωνος ἐν Πεισάνδρῳ. λέγεται δὲ τραγῳδίας συνθεῖναι, καὶ ἰδίᾳ, καὶ σὺν Διονυσίῳ, τῷ τυράννῳ. ἔτι δ' ὢν πρὸς τῇ ποιήσει, τέχνην ἀλυπίας συνεστήσατο, ὥςπερ τοῖς νοσοῦσιν ἡ παρὰ τῶν ἰατρῶν θεραπεία ὑπάρχει· ἐν Κορίνθῳ τε κατεσκευασμένος οἴκημά τι παρὰ τὴν ἀγορὰν, προέγραψεν, ὅτι δύναται τοὺς λυπουμένους διὰ λόγων θεραπεύειν· καὶ πυνθανόμενος τὰς αἰτίας, παρεμυθεῖτο τοὺς κάμνοντας. νομίζων δὲ τὴν τέχνην ἐλάττω ἢ καθ' αὐτὸν εἶναι, ἐπὶ ῥητορικὴν ἀπετράπη. εἰσὶ δ', οἳ καὶ τὸ Γλαύκου τοῦ Ῥηγίνου περὶ ποιητῶν βιβλίον εἰς Ἀντιφῶντα ἀναφέρουσιν. ἐπαινεῖται δ' αὐτοῦ μάλιστα ὁ περὶ Ἡρώδου, καὶ πρὸς Ἐρασίστρατον περὶ τῶν ἰδεῶν, καὶ ὁ περὶ τῆς εἰσαγγελίας, ὃν ὑπὲρ ἑαυτοῦ γέγραφε, καὶ ὁ πρὸς Δημοσθένην τὸν στρατηγὸν παρανόμων. ἔγραψε δὲ καὶ κατὰ Ἱπποκράτους τοῦ [ἰατροῦ] στρατηγοῦ λόγον, καὶ εἷλεν αὐτὸν ἐξ ἐρήμου ἐπὶ Θεοπόμπου ἄρχοντος, ἐφ' οὗ οἱ τετρακόσιοι κατελύθησαν. Ψήφισμα, καθ' ὃ ἔδοξεν Ἀντιφῶντα κριθῆναι, ὁ Καικίλιος παρατέθειται·

"Ἔδοξε τῇ βουλῇ μιᾷ καὶ εἰκοστῇ τῆς πρυτανείας· Δημόνικος Ἀλωπεκῆθεν ἐγραμμάτευε, Φιλόστρατος Παλληνεὺς ἐπεστάτει. Ἄνδρων εἶπε περὶ τῶν ἀνδρῶν, οὓς ἀποφαίνουσιν οἱ στρατηγοὶ πρεσβευομένους εἰς Λακεδαίμονα ἐπὶ κακῷ τῆς πόλεως τῆς Ἀθηναίων, καὶ ἐκ τοῦ στρατοπέδου πλεῖν ἐπὶ πολεμίας νεὼς, καὶ πεζεῦσαι διὰ Δεκελείας, Ἀρχεπτόλεμον καὶ Ὀνομακλέα καὶ Ἀντιφῶντα συλλαβεῖν καὶ ἀποδοῦναι εἰς τὸ δικαστήριον, ὅπως δῶσι δίκην. παρασχόντων δ' αὐτοὺς οἱ στρατηγοὶ, καὶ ἐκ τῆς βουλῆς οὕςτινας ἂν δοκοῖ τοῖς στρατηγοῖς, προσελομένοις μέχρι δέκα, ὅπως ἂν περὶ παρόντων γένηται ἡ κρίσις. προσκαλεσάσθωσαν δ' αὐτοὺς οἱ θεσμοθέται ἐν τῇ αὔριον ἡμέρᾳ, καὶ εἰσαγόντων, ἐπειδὰν αἱ κλήσεις ἐξήκωσιν εἰς τὸ δικαστήριον, περὶ προδοσίας κατηγορεῖν τοὺς εἰρημένους συνηγόρους καὶ τοὺς στρατηγοὺς, καὶ ἄλλους, ἄν τις βούληται. ὅτου δ' ἂν καταψηφίσηται τὸ δικαστήριον, περὶ αὐτοῦ ποιεῖν κατὰ τὸν νόμον, ὃς κεῖται περὶ τῶν προδόντων."

τούτῳ ὑπογέγραπται τῷ δόγματι ἡ καταδίκη.

"Προδοσίας ὦφλον Ἀρχεπτόλεμος Ἱπποδάμου Ἀγρύληθεν παρὼν, Ἀντιφῶν Σωφίλου Ῥαμνούσιος παρών· τούτοιν ἐτιμήθη, τοῖς ἕνδεκα παραδοθῆναι, καὶ τὰ χρήματα δημόσια εἶναι, καὶ τῆς θεοῦ τὸ ἐπιδέκατον, καὶ τὰς οἰκίας κατασκάψαι αὐτῶν, καὶ ὅρους θεῖναι τοῖν οἰκοπέδοιν, ἐπιγράψαντας· Ἀρχεπτολέμου καὶ Ἀντιφῶντος, τοῖν προδόταιν. τῷ δὲ δημάρχῳ ἀποφῆναί τ' οἰκίαν ἐς τὸν, καὶ μὴ ἐξεῖναι θάψαι Ἀρχεπτόλεμον καὶ Ἀντιφῶντα Ἀθήνησι, μηδ' ὅσης Ἀθηναῖοι κρατοῦσι. καὶ ἄτιμον εἶναι Ἀρχεπτόλεμον καὶ Ἀντιφῶντα, καὶ γένος τὸ ἐκ τούτοιν, καὶ νόθους καὶ γνησίους. καὶ ἐὰν ποιήσηταί τινα τῶν ἐξ Ἀρχεπτολέμου καὶ Ἀντιφῶντος, ἄτιμος ἔστω ὁ ποιησάμενος· ταῦτα δὲ γράψαι ἐν στήλῃ χαλκῇ, ἧπερ ἂν καὶ τὰ ψηφίσματα τὰ περὶ Φρυνίχου, καὶ τούτου θέσθαι."

ΓΕΝΟΣ ΑΝΤΙΦΩΝΤΟΣ.

Pag. ed. Reisk.
603 ΑΝΤΙΦΩΝ υἱὸς μὲν ἦν Σοφίλου, φυλῆς δ' Αἰαντίδος, Ῥα-
μνούσιος τὸν δῆμον· κατὰ δὲ τὰ Περσικὰ γενόμενος, [1] συνήκμασε
Γοργίᾳ τῷ σοφιστῇ. καὶ διδασκάλῳ τὰ πρῶτα χρησάμενος τῷ
πατρὶ διδάσκοντι γράμματα, τῆς [2] ἡλικίας προβαινούσης τὰ
περὶ τοὺς λόγους ἐξεπόνησε, φυσικῇ δεινότητι τὴν ἐκ τῆς ἀσκή-
σεως μελέτην προσλαβὼν, μηδενὸς μὲν ἀκροασάμενος ὅτι μηδὲ
ἦν πώ τις μήτε λόγων μήτε τεχνῶν ῥητορικῶν συγγραφεὺς,
μήτε σοφιστὴς πμοεστηκὼς διατριβῆς, τοῖς πρὸ αὐτοῦ δὲ ἐντυχὼν
βιβλίοις, καὶ τοῖς τῶν ποιητῶν μάλιστα, εἰς τοσοῦτον προῆλθε
δεινότητος, ὥστε Νέστωρ ἐκαλεῖτο διὰ τὴν ἐν τῷ λέγειν ἡδονήν.
τοῦ πολιτεύεσθαι δὲ ἀποστὰς νέος ὢν ἐν Κορίνθῳ παρὰ τὴν ἀγο-
ρὰν [3] οἴκημα εἰς ὑποδοχὴν ἀκροατῶν ποιήσας, καὶ ἔξωθεν ἐπι-
γράψας ὅτι τοὺς λυπουμένους παραμυθεῖται, εἶτα φιλοχρήματος
ὢν καὶ οὐ πολλὰ ἐκ τούτου κερδαίνων τραγῳδίας ἐποίει. ἀποστὰς
δὲ καὶ τούτων ἐπὶ ῥητορικὴν ἐτράπετο, καὶ συστησάμενος ἐν Ἀθή-
ναις διατριβὴν Σωκράτει περὶ τῶν ἐλεγκτικῶν διεφέρετο· πολλοὺς
δὲ παιδεύσας ἐπαίδευσε καὶ Θουκυδίδην. ἐν δὲ τῷ Πελοποννησια-
604 κῷ πολέμῳ πολλὰ δυνηθεὶς μετέβαλε τὴν δημοκρατίαν, καὶ
ἐποίησε τοὺς τετρακοσίους μετὰ τῶν περὶ Ἀρχεπτόλεμον· εἰσαγ-
γελθεὶς δὲ ἑάλω, καὶ τοῖς τῶν προδοτῶν ὑπαχθεὶς ἐπιτιμίοις ἄτα-
φος ἐῤῥίφη. φασὶ δέ [4] τινες ἐν Σικελίᾳ αὐτὸν τελευτῆσαι παρὰ Διο-
νυσίου· ἤδη γὰρ πρεσβύτης ὢν καὶ πρὸς αὐτὸν ἀφικόμενος ἔσκω-
πτεν αὐτοῦ τοῦ Διονυσίου τὰς τραγῳδίας, καὶ διὰ τοῦτο, [5] φασὶν,
ἀχθεσθεὶς ἀπέκτεινεν αὐτόν. ἄλλοι δὲ λέγουσιν, ὅτι οὐ διὰ τοῦτο,
ἀλλ' ὑπωπτεύθη, φασὶ, καταλῦσαι θέλων τὴν τυραννίδα· ἐρωτη-
θέντα γάρ φασιν αὐτὸν παρὰ τοῦ Διονυσίου, ποῖος αὐτῷ χαλκὸς
[6] ἀρέσκει, εἰπεῖν Ὅθεν [7] ἐγένοντο Ἁρμόδιος καὶ Ἀριστογείτων.

[1] συνήκμαζε [2] ἡλικίας δὲ προβ. [3] οἴκημα ὑποδοχὴν παρὰ τῶν ἀκρ. [4] τινες ὅτι ἐν Σ. παρὰ Δ. ἤδη πρεσβύτης ὢν ὅτε πρὸς [5] Deest φασίν. [6] ἀρέσκοι [7] ἐγένετο

*** Lectori quæ pauca monenda hæc sunt: Textum vulgatum ad fidem Codicis (95. B. f.) Burneiani, in Museo Britannico nunc ipsum servati, crebris locis inculcatum et refectum exhibuimus; præterea Lectionem Reiskianam Textui apposuimus; ad hoc Variorum Notulas congregavimus; postremo Lectiones Variantes in calce Orationum adjecimus.

ΑΝΤΙΦΩΝΤΟΣ

ΤΟΥ ΡΗΤΟΡΟΣ

ΛΟΓΟΙ.

ΑΝΤΙΦΩΝΤΟΣ

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΦΑΡΜΑΚΕΙΑΣ

ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΜΗΤΡΥΙΑΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Pag. ed. H.Steph. 111.26 ΦΙΛΟΝΕΩΣ τις, ἔχων παλλακήν τινα, φίλος ἦν τοῦ πατρὸς τοῦ λέγοντος τὸν λόγον. οὗτος καταγνοὺς τῆς παλλακῆς εἰς πορνεῖον στήσειν ἠπείλησεν. ὁ δὲ πατὴρ τοῦ λέγοντος τὸν λόγον, τελευτησάσης αὐτῷ τῆς γυναικὸς, μητρυιὰν τῷ παιδὶ ἐπεισήγαγε. κοινολογησαμένης δὲ ταύτης τῇ παλλακῇ διὰ τὸ γείτονας εἶναι καὶ διὰ τὸ μηδὲ αὐτὴν πάνυ ἀγαπᾶσθαι ὑπὸ τοῦ ἀνδρὸς, ἔδοξεν ἀμφοτέραις φαρμάκῳ ἀνελεῖν τοὺς ἄνδρας. κατασκευασάμεναι δὲ, ἑορτῆς οὔσης καὶ κοινῇ τῶν ἀνδρῶν σπενδομένων — φίλοι γὰρ ἦσαν —, δεδώκασιν ἀμφοτέροις τὸ φάρμακον ἐν 605 ἐκπώματι. καὶ ὁ μὲν Φιλόνεως πλέον λαβὼν παραχρῆμα ἀνῃρέθη· ὁ δὲ τοῦ λέγοντος τὸν λόγον πατὴρ, ἔλαττον λαβὼν, εἰς νόσον κατέπεσε, καὶ οὕτω τέθνηκεν ἐξ αὐτῆς. ὁ δὲ παῖς γράφεται τὴν μητρυιὰν φαρμακείας. καὶ ἡ μὲν ὑπόθεσις αὕτη. ἡ στάσις δὲ στοχασμός· σημεῖον δὲ [1] τὸ μὴ θέλειν δοῦναι τοὺς οἰκέτας εἰς βάσανον.

ά. ΝΕΟΣ μὲν καὶ ἄπειρος δικῶν ἔγωγε ἔτι, δεινῶς δὲ καὶ ἀπόρως [2] ἔχει μοι περὶ τοῦ πράγματος, ὦ ἄνδρες, τοῦτο μὲν εἰ ἐπισκήψαντος τοῦ πατρὸς ἐπεξελθεῖν τοῖς αὐτοῦ φονεῦσι μὴ ἐπέξειμι· τοῦτο δὲ εἰ ἐπεξιόντι ἀναγκαίως ἔχει οἷς ἥκιστα ἐχρῆν ἐν διαφορᾷ καταστῆναι, ἀδελφοῖς ὁμοπατρίοις καὶ μητρὶ ἀδελφῶν. ἡ γὰρ τύχη καὶ αὐτοὶ οὗτοι ἠνάγκασαν ἐμοὶ πρὸς τούτους αὐτοὺς τὸν ἀγῶνα καταστῆναι, οὓς εἰκὸς ἦν τῷ μὲν τεθνεῶτι τιμωροὺς γενέσθαι, τῷ δ᾽ ἐπεξιόντι βοηθούς. νῦν δὲ τούτων τἀναντία γεγένηται. αὐτοὶ γὰρ οὗτοι καθεστᾶσιν ἀντίδικοι καὶ φονεῖς, ὡς καὶ ἐγὼ καὶ ἡ γραφὴ λέγει. δέομαι δ᾽ ὑμῶν, ὦ ἄνδρες, ἐὰν ἐπιδείξω ἐξ ἐπιβουλῆς [3] καὶ προβουλῆς τὴν τούτων μητέρα φονέα [4] οὖσαν τοῦ ἡμετέρου πατρὸς, καὶ μὴ

[1] Deest τό. [2] ἔχοιμι [3] Desunt καὶ προβουλῆς. [4] οὖσαν] γενομένην

ά. Δοκῶν] Π. [id est, πότερον γραπτέον] δοκῶ — δοκοίην. H. STEPHAN. Dedi de meo δικῶν pro vulgari δοκῶν. REISK.

Ἔτι] Subauditur εἰμί. IDEM.

Ἔχοιμι] Gesnerus præfert ἔχει μοι. retinet vero pariter editio Hanoviensis ἔχοιμι, et Bayeri. Si quid mutandum, scriberem ἔχομαι, quia casus primus antecessit, et indicans modus sequitur. HAUPTMAN.

Ἐπισκήψαντος] De hoc v. Harpocr. et Vales. ad eum locum. IDEM.

Τύχη] De Fortuna v. Clericus Art. Crit. T. I. P. II. sect. 9. cap. 9. p. 226. 232. ubi quid τύχη et εἱμαρμένη perquiritur. Conf. Benzii Thes. p.1.10. IDEM.

Καθεστᾶσιν] Lege καθιστᾶσιν in præsenti. IDEM.

606 ἅπαξ ἀλλὰ καὶ πολλάκις ἤδη ληφθεῖσαν τὸν θάνατον τὸν ἐκείνου ἐπ' αὐτοφώρῳ μηχανωμένην, τιμωρῆσαι, πρῶτον μὲν τοῖς νόμοις τοῖς ὑμετέροις, οὓς παρὰ τῶν θεῶν καὶ τῶν 112.1
προγόνων διαδεξάμενοι κατὰ τὸ αὐτὸ ἐκείνοις περὶ τῆς καταψηφίσεως δικάζετε, δεύτερον δ' ἐκείνῳ τῷ τεθνηκότι, καὶ ἅμα ἐμοὶ μόνῳ ἀπολελειμμένῳ βοηθῆσαι. ὑμεῖς γάρ μοι ἀναγκαῖοι. οὓς γὰρ ἐχρῆν τῷ μὲν τεθνεῶτι τιμωροὺς γενέσθαι, ἐμοὶ δὲ βοηθούς, οὗτοι τοῦ μὲν τεθνεῶτος φονεῖς γεγένηνται, ἐμοὶ δ' ἀντίδικοι καθεστᾶσι. πρὸς τίνας οὖν ἔλθοι τις βοηθούς, ἢ ποῖ τὴν καταφυγὴν ποιήσεται ἄλλοθι, ἢ πρὸς ὑμᾶς καὶ τὸ δίκαιον;

β'. Θαυμάζω δ' ἔγωγε καὶ τοῦ ἀδελφοῦ, ἥντινά ποτε γνώμην ἔχων ἀντίδικος καθέστηκε πρὸς ἐμέ· καὶ εἰ νομίζει τοῦτο εὐσέβειαν εἶναι, τὸ τὴν μητέρα μὴ προδοῦναι. ἐγὼ δ' ἡγοῦμαι πολὺ ἀνοσιώτερον εἶναι ἀφεῖναι τοῦ τεθνεῶτος τὴν τιμωρίαν, ἄλλως τε καὶ τοῦ μὲν ἐκ
607 προβουλῆς [1] ἀκουσίως ἀποθανόντος, τῆς δ' ἑκουσίως ἐκ προνοίας ἀποκτεινάσης. καὶ οὐ τοῦτό γ' ἐρεῖ, ὡς εὖ οἶδεν ὅτι οὐκ ἀπέκτεινεν ἡ μήτηρ αὐτοῦ τὸν πατέρα τὸν ἡμέτερον. ἐν οἷς μὲν γὰρ αὐτῷ ἐξουσία ἦν σαφῶς εἰδέναι παρὰ τῆς βασάνου, οὐκ ἠθέλησεν· ἐν οἷς δ' οὐκ ἦν πυθέσθαι, τοῦτ' αὐτὸ [2] προὐθυμήθη. καίτοι αὐτὸ τοῦτο ἐχρῆν, ὃ καὶ ἐγὼ προὐκαλούμην, προθυμηθῆναι, ὅπως τὸ

[1] ἀκουσίας [2] προεθυμήθη

Καταψηφίσεως] Suspectum mihi fateor hoc esse vocabulum. Sententia postulare videtur *καταφαρμακεύσεως, de veneficio.* Verum dubito adhuc num voc. *καταφαρμάκευσις* in foro Attico fuerit usitatum: nam alias bonæ id notæ esse nemo facile dubitabit. Aut pro *περὶ* leg. est *πρό.* Reisk.

Ἀπολελειμμένῳ] *Deserto, derelicto, denudato ab adjutoribus.* Idem.

Οὓς γὰρ ἐχρῆν] Eadem iterat, quæ modo dixerat. Archaismus hic est Antiphontis ætate dignus: præterea magna vis inest his vocabulis ad commovendum et accendendum judices. Idem.

β'. Ἐκ προβουλῆς ἀκουσίας] F. ἀκουσίως. Taylor. Ex insidiis præmeditatis clandestinis, quas neque novit in se parari, neque potuit aut impedire, aut evitare. malim tamen ἀκουσίως. Reisk.

Ἀκουσίους] Lege ἀκουσίως. Aldum, ut Gesnerus recte monet, expresserunt interpretes, quod et facit Hanoviensis. Hauptm.

Ἓν οἶδεν] F. εὖ οἶδεν. Taylor, Sic dedi de meo, pro vulgari ἓν οἶδεν. pro priore voce fertur Scaliger οὖν dedisse, si dedit. Reisk.

Παρὰ τῆς βασάνου—] Breviter sic dictum, planius et explicatius ita reddas: *παρὰ τῆς τούτων βασάνου οὐκ ἠθέλησαν εἰδέναι*, vel *πυθέσθαι.* Idem.

Τοῦτ' αὐτὸ] Scil. *τὸ πυθέσθαι*, e quibus autem verum expiscari non licebat, voluit, scil. expiscari. Liberos nempe homines percontatum ierat, qui nil rei gestæ norant, eoque nil docere poterant. *αὐτὸ* accipio h. l. pro *αὖ contra, rursus;* quo significatu passim reperitur usurpatum. Idem.

Προθυμηθῆναι] Cohæret cum ἐπεξελθεῖν, *velle investigare.* Idem.

πραχθὲν ᾖ ἀληθές, ἐπεξελθεῖν. μὴ ὁμολογούντων γὰρ τῶν ἀνδραπόδων, οὗτός τ' εὖ εἰδὼς ἂν ἀπελογεῖτο καὶ ἀντέσπευδε πρὸς ἐμέ, καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ ἀπήλλακτο ἂν 608
ταύτης τῆς αἰτίας. ὅπου δὲ μὴ ἠθέλησεν ἔλεγχον ποιήσασθαι τῶν πεπραγμένων, πῶς περί γ' ὧν οὐκ ἠθέλησε πυθέσθαι, ἐγχωρεῖ αὐτῷ περὶ τούτων εἰδέναι; πῶς οὖν περὶ τούτων, ὦ δικάζοντες, αὐτὸν εἰκὸς εἰδέναι, ὧν γε τὴν ἀλήθειαν οὐκ εἴληφε; τί ποτε ἀπολογήσεσθαι μέλλει μοι; ἐκ μὲν γὰρ τῆς τῶν ἀνδραπόδων βασάνου εὖ ᾔδει ὅτι οὐχ οἷόν τ' ἦν αὐτῇ σωθῆναι, ἐν δὲ τῷ μὴ βασανισθῆναι ἡγεῖτο τὴν σωτηρίαν εἶναι· τὰ [1] γὰρ γενόμενα ἐν τούτῳ ἀφανισθῆναι ᾠήθησαν. πῶς οὖν εὔορκα ἀντομωμοκὼς ἔσται φάσκων εὖ εἰδέναι, ὃς οὐκ ἠθέλησε σαφῶς πυθέσθαι, ἐμοῦ ἐθέλοντος τῇ δικαιοτάτῃ βασάνῳ χρήσασθαι περὶ τούτου τοῦ πράγματος; τοῦτο [2] μὲν γὰρ ἠθελήσαμεν τὰ τούτων ἀνδράποδα βασανίσαι, ἃ συνῄδει καὶ πρότερον τὴν γυναῖκα ταύτην, μητέρα δὲ τούτων, τῷ πατρὶ τῷ ἡμετέρῳ θάνατον μηχανωμένην φαρμάκοις, καὶ τὸν πατέρα εἰληφότα ἐπ' αὐτοφώρῳ [3] ταύτην οὐκ οὖσαν ἄπαρνον, πλὴν οὐκ ἐπὶ θανάτῳ φάσκουσαν διδόναι ἀλλ' ἐπὶ φίλτροις. διὰ οὖν ταῦτα ἐγὼ βάσανον ἠθέλησα ποιήσασθαι περὶ αὐτῶν, γράψας ἐν 609
γραμματείῳ ἃ ἐπαιτιῶμαι τὴν γυναῖκα ταύτην. βασα-

[1] γὰρ] δὲ [2] μὲν ἠθέλησα κατὰ τούτων [3] καὶ ταύτην

Ἦι ἀληθὲς] Id est, *γένηται φανερὸν, in lucem proferatur.* ἀληθὲς h. l. non id quod vulgo solet, *verum* puta, significat, sed æquipollet dictioni *οὐ λανθάνον, non obscurum, non ignotum*, h. e. obtinet primigeniam vim suam, unde notio *veri* postmodum promanavit; quamquam nescio an apud auctores Græcos, qui hodie supersunt, hoc significatu usurpatum nusquam locorum reperiatur. Idem.

Ἀπήλλακτο — τῆς αἰτίας] Sic et Antipho in or. *περὶ ἀνδραποδισμοῦ*, cujus fragmentum nobis servavit Lexicon Sangermanense MS. *ἐπειδὴ γὰρ ἀπῴκεις τὴν Ἀθήναζε, καὶ ἀπηλλάγην τῆς κληρουχίας.* Hauptm.

Τί ποτε ἀπολογ.] Nisi me Antiphontis archaismus reprimeret, hoc est, concisæ dictionis consectatio, multa rotundandæ et lubricandæ orationi inservientia, ipsa adeo sæpe necessaria, elidens, suspicarer h. l. leg. esse: *τί ποτ' οὖν ἀπολογ.* Reisk.

Ἐν τούτῳ] *Interim.* cfr. H. Steph. Schediasm. l. ii. sched. 28.

Τοῦτο μὲν] Non sequitur *τοῦτο δέ.* deesse videtur aliquid. Malim quoque *ὃς τοῦτο μέν.* Reisk.

Ἀνδράποδα] Malim cum articulo *τἀνδράποδα.* Idem.

Φαρμάκοις] *Venenis.* Theocritus in Cyclope seu Idyll. 11. 1. sqq. Bion in fragment. 1. 2. Callimach. epigr. 49. 4. Sunt vero simul *θεραπεύοντα* Theocr. Idyll. 2. 15. Thomas Mag. p. 189. ed. Salmas. Tzetz. Chiliad. VIII. hist. 239. sqq. p. 101. ed. Ald. Hauptm.

Εἰληφότα] Subaudi e præmissis tacite repetendum: *αὐτὴν ἑαυτῷ θάνατον μηχανωμένην.* Reisk.

Διὰ οὖν ταῦτα] Propterea quod hæc mulier jam antea veneficiis vitæ patris mei esset insidiata. Idem.

Περὶ αὐτῶν] Imo vero *μετ' αὐτῶν.* una cum his adversariis meis, coram iis, qui sunt mei fratres, e noverca mea nati. Idem.

Γραμματείῳ] Conf. Pfeifer. Ant. Gr. p.

νισταὶς δὲ αὐτοὺς τούτους ἐκέλευον γίνεσθαι ἐμοῦ παρόντος, ἵνα μὴ ἀναγκαζόμενοι ἃ ἐγὼ [1] ἐπερωτῶ μὴ λέγοιεν, ἀλλ' ἐξήρκει μοι τοῖς ἐν τῷ γραμματείῳ χρῆσθαι· καὶ αὐτό μοι [2] τούτου τεκμήριον δίκαιον ἔσται, ὅτι ὀρθῶς καὶ δικαίως μετέρχομαι τὸν φονέα τοῦ πατρός. εἰ δὲ ἄπαρνοι γίνοιντο ἢ λέγοιεν μὴ ὁμολογούμενα, ἡ δίκη ἀναγκάζοι τὰ γεγονότα
610 κατηγορεῖν· αὕτη γὰρ καὶ τοὺς τὰ ψευδῆ παρεσκευασμένους λέγειν τἀληθῆ κατηγορεῖν ποιήσει. καίτοι εὖ οἶδά γ', εἰ οὗτοι πρὸς ἐμὲ ἐλθόντες, ἐπειδὴ τάχιστα αὐτοῖς [3] ἐπηγγέλθη ὅτι ἐπεξίοιμι τοῦ πατρὸς τὸν φονέα, ἠθέλησαν τὰ ἀνδράποδα ἃ ἦν αὐτοῖς παραδοῦναι, ἐγὼ δὲ μὴ ἠθέλησα παραλαβεῖν αὐτά, ἐνταῦθ' ἂν μέγιστα τεκμήρια παρείχοντο ὡς οὐκ ἔνοχοί εἰσι τῷ φόνῳ. [4] νῦν δ', ἐγὼ γάρ εἰμι τοῦτο μὲν ὁ θέλων αὐτὸς βασανιστὴς γενέσθαι, τοῦτο δὲ τούτους αὐτοὺς κελεύων ἀντ' ἐμοῦ βασανίσαι· ἐμοὶ δή που εἰκὸς ταῦτα αὐτὰ τεκμήρια εἶναι ὡς εἰσὶν ἔνοχοι τῷ φόνῳ. εἰ γάρ, τούτων ἐθελόντων διδόναι εἰς βάσανον, ἐγὼ [5] δὲ μὴ ἐδεξάμην, τούτοις ἂν ἦν ταῦτα τεκμήρια. τὸ αὐτὸ οὖν τοῦτο καὶ ἐμοὶ γενέσθω, εἴπερ ἐμοῦ θέλοντος ἔλεγχον λαβεῖν τοῦ πράγματος αὐτοὶ μὴ ἠθέλησαν δοῦναι. δεινὸν δ' ἔμοιγε δοκεῖ εἶναι, εἰ ὑμᾶς μὲν ζητοῦσιν αἰτεῖσθαι ὅπως αὐτῶν μὴ καταψηφίσησθε, αὐτοὶ δὲ σφίσιν αὐτοῖς οὐκ ἠξίωσαν δικασταὶ γενέσθαι δόντες βασανίσαι τὰ αὑτῶν ἀνδράποδα. περὶ μὲν οὖν τούτων οὐκ ἄδηλον ὅτι αὐτοὶ

[1] * ἐπεξωτῷμι λέγοιεν [2] * τοῦτο [3] * ἀπηγγέλθη
[4] Desunt νῦν - - - - - ἔνοχοι τῷ φόνῳ. [5] Deest δέ.

253. HAUPTM.

Ἐπερωτῷμι λέγοιεν] Sic dedi de meo, in optativo, pro vulgari ἐπεξωτῶ μὴ λέγοιεν. *ne vi coacti ea dicerent quæ ego interrogarem.* REISK. Secutus Bekkerus. εἴ τις ἐπερωτῴη, Xenoph. Mem. l. i. c. 1. 9.

Τοῖς ἐν τῷ γραμματείῳ] Scil. γεγραμμένοις ὑπ' ἐμοῦ. REISK.

Χρῆσθαι] Subaudi τούτους. mihi sufficiebat hos, adversarios meos, e mancipiis torquendis ea solummodo percontari capita accusationis, quæ ego in schedula perscripsissem. IDEM.

Τεκμήριον δίκαιον] Offendor non nihil insolentia dictionis: exspectassem potius τ. ἱκανὸν, præsertim cum statim insequatur, ὅτι ὀρθῶς καὶ δικαίως μετέρχομαι τὸν φονέα τ. π. Non ideo tamen quicquam h. l. commotum ibo. Mos auctori cuique suus proprius loquendi est; et præterea facile fiat, ut occurrant et inveniantur passim locorum ejus dictionis exempla, cujus novitas meas aures nonnihil feriit: quæ mihi novitas videtur, ea fortassis aliis est res trita. IDEM.

Ἡ δίκη] Magistratus, undecimviri rerum capitalium, coram quibus servi torquendi essent, verum fateri recusantes. IDEM.

Εὖ οἶδά γ', εἰ] Num sic Antiphon, antiquæ, abruptæ et inarticulatæ dictionis amans, reliquerit, an potius id, quod planior, et aliis usu trita loquendi ratio subjicit, scil. εὖ οἶδά γ', ὅτι, εἰ — in dubio relinquam. IDEM.

Ἠξίωσαν] V. Harpocr. v. ἀξιοῖ cum

ἔφευγον τῶν πραχθέντων τὴν σαφήνειαν πυθέσθαι. ᾔδεσαν γὰρ οἰκεῖον σφίσι τὸ κακὸν ἀναφανησόμενον, ὥστε σιωπώμενον καὶ ἀβασάνιστον αὐτὸ ἐᾶσαι ἐβουλήθησαν. ἀλλ' 611
113. οὐχ ὑμεῖς γε, ὦ ἄνδρες, ἔγωγ' εὖ οἶδα, ἀλλὰ σαφὲς ποιήσετε. ταῦτα μὲν οὖν μέχρι τούτου· περὶ δὲ τῶν γενομένων πειράσομαι ὑμῖν διηγήσασθαι τὴν ἀλήθειαν· δίκη δὲ κυβερνήσειεν.

γ'. Ὑπερῷόν τι ἦν τῆς ἡμετέρας οἰκίας, ὃ εἶχε Φιλόνεως, ὁπότ' ἐν ἄστει διατρίβοι, ἀνὴρ καλός τε κἀγαθός, καὶ φίλος τῷ ἡμετέρῳ πατρί· καὶ ἦν αὐτῷ παλλακή, ἣν ὁ Φιλόνεως ἐπὶ πορνεῖον ἔμελλε καταστῆσαι. ταύτην οὖν πυθομένη ἡ μήτηρ τοῦ ἀδελφοῦ ἐποιήσατο φίλην. αἰσθομένη δ' ὅτι ἀδικεῖσθαι ἔμελλεν ὑπὸ τοῦ Φιλόνεω, μεταπέμπεται, καὶ ἐπειδὴ ἦλθεν, ἔλεξεν αὐτῇ [1] ὅτι καὶ αὐτὴ ἀδικοῖτο ὑπὸ τοῦ πατρὸς τοῦ ἡμετέρου· εἰ οὖν ἐθέλοι πεί- 612
θεσθαι, ἔφη ἱκανὴ εἶναι ἐκείνη τε τὸν Φιλόνεων φίλον ποιῆσαι καὶ αὑτῇ τὸν ἐμὸν πατέρα, εἶναι φάσκουσα αὑτῆς μὲν τοῦτο εὕρημα, ἐκείνης δ' ὑπηρέτημα. ἠρώτα οὖν αὐτὴν εἰ [2] ἐθε-

[1] ὅτι καὶ αὐτὴ] ὡς [2] ἐθέλοι

notis. HAUPTM.

Δίκη] Pro ἡ δίκη. Etiam hæc nota archaismi est, omissio articuli. parcit antiquitas sæpe verbis, etiam necessariis, et rursus eadem alias copiosior est justo, aut per se plana, aut jam dicta moleste inculcans. REISK.

γ'. Καλός τε κἀγαθὸς] Lege Miscellanea nova Lips. VII. p. 105. HAUPTM.

Καταστῆσαι] Num καταστήσειν. Sic certe fert usus loquendi. verum infinitivus aor. 1. sæpe quoque vices gerit futuri primi. quare haud decernam. Quoniam Antipho personas discernere nil curavit, quæ indiligentia orationis perspicuitatem nebula quasi quadam perfudit, quæ labes est oratoris teterrima, juvat personas certis notis insignitas proponere. αἰσθομένη ergo est accusata, accusatoris noverca, ab eo, non vero, sed, ut paret, ficto nomine, sed illo apposito, Clytæmnestra appellata. Imitantes hoc exemplum, virum peremtum appellabimus Agamemnonem, accusatorem, qui privignus est, Orestem. REISK.

Πυθομένη] Potest esse et partic. indef. 2. quod et editio Hanov. præfert, cum recentior editor [is Bayerus est] proprium malit. HAUPTM.

Ἔμελλεν] Illa pellex Philonei. nisi is potius Philoleus est. REISK.

Μεταπέμπεται] Clytæmnestra puta arcessit ad se pellicem. ἦλθεν] pellex ad meam novercam. ἔλεξεν] Clytæmnestra. αὐτῇ] pellici Philonei. ἀδικοῖτο] noverca. Sed videtur potius post ἀδικοῖτο aliquid deesse, et oratio ad hunc ferme modum integranda. ὡς ἀδικοῖτο ὑπὸ τοῦ Φιλόνεω, ὡς καὶ αὐτὴ ὑπὸ τοῦ πατρὸς τ. ἡ. illi [pellici] parari injuriam a Philoneo, quemadmodum etiam sibi [novercæ] fieret injuria a patre meo. IDEM.

Ἐθέλοι] Pellex. πείθεσθαι] sibi, novercæ, morem gerere. ἔφη] noverca. ἱκανὴ εἶναι] aiebat penes se, novercam, esse. ἐκείνη] pellici. αὐτῇ] sibi novercæ. IDEM.

Ἐκείνη — αὐτῇ] Cum editione Hanov. ponit Bayerus casum tertium ἐκείνῃ et αὑτῇ [ut et Stephanus dedit. *Reisk.*] sed ad ἱκανὴ referri debet. HAUPTM.

Αὑτῆς] Suum inventum, novercæ puta. ἐκείνης] pellicis. ἠρώτα] noverca. αὐτὴν] pellicem. ἐθέλοι] pellex. οἱ] sibi, novercæ. καὶ ἡ ὑπέσχετο] pellex puta. REISK.

Ὑπερέτημα] Aldus et Bayerus legunt. [voluit dicere *dant* vel *exhibent*. *Reisk.*] Sed est ὑπηρέτημα [quomodo jam dudum Stephanus edidit. *Reisk.*] ὑπηρέτης dicitur, licet ab ἐρέτης *remex* descendat. Respondet autem διακονῆσαι. HAUPTM.

λήσει διακονῆσαί οἱ· καὶ ἣ ὑπέσχετο τάχιστα, ὡς οἶμαι. μετὰ ταῦτα ἔτυχε [1]τῷ Φιλόνεῳ ἐν Πειραιεῖ ὄντα [2]ἱερὰ Διὶ κτησίῳ, ὁ δὲ πατὴρ ὁ ἐμὸς εἰς Νάξον πλεῖν ἔμελλε. κάλλιστον οὖν [3]εἶναι ἐδόκει τῷ Φιλόνεῳ τῆς αὐτῆς ὁδοῦ
613 ἅμα μὲν προπέμψαι εἰς τὸν Πειραιᾶ τὸν πατέρα τὸν ἐμὸν φίλον ὄντα ἑαυτῷ, ἅμα δὲ θύσαντα τὰ ἱερὰ ἑστιᾶσαι ἐκεῖνον. ἡ οὖν παλλακὴ τοῦ Φιλόνεω ἠκολούθει τῆς θυσίας ἕνεκεν· καὶ [4]ἐπειδὴ ἦσαν ἐν τῷ Πειραιεῖ, οἷον εἰκός, ἔθυον. καὶ ἐπειδὴ αὐτῷ ἐτέθυτο τὰ ἱερά, ἐντεῦθεν ἐβουλεύετο ἡ ἄνθρωπος ὅπως ἂν αὐτοῖς τὸ φάρμακον δοίη· πότερα πρὸ δείπνου, ἢ ἀπὸ δείπνου. ἔδοξεν οὖν αὐτῇ βουλευομένῃ βέλτιον εἶναι μετὰ δεῖπνον δοῦναι, ταῖς Κλυταιμνήστρας τῆς τούτου μητρὸς ὑποθήκαις ἅμα διακονούσα. καὶ τὰ μὲν ἄλλα μακρότερος ἂν εἴη λόγος περὶ τοῦ δείπνου ἐμοί τε
614 διηγήσασθαι, ὑμῖν τ᾽ ἀκοῦσαι· ἀλλὰ πειράσομαι τὰ λοιπὰ ὡς ἐν βραχυτάτοις ὑμῖν διηγήσασθαι, ὡς γεγένηται ἡ δόσις τοῦ φαρμάκου. ἐπειδὴ γὰρ ἐδεδειπνήκεισαν, οἷον εἰκός, ὁ μὲν θύων Διὶ κτησίῳ κἀκεῖνον ὑποδεχόμενος, ὁ δ᾽ ἐκπλεῖν τε μέλλων καὶ παρ᾽ ἀνδρὶ ἑταίρῳ δειπνῶν, σπονδάς τ᾽ ἐποιοῦντο καὶ λιβανωτὸν ὑπὲρ αὐτῶν ἐπετίθεσαν·

[1] τὸν Φιλόνεων [2] ἱερὰ θύειν Διὶ [3] Deest εἶναι. [4] ἐπειδὴ δὲ ἦσαν

Ὄντα] H. l. accipio pro γιγνόμενα δημοσίᾳ, et θύειν pro δεῖν θύειν. Reisk.

Καὶ ἐπειδὴ δὲ ἦσαν] Aut καὶ aut δὲ dele. Idem.

Ἐτέθυτο] Postquam ab ea sacrificata erant sacrificia. respondet aliquatenus Gallorum *tuér*. Hauptm.

Μετὰ δεῖπνον] Π. μετὰ τὸ δεῖπνον. H. Stephan. Non intercedam equidem. verumtamen, cum Antiphon amet, antiquorum more, brevitatem, illiusque brevitatis genus hoc sit, ut articuli omittantur, ipseque modo πρὸ δείπνου et ἀπὸ δείπνου dixisset, utrumque sine articulo, acquiescam h. l. vulgatæ, censeboque nil esse mutandum. Reisk.

Τούτου] Hujus adversarii mei, qui natu maximus fratrum, horumque et matris causam adversus actorem tuebatur; qui actor eorum matrem, novercam suam, de cæde patris in jure postulabat. Quia causa hæc communis erat reo cum reliquis fratribus, matrem communem defendentibus, ideo modo τούτου, modo τούτων, promiscue usurpat orator. Idem.

Διακονοῦσα] Num διακονοῦσαν. ut redeat ad δοῦναι. ut ipsa, pellex, venenum daret hero patrique meo, ea in re præceptis novercæ meæ famulans. Possit quoque διακονήσῃ legi, ut ad ἔδοξεν αὐτῇ redeat. [in accusat. leg. esse, penes me dubio vacat, sed intervenit ambiguitatis nonnihil de modo interpretandi. Nam præter illum modum, quem in annotatione ad h. l. proposui, succurrit adhuc alius, qui præhabendus illi sit, an posthabendus, in medio relinquam. Potest nempe vocabulum illud etiam reddi, *inter pocula miscendum atque ministrandum*, ut ab ὑποθήκαις, cum quo jam non cohærebit, per interjectum comma sit dispescendum, idque vocabulum accipiendum, pro ἐκ τῶν ὑποθηκῶν, vel κατὰ τὰς ὑποθήκας. *Access. ad sua Antiph.*] Idem.

Ὑπὲρ αὐτῶν] Cum aspero, sui quisque causa. Philoneus pro se thura spargebat, Jovem Ctesium rogans, ut rem sibi, sive per negotiationis, sive per rei rusticæ prosperitatem, augeret atque locupletaret; pater meus autem, ut navigatio, quam ingrederetur, secunda sibi et fausta esset. Idem.

Ἐπετίθεσαν] Scil. τῇ ἐσχάρᾳ, thuribulo, prunis candentibus. Idem.

ἡ δὲ παλλακὴ τοῦ Φιλόνεω τὴν σπονδὴν ἅμα [1]ἐκχέουσα ἐκείνοις εὐχομένοις ἃ οὐκ ἔμελλε τελεῖσθαι, ὦ ἄνδρες, ἐνέχει τὸ φάρμακον. καὶ ἅμα οἰομένη δεξιὸν ποιεῖν πλέον δίδωσι τῷ Φιλόνεῳ — ἴσως, εἰ δοίη πλέον, μᾶλλον φιλησομένη ὑπὸ τοῦ Φιλόνεω· οὔπω γὰρ ᾔδει ὑπὸ τῆς μητρυιᾶς τῆς ἐμῆς ἐξαπατωμένη, πρὶν ἐν τῷ κακῷ ἤδη ἦν —· τῷ δὲ πατρὶ τῷ ἡμετέρῳ ἔλασσον ἐνέχει. καὶ ἐκεῖνοι ἐπειδὴ ἀπέσπεισαν, τὸν ἑαυτῶν φονέα μεταχειριζόμενοι ἐκπίνουσιν ὑστάτην πόσιν. 615 ὁ μὲν οὖν Φιλόνεως εὐθέως παραχρῆμα ἀποθνήσκει· ὁ δὲ πατὴρ ὁ ἡμέτερος εἰς νόσον ἐμπίπτει, ἐξ ἧς καὶ ἀπώλετο εἰκοσταῖος. ἀνθ᾽ ὧν ἡ [2]μὲν διακονήσασα ἔχει τὰ ἐπίχειρα ὧν ἀξία ἦν, οὐδὲν αἰτία οὖσα — τῷ γὰρ δημοκοίνῳ τροχισθεῖσα παρεδόθη —, ἡ δ᾽ [3]αἰτία τε ἤδη, καὶ ἐνθυμηθεῖσα καὶ χειρουργήσασα ἕξει, ἐὰν ὑμεῖς τε καὶ οἱ θεοὶ θέλωσι.

δ΄. Σκέψασθε οὖν ὅσῳ δικαιότερα δεήσομαι ὑμῶν ἐγώ, ἢ ὁ ἀδελφός. ἐγὼ μὲν τῷ τεθνεῶτι ὑμᾶς κελεύω καὶ τῷ ἠδικημένῳ τὸν ἀΐδιον χρόνον τιμωροὺς γενέσθαι. οὗτος δὲ τοῦ μὲν τεθνεῶτος πέρι οὐδὲν ὑμᾶς αἰτήσεται, ὃς ἄξιος καὶ ἐλέου καὶ βοηθείας καὶ τιμωρίας παρ᾽ ὑμῶν τυχεῖν, ἀθέως 616 καὶ ἀκλεῶς πρὸ τῆς εἱμαρμένης ὑφ᾽ ὧν ἥκιστ᾽ ἐχρῆν τὸν

[1] ἐγχέουσα [2] Deest μεν. [3] αἰτία * γ΄, ἡ δὴ καὶ

Παλλακὴ τοῦ] Alius ἡ interposuisset. verum in Antiphonte nescio an minus tutum sit idem præcipere fieri. Idem.

Ἐκχέουσα] Imo vero ἐγχέουσα. libantes enim vinum effundebant quidem: pueri autem ministrantes, et qui eorum loco essent, ut pellex hic loci erat, infundebant in pocula, aqua a se contemperatum. vulgatam defendere qui velit, illi sic erit interpretandum. ἐκχέουσα ἐκ τοῦ κρατῆρος εἰς τὴν κύλικα. Idem.

Ἐνέχει] Vel ἐγχέει *infundit simul*. hoc in magna familia munus pocillatorum. v. Acta societ. Lat. T. II. p. 127—133. Hauptm.

Μεταχειριζόμενοι] Amplexantes alternis, modo hic, modo ille, ulnis, et osculantes. nesciebant nempe hanc ipsam pellicem, cum qua lasciviebant, venenum ipsis infudisse. Pro τὸν malim τῶν. Reisk.

Οὐδ᾽ ἐναντία] Π. οὐδὲν αἰτία. H. Stephan. Poterat quoque sic corrigi οὐδ᾽ ἐν αἰτίᾳ οὖσα. *quamquam in culpa non fuisset*. Reisk.

Ἡ δ᾽ αἰτία γ΄, ἡ δὴ καὶ] Sic dedi de meo, pro vulgari ἡ δ᾽ αἰτία τε ἤδη, καί. fœmina vero illa, quæ in culpa et causa fuit, quippe quæ et excogitarit scelus, eique perpetrando manum operamque præstiterit. Idem.

δ΄. Τὸν ἀΐδιον χρόνον] Cohæret cum ἠδικημένῳ. injuriam in perpetuum accipit is, qui eam accipit, quæ nullo pacto postmodum reparari possit, cujus generis injuria est cædes. nam interfectus ad vitam revocari nequit. Idem.

Ἀκλεῶς] Cadit ille inglorius, qui ab inimico tollitur imbelli, ignavo, ignobili, non aperta vi, sed ex occulto per insidiarum veluti cuniculos opprimente, fraude tam repentina et tam callida et cæca, ut tu neque pestem depellere, neque hostem ulcisci possis; præsertim si ab ea manu cadas, unde par erat te non solum mali nihil metuere, sed vel maxime fidem atque præsidium exspectare, ab aliis impetitum. Idem.

Περὶ τῆς εἱμαρμ.] Merito παρὰ legit Gesnerus. Hauptm.

Περὶ τῆς εἱμαρμ.] Π. πρὸ τῆς εἱμαρμένης. H. Stephan. Nullus etiam dubito

βίον ἐκλιπών· ὑπὲρ δὲ τῆς ἀποκτεινάσης δεήσεται [1]ἀθέ-
μιτα καὶ ἀτέλεστα καὶ ἀνήκουστα καὶ θεοῖς καὶ ὑμῖν,
δεόμενος ὑμῶν ἃ αὐτὴ ἑαυτὴν οὐκ ἔπεισε μὴ κακοτεχνῆ-
σαι. ὑμεῖς δ' οὐ τῶν ἀποκτεινάντων ἐστὲ βοηθοί, ἀλλὰ
τῶν ἐκ προνοίας ἀποθνησκόντων, καὶ ταῦτα ὑφ' ὧν ἥκιστα
ἐχρῆν αὐτοὺς ἀποθνήσκειν. ἤδη οὖν ἐν ὑμῖν τοῦτό ἐστιν
617 ὀρθῶς διαγνῶναι, ὃ καὶ ἐποιήσατε. δεήσεται δ' ὑμῶν οὗτος
μὲν ὑπὲρ τῆς μητρὸς [2]τῆς αὐτοῦ ζώσης, τῆς ἐκεῖνον δια-
χρησαμένης ἀβούλως τε καὶ ἀθέως, ὅπως δίκην μὴ δῷ, ἂν 114.1
ὑμᾶς πείθῃ, ὧν ἠδίκηκεν· ἐγὼ δ' ὑμᾶς ὑπὲρ τοῦ πατρός μου
τεθνεῶτος αἰτοῦμαι, ὅπως παντὶ τρόπῳ δῷ· ὑμεῖς δέ, ὅπως
διδῶσι δίκην οἱ ἀδικοῦντες, τούτου γε ἕνεκα καὶ δικασταὶ

[1] ἀθέμιστα [2] Deest τῆς.

Scaligerum quoque πρὸ dedisse, tametsi schedæ Goensianæ ei παρὰ tribuunt. Reisk.

Δεόμενος ὑμῶν] Gesnerus addit: subaudi vel adscribe πειθεσθαι. Nos quidem dubitamus ὑμῶν ita subsistere posse. Malumus itaque ad κακοτεχνῆσαι referre, licet hoc verbum duplici sententia recipiatur, tum astutam et male artificiosam excusationem, et hinc absolutionem, tum callide conceptum parricidium, quod ipsa neutiquam evitare laboravit mentibus insinuans. Fit tamen id salvo meliore judicio, quoniam imprimis locus ille vexatus Œdipum quærit, nec nostra nobis plane satisfacit conjectura. Hauptm.

Ἃ αὐτὴ — μὴ κακοτεχνῆσαι] Locus perquam arduus, unde sententia vix tolerabilis et vix exputabilis exsistit. Adversarius meus (hæc est actoris oratio) vos judices rogabit ut nolitis κακοτεχνεῖν, malis artibus, nequitia uti, in ea fœmina condemnanda, quæ ipsa in animum inducere sibi non potuit, ut a nequitia se abstineret. Ergo filius pro matre deprecans severitatem animadversionis in veneficam appellabat κακοτεχνίαν? Filius nempe matrem defendens, aiebat eam insontem esse; et condemnationem ejus habebat pro conspiratione judicum, actoris iniquæ causæ faventium, suam vero, æquissimam scilicet, prementium. Aut hæc est exponendi et excusandi hujus loci una ratio, aut, si quid video, alia nulla. Reperiat, qui poterit, meliorem. [Defectus unius parvi vocabuli πείθεσθαι diu mihi tenebras objecerat impenetrabiles, donec inciderem in locum huic similem Nostri, p. 792. 2. ed. R. ἅπερ αὐτοὶ σφᾶς αὐτοὺς οὐκ ἔπεισαν, quæ ipsi sibi non credunt, vel in animum non inducunt, ut vera habeant, ταῦτα ὑμᾶς ἀξιοῦσι πεῖσαι, hæc ut vos vera credatis, contendunt vobis persuadere. Est ergo loci hujus nostri hæc vera lectio δεόμενος ὑμῶν πείθεσθαι, ἃ αὐτὴ ἑαυτὴν οὐκ ἔπεισε, μὴ κακοτεχνῆσαι. rogans vos, ut velitis [aut sibi, aut matri suæ] credere, aienti verum esse, quamquam ne ipsa quidem credit, scil. in hac re nulla mala fraude eam esse usam. Et video nunc Gesnerum quoque prorsus eodem modo locum hunc emendasse, quamquam omittenda Latina interpretatione dubium reliquit, quomodo locum putaret accipiendum et reddendum esse. Possunt verba ἃ αὐτὴ ἑαυτὴν οὐκ ἔπεισεν etiam sic accipi, quam rem, scil. τὸ μὴ κακοτεχνῆσαι, abstinentiam a mala fraude, ipsa non potuit sibi imperare, et a se impetrare. *Access. ad sua Antiph.*] Reisk.

Ὃ καὶ ποιήσετε] Gesnerus ὅ τι ποιήσετε *quid facturi sitis.* vel *quid faciendum vobis putetis.* verumtamen respici potest ad antecedentem pellicis condemnationem. Hauptm.

Ἐποιήσατε] Num ποιήσετε. id quod vos etiam facietis. Aut bene si vulgata habet, non satis intelligo. Num respicit ad supplicium pellici irrogatum? Reisk.

Εὐβούλως] Lege pro ἀβούλως. nisi α fit ἀθροιστικὸν et αὐξητικόν. Certe non imprudentiæ mulier istæc accusatur oratione tota, sed impietatis et consideratæ malitiæ. quoties autem ευ et α confundantur, Montefalconius docuit. Retinens ἀβούλως editio Hanoviensis vertit *temere et impie.* Hauptm.

Δικην μὴ δῷ] Δοῦναι δίκην, *puniri.* Lycurgus 21. 5. Idem.

Δῷ] Scil. noverca mea Manibus patris mei. Reisk.

ἐγένεσθε καὶ ἐκλήθητε. καὶ ἐγὼ μὲν ἐπεξέρχομαι λέγων,
ἵνα δῷ δίκην ὧν ἠδίκηκε καὶ τιμωρήσω τῷ τε πατρὶ τῷ
ἡμετέρῳ καὶ τοῖς νόμοις τοῖς ὑμετέροις· ταύτῃ καὶ ἄξιόν
μοι βοηθῆσαι ὑμᾶς ἅπαντας, εἰ ἀληθῆ λέγω· οὗτος δὲ
τἀναντία, ὅπως ἡ τοὺς νόμους παριδοῦσα μὴ δῷ δίκην ὧν
ἠδίκηκε, ταύτῃ βοηθὸς καθέστηκε. καίτοι πότερον δικαιό-
τερον τὸν ἐκ προνοίας ἀποκτείναντα δοῦναι δίκην, ἢ μή; καὶ
πότερον δικαιότερον οἰκτεῖραι μᾶλλον τὸν τεθνεῶτα, ἢ τὴν
ἀποκτείνασαν; ἐγὼ μὲν οἶμαι τὸν τεθνεῶτα. καὶ γὰρ 618
δικαιότερον καὶ ὁσιώτερον καὶ πρὸς θεῶν καὶ πρὸς ἀνθρώ-
πων [1]γίνοιτο ὑμῖν. ἤδη οὖν ἐγὼ ἀξιῶ, ὥσπερ κἀκεῖνον ἀνε-
λεημόνως καὶ ἀνοικτίστως αὕτη ἀπώλεσεν, οὕτω καὶ αὐτὴν
ταύτην ἀπολέσθαι ὑπό τε ὑμῶν καὶ τοῦ δικαίου. ἡ μὲν
γὰρ ἑκουσίως καὶ βουλεύσασα τὸν θάνατον, ὁ δ' ἀκουσίως
καὶ βιαίως ἀπέθανε. πῶς γὰρ οὐ βιαίως ἀπέθανεν, ὦ ἄνδρες,
ὅς [2]γ' ἐκπλεῖν ἔμελλεν ἐκ τῆς γῆς τῆσδε, παρά τε ἀνδρὶ
αὐτοῦ φίλῳ [3]εἱστιᾶτο; ἡ δέ, πέμψασα τὸ φάρμακον καὶ
κελεύσασα ἐκείνῳ δοῦναι πιεῖν, ἀπέκτεινεν ἡμῶν τὸν πα-
τέρα. πῶς οὖν ταύτην ἐλεεῖν ἄξιόν ἐστιν, ἢ αἰδοῦς τυγ-
χάνειν παρ' ὑμῶν, ἢ ἄλλου του; ἥτις αὐτὴ οὐκ ἠξίωσεν
ἐλεῆσαι τὸν αὑτῆς ἄνδρα, ἀλλ' ἀνοσίως καὶ αἰσχρῶς ἀπώ-
λεσεν. οὕτω δέ τοι καὶ ἐλεεῖν ἐπὶ τοῖς ἀκουσίοις παθήμασι
μᾶλλον προσήκει ἢ τοῖς ἑκουσίοις καὶ ἐκ προνοίας ἀδική-
μασι καὶ ἁμαρτήμασι. καὶ ὥσπερ ἐκεῖνον [4]αὐτὴ, οὔτε θεοὺς 619

[1] γένοιτο [2] γε πλεῖν [3] ἑστιᾶτο [4] αὕτη

Ἡμετέροις] Hanoviensis et Bayerus malunt ὑμετέροις. [Jamdudum id Stephanus dederat, unde Hanoviensis editor reddidit. *Reisk.*] Andocides 1. 156. Hauptm.

Ταύτῃ] Scil. ἐν αἰτίᾳ. Idem.

Ταύτῃ καὶ] Videtur γὰρ interponendum esse. *etenim hactenus quoque*, hac de causa, quoniam leges a vobis vindicari et salvas servari convenit. Reisk.

Οὗτος ὁ τἀναντία] Π. οὑτοσὶ τἀναντία, ἢ, οὗτος δὲ τἀντανττία. H. Stephan. οὗτος δὲ τἀναντία dedi de Stephani et Scaligeri sententia, pro vulgari οὗτος ὁ τἀναντία. subaudi ἀξιῶν. aut accipe adverbialiter. Reisk.

Πρὸς θεῶν καὶ πρὸς ἀνθρώπων] Aut, si nihil h. l. deest, genitivi hi cum accusativis mutandi sunt, aut deest aliquid. e. c. εὔνοια, καὶ ἀγαθὰ πολλά. a diis ab hominibusque pax et benevolentia et bona multa vobis contingant. Idem.

Ἑκουσίως] Aut post ἑκουσίως, aut post τὸν θάνατον deest ἀπώλεσε, vel ἀπέκτεινε, vel ἐμηχανήσατο. Idem.

Θάνατον] Scil. ἀπέκτεινε. Gesner.

Ἑστιᾶτο] Malim cum augmento εἱστιᾶτο. Reisk.

Αἰδοῦς τυγχάνειν] *Misericordiam consequi*, Atticis. v. Casaub. ad Sueton. Caligul. c. 29. Hauptm.

Οὕτω δέ τοι καὶ ἐλεεῖν] Scabra et biulca oratio. non succurrit nunc melius visum, quam fort. leg. esse: οὐκ οἶδεν ὅτι συγγνώμην ἔχειν καὶ ἐλεεῖν, *non norat* (mirabundus interrogat et stomachans) *non norat illa, convenire, ut* —? Vel οὐχὶ δὲ καὶ —? Reisk.

οὔθ' ἥρωας οὔτ' ἀνθρώπους δείσασα, ἀπώλεσεν, [1] οὕτω καὶ αὐτὴ ὑφ' ὑμῶν καὶ τοῦ δικαίου ἀπολομένη, καὶ μὴ τυχοῦσα μήτ' αἰδοῦς μήτ' ἐλέου μήτ' αἰσχύνης μηδεμιᾶς παρ' ὑμῶν, τῆς δικαιοτάτης ἂν τύχοι τιμωρίας.

έ. Θαυμάζω δὲ ἔγωγε τῆς τόλμης τοῦ ἀδελφοῦ καὶ τῆς διανοίας τὸ διομόσασθαι ὑπὲρ τῆς μητρὸς εὖ εἰδέναι μὴ πεποιηκέναι ταῦτα. πῶς γὰρ ἄν τις εὖ εἰδείη, οἷς μὴ παρεγένετο αὐτός; οὐ γὰρ δήπου μαρτύρων γ' ἐναντίον οἱ ἐπιβουλεύοντες τοὺς θανάτους τοῖς πέλας μηχανῶνταί τε καὶ παρασκευάζουσιν, ἀλλ' ὡς μάλιστα δύνανται λαθραιότατα καὶ ὡς ἀνθρώπων μηδένα εἰδέναι· οἱ δ' ἐπιβουλευόμενοι οὐδὲν ἴσασι πρὶν ἐν αὐτῷ ὦσι τῷ κακῷ γ' ἤδη, καὶ γινώσκωσι τὸν ὄλεθρον ἐν ᾧ εἰσί. τότε δέ, ἐὰν μὲν δύνωνται
620 [2] καὶ φθάνωσι πρὶν ἀποθανεῖν, καὶ φίλους καὶ ἀναγκαίους τοὺς σφετέρους καλοῦσι καὶ μαρτύρονται, καὶ λέγουσιν αὐτοῖς ὑφ' ὧν ἀπόλλυνται, καὶ ἐπισκήπτουσι τιμωρῆσαι σφίσιν αὐτοῖς ἠδικημένοις· ἃ κἀμοὶ παιδὶ ὄντι ὁ πατὴρ, τὴν ἀθλίαν καὶ τελευταίαν νόσον νοσῶν, ἐπέσκηπτεν· ἐὰν δὲ τούτων ἁμαρτάνωσι, γράμματα γράφουσι, καὶ οἰκέτας τοὺς σφετέρους αὐτῶν ἐπικαλοῦνται μάρτυρας, καὶ δηλοῦσιν ὑφ' ὧν ἀπόλωνται. κἀκεῖνος ἐμοὶ νέῳ ἔτι ὄντι ταῦτα ἐδήλωσε καὶ ἐπέστειλεν, ὦ ἄνδρες, οὐ τοῖς ἑαυτοῦ δούλοις.

ζ'. Ἐμοὶ μὲν οὖν διήγηται καὶ βεβοήθηται τῷ τεθνεῶτι καὶ τῷ νόμῳ· ἐν ὑμῖν δ' ἐστὶ σκοπεῖν τὰ λοιπὰ πρὸς ὑμᾶς

[1] οὕτω καὐτὴ   [2] καὶ μὴ φθάνωσι

Τύχοι τιμωρίας] Similis generis meditationes et exempla passim invenimus in sacris. v. Josuæ VII. 25. Judic. I. 7. Hauptm.

έ. Τοῦ ἀδελφοῦ] Si τὸ proximum insequens servatur, bene habebit h. l. genitivus. ego vero nullus dubitans, τὸ vitiosum esse, de quo statim seorsim dicam, suspicor h. l. genitivo accusativum sufficiendum, atque leg. esse τὸν ἀδελφόν. Reisk.

Τῆς διανοίας] Si solum staret per se, nil eo offenderer; verum copulatum videns cum τόλμης, eique subjectum, cui non optime convenit, suspicor leg. esse τῆς ἀνοίας. Idem.

Τὸ διομόσασθαι] Imo vero τῷ διομ. id est ἐπὶ τῷ, διὰ τὸ -- Aut τολμῶντος [vel τολμῶντα] διομ. Idem.

Φθάνωσι πρὶν ἀποθανεῖν] Omisso πρὶν legerim φθάνωσιν ἀποθανεῖν. *nisi morte præveniatur*. videtur autem hic scriptor mihi eam amare brevitatem, ut, quæ propter dicat, ad ea jam respiciat. Gesner.

Καὶ φίλους] Particula copulans videtur prodere, hic aliquid deesse, e. e. υἱοὺς filios, vel ἀδελφοὺς fratres, et amicos. Reisk.

ζ'. Ἐμοὶ μὲν] Expositum igitur a me fuit negotium et auxilium præstitum, cum mortuo, tum legi. temere Miniatus: *me igitur dirigit et mortuo opem ferre et legibus.* Hauptm.

αὐτοὺς καὶ δικάζειν τὰ δίκαια. οἶμαι δὲ καὶ τοῖς θεοῖς τοῖς κάτω μέλειν οἳ ἠδίκηνται.

Μέλλειν] Habet Aldus. emenda μέλειν eo confidentius, dum et Gesnerum mecum sentire video. Præfert Hanoviensis μέλλειν, sed interpretatio *curæ fore*. Idem.

Μέλειν, οἳ ἠδίκηνται] Ad μέλειν subauditur τούτων, sive id pro masculino, sive pro neutro accipiatur. Si prius, tum οἳ redibit ad homines. horum hominum, qui læsi fuerint injuria, curam gerere. Sin autem pro neutro τούτων habeas, tum erit sententia, harum rerum, cædium puta dolosarum et clandestinarum. οἳ potest ad homines, sed et ad deos referri. posterius si mavis, οἳ erit reddendum, *quippe qui*. lædebatur utique, ex opinione gentilium, numen deorum inferorum, quibus exosum erat genus omne mortium violentarum, ante fatalem horam alicui comparatarum, earumque ipsi ultores habebantur; et templa eorum, quorum templorum sanctissimum et amplissimum ipsa tellus est, cruore pollui existimabantur. Quodsi tamen ἠδίκηνται non ad homines, sed ad deos refers, pro οἳ malim εἰ legi. deos arbitror non inultum transmittere, si violentia ipsi læsi fuerint. Reisk.

ΑΝΤΙΦΩΝΤΟΣ

ΤΕΤΡΑΛΟΓΙΑ Α.

α. ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΦΟΝΟΥ ΑΠΑΡΑΣΗΜΟΣ.
β. ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣ ΤΟ ΑΥΤΟ ΠΡΑΓΜΑ.
γ. ΕΚΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ Ο ΥΣΤΕΡΟΣ.
δ. ΕΞΑΠΟΛΟΓΙΑΣ Ο ΥΣΤΕΡΟΣ.

α. ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΦΟΝΟΥ ΑΠΑΡΑΣΗΜΟΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

621 **ΠΑΝΤΑΧΟΥ** μὲν τὴν οἰκείαν Ἀντιφῶν ἐνδείκνυται δύναμιν, μάλιστα δ' ἐν ταύταις ταῖς τετραλογίαις, ἐν αἷς αὐτὸς πρὸς αὐτὸν ἀγωνίζεται. δύο γὰρ ὑπὲρ τοῦ κατηγόρου λόγους εἰπὼν, δύο καὶ ὑπὲρ τοῦ [1] φεύγοντος ἐμελέτησεν, ὁμοίως ἐν ἀμφοτέροις εὐδοκιμῶν. ἔοικε μὲν οὖν οὗτος ὁ λόγος τῷ Λυσίου λόγῳ τῷ πρὸς Μικίνην γεγραμμένῳ· ἔχει δ' αὐτῷ τὰ τῆς ὑποθέσεως ὧδε. ἀναχωρῶν τις ἀπὸ δείπνου εὑρέθη σὺν τῷ ἀκολούθῳ συγκεκομμένος. μετὰ τὴν αὐτοῦ τελευτὴν συγγενής τις αὐτοῦ κατηγορεῖ ἐχθροῦ αὐτοῦ, ὡς πεποιηκότος τὸν φόνον· ὁ δ' ἀρνεῖται. ὅθεν στοχασμὸς ἡ στάσις ἀτελὴς, ἐκ μόνου τοῦ προσώπου συνιστάμενος. Ἡ δὲ τοῦ λόγου διαίρεσις
622 αὕτη. ἐν μὲν τοῖς προοιμίοις [2] κατάστασιν ὁ λόγος [3] οὐκ ἔχει, διὰ τὸ μήπω τὴν ὅλην ἠκριβῶσθαι τέχνην· ἀρχόμενος δὲ τῶν ἀγώνων, πρώτῃ ἐχρήσατο ἀναιρέσει αἰτιῶν, δι' ὧν ἀπέδειξεν ὅτι οὐδεὶς [4] αὐτὸν τῶν ὀφειλόντων ὑποπτευθῆναι διέφθειρεν. εἶτα περιίστησι τὸ πρᾶγμα εἰς τὸ δεῖξαι ὅτι ἐξ ἐπιβουλῆς ἀπέθανε, καὶ λοιπὸν ἐμβάλλει εἰς τὴν [5] βούλευσιν· τὴν δὲ τῶν ἐλέγχων ἀπαίτησιν λύει τῇ μαρτυρίᾳ τοῦ δούλου. εἶτα παρέκβασις καὶ ἐπίλογος.

ΟΠΟΣΑ μὲν τῶν πραγμάτων ὑπὸ τῶν ἐπιτυχόντων 115.1
ἐπιβουλεύεται, οὐ χαλεπὰ ἐλέγχεσθαι ἐστίν· ἂν δ' [6] οἱ ἱκανῶς μὲν πεφυκότες, ἔμπειροι δὲ τῶν πραγμάτων ὄντες, ἐν δὲ τούτῳ τῆς ἡλικίας καθεστῶτες ἐν ᾧ κράτιστοι φρονεῖν αὐτῶν [7] εἰσὶ, πράττωσι, χαλεποὶ καὶ διαγνωσθῆναι καὶ δειχθῆναι εἰσί. διὰ γὰρ τὸ μέγεθος τοῦ κινδύνου, ἐκ πολλοῦ τὴν ἀσφάλειαν ὧν ἐπιβουλεύουσι σκοποῦντες, οὐ πρότερον ἐπιχειροῦσιν ἢ πάσης ὑποψίας φυλακὴν ποιήσωνται. γινώ-

[1] λέγοντος [2] τὴν κατάστ. [3] Deest οὐκ. [4] αὐτῶν [5] ποίησιν
[6] Deest οἱ. [7] εἰς τὰ πράγματ' ὦσι, χ. κ. γνωσθῆναι

ΥΠΟΘΕΣΙΣ] V. Taylor. ad fragmenta Lysiæ p. 24. ἀπαράσημος est oratio, in qua personæ nullæ nominatæ, appellatæ, seu, ex nominum notis ab aliis distinctæ, fuerint. Reisk.

Ἂν δ' ἱκανῶς] Π. οἱ δ' ἱκανῶς. H. Stephan. Non habet ἂν quo referatur. procul dubio deest ἐπιβουλεύωσιν οἱ — sin autem cædes ex insidiis machinentur hi, qui, nati loco nobiliore, liberalius educati, aut indole et sagacitate non contemnenda a natura præditi fuerint. H. Stephani conjectura rem implicat magis, quam expedit. Reisk.

σκοντας οὖν ὑμᾶς χρὴ ταῦτα, κἂν ὁτιοῦν εἰκὸς παραλά- 623
βητε, σφόδρα πιστεύειν αὐτῷ. ἡμεῖς δ', οἱ ἐπεξερχόμενοι τὸν φόνον, οὐ τὸν αἴτιον ἀφέντες τὸν ἀναίτιον διώκομεν· σαφῶς γὰρ οἴδαμεν, ὅτι πάσης τῆς πόλεως μιαινομένης ὑπ' αὐτοῦ, ἕως ἂν διωχθῇ, τό τ' ἀσέβημα ἡμέτερον γίνεται, τῆς θ' ὑμετέρας ἁμαρτίας ἡ ποινὴ εἰς ἡμᾶς τοὺς μὴ δικαίως διώκοντας ἀναχωρεῖ. ἅπαντος [1] δὲ τοῦ μιάσματος
ἀναχωροῦντος εἰς ἡμᾶς, ὡς ἂν δυνώμεθα σαφέστατα, ἐξ 624
ὧν γινώσκομεν, πειρασόμεθα ὑμῖν δηλοῦν ὡς ἀπέκτεινε τὸν ἄνδρα. Οὔτε γὰρ κακούργους εἰκὸς ἀποκτεῖναι τὸν ἄνθρωπον· ἔχοντες γὰρ ἂν τὰ ἱμάτια εὑρέθησαν· [2] οὐδεὶς γὰρ ἂν τὸν

[1] δὲ] οὖν [2] οὐδεὶς - - - ἀφῆκεν. οὔτε - - - εὑρέθησαν.

Χρὴ ταῦτα] Levi transpositione facta sententia clarior fieri potest. γινώσκοντας οὖν ὑμᾶς ταῦτα, χρὴ etc. Gesner. Nos opinamur posse pariter participium infiniti locum occupare, vel εἶναι mente jungi. Hauptm.

Διώκομεν] Suidas v. καταλαβεῖν laudat τὸν ἀναίτιον καταλαβόντας τὸν αἴτιον ἀφεῖναι. Idem.

Ὑπ' αὐτοῦ] Scil. τοῦ φονέως, vel τοῦ αἰτίου. Reisk.

Ἀσέβημα] Si scil. indicare et in jure persequi omittamus eum reum, quem certo sciamus scelus commisisse. Pro διωχθῇ num leg. est δειχθῇ? Idem.

Ὑμετέρας ἁμαρτίας] Si nempe vos, a nobis indicio falso decepti, pro sonte insontem morte puniveritis. Ponit casum geminum. Aut vero reum non indicamus, aut insontem pro sonte. Prius facientes in causa sumus, ut vere reus impunitus abeat. Posterius facientes, inducimus judices in errorem. Utrum ergo facimus horum, semper necessario reatum ipsi nobis contrahimus. Nam si reticemus homicidæ, quem norimus, et soli norimus, nomen, piaculum penes nos solos manet. Sin autem falsum indicamus, culpa erroris in condemnando et plectendo insonte commissi, non tangit judices, quos fraude nostra ad male judicandum perduxerimus; (ex iis enim, quæ docebantur, illi recte judicarant; quod decepti fuerint, culpa eorum non fuit,) relabitur ergo culpa etiam hæc a judicibus ad nos. Quum itaque neque tacere, neque falsum reum indicare nobis expediat, necesse est, ut quem cædis voluntarie patratæ accusamus, eum certo norimus illam cædem perpetrasse. Idem.

Ἅπαντος τοῦ] Scil. οὖν. Bayerus hic solum incisum posuerat, junctis post σαφέστατα * * [id est duobus asteriscis. *Reisk.*]. Gesnerus potius interpungit, et legit ἅπαντος οὖν μιάσματος ἀναχωροῦντος εἰς ὑμᾶς, ἕως ἂν δυνώμεθα σαφέστατα ἐξ ὧν, *cum igitur omne piaculum in nos redundet, quam* (quousque) *poterimus planissime ex iis, quæ cognovimus, demonstrare vobis studebimus* — Sic et præ ἕως, ὡς et præ δυνώμεθα, δυνάμεθα præfert. Hauptm.

Ἅπαντος τοῦ] Interpone οὖν. Relabente igitur in nos solos omni reatu et piaculo, tam illo, quod totam civitatem premit, quæ cædem inultam transmittat, tametsi nulla fraude id faciat, sed solum modo ex ignorantia homicidæ; quam altero illo, quod contrahitur insontem plectendo. Reisk.

Ἡμᾶς ἕως —] Πότερον, ἡμᾶς, ὡς ἂν δυνώμεθα σαφ., ἢ, ἅπαντος οὖν τ. μ. ἀν. εἰς ἡμᾶς ὡς ἀν. δ. σ. H. Stephan.

Ὡς] *Qua causa*, sive *ratione*, vel τίς. Hauptm.

Ἀπέκτεινε] Reus non nominatus. Reisk.

Τὸν ἄνδρα] Id est peremtum pariter non nominatum. Idem.

Οὔτε γὰρ —] Nam nemo alius potuit scelus patrasse, quam hic. 1) non latro. 2) non temulentus aliquis. 3) non concitatus in eum e jurgio et convicio repentino. 4) non jaculator a meta aberrans. Sed hæ solæ sunt suspiciones, quæ de auctore cædis exsistere queant, si hic quem aio fuisse, homicida non fuerit. Verum nulli illarum omnium suspicionum hac in causa locus est; propter causas sigillatim perstrictas. Ergo nihil reliquum manet, quam ut hic reus, quem indico, scelus peregerit. Idem.

Εὑρέθησαν] *Reperti forent* homicidæ,

ἔσχατον κίνδυνον περὶ τῆς ψυχῆς κινδυνεύων ἑτοίμην καὶ
κατειργασμένην τὴν ὠφέλειαν ἀφῆκεν. οὐ μὴν οὐδὲ παροινήσας
οὐδεὶς διέφθειρεν αὐτόν· ἐγινώσκετο γὰρ ἂν ὑπὸ τῶν συμ-
626 ποτῶν. οὐδὲ μὴν οὐδ᾽ ἐκ λοιδορίας· οὐ γὰρ ἀωρὶ τῶν νυκτῶν,
οὐδ᾽ ἐν ἐρημίᾳ ἐλοιδοροῦντο. οὐδὲ μὴν ἄλλου στοχαζόμενος
ἔτυχε τούτου· οὐ γὰρ ἂν σὺν τῷ ἀκολούθῳ διέφθειρεν αὐτόν.

malefici seu latrones spoliato cadavere, si vel fuga sibi consuluissent, qualis locutio non infrequens. Iterum mire Miniatus: *pallium enim habere visi sunt.* ni respexerit ad ipsum cum famulo necatum. qui sensus valere posset, licet ille prior accommodatior ad sequentia videatur. Hauptm.

Εὑρέθησαν] Colligit sic: suspicio hujus cædis in latrones cadere nequit; quia vestibus jacentes spoliassent. Atqui ambo, tam herus, quam servus, cum vestibus reperti sunt. Ergo latrones eos non occiderunt. Sed ἂν sic erit tollendum, si εὑρέθησαν non ad latrones, sed ad peremtos refertur. [Servandum si ducemus ἂν, leg. erit οὐκ ἔχοντες, non sine particula infitiante, quod sic dictum idem erit, ac si dixisset more solito: οὐκ ἂν εὑρέθησαν ἔχοντες. nam si a latronibus peremti fuissent, cum vestibus reperti non fuissent, sed nudi. εὑρέθησαν sine dubio ad peremtos erit referendum. Ad latrones enim si referatur, hæc exsistat, multis modis absurda, sententia: *nam si latrones eos jugulassent, reperti fuissent latrones, habentes eorum vestimenta.* Primum jacentia exanimatorum corpora reperiuntur, non homines vivi: deinde, necesse non est, fingere, latrones ibi locorum mansisse, ubi vestes peremtorum potuissent notæ esse: tum, necesse non magis est comminisci, latrones vestes hominum a se peremtorum corporibus suis induisse; nam potuerunt eas etiam vendere: denique, si procul terrarum abissent, quis ibi vestes ignotas noscitasset, etiamsi eas gestassent? *Access. ad sua Antiph.*] Reisk.

Οὐδεὶς γὰρ ἂν —] Nexus argumentationis, adumbratæ magis, ut conjectando elici debeat, quam expositæ et declaratæ, videtur hic esse. Nemo, cui sit inimicus capitalis et imprimis formidandus, quem ni de medio tollat, ipse perierit, nemo inquam in ejusmodi loco constitutus opportunitatem oblatam illum inimicum tollendi patiatur e manibus elabi, sed utatur potius ea, præsertim si opportunitas illa sponte sua obvenerit, et facinus factu facile sit. Atqui reus, quem ego cædis in hoc homine patratæ accuso, constitutus in ejusmodi loco erat. Oderat hominem, quem peremit: metuebat eundem, ut extrema sibi mala minantem et comparantem. Inveniebat eum in solitudine, securum, de periculo suo ne suspicantem quidem, ideoque inermem, et ad defensionem sui prorsus imparatum, sine protectore et vindice, et indice sceleris adeo. Ergo fecit: ergo tam insperatam, tam exoptatam occasionem præterlabi passus non est. Idem. Bekkero obsecundans transpositionem feci.

Ὠφέλειαν] Commodum ex eo exsistens, si tu inimicum tuum, capitalem, quem certo noris tibi pestiferum fore, de medio tollas. Idem.

Ἀφῆκεν] *Dimisit.* Respicit locus potius homicidam, qui capitis sui periculo facinus patrat, quam interemtum: subit is tale periculum cupiditate opum, honoris, vindictæ, hinc utilitatis cujuscunque, quam dimittere non vult. Temere Miniatus: *nullus enim in extremo animæ periculo constitutus præparatam et acquisitam utilitatem dimisit.* scribit hoc ipsum et præter rem, et præter orationis contextum. Hauptm.

Ἐγινώσκετο] Reliqui compotores facile eum noscitassent, indeque protinus accusassent, si quis compotor alterum compotorem per temulentiam interemisset. Reisk.

Ἐκ λοιδορίας] Tacite subjice e præmissis repetendum, διέφθειρεν ἄν τις αὐτόν. Idem.

Ἐλοιδοροῦντο] Subaudi ἄν. Non videntur jurgium inter se commissuri fuisse noctu, et in solitudine. Cur non? quia nemo tum audisset. Solemus enim (sic fingit sophista, cujus argumenta persæpe sunt ficulnea) solemus, probra alteri ingerentes, non hoc spectare, quo eum pungamus, sed illud magis, quo alii, audientes dedecora proscissi, eum aversentur. Idem.

Τούτου] Scil. τοῦ κειμένου, τοῦ φονευθέντος νῦν. Idem.

Οὐ γὰρ ἂν] Subaudi εἰ ἁμαρτήσας τοῦ σκοποῦ, τοῦτον ἐφόνευσεν ἄκων. Idem.

Τῷ ἀκολούθῳ] Ἀκόλουθος h.l. primarium nomen *pedissequum* notat. In perditis orationibus adhibetur et adjectivum. Lexicon

ἀπολυομένης δὲ τῆς ὑποψίας ἁπάσης, αὐτὸς ὁ θάνατος ἐξ
ἐπιβουλῆς ἀποθανόντα μηνύει αὐτόν. ἐπιθέσθαι δὲ τίνα
μᾶλλον εἰκός ἐστιν, ἢ τὸν μεγάλα μὲν κακὰ προπεπονθότα,
ἔτι δὲ μείζονα ἐπίδοξον ὄντα πάσχειν; ἔστι δ᾽ ὁ διωκόμε-
νος οὗτος. ἐκ παλαιοῦ γὰρ ἐχθρὸς ὢν αὐτοῦ, πολλὰς μὲν
καὶ μεγάλας γραφὰς διώξας οὐδεμίαν εἷλεν· ἔτι δὲ μεί-
ζους καὶ πλείους διωχθεὶς, οὐδεπώποτ᾽ ἀποφυγὼν ἱκανὸν
μέρος τῶν ὄντων ἀποβέβληκε· τὰ δ᾽ [1]ἄγχιστα ἱερῶν κλοπῆς
δυοῖν ταλάντοιν γεγραμμένος ὑπ᾽ αὐτοῦ, συνειδὼς μὲν αὑτῷ 627
τὸ ἀδίκημα, ἔμπειρος δ᾽ ὢν τῆς τούτου δυνάμεως, μνησικα-
κῶν δὲ τῶν ἔμπροσθεν, εἰκότως μὲν ἐπεβούλευσεν, εἰκότως
δ᾽ ἀμυνόμενος τὴν ἔχθραν ἀπέκτεινε τὸν ἄνδρα. ἥ τε γὰρ
ἐπιθυμία τῆς τιμωρίας ἀμνήμονα τῶν κινδύνων καθίστησιν
αὐτὸν, ὅ τε φόβος τῶν ἐπιφερομένων κακῶν ἐκπλήσσων
θερμότερον ἐπιχειρεῖν ἐπῆρεν. ἤλπιζέ τε τάδε μὲν δράσας
καὶ λήσειν ἀποκτείνας αὐτὸν καὶ ἀποφεύξεσθαι τὴν γρα-
116. 1 φήν· οὔτε γὰρ ἐπεξιέναι οὐδένα, ἀλλ᾽ [2]ἐρήμην αὐτὴν ἔσεσθαι·
εἴτε καὶ ἁλοίη, τιμωρησαμένῳ κάλλιον ἔδοξεν αὐτῷ ταῦτα
πάσχειν, ἢ ἀνάνδρως μηδὲν ἀντιδράσαντα ὑπὸ τῆς γραφῆς
διαφθαρῆναι. σαφῶς δ᾽ ᾔδει ἁλωσόμενος αὐτήν· οὐ γὰρ ἂν
τόνδε τὸν ἀγῶνα ἐνόμισεν ἀσφαλέστερον εἶναι. Τὰ μὲν 628
βιασάμενα ταῦτά ἐστιν ἀσεβῆσαι αὐτόν. μάρτυρες δ᾽ εἰ
μὲν πολλοὶ παρεγένοντο, πολλοὺς ἂν παρεσχόμεθα· ἑνὸς
δὲ τοῦ ἀκολούθου παραγενομένου, οἳ τούτου ἤκουον μαρτυ-
ρήσουσιν. ἔμπνους γὰρ ἔτι ἀρθεὶς, ἀνακρινόμενος ὑφ᾽ ἡμῶν,

[1] ἔγχιστα [2] ἔρημον

Saugermanense MS. Ἀκόλουθα. Ἀντιφῶν. τὰ ἑπόμενα καὶ σύμφωνα. Hauptm.

Ἀπολυομένης] Id est ἀναιρουμένης, *diluta, refutata.* Reisk.

Τῆς ὑποψίας] Num pro articulo sufficiendum est τῆδε *sic*, aut οὕτως: verum vereor, ne hoc sit ad vivum resecare. Idem.

Εἶχεν] L. πολλὰς — γραφὰς διώξας οὐδεμίαν εἷλεν, *sæpius actor neminem in judicio superavit.* Ad Eurip. Hippol. v. 1002. Valckenaer. F. εἷλεν. Taylor. Sic dedi de meo, pro vulgari εἶχεν. Nullam causam vicit reus, nunquam hunc, nunc exanimatum, condemnavit, quamquam sæpissime in jus a se vocatum. Reisk.

Εἰκότως μὲν] Post εἰκότως μὲν videtur deesse ὑπὲρ ἑαυτοῦ φοβούμενος. *suimet ipsius causa metuens.* quo membra sibi mutuo respondeant. Idem.

Καθίστησιν] Malim καθίστη in imperfecto, ob insequens ἐπῆρεν. Idem.

Τάδε] Malim τάχα *fortassis.* Idem.

Γραφὴν] Sacrilegii puta: quo etiam proximum αὐτὴν refertur. Idem.

Οὔτε γὰρ] Οὐδὲ leg. videtur. Idem.

Εἴτε] Malim εἰ δέ. Idem.

Ταῦτα πάσχειν] Scil. τὸ ἁλῶναι καὶ τὰς ἑπομένας τῷ ἁλῶναι τιμωρίας. Idem.

Τόνδε] Subaudi τὸν περὶ φόνου. Idem.

Ἀσφαλέστερον] Subaudi ἐκείνου τοῦ προσδοκωμένου περὶ ἱεροσυλίας. Idem.

Μάρτυρες] Scaliger mavult μάρτυρα; nulla necessitate. Idem.

[1] τοῦτον μόνον ἔφη τῶν παρόντων γνῶναι αὐτούς. ἐξελεγχόμενος δ' ὑπό τε τῶν εἰκότων ὑπό τε τῶν παραγενομένων, οὐδενὶ τρόπῳ οὔτε δικαίως οὔτε συμφερόντως ἀπολύοιτ' ἂν
629 ὑφ' ὑμῶν. οἵ τε γὰρ ἐπιβουλεύοντες ἀνεξέλεγκτοι ἂν εἴησαν, εἰ μήθ' ὑπὸ τῶν παραγενομένων μήθ' ὑπὸ τῶν εἰκότων [2] ἐξελέγχωνται. ἀσύμφορόν [3] θ' ὑμῖν ἐστὶ τόνδε, μιαρὸν καὶ ἄναγνον ὄντα, εἰς τὰ τεμένη τῶν θεῶν εἰσιόντα μιαίνειν τὴν ἁγνείαν αὐτῶν, ἐπί τε τὰς [4] αὐτὰς τραπέζας ἰόντα συγκαταπιμπλάναι τοὺς ἀναιτίους· ἐκ γὰρ τούτων αἵ τε ἀφορίαι [5] γίνονται, δυστυχεῖς θ' αἱ πράξεις καθίστανται. οἰκείαν οὖν χρὴ τὴν τιμωρίαν ἡγησαμένους, αὐτῷ τούτῳ τὰ τούτου ἀσεβήματα ἀναθέντας, ἰδίαν μὲν τὴν συμφορὰν, καθαρὰν δὲ τὴν πόλιν καταστῆσαι.

β. ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣ ΤΟ ΑΥΤΟ ΠΡΑΓΜΑ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

ΟΜΟΛΟΓΕΙ μὲν τὴν πρώτην ἔχθραν τὴν πρὸς τὸν τεθνηκότα ὁ ἀπολογούμενος, ἀρνεῖται δὲ
630 τὸν φόνον, καὶ τεκμήριον τοῦ μὴ πεφονευκέναι ποιεῖται [6] τὴν ἔχθραν. λέγει γὰρ ὅτι ἐχθρὸς

[1] τοῦτο [2] ἐξελέγχονται [3] Deest θ'. [4] Deest αὐτάς. [5] γίνονται, καὶ δυστυχεῖς αἱ [6] Desunt τὴν ἔχθραν.

Γνῶναι αὐτοὺς] Hic omissionis signa * * ponente Bayero, Gesnerus observat, pro τοῦτο, si legas τοῦτον, et pro αὐτοὺς, αὐτὸς, non opus erit asteriscis: perfecta enim est sententia. Quocum et nos facimus, licet in contextu nihil ausim mutare. HAUPTM.

Αὐτοὺς] Hæc obscura sunt, et sine recto sensu videntur esse. Forte leg. τοῦτο μόνον ἔφη τῶν παρόντων γνῶναι αὐτὸν, id est, *id solum eum hoc novisse eorum qui aderant.* Sic sensus foret clarus et manifestus. PALMER. Mihi quidem, optime Palmeri, oratio tua obscurissima est, et sententiam ex illa tua interpretandi ratione non modo non claram, neque manifestam, sed ne ullam quidem colligo. Mea sententia dedit Antipho sic: τοῦτον μόνον ἔφη τῶν παρόντων γνῶναι αὐτὸς (aut αὐτοῦ), de toto globo sicariorum, qui cædi interfuissent, neminem alium, præterquam hunc, noscitasse, vel, alius nullius vultum sibi notum esse, præterquam hujus. αὐτοῦ si præferas, erit id, non genitivus, sed adverbium, *ibi*, ibi loci puta, ubi cædes patrata fuisset. REISK.

Τῶν οἰκετῶν] Lege οἰκέτων. TAYLOR. [Quod ego non intelligo. *Reisk.* Clare, ut puto, εἰκότων V. C. scribere voluit.] Num subaudiemus τῶν ἑαυτοῦ. Non videtur, sed proculdubio leg. est τῶν εἰκότων. ex argumentis probabilibus et consentaneis. docent insequentia: εἰ μήθ' ὑπὸ τῶν παραγενομένων, μήθ' ὑπὸ τῶν εἰκότων ἐξελέγχωνται. REISK.

Οἰκετῶν] Leg. est οἰκότων [sic] docent hæc, quæ mox sequuntur. GESNER.

Ἐξελέγχονται] Conjunctivus ἐξελέγχωνται videtur esse convenientior, vel optat. ἐξελέγχοιντο. REISK.

Ἀσύμφορον] Asyndeton hoccine sit, an aliquid desit, quis definiet? Antiquitatem certe, quam hæ Antiphontis reliquiæ spirant, haud dedecet ista orationis quasi rigiditas. Sin autem tamen statuamus copulam ab hoc loco abesse non debere, legemus ἔτι δὲ καὶ ἀσύμφορον, vel simile quid aliud subjiciemus. IDEM.

Ἐπί γε τὰς] Π. ἐπί τε τάς. H. STEPHAN. GESNER.

ὢν ᾔδειν πάντως τὴν αἰτίαν [1] κατ' ἐμαυτοῦ ἥξουσαν· διὰ τοῦτο οὐκ ἂν ἐφόνευσεν. διαβάλλει δὲ καὶ τὴν μαρτυρίαν τοῦ οἰκέτου, ὡς ἐκ παρασκευῆς γεγονυῖαν τῶν δεσποτῶν. οὐκ ἀπίθανον δέ φησι κακούργους ἀνελόντας αὐτὸν ἀποδῦσαι τὰ ἱμάτια μὴ φθάσαι.

ΟΥ μοι δοκῶ ἁμαρτάνειν ἀτυχέστατον ἐμαυτὸν ἡγούμενος εἶναι [2] τῶν πάντων ἀνθρώπων. τῶν μὲν γὰρ ἄλλων οἱ δυστυχοῦντες, ὁπόταν μὲν ὑπὸ χειμῶνος πονῶσιν, εὐδίας γενομένης παύονται· ὅταν δὲ νοσήσωσιν, ὑγιεῖς γενόμενοι σώζονται· ἐὰν δέ τις ἄλλη συμφορὰ καταλαμβάνῃ αὐτοὺς, τὰ ἐναντία [3] ἐπιγινόμενα ὀνίνησιν. ἐμοὶ δὲ ζῶν τε ἄνθρωπος ἀνατροπεὺς τοῦ οἴκου ἐγένετο· ἀποθανών τε, κἂν ἀποφύγω, ἱκανὰς λύπας καὶ φροντίδας ἐμβέβληκεν. εἰς τοῦτο γὰρ βαρυδαιμονίας ἥκω, ὥστε οὐκ ἀρκοῦν μοί ἐστιν ἐμαυτὸν ὅσιον καὶ δίκαιον παρέχοντα μὴ διαφθαρῆναι· ἀλλὰ κἂν μὴ τὸν ἀποκτείναντα εὑρὼν ἐξελέγξω, ὃν οἱ τιμωροῦντες αὐτῷ ἀδύνατοι εὑρεῖν εἰσὶν, αὐτὸς [4] καταδοχθεὶς φονεὺς εἶναι ἀνοσίως ἁλώσομαι. καὶ ἐμὲ ὡς δεινὸν μὲν παγχάλεπόν φασιν ἐλέγχεσθαι εἶναι, ὡς δ' ἠλίθιον ἐξ αὐτῶν ὧν ἔπραξα φανερὸν εἶναι ἐργασάμενον τὸ ἔργον. εἰ γὰρ
νῦν διὰ τῆς ἔχθρας τὸ μέγεθος εἰκότως ὑφ' ὑμῶν καταδο- 631
κοῦμαι, πρὶν ἐργάσασθαι εἰκότερον ἦν τὸν εἰδότα τὴν ὑποψίαν τὴν νῦν εἰς ἐμὲ οὖσαν, καὶ τῶν ἄλλων εἴ τινα ἔγνων ἐπιβουλεύοντα αὐτῷ, διακωλύειν μᾶλλον, ἢ αὐτὸν ἐργασάμενον εἰς ἑκουσίους καὶ προδήλους ὑποψίας ἐμπεσεῖν. ἔκ τε γὰρ αὐτοῦ τοῦ ἔργου φανερὸς γενόμενος ἀπωλλύμην, λαθών τε σαφῶς ᾔδειν τήνδε τὴν ὑποψίαν εἰς ἐμὲ οὖσαν. ἄθλια μὲν οὖν πάσχω, μὴ ἀπολογεῖσθαι μόνον βιαζόμενος, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀποκτείναντας φανεροὺς καταστῆσαι· ὅμως δὲ καὶ τοῦτο ἐπιχειρητέον. οὐδὲν γὰρ

[1] κατ' ἐμοῦ τὴν αἰτίαν [2] Deest τῶν. [3] ἐπιγενόμενα [4] καταδοκηθεὶς

β'. Τιμωροῦντες αὐτῷ] *Vindictam necato quærentes.* HAUPTM.

Εἰ γὰρ νῦν] Γὰρ prodit aliquid in ratiocinio deesse, in hanc ferme sententiam: αὐτοὶ πάντων ὄντες ἠλιθιώτατοι, τοῦτο φάσκοντες, οὗ πᾶν τοὐναντίον εἰκὸς ἦν μᾶλλον εἶναι. *ipsi cum sint omnium tardissimi, aientes id, cujus prorsus contrarium verum esse erat consentaneum.* REISK.

Πρὶν ἐργάσασθαι] Significat εἰ καὶ μὴ ἐργασάμενος. GESNER.

Εἰκότερον] *Vero similius fuisset, seu rei convenientius, ut ejusmodi suspicionem in me recumbentem haud ignorans, si quem et aliorum cognovissem insidias ipsi struentium, prohiberem potius ab instituto, quam ultro in apertas suspiciones inciderem.* HAUPTM.

Τὸν εἰδότα] Id est, ἐμαυτόν. interim haud repugnabo si quis ἐμαυτὸν εἰδότα leg. esse autumet. REISK.

Οὖσαν] Non improbo. fuit tamen quum de ἰοῦσαν suspicarer. verum tamen recurrit incontinenti et pag. 117. 7. vulgata. quare satius erit in ea acquiescere. IDEM.

πικρότερον τῆς ἀνάγκης [1]ἔοικεν εἶναι. ἔχω δὲ οὐδαμῶς
ἄλλως ἐλέγχειν ἢ ἐξ ὧν τοὺς ἄλλους ὁ κατήγορος ἀπο-
λύων αὐτὸν τὸν θάνατόν φησι μηνύειν ἐμὲ τὸν φονέα ὄντα.
εἰ γάρ, τούτων ἀναιτίων δοκούντων εἶναι, ἐν ἐμοὶ τἀδίκημα
φανεῖται, τούτων ὑπόπτων ὄντων, [2]ἐγὼ δ᾽ εἰκότως καθαρὸς
δοκοίην εἶναι. Ἔστι δὲ οὐκ ἀπεικὸς, ὡς οὗτοι φασὶν, 117.1
ἀλλὰ εἰκὸς ἀωρὶ τῶν νυκτῶν πλανώμενον ἐπὶ τοῖς ἱμα-
τίοις διαφθαρῆναι. τὸ μὲν γὰρ μὴ ἐκδυθῆναι οὐδὲν σημεῖόν
ἐστιν· εἰ γὰρ μὴ ἔφθησαν περιδύσαντες αὐτὸν, ἀλλά τι-
632 νας προσιόντας φοβηθέντες ἀπέλιπον, ἐσωφρόνουν καὶ οὐκ
ἐμαίνοντο τὴν σωτηρίαν τοῦ κέρδους προτιμῶντες. εἰ δὲ
μὴ καὶ ἐπὶ τοῖς ἱματίοις διεφθάρη, ἀλλ᾽ ἑτέρους ἰδὼν ἄλλο
τι κακὸν ποιοῦντας, ἵνα μὴ μηνυτὴς τοῦ ἀδικήματος γένη-
ται, ἀπέθανεν ὑπ᾽ αὐτῶν, τίς οἶδε; [3]τοὺς δὲ μὴ πολὺ
ἧσσον ἐμοῦ μισοῦντας αὐτὸν — [4]ἦσαν δὲ πολλοὶ — πῶς
οὐκ εἰκὸς ἦν ἐμοῦ μᾶλλον διαφθεῖραι αὐτόν; ἐκείνοις μὲν
γὰρ φανερὰ ἦν ἡ ὑποψία εἰς ἐμὲ οὖσα, ἐγὼ δὲ ὑπὲρ ἐκείνων
ὑπαίτιος ἐσόμενος σαφῶς ᾔδειν. τοῦ δὲ ἀκολούθου ἡ μαρ-
τυρία πῶς ἀξία πιστεύεσθαι ἐστίν; ὑπό τε [5]γὰρ τοῦ
κινδύνου ἐκπεπληγμένον αὐτὸν οὐκ εἰκὸς ἦν τοὺς ἀποκτεί-
ναντας γνῶναι, ὑπό τε τῶν κυρίων ἀναγινωσκόμενον ἐπι-

[1] ἔδοξεν [2] ἔγωγ᾽ [3] τούσδε [4] Desunt ἦσαν - - αὐτόν; [5] Deest γάρ.

Θάνατον] Præter causam Bayerus habet θανόντα, cum explicari debeat, *ipsam necis rationem indicare me homicidam esse.* Hauptm.

Ἔφθησαν περιδύσαντες] *Non assecuti sunt scopum ipsos vestibus plane spoliandi.* quem significatum etiam adoptat περιδύω. Idem.

Προτιμῶντες] *Salutem lucro præferentes.* Idem.

Εἰ δὲ μὴ καὶ] Καὶ videtur prodere, hic aliquid deesse. Num sic leg. est, εἰ δὲ μὴ, *sin autem minus*, scil. factum est id, de quo agitur, tum addit, quasi interpretem suæ sententiæ acturus, καὶ οὐκ ἐπὶ τοῖς ἱ. δ. *hoc est, si nemo eum occidit cupiditate vestium.* Aut lege εἰ δὲ καὶ μὴ ἐπί. Reisk.

Ἀλλ᾽ ἑτέρους] Ἀλλὰ nonnunquam simul interrogat. 2 Corinth. VII. 11. vel hortatur. Homer. Iliad. I. 338. 394. Actor. X. 20. Lamb. Bos Observ. Miscell. c. 19. fine. Hauptm.

Τίς οἶδε] Deserucrat hic Aldini codicis fidem Bayerus, quod et Gesnerus observat, simul interrogandi signum accurate jungens, dum vertit: *num vero ne vestium quidem causa interemtus sit, sed alios cum vidisset, maleficium aliud forte perpetrantes, ne sceleris index fieret, ab illis interfectus fuerit, quis novit? Scilicet non multo minus, quam ego, illum odio habentes.* Equidem arbitror prima verba concessioni, sed ἀλλὰ interrogationi servire; quod et apud Lysiam fieri, docebit index, cum Lysianus [sic exaraverat Hauptmannus, volens fortassean Tayloranus dare. *Reisk.*] tum noster. Porro τοὺς δὲ mihi conjecturam novam incipit, omissione Græcis, nominatim Atticis, haud insueta. Conf. Orat. IV. §. 14, sqq. Editio Hanoviana post τίς οἶδε ponit defectus signum; Miniatus autem inserit, *cæteris servis in testimonio dicendo non creditis.* Idem.

Ὑπό τε τοῦ] Videtur γὰρ inserendum esse, ad hunc modum: ὑπό τε γὰρ τοῦ. Reisk.

Τῶν κυρίων] Imo vero τῶν οὐ κυρίων. ab iis quorum in potestate non esset, quibus non liceret tormenta ei admovere, per quæ veritatis confessio ab eo exprimeretur. Idem.

Ἀναγινωσκόμενον] Ἀναγινωσκόμενος est

νευσαι ἦν εἰκός. ἀπιστουμένων δὲ καὶ τῶν ἄλλων δούλων 633
ἐν ταῖς μαρτυρίαις — οὐ γὰρ [1]ἂν ἐβασανίζομεν αὐτοὺς —
πῶς δίκαιον τούτῳ μαρτυροῦντι πιστεύσαντας διαφθεῖραί 634
με; εἰ δέ τις τὰ εἰκότα ἀληθέσιν ἴσα ἡγεῖται καταμαρ-
τυρῆσαί μου, ταὐτὸν ἀντιλογισάσθω, ὅτι με εἰκότερον ἦν
τὴν ἀσφάλειαν τῆς ἐπιβουλῆς τηροῦντα φυλάξασθαι καὶ
μὴ παραγενέσθαι τῷ ἔργῳ μᾶλλον ἢ τοῦτον σφαττόμενον

[1] Deest ἄν.

subornatus, institutus, persuasus. Gesner. Conf. Harpocr. ad h. l. provocans. Sic et Thomas Mag. εὕρηται παρ᾽ Ἡροδότῳ ἀναγινώσκω, τὸ ἀναπείθω. Hauptm.

Ἀναγινωσκόμενον] Idem est h. l. atque ἀναπειθόμενον, persuasum, sollicitatum, inductum, ad prodendum id, quod hujus rei nosset. Reisk.

Τῶν ἄλλων δούλων] Accipio pro dicto sic, paulo planius et dilucidius, τῶν ἄλλοις ὄντων δούλων, mancipiorum, qui non sunt in nostra potestate, sed in aliena. Vis argumenti in hoc versatur. Servus, e cujus verbis, plane non perspicuis, sed potius ænigmati similibus, conflata mihi fuit suspicio patrati sceleris, servus fuit occisi, non eorum, qui ipsum interrogarunt. Ergo nullius ponderis est ejus oratio. Servus enim si quis alicui aliquid affirmet pro facto, cujus in potestate non sit, illius servi testimonio fides certa haberi non potest. Servus enim ubi metu pœnæ, si mentiatur, vacat, etiamsi verum dicat, fidem tamen suspectam habet, quia servi hoc sunt ingenio, ut facile mentiantur, ubi pœnæ metus eos a mentiendo nullus absterreat. Atqui ab eo, cujus in potestate servus non est, nihil habet quod metuat. Solus enim dominus, et præter eum nemo alius, servo tormenta potest admovere. Verum cur tam quæsitum et dilutum affert sophista argumentum, cum potuisset hoc fortius atque stringentius urgere, homicidæ nomen a moriente servo nullum editum, sed adumbratum solummodo captiosa et perplexa responsione fuisse? Non satis bene respondet hic locus refutationis superiori illi accusationis loco, cui vult occurrere. Idem.

Οὐ γὰρ ἐβασανίζομεν] Subaudi ἄν, quod illi vetustiores amant omittere. Servi enim si verum semper loquerentur, non torquerentur. Atqui torquentur. Ergo verum non semper loquuntur. Idem.

Τούτῳ] Qui fuit non meus, sed alius domini, servus. Colligit sic. Fidi non potest servis propriis; quanto minus potest alienis fidi. Sed hic servus non mei juris fuit, sed alieni. Ergo omnium minime ejus oratione fidi potest. Injustum ergo sit me ob alieni servi professionem perimi. Idem.

Ἀληθέσιν] Malim τοῖς ἀληθέσιν cum articulo, ob præmissum τὰ εἰκότα. Idem.

Ταὐτὸν ἀντιλογισάσθω] Similiter etiam ex adversa parte rationes subducat. Quæ sequuntur obscuriora sunt, sed ejusmodi paraphrasi explicanda. Dictum est ab adversario probabilius esse me interfuisse cædi, quam ab ea abfuisse, ut eo major inde fieret fides testimonio servi, qui me nominarit. Ego vero si cædem illi machinatus essem, quod tamen a cogitatione mea procul abfuit, potius insidiaturus ex tuto fuissem, ac mihi cavere maluissem, nec interesse operi, quam tanto cum periculo certo scire illum interemtum, ut ea causa me tantum in periculum conjicerem. Gesner. Equidem obscuritatem non sentio, vertens: *meque potius non interfuisse, quam ejus cædem coram cognovisse.* qui cognoscunt absentes, oblique quasi cognoscunt. Conf. Or. XI. §. 10. Benzii Thes. p. 465. sq. Hauptm.

Ταὐτὸν] Malim τοῦτό γ᾽ aut ταῦτά γ᾽. Reisk.

Τὴν ἀσφάλειαν τῆς ἐπιβουλῆς τηροῦντα] Servat ille certitudinem et cautionem insidiarum, h. e. tutissimam et circumspectissimam rationem ex insidiis aliquem interimendi, qui ab agressione et insultu in eum abest, quia facile fieri potest, ut ab aliis hominibus concursu facto intervenientibus homicidæ ipso in facinore deprehendantur atque comprehendantur. Idem.

Φυλάξασθαι] Ne scilicet interessem facinori, meique copiam sic facerem. Statim ipse declarat et interpretatur veluti, addendo, καὶ μὴ παραγενέσθαι. Idem.

Παραγενέσθαι] Confirmat hoc suspicionem a nobis ad p. 116. 7. proditam, ibi leg. esse τῶν παρόντων εἶναι. homicidam, a quo hæc cædes patrata esset, unum aliquem de corona circumstante esse. Idem.

Ἢ τοῦτον σφαττόμενον ὀρθῶς γνῶναι] Idem est ac si dixisset: ἢ παραγενέσθαι καὶ οὕτως ὀρθῶς [id est, ἀκριβῶς, καὶ βεβαίως

635 ὀρθῶς γνῶναι. ὡς δὲ οὐδὲ τὸν κίνδυνον οὐκ ἀσφαλέστερον τοῦ ἀπὸ τῆς γραφῆς ἡγούμην εἶναι, ἀλλὰ πολλαπλάσιον, εἰ μὴ παρεφρόνουν, διδάξω. ἁλοὺς μὲν γὰρ τὴν γραφὴν, τῆς μὲν οὐσίας ᾔδειν ἐκστησόμενος, τῆς δὲ πόλεως καὶ τοῦ σώματος οὐκ ἐστερούμην, περιγενόμενος δὲ καὶ ληφθεὶς, κἂν
636 ἔρανον παρὰ τῶν φίλων συλλέξας, οὐκ ἂν εἰς τὰ ἔσχατα κακὰ ἦλθον· ἐὰν δὲ νῦν καταληφθεὶς ἀποθάνω, ἀνόσια ὀνείδη τοῖς [1]παισὶν ὑπολείψω, ἢ φυγὼν γέρων καὶ ἄπολις ὢν ἐπὶ ξενίας πτωχεύσω. Οὕτω μὲν ἃ κατηγόρηταί μου,

[1] παισὶ καταλείψω

διὰ τῆς τῶν ἐμῶν ὀφθαλμῶν πίστεως] γνῶναι, ὅτι οὗτος ἀληθῶς σφάττεται, ὃν ἐβουλόμην σφάττεσθαι. IDEM.

Οὐκ] Imo vero τοῦτον. hoc discrimen in quod nunc conjectus sum, per insimulationem cædis a me patratæ. IDEM.

Τοῦ ἀπὸ τῆς γραφῆς] Quam discrimen alterum illud, quod mihi imminebat e crimine sacrilegii, quo me inimicus reum facere parabat. IDEM.

Εἰ μὴ παρεφρόνουν] Aut necesse est, ait, ut ego vobis videar plane cerritus esse, aut si me mente constare adhuc existimatis, necesse est ut ego crimen cædis patratæ multo gravius duxerim, quam crimen sacrilegii. IDEM.

Πόλεως] Ergo sacrilegii pœna solummodo illa levior erat, ut bona rei confiscarentur, cæterum ipse capite non minueretur. Vix credibile est. Homicidæ vero non bona solum confiscabantur, sed etiam exsilio, aut, si maneret in urbe, neque ante dictam sententiam ultro exsulatum iret, morte mulctabatur. IDEM.

Ληφθεὶς] Pro ληφθεὶς legerem λειφθεὶς *relictus in urbe*. pecuniariæ rei damnatus, in urbe manere potest, rei capitalis judicatus exsilio mulctatur. GESNER. At et ληφθεὶς esse potest tali causa cadens. HAUPTM.

Καὶ ληφθεὶς] F. λειφθείς. TAYLOR. durus locus et intractabilis. Obvium quidem hoc et in promtu positum, leg. esse καὶ οὐ λειφθείς. Copia hæc est orationis. nam καὶ οὐ λειφθεὶς idem valet atque περιγενόμενος, et ambo istæc, pæne dixerim tautologa, ex opposito respiciunt ad illud præmissum ἁλοὺς μέν. *victus quidem causa—superior autem factus et non victus* —notum est verbum λείπεσθαι in re palæstrica et athletica, de certatore usurpatum, qui ab adversario superatur. In hoc itaque res plana quidem et expedita est. Sed attende quid sequatur. Victor autem ubi ex hoc certamine discessero — quid tum? nemo me teruncio mulctaverit. Recte vero. At tu ais, spem tibi esse, fore ut amici tui stipem, qua sustenteris, colligant. Atqui nemini beneficium hoc tribuitur, nisi pauperi facto, nisi necessitate indigentiæ presso, nisi mulctato. Fateris ergo, te vereri, ne mulcteris, etiamsi causam viceris. Qui consistent hæc secum? Haud expedio. Aut deest aliquid ad sententiæ integritatem, aut si nihil deest, et sana verbis inest sententia, hæc videtur esse, ut dicat reus. Sin autem vicero causam, tametsi sum pauper, nihil tamen rerum ad vitam degendam necessariarum mihi defuerit. Sunt enim mihi amici, qui stipem conferant, unde alar. [Possit lectio ληφθεὶς, quam in annotatt. damnavi, nihilominus tamen defendi, atque probari, hactenus puta, ut 1) περιγενόμενος accipiatur, non pro *causa superior factus*, sed *e judicio vita salva domum reversus*. 2) ut ληφθεὶς accipiatur pro καταληφθεὶς *damnatus*. Verum an simplex λαμβάνεσθαι, pari modo atque compositum καταλαμϐ., usurpetur pro κατακρίνεσθαι, adhucdum mihi non constat. Foret, his admissis et probatis, hæc hujus loci sententia. Quod si autem spiritum salvum e judicio reportassem, etiamsi damnatus, nihil tamen ideo verendum habebam, ne ad extremam paupertatem deciderem, quia amici, quibus abundo, collaturi fuissent stipem, unde alimenta habuissem necessaria. *Access. ad sua Antiph.*] REISK.

Ἔρανον] Hunc singulari prolusione tractavi. HAUPTM.

Καταληφθεὶς] Verbum h. l. forense. καταλαμβάνεσθαι dicitur reus, cum ab accusatore vinculis argumentorum ita constrictus tenetur, ut effugere nequeat, sed necesse habeat crimen fateri. νῦν significat, in hoc cædis crimine. REISK.

Ἐπὶ ξενίας] Subaudi γῆς. est ergo ξενίας non substantivum, sed adjectivum trium terminationum. Ego vero cum in hac formula usurpari ξένος norim, et dici, ἐπὶ ξένης, tum haud memini alterum in hac re usitatum esse. Ergone h. l. ἐπὶ ξένης erit leg? IDEM.

Εἰκότως μὲν, ὄντως δὲ μὴ] Alius dixisset οὐ μὲν ὄντως, εἰκότως δὲ, si causa mea esset ejusmodi, ut quem revera non occidissem, tametsi ea laborarem infamia, is me tam graviter læsisset, ut omnes deberent fateri, me recte fecisse, si eum occidissem. IDEM.

Δίκαιός εἰμι] *Legitime idoneus.* addantur quæ paulo post v. 12. sequuntur. Plato principio Critonis: δίκαιοί ἐσμεν, σώσαντές σε, κινδυνεύειν τοῦτον τὸν κίνδυνον, id est, δίκαιόν ἐστιν ἡμᾶς. quod Atticismo tribuit Clericus Art. Critic. T. p. 244. HAUPTM.

Μεγάλα] Scil. κατὰ μέρη, *gravem injuriam patiens dixi causam*, vel *injuriam propulsavi*. IDEM.

Καταλαμβάνηται] Quomodo sanus esse possit, aut explicari hic locus, non video. quod ideo notavi, quoniam reliqua sic satis intelligere mihi videor. GESNER. Equidem explico, *si comprehendatur*, aut *intelligatur*. sive quod dico, sive quod circumstat rem, non videbor interfecisse. HAUPTM.

Παντὸς τρόπου] *Omni modo respectuque.* IDEM.

Παντὸς τρόπου] Sive aiam, sive negem me hanc cædem patrasse, utrovis modo decet me absolvi. Sive aiam; dicerem enim me meritum occidisse; et absolverat me necessitas inculpatæ tutelæ. Sive negem; qui neminem occidit, plecti is ob homicidium nequit. REISK.

Πείθων] In oratione politica Nostrum et ἀπειθαρχία posuisse, contendit Antiatticista MS. HAUPTM.

Πράττω] Videtur aut utrumque futurum, aut utrumque præsens esse tempus debere. Sed defenditur merito nostra lectio. dum alterum revera pertinebat ad imminentia seu futura. IDEM.

Ἀνόσια πράττω] Facinus enim impium erat decipere mendaciis judices, eoque eos inducere ut cædis patratæ vere reum absolvant. Sic enim reatus sanguinis inulto effusi non solum judicibus: sed etiam toti civitati contrahitur, totusque populus iræ deorum obnoxius fit, quæ ira per sterilitatem terræ late vagantem, per lues stragesque hominumque et bestiarum grassatur. Unde regnis amplissimis pestis et desolatio exsistit. REISK.

Πολλοὺς δ' ἐρανίζοντα] Dum didicero,

πάντα ἄπιστά ἐστιν· ἀπολύεσθαι δὲ ὑφ' ὑμῶν, εἰ καὶ 637
εἰκότως μὲν, ὄντως δὲ, μὴ ἀπέκτεινα τὸν ἄνδρα, πολὺ μᾶλλον δίκαιός εἰμι. ἐγώ τε γὰρ φανερὸν ὅτι μεγάλα ἀδικούμενος ἠμυνάμην· οὐ γὰρ ἂν ἐδόκουν εἰκότως ἀποκτεῖναι [1]αὐτόν· τούς τε ἀποκτείναντας καὶ οὐ τοὺς αἰτίαν ἔχοντας ἀποκτεῖναι ὀρθῶς ἂν [2]καταλαμβάνητε. ἐκ δὲ παντὸς 638
τρόπου ἀπολυόμενος τῆς αἰτίας ἔγωγε, οὔτε εἰς τὰ τεμένη εἰσιὼν τὴν ἁγνείαν τῶν θεῶν μιανῶ, οὔτε ὑμᾶς πείθων ἀπολῦσαί με ἀνόσια πράττω. οἱ δὲ διώκοντες μὲν ἐμὲ τὸν ἀναίτιον, τὸν δ' αἴτιον ἀφιέντες, τῆς τε ἀφορίας αἴτιοι γίνονται, ὑμᾶς τε ἀσεβεῖς εἰς τοὺς θεοὺς πείθοντες καταστῆναι πάντων ὧν ἐμὲ ἄξιόν φασι παθεῖν εἶναι, δίκαιοί εἰσι τυγχάνειν. τούτους μὲν οὖν τούτων ἀξίους ὄντας ἀπίστους ἡγεῖσθε· ἐμὲ δὲ ἔκ [3]τε τῶν προειργασμένων γνώσεσθε οὔτε ἐπιβουλεύοντα οὔτε τῶν οὐ προσηκόντων ὀρεγόμενον, ἀλλὰ τἀναντία τούτων, πολλὰς μὲν καὶ μεγάλας εἰσφορὰς εἰσφέροντα, πολλὰ δὲ τριηραρχοῦντα, λαμπρῶς δὲ χορηγοῦντα, πολλοὺς δὲ ἐρανίζοντα, μεγάλας δὲ ὑπὲρ

[1] Desunt αὐτὸν - - - - ὀρθῶς. [2] καταλαμβάνηται [3] Deest τε.

639 πολλῶν ἐγγύας ἀποτίνοντα, τήν τε οὐσίαν οὐ δικαζόμενον
ἀλλ᾽ ἐργαζόμενον κεκτημένον, φιλοθύτην δὲ καὶ νόμιμον ὄντα.
[1] τοιούτου δὲ ὄντος μου μηδὲν ἀνόσιον μηδὲ αἰσχρὸν κατα-
γνῶτε. εἰ δὲ ὑπὸ ζῶντος ἐδιωκόμην, οὐκ ἂν μόνον ὑπὲρ ἐμαυ-
τοῦ ἀπελογούμην, ἀλλ᾽ αὐτόν τε τοῦτον καὶ τοὺς τούτῳ
μὲν βοηθοῦντας, παρ᾽ ἐμοῦ δὲ ὠφελεῖσθαι ζητοῦντας ἐφ᾽ οἷς
κατηγορεῖταί μου, ἀπέδειξα ἂν ἀδικοῦντας. ταῦτα μὲν
640 οὖν ἐπιεικέστερον [2] ἢ δικαιότερον παρήσω· δέομαι δ᾽ ὑμῶν, ὦ
ἄνδρες τῶν μεγίστων κριταὶ καὶ κύριοι, ἐλεήσαντας τὴν
ἀτυχίαν μου ἰατροὺς γενέσθαι αὐτῆς, καὶ μὴ συνεπιβάν-
τας τῇ τούτων ἐπιθέσει περιϊδεῖν ἀδίκως καὶ ἀθέως δια-
φθαρέντα με ὑπ᾽ αὐτῶν.

γ. ΕΚΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ Ο ΥΣΤΕΡΟΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

ΤΑ εἰρημένα ὑπὸ τοῦ κατηγορουμένου λύει ἐνταῦθα, ὡς οὔτε ἄπιστος ἡ μαρτυρία τοῦ οἰκέτου, οὔτε ἀπίθανον [3] πλούσιον ὄντα καὶ ἔνδοξον ποιῆσαι τὸν φόνον, διακινδυνεύειν μέλλοντα ὑπ᾽ αὐτοῦ τὴν οὐσίαν ἀπολέσαι. τὰς προτάσεις δὲ λύει κατὰ περιτροπήν· ἐκείνου γὰρ εἰπόντος ὅτι ἀτυχής εἰμι, περιτρέπει λέγων ὅτι ἡ ἀτυχία παρ᾽ αὐτοῦ ἀδικεῖται.

---

641 ΗΤΕ ἀτυχία ἀδικεῖται ὑπ᾽ αὐτοῦ, ἣν προϊστάμενος τῆς 118.1
κακουργίας ἀφανίσαι τὴν αὐτοῦ μιαρίαν ζητεῖ· ὑπό τε
ὑμῶν οὐκ ἄξιος ἐλεεῖσθαί ἐστιν, ἀκούσιον μὲν τῷ παθόντι

[1] τούτου [2] Desunt ἢ δικαιότερον. [3] πλούσιον ὄντα] ὂν ἀλλὰ

quod me fugit adhuc suspensumque dubitatione habet, bene Græcum esse ἐρανίζειν τινὰ in eo significatu, qui huic loco convenit, scilicet, alicujus amici sustentandi, aut sublevandi gratia, stipem pecuniariam conferendi, persuasum ego equidem mihi habebo, leg. esse h. l. πολλοῖς in dativo. Sed et si bene memini, ἐρανίζειν non significare solet, stipem conferre, sed colligere, exigere, corrogare. Viderent de hoc ii, quibus adversaria formulis Græcis locupletius instructa sunt, quam mihi est memoria. Reisk. Legendum πολλοῖς. ἐρανίζειν τινὶ, est, conferre in aliquem pecuniam, et eranon largiri: ἐρανίζειν τινὰ, idem est quod, petere, et exigere ab aliquo eranon. *In Obss. ad Jus A. et R.* c. ii. p. 57. Salmasius.

Τούτου] Π. τοιούτου. H. Stephan.

Βοηθοῦντας] Subaudi λόγῳ, verbotenus et specie tenus tantummodo, nam revera lucrum ipsi suum ex hac re captant. Reisk.

Ὠφελεῖσθαι ζητοῦντας] Id est, ἐξ ἐμοῦ χρηματίζεσθαι. student crumenam meam everrere, numis me emungere. vexant et territant me calumniis, et mendacibus criminationibus, quo silentium eorum largitionibus redimam. aut e bonis meis fisco adjudicatis ditescere volunt, quorum vix centesimum partem sinent ad fiscum pervenire, ipsi pleraque aufferent et sibi vindicabunt. Idem.

Κατηγορεῖται] Gesnerus legit κατηγοροῦνται. Hauptm.

Ἐφ᾽ οἷς κατηγορεῖταί μου] Id est, διὰ ταῦτα κακουργήματα, ἃ κατηγοροῦσιν ἐμοῦ] Illorum criminum ergo, quorum insimulor. Reisk.

Ἐλεήσαντες] Π. ἐλεήσαντας. H. Stephan.

περιθεὶς τὴν συμφοράν, ἑκουσίως δὲ αὐτὸς εἰς [1] τοὺς κινδύ-
νους καταστάς. ὡς μὲν οὖν ἀπέκτεινε τὸν ἄνδρα, ἐν τῷ
προτέρῳ λόγῳ ἀπεδείξαμεν· ὡς δὲ οὐκ ὀρθῶς ἀπελογήθη,
νῦν πειρασόμεθα ἐλέγχοντες. Εἴτε γὰρ προσιόντας τινὰς
ἰδόντες οἱ ἀποκτείναντες αὐτοὺς ἀπολιπόντες ᾤχοντο,
φεύγοντες πρότερον ἢ ἀπέδυσαν, οἱ ἐντυχόντες [2] ἂν αὐτῷ,
εἰ καὶ τὸν δεσπότην τεθνεῶτα εὗρον, τόν γε θεράποντα, ὃς
ἔμπνους ἀρθεὶς ἐμαρτύρει, ἔτι ἔμφρονα εὑρόντες, σαφῶς
ἀνακρίναντες τοὺς ἐργασαμένους ἤγγειλαν ἂν ἡμῖν, καὶ
οὐχ οὗτος τὴν αἰτίαν εἶχεν· εἴτε ἄλλοι τινὲς ἕτερόν τι 642
[3] τοιοῦτον κακουργοῦντες ὀφθέντες ὑπ᾽ [4] αὐτῶν, ἵνα μὴ γνω-
σθῶσι διέφθειραν αὐτούς, ἅμα τῷ τούτων φόνῳ τὸ κα-
κούργημα ἂν ἐκηρύσσετο, καὶ εἰς τούτους ἂν ἡ ὑποψία
ἧκεν. οἵ τε ἧσσον κινδυνεύοντες τῶν μᾶλλον ἐν φόβῳ ὄντων
οὐκ οἶδ᾽ ὅπως ἂν μᾶλλον ἐπεβούλευσαν αὐτῷ. τοὺς μὲν

[1] Deest τούς. [2] ἄν, * αὐτῶν εἰ [3] Deest τοιοῦτον. [4] αὐτῷ

γ. Πειρασόμεθα ἐλέγχοντες] Π. ἐλέγχειν. Idem. Aut cum Stephano auctore participium cum infinitivo ἐλέγχειν est mutandum, aut interponendum est ἀποδείξειν. Reisk.

Αὐτοὺς] Αὐτόν. Taylor. Herum puta servumque. Reisk.

Αὐτῶν] Sic dedi de meo, pro vulgari αὐτῷ cum addito commate, quod comma hic expunxi et ante αὐτῶν posui. Nam αὐτῶν, scil. τῶν φονευθέντων, cohæret cum τὸν δεσπότην et τὸν θεράποντα. horum duorum peremtorum alterum herum, alterum servum. Aut leg. οἱ ἐντυχόντες ἂν αὐτοῖς, εἰ καὶ &c. Idem.

Ὡς ἔμπνους—] F. leg. ὃς ἔμπνους ἀρθεὶς τούτου κατεμαρτύρει. Idem.

Εὔφρονα] Π. ἔμφρονα. H. Stephan.

Ὑπ᾽ αὐτοῦ] Imo vero ὑπ᾽ αὐτῶν. ab hero et servo. Reisk.

Τούτους] In hos maleficos, fures, latrones, vecticularios, manticularios; non autem in hunc, qui nunc reus agitur, incurrisset suspicio. Idem.

Οἵ τε ἧσσον—] Intricatior sententia sic forsitan est explicanda. Nescio autem quo jure magis censendi sint insidias illi fecisse, qui minori erant in periculo, quam qui timebant vehementius. Si enim *his* timor et sceleris magnitudo sedare libidinem insidiandi potuit, multo magis *illis*, vel cogitato jam scelere, periculum et probrum majus impetum animi reprimere debuit facinoris rationibus. Rationes facinoris voco, quod Antiphon uno vocabulo διαφορὰν [sic] nostri vulgo *Interesse.* Majus est periculum facinoris rationibus, cum non tanta nostra interest facinus perpetrare, quantum est periculum facinore perfecto. Gesner. Respicitur quidem III. 12. sqq. nihilque patet difficultatis, quatenus οὐκ οἶδ᾽ ὅπως ἂν propositionem incisam agnoscamus, ac per *ich weiss selbst nicht wie* [*I know not how*], vel *omnino, facillime, prorsus* explicemus. Habet autem et ordinem inversum *his, illis.* Hauptm.

Οἵ τε ἧσσον κινδυνεύοντες] Idem est, ac si dixisset: εἴτε τινὲς ἄλλοι ἦσαν φοβούμενοι μὲν καὶ αὐτοὶ γραφῆναι ὑπὸ τοῦ νῦν φονευθέντος, εἰ περιῆν, οὐχ ὁμοίως δὲ φοβούμενοι τῷ νῦν ὑπ᾽ ἐμοῦ εἰς τοῦτον τὸν ἀγῶνα καταστάντι, ἀλλὰ πολὺ ἧσσον. Reisk.

Τῶν μᾶλλον ἐν φόβῳ ὄντων] Designat reum hunc a se cædis accusatum. Colligit sic: qui minus aliquem metuunt, ei minus quoque insidiantur; qui magis metuit, is magis etiam ad insidiandum stimulatur. Sed hic meus reus omnium hominum maxime metuit peremtum. Ergo etiam censendus est omnium maxime insidiatus ejus vitæ fuisse. Constructio verborum hæc est: οὐκ οἶδα ὅπως ἂν αὐτῷ [τῷ φονευθέντι puta] μᾶλλον ἂν ἐπεβούλευσαν οἱ ἐν ἥσσονι φόβῳ ὄντες, id est, οὐκ ἐνδέχεται τοὺς ἧσσον φοβουμένους τινὰ ἐπιβουλεύειν αὐτῷ μᾶλλον, ἢ τοὺς τὸν αὐτὸν μᾶλλον φοβουμένους, ἀλλὰ φύσει οἱ ἧσσον φοβούμενοι καὶ ἧσσον ἐπιβουλεύουσι, etc. Idem.

Τοὺς μὲν γὰρ] Scil. τοὺς μᾶλλον φοβου-

γὰρ ὅ τε φόβος ἥ τε ἀδικία ἱκανὴ ἦν παῦσαι τῆς προ-
643 θυμίας, τοῖς δὲ ὅ τε κίνδυνος ἥ τε αἰσχύνη μείζων οὖσα
τῆς διαφορᾶς, εἰ καὶ διενοήθησαν ταῦτα πρᾶξαι, ἀρκοῦσα
ἦν σωφρονίσαι τὸ θυμούμενον τῆς γνώμης. οὐκ ὀρθῶς δὲ
τὴν τοῦ ἀκολούθου μαρτυρίαν ἄπιστον λέγουσιν εἶναι. οὐ
γὰρ ἐπὶ ταῖς τοιαύταις μαρτυρίαις βασανίζονται, ἀλλ᾽
ἐλεύθεροι ἀφίενται· ὁπόταν δὲ ἢ κλέψαντες ἀπαρνῶνται ἢ
644 συγκρύπτωσι τοῖς δεσπόταις, τότε βασανίζοντες ἀξιοῦμεν
ἀληθῆ λέγειν αὐτούς. οὐδὲ μὴν ἀπογενέσθαι ἢ παραγενέ-
σθαι εἰκότερον αὐτόν ἐστιν. εἰ γὰρ ἀπεγένετο, τὸν μὲν
[1] κίνδυνον τὸν αὐτὸν ἔμελλε καὶ παρὼν κινδυνεύειν — [2] πᾶς
γὰρ αὐτῶν ληφθεὶς τοῦτον ἂν τὸν ἐπιβουλεύσαντα ἤλεγχεν
ὄντα —, τὸ δ᾽ ἔργον ἧσσον πράσσειν· οὐδεὶς [3] γὰρ ὅστις

[1] κίνδυνον οὐ τὸν [2] πῶς γὰρ ἂν αὐτῶν ὁ ληφθεὶς [3] Deest γάρ.

μένους. quorum in numero est reus nunc accusatus. Idem.

Ἀδικία] Bene si habet, significat h. l. cogitationem pectus ferientem, quod tu patres, id scelus esse, tametsi occultum maneat, pœnasque effugiat. Alias suspicer de *αἰκία. fœditas et atrocitas suppliciorum.* Idem.

Ἱκανὴ] Imo vero *οὐχ ἱκανή.* non satis tenax frenum erat ipsis metus, quo retinerentur et absterrerentur ab exsequendo proposito cædis. Duos nominat orator acerrimos ad facinus patrandum stimulos. 1) enormitatem metus, omnes alias sapientes cogitationes, omnem providentiam et cautionem obliterantis, atque mentem prorsus exsternantis. 2) *τὴν ἀδικίαν*, enormitatem flagitiositatis grassari in scelera ardentis pudorem et reverentiam, et humanitatem, amoremque sui aliorumque ex animo prorsus evellentis. Idem.

Τοῖς δὲ] Scil. *τοῖς ἧσσον φοβουμένοις.* quibus minores metuendi causæ sunt, quia minus et intra veniam peccarunt. Idem.

Μείζων] Est ei *ὁ κίνδυνος τῆς διαφορᾶς*, qui plus perdat, et majus damnum sibi ipse consciscat, ab ultione inimici, quam lucretur. et *μείζων ἡ αἰσχύνη τῆς διαφορᾶς* est ei, qui ultionem suarum inimicitiarum minoris facit, quam dedecus ex eo ad se profecturum, si inimicus, a se exagitatus, clandestinam aliquam ipsius labem aperiat, occultum aliquod facinus prodat. magis itaque metuit ignominiam suam, quam appetit satisfacere ultioni. Idem.

Λέγουσιν] Reus puta cum suis advocatis. Idem.

Ταῖς τοιαύταις μαρτυρίαις] Quale est hujus peremti servi testimonium, prodentis eum, a quo herus fuisset occisus. Idem.

Ἢ κλέψαντες] Sic dedi de meo, pro vulgari *οἱ κλ.* Malim quoque *συγκλέψαντες.* Idem.

Τοῖς δεσπόταις] Subaudi *κλέψασι τὰ κλέμματα.* Post *λέγειν* addendum videtur *ἀναγκάζειν.* Idem.

Ἐστιν. εἰ γὰρ —] Auctor probare vult reum interfuisse h. m. Quamquam enim, si abfuisset, non idem periculum subiret. qui enim superstes (*λειφθεὶς* lego pro *ληφθεὶς*) servus illum argueret? tamen facinus minus processisset. (post *πράσσειν* intelligendum est *ἔμελλε*) nemo enim præsentium ministrorum cædis non tardior ad facinus fuisset. Hanc esse sententiam h. l. patet ex iis, quæ reus respondet. Gesner. Respicit Gesnerus ad Or. V. c. 33. Nos certe putamus interrogationem etiam posteriorem *ἐμφατικωτέραν* esse priorique convenientiorem. Hauptm.

Κινδυνεύειν] Malim in futuro *κινδυνεύσειν.* Reisk.

Πῶς γὰρ —] Dedi *πᾶς* ex correctione vel certissima v. d. Bekkeri. cfr. p. 54. v. 1.

Αὐτῶν] Homicidarum, qui mercede redemti facinus manibus patrarint. Reisk.

Ἧσσον πράσσειν] Bene si habet, subaudiri debet, ex præmisso *ἔμελλε* versu 11., *ἔμελλον.* ego tamen arbitror addendum illud potius esse. Quicquid autem ejus est, sive addatur *ἔμελλον*, sive solummodo subaudiatur, penes me certum est, post *οὐδεὶς* addendum esse *γὰρ*, et subaudiendum *ἦν, τούτου γενομένου*, seu *ἀπόντος σοῦ.*

τῶν παρόντων οὐκ ἂν ὀκνηρότερος εἰς τὴν πρᾶξιν ἦν. ὡς δ᾽
οὐκ ἐλάσσω ἀλλὰ πολὺ μείζω τὸν ἀπὸ τῆς γραφῆς κίνδυ-
νον ἢ τόνδε ἡγεῖτο εἶναι, διδάξω. τὸ μὲν ἁλῶναι καὶ ἀπο- 645
φυγεῖν ἀμφοτέρας τὰς διώξεις ἐν ἴσαις ἐλπίσι θῶμεν αὐτῷ
εἶναι· μὴ παραχθῆναι δὲ τὴν γραφὴν οὐδεμίαν ἐλπίδα γ᾽
εἶχε τούτου ζῶντος· οὐ γὰρ ἂν ἐπείθετο αὐτῷ· εἰς δὲ τόνδε
τὸν κίνδυνον ἥξειν οὐκ ἤλπισε· λήσειν γὰρ ἐδόκει ἀποκτεί-
νας αὐτόν. ἀξιῶν δὲ διὰ τὸ φανερὰν εἶναι τὴν ὑποψίαν
αὐτῷ μὴ καταδοκεῖσθαι ὑφ᾽ ὑμῶν, οὐκ ὀρθῶς ἀξιοῖ. οὐ
γὰρ τοῦτον ἐν τοῖς μεγίστοις κινδύνοις ὄντα ἱκανὴ ἦν ἡ ὑπο-
ψία ἀποστρέψαι τῆς ἐπιθέσεως. οὐδεὶς γὰρ ἐπεβούλευσεν 646

Sin autem tu patrationi cædis a te comparatæ haud interfuisses, minus erat sperandum illos tuos sicarios eam esse cædem patraturos, cujus causa tu eos redemisses. Hoc enim facto, id est, si tu minus adfuisses, et in ipso facinore minus esses versatus, neque id rexisses, ut instigator et moderator, nemo non eorum fuisset ad facinus segnior et torpidior, et metui plus, quam tu velles, serviens. Idem.

Τῆς γραφῆς] Scil. *τῆς ἱεροσυλίας*, vel *τῆς τῶν ἱερῶν χρημάτων κλοπῆς.* Idem.

Τόνδε] Scil. *τὸν περὶ τοῦ φόνου.* v. p. 117. 16. ed. Steph. Idem.

Τὸ μὲν] Num addendum *γάρ*; Idem.

Παραχρῆναι] Pro *παραχρῆναι* legendum puto *ἐπαχθῆναι τὴν γραφήν.* quæ formula solennis est. quam facilis sit *τῆς παρὰ* et *ἐπὶ* confusio non obscurum est iis, qui scripturæ veteris aliquam notitiam habent. *ρ* autem in *θ* mutari, præsertim in MSS. non minus facile potuit. Nos solum ausi sumus, nullius hic, aut difficillimi sensus *παραχρῆναι*, in *παραχθῆναι*, similiter facilis, mutare. Hauptm.

Παραχρῆναι] Scaliger malebat *παραχθῆναι.* quod tantisper probabimus, donec melius aliquid inveniatur, quod inveniri vix posse videtur. Nulla spes ei [reo] erat, fore, donec ille adhuc superesset, qui nunc peremtus est, ut actio de peculatu sacrorum in forum minus induceretur. *παράγειν γραφὴν* [subaudi *εἰς τὸ δικαστήριον*] tametsi dictio est minus usitata, (ego equidem nunc non commemini eam usquam reperisse) proba tamen esse videtur. producere ad tribunal causam, inferre in forum. Reisk.

Οὐ γὰρ ἂν ἐπείθετο αὐτῷ] Peremtus enim reo morem haud videtur gesturus fuisse, etiamsi illum hic rogasset, ut vellet actionem illam de sacrilegio sibi remittere. Subaudi, *εἰ καὶ ἐδεῖτο ὁ νῦν ὑπ᾽ ἐμοῦ κατηγορηθεὶς τοῦ φονευθέντος, ἀνεῖναι αὐτῷ τὴν γραφήν.* Idem.

Τόνδε τὸν κίνδυνον] Accusationem puta de cæde. Idem.

Ὑποψίαν αὐτῷ] Sententia hæc est. Eo titulo si postulat a vobis absolvi sceleris imputatione, quod liquidum atque perspicuum sibi fuisset, si hic homo occideretur, in alium neminem, quam in semet, incursuram esse suspicionem : (unde consequatur, sedulo se fuisse cauturum, ne qui locus ejusmodi suspicioni adversæ aperiatur, manusque ab isto cohibiturum). Idem.

Οὐ γὰρ τοῦτον —] Malim *εἰ γὰρ - - - ἐπιθέσεως, οὐδείς γ᾽ ἂν ἐπεβουλ.* Nam si formido suspicionis in se incubituræ hunc avertere tum potuisset, cum ei extrema discrimina de vita fortunisque ob sacrilegii crimen amittendis imminerent, nemo certe alius hujus peremti vitæ fuisset insidiatus. Sed peremtus est. Ergo hic peremit. nam nemo alius libidine tollendi ejus tentari potuit, præter hunc. Idem.

Επιθέσεως] Hic etiam Bayerus * signum defectus ponit, invito codice. Gesnerus observat *nihil abesse, neque corruptum esse puto. κατ᾽ ἄνθρωπον* argumentatur auctor, vel potius ad absurdum deducit reum hoc modo. Si suspicionis metus illum potuit a conatu sceleris revocare, qui per scelus periculo se liberare potuit, multo magis alios quosque revocare potuit. Ita vero nemo omnium insidias ei fecisse existimandus est. Quomodo enim fieri potuit, ut quis eorum, qui in minori periculo erant, si magis, quam ipsum periculum, suspicionem metuebant, minoris, quam ipse reus, illam faceret, *αὐτὴν* pro *αὐτῷ.* Si igitur vera est ratio rei, nemo omnino scelus, de quo quæritur, perpetravit. Hauptm.

αὐτῷ. [1]πᾶς γὰρ ἄν τις τῶν ἧσσον κινδυνευόντων, τὴν ὑπο-
ψίαν μᾶλλον τοῦ κινδύνου φοβούμενος, ἧσσον ἢ οὗτος ἡγεῖτο
αὐτῷ. αἱ δ' εἰσφοραὶ καὶ χορηγίαι ἱκανὸν μὲν εὐδαιμονίας
σημεῖόν ἐστι, τοῦ δὲ μὴ ἀποκτεῖναι τἀναντία. περὶ γὰρ
αὐτῆς τῆς εὐδαιμονίας τρέμων μὴ ἀποστερηθῇ, εἰκότως μὲν,
647 ἀνοσίως δὲ, ἀπέκτεινε τὸν ἄνδρα. φάσκων δὲ οὐ τοὺς εἰκό-
τως ἀλλὰ [2]τοὺς ἀποκτείναντας φονέας εἶναι, περὶ μὲν
τῶν ἀποκτεινάντων ὀρθῶς λέγει, εἴπερ ἐγένετο φανερὸν
ἡμῖν τίνες ἦσαν οἱ ἀποκτείναντες αὐτόν· μὴ δεδηλωμένων
δὲ τῶν ἀποκτεινάντων, ὑπὸ τῶν εἰκότων ἐλεγχόμενος, οὗτος
ἂν, καὶ οὐδεὶς ἕτερος, ἀποκτείνας αὐτὸν εἴη. οὐ γὰρ ἐπὶ 119.1
μαρτύρων ἀλλὰ κρυπτόμενα πράσσεται ταῦτα. Οὕτω δὲ
φανερῶς ἐκ τῆς αὐτοῦ ἀπολογίας ἐλεγχθεὶς διαφθείρας
αὐτὸν, οὐδὲν ἕτερον ὑμῶν δεῖται ἢ τὴν αὐτοῦ μιαρίαν εἰς
ὑμᾶς αὐτοὺς ἐκτρέψαι. ἡμεῖς δὲ ὑμῶν δεόμεθα μὲν οὐδὲν,
λέγομεν δ' ὑμῖν, εἰ μήτε ἐκ τῶν εἰκότων μήτε ἐκ τῶν
μαρτυρουμένων οὗτος νῦν ἐλέγχεται, οὐκ ἔστιν ἔτι τῶν
648 [3]διωκομένων ἔλεγχος οὐδείς. ἀδίκως δ' ἀπολυομένου τούτου

[1] πῶς [2] τοὺς * ὄντως ἀποκτείν. [3] δοκουμένων

Πῶς γὰρ —] Fateor hanc sententiam mihi prorsus inexplicabilem esse, et meram caliginem. nihil hic cerno. deesse aliquid certum est. quidnam autem desit, haud liquet. Sententia interim, saltim tolerabilis quædam et non abhorrens, hæc ferme subjicit: πᾶς [non πῶς] γὰρ — ἧσσον, ἢ οὗτος, ἐπιθετέον [vel ἐπιβουλευτέον, vel ἐπιχειρητέον] εἶναι ἡγεῖτο αὐτῷ. quicunque enim alius, cui minus ab hoc peremto periculum immineret, quam huic reo imminebat, hoc minus existimasset sibi convenire, ut vitæ ejus insidiaretur, quia suspicionem cædis in se incubituram magis metuisset, quam discrimen litis forensis cum hoc adversario [nunc peremto] suscipiendæ, [si diutius supervixisset]. REISK.

Ἐστὶ] Fort. εἰσί. HAUPTM. Imo vero εἰσί. REISK.

Τἀναντία] Adverbialiter, pro τοὐναντίον. quidnam autem est contrarium τοῦ σημεῖον εἶναι? scil. τὸ μὴ εἶναι σημεῖον. Sententia igitur est. Contributionum magnitudo et splendor munerum editorum, testantur quidem de opum amplitudine, indicio autem nequaquam sunt cædem ab aliquo commissam non esse. Alius dixisset οὐκέτι, scil. σημεῖον εἰσί. [τἀναντία etiam sic potest accipi, ut æquipolleat τῇ πενίᾳ: ἡ δὲ πενία καὶ ἡ ταπεινότης καὶ ἡ ἐλεεινότης σημεῖόν ἐστι τοῦ μὴ ἀποκτεῖναι. Reus si pauper esset, egenus, nudus, miser, obscurus, contemptus, posset ex eo colligi, vel doceri, cædem ab eo peractam non esse. Res amplitudini et splendori fortunarum contrariæ possent innocentiam ejus indicare. *Access. ad sua Antiph.*] IDEM.

Περὶ γὰρ αὐτῆς —] Sententia, detractis argutiis sophisticis, hæc est. Summa probabilitas est hominem de opulentia sua trepidantem, ne ea privetur, facinus impium commisisse, h. e. hominem, de cujus nece nunc quæritur, sustulisse. IDEM.

Εἰκότως μὲν, ἀνοσίως δὲ] Jam supra p. 49. v. 2. notavi hunc verborum ordinem, non illum utique mori loquendi, et seriei cogitationum usitatæ convenientem. alius quicunque ordinem istum, ut planiorem et lucidiorem prætulisset: ἀνοσίως μὲν, εἰκότως δέ. fuisset hunc peremturus. quod facinus tametsi est impium, consentaneum tamen erat id ab ejusmodi homine proficisci et exspectari. IDEM.

Λέγει] Malim λέγοι. dicturus sit. IDEM.

Δεῖται] Subaudi δεόμενος ὑμᾶν αὐτὸν ἀφιέναι, (vel αὐτοῦ ἀποψηφίζεσθαι). rogans vos, ut se absolvatis, aliud nihil vos rogat, quam hoc, ut velitis—. IDEM.

Ἐκτρέψαι] *In vos ipsos extendatis et derivetis.* HAUPTM.

ὑφ' ὑμῶν, ἡμῖν [1]μὲν προστρόπαιος ὁ ἀποθανὼν οὐκ ἔσται, ὑμῖν δὲ ἐνθύμιος γενήσεται· σαφῆ μὲν [2]γὰρ τὸν θάνατον γινώσκοντες, φανερῶς δὲ τὰ ἴχνη τῆς ὑποψίας εἰς τοῦτον φέροντα, πιστῶς δὲ τοῦ ἀκολούθου μαρτυροῦντος, πῶς ἂν δικαίως ἀπολύοιτε αὐτόν; ταῦτα οὖν εἰδότες βοηθεῖτε μὲν τῷ ἀποθανόντι, τιμωρεῖσθε δὲ τὸν ἀποκτείναντα, ἁγνεύετε δὲ τὴν πόλιν. τρία γὰρ ἀγαθὰ πράξετε· ἐλάσσους μὲν τοὺς ἐπιβουλεύοντας καταστήσετε, πλείους δὲ τοὺς τὴν εὐσέβειαν ἐπιτηδεύοντας, ἀπολύεσθε δ' αὐτοὶ τῆς ὑπὲρ τούτου μιαρίας.

δ. ΕΞΑΠΟΛΟΓΙΑΣ Ο ΥΣΤΕΡΟΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

ΙΔΟΥ, φησὶν, ἐγὼ καὶ ἡ ἀτυχία μου. δεικτικῶς δὲ λέγει, ἑαυτὸν αἰνιττόμενος, οὗτος, φη-
σὶν, ἐγὼ παραδίδωμι ἐμαυτὸν καὶ τῇ ἀτυχίᾳ μου καὶ τῇ τούτων κακουργίᾳ. τεκμήριον δὲ τοῦ
μὴ πεποιηκέναι τίθησιν ὁ ἀπολογούμενος τὸ μηδαμοῦ προελθεῖν ἐκείνης τῆς νυκτὸς, καὶ περὶ 649
τούτου πάντας τοὺς παῖδας εἰς βάσανον παραδίδωσιν.

ΙΔΟΥ ἐγὼ τῇ τε ἀτυχίᾳ, ἣν οὐ δικαίως αἰτιῶμαι, ὡς
οὗτοί φασιν, ἑκὼν ἐμαυτὸν ἐγχειρίζω, τῇ τε τούτων ἔχθρᾳ,
δεδιὼς μὲν τὸ μέγεθος τῆς διαβολῆς αὐτῶν, πιστεύων δὲ
τῇ ὑμετέρᾳ γνώμῃ, τῇ τε ἀληθείᾳ τῶν ἐξ ἐμοῦ πραχθέν-
των. ἀποστερούμενος δὲ ὑπ' αὐτῶν μηδὲ τὰς παρούσας 650

[1] Deest μέν. [2] γὰρ] οὖν

Ἁγνεύετε τὴν πόλιν] Harpocr. hanc locutionem allegat ex Antiphontis ἀληθείας δευτέρῳ p. m. 107, sq. collatis notis. IDEM.

Ἀγαθὰ] Subaudi ἐν ταὐτῷ. REISK.

Ἀπολύεσθε] Π. ἀπολυθήσεσθε. H. STEPHAN. Stephano assentior ἀπολυθήσεσθε sufficienti. REISK.

Ὑπὲρ τούτου] Subaudi ἀνειλημμένης. piaculo ob hunc hominem et per ejus occasionem a vobis suscepto, vel suscipiendo. IDEM.

δ. Ἀδικίᾳ] Præstabit ἀτυχίᾳ, et auctor argumenti confirmat: hanc enim accusator a reo legitime culpari negavit. HAUPTM.

Ἀδικίᾳ] Π. ἀτυχίᾳ. H. STEPHAN.

Ἣν οὐ δικαίως —] Sententia est: quam Infelicitatem accusans ego, vel, de qua querens, non recte facio, sed injuriam Deæ offero, si hos audio, meos accusatores, vel, si vera nempe sunt ea, quæ hi dictitant. Respicit ad initium orationis proximæ superioris, ἡ Ἀτυχία ἀδικεῖται ὑπ' αὐτοῦ. *Numen Infelicitatis hic violat calumniæ suæ iniquitate.* Convenit isti, quod hic legitur. Inimici mei me aiunt Infelicitati injuriam facere questuum iniquitate. REISK.

Ὑμετέρᾳ] Vestra benevolentia, humanitate et æquitate. Sic dedi de meo, pro vulgari ἡμετέρᾳ. IDEM.

Ἡμετέρᾳ] Malim ὑμετέρᾳ. HAUPTM.

Ἀλήθεια τῶν πραχθέντων] Est, non modo orationis et expositionis de rebus gestis cum earum veritate consensus, sed etiam illarum ipsarum probabilitas, h. e. ea natura, ut æquo cuique approbari possint, atque ut recte factæ defendi. REISK.

Μηδὲ τὰς —] Haud deerunt quidem,

ἀτυχίας ἀνακλαύσασθαι πρὸς ὑμᾶς, ἀπορῶ εἰς ἥντινα
ἄλλην σωτηρίαν χρή με καταφυγεῖν. καινότατα γὰρ [1] δὴ—
εἰ χρὴ καινότατα μᾶλλον ἢ κακουργότατα εἰπεῖν — δια-
βάλλουσί με. κατήγοροι γὰρ καὶ τιμωροὶ φόνου προσποι-
ούμενοι εἶναι, ὑπεραπολογούμενοι τῆς ὑποψίας πάσης τῆς
ἀληθοῦς, διὰ τὴν ἀπορίαν τοῦ ἀποκτείναντος αὐτὸν ἐμὲ
φονέα φασὶν εἶναι· δρῶντες δὲ τἀναντία ὧν προστέτακται
651 αὐτοῖς, φανερὸν ὅτι ἀδίκως ἐμὲ μᾶλλον ἀποκτεῖναι ζητοῦ-
σιν ἢ τὸν φονέα τιμωρεῖσθαι. ἐμὲ δὲ προσῆκεν οὐδὲν ἄλλο
ἢ πρὸς τὴν μαρτυρίαν τοῦ ἀκολούθου ἀπολογηθῆναι· οὐ
γὰρ μηνυτὴς οὐδ' [2] ἐλεγκτὴρ τῶν ἀποκτεινάντων εἰμὶ,
ἀλλὰ διωκόμενος ἀποκρίνομαι. ὅμως δὲ περιεργαστέον, ἵνα
ἐκ παντὸς τρόπου τούτους τε ἐπιβουλεύοντάς μοι ἐμαυτόν
τε ἀπολυόμενον ἐπιδείξω τῆς ὑποψίας. Τὴν μὲν οὖν ἀτυ-
χίαν, ᾗ με διαβάλλουσιν, εἰς εὐτυχίαν αἰτοῦμαι μετα-
στῆναι· ἀξιῶ δ' ὑμᾶς ἀπολύσαντάς με μακαρίσαι μᾶλλον

[1] Deest δή. [2] ἐλεγκτὴς

qui dictionem hanc ex eo defensum eant, quod Græci soleant, etiamsi infitiari rem velint, tamen verba infitiantia cumulare, neque id impediat, quominus oratio sit infitians. Ego tamen hanc rationem nimis duram censens atque impeditam, malim sic legi: ἀποστερούμενος δὲ ὑπ' αὐτῶν παῤῥησίας, ὥστε μηδὲ τὰς π. ἀ. ἀνακλαύσασθαι [subaudi δύνασθαι]. ego vero ab his libertate atque fiducia loquendi privatus, ut ne lamentari quidem præsentes meas adversitates queam. IDEM.

Ὑπεραπολογούμενοι—] Patrocinium suspicionis agentes, h. e. e suspicione, qua premor, extorquere hoc conantes, me homicidam reapse esse. Verum videtur hic loci aliquid deesse post ὑποψίας. e. c. ἀποπλανηθέντες vel διαμαρτόντες. ut sententia sit: quoniam a vera sede suspicionis aberrarunt. ἀποπλανᾶσθαι τῆς ἀληθοῦς ὑποψίας, est, suspicione sua non in verum facinoris auctorem deferri, sed in alium quemcunque insontem et culpæ expertem incurrere. IDEM.

Τῆς ἀληθοῦς] Sententia hæc est: removent accusatores studiose suspicionem justam, et causam pro illis dicunt, in quos ea conveniret, ut me reum peragere cædis eo nomine possint, quod nemo sit, ad quem ea suspicio pertineat. GESNER.

Προστέτακται] Accusatores ergo hujus rei a rep. constituti fuerant, jussique, nomine et loco totius populi in cædis hujus auctores inquirere, eosque indagatos in judicium adducere atque reos peragere. Fiscales, ut usurpamus, seu syndici reipublicæ erant, auctoritate senatus et populi constituti. REISK.

Προσῆκεν] Malim προσῆκε μὲν, ob insequens versu 12. ὅμως δὲ περιεργαστέον. tametsi non tenebar ad ullum aliud caput accusationis respondere, quam ad — nihilominus tamen plus præstabo, quam debebam. IDEM.

Ἐλεγκτὴς] Gesnerus adscripsit, *pro ἐλεγκτὴ lego ἐλεγκτὴς, licet adhuc non agnoscant illud vocabulum eorum indices*, sed idem jam recepit Hanoviensis. HAUPTM.

Εἰς εὐτυχίαν αἰτοῦμαι —] Simplex et vera h. l. interpretatio hæc est: Rogo numen Infelicitatis, e cujus iracundia in me sæviente hi mihi invidiam conflatum eunt, ut naturam suam mutare, h. e. partes suas cum partibus Felicitatis permutare velit. μεταστῆναι bene habet. opponit enim sophista inter se ista duo, τὴν Ἀτυχίαν, quæ numen est, et ὑμᾶς, judices. REISK.

Μακαρίσαι] Fert quidem ratio vocabuli, ut, non illo vulgari significatu, *beatum aliquem prædicandi*, sed eo, quem sententia loci subjicit, *beatum reddendi*, accipiatur. quominus autem h. l. sic accipiatur, obstat insequens ἐλεῆσαι. Foret utique convenientius, si sic protulisset: ἀπολύσαντάς με μακαριστὸν ποιῆσαι μᾶλλον, ἢ καταλαβόντας ἐλεεινόν. IDEM.

Ἐλεῆσαι] Audebo enimvero, tametsi timidus, conjecturam proponere, quæ, si

ἢ καταλαβόντας ἐλεῆσαι. φασὶ δὲ τῶν μὲν ἐντυχόντων
παιομένοις αὐτοῖς οὐδένα ὅντινα οὐκ εἰκότερον εἶναι σαφῶς 652
πυθόμενον τοὺς διαφθείραντας αὐτοὺς εἰς οἶκον ἀγγεῖλαι,
ἢ ἀπολιπόντας οἴχεσθαι. ἐγὼ δὲ οὐδένα οὕτω θερμὸν καὶ
ἀνδρεῖον ἄνθρωπον εἶναι δοκῶ, ὅντινα οὐκ ἂν ἀωρὶ τῆς νυκτὸς
νεκροῖς ἀσπαίρουσι συντυχόντα πάλιν ὑποστρέψαντα φεύ-
γειν μᾶλλον ἢ πυνθανόμενον τοὺς κακούργους [1] περὶ τῆς
ψυχῆς κινδυνεῦσαι. τούτων δὲ μᾶλλον ἃ εἰκὸς ἦν δρασάν- 653
των, οἱ μὲν ἐπὶ τοῖς ἱματίοις διαφθείραντες αὐτοὺς οὐκ ἂν
ἔτι εἰκότως ἀφίοιντο· ἐγὼ δὲ ἀπήλλαγμαι τῆς ὑποψίας.
εἰ δὲ ἐκηρύσσοντο ἢ μὴ ἄλλοι τινὲς κακοῦργοι ἅμα τῷ
τούτων φόνῳ, τίς οἶδεν; οὐδενὶ γὰρ ἐπιμελὲς ἦν σκοπεῖν
ταῦτα. ἀφανοῦς δὲ ὄντος τοῦ κηρύγματος, οὐδὲ ὑπὸ τούτων
120. 1 τῶν κακούργων ἄπιστον διαφθαρῆναι αὐτόν. τοῦ δὲ θερά-

[1] Deest περί.

probetur, hujus loci salebras facillimo negotio, unius literulæ commutatione, complanare possit. Mutemus η cum ι. quas ambas literas in codd. mstis Græcis inter se sæpissime permutari, res est in vulgum nota. prodibit ἐλεῖσαι. *miserabilem reddere.* id quod sententiæ loci apprime convenit. Sed negabis verbum Græcum esse ἐλεΐζειν. fateor equidem id alibi locorum nusquam reperiri. verumtamen analogia non repugnat, et sententia loci id plane flagitat. REISK.

Εὐτυχούντων] Π. ἐντυχόντων π. οὐδ. ἔντ. οὐκ εἰκ. ε. σ. πυθόμενον. et v. 6. ἀσπαίρουσι. H. STEPHAN.

Εὐτυχούντων] Vix dubitem rescribere ἐντυχόντων, *si quis cædi huic forte supervenerit.* Paulo post in eadem re συντυχόντα dicitur. GESNER. Neque nos ita mutare dubitamus, quum et Miniatus, licet in contextu Græco nil mutans, ita verterit. HAUPTM.

Αὐτοῖς] Hero et servo peremtis. REISK.

Εἰκότερον] Scaliger, si is fuit, fertur οἰκειότερον adscripsisse. quod si fecit, aliud egit, neque satis ad sententiam loci attendit, quæ hæc est: multo esse probabilius, ut quicunque intervenisset, dum illi duo, herus et servus, jugularentur, ad domum eorum recurreret, et ad domesticos de facta cæde ejusque auctoribus renunciaret, quam ut, relictis jacentibus, viam suam prosequeretur. idem est ac si dixisset: μᾶλλον εἰκὸς εἶναι, πάντας τοὺς ἐντυχόντας αὐτοῖς ἐν ᾧ ἐπαίοντο [hoc est ἐφονεύοντο] εἰς τὸν οἶκον αὐτῶν ἀπαγγεῖλαι τὸν φόνον μετὰ τὸ σαφῶς πυθέσθαι τοὺς ἀνδροφόνους, ἢ ἀπολιπεῖν αὐτοὺς κειμένους καὶ οἴχεσθαι. IDEM.

Ἀπολιπόντας] Gesnerus mavult ἀπολιπόντα, ut ad οὐδένα πειθόμενον referatur: sed exponi potest, *tantum abest, ut omnes, iis desertis, abierint.* HAUPTM. Ἀπολιπόντα malim. REISK.

Τῆς ψυχῆς κινδυνεῦσαι] Gemino modo potest aliquis ex ejusmodi causa in vitæ discrimen incurrere; sive ab ipsis sicariis, sive postmodum ab amicis peremti. Non enim videntur sicarii passuri esse, ut supersit facinoris sui testis et index, sed una cum occiso eum quoque de medio sublaturi. Aut cognati hominis occisi possunt nuncium cædis ipsum in suspicionem criminis conjicere, eique hoc nomine diem dicere. IDEM.

Τούτων] Quo redeat, dubium est, ad latronesne, an ad judices. Si ad latrones, ea est sententia, quam in Latina mea reliquiarum Antiphontis interpretatione reddidi. Sin autem ad judices referatur, erit sententia istæc: Hi judices si id potius facient, quod eos facere par est, et eorum personas decet, quam ut obsecundent adversariis meis, iniqua postulantibus, absolvar omni suspicione. nam, primo loco, causa mihi nulla fuit eum vestium gratia perimendi. neque enim egenus, neque nudus sum. Secundo, infirmum est adversarii argumentum de cædis promulgatione, voce præconis facta. Collegerat ille sic: Latrones si cædem commisissent, præco eam publice indicasset, et indici præmium condixisset. Quod factum non est. Ergo latrones eum non occiderunt. Respondet defensor: ecquis pro certo novit, hujusmodi præconium factum esse, an minus?

πόντος πῶς χρὴ [1] πιστότερον τὴν μαρτυρίαν ἢ τῶν ἐλευθέρων
ἡγεῖσθαι; οἱ μὲν γὰρ ἀτιμοῦνταί τε καὶ χρήμασι ζη-
654 μιοῦνται, ἐὰν μὴ τἀληθῆ δοκῶσι μαρτυρῆσαι· ὁ δὲ οὐκ
ἔλεγχον παρασχὼν οὐδὲ βάσανον οὐ δίκην δώσει, εἴ τις
ἔλεγχος ἔσται. ἀκινδύνως τε οὗτός γε μέλλων μαρτυρεῖν,
οὐδὲν θαυμαστὸν [2] ἔπαθεν ὑπὸ τῶν κυρίων ἐχθρῶν μοι
ὄντων πεισθεὶς [3] καταψεύδεσθαί μου· ἐγώ τε ἀνόσι' ἂν
πάσχοιμι, εἰ μὴ πιστῶς καταμαρτυρηθεὶς διαφθαρείην
ὑφ' ὑμῶν. μὴ παραγενέσθαι δέ με τῷ φόνῳ ἀπιστότερον ἢ
παραγενέσθαι φασὶν εἶναι· ἐγὼ δ' οὐκ ἐκ τῶν εἰκότων
ἀλλ' ἔργῳ δηλώσω οὐ παραγενόμενος. ὁπόσοι γὰρ δοῦλοι ἢ
δοῦλαί μοι εἰσὶ, πάντας παραδίδωμι βασανίσαι· καὶ ἐὰν
μὴ φανῶ ταύτῃ τῇ νυκτὶ ἐν οἴκῳ καθεύδων, ἢ ἐξελθών
655 [4] που, ὁμολογῶ φονεὺς εἶναι. ἡ δὲ νὺξ οὐκ ἄσημος· τοῖς
γὰρ Διϊπολίοις ὁ ἀνὴρ ἀπέθανε. περὶ δὲ τῆς εὐδαιμονίας,
ἧς ἕνεκα τρέμοντά με φασὶν εἰκότως ἀποκτεῖναι αὐτὸν, πολὺ
τἀναντία ἐστί. τοῖς γὰρ ἀτυχοῦσι νεωτερίζειν συμφέρει·
ἐκ γὰρ τῶν μεταβολῶν ἐπίδοξος ἡ δυσπραγία μεταβάλλειν
αὐτῶν ἐστί· τοῖς δ' εὐτυχοῦσιν ἀτρεμίζειν καὶ [5] φυλάσσειν
τὴν παροῦσαν εὐπραγίαν. μεθισταμένων [6] δὲ τῶν [7] πρα-
γματειῶν δυστυχεῖς ἐξ εὐτυχούντων καθίστανται. ἐκ δὲ
τῶν εἰκότων προσποιούμενοί με ἐλέγχειν, οὐκ εἰκότως
ἀλλ' ὄντως φονέα με φασὶ τοῦ ἀνδρὸς εἶναι. τὰ δὲ εἰκότα

[1] * πιστοτέραν [2] ἔπαθεν, εἰ ὑπὸ [3] καταψεύδεται [4] * ποι [5] φυλάττειν [6] δὲ] * γὰρ [7] πραγμάτων

ecquis enim huic rei animum attendit? Cfr. supra p. 31. v. 13. IDEM.

Τῶν ἐλευθέρων] Sed quinam sunt hi liberi, vel ingenui, qui pro reo testati essent. Ubi eorum facta est in superioribus mentio? Multa sunt in his controversiis non satis inter se congruentia: occursiones criminationibus non ad amussim ubique respondent, et passim locorum refutantur ea, quæ antea exprobata et incusata non fuissent. Ergone loci nonnulli desunt accusatoriis orationibus? Ferme venias in eam suspicionem. Docere vult h. l. reus, gravius esse debere ingenuorum testimonium, quam servorum, quoniam illos, quam hos, graviores pœnæ falsitatis in testimoniis dicendis admissæ maneant. IDEM.

Οὐ δίκην δώσει, εἴ τις ἔλεγχος ἔσται] Impervia hæc mihi sunt. Num ergo sic leg. ποῦ δίκην δώσει; τίς ἔλεγχος ἔσται; ubinam dabit pœnas? ecquæ erit convictio? facile potuit εἰ e fine vocabuli δώσει perperam iterari. aut poterit ἢ suffici in illius εἰ locum. IDEM.

Ἀκινδύνως τε] Malim δέ. IDEM.

Γε] Malim τε, cui respondebit proximum τε in illis ἐγώ τε ἀνόσια. IDEM.

Ἔπαθεν ὑπὸ] Π. ἔπαθεν εἰ ὑπὸ etc. H. STEPHAN.

Διϊπολίοις] Vid. Meurs. Græc. Fer. l. ii. p. 94. v. Διϊπόλια.

Πολὺ τἀναντία ἐστὶ] Id est, πᾶν τοὐναντίον ἀληθές ἐστιν ὧν οὗτοι φασί. REISK.

Αὐτῶν] Malim αὐτοῖς, quod aut cum ἐπίδοξος, aut cum μεταβαλεῖν cohærebit. Nam hoc prætulerim equidem vulgari μεταβάλλειν. IDEM.

Πραγματειῶν] Π. πραγμάτων. H. STEPHAN.

ἄλλα πρὸς ἐμοῦ μᾶλλον ἀποδέδεικται [1] ὄντα. ὅ τε γὰρ
καταμαρτυρῶν μου ἄπιστος ἐλήλεγκται ὢν, ὅ τε ἔλεγχος 656
οὐκ ἔστι· τά τε τεκμήρια ἐμὰ, οὐ τούτου, ὄντα ἐδήλωσα·
τά τε ἴχνη τοῦ φόνου οὐκ εἰς ἐμὲ φέροντα ἀλλ' εἰς τοὺς
ἀπολυομένους ἀποδέδεικται ὑπ' αὐτῶν. πάντων δὲ τῶν κα-
τηγορηθέντων ἀπίστων ἐλεγχθέντων, οὐκ, ἐὰν ἀποφύγω,
οὐκ ἔστιν ἐξ ὧν ἐλεγχθήσονται οἱ κακουργοῦντες· ἀλλ',
ἐὰν ἐλεγχθῶ, οὐδεμία ἀπολογία τοῖς διωκομένοις ἀρκοῦσά
ἐστιν. Οὕτω δὲ ἀδίκως διώκοντές με αὐτοὶ μὲν ἀνοσίως
ἀποκτεῖναι ζητοῦντες καθαροὶ φασὶν εἶναι· ἐμὲ δὲ, ὃς εὐ-
σεβεῖν ὑμᾶς πείθω, ἀνόσια δρᾷν λέγουσιν. ἐγὼ δὲ, κα-
θαρὸς ὢν πάντων τῶν ἐγκλημάτων, ὑπὲρ ἐμαυτοῦ ἐπι-
σκήπτω αἰδεῖσθαι τὴν τῶν μηδὲν ἀδικούντων εὐσέβειαν,
ὑπὲρ δὲ τοῦ ἀποθανόντος ἀναμιμνήσκων τὴν ποινὴν παραινῶ 657
ὑμῖν μὴ τὸν ἀναίτιον καταλαβόντας τὸν αἴτιον ἀφεῖναι·
ἀποθανόντος γὰρ ἐμοῦ, οὐδεὶς ἔτι τὸν αἴτιον ζητήσει.
ταῦτα οὖν σεβόμενοι ὁσίως καὶ δικαίως ἀπολύετέ με, καὶ
μὴ μετανοήσαντες τὴν ἁμαρτίαν γνῶτε· ἀνίατος γὰρ ἡ
μετάνοια τῶν τοιούτων ἐστίν.

[1] Deest ὄντα.

Οὐκ ἔστι] Id est, οὐδεὶς γέγονεν. examen locum non habuit. nullum evenit. Paulo ante dixerat τις ἔλεγχος ἔσται. REISK.

Ἐμὰ] Mihi favent, mecum faciunt. rarior inventu dictio, τεκμήριον ἐστὶν ἐμὸν, pro πρὸς ἐμοῦ. IDEM.

Οὐκ, ἐὰν ἀποφύγω, οὐκ ἔστιν] Idem est ac si dixisset: οὐ διὰ τὸ ἐμὲ ἀπολύεσθαι [vel οὐ διὰ τὴν ἐμὴν ἀπόλυσιν] ἀνῄρηται πᾶς ἔλεγχος τῶν κακουργούντων. vel οὐκ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι, ἐὰν ἐγὼ ἀποφύγω, οὐκ ἔσται εἰς ὕστερον ἐλέγχειν τοὺς κακουργοῦντας. IDEM.

Τοῖς διωκομένοις] Num ἀδίκως interponendum est? IDEM.

Δυσέβειαν] Π. εὐσέβειαν. H. STEPHAN.

Αἰδεῖσθαι τὴν τῶν μηδὲν ἀδικούντων εὐσέβειαν, pudore et reverentia duci pietatis justorum, est, non committere, ut pii justitiæque dediti homines lædantur. nam pios dii caros habent; et diis caros qui lædit, is deorum iram sibi consciscit. REISK.

Ποινὴν] Furiam vindicem cruoris inulto effusi, non quieturam illam, donec pœnas ejus per eorum clades et supplicia repetierit, penes quos ille cruor effusus sit, et sinatur inultus manare. IDEM.

ΑΝΤΙΦΩΝΤΟΣ

ΤΕΤΡΑΛΟΓΙΑ Β.

α. ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΦΟΝΟΥ ΑΚΟΥΣΙΟΥ.
β. ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΦΟΝΟΥ ΑΚΟΥΣΙΟΥ.
γ. ΕΚΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ Ο ΥΣΤΕΡΟΣ.
δ. ΕΞΑΠΟΛΟΓΙΑΣ Ο ΥΣΤΕΡΟΣ.

α. ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΦΟΝΟΥ ΑΚΟΥΣΙΟΥ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

ΔΥΟ παῖδες ἐν γυμνασίοις ἠκόντιζον· συνέβη δὲ τὸν μὲν ἐντέχνως ἀφεῖναι τὸ βέλος, τὸν δ' ἕτερον ὑπὸ τὴν φορὰν τοῦ ἀκοντίου δραμόντα πληγῆναι. τελευτήσαντος [1] δὲ τοῦ παιδὸς, ὁ τούτου πατὴρ κατηγορεῖ τοῦ βαλόντος ὡς ἀνδροφόνου· ὁ δὲ μετατίθησι τὴν αἰτίαν τῆς πληγῆς ἐπὶ τὸν δραμόντα. ὅθεν οἱ μὲν ἀντέγκλημα τὴν στάσιν, οἱ δὲ μετάστασιν λέγουσιν.

---

658 ΤΑ μὲν ὁμολογούμενα τῶν πραγμάτων ὑπό τε τοῦ νόμου κατακέκριται ὑπό τε τῶν ψηφισαμένων, οἳ κύριοι πάσης τῆς πολιτείας εἰσίν· ἐὰν δέ τι ἀμφισβητήσιμον ᾖ, τοῦτο ὑμῖν, ὦ ἄνδρες πολῖται, προστέτακται διαγνῶναι. οἶμαι μὲν οὖν οὐδὲ ἀμφισβητήσειν πρὸς ἐμὲ τὸν διωκόμενον· ὁ γὰρ παῖς μου ἐν γυμνασίῳ ἀκοντισθεὶς διὰ τῶν πλευρῶν ὑπὸ τούτου τοῦ μειρακίου παραχρῆμα ἀπέθανεν. ἑκόντα 121.1
μὲν οὖν οὐκ ἐπικαλῶ ἀποκτεῖναι, ἄκοντα δέ. ἐμοὶ δὲ οὐκ ἐλάσσω τοῦ ἑκόντος ἄκων τὴν συμφορὰν κατέστησε. τῷ δὲ
659 ἀποθανόντι αὐτῷ μὲν [2] οὐδὲν ἐνθύμιον, τοῖς δὲ ζῶσι προσέθηκεν. ὑμᾶς δὲ ἀξιῶ ἐλεοῦντας μὲν τὴν ἀπαιδίαν τῶν γονέων, οἰκτείροντας δὲ τὴν ἄωρον τοῦ ἀποθανόντος τελευτὴν, [3] εἵργοντας ὧν ὁ νόμος [3] εἵργει τὸν ἀποκτείναντα μὴ περιορᾶν ἅπασαν τὴν πόλιν ὑπὸ τούτου μιαινομένην.

[1] Deest δέ. [2] Deest οὐδέν. [3] εἶργ.

ΤΕΤΡΑΛΟΓΙΑ] Hæ vocantur rectius Δευτερολογίαι ab enarratore Aphthonii p. 12. Taylor.

Αὐτῷ μὲν ἐνθύμιον] Legi posset: αὐτῷ μὲν οὐκ ἐνθύμιον. *Valckenaer. ad Herod.* l. ii. c. 175.

β. ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΦΟΝΟΥ ΑΚΟΥΣΙΟΥ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Ο ΤΟΥ ἀκοντίσαντος πατὴρ ἑαυτῷ φησὶν αἴτιον γενέσθαι τὸν ἀποθανόντα τοῦ φόνου. φερομένου γὰρ τοῦ ἀκοντίου ὑπέδραμεν ὑπὸ τὸν σκοπόν· ὅθεν ἂν αὐτὸν ἑαυτοῦ φονέα νομίζεσθαι. ἔστι δ' ἡ στάσις μετάστασις, οὐ [1] συγγνώμη ὥς τινες ἐνόμιζον.

ΝΥΝ δὴ φανερόν μοι, ὅτι αὐταὶ αἱ συμφοραὶ καὶ χρεῖαι τούς τε ἀπράγμονας εἰς ἀγῶνας * * * τούς τε ἡσυχίους τολμᾶν τά τε ἄλλα παρὰ φύσιν λέγειν καὶ δρᾶν βιάζονται. ἐγὼ γὰρ ἥκιστα τοιοῦτος ὢν καὶ βουλόμενος εἶναι, εἰ μὴ 660
πολύ γε ἔψευσμαι, ὑπ' αὐτῆς τῆς συμφορᾶς ἠναγκάσθην, παρὰ τὸν ἄλλον τρόπον, ὑπὲρ πραγμάτων ἀπολογεῖσθαι, ὧν ἐγὼ χαλεπῶς μὲν τὴν ἀκρίβειαν ἔγνων, ἔτι δὲ ἀπορωτέρως διάκειμαι ὡς χρὴ ὑμῖν ἑρμηνεῦσαι ταῦτα. ὑπὸ δὲ σκληρᾶς ἀνάγκης βιαζόμενος, καὶ αὐτὸς εἰς τὸν ὑμέτερον ἔλεον, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, καταπεφευγὼς δέομαι ὑμῶν, ἐὰν ἀκριβέστερον ἢ ὡς σύνηθες ὑμῖν δόξω εἰπεῖν, μὴ διὰ τὰς προειρημένας τύχας ἀποδεξαμένους μου τὴν ἀπολογίαν, δόξῃ καὶ μὴ ἀληθείᾳ τὴν κρίσιν ποιήσασθαι· ἡ μὲν γὰρ δόξα τῶν πραχθέντων πρὸς τῶν λέγειν δυναμένων ἐστὶν, ἡ δὲ ἀλή- 661
θεια πρὸς τῶν δίκαια καὶ ὅσια πρασσόντων. Ἐδόκουν μὲν οὖν ἔγωγε ταῦτα παιδεύων τὸν υἱὸν, ἐξ ὧν μάλιστα τὸ

[1] συγγνώμης

6. Εἰς ἀγῶνας] Adde καταστῆναι. Reisk.

Λέγειν καὶ δρᾶν] Videntur verba sic esse ordinanda δρᾶν καὶ λέγειν. eo necessitatis adigunt, ut audeant, cum alia agere, contra quam nati sint, tum etiam causas in foro agere. unus enim infinitivus τολμᾶν regit ambos alteros ex ipso aptos δρᾶν et λέγειν. quid audent? 1) τὰ ἄλλα δρᾶν παρὰ φύσιν, alia omnia agere, a quibus natura eos fecerit alieniores. 2) λέγειν, verba facere in publico, indiserti cum sint et verecundi, et fori prorsus rudes. Idem.

Ἥκιστα] Lege οὐχ ἥκιστα, et omnia plana erunt. οὐχ ἥκιστα non minime, litotis est, seu extenuatio, plus significans, quam nuda vocabula subjiciunt. imprimis, ἐν τοῖς μάλιστα, si quis ullus alius, vel maxime. Idem.

Τοιοῦτος] H. e. ἀπράγμων καὶ ἡσύχιος. a strepitu fori, et a tumultu causarum abhorrens, et in quiete vitæ privatæ atque otiosæ delitescens. Idem.

Εἰ μὴ πολύ γε ἔψευσμαι] Si satis bene ipse memet novi. subauditur κατὰ τὴν ἐμὴν περὶ ἐμαυτοῦ ὑπόληψιν. Idem.

Ὑπ' αὐτῆς] A mera et sola calamitate, qua usus sum — nihil aliud, quam hæc, me coegit. Sic initio hujus prolusionis etiam αὐτὸς usurpaverat. Idem.

Τρόπον] Subaudi ἐμὸν, aut τοῦ ἐμοῦ βίου. Idem.

Σύνηθες] Scil. ἐμοί ἐστιν. Idem.

Ἀποδεξαμένους] Ante hoc vocabulum deesse videtur aliquod adverbium, e. c. ἀπηνῶς, aut σκληρῶς, aut τραχέως, aut simile quodpiam aliud. Constructio hæc est: μὴ ποιήσασθαι τὴν κρίσιν, κατὰ μόνην δόξαν, ἐναντίως τῇ ἀληθείᾳ, διὰ τὸ ἀποδέχεσθαι τὴν ἐμὴν ἀπολογίαν σκληρῶς. Idem.

Ἔγωγε] Post ἔγωγε deest ὀνήσεσθαι. sperabam me fructus ex eo percepturum, si filium curarem erudiri et imbui artibus illis — vel, quod curassem. Idem.

Τὸ κοινὸν] Alius dixisset τό τε κοινόν. sed

κοινὸν ὠφελεῖται, [1]ἀμφοῖν τι ἡμῖν ἀγαθὸν ἀποβήσεσθαι· συμβέβηκε δέ [2]μοι πολὺ παρὰ γνώμην τούτων. τὸ γὰρ μειράκιον οὐχ ὕβρει οὐδὲ ἀκολασίᾳ, ἀλλὰ μελετῶν μετὰ τῶν ἡλίκων ἀκοντίζειν ἐπὶ τῷ γυμνασίῳ, ἔβαλε μὲν, οὐκ ἀπέκτεινε δὲ οὐδένα κατά γε τὴν ἀλήθειαν ὧν ἔπραξεν, ἄλλου δ᾽ εἰς αὑτὸν ἁμαρτόντος εἰς ἀκουσίους αἰτίας ἦλθεν. εἰ μὲν γὰρ τὸ ἀκόντιον ἔξω τῶν ὅρων τῆς αὑτοῦ πορείας ἐπὶ τὸν παῖδα ἐξενεχθὲν ἔτρωσεν αὐτὸν, οὐδεὶς ἡμῖν λόγος
662 ὑπελείπετο μὴ [3]φονεὺς εἶναι· τοῦ δὲ παιδὸς ὑπὸ τὴν τοῦ ἀκοντίου φορὰν ὑποδραμόντος καὶ τὸ σῶμα προστήσαντος τοῦ σκοποῦ τυχεῖν, ὁ δὲ ὑπὸ τὸ ἀκόντιον [4]ὑπελθὼν ἐβλήθη, καὶ τὴν αἰτίαν οὐχ ἡμετέραν οὖσαν προσέβαλεν ἡμῖν· διὰ δὲ τὴν ὑποδρομὴν βληθέντος τοῦ παιδὸς, τὸ μὲν μειράκιον οὐ δικαίως ἐπικαλεῖται — οὐδένα γὰρ ἔβαλε τῶν ἀπὸ [5]τοῦ σκοποῦ ἀφεστώτων —, ὁ δὲ παῖς, εἴπερ ἑστὼς φανερὸς ὑμῖν ἐστὶ μὴ βληθεὶς, ἑκουσίως ὑπὸ τὴν φορὰν τοῦ ἀκοντίου ὑπελθὼν, ἔτι σαφεστέρως δηλοῦται διὰ τὴν αὑτοῦ ἁμαρτίαν ἀποθανών· οὐ γὰρ ἂν ἐβλήθη ἀτρεμίζων καὶ μὴ διατρέχων. ἀκουσίου δὲ τοῦ φόνου ἐξ ἀμφοῖν [6]ὑμῖν ὁμολογουμένου γενέσθαι, ἐκ τῆς ἁμαρτίας ὁποτέρου αὐτῶν ἐστὶν,

[1] ἀμφοῖν τε ἡ. ἀγ. ἔμελλεν ἀποβήσεσθαι [2] Deest μοι. [3] * φονέας [4] ἐλθὼν [5] Deest τοῦ. [6] ἡμῖν

Antiphon, homo antiqui et ævi et moris, amat simplicitatem et brevitatem. Idem.

Ἡμῖν] Mihique filioque. Idem.

Τὸ γὰρ μειράκιον] Subaudi τὸ ἐμόν. Idem.

Ἄλλου δ᾽ εἰς αὑτὸν ἁμαρτόντος] Sic dedi de meo, pro vulgari ἀλλ᾽ οὐδεὶς, αὐτοῦ ἁμαρτόντος. unicam literulam υ cum simillima ν mutavi. *ideo autem, quod alius aliquis in semetipsum deliquisset* — Idem.

Τὸν παῖδα] Παῖς in hac causa est puer occisus. τὸ μειράκιον autem est juvenculus adultior, qui illum jaculo interemit. Idem.

Φονέας] Dedi de meo (poteram quoque φονεῖς dare,) pro vulgari φονεύς. pater ipse secum filii culpam ultro communicat, eique sese innectit. Idem.

Τοῦ σκοποῦ τυχεῖν, ὁ δὲ] Si nihil hic deest, debet τοῦ non ad σκοποῦ, sed ad τυχεῖν referri; quasi sic dixisset: προστήσαντος τὸ σῶμα τοῦ τυχεῖν [scil. τὸ ἀκόντιον] τοῦ σκοποῦ. et tum δὲ erit cum τε mutandum, quod τε cum proximo καὶ respondebit. Multo tamen mihi quidem hæc præstare videtur ratio, ut pauca quædam verba post προστήσαντος suppleantur. e. c. ὁ μὲν οὐκ ἐδύνατο, vel ἐκωλύθη. alter quidem [filius meus] non poterat metam contingere, alter autem [occisus]— Idem.

Ὁ δὲ παῖς] Idem est ac si dixisset: εἰ δὲ φανερὸν ὑμῖν ἐστὶν, ὅτι ὁ παῖς οὐκ ἂν ἐβλήθη, εἴπερ ἔμεινεν ἑστὼς ἐν ᾧ εἱστήκει τόπῳ. si planum vobis atque perspicuum est, eventurum non fuisse, ut puer feriretur, si ibi loci, ubi stabat, constitisset, multo etiam liquidius elucescit, eum culpa sua perisse, eo, quod ipse semet occursui jaculi concitati obtulerit. Idem.

Γενέσθαι, ἐκ τῆς ἁμαρτίας, ὁποτέρου] Ego distinctionem mutando, effeci hanc sententiam: Ambo nos [ego et accusator] cum confiteamur [vel in hoc consentiamus] cædem utrinque evenisse involuntariam [tam a parte ferientis, quam a parte icti] ex errore; utrius ille error fuerit, [vel ab utro eorum error ille sit profectus] nil attinet quærere. Possit quoque legi: τὸ τῆς ἁμαρτίας [sc. ἔγκλημα] πρόδηλον [sub. ἐστὶν] ὁποτέρου ἐστὶν, utri amborum imputanda sit culpa, paret. Potest ἐστὶν tam ad αἰτία quam ad φόνος referri. Idem.

ἔτι δὲ σαφέστερον ὁ φονεὺς ἐλεγχθείη. οἵ τε γὰρ [1]ἁμαρτά- 663
νοντες ὧν ἂν ἐπινοήσωσί τι δρᾶσαι, οὗτοι πράκτορες τῶν ἀκουσίων εἰσίν· οἱ δὲ ἑκούσιόν τι δρῶντες ἢ πάσχοντες, οὗτοι τῶν παθημάτων αἴτιοι γίγνονται. τὸ μὲν τοίνυν μειράκιον περὶ οὐδένα ἥμαρτεν οὐδέν. οὔτε γὰρ ἀπειρημένον ἀλλὰ προστεταγμένον ἐξεμελέτα· οὔτε ἐν γυμναζομένοις ἀλλ᾽ ἐν τῇ τῶν ἀκοντιζόντων τάξει ἠκόντιζεν· οὔτε τοῦ σκοποῦ ἁμαρτὼν, εἰς τοὺς ἀφεστῶτας ἀκοντίσας, τοῦ παιδὸς ἔτυχεν, ἀλλὰ, πάντα ὀρθῶς ὡς ἐπενόει δρῶν, ἔδρασε μὲν 664
οὐδὲν ἀκούσιον, ἔπαθε δὲ διακωλυθεὶς τοῦ σκοποῦ τυχεῖν.

122. 1 ὁ δὲ παῖς, βουλόμενος προδραμεῖν, τοῦ χώρου διαμαρτὼν ἐν ᾧ διατρέχων οὐκ ἂν ἐπλήγη, περιέπεσεν οἷς οὐκ ἤθελεν· ἀκουσίως δὲ ἁμαρτὼν εἰς ἑαυτὸν οἰκείαις συμφοραῖς κέχρηται, τῆς δ᾽ ἁμαρτίας τετιμωρημένος ἑαυτὸν ἔχει τὴν δίκην, οὐ συνηδομένων μὲν οὐδὲ συνεθελόντων ἡμῶν, συναλγούντων δὲ καὶ συλλυπουμένων. τῆς δὲ ἁμαρτίας εἰς τοῦτο ἡκούσης, τὸ ἔργον οὐχ ἡμέτερον ἀλλὰ τοῦ ἐξαμαρτόντος ἐστί· τό τε πάθος εἰς τὸν δράσαντα ἐλθὸν ἡμᾶς μὲν ἀπολύει τῆς αἰτίας, τὸν δὲ δράσαντα δικαίως ἅμα τῇ ἁμαρτίᾳ τετιμώρηται. ἀπολύει δὲ καὶ ὁ νόμος ἡμᾶς, ᾧ πιστεύων, [2]εἴργοντι μήτε ἀδίκως μήτε δικαίως ἀποκτείνειν, ὡς φονέα με διώκει. ὑπὸ μὲν γὰρ [3]τῆς αὑτοῦ τοῦ τεθνεῶτος ἁμαρτίας ὅδε ἀπολύεται μηδὲ ἀκουσίως ἀπο-

[1] ἀφαμαρτάνοντες [2] εἴργ. [3] Deest τῆς.

Ἐλεγχθείη] Subaudi οὕτως, vel ἐκ τῶνδε. Idem.

Οἵ τε γὰρ] Imo vero οἱ μὲν γάρ: respondet enim insequens οἱ δὲ ἑκούσιον. Idem.

Τι δρᾶσαι] Poterat illud τι abesse. si ferimus, ita debet accipi ac si sic enunciasset: οἱ μὲν γὰρ ἀφαμαρτάνοντές τινος τούτων, ἃ ἂν ἐπινοήσωσι δρᾶσαι. Idem.

Πράκτορες] Effectores, auctores, patratores. rarus inventu modus est, quo vocabulum hoc sophista hic loci usurpavit. nam alias πράκτωρ est exactor æris debiti. Idem.

Εἰσὶν] Id est, νομίζονται παρὰ τοῖς ἀνθρώποις, καὶ καλοῦνται οὕτως. Idem.

Τῶν παθημάτων] Imo vero τῶν ἑκουσίων πράξεων καὶ παθημάτων. apparet ex opposito præmisso πράκτορες τῶν ἀκουσίων εἰσίν. Idem.

Ἐν τοῖς γυμναζομένοις] Cum articulo malim, ut conveniat ei, quod in continenti legitur τῶν ἀκοντιζόντων. Idem.

Προδραμεῖν] Subaudi τοῦ ἀκοντίου, seu, πρὶν ἥκειν τὸ ἀκόντιον. Idem.

Χώρου] Imo vero χρόνου, *temporis*. Idem.

Τοῦτο] Malim τοῦτον, peremtum puta. Idem.

Ἅμα τῇ ἁμαρτίᾳ] In illo ipso confestim temporis articulo, quo peccabat puer. Idem.

Εἴργοντι] Antiphon hoc verbum εἴργειν raro modo usurpat, pro κωλύειν, ἀπειπεῖν, ἀπαγορεύειν, *vetare, intercidere*. v. p. 123, 13. 126, 12. ed. Steph. Idem.

Γὰρ αὑτοῦ] Interpone τῆς. Idem.

Ὅδε] Hic filius meus, adhuc superstes. Idem.

Μηδὲ ἀκουσίως] Ne involuntariam quidem cædem commisisse, quanto minus voluntariam. Idem.

665 κτεῖναι αὐτόν· ὑπὸ δὲ τοῦ διώκοντος οὐδ᾽ ἐπικαλούμενος ὡς
ἑκὼν ἀπέκτεινεν, ἀμφοῖν ἀπολύεται τοῖν ἐγκλημάτοιν, μήτ᾽
ἄκων μήθ᾽ ἑκὼν ἀποκτεῖναι. ἀπολυόμενος δὲ ὑπό τε τῆς
[1] ἀληθείας τῶν πραχθέντων, ὑπό τε τοῦ νόμου καθ᾽ ὃν
διώκεται, οὐδὲ τῶν ἐπιτηδευμάτων [2] εἵνεκα δίκαιοι τοιού-
των κακῶν ἀξιοῦσθαι ἐσμέν. οὗτός τε γὰρ ἀνόσια πείσεται
τὰς οὐ προσηκούσας φέρων ἁμαρτίας, ἐγώ τε μᾶλλον μὲν
οὐδὲν, ὁμοίως δὲ τούτῳ ἀναμάρτητος ὢν, εἰς [3] πολλαπλασίους
666 τούτου συμφορὰς ἥξω· ἐπί τε γὰρ τῇ τούτου διαφθορᾷ
ἀβίωτον τὸ λειπόμενον τοῦ βίου διάξω, ἐπί τε τῇ ἐμαυτοῦ
ἀπαιδίᾳ ζῶν [4] ἐπικατορυχθήσομαι. Ἐλεοῦντες οὖν τοῦδε μὲν
τοῦ νηπίου τὴν ἀναμάρτητον συμφορὰν, ἐμοῦ δὲ τοῦ γηραιοῦ
καὶ ἀθλίου τὴν ἀπροσδόκητον κακοπάθειαν, μὴ καταψη-
φισάμενοι δυσμόρους ἡμᾶς [5] καταστήσητε, ἀλλ᾽ ἀπολύοντες
εὐσεβεῖτε. ὅ τε γὰρ ἀποθανὼν συμφοραῖς περιπεσὼν οὐκ
667 ἀτιμώρητος ἐστὶν, ἡμεῖς τε οὐ δίκαιοι τὰς τούτων ἁμαρτίας
συμφέρειν ἐσμέν. τήν τε οὖν εὐσέβειαν τούτων τῶν πρα-

[1] ἀληθείας τοῦ νόμου ὑπό τῶν πραχθ. καθ᾽ [2] ἕνεκα [3] πολλαπλασίας
[4] * ἔτι κατορυχθήσομαι [5] καταστήσατε

Αὐτὸν] Peremtum accusatoris filium. Idem.

Ὑπό τε τῆς ἀληθείας τοῦ νόμου, ὑπό τε τῶν πραχθέντων] Imo vero ὑπό τε τῆς ἀληθείας τῶν πραχθέντων, ὑπό τε τοῦ νόμου, καθ᾽ ὃν διώκεται. et a veritate rei gestæ, et a lege, vi et ex auctoritate cujus hic filius meus reus agitur. v. proximam annotat. Idem.

Δίκαιοι — ἐσμὲν] Non bene convenit huic plurali cum singulari præmisso ἀπολυόμενος et διώκεται. ergone deest aliquid in superioribus? non videtur. an leg. est ἀπολυόμενοι, ut pater accusati filii, idemque defensor ejus, vitam moresque sucs sortemque cum filii complectatur, quicum causam habet communem? nam ut διωκόμεθα quoque legatur, nil admodum necesse videtur esse. potest διώκεται ad solum filium restringi, qui cædis insimulatus fuit. Sed ἀπολυόμενοι placet. Idem.

Οὗτος] Filius meus. Idem.

Πολλαπλασίας τούτου] Id est, πολλάκις πλείους καὶ μείζους συμφορὰς ἢ οὗτος. multo plures majoresque clades deveniam, quam hic filius meus. Sic p. 117, 16. ed. Steph. κίνδυνον πολλαπλάσιον. Idem.

Διαφθορᾷ] Sic dedi de meo, pro vulgari διαφορᾷ. si filius hic meus vestra, judices, sententia morte mulctatus perierit. Idem.

Οὐκ ἀτιμώρητος ἐστὶν] Piaculum erat committere, ut Manes occisi implacati manerent. Sed manebant, donec ab auctore cædis pœnæ reposcerentur. Solatur itaque rei defensor, idemque pater, occisi patrem, accusatorem, negans quidquam esse, cur metuat, ne filii Manes implacati maneant, habentes pœnas, seu ultionem sibi convenientem. Filius tuus non est inultus, h. e. pœnas, seu satisfactionem nactus est. A quonam? A semetipso. αὐτὸς ἑαυτὸν τετιμώρηται τῆς ἁμαρτίας. erroris sui pœnas ipse sibimet dedit. Ludit, ut videtis, in ambiguitate vocabuli ἀτιμώρητος, quod perinde eum significat, qui cruciatu suo pœnas non dedit, quam eum, qui cruciatu ejus, a quo læsus fuisset, pœnas nullas accepit; seu alias *impunitum*, alias *ultione non placatum, ultore carentem.* Frigidus ille quidem lusus est, non manens in eadem sententia, sed probabili et convenienti admiscens improbabilem parumque congruam. Idem.

Συμφέρειν] Id est, φέρειν σὺν τούτοις, vel ἅμα τούτοις. raro significatu v. συμφέρειν usurpavit, quo non facile usquam locorum alibi reperiatur. τὰς ἁμαρτίας τινὶ συμφέρειν, una cum alio aliquo ferre, h. e. tolerare cruciatus et molestias ex alterius errore exsistentes. Idem.

χθέντων καὶ τὸ δίκαιον αἰδούμενοι [1] ὁσίως καὶ δικαίως ἀπολύετε ἡμᾶς, καὶ μὴ ἀθλιωτάτω δύο πατέρα καὶ παῖδα ἀώροις συμφοραῖς περιβάλητε.

γ. ΕΚΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ Ο ΥΣΤΕΡΟΣ.

ΟΤΙ μὲν αὐτὴ ἡ χρεία παρὰ φύσιν καὶ λέγειν καὶ 668
δρᾷν ἅπαντας ἀναγκάζει, ἔργῳ καὶ οὐ λόγῳ δοκεῖ μοι ση-
μαίνειν οὗτος. ἥκιστα γὰρ, ἔν γε τῷ ἔμπροσθεν χρόνῳ
ἀναιδὴς καὶ τολμηρὸς ὢν, νῦν ὑπ᾽ αὐτῆς τῆς συμφορᾶς
ἠνάγκασται λέγειν οἷα οὐκ ἄν ποτε ᾤμην ἐγὼ τοῦτον εἰ-
πεῖν. ἐγώ τε γὰρ πολλῇ ἀνοίᾳ χρώμενος οὐκ ἂν ὑπέλαβον
τοῦτον ἀντειπεῖν· οὐδὲ γὰρ ἂν ἕνα λόγον ἀντιδοὺς [2] ἢ λέξας
τὸ ἥμισυ τῆς κατηγορίας ἐμαυτὸν ἂν ἀπεστέρησα· οὗτός 669
τε μὴ τολμῶν οὐκ ἂν προεῖχε τῷ διπλασίῳ μου, ἕνα μὲν
πρὸς ἕνα λόγον ἀπολογηθεὶς, ἃ δὲ κατηγόρησεν, ἀναποκρί-

[1] ὁμοίως [2] ἤλεγξας

Εὐσέβεια τῶν πραχθέντων] Est res ita gesta, seu rei gestæ ea ratio, ut in ea peragenda reverentia deorum, seu jus divinum humanumque nullo modo læderetur. res sancte justeque acta. αἰδεῖσθαι τὴν τῶν πραχθέντων εὐσέβειαν, est, cavere ne rem, velut sceleratam, punias, eam, quæ in se sit pia, justa et sancta. Idem.

Ὁμοίως] Num ὁσίως. cum reverentia juris divini, sancte erga deos. subjicit καὶ δικαίως. cum observatione juris humani atque civilis. Idem.

Ἀώροις συμφοραῖς] Ἀώρους συμφορὰς appellat calamitates, quarum in numero etiam mors, non naturalis illa, sed aut vi externa, aut mœrore accelerata, est, sive senem hominem, sive juvenem, ante tempus de medio tollentes. Idem.

γ. Ἅπαντας] F. ἅπαντας ἅπαντα ἀναγκάζει, *omnes omnia cogit facere.* Idem.

Ἔργῳ, καὶ οὐ λόγῳ] Subaudi μόνον. re ipsa quoque, et non oratione solummodo. Idem est, ac si dixisset, ἔργῳ μᾶλλον ἢ λόγῳ, vel, οὐ λόγῳ τοσοῦτον, ὅσον ἔργῳ. Idem.

Οὐδὲ γὰρ ἂν] Id est, οὐδὲ γὰρ ἂν, εἰ μὴ τοῦτο ὑπέλαβον (καίτοι ἄνοια πολλὴ ἦν οὕτως ὑπολαμβάνειν) ἀντὶ δυοῖν λόγοιν ἕνα μόνον καὶ ἁπλοῦν λόγον ἔλεξα. Nisi enim sic opinatus fuissem (quamquam magna erat stultitia sic opinari) non una solummodo et simplici oratione (vel parte orationis) defunctus fuissem, sed geminassem accusationis meæ partes. Idem.

Ἀντιδοὺς ἤλεγξας] Legendum censeo ἀντὶ δυοῖν λέξας. dicta una oratione, loco duarum, id est, non satis habuissem brevi et simplici accusatione defungi, sed accusationi alteram quoque partem adjunxissem, hoc est, refutassem argutias ejus; neque hac accusationis altera parte ipse memet fraudassem. Idem.

Μὴ τολμῶν] Id est, εἰ μὴ ἐτόλμα ἀναιδῶς καὶ τολμηρῶς λέγειν. Idem.

Οὐκ ἂν προεῖχε τῷ διπλασίῳ μου] Cohæret μοῦ cum προεῖχε. non anteiret, neque vinceret me duplo, vel altero tanto, subaudi ὥσπερ νῦν προέχει. quemadmodum me nunc anteit, et me potior est altera re, in qua ego ei sum inferior. In altera enim pares ambo nos sumus. Ut ego orationem dixi accusatoriam, ita ille contra dixit defensoriam: verum ille non satis habuit causam suam solummodo defendere, sed defensioni suæ adjunxit quoque accusationem mei. In hoc me anteit: et hæc portio, quam ille sibi propriam habet, est par illi alteri, quam mecum habet communem. Ergo προέχει μου τῷ διπλασίῳ. Illa verba vero, ὡς προέχει μου, quæ modo dicebam tacite subjicienda a legente quoque esse, nescio an potius expressis literis addenda sint. Idem.

Ἀναποκρίτως] Malim, ἀνανταποκρίτως, nemine obloquente. Idem.

τως εἰπών. τοσοῦτον δὲ προέχων ἐν τοῖς λόγοις ἡμῶν, ἔτι
δὲ ἐν οἷς ἔπρασσε πολλαπλάσια τούτων, οὗτος μὲν οὐχ
670 ὁσίως δεῖται ὑμῶν συχνῶς τὴν ἀπολογίαν ἀποδέχεσθαι
αὐτοῦ· ἐγὼ δ' ἔδρασα μὲν οὐδὲν κακὸν, παθὼν δὲ ἄθλια καὶ
δεινὰ, καὶ νῦν ἔτι δεινότερα τούτων ἔργῳ καὶ [1] οὐ λόγῳ, εἰς
τὸν ὑμέτερον ἔλεον καταπεφευγὼς δέομαι ὑμῶν, ὦ ἄνδρες
ἀνοσίων ἔργων τιμωροὶ, ὁσίων δὲ διαγνώμονες, μὴ ἔργα φα-
νερὰ ὑπὸ πονηρᾶς λόγων ἀκριβείας πεισθέντες, ψευδῆ τὴν
ἀλήθειαν τῶν πραχθέντων ἡγήσησθε· ἡ μὲν γὰρ πιστότερον
ἢ ἀληθέστερον σύγκειται, ἡ δ' ἀδολώτερον καὶ ἀδυνατώ-
τερον λεχθήσεται. τῷ μὲν οὖν δικαίῳ πιστεύων ὑπερορῶ
τῆς ἀπολογίας· τῇ δὲ σκληρότητι τοῦ δαίμονος ἀπιστῶν
671 ὀῤῥωδῶ μὴ οὐ μόνον τῆς χρείας τοῦ παιδὸς ἀποστερηθῶ,
ἀλλὰ καὶ αὐθέντην [2] προσκαταγνωσθέντα ὑφ' ὑμῶν ἐπίδω 123.1
αὐτόν. εἰς τοῦτο γὰρ τόλμης καὶ ἀναιδείας ἥκει, ὥστε τὸν
μὲν βαλόντα καὶ ἀποκτείναντα οὔτε τρῶσαι οὔτε ἀπο-

[1] Deest οὐ.

[2] προκαταγνωσθέντα

Ἔτι δὲ ἐν] Sententiæ hiatus admonet hic nonnulla deesse. Si plura non desunt, deest certe προέχει. Pro δὲ malim καί. IDEM.

Πολλαπλάσια τούτων] Subaudi ἃ ἀρτίως ἔλεγον. Ille accusativus πολλαπλάσια aptus est ex illo verbo προέχει, quod deesse post ἔπρασσε modo admonebam mihi videri. adhuc multo pluribus modis me potior est, quam istis modis, quos modo commemorabam. IDEM.

Οὗτος μὲν οὐχ] Malim οὗτος μὲν οὖν οὐχ. IDEM.

Ὑμῶν συχνῶς, τὴν] Imo vero, trajecto commate, ὑμῶν, εὐμενῶς τὴν ἀπολ. rogat vos, ut defensionem suam velitis æquis et benevolis auribus animisque accipere. IDEM.

Ἐγὼ δ' ἔδρασα] Malim ἐγὼ δὲ δράσας. IDEM.

Ἔργῳ καὶ λόγῳ] Subjice tacite e præmissis repetendum παθών. verum tamen vereor ne desit ἰδὼν καὶ ἀκούσας, vel πάσχων. IDEM.

Φανερὰ] Post φανερὰ deest aut ὁρῶντες, aut ἰδόντες, aut καταλαβόντες. IDEM.

Ἡ μὲν γὰρ] Scil. ἡ πονηρὰ τῶν λόγων ἀκρίβεια. IDEM.

Ἡ δὲ] Ἡ ἀλήθεια puta. IDEM.

Καὶ ἀδυνατώτερον] Malim εἰ καὶ ἀδ. etiamsi minore cum facundia, rursus tamen etiam minus fraudulenter, minore cum fuco. IDEM.

Αὐτὴν τὴν προκαταγνωσθέντα] Corrigendum: αὐθέντην προσκαταγν. *sed et metuo, ne insuper illum videam a vobis condemnatum tanquam sui ipsius interfectorem*: conferatur accusatio in fine p. 120. et 123, 4. ed. Steph. Αὐθέντης eodem sensu legitur 123, 39. 125, 4, 6. Pag. 124, 17. respondens ad ista priora, σχετλιάσει, inquit, - - - ἀποδέδεικται· in his, pro μήτε πονήσας scribendum arbitror μήτ' ἐπινοήσας, sc. ἀκοντίσαι: ut p. 123, 2. dixit οὔτε ψαύσαντα τοῦ ἀκοντίου, οὔτε ἐπινοήσαντα ἀκοντίσαι. De *homicida* in genere semel adhibuit Antiphon de Cæd. Herod. p. 130, 31. ὁ διώκων τὴν δίκην τοῦ φονου, ἵνα μὴ ὁμωρόφιος γένηται τῷ αὐθέντῃ, *ne actor cum homicida sub eodem esset tecto*, sive *scelerati contage pollueretur*; hoc esset Euripidi, μὴ — τοῖσιν αὐθένταισι κοινωνῇ δόμων. Antiphontis ultima Spanhemius attigit in Callim. H. Cerer. v. 118. notatis quædam adjecit apposita I. Elsner. Obss. S. in Evang. Matt. viii. 8. *In Diatrib. in Eurip. P. D. Reliq.* c. xviii. p. 189. VALCKENAER.

Αὐθέντην] Sic dedi de meo, pro vulgari αὐτὴν τήν. v. p. 123, 39. 124, 18. 125, 4. et 5. Legi quoque possit προσκαταγνωσθέντα, *præterea quoque adhuc condemnatum*, non solum carendum mihi erit filio meo, sed etiam facere non potero, quominus eundem videam insuper cædis quoque voluntariæ, in semet commissæ, incusatum. REISK.

κτεῖναι φησὶ, τὸν δὲ οὔτε ψαύσαντα τοῦ ἀκοντίου οὔτε ἐπι-
νοήσαντα ἀκοντίσαι, ἁπάσης μὲν γῆς ἁμαρτόντα, πάντων
δὲ σωμάτων, διὰ τῶν ἑαυτοῦ πλευρῶν διαπῆξαι λέγει τὸ
ἀκόντιον. ἐγὼ δὲ, ἑκουσίως κατηγορῶν ἀποκτεῖναι αὐτὸν,
πιστότερος ἂν μοι δοκῶ εἶναι ἢ οὗτος, ὃς μήτε βαλεῖν μήτε 672
ἀποκτεῖναι φησὶ τὸ μειράκιον. ὁ μὲν γὰρ ἐν τούτῳ τῷ
καιρῷ καλούμενος ὑπὸ τοῦ παιδοτρίβου, ὃς ὑπεδέχετο τοῖς
ἀκοντίζουσι τὰ ἀκόντια [1] ἀναιρεῖσθαι, διὰ τὴν τοῦ βα-
λόντος ἀκολασίαν πολεμίῳ τῷ τούτου βέλει περιπεσὼν,
οὐδὲν εἰς οὐδὲν ἁμαρτὼν, ἀθλίως ἀπέθανεν· ὁ δὲ περὶ τὸν
τῆς ἀναιρέσεως καιρὸν πλημμελήσας τοῦ σκοποῦ τυχεῖν
ἐκωλύθη, ἀλλ' ἄθλιον καὶ πικρὸν σκοπὸν ἐμοὶ ἀκοντίσας,
ἑκὼν μὲν οὐκ ἀπέκτεινεν, [2] μᾶλλον δὲ ἑκὼν οὔτ' ἔβαλεν οὔτ'
ἀπέκτεινεν, ἀκουσίως δὲ οὐχ ἧσσον ἢ ἑκουσίως ἀπέκτεινέ
μου τὸν παῖδα. τὸ παράπαν δ' ἀρνούμενος μὴ ἀποκτεῖναι
αὐτὸν, οὐδ' ὑπὸ τοῦ νόμου καταλαμβάνεσθαί φησιν ὃς
ἀπαγορεύει μήτε δικαίως μήτε ἀδίκως ἀποκτείνειν. ἀλλὰ
τίς ὁ βαλών ἐστιν; ὁ φόνος οὖν ἀνήκει εἰς τοὺς θεωμένους,
ἢ εἰς τοὺς παιδαγωγούς; ὧν οὐδεὶς οὐδὲν κατηγορεῖ· οὐ γὰρ 673
ἀφανὴς ἀλλὰ καὶ λίαν φανερὸς ἔμοιγε αὐτοῦ ὁ θάνατός
ἐστιν. ἐγὼ δὲ τὸν νόμον ὀρθῶς ἀγορεύειν φημὶ, τοὺς ἀπο-
κτείναντας κολάζεσθαι. ὅ τε γὰρ ἄκων ἀποκτείνας

[1] [ἀναιρεῖται]

[2] Desunt μᾶλλον - - - - ἀπέκτεινεν.

Ἁμαρτόντα, πάντων] Imo vero ἁμαρτὸν in neutro, quod redit ad insequens ἀκόντιον. jaculum, quod nusquam terrarum [h. e. in nulla parte soli] deciderit, et nullum plane corpus [neque humanum, neque bestiæ] ferierit. Erit ergo locus ita legendus: ἁπάσης μὲν γῆς ἁμαρτὸν, ἁπάντων δὲ σωμάτων. Prætuli ἁπάντων vulgari πάντων eo, quod et melius conveniret præmisso ἁπάσης, et litera α servaretur. IDEM.

Ἀποκτεῖναι] Subaudi τὸν ἀποκτείναντα. IDEM.

Αὐτὸν] Scil. τὸν ἐμὸν υἱόν. Si affirmarem ab hoc adolescente filium meum data opera confixum fuisse, magis ad assensum accommodate dicturus mihi viderer, quam hic, pater adolescentis, mihi videtur in eo dicere probabiliter, quod filium suum negat in filium meum jaculum intorsisse, eoque illum sustulisse. IDEM.

Ὑπεδέχετο] Videntur hujus pædotribæ hæ fuisse partes, ut tela, ad metam conjecta, aut si quæ, ultra metam evecta, usquam humi decidissent, colligeret. IDEM.

Ἀναιρέσεως] Subaudi τῶν βελῶν. oblitus sui, aut errore quodam opinionis in transversum actus, in æstimando tempore, quo tela humo subleguntur. IDEM.

Ἢ ἑκουσίως] Videtur εἰ interponendum esse, οὐχ ἧσσον, ἢ εἰ ἑκουσίως, scil. ἀπέκτεινε. quod verbum tacite tum erit iterandum. non minus occidit, quam si voluntarie occidisset. IDEM.

Ἀλλὰ τίς ὁ βαλών ἐστιν] Sententia subjicit hanc dictionem: ἀλλὰ τίς ἔσται ὁ φονεὺς, εἰ οὐχ ὁ βαλών ἐστιν; atqui, ecquis tandem homicida erit, si is non est, qui jaculum intorsit? IDEM.

Οὐδεὶς οὐδὲν] Non damno, neque sollicitabo hanc lectionem, quæ potest esse sanissima. Suspicor tamen aut pro οὐδὲν esse sufficiendum οὐδενὸς, aut utrumque sic copulandum, ὧν οὐδεὶς οὐδενὸς οὐδὲν κατηγορεῖ. IDEM.

[1] ἀκουσίοις κακοῖς περιπεσεῖν δίκαιός ἐστιν, ὅ τε διαφθαρεὶς οὐδὲν ἧσσον ἀκουσίως [2] ἢ ἑκουσίως βλαφθεὶς ἀδικοῖτ' ἂν ἀτιμώρητος γενόμενος. οὐ δίκαιος δὲ ἀποφυγεῖν ἐστὶ διὰ τὴν ἀτυχίαν τῆς ἁμαρτίας. εἰ μὲν γὰρ ὑπὸ μηδεμιᾶς ἐπιμε-
674 λείας τοῦ θεοῦ ἡ ἀτυχία γίνεται, ἁμάρτημα οὖσα τῷ ἁμαρτόντι συμφορὰ δικαία γενέσθαι ἐστίν· εἰ δὲ θεία κηλὶς τῷ δράσαντι προσπίπτει ἀσεβοῦντι, οὐ δίκαιον τὰς θείας προσβολὰς διακωλύειν γίνεσθαι. ἔλεξαν δὲ καὶ ὡς οὐ πρέπει χρηστὰ ἐπιτηδεύοντας αὐτοὺς κακῶν ἀξιοῦσθαι· ἡμεῖς δὲ πῶς ἂν πρέποντα πάσχοιμεν, εἰ μηδὲν ὑποδεέστερα τούτων μελετῶντες θανάτῳ ζημιούμεθα; φάσκων δὲ ἀναμάρτητος εἶναι, καὶ ἀξιῶν τὰς συμφορὰς τῶν ἁμαρτόντων εἶναι καὶ μὴ εἰς τοὺς ἀναμαρτήτους ἐκτρέπεσθαι, ὑπὲρ ἡμῶν λέγει. ὅ τε γὰρ παῖς μου εἰς οὐδένα οὐδὲν ἁμαρτὼν, ὑπὸ τούτου τοῦ μειρακίου ἀποθανὼν, ἀδικοῖτ' ἂν ἀτιμώρητος γενόμενος· ἐγώ τε τοῦδε μᾶλλον ἀναμάρτητος [3] ὢν
675 δεινὰ πείσομαι, ἃ ὁ νόμος δίδωσί μοι μὴ τυχὼν παρ' ὑμῶν. ὡς δὲ οὐδὲ τῆς ἁμαρτίας τοῦδε τῷ ἀκουσίως ἀπο-

[1] ἀκουσίως [2] Desunt ἢ ἑκουσίως. [3] ἂν

Ἀκουσίαις κακοῖς] Malim ἀκουσίοις. Idem.

Ἀτυχίαν] Ἀτυχία τῆς ἁμαρτίας, est, cum invitis et imprudentibus nobis error excidit, unde mala ingentia et irreparabilia exsistant, quæ feramus impatientissime. Idem.

Ἐπιμελείας τοῦ θεοῦ] In ejusmodi evento, a quo aliena est causa dei, ubi jus divinum non intervenit; ubi nil ejusmodi evenit, ut eum, a quo id factum profectum est, pœna divina persequi videatur. Nam si quid tale evenerit, quod puniri leges et jura divina jubeant, ibi nemo non in suspicionem defertur, voluisse deum, ut ille homo, qui id fecerit, tametsi invitus et imprudens fecerit, id faceret, quo pœna ei merita contraheretur. unde colligitur deum ejusmodi homini iratum esse, eumque punitum ire, ut alias scelerosum, etiamsi hoc imprudentiæ lapsu pœnam haud meruisset. Est ergo ἐπιμέλεια θεοῦ interventus dei, concursum eventus cum pœna gubernantis, et veluti contorquentis. Idem.

Προσβολὰς] Pœnas. Si quem deus punitum eat, impium sit iræ divinæ verberibus intercedere velle. Idem.

Ἔλεξαν] Pater homicidæ puta, et cohors advocatorum ejus. Idem.

Ζημιούμεθα] Malim in optat. ζημιοίμεθα, ob præmissum πάσχοιμεν. Idem.

Τοῦδε] Scil. τοῦ ἐμοῦ παιδός. an potius respicit ad homicidam? præferemus hoc, quo usus loquendi magis trahit. οὗτος et ὅδε in orationibus forensibus semper est dicentis adversarius. Idem.

Ἃ ὁ νόμος] Talionem in corpore homicidæ exsequendam. Idem.

Ὡς δὲ οὐδὲ τῆς ἁμαρτίας τοῦδε] Loco tertii vocabuli auctor sim, ut ὅδε legatur, et loco postremi, οὐδέ. aut saltim loco postremi legatur οὐδὲ, etiamsi tertium immotum loco suo relinquamus. aut tum tamen ὅδε vel οὗτος, homicida puta, semper erit in ἀπολύεται subaudiendum. Erit tum hæc sententia: καὶ ὡς [id est ὅτι] οὗτος, ἐξ ὧν οὗτοι λέγουσιν, οὐκ ἀπολύεται τῆς ἁμαρτίας οὐδὲ διὰ τὸ ἀκουσίως ἀποκτεῖναι. quod autem ex ipsis adversæ partis argumentis necessario consequatur, ne propter ipsam quidem absentiam voluntatis et malæ fraudis ab hac cæde, adolescentem, qui cædem commisit, a culpa, et a pœna absolvi. Possit quoque sic legi: ὡς δὲ οὐδὲν [id est κατ' οὐδὲν, ut sit adverbialiter positum] τῆς ἁμαρτίας οὐδὲ τῷ — Cohæret τῆς ἁμαρτίας cum ἀπολύεται. Idem.

κτεῖναι, ἐξ ὧν αὐτοὶ λέγουσιν, ἀπολύεται, ἀλλὰ κοινὰ ἀμφότερα ταῦτα ἀμφοῖν αὐτοῖν ἐστὶ, δηλώσω. [1] εἴπερ ὁ παῖς διὰ τὸ ὑπὸ τὴν φορὰν τοῦ ἀκοντίου ἐλθεῖν καὶ μὴ ἀτρέμας ἑστάναι φονεὺς αὐτὸς αὑτοῦ δίκαιος εἶναι ἐστὶν, οὐδὲ τὸ μειράκιον καθαρὸν τῆς αἰτίας ἐστὶν, ἀλλ' εἴπερ 676
τούτου μὴ ἀκοντίζοντος ἀλλ' ἀτρέμα ἑστῶτος ἀπέθανεν ὁ παῖς. ἐξ ἀμφοῖν δὲ τοῦ φόνου γενομένου, ὁ μὲν παῖς εἰς αὑτὸν ἁμαρτὼν μᾶλλον ἢ κατὰ τὴν ἁμαρτίαν ἑαυτὸν τετιμώρηται — τέθνηκε γὰρ —, ὁ δὲ συλλήπτωρ καὶ κοινωνὸς εἰς τοὺς οὐ προσήκοντας τῆς ἁμαρτίας γενόμενος πῶς δίκαιος ἀζήμιος ἀποφυγεῖν ἐστίν; Ἐκ δὲ τῆς αὐτῶν τῶν ἀπολογουμένων ἀπολογίας μετόχου τοῦ μειρακίου ὄντος τοῦ φόνου, οὐκ ἂν δικαίως οὐδὲ ὁσίως ἀπολύοιτε αὐτόν. οὔτε γὰρ ἡμεῖς, οἱ διὰ τὴν τούτων ἁμαρτίαν διαφθαρέντες, αὐθένται καταγνωσθέντες ὅσια ἀλλ' ἀνόσι' ἂν πάθοιμεν ὑφ' ὑμῶν· οὔθ' οἱ θανατώσαντες ἡμᾶς μὴ [2] εἰργόμενοι τῶν προσηκόντων εὐσεβοῖντ' ἂν ὑπὸ τῶν ἀπολυσάντων τοὺς 677
ἀνοσίους. πάσης δ' ὑπὲρ πάντων τῆς κηλῖδος εἰς ὑμᾶς ἀναφερομένης, πολλὴ εὐλάβεια ὑμῖν τούτων ποιητέα ἐστί. καταλαβόντες μὲν γὰρ αὐτὸν καὶ [3] εἴρξαντες ὧν ὁ νόμος [3] εἴργει, καθαροὶ τῶν ἐγκλημάτων ἔσεσθε· ἀπολύσαντες δὲ,

[1] εἰ γὰρ ὁ [2] εἰργόμ. [3] εἴρ.

Ἀμφότερα] Id est, καὶ ἡ ἁμαρτία error, καὶ ἡ τιμωρία erroris pœna. Colligit sic: si uterque erravit, uterque puniendus est. (vel si mavis sic: si alter errore lapsorum punitus est, alter quoque puniendus est.) Sed alter jam punitus est, filius meus puta. Ergo alter quoque, filius adversarii, puniendus est. Si nempe sumimus erratum ab utraque parte pariter fuisse. Idem.

Ἀλλὰ] Subaudi a communi τότε καθαρὸν ἔσται τῆς αἰτίας. sed tum demum vacabit culpa. Idem.

Εἰς τοὺς οὐ προσήκοντας] Cohæret hoc cum τῆς ἁμαρτίας. ἁμαρτία εἰς τοὺς οὐ προσήκοντας, est peccatum in eos, εἰς οὓς οὐ προσήκει ἁμαρτάνειν. quos peccato lædere haud convenit. ut si filius ipse sese confodiens patrem baculo senii privet, et profundo luctu demergat. Idem.

Τῶν προσηκόντων] Scil. εἴργεσθαι. ad verbum: *non interdicti interdici-convenientibus*, h. e. οὐκ εἰργόμενοι τούτων τῶν τόπων, ὧν [vel ὅθεν] τοὺς τοιούτους εἴργεσθαι προσήκει. v. paulo post, ub ilegitur εἴρξαντες, ὧν ὁ νόμος εἴργει. Idem.

Εὐσεβοῖντ' ἂν] Subaudi ὀρθῶς καὶ δικαίως. neque recto et æquo convenienter fiat, si, qui nos morte affecissent, non modo ab iis locis haud arceantur, unde impuros arceri par est, sed et pro piis et sanctis habeantur, eaque reverentia excipiantur et tractentur, qua pios et sanctos excipi jus et fas est. Pro ἀπολυσάντων malim ἀπολεσάντων: si id probes, subaudi ἄν. Dicere vult, si satis perspicio sententiam caliginosissimam: judices, a quibus morti condemnati fuerimus, si non rursus ipsi quoque urbe expellantur, religioni haud satis fiat a civibus, qui, nisi falso judicio decepti fuissent, impuros perdidissent. Idem.

Πάσης δ' ὑπὲρ πάντων τῆς κηλῖδος] In vos solos relabente piaculo, quod alias, si jus recte dixissetis, in cives universos incubiturum fuisset. ὑπὲρ h. l. est *pro, loco*. quo minus cives universi ferant, vos soli feretis. Idem.

Τούτων] Id est, τῶν φονικῶν δικῶν. Idem.

ὑπαίτιοι καθίστασθε. τῆς οὖν ὑμετέρας εὐσεβείας ἕνεκα 124.1
καὶ τῶν νόμων ἀπάγοντες τιμωρεῖσθε αὐτόν, αὐτοί τε μὴ μεταλάβητε τῆς τούτου μιαρίας, ἡμῖν [1] τε τοῖς γονεῦσιν, οἳ ζῶντες κατορωρύγμεθα ὑπ' αὐτοῦ, δόξῃ γοῦν ἐλαφροτέραν τὴν συμφορὰν καταστήσατε.

δ. ΕΞΑΠΟΛΟΓΙΑΣ Ο ΥΣΤΕΡΟΣ.

678 ΤΟΥΤΟΝ μὲν εἰκὸς πρὸς τὴν ἑαυτοῦ κατηγορίαν προσέχοντα τὸν νοῦν μὴ μαθεῖν τὴν ἀπολογίαν μου· ὑμᾶς δὲ χρὴ γινώσκειν, ὅτι ἡμεῖς μὲν οἱ ἀντίδικοι κατ' εὔνοιαν κρίνοντες τὸ πρᾶγμα εἰκότως δίκαια ἑκάτεροι αὐτοὺς οἰόμεθα λέγειν, ὑμᾶς δὲ ὁσίως ὁρᾶν προσήκει τὰ πραχθέντα. ἐκ τῶν λεγομένων γὰρ ἡ ἀλήθεια σκεπτέα αὐτῶν ἐστίν. ἐγὼ δέ, εἰ μέν τι ψεῦδος εἴρηκα, ὁμολογῶ καὶ τὰ ὀρθῶς εἰρημένα προσδιαβάλλειν ἄδικα εἶναι· εἰ δὲ ἀληθῆ μέν, λεπτὰ δὲ καὶ ἀκριβῆ, οὐκ ἐγὼ ὁ λέγων ἀλλ' ὁ πράξας τὴν ἀπέ-
679 χθειαν αὐτῶν δίκαιος φέρεσθαί ἐστι. Θέλω δὲ ὑμᾶς πρῶτον μαθεῖν, ὅτι οὐκ ἐάν τις φάσκῃ ἀποκτεῖναι, τοῦτ' ἔστιν, ἀλλ' ἐάν τις [2] ἐλεγχθῇ. οὗτος δὲ ὁμολογῶν τὸ ἔργον ὡς ἡμεῖς λέγομεν γενέσθαι, ὑπὲρ τοῦ ἀποκτείναντος ἀμφισβητεῖ, ὃν ἀδύνατον ἀλλαχόθεν ἢ ἐκ τῶν πραχθέντων δηλοῦσθαι. σχετλιάζει δὲ κακῶς ἀκούειν φάσκων τὸν παῖδα, εἰ μήτε

[1] τε] δὲ

[2] ἐλεχθῇ

'Απάγοντες] Non ad locum supplicii, sed *μέχρι τῆς ἐφορείας*, usque ad confinia ditionis Atticæ. mittite eum in exsilium. IDEM.

Μεταλάβητε] Bene habet, indicans futurum tempus: certo eveniat, ut vos scelus ejus haud participetis. IDEM.

δ. Κατ' εὔνοιαν] Ob caritatem cujusque sui, vel, ut vulgo loquuntur, amorem proprium, *τὴν ἑκάστου πρὸς ἑαυτὸν εὔνοιαν*, cum quisque se magis, quam alium quemque amat, necessarios suos aliorum necessariis, causamque suam causæ alienæ præfert. IDEM.

Αὐτοὺς] Id est, *ἡμᾶς αὐτούς*, *nosmetipsos*. asperum suffeci leni, qui h. l. in vulgatis obtinet. uterque nostrum prout consentaneum est fieri, se æqua, et æquiora etiam, quam adversarium, dicere autumat. IDEM.

Τὴν ἀπέχθειαν αὐτῶν] Odiositatem, vel Latinius ut dicam, invidiam horum vocabulorum, *λεπτὸς* puta et *ἀκριβής*. quæ in hujusmodi causa et in hisce personis, h. e. in hoc accusatore, et in hoc reo, parum absunt a convicio. qui me coegit tam subtiliter et argute disputare, is dignus est, qui horum vocabulorum invidiam auferat, ut nempe disputator subtilis et callidus audiat, h. e. calumniator. IDEM.

Τις φάσκῃ] Subaudi, vel interpone potius *τινά*. siquis aliquem aiat occidisse alium quempiam. Nam alias e vulgata exsistat facile hæc sententia, quæ est absurda, si quis semet aiat cædem patrasse. quamquam, ut verum fatear, hæc ipsa quoque stulta sententia ex illa ipsa nostra emendatione, si quis cavillari velit, extorqueatur. Bona mens ergo in hujusmodi ambiguis sua cuique monitrix et gubernatrix esse debet. IDEM.

Τοῦτ' ἔστιν] Id est, *ὁ ἐγκαλούμενος φονεὺς εἶναι, οὐκ εὐθέως διὰ τὸ ἔγκλημα αὐτὸ γίνεται τοῦτο, ὃ ἐγκαλεῖται*, homicida puta. IDEM.

Σχετλιάζει δὲ] Subaudi *εἰκῆ*, frustra, sine causa. IDEM.

ἀκοντίσας μήτ' ἐπινοήσας αὐθέντης ὢν ἀποδέδεικται, καὶ οὐ πρὸς τὰ λεγόμενα ἀπολογεῖται. οὐ γὰρ ἀκοντίσαι οὐδὲ βαλεῖν αὐτόν φημι τὸν παῖδα, ἀλλ' ὑπὸ τὴν πληγὴν τοῦ 680
ἀκοντίου ὑπελθόντα οὐχ ὑπὸ τοῦ μειρακίου ἀλλ' ὑφ' ἑαυτοῦ διαφθαρῆναι· οὐ γὰρ ἀτρεμίζων ἀπέθανε. τῆς δὲ διαδρομῆς αἰτίας ταύτης γινομένης, εἰ μὲν ὑπὸ τοῦ παιδοτρίβου καλούμενος διέτρεχεν, ὁ παιδοτρίβης ἂν ἀποκτείνας αὐτὸν εἴη· εἰ δ' ὑφ' ἑαυτοῦ πεισθεὶς ὑπῆλθεν, αὐτὸς ὑφ' ἑαυτοῦ διέφθαρται. θέλω δὲ μὴ πρότερον ἐπ' ἄλλον λόγον ὁρμῆσαι, ἢ τὸ ἔργον ἔτι φανερώτερον καταστῆσαι, ὁποτέρου αὐτῶν ἐστί. τὸ μὲν μειράκιον οὐδενὸς μᾶλλον τῶν συμμελετώντων ἐστὶ τοῦ σκοποῦ ἁμαρτόν, οὐδὲ τῶν ἐπικαλουμένων τι διὰ τὴν αὑτοῦ ἁμαρτίαν δέδρακεν· ὁ δὲ παῖς, οὐ ταὐτὰ τοῖς συνθεωμένοις δρῶν, ἀλλ' εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ ἀκοντίου ὑπελθών, σαφῶς δηλοῦται παρὰ τὴν αὑτοῦ ἁμαρτίαν περισσοτέροις ἀτυχήμασι τῶν ἀτρεμιζόντων περιπεσών. ὁ μὲν γὰρ ἀφεὶς οὐδὲν ἂν ἥμαρτε, μηδενὸς ὑπὸ τὸ βέλος ὑπελθόντος· αὐτὸς δ' οὐκ ἂν ἐβλήθη μετὰ τῶν θεωμένων ἑστώς. ὡς δ' οὐδενὸς 681
μᾶλλον τῶν συνακοντιζόντων μέτοχός ἐστι τοῦ φόνου, διδάξω. εἰ γὰρ διὰ τὸ τοῦτον ἀκοντίζειν ὁ παῖς ἀπέθανε, πάντες ἂν οἱ συμμελετῶντες συμπράκτορες εἴησαν τῆς αἰτίας· οὗτοι γὰρ οὐ διὰ τὸ μὴ ἀκοντίζειν οὐκ ἔβαλον αὐτόν, ἀλλὰ διὰ τὸ μηδένα ὑπὸ τὸ ἀκόντιον ὑπελθεῖν· ὁ δὲ νεανίσκος οὐδὲν περισσὸν τούτων ἁμαρτὼν ὁμοίως τούτοις

Μήτ' ἐπινοήσας] Scil. *ἀκοντίζειν*. sic dedi de meo, pro vulgari *μήτε πονήσας*. v. p. 123, 3. IDEM.

Οὐ γὰρ] Alius dixisset *οὐδὲ γὰρ οὐδ' αὐτὸς οὔτ' ἀκοντίσαι, οὔτε βαλεῖν* — nam ne ego ipse quidem aio ipsum puerum jaculum intorsisse, aut quemquam feriisse. IDEM.

Αἰτίας ταύτης] Aut invertendus est horum vocabulorum ordo, ut sententia sit, hic discursus in causa, vel culpa, cum fuerit: aut manente illo verborum ordine, conveniat utique *αὐτῷ* melius, quam *ταύτης*. Pro *ταύτης* possit quoque *τούτων* vel *τούτου* legi, vel potius: *τῆς δὲ διαδρομῆς αἰτία ταύτης τίς φαίνεται γενομένη*; ecquam autem hujus discursus causam constat fuisse? IDEM.

'Αποκτείνας] Malim cum articulo *ὁ ἀποκτείνας*. IDEM.

Καταστῆσαι] Mollius foret *καταστήσαιμι*. IDEM.

Τὸ μὲν] Planior utique foret oratio, si aut *γὰρ* aut *οὖν* additum esset. IDEM.

Τι] Sic in neutro, et enclitice, sine accentu exarandum curavi, quod in vulgatis circumfertur *τις*. neque per errorem suum commisit eorum quicquam, quorum insimulatur. IDEM.

Αὐτὸς δὲ] Scil. *ὁ παῖς ὁ τρωθείς*. IDEM.

Μέτοχός ἐστι] Scil. *ὁ ἀκοντίσας*. IDEM.

Οὗτοι γὰρ οὐ διὰ] Sic dedi de meo, pro vulgari lectione, a qua *οὐ* abest. hi enim non ideo puerum non ferierunt, quod jaculari omiserunt, vel a jaculando se abstinuerunt. IDEM.

Μηδένα] Imo vero *μηδενί*: nam accusativus cum *ὑπελθεῖν* copulandus jam præcessit, *αὐτὸν* puta. sed ideo, quod hic puer eorum nemini sub teli conjectum venit. IDEM.

Νεανίσκος] h. l. semel appellatur, qui

οὐκ ἂν ἔβαλεν αὐτὸν ἀτρέμα σὺν τοῖς θεωμένοις ἑστῶτα.
682 ἔστι δὲ οὐδὲ τὸ [1] ἁμάρτημα τοῦ παιδὸς μόνον, ἀλλὰ καὶ ἡ
ἀφυλαξία. ὁ μὲν γὰρ οὐδένα ὁρῶν διατρέχοντα πῶς ἂν
ἐφυλάξατο μηδένα βαλεῖν; ὁ δ' ἰδὼν τοὺς ἀκοντίζοντας
εὐπετῶς ἂν ἐφυλάξατο μηδένα μὴ βαλεῖν· ἐξῆν γὰρ αὐτῷ
ἀτρέμας ἑστάναι. τὸν δὲ νόμον, ὃν παραφέρουσιν, ἐπαινεῖν
δεῖ. ὀρθῶς γὰρ καὶ δικαίως τοὺς ἀκουσίως ἀποκτείναντας
ἀκουσίοις παθήμασι κολάζει. τὸ μὲν οὖν μειράκιον ἀναμάρτητον ὂν οὐκ ἂν δικαίως ὑπὲρ τοῦ ἁμαρτόντος κολάζοιτο· ἱκανὸν γὰρ αὐτῷ ἐστὶ τὰς αὑτοῦ ἁμαρτίας φέρειν· ὁ δὲ παῖς ταῖς αὑτοῦ ἁμαρτίαις διαφθαρεὶς ἅμα ἥμαρτέ τε καὶ ὑφ' ἑαυτοῦ ἐκολάσθη. κεκολασμένου δὲ τοῦ ἀποκτείναντος,
683 οὐκ ἀτιμώρητος [2] ὁ φόνος ἐστὶν, ἔχοντός γε τὴν δίκην τοῦ
φονέως. Οὐκ ἐὰν οὖν ἀπολύσητε ἡμᾶς, ἀλλ' ἐὰν καταλά- 125.1
βητε, ἐνθύμιον ὑπολείψεσθε. ὁ μὲν γὰρ αὐτὸς τὰς αὑτοῦ ἁμαρτίας φέρων οὐδενὶ οὐδὲν προστρόπαιον καταλείψει· ὁ δὲ καθαρὸς τῆς αἰτίας, [3] [ὃς] ἐὰν διαφθαρῇ, τοῖς καταλαμβάνουσι μεῖζον τὸ ἐνθύμιον γενήσεται. εἰ δὲ αὐθέντης ἐκ τῶν λεγομένων ἐπιδείκνυται, οὐχ ἡμεῖς αὐτῷ οἱ λέγοντες αἴτιοι ἐσμὲν, ἀλλ' ἡ πρᾶξις τῶν ἔργων. ὀρθῶς δὲ τῶν ἐλέγχων ἐλεγχόντων τὸν παῖδα αὐθέντην ὄντα, ὁ νόμος ἀπολύων ἡμᾶς τῆς αἰτίας τὸν ἀποκτείναντα καταλαμβάνει.
684 μήτε οὖν ἡμᾶς εἰς μὴ προσηκούσας συμφορὰς ἐμβάλητε,

[1] ἁμάρτημα τοῦτο τοῦ [2] Desunt ὁ φόνος. [3] Absunt unci.

antehac semper voc. μειράκιον fuit designatus. filius accusati puta, cui homicidium a patre peremti pueri imputabatur. IDEM.

Ὁρῶν et ἐφυλάξατο] Filius meus puta. IDEM.

Ἐφυλάξατο μηδένα βαλεῖν] Aut accipiendum h. l. μηδένα pro τινά. qui cavere poterat, ne quem feriret? aut sic, quasi dixisset: ἐφυλάξατο ὅπως μηδένα βάλῃ, vel ὥστε μηδένα βαλεῖν. IDEM.

Μηδένα μὴ βαλεῖν] Subaudi ἑαυτόν: cavisset hoc, ut ne quis se feriret. IDEM.

Κολάζειν] Π. ὀρθὸν γὰρ καὶ δίκαιον τ. ἀ. ἀ. ἀ. π. κολάζειν, ἤ, ὀρθῶς γὰρ καὶ δικαίως - - - - - κολάζει. H. STEPHAN.

Τὰς αὑτοῦ ἁμαρτίας] Si quas alias culpas veras et notarias filius meus sibi contraxerit. nam hac quidem in causa extra culpam est. REISK.

Ἔχοντος] Videri possit ὑπέχοντος: nam homicida ὑπέχει τὴν δίκην, et occisus ἔχει. verum bene habet vulgata, ideo, quod in hac causa idem homo una et ὁ φονεὺς est et ὁ φονευθείς. quatenus est homicida sui, ὑπέχει præstat satisfactionem, quatenus autem est occisus, hactenus ἔχει, habet, abstulit eam. IDEM.

Ἐνθύμιον] Scrupulum conscientiæ vestræ injeceritis, unde dubitatio hæc necessario exsistat, et incurrens subinde in animos vestros, vos excruciet; quid si hunc a nobis morte mulctatum, iniquitate hujus nostræ sententiæ læserimus, et sanguinem innocentem effuderimus? IDEM.

Ὅς] Equidem abesse malim. Sin autem servetur, tum ad ὁ δὲ καθαρὸς τῆς αἰτίας subaudiendum erit προστρόπαιον καταλείψει. Insons piaculum vobis relinquet inhærens, quod donec expietur, ira deorum vos manebit, pœnæque omne genus vos exagitabunt. IDEM.

μήτε αὐτοὶ ταῖς τούτων ἀτυχίαις βοηθοῦντες ἐναντία τοῦ δαίμονος γνῶτε, ἀλλ', ὥσπερ ὅσιον καὶ δίκαιον, μεμνημένοι τοῦ πάθους, ὅτι διὰ τὸν ὑπὸ τὴν φορὰν τοῦ ἀκοντίου ὑπελθόντα ἐγένετο, ἀπολύετε ἡμᾶς· οὐ γὰρ αἴτιοι τοῦ φόνου ἐσμέν.

Αὐτοὶ] h. l. accipio pro αὖ. *neque rursus.* opponuntur enim inter se ἡμᾶς et τούτων. IDEM.

Δαίμονος] Nam Fors [ὁ δαίμων] hos voluit miseros esse. repugnare autem voluntati numinis impium sit. IDEM.

ΑΝΤΙΦΩΝΤΟΣ

ΤΕΤΡΑΛΟΓΙΑ Γ.

α. ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΦΟΝΟΥ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΛΕΓΟΝΤΟΣ ΑΜΥΝΑΣΘΑΙ.
β. ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΦΟΝΟΥ ΟΝ ΩΣ ΑΜΥΝΟΜΕΝΟΣ ΑΠΕΚΤΕΙΝΕΝ.
γ. ΕΚΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ Ο ΥΣΤΕΡΟΣ.
δ. ΕΞΑΠΟΛΟΓΙΑΣ Ο ΥΣΤΕΡΟΣ.

α. ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΦΟΝΟΥ [1]ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΛΕΓΟΝΤΟΣ [2]ΑΜΥΝΑΣΘΑΙ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

ΝΕΟΣ καὶ πρεσβύτης ἐκ λοιδορίας συμπεσόντες ἀλλήλοις ἐμάχοντο, ἰσχυρότερον δὲ τοῦ νεου πλήξαντος τεθνηκεν ὁ πρεσβύτης· καὶ περὶ τούτου κατηγορεῖ τις τοῦ νέου, ὡς τὸν φόνον πεποιηκότος. ὁ δὲ πρῶτον τὸν πρεσβύτην ἀδίκων ἄρξαι λέγει χειρῶν. ὅθεν ἀντέγκλημα ἡ στάσις γίνεται.

ΝΕΝΟΜΙΣΤΑΙ μὲν ὀρθῶς τὰς φονικὰς δίκας περὶ
685 πλείστου τοὺς κρίνοντας ποιεῖσθαι διώκειν τε καὶ μαρτυρεῖν κατὰ τὸ δίκαιον, μήτε τοὺς ἐνόχους ἀφιέντας μήτε τοὺς καθαροὺς εἰς ἀγῶνα καθιστάντας. ὅ τε γὰρ θεὸς, βουλόμενος ποιῆσαι τὸ ἀνθρώπινον γένος, τοὺς πρώτου γενομένους ἔφυσεν ἡμῶν, τροφέας [3]τε παρέδωκε τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν, ἵνα μὴ σπάνει τῶν ἀναγκαίων προαποθνήσκοιμεν τῆς γηραιοῦ τελευτῆς. ὅςτις οὖν τούτων

[1] ΠΕΡΙ [2] ΑΜΥΝΕΣΘΑΙ [3] τε καὶ παρέδωκε

Τοὺς κρίνοντας] Haud me fugit Græcosque Latinosque auctores verba solere mirificum in modum trajicere, quod ego equidem ingens et fœdum vitium esse arbitror, nulloque modo excusabile; hic tamen num ita collocarit Antipho vocabula hoc ordine, ut vulgo in libris jacent, dubito. Quicquid ejus est, perspicuitati et mori loquendi naturæque rerum convenienshic est ordo, quem demonstrabo: τοὺς κρίνοντας τὰς φονικὰς δίκας περὶ πλείστου ποιεῖσθαι. Idem.

Διώκειν τε] Subaudi τοὺς διώκοντας: et sic quoque ad μαρτυρεῖν subaudi τοὺς μαρτυροῦντας. Idem.

ὑπὸ τοῦ θεοῦ ἀξιωθεὶς τοῦ βίου ἡμῶν ἀνόμως τινὰ
ἀποκτείνει, ἀσεβεῖ μὲν περὶ τοὺς θεοὺς, συγχεῖ δὲ τὰ 686
νόμιμα τῶν ἀνθρώπων. ὅ τε γὰρ ἀποθανὼν, στερόμενος ὧν ὁ θεὸς ἔδωκεν αὐτῷ, εἰκότως θεοῦ τιμωρίαν ὑπολείπει τὴν τῶν ἀλιτηρίων δυσμένειαν, ἣν οἱ παρὰ τὸ δίκαιον κρίνοντες ἢ μαρτυροῦντες, συνασεβοῦντες τῷ ταῦτα δρῶντι, οὐ προσῆκον μίασμα εἰς τοὺς ἰδίους οἴκους εἰσάγονται· ἡμεῖς τε οἱ τιμωροὶ τῶν διεφθαρμένων, εἰ δι' ἄλλην τινὰ ἔχθραν τοὺς ἀναιτίους διώκοιμεν, τῷ μὲν ἀποθανόντι οὐ τιμωροῦντες δεινοὺς ἀλιτηρίους ἕξομεν τοὺς τῶν ἀποθανόντων προστροπαίους, τοὺς δὲ καθαροὺς ἀδίκως ἀποκτείνοντες ἔνοχοι τοῦ φόνου τοῖς ἐπιτιμίοις ἐσμὲν, ὑμᾶς τε ἄνομα δρᾷν πείθοντες καὶ τοῦ ὑμετέρου ἁμαρτήματος ὑπαίτιοι γιγνόμεθα. ἐγὼ μὲν οὖν δεδιὼς ταῦτα, εἰς ὑμᾶς παράγων τὸν ἀσεβήσαντα, καθαρὸς τῶν ἐγκλημάτων εἰμί· ὑμεῖς δὲ ἀξίως τῶν προειρημένων τῇ κρίσει προσέχοντες τὸν νοῦν, ἀξίαν
δίκην τοῦ πάθους τῷ εἰργασμένῳ ἐπιθέντες, ἅπασαν τὴν 687
πόλιν καθαρὰν τοῦ μιάσματος καταστήσετε. εἰ μὲν γὰρ ἄκων ἀπέκτεινε τὸν ἄνδρα, ἄξιος ἂν ἦν συγγνώμης τυχεῖν τινός· ὕβρει δὲ καὶ ἀκολασίᾳ παροινῶν εἰς ἄνδρα πρεσβύτην, τύπτων τε καὶ πνίγων ἕως τῆς ψυχῆς ἀπεστέρησεν αὐτὸν, ὡς μὲν ἀποκτείνας τοῦ φόνου τοῖς ἐπιτιμίοις ἔνοχός ἐστιν, ὡς δὲ συγχέων ἅπαντα τῶν γεραιοτέρων τὰ νόμιμα

'Αποκτείνει] Imo vero ἀποστερεῖ. quicunque igitur, his tantis bonis dignus a diis habitus, iisque ornatus cum esset, tamen tam immemor beneficiorum acceptorum est, ut nostrum aliquem contra jus et fas vita privet. Siquis pro ἀξιωθεὶς malit ἀξιωθέντα nostrum aliquem vita privet, quamvis dii dignum eum habuissent, qui his muneribus suis frueretur, haud repugnabo. Paret interim, ex utraque lectione sententiam satis commodam exsistere. Si ἀποκτείνει servatur, tum ad τοῦ βίου addendum erit ἀποστερῶν. Idem.

Θεοῦ] Malim ἑαυτῷ. ille sibimet ipsi reliquam [h. e. fata sua suprema manentem vel consecuturam] facit pœnam: quæ illa pœna sit, statim subjicit τὴν τῶν ἀλιτηρίων δυσμένειαν. Sed vel sic quoque τιμωρὸν adjective melius quadraret, *ultricem*, *adjutricem*. vel etiam legi possit εἰκότως τῷ αὐθέντῃ τιμωρὸν ὑπολείπει. relinquit homicidæ imposterum metuendam sævitiem deorum ultorum, sceleris sui castigatricem. Idem.

"Ην] Non habet quo referatur: paret quidem referri ad δυσμένειαν vel τιμωρίαν. verum quodnam erit prædicatum huic ἣν subjectum? Aies εἰσάγονται esse. Recte vero. Atqui tum pendebit οὐ προσῆκον μίασμα. lababit constructio. Penes me dubium non est, post ἣν deesse κινοῦντες, vel παροξύνοντες, vel tale quid. quam sævitiem numinum furialium irritantes et iniqui judices, et falsi testes, eo quod idem scelus patrant, atque ipsi homicidæ, ipsi suas in domos inducunt piaculum, quo vacare et poterant et debebant. Debebat etiam accusatores his annumerare. Verum de his seorsim in continenti subjicit. Idem.

Ταῦτα δρῶντι] Id est, ἀποκτείνοντι. Idem.

Οὐ προσῆκον] Piaculum proprie, et primitus ad ipsos nil pertinens, utpote ipsorum manibus non contractum, sed alienis. Idem.

οὐδενὸς ἁμαρτεῖν, οἷς οἱ τοιοῦτοι κολάζονται, δίκαιός ἐστιν. ὁ μὲν τοίνυν νόμος ὀρθῶς ὑμῖν τιμωρεῖσθαι παραδίδωσιν αὐτόν· τῶν δὲ μαρτύρων ἀκηκόατε, οἳ παρῆσαν παροινοῦντι αὐτῷ. ὑμᾶς δὲ χρὴ τήν τε ἀνομίαν τοῦ παθήματος ἀμύνοντας, τήν τε ὕβριν κολάζοντας ἀξίως τοῦ πάθους, τὴν βουλεύσασαν ψυχὴν ἀνταφελέσθαι αὐτόν.

β. ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΦΟΝΟΥ ΟΝ ΩΣ ΑΜΥΝΟΜΕΝΟΣ ΑΠΕΚΤΕΙΝΕΝ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Η ΣΤΑΣΙΣ μετάστασις· μεταφέρει γὰρ ἐπὶ τὸν θεραπεύσαντα ἰατρὸν τὸν φόνον. τὸ γὰρ ἀντεγκληματικὸν ὡς παρεπόμενον ἔλαβεν.

688 ΟΤΙ μὲν βραχεῖς τοὺς λόγους ἐποιήσαντο, οὐ θαυμάζω 126.1
αὐτῶν· οὐ γὰρ ὡς μὴ πάθωσιν ὁ κίνδυνος αὐτοῖς ἐστὶν, ἀλλ' ὡς ἐμὲ μὴ δικαίως δι' ἔχθραν διαφθείρωσιν· ὅτι δ' ἐξισοῦν τοῖς μεγίστοις ἐγκλήμασιν ἤθελον τὸ πρᾶγμα, οὗ ὁ ἀποθανὼν αὐτῷ αἴτιος καὶ μᾶλλον ἢ ἐγὼ ἐγένετο, εἰκότως ἂν ἀγανακτεῖν μοι δοκῶ. ἄρχων γὰρ χειρῶν ἀδίκων, καὶ παροινῶν εἰς ἄνδρα πολὺ αὐτοῦ σωφρονέστερον, οὐχ αὐτῷ μόνον τῆς συμφορᾶς ἀλλὰ καὶ ἐμοὶ αἴτιος τοῦ ἐγκλήματος γέγονεν. οἶμαι μὲν οὖν ἔγωγε οὔτε δίκαια τούτους οὔθ' ὅσια δρᾶν ἐγκαλοῦντας ἐμοί. τὸν γὰρ ἄρξαντα τῆς πληγῆς, εἰ μὲν [1] σιδήρῳ ἢ λίθῳ ἢ ξύλῳ ἠμυνάμην αὐτὸν, ἠδίκουν μὲν οὐδ' οὕτως — οὐ γὰρ ταὐτὰ ἀλλὰ μείζονα καὶ πλείονα δίκαιοι οἱ ἄρχοντες ἀντιπάσχειν εἰσίν —· ταῖς δὲ χερσὶ τυπτόμενος ὑπ' αὐτοῦ, ταῖς χερσὶν ἅπερ ἔπασχον ἀντιδρῶν, πότερα ἠδίκουν; εἶεν. ἐρεῖ δὲ Ἀλλ' ὁ νόμος [2] εἴρ-
689 γων μήτε δικαίως μήτε ἀδίκως ἀποκτείνειν ἔνοχον τοῦ

[1] Deest σιδήρῳ.

[2] εἴργων μήτε ἀδίκως, μήτε δικαίως

Ἠδίκουν μὲν οὐδ' οὕτως] Recentiores ἂν addidissent, sive post secundum, sive post tertium vocabulum. ne sic quidem injuria læsissem. Idem.

Ταὐτὰ] Subaudi μόνον, item κακά. pari modo ἀλλὰ μείζονα accipi debet pro ἀλλὰ καὶ μείζονα. Idem.

Οἱ ἄρχοντες] Scil. χειρῶν ἀδίκων. de quo agitur. Idem.

Μήτε δικαίως] Hæc duo vocabula, quæ desunt h. l. vulgatis, addidi e p. 122, 8. 128, 41. et aliis similibus locis. dictio μήτε δικαίως μήτε ἀδίκως significat, nullo, quocunque tandem, prætextu. Idem. Ita quoque, ap. μήτε δικαίως μήτε ἀδίκως, tribus prope sæculis ante emendavit M. A. Muretus in Var. Lect. l. xvii. c. 7. Et mox [p. 77. v. 4.] vocabula parenthetica, οὐ γὰρ ταὐτὰ — ἀντιπάσχειν εἰσὶ, deletum ivit: quippe 'quæ, cum paulo superius [v. 23.]

φόνου τοῖς ἐπιτιμίοις ἀποφαίνει σε ὄντα· ὁ γὰρ ἀνὴρ τέθνηκεν. Ἐγὼ δὲ καὶ δεύτερον καὶ τρίτον οὐκ ἀποκτεῖναι φημί. εἰ μὲν γὰρ ὑπὸ τῶν πληγῶν ὁ ἀνὴρ παραχρῆμα ἀπέθανεν, ὑπ' ἐμοῦ μὲν δικαίως δ' ἂν ἐτεθνήκει — οὐ γὰρ ταὐτὰ ἀλλὰ μείζονα καὶ πλείονα οἱ ἄρξαντες δίκαιοι ἀντιπάσχειν εἰσί —· νῦν δὲ πολλαῖς ἡμέραις ὕστερον πονηρῷ ἰατρῷ ἐπιτρεφθεὶς διὰ τὴν τοῦ ἰατροῦ μοχθηρίαν καὶ οὐ διὰ τὰς πληγὰς ἀπέθανε· προλεγόντων γὰρ αὐτῷ τῶν ἄλλων ἰατρῶν, εἰ ταύτην τὴν θεραπείαν θεραπεύσοιτο, ὅτι ἰάσιμος ὢν διαφθαρήσοιτο, δι' ὑμᾶς τοὺς συμβούλους διαφθαρεὶς ἐμοὶ ἀνόσιον ἔγκλημα προσέβαλεν. ἀπολύει δέ με καὶ ὁ νόμος καθ' ὃν διώκομαι. τὸν γὰρ ἐπιβουλεύσαντα κελεύει φονέα εἶναι. ἐγὼ μὲν οὖν πῶς ἂν ἐπιβουλεύσαιμι αὐτῷ, εἰ μὴ [1] καὶ ἐπεβουλεύθην ὑπ' αὐτοῦ; τοῖς γὰρ αὐτοῖς ἀμυνόμενος αὐτὸν καὶ τὰ αὐτὰ δρῶν ἅπερ ἔπασχον, σαφὲς ὅτι τὰ αὐτὰ ἐπεβούλευσα καὶ ἐπεβουλεύθην. εἰ δέ τις, ἐκ τῶν πληγῶν τὸν θάνατον οἰόμενος γενέσθαι, φονέα με αὐτοῦ ἡγεῖται εἶναι, ἀντιλογισάσθω ὅτι διὰ τὸν ἄρξαντα αἱ πληγαὶ γενόμεναι τοῦτον αἴτιον τοῦ θανάτου καὶ οὐκ ἐμὲ ἀποφαίνουσιν ὄντα· οὐ γὰρ ἂν ἠμυνάμην μὴ τυπτόμενος ὑπ' αὐτοῦ. ἀπολυόμενος δὲ ὑπό [2] τε τοῦ ἄρξαντος τῆς 690
πληγῆς, ἐγὼ μὲν οὐδενὶ τρόπῳ φονεὺς αὐτοῦ εἰμί· ὁ δὲ ἀποθανών, εἰ μὲν ἀτυχίᾳ τέθνηκεν, τῇ ἑαυτοῦ ἀτυχίᾳ κέχρηται — ἠτύχησε γὰρ ἄρξας τῆς πληγῆς —, εἰ δ' ἀβουλίᾳ τινί, τῇ ἑαυτοῦ ἀβουλίᾳ διέφθαρται· οὐ γὰρ εὖ φρονῶν ἔτυπτέ με. ὡς μὲν οὖν οὐ δικαίως κατηγοροῦμαι, ἐπιδέδεικταί μοι. ἐθέλω δὲ τοὺς κατηγοροῦντάς μου πᾶσιν οἷς

[1] Deest καί.

[2] γε

recte ac loco suo posita essent, ut tam exiguo intervallo denuo hic legantur, literariorum stupor' effecisset.

Ταῦτα] Π. ταὐτά. H. Stephan.

Εἰ μὴ ἐπεβουλεύθην] Nisi volent adversarii quoque affirmare, id quod nunquam facient, interemptum quoque mihi insidiatum fuisse, et priorem quidem. quod si aient hi, tum ego quoque non negabo me insidias ejus aliis insidiis oppositis elusisse. Reisk.

Ὑπό γε τοῦ ἄρξαντος] Non bene convenit γε hic loci vi carens. malim τε. Sed tum deest aliquid. num ergo ὑπό τε τοῦ νόμου, ὑπό τε τοῦ ἄρξ.; Idem.

Ἠτύχησε γὰρ ἄρξας τῆς πληγῆς] Atqui hæc est, non ἀτυχία, sed ἀβουλία. Ergone sic locus erit concipiendus: εἰ μὲν ἀτυχίᾳ — (ἠτύχησε γὰρ πονηρῷ περιπεσὼν ἰατρῷ)· εἰ δ' ἀβουλίᾳ τινὶ, τῇ ἑαυτοῦ ἀβουλίᾳ διέφθαρται, ἄρξας τῆς πληγῆς. sinistro quodam fato si periit, non mihi debet imputari illud sinistrum fatum, sed ipsius, fuit quippe cui fatale esset, ut in manus imperiti medici incideret, qui eum sustulit. Sin autem temeritas eum necavit, non mea fecit, sed ipsius, quippe qui verbera prior ingesserit. Idem.

ἐγκαλοῦσιν ἐνόχους αὐτοὺς ὄντας ἐπιδεῖξαι. καθαρῷ μέν μοι τῆς αἰτίας ὄντι φόνον ἐπιβουλεύοντες, ἀποστεροῦντες δέ με τοῦ βίου ὃν ὁ θεὸς παρέδωκέ μοι, περὶ τὸν θεὸν ἀσεβοῦσιν· ἀδίκως δὲ θάνατον ἐπιβουλεύοντες τά τε νόμιμα συγχέουσι, φονεῖς τέ μου γίνονται· ἀνοσίως δ᾽ ἀποκτεῖναι ὑμᾶς με πεί-
691 θοντες, καὶ τῆς ὑμετέρας εὐσεβείας αὐτοὶ φονεῖς εἰσί. τούτοις μὲν οὖν ὁ θεὸς ἐπιθείη τὴν δίκην· ὑμᾶς δὲ χρὴ τὸ ὑμέτερον σκοποῦντας ἀπολῦσαί με μᾶλλον ἢ καταλαβεῖν βούλεσθαι. ἀδίκως μὲν γὰρ ἀπολυθείς, διὰ τὸ μὴ ὀρθῶς διδαχθῆναι ὑμᾶς ἀποφυγών, τοῦ μὴ διδάξαντος καὶ οὐχ ὑμέτερον τὸν προστρόπαιον τοῦ ἀποθανόντος καταστήσω·
μὴ ὀρθῶς δὲ καταληφθεὶς ὑφ᾽ ὑμῶν, ὑμῖν καὶ οὐ τούτῳ τὸ 127.1
μήνιμα τῶν ἀλιτηρίων προστρίψομαι. ταῦτ᾽ οὖν εἰδότες, τουτοισὶ τὸ ἀσέβημα τοῦτο ἀναθέντες, αὐτοί τε καθαροὶ τῆς αἰτίας γένεσθε, ἐμέ τε ὁσίως καὶ δικαίως ἀπολύετε· οὕτω γὰρ ἂν καθαρώτατοι πάντες οἱ πολῖται εἴημεν.

---

692 γ. ΕΚΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ Ο ΥΣΤΕΡΟΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

ΕΝ [1] τούτῳ φησὶ θαυμάζω ὅτι οὐκ εἰκὸς ἄρξαι χειρῶν ἀδίκων τὸν πρεσβύτερον. εἶτα ὅτι [2] εἰ καὶ οὕτως ἔχει, ὁ μέχρι φόνου ἀμυνόμενος ὑπεύθυνος. καὶ περὶ τοῦ ἰατροῦ, ὡς δι᾽ ἀπειρίαν ἐσφάλη, ἀνεύθυνος ὤν.

ΤΟΥΤΟΝ τε οὐ θαυμάζω ἀνόσια δράσαντα ὅμοια οἷς εἴργασται λέγειν· ὑμῖν τε συγγινώσκω βουλομένοις τὴν ἀκρίβειαν τῶν πραχθέντων μαθεῖν, τοιαῦτα ἀνέχεσθαι ἀκούοντας αὐτοῦ, ἃ ἐκβάλλεσθαι ἄξιά ἐστι. τὸν γὰρ ἄνδρα ὁμολογῶν τύπτειν τὰς πληγὰς ἐξ ὧν ἀπέθανεν, αὐτὸς [3] μὲν τοῦ τεθνηκότος οὔ φησι φονεὺς εἶναι, ἡμᾶς δὲ τοὺς τιμωροῦν-

[1] τούτοις [2] καὶ εἰ οὕτως [3] Deest μέν.

Καθαρῷ μὲν] Adde γάρ. IDEM.

Φονεῖς] Qui ad facinus impium aliquem induxerit, eum appellare sicarium pietatis ejus, plusquam sophisticum est. IDEM.

Τοῦ μὴ διδάξαντος] Id est, τοῦ μὴ ὀρθῶς διδάξαντος, ἐμοῦ δηλονότι. IDEM.

Τὸν προστρόπαιον] Π. τὸ προστρ. H. STEPHAN. Sed bene habet vulgata. ὁ προστρόπαιος, δαίμων puta, est ὁ δαίμων, πρὸς ὃν τρέπονται οἱ ἀδικούμενοι. numen illud, quod in contemtores atque violatores jurium aliis debitorum, præsertim necessariis, iisque mortuis, et universe erga pietatis et juris divini immemores, animadvertit pœnasque impietatis ab iis repetit. REISK.

Τούτῳ] Scil. τῷ ἐμῷ κατηγόρῳ. IDEM.

γ. Συγγινώσκω] Idem est ac si dixisset: συγγινώσκομεν ὑμῖν, ὅτι διὰ τὸ βούλεσθαι τὴν ἀκρίβειαν τῶν πραχθέντων μαθεῖν, ἀνέχεσθε ἀκούοντες. IDEM.

τας αὐτῷ ζῶν τε καὶ βλέπων φονέας αὐτοῦ φησὶν εἶναι. θέλω δὲ καὶ τἄλλα παραπλήσια ἀπολογηθέντα τούτοις ἐπιδεῖξαι αὐτόν. εἶπε δὲ πρῶτον μέν, εἰ καὶ ἐκ τῶν πληγῶν ἀπέθανεν ὁ ἀνήρ, ὡς οὐκ ἀπέκτεινεν αὐτόν· τὸν γὰρ ἄρξαντα τῆς πληγῆς, τοῦτον αἴτιον τῶν πραχθέντων γενόμενον, καταλαμβάνεσθαι ὑπὸ τοῦ νόμου, ἄρξαι δὲ τὸν ἀποθανόντα. μάθετε δὴ πρῶτον μέν, ὅτι ἄρξαι καὶ παροινεῖν
τοὺς νεωτέρους τῶν πρεσβυτέρων εἰκότερόν ἐστι· τοὺς μὲν 693
γὰρ ἥ τε μεγαλοφροσύνη τοῦ γένους ἥ τε ἀκμὴ τῆς ῥώμης ἥ τε ἀπειρία τῆς μέθης ἐπαίρει τῷ θυμῷ χαρίζεσθαι, τοὺς δὲ ἥ τε ἐμπειρία τῶν παρανομουμένων ἥ τε ἀσθένεια τοῦ γήρως ἥ τε δύναμις τῶν νέων φοβοῦσα σωφρονίζει. ὡς δὲ οὐ τοῖς αὐτοῖς ἀλλὰ τοῖς ἐναντιωτάτοις ἠμύνατο αὐτόν, αὐτὸ τὸ ἔργον σημαίνει. ὁ μὲν γάρ, ἀκμαζούσῃ τῇ ῥώμῃ τῶν χειρῶν χρώμενος, ἀπέκτεινεν· ὁ δὲ ἀδυνάτως τὸν κρείσσονα ἀμυνόμενος, οὐδὲ σημεῖον οὐδὲν ὑπολιπὼν ὧν ἠμύνατο, ἀπέθανεν. εἰ δὲ ταῖς χερσὶν ἀπέκτεινε καὶ οὐ σιδήρῳ, ὅσον αἱ χεῖρες τοῦ σιδήρου οἰκειότεραι τούτῳ εἰσί, τοσούτῳ μᾶλλον φονεύς ἐστιν. ἐτόλμησε δὲ εἰπεῖν, ὡς ὁ ἄρξας τῆς πληγῆς καὶ μὴ διαφθείρας μᾶλλον τοῦ ἀποκτείναντος φονεύς ἐστι· τοῦτον γὰρ βουλευτὴν τοῦ θανάτου φησὶ γενέσθαι. ἐγὼ δὲ πολὺ τἀναντία τούτων φημί. εἰ γὰρ αἱ χεῖρες ἃ διανοούμεθα ἑκάστῳ ἡμῶν ὑπουργοῦσιν, ὁ μὲν πατάξας καὶ μὴ ἀποκτείνας τῆς πληγῆς βουλευτὴς ἐγένετο, ὁ δὲ θανασίμως τύπτων τοῦ θανάτου· ἐκ γὰρ ὧν ἐκεῖνος διανοηθεὶς ἔδρασεν, ὁ ἀνὴρ τέθνηκεν. ἔστι δὲ ἡ μὲν ἀτυχία τοῦ πατάξαντος, ἡ δὲ συμφορὰ τοῦ παθόντος. ὁ μὲν γὰρ ἐξ ὧν ἔδρασεν ἐκεῖνος διαφθαρείς, οὐ τῇ ἑαυτοῦ ἁμαρτίᾳ ἀλλὰ τῇ
τοῦ πατάξαντος χρησάμενος ἀπέθανεν· ὁ δὲ μείζω ὧν 694
ἤθελε πράξας, τῇ ἑαυτοῦ ἀτυχίᾳ ὃν οὐκ ἤθελεν ἀπέκτεινεν. ὑπὸ δὲ τοῦ ἰατροῦ φάσκων αὐτὸν ἀποθανεῖν, θαυμάζω ὅτι οὐχ ὑφ᾽ ἡμῶν τῶν συμβουλευσάντων ἐπιτρεφθῆναι φησὶν

Ἄρξαι καὶ παροινεῖν] Loco καὶ malim τοῦ. IDEM.

Παρανομουμένων] Subaudi ὑπὸ μεθυόντων. Suspicio nasci possit de παροινουμένων, flagitiorum et malorum a crapula proficiscentium. IDEM.

Τοῦτο γὰρ βουλ.] Π. τοῦτον. H. STEPHAN.

Τῆς πληγῆς] Subaudi ἀλλ᾽ οὐ τοῦ θανάτου. REISK.

αὐτὸν διαφθαρῆναι. καὶ γὰρ [1] ἂν εἰ μὴ ἐπετρέψαμεν, ὑπ' ἀθεραπείας ἂν ἔφη διαφθαρῆναι αὐτόν. [2] εἰ δέ τοι καὶ ὑπὸ τοῦ ἰατροῦ ἀπέθανεν, ὡς οὐκ ἀπέθανεν, ὁ μὲν ἰατρὸς οὐ φονεὺς αὐτοῦ ἐστὶν — ὁ γὰρ νόμος ἀπολύει αὐτὸν —, διὰ δὲ τὰς τούτου πληγὰς ἐπιτρεψάντων ἡμῶν αὐτῷ, πῶς ἂν ἄλλος τις, ἢ ὁ βιασάμενος ἡμᾶς χρῆσθαι αὐτῷ φονεὺς εἴη ἄν; οὕτω δὲ φανερῶς ἐλεγχόμενος ἐκ παντὸς τρόπου ἀποκτεῖναι τὸν ἄνδρα, εἰς τοῦτο τόλμης καὶ ἀναιδείας ἥκει, ὥστ' οὐκ ἀρκοῦν αὐτῷ ἐστὶν ὑπὲρ τῆς αὐτοῦ ἀσεβείας ἀπολογεῖσθαι, ἀλλὰ καὶ ἡμᾶς, οἳ τὸ τούτου μίασμα ἐπεξερχόμεθα, ἀθέμιστα καὶ ἀνόσια δρᾶν φησί. τούτῳ μὲν οὖν πρέπει 128.1
καὶ ταῦτα καὶ ἔτι [3] τούτων δεινότερα λέγειν, τοιαῦτα δεδρακότι· ἡμεῖς δὲ τὸν θάνατον φανερὸν ἀποδεικνύντες, τήν τε πληγὴν ὁμολογουμένην ἐξ ἧς ἀπέθανε, τόν τε νόμον εἰς τὸν
695 πατάξαντα τὸν φόνον ἀνάγοντα, ἀντὶ τοῦ παθόντος ἐπισκήπτομεν ὑμῖν, τῷ τούτου φόνῳ τὸ μήνιμα τῶν ἀλιτηρίων ἀκεσαμένους πᾶσαν τὴν πόλιν καθαρὰν τοῦ μιάσματος καταστῆσαι.

δ. ΕΞΑΠΟΛΟΓΙΑΣ Ο ΥΣΤΕΡΟΣ.

Ο ΜΕΝ ἀνὴρ, οὐ καταγνοὺς αὐτὸς [4] αὐτοῦ ἀλλὰ τὴν σπουδὴν τῶν κατηγόρων φοβηθεὶς, [5] ὑπαπέστη· ἡμῖν δὲ τοῖς φίλοις ζῶντι ἢ ἀποθανόντι εὐσεβέστερον ἀμύνειν αὐτῷ. ἄριστα μὲν οὖν αὐτὸς [1] ἂν ὑπὲρ αὐτοῦ ἀπελογεῖτο· ἐπεὶ δὲ τάδε ἀκινδυνότερον ἔδοξεν ἡμῖν εἶναι, οἷς μέγιστον ἂν πένθος γένοιτο στερηθεῖσιν αὐτοῦ, ἀπολογητέον. δοκεῖ δέ μοι

[1] Deest ἄν. [2] εἰ δ' ἔτι καὶ [3] τούτου [4] ἑαυτοῦ [5] ὑπεξέστη

Ἀθεραπείας] Sive ἀθεραπίας sive ἀθεραπείας exares, neutrum bene Græcum est: nam ut prius ab ἀθέραψ, ita posterius ab ἀθεραπεύω sit repetendum, quorum neutri cum linguæ Græcæ rationibus convenit. Idem.

Εἰ δ' ἔτι καὶ] Π. εἰ δέ τι καὶ — H. Stephan. Ego aliquando malebam εἰ δέ τοι καὶ, nunc vero censeo bene habere vulgatam. *adhuc vero si largiar* —. Reisk.

Ἔτι τούτου δεινότερα] Loco medii vocabuli malim τούτων, ob præmissum ταῦτα. Idem.

δ. Ὁ μὲν ἀνὴρ] Accusatus homicidii, cujus loco (fuga enim discrimen capitis devitaverat) amicus ejus aliquis hanc dixit orationem, veluti defensionem secundariam. Idem.

Τάδε] Fuga eum declinare, et eludere tempestatem imminentem, odioque inimicorum flagranti cedere, et nos ejus loco causam dicere. Ob insequens ἀκινδυνότερον, non ἀκινδυνότερα, suspicio fere oriatur ad τάδε addendum esse ποιεῖν. Idem.

περὶ τὸν ἄρξαντα τῆς πληγῆς τὸ ἀδίκημα εἶναι. ὁ μὲν οὖν διώκων οὐκ εἰκόσι τεκμηρίοις χρώμενος τοῦτον τὸν ἄρξαντα 696
φησὶν εἶναι. εἰ μὲν γὰρ, ὥσπερ βλέπειν μὲν τοῖς ὀφθαλμοῖς, ἀκούειν δὲ τοῖς ὠσὶν, οὕτω κατὰ φύσιν ἦν ὑβρίζειν μὲν τοὺς νέους, σωφρονεῖν δὲ τοὺς γέροντας, οὐδὲν ἂν τῆς ὑμετέρας κρίσεως ἔδει· αὐτὴ γὰρ ἡ ἡλικία τὸν νέον κατέκρινε· νῦν δὲ, πολλοὶ μὲν νέοι σωφρονοῦντες, πολλοὶ δὲ πρεσβῦται παροινοῦντες, οὐδὲν μᾶλλον τῷ διώκοντι ἢ τῷ φεύγοντι τεκμήριον [1] γίνονται. κοινοῦ δὲ τοῦ τεκμηρίου ἡμῖν ὄντος, τούτῳ τῷ παντὶ προέχομεν· οἱ γὰρ μάρτυρες τοῦτόν φασιν ἄρξαι τῆς πληγῆς. ἄρξαντος δὲ τούτου, καὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων κατηγορουμένων, ἀπολύεται τῆς αἰτίας. εἴτε γὰρ ὁ πατάξας,

[1] γίνεται

Τοῦτον] Accusatum absentem. Idem.

Βλέπειν] Subaudi πᾶσίν ἐστι κατὰ φύσιν. Idem.

Οὕτω κατὰ] Interponendum videtur καί. Idem.

Γίνεται] Π. γίνονται. H. Stephan.

Τούτῳ] In hoc, statim subjiciendo, præstamus adversariis, modis omnibus. Reisk.

Τοῦτον] Item τούτου proximum, non, ut adhuc, ad reum cædis, sed ad occisum redeunt. Idem.

Κατηγορουμένων] Subaudi ὀρθῶς καὶ δικαίως. etiamsi reliqua omnia vere recteque incusentur. Idem.

Εἴτε γὰρ] Quod alterum εἴτε non insequitur, movet hoc suspicionem, h. l. aliquid deesse, ad hunc ferme modum. εἴτε γὰρ οὐδεὶς, [ὁ φονεύς ἐστιν subaudi,] aut enim nemo, scil. homicida est, εἴτε ὁ πατάξας — Verumtamen, ut verum fatear, in hac reddenda sententia, non εἴτε — εἴτε videtur usurpaturus fuisse, sed potius ἢ — ἤ. deinde, si hanc interpretandi rationem probamus, etiam, post φονεύς ἐστι posito puncto (absoluta enim tum erit sententia) a novo sententiæ exordio leg. erit ὁ ἄρξας οὖν τῆς πληγῆς φ. γ. verum videtur potius vulgata h. l. bene habere, sed alterum membrum hujus griphi deesse, quod quale fuerit, aut esse potuerit, haud video. Hujusmodi enim umbratilibus et vitæ lucem haud ferentibus, putidis et puerilibus sophismatibus innutritus non sum. Alius aliquis hanc sententiam sic ferme planius enunciasset: εἰ ὁ πατάξας μᾶλλον, ἢ ὁ ἀποκτείνας, ἐβιάσατο ὑμᾶς πρὸς τὸν ἰατρὸν ἐλθεῖν, ὁμοίως καὶ ὁ ἄρξας τῆς πληγῆς μᾶλλον ὁ φονεύς ἐστιν, ἢ ὁ ἀμυνάμενος. Si verum est hoc [id quod proculdubio aperte falsum est] eum, qui prior pugnum sustulit et primum ictum intulit, magis, quam illum, qui vim illatam repulit, in causa fuisse, ut vos necesse haberetis ad medicum confugere, liquet occisum potius pro homicida habendum esse, quam alterum. — Jam debebat alterum sequi oppositum membrum — εἴτε ὁ ἀνταμυνάμενος ὑμᾶς ἐβιάσατο μᾶλλον, ἢ ὁ ἄρξας, πρὸς τὸν ἰατρὸν ἐλθεῖν, ὑμεῖς ἐστὲ οἱ φονεῖς, ἐν τῇ αἱρέσει τοῦ ἰατροῦ ἁμαρτόντες. Sin autem vis oblatæ repulsor magis, quam rixæ exorsor et princeps, vos coegit ad artem medici receptum habere, vos estis homicidæ, qui in delectu medici erraveritis. Sententia hæc si probetur, post ἐπὶ τὸν ἰατρὸν ἐλθεῖν sit interponenda. [Illa superius a me annotata in medio relinquam; quæ tum in chartas conjiciebam, cum dialecticam Antiphonteam minus callerem; quamquam ne nunc quidem calleo; neque tanti est ut perdiscam. Videor mihi tamen aliquantulum in ea magis nunc profecisse. Expromam itaque conjecturam, quæ in mentem venit locum hunc Latinum facienti. Scilicet pro εἴτε leg. esse simpliciter εἰ, et ad πατάξας addendum φονεύς ἐστι. Colligit sic: vos, adversarii, paulo ante sic arguebatis. qui vulnera alicui imposuerit tam sæva, ut sauciatus necesse haberet medicum arcessere, cujus inscitia eum tollit; ille aggressor necasse sauciatum dicendus est. Hoc si verum est, verum item est alterum hoc meum argumentum. Qui verberibus ingerendis aliquem lacessat ad reverberandum, homicida sui est, si reverberantis vehementia modum excedens necem illi consciverit. Erit tum ὁ πατάξας v. ult. non ὁ πρῶτος, sed ὁ δεύτερος πατάξας. non verberator, seu rixæ sator, sed reverberator, seu acceptæ in-

697 διὰ τὴν πληγὴν βιασάμενος ὑμᾶς ἐπιτρεφθῆναι ἰατρῷ, μᾶλ-
λον τοῦ ἀποκτείναντος φονεύς ἐστιν, ὁ ἄρξας τῆς πληγῆς
φονεὺς γίνεται. οὗτος γὰρ ἠνάγκασε τόν τε ἀμυνόμενον ἀν-
698 τιτύπτειν, τόν τε πληγέντα ἐπὶ τὸν ἰατρὸν ἐλθεῖν. ἀνόσια
γὰρ [1]ὅ γε διωκόμενος πάθοι, εἰ μήτε ἀποκτείνας ὑπὲρ τοῦ
ἀποκτείναντος μήτε ἄρξας ὑπὲρ τοῦ ἄξαντος φονεὺς ἔσται.
ἔστι δὲ οὐδὲ ὁ ἐπιβουλεύσας οὐδὲν μᾶλλον ὁ διωκόμενος τοῦ
διώκοντος. εἰ γὰρ ὁ μὲν ἄρξας τῆς πληγῆς τύπτειν καὶ μὴ
ἀποκτείνειν διενοήθη, ὁ δὲ ἀμυνόμενος ἀποκτεῖναι, οὗτος ἂν
ὁ ἐπιβουλεύσας εἴη. νῦν δὲ [2]καὶ ὁ ἀμυνόμενος, τύπτειν καὶ
οὐκ ἀποκτεῖναι διανοηθεὶς ἥμαρτεν, εἰς ἃ οὐκ ἐβούλετο πα-
τάξας. τῆς μὲν οὖν πληγῆς βουλευτὴς ἐγένετο, τὸν δὲ θά-
νατον πῶς [3]ἂν ἐπεβούλευσεν, ὅν γε ἀκουσίως ἐπάταξεν;
699 οἰκεῖον δὲ τὸ ἁμάρτημα τῷ ἄρξαντι μᾶλλον ἢ τῷ ἀμυνο-
μένῳ ἐστίν. ὁ μὲν γὰρ ἃ ἔπασχεν ἀντιδρᾶν ζητῶν, ὑπ'
ἐκείνου βιαζόμενος ἐξήμαρτεν· ὁ δὲ διὰ τὴν αὑτοῦ ἀκολα-
σίαν πάντα δρῶν καὶ πάσχων, καὶ τῆς ἑαυτοῦ καὶ τῆς
ἐκείνου ἁμαρτίας [4]δικαιός φονεὺς εἶναί ἐστιν. ὡς δὲ οὐδὲ
κρείσσων ὢν, ἀλλὰ πολὺ ὑποδεέστερος ὢν ἔπασχεν ἠμύνε-
το, διδάξω. ὁ μὲν ὑβρίζων καὶ παροινῶν πάντ' ἔδρα καὶ
οὐδὲν ἠμύνατο· ὁ δὲ μὴ πάσχειν ἀλλὰ ἀπωθεῖσθαι ζη-

[1] ὅδε [2] Deest καί. [3] Deest ἄν. [4] δικαιότερος

juriæ ultor. Et hanc argumentandi rationem in Latinis meis expressi. *In Access. ad sua Antiph.*] Idem.

Ἐπιτρεφθῆναι] Ob præmissum ὑμᾶς malim ἐπιτρέψαι. nam ægri ἐπιτρέπονται medico, amici ægrotantis eum ἐπιτρέπουσι. Idem.

Ὅδε διωκόμενος] Videtur illa syllaba δὲ e proxima syllaba δι orta, ideoque amputanda esse, aut saltim leg. ὅ γε διωκ. nisi malis ὅδε accipere pro οὗτος, et sane accusatum interdum appellat τοῦτον. sed tum leg. sit cum articulo ὅδε ὁ διωκόμενος, ut hæc duo vocabula ὁ διωκ. interpretamento sint vocabuli ὅδε. Si accusatus pro homicida habebitur, tametsi cædem non commiserit, qui autem reapse commisit, is insons si habebitur; porro, qui rixam exorsus non sit, si is tamen nihilominus existimabitur exorsus esse; contra vero, qui revera jurgii princeps fuit, eum ab hac culpa opinio falsa absolvet: impium facinus id fuerit, et eveniat ei injuria infanda. Idem.

Τύπτειν] Subaudi μόνον. Idem.

Εἰς ἃ] Scil. μέρη τοῦ σώματος. vel εἰς τοσοῦτον μέτρον, ὅσον οὐκ ἐβούλετο. Idem.

Ἐπεβούλευσεν] Imo vero ἐβούλευσεν: est enim hoc verbum in hac re legitimum. Sin autem vulgatam servabimus, erit αὐτῷ subaudiendum, vel τούτῳ potius, quod semper est subaudiendum, sive vulgatam tenebimus, sive conjecturam nostram adoptabimus. Idem.

Δρῶν καὶ πάσχων] Scil. ἃ ἔδρασε καὶ ἔπαθε. Idem.

Καὶ τῆς] Imo vero ἐκ τῆς ἑαυτοῦ, ἢ τῆς —. Idem.

Ἁμαρτίας] Π. ἁμαρτίας αἴτιος δικ. H. Stephan. Quo nil opus est, si placet, ut modo suadebamus, ἐκ τῆς ἑαυτοῦ, ἢ τῆς ἐκείνου. Idem.

Εἶναι] Id est, νομίζεσθαι, ὑπολαμβάνεσθαι. Idem.

Κρείσσων ὢν] Imo vero κρεισσόνως adverbialiter. v. versu 4. p. 83. et sic quoque ὑποδεεστέρως. Idem.

Ὧν ἔπασχεν] Id est, ἢ ταῦτα ἦν, ἃ ἔπασχεν, scil. ὁ διωκόμενος. Idem.

Ὁ μὲν] Adde γάρ. Idem.

τῶν, ἅ τε ἔπασχεν ἀκουσίως ἔπασχεν, ἅ τ' ἔδρασε τὰ πα-
θήματα βουλόμενος διαφυγεῖν, ἐλασσόνως ἢ κατ' ἀξίαν
τὸν ἄρξαντα ἠμύνετο, καὶ οὐκ ἔδρα. εἰ δὲ κρείσσων ὢν τὰς
χεῖρας κρεισσόνως ἠμύνετο ἢ ἔπασχεν, οὐδ' οὕτω δίκαιος
ὑφ' ὑμῶν καταλαμβάνεσθαι ἐστί. τῷ μὲν γὰρ ἄρξαντι
πανταχοῦ μεγάλα ἐπιτίμια ἐπίκειται, τῷ δὲ ἀμυνομένῳ
οὐδαμοῦ οὐδὲν ἐπιτίμιον γέγραπται. πρὸς δὲ τὸ [1]μήτε δι- 700
καίως μήτε ἀδίκως [2]ἀποκτείνειν ἀποκέκριται· οὐ γὰρ ὑπὸ
τῶν πληγῶν ἀλλ' ὑπὸ τοῦ ἰατροῦ ὁ ἀνὴρ ἀπέθανεν, ὡς οἱ
μάρτυρες μαρτυροῦσιν. ἔστι δὲ καὶ ἡ τύχη τοῦ ἄρξαντος
καὶ οὐ τοῦ ἀμυνομένου. ὁ μὲν γὰρ ἀκουσίως πάντα δράσας
καὶ παθὼν ἀλλοτρίᾳ τύχῃ κέχρηται· ὁ δὲ ἑκουσίως πάντα
29. 1 πράξας ἐκ τῶν αὑτοῦ ἔργων τὴν τύχην [3]προαγόμενος, τῇ
αὑτοῦ ἀτυχίᾳ ἥμαρτεν. ὡς μὲν οὖν [4]οὐδενὶ ἔνοχος τῶν
κατηγορημένων ὁ διωκόμενος ἐστὶν, ἀποδέδεικται. εἰ δέ τις
κοινὴν μὲν τὴν πρᾶξιν, κοινὴν δὲ τὴν ἀτυχίαν αὐτῶν ἡγού-
μενος εἶναι, [5]μηδὲν ἀπολύσιμον μᾶλλον ἢ καταλήψιμον ἐκ
τῶν λεγομένων γινώσκει [6]αὐτὸν ὄντα, καὶ οὕτως ἀπολύειν
μᾶλλον ἢ καταλαμβάνειν δίκαιόν ἐστι. τόν τε γὰρ διώκοντα
οὐ δίκαιον καταλαμβάνειν, μὴ σαφῶς διδάξαντα ὅτι ἀδι- 701
κεῖται· τόν τε φεύγοντα ἀνόσιον ἁλῶναι, μὴ φανερῶς ἐλεγ-
χθέντα ἃ ἐπικαλεῖται. οὑτωσὶ [7]δὲ ἐκ παντὸς τρόπου τῶν
ἐγκλημάτων ἀπολυομένου τοῦ ἀνδρὸς, ἡμεῖς ὁσιώτερον ὑμῖν

[1] μὴ [2] Deest ἀποκτείνειν. [3] * προσαγόμενος [4] οὐδὲν [5] * μηδέν' [6] αὐτῶν [7] Deest δέ.

Μὴ δικαίως] Imo vero μήτε δικαίως, ex formula juris. Idem.

Ἀλλοτρίᾳ] Fortuna aliena uti dicitur aliquis, qui rem gerit seu prospere, feliciter, sapienter, gloriose, seu contra, non eo, quod ipse rem sic fuisset, utramvis in partem, exsecuturus, si solus eam per se gessisset, sed, quod alterius alicujus, cum quo illi ea res communis fuit, intervenit, seu secunda fortuna, seu adversa, quæ istum seu extulit et in sublimi collocavit, sive dejecit et evertit. verbo, propter consortium cum alio, merita illius participare. ut si pii centum e. c. eadem nave vecti cum uno impio, propter hunc unum una cum eo pereant. Idem.

Προσαγόμενος] Ad se arcessens, advocans, consciscens sibi. sic dedi de meo, pro vulgari προαγ. Idem.

Αὐτῶν ὄντα] Π. αὐτὸν ὄντα. H. Stephan.

Δίκαιον] Non damnabo; potest enim αὐτὸν subaudiri: æquius est eum absolvi, quam condemnari. Atticismo tamen convenientius sit δίκαιοί ἐστε legi, vos deceat magis absolvere, quam condemnare. Reisk.

Τόν τε γὰρ διώκοντα οὐ δίκαιον] Videtur locus ita esse corrigendus: τὸν μὲν γὰρ διώκοντα δίκαιον καταλαμβάνειν [sine particula infitiante]. nam accusatorem quidem jus et fas est condemnare eum, qui non perspicue docuerit, injuria se fuisse læsum. τὸν δὲ [per delta, non per tau] φεύγοντα ἀνόσιον ἁλῶναι. reum vero condemnari sit nefas eum, qui non perspicue criminum incusatorum fuerit convictus. Idem.

Ὁσιώτερον] Quam nempe accusatores paulo ante fecerant. v. p. 80. v. 12. Idem.

ἐπισκήπτομεν ὑπὲρ αὐτοῦ, μὴ τὸν φονέα ζητοῦντας κολάζειν τὸν καθαρὸν [1][ζητεῖν] ἀποκτείνειν. ὅ τε γὰρ ἀποκτείνας τοῦ [2]ἀποθανόντος οὐδὲν ἧσσον τοῖς αἰτίοις προστρόπαιόν ἐστιν, οὗτός τε ἀνοσίως διαφθαρεὶς διπλάσιον καθίστησι τὸ μίασμα τῶν ἀλιτηρίων τοῖς ἀποκτείνασιν αὐτόν. ταῦτα οὖν δεδιότες, τὸν μὲν καθαρὸν ὑμέτερον ἡγεῖσθε εἶναι
702 ἀπολύειν τῆς αἰτίας, τὸν δὲ μιαρὸν τῷ χρόνῳ ἀποδόντες φῆναι τοῖς ἔγγιστα τιμωρεῖσθαι ὑπολείπετε· οὕτω γὰρ δικαιότατα καὶ ὁσιώτατα πράξαιτ' ἄν.

[1] Absunt unci. [2] θανόντος

'Επισκήπτομεν] Sic dedi de meo, pro vulgari ἀποσκ. nos vobis injungimus et demandamus. Idem.

'Αποκτείνας] Scil. τὸν θανόντα, ἐὰν ἀντιφονευθῇ ἀδίκως καὶ ἀνοσίως. Idem.

Τοῖς αἰτίοις] Scil. τούτου τοῦ φόνου, τοῦ δευτέρου. iis qui cædem hanc secundam, in ultionem prioris, consciscunt. Idem.

Οὗτος] Imo vero οὕτως: manet enim oratio in eodem subjecto, non desilit ad aliud; seu duo illa vocabula ἀποκτείνας et διαφθαρεὶς ad eandem personam redeunt. Contra, in vulgata ὁ ἀποκτείνας et οὗτος sibi opponuntur, velut duæ diversæ personæ. Idem.

'Υμέτερον] Scil. ἔργον vel καθῆκον. Constructio hæc est: ἡγεῖσθε ὑμέτερον εἶναι [id est προσήκειν ὑμῖν] τὸ τὸν καθαρὸν ἀπολύειν. Idem.

Τὸν δὲ μιαρὸν —] Carent hæc sententia sana. Nam si peremtus ipse sui fuit homicida, quid opus erat spem ostendere de vero homicida olim aliquando in lucem prodendo. Sin autem ab alio quopiam peremtus est, ecquis ille homicida est, si accusatus non fuit, qui negatur fuisse. Nemo enim alius intervenit. Ergone frustra istæc atque temere ita projecta dicemus? Haud ausim affirmare. Quod si ergo sana his quoque inest sententia, videtur sophista judicibus auctor esse, ut accusatores a se cum hac excusatione dimittant. O boni, non liquet, quinam hujus peremti homicida fuerit. Nunc quidem abite domum, et ab hujus rei persecutione desistite. Nam is profecto insons est. Salvum vobis semper manet jus vestrum peremti homicidam in jure persequendi, si quando per temporis longinquitatem fiat, ut is deprehendatur atque noscitetur. Quod quia futurum nunquam erat, quippe negatum, tantundem erat, atque accusatores honesta oratione, et cum ludibrio spei negatæ, a foro suo blande ablegare. Idem.

ΑΝΤΙΦΩΝΤΟΣ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΗΡΩΔΟΥ ΦΟΝΟΥ

ΛΟΓΟΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

ΕΛΟΣ τις Μιτυληναῖος ἀνὴρ ἐξ 'Αθηνῶν κατ' ταὐτὸν ἀνήγετο 'Ηρώδῃ εἰς τὴν Αἶνον· ὡς δὲ πλέοντες ἐγένοντο ἐν τῇ Μηθύμνῃ τῆς Λέσβου, ἐπειδὴ ἀστέγαστον ἦν τὸ πλοῖον, εὑρόντες ἕτερον ἐστεγασμένον μετέβησαν. εἰσελθόντων δὲ αὐτῶν ἐν αὐτῷ, ἐξῆλθε περὶ τὴν ἑσπέραν ὁ 'Ηρώδης, καὶ οὐκέτι εἰσῆλθεν. ἐπανελθόντος οὖν αὐτοῦ τοῦ ῞Ελου μόνου, οἱ συγγενεῖς τοῦ τελευτήσαντος ἐγράψαντο μὲν τὸν ῞Ελον ὡς κακοῦργον, ἐν δὲ τῷ δικαστηρίῳ ἀγωνιζόμενοι εἶπον· ὅτι καὶ ἀπέκτεινεν αὐτόν. ὁ δὲ τὸ μὲν τῆς κακουργίας ἔγκλημα ἀπολύεται παραγραφικῶς, λέγων κακούργους εἶναι τοὺς κλέπτας καὶ λωποδύτας, ὧν οὐδὲν ἀπέδειξάν με ποιήσαντα. μεταβαίνει δ' ἐπὶ τὴν ὑπὲρ τοῦ φόνου ἀπολογίαν, καὶ στοχαστικῶς ἀγωνίζεται. τὰ δὲ ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους κοινά.

ά. ΕΒΟΥΛΟΜΗΝ [1] μὲν, ὦ ἄνδρες, τὴν δύναμιν τοῦ 703
λέγειν καὶ τὴν ἐμπειρίαν τῶν πραγμάτων ἐξ ἴσου μοι καθεστάναι τῇ τε συμφορᾷ καὶ τοῖς κακοῖς τοῖς γεγενημένοις· νῦν δὲ τοῦ μὲν πεπείραμαι πέρα τοῦ προσήκοντος, τοῦ δὲ ἐνδεής εἰμι μᾶλλον τοῦ συμφέροντος. οὗ μὲν γάρ με ἔδει κακοπαθεῖν τῷ σώματι μετὰ τῆς αἰτίας τῆς οὐ προσηκούσης, ἐνταυθοῖ οὐδέν με ὠφέλησεν ἡ ἐμπειρία· οὗ δέ με δεῖ σωθῆναι μετὰ τῆς ἀληθείας εἰπόντα τὰ γενόμενα, ἐν τούτῳ με βλάπτει ἡ τοῦ λέγειν ἀδυναμία. πολλοὶ γὰρ ἤδη τῶν οὐ δυναμένων λέγειν ἄπιστοι γενόμενοι τοῖς ἀληθέσιν, αὐτοῖς τούτοις ἀπώλοντο, οὐ δυνάμενοι δηλῶσαι αὐτά· πολλοὶ δὲ τῶν λέγειν δυναμένων πιστοὶ γενόμενοι τῷ ψεύδεσθαι,

[1] Deest μέν.

ά. 'Εξ ἴσου] Valet h. l. idem atque ἀξίως, ἁρμοζόντως, πρεπόντως. Sententia non hæc est: vellem parem modum facundiæ et experientiæ mihi inesse, seu, me facundum pariter esse, atque sum rerum peritus. Sed istæc: vellem mihi et facundiam et usum rerum, præsenti huic meæ calamitati parem atque convenientem esse, ut per illa hoc possem facilius et æquius hanc ferre atque depellere. Idem.

Τοῦ μὲν] Scil. τοῦ γενέσθαι ἐν συμφορᾷ καὶ κακοῖς. καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἐν ἐμπειρίᾳ πραγμάτων. Idem.

Τοῦ δὲ] Scil. τοῦ δύνασθαι λέγειν. Idem.

Οὗ μὲν γὰρ] In carcere puta. v. p. 131. 29. et 31. ed. Steph. Idem.

῎Εδει] Num δεῖ in præsenti, an potius οὐκ ἔδει. non oportebat, id est, οὗ ἐκακοπάθησα τέως, οὐ δέον. ubi molestias et cruciatus pertuli adhuc, præter meritum meum. Idem.

Οὗ δὲ] In judicio. Idem.

Τοῖς ἀληθέσιν] Non dubito rescribere τῷ ἀληθεύειν, tum propter istud τῷ ψεύδεσθαι, tum ob facilem errorem in MSS. Taylor. Subaudi ἐπί. idem est ac si dixisset ἐπὶ τῇ ἀληθείᾳ, ἐν τῷ ἀληθεύειν. Reisk.

Αὐτοῖς τούτοις] Id est, δι' αὐτὰ ταῦτα τἀληθῆ. Idem.

704 τούτῳ ἐσώθησαν, διότι ἐψεύσαντο. ἀνάγκη οὖν, ὅταν τις
ἄπειρος ᾖ τοῦ ἀγωνίζεσθαι, ἐπὶ τοῖς τῶν κατηγόρων λόγοις
εἶναι μᾶλλον ἢ ἐπ' αὐτοῖς τοῖς ἔργοις καὶ τῇ ἀληθείᾳ τῶν
πραγμάτων. ἐγὼ οὖν, ὦ ἄνδρες, αἰτήσομαι ὑμᾶς, οὐχ ἅπερ
οἱ πολλοὶ τῶν ἀγωνιζομένων ἀκροᾶσθαι σφῶν αὐτῶν αἰτοῦν-
ται, σφίσι μὲν αὐτοῖς ἀπιστοῦντες, ὑμῶν δὲ προκατεγνω-
κότες ἄδικόν τι — εἰκὸς γὰρ ἐν ἀνδράσι γε ἀγαθοῖς καὶ
ἄνευ τῆς αἰτήσεως τὴν ἀκρόασιν ὑπάρχειν τοῖς φεύγουσιν,
705 οὗπερ καὶ οἱ διώκοντες ἔτυχον ἄνευ αἰτήσεως —· τάδε δὲ
δέομαι ὑμῶν, συγγνώμην ἔχειν μοι, [1] τοῦτο μὲν ἐάν τι τῇ
γλώσσῃ ἁμάρτω, καὶ ἡγεῖσθαι ἀπειρίᾳ μᾶλλον [2] αὐτὸ ἢ
ἀδικίᾳ ἡμαρτῆσθαι, τοῦτο δὲ ἐάν τι ὀρθῶς εἴπω, ἀληθείᾳ
μᾶλλον ἢ δεινότητι εἰρῆσθαι. οὐ γὰρ δίκαιον οὔτ' ἔργῳ
ἁμαρτόντα διὰ ῥήματα σωθῆναι, οὔτ' ἔργῳ ὀρθῶς πράξαν- 130. 1
τα διὰ ῥήματα ἀπολέσθαι· τὸ μὲν γὰρ ῥῆμα τῆς [3] γλώσσης
ἁμάρτημά ἐστι, τὸ δ' ἔργον τῆς γνώμης. ἀνάγκη δὲ κινδυ-
706 νεύοντα περὶ αὑτῷ καί πού τι καὶ ἐξαμαρτεῖν. οὐ γὰρ
μόνον τῶν λεγομένων ἀνάγκη ἐνθυμεῖσθαι, ἀλλὰ καὶ τῶν
ἐσομένων. ἅπαντα γὰρ τὰ ἐν ἀδήλῳ ἔτ' ὄντα ἐπὶ τῇ τύχῃ
μᾶλλον ἀνάκειται ἢ τῇ προνοίᾳ. ταῦτ' οὖν ἔκπληξιν πολλὴν
παρέχειν ἀνάγκη ἐστὶ τῷ κινδυνεύοντι. ὁρῶ γὰρ ἔγωγε καὶ
τοὺς πάνυ ἐμπείρους τοῦ ἀγωνίζεσθαι πολλῷ χεῖρον ἑαυτῶν

[1] τοῦτο μὲν συγγν. ἔ. μοι, ἐὰν   [2] * αὐτῇ   [3] γλώττης

Ἐπὶ τοῖς τῶν κατηγόρων λόγοις εἶναι] Infacundus et imperitus fori si tu sis, necesse tibi est, ut sis in potestate, arbitrio atque fortuna linguæ adversariorum; quæ lingua si mitis et humana est, potest reus, ab ea accusatus, nonnullam spem absolutionis habere; sin autem acerba et sæva et belluina est, plane desperandum est reo, et prorsus periit. ἐπὶ τοῖς ἔργοις εἶναι, est, prout aut æqua et probabilis, aut iniqua et nullo modo excusabilis causa est, ita aut vincere, aut cadere. Idem.

Γὰρ] Reddit rationem dicti, *rogant vos vestræ audientiæ benevolentiam.* εἰ γὰρ ὑμῶν οὐ προκατεγίνωσκον ἄδικόν τι, οὐκ ἂν ἐδέοντο ὑμῶν οὕτως, nam nisi vestræ æquitati diffiderent, non essent id rogaturi. εἰκὸς γὰρ —. Idem.

Ἀγαθοῖς] Post ἀγαθοῖς deesse videtur λέγουσι. reis enim verba facientibus coram viris bonis et honestis, par est, ut parata præsto sit audientiæ benevolentia, etiam sine illis precibus. Idem.

Οὗπερ] Constructio simplex et plana ferebat ἧσπερ scil. ἀκροάσεως. verum maluit orator ad occultum aliquid respicere, quod subaudiendum reliquit. scil. post φεύγουσιν subaudiendum est ὅπερ ἐστὶ πρᾶγμα, *quæ res est*, cujus potiti erant accusatores etiam sine rogatione. Idem.

Αὐτῇ] Scil. τῇ γλώσσῃ. sic in dativo dedi de meo, pro vulgari αὐτήν. natum hujus loci vitium, id quod aliis quoque sine numero locis accidit, e more librariorum vetustiorum iota dativi non subscribendi, sed ad latus adscribendi. quo e iota sæpissime ν exstitit. Schedæ Goensianæ Scaligerum perhibent correxisse τὸ τήν. quod si vere Scaliger exaravit, ejus mentem divinando consequi haud valeo. Sed proculdubio ille aliud quid dederat. notus est Græcismus ἡμαρτῆσθαι αὐτῇ pro ὑπ' αὐτῆς. Possit quoque αὐτῆς legi. Idem.

Αὑτῷ] Hoc, an αὑτοῦ præstet, ambigo adhuc. Scaligerum αὐτῶν correxisse perhibent schedæ Goensianæ, de quo item valde dubito. Idem.

λέγοντας, ὅταν ἔν τινι κινδύνῳ ὦσιν· ὅταν δ' ἄνευ κινδύνων τι διαπράσσωνται, μᾶλλον ὀρθουμένους. ἡ μὲν οὖν αἴτησις, ὦ ἄνδρες, καὶ νομίμως καὶ ὁσίως ἔχουσα, καὶ ἐν τῷ ὑμετέρῳ δικαίῳ οὐχ ἧσσον ἢ ἐν τῷ ἐμῷ· περὶ δὲ τῶν [1] κατηγορημένων ἀπολογήσομαι καθ' ἕκαστον.

β'. Πρῶτον μὲν οὖν, ὡς παρανομώτατα καὶ βιαιότατα
εἰς τόνδε τὸν ἀγῶνα καθέστηκα, τοῦτο ὑμᾶς διδάξω, οὐ
τῷ φεύγειν ἂν τὸ πλῆθος τὸ ὑμέτερον — ἐπεὶ κἂν ἀνωμό-
τοις ὑμῖν καὶ μὴ κατὰ νόμον μηδένα ἐπιτρέψαιμι περὶ τοῦ 707
σώματος τοῦ ἐμοῦ διαψηφίσασθαι, ἕνεκά γε τοῦ πιστεύειν ἐμοί τε μηδὲν ἐξημαρτῆσθαι εἰς τόδε τὸ πρᾶγμα καὶ ὑμᾶς γνώσεσθαι τὰ δίκαια —, ἀλλ' ἵνα ᾖ τεκμήρια ὑμῖν καὶ τῶν ἄλλων πραγμάτων καὶ τῶν εἰς ἐμὲ ἡ τούτων βιαιότης καὶ παρανομία. πρῶτον μὲν γὰρ κακοῦργος ἐνδεδειγμένος φόνου δίκην φεύγω, ὃ οὐδεὶς πώποτ' ἔπαθε τῶν ἐν τῇ γῇ ταύτῃ. καὶ ὡς μὲν οὐ κακοῦργός εἰμι οὐδ' ἔνοχος τῷ τῶν κακούργων νόμῳ, αὐτοὶ οὗτοι τούτου μάρτυρες γεγένηνται· περὶ γὰρ τῶν κλεπτῶν καὶ λωποδυτῶν ὁ νόμος κεῖται, ὧν οὐδὲν ἐμοὶ προσὸν ἀπέδειξαν. οὕτως εἴς γε ταύτην τὴν ἀπαγωγὴν

[1] κατηγορουμένων

Ἐν τῷ ἐμῷ] Post ἐμῷ deesse videtur αὕτη, subaudi ἐστί. rogatio legumque civilium et divini juris sanctimoniæ, vestrisque non minus, quam meis juribus accommodata, hæc est. vult dicere, non minus convenit vos eam admittere, quam me ad vos afferre. Idem.

β'. Οὐ τῷ φεύγειν] Id est, οὐκ ἐπὶ τῷ φ. vel οὐ διὰ τὸ φ. vel οὐχ ὅπως φεύγοιμι. non quo defugiam conventum vestrum, non quo recusem coram vobis stare. Significat invitissimum se hoc certamen obisse, non quo diffidat, sive causæ suæ, sive judicum æquitati. Respiciunt itaque istæc ad illud βιαιότατα. Si per me stetisset, hic nunc non starem. Idem.

Μὴ κατὰ νόμον μηδένα] Id est, μὴ κατὰ νόμον τινά. etiamsi lex nulla esset, cogens judices in hujus modi causis ad cognoscendum. sed post μηδένα videtur δικάζουσιν deesse. Idem.

Τεκμήρια] Imo vero τεκμήριον. ob insequens βιαιότης καὶ παρανομία. Idem.

Καὶ τῶν εἰς ἐμὲ] Adde aut παρασκευῶν, aut ἐπιβουλῶν, aut tale quid. Idem.

Κακοῦργος] Queritur, quod, cum in libello accusatorio, ex quo exhibito actio ἔνδειξις dicta instituta esset, reus latrocinii fuisset factus, et pro tali ad judices delatus (h. e. ἐνδεδειγμένος) tamen in ipsa actione, vel dictione causæ, non latrocinii, sed cædis patratæ accusetur. Ejusmodi factum novi et inauditi exempli esse, nunquam in foro Attico visum. Idem.

Ὁ νόμος] Subaudi, ὁ περὶ τῶν κακούργων κείμενος. lex præcipiens de κακούργοις, maleficis, lata est ad compescendos fures et manticularios, non autem ad homicidas pertinet. Idem.

Προσὸν] Sic correxerunt Stephanus et Scaliger Aldinæ vitium πρὸς ὄν. poterat quoque προσῆκον corrigi. atqui non docuerunt, me aut ad classem furum, aut ad classem manticulariorum pertinere. Idem.

Εἴς γε ταύτην τὴν ἀπαγωγὴν] Id est, ἐν τούτῳ τῷ ἀγῶνι, ὅς ἐστιν ἀγὼν ἀπαγωγῆς. fures, latrones et similes primum apud archontas ἐνεδείκνυντο indicabantur. hi archontes tum e collegio undecimvirorum deputatos in domum vel ad latebram illam, ubi latebat indicatua reus, mittebant, qui eum in carcerem ducerent. In ejusmodi causis erat ἡ ἔνδειξις copulata cum τῇ ἀπαγωγῇ. Qui autem cædis solummodo accusarentur, hi non omnes ἀπήγοντο. non omnis φόνου δίκη erat etiam ἀπαγωγή. Idem.

708 νομιμωτάτην καὶ δικαιοτάτην πεποιήκασιν ὑμῖν τὴν
ἀποψήφισίν μου. φασὶ δὲ [1] αὖ τό τε ἀποκτείνειν μέγα κα-
κούργημα εἶναι, καὶ ἐγὼ ὁμολογῶ μέγιστόν γε, καὶ τὸ
ἱεροσυλεῖν καὶ τὸ προδιδόναι τὴν πόλιν· ἀλλὰ χωρὶς περὶ
αὐτῶν ἑκάστου οἱ νόμοι κεῖνται. ἐμοὶ δὲ πρῶτον μὲν, οὗ τοῖς
ἄλλοις [2] εἴργεσθαι προαγορεύουσι τοῖς τοῦ φόνου φεύγουσι
709 τὰς δίκας, [3] ἐνταυθοῖ πεποιήκασι τὴν κρίσιν, ἐν τῇ ἀγορᾷ·
ἔπειτα τίμησίν μοι ἐποίησαν, τοῦ νόμου κειμένου τὸν ἀπο-
κτείναντα ἀνταποθανεῖν, οὐ τοῦ ἐμοὶ συμφέροντος ἕνεκα,
ἀλλὰ τοῦ σφίσιν αὐτοῖς λυσιτελοῦντος. καὶ ἐνταῦθα ἔλασ-
σον ἔνειμαν τῷ τεθνηκότι τῶν ἐν τῷ νόμῳ κειμένων· οὗ δ'
ἕνεκα, γνώσεσθε προϊόντος τοῦ λόγου. ἔπειτα δὲ, ὃ πάντας
οἶμαι ὑμᾶς ἐπίστασθαι, ἅπαντα τὰ δικαστήρια ἐν ὑπαί-
θρῳ δικάζει τὰς δίκας τοῦ φόνου, οὐδενὸς ἄλλου ἕνεκα ἢ
ἵνα τοῦτο μὲν οἱ δικασταὶ μὴ ἴωσιν εἰς τὸ αὐτὸ τοῖς μὴ
καθαροῖς τὰς χεῖρας, τοῦτο δὲ ὁ διώκων τὴν δίκην τοῦ φόνου
ἵνα μὴ [4] ὁμωρόφιος γίνηται τῷ αὐθέντῃ. σὺ δὲ τοῦτο μὲν
παρελθὼν τοῦτον τὸν νόμον τοὐναντίον τοῖς ἄλλοις πεποίη-
κας· τοῦτο δὲ δέον σε διομόσασθαι ὅρκον τὸν μέγιστον καὶ
ἰσχυρότατον, ἐξώλειαν αὐτῷ καὶ γένει καὶ οἰκίᾳ τῇ σῇ

[1] αὐτό τε τὸ ἀποκτ. [2] εἴργεσθαι [3] ἐνταυθί [4] ὁμοῤῥόφιος γένηται

Πεποιήκασιν ἡμῖν] Ὑμῖν. Taylor. ὑμῖν dedi de meo, pro vulgari ἡμῖν. effecerunt, ut jure summo et sanctissimo me absolvere possitis a crimine κακουργίας, quod ob crimen ego in carcerem abductus fui. Reisk.

Κακούργημα] Ita merus et simplex φόνος ab JCtis Atticis in numero τῶν κακουργημάτων non habebatur, tametsi per se natura sua esset vel in præcipuis eorum. φόνου reus a vobis agor, inquit, at antea tamen pro κακούργῳ delatus ad magistratum et in carcerem ductus. hæc inter se non constant. φονεὺς et κακοῦργος differunt inter se. [Arguit sic: Si licet in homicidas agere ex titulo κακουργίας, licebit ex eodem titulo in sacrilegos quoque et in proditores patriæ agere. Verum hoc non licet. Nam sacrilegi judicantur et puniuntur ex præscripto legum peculiariter de iis latarum, quæ a legibus in maleficos latis diversæ sunt. quod idem quoque sic habet in proditoribus. Ergo, etiamsi homicidium non minus capitale sit maleficium, quam ullum aliud scelus, nefas tamen est hominem ex titulo κακουργίας maleficii in carcerem raptum, et inde in judicium productum, ipso in judicio condemnare, non ut κακοῦργον maleficum, sed ut homicidam. Nam peculiaria sua cujusque sunt jura, tam maleficorum, quam homicidarum. Neque illos ex horum jure licet judicare, neque hos ex illorum. Consequitur ex his, vocabulum κακοῦργος, quamvis stirpitus, hoc est per etymologiam, latissime pateat, nullumque non genus scelerum complectatur, tamen in usu loquendi foro Attico proprio tam late non patere, sed ad solos fures, latrones, grassatores, manticularios, vecticularios restringi, brevibus ut dicam, ad eos omnes, qui bona eripientes, vitam spoliatis salvam relinquunt. Male itaque faciunt adversarii mei, me, alio crimine in jus vocatum, ex alio condemnantes. *Access. ad sua Antiph.*] Idem.

Ὁ διώκων] V. Not. Valckenaer. p. 671. ed. R.

Τοὐναντίον] Ergo non sub dio, sed sub tecto. Verumtamen forum, ni fallor, sub dio erat. Quis mihi nodum hunc expediet? Reisk.

ἐπαρώμενον, ἦ μὴν μὴ ἄλλα κατηγορήσειν ἐμοῦ ἢ εἰς αὐ-
τὸν τὸν φόνον, ὡς ἔκτεινα, ἐν ᾧ οὔτ' ἂν κακὰ πολλὰ εἰρ-
γασμένος ἡλισκόμην ἄλλῳ ἢ αὐτῷ τῷ πράγματι, οὔτ' ἂν
πολλὰ ἀγαθὰ εἰργασμένος τούτοις ἂν ἐσωζόμην τοῖς ἀγα-
θοῖς· ἃ σὺ παρελθὼν, αὐτὸς σεαυτῷ [1] νόμους ἐξευρὼν,
ἀνώμοτος μὲν αὐτὸς ἐμοῦ κατηγορεῖς, ἀνώμοτοι δὲ οἱ μάρ-
τυρες καταμαρτυροῦσι, δέον αὐτοὺς τὸν αὐτὸν ὅρκον σοὶ 710
διομοσαμένους καὶ ἁπτομένους τῶν σφαγίων καταμαρτυ-
ρεῖν ἐμοῦ. ἔπειτα κελεύεις τοὺς δικαστὰς, ἀνωμότοις πι-
στεύσαντας τοῖς μαρτυροῦσι, φόνου δίκην καταγνῶναι, οὓς
σὺ αὐτὸς ἀπίστους κατέστησας παρελθὼν τοὺς κειμένους
νόμους, καὶ [2] εἴ γε χρῆναι αὐτοῖς τὴν σὴν παρανομίαν κρείσ-
σω γενέσθαι αὐτῶν τῶν νόμων.

γ΄. Λέγεις δὲ ὡς οὐκ ἂν παρέμεινα εἰ ἐλελύμην, ἀλλ'
ᾠχόμην ἂν ἀπιὼν, ὥσπερεὶ ἄκοντά με ἀναγκάσας εἰσελ-
θεῖν εἰς τὴν γῆν ταύτην. καίτοι ἐμοὶ εἰ μηδὲν διέφερε [3] στέ-
131. ρεσθαι τῆσδε τῆς πόλεως, ἴσον ἦν μοι καὶ προσκληθέντι 711
μὴ ἐλθεῖν, ἀλλ' ἐρήμην ὀφλεῖν τὴν δίκην, [4] τοῦτο δ' ἀπολο-
γησαμένῳ τὴν προτέραν ἐξεῖναι ἐξελθεῖν· ἅπασι γὰρ τοῦτο
κοινόν ἐστι. σὺ δὲ, ὃ τοῖς ἄλλοις Ἕλλησι κοινόν ἐστιν, ἰδίᾳ
ζητεῖς με μόνον ἀποστερεῖν, αὐτὸς σαυτῷ νόμον θέμενος.
καίτοι τούς γε νόμους, οἳ κεῖνται περὶ τῶν τοιούτων, πάν-
τας ἂν οἶμαι ὁμολογῆσαι κάλλιστα νόμων ἁπάντων κεῖσθαι
καὶ ὁσιώτατα. ὑπάρχει μέν γε αὐτοῖς ἀρχαιοτάτοις εἶναι
ἐν τῇ γῇ ταύτῃ, ἔπειτα τοὺς [5] αὐτοὺς ἀεὶ περὶ τῶν αὐτῶν,
ὅπερ μέγιστόν ἐστι σημεῖον νόμων καλῶς κειμένων. ὁ γὰρ
χρόνος καὶ ἡ ἐμπειρία τὰ μὴ καλῶς ἔχοντα ἐκδιδάσκει
τοὺς ἀνθρώπους. ὥστε οὐ δεῖ ὑμᾶς ἐκ τῶν τοῦ κατηγόρου
λόγων τοὺς νόμους καταμανθάνειν, εἰ καλῶς ὑμῖν κεῖνται
ἢ μὴ, ἀλλ' ἐκ τῶν νόμων τοὺς τοῦ κατηγόρου λόγους, εἰ
ὀρθῶς καὶ νομίμως ὑμᾶς διδάξουσι τὸ πρᾶγμα ἢ οὔ. οὕτως

[1] τοὺς νόμους [2] εἴ γε] λέγων [3] Deest στέρεσθαι. [4] τοῦτο] οὕτω [5] αὐτοὺς εἶναι ἀεὶ

Οὔτ' ἂν πολλὰ] Pro media voce malim αὖ. Reisk.

Ἃ σὺ παρελθὼν] Anacoluthum habes. Constructio postulat ταῦτα. cohærent enim verba inter se sic: σὺ δὲ (v. p. 88. v. antep.) παρελθὼν — tum rursus continuat h. l. ταῦτα σὺ παρελθὼν — verum, velut oblitus sui, et superius cœptæ neque absolutæ orationis, quasi de novo exorditur orationem, dicens ἃ σὺ παρελθών. Idem.

γ΄. Ἐξεῖναι] Imo vero ἐξῆν. Idem.

Διδάξουσι] Malim διδάσκουσι in præsente, ut etiam p. 141. 26. ed. Steph. legitur: ubi locus hic ipse iisdem plane verbis iteratus habetur. Idem.

Οὕτως οἵ γε νόμοι] Malim εἶθ', οὕτως οἱ

οἵ γε νόμοι κάλλιστα κεῖνται οἱ περὶ φόνου, οὓς οὐδεὶς πώ-
ποτε ἐτόλμησε κινῆσαι· σὺ δὲ μόνος δὴ τετόλμηκας γενέ-
712 σθαι νομοθέτης ἐπὶ τὰ πονηρότατα, καὶ ταῦτα παρελθὼν
ζητεῖς με ἀδίκως ἀπολέσαι. ἃ δὲ σὺ παρανομεῖς, αὐτὰ
ταῦτά μοι [1]μέγιστα μαρτύριά ἐστιν· εὖ γὰρ ᾔδεις, ὅτι
οὐδεὶς ἂν ἦν σοι ὃς ἐκεῖνον τὸν ὅρκον διομοσάμενος ἐμοῦ
κατεμαρτύρησεν. ἔπειτα δὲ οὐχ ὡς πιστεύων τῷ πράγματι
ἀναμφισβητήτως ἕνα τὸν ἀγῶνα περὶ τοῦ πράγματος
ἐποιήσω, ἀλλὰ ἀμφισβήτησιν καὶ λόγον ὑπελίπου ὡς καὶ
τοῖς τότε δικασταῖς ἀπιστήσων. ὥςτε μηδέν μοι ἐνθάδε
μηδὲ πλέον εἶναι μηδ᾽ ἀποφυγόντι, ἀλλ᾽ ἐξεῖναί σοι λέγειν
ὅτι κακοῦργος ἀπέφυγον, ἀλλ᾽ οὐ τοῦ φόνου τὴν δίκην·
ἑλὼν δ᾽ ἂν ἀξιώσεις με ἀποκτεῖναι ὡς τοῦ φόνου τὴν δίκην
ὠφληκότα. καίτοι πῶς ἂν εἴη τούτων δεινότερα μηχανήμα-
713 τα, εἰ [2]ὑμῖν μὲν ἅπαξ [3]τουτουσὶ πείσασι κατείργασται ἃ
βούλεσθε, ἐμοὶ δ᾽ ἅπαξ [4]ἀποφυγόντι ὁ αὐτὸς κίνδυνος
ὑπολείπεται; [5][τούτῳ δὲ πάλιν εἰς ἡμᾶς ἐπηρεάζειν ἐξέ-
σται;] ἔτι δὲ μάλ᾽ ἐδέθην, ὦ ἄνδρες, παρανομώτατα ἁπάν-
των ἀνθρώπων. ἐθέλοντος γάρ μου ἐγγυητὰς τρεῖς καθι-
στάναι κατὰ τὸν νόμον, οὕτως οὗτοι διεπράξαντο τοῦτο
ὥςτε μὴ ἐγγενέσθαι μοι ποιῆσαι. τῶν δὲ ἄλλων ξένων
ὅςτις πώποτε ἠθέλησε καταστῆσαι ἐγγυητάς, οὐδεὶς πώ-
ποτ᾽ ἐδέθη. καίτοι οἱ ἐπιμεληταὶ τῶν κακούργων τῷ αὐτῷ
χρῶνται νόμῳ τούτῳ. ὥςτε καὶ οὗτος, κοινὸς τοῖς ἄλλοις

[1] μέγιστά μοι [2] ἡμῖν [3] Desunt τουτουσὶ -- δ᾽ ἅπαξ. [4] ἀποφυγοῦσι
[5] Absunt unci.

μὲν νόμοι. IDEM.

Ταῦτα παρελθὼν] Participium hoc si accipis pro *transgressus*, ταῦτα non videtur bene habere, sed in eo aut τὰ ἴσα, aut τὰ ὅσια, aut denique πάντας [scil. τοὺς νόμους] latere, aut τὰ τακτά: sin autem pro *progressus*, legi possit κἀνταῦθα παρελθὼν, et *huc progressus*, in hoc forum, in conspectum horum judicum. IDEM.

Μαρτύρια] Subaudi κατὰ σοῦ καὶ τῆς σῆς παρανομίας. IDEM.

Περὶ τοῦ πράγματος] Num περὶ τοῦ αὐτοῦ πρ. una eademque in causa non mansisti. debebas enim me, quem κακοῦργον detulisses, etiam in ipsa actione κακουργήματος reum peragere. tu vero in delatione aliud, et rursus aliud in actione incusas, ibi κακούργημα, hic φόνον. IDEM.

Μηδὲ πλέον] Aut hoc μηδὲ est delendum, aut interponendum est ἁλόντι. neque damnato mihi, neque absoluto, quicquam prodesse. IDEM.

Λέγειν] Subaudi εἰ ἀπέφυγον ταύτην τὴν δίκην. IDEM.

Κακοῦργος] Num κακουργίας, scil. δίκην. IDEM.

Ἔτι δὲ μάλ᾽ ἐδέθην] Non intelligo quid sibi hoc μάλα velit, nisi si quod adverbium desit, e. c. οἰκτρῶς, aut ἀδίκως, aut ὠμῶς, aut ἐπὶ δηρὸν *admodum diu*. nam cum παρανομώτατα nequit copulari, quia nimis longe avulsa illa a sese sunt, et μάλα non cum superlativis, sed cum positivis solet copulari. IDEM.

Τοῦτο ὥστε] Inverso malim ordine, ὥστε τοῦτο. IDEM.

πᾶσιν ὢν, ἐμοὶ μόνῳ ἐπέλιπε μὴ ὠφελεῖσθαι τοῦδε τοῦ
νόμου. τούτοις γὰρ ἦν τοῦτο συμφέρον, πρῶτον μὲν ἀπα-
ρασκευότατον γενέσθαι με, μὴ δυνάμενον διαπράσσεσθαι
[1]ἐμαυτὸν τἀμαυτοῦ πράγματα, ἔπειτα κακοπαθεῖν τῷ
σώματι, τούς τε φίλους προθυμοτέρους ἔχειν τοὺς ἐμαυτοῦ 714
τούτοις τὰ ψευδῆ μαρτυρεῖν ἢ ἐμοὶ τἀληθῆ λέγειν, διὰ τὴν
τοῦ σώματος κακοπάθειαν. ὄνειδός τε αὐτῷ [2]γε ἐμοὶ περιέ-
θεσαν καὶ τοῖς ἐμοῖς προσήκουσιν εἰς τὸν βίον ἅπαντα.
οὑτωσὶ μὲν δὴ πολλοῖς ἂν σωθεὶς τῶν νόμων τῶν ὑμετέρων
καὶ τοῦ δικαίου καθέστηκα εἰς τὸν ἀγῶνα· ὅμως μέντοι γε
καὶ ἐκ τούτων πειράσομαι ἐμαυτὸν ἀναίτιον ἐπιδεῖξαι.
καίτοι χαλεπόν γε τὰ ἐκ πολλοῦ κατεψευσμένα καὶ ἐπι-
βεβουλευμένα, ταῦτα παραχρῆμα ἀπελέγχειν· ἃ γάρ τις
μὴ προσεδόκησεν, οὐδὲ φυλάξασθαι ἐγχωρεῖ.

δ΄. Ἐγὼ δὲ τὸν μὲν πλοῦν ἐποιησάμην ἐκ τῆς Μιτυλή-
νης, ὦ ἄνδρες, ἐν τῷ πλοίῳ πλέων ᾧ Ἡρώδης οὗτος, ὅν φα-
σιν ὑπ᾽ ἐμοῦ ἀποθανεῖν· ἐπλέομεν δὲ εἰς τὴν Αἶνον, ἐγὼ μὲν
ὡς τὸν πατέρα — ἐτύγχανε γὰρ ἐκεῖ ὢν τότε —, ὁ δ᾽
Ἡρώδης ἀνδράποδα Θραξὶν ἀνθρώποις ἀπολύσων. συνέπλει 715
δὲ τά τε ἀνδράποδα ἃ ἔδει αὐτὸν ἀπολῦσαι, καὶ οἱ Θρᾷ-
κες οἱ λυσόμενοι. τούτων δ᾽ ὑμῖν τοὺς μάρτυρας παρέξομαι.

[1] Deest ἐμαυτόν. [2] * τε ἐμοὶ περιέθεισαν

Ἐμοὶ —] Leg. videtur: ἐπ᾽ ἐμοὶ μόνῳ ἐπέλιπεν, ὥστε μὴ ὠφελεῖσθαι [subaudi ἐμὲ] ὑπὸ [vel παρὰ] τοῦδε τοῦ νόμου. IDEM.

Προθυμοτέρους] An προθυμοτέρως legatur, parum interesse arbitror. Modo teneatur, vulgata si servetur, subaudiri debere ἑαυτούς. tertio futurum videbant adversarii, ut ipsi haberent amicos meos paratiores ad operam testimonii præstandam ipsis, tametsi falsi testimonii, quam mihi, tametsi veri. Præterea suspicor, ex insequentibus, ante ἔχειν vel ἕξειν deesse ἔμελλον *futurum erat ut haberent*. IDEM.

Τἀληθῆ λέγειν] Post λέγειν deesse videtur καὶ ἐμαυτὸν ἀπολογεῖσθαι ἀθυμότερον. Subaudi a communi ἕξειν ἔμελλον. habituri me erant ipsummet ad causam capitis dicendam segniorem ex animi dejectione, atque cunctantiorem, si corpus mihi a tædiis carceris confractum et commaceratum esset. IDEM.

Πολλοῖς] Id est, ὑπὸ πολλῶν, a multis legum vestrarum. IDEM.

Καὶ τοῦ δικαίου] Imo vero τῷ δικαίῳ. neque enim dici potest πολλοῖς τοῦ δικαίου. Aut ergo hic loci vitium est, aut paulo ante, et pro πολλοῖς leg. est ὑπὸ πολλῶν. nisi si subaudire velis κεφαλαίοις, *e multis capitibus* vel *locis juris æqui*, quod minus placet. IDEM.

δ΄. Ὦ Ἡρώδης] Fort. leg. ᾧ καὶ Ἡρώδης. IDEM.

Ἀπολύσων] Id est, ἀποδωσόμενος, venditurus. IDEM.

Συνέπλει κ. τ. λ.] Itane vero omnes eodem navigio conclusi? Nil mirer Herodem in Thraciam navigare cum mancipiis ibi distrahendis: non magis mirer Thracas homines Mitylenam navigare ad mancipia ab eo emendum. Sed mansissent tum, aut illi in Thracia, aut hic domi. Cur autem et venditor, et emtores, et venalitii, simul omnes in Thraciam navigent, causæ probabilis nil exputo. Ergone mancipia aut vendenda sine emtoribus a venditore illuc, ubi venire deberent, pervehi non poterant? aut jam vendita, et ab emtoribus suscepta, non poterant a solis emtoribus in Thraciam perduci sine venditore? IDEM.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

ἡ μὲν πρόφασις ἑκατέρῳ τοῦ πλοῦ αὕτη· ἐτύχομεν δὲ χειμῶνί τινι χρησάμενοι, ὑφ' οὗ ἠναγκάσθημεν κατασχεῖν εἰς τῆς Μηθυμναίας τι χωρίον, οὗ τὸ πλοῖον ὥρμει τοῦτο εἰς ὃ μετεκβάντα φασὶν ἀποθανεῖν αὐτὸν τὸν Ἡρώδην. καὶ πρῶτον μὲν αὐτὰ ταῦτα σκοπεῖτε, ὅτι μὴ προνοίᾳ μᾶλλον 132.1 ἐγίνετο ἢ τύχῃ. οὔτε γὰρ πείσας τὸν ἄνδρα οὐδαμοῦ ἀπελέγχομαι σύμπλουν μοι γενέσθαι, ἀλλ' αὐτὸς καθ' αὑτὸν τὸν πλοῦν πεποιημένος ἕνεκα [1] πραγμάτων ἰδίων· οὔτ' [2] αὖ ἐγὼ ἄνευ προφάσεως ἱκανῆς φαίνομαι τὸν πλοῦν ποιησάμενος εἰς τὴν Αἶνον, οὔτε κατασχόντες εἰς τὸ χωρίον τοῦτο ἀπὸ παρασκευῆς οὐδεμιᾶς, ἀλλ' ἀνάγκῃ χρησάμενοι· οὔτ' αὖ ἐπειδὴ ὡρμισάμεθα, ἡ μετάβασις ἐγένετο εἰς τὸ ἕτερον πλοῖον οὐδενὶ μηχανήματι οὐδ' ἀπάτῃ, ἀλλ' ἀνάγκῃ καὶ 716 τοῦτο ἐγίγνετο. ἐν ᾧ μὲν γὰρ ἐπλέομεν, ἀστέγαστον ἦν τὸ πλοῖον· εἰς ὃ δὲ μετέβημεν, ἐστεγασμένον· τοῦ δὲ ὑετοῦ ἕνεκα ταῦτ' ἦν. τούτων δ' ὑμῖν μαρτυρίας παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

ἐπειδὴ δὲ [3] μετεξέβημεν εἰς τὸ ἕτερον πλοῖον, ἐπίνομεν. καὶ ὁ μέν ἐστι φανερὸς ἐκβὰς [4] ἐκ τοῦ πλοίου καὶ οὐκ εἰσβὰς πάλιν· ἐγὼ δὲ τὸ παράπαν οὐκ ἐξέβην τοῦ πλοίου τῆς νυκτὸς ἐκείνης. τῇ δ' ὑστεραίᾳ, ἐπειδὴ ἀφανὴς ἦν ὁ ἀνὴρ, ἐζητεῖτο οὐδέν τι μᾶλλον ὑπὸ τῶν ἄλλων ἢ καὶ ὑπ' ἐμοῦ· καὶ εἴ τῳ τῶν ἄλλων ἐδόκει δεινὸν εἶναι, καὶ ἐμοὶ ὁμοίως. καὶ εἴς τε τὴν Μιτυλήνην ἐγὼ αἴτιος ἦν πεμφθῆναι ἄγγελον, καὶ τῇ ἐμῇ γνώμῃ ἐπέμπετο. καὶ ἄλλου οὐδενὸς ἐθέλοντος βαδίζειν, οὔτε τῶν ἀπὸ τοῦ πλοίου οὔτε τῶν αὐτῷ τῷ Ἡρώδῃ

[1] πραγμάτων ἕνεκεν [2] αὖ] οὖν [3] μετέβημεν [4] Deest ἐκ.

Χειμῶνί τινι] Num ante τινι deest epithetum aliquod δεινῷ, vel φοβερῷ, vel σφοδρῷ. Idem.

Ὥρμει τοῦτο] F. ὥρμει ἕτερον. V. p. 132. v. 9. ed. Steph. Taylor.

Αὐτὸν] Aut cum οὕτω est commutandum, aut, si servatur, delenda sunt proxima, τὸν Ἡρώδην, ut e scholio nata. Reisk.

Πεποιημένος] Subjice tacita mente repetendum ἐλέγχεται e præmisso ἀπελέγχομαι. melius tamen conveniret additum φαίνεται. Idem.

Κατασχόντες] Adde ἡμεῖς. ubi subauditur φαινόμεθα, e proximo præmisso φαίνομαι tacite iterandum. Idem.

Μαρτυρίας] Quamquam nil interest, malim tamen ob proximum insequens μάρτυρες non μαρτυρίαι, hic legi litera minus μάρτυρας. Idem.

Δεινὸν εἶναι] Scil. τὸ γεγονὸς, vel, τὸ οὐχ εὑρίσκεσθαι τὸν ἄνδρα. Idem.

Τῶν ἀπὸ τοῦ πλοίου] Scil. εἰς ὃ μετέβημεν, hominum illo navigio, in quod transcenderamus, jam ante vectorum, quam

συμπλεόντων, ἐγὼ τὸν ἀκόλουθον τὸν ἐμαυτοῦ πέμπειν ἕτοιμος ἦν· καίτοι γε οὐ δήπου κατ' ἐμαυτοῦ μηνυτὴν ἔπεμπον εἰδώς. ἐπειδὴ δὲ ὁ ἀνὴρ οὔτε ἐν τῇ Μιτυλήνῃ ἐφαίνετο ζητούμενος οὔτ' [1] ἄλλοθι οὐδαμοῦ, πλοῦς τε ἡμῖν ἐγίνετο, καὶ τἆλλ' ἀνήγετο πλοῖα ἅπαντα, ᾠχόμην κἀγὼ πλέων. τού- 717 των δ' ὑμῖν τοὺς μάρτυρας [2] παρασχήσομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

έ. Τὰ μὲν γενόμενα ταῦτ' ἐστίν· ἐκ δὲ τούτων ἤδη σκοπεῖτε τὰ εἰκότα. πρῶτον μὲν γὰρ πρὶν ἀνάγεσθαί με εἰς τὴν Αἶνον, ὅτε ἦν ἀφανὴς ὁ ἀνὴρ, οὐδεὶς ᾐτιάσατό με ἀνθρώπων, ἤδη πεπυσμένων τούτων τὴν ἀγγελίαν· οὐ γὰρ ἄν ποτε ᾠχόμην πλέων· ἀλλ' εἰς μὲν τὸ παραχρῆμα κρεῖσσον ἦν τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ γεγενημένον τῆς τούτων αἰτιάσεως, καὶ ἅμα ἐγὼ ἔτι ἐπεδήμουν. ἐπειδὴ δὲ ἐγώ τε ᾠχόμην πλέων καὶ οὗτοι ἐξ ἐπιβουλῆς συνέθεσαν ταῦτα καὶ ἐμηχανήσαντο κατ' ἐμοῦ, τότε ᾐτιάσαντο. λέγουσι δὲ ὡς ἐν μὲν τῇ γῇ ἀπέθανεν ὁ ἀνὴρ, κἀγὼ λίθον ἐνέβαλον [3] αὐτῷ εἰς τὴν κεφαλὴν, ὃς οὐκ ἐξέβην τὸ παράπαν ἐκ τοῦ πλοίου. καὶ τοῦτο μὲν ἀκριβῶς οὗτοι ἴσασιν· ὅπως δ' ἠφανίσθη ὁ ἀνὴρ, οὐδενὶ λόγῳ εἰκότι δύνανται ἀποφαίνειν. δῆλον [4] γὰρ ὅτι ἐγγύς που τοῦ λιμένος εἰκὸς ἦν τοῦτο γενέσθαι, τοῦτο μὲν μεθύοντος τοῦ ἀνδρὸς, τοῦτο δὲ νύκτωρ ἐκβάντος ἐκ τοῦ πλοίου· οὔτε γὰρ αὑτοῦ κρατεῖν

[1] ἄλλοθεν [2] παρέξομαι [3] αὐτῷ ἐνέβαλον [4] γάρ που ὅτι

nos illuc transmigrassemus. Idem.

Συμπλεόντων] Qui jam antea eadem illa nave usi, illuc appulerant, quam navem nunc reliqueramus. Idem.

Εἰδὼς] Data opera, destinato consilio. subauditur ὅτι κατ' ἐμοῦ μηνύσει. suspicor tamen post εἰδὼς deesse εἰδότα, vel potius συνειδότα. quem gnarum et conscium mei facinoris esse scirem. Idem.

Ἄλλοθεν] Π. ἄλλοθι. H. Stephan. Aut cum Stephano leg. videtur, aut ἄλλοθεν οὐδαμόθεν. Reisk.

έ. Ἦν ἀφανὴς] Subaudi ἤδη. Idem.

Τὴν ἀγγελίαν] Subaudi ταύτην, hanc de Herode sublato. Ad illa insequentia, οὐ γὰρ ἂν ᾠχόμην πλέων, subaudi, εἰ οὗτοι ἤδη τότε τοῦ φόνου με ᾐτιάσαντο ἔτι ἐν τῷ Μηθυμναίων λιμένι ὄντα. Idem.

Ἐπεδήμουν] Athenis adhuc versabar. videtur colligi sic posse, statim ab Herodis e rebus humanis excessu, quocunque modo is excessit, reum Ænum, inde Athenas, inde rursus Ænum, et sic tandem iterum Athenas revertisse, ubi necessitas causam capitis agendi ipsi imposita fuit. Potest quoque sic accipi : versabar, commorabar adhuc in insula Lesbo, aut ibi loci, ubi Herodes cœperat desiderari. Hæc interpretatio si magis probabitur, quam illa superius proposita, contorta utique, significabit ᾠχόμην πλέων, discesseram e portu Methymnæo vela faciens versus Ænum. Idem.

Ὠχόμην πλέων] Athenis puta versus Ænum. Idem.

Αὐτοῦ κρατεῖν] F. αὑτοῦ. Taylor. Cum aspero exaravi, pro leni, qui est in vulgatis. ipse semet tenere, h. e. in pedibus rectus stare, et regere corpus non poterat, ob crapulam sui compos non erat, unde

718 ἴσως ἂν ἐδύνατο, οὔτε τῷ ἀπάγοντι νύκτωρ μακρὰν ὁδὸν ἡ πρόφασις ἂν εἰκότως ἐγίνετο· ζητουμένου δὲ τοῦ ἀνδρὸς δύο ἡμέρας ἐν τῷ λιμένι καὶ ἄπωθεν τοῦ λιμένος, οὔτε ὀπτὴρ οὐδεὶς ἐφάνη οὔθ' αἷμα οὔτ' ἄλλο σημεῖον οὐδέν. κᾆτ' ἐγὼ συγχωρῶ τῷ [1] τούτων λόγῳ, παρεχόμενος [2] μὲν τοὺς μάρτυρας ὡς οὐκ ἐξέβην ἐκ τοῦ πλοίου· [3] εἰ δὲ καὶ ὡς μάλιστα ἐξέβην ἐκ τοῦ πλοίου, οὐδενὶ τρόπῳ εἰκὸς ἦν ἀφανισθέντα λαθεῖν τὸν ἄνθρωπον, εἴπερ μὴ πάνυ πόῤῥω ἀπῆλθεν ἀπὸ τῆς θαλάσσης. ἀλλ' ὡς κατεποντώθη λέγουσιν. ἐν τίνι πλοίῳ; δῆλον γὰρ ὅτι ἐξ αὐτοῦ τοῦ λιμένος ἦν τὸ πλοῖον.
719 πῶς ἂν οὖν οὐκ ἐξευρέθη; καὶ μὴν εἰκός γε ἦν καὶ σημεῖόν τι γενέσθαι ἐν τῷ πλοίῳ ἀνδρὸς τεθνεῶτος καὶ ἐκβαλλομένου νύκτωρ. νῦν δὲ ἐν ᾧ μὲν ἔπινε πλοίῳ καὶ ἐξ οὗ ἐξέβαινεν, ἐν τούτῳ φασὶν εὑρεῖν σημεῖα, ἐν ᾧ αὐτοὶ μὴ ὁμολογοῦσιν ἀποθανεῖν τὸν ἄνδρα· ἐν ᾧ δὲ κατεποντώθη, οὐχ εὗρον οὔτ' αὐτὸ τὸ πλοῖον οὔτε σημεῖον οὐδέν. τούτων δ' ὑμῖν τοὺς μάρτυρας παραστήσομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

ἐπειδὴ δὲ ἐγὼ φροῦδος [2] μὲν ἦν πλέων εἰς τὴν Αἶνον, τὸ δὲ πλοῖον ἧκεν εἰς τὴν Μιτυλήνην ἐν ᾧ ἐγὼ καὶ Ἡρώδης ἐπλέομεν, 133. 1 πρῶτον μὲν εἰσβάντες εἰς τὸ πλοῖον ἠρεύνων, καὶ ἐπειδή τι αἷμα εὗρον, ἐνταῦθα ἔφασαν τεθνάναι τὸν ἄνδρα· ἐπειδὴ δὲ αὐτοῖς τοῦτο οὐκ [4] ἐνεχώρει, ἀλλ' ἐφαίνετο τῶν προβάτων ὂν αἷμα, ἀποτραπόμενοι τούτου τοῦ λόγου συλλαβόντες ἐβασάνιζον τοὺς ἀνθρώπους. καὶ ὃν μὲν τότε παραχρῆμα ἐβασάνισαν, οὗτος μὲν οὐδὲν εἶπε περὶ ἐμοῦ φλαῦρον·

[1] τούτου [2] Deest μέν. [3] Desunt εἰ δὲ - - πλοίου. [4] ἐχώρει

constat eum haud procul a portu discessisse. Reisk.

Ἀπάγοντι] Subaudi αὐτόν. id est, εἴ τις ἄλλος αὐτὸν ἐβούλετο ἀπάγειν. siquis eum noctu longiuscule a navi abducere voluisset, ei nullus futurus fuisset idoneus rei prætextus. Idem.

Κᾆτ' ἐγὼ συγχωρῶ] In conjunctivo, pro συγχωρήσω vel συγχωρήσαιμι. et nihilominus tamen ego concedam? illine mihi nihilominus tamen hoc extorquere volent, ut assentiar ipsorum fabulæ, ut veram illam fatear? Egone vero ita sim stultus? tam hostis mei? tametsi testes exhibeam —. Idem.

Τεθνάναι] Scil. φονευθέντα. Idem.

Τῶν προβάτων] Articulum abesse malim, aut si servetur, subaudiendum erit, τῶν ἐν τῷ πλόῳ καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ ἐσφαγμένων. mactatarum in navigatione, et pro ea, quo secunda et auspicata exiret. Idem.

Τοὺς ἀνθρώπους] Quoniam sumebat orator, eos judicibus jam notos esse, nil curavit certiores eorum notas edere. Alter eorum fuit servus nescio cujus, alter ingenuus. Idem.

ὃν δ' ἡμέραις ὕστερον πολλαῖς [1] ἐβασάνισαν, ἔχοντες παρὰ σφίσιν αὐτοῖς τὸν πρόσθεν χρόνον, οὗτος ἦν ὁ πεισθεὶς ὑπὸ 720 τούτων καὶ καταψευσάμενος ἐμοῦ. παρέξομαι δὲ τούτων τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

ϛ'. Ὡς μὲν ὕστερον τούτῳ τῷ χρόνῳ ὁ ἀνὴρ ἐβασανίσθη, μεμαρτύρηται ὑμῖν· προσέχετε δὲ τὸν νοῦν αὐτῇ τῇ βασάνῳ, οἷα γεγένηται. ὁ μὲν γὰρ δοῦλος ᾧ ἴσως οὗτοι τοῦτο μὲν ἐλευθερίαν ὑπέσχοντο, τοῦτο δ' ἐπὶ τούτοις ἦν παύσασθαι κακούμενον αὐτόν, ἴσως ὑπ' ἀμφοῖν πεισθεὶς κατεψεύσατό μου, τὴν μὲν ἐλευθερίαν ἐλπίσας οἴσεσθαι, τῆς δὲ βασάνου εἰς τὸ παραχρῆμα βουλόμενος ἀπηλλάχθαι. οἶμαι δ' ὑμᾶς ἐπίστασθαι τοῦτο, ὅτι ἐφ' οἷς ἂν τὸ πλεῖστον μέρος τῆς βασάνου, πρὸς τούτων εἰσὶν οἱ βασανιζόμενοι λέγειν ὅ τι 721 ἂν ἐκείνοις μέλλωσι χαριεῖσθαι· ἐν τούτοις γὰρ αὐτοῖς ἐστὶν ἡ ὠφέλεια, ἄλλως τε κἂν μὴ παρόντες τυγχάνωσιν ὧν ἂν καταψεύδωνται. εἰ γὰρ ἐγὼ ἐκέλευον αὐτὸν στρεβλοῦν ὡς οὐ τἀληθῆ λέγοντα, ἴσως ἂν ἐν αὐτῷ τούτῳ ἀπετρέπετο μηδὲν κατ' ἐμοῦ καταψεύδεσθαι· νῦν δὲ αὐτοὶ ἦσαν

[1] ἐδαπάνησαν

Ἐδαπάνησαν] F. ἐτυμπάνισαν. Taylor. Id est, κατανήλωσαν βασανίζοντες. quem tormentis pæne absumserunt, h. e. tam dirum et horribilem in modum torserunt, ut, quasi beluæ quædam, carnes ejus dilaniarent; et enormitate cruciatuum hominem propemodum enecarent; quem in custodia penes se habuerant, et acribus vigiliis septum caverant, ne qua elaberetur, longinquo temporis intervallo, quod effluxit ab appulsu navis illius, in qua reus cum Herode vectus fuerat, ad Mitylenam, usque ad illud tempus quo servus torquebatur. Reisk.

Καὶ καταψευσάμενος] Καὶ videtur hinc in versum tertium, proximum subjectum, deducendum esse, ad hunc modum: οὗτος ὁ, πεισθεὶς ὑπὸ τούτων, καταψευσάμενος ἐμοῦ. *hic falso me indicavit, ab his persuasus.* cohærebit sic articulus ὁ, non cum proximo πεισθεὶς, sed cum remotiore καταψευσάμενος. quasi sic dixisset: οὗτος ἐμοῦ κατεψεύσατο, διὰ τὸ πεισθῆναι ὑπὸ τούτων. Tum pergit: παρέξομαι δὲ καὶ τούτων τοὺς μάρτυρας. *præstabo harum quoque rerum testes*, prout superius expositarum exhibui. Idem.

ϛ'. Ὕστερον τούτῳ τῷ χρόνῳ] Malim aut ὕστερον τούτων συχνῷ χρόνῳ, aut ὕστερον τοσούτῳ χρόνῳ. Idem.

Ἴσως ὑπ'] Post ἴσως deest copula δ' aut δέ. Idem.

Πλεῖστον] Post πλεῖστον addendum, aut certe subaudiendum est ᾖ. Idem.

Πρὸς τούτων] Id est, κατὰ τὴν τούτων γνώμην. Ita vero si interpreteris, necesse est, ut ante vel post λέγειν desit ἕτοιμοι. parati sunt ex horum sententia loqui ea, quæ —. Sin autem probabile minus sit, ἕτοιμοι addi oportere, tum πρὸς τούτων εἰσὶν οἱ βασανιζόμενοι significabit, illis favent torti, cum illis faciunt, in eorum partem vergunt; et tum λέγειν accipi debet pro ὥστε λέγειν. quo fit ut proloquantur ea —. Idem.

Ἐν τούτοις] Dubium est sitne masculini, an neutrius generis. Si neutrius generis est, debet accipi pro ἐν τούτῳ. in hoc enim, si nempe ea dicant, quibus gratificentur iis, penes quos potestas est tormenta aut intendendi, aut remittendi, —. Sin autem masculinum est τούτοις h. l., significabit ἐν, idem atque παρὰ, penes eos. ἐν τῷ τούτων κράτει. ἐν τῇ τούτων χειρὶ καὶ βουλῇ. Idem.

καὶ βασανισταὶ καὶ ἐπιτιμηταὶ τῶν σφίσιν αὐτοῖς συμφε-
ρόντων. ἕως μὲν οὖν μετὰ χρηστῆς τῆς ἐλπίδος ἐγίνωσκέ μου
καταψευσάμενος, τούτῳ διϊσχυρίζετο τῷ λόγῳ· ἐπειδὴ δὲ
ἐγίνωσκεν ἀποθανούμενος, ἐνταῦθ᾽ ἤδη τῇ ἀληθείᾳ ἐχρῆτο,
καὶ ἔλεγεν ὅτι πεισθείη ὑπὸ τούτων ἐμοῦ καταψεύδεσθαι.
διαπειραθέντα δ᾽ αὐτὸν τὰ ψευδῆ λέγειν, ὕστερον δὲ τἀληθῆ
722 λέγοντα, οὐδέτερα ὠφέλησαν, ἀλλ᾽ ἀπέκτειναν ἄγοντες τὸν
ἄνδρα τὸν μηνυτὴν, ᾧ πιστεύοντες ἐμὲ διώκουσι, τοὐναντίον
ποιήσαντες ἢ οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι. οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι τοῖς
μηνυταῖς τοῖς μὲν ἐλευθέροις χρήματα διδόασι, τοὺς δὲ δού-
λους ἐλευθεροῦσιν· οὗτοι δὲ θάνατον τῷ μηνυτῇ τὴν δωρεὰν
ἀπέδοσαν, ἀπαγορευόντων τῶν φίλων τῶν ἐμῶν μὴ ἀπο-
κτείνειν τὸν ἄνδρα πρὶν ἂν ἐγὼ ἔλθοιμι. δῆλον οὖν ὅτι οὐ
τοῦ σώματος αὐτοῦ χρεία ἦν αὐτοῖς, ἀλλὰ τῶν λόγων. ζῶν
μὲν γὰρ ὁ ἀνὴρ διὰ τῆς αὐτῆς βασάνου ἰὼν ὑπ᾽ ἐμοῦ κατή-
γορος ἂν ἐγίνετο τῆς τούτων ἐπιβουλῆς· τεθνεὼς δὲ τὸν μὲν
ἔλεγχον τῆς ἀληθείας ἀπεστέρει δι᾽ αὐτοῦ τοῦ σώματος
ἀπολλυμένου, τοῖς δὲ λόγοις τοῖς ἐψευσμένοις ὑπ᾽ ἐκείνου
ὡς ἀληθέσιν οὖσιν ἐγὼ ἀπόλλυμαι. τούτων δὲ μάρτυράς μοι
κάλει. ἐχρῆν μὲν γὰρ αὐτοὺς, ὡς ἐγὼ νομίζω, ἐνθάδε παρέ-
χοντας τὸν μηνυτὴν αὐτὸν ἀπελέγχειν ἐμὲ, καὶ αὐτῷ τού-
τῳ χρῆσθαι ἀγωνίσματι, ἐμφανῆ παρέχοντας τὸν ἄνδρα
723 καὶ κελεύοντας βασανίζειν, ἀλλὰ μὴ ἀποκτεῖναι. φέρε γὰρ
δὴ ποτέρῳ [1] νῦν χρήσονται τῶν λόγων; πότερα ᾧ πρῶτον

[1] Deest νῦν.

Ἐπιτιμηταὶ] Videtur hoc vocabulum h. l. raro modo usurpatum esse, pro ἐπιτάκται, *imperantes, præcipientes.* qui torquent, iidem quoque præscribunt, quæ volunt a tortis edi. Idem.

Χρηστῆς τῆς ἐλπίδος] Malim articulum abesse. Idem.

Καταψευσάμενος] Malim in futuro. καταψευσόμενος legi, idem est, ac si dixisset, ἐγίνωσκεν ὅτι καταψεύσεται, vel, in optativo futuri, καταψεύσοιτο. certo sciebat se mendacium in fraudem meam, e re sua, cum emolumento quodam suo, esse dicturum. Idem.

Ὠφέλησαν] Imo vero ὠφέλησεν in singulari. Idem.

Ἄγοντες] Aut ἀπάγοντες leg. scil. τὴν ἐπὶ θανάτῳ ὁδὸν, aut ἄγχοντες. fauces reste injecto elidentes. Idem.

Τὸν μηνυτὴν] Grave verbum h. l. nemo sanus et causa sua fidens, indicem sustulerit, ea testatum, quæ iste imprimis indicari cupiat, et quo ad judices adducendo adversarium percellere, causamque suam firmare, quam maxime possit. ecquis ultro pugionem abjiciat, quo possit hostem confodere? Idem.

Δι᾽ αὐτοῦ τοῦ σώματος ἀπολλυμένου] Fero, sed sic ut αὑτοῦ cum aspero exaretur, illique voci comma addatur. veritatem demonstratione fraudabat per semet, quippe cujus corpus peribat. Exiret tamen sententia ni fallor aliquanto elegantior, si sic legeretur, δι᾽ αὑτοῦ, τῷ σώματι συναπολλύμενον, ut hic accusativus ad ἔλεγχον redeat. quæ demonstratio una cum ipso corpore, unde illa peti poterat, peribat. Possit quoque legi: ἀπεστέρει ἐμὲ διὰ τοῦ σώματος ἀπολλυμένου. Idem.

Κάλει] Post κάλει videtur titulus ΜΑΡΤΥΡΕΣ deesse. Idem.

εἶπεν, ἢ ᾧ ὕστερον; καὶ πότερ᾽ ἀληθῆ ἐστὶν, ὅτ᾽ ἔφη με
εἰργάσθαι τὸ ἔργον, ἢ ὅτ᾽ οὐκ ἔφη; εἰ μὲν γὰρ ἐκ τοῦ εἰ-
κότος ἐξετασθῆναι δεῖ τὸ πρᾶγμα, οἱ ὕστεροι λόγοι ἀλη-
θέστεροι φαίνονται. ἐψεύδετο μὲν γὰρ ἐπ᾽ ὠφελείᾳ τῇ ἑαυ-
τοῦ· ἐπειδὴ δὲ [1] τῷ ψεύδεσθαι ἀπώλλυτο, ἡγήσατο τἀληθῆ
κατειπὼν διὰ τούτου σωθῆναι ἄν. τῆς μὲν οὖν ἀληθείας οὐκ
ἦν αὐτῷ τιμωρὸς οὐδείς· οὐ γὰρ παρὼν ἐγὼ ἐτύγχανον,
ᾧπερ σύμμαχος ἦν ἡ ἀλήθεια τῶν ὑστέρων λόγων· τοὺς δὲ
προτέρους λόγους τοὺς κατεψευσμένους ἦσαν οἱ ἀφανιοῦντες,
ὥστε μηδέποτε εἰς τὸ ἀληθὲς καταστῆναι. καὶ οἱ μὲν ἄλ-
λοι καθ᾽ ὧν μηνύῃ ἄν τις, αὐτοὶ κλέπτουσι τοὺς μηνύοντας,
134. 1 κἆτα ἀφανίζουσιν· αὐτοὶ δὲ οὗτοι οἱ ἀπάγοντες καὶ ζητοῦν-
τες τὸ πρᾶγμα τὸν κατ᾽ ἐμοῦ μηνυτὴν ἠφάνισαν. καὶ εἰ
μὲν ἐγὼ τὸν ἄνδρα ἠφάνισα ἢ μὴ ἤθελον ἐκδοῦναι τούτοις 724
ἢ ἄλλον τινὰ ἔφευγον ἔλεγχον, αὐτοὶ δὴ τούτοις ἰσχυροτά-
τοις εἰς τὰ πράγματα ἐχρῶντο, καὶ ἦν ταῦτα αὐτοῖς μέ-
γιστα τεκμήρια κατ᾽ ἐμοῦ· νῦν δὲ, ὁπότε αὐτοὶ οὗτοι προ-
καλουμένων τῶν φίλων τῶν ἐμῶν ταῦτ᾽ ἔφυγον, ἐμοὶ δήπου
κατὰ τούτων εἶναι χρὴ ταῦτα τὰ τεκμήρια, ὡς οὐκ ἀληθῆ
τὴν αἰτίαν ἐπέφερον, ἣν ᾤοντο.

ζ΄. Ἔτι δὲ καὶ τάδε λέγουσιν, ὡς ὡμολόγει ὁ ἄνθρω-
πος βασανιζόμενος συναποκτεῖναι τὸν ἄνδρα. ἐγὼ δέ φημι
ταῦτα μὲν οὐ λέγειν αὐτόν· ὅτι δὲ ἐξάγοι ἐμὲ καὶ τὸν
ἄνδρα ἐκ τοῦ πλοίου, καὶ ὅτι ἤδη τεθνεῶτα αὐτὸν ὑπ᾽
ἐμοῦ ἐνθεὶς εἰς τὸ πλοῖον καταποντώσειε. καίτοι σκέψασθε
ὅτι πρῶτον μὲν, πρὶν ἐπὶ τὸν τροχὸν ἀναβῆναι, ὁ ἀνὴρ
μέχρι τῆς ἐσχάτης ἀνάγκης τῇ ἀληθείᾳ ἐχρῆτο καὶ
ἀπέλυέ με τῆς αἰτίας· ἐπειδὴ δὲ ἐπὶ τὸν τροχὸν ἀνέβη, τῇ
ἀνάγκῃ χρώμενος ἤδη κατεψεύδετό μου, βουλόμενος ἀπηλ-

[1] Deest τῷ.

Ψεύδεσθαι] Π. διὰ τοῦ ψεύδεσθαι. H. Stephan. Maxime verosimile mihi videtur post ψεύδεσθαι deesse v. διαπειραθείς. v. p. 96. v. 6. Reisk.

Ἦσαν] Post ἦσαν adde, seu mavis tacita cogitatione, seu literis expressis, οὗτοι αὐτοί. Idem.

Καταστῆναι] Subaudi αὐτοὺς [scil. τοὺς λόγους] αὐτοῖς. Idem.

Αὐτοὶ] Melius conveniret οὗτοι. quod eleganter redundabit. potest enim oratio vel sine eo salva et integra esse. Sed αὐτοὶ prorsus omni vi caret. Idem.

Ἀπάγοντες] Scil. ἐμὲ εἰς τὸ δεσμωτήριον. τῇ ἀπαγωγῇ κατ᾽ ἐμοῦ χρησάμενοι. Idem.

ζ΄. Τῇ ἀνάγκῃ χρώμενος] Potest ferri, pro τ. ἀ. περιπεσών. et speciem nonnullam probabilitatis ei addit præmissum τῇ ἀληθείᾳ χρώμενος. cui hoc videri possit ex adverso oppositum. dura tamen meis quidem auribus meoque stomacho hæc

λάχθαι τῆς βασάνου· ἐπειδὴ δὲ ἐπαύσατο βασανιζόμενος, οὐκέτι ἔφη με τούτων εἰργάσθαι οὐδὲν, ἀλλὰ τὸ τελευταῖον [1] ἀπῴμωξεν ἐμέ τε καὶ αὑτὸν ὡς ἀδίκως ἀπολλυμένους, οὐ χάριτι τῇ ἐμῇ — πῶς γάρ; ὅς γε κατεψεύσατο—, ἀλλ'
725 ἀναγκαζόμενος ὑπὸ τοῦ ἀληθοῦς καὶ βεβαιῶν τοὺς πρώτους λόγους ὡς ἀληθεῖς εἰρημένους. ἔπειτα δὲ ὁ ἕτερος ἄνθρωπος, ἐν τῷ αὐτῷ πλοίῳ πλέων καὶ παρὼν διὰ τέλους καὶ συνών μοι, τῇ αὐτῇ βασάνῳ βασανιζόμενος, τοῖς μὲν πρώτοις καὶ τοῖς ὕστερον λόγοις τοῖς τοῦ ἀνθρώπου συνεφέρετο ὡς ἀληθέσιν οὖσι —διὰ τέλους γάρ με ἀπέλυε—, τοῖς δ' ἐπὶ τοῦ τροχοῦ λεγομένοις, οὓς ἐκεῖνος ἀνάγκῃ μᾶλλον ἢ ἀληθείᾳ ἔλεγε, τούτοις δὲ διεφέρετο. ὁ μὲν γὰρ ἐκβάντα [2] με ἔφη ἐκ τοῦ πλοίου ἀποκτεῖναι τὸν ἄνδρα, καὶ αὐτὸς ἤδη τεθνεῶτα συνανελεῖν μοι· ὁ δὲ τὸ παράπαν ἔφη οὐκ ἐκβῆναί με ἐκ τοῦ πλοίου. καίτοι τὸ εἰκὸς σύμμαχόν μοι ἐστίν. οὐ γὰρ δήπου οὕτω κακοδαίμων ἐγὼ, ὥστε τὸ μὲν ἀποκτεῖναι τὸν ἄνδρα προὐνοησάμην μόνος, ἵνα μοι μηδεὶς συνειδείη, ἐν ᾧ μοι ὁ πᾶς κίνδυνος ἦν· ἤδη δὲ πεπραγμένου μοι τοῦ ἔργου μάρτυρας καὶ συμβούλους ἐποιούμην. καὶ ἀπέθανε μὲν ἀνὴρ οὑτοσὶ ἐγγὺς τῆς θαλάσσης καὶ τῶν πλοίων, ὡς ὁ τούτων λόγος ἐστίν· ὑπὸ δὲ ἑνὸς ἀνδρὸς ἀποθνήσκων οὔτ' ἀνέκραγεν οὔτ' αἴσθησιν οὐδεμίαν ἐποίησεν οὔτε τοῖς ἐν τῇ γῇ οὔτε τοῖς ἐν τῷ πλοίῳ; καὶ μὴν πολλῷ πλέον γε ἀγνο-
726 εῖν ἔστι νύκτωρ ἢ μεθ' ἡμέραν, ἐπ' ἀκτῆς ἢ κατὰ πόλιν· καὶ μὴν ἔτι ἐγρηγορότων φασὶν ἐκβῆναι τὸν ἄνδρα ἐκ τοῦ πλοίου. ἔπειτα ἐν τῇ γῇ μὲν ἀποθανόντος, ἐντιθεμένου δὲ εἰς τὸ πλοῖον, οὔτε ἐν τῇ γῇ σημεῖον οὐδὲ αἷμα ἐφάνη οὔτε ἐν τῷ πλοίῳ, νύκτωρ μὲν ἀναιρεθέντος, νύκτωρ [3] δ' ἐντιθεμένου εἰς τὸ πλοῖον. ἢ δοκεῖ ἂν ὑμῖν ἄνθρωπος δύνασθαι ἐν τοιούτῳ πράγματι ὢν τά τ' ἐν τῇ γῇ ὄντα ἀναξύσαι καὶ τὰ ἐν τῷ πλοίῳ ἀποσπογγίσαι, ἃ οὐδὲ μεθ' ἡμέραν τις οἷός τ' ἐγένετο, ἔνδον ὢν αὑτοῦ καὶ μὴ πεφοβημένος, τὸ παράπαν ἀφανίσαι; ταῦτα, [1] ὦ ἄνδρες, πῶς εἰκότα ἐστίν; ὃ δὲ καὶ μάλιστα δεῖ ἐνθυμεῖσθαι, —καὶ μή μοι ἄχθεσθε, ἂν ὑμᾶς πολλάκις ταὐτὰ διδάξω· μέγας γὰρ ὁ κίνδυνός ἐστι, καθ' ὅ τι δ' ἂν ὑμεῖς ὀρθῶς γνῶτε, κατὰ τοῦτο σώ- 727
ζομαι, καθ' ὅ τι δ' ἂν ψευσθῆτε τἀληθοῦς, κατὰ τοῦτο ἀπόλλυμαι. μὴ οὖν ἐξέληται τοῦτο ὑμῶν μηδεὶς, ὅτι τὸν μηνυτὴν ἀπέκτειναν, καὶ διετείναντο αὐτὸν μὴ εἰσελθεῖν εἰς ὑμᾶς, μηδ' ἐμοὶ ἐγγενέσθαι παρόντι ἄξαι τὸν ἄνδρα καὶ βασανίσαι αὐτόν. καίτοι πρὸς τούτων ἦν τοῦτο. νῦν δὲ πριάμενοι τὸν ἄνδρα, ἰδίᾳ ἐπὶ σφῶν αὐτῶν ἀπέκτειναν τὸν μηνυτὴν, οὔτε τῆς πόλεως ψηφισαμένης, οὔτε αὐτόχειρα
135. 1 ὄντα τοῦ ἀνδρὸς, ὃν ἐχρῆν δεδεμένον αὐτοὺς φυλάσσειν, ἢ τοῖς φίλοις τοῖς ἐμοῖς [2] ἐξεγγυῆσαι, ἢ τοῖς ἄρχουσι τοῖς ὑμετέροις παραδοῦναι καὶ ψῆφον περὶ αὐτοῦ γενέσθαι. νῦν δὲ αὐτοὶ καταγνόντες τὸν θάνατον τοῦ ἀνδρὸς ἀπεκτείνατε· ὃ οὐδὲ πόλει ἔξεστιν, ἄνευ Ἀθηναίων οὐδένα θανάτῳ ζημιῶσαι. καὶ τῶν μὲν ἄλλων λόγων τῶν ἐκείνου τουτουσὶ κριτὰς ἠξιώσατε γενέσθαι, τῶν δὲ ἔργων αὐτοὶ δικασταὶ γίνεσθε. καίτοι οὐδὲ οἱ τοὺς δεσπότας ἀποκτείναντες, ἐὰν ἐπ' αὐτοφώρῳ ληφθῶσιν, οὐδ' οὗτοι θνήσκουσιν ὑπ' αὐτῶν τῶν προσηκόντων, ἀλλὰ παραδιδόασιν αὐτοὺς τῇ ἀρχῇ 728
κατὰ νόμους ὑμετέρους πατρίους. εἴπερ γὰρ καὶ μαρτυρεῖν

[1] ἀπώμοσεν [2] ἔφη με [3] δὲ τιθεμένου

[1] πῶς εἰκότα, ὦ ἄνδρες, [2] ἐγγυῆσαι

cum sit dictio, malim τῆς ἀνάγκης ἡττώμενος τότ' ἤδη. Idem.

Ὕστερον] Id est, τοῖς μετὰ τὸν τροχὸν εἰρημένοις. malim tamen ὑστέροις legi. *posterioribus*, pro *postremis*. Idem.

Ἀγνοεῖν] h. l. est, ἀγνοίᾳ ἁμαρτάνειν, errore, imprudentia labi. non cavere aliquid, cujus te postmodum facti pœniteat, cum corrigere jam non amplius liceat. ut, si, ut hoc utar, qui aliquem interemerit, is cruorem abstergere a manibus, gladiove aut vestibus, sive oblitus sit, sive nil curarit. Hoc est ἀγνόημα, quod capitale jam haud paucis fuit. Ejusmodi lapsus, ait sophista, multo crebriores evenire de nocte, quam de die; quia de die facilius maculas cruoris sparsi observamus; item in litore crebrius sic peccari, quam in urbe. quia in litore deserto carendum est necessario non paucis cautelæ adminiculis, quibus urbes abundant; quo pertinent instrumenta peremtum tumulandi, aliisve modis conspectui hominum subducendi, notasque cædis obliterandi. Idem.

Δὲ τιθεμένου] Malim δ' ἐντιθ. ut modo præcesserat. Idem.

Γῇ ὄντα] Si necesse est, feremus, ut alia multa cruda et incondita. Mihi tamen credibilius est Antiphontem sic reliquisse: ἐν τῇ γῇ ἴχνη [scil. τοῦ φόνου] πάντα ἀναξύσαι. Idem.

Καθ' ὅ,τι δ' ἂν] Pro δὲ sententia postulat γάρ. Idem.

Παρόντι] Malim παριόντι. *prodeunti ad vos*. Idem.

Οὐδὲ πόλει ἔξεστιν ἄνευ Ἀθηναίων] Notabilis locus, unde colligatur, nulli civitati earum, quæ in societate Atheniensium essent, licuisse, Atheniensibus insciis et invitis, quemquam extremo supplicio afficere. Idem. Petitus in Comment. in LL. Attic. l. vii. tit. i. §. v. ita supplet locum: ὃ οὐδὲ πόλει ἔξεστιν ἄνευ ψήφου, Ἀθηναίων &c.

Γίνεσθε] Malim ἐγίνεσθε in imperfecto. Reisk.

Παραδιδόασιν αὐτοὺς] Scil. οἱ προσήκοντες τῶν δεσποτῶν τῶν φονευθέντων τοὺς δούλους τοὺς φονεύσαντας. Idem.

Τῇ ἀρχῇ] Post ἀρχῇ videtur κολασθῆναι deesse. Idem.

Μαρτυρεῖν] Τὸν φόνον κατά τινος μαρτυρεῖν, videtur esse, testimonio suo coram judicibus prodere atque confirmare, cædem ab aliquo esse commissam. [Malim sic interpungi et legi: καὶ μαρτυρεῖν ἔξεστι δούλῳ κατὰ τοῦ ἐλευθέρου, καὶ τὸν φόνον [scil.

ἔξεστι δούλῳ κατὰ τοῦ ἐλευθέρου τὸν φόνον, καὶ τῷ δεσπότῃ, ἂν δοκῇ, ἐπεξελθεῖν ὑπὲρ τοῦ δούλου, καὶ ἡ ψῆφος ἴσον δύναται τῷ δοῦλον ἀποκτείναντι καὶ [1]τῷ ἐλεύθερον, εἰκός τοι καὶ ψῆφον γενέσθαι περὶ αὐτοῦ ἦν, καὶ μὴ ἄκριτον ἀποθανεῖν αὐτὸν ὑφ᾽ ὑμῶν. ὥςτε πολλῷ ἂν ὑμεῖς δικαιότερον κρίνοισθε ἢ ἐγὼ νῦν [2]φεύγω ὑφ᾽ ὑμῶν ἀδίκως.

ή. Σκοπεῖτε δὲ, ὦ ἄνδρες, καὶ ἐκ τοῖν λόγοιν τοῖν ἀνδροῖν ἑκατέροιν τοῖν βασανισθέντοιν τὸ δίκαιον καὶ τὸ εἰκός. ὁ μὲν γὰρ δοῦλος δύο λόγω ἔλεγε· τοτὲ μὲν ἔφη με εἰργά-
729 σθαι τὸ ἔργον, τοτὲ δὲ οὐκ ἔφη· ὁ δὲ ἐλεύθερος οὐδέπω νῦν εἴρηκε περὶ ἐμοῦ φλαῦρον οὐδὲν, τῇ αὐτῇ βασάνῳ βασανιζόμενος· τοῦτο μὲν γὰρ οὐκ ἦν αὐτῷ ἐλευθερίαν [3]προτείναντας ὥςπερ τὸν ἕτερον πεῖσαι, τοῦτο δὲ μετὰ τοῦ ἀληθοῦς ἐβούλετο κινδυνεύων πάσχειν εἴ τι δέοι, ἐπεὶ τό γε συμφέρον καὶ οὗτος ἠπίστατο, ὅτι τότε παύσαιτο στρεβλούμενος, ὁπότε εἴποι τὰ τούτοις δοκοῦντα. ποτέρῳ οὖν εἰκός ἐστι πιστεῦσαι, τῷ διὰ τέλους τὸν αὐτὸν λόγον ἀεὶ λέγοντι, ἢ τῷ τοτὲ μὲν φάσκοντι τοτὲ δ᾽ οὔ; ἀλλὰ καὶ ἄνευ βασάνου τοιαύτης οἱ τοὺς αὐτοὺς αἰεὶ περὶ τῶν αὐτῶν λόγους λέγοντες πιστότεροί εἰσι τῶν διαφερομένων σφίσιν αὐτοῖς. ἔπειτα δὲ καὶ ἐκ τῶν λόγων τῶν τοῦ ἀνθρώπου μερὶς ἑκατέρῳ ἴση ἐστὶ, τούτοις μὲν τὸ φάσκειν, ἐμοὶ δὲ τὸ μὴ φάσκειν, ἔκ τε ἀμφοῖν
730 τοῖν ἀνδροῖν τοῖν βασανισθέντοιν· ὁ μὲν γὰρ ἔφησεν, ὁ δὲ διὰ τέλους ἔξαρνος ἦν. καὶ μὲν δὴ τὰ ἐξ ἴσου γενόμενα τοῦ φεύγοντός ἐστι μᾶλλον ἢ τοῦ διώκοντος, εἴπέρ γε καὶ τῶν ψήφων ὁ ἀριθμὸς ἐξ ἴσου γενόμενος τὸν φεύγοντα μᾶλλον ὠφελεῖ ἢ τὸν διώκοντα.

θ'. Ἡ μὲν βάσανος, ὦ ἄνδρες, τοιαύτη ἐγένετο, ᾗ οὗτοι πιστεύοντες εὖ εἰδέναι φασὶν ὑπ᾽ ἐμοῦ ἀποθανόντα τὸν ἄνδρα. καίτοι τὸ παράπαν ἔγωγ᾽ ἂν εἴ τι συνῄδειν ἐμαυτῷ, καὶ εἴ τι [1]ἐμοὶ τοιοῦτον εἴργαστο, ἠφάνισ᾽ ἂν τὸν ἄνθρωπον, ὅτε ἐπ᾽ ἐμοὶ ἦν τοῦτο μὲν εἰς τὴν Αἶνον ἀπάγειν ἅμα ἐμοὶ, τοῦτο δὲ εἰς τὴν ἤπειρον διαβιβάσαι, καὶ μὴ ὑπολείπεσθαι μηνυτὰς κατ᾽ ἐμαυτοῦ τοὺς συνειδότας. φασὶ δὲ γραμματίδιον εὑρεῖν ἐν τῷ πλοίῳ, ὃ ἔπεμπον ἐγὼ Λυκίνῳ, ὡς ἀπο- 731
κτείναιμι τὸν ἄνδρα. καίτοι τί ἔδει με γραμματίδιον πέμπειν, αὐτοῦ συνειδότος τοῦ τὸ γραμματίδιον φέροντος; ὥςτε τοῦτο μὲν σαφέστερον αὐτοῖς ἔμελλεν ἐρεῖν ὁ εἰργασμένος, τοῦτο δὲ οὐδὲν ἔδει κρύπτειν αὐτόν· ἃ γὰρ [2]μὴ οἷόν τε εἰδέναι τὸν φέροντα, ταῦτ᾽ ἄν τις μάλιστα [3]συγγράψας πέμψειεν. ἔπειτα δὲ, ὅ τι μὲν μακρὸν εἴη πρᾶγμα, τοῦτο ἂν τις ἀναγκασθείη γράψαι τῷ μὴ διαμνημονεύειν τὸν ἀπαγγέλλοντα ὑπὸ πλήθους· τοῦτο δὲ βραχὺ ἦν ἀπαγγεῖλαι, ὅτι τέθνηκεν ὁ ἀνήρ. ἔπειτα ἐνθυμεῖσθε, ὅτι διαφέρον ἦν τὸ γραμματίδιον τῷ βασανισθέντι, διάφορος δ᾽ ὁ ἄνθρωπος τῷ γραμματίῳ· ὁ μὲν γὰρ βασανιζόμενος αὐτὸς ἔφη ἀποκτεῖναι, τὸ δὲ γραμμάτιον ἀνοιχθὲν ἐμὲ τὸν ἀποκτείναντα [4]ἐμήνυε. καίτοι ποτέρῳ χρὴ πιστεῦσαι; τὸ μὲν γὰρ πρῶ-

[1] τὸν [2] Deest φεύγω. [3] προτείναντι

[1] Deest ἐμοί. [2] Deest μή. [3] συγγράψειεν. ἔπειτα [4] ἐμήνυεν.

Ἔξεστι] τῷ δεσπότῃ, ἂν δοκῇ, [scil. αὐτῷ] ἐπεξελθεῖν ὑπὲρ τοῦ δούλου. si tantum, ait, servis defertur a legibus reip. nostræ, ut iis liceat adversus ingenuos testari, item, si quis servus interemtus fuerit a cive, eumque civem illa de servi sui cæde in jus vocare voluerit herus ejus, ut id illi liceat: neque leniori pœna homicida servi, quam ingenui, afficiatur: consentaneum fuerat etiam hoc de servo legitimum judicium haberi. *In Access. ad sua Antiph.*] Idem.

Ὑπὲρ τοῦ δούλου] Subaudi τοῦ φονευθέντος. Idem.

Καὶ τὸν ἐλεύθερον] Pro accus. articuli τὸν malim dativum τῷ. καὶ τῷ ἐλεύθερον scil. ἀποκτείναντι. ut modo τῷ δοῦλον. Idem.

Αὐτοῦ] Illo de servo, quem vos, adversus me testatum, de medio sustulistis. Idem.

ή. Τοτὲ μὲν] Adde γάρ. Idem.

Τῇ αὐτῇ βασάνῳ βασανιζόμενος] Scil. ᾗ ὁ δοῦλος ἐβασανίζετο. sed num ingenui rotæ imponebantur? Idem.

Προτείναντι] Imo vero προτείναντας, scil. ὑμᾶς. vos non poteratis eum adducere, spe libertatis ostendenda. Idem.

Ἑκατέρῳ] Scil. ἡμῶν. utrique nostrum, tam mihi, quam adversariis. Idem.

Τοῖν βασανισθέντοιν] Verba hæc cum circumjectis sententiam prorsus eandem produnt, atque prius membrum. Sed liquet sophisma hic quæri; ego nullus dubito leg. esse: ἔκ τε ἀμφοῖν τοῖν ἀνδροῖν τοῖν βασανισθέντοιν ἐμοὶ μερὶς κρείσσων. ὁ μὲν γὰρ τοτὲ μὲν ἔφησε, τοτὲ δ᾽ οὐκ ἔφησεν· ὁ δὲ διὰ τέλους ἔξαρνος ἦν. Ambo nos, ait, ego et adversarii mei, partimur hos in causa nostra tortos; sed partimur eos portione non pari. Nam portio mea major est, quam illorum. Duorum enim testium, repugnantia sibi testatorum, alterum ego cum adversariis communem ex dimidio habeo. nam qui me cædis insimularat, is idem me rursus eodem ore cædis absolvit. in hoc ergo μερὶς nostra est ἴση. At in altero illo, qui constanter negavit me homicidam esse, ego πλεονεκτῶ. portio mea est melior et potior. nam hunc ego solus possideo, illi nihil ejus participant. Atqui (καὶ μὲν δὴ) pergit actor, etiamsi ego, οὐδὲν ἐπλεονέκτουν ἕνεκα τῶν μαρτύρων, ratione testium nullo modo adversariis præstarem, quibus utique præsto, sed æqualia prorsus essent utrinque momenta, ego tamen vel sic quoque potior essem jure. Nam in æqualitate momentorum semper in favorem reorum pronunciatur. Idem.

Τοῦ φεύγοντος] Id est, πρὸς τοῦ φεύγοντος. Idem.

θ'. Ὥστε τοῦτο μὲν σαφέστερον] Malim sic legi: ᾧ γε [Lycino puta] σαφέστερον αὐτὸς [in nominat. singul.] ἔμελλεν. redit αὐτὸς ad facinoris conscium, perlatorem literarum, ad quem eundem proximum quoque αὐτὸν redit. Idem.

Οἷόν τε] Imo vero οὐχ οἷόν τε, nequit scire, vel, non licet, ut ejus scientiæ committatur, breviter, *non debet scire*, quæ eum nescire e re nostra est. Idem.

Διαφέρον] Malim διάφορον, ut statim post. Idem.

Τῷ βασανισθέντι] Id est, τῇ μηνύσει τοῦ βασανισθέντος. Idem.

Γραμματίῳ] Videtur aut γραμματείῳ per diphthongum præstare, aut γραμματιδίῳ. Idem.

τον οὐχ εὗρον ἐν τῷ πλοίῳ ζητοῦντες τὸ γραμματίδιον, ὕστερον δέ. τότε μὲν γὰρ οὔπω οὕτως ἐμεμηχάνητο αὐτοῖς· ἐπειδὴ δὲ ὁ ἄνθρωπος ὁ πρότερον βασανισθεὶς οὐδὲν ἔλεγε κατ᾽ ἐμοῦ, τότε εἰσβάλλουσιν εἰς τὸ πλοῖον τὸ γραμματίδιον, ἵνα ταύτην ἔχοιεν ἐμοὶ τὴν αἰτίαν ἐπιφέρειν· ἐπειδὴ δ᾽ 136.1
[1] ἀνεγνώσθη τὸ γραμματίδιον καὶ ὁ ὕστερος βασανιζόμε-
732 νος οὐ συνεφέρετο τῷ γραμματιδίῳ, οὐκ ἔθ᾽ οἷόν τ᾽ ἦν ἀφανίσαι τὰ ἀναγνωσθέντα. εἰ γὰρ ἡγήσαντο τὸν ἄνδρα πείσειν ἀπὸ πρώτης καταψεύδεσθαί μου, οὐκ ἄν ποτ᾽ ἐμηχανήσαντο τὰ ἐν τῷ γραμματιδίῳ. καί μοι μάρτυρας τούτων κάλει.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

ί. Τίνος γε δὴ ἕνεκα τὸν ἄνδρα ἀπέκτεινα; οὐδὲ γὰρ ἔχθρα οὐδεμία ἦν ἐμοὶ καὶ ἐκείνῳ. λέγειν δὲ τολμῶσιν ὡς ἐγὼ χάριτι τὸν ἄνδρα ἔκτεινα. καὶ τίς πώποτε χαριζόμενος ἑτέρῳ τοῦτο εἰργάσατο; οἶμαι [2] μὲν γὰρ οὐδένα· ἀλλὰ δεῖ μεγάλην τὴν ἔχθραν ὑπάρχειν τῷ τοῦτο μέλλοντι ποιήσειν, καὶ τὴν πρόνοιαν ἐκ πολλῶν εἶναι φανερὰν ἐπιβουλευομένην. ἐμοὶ δὲ κἀκείνῳ οὐκ ἦν ἔχθρα οὐδεμία. ἀλλὰ χρήματα ἔμελλον λήψεσθαι ἀποκτείνας αὐτόν; ἀλλ᾽ οὐκ ἦν αὐτῷ. [3] εἶεν· ἀλλὰ δείσας περὶ ἐμαυτοῦ μὴ αὐτὸς παρ᾽ ἐκείνου τοῦτο πάθοιμι; καὶ γὰρ ἂν τῶν τοιούτων ἕνεκά τις ἀναγκασθείη τοῦτο ἐργάσασθαι. ἀλλ᾽ οὐδέν μοι τοιοῦτον ὑπῆρκτο εἰς αὐτόν. ἀλλὰ σοὶ μᾶλλον ἐγὼ τὴν πρόφασιν ταύτην ἔχοιμ᾽ ἂν εἰκότως μετὰ τῆς ἀληθείας ἀναθεῖναι, ὅτι χρημάτων ἕνεκα ζητεῖς ἐμὲ ἀποκτεῖναι, μᾶλλον ἢ σὺ ἐμοὶ ἐκεῖνον· καὶ πολὺ ἂν δικαιότερον [4] ἁλοίης τοῦ φόνου ἐμὲ
733 ἀποκτείνας ὑπὸ τῶν ἐμοὶ προσηκόντων, ἢ ἐγὼ ὑπὸ σοῦ καὶ τῶν ἐκείνου ἀναγκαίων. ἐγὼ μὲν γάρ σοι φανερὰν τὴν πρόνοιαν εἰς ἐμὲ ἀποδείκνυμι, σὺ δέ με ἐν ἀφανεῖ λόγῳ ζητεῖς ἀπολέσαι.

ιά. Ταῦτα μὲν ὑμῖν λέγω, ὡς [5] αὐτῷ μοι πρόφασιν

[1] ἀνεσώθη [2] Deest μέν. [3] Deest εἶεν. [4] ἀλῴης σὺ τοῦ
[5] αὐτός μοι πρόνοιαν

ί. Λήψεσθαι] Id est, εὑρήσειν παρ᾽ αὐτῷ, καὶ ταῦτα ἀφελόμενος σφετεριεῖσθαι. Idem.

Ἢ σὺ ἐμοὶ ἐκεῖνον] Malim ἢ σὺ ἐμοὶ [scil. ἔχοις ἀναθεῖναι τὴν πρόφασιν], ὅτι ἐκεῖνον [scil. ἐγὼ ἀπέκτεινα]. quam tu in me conferre possis hanc criminationem, a me illum occisum esse. Idem.

οὐδεμίαν ἔχει ἀποκτεῖναι τὸν ἄνδρα· δεῖ δέ με καὶ ὑπὲρ Λυκίνου ἀπολογήσασθαι, ὡς ἔοικεν, ἀλλ᾽ οὐχ ὑπὲρ αὑτοῦ μόνον, ὡς οὐδ᾽ ἐκεῖνον εἰκότως αἰτιῶνται. λέγω τοίνυν ὑμῖν ὅτι ταὐτὰ ὑπῆρχεν αὐτῷ εἰς ἐκεῖνον ἅπερ ἐμοί· οὔτε γὰρ χρήματα ἦν αὐτῷ ὁπόθεν ἂν ἔλαβεν ἀποκτείνας ἐκεῖνον, οὔτε κίνδυνος αὐτῷ ὑπῆρχεν οὐδεὶς ὅντινα [1] διέφευγε ἀποθανόντος ἐκείνου. τεκμήριον δὲ μέγιστον ὡς οὐκ ἐβούλετο αὐτὸν ἀπολέσαι· ἐξὸν γὰρ αὐτῷ ἐν ἀγῶνι καὶ κινδύνῳ μεγάλῳ καταστήσαντι μετὰ τῶν νόμων τῶν ὑμετέρων ἀπολέσαι ἐκεῖνον, εἴπερ προσωφείλετο αὐτῷ κακόν, καὶ τό τε 734
ἴδιον τὸ αὑτοῦ διαπράξασθαι καὶ τῇ πόλει τῇ [2] ὑμετέρᾳ χάριν καταθέσθαι, εἰ ἐπέδειξεν ἀδικοῦντα ἐκεῖνον, οὐκ ἠξίωσεν, ἀλλ᾽ οὐδ᾽ ἦλθεν ἐπὶ τοῦτο. καίτοι καλλίων γε ἦν ὁ κίνδυνος αὐτῷ.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

ἀλλὰ γὰρ ἐνταῦθα μὲν ἀφῆκεν [3] αὐτόν· οὐ γὰρ ἔδει κινδυνεύειν αὐτὸν περί τε αὑτοῦ καὶ ἐμοῦ· ἐνταῦθα δ᾽ ἐπεβούλευεν, ἐν ᾧ γνωσθεὶς ἂν ἀπεστέρει μὲν ἐμὲ τῆς πατρίδος, ἀπεστέρει δὲ αὐτὸν ἱερῶν καὶ ὁσίων καὶ τῶν ἄλλων ἅπερ μέγιστα καὶ περὶ πλείστου ἐστὶν ἀνθρώποις. ἔπειτα δ᾽ εἰ καὶ ὡς μάλιστα ἐβούλετο αὐτὸν ὁ Λυκῖνος τεθνάναι —εἶμι γὰρ καὶ ἐπὶ τὸν τῶν κατηγόρων λόγον—, οὗ αὐτὸς οὐκ ἠξίου αὐτόχειρ γενέσθαι, τοῦτο τὸ ἔργον ἐγώ ποτ᾽ ἂν ἐπείσθην ἀντ᾽ ἐκείνου ποιῆσαι; πότερα ὡς ἐγὼ μὲν ἦν τῷ σώματι ἐπιτήδειος διακινδυνεύειν, ἐκεῖνος δὲ χρήμασι τὸν ἐμὸν κίνδυνον ἐκπρίασθαι; οὐ δῆτα· τῷ μὲν γὰρ οὐκ ἦν χρήματα, ἐμοὶ δὲ ἦν· ἀλλ᾽ αὐτὸ τὸ ἐναντίον ἐκεῖνος τοῦτο

[1] ἔφευγε [2] ἡμετέρᾳ [3] αὐτόν, οὗπερ οὐκ ἔδει

Ἔχει] Sententia postulat σύνοιδα, quo certi sitis (alloquitur judices) me mihi conscium non esse cædis præmeditatæ in hoc homine Herode a me commissæ. Et hanc lectionem in Latinis meis expressi. Idem.

Αὐτοῦ] Γέγραπται· αὐτοῦ. H. Stephan. Dedi cum spiritu aspero, id est, ὑπὲρ ἐμαυτοῦ. non me solum, ut videtur, sed Lycinum quoque purgare me decet. nam et ille quoque præter fas insimulatus fuit. Idem.

Αὐτῷ ὁπόθεν] Redit ad Lycinum. idem est ac si dixisset: οὐ γὰρ εἶχεν οὐδ᾽ αὐτὸς, ὁπόθεν ἔλαβεν ἂν μισθὸν τοῦ ἀποκτεῖναι τὸν Ἡρώδην. nam non ille magis, quam ego, mercedem cædis unde aufferret, habebat. Idem.

Ἀλλὰ γὰρ —] Est ironica argumentatio ex absurdo. Idem.

Οὐ δῆτα --- ἐπεὶ ἐκεῖνός γ᾽] Videntur verba sic convenientius ordinari posse: οὐ δῆτα, ἀλλ᾽ αὐτὸ τὸ ἐναντίον. ἐκεῖνος τοῦτο — ἢ ἐγὼ ὑπὸ τούτου. τῷ μὲν γὰρ οὐκ ἦν χρήματα, ἐμοὶ δ᾽ ἦν. ἐπεὶ ἐκεῖνός γ᾽—. Idem.

θᾶσσον ἂν ὑπ' ἐμοῦ ἐπείσθη κατά γε τὸ εἰκὸς ἢ ἐγὼ ὑπὸ τούτου, ἐπεὶ ἐκεῖνός γ' ἑαυτὸν οὐδ' ὑπερήμερον γενόμενον ἑπτὰ μνῶν δυνατὸς ἦν λύσασθαι, ἀλλ' οἱ φίλοι αὐτὸν ἐλύσαντο. καὶ μὲν δὴ καὶ τῆς χρείας τῆς ἐμῆς καὶ τῆς Λυκίνου 735 τοῦτο ὑμῖν μέγιστον τεκμήριόν ἐστιν, ὅτι οὐ σφόδρα ἐχρώμην ἐγὼ Λυκίνῳ φίλῳ, ὡς πάντα ποιῆσαι ἂν τὰ ἐκείνῳ δοκοῦντα· οὐ γὰρ δήπου ἑπτὰ μὲν μνᾶς οὐκ ἀπέτισα περὶ αὐτοῦ δεδεμένου καὶ λυμαινομένου, κίνδυνον δὲ τοσοῦτον ἀράμενος ἄνδρα ἀπέκτεινα δι' ἐκεῖνον.

ιβ΄. Ὡς μὲν οὖν οὐχ αὐτὸς αἴτιός εἰμι τοῦ πράγματος, οὐδὲ ἐκεῖνος, ἀποδέδεικται καθ' ὅσον ἐγὼ δύναμαι μάλιστα· 137.1 τούτῳ δὲ χρῶνται πλείστῳ λόγῳ οἱ κατήγοροι, ὅτι ἀφανής ἐστιν ὁ ἀνήρ, καὶ ὑμεῖς ἴσως περὶ τούτου [1] αὐτοῦ ποθεῖτε ἀκοῦσαι. εἰ μὲν οὖν τοῦτο εἰκάζειν δεῖ με, ἐξ ἴσου τοῦτό ἐστι καὶ ὑμῖν καὶ ἐμοί· οὔτε γὰρ ὑμεῖς αἴτιοι τοῦ ἔργου ἐστὲ οὔτε ἐγώ· εἰ δὲ δεῖ τοῖς ἀληθέσι χρῆσθαι, τῶν εἰργασμένων τινὰ ἐρωτώντων· ἐκείνου γὰρ ἄριστα πύθοιντο. ἐμοὶ 736 [2] μὲν γὰρ τῷ μὴ εἰργασμένῳ τοσοῦτον τὸ [3] μακρότερον τῆς ἀποκρίσεώς ἐστιν, ὅτι οὐκ εἴργασμαι· τῷ δὲ ποιήσαντι ῥᾴδιά ἐστιν ἡ ἀπόδειξις, καὶ μὴ ἀποδείξαντι [4] εὖ εἰκάσαι. οἱ μὲν γὰρ πανουργοῦντες ἅμα τε πανουργοῦσι καὶ πρόφασιν εὑρίσκουσι τοῦ ἀδικήματος· τῷ δὲ μὴ εἰργασμένῳ χαλεπὸν περὶ τῶν ἀφανῶν εἰκάζειν. οἶμαι δ' ἂν καὶ ὑμῶν ἕκαστον, εἴ

[1] * αὐτοὶ [2] Deest μέν. [3] * μακρότατον [4] εὖ καὶ εἰκάσαι.

Χρείας] Bene si habet, accipi debet pro φιλίας. familiaritatis atque necessitudinis nostræ mutuæ, meæ puta cum Lycino. Idem est ac si dixisset: περὶ τῆς χρείας ᾗ ἐχρώμεθα ἡμεῖς ἀλλήλοις. *quod ad consuetudinem nostram mutuam attinet.* Idem.

Λυμαινομένου] Sic dedi de meo. δεδεμένου καὶ λυμαινομένου idem est atque ἐν τοῖς δεσμοῖς λυμαινομένου. multas molestias, cruciatus, morbos tolerante in corpore, in carcere, in vinculis. Vulgatæ dant λυμαιμένου: pro quo Stephanus malebat λελυμένου: sed eum loci fugiebat sententia, quæ hæc est. pro Lycino in carcere tabescente nolui septem minas solvere, quo liber emitteretur. Ad λυμαινομένου subauditur ὑπὸ τῶν δεσμῶν καὶ τῆς κακοπαθείας. Idem.

ιβ΄. Ἐρωτώντων] Id est, ἐρωτάτωσαν. Interroganto adversarii mei eorum aliquem, qui facinus patrarunt. Idem.

Εὖ] Videtur hoc initium vocabuli mutilati esse, aut εὔκολον, aut εὐχερές. et facile est quoque probabilia indicia et reperire, et edere, tametsi haud docuerit. verum, ut fatear id, quod sentio, labare videtur sententia. Quid enim ei, qui facinus patrarit, ejusque sibi conscius sit, opus sit conjectare? quæ scimus, ea conjectura non venamur. Videtur auctor non satis aperte sententiam protulisse, quæ, ni fallor, hæc fuit: aut si ille quoque minus docuerit, potuerit tamen, si quidem rei gestæ quodammodo gnarus et conscius sit, vestigia saltim vero similia indicare, quæ prementes alii verum tandem inveniant. Vulgatam qui tuebitur, ei sic erit construendum: καὶ μὴ ἀποδείξαντι [subaudi e proximis ῥᾴδιόν ἐστιν] εὖ καὶ καλῶς εἰκάσαι. Paulo post recurrit εὖ εἰκάζειν. p. 105. v. 5. Verum hanc quoque lectionem eadem urget difficultas, quam modo indicavi. Idem.

Εἴ τίς τινα] Subaudi e proximo ὑμῶν.

τίς τινα ἔροιτο ὅ τι μὴ τύχοι εἰδώς, τοσοῦτον ἂν εἰπεῖν, ὅτι οὐκ οἶδεν· εἰ [1] δέ τις περαιτέρω κελεύει λέγειν, ἐν πολλῇ ἂν ὑμᾶς [2] ἔχεσθαι ἀπορίᾳ δοκῶ. μὴ τοίνυν ἐμοὶ 737 νείμητε τὸ ἄπορον τοῦτο, ἐν ᾧ μηδ' ἂν αὐτοὶ [3] εὐπορεῖτε· μηδ' ἐὰν εὖ εἰκάζω, ἐν τούτῳ μοι ἀξιοῦτε τὴν ἀπόφευξιν εἶναι, ἀλλ' ἐξαρκείτω μοι ἐμαυτὸν ἀναίτιον ἀποδεῖξαι τοῦ πράγματος. ἐν τούτῳ οὖν ἀναίτιος εἰμί, οὐκ ἐὰν [4] μὴ ἐξεύρω ὅτῳ τρόπῳ ἀφανής ἐστιν ἢ ἀπόλωλεν ἀνήρ, ἀλλ' εἰ μὴ προσήκει μοι μηδὲν ὥστ' ἀποκτεῖναι αὐτόν. ἤδη δ' ἔγωγε καὶ πρότερον ἀκοῇ ἐπίσταμαι γεγονός, τοῦτο μὲν τοὺς ἀποθανόντας, τοῦτο δὲ τοὺς ἀποκτείναντας, οὐχ εὑρεθέντας. οὔκουν ἂν καλῶς ἔχοι εἰ τούτων δέοι τὰς αἰτίας ὑποσχεῖν τοὺς συγγενομένους. πολλοὶ δέ γ' ἤδη σχόντες ἑτέρων πραγμάτων αἰτίας, πρὶν τὸ σαφὲς αὐτῶν γνωσθῆναι, προαπώλοντο. αὐτίκα Ἐφιάλτην τὸν ὑμέτερον πολίτην οὐδέπω νῦν εὕρηνται οἱ ἀποκτείναντες· εἰ οὖν τις ἠξίου τοὺς συνόντας ἐκείνῳ εἰκάζειν οἵτινες ἦσαν οἱ ἀποκτείναντες Ἐφιάλτην, εἰ δὲ μή, ἐνόχους εἶναι τῷ φόνῳ, οὐκ ἂν καλῶς εἶχε τοῖς συνοῦσιν. 738 ἔπειτα οἵ γε Ἐφιάλτην ἀποκτείναντες οὐκ ἐζήτησαν τὸν νεκρὸν ἀφανίσαι, οὐδ' ἐν τούτῳ κινδυνεύειν μηνῦσαι τὸ πρᾶγμα, ὥσπερ οἵδε φασὶν ἐμὲ τῆς μὲν ἐπιβουλῆς οὐδένα κοινωνὸν ποιήσασθαι τοῦ θανάτου, τῆς δ' ἀναιρέσεως. τοῦτο δ' ἐντὸς οὐ πολλοῦ χρόνου παῖς ἐζήτησεν οὐδὲ δώδεκα ἔτη γεγονὼς τὸν δεσπότην ἀποκτεῖναι· καὶ εἰ μὴ φοβηθείς, ὡς

[1] δέ * τι καὶ περαιτέρω κελεύοι [2] ἔσεσθαι [3] εὐπορῆτε· μηδὲ, ἂν [4] [μὴ]

si quis vestrum quempiam interroget, de re quam interrogatus ignoret. Idem.

Λέγειν] Subaudi ὑμᾶς. Idem.

Ἐν τούτῳ οὖν] Malim γάρ. τούτῳ redit ad subjecta, οὐκ ἐὰν — et ἀλλ' εἰ μή. Idem.

Ἐὰν μὴ ἐξεύρω] Π. ἐὰν μὲν ἐξεύρω. H. Stephan.

Ἀφανής ἐστιν] Id est, ἠφανίσθη. Possunt utique ista duo ἀφανής ἐστι et ἀπόλωλεν diversa esse. posterius cædem designat, vel modum cædis: prius modum, eum e conspectu hominum subducendi, jam peremtum, ut nusquam reperiri queat. Reisk.

Οἵ γε] Quid si οἱ μὲν, ob insequens δὲ in istis τοῦτο δ' ἐντός. Idem.

Ἐν τούτῳ] Scil. ἐν τῷ ἀφανίζειν τὸν νεκρόν. neque operam dederunt, ut per hoc [studium puta suum, cadaver e conspectu submovendi] in periculum venirent cædem prodendi. ἀφανίζεται νεκρὸς sive humando, sive cremando, sive bestiis objiciendo, sive undis mergendo, quorum pleraque fieri nequeunt sine molestia et alieno adjumento. quo fit ut cædes commissa hoc modo facile palam fiat. Idem.

Τοῦ θανάτου] Cohæret cum τῆς ἐπιβουλῆς. ἡ τοῦ θανάτου ἐπιβουλὴ idem est atque τὸ ἐπιβουλεύειν τινὶ θάνατον. comparatio et machinatio cædis in alicujus caput. nam θάνατος Antiphonti sæpe pro φόνος usurpatur. Possit tamen rursus quoque dictio τοῦ θανάτου pro scholio haberi. id quod alii arbitrantor. Idem.

Τῆς δ' ἀναιρέσεως] Subaudi ποιήσασθαί τινα κοινωνόν. ad tollendum autem corpus. h. e. humandum, adhibitum a me fuisse operæ socium, tametsi cavissem, ne quis mihi interimenti hominem adesset. Idem.

739 ἀνεβόησεν, ἐγκαταλιπὼν τὴν μάχαιραν τῇ σφαγῇ ᾤχετο
φεύγων ἀλλ' ἐτόλμησε μεῖναι, ἀπώλοντ' ἂν οἱ ἔνδον ἅπαν-
τες· οὐδεὶς γὰρ ἂν ᾤετο τὸν παῖδά ποτε τοῦτο τολμῆσαι·
νῦν δὲ συλληφθεὶς αὐτὸς ὕστερον κατεῖπεν [1] αὐτοῦ. τοῦτο
δὲ περὶ χρημάτων αἰτίαν ποτὲ σχόντες οὐκ οὖσαν, ὥσπερ
ἐγὼ νῦν, οἱ Ἑλληνοταμίαι οἱ ὑμέτεροι, ἐκεῖνοι μὲν [2] ἅπαντες
ἀπέθανον ὀργῇ μᾶλλον ἢ γνώμῃ, πλὴν ἑνὸς, τὸ δὲ πρᾶγμα
ὕστερον καταφανὲς ἐγένετο. τοῦ δ' ἑνὸς τούτου — Σωσίαν
ὄνομά φασιν αὐτῷ εἶναι — κατέγνωστο μὲν ἤδη θάνατος,
ἐτεθνήκει δὲ οὔπω· καὶ ἐν τούτῳ ἐδηλώθη τῷ τρόπῳ [3] ἀπω-
λώλει τὰ χρήματα, καὶ ὁ ἀνὴρ ἀπήχθη ὑπὸ τοῦ δήμου
τοῦ ὑμετέρου παραδεδομένος ἤδη τοῖς ἕνδεκα, οἱ δ' ἄλλοι
ἐτέθνασαν οὐδὲν αἴτιοι ὄντες. ταῦθ' ὑμῶν αὐτῶν ἐγὼ οἶμαι
μεμνῆσθαι τοὺς πρεσβυτέρους, τοὺς δὲ νεωτέρους πυνθάνε-
740 σθαι ὥσπερ ἐμέ. οὕτως ἀγαθόν ἐστι μετὰ τοῦ χρόνου βα-
σανίζειν τὰ πράγματα. καὶ τοῦτ' ἴσως ἂν φανερὸν γένοιτ'
ἂν ὕστερον, [4] καὶ ὅτῳ τρόπῳ τέθνηκεν ὁ ἄνθρωπος. μὴ οὖν
ὕστερον τοῦτο γνῶτε, ἀναίτιόν με ὄντα ἀπολέσαντες, ἀλλὰ
πρότερόν γ' εὖ βουλεύσασθε καὶ μὴ μετ' ὀργῆς καὶ διαβο-
λῆς, ὡς τούτων οὐκ ἂν γένοιντο ἕτεροι πονηρότεροι σύμβου-
λοι. οὐ γάρ ἐστιν ὅτι ὀργιζόμενος ἄνθρωπος ἂν γνοίη· αὐτὸ
γὰρ, ᾧ βουλεύεται, τὴν γνώμην διαφθείρει τοῦ ἀνθρώπου.
μέγα [5] τι ἡμέρα παρ' ἡμέραν γιγνομένη γνώμην, ὦ ἄνδρες,

[1] ἑαυτοῦ [2] Deest ἅπαντες. [3] ἀπολώλει [4] Deest καί.
[5] τε ἡμέραν π. ἡ. γιγνομένην

'Ανεβόησεν] 'Ο δεσπότης puta. nisi herus,
interea dum a servo jugularetur, vocife-
ratus esset. hoc ideo visum fuit admonere,
quia circumjecta ad puerum jugulantem
redeunt. Idem.

"Ωσπερ ἐγὼ νῦν] Scil. περὶ φόνου αἰτίαν
ἔχω οὐκ οὖσαν. Idem.

'Εν τούτῳ] Estne masculini, an neutrius
generis? in illo, Sosia puta, an, interea
temporis, dum hæc geruntur. ἐν τούτῳ τῷ
χρόνῳ vel ἐν τούτῳ τοῦ χρόνου? placet po-
sterius. Idem.

Τῷ τρόπῳ] Id est, ὅτῳ τρόπῳ vel τίνι
τρόπῳ. quonam pacto. Idem.

'Απήχθη] Imo vero οὐκ ἀπήχθη, scil.
τὴν ἐπὶ θανάτῳ ὁδόν. non abducebatur ad
locum supplicii tolerandi, h. e. morte non
plectebatur, tametsi jam a populo unde-
cimviris rerum capitalium esset eo tradi-
tus, quo capite lueret. [Bene potest hæc
dictio, etiam sine οὐκ, habere, hactenus, si
non solitum illud supplementum τὴν ἐπὶ
θανάτῳ ὁδὸν cogitatione adjungatur; sed
alterum paulo rarius inventu, τὴν ἐπὶ τὰ
οἴκοι, aut τὴν ἐπὶ τὴν οἰκίαν. reducebatur do-
mum suam e carcere, tametsi jam unde-
cimviris traditus esset. *In Access. ad suo
Antiph.*] Idem.

"Ωσπερ ἐμὲ] Id est, ὥσπερ ἐγὼ ἀκοῇ παρ'
ἄλλων εἰδότων ἐπυθόμην. Idem.

Ὧ βουλεύεται] Id est ἐν ᾧ, δι' οὗ, μεθ'
οὗ βουλεύεται ὁ ἄνθρωπος. Stephanus et
Scaliger malebant ὃ βουλ. Ad διαφθείρει
subaudi ἡ ὀργή. Nam αὐτὸ accusativus est,
et ejus interpretatio est τὴν γνώμην. Ira
corrumpit id ipsum, quo homo deliberat,
mentem puta. Idem.

Μέγα τε ἡμέραν] Π. μέγα τε ἡμέρα π.
ἡ. γιγνομένη γν. ὦ ἄ. ἐξ ὀ. μεταστῆσαι. H.
Stephan. F. sic constituendus est hic
locus: μέγα δὲ δύναται ἡμέρα παρ' ἡμέραν
γιγνομένη πρὸς τὸ τὴν γνώμην — μεταστῆσαι.

ἐξ ὀργῆς [1] μεταστῆσαι καὶ τὴν ἀλήθειαν εὑρεῖν τῶν γεγενη- 741
138. μένων. εὖ δὲ ἴστε ὅτι ἐλεηθῆναι ὑφ' ὑμῶν ἄξιός εἰμι μᾶλλον
ἢ δίκην δοῦναι· δίκην μὲν γὰρ εἰκός ἐστι διδόναι τοὺς ἀδι-
κοῦντας, ἐλεεῖσθαι δὲ [2] τοὺς ἀδίκως κινδυνεύοντας. κρεῖσσον
δὲ χρὴ ἀεὶ γίγνεσθαι τὸ ὑμέτερον δυνάμενον ἐμὲ δικαίως
σώζειν, ἢ τὸ τῶν ἐχθρῶν βουλόμενον ἀδίκως με ἀπολλύναι.
ἐν μὲν γὰρ τῷ ἐπισχεῖν ἔστι καὶ τὰ δεινὰ ταῦτα ποιῆσαι
ἃ οὗτοι κελεύουσιν, ἐν δὲ τῷ παραχρῆμα οὐκ ἔστιν ἀρχὴν
ὀρθῶς βουλεύεσθαι.

ιγ'. Δεῖ δέ με καὶ ὑπὲρ τοῦ πατρὸς ἀπολογήσα-
σθαι. καίτοι γε πολλῷ μᾶλλον εἰκὸς ἦν ἐκεῖνον ὑπὲρ
ἐμοῦ ἀπολογήσασθαι, πατέρα ὄντα. ὁ μὲν γὰρ πολλῷ
πρεσβύτερός ἐστι τῶν ἐμῶν πραγμάτων, ἐγὼ δὲ πολλῷ
νεώτερος τῶν ἐκείνῳ πεπραγμένων. καὶ εἰ μὲν ἐγὼ τούτου 742
ἀγωνιζομένου κατεμαρτύρουν [3] ἃ μὴ σαφῶς ᾔδειν, ἀκοῇ δὲ
ἠπιστάμην, δεινὰ ἂν ἔφη πάσχειν ὑπ' ἐμοῦ· νῦν δὲ ἀναγκά-
ζων ἐμὲ ἀπολογεῖσθαι ὧν ἐγὼ πολλῷ νεώτερός εἰμι καὶ
λόγῳ οἶδα, ταῦτα οὐ δεινὰ ἡγεῖται εἰργάσθαι. ὅμως μέντοι
καθ' ὅσον ἐγὼ οἶδα, οὐ προδώσω τὸν πατέρα κακῶς ἀκού-
οντα ἐν ὑμῖν ἀδίκως. καίτοι τάχ' ἂν σφαλείην, ἃ ἐκεῖνος
ὀρθῶς ἔργῳ ἔπραξε, ταῦτ' ἐγὼ λόγῳ μὴ ὀρθῶς εἰπών· ὅμως
δ' οὖν κεκινδυνεύσεται. πρὶν μὲν γὰρ τὴν ἀπόστασιν τῶν
Μιτυληναίων γενέσθαι, ἔργῳ τὴν εὔνοιαν ἐδείκνυε [4] τὴν εἰς
ὑμᾶς· ἐπειδὴ δὲ ἡ πόλις ὅλη κακῶς ἐβουλεύσατο ἀποστᾶσα

[1] μεταστήσειν [2] τοὺς μὴ ἀδικοῦντας κινδ. [3] ἃ μηδαμῶς ᾔδειν [4] Deest τήν.

magnum valet dies diei succedens, seu,
quod nunc hic dies, non iste, agatur, ad
mutandum mentem. Reisk.

Κρεῖσσον — τὸ ὑμέτερον δυνάμενον] Id est,
τὴν ὑμετέραν δύναμιν. ut in continenti inse-
quens τὸ τῶν ἐχθρῶν βουλόμενον idem est
atque τὴν τ. ἐ. βούλησιν. Idem.

'Εν δὲ τῷ παραχρῆμα] Bene si habet hæc
lectio, παραχρῆμα materialiter est acci-
piendum. ut si dicas *in repente* pro *in re-
pentino*. Subauditur aut βουλεύεσθαι, quod
sequitur. in capiendo consilia repente vel
subito. aut κολάζειν. Idem.

ιγ'. 'Ο μὲν γὰρ —] Sententia hæc est.
Consentaneum quidem erat a patre potius
meam, quam a me patris causam agi.
Nam defendendi aliquem qui partes sus-
ceperit, ei necesse est ut cognitæ sint
atque perspectæ rationes omnes defenden-
di. Atqui pater quidem res meas omnes
probe novit, ut major ætate, vigilque at-
que magister juventutis meæ. Mihi vero,
ut annis posteriori, necessario multa re-
rum patris ignota sunt. Idem.

Τούτου] Si hoc, adversario meo, cau-
sam agente, multa adversus eum, in ejus
fraudem, pro testimonio affirmarem, mihi
incomperta. Idem.

Εἰργάσθαι] Subaudi αὐτὸν ἐμέ. non exi-
stimat a se mihi atrocem factam injuriam
eo, quod ad necessitatem me adegit, ea
faciendi, quæ ipse sit pro enormi cri-
mine habiturus; scil. ut disputem de
rebus, quas per ætatem scire nequeam.
Idem.

"Ομως] Præmitte tacita cogitatione
istæc subjecta: καίτοι οὖν τοῦτο ἐμοὶ δεινὸν
καὶ χαλεπὸν ἔργον ἐστί. quamquam igitur
hæc dura mihi venit provincia, nihilomi-
nus tamen —. Idem.

καὶ ἥμαρτε τῆς ὑμετέρας γνώμης, μετὰ τῆς πόλεως ὅλης
743 ἠναγκάσθη συνεξαμαρτεῖν. τὴν μὲν οὖν γνώμην ἔτι καὶ ἐν
ἐκείνοις ὅμοιος ἦν εἰς ὑμᾶς, τὴν δ' εὔνοιαν οὐκέτι ἦν ἐπ'
ἐκείνῳ τὴν αὐτὴν εἰς ὑμᾶς παρέχειν. οὔτε γὰρ ἐκλιπεῖν τὴν
πόλιν [1] εὐρόπως εἶχεν αὐτῷ· ἱκανὰ γὰρ ἦν τὰ ἐνέχυρα ἃ
[2] εἴχετο αὐτοῦ, οἵ τε παῖδες καὶ τὰ χρήματα· [3] τοῦτο δ'
744 [4] αὖ μένοντι πρὸς τὴν πόλιν αὐτῷ ἀδυνάτως εἶχεν ἰσχυρί-
ζεσθαι. ἐπεὶ δ' ὑμεῖς τοὺς αἰτίους τούτων ἐκολάσατε, ἐν
οἷς οὐκ ἐφαίνετο ὢν ὁ ἐμὸς πατήρ, τοῖς δ' ἄλλοις Μιτυλη-
ναίοις ἄδειαν ἐδώκατε οἰκεῖν τὴν σφετέραν αὐτῶν, οὐκ ἔστιν
ὅ τι ὕστερον [5] αὐτῷ ἡμάρτηται τῷ ἐμῷ πατρί, οὐδ' ὅ τι οὐ
πεποίηται τῶν δεόντων, οὐδ' ἧς τινὸς λειτουργίας ἡ πόλις
ἐνδεὴς γεγένηται, οὔτε ἡ [6] ὑμετέρα οὔτε ἡ Μιτυληναίων,
ἀλλὰ καὶ χορηγίας ἐχορήγει καὶ τέλη κατετίθει. εἰ δ' ἐν
Αἴνῳ χωροφιλεῖ, τοῦτο οὐκ ἀποστερῶν γε τῶν εἰς τὴν πό-

[1] εὐρόπως] καλῶς [2] * εἴχετε [3] * τούτῳ [4] οὖν [5] * αὐτῶν [6] ἡμετέρα

Ἥμαρτε] Lapsus est, aberravit, vel excidit secunda vestra voluntate, vel benevolentia. Sic dedi de meo, pro vulgari ἥμαρται. Idem.

Ὅμοιος] Scil. ἑαυτῷ εὐνοοῦντι εἰς ὑμᾶς ἐν τῷ ἔμπροσθεν χρόνῳ. Idem.

Τὴν αὐτὴν] Subaudi ταύτῃ, ἣν πρότερον παρέσχεν. Idem.

Τὴν πόλιν] Mitylenam. Idem.

Αὐτῷ· ἱκανὰ] Post αὐτῷ deesse videtur οὔτε γ' ἐχρῆν vel tale quid. *neque etiam opus erat.* prodit hunc defectum primum οὔτε præmissum, in vulgatis non habens alterum οὔτε, quod isti respondere debet. tum ratiocinium ἱκανὰ γὰρ, cujus ratiocinii vis labat, et nexus biat in vulgatis. non enim convenit præmisso οὐ καλῶς εἶχεν subjectum ἱκανὰ γὰρ — verum bene conveniet, si οὔτε γ' ἐχρῆν vel simile quid immittas. Satis enim multa penes vos erant pignora, quæ vos non sinerent dubitare de patris erga vos fide, etiamsi Mitylenis maneret, liberi puta et fortunæ ejus, Athenis relictæ. Idem.

Εἴχετε] Dedi de meo, pro vulgari lectione εἴχετο. quæ emendatio si probabitur, locum habebit hactenus, ut etiam supplementum illud οὔτε γ' ἐχρῆν probetur. Vulgata ideo displicebat, quia non alia ei significatio h. l. conveniebat, quam *habebantur, tenebantur.* verum ut taceam eam signifiationem ambiguam esse, quæ dubium relinquat, quisnam habuerit, Atheniensesne an Mitylenæi, præterea quoque, quod adhuc majus est ad offensionem, ne Græca quidem est. ἔχεσθαι, in passivo, non usurpatur. Idem.

Τούτῳ] Cohæret cum ἰσχυρίζεσθαι. hoc niti, hoc allegare ad vos caput defensionis suæ, hunc vigere locum approbandæ suæ erga vos fidei, ut diceret, fidem vobis suam certam constare, et vobiscum esse sat multa et sat magna suæ fidei pignora — hæc inquam, proferre et jactare ad vos patri non licebat. Constructio hæc est: αὐτῷ μένοντι οὐκ ἐξῆν ἰσχυρίζεσθαι τούτῳ [scil. τῷ δικαίῳ]. vulgatæ dant τοῦτο. Idem.

Τούτων] Scil. τῶν ταραχῶν καὶ κακῶν τῶν γεγενημένων παρὰ τὴν τῶν Μιτυληναίων ἀπόστασιν. Idem.

Ὕστερον αὐτῶν] Sic dedi rursus de meo, pro vulgari αὐτῷ. cohæret αὐτῶν cum ὕστερον. *post istac.* ab illo inde tempore, quo turbæ istæ sunt compositæ. vulgatam qui defensum ibunt, hi contendent, verba τῷ ἐμῷ πατρὶ esse superenarrationem vocabuli αὐτῷ. Idem.

Ἐνδεὴς] Subaudi παρ' ἐκεῖνον aut δι' ἐκεῖνον. *per, propter illum.* Idem.

Χορηγίας] Luculenter ex h. l. apparet, civibus Atheniensibus, etiamsi extra Athenas in peregrino solo sedes fortunarum fixas haberent, ideo tamen remissam non fuisse necessitatem contributionum et munium domi edendorum, sed perinde contribuendum ad necessitates ærarii fuisse, atque si Athenis mansissent. Nam qui id omitterent facere, hi jure civitatis Atticæ multabantur. Idem.

Τοῦτο] Post τοῦτο deest ποιεῖ aut tale quid. Idem.

Τῶν εἰς τὴν πόλιν] Subaudi ἡκουσῶν ὠφε-

λιν ἑαυτὸν οὐδενός, οὐδ' ἑτέρας πόλεως πολίτης γεγενημένος, 745
ὥσπερ ἑτέρους ὁρῶ τοὺς μὲν εἰς τὴν ἤπειρον ἰόντας καὶ οἰ-
κοῦντας ἐν τοῖς πολεμίοις τοῖς ὑμετέροις καὶ δίκας ἀπὸ
ξυμβόλων ὑμῖν δικαζομένους, οὐδὲ φεύγων τὸ πλῆθος τὸ
ὑμέτερον, τοὺς δ' οἵους ὑμεῖς μισῶν συκοφάντας. ἃ μὲν οὖν 746
μετὰ τῆς πόλεως ὅλης ἀνάγκῃ μᾶλλον ἢ γνώμῃ ἔπραξε,
τούτων οὐ δίκαιός ἐστιν ὁ ἐμὸς πατὴρ [1] ἰδίᾳ δίκην διδόναι.
ἅπασι γὰρ Μιτυληναίοις ἀείμνηστος ἡ τότε ἁμαρτία γεγέ-
νηται· ἠλλάξαντο μὲν γὰρ πολλῆς εὐδαιμονίας πολλὴν κα-
κοδαιμονίαν, ἐπεῖδον δὲ τὴν ἑαυτῶν πατρίδα ἀνάστατον
γενομένην. ἃ δὲ ἰδίᾳ οὗτοι διαβάλλουσι τὸν ἐμὸν πατέρα,
μὴ πείθεσθε· χρημάτων γὰρ ἕνεκα ἡ πᾶσα παρασκευὴ
γεγένηται ἐπ' ἐμοὶ κἀκείνῳ. πολλὰ δ' ἐστὶ τὰ συμβαλ-
λόμενα τοῖς βουλομένοις τῶν ἀλλοτρίων ἐφίεσθαι. γέρων μὲν
ἐκεῖνος [2] ὥστ' ἐμοὶ βοηθεῖν, νεώτερος δ' ἐγὼ πολλῷ ἢ ὥστε
δύνασθαι ἐμαυτῷ τιμωρεῖν ἱκανῶς. ἀλλ' ὑμεῖς βοηθήσατέ
μοι, καὶ μὴ διδάσκετε τοὺς συκοφάντας μεῖζον ὑμῶν αὐτῶν
δύνασθαι. ἐὰν μὲν [3] γὰρ εἰσιόντες εἰς ὑμᾶς ἃ βούλονται 747

[1] ἰδίαν [2] ὥστε μοι [3] Deest γάρ.

λειῶν. civitatem nullo privans emolumento a se veniente, h. e. pro parte sua virili. seu quæcunque, pro persona sua, ut vulgo usurpant, decora et commoda conferre patriæ posset, atque deberet etiam, ut civis natus, ea omnia sedulo præstabat. ἀποστερῶ ἐμαυτὸν οὐδενὸς scil. καθήκοντος, significat, nulli me officio subduco, nullum defugio. Idem est ac si dixisset: ἀποστερῶν τὴν πόλιν οὐδενὸς τῶν παρ' ἑαυτοῦ εἰς αὐτὴν γιγνομένων. nulla parte officiorum fraudans rempublicam, quæ ad eam a se proficisci par esset. nullum detrectans onus. Idem.

Καὶ δίκας] Imo vero τοὺς δὲ καὶ δίκας. nam alias claudicabit præmissum τοὺς μὲν εἰς τὴν ἤπειρον ἰόντας. quosdam vero, non solum in Asiam migrantes, eoque sedes fortunarum suarum transferentes, sed etiam præterea, quod adhuc est atrocius, vexantes vos litibus mercatoriis. Queritur de civibus quibusdam Atheniensibus, qui cum in Asiam transissent, eoque fortunas suas transtulissent, incommodarent aliis civibus, in urbe perpetuo manentibus, si qui horum cum illis commercia mercium et pecuniarum mutuo in fœnus sumtarum datarumve contraxissent. Notum est apud veteres causas mercatorias citissime atque multo etiam majore cum severitate fuisse disceptatas, quam alias quascunque causas civiles. σύμβολα sunt idem atque συμβόλαια. Idem.

Οἵους ὑμεῖς] Hic jam, non judices amplius, ut adhuc fecerat, alloquitur, sed adversarios suos; subauditur ἐστέ. idem est ac si dixisset: ὁμοίους ὑμῖν, aut τοιούτους, οἷοι ὑμεῖς ἐστέ. possit tamen ὑμεῖς etiam ad judices referri. sed tum μισεῖτε erit subaudiendum. quod tametsi durum est, nescio tamen an sit Antiphontis dictione non indignum. exosos habens sycophantas, quod genus hominum vos quoque, judices, odistis. Idem.

Ἰδίαν] Malim ἰδίᾳ adverbialiter. Idem.

Ἅπασι] Vult dicere, satis jam magnas hujus erroris pœnas dedit pater cuncto cum populo. Idem.

Συμβαλλόμενα] Id est, βοηθοῦντα. Idem.

Ὥστε μοι βοηθεῖν] Bene si habet hæc dictio, ut nunc in vulgatis circumfertur, accipi debet pro ἀδυνάτως ἔχει διὰ τὸ γῆρας πρὸς τὸ ἐμοὶ βοηθεῖν. Notum enim et pervulgatum est, ὥστε tantundem esse atque πρὸς τό. Alius dixisset sic: γέρων μὲν ἐκεῖνος ὢν ἀδυνατώτερός ἐστιν, ἢ ὥστε μοι βοηθεῖν. v. paulo post. Idem.

Ἐὰν μὲν] Adde γάρ. colligit sic: cives vestros ne docete sycophantas plus posse, quam vosmetipsos. Hi enim [sycophan-

πράσσωσι, δεδειγμένον ἔσται τούτους [1] μὲν πείθειν, τὸ δ᾽
ὑμέτερον πλῆθος φεύγειν· ἐὰν δὲ εἰσιόντες εἰς ὑμᾶς πονηροὶ
μὲν αὐτοὶ δοκῶσιν εἶναι, πλέον δ᾽ αὐτοῖς μηδὲν γένηται,
ὑμετέρα ἡ τιμὴ καὶ ἡ δύναμις ἔσται, ὥςπερ καὶ τὸ δίκαιον
748 ἔχει. ὑμεῖς οὖν ἐμοί τε βοηθεῖτε καὶ τῷ δικαίῳ.

ιδ΄. Ὅσα μὲν οὖν ἐκ τῶν ἀνθρωπίνων τεκμηρίων καὶ 139.1
μαρτυριῶν οἷά τε ἦν ἀποδειχθῆναι, ἀκηκόατε· χρὴ δὲ καὶ
τοῖς ἀπὸ τῶν θεῶν σημείοις γενομένοις εἰς τὰ τοιαῦτα οὐχ
ἥκιστα τεκμηραμένους ψηφίζεσθαι. καὶ γὰρ τὰ τῆς πό-
λεως κοινὰ τούτοις μάλιστα πιστεύοντες ἀσφαλῶς δια-
πράσσεσθε, τοῦτο μὲν τὰ εἰς τοὺς κινδύνους ἥκοντα, τοῦτο
δὲ εἰς τὰ ἔξω τῶν κινδύνων. χρὴ δὲ καὶ εἰς τὰ ἴδια ταῦτα
μέγιστα καὶ πιστότατα ἡγεῖσθαι. οἶμαι γὰρ ὑμᾶς ἐπί-
στασθαι, ὅτι πολλοὶ ἤδη ἄνθρωποι μὴ καθαροὶ χεῖρας, ἢ
ἄλλο τι μίασμα ἔχοντες, συνεισβάντες εἰς τὸ πλοῖον συνα-
πώλεσαν μετὰ τῆς αὑτῶν ψυχῆς τοὺς ὁσίως διακειμένους
τὰ πρὸς τοὺς θεούς· τοῦτο δὲ ἤδη ἑτέρους ἀπολομένους μὲν
οὔ, κινδυνεύσαντας δὲ τοὺς ἐσχάτους κινδύνους διὰ τοὺς τοι-
ούτους ἀνθρώπους· τοῦτο δὲ ἱεροῖς παραστάντες πολλοὶ δὴ
749 καταφανεῖς ἐγένοντο οὐχ ὅσιοι ὄντες καὶ διακωλύοντες τὰ

[1] μὲν [μὴ] πείθειν

ταὶ] si ad vos ingressi [h. e. in foro et actione causarum versantes] impune agent, quæcunque volent, planum erit civibus factum, oportere se solummodo illos impuros sibi devincire quadruplatores, vestrum autem consessum devitare, h. e. vestram gratiam pensi non facere, neque vos respicere, nil curare ad vos receptum habere, non vos rogare, ut sibi ignoscatis, aut gratificemini. Idem.

Μὴ πείθειν] Uncis inclusi particulam infitiantem, ut amputandam, prout e modo dictis liquet. Et nescio an hoc μὴ ad sedem suam, unde aberrasse videtur, revocandum sit, hoc est inter μοι et βοηθεῖν p. 109. v. 15. interponendum, ut legatur: ὥστε μή μοι βοηθεῖν vel ὥστε μοι μὴ βοηθεῖν, scil. δύνασθαι. ut non possit mihi præsto esse ad opem ferendam. Idem.

Αὐτοῖς] Non redit hoc eodem, quo modo præmissum αὐτοὶ, sed ad cives errore deceptos, ut existimarent, nihil judices, causidicos improbos in jure reddendo omnia posse. Redit ergo αὐτοὶ ad sycophantas, αὐτοῖς autem ad τοὺς τούτοις χρωμένους συμβούλοις. eos, qui a consiliis causidicorum nequam regerentur, et ab eorum ore penderent. Vitium utique ingens est hæc in usurpandis vocabulis inconstantia et ambiguitas, unde non potest perplexitas et obscuritas sententiarum non exsistere. [Potest utique αὐτοῖς ad eosdem sycophantas referri, ad quos modo præmissum hoc ipso versu αὐτοὶ refertur. si hi quadruplatores a vobis contemnantur, atque, quantumvis contendant et vociferentur, tamen nihil perficiant, nihil apud vos valeant. *In Access. ad sua Antiph.*] Idem.

ιδ΄. Οὐχ ἥκιστα] Post οὐχ ἥκιστα deesse videtur πιστοῖς. quæ ostenta deorum haud minimum valere solent ad fidem faciendam in ejusmodi causis. Idem.

Τὰ εἰς τοὺς κινδύνους ἥκοντα] Sunt res bellicæ. τὰ ἔξω τῶν κινδύνων civiles. Idem.

Ταῦτα] Scil. τὰ ἀπὸ τῶν θεῶν σημεῖα. cujusmodi sunt tempestates, sortes, exta inauspicata, per quæ aliaque talia, dii aliquem declarant furem aut sicarium, aut proditorem patriæ, aut incestu pollutum, aliasve impurum esse. Idem.

Μίασμα] Ut si pater e filia liberos quæsierit. Idem.

Τοὺς ὁσίως] Malim καὶ τοὺς ὁσίως. Idem.

ἱερὰ μὴ γίνεσθαι τὰ νομιζόμενα. ἐμοὶ τοίνυν ἐν πᾶσι τού-
τοις τὰ ἐναντία ἐγένετο. τοῦτο μὲν γὰρ, ὅσοις συνέπλευσα,
καλλίστοις ἐχρήσαντο πλοῖς· τοῦτο δὲ, ὅπου ἱεροῖς παρέ-
στην, οὐκ ἔστιν ὅπου οὐχὶ κάλλιστα τὰ ἱερὰ ἐγένετο. ἃ
ἐγὼ ἀξιῶ μεγάλα μοι τεκμήρια εἶναι τῆς αἰτίας, ὅτι οὐκ
ἀληθῆ μου οὗτοι κατηγοροῦσι. * * * τούτων μάρτυρες.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

ἐπίσταμαι δὲ καὶ τάδε, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, ὅτι, εἰ μὲν ἐμοῦ
κατεμαρτύρουν οἱ μάρτυρες ὥς τι ἀνόσιον γεγένηται ἐμοῦ
παρόντος ἐν πλοίῳ ἢ ἐν ἱεροῖς, αὐτοῖς γε τούτοις ἰσχυροτά-
τοις ἂν ἐχρῶντο, καὶ πίστιν τῆς αἰτίας ταύτην σαφεστά-
την ἀπέφαινον, τὰ σημεῖα τὰ ἀπὸ τῶν θεῶν· νῦν δὲ τῶν τε
σημείων ἐναντίων τοῖς τούτων λόγοις γιγνομένων, τῶν τε
μαρτύρων ἃ μὲν ἐγὼ λέγω μαρτυρούντων ἀληθῆ εἶναι, ἃ δ᾽
οὗτοι κατηγοροῦσι ψευδῆ, τοῖς [1] μὲν μαρτυροῦσιν ἀπιστεῖν
ὑμᾶς κελεύουσι, τοῖς δὲ λόγοις οὓς αὐτοὶ λέγουσι πιστεύειν
ὑμᾶς χρῆναι φασί. καὶ οἱ μὲν ἄλλοι ἄνθρωποι τοῖς ἔργοις
τοὺς λόγους ἐλέγχουσιν, οὗτοι δὲ τοῖς λόγοις ζητοῦσι τὰ 750
ἔργα ἄπιστα καθιστάναι.

ιέ. Ὅσα μὲν οὖν ἐκ τῶν κατηγορηθέντων μέμνημαι, ὦ
ἄνδρες, ἀπολελόγημαι· οἶμαι δὲ καὶ ὑμῶν ἀποψηφίσασθαι.
ταῦτα γὰρ ἐμέ τε [2] σώζει, καὶ ὑμῖν νόμιμα καὶ εὔορκα γί-
γνεται. κατὰ γὰρ τοὺς νόμους ὠμόσατε δικάσειν· ἐγὼ δὲ
καθ᾽ οὓς μὲν ἀπήχθην, οὐκ ἔνοχός εἰμι τοῖς νόμοις, ὧν δ᾽
ἔχω τὴν αἰτίαν, ἀγών μοι νόμιμος ὑπολείπεται. εἰ δὲ δύο
ἐξ ἑνὸς ἀγῶνος γεγένησθον, οὐκ ἐγὼ αἴτιος, ἀλλ᾽ οἱ κατή-

[1] μὲν ἐμοὶ μαρτ.

[2] σώσει

Πλοῖς] In dat. plur. a πλοῦς. quod equidem sciam, haud usurpatur, sed πλόοις. Idem.

Κατηγοροῦσι τούτων] Π. κατηγοροῦσι. καί μοί εἰσι τούτων μάρτυρες. ἤ, καί μοι ἀνάβητε τούτων μάρτυρες. H. Stephan. Quorum posterius equidem præferam: possit quoque legi: εἰσὶ δέ μοι καὶ τούτων μάρτυρες. Reisk.

Ὥστε ἀνόσιον] Imo vero ὥς τι. quod aliquid factum sit. idem reperio a Scaligero quoque dudum ante me fuisse annotatum. Idem.

Ἐχρῶντο] Scil. adversarii mei. Idem.

ιέ. Καὶ ὑμῶν ἀποψηφίσασθαι] Π. καὶ ὑμᾶς ἡμῶν ἀποψηφίσεσθαι. H. Stephan. Num locus ita sarciendus est: οἶμαι δὲ καὶ ὑμῶν τοῖς πλείστοις ἱκανὰ δόξειν εἰρηκέναι πρὸς τὸ ἐμοῦ ἀποψηφίσασθαι. spero plerosque vestrum esse opinaturos, me satis multa dixisse ad impetrandam a vobis absolutionem. Reisk.

Οὐκ ἔνοχος] Malim τούτοις οὐκ ἔνοχος. quarum legum prætextu in carcerem abductus fui, tanquam κακοῦργος, illis haud teneor. Idem.

γοροι. καίτοι οὐ δήπου οἱ μὲν ἔχθιστοι οἱ ἐμοὶ δύο ἀγῶνας
περὶ ἐμοῦ πεποιήκασιν, ὑμεῖς δὲ οἱ τῶν δικαίων ἴσοι κριταὶ
προκαταγνώσεσθέ μου ἐν τῷδε τῷ λόγῳ τὸν φόνον. μὴ ὑμεῖς
γε, ὦ ἄνδρες· ἀλλὰ δότε τι καὶ τῷ χρόνῳ, μεθ᾽ οὗ ὀρθότατα
εὑρίσκουσιν οἱ τὴν ἀκρίβειαν ζητοῦντες τῶν πραγμάτων.
ἠξίουν μὲν γὰρ ἔγωγε περὶ τῶν τοιούτων, ὦ ἄνδρες, εἶναι τὴν
δίκην κατὰ τοὺς νόμους, κατὰ μέντοι τὸ δίκαιον ὡς πλει-
751 στάκις ἐλέγχεσθαι. τοσούτῳ γὰρ ἂν ἄμεινον ἐγιγνώσκετο·
οἱ γὰρ πολλοὶ ἀγῶνες τῇ μὲν ἀληθείᾳ σύμμαχοί εἰσι, τῇ δὲ
διαβολῇ πολεμιώτατοι. φόνου [1] γὰρ δίκη [2] καὶ μὴ ὀρθῶς
γνωσθεῖσα [3] ἰσχυρότερον τοῦ δικαίου καὶ τοῦ ἀληθοῦς ἐστίν·
ἀνάγκη γὰρ, ἐὰν ὑμεῖς μου καταψηφίσησθε, καὶ μὴ ὄντα
φονέα μηδ᾽ ἔνοχον τῷ ἔργῳ χρῆσθαι τῇ δίκῃ καὶ τῷ νόμῳ·
καὶ οὐδεὶς ἂν τολμήσειεν οὔτε τὴν δίκην τὴν δεδικασμένην
παραβαίνειν, πιστεύσας αὑτῷ ὅτι οὐκ ἔνοχός ἐστιν, [4] οὔτε

[1] γὰρ] * δὲ [2] Deest καί. [3] ἰσχυροτέρα [4] * οὔτ᾽ οὐ ξυνειδὼς

Προκαταγνώσεσθε] Scil. πρὸ τούτου τοῦ χρόνου, τοῦ ὕστερον ἥξοντος, ἐν ᾧ πᾶσα ἡ περὶ τὸν φόνον ἀλήθεια καὶ ζητηθήσεται, καὶ φανερωθήσεται, μᾶλλον ἢ νῦν ἐν ταύτῃ τῇ κακουργίας ἀπολογίᾳ. v. versu 4. IDEM.

Εἶναι τὴν δίκην κατὰ τοὺς νόμους] Opponit orator hoc τῷ ἐλέγχεσθαι πολλάκις, ut rei diversæ. et sunt utique ista diversa. Causa ex legibus, seu juxta processum juris civilis, agitatur, cum crimina, τὰ ἐγκλήματα non commiscentur, sed singula quæque seorsim excutiuntur, ut in hac causa, primum τὸ κακουργίας, tum τὸ φόνου. porro juri civili convenienter causa disceptatur, cum quiescit, postquam semel a judicibus sententia dicta est, neque rursus eadem causa in forum revocatur. Verum κατὰ τὸ δίκαιον seu ex moralitate rei, ut vulgo usurpant, licet eandem causam sæpius etiam pervestigare, atque exagitare, quam per leges non nisi semel licet. Et hoc ait reus paratus ego sum facere, ultroque me offero facturum, ut quicunque rationes innocentiæ meæ me poscat, ei reddam, quotiescunque quisque volet, et in foro, et in privatis congressibus. IDEM.

Ἐγιγνώσκετο] Scil. τὸ ἐμὸν δίκαιον, vel ἡ περὶ τὴν αἰτίαν ἀλήθεια. IDEM.

Χρῆσθαι τῇ δίκῃ καὶ τῷ νόμῳ] Luere, tolerare corpore pœnam a sententia judicum, (quæ est δίκη) et a legibus irrogatam, pœnæ modum imperantibus et judicum sententias gubernantibus. IDEM.

Οὔτ᾽, οὐ ξυνειδὼς] Sic periculo meo dedi, pro vulgari οὔτε ξυνειδὼς. Fateor non sollummodo in loco simili, p. 119. 8. colorem esse vulgatæ lectioni, sed et in hoc, quod in lectione a me ingesta perierit antitheton, quod e vulgata exsistit; et antitheta una cum omnibus sophistis Antiphontem captare constat. Opponi utique inter se *conscium* et *non conscium* par erat. Denique mea lectio si probetur, tantundem dicet posterius colum, atque prius. Hæc hactenus pro vulgari lectione dicta mihi sunto. Sed audiamus quoque ex altera parte, quæ offensiones ei inhærescant. primum, ut sceleris conscius se legis et sententiæ a judicibus dictæ severitati submittat, in eo nil est quod mireris. orator autem docere vult quanta sit legum pœnalium et dicasteriorum causas has tractantium auctoritas, et qui tanti nervi, ut ipsi, qui nullius sceleris sibi sint conscii, tamen, semel condemnati, facere non possint, quominus exsecutioni dictatæ sententiæ se patienter submittant. Deinde, tametsi fatear dictiones, πιστεύων ὅτι οὐκ ἔνοχός ἐστι τῷ ἔργῳ, et οὐ ξυνειδὼς αὑτῷ τοιοῦτον ἔργον εἰργασμένῳ, aut vere tautologas, aut sententias earum tam inter se finitimas esse, ut tautologæ videantur, eidem Antiphonti tamen, qui alias verborum tam parcus est, non est insolitum, ut easdem sententias intra brevissima spatia ingeminet. vide, ut exemplum demonstrem, memoriæ primum occurrens, p. 119, 2. et 5. ubi de spe disputans, cum dixisset τὰ πλείω τοῖς ἀνθρώποις τοῦ βίου ἐν ταῖς ἐλπίσιν ἐστὶ, statim subjicit ὅπερ ἐστὶ μέγιστον ἀνθρώποις τοῦ βίου ἀγαθόν.

ξυνειδὼς αὑτῷ τοιοῦτον ἔργον εἰργασμένῳ μὴ οὐ χρῆσθαι 752
τῷ νόμῳ. ἀνάγκη δὲ τῆς δίκης νικᾶσθαι παρὰ τὸ ἀληθὲς
αὐτοῦ τε τοῦ ἀληθοῦς, ἄλλως τε καὶ ἐὰν μὴ ᾖ ὁ τιμωρή-
σων. αὐτῶν δὲ τούτων ἕνεκα οἵ τε νόμοι καὶ αἱ διωμοσίαι
καὶ τὰ τόμια καὶ αἱ προῤῥήσεις, καὶ τἆλλ᾽ ὁπόσα γίγνεται
τῶν δικῶν ἕνεκα τοῦ φόνου, πολὺ διαφέροντά ἐστιν ἢ καὶ
ἐπὶ τοῖς ἄλλοις, ὅτι καὶ αὐτὰ τὰ πράγματα, περὶ ὧν οἱ 753
140. 1 κίνδυνοι, περὶ πλείστου ἐστὶν ὀρθῶς γιγνώσκεσθαι· ὀρθῶς
μὲν γὰρ γνωσθέντα τιμωρία ἐστὶ τῷ ἀδικηθέντι, φονέα δὲ
τὸν μὴ αἴτιον ψηφισθῆναι ἁμαρτία καὶ ἀσέβειά ἐστιν εἴς τε
τοὺς θεοὺς καὶ εἰς τοὺς νόμους. καὶ οὐκ ἴσον ἐστὶ τόν τε
διώκοντα μὴ ὀρθῶς [1] αἰτιάσασθαι καὶ ὑμᾶς τοὺς δικαστὰς
μὴ ὀρθῶς γνῶναι. ἡ μὲν γὰρ τούτων αἰτίασις οὐκ ἔχει τέλος,
ἀλλ᾽ ἐν ὑμῖν ἐστὶ καὶ τῇ δίκῃ· ὅ τι δ᾽ ἂν ὑμεῖς ἐν αὐτῇ τῇ
δίκῃ μὴ ὀρθῶς γνῶτε, τοῦτο οὐκ ἔστιν ὅποι ἄν τις ἀνενεγκὼν τὴν ἁμαρτίαν ἀπολύσαιτο. πῶς ἂν οὖν ὀρθῶς δικάσητε περὶ αὐτῶν; εἰ τούτους τε ἐάσετε τὸν νομιζόμενον ὅρκον διομοσαμένους κατηγορῆσαι, κἀμὲ περὶ αὐτοῦ τοῦ πρα-

[1] αἰτιᾶσθαι

Adhærescit hoc vitium, supervacanea sine necessitate et cum tædio inculcandi, et contra dictu necessaria dissimulandi, antiquis hoc magis, quo sunt antiquiores. Quicquid hujus rei est, utcunque de mea conjectura arbitri pronuntiabunt, hæc ejus est sententia: οὔτε τολμήσειεν ἄν τις μάχεσθαι πρὸς τὸν νόμον [nam hæc dictio æquipollet Antiphonteæ, μὴ οὐ χρῆσθαι τῷ νόμῳ] διὰ τὸ συνειδέναι ἑαυτῷ, ὅτι οὐκ εἴργασται τοιοῦτόν τι. IDEM.

Τῆς δίκης νικᾶσθαι παρὰ τὸ ἀληθὲς] Ἡ δίκη h. l. est, ut paulo ante quoque erat, ἡ καταδίκη, vel κρίσις τῶν δικαστῶν. tametsi prava et iniqua sit sententia de te a judicibus lata, facere tamen non possis quominus ei cedas, et ab ejus iniquitate prosternaris, invita et violata veritate. Pari modo νικᾶσθαι τοῦ ἀληθοῦς [id est, νικᾶσθαι ἐν λόγῳ τοῦ ἀληθοῦς] vinci ratione, vel respectu veri, est, excludi vero, impedire non posse, quominus id, quod falsum reapse est, verum nihilominus tamen videatur atque habeatur. facere non posse, quo minus tibi verum extorqueatur et eripiatur. cogi per vim, ad agnoscendum aliquid pro vero, tametsi invitus id facias, et verum esse neges. IDEM.

Αἱ προῤῥήσεις] Significatur illud genus denuntiationum, quum necessarius occisi, ille, qui se effusi sanguinis ultorem fert, homicidæ denuntiat, ut caveat ad loca vetita accedere, quo venire homicidis per leges non licet; cum interminatione, si contra fecerit, se facturum, ut ille in carcerem abducatur, et judicio criminali tradatur. v. p. 145, 23. et 29. 146, 8. 147, 8. ed. Steph. IDEM.

Ἐπὶ τοῖς ἄλλοις] Subaudi, sive δικαστηρίοις, sive ἐγκλήμασι. aliis in tribunalibus, ubi nullæ cædium causæ agitantur. aut aliis in criminibus, a crimine cædis diversis. Possit quoque ἐπὶ ταῖς ἄλλαις legi, δίκαις puta. sed bene habere vulgatam, constat e p. 141, pen. ed Steph. ubi locus hic iisdem hisce verbis iteratur. IDEM.

Οἱ κίνδυνοι] Num τοιοῦτοι est interponendum? IDEM.

Οὐκ ἔχει τέλος] Caret effectu. reus cædis ab accusatore factus, nondum peractus, neque dum a judicibus condemnatus, non ideo statim capite plectitur, quod accusatus fuit. sed dum demum accipit accusatio vim, et effectum edit, cum ad eam condemnans judicum accesserit sententia. nam penes judices, et in exsecutione præceptorum juris scripti, continetur finis, exitus, efficacia judicii, ut aut absolvatur, aut puniatur. IDEM.

γματος ἀπολογήσασθαι. πῶς δὲ ἐάσετε; ἐὰν νυνὶ ἀποψη-
754 φίσησθέ μου. διαφεύγω γὰρ οὐδ᾽ οὕτω τὰς ὑμετέρας γνώ-
μας, ἀλλ᾽ ὑμεῖς ἔσεσθε οἱ κἀκεῖ περὶ ἐμοῦ διαψηφιζόμενοι.
καὶ ἀποψηφισαμένοις μὲν ὑμῖν ἐμοῦ νῦν ἔξεστι τότε [1] χρῆ-
σθαι ὅ τι δὴ βούλεσθε, ἀπολογήσασθαι οὐδὲ βουλεύσασθαι
ἔτι περὶ ἐμοῦ ἐγχωρεῖ. καὶ μὴν εἰ δέοι ἁμαρτεῖν [2] ἐπί τῳ,
ἀδίκως ἀπολῦσαι ὁσιώτερον ἂν ἢ τοῦ μὴ δικαίως ἀπολέσαι·
τὸ μὲν γὰρ μόνον ἁμάρτημά ἐστι, τὸ δὲ ἕτερον καὶ ἀσέβημα.
ἐν ᾧ χρὴ πολλὴν πρόνοιαν ἔχειν, μέλλοντας ἀνήκεστον
ἔργον ἐργάζεσθαι. ἐν μὲν γὰρ ἀκεστῷ πράγματι καὶ ὀργῇ
χρησαμένους καὶ διαβολῇ πειθομένους ἔλαττόν ἐστιν ἐξα-
μαρτεῖν· μεταγνοὺς γὰρ ἔτι ἂν ὀρθῶς βουλεύσαιτο· ἐν δὲ
755 τοῖς ἀνηκέστοις πλέον βλάβος τὸ μετανοεῖν καὶ γνῶναι ἐξη-
μαρτηκότας. ἤδη δέ τισιν ὑμῶν καὶ μετεμέλησεν ἀπολωλε-
κόσι. καίτοι οὔπω ὑμῖν τοῖς ἐξαπατηθεῖσι μετεμέλησεν, εἰ
καὶ πάνυ τι χρὴ, τούς γε ἐξαπατῶντας ἀπολωλεκέναι.
ἔπειτα δὲ τὰ μὲν ἀκούσια τῶν ἁμαρτημάτων ἔχει συγγνώ-
μην, τὰ δὲ ἑκούσια οὐκ ἔχει· τὸ μὲν γὰρ ἀκούσιον ἁμάρ-
τημα, ὦ ἄνδρες, τῆς τύχης ἐστὶ, τὸ δὲ ἑκούσιον τῆς γνώμης.
ἑκούσιον δὲ πῶς ἂν εἴη μᾶλλον ἢ εἴ τις, ὧν βουλὴν ποιοῖτο,
ταῦτα παραχρῆμα ἐργάζοιτο; καὶ μὴν τὴν ἴσην γε δύνα-
μιν ἔχει, ὅστις τε ἂν τῇ χειρὶ ἀποκτείνῃ ἀδίκως καὶ ὅστις
τῇ ψήφῳ. εὖ δ᾽ ἴστε ὅτι οὐκ ἄν ποτ᾽ ἦλθον εἰς τὴν πόλιν,
εἴ τι ξυνῄδειν ἐμαυτῷ τοιοῦτον· νῦν δὲ πιστεύων τῷ δικαίῳ,

[1] χρῆσθαι ἔτι· ἃ δὲ βούλεσθε ψηφισαμένοις, οὐδὲ [2] ἐπὶ τῷ δικάζειν τὸ ἀδίκως

Πῶς δ᾽ ἐάσετε] Scil. ἐμὲ περὶ τοῦ πράγματος ἀπολογεῖσθαι. Idem.

Νυνὶ] Nunc enim defendo vel purgo crimen mihi oblatum τῆς κακουργίας, negans, me furem aut latronem esse. Idem.

Κἀκεῖ] Etiam tum, in altero posteriore judicio, cum crimen cædis mihi defendendum erit. p. 116, 7. Idem.

Ἀνηκέστερον] Π. ἀνήκεστον ἔ. ἐ.. ἐν μὲν γὰρ ἀκεστῷ πράγματι. H. Stephan.

Ἔλαττον] Aut adde, aut subaudi certe, sive βλάβος solum, sive ἐς βλάβος. Reisk.

Πλέον βλάβος] Id est, μεῖζον βλάβος, damnum est, vel noxia, insontem morte mulctasse. sed accedit ad hanc noxiam adhuc alia, per quam illa major fit, seu increscit, hæc puta, ut tu agnoscas errorem tuum, ejusque crucieris pœnitentia inutili, cum res facta reprehendi et infecta fieri jam non amplius possit. Idem.

Γνῶναι ἐξημαρτηκότας] Id est, γνῶναι ὅτι ἐξημαρτήκασιν. Idem.

Ἀπολωλεκόσι] Videtur hic deesse τοὺς ἐξαπατήσαντας ἑαυτούς. Idem.

Τοῖς ἐξαπατηθεῖσι] Malim τοῖς abesse. Idem.

Μετεμέλησεν] Adde οὐκ ἀπολωλεκόσιν. vos nondum pœnituit, non pessumdedisse eos, si qui vos decepissent; tametsi vel maxime oportet pessumdare eos certe, si qui judices mendaciis circumveniant. Idem.

Πιστεύων] Π. πιστεύω. ἢ, μετὰ τοῦ πιστεύων δεῖ ὑπακούειν τὸ ἦλθον. H. Stephan. Recte hoc posterius. Possit tamen, id quod equidem præferam, ad ἥκω p. 115, 8. referri et cum eo copulari πιστεύων. ubi oratio longo ambitu interpellata rursus restauratur et continuatur. quapropter interjecta omnia signis parentheseos distinxi. Reisk.

[1] οὗ πλέονος οὐδέν ἐστιν ἄξιον ἀνδρὶ συναγωνίζεσθαι, μηδὲν 756
αὑτῷ συνειδότι ἀνόσιον εἰργασμένῳ μήτ᾽ εἰς [2] τοὺς θεοὺς ἠσε-
βηκότι. ἐν γὰρ τῷ τοιούτῳ ἤδη καὶ τὸ σῶμα ἀπειρηκὸς ἡ
ψυχὴ συνεξέσωσεν, ἐθέλουσα ταλαιπωρεῖν διὰ τὸ μὴ ξυνει-
δέναι ἑαυτῇ. τῷ δὲ ξυνειδότι τοῦτο αὐτὸ πρῶτον πολέμιόν
ἐστιν· ἔτι γὰρ καὶ τοῦ σώματος ἰσχύοντος ἡ ψυχὴ προα-
πολείπει, ἡγουμένη τὴν τιμωρίαν οἱ ἥκειν ταύτην τῶν [3] ἀσε-
βημάτων. ἐγὼ δ᾽ ἐμαυτῷ τοιοῦτον οὐδὲν ξυνειδὼς ἥκω εἰς
ὑμᾶς. τὸ δὲ τοὺς κατηγόρους διαβάλλειν οὐδέν ἐστι θαυμα-
στόν. τούτων γὰρ ἔργον τοῦτο, ὑμῶν δὲ τὸ μὴ πείθεσθαι
τὰ [4] μὴ δίκαια. τοῦτο μὲν γὰρ ἐμοὶ πειθομένοις ὑμῖν μετα- 757
μελῆσαί ἐστι, καὶ τούτου φάρμακον τὸ αὖθις κολάσαι. τοῦ
δὲ τούτοις πειθομένους ἐξεργάσασθαι ἃ οὗτοι βούλονται
οὐκ ἔστιν ἴασις. οὐδὲ χρόνος πολὺς ὁ διαφέρων, ἐν ᾧ ταῦτα
νομίμως πράξεθ᾽ ἃ νῦν ὑμᾶς παρανόμως πείθουσιν οἱ κα-
τήγοροι ψηφίσασθαι. [5] οὔ τοι τῶν ἐπειγομένων ἐστὶ τὰ πρά-
γματα, ἀλλὰ τῶν εὖ βουλευομένων. νῦν μὲν οὖν γνωρισταὶ 758
γίνεσθε τῆς δίκης, τότε δὲ δικασταὶ τῶν μαρτύρων· νῦν μὲν

[1] (οὗ -- ad v. 8. ξυνειδὼς), [2] Deest τούς. [3] ἠσεβηκότων [4] Deest μή. [5] οὔ τι

Οὗ πλέονος etc.] Idem est, ac si dixisset: οὗ οὐδὲν ἄλλο ἐστὶν ἀξιώτερον, καὶ ἐντιμότερον, καὶ περὶ πλείονος ποιητέον ἀνδρὶ πρὸς τὴν συμμαχίαν ἐν τῷ ἀγῶνι. Idem.

Τοῦτο αὐτὸ] Scil. τὸ συνειδέναι ἑαυτῷ ἠδικηκότι ἢ ἠσεβηκότι. Idem.

Προαπολείπει] Num προεπιλείπει? Idem.

Ταύτην] Idem est ac si dixisset: τοῦτο, ὃ πάσχει νῦν, ἥκειν αὐτῷ ὡς τιμωρίαν τῶν ἠσεβημένων. hoc malum, quod nunc patiatur, sibi venire velut pœnam impiorum facinorum a se commissorum. Idem.

Ἠσεβηκότων] Imo vero ἠσεβημένων, scil. ὑφ᾽ ἑαυτοῦ. Idem. Ἀσεβημάτων dedi, partim libris MSS. partim Bekkero obsecundans.

Διαβάλλειν] Scil. ἐμέ. Reisk.

Τὸ μὴ πείθεσθαι τὰ δίκαια] Π. τὸ μὴ πείθεσθαι παρὰ τὰ δίκαια. H. Stephan. Num τὸ μὴ πείθεσθαι τὰ μὴ δίκαια. non pati vos orationibus captiosis impelli ad res iniquas. Vulgata si defendatur, erit dictio τὰ δίκαια reddenda sic: quatenus cum æquo et justo convenit, hactenus non cedere, neque esse in potestate aliena. Vel leg. παρὰ τὰ δίκαια. Reisk.

Τοῦτο μὲν γὰρ] Ergone statuemus τοῦτο μὲν interdum sic projici, tametsi a socio suo τοῦτο δὲ destitutum? An contendemus potius, paulo post versu 12. leg. esse: τοῦτο δὲ τοῦ τούτοις πειθομένους. Idem.

Τοῦ δὲ τούτοις] Sic dedi de meo, pro vulgari τοὺς δὲ τούτοις. cohæret τοῦ cum ἐξεργάσασθαι. hujus autem imprudentiæ medela nulla sit, si vos in horum auctoritate sitis, et, quæ hi præcipiunt, faciatis. Idem.

Χρόνος — διαφέρων] Διαφέρων χρόνος est temporis illud spatium, quod inter propositum animo nunc agitatum et exsecutionem ejus intercedit. haud magnum erit illud intervallum; quod proposito vestro homicidam occidendi intercedet. nam paulo post, ubi veri percussores indagati et reperti fuerint, licebit vobis in sontibus jure merito facere id idem, quod si nunc in me faciatis, ab his adversariis meis inducti, summum nefas commiseritis. Idem.

Οὔτι] Malim οὐχὶ, vel οὔ τοι. nequaquam res, h. e. prospera et sapiens rerum tractatio, est festinantium. Idem.

Τὰ πράγματα] Id est, τὸ κατορθοῦν τὰ πράγματα. Idem.

δοξασταὶ, τότε δὲ κριταὶ τῶν ἀληθῶν. ἀραῖς τῶν δέ τοι
ἐστὶν ἀνδρὸς περὶ θανάτου φεύγοντος τὰ ψευδῆ καταμαρτυ-
ρῆσαι. ἐὰν γὰρ τὸ παραχρῆμα μόνον πείσωσιν ὥστε ἀπο-
759 κτεῖναι, ἅμα τῷ σώματι καὶ ἡ τιμωρία ἀπόλωλεν. οὔτε
γὰρ οἱ φίλοι ἔτι θελήσουσιν ὑπὲρ ἀπολωλότος τιμωρεῖν· ἐὰν
δὲ καὶ βουληθῶσι, τί ἔσται πλέον τῷ γε ἀποθανόντι; νῦν
μὲν οὖν ἀποψηφίσασθέ μου· ἐν δὲ τῇ τοῦ φόνου δίκῃ οὗτοί
τε τὸν νομιζόμενον ὅρκον διομοσάμενοι ἐμοῦ κατηγορήσουσι,
καὶ ὑμεῖς περὶ ἐμοῦ κατὰ τοὺς κειμένους νόμους διαγνώσε-
σθε, καὶ ἐμοὶ οὐδεὶς λόγος [1] ἔσται ἔτι, ἐάν γε [2] πάσχω, ὡς 141.1
παράνομος ἀπωλόμην. ταῦτά τοι δέομαι ὑμῶν, οὔτε τὸ
ὑμέτερον εὐσεβὲς παρεὶς οὔτε ἐμαυτὸν ἀποστερῶν τὸ δί-
760 καιον· ἐν δὲ τῷ ὑμετέρῳ ὅρκῳ καὶ ἡ ἐμὴ σωτηρία ἔνεστι.
πειθόμενοι δὲ τούτων ὅτῳ βούλεσθε, ἀποψηφίσασθέ μου.

[1] Deest ἔσται. [2] πάσχων ὡς * παρανόμως ἀπόλωμαι

Δοξασταὶ] Post δοξασταὶ videtur τῶν ἀδήλων deesse, quod credibile facit subjectum isti oppositum κριταὶ τῶν ἀληθῶν. Idem.

Ἀραῖς τῶν δέ τοι ἐστὶν] Π. ἀράσιμον δέ τοι &c. ἢ, δέ τι &c. H. Stephan. Scribamus: χρηστῶν δέ τοι &c., ut et χρηστοὺς dixisse censeatur per ironiam. *In Diatrib. in Eurip. P. D. Reliq.* Valckenaer. Duo vocabula ἀραῖς τῶν Scaliger in unum ἀπαισίων contrahebat, sententia, aut nulla, aut dura et perplexa. Ecquæ enim hæc sententia erit: *infaustorum autem est*— Mihi probabilius videtur, et literarum vestigiis convenientius: ἆρα ἴστ᾽ [id est, ἴστε] ὦ ἄνδρες, οἷον—num etiam nostis, o viri—? num tenetis? num unquam in mentem vobis venit expendere, quale, quantum facinus sit—? Reisk. Si in hoc ironiam duxeris esse, quid si, ἀρίστων δέ τοι &c. legeris?

Μόνον] Post μόνον videtur ὁρῶντες deesse. si solum præsens spectantes vos permoverint ad pœnam mortis in me decernendam. hoc est, si nulla ducantur ratione futuri temporis, et noxarum ex hac crudelitate postmodum necessario proventurarum, sed solummodo studeant suam sanguinis mei sitim satiare, odiique, quo me prosequuntur, immanitati satisfacere. Idem.

Πείσωσιν ὥστε ἀποκτεῖναι] Integre dixisset sic: πείσωσιν ὑμᾶς, ὥστε ἐμὲ ἀποκτεῖναι. Usurpavit hic Antiphon ista duo vocabula πείσωσιν et ὥστε significatu primigenio. πείθειν enim proprie et stirpitus, ut ita dicam, fune ligatum perducere vel pertrahere aliquo. et ὥστε tantundem est atque πρός. est itaque πείσωσιν ὥστε tantundem atque ἕλξωσι πρὸς τὸ ἀποκτεῖναι. Annotandum hoc, quod multis leviculum et putidum videbitur, ideo duxi, quod ὥστε cum πείθειν copulatum raro inveniatur. Vel possunt verba sic accipi, ac si hunc ad modum structa essent: ἐὰν μόνον ὑμᾶς πείσωσιν ἐμὲ παραχρῆμα ἀποκτεῖναι. si hoc tantummodo perfecerint, ut sua oratione moti, vos me protinus nil cunctati occidatis. Idem.

Σώματι] Scil. τῷ ἐμῷ, ἐὰν φονευθῶ. Idem.

Ἡ τιμωρία] h. l. est vindicta, ultio mei sanguinis. Idem.

Ὑπὲρ ἀπολωλότος] Aut interpone articulum τοῦ, aut subaudi ἀνδρὸς et ad ἀπολωλότος adde tacita mente ἀδίκως. non hic designatur Herodes, sed defensor hujus causæ. quasi si dixisset ὑπὲρ ἐμοῦ ἀπολωλότος. amici mei nil curabunt sanguinem meum ulcisci. Idem.

Πάσχων] Imo vero πάσχω in conjunctivo, *siquidem patiar*, scil. mortis pœnam. h. e. si nempe fiat, ut tum condemner, et extremum supplicium corpore tolerem. Idem.

Τούτων] Horum (quos digito defensor demonstrat hæc dicens), advocatorum meorum; non accusatorum. vel etiam, horum capitum defensionis meæ, quæ pro me dicens hactenus exposui. Idem.

ΑΝΤΙΦΩΝΤΟΣ
ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΧΟΡΕΥΤΟΥ
ΛΟΓΟΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

ΠΟΣΟΙ μέν εἰσιν Ἀθήνησι χορηγοὶ, καὶ τίνος προβάλλονται χάριν, καὶ πόσους τρέφειν ἀναγκάζονται παῖδας, ἐκ τῶν Δημοσθένους ἀκριβῶς ἔγνωμεν λόγων. ὁ μὲν τοίνυν ἐν τοῖς χρόνοις Ἀντιφῶντος τοῦ ῥήτορος χορηγός τις εἶναι λαχὼν τῆς αὐτοῦ φυλῆς Ἐρεχθηΐδος, καὶ προσέτι Κεκροπίδος, τοὺς χορεύειν μέλλοντας ἐπὶ τῆς οἰκίας ἔτρεφε παῖδας. τούτων εἷς εὐφωνίας χάριν
ἔπιε φάρμακον, καὶ πιὼν τέθνηκεν. ὁ οὖν πατὴρ τοῦ τεθνεῶτος παιδὸς κατηγορεῖ τοῦ χορευτοῦ, 761
ὡς αὐτοῦ πεποιηκότος τὸν φόνον. ἀπολογεῖται δὲ ὁ χορευτὴς ἀρνούμενος τὸν φόνον. Ἡ στάσις στοχασμός. ἀδήλου τοῦ ἐγκλήματος ὄντος, σημεῖον φανερὸν ὁ κατήγορος λαμβάνει τὸ ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ χορευτοῦ γυμνάζεσθαι τοὺς παῖδας· ὅπερ ἐστὶν ἀνεύθυνον μὲν, πιθανὸν δ᾽ εἰς ὑποψίαν.

ά. ΗΔΙΣΤΟΝ μὲν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, ἀνθρώπῳ ὄντι μὴ γενέσθαι μηδένα κίνδυνον περὶ τοῦ σώματος, καὶ εὐχόμενος ἄν τις ταῦτα εὔξαιτο· εἰ δ᾽ ἄρα τις καὶ ἀναγκάζοιτο κινδυνεύειν, τοῦτο γοῦν ὑπάρχειν, ὃ μέγιστον ἐγὼ νομίζω ἐν πράγματι τοιούτῳ, αὐτὸν ἑαυτῷ συνειδέναι μηδὲν ἐξημαρτηκότι, ἀλλ᾽, εἴ τις καὶ συμφορὰ [1] γίγνοιτο, ἄνευ κακότητος καὶ αἰσχύνης γίγνεσθαι, καὶ τύχῃ μᾶλλον ἢ ἀδικίᾳ. καὶ τοὺς μὲν νόμους οἳ κεῖνται περὶ τῶν τοιούτων πάντες ἂν ἐπαινέσειαν κάλλιστα νόμων κεῖσθαι καὶ ὁσιώτατα. ὑπάρχει μὲν γὰρ αὐτοῖς ἀρχαιοτάτοις εἶναι ἐν τῇ γῇ ταύτῃ, ἔπειτα τοὺς αὐτοὺς [2] αἰεὶ περὶ τῶν αὐτῶν, ὅπερ μέγιστον σημεῖον νόμων καλῶς κειμένων· ὁ χρόνος γὰρ καὶ ἡ ἐμπειρία

[1] γένοιτο [2] ἀεὶ

ΧΟΡΕΥΤΟΥ] Choreuta est ille munerarius, qui pueros in Liberalibus aliisque ludis publice saltaturos, a saltandi magistro doceri et exerceri, ære suo curabat. Initium orationis hujus cum pæne iisdem verbis jam in superiori oratione XIV. legatur, p. 131, 4. quæ hic vitiosa occurrent, ut supra jam notata, prætermittam. In argumento hujus or. versu 3. dedi, auctore Scaligero, ἐρεχθηΐδος, pro vulgari ἐρεχθίδος. Idem.

Ἐρεχθίδος] Lege Ἐρεχθηΐδος. V. p. 142, v. 17. ed. Steph. Taylor.

ά. Γενέσθαι] Subaudi αὐτῷ. Reisk.

Τοιούτῳ] F. τούτῳ. Taylor.

Ἐπαινέσειαν] Bene si habet, accipi debet pro συναινέσειαν annuant, consentiant. aut pro ἐπαινοῦντες φάσκοιεν. laudantes aiant, h. e. cum aiant, tum una quoque laudent. In superiori loco, p. 131, 4. ed. Steph. ubi hæc sententia pæne iisdem verbis prostat edita, legitur πάντες ἂν ὁμολογήσειαν. Reisk.

762 τὰ μὴ καλῶς ἔχοντα διδάσκει τοὺς ἀνθρώπους. ὥςτ᾽ οὐ δεῖ ἐκ τῶν λόγων τοῦ κατηγοροῦντος ὑμᾶς τοὺς νόμους μαθεῖν, εἰ καλῶς ἔχουσιν ἢ μὴ, ἀλλ᾽ ἐκ τῶν νόμων τοὺς τούτων λόγους, εἰ ὀρθῶς ὑμᾶς καὶ νομίμως διδάσκουσιν ἢ οὔ. ὁ μὲν οὖν ἀγὼν ἐμοὶ μέγιστος τῷ κινδυνεύοντι καὶ διωκομένῳ· ἡγοῦμαι μέντοι γε καὶ ὑμῖν τοῖς δικασταῖς περὶ πολλοῦ εἶναι τὰς φονικὰς [1] δίκας ὀρθῶς διαγιγνώσκειν, μάλιστα μὲν τῶν θεῶν ἕνεκα καὶ τοῦ εὐσεβοῦς, ἔπειτα δὲ καὶ ὑμῶν αὐτῶν. ἔστι μὲν γὰρ περὶ [2] τοῦ τοιούτου αὐτοῦ μία δίκη· αὕτη δὲ μὴ ὀρθῶς καταγνωσθεῖσα ἰσχυροτέρα ἐστὶ τοῦ δικαίου καὶ τοῦ ἀληθοῦς. ἀνάγκη γὰρ, ἐὰν ὑμεῖς καταψηφίσησθε, καὶ μὴ ὄντα φονέα μηδ᾽ ἔνοχον τῷ ἔργῳ χρήσασθαι τῇ δίκῃ [3] καὶ νόμῳ εἴργεσθαι πόλεως, ἱερῶν, θυσιῶν, ἀγώνων, ἅπερ
763 μέγιστα καὶ παλαιότατα τοῖς ἀνθρώποις. τοσαύτην γὰρ ἀνάγκην ὁ νόμος ἔχει, ὥστε καὶ ἄν τις κτείνῃ τινὰ ὧν αὐτὸς κρατεῖ, καὶ μὴ ἔστιν ὁ τιμωρήσων, τὸ νομιζόμενον καὶ

[1] Deest δίκας. [2] Deest τοῦ. [3] καὶ τῷ νόμῳ εἴργ.

Τοῦ κατηγοροῦντος] Aut hic τῶν κατηγορούντων est leg. aut paulo post τοὺς τούτου [non τούτων] λόγους. Idem.

Διδάσκουσιν] Adde τὸ πρᾶγμα, quod supra legitur additum. Idem.

Περὶ τοιούτου αὐτοῦ μία δίκη] Hæc verba p. 139, 35. ed. Steph. non leguntur, ubi leguntur insequentia. Pro αὐτοῦ videtur αὕτη. et tum erit eorum sententia hæc: de re tali et tanta non nisi semel judicatur, hoc ipso judicio. non denuo ad examen revocatur. [Non satis placet neque αὐτοῦ, neque αὕτη, quod ibi suadebam. Quid si magis convenire censeatur πᾶσι. in ejusmodi caussis non est nisi unica reis omnibus proposita defensio. vel ἑκάστοις. quod eodem redit. *In Access. ad sua Antiph.*] Idem.

Καταγνωσθεῖσα] In superiori exemplo est simplex γνωσθεῖσα, quod nescio an præstet. Idem.

Χρήσασθαι] Supra est in præs. χρῆσθαι. Idem.

Εἴργεσθαι] Præpone copulam καί. Si καὶ minus placeat addi, leg. erit χρησάμενον pro χρήσασθαι. Idem.

Ἀγώνων] Exsuli enim cædis causa facto etiam concelebratione ludorum, ad quos Græci omnes coibant, interdicebatur. Nescio quoque an ἀγορᾶς, ἀγώνων sit legendum. Sive forum, quod in Urbe erat, exercendis judiciis et commerciis consecratum, sive fora illa designentur hoc vocabulo, ad quæ finitimi inter se convenire solebant, in limitibus agrorum cuique suorum sita, permutandarum mercium causa. Dices voc. ἀγορᾶς in voc. πόλεως contineri. Recte mones. Verum tamen, hoc si probamus, etiam illis duobus vocabulis, ἱερῶν et θυσιῶν carere poterimus. Ecquis enim est, qui neget fana et sacra partem civitatis esse. Verum πόλις hic est jus civitatis, h. e. jus civem se gerendi et jura civibus competentia usurpandi; quamquam solum urbis et ædificia eo non exclusum imus. Idem.

Παλαιότατα] Latine quidem diceremus, rebus istis nihil hominibus sanctius aut *antiquius* haberi, sive earundem curam hominibus *antiquissimam* esse: sed istius ætatis Græcis hoc sensu non arbitror usitatum παλαιότατα, sed τιμιώτατα, quod, iisdem pæne ductibus literarum constans, non dubitanter Antiphonti restituerem: τὰ τιμιώτατα talia dixere Demosth. p. 176. med. Dionys. Hal. t. ii. p. 171, 34. 311, 35. *In Diatrib. in Eurip. Dr. P. Reliq.* Valckenaer. Antiquissima, h. e. carissima, maxime venerabilia, summi ob antiquitatis reverentiam facienda. Reisk.

Αὐτὸν] Π. αὐτός. H. Stephan.

Καὶ μὴ ἔστιν] Fort. καὶ ᾧ μὴ ἔστιν, *et cui non est.* Reisk.

Τὸ νομιζόμενον] Jus civile usu publico sancitum. Sententia est: servum qui suum occiderit, tametsi nemo futurus sit

τὸ θεῖον δεδιὼς ἁγνεύει τε ἑαυτὸν καὶ ἀφέξεται ὧν εἴρηται 764
ἐν τῷ νόμῳ, ἐλπίζων οὕτως ἂν ἄριστα πράξειν. ἔστι μὲν γὰρ τὰ πλείω τοῖς ἀνθρώποις τοῦ βίου ἐν ταῖς ἐλπίσιν· ἀσεβῶν δὲ καὶ παραβαίνων τὰ εἰς τοὺς θεοὺς καὶ αὐτῆς ἂν τῆς ἐλπίδος, ὅπερ ἐστὶ μέγιστον [1] ἀνθρώποις ἀγαθὸν, αὐτὸς αὑτὸν ἀποστεροίη. καὶ οὐδεὶς ἂν τολμήσειεν [2] οὔτε τὴν δίκην τὴν δεδικασμένην παραβαίνειν, πιστεύσας ὅτι οὐκ ἔνοχός ἐστι τῷ ἔργῳ, οὔτ᾽ αὖ συνειδὼς αὐτὸς αὑτῷ ἔργον εἰργασμένος τοιοῦτον μὴ οὐ χρῆσθαι τῷ νόμῳ· ἀνάγκη δὲ τῆς τε δίκης νικᾶσθαι παρὰ τὸ ἀληθὲς, αὐτοῦ τε τοῦ ἀληθοῦς, κἂν μὴ ὁ τιμωρήσων ᾖ. αὐτῶν δὲ τούτων ἕνεκα οἵ τε νόμοι καὶ αἱ διωμοσίαι καὶ τὰ τόμια καὶ αἱ προῤῥήσεις, καὶ τἄλλ᾽ ὅσα γίνεται τῶν δικῶν τοῦ φόνου ἕνεκα, πολὺ
142. 1 διαφέροντά ἐστιν ἢ ἐπὶ τοῖς ἄλλοις, ὅτι καὶ αὐτὰ τὰ πράγματα, περὶ ὧν οἱ κίνδυνοι, περὶ πλείστου ἐστὶν ὀρθῶς γιγνώσκεσθαι· ὀρθῶς μὲν γὰρ γνωσθέντα τιμωρία ἐστὶν ὑπὲρ τοῦ ἀδικηθέντος, φονέα δὲ τὸν μὴ αἴτιον ψηφισθῆναι ἁμαρτία καὶ ἀσέβεια εἴς τε τοὺς θεοὺς καὶ τοὺς νόμους. καὶ 765
οὐκ ἴσον ἐστὶ τόν τε διώκοντα μὴ ὀρθῶς [3] αἰτιάσασθαι καὶ ὑμᾶς τοὺς δικαστὰς μὴ ὀρθῶς γνῶναι. ἡ μὲν γὰρ τούτου αἰτίασις οὐκ ἔχει [4] νῦν τέλος, ἀλλ᾽ ἐν ὑμῖν ἐστὶ καὶ τῇ δίκῃ· ὅ τι δ᾽ ἂν ὑμεῖς μὴ ὀρθῶς γνῶτε, τοῦτο οὐκ ἔστιν [5] ὅποι ἂν ἀνενεγκών τις τὴν αἰτίαν ἀπολύσαιτο.

ϛʹ. Ἐγὼ δὲ, ὦ ἄνδρες, οὐ τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχω περὶ τῆς ἀπολογίας, ἥνπερ οἱ κατήγοροι περὶ τῆς κατηγορίας. οὗτοι γὰρ τὴν μὲν δίωξιν εὐσεβείας ἕνεκά φασι [6] ποιεῖσθαι καὶ τοῦ δικαίου, τὴν δὲ κατηγορίαν ἅπασαν πεποίηνται

[1] ἀνθρώποις τοῦ βίου ἀγαθὸν [2] οὔτ᾽ ἂν τὴν δ. τ. δεδοκιμασμένην [3] αἰτιᾶσθαι [4] [νῦν] [5] ὅπη [6] πεποιῆσθαι

ejus vindex, tamen, si herus jus divinum humanumque revereatur, abstinebit se iis locis, quorum frequentatione lex homicidis interdicit. Idem.

Ἁγνεύει] Imo vero ἁγνεύσει in futuro, ob insequens ἀφέξεται. de hoc quidem vix supersit dubium; at illud nondum satis intelligo, qui homicida sola abstinentia a locis vetitis ἁγνὸς *purus* fieri possit. Idem.

Δεδοκιμασμένην] Π. Δεδικασμένην. Οὕτω γὰρ ἐν τῷ πρὸ τούτου λόγῳ [p. 139, 38.]. H. Stephan.

Κἂν] Lege e superiori exemplo, ἄλλως τε καὶ ἐάν. Reisk.

Ἐν ὑμῖν ἐστὶ καὶ τῇ δίκῃ] Idem est ac si dixisset, ἀλλὰ τὸ τέλος ἐστὶν ἐν τῇ ὑμετέρᾳ ψήφῳ. Idem.

Ἀνενεγκών τις] Sic dedi e superiori exemplo, pro vulgari ἐνεγκών τις. Idem.

ϛʹ. Εὐσεβείας] Ut Manes peremti placentur ultione de homicida sumenda. τοῦ δικαίου] quo juri humano satis fiat, sancienti jus talionis. Idem.

διαβολῆς ἕνεκα καὶ ἀπάτης· ὅπερ ἀδικώτατόν ἐστι τῶν ἐν ἀνθρώποις. καὶ οὐκ ἐλέγξαντες, εἴ γ' ἀδικῶ, δικαίως με βούλονται τιμωρεῖσθαι· ἀλλὰ διαβάλλοντες, καὶ εἰ μηδὲν ἀδικῶ, ζημιῶσαι καὶ ἐξελάσαι ἐκ τῆς γῆς ταύτης. ἐγὼ δὲ ἀξιῶ πρῶτον μὲν περὶ αὐτοῦ τοῦ πράγματος κρίνεσθαι, καὶ διηγήσασθαι ἐν ὑμῖν τὰ γενόμενα πάντα· ἔπειτα περὶ τῶν
766 ἄλλων ὧν οὗτοι [1] κατηγοροῦσιν, ἐὰν ὑμῖν ἡδομένοις ᾖ, βουλήσομαι ἀπολογήσασθαι. ἡγοῦμαι γάρ μοι τιμὴν καὶ ὠφέλειαν αὐτὰ οἴσειν, τοῖς δὲ κατηγόροις καὶ τοῖς ἐπηρεάζουσιν αἰσχύνην· ἐπεί τοί γε καὶ δεινόν, ὦ ἄνδρες. ἵνα μὲν ἐξῆν αὐτοῖς, εἴ τι ἐγὼ ἠδίκουν τὴν πόλιν ἢ ἐν χορηγίᾳ ἢ ἐν ἄλλοις τισὶν, ἀποφῆνασι καὶ [2] ἐξελέγξασιν ἄνδρα τε ἐχθρὸν τιμωρήσασθαι καὶ τὴν πόλιν ὠφελῆσαι, ἐνταῦθα μὲν οὐδεὶς πώποτε οἷός τε ἐγένετο αὐτῶν οὔτε μικρὸν οὔτε μέγα ἐλέγξαι ἀδικοῦντα τόνδε τὸν ἄνδρα τὸ πλῆθος τὸ ὑμέτερον· ἐν δὲ τούτῳ τῷ ἀγῶνι, φόνου διώκοντες, καὶ τοῦ νόμου οὕτως
767 ἔχοντος, εἰς αὐτὸ τὸ πρᾶγμα κατηγορεῖν, μηχανῶνται ἐπ' ἐμὲ λόγους ψευδεῖς συντιθέντες καὶ διαβάλλοντες τὰ εἰς τὴν πόλιν. καὶ τῇ μὲν πόλει, εἰ μὲν ἀδικεῖται, κατηγορίαν ἀντὶ τιμωρίας ἀπονέμουσιν, αὐτοὶ δέ, ᾧ τὴν πόλιν φασὶν ἀδικεῖσθαι, [3] τούτου ἰδίᾳ ἀξιοῦσι δίκην λαμβάνειν. καίτοι αὗται αἱ κατηγορίαι οὔτε χάριτος ἄξιαι οὔτε πίστεως. οὔτε γὰρ δὴ, οὗ ἡ πόλις ἐλάμβανεν ἂν δίκην εἴ τι ἠδίκητο,

[1] κατηγορήσουσιν [2] ἐλέγξασιν [3] τουτουὶ δὴ ἀξιοῦσι

Τῶν ἀνθρώποις] Π. τῶν ἐν ἀνθρώποις, ἤ, τῶν παρ' ἀνθρώποις. H. STEPHAN. τῶν ἐν ἀνθρώποις. SCALIG.

Κρίνεσθαι] Num, ἀποκρίνεσθαι? REISK.

Κατηγορήσουσιν] Melius κατηγοροῦσιν. TAYLOR.

Ἵνα μὲν ἐξῆν] Foret utique planior oratio, si legeretur εἰ, ἵνα — si, *ubi loci* — ut εἰ cohæret cum οἷός τ' ἐγένετο. Verum tamen videor mihi observasse, post illas dictiones, δεινὸν, aut θαυμαστόν γ' ἂν εἴη, cum deberet εἰ vel ἐὰν sequi, istas particulas omitti; orationem in illis δεινὸν ἂν εἴη, vel θαυμαστὸν ἂν εἴη, et similibus, ex abrupto sisti et inhiberi, et novam incipi sententiam a præmissis velut abscissam, ut in vehementia mirationis, aut stomachi. quare satius fuerit, ut in re dubia, post ὦ ἄνδρες punctum figi. REISK.

Ἀποφῆνασι] Num φῆνασι simplex præstat? IDEM.

Τόνδε τὸν ἄνδρα] Id est, *me*, more tragicorum. IDEM.

Οὕτως ἔχοντος] Id est, οὕτω λέγοντος, vel οὕτως ἀγορεύοντος. v. p. 145, 31. quomodo autem præcipit et edicit lex? Ita nempe, his verbis εἰς αὐτὸ τὸ πρᾶγμα κατηγορεῖν. actorem oportere in tractatione ipsius rei, de qua agitur, manere, ad aliena non evagari. Adversarii autem mei, edicti hujus immemores, accusationi suæ aliena admiscent, eaque falsa, quæ ipsi commenti sunt, de nescio quibus ausis meis in salutem reipublicæ meaque in republica gesta invidiosis criminationibus infamatum eunt. IDEM.

Συντιθέντες] Subaudi αὐτοὶ αὐτοὺς, vel οὓς αὐτοὶ συντιθέασι. IDEM.

Τὰ εἰς τὴν πόλιν] Subaudi aut ἐμὰ ἀδικήματα, aut ἐμοὶ πεπραγμένα. IDEM.

Αὐτοὶ δὲ ᾧ] Malim αὐτοὶ δ' ἐν ᾧ. IDEM.

ἐνταῦθα τὴν κατηγορίαν ποιεῖται, ὥστε χάριτος ἄξιον εἶναι τῇ πόλει· οὔτε, ὅς τις [οὐκ] ἀλλὰ κατηγορεῖ ἢ ἃ διώκει ἐν πράγματι τοιούτῳ, πιστεῦσαι δήπου αὐτῷ ἀξιώτερόν ἐστιν ἢ ἀπιστῆσαι. ἐγὼ δὲ σχεδὸν ἐπίσταμαι τὴν ὑμετέραν γνώμην, ὅτι οὐκ ἂν καταψηφίσησθε οὔτ' ἂν ἀποψηφίσησθε ἑτέρου τινὸς ἕνεκα μᾶλλον ἢ αὐτοῦ τοῦ πράγματος· ταῦτα γὰρ καὶ δίκαια καὶ ὅσια. ἄρξομαι δὲ ἐντεῦθεν.

γ'. Ἐπειδὴ χορηγὸς κατεστάθην εἰς Θαργήλια καὶ ἔλαχον Παντακλέα διδάσκαλον καὶ Κεκροπίδα φυλὴν πρὸς 768
τῇ ἐμαυτοῦ, τουτέστι τῇ Ἐρεχθηΐδι, ἐχορήγουν ὡς ἄριστα ἐδυνάμην καὶ δικαιότατα. καὶ πρῶτον μὲν διδασκαλεῖον, ὃ [1] ἦν ἐπιτηδειότατον τῆς ἐμῆς οἰκίας, κατεσκεύασα, ἐν ᾧπερ καὶ Διονυσίοις [2] ὅτε ἐχορήγουν ἐδίδασκον· ἔπειτα τὸν χορὸν συνέλεξα ὡς ἐδυνάμην ἄριστα, οὔτε ζημιώσας οὐδένα οὔτε ἐνέχυρα βίᾳ φέρων οὔτ' ἀπεχθανόμενος οὐδενί, ἀλλ', ὥσπερ ἂν ἥδιστα καὶ ἐπιτηδειότατα ἀμφοτέροις ἐγίγνετο, ἐγὼ μὲν ἐκέλευον καὶ ἠγούμην, οἱ δ' ἑκόντες καὶ βουλόμενοι 769
ἔπεμπον. [3] ἐπεὶ δὲ ἧκον οἱ παῖδες, πρῶτον μέν μοι ἀσχολία ἦν παρεῖναι καὶ ἐπιμελεῖσθαι· ἐτύγχανε γάρ μοι πράγματα ὄντα πρὸς [4] Ἀριστίωνα καὶ Φιλῖνον, ἃ ἐγὼ περὶ πολλοῦ

[1] Deest ἦν. [2] Deest ὅτε. [3] ἐπειδὴ [4] Ἀρίστωνα

Ποιεῖται] Imo vero ποιοῦνται. ut paulo ante μηχανῶνται. Ejusmodi enim crimina non accusant, quorum pœnas respublica, ut vere læsa, merito sumeret. cujusmodi crimina si accusarentur, deberet utique resp. accusatoribus gratiam, utpote per quos solos stetisset, ut respublica injuriarum acceptarum pœnas a reis repeteret. IDEM.

Οὐκ ἄλλα] Dele οὐκ. TAYLOR. Particulam infitiantem, quæ delenda est, ut sententiæ repugnans, uncis inclusi. REISK. F. leg. ὁστισοῦν.

Οὔτ' ἂν ἀποψηφίσησθε] Malim οὔτ' αὖ ἀποψηφ. REISK.

γ'. Ἐπειδὴ χορηγὸς —] Vid. Meurs. Græc. Fer. l. iv. p. 148. v. Θαργήλια.

Ἐρεχθίδι] Π. Ἐρεχθηΐδι. Οὕτως ὀλίγῳ ὕστερον Ἐρεχθηΐδος. H. STEPHAN.

Τοῦτ' ἐστὶ τῇ Ἐρεχθηΐδι] Auctoris ipsius, an scholiastæ sint hæc quatuor vocabula, in dubio relinquam. REISK.

Ἐν ᾧπερ καὶ] Cohæret cum ἐδίδασκον τὸν χορόν. ubi etiam jam antea chorum puerilem erudiendum curaveram. IDEM.

Καὶ Διονυσίοις] Interpone ὅτε. TAYLOR.

Ἐχορήγουν] Aut χορηγῶν leg. videtur, aut ὅτε Διον. ἐχορήγουν. cum choregi partes in Liberalibus agerem. Aut denique leg. κατασκευάσας. REISK.

Φέρων] Imo vero ἀφαιρῶν. nemini pignora per vim eripiens. nam ἐνέχυρα φέρειν est pignora afferre. quod ab hujus loci sententia est alienum. IDEM.

Ἀμφοτέροις] Mihique, parentibusque liberorum saltare docendorum. IDEM.

Ἐκέλευον] Scil. πέμπειν τοὺς παῖδας πρὸς ἐμὲ, χάριν τοῦ διδάσκεσθαι. IDEM.

Ἡγούμην] Num ὑφηγούμην, aut ἐξηγούμην. An veteres, Antiphontei ævi homines, simplici hoc verbo utebantur pro composito. quicquid ejus est, sententia verbi hæc est: præcipiebam, quo loci liberi mittendi essent, quo tempore, et quo cum apparatu. IDEM.

Περὶ πολλοῦ ἐποιούμην] Cohæret cum ἀποδεῖξαι. permagni faciebam, multumque mea referebat, senatum populumque Atheniensem de rebus Aristionis atque Philini vera diligenterque a me doceri, qui me id facturum promisissem. IDEM.

ἐποιούμην, [1]ἐπειδήπερ εἰσήγγειλα, ὀρθῶς καὶ δικαίως
ἀποδεῖξαι τῇ βουλῇ καὶ τοῖς ἄλλοις Ἀθηναίοις. ἐγὼ μὲν
οὖν τούτοις προσεῖχον τὸν νοῦν· κατέστησα δὲ ἐπιμελεῖσθαι,
εἴ τι δέοι τῷ χορῷ, Φανόστρατον, δημότην μὲν τουτωνὶ τῶν
διωκόντων, κηδεστὴν δ' ἐμαυτοῦ, ᾧ ἐγὼ δέδωκα τὴν θυγα-
τέρα, καὶ ἠξίουν αὐτὸν ἄριστα ἐπιμελεῖσθαι· ἔτι δὲ πρὸς
τούτῳ δύο ἄνδρας, τὸν μὲν Ἐρεχθηΐδος Ἀμυνίαν, ὃν αὐτοὶ οἱ
φυλέται ἐψηφίσαντο συλλέγειν καὶ ἐπιμελεῖσθαι τῆς φυλῆς 143.1
ἑκάστοτε, δοκοῦντα χρηστὸν εἶναι, τὸν δ' ἕτερον τῆς Κε-
κροπίδος, ὅσπερ ἑκάστοτε εἴωθε ταύτην τὴν φυλὴν συλλέ-
770 γειν· ἔτι δὲ τέταρτον Φίλιππον, ᾧ προσετέτακτο ὠνεῖσθαι
καὶ ἀναλίσκειν [2]εἴ τι φράζοι ὁ διδάσκαλος ἢ ἄλλος τις τού-
των, ὅπως ἄριστα χορηγοῖντο οἱ παῖδες καὶ μηδενὸς ἐνδεεῖς
εἶεν διὰ τὴν ἐμὴν ἀσχολίαν. [3]καθειστήκει μὲν ἡ χορηγία
οὕτω. καὶ τούτων εἴ τι ψεύδομαι προφάσεως ἕνεκα, ἔξεστι
τῷ κατηγόρῳ [4]ἐξελέγξαι ἐν τῷ ὑστέρῳ λόγῳ ὅ τι ἂν βού-
ληται εἰπεῖν, [5]ἐπεί τοι οὕτως ἔχει, ὦ ἄνδρες· πολλοὶ τῶν
περιεστώτων τούτων τὰ μὲν πράγματα ταῦτα πάντα
771 ἀκριβῶς ἐπίστανται, καὶ τοῦ ὁρκωτοῦ ἀκούουσι, καὶ ἐμοὶ
προσέχουσι τὸν νοῦν ἅττα ἐγὼ [6]ἀποκρίνομαι· οἷς ἐγὼ ἐβου-

[1] ἐπειδὴ παρήγγειλα [2] ὅ,τι [3] καθεστήκει [4] ἐλέγξαι [5] ἐπεὶ τοιούτως [6] * ἀποκρίνωμαι

Ἐψηφίσαντο συλλέγειν] Scil. τοὺς παῖδας τοὺς διδαχθησομένους. paulo post dicit eodem sensu συλλέγειν τὴν φυλὴν, id est, τοὺς παῖδας τῆς φυλῆς. Idem.

Τέταρτον] Π. τρίτον. H. Stephan. τέταρτον bene habet. Verum lapsus ille est in calculando. quatuor utique chori inspectores enumerat Antipho, quorum primus est gener defensoris, Phanostratus, secundus Amynias e tribu Erechtheide, tertius e tribu Cecropide, cujus viri nomen reticetur, quartus denique hic Philippus. Possit quoque quintus addi e p. 121. 9. Pantacles, verum is magister chori erat, non inspector, h. e. Pantacles hoc unum agebat, ut pueros puellasque saltare doceret. reliqui operam dabant, ut docendis præsto essent omnia necessaria. Reisk.

Τις τούτων] Τις designat Phanostratum et Amyniam et tertium, cujus nomen reticetur. Idem.

Χορηγοῖντο] Sic emendarunt Scaliger et Stephanus Aldinæ vitium χορηγοῦντο. quo instruerentur pueri vestibus, ornatuque et apparatu reliquo. Idem.

Μὲν ἡ χορηγ.] Adde οὖν. Idem.

Ἐπίστανται] Causam allegat, cur probabile debeat esse, vera se dicere, minus probabile, se mentiri. Circumstant enim hoc judicium multi, qui rem omnem probe tenent. Apud hos ego existimationem viri honesti, sanctique et religiosi tueri modis omnibus contendo. Verendum itaque sit, ne, si mentiar, his, qui facile et statim fraudem sint agnituri, ut rei gestæ conscii, improbus et sceleratus, et religionis contemptor, jurisque jurandi violator videar. id quod modis omnibus præcavebo. Idem.

Τοῦ ὁρκωτοῦ ἀκούουσι] Junge quæ male disjuncta [ὅρκω τοῦ] sunt et lege ὁρκωτοῦ. Est enim ὁρκωτὴς ille qui ad jusjurandum adigit, et ea voce usus est Xenoph. Hellen. [vi. 5. 3.] Palmer. Audiunt et scribam verba mihi meisque testibus præeuntem juris jurandi a nobis dicendi, et nos illa verba recitantes istumque ducem sequentes. id est, audiunt nos jurantes. Reisk.

λόμην ἂν δοκεῖν αὐτός τε εὔορκος εἶναι, καὶ ὑμᾶς τἀληθῆ
λέγων πεῖσαι ἀποψηφίσασθαί μου. πρῶτον μὲν οὖν ἀπο-
δείξω ὑμῖν, ὅτι οὔτ' ἐκέλευσα τὸν παῖδα πιεῖν τὸ φάρμακον
οὔτ' ἠνάγκασα οὔτ' [1]ἔδωκα οὔτε παρῆν ὅτ' ἔπιεν. καὶ οὐ
τούτου ἕνεκα ταῦτα σφόδρα λέγω, ὡς ἐμαυτὸν ἔξω αἰτίας
καταστήσω, ἕτερον δέ τινα εἰς αἰτίαν ἀγάγω· οὐ δῆτα
ἔγωγε· πλήν γε τῆς τύχης, ἥπερ, οἶμαι, καὶ ἄλλοις πολ-
λοῖς ἀνθρώπων αἰτία ἐστὶν ἀποθανεῖν· ἣν οὔτ' ἂν ἐγὼ οὔτ'
ἄλλος οὐδεὶς οἷός τ' ἂν εἴη ἀποστρέψαι μὴ οὐ γενέσθαι ἥν-
τινα δεῖ ἑκάστῳ.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ. 772

δ'. Μεμαρτύρηται μὲν οὖν, ὦ ἄνδρες, περὶ τοῦ πράγμα-
τος ἃ ἐγὼ ὑμῖν ὑπεσχόμην· ἐξ αὐτῶν δὲ τούτων χρὴ σκο-
πεῖν ἅ τε οὗτοι διωμόσαντο καὶ ἃ ἐγὼ, πότεροι ἀληθέστερα
καὶ εὐορκότερα. διωμόσαντο [2]δὲ οὗτοι μὲν ἀποκτεῖναί με
Διόδοτον βουλεύσαντα [3]τὸν θάνατον, ἐγὼ δὲ μὴ ἀποκτεῖ-
ναι, μήτε χειρὶ [4]ἀράμενος μήτε βουλεύσας. αἰτιῶνται δὲ
οὗτοι μὲν ἐκ τούτων, ὡς οὗτος κελεύσειε πιεῖν τὸν παῖδα τὸ
φάρμακον ἢ ἠνάγκασεν ἢ ἔδωκεν· ἐγὼ δὲ ἐξ αὐτῶν τούτων
ὧν αἰτιῶνται οὗτοι ἀποφανῶ, ὅτι οὐκ ἔνοχός εἰμι. οὔτε γὰρ
ἐκέλευσα οὔτ' ἔδωκα οὔτ' ἠνάγκασα· καὶ ἔτι προστίθημι
αὐτοῖς, ὅτι οὐ παρεγενόμην πίνοντι. καὶ εἰ φασὶν ἀδικεῖν 773
[5]εἴ τις ἐκέλευσεν, ἐγὼ οὐκ ἀδικῶ· οὐ γὰρ ἐκέλευσα. καὶ
εἰ φασὶν ἀδικεῖν εἴ τις ἠνάγκασεν, ἐγὼ οὐκ ἀδικῶ· οὐ γὰρ
ἠνάγκασα. καὶ εἰ τὸν δόντα τὸ φάρμακον φασὶν αἴτιον εἶ-
ναι, ἐγὼ οὐκ αἴτιος· οὐ γὰρ ἔδωκα. αἰτιάσασθαι μὲν οὖν
καὶ καταψεύσασθαι ἔξεστι τῷ βουλομένῳ· αὐτὸς γὰρ ἕκα-

[1] ἔδωκα καὶ οὔτε [2] δὲ] γὰρ [3] τὸν] αὐτῷ [4] ἀράμενον μήτε βουλεῦσαι [5] Desunt εἴ τις - - - ἀδικεῖν.

Ἔδωκα, καὶ οὔτε] Dele mediam vocem, ut e fine primæ perperam iteratam. Aut lege καὶ οὐδέ. Idem.

Σφόδρα] Num οὕτω σφόδρα. tanta cum contentione. aut adde διατεινόμενος. Idem.

Πλήν γε τῆς τύχης] Potest hoc referri, sive ad ἕνεκα præmissum, ut sit sententia, ἀλλὰ ταῦτα λέγω ἕνεκα τῆς τύχης. hæc eo dico, quo vim fortunæ demonstrem, quanta sit. sive potius ad ἕτερον, in alium quempiam culpam conferam, præterquam in fortunam. Idem.

δ'. Οὗτοι] Adversarii mei. Idem.

Πότεροι] Subaudi διωμόσαντο sive e præmissis, sive ex insequentibus. Idem.

Διόδοτον] Puer est veneno interemtus, cujus homicidii causa hic agitur. Idem.

Βουλεύσαντι] Π. βουλεύσαντα. H. Stephan.

Ἐγὼ δὲ] Scil. διωμοσάμην. Reisk.

Οὗτος κελεύσειε] Phanostratus, gener meus. Idem.

στος [1] τούτου κρατεῖ. γενέσθαι μέντοι τὰ μὴ γενόμενα, καὶ ἀδικεῖν τὸν μὴ ἀδικοῦντα, οὐκ ἐν τοῖς τούτων λόγοις ἡγοῦμαι εἶναι, ἀλλ᾽ ἐν τῷ δικαίῳ καὶ ἐν τῷ ἀληθεῖ. ὁπόσα μὲν γὰρ λάθρα πράττεται καὶ ἐπὶ θανάτῳ βουλευθέντα, ὧν μή εἰσι μάρτυρες, ἀνάγκη περὶ τῶν τοιούτων ἐξ αὐτῶν τῶν λόγων τῶν [2] τε τοῦ κατηγόρου καὶ τοῦ ἀποκρινομένου τὴν διάγνωσιν ποιεῖσθαι καὶ θηρεύειν καὶ ἐπὶ σμικρὸν ὑπονοεῖν τὰ λεγόμενα, καὶ εἰκάζοντας μᾶλλον ἢ σάφα εἰδότας ψηφίζεσθαι περὶ τῶν πραγμάτων· ὅπου δὲ πρῶτον μὲν αὐτοὶ οἱ κατήγοροι ὁμολογοῦσι μὴ ἐκ προνοίας μηδ᾽ ἐκ παρασκευῆς
774 γενέσθαι τὸν θάνατον τῷ παιδὶ, ἔπειτα τὰ πραχθέντα φανερῶς ἅπαντα πραχθῆναι καὶ ἐναντίον μαρτύρων πολλῶν, καὶ ἀνδρῶν καὶ παίδων, καὶ ἐλευθέρων καὶ δούλων, ἐξ ὧνπερ καὶ, [3] εἴ τίς τι ἠδίκηκε, φανερώτατος ἂν εἴη, καὶ, εἴ τις μὴ ἀδικοῦντα αἰτιῷτο, μάλιστα ἐξελέγχοιτο.

ε΄. Ἄξιον δ᾽ ἐνθυμηθῆναι, ὦ ἄνδρες, ἀμφότερα καὶ τῆς γνώμης τῶν ἀντιδίκων καὶ οἵῳ τρόπῳ ἔρχονται ἐπὶ τὰ πράγματα. ἐξ ἀρχῆς γὰρ οὐδὲν ὁμοίως οὗτοί τε πρὸς ἐμὲ πράττουσι καὶ ἐγὼ πρὸς τούτους. ἔλεξε μὲν γὰρ Φιλοκράτης οὑτοσὶ ἀναβὰς εἰς τὴν ἡλιακὴν τὴν τῶν θεσμοθετῶν,

[1] τοῦτο [2] Deest τε. [3] εἴ τις ἠδίκησε

Τοῦτο κρατεῖ] Imo vero τούτου κρατεῖ. unusquisque hoc in potestate habet. IDEM.

Ἐν τῷ δικαίῳ καὶ ἀληθεῖ] Id est, ἐν τῇ ἀληθείᾳ τῇ δικαίως [vel ὑπὸ δικαίων ἀνθρώπων] κριθείσῃ. vel ἐν τῇ δικαίᾳ κρίσει τῆς ἀληθείας. [Absurda et repugnans dictio, ut facta fiant ea, quæ nunquam facta sint, esse penes æquum et verum. Nulla est in natura rerum vis, quæ id efficere valeat. Orator perplexa oratione adumbravit magis, quam expressit, veram sententiam, quæ hæc est: ut vere facta sint ea, quæ negentur esse, et ut vere sons is sit, qui se verbis insontem gerat, id non a cujusquam prædicatione, sed ab æquitate et veritatis evidentia doceri. *In Access. ad sua Antiph.*] IDEM.

Ὅπου δὲ] Deest huic periodo posterius membrum, seu apodosis. prius enim, seu protasis, finitur in illis μάλιστα ἐξελέγχοιτο. membri deficientis hæc ferme fuerit sententia: ἐνταῦθα ῥᾴδιον ἀκριβῶς διαγνῶναι καὶ ψηφίζεσθαι. vel, ἐνταῦθα οὐκέτι δεῖ εἰκάζοντας, ἀλλὰ καὶ μάλα σαφῶς ἔξεστι ψηφίζεσθαι. IDEM.

Μὴ ἐκ προνοίας] Atqui paulo ante, p. 123. 15. dixerat accusatores juratos asseverasse, Diodotum a reo peremtum esse nece præmeditata. Quomodo istæc repugnantia his inter se conciliabimus? IDEM.

Τὰ πραχθέντα] Subaudiri possit e præmissis ὁμολογοῦσι, ut τὰ πραχθέντα sint accusativi: verum videntur hi potius nominativi esse. quod si verum est, deerit φαίνεται. IDEM.

ε΄. Τῆς γνώμης] Imo vero τὴν γνώμην, aut aliquid deest. e. c. τὸ σκολιὸν vel τὸ ἄτοπον τῆς γνώμης. IDEM.

Φιλοκράτης] Philocrates hic frater erat pueri veneno sublati. IDEM.

Ἡλιακὴν] F. Ἡλιαίαν. TAYLOR. Miror insolentiam vocabuli, quod quamquam non intelligo, tamen non damnabo, sed ut in re ancipiti et non satis perspecta, amplius pronuntiabo. Bene si habet, tandem significabit, atque ἡλίασις, id est, ἀθροισμὸς καὶ σύνοδος, locus, ubi convenitur, congressus, conventus, verbo curia. Solaria talia ædificia fuisse medio ævo appellata, item basilicas, notum est: verum neutrum horum ævo Antiphonteo convenit. REISK.

τῇ ἡμέρᾳ ᾗ ὁ παῖς ἐξεφέρετο, ὅτι ἀδελφὸν αὐτοῦ ἀποκτείναιμι ἐγὼ ἐν τῷ χορῷ, φάρμακον ἀναγκάσας πιεῖν. ἐπειδὴ [1] δὲ οὗτος ταῦτ᾽ ἔλεγεν, ἀναβὰς ἐγὼ εἰς τὸ δικαστήριον τοῖς 775
αὐτοῖς δικασταῖς ἔλεξα, ὅτι τὸν μὲν νόμον οὐ δίκαιον οὐ προκαθῆσθαι εἰ Φιλοκράτης κατηγορῶν καὶ διαβάλλων εἰς τὸ δικαστήριον, μελλόντων ἔσεσθαί μοι ἀγώνων πρὸς Ἀριστίωνα καὶ Φιλῖνον αὔριον τῇ [2] ἔνῃ, ὧνπερ ἕνεκα τοὺς λό-
144.1 γους τούτους λέγει· ἃ μέντοι αἰτιῷτο καὶ διαβάλλοι, ῥᾳδίως ἐξελεγχθήσοιτο ψευδόμενος. εἰσὶ γὰρ οἱ συνειδότες πολλοὶ, καὶ ἐλεύθεροι καὶ δοῦλοι, καὶ νεώτεροι [3] καὶ πρεσβύτεροι, σύμπαντες πλείους ἢ πεντήκοντα, οἳ τούς τε λόγους 776
τοὺς λεχθέντας περὶ τῆς πόσεως τοῦ φαρμάκου καὶ τὰ πραχθέντα καὶ τὰ λεγόμενα πάντα ἠπίσταντο. καὶ εἶπόν τε ταῦτα ἐν τῷ δικαστηρίῳ, καὶ προὐκαλούμην αὐτὸν εὐθὺς τότε, καὶ αὖθις τῇ ὑστεραίᾳ ἐν τοῖς αὐτοῖς δικασταῖς, καὶ ἰέναι ἐκέλευον λαβόντα μάρτυρας ὁπόσους βούλοιτο ἐπὶ τοὺς παραγενομένους, λέγων [4] αὐτῷ ὀνόματι ἕκαστον, τού-

[1] Deest δέ. [2] ἔνῃ [3] Desunt καὶ πρεσβύτεροι. [4] * αὐτῶν ὀνομαστὶ

Ἐν τῷ χορῷ] In cœtu puerorum, qui convenissent, quo saltare discerent. IDEM.

Ἐπειδὴ οὗτος] Interpone aut δ᾽ aut οὖν. voc. οὗτος designatur Philocrates. IDEM.

Τοῖς αὐτοῖς δικασταῖς] Ad quos Philocrates me ista criminatione infamaverat. IDEM.

Τὸν μὲν νόμον] Ex hoc male sano et exulcerato loco nihil nunc quidem efficio melius, quam istud: τὸ μὲν ὅλον, οὐ δίκαιον, οὐδὲ προσῆκον ποιεῖ Φιλ. universe, non ex æquo, neque civiliter atque honeste Philocratem agere, qui me tum calumniis impetat, cum certamen mihi postero die instet —. IDEM.

Αὔριον τῇ ἔνῃ] Detrahe alterum v. TAYLOR. Imo vero αὔριον καὶ τῇ ἔνῃ. *in crastinum diem, atque postcrastinum*, h. e. diem tertium. Harpocr. v. καὶ εἰς ἔνην, τὸ εἰς τρίτην λέγουσι. videtur hic defensor, quomodocunque fuit appellatus, id enim ignoramus, altero die Aristonem, vel Aristionem, altero Philinum accusare voluisse, duabus singularibus actionibus. id quod etiam e p. 130. 6. paret. REISK.

Ὧνπερ ἕνεκα] Quorum in favorem et gratiam, ut eos hac interpellatione forensis actionis e discrimine eriperet, quod ipsis ab hoc defensore imminebat. IDEM.

Δοῦλοι] Π. δοῦλοι, καὶ πρεσβύτεροι, καὶ νεώτ. H. STEPHAN. Post δοῦλοι deesse καὶ πρεσβύτεροι recte admonuit Stephanus. REISK.

Σύμπαντες] Lege οἱ σύμπαντες. IDEM.

Τὰ λεγόμενα] Quid hoc sibi velit, post illa modo præmissa τοὺς λόγους τοὺς λεχθέντας, non video. Aut ergo delenda sunt illa tria vocabula, καὶ τὰ λεγόμενα, aut loco postremi legendum γενόμενα. differunt autem τὰ πραχθέντα et τὰ γενόμενα quodammodo. Illa sunt ea, quæ de industria, certo consilio geruntur, hæc quæ fortuito eveniunt. v. p. 126. 3. IDEM.

Λέγων αὐτῷ ὀνόματι ἕκαστον τούτοις, ἐρωτᾷν ἐλέγχειν] Π. λέγων αὐτῷ, ὀνόματι ἕκαστον, τούτους ἐρωτᾷν, ἐλέγχειν. H. STEPHAN. Emendavi, λέγων αὐτῶν ὀνομαστὶ ἕκαστον, τούτους ἐρωτᾷν, ἐλέγχειν. Cohæret λέγων cum ἐκέλευον; cum quo eodem etiam asyndetum τούτους ἐρωτᾷν [pro καὶ τούτους ἐρ.] cohæret. hortabar eum, ut, una cum comitibus quam plurimis, qui testes ipsi forent, adiret ad eos, qui funesto illi evento interfuissent, quorum ei cujusque nomen edebam. Hos ut interrogaret et argueret, hortabar. [Asyndeton hoc sit, an hi infinitivi ἐρωτᾷν, ἐλέγχειν, arcte sint cum προὐκαλούμην versu 14. copulandi, sic, ut interjecta pro insertis habeantur, ad hunc modum (καὶ ἰέναι ἐκέλευον — ἕκαστον) τούτους ἐρωτᾷν, ἐλέγχειν, [scil. προὐκαλούμην] id in medio relinquam. *In Access. ad sua Antiph.*] REISK.

τους ἐρωτᾷν [1]καὶ ἐλέγχειν, τοὺς μὲν ἐλευθέρους ὡς χρὴ τοὺς
ἐλευθέρους, οἳ σφῶν ἕνεκα καὶ τοῦ δικαίου ἔφραζον ἂν τἀ-
777 ληθῆ καὶ τὰ γενόμενα, τοὺς δὲ δούλους, εἰ μὲν αὐτῷ ἐρω-
τῶντι τἀληθῆ δοκοῖεν λέγειν, εἰ δὲ μή, [2]ἕτοιμος εἴην διδόναι
βασανίζειν [3]τούς τε ἐμαυτοῦ πάντας, καὶ εἴ τινας τῶν
ἀλλοτρίων κελεύοι, ὡμολόγουν πείσας τὸν δεσπότην παρα-
δώσειν αὐτῷ βασανίζειν τρόπῳ ὁποίῳ βούλοιτο. καὶ ταῦτα
778 ἐμοῦ προκαλουμένου καὶ λέγοντος ἐν τῷ δικαστηρίῳ, οὗ
καὶ αὐτοὶ οἱ δικασταὶ καὶ ἕτεροι ἰδιῶται πολλοὶ μάρτυρες
παρῆσαν, οὔτε τότε παραχρῆμα οὔτε ὕστερον ἐν [4]παντὶ τῷ
χρόνῳ οὐδεπώποτε ἠθέλησαν ἐλθεῖν ἐπὶ τοῦτο τὸ δίκαιον, εὖ
εἰδότες ὅτι οὐκ ἂν τούτοις κατ' ἐμοῦ ἔλεγχος ἐγίνετο οὗτος,
ἀλλ' ἐμοὶ κατὰ τούτων ὅτι οὐδὲν δίκαιον οὐδ' ἀληθὲς ᾐτιῶντο.

ϛ'. Ἐπίστασθε δέ, ὦ ἄνδρες, ὅτι αἱ ἀνάγκαι αὗται ἰσχυρόταται καὶ μέγισταί εἰσι τῶν ἐν ἀνθρώποις, καὶ ἔλεγχοι ἐκ τούτων σαφέστατοι καὶ πιστότατοι περὶ τοῦ δικαίου, ὅπου εἶεν ἐλεύθεροι μὲν πολλοὶ οἱ συνειδότες, εἶεν δὲ δοῦλοι· καὶ ἐξείη μὲν τοὺς ἐλευθέρους ὅρκοις καὶ πίστεσιν ἀναγκάζειν, ἃ τοῖς ἐλευθέροις μέγιστα καὶ περὶ πλείστου ἐστίν, ἐξείη δὲ τοὺς δούλους ἑτέραις ἀνάγκαις, ὑφ' ὧν καὶ

[1] Deest *καί*. [2] *ἕτοιμοι σταῖεν* [3] Desunt *τούς τε - - - - βασανίζειν*. [4] *παντὶ χρόνῳ οὐδέποτε*

Σφῶν ἕνεκα] Videtur *αὐτῶν* interponendum esse. quorum quisque suimet ipsius causa ultro verum esset dicturus, quo et viri honesti, veritati studentis, famam tueretur, et se a communione sceleris purgaret, et insontem in crimen immeritum adduci ne pateretur, neque committeret, pertinacia silentii sui, ut duris et civi bono indecoris modis ad confessionem veri adigeretur ipse. Idem.

Τοῦ δικαίου] Quoniam vera, quacunque in re, dicere jus et fas est, etiamsi tu pro tua virili parte ex illa tua veracitate neque emolumentum, neque damnum ullum privatum referas. Idem.

Λέγειν] Post λέγειν, deficit, Atticorum more omissum, a lectore quoque tacita ipsius cogitatione subjiciendum, *τότε αὐτοὺς ἐᾶν, καὶ μὴ βασανίζειν*. Idem.

Ἕτοιμοι σταῖεν] L. *ἕτοιμος εἴην*. v. p. 127. 7. Taylor. Non videtur mihi quidem hic aliquid deesse. nota enim est hæc illorum vetustiorum Atticorum in loquendo brevitas et verborum parsimonia; notus item est, exemplisque possit approbari quamplurimis hic eorundem mos, repente ab infinitivo ad optativum transeundi. Verum ipse quisque lector tacita mente h. l. subjiciet de suo, *καὶ ἔλεγον αὐτῷ, ὅτι ἕτοιμοι σταῖεν*. et præterea auctor ei [Philocrati] ego eram de hoc, illos, qui rei gestæ interfuissent, ad quos ego scil. eum ablegabam, paratos stare ad tradendum mancipia, quemque sua, ad veri per tormenta quæsitionem. Reisk.

Ἐν παντὶ] Interpone aut præpone articulum *τῷ*. Idem.

ϛ'. Εἶεν δὲ δοῦλοι] Malim *εἶεν δὲ καὶ δοῦλοι*. Idem.

Ὅρκοις καὶ πίστεσιν] Differunt ergo hæc secum. Antehac equidem promiscue usurpari opinatus eram. Qui ergo differunt? Num *πίστις* est (nam de *ὅρκῳ*, re nota, nil attinet commemorare) affirmatio, aut infitiatio rei gestæ, aut sponsio faciendæ, simplex, sine formula jurandi, h. e. sine obtestatione deorum, et sine diris, tantundem auctoritate valens in foro, atque jusjurandum ipsum. Idem.

Ἀνάγκαις] Post *ἀνάγκαις* aut subaudiendum est e præmissis *ἀναγκάζειν*, aut deest verbum *καταλαμβάνειν*, aut simile quodpiam aliud. Idem.

ἢν μέλλωσιν ἀποθανεῖσθαι κατειπόντες, ὅμως ἀναγκάζον-
ται τἀληθῆ λέγειν. ἡ γὰρ παροῦσα [1]ἀνάγκη ἑκάστῳ ἰσχυ-
ροτέρα ἐστὶ τῆς μελλούσης ἔσεσθαι. εἰς πᾶν τοίνυν ἐγὼ
προὐκαλεσάμην τούτους, καὶ ἐξ ὧν γε χρὴ ἄνθρωπον ὄντα 779
τἀληθῆ καὶ τὰ δίκαια πυνθάνεσθαι, ἐξῆν αὐτοῖς πυνθά-
νεσθαι, καὶ πρόφασις οὐδεμία ὑπελείπετο. καὶ ἐγὼ μὲν ὁ
τὴν αἰτίαν ἔχων καὶ ἀδικῶν, ὥς οὗτοί φασιν, ἕτοιμος ἦν
αὐτοῖς κατ' ἐμαυτοῦ παρέχειν ἔλεγχον τὸν δικαιότατον· οἱ
δ' αἰτιώμενοι καὶ φάσκοντες ἀδικεῖσθαι αὐτοὶ ἦσαν οἱ οὐκ
ἐθέλοντες ἐλέγχειν εἴ τι ἠδικοῦντο. καὶ εἰ μὲν ἐγὼ τούτων
προκαλουμένων μὴ ἠθέλησα τοὺς παραγενομένους [2]ἀποφῆ-
ναι, ἢ θεράποντας ἐξαιτοῦσι μὴ ἤθελον ἐκδιδόναι, ἢ ἄλλην
τινὰ πρόκλησιν ἔφευγον, αὐτὰ ἂν ταῦτα μέγιστα τεκμήρια
κατ' ἐμοῦ ἐποιοῦντο ὅτι ἀληθὴς ἦν ἡ αἰτία· ἐπεὶ δ' ἐμοῦ
προκαλουμένου οὗτοι ἦσαν οἱ φεύγοντες τὸν ἔλεγχον, ἐμοὶ
δήπου δίκαιον κατὰ τούτων τὸ αὐτὸ τοῦτο τεκμήριον γενέ-
σθαι ὅτι οὐκ ἀληθὴς ἦν ἡ αἰτία ἣν αἰτιῶνται κατ' ἐμοῦ.

ζ'. Ἐπίσταμαι δὲ καὶ τάδε, ὦ ἄνδρες, ὅτι εἰ μὲν τού-
τοις ἐμοῦ κατεμαρτύρουν οἱ μάρτυρες οἱ παραγενόμενοι, αὐ-
τοῖς ἂν τούτοις ἰσχυροτάτοις ἐχρῶντο καὶ πίστιν ταύτην
σαφεστάτην ἀπέφαινον, τοὺς μάρτυρας τοὺς καταμαρτυ-
ροῦντας· τῶν αὐτῶν δὲ τούτων [3]μαρτυρούντων, ἃ μὲν ἐγὼ 780
λέγω, ἀληθῆ εἶναι, ἃ δὲ οὗτοι λέγουσιν, οὐκ ἀληθῆ, τοῖς
μὲν μάρτυσι τοῖς μαρτυροῦσιν ἀπιστεῖν ὑμᾶς διδάσκουσι,

[1] *ἀνάγκη ἐν ἑκάστῳ* [2] *ἀποφῆναι θεράποντας, ἢ* [3] *καταμαρτυρούντων*

Κατειπόντες] Scil. *ἑαυτῶν*, aut *τῶν δεσποτῶν*, ubi ea de semet ipsis aut de heris indicarint, ob quæ postmodum nex ipsis esset inevitabilis metuenda, sive a severitate legum scelera punientium, sive ab ultione dominorum. Idem.

Τῆς μελλούσης ἔσεσθαι] Scil. *ἀνάγκης* metus præsens, mortis e tormentis præsentibus auferendæ, superat et obscurat, animoque expellit metum futuri supplicii. Qui enim servus adversus herum aliquid prodidisset, ei verendum erat, ne herus postmodum id cruciatibus dirissimis et extremo adeo supplicio ultum iret. Idem.

Τούτους] Philocratem et ejus consortes. paulo post hi iidem appellantur *οἱ αἰτιώμενοι καὶ φάσκοντες ἀδικεῖσθαι*. Idem.

Ἐξῆν] Id est, *ἐκ τούτων ἐξῆν ἐμοῦ γε ἕνεκα*. Idem.

Ἀποφῆναι] Nomina eorum edere. *ἐκδιδόναι*, corpora ipsa tradere. Idem.

ζ'. Ἰσχυροτάτοις] Aut adde, aut subaudi saltim *τεκμηρίοις*. Idem.

Τῶν αὐτῶν δὲ τούτων] Non cohærent ista duo *τῶν αὐτῶν* et *τούτων* inter se, sed prius quidem cum *καταμαρτυρούντων* cohæret, posterius autem regitur ab hoc ipso *καταμαρτ.* illud redit ad testes, ad quos defensor Philocratem ablegaverat, hoc autem redit ad Philocratem ejusque consortes; ut sententia sit: cum autem testes mei iidem et adversus hos, Philocratem eique addictos, et pro me testentur. Idem.

Τοῖς μαρτυροῦσιν] Interpone *ἐμοί*. Idem.

τοῖς δὲ λόγοις οἷς αὐτοὶ λέγουσι πιστεύειν ὑμᾶς φασὶ χρῆναι, οὓς ἐγώ, εἰ ἔλεγον ἄνευ μαρτύρων, ψευδεῖς ἂν κατηγόρουν εἶναι. καίτοι δεινόν, εἰ οἱ αὐτοὶ μὲν μάρτυρες τούτοις ἂν μαρτυροῦντες πιστοὶ ἦσαν, ἐμοὶ δὲ μαρτυροῦντες ἄπιστοι ἔσονται. καὶ εἰ μὲν πάνυ μὴ παρεγένοντο μάρτυρες, ἐγὼ δὲ [1] παρειχόμην, ἢ τοὺς παραγενομένους μὴ παρειχόμην, ἑτέρους δέ τινας, εἰκότως ἂν οἱ τούτων λόγοι πιστότεροι ἦσαν τῶν ἐμῶν μαρτύρων· ὅπου δὲ μάρτυράς τε ὁμολογοῦσι παραγενέσθαι, καὶ ἐγὼ τοὺς παραγενομένους παρέχομαι εὐθὺς ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας, καὶ αὐτὸς ἐγὼ καὶ οἱ μάρτυρες πάντες φανεροί ἐσμεν λέγοντες ἅπερ νυνὶ πρὸς ὑμᾶς, πό-
781 θεν χρή, ὦ ἄνδρες, ἢ τἀληθῆ πιστὰ ἢ τὰ μὴ ἀληθῆ ἄπιστα 145.1
ποιεῖν ἄλλοθεν ἢ ἐκ τῶν τοιούτων; ὅπου μὲν γὰρ λόγῳ τις διδάσκοι περὶ τῶν πραχθέντων, μάρτυρας δὲ μὴ παρέχοιτο, μαρτύρων ἂν τις τοὺς λόγους τούτους ἐνδεεῖς φαίη εἶναι· ὅπου δὲ μάρτυρας μὲν παρέχοιτο, τεκμήρια δὲ [2] αὐτοῖς μαρτυροῦσιν ὅμοια μὴ ἀποφαίνοιτο, ταὐτὰ ἂν τις ἔχοι εἰπεῖν, εἰ βούλοιτο. ἐγὼ τοίνυν τούς τε λόγους ὑμῖν εἰκότας ἀποφαίνω, καὶ τοῖς λόγοις τοὺς μάρτυρας ὁμολογοῦντας, καὶ τοῖς μάρτυσι τὰ ἔργα, καὶ τεκμήρια ἐξ αὐτῶν τῶν ἔργων, καὶ ἔτι πρὸς τούτοις δύο τὼ μεγίστω καὶ ἰσχυροτάτω, τούτους μὲν αὐτούς τε ὑπὸ σφῶν αὐτῶν ἐξελεγχομένους καὶ ὑπ' ἐμοῦ, ἐμὲ δὲ ὑπό τε τούτων καὶ ὑπὸ ἐμαυτοῦ ἀπολυόμενον· ὅπου γὰρ ἐθέλοντος ἐλέγχεσθαι ἐμοῦ περὶ ὧν ᾐτιῶντο οὗτοι μὴ ἤθελον ἐλέγχειν, ἠδίκουν, καὶ ἐμὲ μὲν δήπου ἀπέλυον, αὐτοὶ δὲ κατὰ σφῶν αὐτῶν μάρτυρες ἐγένοντο ὅτι
782 οὐδὲν δίκαιον οὐδ' ἀληθὲς ᾐτιῶντο. καίτοι εἰ πρὸς τοῖς ἐμαυτοῦ μάρτυσι τοὺς ἀντιδίκους αὐτοὺς μάρτυρας παρέχομαι, ποῖ ἔτι ἐλθόντα δεῖ ἢ πόθεν ἀποδείξαντα τῆς αἰτίας ἀπολελύσθαι;

ή. Ἡγοῦμαι μὲν οὖν καὶ ἐκ τῶν εἰρημένων καὶ ἀποδεδει-

[1] παρειχόμην ἄν, ἢ [2] * αὖ τοῖς

Εὐθὺς] Imo vero καὶ εὐθύς. nam εὐθὺς non cohæret cum παρέχομαι, sed cum λέγοντες φανεροί ἐσμεν. quæ nunc ego, meique mecum testes ad unum omnes præ nobis ferimus, eadem ipsa nos, a primo statim inde die, id quod in propatulo et confesso est, præ nobis tulimus. Idem.

Ποιεῖν] Id est, ἐπιδεικνύναι, vel ἀποφαίνειν. Idem.

Ταὐτὰ] Id est, τὰ ὅμοια, puta, τοὺς τῶν μαρτύρων λόγους ἐνδεεῖς εἶναι τεκμηρίων. Idem.

Ἠδίκουν] Post ἠδίκουν videtur καὶ ἐμὲ καὶ ἑαυτοὺς deesse. Idem.

γμένων, ὦ ἄνδρες, δικαίως ἂν μου ἀποψηφίσασθαι ὑμᾶς, καὶ ἐπίστασθαι ἅπαντας ὅτι οὐδέν μοι προσήκει τῆς αἰτίας ταύτης· ἵνα δ' ἔτι καὶ ἄμεινον μάθητε, τούτου ἕνεκα πλείω λέξω, καὶ ἀποδείξω ὑμῖν τοὺς κατηγόρους τούτους ἐπιορκοτάτους ὄντας καὶ ἀσεβεστάτους ἀνθρώπων, καὶ ἀξίους οὐ μόνον ὑπ' ἐμοῦ μισεῖσθαι, ἀλλὰ καὶ ὑφ' ὑμῶν πάντων καὶ τῶν ἄλλων πολιτῶν τῆς δίκης ἕνεκα ταυτησί. οὗτοι γὰρ τῇ μὲν πρώτῃ ἡμέρᾳ ᾗ ἀπέθανεν ὁ παῖς, καὶ τῇ ὑστεραίᾳ ᾗ προέκειτο, οὐδ' αὐτοὶ ἠξίουν αἰτιᾶσθαι ἐμὲ οὐδ' ἀδικεῖν ἐν τῷ πράγματι τούτῳ οὐδέν, ἀλλὰ συνῆσαν ἐμοὶ καὶ διελέγοντο· τῇ δὲ τρίτῃ ἡμέρᾳ ᾗ ἐξεφέρετο ὁ παῖς, ταύτῃ [1] δὴ πεπεισμένοι ἦσαν τινες ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν τῶν ἐμῶν, καὶ παρεσκευάζοντο αἰτιᾶσθαι καὶ προαγορεύειν [2] εἴργεσθαι τῶν νομίμων. τίνες οὖν ἦσαν οἱ πείσαντες αὐτούς; καὶ τίνος ἕνεκα καὶ πρόθυμοι ἐγένοντο πεῖσαι αὐτούς; δεῖ γάρ με καὶ ταῦτα ὑμᾶς διδάξαι. κατηγορήσειν ἔμελλον Ἀριστίωνος καὶ Φιλίνου καὶ Ἀμπελίνου καὶ τοῦ ὑπογραμματέως τῶν [3] θεσμοθετῶν, μεθ' οὗπερ συνέκλεπτον, περὶ 783
ὧν εἰσήγγειλα εἰς τὴν βουλήν. καὶ αὐτοῖς ἐκ μὲν τῶν πεπραγμένων οὐδεμία ἦν ἐλπὶς ἀποφεύξεσθαι — τοιαῦτ' ἄρ' ἦν τὰ ἠδικημένα —· πείσαντες δὲ τούτους ἀπογράφεσθαι καὶ προαγορεύειν ἐμοὶ [2] εἴργεσθαι τῶν νομίμων, ἡγήσαντο ταύτην σφίσιν ἔσεσθαι σωτηρίαν καὶ ἀπαλλαγὴν τῶν πραγμάτων ἁπάντων. ὁ γὰρ νόμος οὕτως ἔχει, ἐπειδάν τις ἀπογραφῇ φόνου δίκην, [2] εἴργεσθαι τῶν νομίμων· καὶ οὔτ' ἂν ἐγὼ οἷός τ' ἦν ἐπεξελθεῖν [4] εἰργόμενος τῶν νομίμων, ἐκεῖνοί τε, ἐμοῦ τοῦ εἰσαγγείλαντος καὶ ἐπισταμένου τὰ πράγματα μὴ ἐπεξιόντος, ῥᾳδίως ἔμελλον ἀποφεύξεσθαι καὶ δίκην

[1] δὲ [2] εἴργεσθαι [3] νομοθετῶν [4] εἰργόμ.

ή. Πάθητε] F. μάθητε. Taylor.

Ταύτῃ δὲ πεπεισμένοι] L. ταύτῃ δὴ πεπεισμ. Idem.

Τίνος] L. τίνες. Idem.

Καὶ τίνος ἕν. καὶ πρόθυμοι] Καὶ posterius videri possit delendum esse, ut perperam ex ἕνεκα postrema syllaba iteratum: contra deesse videtur idem καὶ v. 18. ante voc. συνέκλεπτον. Reisk.

Περὶ ὧν] Cohæret cum præmissis κατηγορήσειν ἔμελλον, scil. περὶ τούτων, περὶ ὧν εἰσήγγειλα. Idem.

Ἀπογράφεσθαι] Nomen meum ad magistratum ut deferrent, velut homicidæ, et pro tali curarent in tabulas publicas, in foro figendas, a scriba referri. Paulo post usurpat ἐπειδάν τις ἀπογραφῇ φόνου δίκην. ubi quis cædis patratæ reus factus fuerit et a scriba tribunalis rerum capitalium in tabulis scriptus. v. quoque p. 130, 4. et 10. Idem.

Εἰργόμενος τῶν νομικῶν] Π. νομιμῶν. Οὕτω δὶς εἶπεν ὀλίγῳ πρότερον. H. Stephan.

οὐ δώσειν ὑμῖν ὧν ἠδίκησαν. καὶ τοῦτ᾽ οὐκ ἐπ᾽ ἐμοὶ πρῶτον
ἐμηχανήσαντο Φιλῖνος καὶ οἱ ἕτεροι, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ Λυσι-
στράτῳ πρότερον, ὡς αὐτοὶ ὑμεῖς ἠκούσατε. καὶ οὗτοι [1]μὲν
784 πρόθυμοι τότε ἦσαν ἀπογράφεσθαί με εὐθὺς τῇ ὑστεραίᾳ
ᾗ ὁ παῖς ἐθάπτετο, πρὶν τὴν οἰκίαν καθᾶραι καὶ τὰ νομι-
ζόμενα ποιῆσαι, αὐτὴν ταύτην φυλάξαντες τὴν ἡμέραν ἐν ᾗ
ἔμελλεν ὁ πρῶτος ἐκείνων κριθήσεσθαι, ὅπως μηδὲ καθ᾽ ἑνὸς
αὐτῶν οἷός τε γενοίμην ἐπεξελθεῖν μηδ᾽ ἐνδεῖξαι τῷ δικα-
στηρίῳ τὰ ἀδικήματα· ἐπειδὴ δὲ αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς τούς τε
νόμους ἀνέγνω, καὶ χρόνον ἀπέδειξε τί οὐκ ἐγχωροίη ἀπο-
γράψασθαι καὶ τὰς κλήσεις καλεῖσθαι ὅσας ἔδει, καὶ ἐγὼ
τοὺς ταῦτα μηχανωμένους εἰσάγων εἰς τὸ δικαστήριον εἷλον
ἅπαντας, καὶ ἐτιμήθη αὐτοῖς ὧν ὑμεῖς ἐπίστασθε, καὶ
785 οὗτοι ὧν ἕνεκα ἐλάμβανον χρήματα οὐδὲν αὐτοῖς οἷοί τε
ἦσαν ὠφελῆσαι, τότε δὴ προσιόντες αὐτῷ τ᾽ ἐμοὶ καὶ τοῖς 146.1
φίλοις ἐδέοντο διαλλαγῆναι, καὶ δίκην ἕτοιμοι ἦσαν διδόναι
τῶν ἡμαρτημένων. καὶ ἐγὼ πεισθεὶς ὑπὸ τῶν φίλων διηλ-
λάγην τούτοις ἐν τῇ πόλει ἐναντίον μαρτύρων, οἵπερ διήλ-
λαττον ἡμᾶς πρὸς τῷ νεῷ τῆς Ἀθηνᾶς· καὶ μετὰ τοῦτο
συνῆσάν μοι καὶ διελέγοντο ἐν τοῖς ἱεροῖς, ἐν τῇ ἀγορᾷ, ἐν
τῇ ἐμῇ οἰκίᾳ, ἐν τῇ σφετέρᾳ αὐτῶν, καὶ ἑτέρωθι πανταχοῦ.
τὸ τελευταῖον, ὦ Ζεῦ καὶ θεοὶ πάντες, Φιλοκράτης αὐτὸς
οὑτοσὶ ἐν τῷ βουλευτηρίῳ ἐναντίον τῆς βουλῆς, ἑστὼς μετ᾽

[1] Deest μέν.

Πρῶτον] Adverbialiter accipi debet pro πρώτῳ. Reisk.

Οἱ ἕτεροι] Ego equidem non movebo: nescio tamen an futuri sint, qui malint οἱ ἑταῖροι *sodales*. Idem.

Οἷός τε με γενοίμην] Π. οἷός τε μὴ γενοίμην. H. Stephan.

Καὶ χρόνον ἀπέδειξεν, τί οὐκ ἐγχωροίη] Num sic leg. est καὶ χρ. ἀπέδ. ἐντὸς οὗ οὐκ ἐγχ. *et tempus demonstrasset, intra quod cædis reum haud liceret facere.* Reisk.

Κλήσεις καλεῖσθαι, ὅσας] Aut transpositis vocabulis leg. καὶ τὰς κλήσεις [scil. ἀπέδειξεν], ὅσας καλεῖσθαι ἔδει. atque docuisset, quot citationes in jus præcedere deberent ipsam litis contestationem. aut addendum est post κλήσεις voc. ἔφη, aut ἐκέλευσε. et dixisset, me oportere citari toties, quoties ex formula juris necesse esset me citari. Idem.

Εἷλον ἅπαντας] Aristionem, Philinum, Ampelinum, item Nomothetarum scribam, eorumque complices omnes, furtorum vel peculatus reos a me factos peregissem. Idem.

Οὗτοι ὧν ἕνεκα] Id est, οὗτοι, Philocrates puta cum advocatis, ἐν τούτοις, ὧν ἕνεκα [παρ᾽ ἐκείνων] χρήματα ἐλάμβανον. et hi prodesse illis [furibus] nil potuissent, illis in rebus, quarum efficiendarum causa largitiones [ab illis furibus] tulerant. Idem.

Ἐν τῇ πόλει] Bene si habet, accipi debet πόλει h. l. pro ἀκροπόλει. nam in æde Minervæ factam fuisse hanc reconciliationem gratiæ mutuæ, ipse in continenti auctor est defensor, et notum est, arcem, ubi erat ædes Minervæ, quam arcem recentiores ἀκρόπολιν appellare malebant, a vetustioribus simpliciter πόλιν fuisse appellatam. Idem.

ἐμοῦ ἐπὶ τοῦ βήματος, ἁπτόμενος ἐμοῦ διελέγετο, ὀνόματι
ὁ τοιοῦτος ἐμὲ προσαγορεύων, καὶ ἐγὼ τοῦτον, ὥστε δεινὸν 786
δόξαι εἶναι τῇ βουλῇ, ἐπειδὴ ἐπύθετο προειρημένον [1]εἴργε-
σθαί μοι τῶν νομίμων ὑπὸ τούτων οὓς ἑώρα μοι τῇ προτέρᾳ
συνόντας καὶ διαλεγομένους. σκέψασθε δὲ καί μοι μνήσθητε,
ὦ ἄνδρες· ταῦτα γὰρ οὐ μόνον μάρτυσιν ὑμῖν ἀποδείξω,
ἀλλὰ καὶ ἐξ αὐτῶν τῶν ἔργων, ἃ τούτοις πέπρακται, ῥᾳ-
δίως γνώσεσθε ὅτι ἀληθῆ λέγω.

θ΄. Καὶ πρῶτον, ἃ τοῦ βασιλέως κατηγοροῦσι καὶ διὰ
τὴν ἐμὴν σπουδὴν οὔ φασιν αὐτὸν ἐθέλειν ἀπογράφεσθαι τὴν
δίκην, τοῦτο δὲ κατ᾽ αὐτῶν τούτων ἔσται τεκμήριον ὅτι οὐκ
ἀληθῆ λέγουσιν. ἔδει μὲν γὰρ τὸν βασιλέα, ἐπειδὴ ἀπεγρά-
ψατο, τρεῖς [2]προδικασίας ποιῆσαι ἐν τρισὶ μησὶ, τὴν δίκην
δ᾽ εἰσάγειν τετάρτῳ μηνὶ, ὥσπερ νυνί· τῆς δ᾽ ἀρχῆς αὐτῷ
λοιποὶ δύο μῆνες ἦσαν, Θαργηλιὼν καὶ Σκιρροφοριών. καὶ
οὔτ᾽ εἰσάγειν δήπου οἷός τ᾽ [3][ἂν] ἦν ἐφ᾽ ἑαυτοῦ, [4]οὔτε πα-
ραδοῦναι φόνου ἔξεστιν, οὐδὲ παρέδωκεν οὐδεὶς πώποτε βα- 787
σιλεὺς ἐν τῇ γῇ ταύτῃ. ἥντινα οὖν μήτε εἰσάγειν μήτε πα-
ραδοῦναι ἐξῆν αὐτῷ, οὐδ᾽ ἀπογράφεσθαι ἠξίου παρὰ τοὺς
[5]ὑμετέρους νόμους. καὶ ὅτι οὐκ ἀδικεῖ αὐτοὺς, μέγιστον
σημεῖον· Φιλοκράτης γὰρ οὑτοσὶ ἑτέρους τῶν ὑπευθύνων

[1] εἴργεσθαι [2] διαδικασίας [3] Absunt unci. [4] οὐδὲ [5] ἡμετέρους

Ὀνόματι [aut, si mavis, ὀνομαστὶ] ὁ τοιοῦτος ἐμὲ προσαγορεύων] Nomine tenus, aut nominatim, appellans me, e. c. Nicia, (si fingamus hoc nomen defensori fuisse). De ὁ τοιοῦτος dubito, utro modo accipiam; num, quamvis esset ejusmodi homo, tam versipellis, tam impudens, tam immanis; an materialiter, ut vulgo usurpant, quemadmodum nos illud notum N. N. usurpare solemus. *heus tu, cui nomen hoc vel illud est.* Idem.

Εἴργεσθαί μοι] Trajecta sunt, Attico more, vocabula, nam μοι cohæret, non cum εἴργεσθαι, sed cum προειρημένον. Idem.

Ταῦτα γὰρ] Adde ἐάν: nam ταῦτα cohæret cum ἀληθῆ λέγω, et ἀποδείξω cum isto ἐὰν, quod ego aio librariorum culpa hic desiderari. Idem.

Μάρτυσιν] Id est, διὰ μαρτύρων. Idem.

θ΄. Διὰ τὴν ἐμὴν σπουδὴν] Id est, διότι ἐμοὶ ἐσπούδαζε. quod mihi faveret, quod causæ meæ studeret. Idem.

Οὐδὲ] Imo vero οὔτε, ut præmisso οὔτε respondeat. Idem.

Παραδοῦναι] Successori suo, aut undecimviris. utrum rectius? prius utique. Idem.

Φόνου] Id est, ἐπ᾽ ἐγκλήματι φόνου, vel subaudi δίκην. Idem.

Ταύτῃ. ἥντινα οὖν μήτε] Distinctionem horum verborum, quæ in vulgatis vitiosa est, ad hunc modum correxi. vulgati enim sic exhibent: ταύτῃ ἥντιναοῦν. μήτε — Sententia hæc est: quam itaque causam neque regi sacrorum, qui tum erat, liceret in forum suum introducere, anno suæ functionis ad finem vergente, neque alii [successori suo] tradere [inchoatam; nam id fas non erat, et formulæ juris civilis adversabatur;] eam causam ille rex sacrorum existimabat ideo quoque sibi esse a se amandandam, vel, arbitrabatur a se haud esse committendum. ut illam causam a scriba suo in tabularium suum inferri, ut mox agitandam, pateretur. Idem.

Ἀδικεῖ] Malim in imperfecto ἠδίκει.

ἔσειε καὶ ἐσυκοφάντει, τούτου δὲ τοῦ βασιλέως, ὅν φασι
δεινὰ καὶ σχέτλια [1] εἰργάσθαι, οὐκ ἦλθε κατηγορήσων εἰς
τὰς [2] εὐθύνας. καίτοι τί ἂν ὑμῖν μεῖζον τούτου τεκμήριον
ἀποδείξαιμι, ὅτι οὐκ ἠδικεῖτο οὔθ' ὑπ' ἐμοῦ οὔθ' ὑπ' ἐκεί-
788 νου; ἐπειδὴ γὰρ οὑτοσὶ ὁ βασιλεὺς εἰσῆλθεν, ἐξὸν αὐτοῖς
ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας ἀρξαμένοις τοῦ Ἑκατομβαιῶνος
μηνὸς τριάκονθ' ἡμέρας συνεχῶς τούτων ᾗτινι ἐβούλοντο
ἀπογράφεσθαι, ἀπεγράφοντο οὐδεμιᾷ· καὶ αὖθις τοῦ Με-
ταγειτνιῶνος μηνὸς ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας ἀρξαμένοις ἐξὸν
αὐτοῖς ἀπογράφεσθαι ᾗτινι ἐβούλοντο, οὐδ' [3] αὖ τῷ ἐνταῦ-
θα ἀπεγράψαντο, ἀλλὰ παρῆσαν καὶ τούτου τοῦ μηνὸς
εἴκοσιν ἡμέρας. ὥστε αἱ σύμπασαι ἡμέραι ἐγένοντο αὐτοῖς
πλέον ἢ πεντήκοντα ἐπὶ τούτου τοῦ βασιλέως, ἐν αἷς ἐξὸν
αὐτοῖς ἀπογράψασθαι οὐκ ἀπεγράψαντο. καὶ οἱ μὲν ἄλλοι
ἅπαντες, ὅσοις ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ βασιλέως ὁ χρόνος μὴ ἐνεχώ-

[1] ἐργάσασθαι [2] Ἀθήνας [3] αὐτὸ

Idem.

Σχέτλια] Post *σχέτλια* videtur *αὐτοὺς* vel *ἑαυτοὺς* deesse. A quo, rege sacrorum, hi, Philocrates cum consortibus, se aiunt magnas accepisse injurias. Idem.

Ἦλθε] Ergo Philocrates extra Athenas commorari solebat. Idem.

Οὑτοσὶ ὁ βασιλεὺς] Hic rex sacrorum, qui hoc anno, cum maxime, honorem hunc gerit. *ὁ νυνὶ βασιλεύων*. Idem.

Εἰσῆλθεν] Scil. *εἰς τὴν βασιλείαν*. honorem hunc capessivit. Idem.

Τούτων] Scil. *τῶν ἡμερῶν*. Idem.

Αὐτὸ] Quamquam sive cum *αὖ*, sive *αὖθις*, sive cum *αὖτε* permutari possit, quod idem valet, atque *αὖθις*, verum poetis solummodo in usu est, ego tamen malim prorsus de medio tolli, aut *αὐτοὶ* legi. Idem.

Ἀλλὰ παρῆσαν καὶ τούτου τοῦ μηνὸς εἴκοσιν ἡμέρας] Rescribo: *ἀλλὰ παρῆσαν καὶ τούτου τοῦ μηνὸς ε', εἰ κ' ὦσιν, ἡμέρας. advenerant* inquit *Metagitnionis mensis dies quinque, si quidem sunt*. Optime certe, ut subductis rationibus demonstratur. Hecatombæoni viginti novem dies sunt imputandi, adde quinque dies Metagitnionis, fiunt triginta quatuor, tricesimo autem quarto die Prytaneias delatus est apud Regem, itaque vix quintus dies advenerat. Ex his quoque constat in sequentibus legendum esse: *ὥστε αἱ σύμπασαι ἡ. ἐ. αὐτ. πλ. ἢ τριάκοντα ἐπὶ τ. τ. βασιλέως*. Facilis lapsus in literis numeralibus, ita ut litera *ν'* scribatur *ἀντὶ λ'*. *In Comment.* in LL. Att. l. i. tit. i. §. xxiv. Petitus. Mallem hac correctione, quæ Antiphontis Orationem inconcinnam facit, abstinuisset: quam enim vim habent *εἰ κ' ὦσιν, si quidem sunt*, et cui bono ea adduntur? Præterea rationem prave subducit: dat Hecatombæoni viginti novem, cui orator ipse triginta, affirmatque Prytaneias Choragi hujus principium cum ipso mense Hecatombæone fuisse inchoatum, quo de nihil Antiphon. Mitto scribi oportuisse: *ἀλλὰ παρῆσαν - - - ἡμέραι*, si addita versio, *advenerant Metagitnionis mensis dies quinque*, bene haberet. In vulgatis ratio numerorum constat egregie. Wesseling.

Παρῆσαν] Tametsi usitatius est, in hoc significatu, sive *παρῆκαν*, in aor. 1., sive *παρίεσαν*, in imperfecto, tamen haud difficulter persuaderi mihi patiar, vulgatam bene habere, et aor. 2. esse verbi *παρίημι* esse repetendum, non a *πάρειμι*, et significare, non *aderant*, sed *prætermiserunt*. Reisk.

Μὴ ἐνεχώρει, οὗτοι δ'] Post secundum vocabulum pauca quædam desunt. Lacunula sic ferme expleatur: *μὴ ἐνεχώρει ἀπογράφεσθαι καὶ δικάζεσθαι, οὗτοι μὲν ἐπὶ τοῦ νῦν βασιλέως τοῦτ' ἐποίουν.* reliqui omnes quidem, si qui temporis angustiis exclusi sub priore rege sacrorum deferre causas cognoscendas, et cognitas aufferre non potuissent, id hoc anno, sub hoc rege sacrorum, fecerunt. Hi vero [Philocrates, cum consortibus —] quamvis scirent — tamen non censuerunt. cohæret enim *οὗτοι δὲ* cum *οὐκ ἠξίουν* p. 133. v. 13. Idem.

ρει, * * οὗτοι δ' ἐπιστάμενοι μὲν τοὺς νόμους ἅπαντας, 789
ὁρῶντες δέ με βουλεύοντα καὶ εἰσιόντ' ἐς τὸ βουλευτήριον —
καὶ ἐν αὐτῷ [1] τῷ βουλευτηρίῳ Διὸς Βουλαίου καὶ Ἀθηνᾶς
Βουλαίας ἱερόν ἐστι, καὶ εἰσιόντες οἱ βουλευταὶ προσεύχον-
ται, ὧν κἀγὼ εἷς ἦν ὁ ταῦτα πράττων, καὶ εἰς τἄλλα
πάντα ἱερὰ εἰσιὼν μετὰ τῆς βουλῆς, καὶ θύων καὶ εὐχόμενος
ὑπὲρ τῆς πόλεως ταύτης, καὶ πρὸς τούτοις πρυτανεύσας τὴν
πρώτην πρυτανείαν ἅπασαν πλὴν δυοῖν ἡμέραιν, καὶ ἱερο- 790
ποιῶν καὶ θύων ὑπὲρ τῆς δημοκρατίας, καὶ ἐπιψηφίζων
καὶ λέγων γνώμας περὶ τῶν μεγίστων καὶ πλείστου ἀξίων
τῇ πόλει φανερὸς ἦν — καὶ οὗτοι παρόντες καὶ ἐπιδημοῦν-
τες, ἐξὸν αὐτοῖς ἀπογράφεσθαι καὶ [2] εἵργειν ἐμὲ τούτων
ἁπάντων, οὐκ ἠξίουν ἀπογράφεσθαι· καὶ [3] ἱκανά γ' ἦν
ὑπομνῆσαι καὶ ἐνθυμηθῆναι, εἴπερ ἠδικοῦντο, ἀμφότερα,
καὶ σφῶν αὐτῶν ἕνεκα καὶ τῆς πόλεως. διὰ [4] τί ὅπου κατε-
γράφοντο; διὰ τί συνήεσαν καὶ διελέγοντο; συνῆσάν τε
147. 1 γάρ μοι οὐκ ἀξιοῦντες φονέα εἶναι, καὶ οὐκ ἀπεγράφοντο
τούτου αὐτοῦ ἕνεκα, οὐχ ἡγούμενοί με ἀποκτεῖναι τὸν
παῖδα οὐδ' ἔνοχον εἶναι τοῦ φόνου, οὐδὲ προσήκειν μοι [5] τού-
του τοῦ πράγματος οὐδέν.

ι'. Καίτοι πῶς ἂν ἄνθρωποι σχετλιώτεροι ἢ ἀνομώτεροι 791
γένοιντο, οἵ τινες, ἅπερ αὐτοὶ σφᾶς αὐτοὺς οὐκ ἔπεισαν,

[1] Deest τῷ. [2] εἴργειν [3] ἱκανὸν ἦν [4] τί * οὖν οὐκ ἀπεγράφοντο [5] τῶδε

Εἰσιόντ' ἐς] Id est, *εἰσιόντα ἐς*. discerpsi in duo vocabula, quæ in vulgatis libris in unum *εἰσιόντες* coaluerant. Utrum voluerit Scaliger, *εἰσιόντα ἐς τὸ βουλευτήριον*, an solummodo *εἰσιόντα τὸ β.*, dubium de hoc reliquerunt schedæ Goensianæ. utrumque dicitur, *εἰσιέναι τι*, et *ε. εἴς τι*. Idem.

Ἐν αὐτῷ βουλευτηρίῳ] Lege aut *ἐν τῷ βουλευτηρίῳ*, aut *ἐν αὐτῷ τῷ βουλ.* Idem.

Διὸς βουλαίου καὶ Ἀθηνᾶς βουλαίας] Vid. Meurs. Att. Lect. l. vi. c. 27.

Εἷς ἦν ὁ ταῦτα πράττων] Alius dixisset *εἷς ὢν, ταὐτὰ ἔπραττον*. quorum senatorum in collegio cum ego quoque essem, eadem factitabam. Insequentia participia *εἰσιὼν, θύων, εὐχόμενος*, cum reliquis, apta sunt e dictione ambitum hunc finiente *φανερὸς ἦν* versu 11. Reisk.

Πρὸς τούτοις] Cohæret, non cum *πρυτανεύσας*, sed cum *ἱεροποιῶν* etc. nam *πρυτανεύσας* tantundem valet, atque *διὰ τὸ πρυτανεῦσαι*, vel *διότι ἐπρυτάνευσα*. Idem.

Καὶ οὗτοι] Poterant hæc duo vocabula, salva sententia et constructione abesse. Nam *οὗτοι* jam versu 1. præcessit. Est mera instauratio orationis ab illa longa interpolatione, vel parenthesi, interruptæ atque conturbatæ. Idem.

Καὶ ἱκανὸν] Imo vero *καίτοι ἱκανόν*. quamquam [vel, atqui] sufficiebat ipsis vel paucis verbis de piaculo [me, vel magistratus] admonere, religionemque ciere, utraque de causa, tam sui, quam reipublicæ, si quid a me læsi fuissent. *ἐνθυμηθῆναι* scrupulum conscientiæ injicere, ostendenda facinoris scelerositate, et metu iræ deorum. Idem.

Συνήεσαν] Vel potius *συνῆσαν*, subaudi *ἐμοί*. Idem.

ταῦθ' ὑμᾶς ἀξιοῦσι πεῖσαι, καὶ ἃ αὐτοὶ ἔργῳ ἀπεδίκασαν,
ταῦθ' ὑμᾶς κελεύουσι καταδικάσαι; καὶ οἱ μὲν ἄλλοι
ἄνθρωποι τοῖς ἔργοις τοὺς λόγους ἐξελέγχουσιν, οὗτοι δὲ
τοῖς λόγοις ζητοῦσι τὰ [1]ἔργ' ἄπιστα καταστῆσαι. καίτοι,
εἰ μηδὲν ἄλλο μήτε εἶπον μήτε ἀπέφηνα μήτε μάρτυρας
παρεσχόμην, ἀλλὰ ταῦτα ὑμῖν ἀπέδειξα, τούτους, ὅπου
μὲν χρήματα λαμβάνοιεν ἐπ' ἐμοὶ, αἰτιωμένους καὶ προα-
γορεύοντας, ὅπου δὲ μὴ εἴη ὁ δώσων, συνόντας καὶ διαλεγο-
μένους, ἱκανὰ ἦν καὶ αὐτὰ ταῦτα ἀκούσαντας ἀποψηφί-
σασθαι καὶ τούτους νομίζειν ἐπιορκοτάτους [2]καὶ ἀνοσιω-
τάτους πάντων ἀνθρώπων. οὗτοι γὰρ ποίαν δίκην οὐ δικά-
σαιντ' ἂν, ἢ ποῖον δικαστήριον οὐκ ἐξαπατήσειαν, ἢ τίνας
ὅρκους οὐκ ἂν τολμήσειαν παραβαίνειν; οἵτινες καὶ νῦν
τριάκοντα μνᾶς ἐπ' ἐμοὶ λαβόντες παρὰ τῶν ποριστῶν καὶ
792 τῶν πωλητῶν καὶ τῶν πρακτόρων καὶ τῶν ὑπογραμματέων
οἳ τούτοις ὑπεγραμμάτευον, ἐξελάσαντές με ἐκ τοῦ βου-
λευτηρίου, ὅρκους [3]τοιούτους διωμόσαντο, ὅτι πρυτανεύων,
πυθόμενος αὐτοὺς δεινὰ καὶ σχέτλια [4]ἐργάζεσθαι, εἰσῆγον
εἰς τὴν βουλὴν, καὶ ἐδίδαξα ὡς χρὴ ζητοῦντας ἐπεξελθεῖν
τῷ πράγματι, καὶ νῦν δίκην διδόασιν ὧν [5]ἠδικήκασιν αὐτοί
τε καὶ οἱ [6]μεσεγγυησάμενοι καὶ παρ' οἷς ἐτέθη τὰ χρή-

[1] ἔργα [2] Desunt καὶ ἀνοσιωτάτους. [3] τοσούτους διομόσαντες [4] ἐργάσασθαι [5] ἠδίκησαν [6] μετεγγυησάμενοι

ί. Ἔργα πιστὰ] Dedi ἄπιστα, e p. 139, 23. ed. Steph. vere facta debilitatum eunt oratione. negantes vera esse ea, quæ reliqui omnes aiunt, tamen postulant vos fidem ipsis solis habere, denegare aliis omnibus. IDEM.

Ταῦτα ὑμῖν ἀπέδειξα] Post ταῦτα (quod idem hic valet, atque τοῦτο) deesse videtur μόνον. IDEM.

Ἀκούσαντας] Ante vel post ἀκούσαντας deesse videtur πείθειν ὑμᾶς ἐμοῦ. hæc vel sola ubi audivissetis, satis vos poterant permovere ad absolvendum me. IDEM.

Πωλητῶν] Sic dedi de meo, pro vulgari πολιτῶν. qui sint πωληταὶ docet Harpocr. IDEM.

Τούτοις] Scil. τοῖς πορισταῖς, τοῖς πωληταῖς, et τοῖς πράκτορσι. IDEM.

Ἐξελάσαντες] In hac regione deest nonnihil. nam oratio in voc. οἵτινες cœpta non absolvitur. forte quoque ἐξελάσαντες in futuro præstet. quod si probes, deerit πάντα ἔπραττον post ὑπεγραμμάτευον. IDEM.

Τοσούτους] Πρ. γρ. τοιούτων. H. STEPHAN. Sacramenta tam dira et tam horribilia, ut vel audiens modo quisque, nedum dicens, cohorrescat. Revocavi hanc lectionem, quæ a versu quoque postremo hujus orationis confirmatur, ex Aldina. Nam Stephanus ei suffeceral τοιούτους. de quo ipse in margine admonet. Cur autem, si vera et certa erat illa correctio, non item exitum quoque harum Antiphontis reliquiarum eadem correctione velut obsignavit? REISK.

Διομόσαντες] Paulo post legitur διομοσάμενοι. quod equidem præferam; nisi διωμόσαντο præstat. IDEM.

Ζητοῦντας] Scil. τοὺς βουλευτάς. id quod latet in præmisso βουλήν. IDEM.

Μετεγγυησάμενοι] Qui sponsores sese dederant, aut passi fuerant se sponsores

ματα, καὶ τὰ πραχθέντα φανερὰ γεγένηται, ὥστ' οὐδ' ἂν 793
οὗτοι βούλωνται ἀρνεῖσθαι ῥαδίως οἷοί τ' ἔσονται· οὕτως
αὐτοῖς πέπρακται τὰ πράγματα. ποῖον οὖν δικαστήριον
οὐκ ἂν ἔλθοιεν ἐξαπατήσοντες, ἢ τίνας ὅρκους οὐκ ἂν [1]τολ-
μήσαιεν παραβαίνειν οὗτοι οἱ ἀνοσιώτατοι; οἵτινες, καὶ
ὑμᾶς εἰδότες εὐσεβεστάτους τῶν Ἑλλήνων δικαστὰς καὶ δι-
καιοτάτους, καὶ ἐφ' ὑμᾶς ἥκουσιν ἐξαπατήσοντες εἰ δύναιν-
το, ὅρκους τοσούτους διομοσάμενοι.

[1] τολμήσειαν

dari et interponi, de reddenda pecunia, vel mercede, iis, qui operam conducentibus navassent eam, cujus illa pecunia merces sponderetur. videri possit μεσεγγ. legendum esse. verum sæpe μετὰ in compositis vocabulis tantundem valet, atque μεταξὺ, vel διὰ μέσου. IDEM.

Οὕτως αὐτοῖς] Interponendum videtur aliquod adverbium deesse, e. c. ἀμελῶς, vel ἀνοήτως, vel ῥαθύμως, vel εὐχερῶς. tanta cum socordia, levitate, temeritate, stultitia. IDEM.

ANTIPHONTIS ORATIONUM

FINIS.

VARIANTES LECTIONES.

VARIANTES LECTIONES.

*** Variantes Lectiones habes, L. C., duorum Codicum MSS., qui Musei Britannici nunc sunt, et Codicis Venetiis apud Aldum et Andream Socerum mense Aprili MDXIII. impressi, cum Editione Henr. Stephani collatorum.

Codex Crippsianus (Burnei. 95. B. f.) membranaceus est, et omnium quos norunt docti facile princeps: a nobis litera B signatus.

Codex alter (Burnei. 96. B. e.) chartaceus est, et multo inferioris notæ: a nobis litera M signatus.

Bekkerus, in Editione sua Oratorum Atticorum, Oxoniæ nuperrime edita, quatuor Codicum MSS. Variantes Lectiones exhibet: quorum primus Noster Crippsianus, alter Laurentianus, tertius Marcianus, quartus Vratislaviensis est. Codicem autem Nostrum, M signatum, inter eos adnumerabat, 'quos perpetua cura indignos ipse arguebat aspectus:' at vero illud cave dubites, quin, cum familiæ ejusdem ignobilisque sint, in Marciano et Vratislaviensi mendæ plures et lacunæ scateant quam in Nostro M. Codex Laurentianus, melioris notæ, proximus Crippsiano sed longo proximus intervallo.

Notæ, compendii gratia, sunt: pr., quod dicunt, prima manus — corr. correctus — lit. litera vel literæ — om. omittit vel omittunt — ded. vid. dedisse videtur — eras. erasa est vel erasæ sunt — add. in marg. addit vel addunt in margine — Ald. Editio Aldina — Bekk. Editio Bekkeriana.

Denique meminisse te velim, quod, quando primæ manus scriptionem exhibemus, Codex ad vulgatam jam se correctum habet. Adde, quod Lectionem Bekkerianam iis singulis in locis annotavimus, quibus in Nostram non quadret.

ΓΕΝΟΣ.

p. 26. v. 2. συνήκμαζε Ald. συνήκμασε B. M. 4. ἡλικίας δὲ προβαιν. Ald. ἡλικίας προβαιν. B. M. 6. προλαβὼν M. Ibid. μὴ δὲ B. Ald. 9. τοσοῦτο M. 12. οἴκημα ὑποδοχὴν παρὰ τῶν ἀκροατῶν Ald. οἴκημα εἰς ἀποδοχὴν ἀκροατῶν B. οἴκημα εἰς ὑποδοχὴν παρὰ τῶν ἀκροατῶν M. 16. ἐλεκτικῶν M. 20. προδοτῶν] προγόνων M. 21. φασὶ δέ τινες ὅτι ἐν Ald. φασὶ δὲ ἐν B. M. Ibid. Σικελίᾳ παρὰ Διονυσίου ἤδη πρεσβύτης ὤν, ὅτε πρὸς Ald. Σ. π. Δ. ἤ. π. ὤν, καὶ πρὸς M. Σικελίᾳ αὐτὸν τελευτῆσαι παρὰ Διονυσίου· ἤδη γὰρ πρεσβύτης ὤν, καὶ πρὸς B. 23. τοῦτο, ἀχθεσθεὶς Ald. τοῦτο, φασὶν, ἀχθεσθεὶς B. M. ult. ἀρέσκοι Ald. ἀρέσκει B. M. Ibid. ἐγένετο Ald. M. ἐγένοντο B.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

p. 29. 3. ἐπεισήγαγε] ἐπεισήγαγεν M. 4. μηδὲ] μὴ δὲ B. M. Ald. 6. σπενδομένων]
σπευδο
φαινομένων M. 7. ἐκπώματι] πώματι pr. B. 8. post πλέον lit. 1. eras. in B.

ΛΟΓΟΣ.

p. 29. 1. δοκῶν] δικῶν B. M. (Bekkerus, quod mireris, sic: 'Libri omnes δοκῶν.') 2. ἔχοιμι] ἔχοι μ ι (sic) B. sed pr. clare ἔχοι μοι dedit. 4. αὐτοῦ] αὑτοῦ B. M. Ald. 5. ἔχει] ἔχοι M. pen. ἐπιβουλῆς τὴν] ἐπιβουλῆς καὶ προβουλῆς τὴν B. ult. γενομένην] οὖσαν B. M.

τιμωρ
p. 30. 7. τιμωροὺς] βοηθοὺς M. 9. καθεστᾶσι] καθιστᾶσι M. 17. ἀκουσίας] ἀκουσίως B. Ibid. τῆς δ' ἑκουσίως ἐκ προνοίας ἀποκτεινάσης] τῆς δ' ἐκ προνοίας ἑκουσίως
κτεινά
ἀποθανούσης M. 18. ἓν οἶδεν] εὖ οἶδεν B. M. 19. ὅτι οὐκ] ὅτι γ' οὐκ B. pen. προεθυμήθη] προὐθυμήθη B. M.

p. 31. 1. ἀληθὲς, ἐπεξελθεῖν. μὴ ὁμολογούντων γὰρ] ἀληθὲς, ἐπεξελθεῖν μὴ ὁμολ. γὰρ Ald. ἀληθές· ἐπεξελθεῖν μὲν γὰρ ὁμολογούντων B. M. ἀληθὲς, ἐπεξελθεῖν. μὴ γὰρ ὁμολ. Bekk. 2. ἀπελογεῖτο] ἐπελογεῖτο Ald. 11. τὰ δὲ γεν.] τὰ γὰρ γεν. B. 12. post εὔορκα lit. 2. eras. in B. 15. τοῦτο μὲν ἠθέλησα μετὰ τούτων] τοῦτο μὲν γὰρ ἠθελήσαμεν τὰ τούτων B. M. 19. ἐπ' αὐτοφώρῳ καὶ ταύτην] ἐπαυτοφώρῳ ταύτην B. (post ταύτην lit. 2. eras. in B.) καὶ ταύτην οὐκ οὖσαν ἄπαρνον om. M. 20. ἀλλ' ἐπὶ φίλτρας add. in marg. M. Ibid. ἐγὼ om. M.

p. 32. 2. ἐπερωτῶ μὴ λέγοιεν] ἐπερωτῷμι λέγοιεν Bekk. 5. γίνοιντο] γένοιντο M. 6. ὁμολογούμενα ἡ δίκη ἀναγκάζοι] ὁμολ. ἡ δίκη ἀναγκάζει Ald. ὁμολογούμενα ἀναγκάζει B. M. ὁμολ. [ἡ δίκη] ἀναγκάζοι Bekk. 7. αὕτη]

παρε
αὐτὴ B. Ibid. παρεσκευασμένους] κατασκευα-
σμένους ἀψευδῆ
σαμένη M. 8. λέγειν τἀληθῆ] λέγειν τἀληθῆ
ἐπ
τἀληθῆ M. 9. ἐπυγγέλθη] ἠγγέλθη M. 11.
εἰ
δὲ μὴ] δ' μὴ M. 12. αὐτὰ, ἐνταῦθ' ἂν] , αὐτὰ ἂν ταῦτα Bekk. 13. φόνῳ. εἰ γὰρ τούτων &c.] φόνῳ. νῦν δ', ἐγὼ γάρ εἰμι τοῦτο μὲν ὁ θέλων αὐτὸς βασανιστὴς γενέσθαι, τοῦτο δὲ τούτους αὐτοὺς κελεύων ἀντ' ἐμοῦ βασανίσαι· ἐμοὶ δή που εἰκὸς ταῦτα αὐτὰ τεκμήρια εἶναι ὡς εἰσὶν ἔνοχοι τῷ φόνῳ. εἰ γὰρ, τούτων &c. B. 17. ἐγὼ μὴ] ἐγὼ δὲ μὴ B. M. pen. αὐτῶν] αὑτῶν B. M. Ald. ult. ante οὐκ lit. 3. eras. in B.

p. 33. 2. σιωπώμενον] σιωπόμενον pr. B. 8. Φιλόνεως] Φιλόνεος M. 13. μεταπέμπεται· καὶ] μεταπέμπεται αὐτήν· καὶ M. 14. ἔλεξεν αὐτῇ ὡς ἀδικοῖτο] ἔλεξεν αὐτῇ ὅτι καὶ αὐτὴ ἀδικοῖτο B. ἔλεξεν ὡς αὐτὴ ἀδικοῖτο M. 15. ἐθέλοι] ἐθέλει B. M. 16. ἐκείνῃ] ἐκείνη
ὁ
Ald. pen. αὐτῇ τὸν] αὐτῇ τὸν B. αὐτοὶ τῶν M. αὐτὴ τὸν Ald. Ibid. αὐτῆς] αὑτῆς B. M. Ald. ult. ὑπηρέτημα] ὑπερέτημα Ald. Ibid. ἐθέλοι] ἐθελήσει B.

p. 34. 2. τὸν Φιλόνεων] τῷ Φιλόνεω B. M. Ibid. ἱερὰ θύειν Διί] ἱερὰ Διί B. M. 4. οὖν
οὔ
ἐδόκει] οὖν εἶναι ἐδόκει B. 7. τοῦ Φιλόνεω] τῷ Φιλόνεω M. 8. ἕνεκεν] ἕνεκε pr. B. Ibid. ἐπειδὴ δὲ ἦσαν] ἐπειδὴ ἦσαν B. M. 10. ὅπως ἂν αὐτοῖς] ὅπως αὐτοῖς M. 12. τῆς Κλυτ. ταῖς pr. B. 16. γεγένηται] ἐγένετο M. 17. ἐδεδειπνήκεισαν] ἐδεδειπνήκεσαν M. pen. πα-
ποιοῦντο
ρὰ] παρ' B. ult. τ' ἐποιοῦντο] τ' ἐποιούμενος M. Ibid. αὐτῶν] αὑτῶν B. M. Ald.

p. 35. 1. ἐκχέουσα] ἐγχέουσα Bekk. 4.
δίδωσι
δίδωσι] ἔδωκε M. Ibid. μᾶλλον corr. B. 5. ὑπὸ τοῦ Φιλόνεω] ὑπὸ Φιλόνεω M. 7. ἔλασσον] ἔλαττον M. 8. post φονέα lit. 4. eras. in B. 11. ἡ διακονήσασα] ἡ μὲν διακονήσασα B. ἡμῖν (in marg. ἡ μὲν) διακονήσασα M. 12. οὐδ' ἐναντία] οὐδ' ἐν αἰτία B. 17. μὲν] μέντοι B. M. ult. περὶ τῆς] πρὸ τῆς B. M.

p. 36. 1. ἀθέμιστα] ἀθέμιστα pr. ἀθέμιτα corr. B. et M. 5. ἀποθνησκόντων] ἀπο-
θνησκόντων
θανόντων M. 8. τῆς μητρὸς αὐτοῦ] τῆς μητρὸς τῆς αὐτοῦ B. 9. ἂν] ἐὰν M. 10. μοῦ] τοῦ M. ult. δίκην οἱ ἀδικοῦντες] οἱ ἀδικοῦντες δίκην M.

p. 37. 4. οὗτος ὃ τἀναντία] οὗτος δὲ τἀναντία B. M. 11. γένοιτο] γίνοιτο B. M. 16. γε πλεῖν] γ' ἐκπλεῖν B. Ibid. ἐκ τῆς γῆς] ἐκ γῆς M. 17. αὐτοῦ] αὑτοῦ B. Ald. Ibid. ἑστιᾶτο] εἱστιᾶτο B. 19. ἢ αἰδοῦς τυγχάνειν] ἢ τυχεῖν ἐλέους (in marg. ἢ αἰδοῦς τυγχάνειν) M. pen. ἑκουσίοις] ἑκουσίως B. M. Ald.

p. 38. 1. οὕτω καὐτὴ] οὕτω καὶ αὐτὴ B. οὕτω καὶ τῇ M. 2. ἀπολλυμένη pr. B. 3. ἐλέου] ἐλέους M. 4. τύχοι] τύχῃ B. 6. μὴ] μή M. 10. κατασκευάζουσιν ded. vid. pr. B. 12. οὐδὲν ἴσασιν] οὐδέν (sic, cum lacuna lit. 3. capace) ἴσασιν B. οὐδενὶ ἴσασιν Ald. Ibid. ἴσασιν πρὶν ἐν αὐτῷ ὦσι τῷ κακῷ γ' ἤδη] ἴσασί γε πρὶν ἐν αὐτῷ ἤδη τῷ κακῷ M. Ibid. γινώσκωσι] γινώσκοσι pr. B. 14. καὶ μὴ φθάνωσι] καὶ φθάνωσι B. 16. καὶ ἐπισκήπτουσι - - - - ἀπόλλυνται add. in marg. M. 19. ante γράμματα lit. 3. aut 4. eras. in B. Ibid. γράφουσι] γράφωσι M. Ibid. οἰκέτας] πάντας M. 20. ἐπικαλοῦνται] ἐπικαλοῦν Ald. 21. ἀπόλλωνται] ἀπόλλυνται M. Bekk. Ibid. ἔτι ὄντι] ὄντι ἔτι M. 22. ἐπέστειλεν] ἀπέστειλεν M.

p. 39. 2. μέλειν] μέ λειν (sic, lit. 1. eras.) B. μέλλειν M. Ald.

ΤΕΤΡΑΛΟΓΙΑ Α.

α. ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

p. 40. 1. ἐνδείκνυται] ἐνδείκτυται B. 2. αὐτὸς πρὸς αὐτὸν ἀγωνίζεται] αὐτὸς ἀγωνίζεται M. αὐτὸς πρὸς αὑτὸν ἀγωνίζεται Ald. Bekk. 3. λέγοντος] φεύγοντος B. 7. διαίρεσις αὕτη. ἐν] διαίρεσις. ἐν M. 8. προοιμίοις τὴν κατάστασιν] προοιμίοις κατάστασιν B. M. Ibid. λόγος ἔχει] λόγος οὐκ ἔχει B. Ibid. διὰ τὸ μήπω] διὸ μήπω M. 9. τέχνην] διάνοιαν (γρ. in marg. δύναμιν ἢ τέχνην) M. Ibid. δι' ὧν] διὸ M. 10. αὐτῶν] αὐτὸν B. 11. ἐμβάλλει] ἐσβάλλει M. Ibid. ποίησιν] βούλησιν B.

ΛΟΓΟΣ.

p. 40. 2. δ' ἱκανῶς] δ' οἱ ἱκανῶς B. 5. αὐτῶν εἰς τὰ πράγματ' ὦσι, χαλεποὶ καὶ γνωσθῆναι] αὐτῶν εἰσί, πράττωσι, χαλεποὶ καὶ διαγνωσθῆναι B. αὐτῶν εἰσπράττωσι χαλεποὶ καὶ γνωσθῆναι M.

p. 41. 1. παραλάβητε] παραλάβοιτε B. M. 4. οἴδαμεν] ἴσμεν M. 5. ὑπ' αὐτοῦ ἕως] ὑπὸ τούτου ἕς M. Ibid. ἡμέτερον] ʽμέτερον
ἱ ε
(sic) lit. υ eras. B. Ibid. γίνεται] γένηται M. 7. ἅπαντος τοῦ] ἅπαντος δὲ τοῦ B. M. 8. ὡς] ἕως B. M. Ald. Steph. pen. οὔτε γὰρ κακούργους εἰκὸς ἀποκτεῖναι τὸν ἄνθρωπον om. B. M. (male Bekkerus verba etiam, ἔχοντες γὰρ ἂν τὰ ἱμ. εὑρέθησαν, desiderari in Cod. B. affirmat.) οὐδεὶς - - - ἀφῆκεν. οὔτε - - - εὑρέθησαν Ald. Steph.

p. 42. 1. περὶ τῆς ψυχῆς] περὶ ψυχῆς M.

p. 43. 2. δέ τινα pr. B. 6. εἶχεν] εἷλεν B. M. 8. ἔγχιστα] ἄγχιστα B. M. 13. καθίστησιν] καθίστη Bekk. 17. ἔρημον] ἐρή-

μην B. Ibid. ἔσεσθαι] οἴεσθαι M. 22. δ' εἰ] δὲ εἰ M. 23. παρεσχόμεθα] παρειχόμεθα M. pen. δὲ τοῦ] δὲ τούτου τοῦ B. Ibid. οἱ τούτου] οἱ τοῦ τούτου B.

p. 44. 1. τοῦτο] τοῦτον B. 2. post τε lit. 3. eras. B. Ibid. οἰκετῶν] εἰκότων B. 4. ὑμῶν] ἡμῶν M. 6. ἐξελέγχονται] ἐξελέγχωνται B. ἐξελέγχονται Bekk. Ibid. ἀσύμφορόν ὑμῖν (sic) B. 8. ἐπί γε τὰς τράπεζας ἰόντα] ἐπί τε τὰς αὐτὰς τράπεζας ἰόντα B. ἐπί γε πρὸς αὐτὰς τράπεζας ἰόντας M. 10. γίνονται, καὶ δυστυχεῖς αἱ] γίνονται δυστυχεῖς θ' αἱ B. γίγνονται, δυστυχεῖς θ' αἱ M.

β. ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

p. 44. ult. ποιεῖται. λέγει] ποιεῖται τὴν ἔχθραν. λέγει B.

p. 45. 1. κατ' ἐμοῦ τὴν αἰτίαν] τὴν αἰτίαν κατ' ἐμαυτοῦ B. τὴν ἀπὸ αἰτίαν κατ' ἐμοῦ M. 2. γεγονυῖαν τῶν δεσποτῶν.] γεγονυῖαν τῶν δεσποτῶν τοῦ οἰκέτου. penna ducta per vocc.
τῶν δεσποτῶν
τοῦ οἰκέτου B. γενομένην τῷ οἰκέτῃ. (in marg. γεγονυῖαν) M. 3. φησι] φασι M. Ald.

ΛΟΓΟΣ.

p. 45. 1. ἡγούμενος εἶναι πάντων] ἡγούμενος εἶναι τῶν πάντων B. ἡγούμενος πάντων M. 2. ἄλλων οἱ δυστυχ.] ἄλλοι δυστυχ. M. 6. ἐπιγενόμενα] ἐπιγινόμενα B. 12. καταδοκηθεὶς] καταδοχθεὶς B. 13. μὲν, παγχάλεπον] μὲν, ὡς δεινὸν παγχάλεπον B. 18. τῶν ἄλλων] τὸν ἄλλον M. 19. ἔγνων] ἔγνω M.

p. 46. 1. ἔδοξεν] ἔοικεν B. 2. ἀπολύων] ἀπολλύων M. 5. ἔγωγ' εἰκότως] ἐγὼ δ' εἰκότως B. M. ἔγωδ' εἰκότους Ald. ἐγὼ ἂν εἰκότως Bekk. 9. περιδύσαντες] περιδήσαντες M. Ibid. τινας] τινα Ald. 14. τοὺς δὲ] τούσδε B. 15. αὐτόν. ἐκείνοις] αὐτὸν, ἦσαν δὲ πολλοὶ, πῶς οὐκ εἰκὸς ἂν ἦν ἐμοῦ μᾶλλον διαφθεῖραι αὐτόν; ἐκείνοις κ. τ. λ. (vocc. δὲ et ἂν om. pr.) B. 19. τε τοῦ] τε γὰρ τοῦ B.

p. 47. 2. γὰρ ἐβασανίζομεν] γὰρ ἂν ἐβασανίζομεν B. 5. ταὐτὸν ἀντιλογισάσθω] ταὐτὸν αὐτὸν ἀντιλογισάσθω M.

p. 48. 2. εἰ μὴ παρεφρόνουν] εἰ μὲν παρ-
τοῦ σώματος
εφρ. M. 4. τοῦ σώματος] τῆς οὐσίας M. 7. καταληφθεὶς] καταλειφθεὶς pr. B. pen. παισὶ καταλείψω] παισὶν ὑπολείψω B. πᾶσιν
λ ψ
ὑποδείξω M.

p. 49. 4. ἀποκτεῖναι, ἂν] ἀποκτεῖναι αὐτόν· τούς τε ἀποκτείναντας καὶ οὐ τοὺς αἰτίαν ἔχοντας ἀποκτεῖναι ὀρθῶς ἂν B. 6. καταλαμβάνηται] καταλαμβάνητε B. καταλαμβάνοιτε Bekk. 13. ἀπίστους] ἀξίους, penna ducta per voc., ἀπίστους add. in marg. M. 14. ἐκ τῶν] ἔκ τε τῶν B. ἐκ τῶν Bekk.

p. 50. 2. κεκτημένον] καὶ κεκτημένον B. 3. τούτου] τοιούτου B. M. Ibid. μηδὲ] μὴ δὲ B. M. Ald. 5. ἀπελογούμην] ἐπελογούμην M. 7. κατηγορεῖτέ B. M. 8. ἐπιεικέστερον παρήσω] ἐπιεικέστερον ἢ δικαιότερον παρήσω B. M. 9. ἐλεήσαντες] ἐλεήσαντας B. M.

ΕΚΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ Ο ΥΣΤΕΡΟΣ] Κατηγορία ὕστερος B. ατηγορία ὕστερος margine decurtata M. om. Ald.

γ. ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

p. 50. 1. κατηγορουμένου] κατηγόρου M. 2. ἀπίθανον ὂν, ἀλλὰ καὶ ἔνδοξον] ἀπίθανον πλούσιον ὄντα καὶ ἔνδοξον B. ἀπίθανον ὄντα καὶ ἔνδοξον M. ult. ἀτυχία] post ἀτυχία lit. 3. aut 4. eras. in B.

ΛΟΓΟΣ.

p. 50. pen. αὐτοῦ] αὑτοῦ B. M. Ald.

p. 51. 1. συμφορὰν] τυμφορὰν Ald. Ibid.
εἰς
εἰς κινδύνους] εἰς τοὺς κινδύνους B. αὐτοὺς κινδύνους M. 7. ὡς ἔμπνους] ὃς ἔμπνους B. M. 8. εὔφρονα] ἔμφρονα B. M. 10. τι κακουργοῦντες] τι τοιοῦτον κακουργ. B. 11. αὐτοῦ] αὐτῶν B. 13. ἐκηρύσσετο] ἐκηρύττετο M. pen. ἧκεν]
ἦκεν
ἦλθεν M.

p. 52. 1. ἀδικία] ἄδεια M. Ibid. προθυμίας] προμηθίας Bekk. 6. βασανίζονται]
βασανί
μακαρίζονται M. 7. οἱ κλέψαντες] ἢ κλέψαντες B. οἱ κλέπτοντες M. 10. τὸν μὲν κίνδυνον οὐ τὸν] τὸν κίνδυνον τὸν pr. B. 11. πῶς γὰρ ἂν αὐτῶν ὁ ληφθεὶς] πῶς γὰρ αὐτῶν ληφθεὶς (corr. λειφθεὶς) pr. B. ult. οὐδεὶς ὅςτις] οὐδεὶς γὰρ ὅςτις B.

p. 53. 1. εἰς] πρὸς M. 3. τόνδε] τόδε pr. B. 5. παραχρῆναι] παραχθῆναι B. 8. τὸ φανερὰν] post τὸ erasa μὴ additur supra versum ante καταδοκεῖσθαι a pr. B. 9. μὴ] μὲν M. ult. ἐπεβούλευσεν] ἐπεβούλευεν pr. B.

p. 54. 1. πῶς] πᾶς B. 2. ἧσσον] ἧσσαν pr. B. 11. ἐπὶ] ὑπὸ B. M. 12. πράσσεται] πράσσετε Bekkerus Cod. B. exhibere falso affirmat. 13, 14. αὐτοῦ] αὑτοῦ B. M. Ald.
ομεν
16. λέγομεν] λέγω M. ult. δοκουμένων] διωκομένων B. M.

p. 55. 1. ὑμῶν] ἡμῶν M. Ibid. ἡμῖν προστρόπαιος] ἡμῖν μὲν προστρόπαιος B. 2. μὲν οὖν τὸν] μὲν γὰρ τὸν B. M. 7. μὲν] δὲ M.

δ. ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

p. 55. 1. αἰνιττόμενος] ἐνιττόμενος Ald. 2. δὲ om. pr. B.

ΛΟΓΟΣ.

p. 55. 1. τῇ] ἡ pr. B. Ibid. ἀδικίᾳ] ἀτυχίᾳ B. pen. ἡμετέρα] ὑμετέρα B. M.

p. 56. 2. γὰρ εἰ] γὰρ δὴ, εἰ B. M. Ald. 5. ὑπεραπολογούμενοι] ὑπὲρ ἀπολογούμενοι Ald.
ηθῆναι
10. ἀπολογηθῆναι] ἀπολογεῖσθαι M. 11. οὐδὲ ἐλεγκτὴς] οὐδ' ἐλεγκτὴρ B. οὐδ' ἐλεγκτὴς M.

οὐδὲ ἐλεγκτὴ Ald. pen. ἤ με διαβάλλουσιν εἰς εὐτυχίαν om. M.

p. 57. 1. εὐτυχούντων] ἐντυχόντων B. M. 3. πειθόμενον] πυθόμενον B. 4. ἀπολιπόντας] ἀπολιπόντα Bekk. Ibid. οὐδένα] οὐδὲν Ald. 6. ἀπαίρουσι] ἀσπαίρουσι B. M. 7. κακούργους τῆς] κακούργους περὶ τῆς B. M. 10. ἀφίοιντο] ἀφίωντο ded. vid. pr. B.

p. 58. 5. ἔλεγχος] ἔλεγχοι Ald. 6. κυρίως] κυρίων pr. B. 7. καταψεύδεταί] καταψεύδεσθαί B. M. Ibid. ἀνόσι' ἂν πάσχοιμι] ἂν ὅσι' ἂν πάθοιμι M. 13. ἢ] ἀλλ' M. 15. Διϊπολίοις] Διϊπολείοις pr. B. 17. ἀτυχοῦσι νεωτερίζειν] ἀτυχοῦσιν ἑταιρίζειν B. M. 19. φυλάττειν] φυλάσσειν B. ult. οὕτω φονέα] ὄντως φον. B. οὔτως φον. (sic. notandum quod in hoc Cod. ν et υ non facile distinguuntur) M.

p. 59. 1. ἀποδέδεικται. ὃ] ἀποδέδεικται ὄντα. ὃ B. M. 3. τε om. M. 8. ἐλεγχθῶ] ἐλεγχῶ pr. B. 9. οὕτω] οὕτως M. 10. ζητοῦντες om. M. 13. δυσέβειαν] εὐσέβειαν B. M. 15. καταλαβόντας] καταβαλόντας ded. vid. pr. B.

ΤΕΤΡΑΛΟΓΙΑ B.

α. ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

p. 60. 2. τελευτήσαντας τοῦ] τελευτήσαντας δὲ τοῦ B. M.

ΛΟΓΟΣ.

p. 60. 5. οὐδὲ] μὴ δὲ M. 10. μὲν ἐνθύμιον] μὲν οὐδὲν ἐνθύμιον B. Ibid. προσέθηκε] προσέθηκεν B. M. 12. ἀποθανόντος] παιδὸς (ἀποθανόντος add. in marg.) M. pen. εἴργοντας - - - εἴργει] εἴργοντας - - - εἴργει pr. B. εἴργ. - - - εἴργ. Bekk.

β. ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

p. 61. 3. ἔστι δ' ἡ] ἔστιν ἡ B. ἔστι ἡ M. Ibid. συγγνώμης] συγγνώμη B. M.

ΛΟΓΟΣ.

p. 61. 1. καὶ χρεῖαι] καὶ αἱ χρεῖαι M. 5. post ἠναγκάσθην et v. seq. post ὑπὲρ lit. 3.
ρωτέρως
eras. in B. 7. ἀπορωτέρως] ἀπολογούμενος M. 10. δικασταὶ om. M. 11. ὑμῖν] ὑμῶν M. om. pr. B. pen. καὶ ὅσια add. in marg. M. Ibid. πρασσόντων. ἐδόκουν] πρασσόντων ἐστίν. ἐδόκουν M.

p. 62. 1. ἀμφοῖν τε ἡμ. ἀγ. ἔμελλεν ἀποβήσεσθαι] ἀμφοῖν τι ἡμ. ἀγ. ἀποβήσεσθαι B. M. 2. δὲ πολὺ] δέ μοι πολὺ B. 6. ἀλλ' οὐδεὶς αὐτοῦ ἁμαρτ.] ἄλλου δ' εἰς αὐτὸν ἁμαρτ. B. M. 9. ὑπὸ] πρὸς M. 11. ἐλθὼν] ὑπελθὼν B. 12. προσέβαλεν] προσέβαλλεν M. 14. ἔβαλε] ἔβαλλε M. Ibid. ἀπὸ σκοποῦ] ἀπὸ τοῦ
υ
σκοποῦ B. pen. ἡμῖν] ὑμῖν B. Ald. ἡμῖν M.

p. 63. 1. ἀφαμαρτάνοντες] ἀμ-ρτάνοντες B. M. 5. οὔτε γὰρ] οὐδὲ γὰρ M. 8. ἁμαρ-
ο
τὼν] ἁμαρτὸν corr. B. Ald. ἁμαρτὼν M. Ibid. ἀφεστῶτας] ἐφεστῶτας pr. B. 11. προδραμεῖν] προσδραμεῖν M. 13. ἑαυτὸν] ἐμαυτὸν M. 20. εἴργοντι] εἴργοντι pr. B. εἴργοντι Bekk. pen. γὰρ αὐτοῦ] γὰρ τῆς αὐτοῦ B. ult. μηδὲ] μήτε M.

p. 64. 2. μήτ' ἄκων om. B. M. 4. ἀληθείας τοῦ νόμου ὑπό τε τῶν πραχθέντων] ἀλη-
α δ γ β
θείας ·|· τοῦ νόμου ὑπό τε τῶν ·|· πραχθέντων transpositionem indicans B. 5. ἕνεκα] εἵνεκα B. M. 8. πολλαπλασίας] πολλαπλασίους B. M. 9. τῇ τούτου] τοῦ βίου M. Ibid. διαφορᾷ] διαφθορᾷ B. M. 10. ἀβίωτον] ἀβίοτον M. Ibid. διάξω] διδάξω pr. B. 13. καταφεισάμενοι] καταψηφισάμενοι B. 14. καταστήσατε] καταστήσητε B. καταστήσετε M. Ald.

p. 65. 1. ὁμοίως] ὁσίως B. 2. ἡμᾶς] ὑμᾶς B. Ibid. μὴ om. M. Ibid. δύο] δύω M. Ald. 3. περιβάλητε] περιβάλατε B. M.

γ. ΛΟΓΟΣ.

Ἐκκατηγορίας ὁ ὕστερος] ὁ ὕστερος ἐκκατηγορίας B. ὕστερος ἐκκατηγορίας Ald.

p. 65. 3. γε] τε pr. B. 6. ἐγώ τε γὰρ - - - ἀντειπεῖν add. in marg. M. Ibid. οὐδὲ] οὐδένα M. Ibid. ἀντιδοὺς] ἀντὶ δυοῖν Bekk. Ibid. ἤλεγξας] ἢ λέξας B. λέξας Bekk. 8. ἀπεστέρησα] ἐπεστέρησα M.

p. 66. 1. προέχω] προέχων B. M. 5. καὶ λόγῳ] καὶ οὐ λόγῳ B. 6. ὑμέτερον] ἡμέτερον M. 8. πεισθέντες] πεισθέντος pr. B. 14. αὐτὴν τὴν προκαταγνωσθεντα] αὐθέντην προσκαταγνωσθέντα B. M.

p. 67. 4. ἐγὼ δὲ] ἐγώδε pr. B. 5. ὃς om. B. M. 7. τοῖς ἀκοντίζουσι τὰ ἀκόντια] τὰ ἀκόντια τοῖς ἀκοντίζουσιν M. 8. ἀναιρεῖται]
ου
ἀναιρεῖσθαι B. M. 9. τούτου] τούτῳ M. 10. οὐδὲν εἰς οὐδέν'] οὐδὲν οὐδ' εἰς ἓν B. οὐδὲν οὐδ' εἰς ἓν (sic) M. 13. ἀπεκτεινεν, ἀκουσίως] ἀπέκτεινεν, μᾶλλον δε ἑκὼν οὔτ' ἔβαλεν οὔτ' ἀπέκτεινεν, ἀκουσίως B. 14. ἀκουσίως - - - - ἑκουσίως] ἑκουσίως - - - - ἀκουσίως pr. B. Ibid. ἧσσον] ἧσον pr. B. Ibid. ἀπέκτεινε] ἀποκτείνει pr. B. 15. δ' ἀρνούμενος] δ' ἀρνουμένου pr. B. διαρνούμενος M. 18. βαλὼν] βάλλων pr. B. Ibid. οὖν] ὧν B. M. 20. ἀφανὴς]
η
ἀφανεῖς M.

p. 68. 1. ἀκουσίως] ἀκουσίοις B. 2. ἀκουσίως βλαφθεὶς] ἀκουσίως ἢ ἑκουσίως (ἑκουσίως ἢ ἀκουσίως pr.) βλαφθεὶς B. 4. ἀτυχίαν τῆς
ἀτυχίαν ἁμαρτ
ἁμαρτίας] ἁμαρτίαν τῆς τιμωρίας M. 6. εἰ corr. et post δὲ lit. 3. eras. in B. 13. μὴ] μὴν M. 15. ἀδικοῖτ' ἂν] ἂν ἀδικοῖτ' ἂν M.

p. 69. 2. εἰ γὰρ] εἴπερ B. M. 14. οἱ] οὐ M. 16. εἰργόμενοι] εἰργόμενοι pr. B. 17. ante

προσηκόν των (sic. lit. ν corr. et lacuna inter ν et τ lit. 1. capax) lacuna lit. 2. capax B. 18. ὑμᾶς] ἡμᾶς pr. B. 19. εὐλάβεια ὑμῖν] εὐσέβεια ἡμῖν pr. B. pen. εἵρξαντες] εἵρξαντες pr. B. ult. εἴργει] εἴργει pr. B. Ald.

p. 70. 1. ὑμετέρας] ἡμετέρας pr. B. 2. τιμωρεῖσθε] τιμωρεῖσθαι pr. B. 3. ἡμῖν δὲ τοῖς] ἡμῖν τε τοῖς B. M. 4. κατορωρύγμεθα] κατωρύγμεθα B. κατορορύγμεθα M. 5. καταστήσατε] καταστήσετε M.

δ. ΛΟΓΟΣ.

p. 70. 3. γινώσκειν] γινώσκοντας pr. B. 5. ὁρᾶν προσήκει] προσήκει ὁρᾶν M. 8. λεπτὰ δε καὶ] λεπτὰ καὶ M. 11. τις φασκ.] τι φασκ. M. Ald. 12. ἀλλ' additur supra versum litt. rubris in M.

p. 71. 1. μήτε πονήσας] μήθ' ὑπονοήσας (sed corr. ab eadem manu μήτ' ἐπινοήσας) pr. B. 5. ἀπέθανε om. M. 8. δ' ὑφ'] δ' ἐφ' M. 12. τὶς] τις pr. B. τὶ M. τί Ald. 14. ὑπελθὼν] ἐπελθὼν pr. B. ὑπελθὸν M. 16. ἀτυχήμασι] ἁμαρτήμασι pr. B. 20. τοῦτον] τοῦ M. 22. γὰρ διὰ] γὰρ οὐ διὰ B. M.

p. 72. 1. ἁμάρτημα τοῦτο τοῦ] ἁμάρτημα τοῦ B. M. 6. ἀτρέμας] ἀτρέμα B. 8. κολάζειν] κολάζει B. 9. ἁμαρτόντος] ἁμαρτάνοντος M. ἁμαρτῶντος Ald. 10. αὐτοῦ] αὑτοῦ B. M. Ald. 11. αὐτοῦ] αὑτοῦ B. 14. οὖν om. pr. B. Ibid. καταλάβητε] καταλάβοιτε B. M.
ον
15. ἐνθύμιον] ἐνθυμείως M. 16. καταλείψει] καταλήψει M. 17. post ὃς lit. 3. eras. in B. Ibid. διαφθαρῇ] φθαρῇ pr. B. 18. ἐνθύμιον] ἐνθύμειον M. 21. ἐλεγχόντων] ἐλέγχοντα M.

p. 73. 3. τὸν ὑπὸ τὴν] τὴν ὑπὸ τὴν M. τὴν ὑπὸ τὸν Ald. Ibid. ἀπολύετε] ἀπολέσθαι ἀπολύετε, penna ducta per voc. ἀπολέσθαι, B.

ΤΕΤΡΑΛΟΓΙΑ Γ.

Κατηγορία φόνου, περὶ τοῦ λέγοντος ἀμύνεσθαι] Κατηγορία φόνου κατὰ τοῦ λέγοντος ἀμύνασθαι B.

α. ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

p. 74. 1. καὶ πρεσβύτης additur in marg. et a nova manu supra versum in M.

ΛΟΓΟΣ.

p. 74. 4. ἀγῶνα] κρίσιν M. 6. τε καὶ παρέδωκε] καὶ erasa est in B. pen. προα-
η
ποθνήσκοιμεν] προαποθνήσκειμεν M.

p. 75. 4. ὧν ὁ θεὸς] ὧν θεὸς M. 5. ἀλιτηρίων] ἀλιτηρίων B. M. 9. διώκοιμεν]
διώκοιμεν
κολάζοιμεν M. penna ducta per voc. κολάζοιμεν. Ibid. ἀποθανόντι] ἀποθανοῦντι M. 10. ἀλιτηρίους] ἀλιτηρίους B. M. Ald. 11. ἀποκτείνοντες] ἀποκτείναντες M. 17. τῶν εἰργασμένων] τῷ εἰργασμένῳ (lit. ν in fine voc. εἰργ. eras.) B.

p. 76. 2. ὀρθῶς] ὀρθὸς M. 4. τήν τε ἀνο-
τήν ν
μίαν] τῇ τε ἀνομίᾳ B. τοῦ τε ἀνομία M.

β. ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

p. 76. 1. ἐπὶ τὸν θεραπεύσαντα] τὸν ἐπιθεραπεύσαντα M.

ΛΟΓΟΣ.

p. 76. 2. ἐστὶν] ἔνεστιν M. 4. οὗ ὁ ἀποθανὼν] οὗ ἀποθανὼν M. 5. αὐτῷ] αὐτῷ M. pr. B. 7. αὐτοῦ] αὑτοῦ B. 11. μὲν ἢ] μὲν σιδήρῳ ἢ B. 13. ἄρχοντες] πάσχοντες M. pen. εἶργον μήτε ἀδίκως] εἶργον (εἴργον pr. B.) μήτε δικαίως μήτε ἀδίκως B. M. 'Antea enim,' inquit Bekkerus, 'omittebantur illa μήτε ἀδίκως:' inique sane, cum μήτε δικαίως scripsisse debuisset.

p. 77. 2. καὶ ante δεύτερον om. pr. B. 4. δικαίως δ' ἂν] δικαίως ἂν M. Ibid. ταῦτα] ταὐτὰ corr. B. 5. δίκαιοι] δίκαιον M. 6. ὕστερον om. M. 14. μὴ ἐπεβουλεύθην] μὴ καὶ ἐπεβουλεύθην B. M. 16. ἐπεβουλεύθην]
θην
ἐπεβουλεύσαμεν M. 17. οἰόμενος γενέσθαι om. M. 21. ὑπό γε τοῦ] ὑπό τε τοῦ B. M. pen. κατηγοροῦμαι, ἐπιδέδεικται] κατηγοροῦμαι, ἱκανῶς ἐπεδέδεικται M. ult. μου om. pr. B.

p. 78. 1. ἐπιδεῖξαι] ἀποδεῖξαι B. 2. με]
ε
μου B. μοι pr. μου corr. M. 4. θανάτου] θάνατον B. 8. ὑμέτερον] ἡμέτερον pr. B. 11. ὑμέτερον] ἡμέτερον M. 13. ἀλιτηρίων] ἀλιτηρίων pr. B. M. Ald. ult. γὰρ ἂν καθαρώτατοι] γὰρ καθαρώτατοι M.

γ. ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

p. 78. 1. τούτοις] τούτῳ B. M. ὅτι καὶ εἰ οὕτως] ὅτι (ὅτι add. supra versum a pr.) εἰ καὶ οὕτως B. ὅτι καὶ οὕτως M.

ΛΟΓΟΣ.

p. 78. pen. αὐτὸς τοῦ] αὐτὸς μὲν τοῦ B. αὐτὸς δὲ τοῦ M.

p. 79. 1. αὐτοῦ] αὑτοῦ B. M. 3. εἶπε - - - αὐτόν· add. in marg. B. Ibid. ἐκ] ἐπὶ M. 13. ἠμύνατο] ἠμύναντο M. 21. τοῦτο] τοῦτον B. M.

p. 80. 1. διαφθαρηναι. - - - ἔφη add. in marg. M. Ibid. γὰρ εἰ] γὰρ ἂν εἰ B. M. 2. εἰ δ' ἔτι καὶ] εἰ δέ τοι καὶ B. εἰ δέ τι καὶ M.
ως
7. οὗτος δὲ φαν.] οὗτος δὲ φαν. B. Ibid. φανερῶς] φανερὸς M. 9. αὐτοῦ] αὑτοῦ B. M. Ald. 12. ἔτι τούτου] ἔτι τούτων B. Ibid. δεινότερα] δεινότερον M. 14. νόμον] φόνον M. 16. ἀλιτηρίων] ἀλιτηρίων B. M. Ald.

δ. ΛΟΓΟΣ.

p. 80. 2. ὑπεξέστη] ὑπαπέστη B. ὑπανέστη M. 4. αὐτὸς ὑπὲρ] αὐτὸς ἂν ὑπὲρ B. Ibid. ἐπεὶ] ἐπὶ M. pen. ‘ἀκινδυνότερον an ἀκινδυνότερα,’ (inquit Bekkerus) ‘B. habeat non liquet.’ ἀκινδυνότερον meum qualis qualis sit calculus habeat.

p. 81. 6. τὸν νέον] τῶν νέων pr. B. τὸν νέων pr. M. 9. γίνεται] γίνονται B.

p. 82. 5. ὅδε] ὅ γε B. ὅδε Bekk. 6. ὑπὲρ] ὑπὸ pr. B. 13. πῶς ἐπεβούλευσεν] πῶς ἂν ἐπεβούλευσεν B. 18. δικαιότερος] δίκαιος B. 19. κρείσσων ἂν] κρεῖσσον ἂν pr. B. κρεισσόνως Bekk. Ibid. ὑποδεέστερος] ὑποδεεστέρως Bekk.

p. 83. 5. μὲν γὰρ ἄρξ.] μὲν ἄρξ. M. 7. μὴ δικαίως B. M. Ald. Steph. 8. ἀδίκως ἀποκέκριται] ἀδίκως ἀποκτείνειν ἀποκέκριται B. M. 14. οὐδὲν] οὐδενὶ B. 18. αὐτῶν] αὐτὸν B. M. Ibid. οὗτος pr. B. 19. μᾶλλον ·|· ἢ καταλήψιμον ἐκ τῶν λεγομένων γινώσκει αὐτὸν ὄντα ·|· ἢ καταλαμβάνειν B. pen. οὑτωσὶ ἐκ] οὑτωσὶ δὲ ἐκ B. M.

p. 84. 1. ἀποσκήπτομεν] ἐπισκήπτομεν B. M. 2. ζητεῖν om. pr. B. 3. θανόντος] ἀποθανόντος B. Ibid. προστρόπαιον] προστρόπαιος M. 5. ἀλιτηρίων] ἀλιτηρίων pr. B. M. Ald. 6. ἡγεῖσθε] ἡγεῖσθαι pr. B.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΗΡΩΔΟΥ ΦΟΝΟΥ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

p. 85. 1. κατ᾽ αὐτὴν] κατὰ ταὐτὸν B. pen. δὲ εἰς τὴν] δ᾽ ἐπὶ τὴν B. δὲ τὴν M. Vulgatam dedit Reiskius, hic et supra ver. 1., quod ad locum apponere prætermisi.

ΛΟΓΟΣ.

p. 85. 1. ἐβουλόμην, ὦ] ἐβουλόμην μὲν, ὦ B. M. 3. καθιστάναι] καθεστάναι B. 4. τοῦ προσήκοντος πέρα (β α) B. 8. εἰπόντα] ἅπαντα M. ult. δυναμένων om. pr. B.

p. 86. 1. οὖν] μὲν M. 9. τάδε δὲ δέομαι] τάδε δέομαι pr. B. pr. M. 11. γλώσσῃ] πρώττῃ (γλώ) M. Ibid. αὐτὴν ἢ] αὐτὸ ἢ B. αὐτὴ ἡ M. Ibid. ἁμαρτόντα] ἁμαρτάντα Ald. 15. ἀπολέσθαι] ἀπολεῖσθαι pr. B. Ibid. γλώττης] γλώσσης B. γλώττης Bekk.

p. 87. 2. διαπράσσωνται] διαπράσσωσι (νται) M. διαπράσσονται Ald. 3. καὶ ante νομίμως om. M. Ibid. ὁσίως] δικαίως M. 4. δικαίῳ om. M. Ibid. κατηγορουμένων] κατηγορημένων B. κατηγορουμένων Bekk. 15. πώποτ᾽ om. M. 17. τούτου] τούτων M. ult. πρὸς ὃν] πρὸς ὃν Ald.

p. 88. 1. ἡμῖν] ὑμῖν B. 2. αὐτό τε τὸ ἀποκτείνειν μέγα κακοῦργ.] αὖ τό τε ἀποκτείνειν με κακοῦργ. B. M. 5. οὗ] οὐ M. et sic forsan pr. B. 6. εἴργεσθαι] εἴργεσθαι pr. B. εἴργεσθαι Bekk. 7. ἐνταυθοῖ] ἐνταυθοῖ B. M. 9. ἀνταποθανεῖν τοῦ νόμου κειμένου (β α) τὸν ἀποκτείναντα B. 11. ante et post ἔνειμαν lit. 2. eras. in B., pr. ded. vid. ἂν ἔνειμαν αὐτῷ τεθν. 17. μὴ] μοι M. Ibid. ὁμορρόφιος γένηται] ὁμωρόφιος γένηται B. 18. πεποίηκας] ἐποίησας (πε κ) M. ult. οἰκίᾳ τῇ σῇ] τῇ οἰκίᾳ αὐτῷ (τῇ σῇ) M.

p. 89. 1. ἐπαρώμενον] ἐπαρωνώμενος pr. M. 2. κακὰ πολλὰ] πολλὰ κακὰ M. 5. σεαυτῷ τοὺς νόμους] σεαυτῷ νόμους B. ἑαυτῷ τοὺς νόμους M. 9. ἀνωμότας] ἀνομότοις pr. B. 12. καὶ λέγων χρῆναι] καὶ εἴ γε χρῆναι B. M. 15. ᾠχόμην ἂν ἀπιὼν] ᾠχόμην ἀπιὼν M. Ibid. ὡσπερεὶ ἄκοντα] ὡς περιάκοντα M. 16. διέφερε τῆσδε] διέφερε στέρεσθαι τῆσδε B. διέφερε σθαι τῆσδε M. 18. ὄφλειν τὴν] ὄφλειν (ὤφλειν pr.) εἶναι τὴν B. Ibid. οὕτω] τοῦτο B. τούτῳ M. 21. με] ἐμὲ Bekk. 25. αὐτοὺς εἶναι ἀεὶ] αὐτοὺς ἀεὶ B. 29. καταμανθάνειν] καταθεμένους μανθάνειν M. pen. τοῦ κατηγόρου] τῶν κατηγόρων (τοῦ ου) B. ult. διδάξουσι] διδάξωσι M.

p. 90. 5. μέγιστά μοι] μοι μέγιστα B. 9. ὑπελίπου] ὑπελείπου pr. B. 13. ἂν ἀξιώσεις] ἂν ἀξιώσῃς pr. B. αὖ ἀξιώσεις Bekk. 15. ἡμῖν] ὑμῖν B. M. Ibid. ἅπαξ ἀποφυγοῦσιν ὁ αὐτὸς κίνδυνος ὑπολείπεται, τούτῳ δὲ πάλιν εἰς ἡμᾶς ἐπηρεάζειν ἐξέσται; ἔτι] ἅπαξ τουτουσὶ πείσασι κατείργασται ἃ βούλεσθε, ἐμοὶ δ᾽ ἅπαξ ἀποφυγόντι ὁ αὐτὸς κίνδυνος ἀπολείπεται (ὑπολείπεται pr.); ἔτι B. ἅπαξ ἀποφυγόντι ὁ αὐτὸς κίνδυνος ἀπολείπεται. ἔτι M.

p. 91. 1. ἐπέλιπε] ἐπέλειπε pr. B. Ibid. ὠφελεῖσθαι] ὠφελῆσθαι B. 3. διαπράσσεσθαι τἀμαυτοῦ] διαπράσσεσθαι ἐμαυτὸν τἀμαυτοῦ B. M. διαπρ. αὐτὸν τἀμαυτοῦ Bekk. 6. τούτοις] τοῖς pr. B. M. 7. γε] τε Bekk. Ibid. περιέστεισαν] περιέθεσαν B. 9. οὑτωσὶ] οὑτοσὶ M. Ibid. δὴ] οὖν M. Ibid. ἂν] ἔλος B. M. 19. ἀπολύσαν] ἀπολυτρῶν ded. vid. pr. B. ult. τοὺς om. M.

p. 92. 3. χειμῶνι] χειμῶν Ald. 8. καθ᾽ αὑτὸν] κατ᾽ αὐτὸν B. M. Ald. 9. πραγμάτων ἕνεκεν] ἕνεκα πραγμάτων B. πραγμάτων M. Ibid. οὔτ᾽ οὖν] οὔτ᾽ αὖ B. 10. ἐγὼ] τἐγὼ pr. B. 13. μετάβασις] μετέκβασις corr. B. 16. μετέβημεν] μετέβηκεν M. 19. μετέβημεν] μετεξέβημεν B. 20. ἐκβὰς τοῦ] ἐκβὰς ἐκ τοῦ B. 25. ἄγγελον] ἄγγελος M.

p. 93. 1. ἀκόλουθον (sic) B. 4. ἄλλοθεν] ἄλλοθι B. Ibid. πλοῦς τε ἡμῖν ἐγίνετο] καὶ πλόος ἡμῖν ἐγένετο (πλοῦς τε) M. 6. παρέξομαι]

παρασχήσομαι B. 14. ἐπειδὴ δὲ] ἐπεὶ δὲ pr. M. 18. αὐτῷ ἐνέβαλον εἰς τὴν κεφαλὴν] ἐνέβαλον αὐτῷ εἰς τὴν κεφαλὴν B. αὐτῷ ἐπέβαλον ἐν τῇ κεφαλῇ (εἰς ν ν), in marg. ἐνέβαλον εἰς τὴν κεφαλὴν M. 21. γάρ που ὅτι] γὰρ ὅτι B. M. pen. γενέσθαι] γίγνεσθαι B. ult. αὐτοῦ] B. M. Steph. Ald.

p. 94. 2. ἐγίνετο] ἐγίγνετο B. M. 5. τούτου] τούτων B. M. Ibid. παρεχόμενος τοὺς] παρεχόμενος μὲν τοὺς B. 6. πλοίου. οὐδενὶ τρόπῳ] πλοίου· εἰ δὲ καὶ ὡς μάλιστα ἐξέβην ἐκ τοῦ πλοίου, οὐδενὶ τρόπῳ B. πλοίου. οὐδενὶ τρόπον M. 13. δὲ ἐν ᾧ μὲν ἔπινε] δὲ μὲν ᾧ ἔπινε pr. δὲ ἐν ᾧ μὲν ἔπινε corr. B. 14. ὁμολογοῦσιν] ὁμολογῶσιν M. pr. B. 16. αὐτὸ πλοῖον] αὐτὸ τὸ πλοῖον B. 17. παραστήσομαι] παρασχήσομαι Bekk. 19. φροῦδος ἦν] φροῦδος μὲν ἦν B. 21. εἰσβάντες] εἰσβάσαντες Ald. 22. τι αἷμα] τὸ αἷμα B. M. 23. ἐχώρει] ἐνεχώρει B. ἐχώρει Bekk.

p. 95. 1. ἐδαπάνησαν] ἐβασάνισαν B. In hac regione δαπανᾶν add. in marg. M. Voluit forsan librarius idem exhibere ac Cod. Vratislaviensis, sc. παραδαπανᾶν σφίσι. 7. δὲ om. M. 10. ὑπ᾽] ἐπ᾽ pr. B. 14. ὅ,τι ἂν] ὅτ᾽ ἂν B. M. 17. καταψεύδωνται] καταψεύδονται M. Ibid. εἰ γὰρ - - - - ἐμοῦ add. in marg. M. Ibid. ἐγὼ] ἐγὼ μὲν ded. vid. pr. B.

p. 96. 4. ἐνταῦθ᾽] ἐνταῦτ᾽ pr. B. 6. ἄγοντες om. M. 12. ἀπαγορευόντων] ἀπογορευόντων B. 15. αὐτῆς] αὐτοῦ M. 16. ἐγίνετο] ἐγίγνετο B. 21. ἐμὲ] αὐτὸν (ἐμὲ) M. ult. ποτέρῳ χρήσονται] ποτέρῳ νῦν χρήσονται B. Ibid. τῶν] τῷ pr. B. Ibid. πρότερα pr. B.

p. 97. 1. πότερα] πότερ᾽ B. 5. δὲ ψεύδεσθαι] δὲ τὸ (corr. τῷ) ψεύδεσθαι pr. B. δὲ τῷ ψεύδεσθαι M. 6. τούτου] τοῦτο pr. B. 17. οὗτοι om. M. 19. ταῦτα τὰ τεκμήρια] ταῦτα τεκμήρια dedisse voluisse videtur Bekkerus, qui sic annotabat: “ταῦτα τεκμήρια] libri ταῦτα τὰ τεκμήρια.” 23. ἐξάγοι] ἐξάγει M. 25. post ἐνθεὶς lit. 3. eras. in B.

p. 98. 3. ἀπώμοσεν] ἀπῴμωξεν B. ἀπῴμοξεν M. Ald. Ibid. αὐτὸν] αὐτὸν Ald. 13. ἔφη με] με ἔφη B. 20. ὁ τούτων] οὗτος penna ducta per voc. οὗτος (ὁ τούτων) M. 24. μεθ᾽ ἡμέραν] μεθημέραν B. ult. δὲ τιθεμένου] δ᾽ ἐντιθεμένου B. M.

p. 99. 3. μεθ᾽ ἡμέραν τὶς οἷός τ᾽ ἐγένετο] μεθημέραν τίς οἷός τε ἐγένετο B. μεθ᾽ ἡμέραν οἷός τε ἐγένετο pr. M. 5. πῶς εἰκότα, ὦ ἄνδρες] ὦ ἄνδρες, πῶς εἰκότα B. 6. δὲ καὶ] καὶ καὶ M. Ibid. δεῖ om. pr. B. 7. ταῦτα] B. M. Steph. Ald. 10. ἐξέληται] ἐξελεῖται pr. B. ἐξέλητε M. Ald. 11. μὴ εἰσελθεῖν - - - βασανίσαι add. in marg. M. 17. ἐγγυῆσαι] ἐξεγγυῆσαι B.

p. 100. 1. φόνον] ἄνδρα penna ducta per voc. ἄνδρα (φόνον) M. 3. τὸν ἐλεύθερον] B. M. Steph. Ald. 6. κρίνοισθε] κρίνεσθε B. M. Ibid. νῦν ὑφ᾽] νῦν φεύγω ὑφ᾽ B. Ibid. ὑμῶν] ἡμῶν M. 7. δὲ] δὴ B. 8. δίκαιον τὸ] τὸ δίκαιον B. M. Ald. 9. δύο] δύω B. Ald. σὺν M. Ibid. et 10. τότε pr. B. 11. οὐδὲν] οὐδ᾽ ἐν B. M. 12. προτείναντι] προτείναντας B. προτεῖναν (τι) M. 14. κινδυνεύων] κινδυνεύειν (ων) M. Ibid. εἴ τι] ὅτι B. ἔτι M. Prave adscribit Bekkerus ad voc. ὅτι in v. seq., quod hic appinxisse debebat. 16. ἐστι] ἔτι pr. M. 21. ἴση ἐστὶ] ἴσον ἐπὶ ded. vid. pr. B. ἴση ἐστὶ Ald. Ibid. τούτοις μὲν τὸ] τοῦτο μέντοι pr. B. pen. δὲ τὸ μὴ] δὲ μὴ M.

p. 101. 5. ἢ] ἡ M. 8. εἴ τι τοιοῦτον] εἴ τ᾽ (corr. τι) ἐμοὶ τοιοῦτον pr. B. 9. ἀπάγειν] ἀπάγων pr. B. 11. ἐμαυτοῦ] ἐμοῦ M. Ibid. γραμματείδιον passim Bekk. 14. φέροντος; ὥστε] φέροντος; τίνος γε δὴ ἕνεκα τὸν ἄνδρα ἀπέκτεινα; οὔτε γὰρ ἔχθρα οὐδεμία ἦν (γ᾽ ἦν M.) ἐμοὶ καὶ ἐκείνῳ, ὥστε B. M. 15. σαφέστερον αὐτοῖς ἔμελλεν] σαφὲς (σαφέστερον αὐτοῖς) ἔμελλεν M. 16. αὐτόν. ἃ γὰρ οἷόν] αὐτά· ἃ γὰρ μὴ οἷόν B. αὐτά· ἃ γὰρ οἷόν M. 17. ταῦτα] ταῦτ᾽ B. Ibid. συγγράψειεν] συγγράψας πέμψειεν B. 18. τοῦτο] τοῦ pr. B. 19. τῷ μὴ] sic quoque pr., sed corr. τὸ μὴ B. antep. γραμματίῳ] γραμματείῳ Bekk. et sic passim. pen. γραμμάτιον] γραμματίδιον M. ult. ἐμήνυεν] ἐμήνυε B. M. Ibid. πιστεῦσαι] πιστεύειν M. 5. ἵνα ταύτην - - - ἀνεσώθη - - - - συνεπεφέρετο τὸ γραμματίδιον (cæteri τῷ γραμματιδίῳ) add. in marg. M. 6. ἀνεσώθη] ἀνεγνώσθη B. 7. συνεπεφέρετο] συνεφέρετο B. συνεπιφέρετο Ald. Ibid. ἔθ᾽] ἔτ᾽ B. 13. τίνος γε - - - - - ἐκείνῳ om. B. M. 16. οἶμαι γὰρ] οἶμαι μὲν γὰρ B. 21. αὐτῷ. ἀλλὰ] αὐτῷ. εἶεν· ἀλλὰ B. 26. σὺ] σὺν M. et pr. B. 27. ἁλῴης σὺ τοῦ] ἀλοίης τοῦ B. ἀλλοιεῖς τοῦ M. ἁλῴης σὺ τοῦ Ald. antep. εἰς ἐμὲ - - - - πρόνοιαν add. in marg. M. ult. αὐτός] αὐτῷ B. M. Ibid. πρόνοιαν] πρόφασιν B.

p. 103. 2. αὐτοῦ] αὐτοῦ B. Ald. 3. οὐδ᾽ ἐκεῖνον] οὐδὲ τοῦτον M. 6. οὐκ ἔφευγε μὴ ἀποθανόντος] διέφευγεν ἀποθανόντος B. οὐκ ἔφευγεν ἀποθανόντος M. Vulgatam exhibuit Reiskius: quod ad locum notare partim prætermisi. 11. ἡμετέρα] ὑμετέρα B. M. 12. ἐπέδειξεν] ἐπέδειξαν M. 16. αὐτὸν οὗπερ οὐκ ἔδει] αὐτὸν, οὐ γὰρ ἔδει B. M. 20. ἐστὶν ἀνθρώποις] εἰσὶ τοῖς ἀνθρώποις M. Ibid. δ᾽ εἰ καὶ ὡς] δὴ καὶ ὃς M. ult. αὐτὸ τὸ] αὐτὸ τοῦτο pr. B. Ibid. τοῦτο om. M.

p. 104. 3. λυμαιμένου] λυμαινομένου B. M. 16. χρῆσθαι] χρῆται (σθ) M. 17. ἐμοὶ γὰρ] ἐμοὶ μὲν γὰρ B. 18. τῷ μὴ εἰργασμένῳ] τὸ μὴ εἰργασμένον M. 20. εὖ καὶ εἰκάσαι] εὖ εἰκάσαι B. pen. χαλεπὸν] φανερὸν (χ λ π) M. ult. καὶ] δὲ M.

U

p. 105. 1. εἰπεῖν] εἶπεν pr. B. 2. κελεύει] κελεύοι Bekk. 3. ἔσεσθαι] ἔχεσθαι B. 4. εὐπορῆτε] εὐπορεῖτε an εὐποροῖτε habeat B. religio est dicere. 5. μηδὲ ἂν] μηδ' ἐὰν B. M. μὴ δὲ ἂν Ald. ἀξιοῦτε] ἀξιοῦται pr. B. 7. εἰ μὴ προσήκει] εἰ προσήκει M. 12. τούτῳ δέοι] τούτων δέοι B. 16. ἠξίου] ἥξει οὐ ded. vid. pr. B.

p. 106. 4. ἑαυτοῦ] αὑτοῦ pr. αὐτοῦ corr. B. 6. μὲν ἀπέθανον] μὲν ἅπαντες ἀπέθανον (ἀποθανόντες ded. vid. pr.) B. 7. πλὴν] πρὶν M. 10. οὔπω] οὐδέπω M. Ibid. ἀπολώλει] ἀπωλώλει B. 13. ἐτέθνασαν] corr. B. 17. ὕστερον, ὅτῳ] ὕστερον καὶ ὅτῳ B. M. 19. μὴ μετ'] μήτε μετ' B. Quam lectionem variantem Bekkerus falso apponit ad μὴ v. 17. pen. ᾧ βουλεύεται] ᾧ βουλεύσεται pr. B. οὐ βούλεται M. ult. τε] τι B. Ibid. ἡμέραν παρ' ἡμέραν γιγνομένην] B. M. Steph. Ald.

p. 107. 1. μεταστήσειν] B. M. Steph. Ald. 4. τοὺς μὴ ἀδικοῦντας] τοὺς ἀδίκως B. τοὺς ἀδικοῦντας M. 7. ἐν] ἓν M. Ibid. ποιῆσαι] ποιοῦσιν M. 8. ἀρχὴν] ἀρχὴ ἢ B. M. 15. μηδαμῶς] μὴ σαφῶς B. 21. ταῦτα] ταῦτ' B. M. 22. κεκινδυνεύσεται] καὶ κινδυνεύσεται ded. vid. pr. B. pen. ἐδείκνυεν εἰς] ἐδείκνυε τὴν εἰς B.

p. 108. 1. ἥμαρται] ἥμαρτε B. M. 3. τὴν δ'] τήνδ' B. 5. πόλιν καλῶς εἶχεν] πόλιν εὐρόπως εἶχεν B. πόλιν εἶχεν M. 6. εἴχετο] εἴχετε Bekk. Ibid. δ' οὖν] δ' αὖ B. M. 13. ἡμετέρα] ὑμετέρα B. M. Ibid. ἡ Μιτυληναίων] ἡμῖν τυληναίων Ald.

p. 109. 1. ἑαυτὸν] ἑαυτὸν ἑαυτὸν B. αὐτὸν M. 5. ὑμέτερον] ἡμέτερον pr. B. 7. ἰδίαν] ἰδίᾳ B. M. 8. γὰρ Μιτυληναίοις] γάρ μι τυληναίοις Ald. 11. γενομένην] γινομένην M. 15. ὥστέ

οι

μοι] ὥστε μὴ M. pen. διδάσκετε] δικάσκεσθε M. ult. μὲν εἰσιόντες] μὲν γὰρ εἰσιόντες B. Ibid. βούλονται] βούλωνται M.

p. 110. 1. μὲν μὴ πείθειν] μὲν πείθειν B. 4. ὑμετέρα] ἡμετέρα M. 5. τε om. M. 8. τοῖς ἀπὸ] τοῖς τῶν ἀπὸ B. 12. δὲ εἰς τὰ] δὲ [εἰς] τὰ Bekk. 17. ἀπολομένους] ἀπολουμένους pr. B.

p. 111. 1. γίνεσθαι] γίγνεσθαι B. 2. ὅσοις] ὁσίοις pr. B. 4. ἐγένετο] ἐγίγνετο M. 9. ὥστε] ὥς τι B. M. 11. σαφεστάτην] σοφωτάτην ded. vid. pr. B. 13. ἐναντίων] ἐναντίον pr. B. 15. μὲν ἐμοὶ μαρτυροῦσιν] μὲν μαρτυροῦσιν B. M. 22. σώσει] σώζει B. M. Ald.

p. 112. 2. κριταὶ] κριτοὶ B. 6. τῶν om. pr. B. 8. ἐγιγνώσκετο] ἐγινώσκετο B. 10. δίκη μὴ] δίκη καὶ μὴ B. M. 11. ἰσχυροτέρα] ἰσχυρότερον B. M. ult. παραβαίνειν] παραβῆναι M.

p. 113. 2. παρὰ] κατὰ M. 6. διαφέροντα] φέροντα M. 8. ὀρθῶς γιγνώσκεσθαι om. M. 11. ἴσον ἐστὶ] ἴσόν ἐστι B. Ald. Ibid. τε] γε M. 12. αἰτιᾶσθαι] αἰτιάσασθαι B. antep. δικάσητε] δικάσαιτε Bekk.

p. 114. 3. κἀκεῖ] κακοὶ B. M. 4. ἀποψηφισαμένοις] ψηφισαμένοις B. M. Perperam Bekkerus innuit Cod. B. vulgatam exhibere. 4. τότε] τοῦτο M. Ibid. χρῆσθαι ἔτι· ἃ δὲ βούλεσθε ψηφισαμένοις, οὐδὲ] χρῆσθαι ὅτι ἃ δὴ βούλεσθε (βούλεσθαι B.) ἀπολογήσασθαι οὐδὲ B. M. Falso Bekkerus affirmat Cod. B. præ se ferre ὅ τι δὴ, omisso ἅ. 6. ἐπὶ τῷ δικάζειν τὸ ἀδίκως] ἐπὶ τῷ, ἀδίκως B. M. 7. τοῦ μὴ] τὸ μὴ B. M. 8. μόνον om. M. 9. ἀνηκέστερον] B. M. Steph. Ald. 10. ἑκάστῳ] B. M. Steph. Ald. 16. πάνυ τι] πάνυ τοι B. M. pen. εἰς ---- ξυνῄδειν om. M.

p. 115. 2. αὐτῷ] αὐτῷ B. M. Ibid. εἰργασμένῳ] εἰργασμένον B. M. Ibid. εἰς θεοὺς] εἰς τοὺς θεοὺς B. 7. ἠσεβηκότων] ἀσεβηκότων B. M. 9. τὸ δὲ] τῷ B. M. 10. ἔργον] ἔργῳ B. 11. τὰ δίκαια] τὰ μὴ δίκαια B. Ibid. ὑμῖν] ἡμῖν B. 12. τοὺς δὲ] τοῦ δὲ B. 15. πράξεθ'] πράσσεσθ' M. πράσεσθ' Ald. 16. οὔ τι] οὔ τοι B. M. pen. βουλευομένων] βουλομένων M. ult. γίνεσθε] γίγνεσθε M. Ibid. νῦν μὲν] νῦν δὲ M.

p. 116. 7. τοῦ φόνου] τούτου M. 10. λόγος ἔτι] λόγος ἔσται ἔτι B. Ibid. ἐάν γε πάσχων] ἐάν τε πάσχω B. M. ἐάν τι πάσχω Bekk. 11. ἀπόλωμαι] ἀπωλόμην B. ἀπολώμην M. 12. ἀποστερῶν om. M.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΧΟΡΕΥΤΟΥ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

p. 117. 1. τίνος προβάλλονται χάριν] τίνος χάριν προβάλλονται M. 2. μὲν τοίνυν] μέντοι νῦν B. M. 3. Ἐρεχθίδος] B. M. Steph. Ald.

ΛΟΓΟΣ.

p. 117. 3. εἰ δ' ἄρα] εἰ ἄρα B. M. 4. ὃ] ἢ M. 6. γένοιτο] γίγνοιτο B. M. 7. γίνεσθαι] γίγνεσθαι B. γίνεσθαι Bekk. 8. περὶ τῶν

οι

τοιούτων] περὶ τούτων M. 9. ἐπαινέσειαν] ἐπαινέσειεν B. M. Ald.

p. 118. 7. φονικὰς ὀρθῶς] φονικὰς δίκας ὀρθῶς B. M. 9. περὶ τοιούτου] περὶ τοῦ τοιούτου B. περὶ τοιούτου Bekk. 12. μηδὲ] μὴ δὲ B. M. Ald. 13. καὶ τῷ νόμῳ εἴργεσθαι] καὶ νόμῳ εἴργεσθαι B. Ibid. θυσιῶν, ἀγώνων] ἀγώνων, θυσιῶν B. pen. αὐτὸν] αὐτὸς B. M.

p. 119. 5. ἀνθρώποις τοῦ βίου ἀγαθὸν] ἀνθρώποις ἀγαθὸν B. 6. αὐτὸς αὑτὸν] αὐτὸν αὐτὸν M. Ibid. οὔτ' ἂν τ. δ. τ. δεδοκιμασμένην] B. M. Steph. Ald. 10. δίκης om. M. 14. αὐτὰ τὰ] αὐτὰ ταῦτα B. M. 19. τόν γε] B. M. Steph. Ald. Ibid. αἰτιάσασθαι (αἰτιᾶσθαι Steph. Ald.) καὶ ---- ὀρθῶς om. B. M.

22. ὅπη ἂν ἐνεγκών] ὅποι ἂν ἐνεγκὼν B. ὅπαι ἀνενεγκὼν Bekk. pen. πεποιῆσθαι] ποιεῖσθαι B. M. ποιῆσθαι Ald.

p. 120. 1. καὶ] τῆς M. Ibid. τῶν ἀνθρώποις] τῶν ἐν ἀνθρώποις B. M. 2. εἴ γ'] εἴ τι Bekk. 3. τιμωρεῖσθαι] τιμωρῆσθαι Ald. 7. κατηγορήσουσιν] κατηγοροῦσιν B. Ibid. ὑμῖν] ἡμῖν M. Ibid. ἢ om. B. M. 8. μοι om. pr. B. 10. δεινὸν] δεινῶν pr. B. Ibid. ἐξῆν] ἐξῆ B. M. 12. ἐλέγξασιν] ἐξελέγξασιν B. Ibid. τιμωρήσασθαι] τιμωρήσεσθαι B. M. 13. ἐν-

θ

ταῦθα] ἐνταῦτα M. οἷός τε ἐγένετο] εὑρέθη

ν

M. Ibid. μικρὸν οὔτε μέγα] μικρὸς οὔτε μέγας M. 16. καὶ --- ἔχοντος add. in marg. M. antep. τουτουὶ δὴ] τούτου ἰδίᾳ ded. vid. pr. B. τουτονὶ δὴ M. Ibid. καίτοι αὗται] καὶ τοιαῦται M.

p. 121. 2. διώκει] γινώσκει M. 5. καταψηφίσησθε] καταψηφίσεσθε pr. B. καταψηφίσαιθε Bekk. Ibid. ἀποψηφίσησθε] ἀποψηφίσαισθε Bekk. 6. ἑτέρου τινὸς] ἑτέρου pr. B. om. pr. M. 10. post ἐμαυτοῦ lit. 12. eras., et tum πρὸς τῇ ἐμαυτοῦ in B. Ibid. Ἐρεχθίδι] Ἐρεχθηΐδι B. Ἐρεχθήδι M. 11. διδασκαλεῖον, ἣ ἐπιτηδ.] διδασκαλεῖον ἣν ἐπιτηδ. B. M. 13. Διονυσίοις ἐχορήγουν] Διονυσίοις ὅτε ἐχορήγουν B. 14. οὔτε ἐνέχυρα] οὔτε εἰς ἐνέχυρα M. antep. ἐπειδὴ δὲ] ἐπεὶ δὲ B. ult. Ἀρίστωνα] Ἀριστίωνα B.

p. 122. 1. ἐπειδὴ παρήγγειλα] ἐπειδήπερ εἰσήγγειλα B. ἐπειδήπερ ἤγγειλα M. 4. τουτωνὶ] τουτονὶ corr. M. 6. ἄριστα] ἄξια M. Ibid. ἔτι δὲ --- ἐπιμελεῖσθαι om. M. 7. Ἀμυνίαν, ὃν] Ἀμηνιανὸν B. 10. εἴωθε] εἴωθεν B. 12. ὅ,τι] εἴ τι B. et corr. M. ὅτι Ald. 13. χορηγοῖντο] χορηγοῖντο Ald. 14. καθεστήκει] καθειστήκει B. M. 15. ἕνεκα add. in marg. pr. B. Se multum fallit Bekkerus, affirmans: "προφάσεως om. pr. B." 16. ἐλέγξαι] ἐξελέγξαι B. 17. ἐπεὶ τοιούτως] ἐπεί τοι οὕτως B. M. Ibid. ἔχει] ἔχοι M.

p. 123. 4. ἔδωκα, καὶ οὔτε] ἔδωκα οὔτε

ω

M. 6. ἀγάγω] ἀγάγειν B. ἀγαγὼν M. 15. γὰρ οὗτοι] δὲ οὗτοι B. μὲν οὗτοι M. Ibid. ἀποκτεῖναί] κτεῖναί B. 16. βουλεύσαντι αὐτῷ θάνατον] βουλεύσαντα τὸν θάνατον B. M. 17. ἀράμενον μήτε βουλεῦσαι] ἀράμενος μήτε βουλεύσας B. ἀράμενος μήτε βουλεῦσαι M. Ald. 21. ἔτι] ἐπὶ B. M. 21. ἀδικεῖν εἴ τις ἠνάγκασεν] ἀδικεῖν εἴ τις ἐκέλευσεν, ἐγὼ οὐκ ἀδικῶ· οὐ γὰρ ἐκέλευσα. καὶ εἰ φασὶν ἀδικεῖν εἴ τις ἠνάγκασεν B. pen. οὐ γὰρ ἔδωκα om. M.

p. 124. 1. τούτο (sic)] τούτου B. M. Ald. 4. λάθρα] θανάτῳ M. 6. τῶν τοῦ] τῶν τε τοῦ B. τοῦ τε τοῦ M. 14. τις ἠδίκησε] τις τι ἠδίκηκε B. τις τοι ἠδίκηκε M.

p. 125. 1. τῇ om. M. 2. ἐπειδὴ οὗτος] ἐπειδὴ δὲ οὗτος B. M. 4. οὐ sec. om. pr. B. 7.

λόγους

ἐννῇ] B. M. Steph. Ald. Ibid. λόγους] νόμους M. 10. νεώτεροι, σύμπαντες] νεώτεροι καὶ πρεσβύτεροι, σύμπαντες B. M. ult. παραγενομένους] περιγενομένους M. Ibid. αὐτῷ ὀνόματι] αὐτῶν ὀνομαστὶ Bekk. Ibid. τούτοις, ἐρωτᾷν ἐλέγχειν] τούτους ἐρωτᾷν καὶ ἐλέγχειν B. M.

p. 126. 3. ἐρωτῶντι τἀληθῆ] ἐρωτῶντι διδόναι τἀληθῆ B. M. 4. ἕτοιμοι σταῖεν] ἕτοιμος εἶεν pr. B. ἕτοιμοι εἶεν M. 5. βασανίζειν τρόπῳ] βασανίζειν τούς τε ἐμαυτοῦ πάντας, καὶ εἴ τινας τῶν ἀλλοτρίων κελεύοι, ὡμολόγουν πείσας τὸν δεσπότην παραδώσειν αὐτῷ βασανίζειν τρόπῳ B. 10. πάντι χρόνῳ οὐδέποτε] πάντι τῷ χρόνῳ οὐδεπώποτε B. πάντι τῷ χρόνῳ οὐδὲ οὐδέποτε M. antep. ἐξείη μὲν] ἐξείημεν B. M. ult. ἐξείη δὲ] ἐξείημεν δὲ B. M.

p. 127. 2. ἀνάγκη ἐν ἑκάστῳ] ἀνάγκη ἑκάστῳ B. M. 3. ἐγὼ προὐκαλεσάμην] ἐγὼ ταῦτα προὐκαλεσάμην B. ἐγὼ πάντα προὐκαλεσάμην M. 4. γε] σε B. om. M. 5. ἐξῆν αὐτοῖς πυνθάνεσθαι om. M. 6. πρόφασις] προφάσεις M. 11. ἀποφῆναι] ἀποφήνασθαι pr. B. 12. θεράποντας ἢ] θεράποντας B. M. 14. ἢ om. B. antep. καταμαρτυρούντων] μαρτυρούντων pr. B. ult. τοῖς μαρτυροῦσιν] τοῖς [ἐμοὶ] μαρτυροῦσιν Bekk.

p. 128. 4. πιστοὶ] δεινοὶ M. 6. παρειχόμην ἂν ἢ] παρειχόμην ἢ B. Ibid. παρειχόμην] παρευχόμην (παρεσχόμην ex siglis fecit Bekkerus) B. παρεχόμην M. Ald. 13. ποιεῖν] πιεῖν M. 14. διδάσκοι] διδάσκει corr. B. et Ald. 16. παρέχοιτο] παρέχοιντο B. M. Ibid. αὐτοῖς] αὖ τοῖς Bekk. 17. ἀποφάνοιτο, ταῦτα] ἀποφάνοιντο, ταῦτα B. M. 21. δύο] δύω B.

p. 129. 3. πάθητε] μάθητε B. M. 12. ταύτῃ δὲ] ταυτὶ δὴ B. ταυτὶ δὲ M. 14. εἴργεσθαι] εἴργεσθαι B. M. Ald. Ibid. τίνος] τίνες B. M. 18. νομοθετῶν] θεσμοθετῶν B. 19. εἰσήγγειλα] εἰσήγγειλαν M. 20. ἦν ἐλπὶς] ἦν αὐτοῖς ἐλπὶς B. 22. et 25. εἴργεσθαι] εἴργεσθαι B. 26. εἰργόμενος] εἰργόμενος B. Ibid. νομικῶν] νομίμων B. pr. M.

p. 130. 3. οὗτοι πρόθυμοι] οὗτοι μὲν πρόθυμοι B. 5. καθᾶραι] καθαρὰν M. καθάραι Ald. 8. τε με γενοίμην] τε γενοίμην B. M. 10. χρόνον ἀπέδειξεν, τί] χρόνους ἀπέδειξε, τί B. χρόνου ἀπέδειξε τὶ M. χρόνου ἀπέδειξεν, τί Ald. χρόνον ἀπέδειξεν τὶ Bekk. 14. ἐλάμβανον χρήματα] ἐλάμβανον τὰ χρήματα M. antep. ἑτέρωθι] ἑτέροθι B. M. Ald. ult. ἐναντίον] ἐναντίος M.

p. 131. 1. ὀνόματι om. M. 2. προσαγο-

ων

ρεύων] προσαγρευόμενος M. 3. post ἐπειδὴ erasa μοι supra versum ponitur post εἴργεσθαι (εἴργ. M. Steph. Ald.). Ibid. ἐπύθετο] ἐπείθετο M. 5. μνησθῆτε] μνήσασθε M. 13.

δια

διαδικασίας] προδικασίας (sic) B. 15. Θαργηλιῶν καὶ Σκιρροφοριῶν] γαρθηλιῶν καὶ σκι-

ροφοριὰν B. θαργηλιὼν καὶ σκιροφορριὼν Ald. 16. τ' ἂν ἦν ἐφ'] τ' ἂν ἐφ' pr. B. Ibid. οὐδὲ] B. M. Steph. Ald. 18. ταύτῃ ἡντιναοῦν· μήτε] B. M. Steph. Ald. pen. ἡμετέρους] ὑμετέρους B. ἡμετέρους Bekk. Ibid. ἀδικεῖ] ἠδίκει Bekk.
ὂν
p. 132. 1. ὂν] οὗ M. 2. ἐργάσασθαι] εἰρ-
ειρ
γάσθαι B. ἐργάσασθαι M. εἰργάσασθαι Ald. 3. Ἀθήνας] εὐθύνας B. Ibid. μεῖζον τούτου] τούτου μεῖζον M. 7. ἡμέρας συνεχῶς] ἡμέραι ὁ συνεχῶς B. 10. ἀπογράφεσθαι] ἀπο-
ψα
γράφεσθαι M. Ibid. ἥτινι - - - - ad v. pen. ἀπογράψασθαι om. M. Ibid. ἥτινι ἐβ. οὐδ' αὐτὸ] τινι ἐβ. οὐδ' αὐτῷ B. ἥτινι ἐβ. οὐδ' αὖ Bekk. 12. ἡμέρας] ἡμέραι pr. ἡμέραις corr. B. Rursus Bekkerus non se invenit et apponit ad voc. ἡμέραι sequentem illico, quæ huc pertinent.

p. 133. 2. εἰσιόντες] Bekkerus: "εἰσιόντ' ἐς Reiskius; vulg. εἰσιόντες." Perperam: clare enim in Cod. B. εἰσιόντ' ἐς exaratur. 3. αὐτῷ βουλευτηρίῳ] αὐτῷ τῷ βουλευτηρίῳ B. M. 12. ἐξὸν] ἐξ ὧν B. Ibid. εἶργειν] εἴργειν B. 13. καὶ ἱκανὸν ἦν] καὶ ἱκανά γ' ἦν B. καίτοι ἱκανά γ' ἦν Bekk. 15. τί, ὅπου κατεγράφοντο] τί οὖν οὐκ ἀπεγράφοντο Bekk. 16. συνήεσαν καὶ] συνῆσαν καὶ Bekk. 17. μοι] με M. 18. αὐτοῦ] γε M. 19. τοῦδε τοῦ] τούτου τοῦ B.

p. 134. 1. ταῦτα] ταῦθ' M. Ibid. ἡμᾶς] ὑμᾶς B. M. 4. ἔργα πιστὰ] ἔργα ἄπιστα Bekk. 6. τούτους] τούτοις B. M. 7. προαγορεύοντας] ἀπροαγορεύοντας pr. M. 8. καὶ διαλεγομένους] καὶ μὴ διαλεγομένους M. 10. ἐπιορκοτάτους πάντων] ἐπιορκοτάτους καὶ ἀνοσιωτάτους πάντων B. 14. λαβόντες] λαβόντας M. 15. πολιτῶν] B. M. Steph. Ald. 17. τοιούτους διομόσαντες] τοιούτους διομόσαντος B. τοιούτους διωμόσαντες M. τοιούτων διομόσαν-
υ
τες Ald. 18. πυθόμενος] πειθόμενος M. Ibid. ἐργάσασθαι] ἐργάζεσθαι B. M. antep. ἐδίδαξα] ἐδίδαξεν M. pen. πράγματι] πράμματι B. Ibid. διδόασιν ὧν] διδόασιν εἰς τὸ ὧν, penna ducta per vocc. εἰς τὸ, M. Ibid. ἠδίκησαν] ἠδικήκασιν B. M. ult. μετεγγυησάμενοι] μετεγγυησάμενοι B.

p. 135. 2. οὗτοι] οὕτως M. 4. τολμήσειαν] τολμήσαιεν B. τολμήσειεν M. Ald. pen. δύναιντο] δύνοντα: M.

INDEX.

INDEX
GRÆCITATIS ANTIPHONTEÆ.

AD PAGINAS ET VERSUS EDIT. REISKII.

A.

αἰτιᾶσθαι] accusare. τὸν διώκοντα μὴ ὀρθῶς αἰτιᾶσθαι. 765, 1. ἡ αἰτία, ἣν αἰτιῶνται κατ' ἐμοῦ. 779, 16.

αἰτίασις] accusatio, criminatio. κρεῖσσον ἦν τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ γεγενημένον τῆς τούτων αἰτιάσεως. 717, 9. 753, 7. ἡ αἰτίασις οὐκ ἔχει τέλος. 765, 3.

αἴτιος] οὐ, τὸν αἴτιον ἀφέντες, τὸν ἀναίτιον διώκομεν. 623, 3.

ἀκεῖσθαι] τῷ τούτου φόνῳ τὸ μήνιμα τῶν ἀλιτηρίων ἀκεσαμένους. 695, 2.

ἀκεστὸν πρᾶγμα. res reparabilis, ubi error quoquo modo corrigi possit. 754, 11.

ἀκίνδυνος] ἀκινδυνότερον ἡμῖν ἔδοξεν εἶναι. 695, 10.

ἀκινδύνως μαρτυρεῖν. 654, 3.

ἀκλεῶς. 616, 1.

ἀκμάζειν] ἀκμαζούσῃ τῇ ῥώμῃ τοῦ σώματος χρώμενον. 693, 8.

ἀκοῇ ἐπίσταμαι καὶ πρότερον γεγονός. 737, 9. 742, 2.

ἀκολασία] οὐχ ὕβρει, οὐδ' ἀκολασίᾳ. 661, 6. 672, 4. διὰ τὴν ἑαυτοῦ ἀκολασίαν πάντα δρῶν καὶ πάσχων. 699, 4.

ἀκολουθεῖν] ἠκολούθει τῆς θυσίας ἕνεκα. *sie gieng mit [she went along with]*. 613, 3.

ἀκοντίζειν] ἀκοντισθεὶς διὰ τῶν πλευρῶν. 658, 7. μελετῶν μετὰ τῶν ἡλίκων ἀκοντίζειν. 661, 7. ἄθλιον καὶ πικρὸν ἐμοὶ σκοπὸν ἀκοντίσας. 672, 9.

ἀκούειν] ὥσπερ ἀκούειν ἐστὶ τοῖς ὠσὶ κατὰ φύσιν. 696, 2.

ἀκούσιος] τὸν ἐκ προβουλῆς ἀκουσίας ἀποθανόντα. fraude præmeditata, qua peremtus invitus cecidit, seu contra voluntatem suam. 606, ult. ἐλεεῖν ἐπὶ τοῖς ἀκουσίοις παθήμασι μᾶλλον προσήκει, ἢ τοῖς ἑκουσίοις καὶ ἐκ προνοίας ἀδικήμασι. 618, pen. ἀκούσιον τῷ παθόντι περιθεὶς τὴν συμφοράν. 641, 4. [nisi ibi potius ἀκουσίαν leg. sit, quia Antiphon hoc adjectivum usurpare solet pro adj. trium terminationum.] εἰς ἀκουσίας αἰτίας ἦλθεν. in criminationes incurrit invitus, quarum culpa vacat. 661, 10. οὗτοι πράκτορες τῶν ἀκουσίων εἰσὶ, id est, πράττουσι τὰ ἀκουσία. 663, 3. ἀκουσίοις κακοῖς περιπεσεῖν δίκαιός ἐστι. 673, 5. τὸ ἀκούσιον, ἁμάρτημα τῆς τύχης ἐστὶ, τὸ δὲ ἑκούσιον, τῆς γνώμης. 755, 7.

ἀκουσίως καὶ βιαίως ἀπέθανε. 618, 6. ἀκουσίως [subaudi ἀποκτείνας] οὐχ ἧσσον, ἢ εἰ ἑκουσίως, ἀπέκτεινέ μου τὸν παῖδα. nil ideo minus mihi periit filius, quod invitus eum peremit, quam perisset, si volens interemisset. 672, 9. ὁ διαφθαρεὶς οὐδὲν ἧσσον [subaudi βλαφθεὶς] ἀκουσίως βλαφθεὶς, id est, ἐν τῷ ἀκουσίως βλαφθῆναι, ἢ εἰ ἑκουσίως ἐβλάπτετο. 673, 7.

ἀκρίβεια] ὑπὸ πονηρᾶς λόγων ἀκριβείας πεισθέντες. 670, 7. τὴν ἀκρίβειαν τῶν πραχθέντων μαθεῖν. 692, 3.

ἀκριβὴς] ἀληθῆ μὲν, λεπτὰ δὲ καὶ ἀκριβῆ. 678, pen.

ἄκριτος] μὴ ἄκριτον ἀποθανεῖν. 728, 6.

ἀκρόασις] καὶ ἄνευ τῆς αἰτήσεως τὴν ἀκρόασιν ὑπάρχειν. 704, pen.

ἄκων οὐκ ἐλάσσω ἐμοὶ τὴν συμφορὰν κατέστησε τοῦ ἑκόντος. 658, pen.

ἀλήθεια] ὧν τὴν ἀλήθειαν οὐκ εἴληφε. certam cognitionem. 608, 6. δόξῃ, μὴ ἀληθείᾳ, τὴν κρίσιν ποιήσασθαι. 660, pen. τῆς ἀληθείας οὐκ ἦν τιμωρὸς αὐτῷ οὐδείς. 723, 8. μετὰ τῆς ἀληθείας. 732, 20.

ἀληθὴς] ὅπως τὸ πραχθὲν ᾖ ἀληθές. in lucem hominumque notitiam proferatur, eoque ad *certitudinem* adigatur. 607, 8. τὰ εἰκότα τοῖς ἀληθέσιν ἴσα ἡγεῖται. 634, 2. ἄπιστοι γενόμενοι τοῖς ἀληθέσι [id est, ἐπὶ τοῖς ἀληθέσι]. quamvis vera dicerent, fidem tamen non invenerunt. 703, 11. κρεῖσσον ἦν τὸ ἀληθὲς τῆς τούτων αἰτιάσεως. 717, 8. ὥστε μηδέποτ' εἰς τἀληθὲς καταστῆναι. ad liquidum pervenirent, ad certum publiceque notum, et omni controversia exemtum. 723, 12. τοῦ ἀληθοῦς νικᾶσθαι. 752, 2.

ἁλίσκειν, et ἁλῶναι] σαφῶς ᾔδει ἁλωσόμενος αὐτήν. pro certo sciebat futurum, ut hac in causa condemnaretur. 627, pen. ἁλοὺς τὴν γραφήν. ex titulo criminis mihi incusati [sacrilegii puta] condemnatus. 635, 3. ἁλῶναι καὶ ἀποφυγεῖν ἀμφοτέρας τὰς διώξεις ἐν ἴσαις ἐλπίσι θῶμεν. 644, ult.

ἀλιτήριος] ὑπολείπει τὴν τῶν ἀλιτηρίων δυσμένειαν [id est, τῶν θεῶν, τῶν τοὺς ἀλίτοντας τιμωρουμένων]. 686, 3. δεινοὺς ἀλιτηρίους [punitores delictorum] ἕξομεν τοὺς τῶν ἀποθανόντων προστροπαίους. 686, 9. ὑμῖν τὸ μήνιμα τῶν ἀλιτηρίων προστρίψομαι. 691, 9. 695, 2. διπλάσιον καθίστησι τὸ μίασμα τῶν ἀλιτηρίων τοῖς ἀποκτείνασιν αὐτόν. 701, 10.

ἀλλάσσειν] ἠλλάξαντο πολλῆς εὐδαιμονίας πολλὴν κακοδαιμονίαν. 716, 5.

ἅμα διακονοῦσα. 613, 10. ἅμα τῇ ἁμαρτίᾳ. in ipso delicti articulo. 664, 13.

ἁμαρτάνειν] ἄλλου δ' εἰς αὐτὸν ἁμαρτόντος. eo quod alius errorem commisit ipsimet fatalem, in semet deliquit. 661, 9. τοῦ σκοποῦ ἁμαρτάν. 663, pen. ἁμαρτὰν εἰς ἑαυτὸν, οἰκείαις συμφοραῖς κέχρηται. 664, 5. πάσης γῆς ἁμαρτὸν ἀκόντιον. jaculum, quod nusquam humum tetigisset. 671, 7. οὐδενὸς ἁμαρτεῖν, carere, exsors manere, οἷς οἱ τοιοῦτοι κολάζονται, δίκαιός ἐστι. 687, 8. ἥμαρτε τῆς ὑμετέρας γνώμης. vestra voluntate [h. e. benevolentia] excidit. 742, ult.

ἁμαρτία. 623, 6. μὴ τὴν ἁμαρτίαν γνῶτε μετανοήσαντες. 657, 5. τὰς οὐ προσηκούσας φέρων ἁμαρτίας. pœnas dans alienorum criminum. 665, 8. 667, 1.

ἀμνήμων] ἡ ἐπιθυμία τῆς τιμωρίας ἀμνήμονα τῶν κινδύνων καθίστη. sitis vindictæ cogitationem discriminum, in quæ hoc facinus patrans esset incursurus, ex ejus animo evellebat, opprimebat, obliterabat. 627, 5.

ἀμύνεσθαι τὴν ἔχθραν. 627, 4. μεγάλα ἀδικούμενος ἠμυνάμην. 637, 3. τὴν ἀνομίαν ἀμύνοντες. rependentes. 687, 13. ζῶντι, ἢ ἀποθανόντι εὐσεβέστερον ἀμύνειν ἐστὶν ἡμῖν. cum pietate nostra magis convenit, ut ei adhuc superstiti succurramus, quam ut mortuo. 695, 9. τῷ ἀμυνομένῳ οὐδὲν οὐδαμοῦ ἐπιτίμιον γέγραπται. 699, ult.

ἀμφισβητήσιμος. 658, 4.

ἀμφισβήτησιν, locum dubitandi vel rixandi, καὶ λόγον, locum cavillandi, ὑπελίπου. 712, 8.

ἀμφότερα] adverbialiter, ambabus de causis. 790, 8.

ἀναβαίνειν] πρὶν ἐπὶ τὸν τροχὸν ἀναβῆναι. 724, 13.

ἀνάγειν] τὸν νόμον εἰς τὸν πατάξαντα τὸν φόνον ἀνάγοντα. 694, ult. τἄλλα πλοῖα ἀνήγετο. e portu in altum evehebantur. 716, ult. 717, 4.

ἀναγινώσκειν] ὑπὸ τῶν κυρίων ἀναγινωσκόμενον. persuasum, motum, adductum. 632, pen. ὁ βασιλεὺς αὐτοῖς τοὺς νόμους [scil. τοὺς φονικοὺς] ἀνέγνω. docebat eos jura homicidiorum. 784, 8.

ἀναγκαῖος] ὑμεῖς, vos judices, ἐμοὶ ἀναγκαῖοι, amici necessarii et loco consanguineorum. 606, 7. σπάνει τῶν ἀναγκαίων [scil. πρὸς τὸν βίον]. 685, 6.

ἀναγκαίως ἔχει, pro ἀναγκαῖον ἐστίν. inevitabile est, factu necessarium. 605, 5.

ἀνάγκη] οὐδὲν πικρότερον ἀνάγκης ἔδοξε [scil. τοῖς παλαιοῖς]. vulgari proverbio habetur, vel fertur. 631, 11. ὑπὸ σκληρᾶς ἀνάγκης βιαζόμενος. 660, 6. τοσαύτην ἀνάγκην ἔχει ὁ νόμος. 763, 2. ἡ παροῦσα ἀνάγκη ἐν ἑκάστῳ ἰσχυροτέρα τῆς μελλούσης ἔσεσθαι. 788, 16.

ἄναγνος] μιαρὸν καὶ ἄναγνον ὄντα. 629, 3.

ἀναιδὴς καὶ τολμηρός. 668, 4.

ἀναιρεῖν. 672, 4.

ἀναίρεσις] περὶ τὸν τῆς ἀναιρέσεως καιρὸν πλημμελήσας, scil. τῆς τῶν βελῶν. 672, 7. τῆς ἀναιρέσεως κοινωνός. mortui puta ad humandum. 738, 5.

ἀναίτιος] τὸν αἴτιον ἀφέντες, τὸν ἀναίτιον διώκομεν. 623, 3.

ἀνακεῖσθαι] τὰ ἐν ἀδήλῳ ἔτ' ὄντα ἐπὶ τῇ τύχῃ ἀνάκειται. 706, 3.

ἀνακλαίειν] μηδὲ τὰς παρούσας τύχας ἀνακλαύσασθαι πρὸς ὑμᾶς. 650, 2.

ἀνακράζειν. 725, 20.

ἀνακρίνειν] ἀνακρινόμενος ὑφ' ἡμῶν. a nobis interrogatus. 628, 5. ἀνακρίναντες τοὺς ἐργασαμένους. cum percontando facinoris auctores explorassent. 641, pen.

ἀναμάρτητος. 665, pen. ἐλεοῦντες τοῦ νηπίου τὴν ἀναμάρτητον συμφοράν. a qua error aut culpa ejus abest. 666, 4. τὰς συμφορὰς τῶν ἁμαρτόντων εἶναι, καὶ μὴ εἰς τοὺς ἀναμαρτήτους ἐκτρέπεσθαι. 674, 9.

ἀναμιμνήσκειν τὴν ποινήν. in memoriam revocare. 657, 1.

ἀναμφισβητήτως. 712, 6.

ἀνάνδρως. 627, 12.

ἀναξύειν τὰ ἐν τῇ γῇ [scil. ἴχνη τοῦ φόνου]. 726, 8.

ἀναποκρίτως εἰπών. 669, 4.

ἀνάστατος] ἐπεῖδον τὴν ἑαυτῶν πατρίδα ἀνάστατον γενομένην. 746, 7.

ἀνασώζειν] ἀνεσώθη τὸ γραμματίδιον. reperta in navigio, et illinc protracta, et veluti periculo exitii erepta, atque ad ipsos perlata fuerat [omnia nempe illa per mimum]. 731, ult.

ἀνατιθέναι] τούτῳ τὰ τούτου ἀσεβήματα ἀναθέντες. imponentes hujus homicidæ piacula in caput ipsius, h. e. ipsius capite ea luentes atque expiantes. 629, 9. 691, 10. ἐγώ σοι μᾶλλον ἂν ἔχοιμι ταύτην τὴν πρόφασιν ἀνατιθέναι. imputare, in te conferre. 732, 20.

ἀνατροπεὺς τοῦ οἴκου. 630, 13.

ἀναφαίνειν] ᾔδεσαν γὰρ οἰκεῖον σφίσι τὸ κακὸν ἀναφανησόμενον. 610, pen.

ἀναφέρειν] τῆς κηλῖδος εἰς ὑμᾶς ἀναφερομένης. 677, 2. οὐκ ἔστιν ὅποι τις ἂν τὴν ἁμαρτίαν ἀνενεγκὼν ἀπολύσαιτο. 753, 10. 765, 5.

ἀναχωρεῖν] τῆς ὑμετέρας ἁμαρτίας ἡ ποινὴ εἰς ἡμᾶς ἀναχωρεῖ. 623, pen.

ἀνελεημόνως καὶ ἀνοικτίστως ἀπώλεσε. 618, 3.

ἀνεξέλεγκτος] οἱ ἐπιβουλεύοντες ἀνεξέλεγκτοι ἂν εἶησαν. abirent haud convicti, vel, non possent convinci. 629, 1.

ἄνευ] οὐδὲ πόλει ἔξεστιν ἄνευ Ἀθηναίων θανάτῳ ζημιῶσαι. insciis Atheniensibus et injussu eorum. 727, 14.

ἀνέχεσθαι τοιαῦτα ἀκούοντας, ἃ ἐκβάλλεσθαι ἄξιά ἐστιν. 692, 11.

ἀνήκειν] ὁ φόνος οὖν ἀνήκει εἰς τοὺς θεωμένους. redit ergo culpa cædis ad spectatores. hi dicendi erunt eam commisisse. 672, ult.

ἀνήκεστος] πολλὴν πρόνοιαν ἔχειν, μέλλοντας ἀνήκεστον ἔργον ἐργάζεσθαι. facinus irreparabile, ut semel factum est. 754, 10. ἐν τοῖς ἀνηκέστοις πλέον βλάβος τὸ μετανοεῖν. 754, ult.

ἀνήκουστος] ἀνήκουστα καὶ θεοῖς καὶ ὑμῖν. quæ neque deos, neque vos par est ad aures admittere. 616, 4.

ἀνθρώπινος] ὁ θεὸς βουλόμενος ποιῆσαι τὸ ἀνθρώπινον γένος. 685, 4. ἐκ τῶν ἀνθρωπίνων τεκμηρίων. quæ doceri possunt ex humanis argumentis, h. e. repetitis ab hominibus et rebus humanis; quibus argumentis paulo post opponuntur divina, h. e. a diis et ostentis repetita. 748, 1.

ἀνίατος ἡ μετάνοια τῶν τοιούτων ἐστίν. 657, 6.

ἀνοίᾳ πολλῇ χρώμενος ἐγώ. *und ich wirklich ein grosser Narr, dass ich das that [and I was actually a great fool, that I did that]*. 668, pen.

ἀνοικτίστως cum ἀνελεημόνως copulatum. 618, 3.

ἀνομία] τὴν ἀνομίαν τοῦ παθήματος ἀμύνοντες. injuriam a peremto contra jus et fas toleratam pari acerbitate rependentes. 687, 12.

ἄνομος] πῶς ἂν ἄνθρωποι σχετλιώτεροι καὶ ἀνομώτεροι γένοιντο. 791, 1.

ἀνόσιος] ἀνοσιώτερον. 606, pen. ἀνόσια ὀνείδη τοῖς παισὶ καταλείψω. liberis meis hoc opprobrium relinquam, ut dicantur ab eo sati, qui facinus impium morte meritā luisset. 636, 2. ἀνόσιόν τι γεγονέναι ἐμοῦ παρόντος. me coram evenisse sinistra auspicia, aut aliquid, quod obstaret, quo minus perlitaretur. 749, 10.

ἀνοσίως καὶ αἰσχρῶς ἀπώλεσε. 618, 14. 630, 19.

ἀνταποθνήσκειν] κειμένου τοῦ νόμου ἀνταποθανεῖν τὸν ἀποκτείναντα. cum in lege scriptum sit, ut homicida sanguine suo luat. 709, 2.

ἀνταφαιρεῖσθαι] τὴν βουλεύσασαν ψυχὴν ἀνταφελέσθαι. 687, 14.

ἀντίδικος] αὐτοὶ οὗτοι καθεστᾶσιν ἀντίδικοι [mei] καὶ φονεῖς [patris]. 605, 19. οἱ ἀντίδικοι κατ᾽ εὔνοιαν κρίνοντες τὸ πρᾶγμα. 678, 4.

ἀντιδρᾶν] ἀνάνδρως μηδὲν ἀντιδράσαντα. 627, 13. ταῖς χερσὶ τυπτόμενος, ἀντιδρῶν ἅπερ ἔπασχον. 688, 16. 699, 2.

ἀντιλογίζεσθαι. 634, 3. 689, 21.

ἀντιπάσχειν] μείζονα καὶ πλείονα δίκαιοί εἰσιν οἱ ἄρχοντες [scil. πληγῶν]. 688, 15. 689, 6.

ἀντισπεύδειν] ἀντέσπευδε πρὸς ἐμέ. adversus me contendisset, dimicasset. 607, ult.

ἀντομνύναι, vel ἀντόμνυσθαι] πῶς οὖν εὔορκα ἀντομωμοκὼς ἔσται. *wie wird er also wohl sagen können, dass er seinen Gegeneyd mit gutem Gewissen abgeleget habe* [*how can he therefore affirm, that he has taken his counter-oath with a good conscience*]. 608, 11.

ἀνώμοτος] nullo jurejurando obstrictus. καὶ ἀνωμότοις ὑμῖν ἐπιτρέψαιμι περὶ τοῦ σώματος τοῦ ἐμοῦ διαψηφίσασθαι. 706, ult. ἀνώμοτος ἐμοῦ κατηγορεῖ, ἀνώμοτοι δὲ οἱ μάρτυρες καταμαρτυροῦσι. 709 ult. 710, 4.

ἀξία] ἐλασσόνως, ἢ κατ᾽ ἀξίαν, τὸν ἄρξαντα ἠμύνατο. 699, 12.

ἀξιοῦν] οὐ πρέπει χρηστὰ ἐπιτηδεύοντας αὐτοὺς κακῶν ἀξιοῦσθαι. 674, 5. τούτων ὑπὸ θεοῦ ἀξιωθείς. 685, pen.

ἀπαγγέλλειν. 610, 4.

ἀπάγειν] ἀπάγοντες τιμωρεῖσθε. abductum ex urbe ad confinia vestræ ditionis, illinc ire in exsilium jussum. 677, 7. ἀπάγειν τινὰ νύκτωρ μακρὰν ἰδών. 718, 1. ὁ ἀνὴρ ἀπήχθη. e carcere domum ad suos salvus et absolutus reducebatur. 739, 12.

ἀπαγορεύει ὁ νόμος μήτε δικαίως μήτ᾽ ἀδίκως ἀποκτεῖναι. 672, pen.

ἀπαγωγὴ] furis in carcerem abductio 707, ult.

ἀπαιδία] orbitas, cum parentibus liberi aut, nulli unquam fuerunt, aut, qui erant, erepti sunt. ἐλεοῦντες τὴν ἀπαιδίαν τῶν γονέων. 659, 2. ἐπὶ τῇ ἐμαυτοῦ ἀπαιδίᾳ ζῶν ἔτι κατορυχθήσομαι. 666, 2.

ἀπαλλάττειν] ἀπήλλακτο ἂν ταύτης τῆς αἰτίας. 608, 1. ἀπήλλαγμαι τῆς ὑποψίας. 653, 3. ἀπηλλάχθαι τῆς βασάνου. 720, 11.

ἅπαξ] μὴ ἅπαξ, ἀλλὰ καὶ πολλάκις ἤδη. 605, ult.

ἀπαράσκευος] ἀπαρασκευότατον γενέσθαι. 713, 13.

ἀπαρνεῖσθαι. 643, ult.

ἄπαρνος] καὶ ταύτην οὐκ οὖσαν ἄπαρνον. *und sie hat auch die That nicht geleugnet* [*and she has even not denied the deed*]. 608, 19. εἰ δ᾽ ἄπαρνοι γένοιντο. 609, pen.

ἀπάτη] διαβολῆς ἕνεκα καὶ ἀπάτης. 716, 11.

ἀπεικὸς] ἐστὶ δ᾽ οὐκ ἀπεικὸς, inconsentaneum, ὡς οὗτοι φασὶν, ἀλλὰ εἰκός. 631, 17.

ἀπειπεῖν] ἡ ψυχὴ καὶ τὸ σῶμα ἤδη ἀπειρηκὸς συνεξέσωσε. 756, 3.

ἀπειρία τῆς μέθης. imperitia temulentiæ, h. e. cum tu nondum sive tuo usu, sive alieno, didiceris, quam luctosa mala ex ea soleant exsistere. 693, 3. ἀπειρίᾳ μᾶλλον ἢ ἀδικίᾳ ἡμαρτῆσθαι. 705, 3.

ἄπειρος δικῶν. 605, 8. τοῦ ἀγωνίζεσθαι. in foro dicere. 704, 1.

ἀπελέγχειν] refutare. 714, 10. 722, 17. ἀπελέγχομαι. arguor, convincor. 715, 11.

ἀπεχθάνεσθαι] ἀπεχθανόμενος οὐδενί. 768, 8.

ἀπέχθεια] οὐκ ἐγὼ ὁ λέγων, ἀλλ᾽ ὁ πράξας, τὴν ἀπέχθειαν αὐτῶν δίκαιος φέρεσθαι. non me par est ferre invidiam. 678, ult.

ἀπιστεῖν] τῇ σκληρότητι τοῦ δαίμονος ἀπιστῶν. 670, ult. σφίσιν αὐτοῖς ἀπιστοῦντες. 704, 7. τοῖς μάρτυσι. 780, 2.

ἄπιστος] μὴ παραγενέσθαι με τῷ φόνῳ ἀπιστότερον, ἢ παραγενέσθαι. minus credibile esse, me a cæde abfuisse, quam in ea patranda versatum esse. 654, 8. ἄπιστοι γενόμενοι τοῖς ἀληθέσι, subaudi ἐπί. super, vel *cum* ipsis veris, h. e. quamvis vera dicerent, tamen fide caruerunt. 703, 11. οὓς αὐτός συ ἀπίστους κατέστησας. quorum testium auctoritatem fidemque ipse tute debilitasti. 710, 5. τοῖς λόγοις ζητοῦσι τὰ ἔργα ἄπιστα καταστῆσαι. verbis suis res, quæ vere sunt, infitiatum eunt, earumque veritatem oratione subversum et abolitum. 750, 1. 791, 7.

ἀπὸ] πότερον πρὸ δείπνου, ἢ ἀπὸ δείπνου. *vor, oder nach Tische* [*before, or after supper*]. 613, 8. et in continente usurpat μετὰ δεῖπνον.

ἀποβαίνειν] ἀμφοῖν ἡμῖν ἀγαθόν τι ἔμελλεν ἀποβήσεσθαι. 661, 4.

ἀπογράφεσθαι] dare nomen suum scribæ publico publicis in tabulis exarandum, velut ejus, qui alium homicidii reum agat, eoque nomine in judicium citet.

783, 5. 8. 784, 1. 9. ἀπογράφεσθαι τὴν δίκην. *mit der Blutklage einkommen, sie anhangig machen* [*to commence a criminal action*]. 786, 10. 13. 787, 3. 788, 4. 8. et 11. et alibi sæpius in ista extrema oratione.

ἀπογίνεσθαι] abesse ab aliquo facinore, patrando non interesse. οὐδὲ μὴν ἀπογενέσθαι, ἢ παραγενέσθαι εἰκότερον. 644, 2.

ἀποδεικνύειν] αὐθέντης ὢν ἀποδέδεικται. 679, 8. χρόνον ἀπέδειξεν. 784, 8.

ἀπόδειξις] τῷ ποιήσαντι ῥᾳδία ἐστὶν ἡ ἀπόδειξις. qui fecit, ei facillimum factu est, ut demonstret, qui factum sit. 736, 2.

ἀποδέχεσθαι] ἀποδεξαμένους μου τὴν ἀπολογίαν. 660, 10. 670, 1.

ἀποδιδόναι] permittere, relinquere negotium peragendum ei, cujus est id peragere. τὸν μιαρὸν τῷ χρόνῳ ἀποδόντες φῆναι. 702, 1. θάνατον τῷ μηνυτῇ δωρεὰν ἀπέδοσαν. 722, 6.

ἀποδικάζειν] reprehensione, culpa liberum, innoxium, legitimum, actioni forensi non obnoxium declarare, verbo, absolvere. ἃ αὐτοὶ ἔργῳ ἀπεδίκασαν, ταῦτα ὑμᾶς κελεύουσι καταδικάσαι. 791, 4.

ἀποδύειν. 641, 10.

ἀποκρίνεσθαι] ὁ ἀποκρινόμενος. defensor, factorum rationem reddens. 773, 11. nam opponitur τῷ κατηγόρῳ.

τὸ ἀποκτείνειν φασὶ μέγα κακούργημα εἶναι. 708, 3. τὴν ἴσην δύναμιν ἔχει ὅστις τ᾽ ἂν τῇ χειρὶ ἀποκτείνῃ, καὶ τῇ ψήφῳ. sive manu tu me perimas, sive sententia tua, ad exitum rei tantundem est. 755, 11.

ἀπολείπειν] ἐμοὶ μόνῳ ἀπολελειμμένῳ. qui superstes quidem patri, verum nihilominus solus, desolatus sum, utpote ab adjutoribus desertus. 606, 6. τινῶν προσιόντων, φοβηθέντες, ἀπέλιπον. 631, ult.

ἄπολις] extorris. 636, 3.

ἀπολογεῖσθαι] οὐ πρὸς τὰ λεγόμενα [scil. ὑπὸ τοῦ ἀντιδίκου] ἀπολογεῖται. 679, pen. ἀπολογησαμένῳ τὴν προτέραν [scil. ἀπολογίαν]. 711, 2.

ἀπολογία] τὴν ἀπολογίαν ἀποδέχεσθαι. 670, 1. ὑπερορῶ τῆς ἀπολογίας. 670, pen.

ἀπολύειν] ἀπολυομένης πάσης τῆς ὑποψίας. diluta, refutata. 626, 3. ἀπολύεσθε τῆς μιαρίας. 648, 11. τῶν ἐγκλημάτων ἀπολυομένων. dilutis, purgatis. 701, 4. ἀνδράποδα Θραξὶν ἀνθρώποις ἀπολύσων. venditurus. 715, 1. 2. οὐκ ἔστιν ὅποι τις ἂν ἀνενεγκὼν ἀπολύσαιτο. sese culpa purget. 753, 10. εἰ δέοι ἁμαρτεῖν ἐπὶ τῷ δικάζειν, τὸ ἀδίκως ἀπολῦσαι, sontem absolvere, ὁσιώτερον ἂν εἴη τοῦ ἀδίκως ἀπολέσαι. 754, 7. ἀπολύσαιτο τὴν αἰτίαν. 765, 6.

ἀπολύσιμον αὐτῶν μηδένα μᾶλλον εἶναι ἢ καταλήψιμον. in horum neutro locum absolutioni magis esse, quam condemnationi. 700, 11.

ἀπόμνυσθαι] ἀπώμοσεν ἐμέ τε καὶ αὐτὸν ὡς ἀδίκως ἀπολλυμένους. jurejurando meque ipsumque semet crimine liberavit, affirmans, si criminis hujus ergo tollamur, per nefas non esse interituros. 724, 20.

ἀπονέμειν] κατηγορίαν ἀντὶ τιμωρίας τῇ πόλει ἀπονέμουσι. 767, 4.

ἀπορία] διὰ τὴν ἀπορίαν τοῦ ἀποκτείναντος. propterea quod homicidam, ignorantes, indicare nequeunt. 650, 7.

ἄπορος] μὴ ἐμοὶ νέμητε τὸ ἄπορον τοῦτο. negotium hoc arduum et inexplicabile. 737, 2.

ἀπόρως] δεινῶς καὶ ἀπόρως ἔχοιμι περὶ τοῦ πράγματος. *ich würde in dieser Sache übel zu rechte kommen, und mir nicht zu helfen wissen* [*I should find myself in such a situation badly off*]. 605, 2. ἔτι ἀπορωτέρως διάκειμαι, multo minus invenio, multo etiam magis ambigo, πῶς χρὴ ταῦτα ὑμῖν ἑρμηνεῦσαι. 660, 5.

ἀποσπένδειν] ἐπειδὴ ἀπέσπεισαν. ut defuncti libationibus erant, vel defusa humo libatione. 615, 1.

ἀποσπογγίζειν] spongia abstergere. 726, 9.

ἀπόστασις] πρὶν τὴν ἀπόστασιν τῶν Μιτυληναίων γενέσθαι. 742, 10.

ἀποστερεῖν] ἀποστερούμενος μηδὲ τὰς παρούσας ἀτυχίας ἀνακλαύσασθαι πρὸς ὑμᾶς. ipsa adeo exclusus opportunitate, vel copia, meas clades ad vos deplorandi. 650, 1. τῆς χρείας τοῦ παιδὸς ἀποστερηθῶ. 671, 1. οὐκ ἀποστερῶν ἐμαυτὸν οὐδενὸς τῶν εἰς τὴν πόλιν. nullam partem meorum erga rempublicam officiorum defugiens. 744, ult. ἀποστερῶν ἐμαυτὸν τὸ δίκαιον. jus mihi debitum denegans, memet eo defraudans. 759, ult.

ἀποστρέφειν] fortunam quam οὔτ᾽ ἐγὼ, οὔτ᾽ ἄλλος οὐδεὶς οἷός τ᾽ ἀποστρέψαι μὴ οὐ γενέσθαι, [id est, ὥστε μὴ γενέσθαι]. 771, ult.

ἀποτίνειν] μεγάλας ὑπὲρ πολλῶν ἐγγύας ἀποτίνοντα. 639, 1.

ἀποτρέπειν τῆς ἐπιθέσεως. 645, ult. ἀποτραπόμενοι τούτου τοῦ λόγου. 719, 14. ἀποτρέποντο μηδὲν κατ᾽ ἐμοῦ καταψεύδεσθαι. 721, 6.

ἀποφαίνειν] ἔνοχον τοῖς τοῦ φόνου ἐπιτιμίοις ἀποφαίνει σε ὄντα. 689, 1. et pen. ὅπως δ᾽ ἠφανίσθη ὁ ἀνὴρ οὐδενὶ λόγῳ εἰκότι δύνανται ἀποφαίνειν. 717, 16. πίστιν τῆς αἰτίας ταύτην σαφεστάτην ἀπέφαινον. 749, 13. 779, pen. ἀποφήνασι [pro φήνασι] καὶ ἐλέγξασι. 706, 6. ἀποφῆναι θεράποντας τοὺς παραγενομένους. servorum nomina edere eorum, qui rei gestæ interfuere. 779, 9. τεκμήρια μὴ ἀποφαίνοιτο τοῖς μαρτυροῦσιν ὅμοια. 781, 6. [nisi forte h. l. activum sufficiendum est in locum verbi medii.] τοὺς λόγους ὑμῖν εἰκότας ἀποφαίνω, καὶ τοῖς λόγοις τοὺς μάρτυρας ὁμολογοῦντας, καὶ τοῖς μάρτυσι τὰ ἔργα. 781, 8. 791, 8.

ἀποφεύγειν] ἀποφεύξεσθαι τὴν γραφήν. 627,

B.

Γ.

oratione huc aut illuc flectere et impellere velint. 660, pen. δόξῃ μὴ ἀληθείᾳ ποιεῖσθαι τὴν κρίσιν. 660, 10.

δοξαστὴς] opinator. δοξασταὶ [subaudi τῶν ἀδήλων] τότε δὲ κριταὶ τῶν ἀληθῶν. 758, 3.

δοῦλος] φόνον ἐπεξελθεῖν ὑπὲρ τοῦ δούλου, loco et nomine servi, qui, ut peremtus, verba pro se facere nequit, τῷ δεσπότῃ ἔξεστι. 728, 4. ubi et alia jura servorum commemorantur.

δρᾷν] ἤλπιζε δράσας [id est, μετὰ τὸ δρᾶσαι] καὶ λήσειν ἀποκτείνας [id est, ὅτι ἀπέκτεινε]. bene habet ille locus, quem ita si accipimus, omnis difficultas evanescit. commisso facinore, in occulto mansurum esse, cædem ab ipso patratam esse. 627, 8. τούτων δὲ μᾶλλον ἃ εἰκὸς ἦν δρασάντων. hi latrones si id potius fecerunt, quod latrones in simili loco facere consentaneum est, quam ut contra fecerint, h. e. si potius vestibus spoliarunt a se interemtos, quam ut eos vestitos omiserint. 655, 1.

δύναμις] τῆς τούτου δυνάμεως ἔμπειρος ὤν. quam potens hic in rep. esset, ipse malo suo expertus. 627, 2. ἡ τῶν νέων δύναμις φοβοῦσα σωφρονίζει. vis et impetus animorum, potentia in rep., lacertorum robur, facundia. 693, 6. ἐβουλόμην τὴν δύναμιν τοῦ λέγειν καὶ τὴν ἐμπειρίαν τῶν πραγμάτων ἐξ ἴσου μοι καθεστάναι. 703, 1. ὑμετέρα ἔσται ἡ τιμὴ καὶ ἡ δύναμις. vos eritis in honore atque auctoritate, penes vos erit summa rerum. 747, pen.

δύνασθαι] τὸ ὑμέτερον δυνάμενον ἐμὲ δικαίως σώζειν, id est, τὸ ὑμᾶς δύνασθαι ἐμὲ σώζειν. 741, 5.

δυσμένεια τῶν ἀλιτηρίων. 686, 3.

δυσπραγία. 655, 5.

δυστυχὴς] δυστυχεῖς αἱ πράξεις γίνονται. negotia exitus sortiuntur sinistros. 629, 7. δυστυχεῖς ἐξ εὐτυχούντων καθίστανται. 655, 8.

δωρεὰ] θάνατον τῷ μηνυτῇ δωρεὰν ἀπέδοσαν. 722, 6.

E.

ἐγγυητὴς] ἐγγυητὰς τρεῖς καθιστάναι κατὰ τὸν νόμον. 713, 4. et 8.

ἐγγὺς] τὰ ἔγγιστα. nuperrime. 626, pen. τοῖς ἔγγιστα. proximis necessariis. 702, 2.

ἐγκαταλείπειν] ἐγκαταλιπὼν τὴν μάχαιραν τῇ σφαγῇ ᾤχετο φεύγων. 739, 1.

ἔγκλημα ἀνόσιον ἐμοὶ προσέβαλες. criminationem, cujus si vere sum reus, sum impius, aut si tu me falso insimulas, tute es impius. 689, 13.

ἐγχεῖν τὴν σπονδήν. 614, 8. 9. et ult.

ἐγχειρίζω ἐμαυτὸν τῇ ἀτυχίᾳ. 649, 2.

ἐγχωρεῖν] πῶς ἐγχωρεῖ. datum est, licet. 608, 4. 754, 6. 784, 9. 788, ult.

εἶεν. hæc hactenus, satis de hoc. 688, pen.

εἰκάζειν ἐξ ἴσου καὶ ὑμῖν ἐστὶ καὶ ἐμοί. 735, 11. τῷ μὴ ἐργασαμένῳ χαλεπὸν περὶ τῶν ἀφανῶν εἰκάζειν. 736, 6. εἰκάζοντας μᾶλλον, ἢ σάφα εἰδότας ψηφίζεσθαι. 773, 13.

εἰκὸς] κἂν ὁτιοῦν εἰκὸς παραλάβητε, etiamsi quamvis tenuem suspicionis auram odorati sitis, vel umbram probabilitatis captaveritis, τούτῳ πιστεύειν. 623, 1. τὰ εἰκότα τοῖς ἀληθέσιν ἴσα ἡγεῖται. 634, 1. εἰκότως μὲν, ἀνοσίως δὲ, ἀπέκτεινεν. occidit, in quo tametsi fecit id, quod prudentia et amor sui quemque hortatur facere, aliique omnes simili loco deprehensi faciunt, nihilominus tamen impium factum est. 646, ult. οὐκ εἰκότως, ἀλλ' ὄντως φονέα με φασὶν εἶναι. non solum probabiliter, sed etiam reapse. 655, 10. οὐκ εἰκόσι τεκμηρίοις χρώμενος. 695, ult. τὸ εἰκὸς σύμμαχόν μοί ἐστιν. 725, 12. In comparativo. εἰκότερον ἦν. 631, 2. 634, 3. 644, 3. οὐδένα ὅντιν' οὐκ εἰκότερον εἶναι. 652, 1. ἄρξαι τοῦ παροινεῖν τοὺς νεωτέρους τῶν πρεσβυτέρων εἰκότερον. 693, 1.

εἰκοσταῖος. 615, 5.

εἰκότως ἐπεβούλευσεν. verosimile est eum insidiatum esse, aut, si fecit, non sine speciosa causa fecit. 627, 3. εἰκότως ἀμυνόμενος τὴν ἔχθραν ἀπέκτεινε τὸν ἄνδρα. occidit merito, et sic, ut patratæ cædis suspicio non posset in eum non incumbere, ut qui sic vetustam simultatem ultus esset. 627, 4. εἰκότως μὲν, οὐκ ὄντως δ' ἀπέκτεινε. tametsi cædem reapse non commisissem, suspicione tamen ejus, eaque admodum probabili, urgerer, causasque, si commisissem, sat speciosas, et idoneas haberem. 637, 1. οὐ γὰρ ἐδόκουν εἰκότως ἀποκτεῖναι [subaudi εἰ μὴ μεγάλα ἀδικηθεὶς ἠμυνάμην]. 637, ult.

εἱμαρμένη] πρὸ τῆς εἱμαρμένης τὸν βίον ἐκλιπών. 616, 1.

εἶναι] pro ἰέναι. τὴν ὑποψίαν εἰς ἐμὲ οὖσαν [pro ἰοῦσαν vel ἐλθοῦσαν, vel ἥκουσαν]. 631, 3. et 8. 632, 7.

εἴργειν] ὧν ὁ νόμος εἴργει τοὺς ἀποκτείναντας. 659, 4. εἴργοντι [lege interdicente] μήτε δικαίως, μήτ' ἀδίκως ἀποκτείνειν. 664, 14. μὴ εἰργόμενοι τῶν προσηκόντων. non exclusi locis iis, unde eos excludi oportebat. 676, ult. 677, 3. 688, ult. εἴργεσθαι προαγορεύουσι τοῖς τοῦ φόνου φεύγουσι τὰς δίκας. 708, pen. εἴργεσθαι τῶν νομίμων. unde abesse lex et mos vetustus jubet. 782, 20.

εἰς] ἥμαρτεν εἰς ἃ οὐκ ἠβούλετο πατάξας. 698, 9. μὴ ἄλλα κατηγορήσειν μοῦ, ἢ εἰς αὐτὸν τὸν φόνον. 709, 17. 766, ult.

εἷς] ἕνα πρὸς ἕνα λόγον ἀπολογηθείς. 669, 3.

εἰσαγγέλλειν] περὶ ὧν εἰσήγγειλα εἰς τὴν βουλήν. 783, 2. et 11. furtorum, peculatus aliquem reum facere, indicare apud senatum populumve.

εἰσάγειν] οὐ προσῆκον μίασμα εἰς τοὺς ἰδίους οἴκους εἰσάγονται. 686, 6. εἰσάγειν εἰς τὸ δικαστήριον. 784, 11. 786, 14. εἰσῆγον εἰς τὴν βουλήν. reos feci apud senatum. 792, 4.

εἰσβαίνειν] ἐστὶ φανερὸς ἐκβὰς τοῦ πλοίου, καὶ οὐκ εἰσβὰς πάλιν. 716, 6. 719, 11.

εἰσβάλλειν] εἰσβάλλουσιν εἰς τὸ πλοῖον τὸ γραμματεῖον. 731, 20.

εἰσέρχεσθαι] οὑτοσὶ ὁ βασιλεὺς εἰσῆλθεν [scil. εἰς τὴν ἀρχήν]. 788, 1.

εἰσιέναι] εἰσιόντες εἰς ὑμᾶς. prodeuntes ad forum vestrum. 747, 1. εἰσιόντες [scil. εἰς τὸ βουλευτήριον] οἱ βουλευταὶ προσεύχονται. 789, 4.

εἰσφέρειν et εἰσφορὰ] πολλὰς καὶ μεγάλας εἰσφορὰς εἰσφέροντα. 638, 12. αἱ δ' εἰσφοραὶ καὶ χορηγίαι ἱκανὸν εὐδαιμονίας σημεῖον εἰσί. 646, 4.

ἐκβαίνειν. 716, 5.

ἐκβάλλειν] τοιαῦτα ἀνέχεσθαι ἀκούοντας, ἃ ἐκβάλλεσθαι ἄξιά ἐστιν. repudiari, cum fastidio et indignatione explodi. 692, 4.

ἐκδιδάσκειν] ὁ χρόνος καὶ ἡ ἐμπειρία τὰ μὴ καλῶς ἔχοντα ἐκδιδάσκει τοὺς ἀνθρώπους. 711, 12. num ἐκ in hac compositione idem atque Latinum *de* valet. *dedocet.* Conf. p. 762, 1.

Ἑκατομβαιὼν] primus mensis anni Attici, saltim in functione regis sacrorum. 788, 2.

ἐκδιδόναι] poscenti servum tradere torquendum. 724, 1. 779, 10.

ἐκδύειν] τὸ μὴ ἐκδυθῆναι οὐδὲν σημεῖόν ἐστιν. 631, 19.

ἐκλείπειν τὸν βίον. 616, 2.

ἐκμελετᾶν] idem quod simplex, exercere. 663, 6.

ἑκούσιος. 618, pen. 755, 5. et 7.

ἑκουσίως. 607, 1. 641, 5. 662, 8. 672, 10.

ἐκπίνειν. 615, 2.

ἔκπληξις] τοῦτ' ἔκπληξιν πολλὴν παρέχει. 706, 4.

ἐκπλήττειν] ὁ φόβος ἐκπλήττων. 627, 7. ὑπὸ τοῦ κινδύνου ἐκπεπληγμένον. 632, 10.

ἐκπρίασθαι χρήμασι τὸν ἐμὸν κίνδυνον. mercedis magnitudine mihi persuadere, ut nil recusem caput ipse meum huic discrimini objicere. 734, 18.

ἐκτρέπειν] τὴν ἑαυτοῦ μιαρίαν εἰς ὑμᾶς ἐκτρέψαι. ab ipso semet sublatam in vestra capita transferre iisque affricare. 647, 11. τὰς συμφορὰς τῶν ἁμαρτόντων εἶναι, καὶ μὴ εἰς τοὺς ἀναμαρτήτους ἐκτρέπεσθαι. 674, 10.

ἐκφέρειν] τὸ ἀκόντιον ἔξω τῶν ὅρων τῆς αὐτοῦ πορείας ἐξενεχθέν. 661, pen. τῇ ἡμέρᾳ, ᾗ ὁ παῖς ἐξεφέρετο. qua puer efferebatur [domo puta] humandi ergo. 774, 12. 782, 17.

ἑκὼν] ἐμοὶ δ' οὐκ ἐλάσσω τοῦ ἑκόντος ἄκων τὴν συμφορὰν κατέστησε. quam mihi cladem invitus dedit, ea nil ideo minor est, quam si volens dedisset. 658, pen.

ἐλασσόνως, ἢ κατ' ἀξίαν, τὸν ἄρξαντα ἠμύνατο. 699, 12.

ἐλαφρὸς] δόξῃ γ' ἐλαφροτέραν τὴν συμφορὰν καταστήσετε. 677, pen.

ἐλεγκτήρ. 651, 4.

ἐλέγχειν] οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι τοῖς ἔργοις τοὺς λόγους ἐλέγχουσι. 749, ult.

ἔλεγχος] μὴ ἠθέλησεν ἔλεγχον ποιήσασθαι τῶν πεπραγμένων. 608, 2. θέλοντος ἐμοῦ ἔλεγχον λαβεῖν τοῦ πράγματος. 610, 11. ἔλεγχον παρασχών. 654, 1.

ἐλεεῖν] ἥτις οὐκ ἠξίωσεν ἐλεῆσαι τὸν αὐτῆς ἄνδρα. 618, 13. ἐλεεῖν ἐπὶ τοῖς ἀκουσίοις παθήμασι μᾶλλον προσήκει, ἢ τοῖς ἑκουσίοις. 618, pen. ἐλεοῦντας τὴν ἀπαιδίαν τῶν γονέων. 659, 1.

ἐλεΐζειν] si verbum est boni commatis. 651, ult.

ἔλεος] μὴ τυχοῦσα μήτ' αἰδοῦς, μήτ' ἐλέου, μήτ' αἰσχύνης. 619, 4. εἰς τὸν ὑμέτερον ἔλεον καταφεύγω. 660, 7. 670, 4.

ἐλευθερίαν ὑπέσχοντο. 720, 7. τὴν ἐλευθερίαν ἐλπίσας οἴσεσθαι. 720, 10. ἐλευθερίαν προτείνειν. 729, 3.

ἐλεύθερος] οὐ βασανίζονται, ἀλλ' ἐλεύθεροι ἀφίενται. 643, pen. δούλῳ μαρτυρεῖν κατὰ τοῦ ἐλευθέρου ἔξεστι. 728, 2.

ἐλευθεροῦν] ἐλευθεροῦσι τοὺς δούλους. manu mittunt. 722, 4.

Ἑλληνοταμίας. 739, 6.

ἐλπὶς] ἁλῶναι καὶ ἀποφυγεῖν ἀμφοτέρας τὰς διώξεις ἐν ἴσαις ἐλπίσι θῶμεν αὐτῷ εἶναι. fingamus tantisper, causæ ipsi tantundem fuisse ad sperandum, quam ad metuendum, et sive ad obtinendam absolutione, sive ad incurrendum in condemnationem, in utraque causa æqualiter, tam cædis, quam sacrilegii; spem metumque in ambabus prorsus parem fuisse propositum. 645, 1. τὰ πλείω τοῖς ἀνθρώποις τοῦ βίου ἐστὶν ἐν ταῖς ἐλπίσιν. 764, 3. τῆς ἐλπίδος, ὅπερ [subaudi ἀγαθὸν, nisi si ἥπερ mavis legi] ἀνθρώποις μέγιστόν ἐστι τοῦ βίου ἀγαθόν. 764, 5.

ἐμβάλλειν] λίθον αὐτῷ ἐνέβαλον εἰς τὴν κεφαλήν. 717, 13.

ἐμὸς] τὰ τεκμήρια ἐμὰ, a parte mea stant, οὐ τούτου, non ejus. 656, 2.

ἡ ἐμπειρία τῶν [ὑπὸ μέθης] παρανομουμένων 693, 4. ἐβουλόμην τὴν δύναμιν τοῦ λέγειν καὶ τὴν ἐμπειρίαν τῶν πραγμάτων ἐξ ἴσου μοι καθεστάναι. 703, 2. et 8. ὁ χρόνος καὶ ἡ ἐμπειρία τὰ μὴ καλῶς ἔχοντα ἐκδιδάσκει τοὺς ἀνθρώπους. 711, 12. verum p. 762, 1. simplex διδάσκει legitur.

ἔμπειρος. 627, 1. 706, 5.

ἐμπίπτειν εἰς νόσον. 615, 4. εἰς ὑποψίας. 631, 5.

ἔμπνους. 623, 4. 641, 12.

ἐμφανὴς] ἐμφανῆ παρέχοντας τὸν ἄνδρα. in medio proponentes. 722, pen.

ἔμφρων] ἔτι ἔμφρονα εὑρόντες. *noch bey Verstande* [*still in his senses*]. 641, 13.

ἐν a) penes. ἐν ὑμῖν ἐστὶ τοῦτ' ὀρθῶς διαγνῶ-

ναι. 616, pen. ἐν ἐμοὶ τἀδίκημα φανεῖται. 631, 15. ἐν τούτοις ἐστὶν αὐτοῖς ἡ ὠφέλεια. 721, 2. b) inter, apud, coram, in cœtu vel corona. ἐν ἀνδράσι γε καλοῖς κἀγαθοῖς [subaudi λέγοντι] καὶ ἄνευ τῆς αἰτήσεως ὑπάρχειν τὴν ἀκρόασιν. 704, 8.

ἐναντίος] πολὺ τἀναντία ἐστί. multo aliter res habet. 646, 5. 655, 3. b) ἐναντίον pro præpositione, coram. ἐναντίον μαρτύρων. 619, 10.

ἐνδεὴς] οὐδ' ἡστινοσοῦν λειτουργίας ἐνδεὴς ἡ πόλις γεγένηται [παρὰ τοῦτον puta]. ille in causa nunquam fuit, ut resp. careret ullis ludis, aut ullo munere. 744, 6. μαρτύρων ἂν τοὺς λόγους φαίη ἐνδεεῖς εἶναι. 781, 4.

ἐνδεικνύναι] deferre aliquem ad magistratum, ut maleficii reum. κακοῦργος ἐνδεδειγμένος, tametsi actio ἐνδείξεως adversus me, ceu maleficum, esset instituta, tamen in accusatoris ipsa actione non maleficii, sed cædis insimulor, φόνου δίκην φεύγω. 707, 7. ἐνδεῖξαι τῷ δικαστηρίῳ τἀδικήματα. 784, 6.

ἕνδεκα] παραδεδομένος ἤδη τοῖς ἕνδεκα. 739, 13.

ἔνδον ὢν αὑτοῦ. recte mente sibi constans, conscius eorum, quæ agat, sedate et composite agens, non trepidans, non exsternatus formidine (nam opponitur ei ὁ πεφοβημένος). 726, 10.

ἐνεῖναι] ἔνεστιν ἐν τῷ ὑμετέρῳ ὅρκῳ καὶ ἡ ἐμὴ σωτηρία. quod confidere possim me salvum fore, hoc debeo vestro jurijurando. 760, 1.

ἕνεκά γε τοῦ πιστεύειν ἐμοί τε μηδὲν ἐξημαρτῆσθαι, καὶ ὑμῖν γνώσεσθαι τὰ δίκαια. si quidem aliud nihil hic agatur, quam fiducia mea, qua certus sum, et a me peccatum nihil esse, et vos æqua et vera esse pronunciaturos. 707, 2.

ἐνέχυρον] ἱκανὰ ἦν τὰ ἐνέχυρα, ἃ εἴχετε αὐτοῦ. 743, 5. ἐνέχυρα βίᾳ ἀφαιρῶν. 768, 8.

ἔνῃ] perendie, seu die abhinc tertio. 775, 5.

ἐνθυμεῖσθαι] ἡ ἐνθυμηθεῖσα, quæ primum sceleris cepit consilium, καὶ χειρουργήσασα, manibusque id ipsa suis exsecuta est. 615, 8. οὐ γὰρ μόνον τῶν λεγομένων [scil. ὑφ' ἑαυτοῦ] ἀλλὰ καὶ τῶν ἐσομένων [scil. περὶ ἑαυτὸν ἐκ τῶν λεγομένων] ἀνάγκη ἐνθυμεῖσθαι. animo versare debet atque meminisse non solum dicendorum a se, sed eorum quoque, quæ suam orationem sint consecutura. 706, 1. ὑπομνῆσαι καὶ ἐνθυμηθῆναι. *das Gewissen schärfen [to sharpen the conscience]*. 790, 8.

ἐνθύμιον] *eine Gewissenssache, ein Gewissensscrupel [a matter of conscience, a scruple of conscience]*. 658, ult. 683, 3. et 7.

ἐνθύμιος ὑμῖν γενήσεται. causa fiet sollicitudinum pœnitentiæque conscientiam vestram cruciantium. 648, 2

ἔνοχος] οὐκ ἔνοχοί εἰσι τῷ φόνῳ. 610, 8. μήτε τοὺς ἐνόχους ἀφιέντες, μήτε τοὺς καθαροὺς εἰς ἀγῶνα καθιστάντες. 685, 2. ἔνοχοι τοῦ φόνου τοῖς ἐπιτιμίοις ἐσμέν. 686, 11. 687, 7. 689, 1. ἔνοχος τῷ τῶν κακούργων νόμῳ. 707, 9. Cum Genitivo. οὐδὲν ἔνοχος τῶν κατηγορημένων. 700, 8. nisi οὐδενὶ legas.

ἐντιθέναι. 726, 3.

ἐντυγχάνειν. 651, ult.

ἐξαιρεῖσθαι] μὴ οὖν τοῦτο ὑμῶν ἐξέληται μηδείς. ne quis hoc vobis eripiat, extorqueat. 727, 3.

ἐξαιτεῖν] ἐξαιτοῦσι [scil. τοὺς θεράποντας] οὐκ ἠθέλησαν ἐκδιδόναι. 779, 9.

ἐξαμαρτάνειν] idem quod simplex. 705, ult.

ἐξαπατᾶν] pari modo. 793, pen.

ἔξαρνος ἦν διὰ τέλους. 730, 1.

ἐξελαύνειν. 792, 2.

ἐξελέγχειν τοὺς λόγους τοῖς ἔργοις. 791, 6.

ἐξευρίσκειν] αὐτὸς σαυτῷ τοὺς νόμους ἐξευρών. 709, pen. 718, ult.

ἐξισοῦν ἤθελον τὸ πρᾶγμα τοῖς μεγίστοις ἐγκλήμασι. 688, 4.

ἐξίστασθαι] τῆς οὐσίας ᾔδειν ἐκστησόμενος. prævidebam mihi necessarium factu futurum, ut bonis cederem. 635, 4.

ἔξω αἰτίας ἐμαυτὸν καταστήσω. 771, 8.

ἐξώλειαν ἐπαρᾶσθαι. 709, 15.

ἐπαινεῖν] num ab Antiphonte usurpatum est pro συναινεῖν, consentire, consensu suo confirmare? 761, 10.

ἐπαίρειν] impellere. ὁ φόβος ἐπῆρε θερμότερον ἐπιχειρεῖν. 627, 8. ἐπαίρει τῷ θυμῷ χαρίζεσθαι. 693, 3.

ἐπαιτιᾶσθαι] ὃ ἐπαιτιῶμαι τὴν γυναῖκα ταύτην. 609, 1.

ἐπαρᾶσθαι] ἐξώλειαν ἑαυτῷ καὶ γένει [liberis] καὶ οἰκίᾳ [necessariis] ἐπαρώμενον. 709, 16.

ἐπείγειν] οὐχὶ τῶν ἐπειγομένων ἐστὶ τὰ πράγματα. non hi, qui festinant, res prospere agunt. 757, ult.

ἐπεξέρχεσθαι] ἐπεξελθεῖν τοῖς αὐτοῦ φονεῦσι. 605, 4. 617, 7. Cum Accusativo. ἡμεῖς οἱ ἐπεξερχόμενοι τὸν φόνον. 623, 2. τούτου μίασμα ἐπεξερχόμεθα. 694, 16. φόνον ἐπεξελθεῖν ὑπὲρ τοῦ δούλου τῷ δεσπότῃ ἔξεστιν. 728, 3.

ἐπεξιέναι] ἐπεξίοιμι τοῦ παιδὸς τὸν φονέα. 610, 4. οὐδένα ἐπεξιέναι. neminem fore, qui cœptam litem persequeretur et urgeret. 627, 10.

ἐπερωτᾶν. 609, 4.

ἐπηρεάζειν. 713, 2. 766, 3.

ἐπὶ] Cum Genitivo. ἐπὶ σφῶν αὐτῶν. sponte sua, auctoritate sua, teste nullo, sed ipsis solis negotium hoc per se agentibus. 727, 8. ἐφ' ἑαυτοῦ p. 786, ult. est vel pro se, sponte sua, Marte et periculo suo, vel se adhuc honorem gerente, imperio potiente, sub magistratu suo. Cum dativo a) *ergo*, vel *ad*, ut causam finalem significet. πλὴν οὐκ ἐπὶ θανάτῳ φάσκουσαν διδόναι, ἀλλ' ἐπὶ φίλτροις. non quo necem patri conscisceret, sed quo eum amore sui accenderet. 608, 19. ἐψεύδετο ἐπ' ὠφελείᾳ τῇ ἑαυτοῦ. 723, 6. b) *ob*. ἐλεεῖν ἐπὶ τοῖς ἀκουσίοις παθήμασι μᾶλλον προσήκει, ἢ τοῖς ἑκουσίοις καὶ ἐκ προνοίας ἀδικήμασι. 618, pen. ἐπὶ τοῖς ἱματίοις διαφθαρῆναι. ob vestes, quo homicida vestibus peremti potiatur. 631, 18. 632, 2. 653, 1. c) *in*. ἐπὶ τῷ γυμνασίῳ. 661, 7. d) *penes*, in arbitrio, potestate. ἐπὶ τοῖς τῶν κατηγόρων λόγοις εἶναι, ἢ ἐπ' αὐτοῖς τοῖς ἔργοις καὶ τῇ ἀληθείᾳ τῶν πραγμάτων. non posse facere, quominus judices pronuntient magis secundum criminationes accusatorum, quam secundum rei gestæ veritatem. 704, 2. ἅπαντα τὰ ἐν ἀδήλῳ ἔτ' ὄντα ἐπὶ τῇ τύχῃ μᾶλλον ἀνάκειται ἢ τῇ προνοίᾳ. magis fortuito casui permittenda sunt, quam ut ea liceat prudentia gubernare. 706, 2. e) in fraudem alicujus. ἡ πᾶσα παρασκευὴ γεγένηται ἐπ' ἐμοὶ κἀκείνῳ. 746, 9. χρήματα λαμβάνοιεν ἐπ' ἐμοί. 791, 10. et pen.

ἐπιβουλεύειν] τὸν ἐπιβουλεύσαντα κελεύει ὁ νόμος τὸν φονέα εἶναι. 689, 14. ἐπιβουλεύειν θάνατον. 619, 11. φόνον. 690, 10. ἐκ πολλοῦ τὴν ἀσφάλειαν ὧν ἐπιβουλεύουσι, σκοποῦντες. 622, 8. τὰ ἐκ πολλοῦ κατεψευσμένα καὶ ἐπιβεβουλευμένα. 714, 9. τὴν πρόνοιαν [necem præmeditatam] ἐκ πολλῶν [scil. σημείων, vel τεκμηρίων, vel ἐπιχειρημάτων] δεῖ φανερὰν εἶναι ἐπιβουλευομένην [malim ἐπιβεβουλευμένην]. necesse est, ut multis indiciis aut molitionibus antegressis sese prodiderit alicujus voluntas ex insidiis aliquem interimendi. 732, 12.

ἐπιβουλὴ] ἐξ ἐπιβουλῆς φονεύς. 605, pen. τῆς μὲν ἐπιβουλῆς τοῦ θανάτου μηδένα κοινωνὸν ποιήσασθαι, id est, τοῦ ἐπιβουλεῦσαι αὐτῷ τὸν θάνατον. ad ipsam patrationem necis ex insidiis comparatæ neminem socium adsciscere. 738, 4.

ἐπιγίνεσθαι] accedere, supervenire. τὰ ἐναντία ἐπιγενόμενα ὀνίνησι. prodest et salutem affert succedens priori conditioni rerum alia nova, isti contraria. 630, 7.

ἐπιδεῖν. 746, 6.

ἐπιδημεῖν. 790, 5.

ἐπίδοξον ὄντα ἔτι μείζω κακὰ πάσχειν. cum ei metuendum esset, ne adhuc majora mala pateretur. 626, 7. ἐκ τῶν μεταβολῶν [scil. reipublicæ] ἐπίδοξος αὐτοῖς ἐστὶν ἡ δυσπραγία μεταβαλεῖν. spes est fore ut mutetur —. 655, 5.

ἐπιεικῶς] ταῦτα μὲν οὖν ἐπιεικέστερον παρήσω. transmittam hæc silentio, animi cum æquitate et lenitate, majore etiam, quam par erat. 640, 1.

ἐπίθεσις] aggressio, invasio. μὴ συνεπιβάντας τῇ τούτων ἐπιθέσει. 640, 4. ἀποτρέψαι τῆς ἐπιθέσεως. 645, ult.

ἡ ἐπιθυμία τῆς τιμωρίας ἀμνήμονα τῶν κινδύνων καθίστησι. 627, 5.

ἐπικαλεῖν] ἐπικαλοῦνται μάρτυρας. arcessunt, advocant. 620, 8. b) incusare, insimulare. ἑκόντα μὲν οὐκ ἐπικαλῶ ἀποκτεῖναι. 658, 9. οὐ δικαίως ἐπικαλεῖται. accusatur. 662, 6. ἐπικαλούμενος. 665, 1. 680, 11.

ἐπικεῖσθαι] τῷ ἄρξαντι πανταχοῦ μεγάλα τὰ ἐπιτίμια ἐπίκειται. 699, pen.

ἐπιλείπειν] ἐμοὶ μόνῳ ἐπέλιπε μὴ ὠφελεῖσθαι τῷδε τῷ νόμῳ [id est, ἐπ' ἐμοὶ μόνῳ ἔλιπε τὸ ὠφελεῖσθαι ἐν τῷδε τῷ νόμῳ]. in me solo desiit hæc lex salutaris esse. 713, 11.

ἐπιμέλεια] εἰ μὲν ὑπὸ μηδεμιᾶς ἐπιμελείας θεοῦ γίγνεται ἡ ἀτυχία. si numen ab hoc infortunio abfuerit. 673, ult.

ἐπιμελὴς] οὐδενὶ ἐπιμελὲς ἦν ταῦτα σκοπεῖν. 653, 5.

ἐπιμελητὴς] οἱ ἐπιμεληταὶ τῶν κακούργων. 713, 9.

ἐπινεύειν. 632, ult.

ἐπινοεῖν] ἀφαμαρτάνοντες ὧν ἂν ἐπινοήσωσι δρᾶσαι. 663, 2. 664, 1. 671, 6.

ἐπίορκος] τούτους νομίζειν ἁπάντων ἀνθρώπων ἐπιορκοτάτους εἶναι. 791, 13.

ἐπισκήπτειν] mandare, præsertim cum moriens facit. ἐπισκήψαντος τοῦ πατρὸς ἐπεξελθεῖν τοῖς αὐτοῦ φονεῦσι. 605, 3. ἐπισκήπτουσι τιμωρῆσαι σφίσιν αὐτοῖς ἠδικημένοις. 620, 4. ἐπισκήπτω ὑμῖν ὑπὲρ ἐμαυτοῦ. 656, pen. 695, 1. 701, 5.

ἐπιστέλλειν] mandare per literas. 620, 10.

ἐπιτηδεύειν] οὐ πρέπει χρηστὰ ἐπιτηδεύοντας αὐτοὺς κακῶν ἀξιοῦσθαι. 674, 5.

ἐπιτήδευμα] οὐδὲ τῶν ἐπιτηδευμάτων ἕνεκα δίκαιοι ἐσμὲν τοιούτων κακῶν τυχεῖν. 665, 5.

ἐπιτιθέναι] λιβανωτὸν ὑπὲρ αὐτῶν ἐπετίθεσαν [scil. τῇ ἐσχάρᾳ]. 614, 7. ἀξίαν δίκην τοῦ πάθους τῷ εἰργασμένῳ ἐπιθέντες. homicidæ imposita, inflicta pœna, pari injuriæ, quam peremtus ab eo acceptam toleravit. 686, ult. τούτοις ὁ θεὸς ἐπιθείη τὴν δίκην. 691, 2.

ἐπιτιμητὴς] αὐτοὶ ἦσαν βασανισταὶ καὶ ἐπιτιμηταὶ τῶν σφίσιν αὐτοῖς συμφερόντων. gubernabant torturam servi pro arbitrio suo et extorquebant ab eo prædicationem eorum, quæ ipsi vellent ab eo prædicari. ipsique statuebant pro lubitu suo pretium servi torquendi, quantum scil. domino ejus reluendum esset, si contingeret, ut servus per tormenta luxaretur, aut debilitaretur, aut alio modo inutilis et inhabilis fieret operis postmodum præstandis. 721, 7.

ἐπιτίμιον] ἔνοχοι τοῦ φόνου τοῖς ἐπιτιμίοις ἦσαν. 686, 11. 687, 6. 689, 1. τῷ ἄρξαντι πανταχοῦ μεγάλα τὰ ἐπιτίμια ἐπίκειται. 699, pen. τῷ ἀμυνομένῳ οὐδὲν οὐδαμοῦ ἐπιτίμιον γέγραπται. 699, ult.

K.

Λ.

ros, meis auspiciis saltaturos, doceret saltare, puerique tribus Cecropidis, quos ab illo magistro ære meo docendos curarem. 768, 1.

λαθραίως] ὡς μάλιστα δύνανται λαθραιότατα. 619, 13.

λαμβάνειν] ἀλλὰ καὶ πολλάκις ἤδη ληφθεῖσαν ἐπ' αὐτοφώρῳ τὸν θάνατον αὐτοῦ μηχανωμένην. 606, 1. 608, 18. ἂν τὴν ἀλήθειαν οὐκ εἰλήφει. percepit. 608, 6. θέλοντος ἐμοῦ ἔλεγχον λαβεῖν τοῦ πράγματος. 610, 11. περιγενόμενος δὲ καὶ οὐ ληφθείς. 635, ult.

λαμπρῶς χορηγοῦντα. 638, pen.

λανθάνειν] ἤλπισε δράσας [id est, μετὰ τὸ δρᾶσαι] καὶ λήσειν ἀποκτείνας [id est, ὅτι ἀπέκτεινε]. 627, 8.

λεπτὸς] ἀληθῆ μὲν, λεπτὰ δὲ καὶ ἀκριβῆ. 678, pen.

λειτουργία] οὐδ' ἧστινος λειτουργίας ἡ πόλις ἐνδεὴς γεγένηται. 744, 6.

λιβανωτὸν ὑπὲρ ἑαυτῶν ἐπετίθεσαν [scil. τῇ ἐσχάρᾳ]. 614, 6.

λίθον αὐτῷ ἐνέβαλον εἰς τὴν κεφαλήν. 717, 13.

λόγος] ἀμφισβήτησιν καὶ λόγους, excusationes, subterfugia, ὑπελίπου. 712, 8. οἱ τοὺς αὐτοὺς περὶ τῶν αὐτῶν ἀεὶ λόγους λέγοντες. 729, 11. λόγῳ οἶδα. fama novi, non aliunde. 742, 4. ἐν τῷ ὑστέρῳ λόγῳ. 770, 7. ἐξελέγχειν τοὺς λόγους τοῖς ἔργοις. 791, 6.

λοιδορεῖν] ἐλοιδοροῦντο ἐν ἐρημίᾳ. 626, 1.

λύειν] εἰ ἐλελύμην. si sinar, vinculis liber, ire qua velim. 710, 8. οἱ Θρᾷκες οἱ λυσόμενοι. mancipia illa emturi. 715, 2. οὐδ' ἑαυτὸν ἑπτὰ μνῶν δυνάμενος λύσασθαι. ne septem quidem minarum reluitione se valens a creditorum importunitate et a custodiæ molestiis liberare. 734, 22. ἀλλ' οἱ φίλοι ἐλύσαντο αὐτόν. sed amici expediebant eum, ære luendo pro ipso. 734, pen.

λυμαίνεσθαι] αὐτοῦ δεδεμένου καὶ λυμαινομένου. 735, 4.

λύπη] ἱκανὰς λύπας καὶ φροντίδας ἐμβέβληκεν [scil. ἐμοί]. 630, 9.

λωποδύτης. 707, pen.

M.

μαίνεσθαι] ἐσωφρόνουν καὶ οὐκ ἐμαίνοντο. non stulte, sed vel maxime sapienter agebant. 632, 1.

μακαρίζειν] beatum reddere. 651, pen.

μακρὸς] τοσοῦτον ἐμοὶ τὸ μακρότατον τῆς ἀποκρίσεώς ἐστι. respondere si quam copiosissime velim, nil tamen habeam, præter istæc pauca. 736, 1.

μάλα. 713, 3.

μανθάνειν] μὴ μαθεῖν τὴν ἀπολογίαν. non intellexisse. 678, 2.

μαρτύρονται] antestantur, cogunt, jubent testari sibi de facto. 620, 2.

μαρτυρία] ἐπὶ ταῖς τοιαύταις μαρτυρίαις οἱ βασανίζονται, ἀλλ' ἐλεύθεροι ἀφίενται. 643, 5.

μάχαιρα] ἐγκαταλιπὼν τὴν μάχαιραν τῇ σφαγῇ, ᾤχετο φεύγων. 739, 1.

μεγαλοφροσύνη τοῦ γένους. superbia, magni spiritus ob nobilitatem generis. 693, 2.

μέγας] μέγιστα τεκμήρια παρείχοντο. 610, 7.

μέθη] ἀπειρία τῆς μέθης. quod nondum usu, sive suo, sive alieno didicerunt, quam luctuosi casus e temulentia exsistere soleant. 693, 3.

μεθίστασθαι] τὴν ἀτυχίαν αἰτοῦμαι εἰς εὐτυχίαν μεταστῆναι. 651, 9. μεθισταμένων τῶν πραγμάτων. mutata rep. 655, 8. τὴν γνώμην ἐξ ὀργῆς μεθιστάναι. 740, ult.

μεθύειν. 717, pen.

μέλειν τοῖς κάτω θεοῖς [subaudi τούτων] οἳ ἠδίκηνται. 620, pen.

μελετᾶν μετὰ τῶν ἡλίκων ἀκοντίζειν. 661, 6. μηδὲν ὑποδεέστερα τούτων μελετῶντες. cum nos non minore, quam hi, contentione virtuti demus operam. 674, 7.

μετὰ τοῦ ἀληθοῦς, secum habens veritatem veluti sociam quandam, ἐβούλετο πάσχειν εἴ τι δέοι. 729, 4. μετὰ τῆς ἀληθείας. *mit Grunde der Wahrheit [with grounds of truth]*. 732, 20. μετὰ τῶν νόμων τῶν ὑμετέρων ἀπολέσαι. in optima forma juris civilis perdere. 733, ult. οὕτως ἀγαθόν ἐστι μετὰ χρόνου βασανίζειν τὰ πράγματα. 740, 1.

μεταβαίνειν] alia e navi in aliam transcendere. 715, 7. 716, 1.

μεταβάλλειν ἐπίδοξος αὐτοῖς ἐστιν ἡ δυσπραγία. 655, 5.

μετάβασις εἰς τὸ ἕτερον πλοῖον. 715, 17.

μεταβολὴ] commutatio reip. ἐκ τῶν μεταβολῶν —. 655, 5.

Μεταγειτνιὼν] secundus a primo mensis anni Attici. 788, 5.

μεταλαμβάνειν] αὐτοί τε μὴ μεταλάβητε τῆς τούτου μιαρίας. 677, 8.

μεταμέλειν] ὑμῖν μεταμελῆσαί ἐστιν. 757, 2.

μετανοεῖν] μὴ τὴν ἁμαρτίαν γνῶτε μετανοήσαντες. 657, 5. ἐν τοῖς ἀνηκέστοις πλέον βλάβος τὸ μετανοῆσαι. 755, 1.

ἡ μετάνοια τῶν τοιούτων ἐστὶν ἀνίατος. 657, 6.

μεταχειρίζεσθαι] inter manus tractare, jactare. τὸν ἑαυτῶν φονέα μεταχειριζόμενοι. 615, 1.

μετεγγυᾶν] οἱ μετεγγυησάμενοι. *die Bürgen, die sich für die Bezahlung der zugesagten Geldsummen eingestellet hatten [the sureties, who had made themselves answerable for the payment of the sums]*. 792, pen.

μετέρχεσθαι] ὀρθῶς καὶ δικαίως μετέρχομαι τὸν φονέα. 609, 7.

μέτοχος τοῦ φόνου. 676, 9. 681, 2.

τὸ μήνιμα τῶν ἀλιτηρίων ὑμῖν προστρίψομαι. 691, 9. 695, 1.

μηνύει ὁ θάνατος αὐτὸν ἐξ ἐπιβουλῆς ἀποθανόντα. 626, 5. 631, 14. κλέπτουσι τοὺς μηνύοντας. 723, 14.

μηνυτὴς] ἵνα μὴ μηνυτὴς τοῦ ἀδικήματος γένηται. 632, 4. 651, 4. 722, 1. 3. 5. 16. μὴ ὑπολείπεσθαι μηνυτὰς κατ' ἐμαυτοῦ. 730, 11.

μηχανᾶσθαι] μὴ ἅπαξ, ἀλλὰ καὶ πολλάκις ἤδη ληφθεῖσαν ἐπ' αὐτοφώρῳ τὸν ἐκείνου θάνατον μηχανωμένην. 606, 2. ἃ συνῄδει ταύτην τῷ ἡμετέρῳ πατρὶ θάνατον μηχανωμένην φαρμάκοις. 608, 17. τὸν θάνατον τοῖς πέλας μηχανῶνταί τε καὶ παρασκευάζουσι. 619, 11. οὗτοι ἐξ ἐπιβουλῆς συνέθεσαν ταῦτα καὶ ἐμηχανήσαντο κατ' ἐμοῦ. 717, 11. τότε οὔπω οὕτως ἐμεμηχάνητο αὐτοῖς. 731, 18. οὐκ ἄν ποτ' ἐμηχανήσαντο τὰ ἐν τῷ γραμματιδίῳ. commenti fuissent. 732, 4. μηχανῶνται ἐπ' ἐμὲ λόγους ψευδεῖς συντιθέντες. 767, 1. τοῦτ' οὐκ ἐπ' ἐμοὶ πρῶτον ἐμηχανήσαντο. 783, 14.

μηχάνημα] πῶς ἂν εἴη τούτων δεινότερα μηχανήματα. 712, ult. οὐδενὶ μηχανήματι, οὐδ' ἀπάτῃ. non fallaci quodam et vafro commento. 715, pen.

μιαίνειν] πάσης τῆς πόλεως ὑπ' αὐτοῦ μιαινομένης. 623, 4. μιαίνει τὴν ἁγνείαν αὐτῶν. 629, 4. 638, 3. περιορᾶν πᾶσαν τὴν πόλιν μιαινομένην. 659, 5.

μιαρία] piaculum homicidio contractum. ἀφανίσαι τὴν αὐτοῦ μιαρίαν ζητεῖ. 641, 2. τὴν ἑαυτοῦ μιαρίαν εἰς ὑμᾶς ἐκτρέψαι. detorquere, velut rivum alio derivatum, quam quo tendebat. 647, 11. ἀπολύεσθε τῆς ὑπὲρ τούτου μιαρίας, id est, τοῦ μιάσματος, ὃ φέρειν ὑπὲρ τούτου ἀνάγκη ἦν. 648, ult.

μιαρὸν καὶ ἄναγνον ὄντα εἰς τὰ τεμένη τῶν θεῶν εἰσιόντα. 629, 3. τὸν μιαρὸν τῷ χρόνῳ ἀποδόντες φῆναι. 702, 1.

μίασμα] ἅπαντος τοῦ μιάσματος ἀναχωροῦντος εἰς ἡμᾶς. 623, ult. οὐ προσῆκον μίασμα εἰς τοὺς ἰδίους οἴκους εἰσάγονται. 686, 6. τὸ τούτου μίασμα ἐπεξερχόμεθα. 694, 16. διπλάσιον καθίστησι τὸ μίασμα τῶν ἀλιτηρίων. piaculum a diis pœnalibus vindicandum. 701, 10. μὴ καθαροὶ τὰς χεῖρας ὄντες, ἢ ἄλλο τι μίασμα ἔχοντες. 748, 11.

μικρὸς] ἐπὶ σμικρὸν ὑπονοεῖν. descendere ad minutas quasque suspiciones, easque e dictis in utramque partem colligere. 773, 12.

μισεῖν] τίς οὐκ οἶδε τούσδε μὴ πολὺ ἧσσον μισοῦντας αὐτόν. 632, 6.

μνησικακεῖν τῶν ἔμπροσθεν. 627, 2.

μόνος] ἐμοὶ μόνῳ ἀπολελειμμένῳ. 606, 6.

μοχθηρία τοῦ ἰατροῦ. 689, 8.

N.

Negativa geminata infitiatur. οὐκ, ἐὰν ἀποφύγω, οὐκ ἔστιν ἐξ ὧν ἐλεγχθήσονται οἱ κακουργοῦντες. si absolvar, non ideo deerunt modi maleficos convincendi. i. e. εἰ διὰ τοῦτο ἀπορήσομεν ἐλέγχων πρὸς τὸ καταλαμβάνειν τοὺς κακούργους. 656, 6.

νεκρὸς] νεκροῖς ἀσπαίρουσι συντυχόντα. 632, 5.

νέμειν] ἔλασσον ἔνειμαν τῷ τεθνεῶτι τῶν ἐν τῷ νόμῳ κειμένων. minorem cæso satisfactionem, minore luitione jusserunt eum contentum abire, quam ea est, quæ ipsi in legibus, ceu debita et legitima, addicta et consecrata est. 709, 5. μὴ ἐμοὶ νείμητε τὸ ἄπορον τοῦτο. negotium hoc mihi arduum et inenodabile ne imponite. 737, 1.

νέος] ἄρξαι τοῦ παροινεῖν τοὺς νεωτέρους τῶν πρεσβυτέρων εἰκότερον. 693, 1. πολλοὶ νέοι σωφρονοῦντες, πολλοὶ δὲ πρεσβῦται παροινοῦντες. 696, 6. νεώτερος ἐγὼ, ἢ ὥστε δύνασθαι τιμωρεῖν ἐμαυτῷ ἱκανῶς. 746, 12.

νεὼς τῆς Ἀθηνᾶς. 785, 6.

νεωτερίζειν συμφέρει τοῖς ἀτυχοῦσι. 655, 4.

νήπιος. 666, 3.

νικᾶν] τοῦ ἀληθοῦς νικᾶσθαι. *müssen Unrecht haben müssen gelogen haben, wenn man auch gleich das gröste Recht von der Welt hätte [must be wrong, must have spoken falsely, even if one had the greatest right in the world]*. 752, 2. τῆς δίκης νικᾶσθαι παρὰ τὸ ἀληθές. sententiæ judicum, quamvis iniquæ, cedere et succumbere. 764, 11.

νομίζειν] διακωλύειν τὰ ἱερὰ γίνεσθαι τὰ νομιζόμενα. 749, 1. τὸν νομιζόμενον ὅρκον διομοσαμένους. ritu vetusto sancitum. 753, 12. 759, 5. τὰ νομιζόμενα καὶ τὸ θεῖον δεδιώς. 763, ult.

νόμιμος] homo frugi, pudens, temperans, civilis, cui mores sunt cum legibus seu jure civili convenientes. 639, 3. συγχεῖ τὰ νόμιμα τῶν ἀνθρώπων. 686, 1. 687, 8. 690, pen. εἴργεσθαι τῶν νομίμων. abstinere se locis iis, a quibus homicidas abesse par est e ritu vetusto. 782, 20. 783, 6. 786, 3.

νομοθέτης γενέσθαι σὺ μόνος ἐτόλμησας. 711, ult. ὑπογραμματεὺς τῶν νομοθετῶν. 783, 1.

νόμος] τοῖς νόμοις, οὓς παρὰ τῶν θεῶν καὶ τῶν προγόνων διαδεξάμενοι —. 606, 2. legum Areopagiticarum de homicidiis prædicatio. 711, 6. sqq. 761, pen.

νοσεῖν] τὴν ἀθλίαν καὶ τελευταίαν νόσον νοσῶν. 620, 5. ὅταν νοσῶσιν, ὑγιεῖς γενόμενοι σώζονται. 630, 5.

νόσος] εἰς νόσον ἐμπίπτει. 615, 4. 620, 6. ἡ νὺξ οὐκ ἄσημος ἦν. 655, 1.

Ξ.

ξένος] γέρων καὶ ἄπολις ὢν, ἐπὶ ξένης πτωχεύσω. 636, pen.

O.

ὅδε] pro ἐγὼ, δεικτικῶς dictum, ut grammatici usurpant. 766, 9.

torum, si ei obsecundetis, forisque domique. 748, 6.

πίστιν, approbationem, documentum, τῆς αἰτίας ταύτην σαφεστάτην ἀπέφαινον. 749, 12. ὅρκοις καὶ πίστεσιν ἀναγκάζειν. 778, 12. ubi πίστις videtur significare *das Ehrenwort, Cavallierparole, Zeugniss oder Angelöbniss an Eydesstatt* [*the word, parole of honour, witness or protestation without taking an oath*].

πιστὸς] πιστότερός μοι δοκῶ εἶναι. fidem mihi videor citius inventurus esse. 671, ult. πιστοὶ γενόμενοι τῷ ψεύδεσθαι, id est, ἐπὶ τῷ ψεύδεσθαι, tametsi mentirentur, aut διὰ τὸ ψεύδεσθαι, eo ipso, quod mentirentur. 703, ult.

πιστῶς μαρτυροῦντα. sic, ut testimonio ejus certa fides haberi posset. 648, 5. μὴ πιστῶς καταμαρτυρηθείς. oppressus illius testis auctoritate, cujus testimonium fidem nullam mereatur. 654, 6. πιστότερον [id est, πειστικώτερον, speciosius, ad persuadendum, vel, ad fidem impetrandam vel extorquendam artificiosius et callidius] ἢ ἀληθέστερον σύγκειται. 670, 9.

πλανᾶν] ἀπὸ τῶν νυκτῶν πλανώμενον. 631, 18.

πλειστάκις. 750, ult.

πλείων] πλέον δίδωσι τῷ Φιλόνεῳ. *schenkte ihm davon reichlicher ein, brachte ihm eine stärkere Dosin vom Gifte bey* [*gave him a greater draught, gave him a larger dose of poison*]. 614, 10. πλέον αὐτοῖς μηδὲν γένηται. nil efficere possint, nil proficiant. 747, 4. τί ἔσται πλέον τῷ ἀποθανόντι; *was kann das dem Toden helfen* [*what good can that do to the dead*]? 759, 3.

πλευρὰ] ἀκοντισθεὶς διὰ τῶν ἑαυτοῦ πλευρῶν διαπῆξαι. 658, 7. 671, 8.

πληγὴ] ὑπὸ τὴν πληγὴν τοῦ ἀκοντίου ὑπελθόντα. 680, 1. τὸν ἄρξαντα τῆς πληγῆς. 688, 12.

πλῆθος] οὐ τῷ φεύγειν ἂν τὸ πλῆθος τὸ ὑμέτερον. non quo vestros oculos minus ferre queam, vestræve sententiæ auctoritatem defugiam. 706, pen. 745, ult. 747, 3. flocci non facere judicum consessum, aut aspernari et improbare formam reip. popularem.

πλημμελεῖν περὶ τὸν καιρόν. 672, 7.

Pluralia neutra cum tertia persona pluralis numeri verborum. οὐδέτερα ὠφέλησαν (si bene habet) pro ὠφέλησεν. 721, ult.

πλοῦς [scil. ἐπιτήδειος] ἡμῖν ἐγένετο. navigandi se dabat opportunitas, auris increbrescentibus, cœloque serenante. 716, pen. καλλίστοις ἐχρησάμην πλοῖς. 749, 4.

πνίγειν] τύπτων καὶ πνίγων, ἕως τῆς ψυχῆς ἀπεστέρησε. 687, 5.

ποθεῖν] αὐτοὶ ποθεῖτε ἀκοῦσαι. 735, 10.

ποιεῖν τἀληθῆ πιστὰ, καὶ τὰ μὴ ἀληθῆ ἄπιστα. docere, veris fidem esse dandam, falsis negandam. 781, 1.

ἡ ποινὴ τῆς ὑμετέρας ἁμαρτίας εἰς ἡμᾶς τοὺς μὴ δικαίως διώκοντας ἀναχωρεῖ. 623, pen. ἀναμιμνήσκειν τὴν ποινήν. Furiam cruoris ultricem in memoriam alicui revocare. 657, 1.

πολέμιος] πολεμίῳ τῷ τούτου βέλει περιπεσών. 672, 5. οἰκοῦντας ἐν τοῖς πολεμίοις. 745, 3. οἱ ἀγῶνες τῇ διαβολῇ, πολεμιώτατοι. 751, 3. τοῦτο αὐτὸ πρῶτον πολέμιόν ἐστι. 756, 6.

πόλις] pro ἀκρόπολις. 785, 5.

πολίτης] οὐδ᾽ ἑτέρας πόλεως πολίτης γεγενημένος. 745, 1.

πολλαπλάσιος κίνδυνος. discrimen hoc multis modis gravius atque horribilius illo altero. 635, 2. εἰς πολλαπλασίους τούτου συμφορὰς ἥξω. incidam in infortunia multo plura, quam sunt hujus. 665, ult. προέχει τούτων πολλαπλάσια. 669, ult.

πολὺς] ἐκ πολλοῦ [scil. χρόνου]. 622, 8. 714, 9.

πονεῖν ὑπὸ χειμῶνος. 630, 4.

πονηρὸς ἰατρός. 689, 7.

πορεία] τὸ ἀκόντιον ἔξω τῶν ὅρων τῆς αὑτοῦ πορείας ἐξενεχθέν. 661, 11.

ποριστὴς] munus vel honos aliquis Athenis, *ein Liurant, ein Entrepreneur* [*a proprietor, a furnisher*]. 791, ult.

πορνεῖον] παλλακὴ, ἣν ἐπὶ πορνεῖον ἔμελλε καταστήσειν. 611, 8.

πόσιν ὑστάτην ἐκπίνουσιν. 615, 2.

πρᾶγμα] οὐκ ἔστι τῶν ἐπειγομένων τὰ πράγματα [id est, τὸ κατορθοῦν ἐν τοῖς πράγμασι]. 757, ult. ἐτύγχανέ μοι πράγματα ὄντα πρὸς Ἀρίστωνα. negotia, contentiones forenses. 769, 4. οἵῳ τρόπῳ ἔρχονται ἐπὶ τὰ πράγματα. aggressi sint hanc contentionem. 774, 8.

πράκτωρ] non vulgari illo *exactoris*, sed *factoris*, significatu. οὗτοι πράκτορές εἰσι τῶν ἀκουσίων, id est, πράττουσι τὰ ἀκούσια. 663, 2. at altero illo vulgari significatu p. 791, ult. usurpatum fuit hoc voc.

πρᾶξις] αἱ πράξεις γίνονται δυστυχεῖς. negotia, cœpta, sinistros, adversos habent successus. 629, 7.

πρεσβύτης ἀνήρ. 687, 2. πολλοὶ δὲ πρεσβῦται παροινοῦντες. 696, 6.

προαγορεύειν] εἴργεσθαι προαγορεύουσι [scil. homines] τοῖς τοῦ φόνου φεύγουσι. denuntiant. 708, pen. 782, 20. 783, 5. 791, 11.

προαποθνήσκειν. 685, 7.

προαπολείπειν. 756, 7.

προαπολλύναι. 737, 14.

προβουλὴ] fraus præmeditata. 606, ult.

προειπεῖν] προειρημένον μοι, quamvis denuntiatum mihi fuisset, εἴργεσθαι τῶν νομίμων. 786, 2.

προεργάζεσθαι] ἐμὲ ἐκ τῶν προειργασμένων γνώσεσθε. ex ante acta vita, e moribus superioris meæ vitæ. 638, 10.

προέχειν] προεῖχε τῷ διπλασίῳ μου. altero tanto me superabat. non solum pari mecum erat conditione, sed etiam potior erat, uno passu me anteibat. 669, 2. προέχει τούτων πολλαπλάσια. 669, ult. τούτῳ τῷ παντὶ προέχομεν. 696, 9.

προθυμεῖσθαι] ἐν οἷς οὐκ ἦν πυθέσθαι, τοῦτ᾽ αὐτὸ προὐθυμήθη. quo modo verum explorare non licebat, eum unum modum delegit et consectatus est, repudiatis reliquis, per quos datum erat rem noscitare. 607, 6.

προϊέναι] προϊόντος τοῦ λόγου. 709, 6.

προΐστασθαι] prætexere, prætendere velandæ, abscondendæ rei turpi. ἣν προϊστάμενος τῆς κακουργίας. 641, 1. τὸ σῶμα προστήσαντες. cum corpus suum telo advolanti opposuisset. 662, 2.

προκαταγινώσκειν] αὐθέντην προκαταγνωσθέντα [nisi potius ibi leg. est, προσκαταγνωσθέντα]. 671, 2. σφίσιν αὐτοῖς ἀπιστοῦντες, ὑμῶν δὲ προκατεγνωκότες ἄδικόν τι. præjudicio sinistro de vobis concepto, ac si vos adversus ipsorum causam occupati, animisque ab ea alienatis, aut precibus et blanditiis obnoxii, pateretis adulationi, ab eaque pateremini vos ad jus depravandum inclinari. 704, 7. προκαταγνώσεσθέ μου τὸν φόνον. 750, 12.

προκεῖσθαι] de mortuo exporrecto, patente spectaculo cujusque volentis. 782, 14.

πρόκλησιν ἔφευγον. 779, 10.

προλέγειν] προλεγόντων αὐτῷ [ægroto] τῶν ἄλλων ἰατρῶν. *ihn warneten, und ihm zum voraus andeuteten* [*to caution him before*]. 689, 9.

προνοεῖσθαι] ἀποκτεῖναι τὸν ἄνδρα προὐνοησάμην μόνος, ἵνα μοι μηδεὶς συνειδείη. cavissem, seu sedulam dedissem operam, ut ego solus, procul arbitro, hominem occiderem, ne quis mihi facinoris esset conscius. 725, 14.

πρόνοια] fraus, præsertim cædes deliberata, præmeditata. ἑκουσίως ἐκ προνοίας ἀποκτεινάσης. 607, 1. οὐ τῶν ἀποκτεινάντων ἐστὲ βοηθοὶ, ἀλλὰ τῶν ἐκ προνοίας ἀποθνησκόντων. 616, 6. 617, 14. ἐπὶ τῇ τύχῃ μᾶλλον ἀνάκειται, ἢ τῇ προνοίᾳ. magis fortuito casui sunt permittenda, quam ut ea liceat prudentia gubernare. 706, 3. 715, 10. τὴν πρόνοιαν δεῖ ἐκ πολλῶν εἶναι φανερὰν ἐπιβουλευομένην. 732, 12. ἐγώ σοι φανερὰν τὴν πρόνοιαν εἰς ἐμὲ ἀποδεικνύω. ego tibi planum et testatum facio, te palam hoc agere, atque comparare, quo insons violenta et ignominiosa morte tollar. 733, 2. μὴ ἐκ προνοίας, μηδ᾽ ἐκ παρασκευῆς γενέσθαι τὸν θάνατον. 773, ult. πολλὴν πρόνοιαν ἔχειν μέλλοντας ἔργον ἀνήκεστον ἐργάζεσθαι. 754, 10.

προοφείλειν] εἴπερ προωφείλετο αὐτῷ κακόν. si Herodes ita de Lycino fuisset meritus, ut huic necesse fuisset malum illi dare, si Herodi debitum fuisset a Lycino malum. 734, 1.

προπάσχειν] μεγάλα κακὰ προπεπονθότα. 626, 7.

προπέμπειν] proficiscentem comitari, quousque prosequi, in viam inducere. 613, 1.

πρόῤῥησις] αἱ προῤῥήσεις. denuntiationes, cum necessarii peremti hominis, et qui se vindices sanguinis gerunt, cum homicida congressi, denuntiant, ut imposterum loca sacra caveat adire. 752, 5. 764, 14.

πρὸς] δικαιότερον καὶ ὁσιώτερον καὶ πρὸς θεῶν καὶ πρὸς ἀνθρώπων ὑμῖν γένοιτο [num est pro καὶ παρὰ θεοῖς καὶ παρ᾽ ἀνθρώποις]. 618, 1. πρὸς ἐμοῦ. mecum, a parte mea stantia, mihi secunda. 655, ult. ἡ δόξα τῶν πραχθέντων πρὸς τῶν δυναμένων λέγειν ἐστί. favet iis, militat pro iis, qui facundia rebus quamcunque speciem induere valent. 660, ult. ἡ ἀλήθεια πρὸς τῶν δίκαια καὶ ὅσια πραττόντων ἐστί. 661, 1. καίτοι πρὸς τούτων ἦν τοῦτο. e re ipsorum erat. 727, 6. σκοπεῖν πρὸς ὑμᾶς αὐτούς. inter vosmet ipsos, seorsim, me excluso. 620, 13.

προσάγειν] ἐκ τῶν ἑαυτοῦ ἔργων τὴν τύχην προσαγόμενος. fortunam quamcunque vellet suis sibimet ipse moribus arcessens, et manibus veluti fingens. 700, 7.

προσβάλλειν] τὴν αἰτίαν, οὐχ ἡμετέραν οὖσαν, ἡμῖν προσέβαλεν. 662, 4. ἐμοὶ ἀνόσιον ἔγκλημα προσέβαλεν. 689, 13.

προσβολὴ] impetus infesti numinis, in hominem impium incurrens, velut aries in mœnia. οὐ δίκαιον τὰς θείας προσβολὰς διακωλύειν γινέσθαι. 674, 3.

προσδοκᾶν] ἅ τις μὴ προσεδόκησεν, οὐδὲ φυλάξασθαι ἐγχωρεῖ. 714, 11.

προσδιαβάλλειν] ὁμολογῶ, εἴ τι ψεῦδος εἴρηκα, καὶ τὰ ὀρθῶς εἰρημένα προσδιαβάλλειν ἄδικα εἶναι. spondeo, vel profiteor, me animo æquo esse passurum, ut pro falsis, perperam et improbe dictis etiam ea habeantur, si quæ vera, recta et æqua in reliqua oratione mea dixero. 678, 9.

προσεύχεσθαι] εἰσιόντες [scil. εἰς τὸ βουλευτήριον] οἱ βουλευταὶ προσεύχονται. vota faciunt ad aras horum numinum, Jovis Bulæi et Minervæ Bulææ. 789, 5.

προσήκειν] ἁμαρτία εἰς τοὺς οὐ προσήκοντας. peccatum in eos, in quos peccari haud conveniebat. 676, 6. μὴ εἰργόμενοι τῶν προσηκόντων [id est, ὅθεν προσῆκεν εἴργεσθαι]. non exclusi locis iis, unde oportebat eos excludi. 676, ult. εἰς συμφορὰς μὴ προσηκούσας ἐμβάλητε. ad nos

X.

Ψ.

Ω.

ΑΝΔΟΚΙΔΗΣ.

I. OTT. SLUITERI

LECTIONES ANDOCIDEÆ.

CAPUT PRIMUM.

De stilo Andocidis judicium et Veterum testimonia. Opusculi hujus institutum et ratio. De ortu et majoribus Andocidis. Leogoras Oratoris proavus, Pisistrati hostis: emendatur duobis locis Andocides. Avus Oratoris Andocides; pater Leogoras, homo delicatus; ψῆττα: fueritne germanus illius filius Andocides? E Tzetze mendum tollitur. Adolescentia Andocidis et initia in Republica: legationem obiit: Lysias et Andocides conciliantur. Disputatio Valckenaerii, in qua Oratio *contra Alcibiadem* Andocidi vindicatur, Taylori argumenta refelluntur, Plutarchus et Andocides sæpius emendantur et illustrantur, et de Phæacis rebus plura traduntur.

INTER omnes artes, quæ ad humanitatem pertinent, neque difficilior est ulla, neque magis ab hominum ingeniis temporumque causis pendet, quam eloquentia: at simul nullius artis studium est aut ad voluptatem jucundius, aut ad utilitatem uberius, quæ, etiamsi præcipuam sedem in curia et foro collocaverit, hinc tamen evagata, per omnes alias dimanavit disciplinas iisque facem prælucere solet. Atque difficultatem quidem eloquentiæ forensis et civilis hinc maxime possumus intelligere, quod sero demum solis Athenis excoli fuit cœpta, quum reliquæ jam dudum in universa Græcia se extulissent disciplinæ, suumque philosophia lumen de divino lumine accensum in hominum animos transtulisset. Ideo autem hæc a me dicuntur, ut appareat, multo Rhetoribus et Grammaticis fuisse facilius Oratorum scripta ad normam quandam exigere eorumque vitia carpere et vituperare, quam Oratoribus, iis præsertim, qui primi exstiterunt, artem excolere et normam ac regulas dicendi excogitare: neque adeo reprehendendos esse eos, qui, licet a principe in hoc genere Demosthene longius absint, præstiterunt tamen, quod potuerunt, ipsique principi planam viam facilemque fecerunt. Ratione hac in re utendum est, qua neglecta, si qui de aliorum scriptis judicare velint, neque ad ætatem, locum, fortunam scriptorum animum advertant, ii et errabunt sæpe, et severe nimis atque inique judicabunt. Jam, hoc monito præmisso, Veterum, quos de dictione et stilo Andocidis prodidisse invenimus, testimonia in medium proferamus nostramque de iis expromamus sententiam.

Antiquorum autem, qui de Andocide prodiderunt, non est consentiens de stilo illius judicium, cum alii ejus simplicitatem tenuitatemque laudent, alii vehementer reprehendant. Huc igitur quæ pertinent, loca singula deinceps subjiciam. Dionysius Halicarnasseus in Lysia §. β'. Καθαρός ἐστι τὴν ἑρμηνείαν πάνυ (Lysias) καὶ τῆς Ἀττικῆς γλώττης ἄριστος κανὼν, οὐ τῆς ἀρχαίας, ᾗ κέχρηται Πλάτων καὶ Θουκυδίδης, ἀλλὰ τῆς κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον ἐπιχωριαζούσης· ὡς ἐστὶ τεκμήριον τοῖς τε Ἀνδοκίδου λόγοις, καὶ τοῖς Κριτίου, καὶ ἄλλοις συχνοῖς. Idem π. τ. Θουκυδ. Ἰδιωμ. p. 161. v. 30. Πρὸς δὲ τοὺς ἐπὶ τὸν ἀρχαῖον βίον ἀναφέροντας τὴν Θουκυδίδου διάλεκτον, ὡς δὴ τότε ἀνθρώποις οὖσαν συνήθη, βραχὺς ἀπέχρη μοι λόγος καὶ σαφὴς, ὅτι πολλῶν γενομένων Ἀθήνησι κατὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον ῥητόρων τε καὶ φιλοσόφων, οὐδεὶς κέχρηται ταύτῃ τῇ διαλέκτῳ, οὐδ' οἱ περὶ Ἀνδοκίδην καὶ Ἀντιφῶντα καὶ Λυσίαν ῥήτορες, οὔθ' οἱ περὶ Κριτίαν καὶ Ἀντισθένη καὶ Ξενοφῶντα Σωκρατικοί. Hermogenes de Formis Orat. l. II. p. 501. Ὁ δὲ Ἀνδοκίδης πολιτικὸς μὲν εἶναι προαιρεῖται, οὐ μὴν πάνυ γε ἐπιτυγχάνει τούτου· ἀδιάρθρωτος γάρ ἐστιν ἐν τοῖς σχήμασι καὶ ἀδιευκρίνητος, καὶ τὰ πολλὰ ἐπισυνάπτει τε καὶ περιβάλλει ἀτάκτως διὰ τὸ ταῖς ἐπιβολαῖς χωρὶς εὐκρινείας χρῆσθαι· ὅθεν ἔδοξέ τις φλυαρὸς καὶ ἄλλως ἀσαφὴς εἶναι· ἐπιμελείας δὲ αὐτῷ καὶ κόσμου πάνυ βραχὺ μέτεστι, γοργότητος τε ὡσαύτως· καὶ μέντοι καὶ τῆς κατὰ μέθοδον δεινότητος ὀλίγον, ἀλλὰ καὶ σφόδρα ὀλίγον ἔχει· τῆς δ' ἄλλης σχεδὸν οὐδ' ὅλως. Philostratus de Vitis Sophist. l. II. c. 1. §. 14. p. 564. de Herode narrat: βοώσης δὲ ἐπ' αὐτὸν τῆς Ἑλλάδος καὶ καλούσης αὐτὸν ἕνα τῶν δέκα, οὐχ ἡττήθη τοῦ ἐπαίνου, μεγάλου δοκοῦντος, ἀλλ' ἀστειότατα πρὸς τοὺς ἐπαινέσαντας, Ἀνδοκίδου μὲν, ἔφη, βελτίων εἰμί. Quo dicto respexisse eum ad pravitatem morum, qua apud posteros male audiit Orator, probabilis est Olearii opinio. Idem vero Olearius, quod miror, Andocidem non nisi ex Pseudo-Plutarcho et Photio cognitum habuisse videtur; quorum ille in Vita Andocidis ad finem: Ἔστι δὲ ἁπλοῦς καὶ ἀκατάσκευος ἐν τοῖς λόγοις, ἀφελής τε καὶ ἀσχημάτιστος: huic iisdem fere verbis: Ἔστι δ' ἐν τούτοις ὁ ἀνὴρ ἁπλοῦς τε καὶ ἀκατάσκευος, ἀφελείας τε φίλος καὶ τῷ ἀσχηματίστῳ σχηματιζόμενος. Quinctilianus I. O. l. XII. c. 10. "Quapropter mihi falli multum videntur, qui solos esse Atticos credunt tenues et lucidos et significantes, sed quadam eloquentiæ frugalitate contentos, ac semper manum intra pallium retinentes. Nam quis erit hic Atticus? sit Lysias; hunc enim amplectuntur amatores istius nominis modum. Non igitur jam usque ad Coccum et Andocidem remittemur." Ammianus Marcellinus l. XXX. c. 4. "Florebant elegantiæ priscæ patrociniis tribunalia, cum Oratores concitæ facundiæ attenti studiis doctrinarum, ingenio, fide, copiis, ornamentisque dicendi pluribus eminebant, ut Demosthenes — et Callistratus — ut Hyperides, et Æschines, et Andocides, et Dinarchus, et Antiphon ille Rhamnusius, cæt."

Horum vero, quos recensui, nemo est in Andocidem Hermogene iniquior, cui magis fortasse placuerit fucata Asianorum Oratio, quam antiquus ille et Atticus simplicitatis color. Rhetorum enim genti et Grammaticorum nihil pulcrum videtur, nisi quod tropis et schematibus distinctum sit et ornatum. At equidem, quamvis Andocidi orationem non tribuam ratione et arte excultam et politam; subtilitatem tamen, impetum atque gravitatem illius, sum admiratus. Arte Lysiæ cedit: nervos plures habet et lacertos; vehemens imprimis in reprehendendo, in defendendo se gravis, ad misericordiam erga se movendam, odiumque in adversarios excitandum plane compositus, in proponendis dijudicandisque argumentis subtilis et acutus, dictione purus et elegans, plenus Attici saporis: ut jure a Grammaticis in numerum sit relatus et inter decem collocatus principes.

Neque vero Oratori culpæ dandum est, quod simplicior est et arte ornatuque caret iis, quæ in Lysia jam lucent, quoniam eo adolescente nondum eloquentia arte erat conclusa, neque ratione constricta, sed tota dispersa atque dissoluta; quique tunc exstiterunt Athenis eloquentiæ magistri, hi et ipsi recentes erant, et sophisticam magis subtilitatem venabantur, quam rerum verborumque gravitatem et ornatum. Ut sophisticas has spinas et subtilitatem in Andocide minus desideremus, qui jam ineunte, ut videtur, ætate in re civili et militari versatus, postea autem plerumque vagus et fortunæ temeritati subjectus, quum Rhetoribus operam non daret, suamque dicendi facultatem unice ad forensem civilemque usum conferret, non commisit, quod Lysiæ ipsi et Isocrati interdum accidit, ut, dum concinnitatem consectaretur, vim dicendi et gravitatem amitteret.

Sunt igitur nobis Orationes Andocidis lectu utilissimæ, cum ad eloquentiæ exemplum, tum ad rerum Atticarum et Antiquitatis cognitionem: quapropter nos illum dignum judicavimus, in cujus rebus enucleandis, scriptisque emendandis, operam nostram collocaremus. Hujus autem operæ hæc erit bipertita ratio, ut primum vitam ac res gestas Andocidis persequamur: deinde Orationes illius pro viribus nostris illustremus: his denique tertio loco nonnullæ accedent nostræ in Lysiam Animadversiones. Jam vero in viam ingrediamur, et de ipso videamus Andocide.

Inter nobilissimas Athenarum familias, quibus sive ductum ab antiquis regibus genus, sive præcipua a remotissimis inde temporibus inter cives dignitas, cum cura sacrorum et ipsa religione conjuncta, Εὐπατριδῶν illustre nomen paraverat, Reipublicæ deinde institutis confirmatum, insignem et antiquitate stirpis et splendore ac divitiis locum tenebat gens illa, ex qua ortus erat Andocides; quod cum Pseudo-Plutarchus et Photius in Vita ejus testantur, tum nonnumquam de hac claritate generis ipse gloriatur Orator:

vid. Or. de Red. p. 23. init. de Myst. p. 18. v. 25. seqq. p. 19. v. 7. seqq. [ed. Steph. et sic passim], ubi gentem suam vocat: *οἰκίαν πασῶν ἀρχαιοτάτην καὶ κοινοτάτην ἀεὶ τῶν δεομένων.* Neque injuria; siquidem stirpis suæ auctorem ferebant Telemachum Ulyssis filium atque ipsum adeo Mercurium: ab Ulysse gentis originem repetunt Plutarchus in Alcibiade p. 201. E., Suidas v. *'Ανδοκίδης*, Eudocia in Violeto, in Anecd. Gr. Villoisoni t. I. p. 58.; a Mercurio Pseudo-Plutarchus et Photius, qui omnes ejus sententiæ auctorem laudant Hellanicum. Non erat tamen quod propterea Pseudo-Plutarchum malæ fidei accusaret Taylorus, ut egregie docuit D. Ruhnkenius in Histor. Crit. Or. Gr. p. 49. Proavus enim Ulyssis maternus erat Mercurius teste Ovidio Metamorph. l. XIII. v. 146. ad q. l. vid. Burmannus. Nempe mater Ulyssis erat Anticlea Autolyci filia, quod constat ex Homero Od. Λ. v. 84. Autolycus autem ex Mercurii cum Chione concubitu natus esse credebatur. Vid. Ovidium Metamorph. l. XI. v. 311. ibique Interpp., Hyginum Fab. 201.

Neque vero heroicam hanc gentis Andocideæ originem posterorum fortuna obscuravit; sed eorum, de quibus aliquid memoriæ proditum est, nullus fuit, quin satis clarum in Republica habuerit nomen et non exiguam auctoritatem. Quum enim, oppressa a Pisistratidis libertate, Athenienses omnia tyrannidis mala diu tulissent, ac tandem exsules, Lacedæmoniorum adjuti exercitu, Tyrannos oppugnarent et Athenis expellerent (vid. Herodotus l. V. c. 64.), civium copiis præfuisse Leogoram proavum suum auctor est Andocides de Myst. p. 14. v. 21. *Οἱ γὰρ πατέρες οἱ ὑμέτεροι, γενομένων τῇ πόλει κακῶν μεγάλων, ὅτε οἱ τύραννοι μὲν εἶχον τὴν πόλιν, ὁ δὲ δῆμος ἔφυγε, νικήσαντες μαχόμενοι τοὺς τυράννους ἐπὶ Παλληνίῳ, στρατηγοῦντος Λεωγόρου τοῦ προπάππου τοῦ ἐμοῦ, καὶ* ΧΑΡΙΟΥ, *οὗ ἐκεῖνος τὴν θυγατέρα εἶχεν, ἐξ ἧς ὁ ἡμέτερος ἦν πάππος, κατελθόντες εἰς τὴν πατρίδα, τοὺς μὲν ἀπέκτειναν, τῶν δὲ φυγὴν κατέγνωσαν, τοὺς δὲ μένειν ἐν τῇ πόλει ἐάσαντες ἠτίμωσαν.* At quis tandem est iste CHARIAS? incognitus sane in historia illorum temporum: quapropter Stephanus ejus loco substituit ΧΑΒΡΙΟΥ, probante Reiskio; neque me haberet dissentientem, si Chabriæ cujusdam illa ætate mentionem usquam invenissem. Fortasse rectius reponatur nomen ΚΑΛΛΙΟΥ, cujus acerbissimum fuit in Pisistratum odium, quique solus bona Tyranni emere ausus est, quum hic iterum Athenis esset ejectus. Vid. Herod. l. VI. c. 121. ubi quæ in Calliæ laudem referuntur, quamvis ab aliena manu esse cum viris doctis statuendum videatur, tamen, quin vera sint, non est quod dubitemus. De proavo suo idem confirmat Andocides de Red. p. 23. v. 2. *Ὁ τοῦ ἐμοῦ πατρὸς πρόπαππος Λεωγόρας, στασιάσας πρὸς τοὺς τυράννους ὑπὲρ τοῦ δήμου, ἐξὸν αὐτῷ διαλλαχθέντα* (l. *διαλλαχθέντι*) *τῆς ἔχθρας καὶ γενομένῳ κηδεστῇ ἄρξαι μετ' ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν τῆς πόλεως, εἵλετο μᾶλλον ἐκπεσεῖν μετὰ τοῦ δήμου, καὶ φεύγων κακοπαθεῖν μᾶλλον, ἢ*

προδότης αὐτῶν καταστῆναι. At si hæc loci lectio vera sit, non proavus, sed abavus Andocidis fuerit Leogoras: quod falsum esse et locus Andocidis modo allatus et temporum ratio evincit, cum Pisistratidæ ejecti sint Olymp. LXVII. A. 3. Andocides autem natus sit Olymp. LXXVIII. A. 1. ne dicam solennem hanc nominum apud Athenienses fuisse *διαδοχὴν*, ut avi nomen nepoti iterum daretur. Vid. Palmer. Exercit. ad Auct. Gr. p. 754. et Taylor Lect. Lys. c. 5. quod non solum maribus erat proprium, sed et puellæ nomen aviæ quasi hereditarium accipiebant. Vid. Isæus de Pyrrhi Hered. p. 41. v. 11. Si vero hanc lectionem retineamus, successio illa nominum in familia Andocidis erit interrupta: et, si hic fuerit abavus, proavi neque nomen cognitum est, neque res. Itaque, ut de Reiskii conjectura *πατρόπαππος* taceam, quod vocabulum ne Græcum quidem est, potius scribendum existimo vel *πάππος*, vel *προπάτωρ*, in cujus locum fortasse *πρόπαππος* successit, cum quis ad explicandum hoc vocabulum superscripsisset *πάππος*.

Leogoræ filius Andocides, Oratoris avus, legatus Atheniensium patriæ fœdus tricennale cum Lacedæmoniis conciliavit. Vid. Æschines *π. τ. παραπρεσβ.* p. 51. v. 22. [ed. Steph.] et qui eum fere descripsit Auctor Orationis de Pace, quæ inter Andocideas fertur p. 24. v. 13. idemque Pseudo-Plutarchus in Andocide confirmat: *'Ανδοκίδης Λεωγόρου μὲν ἦν πατρὸς τοῦ 'Ανδοκίδου τοῦ θεμένου πότε πρὸς Λακεδαιμονίους εἰρήνην 'Αθηναίοις*; ita enim legendum esse vidit vir summus d. Ruhnkenius l. c.

Sequitur ut de Leogora dicamus Oratoris patre, quem tanquam mollem hominem et delicatum ac præcipue gulæ deditum Comici Attici sæpius perstringunt: sic apud Aristophanem Nub. v. 108. Phidippides, ubi se ad Socratem iturum negat, *non faciam*, inquit:

> Οὐκ ἂν, μὰ τὸν Διόνυσον, εἰ δοίης γέ μοι
> Τοὺς φασιανοὺς, οὓς τρέφει Λεωγόρας·

quos alii equos esse dicunt galli signum impressum habentes, alii gallos Phasianos: vid. Schol. ad d. l. Ego vero cum Athenæo l. IX. p. 387. Kustero et Brunckio ad h. l. Aristoph, gallos potius intelligendos esse crediderim, cum quia illud Leogoræ magis convenit, tum maxime ob rationem a Brunckio allatam, quod stultum foret juvenem dicere, *non abjiciam equitandi studium, licet mihi dares pulcherrimos equos.* De Leogora hæc nobis produnt Scholia ad d. l. *Λεωγόρας δὲ τρυφερός τις, ὁ 'Ανδοκίδου πατήρ·* Πλάτων Περιαλγεῖ·

> Ὦ θεῖε Μόρυχε, νῦν γὰρ εὐδαίμων ἔφυς,
> Καὶ Γλαυκέτης ἡ ψῆττα, καὶ Λεωγόρας,
> Οἳ ζῆτε τερπνὸν, οὐδὲν ἐνθυμούμενοι.

Εὔπολις ἐν Αὐτολύκῳ β'., ὡς καὶ διὰ Μυῤῥίναν ἑταίραν τὰ χρήματα ἀποβέβληκε, φησίν. — Λεωγόρας δὲ ὄνομα κύριον ἑνὸς τῶν Ἀθήνησι πολιτευσαμένων τότε· πατὴρ δὲ οὗτος ἦν Ἀνδοκίδου τοῦ ῥήτορος. Versus Platonis ita descripsi, prouti mihi legendi esse videntur, nisi forte pro νῦν v. 1. melius legatur τέως, quod est apud Suidam v. Φασιανοὶ, qui Scholiastæ verba fere integra descripsit. Versu 2. Casaub. ad Athenæum p. 665. scribit ὁ ψῆττα et v. 3. οἳ ζῆτ', ἀτερπὲς οὐδὲν ἐνθυμούμενοι· quod nec Kustero ad Suidam l. c. necessarium visum est, nec mihi videtur: ψῆττα etiam convicii loco dicitur apud Aristoph. Lysistr. v. 131. ταυτὶ σὺ λέγεις, ὦ ψῆττα. Vitam Leogoræ delicatam notavit quoque in Vespis Aristophanes v. 1260.

> Οὗτος, ὅντιν' ἐγὼ πότ' εἶδον ἀντὶ μήλου καὶ ῥοιᾶς
> Δειπνοῦντα μετὰ Λεωγόρου.

Uxorem habuit Pisandri filiam: vid. Andoc. de Myst. p. 15. v. 34. de Pace p. 27. v. 10. Quando decesserit incertum est: id constat, eum jam fuisse mortuum, cum Andocides Orationem de Mysteriis diceret: vid. d. Or. p. 19. v. 18. De accusatione ejus, quod Mysteria Eleusinia profanasset, postea dicetur.

Neque tamen prius dimittere possum Leogoram, quam Tzetzæ locum apposuerim, qui Histor. Chil. VI. v. 367. hæc habet:

> Ὁ Ἀνδοκίδου ῥήτορος πατὴρ ἦν Λεωγόρας,
> Ὑπ' Ἀνδοκίδου προδοθεὶς, νικήσας τε τῇ δίκῃ,
> Τοὺς δικαστὰς ἱκέτευσε γυναῖκα σχεῖν ἐς γάμον,
> Ὅπως δὴ παῖδας ἐξ αὐτῆς γεννήσῃ τῶν γνησίων·
> Ὁ Ἀνδοκίδης γὰρ θετὸς ἦν παῖς τῷ Λεωγόρᾳ,
> Χρήμασιν υἱοποιηθεὶς αὐτῷ δι' ἀπαιδίαν.

V. 371. pro vitiosa lectione θεὸς veram restitui: παῖς θετὸς est *filius adoptivus* [Emendationem in loco Tzetzæ vidi postea præceptam esse a Meurs. Att. Lect. l. V. c. 23. *In Addend.*]. Harpocration v. Θέτης, θετοὺς γὰρ ἔλεγον τοὺς εἰσποιητούς: exempla sunt apud Plutarch. in Solone p. 81. E., Arg. Or. Isæi de Aristarchi Hered. p. 79., de Hagniæ Hered. p. 82., et θέσθαι υἱὸν apud Diog. Laert. in Thalete l. I. s. 26. Sed adoptatum fuisse a Leogora Andocidem præter Tzetzen nemo veterum est qui prodiderit, cujus vero testimonium tanti non est, ut in reliquorum omnium silentio fidem ipsi habeamus.

Hoc igitur patre natus est Andocides Olymp. LXXVIII. A. 1. Archonte Theogenide, novem fere annis ante natum Lysiam. Vid. Pseudo-Plutarchus in Andocide; ubi pro ὥστε εἶναι πρεσβύτερον αὐτὸν Λυσίου ἔτεσι που ἑκατὸν, non ὀκτὼ, ut vult Taylor in Vita Lysiæ, sed ἔννεα est scribendum. Mature, ut credibile est, rei publicæ et militari dedit operam, quippe Olymp. LXXXVI. A. 2. classi 20.

navium præfuit cum Glaucone Leagri F. v. Thucyd. l. I. c. 51. et Pseudo-Plutarchus in Andocide: qui Glauco haud scio an idem sit, cujus mentio est apud Andocidem de Myst. p. 16. v. 35. atque pater Leagri, de quo ibid. p. 15. seq. agit. Andocidem Oratorem, non avum illius, classi præfuisse, præclare contra Taylorum ostendit Ruhnkenius l. c.

Neque tamen ita bello inclaruit, ut rebus domi et in pace gestis est nobilitatus. Nam non diu, ut videtur, post depositum classis imperium legatus multas regiones obiit, in eaque legatione patriæ civibusque suis magno fuit usui, ut quidem ipse prædicat Or. contra Alcib. p. 34. in fine: Βούλομαι δ' ὑμᾶς ἀναμνῆσαι τῶν ἐμοὶ πεπραγμένων· ἐγὼ πρεσβεύσας εἰς Θετταλίαν καὶ Μακεδονίαν, καὶ εἰς Μολοσσίαν καὶ εἰς Θεσπρωτείαν, καὶ εἰς Ἰταλίαν, καὶ εἰς Σικελίαν, τοὺς μὲν διαφόρους ὄντας διήλλαξα, τοὺς δ' ἐπιτηδείους ἐποίησα, τοὺς δὲ ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν ἀπέστησα. Quis vero dicat ex hoc ipso loco Io. Taylorum, virum eruditissimum, hujus Orationis γνησιότητα oppugnasse, et hoc usum argumento ut Phæaci eam vindicaret, quod hic locus prorsus obstet Lysiæ de illo testimonio, qui c. Andoc. p. p. 103. v. 38. dicit: Ἔπειτα δὲ καὶ διώχληκε πόλεις πολλὰς ἐν τῇ ἀποδημίᾳ, Σικελίαν, Ἰταλίαν, Πελοπόννησον, Θετταλίαν, Ἑλλήσποντον, Ἰωνίαν, Κύπρον· βασιλέας πολλοὺς κεκολάκευκεν, ᾧ ἂν συγγένηται, πλὴν τοῦ Συρακουσίου Διονυσίου, κ. τ. λ. Huic his verbis obviam it Ruhnkenius d. l. "Tardus sit oportet, qui non videat Lysiam, ut accusatorem, quam πρεσβείαν dicere debebat, invidiose ἀποδημίαν dicere. Quod autem ad Phæacem attinet, non ille legatus obiit Thessaliam, Macedoniam, Molossiam, Thesprotiam, sed solam Italiam et Siciliam, atque inde, Thucydide teste, domum revertit." At miror virorum sagacissimorum neutrum animadvertisse, non de eadem re loqui Lysiam, sive Pseudo-Lysiam, de qua dicit Andocides; non enim ille agit de legatione Andocidis, sed de peregrinatione ejus post piaculi erga Hermas, sive veram, sive falsam accusationem: quod primum quidem ex regionum diversitate apparet, cum, quas enumerat Lysias, Peloponnesum, Ioniam, Cyprum et regiones Hellesponto adjacentes, exsul adierit Andocides, ut post videbimus, non legatus; nam de iis nihil ipse l. c. dicit: deinde illud ex mentione Dionysii est manifestum, qui Syracusarum imperium occupavit A. 4. Olymp. XCIII. cum legatio Andocidis incidere videatur inter Olymp. LXXXVI. et LXXXIX. ante pactas cum Lacedæmoniis inducias: absurdum autem foret de Dionysio loqui Oratorem, nisi ἀποδημία illa in ea tempora incidisset, quibus hic jam Tyrannide esset potitus.

Quum igitur opes Andocidis sensim crescerent, jamque auctoritate et potentia valeret, optimatium partes secutus (vid. Or. c. Alcib. p. 30. v. 3. p. 34. Plutarchus in Alcibiade p. 201. F.) quater

in summum discrimen venit et in ipsum capitis periculum. Sed, judicum sententiis absolutus (vid. Andoc. dd. ll.), postea cum Alcibiade et Nicia, potentissimis ea ætate in republica viris, coram populo contendit, quis Ostracismo e civitate pellendus esset; atque in hanc rem Orationem illam in Alcibiadem habuit, quam nos hodieque habemus superstitem: quæ quin germana sit Andocidis post egregiam Ruhnkenii d. l. disputationem nemo est qui dubitet.

Neque tamen omnia is argumenta vel enucleasse, vel exhausisse videatur, si illius dicta cum Valckenaerianis conferantur. Rationes suas postquam dilucide exposuit Ruhnkenius: "Accedit huc, inquit, consensus viri præstantissimi et collegæ conjunctissimi, L. C. Valckenaerii, qui Taylorianas rationes iisdem, quibus nos, argumentis in Adversariis suis oppugnarat." Prælegerat nimirum Valckenaerius Ruhnkenio istam annotationum suarum particulam ex ditissima Animadversionum penu, quas ad singulos scriptores Græcos, dum eos perlegeret (perlegerat vero omnes, præcipuos haud semel), in Adversariorum libris recondere solebat. Obtulit autem mihi Adversariorum istorum particulam, cum Ruhnkenio olim communicatam, quam, ut præfatus sum, inter pauca Valckenaeriana, habet præceptor optimus Ioannes Luzac, eamque in aliquem ordinem redactam, atque hic aut illic stilo expolitam, in usus meos descripsit. Jucundus sane erit duorum in literis principum virorum in idem judicium consensus; jucundior consideratio, quo quisque modo, sibi proprio, sententiam suam explanarit et confirmarit. Itaque, concessa lubenter a Luzacio venia usus, probantibus (opinor) omnibus bonarum literarum fautoribus et studiosis, disputationem Valckenaerianam hic subjungam.

"Erudite disputans I. Taylorus Lect. Lys. Cap. 6. probabiliter evincit Orationem, quæ quarta Andocidis dicitur, *contra Alcibiadem*, non esse illius, sed Phæacis. Quamvis autem Tib. Hemsterhusium (ad Thom. Mag. p. 810. B.) in suam sententiam pertraxerit, existimo *probabiliter* tantum disputasse, neutiquam probasse. Venusta, fateor, et ingeniosa ista est Taylori disputatio, sed plena juvenilis jactantiæ, quam sic claudit: 'Tu, Lector, constanter, ubi tempus ad eam rem tulerit, meæ famæ periculo cites *Orationem Phæacis contra Alcibiadem*.' Ut hoc demonstret, primum ponit tres ex Oratione desumtas notas, quibus auctor possit dignosci; deinde contendit, has notas Phæaci tantum convenire. De singulis videamus."

"I°. Ait disputari in hac caussa, quemnam e tribus Ostracismo plecterent Athenienses, Oratorem, an *Alcibiadem*, an *Niciam?*

tum p. 695. e Plutarcho demonstrare nititur, de Ostracismo inter hos tres fuisse disputatum. Loca Plutarchi sunt Tom. I. p. 196. D. p. 530. in fine et 531. Priori loco ait Plutarchus: 'Cum juvenis Alcibiades ad Rempublicam accederet, facile eum reliquis Demagogis palmam præripuisse eosque prostravisse, sed certamen habuisse cum Phæace Erasistrati F., et cum Nicia Nicerati F. *τοὺς μὲν ἄλλους εὐθὺς ἐταπείνωσε δημαγωγοὺς, ἀγῶνα δ' εἶχε πρός τε Φαίακα τὸν Ἐρασιστράτου καὶ Νικίαν τὸν Νικηράτου*, — hunc ducem egregium; illum, qui, ut ipse Alcibiades, potentia tunc et auctoritate crescere inceperat, et haud ignobili stirpe erat oriundus; — *Φαίακα δ' ἀρχόμενον (ὥσπερ αὐτὸς), αὐξάνεσθαι τότε, καὶ γνωρίμων ὄντα πατέρων, ἐλαττούμενον δὲ τοῖς τε ἄλλοις, καὶ περὶ τὸν λόγον.* Cumque (addit Plutarchus,) populis videretur unum de tribus ejecturus Ostracismo, Alcibiades, inita cum Nicia *ἑταιρείᾳ*, effecit, ut pœna in accusatorem Hyperbolum verteretur.' Alii tamen, auctore ibidem Plutarcho, affirmabant istam societatem ab Alcibiade initam cum Phæace, non cum Nicia (p. 197. B.) *ὡς δ' ἔνιοι φασὶν, οὐ πρὸς Νικίαν, ἀλλὰ πρὸς Φαίακα διαλεχθεὶς* (an *διαλλαχθείς*?) *καὶ τὴν ἐκείνου προσλαβὼν ἑταιρείαν, ἐξήλασε τὸν Ὑπέρβολον.* Qui inter istos *ἐνίους* sic senserit, cum Phæace partes junxisse Alcibiadem, non cum Nicia, Theophrastus citatur a Plutarcho (in Nicia p. 531. A.) qui ipse tamen plurium sententiam lubens sequitur. At vero nihil Plutarchus de disputatione super Ostracismo inter hos tres Viros, nihil de actione judiciaria, quæ tamen clareret, si hæc Oratio esset Phæacis. Tum porro, si illa habita esset a Phæace, Alcibiades, indignissimis modis ab illo laceratus, nunquam se cum illo potuisset conciliare: Quin potius adversus hunc ipsum cum Nicia conspirasset, non contra Hyperbolum. Ipse etiam Nicias, in suis Orationibus apud Thucydidem, quam tecte et caute tangit Alcibiadem, nihil aperte, nihil quod de Ostracismo inter se actione judiciaria illos certasse sit indicio? Immo pæne suspicor, *καὶ Νικίας* in Andocide p. 29. v. 12. ab eruditulo adjectum vel e Thucydide, vel e Plutarcho. Permirum enim esset de Alcibiade solo, de Nicia ne verbum quidem, dicere Oratorem in tota Oratione. Si vel hunc Ostracismo secum contendere judicasset indignum, hoc saltem meo judicio fuisset dicendum. Quod si tamen Phæacem hic caussam egisse quis velit, suspicari poterit, Orationem ab Andocide scriptam sub persona Phæacis, qui illam recitaverit. Aliter quidem Taylorus, qui Plutarchum emendat; cumque apud illum legatur, *φέρεται καὶ λόγος τις κατ' Ἀλκιβιάδου καὶ Φαίακος γεγραμμένος*, ille, ut suam opinionem stabiliat, corrigit, *ὑπὸ Φαίακος γεγραμμένος.* — Contra non attingit Taylorus quod est in Vita Andocidis (p. 835. A.), — *σώζεται αὐτοῦ* (Andocidis) *καὶ ἀπολογία πρὸς Φαίακα.*"

"II°. Alteram notam Taylorus ponit Oratorem esse domo hu-

mili potius et ignobili quam illustri, ex p. 33. εἰ δεῖ κατὰ γένος (καὶ τὸ γένος Steph.) σκοπεῖν, ἐμοὶ μὲν οὐδαμόθεν προσήκει τούτου τοῦ πράγματος; atque illam notam in Phæacem transfert p. 695. B. ‘ Phæax (ait) Erasistrati neque domo admodum nobilis erat, neque majoribus clarus. Gens Erasistrati nullam in veteribus Monumentis dignitatem consecuta est; primus illam nobilitavit Phæax.’ — Sed 1°. Nihil minus dicit Orator: εἰ δεῖ καὶ κατὰ γένος (sic lego) σκοπεῖν. ‘ Si ego et Alcibiades secundum genus sumus judicandi, mihi hoc minime convenit. Nemo enim meorum Ostracismo fuit ejectus; Alcibiadi vero maxime, cujus avus uterque bis fuerit ejectus Ostracismo.’ 2°. Nobili genere fuit Phæax Erasistrati. Plutarchus p. 196. E. Φαίακα γνωρίμων ὄντα πατέρων. Scribendum ob sequentia, γνωρίμων μὲν ὄντα πατέρων. Si non nobile fuisset genus, Phæax istam comparationem instituere non potuisset. Nulli enim nisi nobilissimi cives ejiciebantur Ostracismo. Præterea in tot regiones legatus missus non fuisset. Apud Diog. Laert. lib. II. segm. 63. est, ὡς δῆλον ἐκ τῆς ἀπολογίας τοῦ πατρὸς Φαίακος τοῦ στρατηγοῦ, quam scripserit Æschines Socraticus.”

“ III°. Taylorus tertiam notam ponit in loco p. 34. v. 23. quo dicit Orator legatum se missum in Thessaliam, Macedoniam, Molossida, Thesprotiam, Italiam, Siciliam: τοὺς μὲν, ait, διαφόρους ὄντας διήλλαξα, τοὺς δ' ἐπιτηδείους ἐποίησα. Jam vero docet e Thucyd. lib. V. cap. 4. Phæacem cum duobus Collegis anno belli decimo missum legatum in Italiam et Siciliam, &c. Hoc, fateor, speciem habet primo adspectu magnam. Verum sensit ipse Taylorus p. 694. B. obesse suæ conjecturæ locum Lysiæ p. 106. de Andocide dicentis: διώχληκε πόλεις πολλὰς ἐν τῇ ἀποδημίᾳ, Σικελίαν, Ἰταλίαν, Πελοπόννησον, Θετταλίαν, Ἑλλήσποντον, Ἰωνίαν, Κύπρον. Dicere potuit legationem Lysias invidiose ἀποδημίαν. Nisi publicis se rebus immiscuisset his in regionibus Andocides, quomodo dici potuit illas διωχληκέναι? Mihi hæc videntur in nostrum congruere. Quot non legationes hoc bello ab Atheniensibus missæ? Ætas quidem Phæacis legati missi et Alcibiadis ad Remp. accedentis non male congruunt. Anno belli decimo missus Phæax legatus; undecimo Alcibiades innotuit. Incipiebant tamen tantum uterque auctoritate florere. Apud Plutarchum est: Φαίακα — ἀρχόμενον (ὥσπερ αὐτὸς) αὐξάνεσθαι τότε. At vero tum temporis cognitus jam dudum in Rep. Andocides legationem obierat, atque in foro dicere consueverat.”

“ IV°. In quo tandem arcem caussæ collocat Taylorus p. 695, 696. levissimum est argumentum et facile refelli potest. Plutarchus p. 196. E. ait: Φέρεται δὲ καὶ λόγος τις κατ' Ἀλκιβιάδου καὶ Φαίακος γεγραμμένος, ἐν ᾧ μετὰ τῶν ἄλλων γέγραπται καὶ ὅτι, τῆς πόλεως πολλὰ πομπεῖα χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ κεκτημένης, Ἀλκιβιάδης ἐχρῆτο πᾶσιν αὐτοῖς ὥσπερ ἰδίοις πρὸς τὴν καθ' ἡμέραν δίαιταν. Taylorum pro καὶ Φαίακος legere ὑπὸ Φαίακος, supra animadvertimus. Si mutatione opus sit, legerim ego καὶ Φαίακι γεγραμμένος, quibus verbis indicarit Plutarchus: ‘ Cum plures scripserint Orationes contra Alcibiadem.’ (κατ' Ἀλκιβιάδου scripsit Orationem Antiphon acerbissimam, cujus insignem locum habent Plutarchus et Athenæus; πρὸς Ἀλκιβιάδην Lysias. Vid. Fragm. p. 619, 620.) — ‘ Cum igitur plures scriptæ sint Orationes contra Alcibiadem, exstare et unam, quam habuerit Phæax.’ Credendumque esset, hunc ipsum λόγον Plutarcho designatum, sive a Phæace scriptum sive Phæaci, ab Andocide nimirum, ut a Phæace pronunciaretur, si ea, quæ habet Plutarchus, in Oratione legerentur, quæ nunc Andocidis esse dicitur: At vero 1°. non dicit Andocides vel Orator, τὴν πόλιν πολλὰ πομπεῖα κεκτημένην· 2°. Non memorat πομπεῖα χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ· 3°. Non dicit Alcibiadem his usum πρὸς τὴν καθ' ἡμέραν δίαιταν· Verum in solemnitate Olympica commodato petita adhibuisse, tum in epulo, tum in sacrificio, sed tantum Olympiæ.”

“ Præterea nihil in rem suam affert Taylorus: Ego vero et alia ipsi argumenta obmovenda existimo.”

“ V°. Mirum est, si hanc ut Phæacis legerit Orationem Plutarchus, nihil inde, quod ad Alcibiadem spectet, eum excerpsisse, præter illud perpusillum sane. Multa ibi habentur Historica vitæ Alcibiadis, quæ Plutarchus attigisset, si cognita habuisset.”

“ VI°. Vis dicendi in hac Oratione elucet admirabilis, et prorsus Andocidea. Plutarchus autem p. 196. E. Phæacem dicit, ἐλαττούμενον τοῖς τε ἄλλοις καὶ περὶ τὸν λόγον· ἐντευκτικὸς γὰρ ἰδίᾳ καὶ πιθανὸς ἐδόκει μᾶλλον, ἢ φέρειν ἀγῶνας (an φεύγειν?) ἐν δήμῳ δυνατός· ἦν γὰρ (ὡς Εὔπολις φησί·)

Λαλεῖν ἄριστος, ἀδυνατώτατος λέγειν·

Hæc Plutarchus non nisi de Phæace dixisse videtur (vid. Taylorum p. 695. A.), quamvis a Scholiaste Aristophanis ad Equites v. 1374. δεινὸς ῥήτωρ perhibeatur. Ipsa Aristophanis verba sunt obscuriora, neque disertum fuisse Phæacem probant.”

“ VII°. Hanc Orationem, ut Andocidis, sine dubitatione (quod et novit Taylorus) citat Harpocr. in v. εὐανδρία. Et, si vera est conjectura mea in Mœride, v. πομπεῖα, iste Atticista hunc ipsum locum designaverit, ob quem potissimum Phæaci Orationem tribuit Taylorus.”

“ VIII°. Mihi quidem visus est idem stilus in hac Oratione atque in reliquis, quæ sine controversia sunt Andocideæ, eadem dicendi vehementia, eadem libertas.”

“ Multa quoque insunt, quæ uni videntur convenire Andocidi. p. 29. v. 8. Μεγίστοις περιπέπτωκα κινδύνοις, προθύμων μὲν καὶ

ἀγαθῶν ἀνδρῶν τυγχάνων, διόπερ σώζομαι· πλείστοις δὲ καὶ δεινοτάτοις ἐχθροῖς χρώμενος, ὑφ' ὧν διαβάλλομαι. P. 30. v. 6. Τετράκις ἀγωνιζόμενος ἀπέφυγον, — uti mox p. 33. v. 40. ἐγὼ ἐν τῷ κοινῷ κέκριμαι τετράκις, ἰδίᾳ τε οὐδὲν (leg. οὐδένα) διεκώλυσα δικάζεσθαι βουλόμενον· denique p. 34. v. 3. τοσαυτάκις ἀγωνιζόμενος καὶ δικαίως νικήσας· (sic legendum puto). Sæpius accusatum Andocidem, ex ipsis ejus Orationibus constat, ob Hermas dejectos, ob Cereris mysteria vulgata, ob reditum in templa. Conf. Lysiam p. 117. v. 10. p. 129, &c. Istos autem Andocidis casus persequitur Taylor Lect. Lys. p. 691, 692. P. 34. v. 5. Ait se habuisse validissimos accusatores, καὶ λέγειν καὶ πράττειν, οἵτινες δύο τῶν τὴν αὐτὴν ἐμοὶ αἰτίαν ἐχόντων ἀπέκτειναν. P. 32. v. 2. Τῶν νέων αἱ διατριβαὶ οὐκ ἐν τοῖς γυμνασίοις, ἀλλ' ἐν τοῖς δικαστηρίοις εἰσί· — δημηγοροῦσιν οἱ νεώτεροι. Hæc Andocidi conveniunt jam tum provectiori, non Phæaci, qui, ut e Plutarcho constat, tunc juvenis erat. P. 35. v. 29. Choragum se fuisse, victorem εὐανδρίᾳ καὶ λαμπάδι καὶ τραγῳδοῖς. Andocidem choragum et victorem dedicasse tripoda, constat e Vita ejus Plutarchea in fine."

Hæc a summo Valckenaerio in Adversariorum libros relata fuerunt æstate anni 1756. ad finem vergente; quæ si quis comparet cum Hist. Crit. Orat. Græc. duodecim post annos a Clar. Ruhnkenio in lucem edita (cum verba, quibus uterque pariter utitur, in istis Adversariis reperiantur), facile animadvertet, plura eorum, quæ a Valckenaerio acceperat, in suos usus a Ruhnkenio, probante illo, fuisse conversa.

CAPUT SECUNDUM.

Belli Siculi initia. De numero militum Atticorum agitur. Thucydides aliter a Plutarcho, aliter a Diodoro intellectus. Hermæ Atheniensium describuntur: magnus eorum numerus, et publice et privatim consecratus. Hipparchi Hermæ aliique. Usus Hermarum in sepulcris et viis publicis. Mons Parthenius. Ἑρμαῖοι λόφοι. Hermæ ante privatorum ædes positi: item cippi Apollinis Ἀγυιέως et Hecates sacella. Hermæ quomodo fuerint dedicati; qua ratione mutilati. Cornutus, Pausanias, Harpocration, Eustathius et Plutarchus emendantur.

QUUM vero in republica florere inciperet Andocides, atque ad amplissimum quemvis honorem aditum sibi aperuisset, ab hoc gradu dejectus est luctuosissimo casu, qui cum ipsa reipublicæ ruina fuit conjunctus: quæ res quoniam Andocidi perniciei fuit, ac spem illius omnem evertit, paullo altius illam repetemus.

Post repulsos ex Græcia barbaros quum Athenienses et fortitudinis existimatione, et potentia sua, et sociorum numero magnopere essent aucti, Lacedæmoniorum invidiam excitavit ingens illa civitatis æmulæ potestas: atque Athenienses suis rebus non amplius contenti jam Græciæ totius spectabant imperium. Quum igitur hi sibi maxime obesse Lacedæmonios viderent, illi vero non nisi fractis Atheniensibus pristinam dignitatem se tueri posse intelligerent, non est mirandum, tam facile utrisque fuisse persuasum, ut bellum Græcorum genti universæ funestum susciperent. Accedebat huc Periclis auctoritas, qui tum Athenis plurimum valebat, multasque norat quasi incantationes, quibus civium animos sibi conciliabat ducebatque quo vellet, ut ait Xenophon Mem. l. II. c. 6. §. 13. Hic igitur quum pecuniam publicam minus bene administrasset, ejusque administrationis rationem reddere vereretur, aliis rebus populum implicare studuit, ut molestas istas εὐθύνας effugeret, atque civium suorum:

Τὰς φύσεις — δεδοικὼς καὶ τὸν αὐτοδὰξ τρόπον,
Πρὶν παθεῖν τι δεινὸν, αὐτὸς ἐξέφλεξε τὴν πόλιν·
Ἐμβαλὼν σπινθῆρα μικρὸν Μεγαρικοῦ ψηφίσματος,
Ἐξεφύσησεν τοσοῦτον πόλεμον, ὥστε τῷ καπνῷ
Πάντας Ἕλληνας δακρῦσαι.

ut est apud Aristoph. in Pace v. 606. Hoc bellum quum pari virium contentione paribusque animis, per decem deinceps annos, varia fortuna gessissent potentissimæ Græciæ civitates, tandem mutuis cladibus defatigatæ, cæsis ad Amphipolin Cleone et Brasida, qui paci maxime fuerant adversati, fœdera in quinquaginta annos inierunt, ne septem quidem duratura.

Athenienses enim quiescere non sinebat dominandi libido; sed, simul atque a prioribus aliquantum se refecerant cladibus, ad majora animum adjecerunt: et qui satis habebant, si sua tueri possent, Siciliam, Carthaginem totamque Africam mente ac cogitatione sunt complexi. Vid. Thucyd. l. VI. c. 12. 24. 26., Aristoph. Equit. v. 174., Isocr. de Pace p. 175. seqq., Æschin. π. τ. παραπρ. p. 38., Diod. Sic. l. XII. c. 54. 83. l. XIII. c. 2., Plutarch. in Alcib. p. 199. E. in Nicia p. 531. B. Neque cupiditati eventus defuit.

Egestani atque Leontini, hi a Syracusanis, illi a Selinuntiis bello pressi, Atheniensium petierunt societatem, illosque et precibus et fraude ad opem sibi ferendam induxerunt. Quod cum non temere suscipiendum esse viderent Athenienses, Alcibiadem, Niciam et Lamachum summos duces classi maximæ præficiunt; pedestrem comparant exercitum, quantum nunquam ulla Græciæ civitas emiserat. Ac de classe quidem id fere inter omnes convenit, fuisse

eam 136 navium: militum vero alium Diodorus recenset numerum, alium Plutarchus: nam secundum Diodorum Sic. l. XIII. c. 2. p. 543. fuerunt in exercitu Attico *ὁπλῖται καὶ σφενδονῆται πρὸς δὲ τούτοις ἱππεῖς καὶ τῶν συμμάχων πλείους τῶν ἑπτακισχιλίων·* at Plutarchus in Alcibiade p. 201. B. enumerat, *ὁπλίτας πεντακισχιλίους καὶ ἑκατὸν, τοξότας δὲ καὶ σφενδονήτας καὶ ψιλοὺς περὶ τριακοσίους καὶ χιλίους·* qui simul faciunt sexies mille et quadringentos. Hocce tamen discrimen facile poterimus componere, si fontem adierimus, unde illi sua hauserunt: est autem fons iste Thucydides, qui l. VI. c. 43. dicit Athenienses a Corcyra esse profectos navibus, quot diximus, *ὁπλίταις δὲ τοῖς ξύμπασιν ἑκατὸν καὶ πεντακισχιλίοις, καὶ τούτων Ἀθηναίων μὲν αὐτῶν ἦσαν πεντακόσιοι μὲν καὶ χίλιοι ἐκ καταλόγου, ἑπτακόσιοι δὲ θῆτες ἐπιβάται τῶν νεῶν, ξύμμαχοι δὲ οἱ ἄλλοι ξυνεστράτευον, οἱ μὲν τῶν ὑπηκόων, οἱ δ' Ἀργείων πεντακόσιοι, καὶ Μαντινέων καὶ μισθοφόρων πεντήκοντα καὶ διακόσιοι· τοξόταις δὲ τοῖς πᾶσιν ὀγδοήκοντα καὶ τετρακοσίοις κ. τ. λ.* Verba *καὶ τούτων* et seqq. manifesto Parenthesin faciunt: hanc Diodorus conclusit in verbis *ἐπιβάται τῶν νεῶν*, ut cæteri qui recensentur illis 5100 non contineantur: Plutarchus demum in verbis *πεντήκοντα καὶ διακόσιοι*, qui et Argivos et reliquos illo numero comprehendit; cujus equidem rationi calculum adjicio, cum quia dicit Thucydides fuisse gravis armaturæ *τοὺς ξύμπαντας* 5100, tum vero quod in sequentibus *τοξόταις δὲ* cæt. iterum dativo utitur, quo et ante usus erat, quique pendet a præcedentibus *ἄραντες ἐκ τῆς Κερκύρας*; et, nisi ita locum capiamus, ordo verborum valde est perturbatus. Non diffiteor tamen neque sic locum Thucydidis satis videri expeditum, et putem in hos numeros vitium aliquod irrepsisse; illi enim quos singulatim recenset Thucydides, si simul computentur, nondum 3000 faciunt, et dicuntur a Plutarcho p. 200. E. Argivorum et Mantinensium affuisse 1000 *ὁπλῖται*. At illud vitium sine codicum auctoritate non facile quis corrigat.— His autem deinde tantæ accesserunt copiæ, ut in ultima illa calamitate quadraginta millia Atheniensium et sociorum ceciderint. Vid. Thucyd. l. VII. c. 75., Isocr. de Pace p. 176. B. Conf. Diod. Sic. l. XIII. c. 19. p. 556. ibique Wesseling.

Hæc vero quum appararetur in Siciliam expeditio, prius quam classis exiret, accidit ut una nocte omnes fere Hermæ Athenis mutilarentur. Cujus rei quoniam frequentissima est et apud Andocidem, et apud reliquos hujus ætatis scriptores mentio, operæ pretium facturos nos existimamus, si ea, quæ de illis collegimus, ad propositum nostrum accommodate exponamus.

Et primum quidem dicendum de forma Hermarum, quos ex lapide quadrato fuisse factos, exsculpto solo capite et obscœnius expressa pudendorum imagine, uno fere omnium testimonio com-

probatur. Vid. v. g. Thucyd. l. VI. c. 27., Pausan. Arcad. p. 666. et 681. Hinc Hermocreon in Epigrammate, quod exstat Anthol. l. I. c. 3. Mercurium ipsum quadratum vocat:

Καὶ σὺ τετράγλωχιν μηλοσσοὲ Μαιάδος Ἑρμᾶ.

qui versus citatur etiam a Suida v. *Γλωχῖνας*, ad quæ loca conf. Interpp. Huc respicit Juvenalis Sat. VIII. v. 53.

——————————— " at tu
Nil nisi Cecropides truncoque simillimus Hermæ:
Nullo quippe alio vincis discrimine, quam quod
Illi marmoreum caput est, tua vivit imago."

Ubi hæc notat vetus Scholiasta: " Hermæ effigies æneæ aut marmoreæ sine manibus, quales videmus in Circo. Hermas Athenienses ante januas pro religione positos habuere." Hujus rei alii aliam reddunt rationem: Cornutus de Nat. Deor. c. 16. *Πλάττεται δὲ καὶ ἄχειρ, καὶ ἄπους, καὶ τετράγωνος τῷ σχήματι ὁ Ἑρμῆς· τετράγωνος μὲν, τῷ τὸ ἑδραῖόν τε καὶ ἀσφαλὲς ἔχειν, ὥστε καὶ τὰς πτώσεις αὐτοῦ βάσιν εἶναι· ἄχειρ δὲ καὶ ἄπους, ἐπεὶ οὔτε ποδῶν οὔτε χειρῶν δεῖται πρὸς τὸ ἀνύειν τὸ προκείμενον αὐτῷ· οἱ δ' ἀρχαῖοι τοὺς μὲν πρεσβυτέρους καὶ γεννῶντας τὸν Ἑρμῆν* (l. *γενειῶντας τῶν Ἑρμῶν*) *ὀρθὰ ἐποίουν τὰ αἰδοῖα ἔχοντας· τοὺς δὲ νεωτέρους, καὶ λείους, καὶ ἀγενείους, παρειμένα· παριστάντες, ὅτι ἐν ταῖς* (l. *τοῖς*) *προβεβηκόσι ταῖς ἡλικίαις γόνιμος ὁ λόγος καὶ τέλειός ἐστιν· ὃς δὴ καὶ τυχὼν τῷ ὄντι ἐστὶ, τυγχάνων ὧν ἂν πρόθηται· ἐν δὲ τοῖς ἀώροις, ἄγονος καὶ ἀτελής.* Plutarchus in Op. An Seni gerenda sit Respubl. Opp. t. II. p. 797. F. *Διὸ καὶ τῶν Ἑρμῶν τοὺς πρεσβυτέρους ἄχειρας καὶ ἄποδας ἐντεταμένους δὲ τοῖς μορίοις δημιουργοῦσιν, αἰνιττόμενοι τῶν γερόντων ἐλάχιστα δεῖσθαι* (*τὰς πόλεις* aut *τὰ πράγματα* deesse censet Wyttenbachius Vir. Clar.) *διὰ τοῦ σώματος ἐνεργούντων, ἐὰν τὸν λόγον ἐνεργὸν, ὡς προσήκει, καὶ γόνιμον ἔχωσιν.* Ex hisce Cornuti et Plutarchi atque Herodoti loco infra allato ducta videtur Eustathii annotatio ad Il. Φ. p. 1249. v. 8. *Διὸ καὶ οἱ Πελασγοὶ κατὰ τὴν ἱστορίαν ἐντεταμένον τὸν Ἑρμῆν, ἤτοι ὀρθιάζοντα, ἱδρύονται· καὶ μάλιστα τοὺς γέροντας Ἑρμᾶς γλύφουσι τοιούτους, διὰ τὴν ἐν ἄλλοις λεγομένην ἀλληγορικὴν αἰτίαν, ἤπερ ἐστὶ τὸ, τοὺς λογίους μάλιστα γέροντας γονιμωτέρους εἶναι τῶν ἔτι νεαζόντων καὶ οὔπω χρόνον ἐπιστημόνων* (f. l. *διὰ χρόνον ἐπιστημόνων*). Aliter Macrobius Saturn. l. I. c. 19. qui obscœniori illa virilium et quadrata Hermarum forma significari putat, " solem mundi esse caput et rerum satorem, omnemque vim ejus non in quodam divisorum ministerio membrorum, sed in sola mente consistere, cujus sedes in capite est." At Cicero de N. D. l. III. c. 22. hanc reddit rationem: " Mercurius unus, Cœlo patre, Die matre natus; cujus obscœnius excitata natura traditur, quod adspectu Proserpinæ

commotus sit." Morem hunc a Pelasgis originem traxisse, tradit Herodotus l. II. c. 51. *Τοῦ δὲ Ἑρμέω τὰ ἀγάλματα ὀρθὰ ἔχειν τὰ αἰδοῖα ποιεῦντες, οὐκ ἀπ' Αἰγυπτίων μεμαθήκασι, ἀλλ' ἀπὸ Πελασγῶν· πρῶτοι μὲν Ἑλλήνων ἁπάντων Ἀθηναῖοι παραλαβόντες, παρὰ δὲ τούτων ὧλλοι.* Vid. ad h. l. Wesselingius. Figura Hermarum quadrata, præter ea quæ modo ex Cornuto et Plutarcho attuli, ab aliis item varie explicatur. Festus v. Cyllenius ita vocatum dicit Mercurium "quod omnem rem sermo sine manibus conficiat, quibus partibus corporis qui careant, *κυλλοὺς* vocari, ideoque quadratum eum fingi." Eustathius quadratos fingi dicit Hermas, tum quod philosophia sit quadripertita, cujus auctor et præses sit Mercurius, tum propter multam ejus potestatem et officia diversa, Comment. ad Il. Ω. p. 1353. v. 2. Conf. L. G. Gyraldus Hist. Deor. Synt. IX. p. 301. D. Veriorem rationem ex Themistio profert Duker. ad Thucyd. l. c. quod olim omnes statuæ hanc formam habuerint. Fuit autem hoc proprium præ cæteris Atheniensium, quod cum intelligitur ex Thucyd. l. c. *εἰσὶ δὲ κατὰ τὸ ἐπιχώριον ἡ τετράγωνος ἐργασία*: tum confirmatur ex Pausania Att. p. 56. *πρῶτοι μὲν γὰρ Ἀθηνᾶν ἐπωνόμασαν ἐργάνην, πρῶτοι δ' ἀκώλους Ἑρμᾶς·* Messen. p. 361. *Ἀθηναίων γὰρ τὸ σχῆμα τὸ τετράγωνόν ἐστιν ἐπὶ τοῖς Ἑρμαῖς, καὶ παρὰ τούτων μεμαθήκασιν οἱ ἄλλοι.* Narrat autem Clemens Alex. Protrept. p. 47. ex eoque Arnobius adv. Gentes l. VI. p. 198. sculptores Alcibiadis æquales Hermarum suorum facies ex illius vultu expressisse. Similis Hermæ *τετραγώνου* erat forma manubrio instrumenti, cui stuppas circumvolvebant, quodque *γέρων* dicebatur, de quo vid. Pollux Onom. l. VII. s. 73. Imagines nonnullas Hermarum antiquorum videre licet apud Sponium Miscell. Erud. Antiq. p. 9. et 10. ubi conf. quæ notavit V. D.

Ejusmodi igitur Hermæ innumeri fere Athenis conspiciebantur, quorum partim in privatorum atriis, partim publice erant consecrati: v. Thucyd. l. c., Diod. Sic. l. XIII. c. 2., Plutarch. in Alcib. p. 200. C. Ut ab eorum multitudine porticus quædam in foro nomen *τῶν Ἑρμῶν*, vel *Ἑρμῶν στοᾶς* acceperit, cujus meminit Lysias in Pancleon. p. 166. v. 36., Xenophon Hipparch. c. 3. §. 2., Æschines adv. Ctesiph. p. 80. v. 5. De hac porticu Harpocration v. *Ἑρμαῖ* ex Callistrati opere *περὶ Ἀθηνῶν* hunc locum excerpsit. *Ἀπὸ γὰρ τῆς ποικίλης, καὶ τῆς τοῦ βασιλέως στοᾶς, εἰσὶν οἱ Ἑρμαῖ καλούμενοι· διὰ γὰρ τὸ πολλοὺς κεῖσθαι καὶ ὑπὸ ἰδιωτῶν, καὶ ἀρχόντων, ταύτην εἰληφέναι τὴν προσηγορίαν συμβέβηκεν· ἐφ' ἑνὸς δὲ αὐτῶν ἐπιγέγραπται γράμμασιν ἀρχαίοις·*

Ἀντ' εὐεργεσίης Ἀγαμέμνονα δῆσαν Ἀχαιοί.

addit Harpocration, *ὅτι δὲ καὶ Θρᾳκῶν στοά τις ἐλέγετο, δεδήλωκε καὶ Ἀντιφῶν ἐν τῷ πρὸς Νικοκλέα.* Quid huc faciat *Θρᾳκῶν στοὰ*, de

qua haud memini me alibi legere, equidem non intelligo: certissime legendum est *Ἑρμῶν στοά*. Pœcilen et Regiam Porticum in foro fuisse res est satis cognita, et docet Valesius ad h. l. Fragmentum autem illud Callistrati mutilum descripsit Suidas v. *Ἑρμαῖ*. Plura de Hermarum Porticu vid. apud Meursium Attic. Lect. l. VI. c. 18. et Athen. Att. l. I. c. 3. qui, licet immensæ vir eruditionis, male tamen intellexit locum Andocidis de Myst. p. 5. v. 37. *Τεῦκρος ἐπὶ τοῖς Ἑρμαῖς ἐμήνυσεν Εὐκτήμονα κ. τ. λ.* *Teucer facinoris erga Hermas commissi accusavit Euctemonem* cæt., cujus ille hanc potestatem esse credidit: *Teucer, qui in Hermis vel ad Hermas habitat, accusavit Euctemonem.*

Hermæ complures dedicati erant in Gymnasio Ptolemæo, de quibus Pausanias in Atticis p. 39. *ἐν δὲ τῷ γυμνασίῳ τῆς ἀγορᾶς ἀπέχοντι οὐ πολὺ, Πτολεμαῖον δὲ ἀπὸ τοῦ κατεσκευασμένου καλουμένῳ, λίθοι τε* (l. *λίθου τε*, conf. ll. Paus. infra all.) *εἰσὶν Ἑρμαῖ θέας ἄξιοι, καὶ εἰκὼν Πτολεμαίου χαλκῆ.* De Gymnasio Ptolemæo et Hermis ibi consecratis vid. Meurs. Ath. Att. l. I. c. 6.

Erant quoque sparsi per urbem et pagos Atticos Hermæ, quos Hipparchus Pisistrati filiorum natu maximus erigi curaverat, inscriptis versibus Elegiacis, qui ad disciplinam morum pertinerent, ut, sæpius legendo, præstantissimis præceptis civium animi imbuerentur, atque ad humanitatem omnesque virtutes conformarentur: de his egregius est locus Platonis in Hipparcho t. II. p. 228. seq. edit. Steph. ubi duas ejusmodi Inscriptiones habet: altera est:

Μνῆμα τόδ' Ἱππάρχου, στεῖχε δίκαια φρονῶν.

quæ exstat quoque apud Stobæum Serm. IX. p. 102. v. 9. altera:

Μνῆμα τόδ' Ἱππάρχου, μὴ φίλον ἐξαπάτα.

Conf. Harpocrat. et Suidas v. *Ἑρμαῖ*, Hesych. v. *Ἱππαρχεῖοι Ἑρμαῖ*, Meursius in Pisistrato c. 12. et Attic. Lect. l. V. c. 6., Valesius in Maussac. ad Harpocr. p. 114. (edit. Blanc. p. 286. edit. Gronov.)

Cæterum Hermæ publica auctoritate consecrati, quos credibile est et majores fuisse et elegantiores iis, quos privati homines dedicaverant, præter illos quos diximus, hi fere apud veteres memorantur.

Andocidis Hermes ab Ægeide Tribu dedicatus ad ædem Phorbantis prope domum Andocidis, quem inter insigniores collocat Plutarchus in Alcib. p. 201. F. Vid. de eo Andoc. de Myst. p. 9. v. 10., Grammatici v. *Ἀνδοκίδου Ἑρμῆς* eorumque Interpretes, Vanstaveren ad Nep. Alcib. c. 3. §. 2., F. G. Freytag in Orat. Gr. Decade p. 15. seqq., et quæ ad finem h. Cap. dicemus.

Ἑρμῆς ὁ πρὸς τῇ πυλίδι apud Demosth. in Everg. p. 1146. pen. ed. Reisk. quorsum pertinet Harpocrationis nota v. *Πρὸς τῇ πυλίδι*

Ἑρμῆς. Φιλόχορος ἐν τῷ πέμπτῳ Ἀτθίδος, φησὶ περὶ τοῦ πρὸς τῇ πυλίδι Ἑρμοῦ· ὡς ἀρξάμενοι τειχίζειν τὸν Πειραιᾶ οἱ ἐννέα ἄρχοντες, τοῦτον ἀναθέντες, ἐπέγραψαν·

Ἀρξάμενοι πρῶτοι τειχίζειν τόνδ' ἀνέθηκαν,
Βουλῆς καὶ δήμου δόγμασι πειθόμενοι.

quam notam descripsit Suidas eod. Tit. cujus scriptura ad Harpocrationis normam videtur exigenda.

Ἑρμῆς Ψιθυριστὴς sive Susurro inter hos etiam videtur referendus: mentio illius est apud Demosth. in Neær. p. 1358. 7. ed. R., Harpocrat. et Suidam v. Ψιθυριστὴς Ἑρμῆς. Fuit hæc fortasse statua elaborata; certe insignem quendam fuisse Hermen, inde est manifestum, quod Demosthenes domum ab eo designat. Conf. de hoc Mercurio ψιθυριστῇ vel ψιθύρῳ L. G. Gyraldus Hist. D. Synt. IX. p. 307. E., Meurs. Att. Lect. l. IV. c. 12.

Ἑρμοῦ Ἀγοραίου, ut lucri et mercaturæ præsidis, in Pœcile porticu affabre facta ex ære statua erat consecrata, quam statuarii pice et cera solebant exprimere. Lucianus in Jove Tragœdo c. 33. ἀλλὰ τίς ὁ σπουδῇ προσιὼν οὗτός ἐστιν, ὁ χαλκοῦς, ὁ εὔγραμμος, ὁ εὐεπίγραφος, ὁ ἀρχαῖος τὴν ἀνάδεσιν τῆς κόμης; μᾶλλον δὲ ὁ σὸς, ὦ Ἑρμῆ, ἀδελφός ἐστιν, ὁ ἀγοραῖος, ὁ παρὰ τὴν Ποικίλην· πίττης γοῦν ἀναπέπλησται, ὁσημέραι ἐκματτόμενος ὑπὸ τῶν ἀνδριαντοποιῶν. Inducitur paullo post Mercurius ita loquens:

Ἐτύγχανον μὲν ἄρτι χαλκουργῶν ὕπο
Πιττούμενος στέρνον τε καὶ μετάφρενον·
Θώραξ δέ μοι γέλοιος, ἀμφὶ σώματι
Πλασθεὶς, παρῃώρητο μιμηλῇ τέχνῃ,
Σφραγῖδα χαλκοῦ πᾶσαν ἐντυπούμενος.

Conf. Schol. Aristoph. Equit. 297., Hesych. v. Ἀγοραῖς ibique Interpp., Gyrald. d. l. p. 304. B., Meurs. Ath. Att. l. I. c. 5. de Archont. l. IV. c. 20., Vales. ad Harpocr. v. Ἑρμαῖ p. 33. A. edit. Blanc.

Ἑρμῆς ὁ ἐπ' Αἰγέως πύλαις: de illo hæc prodit Plutarchus in Theseo p. 5. E. λέγεται δὲ, τῆς κύλικος πεσούσης, ἐκχυθῆναι τὸ φάρμακον, ὅπου νῦν ἐν Δελφινίῳ τὸ περίφρακτόν ἐστιν· ἐνταῦθα γὰρ ὁ Αἰγεὺς ᾤκει· καὶ τὸν Ἑρμῆν, τὸν πρὸς ἕω τοῦ ἱεροῦ, καλοῦσιν ἐπ' Αἰγέως πύλαις.

Ἑρμῆς Ἡγεμόνιος oraculi jussu ab Atheniensibus fuit consecratus, teste Schol. Aristoph. ad Plutum v. 1160.

Ἑρμῆς Προπυλαῖος in ipso arcis ingressu cum Gratiarum simulacris erat positus, Socratis opus. Vid. Pausan. Att. p. 53., Meurs. in Cecropia c. 7. et Att. Lect. l. VI. c. 33.

Ἑρμῆς Ἀμύητος item in arce erat dedicatus. Vid. Hesych. h. v. ibique Interpp., Clemens Alex. Protrept. p. 81., Gyraldus d. l. p. 302. D., Meurs. in Cecropia c. 28. et Lect. Att. l. c.

Præterea in Minervæ Poliadis templo in arce ligneum Mercurii simulacrum sub myrti ramis conspiciebatur, qui a Cecrope credebatur consecratus, ut auctor est Pausanias in Att. p. 69.

In viis publicis, maxime in biviis et triviis, Hermæ ponebantur, quorum Inscriptiones, quorsum quæque via duceret, viatoribus indicarent; qualem Athenis a Patroclide fuisse dedicatum docet Harpocration: Τρικέφαλος ὁ Ἑρμῆς, ὥσπερ διδάσκων τὰς ὁδοὺς καὶ ἔχων ὑπογραφὴν, ποῦ μὲν αὕτη φέρει ἡ ὁδὸς, ποῦ (l. ποῖ — ποῖ) δ' ἐκείνη· ἴσως δὲ πρὸς ἑκάστην ὁδὸν κεφαλὴν εἶχεν· ἔστιν δὲ ὁ ἀναθεὶς τὸν Τρικέφαλον Ἑρμῆν (ὡς Φιλόχορος φησὶν ἐν τρίτῃ) Πατροκλείδης Ἱππάρχου ἐραστὴς κ. τ. λ. Ad finem vero illius annotationis Codex Mediceus, teste ad h. l. Gronovio, hæc addit: τοῦτον δὲ φησὶ Φιλόχορος ἐν τρίτῃ Εὐκλείδην ἀναθεῖναι ἀγκύλῃσι, quæ ex vitiosa scriptura ejusdem loci, qui in vulgatis Harpocrationis Edd. citatur, depravata esse videntur. De Mercurio Tricipite conf. Gyraldus l. c. p. 302. B., Meurs. Ath. Att. l. III. c. 8., et Ez. Spanhemius ad Callimachi H. in Dian. v. 69. p. 211. Eustathius vero ad Od. Δ. p. 150. v. 62. hic iterum allegoricum quid subesse credit: Ἑρμῆς ὁ Τρικέφαλος ἄλλως τὸ τριττὸν τοῦ φιλοσόφου λόγου αἰνίττεται. In Ceramico Hermes quadriceps erat, et in trivio quidem, ut Hesychius testatur. v. Ἑρμῆς Τρικέφαλος; illum forte cogitavit Lucianus in Jove Tragœdo c. 43. οἷοί εἰσι τῶν Ἑρμῶν ἔνιοι, διττοὶ, καὶ ἀμφοτέρωθεν ὅμοιοι, πρὸς ὁπότερον ἂν αὐτῶν μέρος ἐπιστραφήσῃ· Eustathius ad Il. Ω. p. 1353. δηλοῖ δὲ τὰ κατὰ τὸν Ἑρμῆν καὶ ὁ γράψας οὕτω ῥήτωρ· Ἑρμῆς τετρακέφαλος ἐν Κεραμεικῷ Τελεσαρχίδου ἔργον, ᾧ ἐπεγέγραπτο·

Ἑρμῆ τετρακέφαλε καλὸν Τελεσαρχίδου ἔργον,
Πάνθ' ὁρᾷς. —

ut metrum constet legendum videtur τετρακάρηνε: sic Hesiod. Theog. v. 287.

Χρυσάωρ δ' ἔτεκε τρικάρηνον Γηρυονῆα.

Pindarus Pyth. Od. I. v. 31. Τύφως ἑκατογκάρανος. Ab hac viarum custodia dictus est Mercurius Ὅδιος et Ἐνόδιος. Vid. Cornutus de Nat. Deor. c. 16. p. 168. et Gyrald. l. c. p. 306. D.

Erat autem hic mos non Atheniensibus tantum, sed aliis quoque Græciæ civitatibus cognitus. Certe in Argivorum ac Tegeatarum finibus, terminorum loco, Hermas fuisse positos, auctor est Pausanias in fine Corinthiacorum p. 202. ἀνατείνει δὲ ὑπὲρ τὰς κώμας ὄρος Παρθένιον, καὶ Λακεδαιμονίων ἐπ' αὐτοῦ πρὸς Ἀργείους ὅροι καὶ Τεγεάτας εἰσίν· ἑστήκασι δὲ ἐπὶ τοῖς ὅροις Ἑρμαῖ λίθου καὶ τοῦ χωρίου τοῦτο τὸ ὄνομα. Verba emendatius descripsi quam in editis leguntur, in quibus pro Παρθένιον scriptum exstat παρ' ὃ, quæ scriptura

quatuor priores literas veræ lectionis continet, cum O et Θ sæpe in MSS. permutari soleant. Et sane fuisse in Parthenio monte terminos Argivorum et Tegeatarum docemur ab eodem Pausania in Arcad. c. 6. p. 610. *εἰσὶν οὖν ἐς Ἀρκαδίαν ἐσβολαὶ κατὰ τὴν Ἀργείαν πρὸς μὲν Ὑσιῶν καὶ κατὰ τὸ ὄρος τὸ Παρθένιον ἐς τὴν Τεγεατικὴν*, et c. 54. p. 710. *ὑπερβάλλοντι δὲ τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους* (Parthenii) *ἐστὶν ἐν τοῖς ἤδη γεωργουμένοις Τεγεατῶν ὅροι καὶ Ἀργείων, καθ' ἃ καὶ ἐν τῇ κατὰ Ὑσιὰς ἐν Ἀργολίδι.* Per *ὄρος* quoque *Παρθένιον, τὸ ὑπὲρ Τεγέης*, Athenis Lacedæmonem iter fecit Phidippides cursor, ut est apud Herod. l. VI. c. 105.; add. Cellarius Geogr. Ant. t. I. p. 992. Si tamen vera sit et germana lectio eorum quæ sequuntur apud Pausaniam: *ἔστι δὲ ἀπ' αὐτῶν ποταμὸς καλούμενος Τανός· εἰς γὰρ δὴ οὗτος ἐκ τοῦ Πάρνωνος κάτεισι ῥέων διὰ τῆς Ἀργείας, καὶ ἐκδίδωσιν ἐς τὸν Θυρεάτην κόλπον*: hæc, inquam, lectio si vera sit, Parno mons idem qui Parthenius, vel cacumen aut locus quidam in illo monte fuerit, forte in Sylburgiana conjectura acquiescere possimus, legentis: *ὄρος Πάρνων*: vel *ἐκ τοῦ Πάρνωνος* etiam mutandum in *ἐκ τοῦ Παρθενίου*. Tanum fluvium in Argivorum Lacedæmoniorumque finibus fuisse, docet quoque Euripides in Electra v. 410.

Ὃς ἀμφὶ ποταμὸν Τανὸν, Ἀργείας ὅρους
Τέμνοντα γαίας, Σπαρτιάτιδός τε γῆς,
Ποιμναῖς ὁμαρτεῖ, πόλεως ἐκβεβλημένος.

In illo vero Pausaniæ loco post *χωρίου* inserui *τοῦτο*, quod et sententia requirit, cum huic loco nomen fuisse *Ἑρμῶν* appareat ex initio Libri sequentis seu Laconicorum, *μετὰ δὲ τοὺς Ἑρμᾶς ἐστὶν ἡ Λακωνικὴ τὰ πρὸς ἑσπέρας*: et facile potuit excidere propter similitudinem literarum et præcedentium et sequentium.

Solebant quoque prætereuntes viatores statuis Mercurialibus lapidem singuli adjicere, vel etiam lapidum acervis, quos alii illa via iter facientes accumulaverant; quales acervi *Ἑρμαῖοι λόφοι* vel *Ἑρμαῖα* dicebantur. Vid. Cornutus d. l. p. 168. seq., Hesych. v. *Ἑρμαῖος λόφος*, Etym. M. v. *Ἑρμαῖον* (qui locus diligentius comparandus est cum Schol. Homeri ad finem Od. II.), et Gyrald. l. c. p. 298. F. Hinc cum apud Dionem Chrysost. p. 655. c. legeretur *ἕρματα λίθων*, egregie ibi *Ἑρμαῖα* correxit Isaac. Casaub. Diatr. in Dion. c. 66. quæ nota omnino est conferenda. Quin et in locis deviis Hermæ ponebantur, quod ibi maxime Mercurius colendus videbatur: vid. Cornut. d. l. nempe quod in illis præcipue locis errantes ejus auxilio indigerent, ut se in viam reduceret.

Antiquiori tempore Hermæ sepulcris imponebantur, priusquam id Lege vetitum fuit Athenis. Cicero de Legibus l. II. c. 26. "Sed post aliquanto, propter has amplitudines sepulcrorum, quas

in Ceramico videmus, Lege sanctum est, NE QUIS SEPULCRUM FACERET OPEROSIUS, QUAM QUOD DECEM HOMINES EFFECERINT TRIDUO. Neque id opere textorio exornari, nec Hermas hos, quos vocant, licebat imponi:" de qua Lege agit Petitus Comment. ad Leges Att. l. VI. t. 8. p. 596. seq. Exemplum Hermæ sepulcro impositi prodit Pausanias in Phoc. p. 827. ubi servavit Epitaphium inscriptum Herophilæ Sibyllæ tumulo, qui in Apollinis Sminthei luco in Troade erat exstructus:

Ἁ δ' ἐγὼ ἁ Φοίβοιο σαφηγορὶς εἰμὶ Σίβυλλα,
Τῷδ' ὑπὸ λαϊνέῳ σάματι πυθομένα·
Πάρθενος αὐδάεσσα τὸ πρὶν, νῦν δ' αἰὲν ἄναυδος,
Μοίρᾳ ὑπὸ στιβαρῇ τήνδε λαχοῦσα πέδην·
Ἀλλὰ πέλας Νύμφαισι καὶ Ἑρμῇ τῷδ' ὑπόκειμαι,
Μοίραν ἔχουσ' Ἑκάτῳ τῆς τότ' ἀνακτορίης.

addit Pausanias: *ὁ μὲν δὴ παρὰ τὸ μνῆμα ἕστηκεν Ἑρμῆς τετράγωνον σχῆμα.*

Præstantium denique virorum laudes aliaque Epigrammata Hermis inscribi solebant: vid. Demosth. in Leptin. p. 301. §. 181. seq. ibique Ulpianus; quorum tria exempla habet Æschines in Ctesph. p. 80. eademque Plutarchus in Cimone p. 482. E.

Ab his autem Hermis multum et magnitudine et elegantia operis illi distabant, quos multi Atheniensium ante fores ædium et in atriis constitutos habebant, qui limen atque introitum servarent, furesque inde abigerent: unde Mercurio *στροφαίου* nomen venisse Grammaticorum plerique tradunt. Certe apud Aristoph. in Pluto v. 1154. Mercurius hæcce rogans inducitur:

Παρὰ τὴν θύραν στροφαῖον ἱδρύσασθέ με.

ad quem locum duplicem interpretationem exhibent Scholia: *στροφαῖον ἐπὶ ἀποτροπῇ τῶν ἄλλων κλεπτῶν — στροφαῖος παρὰ τὸ στρέφεσθαι καὶ πανουργεῖν — στροφαῖον ἐπεὶ στροφαὶ λέγονται καὶ οἱ συμπεπλεγμένοι καὶ δολεροὶ λόγοι· στροφαῖον δὲ ἐκάλουν ἱδρυμένον παρὰ τῇ θύρᾳ τὸν δαίμονα· ἅμα δὲ παρὰ τὸ στρέφειν τὰ πράγματα· οἱ δὲ τοῦτο ποιοῦντες πανουργοί· ἐπωνυμία δὲ τοῦτο Ἑρμοῦ, παρὰ τὸ ἐν ταῖς θύραις ἱδρυσθαι* (ita leg. ex Suida) *ἐπὶ ἀποτροπῇ τῶν ἄλλων κλεπτῶν κ. τ. λ.* Quæ iisdem fere verbis, ut assolet, descripta sunt apud Suidam v. *στροφαῖος*: et quibuscum consentit Grammaticus antiquus apud Eustathium ad Il. Ω. p. 1353. v. 9. Hesychius vero et Etymol. M. Mercurium *στροφαῖον* dictum tantum volunt *τὸν παρὰ στροφίγγι τῆς θύρας ἱδρυμένον.* Et sane fuisse Mercurium ad fores et in atriis constitutum cum ex Aristoph. l. c. aliisque Veterum locis apparet, tum ex Luciano in Votis c. 20. *ἀνορωρύχθω θησαυρὸς ὑπὸ τὸν Ἑρμῆν τὸν λίθινον, ὅς ἐστιν ἡμῖν ἐν τῇ αὐλῇ*: et Æliano V. H. l. II. c.

41. *καὶ τὸν στέφανον λαβὼν, ὅτε ἐπανῄει μετὰ τὸ δεῖπνον, τῷ Ἑρμῇ τῷ πρὸ τῶν θυρῶν ἑστῶτι ἐπέθηκεν αὐτὸν κατὰ τὸ ἔθος τῶν ἔμπροσθεν ἡμερῶν.* Conf. L. G. Gyraldus l. c. p. 303., C. Ios. Laurentii Varia Sacra Gentilium c. 8. in Thes. Gronovii t. VIII., Interpp. ad d. l. Æliani, Ez. Spanhemius ad Callim. H. in Dian. v. 142. p. 276. seq., Hemsterhus. ad Schol. Aristoph. d. l., et ad Polluc. Onomast. l. VIII. s. 72.

Attamen illud janitoris munus non proprium et peculiare erat Mercurio, sed cum Apolline et Hecate commune. Clemens Alex. Protrept. p. 44. *Ἑρμῆν προσκυνοῦσιν ὡς θεὸν καὶ τὸν Ἀγυιέα θυρωρὸν ἱστάντες.* Unde Polynices ille Euripideus in Phœn. v. 634.

Καὶ σὺ Φοῖβ' ἄναξ Ἀγυιεῦ καὶ μέλαθρα χαίρετε:

ubi Schol. *ἐν τοῖς προπυλαίοις καὶ οἰκήμασιν ἱδρυμένε, ὅτι τὸν Ἀγυιᾶ πρὸ πυλῶν ἵστασαν· κίων δὲ οὗτος ἦν εἰς ὀξὺ λήγων·* Aristoph. Vesp. p. 870.

Ὦ δεσπότ' ἄναξ γεῖτον Ἀγυιεῦ τοῦ 'μοῦ προθύρου πρὸς πύλας (l. *πρὸ πυλάων* cum Flor. Christ.).

spurcior est ejusdem in Thesmophoriazusis locus v. 494. seqq.

Ἐγὼ δὲ καταχέασα τοῦ στροφέως ὕδωρ,
Ἐξῆλθον ὡς τὸν μοῖχον· εἶτ' ἠρειδόμην
Παρὰ τὸν Ἀγυιᾶ, κύνδ' ἐχομένη τῆς δάφνης.

Hesychius quoque ait *Ἀγυιεύς· ὁ πρὸ τῶν θυρῶν ἑστὼς βωμὸς ἐν σχήματι κίονος*, et v. *Προστατήριος· τὸν Ἀπόλλωνα οὕτω λέγουσι, παρόσον πρὸ τῶν θυρῶν αὐτὸν ἀφιδρύοντο.* De hisce *Ἀγυιέως* Apollinis aris plura vid. apud Harpocrat. et Steph. Byzant. v. *Ἀγυιὰ*, Schol. Aristoph. ad Vesp. l. c., Suid. v. *Ἀγυιαὶ*, Schol. Horatii l. IV. Od. 6. v. 28., Stanleium ad Æschyli Agam. v. 1090., Barnesium ad Eurip. Ion. v. 186., Valckenaer. ad Phœn. l. c., et Interpp. Hesychii ll. cc. et Pollucis ad l. IV. s. 123. Hecates sacella frequentia fuisse in atriis Atheniensium apparet ex Aristoph. Vesp. v. 798. seqq.

Κᾂν τοῖς προθύροις ἀνοικοδομήσει πᾶς ἀνὴρ,
Αὑτῷ δικαστηρίδιον μικρὸν πάνυ,
Ὥσπερ Ἑκάταιον, πανταχοῦ πρὸ τῶν θυρῶν.

Schol. *Ἑκάταιον, ἱερὸν Ἑκάτης, ὡς τῶν Ἀθηναίων πανταχοῦ ἱδρυμένων αὐτὴν, ὡς ἔφορον πάντων καὶ κουρότροφον.* Unde dicta fuit *πρόπυλα* et *προθυραῖα*. Hesych. *Πρόπυλα, ἡ Ἑκάτη*: ubi vid. Interpp. Conf. L. G. Gyrald. Hist. Deor. Synt. XII. p. 364. D., et Ez. Spanhem. ad Callim. H. in Dian. v. 38. p. 196.

Hermarum vero istorum in atriis neque cura erat magna, neque

veneratio, ut plerumque dedicarentur oblatis ollis, quæ leguminibus vel pulte essent repletæ; cum majora simulacra Deorum victimis cæsis consecrari solerent. Aristoph. in Pace v. 922.

——— *ταύτην χύτραις ἱδρυτέον.*
Χορ. *Χύτραισιν, ὥσπερ μεμφόμενον Ἑρμίδιον;*

ad quem locum consulendus omnino Scholiastes. Verum ex hac longiori digressione, quo me induxit jucundum Antiquitatis præsertim Atticæ studium, in viam, id est, ad Andocidem et male mulctatos Hermas redeat oratio.

Non diu igitur ante classis exitum, uti diximus, Hermæ fere omnes per urbem una nocte fuerunt mutilati, ut partes, quæ exstarent, iis præciderentur. Quod enim *dejectos* fuisse dicit Nepos in Alcib. id reliquorum omnium repugnat auctorum testimoniis: semper enim Veteres, ubi de hoc facto loquuntur, vocant *Ἑρμῶν περικοπήν*: et diserte dicit Thucydides l. VI. c. 27. *περιεκόπησαν τὰ πρόσωπα*: item Plutarchus in Alcib. p. 200. C. *τῶν πλείστων ἀκρωτηριασθέντων τὰ πρόσωπα.* Pausanias vero in *Lexico Attico* non tantum vultum illis fuisse præcisum dixit, sed addidit *τοὺς τραχήλους καὶ τὰ αἰδοῖα*, ut auctor est Schol. Thucyd. ad d. l. atque hoc jure possit colligi ex Aristoph. Lysistr. v. 1095. ubi legatos Lacedæmoniorum obscœnius *ἑστηκότας* senes Attici monent:

Εἰ σωφρονεῖτε θοιμάτια λήψεσθ', ὅπως
Τῶν Ἑρμοκοπιδῶν μή τις ὑμᾶς ὄψεται.

Conf. Palmer. Exerc. in Auct. Gr. p. 53. Per hanc vero erga Hermas violentiam, si unum excipias Alcibiadem, nemo Atheniensium Andocide magis est nobilitatus. Quum enim illa nocte reliqui Hermæ essent mutilati, solus fere is, qui ad ædem Phorbantis prope domum Andocidis ab Ægeïde Tribu erat dedicatus, illæsus et integer mansit, indeque Andocidis Hermes cognominatus est. Vid. præter ea quæ supra diximus, Æschines de Falsa Legat. p. 17. v. 39., Plutarch. in Alcib. p. 201. F. in Nicia p. 531. E. ubi illum ait *κείμενον πρὸ τῆς τότε οὔσης Ἀνδοκίδου οἰκείας* (l. *οἰκίας*): ut misere erret Auctor *Orationis contra Andocidem*, qui Lysiæ nomen mentitus est: hic enim narrat p. 104. v. 15. Andocidem accusasse quemdam, sive Archippum, sive Aristippum, *ἀσεβεῖν περὶ τὸν Ἑρμῆν τὸν αὐτοῦ πατρῷον*: ubi recte Taylor legit *αὑτοῦ*, quoniam illa defensione usus dicitur iste Aristippus: *ἦ μὴν τὸν Ἑρμῆν ὑγιᾶ τε καὶ ὅλον εἶναι, καὶ μηδὲν παθεῖν ὧνπερ οἱ ἄλλοι Ἑρμαῖ*: quod manifesto ad Hermen, Andocidis qui dicebatur, referendum est. Ac de Hermis quidem et eorum mutilatione hæc pro nostro instituto dicta sufficiant: superest ut videamus, quam vim hæc res habuerit, cum in Rempublicam Atheniensium, tum in vitam atque fortunas Andocidis.

CAPUT TERTIUM.

Athenienses in bonos viros iniqui: præcisis Hermis libertati timebant. Emendatur Plutarchus. Ζητηταί. Psephismata de μηνύτροις. Accusatio de violatis Mysteriis. Andocides et Plutarchus conciliantur. Polytion, Theodorus, Pythonicus, Androcles. Alcibiades fuga elapsus. Quæ fuerint in hac accusatione partes Andocidis? Num patrem detulerit? Ipse de Mysteriis est accusatus. Emendatur Pseudo-Plutarchus. De Hermis inquisitio et accusationes. Teucer, Dioclides. Tentatur Andocidis locus. Orator quos accusaverit? Rei exitus.

In plerisque civitatibus liberis, ut quisque opibus, gloria, virtute maxime excellit, ita plurimis malorum hominum injuriis læditur: quod vitium, si in ulla civitate, maxime certe dominatum est Athenis. Nulla enim Græciæ urbs præstantiores virtute, ingenio, amore patriæ tulit viros: nulla tot cives egregios vinculis, exsilio, morte mulctavit. Cujus rei quamnam dicamus esse causam, nisi quod Athenienses varia gens et multiplex, benefactorum plerumque immemor, invida atque suspiciosa, insita quadam naturæ levitate effrænatam libidinem pro libertate coleret, atque a Demagogis, disertis quidem illis, sed malitiosis iisdem et perversis, in bonos semper incitaretur. Nam, postquam Athenis Pisistratus tyrannidem occuparat, Cylonis idem conatus erat repressus, hoc facile metu abutebantur civitatis pestes, ut populum ad quodvis scelus in optimum quemque edendum impellerent: quidquid novum et insolens esse videretur, statim Athenienses tyrannidem cogitabant, civesque innoxios suo sæpe damno plectebant. Quæ cum ita sint, non est mirandum, præcisis omnibus Mercurii statuis, totam civitatem metu fuisse perculsam et perturbatam. Nam, quamvis semper religionis violatio nefaria haberetur et scelesta, hæc tamen res una omnium maxime erat odiosa. "Hoc enim quum appareret non sine magna multorum consensione esse factum, quod non ad privatam, sed ad publicam rem pertineret, magnus multitudini timor est injectus, ne qua repentina vis in civitate exsisteret, quæ libertatem opprimeret populi:" ut ait Nepos in Alcib. c. 3. §. 2.; qui Thucydidem sequitur eadem narrantem l. VI. c. 27, 28. 53. 60.; eademque produnt Andocides de Myst. p. 6. init., Diodorus Siculus l. XIII. c. 2., Plutarchus Alcib. p. 200. D. Neque tamen omnium una hæc erat sententia: non deerant enim, qui Corinthiorum hoc inventum crederent, ut monstro deterriti Athenienses ab expeditione contra Syracusanos colonos suos desisterent: alii temulentorum juvenum insolentiam incusabant, nec portentum ullum esse arbitrabantur; ut locuples auctor est Plutarchus Alcib. p. 200. C. *Ἐλέχθη μὲν οὖν, ὅτι Κορίνθιοι διὰ τοὺς Συρακουσίους ἀποίκους ὄντας, ὡς ἐπισχέσεως ἐσομένης πρὸς τῶν οἰωνῶν, ἢ μεταγνώσεως τοῦ πολέμου,*

ταῦτα δράσειαν· οὐ μὴν ἥπτετό γε τῶν πολλῶν οὔθ' οὗτος ὁ λόγος, οὔθ' ὁ τῶν σημείων, δεινὸν εἶναι μηδὲν οἰομένων, ἀλλ' οἷα φιλεῖ φέρειν ἄκρατος, ἀκολάστων νέων εἰς ὕβριν ἐκ παιδιᾶς ὑποφερομένων. In hoc loco quamquam ferri forte potest *σημείων*, si struamus *τῶν οἰομένων δεινὸν εἶναι μηδὲν σημείων*, ***portentorum nihil esse terribile, a portentis nihil esse timendum;*** mihi tamen legendum videtur *τῶν σημεῖον δεινὸν εἶναι μηδὲν οἰομένων*, ***putantium nullum esse portentum terribile.*** Ex eodem, quo Plutarchus, fonte, vel ex ipso Plutarcho hausisse videtur Pseudo-Plutarchus in Vita Andocidis, sed vel non bene intellexisse vel memoria lapsus esse, si sana sit ejus lectio; ait enim: *Ἦν (δευτέραν αἰτίαν) μετ' οὐ πολὺν χρόνον τοῦ ἐπὶ Σικελίαν στόλου συνέβη γενέσθαι, Κορινθίων εἰσπεμψάντων Λεοντίνους τε καὶ Αἰγεσταίους ἄνδρας, ἰδίᾳ μελλόντων βοηθεῖν αὐτοῖς τῶν Ἀθηναίων, νύκτωρ τοὺς περὶ τὴν ἀγορὰν Ἑρμᾶς περιέκοψαν, ὡς Κράτιππος φησί.* At nullam prudentioribus fidem habuit populus superstitiosus, libertatique suæ timens; sed statim Ζητηταὶ sive Quæsitores creati sunt, qui Hermarum mutilatores investigarent: qui Magistratus non erat perpetuus, sed tum demum Quæsitores illi creabantur, ubi in eos inquirere oporteret, qui ærario publico deberent, et latitarent, vel qui publice aliquam fecissent injuriam. Illud manifestum est ex Lysia *Ἀπολ. Δωροδ.* p. 163. v. 6., Demosth. in Timocr. p. 703. 11. ed. R. et Ulpiano ad l. l., Polluce l. VIII. s. 115.; et docetur etiam ab Auctore Lexici Rhetorici MS. *Ζητηταί· ἀρχή τις Ἀθήνησίν ἐστι κατὰ καιροὺς καθισταμένη· πρὸς ἣν ἐμηνύοντο οἱ ὀφείλοντες τῇ πόλει χρήματα καὶ μὴ ἀποδιδόντες*: quam notam, paucis mutatis, descripserunt Suidas et Etymol. M. in v. Hoc cum præsens causa ostendit, tum docet Harpocration v. *Ζητηταί.* Monumenta enim publica violare nefas fuisse, apparet ex Aristophanis Ranis v. 369. Av. v. 1054. seq. De munere *τῶν Ζητητῶν* vid. Sigonius de Rep. Athen. l. IV. c. 3., Valesius ad d. l. Harpocr. p. 36. A. edit. Blanc. (p. 85. edit. Gronov.), et Interpp. ad Poll. d. l. Quæsitoris munere aliquando functum fuisse Andocidem, narrat Harpocr. d. l. Eorum vero qui tum creati sunt, Diognetum, Pisandrum, et Chariclem, diserte memorat Andocides de Myst. p. 3. v. 6. p. 5. v. 44. Eodem tempore ex rogatione Cleonymi, celebris illius vel potius dicam infamis, cujus innumera vitia vel centies notavit Aristophanes, qui cum Cleone et Cleophonte inter pessimos Demagogorum referri solet, 1000. drachmæ ei decretæ sunt, qui facinoris auctores invenisset, vel aliud quoddam piaculum indicasset: quam legem ulterius extendisse, atque ita ampliasse videtur Pisander, qui postea in Oligarchia magis inclaruit, ut 10000. drachmas (quæ eædem sunt ac 100. illæ minæ apud Andoc. p. 6. v. 23. et 33.) primus delator acciperet; 1000. drachmas ex Cleonymi Psephismate is haberet, qui secundus fuisset. Ita quidem colligo ex Andocide de Myst. p.

5. v. 36. Ἐπειδὴ αἱ μηνύσεις ἐγένοντο, περὶ τῶν μηνύτρων (ἦσαν γὰρ κατὰ τὸ Κλεωνύμου ψήφισμα χίλιαι δραχμαὶ, κατὰ δὲ τὸ Πεισάνδρου μύριαι) περὶ δὲ (f. δὴ) τούτων ἠμφισβήτουν οὗτοί τε οἱ μηνύσαντες, καὶ Πυθόνικος, φάσκων πρῶτος εἰσαγγεῖλαι, καὶ Ἀνδροκλῆς ὑπὲρ τῆς βουλῆς — καὶ ἐψηφίσαντο πρώτῳ μὲν Ἀνδρομάχῳ (conf. p. 2. v. 39.), δευτέρῳ δὲ Τεύκρῳ (conf. p. 3. v. 10.)· καὶ ἔλαβον Παναθηναίων τῷ ἀγῶνι, Ἀνδρόμαχος μὲν μυρίας δραχμάς· Τεῦκρος δὲ χιλίας. Præterea ἄδεια, sive pœnæ immunitas promittebatur ei, qui, facinoris ipse conscius, alios indicasset, si quidem vera dicere videretur, sin falsa, capitali pœna erat plectendus. Vid. Andocides dd. ll. p. 4. v. 2. p. 5. v. 33., Thucydides l. VI. c. 60., Plutarchus in Alcib. p. 202. A.

At tum quidem de Hermis nihil est indicatum: non diu vero postea, cum classis in Siciliam abiret, jamque Lamachi Imperatoria triremis portum relinqueret, surrexit derepente Pythonicus in concione, quæ ultima tunc ducibus habebatur, et Alcibiadem accusavit, quod mysteria Eleusinia per vinum et jocum celebrasset, se dicens servum esse producturum unius eorum, qui affuissent, si immunitatem illi decernerent. Obstrepente Alcibiade et factum negante, semotis profanis, adducitur servus Alcibiadis ad Polemarchum quæstionis habendæ causa, cui nomen Andromachus. Hic Alcibiadem, Niciadem, Melitumque accusat, quasi in ædibus Polytionis Mysteria Eleusinia, sanctissimam religionem, inter pocula per jocum celebrassent: aliosque addebat affuisse cum liberos homines, tum servos. Deinde Teucer μέτοικος Athenis, qui inde Megara fugerat, data etiam ἀδείᾳ reversus Athenas, se ipse cum undecim aliis accusavit. Post Agariste Alcmæonidæ uxor id piaculum ab Alcibiade, Axiocho, et Adimanto domi Charmidæ commissum esse indicavit. Tandem Lydus Phereclis servus herum suum aliosque hujus criminis reos fecit, atque in his Leogoram, patrem Andocidis, uti narrat Orator, de Myst. p. 2. v. 29. seqq. p. 3. At omnia alia Plutarchus in Alcibiade: secundum hunc enim Androcles Orator (de quo vid. Ruhnk. Hist. Crit. Or. Gr. p. 43.) servos nonnullos et μετοίκους protulit, qui Alcibiadem amicosque accusarent, quod, sacra Eleusinia ludibrio habentes, Alcibiades Hierophantæ, Polytion Daduchi sive Tædiferi, Theodorus Præconis sacri, in Eleusiniis munera joco essent imitati. Thessalum vero ait Cimonis filium (conf. in Cimone p. 488. C.) suo nomine libellum accusationis subscripsisse, atque ipsum libellum servavit in Alcib. p. 202. E. Cum igitur hic tantum ab Andocide discrepet Plutarchus, videamus quid hac de re statuendum sit.

Hæc historiæ Atticæ pars ex tribus potissimum scriptoribus est cognoscenda, quorum duo ipsi interfuerunt, Thucydides et Andocides Orator, tertius Plutarchus maximo delectu ac fide summa ex

antiquiorum scriptis ea decerpsit, quibus vitas excellentium virorum adornaret. Ac Thucydides quidem, de cujus præstantia si quid dicam, tantumdem de laude illius detrahere videar, cum et dilucide et diligenter hoc factum exposuerit, nomina tamen et accusantium et reorum, præterquam Alcibiadis, prodere omisit, uti et Plutarchus d. l. animadvertit: quod sive neglexerit facere, sive noluerit, non statuo: arbitror tamen de industria potius hæc illum reliquisse, ne forte cujus animum offenderet, cum vivis plerisque eorum scriberet, qui hoc facinore fuissent nobilitati. Plutarchus ea, in quibus a brevitate Thucydidis destituebatur, ex aliis supplevit, cum Historicis, tum Oratoribus et Poetis: et, quod ad res Siculas pertineret, maxime Philistum Siculum secutus videtur, vid. in Nicia p. 523. F. p. 536. A. p. 542. A.; in domesticis Atheniensium rebus describendis cum aliis uti potuit, tum Ephoro, et Cratippo, æquali Thucydidis, qui τὰ παραλειφθέντα ὑπὸ Θουκυδίδου scripto consignavit. Vid. Dionys. Halicarn. περὶ τῶν Θουκυδίδου Ἰδιωμάτων p. 143. v. 41., Pseudo-Plutarchus in Andocide p. 834. D., Vossius de Historicis Græcis l. IV. c. 7. p. 458. At Plutarchus, quum Alcibiadis res gestas enarrare, ac præsertim ingenium moresque illius ex vita atque factis ostendere sibi proposuisset, ea tantum memoriæ prodidit, quæ ad ipsum pertinerent Alcibiadem, reliquas delationes minus curavit, Andocidis res leviter attigit, quas prætermittere silentio vix poterat, quippe cum illorum temporum momentis et rebus Alcibiadis arctissime connexas. Quapropter non est mirandum, illum ab Andocide discrepare, qui, ut præsens periculum depelleret, orationem conscripsit, atque in illam non nisi ea congessit, quibus adversariorum crimina dilueret. Quocirca, etsi de fide Andocidis non nimis magnifice sentio, tamen tantam illi imprudentiam non ausim tribuere, ut in re omnibus cognita et recenti memoria, coram sociis calamitatis, et inimicis, et judicibus, in suam perniciem ita sit mentitus, ut alios accusatos fuisse dixerit, quam qui revera fuerint; cum et ad hos ipsos, et ad eos, qui Magistratus eo tempore gessissent, non uno loco provocet. Neque tamen, quamvis diversa ab Andocidis narratione Plutarchus tradat, tantum hoc discrimen esse videtur, ut nulla ratione possit componi; nam primo quidem, Polytionem esse accusatum, quasi domi illius (quæ erat in Ἑρμῶν στοᾷ, vid. Pausan. Att. p. 7.) facinus esset commissum, quamquam non diserte dicit Plutarchus, interfuisse tamen et Daduchi munere functum esse, ex accusatorum delatione memorat: illud vero cum Andocide confirmat Isocrates de Bigis p. 348. A. Deinde Theodorum Plutarchus inter eos enumerat, qui de Mysteriis fuerunt accusati, quum Hermarum crimen in illum transferat Andocides p. 5. v. 39. At vero quid impedit quominus utriusque criminis reum factum dicamus? Nam et accusatorum

delationes nequaquam inter se convenisse, et ipsa quæ sunt apud Andocidem exempla probant, et testis est Plutarchus p. 201. E. Porro quod Andocides Pythonicum primum facit accusatorem, Androclem Plutarchus, id ita fortasse fuerit, ut Pythonicus primus in concione, Androcles in senatu accusarit Alcibiadem, quod ita videtur propter locum ipsius Andocidis p. 4. 38. *περὶ τῶν μηνύτρων — ἠμφισβήτουν οὗτοί τε οἱ μηνύσαντες, καὶ Πυθόνικος φάσκων πρῶτος εἰσαγγεῖλαι καὶ Ἀνδροκλῆς ὑπὲρ τῆς βουλῆς.* Hunc autem potissimum memorat Plutarchus, quo clarius appareat Androclis odium in Alcibiadem, cui acerrimum illum hostem fuisse ait p. 200. E. Illam vero accusationum multitudinem et varietatem non est quod miremur. Credibile est enim non tantum Alcibiadis obtrectatores, quos permultos habebat, sed alios etiam, quibus graves essent inimicitiæ, illos infimæ conditionis homines corrupisse, ut vel Alcibiadem, vel quos ipsi vellent, inimicos suos accusarent, cum hac ratione facillime se illos esse perdituros viderent. Sed tum quidem Alcibiadem, postulantem ut de præsente statim quæstio haberetur, quod noceri posse desperabant, inimici dimiserunt, ne scilicet expeditio retardaretur: absentem criminari non destiterunt. Quo factum est, ut brevi illum, missa Salaminia, ad causam dicendam domum redire jusserint. Ipse vero sua triremi Salaminiam secutus, cum Thurios pervenisset, clam se a custodibus subduxit, in Peloponnesum trajecit, Lacedæmonem se contulit; ubi patriæ civibusque suis tantum nocuit, quantum et in Sicilia, et Athenis, prodesse potuisset. Itaque et Atheniensium in Sicilia, misso Gylippo, cæsus est exercitus, et Decelea ejus consilio munita, et Ionia a societate Atheniensium per ipsum est aversa. Unde fractis eorum viribus, nunquam se recipere potuerunt; ac tandem post diuturnam luctationem tota Respublica concidit, et in Lacedæmoniorum postestatem pervenerunt Athenæ. Sed hæc hactenus: redeamus ad Andocidem.

Quum vero de illo quotquot scripserunt, ne duo quidem plane eadem tradant, operæ pretium nos facturos existimamus, si, excussis singulorum auctorum testimoniis, verum indagare studeamus: qua in re de utraque accusatione, et de Mysteriis, et de Hermis, erit videndum. De his igitur Pseudo-Plutarchus hæc prodidit: *Μετὰ δὲ τοῦτο αἰτιαθεὶς ἀσεβεῖν, ὡς καὶ αὐτὸς τοὺς Ἑρμᾶς περικόψας, καὶ εἰς τὰ τῆς Δήμητρος ἁμαρτὼν μυστήρια, διὰ τὸ πρότερον ἀκόλαστον ὄντα, νύκτωρ κωμάσαντα θραῦσαί τι τῶν ἀγαλμάτων τοῦ θεοῦ, ἐπειδὴ οὐκ ἠβουλήθη, ὃν ἐζήτουν οἱ κατήγοροι δοῦλον ἐκδοῦναι, διαβληθῆναι, καὶ πρὸς τὴν αἰτίαν τῆς δευτέρας γραφῆς ὕποπτον γενέσθαι· ἣν μετ' οὐ πολὺν χρόνον τοῦ ἐπὶ Σικελίαν στόλου συνέβη γενέσθαι, Κορινθίων εἰσπεμψάντων Λεοντίνους τε καὶ Αἰγεσταίους ἄνδρας, ἰδίᾳ μελλόντων βοηθεῖν αὐτοῖς τῶν Ἀθηναίων, νύκτωρ τοὺς περὶ τὴν ἀγορὰν Ἑρμᾶς*

περιέκοψαν, ὡς Κράτιππός φησι, προσαμαρτὼν μυστήρια· κριθείς τε ἐπὶ τούτοις, ἀπέφυγεν ἐπὶ τῷ μηνύσειν τοὺς ἀδικοῦντας· σπουδὴν δὲ πᾶσαν ἐνεγκάμενος (l. *εἰσενεγκάμενος* ex Photio), *ἐξεῦρε τοὺς περὶ τὰ ἱερὰ ἁμαρτάνοντας, ἐν οἷς καὶ τὸν αὑτοῦ πατέρα ἐμήνυσε· καὶ τοὺς μὲν ἄλλους πάντας ἐλέγξας ἐποίησεν ἀπολέσθαι, τὸν δὲ πατέρα ἐῤῥύσατο, καίτοι δεδεμένον ἤδη, ὑποσχόμενος πολλὰ λυσιτελήσειν αὐτὸν τῇ πόλει· καὶ οὐκ ἐψεύσατο· ἤλεγξε γὰρ ὁ Λεωγόρας πολλοὺς, δημόσια χρήματα σφετεριζομένους, καὶ ἄλλα τινὰ ἀδικοῦντας· καὶ διὰ μὲν ταῦτα ἀφείθη τῆς αἰτίας.* Eadem fere sed brevius, quippe ex his decerpta, Photius narrat in Biblioth. l. c. Leogoram patrem suum accusasse Andocidem, auctor quoque est Tzetzes Chil. VI. v. 367.

Ὁ Ἀνδοκίδου ῥήτορος πατὴρ ἦν Λεωγόρας,
Ὑπ' Ἀνδοκίδου προδοθεὶς νικήσας τε τῇ δίκῃ.

Videntur autem hæc petita esse ex perditis contra Andocidem Orationibus, aliisve scriptis, quæ antiquitus exstiterunt, qualia memorantur Lysiæ et Theodori Byzantii. Certe in *Oratione contra Andocidem*, quæ Lysiæ nomen præfert, patrem accusasse nusquam dicitur, sed crimini illi datur, quod amicos cognatosque sibi carissimos delatione sua perdiderit, uti p. 103. v. 22. p. 105. v. 18. seqq. Attamen prius ab inimicis objectum fuisse Andocidi ex illius responsione patet: ait enim p. 3. v. 39. *Ἔλεξαν γὰρ ὡς ἐγὼ μηνύσαιμι περὶ τῶν μυστηρίων, ἀπογράψαιμί τε τὸν πατέρα τὸν ἐμαυτοῦ παρόντα, καὶ γενοίμην μηνυτὴς κατὰ τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμαυτοῦ*: deinde crimen illud a se avertere conatur; patrem enim suum a Lydo Phereclis servo accusatum, a Speusippo judicio traditum, *παρανόμων* actione illum in judicio superasse, atque ita evasisse: se autem præ cæteris patrem esse adhortatum, ut judicii subiret periculum, neque voluntario exsilio se quæstioni subduceret. Ipse etiam accusatus est, quod Mysteriorum religionem violasset, uti significat p. 2. v. 27. p. 5. v. 2. et testatur Lysias p. 103. v. 27. p. 104. v. 40. p. 107. v. 34. item Pseudo-Plutarchus et Photius: quod crimen utrum verum fuerit an falsum, nostrum non est statuere: Andocides quidem ita pro se dixit, ut judicum sententiis sit absolutus. Priusquam tamen ab hac causa discedamus, turpissimo vitio levandus est Pseudo-Plutarchi locus, quem paullo ante apposuimus: nam quid quæso est, quod narrat? *προσαμαρτὼν μυστήρια, κριθείς τε ἐπὶ τούτοις κ. τ. λ.* An igitur bis peccavit, bis accusatus est Andocides? Minime vero: neque id Auctor voluit, neque *προσαμαρτάνειν μυστήρια* Græce dicitur. Sed hæc temere repetita sunt ex superioribus: *εἰς τὰ τῆς Δήμητρος ἁμαρτὼν μυστήρια*: nimirum ultima syllaba vocabuli *Δήμητρος* cum sequenti *ἁμαρτὼν* coaluit, cum librarius sententiæ nexum requireret, atque hæc verba repeteret post longiorem parenthesin inter *μυστήρια* et *κριθεὶς* in-

terjectam. Quapropter duo illa vocabula *προσαμαρτὼν μυστήρια* e contextu ejicienda sunt, atque eo releganda unde venerunt. Confirmat hanc emendationem Photius, qui unius tantum meminit accusationis, atque parenthesin illam, et rebus et verbis turbatam, omisit. Porro quod addit Pseudo-Plutarchus, antea noctu comissantem Andocidem per ludibrium et petulantiam simulacra quædam præcidisse, unde postea in majorem suspicionem inciderit, eo pertinere videtur, quod Thucydides l. VI. c. 28. et Plutarchus in Alcib. p. 200. C. narrant, inquilinos quosdam et servos antea factam ab ebriis juvenibus aliarum statuarum mutilationem in judicium detulisse; et has causas confundere videtur Auctor *Orationis contra Andocidem* p. 105. v. 13.

Eodem tempore Teucer Athenas reversus, cum de Mysteriis indicavit, tum Hermarum mutilatorum viros duodeviginti non ignobiles accusavit; quod primum fuit de Hermis indicium: vid. Andoc. p. 5. v. 33. Cum hinc maximæ in civitate turbæ, summi timores orirentur, dum sibi quisque metuebat, ne corriperetur (Andoc. de Myst. p. 6. v. 3. de Red. p. 20. v. 37.), usus est hac perturbatione Dioclides homo perditus. Is igitur senatum adit, se nosse dicit eos, qui facinus patrassent, vidisse enim se et cognovisse ad Lunæ splendorem fere trecentos: vid. Andoc. p. 6. v. 6. Hic vero quin idem sit, quem significant Diod. Sic. l. XIII. c. 2. p. 543. et Plutarch. in Alcib. p. 201. E. nullum mihi est dubium; neque video cur dubitaverit P. Wesselingius, vir summus, ad d. l. Diodori. Ait enim Diodorus: *προσελθὼν δέ τις τῶν ἰδιωτῶν τῇ βουλῇ, ἔφησεν εἰς οἰκίαν μετοίκου τινὰς ἑωρακέναι τῇ νουμηνίᾳ περὶ μέσας νύκτας εἰσιόντας, ἐν οἷς καὶ τὸν Ἀλκιβιάδην· ἀνακρινόμενος δ' ὑπὸ τῆς βουλῆς, πῶς νυκτὸς οὔσης ἐπεγίνωσκε τὰς ὄψεις, ἔφησε πρὸς τὸ τῆς σελήνης φῶς ἑωρακέναι· οὗτος μὲν οὖν αὐτὸν ἐξελέγξας, κατεψευσμένος εὑρέθη.* De Plutarcho minus etiam est quod dubitemus; hic enim postquam delatores nominavit Teucrum et Dioclidem, atque Phrynichi Comici hunc locum apposuit:

A. *Ὦ φίλταθ' Ἑρμῆ, καὶ φυλάσσου μὴ πεσὼν*
Αὑτὸν παρακρούσῃ, καὶ παράσχῃς διαβολὴν
Ἑτέρῳ Διοκλείδᾳ βουλομένῳ κακόν τι δρᾷν.
Ἑρμ. *Φυλάξομαι· Τεύκρῳ γὰρ οὐχὶ βούλομαι*
Μήνυτρα δοῦναι τῷ παλαμναίῳ ξένῳ.

hæc subjungit: *καίτοι βέβαιον οὐδὲν οὐδ' ἰσχυρὸν οἱ μηνύοντες ἐδείκνυσαν· εἷς δ' αὐτῶν ἐρωτώμενος, ὅπως τὰ πρόσωπα τῶν Ἑρμοκοπιδῶν γνωρίσειε, καὶ ἀποκρινάμενος ὅτι πρὸς τὴν σελήνην, ἐσφάλη τοῦ παντός· ἕνης καὶ νέας οὔσης ὅτε ταῦτ' ἐδρᾶτο.* De quo eo magis mihi est persuasum, quod et Andocides dicit, Dioclidem falsi indicii pœnas morte luisse, p. 9. v. 26. Hic vero Dioclides 42. viros ac-

cusat (vid. Andoc. p. 6. v. 40.), atque in his Andocidem, Leogoram, Calliam fratrem Andocidis affinem, consobrinos tres aliosque cognatos, quos quinque enumerat orator p. 7. v. 20., at septem fuisse dicit p. 9. v. 37.; nisi forte priore loco (quem præterea corruptum bene sanasse videtur Reiske), duorum cognatorum nomina exciderint, vel, quod probabilius est, altero loco pro *ἑπτὰ* legendum sit *πέντε*: numeralium enim frequens in MSS. est confusio, potuitque vel litera Z ex E, vel *ἑπτὰ* ex compendio scribendi *πτε* corrumpi.

Illi igitur quum in carcere essent, neque ulla spes salutis appareret propter timorem populi et suspicionem, cognatus quidam Andocidis, quem ipse Charmidem, Plutarchus Timæum vocat, variis illi rationibus persuadet, ut *ἀδείᾳ* promissa usus se ipse et alios quosdam accuset, cognatosque suos et amicos nexos servet: vid. Andoc. p. 7. v. 25., Plutarch. in Alcib. p. 202. A., et hos duos viros Thucydides l. VI. c. 60. quamvis nomina non dicat, quin significet tamen nullum est dubium. Hujus igitur monitis obtemperavit Andocides, ac semetipsum aliosque jam a Teucro delatos accusavit, quibus viros addidit quatuor, quos cæteri delatores non nominaverant, Panætium, Chæredemum, Diacritum (vel, ut conjecit Valckenaerius, Lacritum), Lysistratum: vid. Andoc. p. 8. seq. Quos solos sua accusatione in exsilium esse pulsos affirmat ipse p. 8. v. 11. p. 9. v. 36. Attamen hoc vix possum componere cum iis, quæ ante dixit p. 3. v. 4. ubi Panætium enumerat inter eos, qui ab Andromacho accusati in exsilium sponte abierant. Neque vero exsules hos jam rediisse credibile est: ut adeo vel erraverit Orator, vel diversus sit hic a superiore Panætio. Reliquos autem dicit Andocides, qui ex Teucri delatione fuissent comprehensi, jam ultimo supplicio esse affectos; qui vero fuga essent elapsi, absentes capitis fuisse condemnatos. Paullo tamen aliter Thucydides l. VI. c. 60. *Τὸν μὲν μηνυτὴν εὐθὺς, καὶ τοὺς ἄλλους μετ' αὐτοῦ, ὅσων μὴ κατηγορήκει, ἔλυσαν· τοὺς δὲ καταιτιαθέντας, κρίσεις ποιήσαντες, τοὺς μὲν ἀπέκτειναν, ὅσοι ξυνελήφθησαν, τῶν δὲ διαφυγόντων θάνατον καταγνόντες, ἐπανεῖπον ἀργύριον τῷ ἀποκτεινάντι*: quem sequitur Plutarchus p. 202. B. *οὓς δ' ὠνόμασε* (Andocides), *πάντες πλὴν τῶν φευγόντων ἀπώλοντο.* Quo major autem fides delationis esset, suos ipse servos ancillasque ad *βάσανον* sive quæstionem per tormenta tradidit: vide Plutarch. l. c. ipsumque Andoc. p. 9. v. 19, et 20. Neque vero hoc indicium, neque reliquorum postea certam habuit fidem, ut ait Thucydides l. c. Sed tunc quidem populus Atheniensis, his auditis, tandem verum se comperisse existimans, vinctos reliquos e carcere solvit, excubias atque custodias domum remisit, Dioclidem impurissimum calumniatorem ultimo affecit supplicio (vid. Andoc. p. 9. v. 26. seqq); et sic (quod dicit

Thucyd. l. c.) magnum commodum tota percepit civitas. Hinc quantum distet Pseudo-Plutarchi narratio, patebit, si quis locum, quem ante descripsimus, cum his contulerit.

CAPUT QUARTUM.

Andocides decreto prohibitus est a foro et sacris: non devotus. Peregre abiit. Cypri regibus primum gratiosus, deinde invisus. Aristidis filia. Emendatur Andocides. Oligarchia Athenis. Andocidem redire cupientem spes fefellit. Secundum rediens iterum est expulsus. Prytanes sæpius corrupti. Tandem ejectis XXX. Tyrannis rediit Andocides. Emendatur Pseudo-Plutarchus.

HIS angustiis liberatus Andocides varia deinde usus est fortuna. At, sicut ipsa fortuna Andocidis varia fuit et inconstans, sic etiam, qui de eo scripserunt, nihil certi, neque explorati, nec quod cum aliis congruat, tradiderunt. Quapropter in tanta scriptorum diversitate verum non ita facile investigare poterimus, quod ubi inventu erit difficile, probabilitatem certe consectabimur. Videamus igitur quid quisque de illo tradat. Lysias p. 105. v. 21. *Μετὰ δὲ ταῦτα, ἐπειδὴ ἀπεκτονὼς ἦν, οὓς αὐτὸς ἔφη περὶ πλείστου ποιεῖσθαι, ἔδοξε τἀληθῆ μηνῦσαι καὶ ἐλύθη· καὶ προσεψηφίσασθε ὑμεῖς αὐτὸν εἴργεσθαι τῆς ἀγορᾶς καὶ τῶν ἱερῶν, ὥστε μηδ' ἀδικούμενον* (ita leg.) *ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν δύνασθαι δίκην λαβεῖν.* Eadem fere idem p. 104. v. 5. p. 107. v. 39. quo loco addit, fuisse eum a sacerdotibus devotum: *Καὶ ἐπὶ τούτοις ἱερεῖαι καὶ ἱερεῖς στάντες κατηράσαντο πρὸς ἑσπέραν, καὶ φοινικίδας ἀνέσεισαν κατὰ τὸ νόμιμον τὸ παλαιὸν καὶ ἀρχαῖον*: de quo ritu egit Taylor ad d. l. et Lect. Lys. c. 8. Sed Andocides de Reditu p. 21. v. 4. de se ait: *Ἔγνων ἥδιστον εἶναι πράττειν τε τοιαῦτα καὶ διαιτᾶσθαι ἐκεῖ, ὅπου ἥκιστα μέλλοιμι ὀφθήσεσθαι ὑφ' ὑμῶν.* Longius etiam abeunt Pseudo-Plutarchus et Photius: *Εὐδοκιμῶν δὲ ἐπὶ τοῖς πολιτεύμασιν ὁ Ἀνδοκίδης ἐπέθετο ναυκληρίᾳ.* At factum esse quoddam contra Andocidem decretum, quo arceretur a foro et templis, licet unus nobis auctor sit Lysias, indicat tamen ipse Andoc. de Red. p. 22. v. 35. *Τουτὶ τὸ ψήφισμα ὃ ἠκούσατε [εἶναί μοι ἄδειαν] ψηφισάμενοί μοι, ὦ Ἀθηναῖοι, ὕστερον ἀφείλεσθε, χάριν ἑτέρῳ φέροντες*: et jure illud colligas ex indole et natura actionis post reditum adversus illum institutæ, quam fuisse *ἔνδειξιν* postea apparebit. Fuisse autem a sacerdotibus devotum Andocidem, unius Lysiæ auctoritate nititur, neque id facile adducar ut credam: si enim devotus fuisset, non ausus esset in patriam redire, nisi prius publice foret revocatus, et sacerdotes iidem, qui illum devovissent, ante resecrassent. Equidem existimaverim, Auctorem *Orationis contra Andocidem* Alcibiadis causam in Andocidem transtulisse: Alcibiadem enim

et diris devotum et postea resecratum fuisse, docent Plutarch. in Alcib. p. 202. F. p. 210. A., et Nepos c. 4. et 6. Quum igitur in civitate contemni se videret Andocides, mercaturæ causa alias terras adire constituit: vid. Andocides p. 17. in fine, Lysias p. 105. v. 3., Pseudo-Plutarchus et Photius dd. ll. In regiones complures pervenit et insulas, Siciliam, Italiam, Peloponnesum, Thessaliam, Hellespontum, Ioniam, Cyprum (vid. Lysias p. 103. v. 38.): et in Cypro quidem primum apud Citii regem fuit gratiosus; deinde, cum illum a se alienasset, in vincula conjectus et maxima quæque mala passus est (vid. Lysias p. 105. v. 26.); quod ideo factum dicunt Pseudo-Plutarchus et Photius, quod filiam Aristidis cujusdam, consobrinam suam, clam familiæ surreptam, primum dono miserit Cyprio tyranno, dein quum timeret, ne domum reversus plagii accusaretur, illamque iterum conaretur abducere, deprehensus sit. Hujus rei quoque meminit Tzetzes l. ante cit.

> *Καὶ τὴν αὐτοῦ ἀνεψιὰν ὁ Ἀνδοκίδης οὗτος*
> *Πυρῶν πωλεῖ τῷ βασιλεῖ τῷ τότε τῶν Κυπρίων·*
> *Τοῦ Ἀριστείδου δὲ ἡ παῖς θυγάτριον ὑπῆρχεν.*

Hæc dum peregre agebat Andocides, Athenis interea res vehementer erant mutatæ: nam, paucorum dominatu constituto, concilii Oligarchici, in quod quadringenti ex universis civibus allecti fuerant, seu senatus, qui dicebatur Quadringentorum, nutu omnia gerebantur. Andocides igitur, statum popularem exosus et optimatium amicus, magnam apud hos se gratiam initurum speravit, si classem Atticam, quibuscumque rebus posset, juvaret. Cum autem Archelaum Macedoniæ Regem amicum haberet et hospitem paternum, veniam ab illo impetravit remiges coemendi ex regione illius imperio subjecta: quos ipse sine lucro suo, eodem quo emerat pretio, præfectis classi Atheniensium tradidit, ac frumentum præterea et æs advexit. Sed, ut maritimis hominibus insitum est plerumque libertatis studium, ita tum quoque nautæ et classiarii Attici, qui Sami erant, Quadringentorum imperium recusabant, et antiquum populare imperium tueri constituerant. Itaque Andocides Athenas reversus tantum abfuit ut laudaretur, ut in summum eorum, qui rempublicam tenebant, incurreret odium: Quadringenti enim, simul atque illum rediisse erat compertum, statim corripi jusserunt, eorumque princeps Pisander illum accusavit, quod frumentum et remiges hostili exercitui (sic cives ipse suos vocabat) præbuisset. Fremente senatu et irato, ad aram, quæ in curia erat, prosilit Andocides, unde supplicem avellere nefas habebatur; quod ipsi tum quoque saluti fuit. Primum enim in carcerem conjectus, postea ab illis dimissus est. Vid. Andocides de Red. p. 21., Lysias p. 105. v. 29., Pseudo-Plutarchus et Photius in Vita. Historiam

illorum temporum exponunt Thucydides l. VIII., Diodorus Siculus l. XIII., Plutarchus et Nepos in Alcibiade: multaque quæ huc pertinent, attulerunt Io. Taylor in Vita Lysiæ et P. Van Spaan Dissert. de Antiphonte c. 2. p. 11. seqq. Hic igitur redeundi conatus cum male cessisset Andocidi, iterum in Cyprum abiit, atque ad Evagoram se contulit, Salaminis aliarumque Cypri civitatum regem: apud quem cum aliquamdiu gratia floruisset, deinde odium illius contraxit, et in custodiam datus est: ex qua cum evasisset, aliquamdiu oberravit, donec tandem Athenas redire ausus est, restituto pridem populari imperio. Cum vero decreto populi arceretur a foro, Prytanibus pecunia data persuasit, ut se in concionem venire paterentur. Sed hæc res infelicem habuit exitum: Athenienses enim, memores Psephismatis ante facti, illum in exsilium expulerunt: vid. Lysias p. 105. v. 32. seqq., Pseudo-Plutarchus et Photius ll. cc. In hujus autem causæ disceptatione habitam esse orationem περὶ τῆς ἑαυτοῦ καθόδου infra probare conabimur. De Prytanum in comitiis munere egregie disseruit Vir Clar., cui summa quæque debeo, Io. Luzacius Disquisit. de Epistatis et Proedris Athen. in Annot. ad Orat. de Socrate Cive p. 92. seqq. Δωροδοκίαν illis exprobrat Aristophanes in Pace v. 905. seqq.

Ἀλλ' ὦ Πρυτάνεις, δέχεσθε τὴν Θεωρίαν·
Ἴδ' ὡς προθύμως ὁ Πρύτανις παρεδέξατο·
Ἀλλ' οὐκ ἂν εἴ τι προῖκα προσαγαγεῖν σ' ἔδει·
Ἀλλ' εὗρον ἄν σ' ὑπέχοντα τὴν ἐκεχειρίαν.

Thesmoph. v. 943.

Ὦ Πρύτανι, πρὸς τῆς δεξιᾶς, ἥνπερ φιλεῖς
Κοίλην προτείνειν, ἀργύριον ἤν τις διδῷ.

item Lysias Epil. c. Ergocl. p. 180. v. 14. Ὁρῶ δ' αὐτοὺς — ὠνουμένους τὰς αὐτῶν ψυχὰς καὶ παρὰ τῶν λεγόντων, καὶ παρὰ τῶν ἐχθρῶν, καὶ παρὰ τῶν Πρυτάνεων, καὶ πολλοὺς Ἀθηναίων ἀργυρίῳ διαφθείρειν.

Tertium igitur exsul Andocides Elidem se recepit: vid. Pseudo-Plutarchus et Photius: dum domum illius interea habitabat Cleophon, ante lyrarum faber, tum vero princeps demagogorum: vid. Andoc. de Myst. p. 19. v. 8. Cum autem Thrasybulus XXX. Tyrannos expulisset Athenis, Andocides quoque rediit: vid. Pseudo-Plutarchus et Photius. Attamen ipse illos in recuperanda civitate non adjuvit, neque in Piræeum ad eos pervenit: dicit enim p. 17. v. 17. se ex Cypro Athenas rediisse: unde mihi videtur Elide domicilium habuisse, et hinc mercaturæ causa alias obiisse regiones, et cum Cypriis maxime habuisse commercia. Verisimile enim est illum cum Cypri regibus rediisse in gratiam, quoniam Or. de Red. p. 22. v. 17. dicit se effecisse, ut ex Cypro frumentum adveheretur,

et de Myst. p. 1. v. 21. multos se habere agros in Cypro sibi donatos, quos sine regum illorum venia habere non potuisset. Postremo autem loco de agris dicere Oratorem, et pro ἡ πολλὴ legendum esse γῇ πολλῇ, cum res ipsa ostendit, tum præter Reiskium viderat Valckenaerius Vir. Clar. et in schedis suis notaverat. Hoc tempus vitæ Andocidis Pseudo-Plutarchus ita descripsit: Δεθεὶς δὲ ὑπὸ τούτων [τῶν τετρακοσίων] καὶ διαφυγὼν αὖθις, ὁπότε κατελύθη ἡ ὀλιγαρχία, ἐξέπεσε τῆς πόλεως, τῶν τριάκοντα τὴν ἀρχὴν παραλαβόντων· οἰκήσας δὲ τὸν τῆς φυγῆς χρόνον ἐν Ἤλιδι, κατελθόντων τῶν περὶ Θρασύβουλον, καὶ αὐτὸς ἧκεν εἰς τὴν πόλιν. At qualis demum est illa temporum ratio? *In exsilium abiit post oligarchiam dissolutam, quum XXX. Tyranni imperium occupassent.* Inter quadringentos enim et XXX. Tyrannorum dominationem septem anni interjecti sunt. Non credo tamen hunc esse errorem auctoris, sed librarii. Photius enim in suo codice aliter legit, cum hæc Pseudo-Plutarchi verba in Bibliothecam suam ita transtulerit: Δεθεὶς δὲ ὑπὸ τούτων πάλιν διέφυγεν· ἡνίκα δὲ ἡ ὀλιγαρχία κατελύθη, ἐφυγαδεύθη τῆς πόλεως· καὶ ἐν Ἤλιδι τὸν τῆς φυγῆς χρόνον διατρίψας, τῶν περὶ Θρασύβουλον κατεληλυθότων, καὶ αὐτὸς συγκατελήλυθεν. Quare et in Pseudo-Plutarcho ita fortasse rescribendum: ἐξέπεσε τῆς πόλεως, τῶν τριάκοντα τὴν ἀρχὴν οὔπω παραλαβόντων: vel verba: τῶν Λ̄ τὴν ἀρχὴν παραλαβόντων: quæ nec Photius habet, delenda sunt.

CAPUT QUINTUM.

Andocides iterum magnus in civitate. Emendatur Pseudo-Plutarchus. De jure puellarum ἐπικλήρων disseritur. Filii sorores suas ab hereditate paterna excludebant: filiæ fratres nothos. Puella ἐπίπροικος quænam, item ἐπίκληρος et ἐπίδικος? De filiarum nuptiis testamento pater disponebat: si is non fecisset, Lex. Ἐπιδικάζεσθαι τῆς ἐπικλήρου. Tutela mulierum. Ἀγχιστεῖς et ἀγχίστεια. Dos a cognatis puellæ ἐπικλήρῳ danda. Εἰσαγγελία. Πρόσκλησις sive πρόκλησις evictio τῆς ἐπικλήρου. Jurisdictio de iis Archontis. Epilyci filiæ. Leager. Callias Andocidi litem parat. Cephissius. Agyrrhius. Explicatur Andocides. Reliqua ejus vita et res exponuntur. Ipse gentis suæ fuit ultimus.

Reversus Athenas Andocides pristinam brevi recuperavit auctoritatem (vid. Lysias, p. 106. v. 7.): vix decem dies redierat, quin Archippum, sive Aristippum (quodcunque tandem illi nomen fuerit) accusaret, quod Hermen suum avitum læsisset: hic autem, quamquam respondere poterat, illum integrum esse et illæsum, tamen data pecunia Andocidem ab accusatione avertere maluit, quam judicii periculum subire: vid. Lysias p. 104. v. 11. Deinde senator factus multum et in senatu et in concione valuit; complura munera publica administravit: Gymnasiarchus fuit Vulcanalibus;

Architheorus ad ludos Isthmicos et Olympicos missus est: deinde sacri ærarii fuit Quæstor (vid. Or. de Myst. p. 17. v. 19.): et Choregus Dithyrambicis Poetis victor donarium sacravit tripodem, ut prodit Pseudo-Plutarchus, cujus hunc locum insigni mendo liberavit Taylor Lect. Lys. c. 5. Sed aliud reliquit vitium, quod nos nunc expurgare conabimur. Scriptum est enim in vulgatis Editionibus: καὶ αὐτὸς δὲ ἐχορήγησε κυκλίῳ χορῷ τῇ αὐτοῦ φυλῇ ἀγωνιζομένῳ διθυράμβῳ. Sed legendum credo ἀγωνιζομένοις διθυράμβῳ. *Choregus sumtus præbuit in certamen poetarum dithyrambico carmine certantium.* Vulgatissimæ locutionis χορηγεῖν τραγῳδοῖς, κωμῳδοῖς cæt. exempla vid. apud Lysiam de Bonis Aristoph. p. 154. v. 29. Δωρ. Ἀπολ. p. 161. v. 34. p. seq., Isæum de Dicæog. Hered. p. 54. v. 29., Demosth. in Mid. p. 535. 12. ed. R. Quamvis vero, istis honoribus functus, summa auctoritate valere in civitate videretur, illa amplitudo non impedivit, quominus interea ἐνδείξεως actione peteretur, ut auctor est Lysias p. 105. v. 42.; qua tamen absolutum fuisse verisimile est, quod postea eadem adversus ipsum actio est instituta. Nam tertio postquam in patriam redierat anno (vid. Or. de Myst. p. 17. v. 17.) in summum omnium rerum discrimen adductus fuit Andocides, ad quod depellendum cum dicta sit ab eo palmaria illa *de Mysteriis* oratio, singula causarum momenta exponemus, quibus inducti Oratoris inimici hanc ei litem intulerunt: quod ut tutius meliusque facere possimus, nonnulla prius ex jure Attico de puellis orbis erunt delibanda, quæ insignem hujus orationis locum, qui exstat p. 15. seq. illustrent.

Cum Athenienses admodum timerent, ne familiæ exstinguerentur et sacra gentilitia interirent, magnaque haberetur calamitas, si quis sine liberis, vel ex se natis, vel certe adoptatis, moreretur (vid. v. g. Andoc. de Myst. p. 19. v. 6., Isocr. Æginet. p. 394. A. et C., Isæus de Philoct. Hered. p. 56. v. 31. seqq., Demosth. c. Macart. p. 1053, 21. 1075, 12. sqq. 1076, 14. sqq. ed. Reisk.), variis huic rei rationibus, et sibi quisque, et leges in commune prospiciebant. Si quis igitur liberos utriusque sexus relinqueret, filii vel, iis mortuis, nepotes ex illis nomen gentile sustinebant, et hereditatem paternam sibi acquirebant, indeque sorores alebant: vide Demosth. c. Macart. p. 1067, 1., et exemplum apud Lysiam Apol. adv. Sim. p. 97. init. Cum vero illæ nuberent, dotem dabant, ipsique maritis despondebant: atque ex tali matrimonio liberi legitimi nascebantur. Lex apud Demosthenem in Steph. II. p. 1134, 16. Ἣν ἂν ἐγγυήσῃ ἐπὶ δικαίοις δάμαρτα εἶναι, ἢ πατὴρ, ἢ ἀδελφὸς ὁμοπάτωρ, ἢ πάππος ὁ πρὸς πατρὸς, ἐκ ταύτης εἶναι παῖδας γνησίους: Lysias pro Mantitheo p. 146. v. 18. Δύο μὲν ἀδελφὰς ἐξέδωκα, ἐπιδοὺς τριάκοντα μνᾶς ἑκατέρᾳ: de Bonis Aristoph. p. 157. v. 18. Καὶ ἰδίᾳ τισὶ τῶν πολιτῶν ἀποροῦσι ξυνεξέδωκε θυγατέρας καὶ ἀδελφάς: Isæus de

Pyrrhi Hered. p. 38. v. 18. ἐτόλμησε μαρτυρῆσαι ἐγγυῆσαι τῷ θείῳ τῷ ἡμετέρῳ τὴν ἀδελφὴν τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα εἶναι κατὰ τοὺς νόμους. Conf. p. 40. v. 27. p. 41. f. et seq. p. 45. v. 21. seq. Talis autem puella dicebatur ἐπίπροικος, quod dotem tantum ex bonis paternis consequebatur. Pollux Onomast. l. III. s. 35. ἡ μὲν σὺν προικὶ ἐπίπροικος: vid. Harpocrat. et Suidas v. ἐπίδικος. At, si filium nullum germanum decedens quis relinqueret, sed filiam unam vel plures, illæ filiæ dicebantur ἐπίκληροι (vid. Harpocrat. et Suidas l. c., Schol. Aristoph. ad Vespas v. 581. Av. 1652.); et nothos fratres ab hereditate excludebant: vid. Aristoph. Av. 1640. seqq. et Schol. ad d. l. Neque solum ἐπίκληρος talis virgo dicebatur, sed et ἐπικληρῖτις Isæo audivit, teste Harpocrat. v. ἐπίδικος: item Soloni, ut auctor est Pollux l. III. segm. 33. Euripidi ἔγκληρος Iphig. Taur. v. 682. unde et in Hippol. v. 1011. ἔγκληρον εὐνὴν προσλαβών. Hesychius: ἔγκληρον, ἐπίκληρον, πλούσιον, ἐνούσιον: legendum esse πλουσίαν monuit Io. Luzacius in Lectionibus domesticis, ad d. l. Hippolyti Euripidei, cum solæ fœminæ ἐπίκληροι, et ἔγκληροι dicantur. Apud Iones videtur filia unica heres πατρούχου nomen habuisse: certe ita vocatur ab Herodoto l. VI. c. 57. vid. Valckenaerius ad i. l. et Ruhnkenius ad Timæum v. πατρούχου παρθένου. Dores illam appellarunt ἐπιπαματίδα, ἐπιπάμονα, et ἐμπάμονα: quæ vocabula originem ducunt a verbo πάω vel πάομαι *possideo*. Vid. Maussac. ad Harpocrat. v. ἐπίδικος et v. κώδια: Hemsterhusius ad Polluc. l. X. s. 20. (ubi et Eustathio ἐπιπαματίδας pro vitioso μάνδας reddidit): et ad Hesychium p. 1197. Kuster et Alberti ad eundem v. ἐπιπαματίδα. Jam vero, ne stirps exstingueretur, sæpius filiam ejusmodi unicam una cum hereditate alicui ex amicis testamento relinquebant, ea conditione, ut puer ex illo natus in φράτορας defuncti inscriberetur: in cujus enim φράτορας quis esset receptus, ejus filius legitimus, sive nativitate, sive adoptione, habebatur. Vid. Petitus Comment. ad Leges Att. l. II. tit. 4. p. 223. et de ipso ritu Scholiastes Comici ad Ranas v. 810. Quin et illi, qui unicam haberet filiam, non licuit aliter quemquam adoptare, nisi simul filiam suam illi in matrimonium elocaret. Isæus de Pyrrhi Hered. p. 44. v. 38. Ὁ γὰρ νόμος διαῤῥήδην λέγει· ἐξεῖναι διαθέσθαι ὅπως ἂν ἐθέλῃ τις τὰ ἑαυτοῦ, ἐὰν μὴ παῖδας γνησίους καταλίπῃ ἄῤῥενας· ἂν δὲ θηλείας καταλίπῃ, ἐπὶ ταύταις· οὐκοῦν μετὰ τῶν θυγατέρων ἔστι δοῦναι καὶ διαθέσθαι τὰ αὐτοῦ· ἄνευ δὲ τῶν γνησίων θυγατέρων οὐχ οἷόν τε οὔτε ποιήσασθαι οὔτε δοῦναι οὐδενὶ οὐδὲν τῶν ἑαυτοῦ. Eadem Lex exstat apud Demosthenem c. Macart. p. 1067. 1. ed. R. Conf. Isæus d. Or. p. 45. v. 18. seqq. Demosth. c. Macart. p. 1053. 21. c. Steph. II. p. 1136. 1. Pertinet huc locus Aristophanis in Vespis v. 581.

Κᾂν ἀποθνήσκων ὁ πατήρ τῳ δῷ καταλιπὼν παῖδ' ἐπίκληρον,
Κλαίειν ἡμεῖς μακρὰ τὴν κεφαλὴν εἰπόντες τῇ διαθήκῃ,

Καὶ τῇ κόγχῃ τῇ πάνυ σεμνῶς τοῖς σημείοισιν ἐπούσῃ,
Ἕξομεν ταύτην, ὅστις ἂν ἡμᾶς ἀντιβολήσας ἀναπείσῃ.

et v. 587.

Τῆς δ' ἐπικλήρου τὴν διαθήκην ἀδικεῖς ἀνακογχυλιάζων.

Ita quidem juris erat, si quis testamentum fecisset: si vero intestato esset mortuus, is, qui genere proximus esset, lege jubebatur, puellam sibi in matrimonium petere, quod dicebatur ἐπιδικάζεσθαι τῆς ἐπικλήρου: et tum virgo fiebat ἐπίδικος. Pollux l. III. s. 33. Ἐπίδικος δὲ, ἡ ἐπίκληρος λέγεται, ὑπὲρ ἧς ἀμφισβητοῦσί τινες ἀλλήλοις, ὡς μᾶλλον εἰς αὐτοὺς τῆς ἀγχιστείας καθήκουσης. Conf. l. VIII. s. 23. Harpocrat. et Suidas in v. Jus illud tradit Isæus d. Or. p. 44. v. 23. Ἂν ὁ πατὴρ αὐτῶν τελευτήσαι (ita leg. videtur cum Reiskio) μὴ καταλιπὼν αὐταῖς γνησίους ἀδελφοὺς, τοῖς ἐγγύτατα γένους ἐπιδίκους εἶναι ὁ νόμος κελεύει κ. τ. λ. Demosth. c. Macart. p. 1053. pen. ed. R. Ἐπιδικασάμενος ὡς γένει ὢν ἐγγυτάτω: p. 1056. 9. ὄντες γὰρ ἐν ταὐτῷ γένει Θεοπόμπῳ καὶ προσήκοντες ὁμοίως τῷ Ἁγνίᾳ, οὗ ἐστὶν ὁ κλῆρος, οὐδεὶς αὐτῶν οὔτε πρότερον πώποτε, οὔτε νῦν ἠνώχλησεν ἡμῖν, οὔτε ἠμφισβήτησεν, οὔτε τοῦ κλήρου τοῦ Ἁγνίου, οὔτε τῆς γυναικὸς τῆς ἐπικλήρου, ἣν ἐγὼ ἔχω ἐπιδικασάμενος, ἡγούμενοι οὐδ' ὁτιοῦν προσήκειν ἑαυτοῖς οὐδενὸς τῶν Ἁγνίου: p. 1075. 25. ἐγὼ δ' ἐπεδικασάμην τῆς τούτου μητρός. Vide et Isæum de Philoct. Hered. p. 62. init. de Aristarchi Hered. p. 80. init. Diodorus Siculus l. XII. c. 18. p. 490. Τρίτος δὲ νόμος διωρθώθη (a Charonda) ὁ περὶ τῶν ἐπικλήρων ὁ καὶ παρὰ Σόλωνι κείμενος· ἐκέλευε γὰρ τῇ ἐπικλήρῳ ἐπιδικάζεσθαι τὸν ἔγγιστα γένους, ὡσαύτως δὲ καὶ τὴν ἐπίκληρον ἐπιδικάζεσθαι τῷ ἀγχιστεῖ, ᾧ ἦν ἀνάγκη συνοικεῖν, ἢ πεντακοσίας ἐκτίσαι δραχμὰς εἰς προικὸς λόγον τῇ πενιχρᾷ ἐπικλήρῳ. Minus ex more Attico Diodorus verbum ἐπιδικάζεσθαι dativo jungit, quo Attici scriptores cum genitivo utuntur; neque etiam satis accurate ex jure Attico dotem definivit, ut apparebit ex iis, quæ postea dicerentur. Terentius in Adelph. A. IV. Sc. 5. v. 16.

——— "Hæc virgo orba est patre.
Hic meus amicus illi genere est proximus.
Huic leges cogunt nubere hanc."

in Phormione, quæ fabula ex Apollodori Ἐπιδικαζομένῃ est desumta, A. I. Sc. 2. v. 75.

"Lex est, ut orbæ, qui sint genere proximi,
Eis nubant: et illos ducere eadem hæc Lex jubet."

Conf. Budæus Comment. l. Gr. p. m. 81., Grotius Comment. ad Matth. I. v. 16., et Petitus Comment. ad Leges Att. l. VI. t. 1. p. 535. et 539. seqq. Actio, qua cognati petebant τὴν ἐπίκληρον, et

de ἀγχιστείᾳ inter se contendebant, dicebatur πρόσκλησις. Pollux l. VIII. segm. 62. πρόσκλησις δέ ἐστιν ἐπὶ τῶν ἀμφισβητούντων κλήρου καὶ ἐπικλήρου.

Si quis autem virginem ἐπίκληρον judicio esset adeptus, tenebatur ter singulis mensibus cum hac uxore sua concumbere: quod si ipse virili officio fungi non posset, cognati proximi illius loco id facere debebant: neque tamen licebat uxori ἐπικλήρῳ cum alio viro rem habere, nisi cum proximis mariti cognatis, ut tradit Plutarchus in Solon. p. 89. B. C. Maritus ille, cui puella erat adjudicata, simul quoque fiebat κύριος τῆς ἐπικλήρου: tutorem enim legitimum, (τὸν κύριον, non vero τὸν ἐπίτροπον) qualis erat, qui genere esset proximus, ducere eam oportebat: si vero ipse ducere non posset, alii elocare debebat, qui simul tutelam mulieris susciperet. Lex est apud Demosthenem c. Steph. II. p. 1134. 16. Ἣν ἂν ἐγγυήσῃ ἐπὶ δικαίοις δάμαρτα εἶναι, ἢ πατὴρ, ἢ ἀδελφὸς ὁμοπάτωρ, ἢ πάππος ὁ πρὸς πατρὸς, ἐκ ταύτης εἶναι παῖδας γνησίους· ἐὰν δὲ μηδεὶς ᾖ τούτων, ἐὰν μὲν ἐπίκληρός τις ᾖ, τὸν κύριον ἔχειν, ἐὰν δὲ μὴ ᾖ, ὅτῳ ἂν ἐπιτρέψῃ τοῦτον κύριον εἶναι. Viduæ ἐπικλήρου filius secundo post pubertatem anno, ætatis vigesimo, bona paterna et avita sibi acquirebat, matrique alimenta præstare tenebatur. Lex ait apud Demosthenem d. l. p. 1135. 3. Καὶ ἐὰν ἐξ ἐπικλήρου τις γένηται, καὶ ἅμα ἡβήσῃ ἐπὶ δίετες, κρατεῖν τῶν χρημάτων, τὸν δὲ σῖτον μετρεῖν τῇ μητρί. Οὐκοῦν, addit Demosthenes, ὁ μὲν νόμος κελεύει τοὺς παῖδας ἡβήσαντας, κυρίους τῆς μητρὸς εἶναι· τὸν δὲ σῖτον μετρεῖν τῇ μητρί. Conf. Isæus de Cironis Hered. p. 72. v. 17. seqq. de Aristarchi Hered. p. 80. in fine. Hyperidis locum servavit Harpocration v. ἐπιδίετες ἡβῆσαι. —Ὑπερίδης ἐν τῷ πρὸς Χάρητα ἐπιτροπικῷ. Ἐπειδὴ δὲ ἐνεγράφην ἐγὼ, καὶ ὁ νόμος ἀποδέδωκε τὴν κομιδὴν τῶν καταλειφθέντων τῇ μητρὶ, ὃς κελεύει κυρίους εἶναι τῆς ἐπικλήρου, καὶ τῆς οὐσίας ἁπάσης τοὺς παῖδας, ἐπειδὰν ἐπιδίετες ἡβῶσιν. Conf. Petitus l. VI. t. 2. p. 556. Cognati illi proximi dicebantur ἀγχιστεῖς: vid. Pollux l. III. s. 33. Ammonius de Diff. Vocab. p. 3. Ἀγχιστεῖς, καὶ Συγγενεῖς, καὶ Οἰκεῖοι διαφέρουσιν. Ἀγχιστεῖς μὲν γὰρ, οἷς, ἐπειδάν τις ἐκ τοῦ γένους ἀποθάνῃ, συγχωρεῖ ὁ νόμος ἀντιποιεῖσθαι τῶν τούτου δικαίων· Συγγενεῖς δὲ, οἱ ὄντες ἐκ τοῦ αὐτοῦ γένους, οὐ καλούμενοι δὲ ὑπὸ τῶν νόμων ἐπὶ τὰ ἀγχιστικὰ δίκαια· Οἰκεῖοι δὲ, οἱ κατ' ἐπιγαμίαν ἐπιμιχθέντες τῷ οἴκῳ: ad quem locum egregium conf. Valckenaerius in Animadversion. p. 4. seqq. Suidas: Ἀγχιστεία, ἡ μετουσία τῆς οὐσίας παρὰ Ἀριστοφάνει ἐν Ὄρνισι (v. 1660.) νόθῳ μὴ εἶναι ἀγχιστείαν. Hujus vero ἀγχιστείας primus erat patruus, argumento Legis cit. ex Demosth. p. 1134. 16. nam ibi si neque sit pater, neque frater, neque avus paternus, tutor jubetur sibi ipse habere pupillam, vel elocare. At quis tandem post illos quos diximus genere proximus est, nisi patruus? Et licuisse Athenis fratrum sororumque filias uxores

ducere, res est satis cognita. Talis matrimonii exemplum est apud Lysiam Or. c. Diogit., apud Dion. Halic. in Vita Lysiæ p. 209. ubi Diodotus filiam fratris germani Diogitonis unicam uxorem ducit. Ultimus autem ἀγχιστέων lege erat designatus consobrini filius. Demosth. c. Macart. p. 1058. 11. Τῷ μὲν παιδὶ τούτῳ ἐστὶν ὄνομα τῶν ἐν τῷ νόμῳ εἰρημένων, καὶ μέχρι οὗ ὁ νόμος κελεύει τὴν ἀγχιστείαν εἶναι· ἀνεψιοῦ γὰρ Ἁγνίου παῖς ἐστίν. Scholiastes Luciani in Timon. c. 5. p. 166. Ἀγχιστεὺς καὶ ἀγχιστεία, ἡ συγγένεια· καὶ ἀγχιστεῖς οἱ ἀπὸ ἀδελφῶν καὶ ἀνεψιῶν καὶ θείων κατὰ πατέρα καὶ μητέρα ἐγγυτάτω τοῦ τελευτήσαντος· οἱ δὲ ἔξω τούτων συγγενεῖς μόνον· οἱ δὲ κατ' ἐπιγαμίαν μιχθέντες τοῖς οἴκοις, οἰκεῖοι λέγονται: ita hic locus legendus ex Suida, qui Scholiastæ verba in Lexicon suum transtulit v. Ἀγχιστεύς. Si vero ἐπίκληρος esset pauperrima, quæ minimum tributum sive θητικὸν penderet, proximus cognatus, si ipse eam habere nollet, alii viro elocans dotem dare tenebatur. Legem, qua dos illa definita est, servavit Demosth. c. Macart. p. 1067. 27. Τῶν ἐπικλήρων, ὅσαι θητικὸν τελοῦσιν, ἐὰν μὴ βούληται ἔχειν ὁ ἐγγύτατα γένους, ἐκδιδότω ἐπιδοὺς ὁ μὲν πεντακοσιομέδιμνος πεντακοσίας δραχμὰς, ὁ δ' ἱππεὺς τριακοσίας, ὁ δὲ ζυγίτης ἑκατὸν πεντήκοντα πρὸς οἷς αὐτῆς (ita leg. cum Lambino et Reiskio). ἐὰν δὲ μὴ πλείους ὦσιν ἐν τῷ αὐτῷ γένει, τῇ ἐπικλήρῳ πρὸς μέρος ἐπιδιδόναι ἕκαστον· ἐὰν δ' αἱ γυναῖκες πλείους ὦσι, μὴ ἐπάναγκες εἶναι πλέον, ἢ μίαν ἐκδοῦναι τῷ γένει· ἀλλὰ τὸν ἐγγύτατα δεῖ ἐκδιδόναι, ἢ αὐτὸν ἔχειν· ἐὰν δὲ μὴ ἔχῃ ὁ ἐγγύτατα γένους, ἢ μὴ ἐκδῷ, ὁ ἄρχων ἐπαναγκαζέτω, ἢ αὐτὸν ἔχειν, ἢ ἐκδοῦναι· ἐὰν δὲ μὴ ἐπαναγκάσῃ ὁ ἄρχων, ὀφειλέτω χιλίας δραχμὰς ἱερὰς τῇ Ἥρᾳ· ἀπογραφέτω δὲ τὸν μὴ ποιοῦντα ταῦτα ὁ βουλόμενος πρὸς τὸν ἄρχοντα. particulam μὴ ante v. πλείους delendam esse, ex sententia manifestum est: nam quomodo quæso singuli partem conferant in dotem, si non plures uno sint cognati. Citat autem h. l. Harpocration v. Θῆτες. Idemque v. ἐπίδικος dicit ex Dinarchi Oratione περὶ τοῦ μὴ ἐπίδικον εἶναι cæt. manifestum esse, ὅτι τὰς ἀπορουμένας κόρας ἐξεδίδοσαν οἱ ἄγχιστα γένους πέντε μνᾶς ἐπιδόντες: Pollux l. III. s. 33. ἡ μέντοι κλῆρον οὐκ ἔχουσα πατρῷον, θῆσσα καλεῖται, ἣν ὁ ἀγχιστεὺς ἐκδίδωσιν, ἂν ἑτέρᾳ συνοικῇ, ἢ πάντως γαμεῖ. Ex hoc jure illud est, quod ait Terentianus ille Demipho, in Phorm. A. II. Sc. 1. v. 65.

—— "Verum si cognata est maxime,
Non fuit necesse habere: sed, id quod Lex jubet,
Dotem daretis: quæreret alium virum."

et Sc. 3. v. 62.

"Itidem ut cognata si sit, id quod Lex jubet
Dotem dare, abduce hanc; minas quinque accipe."

Neque ultra certam ætatem ducere quis cogebatur; ait enim Phormio v. 75.

"Tuus est damnatus gnatus, non tu: nam tua
Præterierat jam ad ducendum ætas.—"

Hujus juris ratio secundum Terentium d. l. v. 68. est:

"Ut ne quid turpe civis in se admitteret
Propter egestatem.—"

Quod vero ultimo loco Lex dicit, posse quicumque velit, accusare illum, qui contra hanc Legem faciat, apparet quoque ex Terentii Phormione A. I. Sc. 2. v. 77. ubi Phormio hoc consilium dedisse narratur Antiphoni:

"Ego te cognatum dicam, et tibi scribam dicam:
Paternum amicum me assimulabo virginis.
Ad judices veniemus: qui fuerit pater,
Quæ mater, qui cognata tibi sit; omnia hæc
Confingam: quod erit mihi bonum atque commodum:
Quum tu horum nihil refelles, vincam scilicet."

Illud autem Isæus latius etiam extendit, qui docet universe cuivis licuisse, per εἰσαγγελίαν opem ferre ταῖς ἐπικλήροις, si male a maritis istis tractarentur, de Pyrrhi Hered. p. 42. v. 25. seqq. Μόνων τούτων τῶν δικῶν ἀκινδύνων τοῖς διώκουσιν οὐσῶν, καὶ ἐξὸν τῷ βουλομένῳ βοηθεῖν ταῖς ἐπικλήροις· οὔτε γὰρ ἐπιτίμιον ταῖς πρὸς τὸν ἄρχοντα εἰσαγγελίαις ἔνεστιν (leg. cum Reiskio ἔπεστιν) οὐδ' ἐὰν οὐδεμίαν τῶν ψήφων οἱ εἰσαγγείλαντες μεταλάβωσιν· οὔτε πρυτανεία, οὔτε παράστασις οὐδεμία τίθεται τῶν εἰσαγγελιῶν· ἀλλὰ τοῖς μὲν διώκουσιν ἀκινδύνως εἰσαγγέλλειν ἔξεστι τῷ βουλομένῳ, τοῖς δ' ἁλισκομένοις ἔσχαται τιμωρίαι ταῖς εἰσαγγελίαις ἔπεισιν. Harpocration v. εἰσαγγελία tres hujus accusationis species explicat; unam de publicis criminibus, de quibus Lex non nominatim ageret: alteram, qua utebantur adversus arbitros, qui mala fide egissent: ἑτέρα δὲ, addit, εἰσαγγελία λέγεται ἐπὶ ταῖς κακώσεσιν· αὗται δὲ εἰσὶ πρὸς τὸν ἄρχοντα, καὶ τῷ διώκοντι ἀζήμιοι, κἂν μὴ μεταλάβῃ τὸ πεμπτὸν μέρος τῶν ψήφων. At Pollux l. VIII. s. 53. ait: Δημοσθένης δ' ἐν τῷ κατὰ Μέδοντος καὶ κατὰ τῶν μὴ προσηκόντων τῇ ἐπικλήρῳ συνοικούντων γίγνεσθαι τὰς εἰσαγγελίας λέγει. Licet igitur quis vel ex testamento, vel ex judicio, haberet ἐπίκληρον, tamen illa poterat evinci a cognato propiore, quorum prius legibus non fuisse licitum videtur indicare locus Aristophanis ante cit. et Isæi de Pyrrhi Hered. p. 44. v. 21. seqq. alterum licuisse in confesso est, et actionem hac in re usitatam fuisse πρόσκλησιν sive πρόκλησιν, apparet ex Demosth. c. Macart. p. 1054. 25. Archontem habuisse de his liti-

bus jurisdictionem ex ll. all. satis apparuit: quibus addi possunt Lysias c. Alcib. p. 144. v. 27., Isæus d. Or. p. 43. v. 9. et 13., Demosth. adv. Lacr. p. 940. 10. adv. Pantæn. p. 976. 12. adv. Steph. II. p. 1135. 24., Pollux l. VIII. s. 89., Harpocrat. v. *ἡγεμονία δικαστηρίου*. At de *ἐπικλήροις τῶν μετοίκων*, uti de omnibus, quæ ad illos pertinerent, jus dicebat Polemarchus: vid. Budæus Comment. L. Gr. p. m. 81., Sigonius de Rep. Athen. l. III. c. 1. et l. IV. c. 3., Petitus Comment. ad Leges Att. l. c. et l. VI. t. 2. p. 551. seq. Ex hoc jure Attico desumtæ fuerunt complures veterum Comœdiæ. Alexidis, Antiphanis, Heniochi, Diodori Sinopensis citantur fabulæ *Ἐπίκληρος* inscriptæ; Menandri duæ exstiterunt hoc titulo: Diphili *Ἐπίκληρος* et *Ἐπιδικαζόμενος*: Apollodori *Ἐπιδικαζόμενος* olim exstitit, diversa ab *Ἐπιδικαζομένη*, ex qua *Phormionem* suum transtulit Terentius; hanc enim fuisse inscriptam *Ἐπιδικαζομένην* vel ex Terentiana fabula est manifestum, cum non juvenis puellam, sed Phormio, nomine puellæ, juvenem volentem in judicio coegerit, ut duceret amatam.

Hæc autem quoniam aliquanto latius exposuimus, ne quid obscurum hac parte esset, videndum, quid ad res Andocidis illustrandas faciant. Epilycus Thersandri filius, vir item in republica clarus et generis nobilitate excellens, avunculus Andocidis, (vid. Or. de Myst. p. 15. v. 35. de Pace p. 27. v. 10.) sine mascula prole, decesserat in Sicilia: filias reliquerat duas, quæ jure *ἀγχιστείας*, cum essent *ἐπίκληροι*, cedebant consobrinis, Andocidi et Leagro. Puellæ istæ in re angusta erant; nam debita patris defuncti pluris erant quam quinque talentorum; prædiorum illius æstimatio ne duorum quidem talentorum erat. Convenit tamen inter Andocidem et Leagrum, ut puellarum sibi quisque unam jure *ἀγχιστείας* peteret, cum satis fuisset illis alterutram vel sibi petere, vel cum dote elocare, secundum Legem supra cit. apud Demosth. c. Macart. p. 1067. 27. Fecerunt quod erat statutum; et, quam quidem Andocides acceperat puellam, ea brevi mortua est; quam vero Leager, salva mansit. Hanc sibi habere cupiebat Callias Hipponici filius, gente nobilissima Athenis ortus, vir improbus, Veneri apprime deditus, scortorum amantissimus, quo amore id effecit, ut bona sua admodum minueret, ac prorsus fere disperderet: (vid. Aristoph. Ran. 431. seqq. Av. 285. seqq. Eccles. 805. et Scholia ad dd. ll., Andoc. de Myst. p. 15. seqq., Perizonius ad Ælian. V. H. l. IV. c. 16. et 23.) ut ne duo quidem talenta in hereditate paterna invenerit, cum avus ejus ducentis census talentis fuisset, ut Lysias ait de Bonis Aristoph. p. 156. v. 10. idque ex eo fit verisimile, quod viventis adhuc patris bona eum dilapidasse dicit Andoc. d. l. Ridiculam ejus Orationem, quum legatus de pace ad Lacedæmonios missus esset, pro viri ingenio describit

Xenophon Hellen. l. VI. c. 3. §. 4. in qua non nisi se ipse laudat et fabulas narrat: tantum ad eloquentiam profecerat ex Eveni Parii, Protagoræ, aliorumque Sophistarum disciplina: ab his enim fuit edoctus, atque magnam iis pro institutione persolvit mercedem: ut tradunt Plato Apol. Socr. p. 20. A. et Xenophon c. 1. Sympos. quod domi ejus habitum descripsit: ubi facete ipsius ingenium ridet c. 4. Cæterum Calliarum genus omnium optime exposuerunt Palmer. ad Aristoph. Aves in Exercit. ad Auct. Gr. p. 754. et Perizon. ad Ælian. V. H. L. XIV. c. 16. Callias igitur cum Epilyci filiam sibi habere vellet, atque illud data pecunia a Leagro impetrasset, id ne fieret, intercessit Andocides, et Leagrum ad Archontem in jus vocavit, postulans ut vel ipse, utpote *ἀγχιστεὺς*, Epilyci filiam haberet vel sibi cederet. At vero Callias, quum se rem cum Leagro conficere non posse videret, in judicio experiri voluit, et filio suo, tanquam *ἀγχιστεῖ*, puellam petiit: ipse enim post Andocidem et Leagrum proximus illi erat cognatus. Quippe Leagrum credibile est fuisse filium Glauconis, quocum classi præfuerat Andocides: is enim dicitur fuisse Leagri filius; et verosimile est illum item filium habuisse Leagrum; de qua nominum avi et nepotis successione jam ante diximus. At Glauconis filiam, quæ Leagri soror fuerit, in matrimonio habuit Callias, et ex illa filium Hipponicum procreavit: vid. Andocides p. 16. v. 35. ut hic uno gradu fuerit remotior, quam Leager et Andocides. Cum vero intelligeret, unum sibi impedimento esse Andocidem, quo minus *τὴν ἐπίκληρον* sibi acquireret Hipponicus, Cephissio pessimo sycophantæ pecuniam dedit, ut *ἐνδείξεως* litem illi inferret. Juvabant hunc alii, vectigalium redemptores, quos Andocides licitando superaverat, et effecerat, ne vectigalia vilissimo pretio redimerent; ex quorum numero nebulo iste erat Agyrrhius: de quo vid. Aristoph. Plut. 176. ibique Scholia et Eccles. 102. et 184., Harpocrat. v. *Ἀγύῤῥιος* et *θεωρικὰ*, Valckenaerius Diatr. Eurip. c. 25. p. 293. c. His accesserunt Melitus, idem, credo, qui Socratem accusavit, et Epichares: vid. Andoc. p. 12. v. 36. seqq. Hæc enim *ἐνδείξεως* accusatio eo spectabat, ne illi in forum venire liceret, et præjudicium faciebat Andocidi, ne ipse causam suam ageret, et jus suum defenderet. Callias vero, judicii exitum exspectare non ausus, novum quoddam in Andocidem machinatus est, quo efficeret, ut inauditus moreretur. Nam, quum Lex esset Solonis, ut, qui *ἱκετηρίαν*, sive oleæ ramum lana obvolutum, supplicis signum, in Eleusiniæ Cereris templo deponeret, 1000. drachmis mulctaretur; Callias ramum deposuit, et Andocidem deposuisse in judicio finxit, postulavitque ut inauditus capite plecteretur, secundum Legem, quæ pœnam capitis in illum statueret, qui in festo Eleusiniorum *ἱκετηρίαν* deposuisset. Quas illum duas leges in Andocidis perniciem inter se confudisse

credo, cum illæ de plane diversis causis agerent, altera de ἱκετηρίᾳ in festo Eleusiniorum, altera de eadem alio tempore in Cereris templo deposita: et ita explicandum arbitror difficilem Andocidis locum de Myst. p. 15. At Orator crimina in se collata luculenta illa, quæ *de Mysteriis* inscribitur, oratione ita a se depulit, ut judicum sententiis sit absolutus.

Hoc judicio, quod et causæ suæ justitia, et sua fretus dicendi vi, nulla re coactus, sua sponte sustinuit, (vid. Or. de Myst. init. et Lysias p. 106. v. 2.) liberatus Andocides pristinum in civitate locum tenuisse videtur, et sex vel septem post annos legatus Lacedæmonem ad pacem componendam missus est; in qua legatione cum male se gessisse judicaretur, παραπρεσβείας judicio condemnatus, in exsilium expulsus, exsul obiit (vid. Pseudo-Plutarchus et Photius), stirpis suæ ultimus. Nam liberos illum reliquisse non est probabile, cum septuagesimo ætatis anno, quo causam ἐνδείξεως sive de Mysteriis oravit, nullos procreasset: vid. p. 19. v. 6. et 18. quod cum vitæ illius errabundæ tribuendum puto, tum impuro Veneris studio, cui deditum fuisse Oratorem satis patet ex loco de Myst. p. 13. v. 27. ubi objectum sibi turpis amoris probrum retorquet quidem in adversarium, non ipse a se amovet; neque illud abhorret ab indole moribusque et Andocidis, et universorum Atheniensium, ac maxime divitum et potentum isthac ætate: quod haud negabit qui in Oratorum et Aristophanis lectione aliquantum sit versatus. Quod autem Antiphontem Andocidi filium dant Scholia Aristoph. ad Vesp. 1262. locus procul dubio mutilus est, et videntur nonnulla de Antiphonte fuisse dicta, tum de Leogora subjecisse Scholiasten, illum fuisse patrem Andocidis. Fratres habuit nullos: vid. p. 19. v. 18. sororem unicam, Calliæ Teleclis filio nuptam: vid. p. 6. v. 35. fortunas magnas, quas tamen ipse postea valde imminutas esse dicit de Myst. p. 18. v. 14. et confirmat Lysias p. 105. v. 43.

Hæc igitur nobis de vita rebusque gestis Andocidis dicta sufficiant, qui, variis jactatus fortunæ fluctibus, modo florens in Republica, modo in carcerem detrusus, vitam egit miseram, civibus suis odiosus; apud posteros clarus eloquentiæ laude, contemtus propter morum pravitatem. Jam vero de scriptis illius videamus, et ad partem criticam accedamus.

I. OTT. SLUITERI
PRÆFATIO
AD ORATIONEM ANDOCIDIS
DE MYSTERIIS.

Cum cæterarum artium ac disciplinarum aut inventrices aut altrices exstiterunt Athenæ, tum eloquentia in ea urbe et nata esse et alta vere existimatur: non illam dico, quæ in poetis cernitur, sed eam, quæ in republica, quæ in foro, quæ in illustrandis aliis disciplinis versatur: Athenis primum se orator extulit, primumque monumentis et literis oratio est cœpta mandari. Cum vero jam Themistocles aliique, et illius ætate, et post illum, eloquentia præstitisse dicantur, nullius tamen, ut Oratoris, ante tempora Antiphontis scripta fuerunt, neque quisquam hoc munus seorsum ab aliis et separatum professus est. Postquam autem Gorgias et Antiphon Rhetoricas scholas Athenis aperuerunt, tantum derepente exarsit dicendi studium, ut humanior nemo videretur, qui non Rhetoribus eorumque arti studium impensius tribuisset. Primæ autem ætatis nulla ad nostram memoriam monumenta servata sunt, nisi Antiphontis aliquot Orationes, fortasse spuriæ; Andocidis paucæ; Lysiæ plures: ex quibus de dicendi genere illius ætatis possit judicari. At vero Andocides, medius pæne interjectus inter Antiphontem et Lysiam, illo duodecim fere annis minor, hoc novem annis major natu, diversum aliquanto ab illis secutus est dicendi genus. Ipse enim non nisi suas causas aut reipublicæ attigit, neque constat an artem didicerit, nisi fortasse Gorgiam audierit, qui eo adolescente jam docebat Athenis: illi autem et ipsi Rhetoricam docuerunt, et aliis scripserunt Orationes, quibus in judicio uterentur. Cum igitur non nisi publicas causas tractet Andocides, plurimum ipse in republica versatus, facile intelligitur, quantum illius lectio valeat, cum ad rempublicam ac res gestas, tum ad ingenium et mores Atheniensium cognoscendos; præsertim cum, et florente republica, et collapsa, vixerit, et instauratam iterum viderit. Talis igitur tantusque cognitionis fons cum sit nobis Andocides, non inutilem nos operam, neque ingratam eruditis facturos existimamus, si sordibus illum, quibus scatet, expurgantes, puriorem reddamus et limpidiorem;

maxime quidem quum non tantum nostras conjecturas et animadversiones fortasse leviores, sed et Codicis MS. auctoritatem, et Valckenaerii ingenium et copiam, adjumenta afferamus.

Est autem præstantissimum ingenii Andocidei monumentum, quod magno cum literarum bono etiamnum habemus, Oratio *de Mysteriis*, in qua, cum ab adversariis ἐνδείξεως actione in judicium vocaretur, contendit, se neque peccasse, neque, si peccasset, teneri amplius illa actione, quoniam cives post expulsos XXX. Tyrannos id inter se essent pacti et jurassent, ne ullam injuriæ ante illatæ memoriam haberent; atque, hac opportunitate oblata, multa subtiliter et egregie disputat de reditu exsulum et decretis illo tempore factis; quæ historiæ Atticæ lucem non exiguam afferunt. Causam ἐνδείξεως in hac Oratione tractari, quamvis inscribatur *de Mysteriis*, apparet ex pluribus ipsius Orationis locis: p. 2. v. 10. dicit se dubitare, unde primum sumat defensionis initium, πότερον ἐκ τῶν τελευταίων, ὡς παρανόμως με ἐνέδειξαν, et v. 26. se primum dicturum de ipsa causa, ὅθενπερ ἡ ἔνδειξις ἐγένετο, διόπερ εἰς τὸν ἀγῶνα τόνδε κατέστην, περὶ τῶν μυστηρίων: p. 5. v. 1. περὶ μὲν τῶν μυστηρίων, ὧν εἵνεκα ἡ ἔνδειξις ἐγένετο — ἀποδέδεικταί μοι κ. τ. λ. p. 15. v. 5. ἐπειδὴ γὰρ ἤλθομεν Ἐλευσινόθεν, καὶ ἡ ἔνδειξις ἐγεγένητο. p. 16. v. 8. δοὺς Κηφισίῳ χιλίας δραχμὰς, ἐνδείκνυσί με. Conf. Lysias c. Andoc. p. 104. v. 31. seqq. Taylor Lect. Lys. c. 6. Est autem ἐνδείξεως, quæ hic tractatur, species, qua contendit adversarius, non licere adversario per Legem quandam aut Scitum Populi, certas res agere, aut in certa loca venire, maxime templa, Diisque consecrata loca, et in forum. Vid. de hac actione Pollux l. VIII. s. 49. et 50. Harpocration et Suidas v. ἔνδειξις; Sigonius de Republ. Athen. l. III. c. 1. Fortasse hæc Oratio *de Mysteriis* fuit inscripta, ut distingueretur ab Oratione περὶ τῆς ἐνδείξεως, jam ante ab Andocide dicta et edita.

*** De Vita Andocidis, in libello Plutarchi *de Vitis X. Oratorum* et in Photii *Biblioth.* Cod. CCLXI. conscripta, deque plurimis aliis Andocidem pariter ac scripta ejus spectantibus, vid. Taylori Lectiones Lysiacæ, c. 5. et 6.

ΑΝΔΟΚΙΔΟΥ

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΜΥΣΤΗΡΙΩΝ

ΛΟΓΟΣ.

Pag. ed. H.Steph. — Pag. ed. Reisk.

1.1 α΄. ΤΗΝ μὲν παρασκευὴν, ὦ ἄνδρες, καὶ τὴν προθυμίαν 1
τῶν ἐχθρῶν τῶν ἐμῶν, [1]ὥστ' ἐμὲ κακῶς ποιεῖν ἐκ παντὸς
τρόπου καὶ δικαίως καὶ ἀδίκως, ἐξ ἀρχῆς ἐπειδὴ τάχιστα
ἀφικόμην εἰς τὴν πόλιν ταυτηνὶ, σχεδόν τι πάντες ἐπίστα-
σθε, καὶ οὐδὲν δεῖ περὶ τούτων πολλοὺς λόγους ποιεῖσθαι.
ἐγὼ δὲ, ὦ ἄνδρες, δεήσομαι ὑμῶν δίκαια καὶ ὑμῖν [2]τε ῥᾴδια
χαρίζεσθαι καὶ ἐμοὶ ἄξια πολλοῦ τυχεῖν παρ' ὑμῶν· καὶ
πρῶτον μὲν ἐνθυμηθῆναι ὅτι νῦν ἐγὼ ἥκω, οὐδεμιᾶς μοι
ἀνάγκης οὔσης παραμεῖναι, οὔτ' ἐγγυητὰς καταστήσας οὔθ'
ὑπὸ δεσμῶν ἀναγκασθεὶς, πιστεύσας δὲ μάλιστα μὲν τῷ
δικαίῳ, ἔπειτα δὲ καὶ ὑμῖν, γνώσεσθαι τὰ δίκαια καὶ μὴ
περιόψεσθαί με ἀδίκως ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν τῶν ἐμῶν διαφθα-
ρέντα, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον σώσειν δικαίως κατά τε τοὺς
νόμους τοὺς ὑμετέρους καὶ τοὺς ὅρκους οὓς ὑμεῖς ὀμόσαντες
μέλλετε τὴν ψῆφον οἴσειν. εἰκότως δ' ἂν, ὦ ἄνδρες, τὴν αὐ- 2
τὴν γνώμην ἔχοιτε περὶ τῶν ἐθελοντῶν εἰς τοὺς κινδύνους
καθισταμένων, ἥνπερ αὐτοὶ περὶ αὑτῶν ἔχουσιν. ὁπόσοι μὲν
γὰρ μὴ ἠθέλησαν ὑπομεῖναι καταγνόντες αὑτῶν ἀδικίαν,

[1] ὥστε με [2] γε

Τὴν μὲν παρασκευὴν —] Elegantissimum Orationis principium e Cratino expressum esse, monet Clemens Alexandrinus (sive Grammaticus, quem ille descripsit) Strom. l. VI. p. 748. Κρατίνου ἐν Πυτίνῃ εἰπόντος·

Τὴν μὲν παρασκευὴν ἴσως γινώσκετε.

Ἀνδοκίδης ὁ ῥήτωρ λέγει, Τὴν μὲν παρασκευὴν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, καὶ τὴν προθυμίαν τῶν ἐχθρῶν τῶν ἐμῶν σχεδόν τι πάντες εἴσεσθε. Andocidem vero, monente eodem, iterum imitati sunt Λυσίας ἐν τῷ πρὸς Νικίαν ὑπὲρ παρακαταθήκης (ita enim legendum cum Ruhnkenio Histor. Crit. Or. Gr. p. 40.) Τὴν μὲν παρασκευὴν, καὶ τὴν προθυμίαν τῶν ἀντιδίκων ὁρᾶτε, ὦ ἄνδρες δικασταί: et Æschines initio Orationis in Ctesiph. Τὴν μὲν παρασκευὴν ὁρᾶτε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ τὴν παράταξιν. Sitne Andocides ex Clemente, an Clemens ex Andocide corrigendus, non ausim statuere. SLUITER.

Δικαίως καὶ ἀδίκως] Schol. Aristoph. Pluto 233. TAYLOR.

Ἀφικόμην] Scil. ex Cypro. V. p. 228. v. 11. IDEM.

Γε] Malim τε, ob insequens καί. opponuntur inter se ὑμῖν τε — καὶ ἐμοί. REISK.

εἰκότως ἂν καὶ ὑμεῖς τοιαῦτα περὶ αὐτῶν γινώσκοιτε, [1]οἷά περ καὶ αὐτοὶ περὶ σφῶν αὐτῶν ἔγνωσαν· ὁπόσοι δὲ πιστεύσαντες μηδὲν ἀδικεῖν ὑπέμειναν, δίκαιοι ἐστὲ καὶ ὑμεῖς περὶ τούτων τοιαύτην ἔχειν τὴν γνώμην, οἵανπερ καὶ αὐτοὶ περὶ αὐτῶν ἔσχον, καὶ μὴ [2]προκαταγινώσκειν ἀδικεῖν. αὐτίκα ἐγὼ, πολλῶν μοι [3]ἀπαγγελλόντων ὅτι λέγοιεν οἱ ἐχθροὶ ὡς ἄρα ἐγὼ οὔτ' ἂν ὑπομείναιμι οἰχήσομαί τε φεύγων,—τί γὰρ ἂν καὶ βουλόμενος Ἀνδοκίδης ἀγῶνα τοσοῦτον [4]ὑπομείνειεν, ᾧ ἔξεστι μὲν ἀπελθόντι ἐντεῦθεν ἔχειν πάντα τὰ ἐπιτήδεια, ἔστι δὲ πλεύσαντι εἰς Κύπρον, ὅθεν περ ἥκει, [5]ἡ πολλὴ καὶ ἀγαθὴ διδομένη καὶ δωρεὰ ὑπάρχουσα; οὗτος ἄρα βουλήσεται περὶ τοῦ σώματος τοῦ ἑαυτοῦ κινδυνεῦσαι; εἰς τί ἀποβλέψας; οὐχ
3 ὁρᾷ τὴν πόλιν ἡμῶν ὡς διάκειται; ἐγὼ δέ, ὦ ἄνδρες, πολὺ τὴν ἐναντίαν τούτοις γνώμην ἔχω. ἄλλοθί τε γὰρ ὢν, πάντα τὰ ἀγαθὰ ἔχειν, στερόμενος τῆς πατρίδος, οὐκ ἂν

[1] ὅσα καὶ [2] καταγινώσκειν [3] ἀπαγγελόντων [4] ὑπομείνοι, ἐν ᾧ [5] ἡ

Ὅσα] Recte οἷα pro ὅσα emendat Marklandus ad Lysiam p. 158. v. 21. SLUITER.

Καταγινώσκειν] Perinde usurpatur καταγινώσκειν τινὸς ἀδικεῖν atque ἀδικίαν. Vid. 5, 20. 7, 34. REISK.

Καὶ μὴ καταγινώσκειν ἀδικεῖν] Optimam lectionem præbet Codex ad marginem Editionis Aldinæ excerptus: καὶ μὴ προκαταγινώσκειν ἀδικεῖν. Non enim propter eam, quam dicit rationem, illos condemnare non oportet, sed non præjudicata opinione, antequam res in judicio examinata sit, credere illos injuste egisse. Lysias de Bonis Aristoph. p. 152. v. 39. ed. Steph. μὴ οὖν προκαταγινώσκετε ἀδικίαν τοῦ εἰς αὐτὸν μικρὰ δαπανῶντος. Apol. δήμου καταλύσεως p. 159. f. σφῶν αὐτῶν προκαταγνόντες ἀδικεῖν. Demosthenes pro Cor. p. 226. v. 8. ed. Reisk. τὸ ὁμοίως ἀμφοῖν ἀκροᾶσθαι· τοῦτο δ' ἐστὶν, οὐ μόνον τὸ μὴ προκατεγνωκέναι μηδὲν, cæt. In Mid. p. 586. v. 22. καὶ προκατέγνωκεν ὁ δῆμος τούτου. SLUITER.

Ἀπαγγελόντων] ἀπαγγελλόντων. TAYLOR.

Οἰχήσομαί τε φεύγων] οἰχήσομαι φεύγων. IDEM.

Ὑπομείνοι, ἐν ᾧ] suspicabar aliquando ὑπομείνειεν, ᾧ — non male illud quidem, sed præter necessitatem. ἐν ᾧ idem est atque ὅταν, vel ὅπου. REISK.

Ὑπομείνοι, ἐν ᾧ] Pro ὑπομείνοι, ἐν ᾧ Valckenaerius præfert ὑπομείνειεν, ᾧ. Conf. Lycurgum p. 159. v. 9. et p. 166. v. 21. ed. Steph. Idemque ante Reiskium animadverterat pro ἡ πολλὴ legendum esse γῆ πολλή. In postremis Reiske δωρεὰ mutari vult in δωρεὰν ὑπάρχουσα, *gratuito datum*, quod non satis placet. Mihi majus vitium subesse videtur: forte olim scriptum exstitit καὶ χωρία ἐπαρκοῦντα. Distinguitur γῆ, *agri, arva* ædificiis vacua, a χωρίοις, *prædiis*, in quibus et ædes sunt ad inhabitandum idoneæ: ἐπαρκεῖν rariori notione dicitur pro ἀρκεῖν vel ἐξαρκεῖν, *sufficere, satis esse, quantum ad victum opus sit*: ἐπαρκούντως pro ἀρκούντως, *sufficienter*, exstat apud Sophoclem in Electr. v. 354.

Οὐ ζῶ; κακῶς μὲν οἶδ'· ἐπαρκούντως δ' ἐμοί.
SLUITER.

Ἐν ᾧ] ἐν recte abesse potest. TAYLOR.

Ἡ πολλὴ] Leg. γῆ πολλή. cui sit in Cypro prædium amplum. REISK.

Δωρεὰ ὑπάρχουσα] Lego δωρεὰν ὑπάρχ. idque *gratuito datum*. dantur multa ex debito, ut mercenariis, alia δωρεὰν, gratuito, honoris et benevolentiæ ergo. IDEM.

Ἐγὼ δὲ] Hic perficitur et absolvitur sententia paulo ante vers. 5. incœpta illis in verbis αὐτίκα ἐγώ. IDEM.

δεξαίμην, τῆς πόλεως οὕτω διακειμένης ὥσπερ αὐτοὶ [1]οἱ ἐχθροὶ λέγουσι· πολὺ δ' ἂν αὐτῆς μᾶλλον ἐγὼ πολίτης δεξαίμην εἶναι ἢ ἑτέρων πόλεων, αἵ ἴσως πάνυ μοι δοκοῦσιν ἐν τῷ παρόντι εὐτυχεῖν. ἅπερ γινώσκων ἐπέτρεψα διαγνῶναι ὑμῖν περὶ τοῦ σώματος τοῦ ἐμαυτοῦ. αἰτοῦμαι οὖν ὑμᾶς, ὦ ἄνδρες, εὔνοιαν πλείω παρασχέσθαι ἐμοὶ τῷ ἀπολογουμένῳ ἢ τοῖς κατηγόροις, εἰδότας ὅτι κἂν ἐξ ἴσου ἀκροᾶσθε, ἀνάγκη τὸν ἀπολογούμενον ἔλαττον ἔχειν. οἱ μὲν γὰρ ἐκ πολλοῦ χρόνου ἐπιβουλεύσαντες καὶ συνθέντες, αὐτοὶ ἄνευ κινδύνων ὄντες, τὴν κατηγορίαν ἐποιήσαντο· ἐγὼ δὲ μετὰ δέους καὶ κινδύνου καὶ διαβολῆς τῆς μεγίστης τὴν ἀπολογίαν ποιοῦμαι. εἰκὸς οὖν ὑμᾶς ἐστιν εὔνοιαν πλείω παρασχέσθαι ἐμοὶ ἢ τοῖς κατηγόροις. ἔτι δὲ καὶ τόδε ἐνθυμητέον, ὅτι πολλοὶ ἤδη πολλὰ καὶ δεινὰ κατηγορήσαντες
2. 1 παραχρῆμα ἐξηλέγχθησαν ψευδόμενοι οὕτω φανερῶς, ὥστε ὑμᾶς πολὺ ἂν ἥδιον δίκην λαβεῖν παρὰ τῶν κατηγόρων ἢ παρὰ τῶν κατηγορουμένων· οἱ δὲ αὖ μαρτυρήσαντες τὰ ψευδῆ, 4
ἀδίκως ἀνθρώπους ἀπολέσαντες, ἑάλωσαν παρ' ὑμῖν ψευδομαρτυριῶν, ἡνίκ' οὐδὲν ἦν [2]ἔτι πλέον τοῖς πεπονθόσιν. ὁπότ'
5 οὖν ἤδη πολλὰ τοιαῦτα γεγένηνται, εἰκὸς ὑμᾶς ἐστὶ μήπω τοὺς τῶν κατηγόρων λόγους πιστοὺς ἡγεῖσθαι. εἰ μὲν γὰρ δεινὰ κατηγόρηται ἢ μή, οἷόν τε γνῶναι ἐκ τῶν τοῦ κατηγόρου λόγων· εἰ δὲ ἀληθῆ ταῦτά ἐστιν ἢ ψευδῆ, οὐχ οἷόν τε

[1] Deest οἱ. [2] Deest ἔτι.

Αὐτοὶ ἐχθροὶ] Interpone articulum οἱ. IDEM.

Ὥσπερ αὐτοὶ ἐχθροὶ λέγουσι] Equidem potius scribendum existimem: ὥσπερ αὐτὴν οἱ ἐχθροὶ λέγουσι, nempe διακεῖσθαι: et sic etiam vidi postea conjecisse Valckenaerium, qui præterea mox scribi mavult πολύ γ' ἂν αὐτῆς cæt. At vero aliud mendum huic loco insidere videtur Luzacio in præcedentibus, ita ut γὰρ ὢν mutandum sit in παρὸν, (quamvis et γὰρ ὂν admitti possit) accusativum absolutum pro genitivo, sicut Græci participiis, ὂν, παρὸν, ἐξὸν, καθῆκον, παρῆκον, et reliquis uti solent: tum vero nominativus στερόμενος non ad præcedentia pertinebit, sed ad δεξαίμην, et locus sic erit constituendus; ἄλλοθί τε παρὸν πάντα τὰ ἀγαθὰ ἔχειν, στερόμενος τῆς πατρίδος οὐκ ἂν δεξαίμην· τῆς τε πόλεως οὕτω διακειμένης, ὥσπερ αὐτὴν οἱ ἐχθροὶ λέγουσι, πολύ γ' ἂν αὐτῆς μᾶλλον κ. τ. λ. SLUITER.

Κἂν ἐξ ἴσου —] Locus similis est apud Lysiam p. 152. v. 13. sqq. ed. Steph. REISK.

Ἀνθρώπους —] Fuit cum suspicarer ἀνθρώπους sive ἄνους, ut in MSS. exarari solet, corruptum esse ex ἄλλους. Acutius Valcken. conjecerat ἀθώους. Sed, ne ita legamus, vetat locus Lysiæ ex hoc desumtus. Valckenaerius quoque cum Reiskio malebat ψευδομαρτυριῶν, quum ἁλῶναι ψευδομαρτυριῶν apud Oratores sit solenne: animadvertit tamen idem, ἑάλωσαν ψευδομαρτυριῶντες etiam esse apud Isæum p. 52. v. 14. ed. Steph. uti et in d. l. Lysiæ. SLUITER.

Ψευδομαρτυριῶντες] Lege ψευδομαρτυριῶν. videtur vulgata ex hac vera, et ex altera quadam, quæ etiam in libris olim fuisse videtur, ψευδομαρτυροῦντες, coaluisse. REISK.

ὑμᾶς πρότερον εἰδέναι πρὶν ἂν καὶ ἐμοῦ ἀκούσητε ἀπολογουμένου.

β΄. Σκοπῶ μὲν οὖν ἔγωγε, ὦ ἄνδρες, πόθεν χρὴ ἄρξασθαι τῆς ἀπολογίας, πότερον ἐκ τῶν τελευταίων [1] λόγων, ὡς παρανόμως με ἐνέδειξαν, ἢ περὶ τοῦ ψηφίσματος τοῦ Ἰσοτιμίδου, ὡς ἄκυρόν ἐστιν, ἢ περὶ τῶν νόμων καὶ τῶν ὅρκων τῶν γεγενημένων, εἴτε καὶ ἐξ ἀρχῆς ὑμᾶς διδάξω τὰ γεγενημένα. ὃ δέ με ποιεῖ μάλιστ' ἀπορεῖν, ἐγὼ ὑμῖν ἐρῶ, ὅτι οὐ πάντες ἴσως ἐπὶ πᾶσι τοῖς κατηγορουμένοις ὁμοίως ὀργίζεσθε, ἀλλ' ἕκαστός [2] τι ὑμῶν ἔχει πρὸς ὃ βούλοιτο ἂν με πρῶτον ἀπολογεῖσθαι· ἅμα δὲ περὶ πάντων εἰπεῖν ἀδύνατον. κράτιστον οὖν μοι εἶναι δοκεῖ ἐξ ἀρχῆς ὑμᾶς διδάσκειν πάντα τὰ γενόμενα καὶ παραλιπεῖν μηδέν. ἂν γὰρ ὀρθῶς μάθητε τὰ πραχθέντα, ῥᾳδίως γνώσεσθ' ἃ μου κατε-
5 ψεύσαντο οἱ κατήγοροι. τὰ μὲν οὖν δίκαια γινώσκειν ἡμᾶς ἡγοῦμαι, καὶ λόγους παρεσκευάσθαι, οἷσπερ ἐγὼ πιστεύσας ὑπέμεινα, [3] ὁρῶν ὑμᾶς καὶ ἐν τοῖς ἰδίοις καὶ ἐν τοῖς δημοσίοις περὶ πλείστου τοῦτο ποιουμένους, ψηφίζεσθαι κατὰ τοὺς ὅρκους· ὅπερ καὶ συνέχει μόνον τὴν πόλιν, ἀκόντων τῶν οὐ [4] βουλομένων ταῦτα οὕτως ἔχειν. τάδε δὲ ὑμῶν δέομαι, μετ' εὐνοίας μου τὴν ἀκρόασιν τῆς ἀπολογίας ποιήσασθαι, καὶ μήτ' ἐμοὶ ἀντιδίκους καταστῆναι μήτε ὑπονοεῖν τὰ λεγόμενα μήτε ῥήματα θηρεύειν, ἀκροασαμένους δὲ διὰ τέλους τῆς ἀπολογίας τότε ἤδη ψηφίζεσθαι τοῦθ' ὅ τι ἂν ὑμῖν αὐτοῖς ἄριστον καὶ εὐορκότατον νομίζητε εἶναι. ὥσπερ δὲ

[1] Deest λόγων. [2] τις [3] ὁρῶ δ' ὑμᾶς κ. ἐ. τ. δημοσίοις κ. ἐ. τ. ἰδίοις [4] βουλομένων. ταῦτα οὕτως ἔχει.

Λόγους παρεσκευάσθαι] Videtur interponendum ἀποδέχεσθαι. ego arbitror vos esse paratos eoque animo ad judicandum accessisse, ut recta statuatis, et orationi [recte docenti] concedatis. IDEM.

Λόγους παρεσκευάσθαι] Reiske putat legendum esse: καὶ λόγους ἀποδέχεσθαι παρεσκευάσθαι: quod mihi non item videtur. Equidem conjeci: τὰ μὲν οὖν δίκαια γνώσειν ὑμᾶς ἡγοῦμαι, καὶ (vel forte ἡγούμενος,) λόγους παρεσκεύασμαι, οἷσπερ ἐγὼ πιστεύσας ὑπέμεινα: quod verius sit nec ne, alii videant: Valckenaerius certe et ὑμᾶς emendaverat. Mox pro infinitivo ὁρῶ, ex Codice notatum inveni ὁρῶν: et tum sic distinguendum, —ὑπέμεινα, ὁρῶν ὑμᾶς cæt. SLUITER.

Οὐ βουλομένων] οὐ deleri vult Taylorus.

Βουλομένων. ταῦτα οὕτως ἔχει.] videtur leg. βουλομένων ταῦτα οὕτως ἔχειν. invitis et ringentibus illis, qui nolunt ista sic se habere. REISK.

Τότε ἤδη ψηφίζεσθαι τοῦθ' ὅ τι ἂν] Illud ἤδη, quod certissime corruptum est, summum Josephum Scaligerum in errorem induxit, qui pro ὅ, τι reponens ὅτε vitium vitio cumulavit. Videtur omnis tolli difficultas, si, una litera detracta, legamus τότε δὴ, cujus formulæ frequentem esse usum in ejusmodi ἀναλήψει sententiæ, nemo est aliquanto literarum peritior, qui ignoret. SLUITER.

Ὑμῖν αὐτοῖς—νομίζητε] Istud ὑμῖν αὐτοῖς videtur νομίζηται poscere. TAYLOR.

καὶ προεῖπον ὑμῖν, ὦ ἄνδρες, ἐξ ἀρχῆς περὶ πάντων ποιήσομαι τὴν ἀπολογίαν, πρῶτον μὲν περὶ αὐτῆς τῆς αἰτίας ὅθεν περ ἡ ἔνδειξις ἐγένετο, διόπερ εἰς τὸν ἀγῶνα τόνδε κατέστην περὶ τῶν μυστηρίων, ὡς οὔτ' ἐμοὶ ἠσέβηται οὐδέν, οὔτε μεμήνυται, οὔθ' ὡμολόγηται, οὔτ' οἶδα τοὺς μηνύσαντας ὑμῖν περὶ αὐτῶν, οὔτ' εἰ ψευδῆ οὔτ' εἰ ἀληθῆ ἐμήνυσαν· ταῦθ' 6
ὑμᾶς διδάξω.

γ΄. Ἦν μὲν γὰρ ἐκκλησία τοῖς στρατηγοῖς τοῖς εἰς Σικελίαν, Νικίᾳ καὶ Λαμάχῳ καὶ Ἀλκιβιάδῃ, καὶ τριήρης ἡ στρατηγὶς ἤδη ἐξώρμει ἡ Λαμάχου· ἀναστὰς δὲ Πυθόνικος ἐν τῷ δήμῳ εἶπεν· Ὦ Ἀθηναῖοι, ὑμεῖς μὲν στρατιὰν ἐκπέμπετε καὶ παρασκευὴν τοσαύτην, καὶ κίνδυνον αἱρεῖσθαι μέλλετε· Ἀλκιβιάδην δὲ τὸν στρατηγὸν ἀποδείξω ὑμῖν τὰ μυστήρια ποιοῦντα ἐν οἰκίᾳ μεθ' ἑτέρων, καὶ ἐὰν ψηφίσησθε ἄδειαν ὡς ἐγὼ κελεύω, θεράπων ὑμῖν ἑνὸς τῶν ἐνθάδε ἀνδρῶν ἀμύητος ὢν ἐρεῖ τὰ μυστήρια. εἰ δὲ μή, χρῆσθε ἐμοὶ ὅ τι ἂν ὑμῖν δοκῇ, ἐὰν μὴ τἀληθῆ λέγω. ἀντιλέγοντος δὲ Ἀλκιβιάδου πολλὰ καὶ ἐξάρνου ὄντος, ἔδοξε τοῖς πρυτάνεσι τοὺς μὲν ἀμυήτους μεταστήσασθαι, αὐτοὺς δ' ἰέναι ἐπὶ τὸ μειράκιον ὃ ὁ Πυθόνικος ἐκέλευε. καὶ ᾤχοντο, καὶ ἤγαγον θεράποντα Ἀλκι-

Τοῖς εἰς Σικελίαν] Subaudi ᾑρημένοις. REISK.

Κίνδυνον] E proximo τοσαύτην etiam ad καὶ κίνδυνον subaudiendum est τοσοῦτον. IDEM.

Μεθ' ἑτέρων] F. μεθ' ἑταίρων. TAYLOR.

Μεθ' ἑτέρων] An hic etiam solito errore librarius pro ἑταίρων scripserit ἑτέρων, quod et p. 6. v. 27. factum suspicatus est Valckenaerius, non statuo. Eundem errorem errarunt, cum alibi tum in Xenoph. Hellen. l. II. c. 3. §. 18. p. 84. edit. Mori: ἐς ὃ ἐβούλοντο τοὺς πολεμίους δεξάμενοι ὑφ' αὐτοῖς καὶ τοῖς ἑτέροις τὴν πόλιν ποιήσασθαι: legendum καὶ τοῖς ἑταίροις. SLUITER.

Ἄδειαν] Scil. τῷ λέξοντι, aut τῷ καταμαρτυρήσοντι, aut τῷ προαχθησομένῳ ὑπ' ἐμοῦ. REISK.

Ἀμύητος ὢν ἐρεῖ] F. ἀμυήτων ἐρεῖ. TAYLOR.

Εἰ δὲ μὴ] Scil. ἐρεῖ ὑμῖν ὁ θεράπων τὰ μυστήρια, καὶ οὕτως ἐγὼ φανοῦμαι εἰρηκὼς τὰ ψευδῆ. REISK.

Ὁ ὁ Πυθόνικος ἐκέλευε] Videtur h. l. ἐξετάζειν aut βασανίζειν deesse. nisi si accipis pro ἐφ' ὃ ἐκέλευεν ἰέναι. IDEM.

Ὃ ὁ Πυθόνικος ἐκέλευε] Mihi visum est legi oportere ἐφ' ὃ Π. ἐ. Valckenaerio ὡς ὁ Π. ἐ. Utro modo scribas, non multum interest. In sequentibus certissimæ emendationi Reiskianæ consentit Valckenaerius: "Multa dici possent ad eam confirmandam. Θεράπων Alcibiadis famulus ejus erat aut domus minister. Μέτοικος memoratur Diodoro Sic. t. I. p. 543. et 551. Conf. Thucyd. l. VI. c. 28. Jam autem Polemarchi erat jurisdictio in μετοίκους, qui Athenis habitabant. Conf. Lysiam p. 166. v. 41. ed. Steph. ibique Taylorum, Meursium Ath. Att. p. 12." SLUITER.

Ἀλκιβιάδου Πολέμαρχον] Videtur interponendum esse πρὸς τόν. adducebant Alcibiadis servum, cui nomen erat Andromacho, ad Polemarchum. ad hunc enim magistratum videtur quæsitio servorum per tormenta adversus heros pertinuisse. Aut alias, omisso Ἀλκιβιάδου, leg. erit Πο-

βιάδου Πολέμαρχον. Ἀνδρόμαχος αὐτῷ ὄνομα ἦν. ἐπεὶ δὲ
7 ἐψηφίσαντο αὐτῷ τὴν ἄδειαν, ἔλεγεν ὅτι ἐν τῇ οἰκίᾳ τῇ [1]Πουλυτίωνος γίγνοιτο μυστήρια· Ἀλκιβιάδην μὲν οὖν καὶ Νικιάδην καὶ [2]Μέλητον, τούτους μὲν αὐτοὺς εἶναι τοὺς ποιοῦντας, συμπαρεῖναι δὲ καὶ ὁρᾶν τὰ γιγνόμενα καὶ ἄλλους, παρεῖναι δὲ καὶ δούλους, ἑαυτόν τε καὶ τὸν ἀδελφὸν καὶ Ἱκέσιον τὸν αὐλητὴν καὶ τὸν [2]Μελήτου δοῦλον. πρῶτος μὲν οὗτος ταῦτα ἐμήνυσε, καὶ ἀπέγραψε τούτους· ὧν Πολύστρατος μὲν συνελήφθη καὶ ἀπέθανεν, οἱ δὲ ἄλλοι φεύγοντες 3. 1
ᾤχοντο, καὶ αὐτῶν ὑμεῖς θάνατον κατέγνωτε. καί μοι λάβε καὶ ἀνάγνωθι αὐτῶν τὰ ὀνόματα.

[3]ΟΝΟΜΑΤΑ.

Τούσδε Ἀνδρόμαχος ἐμήνυσεν, Ἀλκιβιάδην, Νικιάδην, [2]Μέλητον, Ἀρχεβιάδην, Ἄρχιππον, Διογένην, Πολύστρατον, [4]Ἀριστομένη, Ἰωνίαν, Παναίτιον.

Πρώτη μὲν, ὦ ἄνδρες, μήνυσις ἐγένετο αὕτη ὑπὸ Ἀνδρομάχου κατὰ τούτων τῶν ἀνδρῶν. καί μοι κάλει Διόγνητον.

Ἦσθα ζητητὴς, ὦ Διόγνητε, ὅτε Πυθόνικος εἰσήγγειλεν ἐν τῷ δήμῳ περὶ Ἀλκιβιάδου; Ἦν. Οἶσθα οὖν μηνύσαντα Ἀνδρόμαχον τὰ ἐν τῇ οἰκίᾳ [5]τῇ [1]Πουλυτίωνος γινόμενα; Οἶδα. Τὰ ὀνόματα οὖν τῶν ἀνδρῶν ἐστὶ ταῦτα, καθ' ὧν ἐκεῖνος ἐμήνυσεν; Ἔστι ταῦτα.

Δευτέρα τοίνυν μήνυσις ἐγένετο. Τεῦκρος ἦν ἐνθάδε μέτ-
8 οικος, ὃς ᾤχετο Μέγαράδε ὑπεξελθών. ἐκεῖθεν δὲ [6]ἐπαγγέλλεται τῇ βουλῇ, εἴ οἱ ἄδειαν δοῖεν, μηνύσειν περὶ τῶν μυστηρίων, συνεργὸς ὢν, καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς ποιοῦντας μεθ' ἑαυτοῦ, καὶ περὶ τῶν Ἑρμῶν τῆς περικοπῆς ἃ ᾔδει. ψηφισαμένης δὲ τῆς βουλῆς—ἦν γὰρ αὐτοκράτωρ—, ᾤχοντο ἐπ' αὐτὸν Μέγαράδε· καὶ κομισθεὶς, ἄδειαν [7]εὑρόμενος, ἀπογράφει τοὺς μεθ' ἑαυτοῦ. καὶ οὗτοι κατὰ τὴν Τεύκρου μήνυσιν ᾤχοντο φεύγοντες. καί μοι λάβε καὶ ἀνάγνωθι τὰ ὀνόματα αὐτῶν.

[1] Πολυτ. [2] Μελιτ. [3] Deest ΟΝΟΜΑΤΑ. [4] Ἀριστομένην [5] τοῦ [6] ἐπηγγέλλετο [7] εὑράμενος

λεμάρχου. Idem.

Ἱκέσιον] Num Ἱκεσίαν. Nam Hicesius est epithetum Jovis. Hicesias autem nomen proprium hominis. Reisk. Καὶ ante Ἱκέσιον delendum suspicatur Valckenaerius, ut Hicesius fuerit Andromachi frater. Sluiter.

Ὀνόματα] Post ὀνόματα deest titulus ΟΝΟΜΑΤΑ. Reisk. Titulum jam ante Reiskium restituit Markland ad Lysiam p. 468. Sluiter.

Ἰωνίαν] Non est nomen hominis. Sine dubio vocabulum in vitio cubat. Num Ἱππίαν? an Ἰπνίαν? Reisk.

ΟΝΟΜΑΤΑ.

Τούσδε Τεῦκρος ἐμήνυσε, Φαῖδρον, Γνιφωνίδην, Ἰσόνομον, Ἡφαιστόδωρον, Κηφισόδωρον, ἑαυτὸν, Διόγνητον, Σμινδυρίδην, Φιλοκράτην, Ἀντιφῶντα, Τίσαρχον, Παντακλέα.

μέμνησθε δὲ, ὦ ἄνδρες, ὅτι καὶ ταῦθ' ὑμῖν [1]προσωμολόγηται ἅπαντα. Τρίτη μήνυσις ἐγένετο. ἡ γυνὴ Ἀλκμαιωνίδου, γενομένη δὲ καὶ Δάμωνος,— Ἀγαρίστη ὄνομα αὐτῇ—, αὕτη ἐμήνυσεν ἐν τῇ οἰκίᾳ τῇ Χαρμίδου τῇ παρὰ [2]τὸ Ὀλύμπιον μυστήρια ποιεῖν Ἀλκιβιάδην καὶ Ἀξίοχον καὶ Ἀδείμαντον· καὶ ἔφευγον οὗτοι πάντες ἐπὶ ταύτῃ τῇ μηνύσει. Ἔτι μήνυσις ἐγένετο μία. Λυδὸς ὁ Φερεκλέους τοῦ Θημακέως ἐμήνυσε μυστήρια γίνεσθαί ἐν τῇ οἰκίᾳ Φερεκλέους τοῦ δεσπότου τοῦ ἑαυτοῦ, ἐν Θημακῷ· καὶ ἀπογράφει τούς 9
τε ἄλλους, καὶ τὸν πατέρα ἔφη τὸν ἐμὸν παρεῖναι μὲν, καθεύδειν δὲ ἐγκεκαλυμμένον. Σπεύσιππος δὲ βουλεύων πα-

[1] προσομολογεῖται [2] τὸν

Προσομολογεῖται] Num προσωμολόγηται in perfecto. Idem. Προσωμολόγηται confirmat Marg. Ald. Sluiter.

Ἡ γυνὴ] Post ἡ γυνὴ videtur ἡ νυνὶ deesse, uxor, quæ nunc est Alcmæonidæ. Reisk.

Γενομένη δὲ καὶ] Num γενομένη δὲ ἤδη ποτὲ καὶ Δάμωνος? Idem.

Παρὰ τὸν Ὀλύμπιον] F. παρὰ τὸ Ὀλυμπιεῖον, *apud templum deorum Olympiorum.* Idem. Vid. Meurs. Athen. Att. l. i. c. 10.

Θημακέως] Vir doctus in Margine Aldinæ Editionis notavit: γρ. male μαθήκεως, et citatur h. l. ab Harpocrat. v. Θημακεύς. Sluiter.

Σπεύσιππος δὲ βουλεύων παραδίδωσιν αὐτοὺς τῷ δικαστηρίῳ] Ut de hoc loco, in quo nemo vitium est suspicatus, recte possimus judicare, primum erit videndum, quid sit παραδιδόναι τῷ δικαστηρίῳ: deinde quorum illud fuerit. Est autem hæc locutio aliquanto rarior: frequentior et vulgo usitata: εἰσάγειν εἰς τὸ δικαστήριον, qua sæpissime utuntur Oratores: est tamen et in h. Orat. p. 9. v. 26. ed. Steph. Διοκλείδην τῷ δικαστηρίῳ παραδόντες ἀπεκτείνατε. Pollux l. VIII. s. 48. ὁ δὲ ἄρχων παρεδίδου τὴν κρίσιν δικαστηρίῳ: et quod ibid. s. 51. est παραδιδόναι τῷ δικαστηρίῳ, Suidæ v. Εἰσαγγελία est εἰσάγειν εἰς τὸ δικαστήριον. Conf. I. Luzacii Disquisit. de Epistatis et Proedris Athen. in Annot. ad Or. de Socrate Cive p. 111. Nempe Archontum is, ad quem primum reus in jus vocatus, et a quo instrumenta litis erant examinata, si aut justa aut non absurda petere actorem censeret, adeoque de causa ad tribunal referret, ad quod ea pertineret, traditis simul litis instrumentis, dicebatur vel litem, vel ipsum hominem, in forum inducere: de qua re plura in Lysiacis dicemus. Erat autem hoc officium non omnibus Magistratibus commune, sed erant tantum nonnulli, qui haberent εἰσαγωγὴν de certis causis: ut Archon eponymus de re pupillari et uxoria; Rex sacrorum de cæde et religionibus; Polemarchus de μετοίκοις, peregrinis, et servis: alii Archontes seu Thesmothetæ de aliis et privatis litibus et criminibus. Nusquam vero neque Senatores ex Quingentis, neque Judices ex Heliæa, neque etiam Areopagitæ inter εἰσαγωγεῖς memorantur: quoniam nempe nulla causa erat, quæ non coram uno ex tribus hisce conciliis, seu illius aliqua parte delegata, ageretur. Porro, si spectemus, qua actione in judicium vocatus sit Andocides, et cujus de ejusmodi causis fuerit jurisdictio, apparebit, quid in locum vocabuli βουλεύων sit substituendum. Fuit enim accusatio illa de violatis Mysteriis, accusatio ἀσεβείας: quæ ad tribunal Regis sacrorum pertinebat, cui et cura sacrorum Eleusiniorum erat mandata. Vid. Lysias p. 103. v. 29. seqq. p. 104. v. 13. Demosthenes adv. Lacrit. p. 940. v. 12. ed. R. ἀλλὰ νὴ Δία παρὰ τῷ βασιλεῖ; (eum accusabimus?) ἀλλ' οὐκ ἐσμὲν γυμνασίαρχοι, οὐδὲ ἀσεβείας οὐδένα γραφόμεθα: Pollux l. VIII. s. 90. ὁ δὲ βασιλεὺς μυστηρίων προέστηκε — δίκαι δὲ πρὸς αὐτὸν λαγχάνονται, ἀσεβείας cæt. Conf. Harpocration et Suidas v. Ἐπιμελητὴς τῶν μυστηρίων, et v.

ραδίδωσιν αὐτοὺς τῷ δικαστηρίῳ. κἄπειτα ὁ πατὴρ κατα-
στήσας ἐγγυητὰς ἐγράψατο τὸν Σπεύσιππον παρανόμων
[1][γραφὴν], καὶ ἠγωνίσατο ἐν ἑξακισχιλίοις Ἀθηναίων, καὶ
μετέλαβε δικαστῶν τοσούτων οὐδὲ διακοσίας ψήφους ὁ
Σπεύσιππος. ὁ δὲ πείσας καὶ δεόμενος μεῖναι τὸν πατέρα
ἐγὼ ἦν μάλιστα, εἶτα δὲ καὶ οἱ ἄλλοι συγγενεῖς. καί μοι
κάλει Καλλίαν καὶ Στέφανον, κάλει δὲ καὶ Φίλιππον καὶ
Ἀλέξιππον· οὗτοι γάρ εἰσιν Ἀκουμενοῦ καὶ Αὐτοκράτορος
συγγενεῖς, οἳ ἔφευγον ἐπὶ τῇ Λυδοῦ μηνύσει· τοῦ μὲν ἀδελ-
φιδοῦς ἐστιν Αὐτοκράτωρ, τοῦ δὲ θεῖος Ἀκουμενός· οἷς προσ-
ήκει μισεῖν μὲν τὸν ἐξελάσαντα ἐκείνους, εἰδέναι δὲ μάλι-
στα δι' ὅντινα ἔφευγον. βλέπετε εἰς τούτους, καὶ μαρτυ-
ρεῖτε εἰ ἀληθῆ λέγω.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

δ'. Τὰ μὲν [2]γενόμενα ἠκούσατε, ὦ ἄνδρες, καὶ ὑμῖν οἱ
μάρτυρες μεμαρτυρήκασιν· ἃ δὲ οἱ κατήγοροι ἐτόλμησαν εἰ-
πεῖν, ἀναμνήσθητε. οὐ γὰρ καὶ δίκαιον ἀπολογεῖσθαι, ἀνα-
μιμνήσκοντας τοὺς τῶν κατηγόρων λόγους [3]ἐξελέγχειν; ἔλε-
ξαν γάρ, ὡς ἐγὼ μηνύσαιμι περὶ τῶν μυστηρίων, ἀπογρά-

[1] Absunt unci. [2] γινόμενα [3] ἐξελέγχειν.

Ἡγεμονία δικαστηρίου: Sigonius de Rep. Athen. l. IV. c. 1. His igitur rationibus ductus sum ad suspicandum pro βουλεύων restituendum esse βασιλεύων. Regem sacrorum dici βασιλεύειν, manifestum est ex Demosthene in Macart. p. 1063. v. 17. 27. p. 1065. v. 9. ubi Εὐκτήμονα τὸν βασιλεύσαντα memorat: et sic ἄρχειν sæpissime dicitur, nec non πολεμαρχεῖν: e. gr. apud Demosth. in Neær. p. 1358. v. 23. IDEM.

Κάλει] Quod Aldinæ deest, præter Stephanum Scaliger quoque addidit. Poterat quoque sic constitui: καί μοι Καλλίαν καὶ Στέφανον κάλει, καὶ Φίλιππον (sine δὲ). aut, si δὲ servandum censeas: καί μοι Καλλίαν καὶ Στ. κάλει. κάλει δὲ καὶ Φίλιππον. REISK.

Τοῦ μὲν] Calliæ. IDEM.

Τοῦ δὲ] Stephani. IDEM.

Βλέπετε] Alloquitur Calliam et Stephanum, hortaturque oculis rectis et fiduciæ plenis in hos, judices puta, intueri. IDEM.

Γινόμενα] Legendum γενόμενα: quod vitium ex compluribus aliis locis hujus Orationis a Reiskio est sublatum. SLUITER.

Οὐ γὰρ —] Fort. οὐ γὰρ δίκαιον ἀπολογεῖσθαι, ἀλλ' ἀναμιμν. TAYLOR. Varia hic in mentem venerunt, ut in loco desperato. e. c. οὐ γὰρ καὶ δίκαιον, τὸν βουλόμενον ἀπολογεῖσθαι κωλύειν, ἀναμιμνήσκοντα (in singulari) τοὺς τ. κ. λ. ἐ. Neque enim æquum est, qui se defensum eat, eum impedire, quo minus recitando accusatorum criminationes, una eas refutet. Vel: οὐ γὰρ καὶ δυνατὸν ἀπολογεῖσθαι, εἴ τις μὴ ἐπιτρέπῃ ἀναμιμνήσκοντα. Prorsus se defendere nemo potest, nisi si quis ei veniam det criminationes accusatorum diluendi. Sed has qui diluere vult, necesse quoque habet eas commemorare. Aut: εὐσεβὲς γὰρ καὶ δίκαιον. [Fort. lenissima h. l. emendandi ratio erit hæc, ut legatur οὕτω γὰρ &c. *In Cur. poster. in Andoc.*] REISK.

Οὐ γὰρ καὶ δίκαιον —] Luzacius suam conjecturam mecum communicavit: οὐ γὰρ ἐστὶ δίκαιον ἀπολογεῖσθαι, ἀναμιμνήσκοντα τοὺς τῶν κατηγόρων λόγους ἐξελέγχειν; *nonne justum est et æquum, me in memoriam revocantem accusatorum sermones, ita iis respondere, ut me ipse defendam?* SLUITER.

ψαιμί τε τὸν πατέρα τὸν ἐμαυτοῦ παρόντα, καὶ γενοίμην
μηνυτὴς κατὰ τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμαυτοῦ, λόγον (οἶμαι) πάν-
των δεινότατόν τε καὶ ἀνοσιώτατον λέγοντες. ὁ μὲν γὰρ
ἀπογράψας αὐτὸν Λυδὸς ἦν ὁ Φερεκλέους· ὁ δὲ πείσας ὑπο-
μεῖναι καὶ μὴ οἴχεσθαι φεύγοντα ἐγώ, πολλὰ ἱκετεύσας
καὶ [1]λαμβανόμενος τῶν γονάτων. καίτοι τί ἐβουλόμην, εἰ 11
ἐμήνυσα μὲν κατὰ τοῦ πατρὸς, ὡς οὗτοί φασιν, ἱκέτευον δὲ
4. τὸν πατέρα [2]μείναντά τι παθεῖν ὑπ' ἐμοῦ; καὶ ὁ πατὴρ
ἐπείσθη ἀγῶνα τοιοῦτον ἀγωνίσασθαι, ἐν ᾧ δυοῖν τοῖν με-
γίστοιν κακοῖν οὐκ ἦν αὐτῷ ἁμαρτεῖν· ἢ γὰρ ἐμοῦ δόξαντος
τὰ ὄντα μηνῦσαι κατ' ἐκείνου ὑπ' ἐμοῦ ἀποθανεῖν, ἢ αὐτῷ
σωθέντι ἐμὲ ἀποκτεῖναι. ὁ γὰρ νόμος οὕτως εἶχεν· εἰ μὲν
τἀληθῆ μηνύσειέ τις, εἶναι τὴν ἄδειαν, εἰ δὲ τὰ ψευδῆ, τε-
θνάναι. καὶ μὲν δὴ τοῦτό γε ἐπίστασθε πάντες, ὅτι ἐσώθην
καὶ ἐγὼ καὶ ὁ ἐμὸς πατήρ· οἷόν τε δ' οὐκ ἦν, εἴπερ ἐγὼ
μηνυτὴς ἐγενόμην περὶ τοῦ πατρὸς, ἀλλ' ἢ ἐμὲ ἢ ἐκεῖνον
ἔδει ἀποθανεῖν. φέρε δὴ τοίνυν, εἰ καὶ ὁ πατὴρ ἐβούλετο
ὑπομένειν, τοὺς φίλους ἂν οἴεσθε ἢ ἐπιτρέπειν αὐτῷ μένειν
ἢ ἐγγυήσασθαι, ἀλλ' οὐκ ἂν παραιτεῖσθαι καὶ δεῖσθαι
ἀπιέναι ὅπου ἂν ἔμελλεν αὐτὸς σωθήσεσθαι, ἐμέ τε οὐκ
ἀπολεῖν; ἀλλὰ γὰρ καὶ ὅτε Σπεύσιππον ἐδίωκεν ὁ πατὴρ
τῶν παρανόμων, αὐτὰ ταῦτα ἔλεγεν, ὡς οὐδεπώποτε ἔλθοι
εἰς Θημακὸν ὡς Φερεκλέα· ἐκέλευε δὲ βασανίσαι τὰ ἀνδρά-
ποδα, καὶ μὴ τοὺς μὲν παραδιδόντας μὴ ἐθέλειν ἐλέγχειν, 12
τοὺς δὲ μὴ θέλοντας ἀναγκάζειν. ταῦτα δὲ λέγοντος τοῦ

[1] καταλαμβανόμενος [2] μείναντα τὶ

Αὐτῶν Λυδ.] Αὐτὸν Λυδ. TAYLOR., SCALIGER. SLUITER.

Φεύγοντας] Leg. φεύγοντα. TAYLOR.

Καταλαμβανόμενος] Malim simplex. Dicitur enim λαμβάνεσθαι τῶν γονάτων τινὸς, non καταλαμβάνεσθαι. REISK.

Μείναντα τὶ] Hoc τὶ est iteratio redundans præmissi τὶ versu 6. quod solum poterat sufficere. Sed post καὶ ὁ πατὴρ hoc ipso versu 8. malim τὶ iterari, et post ἐπείσθη signum interrogationis poni, ut ἀγῶνα — sint responsio illius interrogationis. IDEM.

Μείναντα τὶ] Demiror Reiskium, qui pronomen τὶ deleri velit: non est delendum, sed scribendum sine accentu τι, *aliquid: mori* per Euphemismum Attici dixerunt τι παθεῖν. SLUITER.

Αὐτῷ ἁμαρτεῖν] Interpono ἑνὸς aut θατέρου. REISK.

Ἢ γὰρ] F. ἤγουν. TAYLOR.

Περὶ τοῦ πατρὸς] Alibi semper κατὰ I. N. [interpretor, Inquit Noster. *Reisk.*] IDEM.

Τῶν παρανόμων, αὐτὰ ταῦτα] Num τῶν παρανόμων αὐτὸς, ταῦτα. REISK. Articulum τῶν, ut et alias in eadem phrasi abest, sic et h. l. delendum censet Valckenaerius. SLUITER.

Ἀναγκάζειν] Auctor erat judicibus, ut desisterent ab illa inconstantia et iniquitate sua, qua solerent servos a dominis ad tormenta oblatos, οὐκ ἐθέλειν ἐλέγχειν, nolle coarguere, dominos autem, qui servos ad tormenta exhibere recusarent, ἀναγκάζειν παραδιδόναι, cogere ad tradendum.

πατρὸς τοῦ ἐμοῦ, ὡς ἅπαντες ἴστε, τί ὑπελείπετο τῷ Σπευσίππῳ λέγειν, εἰ ἀληθῆ οἶδε λέγουσιν, ἀλλ' ἤ, Ὦ [1]Λεωγόρα, τί βούλει περὶ θεραπόντων λέγειν; οὐχ [2]ὁ υἱὸς οὑτοσὶ μεμήνυκε κατὰ σοῦ, καί φησί σε παρεῖναι ἐν Θημακῷ; ἔλεγχε σὺ τὸν πατέρα, ἢ οὐκ ἔστι σοι ἄδεια. ταυτὶ ἔλεγεν ἂν ὁ Σπεύσιππος, ὦ ἄνδρες· ἢ οὔ; ἐγὼ μὲν οἶμαι. εἰ τοίνυν ἀνέβην ἐπὶ δικαστήριον, ἢ λόγος τις περὶ ἐμοῦ ἐγένετο, ἢ μήνυσίς [3]τις ἐμή ἐστιν ἢ ἀπογραφὴ, μὴ ὅτι ἐμὴ καθ' ἑτέ-
13 ρου, ἀλλ' εἰ καὶ ἄλλου τινὸς κατ' ἐμοῦ, ἐλεγχέτω με ὁ βουλόμενος ἐνταῦθα ἀναβάς. ἀλλὰ γὰρ λόγον ἀνοσιώτατον καὶ ἀπιστότατον [4]οὐδένας πώποτ' ἐγὼ εἰπόντας οἶδα, οἳ τοῦτο μόνον ἡγήσαντο δεῖν, τολμῆσαι κατηγορῆσαι· εἰ δ' ἐλεγχθήσονται ψευδόμενοι, οὐδὲν αὐτοῖς ἐμέλησεν. ὥσπερ οὖν, εἰ ἀληθῆ ἦν ταῦτα ἅ με κατηγόρησαν, ἐμοὶ ἂν ὠργίζεσθε καὶ ἠξιοῦτε δίκην τὴν μεγίστην ἐπιτιθέναι· οὕτως ἀξιῶ ὑμᾶς, γινώσκοντας ὅτι ψεύδονται, πονηρούς τε αὐτοὺς νομίζειν, χρῆσθαί τε τεκμηρίῳ ὅτι, εἰ τὰ δεινότατα τῶν κατηγορηθέντων περιφανῶς ἐλέγχονται ψευδόμενοι, ἦπου [5]τά γε πολλῷ φαυλότερα ῥᾳδίως ὑμῖν ἀποδείξω ψευδομένους αὐτούς.

ε'. Αἱ μὲν μηνύσεις ὧδε περὶ τῶν μυστηρίων αὗται ἐγένοντο τέτταρες· οἳ δὲ ἔφευγον καθ' ἑκάστην μήνυσιν, ἀνέγνων ὑμῖν τὰ ὀνόματα αὐτῶν, καὶ οἱ μάρτυρες μεμαρτυρήκασιν.
ἔτι δὲ πρὸς τούτοις ἐγὼ πιστότητος ὑμῶν ἕνεκα, ὦ ἄνδρες, 14
τάδε ποιήσω. τῶν γὰρ φευγόντων ἐν τοῖς μυστηρίοις οἱ μέν τινες ἀπέθανον φεύγοντες, οἱ δ' ἥκουσι καί εἰσιν ἐνθάδε καὶ πάρεισιν ὑπ' ἐμοῦ κεκλημένοι. ἐγὼ οὖν ἐν τῷ ἐμῷ λόγῳ δίδωμι τῷ βουλομένῳ ἐμὲ [1]ἐλέγξαι, ὅτι ἔφυγέ τις αὐτῶν δι' ἐμέ, ἢ ἐμήνυσα κατ' αὐτοῦ, ἢ οὐχ ἕκαστοι ἔφυγον κατὰ τὰς μηνύσεις ταύτας ἃς ἐγὼ ὑμῖν ἀπέδειξα. καὶ ἐάν τις ἐλέγξῃ με ὅτι ψεύδομαι, χρήσασθέ μοι ὅ τι βούλεσθε. καὶ σιωπῶ καὶ παραχωρῶ, εἴ τις ἀναβαίνειν βούληται.

ς'. Φέρε [2]δὴ, ὦ ἄνδρες, μετὰ ταῦτα τί ἐγένετο; ἐπειδὴ αἱ μηνύσεις ἐγένοντο, περὶ τῶν μηνύτρων — ἦσαν γὰρ κατὰ τὸ Κλεωνύμου ψήφισμα χίλιαι δραχμαὶ, κατὰ δὲ τὸ Πεισάνδρου μύριαι — περὶ δὲ τούτων ἠμφισβήτουν οὗτοί τε οἱ μηνύσαντες, καὶ Πυθόνικος, φάσκων πρῶτος εἰσαγγεῖλαι, καὶ Ἀνδροκλῆς ὑπὲρ τῆς βουλῆς. ἔδοξεν οὖν τῷ δήμῳ ἐν τῷ τῶν θεσμοθετῶν δικαστηρίῳ τοὺς μεμυημένους, ἀκούσαντας τὰς μηνύσεις ἃς ἕκαστος ἐμήνυσε, διαδικάσαι· καὶ ἐψηφίσαντο πρώτῳ μὲν Ἀνδρομάχῳ, δευτέρῳ δὲ Τεύκρῳ, καὶ ἔλαβον Παναθηναίων τῷ ἀγῶνι, Ἀνδρόμαχος μὲν μυρίας δραχμὰς, Τεῦκρος δὲ χιλίας. καί μοι κάλει τούτων τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

5. 1 ζ'. Περὶ μὲν τῶν μυστηρίων, ὦ ἄνδρες, ὧν εἵνεκα ἡ ἔνδει- 15
ξις ἐγένετο καὶ περὶ ὧν ὑμεῖς οἱ μεμυημένοι εἰσεληλύθατε,

[1] ἄνθρωπε [2] Deest articulus. [3] τις ὡς ἐμὴ [4] οὐδένα [5] τἄλλα πολλῷ

Exprobrat judicibus iniquitatem et inconstantiam. Si egò servos exhibere recusarem, cogeretis me. Jam cum eos exhibeam, non vultis in rem inquirere, recusatis ex iis confessionem veri exprimere. Reisk.

Εἰ ἀληθῆ οἶδε λέγουσιν] Suspicabar aliquando leg. esse: εἰ ἀληθῆ σύνοιδε λέγουσιν. *si conscius his erat vera dicentibus.* Idem.

Ἔστιν ἡ ἀπογραφὴ] Videtur sic leg. et distinguendum esse: ἔστιν, ἢ ἀπογραφή. *aut descriptio.* distinguit τὴν ἀπογραφὴν, ut rem diversam, a τῇ μηνύσει. et erant quoque diversæ res. indicium præcedebat, sequebatur exhibitio nominum indicatorum in tabula præscriptorum. Idem.

Ἀλλὰ γὰρ λόγον —] Locum hunc sic lego: ἀλλὰ γὰρ λόγον ἀνοσιώτερον καὶ ἀπιστότερον οὐδένας (in plurali) πώποτ' ἐγὼ εἰπόντας οἶδα τούτων, οἳ τοῦτο μόνον. Idem.

Ἀλλὰ γὰρ λόγον κ. τ. λ.] Non satis probabilis videtur Reiskii conjectura: ἀλλὰ γὰρ λόγον ἀνοσιώτερον καὶ ἀπιστότερον οὐδένας πώποτ' ἐγὼ εἰπόντας οἶδα τούτων, οἳ cæt. Equidem suspicatus sum duo verba excidisse, quæ oculorum ingeniique aciem descriptoris propter similitudinem literarum fefellerint; atque ita fere scripsisse Andocidem: ἀλλὰ γὰρ λόγον ἔλεγον ἀνοσιώτατον καὶ ἀπιστότατον, οἷον οὐδένα πώποτ' ἐγὼ εἰπόντα οἶδα, οἳ τοῦτο μόνον. — Verum acute animadvertit Io. Luzacius, quocum conjecturam communicavi, duriorem esse Atticis auribus hiatum εἰπόντα οἶδα: itaque rectius scribi: οἷον οὐδ' ἂν πώποτ' ἐγὼ εἰπόντας οἶδα. — Mox in sequentibus emendationem Reiskianam οὐδὲν αὐτοῖς ἐμέλησεν et M. Ald. confirmat, et ita legendum esse viderat quoque Valckenaerius. Sluiter.

Οὐδὲ νῦν τοῖς ἐμέλησεν] Pro τοῖς dant schedæ Scaligeri τούτοις. Ego de meo dedi οὐδὲν αὐτοῖς ἐμ. Reisk.

Φαυλότερα] Subaudi ὄντα. breviloquentes illi vetustiores Attici, ut Noster Andocides, Lysias, et Thucydides, talia omittunt, quæ recentiores sedulo cavent ne usquam omittant. Idem.

Αἱ μὲν μηνύσεις] Post μὲν aut οὖν aut

[1] ἐξελέγξαι [2] δὲ

τοίνυν deesse aliquando suspicabar. Sed Lysias et similes antiqui has copulas amant omittere. v. p. 237. pen. Idem.

Ὧδε περὶ] Malim αἱ interponi. Idem.

Ἐν τοῖς μυστηρίοις] Leg. ἐπὶ τοῖς μυστ. Conf. p. 240. 7. Idem.

Ἢ ἐμήνυσα] Legi malim ὅτι ἐμην. Idem. Sententia videtur requirere: ἢ ἐμήνυσα κατά του. Sluiter.

ς'. Περὶ δὲ τούτων] Facile δὴ substituatur in locum δέ. videtur tamen et hoc quoque posse defendi, ex more Latinorum, *sed* in similibus locis pro *igitur* usurpandi. *Sed de his* — de quibus nempe disputare cœperam. Reisk.

Ἀνδροκλῆς] Ὁ δημαγωγός. Plut. in Alcib. Taylor. Videtur ergo Androcles syndicus senatus fuisse, et ex h. l. posse colligi, ut fisco sui syndici seu fiscales fuerunt, ita senatui quoque suos fuisse, qui rem, h. e. ut vulgo usurpamus, interesse ejus curarent, eique consulerent. Reisk.

Μεμυημένους] Rectius μηνύσαντας. v. 5, 2. 9. ed. Steph. Taylor.

ζ'. Περὶ μὲν τῶν μυστηρίων] Omissio copulæ οὖν decet illum πίνον vetustissimi Atticismi. Reisk.

ἀποδέδεικταί μοι, ὡς οὔτε ἠσέβηκα οὔτε μεμήνυκα περὶ οὐδενὸς οὔτε ὡμολόγηκα περὶ αὐτῶν, οὐδὲ ἔστι μοι ἁμάρτημα περὶ τὼ θεὼ οὔτε μεῖζον οὔτ᾿ ἔλαττον οὐδὲ ἕν. ὅπερ ἐμοὶ περὶ πλείστου ἐστὶν ὑμᾶς πεῖσαι· καὶ γὰρ οἱ λόγοι τῶν κατηγόρων ταῦτα τὰ δεινὰ καὶ φρικώδη ἀνωρθίαζον, καὶ λόγους εἶπον, ὡς πρότερον ἑτέρων ἁμαρτόντων καὶ ἀσεβησάντων περὶ τὼ θεὼ, οἷα ἕκαστος αὐτῶν ἔπαθε καὶ ἐτιμωρήθη. τούτων οὖν ἐμοὶ τῶν λόγων ἢ τῶν ἔργων τί προσήκει; ἐγὼ γὰρ πολὺ μᾶλλον ἐκείνων κατηγορῶ, καὶ δι᾿ αὐτὸ τοῦτο φημὶ δεῖν ἐκείνους μὲν ἀπολέσθαι, ὅτι ἠσέβησαν, ἐμὲ δὲ σώζεσθαι, ὅτι οὐδὲν ἡμάρτηκα. ἢ [1] δεινόν γ᾿ ἂν εἴη, εἰ ἐμοὶ
16 ὀργίζοισθε ἐπὶ τοῖς ἑτέρων ἁμαρτήμασι, καὶ τὴν εἰς ἐμὲ διαβολὴν εἰδότες ὅτι ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν τῶν ἐμῶν λέγεται, κρείττω τῆς ἀληθείας [2] ἡγήσαισθε. δῆλον ὅτι γὰρ τοῖς μὲν ἡμαρτηκόσι τὰ τοιαῦτα ἁμαρτήματα οὐκ ἔστιν ἀπολογία ὡς οὐκ ἐποίησαν. ἡ γὰρ βάσανος δεινὴ παρὰ τοῖς εἰδόσιν· ἐμοὶ δὲ ὁ ἔλεγχος ἥδιστος, ἐν οἷς ὑμῶν οὐδέν με δεῖ δεόμενον οὐδὲ

[1] δεινὸν γὰρ εἴη [2] ἡγήσεσθε

Οἱ λόγοι] Pinge οἳ λόγοι. Est enim οἱ hic loci non præpositivus articulus, sed postpositivus. Cohæret cum τούτων οὖν τῶν λόγων — v. 8. Fuisset utique concinnius: καὶ γὰρ ἐν οἷς λόγοις οἱ κατήγοροι, ταῦτα τὰ δεινὰ ἀνορθιάζοντες, εἶπον, οἷα ἔπαθεν ἕκαστος τῶν πρότερον τὰ αὐτὰ ἁμαρτόντων — verum in his vetustis scriptoribus limata et tersa oratio frustra requiratur. Durum utique οἱ λόγοι — εἶπον λόγους — sed ferenda sunt hæc in hujusmodi scriptoribus ἀκόμψοις. Loci hujus intelligentia e Lysiæ oratione in Andocidem est petenda. REISK.

Οἱ λόγοι τῶν κατηγόρων κ. τ. λ.] Locus procul dubio videtur corruptus; nec certa apparet emendandi via. Absurdum est· οἱ λόγοι — ἀνωρθίαζον, καὶ λόγους εἶπον: *ipsa verba declamarunt, et sermones dixerunt*: forte, si quid periclitari liceat, pro οἱ λόγοι scribendum οἱ λόγιοι, et ἀλόγως pro λόγους, quoniam subjicit: τούτων οὖν ἐμοὶ τῶν λόγων ἢ τῶν ἔργων τί προσήκει; pulcra est hæc oppositio: οἱ λόγιοι — ἀλόγως εἶπον, ὅπως (ita enim legendum videtur pro ὡς). Λόγιοι autem secundum Mœridem et Thomam Magistrum sunt οἱ πολυίστορες, vel, ut ait Phrynichus p. 84. οἱ τὰ ἑκάστῳ ἔθνει ἐπιχώρια ἐξηγούμενοι ἐμπείρως, ubi vid. Nunnesius. Plutarchus in Solon. p. 92. E. Χρόνον δέ τινα καὶ τοῖς περὶ Ψένωφιν τὸν Ἡλιουπολίτην καὶ Σώγχιν τὸν Σαΐτην, λογιωτάτοις οὖσι τῶν ἱερέων, συνεφιλοσόφησε: p. 96. D. μῦθον — ὃν διήκουσε τῶν περὶ Σάϊν λογίων. Λόγιον Hesychius interpretatur τὸν τῆς ἱστορίας ἔμπειρον, πεπαιδευμένον. Conf. Interpretes Thomæ Magistri l. c. p. 579. et Pierson. ad d. l. Mœridis p. 249. Elsnerus et Wetstenius ad Acta Apost. xviii. ver. 24. Sensus hujus loci est: *Caput causæ in eo pono, ut persuadeam vobis, me non peccasse: nam isti rerum ante gestarum et antiquæ historiæ periti accusatores mei horrenda ista et terroris plena magna voce declamarunt, et absurda ratione dixerunt, quo antea modo cum alii peccassent in Cererem et Proserpinam, qualia quisque eorum passus, qua pœna affectus esset.* Cæterum verbum ἀνωρθίαζον ex h. l. citantes Harpocration et Suidas exponunt ὄρθιον βοῶντες ἔλεγον. SLUITER.

Λόγους εἶπον] Hæc videntur spectare orationem Lysiacam in initio fragmenti. quæratur. TAYLOR.

Δεινὸν γὰρ] Malim δεινόν γ᾿ ἄν. REISK. Valckenaerius legit: δεινὸν γὰρ ἂν εἴη. SLUITER.

Ἡγήσεσθε] Malim ἡγήσαισθε, ob præcedens ὀργίζοισθε. REISK.

Εἰδόσιν] Scil. τὰ μυστήρια. IDEM.

Οὐδέν με δεῖ] Leg. οὐδένα με δεῖ. TAYLOR. Saltim οὐδενὸς dedisset. REISK.

παραιτούμενον σωθῆναι ἐπὶ τοιαύτῃ αἰτίᾳ, ἀλλ᾿ ἐλέγχοντα τοὺς τῶν κατηγόρων λόγους. καὶ ὑμᾶς ἀναμιμνήσκω τὰ γεγενημένα, οἵτινες ὅρκους μεγάλους ὀμόσαντες οἴσετε τὴν ψῆφον περὶ ἐμοῦ, καὶ ἀρασάμενοι τὰς μεγίστας ἀρὰς ὑμῖν τε αὐτοῖς καὶ [1] παισὶ τοῖς ὑμετέροις αὐτῶν, εἰ μὴ ψηφιεῖσθε περὶ ἐμοῦ τὰ δίκαια· πρὸς δὲ τούτοις μεμύησθε καὶ ἑωράκατε τοῖν θεοῖν τὰ ἱερὰ, ἵνα τιμωρήσητε μὲν τοὺς ἀσεβοῦντας, σώζητε δὲ τοὺς μηδὲν ἀδικοῦντας. νομίσατε τοίνυν ἀσέβημα οὐδὲν ἔλαττον εἶναι τοὺς μηδὲν ἠδικηκότας ἀσεβεῖν καταγνῶναι ἢ τοὺς ἠσεβηκότας μὴ τιμωρεῖσθαι. ὥστ᾿ ἐγὼ ὑμῖν πολὺ μᾶλλον τῶν κατηγόρων πρὸς τοῖν θεοῖν ἐπισκήπτω, ὑπέρ τε τῶν ἱερῶν ἃ [2] εἴδετε, καὶ ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων οἳ 17
τῆς ἑορτῆς ἕνεκεν ἔρχονται δεῦρο· εἰ μέν τι ἠσέβηκα ἢ ὡμολόγηκα ἢ ἐμήνυσα κατά τινος ἀνθρώπων, ἢ ἄλλος τις περὶ ἐμοῦ, ἀποκτείνατέ με· οὐ παραιτοῦμαι· εἰ δὲ οὐδὲν ἡμάρτηταί μοι, καὶ τοῦτο ὑμῖν ἀποδείκνυμι σαφῶς, δέομαι ὑμῶν αὐτὸ φανερὸν τοῖς Ἕλλησι πᾶσι ποιῆσαι, ὡς ἀδίκως εἰς τόνδε τὸν ἀγῶνα κατέστην. ἐὰν γὰρ μὴ μεταλάβῃ τὸ πέμπτον μέρος τῶν ψήφων καὶ ἀτιμωθῇ ὁ ἐνδείξας ἐμὲ [3] Κηφίσιος οὑτοσὶ, οὐκ ἔξεστιν αὐτῷ εἰς τὸ ἱερὸν τοῖν θεοῖν εἰσιέναι, ἢ ἀποθανεῖται. εἰ οὖν ὑμῖν [4] δοκῶ ἱκανῶς περὶ τούτων [5] ἀπολελογῆσθαι, δηλώσατέ μοι, ἵνα προθυμότερον περὶ τῶν ἄλλων ἀπολογῶμαι.

η΄. Περὶ δὲ τῶν ἀναθημάτων τῆς περικοπῆς καὶ τῆς μηνύσεως, ὥσπερ καὶ ὑπεσχόμην ὑμῖν, οὕτω καὶ ποιήσω· ἐξ ἀρχῆς γὰρ ὑμᾶς διδάξω ἅπαντα τὰ γεγενημένα. ἐπειδὴ Τεῦκρος ἦλθε Μεγαρόθεν ἄδειαν εὑρόμενος, μηνύει περί τε

[1] πᾶσι [2] ἴδετε [3] Κηφήσιος [4] δοκῶ ὑμῖν [5] ἀπολογεῖσθαι

Ἀλλ᾿] Subaudi a communi δεῖ σωθῆναι. IDEM.

Ἀναμιμνήσκω] Malim ἀναμιμνήσκοντα, in participio, ut ἐλέγχοντα. IDEM.

Οἵτινες ὅρκους —] Verba οἵτινες ὅρκους ad τὰ ἱερὰ versu 7. pro parentheticis accipienda sunt. Nam ἵνα τιμωρήσητε cohæret cum ἀναμιμνήσκω ὑμᾶς. IDEM.

Πρὸς τοῖν θεοῖν] Aut πρὸς ταῖν θεαῖν leg. est, aut saltim πρὸς ταῖν θεοῖν, si non a θεὰ, sed a θεὸς communis generis repetere velis. Saltim articulus debebit genus fœmininum indicare. Ceres enim et Proserpina hic significantur. Et sic quoque versu 20. REISK. Legendum esse ταῖν θεοῖν cum Reiskio consentit Valckenaerius. vid. Markland. et Taylor. ad Lys. p. 103. 27. ed. Steph. Respexit hunc locum Harpocration v. ἐπεσκήψατο, explicans: μετὰ τινὸς ἐπιθειασμοῦ λέγω, οἷον ἐξορκίζω. ex quo sua hausit Suidas. SLUITER.

Τῆς ἑορτῆς] Sacrorum Eleusiniorum puta. REISK.

Κηφήσιος] Π. Κηφίσιος, ὡς γράφεται ἀλλαχοῦ. H. STEPHAN.

Ἀπολογεῖσθαι] Malim ἀπολελογῆσθαι. SLUITER.

Εὑρόμενος] p 3. 14. ed. Steph. usurpavit

τῶν μυστηρίων ἃ ᾔδει καὶ τῶν περικοψάντων τὰ ἀναθή-
18 ματα, καὶ ἀπογράφει δυοῖν δέοντας εἴκοσιν ἄνδρας. ἐπειδὴ [1] δὲ οὗτοι ἀπεγράφησαν, οἱ μὲν αὐτῶν φεύγοντες ᾤχοντο, οἱ δὲ συλληφθέντες ἀπέθανον κατὰ τὴν Τεύκρου μήνυσιν. καί μοι ἀνάγνωθι αὐτῶν τὰ ὀνόματα.

ΟΝΟΜΑΤΑ.

Τεῦκρος ἐπὶ τοῖς Ἑρμαῖς ἐμήνυσεν Εὐκτήμονα, Γλαύκιππον, Εὐρύμαχον, Πολύευκτον, Πλάτωνα, Ἀντίδωρον, Χάριππον, Θεόδωρον, Ἀλκισθένην, Μενέστρατον, [2] Ἐρυξίμαχον, Εὐφίλητον, Εὐρυδάμαντα, Φερεκλέα, [3] Μέλητον, Τιμάνθην, Ἀρχίδαμον, Τελένικον.

τούτων τοίνυν τῶν ἀνδρῶν οἱ μὲν ἥκουσι καί εἰσιν ἐνθάδε, τῶν δὲ ἀποθανόντων εἰσὶ πολλοὶ προσήκοντες· ὧν ὅςτις βούλεται, ἐν τῷ ἐμῷ λόγῳ ἀναβάς με ἐλεγξάτω, ἢ ὡς ἔφυγέ τις δι' ἐμὲ τούτων τῶν ἀνδρῶν, ἢ ὡς ἀπέθανεν.

θ'. Ἐπειδὴ δὲ ταῦτα ἐγένετο, Πείσανδρος καὶ Χαρικλῆς, ὄντες μὲν τῶν ζητητῶν, δοκοῦντες δ' ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ 6. 1
εὐνούστατοι εἶναι τῷ δήμῳ, [4] ἔλεγον ὡς εἴη τὰ ἔργα τὰ γεγενημένα οὐκ ὀλίγων ἀνδρῶν ἀλλ' ἐπὶ τῇ τοῦ δήμου καταλύσει, καὶ χρῆναι ἔτι ζητεῖν καὶ μὴ παύσασθαι. καὶ ἡ πόλις οὕτω διέκειτο, ὥςτ', ἐπειδὴ τὴν βουλὴν εἰς τὸ βουλευ-
19 τήριον ὁ κήρυξ [5] ἀνείποι ἰέναι καὶ τὸ σημεῖον [6] καθέλοι, τῷ αὐτῷ σημείῳ ἡ μὲν βουλὴ εἰς τὸ βουλευτήριον ᾔει, οἱ δ' ἐκ τῆς ἀγορᾶς ἔφυγον, δεδιότες εἷς ἕκαστος μὴ συλληφθείη. ἐπαρθεὶς οὖν τοῖς τῆς πόλεως κακοῖς εἰσαγγέλλει Διοκλείδης εἰς τὴν βουλὴν, φάσκων εἰδέναι τοὺς περικόψαντας τοὺς Ἑρμᾶς, καὶ εἶναι αὐτοὺς εἰς τριακοσίους· ὡς δ' ἴδοι καὶ

[1] Deest δέ. [2] Εὐριξίμαχον [3] Μέλιτον [4] ἔλεγεν οὖν ὡς [5] ἀνείπῃ [6] καθέλῃ

εὑράμενος. Taylor.

Ἐπειδὴ οὗτοι] Malim aut ἐπεὶ δὲ οὗτοι, aut ἐπειδὴ δὲ οὗτοι. Reisk.

Ἐπὶ τοῖς Ἑρμαῖς] Vid. Meurs. Athen. Att. l. i. c. 3.

Εὐριξίμαχον] Πότερον, Ἐρυξίμαχον. H. Stephan.

Ἀνείπῃ] Aut cum simplici εἴπῃ est mutandum, aut ἂν εἴπῃ leg. duobus vocabulis. tum pro ἰέναι simplici malim ἀνιέναι. Reisk. Dedi ex correctione Bekkeri ἀνείποι.

Ἀνείπῃ ἰέναι] Reiske mavult εἴπῃ, aut ἂν εἴπῃ ἀνιέναι: verum tamen sic etiam infra est p. 7. v. 6. seq. ed. Steph. ἀνειπεῖν ἐκέλευσαν — ἰέναι εἰς τὴν ἀγοράν. Solenne est ἀνειπεῖν de iis, quæ voce præconis edicuntur, uti et ἀναγορεύειν. Vid. apud Demosthenem pro Cor. p. 244. 2. ed. R. Aristoph. Av. 1084. Ταῦτα βουλόμεσθ' ἀνειπεῖν. In. Pace v. 549.

Ἴθι νῦν, ἄνειπε τοὺς γεωργοὺς ἀπιέναι.
Sluiter.

Σημεῖον] Signum, quod quamdiu esset sublatum, concio manebat, detracto autem, concio dissoluta erat. Tale quid etiam apud Romanos in comitiis obtinebat. Reisk.

Οἱ δὲ] Subaudi ἄλλοι πολῖται. Idem.

περιτύχοι τῷ πράγματι, ἔλεγε. καὶ τούτοις, ὦ ἄνδρες, δέομαι ὑμῶν προσέχοντας τὸν νοῦν ἀναμιμνήσκεσθαι ἐὰν ἀληθῆ λέγω, καὶ διδάσκειν ἀλλήλους· ἐν ὑμῖν γὰρ ἦσαν οἱ λόγοι, καί μοι ὑμεῖς τούτων μάρτυρές ἐστε. ἔφη γὰρ εἶναι μὲν ἀνδράποδόν οἱ ἐπὶ [1] Λαυρίῳ, δεῖν δὲ κομίσασθαι ἀποφοράν. ἀναστὰς δὲ πρωῒ, ψευσθεὶς τῆς ὥρας βαδίζειν· εἶναι δὲ πανσέληνον. ἐπεὶ δὲ παρὰ τὸ Προπύλαιον [2] τὸ Διονύσου ἦν, ὁρᾶν ἀνθρώπους πολλοὺς ἀπὸ τοῦ ᾠδείου καταβαίνοντας εἰς τὴν ὀρχήστραν· δείσας δὲ αὐτοὺς, εἰσελθὼν ὑπὸ τὴν σκιὰν καθέζεσθαι μεταξὺ τοῦ κίονος καὶ τῆς στήλης ἐφ' ᾗ ὁ στρατηγός ἐστιν ὁ χαλκοῦς. ὁρᾶν δὲ ἀνθρώπους τὸν [3] μὲν ἀριθμὸν [4] μάλιστα τριακοσίους, ἑστάναι δὲ κύκλῳ ἀνὰ πέντε καὶ δέκα ἄνδρας, τοὺς δὲ ἀνὰ εἴκοσιν· ὁρῶν δὲ αὐτῶν πρὸς τὴν σελήνην τὰ πρόσωπα τῶν πλείστων γινώσκειν. καὶ πρῶτον μὲν, ὦ ἄνδρες, τοῦθ' ὑπέθετο δεινότατον πρᾶγμα (οἶμαι) ὅπως ἐν ἐκείνῳ εἴη ὅντινα βούλοιτο Ἀθηναίων φάναι τῶν ἀνδρῶν τούτων εἶναι, ὅντινα δὲ μὴ βούλοιτο, λέγειν ὅτι οὐκ ἦν. ἰδὼν δὲ ταῦτ' ἔφη ἐπὶ [5] Λαύριον ἰέναι, καὶ τῇ ὑστεραίᾳ ἀκούειν ὅτι οἱ Ἑρμαῖ εἶεν περικεκομμένοι· γνῶναι οὖν εὐθὺς ὅτι τούτων εἴη τῶν ἀνδρῶν τὸ ἔργον. ἥκων δὲ εἰς ἄστυ ζητητάς τε ἤδη ᾑρημένους [6] καταλαμβάνειν καὶ μήνυτρα κεκηρυγμένα ἑκατὸν μνᾶς. ἰδὼν δὲ Εὔφημον τὸν Καλλίου τοῦ Τηλεκλέους ἀδελφὸν ἐν τῷ χαλκείῳ καθήμενον, ἀναγαγὼν αὐτὸν εἰς τὸ Ἡφαιστεῖον λέγειν ἅπερ ὑμῖν ἐγὼ εἴρηκα, ὡς ἴδοι ἡμᾶς ἐν ἐκείνῃ τῇ νυκτί· οὔκουν δέοιτο παρὰ τῆς πόλεως

[1] Λαυρείῳ [2] τοῦ [3] Deest μέν. [4] Deest μάλιστα. [5] Λαυρεῖον [6] καταλαμβάνει

Ἀναστὰς δὲ] Malim ἀναστὰς οὖν. Idem.

Ὁρᾶν δὲ ἀνθρώπους τὸν ἀριθμὸν τριακοσίους] Galenus t. v. p. 603. vim vocis μάλιστα, qua notat *fere*, explicans apud Hippocratem, locum citat Andocidis ἐν τῷ περὶ μυστηρίων· ἄδων δ' ἀνθρώπους τὸν μὲν ἀριθμὸν μάλιστα τριακοσίους. Unde hic locus restituendus: ἰδεῖν δὲ ἀνθρώπους τὸν μὲν ἀριθμὸν μάλιστα τριακοσίους, ἑστάναι δὲ—nam et ἰδεῖν hic scribendum videtur variandi causa; præcedit enim, ὁρᾶν ἀνθρώπους, et statim sequitur, ὁρῶν δὲ αὐτῶν — τὰ πρόσωπα. Sluiter.

Πρὸς τὴν σελήνην —] Diodor. Sic. lib. 13. Historici cæteri. Taylor.

Καταλαμβάνει] Malim infinitivum καταλαμβάνειν, ut præcedentia et insequentia, est enim hæc obliqua oratio narrantis. Reisk. Sic et Valckenaerius. Sluiter.

Ἐν τῷ χαλκείῳ] Χαλκεῖον est h. l. porticus illa (*Halle*, aut *Bazar*) ubi venibant olim ollæ æneæ, seræ, supellex omnis, ære aut ferro facta a fabris serariis atque bractearum cusoribus. Nisi potius est officina fabrilis seraria, cujus dominus Euphemus ille fuisse videtur. Reisk.

Ἐν τῷ χαλκείῳ] Valckenaerius malebat ἔν τῳ — pro ἔν τινι. Plura enim erant χαλκεῖα Athenis, in quibus, uti et in tonstrinis aliisque ejusmodi officinis, Athenienses confabulandi causa convenire solebant. Sluiter.

Ἡφαιστεῖον] Vid. Meurs. Athen. Att. l. i. c. 4.

χρήματα λαβεῖν μᾶλλον ἢ παρ᾽ ἡμῶν, ὥςθ᾽ ἡμᾶς ἔχειν φί-
λους. εἰπεῖν οὖν τὸν Εὔφημον ὅτι καλῶς ποιήσειεν εἰπὼν,
καὶ νῦν ἥκειν κελεῦσαί οἱ εἰς τὴν Λεωγόρου οἰκίαν, ἵνα ἐκεῖ
συγγένῃ μετ᾽ ἐμοῦ Ἀνδοκίδῃ καὶ ἑτέροις οἷς δεῖ. ἥκειν ἔφη τῇ
21 ὑστεραίᾳ, καὶ δὴ κόπτειν τὴν θύραν· τὸν δὲ πατέρα τὸν
ἐμὸν τυχεῖν ἐξιόντα, καὶ εἰπεῖν αὐτὸν Ἆρά γέ σε οἵδε
περιμένουσι; χρὴ μέντοι μὴ ἀπωθεῖσθαι τοιού-
τους φίλους. εἰπόντα δὲ αὐτὸν ταῦτα οἴχεσθαι. καὶ
τούτῳ μὲν τῷ τρόπῳ τὸν πατέρα μου ἀπώλλυε, συνειδότα
ἀποφαίνων. εἰπεῖν δὲ ἡμᾶς, ὅτι δεδογμένον ἡμῖν εἴη δύο μὲν
τάλαντα ἀργυρίου διδόναι οἱ ἀντὶ τῶν ἑκατὸν μνῶν τῶν ἐκ
τοῦ δημοσίου, ἐὰν δὲ κατάσχωμεν ἡμεῖς ἃ [1] βουλώμεθα,
ἕνα αὐτῶν ἡμῶν εἶναι· πίστιν δὲ τούτων δοῦναί τε καὶ δέ-
ξασθαι. ἀποκρίνασθαι δὲ αὐτὸς πρὸς ταῦτα, ὅτι βουλεύ-
σοιτο· ἡμᾶς δὲ κελεύειν αὐτὸν ἥκειν εἰς Καλλίου τοῦ Τηλε-
κλέους, ἵνα κἀκεῖνος παρείη. τὸν δ᾽ αὖ κηδεστήν μου οὕτως
ἀπώλλυεν. ἥκειν ἔφη εἰς Καλλίου, καὶ [2] καθομολογήσας
ἡμῖν πίστιν δοῦναι ἐν Ἀκροπόλει, καὶ ἡμᾶς συνθεμένους οἱ
τὸ ἀργύριον εἰς τὸν εἰσιόντα μῆνα δώσειν διαψεύδεσθαι καὶ
οὐ διδόναι· ἥκειν οὖν μηνύσων τὰ γενόμενα.
22 ί. Ἡ μὲν εἰσαγγελία αὐτῶν, ὦ ἄνδρες, τοιαύτη· ἀπο-
γράφει δὲ τὰ ὀνόματα τῶν ἀνδρῶν, ὧν ἔφη γνῶναι, δύο καὶ
τετταράκοντα, πρώτους μὲν Μαντίθεον καὶ [3] Ἀφεψίωνα,

[1] βουλόμεθα ἕνα αὐτὸν [2] καθοδηγήσας [3] Ἀψεφίονα

Κελεῦσαί οἱ] Suo hortatu, aut in gratiam suam. nisi si legi malumus: ἅμα οἱ, *una secum*. REISK.

Ἵνα ἐκεῖ συγγένῃ μετ᾽ ἐμοῦ Ἀνδοκίδῃ καὶ ἑτέροις οἷς δεῖ] Absurde, Valckenaerio judice, suum ipse nomen hic memorasset Andocides: ad μετ᾽ ἐμοῦ adscriptum ab aliquo credidit Ἀνδοκίδου: de quo tamen equidem dubito, cum referantur verba Euphemi. Quod si vera sit Valckenaerii conjectura, legendum videtur συγγένηται. Porro suspicatus est Valckenaerius, ἑταίροις legendum esse pro ἑτέροις, quod ad p. 2. v. 33. ed. Steph. indicavi. SLUITER.

Δεῖ ἥκειν] Disjunxi hæc interponendo puncto. nam in verbo δεῖ desinit oratio Euphemi. tum rursus incipit obliqua oratio, seu expositio Dioclidis. Venisse se aiebat, (nempe Dioclides) v. versu 15. et 20. REISK.

Εἰπεῖν αὐτὸν] Malim εἰπεῖν πρὸς αὐτόν. patrem meum dixisse ad sese, Diocliden puta. IDEM.

Ἀρά γε] Non satis placet. Num δεῦρ᾽ ἄγε, *huc ades, agedum*. οἵδε σε περιμένουσιν, *hi te exspectant*. an, id quod in Latinis reddidi, δηρόν γέ σε οἵδε περιμένουσι, *jam dudum hi te exspectant*. IDEM.

Βουλόμεθα] Malim aut βουλοίμεθα, in optativo, aut βουλώμεθα, in conjunctivo. IDEM.

Ἕνα αὐτῶν] Dedi de meo ἕνα αὐτόν. Summa rerum ubi potiti fuerimus, nos se quoque, Diocliden puta, in collegium nostrum cooptaturos esse. IDEM.

Δοῦναι] Aptus est hic infinitivus, cum proximo δέξασθαι, e δεδογμένον ἡμῖν εἴη versu 10. IDEM.

Καθοδηγήσας] Cum viam nobis subsequentibus præisset in Acropolin. IDEM.

Αὐτῶν] Imo vero αὐτῷ. Ei, Dioclidi, hæc erat denunciatio. h. e. hoc modo denunciavit nos Dioclides. IDEM.

Ἀψεφίονα] Ubique scribe Ἀφεψίονα.

βουλευτὰς ὄντας καὶ καθημένους ἔνδον, εἶτα δὲ καὶ τοὺς
ἄλλους. ἀναστὰς δὲ Πείσανδρος ἔφη χρῆναι λύειν τὸ ἐπὶ
Σκαμανδρίου ψήφισμα καὶ ἀναβιβάζειν ἐπὶ τὸν τροχὸν
τοὺς ἀπογραφέντας, ὅπως μὴ πρότερον νὺξ ἔσται πρὶν
πυθέσθαι τοὺς ἄνδρας ἅπαντας. ἀνέκραγεν ἡ βουλὴ, ὡς
7.1 εὖ λέγει. ἀκούσαντες δὲ ταῦτα Μαντίθεος καὶ [1] Ἀφε-
ψίων ἐπὶ τὴν ἑστίαν ἐκαθέζοντο, ἱκετεύοντες μὴ στρεβλω-
θῆναι, ἀλλ᾽ ἐξεγγυηθέντας κριθῆναι. μόλις δὲ τούτων τυ-
χόντες, ἐπειδὴ τοὺς ἐγγυητὰς κατέστησαν, ἐπὶ τοὺς ἵππους
ἀναβάντες, ᾤχοντο εἰς τοὺς πολεμίους αὐτομολήσαντες,
καταλιπόντες τοὺς ἐγγυητὰς, οὓς ἔδει τοῖς αὐτοῖς ἐνέχε-
σθαι, ἐν οἷσπερ οὓς ἠγγυήσαντο. ἡ δὲ βουλὴ ἐξελθοῦσα ἐν
ἀπορρήτῳ συνέλαβεν ἡμᾶς καὶ ἔδησεν ἐν τοῖς ξύλοις. ἀνα- 23
καλέσαντες δὲ τοὺς στρατηγοὺς ἀνειπεῖν ἐκέλευσαν, Ἀθη-
ναίων τοὺς μὲν ἐν ἄστει οἰκοῦντας ἰέναι εἰς τὴν ἀγορὰν τὰ
ὅπλα λαβόντας, τοὺς δ᾽ ἐν μακρῷ τείχει [2] εἰς τὸ Θησεῖον,
τοὺς δ᾽ ἐν Πειραιεῖ εἰς τὴν Ἱπποδαμίαν ἀγορὰν, τοὺς
δ᾽ ἱππεῖς ἔτι νυκτὸς σημῆναι τῇ σάλπιγγι ἥκειν εἰς τὸ
Ἀνάκειον, τὴν δὲ βουλὴν εἰς Ἀκρόπολιν ἰέναι κἀκεῖ καθεύ-
δειν, τοὺς δὲ πρυτάνεις ἐν τῇ Θόλῳ. Βοιωτοὶ δὲ πεπυσμένοι
τὰ πράγματα ἐπὶ τοῖς ὁρίοις ἦσαν ἐξεστρατευμένοι. τὸν δὲ
τῶν κακῶν τούτων αἴτιον Διοκλείδην, ὡς σωτῆρα ὄντα τῆς
πόλεως, ἐπὶ ζεύγους ἦγον εἰς τὸ Πρυτανεῖον [3] στεφανώσαν-
τες, καὶ ἐδείπνει ἐκεῖ.

ια΄. Πρῶτον μὲν οὖν ταῦτα, ὦ ἄνδρες, ὁπόσοι ὑμῶν πα-
ρῆσαν, ἀναμιμνήσκεσθε καὶ τοὺς ἄλλους διδάσκετε· εἶτα

[1] Ἀψεφίων [2] εἴς γε [3] στεφανώσοντες

IDEM.

Ἔνδον] Id est, ἐν τῷ βουλευτηρίῳ. IDEM.

Σκαμανδρίου] Scamandrii decretum videtur interdixisse, ne quis civis Atheniensis tormentis subjiceretur. IDEM.

Ἑστίαν] Aram Vestæ, quæ in aditu Curiæ vel Senaculi erat, ad quam etiam Theramenes confugit. IDEM.

Ἐξεγγυηθέντας] Mos Atticus postulat ἐξεγγυηθέντες. SLUITER.

Αὐτομολήσαντες] Malim αὐτομολήσοντες in futuro. REISK.

Ἐξελθοῦσα] Malim sic distingui: ἐξελθοῦσα, *cum esset e Senaculo egressus*, ἐν ἀπορρήτῳ συνέλαβεν ἡμᾶς, *clam nos corripuit*. Sed verti aliter. IDEM.

Μακρῷ τείχει] Vid. Meurs. Athen. Att. l. iii. c. 11. et Att. Lect. l. iii. c. 4.

Εἴς γε Θησεῖον] Pro particula γε malim articulum τό. REISK. Vid. Meurs. Att. Lect. l. v. c. 15.

Ἱπποδαμίαν] Vid. Meurs. Att. Lect. l. v. c. 19.

Ἔτι νυκτὸς] Non sunt hæc noctu gesta, sed interdiu: neque jussi equites adhuc noctu, id est ante diluculum, ad stationem illam venire, sed noctu vel versus noctem. Itaque legendum videtur, vel ἐπὶ νυκτὸς, *noctu*, vel ἐπὶ νύκτα, *sub noctem*. SLUITER.

Ἀανάκειον] Vid. Meurs. Athen. Att. l. i. c. 7.

δέ μοι τοὺς πρυτάνεις [1] κάλει τοὺς τότε πρυτανεύσαντας, Φιλοκράτη καὶ τοὺς ἄλλους [διδάσκετε].

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

φέρε δή, καὶ τὰ ὀνόματα ὑμῖν ἀναγνώσομαι τῶν ἀνδρῶν
24 ὧν [2] ἀπέγραψεν, ἵν' εἰδῆτε ὅσους μοι τῶν συγγενῶν ἀπώλλυε. πρῶτον μὲν τὸν πατέρα, εἶτα δὲ τὸν κηδεστήν, τὸν μὲν συνειδότα ἀποδεικνύς, τοῦ δ' ἐν τῇ οἰκίᾳ φάσκων τὴν σύνοδον γενέσθαι. τῶν δ' ἄλλων ἀκούσεσθε τὰ ὀνόματα. καὶ αὐτοῖς ἀναγίνωσκε.

Χαρμίδης Ἀριστοτέλους.

οὗτος ἀνεψιὸς ἐμός· ἡ [3] μήτηρ ἡ ἐκείνου καὶ ὁ πατὴρ ὁ ἐμὸς ἀδελφοί.

Ταυρέας.

οὑτοσὶ ἀνεψιὸς τοῦ πατρός.

Νισαῖος.

υἱὸς Ταυρέου.

Καλλίας ὁ Ἀλκμαίωνος.

ἀνεψιὸς τοῦ πατρός.

Εὔφημος.

Καλλίου τοῦ Τηλεκλέους ἀδελφός.

Φρύνιχος ὁ ὀρχησάμενος.

ἀνεψιός.

[1] εἰσκάλει [2] ἔγραψεν [3] μήτηρ ἐκείνου καὶ ὁ ἐμὸς πατὴρ

Διδάσκετε] Vocabulum διδάσκετε tollendum est, ut perperam e versu ult. p. 243. iteratum, ideoque uncis inclusi. Reisk.

Ἔγραψεν] Non improbo. Sed ἀπογράφειν in ea re verbum est proprium. Idem.

Ἀπώλλυε] Perditum ivit, pessumdare laboravit. Idem.

Κηδεστὴν] Calliam, meæ sororis maritum. Idem.

Ἀναγίνωσκε] Post ἀναγίνωσκε titulum ONOMATA excidisse censet Markland ad Lysiam p. 133. 20. ed. Steph. Sluiter.

Ὁ ὀρχησάμενος ἀνεψιὸς] Num ὁ Ἐρχιεύς, ἐμὸς ἀνεψιός. an ὁ Ἀρχεβιάδου, ἐμὸς ἀν. an ὁ Ἀκουμενοῦ ἀνεψιός. Acumenus aliquoties ante fuit nominatus. Idem.

Φρύνιχος ὁ ὀρχησάμενος. ἀνεψιὸς] E codice notatur Ὀρχησαμένου. Reiske complures conjecturas proponit. At non opus est quidquam mutare. Phrynichi, tempore Andocidis, illustriores quatuor fuerunt: celeberrimus omnium fuit acer ille Alcibiadis adversarius, qui odio illius fortunam patriæ Lacedæmoniis prodere studuit: de quo vid. Thucydides l. VIII. passim c. 25—92. Lysias p. 136. 159. et 171. ed. Steph. Plutarchus in Alcib. p. 204. seq. Suidas v. Φρυνίχου πάλαισμα. Tres præterea alii Phrynichi memorantur a Scholiaste Aristophanis ad illa in Avibus v. 750.

> Ἔνθεν, ὥσπερ ἡ μέλιττα,
> Φρύνιχος ἀμβροσίων
> Μελέων ἀπεβόσκετο καρπὸν, ἀεὶ
> Φέρων γλυκεῖαν ᾠδήν.

Τέτταρες δὲ, ait Scholiastes, ἐγένοντο Φρύνιχοι· ὁ μὲν εἷς οὗ νῦν μνημονεύει, Πολυφράδμονος παῖς, ποιητὴς ἡδὺς ἐν τοῖς μέλεσιν· ὁ ἕτερος Χοροκλέους παῖς ὑποκριτής· τρίτος Φρύνιχος ὁ κωμικὸς, οὗ μέμνηται Ἕρμιππος ἐν Φορμοφόροις, ὡς ἀλλότρια ὑποβαλλομένου ποιήματα· quartus is, de quo diximus: totidemque enumerat Scholiastes ad Ran. v. 13. Hunc autem Aristophanis locum male de Comico Phrynicho accepit Suidas. Tragicus ille fuit simplicior quidem, nec satis excultus, at dulcis tamen in poesi, floruitque ante Æschylum. Vide Aristophanem in Ran. v. 911. et 1335. seqq. in Vespis v.

Εὐκράτης, ὁ Νικίου ἀδελφός.

κηδεστὴς οὗτος Καλλίου.

Κριτίας.

ἀνεψιὸς [Εὐκρατίας, ὁ Νικίου ἀδελφὸς] καὶ οὗτος τοῦ πα-
25 τρός· αἱ μητέρες ἀδελφαί. τούτους [1] πάντας ἐν τοῖς τετταράκοντα ἀνδράσιν ἀπέγραψεν.

ιβ'. Ἐπειδὴ δὲ ἐδεδέμεθα πάντες ἐν τῷ αὐτῷ, καὶ νύξ τε ἦν καὶ τὸ δεσμωτήριον συνεκέκλειστο, ἧκον δὲ, τῷ μὲν μήτηρ, τῷ δὲ ἀδελφή, τῷ δὲ γυνὴ καὶ παῖδες, ἦν δὲ βοὴ καὶ οἶκτος κλαιόντων καὶ ὀδυρομένων τὰ παρόντα κακά, λέγει πρός με Χαρμίδης, ὢν μὲν ἀνεψιὸς, ἡλικιώτης δὲ καὶ συν-

[1] ἅπαντας

220. et 269. et Scholia ad illa loca: conf. Thesmoph. v. 171. Alius fuit Tragicus Phrynichus, Melanthæ filius, hoc, ut videtur, paullo antiquior, quem Athenienses ob fabulam, Μιλήτου ἅλωσιν, mille drachmis mulctarunt. Plura de his peti possunt ex Fabricio Bibl. Gr. Vol. I. p. 687. et 732. qui tamen posteriore loco non recte Phrynichum *Melicum poetam suavem* a Tragico distinguit, ex male intellecto Scholio ad Aves l. c. Quartus Phrynichus poeta fuit veteris Comœdiæ, cujus mentio est apud Aristophanem Nub. v. 553. seqq.

> Εὔπολις μὲν τὸν Μαρικᾶν πρώτιστον παρείλκυσεν,
> Ἐκστρέψας τοὺς ἡμετέρους Ἱππέας κακὸς κακῶς·
> Προσθεὶς αὐτῷ γραῦν μεθύσην, τοῦ κόρδακος οὕνεκα,
> Ἣν Φρύνιχος πάλαι πεποίηχ', ἣν τὸ κῆτος ἤσθιεν.

Ubi præter alia notat Scholiastes: εἰσῆγε γραῦν Φρύνιχος ὑπὸ κήτους ἐσθιομένην, κατὰ μίμησιν Ἀνδρομέδας, δι' ἃ γέλωτα τῶν θεατῶν· ἦν δὲ καὶ αὐτὸς κωμῳδίας ποιητής. Reprehendit eum Comicus in Ran. v. 12. seqq.

> Τί δῆτ' ἔδει με ταῦτα τὰ σκεύη φέρειν;
> Εἴπερ ποιήσω μηδὲν ὧνπερ Φρύνιχος
> Εἴωθε ποιεῖν, καὶ Λύκις κ' Ἀμειψίας;
> Σκεύη φέρουσ' ἑκάστοτ' ἐν κωμῳδίᾳ.

ad q. l. Scholia monent, Didymo judice loqui poetam de Comico Phrynicho Eunomidæ filio, qui notetur ut peregrinus, et malus poeta, quippe qui aliena sæpe proferat, et metrum negligat. Animadvertit tamen nihil tale fecisse Phrynichum in Dramatibus, quæ ipse viderit, forte autem in aliis, quæ perierint, illud commisisse. Omisit hæc loca Fabricius, qui Bibl. Gr. Vol. I. p. 732. et 783. de Comico Phrynicho agit, male Eunomidæ filium ab hoc diversum credens. De Poetis hujus nominis conf. Meursius in Biblioth. Attic. Quintus Phrynichus memoratur histrio Tragicus, quem notari ab Aristophane Nub. 1087. his verbis:

> Τί δαί; τραγῳδοῦσ' ἐκ τίνων;
> Ἐξ εὐρυπρώκτων·

monet Scholiastes: εἰς Φρύνιχον φασὶν αὐτὸν ἀποτείνειν τὸν τραγικὸν χορευτήν· ἐπεὶ διεβάλλετο ἐπὶ μαλακίᾳ διὰ ποικιλίαν σχημάτων. Inter vinolentos homines et protervos eum collocat Comicus in Vesp. v. 1293. atque illum in saltando crus altius tollere fuisse solitum significat in eadem fabula v. 1515. καὶ τὸ φρυνίχειον Ἐκλακτισάτω τις. Conf. Scholia ad illa loca. Hunc etiam respicere videtur ibid. v. 1481. seqq.

> Πτήσσει Φρύνιχος ὥς τις ἀλέκτωρ.
> Σκέλος οὐράνιόν γ' ἐκλακτίζων
> Πρωκτὸς χάσκει.

quamvis Scholiastes hoc de Melanthæ filio dictum velit. Nos igitur Φρύνιχον τὸν ὀρχησάμενον, ἀνεψιὸν Andocidis, actorem illum Tragœdiarum fuisse censemus. Neque enim illud munus turpe fuit Athenis. Sluiter.

Εὐκρατίας] Vocabula Εὐκρατίας ὁ Νικίου ἀδελφὸς ut amputanda uncis inclusi. liquet enim perperam e proximo esse iterata. Reisk.

Εὐκρατίας, ὁ Νικίου ἀδελφὸς κ. τ. λ.] Reiskio hæc vitiata censenti merito assentitur Valckenaerius, existimans hæc sine Codice sanari non posse. Interea conjicit an, deletis Κριτίας ἀνεψιὸς, legendum sit: Εὐκράτης, ὁ Νικίου ἀδελφὸς, κηδεστὴς οὗτος Καλλίου· Κριτίας ὁ Νικίου ἀδελφὸς κ. οὗτος (nempe Niciæ) τοῦ πατρὸς, αἵτε μητέρες ἀδελφαί. Sluiter.

Πατρὸς· αἱ μητέραι] Π. πατρὸς ἀνεψιός· αἱ μετερες. H. Stephan. Dedi μητέρες. mallem tamen adhuc γὰρ addi. αἱ γὰρ μητέρες—. Reisk.

εκτραφεὶς ἐν τῇ οἰκίᾳ τῇ ἡμετέρᾳ ἐκ παιδὸς, ὅτι, Ἀνδο-
κίδη, τῶν μὲν παρόντων κακῶν ὁρᾷς τὸ μέγεθος,
ἐγὼ δ' ἐν μὲν τῷ παρελθόντι χρόνῳ οὐδὲν ἐδεό-
μην λέγειν οὐδέ σε λυπεῖν, νῦν δὲ ἀναγκάζομαι
διὰ τὴν παροῦσαν ἡμῖν συμφοράν. οἷς γὰρ ἐχρῶ
καὶ οἷς συνῆσθα ἄνευ ἡμῶν τῶν συγγενῶν, οὗτοι
ἐπὶ ταῖς αἰτίαις δι' ἃς ἡμεῖς ἀπολλύμεθα, οἱ
μὲν αὐτῶν τεθνᾶσιν, οἱ δὲ οἴχονται φεύγοντες,
σφῶν αὐτῶν καταγνόντες ἀδικεῖν .... εἰ
ἤκουσάς τι τούτου τοῦ πράγματος τοῦ γενομέ-
νου, εἰπὲ, καὶ πρῶτον μὲν σεαυτὸν σῶσον, εἶτα δὲ
τὸν πατέρα ὃν εἰκός ἐστί σε μάλιστα φιλεῖν, εἶτα
δὲ τὸν κηδεστὴν ὃς ἔχει σου τὴν ἀδελφὴν ἥπερ σοι
μόνη ἐστὶν, ἔπειτα δὲ τοὺς ἄλλους συγγενεῖς
καὶ ἀναγκαίους τοσούτους ὄντας, ἔτι δὲ ἐμὲ,
ὃς ἐν ἅπαντι τῷ βίῳ ἠνίασα μέν σε οὐδὲν πώ-
ποτε, προθυμότατος δὲ εἰς σὲ καὶ τὰ σὰ πρά-
γματα εἰμὶ, ὅ τι ἂν δέοι ποιεῖν. λέγοντος δὲ,
ὦ ἄνδρες, Χαρμίδου ταῦτα, ἀντιβολούντων δὲ τῶν ἄλλων
καὶ ἱκετεύοντος ἑνὸς ἑκάστου, ἐνεθυμήθην πρὸς ἐμαυτὸν,
Ὢ πάντων ἐγὼ δεινοτάτῃ συμφορᾷ περιπεσὼν,
26 πότερα περιΐδω τοὺς ἐμαυτοῦ συγγενεῖς ἀπολ-
λυμένους ἀδίκως, καὶ αὐτούς τε ἀποθανόντας
καὶ τὰ χρήματα αὐτῶν δημευθέντα, πρὸς δὲ
τούτοις ἀναγραφέντας ἐν στήλαις ὡς ὄντας ἀλι-
τηρίους τῶν θεῶν τοὺς οὐδενὸς αἰτίους τῶν γε-
γενημένων, ἔτι δὲ τριακοσίους Ἀθηναίων μέλ-
λοντας ἀδίκως [1]ἀπολέσθαι, τὴν δὲ πόλιν ἐν κα- 8.1
κοῖς οὖσαν τοῖς μεγίστοις καὶ ὑποψίαν εἰς ἀλ-
λήλους ἔχοντας, ἢ εἴπω Ἀθηναίοις ἅπερ ἤκουσα
Εὐφιλήτου αὐτοῦ τοῦ ποιήσαντος; ἔτι δὲ ἐπὶ

[1] ἀπολεῖσθαι

Εἰ ἤκουσας] Interpone οὖν aut τοίνυν. Idem.

Πράγματος τοῦ γενομένου, εἰπὲ] Distinguo et lego sic: πράγματος, τὰ γενόμενα εἰπέ. v. p. 8. 10. et 20. Idem.

Ἔχοντας, ἢ εἴπω Ἀθηναίοις] Vox Ἀθηναίοις loco videtur mota Clar. Luzacio, ita emendanda, ut jungatur cum ἔχοντας, quod nomen, quo pertineat, non habet; neque enim conjungi potest cum πόλιν — οὖσαν. Itaque legit Vir Clar. καὶ ὑποψίαν εἰς ἀλλήλους ἔχοντας Ἀθηναίους, ἢ εἴπω ἅπερ ἤκουσα Εὐφιλήτου αὐτοῦ τοῦ ποιήσαντος. Sluiter.

τούτοις καὶ τόδε ἐνεθυμήθην, ὦ ἄνδρες, καὶ ἐλογιζόμην πρὸς
ἐμαυτὸν τοὺς ἐξημαρτηκότας καὶ τὸ ἔργον [1]εἰργασμένους,
ὅτι οἱ μὲν αὐτῶν ἤδη ἐτεθνήκεσαν ὑπὸ Τεύκρου μηνυθέντες,
οἱ δὲ φεύγοντες ᾤχοντο καὶ αὐτῶν θάνατος κατέγνωστο
τέτταρες δὲ ἦσαν ὑπόλοιποι οἳ οὐκ ἐμηνύθησαν ὑπὸ Τεύκρου
τῶν πεποιηκότων, Παναίτιος, Χαιρέδημος, Διάκριτος, Λυ-
σίστρατος, οὓς εἰκὸς ἦν ἁπάντων μάλιστα δοκεῖν εἶναι
τούτων τῶν ἀνδρῶν οὓς ἐμήνυσε Διοκλείδης, φίλους ὄντας
τῶν ἀπολωλότων ἤδη. καὶ τοῖς μὲν οὐδέπω βέβαιος ἦν ἡ
σωτηρία, τοῖς δὲ ἐμοῖς οἰκείοις φανερὸς ὄλεθρος, εἰ μή
τις ἐρεῖ Ἀθηναίοις τὰ γενόμενα. ἐδόκει οὖν μοι κρεῖττον
εἶναι τέτταρας ἄνδρας ἀποστερῆσαι τῆς πατρίδος δικαίως,
οἳ νῦν ζῶσι καὶ κατεληλύθασι καὶ ἔχουσι τὰ σφέτερα αὐ-
τῶν, ἢ ἐκείνους ἀποθανόντας ἀδίκως περιϊδεῖν. εἰ οὖν τινὶ
ὑμῶν, ὦ ἄνδρες, [2]ἢ τῶν ἄλλων πολιτῶν γνώμη τοιαύτη
παρειστήκει πρότερον περὶ ἐμοῦ, ὡς ἄρα ἐγὼ ἐμήνυσα κατὰ 27
τῶν ἑταίρων τῶν ἐμαυτοῦ, ὅπως ἐκεῖνοι μὲν ἀπόλοιντο,
ἐγὼ δὲ σωθείην — ἃ ἐλογοποίουν οἱ ἐχθροὶ περὶ ἐμοῦ,
βουλόμενοι διαβάλλειν με —, σκοπεῖσθε ἐξ αὐτῶν τῶν γε-
γενημένων. νῦν γὰρ ἐμὲ μὲν λόγον διδόναι τῶν ἐμοὶ πεπρα-
γμένων μετὰ τῆς ἀληθείας, αὐτῶν παρόντων οἵπερ ἥμαρτον
καὶ ἔφυγον ταῦτα ποιήσαντες, ἴσασι δὲ ἄριστα εἴτε ψεύ-
δομαι εἴτε ἀληθῆ λέγω, ἔξεστι δὲ αὐτοῖς ἐλέγχειν με ἐν
τῷ ἐμῷ λόγῳ· ἐγὼ γὰρ ἐφίημι· ὑμᾶς δὲ δεῖ μαθεῖν τὰ γε-
νόμενα. ἐμοὶ γὰρ, ὦ ἄνδρες, τοῦδε τοῦ ἀγῶνος τοῦτ' ἔστι
μέγιστον, σωθέντι [3]μὴ δοκεῖν [4]κακῷ εἶναι, εἶτα δὲ καὶ

[1] ἐργασαμένους [2] Deest ἤ. [3] μοι [4] κακὸν

Διάκριτος] Non videtur hoc nomen Atticum esse, sed potius Διόκριτον, *a Jove delectum*, ut nomen fuit Θεόκριτος, *a diis delectus*, vel *prælatus*. Reisk.

Διάκριτος] Nomen τοῦ Διακρίτου in Λάκριτον mutari mavult Valckenaer: uti est Oratio Demosthenis πρὸς τὴν Λακρίτου παραγραφήν. item p. 9. v. 36. ed. Steph. Sluiter.

Δοκεῖν] Post δοκεῖν videtur αἰτίους deesse. quos probabile erat fore, ut nemo non existimaret in primis in culpa et auctores sceleris esse. Reisk.

Φανερὸς ὄλεθρος] Interpono articulum ὁ, ob præcedens οὔπω βέβαιος ἦν ἡ σωτηρία. Idem.

Εἰ οὖν τινὶ ὑμῶν, ὦ ἄνδρες, τῶν ἄλλων πολιτῶν] Manifesto deest particula ἢ, et legendum: τινὶ ὑμῶν — ἢ τῶν ἄλλων πολιτῶν. De hoc usu verbi παρίστημι egit D'Orvillius ad Chariton. p. 391. Sluiter.

Λόγον διδόναι] Interpone δεῖ. Reisk.

Σωθέντι μοι δοκεῖν] Leg. vid. σωθέντι μὴ δοκεῖν ὑμῖν κακὸν εἶναι (vel κακὸς εἶναι). Illud ὑμῖν ut addatur, necessarium facit oppositum καὶ τοὺς ἄλλους ἅπαντας. v. p. 248. 8 Idem.

Σωθέντι μοι δοκεῖν κακὸν εἶναι] Jure Reiskius μοι mutari vult in μὴ, et ἡμῖν inserit inter δοκεῖν et κακόν: pro κακὸν Aldus edidit κακῶν: ad marginem notatum erat κακῷ, quod equidem præferam, quamvis et κακὸν stare possit. Sluiter.

τοὺς ἄλλους ἅπαντας μαθεῖν ὅτι οὔτε μετὰ κακίας οὔτε μετ' [1]ἀνανδρίας οὐδεμιᾶς τῶν γεγενημένων πέπρακται ὑπ' ἐμοῦ οὐδέν, ἀλλὰ διὰ συμφορὰν γεγενημένην μάλιστα μὲν τῇ [2]πόλει, εἶτα καὶ ἡμῖν, εἶπον δὲ ἃ ἤκουσα Εὐφιλήτου προνοίᾳ μὲν τῶν συγγενῶν καὶ τῶν φίλων, προνοίᾳ δὲ τῆς πόλεως ἁπάσης, μετ' ἀρετῆς ἀλλ' οὐ [3]μετὰ κακίας, ὡς

28 ἐγὼ νομίζω. εἰ οὖν οὕτως ἔχει ταῦτα, σώζεσθαί τε ἀξιῶ καὶ δοκεῖν ὑμῖν εἶναι μὴ κακός. φέρε δὴ — χρὴ γάρ, ὦ ἄνδρες, ἀνθρωπίνως περὶ τῶν πραγμάτων ἐκλογίζεσθαι, ὥσπερ ἂν αὐτὸν ὄντα ἐν τῇ συμφορᾷ —, τί ἂν ὑμῶν ἕκαστος ἐποίησεν; εἰ μὲν γὰρ ἦν δυεῖν τὸ ἕτερον ἑλέσθαι, ἢ καλῶς ἀπολέσθαι ἢ αἰσχρῶς σωθῆναι, ἔχοι ἄν τις εἰπεῖν κακίαν εἶναι τὰ λεγόμενα· καίτοι πολλοὶ ἂν καὶ τοῦτο εἵλοντο, τὸ ζῆν περὶ πλείονος ποιησάμενοι τοῦ καλῶς ἀποθανεῖν· ὅπου δὲ τούτων τὸ ἐναντιώτατον ἦν, σιωπήσαντι μὲν αὐτῷ τε αἴσχιστα ἀπολέσθαι μηδὲν ἀσεβήσαντι, ἔτι δὲ τὸν πατέρα περιιδεῖν [4]ἀπολόμενον καὶ τὸν κηδεστὴν καὶ τοὺς συγγενεῖς καὶ ἀνεψιοὺς τοσούτους, οὓς οὐδεὶς ἀπώλλυεν ἢ ἐγὼ μὴ εἰπὼν ὡς ἕτεροι ἥμαρτον. Διοκλείδης μὲν γὰρ ψευσάμενος ἔδησεν αὐτούς, σωτηρία δὲ αὐτῶν ἄλλη οὐδεμία ἦν ἢ πυθέσθαι Ἀθηναίους πάντα τὰ πραχθέντα· φονεὺς οὖν αὐτῶν ἐγινόμην ἐγὼ μὴ εἰπὼν ὑμῖν ἃ ἤκουσα. ἔτι δὲ τριακοσίους Ἀθη-

29 ναίων ἀπώλλυον, καὶ ἡ πόλις ἐν κακοῖς τοῖς μεγίστοις ἐγίνετο. ταῦτα μὲν οὖν [5]ἦν ἐμοῦ μὴ εἰπόντος· εἰπὼν δὲ τὰ ὄντα αὐτός τε ἐσωζόμην καὶ τὸν πατέρα ἔσωζον καὶ τοὺς ἀλ-

[1] ἀδικίας [2] πολιτείᾳ τε καὶ ἡμῖν [3] μὴν [4] ἀπολούμενον [5] Deest ἦν.

Μάλιστα μὲν τῇ πολιτείᾳ] Fort. μάλιστα μὲν τῇ πολιτείᾳ, εἶτα δὲ καὶ ἡμῖν. Reisk. Leg. credo: μάλιστα μὲν τῇ πόλει, εἶτα δὲ καὶ ἡμῖν. Sic p. 227. 10. πιστεύσας μάλιστα μὲν τῷ δικαίῳ, ἔπειτα δὲ καὶ ὑμῖν. Sluiter.

Εἶπον δὲ] Particula adversativa δὲ videtur inducenda esse. Reddidi quidem eam in Latinis: mollior tamen atque expeditior erit oratio, si δὲ omittatur. Reisk.

Πόλεως ἁπάσης, μετ' ἀρετῆς] Aut ἁπάσης est iterandum, ad hunc modum: πόλεως ἁπάσης, ἁπάσης μετ' ἀρετῆς. aut saltim sic est distinguendum: πόλεως, ἁπάσης μετ' ἀρετῆς. Idem.

Μὴν κακίας] Pro μὴν leg. vid. μετά. ut modo dixerat μετ' ἀρετῆς, ita nunc subjicit ἀλλ' οὐ μετὰ κακίας. Reisk. Fortasse utrumque verbum retinendum: ἀλλ' οὐ μὴν μετὰ κακίας. Sluiter.

Αὐτὸν ὄντα] Subaudi τινὰ, aut ἕκαστον ὑμῶν e proximis. Reisk.

Τὰ λεγόμενα] Ea, quæ adhuc a me dicta et enarrata sunt. malim tamen τὰ γενόμενα. a me facta, facinus meum. Idem.

Ὅπου δὲ] Apodosis hujus sententiæ per longissimas ambages circumductæ est versu 6. p. 249. in verbis ταῦτα δὲ πάντα σκοπῶν, ubi δὲ inseruit solummodo resumendæ orationi. Idem.

Αὐτῷ τε] Si τε servatur, addendum erit καὶ versu proximo post ἔτι δέ. Idem.

Ταῦτα μὲν οὖν] Subaudi ἐγίγνετ' ἄν, aut ἦν ἂν πάσχειν. Idem.

λους συγγενεῖς, καὶ τὴν πόλιν ἐκ φόβου καὶ κακῶν τῶν μεγίστων ἀπήλλαττον. φυγάδες δὲ δι' ἐμὲ τέτταρες ἄνδρες ἐγίνοντο, οἵπερ καὶ ἥμαρτον· τῶν δ' ἄλλων οἱ λοιποὶ πρότερον ὑπὸ Τεύκρου ἐμηνύθησαν. οὔτε δήπου οἱ τεθνεῶτες δι' ἐμὲ μᾶλλον ἐτέθνασαν, οὔτε οἱ φεύγοντες μᾶλλον ἔφευγον. ταῦτα δὲ πάντα σκοπῶν εὕρισκον, ὦ ἄνδρες, τῶν παρόντων κακῶν ταῦτα ἐλάχιστα εἶναι, εἰπεῖν τὰ γενόμενα ὡς τάχιστα καὶ ἐλέγξαι Διοκλείδην ψευσάμενον, καὶ τι-
9.1 μωρήσασθαι ἐκεῖνον, ὃς ἡμᾶς μὲν ἀπώλλυεν ἀδίκως, τὴν δὲ πόλιν ἐξηπάτα, ταῦτα δὲ ποιῶν μέγιστος εὐεργέτης ἐδόκει εἶναι καὶ χρήματα ἐλάμβανε. διὰ ταῦτα [1]εἶπον τῇ βουλῇ ὅτι εἰδείην τοὺς ποιήσαντας, καὶ ἐξήλεγξα τὰ γενόμενα, ὅτι εἰσηγήσατο μὲν πινόντων ἡμῶν ταύτην τὴν βουλὴν γενέσθαι Εὐφίλητος, ἀντεῖπον δὲ ἐγώ· καὶ τότε μὲν οὐ γένοι-
5 το δι' ἐμέ, ὕστερον δ' ἐγὼ μὲν ἐν Κυνοσάργει ἐπὶ [2]πωλίον

[1] εἶπον οὖν τῇ [2] πωλεῖον ὃ μόνην ἀναβὰς

Φόβου] Malim φόβων. Idem.

Ἐλάμβανε. διὰ ταῦτα εἶπον οὖν] Sic malim distingui: ἐλάμβανε διὰ ταῦτα. *accipiebat propter hæc* (scil. διὰ τὴν μήνυσιν). Εἶπον οὖν — *Deferebam ergo.* Idem.

Πινόντων ὑμῶν] Imo vero ἡμῶν, ut dedi de meo. Idem. Recte Reiskius ἡμῶν restituit: eademque emendatio a Valckenaerio facta est. Sluiter.

Πωλεῖον ὃ μονὴν] Ego lego πωλίον, equuleum, parvulum equum, asturconem, ut Petronius appellat, ὅ μοι ἦν. *qui mihi erat.* Scaliger adscripserat πῶλον ὄνειον aut πῶλον ἡμιόνειον. Reisk.

Ἐπὶ πωλεῖον ὃ μονὴν ἀναβὰς ἔπεσον] Vir Doctus ad marginem Aldinæ adscripsit: "ἐμὸν ἦν, πωλεῖον *autem equuleum accipio seu* πωλίον *potius.*" Egregie in hoc loco versatum est Valckenaerii ingenium: de quo his verbis monuit me Luzacius Vir Clar. "Ἵππος ἀπειθὴς est equus refractarius, teste Polluce apud Marklandum ad Lysiam p. 113. v. 13. ed. Steph. quem vide. Tentabat igitur primum Valckenaerius, an locus esset corrigendus hoc pacto: ἐπὶ πῶλον ἀπειθῆ, ὅς μοι ἦν, ἀναβάς, quo fere modo rem etiam egit Reiskius. Præstat tamen, me quidem judice, altera Viri magni emendatio, qua legit: ἐπὶ πῶλον λειπογνώμονα ἀναβὰς ἔπεσον. Istius vocis vestigia manifesta sunt in λεῖον ὃ μονὴν, vocibus plane nihili. Vox rarior librarios fefellit. Est autem ἵππος vel potius πῶλος λειπογνώμων, equus junior, cujus ætas nondum e dentibus cognosci queat, atque adeo equus nondum subactus, nondum domitus, freni impatiens, hinc *refractarius, pervicax.* Γνώμονες sunt dentes, ex quibus equorum ætas cognoscitur. Xenophon περὶ Ἱππικῆς p. 546. v. 37. edit. Steph. πρῶτον μὲν τοίνυν μὴ λαθέτω αὐτὸν τίς ἡλικία, ὁ γὰρ μηκέτι ἔχων γνώμονας οὔτ' ἐλπίσιν εὐφραίνει, οὔτε ὁμοίως εὐαπάλλακτος γίγνεται. — Hinc λειπογνώμων, cui hæc dentium indicatio deficit, sive pullus sit dentes nondum habens, nondum adultus, sive equus ætate jam provectior, cui dentes non amplius crescunt. Conf. Etymol. M. v. Ἄβολος col. 4. init. ubi addit — καὶ γνώμων ὁ ὀδοὺς, ὅτι ἀπὸ τούτου ἡ ἡλικία γνωρίζεται τῶν πώλων τε καὶ μόσχων — ἀφ' οὗ καὶ λειπογνώμονες καλοῦνται, οἱ μηκέτι διὰ τῶν ὀδόντων γνωσθῆναι δυνάμενοι. — Plura et egregia habet Eustathius ad Od. A. v. 155. p. 1404. v. 60. edit. Rom. (p. 352. v. 18. edit. Basil.) ubi et Aristophanem hac voce usum docet, quam ut rariorem in Lexiphanem suum c. 6. retulit Lucianus Opp. T. ii. p. 331. Docet pariter Eustathius non tantum τοὺς γνώμονας hos dentes dictos a Græcis, sed et τὸ γνῶμα. Consentit Hesychius in ista voce, ad q. l. vid. Viros Doctos, præsertim vero Kusterum ad Suidam v. ἀβολήτωρ p. 9. ut et Gatakerum Advers. Miscell. Posth. c. 10. T. I. Opp. col. 504. A. Itaque ἐπὶ πῶλον λειπογνώμονα ἀναβὰς ἔπεσον optimo sensu vertitur: *cum equum adscendissem juniorem, nec dum domitum, et freni impatientem, aut refractarium, inde decidi.*" Sluiter.

2 K

30 ὅ μοι ἦν ἀναβὰς ἔπεσον καὶ τὴν κλεῖν συνετρίβην καὶ τὴν κεφαλὴν κατεάγην, φερόμενός τε ἐπὶ κλίνης ἀπεκομίσθην οἴκαδε· αἰσθόμενος δ' Εὐφίλητος ὡς [1]ἔχοιμι, λέγει πρὸς αὐτοὺς ὅτι πέπεισμαι ταῦτα συμποιεῖν καὶ ὡμολόγηκα αὐτῷ μεθέξειν τοῦ ἔργου καὶ περικόψειν τὸν Ἑρμῆν τὸν παρὰ [2]τὸ Φορβαντεῖον. ταῦτα δ' ἔλεγεν ἐξαπατῶν ἐκείνους· καὶ διὰ ταῦτα ὁ Ἑρμῆς ὃν ὁρᾶτε πάντες, ὁ παρὰ [3]τὴν πατρῴαν οἰκίαν τὴν ἡμετέραν, ὃν [4]ἡ Αἰγηῒς ἀνέθηκεν, οὐ περιεκόπη, μόνος τῶν Ἑρμῶν τῶν Ἀθήνησιν, ὡς ἐμοῦ τοῦτο ποιήσαντος, ὡς ἔφη πρὸς αὐτοὺς Εὐφίλητος. οἱ δ' αἰ-
31 σθόμενοι δεινὰ ἐποίουν, ὅτι εἰδείην μὲν τὸ πρᾶγμα, πεποιηκὼς δὲ οὐκ εἴην. προσελθόντες δέ μοι τῇ ὑστεραίᾳ [5]Μέλητος καὶ Εὐφίλητος ἔλεγον ὅτι γεγένηται, ὦ Ἀνδοκίδη, καὶ πέπρακται ἡμῖν ταῦτα. σὺ μέντοι, εἰ μὲν ἀξιοῖς ἡσυχίαν ἔχειν καὶ σιωπᾷν, ἕξεις ἡμᾶς ἐπιτηδείους ὥςπερ καὶ πρότερον· εἰ δὲ μή,

[1] ἤκοιμι [2] τὸν Φορβάντιον [3] Deest τήν. [4] Deest ἡ. [5] Μέλιτος

Ὡς ἤκοιμ.] Interpone οὐχ. Sentiens Euphiletus, me in conciliabulum ipsorum haud esse venturum. Aut leg. ὡς ἔχοιμι. *quomodo me haberem.* Reisk.

Ὡς ἤκοιμι] Præclare quoque hoc loco Valckenaerius: de cujus emendatione Luzacii verba iterum describam. "Emendationi Reiskianæ qua scribit ὡς μὴ ἤκοιμι, præstat sine dubio Valckenaeriana ὡς κάμοιμι, *cum intellexisset Euphiletus, me lecto decumbere.* Neque enim, Andocidem jam tum absentem esse, satis erat: ut tuto rem falsam asseverare posset Euphiletus, longiori opus erat absentia et ægritudine decumbentis ex vulnere: κάμνειν, *ægrotare, lecto decumbere,* seu ex morbo, seu ex vulnere. Sic mox p. 251. v. 6. ἔκαμνον καὶ οὐκ ἀνιστάμην ἐκ τῆς κλίνης: et p. 16. v. 3. ed. Steph. καμοῦσα ἀπέθανεν. Harpocration v. περίοδος de febribus intermittentibus tertiana ac quartana, καὶ γὰρ ἐπὶ τούτων, (forte ἀπὸ τούτων) οἱ κάμνοντες δοκοῦσιν ἐν ταῖς τῶν ἀνέσεων ἡμέραις μηδὲν νοσεῖν, ἀλλὰ ὑγιεῖς εἶναι. Apud Demosthenem π. στεφ. p. 307. v. 27. ed. R. est: νῦν ἡμῖν λέγεις ὑπὲρ τῶν παρεληλυθότων, ὥσπερ ἂν εἴ τις ἰατρὸς, ἀσθενοῦσι μὲν τοῖς κάμνουσιν εἰσιὼν, μὴ λέγοι μηδὲ δεικνύοι, δι' ὧν ἀποφεύξονται τὴν νόσον: ubi κάμνουσι Scholia interpretantur νοσοῦσι, certo argumento, Scholion pariter esse ἀσθενοῦσι μὲν, quas voces abundare, quivis Valckenaerio assentietur. Eleganter idem Vir magnus hoc verbum κάμνειν restituit Auctori Epistolarum Socraticarum, Epist. xxxii. p. 71. v. 23. ubi est: ὅτι δὲ τὰ καιριώτατα τοῦ σώματος καὶ τῷ ὄντι, ἡ κεφαλὴ καὶ τὰ ἐν αὐτῇ, περίεστιν, εὖ ἔχει: corrigit Valckenaerius: ὅτι δὲ τὰ καιριώτατα τοῦ σώματος κάμνοντι, ἡ κεφαλὴ καὶ τὰ ἐν αὐτῇ, περίεστιν, εὖ ἔχει. *Quod ægrotanti præcipuæ et maxime vitales tibi sanæ supersint corporis partes, caput et quæ sunt in capite, bene hoc se habet.* Sequitur τῶν δὲ λοιπῶν τὴν προσήκουσαν ἐπιμέλειαν ποιοῦ μετά τε ἰατρῶν. κ. τ. λ." Sluiter.

Πρὸς αὐτοὺς] familiares suos tum penes se congressos. Reisk.

Ταῦτα] Ea, in quibus ipsi nunc versarentur, quæ animis atque deliberationibus agitarent. In continenti appellat τὸ ἔργον. v. vers. antep. Idem.

Παρὰ τὸν φορβάντιον] Lego παρὰ τὸν φορβαντεῖον, in neutro. *apud ædem Phorbantis.* Animadvertit hoc dudum quoque Vales. ad Harpocr. p. 197. et 337. Reisk. Vid. Meurs. Athen. Att. l. ii. c. 11.

Ὁ Ἑρμῆς cæt.] Respicit hunc locum Harpocration v. Ἀνδοκίδου Ἑρμῆς. Conf. quæ monui cap. II. Sluiter.

Παρὰ πατρῴαν] Malim τὴν interponi. Reisk.

Ποιήσαντος] Malim ποιήσοντος in futuro. aut si aoristum servamus, addi saltim debebit ἄν. Idem. Ποιήσοντος etiam corrigit Valckenaerius, quamvis dubitanter. Sluiter.

Ἐποίουν] Valckenaerio legendum videtur ἐποιοῦντο. Idem.

χαλεπώτεροί σοι ἡμεῖς [1]ἐχθροὶ ἐσόμεθα ἢ ἄλλοι τινὲς δι' ἡμᾶς φίλοι. εἶπον αὐτοῖς ὅτι νομίζοιμι μὲν διὰ τὸ πρᾶγμα Εὐφίλητον πονηρὸν εἶναι, ἐκείνοις δὲ οὐκ ἐμὲ δεινὸν εἶναι, ὅτι οἶδα, ἀλλὰ μᾶλλον αὐτὸ τὸ ἔργον πολλῷ, ὅτι πεποίηται. ὡς οὖν ἦν ταῦτ' ἀληθῆ, τόν τε παῖδα τὸν ἐμὸν παρέδωκα βασανίσαι, ὅτι ἔκαμνον καὶ οὐδ' ἀνιστάμην ἐκ τῆς κλίνης, καὶ τὰς θεραπαίνας ἔλαβον οἱ πρυ- 32
τάνεις, ὅθεν ὁρμώμενοι ταῦτ' ἐποίουν ἐκεῖνοι. ἐξελέγχοντες δὲ τὸ πρᾶγμα ἥ τε βουλὴ καὶ οἱ ζητηταὶ, ἐπειδὴ ἦν ᾗ ἐγὼ ἔλεγον καὶ ὡμολογεῖτο πανταχόθεν, τότε δὴ καλοῦσι τὸν Διοκλείδην· καὶ οὐ πολλῶν λόγων ἐδέησεν, ἀλλ' εὐθὺς ὡμολόγει ψεύδεσθαι, καὶ ἐδεῖτο σώζεσθαι φράσας τοὺς πείσαντας αὐτὸν λέγειν ταῦτα· εἶναι δὲ Ἀλκιβιάδην τὸν Φηγούσιον καὶ [2]Ἀμίαντον τὸν ἐξ Αἰγίνης. καὶ οὗτοι μὲν δείσαντες

[1] ἐχθροὶ ἡμεῖς [2] Ἀμίαν τοῦτον ἐξ

Δι' ἡμᾶς φίλοι] Video quidem sententiam, sed in verbis hæret scabrities quædam, quæ quomodo complananda sit, haud reperio. Deesse aliquid apparet. sententia hæc est: χαλεπώτεροί σοι ἐχθροὶ ἐσόμεθα, ἢ ἄλλοι τινὲς δι' ἡμᾶς φίλοι σοι γενόμενοι δύναιντό σε εὐεργετεῖν καὶ ἐξαιρεῖσθαι ἐκ τῶν κινδύνων. Reisk.

Χαλεπώτεροί σοι ἐχθροὶ ἡμεῖς ἐσόμεθα, ἢ ἄλλοι τινὲς δι' ἡμᾶς φίλοι] De hisce verbis ad me scribentem ipsum audi Luzacium: "Scabritiem his inesse quandam vidit Reiskius, quæ quomodo complananda esset, haud reperiebat: deesse aliquid arbitratur. Sententia mihi hæc esse videtur: *Si tu nos prodas, graviores tibi nos erimus inimici, quam utilis tibi futura est hæc proditio, magisque tibi nocebimus, quam proderunt, quos per proditionem nostram demerueris et tibi conciliaveris.* Fortassis ita legendum: χαλεπώτεροί σοι ἐχθροὶ ἡμεῖς ἐσόμεθα, ἢ λυσιτελεῖς δι' ἡμᾶς φίλοι. Vicini sunt ductus literarum ἄλλοι τινὲς et λυσιτελεῖς. Porro φίλοι δι' ἡμᾶς sunt, *quos tibi in nostra causa,* seu *per nos proditos conciliaveris.* Sic mox p. 252. v. 3. ἐλύσατε τοὺς ἐμοὺς συγγενεῖς δι' ἐμέ. *me vobis talia denunciante, consanguineos meos vinculis liberastis:* v. 15. οὗτοι μὲν ἔφυγον δι' ἐμέ· *ego delatione mea auctor fui, ut hi in exsilium ejicerentur;* dein v. 18. ὁρῶσι τοῦ ἡλίου τὸ φῶς δι' ἐμέ. Pag. 16. v. 26. ed. Steph. est τεθνάναι νομίσασα λυσιτελεῖν, ἢ ζῆν ὁρῶσα τὰ γινόμενα: ubi μᾶλλον intelligitur, uti alibi sæpius. Vere Lysias δημ. κατ. ἀπ. p. 174. v. 13. ed. Steph. οὐκ ἄξιον τούτοις πολλάκις χρῆσθαι συμβούλοις, οἷς οὐδὲ ἅπαξ ἐλυσιτέλησε πειθομένοις." Sluiter.

Οὐκ ἐμὲ δεινὸν εἶναι ὅτι οἶδα] Idem est ac si dixisset: οὐ τοῦτο ὑμῖν ἐστὶ δεινὸν (φοβερὸν καὶ χαλεπὸν), ὅτι ἐγὼ σύνοιδα ὑμῖν τὸ πρᾶγμα. Aut: οὐκ ἐγὼ ὑμῖν εἰμὶ δεινὸς (id est, φοβερὸς) διὰ τὸ συνειδέναι. Reisk.

Ἔργον, πολλῷ ὅτι] Distinguo sic: ἔργον πολλῷ, rem ipsam multo esse formidabiliorem, ὅτι — cohæret πολλῷ cum μᾶλλον. idem est ac si dixisset: πολλῷ μᾶλλον δεινὸν εἶναι — vel, πολλῷ δεινότερον εἶναι. Idem.

Βασανίσαι, ὅτι] Interponendum videtur εἰδότα. Idem.

Καὶ τὰς θεραπαίνας] Videtur sic locus corrigendus: καὶ τὰς θεραπαίνας δὲ λαβόντες οἱ πρυτάνεις ἐζήτουν, ὅθεν ὁρμώμενοι. *ancillas quoque cum prytanes ad tormenta vocassent, inquirebant ex iis, undenam heri ipsarum moti (qua de causa) tantum scelus ausi essent.* Possit locus hiulcus etiam sic expleri: καὶ τὰς θεραπαίνας [παρέδωκα scil.] ἃς ζητοῦντες οἱ πρυτάνεις ἔλαβον, pro ἃς λαβόντες ἐζήτουν οἱ πρυτάνεις. Idem.

Ἀπήειτε] Subaudi οἴκοι. Idem.

Ἀμίαν τοῦτον ἐξ Αἰγίνης] Fort. Ἀμίαντον τὸν ἐξ Αἰγίνης. Idem.

Ἀμίαν τοῦτον ἐξ Αἰγίνης] De hisce sententiam suam jam prodidit Valckenaerius Diatr. Eurip. p. 293. c. In Adversariis ita scripserat. "Quid? an causam peroranti Andocidi aderat peregrinus Æginæta? Cras credam; interim corrigam καὶ Ἀμίαντον τὸν ἐξ Αἰγίνης." Andocidem hanc causam egisse in senatu, sæpius monet Valckenaerius, uti p. 6. v. 41. h. l. et

ᾤχοντο φεύγοντες· ὑμεῖς δὲ ἀκούσαντες ταῦτα, Διοκλείδην μὲν τῷ δικαστηρίῳ παραδόντες ἀπεκτείνατε, τοὺς δὲ δεδεμένους καὶ μέλλοντας ἀπολεῖσθαι ἐλύσατε, τοὺς ἐμοὺς συγγενεῖς, δι᾽ ἐμέ, καὶ τοὺς φεύγοντας κατεδέξασθε. αὐτοὶ δὲ λαβόντες τὰ ὅπλα ἀπῄειτε, πολλῶν κακῶν καὶ κινδύνων ἀπαλλαγέντες. ἐν οἷς ἐγώ, ὦ ἄνδρες, τῆς μὲν τύχης ᾗ ἐχρησάμην δικαίως ἂν ὑπὸ πάντων ἐλεηθείην, τῶν δὲ γινομένων ἕνεκεν εἰκότως ἀνὴρ ἄριστος δοκοίην εἶναι, ὅςτις εἰσηγησαμένῳ μὲν Εὐφιλήτῳ πίστιν τῶν ἐν ἀνθρώποις ἀπιστοτάτην ἠναντιώθην
33 καὶ ἀντεῖπον, καὶ ἐλοιδόρησα ἐκείνῳ ὧν ἦν ἄξιος· ἁμαρτόντων δ᾽ ἐκείνων τὴν ἁμαρτίαν αὐτοῖς συνέκρυψα, καὶ μηνύσαντος κατ᾽ αὐτῶν Τεύκρου οἱ μὲν αὐτῶν ἀπέθανον οἱ δ᾽ ἔφυγον, πρὶν ἡμᾶς ὑπὸ Διοκλείδου δεθῆναι καὶ μέλλειν ἀπολεῖσθαι. τότε δὲ ἀπέγραψα τέτταρας ἄνδρας, Παναίτιον, Διάκριτον, Λυσίστρατον, Χαιρέδημον. οὗτοι μὲν ἔφυγον δι᾽ ἐμέ, ὁμολογῶ· ἐσώθη δέ γε ὁ πατήρ, ὁ κηδεστής, ἀνεψιοὶ τρεῖς, τῶν ἄλλων συγγενῶν ἑπτά, μέλλοντες ἀποθανεῖσθαι ἀδίκως· οἳ νῦν ὁρῶσι τοῦ ἡλίου τὸ φῶς δι᾽ ἐμέ, καὶ αὐτοὶ ὁμολογοῦσιν· ὁ δὲ τὴν πόλιν ὅλην συνταράξας καὶ εἰς τοὺς ἐσχάτους κινδύνους καταστήσας ἐξηλέγχθη, ὑμεῖς δὲ ἀπηλλάγητε μεγάλων φόβων καὶ τῶν εἰς ἀλλήλους ὑποψιῶν. καὶ ταῦτ᾽ εἰ ἀληθῆ λέγω, ὦ ἄνδρες, ἀναμιμνήσκεσθε, καὶ οἱ ἰδόντες διδάσκετε τοὺς ἄλλους. σὺ δέ μοι αὐτοὺς κάλει τοὺς λυθέντας δι᾽ ἐμέ· ἄριστα γὰρ ἂν εἰδότες τὰ γενόμενα λέγοιεν εἰς τούτους. οὑτωσὶ δὲ ἔχει, ὦ ἄνδρες· μέχρι τούτου ἀναβήσονται καὶ λέξουσιν ὑμῖν, ἕως ἂν ἀκροᾶσθαι βούλησθε, ἔπειτα δ᾽ ἐγὼ περὶ τῶν ἄλλων ἀπολογήσομαι.

34 ιγ΄. Περὶ μὲν οὖν τῶν τότε γενομένων ἀκηκόατε πάντα 10. 1

καὶ ἀπολελόγηταί μοι ἱκανῶς, ὥς γ᾽ ἐμαυτὸν πείθω· εἰ δέ τίς τι ὑμῶν ποθεῖ ἢ νομίζει τι μὴ ἱκανῶς εἰρῆσθαι ἢ παραλέλοιπά τι, ἀναστὰς ὑπομνησάτω, καὶ ἀπολογήσομαι καὶ πρὸς τοῦτο· περὶ δὲ τῶν νόμων ἤδη ὑμᾶς διδάξω. Κηφίσιος γὰρ οὑτοσὶ ἐνέδειξε μέν με κατὰ τὸν νόμον τὸν κείμενον, τὴν δὲ κατηγορίαν ποιεῖται κατὰ ψήφισμα πρότερον γενόμενον, ὃ εἶπεν Ἰσοτιμίδης, οὗ ἐμοὶ [1] προσήκει οὐδέν. ὁ μὲν γὰρ εἶπεν [2] εἴργεσθαι τῶν ἱερῶν τοὺς ἀσεβήσαντας καὶ ὁμολογήσαντας, ἐμοὶ δὲ τούτων οὐδέτερα πεποίηται· [3] οὔτε ἠσέβηται οὔτε ὡμολόγηται. ὡς δὲ καὶ τοῦτο τὸ ψήφισμα λέλυται καὶ ἄκυρόν ἐστιν, ἐγὼ ὑμᾶς διδάξω. καίτοι γε τοιαύτην ἀπολογίαν περὶ αὐτοῦ ποιήσομαι, ὅπου μὴ πείθων μὲν ὑμᾶς αὐτὸς ζημιώσομαι, πείσας δὲ ὑπὲρ τῶν ἐχθρῶν ἀπολελογημένος ἔσομαι. ἀλλὰ γὰρ τἀληθῆ εἰρήσεται. ἐπεὶ γὰρ αἱ νῆες διεφθάρησαν καὶ ἡ πολιορκία ἐγένετο, ἐβουλεύ-

[1] προσῆκον [2] εἴργεσθαι [3] οὐδὲ

alibi: p. 12. v. 21. ed. Steph. ἡ δὲ βουλὴ αὕτη — τί ὄμνυσι: quod mihi tamen secus videri, sequenti capite dicendi erit locus. SLUITER.

εἰκότως ἀνὴρ] Videtur ἂν esse interponendum. REISK.

ἀπιστοτάτην] Jusjurandum omnium infidissimum, cui neque qui audit fidem habere, neque qui dixit, fidem rebus præstare debet, sed quod violari par sit, quia scelus sit ei satisfacere. IDEM.

Ὧν ἦν] Malim ὡς ἦν. IDEM.

Ἰδόντες] Malim εἰδότες. IDEM.

Ἔχει, ὦ ἄνδρες· μέχρι] Mihi omnino legendum videtur ἔχειν, ὦ ἄνδρες, μέχρι cæt. *Illi vero, quos dixi, O judices, tamdiu coram vobis progredientur, et testabuntur, rem ita se habere, donec vos audire volueritis.* SLUITER.

Ἀπολογήσομαι] Post ἀπολογήσομαι deest μάρτυρες titulus. REISK.

Περὶ μὲν οὖν τῶν τότε κ. τ. λ.] In priori parte Orationis, illud confecit Andocides, se neque in Mysteria peccasse, neque in Hermas: in altera parte, ad quam accedit crisis nostra, ostendit, se ne tum quidem, si vera foret inimicorum accusatio, esse puniendum; cum sublatæ essent leges, quæ illum a foro et templis arcerent: leges illas subtiliter exponit; multisque in accusatores et acerbe invehitur. De nomine Cephisii, quem inter illos primum memorat, conferri potest Valckenaerius ad Callim. Fragm. p. 235. SLUITER.

Πρότερον] Quod psephisma olim aliquando erat ratum, in usu, nunc nullum est; ante Euclidem archontem valebat, nunc desiit. non enim fuit eo archonte una cum aliis legibus restauratum. νόμους τοὺς πρότερον γενομένους appellat leges, quæ cum olim fuissent, postmodum in restauratione legum vetustarum restauratæ non fuerunt, sed cassatæ. p. 11. 42. ed. Steph. REISK.

Ὃ εἶπεν εἷς ὅτι μηδ᾽ ἴσον ἐμοὶ προσῆκον οὐδὲν] Felicissime hunc locum sanarunt tres summi viri, quamvis alter alterum non consuluisset. Primus fuit G. Canterus, qui Nov. Lect. l. VIII. c. 10. emendavit ὃ εἶπεν Ἰσοτιμίδης ἐμοὶ προσῆκον οὐδὲν, et sic etiam Valckenaerius Diatr. Eur. p. 293. c. Tandem utriusque ignarus Reiskius item suo marte reposuit Ἰσοτιμίδης, οὗ ἐμοὶ π. ο. Articulum οὗ addi non quidem est necesse; crediderim tamen in antiquis Codd. exstitisse, præsertim cum in M. Ald. varia lectio notata sit μηδ᾽ ἴσου. SLUITER.

Ὁ μὲν γὰρ —] Scil. νόμος. Nam lex quidem, a Cephisio allegata, quasi in eam peccassem, agit de sacrilegis arcendis templo et foro. Psephisma autem egerat de reddendo pleno jure civili capite minutis. Ego vero neque capite minutus sum, neque sacrilegus, sed exsul. De exsulibus autem neque lex, neque decretum agit. nil ergo ad me neque decretum, neque lex pertinet. [Dubium quo pertineat illud ὅ, num ad νόμον, an ad Isotimidem. Prius secutus in annot. olim ad h. l. adscripta posterius in Latina interpretatione. Totum hunc locum mihi impervium esse fateor, si quis alius in hac tota oratione est, ut, si lapsus fuisse deprehendar, veniam in antecessum deprecer. Rem ipsam de lege hic designata et de psephismate Isotimidis haud tenemus, sed conjectando tantum divinamus. In quo per quam facile est falli. Forsitan in illa, quam dixi, annotatione, reliquis salvis manentibus hæc solummodo verba [Psephisma autem egerat de reddendo pleno jure civili capite minutis] ad hunc modum sint corrigenda: Psephisma autem Isotimidis statuerat, etiam capite minutos quoscunque templis esse arcendos. Quod Isotimidis psephisma postmodum abolitum fuit hoc Patroclidis [alias Iatroclides appellatur] psephismate, quod p. 36. 15. ed. Steph. refertur de restituendo pleno jure civili capite minutis. *In Cur. Poster. ad Andoc.*] REISK.

Περὶ αὐτοῦ] F. περὶ ἐμαυτοῦ. TAYLOR.

Ὅπου] Malim abesse. Sententia postulat ὥστε. REISK.

Ὑπὲρ τῶν ἐχθρῶν] Hunc item locum non intelligo. IDEM.

Ἐπεὶ γὰρ cæt.] Cum h. l. Andocidis conf. Xenophon Hellen. l. II. c. 2. §. 6. SLUITER.

σασθε περὶ ὁμονοίας, καὶ ἔδοξεν ὑμῖν τοὺς ἀτίμους ἐπιτίμους ποιῆσαι, καὶ εἶπε τὴν γνώμην Πατροκλείδης. οἱ δὲ ἄτιμοι τίνες ἦσαν, καὶ τίνα τρόπον ἕκαστοι; ἐγὼ ὑμᾶς διδάξω. οἱ μὲν ἀργύριον ὀφείλοντες τῷ δημοσίῳ, ὁπόσοι εὐθύνας ὤφειλον ἄρξαντες ἀρχὰς, ἢ ἐξούλας ἢ γραφὰς ἢ ἐπιβολὰς ὦφλον, ἢ ὠνὰς πριάμενοι ἐκ τοῦ δημοσίου μὴ κατέβαλον τὰ χρήματα, ἢ ἐγγύας ἠγγυήσαντο πρὸς τὸ δημόσιον, τούτοις ἡ μὲν ἔκτισις ἦν ἐπὶ τῆς [1] ἐνάτης πρυτανείας, εἰ δὲ μὴ, διπλάσιον ὀφείλειν καὶ τὰ κτήματα αὐτῶν πεπρᾶσθαι. εἷς μὲν τρόπος οὗτος ἀτιμίας ἦν· ἕτερος δὲ, ὧν τὰ μὲν σώματα ἄτιμα ἦν, τὴν δ' οὐσίαν ἔσχον καὶ ἐκέκτηντο· οὗτοι δ' [2] αὖ ἦσαν ὁπόσοι κλοπῆς ἢ δώρων ὄφλοιεν· τούτους ἔδει καὶ αὐτοὺς καὶ τοὺς ἐκ τούτων ἀτίμους εἶναι· καὶ ὁπόσοι λίποιεν τὴν τάξιν, ἢ ἀστρατείας ἢ δειλίας ἢ [3] ἀναυμαχίου ὄφλοιεν, ἢ τὴν ἀσπίδα ἀποβάλοιεν, ἢ τρὶς ψευδομαρτυριῶν ἢ τρὶς

36 ψευδοκλητίας ὄφλοιεν, ἢ τοὺς γονέας κακῶς ποιοῖεν, οὗτοι πάντες ἄτιμοι ἦσαν τὰ σώματα, τὰ δὲ χρήματα εἶχον. ἄλλοι αὖ κατὰ προστάξεις, οἵτινες οὐ παντάπασιν ἄτιμοι ἦσαν, ἀλλὰ μέρος τι αὐτῶν, οἷον οἱ στρατιῶται, οἷς, ὅτι ἐπέμειναν ἐπὶ τῶν τυράννων ἐν τῇ πόλει, τὰ μὲν ἄλλα ἦν ἅπερ τοῖς ἄλλοις πολίταις, εἰπεῖν δ' ἐν τῷ δήμῳ οὐκ ἐξῆν αὐτοῖς οὐδὲ βουλεῦσαι. τούτων ἦσαν οὗτοι ἄτιμοι· αὕτη γὰρ ἦν τούτοις πρόσταξις. ἑτέροις οὐκ ἦν γράψασθαι, τοῖς δὲ

[1] ἐννάτης [2] ἂν [3] ναυμαχίας

Ὤφειλον] Lege ὦφλον, ut ver. prox. Reisk. Videtur usitatum ὦφλον hic quoque reponendum, quod nec displicuerat Piersono ad Mœridem p. 427. Sluiter.

Ἠγγυήσαντο] Vitiosa est profecto lectio edit. Aldinæ ἐγγυήσαντο, quæ tamen veræ vestigia habet. Non enim, si qui fidejussisset ærario pro debitore, is erat infamis, sed si fidejussione sua non stetisset, neque debito tempore pecuniam solvisset: quod manifestum est ex sequentibus, ubi dicit, illos, si nona Prytania non solvissent, tum demum fieri infames, et duplum debere incipere: quæ ratio me movet, ut corrigam ἐγγυήσαντες. *Quicunque vel redemtis vectigalibus, vel cum ærario publico sponsores pro debitoribus essent facti, debitas pecunias non solvissent.* Sluiter.

Ναυμαχίας] Ἀναυμαχίου. Vid. Kuster. ad Suid. in voc. Taylor. Μαλακίας lego. Reisk.

Ναυμαχίας] Vera est omnino conjectura Valckenaeriana: ἀναυμαχίας (quemadmodum et in M. Ald. legitur), quam tamen deinde vidit præceptam sibi a Petito Comment. ad LL. Att. p. 558. Kustero ad Suidam v. Ἀναυμαχίου: Tayloro Lect. Lys. p. 715. col. 2. init. Antecedentia Suidas d. l. ita scribit: οὕτω δὲ δεῖ καὶ αὐτοὺς καὶ τοὺς ἐξ αὐτῶν ἀτίμους εἶναι. Secundum Pollucem l. VIII. s. 43. ἀναυμαχίου reus est, ὁ τὴν ναῦν μὲν μὴ λιπὼν, μὴ μέντοι ναυμαχήσας. Sluiter.

Κατὰ προστάξεις] Scil. ἦσαν ἄτιμοι. honore et jure in foro standi carebant sub certis quibusdam prædictis et imperatis conditionibus. *quadamtenus.* Reisk.

Οὗτοι ἄτιμοι] Interpone οἱ articulum. Ad classem a me postremo loco dictam pertinent ἄτιμοι illi, de quibus decretum Patroclidis agebat. Idem. Τούτων Luzacius intelligit τοῦ δήμου καὶ τῆς βουλῆς. *in concione populi et in senatu erant infames, intestabiles.* Sluiter.

ἐνδεῖξαι, τοῖς δὲ μὴ ἀναπλεῦσαι εἰς Ἑλλήσποντον, ἄλλοις δ' εἰς Ἰωνίαν· τοῖς δ' εἰς τὴν ἀγορὰν μὴ εἰσιέναι πρόσταξις ἦν. ταῦτ' οὖν ἐψηφίσασθε ἐξαλεῖψαι πάντα τὰ ψηφίσματα, καὶ αὐτὰ καὶ εἴ πού τι ἀντίγραφον ἦν, καὶ πίστιν ἀλλήλοις περὶ ὁμονοίας δοῦναι ἐν Ἀκροπόλει. καί μοι ἀνάγνωθι τὸ ψήφισμα τὸ Πατροκλείδου, καθ' ὃ ταῦτα ἐγένετο.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

Πατροκλείδης εἶπεν· Ἐπειδὴ ἐψηφίσαντο Ἀθηναῖοι τὴν ἄδειαν περὶ τῶν ὀφειλόντων, ὥςτε λέγειν ἐξεῖναι καὶ ἐπιψηφίζειν, ψηφίσασθαι τὸν δῆμον ταῦτα, ἅπερ ὅτε ἦν τὰ Μηδικὰ, καὶ συνήνεγκεν Ἀθηναίοις ἐπὶ τὸ ἄμεινον. περὶ δὲ τῶν ἐπιγεγραμμένων εἰς τοὺς πράκτορας ἢ τοὺς ταμίας τῆς θεοῦ καὶ τῶν ἄλλων θεῶν ἢ τὸν βασιλέα, ἢ εἴ τις μὴ ἐξεγράφη μέχρι 37
τῆς ἐξελθούσης βουλῆς ἐφ' ἧς Καλλίας ἦρχεν, ὅσοι ἄτιμοι ἦσαν ἢ ὀφείλοντες, καὶ ὅσων εὐθῦναί τινές εἰσι κατεγνωσμέναι ἐν τοῖς λογιστηρίοις ὑπὸ τῶν εὐθύνων ἢ τῶν παρέδρων, ἢ μήπω εἰσηγμέναι εἰς τὸ δικαστήριον γραφαί τινές εἰσι περὶ τῶν [1] εὐθυνῶν, ἢ προστάξεις, ἢ ἐγγύαι τινές εἰσι κατεγνωσμέναι εἰς τὸν αὐτὸν τοῦτον χρόνον· καὶ ὅσα ὀνόματα τῶν τετρακοσίων τινὸς ἐγγέγραπται, ἢ ἄλλο τι περὶ τῶν ἐν τῇ ὀλιγαρχίᾳ πραχθέντων ἔστι που γεγραμμένον, πλὴν ὁπόσα ἐν στήλαις γέγραπται τῶν μὴ ἐνθάδε μεινάντων, ἢ ἐξ Ἀρείου πάγου ἢ τῶν ἐφετῶν ἢ ἐκ Πρυτανείου ἢ Δελφινίου ἐδικάσθη, ἢ ὑπὸ τῶν βασιλέων, ἢ ἐπὶ φόνῳ τίς ἐστι

[1] εὐθύνων

Ταῦτα ἅπερ] Subandi ἐψηφίσατο ὁ δῆμος. quænam autem populus tum decreverit, ipse dicit Andocides infra p. 53. antep. ed. Steph. Reisk.

Ἐξεγράφη] Ergo ἐκγράφειν est *ex ærariis expungere.* Idem.

Ἦσαν, ἢ] ἢ et comma videntur delenda. Idem.

Λογιστηρίοις] Citatur hic locus ab Harpocratione et Suida v. Λογισταὶ, quos vide. Sluiter.

Εὐθύνων] Aldus, et hic, et versu proximo post, dedit εὐθυνῶν. In priore quidem loco, h. e. hoc versu 15. malim legi ὑπὸ τῶν εὐθυντῶν. Reisk.

Γραφαὶ] Malim ἢ γραφαὶ, ut εἰσηγμέναι redeat ad εὐθῦναι. [Admonui jam dudum, mihi leg. videri, δικαστήριον, ἢ γραφαί τινες. quod si admittitur, idem erit dictum, atque si dixisset, ἢ ὁπόσων γραφαί τινες. ubi ὁπόσων e præmissis tacite repetetur. Alias possit legi ἢ γραφαὶ εἴ τινες. *In Cur. Poster. ad Andoc.*] Idem.

Τινὸς] Delendum videtur. Idem.

Ἐφεστῶν] Lege ἐφετῶν. Nam ἐφέται erant Athenis, qui de cædibus judicabant, numero quadraginta. Palmer.

Τίς ἐστι φυγὴ] Num τισὶν ἡ φυγή. v. Petit. LL. Att. p. 469. qui satis jejune et perfunctorie locum hunc memorabilem, non tractat, sed attingit solummodo. Reisk.

Τίς ἐστι φυγὴ] Si quid mutandum esset, mallem τινὸς ἡ φυγή. — Nusquam enim verbum καταγινώσκειν dativo jungitur, semper genitivo. Sed non opus est quidquam mutare, si unam particulam ἢ deleveris, quod verissime conjecit Luzacius Vir. Clar. legens: Ἐδικάσθη ὑπὸ τῶν βασιλέων. Omnia Tribunalia φονικὰ enumerantur, præter quintum in Phreatto, cui, utpote erga exsules constituto, locus hic non erat. Reliqua quatuor erant Areopagus, Tribunal in Palladio, in Delphinio, in Prytaneo. Nam οἱ Ἐφέται dicti sunt eximie judices in Palladio sedentes; quamquam universe omnes in Palladio, Delphinio, et Prytaneo, judices istud τῶν Ἐφετῶν habuerunt nomen, quippe ad quos γραφαὶ ἐφέσιμοι referrentur, id est, causæ provocationis, nempe a Rege sacrorum, qui, post ἀνάκρισιν, appellationem recipiebat et τοὺς Ἐφέτας, sive judices ex Areopago lectos sortitosque quinquaginta, convocabat sive ad Palladium, sive in Delphinium, sive in Prytaneum, pro diverso criminis genere et defensionis forma. Ipse ad istos Ἐφέτας referebat, eorum quippe præses; unde et Ἐφέται numero quinquaginta et unus fuisse feruntur, quinque, ut credibile est, ex unaquaque Tribu, cum Rege Sacrorum. Itaque sensus h. l. est: *Exceptis eorum, qui in terram peregrinam fugerunt, nominibus, quæ columnis sunt in-*

38 φυγὴ ἢ θάνατος κατεγνώσθη, ἢ σφαγεῦσιν ἢ τυράννοις· τὰ [1] δὲ ἄλλα 11. 1
πάντα ἐξαλεῖψαι τοὺς πράκτορας καὶ τὴν βουλὴν, [2] κατὰ τὰ εἰρημένα πανταχόθεν, ὅπου τι ἔστιν ἐν τῷ δημοσίῳ, καὶ εἰ ἀντίγραφόν που ἔστι, παρέχειν τοὺς θεσμοθέτας καὶ τὰς ἄλλας ἀρχάς. ποιεῖν δὲ ταῦτα τριῶν ἡμερῶν, ἐπειδὰν δόξῃ τῷ δήμῳ. ἃ δ' εἴρηται ἐξαλεῖψαι, μὴ κεκτῆσθαι ἰδίᾳ μηδενὶ ἐξεῖναι μηδὲ μνησικακῆσαι μηδέποτε· εἰ δὲ μὴ, ἔνοχον εἶναι τὸν παραβαίνοντα ταῦτα ἐν τοῖς αὐτοῖς ἐν οἷσπερ οἱ ἐξ Ἀρείου πάγου φεύγοντες, ὅπως ἂν ὡς πιστότατα ἔχοι Ἀθηναίοις καὶ νῦν καὶ εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον.

κατὰ μὲν τὸ ψήφισμα τουτὶ τοὺς ἀτίμους ἐπιτίμους ἐποιήσατε· τοὺς δὲ φεύγοντας οὔτε Πατροκλείδης εἶπε κατιέναι, οὔθ' ὑμεῖς ἐψηφίσασθε.

ιδ'. Ἐπεὶ [3] δ' αἱ σπονδαὶ πρὸς Λακεδαιμονίους ἐγένοντο, καὶ τὰ τείχη καθείλετε, καὶ τοὺς φεύγοντας κατεδέξασθε, καὶ κατέστησαν οἱ τριάκοντα, καὶ μετὰ ταῦτα Φυλή τε κατελήφθη, Μουνυχίαν τε κατέλαβον, ἐγένετο ὑμῖν ὧν ἐγὼ οὐδὲν δέομαι μεμνῆσθαι οὐδ' ἀναμιμνήσκειν ὑμᾶς τῶν γεγενημένων κακῶν. ἐπειδὴ [4] δ' ἐπανήλθετε ἐκ Πειραιέως, γενόμενον ἐφ' ὑμῖν τιμωρεῖσθαι, ἔγνωτε ἐᾶν τὰ γεγενημένα, καὶ περὶ πλείονος ἐποιήσασθε σώζειν τὴν πόλιν ἢ τὰς ἰδίας 39
τιμωρίας, καὶ ἔδοξε μὴ μνησικακεῖν ἀλλήλοις τῶν γεγενημένων. δόξαντα δὲ ὑμῖν ταῦτα, εἵλεσθε ἄνδρας εἴκοσι· τούτους δὲ ἐπιμελεῖσθαι τῆς πόλεως, ἕως ἂν οἱ νόμοι τεθεῖεν· τέως δὲ χρῆσθαι τοῖς Σόλωνος νόμοις καὶ τοῖς Δράκοντος θεσμοῖς. ἐπειδὴ δὲ βουλήν τε ἀπεκληρώσατε νομοθέτας τε εἵλεσθε, εὕρισκον τῶν νόμων τῶν τε Σόλωνος καὶ τοῦ Δράκοντος πολλοὺς ὄντας οἷς πολλοὶ τῶν πολιτῶν ἔνοχοι ἦσαν τῶν πρότερον ἕνεκα γινομένων, ἐκκλησίαν ποιήσαντες ἐβουλεύσασθε περὶ αὐτῶν, καὶ ἐψηφίσασθε, δοκιμάσαντας πάντας τοὺς νόμους, εἶτ' ἀναγράψαι ἐν τῇ στοᾷ τούτους τῶν νόμων οἳ ἂν δοκιμασθῶσι. καί μοι ἀνάγνωθι τὸ ψήφισμα.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

Ἔδοξε τῷ δήμῳ, Τισαμενὸς εἶπε, πολιτεύεσθαι Ἀθηναίους κατὰ τὰ πάτρια, νόμοις δὲ χρῆσθαι τοῖς Σόλωνος, καὶ μέτροις καὶ σταθμοῖς· χρῆσθαι δὲ καὶ τοῖς Δράκοντος θεσμοῖς, οἷσπερ ἐχρώμεθα ἐν τῷ πρόσθεν χρόνῳ. 40
ὁπόσων δ' ἂν προσδέοι, οἵδε ᾑρημένοι νομοθέται ὑπὸ τῆς βουλῆς [1] ἀναγράφοντες ἐν σανίσιν ἐκτιθέντων πρὸς τοὺς ἐπωνύμους, σκοπεῖν τῷ βουλομένῳ, καὶ παραδιδόντων ταῖς ἀρχαῖς ἐν τῷδε τῷ μηνί. τοὺς δὲ παραδιδομένους νόμους δοκιμασάτω πρότερον ἡ βουλὴ, καὶ οἱ νομοθέται οἱ πεντακόσιοι, οὓς οἱ δημόται εἵλοντο, ἐπειδὴ ὀμωμόκασιν· ἐξεῖναι δὲ

[1] τε [2] καὶ [3] δὲ σπονδαὶ [4] Deest δ'.

[1] ἀναγραφόντων ἐν σανίσιν καὶ ἐκτιθέντων

scripta, seu sententia universi Areopagi, seu lectorum judicum in Palladio, in Prytaneo, vel in Delphinio, contra eos lata sit, præside aliquo Sacrorum Rege, atque ex illius auctoritate, sive cædis causa, vel exsilium sit irrogatum, vel capitale supplicium decretum, seu homicidis et sicariis, seu tyrannis, id est sanguinis reis, sive sanguinem privati profuderint (σφαγεῖς), sive auctoritate publica grassantes (τύραννοι). Præclara et vera est hæc Luzacii de Tribunalibus illis sententia, nec, quantum sciam, id a quoquam fuit animadversum. Paucis autem et summatim ea explicui, quæ pluribus et latius demonstrare solet Vir Clar. in egregiis Lectionibus domesticis, quibus *Antiquitatis Atticæ* partem alteram, quæ *Rempublicam et Jus Atticum* continet, discipulis enarrat; quæ ut non diutius privatarum scholarum parietibus includat, sed ad communem utilitatem aliquando publicis literarum monumentis consecret, et optamus, et bonarum artium doctrinarumque commodo vehementer flagitamus, cum plurimum ipse ad hanc Antiquitatis partem illustrandam conferre possit. — Emendationem Luzacii confirmat etiam Lex Solonis apud Plutarchum in Vita ejus p. 88. E. ἀτίμων, ὅσοι ἄτιμοι ἦσαν πρὶν ἢ Σόλωνα ἄρξαι, ἐπιτίμους εἶναι, πλὴν ὅσοι ἐξ Ἀρείου πάγου, ἢ ὅσοι ἐκ τῶν Ἐφετῶν, ἢ ἐκ Πρυτανείου καταδικασθέντες ὑπὸ τῶν βασιλέων, ἐπὶ φόνῳ ἢ σφαγαῖσιν, ἢ ἐπὶ τυραννίδι ἔφυγον, ὅτε θεσμὸς ἐφάνη ὅδε. Ultima Psephismatis verba, ἢ σφαγεῦσιν, ἢ τυράννοις, non pendent a proxime præcedenti κατεγνώσθη, sed ad universam sententiam; ἐδικάσθη ὑπὸ τῶν βασιλέων et ἐπὶ φόνῳ τίς ἐστι φυγὴ, sunt referenda. Nam in stilo Legum Grammatica ἀκρίβεια non semper est quærenda, in quibus res magis, quam verba, spectari solent. Si cui tamen hæc sententia minus probetur, is legere possit ex Plutarcho, ἢ ἐπὶ σφαγαῖσιν, ἢ τυραννίδι: tametsi id equidem necessarium non duco. Pro τά τε ἄλλα scribendum existimo τὰ δὲ ἄλλα, quæ est Reiskii conjectura. Pro καὶ τὰ εἰρημένα haud scio an corrigendum sit κατὰ τὰ εἰρημένα, hoc sensu: *reliqua vero omnia nomina, secundum ea quæ dicta sunt, delere Practoras et Senatum, ubicumque eorum aliquod in publicis tabulis est perscriptum, et, si quod exemplum eorum exstet, illud exhibere Thesmothetas aliosque Magistratus.* SLUITER.

Τά τε] Aut τά γε malim, aut τὰ δέ. REISK.

Εἰρημένα] Num εὑρημένα, ab εὑρίσκειν. IDEM.

Κατέλαβον] Quinam, tyranni an exsules? quære apud Xenophontem. IDEM.

Ἐγένετο ὑμῖν] Videtur θ' interponendum. IDEM.

Ἐπειδὴ ἐπανήλθετε ἐκ Πειραιέως] Reiskius corrigit ἐπεὶ δέ. M. Ald. ἐπειδὴ δὲ, quemadmodum et mihi ante visum fuit legi oportere. Fortasse pro Πειραιέως scribendum Πειραιῶς, ut plerumque solent Attici: vid. Thomas Mag. p. 700. Mœris p. 314. et Interpp. ad i. l. add. Taylor Ind. Lys. Regiminum. SLUITER.

Τιμωρίας] Num addendum est ἐπεξιέναι. *privatas ultiones exsequi.* an leg. τὰς ἰδίας τιμωρεῖσθαι ἀδικίας. *privatas injurias ulcisci.* REISK.

Μνησικακεῖν] Verbum solenne fuit in eo negotio usurpatum. Ita enim edictum fuerat post reditum exsulum e Piræeo, ut narrat Xenophon in fin. lib. ii. Hellenic. καὶ ὀμόσαντες ὅρκους, ἦ μὴν μὴ μνησικακήσειν, ἔτι καὶ ὁμοῦ πολιτεύονται. PALMER.

Εἵλεσθε, εὕρισκον] F. leg. εἵλεσθε, οὗτοι δὲ εὕρισκον. *hi autem* (Nomothetæ puta) *invenirent.* aut εὑρίσκοντες. REISK. Equidem malim, quod et Luzacio placet: εὕρισκόν τε τῶν νόμων cæt. SLUITER.

Γινομένων] Malim γενομένων in aor. sec. propter ea, quæ temporibus superioribus acciderant. REISK.

Οἵδε ᾑρημένοι] Malim οἱ ᾑρημένοι (sine illa syllaba δε). num οἱ ΔΕ, id est, δεκάκις πέντε, hoc est πεντήκοντα. IDEM. Mihi potius videtur οἵ ΔΕ corruptum esse ex οἱ N, id est, οἱ πεντήκοντα. nisi fortasse quis malit οἱ δέκα. SLUITER.

Ἀναγραφόντων] Ἀναγράφοντες dedi cum Bekkero.

Πρὸς τοὺς ἐπωνύμους] Aut πρὸ τῶν ἐπωνύμων, aut πρὸς τοῖς ἐπωνύμοις. REISK.

Ἡ βουλὴ —] Ἡ βουλὴ, οἱ πεντακόσιοι, καὶ οἱ νομοθέται οὓς οἱ δημόται εἵλοντο. TAYLOR. Verba sic videntur ordinanda: ἡ βουλὴ, οἱ πεντακόσιοι, καὶ οἱ νομοθέται, οὓς οἱ δημόται — Senatus appellatur per appositionem et superenarrationem, CCCCC viri. quia plures erant Athenis βουλαί. Definitionis itaque gratia, et restrictionis ad certum genus Senatus, ne in nomine erretur, additur οἱ πεντακόσιοι. Senatores erant numero quingenti, non Nomothetæ. Et hæc fuit quoque Petiti sententia p. 173. ut nunc video. possumus tamen ambo falli. potest vulgata bene habere. Nam 50 Nomothetæ a senatu delecti aperte hic opponuntur quingentis Nomothetis a populo delectis. REISK.

καὶ ἰδιώτῃ τῷ βουλομένῳ, εἰσιόντι εἰς τὴν βουλὴν [1]συμβουλεύειν ὅ τι ἂν ἀγαθὸν ἔχῃ περὶ τῶν νόμων. ἐπειδὰν δὲ τεθῶσιν οἱ νόμοι, ἐπιμελείσθω ἡ βουλὴ ἡ ἐξ Ἀρείου πάγου τῶν νόμων, ὅπως ἂν αἱ ἀρχαὶ τοῖς κειμένοις νόμοις χρῶνται. τοὺς δὲ κυρουμένους τῶν νόμων ἀναγράφειν εἰς τὸν τοῖχον, ἵνα περ πρότερον ἀνεγράφησαν, σκοπεῖν τῷ βουλομένῳ.

41 ἐδοκιμάσθησαν μὲν οὖν οἱ νόμοι, ὦ ἄνδρες, κατὰ τὸ ψήφισμα τουτί· τοὺς δὲ κυρωθέντας ἀνέγραψαν εἰς τὴν στοάν. ἐπεὶ δὲ ἀνεγράφησαν, ἐθέμεθα νόμον, ᾧ πάντες χρῆσθε. [2]καί μοι ἀνάγνωθι τὸν νόμον.

ΝΟΜΟΣ.

Ἀγράφῳ δὲ νόμῳ τὰς ἀρχὰς μὴ χρῆσθαι μηδὲ περὶ ἑνός.

[3]ἆρά γε ἐστὶ τοῦτο ὅτι [4]περιελείπετο περὶ ὅτου οἷόν τε ἢ ἀρχὴν εἰσάγειν ἢ ὑμῶν πρᾶξαί τινι, ἀλλ' ἢ κατὰ τοὺς [5]ἀναγεγραμμένους νόμους; ὅπου οὖν ἀγράφῳ νόμῳ οὐκ ἔξεστι χρήσασθαι, ἧπου [6][ἂν] ἀγράφῳ γε ψηφίσματι παν-

[1] βουλεύειν [2] Deest καί μοι - - - - χρῆσθαι. [3] ἄρα γε [4] περιέλειπτο [5] ἄνω γεγραμμένους [6] Absunt unci.

Βουλεύειν] Pro συμβουλεύειν. v. p. 262. 7. Idem.

Τὸν τοῖχον] Porticus puta, Pœciles dictæ. v. vers. 7. εἰς τὴν στοάν. Idem.

Χρῆσθε] Vexatissimum locum, in quo multum vidit Reiskii ingenium, ex Codice poterimus sanare. Accidit enim hic, quod alibi sæpius, librariis, ut omiserint verba nonnulla inter duas voces similes interjecta. Ad marginem igitur Ald. edit. hæc verba post v. χρῆσθε inserta sunt: καί μοι ἀνάγνωσθε τὸν νόμον· ἀγράφῳ νόμῳ τὰς ἀρχὰς μὴ χρῆσθαι. Atque ibidem pro ἄνω γεγραμμένους scriptum est ἀναγεγραμμένους, prouti conjecit Reiskius. Itaque sic totum locum constituam: ἐθέμεθα νόμον, ᾧ πάντες (vel πάντως) χρῆσθε· καί μοι ἀνάγνωθι τὸν νόμον. ΝΟΜΟΣ. Ἀγράφῳ νόμῳ τὰς ἀρχὰς μὴ χρῆσθαι μηδὲ περὶ ἑνός· ἄραγε ἐστὶν οὐδὲν ὅ,τι περιελέλειπτο, περὶ ὅτου οἷόν τε ἢ ἀρχὴν εἰσάγειν, ἢ ὑμῶν πρᾶξαί τινα, ἀλλ' ἢ κατὰ τοὺς ἀναγεγραμμένους νόμους. Et huc etiam redit sententia Clar. Luzacii, qui ita fere locum ex ingenio emendarat. Sensus est: *Postquam vero omnes hæ leges, renovatæ, in tabulis fuerunt conscriptæ, hæc Lex lata est, qua omnes* (aut *omnino*) *utimini. Prælege mihi hanc Legem.* LEX. "Ne Lege non renovata et in tabulas non relata in ulla re utantur magistratus cæt." *Profecto igitur nihil relictum est, de quo vel magistratus possit accusationem ad judices referre, vel quisquam vestrum litem movere mulctamve exigere, nisi secundum Leges in novis tabulis propositas.* Jam addit orator: ὅπου οὖν ἀγράφῳ νόμῳ οὐκ ἔξεστι χρήσασθαι, ἧπου ἂν ἀγράφῳ γε ψηφίσματι παντάπασιν οὐ δεῖ γε χρήσασθαι. Summo jure Valckenaerius emendasse videtur ἥ που δὴ —: *illic multo* sane minus decet decreto populi non renovato uti. Reliqua hujus leges quæ affert orator p. 259. v. 8. citat etiam Demosthenes in Aristocrat. p. 649. 4. 21. ed. Reisk. Sluiter.

Περιέλειπτο] Schedæ Scaligeri περιείληπτο. lectio perinde obscura atque vulgata est. utinam Scaliger clarius mentem suam hoc de loco aperuisset. Venit aliquando in mentem, pro τοῦτο legere τούτῳ, huic Cephisio, aut τούτοις, his, Cephisio puta et Melito et Epichari. Item pro ὅτι leg. esse ἔτι et tum περίλοιπον pro ὑπόλοιπον. sed hoc in usu non est, et, si sit quoque, tamen ad sententiam parum profecimus. Clarior itaque lux a codd. Mstis exspectanda. Num ἆρά γε ἔν τι τούτῳ ἔτι περιελέλειπτο, aut περιελείπετο. Conf. p. 260. 1. Reisk.

Ἀλλ' ἢ] Id est, ἄλλως ἤ, *secus quam, præterquam.* Idem.

Ἄνω γεγραμμένους] Malim uno vocabulo ἀναγεγρ. Colligit sic: Adversarii me urgent decreto Patroclidis. Atqui, 1) decretum illud ad me nil pertinet. 2) renovatum non est ab Euclide archonte. Atqui vos sanxistis, legibus eo archonte non renovatis nil uti. ergo multo minus decretis ejusmodi utendum est. Idem.

τάπασιν οὐ δεῖ γε χρήσασθαι. ἐπειδὴ τοίνυν ἑωρῶμεν ὅτι πολλοῖς τῶν πολιτῶν εἶεν συμφοραὶ, τοῖς μὲν κατὰ νόμους, τοῖς δὲ κατὰ ψηφίσματα τὰ πρότερον γενόμενα, τουτουσὶ 42 τοὺς νόμους ἐθέμεθα, αὐτῶν [1]εἵνεκα τῶν νυνὶ ποιουμένων, ἵνα τούτων μηδὲν [2]γίνηται μηδὲ ἐξῇ συκοφαντεῖν μηδενί. καί μοι ἀνάγνωθι τοὺς νόμους.

[3]ΝΟΜΟΙ.

Ἀγράφῳ δὲ νόμῳ τὰς ἀρχὰς μὴ χρῆσθαι μηδὲ περὶ ἑνός. ψήφισμα δὲ μηδὲν
12.1 μήτε βουλῆς μήτε δήμου νόμου κυριώτερον εἶναι. μηδὲ ἐπ' ἀνδρὶ νόμον ἐξεῖναι θεῖναι, ἐὰν μὴ τὸν αὐτὸν ἐπὶ πᾶσιν Ἀθηναίοις, ἐὰν μὴ ἑξακισχιλίοις δόξῃ κρύβδην ψηφιζομένοις.

τί οὖν ἦν ἐπίλοιπον; οὑτοσὶ ὁ νόμος. καί μοι ἀνάγνωθι τοῦτον.

ΝΟΜΟΣ.

Τὰς δὲ δίκας καὶ τὰς διαίτας κυρίας εἶναι, ὁπόσαι ἐν δημοκρατουμένῃ [4]τῇ πόλει ἐγένοντο· τοῖς δὲ νόμοις χρῆσθαι ἀπ' Εὐκλείδου ἄρχοντος.

τὰς [5]μὲν δίκας, ὦ ἄνδρες, καὶ τὰς διαίτας ἐποιήσατε κυρίας εἶναι, ὁπόσαι ἐν δημοκρατουμένῃ [4]τῇ πόλει ἐγένοντο, ὅπως μήτε χρεῶν ἀποκοπαὶ εἶεν μήτε δίκαι ἀνάδικοι γίγνοιντο, ἀλλὰ τῶν ἰδίων συμβολαίων αἱ πράξεις εἶεν· τῶν [6]δὲ δημοσίων ὁπόσοις [7]ἢ γραφαί εἰσιν ἢ φάσεις ἢ ἐνδείξεις ἢ 43 ἀπαγωγαὶ, τούτων ἕνεκα τοῖς νόμοις ἐψηφίσασθε χρῆσθαι ἀπ' Εὐκλείδου ἄρχοντος. ὁπότ' οὖν ἔδοξεν ὑμῖν δοκιμάσαι μὲν τοὺς νόμους, [8]δοκιμάσαντας δὲ ἀναγράψαι, ἀγράφῳ δὲ νόμῳ τὰς ἀρχὰς μὴ χρῆσθαι μηδὲ περὶ ἑνὸς, ψήφισμα δὲ μήτε βουλῆς μήτε δήμου [9]νόμου κυριώτερον εἶναι, μηδ' ἐπ' ἀνδρὶ νόμον τιθέναι ἐὰν μὴ τὸν αὐτὸν ἐπὶ πᾶσιν Ἀθηναίοις, τοῖς δὲ νόμοις τοῖς κειμένοις χρῆσθαι ἀπ' Εὐκλείδου ἄρχοντος,

[1] ἕνεκα [2] γένηται [3] ΝΟΜΟΣ. [4] Deest τῇ. [5] μὲν] δὲ [6] Deest δέ. [7] ἢ] αἱ [8] δοκιμάσαντες [9] Deest νόμου.

ΝΟΜΟΣ] Imo vero ΝΟΜΟΙ. leges enim plures sunt. Idem.

Μήτε δήμου, κυριώτερον εἶναι] Excidit hic incuria ex editione Hen. Stephani post v. δήμου, vocabulum νόμου, ad sententiæ integritatem necessarium, quod ex Aldina revocavi, v. Demosth. p. 649. 21. ed. R. et paulo post hac ipsa pagina vers. antep. Idem.

Τί οὖν ἦν ἐπίλοιπον] Num τί νῦν ἡμῖν ἔτι λοιπόν; Idem.

Τῶν ἰδίων] videtur μὲν interponendum. Idem.

Τῶν δημοσίων] Interpono δέ. ad δημοσίων subauditur πραγμάτων. Idem.

Αἱ γραφαί] Malim ἡ γραφαί. Idem.

Δοκιμάσαντες] Π. δοκιμάσαντας. H. Stephan.

Δήμου κυριώτερον] Interpone νόμου, tametsi vocabulum hoc etiam ab Aldina h. l. abest. Reisk.

ἐνταυθοῖ ἔστιν ὅ τι ὑπολείπεται ἢ μεῖζον ἢ ἔλαττον τῶν γιγνομένων πρότερον ψηφισμάτων, πρὶν Εὐκλείδην ἄρξαι, ὅπως κύριον ἔσται; οὐκ οἶμαι ἔγωγε, ἄνδρες. σκοπεῖτε δὲ καὶ αὐτοί.

ιέ. Φέρε δὴ τοίνυν, οἱ ὅρκοι ὑμῖν πῶς ἔχουσιν; ὁ μὲν κοινὸς τῇ πόλει ἁπάσῃ, ὃν ὀμωμόκατε πάντες μετὰ τὰς [1] διαλλαγὰς, καὶ οὐ μνησικακήσω τῶν πολιτῶν οὐδενὶ, πλὴν τῶν τριάκοντα καὶ τῶν ἕνδεκα· οὐδὲ τούτων ὃς ἂν [2] ἐθέλῃ εὐθύνας διδόναι τῆς ἀρχῆς ἧς ἦρξεν. ὅπου τοίνυν αὐτοῖς [3] τοῖς τριάκοντα
44 ὤμνυτε μὴ μνησικακήσειν, τοῖς [4] μεγίστοις κακῶν αἰτίοις, εἰ διδοῖεν εὐθύνας, ἦ που σχολῇ τῶν [5] γε ἄλλων πολιτῶν τινὶ ἠξιοῦτε μνησικακεῖν. ἡ δὲ ϐουλὴ [6] αὖ ἡ ἀεὶ ϐουλεύουσα τί ὄμνυσι; καὶ οὐ δέξομαι ἔνδειξιν οὐδὲ ἀπαγωγὴν ἕνεκα τῶν πρότερον γεγενημένων, πλὴν τῶν φευ-

[1] διαλλαγάς. ΟΡΚΟΣ. Καὶ [2] ἐθέλοι [3] Deest τοῖς. [4] * μεγίστων [5] γε τῶν [6] αὕτη ἀεὶ

Τῶν ἕνδεκα] Imo vero τῶν δέκα. significat illos decem, qui post XXXviros expulsos in Urbe (Piræeum enim exsules tenebant) remp. pro arbitrio suo administrabant, v. Lysiam. Sed occupavit hanc emendationem nostram jam dudum Valesius Emendat. p. 41. IDEM. At vero non bene Valesium intellexit Reiske; nam, quod mihi ante in mentem venerat, post τῶν ἕνδεκα inserendum est καὶ τῶν δέκα, nempe propter locum Xenophontis Hellen. l. ii. c. 4. §. 28. id postea vidi Valesium quoque conjecisse, et pluribus confirmasse, non autem ita emendasse, uti dicit Reiskius. SLUITER.

Τούτων, ὃς] Id est, τούτων ἐκείνῳ, ὃς ἄν. REISK.

Αὐτοῖς τριάκοντα] Interpone τοῖς. IDEM.

Ἡ δὲ ϐουλὴ αὕτη ἀεὶ] Pronomen αὕτη si servatur, quod equidem malim, addendum erit ἡ inter αὕτη et ἀεὶ. Alias sic erit leg. ἡ δὲ βουλὴ αὖ ἡ ἀεὶ ϐ. v. vers. 1. p. 261. IDEM.

Ἡ δὲ βουλὴ αὕτη ἀεὶ βουλεύουσα τί ὄμνυσι;] Offendit hic locus Reiskium, qui αὕτη servari mavult, sed ei subjungi articulum ἡ. alioquin sic esse legendum: ἡ δὲ βουλὴ αὖ ἡ ἀεὶ β. Pronomini certe demonstrativo hic locum non esse, inde patet, quod causa acta sit coram Heliæa. Sed ἡ ϐουλὴ ἡ ἀεὶ βουλεύουσα (ita simpliciter legebat Valckenaerius) est Senatus Quingentorum sive illi qui quotannis in Senatum leguntur, οἱ ἀεὶ βουλεύοντες. De exquisita hac notione adverbii ἀεὶ in Lysiacis dicemus. Numquam Heliæa dicitur ϐουλή: causam vero hanc coram Heliæa esse actam primum quidem inde efficio, quod pleræque Orationes ἐνδείξεως, quas hodieque habemus, habitæ sint in judicio Heliastico, tum quod semper Judices appellet, ὦ ἄνδρες, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, Ἀθηναῖοι, nunquam ὦ βουλή. In ipso quidem Orationis initio apud Clementem legi ὦ ἄνδρες δικασταὶ, antea monui; illud tamen potius μνημονικὸν ἁμάρτημα Clementis esse arbitror. Plerumque sermonem ad totum populum dirigit, cujus nempe vices gerebat Heliæa: pag. 257. 7. dicit ἐπειδὴ δὲ βουλὴν — ἀπεκληρώσατε. Hoccine vero ad ipsum Senatum diceret? Causæ ἐνδείξεως prius a Senatu examinabantur, deinde remittebantur ad Heliæam: hæc causa jam apud Senatum acta erat; nam Calliæ in Andocidem calumnia (p. 25.) in Senatu erat proposita. Nunc causa apud Heliastas agitur, quos mox ipse compellat his verbis: ὑμεῖς δ' αὖ, ὦ Ἀθηναῖοι, τί ὀμόσαντες δικάζετε. Ita neque Senatores, neque Areopagitas compellasset. In Heliastarum jurejurando p. 261. 2. perperam scriptum est οὐδ' ἄλλο πείσομαι· germana lectio est ἄλλῳ, uti et Reiskio consentiens emendaverat Valckenaerius. Vitium, Tayloro non perspectum (in Vita Lysiæ p. 52. in nota) jam sustulit Petitus Comment. ad LL. Att. l. IV. Tit. I. p. 398. SLUITER.

γόντων. ὑμεῖς δ' αὖ, ὦ Ἀθηναῖοι, τί ὀμόσαντες δικάζετε; καὶ οὐ μνησικακήσω, οὐδὲ [1] ἄλλῳ πείσομαι, ψηφιοῦμαι δὲ κατὰ τοὺς κειμένους νόμους. ἃ χρὴ σκοπεῖν, εἰ δοκῶ ὀρθῶς ὑμῖν λέγειν ὡς ὑπὲρ ὑμῶν λέγω καὶ τῶν νόμων.

ιϛ'. Σκέψασθε τοίνυν, ὦ ἄνδρες, [2] καὶ τοὺς νόμους καὶ τοὺς κατηγόρους, τί αὐτοῖς [3] ὑπάρχον τῶν ἑτέρων κατηγοροῦσι. Κηφίσιος μὲν οὑτοσὶ, πριάμενος ὠνὴν ἐκ τοῦ δημο- 45
σίου, [4] τὰς ἐκ ταύτης ἐπικαρπίας τῶν ἐν τῇ γῇ γεωργούντων [5] ἐνενήκοντα μνᾶς ἐκλέξας, οὐ κατέϐαλε τῇ πόλει καὶ ἔφυγεν· εἰ γὰρ ἦλθεν, ἐδέδετ' ἂν ἐν τῷ ξύλῳ. ὁ γὰρ νόμος οὕτως εἶχε, κυρίαν εἶναι τήν [6] [τε] βουλὴν, ὃς ἂν πριάμενος τέλος μὴ καταβάλῃ, δεῖν εἰς τὸ ξύλον. οὗτος τοίνυν, ὅτι τοῖς νόμοις ἀπεψηφίσασθε ἀπ' Εὐκλείδου ἄρχοντος χρῆσθαι,

[1] ἄλλο [2] [καὶ τοὺς νόμους] [3] ὑπαρχόντων ἑτέρων [4] τὰς] καὶ [5] ἐννενήκοντα [6] Absunt unci.

Ἄλλο] Imo vero ἄλλῳ. *neque alii obtemperabo hortanti me injurias acceptas ulcisci*, hoc est, temperabo mihi ab ultione ipse, et non patiar ab alio quoquam me ad eam stimulari. [Annotationem pristinam ad h. l. scribenti non succurrebat, πείσομαι esse futurum a πάσχω. Hinc error natus. Bene habet vulgata. Ad ἄλλο subaudi μὴ προσῆκον. *neque aliud quicquam patiar*, h. e. non committam, ut alia quæpiam inhonesta perturbatio meum animum invadat. *In Cur. Post. ad Andocid.*] REISK.

Λέγειν] Post λέγειν videtur εἰπὼν vel φάσκων deesse. IDEM.

Σκέψασθε —] Verba καὶ τοὺς νόμους videntur delenda esse, et pro τί leg. τίνων, ut loci hic sit tenor: σκέψασθε τοίνυν, ὦ ἄνδρες, καὶ τοὺς κατηγόρους, τίνων [scil. ἐγκλημάτων] αὐτοῖς ὑπαρχόντων, ἑτέρων κατηγοροῦσι, id est, τίνων ἁμαρτημάτων ὄντες αὐτοὶ ὑπεύθυνοι καὶ ἔνοχοι, ἑτέρων κατηγοροῦσι. IDEM. Verissima mihi videtur emendatio, quam mecum communicavit V. C. Io. Luzacius: σκέψασθε τ., ὦ ἄ., κ. τ. ν., κ. τ. κ., τίνες αὐτοὶ ὑπάρχοντες ἑτέρων κατηγοροῦσι. *jam quoque spectate, judices, secundum legitimos juris tramites, ipsos etiam accusatores, quales ipsi cum sint, alios accusare ausint.* SLUITER. Simplicius cum Bekkero pro ὑπαρχόντων dedi, vocabulo uno in duo diviso, ὑπάρχον τῶν, *quodnam ob proprium suum alios accusare ausint.*

Ἐκ ταύτης ἐπικαρπίας] Valckenaerius legit, ἐκ ταύτης τῆς ἐπικαρπίας. M. Ald. τὰς ἐκ ταύτης ἐπικαρπίας: quod magis probo. Verba ἐν τῇ γῇ mihi quoque sunt suspecta. Videtur in iis nomen latere insulæ vel regionis Atheniensibus subjectæ. SLUITER.

Τῶν ἐν τῇ γῇ γεωργούντων] Si bene habet h. l. erunt verba ἐν τῇ γῇ accipienda pro ἐν ταύτῃ τῇ γῇ. malim tamen ista tria vocabula ἐν τῇ γῇ abesse. Nam profecto, qui vectigal Athenis redemisset, non poterat is id in agro Megarensium aut Corinthiorum exigere. REISK.

Τήν τε βουλὴν] Τήν γε βουλὴν, ἢ τὴν βουλήν. H. STEPHAN. Malim τὴν τῶν πεντακοσίων ϐουλήν. Suspicor enim in τ latere τῶν. notum est τῶν in codd. Mstis Græcis exarari per τ cum superimposito ductu, qui circumflexo est similis. ε significat *quinque*, sed cum virgula subtus posita *quinquies mille*, et cum virgula superne imposita, aut ad latus adscripta, *quingentos*. Quod si cui minus videbitur probabile, ei auctor sim, ut τὴν ἑκάστοτε βουλὴν legat, aut τε plane omittat cum Stephano. REISK.

Ἀπεψηφίσασθε] Malim simplex ἐψηφίσασθε, aut ἐπεψήφισθε. IDEM.

Ἀπεψηφίσασθε] Valckenaerius ἐπεψηφίσασθε legens, quemadmodum fere Reiskius, addit: "populus ψηφίζεται, senatus ἐπιψηφίζεται." Mihi altera Reiskii conjectura magis placet, qua legit ἐψηφίσασθε: quoniam in Heliastarum consessu causam actam esse existimo. SLUITER.

ἀξιοῖ ἃ ἔχει ὑμῶν ἐκλέξας μὴ ἀποδοῦναι, καὶ νῦν γεγένηται
ἀντὶ μὲν φυγάδος πολίτης, ἀντὶ δὲ ἀτίμου συκοφάντης, ὅτι
46 τοῖς νόμοις τοῖς νῦν κειμένοις χρῆσθε. [1] Μέλητος δ' αὖ
οὑτοσὶ ἀπήγαγεν ἐπὶ τῶν τριάκοντα Λέοντα, ὡς ὑμεῖς
ἅπαντες ἴστε, καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖνος ἄκριτος. καὶ οὗτος ὁ
νόμος καὶ πρότερον ἦν ὡς καλῶς ἔχων καὶ νῦν ἔστι, καὶ
χρῆσθε αὐτῷ, τὸν βουλεύσαντα ἐν τῷ αὐτῷ ἐνέχεσθαι καὶ
τὸν τῇ χειρὶ ἐργασάμενον. [1] Μέλητον τοίνυν τοῖς παισὶ
τοῖς τοῦ Λέοντος οὐκ ἔστι φόνου διώκειν, ὅτι τοῖς νόμοις δεῖ
χρῆσθαι ἀπ' Εὐκλείδου ἄρχοντος· ἐπεὶ ὥς γε οὐκ ἀπήγα-
γεν, οὐδ' αὐτὸς ἀντιλέγει. Ἐπιχάρης δ' οὗτος, ὁ πάντων
πονηρότατος καὶ βουλόμενος εἶναι τοιοῦτος, ὁ μνησικακῶν
αὐτὸς αὑτῷ, — οὗτος γὰρ ἐβούλευεν ἐπὶ τῶν τριάκοντα· ὁ
δὲ νόμος τί κελεύει, ὃς ἐν τῇ στήλῃ ἔμπροσθέν ἐστι τοῦ
βουλευτηρίου; ὃς ἂν ἄρξῃ ἐν τῇ πόλει τῆς δημο-
47 κρατίας καταλυθείσης, νηποινὶ τεθνάναι, καὶ
τὸν ἀποκτείναντα ὅσιον εἶναι, καὶ τὰ χρήματα
ἔχειν τοῦ ἀποθανόντος. [2] ἄλλο τι οὖν, ὦ Ἐπιχάρης,

[1] Μέλιτ. [2] ἀλλ' ὅτι οὖν

Ἃ ἔχει ὑμῶν ἐκλέξας] Ad hæc Valckenaerius. "Paulo ante p. 261. 10. recte legitur ἐκλέξας: hic legi malim ἐκκλέψας." IDEM.

Ὡς καλῶς] Aut ὡς κάλλιστα leg., aut ὡς ἴστε, καλῶς, aut ὡς pone ἔχων est ponendum. [F. πάνυ καλῶς. *In Cur. poster. ad Andoc.*] REISK.

Καὶ οὗτος ὁ νόμος καὶ πρότερον ἦν ὡς καλῶς ἔχων, καὶ νῦν ἔστι, καὶ χρῆσθε αὐτῷ] Duplex mihi in mentem venit hujus loci emendatio: nam, si legeretur, καί τοι οὗτος ὁ νόμος καὶ πρότερον ἦν, καὶ νῦν ἐστὶ καλῶς ἔχων, nihil esset, quod reprehenderem. Malim tamen hoc modo corrigere: καί τοι οὗτος ὁ νόμος καὶ πρότερον ἦν καλῶς ἔχων, καὶ νῦν ἔτι χρῆσθε αὐτῷ cæt. SLUITER.

Ἐν τῷ αὐτῷ] Scil. ἐγκλήματι καὶ ἐπιτιμίῳ. REISK.

Ὁ πάντων πονηρότατος] Post πάντων videtur ὢν deesse, non per se quidem illud necessarium, verumtamen propter βουλόμενος insequens. IDEM.

Βουλόμενος εἶναι τοιοῦτος, ὁ μνησικακῶν] Videtur sic distinguendum et leg. esse: βουλόμενος εἶναι. τοιοῦτος γὰρ ὁ μνησικακῶν— *et vult etiam esse. Talis enim* (id est, pessimus mortalium omnium) *est* ille, qui ipse sibi suarum injuriarum memor est et earum ultionem in semet exsequitur. Epichares ipse de se pœnas sumebat, Andocidem in jus vocando, immemor ipse, legem esse, ratam et in republica obtinentem, vi cujus ipse Epichares a quocunque posset impune occidi, eamque legem posse ab Andocide in hominum memoriam revocari. IDEM.

Ἔχειν] Atqui paulo post p. 263. 10. bona peremti non peremtori, sed fisco a lege adjudicantur. Sed confer p. 264. versu 7. IDEM.

Ἀλλ' ὅτι] Π. ἄλλο τι. H. STEPHAN. Sed leg. est ἄλλο τι. *aliudne quidpiam* — scil. πείσεται, *patietur?* [Dubium nullum superest leg. esse ἄλλο τι. Sed utrum reliqua quoque bene habeant, necne, in dubio relinquam. Construi etiam sic possit: ἄλλο τι (scil. ἔσται), *aliudne quid erit*, vel *continget? quam*— ἢ ὁ ἀποκτείνας σε καθαρὸς ἔσται τὰς χεῖρας, εἴ σέ τις νῦν ἀποκτείνειε. *quam, ut, si quis te nunc occidat, is purus manibus sit?* Sed tum deerit οὐκ ἄλλο τι, *nil aliud eveniet*, ante ista verba κατά γε τὸν Σόλωνος νόμον. *In Cur. poster. ad Andoc*]. REISK.

Ἀλλ' ὅτι οὖν, ὦ Ἐπιχάρης, — νόμον] Pro ἀλλ' ὅτι οὖν legendum esse ἄλλο τι οὖν recte, me quidem judice, vidit Reiskius: quem tamen miror vim hujus locutionis non cepisse, quæ non est nisi formula aiens: *Profecto, o Epichares*, (ὦ Ἐπιχάρη, vel ὦ Ἐπίχαρες) *qui te nunc occiderit, cædis non erit reus, sed purus manibus.* Ita infra p. 15. v. 20. ed. Steph. ἄλλο τι ἢ αὐτὸς μὲν αὐτὸν ἀπώλλυεν: p. 21. v. 43. ἄλλο τι ἢ τὰ ὑμέτερα ὑμῖν διδόασι: p. 24. v. 33. ἄλλο τι ἢ τοῦτο cæt. Ita enim et illo loco legendum est, qui eodem, quo hicce, vitio laborat. Herodotus l. I. c. 109. ἄλλο τι ἢ λείπεται τὸ ἐντεῦθεν ἐμοὶ κινδύνων ὁ μέγιστος: Plato in Critone p. 50. A. ἄλλο τι ἢ τούτῳ τῷ ἔργῳ, ὦ ἐπιχειρεῖς, διανοῇ τούς τε νόμους ἡμᾶς ἀπολέσαι: p. 52. D. ἄλλο τι ἢ ὁμολογῶμεν. — Ἄλλο οὖν — ἢ ξυνθήκας — παραβαίνεις: Lysias p. 164. v. 31. ἄλλο τι οὖν ἀξιοῖς ἢ ἀποθανεῖν: quo loco item male οὐκ intrudit Reiskius. Eadem locutio est apud Aristophanem in Pace v. 922. Ecclesiaz. v. 395. et 766. paulo aliter Nub. v. 653.

Τίς ἄλλος ἀντὶ τουτουὶ τοῦ δακτύλου.

Conf. Fr. Vigerus de Idiotismis L. Gr. c. 3. s. 11. §. 8. p. 152. Markland ad d. l. Lysiæ et c. Andoc. p. 103. p. 30. Aliter tamen Valckenaerius, qui existimabat ὅτι οὖν et ἢ νῦν variam esse ejusdem vocis lectionem, ita ut νῦν correctio esset ab alia manu adjecta, rectæ lectionis nempe pro corrupto οὖν: atque sic locum constituebat: ἀλλ' ἔτι νῦν, ὦ Ἐπίχαρες, ὁ ἀποκτείνας σε cæt. SLUITER.

Ἢ νῦν] Lego ἢ ἡμῖν. *quam nobis.* Qui te occiderit, o Epichare, aliudne quicquam a nobis patietur, quam hoc, ut existimetur puras cæde manus habere, h. e. meritum te occidisse, nullo cædis reatu teneri? Responsio κατά γε τὸν Σόλωνος νόμον. Secundum Solonis quidem legem aliud nihil ei, quam hoc, eveniet. ἔσται καθαρὸς τὰς χεῖρας. manus puras habebit. v. p. 15, 20. ed. Steph. REISK.

13.1 ἢ νῦν ὁ ἀποκτείνας σε καθαρὸς τὰς χεῖρας ἔσται, κατά γε
τὸν Σόλωνος νόμον; καί [1] μοι ἀνάγνωθι τὸν νόμον τὸν ἐκ
τῆς στήλης.

ΝΟΜΟΣ.

Ἔδοξε τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ. [2] Αἰαντὶς ἐπρυτάνευε, Κλεογένης ἐγραμμάτευε, Βοηθὸς ἐπεστάτει. τάδε Δημόφαντος συνέγραψεν. [3] ἄρχει χρόνος τοῦδε τοῦ ψηφίσματος, ἡ βουλὴ, οἱ πεντακόσιοι λαχόντες τῷ κυάμῳ, ὅτε 48
Κλεογένης πρῶτος ἐγραμμάτευεν. Ἐάν τις δημοκρατίαν καταλύῃ τὴν Ἀθήνῃσιν, ἢ ἀρχήν τινα ἄρχῃ καταλελυμένης τῆς δημοκρατίας πολέμιος ἔσται Ἀθηναίων, καὶ νηποινὶ τεθνάτω, καὶ τὰ χρήματα αὐτοῦ δημόσια ἔστω, καὶ τῆς θεοῦ τὸ ἐπιδέκατον· ὁ δὲ ἀποκτείνας τὸν ταῦτα ποιήσαντα καὶ ὁ συμβουλεύσας ὅσιος ἔστω καὶ εὐαγής. ὀμόσαι δ' Ἀθηναίους ἅπαντας καθ' ἱερῶν τελείων, κατὰ φυλὰς καὶ κατὰ δήμους, ἀποκτείνειν τὸν ταῦτα ποιήσαντα. ὁ δὲ ὅρκος ἔστω ὅδε· Κτενῶ τῇ ἐμαυτοῦ

[1] Deest μοι. [2] Αἰαντὶς] ἐάν τις. [3] (ἄρχει - - - ἐγραμμάτευεν.) vid. not.

Ἐάν τις] Π. Αἰαντίς. H. STEPHAN. Idem in Scaligeri quoque schedis reperi. REISK.

Ἐάν τις ἐπρυτάνευε] Verissima est Stephani et Scaligeri emendatio Αἰαντὶς ἐπρυτάνευε. Idemque conjecerat Vir Doctus, qui ad Aldinam hæc notarat: *videtur esse corruptum ex aliquo nomine proprio: leg.* Αἰαντίς· ἔστι δὲ φυλή. Solebant enim Athenienses Decretis superscribere nomen Tribus, e qua Prytanes illo tempore Senatui præerant, item Epistatæ, Scribæ et Oratoris, qui Legem rogasset, sive Decretum proposuisset. Conf. p. 10. v. 32. et p. 11. v. 24. ed. Steph. Exemplorum affatim præbent Orationes Demosthenis pro Corona et in Timocratem. Atticorum Psephismatum formam facete ad Deos transtulit Lucianus in Deor. Concil. Opp. T. III. p. 536. q. l. Gesnerus hanc etiam in Andocide emendationem prodidit. Similem SCtorum formam jocose imitatur Aristophanes Thesmophor. v. 379. seqq. Conf. Sigonius de Republ. Athen. l. II. SLUITER.

Ἄρχει —] Verba ab ἄρχει ad ἐάν τις versu 8. non sunt legis, sed Andocidis ipsius, auctoritatem legis ex sedulitate et diligentia tempus annotandi inculcantis. REISK.

Πρῶτος] Num πρῶτον. cum Cleogenes primum cœpit scripturam facere. An ante Cleogenem scribæ nulli fuerunt, ut ille recte πρῶτος omnium primus, ordine temporis, appelletur? IDEM.

Ἔσται] Π. ἔστω. H. STEPHAN.

Τὸ ἐπιδέκατον] Vid. Meurs. Att. Lect. l. v. c. 13.

Ταῦτα] Illa versu 8. et 9. indicata, et p. 264. 1. repetita. REISK.

χειρὶ, ἂν δυνατὸς ὦ, ὃς ἂν καταλύσῃ τὴν δημοκρατίαν τὴν Ἀθήνησι, καὶ ἐάν τις ἄρξῃ τὴν ἀρχὴν καταλελυμένης τῆς δημοκρατίας [1]τὸ λοιπὸν, καὶ ἐάν τις τυραννεῖν ἐπαναστῇ ἢ τὸν τύραννον συγκαταστήσῃ· καὶ ἐάν τις ἄλλος ἀποκτείνῃ, ὅσιον αὐτὸν νομιῶ εἶναι καὶ πρὸς θεῶν καὶ δαιμόνων, ὡς πολέμιον κτείναντα τῶν Ἀθηναίων·
49 καὶ τὰ κτήματα τοῦ ἀποθανόντος πάντα ἀποδόμενος ἀποδώσω τὰ ἡμίσεα τῷ ἀποκτείναντι, καὶ λόγῳ [2]καὶ ἔργῳ καὶ ψήφῳ, καὶ οὐκ ἀποστερήσω οὐδέν. ἐὰν δέ τις κτείνων τινὰ τούτων ἀποθάνῃ ἢ ἐπιχειρῶν, εὖ ποιήσω αὐτόν τε καὶ τοὺς παῖδας τοὺς ἐκείνου, καθάπερ Ἁρμόδιόν τε καὶ Ἀριστογείτονα καὶ τοὺς ἀπογόνους αὐτῶν. ὁπόσοι δὲ ὅρκοι ὀμώμονται Ἀθήνησιν ἢ ἐν τῷ στρατοπέδῳ ἢ ἄλλοθί που ἐναντίοι τῷ δήμῳ τῶν Ἀθηναίων, λύω καὶ ἀφίημι. [3]ταῦτα δὲ [4]ὀμοσάντων Ἀθηναῖοι πάντες καθ' ἱερῶν τελείων, τὸν νόμιμον ὅρκον, πρὸ Διονυσίων· καὶ [5]ἐπεύχεσθαι εὐορκοῦντι μὲν εἶναι πολλὰ καὶ ἀγαθὰ, ἐπιορκοῦντι δ' ἐξώλη αὐτὸν εἶναι καὶ γένος.

[1] τολοιπὸν [2] Desunt καὶ ἔργῳ. [3] ταῦτα - - - γένος Andocidis sunt. [4] ὠμόσατε [5] ἐπεύχεσθε

Ἄρξῃ τὴν ἀρχὴν] Pro media voce malim τιν', ut versu 9. p. 263. IDEM.

Τῆς δημοκρατίας τολοιπὸν, καὶ ἐάν τις] Num sic leg. et distinguendum est: τῆς δημοκρατίας, καὶ τὸ λοιπὸν ἐάν τις. IDEM.

Ἀποδώσω τὰ ἡμίσεα τῷ ἀποκτείναντι καὶ λόγῳ, καὶ ψήφῳ, καὶ οὐκ ἀποστερήσω οὐδὲν] In M. Ald. legitur καὶ λόγῳ, καὶ ἔργῳ, καὶ ψήφῳ. At Valckenaerius hæc loco mota putabat, neque aptum sane hic sensum habent. Acutissime Io. Luzacius Vir Clar. ea referenda esse vidit ad v. 1. hoc modo: κτενῶ τῇ ἐμαυτοῦ χειρὶ, ἂν δυνατὸς ὦ, καὶ λόγῳ, καὶ ψήφῳ, ὃς ἂν καταλύσῃ.— *occidam mea ipse, si possim, manu, vel suasor ero oratione ad populum, vel adsensum dabo in suffragio ferundo.* Sic de eodem hoc Demophanti Psephismate Lycurgus in Leocratem p. 165. v. 43. ed. Steph. Διομωμόκατε δ' ἐν τῷ ψηφίσματι τῷ Δημοφάντου κτείνειν τὸν τὴν πατρίδα προδιδόντα καὶ λόγῳ, καὶ ἔργῳ, καὶ χειρὶ, καὶ ψήφῳ. Ubi suspicatur Luzacius, verba καὶ ἔργῳ Glossema esse sequentis καὶ χειρί. Et fortasse e Lycurgi loco fluxit illud καὶ ἔργῳ, quod M. Ald. habet. Similem notaverat Valckenaerius locum Democriti apud Stobæum Serm. XLII. p. 279. v. 11. Κιξάλλην καὶ λῃστὴν πάντα κτείνων τὶς ἀθῷος ἂν εἴη καὶ αὐτοχειρίῃ καὶ κελεύων καὶ ψήφῳ: ubi κελεύων eandem habet potestatem, quam h. l. τῷ λόγῳ. Apud Æschinem π. τ. παραπρ. p. 43. v. 18. ed. Steph. in Jurejurando Amphictyonum:—τιμωρήσειν καὶ ποδὶ, καὶ χειρὶ, καὶ φωνῇ, καὶ πάσῃ δυνάμει. Conf. eundem in Ctesiphont. p. 69. v. 10. et p. 70. v. 29. SLUITER.

Τὸν νόμιμον ὅρκον] Hic videtur aliquid deesse. num leg. κατὰ νόμον τῶν νομίμων ὅρκων, *pro more juramentorum legitimorum.* REISK.

Καὶ ἐπεύχεσθε εὐορκοῦντι μὲν εἶναι πολλὰ καὶ ἀγαθὰ] In margine edit. Aldinæ legitur πολλὰ καὶ καλὰ καὶ ἀγαθά. Quod sive ex Codice, sive ex conjectura notaverit Vir doctus, qui illo exemplari usus est, mihi quidem necessarium non videtur. Exquisita est et Attica formula πολλὰ κἀγαθὰ, sæpe apud optimos scriptores obvia. Lysias in Agorat. p. 139. v. 8. ed. Steph. πολλὰ κἀγαθὰ ὑμᾶς ποιήσαντες. Conf. p. 147. v. 35. p. 171. v. 19. et p. 172. v. 10. Xenophon Hellen. l. V. c. 1. §. 3. Aristophanes Vesp. v. 1295. Pace v. 435. et 537. Eccles. v. 453. Lysistr. v. 1162. nec dubito quin Thesmophor. v. 358. pro Εὔχεσθε πάσαις πολλὰ δοῦναι τἀγαθά. legendum sit πολλὰ δοῦναι κἀγαθά: item in Ranis v. 1071. pro πολλοὺς ἀγαθοὺς, malim inserto κ legi πολλοὺς κἀγαθοὺς, quod certe Ἀττικώτερον est. Nam et πολλοὶ κἀγαθοὶ Atticis est usitatum: vid. Lysiam p. 131. v. 3. p. 132. v. 18. et p. 135. v. 26. cæt. Aristophanem in Pace v. 968. seq. πολλὰ καὶ καλὰ est apud Lysiam p. 149. v. 26. πολλὰ καὶ δεινὰ apud eundem p. 133. v. 34. et p. 175. v. 8. Aristophanem Av. 861. Isocratem de Pace p. 180. D. πολλὰ καὶ κακὰ dixit Aristophanes Equit. v. 1273. πονηροὶ καὶ πολλοὶ, Lysias p. 170. v. 4. Attamen et πολλοὶ καὶ καλοὶ κἀγαθοὶ junguntur p. 184. v. 25. πόλλ' ἀγαθὰ et πολλὰ κακὰ dicitur ab Aristophane Eccles. v. 435. seq. hic vero, ut dicebam, mihi non necessarium videtur καὶ καλὰ e M. Ald. interponere. Uti autem bona omnia evenire precantur ei, qui jusjurandum religiose servet, ita contra imprecantur ἐπιορκοῦντι δὲ, ἐξώλη εἶναι αὐτὸν καὶ τὸ γένος. Sic quidem scribendum existimo: ab editis articulus abest. SLUITER.

ιζ'. Πότερον, ὦ συκοφάντα καὶ ἐπίτριπτον κίναδος, κύριος ὁ νόμος οὐδ' ἐστὶν ἢ οὐ κύριος; διὰ τοῦτο δ' οἶμαι γεγένηται ἄκυρος, ὅτι τοῖς νόμοις δεῖ χρῆσθαι ἀπ' Εὐκλείδου ἄρχοντος. καὶ σὺ ζῇς καὶ περιέρχῃ τὴν πόλιν ταύτην, οὐκ ἄξιος ὤν· ὃς ἐν δημοκρατίᾳ μὲν συκοφαντῶν ἔζης, ἐν ὀλιγαρχίᾳ δὲ, ὡς μὴ ἀναγκασθείης τὰ χρήματα ἀποδοῦναι ὅσα συκοφαντῶν ἔλαβες, ἐδούλευες τοῖς τριάκοντα. εἶτα σὺ περὶ ἑταιρείας ἐμοὶ μνείαν ποιῇ καὶ κακῶς τινὰς λέγεις; ὃς ἑνὶ μὲν οὐχ [1]ἡταιρήσας — καλῶς γὰρ ἄν σοι εἶχε —, πραττόμενος δ' οὐ πολὺ ἀργύριον τὸν βουλόμενον ἀνθρώπων, ὡς οὗτοι ἴσασιν, ἐπὶ τοῖς αἰσχίστοις ἔργοις ἔζης, καὶ 50
ταῦτα οὕτω μοχθηρὸς ὢν τὴν ἰδέαν. ἀλλ' ὅμως οὗτος [2]ἑτέρων ἐτόλμα κατηγορεῖν, ᾧ κατὰ τοὺς νόμους τοὺς ἡμετέρους οὐδ' αὐτῷ ὑπὲρ αὑτοῦ ἔστιν ἀπολογεῖσθαι. ἀλλὰ γὰρ, ὦ ἄνδρες, καθήμενος ἡνίκα μου κατηγόρει, βλέπων εἰς αὐτὸν, οὐδὲν ἄλλο ἢ [3]ὑπὸ τῶν τριάκοντα συνειλημμένος ἔδοξα κρίνεσθαι. εἰ γὰρ τότε ἠγωνιζόμην, τίς ἄν μου κατηγόρει; οὐχ οὗτος ὑπῆρχεν, εἰ μὴ ἐδίδουν ἀργύριον; καὶ γὰρ [4]νῦν.

[1] ἑταιρήσας [2] ἑταιρῶν [3] ἀπὸ [4] νῦν, ἀνέκρινε

Ἢ οὐ κύριος] Post ἢ οὐ κύριος repetenda videntur hæc duo verba οὐ κύριος per modum responsionis. REISK.

Ἀποδοῦναι] Repetentibus dominis. IDEM.

Περὶ ἑταιρείας — οὐχ ἑταιρήσας] Harpocration de v. Ἑταιρεία hoc notat: ἰδίως ἐπὶ τῆς ἑταιρήσεως τοὔνομα τέταχεν Ἀνδοκίδης, ἐν τῇ περὶ τῶν Μυστηρίων ἀπολογίᾳ, et hinc idem notat Suidas in v. Verbum ἑταιρήσας mutari malim in ἡταίρησας, si quando in Codice ita inveniatur: quamvis etiam, uti nunc legitur, loci structura Grammatices præceptis non sit contraria. SLUITER.

Ἑταιρῶν] Imo vero ἑτέρων. opponuntur inter se ἑτέρων κατηγορεῖν et ὑπὲρ ἑαυτοῦ ἀπολογεῖσθαι. REISK.

Ἑταιρῶν] Reiskius ἑτέρων pro ἑταιρῶν legere jubet, et ita etiam Valckenaerius. "Erat, inquit, Cephisius accusator, ut e proximis liquet, turpi quæstu ἑταιρικῶς, quali publice verba facere non licebat. Hic tamen ἑτέρων legendum: οὗτος ὁ ἑταιρῶν ἑτέρων ἐτόλμα κατηγορεῖν." SLUITER.

Ἀπὸ τῶν τριάκοντα] Præpositioni ἀπὸ hic locus non est: scribendum ὑπὸ uti p. 266. 10. et sic etiam judicaverat Valckenaerius, et in M. Ald. scriptum inveni. IDEM.

Εἰ γὰρ τότε ἠγωνιζόμην] Apodosis hujus sententiæ paulo circumductioris habetur p. 266. 9. in ἄρ' οἴεσθε. REISK.

Κατηγόρει, οὐχ οὗτος ὑπῆρχεν] Videtur sic leg. et distinguendum esse: κατήγορος, εἰ οὐχ οὗτος, ὑπῆρχεν. ecquis alius mei futurus fuisset accusator, si non hic fuisset, supposito nempe, me noluisse illum pecunia placare. IDEM.

Καὶ γὰρ νῦν] Videtur hic aliquid deesse. ὁρᾶτε οἷος πρὸς ἐμὲ ἐστί. [Num subaudiri debet, aut potest, e præmissis, κατηγορεῖ μου, ὅτι δίδωμι αὐτῷ ἀργύριον. *In Cur. Poster. ad Andoc.*] IDEM.

Ἄλλος] Pone ἄλλος videtur Κριτίας deesse. IDEM.

Καὶ γὰρ νῦν, ἀνέκρινε δ' ἄν με τίς ἄλλος, ἢ Χαρικλῆς; ἐρωτῶν, cæt.] Verba καὶ γὰρ νῦν si jungantur cum sequentibus, credamus Andocidem a XXX Tyrannis correptum et ita interrogatum fuisse, ut mox dicit, cum tamen abfuerit Athenis et Elide habitaverit, quo tempore illi Athenis dominabantur, uti capite IV. monuimus. Itaque vel verba quædam exciderunt, quemadmodum Reiskius voluit, vel καὶ γὰρ νῦν per brachylogiam dicitur: *nunc enim libera civitate falso me accusat*: sed verba illa τίς ἄλλος explicari mihi velim; quæ vel mendose librarius scripsit pro nomine quodam unius e Tyrannis, vel cum nomen

ἀνέκρινε δ' ἄν με τίς ἄλλος ἢ Χαρικλῆς, ἐρωτῶν· Εἰπέ μοι,
ὦ Ἀνδοκίδη, ἦλθες εἰς Δεκέλειαν, καὶ ἐπετείχισας τῇ
πατρίδι τῇ σεαυτοῦ; Οὐκ ἔγωγε. Τί δέ; ἔτεμες τὴν
χώραν, καὶ ἐλῄσω ἢ κατὰ γῆν ἢ κατὰ [1]θάλατταν τοὺς
51 πολίτας τοὺς σεαυτοῦ; Οὐ δῆτα. Οὐδ' ἐναυμάχησας
ἐναντία τῇ πόλει, οὐδὲ συγκατέσκαψας τὰ τείχη, οὐδὲ
συγκατέλυσας τὸν δῆμον, οὐδὲ βίᾳ κατῆλθες εἰς τὴν πόλιν;
Οὐδὲν τούτων [2]πεποίηκα. Οὐδέν; δοκεῖς οὖν χαιρήσειν ἢ
οὐκ ἀποθανεῖσθαι, ὥς ἕτεροι πολλοί; Ἆρ' οἴεσθε, ὦ ἄνδρες,
ἄλλων τινῶν [3]τυχεῖν με δι' ἡμᾶς, εἰ ἐλήφθην ὑπ' αὐτῶν;
οὐκοῦν δεινόν, εἰ ὑπὸ μὲν τούτων διὰ τοῦτ' ἂν ἀπωλόμην,
ὅτι εἰς τὴν πόλιν οὐδὲν ἥμαρτον, ὥσπερ καὶ ἑτέρους ἀπέκτειναν·
ἐν ὑμῖν δὲ κρινόμενος, οὓς οὐδὲν κακὸν πεποίηκα, οὐ σωθήσομαι;
πάντως δήπου· ἢ σχολῇ γέ τις ἄλλος ἀνθρώπων.
ἀλλὰ γάρ, ὦ ἄνδρες, τὴν μὲν ἔνδειξίν ἐποιήσαντό μου κατὰ 14.1
νόμον κείμενον, τὴν δὲ κατηγορίαν κατὰ τὸ ψήφισμα [4]τὸ
πρότερον γεγενημένον περὶ ἑτέρων. εἰ οὖν ἐμοῦ καταψηφιεῖ-

[1] θάλασσαν [2] πεποίηκας; Οὐδέν. [3] τυχεῖν δι' ὑμᾶς [4] τὸ] καὶ

legere non posset, lacunæ signum asteriscum posuit, et in margine notavit, nomen alius cujusdam ex Tyrannis ibi excidisse, τίς ἄλλος. Fortasse Pison excidit, vel Theognis, qui inter sævissimos Tyrannorum recensentur a Lysia in Eratosthenem p. 120. seqq., ab Harpocratione, v. Θέογνις et v. Πείσων, ex d. l. Lysiæ; et in eorum numerum referuntur a Xenophonte Hellen. l. II. c. 3. §. 2. Satyrus etiam, τῶν ἕνδεκα illo tempore truculentissimus, non absurde hic foret memoratus. Critiæ aut Theramenis nomen etiam imperitissimus librariorum vel ex obscurissimo literarum ductu potuisset eruere. SLUITER.

Οὐδὲν τούτων πεποίηκας; οὐδεν] Apud Aldum hæc verba una serie leguntur, et signum interrogandi post secundum οὐδὲν ponitur. In margine Vir Doct. notaverat οὐδὲ τούτων πεποίηκας οὐδέν; vulgatam tamen lectionem meliorem existimo. IDEM.

Δι' ἡμᾶς] Dedi δι' ὑμᾶς. putatisne me pro illo meo erga vos studio, aliud quidquam, quam mortis pœnam, fuisse consecuturum? REISK.

Πάντως δήπου] Scil. σωθήσομαι ἐν ὑμῖν. IDEM.

Ἢ σχολῇ γε τις ἄλλος ἀνθρώπων] Scil. σωθήσεται ἐν ὑμιν, εἰ μὴ ἐγὼ σωθήσομαι. IDEM.

Κατὰ τὸ ψήφισμα καὶ πρότερον γεγενημένον] Videtur leg. κατὰ τὸ ψήφισμα τὸ καὶ πρότερον ἄκυρον γεγενημένον. quod etiam jam dudum ante in aliis factum fuit irritum. IDEM.

Κατὰ τὸ ψήφισμα καὶ πρότερον γεγενημένον περὶ ἑτέρων] Psephisma quod dicit est illud, quod jam ante memoravimus, cujus scribendi auctor fuerat Isotimides. Mentionem ejus injecit p. 2. v. 10. ed. Steph. præcipue p. 10. v. 5. seqq. Qui locus huic, quem tractamus, fere par est: Κηφίσιος γὰρ οὑτοσὶ ἐνέδειξε μὲν μὲ κατὰ τὸν νόμον τὸν κείμενον· τὴν δὲ κατηγορίαν ποιεῖται κατὰ ψήφισμα πρότερον γενόμενον, ὃ εἶπεν Ἰσοτιμίδης, οὗ ἐμοὶ προσῆκον οὐδέν. Quo loco Reiskius ψήφισμα πρότερον γενόμενον recte explicat: "quod Psephisma olim aliquando erat ratum, in usu nunc nullum est. Ante Euclidem Archontem valebat, nunc desiit. Non enim fuit eo Archonte cum aliis legibus restauratum." Cur ad se non pertineat, hanc reddit rationem: ὃ μὲν γὰρ εἶπεν εἴργεσθαι τῶν ἱερῶν τοὺς ἀσεβήσαντας καὶ ὁμολογήσαντας, ἐμοὶ δὲ τούτων οὐδέτερα πεποίηται, οὐδὲ ἠσέβηται, οὐδὲ ὡμολόγηται. Ex illo igitur loco hunc, qui in manibus est, ita facile corrigas: — τὴν δὲ κατηγορίαν κατὰ ψήφισμα καὶ πρότερον γεγενημένον καὶ περὶ ἑτέρων. *Detulerunt me secundum Legem ratam atque validam, accusarunt vero secundum Decretum, quod et pridem factum est, nec Euclide Archonte renovatum, et de aliis agebat, neque ullo modo ad me spectabat.* SLUITER.

σθε, ὁρᾶτε μὴ οὐκ ἐμοὶ μάλιστα τῶν πολιτῶν προσήκει
λόγον δοῦναι τῶν γεγενημένων, ἀλλὰ πολλοῖς ἑτέροις μᾶλ-
λον, τοῦτο μὲν οἷς ὑμεῖς ἐναντία μαχεσάμενοι διηλλάγητε
καὶ ὅρκους ὠμόσατε, τοῦτο δὲ οὓς φεύγοντας κατηγάγετε, 52
τοῦτο δὲ οὓς ἀτίμους ὄντας ἐπιτίμους ἐποιήσατε· ὧν [1]εἵνεκα
καὶ στήλας ἀνείλετε καὶ νόμους ἀκύρους ἐποιήσατε καὶ [2][τὰ]
ψηφίσματα ἐξηλείψατε· οἳ νυνὶ μένουσιν ἐν τῇ πόλει πιστεύοντες ὑμῖν, ὦ ἄνδρες. εἰ οὖν γνώσονται ὑμᾶς ἀποδεχομένους τὰς κατηγορίας τῶν πρότερον γεγενημένων, τίνα αὑτοὺς οἴεσθε γνώμην ἕξειν περὶ σφῶν αὐτῶν; ἢ τίνα αὐτῶν ἐθελήσειν εἰς ἀγῶνας καθίστασθαι ἕνεκα τῶν πρότερον γεγενημένων; φανήσονται γὰρ πολλοὶ μὲν ἐχθροί, πολλοὶ δὲ συκοφάνται, οἳ καταστήσουσιν αὐτῶν ἕκαστον εἰς ἀγῶνα. ἥκουσι δὲ νυνὶ ἀκροασόμενοι ἀμφότεροι, οὐ τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχοντες ἀλλήλοις· ἀλλ' οἱ μὲν εἰσόμενοι, [3]εἰ χρὴ πιστεύειν τοῖς νόμοις τοῖς κειμένοις καὶ τοῖς ὅρκοις οὓς ὠμόσατε ἀλλήλοις, οἱ δὲ ἀποπειρώμενοι τῆς ὑμετέρας γνώμης, εἰ [4]αὐτοῖς ἐξέσται ἀδεῶς συκοφαντεῖν καὶ γράφεσθαι, τοὺς δὲ ἐνδεικνύναι, τοὺς δὲ ἀπάγειν. οὕτως οὖν ἔχει, ὦ ἄνδρες· ὁ μὲν ἀγὼν ἐν τῷ σώματι τῷ ἐμῷ καθέστηκεν, ἡ δὲ ψῆφος ἡ ὑμετέρα δημοσίᾳ κρίνει πότερον χρὴ τοῖς νόμοις τοῖς ὑμετέροις πιστεύειν ἢ τοὺς συκοφάντας παρασκευάζε-
σθαι, ἢ φεύγειν αὐτοὺς ἐκ τῆς πόλεως καὶ ἀπιέναι ὡς 53
τάχιστα.

ιη'. Ἵνα δὲ εἰδῆτε, ὦ ἄνδρες, ὅτι τὰ πεποιημένα ὑμῖν εἰς ὁμόνοιαν οὐ κακῶς ἔχει, ἀλλὰ τὰ προσήκοντα καὶ τὰ συμφέροντα ὑμῖν αὐτοῖς ἐποιήσατε, βραχέα βούλομαι καὶ περὶ τούτων εἰπεῖν. οἱ γὰρ πατέρες οἱ ὑμέτεροι, γενομένων τῇ πόλει κακῶν μεγάλων, ὅτε οἱ τύραννοι μὲν εἶχον τὴν πόλιν,

[1] ἕνεκα [2] Absunt unci. [3] εἰ ἢ χρὴ [4] αὐτοὺς

Προσήκει] Π. προσήκῃ. H. STEPHAN.

Μαχεσάμενοι] Potest ferri. malim tamen in dativo μαχεσαμένοις. REISK.

Εἰ ἢ χρὴ] Π. εἰ χρή. H. STEPHAN. Cui si accedere nolumus, leg. εἴ τι χρή. REISK.

Αὐτοὺς] Malim αὐτοῖς. IDEM.

Ἀδεῶς συκοφαντεῖν] Π. ἀδεῶς τοὺς μὲν συκοφαντεῖν. H. STEPHAN.

Κρίνει] Π. κρινεῖ. IDEM.

Παρασκευάζεσθαι, ἢ φεύγειν] Π. παρασκευάζεσθαι φεύγειν. IDEM. Bene habet vulgata. tres proponit conditiones. 1. fidere legibus, aut 2. Sycophantas, quadruplatores, sibi conciliare pecuniis, ne molesti nobis sint; aut denique 3. plane fugere patrium solum. REISK.

Οἱ τύραννοι] Pisistratidæ. IDEM.

ὁ δὲ δῆμος ἔφυγε, νικήσαντες μαχόμενοι τοὺς τυράννους ἐπὶ Παλληνίῳ, στρατηγοῦντος Λεωγόρου τοῦ προπάππου τοῦ ἐμοῦ καὶ Χαρίου οὗ ἐκεῖνος τὴν θυγατέρα εἶχεν, ἐξ ἧς ὁ ἡμέτερος ἦν πάππος, κατελθόντες εἰς τὴν πατρίδα τοὺς μὲν ἀπέκτειναν, τῶν δὲ φυγὴν κατέγνωσαν, τοὺς δὲ μένειν ἐν τῇ πόλει ἐάσαντες ἠτίμωσαν. ὕστερον δὲ ἡνίκα βασιλεὺς ἐπεστράτευσεν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, γνόντες τῶν συμφορῶν τῶν ἐπιουσῶν τὸ μέγεθος καὶ τὴν παρασκευὴν τοῦ βασιλέως, ἔγνωσαν τούς τε φυγόντας καταδέξασθαι καὶ τοὺς ἀτίμους ἐπιτίμους ποιῆσαι καὶ κοινήν τήν τε σωτηρίαν καὶ τοὺς
54 κινδύνους ποιήσασθαι. πράξαντες δὲ ταῦτα, καὶ δόντες ἀλλήλοις πίστεις καὶ ὅρκους μεγάλους, ἠξίουν σφᾶς αὐτοὺς [1] προτάξαντες πρὸ τῶν Ἑλλήνων ἁπάντων ἀπαντῆσαι τοῖς βαρβάροις Μαραθῶνάδε, νομίσαντες τὴν σφετέραν αὐτῶν ἀρετὴν ἱκανὴν εἶναι τῷ πλήθει τῷ ἐκείνων ἀντιτάξασθαι· μαχεσάμενοί τε ἐνίκων, καὶ τήν τε Ἑλλάδα ἠλευθέρωσαν καὶ τὴν πατρίδα ἔσωσαν. ἔργον δὲ τοιοῦτον ἐργασάμενοι οὐκ ἠξίωσάν τινι τῶν πρότερον γενομένων μνησικακῆσαι. τοιγάρτοι διὰ ταῦτα τὴν πόλιν ἀνάστατον παραλαβόντες, ἱερά τε κατακεκαυμένα, τείχη τε καὶ οἰκίας καταπεπτωκυίας, ἀφορμήν τε οὐδεμίαν ἔχοντες, διὰ τὸ ἀλλήλοις ὁμονοεῖν τὴν ἀρχὴν τῶν Ἑλλήνων κατειργάσαντο καὶ τὴν πόλιν ὑμῖν τοιαύτην καὶ τοσαύτην παρέδοσαν. ὑμεῖς οὖν καὶ αὐτοὶ ὕστερον, κακῶν οὐκ ἐλαττόνων ἢ ἐκείνοις γεγενημένων, ἀγαθοὶ ἐξ ἀγαθῶν ὄντες ἀπέδοτε τὴν ὑπάρχουσαν ἀρετήν· ἠξιώσατε γὰρ τούς τε φεύγοντας καταδέξασθαι καὶ τοὺς ἀτίμους ἐπιτίμους ποιῆσαι. τί οὖν ὑμῖν ὑπόλοιπόν

[1] προτάξαντας

Νικήσαντες μαχόμενοι τοὺς τυράννους ἐπὶ Παλληνίῳ, cæt.] De hisce nostram sententiam jam indicavimus cap. I. Valckenaerius in schedis suis hæc notaverat. "In Margine emendatur Χαβρίου, res incerta: ipsa historia latet. Videtur historia tangi Pisistrati apud Meursium in Παλλήνη.—An leg. Παλληνείῳ?" SLUITER.

Χαρίου] Π. Χαβρίου. H. STEPHAN. Nil intercedo, dummodo non de illo celebri Chabria, qui Demosthenis pæne fuit æqualis, sed de aliquo vetustiore, Pisistratidis æquali, accipiatur. REISK.

Προτάξαντας] Grammatica ratio προτάξαντες scribi postulat. Ita enim verba sunt ordinanda: Προτάξαντες σφᾶς αὐτοὺς πρὸ τῶν Ἑλλήνων ἁπάντων ἠξίουν ἀπαντῆσαι. SLUITER.

Τὴν πόλιν ἀνάστατον παραλαβόντες. κ. τ. λ.] Verissime ad hæc verba notat Valckenaerius. "Confundere videtur Andocides diversissima, Persica sub Miltiade et Dario et victoriam Marathoniam v. 14. quæque evenere sub Themistocle, Xerxis gesta. Hic urbem incendio delevit (v. 20.), non ille. Nihil magis est manifestum, quam diversa ab Oratore confundi." IDEM.

ἐστι τῆς ἐκείνων ἀρετῆς; μὴ μνησικακῆσαι, εἰδότας, ὦ ἄνδρες, ὅτι ἡ πόλις ἐκ πολὺ ἐλάττονος ἀφορμῆς ἐν τῷ ἔμπροσθεν χρόνῳ μεγάλη καὶ εὐδαίμων ἐγένετο· ἃ νῦν αὐτῇ ὑπάρχει, εἰ ἐθέλοιμεν οἱ πολῖται σωφρονεῖν τε καὶ ὁμονοεῖν ἀλλήλοις.

15.1 ιθ΄. Κατηγόρησαν δέ μου καὶ περὶ τῆς ἱκετηρίας, ὡς καταθείην ἐγὼ ἐν τῷ Ἐλευσινίῳ· νόμος δὲ ἦν πάτριος, ὃς ἂν θῇ ἱκετηρίαν μυστηρίοις, τεθνάναι. καὶ οὕτως εἰσὶ τολμηροὶ ὥσθ' ἃ αὐτοὶ κατεσκεύασαν, οὐκ ἀρκεῖ αὐτοῖς ὅτι οὐ 55 κατέσχον ἃ ἐπεβούλευσαν, ἀλλὰ καὶ κατηγορίαν ἐμοῦ ποιοῦνται ὡς ἀδικοῦντος. ἐπειδὴ γὰρ ἤλθομεν Ἐλευσινόθεν καὶ ἡ ἔνδειξις ἐγεγένητο, προσῄει ὁ βασιλεὺς περὶ τῶν [1] γεγενημένων Ἐλευσῖνι κατὰ τὴν τελετὴν, ὥσπερ ἔθος ἐστὶν, οἱ δὲ πρυτάνεις προσάξειν ἔφασαν αὐτὸν πρὸς τὴν βουλὴν, ἀπαγγεῖλαί τ' ἐκέλευον ἐμοί τε καὶ Κηφισίῳ παρεῖναι εἰς τὸ Ἐλευσίνιον· ἡ γὰρ βουλὴ ἐκεῖ καθεδεῖσθαι ἔμελλε κατὰ τὸν Σόλωνος νόμον, ὃς κελεύει τῇ ὑστεραίᾳ τῶν μυστηρίων ἕδραν ποιεῖν ἐν τῷ Ἐλευσινίῳ. καὶ παρῆμεν κατὰ τὰ προειρημένα. καὶ ἡ βουλὴ ἐπειδὴ ἦν πλήρης, ἀναστὰς Καλλίας ὁ Ἱππονίκου, τὴν σκευὴν ἔχων, λέγει ὅτι 56

[1] γεγενημένων ἐν Ἐλευσῖνι

Νόμος δὲ ἦν πάτριος] Videtur id ideo fuisse institutum, ut nemo auderet eo tempore quicquam petere, quo non liceret petita negare, quo ne esset, qui illa petendi licentia et petita impetrandi certitudine abuteretur ad ea petendum, quæ aut plane non possent concedi, aut maximo cum damno Reip. concederentur. Ideo autem nefas habebatur, per dies sacrorum Cereris et Proserpinæ petita denegare, quia pudori atque dedecori duceretur deabus esse, si negarent iis diebus petita, qui cohonestandæ ipsarum majestati essent consecrati, et quibus eas proinde mites atque munificas erga omnes conveniret esse. REISK.

Ἱκετηρίαν] Petitus in LL. Att. l. i. tit. i. §. 18. vertit *libellum supplicem*, quocum facit Meursius Eleusin. c. 31.: e contra A. M. Salvin, C. A. Duker, et P. Wesseling *oleæ ramum vittis circumdatum*, quem supplices præferebant, intelligunt; atque ita quoque ipsemet Petitus in LL. Att. l. iv. tit. ix. §. 22. vocem exponit.

Ἃ αὐτοὶ κατεσκεύασαν] Miror tantam librariorum incuriam in Codicibus Andocidis describendis, qui verbis sæpe male disjunctis, aut alieno loco collocatis, sententiam misere vellicarint. Quod et hic iis accidisse credo, cum verba, ἃ αὐτοὶ κατεσκεύασαν, male a suo loco, qui videtur esse post ἀδικοῦντος, v. 11. sint divulsa, in alienum prorsus intrusa. Quisque, credo, mecum leget: ὥστ' οὐκ ἀρκεῖ αὐτοῖς, ὅτι οὐ κατέσχον ἃ ἐπεβούλευσαν, ἀλλὰ καὶ κατηγορίαν ἐμοῦ ποιοῦνται, ὡς ἀδικοῦντος, ἃ αὐτοὶ κατεσκεύασαν: *tam audaces sunt, ut non satis sit illis, male cessisse eorum insidias, sed ut me etiam accusent, quasi ego illud commisissem, quod illi meo malo præparaverant.* SLUITER.

Προσῄει] Scil. πρὸς τοὺς πρυτάνεις, ἀναφέρων πρὸς αὐτοὺς περὶ —. REISK.

Τὴν σκευὴν] Quænam fuit hæc σκευὴ, et habitus, quem habuit Callias Hipponici? Procul dubio vestis sacra τοῦ δᾳδούχου, id est, ejus qui facem præferebat mysteriis Cereris. fuit enim id sacerdotium in Calliæ familia πατροπαράδοτον. Jam a primo illo Callia, qui Laccoplutus ob divitias dicebatur, et δᾳδοῦχος etiam ex officio vocabatur, ut videre est apud Plutarch. in

ἱκετηρία κεῖται ἐπὶ τοῦ βωμοῦ, καὶ ἔδειξεν αὐτοῖς. [1] καθ' ὁ κήρυξ ἐκήρυττε τίς τὴν ἱκετηρίαν καταθείη, καὶ οὐδεὶς

[1] Desunt καθ' ὁ κήρυξ ἐκήρυττε.

Aristide et apud Scholiasten Aristophanis ad Nubes, cujus verba hic apponam, quia ad rem maxime faciunt: Καλλίας δὲ ὁ δᾳδοῦχος, προσελθὼν ἐν τῇ ἱερᾷ στολῇ κατὰ Περσῶν ἐν Μαραθῶνι, καὶ ἀριστεύσας κατὰ βαρβάρων, καὶ τρίτον Ὀλύμπια νικήσας ἅρματι τὸν υἱὸν Ἱππόνικον ὠνόμασε. quam vestem scholiastes appellat ἱερὰν στολὴν, Andocides hoc loco alio nomine σκευὴν vocavit. PALMER.

Καὶ ἔδειξεν αὐτοῖς τίς τὴν ἱκετηρίαν] Duplex hic est via emendandi. aut 1. καὶ ἔδειξεν αὐτοῖς (scil. κειμένην ἐπὶ τοῦ βωμοῦ τὴν ἱκετηρίαν) καὶ ἠρώτα τίς τὴν ἱκετηρίαν καταθείη, monstrabatque iis (senatoribus puta) jacentem in ara ramum supplicatorium, et interrogabat, quis eum deposuisset. aut 2. καὶ ἔδοξεν αὐτοῖς ἐπερωτᾷν τίς τὴν ἱκ. καταθείη. et visum ipsis fuit interrogare, quis ramum deposuisset. REISK.

Καὶ ἔδειξεν—μαρτύρησον, Εὔκλεις] Si hæc verba non melius intellexerit Eucles, quam nos intelligimus, ex boni viri officio testimonium dicere non potuit. Priora mihi satis probabiliter a Reiskio emendata visa sunt: in seqq. verba quædam excidisse putavi, ita fortasse restituenda, ἐπεξελθὼν Εὐκλῆς οὑτοσὶ πάλιν ταὐτὸν ἠρώτα, quæ omiserit librarius, deceptus sequentibus—κάλει αὐτὸν πρῶτα. Luzacio ita locus videtur constituendus: Καὶ ἔδοξεν ἀνακρίνειν, τίς τὴν ἱκετηρίαν καταθείη· καὶ οὐδεὶς ὑπήκουεν. ἡμεῖς δὲ παρέστημεν, καὶ οὗτος ἡμᾶς ἠρώτα· ἐπειδὴ δὲ οὐδεὶς ὑπήκουεν, καὶ ᾤχετο εἰσιὼν, ὑπεξῆλθεν Εὐκλῆς οὑτοσί· καὶ μοὶ κάλει αὐτόν. *Et postquam dixisset Callias, visum est senatui, quæstionem habere, quis ramum deposuisset. Nemo autem ad hanc quæstionem respondit. Nos vero citati aderamus. Itaque et nos Callias interrogavit. Cum autem nemo responsione sua factum agnovisset, ipse vero Callias in senatum rediisset, exiit inde Eucles.* Quam emendationem veri habere speciem, nemo, opinor, diffitebitur. Cæterum illa ἱκετηρία erat ramus oleæ lana obvolutus, sive, ut Æschyli verbis utar, Eumenid. v. 43.

——Ἐλαίας ὑψιγέννητος κλάδος
Λήνει μεγίστῳ σωφρόνως ἐστεμμένος
Ἀργῆτι μαλλῷ.—

idemque Supplic. v. 345. has ἱκετηρίας vocat λευκοστεφεῖς νεοθρέπτους κλάδους· et similiter hoc vocabulum exponitur ab Harpocratione et Suida in v. Scholiasta Sophoclis ad Œd. Tyr. v. 3. Euripidis ad Orestem v. 383. Supplices his ramis usos fuisse, res est satis nota: iisque genua, manus, mentumque tangebant ejus, quem orabant. Vid. Euripidem Iphig. Aul. v. 1216. Heracl. v. 227. et Scholiasten ad Androm. v. 895. Item in aris ramos deponi solitos, liquet ex Æschyli Suppl. et Sophoclis ll. citt. Euripidis Suppl. v. 124. eosque, re non impetrata abeuntes, in aris relinquebant. Vid. ibid. v. 258.—Apud Dionysium Halicarn. l. I. p. 16. v. 9. Pelasgi, in pacis ac deditionis signum, Aboriginum exercitui obviam eunt inermes, ἱκετηρίας προτείνοντες. Quin et legati, suppliciter petendæ rei gratia ad populum regemve quempiam, sive ad victorem, venientes, hujusmodi ramis erant instructi; veluti Thebanorum ad Arcades legati apud Dinarchum in Demosth. p. 92. v. 28. Jugurthæ ad Metellum apud Sallustium B. Jug. cap. 46. Æneas apud Virgilium Æn. l. VII. v. 154. Oratores centum ad Latinum mittit *ramis velatos Palladis omnes*, ad q. l. vid. Heynius. Conf. l. XI. v. 101. Poetis illi olivæ rami sæpius στέμματα, στέφη, κλάδοι ἱκετήριοι, et similiter audiunt. Jamque apud Homerum Il. A. v. 14. Chryses in castra Græcorum venit:

Στέμματ' ἔχων ἐν χερσὶν ἑκηβόλου Ἀπόλλωνος.

Sallustio l. c. *supplicia* dicuntur, ubi conf. Cortii nota. Verum non tantum his in causis usus ille valuit, sed etiam Athenis, qui senatui aut populo supplicarentur, sive orarent aliquid, sive deprecarentur, ἱκετηρίας manibus tenebant, aut in ara deponebant. Æschines in Timarch. p. 14. v. 41. ed. Steph. Τοῦ πρεσβύτου ἱκετερίαν θέντος εἰς τὴν βουλὴν ὑπὲρ τοῦ μισθοῦ· de Falsa Legat. p. 30. v. 11. ὑπὲρ δὲ τούτων ἱκετηρίας θέντες ἐν τῷ δήμῳ, ἐδέοντο ὑμῶν.—Demosthenes pro Cor. p. 262. 12. ed. R. οὐκ ἱκετηρίαν ἔθηκε τριήραρχος οὐδεὶς πώποθ' ὡς ἀδικούμενος παρ' ὑμῖν· in Timocrat. p. 703. 23. ὡς ἔθεσαν τὴν ἱκετηρίαν, ὧν ἦν τὰ χρήματα, ἄνθρωποι· in Macart. p. 1078. 25. νομίζετε δὴ παῖδα τοῦτον, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, ἱκετηρίαν ὑμῖν προκεῖσθαι παρὰ τῶν τετελευτηκότων (ita recte ed. Reisk.) et lepide suo more Aristophanes in Pluto v. 382.

Ὁρῶ τιν', ἐπὶ τοῦ βήματος καθεδούμενον,
Ἱκετηρίαν ἔχοντα, μετὰ τῶν παιδίων
Καὶ τῆς γυναικός.—

et hoc ipso Andocides loco Calliam ad Se-

ὑπήκουεν. ἡμεῖς δὲ παρέστημεν, καὶ οὗτος ἡμᾶς ἑώρα. ἐπειδὴ δὲ οὐδεὶς ὑπήκουεν καὶ ᾤχετο εἰσιὼν, ἐπεξελθὼν Εὐκλῆς οὑτοσὶ—καί μοι κάλει αὐτόν. πρῶτα μὲν οὖν ταῦτα εἰ ἀληθῆ λέγω, μαρτύρησον, Εὔκλεις.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

ὡς μὲν ἀληθῆ λέγω, μεμαρτύρηται· πολὺ δέ μοι δοκεῖ τὸ ἐναντίον εἶναι, ἢ οἱ κατήγοροι εἶπον. ἔλεξαν γὰρ, εἰ μέμνησθε, 57 ὅτι [1] αὐτώ με τὼ θεὼ περιαγάγοιεν ὥστε θεῖναι τὴν ἱκετηρίαν μὴ εἰδότα τὸν νόμον, ἵνα [2] δῶ δίκην. ἐγὼ δὲ, ὦ ἄνδρες, εἰ ὡς μάλιστα ἀληθῆ λέγουσιν οἱ κατήγοροι, ὑπ' αὐτοῖν μὲν φημὶ τοῖν θεοῖν σεσῶσθαι. εἰ γὰρ ἔθηκα μὲν τὴν ἱκετηρίαν, ὑπήκουσα δὲ μὴ, ἄλλο τι ἢ αὐτὸς μὲν αὑτὸν ἀπώλλυον τιθεὶς τὴν ἱκετηρίαν, ἐσωζόμην δὲ τῇ τύχῃ διὰ τὸ μὴ ὑπακοῦσαι, δῆλον ὅτι διὰ τὼ θεώ; εἰ γὰρ [3] ἐβουλέσθην με ἀπολλύναι τὼ θεὼ, ἐχρῆν δήπου καὶ μὴ θέντα με τὴν ἱκετηρίαν ὁμολογῆσαι. ἀλλ' οὔτε ὑπήκουσα οὔτ' ἔθηκα. ἐπειδὴ δ' ἔλεγε τῇ βουλῇ Εὐκλῆς ὅτι οὐδεὶς [4] ὑπακούοι, πάλιν ὁ Καλλίας στὰς ἔλεγεν ὅτι εἴη νόμος πάτριος, εἴ τις ἱκετηρίαν θείη ἐν τῷ Ἐλευσινίῳ, ἄκριτον ἀποθανεῖν· καὶ ὁ πατὴρ ποτ' αὐτοῦ Ἱππόνικος ἐξηγήσατο ταῦτα Ἀθηναίοις· ἀκούσειε δὲ ὅτι ἐγὼ θείην τὴν ἱκετηρίαν. ἐντεῦθεν ἀναπηδᾷ Κέφαλος οὑτοσὶ καὶ λέγει· Ὦ Καλλία, πάντων ἀνθρώπων ἀνοσιώτατε, πρῶτον μὲν ἐξηγῇ κηρύ-

[1] αὐτὼ μὲν [2] δῷ [3] ἐβουληθήτην με ἀπολεῖν καὶ τὼ [4] ὑπακούει

natum retulisse, ὅτι ἱκετηρία κεῖται ἐπὶ τοῦ βωμοῦ, in templo Cereris Eleusiniæ, ubi tunc senatus habebatur. Conf. Cœlius Rhodiginus Ant. Lect. l. xiii. c. 19. col. 650. D. SLUITER.

Ἡμεῖς] Ego, Andocides, cum advocatis meis, nec non Cephisius, adversarius meus, cum advocatis suis. tum quoque legendum videtur ἡμεῖς δ' ἔξω [id est, extra curiam] παρέστημεν. REISK.

Οὗτος] Uter, Callias, an Cephisius? arbitror, hic potius. IDEM.

Ὤχετο] Callias puta, a nobis discessit, extra curiam stantibus, et intro ad senatores in curia considentes rediit. hoc vult verbum εἰσιών. IDEM.

Ἐπεξελθὼν] Post Calliam cum e curia ad nos exisset Eucles. qui nescio præco an quicunque tandem fuit. IDEM.

Εὐκλῆς] Apodosis hujus nominis est versu 17. ἐπειδὴ δ' ἔλεγε τῇ βουλῇ Εὐκλῆς. Sed videtur potius aliquod verbum h. l. deesse. IDEM.

Αὐτὼ μὲν] Imo vero αὐτώ με. IDEM.

Ὅτι αὐτὼ μὲν τὼ θεὼ περιαγάγοιεν] Probabilis est Valckenaerii conjectura: ὅτι αὐτώ με τὼ θεὼ ἐπαγάγοιεν. *ipsas me deas induxisse, ut ramum deponerem, quo facto pœnas darem.* SLUITER.

Δῷ] Tolle Iota subscriptum, ut sit prima persona. REISK.

Ὑπ' αὐτοῖν μέν φημι τοῖν θεοῖν] Malim ὑπ' αὐταῖν μέ φημι ταῖν θεαῖν (an θεοῖν, nam hoc quidem perinde est). IDEM.

Κέφαλος] Advocatus Andocidis, ut ex orationis fine constat. IDEM.

Κηρύκων] Schedæ Scaligeri κηρυκτῶν. quod nescio quid sibi velit. F. κηρύκων

58 κων ὢν οὐχ ὅσιόν σοι ἐξηγεῖσθαι. ἔπειτα [1] δὲ νόμον πάτριον λέγεις· ἡ δὲ στήλη, παρ' ᾗ ἕστηκας, χιλίας δραχμὰς κελεύει ὀφείλειν, ἐάν τις ἱκετηρίαν θῇ ἐν τῷ Ἐλευσινίῳ. ἔπειτα δὲ τίνος ἤκουσας ὅτι [2] Ἀνδοκίδης θείη τὴν ἱκετηρίαν; κάλεσον αὐτὸν τῇ βουλῇ, ἵνα καὶ ἡμεῖς ἀκούσωμεν. ἐπειδὴ δὲ ἀνεγνώσθη ἡ στήλη, κἀκεῖνος οὐκ εἶχεν εἰπεῖν ὅτου ἤκουσε, καταφανὴς ἦν τῇ βουλῇ αὐτὸς [3] θεὶς τὴν ἱκετηρίαν.

κ'. Φέρε δὴ τοίνυν, ὦ ἄνδρες, — τάχα γὰρ ἂν αὐτὸ βούλεσθε πυθέσθαι, — ὁ δὲ Καλλίας τί βουλόμενος [4] ἐτίθει τὴν ἱκετηρίαν; ἐγὼ δὲ ὑμῖν διηγήσομαι ὧν ὑπ' αὐτοῦ εἵνεκα

[1] δὴ [2] Ἀνδοκίδας [3] τιθεὶς [4] ἐτίθη

ὤν, οἷς οὐκ ὅσιον. cum sis ex ordine Cerycum, cui ordini, utpote inferiori, fas non est de jure sacrorum respondere, quod fas est facere ordini sacerdotum superiori, scil. pontificibus de gente Eumolpidarum. Idem.

Κηρύκων] Non dubito quin vere emendaverit Scaliger *κήρυξ ὤν*, *cum sis præco sacer.* Alterum ὢν videtur delendum. Ἐξηγῇ κήρυξ ὤν, οὐχ ὅσιόν σοι ἐξηγεῖσθαι. Intelligitur participium ὄν: eademque est hujus dictionis potestas, ac si scripsisset οὐχ ὁσίου σοι ὄντος ἐξηγεῖσθαι. Græcos accusativis hoc modo uti, alio loco dictum est. Ipse Andocides p. 11. v. 16. ed. Steph. δόξαντα δὲ ὑμῖν ταῦτα, εἵλεσθε ἄνδρας εἴκοσι. Lysias c. Alcib. p. 141. v. 8. οὐκ ἀξιοῦντες τοῦ Ἀλκιβιάδου υἱέος τοσαύτην δειλίαν καταγνῶναι· ὡς ἐκεῖνον πολλῶν ἀγαθῶν — αἴτιον γεγενημένον. Isocrates Panegyr. p. 43. A. ὥσπερ ὁμοίως ἀμφοτέρους δέον ἔχειν — ἢ σφᾶς μὲν διορῶντας τὰς μετριότητας· τὸν δὲ ἀκριβῶς ἐπιστάμενον λέγειν, ἁπλῶς οὐκ ἂν μὴ δυνάμενον εἰπεῖν. Areopagit. p. 148. A. ἐμφράγματα γὰρ αὐτοὺς ποιουμένους τῶν ἁμαρτημάτων, πολλοὺς γίγνεσθαι τοὺς νόμους ἀναγκάζεσθαι. De Pace p. 160. C. ὡς δόξῃ μὲν χρωμένους, ὅ,τι ἂν τύχῃ δὲ γενησόμενον, οὕτω διανοεῖσθαι. De Bigis p. 351. B. ὥσπερ οὐ πάντας εἰδότας, ὅτι καὶ τοῖς φαυλοτάτοις ἔξεστιν —. Aristophanes Acharn. v. 1181.

Πτίλον δὲ τὸ μέγα κομπολακύθου πεσὸν
Πρὸς ταῖς πέτραισι, δεινὸν ἐξηύδα μέλος.

Nominativi absoluti pro genitivo exemplum est apud Aristophanem ibid. v. 1163. seqq. Euripidem Phœniss. v. 290. ubi vid. Valckenaer. Dicit igitur Cephalus, non licere Calliæ, quippe Præconi, *de Jure Sacro respondere.* Hæc enim hujus verbi vis est; apud Pseudo-Lysiam in Andoc. p. 104. v. 8. mentio est νόμων ἀγράφων, καθ' οὓς Εὐμολπίδαι ἐξηγοῦνται. Et modo p. 271. 20. Callias dixisse narratur, ὅτι ὁ πατὴρ αὐτοῦ Ἱππόνικος ἐξηγήσατο ταῦτα Ἀθηναίοις. Plutarchus in Theseo p. 11. C. refert Theseum constituisse Eupatridas ἱερῶν τε καὶ ὁσίων ἐξηγητάς. An etiam *de Jure Civili respondere* dicatur ἐξηγεῖσθαι, valde dubito: ex nullo certe mihi constat loco. Nam et apud Demosthenem in Evergum p. 1160. 4. seqq. ed. R. qui memorantur ἐξηγηταὶ, illi ἐξηγήσαντο de muliere defuncta, adeoque de re, quæ pertinebat ad Jura Manium, quæ Juris Sacri partem faciebant. Fortasse hoc ἐξηγεῖσθαι Eumolpidarum, Eteobutadarum, aliusve familiæ fuit, quæ sacerdotia obiret, Præconibus sacris, ut ex h. l. patet, non licuit. Sluiter.

Ἔπειτα δὴ νόμον] Π. ἔπειτα δὲ νόμον. H. Stephan. Sed δὴ mihi videtur reliquum esse e vera lectione ψευδῆ. Si componas τα et δη in unum, facile efficias ψευδῆ. nam ψ in codicibus manuscriptis ita exaratur, ut simillimum sit literæ τ. et α atque ευ etiam ægre distingui possunt. Lego itaque: ἔπειτα ψευδῆ νόμον πάτριον λέγεις. Reisk.

Ἀνδοκίδας] Π. Ἀνδοκίδης. H. Stephan.

Αὐτὸν] Id est, ἐκεῖνον τὸν δεῖνα, ὑφ' οὗ σὺ φὴς τοῦτο ἀκηκοέναι. Reisk.

Καὶ ἡμεῖς] Erat ergo Cephalus tum Senator. Idem.

Τιθεὶς] Malim θεὶς in aor. 2. Idem.

Βούλεσθε] Π. βούλησθε. H. Stephan. Non video qua de causa. Ob ἂν præmissum? Etiam cum indicativis id construitur. Idem.

ἐπεβουλεύθην. Ἐπίλυκος ἦν ὁ Τισάνδρου θεῖός μοι, ἀδελφὸς τῆς μητρὸς τῆς ἐμῆς· ἀπέθανε δὲ ἐν Σικελίᾳ ἄπαις ἀῤῥένων παίδων, θυγατέρας δὲ δύο καταλιπὼν, αἳ ἐγίνοντο εἴς τε ἐμὲ καὶ Λέαγρον. τὰ δὲ πράγματα τὰ οἴκοι πονήρως εἶχε· τὴν μὲν γὰρ φανερὰν οὐσίαν οὐδὲ δυοῖν ταλάντοιν κατέλιπε, 59 τὰ δὲ ὀφειλόμενα πλέον ἦν ἢ πέντε τάλαντα. ὅμως δ' ἐγὼ καλέσας Λέαγρον ἐναντίον τῶν φίλων ἔλεγον, ὅτι ταῦτ' εἴη ἀνδρῶν ἀγαθῶν, ἐν τοῖς τοιούτοις δεικνύναι τὰς οἰκειότητας ἀλλήλοις. ἡμᾶς γὰρ οὐ δίκαιόν ἐστιν οὔτε χρήματα ἕτερα οὔτ' εὐτυχίαν ἀνδρὸς ἑλέσθαι, ὥστε καταφρονῆσαι τῶν Ἐπιλύκου θυγατέρων· καὶ γὰρ εἰ ἔζη Ἐπίλυκος ἢ τεθνεὼς πολλὰ κατέλιπε χρήματα, [1] ἠξιοῦμεν ἂν γένει ὄντες ἐγγυτάτω ἔχειν τὰς παῖδας. τοιγάρτοι ἐκεῖνα μὲν δι' Ἐπίλυκον ἂν ἦν ἢ διὰ τὰ χρήματα· νῦν δὲ διὰ τὴν ἡμετέ-
16.1 ραν ἀρετὴν τάδε ἔσται. τῆς μὲν οὖν σὺ ἐπιδικάζου, τῆς δὲ ἐγώ. ὡμολόγησέ μοι, ὦ ἄνδρες· ἐπεδικασάμεθα ἄμφω κατὰ τὴν πρὸς ἡμᾶς ὁμολογίαν. καὶ ἧς μὲν ἐγὼ ἐπεδικασάμην, ἡ παῖς τύχῃ χρησαμένη καμοῦσα ἀπέθανεν· ἡ δ' ἑτέρα ἐστὶν ἔτι. ταύτην Καλλίας ἔπειθε 60 Λέαγρον, χρήματα ὑπισχνούμενος, ἐᾶν αὐτὸν λαβεῖν· αἰσθόμενος δ' ἐγὼ εὐθὺς ἔθηκα παράστασιν, καὶ ἔλαχον προτέρῳ μὲν Λεάγρῳ, ὅτι εἰ μὲν σὺ [2] βούλει ἐπιδικάζεσθαι, ἔχε τύχῃ ἀγαθῇ, εἰ δὲ μὴ, ἐγὼ ἐπιδικάσομαι. γνοὺς ταῦτα Καλλίας λαγχάνει τῷ υἱεῖ τῷ ἑαυτοῦ τῆς ἐπικλήρου, τῇ δεκάτῃ ἱσταμένου, ἵνα μὴ [3] ἐπιδικάσωμαι ἐγώ. ταῖς δ' εἰκάσι, μυστηρίοις τούτοις, δοὺς Κηφισίῳ χιλίας δραχμὰς, ἐνδείκνυσί με καὶ εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦτον καθίστησιν. ἐπειδὴ δ' ἑώρα με ὑπομένοντα, τίθησι

[1] ἀξιοῦμεν [2] βούλῃ [3] δικάσωμαι

Χρήματα ἕτερα] Id est, ἄλλην γυναῖκα πλουσίαν. Idem.

Εὐτυχίαν ἀνδρὸς] Id est, opes alius alicujus soceri locupletis. Idem.

Ἀξιοῦμεν] Malim ἠξιοῦμεν in imperfecto, aut ἀξιοῖμεν, in optativo. Idem.

Ἐκεῖνα] Si scil. Epilyci filias domum duxissemus, aut patre adhuc in vivis superstite, aut post excessum ejus quidem, verumtamen bene dotatas, visi fuissemus eas duxisse aut ob Epilycum, ejus gratia, aut ob pecunias. Idem.

Τάδε] Quod puellas ducamus indotatas patre in rebus accisis defuncto. Idem.

Ἵνα μὴ δικάσωμαι] F. ἵνα μὴ ἐπιδικάσωμαι. ne efficere possem, ut altera Epilyci filia, illa adhuc in vivis superstes, edicto prætoris mihi adjudicaretur. Idem.

2 N

τὴν ἱκετηρίαν, ὡς ἐμὲ μὲν [1] ἀποκτενῶν ἄκριτον ἢ [2] ἐξελῶν, αὐτὸς δὲ [3] πείσας Λέαγρον χρήμασι συνοικήσων τῇ Ἐπιλύκου θυγατρί. ἐπειδὴ [4] δ' οὐδ' ὣς ἄνευ ἀγῶνος ἑώρα ἐσόμενα τὰ πράγματα, τότε δὴ προσιὼν Λυσίστρατον, [5] Ἡγεμόνα, Ἐπιχάρην, ὁρῶν φίλους ὄντας ἐμοὶ [6] καὶ χρωμένους, εἰς
61 τοῦτο βδελυρίας ἦλθε καὶ παρανομίας, ὥστ' ἔλεγε πρὸς τούτους ὡς, εἰ ἔτι καὶ νῦν βουλοίμην ἀποστῆναι τῆς Ἐπιλύκου θυγατρός, ἕτοιμος εἴη παύσασθαί με κακῶς ποιῶν, ἀπαλλάξαι δὲ Κηφίσιον, δίκην δ' ἐν τοῖς φίλοις δοῦναί [7] μοι τῶν πεποιημένων. εἶπον αὐτῷ καὶ κατηγορεῖν καὶ παρασκευάζειν ἄλλους· εἰ δ' ἐγὼ αὐτὸν [8] ἀποφεύξομαι καὶ

1 ἀποκτενὼν 2 ἐξελὼν 3 πείσων 4 δ' οὕτως ἑώρα ἄνευ ἀγῶνος
5 ἡγεμόνα, ἐπεχάρη 6 Deest καί. 7 μου 8 ἀποφθέγξομαι

Πείσων] Quod dudum ante conjeceram, πείσας, id reperio nunc quoque in schedis Scaligeri. Constructio est: συνοικήσων τῇ Ἐπιλύκου (nisi is potius Epilytus est) θυγατρὶ, πείσας (id est, μετὰ τὸ πεῖσαι) Λέαγρον. IDEM.

Αὐτὸς δὲ πείσων Λέαγρον χρήμασι, συνοικήσων τῇ Ἐπιλύκου θυγατρὶ] Non tantum πείσας pro πείσων cum Scaligero et Reiskio emendat Valckenaerius; sed præterea legit ἐξελῶν, quod est futurum verbi ἐξελάω vel ἐξελαύνω. In M. Ald. pro συναικήσων scriptum inveni συνοικήσειν, quod tamen Virorum Doctorum, quos dixi, emendatione deterius censeo. SLUITER.

Οὕτως] F. Οὗτος. TAYLOR. Aut οὔ πως leg. videtur, aut οὐχ οὕτως. [F. ἐπειδὴ δ' οὐδ' οὕτως. *ne sic quidem*. In Cur. poster. ad Andoc.] REISK. Dedi cum Bekkero οὐδ' ὣς. vid. Xenoph. Cyr. l. iv. c. 2. §. 40. Anab. l. i. c. 8. §. 21. et l. iii. c. 2. §. 23.

Λυσίστρατον ἡγεμόνα, ἐπεχάρη] Leg. Λ., Ἡγημόνα, Ἐπιχάρη. et dele puncti notam post χρωμένους. de Epichare vid. p. 12. 39. ed. Steph. TAYLOR. Videtur leg. Λυσίστρατον, Ἡγέμονα, Ἐπιχάρη. Sunt enim nomina propria. REISK.

Τότε δὴ προσιὼν Λυσίστρατον, ἡγεμόνα, ἐπεχάρη, ὁρῶν φίλους ὄντας ἐμοὶ χρωμένους cæt.] Nomina propria hæc esse, non tantum viderat Valckenaerius, sed et exemplis ea confirmarat. Verba ejus hæc sunt: "Siccine unum Lysistratum nominasset Andocides? Quomodo igitur φίλους ὄντας: quid ille Lysistratus ἡγεμών; quid hic ἐπεχάρη? Duo hic latent nomina; corrigo: προσιὼν Λυσίστρατον, Ἡγήμονα, Ἐπιχάρην, ὁρῶν φίλους ὄντας ἐμοί τε χρωμένους. In ἐπεχάρη forte latet aliud nomen: supra pessimus nebulo accusator Andocidis dicitur Ἐπιχάρης. p. 12. f. Vid. Demosthenem p. 927. 21. ed. R., Harpocrationem in v. et ibi Valesium.—An Ἐτεοχάρην?—In Demosthene p. 1342. pen. (alibi idem notat) est Ἐπιχάρης ὁ πάππος ὁ ἐμὸς Ὀλυμπιάσι νικήσας στάδιον.—Nomen proprium Ἡγήμων alibi etiam occurrit. Vid. Harpocrationem in v., Demosthenem p. 320. pen. p. 784. 16. (in argumento p. 768. 91. legitur ἡγέμονα, non ut nomen proprium, de eadem tamen re.) Vid. et Demosthenes p. 253. 12. Lysias p. 509. v. 5. Isæus p. 57. v. 12. ubi est Ἡγεμόνα." SLUITER.

Ὁρῶν φίλους ὄντας ἐμοὶ χρωμένους] Idem est ac si dixisset: ὁρῶν αὐτοὺς ἐμοὶ χρωμένους διὰ τὸ φίλους ἐμοὶ εἶναι. videns eos me familiariter utentes, utpote mihi amicos. REISK.

Δοῦναί μου] Μου cohæret cum φίλοις. inter amicos meos. h. e. secundum id quod essent amici mei de se pronuntiaturi; quos credibile sit, magis secundum me, quam secundum se, Calliam, judicaturos esse, ut mihi amicos, non illi. IDEM.

Τῶν πεποιημένων] Scil. ἑαυτῷ κατ' ἐμοῦ. IDEM.

Εἶπον αὐτῷ] Hic deest aliquid, sive οὖν post εἶπον, aut δι' ὧν εἶπον αὐτῷ. Nam post πεποιημένων figendum est punctum, absoluta ibi sententia. IDEM.

Παρασκευάζειν] Subaudi κατηγορεῖν. *efficere ut me accusent*, h. e. subornare accusatores mei. IDEM.

Ἀποφθέγξομαι] Lege Ἀποφεύξομαι. IDEM.

Ἀποφθέγξομαι] Valckenaerium dudum ante Reiskium emendasse ἀποφεύξομαι, apparet, e nota ejus ad Herodotum l. VI. p. 475. v. 61. A. SLUITER.

γνώσονται Ἀθηναῖοι περὶ ἐμοῦ τὰ [1] δίκαια, ἐγὼ αὐτὸν οἴομαι περὶ τοῦ σώματος τοῦ ἑαυτοῦ ἐν τῷ μέρει κινδυνεύσειν. ἅπερ [2] αὐτὸν οὐ ψεύσομαι, ἐὰν ὑμῖν, ὦ ἄνδρες, δοκῇ. ὡς δ' ἀληθῆ λέγω, κάλει μοι τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

κα΄. Ἀλλὰ γὰρ τὸν υἱὸν [3] αὐτοῦ τοῦτον, [4] ὧ λαχεῖν ἠξίωσε τῆς Ἐπιλύκου θυγατρός, σκέψασθε πῶς γέγονεν καὶ πῶς ἐποιήσατ' αὐτόν· ταῦτα γὰρ καὶ ἄξιον ἀκοῦσαι, ὦ ἄνδρες. γαμεῖ μὲν Ἰσχομάχου θυγατέρα· ταύτῃ δὲ συν- 62
οικήσας οὐδ' ἐνιαυτόν, τὴν μητέρα αὐτῆς ἔλαβε, καὶ συνῴκει ὁ πάντων σχετλιώτατος ἀνθρώπων τῇ μητρὶ καὶ τῇ θυγατρί, ἱερεὺς ὢν τῆς μητρὸς καὶ τῆς θυγατρός, καὶ εἶχεν ἐν τῇ οἰκίᾳ ἀμφοτέρας. καὶ οὗτος μὲν οὐκ ᾐσχύνθη οὐδ' ἔδεισε τὼ θεώ· ἡ δὲ [5] τοῦ Ἰσχομάχου θυγάτηρ τεθνάναι νομίσασα λυσιτελεῖν ἢ ζῆν ὁρῶσα τὰ γιγνόμενα, ἀπαγχομένη μεταξὺ κατεκλίθη, καὶ ἐπειδὴ ἀνεβίω, ἀποδράσασα ἐκ τῆς οἰκίας ᾤχετο, καὶ ἐξήλασεν ἡ μήτηρ τὴν θυγατέρα. ταύτης δ' αὖ διαπεπλησμένος ἐξέβαλε καὶ ταύτην. ἡ δ' ἔφη κύειν ἐξ αὐτοῦ. καὶ ἐπειδὴ ἔτεκεν υἱόν, ἔξαρνος ἦν [6] μὴ εἶναι ἐξ [7] αὐτοῦ τὸ παιδίον. λαβόντες δὲ οἱ προσήκοντες τῇ γυναικὶ τὸ παιδίον, [8] ἧκον ἐπὶ τὸν βωμὸν Ἀπατουρίοις,

1 δίκαια, καὶ ἐγὼ 2 αὐτῷ 3 αὑτοῦ 4 ὃν
5 Deest τοῦ. 6 μὲν 7 αὑτοῦ 8 ἦγον

Αὐτῷ οὐ ψεύσομαι] Αὐτῷ Dedit Stephanus pro αὐτῶν, quod est in Aldina. Ego potius αὐτὸν inde effecissem. Græci dicunt ψεύδεσθαί τινά τι, pro εἴς τι, vel κατά τι. REISK.

Γαμεῖ κ. τ. λ.] Ad hanc narrationem de facinore Calliæ et duabus ejus uxoribus, altera matre, filia altera, simile A. Aurii Melini scelus notat Vir Doct. in M. Ald. (quod narrat Cicero pro Cluentio c. 5.) perperam tamen illud in Oppianicum conferens. SLUITER.

Τῆς μητρὸς καὶ τῆς θυγατρὸς] Aut delenda sunt hæc, aut accipienda de Cerere atque Proserpina. REISK.

Λυσιτελεῖν] Ad λυσιτελεῖν subaudi μᾶλλον, quod omitti solet. IDEM.

Ἀπαγχομένη μεταξὺ κατεκλίθη] Inepte dictum, vel scriptum potius a librario: *dum collo laqueum nectebat, in lecto composita est*. Hoc igitur quum viderem, in eam cogitationem incidi, κατεκλίθη corruptum esse ex κατεκωλύθη. Sed cum sequens ἀνεβίω indicet, eam jam revera laqueum expertam et animi deliquium esse passam, magis probo Valckenaerii conjecturam; ἀπαγχομένη μεταξὺ κατεκυλίσθη, eodem fere modo, uti Iscariotes ἀπαγξάμενος (Matth. xxvii. 5.) πρηνὴς ἐγένετο, narrante Petro Apostolo apud Lucam Act. Apost. i. 18. SLUITER.

Μὲν εἶναι] Imo vero μὴ εἶναι. REISK. Verissimæ Reiskii emendationi, et Valckenaerii et M. Ald. auctoritas accedit. SLUITER.

Ἦγον] Sic correxit Stephanus Aldinæ οἶον. In Scaligeri schedis est ἴον. videtur utique οιον perperam iteratum esse e διον, fine vocabuli proximi παιδίον. Sed tum deest aliquid, si et οἶον expellas, et ἦγον. num ἐτίθεσαν, *ponebant*, puerum super ara? REISK.

Ἦγον ἐπὶ τὸν βωμὸν Ἀπατουρίοις cæt.] Vitiose Aldina οἶον, cujus loco Stephanus sub-

ἔχοντες ἱερεῖον, καὶ ἐκέλευον κατάρξασθαι τὸν Καλλίαν. ὁ δ' ἠρώτα, τίνος εἴη τὸ παιδίον· ἔλεγον Καλλίου τοῦ Ἱππονίκου. Ἐγώ εἰμι οὗτος. Καὶ ἔστι γε σὸν τὸ παιδίον. λαβόμενος τοῦ βωμοῦ ὤμοσεν ἦ μὴν μὴ εἶναί [1] οἱ υἱὸν ἄλλον μηδὲ γενέσθαι πώποτε, εἰ μὴ Ἱππονί-
63 κου ἐκ τῆς Γλαύκωνος θυγατρός· ἢ ἐξώλη εἶναι καὶ αὐτὸν καὶ τὴν οἰκίαν, ὥσπερ ἔσται. μετὰ ταῦτα τοίνυν, ὦ ἄνδρες, ὑστέρῳ πάλιν χρόνῳ τῆς γραὸς τολμηροτάτης γυναικὸς ἀνηράσθη, καὶ κομίζεται αὐτὴν εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ τὸν παῖδα ἤδη μέγαν ὄντα εἰσάγει εἰς Κήρυκας, φάσκων εἶναι υἱὸν αὐτοῦ. ἀντεῖπε μὲν Καλλίδης μὴ εἰσδέξασθαι, ἐψηφίσαντο δὲ οἱ Κήρυκες κατὰ τὸν νόμον ὅς [2] ἔστιν αὐτός, τὸν πατέρα ὀμόσαντα εἰσάγειν, ἦ μὴν υἱὸν [3] ὄντα ἑαυτοῦ εἰσάγειν. λαβόμενος τοῦ βωμοῦ ὤμοσεν ἦ μὴν τὸν παῖδα ἑαυτοῦ εἶναι γνήσιον, ἐκ Χρυσιάδος γεγονότα· ὃν ἀπώμοσε. καί μοι τούτων ἁπάντων τοὺς μάρτυρας κάλει.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

φέρε δὴ τοίνυν, ὦ ἄνδρες, σκεψώμεθα, [4] εἴ πώ ποτε ἐν τοῖς Ἕλλησι πρᾶγμα τοιοῦτον ἐγένετο, ὅπου γυναῖκά τις γήμας ἐπέγημε τῇ θυγατρὶ τὴν μητέρα καὶ ἐξήλασεν ἡ μήτηρ τὴν θυγατέρα· ταύτῃ δὲ συνοικῶν βούλεται τὴν Ἐπιλύκου 17. 1
θυγατέρα λαβεῖν, ἵν' ἐξελάσῃ τὴν τήθην ἡ θυγατριδῆ. ἀλλὰ γὰρ τῷ παιδίῳ αὐτοῦ τί χρὴ τοὔνομα θέσθαι; οἶμαι γὰρ ἔγωγε οὐδένα οὕτως ἀγαθὸν εἶναι λογίζεσθαι, ὅστις ἐξευρήσει τοὔνομα αὐτοῦ. τριῶν γὰρ οὐσῶν γυναικῶν
64 αἷς συνῳκηκὼς ἔσται ὁ πατὴρ αὐτοῦ, τῆς μὲν υἱός ἐστιν, ὡς φησι, τῆς δὲ ἀδελφός, τῆς δὲ θεῖος. τίς ἂν εἴη οὗτος; Οἰδίπους, ἢ Αἴγισθος; ἢ τί χρὴ αὐτὸν ὀνομάσαι;

[1] Deest οἱ. [2] ἐστιν, αὐτὸν [3] οὕτως [4] εἴ ποτε

stituit ἦγον. Non deteriorem tamen puto lectionem, quam Vir Doct. in margine notavit, ἧκον. Mox, v. 4. conjecturam Reiskianam legentis μὴ εἶναί οἱ υἱὸν ἄλλον, item M. Ald. confirmat. SLUITER.

Ἀπατουρίοις] Vid. Meurs. Græc. Fer. l. I. p. 35.

Εἶναι υἱὸν] Interpono οἱ, *sibi*. REISK.

Καλλίδης] Imo vero Καλλιάδης. qui videtur princeps Cerycum fuisse. IDEM. Καλλιάδης, et v. 13. ὄντως, prouti Reiskius, emendaverat etiam Valckenaerius. SLUITER.

Ὅς ἐστιν αὐτὸς] *Quæ est illa ipsa*, scil. *lex*, i. e. quæ illud ipsum, quod aio, statuit, np. patrem &c.

Υἱὸν οὕτως] Imo vero υἱὸν ὄντως. et sic quoque schedæ Scaligeri. REISK.

Χρυσιάδος] Imo vero Χρυσίδος. Chrysis nomen est fœmininum, non Chrysias. IDEM.

Ἐξευρήσει] Sic correxit Stephanus Aldinæ ἐξωρήσει. melius utique, quam Scaliger ἐξορίσει. IDEM.

κβʹ. Ἀλλὰ γάρ, ὦ ἄνδρες, βραχύ τι ὑμᾶς ἀναμνῆσαι περὶ Καλλίου βούλομαι. εἰ γὰρ μέμνησθε, ὅτε ἡ πόλις ἦρχε τῶν Ἑλλήνων καὶ εὐδαιμόνει μάλιστα, Ἱππόνικος δὲ ἦν πλουσιώτατος τῶν Ἑλλήνων, τότε μέντοι πάντες ἴστε ὅτι παρὰ τοῖς παιδαρίοις τοῖς μικροτάτοις καὶ τοῖς γυναίοις κληδὼν ἐν ἁπάσῃ τῇ πόλει κατέσχεν, ὅτι Ἱππόνικος ἐν τῇ οἰκίᾳ ἀλιτήριον τρέφει, ὃς αὐτοῦ τὴν τράπεζαν ἀνατρέπει. μέμνησθε ταῦτα, ὦ ἄνδρες. πῶς οὖν ἡ φήμη ἡ τότε οὖσα δοκεῖ ὑμῖν ἀποβῆναι; οἰόμενος γὰρ Ἱππόνικος [1] υἱὸν τρέφειν, ἀλιτήριον αὐτῷ ἔτρεφεν, ὃς ἀνατέτροφεν ἐκείνου τὸν πλοῦτον, τὴν σωφροσύνην, τὸν ἄλλον βίον ἅπαντα. οὕτως οὖν χρὴ περὶ τούτου γινώσκειν, ὡς ὄντος Ἱππονίκου ἀλιτηρίου.

κγʹ. Ἀλλὰ γάρ, ὦ ἄνδρες, διὰ τί ποτε τοῖς ἐμοὶ νυνὶ ἐπιτιθεμένοις μετὰ Καλλίου καὶ συμπαρασκευάσασι τὸν ἀγῶνα καὶ χρήματα εἰσενεγκοῦσιν ἐπ' ἐμοὶ τρία μὲν ἔτη ἐπιδημῶν καὶ ἥκων ἐκ Κύπρου οὐκ ἀσεβεῖν ἐδόκουν αὐτοῖς, μυῶν μὲν Ἀδελφὸν, ἔτι δὲ ἄλλους ξένους ἐμαυτοῦ, καὶ εἰσ- 65

[1] υἱὸν αὐτῷ τρέφειν

Ὃς ἀνατέτροφεν ἐκείνου τὸν πλοῦτον] Tacent hic, quod miror, et Reiskius et Valckenaerius, cum tamen apertissimum sit hujus loci vitium; nam quid, quæso, est ἀνατρέφειν τὸν πλοῦτον, cæt.? Nihil certius est corruptela, remedio nihil facilius: si, una litera mutata, scribamus ἀνατέτροπεν, salvus est locus. Ita modo v. 7. ὃς αὐτοῦ τὴν τράπεζαν ἀνατρέπει. Demosthenes in Aristog. I. p. 778. 28. ed. R. τὰ κοινὰ δίκαια ἀνατρέψειν οἴει: p. 779. 26. τίς δ' ἂν ἄλλος μᾶλλον, ὃ μὴ γένοιτο, πᾶσαν ἀνατρέψειε τὴν πόλιν; Euripides Iphig. Aul. v. 24.

Τότε μὲν τὰ θεῶν οὐκ ὀρθωθέν—
Τ' ἀνέτρεψε βίον.

Eandem emendationem antea se fecisse, indicavit mihi præceptor optimus Luzacius. SLUITER.

Αὐτοῖς] Delendum videtur, ut inutile post præcedentes tres dativos, aut cum αὐτὸς est mutandum. Sed tum distinctio quoque erit mutanda, ad hunc modum: ἐδόκουν, αὐτὸς μυῶν τὸν ἀδελφὸν, ἔτι δὲ καὶ ἄλλους ξένους. Sed illud prius præfero, scil. αὐτοῖς hic sublatum, et cum αὐτοὶ mutatum, in versum 2. p. 278. defero, collocans pone οὗτοι, ut sit, ἐδόκουν, μυῶν μὲν ἀδελφὸν — λειτουργεῖν οὗτοι αὐτοὶ προὐβάλλοντο. REISK.

Ἀδελφὸν] Si frater hic est ipsius Andocidis, necesse est eum interea temporis vivis excessisse, quod tempus intercessit inter custodiam in carcere, cui mandatus fuit Andocides, et inter dictionem hujus causæ; quia p. 283. 13. dicit Andocides, se suæ gentis adhuc solum superesse. Verum videtur potius hic deesse nomen ejus, cujus fratrem Andocides initiavit, quia e p. 246. 13. constat, Andocidi quum ob Hermarum mutilatorum crimen in custodiam daretur, non fuisse nisi unicam sororem in vivis superstitem. Si nempe voc. μόνη non de solis sororibus, sed etiam de fratribus debet accipi. Nam potest alias ille locus etiam hanc ferre interpretationem. fratres tibi quidem adhuc alii supersunt, sorores autem aliæ nullæ, præter hanc. IDEM.

Οὐκ ἀσεβεῖν ἐδόκουν αὐτοῖς, μυῶν μὲν ἀδελφὸν, ἔτι δὲ ἄλλους ξένους ἐμαυτοῦ] Pronomen αὐτοῖς delendum esse, minime Reiskio assentior, qui nec ipse ejusmodi Pleonasmorum usum ignorare potuit: αὐτοῖς sanum est, sequentia non item. Nam quomodo Andocides initiare potuit fratrem? quem sibi non esse dicit p. 19. v. 18. ed. Steph. Quomodo, si fratrem habuerit, mox addere potest se initiasse *præterea* (ἔτι δὲ) ἄλλους ξένους ἑαυτοῦ? quasi frater Andocidis peregrinus, aut hospitali jure illi conjunctus fuerit. Nomen hospitis cujusdam credo excidisse, qui Delphis habita-

ιὼν εἰς τὸ Ἐλευσίνιον καὶ θύων, ὥςπερ ἐμαυτὸν ἄξιον νομίζω εἶναι· ἀλλὰ τοὐναντίον λειτουργεῖν οὗτοι προὐβάλλοντο, πρῶτον μὲν γυμνασίαρχον Ἡφαιστείοις, ἔπειτα [1] ἀρχιθεωρὸν εἰς Ἰσθμὸν καὶ Ὀλυμπίαζε, εἶτα δὲ ταμίαν ἐν πόλει τῶν ἱερῶν χρημάτων. νῦν δὲ ἀσεβῶ καὶ ἀδικῶ εἰσιὼν εἰς τὰ ἱερά. ἐγὼ ὑμῖν ἐρῶ διότι οὗτοι ταῦτα νῦν γινώσκουσιν. [2] Ἀγύῤῥιος γὰρ οὑτοσὶ, ὁ καλὸς κἀγαθὸς, [3] ἀρχώνης ἐγένετο τῆς πεντηκοστῆς τρίτον ἔτος, καὶ ἐπρίατο τριάκοντα ταλάντων· μετέσχον δ᾽ αὐτοὶ οὗτοι πάντες οἱ παρασυλλεγέντες ὑπὸ τὴν [4] λεύκην, [τὸ πόσ] οὓς ὑμεῖς ἴστε

[1] ἀρχιθέωρον [2] Ἀργύριος [3] ἄρχων εἷς ἐγένετο [4] λευκὴν τὸ, πόσους ὑμεῖς

ret. Μυῶν μὲν τὸν Δελφὸν, vel, quod magis placebat Luzacio, μυῶν μὲν τὸν ἐκ Δελφῶν — "*Sacrorum initia præbens tum hospiti meo Delphis advenæ, tum aliis, quibuscum mihi hospitalia erant jura.*" Sluiter.

Ἄρχων, εἷς ἐγένετο τῆς πεντηκοστῆς] Intelligo πεντηκοστολόγον, id est, *publicanum*, qui scilicet hoc tributum redemerat a publico, et a singulis exigebat. Semper autem male audierunt tales homines, et probrosum existimatum est id officium, nec injuria in sacris scripturis cum ethnicis et infidelibus conjunguntur. Palmer. Ex ἄρχων εἷς efficio unum vocabulum ἀρχώνης, princeps collegii ejus, quod vectigal quinquagesimæ redemit. Pro Argyrio videtur potius Agyrrhius esse leg. conf. Vales. ad Harpocr. p. 23. 91. 209. Reisk.

Ἀργύριος γὰρ οὑτοσὶ ὁ καλὸς κἀγαθὸς ἄρχων, εἷς ἐγένετο τῆς πεντηκοστῆς] Elegantissimam et verissimam emendationem ἀρχώνης ἐγένετο τῆς πεντηκοστῆς jam ante Reiskium prodidit Valckenaerius Diatr. Eurip. p. 203. C. In Adversariis hæc notaverat: "Meursius pessimum nebulonem Agyrrhium ex hoc uno loco inter incerti temporis Archontas retulit, pag. 190. Sed quid, obsecro, εἷς τῆς πεντηκοστῆς κ. τ. λ. Corrigo verissime: Ἀγύῤῥιος γὰρ οὑτοσὶ, ὁ καλὸς κἀγαθὸς, ἀρχώνης ἐγένετο τῆς Πεντηκοστῆς. Etymologus p. 151. v. 19. Ἀρχώνης, ὁ Ἄρχων ὠνῆς ἡστινοστοῦν. Vid. Alberti ad Hesych. post Gloss. N. T. p. 302. Forte non alibi legitur. Ἡ πεντηκοστὴ est Quinquagesima mercium in Piræeum invectarum, auctore Harpocratione. Vid. ibi Valesium p. 155. Exactores erant οἱ πεντηκοστολόγοι, *de Opzigters, en Collecteurs* [*the Overseers, and Collectors*]. Ἀρχώνης, *de Pagter zelve, die de pagt heeft* [*the Tenant or Farmer, who rents a Farm*]. vel, quemadmodum Luzacio videtur, *de eerste Pagter, de geen die 't hoofd van de Societeit der Verpagting is* [*the first Tenant or Farmer, who is at the head of the Farming*]. Meursius in Att. Lect. l. V. c. 28. de hoc agit vectigali, ubi et hunc, vitiosum tamen, affert Andocidis locum. Vid. et l. IV. c. 33. p. 245. et l. VI. c. 4. p. 320."— "Cæterum (Luzacii verba refero) celeberrimum est apud Oratores Atticos hoc Quinquagesimæ vectigal, in quo redimendo ac percipiendo spectabantur οἱ πριάμενοι vel οἱ ὠνούμενοι, socii redemtores, quorum caput et princeps, omnium causam suo agens nomine, erat ὁ Ἀρχώνης; tum fidejussores et prædes, οἱ ἐγγυώμενοι, vel οἱ ἐγγυησάμενοι (et hi probabiliter τοῦ Ἀρχώνου socii,) tum denique οἱ ἐκλέγοντες, publicani, qui vectigal a mercatoribus et nautis exigebant. Confer Demosthenem p. 713. 4. ed. R. 719. 15. 745. 15. Ulpianum ad Demosth. p. 738. ed. R. Lycurgum p. 150. v. 17." Palmerius, qui h. l. tetigit, fortasse nunquam magis cæcutiit. Sluiter.

Αὐτοὶ] Malim αὐτῷ. Reisk.

Παρασυλλεγέντες ὑπὸ τὴν λεύκην τὸ, πόσους ὑμεῖς] Π. παρασυλλεγέντες εἰς τὸν ὑπὸ τὴν λεύκην τόπον, οὓς ὑμεῖς. H. Stephan. Postremum quidem recte, οὓς puta, cætera minus. Nil aliud quam tolle τόπος, quod e scholio irrepsit. Scripserat aliquis super λεύκην pro annotatione τόπος, ut indicaret, illo vocabulo designari locum aliquem. Id postea in textum fuit ipsum immissum. Lege itaque λεύκην, οὓς ὑμεῖς — Videtur λεύκη locus Athenis fuisse, ubi auctiones vel licitationes haberentur rerum publice venalium, ut vectigalium, sic dictus [a populo quadam ingente et umbrosa, sub qua multi convenirent. Reisk.

Παρασυλλεγέντες ὑπὸ τὴν λευκὴν τὸ, πόσους ὑμεῖς ἴστε οἷοι εἰσὶν] Mira est in depravatissimo loco emendando Valckenaerii cum Reiskio consensio; neque hujus tantum, sed etiam Viri Docti, cujus in margine Aldinæ annotationes sæpius laudavimus; certissimo indicio, vera vidisse omnes. Valckenaerii verba iterum lubet describere. "Audacissima mutatio legitur in margine (Ed. Steph.) corrigo: ὑπὸ τὴν λεύκην, οὓς ὑμεῖς ἴστε οἷοι εἰσίν. Ad τὴν λεύκην adscriptum puto τόπος, locus sic dictus: suspicor, arborem populum fuisse, quæ spectari poterat ab Andocide, pro senatu verba faciente: monstrat enim illos quasi digito: αὐτοὶ οὗτοι πάντες. Meursius Att. Lect. l. IV. c. 33. de populo nigra et alba, locis Athenis, de λεύκῃ ex hoc tantum loco, cujus omisit mendosa." In eandem sententiam Vir Doct. in M. Ald. οὓς ὑμεῖς) *aliquis declarandi causa addidit* τόπος. Sluiter.

Ὀλίγον] Imo vero ὀλίγου scil. ἀργυρίου. πραθείσης redit ad τῆς πεντηκοστῆς. Reisk.

Δύο ταλ.] Num ἕξ? v. versu 12. Idem.

Γνῶναι] Malim ὥστε γνῶναι. adeo, ut scirent qualis res esset, et quanti facienda, scil. redemtio quinquagesimæ. Idem.

οἷοι εἰσίν· οἳ διὰ τοῦτο ἔμοιγε δοκοῦσι συλλεγῆναι ἐκεῖσε, 66
ἵν᾽ αὐτοῖς ἀμφότερα ᾖ, καὶ μὴ ὑπερβάλλουσι λαβεῖν ἀργύριον καὶ [1] ὀλίγου πραθείσης μετασχεῖν. κερδάναντες δὲ [2] τρία τάλαντα, γνόντες τὸ πρᾶγμα οἷον εἴη, ὡς πολλοῦ ἄξιον, συνέστησαν πάντες, καὶ μεταδόντες τοῖς ἄλλοις ἐωνοῦντο πάλιν τριάκοντα ταλάντων. ἐπεὶ δ᾽ οὐκ ἀντωνεῖτο οὐδεὶς, παρελθὼν ἐγὼ εἰς τὴν βουλὴν [3] ὑπερέβαλον, ἕως ἐπριάμην ἓξ καὶ τριάκοντα ταλάντων. ἀπελάσας [4] δὲ τούτους καὶ καταστήσας ὑμῖν ἐγγυητὰς ἐξέλεξα τὰ χρήματα καὶ 67
κατέβαλον τῇ πόλει καὶ αὐτὸς οὐκ ἐζημιώθην, ἀλλὰ καὶ βραχέα ἀπεκερδαίνομεν οἱ μετασχόντες· τούτους δ᾽ ἐποίησα τῶν ὑμετέρων μὴ διανείμασθαι ἓξ τάλαντα ἀργυρίου. ἃ οὗτοι γνόντες ἔδοσαν σφίσιν αὐτοῖς λόγον, ὅτι ἄνθρωπος οὑτοσὶ οὔτε αὐτὸς λήψεται τῶν κοινῶν χρημάτων οὔθ᾽ ἡμᾶς ἐάσει, φυλάξει δὲ καὶ ἐμποδὼν ἔσται διανείμασθαι τὰ κοινά· πρὸς δὲ τούτοις, ὃν ἂν [5] ἡμῶν ἀδικοῦντα λάβῃ, εἰσάξει εἰς τὸ πλῆθος τῶν Ἀθηναίων καὶ ἀπολεῖ. δεῖ οὖν τοῦτον ἐκποδὼν [6] ἡμῖν εἶναι καὶ δικαίως καὶ ἀδίκως. ταῦτα μὲν οὖν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, τούτοις ποιητέα ἦν,

[1] ὀλίγον [2] δύο τάλαντα, γνῶναι [3] ὑπερέβαλλον [4] δὲ] καὶ [5] ὑμῶν [6] ὑμῖν

Κερδάναντες δὲ δύο τάλαντα, γνῶναι τὸ πρᾶγμα, οἷον εἴη, ὡς πολλοῦ ἄξιον, συνέστησαν πάντες] Reiskii conjectura ἕξ a verisimilitudine non abhorret. Pro γνῶναι τὸ πρᾶγμα Valckenaerius verissime conjecit γνόντες τε τὸ πρᾶγμα, οἷον εἴη. Quæ sequuntur verba, ὡς πολλοῦ ἄξιον, glossema existimo, quo οἷον εἴη explicare quis voluerit. Sluiter.

Μεταδόντες] scil. τοῦ κέρδους τοῦ ἑαυτοῖς προσγεγενημένης ἐκ τῆς προτέρας ὠνῆς. Reisk.

Τοῖς ἄλλοις] τοῖς ἐν τῇ μετὰ ταῦτα πράσει τῆς πεντηκοστῆς ἀντωνεῖσθαι καὶ ὑπερβάλλειν βουλομένοις — ἐπὶ τῷ μὴ τοῦτο ποιεῖν, ἀλλ᾽ ἡσυχάζειν καὶ σιγᾶν, καὶ τούτους ἐᾶν ἐλαχίστου ὠνεῖσθαι. Idem.

Καὶ τούτους] Καὶ loco leg. δέ. Idem.

Οὐκ ἐζημιώθην] Pro οὐ μόνον, οὐκ ἐζημ. Idem.

Ἐμποδὼν ἔσται διανείμασθαι] Idem est ac si dixisset: ἐμποδὼν ἡμῖν ἔσται τοῦ διανείμασθαι, vel πρὸς τὸ διανείμ. Idem.

Ἐκποδὼν ὑμῖν] Ὑμῖν bene potest habere, si quis unus fingitur hac oratione ad reli-

ὑμῖν δέ γε ἐναντίον τούτων· τοὺς γὰρ πλείστους εἶναι ἡμῖν ἤθελον ἂν τοιούςδε οἷόςπερ ἐγὼ, τούτους δὲ μάλιστα ἀπολωλέναι, εἰ δὲ μὴ, εἶναι τοὺς μὴ ἐπιτρέψοντας αὐτοῖς, οἷς καὶ προσήκει ἀνδράσιν εἶναι καὶ ἀγαθοῖς καὶ δικαίοις περὶ τὸ πλῆθος τὸ ὑμέτερον, καὶ βουλόμενοι δυνήσονται εὖ ποιεῖν
68 ὑμᾶς. ἐγὼ οὖν ὑμῖν ὑπισχνοῦμαι, ἢ παύσειν τούτους ταῦτα ποιοῦντας καὶ βελτίους παρέξειν, ἢ εἰς ὑμᾶς εἰσαγαγὼν κολάσειν τοὺς ἀδικοῦντας αὐτῶν.

κδ΄. Κατηγόρησαν δέ μου καὶ περὶ τῶν ναυκληριῶν καὶ περὶ τῆς ἐμπορίας, ὡς ἄρα οἱ θεοὶ διὰ τοῦτό με ἐκ τῶν 18.1
κινδύνων σώσαιεν, ἵνα ἐλθὼν δεῦρο, ὡς ἔοικεν, ὑπὸ Κηφισίου ἀπολοίμην. ἐγὼ δὲ, ὦ Ἀθηναῖοι, οὐκ ἀξιῶ τοὺς θεοὺς τοιαύτην γνώμην ἔχειν, ὥστ᾽ εἰ ἐνόμιζον ὑπ᾽ ἐμοῦ ἀδικεῖσθαι, λαμβάνοντάς με ἐν τοῖς μεγίστοις κινδύνοις μὴ τιμωρεῖσθαι. τίς γὰρ κίνδυνος μείζων ἀνθρώποις ἢ χειμῶνος [1] ὥρᾳ πλεῖν τὴν θάλατταν; ἐν οἷς ἔχοντες μὲν τὸ σῶμα τοὐμὸν, κρατοῦντες δὲ τοῦ βίου καὶ τῆς οὐσίας τῆς ἐμῆς, εἶτα ἔσωζον. οὐκ ἐξῆν αὐτοῖς ποιῆσαι μηδὲ ταφῆς τὸ σῶμα ἀξιωθῆναι; ἔτι δὲ πολέμου γενομένου καὶ [2] τριήρων ἀεὶ κατὰ θάλατταν οὐσῶν καὶ λῃστῶν, ὑφ᾽ ὧν πολλοὶ ληφθέντες, ἀπολέσαντες τὰ ὄντα, δουλεύοντες τὸν βίον διετέλεσαν· οὔσης δὲ χώρας βαρβάρου, εἰς ἣν πολλοὶ ἤδη ἐκπεσόντες αἰκίαις ταῖς μεγίσταις περιέπεσον, καὶ τὰ σφέτερα αὐτῶν

[1] ὥραν [2] τριηρῶν

quos collegas utens. alias præstet ἡμῖν. IDEM.

Δέ γε ἐναντίον] Quum emendassem δέ γε τὸ ἐναντίον, quod sententia prorsus requirit, postea Valckenaerii consensu conjecturam meam munitam vidi. SLUITER.

Ἡμῖν ἤθελον] Malim h. l. ὑμῖν. REISK.

Μάλιστα ἀπολωλέναι] Interpono μέν. IDEM.

Ἐγὼ οὖν] Interpono μέν. cui respondet δὲ versu 9. IDEM.

Ἀδικεῖσθαι] F. ἠδικῆσθαι. TAYLOR.

Ἔσωζον. οὐκ —] Locum impeditum et salebrosum favente Critica sic explico: ἔσωζον, ἐξὸν αὐτοῖς καταποντίσαι μηδὲ τ. τ. σ. ἀ. IDEM.

Οὐκ ἐξῆν —] Modo interrogationis hanc sententiam exhibuit Stephanus, non male. Possis quoque ex οὐκ efficere οὐ καὶ, *ubi etiam*. Scaliger ἐξὸν malebat. quod sic possit accipi, ac si scriptum esset ἐξὸν αὐτοῖς τοῦτο οὐ ποιῆσαι, ἀλλὰ ποιῆσαι τὸ σῶμα μηδὲ ταφῆς ἀξιωθῆναι. Sed vereor, ne dura nimis hæc sit ratio, et nemini probabilis futura. REISK.

Οὐκ ἐξῆν] M. Ald. habet ὅτ᾽ ἐξῆν, cujus eadem vis est atque οὐ ἐξῆν, prout antea legendum esse putavi. Attamen si ita legamus, uti Stephanus voluit, non erit, quod mutationem desideremus. *Nonne licebat iis efficere, ut ne corpus quidem humaretur?* SLUITER.

Αἰκίαις ταῖς μεγίσταις περιέπεσον, καὶ τὰ σφέτερα αὐτῶν σώματα αἰκισθέντα ἀπέθανον] Non video quid Reiskium moverit, ut repudiaret verissimam Stephani emendationem, et Græcæ consuetudini congruam αἰκισθέντες. Aliud vero, me judice, remansit mendum in αἰκίαις: sic enim bis idem eodem verbo dicit Orator. Quare illius loco scribi malim ἀτυχίαις. SLUITER.

σώματα [1] αἰκισθέντες ἀπέθανον· — εἶτα οἱ μὲν θεοὶ [2] ἐκ τοσούτων κινδύνων ἔσωζόν με, σφῶν δὲ αὐτῶν προὐστήσαντο 69
τιμωρὸν γενέσθαι Κηφίσιον τὸν πονηρότατον Ἀθηναίων, ὧν οὗτός φησι πολίτης εἶναι, οὐκ ὤν· ᾧ οὐδ᾽ ὑμῶν τῶν καθημένων οὐδεὶς ἂν ἐπιτρέψειεν οὐδὲν τῶν ἰδίων, εἰδὼς τοῦτον οἷός ἐστιν. ἐγὼ μὲν οὖν, ὦ ἄνδρες, ἡγοῦμαι χρῆναι νομίζειν τοὺς τοιούτους κινδύνους ἀνθρωπίνους, τοὺς δὲ κατὰ θάλατταν θείους. εἴπερ οὖν δεῖ τὰ τῶν θεῶν ὑπονοεῖν, πολὺ ἂν αὐτοὺς οἶμαι ἐγὼ ὀργίζεσθαι καὶ ἀγανακτεῖν, εἰ τοὺς ὑφ᾽ ἑαυτῶν σωζομένους ὑπ᾽ ἄλλων ἀπολλυμένους ὁρῷεν.

κέ. Καὶ μὲν δὴ καὶ τάδε ὑμῖν ἄξιον, ὦ ἄνδρες, ἐνθυμηθῆναι, ὅτι νυνὶ πᾶσι τοῖς Ἕλλησιν ἄνδρες ἄριστοι καὶ εὐβουλότατοι δοκεῖτε γεγενῆσθαι, οὐκ ἐπὶ τιμωρίαν τραπόμενοι τῶν γεγενημένων, ἀλλ᾽ ἐπὶ σωτηρίαν τῆς πόλεως καὶ 70
ὁμόνοιαν τῶν πολιτῶν. συμφοραὶ μὲν γὰρ ἤδη καὶ ἄλλοις πολλοῖς ἐγένοντο οὐκ ἐλάττους ἢ καὶ ἡμῖν· τὸ δὲ τὰς γενομένας διαφορὰς πρὸς ἀλλήλους θέσθαι καλῶς, τοῦτ᾽ εἰκότως ἤδη δοκεῖ ἀνδρῶν ἀγαθῶν καὶ σωφρόνων ἔργον εἶναι. ἐπειδὴ τοίνυν παρὰ πάντων ὁμολογουμένως ταῦθ᾽ ὑμῖν ὑπάρχει, καὶ εἴ τις φίλος ὢν τυγχάνει καὶ εἴ τις ἐχθρὸς, μὴ μεταγνῶτε, μηδὲ βουλεύεσθε τὴν πόλιν ἀποστερῆσαι ταύτης

[1] αἰκισθέντα [2] ἐκ τῶν τοσούτων

Αἰκισθέντα] Π. αἰκισθέντες. H. STEPHAN. Mihi vulgata hæc bona videtur, nisi quod ei addendum suspicer ἐπιδόντες, vel tale quid. postquam spectarunt ipsi suis oculis corpora sua dilaniata. REISK.

Τοιούτους κινδύνους] A latronibus compilari, a barbaris in servitutem redigi, tormentis subjici, morte affici, a calumniatoribus et delatoribus exagitari. IDEM.

Πολὺ] Aut vitiosum est, aut pro σφόδρα debet accipi. Fui aliquando in suspicione deesse hic aliquid, ut totus locus sic procedat: πολὺ μᾶλλον ἂν αὐτοὺς οἶμαι ἐγὼ ὀργίζεσθαι καὶ ἀγανακτεῖν, εἰ τοὺς ὑφ᾽ ἑαυτῶν σωζομένους ὑπ᾽ ἄλλων ἀπολλυμένους ὁρῷεν, ἢ εἰ τοὺς ὑφ᾽ ἑαυτῶν ἐλαυνομένους ὑπ᾽ ἄλλων σωζομένους. Id quidem sententia postulet, si πολὺ servetur. Verum non opus est tanta molitione. Sufficiamus modo πάνυ pro πολὺ, et omnia bene habebunt. IDEM.

Συμφοραὶ μὲν γὰρ ἤδη —] "Athenienses ait Andocides (Luzacii ad me scribentis verba sunt) jam omnibus Græcis sapientissimos videri et optimos, qui, post discordias civiles, nulla vindicta usi, sed unam civium salutem cogitantes, nihil optaverint, nisi animorum concordiam: alias quidem civitates haud minoribus malis bellisque intestinis quondam vexatas quam Athenas; sed tranquillitatem reducere, iratos animos ad concordiam redigere, rempublicam pacare, iterumque constituere, id demum videri virorum opus esse bonorum et sapientium. Hoc sensu ego ἄλλοις πολλοῖς mutaverim in ἄλλαις πόλεσιν. — Συμφοραὶ μὲν γὰρ ἤδη καὶ ἄλλαις πόλεσιν ἐγένοντο, οὐκ ἐλάττους, ἢ καὶ ἡμῖν, nempe τοῖς Ἀθηναίοις.—Discordiæ civiles totius erant Reipublicæ, non unius civis. Ergo ἄλλοις πολλοῖς hic locum habere non potest, cum sequatur: τὸ δὲ τὰς γενομένας διαφορὰς πρὸς ἀλλήλους θέσθαι καλῶς, τοῦτ᾽ εἰκότως δὴ δοκεῖ ἀνδρῶν ἀγαθῶν καὶ σωφρόνων ἔργον εἶναι." Pro ἤδη enim ex nostra conjectura δὴ scribendum existimavit Vir Clar. SLUITER.

Βουλεύεσθε] F. βούλεσθε. v. p. 282. 13.

τῆς δόξης, μηδὲ αὐτοὶ δοκεῖν τύχῃ ταῦτα μᾶλλον ἢ γνώμῃ ψηφίσασθαι.

κϛʹ. Δέομαι οὖν ἁπάντων περὶ ἐμοῦ τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχειν, ἥνπερ καὶ περὶ τῶν ἐμῶν προγόνων, ἵνα κἀμοὶ ἐγγένηται ἐκείνους μιμήσασθαι, [1] ἀναμνησθέντας αὐτῶν ὅτι ὅμοιοι τοῖς πλείστων καὶ μεγίστων ἀγαθῶν αἰτίοις τῇ πόλει γεγένηνται, πολλῶν ἕνεκεν σφᾶς αὐτοὺς παρέχοντες τοιούτους, μάλιστα δὲ τῆς εἰς ὑμᾶς εὐνοίας, καὶ ὅπως, εἴ ποτέ τις αὐτοῖς ἢ τῶν ἐξ ἐκείνων τινὶ κίνδυνος γένηται ἢ συμφορά, σώζοιντο συγγνώμης παρ' ὑμῶν τυγχάνοντες. εἰκότως δ' ἂν αὐτῶν μεμνῇσθε· καὶ γὰρ τῇ πόλει ἁπάσῃ
71 αἱ τῶν ἡμετέρων προγόνων ἀρεταὶ πλείστου ἄξιαι ἐγένοντο. ἐπειδὴ γάρ, ὦ ἄνδρες, αἱ νῆες διεφθάρησαν, πολλῶν βουλομένων τὴν πόλιν ἀνηκέστοις συμφοραῖς περιβαλεῖν, Λακεδαιμόνιοι ἔγνωσαν ὅμως τότε ἐχθροὶ ὄντες σώζειν τὴν πόλιν διὰ τὰς ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν ἀρετάς, οἳ ὑπῆρξαν τῆς ἐλευθερίας ἁπάσῃ τῇ Ἑλλάδι. ἐπειδὴ τοίνυν καὶ ἡ πόλις ἐσώθη δημοσίᾳ διὰ τὰς τῶν προγόνων τῶν ἡμετέρων ἀρετάς, ἀξιῶ κἀμοὶ διὰ τὰς τῶν προγόνων τῶν ἐμῶν ἀρετὰς σωτηρίαν γενέσθαι. καὶ γὰρ αὐτῶν τῶν ἔργων, δι' ἅπερ ἡ πόλις ἐσώθη, οὐκ ἐλάχιστον μέρος οἱ ἐμοὶ πρόγονοι συνεβάλλοντο· ὧν ἕνεκα καὶ ἐμοὶ δίκαιον ὑμᾶς μεταδοῦναι τῆς σωτηρίας, ἧσπερ καὶ αὐτοὶ παρὰ τῶν Ἑλλήνων ἐτύχετε.

κζʹ. Σκέψασθε τοίνυν καὶ τάδε, ἂν με σώσητε, οἷον ἕξετε πολίτην· ὃς πρῶτον μὲν ἐκ πολλοῦ πλούτου, ὅσον ὑμεῖς ἴστε, οὐ δι' ἐμαυτὸν ἀλλὰ διὰ τὰς τῆς πόλεως συμ-

[1] ἀναμνησθέντες

Taylor. Haud me fugit βουλεύεσθαι interdum pro βούλεσθαι usurpari. malim tamen h. l. βούλεσθε. Reisk.

Ἁπάντων] Post ἁπάντων videtur ὑμῶν deesse. Idem.

Ἀναμνησθέντες] Π. ἀναμνησθέντας. H. Stephan. Ut scil. ad ἔχειν redeat. Reisk.

Εἰς ὑμᾶς] Malim εἰς ἡμᾶς, *erga nos*, qui posteri eorum sumus. Idem.

Ἡμετέρων] Malim hic, et versu 18. ὑμετέρων legi. Legendum sic esse patet ex opposito καὶ τῶν ἐμῶν versu 19. Ratiocinatur sic: Dignum est virtutis majorum rationem habere, eique pericula posterorum condonare. Lacedæmonii (sic pergit per inductionem confirmare) cum essent vobis hostes infensissimi, pepercerunt tamen urbi, memoria moti rerum præclare ab illis vestris majoribus pro salute universæ Græciæ gestarum. Sic meorum quoque majorum meritis par est a vobis id honoris deferri, ut propter eos huic me periculo eripiatis. Idem.

Ἔγνωσαν, ὅμως τότε] Comma pone secundum vocabulum collocem, cohæret enim ὅμως sive cum ἔγνωσαν, sive cum σώζειν, non autem cum τότε ὄντες. Idem.

Ἑλλήνων] F. ἐκείνων. Taylor. Verum ita τῶν articulus stare non possit, sed legsit παρ' ἐκείνων. Reisk.

φορὰς εἰς πενίαν πολλὴν καὶ ἀπορίαν κατέστην· ἔπειτα δὲ καὶ βίον εἰργασάμην ἐκ τοῦ δικαίου, τῇ γνώμῃ καὶ ταῖν 72
χεροῖν ταῖν ἐμαυτοῦ· ἔτι [1] δὲ εἰδότα μὲν οἷον ἐστι πόλεως τοιαύτης πολίτην εἶναι, εἰδότα δὲ οἷον ἐστι ξένον εἶναι καὶ
19. μέτοικον ἐν τῇ τῶν πλησίον, ἐπιστάμενον δὲ οἷον τὸ σωφρονεῖν καὶ ὀρθῶς βουλεύεσθαι, ἐπιστάμενον δ' οἷον τὸ ἁμαρτόντα πρᾶξαι κακῶς, πολλοῖς [2] συγγενόμενος καὶ πλείστων πειραθείς, ἀφ' ὧν ἐμοὶ ξενίαι καὶ φιλότητες πρὸς πολλοὺς καὶ βασιλέας καὶ πόλεις καὶ ἄλλους ἰδίᾳ ξένους γεγένηνται, ὧν ἐμὲ σώσαντες μεθέξετε, καὶ ἔστιν ὑμῖν χρῆσθαι τούτοις, ὅπου ἂν ἐν καιρῷ τι ὑμῖν [3] γίνηται. ἔχει δὲ καὶ ὑμῖν, ὦ ἄνδρες, οὕτως· ἐάν με νυνὶ διαφθείρητε, οὐκ ἔστιν ὑμῖν ἔτι λοιπὸς τοῦ γένους τοῦ ἡμετέρου οὐδείς, ἀλλ' οἴχεται πᾶν πρόρριζον. καίτοι οὐκ ὄνειδος ὑμῖν ἐστὶν ἡ Ἀνδοκίδου καὶ Λεωγόρου οἰκία οὖσα· ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον τότ' 73
[4] ἦν ὄνειδος, ὅτ' ἐμοῦ φεύγοντος Κλεοφῶν αὐτὴν ὁ λυροποιὸς ᾤκει. οὐ γάρ ἐστιν, ὅστις πώποτε ὑμῶν παριὼν τὴν οἰκίαν τὴν ἡμετέραν ἀνεμνήσθη ἢ ἰδίᾳ τι ἢ δημοσίᾳ κακὸν παθὼν ὑπ' ἐκείνων, οἳ πλείστας μὲν στρατηγήσαντες στρατηγίας πολλὰ τρόπαια τῶν πολεμίων καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ

[1] Deest δέ. [2] συγγενόμενον [3] γένηται [4] ἦν] αὖ

Κατέστην] Unde colligi potest, me vobis esse deditissimum, eoque bonum civem. Idem.

Ἔτι εἰδότα] Interpono δ'. aptus est hic accusativus e πολίτην p. 282. pen. *qualem me sitis habituri civem, qui — præterea quoque sciam*. Idem.

Ἐν τῇ τῶν πλησίον] Non unam quamdam urbem designare voluit Orator, et præterea in τῶν πλησίον intelligitur πόλεων, non ἀνθρώπων. Quapropter legendum existimo ἔν τῳ τῶν πλησίον, *in aliqua ex vicinis urbibus*. Bene se de Andocide mereri putavit librarius, qui τῳ in τῇ mutaverit. Sed του et τῳ cum pro τινὸς et τινὶ dicuntur, etiam fœminini generis nominibus junguntur. Homerus Il. N. v. 252. Ἠέ τευ ἀγγελίης μετ' ἔμ' ἤλυθες. Euripides Hecuba v. 370. οὔτε του δόξης ὁρῶ Θάρσος παρ' ἡμῖν. Androm. v. 568. οὔτε τῳ δίκῃ Κρίναντες. Iphig. Taur. v. 1064. καλόν τι γλῶσσ' ὅτῳ πίστις παρῇ. Vid. et v. 1071. in Ione v. 325.
Ἀδίκημά του γυναικὸς ἐγενόμην ἴσως.
Sluiter.

Πειραθεὶς] Π. πειραθέντα. H. Stephan. Amplectendum id utique erit, si nihil desit. Sed videntur nonnulla post κακῶς deesse. E. c. μετέσχον γὰρ ἀμφοτέρων, *utramque enim fortunam expertus sum*, πολλοῖς συγγενόμενος (in nominativo) καὶ πλείστων πειραθεὶς, utpote cum multis congressus. Reisk.

Πειραθεὶς] Iterum sine ratione verisimilem Stephani conjecturam πειραθέντα Reiskius repudiat. Scribendum videtur: πολλοῖς δὲ συγγενόμενον, καὶ πλείστων πειραθέντα. Sluiter.

Ἰδίᾳ ξένους] Distincte duobus vocabulis extulit idem, quod alii uno ἰδιόξενος appellant. Reisk.

Ἔστιν ὑμῖν] Π. ἔσται ὑμῖν. H. Stephan. Non admodum necesse arbitror esse. Reisk.

Οὐκ ἔστιν ὑμῖν ἔτι λοιπὸς —] Vid. dicta modo ad p. 276. 5. Idem.

Τότ' αὖ ὄνειδος] Pro media voce malim ἦν. Idem.

θάλατταν ὑμῖν [1] ἀπέδειξαν, πλείστας δὲ ἄλλας ἀρχὰς ἄρξαντες καὶ χρήματα διαχειρίσαντες τὰ ὑμέτερα οὐδὲν [2] [ἂν] πώποτε ὦφλον, οὐδ᾽ ἡμάρτηται οὐδὲν οὔτε ἡμῖν εἰς ὑμᾶς οὔτε ὑμῖν εἰς ἡμᾶς, οἰκία δὲ πασῶν ἀρχαιοτάτη καὶ κοινοτάτη ἀεὶ [3] τῷ δεομένῳ. οὐδ᾽ ἔστιν ὅπου ἐκείνων τις τῶν ἀνδρῶν καταστὰς εἰς ἀγῶνα ἀπήτησεν ὑμᾶς χάριν τούτων τῶν ἔργων. μὴ τοίνυν, εἰ αὐτοὶ τεθνᾶσι, καὶ περὶ τῶν πεπραγμένων αὐτοῖς ἐπιλάθησθε· ἀλλ᾽ ἀναμνησθέντες τῶν ἔργων νομίσατε τὰ σώματα αὐτῶν ὁρᾶν αἰτουμένων ἐμὲ παρ᾽ ὑμῶν σῶσαι. τίνα γὰρ καὶ ἀναβιβάσομαι δεησόμενον ὑπὲρ ἐμαυτοῦ; τὸν πατέρα; ἀλλὰ τέθνηκεν. [4] ἀλλὰ τοὺς ἀδελφούς; ἀλλ᾽ οὐκ εἰσίν. ἀλλὰ τοὺς παῖδας; ἀλλ᾽ οὔπω γεγένηνται. ὑμεῖς τοίνυν καὶ ἀντὶ πατρὸς ἐμοὶ καὶ ἀντὶ ἀδελφῶν καὶ ἀντὶ παίδων γένεσθε· εἰς ὑμᾶς καταφεύγω
74 καὶ ἀντιβολῶ καὶ ἱκετεύω· ὑμεῖς με παρ᾽ ὑμῶν αὐτῶν αἰτησάμενοι σώσατε, καὶ μὴ βούλεσθε Θετταλοὺς καὶ Ἀνδρίους πολίτας ποιεῖσθαι δι᾽ ἀπορίαν ἀνδρῶν, τοὺς δὲ ὄντας πολίτας ὁμολογουμένως, οἷς προσήκει ἀνδράσιν ἀγαθοῖς εἶναι καὶ

[1] ὑπέδειξαν [2] Absunt unci. [3] τῶν δεομένων [4] Deest ἀλλά.

Ὑπέδειξαν] Cogitari velim de dictione ὑποδεικνύειν τρόπαια, et exempla ejus quæri. alias ἀποδεικνεύιν aut ἐπιδεικνύειν usurpatur. IDEM.

Οὐδὲν ἂν πώποτε ὦφλον] Insolentius dictum videtur. Forte scribendum οὐδὲν vel οὐδ᾽ ἂν πώποτε ὦφλον. SLUITER.

Οἰκία δὲ πασῶν ἀρχαιοτάτη καὶ κοινοτάτη ἀεὶ τῶν δεομένων] Valckenaerius germanam scripturam hanc esse suspicabatur: οἰκία δὲ πασῶν ἀρχικωτάτη καὶ κοινωνικωτάτη ἀεὶ τῶν δεομένων. IDEM.

Καὶ περὶ τῶν] Malim καὶ ὑμεῖς τῶν. REISK.

Τίνα γὰρ καὶ ἀναβιβάσομαι —] Solitas hic recenset reorum artes, quibus misericordiam populi concitabant; parentum, aut liberorum, aut aliorum etiam cognatorum precibus et lacrymis eripere se e periculis studentes. His igitur omnibus orbatus Andocides solam populi fidem implorat: ὑμεῖς τοίνυν καὶ ἀντὶ πατρὸς ἐμοὶ, καὶ ἀντὶ ἀδελφῶν, καὶ ἀντὶ παίδων γένεσθε, cæt. Digna profecto Tragœdis verba: simillima sunt illa Euripidis in Heraclidis v. 230.

Γενοῦ δὲ τοῖσδε συγγενὴς, γενοῦ φίλος,
Πατὴρ, ἀδελφὸς, δεσπότης.

Idemque in Hecuba v. 280.

Ἥδ᾽ ἀντὶ πολλῶν ἐστί μοι παραψυχὴ,
Πόλις, τιθήνη, βάκτρον, ἡγεμὼν ὁδοῦ.

Plura sunt ejusmodi et apud Tragicos, et apud Oratores, quæ omnia de communi fonte, Homero, fluxisse videntur, qui in divina illa Il. Z. Andromachen Hectori dicentem inducit, v. 429.

Ἕκτορ, ἀτὰρ σύ μοί ἐσσι πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ,
Ἠδὲ κασίγνητος, σὺ δέ μοι θαλερὸς παρακοίτης.

Hæc et alia se indigna quum facere nollet Socrates, capitis est damnatus. Romæ Rutilius ob eandem causam in exsilium expulsus. Reprehendunt has lamentationes Socrates apud Platonem in Apologia p. 38. E., P. Rutilius Rufus et M. Cato ap. Cicer. de Orat. l. I. c. 53.; videt suo more Aristophanes in Vesp. v. 530. sqq. et v. 969. sqq. SLUITER.

Οἷς προσήκει] Legitur hic locus iisdem verbis pag. 17. 40. ed. Steph. REISK.

βουλόμενοι δυνήσονται, τούτους δὲ ἀπόλλυτε. μὴ δῆτα. ἔπειτα καὶ ταῦθ᾽ ὑμῶν δέομαι, εὖ ποιῶν ὑμᾶς ὑφ᾽ ὑμῶν τιμᾶσθαι. ὥστ᾽ ἐμοὶ μὲν πειθόμενοι οὐκ ἀποστερεῖσθε, εἴ τι ἐγὼ δυνήσομαι ὑμᾶς εὖ ποιεῖν· ἐὰν δὲ τοῖς ἐχθροῖς τοῖς ἐμοῖς πεισθῆτε, οὐδ᾽ ἂν ὑστέρῳ χρόνῳ [1] ὑμῖν μεταμελήσῃ, οὐδὲν ἔτι πλέον ποιήσετε. μὴ τοίνυν μήθ᾽ ὑμᾶς αὐτοὺς τῶν ἀπ᾽ ἐμοῦ ἐλπίδων ἀποστερήσητε μήτ᾽ ἐμὲ τῶν εἰς ὑμᾶς. ἀξιῶ δ᾽ ἔγωγε τούτους, οἵτινες ὑμῖν ἀρετῆς ἤδη τῆς μεγίστης εἰς τὸ πλῆθος τὸ ὑμέτερον ἔλεγχον ἔδοσαν, ἀναβάντας ἐνταυθοῖ συμβουλεύειν ὑμῖν ἃ γινώσκουσι περὶ ἐμοῦ. δεῦρο Ἄνυτε, Κέφαλε, ἔτι δὲ καὶ οἱ φυλέται οἱ [2] ᾑρημένοι μοι συνδικεῖν, [3] Θράσυλλος καὶ οἱ ἄλλοι.

[1] Deest ὑμῖν. [2] εἰρημένοι [3] Θρασύλλος

Ἀπόλλυτε] Possit quoque ἀπολλύναι legi, quod aptum sit e βούλεσθε. IDEM.

Οὐκ ἀποστερεῖσθε —] Nolite ipsi vosmet eo privare bono, si quod ego vobis impertire potero. IDEM.

Οὐδ᾽ ἂν ὑστέρῳ — ποιήσετε] Valckenaerius Diatr. Eurip. p. 150. B. existimat Andocidem scripsisse: οὐδέ γέ τι πλέον ποιήσετε. quæ mutatio non necessaria videtur. Melius in M. Ald. ὑμῖν insertum est inter χρόνῳ et μεταμελήσῃ. SLUITER.

Εἰρημένοι] Imo vero ᾑρημένοι, delecti. REISK. Ante Reiskium emendaverat Valckenaerius. SLUITER.

Θρασύλλος] Malim Θράσυλλε. REISK.

ΑΝΔΟΚΙΔΟΥ

ΛΟΓΟΣ

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΑΥΤΟΥ ΚΑΘΟΔΟΥ.

I. OTT. SLUITERI

AD

ORATIONEM ANDOCIDIS

DE REDITU

PRÆFATIO.

SECUNDA inter Andocideas Oratio est *De Reditu*, de qua video dubitasse neminem, quin dicta sit post reditum Andocidis postremum, non ita diu antequam causam ἐνδείξεως *De Mysteriis* oraret. At vero mihi rationes ineunti aliter visum est. Nam post receptas a Thrasybulo et exsulibus Athenas, restitutumque populare imperium, rediit Andocides, fretus Lege ἀμνηστείας cæterisque Legibus, pactis et sacramentis, quibus omnes cives injuriam ante illatam ulcisci, vel quenquam de ante actis accusare prohibebantur; quas Leges in Oratione *De Mysteriis* maximo sibi esse præsidio putavit. Hic vero nulla mentio est eorum, quæ post Quadringentorum dominationem acciderunt; copiose narrat illatam sibi a Quadringentis injuriam, ut recenti illorum memoria atque odio populi in Oligarchiæ studiosos majorem erga se misericordiam moveat, qui ab illis tam male fuerit acceptus. In Oratione *De Mysteriis* contendit sibi jus esse redeundi, nullaque se pœna teneri, si antea fortasse quid commisisset: hac Oratione, ut ἄδεια ex Menippi Psephismate sibi reddatur, orat. Itaque longe aliis in hac Oratione utitur argumentis, iisque multo infirmioribus, quam in Oratione *De Mysteriis*. Neque credibile est, Oratorem callidum, si firmiora afferre potuisset, tantummodo ad preces se conversurum fuisse. At, si post XXX-Tyrannorum tempora scripta fuisset Oratio, iisdem rationibus uti potuisset, quibus in Oratione *De Mysteriis* usus est. Denique, si ipsam dictionem Orationis *De Reditu* cum Oratione *De Mysteriis* componas et conferas, facile est suspicari, hanc illa esse posteriorem; nam Oratio περὶ τῆς καθόδου majorem habet ardorem, et est incitatior; at Oratio *De Mysteriis* sedatior est et prudentia majore, ut illam ætate provectior dixisse videatur. Quapropter Orationem *De Reditu* habitam existimo, quum iterum

Athenas rediit, abrogato Quadringentorum imperio et statu Reipublicæ populari restituto, ut ante cap. IV. est a nobis indicatum. Cæterum nobis hæc Oratio eadem esse videtur, quam titulo περὶ τῆς ἀδείας laudat Harpocration v. ὀρρωδεῖν. Ita quidem teneo cum Viris doctissimis Guil. Cantero Nov. Lect. VIII. 4. et 10. Tayloro Lect. Lys. c. 6.

ΑΝΔΟΚΙΔΟΥ

ΛΟΓΟΣ

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΑΥΤΟΥ ΚΑΘΟΔΟΥ.

Pag. ed. H. Steph. 19. 36 α'. ΕΙ μὲν, ὦ ἄνδρες, ἐν ἑτέρῳ τῳ πράγματι οἱ παριόντες μὴ τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχοντες πάντες ἐφαίνοντο, οὐδὲν ἂν θαυμαστὸν ἐνόμιζον· ὅπου μέντοι δεῖ τὴν πόλιν ἐμέ τι ποιῆσαι ἀγαθὸν, εἴ τις ἑτέρως βούλοιτο ἐμοῦ κακίων, δεινότατον ἁπάντων χρημάτων ἡγοῦμαι, εἰ τῷ μὲν δοκεῖ ταῦτα, τῷ δὲ μὴ, ἀλλὰ μὴ πᾶσιν ὁμοίως. εἴπερ γὰρ ἡ πόλις ἁπάντων τῶν πολιτευομένων κοινή ἐστι, καὶ τὰ γινόμενα δήπου ἀγαθὰ τῇ πόλει κοινά ἐστι. τουτὶ τοίνυν τὸ μέγα καὶ δεινὸν πάρεστιν [1] ὑμῖν ὁρᾶν τοὺς μὲν ἤδη πράττοντας, τοὺς δὲ (Pag. ed. Reisk. 75)

[1] ἡμῖν

Οἱ παριόντες] Prodeuntes ad dicendum et suadendum de republica. Reisk.

Οἱ παριόντες] Taylorus (*in Annotatiunculis ad Andocidem*) præferre videtur οἱ παρόντες, quemadmodum Miniatus interpretatur. At recte vulgata lectio οἱ παριόντες retinetur a Reiskio, et explicatur *prodeuntes ad dicendum et suadendum de republica.* Non infrequens est hæc verborum παριέναι et παρέρχεσθαι notio, sed optimis scriptoribus usitata. Infra in Or. de Pace p. 28. v. 28. ed. Steph. παριόντες οὖν αὐτοὶ διδασκόντων ὑμᾶς: Isocrates initio Orationis de Pace p. 159. A. πάντες μὲν εἰώθασιν οἱ παριόντες ἐνθάδε: Æschines π. τ. παραπρεσβείας p. 30. v. 21. ed. Steph. παρελθὼν δ' Ἀριστόδημος πολλήν τινα εὔνοιαν ἀπήγγειλε τοῦ Φιλίππου πρὸς τὴν πόλιν. Comice Aristophanes Ecclesiazusis v. 398.

Πρῶτος Νεοκλείδης ὁ γλάμων παρείρπυσεν.

et v. 408.

Μετὰ τοῦτον Εὐαίων ὁ δεξιώτατος
Παρῆλθε γυμνὸς, ὡς ἐδόκει τοῖς πλείοσιν.

Thesmophoriazusis v. 450.

Ὀλίγων ἕνεκ' αὐτὴ παρῆλθον ῥημάτων.

Plutarchus in Alcibiade p. 201. A. ἔλεγε παριὼν, ὡς δεινὸν ἐστὶ, cæt. Sluiter.

Εἴ τις—κακίων] Malim εἶτα τις ἕτερος μὴ βούλοιτο, ἐμοῦ κακίων ὤν. Possit quoque sic legi: οὐχ ᾗ τις ἕτερος βούλοιτο. *non hoc pacto, quo quis alius velit.* Reisk.

Ταῦτα] Scil. ἅπερ ἐμοὶ δοκεῖ. Idem.

Ἀλλὰ μὴ πᾶσιν] Videtur leg. ἀλλὰ μὴ ταὐτὰ πᾶσιν. Idem.

Τουτὶ τοίνυν τὸ μέγα καὶ δεινὸν πάρεστιν ἡμῖν ὁρᾶν] Illud μέγα καὶ δεινὸν, dicit, ὅτι μὴ πᾶσιν ὁμοίως δοκεῖ, si ipse civitatem juvare cupiat, alius autem quis pejori consilio contra velit, suisque rationibus adversetur. Id vero dicere vix potuit μέγα καὶ δεινὸν, *magnum et malum*: sed scripsisse videtur Andocides μέγα δεινόν: *magni vero illius mali videre nobis licet jam nonnullos esse auctores, alios vero brevi fore*: id quod modo dixit se existimare δεινότατον ἁπάντων χρημάτων. Vocabulo δεινὸν, quum neutro genere ipsa res mala ita dicitur, etiam alia adjectiva nomina junguntur. Ita τὰ παρόντα δεινὰ dixit Thucydides ii. 65. iv. 37. et ἅπαν τὸ περιεστὸς ἡμᾶς δεινὸν, iv. 10. Lucianus Deor. Dial. t. i. p. 207. καινὸν ἄλλο τι δεινὸν ἐπιμεμηχάνηται τῇ κακοδαίμονι: in Lucio sive Asino t. ii. p. 599. τότε δὴ τὸ δεινὸν ἀφόρητον ἦν. Sluiter.

τάχα μέλλοντας· καί μοι μέγιστον θαῦμα [1] παρέστηκε, τί ποτε οὗτοι οἱ ἄνδρες δεινῶς οὕτω περικαίονται, εἴ τι ὑμᾶς 20.1
χρὴ ἀγαθὸν ἐμοῦ ἐπαύρεσθαι. δεῖ γὰρ αὐτοὺς ἤτοι ἀμαθεστάτους εἶναι πάντων ἀνθρώπων, ἢ τῇ πόλει ταύτῃ
76 δυσμενεστάτους. εἰ μέν γε νομίζουσι τῆς πόλεως εὖ πραττούσης καὶ τὰ ἴδια σφῶν αὐτῶν ἄμεινον ἂν φέρεσθαι, ἀμαθέστατοι εἰσὶ τὰ ἐναντία νῦν τῇ ἑαυτῶν ὠφελείᾳ σπεύδοντες· εἰ δὲ μὴ ταὐτὰ ἡγοῦνται σφίσι τε αὐτοῖς συμφέρειν καὶ τῷ ὑμετέρῳ κοινῷ, δυσμενεῖς ἂν τῇ πόλει εἶεν· οἵτινες, εἰσαγγείλαντός μου ἀπόῤῥητα εἰς τὴν βουλὴν περὶ τῶν πραγμάτων, ὧν ἀποτελεσθέντων οὐκ εἰσὶ τῇ πόλει ταύτῃ μείζονες ὠφέλειαι, καὶ τούτων ἀποδεικνύντος μου τοῖς βουλευταῖς σαφεῖς τε καὶ βεβαίους τὰς ἀποδείξεις, ἐκεῖ μὲν οὔτε τούτων τῶν ἀνδρῶν οἱ παραγενόμενοι ἐλέγξοντες οἷοί τ' ἦσαν ἀποδεῖξαι εἴ τι μὴ ὀρθῶς ἐλέγετο, οὔτ' ἄλλος οὐδείς, ἐνθάδε δὲ νῦν πειρῶνται διαβάλλειν. σημεῖον οὖν τοῦτο ὅτι οὗτοι οὐκ ἀφ' αὐτῶν ταῦτα πράττουσιν — εὐθὺς γὰρ ἂν τότε ἠναντιοῦντο —, ἀλλ' ἀπ' ἀνδρῶν ἑτέρων, οἷοί εἰσιν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, οὐδενὸς ἂν χρήματος δεξάμενοι ὑμᾶς τι ἀγαθὸν ἐξ ἐμοῦ πρᾶξαι. καὶ αὐτοὶ μὲν οὗτοι οἱ ἄνδρες οὐ τολμῶσι σφᾶς αὐτοὺς εἰς τὸ μέσον καταστήσαντες διισχυρίζεσθαι περὶ τούτων, φοβούμενοι ἔλεγχον διδόναι εἴ τι εἰς ὑμᾶς [2] τυγχάνουσι μὴ εὖ φρονοῦντες· ἑτέρους δὲ εἰσπέμ-

[1] περιέστηκε

[2] Deest τυγχάνουσι.

Περιέστηκε] Malim παρέστηκε. Reisk.

Εἰ μέν γε] Γε hic loci est pro γάρ. ut sæpe. v. p. 298. 19. Idem. Valckenaerius γὰρ scribendum censet. Sluiter.

Ἐλέγξοντες] F. ἐλέγξαντες. Taylor.

Πρᾶξαι] Mirifica dictio ὑμᾶς ἀγαθόν τι ἐξ ἐμοῦ πρᾶξαι. num ἐπαύρασθαι? ut versu tertio, aut εὑρέσθαι? qui quamvis ingenti pecunia se adduci haud patiantur, ut sinant ad rempublicam fructum aliquem mei pervenire. Reisk.

Φρονοῦντες] Aut φρονοῦσιν est leg., aut μὴ εὖ φρονοῦντες φωραθεῖεν. Idem. Quod ad sententiam, ut videtur, non male. Dicit enim Andocides, istos inimicos suos non audere ipsos ad accusandum se prodire, metuentes ne malevoli erga civitatem esse videantur, quum eo tempore Oratorem aggrediantur, quo is rempublicam magno quodam bono juvare velit; sed ideo alios jam male audire solitos ad accusandum subornare. Hinc in illam incidi opinionem, deceptos similitudine literarum sequentis verbi ἑτέρους, librarios omisisse in describendo verbum εὑρεθῶσι. Sic infra p. 294. v. ult. πολλοστὸν δή τι ἐγὼ μέρος τῆς αἰτίας εὑρέθην ἔχων. Pag. 296. v. 17. οὐκ ὀλίγῳ μοι παρὰ γνώμην εὑρέθη τὰ ἐνταῦθα πράγματα ἔχοντα. Euripides Hecuba v. 270.

Ἀδικοῦσά θ' ἡμῶν οὐδὲν ἧττον εὑρέθη.

Conf. idem in Andromache v. 218. et 312. Supplicibus v. 254. — Valckenaerius tentabat: ἔλεγχον διδόναι πῇ εἰς ὑμᾶς μὴ εὖ φρονοῦντες: *veriti ne suæ erga vos malevolentiæ documentum præbeant*," a quo non multum abhorret altera conjectura, quæ nobis in mentem venit, ἔτι εἰς ὑμᾶς μὴ εὖ φρονοῦντες· *etiamnum se vobis non bene cupere, neque Oligarchiæ studium deposuisse.* Ἔλεγχον διδόναι etiam notat *de se documentum præbere.* Isocrates Evagoræ Encom. p. 192. B. οἳ μέγιστον καὶ σαφέστατον ἔλεγχον ἔδοσαν τῆς αὑτῶν ἀρετῆς. "Mihi, inquit Luzacius, nata est suspicio, num locus sanari possit legendo: φοβούμενοι ἔλεγχον διδόναι, ὅτι εἰς ὑμᾶς μὴ εὖ φρονοῦντες ἑτέρους εἰσπέμπουσι τοιούτους ἀνθρώπους· *veriti, ne ipsi indicio isto prodant, se, cum vobis male cupiant, alios subornare et clanculum excitare, qui omnem pudorem exsuere soliti, cæt.*" Verba quæ sequuntur hoc modo emendanda videntur: ἰσχυρὸν δὲ τοῦτο μόνον εὕροι τις ἂν αὐτῶν ἐν τοῖς λόγοις, τὸ τὰς ἐμὰς συμφορὰς ἐπὶ παντὶ ὀνειδίζειν, καὶ ταῦτα ἐν εἰδόσι δήπου κάλλιον ὑμῖν, ὥςτε μηδὲν ἂν τούτων δικαίως τιμὴν αὐτοῖς τινὰ φέρειν. Valckenaerius quoque ὑμῖν legit pro ἡμῖν. Mox etiam, in emendandis illis καὶ τῷ πρώτῳ τούτῳ εἰπόντι, plane cum Reiskio consentiens hæc notarat: "Si sic scripsisset Andocides, designasset quempiam præsentem, qui ante ipsum verba fecisset, quod fieri nequit. Designari voluit scriptorem veterem, cujus hoc fuerit dictum. Corrigo: καὶ τῷ πρώτῳ τοῦτο εἰπόντι. *Mihi bene dixisse videtur, qui hoc primus dixerit.*" Sluiter.

πουσι, τοιούτους ἀνθρώπους, οἷς εἰθισμένοις ἤδη ἀναισχυντεῖν οὐδὲν διαφέρει εἰπεῖν τε καὶ ἀκοῦσαι τὰ μέγιστα τῶν 77
κακῶν. τὸ δ' ἰσχυρὸν τοῦτο μόνον εὕροι τις ἂν αὐτῶν ἐν τοῖς λόγοις, τὰς ἐμὰς συμφορὰς ἐπὶ παντὶ ὀνειδίζειν, καὶ ταῦτα ἐν εἰδόσι δήπου κάλλιον [1] ὑμῖν, ὥςτε μηδὲν ἂν τούτων δικαίως τιμὴν αὐτοῖς τινὰ φέρειν. ἐμοὶ δέ, ὦ ἄνδρες, καὶ τῷ πρώτῳ [2] τοῦτο εἰπόντι ὀρθῶς δοκεῖ εἰρῆσθαι, ὅτι πάντες ἄνθρωποι γίνονται ἐπὶ [3] τῷ εὖ καὶ κακῶς πράττειν, μεγάλη δὲ δήπου καὶ τὸ ἐξαμαρτεῖν δυσπραξία ἐστί. καὶ εἰσὶν εὐτυχέστατοι μὲν οἱ ἐλάχιστα ἐξαμαρτάνοντες, σωφρονέστατοι δὲ οἳ ἂν τάχιστα μεταγινώσκωσι. καὶ ταῦτα οὐ διακέκριται τοῖς μὲν γίνεσθαι, τοῖς δὲ μή, ἀλλ' ἔστιν ἐν τῷ κοινῷ πᾶσιν ἀνθρώποις καὶ ἐξαμαρτεῖν τι καὶ κακῶς πρᾶξαι. ὧν ἕνεκα, ὦ Ἀθηναῖοι, εἰ ἀνθρωπίνως περὶ ἐμοῦ [4] γινώσκοιτε, εἴητε ἂν ἄνδρες εὐγνωμονέστεροι. οὐ γὰρ 78

[1] ἡμῖν

[2] τούτῳ

[3] τὸ εὖ πράττειν κακοί, μεγ.

[4] γινώσκοιτε ἄν, εἴητε ἄνδρες εὐδαιμονέστεροι

Τὰς ἐμὰς σ.] Malim τὸ τὰς ἐμὰς σ. Reisk.

Ἡμῖν] Malim ὑμῖν, *vobis.* Idem.

Μηδὲν] Malim μηδέν' (id est, μηδένα cum apostropho). *ut nemo ipsis horum gratiam ullam habeat.* Idem.

Τούτῳ] Imo vero τοῦτο. Idem.

Ἐπὶ τὸ] Π. ἐπὶ τῷ. H. Stephan. Ego vero vulgatam præfero. ad prosperam fortunam homines a natura factos esse κακούς, h. e. segnes, torpidos, ignavos, inertes, rudes et ineptos, plane ἀφυεῖς. concludit sic: omnes homines ad fortunam adversam a natura facti sunt accommodatiores, quam ad secundam. Sed pars adversæ fortunæ est, errare, labi. Ergo humanum hoc est. oportet itaque vos errori meo ignoscere. Reisk.

Γινώσκοιτε ἄν, εἴητε] Post γινώσκοιτε ponendum est comma, et tum deest aut οὕτως aut μᾶλλον. nam ἂν cohæret, non cum γινώσκοιτε, sed cum εἴητε. Idem.

Ὧν ἕνεκα — εὐδαιμονέστεροι] *Quapropter, Athenienses, si humane de me judicabitis, melius vobiscum agetur.* Hæc etsi explicari possunt, ut a nobis explicata sunt, pene tamen mihi persuadeo scriptum fuisse ab Andocide, εἴητε ἄνδρες εὐγνωμονέστεροι, quod est hac in re valde proprium. εὐγνώμονες sunt, *qui ad æquitatis et humanitatis normam res humanas exigunt.* ἀνθρωπίνως γινώσκειν autem est, *humane et sorti humanæ convenienter judicare ac sententiam ferre.* Idem dixerat p. 248. 8. χρὴ γάρ, ὦ ἄνδρες, ἀνθρωπίνως περὶ τῶν πραγμάτων ἐκλογίζεσθαι, ὥσπερ ἂν αὐτὸν ὄντα ἐν τῇ συμφορᾷ. *oportet autem humane de rebus judicare, tanquam quemque idem casus contingat*, i. e. homines cum simus, humani nihil a nobis alienum putare debemus. *In Animad. in Salmas. Obs. ad Jus Att. et Rom.* l. i. c. 8. §. 2. Heraldus.

Εἴητε ἄνδρες εὐδαιμονέστεροι] Egregiam

φθόνου μᾶλλον ἢ οἴκτου ἄξιά μοί ἐστι τὰ γεγενημένα· ὃς εἰς τοσοῦτον ἦλθον τῆς ἐμαυτοῦ δυσδαιμονίας, εἴτε χρὴ εἰπεῖν νεότητί τε καὶ ἀνοίᾳ, εἴτε καὶ δυνάμει τῶν πεισάντων με ἐλθεῖν εἰς τοιαύτην συμφορὰν τῶν φρενῶν, ὥστ' [1] ἀνάγκην μοι γενέσθαι δυοῖν κακοῖν τοῖν μεγίστοιν θάτερον ἑλέσθαι, ἢ μὴ βουληθέντι κατειπεῖν τοὺς ταῦτα ποιήσαντας οὐ περὶ ἐμοῦ [2] μόνου ὀῤῥωδεῖν, εἴ τι ἔδει παθεῖν, ἀλλὰ καὶ τὸν πατέρα οὐδὲν ἀδικοῦντα σὺν ἐμαυτῷ ἀποκτεῖναι — ὅπερ ἀνάγκη παθεῖν ἦν αὐτῷ, εἰ ἐγὼ μὴ ἐβουλόμην ταῦτα ποιῆσαι —, ἢ κατειπόντι τὰ γεγενημένα [3] αὐτὸν μὲν ἀφέντα μὴ τεθνάναι, τοῦ δὲ ἐμαυτοῦ πατρὸς μὴ φονέα γενέσθαι. τί δ' ἂν οὐ πρό γε τούτου τολμήσειεν ἄνθρωπος ποιῆσαι; ἐγὼ τοίνυν ἐκ τῶν παρόντων εἱλόμην ταῦτα, ἃ ἐμοὶ μὲν λύπας ἐπὶ χρόνον πλεῖστον οἴσειν ἔμελλεν, ὑμῖν δὲ ταχίστην τοῦ παρόντος τότε κακοῦ μετάστασιν. ἀναμνήσθητε δὲ ἐν οἵῳ
79 κινδύνῳ τε καὶ ἀμηχανίᾳ καθέστατε, καὶ ὅτι οὕτω σφόδρα σφᾶς αὐτοὺς [4] ἐπεφόβησθε, ὥστ' οὐδ' εἰς τὴν ἀγορὰν ἔτι ἐξῄειτε, ἕκαστος ὑμῶν οἰόμενος συλληφθήσεσθαι. ταῦτα τοίνυν ὥστε μὲν γενέσθαι τοιαῦτα, πολλοστὸν δή τι ἐγὼ μέρος τῆς αἰτίας εὑρέθην ἔχων, ὥστε μέντοι παυθῆναι, ἐγὼ

[1] ἀνάγκη [2] μόνον [3] αὐτὸ [4] ἐπεφόβησεν

de hoc loco conjecturam his verbis mecum communicavit Luzacius. "Nescio, quid ad beatitatem Atheniensium conducturum fuerit, humaniter cum Andocide agere: at vero, si humanos errores humaniter condonarent, tum se naturæ ingeniique humani peritos ostenderent ac prudentiores. Dixerat supra *recte ac sapienter monuisse, qui primus dixisset*, cæt. Igitur suspicor voce Xenophontea hic usum Andocidem, εἴητε ἄνδρες δαημονέστεροι: *viri eritis rerum humanarum magis callentes.* Voces δαήμων et εὐδαίμων alibi quoque permutatas memini." SLUITER.

Ἀνάγκη] Imo vero ἀνάγκην. REISK.

Ὀῤῥωδεῖν] Vocem ὀῤῥωδεῖν ex hoc loco citans Harpocration exponit φοβεῖσθαι. SLUITER.

Αὐτὸ μὲν ἀφέντα] Lego αὐτὸν μὲν (subaudi ἐμὲ) ἀφεθέντα. REISK. Reiskio αὐτὸν legenti assentitur Valckenaerius. SLUITER.

Γενέσθαι] Post γενέσθαι deesse videtur τοὺς δὲ φίλους ἀπολέσαι. me quidem absolutum discedere, salva vita, et a necessitate liberatum homicidii in patre committendum, veruntamen amicos pessumdare. REISK.

Πρό γε τούτου] Prius, quam ut hoc faciat, ut sc. indicio suo amicos pessumdet. IDEM.

Ἐπεφόβησεν] Imo vero ἐπεφόβησθε sec. plur. plusquamperf. passivi, *ita timebatis vosmet ipsos mutuo*, ita formidine mutua inter vos trepidabatis. IDEM.

Ὥστε μέντοι πᾶν ἰαθῆναι] Πρ. γρ. [id est, Aldus dederat] ὥστε μέντοι πανθῆναι. Ἔστι δὲ καὶ ὀλίγῳ ὕστερον, ταῦτα ἰαθῆναι ἄλλως. H. STEPHAN. Non semper animus pari modo intentus et vigil et acer est. Sæpe offunditur oculis mentis caligo quædam; qua fit, ut coram posita haud cernamus. Quod hic Stephano evenit. Quam facile erat in πανθῆναι reperire παυθῆναι! quod reposui. REISK.

Ὥστε μέντοι πᾶν ἰαθῆναι] Et hic eadem, quæ Reiskio, nata fuerat Valckenaerio conjectura, eamque ita confirmarat. "Infra p. 295. 6. legitur: ἀδύνατον ἦν ταῦτα ἰαθῆναι ἄλλως ἢ τῷ ἐμῷ αἰσχρῷ. Hinc arripuit Stephanus vulgatam. Lectio vetus erat, ὥστε μέντοι πανθῆναι. Corrigo: ὥστε μέντοι παυθῆναι vel πανσθῆναι. — Respicit τὴν τῶν Ἑρμῶν περικοπήν. De metu, in quo tum fuerint Athenis, ne libertas opprimeretur populi, Nepos in Alcibiade, Thucydides p. 395. v. 65. Andocides p. 62. v. 33. ed. Steph. Reos Andocides accusasse se fatetur, quomodo permotus p. 7. tota et v. 40. &c. p. 8. v. 7. p. 9. v. 36—40. tum vos ἀπηλλάγητε μεγάλων φόβων, καὶ τῶν εἰς ἀλλήλους ὑποψιῶν. Thucydides l. vi. c. 60. de Andocide: persuadetur αὐτόν τε ἄδειαν ποιησάμενον σῶσαι, καὶ τὴν πόλιν τῆς παρούσης ὑποψίας παῦσαι: Andocides p. 8. v. 39. *si dicerem*, τὴν πόλιν ἐκ φόβου καὶ κακῶν τῶν μεγίστων ἀπήλλαττον: p. 9. v. 29. *metum vestrum sustuli.*" SLUITER.

Ἤρχετο γίνεσθαι] Vitiosa hæc si non sunt, mihi quidem sunt obscura. Num οὐδεὶς ἐμοῦ ἐκρίνετο γενέσθαι δυσδαιμονέστερος. aut pro ἤρχετο leg. est ᾔδετο, *canebatur.* REISK.

Ἤρχετο γίνεσθαι] Reiskio hæc vitiosa censenti non plane assentior, et minus etiam probo medicinam, quam afferre loco voluit, legendo ἐκρίνετο aut ᾔδετο. Mihi potius ποιητικώτερον aut variandi causa dictum videtur, pro ἐγὼ ἠρχόμην γίνεσθαι πάντων δυσδαιμονέστατος: variandi causa, inquam, cum mox addat: ἁπάντων ἐγὼ ἀθλιώτατος. SLUITER.

Ὥστ' ἐν αὐτῷ ᾧ ἐγὼ κακῶς ἔπραττον, ἐν τούτῳ ὑμᾶς σώζεσθαι] Vocabulum αὐτῷ loco motum est a descriptore, ita restituendum: ἐν ᾧ ἐγὼ κακῶς ἔπραττον, ἐν αὐτῷ τούτῳ ὑμᾶς σώζεσθαι. IDEM.

Ἥδιστον] Num κράτιστον, vel βέλτιστον. aut, servato ἥδιστον, addendum erit ὑμῖν. *vobis jucundissimum fore.* REISK.

Τοιαῦτα] Subaudi ex insequentibus οἷα ἔμελλεν ὑφ' ὑμῶν ἥκιστα ὀφθήσεσθαι. IDEM.

Ἐπιθυμία τῆς τε] Aut transponendum hoc τε est ante articulum, aut pro τε leg. est τότε. IDEM.

Καὶ διαίτης] Interponendum videtur κόρος. ut autem tempore post me subiit, id quod facile est judicatu, et desiderium civilis meæ quondam inter vos conversationis, et tædium commorationis atque vitæ generis ejus, e quo huc transii. IDEM.

εἰς ὢν μόνος αἴτιος. καὶ ὅμως τό γε δυστυχέστατος εἶναι ἀνθρώπων οὐδαμῇ ἐκφεύγω, ὅτε δὴ [1] προαγομένης μὲν τῆς πόλεως ἐπὶ ταύτας τὰς συμφορὰς οὐδεὶς ἐμοῦ ἤρχετο γίνεσθαι δυσδαιμονέστερος, μεθισταμένης δὲ πάλιν εἰς τὸ ἀσφαλὲς ἁπάντων ἐγὼ ἀθλιώτατος. ὄντων γὰρ κακῶν τοσούτων τῇ πόλει, ἀδύνατον ἦν ταῦτα ἰαθῆναι ἄλλως ἢ τῷ
21. 1 ἐμῷ αἰσχρῷ, ὥστ' ἐν αὐτῷ ᾧ ἐγὼ κακῶς ἔπραττον, ἐν τούτῳ ὑμᾶς σώζεσθαι. χάριν οὖν εἰκός με, οὐ μῖσος, τῷ δυστυχήματι τούτῳ φέρεσθαι παρ' ὑμῶν.

β'. Καίτοι ἐγὼ τότ' αὐτὸς γνοὺς τὰς ἐμαυτοῦ συμφορὰς, 80
ᾧ τινὶ κακῶν τε καὶ αἰσχρῶν οὐκ οἶδ' εἴ τι ἀπεγένετο, τὰ μὲν παρανοίᾳ τῇ ἐμαυτοῦ, τὰ δ' ἀνάγκῃ τῶν παρόντων πραγμάτων, ἔγνων ἥδιστον εἶναι πράττειν τε τοιαῦτα καὶ διαιτᾶσθαι ἐκεῖ, ὅπου ἥκιστα μέλλοιμι ὀφθήσεσθαι ὑφ' ὑμῶν. ἐπειδὴ δὲ χρόνῳ ὕστερον εἰσῆλθέ μοι, ὥσπερ εἰκὸς, ἐπιθυμία τῆς τε μεθ' ὑμῶν πολιτείας ἐκείνης καὶ διαίτης, ἐξ ἧς δευρὶ μετέστην, ἔγνων λυσιτελεῖν μοι ἢ τοῦ βίου ἀπηλλάχθαι, ἢ τὴν πόλιν ταύτην ἀγαθόν τι τοσοῦτον ἐργάσασθαι, ὥστε ὑμῶν ἑκόντων εἶναί ποτέ μοι [2] πολιτεύσασθαι μεθ' ὑμῶν. ἐκ δὲ τούτου οὐ πώποτε οὔτε τοῦ σώματος οὔτε τῶν ὄντων ἐμοὶ ἐφεισάμην, ὅπου ἔδει παρακινδυνεύειν·

[1] παραγενομένης [2] πολιτεύεσθαι

ἀλλ' αὐτίκα μὲν τότε εἰσήγαγον εἰς στρατιὰν ὑμῶν οὖσαν ἐν Σάμῳ κωπέας, τῶν τετρακοσίων ἤδη τὰ πράγματα ἐν-
81 θάδε κατειληφότων, ὄντος μοι Ἀρχελάου ξένου πατρικοῦ καὶ διδόντος γενέσθαι τε καὶ ἐξάγεσθαι [1] ὁπόσους ἐβουλόμην. τούτους τε εἰσήγαγον τοὺς κωπέας, καὶ παρόν μοι πέντε δραχμῶν τὴν τιμὴν αὐτῶν δέξασθαι, οὐκ ἠθέλησα πράξασθαι πλέον ἢ [2] ὅσου ἐμοὶ κατέστησαν· εἰσήγαγον δὲ σῖτόν τε καὶ χαλκὸν, καὶ οἱ ἄνδρες ἐκεῖνοι ἐκ τούτων παρεσκευασμένοι ἐνίκησαν μετὰ ταῦτα Πελοποννησίους ναυμαχοῦντες, καὶ τὴν πόλιν ταύτην μόνοι ἀνθρώπων ἔσωσαν ἐν τῷ τότε χρόνῳ. εἰ τοίνυν μεγάλων ἀγαθῶν ἄξια ὑμᾶς εἰργάσαντο ἐκεῖνοι, μέρος ἐγὼ οὐκ ἂν ἐλάχιστον δικαίως [3] ταύτης τῆς αἰτίας ἔχοιμι. εἰ γὰρ τοῖς ἀνδράσιν ἐκείνοις τότε τὰ ἐπιτήδεια μὴ εἰσήχθη, οὐ περὶ τοῦ σῶσαι τὰς Ἀθήνας ὁ κίνδυνος ἦν αὐτοῖς μᾶλλον ἢ περὶ τοῦ [4] μηδ' αὐ-
82 τοὺς σωθῆναι. τούτων τοίνυν οὕτως ἐχόντων, οὐκ ὀλίγῳ μοι παρὰ γνώμην εὑρέθη τὰ ἐνταῦθα πράγματα ἔχοντα. κατέπλευσα μὲν γὰρ ὡς ἐπαινεθησόμενος ὑπὸ τῶν ἐνθάδε προθυμίας τε εἵνεκα καὶ ἐπιμελείας τῶν ὑμετέρων πραγμάτων· πυθόμενοι δέ τινές με ἥκοντα τῶν τετρακοσίων ἐζήτουν τε παραχρῆμα, καὶ λαβόντες ἤγαγον εἰς τὴν βουλήν. εὐθὺς δὲ παραστάς μοι Πείσανδρος, Ἄνδρες, ἔφη, βουλευταὶ, ἐγὼ τὸν ἄνδρα τοῦτον ἐνδεικνύω

[1] ὁπόσα [2] ὅσον [3] ταύτης ἀξίας [4] μὴ δι' αὐτοὺς

Κωπέας] Ad v. κωπέας Valckenaerius notat, Herodotum p. 294. v. 21. ubi pauca de iis dederit, Hesychium v. κώπεις· Aristophanem Acharn. v. 551. ibique Scholiasten; Lysistr. v. 423. Demosthenem p. 170. v. 12. ed. R. ubi pro κώπας legendum existimat κωπέας, coll. p. 433. 5. Aristidem t. ii. p. 204. SLUITER.

Τῶν τριακοσίων] Humani quid hic passus est Henricus Stephanus, item versu 20. et p. 297. 4. ut bonam et probam lectionem Aldinæ τετρακοσίων præter rem, et adversa veritate historica, nescio quo mentis oblato errore mutaret. Notarunt hunc lapsum Taylor quoque et Markland ad Lysiam, hic pag. 591. ille Lect. Lys. p. 693. Ego veram lectionem revocavi. REISK.

Γενέσθαι] Scil. quæcunque vellem. IDEM.

Καὶ ἐξάγεσθαι] Videtur καὶ εἰσάγεσθαι deesse. IDEM.

Τούτους τε] Post τούτους τε videtur οὖν deesse. IDEM.

Ὅσον] Malim ὅσου. IDEM.

Ναυμαχοῦντες] Significatur illa victoria navalis, quam Thucydides octavi libri fine describit, illa nempe apud Abydum, qua classis Attica, a Tissapherne adjuta, classem Lacedæmoniorum, cui Mindarus præerat, a Pharnabazo sustentatam, vicit, multas hostium naves cepit, multas suas recuperavit. v. Simson Chronicon ad A. M. 3594. IDEM.

Ταύτην μόνοι] Aut mutandum est ταύτην cum οὗτοι, aut utrumque sic est copulandum: ταύτην οὗτοι μόνοι. IDEM.

Ταύτης ἀξίας] Interpono τῆς. IDEM.

Μὴ δι' αὐτοὺς] Lege μηδ' αὐτούς. ne ipsos quidem. IDEM.

ὑμῖν σῖτόν τε εἰς τοὺς πολεμίους εἰσαγαγόντα καὶ κωπέας. καὶ τὸ πρᾶγμα ἤδη πᾶν διηγεῖτο ὡς ἐπέπρακτο. ἐν δὲ τῷ [1] τότε τὰ ἐναντία φρονοῦντες δῆλοι ἦσαν ἤδη οἱ ἐπὶ στρατείας ὄντες τοῖς τετρακοσίοις. κἀγὼ, θόρυβος γὰρ δὴ τοιοῦτος ἐγίνετο τῶν βουλευτῶν, καὶ ἐπειδὴ ἐγίγνωσκον ἀπολούμενος, εὐθὺς προσπηδῶ πρὸς τὴν ἑστίαν καὶ λαμβάνομαι τῶν ἱερῶν. ὅπερ μοι καὶ πλείστου ἄξιον ἐγίνετο ἐν τῷ τότε· εἰς γὰρ τοὺς θεοὺς εἶχον τὰ ὀνείδη οὗτοι, οἵ με μᾶλλον τῶν ἀνθρώπων ἐοίκασι κατελεῆσαι, 83
βουληθέντων τε αὐτῶν ἀποκτεῖναί με, οὗτοι ἦσαν οἱ διασώσαντες. δεσμά τε ὕστερον καὶ κακὰ ὅσα τε καὶ οἷα τῷ σώματι ἠνεσχόμην, μακρὸν ἂν εἴη μοι λέγειν. οὗ δὴ καὶ μάλιστ' ἐμαυτὸν ἀπωλοφυράμην, ὅστις τοῦτο μὲν ἐν ᾧ ἐδόκει ὁ δῆμος κακοῦσθαι, ἐγὼ ἀντὶ τούτου κακὰ εἶχον, τοῦτο δὲ ἐπειδὴ ἐφαίνετο εὖ ὑπ' ἐμοῦ πεπονθὼς, πάλιν αὖ καὶ διὰ τοῦτ' ἐγὼ ἀπολοίμην. ὥστε ὁδόν τε καὶ πόρον μηδαμῇ ἔτι εἶναί μοι εὐθαρσεῖν. [2] ὅποι γὰρ τραποίμην, πάντοθεν κακόν τί μοι ἐφαίνετο ἑτοιμαζόμενον. ἀλλ' ὅμως καὶ ἐκ τούτων τοιούτων ὄντων ἀπαλλαγεὶς [3] οὐκ ἔστιν ὅ τι ἕτερον ἔργον περὶ πλείονος ἐποιούμην ἢ τὴν πόλιν ταύτην ἀγαθόν τι ἐργάσασθαι.

γʹ. Ὁρᾶν δὲ [4] χρὴ, ὦ Ἀθηναῖοι, ὅσῳ τὰ τοιαῦτα τῶν ὑπουργημάτων διαφέρει. τοῦτο μὲν [5] γὰρ ὅσοι τῶν πολιτῶν 84
τὰ ὑμέτερα πράγματα διαχειρίζοντες ἀργύριον ὑμῖν ἐκπορίζουσιν, ἄλλο τι ἢ τὰ ὑμέτερα ὑμῖν διδόασι; τοῦτο δὲ ὅσοι

[1] τότε οἱ τὰ [2] ὅπου [3] οὐκέτι ἕτερον περὶ [4] Deest χρή [5] Deest γάρ.

Οἱ τὰ ἐναντία] Videtur articulus prior, οἱ, h. l. delendus esse. jam constabat, Atheniensium eos, qui in castris apud Samum essent, diversa a CCCC viris sentire. REISK.

Καὶ ἐπειδὴ] Καὶ videtur delendum, aut aliquid deesse. IDEM.

Εἰς γὰρ —] Locus affectus. Num εἰς γὰρ τοὺς θεοὺς ἧκεν (aut ἦλθεν) ἂν αὐτοῖς τὰ ὀνείδη. Nam si me abstractum ab ara occidissent, infamiam impietatis erga deos ipsi sibi contraxissent. οὗτοί με — hi (dii puta) me —. IDEM.

Βουληθέντων τε] Malim γε, pro γὰρ, nam, cum illi CCCC viri me vellent occidere —. IDEM.

Κακοῦσθαι] Summum enim in discrimen atque incredibilem perturbationem conjecerat rempublicam scelus hermarum mutilatorum. IDEM.

Ἀπολοίμην] In optativo. quia in discrimen exitii adducebatur, in quo pæne perisset. IDEM.

Εὐθαρσεῖν] In Aldina est ἐνθαρσεῖν. quæ lectio possit etiam probari. IDEM.

Ὅπου] Leg. ὅποι. quoquoversus. IDEM.

Ὁρᾶν] П. ὁρᾶτε. H. STEPHAN. Ego malim ὁρᾶν servare, sed sic, ut post ὁρᾶν δὲ addatur aut πάρεστιν, aut ἄξιον. IDEM.

Τὰ τοιαῦτα] Talia officia atque ministeria, qualia ego vobis præstiti. IDEM.

Διαφέρει] Præstent aliis ministeriis, quæ vulgo vobis, non gratuita, sed pro mercede a vobis danda, vobis præstantur. IDEM.

στρατηγοὶ γενόμενοι καλόν τι τὴν πόλιν κατεργάζονται, τί ἄλλο ἢ μετὰ [1] τῆς τῶν ὑμετέρων σωμάτων ταλαιπωρίας τε 22. καὶ κινδύνων, καὶ ἔτι τῶν κοινῶν χρημάτων [2] δαπάνης, ποιοῦσιν ὑμᾶς εἴ τι τυγχάνουσιν ἀγαθόν; ἐν ᾧ καὶ ἄν τι ἐξαμάρτωσιν, οὐκ αὐτοὶ τῆς σφετέρας [3] αὐτῶν ἁμαρτίας δίκην διδόασιν, ἀλλ' ὑμεῖς ὑπὲρ τῶν ἐκείνοις ἡμαρτημένων. ἀλλ' ὅμως οὗτοι στεφανοῦνταί γε ὑφ' ὑμῶν καὶ ἀνακηρύττονται ὡς ὄντες ἄνδρες ἀγαθοί. καὶ οὐκ ἐρῶ ὡς οὐ δικαίως· μεγάλη γάρ ἐστιν ἀρετή, ὅστις τὴν ἑαυτοῦ πόλιν ὁτῳοῦν δύναται τρόπῳ ἀγαθόν τι [4] ἐργάζεσθαι. ἀλλ' οὖν γινώσκειν γε χρή, ὅτι ἐκεῖνος ἂν εἴη [5] πολὺ πλείστου ἄξιος ἀνήρ, ὅστις τοῖς ἑαυτοῦ παρακινδυνεύων χρήμασί τε καὶ σώματι τολμῴη ἀγαθά τι ποιεῖν τοὺς ἑαυτοῦ πολίτας.

δ'. Ἐμοὶ τοίνυν τὰ μὲν ἤδη εἰς ὑμᾶς πεπραγμένα σχεδόν τι ἅπαντες ἂν εἰδείητε, τὰ δὲ μέλλοντά τε καὶ ἤδη πραττόμενα ἄνδρες ὑμῶν πεντακόσιοι ἐν ἀπορρήτῳ ἴσασιν, ἡ
85 βουλή· οὓς πολλῷ δήπου εἰκὸς ἧττον ἄν τι ἐξαμαρτεῖν, ἢ εἰ ὑμᾶς δέοι ἀκούσαντάς τι ἐν τῷ παραχρῆμα νῦν διαβουλεύσασθαι. οἱ μέν γε σχολῇ περὶ τῶν εἰσαγγελλομένων σκοποῦνται, ὑπάρχει τε αὐτοῖς, ἐάν τι ἐξαμαρτάνωσιν, αἰτίαν ἔχειν καὶ λόγον αἰσχρὸν ἐκ τῶν ἄλλων πολιτῶν· ὑμῖν δὲ οὐκ εἰσὶν ἕτεροι ὑφ' ὧν αἰτίαν ἔχοιτε· τὰ γὰρ ὑμέτερα αὐτῶν ἐφ' ὑμῖν δικαίως ἐστὶ καὶ εὖ καὶ κακῶς, ἐὰν βούλησθε, διαθέσθαι. ἅ γε μέντοι ἔξω τῶν ἀπορρήτων οἷόν [6] τέ μοί ἐστιν εἰπεῖν εἰς ὑμᾶς ἤδη πεπραγμένα, ἀκούσεσθε. ἐπίστασθε γάρ που, ὡς ἠγγέλθη ἡμῖν ὅτι οὐ μέλλει ἐκ Κύπρου

[1] Deest τῆς. [2] δαπανᾷν [3] Deest αὐτῶν. [4] ἐργάζεται [5] Deest πολύ. [6] γέ

Δαπανᾷν] Lego δαπανῶντες. aut alias leg. καὶ ἔτι τῷ τῶν κοινῶν χρημάτων δαπανᾷν, ποιοῦσιν —. Idem.

Καὶ ἔτι τῶν κοινῶν χρημάτων, δαπανᾷν ποιοῦσιν ὑμᾶς, εἴ τι τυγχάνουσιν, ἀγαθὸν] Neutra Reiskianarum deterior, ut opinor, nostra est emendatio : καὶ ἔτι τῶν κοινῶν χρημάτων δαπάνης, ποιοῦσιν ὑμᾶς, εἴ τι τυγχάνουσιν, ἀγαθόν. *Nonne isti duces cum corporum vestrorum miseria et periculis publicique ærarii impensa vobis præstant, si quam præstant, utilitatem?* Sluiter.

Στεφανοῦνταί γε ὑφ' ὑμῶν] Scribendum arbitror στεφανοῦνταί τε ὑφ' ὑμῶν —. Idem.

Ἐργάζεται] A Stephano est. Aldina dat ἐργάζεσθαι. quod ego equidem non mutassem. Reisk.

Τι γινώσκειν] Expungo τι, ut natum ex initio proximi vocabuli γινώσκειν. Idem.

Ἴσασιν, ἡ βουλὴ, οὓς] Ab alio adjectum ἡ βουλὴ ejiciendum esse censet Valckenaerius. Sluiter.

Ἀκούσαντάς τι ἐν τῷ π.] Pronomen τι abesse malim. Reisk.

Παραχρῆμα νῦν] Tolle comma. nam ista duo vocabula arcte cohærent. *jam nunc statim.* Idem.

Οἷόν γε] Π. οἷόν τε. H. Stephan.

Ὡς ἠγγέλθη ἡμῖν] Valckenaerius correxit ὑμῖν, quod et mihi pridem visum est. Sluiter.

σῖτος ἥξειν ἐνταῦθα· ἐγὼ τοίνυν τοιοῦτός τε καὶ τοσοῦτος ἐγενόμην, ὥστε τοὺς ἄνδρας τοὺς ταῦτα βουλεύσαντας ἐφ' ὑμῖν καὶ πράξαντας ψευσθῆναι τῆς αὐτῶν γνώμης. καὶ ὡς 86
μὲν ταῦτα διεπράχθη, οὐδὲν προὔργου ἀκοῦσαι ὑμῖν· τὰ δὲ νυνὶ βούλομαι ὑμᾶς εἰδέναι, ὅτι αἱ μέλλουσαι νῆες ἤδη σιταγωγοὶ καταπλεῖν εἰς τὸν Πειραιᾶ εἰσὶν ὑμῖν τέτταρες καὶ δέκα, αἱ δὲ λοιπαὶ τῶν ἐκ Κύπρου ἀναχθεισῶν ἥξουσιν ἀθρόαι οὐ πολὺ ὕστερον. ἐδεξάμην δ' [1] ἂν [τὶ] πάντων χρημάτων εἶναι ἐν ἀσφαλεῖ φράσαι πρὸς ὑμᾶς ἃ καὶ τῇ βουλῇ ἐν ἀπορρήτῳ εἰσήγγειλα, ὅπως αὐτόθεν [2] προῄδειτε. νῦν δὲ ἐκεῖνα μὲν τότε ὅταν ἀποτελεσθῇ γνώσεσθε ἅμα καὶ ὠφεληθήσεσθε· νῦν δέ, ὦ Ἀθηναῖοι, εἴ μοι βουληθείητε δοῦναι χάριν μικράν τε καὶ ἄπονον ὑμῖν καὶ ἅμα δικαίαν, πάνυ ἄν μοι τοῦτο ἐν μεγάλῃ ἡδονῇ γένοιτο. ὡς δὲ καὶ δικαία ἐστὶν, εἴσεσθε. ἃ γάρ μοι αὐτοὶ γνόντες τε καὶ ὑποσχόμενοι ἔδοτε, ὕστερον δὲ ἑτέροις πειθόμενοι ἀφείλεσθε, ταῦθ' ὑμᾶς, εἰ μὲν βούλεσθε, αἰτῶ, εἰ δὲ μὴ βούλεσθε, ἀπαιτῶ. ὁρῶ δὲ ὑμᾶς πολλάκις καὶ δούλοις ἀνθρώποις καὶ ξένοις παντοδαποῖς πολιτείας διδόντας τε καὶ εἰς χρήματα μεγάλας 87
δωρεὰς, οἳ ἂν ὑμᾶς φαίνωνται ποιοῦντές τι ἀγαθόν. καὶ ταῦτα μέντοι ὀρθῶς ὑμεῖς φρονοῦντες δίδοτε· οὕτω γὰρ ἂν ὑπὸ πλείστων ἀνθρώπων εὖ πάσχοιτε. ἐγὼ τοίνυν τοσοῦτον ὑμῶν μόνον δέομαι· τὸ ψήφισμα ὃ Μενίππου εἰπόντος ἐψηφίσασθε, εἶναί μοι ἄδειαν, πάλιν ἀπόδοτε. ἀναγνώσεται δὲ ὑμῖν αὐτό· ἔτι γὰρ καὶ νῦν ἐγγέγραπται ἐν τῷ βουλευτηρίῳ.

[1] ἀντὶ [2] προειδῆτε

Ἥξειν ἐνταῦθα. ἐγὼ] Distinguendum et legendum videtur sic : ἥξειν, ἐνταῦθα ἐγὼ τί; *adventurum esse* (scil. huc Athenas; quod subauditur). *Hic* (in ejusmodi tempore) *quid ego?* scil. cœpi, institui, egi ? τοιοῦτος — Verum offendor illa dictione τοσοῦτος ἐγενόμην, quam non satis intelligo. Num significat *tantam operam dedi*, ut τοιοῦτος ἐγενόμην significat, *eam operam dedi?* Mihi videtur ἐγένετο leg. esse. scil. σῖτος. tanta veniebat copia frumenti, ejusque tam boni. Reisk.

Τὰ δὲ νυνὶ] Quod autem ad ea attinet, quæ nunc fiunt. Idem.

Ἀντὶ πάντων] Malim ἂν πάντων —. Idem. Vid. p. 292. v. 19.

Εἰ δὲ μὴ βούλεσθε] Possit hoc μὴ etiam abesse. *peto, aut si mavultis, postulo.* Idem.

Ὁρῶ δὲ] Hoc δὲ hic loci, ut alias sæpe, accipi debet pro γάρ. Idem.

Παντοδαπῆς] Π. παντοδαποῖς. H. Stephan.

Πολιτείας διδόντας τε καὶ] Malim πολιτείαν τε διδόντας, καὶ —. Reisk.

Ἔτι γὰρ καὶ νῦν ἐγγέγραπται (τὸ ψήφισμα) ἐν τῷ βουλευτηρίῳ] Si ita scripsisset Andocides, videtur additurus fuisse, quibus tabulis inscriptum esset decretum : nam cæteroquin quare ἐγγέγραπται? Aptius erat et magis perspicuum simplex γέγραπται. Quapropter vel sic ab Andocide scriptum arbitror, vel ἀναγέγραπται. Sæ-

ΨΗΦΙΣΜΑ.

ε΄. Τουτὶ τὸ ψήφισμα ὃ ἠκούσατε ψηφισάμενοί μοι, ὦ Ἀθηναῖοι, ὕστερον ἀφείλεσθε χάριν ἑτέρῳ φέροντες. πείθεσθε οὖν μοι, καὶ ἤδη παύσασθε εἴ τῳ ὑμῶν διάβολόν τι ἐν τῇ γνώμῃ περὶ ἐμοῦ παρέστηκεν. εἰ γὰρ ὅσα οἱ ἄνθρωποι γνώμῃ ἁμαρτάνουσι, τὸ σῶμα αὐτῶν μὴ αἴτιόν ἐστιν, ὁμοῦ τὸ μὲν σῶμα τυγχάνει τοῦτ᾽ ἀναίτιον, ὅπερ τῆς αἰτίας ἀπήλλακται, ἡ δὲ γνώμη ἀντὶ τῆς προτέρας ἑτέρα νυνὶ
88 παρέστηκεν. οὐδὲν οὖν ἔτι ὑπολείπεται, ὅτῳ ἄν μοι δικαίως διαβεβλῆσθε. ὥσπερ δὲ τῆς τότε ἁμαρτίας τὰ ἀπὸ τῶν ἔργων σημεῖα ἔφατε χρῆναι πιστότατα ποιούμενοι κακόν με ἄνδρα ἡγεῖσθαι, οὕτω καὶ ἐπὶ τῇ νῦν εὐνοίᾳ μὴ ζητεῖτε ἑτέραν βάσανον ἢ τὰ ἀπὸ τῶν νυνὶ ἔργων σημεῖα ὑμῖν γινόμενα. πολὺ δέ μοι προσήκει ταῦτα μᾶλλον ἐκείνων, καὶ τῷ 23.1
γένει συνηθέστερά ἐστι. τάδε γὰρ οὐ ψευσαμένῳ μοι λαθεῖν οἷόν τ᾽ ἐστὶ τούς γε πρεσβυτέρους ὑμῶν, ὅτι ὁ τοῦ ἐμοῦ

pius hæc verba permutata sunt, v. g. apud Lysiam in Nicomachum p. 183. v. 27. ed. Steph. Est autem verbum ἀναγράφειν proprium et de legibus, et de aliis rebus, quæ solenniter describuntur, et in tabulas referuntur, ut passim in d. Or. et pro Polystrato p. 159. v. 39. εἰ ξένος τις εὐεργέτης ἀναγραφῆναι ἠξίου: Demosthenes in Neæram p. 1381. v. 10. ed. R. τοὺς δοκιμασθέντας ἀναγραφῆναι ἐν στήλῃ λιθίνῃ. Eratque hic mos Athenis, ut leges vel recens perlatas vel denuo probatas publica auctoritate describi (ἀναγράφεσθαι) curarent. Vid. Andocidem de Myster. p. 11. v. 22. 27. et 34. p. 12. v. 10. ed. Steph. Æschinem in Timarch. p. 2. v. 3. in Ctesiphont. p. 59. init. ed. Steph. Conf. et Demosthenem in Timocrat. 701. v. 14. p. 707. v. 12. SLUITER.

Διαβαλόντι] Π. διάβολόν τι, ἤ, διαβολή τις. H. STEPHAN.

Ὁμοῦ] Imo vero ἐμοῦ. REISK.

Τυγχάνει τοῦτ᾽ ἀναίτιον, ὅπερ τῆς αἰτίας ἀπήλλακται] Obscura hæc et tautologiæ similia non satis intelligo. Et si vel possit etiam intelligi, mera tamen est cavillatio. Ecqui enim corpus per se unquam peccare potest sine mente? et quæ mens puniri sine corpore? Semper hoc est glaucoma sophisticum. Sed videtur scripsisse: ἐμοῦ τὸ μὲν σῶμα τυγχάνει ταὐτὸν ὄν, ὅπερ τ. αἰτ. ἀπ. *corpus quidem meum idem est, quod ante fuit (atqui corpus hoc culpa vacat), mens autem, quæ culpam admisit, alia nunc est.* IDEM.

Τὸ σῶμα αὐτῶν μὴ αἴτιόν ἐστι κ. τ. λ.] De hisce, quæ obscura judicavit Reiskius et emendare conatus est, Luzacii sententiam ipsius verbis exponam. "Hæc obscura esse et tautologiæ similia, quin glaucoma sophisticum, vere judicat Reiskius: sed levi mutatione hæ nubes, nisi fallor, dispellentur: μὴ αἴτιον transeat in vocem Atticam, et a Budæo ac Stephano tractatam μεταίτιον, contrariæ plane significationis, hoc modo: εἰ γὰρ ὅσα οἱ ἄνθρωποι γνώμῃ ἁμαρτάνουσι, τὸ σῶμα αὐτῶν μεταίτιον ἐστὶν, ὁμοῦ (vel melius ὁμῶς) τὸ μὲν σῶμα τυγχάνει τοῦτ᾽ ἀναίτιον κ. τ. λ. Tunc est antapodosis et idonea inter duo periodi membra oppositio: μεταίτιον — ἀναίτιον. *Etenim, si quodcumque homines animo conceptum crimen perpetrant, corpus eorum illius criminis particeps est ac culpæ consors pœnam patitur, ita pariter, ab altera parte, corpus illud extra crimen pœnamque esse debet, quod omni culpa vacat et ab accusatione remotum est, cujus autem mens a priore mente mutata est et plane alia.* Nimirum pristinos mores pristinumque animum jam abjurabat Andocides; indeque efficiebat, cum non nisi mente peccasset, corpus etiam suum extra pœnam esse debere. SLUITER.

Σημεῖα —] Verba trajectione conturbata sic videntur in ordinem redigenda: τὰ ἀπὸ τῶν ἔργων σημεῖα πιστότατα ποιούμενοι, ἔφατε χρῆναι κακόν με ἄνδρα ἡγεῖσθαι. REISK.

πατρὸς πρόπαππος Λεωγόρας στασιάσας πρὸς τοὺς τυράννους ὑπὲρ τοῦ δήμου, ἐξὸν αὐτῷ [1] διαλλαχθέντι τῆς ἔχθρας καὶ γενομένῳ κηδεστῇ ἄρξαι μετ᾽ ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν τῆς πόλεως, εἵλετο μᾶλλον ἐκπεσεῖν μετὰ τοῦ δήμου καὶ φεύγων κακοπαθεῖν μᾶλλον ἢ προδότης αὐτῶν καταστῆναι. ὥστ᾽ ἔμοιγε καὶ διὰ τὰ τῶν προγόνων ἔργα εἰκότως ὑπάρχει δημοτικῷ εἶναι, εἴπερ τι ἄλλο νῦν γε φρονῶν τυγχάνω. ὧν καὶ ἕνεκα εἰκὸς ὑμᾶς, ἐὰν χρηστὸς ὢν ἀνὴρ εἰς ὑμᾶς φαίνωμαι, προθυμότερόν μου ἀποδέχεσθαι τὰ πραττόμενα. τὸ δὲ δόντας ἐμοὶ τὴν ἄδειαν ἀφελέσθαι ὑμᾶς, εὖ ἴστε ὅτι οὐδεπώποτε ἠγανάκτησα· ὅπου γὰρ ὑπὸ τῶν ἀν- 89
δρῶν τούτων αὐτοὶ εἰς ὑμᾶς αὐτοὺς ἐπείσθητε τὰ μέγιστα ἐξαμαρτεῖν, ὥστε ἀντὶ τῆς ἀρχῆς δουλείαν ἀλλάξασθαι, ἐκ δημοκρατίας δυναστείαν καταστήσαντες, τί ἄν τις ὑμῶν θαυμάζοι καὶ εἰς ἐμὲ εἴ τι ἐπείσθητε ἐξαμαρτεῖν; βουλοίμην μέντ᾽ ἄν, ὥσπερ ἐν τοῖς ὑμετέροις αὐτῶν πράγμασιν, ἐπειδὴ ἐξουσίαν ἐλάβετε, τὰς τῶν ἐξαπατησάντων ὑμᾶς ἀκύρους ἔθετε βουλάς, οὕτω καὶ ἐν ᾧ περὶ ἐμοῦ ἐπείσθητε γνῶναί τι ἀνεπιτήδειον, ἀτελῆ τὴν γνώμην [2] αὐτῶν ποιῆσαι, καὶ μήτε ἐν τούτῳ μήτε [3] ἐν ἑτέρῳ τῳ τοῖς ὑμῶν αὐτῶν ἐχθίστοις ὁμόψηφοί ποτε γένησθε.

[1] διαλλαχθέντα [2] αὐτῶν [3] Deest ἐν.

Πρόπαππος] Reddidi ac si legissem: πατρόπαππος. *avus paternus.* IDEM. Ad hoc Valckenaerius, consentiens cum iis quæ, quæ Cap. I. monuimus, scripserat: "Legendum πάππος. Leogoras ille ipsius erat Andocidis πρόπαππος, quod vel e nomine liquet, sed manifestum est e p. 14. v. 22. ed. Steph. στρατηγοῦντος Λεωγόρου τοῦ προπάππου τοῦ ἐμοῦ. SLUITER.

Διαλλαχθέντα] Π. διαλλαχθέντι. H. STEPHAN.

Εἶναι εἴπερ τι] Π. εἶναι, ὅ, εἴπερ τι ἄλλο, νῦν —. H. STEPHAN. Mihi videtur auctoris sententia hæc ferme postulare — εἶναι, καὶ ὅτι, εἰ καὶ μὴ πρότερον, ἀλλὰ νῦν γε φρονῶν τυγχάνω. *et quod, antea si non sapui, nunc certe sapio.* REISK. F. εἰ περὶ τὰ ἄλλα (aut περὶ τἄλλα) νῦν γε φρονῶν τυγχάνω. *si in cæteris rebus nunc certe sapio.* Lys. Def. pro Mantith. p. 145. v. 37. ed. Steph. ἀξιῶ δὲ, ἐὰν μὲν τοῦτο μόνον ὑμῖν ἐπιδείξω, ὡς εὔνους εἰμὶ τοῖς καθεστηκόσι πράγμασι —, μηδέν πώ μοι πλέον εἶναι· ἐὰν δὲ φαίνωμαι περὶ τὰ ἄλλα μετρίως βεβιωκὼς —, δέομαι ὑμῶν ἐμὲ μὲν δοκιμάζειν, τούτους δὲ ἡγεῖσθαι χείρους εἶναι.

Εἰκότως ὑπάρχει — τυγχάνω] Luzacius legit: εἰκότως ὑπάρχον δημοτικῷ εἶναι, εἴπερ τι ἄλλο τε, νῦν γε φρονῶν τυγχάνω. "Sic νῦν γε habet (inquit), cui opponatur ἄλλο τε, quod omnino requiritur. *Ita ut, quum ad me, propter majorum facinora, omnino probabiliter pertineat popularem esse, si alio tempore aliter fortassis senserim, nunc certe* (a priore mente mutatus) *sic sentio.*" SLUITER. Sententia et obscura et manca. equidem conjeci: καὶ εἴπερ τι ἡμάρτηκα, ἀλλὰ νῦν γε φρονῶν τυγχάνω. *Ad Xen. Cyrop.* l. viii. c. 8. §. 20. SCHNEIDER.

Γένησθε] Verbum ultimum Orationis γένησθε mutari malim in γενέσθαι, quia, æque ac præcedens ποιῆσαι, rectius videtur pendere a βουλοίμην, quam absolute dici. SLUITER.

ΑΝΔΟΚΙΔΟΥ

ΛΟΓΟΣ

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΡΟΣ ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΙΟΥΣ ΕΙΡΗΝΗΣ.

I. OTT. SLUITERI

AD

ORATIONEM ANDOCIDIS

DE PACE CUM LACEDÆMONIIS

PRÆFATIO.

NON germanam Andocidis esse hanc Orationem, præter Dionysium Halicarnasseum, Auctore Argumenti teste, judicarunt etiam alii, aut saltem dubitarunt, an vere esset ab Andocide conscripta: Harpocration, qui ter eam laudat, semper addit εἰ γνήσιος: Tib. Hemsterhusius ad Aristophanis Plutum p. 474. "Andocides (inquit), seu verus sit, sive ficto nomine suppositus, in initio περὶ τῆς πρὸς Λακεδαιμονίους εἰρήνης. Additque illum et Æschinem prope finem Orationis *de male obita Legatione*, (p. 51. v. 13. ed. Steph.) verbis scripsisse tam similibus, ut alter ab altero fuisse mutuatus videatur." 'Andocides, seu quis alius Orator de Pace cum Lacedæmoniis,' testis citatur a Marklando ad Lysiam p. 477. v. 7. et 'Pseudo-Andocidem fere verbatim Æschinea transcripsisse, in Orationem suam π. τ. π. Λακ. Εἰρήνης,' idem ait ad l. l. Æschinis: Taylorus suo more non dubiam sibi visus censuram agere Lect. Lys. c. 6. p. 693. Sophistæ Orationem esse statuit, qui iisdem per omnia pæne verbis locum emendicarit, ex fine Orationis Æschineæ *de ementita legatione*, descriptis, uti fit, perperam quæ hujus erant. Valckenaerio contra accurate lecta Andocidis esse videbatur: "idem (inquit) ingenium, idem elucet scribendi color." Etiam Wesselingius ad Diod. Sic. l. XII. c. 8. et Ruhnkenius in Histor. Crit. Orat. Gr. p. 52. exscriptum ab Æschine censent Andocidem. Sic Lysiam in Or. de Bon. Aristophan. descripsisse Andocideam *de Mysteriis* Orationem, ipse animadvertit Taylorus Lect. Lys. p. 678. Ita de Lysia atque Isocrate sæpe V. D. dubitant, uter utrum expresserit; et Isocrates quidem, negans se unquam alienos pannos adsumsisse, non vereri se ait, sua ipsum dicta repetere, "ὁρῶν τοὺς ἄλλους τοῖς ἐμοῖς χρωμένους," ad Philipp. p. 101. A. Nihil igitur

mirum, si posterior ætate Æschines vetustioris Andocidis loco sit usus; neque ea satis idonea causa est, cur Andocideam a Sophista conscriptam judicemus. Quod si in historicis erret Orator, haud magis id eo valet, ut Andocidi Oratio abjudicetur, qui alibi etiam historica confundit. Quod vero eadem Æschines brevius, longius Andocides dicit, id maxime contra Taylorum facere videtur; magis enim is, qui exscribit, contrahere priorum dicta, quam stilo augere solet. Igitur, si Æschines lacinia Andocidea non potuisse uti videatur, magis in illam propendebat sententiam Valckenaerius, ut eam Æschineæ Orationi ab alio assutam arbitraretur. Quod si Andocides historica confuderit, haud insolitum illud fuisse Oratoribus Atticis animadvertebat; cum et Cæcilius a Suida v. Καικίλιος scripsisse dicatur περὶ τῶν καθ' ἱστορίαν ἢ παρ' ἱστορίαν εἰρημένων τοῖς ῥήτορσι. Præcipuus autem Oratoris error est, quod Miltiadem laudaverit pacis cum Lacedæmone auctorem, qui non Miltiades fuit, sed Cimon, uti præter alios ex Corn. Nepote in Vita Cimonis c. 3. apparet. Denique, uti in concione populi ab Andocide habitam putabat, sic pacem intelligi suspicabatur, quæ prima fuit post muros dejectos, de qua conf. Xenophon Hellen. l. V. p. 321. seq. edit. Steph. Pleraque, quæ sequuntur, historica recte sese habere judicabat Valckenaerius, ex Thucydide et Diodoro Siculo probanda. Hocce viri summi judicium, quicumque Orationem diligenter legerit, probaturum arbitror: equidem re bene perpensa, quum antea contra sentirem, his rationibus in Valckenaerii sententiam sum pertractus.

ΑΝΔΟΚΙΔΟΥ

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΡΟΣ ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΙΟΥΣ ΕΙΡΗΝΗΣ ΛΟΓΟΣ.

Pag. ed. H.Steph. 23. 25 — Pag. ed. Reisk.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

ΤΟΥ Ἑλληνικοῦ μηκυνομένου πολέμου, καὶ πολλὰ μὲν Ἀθηναίων κακὰ, 89
πολλὰ δὲ Λακεδαιμονίων, ὑπομεινάντων, καὶ τῶν ἑκατέρων συμμάχων, Ἀθηναῖοι πρέσβεις ἀπέστειλαν πρὸς Λακεδαιμονίους αὐτοκράτορας· ὧν ἐστὶ καὶ 90
Ἀνδοκίδης. τινῶν δὲ προταθέντων παρὰ Λακεδαιμονίων, καὶ ἀποστειλάντων κἀκείνων ἰδίους πρέσβεις, ἔδοξεν ὥςτε εἴσω τεσσαράκοντα ἡμερῶν ἐπιβουλεύσασθαι τὸν δῆμον περὶ τῆς εἰρήνης. καὶ ἐπὶ τούτοις Ἀνδοκίδης συμβουλεύει τοῖς Ἀθηναίοις καταδέξασθαι τὴν εἰρήνην. Ἔστι μὲν οὖν συμβουλῆς τὸ εἶδος· κεφάλαιον δὲ τὸ συμφέρον. Φιλόχορος μὲν οὖν λέγει καὶ ἐλθεῖν τοὺς πρέσβεις ἐκ Λακεδαιμονίας, καὶ ἀπράκτους[1] ἀνελθεῖν, μὴ πείσαντος τοῦ Ἀνδοκίδου. ὁ δὲ Διονύσιος νόθον εἶναι λέγει τὸν λόγον.

α'. ὍΤΙ μὲν εἰρήνην ποιεῖσθαι δικαίαν ἄμεινόν ἐστιν ἢ πολεμεῖν, δοκεῖτέ μοι, ὦ Ἀθηναῖοι, [2]πάντες γινώσκειν· ὅτι δὲ οἱ ῥήτορες τῷ μὲν ὀνόματι τῆς εἰρήνης συγχωροῦσι, τοῖς δ' ἔργοις ἀφ' ὧν ἡ εἰρήνη γένοιτο ἐναντιοῦνται, τοῦτο [3]δὲ οὐ πάντες αἰσθάνεσθε. λέγουσι γὰρ, ὡς ἔστι δεινότατον τῷ δήμῳ, γενομένης εἰρήνης, ἡ νῦν οὖσα πολιτεία μὴ καταλυθῇ. εἰ μὲν οὖν μηδεπώποτε [4]πρότερον ὁ δῆμος ὁ τῶν Ἀθηναίων εἰρήνην ἐποιήσατο πρὸς Λακεδαιμονίους, εἰκότως ἂν ἐφοβούμεθα αὐτὸ διά τε τὴν ἀπειρίαν τοῦ [5]ἔργου διά τε τὴν ἐκείνων ἀπιστίαν· ὅπου δὲ πολλάκις ἤδη πρότερον εἰρήνην ἐποιή- 91
σατε δημοκρατούμενοι, πῶς οὐκ εἰκὸς ὑμᾶς πρῶτον ἐκεῖνα σκέψασθαι τὰ τότε γενόμενα; χρὴ γὰρ, ὦ Ἀθηναῖοι,

[1] ἐπανελθεῖν [2] Deest πάντες. [3] Deest δέ. [4] Deest πρότερον. [5] ἔργου, καὶ διὰ τὴν

Εἰρήνην] F. εἰρήνῃ. Ita reddidit Pulnæus: *verbotenus paci favent*. quære tamen. TAYLOR.

Δεινότατον] Id est h. l. μεστὸν πλείστου δέους, *admodum metuendum*. REISK.

Τὴν ἐκείνων ἀπιστίαν] Propterea quod iis fidi nullo modo potest. IDEM.

Ἐποιήσατε] Imo vero ἐποιήσασθε in medio. quod modo præcessit. IDEM.

Χρὴ γὰρ, ὦ Ἀθηναῖοι,—] Prudentissimum hoc præceptum, quod paullo diversis verbis infra bis repetit p. 27. v. 9. et 32. ed. Steph. et aliis imitatione et Patribus Ecclesiæ laude dignum visum est. Clemens Alexandrinus Strom. l. vi. p. 747. postquam similia duo Euripidis loca laudavit,

τεκμηρίοις χρῆσθαι τοῖς πρότερον γενομένοις περὶ τῶν μελ- 40
λόντων ἔσεσθαι. ἡνίκα τοίνυν ἦν μὲν ὁ πόλεμος ἡμῖν ἐν Εὐ-
βοίᾳ, Μέγαρα δὲ εἴχομεν καὶ Πηγὰς καὶ Τροιζῆνα, εἰρήνης
ἐπεθυμήσαμεν, καὶ Μιλτιάδην τὸν Κίμωνος ὠστρακισμένον
καὶ ὄντα ἐν Χεῤῥονήσῳ κατεδεξάμεθα δι᾽ αὐτὸ τοῦτο, πρό-
ξενον ὄντα Λακεδαιμονίων, ὅπως πέμψαιμεν [1] ἐς Λακεδαί-
μονα προκηρυκευσόμενον περὶ σπονδῶν. καὶ τότε ἡμῖν εἰρήνη
ἐγένετο πρὸς Λακεδαιμονίους ἔτη πέντε, καὶ ἐνεμείναμεν 24.1
ἀμφότεροι ταύταις ταῖς σπονδαῖς ἔτη τριακαίδεκα. ἐν δὴ
τοῦτο, ὦ Ἀθηναῖοι, πρῶτον σκεψώμεθα. ἐν ταύτῃ τῇ εἰρήνῃ
ὁ δῆμος ὁ τῶν Ἀθηναίων ἔσθ᾽ ὅπου κατελύθη; οὐδεὶς ἀπο-
δείξει. ἀγαθὰ δὲ ὅσα ἐγένετο διὰ ταύτην τὴν εἰρήνην, ἐγὼ
ὑμῖν φράσω. πρῶτον μὲν τὸν Πειραιᾶ [2] τότε ἐτειχίσαμεν ἐν
τούτῳ τῷ χρόνῳ, εἶτα τὸ μακρὸν τεῖχος τὸ βόρειον· ἀντὶ δὲ
τῶν τριηρῶν αἳ τότε ἡμῖν ἦσαν παλαιαὶ καὶ ἄπλοι, αἷς
βασιλέα καὶ βαρβάρους καταναυμαχήσαντες ἠλευθερώσα-
μεν τοὺς Ἕλληνας, ἀντὶ τούτων τῶν νεῶν ἑκατὸν τριήρεις

[1] εἰς

[2] Deest τότε.

hinc expressa ait verba Hyperidis: ἃ δ' ἐστὶν ἀφανῆ, ἀνάγκη τοὺς διδάσκοντας τεκμηρίοις καὶ τοῖς εἰκόσι ζητεῖν. Deinde addit: Ἰσοκράτους τε αὖ εἰπόντος, Δεῖ δὲ τὰ μέλλοντα τοῖς προγεγενημένοις τεκμαίρεσθαι· Ἀνδοκίδης οὐκ ὀκνεῖ λέγειν, Χρὴ γὰρ τεκμηρίοις χρῆσθαι τοῖς πρότερον γενομένοις περὶ τῶν μελλόντων ἔσεσθαι· quasi Andocides ex Isocrate, non hic ex illo, sua hauserit: forte et scriptor ille, quem compilavit Clemens, spuriam Orationem *de Pace* habuit; nisi inverso ordine verba illius descripserit Clemens. Ex hoc autem, quemadmodum et ex Eusebio et Cyrillo Alexandrino, sua congessit Theodoretus Serm. vi. p. 581. A. (p. 102. v. 6. edit. Sylburg.) qui et Andocidis locum ita descripsi Χρὴ τεκμηρίοις κεχρῆσθαι τοῖς προγεγενημένοις περὶ τῶν μελλόντων. Locus, quem illi citant, Isocratis exstat in Panegyrico p. 70. A. ubi tamen exempla edita non habent τοῖς προγεγενημένοις, sed τοῖς γεγενημένοις. Similiter locum Andocidis expressit Lysias p. 173. v. 31. ed. Steph. Χρὴ τοίνυν — τοῖς πρότερον γεγενημένοις παραδείγμασι χρωμένους, βουλεύεσθαι περὶ τῶν μελλόντων ἔσεσθαι. Ante reliquos autem idem jam dixerat Sophocles in Œd. Tyr. v. 915.

—— —— οὐδ᾽, ὁποῖ᾽ ἀνὴρ
Ἔννους, τὰ καινὰ τοῖς πάλαι τεκμαίρεται.

SLUITER.

Πηγὰς] Harpocration ex h. l. citans dicit esse, τόπον ἐν Μεγάροις, auctore Hellanico. Pegas simul cum Megaris in Atheniensium fuisse potestate, et Thucydide auctore constat l. i. c. 103. (ad q. l. Scholiasta dicit fuisse ἐμπόριον πλησίον Μεγάρων) c. 107. et c. 111. IDEM.

Μιλτιάδην τὸν Κίμωνος] Non Miltiades Cimonis, sed Cimo Miltiadis, fuit, qui pacem hanc cum Lacedæmoniis sancivit, si fides habenda sit Æmilio, Plutarcho, et Diodoro Sic. Vid. tamen Æschin. p. 51. 14. ed. Steph. TAYLOR.

Πέντε] Quid? Num ἔτη τριακαίδεκα ἐκ τῶν πέντε? Ita omnino sequeretur, ut lectio stat. Non profecto Miltiades pacem in quinquennium solummodo pepigit cum Lacedæmoniis, sed in annum quinquagesimum, si fides Æschini. margo quoque Pulnæi dat: Alii, quinquaginta. IDEM.

Πέντε] Imo vero εἰς ἔτη πεντήκοντα, ut recte Taylor ex Æschine in Lection. Lysiacis c. 6. emendat. REISK. Corrupta Andocidis verba sic restituo: εἰρήνη ἐγένετο πρὸς Λακεδαιμονίους ἔτη πεντήκοντα. Nam annorum quinquaginta, et non quinque pax hæc fuit; etsi tredecim tantum ex istis sarta tecta. *In Athen. Att.* l. iii. c. 11. MEURSIUS.

Ἄπλοι] Ἄπλοαι. TAYLOR.

ἐναυπηγησάμεθα· καὶ πρῶτον τότε τριακοσίους ἱππεῖς κατ- 92
εστησάμεθα, καὶ τοξότας τριακοσίους Σκύθας ἐπριά-
μεθα. καὶ ταῦτα ἐκ τῆς εἰρήνης τῆς πρὸς Λακεδαιμονίους
ἀγαθὰ τῇ πόλει καὶ δύναμις τῷ δήμῳ τῶν Ἀθηναίων ἐγέ-
νετο. μετὰ δὲ ταῦτα δι᾽ Αἰγινήτας εἰς πόλεμον κατέστημεν,
καὶ πολλὰ κακὰ παθόντες, πολλὰ δὲ ποιήσαντες, ἐπεθυ-
μήσαμεν πάλιν τῆς εἰρήνης· καὶ ᾑρέθησαν δέκα ἄνδρες ἐξ
Ἀθηναίων ἁπάντων πρέσβεις εἰς Λακεδαίμονα περὶ εἰρήνης
αὐτοκράτορες, ὧν ἦν [1] καὶ Ἀνδοκίδης ὁ πάππος ὁ ἡμέτερος.
οὗτοι ἡμῖν εἰρήνην ἐποιήσαντο πρὸς Λακεδαιμονίους ἔτη τριά-
κοντα. καὶ ἐν τοσούτῳ χρόνῳ ἔστιν ὅπου, ὦ Ἀθηναῖοι, ὁ
δῆμος κατελύθη; τί [2] δέ; πράττοντές τινες δήμου κατά-
λυσιν ἐλήφθησαν; οὐκ ἔστιν ὅστις ἀποδείξει, ἀλλ᾽ αὐτὸ τὸ
ἐναντιώτατον. αὕτη γὰρ ἡ εἰρήνη τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων
ὑψηλὸν ἦρε καὶ κατέστησεν ἰσχυρὸν οὕτως, ὥστε πρῶτον
μὲν ἐν τούτοις τοῖς ἔτεσιν εἰρήνην λαβόντες ἀνηνέγκαμεν
χίλια τάλαντα εἰς τὴν ἀκρόπολιν, καὶ νόμῳ κατεκλείσα- 93
μεν ἐξαίρετα εἶναι τῷ δήμῳ· τοῦτο δὲ τριήρεις ἄλλας ἑκατὸν
ἐναυπηγησάμεθα, καὶ ταύτας ἐξαιρέτους ἐψηφισάμεθα
εἶναι, νεωσοίκους τε ᾠκοδομησάμεθα, χιλίους τε καὶ δια-
κοσίους ἱππέας καὶ τοξότας τοσούτους ἑτέρους κατεστήσα-

[1] Deest καί.

[2] δαὶ

Καὶ δύναμις] Malim: καὶ αὕτη ἡ δύναμις. et sic quoque paulo post p. 310. 23. REISK.

Πολλὰ κακὰ παθόντες, πολλὰ δὲ ποιήσαντες] Alius quis dicendi paulo diligentior, dicturus erat πολλὰ μὲν κακὰ παθόντες, πολλὰ δὲ καὶ ποιήσαντες. IDEM.

Εὑρέθησαν] Π. ᾑρέθησαν. H. STEPHAN.

Ἔτη] Malim εἰς ἔτη. finis vocabuli præcedentis Λακεδαιμονίους potuit præpositionem εἰς absorbere. REISK.

Τί δαὶ] Malim hic loci quidem τί δέ. IDEM.

Αὕτη γὰρ ἡ εἰρήνη —] Vid Meurs. Cecrop. c. 20.

Εἰρήνην λαβόντες] Vocabulum prius mihi suspectum est. videtur in eo potius nomen urbis aut regionis alicujus ab Atheniensibus captæ et domitæ latere, e. c. Αἴγιναν. Sed conferenda historia, quod mihi nunc non vacat. Aut pro λαβόντες leg. est ἄγοντες. REISK.

Ἐν τούτοις τοῖς ἔτεσιν εἰρήνην λαβόντες] "Illa Reiskii conjectura (ait Luzacius) ut εἰρήνην in Αἴγιναν mutetur, nihili est: cæterum me non offendit locutio ἐν τούτοις τοῖς ἔτεσιν εἰρήνην λαβόντες, *cum per istos annos pacem accepissemus acceptaque servassemus, seu pace accepta fruiti fuissemus.*" Altera Reiskii conjectura, εἰρήνην ἄγοντες, priori illa majorem habet speciem, maxime propter locum Æschinis, qui et ipse dicit p. 51. v. 20. ed. Steph. εἰρήνην ἔτη τριάκοντα ἠγάγομεν: tum quia dictio εἰρήνην ἄγειν passim est obvia, et in hac quidem Oratione sæpius occurrit, ut p. 26. v. 5. p. 27. v. 7. p. 28. v. 22. ed. Steph. et Isocratem Panegyr. p. 62. E. p. 77. A.. Areopag. p. 140. c. et alibi: sic et σπονδὰς ἄγειν infra dicitur p. 26. v. 15. SLUITER.

Ἐξαιρέτους] Subaudi e præmissis τῷ δήμῳ. proprias reipublicæ, ut non possent aliis usibus, quam ejus, impendi. REISK.

Νεωσοίκους] Ex h. l. citant Harpocration et Suidas, ad verbum eandem repetentes notam, quæ ut Ulpiani exstat ad Demosthenem de Cherrhoneso p. 191. v. 16. SLUITER.

μεν, καὶ τὸ τεῖχος τὸ μακρὸν τὸ νότιον ἐτειχίσθη. ταῦτα
ἐκ τῆς εἰρήνης τῆς πρὸς Λακεδαιμονίους ἀγαθὰ τῇ πόλει καὶ
δύναμις τῷ δήμῳ τῶν Ἀθηναίων ἐγένετο. πάλιν δὲ διὰ Με-
γαρέας πολεμήσαντες καὶ τὴν χώραν τμηθῆναι προέμενοι,
πολλῶν ἀγαθῶν στερηθέντες αὖθις τὴν εἰρήνην ἐποιησάμεθα,
ἣν ἡμῖν Νικίας ὁ Νικηράτου κατειργάσατο. οἶμαι δ' ὑμᾶς
ἅπαντας εἰδέναι τοῦτο, ὅτι διὰ ταύτην τὴν εἰρήνην ἑπτα-
κισχίλια μὲν τάλαντα νομίσματος εἰς τὴν ἀκρόπολιν ἀνην-
έγκαμεν, ναῦς δὲ πλείους ἢ τετρακοσίας ἐκτησάμεθα, καὶ
φόρος προσῄει κατ' ἐνιαυτὸν πλέον ἢ διακόσια καὶ χίλια
τάλαντα, καὶ Χεῤῥόνησόν τε εἴχομεν καὶ Νάξον καὶ Εὐ-
βοίας πλέον ἢ τὰ δύο μέρη· τάς τε ἄλλας ἀποικίας καθ'
94 ἕκαστον διηγεῖσθαι μακρὸς ἂν εἴη λόγος. ταῦτα δ' ἔχοντες
τὰ ἀγαθὰ πάλιν κατέστημεν εἰς πόλεμον πρὸς Λακεδαι-
μονίους, πεισθέντες καὶ τότε ὑπ' Ἀργείων.

β'. Πρῶτον μὲν οὖν, ὦ Ἀθηναῖοι, τούτου ἀναμνήσθητε,
τί ὑμῖν ἐξ ἀρχῆς ὑπεθέμην τῷ λόγῳ. [1] ἄλλο τι ἢ τοῦτο,
ὅτι διὰ τὴν εἰρήνην οὐδεπώποτε ὁ δῆμος ὁ τῶν Ἀθηναίων
[2] κατελύθη; οὐκοῦν ἀποδέδεικται, καὶ οὐδεὶς ἐξελέγχει με
ὡς οὐκ ἔστι ταῦτα ἀληθῆ. ἤδη δέ τινων ἤκουσα λεγόντων
ὡς ἐκ τῆς τελευταίας εἰρήνης τῆς πρὸς Λακεδαιμονίους οἵ τε
τριάκοντα κατέστησαν, πολλοί τε Ἀθηναίων κώνειον πίοντες
ἀπέθανον, οἱ δὲ φεύγοντες ᾤχοντο. ὁπόσοι οὖν ταῦτα λέ-
γουσιν, οὐκ ὀρθῶς γινώσκουσιν· εἰρήνη γὰρ καὶ σπονδαὶ
πολὺ διαφέρουσι σφῶν αὐτῶν. εἰρήνην μὲν γὰρ ἐξ ἴσου ποι-
οῦνται πρὸς ἀλλήλους ὁμολογήσαντες περὶ ὧν ἂν διαφέ-
ρωνται· σπονδὰς δὲ, ὅταν κρατήσωσι κατὰ τὸν πόλεμον, οἱ
κρείττους τοῖς ἥττοσιν ἐξ ἐπιταγμάτων ποιοῦνται, ὥσπερ
ἡμῶν κρατήσαντες Λακεδαιμόνιοι τῷ πολέμῳ ἐπέταξαν ἡμῖν
καὶ [3] τὰ τείχη καθαιρεῖν καὶ τὰς ναῦς παραδιδόναι καὶ

[1] ἄλλο ὅ,τι ἢ τοῦτο; [2] κατελύθη. [3] Deest τά.

Τὰ δύο μέρη] subaudi ἀπὸ τῶν τριῶν. de *tribus partibus duas*. Reisk.

Ἄλλο ὅ,τι ἢ τοῦτο] Malim: οὐκ ἄλλο τι ἢ τοῦτο. *non aliud vel nil aliud, quam hoc.* Idem. Leg. ἄλλο τι ἤ. Sluiter.

Ἐξελέγχει] F. ἐξελέγξει. Taylor. Malim ἐξελέγξει, ut supra p. 308. 11. et p. 309. 13. ἀποδείξει. Sluiter.

Εἰρήνη — σπονδὰς] Cum hoc loco de discrimine εἰρήνης et σπονδῶν Luzacius confert Isocratem in Archidamo p. 126. D. χρὴ τοὺς βουλομένους ἐλευθέρους εἶναι, τὰς μὲν ἐκ τῶν ἐπιταγμάτων συνθήκας φεύγειν, ὡς ἐγγὺς δουλείας οὔσας· ποιεῖσθαι δὲ τὰς διαλλαγὰς, ὅταν ἢ περιγένωνται τῶν ἐχθρῶν, ἢ τὴν αὐτῶν δύναμιν ἐξισώσωσι τῇ τῶν πολεμίων· ὡς τοιαύτην ἕκαστοι τὴν εἰρήνην ἕξουσιν, οἵανπερ ἂν τοῦ πολέμου ποιήσωνται τὴν διάλυσιν. Idem.

Καὶ τείχη] Malim τὰ τείχη. Reisk.

τοὺς φεύγοντας καταδέχεσθαι. τότε μὲν οὖν σπονδαὶ κατ'
25 ἀνάγκην ἐξ ἐπιταγμάτων ἐγένοντο· νῦν δὲ περὶ εἰρήνης βου-
λεύεσθε. σκέψασθε δὲ ἐξ αὐτῶν τῶν γραμμάτων, ἅ τε ἡμῖν
ἐν τῇ στήλῃ γέγραπται, ἐφ' οἷς τε νῦν ἔξεστι τὴν εἰρήνην
ποιεῖσθαι. ἐκεῖ μὲν γέγραπται [1] τὰ τείχη καθαιρεῖν, ἐν δὲ 95
τοῖσδε ἔξεστιν οἰκοδομεῖν· ναῦς ἐκεῖ μὲν δώδεκα κεκτῆσθαι,
νῦν δ' ὁπόσας ἂν βουλώμεθα· Λῆμνον δὲ καὶ Ἴμβρον καὶ
Σκῦρον τότε μὲν ἔχειν τοὺς ἔχοντας, νῦν δὲ ἡμετέρας εἶναι·
καὶ φεύγοντας νῦν μὲν οὐκ ἐπάναγκες οὐδένα καταδέχεσθαι,
τότε δ' ἐπάναγκες, ἐξ ὧν ὁ δῆμος κατελύθη. τί ταῦτα
ἐκείνοις ὁμολογεῖ; τοσοῦτον οὖν ἔγωγε, ὦ Ἀθηναῖοι, διορί-
ζομαι περὶ τούτων, τὴν μὲν εἰρήνην σωτηρίαν εἶναι τῷ δήμῳ
καὶ δύναμιν, τὸν δὲ πόλεμον δήπου κατάλυσιν γίνεσθαι.
περὶ μὲν οὖν τούτων ταῦτα λέγω.

γ'. Φασὶ δέ τινες ἀναγκαίως νῦν ἡμῖν ἔχειν πολεμεῖν·
σκεψώμεθα οὖν πρῶτον, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, διὰ τί καὶ [2] πο-
λεμήσωμεν. οἶμαι [3] γὰρ ἂν πάντας ἀνθρώπους ὁμολογῆσαι
διὰ τάδε δεῖν πολεμεῖν, ἢ ἀδικουμένους ἢ βοηθοῦντας ἠδικη-
μένοις. ἡμεῖς τοίνυν αὐτοί τε ἠδικούμεθα, Βοιωτοῖς τε ἀδι-
κουμένοις ἐβοηθοῦμεν. εἰ τοίνυν ἡμῖν τέ ἐστι τοῦτο παρὰ
Λακεδαιμονίων, [4] τὸ μηκέτι ἀδικεῖσθαι, Βοιωτοῖς τε δέδοκται
ποιεῖσθαι τὴν εἰρήνην, ἀφεῖσιν Ὀρχομενὸν αὐτόνομον, τίνος
ἕνεκα [2] πολεμήσωμεν; ἵνα ἡ πόλις ἡμῖν ἐλευθέρα ᾖ; ἀλλὰ
τοῦτό γε αὐτῇ ὑπάρχει. ἀλλ' ὅπως ἡμῖν τείχη γένηται; 96
ἔστι καὶ ταῦτα ἐκ τῆς εἰρήνης. ἀλλ' ἵνα τριήρεις ἐξῇ [5] ναυ-
πηγεῖσθαι καὶ τὰς οὔσας ἐπισκευάζειν καὶ κεκτῆσθαι;
καὶ τοῦτο ὑπάρχει· τὰς γὰρ πόλεις αὐτονόμους αἱ συνθῆκαι

[1] Deest τά. [2] πολεμήσομεν [3] γὰρ ἅπαντας [4] τὸ μηκέτι ἀδικεῖσθαι παρὰ Λακεδαιμονίων [5] ναυπηγῆσαι

Ἐν τῇ στήλῃ] Eo in fœdere, quod cum Lysandro inibatis. Idem.

Ἐκεῖ μὲν γέγραπται τείχη καθαιρεῖν] Malim: ἐκεῖ μὲν γε [quod idem atque γὰρ hic significabit] γέγραπται, τὰ τείχη καθ. Idem.

Οἰκοδομεῖν ναῦς] Peccat interpunctio. Sic enim interpungendum: οἰκοδομεῖν. hic desinit sententia: nam subauditur e præmissis, commune τὰ τείχη. tum nova incipit sententia. ναῦς ἐκεῖ μὲν —. Idem.

Δήπου] F. δήμου. Taylor. Num leg. δήμου. ad hunc modum: τὸν δὲ πόλεμον δήμου κατάλυσιν γίνεσθαι. Reisk.

Ὁμολογῆσαι διὰ τάδε] Π. ὁμολογήσειν διὰ τ., ἢ, ὁμολογῆσαι ἂν διὰ τ. H. Stephan.

Ἀφεῖσιν] Sic dedi de meo, in dativo plurali participii aoristi secundi, pro vulgato ἀφήσειν. Reisk.

Ναυπηγῆσαι] Malim ναυπηγεῖσθαι. Idem.

Καὶ κεκτῆσθαι] Malim hæc duo vocabula prorsus abesse, aut sic legi: καὶ ἄλλας (vel ἄλλας) κεκτῆσθαι. Idem.

ποιοῦσιν. ἀλλ' ὅπως τὰς νήσους κομισώμεθα, Λῆμνον καὶ
Σκῦρον καὶ Ἴμβρον; οὐκοῦν διαῤῥήδην γέγραπται ταύτας
Ἀθηναίων εἶναι. φέρε, ἀλλὰ Χεῤῥόνησον καὶ τὰς ἀποικίας
καὶ τὰ ἐγκτήματα καὶ τὰ χρέα ἵνα ἀπολάβωμεν; ἀλλ'
οὔτε βασιλεὺς οὔτε οἱ σύμμαχοι συγχωροῦσιν ἡμῖν, μεθ'
ὧν αὐτὰ δεῖ πολεμοῦντας κτήσασθαι. ἀλλὰ νὴ Δία ἕως
ἂν Λακεδαιμονίους καταπολεμήσωμεν καὶ τοὺς συμμάχους
αὐτῶν, μέχρι τούτου δεῖ πολεμεῖν; ἀλλ' οὔ μοι δοκεῖ οὕτω
παρεσκευάσθαι. ἐὰν δὲ ἄρα κατεργασώμεθα, τί ποτε
αὐτοὶ πείσεσθαι δοκοῦμεν ὑπὸ τῶν βαρβάρων, ὅταν ταῦτα
πράξωμεν; εἰ τοίνυν περὶ τούτου μὲν ἔδει πολεμεῖν, χρή-
ματα δὲ ὑπῆρχεν ἡμῖν ἱκανά, τοῖς δὲ σώμασιν ἦμεν δυ-
νατοί, οὐδὲ οὕτως ἔδει πολεμεῖν. εἰ δὲ μήτε διότι μήτε ὅτοι-
σι μήτε ἀφ' ὅτου [1] πολεμήσωμεν ἔστι, πῶς οὐκ ἐκ παντὸς
τρόπου τὴν εἰρήνην ποιητέον ἡμῖν;

δ΄. Σκέψασθε δέ, ὦ Ἀθηναῖοι, καὶ τόδε, ὅτι νυνὶ πᾶσι
97 τοῖς Ἕλλησι κοινὴν εἰρήνην καὶ ἐλευθερίαν πράττετε, καὶ
μετέχειν ἅπασι πάντων ἐξουσίαν ποιεῖτε. ἐνθυμήθητε οὖν
τῶν πόλεων τὰς μεγίστας τίνι τρόπῳ τὸν πόλεμον κατα-
λύονται. πρῶτον μὲν Λακεδαιμονίους, οἵτινες ἀρχόμενοι μὲν
ἡμῖν καὶ τοῖς συμμάχοις πολεμεῖν ἦρχον καὶ κατὰ γῆν καὶ
κατὰ θάλατταν· νῦν δ' [2] αὐτοῖς ἐκ τῆς εἰρήνης οὐδέτερον
τούτων ὑπάρχει. καὶ [3] οὐχ ὑφ' ἡμῶν ἀναγκαζόμενοι ταῦτ'
ἀφιᾶσιν, ἀλλ' ἐπ' ἐλευθερίᾳ πάσης τῆς Ἑλλάδος. νενική-
κασι γὰρ τρὶς ἤδη μαχόμενοι· τότε μὲν ἐν Κορίνθῳ πάντας
πανδημεὶ τοὺς συμμάχους παρόντας, οὐχ ὑπολιπόντες πρό-
φασιν οὐδεμίαν, ἀλλ' ἐν τῷ κρατιστεύειν μόνοι πάντων·

[1] πολεμήσομεν [2] αὔτας [3] Deest οὐχ.

Ἐγκτήματα] Sic de meo dedi, *possessiones in alieno fundo*, pro vetusta lectione vitiosa ἐγκλήματα. IDEM. Jam ante Reiskium emendavit Valckenaerius, suamque conjecturam proposuit ad Herodotum, l. v. c. 23. SLUITER.

Δοκεῖ] Vitium hic subest procul dubio. aut enim δοκεῖ ἡ πόλις leg. est, aut δοκεῖτε, aut δοκοῦμεν. REISK.

Πρῶτον μὲν] Respondet Βοιωτοὶ δὲ p. 313. 9. IDEM.

Νῦν δ' αὔτας] Malim: νῦν δ' αὐτοῖς. IDEM.

Καὶ ὑφ' ἡμῶν] Imo vero καὶ οὐχ ὑφ' ἡμῶν. *neque remittunt ista a nobis coacti.* IDEM.

Τότε μὲν ἐν Κορίνθῳ] Pugnam intelligit, quæ μεγάλη μάχη dicta est, de qua Xenophon lib. iv. c. 2. Hellenic. quæ pugnata est, Diophanto Archonte, Ol. XCVI, 2. PALMER.

Οὐχ ὑπολιπόντες πρόφασιν οὐδεμίαν, ἀλλ' ἐν τῷ κρατιστεύειν μόνοι πάντων] Locum, quem a Reiskio frustra tentatum quasi desperatum equidem reliqueram, facili emendatione expedivit Luzacius. "Vide (inquit), an locus sanatus sit simplici hac mea emendatione: οὐχ ὑπολιπόντες πρόφασιν οὐδεμίαν, ἀλλ' ἢ τὸ κρατιστεύειν μόνοι

αὖθις δὲ Βοιωτούς, ὅτ' αὐτῶν Ἀγησίλαος ἡγεῖτο, τὸν αὐτὸν
τρόπον καὶ ὅτε τὴν νίκην ἐποιήσαντο· τρίτον δ' ἡνίκα Λέ- 98
χαιον ἔλαβον, Ἀργείους μὲν ἅπαντας καὶ Κορινθίους, ἡμῶν
δὲ καὶ Βοιωτῶν τοὺς παρόντας. τοιαῦτα δ' ἔργα ἐπιδειξά-
μενοι, τὴν εἰρήνην εἰσὶν ἕτοιμοι ποιεῖσθαι, τὴν ἑαυτῶν
ἔχοντες, οἳ ἐνίκων μαχόμενοι, καὶ τὰς πόλεις αὐτονόμους
εἶναι καὶ τὴν θάλατταν κοινὴν ἐῶντες τοῖς ἡττημένοις.
καίτοι ποίας τινὸς ἂν ἐκεῖνοι παρ' ἡμῶν εἰρήνης ἔτυχον, εἰ
μίαν [1] μόνον μάχην ἡττήθησαν; Βοιωτοὶ δ' αὖ πῶς τὴν
εἰρήνην ποιοῦνται; οἵτινες τὸν μὲν πόλεμον ἐποιήσαντο ἕνεκα
26.1 Ὀρχομενοῦ, ὡς οὐκ ἐπιτρέψοντες αὐτόνομον εἶναι, νῦν δὲ τε-
θνεώτων μὲν αὐτοῖς ἀνδρῶν τοσούτων τὸ πλῆθος, τῆς δὲ γῆς
ἐκ μέρους τινὸς τετμημένης, χρήματα δ' εἰσενηνοχότες
πολλὰ καὶ ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ, ὧν στέρονται, πολεμήσαντες
δὲ ἔτη τέτταρα, ὅμως Ὀρχομενὸν ἀφέντες αὐτόνομον τὴν
εἰρήνην ποιοῦνται καὶ ταῦτα μάτην πεπόνθασιν· ἐξῆν γὰρ
αὐτοῖς καὶ τὴν ἀρχὴν ἐῶσιν Ὀρχομενίους αὐτονόμους εἰρήνην
ἄγειν. οὗτοι δ' αὖ τούτῳ τῷ τρόπῳ τὸν πόλεμον καταλύονται. 99
ἡμῖν δέ, ὦ Ἀθηναῖοι, πῶς ἔξεστι τὴν εἰρήνην ποιήσασθαι;

[1] μόνην

(vel μόνους) πάντων. *Primum apud Corinthum omnes omnino socios fœderatosque, qui aderant, universe sic devicerunt, ut nullam iis relinquerent excusationem, nisi solos Lacedæmonios omnibus præstare.*" Sequentia sic fortasse non prorsus inepte scribantur: αὖθις δὲ Βοιωτούς, ὅτ' αὐτῶν Ἀγησίλαος ἡγεῖτο· τὸν αὐτὸν τρόπον δὲ καὶ τότε τὴν νίκην ἐποιήσαντο. Dictionem τὴν νίκην ποιεῖσθαι, qua nonnihil offenditur Reiskius, quamquam aliquanto insolentiorem, loco tamen movendam non arbitror, cum verbum ποιεῖσθαι simili structura et notione sit usitatum. pag. 28. v. 12. τὴν ἀρχὴν ἐποιησάμεθα τῶν ἀγαθῶν. Ita ποιεῖσθαι μάχην est μάχεσθαι· ποιεῖσθαι ἀγῶνα, ἀγωνίζεσθαι· ποιεῖσθαι λόγον, λέγειν· et ποιεῖσθαι δίκην, apud Demosthenem c. Bœot. p. 1018. v. 25. ed. Reisk. Animadvertit porro Valckenaerius: "Ea, quæ hic Andocides narrat de tribus Lacedæmoniorum hoc bello reportatis victoriis, vera esse et gesta tempore florentis Andocidæ; descripta autem a Xenophonte l. iv. p. 402. v. 19. secundam victoriam ad Coroneam, duce Agesilao p. 404. tertiam duce Praxita p. 406." SLUITER.

Ἀλλ' ἐν τῷ] Ἀλλ' videtur aut delendum, aut deesse aliquid. Neutrum si probamus, sic erit accipiendum, ac si dixisset: ἀλλὰ ἐνίκων πάντας τοὺς ἀντιτεταγμένους διὰ τὸ κρατιστεύειν μόνοι πάντων. REISK.

Αὐτῶν] Redit ad remotius, Lacedæmonios puta, non ad proprius, Bœotos. IDEM.

Τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ὅτε τὴν νίκην ἐποιήσαντο] Videtur sic leg. τὸν αὐτὸν τρόπον, [scil. ἐνίκων] ὃν [scil. ἐνίκων] καὶ ὅτε τὴν προτέραν νίκην ἐποιήσαντο. Bœotos eodem modo vincebant, quo tum vicerant, cum priorem victoriam reportassent. Verumtamen offendor nonnihil dictione νίκην ποιεῖσθαι. IDEM.

Τοὺς παρόντας] Subaudi ἐνίκων. Prima victoriarum ab Andocide hic commemoratarum videtur illa ad Nemeam fuisse, de qua v. Simsoni Chronicon ad A. M. 3601. p. 801. col. a. secunda ad Coroneam, de qua idem p. 803. de tertia v. idem p. 805. IDEM.

Τὴν ἑαυτῶν ἔχοντες, οἳ ἐνίκων μαχόμενοι] Valde vereor, ne nonnulla hic desint. E vulgatis, ut sunt, hanc utcunque sententiam exsculpo. contenti, si solum suum imposterum tenere sinantur, neque ad principatum Græciæ adspirantes, quamvis tot præliis adversarios vicissent. IDEM.

Οὗτοι δ' αὖ] Malim οὕτω μὲν οὖν. IDEM.

ποίων τινῶν Λακεδαιμονίων τυγχάνοντας; καὶ γὰρ εἴ τις ὑμῶν ἀχθεσθήσεται παραιτοῦμαι· τὰ γὰρ ὄντα λέξω. πρῶτον μὲν γὰρ ἡνίκα ἀπωλέσαμεν τὰς ναῦς ἐν Ἑλλησπόντῳ καὶ τειχήρεις ἐγενόμεθα, τίνα γνώμην ἔθεντο περὶ ἡμῶν οἱ νῦν μὲν ἡμέτεροι, τότε δὲ Λακεδαιμονίων ὄντες σύμμαχοι; οὐ τὴν πόλιν ἡμῶν ἀνδραποδίζεσθαι καὶ τὴν χώραν ἐρημοῦν; οἱ δὲ διακωλύσαντες ταῦτα μὴ γενέσθαι τίνες ἦσαν; οὐ Λακεδαιμόνιοι, τοὺς μὲν συμμάχους ἀποτρέψαντες τῆς γνώμης, αὐτοὶ δ' οὐδ' ἐπιχειρήσαντες διαβουλεύσασθαι περὶ τοιούτων ἔργων; μετὰ [1] δὲ τοῦτο ὅρκους ὀμόσαντες αὐτοῖς καὶ τὴν στήλην εὑρόμενοι παρ' αὐτῶν στῆσαι, κακὸν ἀγαπητὸν ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ, σπονδὰς ἤγομεν ἐπὶ ῥητοῖς· εἶτα δὲ συμμαχίαν ποιησάμενοι, Βοιωτοὺς καὶ Κορινθίους ἀποστήσαντες αὐτῶν, Ἀργείους δὲ ἀγαγόντες εἰς τὴν ποτὲ
100 φιλίαν, αἴτιοι τῆς ἐν Κορίνθῳ μάχης ἐγενόμεθα αὐτοῖς. τίνες δὲ βασιλέα πολέμιον αὐτοῖς ἐποίησαν; καὶ Κόνωνι τὴν

[1] Deest δέ.

Τὴν στήλην] Significat eam tabulam, cui fuerunt inscriptæ conditiones, quas Lacedæmonii Atheniensibus imperarunt, sive cum XXX tyrannos illi his imponerent, sive cum triginta tyrannis exactis, nova reip. forma institueretur. IDEM.

Καὶ τὴν στήλην εὑρόμενοι παρ' αὐτῶν στῆσαι] De hoc loco quid sentiret, monuit me Luzacius: " Istud εὑρόμενοι et Valckenaerio vitiosum fuit visum et mihi videtur. Emendatio certa haud suppetit. ' An ἐφιέμενοι (inquit Valckenaerius), *læti admittentes columnam, quam vellent, erigere*, cui scilicet pacis inscriptæ essent conditiones, paulo ante imperium τῶν τριάκοντα. An et στῆναι scribendum?' Ego cogitaveram, an posset reponi αἱρούμενοι — *cumque ipsi sponte nostra* (nempe a Theramene ac sociis proditi) *hanc conditionem elegissemus, ut columna erigeretur*: — conditiones datæ pacis habet Xenophon p. 270. v. 10. nihil de columna: Andocides p. 24. v. 44. ed. Steph. σπονδὰς vocat κατ' ἀνάγκην ἐξ ἐπιταγμάτων: p. 25. v. 1. memorans columnam et acerbas huic inscriptas conditiones." SLUITER.

Εἰς τήν ποτε φιλίαν] Num leg. εἰς τὴν ἀπευκτήν ποτε φ. *Argivos cum adduxissemus ad amicitiam, olim aliquando diris carminibus ejuratam*. h. e. cum belli societatem iniissemus cum Argivis, quos olim tanto fuissemus odio prosecuti, ut eos diris devoveremus, qui auctores nobis fierent amicitiæ cum illis contrahendæ. REISK. Verum id quantum scio nunquam fuit factum. Contra Atheniensium magni intererat Argivos habere amicos et socios, qui Lacedæmoniis hostibus suis infestissimis vicini plurimum damni afferre possent: hac ductus ratione in contrariam incidi opinionem, ac suspicatus sum excidisse v. εὐκτὴν, cum verba εὐκτὴν et εἰς τὴν simillimis literarum ductibus scribantur. Tum vero legendum: Ἀργείους δὲ ἀγαγόντες εἰς εὐκτὴν τότε φιλίαν, *quum Argivos adduxissemus ad optatam eo tempore societatem*. Luzacio minori etiam mutatione opus esse videbatur: " Quid si, inquit, mutato ποτὲ in τότε simpliciter legamus ἀγαγόντες εἰς τὴν τότε φιλίαν, hoc sensu: *deinde inito cum sociis fœdere, Bœotis atque Corinthiis ad defectionem sollicitatis, Argivis autem pene invitis in istam, quæ tunc contracta est, amicitiam impulsis, auctores illis fuimus pugnæ, quæ ad Corinthum commissa est.* Mihi nulla emendatione opus videtur, nisi ut Π transeat in Τ. Τότε sic de rebus, quæ pridem fuerunt, sæpe substantivo junctum adhibetur: Palæphatus c. 3. οἱ τότε ἄνθρωποι· sic etiam c. 24. 25. et alibi: Heraclides Ponticus Allegor. Homer. p. 451. σπάνιος ἦν σίδηρος ἐν τῷ τότε πάλαι χρόνῳ. Vid. Marklandum ad Lysiam p. 254. v. ult." SLUITER.

ναυμαχίαν παρεσκεύασαν, δι' ἣν ἀπώλεσαν τὴν ἀρχὴν τῆς θαλάττης; ὅμως τοίνυν ταῦτα πεπονθότες ὑφ' ἡμῶν συγχωροῦσι ταῦτα ἅπερ οἱ σύμμαχοι, καὶ διδόασιν ἡμῖν τὰ τείχη καὶ τὰς ναῦς καὶ τὰς νήσους ἡμῶν εἶναι. ποίαν τιν' οὖν χρὴ εἰρήνην πρεσβεύοντας ἥκειν; οὐ ταῦτα παρὰ τῶν πολεμίων εὑρομένους ἅπερ οἱ φίλοι διδόασι, καὶ [1] δι' ἅπερ ἠρξάμεθα πολεμεῖν, ἵνα ἡμῶν γένηται τῇ [2] πόλει ταῦτα; οἱ μὲν τοίνυν ἄλλοι τὴν εἰρήνην ποιοῦνται τῶν ὑπαρχόντων ἀφιέντες, ἡμεῖς δὲ προσλαμβάνοντες αὐτὰ ὧν μάλιστα δεόμεθα.

έ. Τί οὖν ἐστὶν ὑπόλοιπον περὶ ὅτου δεῖ βουλεύεσθαι, καὶ περὶ ὧν ἂν ἡμᾶς Ἀργεῖοι προσκαλοῦνται; πρῶτον μὲν περὶ Κορίνθου διδαξάτω μέ τις· Βοιωτῶν μὴ συμπολεμούντων, εἰρήνην δὲ ποιουμένων πρὸς Λακεδαιμονίους, τίνος ἐστὶν ἡμῖν 101
ἀξία Κόρινθος; ἀναμνήσθητε γάρ, ὦ Ἀθηναῖοι, τῆς ἡμέρας ἐκείνης ὅτε Βοιωτοῖς τὴν συμμαχίαν ἐποιούμεθα, τίνα γνώμην ἔχοντες ταῦτα ἐπράττομεν. οὐχ ὡς ἱκανὴν οὖσαν τὴν Βοιωτῶν δύναμιν μεθ' ἡμῶν γενομένην κοινῇ πάντας ἀνθρώπους ἀμύνασθαι; νῦν δὲ [3] βουλευώμεθα, Βοιωτῶν εἰρήνην ποιουμένων, πῶς δυνατοὶ Λακεδαιμονίοις πολεμεῖν ἐσμὲν ἄνευ Βοιωτῶν. [4] ναί, φασί τινες, ἂν Κόρινθόν τε φυλάττωμεν καὶ συμμάχους ἔχωμεν Ἀργείους. ἰόντων δὲ Λακεδαιμονίων εἰς Ἄργος, πότερον βοηθήσομεν αὐτοῖς ἢ οὔ; πολλὴ γὰρ ἀνάγκη ὁπότερον τούτων ἑλέσθαι. μὴ βοηθούντων [5] μὲν οὖν

[1] Deest δι'. [2] πόλει; ταῦτα. [3] βουλευόμεθα [4] καὶ [5] Deest μέν.

Θαλάττης; ὅμως] Interponendum videtur ἡμεῖς. ut sit responsio ad præmissam interrogationem. Aut si expressis literis non additur, tacita saltim cogitatione est supplendum. REISK.

Εἰρήνην πρεσβεύοντας ἥκειν] Pro postremo vocabulo malim στέργειν. dictio πρεσβεύειν εἰρήνην videtur h. l. significare *pacem per legationem conficere*, vel *perficere*. quamnam pacem si mittendis legationibus impetraverimus, oportebit nos sorte nostra contentos esse? IDEM.

Εὑρομένους] Sic dedi de meo, pro vetusto εὑρομένοις. ob præmissum πρεσβεύοντας. Nonne oportebit nos acquiescere, si ea impetremus ab hostibus, quæ amici offerunt? IDEM.

Οὐ ταῦτα παρὰ τῶν πολεμίων εὑρομένοις, ἅπερ οἱ φίλοι διδόασι κ. τ. λ.] Mihi visa est sententia postulare, ut scribatur εὑρόμεθα: *nonne ea ab hostibus impetravimus, quæ nobis amici concedunt, quorumque causa bellum susceptum est?* Sæpius indicativus et participium in MSS. permutantur: uti et apud Euripidem factum est in Troadibus v. 166. teste ad i. l. Musgravio. SLUITER.

Ὧν ἂν ἡμᾶς] F. ὧν νῦν ἡμᾶς. REISK.

Προσκαλοῦνται] Num προκαλοῦνται? IDEM.

Καὶ φασὶ] Malim ναὶ φ., *næ*. IDEM.

Καὶ φασί τινες ἂν] Idem est, ac si integre dixisset: φασί τινες ἡμᾶς ἔσεσθαι δυνατοὺς τοῖς Λακεδαιμονίοις πολεμεῖν καὶ ἄνευ Βοιωτῶν, ἐὰν Κόρινθόν τε φυλάττωμεν. IDEM.

ἡμῶν, οὐδὲ λόγος ὑπολείπεται μὴ οὐκ ἀδικεῖν Ἀργείους καὶ
ποιεῖν ὁποῖον ἄν τι βούλωνται δικαίως· βοηθούντων δὲ ἡμῶν
102 εἰς Ἄργος, οὐχ ἕτοιμον [1] μάχεσθαι Λακεδαιμονίοις; ἵνα
ἡμῖν τί γένηται; ἵνα ἡττώμενοι μὲν καὶ τὴν οἰκείαν χώ-
ραν ἀπολέσωμεν πρὸς τῇ Κορινθίων, νικήσαντες δὲ τὴν Κο-
ρινθίων Ἀργείων ποιήσωμεν. οὐχ ἕνεκα τούτων [2] πολεμή-
σωμεν; σκεψώμεθα δὴ καὶ τοὺς Ἀργείων λόγους. κελεύ-
ουσι γὰρ ἡμᾶς κοινῇ μετὰ σφῶν καὶ μετὰ Κορινθίων πολε-
μεῖν, αὐτοὶ δὲ ἰδίᾳ εἰρήνην ποιησάμενοι τὴν χώραν οὐ παρέ-
χουσιν ἐμπολεμεῖν. καὶ μετὰ μὲν πάντων τῶν συμμάχων τὴν
εἰρήνην [3] ποιουμένοις οὐκ ἐῶσιν ἡμᾶς οὐδὲν πιστεύειν Λακεδαι-
μονίοις· ἃ δὲ πρὸς τούτους μόνους ἐκεῖνοι συνέθεντο, ταῦτ' οὐδε-
πώποτ' αὐτούς φασι παραβῆναι. πατρίαν δὲ εἰρήνην ὀνομά-
ζοντες ᾗ χρῶνται, τοῖς δὲ ἄλλοις Ἕλλησιν οὐκ ἐῶσι πατρίαν
γενέσθαι τὴν εἰρήνην· ἐκ γὰρ τοῦ πολέμου χρονισθέντος Κό- 27.1.
ρινθον ἑλεῖν προσδοκῶσι, κρατήσαντες δὲ τούτων ὑφ' ὧν ἀεὶ
κρατοῦνται, καὶ τοὺς [4] συννικῶντας ἐλπίζουσιν ἀποστή-
σεσθαι.
103 ς'. Τοιούτων δ' ἐλπίδων μετασχόντας ἡμᾶς δεῖ δυοῖν
θάτερον ἑλέσθαι, ἢ πολεμεῖν μετὰ Ἀργείων Λα-
κεδαιμονίοις, ἢ μετὰ Βοιωτῶν κοινῇ τὴν εἰρήνην ποι-
εῖσθαι. ἐγὼ μὲν οὖν ἐκεῖνο δέδοικα μάλιστα, ὦ Ἀθηναῖοι,
τὸ εἰθισμένον κακὸν, ὅτι τοὺς κρείττους φίλους ἀφιέντες

[1] μάχεσθαι πρὸς Λακεδαιμονίους [2] πολεμήσομεν [3] * ποιουμένους [4] συνοικοῦντας

Ἀδικεῖν Ἀργείους] Subaudi ἡμᾶς. *ne hiscere quidem poterimus*, aut *infitias ire, ab Argivis nullam nobis fieri injuriam.* h. e. si quis aiat, ab Argivis nos lædentibus, contemtumque sui armis in nobis ulciscentibus, nil fieri contra jus et fas, non habebimus, quod obloquamur. Idem.

Καὶ ποιεῖν] Sub. τοὺς Ἀργείους ἡμᾶς. cohæret δικαίως cum ποιεῖν. Argivos recte facere si exempla vindictæ, quocunque modo velint, de nobis statuant. Idem.

Μὴ οὐκ ἀδικεῖν Ἀργείους, καὶ ποιεῖν ὁποῖον ἄν τι βούλωνται δικαίως] Sensit hujus loci difficultatem Reiskius, neque expedivit explicando et subaudiendo: quomodocumque exponas, semper te torquebis. Unum vero vocabulum si suo loco reposuerimus, plana, ut opinor, erunt omnia et aperta. Scribendum nempe: μὴ οὐκ ἀδικεῖν, καὶ ποιεῖν Ἀργείους ὁποῖον ἄν τι βούλωνται δικαίως. *nulla ratione dicere poterimus, nos injuriam non facere, illos vero non jure agere, quidquid velint.* Sluiter.

Οὐχ ἕτοιμον —] *Nonne paratum nobis est, et inevitabile, ut cum Lacedæmoniis in certamen congrediamur?* Reisk.

Ποιουμένους] Sic dedi de meo, pro vulgato ποιουμένοις. Possit quoque ποιούμενοι legi. Idem.

Ἐκεῖνοι] Argivi puta. Idem.

Αὐτοὺς] Lacedæmonios puta. Idem.

Ἧ χρῶνται] Aut ᾗ est delendum, aut potius insequens proximum δὲ, quod est in hoc versu secundum. Idem.

Καὶ τοὺς συνοικοῦντας ἐλπίζουσιν ἀποστήσεσθαι] Videtur sic leg. καὶ τοὺς συννικῶντας ἐλπίζουσι παραστήσεσθαι. *futurum sperant, ut victoriæ socios* (a quibus adjuti potuissent Lacedæmonios vincere) *in potestatem suam redigant.* Idem.

ἀεὶ τοὺς ἥττους αἱρούμεθα, καὶ πόλεμον ποιούμεθα δι' ἑτέ-
ρους, ἐξὸν δι' ἡμᾶς αὐτοὺς εἰρήνην ἄγειν· οἵτινες πρῶτον μὲν
βασιλεῖ τῷ μεγάλῳ — χρὴ γὰρ ἀναμνησθέντας τὰ γε-
γενημένα καλῶς βουλεύσασθαι — σπονδὰς ποιησάμενοι καὶ
συνθέμενοι φιλίαν εἰς τὸν ἅπαντα χρόνον, ἃ ἡμῖν ἐπρέσβευ-
σεν Ἐπίλυκος Τισάνδρου, τῆς μητρὸς τῆς ἡμετέρας ἀδελ-
φὸς, ταῦτα Ἀμόργῃ πειθόμενοι τῷ δούλῳ τοῦ βασιλέως
καὶ φυγάδι, τὴν μὲν βασιλέως δύναμιν ἀπεβαλόμεθα, ὡς
οὐδὲν οὖσαν ἀξίαν, τὴν δὲ Ἀμόργου φιλίαν εἱλόμεθα, κρείτ-
τω νομίσαντες εἶναι· ἀνθ' ὧν βασιλεὺς ὀργισθεὶς ἡμῖν,
σύμμαχος γενόμενος Λακεδαιμονίοις, παρέσχεν αὐτοῖς εἰς
τὸν πόλεμον πεντακισχίλια τάλαντα, ἕως κατέλυσεν ἡμῶν
τὴν δύναμιν. ἓν μὲν βούλευμα τοιοῦτον ἐβουλευσάμεθα· 104
Συρακούσιοι δ' ὅτε ἦλθον ἡμῶν δεόμενοι, φιλότητα μὲν ἀντὶ
διαφορᾶς ἐθέλοντες εἰρήνην δ' ἀντὶ πολέμου ποιεῖσθαι, τήν
τε συμμαχίαν ἀποδεικνύντες ὅσῳ κρείττων ἡ σφετέρα εἴη
τῶν Ἐγεσταίων καὶ τῶν Καταναίων, [1] εἰ βουλοίμεθα πρὸς
αὐτοὺς ποιεῖσθαι, ἡμεῖς [2] τοίνυν εἱλόμεθα καὶ τότε πόλε-
μον μὲν ἀντὶ εἰρήνης, Ἐγεσταίους δὲ ἀντὶ Συρακουσίων,
στρατεύεσθαι δ' εἰς Σικελίαν ἀντὶ τοῦ μένοντας οἴκοι συμ-
μάχους ἔχειν Συρακουσίους· ἐξ ὧν πολλοὺς μὲν Ἀθηναίων
ἀπολέσαντες ἀριστίνδην καὶ τῶν συμμάχων, πολλὰς δὲ
ναῦς καὶ χρήματα καὶ δύναμιν ἀποβαλόντες, αἰσχρῶς διε-

[1] ἢν βουλώμεθα [2] Deest τοίνυν.

Ἐπίλυκος] Jam alibi, ni fallor, admonui hunc hominem non Epilycum, sed Epilytum, per τ, non per κ, fuisse dictum, ut Hippolytus. Idem.

Ταῦτα] procul dubio deest hic aliquid. aut enim leg. videtur: ταῦτα ἀτιμάσαντες, Ἀμόργῃ — aut μετὰ ταῦτα Ἀμόργῃ —. Idem.

Ταῦτα Ἀμόργῃ πειθόμενοι] Aut cum Reiskio legendum est μετὰ ταῦτα, aut εἶτα Ἀμόργῃ πειθόμενοι. Sluiter.

Οὐδὲν] Malim οὐδενός. Reisk.

Κατέλυσεν] Malim κατέλυσαν, Lacedæmonii scil. Idem.

Ἀνθ' ὧν βασιλεὺς ὀργισθεὶς ἡμῖν—ἕως κατέλυσεν ἡμῶν τὴν δύναμιν] Num igitur Rex quinquies mille talenta quotannis dedit Lacedæmoniis, donec ipse potestatem Atheniensium everteret? Minime vero: sed stipendia iis præbuit, quibus belli onera facilius sustinerent: hæc autem pecunia, secundum rationes Andocidis, quinquies mille talentorum summam faciebat, qua Lacedæmonii adversus Athenienses usi sunt, cujusque ope potentiam eorum fregerunt, ipsamque urbem ceperunt, ac Triginta Tyrannis civitatem administrandam commiserunt. Hæc me ratio duxit ad suspicandum ἕως κατέλυσεν corruptum esse ex οἷς κατέλυσαν, atque ita rescribendum. De Amorge Pissuthni filio notho vide Thucydidem l. viii. c. 5. c. 29. fœdera cum Rege a Lacedæmoniis inita, ibid. c. 18. c. 37. et 58. Sluiter.

Εἴη τῶν] Malim τῆς interponi. Reisk.

Βουλώμεθα] Malim in optativo βουλοίμεθα. Idem.

Αἰσχρῶς διεκομίσθησαν οἱ σωθέντες αὐτῶν] Malim ἀνεκομίσθησαν, si in Codice aliquo inveniatur: mox pro ἐκτεῖναι τὸν θυμὸν scribendum potius videtur κινεῖν αὐτῶν τὸν θυμὸν, quam, quod Reiskius voluit, ἐκείνων vel ἐκείνας κινεῖν τὸν θυμὸν, quia propius illud ad scripturam vulgatam acce-

κομίσθησαν οἱ σωθέντες αὐτῶν. ὕστερον δ' ὑπ' Ἀργείων ἐπείσθημεν, οἵπερ νῦν ἥκουσι πείθοντες πολεμεῖν, πλεύσαντες ἐπὶ τὴν Λακωνικὴν, εἰρήνης ἡμῖν οὔσης πρὸς Λακεδαιμονίους, ἐκτεῖναι τὸν θυμὸν, ἀρχὴν πολλῶν κακῶν· ἐξ οὗ πολεμήσαντες ἠναγκάσθημεν τὰ τείχη κατασκάπτειν καὶ
105 τὰς ναῦς παραδιδόναι καὶ τοὺς φεύγοντας καταδέχεσθαι. ταῦτα δὲ πασχόντων ἡμῶν, οἱ πείσαντες ἡμᾶς πολεμεῖν Ἀργεῖοι τίνα ὠφέλειαν παρέσχον ἡμῖν; τίνα δὲ κίνδυνον ὑπὲρ τῶν Ἀθηναίων ἐποιήσαντο; νῦν οὖν τοῦτο ὑπόλοιπόν ἐστιν ἡμῖν, πόλεμον μὲν ἑλέσθαι καὶ νῦν ἀντ' εἰρήνης, τὴν δὲ συμμαχίαν Ἀργείων ἀντὶ τῆς Βοιωτῶν, Κορινθίων δὲ τοὺς νῦν ἔχοντας τὴν πόλιν ἀντὶ Λακεδαιμονίων. μὴ δῆτα, ὦ Ἀθηναῖοι, μηδεὶς ἡμᾶς ταῦτα πείσῃ· τὰ γὰρ παραδείγματα τὰ γεγενημένα τῶν ἁμαρτημάτων ἱκανὰ τοῖς σώφροσι τῶν ἀνθρώπων ὥστε μηκέτι ἁμαρτάνειν.

ζ'. Εἰσὶ δέ τινες ὑμῶν, οἳ τοσαύτην ὑπερβολὴν τῆς ἐπιθυμίας ἔχουσιν, εἰρήνην ὡς τάχιστα γενέσθαι. φασὶ γὰρ καὶ τὰς τεσσαράκονθ' ἡμέρας, ἐν αἷς ἡμῖν ἔξεστι βουλεύσασθαι, περίεργον εἶναι, καὶ τοῦτο ἀδικεῖν ἡμᾶς· αὐτοκράτορας γὰρ πεμφθῆναι εἰς Λακεδαίμονα διὰ ταύτην, ἵνα μὴ πάλιν ἐπαναφέρωμεν. τήν τε ἀσφάλειαν ἡμῶν τῆς ἐπαναφορᾶς δέος ὀνομάζουσι, λέγοντες ὡς οὐδεὶς πώποτε

dit. Κινεῖν *excitandæ* iræ notionem recipit: Aristophanes Vespis v. 402.

Εἰπέ μοι, τί μέλλομεν κινεῖν ἐκείνην τὴν χολήν;

Avibus v. 1238.

Ὦ μῶρε, μῶρε, μὴ θεῶν κίνει φρένας Δεινάς.

Demosthenes in Midiam p. 537. ult. ed. Reisk. ταῦτα κινεῖ, ταῦτα ἐξίστησιν ἀνθρώπους αὐτῶν. SLUITER.

Ἐκτεῖναι τὸν θυμὸν] Non intelligo. neque succurrit nunc melius, quam hoc ἐκείνων (vel ἐκείνας) κινεῖν τὸν θυμόν. *illorum iracundiam irritare, provocare.* REISK. Bene habet, ni fallor, vulgata, atque ἐκτείνειν τὸν θυμὸν significat, *incitare animum ad iracundiam*, plane ut ap. Xenoph. Cyropæd. l. v. c. 4. §. 5. ἐκτείνειν τὸν ἵππον, *incitare equum ad cursum.*

Τοὺς νῦν ἔχοντας τὴν πόλιν] Quasi eam paulo post non sint amplius habituri, sed ex ea exsulaturi. fuit cum suspicarer leg. τοὺς νῦν οὐδ' ἔχοντας τὴν πόλιν. *exsules, quibus ne patria quidem superest.* aut τοὺς νῦν ἔρημον ἔχ. τ. π. *qui nunc desertam et desolatam incolunt civitatem.* REISK.

Κορινθίων δὲ τοὺς νῦν ἔχοντας τὴν πόλιν (ἑλέσθαι) ἀντὶ Λακεδαιμονίων] Ne quis Reiskii auctoritate, legentis τοὺς νῦν οὐδ' ἔχοντας, vel τοὺς νῦν ἔρημον ἔχοντας τὴν πόλιν, imponi sibi patiatur, monendum, Andocidem prudenter et callide ita dicere, non simpliciter τοὺς Κορινθίους. Erant enim Corinthi duæ factiones, quarum altera Atheniensibus, altera Lacedæmoniis favebat. Tempore habitæ hujus Orationis superiores quidem erant οἱ Ἀττικίζοντες: sed ostendit his verbis Andocides, incertam esse eorum amicitiam et infirmam; cum altera factio, a Lacedæmoniis adjuta, eos facile possit superare. Res eo tempore Corinthi gestas narrat Xenophon Hellen. l. iv. c. 4. et 5. Quomodo post Antalcidæ pacem iterum ad Lacedæmoniorum societatem se contulerit, vid. l. v. c. 1. §. 31. seqq. SLUITER.

Τοῦτο] scil. ὅτι βουλευόμεθα. injuste nos in eo agere, quod deliberemus. REISK.

Διὰ ταύτην, ἵνα] Malim διὰ ταῦθ' ἵνα. IDEM.

τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων ἐκ τοῦ φανεροῦ πείσας ἔσω- 106
σεν, ἀλλὰ δεῖ λαθόντας ἢ ἐξαπατήσαντας αὐτὸν εὖ ποιῆσαι. τὸν λόγον οὖν τοῦτον οὐκ ἐπαινῶ. φημὶ γὰρ, ὦ Ἀθηναῖοι, πολέμου μὲν ὄντος ἄνδρα στρατηγὸν, τῇ πόλει τε εὔνουν εἰδότα τε ὅ τι πράττοι, λανθάνοντα δεῖν τοὺς πολλοὺς τῶν ἀνθρώπων καὶ ἐξαπατῶντα ἄγειν ἐπὶ τοὺς κινδύνους, εἰρήνης δὲ πέρι πρεσβεύοντας κοινῆς τοῖς Ἕλλησιν, ἐφ' οἷς ὅρκοι τε ὀμοσθήσονται στῆλαί τε σταθήσονται γεγραμμέναι, ταῦτα δὲ οὔτε λαθεῖν οὔτε ἐξαπατῆσαι δεῖν, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον ἐπαινεῖν ἢ ψέγειν, εἰ πεμφθέντες αὐ-
28.1 τοκράτορες [1] τι ἀποδώσομεν ὑμῖν περὶ [2] αὐτῶν σκέψασθαι. βουλεύσασθαι μὲν οὖν ἀσφαλῶς χρὴ κατὰ δύναμιν, οἷς δ' ἂν ὀμόσωμεν καὶ συνθώμεθα, τούτοις ἐμμένειν. οὐ γὰρ μόνον, ὦ Ἀθηναῖοι, πρὸς γράμματα [3] τὰ γεγραμμένα δεῖ βλέποντας πρεσβεύειν ἡμᾶς, ἀλλὰ καὶ πρὸς τοὺς τρόπους τοὺς ὑμετέρους. ὑμεῖς γὰρ περὶ μὲν τῶν ἑτοίμων ὑμῖν ὑπονοεῖν εἰώθατε καὶ δυσχεραίνειν, τὰ δ' οὐκ ὄντα λογοποιεῖν ὡς ἔστιν ὑμῖν ἕτοιμα· κἂν μὲν πολεμεῖν δέῃ, τῆς εἰρήνης ἐπιθυμεῖτε, ἐὰν δέ τις ὑμῖν τὴν εἰρήνην πράττῃ, λογίζεσθε τὸν πόλεμον ὅσα ἀγαθὰ ὑμῖν κατειργάσατο, ὅπου καὶ νῦν ἤδη τινὲς λέγουσιν οὐ γινώσκειν τὰς διαλλαγὰς αἵτινές εἰ- 107
σιν, τείχη καὶ νῆες εἰ γενήσονται τῇ πόλει· τὰ γὰρ ἴδια τὰ σφέτερ' αὐτῶν ἐκ τῆς ὑπερορίας οὐκ ἀπολαμβάνειν, ἀπὸ δὲ τῶν τειχῶν οὐκ εἶναι σφίσι τροφήν. ἀναγκαίως οὖν ἔχει καὶ πρὸς ταῦτ' ἀντειπεῖν.

η'. Ἦν γάρ ποτε χρόνος, ὦ Ἀθηναῖοι, ὅτε τείχη καὶ ναῦς οὐκ [4] ἐκτήμεθα· γενομένων δὲ τούτων, τὴν ἀρχὴν ἐποιησάμεθα τῶν ἀγαθῶν. ὧν εἰ καὶ νῦν ἐπιθυμεῖτε, ταῦτα [5] κατεργάσασθε. ταύτην δὲ λαβόντες ἀφορμὴν οἱ πατέρες

[1] τί [2] αὐτῶν [3] Deest τά. [4] ἐκτώμεθα [5] κατεργασώμεθα

Ἀλλὰ δεῖ λαθόντας κ. τ. λ.] Vere Valckenaerius legere videtur ἀλλὰ δεῖν. SLUITER.

Ἐφ' οἷς —] Idem est ac si dixisset: ἅ ἐστι πράγματα, ἐφ' οἷς —. REISK.

Τί] Aut delendum videtur, aut cum ἔτι mutandum. IDEM.

Δυσχεραίνειν] Scilicet ὅ τι ἐλάττω ἐστὶ τῆς ὑμετέρας προσδοκίας. IDEM.

Οὐ γινώσκειν τὰς διαλλαγὰς αἵτινές εἰσιν] Id est, se non posse probare illa fœdera, neque intelligere, quod magnum bonum per illa concilietur reipublicæ, per quæ respublica mœnia condendi et classem navalem habendi facultatem adipiscatur. IDEM.

Τὰ γὰρ ἴδια] Legendum existimabat Valckenaerius τὰ γὰρ χρέα, vel τὰ γὰρ δάνεια. — "Supra p. 25. v. 20. ed. Steph. dixerat τὰ ἐγκτήματα καὶ τὰ χρέα ἵνα ἀπολάβωμεν· Habebant scilicet Athenienses κτήματα ἐν τῇ ὑπερορίᾳ." SLUITER.

Ταῦτα] Naves et mœnia puta. REISK.

ἡμῶν κατειργάσαντο τῇ πόλει δύναμιν τοσαύτην ὅσην οὔπω τις ἄλλη πόλις ἐκτήσατο, τὰ μὲν πείσαντες τοὺς Ἕλληνας, τὰ δὲ λαθόντες, τὰ δὲ πριάμενοι, τὰ δὲ βιασάμενοι· πείσαντες μὲν οὖν Ἀθήνησι ποιήσασθαι τῶν κοινῶν χρημάτων Ἑλληνοταμίας καὶ τὸν σύλλογον τῶν νεῶν παρ' ἡμῖν γενέσθαι, ὅσαι δὲ τῶν πόλεων τριήρεις μὴ κέκτηνται, ταύταις ἡμᾶς παρέχειν· λαθόντες δὲ Πελοποννησίους ἐτειχίσαμεν τὰ τείχη· πριάμενοι δὲ παρὰ Λακεδαιμονίων μὴ δοῦναι τούτων δίκην· βιασάμενοι δὲ τοὺς ἐναντίους τὴν ἀρχὴν τῶν Ἑλλήνων κατειργασάμεθα. καὶ ταῦτα τὰ ἀγαθὰ ἐν ὀγδοήκοντα καὶ πέντε ἡμῖν ἔτεσιν ἐγένετο. κρατηθέντες δὲ
108 τῷ πολέμῳ τά τε ἄλλα ἀπωλέσαμεν, καὶ τὰ τείχη καὶ τὰς ναῦς ἔλαβον ἡμῶν ἐνέχυρα Λακεδαιμόνιοι, τὰς μὲν παραλαβόντες, τὰ δὲ καθελόντες, ὅπως μὴ πάλιν ταῦτ' ἔχοντες ἀφορμὴν δύναμιν τῇ πόλει κατασκευάσαιμεν. πεισθέντες τοίνυν ὑφ' ἡμῶν Λακεδαιμόνιοι πάρεισι νυνὶ πρέσβεις αὐτοκράτορες, τά τε ἐνέχυρα ἡμῖν ἀποδιδόντες, καὶ τὰ τείχη καὶ ναῦς ἐῶντες κεκτῆσθαι, τὰς δὲ νήσους ἡμετέρας εἶναι. τὴν αὐτὴν τοίνυν ἀρχὴν ἀγαθῶν [1]λαμβάνοντας ἥνπερ ἡμῶν ἐλάμβανον οἱ πρόγονοι, ταύτην οὐκ ἀκτέον φασὶ τὴν εἰρήνην τινὲς εἶναι. παριόντες οὖν αὐτοὶ διδασκόντων ἡμᾶς — ἐξουσίαν δ' αὐτοῖς ἡμεῖς ἐποιήσαμεν, προσθέντες τετταράκοντα ἡμέρας βουλεύσασθαι —, τοῦτο μὲν τῶν γεγραμμένων εἴ τι τυγχάνει μὴ καλῶς ἔχον· ἔξεστι γὰρ ἀφελεῖν· τοῦτο

[1] λαμβάνοντες

Ἑλληνοταμίας] Citat ex h. l. Harpocration in v. SLUITER.

Ἐν ὀγδοήκοντα καὶ πέντε ἔτεσιν] Exacte computat: nam a pugna Marathonia, quæ facta est Phænippo Archonte, usque ad pugnam navalem in Ægospotamis, quæ finem imposuit potentiæ Atheniensium, et evenit, Alexia Archonte, intercedunt anni LXXXV. PALMER.

Ἐν ὀγδοήκοντα καὶ πέντε ἡμῖν ἔτεσιν ἐγένοντο] Notandum tot annos elapsos esse a victoria Marathonia ad captas a Lysandro Athenas. SLUITER.

Τὰς μὲν] Scil. ναῦς. τὰς in fœminino de meo dedi, pro vulgato τά. REISK.

Τὰ δὲ] Scil. τείχη. IDEM.

Ταύτην] Aut delendum videtur, aut cum ἐπὶ ταύτῃ mutandum. negant pacem a nobis esse tuendam ea lege atque conditione, ut illam bonorum quasi materiam aut matricem teneamus. IDEM.

Ἀκτέον] Si accipiatur pro νομιστέον vel ἡγητέον, vel οἰητέον, *putandum, existimandum*, bene habebit vulgata lectio. *hanc pacem non esse pro pace habendam.* IDEM.

Παριόντες οὖν αὐτοὶ διδασκόντων ἡμᾶς, ἐξουσίαν δ' αὐτοῖς ἡμεῖς ἐποιήσαμεν] Posterius ἡμεῖς satis indicat priore loco ὑμᾶς esse scribendum. SLUITER.

Προσθέντες] Malim extrito e prima syllaba sibilo, προθέντες. REISK.

(Ἔξεστι γὰρ ἀφελεῖν)] Sic placuit Stephano interpungere. nam Aldina h. l. signis parentheseos caret. Ego malim sic distingui. (ἔξεστι γὰρ) ἀφελεῖν. ut infinitivus locum et vim obtineat imperativi, ἀφελεῖν pro ἀφαιρείτω. aut aptus est ex ἐξουσίαν ἐποιήσαμεν, *facultatem ipsis fecimus demendi.* Stephanus διδασκόντων copulabat cum εἴ τι τυγχάνει μ. κ. ἔχον. IDEM.

δ' εἴ τις προσθεῖναι βούλεται, πείσας ὑμᾶς προσγραψάτω. 109
πᾶσί τε τοῖς γεγραμμένοις χρωμένοις ἔστιν εἰρήνην ἄγειν. εἰ δὲ μηδὲν [1]ἀρέσκει τούτων, πολεμεῖν ἕτοιμον. καὶ ταῦτ' ἐφ' ὑμῖν [2]πάντ' ἐστὶν, ὦ Ἀθηναῖοι· τούτων ὅ τι ἂν βούλησθε ἕλεσθε. πάρεισι μὲν γὰρ Ἀργεῖοι καὶ Κορίνθιοι διδάξοντες ὡς ἄμεινόν ἐστι πολεμεῖν, ἥκουσι δὲ Λακεδαιμόνιοι πείσοντες ὑμᾶς εἰρήνην ποιήσασθαι. τούτων δ' ἔστι τὸ τέλος παρ' ὑμῖν, ἀλλ' οὐκ ἐν Λακεδαιμονίοις, δι' [3]ἡμᾶς. πρεσβευτὰς οὖν πάντας ὑμᾶς ἡμεῖς οἱ πρέσβεις ποιοῦμεν· ὁ γὰρ τὴν χεῖρα μέλλων ὑμῶν αἴρειν, οὗτος ὁ πρεσβεύων ἐστὶν, ὁπότερ' ἂν αὐτῷ δοκῇ, καὶ τὴν εἰρήνην καὶ τὸν πόλεμον [4]ποιεῖν. μέμνησθε μὲν οὖν, ὦ Ἀθηναῖοι, τοὺς ἡμετέρους λόγους, ψηφίσασθε δὲ [5]τοιαῦτα ἐξ ὧν ὑμῖν μηδέποτε μεταμελήσει.

[1] ἀρέσκοι [2] πᾶσιν [3] ὑμᾶς [4] ποιῶν [5] ταῦτα

Εἴ τις προσθεῖναι βούλεται] Videtur pronomen τι inserendum esse ante verbum βούλεται. SLUITER.

Πᾶσί τε τοῖς γεγραμμένοις] Sententia postulat: πᾶσι μὲν γὰρ τοῖς γεγρ. REISK.

Διδάξαντες] Π. διδάξοντες. H. STEPHAN.

Ποιήσασθαι] Sic tacite correxit Stephanus Aldinæ ποιήσεσθαι. REISK.

Δι' ὑμᾶς] Malim δι' ἡμᾶς, *non penes Lacedæmonios propter nos.* h. e. non ii sumus, qui pacem Lacedæmoniis a vobis impetremus, et vel invitis vobis extorqueamus. IDEM.

Ποιῶν] Malim abesse. turbat sententiam. πρεσβεύειν εἰρήνην et πόλεμον est, *legatione* (vel *fungendo muniis legati*) *pacem bellumve conciliare.* IDEM.

ΑΝΔΟΚΙΔΟΥ

ΚΑΤΑ ΑΛΚΙΒΙΑΔΟΥ

ΛΟΓΟΣ.

I. OTT. SLUITERI

PRÆFATIO

AD ORATIONEM ANDOCIDIS

CONTRA ALCIBIADEM.

De auctore hujus, ad quam accedimus, Orationis, elegantia et ubertate sermonis præstantissimæ, post Valckenaerianam disputationem, Primo harum Lectionum Capiti adjectam [p. 188, sqq.], quidquam addere, neque necesse est, neque me decet. Unum est, quod in ipsa hac disputatione animadversum moneam, ne quis, tanti viri auctoritate deceptus, in aliquem se errorem trahi patiatur. "Mirum est (V^{to} loco dicit Valckenaerius), si hanc ut Phæacis legerit Orationem Plutarchus, nihil inde, quod ad Alcibiadem spectet, eum excerpsisse, præter illud perpusillum sane. Multa ibi habentur Historica vitæ Alcibiadis, quæ Plutarchus attigisset, si cognita habuisset." Hæc quidem aliquanto inconsideratius a viro summo (sed sibi soli) scripta mihi videntur. Sæpe enim mihi ac diligenter Vitam Alcibiadis Plutarcheam relegenti apparuit, complura ipsum ex Andocide hausisse, ea etiam, quæ haud scio an a nullo alio scriptore, qui quidem hodieque supersit, prodita inveniamus. Quod ne quis temere a me dictum existimet, exemplis nonnullis confirmare non alienum duco.

Quæ narrat Plutarchus p. 195. B. C. de uxore Alcibiadis Hippareta hujúsque patre Hipponico et fratre Callia ab Alcibiade male habitis, quanquam in nonnullis ab iis, quæ refert Andocides p. 30. et seq. ed. Steph., discrepantia, ita tamen aliis partibus et rebus et verbis ipsis cum Andocideis congruunt, ut vix negare possis, hunc eum ob oculos habuisse; quod, quicumque hunc cum illo contulerit, facile viderit. Deinde illa etiam, quæ brevius p. 199. B. a Plutarcho relata reperimus, de Pictore Agatharcho, quem Alcibiades coegit domum suam pictura ornare, de Taurea illi ἀντιχωρηγοῦντι, de serva Melia ab Alcibiade compressa, quum latius et Oratorum more magis exaggerata ab Andocide prodita inveniamus, p. 31. v. 14. seqq. et p. 32. v. 5. seqq. ed. Steph. ex hoc excerpta non dicamus? Bigas Diomedi abstulit, quibus is ad Olympicum certamen uti vo-

lebat, iisque ipse in illo certamine usus est Alcibiades. Id parum diversa ratione Andocides p. 32. v. 27. ed. Steph. Plutarchus p. 196. c. et d. memoriæ prodiderunt. Quanto autem vel in honore vel timori fuerit sociis civitatibus, liquet ex donis, quæ ipsi Elin eunti præbuerunt, quæ eadem recensent Andocides p. 33. v. 8. ed. Steph. Plutarchus p. 196. c. Hæc qui videat, et Oratorem cum Biographo comparet, vel opinetur necesse est, lectam a Plutarcho fuisse Andocidis Orationem, vel, si id minus probet, in eam incidat cogitationem, hic item Rhetoris fraudem latere, qui sua ex eodem, quo Plutarchus, horreo deprompserit.

ΑΝΔΟΚΙΔΟΥ

ΚΑΤΑ ΑΛΚΙΒΙΑΔΟΥ

ΛΟΓΟΣ.

Pag. ed. H.Steph. / Pag. ed. Reisk.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

110 Ἀνδοκίδης Ἀλκιβιάδου κατηγορεῖ τοῦ Κλεινίου ὡς καὶ τὰ τῆς πόλεως καὶ τὰ τῶν συμμάχων διαφθείραντος, καὶ κατὰ τὸν ἴδιον βίον πλεῖστα ἡμαρτηκότος· τοῦ δὲ δήμου βουλευομένου καὶ αὐτὸν ἐξοστρακίσαι τὸν Ἀνδοκίδην, πρῶτον παραγράφεται, λέγων ἤδη ἀπολελογῆσθαι καὶ ἀνεύθυνος εἶναι. [1]εἴρηται μὲν γὰρ πολλάκις ὅτι δεῖ τὸν τοῖς αὐτοῖς ἐγκλήμασι δοκοῦντα ἐνέχεσθαι πρῶτον ἑαυτὸν ἐλευθεροῦν, εἶτα διαβάλλειν. τὴν δὲ στάσιν οἱ μὲν φασὶν ὁρικὴν εἶναι, οἱ δὲ πραγματικήν. ἠκριβωμένη δὲ ἡ στάσις κατὰ μὲν τὴν ἀρχὴν μετάληψίς ἐστι — παραγράφεται γὰρ —, ἐν δὲ τοῖς ὑστέροις πραγματική· δίκαιον γάρ φησι καὶ συμφέρον ἐξοστρακισθῆναι Ἀλκιβιάδην.

29.1 ά. ΟΥΚ ἐν τῷ παρόντι μόνον γινώσκω τῶν πολιτικῶν 111
πραγμάτων ὡς σφαλερόν ἐστιν ἅπτεσθαι, ἀλλὰ καὶ πρότερον χαλεπὸν ἡγούμην, πρὶν τῶν κοινῶν ἐπιμελεῖσθαί τινος. πολίτου δὲ ἀγαθοῦ νομίζω προκινδυνεύειν ἐθέλειν τοῦ πλήθους, καὶ μὴ καταδείσαντα τὰς ἔχθρας τὰς ἰδίας ὑπὲρ τῶν δημοσίων ἔχειν ἡσυχίαν· διὰ μὲν γὰρ τοὺς τῶν ἰδίων ἐπιμελουμένους οὐδὲν αἱ πόλεις μείζους καθίστανται, διὰ δὲ τοὺς τῶν κοινῶν μεγάλαι καὶ ἐλεύθεραι γίγνονται. ὧν [[2]τῶν ἀγαθῶν] εἷς ἐγὼ βουληθεὶς ἐξετάζεσθαι μεγίστοις

[1] εἴρηκε

[2] Absunt unci.

ΛΌΓΟΣ] Oratio hæc, si Taylor credimus, Andocidis non est, sed Phæacis. v. Lect. Lysiac. caput sextum. Reisk.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ] Addit editio prima τοῦ ἑξῆς. Taylor.

Ἐξοστρακίσαι] Ostracismi origo et modus Diod. Sic. l. xxv. 270. Nonnulla Plut. in Alcib. Aristid. et Themistocle. Aristid. or. Platon. Poll. Aristoph. Sch. in Equit. et Vesp. Tzetz. Chil. xiii. 489. Hesych. Suid. Vbb. Emm. Vet. Gr. Iun. Anim. v. 18. Scalig. ad Euseb. Maussac. ad Harpocr. Meurs. Att. Lect. v. 18. Diod. l. xi. p. 287. tempus durationis hujusce pœnæ notat Plutarch. in Pericle, ubi occurrit tamen difficultas non levis amolienda. v. Harpocr. in v. Ἵππαρχος. Tull. de orat. 2. §. 56. Poll. 8. 5. 19. viri docti ad loc. Idem.

Εἴρηκε] Εἴρηται margo editionis primæ manu antiqua. Idem.

Εἴρηκε μὲν γὰρ —] Fort. leg. εἰρήκαμεν γὰρ πολλάκις, ὅτι ἔδει. Sic grammatici loquuntur, ablegantes lectores ad observata jam alibi a se tradita. Reisk.

Ὧν τῶν ἀγαθῶν εἷς] Secundum et tertium vocabulum videntur delenda, ut e scholio nata. Super ὧν nescio qui τῶν ἀγαθῶν πολιτῶν superscripsit, explicationis ergo, quod deinde in textum irrepsit. Admodum enim mihi quidem durum accidit: ὧν τῶν ἀγαθῶν εἷς pro ἧς τῶν ἀγα-

περιπέπτωκα κινδύνοις, προθύμων [1] μὲν καὶ ἀγαθῶν ἀνδρῶν ὑμῶν τυγχάνων, [2] διόπερ σώζομαι, πλείστοις δὲ καὶ δεινοτάτοις ἐχθροῖς χρώμενος, ὑφ' ὧν διαβάλλομαι. ὁ μὲν οὖν ἀγὼν ὁ παρὼν οὐ στεφανηφόρος, ἀλλ' εἰ χρὴ μηδὲν
112 ἀδικήσαντα τὴν πόλιν δέκα ἔτη φεύγειν· οἱ δ' ἀνταγωνιζόμενοι περὶ τῶν ἄθλων τούτων ἐσμὲν ἐγὼ καὶ Ἀλκιβιάδης καὶ Νικίας, ὧν ἀναγκαῖον ἕνα τῇ συμφορᾷ περιπεσεῖν.

β'. Ἄξιον δὲ μέμψασθαι τὸν θέντα τὸν νόμον, ὃς ἐναντία τῷ ὅρκῳ τοῦ δήμου καὶ τῆς βουλῆς ἐνομοθέτησεν· ἐκεῖ [3] μὲν γὰρ ὀμνύτε μηδένα μήτε [4] ἐξελᾶν μήτε δήσειν μήτε ἀποκτενεῖν ἄκριτον, ἐν δὲ τῷδε τῷ καιρῷ, οὔτε κατηγορίας γενομένης οὔτε ἀπολογίας ἀποδοθείσης οὔτε διαψηφισαμένων κρύβδην, τὸν ὀστρακισθέντα τοσοῦτον χρόνον δεῖ στερηθῆναι τῆς πόλεως. εἶτα ἐν τοῖς τοιούτοις οἱ τοὺς ἑταίρους καὶ συνωμότας κεκτημένοι πλέον φέρονται τῶν ἄλλων· οὐ γὰρ ὥσπερ ἐν τοῖς δικαστηρίοις οἱ λαχόντες κρίνουσιν, ἀλλὰ τούτου τοῦ πράγματος ἅπασιν Ἀθηναίοις μέτεστι. πρὸς δὲ τούτοις τῷ μὲν ἐλλείπειν, τῷ δ' ὑπερβάλλειν, ὁ νόμος μοι δοκεῖ· τῶν μὲν γὰρ ἰδίων ἀδικημάτων μεγάλην τιμωρίαν ταύτην νομίζω, τῶν δὲ δημοσίων μικρὰν καὶ οὐδενὸς ἀξίαν ἡγοῦμαι ζημίαν, ἐξὸν κολάζειν χρήμασι καὶ δεσμῷ καὶ θανάτῳ. ἔτι δ' εἴ τις διὰ τοῦτο μεθίσταται ὅτι πολίτης ἐστὶν, οὗτος οὐδ'
113 ἀπελθὼν ἐνθένδε παύσεται, ἀλλ' ὅπου ἂν οἰκῇ, ταύτην τὴν πόλιν

[1] μὲν] δὲ [2] δι' ὅπερ [3] Deest μέν. [4] ἐξελεῖν

θῶν πολιτῶν τάξεως εἴς. *qua in classe bonorum civium ut ego quoque numerarer, efficere quod studerem, ideo* —. IDEM. Ante Reiskium verba τῶν ἀγαθῶν ab alio adscripta censuerat Valckenaerius. SLUITER.

Προθύμων δὲ —] Π. προθύμων μὲν καὶ ἀγ. ἀνδρ. ὑ. τ. δι' ὅπερ σ. H. STEPHAN. μὲν annotat. in Marg. TAYLOR. δὲ, quod Stephanus cum μὲν commutatum ibat, bene habet. sed versu 2. dubito an leg. sit: τυγχάνων, οὐ δέδια, εὖ εἰδὼς, ὅτι περισωθήσομαι. *nil timeo, quia sum certus, fore ut salvus abeam.* de hoc sum certior, pro δὲ eodem versu 2. leg. esse τε, per tau. πλείστοις τε καὶ δεινοτάτοις. REISK.

Ἐκεῖ γὰρ] H. e. ὀμνύντες τόν τε τοῦ δήμου ὅρκον, καὶ τὸν τῆς βουλῆς. IDEM.

Ἀποκτείνειν] Π. ἀποκτενεῖν. H. STEPHAN. ἀποκτενεῖν, m. a. [manus antiqua, aut margo Aldinæ. *Reisk.*] TAYLOR.

Οὔτε ἀπολογίας ἀποδοθείσης] Dictionem ἀποδιδόναι ἀπολογίαν alibi me videre non memini, neque illa notat, *dare depulsionis facultatem* sed *reddere ademtam.* Contra διδόναι ἀπολογίαν illa notione est apud scriptores Atticos, maxime Oratores, frequentissimum; huic item loco, ut opinor, ita reddendum, οὔτε ἀπολογίας δοθείσης. Repetiit nempe librarius præpositionem ἀπὸ e præcedenti ἀπολογίας, qui est in veterum libris innumerabilium fons mendorum. SLUITER.

Ὅτι πολίτης] Interponendum videtur κακὸς, in quo vis omnis est argumenti. REISK.

Ἐνθένδε] Revocavi bonam hanc lectionem ex Aldina, cui, nescio quo errore casuve, suffectum est in Stephanico ἐνθάδε. Cohæret ἐνθένδε cum ἀπελθών. malus civis, qui hinc, Athenis, discesserit, nunquam desinet malus esse. IDEM.

Ταύτην τὴν πόλιν] Illam incerti nominis, quæcunque tandem est civitas, quæ malum hunc civem recipiat. IDEM.

διαφθερεῖ, καὶ τῇδε οὐδὲν ἧττον ἐπιβουλεύσει, ἀλλὰ καὶ μᾶλλον δικαιότερον ἢ πρὶν ἐκβληθῆναι. οἶμαι δὲ καὶ τοὺς φίλους ὑμῶν ἐν ταύτῃ μάλιστα τῇ ἡμέρᾳ λυπεῖσθαι καὶ τοὺς ἐχθροὺς ἥδεσθαι, συνειδότας ὡς, ἂν ἀγνοήσαντες ἐξελάσητε τὸν βέλτιστον, δέκα ἐτῶν ἡ πόλις οὐδὲν ἀγαθὸν ἀπὸ τούτου τοῦ ἀνδρὸς πείσεται. ῥᾴδιον δὲ [1] καὶ ἐντεῦθεν γνῶναι τὸν νόμον πονηρὸν ὄντα· μόνοι γὰρ αὐτῷ τῶν Ἑλλήνων χρώμεθα, καὶ οὐδεμία τῶν ἄλλων πόλεων ἐθέλει μιμήσασθαι. καίτοι ταῦτα [2] διέγνωσται ἄριστα τῶν δογμάτων, ἃ καὶ τοῖς πολλοῖς καὶ τοῖς ὀλίγοις ἁρμόττοντα μάλιστα τυγχάνει καὶ πλείστους ἐπιθυμητὰς ἔχει.

γ'. Περὶ μὲν οὖν τούτων οὐκ οἶδ' ὅτι δεῖ μακρότερον λέγειν πάντως· οὐδὲν γὰρ ἂν πλεῖον εἰς τὸ παρὸν [3] ποιήσαιμεν· 114
δέομαι δ' ὑμῶν τῶν λόγων ἴσους καὶ κοινοὺς ἡμῖν ἐπιστάτας

[1] Deest καί. [2] διέγνωται [3] ποιήσωμεν

Τῇδε] *Huic nostræ*, Athenis puta, nil minus insidiabitur expulsus, quam insidiatus est, antequam expelleretur. IDEM.

Μᾶλλον δικαιότερον] Interponi velim καί. *sed et acrius, et majori cum jure.* IDEM.

Ἀλλὰ καὶ μᾶλλον δικαιότερον ἢ πρὶν ἐκβληθῆναι] Necessaria mihi non videtur Reiskii mutatio, καὶ μᾶλλον καὶ δικαιότερον, quamquam non inepte excogitata: sæpissime enim μᾶλλον comparativo jungitur. Infra p. 337. v. antep. ἐξ αὐτῶν δὲ τούτων ἀποδεῖξαι αὐτὸν ἐπιτηδειότερον τεθνάναι μᾶλλον ἢ σώζεσθαι· ubi male Reiskius superlativum ἐπιτηδειότατον substitui vult. Aristophanes in Vespis v. 477.

Νὴ Δί' ἦ μοι κρεῖττον ἐκστῆναι τοπαράπαν τοῦ πατρὸς
Μᾶλλον ἢ κακοῖς τοσούτοις ναυμαχεῖν ὁσήμεραι.

Ecclesiazusis v. 1123.

Τίς γὰρ γένοιτ' ἂν μᾶλλον ὀλβιώτερος;

Isocrates Archidamo p. 138. B. πολὺ γὰρ μᾶλλον κρεῖττον cæt.: de Permut. p. 317. C. πολὺ ἂν μᾶλλον δικαιότερον ἐπιεικὴς εἶναι δοκοίην, ἢ ζημιωθείην. SLUITER.

Ῥᾴδιον δὲ ἐντεῦθεν] Postremo vocabulo præponendum videtur καί. REISK.

Διέγνωται] Διέγνωσται exaravit Scaliger. IDEM.

Καὶ πλείστους ἐπιθυμητὰς ἔχει] Vir Doctus in margine Aldinæ pro ἐπιθυμητὰς adscripserat ἔτι μιμητάς: quod sive e Codice MS. sive ex illius ingenio fluxerit, mihi quidem vulgata lectione proba et germana deterius videtur. Nam, si illud verum esset, scribi oportuerat ἔτι δὲ καὶ πλείστους μιμητὰς ἔχει. Et magis etiam indoli Linguæ Græcæ convenit νόμον dici ἐπιθυμητὰς ἔχειν, quam μιμητάς. Dicitur quidem paullo ante οὐδεμία τῶν ἄλλων πόλεων ἐθέλει μιμήσασθαι (quod ipsum in errorem induxit mutationis auctorem); sed intelligendum est ἡμᾶς, non τὸν νόμον μιμήσασθαι. Latius tamen hoc ab Oratore extenditur. Nam et Petalismus Syracusanorum Ostracismo Atheniensium fuit simillimus, et alias Græcas civitates exemplo Atheniensium similibus institutis usos, docuit I. A. Paradys in Dissertatione, quam Præside Io. Luzacio, Viro Clar. publice defendit, de Ostracismo Atheniensium c. I. §. 5. — In iis, quæ mox sequuntur, interpunctionem eadem, qua Reiskius, ratione mutavit Valckenaerius, scribens: — λέγειν. πάντως οὐδὲν γὰρ ἂν πλεῖον ποιήσωμεν. SLUITER.

Λέγειν πάντως. οὐδὲν γὰρ ἂν πλεῖον] Videtur locus sic distinguendus et corrigendus esse: λέγειν. πάντως γὰρ οὐδὲν ἂν πλ. *nihil enim profecto ad rem præsentem multitudine verborum hoc de loco profecerimus.* REISK.

Ποιήσωμεν] Ποιήσαιμεν, m. a. TAYLOR.

Δέομαι δ' ὑμῶν—καὶ πάντας ἄρχοντας περὶ τούτου καταστῆναι] In interpretatione loci difficillimi, in quo nihil se cernere dicit Reiskius, in quo me non minus cœcutiisse lubens fateor, jam aliis lumen lucere faciam, quod mihi de suo lumine accendit Luzacius. Monuit me nimirum Vir Clar. esse hunc locum ex Atticæ concionis et

γενέσθαι, καὶ πάντας ἄρχοντας περὶ τούτων καταστῆναι,
καὶ μήτε τοῖς λοιδορουμένοις μήτε τοῖς ὑπὲρ καιρὸν χαριζο- 30. 1
μένοις ἐπιτρέπειν, ἀλλὰ τῷ μὲν θέλοντι λέγειν καὶ ἀκούειν
εὐμενεῖς εἶναι, τῷ δὲ ἀσελγαίνοντι καὶ θορυβοῦντι χαλεπούς.
ἀκούσαντες γὰρ [1] ἑκάστου τῶν ὑπαρχόντων ἄμεινον βουλεύ-
σεσθε περὶ ἡμῶν.

δ΄. Ἔστι δὲ περὶ τῆς μισοδημίας καὶ τῆς στασιωτείας
βραχύς μοι λόγος καταλελειμμένος. εἰ μὲν γὰρ ἄκριτος ἦν,
εἰκότως ἂν τῶν κατηγορούντων ἠκροᾶσθε καὶ ἐμοὶ ἀναγκαῖον
115 ἦν ἀπολογεῖσθαι περὶ τούτων· ἐπειδὴ δὲ τετράκις ἀγωνιζό-
μενος ἀπέφυγον, οὐκ ἔτι δίκαιον ἡγοῦμαι λόγον οὐδένα περὶ
τούτου γίνεσθαι. πρὶν μὲν γὰρ κριθῆναι οὐ ῥάδιον ἦν εἰδέναι
τὰς αἰτίας, οὔτ᾽ εἰ ψευδεῖς εἰσὶν οὔτ᾽ εἰ ἀληθεῖς· ἀποφυ-
γόντος δὲ ἢ καταγνωσθέντος τέλος ἔχει καὶ διώρισται τού-

[1] ἕκαστον

judiciorum ratione explicandum. Duplicis
enim generis judicia publica fuisse apud
Athenienses, vel coram Tribunalibus, vel
apud Populum. Quæ a Tribunalibus ex-
ercerentur, in illis Regem sacrorum fuisse
εἰσαγωγέα, si res ad Areopagum pertine-
ret; Polemarchum, si peregrinus, vel in-
quilinus, aut servus in judicium vocare-
tur; Archontem Eponymum, si alia res
esset privilegiata; Thesmothetarum unum
in reliquis causis criminum. Hos Ar-
chontas, in suo quemque causarum ge-
nere, judicii fuisse moderatores, eodem
fere modo, quo apud Anglos duodecim
Magni Judices moderatores sunt judicio-
rum, quæ a Paribus juratis habentur. Hæc
quidem ita fuisse, si causa in aliquo τῶν
δικαστηρίων cognosceretur. Sin publica
ad Populum accusatio ferretur, vel for-
tasse etiam ad magnum et populare He-
liastarum δικαστήριον, Ἐπιστάτην cum Pry-
tanibus, Senatus Quingentorum nomine,
solitos εἰσαγαγεῖν τὴν δίκην. At vero, quum
populus de Ostracismo suffragia ferret,
judicium non fuisse: neque enim propter
delictum Ostracismum fuisse decretum,
sed propter metum potentiæ, nec fuisse
pœnam, sed *cautionem* publicæ securitatis
causa, ne civitas turbis civilibus vexare-
tur. Igitur concioni, de Ostracismo te-
stulas ferenti, moderatores affuisse novem
Archontas simul et Senatum cum suo Præ-
side, sive Epistata, auctore Scholiaste ad
Aristophanis Equites v. 851. Itaque lo-
cum sic interpretatur: *Precor vos et ob-
testor, ut Orationum, quæ ad vos hodie ha-
bentur, æqui et communes omnibus et extra
partes positi arbitri sitis; utque vos omnes
in illis dijudicandis Magistratuum ac Mo-
deratorum vice fungamini, sic ut nemo sit
vestrum, qui hic sancta Epistatæ atque Ar-
chontum munera, tanquam si ipse iis ornatus
esset, sese implere non existimet.* Alludere
Andocidem ad officia Epistatæ atque Ar-
chontum, qui concionem moderabantur,
et optare ut unusquisque civium hic se
Epistatam atque Archonta, sine studio
hujus vel illius, præstet. SLUITER.

Πάντας ἄρχοντας] Nihil hic cerno. [mi-
nimo motu videtur hic locus sanari posse
hoc pacto, si post ἄρχοντας addatur καί.
ut sententia sit hæc: δέομαι ὑμῶν, καὶ περὶ
τούτων ἄρχοντας ὑμᾶς καταστῆναι, ὥσπερ
καὶ τῶν ἄλλων ἄρχοντες κατέστητε. hoc equi-
dem in Latinis expressi, cum melius nihil
occurreret. *In Cur. poster. ad Andocid.*]
REISK.

Θέλοντι λέγειν καὶ ἀκούειν εὐμενεῖς εἶναι]
Cohæret λέγειν cum θέλοντι, ut ἀκούειν cum
εὐμενεῖς. ut *ei, qui decenter dicere velit, ad
audiendum commodi propitiique sitis.* Vi-
detur enim post λέγειν deesse κοσμίως vel
ἐν τάξει. IDEM.

Ἕκαστον τῶν ὑπαρχόντων] Malim περὶ
ἑκάστου τῶν ὑπαρχόντων. *de unoquoque in
medio propositorum.* Appellat ὑπάρχοντα,
criminationes in reorum quemque con-
jectas. IDEM.

Περὶ τῆς μισοδημίας] Apparet ex hoc
loco, causæ hujus actorem incusatum
fuisse odii erga populum et factiositatis.
IDEM.

των ὁπότερόν ἐστιν. ὥςτε δεινὸν νομίζω τοὺς μὲν ἁλόντας
μιᾷ ψήφῳ μόνον ἀποθνήσκειν καὶ τὰ χρήματα [1] δημεύεσθαι
αὐτῶν, τοὺς δὲ νικήσαντας πάλιν τὰς αὐτὰς κατηγορίας
ὑπομένειν, καὶ τοὺς δικαστὰς ἀπολέσαι μὲν κυρίους εἶναι,
σῶσαι δ᾽ ἀκύρους καὶ ἀτελεῖς φαίνεσθαι, ἄλλως τε καὶ
τῶν νόμων ἀπαγορευόντων δὶς περὶ τοῦ αὐτοῦ πρὸς τὸν
αὐτὸν μὴ ἐξεῖναι δικάζεσθαι, καὶ ὑμῶν ὀμωμοκότων χρῆ-
σθαι τοῖς νόμοις.

έ. Ὧν ἕνεκα περὶ ἐμαυτοῦ παραλιπὼν Ἀλκιβιάδου τὸν
βίον ἀναμνῆσαι βούλομαι. καίτοι ἀπορῶ γε διὰ τὸ πλῆθος
τῶν ἁμαρτημάτων πόθεν ἄρξομαι, ἐμποδὼν ἁπάντων ὄντων.
περὶ μὲν οὖν μοιχείας καὶ γυναικῶν ἀλλοτρίων ἁρπαγῆς
καὶ τῆς ἄλλης βιαιότητος καὶ παρανομίας καθ᾽ ἕκαστον
εἰ δεήσει λέγειν, οὐκ ἂν ἐξαρκέσειεν ὁ παρὼν χρόνος, ἅμα 116
δὲ καὶ πολλοῖς ἀπεχθοίμην τῶν πολιτῶν, φανερὰς τὰς
συμφορὰς ποιῶν αὐτῶν· ἃ δὲ περὶ τὴν πόλιν εἴργασται καὶ
τοὺς προσήκοντας καὶ τῶν ἄλλων ἀστῶν καὶ ξένων τοὺς
ἐντυγχάνοντας, ἀποδείξω. πρῶτον μὲν οὖν πείσας ὑμᾶς τὸν
φόρον ταῖς πόλεσιν ἐξ ἀρχῆς τάξαι τὸν ὑπ᾽ Ἀριστείδου
πάντων δικαιότατα τεταγμένον, αἱρεθεὶς ἐπὶ τούτῳ δέκα-
τος αὐτὸς μάλιστα διπλάσιον αὐτὸν ἑκάστῳ τῶν συμμά-
χων ἐποίησεν, ἐπιδείξας δ᾽ αὐτὸν φοβερὸν καὶ μέγα δυνά-
μενον ἰδίας ἀπὸ τῶν κοινῶν προσόδους κατεσκευάσατο. σκέ-
ψασθε δὲ, πῶς ἄν τις κακὰ μείζω τούτων κατασκευάσειεν,
εἰ τῆς σωτηρίας ἡμῖν πάσης διὰ τῶν συμμάχων οὔσης ὁμο-
λογουμένως, νῦν κάκιον ἢ πρότερον πραττόντων, τὸν φόρον

[1] δημεύειν αὐτῶν, τῶν δὲ νικησάντων

Ὥστε] Sic Stephanus de suo dedit.
Aldus ὡς simplex. IDEM.

Δημεύειν] Aut ante aut post δημεύειν
deest ὑμᾶς. ego tamen δημεύεσθαι malim.
IDEM. δημεύεσθαι, m. a. TAYLOR.

Τῶν δὲ νικησάντων] Lege aut τὸν δὲ νική-
σαντα, aut τοὺς δὲ νικήσαντας. REISK. τοὺς
δὲ νικήσαντας, m. a. TAYLOR.

Ἐμποδὼν ἁπάντων ὄντων] Harpocration
ait: Ἐμποδών. Ἀντιφῶν ἐν τῷ περὶ τῆς με-
ταστάσεως· τοὺς ἐμποδὼν ἐκολάσατε, ἀντὶ
τοῦ ἐμπεσόντας, καθὰ καὶ Ἀνδοκίδης ἐν τῷ
κατ᾽ Ἀλκιβιάδου, quæ glossa quin huc per-
tineat dubitari nequit. SLUITER.

Βιότητος] Π. βιαιότητος. H. STEPHAN.

Τὸν φόρον — τὸν ὑπ᾽ Ἀριστείδου] Vid.
Meurs. de Fort. Athen. c. 7.

Δικαιότατα] F. δικαιοτάτου. TAYLOR.

Ἐπὶ τούτῳ] Malim ἐπὶ τοῦτο. REISK.

Εἰ τῆς —] Explicat voc. τούτων, quo
usus modo fuerat. *quam hoc pacto.* idem
est ac si dixisset: ἢ εἰ ταῦτα κατασκευά-
σειεν, δηλονότι εἰ τῆς σ. IDEM.

Οὔσης ὁμολογουμένως, νῦν] Sic inter-
punctum est in Aldina et Stephanica.
Ego vero malim sic interpungi: οὔσης, ὁμο-
λογουμένως νῦν — *cum in confesso sit, pejore
nunc esse loco res sociorum.* IDEM.

ἑκάστῳ διπλασιάσειεν. ὥστ' εἴπερ [1] ἡγεῖσθε πολίτην ἀγα-
θὸν Ἀριστείδην καὶ δίκαιον γεγονέναι, τοῦτον προσήκει κά-
κιστον νομίζειν, ὡς τἀναντία περὶ τῶν πόλεων ἐκείνῳ γινώ-
117 σκοντα. τοιγάρτοι διὰ ταῦτα πολλοὶ τὴν πατρίδα τὴν
αὑτῶν ἀπολιπόντες φυγάδες γίνονται καὶ εἰς Θουρίους οἰκή-
σοντες ἀπέρχονται. δηλώσει δὲ ἡ τῶν συμμάχων ἔχθρα
πρῶτον, ὅταν ἡμῖν καὶ Λακεδαιμονίοις γένηται ναυτικὸς
πόλεμος. ἐγὼ δὲ νομίζω τὸν τοιοῦτον πονηρὸν εἶναι προ-
στάτην, ὅστις τοῦ παρόντος χρόνου ἐπιμελεῖται, ἀλλὰ μὴ
καὶ τοῦ μέλλοντος προνοεῖται, καὶ τὰ ἥδιστα τῷ πλήθει,
παραλιπὼν τὰ βέλτιστα, συμβουλεύει.

ς'. Θαυμάζω δὲ τῶν πεπεισμένων Ἀλκιβιάδην δημοκρα-
τίας ἐπιθυμεῖν, τοιαύτης πολιτείας [2] ἣ μάλιστα κοινότητα
δοκεῖ εὑρῆσθαι, [3] οἳ οὐδ' ἀπὸ τῶν ἰδίων αὐτὸν θεῶνται, ὁρῶν-

[1] ἡγῆσθε [2] ἣν [3] οἷαν οὐδ' ἐπὶ τ. ἰ. αὐτὸν ἔχειν θεῶνται

Διπλασιάσειεν] Sic dedi de meo. vulgo legitur διπλάσειεν. Idem. διπλασιάσειεν, m. a. Taylor.

Ἡγῆσθε] Malim ἡγεῖσθε. Reisk.

Ὥστ' εἴπερ ἡγεῖσθε — ὡς τἀναντία περὶ τῶν πόλεων ἐκείνῳ γινώσκοντα] Oratorem credo, si ita scripsisset, ipsum fuisse sensurum, argumento se uti sophistico et exigui momenti. Neque enim, si Alcibiadis de sociarum civitatium tributo sententia ab Aristidis ratione abhorreret, continuo Alcibiades malus civis erat dicendus. Probabilius autem mihi videtur, librarium sociarum civitatium mentione in errorem inductum numerum mutasse et scripsisse τῶν πόλεων, quum in antiquo exemplari scriptum exstaret τῆς πόλεως. Ita quidem si statuamus, multo major erit argumenti vis. *Si bonus civis fuit Aristides, malus habendus erit Alcibiades, quippe qui de republica contraria sentiat.* Tributum illud ab Aristide sociis civitatibus imperatum, quod

Τὸν ἔρανον τὸν λεγόμενον παππῷον ἐκ τῶν Μηδικῶν

vocat Aristophanes Lysistrata v. 654. auctoribus Thucydide l. i. c. 96. Plutarcho in Aristide p. 333. D. Nepote in Aristide c. 3. et Suida v. Ἑλληνοταμίαι, fuit in universum Quadringentorum sexaginta talentorum. Conf. Interpretes Thucydidis et Nepotis d. l. Wesselingius ad Diodorum Siculum l. xii. c. 26. p. 440. a. Duplex illud tributum deinde ac postea etiam triplex esse factum Plutarchi d. l. auctoritate confirmatur. Sluiter.

Δηλώσει δὲ ἡ τῶν συμμάχων ἔχθρα] Adscripserat Valckenaerius: "An δηλώσεται futurum medium pro passivo δηλωθήσεται." Idem.

Ἔχθρα] Subaudi ἑαυτήν. Malim verba sic ordinari: ἔχθρα, ὅταν πρῶτον ἡμῖν. Reisk.

Ἣν μάλιστα κοινότητα] Videtur leg. esse: ἣ μάλιστα διὰ κοινότητα. quæ reipublicæ forma existimatur ideo præcipue reperta et in vitam inducta esse, quod in ea regnet κοινότης, civilitas, propensio animi juribus utendi cum reliquis civibus communibus, et nulla in re præcipuum aliquod jus affectandi. Idem.

Πολιτείας, ἣν μάλιστα κοινότητα δοκεῖ εὑρῆσθαι] Duplex mihi de hoc loco nata est conjectura, ut vel legendum arbitrarer: ἣν μάλιστα διὰ κοινότητα δοκεῖτε ᾑρῆσθαι: vel ἣ μάλιστα κοινότητα δοκεῖ αἱρεῖσθαι, *quæ maxime æqualitatem sectari videtur*, et hoc quoque in mentem venerat Valckenaerio. Κοινότητι mox opponitur πλεονεξία καὶ ὑπερηφανία: est autem ea virtus, quam Cicero de Amicitia c. 5. *æqualitatem* dicit: quæque recte explicatur ab Ernesto in Clave Cic. perperam a Manutio ad i. l. cum *æquabilitate vitæ* permutatur. Eandem notionem ad exemplum Græcorum in lingua Latina acceperunt verba *communis* et *communitas*. Vid. Græviam ad Cic. ad Div. iv. 9. de Senect. c. 17. Ἡρέθησαν, quod item *de Pace* p. 24. v. 12. ed. Steph. abierat in εὑρέθησαν, restituit H. Stephanus. Sluiter.

τες τὴν πλεονεξίαν καὶ τὴν ὑπερηφανίαν· ὃς τὴν Καλλίου
γήμας ἀδελφὴν ἐπὶ δέκα ταλάντοις, τελευτήσαντος Ἱππο-
νίκου στρατηγοῦντος ἐπὶ Δηλίῳ ἕτερα τοσαῦτα προσεπρά-
ξατο, λέγων ὡς ὡμολόγησεν ἐκεῖνος, ὁπότε παῖς αὐτῷ ἐκ
τῆς θυγατρὸς γένοιτο, προσθήσειν ταῦτα. λαβὼν δὲ τοσαύ-
την προῖκα ὅσην οὐδεὶς τῶν Ἑλλήνων, οὕτως ὑβριστὴς ἦν,
ἐπεισάγων εἰς τὴν αὐτὴν οἰκίαν ἑταίρας, καὶ δούλας καὶ 118
ἐλευθέρας, ὥστ' ἠνάγκασε τὴν γυναῖκα σωφρονεστάτην οὖσαν
ἀπολιπεῖν, ἐλθοῦσαν πρὸς τὸν ἄρχοντα κατὰ τὸν νόμον. οὗ
δὴ μάλιστα τὴν αὑτοῦ δύναμιν [1] ἐπεδείξατο· παρακαλέσας
γὰρ τοὺς ἑταίρους, ἁρπάσας ἐκ τῆς ἀγορᾶς τὴν γυναῖκα
ᾤχετο βίᾳ, καὶ πᾶσιν ἐδήλωσε καὶ τῶν ἀρχόντων καὶ τῶν
31 νόμων καὶ τῶν ἄλλων πολιτῶν καταφρονῶν. οὐ τοίνυν ταῦτα
μόνον ἐξήρκεσεν, ἀλλὰ καὶ λαθραῖον θάνατον ἐπεβούλευσε
Καλλίᾳ, ἵνα τὸν οἶκον τὸν Ἱππονίκου [2] κατάσχοι, ὡς ἐναν-
τίον πάντων ὑμῶν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ κατηγόρει· καὶ τὰ χρή-
ματα τῷ δήμῳ ἔδωκεν, εἴ πως τελευτήσειεν ἄπαις, φοβού-
μενος μὴ διὰ τὴν οὐσίαν ἀπόλοιτο. καίτοι ὅστις ὑβρίζει
γυναῖκα τὴν ἑαυτοῦ καὶ τῷ κηδεστῇ θάνατον ἐπιβουλεύει,
τί χρὴ προσδοκᾶν τοῦτον περὶ τοὺς ἐντυχόντας τῶν πολιτῶν
διαπράττεσθαι; πάντες γὰρ ἄνθρωποι τοὺς οἰκείους τῶν

[1] ὑπεδείξατο [2] κατάσχῃ

Τελευτήσαντος Ἱππονίκου στρατηγοῦντος ἐπὶ Δηλίῳ] Valckenaerius notat paullo ante ducem fuisse Hipponicum, auctore Thucydide l. iii. c. 91. Ἐπὶ Δηλίῳ autem duces fuisse Hippocratem et Demosthenem, quorum ille cum mille Atheniensibus periit. "Absurde (inquit) Meursius Att. Lect. l. iii. c. 23. p. 150. corrigit Ἱπποκράτους, bis apud Andocidem, etiam in iis, ἵνα τὸν οἶκον τοῦ Ἱππονίκου κατάσχῃ. An igitur pater Calliæ fuit Hippocrates? Dicitur ibidem Alcibiades γήμας Hipponici filiam ἐπὶ δέκα ταλάντοις, atque illo mortuo totidem accepisse; tum λαβὼν τοσαύτην προῖκα, ὅσην οὐδεὶς τῶν Ἑλλήνων. Hoc miror decem talenta considerari tanquam dotem, quantam nullus Græcorum acceperit. Certe Græcorum omnium Hipponicus ille et erat et ferebatur ditissimus. Decem talentorum dos et alibi memoratur: Terentius Andria a. v. Sc. iv. v. 48. 'Dos, Pamphile, est decem talenta:' Plautus p. 362. [Cistellaria a. ii. Sc. iii. v. 19.] 'Unde tibi talenta magna viginti pater det dotis.' Pag. 747. 'Quoi decem talenta dotis detuli.' [Conf. Truculent. a. iv. Sc. iii. v. 71.]. Qui ferebantur ditissimi, centum talentis æstimabantur. Vid. Lysiam p. 351. v. 12. ed. Steph. Egregia Perizonius ad Ælianum p. 670. A. [V. H. l. x. c. 17.]. Cæterum, ubi rem narrat Plutarchus t. i. p. 195. B. C. dicitur primum in dotem accepisse Alcibiades decem talenta, tum iterum decem cum pareret Hipparete." Conf. Isocratem de Bigis p. 535. A. Idem.

Ταῦτα] Malim τοσαῦτα. Reisk.

Εἰς τὴν αὐτὴν οἰκίαν] Scil. ἐν ᾗ συνῴκει αὐτῷ γυνὴ οὕτω πλουσία. Idem.

Ὑπεδείξατο] Malim ἐπεδείξατο. Idem.

Καλλίᾳ] Uxoris suæ fratri, filio Hipponici. Idem.

Κατηγόρει] *Incusabat*, Callias puta, Alcibiadem veneno se appetisse. sic in imperfecto dedi ex H. Stephani conjectura, pro κατηγορεῖ vulgato, in præsenti. Idem.

ἀλλοτρίων ποιοῦνται περὶ πλείονος. ἀλλὰ μὴν οὐδ' ἔρημος
119 οὐδ' εὐαδίκητός ἐστιν, ἐπεὶ διὰ τὸν πλοῦτον ἔχει πολλοὺς τοὺς βοηθήσοντας.

ζ'. Ὁ δὲ πάντων δεινότατόν ἐστι, τοιοῦτος ὢν ὡς εὔνους τῷ δήμῳ τοὺς λόγους ποιεῖται αὐτὸς ἄλλους ὀλιγαρχικοὺς καὶ μισοδήμους ἀποκαλεῖ· καὶ ὃν δεῖ τεθνάναι διὰ τὰ ἐπιτηδεύματα, κατήγορος τῶν διαβεβλημένων ὑφ' ἡμῶν αἱρεῖται, καί φησι φύλαξ εἶναι τῆς πολιτείας, οὐδενὶ τῶν ἄλλων Ἀθηναίων οὔτ' ἴσον οὔτ' ὀλίγῳ πλέον ἀξιῶν ἔχειν· ἀλλ' οὕτω σφόδρα καταπεφρόνηκεν ὥστε διατετέλεκεν ἀθρόους μὲν ὑμᾶς κολακεύων, ἕνα δ' ἕκαστον προπηλακίζων. ὃς εἰς τοσοῦτον ἐλήλυθε τόλμης, ὥστε πείσας Ἀγάθαρχον τὸν γραφέα συνεισελθεῖν οἴκαδε τὴν οἰκίαν [1] ἐπηνάγκασε γρά-
120 φειν· δεομένου δὲ καὶ προφάσεις ἀληθεῖς λέγοντος, ὡς οὐκ ἂν δύναιτο ταῦτα πράττειν ἤδη διὰ τὸ συγγραφὰς ἔχειν παρ' ἑτέρων, προεῖπεν αὐτῷ δήσειν, εἰ μὴ πάνυ ταχέως γράφοι. ὅπερ ἐποίησε· καὶ οὐ πρότερον ἀπηλλάγη, πρὶν ἀποδρὰς ᾤχετο τετάρτῳ μηνὶ, τοὺς φύλακας λαθὼν, ὥσπερ [2] παρὰ βασιλέως. οὕτω δ' ἀναίσχυντός ἐστιν, ὥστε προσελθὼν ἐνεκάλει αὐτῷ ὡς ἀδικούμενος, καὶ οὐχ ὧν ἐβιάσατο μετέμελεν αὐτῷ, ἀλλ' ὅτι κατέλιπε τὸ ἔργον ἠπείλει, καὶ οὔτε τῆς δημοκρατίας οὔτε τῆς ἐλευθερίας οὐδὲν ἦν ὄφελος· οὐδὲν γὰρ ἧττον ἐδεδοίκει τῶν ὁμολογουμένων δούλων. ἀγα-

[1] ἀπηνάγκασε [2] Deest παρά.

Οὐδ' ἔρημος] Eo tendit, ut demonstret Alcibiadem popularem nequaquam esse. nam qui sodalitiis magnis stipatus est, is potentiam in republica affectat, minimeque civilis est. Idem.

Ποιεῖται· αὐτὸς] Interponi velim *καί*. αὐτὸς h. l. *est ultro, nemine impellente*. Idem.

Ἀποκαλεῖ] Probabiliter Luzacius legendum existimat ἀποκαλῶν. Sluiter.

Καταπεφρόνηκεν] Bene si habet, commutata est dicendi forma. recta enim constructio postulabat καταπεφρονηκώς. Reisk.

Συνεισελθεῖν οἴκαδε τὴν οἰκίαν ἀπηνάγκασε γράφειν] Π. οἴκαδε, ἐπηνάγκασε γράφειν. Οὕτω καὶ ὀλίγῳ ὕστερον, ἐπαναγκάζων γράφειν. H. Stephan. Posterius probo. verum vocabula illa duo τὴν οἰκίαν nego expungi debere. Sententia hæc est: Alcibiades pictorem blandis verbis primum perduxit in domum suam. deinde, in potestate sua eum cum haberet, tormentis coegit, ut domum suam pingeret. h. e. parietes œcorum picturis exornaret. non erat satis γράφειν modo dicere, sed necesse erat, ut τὴν οἰκίαν quoque adderetur. nam alias dubium fuisset, quid ille pictor coactus fuisset pingere. Reisk.

Ταῦτα πράττειν] Id est, γράφειν τὴν Ἀλκιβιάδου οἰκίαν. Idem.

Ἤδη] Si suo loco stat, accipi debet pro *nunc, in præsenti*. verum videtur a sede sua aberrasse, et collocandum esse pone διὰ τό. Idem.

Συγγραφὰς] Malim simplex γραφάς. *propterea quod jam picturas haberet*. h. e. propterea quod jam aliis operam suam locasset ad colorandum vel inalbandum ipsorum domos et insulas. Idem.

Ἐδεδοίκει] Agatharchus pictor puta. Idem.

Τῶν ὁμολογουμένων δούλων] Potest sic accipi: τῶν δούλων, περὶ ὧν ὁμολογεῖται ὅτι

νακτῶ δ' ἐνθυμούμενος ὑμῖν μὲν οὐδὲ τοὺς κακούργους ἀσφαλὲς εἰς τὸ δεσμωτήριον [1] ὃν ἀπάγειν, διὰ τὸ χιλίας δραχμὰς τετάχθαι ἀποτῖσαι ὃς ἂν τὸ πέμπτον μέρος μὴ μεταλάβῃ
τῶν ψήφων· ὁ δὲ τοσοῦτον χρόνον εἴρξας [2] καὶ ἐπαναγκάζων 121
γράφειν οὐδὲν κακὸν πέπονθεν, ἀλλὰ διὰ ταῦτα σεμνότερος δοκεῖ καὶ φοβερώτερος εἶναι. καὶ πρὸς μὲν τὰς ἄλλας πόλεις ἐν τοῖς [3] συμβόλοις συντιθέμεθα μὴ ἐξεῖναι μήθ' εἶρξαι μήτε δῆσαι τὸν ἐλεύθερον· ἐὰν δέ τις παραβῇ, μεγάλην ζημίαν ἐπὶ τούτοις ἔθεμεν· τούτου δὲ τοιαῦτα πράξαντος, οὐδεμίαν οὐδεὶς οὔτ' ἰδίαν οὔτε δημοσίαν τιμωρίαν ποιεῖται. νομίζω δὲ ταύτην εἶναι σωτηρίαν ἅπασι, πείθεσθαι τοῖς ἄρχουσι καὶ τοῖς νόμοις· ὅςτις δὲ ὑπερορᾷ ταῦτα, τὴν μεγίστην φυλακὴν ἀνῄρηκε τῆς πόλεως. δεινὸν μὲν οὖν ἐστι καὶ ὑπὸ τῶν ἀγνοούντων τὰ δίκαια πάσχειν κακῶς· πολὺ δὲ χαλεπώτερον, ὅταν τις ἐπιστάμενος τὰ διαφέροντα παραβαίνειν τολμᾷ· φανερῶς γὰρ ἐνδείκνυται, ὥςπερ οὗτος, οὐκ αὐτὸς τοῖς νόμοις [4] τοῖς τῆς πόλεως ἀλλ' ὑμᾶς τοῖς αὐτοῦ τρόποις ἀκολουθεῖν ἀξιῶν.

η'. Ἐνθυμήθητε δὲ Ταυρέαν, ὃς ἀντιχορηγὸς ἦν [5] Ἀλκιβιάδῃ παισί. κελεύοντος δὲ τοῦ νόμου τῶν χορευτῶν ἐξά-

[1] Deest ὄν. [2] [καὶ] [3] συμβούλοις [4] Deest τοῖς. [5] Ἀλκιβιάδου

εἰσὶ δοῦλοι. malim tamen ὁμολογουμένως in adverbio. Idem.

Ἐνθυμούμενος, ὑμῖν] Interponendum videtur εἰ. Idem. ἐνθυμούμενος ὡς ὑμῖν, m. a. Taylor.

Συμβούλοις] Π. συμβολαίοις. H. Stephan. Probo Stephani conjecturam συμβολαίοις. verum quia dubius eram, utrum dedisset auctor, συμβολαίοις, an συμβόλοις (nam et σύμβολα pro συμβόλαια usurpantur) ideo vetustam lectionem, quamvis vitiosam, reliqui. Sunt autem τὰ σύμβολα, sive mavis τὰ συμβόλαια, pacta conventa inter duas civitates de dando reddendoque jure, et de communicatione commerciorum, tametsi eas inter civitates nulla est bellorum societas. Reisk. συμβόλοις, m. a. Taylor.

Κελεύοντος δὲ τοῦ νόμου τῶν χορευτῶν ἐξάγειν ὃν ἄν τις βούληται ξένον ἀγωνιζόμενον, οὐκ ἐξὸν ἐπιχειρήσαντα κωλύειν] "Attigit hunc locum (Valckenaerii verba describo) Petitus (p. 353.) leges habens huc spectantes, e quibus constat, actores peregrinos licuisse quidem ludis peractis, vel ante ludos, deferre apud Archontem, sed inter agendum non licuisse interturbare, ne Festi conturbaretur celebritas. Forte sic Lex fuerit olim concepta: Τῶν χορευτῶν ἐξάγειν ὃν ἄν τις βούληται ξένον· ἀγωνιζόμενον δ' οὐκ ἐξὸν ἐπιχειρῆσαι κωλύειν. Ad hanc reliquæ Leges apud Petitum apte respondebunt. Additur ὃν ἄν τις βούληται ξένον, quia licebat ἐξάγειν, 1°. ante delatum apud Archontem; 2°. ignominia notatos et infames, — τοὺς ἀτίμους ἐξάγειν ἐκ τῆς θυμέλης· Lex apud Petitum p. 468. Ulpianus (ad Midianam p. 533. ult. ed. Reisk.) ἐξῆν τὸν ξένον ἐξάγειν, delatum apud Archontem. Itaque prorsus contra Leges egit Alcibiades: nunquam enim licebat βιαίως ἀποσπᾶν ἀπὸ τοῦ χοροῦ, sed ἐξάγειν, sive κωλύειν. quod proprium in hac re verbum. Xenophon in Hellenicis p. 349. v. 16. τὸν χορὸν (ἔνδον ὄντα) οὐκ ἐξήγαγον. Pœna in eos, qui alios ἐξεῖργον, est apud Demosthenem p. 572. 12. Iisdem Legibus utitur Demosthenes *contra Midiam* tota, qui se choragum verberarat. Licebat ἄτιμον ἐξάγειν, non tamen fecere ob

γειν ὃν ἂν τις βούληται ξένον ἀγωνιζόμενον, οὐκ ἐξὸν ἐπι-
122 χειρήσαντα κωλύειν, ἐναντίον ὑμῶν καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων
τῶν θεωρούντων καὶ τῶν ἀρχόντων ἁπάντων παρόντων ἐν
τῇ πόλει τύπτων ἐξήλασεν αὐτὸν, καὶ τῶν θεατῶν συμφιλονεικούντων ἐκείνῳ καὶ μισούντων τοῦτον, ὥστε τῶν χορῶν τὸν μὲν ἐπαινούντων, τοῦ δ' ἀκροάσασθαι οὐκ ἐθελόντων, οὐδὲν πλεῖον ἔπραξεν· ἀλλὰ τῶν κριτῶν οἱ μὲν φοβούμενοι, οἱ δὲ χαριζόμενοι, νικᾶν ἔκριναν αὐτὸν, περὶ ἐλάττονος ποιούμενοι τὸν ὅρκον ἢ τοῦτον. εἰκότως δέ μοι δοκοῦσιν οἱ κριταὶ ὑπέρχεσθαι Ἀλκιβιάδην, ὁρῶντες Ταυρέαν τοσαῦτα μὲν χρήματα ἀναλώσαντα προπηλακιζόμενον,
123 τὸν δὲ τοιαῦτα παρανομοῦντα μέγιστον δυνάμενον. αἴτιοι 32. 1
δ' ὑμεῖς, οὐ τιμωρούμενοι τοὺς ὑβρίζοντας, καὶ τοὺς μὲν λάθρα ἀδικοῦντας κολάζοντες, τοὺς δὲ φανερῶς ἀσελγαίνοντας θαυμάζοντες. τοιγάρτοι τῶν νέων αἱ διατριβαὶ οὐκ ἐν τοῖς γυμνασίοις ἀλλ' ἐν τοῖς δικαστηρίοις εἰσὶ, καὶ στρατεύονται μὲν οἱ πρεσβύτεροι, δημηγοροῦσι δὲ οἱ νεώτεροι, παραδείγματι τούτῳ χρώμενοι, ὃς τηλικαύτας ποιεῖται τῶν ἁμαρτημάτων ὑπερβολὰς, ὥστε περὶ τῶν Μηλίων γνώμην ἀποφηνάμενος ἐξανδραποδίζεσθαι, πριάμενος γυναῖκα τῶν αἰχμαλώτων υἱὸν ἐξ αὐτῆς πεποίηται, ὃς τοσούτῳ παρανομωτέρως Αἰγίσθου γέγονεν, ὥστ' ἐκ τῶν ἐχθί-

loci reverentiam: Demosthenes p. 533. ult. Egregia Tib. Hemsterhusius Petitum corrigens ad Arist. Plutum p. 344. a." SLUITER.

Ἀγωνιζόμενον, οὐκ ἐξὸν ἐπιχειρήσαντα κωλύειν] Sic distinctum exhibent hunc locum Aldus et Stephanus. mihi vero sic videtur potius esse distinguendus: ἀγωνιζόμενον οὐκ ἐξὸν, ἐπιχειρήσαντα κωλύειν. ut hæc sit constructio: κελεύοντος τοῦ νόμου κωλύειν τῶν χορευτῶν τῶν ξένων τὸν ἐπιχειρήσαντα ἀγωνίζεσθαι, οὐκ ἐξὸν (id est, διότι οὐκ ἔξεστιν) αὐτὸν ἤδη ἀγωνιζόμενον ἐξάγειν. *lege volenti cuique veniam dante, peregrinorum saltatorum si quem videat id agentem, ut saltationis certamen ineat, impediendi, quoniam non licet eum e scena educere qui jam actu saltet.* REISK.

Ἐξήλασεν αὐτὸν] Alcibiades puta Tauream. ad quem Tauream etiam ἐκείνῳ proximum refertur, ut τοῦτον ad Alcibiadem. IDEM.

Οὐδὲν πλεῖον ἔπραξεν] *Nil profecit*, Taureas puta. quanquam equidem ἔπραξαν in plurali malim, ut ad choros referatur. IDEM.

Αὐτὸν] Alcibiadem puta. IDEM.

Παρανομωτέρως] Sic dedi de meo, pro vulgato παρανομώτερος. *majori cum scelerositate.* Comparat hic sortem nascendi, qua Ægisthus fuit usus, cum sorte nascendi qua usus est filius Alcibiadi natus e muliere Melia; aitque hujus nascendi sortem multo fuisse scelerosiorem, quam fuisset sors Ægisthi. Quanquam enim Ægisthus quoque natus fuisset ex incestu infando (Thyestes enim, pater Ægisthi, eum e filia Pelopeia susceperat). verum tamen filia patrem amaverat. Melia autem mulier oderat Alcibiadem, a quo per vim compressa peperit hunc filium, ab oratore nostro non nominatum, modo legibus magis adversante, et naturæ magis repugnante, ut ipse quidem autumat, quam natus fuerat Ægisthus. IDEM.

στων ἀλλήλοις πέφυκε, καὶ τῶν οἰκειοτάτων ὑπάρχει αὐτῷ τὰ ἔσχατα τοὺς μὲν πεποιηκέναι, τοὺς δὲ πεπονθέναι.
ἄξιον δὲ τὴν τόλμαν αὐτοῦ σαφέστερον ἔτι διελθεῖν. ἐκ 124
ταύτης γὰρ παιδοποιεῖται τῆς γυναικὸς, ἣν ἀντ' ἐλευθέρας δούλην κατέστησε, καὶ ἧς τὸν πατέρα καὶ τοὺς προσήκοντας ἀπέκτεινε, καὶ ἧς τὴν πόλιν ἀνάστατον πεποίηκεν, ὡς ἂν μάλιστα τὸν υἱὸν ἐχθρὸν ἑαυτῷ καὶ τῇ πόλει ποιήσειε· τοσαύταις ἀνάγκαις κατείληπται μισεῖν. ἀλλ' ὑμεῖς ἐν μὲν ταῖς τραγῳδίαις τοιαῦτα θεωροῦντες δεινὰ νομίζετε, γινόμενα δ' ἐν τῇ πόλει ὁρῶντες οὐδὲν φροντίζετε. καίτοι ἐκεῖνα μὲν οὐκ ἐπίστασθε πότερον οὕτω γεγένηται ἢ πέπλασται ὑπὸ τῶν ποιητῶν· ταῦτα δὲ σαφῶς εἰδότες οὕτω πεπραγμένα παρανόμως ῥαθύμως φέρετε.

θ'. Πρὸς δὲ τούτοις τολμῶσί τινες περὶ αὐτοῦ λέγειν ὡς οὐδὲ γεγένηται οὐδεὶς πώποτε τοιοῦτος. ἐγὼ δὲ νομίζω μέγιστα κακὰ τὴν πόλιν ὑπὸ τούτου πείσεσθαι, καὶ τηλικούτων πραγμάτων εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον αἴτιον δόξειν, ὥστε μηδένα τῶν προτέρων ἀδικημάτων μεμνῆσθαι· ἀνέλπιστον γὰρ οὐδὲν τὸν τὴν ἀρχὴν τοῦ βίου τοιαύτην κατα-
σκευασάμενον καὶ τὴν τελευτὴν ὑπερβάλλουσαν ποιήσα- 125
σθαι. ἔστι δὲ σωφρόνων ἀνδρῶν φυλάττεσθαι [1] τῶν πολιτῶν τοὺς [2] ὑπεραυξανομένους, ἐνθυμουμένους ὑπὸ τῶν τοιούτων τὰς τυραννίδας καθισταμένας.

ι'. Ἡγοῦμαι δ' αὐτὸν πρὸς τοῦτο μὲν οὐδὲν ἀντερεῖν, λέξειν δὲ περὶ τῆς νίκης τῆς Ὀλυμπιάσι, καὶ περὶ πάντων μᾶλλον ἢ τῶν κατηγορηθέντων ἀπολογήσεσθαι. ἐξ αὐτῶν δὲ τούτων ἀποδείξω αὐτὸν ἐπιτηδειότερον τεθνάναι μᾶλλον ἢ σώζεσθαι. διηγήσομαι δ' ὑμῖν. Διομήδης ἦλθε ζεῦγος

[1] Deest τῶν.

[2] ὑπεραυξομένους

Τοὺς μὲν] Patrem, Alcibiadem. IDEM.

Τοὺς δὲ] Matrem, mulierem Meliam. IDEM.

Κατείληπται] Ille filius Alcibiadis puta, haud nominatus, nothus. IDEM.

Μισεῖν] Scil. patremque et rempublicam. IDEM.

Τοιοῦτος] Vir tam fortis et præclarus, atque hic Alcibiades exstitisset. IDEM.

Ἀδικημάτων] Malim ἀτυχημάτων. IDEM.

Ἀνέλπιστον γὰρ οὐδὲν τὸν τὴν ἀρχὴν τοῦ βίου τοιαύτην κατασκευασάμενον, καὶ τὴν τελευτὴν ὑπερβάλλουσαν ποιήσασθαι] Videtur excidisse particula ἂν, quam, ad h. l. sententiam prorsus necessariam, facile ultimæ literæ verbi ὑπερβάλλουσαν absorbere potuerunt. SLUITER.

Μᾶλλον] Sæpe post comparativos redundat. ut vulgata h. l. facile feratur. malim tamen pro ἐπιτηδειότερον h. l. legi ἐπιτηδειότατον. REISK.

ἵππων ἀγὼν Ὀλυμπίαζε, κεκτημένος μὲν οὐσίαν μετρίαν, στεφανῶσαι δὲ ἀπὸ τῶν ὑπαρχόντων τὴν πόλιν καὶ τὴν οἰκίαν βουλόμενος, λογιζόμενος τοὺς ἀγῶνας τοὺς ἱππικοὺς τύχῃ τοὺς πλείστους κρινομένους. τοῦτον Ἀλκιβιάδης πολίτην ὄντα καὶ τὸν ἐπιτυχόντα, δυνάμενος παρὰ τοῖς ἀγωνοθέταις τῶν Ἠλείων, ἀφελόμενος αὐτὸς ἠγωνίζετο. καίτοι τί ἂν ἐποίησεν, εἴ τις τῶν συμμάχων τῶν ὑμετέρων
126 ἀφίκετο ζεῦγος ἵππων ἔχων; ἧπου ταχέως ἐπέτρεψεν ἂν
ἀνταγωνίζεσθαι ἑαυτῷ, ὃς [1] Ἀθηναίων ἄνδρα βιασάμενος τοῖς ἀλλοτρίοις ἐτόλμησεν ἵπποις ἁμιλλᾶσθαι, δηλώσας τοῖς Ἕλλησι μηδὲν θαυμάζειν ἄν τινα αὐτῶν [2] βιάσηται, ἐπεὶ καὶ τοῖς πολίταις οὐκ ἐξ ἴσου χρῆται, ἀλλὰ τοὺς μὲν ἀφαιρούμενος, τοὺς δὲ τύπτων, τοὺς δὲ [3] εἱργνύων, τοὺς δὲ χρήματα πραττόμενος, οὐδενὸς ἀξίαν τὴν δημοκρατίαν ἀποφαίνων, τοὺς μὲν λόγους δημαγωγοῦ τὰ δ' ἔργα τυράννου παρέχων, καταμαθὼν ὑμᾶς τοῦ μὲν ὀνόματος φροντί-

[1] Ἀθηναῖον [2] βιάζηται [3] εἰργνύων

Λογιζόμενος τοὺς ἀγῶνας τοὺς ἱππικοὺς τύχῃ τοὺς πλείστους κρινομένους] Non facile adducar ut credam hæc scripsisse Andocidem: *equestria certamina non a fortunis certantium gubernari, sed a temeritate sortis fortuitæ disceptari*: quemadmodum locum vertit Reiskius. Hoc Græcus homo dicere non potuit, apud quam gentem tanto in honore erant certamina equestria, ut victores eorum a summis poetis carminibus celebrarentur, suisque civitatibus maximo essent decori. Inter equestria autem vel prima et omnium maxime honorifica habebantur certamina curru peracta. Neque vero cuiquam honorem aut ipsi, aut civitati, conciliare poterat certamen unice positum in fortunæ temeritate; neque etiam in ea posita est certaminum equestrium victoria, sed in equorum virtute, dominorumque fortunis et rei equestris peritia. Quapropter suspicatus sum germanam scripturam hanc esse: *τοὺς ἀγῶνας τοὺς ἱππικοὺς τιμῇ τοὺς πλείστους κρινομένους*: *equestria certamina omnium honorificentissima judicari*. Apud Thucydidem l. vi. c. 16. suam victoriam ipse gloriatur Alcibiades: *ἅρματα μὲν ἑπτὰ καθῆκα, ὅσα οὐδείς πω ἰδιώτης πρότερον, ἐνίκησα δὲ καὶ δεύτερος καὶ τέταρτος ἐγενόμην, καὶ τἆλλα ἀξίως τῆς νίκης παρεσκευασάμην· νόμῳ μὲν γὰρ τιμὴ τὰ τοιαῦτα, ἐκ δὲ τοῦ δρωμένου καὶ δύναμις ἅμα ὑπονοεῖται*: et filii ejus ore Isocrates de Bigis p. 353. B. C. postquam consilium Alcibiadis laudavit, quo civitatem ornare victoria Olympica voluit, his verbis exponit, quare equestre certamen reliquis prætulerit: οὐδενὸς ἀφυέστερος, οὐδ' ἀῤῥωστότερος τῷ σώματι γενόμενος, τοὺς μὲν γυμνικοὺς ἀγῶνας ὑπερεῖδεν· εἰδὼς ἐνίους τῶν ἀθλητῶν, καὶ κακῶς γεγονότας, καὶ μικρὰς πόλεις οἰκοῦντας, καὶ ταπεινῶς πεπαιδευμένους· ἱπποτροφεῖν δ' ἐπιχειρήσας, ὃ τῶν εὐδαιμονεστάτων ἔργον ἐστὶ, φαῦλος δ' οὐδεὶς ἂν ποιήσειεν, οὐ μόνον τοὺς ἀνταγωνιστὰς, ἀλλὰ καὶ τοὺς πώποτε νικήσαντας ὑπερεβάλετο. — Πλείστους hic dicitur pro μεγίστους, de qua verbi notione præclare egit Valckenaerius ad Eurip. Hippolytum v. 1. SLUITER.

Καὶ τὸν ἐπιτυχόντα] Π. καὶ οὐ τὸν ἐπιτυχ. H. STEPHAN. Quod probo. REISK.

Ἐπιτυχόντα, δυνάμενος] Scaliger interponi vult vocabulum ζεῦγος. quod si addendum sit, ego potius versu 6. ante v. ἀφελόμενος addidero, et cum articulo, ad hunc modum — τῶν Ἠλείων, τὸ ζεῦγος ἀφελόμενος, αὐτὸς ἠγωνίζετο. IDEM.

Ἀφαιρουμένους] Π. ἀφαιρούμενος. H. STEPHAN. ἀφαιρούμενος dedi e conjectura Stephani. redit ad Diomedem, cui bigas equorum eripuit, ut τύπτων ad Taureum respicit, et εἱργνύων ad Agatharchum pictorem, et πραττόμενος ad Calliam. IDEM.

Ἀποφαίνων] Imo vero ἀποφαίνει leg. IDEM.

ζοντας τοῦ δὲ πράγματος ἀμελοῦντας. τοσοῦτον δὲ διαφέρει Λακεδαιμονίων, ὥστ' ἐκεῖνοι μὲν καὶ ὑπὸ τῶν συμμάχων ἀνταγωνιζομένων ἀνέχονται ἡττώμενοι, οὗτος δὲ οὐδ' ὑπὸ τῶν πολιτῶν, ἀλλὰ φανερῶς εἴρηκεν οὐκ ἐπιτρέψειν τοῖς ἀντεπιθυμοῦσί τινος. εἶτ' ἐκ τῶν τοιούτων ἀναγκαῖον τὰς πόλεις τῶν ἡμετέρων πολεμίων ἐπιθυμεῖν, ἡμᾶς δὲ μισεῖν. ἵνα δὲ μὴ μόνον Διομήδην, ἀλλὰ καὶ τὴν πόλιν ὅλην ὑβρίζων ἐπιδόξειε, τὰ πομπεῖα παρὰ τῶν ἀρχιθεωρῶν
33.1 αἰτησάμενος ὡς εἰς [1] τἀπινίκια τῇ προτεραίᾳ τῆς θυσίας 127
χρησόμενος, ἐξηπάτησε καὶ ἀποδοῦναι οὐκ ἤθελε, βουλό-

[1] τὰ πινάκια τῇ προτέρᾳ

Ἐπιδόξειε] Sententia postulat ἐπιδείξαιτο. *quo sese ostentaret, non Diomedi modo, sed universæ adeo civitati insultantem*. IDEM.

Εἰς τὰ πινάκια] Videntur mensulæ vel fercula fuisse, in quibus aurea atque argentea supellex construeretur atque spectaculo exponeretur. Scaliger πανάκεια exaravit. quod non intelligo. IDEM. Leg. εἰς τἀπινίκια τῇ προτέρᾳ τῆς θυσίας χρησόμενος. Meurs. Panath. [c. 23. et Græc. Fer. l. iii. p. 110. v. Ἐπινίκια.] Palmerius doctissimus h. l. ita legi vellet, quasi dictus de die festi et postridie, qui erat dies nefastus. Hic sensus si exsculpi potuit, optime convenit isto τὴν καθ' ἡμέραν δίαιταν Plutarchi, ubi usus profanus opponi videtur sacro. cæterum de postridie profano audias eundem Plut. in Vita Themistocl. lib. de fortuna Rom. ἔφη γὰρ τὴν ὑστέραν ἐρίσαι πρὸς τὴν ἑορτὴν κ. τ. λ. TAYLOR.

Θυσίας] Sic dedi ex emendatione Scaligeri et Taylori Lect. Lysiac. c. 6. p. 696. pro vulgato οὐσίας. REISK.

Τῇ προτέρᾳ τῆς οὐσίας] Fœdum mendum, quod nullum sensum exhibet, et totam sententiæ connexionem solvit et turbat. Tentabam τῇ πρώτῃ καὶ τῇ ἐπιούσῃ, ut sit prima et secunda die Mysteriorum: nam ἡ ἐπιοῦσα est dies, quæ aliam sequitur, unde forte secundus a primo Mysteriorum ἡ ἐπιοῦσα dicebatur. Sic nos Gallice *le lendemain de la feste*. Alcibiades petierat commodato vasa sacra tanquam iis usurus, antequam iis opus foret publico, et urbi in festo Mysteriorum: at ea non reddidit, βουλόμενος τῇ ὑστεραίᾳ πρότερος τῆς πόλεως χρήσασθαι τοῖς χρυσοῖς χερνίβοις. Erant autem quinque dies Mysteriorum, quorum ultimo pompa ducebatur, quæ vocabatur Ἴακχος. PALMER.

Τὰ πομπεῖα παρὰ τῶν ἀρχιθεωρῶν αἰτησάμενος, ὡς εἰς τὰ πινάκια τῇ προτέρᾳ τῆς θυσίας χρησόμενος] Partem veri h. l. Scaliger et Taylorus viderunt οὐσίας mutantes in θυσίας. Superest tamen alia emendatio haud minus vera et elegantior etiam, quam Valckenaerii copia egregie confirmavit. Τὰ πινάκια frustra Reiskius explicare conatus est. Sequentia e Valckenaerianis σποράδην in chartam conjectis, qua potuit cura, congessit et composuit Luzacius. "Primum h. l. pro χερνίβοις καὶ θυμιατηρίοις, lego χερνιβίοις καὶ θυμιατηρίοις, quod jam vidit Taylorus p. 694. A. conf. Philostratum p. 848. B. sæpe Demosthenes contra Androtionem; videtur et φιάλας dicere p. 615. 4. 617. 1. et 20. ed. Reisk. ubi est ἐκπώματα καὶ θυμιατήρια — καὶ χρυσίδες. Hoc porro loco corrupto abusus est Meursius Att. Lect. l. ii. c. 15. ad πομπεῖα illustranda, quæ hinc colligit *moris fuisse asservari per Architheoros*. Perperam: 1°. hæc in Ludis Olympicis et Olympiæ acta sunt, quo ad ornandam pompam allata quoque sunt τὰ πομπεῖα: sed 2°. miror et Architheoros numero plures: unus tantum fuit Ἀρχιθεωρὸς tum temporis Atheniensis Olympiæ." [Luzacius suspicatur ἀρχιθεωροὺς intelligendos esse *universam Legationem* Atticam, id est, Architheorum cum reliquis Theoris, vel τοὺς Ἀρχιθεωροὺς esse omnes civitatum Græcarum Architheoros, unum collegium constituentes, inter quos et Architheorus erat Atheniensis]. "3°. Huc respicit Mœris Atticista: *Πομπεῖα Ἀττικῶς τὰ θυμιατήρια καὶ τὰς χέρνιβας, ὡς Θουκυδίδης*. Emendandum Ἀνδοκίδης. Frustra quæsitus locus in Thucydide. Pro Θουκυδίδης in Scholiis MS. ad Aristidem p. 68. legitur Θαννυδίδης. Athenæus l. ix. p. 408. D. Ἀττικοὶ χερνίβιον λέγουσιν, ὡς Λυσίας ἐν τῷ κατὰ Ἀλκιβιάδου λέγων οὕτως, τοῖς χρυσοῖς χερνιβίοις καὶ θυμιατηρίοις: Taylor hinc ut Fragmentum posuit Orationis Lysiæ πρὸς Ἀλκιβιάδην. Errat, errorem secutus Athe-

μενος τῇ ὑστεραίᾳ πρότερος τῆς πόλεως χρῆσασθαι τοῖς χρυσοῖς χερνίβοις καὶ θυμιατηρίοις. ὅσοι μὲν οὖν τῶν ξένων μὴ ἐγίνωσκον ἡμέτερα ὄντα, τὴν πομπὴν τὴν κοινὴν ὁρῶντες ὑστέραν οὖσαν τῆς Ἀλκιβιάδου τοῖς τούτου πομπείοις χρῆσθαι ἐνόμιζον ἡμᾶς· ὅσοι δὲ ἢ παρὰ τῶν πολιτῶν ἤκουον ἢ καὶ ἐπεγίνωσκον τὰ τούτου, κατεγέλων ἡμῶν, ὁρῶντες ἕνα ἄνδρα [1] μεῖζον ἁπάσης τῆς πόλεως δυνάμενον.

ιά. Σκέψασθε δὲ καὶ τὴν ἄλλην ἀποδημίαν τὴν εἰς Ὀλυμπίαν ὡς διέθετο. τούτῳ σκηνὴν μὲν Περσικὴν

[1] μείζονα πάσης

næi, ut secutus etiam est Eustathius ad Od. A. p. 33. v. 48. verba enim sunt Andocidæ, non Lysiæ. Quæ sint πομπεῖα, præter Meursium docuerunt Valesius ad Harpocrationem p. 158. Spanhemius ad Callimachum p. 721. f. Eustathius ad Il. I. p. 666. v. 9. πομπεῖα παρ' Ἀττικοῖς ἱερὰ σκεύη χρήσιμα ἐν πομπαῖς. Phæax in Oratione κατ' Ἀλκιβιάδου apud Plutarchum t. i. p. 196. E. illis usum ait Alcibiadem, ὥσπερ ἰδίοις πρὸς τὴν καθ' ἡμέραν δίαιταν. Sed 4°. corrigendus est Andocides. Quid hic sunt τὰ πινάκια? Frustra quis ea tueretur ex Satyro apud Athenæum p. 534. E. ubi redux Athenas ex Olympia δύο πίνακας ἀνέθηκεν Ἀγλαοφῶντος γραφὴν, ὧν ὁ μὲν εἶχεν Ὀλυμπιάδα καὶ Πυθιάδα στεφανούσας αὐτόν. In altera Νεμία (leg. Νεμεὰς) ἦν καθημένη, καὶ ἐπὶ τῶν γονάτων αὐτῆς Ἀλκιβιάδης, formosior mulieribus. Nihil hæ tabulæ pictæ ad τὰ πινάκια: sed legendum est τἀπινίκια. Ὡς εἰς τὰ ἐπινίκια vel τἀπινίκια τῇ προτεραίᾳ τῆς θυσίας χρησόμενος. *Commodato petiit ab Architheoro*, vel a Theoris, *aurea vascula, thuribula*, cæt. *tanquam iis usurus die, qui sacrificium præcederet, ad epulum propter victoriam partam dandum.* Nota locutio ἐπινίκια θύειν, vel ἑστιᾶν, *sacra facere*, vel *epulum præbere propter victoriam partam*, seu *victoriam sacris atque epulis celebrare.* Jam vero totam tum Panegyrin epulo excepisse Alcibiadem, ex Epitome discimus Athenæi p. 3. E. Ἀλκιβιάδης Ὀλύμπια νικήσας ἅρματι πρῶτος καὶ δεύτερος καὶ τέταρτος (εἰς ἃς νίκας καὶ Εὐριπίδης ἔγραψεν ἐπινίκιον) θύσας Ὀλυμπίῳ Διῒ τὴν πανήγυριν ἅπασαν εἱστίασε. Vid. Fabri Agonistica p. 167. Alcibiades apud Thucydidem l. vi. c. 16. initio suum illud vocat τὸ διαπρεπὲς τῆς Ὀλυμπιάζε θεωρίας: quantum conciliaverit civitati decoris p. 388. ἅρματα ἑπτὰ καθῆκα· — ἐνίκησα δὲ καὶ δεύτερος καὶ τέταρτος ἐγενόμην, καὶ τἆλλα ἀξίως τῆς νίκης παρεσκευασάμην. Vide ibi notas, imprimis Plutarchum t. i. p. 196. B. ubi habet partem Epinicii Euripidis in Alcibiadem. Τὰ ἐπινίκια quæ sint, Taylor dixit ad Lysiam p. 273. Demosthenes p. 380, 22. ed. R. οὗτος εἰς τὰ ἐπινίκια τῶν πραγμάτων καὶ τοῦ πολέμου, ἃ Θηβαῖοι καὶ Φίλιππος ἔθυον, εἱστιᾶτο ἐλθών. p. 532. 11. τὴν τῶν ἐπινικίων scilicet ἡμέραν. Vid. ibi Taylorum. Con. Neæram p. 1356. 8. victor Pythiis Delphos redux εἱστία τὰ ἐπινίκια ἐπὶ Κωλιάδι. Vid. et v. 17. Aristophanes Ecclesiaz. v. 1172. δειπνήσομεν ἐπινίκια. Lucianus t. iii. p. 273. v. 93. εὐωχεῖσθαι τὰ ἐπινίκια. apud Polyænum p. 99. v. 3. est ἐπινίκια θύειν: vid. II. Maccab. viii. 33. — Porro τῇ προτεραίᾳ, *pridie*, ut τῇ ὑστεραίᾳ, *postridie*. Lysias p. 339. v. 7. ed. Steph. τῇ προτεραίᾳ ᾗ ἀνήγετο: Plato apud Taylorum Lect. Lys. p. 677. b. τῇ ὑστεραίᾳ ᾗ ᾗ τὰ ἐπινίκια ἔθυεν." His autem scriptis postea annotarat vir summus, et illam emendationem, et alteram θυσίας jam factam a Meursio in Panathen. p. 38. et posteriorem a Cantero in Syntagm. p. 26. et sic etiam emendavit Valckenaerii discipulus et amicus Piersonus ad Mœridem p. 332. b. SLUITER.

Πρότερος] Antequam architheori vasis iisdem uterentur; quo fieret, ut, qui vasa eadem viderent ab architheoris post Alcibiadem usurpari, existimarent ea Alcibiadis esse, et architheoros ea ab illo mutuo sumsisse. quod contra erat. Post lego: ἢ καὶ αὐτοὶ ἐπεγίν. REISK.

Ὁρῶντες ἕνα ἄνδρα μείζονα πάσης τῆς πόλεως δυνάμενον] Verba male divisa nemo dubitet quin ita restituenda sint: ἕνα ἄνδρα μεῖζον ἁπάσης τῆς πόλεως δυνάμενον. SLUITER.

Διέθετο τούτῳ. σκηνὴν] Sic dedit Stephanus, tacite vitium Aldinæ corrigens, quæ sic dedit. διέθετο τοῦτο. σκηνὴν — Probo τούτῳ suffectum pro τοῦτο. verum haud placet interpunctio, quam sic malim constitui. διέθετο. quomodo se reliquis in rebus, apud Olympiam agens, gesserit. τούτῳ σκηνήν. *huic* (Alcibiadi) *tentorium* —. REISK.

128 Ἐφέσιοι διπλασίαν τῆς δημοσίας ἔπηξαν, ἱερεῖα δὲ καὶ τοῖς ἵπποις ἐφόδια Χῖοι παρεσκεύασαν, οἶνον δὲ καὶ τὰ ἄλλα ἀναλώματα Λεσβίοις [1] προσέταξε. καὶ οὕτως εὐτυχής ἐστιν ὥστε τοὺς Ἕλληνας τῆς παρανομίας καὶ τῆς δωροδοκίας μάρτυρας κεκτημένος οὐδεμίαν δέδωκε δίκην· ἀλλὰ ὁπόσοι μὲν ἄρχοντες ἐν μιᾷ πόλει γεγένηνται, ὑπεύθυνοί εἰσιν, ὁ δὲ πάντων τῶν συμμάχων καὶ χρήματα λαμβάνων οὐδενὸς τούτων ὑπόδικός ἐστιν, ἀλλὰ τοιαῦτα διαπεπραγμένος σίτησιν ἐν Πρυτανείῳ ἔλαβε, καὶ προσέτι πολλῇ τῇ νίκῃ χρῆται, ὥσπερ οὐ πολὺ μᾶλλον ἠτιμακὼς ἢ ἐστεφανωκὼς τὴν πόλιν. εἰ δὲ βούλεσθε σκοπεῖν, εὑρήσετε πολλὰ τῶν τούτῳ πεπραγμένων, ἕκαστον ὀλίγον χρόνον πράξαντάς τινας ἀναστάτους τοὺς οἴκους ποιήσαν-

[1] προσέταξαν

Λεσβίοις προσέταξαν] Suspicabar aliquando leg. esse: Λέσβιοι ἑαυτοῖς προσέταξαν. verum videtur potius aut Ἐφέσιοι e præmissis, aut οἱ Ἕλληνες subaudiendum esse. IDEM.

Λεσβίοις προσέταξαν] Una tantum litera mutata, si legamus προσέταξεν, ulcus, quod h. l. inhæret, erit sanatum. Mox etiam eodem numero pergit: καὶ οὕτως εὐτυχής ἐστιν. — Vitium ortum est e præcedentibus παρεσκεύασαν — ἔπηξαν. Ita etiam Valckenaerius: "Λεσβίοις προσέταξεν· *jussit Lesbios afferre*, sive προσέταξεν ut φόρον sibi debitum, qui etiam τὸν φόρον dicitur civitatibus ἐξ ἀρχῆς τάξαι, ab Andocide p. 30. v. 21. ed. Steph. De iisdem Plutarchus in Alcib. p. 196. C. τοῦτο τὸ λαμπρὸν (ipsius pompæ et victoriæ) ἐπιφανέστερον ἐποίησεν ἡ τῶν πολεμίων (leg. πόλεων, *sociarum civitatum*) φιλοτιμία κ. τ. λ. Quatuor socias civitates memorat Satyrus apud Athenæum l. xii. p. 534. D. τέσσαρσι τῶν συμμαχίδων κ. τ. λ. Hi τροφὴν, quæ Andocides vocat τοῖς ἵπποις ἐφόδια." SLUITER.

Συμμάχων καὶ χρήματα] Sine dubio post καὶ deest aliquid. num ἀστῶν. *ab omnibus sociisque civibusque opes*, vel *pecunias, accipiens*, vel *extorquens*. REISK.

Πάντων τῶν συμμάχων καὶ χρήματα λαμβάνων, οὐδενὸς τούτων ὑπόδικός ἐστιν κ. τ. λ.] Deesse aliquid manifestum est: Reiskius suspicatur post καὶ excidisse ἀστῶν. — Mihi aliter videtur: nam, si vera esset Reiskiana ratio, melius mox Orator scripsisset οὐδενὶ τούτων ὑπόδικός ἐστιν. Est enim hic usus verbi ὑπόδικος, ut rei genitivum, dativum personæ secum habeat: Isocrates c. Lochitem p. 395. C. ἔπειτα τῶν μὲν ἄλλων ἐγκλημάτων αὐτῷ μόνῳ τῷ παθόντι κακῶς ὁ δράσας ὑπόδικός ἐστιν: Demosthenes c. Midiam p. 518. 3. ed. Reisk. ἐὰν δέ τις τούτων τι παραβαίνῃ ὑπόδικος ἔστω τῷ παθόντι: c. Conon. p. 1264. 19. καὶ μὴν εἰ παθεῖν τί μοι συνέβη, φόνου καὶ τῶν δεινοτάτων ἂν εἴη ὑπόδικος. Equidem existimo ad sententiæ integritatem non multum desideratum iri, si scribatur: ὁ δὲ πάντων τῶν συμμάχων ἐπάρχων καὶ χρήματα λαμβάνων κ. τ. λ. Tum quia præcedens ἄρχοντες ἐν μιᾷ πόλει hic item imperii mentionem postulare videtur, tum vero quod hoc etiam recte convenit sequentibus: οὐδενὸς τούτων ὑπόδικός ἐστιν. — Ἐπάρχειν æque ac simplex ἄρχειν, quod hic auribus ingratius accideret, notat *imperare*: Xenophon Cyropæd. l. i. c. 1. §. 4. ἄλλου οὐδενὸς ἔθνους ἐπάρξαι. — Ἐπῆρξε δὲ καὶ Ἑλλήνων τῶν ἐν τῇ Ἀσίᾳ: l. iv. c. 6. §. 2. χώρας ἐπάρχω πολλῆς. SLUITER.

Εὑρήσετε —] Variis modis locum hunc tentavi, quorum unum hunc juvat proponere: εὑρήσετε πολλὰ τῶν τούτῳ πεπραγμένων, ὧν ἕκαστον ὄψεσθε ὀλίγον χρόνον πράξαντάς τινας ἀναστάτους τοὺς οἴκους ποιήσαντας. *diligenter examinare si volueritis, invenietis in Alcibiadis cœptis et institutis multa ejusmodi, ut eorum vel unum quodcunque cum alii conati essent idem facere vel ad breve solummodo tempus, fortunas illi suas omnes funditus pessumdederint.* REISK.

τας. οὗτος δ' ἐπιτηδεύων ἅπαντα πολυτελέστατα διπλα-
129 σίαν οὐσίαν κέκτηται. καίτοι ὑμεῖς γε νομίζετε τοὺς φειδομένους καὶ τοὺς ἀκριβῶς διαιτωμένους φιλοχρημάτους εἶναι, οὐκ ὀρθῶς γινώσκοντες. οἱ γὰρ μεγάλα δαπανώμενοι, πολλῶν δεόμενοι, αἰσχροκερδέστατοί εἰσιν. αἴσχιστον δὲ φανήσεσθε ποιοῦντες, εἰ τοῦτον μὲν ἀγαπᾶτε τὸν ἀπὸ τῶν ὑμετέρων χρημάτων ταῦτα κατεργασάμενον, Καλλίαν δὲ τὸν Διδυμίου, τῷ σώματι νικήσαντα πάντας ἀγῶνας τοὺς στεφανηφόρους, ἐξωστρακίσατε, πρὸς [1] τοῦτο οὐδὲν ἀποβλέψαντες, ὡς ἀπὸ τῶν ἑαυτοῦ πόνων ἐτίμησε τὴν πόλιν. ἀναμνήσθητε δὲ καὶ τοὺς προγόνους, ὡς ἀγαθοὶ καὶ σώφρονες ἦσαν, οἵτινες ἐξωστράκισαν Κίμωνα διὰ παρανομίαν, ὅτι τῇ ἀδελφῇ τῇ ἑαυτοῦ συνῴκησε. καίτοι οὐ μόνον αὐτὸς Ὀλυμπιονίκης ἦν, ἀλλὰ καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ Μιλτιάδης· ἀλλ' ὅμως οὐδὲν ὑπελογίζοντο τὰς νίκας. οὐ γὰρ ἐκ τῶν ἀγώνων, ἀλλ' ἐκ τῶν ἐπιτηδευμάτων, ἔκρινον αὐτόν.

ιβ'. Ἀλλὰ μὴν εἰ δεῖ κατὰ γένος σκοπεῖν, ἐμοὶ μὲν
130 οὐδαμόθεν προσήκει τούτου τοῦ πράγματος, οὐδὲ ἔστιν οὐδεὶς ὅστις ἂν ἀποδείξειε τῶν ἡμετέρων οὐδένα τῇ συμφορᾷ ταύτῃ χρησάμενον, [2] Ἀλκιβιάδῃ δὲ μάλιστα πάντων Ἀθη-

[1] τοῦτον [2] Ἀλκιβιάδης

Διπλασίαν] Subandi, quam a patre accepisset. Idem.

Τοῦτον] Π. τοῦτο. H. Stephan. Ego malim τούτων. *ad horum nihil respicientes,* quod scilicet laboribus corpore suo toleratis patriam ornasset. quid significare voluisset orator illo τούτων, statim ipse docet subjiciens, ὡς ἀπὸ τῶν ἑαυτοῦ πόνων—. Reisk.

Ἐτίμησεν] Sic tacite correxit Stephanus Aldinæ ἐτίμησαν. quod posset probari, si ἑαυτῶν legeretur. posset enim ex eo colligi, Calliam ejusque patrem Didymium pariter stadio Olympiaco vicisse. Verum simplicior et planior est emendandi ratio Stephanica. Idem.

Τῇ ἑαυτοῦ] Muret. Var. Lect. 7. 1. Taylor. Vid. Jan. Rutgers. Var. Lect. l. i. c. 9. Qui primum sororem ὁμοπάτριον ducere Athenis licuisse affirmat. Deinde ob id crimen, ut nugantur, ostracismo non potuit ejici; cum ostracismus non fuerit pœna scelerum, sed tantum invidiosæ virtutis velut imminutio. Cujus autem criminis damnatus est, ne id quidem apud auctores constat, non magis quam de ipsa pœna.

Κατὰ γένος σκοπεῖν] Π. καὶ τὸ γένος σκ. H. Stephan. Ego vero in vulgata h. l. acquiesco. In σκοπεῖν subauditur τὸ τῆς ἐξοστρακίσεως πρᾶγμα. *negotium hoc* (uter nostrum scilicet ostracismo mulctandus sit) *judicare si oportet ex genere,* — aut, *in hac causa definienda si necesse est rationem generis haberi.* Reisk.

Τούτου τοῦ πράγματος] Scil. τῆς ἐξοστρακίσεως. nemo est in majoribus atque cognatis meis, qui ostracismo e civitate fuisset expulsus. exponit ipse orator sententiam suam verbis in continente subjectis. Idem.

Ἀλκιβιάδης] Malim Ἀλκιβιάδῃ. redit enim ad præmissum προσήκει. Idem.

Ἀλκιβιάδης δὲ μάλιστα πάντων Ἀθηναίων] Valckenaerii emendationem Ἀλκιβιάδῃ δὲ — jam Cap. I. memoravimus, et ipse eam jam proposuerat in Diatribe Euripidea p. 124. Sluiter.

ναίων. καὶ γὰρ ὁ τῆς μητρὸς πατὴρ Μεγακλῆς καὶ ὁ πάππος Ἀλκιβιάδης ἐξωστρακίσθησαν ἀμφότεροι, ὥστ' οὐδὲν θαυμαστὸν οὐδ' ἄτοπον πείσεται τῶν αὐτῶν τοῖς προγόνοις ἀξιούμενος. καὶ μὴν οὐδ' ἂν αὐτὸς ἐπιχειρήσειεν ἀντειπεῖν ὡς οὐ τῶν ἄλλων ἐκεῖνοι παρανομώτατοι ὄντες τούτου σωφρονέστεροι καὶ δικαιότεροι ἦσαν· ἐπεὶ τῶν γε τούτῳ πεπραγμένων οὐδ' ἂν εἷς ἀξίως κατηγορῆσαι δύναιτο.

ιγ'. Νομίζω δὲ καὶ τὸν θέντα τὸν νόμον ταύτην τὴν διάνοιαν ἔχειν· ἀποβλέψαντα τῶν πολιτῶν πρὸς τοὺς κρείττους τῶν ἀρχόντων καὶ τῶν νόμων, ἐπειδὴ παρὰ τῶν τοιούτων οὐκ ἔστιν ἰδίᾳ δίκην λαβεῖν, δημοσίαν τιμωρίαν ὑπὲρ τῶν ἀδικουμένων κατασκευάσαι. ἐγὼ τοίνυν ἔν τε τῷ κοινῷ 131
κέκριμαι τετράκις, ἰδίᾳ τε [1] οὐδένα διεκώλυσα δικάζεσθαι βουλόμενον· Ἀλκιβιάδης δὲ τοιαῦτα ἐργασάμενος οὐδεμίαν πώποτε δίκην ὑποσχεῖν ἐτόλμησεν. οὕτω γὰρ χαλεπός ἐστιν, ὥστε οὐ περὶ τῶν παρεληλυθότων ἀδικημάτων αὐτὸν τιμωροῦνται ἀλλ' ὑπὲρ τῶν μελλόντων φοβοῦνται, καὶ τοῖς μὲν πεπονθόσι κακῶς ἀνέχεσθαι λυσιτελεῖ, τούτῳ δὲ οὐκ
34. 1 ἐξαρκεῖ, εἰ μὴ καὶ τὸ λοιπὸν ὅ τι ἂν βούληται διαπράξηται. καίτοι οὐ δήπου, ὦ Ἀθηναῖοι, ὀστρακισθῆναι μὲν ἐπιτήδειός εἰμι, τεθνάναι δὲ οὐκ ἄξιος, οὐδὲ κρινόμενος μὲν ἀποφυγεῖν, ἄκριτος δὲ φεύγειν, οὐδὲ τοσαυτάκις ἀγωνιζόμενος δικαίως καὶ νικήσας πάλιν δόξαιμι δι' ἐκεῖνα ἐκπε-

[1] οὐδὲν

Καὶ γὰρ ὁ τῆς μητρὸς πατὴρ Μεγακλῆς καὶ ὁ πάππος Ἀλκιβιάδης ἐξωστρακίσθησαν ἀμφότεροι] E Lysia in Alcib. p. 143. v. 26. Marklandus ad h. l. hic legi vult δὶς ἐξωστρακίσθησαν: Meursius autem Att. Lect. l. vi. c. 12. pro ὁ πάππος male legere suadet πρόπαππος. Idem.

Παρανομώτατοι] Π. παρανομώτεροι. H. Stephan. Quod opus esse nil videtur. Reisk.

Οὐδὲν] Malim οὐδένα. *neminem prohibui jure mecum experiri, qui quidem vellet.* Idem.

Οὐδὲν διεκώλυσα] Legendum e Luzacii conjectura: οὐδένα διεκώλυσα. Sluiter.

Οὐδὲ τοσαυτάκις] Sic dedi de meo, pro vulgato ὁ δὲ τοσαῦτ. Reisk.

Ἀγωνιζόμενος δικαίως καὶ νικήσας] Idem est ac si dixisset: οὐδὲ ἐγὼ, ὃς ἐν τῷ τοσαυτάκις ἀγωνίζεσθαι, καὶ δικαίως ἐνίκησα. *neque ego, qui tot causas, in foro dicens, (prout etiam par erat) vici.* Possit quoque legi ἀγωνιζ. καὶ νικήσας, δικαίως πάλιν. Idem.

Ὁ δὲ τοσαυτάκις ἀγωνιζόμενος δικαίως καὶ νικήσας, πάλιν δόξαιμι δι' ἐκεῖνα ἐκπεσεῖν] Producens hunc locum Taylorus Lect. Lys. c. 6. corrigit οὐδὲ τ. α. ἀδίκως — illud bene, et sic etiam Reiskius: hoc perperam. Videtur vel cum Reiskio legendum esse: ἀγωνιζόμενος καὶ νικήσας, δικαίως πάλιν δόξαιμι: vel δόξαιμι mutandum in δίκαιος εἰμὶ, *par est me in exsilium abire,* quæ est exquisita et Attica dictio. Aristophanes in Nubibus v. 1286.

Πῶς οὖν ἀπολαβεῖν τἀργύριον δίκαιος εἶ;

v. 1436. ἐπεί γε μὲν δίκαιός εἰμ' ἐγὼ κολάζειν: Lysias p. 115. v. 8. ed. Steph. οὔτ'

σεῖν. ἀλλὰ γὰρ ἴσως μετὰ μικρᾶς διαβολῆς ἢ φαύλων κατηγόρων ἢ διὰ τῶν ἐπιτυχόντων ἐχθρῶν ἐκινδύνευον, ἀλλ' οὐ διὰ τῶν ἐῤῥωμενεστάτων καὶ λέγειν καὶ πράττειν, οἵτινες δύο τῶν τὴν αὐτὴν αἰτίαν ἐχόντων ἐμοὶ ἀπέκτειναν.
132 οὔκουν τοὺς τοιούτους δίκαιον ἐκβάλλειν, οὓς πολλάκις ἐλέγχοντες εὑρίσκετε μηδὲν ἀδικοῦντας, ἀλλὰ τοὺς μὴ θέλοντας ὑποσχεῖν τῇ πόλει περὶ τοῦ βίου λόγον. δεινὸν δέ μοι δοκεῖ εἶναι, εἰ μέν τις ἀπολογεῖσθαι ἀξιώσειεν ὑπὲρ τῶν ἀποθανόντων ὡς ἀδίκως ἀπολώλασιν, οὐκ [1][ἂν] ἀνασχέσθαι τῶν ἐπιχειρούντων· εἰ δέ τις τῶν ἀποφυγόντων πάλιν περὶ τῆς αὐτῆς αἰτίας κατηγορεῖ, πῶς οὐ δίκαιον περὶ τοὺς ζῶντας καὶ τοὺς τεθνηκότας τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχειν; ἔστι μὲν οὖν Ἀλκιβιάδου μήτε αὐτὸν τῶν νόμων καὶ τῶν ὅρκων φροντίζειν, ὑμᾶς τε παραβαίνειν ἐπιχειρεῖν διδάσκειν, καὶ τοὺς μὲν ἄλλους ἐκβάλλειν καὶ ἀποκτείνειν ἀνηλεῶς, αὐτὸν δὲ ἱκετεύειν καὶ δακρύειν οἰκτρῶς. καὶ ταῦτα μὲν οὐ θαυμάζω—πολλῶν γὰρ αὐτῷ κλαυμάτων ἄξια εἴργασται—, ἐνθυμοῦμαι δὲ τίνας ποτὲ καὶ πείσει δεόμενος, πότερα τοὺς νεωτέρους, οὓς πρὸς τὸ πλῆθος διαβέβληκεν ἀσελγαίνων καὶ τὰ γυμνάσια καταλύων καὶ παρὰ τὴν ἡλικίαν πράττων, ἢ τοὺς πρεσβυτέρους, οἷς οὐδὲν ὁμοίως βεβίωκεν, ἀλλὰ τῶν ἐπιτηδευμάτων αὐτῶν καταπεφρόνηκεν; οὐ μόνον δὲ αὐτῶν ἕνεκα τῶν παρανομούντων, ἵνα δίκην διδῶσιν, ἐπιμελεῖσθαι ἄξιον, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων, ὅπως τούτους ὁρῶντες δικαιότεροι καὶ σωφρονέστεροι γίνωνται. ἐμὲ μὲν
133 τοίνυν ἐξελάσαντες [2]τοὺς βελτίστους περιδεεῖς καταστή-

[1] Deest ἄν. [2] Desunt vv. τοὺς βελ. π. κ., τ. δὲ κολάσαντες.

ὀφείλω, οὔτ' ἐκτῖσαι δίκαιός εἰμι: p. 158. v. 37. οὔκουν δίκαιοί εἰσιν, ὧν ὑμῖν εὖνοι ἦσαν, τούτων δίκην διδόναι: Demosthenes pro Cor. p. 314. ult. ed. Reisk. τί οὗτος παθεῖν ὑπὸ τῶν ζώντων δίκαιός ἐστι; vid. et Euripidem Supplic. v. 186. Heracl. v. 143. Ione v. 1574. Xenophontem Hellen. l. ii. c. 3. §. 18. Cyrop. l. viii. c. 5. §. 22. Platonem in Critone p. 45. A. et alibi sæpe. Conf. Wesselingius ad Herodot. l. ix. p. 720. v. 55. Sluiter.

Δι' ἐκεῖνα] Scil. ἃ ἀγωνιζόμενος ἐνίκησα. Reisk.

Ἢ φαύλων] Videtur ὑπὸ interponendum, aut διά. vulgatam si defendemus, aiemus subaudiri κατηγορούντων aut ὑπαρχόντων. Idem.

Οὐκ ἀνασχέσθαι] Scilicet ὑμᾶς. videtur ἂν interponendum. οὐκ ἂν ἀνασχέσθαι. Idem.

Αὐτὸν δὲ] Post αὐτὸν δὲ deesse videtur, βουλομένων ὑμῶν, v. c. aut μελλόντων ὑμῶν, aut περὶ ἑαυτοῦ. Idem.

Τούτους ὁρῶντες] F. τούτους κολαζομένους ὁρῶντες. Idem.

Ἐμὲ μὲν] Deesse huic loco membrum paret. Sententia sic ferme vult integrari: ἐμὲ μὲν τοίνυν ἐξελάσαντες, τοὺς νομιμωτέρους ἀσελγεστέρους ποιήσετε, aut, τοὺς σώφρονας καταπλῆγας ποιήσετε. Ἀλκιβιάδην δὲ (scil. ἐξελάσαντες), σαφῶς οἶδα, ὅτι τοὺς ἀσελγεστέρους νομιμωτέρους ποιήσετε. *me si expel-*

σετε, τοῦτον δὲ κολάσαντες τοὺς ἀσελγεστέρους νομιμωτέρους [1]ποιήσετε.

ιδʹ. Βούλομαι δ' ὑμᾶς ἀναμνῆσαι τῶν ἐμοὶ πεπραγμένων. ἐγὼ [2]γὰρ πρεσβεύσας εἰς Θετταλίαν καὶ Μακεδονίαν καὶ εἰς Μολοσσίαν καὶ εἰς [3]Θεσπρωτίαν καὶ εἰς Ἰταλίαν καὶ εἰς Σικελίαν τοὺς μὲν διαφόρους ὄντας διήλλαξα, τοὺς δ' ἐπιτηδείους ἐποίησα, τοὺς δ' ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν ἀπέστησα. καίτοι εἰ τῶν πρωτευόντων ἕκαστος τὰ αὐτὰ ἐποίησεν, ὀλίγους ἂν πολεμίους εἴχετε καὶ πολλοὺς συμμάχους ἐκέκτησθε. περὶ δὲ τῶν λειτουργιῶν οὐκ ἀξιῶ μεμνῆσθαι, πλὴν κατὰ τοσοῦτον, ὅτι τὰ προσταττόμενα δαπανῶ οὐκ ἀπὸ τῶν κοινῶν ἀλλ' ἀπὸ τῶν ἰδίων. καίτοι τυγχάνω νενικηκὼς [4]εὐανδρίᾳ καὶ λαμπάδι καὶ τραγῳδοῖς, οὐ τύπτων τοὺς ἀντιχορηγοῦντας, οὐδ' αἰσχυνόμενος εἰ τῶν νόμων ἔλαττον δύναμαι. τοὺς οὖν τοιούτους τῶν πολιτῶν πολὺ μᾶλλον ἐπιτηδείους ἡγοῦμαι μένειν ἢ φεύγειν.

[1] ποιήσητε [2] Deest γάρ. [3] Θεσπρωτείαν [4] ἐν ἀνδρίᾳ

latis, probos reddetis petulantes, aut metu percelletis eorum animos. Alcibiadem autem si exsilio damnetis, efficietis, ut petulantes et scelerati modestiores fiant. Idem.

Ἐμὲ μὲν τοίνυν ἐξελάσαντες τοὺς ἀλσεγεστέρους νομιμωτέρους ποιήσετε] Reiskius hic non parum deesse arbitratur: equidem unum verbum corruptum censeo: dixit modo Orator, pœnas ab iis, qui injuste agant, non tantum sumendas esse propter ipsos, sed etiam in exemplum aliorum, ὅπως, τούτους ὁρῶντες, δικαιότεροι καὶ σωφρονέστεροι γίνωνται. Itaque, inquit, si me puniatis, huic proposito non satisfacietis: ἐμὲ μὲν τοίνυν ἐξελάσαντες τοὺς ἀσελγεῖς οὐ νομιμωτέρους ποιήσετε. Sluiter.

Εἰς Ἰταλίαν—] Andocides invisit Italiam et Siciliam, ut testatur Lysias, sed tanquam ἀπόδημος; Phæax, ut discimus e Thucydide, πρεσβεύσας, ut hic. Taylor.

Διαφόρους ὄντας] Subaudi ἡμῖν. Reisk.

Τοὺς δ' ἐπιτηδείους] Post τοὺς δ' ἐπιτηδείους, ubi iterum ἡμῖν subaudiendum est, videtur βεβαίους vel μονίμους deesse. *populi nobis amici qui jam essent, eos in bona erga nos voluntate confirmavi. alios a partibus hostium nostrorum ad nostras traduxi.* Idem.

Εἰ τῶν πρωτευόντων ἕκαστος τὰ αὐτὰ ἐποίησεν] Legendum censet Luzacius τῶν πρεσβευόντων. "Dixerat se πρεσβεῦσαι εἰς Θετταλίαν cæt. Non auderet se unum facere τῶν πρωτευόντων, præterquam quod sic simpliciter poni verbum non solet." Sluiter.

Ἐν ἀνδρίᾳ] Vox Ἀνδρία mihi suspecta, et de eo agone nihil unquam legi. Λαμπαδηφορία ἀγὼν celebratur in Academia, et ibi Lampas accendebatur in altari Cupidinis, unde dubito, num Andria vox irrepserit pro Academia, quæ vox forte per abbreviationem quandam scripta fuerat. Palmer. Taylor corrigit εὐανδρίᾳ. Reisk. Εὐανδρίᾳ restituendum censet Meursius in Att. Lect. l. v. c. 9. et Panath. c. 9.

Λαμπάδι] Vid. Meurs. Græc. Fer. l. v. p. 185. v. Λαμπάς.

ADDENDUM EX SCHEDIS TAYLORI.

ANDOCIDES Leogoræ fil. Athenienses natus Olymp. 78. 1. Theogenide Archonte. Vitam scripsere Plutarchus, Fabricius, Suidas. Leogoras pater Andocidis κωμῳδεῖται in Nubibus v. Schol. ad 109. Andocides orator Leogoræ τοῦ Ἀνδοκίδου τοῦ Λεωγόρου. Palmer. Exerc. ad Lys. et quæ nos in margine, et Andoc. ipse in orat. Ita ut Andocides ille Leogoræ, qui navi præfuit in bello Corcyræo Thucyd. I. 1. πάππος procul dubio fuit oratoris. Noster enim vix fuit per ætatem. v. tamen quæ nos ad Lysiam c. Andocid. Suidas in Ἀνδοκίδης. Φασιανοί. Tzetz. Chil. 6. 43. Plutarch. in Alcib. Andocides fuit ζητητής. Harpocr. in v. ἐκ τῶν δέκα ῥητόρων. Theodoret. Serm. 6. Hesych. Ἀνδοκίδου Ἑρμῆς. Andocides Quintil. p. 1090. ed. Burm. Amm. Marcell. xxx. 4. Palmer. Exerc. p. 667. sq. Statua Fulv. Ursin. Imagg. p. 73. Plut. in Alcib. Corn. Nepos. Spon. contra Guillet. p. 52. Dairvall. etc. etc. Andocides Schol. Aristoph. Vesp. 1001. Dionys. Halic. II. p. marg. 82. 161. Andocides Pythagoreus Apostolius XVII. 33. male editur Andocydes. Andocides rhetor. Plutarch. ed. Græcolat. p. 128. c. 201. f. Andocides Clem. Alex. 625, 626. Eudocia MS. Pollux 2, 58, Harpocr. v. Ἀνωρθίαζον. Suidas. v. Ἀναυμαχίου. Ἀνωρθιασμένον. Ἀρετή. Ἐπεσκήψατο. Ἑταιρεία. Λογισταί. Νεώρια. Σκάνδιξ. Tzetz. 6. 367. Etymol. M. v. Ἐπεσκέψατο. Palmer. Editiones Andocidis. Ald. Steph. Græcolat. cum Antiphonte et Isæo ex interpr. Alph. Miniati Hanov. 1619. 8. Andoc. de pace cum Laced. facienda oratio gr. Wechel. 1557. 4. v. Biblioth. Prevost. p. 96. et Fabric. ad Phot. t. 9. p. 500. Biblioth. Mattaire. eadem oratio Latine Adr. Palmæo interprete apud eundem [Wechelium puta] 1557. 4. Biblioth. Mattaire, penes me. Valerii Theonis commentarii in Andocidem. Suid. v. Θέων. Contra Andocidem olim scripsit Theodorus Byzantinus. Suid. in Θεόδωρος. Hellanicus refert genus Andocidis ad Ulyssem. Plutarch. in Alcib. oratio prima περὶ μυστηρίων Galenus t. 5. p. 603. Harpocr. v. Ἀνδοκίδου Ἑρμῆς. Ἐπεσκήψατο. Ἑταιρεία. Θημακεύς. Λογισταὶ καὶ Λογιστήρια. Etymol. v. Ἀμφισβητῶν. ἐν τῷ περὶ ἐνδείξεως. Harp. v. Ζητητής. Testatur Plutarchus in vita Nostri exstare ejus ætate orationem Andocidis περὶ τῆς ἐνδείξεως. Credo tamen eam ipsissimam esse præ manibus. p. 2. 10. 16. illam orationem laudat Harpocr. v. ζητητής. quæ tamen vox et hic recurrit. 3. 6. ἔνδειξις. 5. 1. ζητη. 6. 22. ἐνδει. 10. 4, 5. 28. 2. 10. ζητη. 5. ult. v. Vales. ad Harp.

ADDENDUM EX SLUITERI LECTIONIBUS ANDOCIDEIS.

Hæc igitur, quæ recensuimus, nonnullisque mendis levare conati sumus, ætatem tulerunt scripta Andocidis. Quamvis autem non constet, permulta ejus antiquitus exstitisse monumenta, nonnulla tamen memorantur, quæ hodieque non amplius supersunt, nonnulla etiam ut illius laudantur a Grammaticis antiquis, quæ in editis Andocidis scriptis non exstant: sunt autem hæc fere.

I. Oratio περὶ τῆς ἐνδείξεως. Hanc Taylorus Lect. Lys. c. 6. eandem esse putat, quam hodieque habemus περὶ τῶν μυστηρίων Orationem, quoniam Harpocration verbum Ζητητὴς ex Oratione περὶ τῆς ἐνδείξεως profert, quod in Oratione *de Mysteriis* sæpius occurrit; ipsumque ἐνδείξεως verbum aliquoties in hac Oratione legitur. Valesius quoque ad Harpocrationem d. l. primum in eam it sententiam, quam tamen mox repudiat, et cum eo Ruhnkenius Histor. Crit. Or. Gr. p. 51. Recte quidem et vere. Nam et Pseudo-Plutarchus in Andocide p. 835. A. duas has Orationes ut diversas laudat, et sæpius ἐνδείξεως actione petitum fuisse Andocidem jam Cap. V. et VI. monuimus. Itaque hanc Orationem scriptam existimaverim ante Orationem *de Mysteriis* in illa lite, quam ei motam fuisse ait Lysias p. 105. v. 42. Potuit autem hæc Oratio similis quodammodo fuisse argumenti Orationi *de Mysteriis*, et hinc ζητητῶν mentio in utraque esse facta; quæ ipsa ratio aliquod momentum addit sententiæ nostræ de tempore, quo Oratio *de Reditu* fuerit habita.

II. Ἀπολογία πρὸς Φαίακα apud Pseudo-Plutarchum l. c.

III. Λόγοι Συμβουλευτικοὶ, quos e Grammaticis MSS. laudat Ruhnkenius l. c. p. 52.

IV. Πρὸς τοὺς ἑταίρους. Plutarchus in Themistocle p. 128. c. περὶ δὲ τῶν λειψάνων οὔτ᾽ Ἀνδοκίδῃ προσέχειν ἄξιον, τῷ πρὸς

τοὺς ἑταίρους λέγοντι φωράσαντας τὰ λείψανα (Themistoclis) διαῤῥίψαι τοὺς Ἀθηναίους· ψεύδεται γὰρ ἐπὶ τὸν δῆμον παροξύνων τοὺς ὀλιγαρχικούς. Hinc vero similiter suspicatur Ruhnkenius d. l. esse epistolam scriptam ad Pisandri in statu populari evertendo socios, qui proprie ἑταῖροι dicuntur.

Ex perdita Oratione Andocidis ductum est, quod habent Scholiasta Aristophanis ad Vespas v. 1001. et Scholiasta Luciani ad Timonem p. 142. περὶ Ὑπερβόλου λέγειν αἰσχύνομαι, οὗ ὁ μὲν πατὴρ ἐστιγμένος ἔτι καὶ νῦν ἐν τῷ ἀργυροκοπείῳ δημεύει τῷ δημοσίῳ, ὡς δὲ ξένος ὢν καὶ βάρβαρος λυχνοποιεῖ. Ubi videtur legendum ὃς δὲ vel αὐτὸς δὲ ὡς ξένος ὢν cæt. Lucernarum fabrum fuisse Hyperbolum, constat ex Aristophane Nub. v. 1061. Equit. v. 736. et 1312. Pace v. 689. et Scholiis ad illa loca.

Aliud Andocidis fragmentum habet Suidas v. Σκάνδιξ: quod ad Orationem aliquam τῶν Συμβουλευτικῶν forte non inepte referatur. Μὴ γὰρ ἴδοιμεν πότε πάλιν ἐκ τῶν ὀρέων τοὺς ἀνθρακευτὰς ἥκοντας καὶ πρόβατα καὶ βοῦς καὶ τὰς ἁμάξας εἰς τὸ ἄστυ· καὶ γύναια καὶ πρεσβυτέρους ἄνδρας, καὶ ἐργάτας ἐξοπλιζομένους, μηδὲ ἄγρια λάχανα καὶ σκάνδικας ἔτι φάγοιμεν.

Verbum σύνοπτον ex Andocide affert Pollux l. II. s. 58. quod in editis Andocidis non invenimus.

VARIANTES LECTIONES.

VARIANTES LECTIONES.

*** Idem hic dictum, Lector, habe, quod ad Variantes Lectiones Antiphonteas p. 139. est notatum; et Sluiterum porro audi: " Servantur in Italorum Bibliothecis Codices MSS. X oratorum et in his etiam Andocidis, teste Montfaucono Diar. Ital. p. 16. 17. 238. et fortasse ex horum quopiam fluxerunt viri docti ad Andocidem Animadversiones, quas e margine Aldinæ Editionis, quæ servatur in Bibliotheca Leidensi, sæpius protulimus: certe nonnullas eorum e Codice MS. esse excerptas hinc efficitur, quod quædam notatæ sunt lectiones, vel non meliores vulgata vel etiam deteriores; nonnullis quoque de varietate lectionis annotationibus nota γρ. aut C. est adjecta. De Codice Italo conjecturam hinc duco quod auctor harum annotationum ad initium orationum Lysiacarum adscripserit, se eas excerpsisse e Codice Veneto." Hæ varietates, qualescunque sunt, a nobis litera V. signantur.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΜΥΣΤΗΡΙΩΝ.

P. 227. 2. ὥςτέ με] ὥστ' ἐμὲ B. 4. τι]
ο
τι B. 6. δὲ, ᾧ] δ' ᾧ Bekk. Ibid. γε] τε B. M. 14. ἡμετέρους] ὑμετέρους B. M. Ibid. ὀμόσαντες] ὀμώσαντες M. ὀμόσαντες B. Ald. antep. ἐθελοντῶν] ἐθελόντων B. M. pen. ἥνπερ] ἥπερ B. M. Ibid. et ult. αὐτῶν] αὐτῶν M.

p. 228. 1. ἂν] τοι B. αὐτοὶ M. Ibid. γινώσκοιτε] γινώσκητε pr. γινώσκετε nuperrime corr. B. Ibid. ὅσα καὶ] ὅσα περ καὶ B. ὅσα καὶ M. Ald. 2. πιστεύσαντες μηδὲν]
β α
μηδὲν πιστεύσαντες M. 5. αὐτῶν] αὐτῶν pr. αὑτῶν corr. B. Ibid. ἔσχον] ἔχουσι M. Ibid. καταγινώσκειν] προκαταγινώσκειν B. M. V. 6. ἀπαγγελόντων] ἀπαγγελλόντων B. M. 9. ὑπομείναι, ἐν ᾧ] ὑπομείνει, ἐν ᾧ B. 11. ante πλεύσαντι lit. 3. eras. in B. Ibid. εἰς] ἐς M. Ibid. ἢ] ἢ M. 12. καὶ ante ἀγαθὴ om. M. Ibid. δωρεὰ] δωρεᾶ B.

p. 229. 1. αὐτοὶ ἐχθροὶ] αὐτοὶ οἱ ἐχθροὶ B. M. 4. γινώσκων] γινώσκω corr. B. 5. οὖν] ἐπὶ Ald. 15. ἐξηλέγχθησαν] ἐξειλέχθησαν B. ἐξηλέχθησαν Ald. 18. ψευδομαρτυριῶντες] ψευδομαρτυριῶν B. 19. ἦν πλέον] ἦν ἔτι πλέον B.

p. 230. 4. τελευταίων, ὡς] τελευταίων λόγων, ὡς B. 6. τῶν ὅρκων καὶ τῶν νόμων M. 10. ὀργίζεσθε] ὀργίζεσθαι M. Ibid. τις] τι
ε
B. 13. γενόμενα] γινόμενα M. Ibid. παρα-λ ιπεῖν (sic, lit. 1. eras.) B. 15. ἡμᾶς]
ε
ὑμᾶς B. M. 16. παρεσκευάσθαι] παρασκευάσασθαι M. 17. ὁρῶ δ' ὑμᾶς] ὁρῶν ὑμᾶς B. M. V. Ibid. ἐν τοῖς ἰδίοις καὶ ἐν τοῖς δημοσίοις B. M. 20. βουλομένων. ταῦτα οὕτως ἔχει] βουλομένων ταῦτα οὕτως ἔχειν. B. 22. μήτ'] μετ' Ald. pen. τοῦθ' ὅ,τι] τοῦτο ὅ,τι B. τοῦτο ὅτι M.

p. 231. 3. διόπερ] δι' ὅπερ M. Ibid. τόνδε] δὲ B. 4. οὔτ' ἐμοὶ] οὔτε ἐμοὶ M. Ibid. οὔτε] οὐδὲ Bekk. 5. οὔθ'] οὐδ' Bekk. 9. et 10. Λα μάχ. (sic, lit. 1. eras.) B. 12. ἐκπέμπετε] ἐκπέμπεται M. 13. αἱρεῖσθαι] ἀρεῖσθαι Bekk. 16. ὡς om. B. M. antep. πρυτάνεσι] πρυτανεῦσι M. ult. θεράποντα Ἀλκιβιάδου Πολέμαρχον] θεράποντα Πολεμάρχου Bekk.

P. 232. 3. Πολυτίωνος] Πουλυτίωνος B. 4. 7. et 13. Μελιτ.] Μελητ. B. 4. ποιοῦντας] συμποιοῦντας M. 5. γινόμενα] γιγνόμενα B. M. γινόμενα Bekk. 11. ὀνόματα. Τούσδε] ὀνόματα. ΟΝΟΜΑΤΑ. Τούσδε B. M. 14. Ἀριστομένην] Ἀριστομένη B. M. 16. ὑπὸ Ἀνδρομάχου om. M. 20. τοῦ Π.] τῇ Π. B. Ibid. Πολυτίωνος] Πουλυτίωνος B. M. 23. ἐπηγγέλλετο] ἐπαγγέλλεται B. ἐπαγγέλλετο M. ἐπαγγέλλετο Ald. 28. εὑράμενος] εὑρόμενος B.

p. 233. 1. ΟΝΟΜΑΤΑ add. in marg. B. 5. προσομολογεῖται] προσωμολόγηται V. προσομολογεῖται Bekk. 6. Ἀλκμαιονίδου] Ἀλκμαιωνίδου M. 8. παρὰ τὸν] παρὰ τὸ B. 9. Ἀλκιβιάδην] Ἀλκιβιάδη M. Ibid. Ἀδείμαντον] Ἀδίμαντον B. M. 11. Θυμακέως] μαθηκεως M. V. 12. γίνεσθαι] γίγνεσθαι M.
ππ
ult. et p. 234. 2. Σπεύσιππ.] Σπεύσιμ. M.

p. 234. 2. παρανόμων] παρανομῶν (cum lacuna post vocem lit. 12. capace) M. 3. γραφὴν om. B. M. 7. κάλει priorem om. Ald. 8. Ἀκουμενοῦ] Ἀκουμένου B. M. 10. Ἀκουμενὸς] Ἀκούμενος B. M. Ἀκουμένος Bekk. 14. ΜΑΡΤΥΡΕΣ om. B. sed in lacuna punctum rubrum habet. 15. γινό-

μενα] γιγνόμενα M. Ibid. ὑμῖν] ἡμῖν B. antep. οὐ] οὕτω Bekk. pen. ἐξελέγχειν. B. M. Ald. Steph. Bekk.

p. 235. 4. αὐτῶν] αὐτὸν B. M. V. 5. φεύγοντας] φεύγοντα B. M. Ald. 6. καταλαμβανόμενος] λαμβανόμενος B. 9. δυοῖν]
οι
δυεῖν B. 12. μὲν τἀληθῆ] μὲν γὰρ τἀληθῆ M. 21. Σπεύσιππον] Σπεύσιμον M. 22. οὐδεπώποτε] οὐδέποτε M. Ibid. ἔλθοι] ἔλθῃ B. pen. παραδιδόντας] παραδιδόντα M. ult. τοὺς δὲ μὴ] τοὺς μὴ Ald.

p. 236. 2. Σπευσίππῳ] Σπευσίπῳ M. Ibid. Ὦ ἄνθρωπε] Ὦ Λεαγόρα B. post Ὦ lacunam lit. 6. capacem habet M. 4. οὐχ υἱὸς] οὐχ ὁ υἱὸς B. M. Ibid. μεμήνυκε] μεμύνηκε B. 8. ἐγένετο] ἐγίγνετο M. 9. τις ὡς ἐμὴ] τις ἐμὴ B. M. Ibid. ἢ] ἡ B. M.
β
Ald. 11. ἀναβὰς] ἀναστὰς M. Ibid. ἀνοσιώτατον καὶ ἀπιστότατον] ἀνοσιώτερον καὶ ἀπιστότερον Bekk. 12. εἰπόντας] εἰπόντα ded. vid. pr. B. 14. οὐδὲ νῦν τοῖς ἐμέλησεν]
β
οὐδὲν αὐτοῖς ἐμέλησεν B. M. V. 18. περι-
α
φανῶς τῶν κατηγορηθέντων M. antep. ἤπου] εἴ που M. Ibid. τἆλλα πολλῷ] τάγα πολλῷ (lit. γ fortasse corr.) B.

p. 237. 2. αὐτῶν om. M. 4. ἐν] ἐπὶ Bekk. 7. ἐξελέγξαι] ἐλέγξαι ded. vid. pr. B. ἐξελέγξαι Bekk. 9. ἐγὼ om. M. Ibid. ἐλέγξῃ] ἐλέξῃ Ald. 12. φέρε δὲ] φέρε δὴ B. M. 14. Πεισάνδρου] Πισάνδρου M. 15. μύριαι] μυρίαι M. 19. μηνύσεις] μυήσεις pr. μυνήσεις corr. B. antep. ΜΑΡΤΥΡΕΣ add. in marg. B.

p. 238. 1. μεμήνυκα] μεμύηκα pr. μεμύ-
δε
νηκα corr. B. 2. οὐδὲ] οὔτε M. 3. et 7. τὼ θεὼ] τῷ θεῷ M. Ibid. οὐδὲ ἓν] οὐδὲν B. 6.
η σάν
ἀσεβησάντων] ἀσεβηκότων M. 8. τί] ἐμοὶ M. 11. δεινὸν γὰρ] δεινόν γ' ἂν B. M. 14. ἡγήσεσθε B. M. Ald. Steph. Ibid. δῆλον ὅτι] δηλονότι B.

p. 239. 1. ἐπὶ τοιαύτῃ] ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ ded. vid. pr. B. 5. πᾶσι] παισὶ B. Ibid. εἰ μὴ ψηφιεῖσθε] ἦ μὴν ψηφιεῖσθαι (lit. 3. eras. ante ψηφιεῖσθαι) B. 11. ἐπισκήπτω] ἐπισκέπτω Ald. 12. ἴδετε] εἴδετε B. 15. ἥμαρται] ἡμάρτηται B. M. 19. Κηφήσιος B. M. Ald. Steph. 20. αὐτῷ] αὐτὸν M. 21. δοκῶ ὑμῖν] ὑμῖν δοκῶ B. 22. ἀπολογεῖσθαι] ἀπολελογῆσθαι B.

p. 240. 1. ἃ om. Ald. Ibid. καὶ τῶν] ἐκ τῶν B. M. 2. εἴκοσιν] εἴκοσι pr. B. Ibid. ἐπειδὴ οὗτοι] ἐπειδὴ δὲ οὗτοι B. M. 9. Εὐριξίμαχον] Εὐρυξίμαχον B. Εὐριξύμαχον M. Εὐριξίμαχον Ald. Ibid. Εὐρυδάμαντα] Εὐρυμάδαντα B. Εὐροδάμαντα M. Ibid. Μέλιτον] Μέλητον B. 17. ἔλεγον οὖν ὡς] ἔλεγον ὡς B. 18. ἀλλ' ἐπὶ τῇ τοῦ δήμου καταλύσει add. in marg. M. 20. οὕτω] οὕτως B. 21. ἀνείπῃ B. M. Ald. Steph. Ibid. καθέλῃ] καθέλοι B. 22. ἤει] εἴη M. 23. συλληφθείη] ληφθείη M. antep. εἰσαγγέλλει] εἰσαγγέλει M. Ibid. Διοκλείδης] διὸ καὶ δὶς B. M.

p. 241. 5. Λαυρείῳ] Λαυρίῳ B. M. 6. πρωΐ] πρωὶ B. πρῷ Bekk. 7. τοῦ Διονύσου] τὸ Διονύσου M. 9. σκιὰν] οἰκίαν pr. B. 11. μὲν om. B. M. Ald. Steph. [μὲν] Bekk. 12. μάλιστα om. B. M. Ald. Steph. [μάλι-
ους
στα] Bekk. Ibid. τριακοσίους] διακοσίμους M. 13. εἴκοσι] εἴκοσιν B. 14. τῶν πλεί-
οἶμαι
στων] τὰ πλεῖστα pr. B. 15. οἶμαι] εἶναι M. 18. Λαυρεῖον] Λαυρίαν B. M. 20. ζητητὰς] ζητηστὰς M. 21. καταλαμβάνει] καταλαμβάνειν B. M. 22. μνᾶς] ναῦς M. antep. Τηλεκλέους] Τιμοκλέους M. pen. εἴ-
ῖ
ρηκα] ἥρηκα M. ult. ἴδοι] ἤδη M. Ibid. ἡμᾶς] ὑμᾶς B. M.

p. 242. 3. ἵνα] ἵν' M. 4. συγγένῃ] συγγενῆ pr. B. 9. ἀπώλλυε] ἀπώλυε M. 12. βουλόμεθα] βουλώμεθα B. βουλόμεθα Bekk. 13. αὐτῶν] αὐτὸν Bekk. 16. παρείη] παρήει pr. B. 17. ἀπώλλυεν] ἀπώλυεν M. Ibid. καθοδηγήσας] καθομολογήσας B. ult. Μαντίθεον] τίθεον Ald. Ibid. Ἀψεφίονα] Ἀψεφίωνα B. M.

p. 243. 3. ἀναβιβάζειν] ἀναβιβάζει M. 6. Ἀψεφίαν] B. M. Ald. 8. ἐξεγγυηθέντας] ἐξεγγυηθέντες Bekk. Ibid. δὲ om. Ald. 11. ἐνέχεσθαι] ἀνέχεσθαι M. 12. ἠγγυήσαντο] ἐγγυήσαντο M. Ald. 16. λαβόντας] λα-
α
βόντες M. Ibid. εἴς γε Θησεῖον] εἴς τε Θησεῖον B. 18. δ'] δὲ B. 19. ἰέναι] εἶναι Ald. 21. ὁρίοις] ὀρείοις M. 23. στεφανώσοντες] στεφανώσαντες ded. vid. pr. B.

p. 244. 1. εἰσκάλει] κάλει B. M. 2. διδάσκετε iterant B. M. Ald. Steph. omittit Bekk. 3. ΜΑΡΤΥΡΕΣ add. in marg. B. pro quo ΟΝΟΜΑΤΑ habet M. 5. ἔγραψεν] ἀπέγραψεν B. Ibid. ἀπώλλυε] ἀπώλλυεν B. M. 9. post ἀναγίνωσκε lit. 2. eras. in B. 11. μήτηρ ἐκείνου καὶ ὁ ἐμὸς πατὴρ] μήτηρ ἐκείνου καὶ ὁ πατὴρ ὁ ἐμὸς B. μήτηρ ἐκείνου καὶ ὁ πατὴρ ἐμὸς M. 15. Νισαῖος - - - - πατρός. add. in marg. M. pen. Φρύνιχος] Φρίνικος B. M. Ibid. ὀρχησάμενος] Ὀρχησαμένου V.

p. 245. 2. κηδεστὴς - - - ἀδελφὸς add. in marg. M. 4. Εὐκρατίας ὁ Νικίου ἀδελφὸς om. Bekk. 5. μητέραι] μητέρες B. M. V. Ibid. ἅπαντας] πάντας B. 6. ἀπέγραψεν] ἐπέγραψεν B. M. Ald. 9. ἀδικεῖν. εἰ] post ἀδικεῖν lacunam lit. 12. habet B. lit. 5. M. et Ald.

p. 246. 21. Ὦ] Ὦ B. M. Ald. 24. αὐτῶν] αὐτῷ M. 25. ἀλιτηρίους] ἀλιτηρίους B. M. 28. ἀπολεῖσθαι] ἀπολέσθαι B. M. ἀπολῆσθαι Ald.

p. 247. 2. ἐργασαμένους] εἰργασαμένους B. 10. φανερὸς [ὁ] ὄλεθρος Bekk. 15. ἢ om. B. M. Ald. Steph. 17. ἀπόλοιντο] ἀπώλοιντο M. 19. βουλόμενοι] βουλευόμενοι M. ult. μοι δοκεῖν] μὴ δοκεῖν B. M. Ibid. κακὸν] κακῷ B. M. V. κακῶν Ald.

p. 248. 2. ἀδικίας] ἀνανδρίας B. 4. πολιτείᾳ τε καὶ] πόλει, εἶτα καὶ (lit. 2. eras. post εἶτα) B. 6. μὴν κακίας] μετὰ κακίας B. M. V. 11. δυεῖν] δυσὶ B. M. δυοῖν Bekk. 12. ἔχοι] ἔχει pr. B. 17. ἀπολούμενον] ἀπολόμενον B. pen. οὖν ἐμοῦ] οὖν ἦν ἐμοῦ B.

p. 249. 3. πρότερον add. in marg. B. 11. ἐλάμβανε. διὰ ταῦτα] ἐλάμβανε διὰ ταῦτα. M. Ibid. εἶπον οὖν τῇ] εἶπον τῇ B. M. antep. ὑμῶν] ἡμῶν B. M. Ibid. [γενέσθαι] Bekk. pen. ἀντεῖπον] ἀντειπὼν M. ult. πωλεῖον ὃ μόνην] πωλεῖον ὅ μοι ἦν B. πωλεῖον ἔμον ἦν M. πωλεῖον ἐμὸν ἦν V.

p. 250. 2. κατεάγην] κατεοίγην Ald. 3. ἤκοιμι] ἔχοιμι B. οἴχοιμι M. 5. αὐτῷ] αὐτῶν pr. ded. vid. B. 6. τὸν Φορβάντιον] τὸ Φορβάντιον B. 7. παρὰ πατρῴαν] παρὰ τὴν πατρῴαν B. 8. ἡμετέραν] ὑμετέραν M. Ibid. ὃν Αἰγηῒς] ὃν ἡ Αἰγηῒς B. M. Ibid. ἀνέθηκεν] ἀνέσθηκεν Ald. 13. Μέλιτος] Μέλητος B. M.

p. 251. 1. ἐχθροὶ ἡμεῖς] ἡμεῖς ἐχθροὶ B. ὑμεῖς ἐχθροὶ et v. 2. ὑμᾶς M. 9. ἥτε βουλὴ] ἥτε ἡ βουλὴ M. pen. εἶναι] εἰδέναι M. Ibid. post δὲ lit. 3. eras. in B. ult. Ἀμίαν τοῦτον] Ἀμίαντον τὸν B.

p. 252. 5. ἀφήσετε] ἀπίητε B. M. 8. ἄριστος] ἄριστος, ἄριστος M. Ibid. δοκοίην] δοκείην Ald. Ibid. εἰσηγησαμένῳ μὲν Εὐφιλήτῳ] ἡγησαμένῳ μὲν τῷ Εὐφιλήτῳ M. 10. ἐκείνῳ] ἐκείνων pr. B. 12. δὲ] δ' B. 20. ἐξηλέγχθη] ἐξηλέγχη B. 22. ἀναμιμνήσκεσθε] ἀναμιμνήσεσθε Ald. 24. εἰδότες] εἰδό τες lit. 1. eras. B.

p. 253. 4. Κηφίσιος] Κησίφιος M. 7. εἶπεν εἰς ὅτι μηδ' ἴσον] εἶπεν εἰς ὅτι μηδ' ἴσου B. M. V. Ibid. προσῆκον] προσήκει B. M. 8. εἴργεσθαι] εἵργεσθαι B. εἴργεσθαι cum vulg. Bekk. 9. οὐδὲ] οὔτε B. οὔτε ἠσέβηται οὔτε ὡμολόγηται add. in marg. M.

p. 254. 5. ἄρξαντες] ἄρξαντας B. M. Ibid. ἐπιβολὰς] ἐπιβουλὰς B. M. Ald. 6. ὦφλον] ὤφλων M. Ald. 7. ἠγγυήσαντο] ἐγγυήσαντο B. M. Ald. 8. ἐννάτης] ἐνάτης M. et corr. B. 10. τὰ μὲν] μὲν τὰ B. M. 12. δ' ἂν] δ' αὖ B. 14. ναυμαχίας] ναυμαχίου B. ἀναυμαχίας V. 17. ἦσαν] ἦν M. antep. δ' ἐν τῷ] δὲ τῷ B. M. ult. τοῖς δὲ] τοῖσδ' M.

p. 255. 6. καθ' ὃ] καθὸ B. Ald. 7. ΨΗΦΙΣΜΑ add. in marg. B. 12. καὶ τῶν ἄλλων] καὶ ἄλλων M. 13. ἧς] οἷς M. 14. ὅσων] ὅσον B. 15. εὐθύνων] εὐθυνῶν Ald. Ibid. παρέδρων] προέδρων ded. vid. pr. B. 16. εὐθύνων] εὐθυνῶν B. Ald.

p. 256. 1. τά τε ἄλλα] τὰ δὲ ἄλλα B. M. 8. ἔχοι] ἔχει B. 13. δὲ σπονδαὶ] δ' αἱ σπονδαὶ B. sed pr. ded. vid. δὲ σπονδαί. antep. κατελήφθη, Μουν.] κατελείφθη καὶ Μουν. M. ult. ἐπειδὴ ἐπανήλθετε] ἐπειδὴ δ' ἐπανήλθετε B. M. V.

p. 257. 6. τοῖς Σ. νόμοις καὶ τοῖς Δ.] τοῖς τοῦ Σ. σοίσμοις καὶ τοῖς τοῦ Δ. penna ducta per voc. τοῦ — τοῦ M. 10. πρότερον] προτέρων pr. M. Ibid. ἐβουλεύσασθε] ἐβουλεύεσθε M. 12. νόμους] ἀνόμους B. 15. ΨΗΦΙΣΜΑ om. B. M. 16. Τισαμενὸς] Τισάμενος B. M. 17. μέτροις] μέτρῳ M. 19. προσδέοι] προσδέῃ Bekk. Ibid. ἀναγραφέντων ἐν σανίσι καὶ ἐκτιθέντων] ἀναγράφοντας ἐν σανίσιν ἐκτιθέντων B. ἀναγράφονται ἐν σανίσιν. ἐκτιθέντων M. ult. δημόται] δημῶται B.

p. 258. 1. καὶ ἰδιώτῃ om. pr. M. sed supra lin. add. καὶ ἰδιώτι. Ibid. βουλεύειν]
ερὶ
συμβουλεύειν B. 2. περὶ] παρὰ M. Ibid. ἐπειδὰν . . . . νόμων add. in marg. M. 5. τοῖχον] τεῖχον M. 7. ἐπεὶ δὲ] ἐπειδὴ B. M. 8. χρῆσθε, μηδὲ περὶ ἑνός.] χρῆσθε. καί μοι ἀνάγνωθι τὸν νόμον. ΝΟΜΟΣ. (ΝΟΜΟΙ add. in marg. M. om. V.) Ἀγράφῳ δὲ (δὲ om. V.) νόμῳ τὰς ἀρχὰς μὴ χρῆσθαι μηδὲ περὶ ἑνός. B. M. V. 12. περιέλειπτο] περιελείπτο M. antep. ἀρχὴν] ἄρχων M. pen. ἄνω γεγραμμένους] ἀναγεγραμμένους B. V. Ibid. οὖν ἀγράφῳ] οὖν ἂν ἀγράφῳ B. οὖν ἀναγράφῳ M. Ibid. οὐκ om. M. ult. ἤπου ἂν ἀγράφῳ] ἤπου ἂν ἀκράτῳ M. ἂν om. Bekk.

p. 259. 2. συμφοραὶ] ξυμφοραὶ M. 3. δὲ om. M. 4. ἕνεκα] εἵνεκα B. 5. γένηται] γίνηται B. M. Ibid. et 9. μηδὲ] μὴ δὲ B. Ald. 7. ΝΟΜΟΣ add. in marg. B. ΝΟΜΟΙ M. 9. νόμου om. Steph. Bekk. 14. ΝΟΜΟΣ om. B. M. 15. δημοκρατουμένῃ πόλει] δημοκρατουμένῃ τῇ πόλει B. qui tamen ad v. 18. om. τῇ. 16. ἀπ'] ἐπ' M. 17. τὰς δὲ δίκας] τὰς μὲν δίκας B. V. 18. ὁπόσαι] ὁπόση M. 20. τῶν δημοσίων] τῶν δὲ δημοσίων B. M. 21. αἱ γραφαὶ] ἡ γραφαὶ B. 22. χρῆσθαι] χρῆναι M. 24. δοκιμάσαντες] δοκιμάσαντας B. δοκιμάσαντες Bekk. 25. μηδὲ] μὴ δὲ B. Ald. 26. νόμου om. B. M. Ald. Steph. [νόμου] Bekk. antep. μηδ'] μὴ δ' B. Ald.

p. 260. 2. γιγνομένων] γινομένων B. M. Ibid. ψηφισμάτων add. in marg. M. 6. ὁμωμόκατε M. Ald. 7. διαλλαγάς. ΟΡΚΟΣ. καὶ] ΟΡΚΟΣ om. B. M. 9. ἐθέλοι] ἐθέλῃ B. ἐθέλει M. 10. ὅπου] ὅποι B. Ibid. αὐτοῖς τριάκοντα] αὐτοῖς τοῖς τριάκοντα B. 11. ὀμνυτε] ὤμνυται B. M. Ibid. μεγίστας] μεγίστων Bekk. 12. γε τῶν] τῶν γε B. M. Ald. antep. αὕτη ἀεὶ B. M. Ald. Steph. ult. πρότερον] προτέρων B. M. Ald.

p. 261. 1. τί] ὅτι B. M. Ibid. ὀμόσαντες] ὀμώσαντες M. 2. ἄλλο] ἄλλῳ B. M. 4. ὑμῶν] ἡμῶν B. 8. Κηφίσιος] Κησίφιος M. 9. καὶ ἐκ] τὰς ἐκ B. M. V. 10. ἐννενήκοντα] ἐνενήκοντα M. pen. δεῖν] δεῖ Ald. ult. ἀπεψηφίσασθε] ἐψηφίσασθε Bekk.

p. 262. 3. Μέλιτος] Μέλητος B. M. 8. Μέλιτον] Μέλητον B. M.

p. 263. 1. ἢ νῦν] εἰ νῦν B. M. 2. καὶ ἀνάγνωθι] καί μοι ἀνάγνωθι B. M. 5. εαντις (sic)] Αἰαντὶς B. ἐάν τις M. Ald. Ibid.

ἐπρυτάνευε] ἐπρυτάνευσε M. 7. ψηφίσματος] ψηφίσματα Ald. Ibid. πεντακόσιοι λαχόντες] πεντακόσιοι [οἱ] λαχόντες Bekk. 8. καταλύῃ] καταλύει B. M. 9. ἄρχῃ] ἄρχει B. M. antep. ὀμόσαι] ὀμόσαι M. Ald.

p. 264. 1. καταλύσῃ] καταλύσει M. 3. τολοιπὸν] τὸ λοιπὸν B. M. 4. συγκαταστήσῃ] συγκαταστήσει B. 6. κτείναντα τῶν] κτείνοντα τὸν M. 8. λόγῳ καὶ ψήφῳ] λόγῳ καὶ ἔργῳ καὶ ψήφῳ B. M. V. 10. ἀποθάνῃ] ἀποθάνοι B. M. Ibid. ἢ ἐπιχειρῶν add. in marg. M. 13. ὀμώμονται] ὀμώμονται M. Ald. antep. ὠμόσατε] ὀμοσάντων B. ὀμοσάντων M. pen. ἐπεύχεσθε] ἐπεύχεσθαι B. M. Ibid. πολλὰ καὶ ἀγαθὰ] πολλὰ καὶ καλὰ καὶ ἀγαθὰ V.

p. 265. 3. τοῖς νόμοις] τοῖα νόμοις Ald. 9. ἑταιρήσας] ἡταίρησας B. M. ἑταίρησας Ald. 12. οὕτω] οὕτως M. Ibid. ἑταιρῶν B. M. Ald. Steph. 13. ἡμετέρους] ὑμετέρους B. 14. αὑτοῦ] αὐτοῦ M. Ald. Ibid. ἀπολογεῖσθαι] ἀπολογία, sed in marg. ἀπολογεῖσθαι M. antep. ἢ ἀπὸ] ἢ ὑπὸ B. M. V. Ibid. συνειλημμένος] συνειλημένος M. Ald.

p. 266. 2. ἐπετείχισας] ἐπετείχισες B. M. ἐπεστείχισες Ald. 4. θάλασσαν] θάλατταν B. M. 5. σεαυτοῦ] ἑαυτοῦ B. 8. πεποίηκας] πεποίηκα B. M. 10. τυχεῖν δι'] τυχεῖν με δι' B. 13. ὑμῖν] ἡμῖν B. pen. καὶ πρότερον] τὸ πρότερον B. M. ult. καταψηφιεῖσθε] καταψηφιεῖσθε M. (ῆ supra lin.)

p. 267. 4. ὠμόσατε] ὀμόσατε B. 5. ἀτίμους] ἀτίμως B. Ibid. ἕνεκα] εἵνεκα B. 6. στήλας] στείλας M. Ibid. καὶ τὰ] τὰ supra lineam add. pr. B. om. Bekk. 9. et 11. πρότερον] προτέρων B. M. Ald. 14. ἀκροασόμενοι] ἀκροασάμενοι pr. B. 15. εἰσόμενοι] οἰσόμενοι M. Ibid. εἰ ἢ χρὴ] εἰ χρὴ B. M. 16. οὓς] οἷς M. (οὓς supra lin.) 17. ὠμόσατε] ὀμόσατε B. ὠμόσατε M. Ald. 18. αὐτοὺς] αὐτοῖς B. 25. ὅτι om. M. antep. βραχέα] βραχεῖα B. ult. μεγάλων] μεγάλῳ (ι præter morem subscripto) M.

p. 268. 5. τῶν δὲ] τοὺς δὲ B. 11. πράξαντες] πράξαντας B. πράξαντας M. (ε supra lin.) Ibid. δόντες] διδόντες B. M. 13. προτάξαντας] προτάξαντες pr. B. προστάξαντες M. corr. B. προστάξαντας Ald. 15. ἀντιτάξασθαι] ἀντιτάξαντες M. 18. γενομένων] γεγενημένων M. 23. παρέδοσαν] παρέδωκαν M. (οσ supra lin.) ult. ποιῆσαι] ποιεῖσθαι M.

p. 269. 7. δὲ ἦν] δ' εἴη Bekk. 13. γεγεν. ἐν Ἐλευσῖνι] γεγεν. Ἐλευσῖνι B. M. Ibid. τελετὴν] τελευτὴν M. 14. προσάξειν] προστάξειν M. Ald. 15. ἀπαγγεῖλαί] ἐπαγγεῖλαί Bekk. Ibid. Κηφισίῳ] Κηφησίῳ B. Κιφισίῳ Ald. pen. προειρημένα] προηρημένα B. ibid. πλήρης] πληρεῖς M.

p. 270. 1. κεῖται] χρῆται M. (κεῖ supra lin.) ibid. αὐτοῖς τίς] αὐτοῖς. καθὰ ὁ κῆρυξ ἐκήρυττε τίς B. 2. καταθείη] καθείη M. Ald.

p. 271. 1. παρέστημεν] corr. B. παρέσταμεν Bekk. ἡμεῖς - - - ᾤχετο add. in marg. M. 2. ὑπήκουεν] ἐπήκουεν M. Ald. Ibid. καὶ om. pr. B. 5. ΜΑΡΤΥΡΙΑ. om. B. M. 7. ἔλεξαν] B. quoque, non, ut Bekkerus, ἔλεγξαν. 8. αὐτὰ μὲν] αὐτώ με B. M. αὐτώμεν Ald. 9. δῷ Ald. Steph. 13. ἀπώλλυον] ἀπώλυον M. 14. εἰ γὰρ ἐβουληθήτην με ἀπολεῖν καὶ τὼ θεὼ] εἰ γὰρ ἐβουλέσθην με ἀπολλύναι τὼ θεὼ add. in marg. B. εἰ γὰρ ἐβουλήθην με ἀπολεῖν καὶ τὼ θεὼ M. 17. ὑπακούει] ὑπακούοι B. 18. ὅτι] ὅτ' M.

p. 272. 1. ἔπειτα δὴ] ἔπειτα δὲ B. 5. Ἀνδοκίδας] Ἀνδοκίδης B. M. 8. καταφανὴς] καταφανεὶς M. 9. τιθεὶς τὴν ἱκετηρίαν] θεὶς τὴν ἱκετηρίαν B. τὴν ἱκετηρίαν θεὶς M. antep. γὰρ ἂν αὐτὸ βούλεσθε πυθέσθαι] γὰρ αὐτὸ πυθέσθαι βούλεσθε M. pen. ἐτίθη] ἐτίθει B. M. ἐτίθη Bekk.

p. 273. 4. Λέαγρον] Λέανδρον M. Ibid. πράγματα τὰ οἶκοι] πράγματα οἴκει M. 11. ὥστε καταφρονῆσαι add. in marg. M. 14. ἀξιοῦμεν] ἠξιοῦμεν B. M. 21. ταύτην] ταύτη M. Ald. 24. βούλῃ] βούλει B. M. 25. ἐπιδικάσομαι] ἐπιδικάζομαι M. (σ supra lin.) 27. δικάσωμαι] ἐπιδικάσωμαι B.

p. 274. 1. ἀποκτενὼν] ἀποκτενῶν B. M. Ald. Ibid. ἐξελὼν B. M. Ald. Steph. 2. πείσων B. M. Ald. Steph. Ibid. συνοικήσων] συνοικήσειν V. 3. δ' οὕτως B. M. Ald. Steph. Ibid. ἑώρα ἄνευ ἀγῶνος] ἄνευ ἀγῶνος ἑώρα B. 5. ἐπεχάρη] Ἐπεχάρην, an Ἐπιχάρην uti Bekkero videbatur, habeat B. certum affirmare non ausim. Ibid. ἐμοὶ χρωμένους] ἐμοὶ καὶ χρωμένους B. M. V. εἰμοὶ χρωμένους Ald. antep. μου] μοι B. M. ult. ἀποφθέγξομαι] ἀποφεύξαιμι B. ἀποφεύγαιμι M. (ξ supra lin.)

p. 275. 1. περὶ] παρ' M. Ibid. δίκαια καὶ ἐγὼ] δίκαια ἐγὼ B. M. 2. περὶ] παρὰ M. 3. αὐτῷ] αὐτὸν B. M. αὐτῶν Ald. 5. ΜΑΡΤΥΡΕΣ. add. in marg. M. 6. αὑτοῦ] αὐτοῦ B. M. Ibid. ὂν] ᾧ B. 14. δὲ Ἰσχομάχου] δὲ τοῦ Ἰσχομάχου B. 15. γινόμενα] γιγνόμενα M. 16. κατεκλίθη] κατεκλίνθη M. Ibid. ἀποδράσασα] ἀποδρᾶσα Bekk. antep. ἦν μὲν] ἦν μὴ B. M. V. pen. αὑτοῦ] αὐτοῦ B. M. Ald. ult. ἦγον] ἧκον B. M. V. οἷον Ald.

p. 276. 4. ἦ μὴν] ἦμεν M. Ibid. εἶναι υἱὸν] εἶναί οἱ υἱὸν V. εἶναι [οἱ] υἱὸν Bekk. 5. μηδὲ] μὴ δὲ B. Ald. 12. ὅς ἐστιν, αὐτὸν] ὅ ἐστιν αὐτὸς B. M. ὅς ἐστιν αὐτοῖς Bekk. 13. ὀμόσαντα] ὀμόσαντα B. ὀμάσαντα M. ὠμόσαντα Ald. Ibid. υἱὸν οὕτως] υἱὸν ὄντα B. Ibid. εἰσάγειν] εἰσάγον M. 15. Χρυσιάδος] Χρυσιάδης B. M. 17. ΜΑΡΤΥΡΕΣ. om. B. M. 18. εἴποτε] εἰ πώποτε B. 20. καὶ ἐξήλασεν ἡ μήτηρ τὴν θυγατέρα add. in marg. B. 25. ἐξευρήσει] ἐξωρήσει Ald. antep. συνῳκηκὼς] συνωκικὼς M. Ibid. ἐστιν

om. M.

p. 277. 6. ἁπάσῃ] ἅπασι B. ἅπασι M. (πάσῃ supra lin.) 7. et 10. ἀλιτήριον] ἀλιτήριον B. M. 9. υἱὸν αὐτῷ τρέφειν] υἱὸν τρέφειν B. ἀλιτήριον αὐτῷ τρέφειν M. (υἱὸν supra lin.) 10. αὐτῷ] αὐτῷ B. Ald. 12. ὄντας] οὗτος M. 14. μετὰ] κατὰ M. antep. ἔτη ἐπιδημῶν] ἔτι ἀποδημῶν M. ult. μυῶν] μειῶν M. Ibid. μὲν] μεν B. Ibid. ἀδελφὸν] Ἀ . . . . Δελφὸν Bekk.

p. 278. 2. οὗτοι] ἔτι M. 3. Ἡφαιστείοις] Ἡφαιστίοις B. M. Ald. 4. ἀρχιθέωρον] ἀρχιθεωρὸν B. M. Ibid. εἰς Ἰσθμὸν] ἐν Ἰσθμῷ M. (εἰς ὸν supra lin.) 7. Ἀργύριος] Ἀ γύῤῥιος (lit. 1. eras. post Ἀ) B. Ibid. ἄρχων εἰς B. M. Ald. Steph. pen. αὐτοὶ] αὐτῷ Bekk. ult. λευκὴν τὸ, πόσους] B. M. Ald. Steph. λεύκην, οὓς V. Bekk.

p. 279. 2. ὑπερβάλλουσι] ὑπερβάλλωσι B. Ald. ὑπερβάλωσι M. 3. ὀλίγον] ὀλίγου B. M. Ibid. πραθείσης] π ραθείσης (lit. 1. eras. post π) B. 4. δύο] τρία B. M. V. Ibid. γνῶναι] γνόντες B. 7. ὑπερέβαλλεν] ὑπερέβαλον B. M. 8. καὶ τούτους] δὲ τούτους B. M. 10. ἀλλὰ καὶ βραχέα] ἀλλὰ βραχεῖα pr. ἀλλὰ καὶ βραχέα corr. B. ἀλλὰ καὶ βραχέα μὲν M. 12. μὴ διανείμασθαι om. M. 17. ὑμῶν] ἡμῶν B. M. Ald. pen. ἐκποδὼν] ἐμποδῶν M. ult. ταῦτα μὲν] ταῦτά γε M. (μὲν supra lin.)

p. 280. 1. δέ γε] δὲ τὸ Bekk. 2. μάλιστα ἀπολωλέναι] μάλιστα [μὲν] ἀπολωλέναι Bekk. 5. πλῆθος ὑμέτερον] πλῆθος τὸ ὑμέτερον B. M. Ald. (ειν supra lin.) 8. κολάσειν] κόλασιν M. 15. ὥραν] ὥρα B. ὥρᾳ M. 18. οὐκ ἐξῆν] οὐ πρὶν B. M. ὅτ' ἐξῆν V. 19. γενομένου καὶ τριηρῶν] γενομένων καὶ τριήρων M. ult. περιέπεσον] συνέπεσον M.

p. 281. 1. αἰκισθέντα] αἰκισθέντες (αἰκισθὲν Bekk. immo αἰκισθεν, ut supra p. 280, 20. ληφθέν pro ληφθέντες) B. Ibid. ἐκ τῶν τοσούτων] ἐκ τοσούτων B. M. ἐκ τῶν σούτων Ald. 10. ὁρῶεν] ἑώρων M. (ὁρῷεν supra lin.) 17. διαφορὰς] συμφορὰς M. antep. ταῦθ'] τά θ' B. M. ult. μηδὲ] μὴ δὲ B. M. Ibid. βουλεύεσθε] βούλεσθε Bekk.

p. 282. 1. μηδὲ] μὴ δὲ B. M. Ald. 5. ἀναμνησθέντες] ἀναμνησθέντας B. M. 8. post εὐνοίας lacunam lit. 4. capacem habet B. 11. μεμνῆσθε] μεμνῆσθαι B. M. 13. βουλομένων] γινομένων M. 14. τὴν πόλιν] τῇ πόλει pr. B. 17. post ὑπῆρξαν add. αἴτιοι in marg. M. 20. κἀμοὶ] καί μοι B. M. ult. συμφορὰς] ξυμφορὰς M.

p. 283. 2. καὶ βίον] καὶ τὸν βίον M. 3. ἔτι εἰδότα] ἔτι δὲ εἰδότα B. 6. καὶ ὀρθῶς] καὶ τὸ ὀρθῶς M. 7. συγγενόμενον] συγγενόμενος B. συγγενόμενον corr. M. 11. γένηται] γίνηται B. 13. ἡμετέρου] ὑμετέρου pr. B. 14. ὑμῖν] ἡμῖν B. ἡμῖν M. (υ supra lin.) 15. Λεωγόρου] Λεωγύρου Ald. Ibid. τότ' αὖ] τότ' ἦν B. M. V. 16. Κλεοφῶν] Κλεοφὼν B. 17. ὑμῶν] ἡμῶν M. Ald. antep. ἡμετέραν] ὑμετέραν B.

p. 284. 1. ὑπέδειξαν] ἀπέδειξαν B. M. V. 3. uncos om. B. M. Ald. Steph. Ibid. πώποτε] ποτε M. 5. τῶν δεομένων] τῷ δεομένῳ B. 11. τέθνηκεν. τοὺς] τέθνηκεν. ἀλλὰ τοὺς B. 15. ὑμῶν] ὑμῖν B. antep. βούλεσθε] βούλεσθαι M. Ibid. Ἀνδρίους] Ἀνδρείους pr. B. pen. πολίτας om. M.

p. 285. 3. ἀποστερεῖσθε] ἀποστερεῖσθαι B. 5. χρόνῳ μεταμελήσῃ] χρόνῳ ὑμῖν μεταμελήσῃ B. M. V. pen. εἰρημένοι B. M. Ald. Steph. ult. Θρασύλλος] Θράσυλλος B. M.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΑΥΤΟΥ ΚΑΘΟΔΟΥ.

p. 291. 3. Tit. Ὑπερ M. (Περὶ supra lin.)

p. 291. 4. ἀγαθὸν, εἰ] ἀγαθὸν, ἢ εἰ B. pen. κοινά ἐστι. τουτὶ τοίνυν] κοινά εἰσι. τουτὶ τί νῦν M. ult. ἡμῖν] ὑμῖν B.

p. 292. 1. περιέστηκε] περέστηκε (non παρέστηκε, ut affirmat Bekkerus) B. 2. οὕτω] οὕτως B. M. 8. ταὐτὰ] ταῦτα M. 9. ὑμετέρῳ] ἡμετέρῳ M. 13. βεβαίους] βεβαίας M. 14. ἐλέγξοντες] ἐξελέγξοντες M. ult. ὑμᾶς μὴ] ὑμᾶς τυγχάνουσι μὴ B. Ibid. εἰσπέμπουσι] εἰσυνέμπουσι M.

p. 293. 5. κάλλιον] καλλίων M. Ibid. ἡμῖν] ὑμῖν B. 6. φέρειν] διαφέρειν pr. M. 7. τούτῳ] τοῦτο B. 8. ἐπὶ τὸ εὖ πράττειν κακοὶ] ἐπὶ τῷ εὖ καὶ κακῶς πράττειν B. ἐπὶ τῷ εὖ πράττειν κακοὶ M. 11. μεταγινώσκωσι] μεταγινώσκουσι B. M. ult. γινώσκοιτε ἂν, εἴητε ἄνδρες εὐδαιμονέστεροι] γινώσκοιτε, εἴητε ἂν ἄνδρες εὐγναμονέστεροι B. M.

p. 294. 4. ἀνάγκη] ἀνάγκην B. M. 6. βουληθέντι] βουληθέντα B. M. 7. μόνον] μόνου B. M. 9. ἦν om. M. 10. αὐτὸ] αὐτὸν B. M. Ibid. ἀφέντα] ἀφεθέντα (quod omittit notare Bekkerus, et Textui velim reddas) B. 17. ἐπεφόβησεν] ἐπεφόβησθε B. M. pen. μὲν] μέντοι M. ult. πᾶν ἰαθῆναι] παυθῆναι B. M. πανθῆναι Ald.

p. 295. 1. τό γε] τότε M. 2. παραγενομένης] προαγομένης B. M. 15. ὕστερον add. in marg. B. 17. ἔγνων] ἔγνω B. M. 18.

ἀπηλλάχθαι] ἀπαλλαχθῆναι M. antep. πολιτεύεσθαι] πολιτεύσασθαι B.

p. 296. 2. et 20. τριακοσίων] τετρακοσίων B. M. Ald. 4. ὁπόσα] ὁπόσους B. M. 5. τούτους τε] τούς τε M. 7. πράξασθαι om. M. Ibid. ὅσον] ὅσου B. 13. ταύτης ἀξίας] ταύτης τῆς αἰτίας B. M. 15. μὴ δι'] μηδὲ B. 16. ὀλίγῳ] ὀλίγον M.

p. 297. 3. τότε οἱ τὰ] τότε τὰ B. M. 4. στρατείας] στρατιᾶς B. Ibid. τριακοσίοις] τετρακοσίοις B. M. Ald. 5. ἐγίνετο] ἐγίγνετο B. 9. κατειλεῆσαι] καταλεῆσαι M. 11. ὅσα τε καὶ] ὅσα καὶ M. 13. ὅςτις] ὅτι M. Ibid. τοῦτο] τούτῳ B. 15. εὖ om. B. M. 17. εὐθαρσεῖν] ἐνθαρσεῖν Ald. Ibid. ὅπου B. M. Ald. Steph. 18. μοι om. M. Ibid. ὅμως] ὅλως M. 19. οὐκέτι ἕτερον] οὐκ ἔστι ὅτι ἔργον pr. B. οὐκ ἔστιν ὅ τι ἕτερον ἔργον M. et corr. B. 21. ἐργάσασθαι] ποιήσασθαι M. 22. δὲ, ὦ] δὲ χρὴ, ὦ B. M. antep. μὲν ὅσοι] μὲν γὰρ ὅσοι B. pen. ἀργύριον om. M.

p. 298. 2. μετὰ τῶν] μετὰ τῆς τῶν B. 3. δαπανῶν] δαπάνης B. 5. σφετέρας ἁμαρτίας] σφετέρας αὐτῶν ἁμαρτίας B. 7. ὑμῶν] ἡμῶν M. 10. ἐργάζεται] ἐργάζεσθαι B. M. Ald. Ibid. οὖν τι γινώσκειν B. M. Ald. Steph. 11. εἴη πλείστου] εἴη πολλοῦ πλείστου M. pr. B. εἴη πολὺ πλείστου corr. B. πολὺ om. Bekk. 13. τοὺς ἑαυτοῦ πολίτας] τοῖς ἑαυτοῦ πολίταις pr. B. 14. ὑμᾶς] ἡμᾶς M. 17. εἰκὸς] εἰς B. M. 19. εἰσαγγελλομένων] εἰσαγγελομένων M. 23. εὖ καὶ κακῶς, ἐὰν βούλησθε, διαθέσθαι] εὖ κακῶς· ἐὰν δὲ βούλησθε διαθέσθαι M. antep. οἷόν γέ B. M. Ald. Steph.

p. 299. 6. τέσσαρες] τέτταρες B. τέσσαρες quoque Reiskius, quod ad locum notare prætermiseram. 8. ἀντὶ πάντων B. M. Ald. Steph. ἂν πάντων Bekk. 10. προειδῆτε B. M. Ald. Steph. 11. ὅταν] ὅτ' ἂν B. 12. βουληθεῖντε] βουλειθεῖντε M. 14. δικαία] δίκαιά B. Ald. 15. εἴσεσθε] γνώσεσθε M. 16. ταῦθ'] ταῦτα M. 18. δούλοις ἀνθρώποις] δούλοις καὶ ἀνθρώποις M. Ibid. παντοδαπῆς B. M. Ald. Steph.

p. 300. 4. διαβαλόντι] διάβολόν τι B. M. 6. ante γνώμη lit. 2. eras. in B. 7. ὁμοῦ] ἐμοῦ Bekk. Ibid. τοῦτ' ἀναίτιον] ταὐτὸν ἔτι ὂν Bekk. 10. διαβεβλῆσθε] διαβεβλῆσθαι B. M. 12. ἡγεῖσθαι] ἡγεῖσθε B. M. Ibid. ζητεῖτε] ζητῆτε B. ult. οἷόν τ'] οἷόν γ' M.

p. 301. 2. διαλλαχθέντα] διαλλαχθέντι B. 7. ἄλλο] ἀλλὰ Bekk. 11. οὐδεπώποτε] οὐδέποτε M. 12. ἐπείσθητε] ἐπέσθητε Ald. 15. θαυμάζοι] θαυμάζει B. M. antep. αὐτῶν] αὐτῶν B. M. Ald. pen. μήτε ἑτέρῳ] μήτε ἐν ἑτέρῳ B. M.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΡΟΣ ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΙΟΥΣ ΕΙΡΗΝΗΣ.

p. 307. 2. Tit. Ὑπὲρ τῆς τῶν Λακεδαιμονίων εἰρήνης. M.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

p. 307. antep. κεφάλαιον δὲ τὸ] κεφάλαιον τὸ B. M. Bekk. (hic notasse debebat Bekkerus, quod ad δὲ v. 4. annotavit.) pen. ἐλθεῖν] ἀνελθεῖν B. M. ult. Διονύσιος] Διόνυσος B.

ΛΟΓΟΣ.

p. 307. 2. Ἀθηναῖοι γινώσκειν] Ἀθηναῖοι, πάντες γινώσκειν B. 4. τοῦτο οὐ] τοῦτο δὲ οὐ B. 5. ἔστι] ἔτι M. 7. μηδεπώποτε ὁ] μηδεπώποτε πρότερον ὁ B. 9. ἔργου καὶ διὰ τὴν] ἔργου διά τε τὴν B.

p. 308. 3. εἴχομεν] ἔχομεν Ald. 5. κατεδεξάμεθα] ἐδεξάμεθα M. 6. πέμψαιμεν εἰς] πέμψαιεν ἐς B. πέμψαιεν εἰς Ald. 8. πρὸς Λακεδαιμονιόυς om. M. Ibid. ἔτη] ἔτι M. 10. τοῦτο] τούτῳ M. 13. ὑμῖν] ἡμῖν B. Ibid. Πειραιᾶ ἐτειχίσαμεν] Πειραιᾶ τότε ἐτειχίσαμεν B. 14. τούτῳ] τῷδε M. antep. τριηρῶν B. M. Ald. Steph. pen. ἠλευθεράσαμεν] ἐλευθερίσαμεν B. ἐλευθερώσαμεν M.

p. 309. 1. πρῶτον τότε τριακοσίους] πρῶτον τετρακοσίους M. 5. Αἰγινήτας] Αἰγινίτας B. M. Ibid. κατέστημεν] κατεστήσαμεν ded. vid. pr. B. 7. εὑρέθησαν B. M. Ald. Steph. 8. εἰς Λακεδαίμονα add. in marg. M. 9. ἦν Ἀνδοκίδης] ἦν καὶ Ἀνδοκίδης B. 10. ἡμῖν] ὑμῖν B. Ibid. ἔτη] ἔτι M. 12. τί δαί;] τί δέ; B. M. 14. τῶν Ἀθηναίων] τὸν Ἀθηναῖον M. τὸν Ἀθηναίων Bekk. 18. εἶναι ἐξαίρετα M. antep. ταύτας] ταῦτα M. pen. εἶναι, νεωσοίκους τε ᾠκοδομησάμεθα] εἶναι νεὼς, οἴκους τε ἐναυπηγησάμεθα M.

p. 310. 8. ἀπηνέγκαμεν] ἠνέγκαμεν M. 17. ἀλλὸ ὅ,τι] ἄλλο τι B. M. ἄλλοτι Ald. 22. κώνειον] κώνιον M. ult. καὶ τείχη B. M. Ald. Steph. καὶ [τὰ] τείχη Bekk.

P. 311. 4. ἐφ' οἷς — γέγραπται add. in marg. B. 5. γέγραπται τείχη] γέγραπται τὰ τείχη B. M. Ibid. καθαιρεῖν] καθελεῖν M. 7. βουλώμεθα] βουλόμεθα M. 8. Σκῦρον] Σκίρον B. M. Σκίῤῥον ded. vid. pr. B. 9. καταδέχεσθαι] καταλήψεσθαι M. 10. τί ταῦτα] τί ταῦτα δικοίαν vel δικρίαν (linea rubra sub voc. δικοίαν ducta) corr. M. 11. ἐκείνοις] ἐκεῖνος B. M. (etsi sileat Bekkerus de Cod. B.) 16. πρῶτον, ἄνδρες] πρῶτον, ὦ ἄνδρες M. Bekk. Ibid. πολεμήσομεν] πολεμήσωμεν B. Ald. 17. γὰρ ἅπαντας] γὰρ ἂν πάντας B. 18. ἠδικημένοις] ἀδικουμένοις M. 20. τοῦτο τὸ μηκέτι ἀδικεῖσθαι παρὰ Λακεδαιμονίων] τοῦτο παρὰ Λακεδαιμονίων, τὸ μηκέτι ἀδικεῖσθαι B. τοῦτο παρὰ Λακεδαιμονίοις τὸ μηκέτι ἀδικεῖσθαι M. 22. ἀφήσειν B. M. Ald. Steph. 23. πολεμήσομεν] πολεμήσωμεν B. 24. ἡμῖν] ἡμῶν B. antep. ναυπηγῆσαι] ναυπηγεῖσθαι B. M.

p. 312. 2. Σκῦρον] Σκίρον M. et corr. B. Σκίῤῥον ded. vid. pr. B. 4. ἐγκλήματα B. M. Ald. Steph. Ibid. ἀπολάβωμεν] ἀπολαύωμεν B. 9. παρεσκευάσθαι] παρασκευάσθαι M. et pr. B. 14. πολεμήσομεν] πολεμήσωμεν B. M. Ald. 15. ποιητέον τὴν εἰρήνην M. 18. ποιεῖτε] ποιεῖσθε M. 21. συμμάχοις] ξυμμάχοις M. 22. δ' αὔτως] δ' αὐτοῖς B. 23. καὶ ὑφ'] καὶ οὐχ ὑφ' B. M. Ibid. ἡμῶν] ὑμῶν B. pen. πανδημεὶ] πανδημὶ M.

p. 313. 1. Βοιωτοὺς] Βοιωτοῖς B. M. Ibid. αὐτῶν] αὐτὸν M. 8. ἡμῶν εἰρήνης ἔτυχον] ὑμῶν εἰρήνης ἔχοντες (sed in marg. scribitur ἔτυχον) M. Ibid. εἰ μίαν] εἰ μὴ μίαν M. 9. μόνην] μόνον B. 10. ποιοῦνται] ποιοῦντες M. 12. τοσούτων] τοιούτων M. 15. τέτταρα] τέσσαρα M. pen. τῷ om. B.

p. 314. 1. τυγχάνοντας] τυγχάνοντες M. 2. τὰ om. B. M. 5. Λακεδαιμονίων] Λακεδαιμονίους M. 6. ἀνδραποδίζεσθαι καὶ] ἀνδραποδίζεσθαι καὶ δῃοῦν καὶ M. 8. συμμάχους] ξυμμάχους M. 9. οὐδ'] οὐκ M. 10. μετὰ τοῦτο] μετὰ δὲ τοῦτο B. Ibid. ὀμόσαντες] ὀμόσαντες B. M. Ald. 11. παρ' om. B. M.

p. 315. 6. εὑρομένοις] εὑρομένους B. Ibid. καὶ ἅπερ] καὶ δι' ἅπερ B. M. 9. αὐτὰ] αὐτῶν ded. vid. pr. B. 11. βουλεύεσθαι] βουλεύσασθαι M. 12. προσκαλοῦνται] προκαλοῦνται M. 19. βουλευόμεθα] βουλευώμεθα B. βουλευόμεθα Bekk. 21. καὶ, φασὶ] ναὶ, φασί B. antep. ἰόντων] ὄντων B. M. ult. βοηθούντων οὖν] βοηθούντων μὲν οὖν B. M.

p. 316. 1. οὐδὲ] μηδὲ M. Ibid. μὴ οὐκ ἀδικεῖν] μὴ βοηθεῖν M. sed in marg. μὴ οὐκ ἀδικεῖν. 2. τι] τις M. 3. πρὸς Λακεδαιμονίους] Λακεδαιμονίοις B. 5. ἀπολέσωμεν] ἀπολέσομεν B. 6. ποιήσωμεν] ποιήσομεν B. Ibid. πολεμήσομεν] πολεμήσωμεν B. M. πολεμήσομεν Bekk. 13. φασι] φησι B. M. 14. χρῶνται] δρῶνται M. 17. συνοικοῦντας] συνικῶντας B. M. Ibid. ἀποστήσεσθαι] παραστήσεσθαι Bekk. 19. ἡμᾶς] ἡμῶν M. antep. τὴν εἰρήνην κοινῇ M. ult. τὸ om. M.

p. 317. 5. ἐπρέσβευσεν] ἐπρέσβευεν M. 7. Ἀμόργῃ] Ἀμόρθῃ M. 9. οὐδὲν] οὐδενὸς Bekk. 14. 19. et 21. Συῤῥακ. ded. vid. pr. B. 17. ἢν βουλώμεθα] εἰ βουλόμεθα (non βουλοίμεθα, quod affert Bekkerus) B. M. 18. ἡμεῖς εἱλόμεθα] ἡμεῖς τοίνυν εἱλόμεθα B. 19. μὲν] καὶ Ald. 20. μένοντας] μένειν M.

p. 318. 4. ἀρχὴν πολλῶν] ἀρχὴν τῶν πολλῶν M. 7. ἡμᾶς] ὑμᾶς corr. B. 13. πείσῃ] πείσει B. 18. ἡμῖν] ὑμῖν Bekk. Ibid. βουλεύεσθαι] κουλεύεσθαι M.

p. 319. 8. ὁμοσθήσονται] ὁμοσθήσονται B. M. Ald. 9. δεῖν] δεῖ pr. B. 11. ὑμῖν] ἡμῖν B. Ibid. αὐτῶν] αὐτῶν B. M. 13. ὀμώσωμεν] ὀμώσωμεν M. Ald. 14. γράμματα γεγραμμένα] γράμματα τὰ γεγραμμένα B. M. 19. ὑμῖν] ἡμῖν B. Ibid. λογίζεσθε] λογίζεσθαι B. 20. ὑμῖν] ἡμῖν B. M. antep. οὐκ ἐκτώμεθα] οὐκεκτήμεθα B. ult. κατεργασώμεθα] κατεργάσασθε B. M.

p. 320. 3. ταδὲ B. 7. ἐτειχίσαμεν] ἐτειχήσαμεν M. 9. τούτων om. M. 11. ἔτεσιν ἡμῖν M. 13. ἡμῶν] ὑμῶν M. Ibid. τὰ μὲν] τὰ μὲν M. 15. κατασκευάσαιμεν] παρασκευάσαιμεν M. 18. τὰς δὲ] τάς τε M. 19. ἀγαθῶν] ἀγαθὸν M. Ibid. λαμβάνοντες] λαμβάνοντας B. M. Ibid. ἥνπερ ἡμῶν] ἣν περὶ ἡμῶν M. ult. εἴ τι] ἔτι B. M.

p. 321. 3. ἀρέσκοι] ἀρέσκει B. M. Ibid. τούτων] τοῦτο M. 4. ὑμῖν] ἡμῖν B. M. Ald. Ibid. πᾶσιν] πάντ' B. πάντες pr. M. 5. ἑλέσθε] ἑλέσθαι B. M. Ibid. διδάξαντες] διδάξοντες B. M. 7. ποιήσασθαι] ποιήσεσθαι B. M. Ald. 8. ὑμᾶς B. M. Ald. Steph. antep. δοκῇ] δοκεῖ B. et pr. M. Ibid. ποιῶν] ποιεῖν B. M. ult. ταῦτα] τοιαῦτα B. Ibid. μηδέποτε] δηδέποτε M. μὴ δέποτε Ald.

ΚΑΤΑ ΑΛΚΙΒΙΑΔΟΥ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

p. 327. 2. τοῦ δὲ] τοῦ τε M. 4. ἀπολελογῆσθαι] ἀπολελογεῖσθαι M. Ibid. εἴρηκε
ται
μὲν] εἴρηκε μὲν M. εἰρήκαμεν Bekk. 5. αὐτοῖς] αὐτοῦ M. 7. ἠκριβωμένη] ἠκριβωμένης M. pen. παραγράφεται γὰρ] παραγράφεται
γὰρ
δὲ M.

ΛΟΓΟΣ.

p. 327. 1. γινώσκω] γιγνώσκω B. 4. τοῦ πλήθους] τοῦ πλήθους add. in marg. M. ult. uncos om. B. M. Ald. Steph.

p. 328. 1. δὲ καὶ] μὲν καὶ B. 7. περιπεσεῖν] πεσεῖν M. 9. ἐκεῖ γὰρ] ἐκεῖ μὲν γὰρ B. 10. ἐξελεῖν] ἐξελᾶν B. M. Ibid. ἀποκτενεῖν] ἀποκτείνειν B. M. Ald. 12. οὔτε διαψηφ.] [οὔτε] διαψηφ. Bekk. 14. τοῖς om. M. Ibid. οἱ τοὺς ἑταίρους] οἱ τοὺς ἑτέρους M. 17. μέτεστι] μέλεστι Ald. pen. ἐστὶν, οὗτος] ἐστὶν οὗτος, B. M. ult. ἐνθάδε] ἐνθένδε M. Ald. et corr. B.

p. 329. 1. διαφθερεῖ] διαφθείρῃ B. διαφθείρει M. Ibid. καὶ κοι τῇδε M. 3. ὑμῶν]
...
ἡμῶν B. M. Ald. 6. ἀπὸ] ὑπὸ Bekk. Ibid. δὲ ἐντεῦθεν] δὲ καὶ ἐντεῦθεν B. 9. διέγνωται] διέγνωσται B. M. 11. ἐπιθυμητὰς] ἔτι μιμητὰς V. antep. μακρότερον] μακρότερα B. pen. ποιήσωμεν] ποιήσαιμεν B. et corr. forsan M. ποιήσομεν pr. M.

p. 330. 5. ἕκαστον] ἑκάστου B. M. 7. στασιωτείας] στασιωτίας B. M. Ald. 8. καὶ ante καταλελειμμένος ded. vid. pr. B. 10. ἔτι] ἔστι Ald. antep. γίνεσθαι] γενέσθαι M. pen. ἀποφυγόντος] ἀποφεύγοντος B. M.

p. 331. 1. ὥςτε] ὡς B. M. Ald. 2. δημεύειν B. M. Ald. Steph. Bekk. 3. τῶν δὲ νικησάντων B. M. Ald. Steph. Bekk. 7. ante ἐξεῖναι lit. 2. eras. in B. Ibid. ὀμωμο-
β α
κότων] ὀμωομοκότων B. Ald. ὀμωμοκότων ὑμῶν M. 9. ἐμαυτοῦ παραλιπὼν] ἐμαυτοῦ διὰ τὸ πλῆθος παραλιπὼν M. 13. βιότητος] βιαιότητος B. M. 19. τὸν ὑπ'] τῶν ὑπ' B. 20. τούτῳ] τούτων ded. vid. pr. B. 21. et pen. συμμάχων] ξυμμάχων M. antep. μείζω] μείνω M. Ibid. κατασκευάσειεν] παρασκευάσειεν pr. B.

p. 332. 1. ἑκάστῳ] ἑκάστης B. ἑκάστου M. Ibid. διπλάσειεν B. M. Ald. Steph. Ibid. ἡγῆσθε] ἡγεῖσθε B. M. 2. προσήκει κάκιστον νομίζειν] νομίζειν κάκιστον προσήκει
β οἱ
M. 3. τῶν om. M. 4. διὰ ταῦτα πολλὴν τὴν
α
πατρίδα τὴν αὐτῶν M. antep. τὸν πεπεισμένον] τῶν πεπεισμένων B. pen. ἦν] ἦ
αν
B. ult. οἵαν οὐδ' ἐπὶ] οἳ οὐδ' ἀπὸ B. οἳ
δ'
οὐκ ἀπὸ M. Ibid. αὐτὸν ἔχειν θεῶνται] αὐτὸν θεῶνται B. M.

p. 333. 1. καὶ τὴν ὑπερηφ.] καὶ ὑπερηφ.
ος
M. 5. θυγατρὸς] θυγατριδοῦς M. 10.
......
αὐτοῦ] αὐτοῦ M. Ald. Ibid. ὑπεδείξατο] ἐπεδείξατο B. M. 11. ἑταίρους] ἑτέρους M. 15. κατάσχῃ] κατάσχοι B. Ibid. ἐνατίον] ἐναντίων B. et pr. M. 16. κατηγορεῖ B. M. Ald. Steph. Bekk. pen. προσδοκᾷν] προσδοκῶν Ald. Ibid. τοῦτον] τοῦτο M. ult. διαπράττεσθαι] διατάττεσθαι M.

p. 334. 13. ἀπηνάγκασε] ἐπηνάγκασε B. 18. ὥςπερ βασιλέως] ὥςπερ παρὰ βασιλέως B. 20. αὐτῷ] αὐτὸν M. antep. μετέμελεν] μετέμελλεν M. Ald.

p. 335. 2. δεσμωτήριον ἀπάγειν] δεσμωτήριον ὂν ἀπάγειν B. M. 7. συμβούλοις] συμβόλοις B. M. V. 11. ἅπασι] ἅπασι τοῖς Ἕλλησι M. 16. φανερῶς] φανερὸς B. M.
....
17. νόμοις τῆς] νόμοις τοῖς τῆς B. pen. Ἀλ-
η
κιβιάδου] Ἀλκιβιάδῃ B. Ἀλκιβιάδου M.

p. 336. 7. πλεῖον] πλέον M. 17. στρατεύονται] προτείνονται, sed penna ducta per voc. marg. habet στρατεύονται M. ult. παρανομώτερος] παρανομώτατος B. M.

p. 337. 4. ἐλευθέρας] ἐλευθερίας Ald. 6.
πεποίηκεν
πεποίηκεν] ἐποίησεν M. 10. φροντίζετε] φρον-
ε δό
τίζεται M. 17. δόξειν] γνάξειν M. 18. προ-
ὰν
τέρων] πρότερον M. Ibid. ἀνέλπιστον] ἀλέλπιστον M. 21. φυλάττ. πολιτῶν τοὺς ὑπεραυξομένους] φυλάττ. τῶν πολιτῶν τοὺς ὑπεραυξανομένους B. antep. ἀπολογήσεσθαι] ἀπολογήσασθαι B. M. pen. ἀποδείξω] ἐπιδείξω B.

p. 338. 7. συμμάχων] ξυμμάχων M. 8. ἧπου] ὅπου M. Ibid. ἐπέτρεψεν] ἐπέστρεψεν Ald. 9. Ἀθηναῖον] Ἀθηναίων B. et pr. M. 11. βιάζηται] βιάσηται B. 12. ἐπεὶ] ἐπειδὴ ded. vid. pr. B. Ibid. πολίταις οὐκ add. in marg. M. 13. ἀφαιρουμένους] ἀφαιρούμενος B. M. V. ibid. εἰργνύων] εἰργνύων B. pen. δημαγωγοῦ] δημαγωγοὺς M.

p. 339. 1. τοσοῦτον] τοτούτων M. 5. ἀν-
ἀντεπιθυμοῦσι
τεπιθυμοῦσι] ἀντιποθοῦσι M. pen. τὰ πινάκια τῇ προτέρᾳ τῆς οὐσίας B. M. Ald. Steph. ult. χρησόμενος] χρώμενος, sed in marg. χρησόμενος M.

p. 340. 2. χερνίβοις] χερν ίβοις (lit. 1.

οις
eras. inter ν et ι) B. χερνίβας M. 4. τῆς] τοῖς B. Ibid. πομπείοις] πομπίοις B. et corr. M. 5. ἡμᾶς] ὑμᾶς M. antep. μείζονα πάσης B. M. Ald. Steph. ult. διέθετο τούτῳ. σκηνὴν] διέθετο τοῦτο. σκηνὴν B. M. Ald.

p. 341. 2. τὰ om. M. 3. προσέταξαν]
e
προσέταξε B. προσέταξαν M. antep. ἐστεφανωκὼς] ἐστεφανώσας M. Ibid. εὑρήσετε]
e
εὑρήσεται M.

p. 342. 8. Διδυμίου] Διδύμου V. 9. τοῦτον B. M. Ald. Steph. 10. ὡς] ὃς B. Ibid. ἐτίμησεν] ἐτίμησαν Ald. 13. Κίμωνα] Κόνωνα M. Ald. antep. τούτου] τοῦδε
χρησά-
M. ult. χρησάμενον] χρώμενον M. Ibid. Ἀλκιβιάδης B. M. Ald. Steph.

p. 343. 12. ἰδίᾳ] ἰδίαν pr. B. 14. οὐδὲν] οὐδένα B. M. 15. βουλόμενον] βουλευόμενον M. 17. αὐτὸν] αὐτῶν M. et pr. B. ult. ὁ δὲ B. M. Ald. Steph.

p. 344. 4. αἰτίαν ἐχόντων] ἐχόντων αἰτίαν M. 7. δέ μοι] μέντοι M. 8. ὑπὲρ] περὶ M. 9. ἂν om. B. M. Ald. Steph. 10. ἐπιχειρούντων corr. B. 13. Ἀλκιβιάδου] Ἀλκβιάδην M. 18. ἐνθυμοῦμαι δὲ]
μοι
ἐνθυμοῦ δὲ M. Ibid. post πότερα lit. 3. aut 4. eras. in B. 19. οὓς om. M. 21.
ὁμοίως
ὁμοίως βεβίωκεν] ὁ βίος συμβέβηκεν M. pen. γίνωνται] γίνονται M. Ibid. μὲν] μέντοι M. ult. ἐξελάσαντες, τοὺς ἀσελγεστέρους] ἐξελάσαντες τοὺς βελτίστους περιδεεῖς καταστήσετε, τοῦτον δὲ κολάσαντες, τοὺς ἀσελγεστέρους B. ἐξελάσαντες, τοὺς ἀτιμωτέρους, sed in marg. ἀσελγεστέρους M.

p. 345. 2. ποιήσητε] ποιήσετε B. M. 4. ἐγὼ πρεσβεύσας] ἐγὼ γὰρ πρεσβεύσας B. 5. Μολοσσίαν] Μολοσίαν M. Ibid. Θεσπρωτείαν] Θεσπρωτίαν B. M. 9. συμμάχους] ξυμμάχους M. 11. τοσοῦτον] τοσούτων M. 13. ἐν ἀνδρίᾳ] εὐανδρίᾳ B. M.

INDICES
AD ANDOCIDEM.

INDEX
GRÆCITATIS ANDOCIDEÆ.

Α.

μου. 86, 2. ἀκούειν εὐμενὴς, id est, ἐν τῷ ἀκούειν εὐμενὴς ὢν, vel εὐμενῶς ἀκούειν εἰθισμένος. 114, 6.

ἀκριβῶς διαιτᾶσθαι. parce et frugaliter victitare, industrie sobrieque et diligenter rem familiarem gerere. 129, 2.

ἄκριτος] de quo nondum judicatum est. 114, pen.

ἀκρόπολις] χίλια τάλαντα ἀνηνέγκαμεν εἰς τὴν Ἀκρόπολιν. 92, ult.

ἄκυρος] ἀκύρους ἔθεσθε τὰς βουλάς. invalidas reddistis, cassas et abrogatas declarastis. 89, 8. ἀτελὴς καὶ ἄκυρος σῶσαι. cujus studium servandi sit inefficax et irritum. 115, 11.

ἀλιτήριοις τῶν θεῶν. impietatis erga deos reus. 26, 3. ἀλιτήριον τρέφειν ἐν τῇ οἰκίᾳ. 64, 11.

ἀλλάττεσθαι ἀντὶ ἀρχῆς δουλείαν. servitutem ex imperio (h. e. amisso imperio) subire. 89, 3.

ἄλλο τι (scil. γέγονεν aut ἐποίησα) ἤ. 57, 6. et sic Andocides sæpe locorum hac formula utitur.

ἁμαρτάνειν] ἁμαρτεῖν οὐκ ἦν αὐτῷ δυοῖν τοῖν μεγίστοιν κακοῖν. non poterat evitare. 11, 5.

ἁμάρτημα] τηλικαύτας ποιεῖται τῶν ἁμαρτημάτων ὑπερβολάς. 123. 8.

ἁμαρτία] οὐκ αὐτοὶ δίκην τῆς σφετέρας ἁμαρτίας διδόασιν. 84, 9. συγκρύπτειν τινὶ τὴν ἁμαρτίαν. 33, 3.

ἀμείνων] συνήνεγκεν Ἀθηναίοις ἐπὶ τὸ ἄμεινον. 36, antep. τῆς πόλεως εὖ πραττούσης, καὶ τὰ ἴδια σφῶν αὐτῶν ἄμεινον ἂν φέρεσθαι. 76, 2.

ἀμελεῖν] τοῦ ὀνόματος φροντίζοντας, τοῦ δὲ πράγματος ἀμελοῦντας. 126, 11.

ἀμηχανία] ἐν οἵῳ κακῷ τε καὶ ἀμηχανίᾳ καθέστατε. 78, ult.

ἁμιλλᾶσθαι ἵπποις ἀλλοτρίαις. 126, 3.

ἀμύητος] τοὺς ἀμυήτους μεταστήσασθαι. 6, 14.

ἀναβαίνειν ἐπὶ δικαστήριον. 12, 9.

ἀναβιβάζειν ἐπὶ τὸν τρόχον. imponere rotæ, adigere ad equuleum. 22, 6. τίνα γὰρ καὶ ἀναβιβάσομαι δεησόμενον ὑπὲρ ἐμαυτοῦ. evocabo, ut in hunc suggestum adscendat pro me deprecaturus. 73, 18.

ἀναβιῶναι] ad vitam redire. 62, 8.

ἀνάγειν] ἀνάγεσθαι, de nave e portu solvente. ἐκ Κύπρου ἀναχθεῖσαι. 86, 5.

ἀνάγκη] τοσαύταις ἀνάγκαις κατείληπται μισεῖν, id est, τοῦ μισεῖν, vel ὥστε μισεῖν. tot tenetur necessitudinibus odii, ut facere non possit, quominus oderit. 124, 7.

ἀναγράφειν ἐν τῇ στοᾷ νόμους. 39, 13. 41, 3. εἰς τὸν τοῖχον. 40, pen. ἐν σανίσιν. 40, 2. ἐν στήλαις. ignominiæ perpetuæ ergo. 26, 3.

ἀνάδικος] ἀνάδικοι δίκαι. judicia rescissa. 42, antep.

ἀνάθημα] περικοπὴ τῶν ἀναθημάτων. 17, 14.

ἀναιρεῖν στήλην. 52, 3. qui legibus et magistratibus parere recusat, is μεγίστην ἀνῄρηκε τῆς πόλεως φυλακήν. 121, 11.

ἀναισχυντεῖν εἰθισμένοις. 76, ult.

ἀναίτιος] τὸ σῶμα τυγχάνει ἀναίτιον ὄν. 87, 15.

ἀνακαλεῖν τοὺς στρατηγούς. in curiam arcessere. 23, 1.

Ἀνακεῖον] templum Castoris et Pollucis. 23, 7.

ἀνακηρύττειν τοὺς στεφανουμένους. laudes et honores coronarios voce præconis promulgare. 84, 11.

ἀνακρίνειν] examinare interrogando. 50, 10.

ἀνάλωμα] οἶνον καὶ τὰ ἄλλα ἀναλώματα τοῖς Λεσβίοις προσέταξαν. 128, 2.

ἀναμιμνήσκειν ὑμᾶς τῶν γεγενημένων κακῶν. 38, antep. ἀναμνῆσαι Ἀλκιβιάδου τὸν βίον βούλομαι. vitam, mores, res gestas enarrando, vobis, jam gnaris, ad mentem revocare. 115, 16.

ἀναπλεῖν] τοῖς δ' ἦν πρόσταξις μὴ ἀναπλεῖν εἰς τὸν Ἑλλήσποντον, τοῖς δ' εἰς Ἰωνίαν. 36, 10. exempla hæc erant relegationis minoris.

ἀνάστατον τὸν οἶκον ποιεῖν. 128, pen.

ἀνατρέπειν τὴν τράπεζαν. 64, 11. symbolice dictum, pro fortunas et prosperitatem alicujus omnem funditus evertere. ἀνατέτροφεν αὐτοῦ τὸν πλοῦτον, τὴν σωφροσύνην καὶ τὸν ἄλλον βίον. 64, 15.

ἀναφέρειν χρήματα εἰς τὴν Ἀκρόπολιν. 92, ult. 93, 15.

ἀνδραποδίζεσθαι πόλιν. 99, 9.

ἀνδρία] ἐν ἀνδρίᾳ νενικηκώς. 133, 13.

ἀνειπεῖν] palam pronunciare, edicere, præconis voce promulgare. 18, ult. 23, 2.

ἀνεπιτήδειόν τι γνῶναι. asperam de aliquo sententiam pronunciare. 89, 10.

ἀνερᾶν. ἀνερᾶσθαι] τῆς γραὸς, τολμηροτάτης γυναικὸς, ἀνηράσθη. denuo exardescebat amore. 63, 4.

ἀνήκεστος] ἀνηκέσταις συμφοραῖς περιβάλλειν. 71, 3.

ἀνηλεῶς. 132, 13.

ἀνὴρ] ἀπορία ἀνδρῶν. 74, 3. ἀνήρ. homo singularis, privatus. 42, 7.

ἀνθρωπίνως περὶ τῶν πραγμάτων ἐκλογίζεσθαι. 28, 2. γινώσκειν. 77, pen.

ἄνθρωπος] πίστιν εἰσηγεῖσθαι τῶν ἐν ἀνθρώποις ἀπιστοτάτην. 32, ult. ἐπὶ τὸ εὖ πράττειν κακοὶ γίνονται πάντες ἄνθρωποι. 77, 7. ἐστὶν ἐν τῷ κοινῷ πᾶσιν ἀνθρώποις. 77, 13.

ἀνορθιάζειν] aut est vociferari, sublata voce loqui, aut verbis formidinem creantibus ita rem facere horridam atque detestabilem, ut audienti comæ assurgant. 15, 8.

ἀνταγωνίζεσθαι περὶ ἄθλων. 112, 1.

ἀντεπιθυμεῖν τινός. in alicujus rei studio cum aliquo contendere, æmulari. 126, 15.

ἀντὶ] ἡ γνώμη ἀντὶ τῆς προτέρας ἑτέρα νῦν

παρέστηκε. 87, pen. ἀλλάττεσθαι δουλείαν ἀντὶ ἀρχῆς. 89, 3.

ἀντιβολῶ καὶ ἱκετεύω. 73, ult.

ἀντίγραφον] exemplum, *Abschrift*, *Copie* [*a transcript, copy*]. 36, 13. 38, 4.

ἀντίδικος καταστῆναι. 5, 9.

ἀντιχορηγεῖν. 133, 14.

ἀντιχορηγός. 121, antep.

ἀντωνεῖσθαι] contra liceri. 66, antep.

ἄνω] κατὰ τοὺς ἄνω γεγραμμένους. in summo pariete stoæ Pœciles dictæ. 41, 7.

ἄξιος] *befugt* [*competent, entitled*]. jus rei agendæ, habendæ, honorisve gerendi, exercendi habens. ὧνπερ ἐμαυτὸν ἄξιον νομίζω. quarum rerum jus mihi competere autumo. 65, 2. οὐ γὰρ φθόνου μοι μᾶλλον ἢ οἴκτου ἄξια τὰ γεγενημένα. 78, 1. ἄξια μεγάλων ἀγαθῶν ἐργάζεσθαί τινα. conferre in aliquem ornamenta ea, quæ aut in numero magnorum beneficiorum haberi, aut magnis præmiis relui debeant. 81, 10. ὅπερ μοι πλείστου ἄξιον ἐγένετο. id quod ad salutem mihi profuit, ideoque summi a me fit. 82, pen. πολλῶν αὐτῷ κλαυμάτων ἄξια εἴργασται. facinora ejus sunt lamentabilia, h. e. imprimis digna, quæ lacrymis et questibus effusis prosequare. 132, 15.

ἀξιοῦν] ἀξιῶ τὰς τῶν ἐμῶν προγόνων ἀρετὰς ἐμοὶ σωτηρίαν γενέσθαι. 71, 8.

ἀπαγγέλλειν] ἀπαγγεῖλαί τε προσέταξαν ἡμῖν παρεῖναι. imperabant Prytanes regi sacrorum, ut suo (Prytanum) nomine nobis indicerit (vel ediceret), ut adessemus — h. e. ut, tanquam interpres et internuncius Prytanum nobis (mihi puta, Cephisioque) indicaret, ipsos, Prytanas, velle, ut nos adessemus die dicta. 55, 7.

ἀπάγειν τοὺς κακούργους εἰς τὸ δεσμωτήριον οὐκ ἀσφαλὲς ὑμῖν διὰ τὰς χιλίας δραχμάς. 120, pen.

ἀπαγορεύειν] ἀπαγορευόντων τῶν νόμων μὴ δὶς δικάζεσθαι. 115, 12.

ἀπάγχεσθαι. 62, 7.

ἀπαγωγὴ] genus actionis forensis contra fures, latrones, sicarios, veneficos, incendiarios. 43, 1.

ἄπαις ἀῤῥένων παίδων. 58, antep.

ἀπαιτεῖν] ἀπήτησεν ὑμᾶς τούτων τῶν ἔργων χάριν. postulavit a vobis remunerationem horum meritorum, ut rem sibi debitam. 73, 13. αἰτῶ, εἰ δὲ βούλεσθε ἀπαιτῶ. 86, antep. (v. supra in v. αἰτεῖν.)

ἀπαλλάττειν ἐκ φόβου. liberabam terroribus. 29, 5. ἀπαλλάττειν τινά. aliquem placare, sopire, a persequenda accusatione avertere. 61, 3. ἀπηλλᾶχθαι τοῦ βίου. mori, sive fataliter, sive sua manu 80, 10.

ἀπαναγκάζειν. 119, ult. sed ea est vitiosa lectio. melior ἐπαναγκάζειν.

Ἀπατούρια] festi dies Athenis, quibus pueri solebant phratriis, seu curiis inscribi, seu immatriculari. ἱερεῖον ἔχοντες ἦγον τὸ παιδίον ἐπὶ τὸν βωμὸν Ἀπατουρίοις. 62, 14.

ἀπειρίᾳ τοῦ ἔργου. quod usu rei careamus. 90, pen.

ἀπιστία ἐκείνων. perfidia eorum, ob quam illis fidi nequit. 90, ult.

ἄπιστος] πίστιν εἰσηγεῖσθαι τῶν ἐν ἀνθρώποις ἀπιστοτάτην. 32, ult.

ἄπλους (in plur. ἄπλοι) τριήρης. triremis navigationi inhabilis ob vetustatem. 91, antep.

ἀπὸ] σημεῖα ἀπὸ τῶν ἔργων. argumenta, indicia e factis ducta. 88, 5. τὸν ἀπὸ τῶν ὑμετέρων χρημάτων ταῦτα κατεργασάμενον. 129, 6. æquivalet nostro *mit* [*with*]. τιμᾶν τὴν πόλιν ἀπὸ τῶν ἑαυτοῦ πόνων. 129, 10.

ἀποβαίνει ἡ φήμη. omen famæ pervulgatæ abit in exitum, eventum sortitur. 64, 13.

ἀποβάλλειν ἀσπίδα. quod factum infamia notabatur. 35, pen. ἀπεβαλόμεθα τὴν βασιλέως δύναμιν. 103, 14.

ἀποβλέπειν] respectum habere, h. e. rationem εἴς τι. 2, ult. πρός τι. 129, 9. 130, 13.

ἀπογίνεσθαι] οὐκ οἶδα εἴ τι ἐμοὶ ἀπεγένετο τῶν κακῶν καὶ αἰσχρῶν. num quod malum dedecusve mihi defuerit. 80, 2.

ἀπογράφειν τινὰ dicitur index, qui seu verbis, seu scripto, nomen alicujus, ut rei criminis, apud magistratum defert. 7, 7. 8, 7. 9, 1.

ἀποδεικνύειν σαφεῖς καὶ βεβαίους ἀποδείξεις. 76, 9.

ἀποδέχεσθαι κατηγορίαν. 52, 6. ἀποδέχεσθέ μου τὰ πραττόμενα. 88, pen.

ἀποδημία] absentia domo, commoratio in solo peregrino. πῶς διέθετο τὴν ἀποδημίαν εἰς τὴν Ὀλυμπίαν. quomodo se toto illo tempore gesserit, quo per causam ludorum Olympicorum Athenis abfuit. 127, 11.

ἀποδιδόναι] differentia significationis, quæ hoc in verbo est inter activum et medium, apparet ex illa dictione πάντα ἀποδόμενος, ubi omnia tyranni peremti bona hastæ subjecta vendidero. τὰ ἡμίσεα ἀποδώσω τῷ ἀποκτείναντι. partem dimidiam pecuniæ inde redactæ dabo, ut rem debitam, ei, qui eum occiderit. 49, 2. ὡς μὴ ἀναγκασθείης τὰ χρήματα ἀποδοῦναι. tradere exigentibus, deposcentibus. 49, 20. ἀπέδοτε τὴν ὑπάρχουσαν ἀρετήν. virtutem avitam, quæ vobis a majoribus, velut sors quædam relicta fuerat, reddidistis, repræsentastis, hoc quasi æs debitum diluistis ea præstando, quæ a vobis exspectabantur. 54, 17. ἀπόδοτε πάλιν τὸ ψήφισμα. restituite decretum, h. e. reddite ei pristinam vim alio decreto contrario

debilitatam. 87, 6. ἀποδιδόναι ἀπολογίαν. reo debitam dare facultatem defensionis. 112, 8.

ἀποκαλεῖν] per convicium appellitare. 119, 4.

ἀποκερδαίνειν βραχέα. parum quid lucelli ex aliqua re aufferre. 67, 3.

ἀποκληροῦν βουλήν. per sortes senatum cooptare. 39, 7.

ἀποκομίζειν] ἀπεκομίσθην φερόμενος ἐπὶ κλίνης οἴκαδε. referebar domum. 30, 2.

ἀποκοπαὶ χρεῶν. *Banquerouts [bankruptcies]*. 42, antep.

ἀποκτείνειν de accusatore tam acriter atrociterque reum insectante, ut judices permoveat ad dicendam ei mortis sententiam. 131, ult. 132, 12. pari modo quoque et apud Græcos κατακρίνειν, et Latinos *condemnare* usurpatur, pro efficiendo, ut quis condemnetur.

ἀπολαμβάνειν χρέα. æra debita redigere. 96, 9. τὰ γὰρ σφέτερα αὐτῶν ἐκ τῆς ὑπερορίας οὐκ ἀπολαμβάνειν. 107, 3. nil expressis verbis cautum sit de restituendis bonis, si quæ civibus Atheniensibus in solo extero essent, per bellum amissa, vel, quod malim, de debitis diluendis, quæ incolæ soli peregrini, ditioni Atticæ non obnoxii, apud ipsos, cives Athenienses, contraxissent. *Was hülfe ihnen* (Atheniensern) *ein Vertrag, darinne der Artikel fehlte, dass die fremden Kaufleute von den Obrigkeiten iedes Ortes angehalten werden sollten, ihnen (den Handelsleuten zu Athen), ihre Schulden zu bezahlen, die sie, Handelsleute zu Athen, an ienen fremden Handelsleuten zu fodern hätten [what benefit could be derived by them* (the Athenians) *from a compact which contained no provision that foreign merchants should be arrested by the authorities of each place for the payment of such debts to them (the Athenian merchants), as they, the Athenian merchants, might have to demand of the foreign merchants]*.

ἀπολείπειν τὴν πατρίδα. 117, 2. de uxore maritum deserente. 118, 3.

ἀπολλύναι] ἐπειδὴ ἔγνω ἀπολούμενος. 82, 15. ἀπολέσαι κύριοι. quorum sententia satis valet ad supplicium extremum homini consciscendum. 115, 10.

ἀπολογεῖσθαι οὐδ' αὐτῷ ὑπὲρ ἑαυτοῦ ἔξεστι κατὰ τοὺς νόμους. 50, 4.

ἀπολογίαν dicitur judex ἀποδιδόναι, cum reo defensionis copiam facit. 112, 8.

ἀπολοφύρεσθαι ἑαυτόν. 83, 5.

ἀπόμνυσθαι] infitiari cum jure jurando, ut si quis aliquem filium esse suum juratus neget. 63, 12.

ἄπονον χάριν τινὶ διδόναι. gratiam indulgere indulgenti haud molestam. 86, 12.

ἀποπειρᾶσθαι τῆς ὑμετέρας γνώμης. 52, 15.

ἀπορία] εἰς πενίαν πολλὴν καὶ ἀπορίαν κατέστην. 71, ult. ἀπορία ἀνδρῶν. defectus virorum, cum urbs incolis parum est frequens, pæne desolata. 74, 3.

ἀπόρρητος] ἐν ἀπορρήτῳ συλλαμβάνειν τινά. *einen heimlich, ganz in der Stille aufheben, und einführen lassen [to seize and imprison any one privately, and in perfect secrecy]*. 22, ult. ἀπόρρητα εἰς τὴν βουλὴν εἰσαγγέλλειν. arcana prodere non temere efferenda. 76, 6. ἐν ἀπορρήτῳ ἴσασι. ipsi quidem sciunt, verum sub fide silentii servandi. 84, ult. ἃ καὶ τῇ βουλῇ ἐν ἀπορρήτῳ εἰσήγγειλα, id est, κρύφα, vel ὡς ἀπόρρητόν τι. 86, 8. ἔξω τῶν ἀπορρήτων οἷόν τ' ἐστὶν εἰπεῖν. 85, 9.

ἀποστερεῖν] οὐκ ἀποστερεῖσθε [scil. τούτου τοῦ ἀγαθοῦ], εἴ τι ἐγὼ ὑμᾶς δυνήσομαι εὖ ποιεῖν. nolite vosmet ipsi eo bono privare, si quod ego bonum in vos conferre potuero. 74, 8. μήθ' ὑμᾶς αὐτοὺς τῶν ἀπ' ἐμοῦ ἐλπίδων ἀποστερήσετε. 74, 12.

ἀποτελεῖν] perficere, effectui dare. 76, 7. 86, 10.

ἀποτρέπειν τῆς γνώμης. 99, 11.

ἀποφαίνειν] γνώμην ἀποφηνάμενος ἐξανδραποδίζεσθαι. 123, 9.

ἀποφεύγειν] εἰ δ' ἀποφεύξομαι αὐτόν. si ex hac lite, qua is me exagitat, absolutus discessero. 61, 6.

ἀποφθέγγεσθαι. 61, 6. sed ibi vitiosa est lectio.

ἀποφορὰν δεῖν κομίζεσθαι. pensionem menstruam mercedis annuæ aufferre. 19, 12.

ἀπωθεῖσθαι φίλους. 21, 3.

ἀρὰ et ἀρᾶσθαι] ἀρᾶσθαι (pro ἐπαρᾶσθαι) τὰς μεγίστας ἀράς. contra semet ipsum diras pronunciare quam atrocissimas. 16, 11.

ἀργύριον οὐ πολὺ πραττόμενος. 49, ult. ἀργυρίου τάλαντα ἓξ διανείμασθαι. 67, 5. ἐκπορίζειν τινὶ ἀργύριον. 84, 2.

ἀρετὴ] ἀπέδοτε τὴν ὑπάρχουσαν ἀρετήν. 54, 18. ἀξιῶ τὰς τῶν προγόνων ἀρετὰς ἐμοὶ σωτηρίαν γίνεσθαι. 71, 8. οἵτινες ὑμῖν ἀρετῆς ἤδη τῆς μεγίστης ἔλεγχον ἔδοσαν. optimæ suæ erga vos voluntatis. 74, 13.

ἄριστος] διέγνωσται ταῦτα ἄριστα τῶν δογμάτων. inter omnes constat hæc esse optima. 113, 12.

ἁρπαγαὶ γυναικῶν ἀλλοτρίων. 115, pen.

ἁρπάζειν] ἁρπάσας ἐκ τῆς ἀγορᾶς τὴν γυναῖκα. 118, 6.

ἄρχειν] ὀφείλειν εὐθύνας ἄρξας ἀρχάς. gestorum honorum. 35, 10. οὐδεὶς ἤρχετό μου γένεσθαι δυσδαιμονέστερος. 79, 9. sed ea lectio ibi vitiosa est. ἄρχεσθαι πολεμεῖν. 97, 5.

ἀρχὴ] ἐξ ἀρχῆς. statim a principio. 94, 4. ἀλλάττεσθαι δουλείαν ἀντὶ ἀρχῆς. 89, 3. τὴν τῆς θαλάττης ἀρχὴν amittebant Lacedæmonii per pugnam navalem adverso Marte cum Conone commissam. 100, 4. τὴν τῶν Ἑλλήνων ἀρχὴν κατειργασάμεθα. 107, 20. ἀρχὴν τῶν ἀγαθῶν ποιεῖσθαι. incipere secundis rebus uti, secundioris fortunæ initium facere. 107, 7. ἀρχὴν τοῦ βίου τοιαύτην κατασκευάσασθαι. 124, ult.

ἀρχιθέωρος] princeps legationis publice mittendæ, ut e. c. εἰς Ἰσθμὸν καὶ Ὀλυμπίαζε. 65, 4. 126, ult.

ἄρχων] δέομαι ἄρχοντας ὑμᾶς περὶ τούτων καταστῆναι. rogo, ut hac in causa magistratuum personam gerere et imperium exercere velitis. 114, 3.

ἀρχώνης] princeps collegii redemtorum vectigalis alicujus publici, ut e. c. quinquagesimæ. 65, 8.

ἀσεβῶ pro ἀσεβεῖν δοκῶ. 65, 6.

ἀσελγαίνειν καὶ θορυβεῖν. 114, 7. τοὺς νέους διαβέβληκεν ἀσελγαίνων. 132, 17. τοὺς φανερῶς ἀσελγαίνοντας θαυμάζοντες. 123, 4.

ἀσπὶς] ἀσπίδα ἀποβάλλειν. 35, pen.

ἀστρατείας ὀφλεῖν, scil. δίκην, vel καταδίκην vel ζημίαν. 35, antep.

ἀσφάλεια τῆς ἐπαναφορᾶς. 105, pen.

ἀσφαλὴς] εἶναι ἐν ἀσφαλεῖ φράσαι, id est, εἶναι ἐμοὶ ἀσφαλὲς τὸ φράσαι, aut εἶναι ἐμὲ ἐν ἀσφαλείᾳ τοῦ φράσαι. 86, 7. μεθισταμένης πάλιν τῆς πόλεως εἰς τὸ ἀσφαλές. reddita reip. securitate. 79, 10. ἀπάγειν τοὺς κακούργους εἰς τὸ δεσμωτήριον ὑμῖν οὐκ ἀσφαλὲς διὰ τὰς χιλίας δραχμάς. 120, pen.

ἀτελὴς] irritus, exitu carens, ἀτελῆ τὴν γνώμην ποιῆσαι. 89, 10. ἄκυρος καὶ ἀτελὴς σῶσαι. penes quem potestas et auctoritas servandi nulla est, qui servandi voluntatem ad exitum perducere nequeat. 115, 11.

ἀτιμίας causæ diversæ et genera diversa. 35, 16. sqq.

ἄτιμος] ἐπιτίμους ποιεῖν τοὺς ἀτίμους. 35, 6. ἄτιμοι εἰς τὰ χρήματα, et εἰς τὸ σῶμα. ratione facultatum, et quoad ipsum cujusque corpus. 36, 1. ἄτιμοι κατὰ προστάξεις. sub certis conditionibus atque restrictionibus. 36, 3. ἄτιμοι τούτων. horum jurium exsortes. 36, 8.

αὐτίκα] ne longe abeam, ut hoc utar quod statim occurrit e proximo. 2, 10.

αὐτόθεν] jam nunc statim, ab hoc momento temporis inde. 86, 9.

ἀφαιρεῖσθαι ψήφισμα. rescindere, tollere, abrogare. 87, 10.

ἀφιέναι ὅρκον. remittere vinculum jurisjurandi dicti, absolvere ab obligatione sacramenti. 49, 9.

ἀφιστάνειν ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν. abstrahere a partibus hostium. 133, 7.

ἀφορμὴ] principium, exordium, unde aliquid exsistendi, aut increscendi capit initium. ἐκ πολὺ ἐλάττονος ἀφορμῆς μεγάλη γεγένηται ἡ πόλις. 54, 22.

B.

βάρβαρος] ἐκπίπτειν εἰς γῆν βάρβαρον. 68, 18.

βάσανος δεινὴ παρὰ τοῖς εἰδόσι. scrutinium, quæsitio per tormenta, quæ suscipitur ab iis, qui sacrorum Eleusiniorum periti sunt, est res horribilis, formidanda sustinentibus, vel subire illud examen coactis. 16, 5.

βιάζεσθαί τινα. 126, 2. et 4.

βιαιότης. 115, ult.

βίος] ἀνατρέπειν τινὸς πλοῦτον, σωφροσύνην καὶ τὸν ἄλλον βίον. 64, 16. βίον εἰργασάμην ἐκ τοῦ δικαίου. fortunas, opes competentes vitæ sustentandæ. 71, ult. τοῦ βίου ἀπαλλάττεσθαι. 80, 9. ἀναμνῆσαι τὸν Ἀλκιβιάδου βίον· vitæ rationem, mores, instituta, res gestas. 115, 16. ἀρχὴν τοῦ βίου κατασκευάσασθαι. 124, ult.

βλέπειν πρός τι. respicere ad aliquid, ejus respectum vel rationem habere. 106, 16.

βούλεσθαι] πραττόμενος οὐ πολὺ ἀργύριον τῷ βουλομένῳ [scil. διδόναι]. 49, ult. πάντων πονηρότατος ὢν καὶ βουλόμενος τοιοῦτος εἶναι. 46, 11.

βουλεύειν, pro συμβουλεύειν, deliberare, consilia agitare. 40, 9. βουλεύεσθε pro βούλεσθε. 70, 8. si lectio vulgata ibi bene habet. τὸν βουλεύσαντα (id est, πείσαντά τινα ἔργον τι ποιεῖν παράνομον) τοῖς αὐτοῖς ἐνέχεσθαι, καὶ τὸν τῇ χειρὶ ἐργασάμενον. 46, 5. τοὺς ταῦτα βουλεύσαντας (id est, ἐπιβουλεύσαντας, καὶ μεμαχανημένους. dolose machinatos) ἐφ' ὑμῖν καὶ πράξαντας. 85, ult.

βούλευμα] ἓν μὲν βούλευμα τοιοῦτον ἐβουλευσάμεθα. ironice. 104, 1.

βουλευτήριον] curia, ubi senatus considet. ἔτι καὶ νῦν ἐγγέγραπται ἐν τῷ βουλευτηρίῳ. 87, 8.

βουλὴ] consilium, idem quod συμβουλὴ, suasio, auctoritas. εἰσηγήσατο ταύτην τὴν βουλήν. 29, 19, τὰς βουλὰς ἀκύρους ἔθεσθε. 89, 9. b) senatus. ἐξελθοῦσα βουλή. functione honoris decedens. 37, 2. ψήφισμα μηδὲν, μήτε βουλῆς, μήτε δήμου, νόμου κυριώτερον εἶναι. 42, 6. προσάγειν πρὸς τὴν βουλήν. 55, 7. ἡ γὰρ βουλὴ ἐκεῖ καθελεῖσθαι ἔμελλεν. 55, 9. ἐπειδὴ ἡ βουλὴ ἦν πλήρης. 55, pen. ἀπόρρητα εἰσαγγέλλειν εἰς τὴν βουλήν. 76, 6. ἃ καὶ τῇ βουλῇ ἐν ἀπορρήτῳ εἰσήγγειλα. 86, 8.

βωμὸς] ἱκετηρία κεῖται ἐπὶ τοῦ βωμοῦ. 56, 1. ἐπὶ τὸν βωμὸν [eam puta aram, quæ isti phratriæ, seu curiæ, esset propria] ἱερεῖον ἔχοντες, ἦγον τὸ παιδίον Ἀπατουρίοις. 62, 14. λαβέσθαι τοῦ βωμοῦ. 62, pen.

Γ.

γαμεῖν] γήμας ἐπὶ δέκα ταλάντοις. 117, 14.

γένος] ἐξώλη αὐτὸν εἶναι καὶ γένος. 49, 13. πρόῤῥιζον οἴχεται πᾶν τὸ ἡμέτερον γένος. 72. antep. τῷ γένει ἐκείνων συνηθέστερά ἐστιν. 88, 7.

γεωργεῖν] ἐκ τῶν ἐν τῇ γῇ γεωργούντων. 45, 2.

γῆ] ager, rus. 45, 2. continens. λῄζεσθαι κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν. 50, ult. ἐκπίπτειν εἰς γῆν βάρβαρον. 68, 18.

γίγνεσθαι, vel γίνεσθαι, εἴς τινα. cedere alicui, venire in ejus sortem. 58, pen. ἀξιῶ τὰς τῶν προγόνων ἀρετὰς ἐμοὶ σωτηρίαν γίνεσθαι. 71, 9. ἐπὶ τὸ εὖ πράττειν κακοὶ γίνονται πάντες ἄνθρωποι. 77, 7. ταῦτα οὐ διακέκριται τοῖς μὲν γίνεσθαι τοῖς δὲ μή. 77, 12. τοιοῦτος καὶ τοσοῦτος ἐγενόμην [si lectio bene habet]. tam vehementer contendi. 85, pen. γίνεσθαι δύναμις et κατάλυσις, pro afferre, creare vim, aut pestem. 95, 11.

γιγνώσκειν, vel γινώσκειν, et γνῶναι] γνῶναι τὸ πρᾶγμα οἷόν ἐστι. 66, 4. ἀνθρωπίνως περί τινος γινώσκοιτε. 77, ult. ἐπειδὴ ἐγίγνωσκον ἀπολούμενος, id est, ὅτι ἀπολοῦμαι. mihi pereundum fore cernebam. 82, 15. αὐτοὶ γνόντες καὶ ὑποσχόμενοι. cum (vel, quamvis) id ipsi vos, ultro, sponte vestra decrevissetis mihi dandum, atque daturos recepissetis. vel γνόντες ibi potest accipi pro ἐκ τῆς ὑμετέρας αὐτῶν γνώμης. 86, 14. ἀνεπιτήδειόν τι γνῶναι. infestum quid decernere. 89, 10. διαλλαγαὶ αἵτινες εἰσὶν, οὐ γινώσκειν. 106, ult.

γνώμη] πολὺ τὴν ἐναντίαν τούτων γνώμην ἔχω. multum ab his diversa sentio. 3, 2. οὐκ ὀλίγῳ [scil. μέτρῳ] μοι [id est, ὑπ᾽ ἐμοῦ] παρὰ [id est, ἄλλως ἢ κατὰ] τὴν γνώμην [subaudi τὴν ἐμὴν] εὑρέθη τὰ πράγματα ἔχοντα. non paulo, id est, multo, secius quam pro opinione mea, vel, quam speraveram. 82, 1. ψευσθῆναι τῆς αὐτῶν γνώμης. falli opinionis, spei, destinationis, a cupitis et speratis aberrare. 86, 1. εἴ τῳ ὑμῶν διάβολόν τι περὶ ἐμοῦ ἐν τῇ γνώμῃ παρέστηκεν. 87, 12. ἀντὶ τῆς προτέρας γνώμης ἑτέρα μοι νῦν παρέστηκεν. 87, ult. τῇ γνώμῃ ἁμαρτάνειν. 87, 13. τὴν γνώμην αὐτῶν ἀτελῆ ποιῆσαι. 89, 10. γνώμην περὶ ἡμῶν ἔθεντο — τὴν πόλιν ἡμῶν ἀνδραποδίζεσθαι. auctores fiebant — ut nostri cives sub corona venirent. 99, 7.

γονεὺς] τοὺς γονέας κακῶς ποιεῖν. infamia notabatur. 36, 1.

γόνυ] καταλαμβανόμενος τῶν γονάτων. 10, ult. nisi potius ibi simplex composito præferendum est.

γράφειν] κατὰ τοὺς ἄνω γεγραμμένους νόμους. 41, 7. στῆλαι σταθήσονται ἐπὶ τούτοις γεγραμμέναι. 106, 9. οἰκίαν γράφειν dicitur pictor, domum colore, vel tectorio incrustans, et picturis exornans. 119, ult.

γραφεὺς] pictor. 119, pen.

γραφὴ] accusatio de crimine publico majestatis, aut perduellionis, aut peculatus, et similium. 35, 11. 42, ult.

γυμνασίαρχον λειτουργεῖν, id est, τὰ τοῦ γυμνασιάρχου ποιεῖν. 65, 3.

γυμνάσιον] αἱ τῶν νέων διατριβαὶ οὐκ ἐν τοῖς γυμνασίοις, ἀλλ᾽ ἐν τοῖς δικαστηρίοις εἰσί. 123, 5. τὰ γυμνάσια καταλύειν. efficere, ut palæstræ dispereant, h. e. minus jam frequententur atque olim. 132, 18.

Δ.

δαίμων] πρὸς θεῶν καὶ δαιμόνων. 48, pen.

δαπανᾶν] δαπανᾶσθαι μεγάλα. *viel drauf gehen lässen* [*to spend a great deal, live expensively*]. 129, 4. δαπανᾶν τὰ προσταττόμενα. 133, 11.

δὲ] pro γάρ. 86, antep.

δεῖ] pro ἔξεστι vel ὅσιόν ἐστι. si fas et licitum est. εἴπερ οὖν δεῖ τὰ τῶν θεῶν ὑπονοεῖν. 69, 8.

δεικνύναι] ἄνδρας ἀγαθοὺς ἐν τοῖς τοιούτοις δεικνύναι τὰς οἰκειότητας ἀλλήλοις. 59, 5.

δειλίας ὄφλειν, scil. δίκην. 35, antep.

δεῖν] ligare. ἔδησεν ἡμᾶς ἐν τοῖς ξύλοις. 23, 1. 45, 7. προεῖπεν αὐτῷ δήσειν. minatus ei est carcerem. 120, 3.

δεινὸς] μέγα καὶ δεινόν. 75, 9. ἡ βάσανος δεινὴ παρὰ τοῖς εἰδόσι. formidabile est a peritis examinari. 16, 5. δεινὸν ἐμὲ ἐκείνοις οὐκ εἶναι. nihil esse illis, quod abs me sibi metuant. 31, 10. δεινότατον μὴ καταλυθῇ ἡ νῦν πολιτεία. maxime verendum esse. 90, 6.

δεῖσθαι] rogare, deprecari. ἀναβιβάσομαι τὸν δεησόμενον ὑπὲρ ἐμαυτοῦ. 73, 18.

δέκα ἄνδρες ἐκ πάντων Ἀθηναίων πρέσβεις ᾑρέθησαν. 92, 8. γήμας ἐπὶ δέκα ταλάντοις. 117, 14.

Δελφίνιον] tribunal Athenis. 37, antep.

δεσμωτήριον] ἀπάγειν τοὺς κακούργους εἰς τὸ δεσμωτήριον. 120, pen. συγκλείειν τὸ δεσμωτήριον. 24, ult.

δευρὶ] pro δεῦρο. διαίτης, ἐξ ἧς δευρὶ μετέστην. 80, 9.

δέχεσθαι] οὐκ ἂν δεξαίμην πάντα τἀγαθὰ ἔχειν. nolim, recusem, oblatam conditionem respuam. 3, 4. et 6. δεξάμενοι χρήματος οὐδενὸς — qui vitam mereri nolint, ut sinant vobis per me bene esse. 76, 16. ἐδεξάμην ἀντὶ πάντων χρημάτων. 86, 6.

δηλοῦν] πᾶσιν ἐδήλωσε [subaudi ἑαυτὸν] καταφρονῶν, id est, ὅτι καταφρονεῖ. 118. 7.

δημαγωγὸς] παρέχειν τοὺς μὲν λόγους δημαγωγοῦ, τὰ δὲ ἔργα τυράννου. 126, 9.

δημηγορεῖν] δημηγοροῦσιν οἱ νεώτεροι. 123, 6.

δῆμος] ψήφισμα οὐδὲν, μήτε βουλῆς, μήτε δήμου, νόμου κυριώτερον εἶναι. 42, 6. συγκαταλύειν τὸν δῆμον. 51, 3. μετὰ τοῦ δήμου ἐκπίπτειν. una cum reliquis civibus in exsilium migrare. 88, 13. αὕτη ἡ εἰρήνη τὸν δῆμον ἦρεν ὑψηλόν. 92, 16. ἐξαίρετα εἶναι τῷ δήμῳ. 93, 2.

δημόσιος] ὠνὰς πρίασθαι ἐκ τοῦ δημοσίου. 35, 12. 45, 1. ἐγγύας ἐγγυᾶσθαι πρὸς τὸ δημόσιον. 35, 13. τιμωρίαν ποιεῖσθαι οὔτε ἰδίαν, οὔτε δημοσίαν. 121, 8.

δημότης] οἱ νομοθέται — οὓς οἱ δημόται εἵλοντο. 40, 7.

διὰ] οὐ δι᾽ ἐμὲ, non mea culpa, ἀλλὰ διὰ τὰς τῆς πόλεως συμφορὰς εἰς πενίαν πολλὴν κατέστην. 71, pen.

διαβάλλειν] διαβεβλῆσθαί τινι. succensere alicui, animo erga eum infesto esse. 88, 1. διαβάλλεις τοὺς νεωτέρους πρὸς τὸ πλῆθος ἀσελγαίνων. dissolutæ tuæ vitæ protervia juvenilem omnem ætatem plebi suspectam et invisam reddis infamemque. 132, 17.

διαβολὴ] τὴν εἰς ἐμὲ διαβολὴν κρείττω τῆς ἀληθείας ἡγήσεσθε. 16, 1.

διάβολος] εἴ τῳ ὑμῶν διάβολόν τι περὶ ἐμοῦ ἐν τῇ γνώμῃ παρέστηκεν. si quid de me sinisterius animo cujusquam vestrum insideat, quod eum mihi reddat infestum, et a me abalienet. 87, 12.

διαβουλεύεσθαι. 85, 2. 99, 12.

διαγνῶναι περὶ σώματος. 3, 9. διέγνωσται πᾶσιν ἄριστα ταῦτα τῶν δογμάτων. ab omnibus pro saluberrimis et præstantissimis scitis agnoscuntur, habentur. 113, 12.

διαιτᾶσθαι] commorari aliquo in loco. 80, 5. τοὺς φειδομένους καὶ τοὺς ἀκριβῶς διαιτωμένους. parce et frugaliter victitantes. 129, 2.

διακομίζεσθαι. per mare e Sicilia Athenas referri, redire in nave. 104, 13.

διακόσιοι] ἠγωνίσατο ἐν ἑξακισχιλίοις, καὶ δικαστῶν τοσούτων οὐδὲ διακοσίας ψήφους μετέλαβε. 9, 8.

διακρίνειν] ταῦτα οὐ διακέκριται τοῖς μὲν γενέσθαι, τοῖς δὲ μή. omnibus sine discrimine hæc contingunt. vel, ita sortes humanæ discretæ non sunt, ut aliis accidant, alii hac labe vacent. 77, 11.

διακωλύειν. 131, 2.

διαλλαγαὶ αἵτινες εἰσὶν, οὐ γινώσκειν. 107, 1.

διαλλάττεσθαι τῆς ἔχθρας. a simultate cum aliquo in gratiam redire. 88, 11.

διανέμεσθαι] inter se partiri. ἓξ τάλαντα et τὰ κοινά. 67, 4. et 8.

διαπιμπλάναι] διαπεπλησμένος. satiatus illa muliere, ut tædium ejus odiumque eum cepisset. 62, 10.

διατίθεσθαι εὖ καὶ κακῶς, ἐὰν βούλησθε. 85, 8. τὴν ἀποδημίαν τὴν εἰς Ὀλυμπίαν. quibus rebus et studiis insumserit illud tempus, quod domo absens Olympiæ per causam ludorum peregit. vel qualem se tum gesserit. 127, pen.

διατριβὴ] αἱ τῶν νέων διατριβαὶ οὐκ ἐν γυμνασίοις, ἀλλ᾽ ἐν δικαστηρίοις εἰσίν. 123, 5.

διαφέρειν] ὅσῳ διαφέρει τὰ τοιαῦτα τῶν ὑπουργημάτων. quantopere genus hoc officiorum differat et præstet illi alteri. 83, ult. τὰ διαφέροντα ἐπιστάμενος. gnarus quid intersit inter observationem legum atque violationem, h. e. quam expediat eas observare, quam noceat migrare. 121, 14.

διαφθείρειν] αἱ νῆες διεφθάρησαν. classis vestra apud Ægospotamos lacerata est. 71, 2.

διαφορὰ] θέσθαι καλῶς τὰς γενομένας πρὸς ἀλλήλους διαφοράς. 70, 4.

διαχειρίζειν χρήματα. pecunias administrare, manibus versare. 73, 8. τὰ ὑμέτερα πράγματα. 84, 1.

διαψεύδεσθαι. 21, pen. idem quod simplex ψεύδεσθαι.

διαψηφίζεσθαι κρύβδην. 112, 9.

διδόναι] πίστεις καὶ ὅρκους μεγάλους ἀλλήλοις δόντες. 54, 1. λόγον σφίσιν αὐτοῖς ἔδοσαν. deliberationes inter se habebant, vel, ad animum sibi revocabant. 67, 5. ὑμῖν ἔλεγχον τῆς ἀρετῆς ἔδοσαν. 74, 14. φοβούμενοι ἔλεγχον ὑμῖν διδόναι. rationem vobis reddere rerum a se gestarum, aut, copiam sui arguendi et convincendi vobis facere. 76, antep. διδόναι pro ἐᾶν, vel ἐπιτρέπειν, vel ἐξουσίαν διδόναι. permittere aliquid fieri. 81, 2. οὐκ αὐτοὶ δίκην τῆς σφετέρας ἁμαρτίας διδόασιν. errorem suum non ipsi suis corporibus luunt. 84, 9.

δικαίως καὶ ἀδίκως. quoquo pacto. 67, 11. ὅτῳ ἄν μοι δικαίως διαβεβλῆσθε. 88, 1.

δικαστήριον θεσμοθετῶν. 14, 17. αἱ τῶν νέων διατριβαὶ οὐκ ἐν τοῖς γυμνασίοις, ἀλλ᾽ ἐν τοῖς δικαστηρίοις εἰσί. 123, 5.

δικαστὴς] δικαστῶν τοσούτων [subaudi ὄντων, vel δικαζόντων, vel ψηφιζομένων] μετέλαβεν οὐδὲ διακοσίας ψήφους. 9, 7.

δίκη] ἐπιτιθέναι δίκην. 13, 8. ἀνάδικοι δίκαι. 42, antep. οὐκ αὐτοὶ δίκην διδόασιν. 84, 9.

Διονύσια] ὠμόσατε τὸν νόμιμον ὅρκον πρὸ Διονυσίων. 49, 11. ergone ante Liberalia Athenienses identidem novo sacramento adigebantur?

διορίζεσθαι] διορίζομαι περὶ τούτων τοσοῦτον. affirmo, assevero, vel, ita has res distinguo. 95, 9. τέλος ἔχει καὶ διώρισται τούτων ὁπότερόν ἐστι. 115, 6.

διπλασιάζειν τὸν φόρον. 116, 16.

διπλάσιος] εἰ δὲ μὴ, διπλάσιον ὀφείλειν. 35, 15. σκηνὴν Περσικὴν διπλασίαν τῆς δημοσίας ἔπηξαν. 127, ult.

δοκιμάζειν τοὺς νόμους potest duo significare, a) examinare, in vim, valorem, pretium, probitatem aut etiam noxiam ejus inquirere. b) probare, h. e. eam ratam, legitimam, idoneam, salutarem

ἐν τοῖς μυστηρίοις πεπραγμένοις. ob facinora in sacris Eleusiniis perpetrata? Num recte habet dictio ἐν ἀνδρίᾳ νικᾶν. 133, 13.

ἐναντίος] σπεύδειν τὰ ἐναντία τῇ ἑαυτοῦ ὠφελείᾳ. 76, 3. πολὺ δέ μοι δοκεῖ τὸ ἐναντίον [pro adverbio ἐναντίως] εἶναι ἢ οἱ κατήγοροι εἶπον. 56, ult. ἀλλ' αὐτὸ τὸ ἐναντιώτατον. 92, 15. πολὺ τούτων ἐναντίαν γνώμην ἔχω. 3, 2.

ἐναντιοῦσθαι τοῖς ἔργοις, οἷς ἂν εἰρήνη γένηται. 90, 5.

ἐνδεικνύειν, vel ἐνδεικνύναι] indicare populo, deferre apud populum, aliquem qui ei adversus, infestus et noxius fuisset. 4, 13. 82, 9. differt a κατηγορεῖν. illud præcedit, hoc sequitur. illud est deferre apud magistratum, hoc, reum actione apud judices persequi. 34, 6. reum agere profanatarum religionum. 60, 9. si quis exercitui hostium commeatus aut arma adduxisset. 82, 9. ἐνδείκνυται [pro ἐπιδείκνυται, id est, ἐν τούτῳ δείκνυσιν ἑαυτὸν], jactat sese, ἀξιῶν, οὐκ αὐτὸς τοῖς νόμοις, ἀλλ' ὑμᾶς τοῖς ἑαυτοῦ τρόποις ἀκολουθεῖν. 121, 15.

ἔνδειξις. 43, 1.

ἔνδον [id est, ἐν τῷ βουλευτηρίῳ] καθήμενος. 22, 4.

ἐνέχειν] ἐνέχεσθαι τοῖς αὐτοῖς [subaudi ἐπιτιμίοις]. pœnis iisdem teneri, quibus — 22, pen. τὸν βουλεύσαντα ἐν τῷ αὐτῷ ἐνέχεσθαι, καὶ τὸν τῇ χειρὶ ἐργασάμενον. 46, 5.

ἐνέχυρον] ἐνέχυρα ἡμῶν ἔλαβον τὰς ναῦς. 108, 1. et 6.

ἔνατος] ἐπὶ τῆς ἐννάτης πρυτανείας. 35, 14.

ἔνοχος εἶναι ἐν τοῖς αὐτοῖς [scil. ἐπιτιμίοις] ἐν οἷσπερ —. 38, 8.

ἐξάγειν [scil. ἐκ τῆς ὀρχήστρας] τῶν χορευτῶν —. 121, pen. ἐξάγεσθαι. efferre, exportare nomine mercaturæ ex aliquo portu. 81, 2.

ἐξαίρετος τῷ δήμῳ. privus, proprius plebi, consecratus ejus solius usibus. 93, 1.

ἐξαλείφειν ψηφίσματα. expungere. 36, 12. 38, 2. 52, 4.

ἐξαμαρτάνειν] peccare, labi per imprudentiam. μεγάλη καὶ τὸ ἐξαμαρτεῖν δυσπραξία. 77, 8.

ἐξανδραποδίζεσθαι] in servitutem redigere, sub corona vendere. 99, 9.

ἐξαρκεῖν. 116, 1. οὐ ταῦτα μόνον ἐξήρκεσε. non hoc solummodo valuit efficere. 118, 9.

ἔξαρνος. 6, 13. 62, 12.

ἐξεγγυᾶσθαι. dato præde, libertatem adipisci quoquo velis eundi. 22, 12.

ἐξελαύνειν] unde ἐξελεῖν possit repeti. 112, 6. nisi si quis malit ab antiquo obsoleto ἐξέλλειν.

ἐξέρχεσθαι] ἡ ἐξελθοῦσα βουλή. senatus defunctus, qui anno proximo superiore sedit. 37, 2.

ἐξετάζεσθαι τῶν ἀγαθῶν εἷς. in bonis numerari. 111, 11.

ἐξευρίσκειν. 63, ult.

ἐξηγεῖσθαι] respondere consulentibus de jure sacrorum, cærimonias interpretari. 57, 15. et ult.

ἐξιέναι] οὔτ' εἰς τὴν ἀγορὰν ἐξῄειτε. 79, 2.

ἐξορμεῖν] de navigio extra portum ad anchoram stante, parata ad solvendum. 6, 3.

ἐξοστρακίζειν. 129, 9. et 12.

ἐξούλη] ἐξούλας ὀφλεῖν. damnari in judicio causæ unde vi, h. e. debere fisco mulctam pecuniariam, irrogatam damnato in actione ob bona per nefas occupata et detenta. 35, 10.

ἐξώλης αὐτὸς καὶ τὸ γένος. 49, 12. καὶ ἡ οἰκία. 63, 1.

ἐπαγγέλλεσθαι] promittere, recipere facturum. 8, 1.

ἐπαίρειν] illicere. τοῖς τῆς πόλεως κακοῖς ἐπαρθείς. 19, 3.

ἐπαναγκάζειν. 119, ult. 121, 2.

ἐπαναφέρειν] consilia, deliberationes, executiones negotiorum ad superiorum arbitrium referre. 105, 17.

ἐπαναφορὰ] relatio consiliorum ad superiores. 105, pen.

ἐπανίστασθαι] ἐπαναστῇ τυραννεῖν [id est, ὥστε τυραννεῖν]. insurgere ad tyrannidem exercendam. 48, 14.

ἐπαύρεσθαι] frui, fructum percipere. εἴ τι ὑμᾶς χρὴ ἀγαθὸν ἐξ ἐμοῦ ἐπαύρεσθαι, 75, antep.

ἐπεξέρχεσθαι] pone aliquem egressum e loco, e. c. e curia, vel etiam regressum ad illum locum, exire ad multitudinem foris stantem. 56, 5. 57, 6.

Epexegesis. τὰ ἴδια τὰ σφέτερα αὐτῶν, pro τὰ ἴδια σφίσιν αὐτοῖς ὄντα. 107, 2.

ἐπεύχεσθαι] formulæ jurisjurandi a se dicti subjungere, seu bona vota bonorum, si jurata præstet, seu imprecationem dirarum, si sciens fallat, 49, 11.

ἐπὶ] cum Genitivo. ἐπὶ ζεύγους, in carrucha, ἄγειν εἰς πρυτανεῖον. 23, 12. ἐπὶ τῆς ἐννάτης πρυτανείας. 35, 14. ἱκετηρία κεῖται ἐπὶ τοῦ βωμοῦ. 56, 1. αἱ ἐπὶ στρατείας ὄντες. 82, 12. Cum Dativo. ἐφ' ὑμῖν γενόμενον. cum res in potestatem vestram devenisset. 38, ult. τὰ ὑμέτερα αὐτῶν δικαίως ἐφ' ὑμῖν ἐστίν. 85, 7. πραττόμενος ἀργύριον ἐπὶ τοῖς αἰσχίστοις ἔργοις, ἔζης. mercede, quam exigebas, infamis patientiæ, vitam tolerabas, vel victum quærebas. 50, 1. ἐπί τινι, in fraudem alicujus, ejus pessumdandi ergo, εἰσενεγκεῖν χρήματα. 64, 20. ἐπὶ παντί. quocunque loco, occasione, prætextu dato arreptove. 77, 3. τοὺς ταῦτα βουλεύσαντας ὑφ' ὑμῖν. hæc in pestem vestram machinatos. 85, ult. ἐπὶ τῇ νῦν εὐνοίᾳ. ob eam, quæ mihi nunc est, vestri studiosam voluntatem. 88, 4. ἐπὶ ῥητοῖς σπονδὰς ἤγομεν. 99, 16. στῆλαι σταθήσονται γεγραμμέναι ἐπὶ τούτοις. aut post hæc pacta, aut secundum hæc pacta, h. e. iis convenienter, aut quo hæc pacta ad omnes promulgarentur, aut ut essent documentum et monumentum horum pactorum. 106, 9. γήμας ἐπὶ δέκα ταλάντοις. cum duxisset uxorem eo pacto, ut una cum ea dotis nomine decem talenta acciperet. 117, 14. Cum Accusativo. ἐπὶ τὴν ἑστίαν ἐκαθέζοντο. 22, 10. ἀναβιβάζειν ἐπὶ τὸν τρόχον. 22, 7. συνήνεγκε τοῖς Ἀθηναίοις ἐπὶ τὸ ἄμεινον. 36, antep. ἐπὶ τὸν βωμὸν ἄγειν. 62, 14. τραπόμενοι οὐκ ἐπὶ τιμωρίαν, ἀλλ' ἐπὶ σωτηρίαν. 69, ult. ἐπὶ τὸ εὖ πράττειν κακοὶ γίνονται πάντες ἄνθρωποι. 77, 7. λύπας ἐπὶ χρόνον πλεῖστον ἔμελλον οἴσειν. 78, 16. παραγενομένης τῆς πόλεως ἐπὶ ταύτας τὰς συμφοράς. 79, 8.

ἐπιβολὴ] mulcta quam judicibus extra leges licebat reis indicere. ἐπιβολὰς ὀφλεῖν. condemnari mulctis arbitrariis. 35, 11.

ἐπιβουλεύειν] οὐ κατέσχον ἃ ἐπεβούλευσαν. non obtinebant ea, quæ clandestinis machinationibus efficere conabantur. 55, 2. λαθραῖον θάνατον ἐπεβούλευσε Καλλίᾳ. 118, 10.

ἐπιγαμεῖν] uxori priori adhuc superstiti et in domo mariti manenti superinducere aliam. 63, 16.

ἐπιγινώσκειν] noscitare, diligentia inspectionis deprehendere. 127, 9.

ἐπιγράφειν] ἐπιγεγραμμένοι εἰς τοὺς πράκτορας. quorum nomina, in pittaciis perscripta, exactoribus tradita sunt, ut debita reip. ab iis exigant. 36, pen.

ἐπιδεικνύειν] ἐπιδειξάμενοι τοιαῦτα ἔργα. 98, 3.

τὸ ἐπιδέκατον ἔστω τῆς θεοῦ. Minervæ esto decimum quodque. 48, 6.

ἐπιδικάζεσθαί τινος [scil. ἕνεκα]. puellam in jure poscere, h. e. cum tu operam das, ut virgo nubilis, heres a patre relicta, tecum cognata, tibi pro uxore a prætore adjudicetur. 59, 13.

ἐπιέναι] ἐπιοῦσα συμφορά. imminens. 53, 16.

ἐπιθυμεῖν τινός. aliquem studiis et officiis promereri, vel, partibus ejus studere, cum eo facere. 126, 17.

ἐπιθυμητὴς] ἐπιθυμητὰς πλείστους ἔχει. 113, pen.

ἐπιθυμία τῆς μεθ' ὑμῶν πολιτείας εἰσῆλθέ μοι. 80, 7. τοσαύτην ὑπερβολὴν τῆς ἐπιθυμίας ἔχουσιν. 105, 12.

ἐπικαρπία] ἐπικαρπίας ἐκ τῆς ὠνῆς ἐκλέγειν. vectigalia exigere, h. e. ea quæ in portubus, aut portis urbium de mercibus intrantibus, aut exeuntibus dependi debent. 45, 2.

ἐπίκληρος] puella nubilis, heres a patre relicta, super qua contenditur, quis eam domum ducere debeat. 60, 7.

ἐπιλανθάνεσθαι περὶ τῶν πεπραγμένων. facta oblivisci. 73, 15.

ἐπιμένειν ἐν τῇ πόλει. 36, 5.

ἐπισκευάζειν ναῦς. reparare, sarcire. 96, 3.

ἐπισκήπτω ὑμῖν πρὸς τοῖν θεοῖν. ego vobis mando, injungo, per ambas deas, Cererem et Proserpinam, adjuratis. 16, ult.

ἐπιστάτης] pensitator, arbiter. ἐπιστάτας τῶν λόγων ἴσους καὶ κοινοὺς ἡμῖν γενέσθαι. 114, 2.

ἐπιστρατεύειν] ἐπεστράτευσεν ὁ βασιλεὺς τῇ Ἑλλάδι. 53, 15.

ἐπίταγμα] ἐξ ἐπιταγμάτων σπονδὰς ποιεῖσθαι. 94, 17. et 21.

ἐπιτειχίζειν τῇ πατρίδι. 50, antep.

ἐπιτήδειος] εἰσάγειν τινὶ τὰ ἐπιτήδεια. alimenta necessaria, commeatus. 81, antep. ἐπιτήδειος ὀστρακισθῆναι. dignus ostracismo castigari. 131, 10. τοὺς τοιούτους τῶν πολιτῶν ἐπιτηδείους μᾶλλον ἡγοῦμαι μένειν ἢ φεύγειν. 133, ult.

ἐπιτήδευμα] κρίνειν τινὰ οὐκ ἐκ τῶν ἀγώνων, ἀλλ' ἐκ τῶν ἐπιτηδευμάτων. 129, pen.

ἐπιτιθέναι δίκην. 13, 8. ἐπιτίθεσθαί τινι. aggredi aliquem malitiosis artibus. 64, 18.

ἐπίτιμος] τοὺς ἀτίμους ἐπιτίμους ποιεῖν. 35, 6.

ἐπιτρέπειν [scil. ποιεῖν ἃ βούλονται]. 67, 15.

ἐπίτριπτον κίναδος. 49, 14.

ἐπιχειρεῖν] οὐδ' ἐπιχειρήσαντες. ne conati quidem. 99, 12. κτείνων ἀποθάνῃ ἢ ἐπιχειρῶν. 49, 4.

ἐπιψηφίζειν] suffragia colligere. 36, 18.

ἐπώνυμοι] statuæ decem Heroum, e quorum nominibus decem tribus Athenis appellabantur, et coram quibus statuis novæ leges ferendæ figebantur. τοὺς νόμους ἐκτιθέναι πρὸ τῶν ἐπωνύμων. 40, 3.

ἐργάζεσθαι] ἐργασάμενοι ἔργον τοιοῦτω. 54, 8. ἐργάζεσθαι βίον. victum quærere. 71, ult. τὴν πόλιν ἀγαθὸν τοσοῦτον ἐργάσασθαι. 80, 11. 83, pen. ἄξια μεγάλων ἀγαθῶν εἰργάσαντο ὑμᾶς ἐκεῖνοι. 81, 11. πολλῶν αὐτῷ κλαυμάτων ἄξια εἴργασται. 132, 15.

ἔργον] σημεῖα ἀπὸ τῶν ἔργων. 88, 5. παρέχειν τοὺς μὲν λόγους δημαγωγοῦ, τὰ δὲ ἔργα τυράννου. 126, 9. τοῖς ἔργοις ἐναντιοῦσθαι, ἀφ' ὧν ἂν εἰρήνη γένηται. 90, 4.

ἐρημοῦν τὴν χώραν. 99, 9.

Ἑρμῆς Ἀνδοκίδου. 30, 8.

ἐῤῥωμένος] ἐῤῥωμενέστατοι καὶ λέγειν καὶ πράττειν. 131, pen.

ἔρχεσθαι] εἰς τοσοῦτον ἦλθον τῆς ἐμαυτοῦ δυσδαιμονίας. 78, 2.

ἑστία] ara Vestæ stans in aditu curiæ Athenis. ἐπὶ τὴν ἑστίαν ἐκαθέζοντο. 22, 10.

ἔσχατος] τὰ ἔσχατα. extremæ, atrocissimæ injuriæ. 123. ult.

ἑταίρα] ἑταίρας ἐπεισάγειν εἰς τὴν οἰκίαν. 118, 1.

ἑταιρεία] consuetudo impudica, quæstus meretricius. ἑταιρείας μοι μνείαν ποιῇ. objicis mihi probrum pellicatus, seu quod pro scorto meruissem. 49, 21.
ἑτοιμάζειν] ἑτοιμαζόμενόν μοι κακὸν ἐφαίνετο. 83, 11.
ἔτος] ἥκων ἐκ Κύπρου τρία ἔτη, pro τρίτον ἔτος τοῦτό ἐστιν ἐξ ὅτου ἧκον. tertio jam anno præterito ab reditu meo e Cypro. 64, pen. ἔτος τρίτον. anno abhinc tertio. 65, 9.
εὖ. v. πράττειν et φρονεῖν.
εὐαγὴς] ὅσιος ἔστω καὶ εὐαγής. 48, 7.
εὐαδίκητος] facile obnoxius accipiendis injuriis inulto. 118, ult.
εὐανδρίᾳ νικᾶν (si probatur Taylori conjectura). 133, 13.
εὔβουλος] εὐβουλότατοι ἄνδρες. 69, pen.
εὐεργέτης μέγιστος ἐδόκει εἶναι. 29, 15.
εὐθαρσεῖν. 83, 9.
εὐθύνη] εὐθύνας ὄφλειν. condemnari mulctæ, titulo male gesti honoris. 35, 10. ὅσων εὐθῦναί τινές εἰσι κατεγνωσμέναι. quibus mulctæ hoc titulo dictæ fuerint, quicunque tandem illi fuissent honores ab iis gesti (hæc vis inest pronomini τινές). 37, 3.
εὐθυντὴς] censor, qui rationes gestorum honorum a defunctis exhibitas suscipit, examinat, probat aut reprobat. 37, 5.
εὐμενὴς ἀκούειν, id est, εὐμενὴς ἀκροατὴς, vel εὐμενὴς ἐν τῷ ἀκούειν vel πρὸς τὸ ἀκούειν. 114, 6.
εὔνοια] ἐπὶ τῇ νῦν εὐνοίᾳ, scil. τῇ ἐμῇ πρὸς ὑμᾶς. 88, 4.
εὑρίσκειν] εὑρίσκεσθαι ἄδειαν. impetrare. 8, 6. στήλην. 99, 14. 100, 9. τὸ ἰσχυρὸν τοῦτο μόνον εὕροι τις ἂν ἐν τοῖς λόγοις. 77, 2. πολλοστόν τι μέρος τῆς αἰτίας εὑρέθην ἐγὼ ἔχων. 79, 5. οὐκ ὀλίγῳ μοι παρὰ τὴν γνώμην εὑρέθη τὰ πράγματα, id est, ὑπ' ἐμοῦ εὑρέθη, vel ἐγὼ εὕρισκον. 82, 2.
ἐφέτης] ἐφέται. judices quidam Athenis. 37, ant.
ἐφόδιον] ἐφόδια τοῖς ἵπποις παρασκευάζειν. 128, 1.
ἔχειν] οὐκ ἂν δεξαίμην πάντα τἀγαθὰ ἔχειν. 3, 3. τὴν δ' οὐσίαν ἔσχον καὶ ἐκέκτηντο. habebant et possidebant jure, quo quis optimo. vel etiam, habebant vetustas, et novas, quas vellent, acquirebant. 35, 18. ὅπως ἂν πιστότατα ἔχῃ τοῖς Ἀθηναίοις. ut quam certissime confiderent Athenienses. 38, 11. ἔχε τύχῃ ἀγαθῇ. 60, 5. ἱερεῖον ἔχοντες [nempe secum] ἦγον τὸ παιδίον. 62, 14. ἔχει δὲ καὶ ὑμῖν οὕτως. impersonaliter, scil, τὸ πρᾶγμα. causa de qua agitur. vel, est etiam hoc tenendum, aut, si mavis, verendum. 72, 11. μέρος τῆς αἰτίας ἔχειν. 79, 5. πράγματα παρὰ γνώμην ἔχοντα. 82, 2. αἰτίαν καὶ λόγον αἰσχρὸν ἔχειν ἐκ τῶν πολιτῶν. 85, 5. ὑπερβολὴν τῆς ἐπιθυμίας ἔχειν. 105, 12. πλείστους ἐπιθυμητάς. 113, pen. τέλος ἔχει, scil. τὸ πρᾶγμα, vel ὁ ἀγὼν, vel ἡ κρίσις. 115, 6.
ἔχθρα] διαλλαχθέντα τῆς ἔχθρας. 88, 11. τὰς ἰδίας ἔχθρας καταδείσαντα. 111, 6.

Z.

ζεῦγος] ἐπὶ ζεύγους ἄγειν, in carrhucha, εἰς τὸ πρυτανεῖον. 23, 12. ζεῦγος ἵππων ἄγων Ὀλυμπίαζε. 125, 10.
ζημιοῦν] ζημιώσομαι pro ζημιωθήσομαι. 35, 2.
ζῆν] ἐπὶ τοῖς αἰσχίστοις ἔργοις ἀργύριον πραττόμενος, ἔζης. victitabas, victum tibi quærebas, vitam sustentabas. 50, 1.
ζητητὴς] quæsitor, qui reos alicujus criminis in deos, aut in remp. commissi examinabat. 7, 16. 18, 16. 20, 6.

H.

ἤδη. jam nunc, ab hoc statim temporis articulo. 87, 11.
ἡδονὴ] πάνυ ἄν μοι τοῦτο ἐν μεγάλῃ ἡδονῇ γένοιτο. pro gaudio sit, h. e. gaudium. 86, 13.
ἥκειν] ἐκ Κύπρου ἥκων τρία ἔτη. huc rediens tertio abhinc anno, aut triennio abhinc jam præterito. 64, pen. ἥξουσιν ἀθρόαι. 86, 6.
ἡλικία] πράττειν παρὰ τὴν ἡλικίαν. studere rebus ætati suæ parum consentaneis. 132, 18.
Ἡφαιστεῖα] festi dies vel ludi Vulcani. γυμνασίαρχος Ἡφαιστείοις. 65, 4.

Θ.

θάλασσα vel θάλαττα] ληΐζεσθαι τοὺς πολίτας κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν. 50, ult. πλεῖν τὴν θάλασσαν. 68, 12.
θάνατος] ἐπιβουλεύειν τινὶ λαθραῖον θάνατον. 118, 10.
θαῦμά μοι μέγιστον παρέστηκε. majorem in modum miror. 75, 11.
θαυμάζειν] magni facere. τοὺς φανερῶς ἀσελγαίνοντας θαυμάζοντες. 123, 4.
θεατὴς] τῶν θεατῶν συμφιλονεικούντων. 122, 4.
θεῖος] εἰ δεῖ τὰ θεῖα ὑπονοεῖν. 69, 8.
ἡ θεὸς] Minerva. ταμίαι τῆς θεοῦ καὶ τῶν ἄλλων θεῶν. 36, ult. τὸ ἐπιδέκατον ἔστω τῆς θεοῦ. 48, 5. ἐπισκήπτω ὑμῖν πρὸς ταῖν θεαῖν. per Cererem et Proserpinam. 16, ult. οἱ θεοὶ] ἀλιτήριος τῶν θεῶν. 26, 3. θεοὶ σφῶν αὐτῶν προὐστήσαντο τιμωρὸν γενέσθαι Κηφίσιον. 69, 1.
θεσμοθέτης] Thesmothetarum collegium judicabat de religionibus profanatis. 14, 17.
θεσμοὶ Δράκοντος. leges a Draconte latæ. 39, 7. et ult.
θηρεύειν ῥήματα. 5, 10.
Θησεῖον] templum Thesei. 23, 4.
Θόλος] curia Athenis. 23, 9.
θυμιατήριον. 127, 4.
θυμὸς] ἐκτεῖναι τὸν θυμόν. (si bene habet) pro iracundiæ satisfacere, eam explere. 104, antep.
θυσία] sacrum, quod Olympiæ in ludis fiebat. 127, 1.

I.

ἰᾶσθαι] ἀδύνατον ἦν ταῦτα ἰαθῆναι ἄλλως. 79, 12.
ἴδιος] τῆς πόλεως εὖ πραττούσης, καὶ τὰ ἴδια σφῶν αὐτῶν εὖ φέρεσθαι. 76, 1. τὰ ἴδια τὰ σφέτερ' αὐτῶν. 107, 2. τὰς ἰδίας ἔχθρας καταδείσαντα. 111, 6. τιμωρίαν οὔτε δημοσίαν οὔτε ἰδίαν ποιεῖσθαι. 121, 8.
ἱερεῖον ἔχοντες, ἦγον τὸ παιδίον πρὸς τὸν βωμόν. 62, 15. ἱερεῖα παρασκευάζειν. 127, ult.
ἱερὸν] templum, sacrificium, victima, simulacrum, res quæcunque sacra. κατὰ ἱερῶν τελείων ὀμνύναι. 48, 8. 49, 10. λαμβάνεσθαι τῶν ἱερῶν. aram, aut sacrorum aliquid in ara expositorum, apprehendere. 82, 16. ταμίας τῶν ἱερῶν χρημάτων. 65, 5.
ἱκετεύειν] ἱκετεύω καὶ ἀντιβολῶ. 73, ult.
ἱκετηρίαν κατατιθέναι. 54, antep. ἱκετηρία κεῖται ἐπὶ τοῦ βωμοῦ. 56, 1.
ἱππεὺς] ἱππέας τότε πρῶτον κατεστησάμεθα τριακοσίους. 92, 1. deinde χιλίους καὶ διακοσίους. 93, 5.
Ἱπποδάμεια ἀγορά. 23, 5.
ἵππος] ἁμιλλᾶσθαι ἵπποις ἀλλοτρίοις. 126, 3. ἐφόδια τοῖς ἵπποις παρασκευάζειν. 128, 1.
ἰσάναι] nosse, scire. ἴσασιν ἐν ἀπορρήτῳ. 84, ult.
Ἰσθμὸς] ludi Isthmici. 65, 4.
ἴσος] οὐδενὶ τῶν ἄλλων Ἀθηναίων οὔτ' ἴσον, οὔτ' ὀλίγῳ πλέον ἀξιῶν ἔχειν. 119, 8. τοῖς πολίταις οὐκ ἐξ ἴσου χρῆται, subaudi ἑαυτῷ. 126, 5.
ἱστάναι] στήλην εὐξάμενοι στῆσαι παρ' αὐτῶν. 99, 15. στῆλαι σταθήσονται γεγραμμέναι ἐπὶ τούτοις. 106, 9.
ἰσχυρὸς] τοῦτο μόνον εὕροι τις ἂν ἰσχυρὸν ἐν τοῖς λόγοις. argumentum causæ firmum, quo fidas. 77, 2.

K.

καθαιρεῖν] τὸ σημεῖον καθέλῃ ὁ κῆρυξ. 19, 1. τὰ τείχη. 38, 16.
καθεύδειν] excubias vel vigilias nocturnas agere, pervigilare, esse per totam noctem in præsidio. 23, 8.
καθῆσθαι ἔνδον. in senatu esse, senatorem agere. 22, 4. οἱ καθήμενοι. judices. 69, 4.
καθιστάνειν] ὁ μὲν ἀγὼν ἐν τῷ ἐμῷ σώματι καθέστηκεν. in mea solius persona consistit, continetur. 52, 19. εἰς πενίαν πολλὴν καὶ ἀπορίαν κατέστην. 71, ult. εἰς τὸν κίνδυνον ἐθελοντὴς καθίστασθαι. 2, 2. 17, 8. ἐν οἵῳ κακῷ τε καὶ ἀμηχανίᾳ καθέστατε. 78, ult. ἑαυτὸν εἰς τὸ μέσον καταστῆσαι. sui copiam facere, prodire in medium, caput periculis objicere. 76, 19. πλέον ἢ ὅσου μοι κατέστησαν. quam quanti mihi constiterant. 81, 6. ἱππεῖς τότε πρῶτον κατεστησάμεθα. instituimus, cœpimus eo genere militiæ uti. 92, 1. 93, 6. ἐγγυητὰς καθιστάνειν. 22, 13.
καθομολογεῖν. 21, 14.
καὶ μὴν δή. atqui. 11, 9.
καιρὸς] ὅπου ἂν ὑμῖν ἐν καιρῷ γενέσθαι τι. e re vestra erit. 72, 11.
κακὸς] πάντες ἄνθρωποι γίνονται ἐπὶ τὸ εὖ πράττειν κακοὶ [id est, ἀφυεῖς]. natura sic facti sunt, ut minus secundam, quam adversam aut accipere, aut ferre, fortunam sciant, vel, ut adversæ res ipsis sæpius evenire soleant, quasi hæ naturæ humanæ sint congruentiores, quam secundæ; et quasi natura nostra rebus adversis, tanquam plagis, accipiendis et tolerandis esset facta accommodatior. 77, 8. ταχίστην τοῦ παρόντος κακοῦ μετάστασιν. 78, pen. ᾧ τινι κακῶν τε καὶ αἰσχρῶν οὐκ οἶδα ὅ,τι ἀπεγίνετο. 80, 2. πάντοθέν μοι κακὸν ἐφαίνετο ἑτοιμαζόμενον. 83, 10. κακὸν ἀγαπητόν. malum, ut in malis, vel exoptabile, de quo tibi causa sit congratulandi, quod tam sit mediocre, neque deterius sit. 99, 15.
κακοῦν] ὁ δῆμος ἐδόκει κακοῦσθαι. contumeliis et injuriis affici, vexari. 83, 6.
κακοῦργος] ἀπάγειν τοὺς κακούργους εἰς τὸ δεσμωτήριον. 120, antep.
κάμνειν] ἡ παῖς καμοῦσα ἀπέθανεν. valetudine vel morbo oppressa. 59, ult.
κατὰ] cum Genitivo. κατὰ ἱερῶν τελείων ὀμόσαι. tenentem manu capita victimarum. 48, 3. 49, 10. Cum Accusativo. ἄτιμοι κατὰ προστάξεις. sub certis restrictionibus ante denuntiatis. 36, 2. 8. et 11. ληΐζεσθαι τοὺς πολίτας κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν. 50, ult. περὶ τῶν γεγενημένων κατὰ τὴν τελετήν. in ludis tenente festo Mysteriorum. 55, 5. κατὰ τὰ προειρημένα. 55, pen. κατὰ τὴν πρὸς ἡμᾶς ὁμολογίαν. 59, antep.
καταβάλλειν τὰς ἐπικαρπίας, τὴν ὠνὴν, τὸ τέλος. pecuniam e pacto sponsam numerare, persolvere. 45, 3. et 6. τὰ χρήματα. 35, 12. 67, 2.
κατάγειν τοὺς φεύγοντας. domum reducere, aut redeundi facultatem dare, in pristina bona, jura, dignitatem, honores restituere. 52, 1.
καταγινώσκειν ἑαυτοῦ ἀδικεῖν [id est, τὸ ἀδι-

κεῖν, seu ἀδικίαν]. semet ipsum reum facere, ore suo se condemnare factæ injuriæ. 25, 13. τινὸς εὐθύνας. 37, 5. φυγήν. 53, 13.

καταγνύναι] κατεάγην τὴν κεφαλήν. 30, 2.

καταδείδειν] καταδεῖσαι τὰς ἰδίας ἔχθρας. 111, 6.

καταδέχεσθαι τοὺς φεύγοντας. exsulibus veniam dare domum redeundi. 32, 13. 38, 16. 53, pen. 91, 9.

κατακαίειν] κατακεκαυμένα ἱερά. 54, 11.

κατακλείειν νόμῳ lege excipere, cavere. 93, 1.

κατακλίνειν] κατακλίνεσθαι. in lectum deferri, componi, de corpore examinato, ægrove, somni et quietis egente. 62, 8.

καταλαμβάνειν] καταλαμβάνεσθαι τῶν γονάτων. [si bene habet istæc lectio, sed præstat verbum simplex ibi loci composito.] prehendere, prensum tenere aliquem e genubus. 10, ult. καταλαμβάνειν τὰ πράγματα. summam rerum invadere, occupare. 80, ult. τοσαύταις ἀνάγκαις κατείληπται. constrictus tenetur. 124, 7.

καταλείπειν τὸ ἔργον [subaudi ἡμιτελές]. affectum opus derelinquere. 120, 8.

καταλύειν τὰ γυμνάσια. 132, 18. καταλύεσθαι τὸν πόλεμον. bellum compositione finire. 97, 4. 99, 1.

καταναυμαχεῖν] prælio navali vincere aliquem. 91, pen.

καταπίπτειν] καταπεπτωκυίας οἰκίας. 54, 12.

καταπλεῖν] in nave domum redire. 82, 2. 86, 4.

καταπολεμεῖν] bello subigere. 96, 12.

κατάρχεσθαι] sacra auspicari. 62, 15.

κατασκάπτειν τὰ τείχη. 104, ult.

κατασκευάζειν] machinari subdolis, malitiosis artibus. 55, 1. κατασκευάζειν δύναμιν τῇ πόλει. comparare. 108, 4. πῶς ἄν τις κακὰ μείζω τούτων κατασκευάσειε. 116, 13. κατασκευάζεσθαι προσόδους. sibi vafre excogitatos quæstus comparare. 116, 12. κατασκευασάμενοι ἀρχὴν τοῦ βίου τοιαύτην. 124, ult. κατασκευάσαι δημοσίαν τιμωρίαν ὑπὲρ τῶν ἀδικουμένων. 130, ult.

κατατιθέναι ἱκετηρίαν [scil. ἐπὶ τοῦ βωμοῦ]. 54, antep.

καταφεύγω εἰς ὑμᾶς. 73, ult.

καταφρονεῖν] πᾶσιν ἐδήλωσε καταφρονῶν. testatum ad omnes fecit, se leges vestras contemnere. 118, 8. τῶν ἐπιτηδευμάτων αὐτῶν καταπεφρόνηκεν. 132, 20.

κατειπεῖν, denunciare, deferre, indicare, τοὺς ποιήσαντας, auctores facinorum, et τὰ γεγενημένα. 78, 7. et 11.

κατελεεῖν τινά. ignoscere alicui ob commiserationem. 83, 1.

κατεργάζεσθαι τὴν ἀρχὴν τῶν Ἑλλήνων. sibi conficere, comparare. 84, 14. 107, 21. καλόν τι τὴν πόλιν. ornamento quodam remp. afficere. 84, 4. Nicias κατειργάσατο ἡμῖν τὴν εἰρήνην. 93, 13. consequi cupita et destinata. 96, 14. ὅσα ἀγαθὰ ὑμῖν ὁ πόλεμος κατειργάσατο. 106, pen. τείχη καὶ νῆας καὶ δύναμιν. 107, 8. et 10. ἀπὸ τῶν ὑμετέρων χρημάτων ταῦτα κατεργασάμενον. pro παρασκευασάμενον. *zu Wege, zu Stande bringen* [*to bring about, effect, compass*]. 129, 7.

κατέχειν] adipisci, consequi, obtinere cupita et destinata. οὐ κατέσχον [scil. ταῦτα, vel etiam τούτων] ἃ ἐπεβούλευον. 55, 1. κατέσχε κληδὼν [scil. τὴν πόλιν, vel κατὰ τὴν πόλιν]. 64, 10. κατέχειν οἶκόν τινος. universam alicujus substantiam ad se hamare, corripere. 118, 11.

κατηγορεῖν v. ἐνδεικνύναι.

κατηγορία] κατηγορίας ἀποδέχεσθαι. 52, 6.

κατιέναι. redire in patriam ab exsilio. 38, 14.

κεῖσθαι] ἱκετηρία κεῖται ἐπὶ τοῦ βωμοῦ. 56, 1.

κερδαίνειν δύο τάλαντα. 66, 3.

κεφαλὴ] κατεάγην τὴν κεφαλήν. 30, 1.

κήρυξ] ὅταν ὁ κήρυξ τὸ σημεῖον καθέλῃ. 18, ult. κηρύκων ὢν [subaudi οἷς]. quamvis non sis nisi solummodo Ceryx, non autem Hierophanta. 57, ult. εἰσάγειν εἰς τοὺς κήρυκας. 63, 6.

κηρύσσειν μήνυτρα. 20, 8.

κίναδος ἐπίτριπτον. 49, 14.

κίνδυνος] λαμβάνοντάς με ἐν μεγίστοις κινδύνοις. 68, 10. κίνδυνοι ἀνθρώπινοι, discrimina, in quæ ab hominum fraude, malitia, immanitate conjiciare, θεῖοι, a diis immissa, ut per morbos, aliosve sinistros eventus rerum naturalium, in auris, terris marive contingentium, quæ in arbitrio hominis non sunt. 69, 6. ποιεῖσθαι κίνδυνον. subire periculum. 105, 3.

κλαῦμα] πολλῶν αὐτῷ κλαυμάτων ἄξια εἴργασται. 132, 15.

κλεὶς] clavicula, os in jugulo hominis. τὴν κλεῖν συνετρίβην. 30, 1.

κληδὼν, rumor, fama futurarum rerum prænuncia, κατέσχε. 64, 9.

κλίνη] ἀπεκομίσθην ἐπὶ κλίνης φερόμενος οἴκαδε. 30, 2.

κλοπὴ] κλοπῆς [scil. ζημίαν, vel εὐθύνην] ὀφλεῖν. 35, 19.

κοινὸς] κοινοτάτη τῶν δεομένων οἰκία. domus in primis communis, h. e. omnibus patens opis egentibus. 73, 11. τὸ ὑμέτερον κοινόν. vestra resp. 76, 5. ἔστιν ἐν τῷ κοινῷ πᾶσιν ἀνθρώποις καὶ τὸ ἐξαμαρτεῖν καὶ τὸ κακῶς πράττειν. communis omnibus hæc sors et veluti lex est humanæ naturæ. 77, 12. Ἑλληνοταμίαι τῶν κοινῶν χρημάτων. 107. 11. ἐπιστάτης τῶν λόγων κοινός. 114, 2. προσόδους ἰδίας ἀπὸ τῶν κοινῶν [χρημάτων puta] ἐποιήσατο. 116, 11.

κομίζειν] ἀποφορὰν κομίζεσθαι. 19, 12. κομίζεται αὐτὴν εἰς τὴν οἰκίαν. arcessit eam suam domum, curat eam ad se transferri. 63, 4.

κόπτειν τὴν θύραν. 21, 1.

κρατιστεύειν μόνοι τῶν πάντων. 97, antep.

κρίνειν τινὰ ἐκ τῶν ἐπιτηδευμάτων. 129, pen.

κριτὴς] κριταὶ, qui in ludis coronariis de victoriis decernebant et præmia dispensabant. 122, 7. et 9.

κρύβδην διαψηφίζεσθαι. 112, 9.

κτᾶσθαι] τὴν δ' οὐσίαν ἔσχον καὶ ἐκέκτηντο. possidebant, fructus eorum percipiebant: vel etiam, novas possessiones acquirebant. 35, 18.

κτείνειν] κτείνων ἀποθάνῃ ἢ ἐπιχειρῶν. si peremtor tyranni ipse quoque occubuerit, sive sic ut tyrannum reapse occiderit, sive solummodo conatus fuerit sine effectu. 49, 4.

κύαμος] κυάμῳ λαχόντες οἱ πεντακόσιοι. 48, 1.

κύειν ἔκ τινος. ex aliquo uterum gerero, prægnare. 62, 11.

κύριος ἀπολέσαι. penes quem perdendi potestas est. 115, 11.

κώνειον πιόντες. 94, 11.

κωπεὺς] remigis erat ingens pretium quinque drachmæ. 80, pen.

Λ.

λαγχάνει Καλλίας τῷ ἑαυτοῦ υἱεῖ τῆς ἐπικλήρου. p. 60, 6. quod gemino et prorsus contrario modo potest accipi, sive sic: Callias cum filio suo contendere in jure cœpit de illa puella, unoquoque, tam patre, quam filio, eam sibi arrogante. sive sic: Callias pro filio, et nomine ejus, protestabatur apud Archontem. — Ego in Latinis meis posteriore modo malui accipere. λαγχάνειν [subaudi aut λῆξιν, aut ἕνεκα, aut utrumque simul] τῆς Ἐπιλύκου θυγατρός. super causa filiæ Epilyti actionem forensem capessere, curare, ut judices sibi sortito dentur. 61, 12.

λάθρα] τοὺς λάθρα ἀδικοῦντας κολάζοντες, τοὺς δὲ φανερῶς ἀσελγαίνοντας θαυμάζοντες. 123, 3.

λαθραῖον θάνατόν τινι ἐπιβουλεύειν. 118, 10.

λαμβάνειν] λαβέσθαι τοῦ βωμοῦ. apprehendere. 62, pen. de reo, qui deprehenditur, unde effugere nequeat. λαμβάνοντάς με ἐν τοῖς μεγίστοις κινδύνοις. 68, 9. λαμβάνομαι τῶν ἱερῶν. 82, 16. πράττοντές τινες δήμου κατάλυσιν ἐλήφθησαν. in facinoroso conatu deprehendebantur, detegebantur. 92, 14. εἰρήνην λαβόντες (bene si habet istæc lectio), pro εἰρήνης τυχόντες. 92, ult. σίτησιν ἐν Πρυτανείῳ λαμβάνειν. 128, 9.

λαμπὰς] λαμπάδι νενικηκὼς, id est, ἐν τοῖς λαμπαδηφορίοις. 133, 13.

λέγειν] ὑπονοεῖν τὰ λεγόμενα. 5, 9. μακρὸν ἂν εἴη μοι λέγειν. 83, 4.

λειτουργεῖν προβάλλεσθαί τινα. 65, 8.

λεύκη] populus, arbor, ubi solebant Athenis sectiones vel auctiones haberi. et locus ipse inde sic dictus. οἱ παρασυλλεγέντες ὑπὸ τὴν λεύκην. 65, pen.

λῃίζεσθαι κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν τοὺς πολίτας. 50, ult.

λογίζεσθαι ἀγαθός. peritus calculandi. 63, pen.

λογιστήριον] curia ubi a defunctis magistratu rationes gestorum honorum censoribus, vel examinatoribus erant reddendæ. 37, 4.

λογοποιεῖν. 27. 2. τὰ οὐκ ὄντα ὡς ἔστιν ὑμῖν. 106, 19.

λόγος] ἐν τῷ ἐμαυτοῦ λόγῳ [hoc est, ut alibi usurpant, ὕδατι]. me adhuc orante. donec aqua mihi currit, donec verba fecero. 14, 4. 18, 13. 27, 9. ἐν ὑμῖν ἦσαν οἱ λόγοι. in concione vestra hi sermones habebantur. 19, 10. λόγῳ καὶ ψήφῳ. tam oratione quam suffragio, vel tabella tacita. 49, 2. λόγον σφίσιν αὐτοῖς δόντες. deliberatione inter se habita, vel, cum inter se agitassent, atque ad animum ipsi sibi revocassent. 67, 6. ἔχειν αἰτίαν καὶ λόγον αἰσχρὸν ἐκ τῶν πολιτῶν. 85, 5. ὑποτίθεσθαι τῷ λόγῳ. 94, 5. παρέχειν τοὺς μὲν λόγους δημαγωγοῦ, τὰ δὲ ἔργα τυράννου. 126, 8.

λύειν ὅρκον. exsolvere aliquem vinculo jurisjurandi ab eo dicti, resecrare. 49, 9.

λύπη] ἃ ἐμοὶ λύπας ἐπὶ πολὺν χρόνον ἔμελλεν οἴσειν. 78, 15.

λυροποιός. 73, 2.

M.

μακρὸν τεῖχος. 23, 4. τὸ βόρειον. 91, 19. τὸ νότιον. 93, 6. μακρὸν ἂν εἴη μοι λέγειν. 83, 4.

μαλακίας ὀφλεῖν [scil. δίκην aut ζημίαν]. 35, antep.

μᾶλλον interdum omittitur, ut in illo τεθνάναι νομίσασα λυσιτελεῖν [subaudi μᾶλλον] ἢ ζῆν, ὁρῶσα τὰ γιγνόμενα. 62, 7. rursus redundat in illo μᾶλλον δικαιότερον. 113, 3. si bene habet illa lectio. verum vitiosa est sine dubio.

Μαραθῶνάδε. 54, 4.

μέγας] πίστεις καὶ ὅρκους μεγάλους ἀλλήλοις δόντες. 54, 2. ἐκ πολὺ ἐλάττονος ἀφορμῆς ἡ πόλις μεγάλη γεγένηται. 54, 23. λαμβάνοντάς με ἐν μεγίστοις κινδύνοις. 68, 10. τῆς μεγίστης ἀρετῆς ἔλεγχον. 74, 13. πράττειν μέγα καὶ δεινόν. 75, 8. παρέστηκέ μοι θαῦμα μέγιστον. 75, 11. μεγάλη δὲ δήπου καὶ τὸ ἐξαμαρτεῖν δυσπραξία. 77, 8. ἄξια μεγάλων ἀγαθῶν. 81, 10. πάνυ ἂν μοι τοῦτο ἐν μεγάλῃ ἡδονῇ γένοιτο. 86, 13. δωρεὰς εἰς χρήματα μεγάλας. 87, 1. φυλακὴν τῆς πόλεως μεγίστην ἀνῄρηκε. 121, 11. μεγάλα δαπανᾶσθαι. 129, 3. τὸν παῖδα ἤδη μέγαν ὄντα. jam ad-

ultum, puberem factum. 63, 5.

μεθίστασθαι τοὺς ἀμυήτους. seorsim ire, secedere, jubere. de medio facessere. 6, 14. εἰς τὸ ἀσφαλές. 79, 10. διαίτης, ἐξ ἧς δευρὶ μετέστην. 80, 9.

μένειν μᾶλλον ἐπιτήδειοι, ἢ φεύγειν. 133, ult.

μέρος οὐκ ἐλάχιστον συμβάλλειν. 71, 11. πολλοστόν τι μέρος τῆς αἰτίας εὑρέθην ἔχων. 79. 4.

μέσος] αὐτοὶ μὲν οὗτοι οὐ τολμῶσιν ἑαυτοὺς εἰς τὸ μέσον καταστήσαντες διϊσχυρίζεσθαι. sese in medio collocando, h. e. prodeundo in conspectum, suique copiam faciendo, aut illuc veniendo, ubi apprehendi et ad supplicium adduci possint. 76, 18.

μετὰ] τοὺς μεθ' ἑαυτοῦ. conscios et consortes sceleris. 8, 7. ἐπιθυμία τῆς μεθ' ὑμῶν πολιτείας. 80, 8.

μεταγινώσκειν] resipiscere. 70, 8. 77, 11.

μεταδιδόναι [scil. τοῦ κέρδους]. cum reliquis confirmassent, se passuros esse, ut pars aliqua sui lucri ad ipsos quoque perveniret. 66, 5. μεταδιδόναι καὶ ὑμᾶς ἐμοὶ τῆς σωτηρίας. 71, 12.

μεταλαμβάνειν] δικαστῶν τοσούτων οὐδὲ διακοσίας ψήφους μετέλαβε. 9, 7.

μεταμέλειν. 74, 10.

μεταξὺ] interea dum id fit, quod narratur, e. c. in illo temporis spatio, quod intercedebat mulieri inter suspendium et reditum ad vitam. 62, 8.

μετάστασις] transitus in aliam, contrariam conditionem. ἃ ὑμῖν ἔμελλεν οἴσειν ταχίστην τοῦ παρόντος τότε κακοῦ μετάστασιν. 78, pen.

μετέχειν] οἱ μετασχόντες. consortes alicujus negotii periculive, cujusmodi est mercatura, vel redemtio vectigalis. 67, 3.

μέτρα Solonis. 39, pen.

μὴν εἰσιών. mensis iniens, exordiens. 21, 16.

μηνύειν κατά τινος. 7, pen.

μήνυτρα κηρύσσειν. mercedem indicii voce præconis promulgare et condicere. 20, 7.

μισεῖν τοσαύταις ἀνάγκαις κατείληπται. 124, 7.

μισοδημία] odium erga plebis libertatem et majestatem. 114, 9.

μισόδημος. 119, 4.

μῖσος] χάριν, οὐ μῖσος, τῷ δυστυχήματι φέρεσθαι παρ' ὑμῶν. 79, pen.

μνησικακεῖν ἀλλήλοις τῶν γεγενημένων. 38, 8. 39, 2. 43, 16. αὐτὸς αὐτῷ. 46, 11.

N.

ναυκληρία. 68, 4.

ναυπηγεῖσθαι. 91, ult.

ναῦς] αἱ νῆες διεφθάρησαν. classis vestra funditus est discerpta et deleta. 71, 2. significat cladem navalem ab Athen. ad Ægospotamos acceptam. σιταγωγοὶ νῆες. 86, 3. ἐπισκευάζειν ναῦς. 96, 3.

ναυτικὸς πόλεμος. 117, 5.

νέος] αἱ τῶν νέων διατριβαὶ οὐκ ἐν τοῖς γυμνασίοις ἀλλ' ἐν τοῖς δικαστηρίοις. 123, 4. οἱ νεώτεροι δημηγοροῦσιν. 123, 7. διαβάλλεις τοὺς νεωτέρους πρὸς τὸ πλῆθος ἀσελγαίνων. 132, 16.

νεώσοικος] νεωσοίκους οἰκοδομεῖσθαι. 93, 4.

νηποινὶ τεθνάναι. 47, 1. 48, 4.

νικᾶν εὐανδρίᾳ, καὶ λαμπάδι, καὶ τραγῳδοῖς. 133, 13.

νόμιμος ὅρκος. 49, 10.

νομοθέται] alii a senatu legebantur, numero quinquaginta, alii a plebe, numero quingenti. 40, 2. et 7.

νόμος] δοκιμάζειν τοὺς νόμους. 39, 13. 40, 6. ἀναγράφειν νόμους ἐν σανίσιν. 40, 2. et εἰς τὸν τοῖχον. 40, pen. παραδιδόμενοι νόμοι. leges a Nomothetis senatui ad considerandum exhibitæ. 40, 5. κατὰ τοὺς ἄνω γεγραμμένους νόμους. 41, 7. ἄγραφος νόμος. 42, 4. κατακλείειν νόμῳ. 93, 1. νόμοι Σόλωνος καὶ θεσμοὶ Δράκοντος. 39, 6. et pen. νόμοις χρῆσθαι ἀπ' Εὐκλείδου ἄρχοντος. 42, 12.

νῦν] intra breve spatium gemino modo, sed diverso, usurpatum. νῦν δὲ — νῦν δέ. ubi prius respondet Latino *jam* et nostro *so aber* [*now*], et concludit. posterius vero *tempus* indicat. *nunc autem.* 86, 9. et 11.

Ξ.

ξενία] φιλότητες καὶ ξενίαι πολλαί. 72, 8.

ξένος πατρικός. cujus hospitio jam tuus esset usus. 81, 1. ξένον ἀγωνιζόμενον ἐκ τῶν χορευτῶν ἐξάγειν. 121, ult.

ξύλον] cippus, *der Block* [*a block*], ad quem nexi catenis alligantur. ἔδησεν ἡμᾶς ἐν τοῖς ξύλοις. 23, 1. 45, 5. et 7.

O.

ὁδὸς] ὁδὸν καὶ πόρον μηδαμῇ μοι εἶναι. 83, 9.

οἴκαδε ἀπεκομίσθην φερόμενος ἐπὶ κλίνης. 30, 3.

οἰκεῖος] πάντες ἄνθρωποι τοὺς οἰκείους περὶ πλείονος τῶν ἀλλοτρίων ποιοῦνται. 118, pen.

οἰκειότης] ἄνδρας ἀγαθοὺς ἐν τοῖς τοιούτοις δεικνύναι τὰς οἰκειότητας ἀλλήλοις. 59, 5.

οἰκία] συνεκτρέφεσθαι ἐν οἰκίᾳ. 25, 5. πατρῴα. 30, 8. ἐξώλη εἶναι αὐτὸν καὶ τὴν οἰκίαν. gentem, familiam. 63, 2. ἀλιτήριον τρέφειν ἐν τῇ ἑαυτοῦ οἰκίᾳ. 64, 11. κατέχειν οἰκίαν τινός. 118, 11. γράφειν τὴν οἰκίαν. 119, ult. κομίζεσθαί τινα εἰς τὴν ἑαυτοῦ οἰκίαν. 63, 5.

οἰκοδομεῖν] νεωσοίκους ᾠκοδομησάμεθα. 93, 4.

οἶκτος] οὐ γὰρ φθόνου μοι μᾶλλον ἢ οἴκτου ἄξιά ἐστι τὰ γεγενημένα. 78, 1.

οἶνον καὶ τὰ ἄλλα ἀναλώματα προσέταξαν τοῖς Λεσβίοις. 128, 1.

οἷος] ἐν οἵῳ κακῷ καὶ ἀμηχανίᾳ καθέστατε. 78, ult.

οἴχεσθαι] πρόῤῥιζον οἴχεται πᾶν τὸ ἡμέτερον γένος. 72, pen.

ὀλιγαρχία] specialiter dominatus triginta tyrannorum appellatur. 37, 10.

ὀλίγος] ὀλίγου πιπράσκειν τὴν πεντηκοστήν. 66, 2. οὐκ ὀλίγῳ παρὰ τὴν γνώμην εὑρέθη μοι τὰ πράγματα. 82, 1.

Ὀλυμπία] locus, et tum ludi Olympici. ἀποδημία εἰς Ὀλυμπίαν. 127, 11.

Ὀλυμπίαζε. ad ludos Olympicos. 65, 5.

ὀμνύναι καθ' ἱερῶν τελείων. 48, 8. 49, 9.

ὁμολογεῖν] τί ταῦτα ἐκείνοις ὁμολογεῖ. qua in re illa his concinunt? 95, 8. ὁμολογούμενος δοῦλος, qui omniumque suaque ipsius confessione, sine controversio servus est. 120, 11.

ὁμολογία] κατὰ τὴν πρὸς ἡμᾶς ὁμολογίαν. ex condicto inter nos. 59, pen.

ὀνειδίζειν] τὰς ἐμὰς συμφορὰς ἐπὶ παντὶ ὀνειδίζων [scil. ἐμοί]. 77, 3.

ὄνειδος πολὺ μᾶλλον τοῦτο. 73, 1.

ὄνομα] συγχωρεῖν τῷ τῆς εἰρήνης ὀνόματι. oratione quidem haud adversari, neque intercedere, quominus pax fiat. apertos et professos pacis hostes se non ferre. 90, 3. τοῦ ὀνόματος φροντίζοντας, τοῦ δὲ πράγματος ἀμελοῦντας. 126, 10.

ὅριον] ἐπὶ τοῖς ὁρίοις [id est, ὅροις vel ἐπὶ ταῖς ἐφορίαις] ἦσαν ἐξεστρατευμένοι. 23, 10.

ὅρκος] λύω καὶ ἀφίημι τὸν ὅρκον. 49, 9. νόμιμος ὅρκος. 49, 10. πίστεις καὶ ὅρκους μεγάλους ἀλλήλοις δόντες. 54, 2. ὅρκος ὁ κοινὸς ἁπάσῃ τῇ πόλει, ὃν ὑμεῖς ὀμωμόκατε μετὰ τὰς διαλλαγάς. ubi illius sacramenti formula habetur. 43, 13. ὅρκος τῶν δικαστῶν. 44, 7.

ὀῤῥωδεῖν] metuere. 78, 8.

ὀρχήστρα. 19, 16.

ὅσιος] idem atque ἁγνὸς vel καθαρός. cædis et piaculi exsors, etiamsi hominem interemisset. 47, 2.

ὅσος] πλέον ἢ ὅσου ἐμοὶ κατέστησαν. 81, 5. ὅσῳ διαφέρει τὰ τοιαῦτα τῶν ὑπουργημάτων. 83, pen.

ὀστρακίζειν pro ἐξοστρακίζειν. 91, 8. 112, 9. 131, 10.

οὐδαμῇ ἐκφεύγω τὸ δυστυχέστατος ἀνθρώπων εἶναι. 79, 7.

οὐσία] τὴν δ' οὐσίαν ἔσχον καὶ ἐκέκτηντο. 35, 18. φανερὰ οὐσία. 59, 1.

οὗτος] εἰς τούτους. ad hos, judices puta coram assidentes. 33, 19.

οὕτως] ἔχει δὲ καὶ ὑμῖν οὕτως. 72, 12.

ὀφείλειν εὐθύνας ἄρξας ἀρχάς. debere ærario mulctam sibi dictam propterea, quod ratio gestorum honorum ab ipso exhibita, a censoribus haud fuisset approbata. 35, 10. ἐπὶ τῆς ἐννάτης πρυτανείας ἢ ἔκτισις ἦν, εἰ δὲ μὴ, τὸ διπλάσιον ὤφειλον. 35, 15.

ὄφλειν] condemnari mulctæ. differunt ista inter se. præcedit ὄφλειν, sequitur ὀφείλειν. condemnatus mulctæ in judicio, qui est ὁ ὄφλων, reus, ὀφείλει, debet illam mulctam, donec luerit. Nobis ὀφείλειν est *schuldig seyn* [*to owe, be indebted*], cum quis adhuc debet id, quod solvendum ei esset. ὄφλειν autem est *verbühren, verwirken* [*to incur, be liable to*] esse in ea conditione, ut pœnam vel mulctam mereas, vel ut pœna mulctave tibi dictetur. ὄφλειν ἐξούλας, γραφὰς, ἐπιβολάς. 35, 11. κλοπῆς. 35, 19. δώρων. 35, 19. ἀστρατείας et δειλίας et μαλακίας. 35, pen. ψευδομαρτυριῶν et ψευδοκλητείας. 35, ult. οὐδὲν πώποτε ὦφλον. nulli unquam mulctæ sunt condemnati. 73, 9.

Π.

παιδάριον] παιδάρια τὰ μικρότατα. 64, 9.

παιδοποιεῖσθαι] liberos quærere. 124, 2.

παῖς] ἄπαις ἀῤῥένων παίδων. 58, antep. puella adhuc virgo. 59, ult. ἀντιχορηγός τινος παισί. in choro puerorum. 121, antep.

πάλιν redundat in illo πάλιν ἀπόδοτε. 87, 6. μεθισταμένης πάλιν τῆς πόλεως εἰς τὸ ἀσφαλές. 79, 10.

Παναθήναια] Παναθηναίων ἀγῶνι. 14, antep. si quis anno annisve proximis superioribus decreto populi præmium meruisset, is illud præmium proximis demum insequentibus ludis Panathenæis adipiscebatur.

πανδημεὶ πάντας τοὺς συμμάχους παρόντας. 97, 11.

πανσέληνον. 19, 14.

πάνυ ἄν μοι τοῦτο ἐν μεγάλῃ ἡδονῇ γένοιτο. 86, 13.

παρὰ] Cum Genitivo. στήλην εὐξάμενοι παρ' αὐτῶν στῆσαι. 99, 14. Cum Dativo. τούτων τὸ τέλος ἐστὶ παρ' ὑμῖν. 109, 8. δύνασθαι παρά τινι. 125, 15. Cum Accusativo. οὐκ ὀλίγῳ ποι παρὰ τὴν γνώμην εὑρέθη τὰ πράγματα. 82, 1. πράττειν παρὰ τὴν ἡλικίαν. 132, 18.

παραγίνεσθαι] deferri, delabi. παραγενομένης τῆς πόλεως εἰς τοιαύτας συμφοράς. 79, 8.

παραδιδόναι] νόμοι παραδιδόμενοι. leges a Nomothetis senatui ad examinandum exhibitæ. 40, 5.

παραιτεῖσθαι] precibus aliquem ab aliquo proposito abducere. 11, 16. 16, 7.

παρακινδυνεύειν. 80, antep. 84, 16.

παραμένειν. in urbe manere. 1, 10.

παρανομωτέρως. 123, 11.

παρασκευάζειν ἄλλους. subornare, instruere, mandare partes agendas, instigare ut inimicum tuum accusent. ubi subauditur ὥστε κατηγορεῖν. 61, 6. παρασκευάζεσθαι. sibi comparare, conciliare, suas in partes pertrahere. 52, ult. ἐκ τούτων παρεσκευασμένοι. his rebus instructi, hoc orsi apparatu. 81, 7. οὔ μοι δοκεῖτε

οὕτω παρεσκευάσθαι. 96, 14. παρασκευάζειν ἱερεῖα καὶ ἐφόδια τοῖς ἵπποις. 128, 1.

παρασκευὴ] copiæ conspiratorum adversus reum ab accusatore conscriptæ, collusio, molitio et machinatio globi inimicorum adversus aliquem. 1, 1.

παράστασις] appellabatur drachma deponenda in judicio ab iis, si qui privatam litem exordiri vellent. Latini *sacramentum* id usurpant. παράστασιν ἔθηκα. 60, 3.

παρασυλλέγεσθαι] coire clam, furtim, conventicula illicita agitare ad ineundum consilia improba et publice noxia. 65, pen.

παρεῖναι] adesse in judicio, comparere, se sistere. 55, 8. τοῦ παρόντος τότε κακοῦ μετάστασιν. 78, pen. οὐδὲν ἂν πλέον εἰς τὸ παρὸν ποιήσομεν. 74, 10.

παρέχειν] παρέχεσθε εὔνοιαν πλείω τῷ ἀπολογουμένῳ ἢ τοῖς κατηγόροις. 3, 10. et 18. παρέχειν τοὺς μὲν λόγους δημαγωγοῦ, τὰ δὲ ἔργα τυράννου. 126, 9.

παρίστασθαι] παρέστηκέ μοι θαῦμα μέγιστον. 75, 11. γνώμη μοι νῦν ἀντὶ τῆς προτέρας ἑτέρα παρέστηκε. 87, ult. εἴ τι διάβολον ὑμῶν τῳ ἐν τῇ γνώμῃ παρέστηκεν. 87, 12.

πᾶς] προτάξαντες σφᾶς αὐτοὺς πρὸ πάντων τῶν Ἑλλήνων. 54, 3. ἐπὶ παντὶ ὀνειδίζειν [subaudi γιγνομένῳ aut συμβάντι, καιρῷ, τόπῳ]. quocunque loco, tempore, quacunque causa aut occasione data arreptave. 77, 3.

πάσχειν] οὐδ' ἄλλο τι πείσομαι [scil. παρὰ τὸ προσῆκον]. neque committam, vel fieri sinam, ut alia quapiam turpi passione quatiar, et in transversum agar. 44, 8.

πατρικὸς ξένος. quo jam pater hospite usus est. 81, 1.

πάτριος] adjectivum trium terminationum, quod alias duarum tantummodo solet esse. ἣν πατρίαν εἰρήνην ὀνομάζουσιν. dialecto sua puta, Argivi. Nam Attici potius πάτριον dicturi fuissent. a majoribus ad se proditam. 102, 12. et 14.

πατρῷος] πατρῴα οἰκία. 30, 8.

παύειν] ὥστε μέντοι παυθῆναι ταῦτα. 79, 5.

πενία] εἰς πολλὴν πενίαν καὶ ἀπορίαν καταστῆναι. 71, pen.

πεντάκοσιοι] Nomothetæ a parte plebis delecti. 40, 7.

πεντηκοστὴ [subaudi μοίρα]. quinquagesima [scil. portio]. genus vectigalis. 65, 9.

περὶ] Cum Genitivo. περὶ τοῦ σώματος κινδυνεύειν. 2, pen. ἀνθρωπίνως ἐκλογίζεσθαι περὶ τῶν πραγμάτων. 28, 2. προσιέναι περὶ τῶν γεγενημένων κατὰ τὴν τελετήν. 55, 4. ἐπιλανθάνεσθαι περὶ τῶν πεπραγμένων. [ubi præpositio videtur redundare.] 73, 14. προκηρυκεύεσθαι περὶ τῶν σπονδῶν. 91, 11. διορίζεσθαι περί τινος. 95, 9. περὶ πλείονος ποιεῖσθαι. majoris facere. ubi περὶ respondet Latino *pro* et nostrati *für*. pro re habere pluris facienda, *für etwas ansehen, das noch höher zu achten ist* [*to regard as something worthy of higher estimation*]. 83, antep. Cum Accusativo aliquoties composuit Andocides in ejusmodi situ orationis, ubi alius πρὸς fuisset usurpaturus, ut 118, 16. 132, 8.

περιάγειν] in orbem vel vorticem agere, circumrotare, id est vertigine occœcare, dementare, et sic in facinus impellere, quod te funditus perdat. 57, 1. convenit quodammodo cum Latino, *in transversum agere.*

περίεργον εἶναι τὰς τεσσαράκοντα ἡμέρας. supervacaneum quid. 105, 15.

περιέρχεσθαι τὴν πόλιν. in urbe circum ambulare. 49, 17.

περικαίεσθαι] angi, uri, ægritudine animi vexari. 75, 12.

περικοπὴ, mutilatio, τῶν Ἑρμῶν. 8, 4. τῶν ἀναθημάτων. 17, 14.

περιμένειν τινά. 21, 2.

περιπίπτειν αἰκίαις ταῖς μεγίσταις. 68, pen.

περιτυγχάνειν τῷ πράγματι. fortuito intervenire cum res ageretur. 19, 7.

περιφανῶς ἐλέγχονται ψευδόμενοι. 13, 11.

Περσικὴ σκηνή. 127, pen.

πηγνύναι τινὶ σκηνήν. 127, pen.

πινάκιον] τοῖς πομπείοις εἰς τὰ πινάκια χρῆσθαι. ad instruendum et exornandum mensulas ostensionales. 127, 1.

πίνειν] κώνειον πιόντες ἀπέθανον. 94, 11.

πιπράσκειν] ὀλίγου πραθείσης τῆς πεντηκοστῆς μετασχεῖν. 66, 3.

πίστις] πίστιν εἰσηγεῖσθαι τῶν ἐν ἀνθρώποις ἀπιστοτάτην. 32, ult. πίστεις καὶ ὅρκους ἀλλήλοις μεγάλους δόντες. 54, 2.

πιστὸς] πιστότατα σημεῖα τὰ ἀπὸ τῶν ἔργων. 88, 2.

πιστότης] πιστότητος ὑμῶν ἕνεκα. quo fiatis hoc certiores. 13, ult.

πιστῶς] ὅπως ἂν ὡς πιστότατα ἔχῃ τοῖς Ἀθηναίοις. ut Athenienses quam certissime confidant. 38, 10.

πλεῖν τὴν θάλασσαν. 68, 11.

πλεῖστος] λύπας ἐπὶ πλεῖστον χρόνον. 78, 16. πλείστου ἄξιον ἐγένετό μοι. 82, pen. πλείστους ἐπιθυμητὰς ἔχει. 113, pen.

πλείων] οὐκέτι ἕτερον περὶ πλείονος ἐποιούμην. nihil prius, neque antiquius habui, quam hoc. 83, antep.

πλέον] οὐδὲν ὅτι πλέον ποιήσετε. nil jam proficietis. 74, 10. 114, 1. πλέον φέρονται τῶν ἄλλων. 112, 12. οὐδὲν πλέον ἔπραξεν. 122, 6.

πλῆθος] εἰσάγειν εἰς τὸ πλῆθος τῶν Ἀθηναίων. plebem. 67, 10. ἀρετῆς τῆς μεγίστης εἰς τὸ πλῆθος τὸ ὑμέτερον. 74, 14. προκινδυνεύειν ἐθέλειν τοῦ πλήθους. 111, 5.

πλήρης] ἐπειδὴ ἡ βουλὴ ἦν πλήρης. 55, pen.

πλοῦτος] ἀνατρέπειν τινὸς πλοῦτον. 64, 15.

ποιεῖν] τοὺς ἀτίμους ἐπιτίμους ποιεῖν. 35, 6. τοὺς γονέας κακῶς ποιεῖν. 36, 1. ἕδραν ποιεῖν. 55, 11. ποιεῖσθαι υἱόν. adoptare.

61, pen. οὐδὲν ἔτι πλέον ποιήσετε. 74, 10. 114, 1. οὐδὲν ἕτερον περὶ πλείονος ποιεῖσθαι. 83, antep. ἀτελῆ γνώμην ἑαυτοῦ ποιεῖν. 89, 10. ποιεῖσθαι σπονδάς. 94, 17. ποιεῖσθαι κίνδυνον. obire, subire periculum. 105, 3. ἀρχὴν τῶν ἀγαθῶν ποιεῖσθαι. 107, 7. τιμωρίαν ποιεῖσθαι. 121, 9. ὃς τηλικαύτας τῶν ἁμαρτημάτων ὑπερβολὰς ποιεῖται. 123, 8. ὑπερβάλλουσαν τελευτὴν τοῦ βίου ποιεῖσθαι. 125, 1. νίκην ποιεῖσθαι. (pro νικᾶν num dicitur?) 97, ult.

ποῖος] ποίων τινῶν τῶν Λακεδαιμονίων τυγχάνοντες. 99, 2.

Πολέμαρχος] coram Polemarcho, vel in foro ejus videntur servi torti fuisse, si qui exhiberentur, ut ex iis veritas fidiculis exprimeretur. 6, antep.

πόλεμος] τὸν πόλεμον καταλύεσθαι. 97, 4.

πολιτεία] vita, quæ agitur in societate civili, et exercitatione jurium, et rerum atque officiorum civilium. ἐπιθυμία τῆς μεθ' ὑμῶν πολιτείας. 80, 8.

πολίτης] ληΐζεσθαι τοὺς πολίτας κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν. 50, ult. λόγον αἰσχρὸν ἔχειν ἐκ τῶν πολιτῶν. 85, 6. προκινδυνεύειν τοῦ πλήθους, πολίτου ἀγαθοῦ νομίζω εἶναι. 111, 5.

πολλοστόν τι μέρος τῆς αἰτίας ἐγὼ εὑρέθην ἔχων. minimam culpæ partem penes me residere, compertum est. 79, 4.

πολὺ] adverbialiter pro πολλῷ. ἐκ πολὺ ἐλάττονος ἀφορμῆς ἡ πόλις μεγάλη γεγένηται. 54, 22. πολὺ τὴν ἐναντίαν τούτων γνώμην ἔχω. multum his diversa sentio. 3, 2. πολὺ [pro σφόδρα] ὀργίζεσθαι. 69, 8.

πολὺς] πραττόμενος οὐ πολὺ ἀργύριον. 49, ult. εἰς πενίαν πολλὴν [id est, μεγάλην καὶ δεινὴν] κατέστην. 71, pen. πολλῇ τῇ νίκῃ χρῆται, id est, συχνὴν καὶ κατακόρως ποιεῖται μνείαν αὐτῆς. ubique locorum victoriam suam jactat, invidiose crepat, odiose inculcat. 128, 10.

πομπεῖον] πομπείοις εἰς τὰ πινάκια χρῆσθαι. vasa ostensionalia, pompatica, aurea et argentea, quæ solerent publico in loco spectatum exponi, aut in pompa circumferri. 126, ult.

πομπὴ κοινή. 127, 6.

πονηρὸς] πονηρότατος πάντων ὢν καὶ βουλόμενος τοιοῦτος εἶναι. 46, 10.

πόρος] ὁδὸν καὶ πόρον μηδαμῇ μοι εἶναι. 83, 9.

πρᾶγμα] τὰ πράγματα. summa in rep. potestas, summa rerum. 80, ult. οὐκ ὀλίγῳ μοι παρὰ γνώμην εὑρέθη τὰ πράγματα. 82, 2. διαχειρίζειν τὰ πράγματα. 84, 1.

πράκτωρ] exactor. 36, pen. 38, 2.

πρᾶξις] exactio, jus et facultas nomina debita redigendi. 42, pen.

πράττειν μέγα καὶ δεινόν. 75, 9. τῆς πόλεως εὖ πραττούσης. 76, 1. ὑμᾶς τι ἀγαθὸν ἐξ ἐμοῦ πρᾶξαι. prospera vos fortuna uti per me, opera mea. 76, 17. ἐπὶ τὸ εὖ πράττειν κακοὶ γίνονται πάντες ἄνθρωποι. 77, 8. βουλεύειν τι καὶ πράττειν ἐπί τινι. agitare, machinari in fraudem alicujus. 85, ult. πράττειν εἰρήνην καὶ ἐλευθερίαν. operam dare, ut pax et libertas exsistant, procreentur. 97, 1. πράττειν παρὰ τὴν ἡλικίαν. studere rebus ætati suæ parum convenientibus. 132, 18. πράττοντές τινες δήμου κατάλυσιν ἐλήφθησαν. in molitione clandestina, vel conatu democratiæ convellendæ. 92, 14. πράττεσθαι in medio est aut, pretium rei venalis indicare, aut, venditæ poscere, exigere. οὐ πολὺ ἀργύριον πραττόμενος τὸν βουλόμενον. 49, ult. 81, 5. 126, 7.

πρεσβεύειν] legatione obeunda perficere aliquid, ut pacem. πρεσβεύοντας εἰρήνην. 100, 8. 103, 11. 109, 11.

πρεσβευτὴς] legatus. πρεσβευτὰς πάντας ὑμᾶς ποιοῦμεν οἱ πρέσβεις. 109, 9.

πρέσβυς] δέκα ἄνδρες ἐκ πάντων Ἀθηναίων πρέσβεις ᾑρέθησαν. 92, 9.

πρεσβὺς, εῖα, ὺ] adjectivum. οἱ πρεσβύτεροι στρατεύονται, οἱ δὲ νεώτεροι δημηγοροῦσι. 123, 6.

πρίασθαι ὠνὰς ἐκ τοῦ δημοσίου. 35, 12. 45, 1. τέλος. 45, 6. τὴν πεντηκοστήν. 65, 9. 66, pen. Σκύθας τοξότας. 92, 2.

πρὸ] προτάξαντες αὐτοὺς πρὸ τῶν Ἑλλήνων. 54, 3. τί δ' ἂν οὐ πρό γε τούτου τολμήσειεν ἄνθρωπος. ecquid non homo prius audeat facere pative, quam hoc evenire sinat. 78, 13.

προβάλλεσθαι γυμνασίαρχον et ἀρχιθέωρον. designare, creare. 65, 3.

πρόγονοι] majores. ἀξιῶ τὰς τῶν ἐμῶν προγόνων ἀρετὰς ἐμοὶ σωτηρίαν γενέσθαι. 71, 8.

προειδέναι. 86, 9.

προειπεῖν] κατὰ τὰ προειρημένα. e condicto, prout imperatum, condictum fuerat. 55, pen. προεῖπεν αὐτῷ δήσειν. denuntiavit ei (pictori) cum interminatione, se (Alcibiadem) operam esse daturum, ut ipse (pictor) in custodiam mitteretur. 120, 3.

πρόθυμος] τυγχάνειν προθύμων καὶ ἀγαθῶν ἀνδρῶν. 111, 12.

προΐστασθαι [id est, πρὸ ἑαυτοῦ στῆσαι] τινα τιμωρὸν ἑαυτοῦ γενέσθαι [id est, ὥστε γενέσθαι vel ἐπὶ τῷ γενέσθαι]. ante se statuere aliquem, quo is esset suus vindex, h. e. sui ulciscendi partes alicui demandare. patronum tuæ causæ constituere aliquem, qui pro te agat, quæ tu agere ipse deberes. 69, 1.

προκηρυκεύεσθαι περὶ τῶν σπονδῶν. ante legatos de induciis post submittendos ipsi præmitti, præambulare, et negotium hoc induciarum faciendarum complanare, et quasi communire. 91, 11.

προκινδυνεύειν ἐθέλειν τοῦ πλήθους πολίτου ἀγαθοῦ νομίζω. 111, 5.

P.

Σ.

T.

[scil. δραχμὰς] τετάχθαι ἀποτῖσαι. quod a lege constitutum sit, ut —. 120, ult.

ταχὺς] ταχίστην τοῦ παρόντος κακοῦ μετάστασιν. 78, antep.

τειχήρεις ἐγενόμεθα. obsidebamur. 99, 6.

τειχίζειν] ἐτειχίσαμεν τὸν Πειραιᾶ. 91, 18.

τεῖχος] συγκατασκάπτειν τὰ τείχη. 51, 2.

τεκμήριον] τεκμηρίοις χρὴ τοῖς πρότερον γενομένοις χρῆσθαι περὶ τῶν μελλόντων ἔσεσθαι. 91, 3.

τέλειος] καθ' ἱερῶν τελείων ὀμνύναι. 48, 8. 49, 10.

τελετὴ] peractio sacrorum Eleusiniorum, initiatio. περὶ τῶν γεγενημένων κατὰ τὴν τελετήν. 55, 5.

τελευτὴ] τελευτὴν ὑπερβάλλουσαν τοῦ βίου ποιεῖσθαι. 125, 1.

τέλος] τούτων τὸ τέλος ἐστὶ παρ' ὑμῖν. ad finem perducere penes vos est. 109, 8. τέλος ἔχει [scil. ὁ ἀγών]. 115, 6. τέλος, vectigal, πριάμενος μὴ καταβάλλειν. 45, 6.

τέμνειν τὴν χώραν. devastare agrum. 50, pen. 93, 10. 98, 12.

οἱ τετρακόσιοι. 37, 9. 80, ult.

τηλικοῦτος] ὃς τηλικαύτας ποιεῖται τῶν ἁμαρτημάτων ὑπερβολάς. 123, 8.

τιθέναι παράστασιν. 60, 3. θέσθαι καλῶς τὰς γενομένας πρὸς ἀλλήλους διαφοράς. 70, 4. τὰς βουλὰς ἀκύρους ἐθέσθε. reddidistis invalidas. 89, 8. γνώμην τίθεσθαι περί τινος. 99, 7.

τιμᾷν τὴν πόλιν ἀπὸ τῶν ἑαυτοῦ πόνων. 129, 10.

τιμωρία] τραπόμενοι οὐκ ἐπὶ τιμωρίαν, ἀλλ' ἐπὶ σωτηρίαν. 69, ult. τιμωρίαν ποιεῖσθαί τινος οὔτε δημοσίαν, οὔτε ἰδίαν. neque publice, neque privatim plectere. 121, 8.

τιμωρὸς] ultor, vindex. θεοὶ σφῶν αὐτῶν προὐστήσαντο τιμωρὸν γενέσθαι Κηφίσιον. 69, 2.

τις elliptice abest. 28, 6.

τοιοῦτος] in laudem. ὡς οὐδείς πω τοιοῦτος γεγένηται. 124, 14.

τοῖχος] paries porticus Pœciles dictæ, in quo leges exaratæ fuerunt. τοὺς νόμους εἰς τὸν τοῖχον ἀναγράφειν. 40, pen.

τολμᾷν] audere, a se impetrare, se quasi vincere et expugnare, et invito sibi aliquid extorquere, ut agat, quod nolit. *über sein Herz bringen* [*to find in one's heart*]. 84, 17. 131, 4.

τολμηρὸς] τολμηροτάτη γυνή. 63, 4.

τοξότης] sagittarius, sed apud Andocidem est servus publicus, ære publico emtus, arcu armatus, qui alitur publice ad tutelam et securitatem urbis. vulgo Francice *Archer*, arcuarius, nobis *Hüscher* et *Knecht*. Hi Athenis erant omnes genere Scythæ, primitus trecenti numero, postmodum mille et ducenti. 92, 2. 93, 5.

τράπεζα] ἀλιτήριος, ὃς αὐτοῦ τὴν τράπεζαν ἀνατρέπει. domum et fortunas et prosperitatem gloriamque. 64, 11.

τρέπειν] ὅποι γὰρ ἂν τραποίμην. quoquo me verterem. 83, 10. οὐκ ἐπὶ τιμωρίαν, ἀλλ' ἐπὶ σωτηρίαν τραπόμενοι. 69, ult.

τρέφειν ἀλιτήριον ἐν τῇ οἰκίᾳ. 64, 11.

τριακόσιοι ἱππεῖς, et totidem Scythæ. 92, 2.

τρὶς ψευδομαρτυριῶν καὶ ψευδοκλητείας ὀφλόντες. infamia notabantur. 35, ult.

τρόπαιον] πολλὰ τῶν πολεμίων [id est, κατὰ τῶν πολεμίων] τρόπαια ὑποδεικνύειν. 73, 7.

τρόπος] οὐκ αὐτὸς τοῖς νόμοις, ἀλλ' ὑμᾶς τοῖς αὐτοῦ τρόποις ἀκολουθεῖν. 121, 17.

τρόχος] equuleus, vel rota genus tormenti. ἀναβιβάζειν ἐπὶ τὸν τρόχον. 22, 7.

τυγχάνειν προθύμων καὶ ἀγαθῶν ἀνδρῶν. bona quadam sua fortuna judices adipisci benevolos et frugi. 111, 12. ποίων τινῶν τῶν Λακεδαιμονίων τυγχάνοντας. quomodo animatos erga nos Lacedæmonios. 99, 3.

τύραννος] qui p. 53, 7. et 88, 10. appellantur οἱ τύραννοι, hi sunt Pisistratidæ. παρέχειν τοὺς μὲν λόγους δημαγωγοῦ, τὰ δὲ ἔργα τυράννου. 126, 9.

τύχη] sic nude, de adversa fortuna. ἡ παῖς τύχῃ χρησαμένη [subaudi δυσχερεῖ τινὶ] καμοῦσα ἀπέθανε. 59, ult. ἔχε τύχῃ ἀγαθῇ. habe tibi, quod bene vertat. 60, 5.

Υ.

ὑμεῖς] ἐν ὑμῖν ἦσαν οἱ λόγοι. hi sermones habebantur in concione vestra, h. e. publico in loco, palam. 19, 10.

ὑπακούειν] respondere ad interrogata. 56, 4. et deinceps sæpius.

ὑπάρχειν] τίνων ὑπαρχόντων αὐτοῖς. quibus et quantis ipsi cum vitiis urgeantur. 44, ult. ἀπέδοτε τὴν ὑπάρχουσαν ἀρετήν. 54, 17. οἱ ὑπῆρξαν τῆς ἐλευθερίας ἁπάσῃ τῇ Ἑλλάδι. auctores et principes libertatis, quibus ea debetur ut primis impulsoribus atque effectoribus. 71, 6. ὑπάρχει αὐτοῖς, *das haben sie davon* [*this they get by it*], hoc eos veluti præmium manet, λόγον αἰσχρὸν ἔχειν. 85, 5.

ὑπεισάγειν εἰς τὴν οἰκίαν ἑταίρας. 118, 1.

ὑπεραυξάνειν] φυλάττεσθαι χρὴ τῶν πολιτῶν τοὺς ὑπεραυξομένους. 125, 3.

ὑπερβάλλειν] plus liceri. *überbieten* [*to outbid*]. 66, 2. et pen. τελευτὴν τοῦ βίου ὑπερβάλλουσαν ποιεῖσθαι. invenire vitæ finem mirificum et pæne portentosum. 125, 1.

ὑπερβολὴν τοσαύτην ἐπιθυμίας ἔχουσιν. tam ardenter, tam immaniter cupiunt. 105, 12. ὑπερβολὰς τηλικαύτας ποιεῖται τῶν ἁμαρτημάτων. 123, 8.

ὑπερορία] solum quodcunque peregrinum, quæcunque ditio est extra fines Atticos.

τὰ σφέτερ' αὐτῶν ἐκ τῆς ὑπερορίας οὐκ ἀπολαμβάνειν. 107, 3.

ὑπέρχεσθαί τινα. se alicui submittere, ei adulari. 122, 9.

ὑποδεικνύειν τρόπαια πολλὰ τῶν πολεμίων. 73, 7. οὗ δὴ μάλιστα τὴν ἑαυτοῦ δύναμιν ὑπεδείξατο. 118, 5.

ὑπόδικός τινος. obnoxius pœnæ. 128, 8.

ὑπολείπειν πρόφασιν. 97, 12.

ὑπολογίζεσθαι οὐδέν. nil pensi habere. 129, 15.

ὑπομένειν] manere in urbe, exitum judicii opperiri, non defugere periculum, sed sustinere. 60, 11. 115, 10.

ὑπομιμνήσκειν. 34, 4.

ὑπονοεῖν τὰ λεγόμενα. 5, 9. ὑπονοεῖν τὰ θεῖα. suspicari de diis, h. e. de eorum natura, vita, moribus opinari, eosque ex humanis probabili conjectura colligere. 69, 8. ὑπονοεῖν εἰώθατε καὶ δυσχεραίνειν περὶ τῶν ἑτοίμων. suspicari, ne minus firma, minusve idonea sint. 106, 18.

ὑποτίθεσθαι] comminisci, mente sibi confingere, suspicari, meditari, designare, vel etiam auspicium, principiumve facere, exemplum edere, quod alii deinceps imitentur. 19, ult. ὑπεθέμην [pro προεθέμην] ὑμῖν τῷ λόγῳ. verbis, oratione proposui, h. e. ob oculos posui. 94, 5.

ὑπούργημα] ministerium, servitium, officium. 83, ult.

ὑψηλὸς] αὕτη ἡ εἰρήνη τὸν δῆμον ἦρεν ὑψηλόν. ut Latini usurpant, *sublimem sustulit*, h. e. in sublime. 92, antep.

Φ.

φαίνειν] πάντοθέν μοι κακὸν ἐφαίνετο ἑτοιμαζόμενον. 83, 11.

φανερὸς] φανερὰ οὐσία. bona immobilia. 59, 1. οὐδεὶς ἐκ τοῦ φανεροῦ τὸν δῆμον ἔσωσε. 106, 1.

φείδεσθαι] οὔτε τοῦ σώματος, οὔτε τῶν ὄντων ἐφεισάμην. 80, 13.

φέρειν] ἀπεκομίσθην οἴκαδε φερόμενος ἐπὶ κλίνης. 30, 2. τῆς πόλεως εὖ πραττούσης, καὶ τὰ ἴδια σφῶν αὐτῶν ἄμεινον ἂν φέρεσθαι. 76, 2. λύπας ἐμοὶ ἔμελλεν οἴσειν. 78, 16. ἃ ὑμῖν ἔμελλε ταχίστην οἴσειν τοῦ τότε παρόντος κακοῦ μετάστασιν. 78, 16. χάριν, οὐ μῖσος, τῷ δυστυχήματι φέρεσθαι. aufferre ab infortunio suo. 79, ult. χάριν ἑτέρῳ φέροντες. deferentes, h. e. in alius gratiam. 87, 10.

φθόνος] οὐ γὰρ φθόνου μᾶλλον, ἢ οἴκτου ἄξιά μοί ἐστι τὰ γεγενημένα. 78, 1.

φίλος] προνοίᾳ τῶν φίλων. 27, 17. φίλους τοὺς κρείττους ἀφιέντες ἀεὶ τοὺς χείρους αἱρούμεθα. 103, 5.

φιλότης] φιλότητα ἐθέλοντες ἀντὶ διαφορᾶς ποιεῖσθαι. 104, 2. ἀφ' ὧν μοι ξενίαι καὶ φιλότητες πρὸς πολλοὺς καὶ βασιλέας καὶ πόλεις. 72, 8.

φιλοχρήματοι] qui sint. nempe, non parci, sed prodigi. 129, 2.

φονεύς. 28, pen.

Φορβάντιον vel Φορβαντεῖον] fanum Phorbantis. 30, 6.

φόρος προσῆκε κατ' ἐνιαυτόν. 93, 17. φόρους τάττειν ταῖς πόλεσι. 116, 6.

φρὴν, φρένες] συμφορὰ τῶν φρενῶν. dementia, furor. 78, 5.

φρικώδης. 15, 8.

φρονεῖν] εἴς τινα μὴ εὖ φρονεῖν. animo erga quem inimico et infesto esse. 76, antep.

φροντίζειν] φροντίζοντας τοῦ ὀνόματος, τοῦ δὲ πράγματος ἀμελοῦντας. 126, 10.

φυγήν τινος καταγινώσκειν. 53, 13.

φυλακὴ] qui legibus et magistratibus parere recusat, is μεγίστην φυλακὴν τῆς πόλεως ἀνῄρηκε. 121, 11.

φυλάττειν] acriter observare, invigilare, ne quis aliena surripiat. *einem auf die Finger sehen* [*to watch one narrowly, keep a sharp eye over one*]. 67, 7. φυλάττεσθαι χρὴ τῶν πολιτῶν τοὺς ὑπεραυξομένους. 125, 2.

φυλέτης. 74, antep.

φῶς ἡλίου ὁρᾷν. 33, 11.

Χ.

χαίρειν] χαιρήσειν. 51, 5.

χαλκεῖον] officina fabri ferarii. 20, 9.

χαλκοῦς] ὁ στρατηγὸς ὁ χαλκοῦς. 19, 19.

χάρις] ἀπαιτήσειν ὑμᾶς χάριν τούτων τῶν ἔργων. 73, 13. ἄπονος χάρις. 86, 12. ἑτέρῳ φέροντες χάριν. 87, 10. χάριν, οὐ μῖσος, εἰκός με φέρεσθαι. 79, ult.

χειμὼν] ὥραν χειμῶνος πλεῖν τὴν θάλασσαν. 68, 11.

χεὶρ] αἴρειν τὴν χεῖρα. 109, 11.

χέρνιβον] χέρνιβα καὶ θυμιατήρια χρυσᾶ τῆς πόλεως. 127, 4. et 7.

χορευτὴς] ἐξάγειν τῶν χορευτῶν τὸν ἀγωνιζόμενον ξένον. 121, pen.

χρέος] χρεῶν ἀποκοπαί. 42, 16. χρέα ἀπολαμβάνειν. nomina debita redigere, *Schulden einkriegen* [*to call or get in debts*]. 96, 8.

χρῆμα] ἄτιμοι εἰς τὰ χρήματα. ratione facultatum solummodo, non autem quoad personas item. 36, 2. καταβάλλειν τὰ χρήματα [subaudi τὰ ὀφειλόμενα]. pensiones debitas pecuniarias dependere. 35, 12. 67, 1. ταμίαι τῶν ἱερῶν χρημάτων. 65, 6. ἐκλέγειν τὰ χρήματα. 67, 1. διαχειρίζειν τὰ χρήματα. 73, 8. οὐδενὸς δέχεσθαι χρήματος. *die Welt nicht nehmen, und* — [*not to take the world for — not to be induced for the world* —] mereri nolle quovis pretio — vitam nolle mereri — 76, 16. δωρεὰς εἰς χρήματα μεγάλας. *Geschenke an Gelde* [*pre-*

INDEX HISTORICUS

AD ANDOCIDEM.

Hoc in indice si nomina hominum diversorum inter se commissa sunt, quod suspicor interdum factum esse, rogo veniam, et ut id partim festinationi meæ, partim obscuritati et ambiguitati rei imputetur.

INDEX GEOGRAPHICUS AD ANDOCIDEM.

APPENDIX.

IER. MARKLANDI

NOTULÆ

AD ANTIPHONTEM ET ANDOCIDEM,

E MARGINE EDITIONIS STEPHANICÆ,

V. D. OLIM, NUNC MUSEI BRITANNICI,

EXSCRIPTÆ.

AD ANTIPHONTEM.

P. 43. 6. οὐδεμίαν] Q. οὐδεμίαν.
— ibid. εἶχεν] F. νενίκηκεν.
— 13. καθίστησιν] L. καθέστησεν.
p. 44. 5. εἰκότων] L. οἰκετῶν, cf. v. 2.
— 6. ἐξελέγχονται] F. ἐξελέγχωνται.
— 11. οἰκείαν] Q. κοινήν.
p. 55. 17. ἀδικίᾳ] Q. αἰτίᾳ.
p. 65. 1. ὁμοίως] L. ὁσίως καὶ δικαίως, ut p. 69, 13. 76, 20. 78, 15.
p. 83. 14. οὐδὲν ἔνοχος] F. οὐδενὶ ἔνοχος.
p. 86. 18. λεγομένων] Vel leg. γενομένων, vel v. 19. λεχθησομένων pro ἐσομένων.
p. 92. 17. μαρτυρίας] F. μάρτυρας.
p. 95. 1. ἐδαπάνησαν] L. ἐβασάνισαν, ut p. 94, ult. 95, 6.
p. 96. 20. κάλει] Excidit vox ΜΑΡΤΥΡΕΣ.
p. 123. 16. βουλεύσαντι] F. ἐπιβουλεύσαντα.
— 17. μήτε βουλεῦσαι] F. μήτ' ἐπιβουλεῦσαι.
p. 129. 3. ἄμεινον πάθητε] F. ἄμεινον μάθητε.

AD ANDOCIDEM.

P. 228. 1. ὅσα περ] F. οἷά περ.
p. 232. 11. Deest ΟΝΟΜΑΤΑ.
p. 238. 1. μεμήνυκα περὶ] Ἐμήνυσα κατὰ p. 239, 14. et alibi.
p. 241. 3. ἀλλήλους] F. ἄλλους, ut p. 244, 2. 252, 23.
p. 244. 9. ἀναγίνωσκε] Videtur deesse ΟΝΟΜΑΤΑ.
p. 248. 21. ἐγινόμην ἐγὼ] F. ἐγινόμην ἂν ἐγώ.
p. 252. 3. τοὺς ἐμοὺς] F. τοὺς δ' ἐμούς.
— 9. ἀπιστοτάτην] F. πιστοτάτην.
— pen. ἀπολογήσομαι] Add. ΜΑΡΤΥΡΕΣ.
p. 253. antep. ζημιώσομαι] F. ζημιωθήσομαι.
p. 256. 15. φυλὴ] L. Φυλή.
— ult. ἐπειδὴ] F. ἐπεὶ δὲ, vel ἐπειδὴ δ'.
p. 268. antep. ἀπέδοτε] Q. ἀπέδοτε.
p. 271. ult. κηρύκων] F. κηρυκεύων, v. Æschin. p. 3, 35. ed. Steph.
p. 280. 1. ἡμῖν] F. ὑμῖν.
p. 294. 10. αὐτὸ] F. αὐτόν.
p. 296. 4. γενέσθαι] Q. γενέσθαι.
p. 298. 10. ἐργάζεται. ἀλλ' οὖν τι γινώσκειν γε χρὴ, ὅτι] F. ἐργάζεσθαι. ἄλλο οὖν τι γινώσκειν γε χρὴ, ἢ ὅτι κ. τ. λ. cum interrog. post πολίτας.
p. 308. 4. Μιλτιάδην τὸν Κίμωνος] V. Æschin. p. 51, 14. ed. Steph.
— 8. πέντε] L. πεντήκοντα ex Æschine, p. 51, 15.
p. 310. 9. τετρακοσίας] L. τριακοσίας, ex Æschin. p. 51, 32.
p. 311. 13. πόλεμον δήπου] L. πόλεμον δήμου.
p. 312. 4. Q. ἐγκλήματα.
p. 314. 11. Q. εὑρόμενοι.

p. 3?? 9. οὐδὲν οὖσαν] F. οὐδενὸς οὖσαν.

p. 320. 13. τὰ μὲν παραλαβόντες] L. τὰς μὲν παραλαβ. sc. ναῦς.

p. 328. 2. διόσπερ] F. δι' ὧνπερ.

p. 333. 10. ὑπεδείξατο] F. ἐπεδείξατο.

— ult. διαπράττεσθαι] F. διαπράξεσθαι.

p. 334. ult. ὁμολογουμένων] F. ὁμολογουμένως.

p. 336. ult. ὥστ' ἐκ] F. ὅσῳ ἐκ, sed vid. p. 339, 2. et Dinarch. p. 103, 23. ed. Steph.

p. 341. 3. προσέταξαν] F. προσέταξεν.

p. 343. 2. ἐξωστρακίσθησαν] L. δὶς ἐξωστρακίσθ. ex Lysia p. 143, 16. ed. Steph., et πρόπαππος ex Harpocrat. v. Ἀλκιβιάδης.

p. 345. 13. Q. ἀνδρείᾳ.

FINIS.

Londini imprimebat J. F. Dove, in Area quæ est Divi Joannis

VOLUME 2

BIBLIOGRAPHIC IRREGULARITIES

MAIN
ENTRY: Oratores Attici
v. 2.

Bibliographic Irregularities in the Original Document

List volumes and pages affected; include name of institution if filming borrowed text.

______Page(s) missing/not available:________________

______Volumes(s) missing/not available:________________

______Illegible and/or damaged page(s):________________

______Page(s) or volumes(s) misnumbered:________________

______Bound out of sequence:________________

______Page(s) or illustration(s) filmed from copy borrowed from: Columbia University 769 - 779.

______Other:________________

ORATORES ATTICI

ET QUOS SIC VOCANT

SOPHISTÆ

OPERA ET STUDIO

GULIELMI STEPHANI DOBSON A.M.

REGIÆ SOCIETATIS LITERARUM SOCII

TOMUS SECUNDUS

LYSIAS

LONDINI

EXCUDIT J. F. DOVE

(APUD QUEM ETIAM VENEUNT)

A. S. MDCCCXXVIII.

LYSIÆ QUÆ EXSTANT OMNIA

INDICIBUS LOCUPLETISSIMIS

VARIETATE LECTIONIS

CONTINUA INTERPRETATIONE LATINA

TAYLORI LECTIONIBUS LYSIACIS

ANNOTATIONIBUS VARIORUM

H. STEPHANI SCHOTTI SCALIGERI CONTII
TAYLORI MARKLANDI REISKII AUGERI SLUITERI
ALIORUMQUE ET SUIS

ILLUSTRAVIT

GULIELMUS STEPHANUS DOBSON A.M.

REGIÆ SOCIETATIS LITERARUM SOCIUS

PRÆFIGUNTUR ADVERSARIA

NUNC PRIMUM PUBLICI JURIS FACTA

PETRI PAULI DOBREE

GRÆCARUM LITERARUM APUD CANTABRIGIENSES

NUPER PROFESSORIS REGII

LONDINI

PROSTANT APUD J. F. DOVE

A. S. MDCCCXXVIII.

PRÆFATIO TAYLORI

AD

EDITIONEM LONDINENSEM.

TANDEM nova hæc Lysiæ Editio, benevole Lector, serius fortasse quam oportuit, serius certe quam aut destinavi aut prævidere potui, in manus tuas et judicium publicum venit. Nam sive fuit mea in operis Typographicis novitas et insolentia; sive itineris spatium, quod Chartæ singulæ ultro citroque confecerunt, atque adeo nonnullæ odiosæ difficultates, quæ hominem minus gratiosum in literaria ista consuetudine accomitari solent; sive denique varia et graviora negotia Reipublicæ nostræ Academicæ, quæ, interea dum prelum exercebatur, meam qualemcunque operam ad suas res obeundas publice excitavit, et quæ omnia vitæ meæ officia merito suo maximo vendicare potest; quicquid id demum fuit, per sexennium et amplius productum est opus, quod infra angustiores limites conclusisse forsan potuerunt aut fortunatiores, aut certe minus exercitati.

Moram in edendo, qualis fuerit, accepisti. Utrum ea sit necne ut ab omni desidiæ turpitudine liberari possim: id, una cum libri, quem hodie versare occœpisti, fortuna, meaque adeo existimatione, quam in eo sitam esse video, tibi, benevole lector, tuæque sententiæ committo. Ea tamen lege committo, ut, si habeas, ubi ingenii solertiam, divinandi felicitatem, atque in literis exercitationem desideres, nolis interea temeritatem exprobrare, quod in alienissimo Reipublicæ literariæ tempore, infructuosissima omnium studia atque artes plane deciduas excoluerim; quod juxta Poetam,

> 'Laborem provocando, perdomando tædium
> Forsitan nec lecta multis e latebris scalpserim.'

Esto sane: sed dum quisque suos patitur Manes, quidni ego non paterer nostros? Cur hereditatem, quæ mihi obvenit, damnosam licet, non cernerem? Nam cum diu est, quod ad vetustos scriptores emaculandos, si minus natura, usu tamen aliquo et studio deferebar, eos maxime, quos scirem et juris antiqui consultissimos, et parentes civilis scientiæ, mihi commendavit Majorum nostrorum auctoritas: qui, in Domo nostra bonarum artium fœcundissima, antiquam Jurisprudentiam incultam esse noluerunt, quorumque

meritis ad me quoque pertinet istius disciplinæ professio. Ita hodie, cum ex nostro ingenio, tum ex aliorum institutis, ad ea studia detrudi me et quasi compingi video, quæ (siqua est in literis prærogativa displicendi, neque certatim frigescant) et serio displicent et frigescunt maxime. Miseram sane conditionem vel tuendi vel ornandi Rempublicam literariam! quæ si me fortasse minus deterreat, subagrestem, meis moribus viventem, et durum ad magnorum pollicitationes, nonnullam tamen ægritudinem affert, posse publice hebescere aciem literarum, et præstantissimorum hominum studium tardari, cum ex his literis ne minimus ille capiatur fructus laudis et existimationis, quem semper summum, hodie fere solum eruditi exspectare potuerint.

Quæ cum sit publica fortuna artis nostræ, atque interea domi habeat, quod impendio esse possit (est enim literarum varietate pene infinita et severitate inclementior, cum ceteræ fere omnes in ambitu suo arctissime contineantur, neque ad alienos fines facile excurrant), mirari mecum soleo, unde optima quæque ingenia ad hæc studia accendi maxime soleant, et in communi bonarum artium naufragio serius restinguantur. Nescio enim, annon ex omni antiquitate summos homines vel abundantia doctrinæ vel ingenii felicitate Disciplina nostra extulerit. Cum et in hoc ipso literarum flexu Academia nostra, ut in omni, ita in hac præcipue eruditionis parte maximos viros et omni præconio dignos informare et excolere non destitit; Bentleium utrumque, Haræum, Mangeium, Thirlbæum, Wasæum, Pearcæum, Walkerum, Marklandum, Jortinum, aliosque, quorum publice conticentur nomina, merita maxima non ignorantur.

Verum ex nostratibus nemo fere, aut hoc, aut superioribus sæculis in Jurisprudentia Attica atque Oratoribus Græcis operam suam locabat; in quibus tamen, si eruditionem spectes, maximo cum fructu locari poterat. "Ex horum Oratorum scriptis non antiqui tantum Jurisconsulti Romani profecerunt plurimum, sed post instauratas literas Budæus præsertim et alii suos fundos irrigarunt. Hodie pene ipsa nomina ignorantur. Tantum invisa quondam Barbaries amatur."* Imo eousque ignorabantur, ut, cum ad Lysiam recudendum accessi, statim sensi, non pauciores fere ad Editionem promovendam excitasse meæ sedulitatis et constantiæ existimationem, quam aut Tanti nominis celebritatem, aut cum hominis fama et scriptis consuetudinem.

Unde tanta Incuria occupavit hanc literarum partem, quæ tam insignem utilitatem secum affert, inter plurimas hanc aliquam rationem esse arbitror: scilicet, quod harum Orationum, quæ circumferuntur, Exemplaria, neque ea tamen facile obvia, La-

* Bœcler. de Scriptoribus Græcis et Latinis.

tina interpretatione fere destituantur. Quæ est sane et altera conditio Græcarum literarum non minus dolenda, quod, cum nude prodierint, vix unum aut alterum inveniant emptorem: cum vicissim nihil quidpiam fere magis ad earum interitum contulerit, quam popularis illa et puerilis versiones Latinas attexendi consuetudo. Ita ex illa parte ignorantur, ex utraque negliguntur. Sed de his fortasse satis: aliquid tamen in hoc limine operis præfandum fuisse duxi, cum de horum studiorum infortuniis, tum nonnihil etiam de mea intempestiva opera in iis excolendis. Superest, ut de Auctoris nostri orationibus aliquid addam: quali scilicet fortuna in utraque ætate usæ sint, tum in ea, quæ exstinctas literas præiverit, tum in hac altera, quæ Typographiæ ope novam librorum edendorum rationem introduxit; denique quantum ego præstiti in hac editione adornanda, et quibus subsidiis adjutus id operis in me suscepi.

In Scriptoribus recensendis eo melior fuit antiquorum Criticorum fortuna, quod sæpenumero vetustissima exemplaria nacti sint, et quæ ætate præcederent infinitam istam varietatem lectionis, quam ex describentium vel dolo malo, vel incuria subinde oriri necesse fuit. Eorum usum expediebat, quod nondum optimi et autographi Codd. Barbararum gentium furorem experti sint, neque jam reperto et introducto artis Typographicæ usu incuriosius observari cœperint atque in manibus hominum paulatim esse desierint. Memorat Athenæus (si bene memini, neque enim ab Athenæi lectione recens sum) Sophoclis Codicem ab ipso auctore scriptum: Pausanias in Bœoticis se vidisse affirmat Hesiodi poema ab accolis montis Heliconis sibi commonstratum antiquissimis plumbeis laminis, proculdubio auctoritate publica in honorem tanti civis (si civis fuit) exaratum. Scriptores emaculare eisque ex apposito chirographo auctoritatem conciliare, eorum erat, qui vel primævas membranas vel eis proximas usurparunt. Ita Aristotelem Tyrannio emendavit (dubium tamen an primus), qui cum Lucullo vixit, ab Aristotelis ætate non longe dissitus.* Antiquissimus proculdubio fuit Mnemo Pamphylius, quem διορθωτὴν Hippocratis nominat Galenus, quippe de cujus notis criticis ad Hippocratem postea scripserunt Medici, qui videntur a Plinio laudari. In Romanorum scriptis quanquam ob ludorum celebritatem et excultam magis disciplinam Exemplaria et latius propagari et frequentius describi cœperint, attamen intra eam ætatem serio recensita fuisse accepimus, quæ summa auctoritate destitui non poterant. Ita Tacitum et Apuleii nonnulla recognovit Crispus quidam Sallustius anno Æræ vulgaris 395, qui erat ab excessu utriusque Scriptoris infra trecentesimum. Vegetium (ut est in MS. Puteano)

* Strab. l. 13. p. 609. Plutarch. in Lucullo et Sylla. Ammon. in vit. Aristot. Athen. l. 1. Heysch. Illustr.

Eutropius, quisquis demum fuerit, certe Vegetio ipso non multum recentior. Priscianum Flaccus Theodorus Dionysii V. D. Memorialis Sacri Scrinii Epistolarum et Adjutor M. Quæstoris Sacri Palatii in urbe Roma Cpolitana Olibrio viro Clarissimo Cos. Olibrius Cos. erat sine Collega, ut ex Fastis discimus A. C. 526. quo tempore floruit Priscianus ipse. Quin et Theodorus se Prisciani auditorem fuisse profitetur. Non maximo intervallo Virgilius Censorem nactus est Turcium Rufium Apronianum Asterium, prout ex ejusdem manu apparet in vetustissimo Cod. Virgilii, quem servat Bibliotheca Medicea ad D. Laurentium.

TVRCIVS. RVFIVS. APRONIANVS. ASTERIVS. V. C. ET. INL. EX.
COMIT. DOMEST. PROTECT. EX. COM. PRIV. LARGIT.
EX. PRAEF. VRBI. PATRICIVS. ET. CONSVL. ORDIN. LEGI. ET. DISTINCXI. CODICEM. FRATRIS. MACHARII. V. C.
NON. MEI. FIDVCIA. SED. EIVS.

et quæ sequuntur, legenda in Gorii Inscriptionibus antiquis in Etruria exstantibus p. 452. De Asterii (qui Consul erat A. C. 494.) genere et ætate, itemque Virgiliani Codicis emendatione videndus est Eminentissimus Card. Norisius, Cenotaph. Pisan. Dissert. 4. Atque hæc sunt omnia fidei sinceræ et quæ laborare nequeat, quum quibusdam MSS. eorum censura et auctoritas publica, sive autographa, sive ad fidem alterius exemplaris descripta, ad finem adhæsit, atque ad nostra tempora devenit.* Illustriora multo et ad propositum meum disertiora, quæ ab Antiquis memorantur de Plauto a Varrone recensito, unde Plauti fabulæ Varronianæ, quas sc. ille admisit:† de opera, quam juxta Eusebium in Chronicis, impendit Cicero scriptis Lucretii, de Cicerone ab Asconio Neronis Imp. ætate emendato, Ennio a Lampadione,‡ et Virgilio demum vel ipsius Augusti temporibus a Vario, Tucca, et Hygino.

Porro huic felicitati accessit non minor, ea scilicet, quæ Antiquioribus Criticis Auctores integros, adeoque a se ipsis felicius expoliendos recognoscendosque obtulit. Magnum id erat ingenii adminiculum, Scriptorem ex ore ipsius fingere et colores ducere, quos ipse repræsentaverat. Nos vicissim hariolationibus ex æqualium Scriptorum usu ductis, ex Dialecti, in qua scripsit, genio atque indole, ex Scholæ denique aut Disciplinæ auctoritate, ætatem conterimus. Fortasse etiam aliquando cum larvis luctamur, et Sophistarum umbratiles *μελέτας*, sequioris ævi vel exercitationes vel oblectamenta, magno cum molimine refingimus. Non diffitendum est multa genuinæ Antiquitatis monumenta ideo ætatem non tulisse, quod Censoriam obeli notam sustinere nequiverant. Circumferebantur olim Orationes Lysiæ 400 et quod excurrit juxta Plutarchum et Photium: plurimæ sane ex mente gravissimorum Scriptorum.* Jamdudum autem est, quod conquerebatur Photius Paulum Mysium multas et præclarissimas sua Crisi exstinxisse.† Homerica omnia atque ea, quæ pro Homericis ostentabant variæ antiquorum *ἐκδόσεις*, penitus fere interierunt, exceptis iis, quæ posteritati consecravit ea sola Editio, quæ ceteras omnes vivendo vicit, cujuscunque demum sit, Zenodoti certe non est, cujus Editio Homerica ab Antiquis commendabatur maxime, quandoquidem plures versus, quos ille obelo notavit, hodie in vulgata habemus: non Aristarchi, qui Ulixeam terminavit libri penultimi v. 296. hisce verbis

Ἀσπάσιοι λέκτροιο παλαιοῦ θεσμὸν ἵκοντο.

Quod ideo libentius commemoro, quia nonnulli non intellecto hoc more Majorum, quæcunque ex Homero ab antiquioribus scriptoribus allegata reperiant, qui aliis atque aliis recensionibus utebantur, ea ad præsens Homerici poematis systema temere agglutinant. Inconsultius quidem hoc, et nullo cum acumine admissum. Cum hoc non esset Homerum, sed centonem exhibere ex diversis Homeri recensionibus consarcinatum. Verum singulare aliquid semper habuit Homeri fortuna. Nemo fere ex antiquioribus paulo doctior, qui ad illius recognitionem non accessit: nemo vicissim ex Neotericis, quem vere Criticum dicere possis. Sive id plurimorum præstantium virorum desperatione factum sit, sive (quod fortunet Literarum siquis sit Genius!) reservata fuerit ea famæ et æternitatis conditio summo isti viro, qui incredibili literarum lumine præsens sæculum ornavit, et immortalibus beneficiis futura omnia demerebitur.

Ut ad Lysiam revertar, quis ille Paulus *ἐκ Μυσίας*, quali lingua, qua conditione et ætate usus est, albus an ater, frugi an nequam, id juxta scio cum inscientibus maxime. Photio certe ætate prior, qui solus, quod sciam, ex antiquis hominem memorat, si Suidam excipias atque præterea Eudociam Imperatricem, quæ ex eodem fonte, unde Suidas, hortos suos irrigavit. Eorum verba sunt: *Παῦλος Γερμῖνος σοφιστὴς, ὁ γράψας, ὅτι γε Λυσίου ἐστὶ τὰ περὶ τῆς*

* Chirographo suo recensiones a se factas attestabantur vel muniebant Critici veteres. Ἐπεὶ κἂν τοῖς βιβλίοις, ἃ διωρθοῦτο τοῦτο, ἐγκαταλέλειπται σύμβολον. ἐπὶ γὰρ τῷ Ἀλεξάνδρῳ παράγραμμα ἦν ἡ πατρίς. Aristid. in Oratione funebri Alexandri Cotiæensis.

† Gell. III. 3.

‡ Ut non turbidæ fidei nec ambiguæ, sed ut puræ liquentisque esset, *equusne* an *eques* Ennius scriptum reliquisset, librum summæ atque reverendæ vetustatis, quem fere constabat Lampadionis manu emendatum, studio pretioque multo unius versus inspiciendi gratia conduxi, et *eques*, non *equus* scriptum in eo versu inveni. Gell. XVIII. 5.

* πλείστους δὲ γράψας λόγους. Dionys. Halicarn. de Lysia. Catonis orationes non minus multæ fere sunt quam Attici Lysiæ, cujus arbitror plurimas esse. Cic. in Bruto. Multa Lysiæ scripta sunt, nonnulla Critiæ. Id. 2. de Orat.

† Πολλοὺς καὶ καλοὺς ἄλλους εἰς νόθους ἀποῤῥιψάμενος πολλῆς καὶ μεγάλης τοὺς ἀνθρώπους ὠφελείας ἀπεστέρησεν οὐχ εὑρισκομένων ἔτι τῶν ὑπὸ διαβολὴν πεσόντων. ἅπαξ γὰρ ἀποκριθέντες παρεωράθησαν, ἐπικρατεστέρας τῆς διαβολῆς, ὥσπερ καὶ ἐπ᾽ ἄλλων πολλῶν, ἢ τῆς ἀληθείας γεγενημένης. Phot. Biblioth. Cod. CCLXI.

Ἰφικράτους δωρεᾶς βιβλία β. ὑπομνήματα εἰς τοὺς λοιποὺς λόγους τοῦ Λυσίου.

Paulum, credo, ætate anteivere uterque et Dionysius Halic. sc. et Cæcilius, qui ex orationibus Lysiæ 425. germanas esse volunt, non nisi 230 juxta Plutarchum: aut cum Photio 233. Dionysio multum debet Lysias: gravissimo omnis memoriæ in rebus præsertim criticis auctori, ut erat ingenio acerrimus et multiplici lectione instructissimus. Præter eam, quæ superest de Lysia Crisin (quod opus emaculatius longe, ut spero, quam in vulgatis repræsentari solebat, huic Editioni præponi curavimus), commentarium* scripsit de dignoscendis Lysiæ orationibus germanis et adulterinis, hodie magno rei literariæ detrimento non exstantem.

Dionysius† ætate et studiis æmulum habuit Cæcilium Rhetorem, natione Siculum, patria Calactinum.‡ Scripsit ille σύγκρισιν Demosthenis et Ciceronis: Demosthenis item et Æschinis: Dictionarium ex ordine literarum: De Demosthenis orationibus germanis et spuriis: de charactere X Oratorum: singularem commentarium de Antiphonte, atque alia permulta, de quibus Suidas consulendus erit. Laudantur a Longino §. 32. juxta finem ejus in Lysiam commentarii. ὁ Καικίλιος ἐν τοῖς ὑπὲρ Λυσίου συγγράμμασιν ἀπεθάρρησε τῷ παντὶ Λυσίαν ἀμείνω Πλάτωνος ἀποφήνασθαι, δυσὶ πάθεσι χρησάμενος ἀκρίτοις. φιλῶν γὰρ τὸν Λυσίαν, ὡς οὐδ' αὐτὸς αὑτὸν, ὅμως μᾶλλον μισεῖ τῷ παντὶ Πλάτωνα, ἢ Λυσίαν φιλεῖ. Hic est Cæcilius, qui orationem Deliacam Æschini abjudicat, Antiphontis orationes genuinas solummodo 35 admittit, Isocratis 28, in horum Oratorum lectione et Crisi versatissimus.

De Oratoribus Atticis librum adornavit Lysimachides Cæciliano libro oppositum, ut constat ex Ammonio in v. θεωρὸς, de quo me plura nescire confiteor.

Curiam Atticam illustravit Hero Atheniensis, incertæ ætatis: de quo Suidas. Ἥρων. Κότυος, Ἀθηναῖος ῥήτωρ τὰς ἐν Ἀθήναις δίκας γεγραφὼς—ἐξήγησιν Δεινάρχου—περὶ τῶν ἀρχαίων Ῥητόρων καὶ τῶν λόγων, οἷς ἐνίκησαν πρὸς ἀλλήλους ἀγωνιζόμενοι.

* Vid. Dionys. in Lysia.

† Hos conjungit Quintilian. III. 1. φίλτατον vocat Dionys. Halic. in Epistola ad Cneium Pompeium de præcip. Historicis. Laudatur a Quintiliano tanquam auctor antiquior. Cum igitur Suidas ætatem Cæcilii ab Julii et Aug. Cæsarum temporibus ad Hadrianum proroget, credibile est, eum, ut solet, duos scriptores immiscuisse, unum, qui sub Augusto, alterum, qui sub Hadriano floruit. De Cæcilio præterea vide Dionem Cassium, Plutarch. in Demosth. init. et in vitis X Oratorum, Athen. l. 6. Longinum sæpius, Photium, Cod. 61. 259, 260. 262. Suid. in Καικίλιος et Ἑρμαγόρας. Voss. Hist. Græc. p. 178. et de arte Grammatica l. 5. Casaub. ad Athen. VI. 21.

‡ Sc. ἀπὸ καλῆς Ἀκτῆς, ut eum laudat Athenæus. Conditur ea urbs in Sicilia Olymp. LXXXIII. 3. Mox voce depravata vocabatur Κάλλαντις. Καικίλιος Σικελιώτης, Καλλαντίανος. Κάλλαντις δὲ πόλις Σικελίας. Suid. A Diodoro ad Olymp. LXXXV. 1. πόλις Καλλατίνων. ut dubium an Σιληνὸς, ὁ Καλατίανος ab Athen. p. 268. memoratus sit Siculus Calactinus, an ex Calatio urbe Italiæ. In numis Καλακτίνων visuntur symbola Atheniensium.

Diodorus Valerii Pollionis Alexandrini F. sub Adriano vixit et enarrationem scripsit locorum difficiliorum, quæ in X Oratoribus inveniuntur. Suid. in Πωλίων et Διόδωρος.

Zosimus Gazæus vel Ascalonites, qui sub Anastasio vixit, scripsit præter Lexicon Rhetoricum, Commentarios in Demosthenem et Lysiam.* Interfectum a Zenone Imp. refert Cedrenus p. 291. qui Zosimum virum spectabilem vocat. Perierunt utique, quæ in nostrum scripsit: attamen Zosimi Ascalonitæ scholia in Demosthenem diversa ab Ulpiani scholiis servantur hodie inedita una cum Demosthenis orationibus in Bibliotheca Vaticana, ut ex Ryckii Catalogo MS. didici. Excerpta ex ejusdem libro περὶ πρέσβεων Ῥωμαίων πρὸς Ἐθνικοὺς ibid. memorat exstare idem Ryckius: Zosimi in Demosthenis Philippicas Lexicon in eadem Bibliotheca Labbæus. Ejus in Demosthenem Orationem Leo Allatius Συμμικτῶν lib. 7. Latine vertit. Vid. Fabric. Biblioth. Gr. Tom. XIV. pag. 15. qui ibidem memorat Virum eruditissimum Franciscum Salmonium Præfectum Bibliothecæ Sorbonicæ habere MS. ejusdem lucubrationem εἰς τὸν βίον τοῦ Δημοσθένους.

In eosdem, Lysiam sc. et Demosthenem, scripsit Zeno Citiensis, Zenone Philosopho Stoicæ disciplinæ auctore, qui ejusdem quoque Civitatis erat, multis annis junior. Videtur allegari† a Sulpicio Victore in Institut. Orat. ad Silonem generum, a Scholiaste Hermogenis p. 362. et ab Ulpiano præf. Commentariorum in Demosthenem.

De Antiphontis figuris, de Lysiæ et Hyperidis orationibus scripsit Caius Harpocratio Sophista. De illis, quæ Oratores ignorasse videntur, de formis Orationum, Ementitam esse Herodoti Historiam (sive ut Suidam emendari velit Casaubonus in notis MSS. ad Herodotum περὶ τοῦ οὐ κατεψεῦσθαι τὴν Ἡροδότου ἱστορίαν) ceteraque Ælius Harpocratio. Vid. Suid. Meurs. Attic. Lect. VI. 2.

Utilem certe operam navarunt Callimachus aliique ex Schola Pergamena in tabulis conficiendis, quas πίνακας et ἀναγραφὰς vocarent. In eas auctorum ætatem, genus, et scripta; scriptorum argumentum, initium et numerum distincte referebant, et quæ supposititia erant a veris segregabant. Hujusmodi πίνακα παντοδαπῶν συγγραμμάτων instruxit Callimachus, ut notum est ex Athenæo: In πίνακι seu ἀναγραφῇ ῥητορικῶν (sive ῥητόρων) et ἐν τοῖς ῥήτορσι diserte et speciatim citatur ab antiquorum non nemine. Ex eo scilicet opere fuerunt, quæ laudat Dionysius Halic. de Callimachi laboribus in antiquos Oratores præstitis.‡ Verum cum munus illud

* Ex Suida.

† Zenonis Rhetoris præceptis se maxime usum fuisse testatur Sulpicius initio libri.

‡ Τοῦτον ἐπιγράφει τὸν λόγον [Lysiæ] Καλλίμαχος περὶ Φερενίκου ὑπὲρ τοῦ Ἀνδροκλείδου κλήρου. Dionys. in Isæo. Ὁ δὲ περὶ τὴν ἐπιστολὴν, καὶ τοὺς πρέσβεις τοὺς παρὰ Φιλίππου ῥηθεὶς λόγος [Demosthenis] ὃν ἐπιγράφει Καλλίμαχος ὑπὲρ Ἁλοννήσου.

negligenter administravit, sive rei mole et magnitudine oppressus, sive δεινότητι vere Critica, quæ falsa a veris discernit, destitutus (a Photio certe Cod. 265. οὐχ ἱκανὸς κρίνειν repræsentatur), istos commentarios minus ægre ferimus interceptos.

Multum utique conferret ad nostros Scriptores illustrandos, si exstarent argumenta Orationum, quæ concinnarunt Antiqui nonnulli. In ea Classe censendi sunt Posidonius Olbiopolita Sophista, Ælius Theo Alexandrinus, Tiberius Sophista, Timæus Tauromenites Philisci Milesii discipulus, aliique. Si exstarent, dixi: quo jure dixerim, sane nescio. Eæ enim, quæ nonnullis Rhetorum antiquorum Orationibus in scriptis Codd. adhærent ὑποθέσεις, licet aliquando incuriose et præter argumentum et historiam confictæ, antiquiores esse possunt, quam vulgo haberi solent. Antiphontis una lemma habet præfixum, in quo de Lysiæ deperdita Oratione ita instituitur Sermo, ut nemini dubium esse possit, quin eam legerit Scriptor ille, quicunque fuerit. Et sane quo tempore desiderari cœperint Nostri orationes, difficile est dictu. Exstiterunt sæculo octavo nonnullæ, quæ hodie non exstant, ut liquet ex Photio. Plurimas diserte nominat Suidas, et verba descripsit, verum ex Harpocratione, qui ætate anteivit, mutuatus. Eustathius quidem, qui utrosque sequitur, nonnulla Lysiæ legerat, quibus hodie non utimur: ut dici debeat plura ad istud saltem ævum superfuisse.

Novo jam sæculo nato et literis feliciter instauratis, Aldus Manutius primus, anno sc. 1513. Lysiæ, quod supererat, typis evulgavit Græce Fol. una cum Æschine, Antiphonte etc. quos Francisco Faseolo IC. ac Senatus Veneti a Secretis Magno nuncupavit. "Id quod gratius (ait Vir summus) tibi futurum existimavi, quoniam quas plerique horum scripserunt Orationes multis Sæculis abditæ latuerunt: latebant autem in Atho Thraciæ monte. Eas Lascaris is, qui abhinc quinquennium pro Christianissimo Rege Venetiis summa cum laude legatum agebat, doctissimus et ad unguem factus homo, in Italiam reportavit. Miserat enim ipsum Laurentius ille Medices in Græciam ad inquirendos simul et quantovis emendos pretio bonos libros. Unde Florentiam et cum iis ipsis orationibus et cum aliis, tum raris, tum pretiosis voluminibus rediit," et quæ sequuntur. Editionem igitur suam credibile est Manutium expressisse non ex unico exemplari, sed ex pluribus inter se collatis, quæ adhuc servat instructissima illa Bibliotheca Laurentiana. Eorum notitiam non alienam duxi, quæ hic subjungatur, ut aliorum Industriæ aliquid subministrem, qui Lysiam olim emaculaturi felicitatem nostram in bibliothecis exterorum adeundis superare possint.

Idem de admiranda vi dicendi in Demosth. Τοῦτον [sc. orationem Dinarchi contra Theocrinem] Καλλίμαχος ἐν τοῖς Δημοσθένους φέρει. Idem in Dinarcho.

Plut. 57. Cod. 4. Orationes Lysiæ 31, quarum prima contra Eratosthenem, ultima contra Philonem. Fol.

Plut. 57. Cod. 45. Lysiæ orationes 28, 4to.

Plut. 57. Cod. 52. Lysiæ vita ejus orationibus præmissa, 4to.

Plut. 74. Cod. 12. Lysiæ orationes aliquot, quarum prima περὶ δωροδοκίας, postrema adversus Nicomachum, 4to.

Plut. 4. Cod. 24. Anonymi [Lysiæ] Oratio in eos, qui pro patria in prælio quodam occubuerunt. 4to.

Anno 1575. H. Stephanus eosdem oratores emisit Lutetiæ luculentissime impressos in Fol. Gr. adjecta Latina versione omnium Æschinis et quarundam Lysiæ Orationum, sc. *de Eratosthenis cæde* seipso interprete, *in Eratosthenem* 30 *virum: in Alcibiadem*, et *Dardanarios*, ex interpretatione Claudii Groularti. Ad Æschinem quidem et aliquot Lysiæ orationes vett. Codd. ope se fuisse adjutum testatur. Quinam autem qualesque fuerint non memorat: in ea porro, quæ inscribitur ἐπιτάφιος λόγος τοῖς Κορινθίων βοηθοῖς "cujusdam exemplaris auxilio (hominis ipsius verbis utor) non solum plurimos locos emendavit, sed aliquot etiam lacunulas, necnon magnam quandam lacunam explevit." Magna erat in eo homine cura, moderatio non minor. Scriptorum Codd. varietatem diligenter et fideliter ad oram paginæ suæ adnotabat: rarissime in locum receptæ lectionis hariolationes suas reposuit, nisi ubi tam crassus fuerit prioris Editionis error, "ut multo etiam crassior futura esset de emendatione dubitatio." Quam, ut spero, in hac nostra edit. operam navavi, et fidem observavi, hominis istius et laudis et diligentiæ pro ingenii modulo quam maxime æmulus.

Vertente sæculo, anno sc. 1615. Iodocus Vander Heidius Brabantus Lysiæ orationes 34. Latine a se redditas et politicis notis illustratas Hanoviæ edidit, typis Wechelianis in 8vo.* Græca recensuit notasque de ea re ad calcem libri adjecit, cujus hortatu atque auctoritate suscepta erat hæc editio, Andreas Schottus Antverpiensis, S. I. quali fide aut divinandi peritia (libris enim calamo scriptis destituebatur) præstat tacere, quam ea inclementer dicere, quæ etiam cum veritate dici potuissent.

Porro A. 1683. liber ille recusus erat Marburgi Cattorum, in 8. procurante I. Burchardo Maio Eloquentiæ et Historiæ Professore primario. Quæ Editio, etsi testimoniis vett. Dionys. sc. Plutarchi etc. de Lysia, quibus prior instructa erat, carebat, notisque ibidem, quibus Schottus suarum hariolationum rationem aliquam reddidit, ea tamen diligentia ad imaginem prioris expressa est, ut singula pagina in utraque ex æquo responderet et pariter procederet.

* Eodem tempore, quo Heidius Lysiam, Alphonsus Miniatus Bononiensis Antiphontem, Andocidem, et Isæum: I. Gruterus Dinarchum, Lesbonactem, Lycurgum, Herodem ac Demadem Latinitate donavit atque evulgavit typis, ejusdem Schotti nutu et auctoritate.

Singulares Orationes aut Latine expresserunt, aut Notis et Commentariis illustrarunt nonnulli, de quibns mox est dicendum. Sc. Orationes duas priores cum Latina versione a se adornata edidit Ianus Vitalis Panormitanus Romæ apud Iacobum Mazochium 1515. nonis Aprilis in 4to. Mario Maffæo Volaterrano, honoris causa, inscriptas. Editionem hanc rarissimam et semel tantum a me visam claudit hoc Epigramma.

OCT. SYLVIUS. LAURELIUS.

"Præcipuum decus est iterum natum esse Lyeo,
Quique pater fuerat matrem habuisse Jovem.
Sic LYSIÆ scriptis geminum decus additur, et quem
Græcia protulerat, nunc polit Italia."

Anno deinde 1522. 4to in inclyta Basilea ex ædibus Io. Frobenii Cal. Maii, una cum Libanii et Isocratis orationibus aliquot ab Erasmo Latine versis, prodierunt binæ eædem Orationes Gr. Lat. incerto interprete. Ceterum ut comperi ex ea interpretatione eleganter in pergamena exarata in Bibl. Col. Baliol. Oxon. Interpres iste erat Franciscus Philelphus Tolentinas, vir elegantioribus literis vindicandis natus.* Utriusque interpretationem Pallanti Strozæ nuncupavit, quas Epistolas, dignas certe, quæ non perirent, ex eodem Cod. descripsi, et primus, quod sciam, hodie publici juris facio.

"Franciscus Philelphus præclaro Equiti
Pallanti Strozæ sal. pl. d."

"Soleo certe nonnunquam, Pallas vir clarissime, majorem in modum queri perniciosam præteriti sæculi adversus nostræ tempestatis doctos homines literarumque cupidos injuriam: et illos vehementi quodam odio detestari, quorum inerti negligentia factum est, ut in amissis Vett. Scriptorum illustribus ac infinitis prope voluminibus tantam ipsi cladem susciperemus. Quid enim claris ingeniis aut acerbius aut calamitosius accidere potest, quam iis carere, quibus sine omnis suus splendor omnisque magnitudo et manca et muta est? Nemo profecto, mea sententia, etsi ad equitandum aptissimus sit natura, sine equo equestrem teneat, nemo sine armis militiam, neque navigandi peritiam sine navigiis, neque architecturam, neque fabrilem, neque aliam quamvis sive artem sive facultatem, ubi ejusce rei defuerint Instrumenta, medullitus sane noscere quisque queat. Cujusmodi vero quotque bonarum artium instrumenta, ob tantum hunc tamque indignum veterum librorum interitum, amiserimus, ipse optimus testis sis. Nemo enim est unus

* Vid. I. Henr. Foppii historiam Philelphi literariam ex ipsius Epistolis collectam, tomo V. Miscellaneorum Lipsiensium p. 322—354. qui affirmat Latinam versionem harum Orat. prodiisse Florentiæ.

omnium inter nostros, qui id te melius scire vel possit vel debeat. Nam et Græce et Latine eam habes eruditionem, qua medius fidius majorem nemo: et si quid apud nostros exterosve librorum relictum sit, id omne, pro tua eximia diligentia ac laudatissimo doctrinæ studio, Tibi vel potius eruditis omnibus jampridem maximis cum laboribus impensisque comparasti. Quid enim Philosophos numerem? qui quo majore numero exstiterunt, eo magis in iis naufragium factum est. Libros circiter 400 Aristoteles, ac prope totidem Theophrastus scripsit, quorum mirum est quanta sit nobis relicta paucitas. Democritus ille magnus tantusque Vir, cujus magnum de Mundo opus talentis quingentis æstimatum perhibent, usque adeo multa scripsit, ut Librarius per cavillum sit ab Epicuro appellatus. Epicurus autem ipse trecenta reliquit volumina: Chrysippus vero, quem librorum Epicuri hujus parasitum Carneades nominat, quinque ac septingenta volumina elucubrasse traditur. Permulta Zenones et Cutiensis (sic) et Eleates scripsere, permulta Heraclitus, permulta Empedocles, et alii cum Græci tum Latini philosophi, quos complecti oratione labor sit. Permulta nobis et maxima suæ sapientiæ et perillustria monimenta reliquerunt. Horum autem omnium nulla prorsus scripta exstant. Quid autem, ut reliquos sive Poetas, sive Historicos, sive alios præstanti aliqua doctrina et ingenio viros omittam, quid, inquam, Oratorum versuras interitusque commemorem? Hosce propemodum omnes ad Brutum scribens Cicero non Latinos solum ab ipso usque M. Cornelio Cethego, quem suaviloquenti ore viguisse Q. Ennius decantabat, vel ab illo potius Bruto repetens, qui vim ex urbe regia extruserit, verum et Græcos ab ipsius usque Solonis Pisistratique memoria et diligenter, ut adsolet, et eleganter adnumerat. In quibus quanta sit strages facta, quanta suscepta calamitas, quis Te nobilissimo equite et homine doctissimo melius omnium unus norit?"

"Nonne igitur jure illis succensebimus, detestabimur, exsecrabimur, quorum desidia ignaviaque tantam nobis jacturam factam intuemur? Nam si cum hac veterum librorum paucitate ac penuria, quorum non mediocrem partem, ut scis, tanquam ex Erebo mirus sanctæ vetustatis cultor Nicolaus Nicoli incredibili sua cum diligentia ac studio nobis in lucem contulit, id dicendo assecutos nonnullos cernimus, ut honori apud omnes admirationique habeantur, ne certe dubitandum existimo, quin multos hodie Leonardos, permultos haberemus Ambrosios, si priscis Bibliothecis liceret frui. Quod cum in omnem Italiam pateret, tum potissimum in hac urbe, ubi divina quædam ingenia germinant: Nec diffido, quin aliqui ex hac ipsa urbe brevi emerserint, qui sua et cura et industria et ingenio tantæ huic jacturæ cladique medeantur. Ista cum Iannotium manet, tum hunc nostrum et Carolum Aretinum, disertos et doctos

homines, tum alios plerosque ad eloquentiæ eruditionisque decus evasisse tam probe atque indies magis evasuros video. Sed de iis hactenus multa. In eo autem veterum scriptorum naufragio insignis est Lysiæ Oratoris procella. Is enim Orationes 425. scriptitasse fertur; quarum 230 Dionysius Cæciliusque indubitatas illius existimant: reliquæ vero creduntur adulterinæ. Hisce autem in omnibus bis duntaxat, et id ob malignitatem causæ eum succubuisse Plutarchus refert. Scripsit et Rhetoricas artes et conciones et laudationes et epistolas: orationesque tum amatorias, tum funebres, ac Socratis defensionem. Ex hac autem tanta suorum scriptorum multitudine vix 35. orationes exstant: reliqua vero omnia periere. Quanta is vero dicendi luculentia majestateque floruerit, etsi Cicero princeps Eloquentiæ et optimæ nullius expers disciplinæ plurimis in locis disseruerit, ac nos fortasse propediem alio quodam in loco commodius expositurí sumus, id tamen abunde dignosci potest ex ea funebri oratione, quæ ab hoc ipso Lysia pro iis edita erat, qui adversus Lacedæmonios Corinthiis auxilium ferentes post urbem 30 Tyrannorum solutam jugo, forti et atroci prælio Athenienses interiere. Hanc si frequentissime antea Græce lectitaveris, nunc Latinam a nobis factam, ut et Latine legas, et ceteris legendam des, te vehementer rogo."

"FRANCISCUS PHILELPHUS Clar. Equiti PALLANTI STROZÆ, Sal. D. pl."

"Fuere nonnulli et prudentes et docti viri, præstantissime Pallas, qui inter Lysiæ Oratoris Platonisque Philosophi scripta maxime interesse judicarent: quod propemodum alii quidem, item et ipsi homines haud vulgares, inter Demosthenem Ciceronemque voluere. Nam huic nihil adjici: illi detrahi nihil posse, quid aliud esse dixerimus, quam vel id quod Platonis esse cernimus, eximiam quandam et exsuperantem dicendi copiam, vel emendatum Lysiæ atque elimatum gravissimumque Orationis filum? Quod quidem acutissimorum hominum judicium, quum semper maximi facere consueveram, tum vero posteaquam Græcas Literas degustassem, admiratus sum adeo, ut vix quicquam aut verius aut subtilius judicatum existimarim. Nam ut reliquos nunc omiserim, quid de Lysia ipso dicam? cujus peregregia dicendi quædam divinaque elegantia, castigata verbis, sententiis affluens, tantum de se stuporem splendoremque legentibus ingerit, ut hunc profecto eum fateri oporteat, qui unus imprimis inter Græcos primas eloquentiæ partes teneat. Hic est ille Lysias e cujus disertissimis orationibus, si quod subtraxeris verbum, et id commode feceris, de summa subtraxisse plane appareas. Usque adeo ab eo sunt omnia mirabili quodam suoque artificio et ordine lucubrata, dicta, posita, colli-

gata. Is præterea quum ceteris in rebus præstiterit plurimum, tum ea quoque styli perspicuitate ac nitore claruit, quem etsi nobilis Rhetor Isocrates imitatus fere sit, neque tamen hunc, neque Demosthenem ipsum Eloquentiæ principem, neque alium quemquam ex illustribus X Oratoribus assequi potuisse omnis una voce testatur Græcia. Quantopere vero hisce omnibus subtilitate antecesserit, ex gravi Ciceronis in libris de Oratore judicio intelligi licet. Sed de his alias; nunc autem ad rem, de qua agitur, revertamur."

"Quum igitur hanc Lysiæ uberem luculentamque brevitatem facultatemque dicendi a Majoribus nostris mirifice probatam laudatamque intuerer, libuit, animi gratia, aliquas si possem ex illius orationibus Latinas efficere, quo non solum alieno testimonio, verum etiam re ipsa quasi Oratoris præsentia ac voce ejus vis omnibus divinumque ingenium innotesceret. Quare quum superiorem convertissem ἐπιτάφιον λόγον, volui et illam ad nostros orationem traducere, quæ *in Eratosthenem adulterum* habita esset. Hoc enim in adulterio deprehenso atque interempto sui pro ea causam necis agunt. Nex autem haud negatur, sed Mœchus jure cæsus defenditur. Argumentum omne narratione patet. Nunc ne quem tanti facio imitari omnino neger, id est, ne in brevi oratione prolixior, sim hac de re satis superque, jam Lysias ipse dicere incipiat. Vale."

Eædem denique orationes prodiere Colon. Iac. Soteris 1554. 8vo. interprete Francisco Fabricio* Marcodurano, ut ex Bibliotheca Thuan. et Telleriana didici.

Orationem primam, quæ est *de cæde Eratosthenis adulteri*, illustrarunt et verterunt plurimi. Prodiit Gr. Lat. in 4to. anno 1549 Paris. apud Gul. Morelium ex adverso Ædis Remensium: Renato Guillonio Vindocinæo interprete, et in eandem Antonii Bellaudi Grassæni scholia. Hujus Editionis Exemplar servat Bibliotheca Collegii Merton. Oxon. Eandem Latine reddidit suæque Græcorum Oratorum Editioni subjunxit H. Stephanus A. 1575. Anno deinde sequente Gallice transtulit Iacobus Contesius Vintemillius et Lugd. edidit in 8vo. Proxime (anno sc. 1593 Cantab. in 8vo.) Gr. Lat. evulgavit suis prælectionibus, quas Cantabrigiæ in scholis publicis habuit, illustratam Andreas Dunæus† Hellenismi

* Franciscus Fabricius obiit A. 1573. Collegit historiam Ciceronis. Scripsit Annotationes in Terentium et in Paulum Orosium. Vid. Sweert. Biblioth. Belg. p. 243. Hanck. de S. R. R. p. 2. pag. 144.

† Andreas Dunæus [Downes] ex agro Salopiensi oriundus, literisque institutus una cum inclyto Roberto Essexiæ Comite, cui Lysiam inscripsit, a M. Ashton in regia Grammaticali Schola, quæ est Salopiæ, admissus erat Discipulus Col. D. Ioan. Cant. pro Domina Fundatrice Nov. 7. 1567. [Registr. Col. Ioan.] A. B. 1570—1. [Regr. Acad.] Socius Collegii pro M. Bayley Apr. 6. 1571. [Registr. Col.] A. M. 1574. [Regr. Acad.] S. Th. Bac. 1582. [ibid.] anno demum 1586. Græcæ linguæ Professor. Postquam numerosam juventutem literis domi informaverat, Chrysostomi editioni Savillianæ adornandæ et Bibliis in linguam Anglica-

Professor Regius et Collegii D. Ioannis Evangelistæ per plures annos Socius bene meritus. Multum de juventute Academica et renascente Græcismo meruit vir ille laboriosissimus. Verum cum operosum istud prælegendi genus longe absit ab illa disciplina, quam profitemur, vix operæ fuisse pretium judicavi, ut prelo iterum a me committeretur prolixior ista Commentatio.

Orationem *contra Eratosthenem* 30-*virum* Latinam a se factam cum Aristidis orationibus integris evulgavit Vir eruditissimus et longiori vita dignus Gulielmus Canterus Basil. 1566. in Fol. et quædam subinde loca in melius immutavit. Eandem Vir doctissimus Simo Groulartus, Præses Senatus Rothomagensis, item duas alias, sc. *contra Alcibiadem* unam, alteram *contra Dardanarios*, in linguam Romanam transtulit Stephanicæ Græcorum Oratorum Editioni 1575. subjunctas. De Groularto nonnulla apud Cl. P. Dan. Huetium de claris Interpret. l. II. p. 161. et Menag. Dedicat. Diogenis Laertii.

Porro in puerorum usum A. 1696. forma minore prodiere *Platonis Menexenus* et *Lysiæ funebris Oratio* cum versione Philelphi et brevibus notis Mic. Busteed, Cantabrigiæ. In fasciculo Gr. Lat. I. Iacob Schudt Francof. 1702. 8vo. Lysiæ Orationes binæ, pro *cæde Eratosthenis* una, *contra Eratosthenem* altera. Et Græce Venet. 1710. 8vo. in Vol. III. I. Patusæ Encyclopædiæ, 1. *Defensio pro cæde Eratosthenis.* 2. *contra Eratosthenem, unum ex* 30-*viris*, et 3. *Oratio* Ἐπιτάφιος. In eundem denique usum, anno uno aut altero elapso, Germanus nescio quis inter alia edidit Orationem, si bene memini, quæ inscribitur *contra Familiares, Obtrectationis*, studio certe parum laudando, cum vel mendis horridiorem, crebriorem lacunulis, argumenti pondere indigniorem aut Orationis denique filo injucundiorem vix aliam omnino quamvis reperire investigando potuit.

Utinam ea fortuna actum fuisset cum Themide Attica, ut mea opera in hoc auctore emaculando minus esset necessaria. Præjudicassent (et præjudicassent utinam) quæ aut intercepit fortuna, aut interrupit conditio Mortalitatis. Præter explicationem Græc.

nam regio jussu vertendis utilem manum admovit, unde Præbendam in Ecclesia Wellensi meruit. Cotonæ demum ad lapidem sesquiprimum a Cantabrigia et mortuus et inhumatus est A. 1627. ut ex epitaphio, quod descripsi, liquet

"Andreas Downes Salop. Coll. D. Iohann. apud Cant. olim Socius, Græcæ linguæ professor regius, quam provinciam summa cum fidelitate et egregia laude per undequadraginta annos exornavit. Vir morum Candore spectabilis, in rebus divinis probe exercitus, totius a. humanioris literaturæ ad stuporem usque callentissimus. Jam Septuagenarius et quod excurrit rude donatur ab Academia, reservato tamen ei consueto honorario, anno ætatis 77. secessit huc in agrum suburbanum, ubi ante annum exactum postridie Cal. Feb. 1627. mortalitatem deposuit."

Oratorum, quam meditabatur ὁ δεῖνα a Cornario in Dedicatione Parthenii Ἐρωτικῶν laudatus, Annotationes in animo instituit adornare vir maximus H. Stephanus, quas Interpretationi Latinæ reliquarum Orationum aliquando subjungeret, cum variis, quæ in editione sua Græca prætermissæ fuerint, Emendationibus. Peculiarem etiam promisit Commentarium de locis in iisdem reconditioribus, de quibus sibi ipsi in Editione sua non satisfecit et amplius deliberandum censuit.

Idem consilium (Vett. sc. Rhetorum orationes Latine vertendi notisque illustrandi) suscepisse videtur doctissimus Iac. Phil. Maussacus, qui in eruditis notis ad Harpocrationem nonnulla scitissime emendavit, et propter felicitatem ingenii cum assiduo horum scriptorum usu conjunctam, id operis præclarissime exsequi potuisse videtur.

Idem pene exspectandum erat a Gulielmo Cantero, qui (Vid. VII. Nov. Lect. 4.) Orationes 10. Oratorum enumerare et fragmenta colligere meditabatur. Id aliquatenus præstitit Ioannes Meursius in Bibliotheca Attica: ubi, sed festinanti similis, ex deperditis Lysiæ orationibus plurimas nominatim recenset, adducta auctorum, e quibus excerpsit, fide: præstare etiam voluit And. Schottus, ut liquet ex ejus præfatione ad Lysiam.

Sed quod plurimorum, vel omnium potius ad instar erat, vir doctissimus undequaque H. Valesius,* tum vero de hisce literis non vulgariter meritus, non solum Pollucis capita de Rep. Atheniensi illustrare, sed et Oratores quoque Græcos emaculare in animo habuit. Nemo has literas suscepit vindicandis majori cum acumine aut subactiori judicio. Omnia erant in eo homine summa, Atticæ et linguæ et prudentiæ peritia maxima, incredibilis animi magnitudo, et divinandi felicitas plane singularis. Ille est, quem pene audeas perfectum Criticum appellare. Erat enim immensæ ac infinitæ pene eruditionis: eruditioni autem neque acre ingenium defuit, neque, quam ab hac nostra arte excludere isti velint, maxima et morum et literarum elegantia. Hodie quanta turba sit hominum, qui de Valesio ne fando inaudiverint, et tamen summi viri haberi velint! Tantum in literas grassata est unius seculi barbaries.

Quod ad meam curam attinet, nam id demum scire velle videris, B. L., hæc habe. Textum ad Exemplar Stephanicum summa, qua potui, et fide et modestia expressi. Fide dixi, quæ Editorem ma-

* Videlicet Valesius noster, utpote Foro et Juris studio destinatus, eique operam daturus, aut ipse videns consilii et prudentiæ maturus ephebus sibi hanc legem dixit, aut a doctissimis Magistris accepit, non posse vel principia vel origines publici privatique Romanorum juris percipi et intelligi, nisi Græcis notoriam perferentibus, utpote a quibus id adoptaverunt Romani. Id quum sibi infixisset, in reliquiis, quæ supersunt, Oratorum Græciæ —habitare proposuit. Gronov. Dedicat. Notarum Valesii ad Harpocr. etc. Vid. et Vales. ad pag. 58. Notarum Maussaci.

xime decet. Decurso enim spatio Typographico, atque istius, quam dixi, editionis collatione sedulo instituta, paucissima, quæ inventa erant, operarum menda collegi, eorumque notitiam disposui, quæ, in punctis ut plurimum versantia, tam levia tibi videbuntur, ut vix ullam aliam aliquam Græci Scriptoris Editionem per hosce annos in hac laudis parte cum nostra conferendam esse judicem. Ut aliqua saltem spes superesse videatur, vel Chartæ nitorem, vel Typorum elegantiam, vel Typothetæ denique meamque operosam diligentiam exemplaria nostra vindicaturam a fatali illa oblivione et vilitate pretii, quæ nostram familiam tam diu afflixit. Quod ad moderationem spectat, quam Editoris laudem semper esse duxi primæ proximam, vetustam et diutius receptam lectionem rarissime sollicitavi, atque ad oram libri relegavi. Neque enim meorum Codd. auctoritatem tanti, aut meam divinandi solertiam tam magnificam esse judicavi, ut, ubi momenta saltem viderentur esse æqualia, Textus aliqua diuturnitate comprobatus, (Scriptorum antiquorum Terminus ille sacer) novarum rerum studio et libidini cedere deberet: Verum reputans vicissim, quod fœdissimas hallucinationes et crassissimos librariorum errores retinere, ubi vel dormitaverit bonus homo, aut plus æquo se invitaverit, esset otio inclementer abuti, aliquando meas conjecturas etiam scriptorum Codd. auctoritate destitutas in textum admisi, nonnullorum reprehensionem veritus, qui meticulosam religionem et tenuem illam fidem æque ac aliorum effrænatam audaciam merito damnare solent.

* * *

Nonnunquam etiam verborum apices et punctorum momenta, immutavi, in quibus Stephanus obdormiscebat; lectore non admonito, ubi admonere tædio fuisse futurum sensi. Illud interea nescius ne esses velim, quod sæpissime, imo infinitis fere in locis, de vulgata parum sollicitus eam lectionem in Interpretatione secutus sim, quæ ex sola conjectura nasceretur. Nam in Latinis, quæ tota nostra sunt, tantam certe auctoritatem habere volui, cum Græca publici potius juris quam mei fuisse existimavi. Et ne aliqua fraus lectori subesset, quæcunque ita verti, ea ut literis, quas cursivas vocant, discernerentur, sedulo curavi. Singulis præterea Orationibus Argumentum præmisi, ut ad orationem ipsam aditus facilior quodammodo fieret et jucundior: in quibus et Quæstionis statum, et Actionis genus, et solennis agendi ritus prætermisi, tum ne Meursii, Petiti, ceterorumque scrinia compilarem, tum quia sensi hæc plerumque eo gratiora esse, quo breviora. Postremo utriusque Editionis, quæ meam præcessit, Aldinæ puta et Stephanicæ, paginas in ora nostræ describi volui, ut, siquando usus venerit, minimo negotio conferri et adhiberi possent.

Græcis subjunxi, quia populo aliqua ex parte placere volui, Interpretationem Latinam, et, quia aliorum olera male cocta recoquere operæ fuisset inficetissimæ, omni ex parte novam. Quam provinciam quali laude gesserim, id, etiamsi id maxime nollem, aliorum jam futurum est judicium. At priusquam de me calculum ferat quisquam, experiendo sciat velim, quam operosum sit, quanta sollicitudine plenum, quæ eleganter Græce dicuntur, bene Latina vertere; ea fide verbum verbo annumerare, ut aliquis ne decedat color; ea venustate ora Auctoris effingere, ut Interpres esse non desinas; religionem denique temperare cum elegantia. Id enim volui, et si minus assecutus fuero, tametsi in ingenii nostri imbecillitate nonnihil, imo maximum inesse confiterer, aliquid tamen in rei ipsius difficultate constare arbitror.

In Notis, quas ad textum recensendum adhibui atque imæ paginæ subjeci, minimæ vel operæ vel laudis arbitrabar fore, si lectiones solummodo variantes, summa licet cum fide atque sedulitate descripsissem. Vicissim temerarii ingenii semper esse judicavi, eas tantum lectionum discrepantias excerpere, quæ edenti notabiliores esse viderentur. Unde evenire solet, ut vel ex hac parte defraudetur aliquando ingenium legentis, qui ex parvulis istiusmodi scintillulis lucem fœnerari potuisset; vel ex illa summa oriatur ariditas et legendi fastidium. Porro ubi scripti Codd. nihil quidquam suppetiarum tulere (quod in plurimis depravatis locis contigit) et divinando res erat agenda, eum modum mihi servandum esse duxi, quem ab homine novo, minimæ aut celebritatis aut exspectationis servari fas erat. Deinde autem aliquoties adducuntur ad stabiliendam conjecturarum fidem loca ex probatissimis semper (nam id te scire volui) scriptoribus desumpta. Quorum auctoritate dum utor, si quidquam a me vel lucis vel puritatis, fœnoris loco, acceperint, nolis id a me factum existimare gloriolæ aucupandæ causa, aut ad ostentandum, qualis vir siem; sed partim quia unum scriptorem emaculaturus nihil istiusmodi a me duxi esse alienum; partim quia lector, observaturus similem in pluribus scriptoribus erroris occasionem, emendationibus nostris aliquam vim et auctoritatem accedere non invitus confitebitur.

Quicquid igitur in Textus medelam afferre potui, id pene omne Textui, ut par erat, subjeci. Cetera, quæcunque de Lysia observanda duxi, ea Lectionibus Lysiacis reservavi perpetuo orationis filo commentanda.

Notis inserui adhuc inedita, quæ dudum ad oram exemplarium suorum allevere Josephus Scaliger et Claud. Salmasius. Exemplar, quo usus est Scaliger (cujus rei Dodwellus in libro suo de Cyclis Græcorum fidem facit), ad Edw. Bernardum Professorem apud Oxonienses Savilianum olim pertinuit, hodie in Bibliotheca Bodleiana asservatum. Salmasianæ vero notæ, quas merito que-

raris esse paucissimas, ex editione Stephani, quam servat bibliotheca Academica Lugduni Batavorum, desumuntur. Rationem denique habui omnium, quæ observarunt vel Gulielmus Canterus, vel Iacobus Palmerius, hic in Exercitationibus ad optimos fere Auctores Græcos, Lugd. Bat. 1668. 4to. ille in versione Latina Rhetorum quorundam, Bas. 1566. fol. aut Muretus denique in libris Variorum Lectionum.

Fragmenta deinde sedulo conquisivi, primusque, quod sciam, reliquias hujusce auctoris collegi. Opus sane pluris operæ, quam aut elegantiæ, aut gratiæ. Tumultuarium doctrinæ genus, ubi ingenii exiguus, laterum infinitus labor. Ad hæc promissum Indicem adjeci, vitam Auctoris, quam sedulo concinnavi, et testimonia, quibus a Vett. ornabatur Lysias, edentium ad normam studiose undique collegi.

Accedunt præterea Conjecturæ, quas pro egregia sua humanitate, qua insigniter pollet, mecum benignissime communicavit summus Vir Ier. Marklandus, a me semper et amicitiæ et eruditionis nomine plurimi habendus, et colendus maxime. Quo sane facto Vir celeberrimus non solum Editionis nostræ nitori, verum etiam aliquantum Editoris famæ consultum ivit: cum deprehendet æquus lector locis aliquammultis a me olim restitutis tanti Viri accedere consilium et auctoritatem.

Præter Lectiones Varias, quas ex Cod. MS. (quem idcirco *Stephanicum* appellare soleo) H. Stephanus deprompsit, Textum Lysiæ collatum curavi, gratia atque interventu præstantissimi atque humanissimi Viri D. Bernardi Montefalconii, quo nemo has literas felicius aut humanius adjuvit, cum Cod. MS. olim *Segueriano*, postea *Coisliniano*, hodie vero *Sangermanensi*. Codex est membranaceus in folio, numero 342. quam diu in Bibliotheca Coisliniana asservabatur, sæculo XV. exaratus. Amanuensis, qui hunc Cod. descripsit, Græcæ linguæ imperitus, multa in lectione novavit, et nonnullas voces barbaras admisit. Vocalis *ι, υ, η, ει, οι*, item *ε* et *αι* sæpissime immiscuit: Quod fortasse non ex sua inscitia admisit, verum ex suo exemplari, quod descripsit, derivare potuit. Jampridem enim earum vocalium tam inter scribendum, quam inter legendum promiscuus erat usus. In eo perpetuo fere exarantur *ἐδύνατο, γιγνώσκειν, ἕνεκα, γίγνονται, ἐφθαρμένοι, τειχιζόντων, ὑπερβαλλόντων* etc. quæ in aliis Codd. leguntur *ἠδύνατο, γινώσκειν, ἕνεκεν, γίνονται, διεφθαρμένοι, διατειχιζόντων, ὑπερβαλόντων* etc. Et similiter ubique fere desunt notæ illæ ΜΑΡΤΥΡΕΣ. ΨΗΦΙΣΜΑ. ΝΟΜΟΣ ceteraque hujusmodi. Verum Codex infra hanc, quam dixi, ætatem positus, et incuriosius aliquando descriptus sæpenumero vestigium optimæ lectionis expressum reservavit.

* * *

Ejusdem præstantissimi Viri adjutu, Orationem secundam, quæ *Funebris* est, collatam curavi cum Cod. MS. membranaceo in eadem bibliotheca asservato, num. 249, qui ad decimum sæculum facile assurgit. Liber ille bonæ frugis plenus atque auctoritate summus complectitur præterea Æschinis Orationes et Epistolas, et Synesii nonnulla. Ejusdem Orationis Exemplar MS. asservat. instructissima bibliotheca Barocciana eadem fere et ætate et fide exaratum: quod cum editis quam accuratissime contuli. Codex ille Synesii quoque nonnulla continet, chartaceus, num. 139. 4to. in principio orationis mutilus. Desunt etenim duo folia integra, atque insuper tertii pars dimidia. Ceteroquin bonæ notæ, neque ea vasta lacuna laborans, quæ in recentioribus Codd. Aldinis sc. et Coisl. 1. ad eam orationem visitur.

Ejusdem porro Orationis Lectiones Varias ex Codd. MSS. desumptas subministrarunt bibliothecæ Cantabrigienses ad oram Editionis Aldinæ diligenter annotatas. Exemplar alterum Collegio D. Ioannis testamento suo legavit Vir elegantissimi ingenii, nuper Patriæ pariter et Collegii deliciæ, Matthæus Prior: alterum in Bibliotheca I. Mori Episcopi Eliensis asservatur, quam totam munificentia vere regia et liberalitate nunquam satis prædicanda Academiæ Cantabrigiensi donavit Rex Optimus Georgius I. Huic insuper debetur, quod Lysiæ vita a Dionysio Halic. descripta atque etiam tres postremæ Orationes ibidem servatæ emendatiores aliquanto prodeant.

Exstant præterea in exterorum bibliothecis Codd. alii Lysiæ MSS. quorum copiam, tametsi id sedulo operam dedi, multum et prece et gratia enixus, nondum tamen comparare potui. Hujusmodi sunt, præter Laurentianos, quos alibi me enumerasse memini, in bibliotheca Ambrosiana Mediolani Cod. operum Lysiæ, sed manu recentiori: Cæsareus alius in bibliotheca Vindobonensi inter Codd. Philologos num. 59. chartaceus, in fol. antiquus et optimæ notæ: In bibliotheca Vaticana tertius, in Palatina, quæ itidem Romæ est, alius. Erat etiam in bibliotheca Wittiana, cujus ante aliquot annos distractio fuit, Lysias Gr. MS. Ut orationes singulares prætercam, verbi gratia, primam in bibliotheca Palatino-Vaticana, num. 117. 4to. priores duas in bibliotheca Regia Parisiensi; ceterosque præterea Orationis II. Codd. MSS. quorum alibi mentionem feci. Lysiæ Orationes 32. Sermonem Epitaphium et Epistolas 6. exstare Græce in quadam Italiæ bibliotheca memorat, nescio tamen qua fide, Gesnerus. Nam de Auctoris nostri Epistolis integris diu multumque quærens nihil unquam certi investigare potui. Horum igitur exemplarium usum, si qua gratia comparari possit, a me summopere, sed frustra, efflagitatum, eis commendari velim, si qui post labores nostros Lysiam edendum susceperint: Codicis maxime

Palatini, quoniam in eo asservari videtur Lysiæ Oratio *contra Niciam* nondum edita et fragmentis solummodo aliquibus nota.

Atque hæc fere sunt, quæ ut scires, tua et mea interesse arbitrabar. Sis interea admonitus, neque enim a loco alienum esse duxi admonere, me in Jurisprudentia Attica pene totum et isti quasi glebæ adscriptitium, Demosthenis totum quod superest, accurate ad fidem Codd. Manuscriptorum recensitum prelo indies parare; eidem æquissimis conditionibus, et, si id velis, Tuis committendum. Cujus editionis rationes, modum et formam mihi ab iis, quorum id intererit, præscribi exoptarem, consilio quasi publico (si tanti esse videbitur, atque ea de re aliquo demum pacto conveniri potest) non meo usurus. Ut plurimorum igitur votis aliquo modo satisfacere possim, institui interea in animo meo, tot exemplaribus, quot sc. istud consilium non ingratum fore videbitur lectoribus, *vernacularem*, quam vocant, *interpretationem* subjungere, vel mea vel amicorum quorundam, qui id oneris jam in se susceperint, opera adornandam; ceteris Latinam: sive vulgatam Wolfii, sive aliorum, qui in singularibus orationibus vertendis eum aut fide aut elegantia præiverint, sive denique, ubi utrinque res infeliciter cesserit, propriis laboribus de novo concinnandam. Multorum consilio adjungi velim nonnullorum gratiam et auctoritatem, quibus alius pollere potest in Exemplarium Manuscriptorum notitia communicanda, alius in eorum usu et conferendi facilitate expedienda. Meum erit laborem in edendo proprium, fructum alienum judicare. Hæc tamen omnia ea conditione a me dicta, atque hoc consilii susceptum existimes, si nempe mea opera, fides et diligentia, quam hodie in Lysia eris perspecturus, ea tibi videbitur, cui Demosthenem committas: aliter dicta pro indictis, consilium susceptum pro deposito, accipias velim. Neque enim legi tam sitienter expeto, ut non Editoris nomen cum aliquo legentis fastidio conjunctum quam citissime respuerem: neque a rebus aliis tantum otii nactus sim, ut sine Exemplarium collatione domi exercitatus esse non possim. Vale.

Dabam e Collegio D. Ioannis Cantab.
Nonis August. MDCCXXXVIII.

IEREMIÆ MARKLANDI
PRÆFATIO
CONJECTURIS IPSIUS AD LYSIAM PRÆMISSA.

ROGATU Eruditissimi Editoris, nonnulla, quæ inter legendum corruptissimum hunc Auctorem observaveram, in has schedas contuli: raptim quidem, ut qui serus huic negotio accesserim. Cæterum brevitati, quantum res sinebat, studui: tum ne forte actum agerem; tum, quia non perpetuum Commentarium scripturus eram, sed *Conjecturas*, res sine MSS. plerumque incertissimas, et quarum probabilitati appositis quidem exemplis multum, verbis vero tuis quantis libet, parum adstruxeris. Hæc itaque mea ita accipias peto, ut, si loca suspecta ex MSS. aliter sanari possint, quæ dixi omnia indicta sint. Et si quando Dictatoria ista, *Lege*, vel *Scribe*, occurrant, scito me nihil aliud velle, quam *Forte legendum*, vel *scribendum*.

Eo vero lubentius hoc opus suscepi, quod nonnulla animadverteram in Lysia, nondum ab aliis, quod sciam, prolata, quæ Novi Fœderis Textui et Phrasibus illustrandis inservire posse existimavi. Hæc igitur, prout suppetebat memoria, protuli: non ut ex Paulo vel Luca Lysiam *Bene* scripsisse, sed ut ex Lysia Paulum vel Lucam *non Male*, probarem. Conjecturas quoque paucas, data (vel, si velis, quæsita) occasione, in loca N. F. quæ mihi suspecta sunt, immiscui: quas judiciis eruditorum, qui in istis Sacris accuratius versati sunt, permitto, ea modestia et ἐποχῇ, quæ debetur *τοῖς λογίοις τοῦ Θεοῦ*. *Aptior*, forte inquies, *hujusmodi rebus inveniretur locus.* Quæ objectio, ut forte non improbabilis est, ita valeat, quantum valere potest.

Has Orationes Scholiis brevibus, seu conjecturis in loca aliquot, illustrant duo Viri Celeberrimi, Henr. Stephanus, et Andr. Schottus Antverpiensis, e Soc. Jesu: Ille, ad marginem pulcræ suæ Editionis Oratorum Veterum, Paris. 1575. quam in his Notis sequor: Hic, ad calcem Editionis, quam cum Versione sua publici juris fecit Iodocus Vanderheidius Brabantus, Hanoviæ 1615. Et Stephanus quidem in hoc opere feliciter plerumque, ut mea fert opinio, versatus est. De Schotti (doctissimi, et, quod multo potius est, humanissimi Viri) sive Festinatione, sive Mentis intentione aliorsum versa, est quod sæpius doleas, interdum et queraris.

Multa quoque me movent; ut crederem Schottum hæc scripsisse Juvenem, nec adhuc compotem istius usus et peritiæ in Græca Lingua, quam postea assecutus est: hæc, inquam, in Marginem Libri raptim, ut fit, conjecta, atque inde sine accuratiori examine Amico suo subministrata crederem, nisi ipse in præfatione aliud profiteri videretur. Incuriam igitur Optimi Viri animo aliis occupationibus Literariis districto allegemus: sed non ideo dissimulanda fuit, ne alios quoque Schotti nomen et fama in errorem traheret. De Versione Vanderheidii nihil dico: cum enim Contextus adeo esset depravatus, nil mirum, si vara vibiam sequeretur. Vale.

Londini, Jan. IV. MDCCXXXVIII.

I. I. REISKII

AD LYSIAM

PRÆFATIO.

Ad Lysiam præfandi pæne otium mihi fecit Taylori diligentia. Cujus de editione reliquiarum Lysiæ ubi, quoad opportunum videbitur, eos docuero, qui ea carent, accingar ad demonstrandum, quid novorum ornamentorum ad hunc oratorem a me profectum sit.

Lysiæ prostant editiones duæ a Tayloro curatæ, altera minor, qua nunquam usus sum; altera major, qui fundus est nostræ hujus recensionis. Illa minor, quantum e fama mihi constitit, præter orationem Lysiæ Græcam ejusque Latinam interpretationem a Tayloro conscriptam, nihil tenet eorum omnium, quæ multa, et haud contemnenda tenet major. Huic autem, de qua sola imposterum disputabo, titulum hunc præfixit Editor. "ΛΥΣΙΟΥ ΤΑ ΠΕΡΙΓΕΝΟΜΕΝΑ. LYSIÆ ORATIONES ET FRAGMENTA. Græce et Latine. ad finem codd. Mstorum recensuit, notis criticis, interpretatione nova, ceteroque apparatu necessario donavit Io. Taylor, A. M. Col. D. Ioan. Cantab. Soc. Academiæ olim a Bibliothecis, hodie a Commentariis. accedunt Cl. Ieremiæ Marklandi, Col. D. Pet. Soc. Conjecturæ. Londini ex officina Guil. Bowyer, in ædibus olim Carmeliticis. 1739." Titulum hunc excipit Epistola, qua totum hoc opus "ornatissimo præstantissimoque viro Io. Tempest Armigero" inscribitur. Eam sequitur Præfatio Taylori; tum Vita Lysiæ ab eodem conscripta. cui subjectus est libellus Dionysii Halicarnassei de Lysia, cum Plutarchi Photii aliorumque de Lysia testimoniis. Hæc, quæ dixi, omnia paginas in quarto majore implent nonaginta. Inde legitur ipsa Græca Lysiæ oratio, cum substrata interpretatione Taylori Latina, et huic rursus substratis annotationibus Taylori, a p. 1. ad 528. Inde seorsim leguntur excusæ Ieremiæ Marklandi ad Lysiam Conjecturæ a p. 429. ad p. 607. nam typographus Londinensis in numeris paginarum erravit. Posthæc a p. 613. ad p. 669. Fragmenta Lysiæ a Tayloro collecta et annotationibus illustrata. quæ Fragmenta Taylor Thomæ Mangeyo, Philonis Judæi editori satis noto, inscripsit. A p. 671. succedunt usque ad p. 722. Taylori Lectiones Lysiacæ Guilielmo Clarkio, Canonico Cicestriensi, inscriptæ. Agmen claudunt Indices aliquot; primus antiquorum

auctorum, qui in editione Lysiæ Londinensi emendantur. 2. Locorum novi fœderis, qui in Marklandi Conjecturis ad Lysiam et Dionysii Hal. libellum de Lysia emendantur, vel illustrantur. 3. Præfatio Taylori ad indicem ab ipso conscriptum, quem Atticum appellare ei placuit, et Index ipse.

Descriptio hæc est Lysiæ Taylorani, quem recudendum operis Lipsiensibus dedi, sed nonnihil immutatum, ut ex iis, quæ nunc dicam pluribus, constabit. Orationem Græcam, seu, quem vulgo usurpant, Textum Græcum, expresserunt operæ nostræ ex exemplo Taylorano. Verum qua libertate Taylor a Stephani exemplo discessit, quod imitandum suis operis proposuerat, imitatus ea in re Stephanum ipsum, qui passim locorum textum Aldinum immutaverat, eadem ego quoque libertate mihi non duxi interdicendum esse, ut Tayloranum exemplum, ubi necesse videretur, sive ad codicum Mstorum auctoritatem accommodarem, sive ad primigeniæ Aldinæ fidem reformarem; iis de locis ne commemorem, quos Marte meo refinxi; qua de re, quoties usu venit, tam asteriscis in texto, quam copiosius in annotationibus admonui. Taylori cum annotationibus Marklandinas, quæ in Londinensi seorsim leguntur, copulavi, commoditati lectorum inserviturus. Amborum annotationibus meas nomine carentes immiscui, quo, quæ ad hoc diei ad Lysiam annotata uspiam exstarent, ea unis locis in brevi quasi tabella exhiberentur. Unum volumen formæ minoris, cujusmodi hoc est, quoniam omnia non capiebat, quæ major Londinensis exhibet, quæ hoc in primo volumine locum non inveniebant, ea necessario in secundum brevi post insecuturum rejeci. Sunt autem hæc istoc ordine a me suo tempore exhibenda. 1. Fragmenta cum annotationibus Taylori solius: nam ad ea neque Marklandus quicquam annotavit, neque ego animum iis adverti. 2. Indices, qui numero erunt plures, cum illi, quos paulo ante commemorabam, ex editione Londinensi repetendi; tum alii novi ab ipso me jam concinnati, Græcitatis puta Lysiacæ, et hominum a Lysia appellatorum, et locorum, et legum. 3. Libellus variantum in Lysia lectionum. 4. Taylori præfatio ad Lysiam. 5. Marklandi præfatio ad Conjecturas ipsius. 6. Lysiæ Vita a Tayloro conscripta. 7. Libellus Dionysii Halicarnassei de Lysia, cum annotationibus Taylori, Marklandi, meis, et iis, quas de suo mihi impertiit Io. Frider. Matthæi V. C. 8. Lectiones Taylori Lysiacæ. Superest adhuc aliud haud tacendum a me innovatum. Hoc nempe. Magna pars annotationum Taylori aliud nihil exhibet, præterquam variantes lectiones ex Aldina, Coisliniano codice, et marginibus editionis Stephanicæ collectas. Ego vero quotquot hujusmodi notulæ inessent reliquis Tayloranis immistæ, eas omnes ad Libellum Variantium in secundo nostro volumine exhibendum amandavi. Quod si

ergo eveniat, ut editionem Londinensem cum hac nostra comparantes, ab hoc primo nostro volumine exterminatas cernant ejusmodi quisquilias depravatarum lectionum, rogatos eos velim, ut præcipitare judicium nolint, sed querelas de mutilatione tantisper reprimant, donec secundum volumen prodierit, ubi feces ipsas et stercora editionis Londinensis reddam, locumque calumniæ excludam, ac si mala fraude rem gessissem. Nihil enim eorum omnium, quæ Londinensis editio tenet, sciens volensque prætermittam; nisi si quæ ipse profitear me omissurum, quæ sunt et pauca, et nullius momenti; nempe has tres Taylori præfationes, unam ad Tempestum, alteram ad Maugeyum, tertiam ad Clarkium. In reliquis reddendis fidem servavi et servabo porro sanctissimam. Quas viri docti dedissent ad Lysiam annotationes, eas nil decurtatas, nil immutatas, ipsis eorum verbis reddidi, tametsi persæpe locorum eas parum probarem. Fidem ipse meam minuissem, meæque editioni auctoritatem detraxissem, si licentiam, nefariam illam quidem et minime tolerandam, quæ displicerent, tollendi, mihi arrogassem. Nihilo magis mihi datum hoc existimavi, ut viris doctissimis et de literatura Græca egregie meritis perpetuo oggannirem: quamquam haud raro gravissimæ erant causæ lapsus eorum notandi. Censorem agere atque objurgatorem, odiosum, et putidum videbatur, et malignum. Ipsemet æquo animo laturus non sim, siquis criticus sycophanta, homo Toupianus, infesto dente lucubrationes meas dilaniet. Præterea chartis parcendum videbam esse, lectorumque pudori, hoc est, cavendum ne eorum ingenio diffidere viderer. Ultro, me indicente, animadvertent sagaces atque rerum intelligentes lectores virorum doctorum, Taylori puta atque Marklandi, halucinationes. Minus invidiosum arbitrabar esse, errores eorum ab aliis aliud agentibus obiter reprehendi, quam a me, qui editoris personam ipse mihi imposuissem, hoc est præconis quodammodo eorum, quæ illi scripta reliquissent. Denique locus etiam videbatur adolescentulis relinquendus esse ingenii proferendi, qui propius ad veniam peccant ex aliena contumelia famam aucupantes. Poterat spissa illa annotationum farrago passim locorum in brevius contrahi, semel tantum indicando Taylori atque Marklandi easdem in suspiciones consensum, qui tam sæpe inter se consentiunt, ut miraculo fit, qui fieri potuerit, ut duo prorsus in easdem sententias tam sæpe cogitatione deferrentur; tædio profecto legenti est eadem toties iterari. In Marklandi annotationibus mihi quidem haud arridet illa affectatio rerum ab argumento alienarum. Nusquam non captat occasiones, sæpe invitas et reluctantes, super Novo Testamento disputandi. Mei si res fuisset arbitrii, cunctas illas disputationes obtorto, quod aiunt, collo huc raptatas induxissem. Sunto enim, cuicuimodi sunt; placento quibuscunque poterunt, per me

licet. Super his enim judicare mihi fas non est, qui a theologorum sacris arcanis tota vita procul abfuerim. Sunto, si voles, quantivis facienda. Verumtamen in disputationibus super monumentis Lysiæ ecquis enucleationes quærat abstrusorum Pauli Apostoli sensuum? Non erat nunc his locus. Alio loco expromsisset. Decebat utique Marklandum, qui theologus esset, Pauli lectione delectari. Non invideo, non intercedo. At cum luce tenebras ne commisceto. Verumtamen nefas ducebam alienam in messem falcem me immittere, fidemque publicam violare, et exsecrabilis exemplum præire grassationis in aliena scripta, quod alii postmodum in meis, me invitissimo, sint imitaturi. Præterea aliis alii ducuntur. Meum ad palatum si quæ minus sint, dubium non est, quin bene multi sint futuri, qui ea appetant, ob eaque vel sola Marklandinas ad Lysiam Conjecturas magni faciant, emant, lectitent. Minus tamen religiosus fui in Latina Lysiacæ orationis interpretatione a Tayloro conscripta, quam prorsus omisi, gemina de causa: altera, quod decrevissem ab hoc, quod edo, corpore Græcorum Oratorum Latinas interpretationes omnimo omnes, quamvis bonas et probatas, excludere; altera, quod hanc Tayloranam parum probarem, quæ persæpe locorum ab oratoris sententia aberrasset, et universe parum Latina esset, quamquam haud me fugit, quam sibi Taylorus et in fide atque perspicuitate suæ interpretationis, et in munditie atque nitore Latinitatis placuerit atque exsultarit. Verum ab intelligentia bonæ tersæque Latinitatis aberat Taylor quam plurimum. Id quod affirmanti nemo facile mihi fidem deneget, annotationes ejus ad Lysiam legens; in quibus haud rari sunt loci, non Apuleianum, sed plane Tertullianeum os referentes, quos alii non magis videantur percepturi, atque ego percipio. Est utique Lysiæ oratio perobscura, cum ob dictionis, quam affectat, brevitatem, tum ob cœca ratiociniorum vincula: ut inprimis bonum interpretem desideret. Ego vero Taylorum eum esse nego bonum interpretem. Quapropter ipsemet molestiam exantlavi Lysiam, unaque Andocidem et Isæum, Latine convertendi. Nam de Antiphonte nondum certi quicquam mecum constitui. Istos vero, quos dixi, Latinos feci, olim aliquando edendos: quod ubi factum fuerit, statuent rei intelligentes, operæne pretium fecisse videar. Interim semel vel bis in annotationibus meis ad Lysiam lectores ad hanc meam Lysiæ interpretationem ablegavi, tum prodendam, cum per fata licuerit finem huic corpori Græcorum oratorum imponere. Vita si suppetet, et sumtus, atque studium emtorum, recipio edenda aliquot volumina, in quæ compingentur Wolfianæ operum Demosthenis et Æschinis et Dinarchi, meæ Andocidis, Lysiæ, Isæi, et nescio an Antiphontis quoque, et ab aliis conscriptæ, si quæ prostant, interpretationes Latinæ probabiles aliorum e Græcis oratoribus minoribus.

Satis, ni fallor, de Lysia Taylorano dixi. Restat, ut quæ nova ornamenta de meo aut in hoc primum volumen jam contulerim, aut in secundum mox sim collaturus, exponam. Si quis ullus alius auctor Græcus mendis et lacunis obsitus est, Lysias certe est miserrime atque desperatissime depravatus. Ut penes Taylorum pene nihil fuit copiarum ad eum emendandum, si ab ejus et Marklandi divinationibus discesseris, ita penes me quoque perparum fuit opis, quod e codicibus Mstis conferrem a me usurpatis. Et oppido pauci supersunt Lysiæ codices Msti, et, quotquot ad notitiam nostram pervenerunt, contemnendi sunt omnes, iisdem mendis inquinati, lacunis iisdem hiulci, ut ex uno videantur omnes manasse, misere mendoso atque lacero; qui est ille, nunc Florentinus, olim a Constantino Lascari e monte Atho allatus, unde Aldus primus Lysiam edidit. Nihil equidem ipse mihi ad contentionem feci reliquum, ut paulo quid plus eniterer, quam decessor meus: verum haud respondit prospera fortuna spei votisque nostris, quamquam non prorsus me frustrata est. Magni faciendus non est Coislinianus, et nihilo tamen minus ex eo bonas lectiones haud paucas sublegit Taylor ante, et secundum eum ego alias plures illinc sublegi. Simillimus illi est Vindobonensis, de quo in continente pluribus dicam, fœdissimis mendis horridus, neque ideo tamen minus licuit haud pœnitendum spicilegium bonarum lectionum inde exhibere. Sed prius de codice Veneto paucis est indicandum. Est in bibliotheca S. Marci Venetiis, in libris, qui olim Cardinalis Bessarionis fuerunt, codex Lysiæ; a quo sperans opis non nihil impetratum iri ad explendum, qui creberrimi hodie sunt in Lysiæ exemplaribus, hiatus, et mendas teterrimas eluendum, dedi literas ad Antonium Zanettium, V. C., illi bibliothecæ præfectum, rogans, ut illius codicis lectiones excerpi et ad me mitti curaret. Ille vero Venetiis negabat esse, qui provinciam illam aut bene gerere nosset, aut suscipere vellet. Nam sibi quidem otium deesse. Interim si quos enotarem singulares locos, de quibus consuli codicem Venetum vellem, se operam hactenus mihi daturum. Invitatus ego humanissimi viri hac pollicitatione, misi ad eum exemplum editionis Stephanicæ, in quo locos difficiliores et præ aliis mendosos notaveram. Remisit hoc exemplum Zanettius suis annotationibus conscriptum, unde intelligens, quid lectionis loco quoque in codice Veneto esset, una intellexi quoque codicem illum, nisi mendosior etiam aliis est Lysiæ codicibus passim prostantibus per Europæ bibliothecas, nihilo profecto esse illis, neque emendatius exaratum, neque pleniorem. Factum sic est, ut in libello Variantium Lectionum codicem hunc Venetum pæne nusquam allegem, qui pæne nulli usui mihi fuerit. Vix enim semel aut bis paulo meliorem exhibuit lectionem vulgata, et contra plerumque fœdiores etiam corruptelas, quam

sunt in libris vulgatis. Plus profeci e codice Vindobonensi, quamquam non tantum, quantum speraveram a Nesseliano illectus indicio. Codicem hunc meam in gratiam totum a capite ad calcem cum editione Lysiæ Marpurgensi a I. H. Maio curata contulit Gottlob Christian Storr, V. C. A. M. Stutgardiensis, ministerii Evangelici candidatus, juvenis ut sacrarum literarum, et earum inprimis, quas orientales appellant, præter vulgarem morem peritus, de quo constabit ex opusculis, quorum parat editionem, ad literaturam Syriacam pertinentibus, quæ opuscula ut quam primum ipsi proferre liceat, ex animo opto; ita mei tam amans, tam observans, tam studiosus, ut id unum pæne videatur arbitratus sibi datum negotii esse, ut modis quibus posset omnibus bene de me mereretur. Tanta fuit ejus erga me pietas, ut filii erga parentem vix major esse possit; neque facile recordor familiarium quemquam fuisse, qui hac laude eum superaret. Verumtamen ægerrime fero a juvene doctissimo, quod otium melius collocari poterat, pæne incassum id esse insumtum. Id quod ex iis schedis mihi constitit, quas Vindobona ad me misit, in quibus apertas quoque et manifestas librarii Græci halucinationes annotavit, sed eas tam crebras, et tam spurcas atque abnormes, ut fieri posse negem, ut usquam locorum alius exstet codex Græcus flagitiosius, atque hic Vindobonensis est, exaratus. Quem si Taylor perinde cognitum usu atque perspectum habuisset, atque ego habeo, profecto non affirmasset, codicem Vindobonensem *optimæ notæ* esse. Sed humanum est, de incompertis bene sperari, et magnifice prædicari. Ego equidem si præscissem futurum, ut illinc plus lolii, quam bonæ frugis colligeretur, profecto non commisissem, ut optimo Storrio meo provinciam tam insuavem et tam infructuosam demandarem; quamquam ipse, ultra quam sibi expediret officiosus, hanc provinciam magis efflagitavit, quam ego imposui. Verum enim vero, quod sæpe usu venit, ut ex ingenti scoriarum acervo auri tamen micæ eruantur, ita mihi quoque licuit ex hac immani farragine portentosissimarum codicis Vindobonensis mendarum haud paucas eruere lectiones præstantissimas, ex alio nullo codice a quoquam annotatas: quas pæne omnes in Textum meum recepi. Haud raro quoque conjecturas meas ab eo confirmari, non sine gaudio deprehendi. Possem hic, tanti si facerem, satis prolixum contexere atque proponere indicem lectionum bonarum a me primo in Lysiam ex hoc codice Vindobonensi immissarum, longiorem etiam illis, quibus in sua ad Lysiam Præfatione exhibendis Taylor suam diligentiam in emendanda Græca Lysiæ oratione demonstratam jactare voluisse videtur. Ego vero satis habui, ubi locorum Lysias e codice Vindobonensi a me emendatus esset, id in subjectis annotationibus statim, aut in libello lectionum mox insecuturo indicare; ubi etiam reliquas codicis hujusdem lectiones repræsentabo, quæ non meræ sint calami aberrationes. Egi equidem, id quod videtis lectores, quod potui; neque, quod in me situm esset, operæ studiique quicquam passus sum desiderari, quo consequerer hoc, ut Lysiam vobis traderem mundiorem et emaculatiorem, quam ante me lectus et in hominum manibus versatus esset. Consecutus omni ex parte si non sum id, quod contendebam, culpa careo. Fortuna defuit, non voluntas. Congratulemur nobis, hæc Lysiæ fragmenta, quamvis miserrime contruncata, superesse, neque prorsus ejus omnia perisse. Fruamur his, quæ habemus, qualiacunque sunt, indolentes acerbæ sorti, quæ Lysiam fataliter oppressit, et quæ voluit codices ejus non nisi mendosissimos atque miserrime lacunosos ad nos pervenire; nisi si forte aut in Escurialensi bibliotheca mundiores atque pleniores Lysiæ membranæ adhuc latent, aut in ea, quæ quondam Heidelbergensis erat, nunc Vaticana est, in qua aiunt, nescio quo auctore freti, servari codicem Lysiæ orationes aliquot nondum editas tenentem: de quo quærere non vacavit; vel potius defuit quærendi opportunitas. Erit olim aliquando tempus, age enim solemur bene sperando clades nostras, quod tempus Græcas literas a contemtu vindicet, quo nunc apud Italos oppressæ jacent. Erunt, qui gazas vetustæ literaturæ tot in bibliothecis Italiæ, tamquam in monumentis vetustorum regum, sepultas eruant, illinc atque in lucem proferant. Bona id quidem fide, et procul jactantia, a qua sum alienus, affirmare possum, opera mea factum esse, ut Lysias nunc prostet haud paulo, quam ante fuit, emendatior, atque dilucidior. Et erit adhuc magis, cum Latina mea Lysiacarum reliquiarum interpretatio prodierit, quæ vicem perpetui in Lysiam commentarii fungi poterit. Pristinas meas ad hunc oratorem animadversiones, jam anno 1757. editas, pæne ne inspexi quidem nuper has novas conscribens. Quo factum esse interdum suspicor, ut ea prætermiserim, quæ malint nonnulli præterita non fuisse. Sed conferat antiqua cum novis, cui copia et volupe erit, et illinc repetat, si quæ haud pœnitenda repererit. Mihi hac uti diligentia neque libuit, neque vacavit. Currente prelo haud raro observavi aut perperam a me scripta, quæ tolli ob rationes typographicas non possent, aut præterita alia, quæ addi festinatio operarum, aut spatiorum angustiæ haud paterentur. Illa itaque retractatum, hæc suppletum ibo in illo, quem toties dico, libello Variantium Lectionum. Orationem Lysiæ Funebrem, quæ in editione H. Stephani Lysiacarum agmen claudit, in Aldina autem, et Taylorana, nostraque statim a prima secunda est, cum codice Augustano contuli, illo, quem Demosthenicorum meorum quintum appellare soleo. Orationem in Philonem, quæ in editione Aldina postrema est, cum codice bibliothecæ regiæ Parisinæ, n. 2944. signato, contulit

meos in usus Schweigheuserus meus, A. M., V. C., Strasburgi. v. Voluminis quarti horum oratorum calcem p. 136. Quas in libello variantium interdum cito schedas Brulartianas, de iis ibidem jam exposui. Quæ schedæ num sint eædem cum Groulartianis, a Tayloro passim laudatis, mihi certo non constat. Suspicatus aliquando fui, codicem Lysiæ, cujus a se usurpati mentionem H. Stephanus in marginibus editionis suæ facit, eundem esse cum Coisliniano. Verum postmodum deprehendi Stephanici lectiones a lectionibus Coisliniani discrepare. Rursus in suspicionem veni, Stephanicum codicem esse eundem cum Vindobonensi. Id quod improbabile non videbitur recordanti H. Stephanum in Italia atque Germania superiore multos per annos hæsisse, et bibliothecas cum Italicis Germanicas versasse. Verum horum quoque codicum lectiones, ut inter se passim locorum concinunt, ita rursus aliis in locis discordant. Decuerat utique Stephanum diligentius indicare, cujas fuisset ille codex Lysiæ, quo se usum ait fuisse. Argumenta orationi cuique Lysiacæ præmissa Taylori sunt omnia; de quo nisi aliunde constaret, etsi ego nil admonerem, satis tamen auctorem dictio ipsa proderet. Animadversiones Taylori disputationibus scatent, præterquam quod caliginosæ sunt, ut conjectoris egeant, a re quoque, de qua agitur, alienissimis. Vanitas hæc est hominis copias literarum ostentantis, e multifaria multorum voluminum lectione, aut pervolutatione certe, collectas. A quo morbo ego sum alienissimus, hoc strigosior, quo alii sunt obesiores. Res ipsæ sunto, per me licebit, bonæ, et exquisitæ adeo. Non tamen his nunc erat hic locus. Quid attinet e Dactyliothecis gemmas ex ære cælatas, e Syntagmatibus Inscriptionum, ad quæ satis fuerat lectores ablegari, longos titulos repetere, unde nil discas, quod ad rem faciat, et pueros fugiat ludum literarium frequentantes. Commentarios in alium quemcunque auctorem si te juvet simili modo conscribere, volumina tot nullo negotio exaggeres, quot vel camelum fatigent. Ego vero meis in commentariis conscribendis hunc tenui modum, et hoc spectavi, ut aut sententias oratoris, sicubi viderentur tenebricosiores, admota face circumlocutionis illuminarem, aut mendas, ubi possem, pro modulo meo emendarem, aut saltim indicarem. Ad libellum Dionysii Halicarn. accedent Tayloranis et Marklandinis annotatis, una cum meis, variæ lectiones e codice Helmstadiensi, et annotationes I. Fr. Matthæi, V. C. ejusdem, cujus super Æschine oratore disputationem doctam et subtilem quarto horum oratorum volumine exhibui. Parat ille nunc discessum a nobis, iter longum et molestum intra paucos dies ingressurus, quod iter deus fortunet atque secundet. Moscoviam, ad Hyperboreos, arcessitus est, ut in ludo publico, qui ibi est, humaniores literas profiteatur. Patriæ pæne succenseo, homines literatos, quibus ipsa posset uti, invitos

expellenti; quasi copia laboremus ingeniorum studiis scholasticis innutritorum. Nos vero, si qua re alia caremus, adolescentibus vel maxime caremus, Græce Latineque callentibus, et rei scholasticæ gerendæ deditis. — Venit adhuc in mentem editionum Lysiæ superiori seculo in Germania proditarum, Hanoviensis, et, quæ illam recentavit, Marpurgensis. Verum præstat de illis tacere, quarum exigua aut potius nulla sit auctoritas. Unum hoc sufficiat a me commemoratum esse, Hanoviensem non referre fideliter exemplum Stephanicum, sed vitiosam et contaminatam esse conjecturis, seu Andreæ Schotti, seu Iodoci van der Heiden. Hæc ad Lysiam præfanti mihi post Taylorum, qui meliora quæque dudum occupavit, succurrebant, quæ ut, benevole lector, æqui bonique habeas, etiam atque etiam te rogo. Scripsi Lipsiæ d. 20. Martii 1772.

LYSIÆ VITA

A IOANNE TAYLORO CONSCRIPTA.

Natus est Lysias eo tempore, quo res Atheniensium domi forisque, sive rerum gestarum gloriam, sive pacis ornamenta spectemus, ad summam quasi maturitatem erant perductæ.* Barbaris enim nuper terra marique profligatis, et universæ Græciæ libertate feliciter vindicata, ut nemo jam hostis superesset, nisi domi fuisset quærendus, populus Atheniensis, bellicæ quasi laudis satur et gloriæ armis partæ, præstantissima omnis memoriæ ingenia in acie fori atque in umbra Academiæ excolere cœpit. Tum fuit Thucydides et Xenopho, a quibus post Herodotum Historia commota est, ut auderet uberius, quam superiores, et ornatius dicere: Scenam illustrarunt Sophocles et Euripides, et in diverso genere Aristophanes et Menander, qui ceteris pene omnibus ejusdem artis auctoribus nomen abstulere: Tum primum Philosophia, in qua de rebus bonis et malis, deque hominum vita, moribus et officiis disputatur, inventa et exculta esse dicitur; quam idcirco Socrates auctor, de cælo, nam illa altera de Natura fuit antiquior, devocasse fertur. In hac denique urbe atque his temporibus primum se Eloquentia extulit, eadem pene tempestate et nata et perfecta; cum decem simul Oratores Athenis ætas una tulerit,† quorum ut diversa

* Diod. Sic. ad Olymp. LXXX. 2.

† Celeberrimi isti X-viri secundum ætatem hoc ordine videntur esse collocandi. I. Antipho antiquissimus, qui floruit κατὰ τὰ Περσικὰ, Themistoclis, Aristidis etc. æqualis. II. Andocides natus Olymp. LXXVIII. 1. III. Lysias Olymp. LXXX. 2. Unde corrigendus Plutarchus in vit. Andocidis, Ἄρχει δὲ αὐτῷ (i. e. Andocidi) τῆς γενέσεως Ὀλυμπιὰς μὲν ἑβδομηκοστὴ ὀγδόη, ἄρχων δὲ Ἀθήνησι Θεαγενίδης. ὥστε εἶναι πρεσβύτερον αὐτὸν Λυσίου ἔτεσί που ἑκατὸν, legendo potius ἔτεσί που ὀκτώ. Quod verum est. IV. Isocrates Olymp. LXXXVI. 1. Iterum corrigo eundem Plutarchum, γενόμενος δὲ (i. e. Isocrates) κατὰ τὴν ὀγδοηκοστὴν ἕκτην Ὀλυμπιάδα Λυσιμάχου Μυῤῥινουσίου δύο καὶ εἴκοσιν ἔτεσι, πρεσβύτερος δὲ Πλάτωνος ἑπτά. Lysimachus eo anno summum Athenis Magistratum gessit, qui domo Myrrhinusius fortasse fuit, sed non novi eam conditionem aut morem describendi Archontas. Sed ita describantur per me licet. Cui tamen connectuntur ista δύο καὶ εἴκοσιν ἔτεσιν? Nimirum ante vel post Λυσιμάχου excidit vox ἄρχοντος, et pro Μυῤῥινουσίου legendum est νεώτερος (quæ vox in MSS. compendiose describi solet) Λυσίου δύο καὶ εἴκοσιν ἔτεσιν etc. Plane ut Dionys. Halic. Ἰσοκράτης ὁ Ἀθηναῖος ἐγεννήθη μὲν ἐπὶ τῆς ὀγδοηκοστῆς καὶ ἕκτης Ὀλυμπιάδος, ἄρχοντος Ἀθήνησι Λυσιμάχου. πέμπτῳ πρότερον ἔτει τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου, δυσὶ καὶ εἴκοσιν ἔτεσι νεώτερος Λυσίου. V. Isæus, qui tempore belli Peloponnesiaci vixit et Demosthenem instituit. VI. Æschines, qui videtur in lucem fuisse susceptus circa Olymp. XCVII. Demosthene paucis annis major. VII. Lycurgus Platonis et Isocratis auditor, cujus inter Oratores Græcos H. Stephani suavissima et lectu dignissima, paucis tamen nota, exstat Oratio

virtus, nam inter se pares non fuerunt, summam pene laudem est consecuta, ita his exstinctis, optimum illud genus eloquentiæ studiumque dicendi sensim elanguit. Ad hæc Athenæ non solum Reip. prudenter institutæ, verum etiam cum moderatione administratæ gloria floruerunt, atque ad Jurisprudentiam Romanam condendam, quæ hisce temporibus XII. tabulis describi cœpit, consilium suum et auctoritatem largitæ, sapientiæ existimationem ad omnem memoriam propagarunt. Talem habuit nascendi conditionem Scriptor noster, qua nulla illustrior aut gloriosior excogitari possit.

Natus est Athenis* Olymp. LXXX, 2. Philocle Archonte.† Patrem habuit Cephalum‡ Syracusanum Lysaniæ F. Cephali N.,

unica. VIII. Demosthenes natus Olymp. XCIX. 4. IX. Hyperides, ab Antipatro, eodem fere tempore, quo Demosthenes, interemptus. X. Denique Dinarchus natus Olymp. CIV. 4. Horum omnium Scriptorum, si Hyperidem excipiamus, quædam ad nostram ætatem pervenere: Eorum vitas literis complexi sunt Plutarchus, et Photius in Bibliotheca. Nonnullorum etiam Philostratus. Γένει μὲν καὶ ἀξιώματι, πολὺ προύχοντος ἁπάντων, παιδείᾳ δὲ καὶ λόγων δυνάμει τῇ Ἀττικῇ Δεκάδι παραβάλλοις ἄν. Lucian. in Scytha. Leont. Antholog. III. 30.

Χειρεδίου τόδε σῆμα, τὸν ἔτρεφεν Ἀτθὶς ἄρουρα
Εἰκόνα ῥητήρων τῆς προτέρας Δεκάδος.

Erat enim alia et posterior Decas, de qua consulendus Suid. in Νικόστρατος, Philostrat. in Herode, Auctor Prolegom. in Aristidem.

* Athenis certe. Cephalus Pater Athenas commigrat Syracusis XXX. annos ante decessum. Lysias c. Eratosth. Lysias quindecennis profectus est Thurios, patre jam emortuo. Plutarch. in vit. Atque ita Suidas, qui Lysiam Syracusanum vocat (i. e. genere, et majoribus), ait tamen, ἐτέχθη δ' ἐν Ἀθήναις. Justinus quidem et genere et natalibus Siculum esse velit. 'Lysias, Syracusanus Orator, exsul tunc, quingentos milites stipendio suo instructos in auxilium patriæ communis eloquentiæ misit.' V. 9. et Timæus quoque teste Cicerone. 'Catonis autem orationes non minus multæ fere sunt, quam Attici Lysiæ—est enim Atticus: quoniam certe Athenis est et natus et mortuus, et functus omni civium munere, quanquam Timæus eum quasi Licinia et Mucia lege repetit Syracusas.' De Cl. Oratoribus. Eadem fere, quæ Justinus, habet Orosius II. 27. 'Lysias quoque Syracusanus Orator, quasi in auxilium urbis, quæ esset patria communis eloquentiæ, quingentos milites cum stipendiis suis misit.'

† Male Plutarchus (sive auctor recentior, qui Plutarchi nomine abutitur), in Lysia: γενόμενος Ἀθήνησιν ἐπὶ Φιλοκλέους ἄρχοντος τοῦ μετὰ Φρασικλῆ κατὰ τὸ δεύτερον ἔτος τῆς ὀγδοηκοστῆς καὶ δευτέρας Ὀλυμπιάδος. Corrige: τοῦ μετὰ Φρασικλείδην κατὰ τὸ δεύτερον ἔτος τῆς ὀγδοηκοστῆς Ὀλυμπιάδος. Vid. Palmer. Exercit. Meurs. Attic. Lect. IV, 14. Ions. de Script. Hist. Philosoph.

‡ Præter Cephalum Syracusanum Lysiæ patrem fuit Rhetor quidam Atheniensis, Cephalus nomine, quos inter se commisere imperitiores. Rhetorem hunc et demagogum memorant Dinarch. c. Demosthenem, Andocides sæpius, Athenæus, Suid. in V. Tzetz. Add. Aristoph. Eccles. 248. σχ. ad loc. et ad 253. Fragmentum Cephali proferunt Suid. et Etym. M. in v. Ἐπιτιμία. Ioannes Tzetzes homo bonus Chiliad. V. 34. confundit Cephalum Syracusanum Lysiæ patrem, Cephalum Rhetorem, de quo in præsenti agimus, et Cephalum τὸν παλαιὸν (ut eum vocat Æschines c. Ctesiph. [§. ξέ.]) qui Aristophontem adversarium nactus est περὶ καλοῦ βίου, uter sc. melius ætatem egerit, ubi Cephalus laudi duxit se nunquam φυγεῖν, Aristopho se sæpe φυγεῖν, ἁλῶναι nunquam. Eam contentionem ita exprimit Æsch. l. c. Ἐτόλμα δ' ἐν ὑμῖν ποτὲ σεμνύνεσθαι Ἀριστοφῶν ἐκεῖνος ὁ Ἀζηνιεὺς, λέγων, ὅτι γραφὰς παρανόμων πέφευγεν ἑβδομήκοντα καὶ πέντε· ἀλλ' οὐχὶ ὁ Κέφαλος ὁ παλαιὸς ἐκεῖνος ὁ δοκῶν δημοτικώτατος γεγονέναι, οὐχ οὕτως, ἀλλ' ἐπὶ τοῖς ἐναντίοις ἐφιλοτιμεῖτο, λέγων, ὅτι πλεῖστα πάντων γεγραφὼς ψηφίσματα, οὐδεμίαν πώποτε γραφὴν πέφευγε παρανόμων: καλῶς (οἶμαι) σεμνυνόμενος. Ita Tzetzes:

Οὗτος [Cephalus] καὶ δικαιότατος ἁπάντων ἦν ῥητόρων,
Παρ' ὅλην τούτου τὴν ζωὴν μὴ σχὼν κατηγορίας.
Ἀριστοφῶν δὲ τοὔμπαλιν ὑπῆρχε τῷ Κεφάλῳ,
Ἀεὶ κατηγορούμενος, νικῶν δὲ ἀντιδίκους.

Neque solum hunc errorem erravit Tze-

qui Athenas commigravit sive Periclis, cujus hospitio et familiaritate utebatur, suasu, ut auctor est Lysias in oratione *contra Eratosthenem*, sive civium injuria, cum adversis Reip. temporibus Gelo Syracusarum imperium capessivit. Is est Cephalus, apud quem domi habebantur a Socrate immortales isti sermones de Republica, quos Plato literis mandavit: ubi de hominis ætate, gratia, moribus et opulentia satis multa memorantur. *Καὶ ἐγὼ ἀγασθεὶς αὐτοῦ εἰπόντος ταῦτα, βουλόμενος ἔτι λέγειν αὐτὸν, ἐκίνουν· καὶ εἶπον, ὦ Κέφαλε, οἶμαί σου τοὺς πολλοὺς, ὅταν ταῦτα λέγῃς, οὐκ ἀποδέχεσθαι, ἀλλ' ἡγεῖσθαί σε ῥᾳδίως τὸ γῆρας φέρειν, οὐ διὰ τὸν τρόπον, ἀλλὰ διὰ τὸ πολλὴν οὐσίαν κεκτῆσθαι. — μέσος τὶς* (inquit Cephalus) *γέγονα χρηματιστὴς τοῦ τε πάππου καὶ τοῦ πατρός· ὁ μὲν γὰρ πάππος τε καὶ ὁμώνυμος ἐμοὶ, σχεδόν τι ὅσην ἐγὼ νῦν οὐσίαν κέκτημαι παραλαβὼν, πολλάκις τοσαύτην ἐποίησε· Λυσανίας δὲ ὁ πατὴρ ἔτι ἐλάττω αὐτὴν ἐποίησε τῆς νῦν οὔσης· ἐγὼ δὲ ἀγαπῶ ἐὰν μὴ ἐλάττω καταλίπω τουτοισὶν, ἀλλὰ βραχεῖ γέ τινι πλείω ἢ παρέλαβον.** Neque bonum senem fefellit fortasse aut cura aut augurium. Nam in vexatione Inquilinorum sub XXX-viris, ubi in ditissimum quemque sævitum est maxime, Lysias cum fratre Polemarcho primus avarissimæ istius conjurationis crudelitatem est expertus.

Olymp. LXXXIV, 1. cum Athenienses coloniam Sybarin (i. e. Thurios) deducendam censuerunt, Lysias XV. annos natus cum Polemarcho fratre natu maximo, juxta Photium et Plutarchum, vel una cum duobus fratribus juxta Dionysium (qui erant Polemarchus et Euthydemus)† colonis se adjunxit, hereditatis adeundæ gratia. Sybaris, urbs ubere gleba, et civium‡ mollitie ad proverbii infa-

tzes, verum etiam Cephalum Lysiæ P. Thurium appellat, et Oratoris N. res gestas in debellandis XXX. tyrannis Cephalo assignat.

* Plat. de Rep. l. 1. Eadem pene de Cephali divitiis habet Tzetzes, futilis ille auctor et recens, verum mutuatus procul dubio a bonæ fidei scriptoribus, *πλούτῳ κομῶν καὶ εὐγενής*. Chiliad. V. 34. Cic. 4. ad Attic. 15. 'Feci idem, quod in *πολιτείᾳ* Deus ille noster Plato. Cum in Piræum Socrates venisset ad Cephalum locupletem et festivum senem, quoad primus ille sermo haberetur, adest in disputando senex: deinde cum ipse quoque commodissime locutus esset, ad rem divinam dicit se velle discedere, neque postea revertitur. Credo Platonem vix putasse satis consonum fore, si hominem id ætatis in tam longo sermone diutius retinuisset.' Dum hæc commentabar, et de Periclis etiam fortunis inaudiveram (*πλούτου δὲ καὶ γένους προσόντος αὐτῷ λαμπροῦ*. Plutarch. in Pericle. *Περικλῆς, ἀνὴρ γένει καὶ πλούτῳ, πρὸς δὲ τούτοις δεινότητι λόγου — προέχων*. Diod. Sic.) nescivi, quo pacto accipienda erant verba Pseudo-Plutarchi de Lysia, quæ cum solertiore lectore relinquam. *Λυσίας υἱὸς ἦν Κεφάλου — μεταναστάντος εἰς Ἀθήνας ἐπιθυμίᾳ τε τῆς πόλεως, καὶ Περικλέους τοῦ Ξανθίππου πείσαντος αὐτὸν φίλον ὄντα καὶ ξένον, πλούτῳ διαφέρων*. Quid? anne dicemus *αὐτὸν διαφέροντα*? an *Περικλέους διαφέροντος*? an denique connectemus cum initio, *Λυσίας υἱὸς Κεφάλου — πλούτῳ διαφέρων*? Ita semper fere accidere solet, ut istiusmodi sorices non solum *ἀνιστορησίᾳ*, verum etiam aliquando indiligenti oratione, atque sermonis *ἀνακολουθίᾳ* seipsos proderent.

† *Εἰς Θουρίους πλέων σὺν ἀδελφοῖς δυσί*. Dionys. Halic. Eorum nomina conservavit Plato l. c. Polemarchus natu maximus, et Euthydemus alter, non *Εὔδιδος* aut *Εὔδιμος*, ut habent Codd. Plutarchi, aut *Εὔδημος*, ut conjecit Xylander. Tertium igitur, Brachyllum, ex eod. Plutarcho, non habuit, si qua fides in Dionysii verbis. Quo tamen errore ductus hunc quoque fratrem adjecit Plutarchus fortasse in sequentibus expediemus.

‡ Plura Athenæus l. 12. ubi incredibilia

miam notissima, in ea parte magnæ Græciæ,* seu Italiæ ad sinum Tarentinum sita est, quæ ad Austrum spectat et occidentem solem. Per ea tempora, quibus Græcorum et Atheniensium maxime Fortuna se extulerat, populus ille diutino bello fractus, atque etiam Crotoniatarum vi patriis sedibus ejectus, legatos in Græciam ad auxilium implorandum misit. Ostentabant agri fertilitatem, commoditatem loci, quem in Siciliam navigantibus vel portum amicissimum, vel, si alii occuparent, stationem infensissimam paratum esse dicebant: ad hæc agrorum communionem, civitatem ceteraque ejusmodi præmia pollicebantur. Inflammabant hæc maxime animos Atheniensium, qui jam ad† provincias constituendas et Siciliam alludere cœperunt. Cum igitur a Spartanis, ad quos primos legati Sybaritarum venerant, nihil impetrari potuit, Athenienses Periclis suasu et auctoritate decem triremes patrio more auxilio Sybaritis misere. Ei classi præfuere Lampo‡ et Xenocritus. Coloniæ deducendæ socii fuere tum alii viri et eruditione et rebus gestis illustres, tum etiam Herodotus et Thucydides. Ille ob diutinam in istis regionibus mansionem, ubi etiam et historiam condidisse a Plinio§ fertur, Herodotus Thurius appellari solebat. Nam et proœmium illud, quod ejus historiæ præponitur, a Plesirrhoo, uti quibusdam videtur, concinnatum, aliter apud alios legitur. *Τὸ δὲ, Ἡροδότου Ἁλικαρνασσέως ἱστορίης ἀπόδεξις ἥδε, πολλοὶ μεταγράφουσιν, Ἡροδότου Θουρίου*. Plutarch. de Exsilio. Ita in suo Cod. rep-

narrantur de istius populi luxuria.

* Vocabatur etiam Major et Exotica Græcia. Vid. Scalig. et Dacier ad Festum.

† *Καὶ Χεῤῥόνησον καὶ Νάξον καὶ τὴν Εὔβοιαν εἴχομεν πλείστας δ' ἀποικίας ἐν τοῖς χρόνοις τούτοις ἀπεστείλαμεν*. Æsch. de ement. legat. [§. νδ'.]

‡ *Περικλῆς Μενίππῳ μὲν ἐχρῆτο πρὸς τὰς στρατηγίας, δι' Ἐφιάλτου δὲ τὴν ἐξ Ἀρείου πάγου βουλὴν ἐταπείνωσε, διὰ δὲ Χαρίνου τὸ κατὰ Μεγαρέων ἐκύρωσε ψήφισμα, Λάμπωνα δὲ Θουρίων οἰκιστὴν ἐξέπεμψεν*. Plutarch. Reipubl. gerund. præcept. Eosdem coloniæ duces memorat Diod. Sic. Unde mirari subit, cur idem Plutarchus in Nicia Hieroni assignet istius expeditionis auctoritatem. *Ἱέρων ἦν, ἀνὴρ τεθραμμένος ἐπὶ τῆς οἰκίας τοῦ Νικίου — προσποιούμενος δ' υἱὸς εἶναι Διονυσίου τοῦ Χαλκοῦ προσαγορευθέντος, οὗ καὶ ποιήματα σώζεται, καὶ τῆς εἰς Ἰταλίαν ἡγεμὼν γενόμενος, ἔκτισε Θουρίους*. Lamponi *δεκάτῳ αὐτῷ* assignat *σχ*. Aristoph. Av. 521. *Ὁ δὲ Λάμπων θύτης ἦν καὶ χρησμολόγος, καὶ μάντις, ὃ καὶ τὴν εἰς Σύβαριν τῶν Ἀθηναίων ἀποικίαν ἔνιοι περιάπτουσιν, αὐτὸν ἡγήσασθαι λέγοντες Ἀθηναῖον ὄντα σὺν ἄλλοις δέκα*. Ab hoc ergo duce et divinatore Colonia ista in diverbium et jocum abiit. Aristoph. Nub. 331.

Θουριομάντεις, ἰατροτέχνας, σφραγιδονυχαργοκομήτας.

σχ. ad loc. *Θουριομάντεις, οὐ τοὺς ἀπὸ Θουρίου μάντεις, ἀλλὰ τοὺς εἰς Θούριον πεμφθέντας, ἐπὶ τὸ κτίσαι αὐτήν. ἐπέμφθησαν δὲ δέκα ἄνδρες· ὧν καὶ Λάμπων ἦν ὁ μάντις, ὃν ἐξηγητὴν ἐκάλουν*. et quæ sequuntur. Adjunge Suidam in *Θουριομάντεις· Ἐξέπεμψαν δὲ εἰς κτίσιν τὴν αὐτοῦ Ἀθηναῖοι δέκα ἄνδρας, ὧν καὶ Λάμπων ἦν ὁ μάντις, ἐξηγητὴς ἐσόμενος τῆς κτίσεως τῆς πόλεως*. Ita omnes libri Suidæ MSS. X. sc. duces, totidemque naves, ut mos erat Atheniensibus diuturno usu consecratus, qui denario numero pro ratione tribuum Rempublicam universam domi forisque administrabant. Inficeti editores Suidæ, qui pro *δέκα*, *μυρίων*; excudi curarunt! atque inficetus etiam ille, qui tam violentam mutationem calculo suo comprobare potuit!

§ 'Tanta ebori auctoritas erat Urbis nostræ trecentesimo decimo anno, tunc enim auctor ille [Herodotus] historiam eam condidit Thuriis in Italia.' Plin. XII. 4. Cum constituebantur X-viri legum ferendarum, annus urbis agebatur CCC. Evenit autem, ut eod. fere tempore Romanorum legati Athenas proficiscerentur *νομοθεσίας χάριν*, et Athenienses dictam Coloniam in Italiam deducerent.

perit Aristoteles, cujus Rhetor. III. 9. hæc sunt verba: Ἡ μὲν οὖν εἰρημένη λέξις ἡ ἀρχαῖα ἐστίν. Ἡροδότου Θουρίου ἥδ' ἱστορίης ἀπόδεξις.* His omnibus accedit testimonium Inscriptionis, quam in honorem Herodoti elaboratam conservarunt Stephanus Byzantinus et σχ. Aristoph. Nub. 331.

Ἡρόδοτον Λύξεω κρύπτει κόνις ἥδε θανόντα,
 Ἰάδος ἀρχαίης ἱστορικῆς πρύτανιν,
Δωριέων πάτρης βλάστοντ' ἄπο· τὸν γὰρ ἄπλητον
 Μῶμον ὑπεκπροφυγὼν Θούριον ἔσχε πάτρην.

Thucydidem vero Sybarin profectum, et quidem cum Xenocrito, qui dux erat Coloniæ, declarat vita Thucydidis ἀδέσποτος, ejus Editt. præfigi solita. Una quoque cum his profectum fuisse Empedoclem philosophum tradit Laertius in Vita. His igitur aliisque colonis in Italiam appulsis, et nova urbe condita, quæ a fonte vicino Thurium vocabatur, primo civitas discordiis agitari, mox discessione facta obtruncari veteres Sybaritæ, et summa rerum potiri, quos auxilio contra populum finitimum nuper arcessiverant. Ex eo tempore Urbs non Ἀττικίζειν modo cœpit, sed Attica tota facta est. Populum in tot Tribus distinxerunt novi hospites, in quot domi se fuisse distinctos meminere: Tum primum galeata Pallade, Atheniensium ritu, signari æs Thuriorum, ceterisque istius populi institutis et disciplina administrari nova Resp.

Ab Olympiadis LXXXIV, 1., qui erat Lysiæ ætatis XVI., usque ad XCII, 1. annos omnino XXXII.,† in Colonia commorabatur Lysias, πολιτευόμενος ἐν εὐπορίᾳ πολλῇ (verba sunt Auctorum fere omnium, qui ejus vitam literis consignarunt) κτησάμενός τε οἰκίαν καὶ κλήρου λαχών, (Plutarch.) quæ postrema verba fortasse emendari debent ex Photio οἰκίαν τε κατασκευασάμενος καὶ κλήρου τυχών. In ea mansione Tisiam‡ et Niciam Rhetoras Syracusanos audivit. Atheniensium vero rebus in Sicilia fractis,

* Ἡρόδοτος ὁ συγγραφεὺς, ὃν ὕστερον Θούριον ἐκάλεσαν διὰ τὸ κοινωνῆσαι τῆς εἰς Θουρίους ἀποικίας. Strab. l. 14. Εἴ τῳ πιστὸς ὁ Θούριος εἶναι λογοποιὸς δοκεῖ. Julian. in Epist.

† Recte Suidas, Ἐκπεσὼν ἐκεῖθεν ἐπ' Ἀττικισμῷ ἐπανῆλθεν ἐς Ἀθήνας. ἄγων ἔτος μζ'. Unde mirum, quo computo usus sit Plutarchus, κἀκεῖ διέμεινε — ἔτη ἑξήκοντα τρία. Longissime certe a vero. ἑξήκοντα legit Plutarchi Cod. Petav. τριάκοντα τρία Meursius, et Palmer. denique ὥστε τριάκοντα. Fortasse bonus scriptor, qui Plutarchum similavit, dum in Fastis duos Callias habuit descriptos, unum, qui Præturam gessit Olymp. XCII, 1. (quo tempore rediit Lysias) alterum, qui C, 4. ad hanc usque supputationem prorogavit, adeoque plures annos Auctori nostro assignavit a Thuriis revertenti, quam vivendo erat assecutus. Verum et erravit quoque in nomine Archontis: Nam dixisse non debuit ἕως Κλεάρχου τοῦ Ἀθήνησιν ἄρχοντος, sed ἕως Κλεοκρίτου, ut modo dicturus est, ἐπὶ Καλλίου τοῦ μετὰ Κλεόκριτον ἄρχοντος.

‡ Priusquam Eloquentiæ lacertos suos movit Athenis, quibus tamen et nata et alta esse creditur, Artis istius, sive Rhetoricæ proprie dictæ, præcepta invenisse et excoluisse dicuntur Siculi, quorum princeps exstitit Empedocles, deinde floruit Corax Hieronis T. familiaris, circa Olymp. LXXVI. Cujus discipulus Tisias esse fertur. De his atque artis origine plura, sed fabulis similia, habet Scholiastes Hermogenis in initio. 'Ait Aristoteles, cum, sublatis in Sicilia Tyrannis, res privatæ longo intervallo judiciis repete-

et cum dominorum fortunis commutatis etiam Thuriorum animis, Lysias Ἀττικίζειν αἰτιαθεὶς solum vertere cogitur, et domum revertitur Callia Archonte, Olmp. XCII, 1.*

Quo tempore Athenas rediit Lysias, magna rerum commutatio atque inclinatio fortunæ consecuta est istam Remp. Duodecimo enim anno post coloniam Sybarin deductam, Olymp. sc. LXXXVII, 1. ortum est bellum inter duos potentissimos populos, qui omnem Græciam in suas partes trahebant, Lacedæmonios et Athenienses; omnium fere, quæ in superiorum temporum monumentis produntur memoriæ, et diuturnitate temporis gravissimum, et fortunæ varietate celeberrimum. Bellum illud, quamvis illustres utrinque habuit eventus, maximeque dignos stylo istius Scriptoris, qui res in eo gestas oratione complexus est, nihil tamen habuit exitu memorabilius atque insolita victoriæ facie. Lacedæmonii enim, accisis penitus Atheniensium viribus, atque æmula urbe potiti, moderatius quidem, quam solent victores, in debellatam gentem consueverunt; atque iram diuturnis inimicitiis et contentionibus accensam terminabant, non in Urbe diruta aut servitute Civium, sed in operam dando factiosis quibusdam Civibus, qui Reip. pertæsi imperium a Populo ad Paucos translatum voluerunt. Ea fuit dominatio XXX-Tyrannorum. In quo gloriæ et imperii flexu nihil populo libertatis avidissimo calamitosius accidere potuit, quam videre se imperiosius a suis civibus tractari, quam ceteri solent ab hoste irritato. Sed hanc Reip. commutationem præcesserat etiam altera, bello nondum confecto, Olymp. sc. XCII, 1. ubi Reip. summa penes CCCC-viros aliquandiu constitit. Quoniam autem in altera Reip. inclinatione Lysias domum a Colonia rediit, et notior ex illo tempore esse cœpit, in altera vero a nemine Civium calamitate superabatur; et cum plurima in ejus orationibus contineantur, quæ ad utramque tempestatem Reip. spectant, ideo necessarium duxi memoriam istorum temporum paulo altius repetere.

Belli Peloponnesiaci anno XVII. Athenienses Syracusanis bellum

rentur, tum primum (quod esset acuta illa gens et controversa natura) artem et præcepta Siculos, Coracem et Tisiam, conscripsisse. Nam antea neminem solitum via nec arte, sed accurate tamen et de scripto plerosque dicere.' Cic. Brut. 46. Add. Dionys. Halic. in Isoc. Cic. 1. de Orat. 91. 2. de Invent. 6. Quintil. II. 16, 17. III. 1. Marcian. Capell. l. 5. Ammian. Marcellin. XXX. 4. Quis autem fuerit Nicias Rhetor, quem audivit Noster, quæro hodie qui respondeat. Nam de eo apud omnes auctores præter eos, qui contexuerunt vitam Lysiæ, altissimum est silentium.

* Ἐξέπεσε μετ' ἄλλων τριῶν ait Plutarch. atque idem fere Photius, Ἀττικίζειν αἰτιαθεὶς μεθ' ἑτέρων τριῶν ἐξέπεσε τῆς πατρίδος. Rectius Dionysius, στασιάσαντος τοῦ δήμου, ἐκπίπτει σὺν ἄλλοις τριακοσίοις Ἀττικισμὸν ἐγκληθεῖσι. Quanquam interea suspicor Plutarchum, qui Lysiæ tres fratres numerat, Polemarchum, Eudidum et Brachyllum (licet non diserte ab eo dicantur una Italiam navigasse, immo cum fratre uno Polemarcho, quod tamen verum non est, Lysias se ad Thurios contulisse ab hoc scriptore dicitur) scripsisse potius ἐξέπεσε μετ' ἀδελφῶν τριῶν. Adeo quidam sunt scriptores, quos etiam contra propriam fidem et auctoritatem liquido emendare possis.

indixerunt.* Factum est id potissimum consilio atque auctoritate Alcibiadis, ad quod gerendum ipse dux electus est cum duobus collegis, Nicia et Lamacho. Vix in Siciliam pervenit, cum nuncius ei cum nave Salaminia a magistratu missus esset, ut domum ad causam dicendam rediret. Nam priusquam classis exiret, accidit, ut una nocte omnes Hermæ, qui Athenis erant, dejicerentur, quod non ad privatam rem, sed ad conjurationem pertinere existimabatur, et in Alcibiadem, quia ceteris major erat et potentior, ideoque suspectior, convenire. Insimulabatur præterea Cereris mysteria in domo sua fecisse, quod nefas erat more Atheniensium. Revocatus igitur a bello ad judicium, cum in magna spe esset provinciæ bene administrandæ, postquam aliquantulum itineris confecisset, clam se a custodibus subduxit, et primum Elidem, deinde Lacedæmonem venit. Magnum ea res Atheniensium fortunis detrimentum attulit, cum intelligerent eundem hominem et prodesse plurimum et obesse Reip. potuisse. Ejus enim consilio Lacedæmonii Syracusanis, Gylippo duce, auxilium decernunt; et Athenienses ibidem bellum per triennium cupidius, quam felicius gerentes, cum Lamacho et Nicia ducibus atque etiam Demosthene, qui ei bello cum imperio successit, ad interitum profligarunt. Ejusdem opera Ioniam et tributarias Atheniensium civitates in Asia ad defectionem sollicitarunt, pacem cum Dario rege Persarum fecerunt, et Decelea oppido in Attica capto, præsidioque ibi posito, urbem in obsidione tenuerunt.†

Lacedæmonii interea, sive ingenio Alcibiadis versatili diffisi, sive Agidis consilio ducti, apud quem Alcibiadis virtus et res bene gestæ plus invidiæ, quam gratiæ contraxerant (accedebat etiam uxoris infamia, quam Alcibiades adulterio cognoverat), tempus hominem interficiendi quærere instituunt: Ille cognita re ad Tissaphernem præfectum Darii regis clam aufugit: cui cum se celeriter et officii comitate et oris gratia insinuasset, mox commeatus Lacedæmoniis maligne præbere suadet, docens "minime utile esse Darii rebus, unius civitatis opes nimis crescere, ne confecto bello statim ei cum victoribus esset dimicandum." Ubi hanc operam civibus suis præstitit, mox de reditu in patriam cogitare cœpit.

Erat hoc tempore Pisander Prætor Atheniensium apud Samum cum exercitu. Cum eo Alcibiades per internuncios colloquitur. Monet eum "immoderatæ civium licentiæ crudelitatisque erga eos, qui multum in imperiis magistratibusque versati plurimum gratia et auctoritate ceteros antecellebant:" (Erat autem Pisander eodem, quo Alcibiades, animo, populique potentiam imminui cupiebat.) Conqueritur "per invidiam multorum se fuisse, indicta causa, absentem capitis damnatum, publicatis bonis, omniumque sacerdotum religionibus devotum; ejusque devotionis, quo testatior esset memoria, exemplum in pila lapidea incisum esse positum in publico: regis amicitiam suamque operam pollicetur; negat tamen se id conciliare posse, nisi imperium a Populo, qui eum exagitassent, ad Optimates translatum foret." Alcibiades, quanquam non plurimam spem in Optimatum animis habebat, tamen arbitrabatur fore, id quod postea accidit, ut, discordia inter ordines civitatis facta, ab altera parte in auxilium vocaretur. Pisander itaque domum delatus populum aggreditur, cui jam imminentis belli periculi major erat timor, quam dignitatis cura. Cui quum suasisset, ut sua voluntate abrogaretur imperium, domi post se reliquit ex suo numero quosdam,* qui de Rep. ordinanda interea consulerent, atque ad Tissaphernem, ut de Regis amicitia ageretur, contendit.

* Vid. Thucyd. l. 6. Diodor. Justin. Studium Atheniensium in hoc bello suscipiendo egregie describit Plutarch. in Alcibiade, quem vide in Nicia quoque. Inter hoc bellum et captam Trojam intercessere anni DCCLX. Diod. Sic. l. 13. init.

† Lys. p. 287. Edit. Tayl. Isocr. de Bigis. Thucyd. Nep. et Plutarch. in Alcibiad.

Ex hisce initiis crevit Oligarchia, de qua agimus, ab Impp.,† qui Asiæ oram maritimam cum classe tenebant, primo agitata, atque eodem tempore in civitates ceteras, quæ imperio P. Atheniensis parebant, insinuata, quas ad eandem Reip. formam recipiendam sollicitaverunt. Alcibiades interea, sive res parum ei ex consilio cessit (Pisander enim magis id egit, ut imminueretur populi auctoritas, quam ut revocaretur Alcibiades), sive nondum ad mentem satis commota esset Resp., ita egit cum præfecto Regis, ut, cum ad eum legati novæ Tyrannidis venissent, nihil minus, quam amicitia Regis, videretur fuisse exspectandum.

Nihilo secius Pisander id, quod instituerat, perfecisse decrevit. Domum reversus vere novo paulo ante annum exeuntem id procuratum a suis deprehendit, ut non plures, quam quinque hominum millia ad Reip. administrationem admitterentur.‡ Ejus autem interventu constituti sunt X-viri Reip. ordinandæ cum summa potestate, quos vocarent Συγγραφέας.§ Qui ad dictum diem ad populum referrent, qua potissimum ratione Resp. optime administrari posse videretur. Ubi advenit dies, concione habita, populum rogarunt, ut "cuivis Atheniensium liceret sententiam quamcunque vellet exponere, atque ut id impune facere liceret." Eoque aditu ad Tyrannidem patefacto, omni metu vacui sententiam dixerunt in hunc modum: "Antiquandam esse pristinam Magistratuum in urbe rationem: non esse stipendia nisi militibus persolvenda: eligendos esse a Concionis Præsidibus V-viros, a quibus Centum alios esse

* Hi nominabantur ἑταῖροι. Vid. Thucyd. VIII. 48, 65. Lysiam, p. 207. ed. Tayl.

† N. p. 206. Eratosthenes ἐπὶ τῶν τετρακοσίων ἐν τῷ στρατοπέδῳ ὀλιγαρχίαν καθιστάς. Thucyd. VIII. 48. καὶ ἐκινήθη πρότερον ἐν τῷ στρατοπέδῳ τοῦτο καὶ ἐς τὴν πόλιν ἐντεῦθεν ὕστερον.

‡ Lys. p. 362. Thucyd. VIII. 65.

§ Lys. p. 215. Harpocr. in V. et Vales. ad loc. Thucyd. VIII. 67. Iidem vocantur πρόβουλοι.

protinus designandos, qui singuli ternos sibi cooptantes imperii summam administrarent cum summa potestate."* Ita commutata est Resp., soluta populi auctoritate, et ab his CCCC-viris tractari cœpit.

Imperium hoc modo constitutum administrarunt homines diversissimis studiis, et vitæ genere et instituto longe inter se ipsos dissimili. Ex horum numero erant XXX.† illi viri, quorum crudelitatem VIII. post anno iterum expertæ sunt Athenæ. Erant etiam moderati nonnulli, quos non dominandi lubido, sed patriæ communis amor, ne penitus deleretur civitas, siquid suo consilio efficere possent, ad imperii societatem invitavit. Οὔ μοι δοκεῖ χρῆναι ὀργίζεσθαι ὑμᾶς τῷ ὀνόματι τῷ τῶν τετρακοσίων, ἀλλὰ τοῖς ἔργοις ἐνίων. οἳ μὲν γὰρ ἐπιβουλεύσαντες ἦσαν αὐτῶν, οἳ δ' ἵνα μήτε τὴν πόλιν μηδὲν κακὸν ἐργάσαιντο, μήθ' ὑμῶν μηδένα, ἀλλ' εὖνοι ὄντες εἰσῆλθον εἰς τὸ βουλευτήριον. Lysias p. 357. Nonnullos excitavit suorum civium invidia, qui potentiorem quemque eo in majori suspicione habere consuescebant; nonnullos Alcibiadis gratia et misericordia; nonnullos ejusdem odium et inimicitiæ.

Fuit in hoc numero Phrynichus.‡ Erant ei cum Alcibiade veteres inimicitiarum causæ; quapropter cum ea res olim in classe agi cœpta est, obnixe operam dedit, ne quid in gratiam Alcibiadis meditarentur.§ A quo consilio destitutus totam rem Astyocho, Lacedæmoniorum classi Præfecto, per nuncios aperit, ceteraque egit multa, ad consilia, quæ tunc capiebantur, impedienda.‖ Unde Pisandri opera imperium, quod in classe habuit, deponere coactus est. Constituta autem tyrannide, quæ Alcibiadi minus favere videbatur, nemini aut opera aut consilio cessit in dominatione adjuvanda.¶ Ea cum esset apud suos gratia et auctoritate, ubi importuna Quadringentorum crudelitas et dominatio tædio civibus esse cœpit, neque eorundem auctoritas aliunde confirmari posse videbatur, nisi a Lacedæmoniis adjuvaretur; ad Spartam mittitur cum Antiphonte aliisque pacem quibusvis demum conditionibus cum ea civitate facturus. Domum autem re infecta reversus mane in foro a Thrasybulo Calydonio et Apollodoro Megarensi percutitur, quos ob merita in populum Athenienses ideo recuperata civitate decreto publico in Civium numerum retulere.**

* Ἐλθόντας δὲ αὐτοὺς τετρακοσίους ὄντας ἐς τὸ βουλευτήριον ἄρχειν, ὅπῃ ἂν ἄριστα γιγνώσκωσιν αὐτοκράτορας. Thucyd. VIII. 67.

† Lys. p. 260. οἱ τριάκοντα — οἳ αὐτοὶ ἦσαν ἅπαντες τῶν τετρακοσίων τῶν φευγόντων.

‡ Οὐ Φρύνιχος μὲν καὶ Πείσανδρος καὶ οἱ μετ' ἐκείνων δημαγωγοί, ἐπειδὴ πολλὰ εἰς ὑμᾶς ἐξήμαρτον, τὰς περὶ τούτων δείσαντες τιμωρίας, τὴν προτέραν ὀλιγαρχίαν (sc. τῶν υ.) κατέστησαν; Lys. p. 421. Thucyd. l. 8.

§ Plutarch. in Alcib. Thucyd. VIII. 48.

‖ Thucyd. VIII. 50. Suid. in Φρυνίχου πάλαισμα. Polyæn. III. 6. Plutarch. in Alcib.

¶ Παρέσχε δὲ καὶ Φρύνιχος ἑαυτὸν πάντων διαφερόντως προθυμότατον ἐς τὴν ὀλιγαρχίαν, δεδιὼς τὸν Ἀλκιβιάδην, καὶ ἐπιστάμενος εἰδότα αὐτὸν ὅσα ἐν τῇ Σάμῳ πρὸς τὸν Ἀστύοχον ἔπραξε, νομίζων οὐκ ἄν ποτε αὐτὸν κατὰ τὸ εἰκὸς ὑπ' ὀλιγαρχίας κατελθεῖν· πολὺ δὲ πρὸς τὰ δεινά, ἐπειδήπερ ὑπέστη, φερεγγυώτατος ἐφάνη. Thucyd. VIII. 68.

** Lys. p. 258. et 134. De cæde Phrynichi convenit inter omnes. De modo

Huic Antiphonta et Archeptolemum libens adjungo, quia populus, vindicata libertate, in eadem causa pariter adjunxerunt. Antipho* Sophili F. Rhamnusius totum illud, quod Pisander manu gessit, primus consilio instruxit. Cum facundia ceteros anteiret, ideoque populo formidolosior fuit, nunquam ipse in concione dixit, aut coram Judice causam alicujus egit, dicturos tamen multum et rerum usu et consilio suo adjuvit.† Erant his cum Theramene, homine lubrici ingenii atque ad omnem Reip. fortunam composito, veteris amicitiæ rationes: Quorum opera ubi Theramenes Remp. oppresserat, rursus, restituta libertate, Reip. auctoritate usus est idem ad eorum internecionem, suamque impunitatem.‡ Tum demum Antipho ad causam pro se dicendam adactus graviter et luculentissime pro capite peroravit.§ Sententiam,‖ qua damnatus est uterque, conservavit Cæcilius apud Plutarchum in Antiphontis vita.

In eadem conjuratione erant Aristarchus et Alexicles; mortis genere, cum continebat novum et insolitum sive justitiæ sive severitatis exemplum, illustrissimi. Interfecto Phrynicho et tumultu de percussoribus nato, populus scivit, ut "de Phrynicho haberetur

disputatur. Paulo enim aliter atque noster historiam exponit Thucyd. VIII. 92. et Plutarch. in Alcib. aliter Lycurg. c. Leocr. Edit. Steph. p. 164. qui cædem factam fuisse scribit: νύκτωρ παρὰ τὴν κρήνην τὴν ἐν τοῖς Οἰσυίοις ὑπὸ Ἀπολλοδώρου καὶ Θρασυβούλου. Thucydides ὑπὸ τινὸς τῶν περιπόλων, qui idcirco erat e Juventute Attica, quod verum esse non potuit, cum Lysias provocat ad Acta publica, quæ istius facinoris socios civitate donavit, Apollodorum et Thrasybulum. Plutarchus cum Thucydide fere consentit. Ὕστερον μέντοι τὸν Φρύνιχον ἑνὸς τῶν περιπόλων Ἕρμωνος ἐν ἀγορᾷ πατάξαντος ἐγχειριδίῳ καὶ διαφθείραντος, οἱ Ἀθηναῖοι δίκης γενομένης τοῦ μὲν Φρυνίχου προδοσίαν κατεψηφίσαντο τεθνηκότος, τὸν δ' Ἕρμωνα καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ συστάντας ἐστεφάνωσαν.

* Antiphontes erant plurimi. Antiphontem e Collegio CCCC virorum eundem fuisse ac Antiphontem Rhetorem, permanens hodie et recepta est opinio: adeoque in ea sum, licet dubitanti similior, quam veris victo: Illud interea certissimum habeo, eorum, quæ de Antiphonte Rhetore apud Plutarchum tradantur, nonnulla ad Tragicum Antiphonta pertinere, nonnulla ad Onirocriticum. Id quod in commodiori loco exponam. Ex hac ὁμωνυμίᾳ credo emanare, quod Plutarchus dicat: Οἱ δὲ ὑπὸ τῶν τριάκοντα ἀνῃρῆσθαι αὐτὸν [Antiphonta] ἱστοροῦσιν, ὥσπερ Λυσίας. Photius vero sic: Λυσίας φησὶν αὐτὸν ὑπὸ τῶν τετρακοσίων ἀνῃρεῖσθαι (lege ἀνῃρῆσθαι) Lysias quidem neque hoc, neque illud affirmat, verum hominem plecti a populo post recuperatam libertatem, ideo quod Conjurationis τῶν CCCC. particeps fuisset, p. 216. Et id confirmat S. C. quod ex Cæcilio ab eodem Plutarcho est adductum. Idem etiam Photius: Παρέτεινε τὸν βίον ἕως τῆς ὑπὸ τῶν υ γεγενημένης καταλύσεως τῆς δημοκρατίας, ἧς καὶ αὐτὸν αἰτίαν μετεσχηκέναι φασὶ παρασχεῖν· διὸ καὶ μετὰ τὴν κατάλυσιν τῶν τετρακοσίων εἰσαγγελθεὶς ἑάλω, καὶ τοῖς τῶν προδοτῶν ἐπιτιμίοις ὑποβληθεὶς ἄταφος ἐῤῥίφη, καὶ γέγονεν ἄτιμος, οὐκ αὐτὸς μόνον, ἀλλὰ καὶ οἱ ἐξ αὐτοῦ φύντες. Vid. quoque Marcellinum de vita Thucydidis.

† Thucyd. VIII. 68. Συντάξαι δὲ αὐτὸν καὶ πρῶτόν, φασι, τοὺς ἐν τοῖς δικαστηρίοις ἀγωνιστικοὺς λόγους· τῶν γὰρ πρὸ αὐτοῦ οὐδεὶς φαίνεται καθεὶς ἑαυτὸν εἰς τοῦτον τὸν ἀγῶνα· οὐδ' ἔστι λαβεῖν δικανικὸν λόγον τῶν Ἀντιφῶντι πρότερον γεγραμμένων. Phot. in Antiph. Add. Plutarch. et Philostrat.

‡ Lys. pag. 216.

§ Thucyd. VIII. 68.

‖ Elegantissima et luculenta Formula Actionis et Solennitatis Legitimæ, mendarum tamen non immunis. sc. l. 2. p. 25. vol. I. Orat. Attic. pro Πελληνεὺς legendum Παλληνεὺς, ut testantur Marmora quamplurima, deinde fortasse l. 13. τοὺς ᾑρημένους συνηγόρους: postea deesse videtur post εἰς τὸν, h. p. τῷ δὲ δημάρχῳ ἀποφῆναί τε οἰκίαν ἐς τὸν * * * καὶ μὴ ἐξεῖναι κ. τ. λ. et in fine corrige καὶ τοῦτο θέσθαι, sc. τὸ ψήφισμα.

quæstio Proditionis: Qui si reus perageretur, illico absolverentur, qui eum patriæ causa interfecissent, ejusque ossa effossa extra Atticam projicerentur:" Adjecerunt id quoque, ut, "si qui ad causam hominis dicendam adessent, si cecidisset Phrynichus, eodem judicio tenerentur." Aderant Aristarchus et Alexicles. Lege agitur de Phrynichi proditione. Damnatum mors Advocatorum et externa sepultura sequebatur.*

Memorantur præterea quamplurimi ab istius ævi scriptoribus; Pisander, Tyrannidis auctor præcipuus, de quo plura in superioribus: Andro,† Theramenes‡, Aristocrates,§ Agno,‖ Callæschrus,¶ Polystratus,** Aristopho,†† Læspodias,†† Melesias,†† Aristoteles,‡‡ Melanthius,§§ Onomacles‖‖ ceterique. Illi igitur recepta Rep. nihil omnino de Alcibiade referebant, cujus potissimum gratia ea res primo agitari videbatur, verum ad Agidem Lacedæmoniorum regem legatos de pace mittebant, et ad Samum, qui docerent "Remp. non penes CCCC. viros esse, sed ad imperii summam quinque millia Civium admitti," populumque adeo composita oratione delinirent, veriti, ne, id quod postea accidit, aliquid novi contra suam auctoritatem molirentur classiarii Atheniensium, qui eo tempore circa Samum stationem habebant, novamque dominationem ægre laturi videbantur.

Comparaverat olim Sami Pisander factiosorum Civium turbam ad CCC., quæ Remp. ad Oligarchiam deduceret. Verum opera Thrasybuli et Thrasylli Atheniensium, qui apud exercitum erant, profligata erat ea manus conjuratorum, et Samiorum Resp. confirmata, cum legati Quadringentorum Samum essent delati.

Dum hæc aguntur, effecit Thrasybulus cum oratione tum auctoritate apud milites, qua plurimum valebat, ut ab exercitu Alcibiades exsul revocaretur; qui protinus Samum deductus, dux inter ceteros classi constituitur. Ille legatos, qui Athenis venerant, blande et comiter exceptos, hac oratione dimisit, "Quadringenti confestim sua voluntate jura populo redderent, aliter se cum classe affuturum, ut eos auctoritate cogeret." Quo responso territi, qui novam Tyrannidem impensissime adjuvissent, Pisander, Phrynichus, Antipho, Aristarchus aliique, ubi plebem quoque, quæ domi erat, cum exercitu sentire, et quosdam etiam ex conjuratorum numero

* Lycurg. c. Leocrat. Edit. Steph. p. 164.

† Ille est, qui tulit decretum c. Antiphontem, quod laudavimus modo. Ἀνδρῶνά φησιν εἶναι Κρατερὸς ἐν τῇ ἐνάτῃ τῶν ψηφισμάτων, τὸν γράψαντα τὸ ψήφισμα τὸ περὶ τοῦ Ἀντιφῶντος τοῦ ῥήτορος. Ἦν δὲ εἷς τῶν τετρακοσίων ὁ Ἀνδρών. Harpocr.

‡ Ἐν τοῖς ξυγκαταλύουσι τὸν δῆμον πρῶτος. Thucyd. VIII. 68. Τῆς προτέρας ὀλιγαρχίας αἰτιώτατος. Lys. p. 215. De eo plura in sequentibus.

§ Lysias, p. 215. Thucyd. VIII. 89.

‖ Theramenis Pater, unus τῶν προβούλων. Lys. p. 215.

¶ Lys. ibid.

** Lysias pro Polystrato.

†† Thucyd. VIII. 86.

‡‡ Xenoph. Hellenic. l. 2. deinde XXXvir.

§§ Xenoph. ibid.

‖‖ Vid. Decret. c. Antiph.

de sua salute mature consulere animadvertissent, primo urbem Lacedæmoniis tradere voluerunt, qua spe frustrati partim in exsilium profecti sunt, partim eo quo exposuimus modo eversæ libertatis pœnas dedere. Ita exauctoratis post imperium IV. mensium Quadringentis, Alcibiades P. A. decreto restitutus atque absens imperio præfectus simul cum Thrasybulo ad bellum adversus Lacedæmonios gerendum summa cura convertitur.

Quod reliquum erat istius belli varia fortuna ab Atheniensibus terra marique gestum est; donec Olymp. XCIII, 4. post XXVII. æstates in ea contentione absumptas totum illud virtute sua et consilio delevit Lysander.* Pugnatum erat ad Ægos flumen tanta strage atque internecione Atheniensium, ut cum classe nomen etiam imperii pene excisum esse videretur.† Quibus rebus gestis Lysander tributarias undique Atheniensium civitates voluntarias recepit, ejectis iis, quos in præsidio reperiret, vel Atheniensium rebus studere suspicaretur, quibus unicam salutis conditionem indulsit, ut nullibi, nisi Athenis, eis salvis esse liceret; ratus, quanto plures in urbem confluxerint, tanto ægrius obsidionem, quam parabat, propter plurimorum inediam, sustineri posse. Sciebat enim neque ex advecto frumento multum superesse, eosque mari interclusos novum advehere non posse reputabat. In omnibus itaque urbibus constituta‡ decemvirali potestate, ipse cum navibus ducentis urbem obsidet, atque ut idem terrestribus copiis ab Academiæ parte faceret Pausanias Lacedæmoniorum Rex, literis jubet. Athenienses itaque terra marique obsessi et inedia vexati primo pacem per legatos petivere.§ Quam cum fieri Lacedæmonii negarent, ni

* Plutarch. in Lysandr. Diod. Sic. Xenoph. Hellenic. l. 2. Nepos in Lysandr. Justin. l. 5.

† Ab eo interitu Classis in Hellesponto Oratores exordium sumunt dicendi de Republica translata ad XXXviros. Ἐπειδὴ γὰρ τὰς ναῦς τὰς περὶ τὸν Ἑλλήσποντον ἀπωλέσαμεν, καὶ ταῖς ἀτυχίαις ἐκείναις ἡ πόλις περιέπεσε, τίς οὐκ οἶδε κ. τ. λ. Isocr. Areopag. Ita Lys. p. 207. 233, et 475. ed. Tayl. eodem aditu orationis utitur ad publicas calamitates enarrandas.

‡ "Namque undique, qui Atheniensium rebus studuissent, ejectis, decem delegerat [Lysander] in unaquaque civitate, quibus summum imperium potestatemque omnium rerum committeret." Nepos in Lysandr. Hunc Decemviratum Lacedæmoniis familiarem constituit idem Sami, Ephesi, in Piræeo denique eodem tempore, quo in urbe XXX. Ἔτι δὲ τὸ πάντων ἐναντιώτατον αὐτονομίᾳ καθιστᾶτε, ἔνθα μὲν δεκαρχίας, ἔνθα δὲ τριακονταρχίας. Καὶ τούτων τῶν ἀρχόντων ἐπιμελεῖσθε οὐχ ὅπως νομίμως ἄρχωσιν, ἀλλ' ὅπως δύνωνται βίᾳ κατέχειν τὰς πόλεις. ὥστ' ἐοίκατε τυραννίσι μᾶλλον ἢ πολιτείαις ἡδόμενοι. Xenoph. Hellenic. l. 6. Plutarch. in Lysandr. Suid. in Δεκαρχίαι.

§ Historiam sequor Xenophontis, quam Lysias semper confirmat. Aliter tamen de hac re Æschines π. παραπρεσβ. cujus verba infra adducturus sum. Ait enim quorundam civium pervicacia, Cleophontis maxime (memoratur ille Lysia p. 234. præconio satis honesto, quod ingloriosis pacis conditionibus etiam capitis periculo restitit), rem eo perductam fore, ut, cum possent Athenienses sibi ipsis et gloriose satis et utiliter consulere, hortantibus Lacedæmoniis, odium tamen et inimicitias exercere mallent, licet cum interitu civitatis conjunctas. Τὴν τελευταίαν ἀβουλίαν φυλάξασθαι, ὅθ' ἡττημένοι τῷ πολέμῳ, προκαλουμένων αὐτοὺς Λακεδαιμονίων εἰρήνην ἄγειν, ἔχοντας πρὸς τῇ Ἀττικῇ Λῆμνον καὶ Ἴμβρον καὶ Σκῦρον, καὶ δημοκρατουμένους κατὰ τοὺς νόμους, τούτων μὲν οὐδὲν ἤθελον ποιεῖν, πολεμεῖν δὲ προῃροῦντο, οὐ δυνάμενοι. Κλεοφῶν δὲ ὁ λυροποιὸς (τυροποιὸς mal., ut

demissi ab urbe Piræeum versus muri brachia ad X. stadiorum utrinque intervallum dejicerent, ibi Theramenes, animo Reip. penitus evertendæ, legationem in se recepit, populi animos honestiorum conditionum spe deliniens.* Quadrimestri igitur mora in eo munere posita, quo posset Atheniensium animos et fame et obsidione diutina fractos ad quascunque vellet conditiones deducere, cum inter Spartanos sociosque diu multumque† deliberatum est, an

videtur, σχ. Aristoph. Ran. 693. nam a ceteris constanter λυροποιός, vid. Andoc. p. 19. Edit. Steph.) ὃν πολλοὶ δεδεμένον ἐν πέδαις ἐμνημόνευον, παρεγγραφεὶς αἰσχρῶς πολίτης, καὶ διεφθαρκὼς νομῇ χρημάτων τὸν δῆμον, ἀποκόψειν ἠπείλει μαχαίρᾳ τὸν τράχηλον, εἴ τις εἰρήνης μνησθήσεται. τελευτῶντες δὲ εἰς τοῦτο τὴν πόλιν προήγαγον, ὥστε ἀγαπητῶς τὴν εἰρήνην ποιήσασθαι, ἀποστάντας πάντων, καὶ τὰ τείχη καθελόντας, καὶ παραδεξαμένους φρουρὰν, καὶ Λακεδαιμονίων ἁρμοστὴν, καὶ τῆς δημοκρατίας τοῖς τριάκοντα ἀφεμένους, οἳ χιλίους καὶ πεντακοσίους τῶν πολιτῶν ἀκρίτως ἀπέκτειναν.

* Hæc omnia confirmantur a Lysia pag. 234. et alibi, cum quo consentit Xenopho, qui per totum Hellenic. l. 2. hanc Reipublicæ conversionem persequitur. Diodorus quidem Siculus longe aliter de Theramene verba facit, eumque ait populi studiosissimum ideo XXXvirum ab illo esse factum, quo posset auctoritate sua cavere, ne quid detrimenti Resp. caperet. Neque ab ea opinione abludit multum genus mortis, quam factionis istius crudelitate oppetere coactus est, aut quod de eo memoriæ prodidit Cicero. 'Sed quid ego Socratem aut Theramenem; præstantes viros virtutis et sapientiæ gloria commemoro?' 1. Tusc. 42. 'Quam me delectat Theramenes! quam elato animo est! etsi enim flemus, cum legimus, tamen non miserabiliter vir clarus emoritur, qui cum conjectus in carcerem XXX. jussu Tyrannorum, venenum ut sitiens obduxisset, reliquum sic e poculo ejecit, ut id resonaret: quo sonitu reddito, arridens, Propino, inquit, hoc pulcro Critiæ, qui in eum fuerat teterrimus. — Lusit vir egregius extremo spiritu, cum jam præcordiis conceptam mortem contineret, vereque ei, qui venenum præbuerat, mortem est eam auguratus, quæ brevi consecuta est.' 1. Tusc. 40. Prope est Plutarchus in Nicia, juxta principium. Ἔνεστι περὶ Νικίου πρῶτον εἰπεῖν, ὃ γέγραφεν Ἀριστοτέλης, ὅτι τρεῖς ἐγένοντο βέλτιστοι τῶν πολιτῶν, καὶ πατρικὴν ἔχοντες εὔνοιαν καὶ φιλίαν πρὸς τὸν δῆμον, Νικίας ὁ Νικηράτου, καὶ Θουκυδίδης ὁ Μιλησίου, καὶ Θηραμένης ὁ Ἅγνωνος· ἧττον δὲ οὗτος ἢ ἐκεῖνοι, καὶ γὰρ εἰς δυσγένειαν ὡς ξένος ἐν Κέῳ λελοιδόρηται, καὶ διὰ τὸ μὴ μόνιμον, ἀλλὰ καὶ ἐπαμφοτερίζον ἀεὶ τῇ προαιρέσει τῆς πολιτείας, ἐπεκλήθη Κόθορνος. Ab Agnone etiam Atheniensi (male in Lysandro ab eod. Plutarcho vocatur Θηραμένης Ἅγκωνος) adoptatum fuisse memorat σχ. Aristophanis. De ejus Rhetorica, nam Rhetor erat, i. e. eleganter et graviter dixit, vid. Plat. Apolog. Cic. 1. Tusc. 41. et 3. de Orat. 16. Prolegom. Rhetor. apud Montefalc. Biblioth. Coisl. Plutarch. in Cicer. De eo plura Lysias p. 214. seqq. ejusque consilio in XXX virali potestate constituenda. Adde Justin. V. 9. Harpocr. in v. Suid. in v. et in Ἀργέου υἱός. Εὐμεταβολώτερος. Κόθορνος. Δέξιος ὁ εὔπαιδ. et Ἀγχίστροφοι. Dionys. Halic. in Isocr. in Nicia. Idem in Lysandro, in Consolat. ad Apollonium et Præcept. Reip. bene gerend. Val. Maxim. III. 2. σχ. Aristoph. Lysistr. 658. Apostol. IX. 29. et X. 30. Hominis versatile ingenium depinxit Poeta in Ran. 999.

Θηραμένης; σοφός γ' ἀνὴρ καὶ δεινὸς εἰς τὰ πάντα,
Ὃς ἢν κακοῖς που περιπέσῃ καὶ πλησίον παραστῇ,
Πέπτωκεν ἔξω τῶν κακῶν, οὐ Χῖος, ἀλλὰ Κῖος.

et alibi sc. 544.

τὸ δὲ μεταστρέφεσθαι
Πρὸς τὸ μαλθακώτερον
Δεξιοῦ πρὸς ἀνδρός ἐστι καὶ φύσει Θηραμένους.

Cujus loci Græcus enarrator fortasse etiam expediet ea, quæ habet Hesychius in Τρία Θηραμένους. Hunc Theramenem ideo Cothurnum dictum fuisse ex eo, quod alterutri parti in Rep. ut ille pedi, conveniret, norunt et pueri et puerorum didascali. Fabulam Cratini vocatam Θηραμένης memorat Athen. IV. 89.

† Narrat Plutarchus in eo concilio (verum post captam urbem celebratum fuisse scribit, contra fidem ceterorum Auctorum) Erianthum Thebanum immitissimam dixisse sententiam, sc. τὸ μὲν ἄστυ κατασκάψαι, τὴν δὲ χώραν ἀνεῖναι μηλόβοτον: verum postea inter vinum, cum forte quidam luctuosissima nonnulla ex Euripidis Electra recitaret, conversis studiis frangi omnium animos, remque videri indignissimam, "eam civitatem, quæ tales Viros

deleri Atheniensium nomen urbemque incendio consumi oporteret, redit tandem istiusmodi conditionibus impetratis, ut, "muri brachia dejicerentur universa; naves omnes, X.* exceptis, Lacedæmoniis traderentur; dirueretur murus, qui Piræeum cingeret; et Resp. denique ad Lysandri arbitrium componeretur."† Ita Lysandro cum classe Piræeum ingresso, murisque ad tibiarum sonitum dirutis, exactus est Olymp. XCIII, annus quartus, Athenarum expugnatione insignissimus.

Proximus annus titulum sortitus est non a Pythodoro, qui tunc temporis summum magistratum Athenis erat obiturus, cujus idcirco nomen in Fastis omittebatur, sed *ἀναρχία πρὸ Εὐκλείδου* (is recuperata libertate anno sequenti magistratum gessit) ab antiquis scriptoribus vocabatur. Lysander enim receptis Athenis Xviralem in Piræeo,‡ in urbe XXXviralem potestatem constituit. Collegium illud XXXvirorum legibus scribundis institutum, quibus Resp. in posterum uteretur, summam auctoritatem paulatim ad se convertit. Eorum nomina a Xenophonte Hellenic. l. 2. accepimus. sc. Polyarchus, Critias,§ Melobius,‖ Hippolochus, Euclides, Hiero, Mnesilochus, Chremo,¶ Theramenes,** Aresias, Diocles, Phædrias, Chærelaus, Anætius, Piso,†† Sophocles, Eratosthenes,** Charicles,‡‡ Ono-

produxerit, solo æquare." Ita civitati suæ unius Poetæ nomen et claritudo saluti fuit. Alii contendunt negasse Spartanos se ex duobus Græciæ oculis alterum eruturos.

* XII. Plutarch. in Lysandro.

† Capta urbe ad suos rescripsit Laconice Lysander Ἀλώκαντι ταὶ Ἀθᾶναι, (Plutarch. in Lysandro et Lacon. Apophthegm.) cui pari brevitate responsum est: Ἀρκεῖ τό γε ἑαλώκειν (lege cum Cod. MS. ἑαλωκέναι). Conditiones Pacis Laconica dialecto exaratas idem Plutarch. in Lysandro refert, sed mendose. Rescribo: Τάδε τὰ τέλη τῶν Λακεδαιμονίων ἔγνω, καββαλόντες τὸν Πειραιᾶ, καὶ τὰ μακρὰ σκέλη, καὶ ἐκβάντες ἐκ πασᾶν τᾶν πόλεων, τὰν αὐτᾶν γᾶν ἔχοντες· ταῦτα καὶ δρῶντες τὰν εἰράναν ἔχοιτε, ἃ χρὴ δοῖτε, καὶ τοὺς φυγάδας ἀνέντες, περὶ τᾶν ναῶν τῶ πλήθεος ὁκοῖόν τι κατῆν δοκέοι, ταῦτα ποιέετε. Male hodie οἰκεῖόν τι. Hi muri rursus longo post intervallo a Sylla diruti sunt. Vid. Plutarch. in Sylla. A Piræeo portu ad astu pertingebant V. millia passuum. Vid. Spon. Description des Antiquitez de la Ville d' Athenes. tom. II. p. 234.

‡ Plutarch. in Lysandro. Ex eo decemviratu Piræensi erant Glauco (Πύθερμος δὲ ἐν τοῖς Πειραιῶς τυραννήσασι καταγράφει καὶ Γλαύκωνα ὑδροπότην. Athen. l. 2. Quinam erant isti Piræei tyranni prorsus se nescire fatetur Casaubonus), Charmides ejusdem fortasse Glauconis filius (Χαρμίδης ὁ Γλαύκωνος τῶν ἐν Πειραιεῖ δέκα ἀρχόντων. Xenoph. Hellenic. l. 2. Genere is erat Critiæ Tyrannorum XXX. crudelissimo, adeoque Platoni et Soloni conjunctus, ut ex hoc stemmate patebit:

Execestides
Solo — Dropidas
Critias
Glauco — Callæschrus
Critias XXXvir.
Potone — Charmides
Plato.

Vid. Plat. in Charmide 154. A.), Molpis. Vid. Harpocr. in v. Nos in Fragm. de Diogenis hereditate.

§ Lys. c. Eratosth. Justin. Diod. Lactantius l. 3. Val. Maxim. III. 2. Aristid. adv. Platon. de Rhetorica. Nepos in Alcibiade et Thrasybulo. Aliique. Ἐπειθ' ὑμεῖς, ὦ Ἀθηναῖοι, Σωκράτην μὲν τὸν σοφιστὴν ἀπεκτείνατε, ὅτι Κριτίαν ἐφάνη πεπαιδευκὼς ἕνα τῶν τριάκοντα τῶν τὸν δῆμον καταλυσάντων. Æsch. c. Timarch. p. 24. Edit. Steph.

‖ Lys. ibid. Harpocr.

¶ Lys. c. Nicomach.

** Lys. passim.

†† Lys. c. Eratosth. passim.

‡‡ Lys. c. Eratosth. Xenoph. Memorab. Harpocr. Andoc. de Mysteriis.

macles, Theognis,* Æschines, Theogenes, Cleomedes, Erasistratus,† Phido,‡ Dracontides,‡ Eumathes, Aristoteles,§ Hippomachus et Mnesithides.|| Hi, ubi paulisper Remp. justitiæ et moderationis aliqua laude gessissent, mox tria millia civium adsciscunt, quibus imperii summam specie communicarent, revera autem satellitum loco haberent summæque crudelitatis administros. Deinde armis a ceteris præter istos MMM. per vim ademptis, quasi aditus ad Tyrannidem nondum satis munitus esse videretur, aut ad continendam civitatem parum esset in suo satellitio præsidii, DCC. milites, excubiarum nomine, cum Callibio præfecto (ἁρμοστὴν vocant Lacedæmonii) a victoribus impetrant. Omni igitur metu liberati tyranni miseras urbis reliquias cædibus et rapinis, Græcas civitates Atheniensium exsulibus undique complent.¶

Jam stipendiariis militibus, quos a Lacedæmoniis acceperant, mercedes erant solvendæ, cum Piso et Theognis iniquissimam in Senatu sententiam dixerunt, ut *μετοίκων*, qui fide publica Athenis commorati sunt mercaturæ exercendæ gratia, adeoque re lautiori utebantur, denos, vel, secundum alios, singulus ex XXXvirali numero singulum comprehenderet, quos morte plecterent, atque in eorum bona involarent.** Lysias noster cum Polemarcho fratre in clypeis fabricandis operam exercebat, mancipiis ad eum quæstum usus ad numerum CXX. Eorum igitur ædibus et officinis exinanitis, direpto cum operis ingenti pondere auri atque argenti, relicto neque vase neque vestimento, Polemarchum†† indicta causa, more patrio cicuta interimunt. Lysias, qui ex eorum manibus fuga se eripuit, ubi fratris indigna nece domum suam funestari vidit, nec quidquam spei sibi reliquum fore, extra Atticam se subduxit, in

* Lys. c. Eratosth. Harpocr.

† Κριτίας καὶ Ἐρασίστρατος ὁ Φαίακος τοῦ Ἐρασιστράτου ἀδελφιδοῦς. Plat. Eryx.

‡ Lys. c. Eratosth.

§ Plat. in Parmenide.

|| Huic numero addi posse videtur Callæschrus secundum verba Dionys. Halic. Rhetor. c. 6. Ἀνθρώπῳ γὰρ γενομένῳ κατὰ τὸν τοῦ Καλλαίσχρου τοῦ τῶν τριάκοντα, βέβαιον μὲν οὐδὲν, μὴ ὅτι καὶ τὸ θανεῖν γενομένῳ, καὶ ζῶντι, εἰ μὴ οἷόν τε ἐκτὸς αὐτῆς βαίνειν. Laudat vir doctissimus Critiam Callæschri. Atqui ex Collegio isto non erat Callæschrus, sed Critias filius, ut plane legendum sit: κατὰ τὸν τοῦ Καλλαίσχρου τὸν τῶν τριάκοντα. Addi quoque posse videntur Satyrus et Cleopho ex Lysia p. 476. ni legas, quæ ibi annotavi. Phædimus ex Demosthen. de ementita legatione, f. idem atque Phædrias. De ista Tyrannide, Cæsar. apud Sallust. Laert. in Zenone. Alexand. ab Alexandro III. 16. Justin. l. 6. Orosius II. 15. Diod. Sic. l. 14. Xenoph. in lib. 2. Hellen. Nepos in Lysandro et Thrasybulo. Ælian. V. H. III. 17. Senec. de Tranquill. c. 3. Isocr. in Paneg. et c. Callimach. Gell. XVII. 21. Heraclid. de Politiis. Plutarch. de Solertia Animalium.

¶ Οὕτω καὶ οἱ τυραννοῦντες ἄρχουσι μιαιφονίας, ὥσπερ ἀπὸ τῶν πρῶτον ἀπέκτειναν Ἀθήνησι τὸν κάκιστον τῶν συκοφαντῶν, ὃς Ἐπιτήδειος προσηγορεύθη, καὶ δεύτερον ὁμοίως καὶ τρίτον, εἶτα ἐκ τούτου συνήθεις γενόμενοι Νικήρατον ἑώρων ἀπολλύμενον τὸν Νικίου, καὶ Θηραμένη τὸν στρατηγὸν, καὶ Πολέμαρχον τὸν φιλόσοφον. Plutarch. de esu Carn. Eandem moderationem in initio tyrannidis memorant alii auctores omnes. Lysias p. 192. Xenoph. Diodor.

** Avaritiam et crudelitatem τῶν λ in expilandis divitioribus legas apud Isocrat. in orat. quæ inscribitur ἀμάρτυρος.

†† Polemarchus Philosophus, qui memoratur a Plutarcho de esu Carnium a XXXviris fuisse interfectus, non alius videtur.

libertate Athenarum instauranda magno civibus auxilio proxime futurus.*

Periere utique in isto incendio Reip. summi viri, quos aut Tyrannorum crudelis suspicio, aut vitæ suæ splendor, et meritorum in Remp. magnitudo ad cædem destinare videbatur. In primis Niceratus† Niciæ istius filius, qui in Sicilia olim bellum gessit, domo nobilis, fortunarum amplitudine nemini Civium cedens, moribus denique et fama illustris. Eucrates‡ ejusdem Niciæ frater, a XXXviris ad tyrannidis societatem invitatus, Leo Salaminius,§ Autolycus,|| Strombichides,¶ Dionysodorus,¶ Aristophanes Chollides,¶ Xenopho Icarius,¶ Hippias Thasius,¶ Cleopho,**Calliades,†† Lycophro‡‡ Lycurgi F. Lycurgi præstantissimi Oratoris pater, Antipho,|||| Theramenes XXXvir,§§ ceterique quam plurimi.¶¶

Erat inter Exsules Thrasybulus Lyci F.,*** rebus gestis, quam domo,††† illustrior. Hic ubi primum Thebis movisset ad patriam liberandam, non plus fere habuit secum, quam XXX‡‡‡ de suis. Ad Phylen igitur pagum (quod erat castellum in Attica munitissimum, et ab urbe distabat stadia circiter centum) se recipiens copias celeriter auxit, brevibusque excursionibus aciem Tyrannorum in fugam vertit. Utilem in ea re operam navavit Auctor noster, "in auxilium urbis, quæ esset patria communis eloquentiæ, IↃ milites cum stipendiis suis,"§§§ mittens. Thrasybulus paucos dies

* Lys. c. Eratosth. Plutarch. et Photius.

† Lys. c. Polinch. Xenoph. Hellenic. 2. Nicias quidam, in Orat. Isocr. quæ inscribitur ἀμάρτυρος: ἐπειδὴ οἱ λ κατέστησαν, καὶ αὐτὸν οἱ ἐχθροὶ ἐκ μὲν τῶν μετεχόντων τῆς πολιτείας ἐξήλειφον, εἰς δὲ τὸν μετὰ Πεισάνδρου κατάλογον ἀνέγραφον, δεδιὼς τὰ παρόντα πράγματα, τὴν μὲν οὐσίαν ὑπέθηκεν — αὐτὸς δ' εἰς ἀγρὸν ἐλθὼν διῃτᾶτο.

‡ Lys. ibid. Suid. in Ἄπεστε.

§ Xenoph. Hellenic. Laert. in Socrate. Andoc. de myster.

|| Plutarch. in Lysand. Diod. Sic.

¶ Lys. c. Agorat.

** Lys. c. Agorat. et c. Nicomach.

†† Lys. c. Nicomach.

‡‡ Plutarch. in v. Lycurgi.

§§ Plutarch. in v. Antiph. alius ab Antiphonte Oratore, qui a populo plectebatur propter conjurationem τῶν CD. Unde error Scriptorum, qui ea, quæ ad duos pertinent, ad unum referunt.

|||| Circumventus ille a Critia Collega, et morti datus. Totam rem fuse narrat Xenoph. Hellenic. 2.

¶¶ Τοῖς ἀνοσιωτάτοις τριάκοντα, οἳ ἰδίων κέρδεων ἕνεκα ὀλίγου δεῖν πλείους ἀπεκτόνασιν Ἀθηναίων ἐν ὀκτὼ μησὶν, ἢ πάντες Πελοποννήσιοι δέκα ἔτη πολεμοῦντες. Xenoph. Hellenic. l. 2. Οἱ δὲ ἐν Ἀθήναις δυναστεύοντες τριάκοντα Τύραννοι καθ' ἡμέραν οὐκ ἐπαύσαντο τοὺς μὲν φυγαδεύοντες, τοὺς δὲ ἀναιροῦντες. Diod. Sic. l. 14. Interfecerunt MD. juxta Æschinem in superioribus laudatum, eundem c. Ctesiph. et Isocrat. Areopag. ubi de hac re plura et distincta.

*** Thrasybulus Lyci fil. τὸν δῆμον Στειριεύς (Male a nonnullis ὁ Τυριεὺς ὀνομαζόμενος). De eo Nepos in vita, Xenoph. Thucyd. Diodor. aliique quamplurimi.

††† Ita Nepos. Aliter Justin. et Orosius. Hic II. 17. "Erat inter exsules Thrasybulus, vir strenuus et *generis nobilitate* inter suos clarus, qui auctor audendi pro patria fuit. Itaque castellum Phylem Atticorum finium collecti Exsules capiunt, multarumque civitatum opibus adjuti vires capessunt: quibus Lysias quoque Syracusanus Orator, quasi in auxilium urbis, quæ esset patria communis Eloquentiæ, D. milites cum stipendiis suis misit."

‡‡‡ Nep. in Thrasybulo. Alii LXX. Ὁρμηθεὶς ἐκ Θηβῶν ὡς σὺν ἑβδομήκοντα. Xenoph. l. 2. Hellenic. cui concordat Plutarch. de gloria Atheniensium, init. Τοὺς ἀπὸ Φυλῆς ἑβδομήκοντα κατὰ τῆς Σπαρτιατῶν ἡγεμονίας ἀποσταμένους.

§§§ Ita Justin. et Orosius. supra p. 33. Consultissimus interea Auctor, qui Plutarchi nomine emendicato, ex Photii penu Lysiæ vitam conscribillavit, rem magis signanter narrat: Ait enim pecuniam ad

in Phyle moratus, sumptis secum, quos ibi collegerat, erant autem ad millia hominum, noctu Piræeum occupat, Munichiaque munita, postero die aciem cum Tyrannis confert, et vincit. In eo prælio Critias et Hippomachus* XXXvirorum sævissimi cadunt, et Charmides Glauconis F. Xvir Piræensis.

Reverso in urbem exercitu, Tyrannorum animos summa desperatio, ceterorum exsulis populi misericordia tum primum cepit. Tyrannis igitur abrogatur imperium, quod tanta crudelitate gesserant; quibus Eleusinem emigrantibus, locum, quem sibi olim perfugium pararunt, suffecti sunt X., qui Remp. moderarentur, ex singula tribu P. A. unus. Erant in eo numero Hippocles et Epichares,† atque etiam ex Collegio XXXvirali Phido et Eratosthenes, quos ideo retinebant, quod exsulum reditioni bene velle videbantur. Illi tamen imperio potiti nihil exemplo prioris dominationis perterriti idem cum exsulibus bellum continuabant,‡ et ad dominatum confirmandum Lysandrum accersebant.

Una cum Lysandro exiit Pausanias Rex Lacedæmoniorum, qui partim Lysandri invidia, partim populi misericordia ductus, ubi bellum paulisper specie tenus gessisset, clam ad exsules nuncium mittit, qui diceret, " malle se, ut, pace utrinque facta, amicitiam cum Lacedæmoniis colerent, quam cives cum civibus bellum nefarium et utrisque exitiosum gererent." Idem consilium mittit eis, qui urbem tenuerunt. Quæ res cum Lacedæmoniorum Senatui comprobaretur, pax sancita est hisce conditionibus: *sc.* " ut domum reverterentur exsules cum Thrasybulo Imp., ut ad publicam concordiam colendam invitarentur omnes undique cives, exceptis XXX. qui in urbe, et X. qui in Piræeo dominationem exercuissent (his autem et qui his una se adjungere vellent, Eleusis monstrabatur locus, ubi sine timore esse possint), ut denique, ne qua ex ante actis simultas subesse posset, jurejurando obstringerentur omnes, sanctam et perpetuam discordiarum *ἀμνηστίαν* fore."§ Interjectis

duo millia drachmarum contulisse, clypeos vero CC., et Hermamanis cujusdam (Hermonem vocat Photius) opera adjutum milites conduxisse auxiliares non numero rotundo (ut hujusmodi res describi solent) CCC., verum CCCII., ἀκριβείᾳ nunquam satis prædicanda; ab hospite denique Thrasylæo talenta impetrasse: quot vero impetravit, non memorat. Mala certe fide exemplar descripsit, quo legebatur: ἐπικούρους τε ἐμισθώσατο τριακοσίους, καὶ Θρασύλαιον τὸν Ἠλεῖον ἔπεισε, ξένον ὄντα, αὐτῷ δυο τάλαντα παρασχεῖν. Non igitur apud Plutarchum legendum, milites CCCII., sed milites CCC. et II. talenta. Et hæc est vera Crisis.

* Hippolochus. Justin.

† His adjungatur Rhino. Isocr. c. Callimach. Heraclid. de Politiis. Hic: Τούτων (i. e. τῶν λ) δὲ καταλυθέντων Θρασύβουλος καὶ Ῥίνων προεστήκεισαν, ὃς ἦν ἀνὴρ καλὸς κἀγαθός.

‡ Lys. p. 211. seqq. Justin. V. 10. Xenoph. Isocr. c. Callimach.

§ " Ne qui præter XXX. Tyrannos, et X., qui postea Prætores creati superioris more crudelitatis erant usi, afficerentur exsilio, neve bona publicarentur, reique pub. procuratio Populo redderetur." Nepos in Thrasybulo. Οἱ δὲ διήλλαξαν, ἐφ' ᾧ τε εἰρήνην μὲν ἔχειν ὡς πρὸς ἀλλήλους, ἀπιέναι δὲ ἐπὶ τὰ ἑαυτῶν ἑκάστους, πλὴν τῶν Τριάκοντα, καὶ τῶν ἕνδεκα (XIviros sc. Lictores publicos, Tyrannidis administros) καὶ τῶν ἐν τῷ Πειραιεῖ ἀρξάντων δέκα. Xenoph. Hellenic. l. 2. ad fin. Errat Nepos,

diebus, ubi compertum est Eleusinios Tyrannidem recuperare velle atque ad eam rem conficiendam externum militem præmiis et pollicitationibus sollicitare, indignantes se jam in exsilium quasi agi, repente in eos undique fit concursus, ducibusque ad colloquium progressis et per insidias comprehensis, ibi de iis consulitur. Quo tempore Lysias et domesticis inimicitiis et communi indignatione accensus luculentissimam illam orationem *contra Eratosthenem* XXXvirum (pag. Edit. Steph. 120.) habuit, quam Plutarchus in libro De Gloria Atheniensium, *κατὰ τῶν τριάκοντα* inscribere videtur. Interfecti sunt Tyranni publico consilio, ceterosque, missis amicis ac necessariis, ut in gratiam redire vellent, perduxerunt.

Eum exitum habuit seditio Atheniensium, intra biennium et incœpta et composita.* Plurimis id facinus Thrasybuli saluti fuit,

neque enim Xviros in urbe, verum Xviros in Piræeo pacis beneficio excluserunt. Duplex iste Xviratus Auctoribus et antiquis et hodiernis plurimis fraudem fecit. Plat. Epist. 7. memorat LI. qui per ea tempora Rempublicam tractabant, sc. XIviros in urbe, X. in Piræeo, et XXX. denique, penes post quos summa erat auctoritas. καὶ τῆς μεταβολῆς εἷς καὶ πεντήκοντα τινὲς ἄνδρες προέστησαν ἄρχοντες· ἕνδεκα μὲν ἐν ἄστει, δέκα δ' ἐν Πειραιεῖ — τριάκοντα δὲ πάντων ἄρχοντες κατέστησαν αὐτοκράτορες. Ille autem XIviratus non erat novum imperium, sed collegium Lictorum, qui vel XXX vel Xvirorum jussa capessebant: Id quod ex Xenoph. Hellenic. ceterisque liquet. Ad hos igitur pertinebat jusjurandum: Οὐ μνησικακήσω τῶν πολιτῶν οὐδενὶ, πλὴν τῶν τριάκοντα, καὶ τῶν ἕνδεκα. Præter hos LI. a Platone memoratos constituebatur, ut vidimus, Xviratus Reipublicæ ordinandæ, post inclinatos animos Atheniensium, remque a Thrasybulo fortiter gestam, quos male Nepos intellexit esse Xviros a fœdere exclusos. ideoque X. in urbe et X. in Piræeo, ut dixi, nullo consilio immiscuit. Hæc vidi esse fusius exponenda, cum eorum temporum historiam male excipi in monumentis, præsertim tam claris, magnopere erat dolendum.

* Si fidem habeamus Diodoro et Eusebio, per totum Quadriennium permansit novum hoc imperium, sc. Olymp. XCIV, 1. exortum, XCIV, 4. depositum: verum istius Olymp. anno 2. Præturam gerebat Euclides, sub quo res in solidum restituebantur, ut omnes fere uno ore testantur ex Antiquis. Hinc dicitur: Ἀναρχία πρὸ Εὐκλείδου, Νόμοις χρῆσθαι ἀπ' Εὐκλείδου ἄρχοντος, etc. etc. Si quæratur, quamdiu duravit dominatio XXXviralis, tali fortasse computo elicietur responsum. Cum Pythodorus præturam erat initurus, Olymp. XCIV, 1. circa solstitium æstivum (quo tempore annus Atticus incœptabat), rerum potiti sunt XXXviri, ideoque annus iste indigitabatur ἀναρχία, ut olim vidimus. Nam Lysander, qui istum XXXviratum imperavit, urbem cepit anno superiore exeunte, circiter initium Aprilis: Plutarch. in Lysandro: Ἔλαβε τάς τε ναῦς — καὶ τὰ τείχη τῶν Ἀθηναίων ἕκτῃ ἐπὶ δεκάτῃ (corrige ἕκτῃ ἐπὶ δέκα τοῦ) Μουνυχιῶνος μηνός. Insequente hyeme Thrasybulus Phylen castellum recepit et cum Tyrannis Munychiæ conflixit. Ejus rei fidem facit Xenopho Hellen. l. 2. Vix enim ad Phylen consiserant exsules, cum impetus in eos fit ex parte XXXvirorum, quo tempore una nocte nix de cælo cecidit plurima. Βουλομένων δὲ τῶν Λ ἀποτειχίζειν — ἐπιγίγνεται τῆς νυκτὸς χιὼν παμπλήθης. Xenoph. Hellenic. Porro hanc fuisse hyemem, quæ proxime secuta est Tyrannidem, discimus ex eodem. Cleocritus enim post pugnam feliciter a Thrasybulo commissam, ubi adhortaretur oppidanos ad concordiam, de XXXvirali dominatu quasi novo et non ultra VIII. mensium ætatem verba facit: οἳ ἰδίων κερδέων ἕνεκα ὀλίγου δεῖν πλείους ἀπεκτόνασιν Ἀθηναίων ἐν ὀκτὼ μησὶν ἢ πάντες Πελοποννήσιοι δέκα ἔτη πολεμοῦντες. Ita computo a mense Munychione facto VIII. mensium terminus in mediam fere hyemem incidet. Perierunt igitur in Tyrannide Menses circiter XIII. in pace concilianda totidem: nam in Boedromione mense, qui nobis est Augustus, in urbem cum suis rediit Thrasybulus. Plutarch. de Gloria Atheniensium. Ἕκτῃ μὲν ἱσταμένη (lege ἱσταμένου) Βοηδρομιῶνος εἰσέτι νῦν τὴν ἐν Μαραθῶνι νίκην ἡ πόλις ἑορτάζει, ἕκτῃ δὲ μηνὸς (lege μεσοῦντος, ita bene respondebit τῷ ἱσταμένου. ἕκτῃ μὲν ἱσταμένου — ἕκτῃ δὲ μεσοῦντος, et præterea circa Plenilunium rem esse a Chabria gestam scribitur in Camillo: norunt autem omnes Athenienses menses suos cum luna auspicari) οἰνοχοεῖται τῆς Χαβρίου περὶ

II

quibus importunissimi tyranni, publicatis bonis, etiam in alienis civitatibus exsilium invidere videbantur. Lacedæmoniorum enim edicto, qui tunc in Græcia summa rerum potirentur, civitates omnes exsules recipere prohibebantur, qui tamen Argis et Thebis nacti sunt perfugium. Redierunt itaque, præter multos, quorum nomina historia istius temporis non retulit, Auctor noster, Archinus vir gravissimus, de quo plura in sequentibus, Atrometus* Æschinis Oratoris pater, Chærepho Socraticus,† Anytus,‡ Phormisius,§ Andocides|| e Collegio X. Oratorum, Aristocrates¶ Scellii F., Æsimus,** Ergocles,†† Epicrates,‡‡ Cleocritus§§ *ὁ τῶν Μυστῶν κήρυξ*, Thrasybulus|||| Colyttensis, aliique.

Fuit aliquanto illustrior recuperatæ Civitatis Atheniensium æra, quod Resp. bello cum finitimis diuturno, et mox intestino functa, ad civilem disciplinam, qua maxime semper inclaruit, novis institutis sive refingendam sive confirmandam sese accingeret. In tanto strepitu armorum, et præterea in discordiis atque internecionibus domesticis, necesse fuit multa laxari, quæ civitas bene constituta et in solidum vindicata colligari vellet; multa innovari, quæ eadem tollenda esse decerneret; nonnulla etiam prævideri, quæ posterorum usui et saluti esse potuerunt. Neque fortasse alienum erit hoc loco exponere, quanta sapientia et moderatione illa Exsulum manus Remp. tractavit, quam nuper tanta virtute vindicaverat.

Anno post reditum Archon erat Euclides, qui idcirco in Fastis atque in institutis Atheniensium novam quasi æram signabat. Multa me movent, quare credam sub eo Prætore repertum esse consilium alphabetum Græcum recensendi, introductamque literarum XXIV., pro XVI. quibus prius utebantur, rationem.¶¶ Præ-

Νάξον ἐπινίκια ναυμαχίας. τῇ δὲ δωδεκάτῃ χαριστήρια ἔθυον ἐλευθερίας· ἐν ἐκείνῃ γὰρ οἱ ἀπὸ φυλῆς (corrige *Φυλῆς*) *κατῆλθον.* Porro autem locus præfractus valde et lacer Plutarch. Sympos. IX. 6. de Thrasybuli reditu et decore inde Boedromioni mensi addito, de ara item Oblivionis procul dubio eo tempore consecrata, quo Lex *ἀμνηστίας* (sive, ut Corn. Nepos vocat, Lex Oblivionis) lata fuit, nonnulla habet, sed propter loci impuritatem impedita nimium et intellectu difficillima. Constabunt tamen utique ea, quæ dixi.

Ex hisce igitur inter se comparatis hujusmodi eruetur Epocha.

Archon.	Olymp.	
Alexias	xciii. 4.	exeunte, Lysander XXXviros imperat.
Pythodorus	xciv. 1.	—*Ἀναρχία*, ut vocatur.
Euclides	xciv. 2.	—ineunte, Thrasybuli reditus cum suis.

Ex errore Diodori, qui in ea re fuit minus curiosus, natus est error Chronographorum, Eusebii sc. Pamphili, Chronici Paschalis, etc.

* Apollonii Vita Æschinis. Idem Æschin. de ementita legat. p. 38. Edit. Steph.

† Plat. Apolog.

‡ Lys. c. Agorat. Isocr. c. Callimach. Xenoph.

§ Dionys. Halic. in Lysia. V. Aristoph. Ran. et Dinarch. c. Demosth.

|| Plutarch, in Andocide.

¶ Demosth. c. Theocrin.

** Lys. c. Agorat.

†† Lys. c. Ergocl.

‡‡ Demosth. de ementita legatione.

§§ Xenoph. Hellenic.

|||| Demosth. c. Timocrat.

¶¶ Vid. Plutarch. in Aristide juxta initium. *σχ.* Euripid. Phœniss. 688. Harpocr. in *Ἀττικ. γραμ.* Salmas. ad Inscript. Herodis et Regillæ. Voss. de Grammatic. Petit. Comment. ad LL. Attic. p. 118. Scalig. ad Euseb. Vales. ad Harpocrat.

turam Euclides alius gessit Olymp. LXXXVIII, 2. ad cujus ætatem referri a nonnullis video Atticarum literarum conversionem. Quod si consideremus Theopompum (qui de ea re, sc. quo pacto id consilium atque ea literas exarandi ratio ab Atheniensibus recepta fuerit, olim scripsit) ab Olymp. XCII, 2. historiam suam esse exorsum, continuaturum sc. illam alteram Thucydidis, quæ in ea ætate desinit, usque ad pugnam navalem prope Cnidum, Olymp. XCVI, 3. credibile est sub eo Euclide rem contigisse, qui præturam gessit Olymp. XCIV, 2. intra ætatem Theopompi historiæ, non sub Euclide, qui 24to ante anno eo magistratu functus est. Si cui levius hoc videbitur, meminerit institutam fuisse novam hanc Grammaticam, Archini* potissimum consilio et auctoritate, cujus opera populus in vindicanda et in reformanda Rep. plurimum usus est, ut mox videbimus. Ἦ, *ὅτι παρὰ Σαμίοις εὑρέθη πρώτοις τὰ κδ̄ γράμματα ὑπὸ Καλλιστράτου· ὡς Ἄνδρων ἐν Τρίποδι. τοὺς δὲ Ἀθηναίους ἔπεισε χρῆσθαι τῶν Ἰώνων γράμμασιν Ἀρχίνους* (l. *Ἀρχῖνος*) *ὁ Ἀθηναίου* (vel *Ἀθηναῖος*) *ἐπὶ ἄρχοντος Εὐκλείδου.* — — *περὶ δὲ τοῦ πείσαντος ἱστορεῖ Θεόπομπος.* Suid. in *Σαμίων ὁ δῆμος.* Quibus adde Eusebium: *Οἱ ἐν Ἀθήναις Τύραννοι κατελύθησαν. Ἀθηναῖοι ἤρξαντο στοιχείοις κδ̄ χρῆσθαι, πρότερον ιϛ̄ χρώμενοι.*

P. A. ut dixi, reconciliata pace, de abolendo dolore et priorum temporum necessitatibus legem tulere, quam idcirco Oblivionis appellarunt; eamque *ἀμνηστίαν* jurejurando confirmarunt.† Quod

Montefalcon. in Palæograph. Græc. Spanheim de usu et præstantia Numismatum. Literæ illæ sedecim erant

Α. Β. Γ. Δ. Ε. Ι. Κ. Λ. Μ. Ν. Ο. Π. Ρ. Σ. Τ. Υ.

* Thrasybulo, qui populum virtute sua reducem fecit, Archinum *τὸν ἐκ Κοίλης* (pagus is est Atticæ, quem primus vindicavit optimus Sponius) semper fere conjungunt Antiquiores Scriptores, virum et consilio et auctoritate gravissimum,

Ἀλλ' ὁ μὲν ἂρ μύθοισι, ὁ δ' ἔγχεϊ πολλὸν ἐνίκα.

Æsch. de ementita legat. p. 51. Edit. Steph. *Τοῦ δήμου κατελθόντος ἀπὸ Φυλῆς* (male in editis *φυλῆς* litera minuscula) *Ἀρχίνου καὶ Θρασυβούλου προστάντων τοῦ δήμου.* Demosth. c. Timocrat. *Μυρωνίδης ὁ Ἀρχίνου υἱὸς τοῦ καταλαβόντος Φυλὴν, καὶ μετά γε τοὺς θεοὺς αἰτιωτάτου ὄντος τῆς καθόδου τῷ δήμῳ, καὶ ἄλλα πολλὰ καὶ καλὰ πεπολιτευμένου καὶ ἐστρατηγηκότος πολλάκις.* Dinarch. adv. Demosth. *Ὁ δὲ καταλυθεὶς ὑπ' ἐκείνων δῆμος διὰ τοὺς τότε γενομένους παρ' ὑμῖν συμβούλους, πάλιν ἡγεμὼν ἦν τῶν Ἑλλήνων. δικαίως οἶμαι· στρατηγῶν μὲν τοιούτων τετυχηκὼς, οἵων εἶπον ἀρτίως, συμβούλους δ' ἔχων Ἀρχῖνον καὶ Κέφαλον τὸν Κολυττέα. μία γὰρ αὕτη σωτηρία καὶ πόλεως καὶ ἔθνους ἐστὶ, τὸ προστατῶν ἀνδρῶν ἀγαθῶν καὶ συμβούλων σπουδαίων τυχεῖν.* Quem locum lego emendatius, quam est in impressis. *Ἀγνοεῖς, ὦ Κηφεισία, τοὺς ἄνδρας. ἢ μὴν ἄξιον εἰδέναι πατέρων ὄντων ἀγαθῶν, καὶ πρὸς ὑμᾶς οἰκείως ἐχόντων. ὁ δὲ μέν ἐστιν ἀδελφιδοῦς Θρασυβούλου Λυσιθείδης· ὁ δὲ Τιμόθεος Κόνωνος υἱὸς, οὗτοι δὲ Ἀρχίνου παῖδες.* Plutarch. de Genio Socratis. Ejus igitur nomen restitue, 1. apud Plutarchum de Glor. Athen. juxta init. *Ἄνελε τὰ περὶ Ἑλλήσποντον Ἀλκιβιάδου νεανιεύματα, καὶ τὰ πρὸς Λέσβον Θρασύλλου, καὶ τὴν ὑπὸ Θηραμένους τῆς ὀλιγαρχίας κατάλυσιν, καὶ Θρασύβουλον καὶ Ἀρχῖνον, καὶ τοὺς ἀπὸ Φυλῆς.* Male hodie *Ἄρχιππον.* 2. in eod. tractatu Plutarchi juxta finem. *Τὸν τοῦ Λυσίου λόγον κατὰ τῶν τριάκοντα τῆς Θρασυβούλου καὶ Ἀρχίνου τυραννοκτονίας.* Male hodie exaratur *Ἀρχίου*, quod Xylandrum male habuit. Ut omittam Suidam in *Σαμίων ὁ δῆμος*, de quo proxime.

† Ad istas *Συνθήκας* et *Ὅρκους* sæpe provocant Oratores, Noster, Isocrates c. Callimach. ceterique. Jurisjurandi quidem formulam ipsis conceptis verbis servavit Andocides de Mysteriis p. 12. edit. Steph.

Ὅρκος κοινὸς τῇ πόλει ἁπάσῃ.

Οὐ μνησικακήσω τῶν πολιτῶν οὐδενὶ πλὴν

humanissimum populi victoris decretum, ut præter eam, quam ex religionibus divinis nanciscebatur, auctoritatem, aliquid etiam in jure humano reperiret præsidii, legem suasit Archinus, ut contra eum, qui de rebus præteritis litem intenderet, exceptionis jure (*παραγραφὴν* vocant Græci) uti liceret: sc. ut Reus priori loco diceret, ejus *ἀμνηστίας* beneficium imploraturus. Legis disertissima verba producam: *Ἐπειδὴ γὰρ ἐκ Πειραιῶς κατελθόντες ἐνίους ἑωρᾶτε τῶν πολιτῶν συκοφαντεῖν ὡρμημένους, καὶ τὰς συνθήκας λύειν ἐπιχειροῦντας, βουλόμενοι τούτους τε παῦσαι, καὶ τοῖς ἄλλοις ἐπιδεῖξαι, ὅτι οὐκ ἀναγκασθέντες ἐποιήσασθε αὐτὰς, ἀλλ' ἡγούμενοι τῇ πόλει συμφέρειν, εἰπόντος Ἀρχίνου, νόμον ἔθεσθε, ἄν τις δικάζηται παρὰ τοὺς ὅρκους ἐξεῖναι τῷ φεύγοντι παραγράψασθαι, τοὺς δὲ ἄρχοντας περὶ τούτου πρῶτον εἰσάγειν, λέγειν δὲ πρότερον τὸν παραγραψάμενον, ὁπότερος δ' ἂν ἡττηθῇ τὴν ἐπωβελίαν ὀφείλειν.* Isocrates *ἐν τῷ παραγραφικῷ λόγῳ πρὸς Καλλίμαχον.* Ut uno verbo complectar, omnes undique ordines civitatis ad concordiam publicam invitarunt illustrissimo, quod ubivis legitur, exemplo clementiæ civilis, veterumque simultatum memoriæ oblivione sempiterna deletæ. Nam cum ad obsidionem Piræei, quem occuparant Exsules Thrasybulo duce, C. talenta a Lacedæmoniis mutuo sumpserunt, qui in urbe cum XXXviris steterunt: et concordia facta, Lacedæmonii æs repeterent; nonnullis æquum esse videbatur, ut debitum dissolverunt iidem, qui contraxerant, non ii, quorum in perniciem contractum fuerat; Placuit tamen atque auctoritate publica sancitum est, quo posset omnis omnino simultatum memoria obliterari, ut communiter ab omnibus solutio fieret.* Clarissimum moderationis exemplum animique ad inimicitias deponendas paratissimi.

Verum ut manum illam Phylensem, quæ tanta virtute Remp. vindicaverat, P. A. quasi beneficiorum immemor non plane negligere videretur, decrevit, eod. Archino ferente, *αὐτοῖς εἰς θυσίαν καὶ ἀναθήματα* (verbis utor Æsch. c. Ctesiph. qui hujus rei memoriam conservavit) *δοῦναι χιλίας δραχμὰς, ἔπειτα στεφανοῦσθαι θαλλοῦ στεφάνῳ*† *αὐτῶν ἕκαστον, καὶ οὐδὲ τοῦτο εἰκῇ πρᾶξαι, ἀλλ' ἀκριβῶς τὴν*

τῶν τριάκοντα καὶ τῶν ἕνδεκα, οὐδὲ τούτων ὃς ἂν εὐθύνας διδόναι τῆς ἀρχῆς ἧς ἦρξεν.

Ὅρκος τῆς βουλῆς.

Οὐ δέξομαι ἔνδειξιν οὐδὲ ἀπαγωγὴν ἕνεκα τῶν πρότερον γεγενημένων πλὴν τῶν φευγόντων.

Ὅρκος τῶν δικαστῶν.

Οὐ μνησικακήσω οὐδὲ ἄλλῳ πείσομαι, ψηφιοῦμαι δὲ κατὰ τοὺς κειμένους νόμους.

Hoc Oblivionis decretum memorant Plutarch. *πολιτικ. παραγγελμ.* Demosth. adv. Bœotum, Æschines, Andocides, Xenoph. Paterc. II. 58. Cic. Philipp. 1. Valer. Maxim. IV. 1. Oros. II. 17. VII. 6. Lys. c. Agorat. fin. Nep. in Thrasybulo, ceterique. Verum legibus et sacramentis longe antecellebat simultatum et injuriarum memoria. Hinc enim derivatur omne istud Atheniensium odium, quod in Socratem haud diu post erupit. *Ὑμεῖς, ὦ Ἀθηναῖοι, Σωκράτην μὲν τὸν σοφιστὴν ἀπεκτείνατε, ὅτι Κριτίαν ἐφάνη πεπαιδευκὼς ἕνα τῶν λ' τῶν τὸν δῆμον καταλυσάντων.* Æsch. c. Timarch. Add. Plat. Epist. 7.

* Demosth. c. Leptin. init. et Isocr. in Areopagitico.

† Tangit Nepos in Thrasybulo "Huic [Thrasybulo] pro tantis meritis, honoris corona a populo data est, facta duabus virgulis oleaginis: quæ, quod amor civium, non vis, expresserat, nullam habuit invidiam, magnaque fuit gloria."

βουλὴν σκεψαμένην, ὅσοι αὐτῶν ἐπὶ Φυλῆς ἐπολιορκήθησαν, ὅτε Λακεδαιμόνιοι καὶ οἱ τριάκοντα προσέβαλον τοῖς καταλαβοῦσι Φυλήν. Ejus autem rei, quo testatior esset memoria, Actis publicis de hac donatione in Metroo juxta Curiam talem Inscriptionem affigi curaverunt:

Τούσδ' ἀρετῆς ἕνεκα στεφάνοις ἐγέραιρε παλαίχθων
Δῆμος Ἀθηναίων, οἵ ποτε τοὺς ἀδίκοις
Θεσμοῖς ἄρξαντας πρῶτοι πόλεως καταπαύειν
Ἦρξαν, κίνδυνον σώμασιν ἀράμενοι.

Hoc plebiscitum publice in honorem civium et facinoris sociorum rogavit Archinus: aliud privatim in gratiam Lysiæ pro tantis ejus in Remp. meritis Thrasybulus: cujus historiola est hujusmodi. Reverso populo (indistincte Plutarchus in Lysia, qui hanc rem narrat, *μετὰ τὴν κάθοδον, ἐπὶ ἀναρχίας τῆς πρὸ Εὐκλείδου*) Thrasybulus rogationem defert, ut Lysias civitate donaretur, idque impetrat. Istud plebiscitum (magis, uti videtur, quo conservaretur mos civitatis, quam Lysiæ, vel odio, vel invidia ductus) *παρανόμων ἐγράψατο* Archinus,* quod non ad Senatum prius de ea re referretur. Eaque ratione hac spe pulsus Orator noster reliquum vitæ egit in eo gradu, qui proxime infra Civem censetur.† Credibile est Lysiam pro hac rogatione Thrasybuli, i. e. pro Civitate orationem habuisse: idque colligo ex Plutarchi verbis in v. quæ tamen hodie propter mendorum impuritatem nihil omnino istiusmodi præ se ferre videntur. *Ἔστι δ' αὐτοῦ [λόγος] καὶ ὃν ὑπὲρ τοῦ ψηφίσματος ἐγράψατο Ἀρχῖνος τὴν πολιτείαν αὐτοῦ περιέχων, καὶ κατὰ τῶν Τριάκοντα ἕτερος.* Legendum est procul dubio: *Ἔστι δ' αὐτοῦ [λόγος] ὑπὲρ τοῦ ψηφίσματος, ὃ ἐγράψατο Ἀρχῖνος [παρανόμων* sc.] *τὴν πολιτείαν αὐτοῦ περιελών.* Plane ut Æschines de ementita legatione p. 34. edit. Steph. *Εἴ τις αὐτοῦ τὴν τύχην περιελὼν ἑτέρῳ περιθείη.*

Denique, ut orationis telam perficere possim, ætas illa populi restituti, tum novis legibus condendis, tum autem plurimis, quibus prius utebantur, antiquandis, illustrissima fuit. Recensebantur publico decreto Legg. tabulæ, et rejectis iis, quæ concordiam modo institutam impedire posse videbantur, novisque latis, quibus opus erat Reip.‡ nova deinceps ratione ex ea tempestate civitas tractari

* Similem Archini constantiam retulit Æsch. c. Ctesiph. p. 82. Edit. Steph. *Ἀρχῖνος γὰρ ὁ ἐκ Κοίλης ἐγράψατο παρανόμων Θρασύβουλον τὸν Στειριέα, γράψαντά τι παρὰ τοὺς νόμους, στεφανοῦν ἕνα τῶν συγκατελθόντων αὐτῷ ἀπὸ Φυλῆς.* Nisi ad hanc ipsissimam historiam de Lysia alludat Orator, quod non prorsus absimile est.

† *Τὸν λοιπὸν ᾤκησε χρόνον ἰσοτελὴς ὤν.* Plutarch. in vita. *Μηδένα τῶν πολιτῶν μήτε τῶν ἰσοτελῶν, μήτε τῶν ξένων.* Demosth. c. Leptin. *Ἰσοτελεῖς* Inquilini sunt *μέτοικοι*, quibus *μετοίκιον* remittebatur, adeoque in tributis pendendis, eadem æstimatione, qua Cives ipsi, censi.

‡ Andocid. de Mysteriis p. 11. Edit. Steph. aliique.

atque administrari cœpit. Hinc eæ locutiones apud Auctores vetustos, *ἄκυρα ὡς τὰ πρὸ Εὐκλείδου,** et *νόμοις χρῆσθαι ἀπ' Εὐκλείδου ἄρχοντος*, etc. Una cum *πολιτείᾳ* immutari quoque literaturam, ut vidimus, novasque tabulas novis literis exarari credibile est. Nam tametsi Ionica scriptura, quæ elementis constabat XXIV., domi ante Euclidem Atheniensium quisque uti poterat, ejus tamen in Actis publicis usus non invaluit ante hunc populi reditum, et conversionem Reip. Eas omnes leges† recensere, quæ per ista tempora sancitæ sunt, vix esse videtur loci hujusce. Unam tamen aut alteram in medium producam, ut moneam, non omnes, quæ leguntur, Solonis aut Draconis esse leges, aut uno tempore latas.

Præclarum semper facinus apud Athenienses habebatur *τυραννοκτονία*: Unde scitissimum erat effatum Antiphontis apud Plutarch. (non tamen Rhetoris, sed alterius cujusdam). Cum enim in convivio quæreretur apud Dionysium Siciliæ tyrannum, quodnam æs præstantissimum esset, atque alii aliud dicerent, respondit, istud *ἐξ οὗ Ἁρμόδιος καὶ Ἀριστογείτων πεποίηνται*. Verum ex hoc tempore primum legibus erat cautum, teste Lycurgo c. Leocratem,

Ἐάν τις τυραννίδι ἐπιθῆται ἢ τὴν πόλιν προδιδῷ ἢ τὸν δῆμον καταλύῃ τὸν αἰσθανόμενον καθαρὸν εἶναι ἀποκτείναντα.

Non Tyrannum, sed qui Tyrannidem affectabat. *Εἰκότως*, ut ibid. disserit Orator: *Τῶν μὲν γὰρ ἄλλων ἀδικημάτων ὑστέρας δεῖ τετάχθαι τὰς τιμωρίας· προδοσίας δὲ καὶ δήμου καταλύσεως, προτέρας. Εἰ γὰρ ποιήσεσθε* (male ita exaratur, lege *προήσεσθε*) *τοῦτον τὸν καιρὸν, ἐν ᾧ μέλλουσιν ἐκεῖνοι κατὰ τῆς πατρίδος φαῦλόν τι πράττειν, οὐκ ἔστιν ὑμῖν μετὰ ταῦτα δίκην παρ' αὐτῶν* (leg. *παρὰ τῶν*) *ἀδικούντων λαβεῖν: κρείττους γὰρ ἤδη γίνονται τῆς παρὰ τῶν ἀδικουμένων τιμωρίας*. Eo consilio omnes ad Tyrannidem aditus occluserunt, animumque civilem ultra Solonis scita confirmarunt Athenienses, *μόλις εἰς τὴν ἑαυτῶν κατεληλυθότες, πεπειραμένοι καὶ εἰδότες*

* *Ἔστω ταῦτα ἄκυρα, ὥσπερ τὰ ἐπὶ τῶν τριάκοντα, ἢ τὰ πρὸ Εὐκλείδου, ἢ εἴ τις ἄλλη πώποτε τοιαύτη ἐγένετο προθεσμία.* Æsch. c. Timarch. *Καταλυθέντων τῶν τυράννων* [λ̄ sc.] *καὶ γινομένου μετ' αὐτοὺς Εὐκλείδου Ἄρχοντος, ἵνα μὴ μνησικακήσωσιν ἀλλήλοις οἱ πολῖται, συνθήκας ἐποίησαν, ὥστε τὰ πρὸ Εὐκλείδου ἄκυρα εἶναι.* Schol. ad Luciani Tyrannum.

† Legum hæc recensio juxta σχ. ineditum Æsch. c. Timarch. instituta fuit propter labem, quam in imperio XXXvirorum acceperunt Solonis instituta. Cujus verba adducam ad historiam horum temporum elucidandam commodissima, quanquam vetustis nonnullis auctoribus de occasione legum reformandarum adversentur. *Οἱ λ̄ Τύραννοι διὰ Λακεδαιμονίων κατασταθέντες καὶ τὴν πάτριον πολιτείαν καταλύσαντες ἐλυμήναντο τοὺς Δράκοντος καὶ Σόλωνος νόμους. ἀπολαβὼν οὖν ὁ δῆμος τὴν ἐλευθερίαν εἵλοντο πολίτας ὁσουσδήποτε τοὺς ζητήσαντας καὶ ἀναγράψαντας τοὺς διεφθαρμένους τῶν νόμων. Τότε ἐψηφίσαντο καὶ νόμους εἰσφέρειν ἀντὶ τῶν ἀπολωλότων ἐπ' Ἄρχοντος Εὐκλείδου, ὃς πρῶτος ἦρξε μετὰ τοὺς λ̄. ἐκεῖνοι γὰρ τόν τε δῆμον ἐξέβαλον, καὶ τῶν δημοτικῶν τοὺς ἐπιφανεῖς τοὺς μὲν ἐβασάνισαν, τοὺς δὲ ἐφυγάδευσαν ἀφελόμενοι τὴν οὐσίαν αὐτῶν, τοὺς δὲ ἀπέκτειναν ἀκρίτως. ἐπειδὴ δὲ αὐτοὶ καθῃρέθησαν, ψήφισμα ἐτίθη περὶ τοῦ ἀμνησικακεῖν.*

τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἐφόδους τῶν τὸν δῆμον προδιδόντων. Verba sunt ejusdem Scriptoris.*

Hinc porro lux affundetur Demostheni adv. Eubulid. *Τοῖς χρόνοις τοίνυν οὕτω φαίνεται γεγονὼς, ὥστε, εἰ καὶ κατὰ θάτερα ἀστὸς ἦν, εἶναι πολίτην προσήκειν αὐτόν. γέγονε γὰρ πρὸ Εὐκλείδου.* Hinc quoque Isæo de Cironis hereditate fin. *Ἐὰν γὰρ ἐξαπατηθῆτε ὑμεῖς, πεισθέντες, ὡς ἡ μήτηρ ἡμῶν οὐκ ἦν πολῖτις, οὐδ' ἡμεῖς ἐσμέν· μετ' Εὐκλείδη γὰρ ἄρχοντα γεγόναμεν.* Nam eo Prætore legem tulit Aristopho,

Civem non censeri nisi qui matre libera natus fuerit.

Ἀριστοφῶν ὁ ῥήτωρ ὁ τὸν νόμον εἰσενεγκὼν ἐπ' Εὐκλείδου Ἄρχοντος,

Ὃς ἂν μὴ ἐξ ἀστῆς γένηται νόθον εἶναι,

αὐτὸς ἀπεδείχθη ὑπὸ Καλλιάδου τοῦ Κωμικοῦ ἐκ Χωρίδος (f. *Χλωρίδος*) *τῆς ἑταίρας παιδοποιησάμενος, ὡς ἱστορεῖ Καρύστιος ἐν τρίτῳ ὑπομνημάτων.* Athen. l. 13. p. m. 285. Ergo in ætate ante Thrasybuli reditum, visum est ex alterutro parente ingenuo ingenuum nasci, deinde non ita. Vide plura apud Demosth. c. Timocratem, et Ulpian. ad loc. Andoc. de Mysteriis ceterosque. Meursius de Archontibus Atticis male refert Aristophontis legislationem ad præturam prioris Euclidis. Et credibile est tunc temporis a quibusdam fuisse actum, ut sauciam Remp. non modo novis legibus sanarent, verum novam etiam faciem inducerent. Phormisius enim rogationem tulit, *περὶ τοῦ καταλῦσαι τὴν πάτριον πολιτείαν*, cui oratione scripta restitit Auctor noster, ut liquet ex Dionysio Halic. in Vita, atque ex istius orationis reliquiis.

In publica istorum temporum memoria ideo diutius hæsi, quoniam res complectitur exitu graves, utraque fortuna notabiles, et varietate, præsertim in tam brevi temporis curriculo, pene incredibiles. Adhæc malui ea, quæ historiam istius ætatis illustrare posse videntur, hic concludi, quam commentatorem agere, et paginam utramque Lysiæ Annotationum mole obruere. Quæ supersint ad scriptorem nostrum spectantia ubi expedivero, finem faciam.

Obiit Athenis Olymp. C, 2. (vel 3.), annos natus LXXX. (vel LXXXI.) biennio post Demosthenem natum.† Unde miror, cum hæc adeo liquido a vetustioribus tradantur, egregiam istam inconstantiam in Plutarcho. *Ἐτελεύτησεν ὀγδοήκοντα τρία ἔτη βιούς· ἤ, ὥς τινες, ἓξ καὶ ἑβδομήκοντα, ἤ, ὥς τινες, ὑπὲρ ὀγδοήκοντα· ἰδὼν Δημοσθένην μειράκιον ὄντα.*

Orationes videtur exarasse in extrema senectute. Quarum enim ætatem eruere possumus, eæ omnes post XXXviratum conficie-

* Plura vide apud Andocid. de Mysteriis.

† Dionys. Halic. in vita.

bantur. Paucissimas ipse in concione aut in curia dixit: τοῖς ἰδιώταις τοῖς πολλοῖς ἐκδούς. Plutarch. in Vita, ubi legendum, ut Photius habet τοὺς πλείους. Memorabile de ea re retulit idem Plutarchus de Garrulitate (si idem sit): Λυσίας τινὶ δίκην ἔχοντι λόγον συγγράψας ἔδωκεν· ὁ δὲ πολλάκις ἀναγνοὺς ἧκε πρὸς τὸν Λυσίαν ἀθυμῶν καὶ λέγων, τὸ μὲν πρῶτον αὐτῷ διεξιόντι θαυμαστὸν φανῆναι τὸν λόγον, αὖθις δὲ καὶ τρίτον ἀναλαμβάνοντι παντελῶς ἀμβλὺν καὶ ἄπρακτον. Ὁ δὲ Λυσίας γελάσας, Τί οὖν, εἶπεν, οὐχ ἅπαξ μέλλεις λέγειν αὐτὸν ἐπὶ τῶν δικαστῶν;

Scholam quoque aperuit et Rhetoricam docuit, si Plutarcho et Ciceroni fides.* Neque docuit solummodo, verum et ejus rei disciplinam literis mandavit, quoniam τέχνας ejus ῥητορικὰς laudari ab Antiquioribus video, Plutarcho, Suida, etc.

Imaginem ejus apud Fulvium Ursinum in marmore si consideremus, videtur fuisse senex, oris majestate simul, ut virili quadam pulcritudine, venerandus. Dimanavit quoque ad posteros nonnulla istius rei memoria, cum venustatem vultus, aut saltem fidem vulgo de ea receptam haud obscure innuat Aristides Serm. Sacr. 4. his verbis: Σχεδὸν δὲ καὶ τῶν ἄλλων παλαιῶν τοὺς ἐνδοξοτάτους ἐπὶ λόγοις ὑπῆρξέ μοι θεάσασθαι, ὁμοίως λογοποιούς τε καὶ ποιητάς. Τὸ δὲ τοῦ Λυσίου καὶ διηγήσεως ἄξιον. ἔκαμνον γὰρ τριταίῳ οἵῳ βαρυτάτῳ, καὶ ὁρῶ Λυσίαν τὸν ῥήτορα, νεανίσκον οὐχ ἄχαριν. ἐπῄει δὲ ἡ τῆς καταβολῆς ἡμέρα, καὶ ὁ πυρετὸς οὐκ ἐπεγένετο, ἀλλ' ἐλύθη τὸ νόσημα ἐν τούτῳ.

Memorant Athenæus† et Plutarchus,‡ ad eamque rem confirmandam testimonio Demosthenis c. Neæram utuntur, Auctorem nostrum cum Metanira consuesse, postea autem, relicta uxore illa usuraria, domum duxisse Brachylli fratris filiam. Neque Metaniram solum habuit, verum et Lagidem quoque, si fides habenda sit eidem Athenæo, ibid. Ἥττητο δὲ καὶ ὁ Λυσίας Λαγίδος τῆς ἑταίρας, ἧς ἔγραψεν ἐγκώμιον Κέφαλος ὁ ῥήτωρ. Quod ad Metaniram attinet, fratrisque filiam domum pro uxore ductam, ita accipe ex dicta oratione Demosthenis, ubi inter cetera elucescet mala fide descriptam fuisse a Plutarcho. Verum hoc leviusculum. "Nicareta Charisii§ Elei liberta VII. domi puellas habuit, meretriculas, et prostibulas, unde victum quæritabat: Antiam, Stratolam, Aristocleam, Metaniram, Philam, Isthmiada et Neæram. Lysias, qui Metaniram deperibat, ratus, beneficiorum, quæ in amicam conferre solebat, plurima a domina esse intercepta, adeoque gratum illi aliquid facere cupiens, et quod vetula intervertere nequibat, initiare voluit. Nicaretam igitur oravit, ut Metaniram secum Athenas ad Mysteria

* Παραγενόμενος εἰς Ἀθήνας [Isæus] καὶ σχολάσας Λυσίᾳ. Plutarch. in Isæo. "Lysiam primo profiteri solitum artem esse dicendi: deinde, quod Theodorus esset in arte subtilior, in orationibus autem jejunior, orationes eum scribere aliis cœpisse, artem removisse." Cic. Brut. 48.

† l. 13.

‡ In Vita Lysiæ.

§ Χαρισίου Demosth. Κασίου Athen.

duceret. Eæ tum Corinthi habitabant. Verum ubi domum ad se recipere noluit, reveritus sc. uxorem Brachylli fratris filiam, atque etiam matrem suam natu grandem, quæ in iisdem ædibus habitabat, mulierculas ad Philostratum Coloneum, amicum suum et familiarem, deduxit. Una cum his sequebatur Neæra, ἐργαζομένη μὲν ἤδη τῷ σώματι, νεωτέρα δὲ οὖσα." Hæc Demosthenes. Habita est ea Oratio *contra Stephanum* quendam, qui, ut Metaniram Lysias, Neæram amavit, et præter leges Atticas, mulierem peregrinam in loco uxoris habuit. Emendo hac occasione Athen. l. toties citato, Νικαρέτη δὲ ἡ ἑταῖρα (lege Νέαιρα, nam Nicareta erat lena, quæ ex Neæra quæstum fecit) ἐρωμένη ἦν Στεφάνου τοῦ ῥήτορος, Λυσίου δὲ τοῦ σοφιστοῦ Μετάνειρα. Sed hoc obiter. Contendo, quod longe gravius est, ex historia ipsa apparere, hæc ad nostrum pertingere non posse, adeoque duos fuisse Lysias ætate non longe dissitos, quorum res gestæ et fortasse ingenii monumenta incaute ab aliis, etiam vetustis scriptoribus, misceri et confundi solebant. Oratori nostro Brachyllus frater non erat, verum Polemarchus et Euthydemus. Res ipsa constat ex Dionysio Halic.,* nomina ex Platone.† Qui Brachyllum memorat primus, Plutarchus est, vel potius Plutarchi simius, qui ex hoc Demosthenis loco tertium fratrem, Brachyllum nomine, eruit. Accedit, quod qui Metaniram habuit, non Rhetor aut Orator dicitur, sed Sophista,‡ disciplinæ longe diversæ, studii et ingenii genere plane alienus. Λυσίας γὰρ ὁ σοφιστής, Μετανείρας ὢν ἐραστής, et quæ sequuntur. Demosth. l. c. Et, quod est adhuc expressius, non solum Sophista vocatur ab Athenæo in eadem historia, sed quodammodo Rhetori ex adverso opponi videtur. Νέαιρα δὲ ἡ ἑταῖρα ἐρωμένη ἦν Στεφάνου τοῦ ῥήτορος, Λυσίου δὲ τοῦ σοφιστοῦ Μετάνειρα.

Subductis temporum rationibus, clarius ea, quæ dico, evincentur. Neæra, contra quam scripsit orationem istam Demosthenes, adeoque Demostheni σύγχρονος, minima erat ætate, cum Lysias Orator in extrema senectute diem supremum obiit. Cum igitur Corintho Athenas, una cum Metanira profecta est, jam grandiuscula, utpote quæ occœperat quæstum, accersente porro homine, qui domi matrem habuit superstitem, qui accersivit, noster non potuit esse. Porro habita est ea causa c. Neæram longe post res Olynthiacas;

* In Lysia, juxta init. εἰς Θουρίους ᾤχετο πλέων σὺν ἀδελφοῖς δυσί. Si tertius fuisset frater, qui domi mansit, annon scripsisset σὺν ἀδελφῶν δυσί; Eod. modo Suid. σὺν ἀδελφοῖς δύο.

† De Republica.

‡ Aristidis locus, quem adducturus sum, tum id ostendit, Lysiam vix Sophistam vocari potuisse, tum id quoque, quinam apud antiquos et qua de ratione, Sophistæ vocabantur. Οὐ Λυσίας Πλάτωνα σοφιστὴν καλεῖ, καὶ πάλιν Αἰσχίνην (i. e. Socraticum); κατηγορῶν οὗτός γε φαίη τις ἄν, ἀλλ' οὐχ οἵγε ἄλλοι κατηγοροῦντες ἐκείνων τῶν ἄλλων (f. καὶ τῶν ἄλλων) ὅμως αὐτὸν τούτῳ προσειρήκασιν αὐτούς. Ἔτι δὲ εἰ καὶ Πλάτωνος ἐξῆν κατηγοροῦντα σοφιστὴν προσειπεῖν, τί τούτους γ' ἂν εἴποι τις; ἀλλ', οἶμαι, καὶ Σοφιστὴς ἐπιεικῶς κοινὸν ἦν ὄνομα, καὶ ἡ φιλοσοφία τοῦτ' ἐδύνατο, φιλοκαλία τις εἶναι καὶ διατριβὴ περὶ λόγους, καὶ οὐχ ὁ νῦν τρόπος οὗτος, ἀλλὰ παιδεία κοινῶς. Aristid. c. Plat. 2.

I

quarum meminit Orator, inimicitiarumque cum Philippo susceptarum, eo modo, quo quis rerum in superiori ætate gestarum meminisse solet: In Olymp. CVII, 4. incidunt Olynthiaca XXX. post Lysiæ decessum anno. Attamen in hac ipsa causa producitur testis Philostratus, cujus familiaritate utebatur Lysias ille (quicunque fuerit), qui Metaniram initiavit. *Φιλόστρατος Διονυσίου Κολωνῆθεν μαρτυρεῖ — καταστῆσαι ὡς αὐτὸν Λυσίαν τὸν Κεφάλου, φίλον ὄντα αὐτῷ καὶ ἐπιτήδειον.* An hæc convenire satis videantur?

Ad Sophistam igitur Lysiam (si quis in ea ætate fuerit, fuisse autem alium Lysiam ex ratione temporum patebit) credo ea omnia pertinere, quæ sub Lysiæ *Ἐρωτικῶν* nomine laudantur a vetustis scriptoribus; cujusmodi sunt *Epistolæ*, quæ olim circumferebantur, *Amatoriæ*, maxime autem Oratio illa (sive potius Sermo) *ἐρωτικὸς*, quæ integra conservatur in Platonis Phædro.* Eam si quis arbitretur proficisci posse ex eadem manu, qua profectæ sunt Orationes, quas hodie publici juris facimus, eum non *κρίσει* aut acumine, sed omnibus potius sensibus orbum esse judico. Talem æmulum, Sophistam sc., nancisci potuit Isocrates, qui sæpius Sophistæ, quam Oratoris personam sustinuit; unde ducor, ut ea quoque, quæ de eorum inimicitiis vel æmulatione dicuntur, Rhetori nostro abjudicem.†

Quæ fortasse Crisis (seu commentum fortasse mavis dicere) expediet quodammodo inextricabile istud portentum, quod sub nomine Epigrammatis in Lysiam conservavit Plutarchus. Nam si reputemus, quam dubia fide monumenta Vett. descripsit neotericus ille magni nominis adumbrator (qui etiam potuit, neque inclementer ago, vel plura Epigrammata conflare, vel unum discerpere), et præterea si advertamus, hæc, quæ sequuntur, de eo dici potuisse, cujus levissima notitia ad nos devenit, Sophistam intelligo, tolerabiliora fortasse videbuntur, quæ in hunc diem præstantissimorum hominum acumen elusere. *Μνημονεύει δὲ αὐτοῦ καὶ Πλάτων ἐν τῷ Φαίδρῳ, ὡς δεινοτάτου εἰπεῖν, καὶ Ἰσοκράτους πρεσβυτέρου. Ἐποίησε*

* *Βουληθεὶς ὁ ἀνὴρ* [Plato] *ἐπιδείξασθαι τὴν αὐτοῦ δύναμιν, ἣν εἶχεν ἐν τοῖς πολιτικοῖς λόγοις, οὐκ ἠρκέσθη ταῖς ἄλλαις γραφαῖς, ἀλλὰ καὶ κράτιστον* (f. *ἀλλὰ καὶ εἰς* vel *πρὸς κράτιστον*) *τῶν τότε ῥητόρων ἕτερον αὐτὸς ἐν τῷ Φαίδρῳ συνετάξατο λόγον, ἐρωτικὸν εἰς τὴν ὑπόθεσιν, καὶ οὐδὲ ἄχρι τούτου προελθὼν ἐπαύσατο καταλιπὼν ἐν τοῖς ἀναγνωσομένοις τὴν διάγνωσιν, ὁπότερός ἐστι κρείττων λόγος, ἀλλὰ καὶ τῶν ἁμαρτημάτων ἥψατο τῶν Λυσίου, τὰς μὲν λεκτικὰς μαρτυρῶν τῷ ἀνδρὶ ἀρετὰς, τῶν δὲ πραγματικῶν ἐπιλαμβανόμενος.* Dionys. Halic. Epist. ad Pomp. *Καὶ γὰρ ὁ Πλάτων τὸν Λυσίου λόγον οὔτε κατὰ τὴν εὕρεσιν ἐπαινῶν καὶ τῆς ἀταξίας αἰτιώμενος ὅμως αὐτοῦ τὴν ἐπαγγελίαν* (l. *ἀπαγγελίαν*) *ἐπαινεῖ, καὶ ὅτι τῶν ὀνομάτων σαφῶς καὶ στρογγύλως ἕκαστον ἀποτετόρνευται.* Plutarch. de Auditione. "Alius ait, hoc me primum doce: item alius, hoc volo, inquit, discere, istud nolo. Hic a Symposio Platonis incipere gestit propter Alcibiadis comissationem, ille a Phædro propter Lysiæ orationem." Gellius I. 9. Vid. Maxim. Tyr. Dissertat. VIII., Hermogenes de Ideis Orationis et *σχ.* ad locum, Aristid. c. Plat. 1. et de paraphthegm., Theo c. 2.

† *Ἰσοκράτης ἀντισοφιστεύει Λυσίᾳ, καὶ Γοργιάζει.* Schol. Hermog. p. 401. *Ἀλλὰ μὴν καὶ Ἰσοκράτης ὁ τῶν ῥητόρων αἰδημονέστερος Μετάνειραν εἶχεν ἐρωμένην καὶ Καλλὴν, ὡς Λυσίας ἱστορεῖ ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς.* Athen. l. 13.

δὲ καὶ εἰς αὐτὸν ἐπίγραμμα Φίλισκος, ὁ Ἰσοκράτους μὲν γνώριμος, ἑταῖρος δὲ Λυσίου, δι' οὗ φανερὸν, ὡς προέλαβε τοῖς ἔτεσιν, καὶ ἐκ τῶν ὑπὸ Πλάτωνος εἰρημένων ἀποδείκνυται. ἔχει δὲ οὕτως,

Καλλίππης θύγατερ, πολυηγόρε, φροντίδι δείξεις
 Εἴ τι φρονεῖς * * καί τι περισσὸν ἔχεις.
Τὸν γὰρ ἐς ἄλλο σχῆμα μεθαρμοσθέντα, καὶ ἄλλοις
 Ἐν κόσμοισι βίου σῶμα λαβόνθ' ἕτερον,
Δεῖ σ' ἀρετῆς κήρυκα τεκεῖν τινὰ Λυσιδάϊμνον,
 Δόντα καταφθίμενον καὶ σοφῷ ἀθάνατον·
Ὅς τοτ' ἐμῆς ψυχῆς δεῖξαι φιλέταιρον ἅπασι
 Καὶ τὴν τοῦ φθιμένου πᾶσι βροτοῖς ἀρετήν.

Quæ ne plane intentata relinquamus, habe B. L. ad vexatissimum *ἀποσπασμάτιον* Cl. Marklandi conjecturas. En tibi Ipsius Verba. "Corruptissimi hujus Epigrammatis hoc propositum esse videtur: Compellat Musam suam Philiscus, et dicit, Ipsam debere carmen componere in defuncti Amici sui Lysiæ Statuam quandam, quæ, ut videtur, sub Juvenis specie effingebatur. ideo autem Ipsam accurate hoc facere debere, ut et Diis probet sincerum animi sui affectum erga mortuum Sodalem; et simul, ut Hominibus ostendat, quanta Lysiæ Virtus fuerit. Hæc Philiscus, pulcro et laudabili argumento Epigrammatis; cujus verba ita lego:"

Καλλιόπης θύγατερ πολυηγόρε, φροντίδι δείξεις
 Εἴ τι φρονεῖς πινυτὸν, καί τι περισσὸν ἔχεις.
Τῷ γὰρ ἐς ἄλλο σχῆμα μεθαρμοσθέντι, καὶ ἄλλοις
 Σὺν κόσμοισι νέου σῶμα λαβόνθ' ἕτερον,
Δεῖ σ' ἀρετῆς κήρυκα τεκεῖν τινὰ Λυσίᾳ ὕμνον
 Δύντι καταφθιμένων, καὶ ζόφον· Ἀθανάτοις
Ὡς τό τ' ἐμῆς ψυχῆς δεῖξαι φιλέταιρον ἅπασι,
 Καὶ τὴν τοῦ φθιμένου πᾶσι βροτοῖς ἀρετήν.

Calliopes filia multiloqua, curâ tuâ *ostendes*
 Si quid sapiens, cogitas, et quid eximium habes:
In aliam enim speciem qui transmutatus fuit, et, aliis
 Cum ornatibus juvenis, corpus qui accepit diversum,
Oportet te, quæ præco es virtutis, parere aliquod carmen
  *Lysiæ,**
 Qui subiit regionem *defunctorum, et tenebras: Diis*
Ut et animi mei studium erga sodalem ostendas omnibus,
 Et defuncti omnibus mortalibus virtutem.

"In tertio versu et sequentibus Ordo Verborum hic est: *Δεῖ γάρ σε, κήρυκα ἀρετῆς, τεκεῖν τινὰ ὕμνον τῷ Λυσίᾳ μεθαρμοσθέντι ἐς ἄλλο*

* Rectius forte vertatur: *Oportet et virtutis præconem parere—carmen:* *κήρυκα*, non *σε κήρυκα*. [Ita Markland *ὕμνον* ipse in Addendis.]

σχῆμα, καὶ λαβόντι ἕτερον σῶμα, σὺν ἄλλοις κόσμοισι νέου· Λυσίᾳ, inquam, δύντι καταφθιμένων, καὶ ζόφον. Statuas vero Lysiæ sub Juvenis (νέου) specie formari solitas fuisse (quod et in aliis Viris Illustribus sæpe factum) innuere videtur locus Aristidis Serm. Sacr. IV. p. 335. Ed. Iebb. ubi in somnis se vidisse ait Λυσίαν τὸν ῥήτορα, νεανίσκον οὐκ ἄχαριν. Lysias vero *senex* mortuus est: adeo ut non concipi possit, quid velit Aristides per istud νεανίσκον, nisi alludat ad Lysiæ Statuas hujuscemodi, quas sæpe vidisse, et visas in somnis agnovisse, contigerat. Δύντι καταφθιμένων, sc. χώραν· quæ locutio et Ellipsis frequens est. sic δήεις ἐν Διὸς ἢ μακάρων· *invenies eum in Jovis vel beatorum habitatione:* ex Antholog. III, 6. p. 308. edit. Brodæi. ζόφος pro *Infernis tenebris,* apud Lucianum in Dial. Mort. et alios sæpe occurrit. In versu secundo supplevi πινυτὸν ex mera conjectura. alius forte aliter, et melius: in ceteris nihil difficultatis. Conjectura vero ista, νέου pro βίου, probe scio, quam infirmo talo stet: sed in hujusmodi locis obscuris et desperatis major datur licentia; et, si fallaris, venia paratior. Suspicatus sum aliquando ista, ἄλλο σχῆμα, et ἕτερον σῶμα, non ad Lysiæ statuam aliquam referri, sed ex Metempsychosi Pythagorica explicari debere: ita ut ἄλλοις ἐν κόσμοισι, esset, *aliis in mundis.* Sed et sic, de voce βίου adhuc quærendum, an βιοῦν scribendum? *ut vivat aliis in mundis.*"

"Nonnulla alia leviora omitto, præsertim in Spiritibus et Accentibus. Sed inter gravissima numerari, et mutatum vellem, si quid inclementius dictum videatur in Cl. Andr. Schottum, Virum de Re Literaria optime meritum."

ΛΥΣΙΟΥ ΒΙΟΣ,

ΚΑΙ ΠΕΡΙ ΤΟΥ

ΧΑΡΑΚΤΗΡΟΣ ΤΩΝ ΑΥΤΟΥ ΛΟΓΩΝ.

ΕΚ ΤΩΝ

ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΤΟΥ ΑΛΙΚΑΡΝΑΣΣΕΩΣ.*

Pag. ed. Tayl.

ά. ΛΥΣΙΑΣ ὁ Κεφάλου Συρακουσίων μὲν ἦν γονέων, ἐγεννήθη δὲ Ἀθήνησι μετοικοῦντι τῷ πατρὶ, καὶ συνεπαιδεύθη τοῖς ἐπιφανεστάτοις Ἀθηναίων· ἔτη δὲ πεντεκαίδεκα γεγονὼς, εἰς Θουρίους ᾤχετο πλέων σὺν ἀδελφοῖς δυσὶ, κοινωνήσων τῆς ἀποικίας, ἣν ἔστελλον Ἀθηναῖοί τε καὶ ἡ ἄλλη Ἑλλὰς, δωδεκάτῳ πρότερον ἔτει τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου· καὶ διετέλεσεν αὐτόθι πολιτευόμενος ἐν εὐπορίᾳ πολλῇ μέχρι τῆς συμφορᾶς τῆς κατασχούσης Ἀθηναίους ἐν Σικελίᾳ. μετ' ἐκεῖνο δὲ τὸ πάθος στασιάσαντος τοῦ δήμου, ἐκπίπτει σὺν ἄλλοις τριακοσίοις Ἀττικισμὸν ἐγκληθεῖσι· καὶ παραγενόμενος αὖθις εἰς Ἀθήνας κατὰ ἄρχοντα Καλλίαν, ἕβδομον καὶ τεσσαρακοστὸν ἔτος ἔχων, ὡς ἄν τις εἰκάσειεν, ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου διετέλεσε τὰς διατριβὰς ποιούμενος Ἀθήνησι. πλείστους δὲ γράψας λόγους εἰς δικαστήριά τε καὶ βουλὰς καὶ πρὸς ἐκκλησίας εὐθέτους, πρὸς δὲ τούτοις πανηγυρικοὺς, ἐρωτικοὺς, ἐπιστολικοὺς, τῶν μὲν ἔμπροσθεν γεγενημένων ῥητόρων, ἢ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἀκμασάντων ἠφάνισε τὰς δόξας· τῶν δὲ ἐπιγενομένων οὐ πολλοῖς τισὶ κατέλιπεν ὑπερβολὴν, ἅτ' ἐν ἁπάσαις ταῖς ἰδέαις τῶν

lxii [ad: ἐγεννήθη] lxiii [ad: χρόνου]

* Præter Hudsonianos nonnulli alii Codd. MSS. in quibus exaratur luculentissimum hoc de Lysia testimonium, puta in Laurentiana bibliotheca unus (LXX. 19.), in Palatino-Vaticana alter (CXXXIV. 4.), Plutarcho id. per errorem assignant. Nescio, unde desumptæ sunt Variæ Lectiones, quas in Editione Rhetorum Aldina suppeditavit Bibliotheca Regia Cantabrigiensis. TAYLOR.

ά. Θουρίους] Hæc urbs olim fuerat appellata Sybaris. de qua v. Dionys. Alex. p. 61. ed. Rob. Steph. Eam funditus eversam a Crotoniatis docet ad h. l. Eustathius, qui de colonia Græciæ hæc habet: ὕστερον δὲ τῆς πόλεως συνοικισθείσης ὑπὸ Ἀθηναίων καὶ ἄλλων Ἑλλήνων, Θούριοι προσηγορεύθησαν ἀπὸ κρήνης τινὸς ὁμωνύμου. et paulo post: ὑστέρῳ μέντοι χρόνῳ οἱ Ἀθηναῖοι καὶ Θουρίων, ὡς εἴρηται, μετωνόμασαν. καί ἐστιν ἡ εἰς Θουρίους ἀποικία πολλὴ ἐν ταῖς ἱστορίαις. Vide etiam de hac Colonia Meursium de fortuna Athen. p. 44, 45. Postea multi in illam urbem contulerunt se securitatis causa. quod de Alcibiade Nepos VII. 4. 4. dicit, et de aliis Andocides contra Alcibiadem p. 30. v. 29. ed. Steph. τοιγάρτοι διὰ ταῦτα (propter tributum imperatum ab Alcibiade), πολλοὶ τὴν πατρίδα τὴν αὑτῶν ἀπολιπόντες, φυγάδες γίγνονται καὶ ὡς Θουρίους οἰκήσοντες ἔρχονται. MATTHÆI.

λόγων, καὶ μὰ Δί' οὔτοιγε ταῖς φαυλοτάταις εὐδοκιμῶν. τίνι δὲ κέχρηται χαρακτῆρι λόγων, καὶ τίνας ἀρετὰς εἰσενήνεκται, τίνι τε κρείττων ἐστὶ τῶν μετ' αὐτὸν ἀκμασάντων, καὶ πῆ καταδεέστερος, καὶ τί δεῖ λαμβάνειν παρ' αὐτοῦ, νῦν ἤδη πειράσομαι λέγειν.

β'. Καθαρός ἐστι τὴν ἑρμηνείαν πάνυ, καὶ τῆς Ἀττικῆς γλώττης ἄριστος κανὼν, οὐ τῆς ἀρχαίας, ᾗ κέχρηται Πλάτων καὶ Θουκυδίδης, ἀλλὰ τῆς κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον ἐπιχωριαζούσης, ὡς ἔστι τεκμῄρασθαι τοῖς τε Ἀνδοκίδου λόγοις καὶ τοῖς Κριτίου, καὶ ἄλλοις συχνοῖς. κατὰ τοῦτο μὲν δὴ τὸ μέρος, ὅπερ ἐστὶ πρῶτον καὶ κυριώτερον ἐν λόγοις, λέγω δὲ, τὸ καθαρεύειν τὴν διάλεκτον, οὐθεὶς τῶν μεταγενεστέρων αὐτὸν ὑπερεβάλετο· ἀλλ' οὐδὲ μιμήσασθαι πολλοὶ δύναμιν ἔσχον, ὅτι μὴ μόνος Ἰσοκράτης. καθαρώτατος δὴ τῶν ἄλλων, μετά γε Λυσίαν, ἐν τοῖς ὀνόμασιν οὗτος ἔμοιγε δοκεῖ γενέσθαι ὁ ἀνήρ. μίαν μὲν δὴ ταύτην ἀρετὴν ἀξίαν ζήλου καὶ μιμήσεως εὑρίσκω παρὰ τῷ ῥήτορι· καὶ παρακελευσαίμην ἂν τοῖς βουλομένοις καθαρῶς γράφειν, ἢ καὶ λέγειν, ἐκεῖνον τὸν ἄνδρα ποιεῖσθαι παράδειγμα ταύτης τῆς ἀρετῆς.

γ'. Ἑτέραν δὲ, οὐδὲν ἐλάττω ταύτης, ἣν πολλοὶ μὲν ἐζήλωσαν τῶν κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἀκμασάντων, οὐδεὶς δὲ βεβαιότερον ἐπεδείξατο. τίς δ' ἔστιν αὕτη; ἡ διὰ τῶν κυρίων τε καὶ κοινῶν καὶ ἐν μέσῳ κειμένων ὀνομάτων ἐκφέρουσα τὰ νοούμενα. ἥκιστα γὰρ

β'. Τεκμήριον] Τεκμήρασθαι recipiendum videtur. nam τεκμήριον aliam constructionem postulat. IDEM.

Κυριώτερον] Lege κυριώτατον. et ita Sylburg. MARKLAND. Non est repudianda lectio vulgata, quam et hic, et alibi tuentur omnes codices et editiones principes. Sæpe enim diversa εἴδη (gradus) junguntur. Sic Dionysius ed. Sylburg. p. 94. 15. τὰ πρῶτα καὶ κυριώτερα. ubi male Sylburg. contra auctoritatem editionis Mediolanensis, Hag. Ald. 1, 2. Steph. 1, 2. Basil. 1, 2, 3. et Wolf. scripsit κυριώτατα. p. 94. 42. κατασκελὴς καὶ βραδυτέρα. p. 94. 37. τὴν κοινὴν καὶ συνηθεστάτην. MATTH. Non obloquar viro literatissimo. Verum tamen tenendum hoc est, facillime potuisse in hujusmodi causis errores subrepere ex eo, quod librarii Græci consuerunt terminationes comparativorum et superlativorum eadem sigla exprimere. ut sæpissime causæ dubitandi incidant gravissimæ, et testimonia quamvis multarum editionum, quarum omnes posteriores ex una principe derivatæ sunt, quocirca consensus earum omnium non potest nisi pro unico suffragio haberi, contra necessitatem e natura rei et modo loquendi exsistentem nil valeant. REISK.

Μίαν] Id est, πρώτην, quo pacto loqui amant Hebræi et N. F. Scriptores. Sequitur enim, ταύτην δευτέραν τὴν ἀρετὴν, et τρίτην ἀρετὴν ἀποφαίνομαι. TAYLOR.

Ζήλου] Lego ζήλου καὶ μιμήσεως, vel, ζήλου τε καὶ μιμήσεως, ut in Lib. de Thucyd. Idiom. ταῦτα ἄξια ζήλου τε καὶ μιμήσεως ἔφαν. Sic De Struct. Orat. segm. XXVI. ζήλου καὶ σπουδῆς ἐπιτήδειον τυγχάνειν οἴομαι. MARKLAND.

γ'. Ἑτέραν] Scil. ἀρετὴν εὑρίσκω, quod præcessit, et repeti debet. Sine causa igitur Sylburgius inserere vult verbum ἀποφαίνομαι. IDEM.

Ἥκιστα] Hunc locum respicit Scholiastes Hermogenis p. 478. laudans Dionysium ἐν τῷ περὶ μιμήσεως, quo nomine etiam laudat p. 411. hunc ipsissimum tractatulum Dionysii de vita et scriptis Lysiæ. Scripsit sane Dionysius περὶ τοῦ, τίνας ἄνδρας μιμεῖσθαι δεῖ, ποιητάς τε καὶ φιλοσόφους, ἱστοριογράφους καὶ ῥήτορας. Epist. ad Cn. Pomp. Neque scripsit solummodo, sed edidit: Ἐν τοῖς προεκδοθεῖσι περὶ τῆς μιμήσεως ὑπομνηματισμοῖς. Judic. de Thucyd. init. ubi plura. Hujus operis reliquiæ sunt, quæ legimus de Lysia, ejusque charactere dicendi, de Isocrate, et Isæo. Quicunque enim conferet notitiam, quam de eo opere *imitationis* reliquit Dionysius, cum his commentatiunculis (maxime in initio) reperiet unum esse opus — Ὑπόθεσιν τοῦ λόγου κοινὴν καὶ φιλάνθρωπον καὶ πλεῖστα δυναμένην ὠφελῆσαι λαβών. ἔστι δὲ ἤδη, τίνες εἰσὶν ἀξιολογώτατοι τῶν ἀρχαίων ῥητόρων τε καὶ συγγραφέων, καὶ τίνες αὐτῶν ἐγένοντο προαιρέσεις τοῦ τε βίου καὶ τοῦ λόγου καὶ τί παρ' ἑκάστῳ δεῖ λαμβάνειν ἢ φυλάττεσθαι. Sed evenit, ut, cum hic Lysiam, ille Isæum, alius alium ex Dionysio exscriberet, divulsa hæc tabulata, ut in naufragia magna nave fatiscente, quænam aut unde essent ignorarentur. TAYLOR.

ἄν τις εὕροι Λυσίαν τροπικῇ φράσει χρησάμενον. καὶ οὐκ ἐπὶ τούτῳ μόνον ἐπαινεῖν ἄξιον· ἀλλ' ὅτι καὶ περιττὰ καὶ σεμνὰ καὶ μεγάλα φαίνεσθαι τὰ πράγματα ποιεῖ, τοῖς κοινοτάτοις χρώμενος ὀνόμασι, καὶ ποιητικῆς οὐχ ἁπτόμενος κατασκευῆς. τοῖς δὲ προτέροις οὐχ αὕτη ἡ δόξα ἦν· ἀλλ' οἱ βουλόμενοι κόσμον τινὰ προσεῖναι, τοῖς ὅλοις ἐξήλλαττον ἰδιώτην, καὶ κατέφευγον εἰς τὴν ποιητικὴν φράσιν, μεταβολαῖς τε πολλαῖς χρώμενοι καὶ ὑπερβολαῖς, καὶ ταῖς ἄλλαις τροπικαῖς ἰδέαις, ὀνομάτων τε γλωττηματικῶν καὶ ξένων χρήσει, καὶ τῶν οὐκ εἰωθότων σχηματισμῶν τῇ lxiv
διαλλαγῇ, καὶ τῇ ἄλλῃ καινολογίᾳ καταπληττόμενοι τὸν ἰδιώτην. δηλοῖ δὲ τοῦτο Γοργίας τε ὁ Λεοντῖνος, ἐν πολλοῖς πάνυ φορτικήν τε καὶ ὑπέρογκον ποιῶν τὴν κατασκευὴν, καὶ οὐ πόῤῥω διθυράμβων ἔνια φθεγγόμενος, καὶ τῶν ἐκείνου συνουσιαστῶν οἱ περὶ Λικύμνιόν τε καὶ Πῶλον. ἥψατο δὲ καὶ τῶν Ἀθήνησι ῥητόρων ἡ ποιητική τε καὶ τροπικὴ φράσις, ὡς μὲν Τίμαιός φησι, Γοργίου ἄρξαντος, ἡνίκα Ἀθήναζε πρεσβεύων κατεπλήξατο τοὺς ἀκούοντας

Ἁπτόμενος] Vel forte ἁπτομένοις, scil. ὀνόμασι. MARKLAND.

Ἀλλ' οἱ βουλόμενοι] Locum sic lego: ἀλλ' οἱ βουλόμενοι κόσμον τινὰ προσθεῖναι τοῖς λόγοις ἐξήλλαττον ἰδιώτην. Τοῖς λόγοις legit Sylburgius etiam ad Dionys. et Victor. ad Aristot. Rhetor. qui habet et τὸν ἰδιώτην, pariter ut Cant., Wolf. ἰδιωτικὴν, nulla necessitate. Dionys. enim in seqq. οὐκ ἐν τῷ διαλλάττειν ἰδιώτην, ἀλλ' ἐν τῷ μιμεῖσθαι, et alibi, τὴν πρὸς ἰδιώτην ἔχειν ὁμοιότητα. TAYLOR. Repete syllabam postremam vocis penultimæ, ἐξήλλαττον τὸν ἰδιώτην, scil. λόγον. sic infra: τὸν δὲ κόσμον οὐκ ἐν τῷ διαλλάττειν τὸν ἰδιώτην, ἀλλ' ἐν τῷ μιμεῖσθαι λαμβάνει. Iterum: ἡ τῆς συνθέσεως τῶν ὀνομάτων ἡδονὴ, μιμουμένη τὸν ἰδιώτην. Diog. Laertius Stilpone: ἦν δὲ ὁ Στίλπων καὶ ἀφελὴς καὶ ἀνεπίπλαστος, πρός τε τὸν ἰδιώτην εὔθετος. vide eundem in Platone, ubi λόγος dividitur in πολιτικὸν, ῥητορικὸν, ἰδιωτικὸν, etc. quem et ἰδιώτην passim appellant Scriptores: ut non opus sit Wolfii τὴν ἰδιωτικήν. MARKLAND. In ed. Roberti Stephani, Ald. et Sylburg. locus sic distinctus legitur: προσεῖναι τοῖς ὅλοις, ἐξήλλαττον ἰδιώτην. Hinc primus Sylburg. legendum censuit τοῖς λόγοις. Sed Henr. Stephanus bene locum distinxit, ut nunc legitur apud Taylorum et Heid., posito commate post ὅλοις. Ergo locus non eget emendatione τοῖς ὅλοις, i. e. διόλου, ὅλως. Sic Diogenes Laert. de Aristotele p. 177. ed. Steph. τοῖς γὰρ ὅλοις φιλοπονώτατος ἐγένετο, et apud alios, v. c. Demosthenem, sæpe sic occurrit. Cæterum scribendum est τὸν ἰδιώτην. Tantum de verbis. De re, v. Aristotel. Rhetor. III. 1. 26, 27. ἐπεὶ δ' οἱ ποιηταὶ λέγοντες εὐήθη, διὰ τὴν λέξιν ἐδόκουν ποιήσασθαι τήνδε τὴν δόξαν, διὰ τοῦτο ποιητικὴ πρώτη ἐγένετο λέξις, οἷον ἡ Γοργίου, καὶ νῦν ἔτι οἱ πολλοὶ τῶν ἀπαιδεύτων τοὺς τοιούτους οἴονται τοὺς τοιούτους διαλέγεσθαι κάλλιστα. τοῦτο δὲ οὐκ ἔστιν, ἀλλ' ἑτέρα λόγου καὶ ποιήσεως λέξις ἐστί. MATTH.

Ἥψατο δὲ — ἡ ποιητικὴ — φράσις] Pro ἥψαντο δὲ καὶ οἱ Ἀθ. ῥήτορες τῆς ποιητικῆς τε καὶ τροπικῆς φράσεως. ut paulo post, ἥψατο Ἰσοκράτης αὐτῆς. utrumque recte. IDEM.

Ἡνίκα] Dignus est hac de re locus apud Hermogenis Scholiasten p. 6. qui adscribatur, præsertim cum is in paucorum manibus versetur. Γοργίας δέ τις Λεοντῖνος (Λεοντῖ δέ ἐστι πόλις τῆς Σικελίας) μαθητεύει τῷ σιτίᾳ [lege Τισίᾳ] καὶ μετὰ τὸ μαθεῖν ὑποστρέφει οἴκαδε. εἴπωμεν δὲ καὶ πῶς ἐν Ἀθήναις ἤκμασεν ἡ ῥητορική. γενομένου πολέμου μεταξὺ Λεοντίνων καὶ ἄλλων ἐπιχωρίων, ἐδεήθησαν οἱ Λεοντῖνοι συμμαχίας ἐκ τῶν Ἀθηναίων· καὶ δὴ βουλεύονται, τίνα ὄφελον στεῖλαι ἱκανὸν πρὸς αὐτοὺς, καὶ πέμπουσι τὸν Γοργίαν πρὸς Ἀθηναίους, ὡς εἰδότα τὸ πείθειν. ἐλθόντος δὲ τοῦ Γοργίου εἰς Ἀθήνας, ἐπεδείξατο ἐκεῖ λόγον καὶ εὐδοκίμησε πάνυ, ὥστε, ἡνίκα ἐπεδείξατο λόγον ὁ Γοργίας, ἑορτὴν ἄπρακτον ἐποίουν

ἐν τῇ δημηγορίᾳ· ὡς δὲ τἀληθὲς ἔχει, ὁ καὶ παλαιότερον ἀεὶ θαυμαζόμενος Θουκυδίδης τοὔνομα, δαιμονιώτατος τῶν συγγραφέων, ἔν τε τῷ ἐπιταφίῳ καὶ ἐν ταῖς δημηγορίαις ποιητικῇ κατασκευῇ χρησάμενος, ἐν πολλοῖς ἐξήλλαξε τὴν ἑρμηνείαν εἰς ὄγκον ἅμα καὶ κόσμον ὀνομάτων ἀηθέστερον. Λυσίας δὲ τοιοῦτον οὐδὲν ἤσκησεν (ἐν γοῦν τοῖς σπουδῇ γραφομένοις δικανικοῖς καὶ συμβουλευτικοῖς λόγοις) ποιῆσαι πλὴν εἴ τι μικρὸν ἐν τοῖς πανηγυρικοῖς. περὶ γὰρ τῶν ἐπιστολικῶν αὐτοῦ καὶ ἑταιρικῶν, καὶ τῶν ἄλλων, οὓς μετὰ παιδιᾶς ἔγραψεν, οὐδὲν δέομαι λέγειν. ὁμοίως δὲ τοῖς ἰδιώταις διαλέγεσθαι δοκῶν, πλεῖστον ὅσον ἰδιώτου διαφέρει. καὶ ἐπεὶ ποιητὴς κράτιστος λόγων, λελυμένης ἐκ μέτρου λέξεως, ἰδίαν τινὰ λόγων εὑρηκὼς ἁρμονίαν, ᾗ τὰ ὀνόματα κοσμεῖ τε καὶ ἡδύνει, μηδὲν ἔχοντα ὀγκῶδες μηδὲ φορτικόν. ταύτην δευτέραν τὴν ἀρετὴν κελεύω παρὰ τοῦ ῥήτορος τούτου λαμβάνειν, εἴ τινες ἀξιοῦσι τὸν αὐτὸν ἐκείνῳ διαλέγεσθαι τρόπον. ἐγένοντο μὲν οὖν πολλοὶ τῆς προαιρέσεως ταύτης ζηλωταί, συγγραφεῖς τε καὶ ῥήτορες· ἔγγιστα δὲ αὐτῆς μετὰ Λυσίαν ἥψατο τῶν πρεσβυτέρων νέος ἐπασκήσας Ἰσοκράτης· καὶ οὐκ ἂν ἔχοι τις εἰπεῖν, προσωτέρω τούτων σκοπῶν, ἑτέρους ῥήτορας ἰσχὺν καὶ δύναμιν τοσαύτην ἐν ὀνόμασι κυρίοις καὶ κοινοῖς ἀποδειξαμένους.

δ΄. Τρίτην ἀρετὴν ἀποφαίνομαι περὶ τὸν ἄνδρα τὴν σαφήνειαν, οὐ μόνον τὴν ἐν τοῖς ὀνόμασιν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐν τοῖς πράγμασιν. ἔστι γάρ τις καὶ πραγματικὴ σαφήνεια, οὐ πολλοῖς γνώριμος. τε-

οἱ Ἀθηναῖοι, καὶ λαμπάδας τοὺς λόγους αὐτοῦ ὠνόμασαν. κατέσχεν δὲ αὐτὸν ἐν Ἀθήναις, τὴν συμμαχίαν πέμψαντες ἐν τῇ Λεοντίνῃ [fort. Λεοντῇ. ἐν autem pro εἰς]. κατ' ἐκεῖνο δὲ καιρῷ [Leg. κατ' ἐκεῖνον δὲ καιρὸν] πολλοὶ τῶν Ἀθηναίων τῶν ἐπὶ φιλοσοφίᾳ διαπρεψάντων ἐάσαντες αὐτὴν τὴν φιλοσοφίαν [hæc duo vocabula τὴν φιλοσ. abundant] τὴν ῥητορικὴν ἐπαιδεύοντο. διόπερ φασὶ καὶ Πλάτωνα διαφθονοῦντα ἐπὶ τῷ τοιούτῳ [f. ἐπὶ τούτῳ] ποιῆσαι δὲ Γοργίαν, τὸν διάλογον, ἐν ᾧ πολλὰ κατατρέχει τῆς ῥητορικῆς. IDEM.

Ποιῆσαι] Aut delendum hoc voc. est, aut pro ἤσκησεν paulo ante leg. φαίνεται et tum ποιήσας in participio. verum præfero priorem rationem. REISK.

Ἐπεὶ] Partem ultimam vocis secundæ, πει, ortam puto ex sequenti syllaba ποι. Forte: καὶ ἔστι ποιητὴς κράτιστος λόγων, λελυμένης ἐκ μέτρου λέξεως ἰδίαν τινὰ εὑρηκὼς ἁρμονίαν, etc. Vix enim dubito, quin ultimum istud λόγων ex linea superiori perperam repetitum fuerit. Si Codices addicerent, libenter legerim, καὶ ἔστι πεζῶν ποιητὴς κράτιστος λόγων. MARKLAND. Pro ἐπεὶ leg. videtur ἐστί. reliqua sana sunt. eandem sententiam repetit. MATTH. Mihi videtur leg. καί ἐστι ποιητὴς κράτιστος ἐκμέτρου λέξεως. omissis illis λόγων λελυμένης. λέξις ἔκμετρος (uno vocabulo) est dictio metro exsoluta. REISK.

Ἔχοντα] Malim ἔχουσαν. ut ad ἁρμονίαν redeat, non ad ὀνόματα. IDEM.

Ἔγγιστα] Bene hoc conjungitur cum ἥψατο, melius, quam si dixisset ἄριστα. MATTH.

Ἐπασκήσας] Ἐπαγμάσας Cant. Non longe a vero. In duas classes distribuit Oratores Græcos Dionysius, ut in hujus operis exordio. Ἔσονται δὲ οἱ μὲν παραλαμβανόμενοι ῥήτορες τρεῖς μὲν ἐκ τῶν πρεσβυτέρων, Λυσίας, Ἰσοκράτης, Ἰσαῖος· τρεῖς δὲ ἐκ τῶν ἐπακμασάντων τούτοις, Δημοσθένης, Ὑπερίδης, Αἰσχίνης. Lego itaque: τῶν πρεσβυτέρων νέοις ἐπακμάσας Ἰσοκράτης. Ille enim inter antiquiores natus (Olymp. sc. LXXXVI, 1. Lysiæ inter ætatem et Isæi) utrosque tam Lysiam, quam Isæum vivendo superavit, et paucis diebus post prælium ad Chæroneam commissum obiit, decimo septimo anno ante decessum Demosthenis, annos fere C. natus. TAYLOR. Bene habet ἐπασκήσας, verum vicina non item. Mihi leg. videtur: ἥψατο τὸ τῶν πρεσβυτέρων ἔθος ἐπασκήσας. perpoliens, emendans. REISK.

κμαίρομαι δὲ, ὅτι τῆς μὲν Θουκυδίδου λέξεως καὶ Δημοσθένους, οἳ δεινότατοι πράγματα ἐξειπεῖν ἐγένοντο, πολλὰ δυσείκαστά ἐστιν ἡμῖν καὶ ἀσαφῆ καὶ δεόμενα ἐξηγητοῦ· ἡ δὲ Λυσίου λέξις ἅπασά ἐστι φανερὰ, καὶ σαφὴς καὶ τῷ πάνυ πόῤῥω δοκοῦντι πολιτικῶν ἀφεστάναι λόγων. καὶ εἰ μὲν δι' ἀσθένειαν δυνάμεως ἐγίνετο τὸ lxv
σαφὲς, οὐκ ἄξιον ἦν αὐτὸ ἀγαπᾶν· νῦν δὲ ὁ πλοῦτος τῶν κυρίων ὀνομάτων, ἐκ πολλῆς αὐτῷ περιουσίας ἀποδείκνυται ταύτην τὴν ἀρετήν. ὥςτε τὴν σαφήνειαν αὐτοῦ ζηλοῦν ἄξιον· καὶ μὴν τό γε βραχέως ἐκφέρειν τὰ νοήματα μετὰ τοῦ σαφοῦς, χαλεποῦ τοῦ πράγματος ὄντος φύσει, τοῦ συναγαγεῖν ἄμφω ταῦτα, καὶ κεράσαι μετρίως· ᾗ μάλιστα οὐδενὸς ἧττον τῶν ἄλλων ἀποδείκνυται Λυσίας χρώμενος. ὥςτε οὐδὲν τοῖς διὰ χειρὸς ἔχουσι τὸν ἄνδρα οὔτε ἀκυρολογίας οὔτε ἀσαφείας δόξαν λαβεῖν. τούτου δὲ αἴτιον, ὅτι οὐ τοῖς ὀνόμασι δουλεύει τὰ πράγματα παρ' αὐτῷ, τοῖς δὲ πράγμασιν ἀκολουθεῖ τὰ ὀνόματα. τὸν δὲ κόσμον οὐκ ἐν τῷ διαλλάττειν τὸν ἰδιώτην, ἀλλ' ἐν τῷ μιμεῖσθαι, λαμβάνει. Καὶ οὐκ ἐπὶ μὲν τῆς ἑρμηνείας τοιοῦτός ἐστιν, ἐν δὲ τοῖς πράγμασιν ἄκαιρός τις καὶ

Ἅπασα] F. ἅπασιν. Ita certe Scholiastes Hermogenis p. 379. initio, qui respexit hunc locum. MATTH.

Καὶ τῷ πάνυ] Ex Demosthenis Philipp. III. ὥσπερ περίοδος, ἢ καταβολὴ πυρετοῦ, — καὶ τῷ πάνυ πόῤῥω δοκοῦντι νῦν ἀφεστάναι, προσέρχεται. MARKLAND.

Ὥστε τὴν] Locus hic in omnibus Dionysii editt. male interpungitur et male intelligitur. Tu mecum restitue: ὥστε τὴν σαφήνειαν αὐτοῦ ζηλοῦν ἄξιον, καὶ μὴν τό γε βραχέως ἐκφέρειν τὰ νοήματα μετὰ τοῦ σαφοῦς· χαλεποῦ τοῦ πράγματος ὄντος φύσει τοῦ συναγαγεῖν ἄμφω ταῦτα· (perspicuitatem sc. et brevitatem) καὶ κεράσαι μετρίως· ᾗ μάλιστα ἢ οὐδενὸς ἧττον τῶν ἄλλων ἀποδείκνυται Λυσίας χρώμενος. Ultima correctio debetur H. Stephani ingenio, quam Sylburgius assequi non potuisse videtur. TAYLOR. Tenebras huic loco offuderunt una et altera levis depravatio, et Distinctiones male positæ. Totum ita lego et distinguo: καὶ μὴν τῷ γε βραχέως ἐκφέρειν τὰ νοήματα μετὰ τοῦ σαφοῦς (χαλεποῦ τοῦ πράγματος ὄντος φύσει, τοῦ συναγαγεῖν ἄμφω ταῦτα, καὶ κεράσαι μετρίως), μάλιστα, ἢ οὐδενὸς ἧττον τῶν ἄλλων, ἀποδείκνυται Λυσίας χρώμενος. Omittas Parenthesin, et connexionem perspicies. χρώμενος τῷ ἐκφέρειν τὰ νοήματα, est χρώμενος τῇ ἐκφορῇ τῶν νοημάτων, Infinitivus pro Nomine Substantivo. μάλιστα ἢ pro ᾗ μάλιστα, Stephano debes. Legi quoque potest, ἢ μάλιστα ἢ οὐδενὸς ἧττον etc. MARKLAND. Videtur τὸ in illis καὶ μὴν τό γε βραχέως defendi posse, ut aptum ex ἄξιον ζηλοῦν. Etiam illa facultas cum brevitate perspicuitatem copulandi digna est admiratione. Deinde legi velim ᾗ [qua ex parte, aut qua de causa] μάλιστα ἢ οὐδενός γε ἧττον — Λυσίας ἐῤῥωμένος. *validus, robustus*. REISK.

Σαφοῦς] Σαφῶς præferendum censet Taylor e Cantabrig. IDEM.

Ὥστε οὐδὲν] Male me habet οὐδέν. Fort. ὥστε οὐδὲν — δόξαν παρασχεῖν. aut οὐδένα τῶν δ. χ. ἐχόντων τὸν ἄνδρα — δόξαν λαβεῖν. Cæterum ἀκυρολογίας verbum, vel ἀκυριολογίας, quod habet codex Helmstad. non rejiciendum. nam de proprietate sermonis loquitur. ἀκυρολογία etiam legitur apud Eustath. ad Dionys. p. 9. Sed κυριολογίαν habet Longin. p. 156. ed. Cel. Mori, et κυριολεξίαν Schol. Sophoclis edit. Steph. p. 40. et Eustath. l. l. p. 24. et κυριωνυμία p. 29. MATTH. Dictum quidem est præter morem, οὐδὲν λαμβάνει δόξαν, videtur tamen intelligi et ferri posse. Nullus Lysiæ locus capit suspicionem — penes eos, qui eum tractant. ἀκυρολογία recte habet; alterum, quod Helmstad. dat, analogiæ adversatur. κυριολογία recte dicitur ab adjectivo κύριος. verum ἀκυριολογία dici nequit, quia non ἀκύριος, sed ἄκυρος usurpatur. REISK.

Ἀκυρολογίας] Non est hujus loci. Neque enim *Brevitati* opponitur ἀκυρολογία, sed ἀκαιρολογία. Ita modo: οὐκ — ἐν τοῖς πράγμασιν ἄκαιρός τις καὶ μακρός· συνέστραπται δὲ, εἴ τις καὶ ἄλλος καὶ πεπύκνωται. Ἀκαιρολογίας est, τῶν οὐκ ἀναγκαίων τι λέγειν, ut mox loquitur Dionysius. TAYLOR.

Ἐν τῷ μιμεῖσθαι] Imo vero ἐν τῷ καλῶς (vel εὐσχημόνως, vel πρεπόντως) μιμεῖσθαι. REISK.

K

μακρός· συνέστραπται δὲ, εἴ τις καὶ ἄλλος, καὶ πεπύκνωται τοῖς νοήμασι. καὶ τοσούτου δεῖ τῶν οὐκ ἀναγκαίων τι λέγειν, ὥςτε καὶ πολλὰ τῶν χρησίμων ἂν δόξειε παραλιπεῖν. οὐ μὰ Δί' ἀσϑενείᾳ εὑρέσεως αὐτὸ ποιῶν, ἀλλὰ συμμετρήσει τοῦ χρόνου, πρὸς ὃν ἔδει γενέσϑαι τοὺς λόγους. βραχὺς γεμὴν οὕτως, ὡς μὲν ἰδιώτῃ δηλῶσαι βουλομένῳ τὰ πράγματα, ἀποχρῶν, ὡς δὲ ῥήτορι περιουσίαν δυνάμεως ἐνδείξασϑαι ζητοῦντι, οὐχ ἱκανός. μιμητέον δὲ καὶ τὴν βραχύτητα τὴν Λυσίου. μετριωτέρα γὰρ οὐκ ἂν εὑρεθείη παρ' ἑτέρῳ ῥήτορι.

έ. Μετὰ ταύτας ἀρετὴν εὑρίσκω παρὰ Λυσίᾳ πάνυ ϑαυμαστὴν, ἧς Θεόφραστος μέν φησιν ἄρξαι Θρασύμαχον, ἐγὼ δ' ἡγοῦμαι Λυσίαν. καὶ γὰρ τοῖς χρόνοις οὗτος ἐκείνου προέχειν ἔμοιγε δοκεῖ· λέγω δ' ὡς ἐν ἀκμῇ κοινῇ βίου γενομένων ἀμφοῖν· καὶ, εἰ μὴ τοῦτο δοϑείη, τό γέ τοι περὶ τοὺς ἀληθινοὺς ἀγῶνας ἐκείνου μᾶλλον τετρίφθαι. οὐ μέντοι διαβεβαιοῦμαί γε, ὁπότερος ἦρξε τῆς ἀρετῆς ταύτης κατὰ τὸ παρὸν, ἀλλ' ὅτι Λυσίας μᾶλλον ἐν αὐτῇ διήνεγκε, τοῦτο θαῤῥῶν ἂν ἀποφηναίμην. τίς δ' ἔστιν ἣν φημι ἀρετήν; ἡ συστρέφουσα τὰ νοήματα καὶ στρογγύλως ἐκφέρουσα λέξις, οἰκεία πάνυ καὶ ἀναγκαία τοῖς δικανικοῖς λόγοις, καὶ παντὶ ἀληϑεῖ ἀγῶνι. ταύτην ὀλίγοι μὲν ἐμιμήσαντο, Δημοσϑένης δὲ καὶ ὑπερεβάλετο· πλὴν οὐχ οὕτως εὐτελῶς, οὐδὲ ἀφελῶς, ὥςπερ Λυσίας, χρησάμενος αὐτῇ, ἀλλὰ περιέργως καὶ πικρῶς· λεγέσθω γὰρ, ὡς
lxvi ἐμοὶ φαίνεται. ὑπὲρ ὧν κατὰ τὸν οἰκεῖον διαλέξομαι καιρόν.

ϛ'. Ἔχει δὲ καὶ τὴν ἐνάργειαν πολλὴν ἡ Λυσίου λέξις. αὕτη δέ ἐστι δύναμίς τις ὑπὸ τὰς αἰσθήσεις ἄγουσα τὰ λεγόμενα. γίνεται δὲ ἐκ τῆς τῶν παρακολουθούντων λήψεως. ὁ δὲ προσέχων τὴν

Ἱκανὸς] Alii dant ἱκανῶς. quos probo. verum tum ἀποχρώντως quoque erit leg. IDEM.

έ. Ἐν ἀκμῇ κοινῇ βίου] Sententia est hæc: Thrasymachi mediam ætatem cum ætate Lysiæ media si comparamus, inveniemus Lysiam vetustiorem esse, seu prius ætatem suam mediam egisse, quam Thrasymachum. IDEM.

Τῷ γε τι] Recte Stephanus, τῷ γέ τοι. Τῷ τετρίφϑαι, scil. προεῖχεν: quod intelligendum est ex præcedentibus. τῷ τετρίφθαι pro τῇ τριβῇ, ut paulo ante τῷ ἐκφέρειν pro τῇ ἐκφορῇ. MARKLAND. Ego ex Helmstad. et conjectura mea vetusta protuli τό γε τοι, scil. δοϑείη. hoc quidem si minus concedatur, istud certe concedetur —ἐκείνου redit ad Thrasymachum, et in τετρίφθαι subanditur τοῦτον, scil. Lysiam. REISK.

ϛ'. Ἐνάργειαν] In Editt. Dionysii semper ἐνέργειαν. Veram lectionem, quam in Oratorum volumine expressit Stephanus, et nos eum secuti exhibemus, quoque deprehendit olim et pluribus confirmavit Sylburgius, quem ad Dionysium vide. Eam figuram ceteri Rhetores φαντασίαν vocant, ut Longinus Sect. 15. et Quintilian. VI, 2. "Quas Græci phantasias vocant, nos sane visiones appellamus, per quas imagines rerum absentium ita repræsentantur animo, ut eas cernere oculis ac præsentes habere videamur." Idem Longin. l. 1. Ὡς δ' ἕτερόν τι ἡ ῥητορικὴ φαντασία βούλεται καὶ ἕτερον ἡ παρὰ ποιηταῖς, οὐκ ἂν λάθοι σε· οὐδ' ὅτι τῆς μὲν ἐν ποιήσει τέλος ἐστὶν ἔκπληξις, τῆς δ' ἐν λόγοις ἐνάργεια. TAYLOR. Etiam apud Aristotel. Rhet. 3. 10. 14. et 3. 11. in eadem re sæpius fit mentio ἐνεργείας. Sed ἐνέργεια rerum est, ἐνάργεια orationis. Exempla idem commemorat ibidem. Latius de tota re disserit Demetrius Phalereus a §. 215. ad 227. quem consuluisse neminem pœnitebit. MATTH.

Τῶν παρακολουθούντων] Demetrius Phaler. §. 224. τὰ παρεπόμενα τοῖς πράγμασιν

διάνοιαν τοῖς Λυσίου λόγοις, οὐχ οὕτως ἔσται σκαιὸς ἢ δυσάρεστος, ἢ βραδὺς τὸν νοῦν, ὃς οὐχ ὑπολήψεται τὰ δηλούμενα ὡς γινόμενα ὁρᾶν, καὶ ὥςπερ παροῦσιν οἷς ἂν ὁ ῥήτωρ εἰσάγῃ προσώποις ὁμιλεῖν. ἐπιζητήσει τε οὐθὲν εἰκὸς, τοὺς μὲν ἄνδρας αἰτοῦσα εἰ ταθείη, τοὺς δὲ διανοηϑῆναι, τοὺς δὲ εἰπεῖν.

ζ'. Κράτιστος γὰρ δὴ πάντων ἐγένετο ῥητόρων φύσιν ἀνϑρώπων κατοπτεῦσαι, καὶ τὰ προσήκοντα ἑκάστοις ἀποδοῦναι πάθη τε καὶ ἤθη καὶ ἔργα. Ἀποδίδωμί τε οὖν αὐτῷ καὶ τὴν εὐπρεπεστάτην ἀρετὴν, καλουμένην δὲ ὑπὸ τῶν πολλῶν ἠϑοποιΐαν. ἁπλῶς γὰρ οὐδὲ εὑρεῖν δύναμαι παρὰ τῷ ῥήτορι τούτῳ πρόσωπον οὔτε ἀνηϑοποίητον, οὔτε ἄψυχον. τριῶν τε ὄντων, ἐν οἷς καὶ περὶ ἃ τὴν ἀρετὴν ταύτην συμβέβηκεν εἶναι, διανοίας τε καὶ λέξεως, καὶ τρίτης τῆς συνθέσεως, ἐν ἅπασι τούτοις αὐτὸν ἀποφαίνομαι κατορθοῦν. οὐ γὰρ διανοουμένους μόνον ὑποτίϑεται χρηστὰ καὶ ἐπιεικῆ καὶ μέτρια τοὺς λέγοντας, ὥςτε εἰκόνας εἶναι δοκεῖν τῶν ἠθῶν τοὺς λόγους, ἀλλὰ καὶ τὴν λέξιν ἀποδίδωσι τοῖς ἤθεσιν οἰκείαν· ᾗ πέφυκεν αὐτὰ ἑαυτῶν κράτιστα δηλοῦσϑαι, τὴν σαφῆ καὶ κυρίαν καὶ κοινὴν καὶ πᾶσιν ἀνϑρώποις συνηϑεστάτην. ὁ γὰρ ὄγκος καὶ τὸ ξένον, καὶ τὸ ἐξ ἐπιτηδεύσεως ἅπαν, ἀνηθοποίητον. καὶ συντίθησί γε αὐτὴν ἁπλῶς πάνυ καὶ ἀφελῶς· ὁρῶν, ὅτι οὐκ ἐν τῇ περιόδῳ καὶ τοῖς ῥυϑμοῖς, ἀλλ' ἐν τῇ διαλελυμένῃ λέξει γίνεται τὸ ἦϑος. καθόλου δὲ, ἵνα καὶ περὶ ταύτης εἴπω τῆς ἀρετῆς, οὐκ οἶδ' εἴ τις ἄλλος ῥητόρων τῶν γε τῇ ὁμοίᾳ κατασκευῇ χρησαμένων τοῦ λόγου, εἴτε ἥδιον συνέϑηκεν, εἴτε πιθανώτερον. δοκεῖ μὲν γὰρ ἀποίητός τις εἶναι καὶ ἀτεχνίτευτος ὁ τῆς ἁρμονίας αὐτοῦ χαρακτήρ. καὶ

appellat, et §. 222. δεῖ τὰ γενόμενα οὐκ εὐθὺς λέγειν, ὅτι ἐγένετο, ἀλλὰ κατὰ μικρὸν, κρεμῶντα τὸν ἀκροατὴν, καὶ ἀναγκάζοντα συναγωνιᾷν. Hoc fecit Ctesias in narratione de morte Cyri, qui locus plane est egregius. IDEM.

Λήψεως] Imo vero ὑπολήψεως. et sic nullus dubito in codd. fuisse, licet Taylor aberrarit in sede indicanda. REISK.

Ἐπιζητήσει] Desperatissimum hunc locum, vix una litera mutata, ita refingo:— προσώποις ὁμιλεῖν· ἐπιζητήσειν τε οὐθὲν εἰκὸς, τοὺς μὲν ἂν δρᾶσαι, τοὺς δὲ παθεῖν ἴδῃ, τοὺς δὲ διανοηθῆναι, τοὺς δὲ εἰπεῖν. *qui vero Lysiæ orationes attente consideravit, non adeo lævus aut morosus aut hebes erit, ut non ea, quæ narrantur, tanquam facta coram cernere, et inter eas, quas induxerit orator, personas, tanquam præsentes, versari se putet: neque probabile est eum amplius aliquid requisiturum, si videat, hos quidem agere, illos vero pati; hos vero cogitare, illos autem eloqui.* Opponuntur δρᾶσαι et παθεῖν, quemadmodum διανοηθῆναι et εἰπεῖν. Magnum vero hoc Oratoris nostri Elogium. MARKLAND. Vehementer admiror et collaudo solertiam et sagacitatem ingenii Marklandiani, proboque postrema δρᾶσαι, τοὺς δὲ παθεῖν. quæ dubio vacare videntur. Verum primis in verbis adhuc adhæresco. Nihil equidem h. l. expedio, nisi hoc fortassis, ut εἰκάζων suspicer leg. esse pro εἰκός. et requiret nihil, opinans, alios agere, alios pati, alios cogitare, alios loqui. REISK.

ζ'. Κράτιστος γὰρ δὴ] Particulam γὰρ addidi ex Helmstad. IDEM.

Οὐδὲ] Οὐδὲν vult Sylburg. IDEM.

Καὶ τὸ ξένον, καὶ τὸ ἐξ ἐπιτηδ.] prima tria vocabula addidi, quibus vulgatæ carent. IDEM.

Ἁρμονίας] Lege ἑρμηνείας cum σχ. Hermog. p. 379. qui totum hunc locum citat. Adeo neglectus ille Scholiastes, et unice typis impressus, toties iteratas Dionysii editiones puritate vincit. TAYLOR. Legendum opinor ἑρμηνείας: idem quod ὁ τῆς λέξεως χαρακτὴρ, infra. MARKLAND. Male, ut videtur, h. l. Taylor vulgatæ ἁρμονίας

οὐ θαυμάσαιμ' ἂν, εἰ πᾶσι μὲν τοῖς ἰδιώταις, οὐκ ὀλίγοις δὲ καὶ τῶν φιλολόγων, ὅσοι μὴ μεγάλας ἔχουσι τριβὰς περὶ λόγους, τοιαύτην τινὰ παράσχοι δόξαν, ὅτι ἀνεπιτηδεύτως καὶ οὐ κατὰ τέχνην, αὐτομάτως δέ πως καὶ ὡς ἔτυχε σύγκειται. ἔστι δὲ παντὸς μᾶλλον ἔργου τεχνικοῦ κατεσκευασμένος. πεποίηται γὰρ αὐτῷ τοῦτο τὸ
lxvii ἀποίητον, καὶ δέδεται τὸ λελυμένον· καὶ ἐν αὐτῷ τῷ μὴ δοκεῖν δεινῶς κατεσκευάσθαι, τὸ δεινὸν ἔχει. τὴν ἀλήθειαν οὖν τις ἐπιτηδεύων, καὶ φύσεως μιμητὴς γίνεσθαι βουλόμενος, οὐκ ἂν ἁμαρτάνοι τῇ Λυσίου συνθέσει χρώμενος. ἑτέραν γὰρ οὐκ ἂν εὕροι ταύτης ἀληθεστέραν.

η'. Οἴομαι δὲ καὶ τὸ πρέπον ἔχειν τὴν Λυσίου λέξιν οὐθενὸς ἧττον τῶν ἀρχαίων ῥητόρων, κρατίστην ἁπασῶν ἀρετὴν καὶ τελειοτάτην, ὁρῶν αὐτὴν, πρός τε τὸν λέγοντα καὶ πρὸς τοὺς ἀκούοντας, καὶ πρὸς τὸ πρᾶγμα — ἐν τούτοις γὰρ δὴ καὶ πρὸς ταῦτα τὸ πρέπον — ἀρκούντως ἡρμοσμένην. καὶ γὰρ ἡλικίᾳ καὶ γένει καὶ παιδείᾳ καὶ ἐπιτηδεύματι, καὶ βίῳ, καὶ τοῖς ἄλλοις, ἐν οἷς διαφέρει προσώπων τὰ πρόσωπα, τὰς οἰκείας ἀποδίδωσι φωνάς· πρός τε τὸν ἀκροατὴν συμμετρεῖται τὰ λεγόμενα οἰκείως, οὐ τὸν αὐτὸν τρόπον δικαστῇ τε καὶ ἐκκλησιαστῇ καὶ πανηγυρίζοντι διαλεγόμενος ὄχλῳ. διαφοράς τε αὐτῷ λαμβάνει κατὰ τὰς ἰδέας τῶν πραγμάτων ἡ λέξις. ἀρχομένῳ μὲν γάρ ἐστι καθεστηκυῖα καὶ ἠθικὴ, διηγουμένῳ δὲ, πιθανὴ καὶ ἀπερίεργος· ἀποδεικνύντι δὲ, στρογγύλη καὶ πυκνή· αὔξοντι δὲ καὶ παθαινομένῳ, σεμνὴ καὶ ἀληθινή·

præfert lectionem ἑρμηνείας. non enim de elocutione in universum disputat, sed de parte elocutionis, h. e. compositione, quod e verbis συνέθηκε, σύγκειται, κατεσκευασμένος, δέδεται, et aliis apparet. Eodem autem sensu antea dixit ἁρμονίαν et sæpissime alibi. MATTH.

Πεποίηται] Hunc locum sic legit σχ. Hermog. pag. 411. πεποίηται γὰρ αὐτοῦ τὸ ἀποίητον, καὶ οὐ λέλυται τὸ λελυμένον· καὶ τὸ μὴ δοκοῦν δεινῶς κατασκευάσθαι (corrige κατεσκευάσθαι) δεινῶς ἔχει. Alibi, sc. p. 379. Καὶ ἐν αὐτῷ τὸ μὴ δοκεῖν — τὸ δεινὸν ἔχει. Hucusque in editis Dionysii, τῷ μὴ δοκεῖν. TAYLOR.

η'. Ἡρμοσμένη] Sylburgius legit ἡρμοσμένον, vel ἥρμοσται. Forte, ἡρμοσμένον ἂν εἴη. MARKLAND. Addidi unam literam ν vulgari lectioni, accusativum, pro nominativo, ἡρμοσμένην, pro ἡρμοσμένη, ad mentem Matthæi, cujus hæc est ad h. l. annotatio: "Facillime restitui potest hic locus sic: οἴομαι δὲ καὶ τὸ πρέπον ἔχειν τὴν Λυσίου λέξιν οὐθενὸς ἧττον τῶν ἀρχαίων ῥητόρων, κρατίστην ἁπασῶν ἀρετὴν καὶ τελειοτάτην, ὁρῶν αὐτὴν (scil. Lysiæ dictionem) πρός τε τὸν λέγοντα, καὶ πρὸς τοὺς ἀκούοντας, καὶ πρὸς τὸ πρᾶγμα (ἐν τούτοις γὰρ δὴ καὶ πρὸς ταῦτα τὸ πρέπον), ἀρκούντως ἡρμοσμένην. Dixit autem πρὸς ταῦτα, quia præcessit πρός τε τὸν λέγοντα κ. τ. λ. Perspicuitatis causa intelligere possis ἐξετάζεται. Eodem ferme modo p. 67. 11. ἐν οἷς καὶ περὶ ἅ." REISK.

Συμμετρεῖται] Imo vero συμμετρεῖ in activo. commensurat, scil. Lysias. Docet insequens διαλεγόμενος. adæquat Lysias verba ad modum cujusque. Aut alias mox leg. sit διαλεγομένη, scil. ἡ λέξις. quod est durum. IDEM.

Δικαστῇ κ. τ. λ.] Tria genera causarum h. l. indicat. Hujus divisionis rationem reddit Aristoteles Rhetor. 1. 3. 1. seqq. MATTH.

Κατὰ τὰς ἰδέας] Secundum partes orationis. Nam mox de exordio, narratione, demonstratione, et peroratione exponit. IDEM.

Καθεστηκυῖα] Cicero Orat. c. 8. eandem ob rem laudat Demosthenem. Itaque hic — summissius a primo — exsultavit audacius. Ceterum ut hic dicitur λέξις καθεστηκυῖα, ita apud Galeum in Opuscul. mythol. p. 536. διάνοια. Polyb. T. II. p. 593. θάλασσα γαληνὴ καὶ καθεστηκυῖα. Philo p. 691. ed. Colon. Allobr. βλέμμα καὶ φωνὴ et p. 872. IDEM.

ἀνακεφαλαιουμένῳ δὲ, διαλελυμένη καὶ σύντομος. Ληπτέον δὲ καὶ τὸ πρέπον τῆς τάξεως παρὰ Λυσίου.

θ'. Ὅτι μὲν γὰρ πιθανὴ καὶ πειστικὴ καὶ πολὺ τὸ φυσικὸν ὑποφαίνουσα, καὶ πάνθ' ὅσα τῆς τοιαύτης ἰδέας ἔχεται, πρὸς εἰδότας οὐδὲν ἴσως δεῖ λέγειν. δι' ὄχλου γὰρ ἤδη τοῦτό γε, καὶ οὐδείς ἐστιν, ὅςτις οὐχὶ καὶ πείρᾳ καὶ ἀκοῇ μαθὼν, ὁμολογεῖ πάντων ῥητόρων αὐτὸν εἶναι πιθανώτατον. ὥςτε καὶ ταύτην τὴν ἀρετὴν ληπτέον παρὰ τοῦ ῥήτορος.

ι'. Πολλὰ καὶ καλὰ λέγειν ἔχων περὶ τῆς Λυσίου λέξεως, ἣν λαμβάνων καὶ μιμούμενος ἄν τις ἀμείνων γένοιτο τὴν ἑρμηνείαν, τὰ μὲν ἄλλα, τοῦ χρόνου στοχαζόμενος, ἐάσω· μίαν δὲ ἀρετὴν ἔτι τοῦ ῥήτορος ἐπιδείξομαι, κρίνας καλλίστην τε καὶ κοινοτάτην καὶ μόνην, τὴν μάλιστα τῶν ἄλλων τὸν Λυσίου χαρακτῆρα δυναμένην βεβαιῶσαι· ἣν ὑπερεβάλετο μὲν οὐδεὶς τῶν ὕστερον, ἐμιμήσαντο δὲ πολλοὶ, καὶ παρ' αὐτὸ τοῦτο κρείσσους ἑτέρων ἔδοξαν εἶναι, τὴν ἄλλην δύναμιν οὐδὲν διαφέροντες· ὑπὲρ ὧν, ἂν ἐγχωρῇ, κατὰ τὸν
οἰκεῖον διαλέξομαι τόπον. τίς δέ ἐστιν ἥδε ἀρετὴ, ἥτις πᾶσιν ἐπαν- lxviii
θοῦσα τοῖς ὀνόμασι; καὶ τίς ἡ χάρις· πρᾶγμα παντὸς κρεῖττον

Διαλελυμένη] Eandem ob causam Aristoteles Rhetor. 3. 19. 6. laudat hæc. εἴρηκα. ἀκηκόατε. ἔχετε. κρίνατε. Et similia habet Lysias in exitu or. contra Eratosthenem. IDEM.

Ληπτέον δὲ] Cum conjecit Wolf. οὖν, vidit aliquid necessarium. Pressius cum MSS. δή. Mox pro τάξεως legerem λέξεως, pariter ut paragraphum exorditur Auctor. Οἴομαι δὲ καὶ τὸ πρέπον ἔχειν τὴν Λυσίου λέξιν. Nihil enim hic agitur de *dispositione* Orationis. TAYLOR.

Τάξεως] Conjectura Taylori, præferentis verbum λέξεως, quod et mihi in mentem venerat, multis argumentis firmari potest. Nam δὴ indicat conclusionem. Disputaverat autem de decoro elocutionis. Deinde τάξις refertur ad τὴν πραγματικὴν θεωρίαν. In hac autem parte loquitur de virtutibus λεκτικαῖς. Porro infra, ubi est conclusio totius loci, ita colligit: τὸ τοῖς ὑποκειμένοις προσώποις καὶ πράγμασι τοὺς πρέποντας ἐφαρμόττων λόγους. Hic nihil de τάξει. Præterea in dispositione fere non spectatur decorum, sed subtilitas et utilitas. Denique verbum πιθανὴ, quod statim sequitur, et verba πολλὰ καὶ καλὰ λέγειν ἔχων περὶ τῆς Λυσίου λέξεως, quæ paulo post leguntur, indicant hoc loco leg. esse λέξεως. De dispositione seu τάξει disputat infra. REISK.

θ'. Γὰρ πιθανὴ] Pro γὰρ mavult Taylor γοῦν legi. vocabula duo καὶ πειστικὸν abesse a codd. Mstis idem annotavit. Sed bene constare cum τὸ πιθανὸν posse videntur. τὸ πιθανὸν est valens ad fidem faciendam, et assensum extorquendum. τὸ πειστικὸν autem valens ad mentes movendum atque impellendum aut flectendum. Infra quoque copulantur (§. ιά.) ἡ πιθανότης καὶ τὸ πειστικὸν καὶ ἡ χάρις. IDEM.

ι'. Κοινοτάτην] F. δεινοτάτην. Sylburg. Modo καὶ μόνην καὶ μάλιστα, vel τὴν μόνην καὶ μάλιστα. TAYLOR. Pro κοινοτάτην, Sylburg. conjicit, dubius tamen, δεινοτάτην. Forte, κυριωτάτην: ut infra, τῶν κρατίστων τε καὶ κυριωτάτων ἐκλεκτικός. Deinde lego: καὶ μόνην (vel, καὶ ἢ μόνην), ἢ μάλιστα (vel, ἢ τὴν μάλιστα) τῶν ἄλλων, τὸν etc. Sic in Libello, περὶ τῆς Δημοσθ. δεινότητος· ἢ μόνον, ἢ μάλιστα τῶν ἄλλων ἐπαινοῦμεν. Philo Judæus lib. II. de Vit. Mos. p. 449. Ed. Turneb. de LXX. Interpretibus: συντρέχοντα τοῖς πράγμασιν ὀνόματα ἐξεῦρον, ἅπερ δὴ μόνα, ἢ μάλιστα, τρανώσειν ἔμελλεν ἐμφαντικῶς τὰ δηλούμενα· ita legendum pro μόνα μάλιστα: ut p. 442. περὶ ὧν ἢ μόνον ἢ μάλιστά εἰσιν οἱ πόλεμοι. MARKLAND. Mihi videtur καὶ ἱκανωτάτην καὶ μόνην, ἢ μάλιστα τῶν ἄλλων leg. esse. quæ vel sola, aut certe imprimis præter reliquas Lysiæ virtutes, valeat vim et indolem ejus certis documentis docere. Ita cohærebit ἱκανωτάτην cum βεβαιῶσαι. REISK.

Ἧδε ἀρετὴ] Τίς δέ ἐστιν ἥδε ἡ ἀρετὴ ἡ πᾶσιν. SYLBURG.

Χάρις] Vox χάρις, quæ in *Quæstione* ponitur, debuit esse in Responsione. magna enim prædicat Dionysius de una quadam virtute, Lysiæ propria: et Lectorem tenet

λόγου καὶ θαυμασιώτατον. ῥᾷστον μὲν γάρ ἐστιν ὀφθῆναι· καὶ παντὶ ὁμοίως ἰδιώτῃ τε καὶ τεχνίτῃ φανερὸν, χαλεπώτατον δὲ λόγῳ δηλωθῆναι, καὶ οὐδὲ τοῖς κράτιστα εἰπεῖν δυναμένοις εὔπορον. Ὥςτε εἴ τις ἀξιοίη λόγῳ διδαχθῆναι ταύτην τὴν δύναμιν, ἥτις ποτέ ἐστιν, οὐκ ἂν φθάνοι καὶ ἄλλων πολλῶν καὶ καλῶν πραγμάτων δυσεκλαλήτων ἀπαιτῶν λόγον. λέγω δὲ, ἐπὶ κάλλους μὲν σωμάτων, τί δήποτε τοῦτ' ἐστὶν, ὃ καλοῦμεν ὥραν· ἐπὶ κινήσεως δὲ μελισμοῦ καὶ πλοκῆς φθόγγων, τί λέγεται τὸ εὐάρμοστον· ἐπὶ συμμετρίας δὲ χρόνων, τίς ἡ τάξις καὶ τί τὸ εὔρυθμον· καὶ ἐπὶ παντὸς δὲ συλλήβδην ἔργου τε καὶ πράγματος, τίς ὁ λεγόμενος καιρὸς, καὶ ποῦ τὸ μέτριον. αἰσθήσει γὰρ τούτων ἕκαστον καταλαμβάνεται, καὶ οὐ λόγῳ. ὥςθ' ὅπερ οἱ μουσικοὶ παραγγέλλουσι ποιεῖν τοῖς βουλομένοις ἀκούειν ἀκριβῶς ἁρμονίας, ὥςτε μηδὲ τὴν ἐλαχίστην ἐν τοῖς διηχήμασι δίεσιν ἀγνοεῖν τὴν ἀκοὴν ἐθίζειν, καὶ

suspensum, et scire avidum et quærentem tandem, Quænam est hæc Virtus et Vis, qua Tu dicis Lysiam a ceteris omnibus Oratoribus distingui? Cui respondet, Est *Gratia* vel *Decor*; *res, quæ verbis exprimi nequit, et maxime admirabilis.* Conjicio igitur Dionysium scripsisse: *καὶ τίς αὕτη ἡ δύναμις; χάρις, πρᾶγμα παντὸς κρεῖττον λόγου*, etc. Haurio hoc ex Sensu et sequentibus, ubi ad hæc *Quærentis* verba manifesto alludit: *ὥστε εἴ τις ἀξιοίη λόγῳ διδαχθῆναι ταύτην τὴν δύναμιν ἥτις ποτέ ἐστιν*, etc. et in præcedentibus mentionem fecerat Dionysius *ἀρετῆς* cujusdam et *δυνάμεως*, quas hoc loco repetit Ille, qui Quærens inducitur. Sic et infra: *τὸ κράτιστόν* (insere *οὖν*) *ἐστι τῶν Λυσίου ἔργων* (lego *ἀρετῶν*), *καὶ τὸ χαρακτηρικώτατον τῆς δυνάμεως, ἡ κοσμοῦσά τε καὶ ἀνθίζουσα τὴν λέξιν αὐτοῦ χάρις.* Porro: pro *θαυμασιώτερον* scribendum puto *θαυμασιώτατον*. quanquam enim *κρεῖττον παντὸς λόγου* (*quæ verbis non potest exprimi*) recte dicatur; valde tamen dubito, an *θαυμασιώτερον παντὸς λόγου* dici possit, sensu salvo. MARKLAND. Fortasse sic legendus est hic locus: *τίς δέ ἐστιν ἥδε; χάρις, ἀρετὴ πᾶσιν ἐπανθοῦσα τοῖς ὀνόμασι.* Sic enim mox orationem *σχηματίζει* in his: *καὶ τίς ἡ χάρις*; ex qua æquabilitate oritur concinnitas. MATTH. Ego olim sic constituebam (nunc enim in dubio relinquam ita, ut neutri ideo accedam, neque Marklando, neque Matthæo). In v. *ἀρετὴ* desinit interrogatio. tum incipit responsio: *ἡ τοῖς πᾶσιν ἐπανθοῦσα, τοῖς τ' ὀνόμασι καὶ τοῖς ἔργοις, ἡ χάρις.* est, inquam, illa rebus ex omnibus efflorescens, easque res, unde efflorescit, commendans, sive vocabula, sive res, gratia. REISK.

Ἄριστον] Deest in Mst. locus tamen admonet, ut pro eo reponamus *ῥᾷστον*. TAYLOR. Lege, *ῥᾷστον, facillimum*: cui statim opponitur, *χαλεπώτατον δὲ λόγῳ δηλωθῆναι, difficillimum vero verbis declarari.* ita enim (non *λόγον*) cum Stephano legendum. MARKLAND. Ego locum hunc totum ita constitui: *θαυμασιώτατον. ῥᾷστον μὲν γὰρ — καὶ τεχνίτῃ*, pro vulgari hac lectione: *θαυμασιώτερον. ἄριστον μὲν γὰρ — ἢ τεχνίτῃ.* item *λόγῳ δηλωθῆναι* dedi pro *λόγον δηλ.* REISK.

Λόγον] Quia nimis pauca dixit hac de re Dionysius, consulendus est Demetrius Phalereus §. 128. 189. qui e veteribus rhetoribus, quantum scio, omnium optime de gratia et venusta oratione exposuit, exempla etiam commemoravit, quæ in hac re plus valent, quam regulæ et præcepta. MATTH.

Μελισμοῦ] *Μελῶν* Codd. Quæ, si vera lectio sit, ut veram esse suspicor, nullum hic locum habent aut Victor. aut Galeus ad Demetrium Phaler. p. 236. (non 336.) aut Iun. de pictura Vett. ad quos nos amandat Sylburg. TAYLOR.

Ἔργου τε καὶ πράγματος] Hoc est *πράγματός τε καὶ πράγματος*. Scribe, *λόγου τε καὶ πράγματος*. Sic infra, *ἀχθόμενος λόγοις καὶ ἔργοις*. MARKLAND. Non idem sunt, sed diversa, *ἔργον* et *πρᾶγμα*. Illud est, quod homines efficiunt manibus agitantque consiliis et exercent opera. hoc autem potest esse, quicquid est a natura, et conditio quæcunque hominumve rerumve. REISK.

Μέτριον] Sylburg. vult. *μέτρον*. IDEM.

Ὥσπερ οἱ μουσικοὶ] Articulum e Sylburgii præcepto addidi. Proximum insequens *ὥστε* abesse malim. IDEM.

Διηγήμασι] *Διηχήμασι, dissonantiis*, ex mente P. Victorii Var. Lect. 13. 6. monente Sylburgio. TAYLOR. Victorius illo

μηδὲν ἄλλο ταύτης ἀκριβέστερον ζητεῖν κριτήριον, τοῦτο κἀγὼ τοῖς ἀναγινώσκουσι τὸν Λυσίαν, καὶ τίς ἡ παρ' αὐτῷ χάρις ἐστὶ βουλομένοις μαθεῖν, ὑποθείμην ἂν ἐπιτηδεύειν χρόνῳ πολλῷ καὶ μακρᾷ τριβῇ καὶ ἀλόγῳ πάθει τὴν ἄλογον συνασκεῖν αἴσθησιν. ταύτην μέντοι κρατίστην τε ἀρετὴν καὶ χαρακτηριστικωτάτην τῆς Λυσίου λέξεως ἔγωγε πείθομαι, εἴτε φύσεως αὐτὴν δεῖ καλεῖν εὐτυχίαν, εἴτε πόνου καὶ τέχνης ἐργασίαν, εἴτε μικτὴν ἐξ ἀμφοῖν ἕξιν ἢ δύναμιν, ᾗ πάντας ὑπερέχει τοὺς λοιποὺς ῥήτορας. καὶ ὅταν διαπορῶ περί τινος τῶν ἀναφερομένων εἰς αὐτὸν λόγων, καὶ μὴ ῥᾴδιον ᾖ μοι διὰ τῶν ἄλλων σημείων τἀληθὲς εὑρεῖν, ἐπὶ ταύτην καταφεύγω τὴν ἀρετὴν, ὡς ἐπὶ ψήφων ἐσχάτην. ἔπειτα ἂν μὲν αἱ χάριτες αἱ τῆς λέξεως ἐπικοσμεῖν δοκῶσί μοι τὴν γραφὴν, τῆς Λυσίου ψυχῆς αὐτὴν τίθεμαι, καὶ οὐδὲν ἔτιποῤῥωτέρω ταύτης σκοπεῖν ἀξιῶ· ἐὰν δὲ μηδεμίαν ἡδονὴν μηδὲ ἀφροδίτην ὁ τῆς λέ- lxix

in loco nec a se consulto ita emendatum esse docuit, nec cur ita correxerit dixit, nec interpretationem adjecit, nec hanc ob causam laudavit locum Dionysii, sed ut explicaret, quid sit *ἄλογος αἴσθησις*, nec denique satis diligens fuit in describendo. nam ter in hoc loco ab editis libris Dionysii discrepat. Ergo eodem jure hæc emendatio librario et Victorio tribui potest, nec ulla adest causa, cur consilio potius, quam per imprudentiam, aut quia nihil aliud ei tum in mentem veniebat, ita scriptum esse dicamus. Sylburgii porro interpretatio tota pendet ex etymologia, et ut istud vocabulum caret auctoritate, ita apud musicos dissonans consueto vocabulo *ἀσύμφωνον* appellatur. *διηχὴ* quidem et *διηχοῦν* commemoratur, sed utrumque alienum ab hoc loco. Denique si vel maxime *διήχημα* probatum esset vocabulum, notaretque dissonantiam, tamen non video, cur potissimum fiat mentio *διέσεως* in dissonantiis. His ita examinatis veniebat in mentem e simili loco Dionysii ed. Sylburg. p. 10. 14. et Platonis p. 479. ed. Basil. A. 1556. legere *ἐν τοῖς διαστήμασιν, in intervallis.* Quam conjecturam auctoritate et judicio veterum musicorum probari, collatis Meibomii auctoribus musicæ in his locis potissimum, intellexi. Aristoxenus enim p. 14. de intervallis hæc habet: *οὔτε γὰρ ἡ φωνὴ διέσεως τῆς ἐλαχίστης ἔλαττον ἔτι διάστημα δύναται διασαφεῖν, οὔθ' ἡ ἀκοὴ διαισθάνεσθαι, ὥστε καὶ συνιέναι τί μέρος ἐστὶν εἴτε διέσεως, εἴτ' ἄλλου τινὸς τῶν γνωρίμων διαστημάτων.* Hic locus plane similis est nostro. Accedit Aristides Quintilianus p. 13. *τούτων δὲ τῶν διαστημάτων ἐλάχιστόν ἐστιν ὡς ἐν μελῳδίᾳ δίεσις ἐναρμόνιος, εἶθ' ὡς παχύτερον εἰπεῖν, τὸ ταύτης διπλάσιον, ἡμιτόνιον.* Et Martianus Capella de Nuptiis Philol. IX. p. 179. apud eundem Meibomium: "Dico, inquit, quicquid recte sonuerit, aut tonum esse, aut hemitonium, aut quartam partem toni, quæ diesis appellatur." et p. 180. "Diesis vero interpretatio est, ut supra dixi, quarta pars toni." et Vitruv. 4, 5. "Hinc intelligitur, cur alibi *ἁρμονία* seu *συμφωνία ἡ διὰ πασῶν* (octavam dicunt nostri) quatuor et viginti diesis habere dicatur." Ex his efficitur h. l. legendum esse *διαστήμασιν*, et *δίεσιν* h. l. esse quartam seu minimam partem toni. Est ergo sensus hujus loci: Musici profitentur discipulorum sensum ita acuere, ut etiam minimum intervallum (vel, ad verbum, quartam partem toni) in intervallis animadvertant. MATTH. Nil equidem causæ video, cur Dionysio minus licuerit, quod alii *διάστημα* appellant, id idem *διήχημα* appellare. Nullus equidem dubitavi *γ* cum *χ* mutare, cuicunque inventio istæc debebitur, sive casui, sive consilio, sive Victorio, sive typographo. REISK.

Ὑπ' αὐτῷ] Dedi *ἡ παρ' αὐτῷ*, secundum Helmstad. et Victorium. IDEM.

Χαρακτηριστικωτάτην] Revocavi hanc vetustarum editionum lectionem, pro qua Taylor nescio cur *χαρακτηρικωτάτην* suffecerit. error enim typographi profecto non fuit. IDEM.

Ψήφων] Opinor *ψῆφον*. Quæ paulo post sequuntur pessime distincta sunt. ita oportuit: — *μήποτ' οὐ Λυσίου ᾖ λόγος· καὶ οὐκέτι βιάζομαι τὴν ἄλογον αἴσθησιν, οὐ δ' ἂν πάνυ δεινὸς εἶναι τά γ' οὖν ἄλλα μοι δοκῇ καὶ περιττῶς ἐξειργασμένος ὁ λόγος· τὸ μὲν εὖ γράφειν πολλοῖς οἰόμενος ὑπάρχειν, κατά τινας καὶ ἄλλους ἰδίους ἕξεως χαρακτῆρας (πολυειδὲς γὰρ τοῦτο), τὸ δ' ἡδέως καὶ κεχαρισμένως καὶ ἐπαφροδίτως, Λυσίᾳ.* Recte vero *κατά τινας καὶ ἄλλους*· ut De *δεινότ.* Demosth. p. 197.

ξεως χαρακτὴρ ἔχῃ, δυσωπῶ καὶ ὑποπτεύω, μήποτ' οὐ Λυσίου ᾖ ὁ λόγος, καὶ οὐκ ἔτι βιάζομαι τὴν ἄλογον αἴσθησιν, οὐδὲ ἂν πάνυ δεινὸς εἶναι τά γ' οὖν ἄλλα μοι δοκῇ καὶ περιττῶς ἐξειργασμένος ὁ λόγος. τὸ μὲν εὖ γράφειν πολλοῖς οἰόμενος ὑπάρχειν κατά τινας καὶ ἄλλους ἰδίους λέξεως χαρακτῆρας — πολυειδὲς γὰρ τοῦτο —, τὸ δ' ἡδέως καὶ κεχαρισμένως καὶ ἐπαφροδίτως, Λυσίᾳ· τεκμηρίῳ γοῦν οὐκ ἄλλῳ τινὶ κρείττονι χρώμενος, ἢ τῷ καθ' ἡδονὴν ἑρμηνεύεσθαι τὰ ὑπὸ τούτου λεγόμενα, πολλοὺς ἤδη τῶν ἀναφερομένων εἰς αὐτὸν λόγων, καὶ πεπιστευμένων ὑπὸ τοῦ πλήθους, ὡς εἰσιν ἐν τοῖς πάνυ γνησίοις Λυσίου, καὶ τά γε ἄλλα οὐκ ἀτόπως ἔχοντας, ὅτι τὴν χάριν οὐ προσβάλλουσι τὴν Λυσιακὴν, οὐδὲ τὴν εὐστομίαν ἔχουσιν ἐκείνης τῆς λέξεως, ὑποπτεύσας τε καὶ βασανίσας εὗρον οὐκ ὄντας Λυσίου. ὧν ἐστὶ καὶ ὁ περὶ τῆς Ἰφικράτους εἰκόνος· ὃν οἶδ', ὅτι πολλοὶ καὶ χαρακτῆρα ἡγήσαιντο ἂν καὶ κανόνα τῆς ἐκείνου δυνάμεως. οὗτος μέντοι ὁ λόγος, ὁ καὶ τοῖς ὀνόμασιν ἡρμηνεῦσθαι δοκῶν ἰσχυρῶς, καὶ τοῖς ἐνθυμήμασιν εἰρῆσθαι περιττῶς, καὶ ἄλλας πολλὰς ἀρετὰς ἔχων, ἄχαρίς ἐστι, καὶ πολλοῦ δεῖ τὸ Λυσιακὸν ἐπιφαίνειν στόμα· μάλιστα δ' ἐγένετό μοι καταφανὴς, ὅτι οὐχ ὑπ' ἐκείνου τοῦ ῥήτορος ἐγράφη, τοὺς χρόνους ἀναλογισαμένῳ. εἰ γὰρ ὀγδοηκονταετῆ γενόμενον θήσει τις τελευτῆσαι Λυσίαν, ἐπὶ Νίκωνος ἢ ἐπὶ Ναυσινίκου ἄρχοντος, ἑπτὰ ἔτεσιν ὅλοις ἂν εἴη προτεροῦσα τῆς γραφῆς τοῦ ψηφίσματος ἡ τελευτὴ τοῦ ῥήτορος. μετὰ

πολλὰ καὶ ἀλλὰ εἰκῆ τιθεὶς ὀνόματα. et ita alibi. Xenophon. Ἀπομν. lib. III. p. 772. καλὸν γὰρ εἴπερ τὶ καὶ ἄλλο τῶν ἐν ἀνθρώποις. Thucydides II, 51. πολλὰ καὶ ἀλλὰ παραλιπόντι ἀτοπίας. MARKLAND. ψῆφον. Huds. Scalig. REISK.

Ἢ ὁ λόγος] Articulum addidi. IDEM.

Λέξεως] Dedi ex Taylori præcepto, pro vulgari ἕξεως. IDEM.

Τεκμηρίῳ] Hæc quoque male distincta sunt, et leviter depravata. Lego: τεκμηρίῳ γοῦν οὐκ ἄλλῳ τινὶ κρείττονι χρώμενος, ἢ τῷ καθ' ἡδονὴν ἑρμηνεύεσθαι τὰ ὑπὸ τούτου λεγόμενα, πολλοὺς ἤδη τῶν ἀναφερομένων εἰς αὐτὸν λόγων, — ὅτι τὴν χάριν οὐ προσβάλλουσι (l. προβάλλουσι) τὴν Λυσιακὴν, — ὑποπτεύσας τε καὶ βασανίσας, εὗρον οὐκ ὄντας Λυσίου. De hac re, scil. de genuinis et spuriis Lysiæ Orationibus dignoscendis Libellum scripsit Dionysius. MARKLAND. Delevi ὧ, quod in vulgatis legitur pone λεγόμενα. verbum προσβάλλειν probum est et conveniens, atque exquisitum adeo, ductum ab aura efflante, adspirante e pomis recentibus, vino, hortis, similibus. REISK.

Ἐκείνης] Potest ferri, ut infra. Si quis tamen ἐκείνου malit (scil. τοῦ Λυσίου), per me licet. SYLBURG.

Εἰρῆσθαι] Vocem εἰρῆσθαι suspectam habeo, tametsi infra dicat ἐνθυμήματα λέγει. An εἰργάσθαι (vel ἐξειργάσθαι) περιττῶς? ut supra dixit: περιττῶς ἐξειργασμένος λόγος: et τῆς ἐξεργασίας τῶν ἐπιχειρημάτων, infra. MARKLAND.

Ἐπεμφαίνειν] ἐπιφαίνειν editi. ὑπεμφαίνειν Steph. cui consentiunt fere codices Sylburgii. Ille tamen vulgatam lectionem tuetur. ὑποφαίνειν Hudson. Scaliger quoque. TAYLOR. Ἐπιφαίνειν vera est lectio. Decepit viros doctos editio Aldina, in qua vitiose legitur ἐπ' ἐφαίνειν. Hanc exprimens H. Stephanus in textum recepit ἐπεμφαίνειν, ad marginem autem scripsit Π. [h. e. πότερον γραπτέον] ὑπεμφαίνειν. Ergo falsus Sylburgius, qui hanc lectionem codicibus tribuit. et Hudsonus supersedere poterat conjectura sua. Nam Rob. Stephanus et Sylburg. et MSS. omnes consentiunt in ἐπιφαίνειν. Et sic Dionysius in edit. Sylb. p. 123. 1. et Diogenes Laert. de re prorsus simili p. 70. ed. Steph. dialogi οὐκ ἐπιφαίνοντες τὴν Σωκρατικὴν εὐτονίαν. MATTH.

Ἐγένετό μοι] Sic dedi, pro vulgari ἐγένετο μέν. REISK.

γὰρ Ἀλκισθένην ἄρχοντα, ἐφ' οὗ τὴν εἰρήνην Ἀθηναῖοί τε καὶ Λακεδαιμόνιοι καὶ βασιλεὺς ὤμοσαν, ἀποδοὺς τὰ στρατεύματα Ἰφικράτης, ἰδιώτης γίνεται, καὶ τὸ περὶ τῆς εἰκόνος ἦν τότε ἔτεσιν ἑπτὰ πρότερον τῆς γραφῆς τετελευτηκότος Λυσίου, πρὸ τοῦ συν- lxx
τάξαι τοῦτον τὸν ἀγῶνα Ἰφικράτει. ὁμοίως δὲ καὶ τὴν ἀπολογίαν τοῦ ἀνδρὸς, καὶ αὐτὴν εἰς Λυσίαν ἀναφερομένην, οὔτε τοῖς πράγμασιν ἀτόπως ἔχουσαν, οὔτε τοῖς ὀνόμασιν ἀσθενῶς, δι' ὑποψίας ἔλαβον, οὐκ ἐπανθούσης τῇ λέξει τῆς Λυσιακῆς χάριτος· καὶ παραθεὶς τοὺς χρόνους, οὐκ ὀλίγοις ἔτεσιν εὗρον ὑστεροῦσαν τῆς τελευτῆς τοῦ ῥήτορος, ἀλλὰ καὶ εἴκοσιν ὅλοις. ἐν γὰρ τῷ συμμαχικῷ πολέμῳ τὴν εἰσαγγελίαν Ἰφικράτης ἠγώνισται, καὶ τὰς εὐθύνας ὑπέσχηκε τῆς στρατηγίας, ὡς ἐξ αὐτοῦ γίνεται τοῦ λόγου καταφανές. οὗτος δὲ ὁ πόλεμος πίπτει κατὰ Ἀγαθοκλέα καὶ Ἐλπινίκην ἄρχοντας. ὅτι μὲν οὖν εἰσὶ λόγοι τοῦ ῥήτορος περί τε τῆς εἰκόνος καὶ τῆς προδοσίας, οὐκ ἔχω βεβαίως εἰπεῖν. ὅτι δ' ἑνὸς ἀμφότεροι, πολλοῖς τεκμηρίοις ἔχοιμ' ἂν εἰπεῖν. ἡ γὰρ αὐτὴ προαίρεσίς τε καὶ δύναμις ἐν ἀμφοτέροις· ὑπὲρ ὧν οὐ καιρὸς ἐν τῷ

Καὶ τὸ περὶ] Hæc sunt Sphyngis Ænigmata. Conjicio: καὶ πῶς ὁ περὶ τῆς εἰκόνος εἴη ἂν τοῦδε, ἔτεσιν ἑπτὰ πρότερον τῆς γραφῆς τετελευτηκότος Λυσίου, πρὸ τοῦ συντετάχθαι τοῦτον τὸν ἀγῶνα (f. λόγον) Ἰφικράτει; *atqui quomodo Lysiæ esse potest oratio* De Imagine, *cum Lysias mortuus esset septem annis ante delationem* (vel *scriptionem*) *antequam hæc actio intenderetur* (vel *oratio componeretur*) *Iphicrati?* Fieri quidem potest, ut pro τοῦτον τὸν ἀγῶνα Noster scripserit ταύτην τὴν εἰκόνα, ita ut vox συντάξαι in aliam quampiam mutari debeat, ad hunc sensum, *antequam hæc imago Iphicrati decreta fuerat.* Sed de his statuant Libri Scripti. Hæc vero imago Iphicrati posita fuit, ὅτι μοῖραν Λακεδαιμονίων ἀπέκτεινε, Æschines adv. Ctesiph. p. 88. Corn. Nepos in Iphicrate: "hoc exercitu moram (μοῖραν vel μόραν) Lacedæmoniorum interfecit:" ita enim exhibent libri aliquot, pro *intercepit.* forte ex isto loco Æschinis. MARKLAND. Mihi videtur locus hic sic leg. καὶ ὁ περὶ τῆς εἰκόνος ἦν ἀγὼν, τότε ἔτεσιν ἑπτὰ πρότερον τῆς γραφῆς τετελευτηκότος Λυσίου. et certamen super statua (Iphicrati danda, an neganda) oriebatur, eo tempore, quo Lysias jam septem ante annis vita defunctus fuisset, quam illud de statua ei decernenda decretum majestatis accusaretur. πῶς οὖν συντάξαι τοῦτον τὸν ἀγῶνα Ἰφικράτει. Qui ergo composuerit Lysias in gratiam Iphicratis hanc concertationem? id est, orationem forensem. συντάξαι h. l. est optativus. Defensio Iphicratis paulo post commemorata, non ad hanc statuæ causam pertinet, sed ad aliam majestatis vel perduellionis, quæ vigesimo anno post dicta est. REISK.

Ἐλπινίκην] Archon post Agathoclem Olymp. CVI, 1. juxta alios, atque adeo ipsum Diony. in Dinarch. fuit Ἐλπίνης. Atque ita habet Cant. in hoc loco. TAYLOR. De confusione hujus nominis v. Meurs. de Archontibus 4. 7. Locus in Dinarcho est p. 115. 45. ed. Sylburg. qui ad h. l. probat Ἐλπινίκης. MATTH.

Ὅτι μὲν οὖν εἰσὶ λόγοι] Fortasse ὅτου μὲν οὖν εἰσὶ λόγοι. Ut Athen. l. 3. Ὅτου μέν ἐστι τὰ ποιήματα, ὦ ἀγαθὲ Λεωνίδη, ἡμῶν ἐστὶ κρίνειν. TAYLOR. Delendum videtur τοῦ, nisi accipiendum sit pro τινὸς, *ullius rhetoris*: ut apud Xenophontem Ἀπομν. lib. II. p. 758. προσελθόντα τῷ τῶν πλείονα χρήματα κεκτημένων, id est, τινί: et in Agesilao p. 866. B. εἰ μὴ τοῦ ἄλλου ἕνεκα· *si non ob* ullam *aliam causam.* et Thucydidem I. 106. εἰσέπεσεν ἔς του χωρίον ἰδιώτου, cujusdam *hominis privati.* Quin et legendum ὁ περί τε τῆς εἰκόνος, cum articulo, ut supra, ὧν ἐστὶ καὶ ὁ περὶ τῆς Ἰφικράτους εἰκόνος. MARKLAND. Legendum videtur: ὅτι μὲν οὖν οὐκ εἰσὶν οἱ λόγοι τοῦ ῥήτορος, τοῦτ' οὐκ ἂν ἔγωγε ὀκνήσαιμι διϊσχυρίζεσθαι. ὅτου δέ εἰσιν οἱ λόγοι οὗτοι ῥήτορος, ὅ τε περὶ τῆς εἰκόνος, καὶ ὁ περὶ τῆς προδοσίας, οὐκέτ' ἔχω βεβαίως εἰπεῖν. orationes hasce nostri oratoris haud esse, hoc equidem ausim contendere. Cujus autem sint hæ duæ orationes, altera de statua, altera super proditione, id jam non amplius habeo pro certo dicere. REISK.

παρόντι σκοπεῖν· εἰκάζω δὲ Ἰφικράτους εἶναι αὐτούς· καὶ γὰρ τὰ πολέμια δεινὸς ὁ ἀνὴρ, καὶ ἐν λόγοις οὐκ εὐκαταφρόνητος· ἥ τε λέξις ἐν ἀμφοῖν πολὺ τὸ φορτικὸν καὶ στρατιωτικὸν ἔχει, καὶ οὐχ οὕτως ἐμφαίνει ῥητορικὴν ἀγχίνοιαν, ὡς στρατιωτικὴν αὐθάδειαν, καὶ ἀλαζονείαν. ἀλλ' ὑπὲρ μὲν τούτων ἑτέρωθι δηλωθήσεται διὰ πλειόνων. Ἀνιτέον δὲ ὅθεν ἐξέβημεν εἰς ταῦτα. τὸ κράτιστόν ἐστι τῶν Λυσίου ἔργων καὶ τὸ χαρακτηριστικώτατον τῆς δυνάμεως, ἡ κοσμοῦσά τε καὶ ἀνθίζουσα τὴν λέξιν αὐτοῦ χάρις· ἣν οὔθ' ὑπερεβάλετο τῶν ἐπιγενομένων οὐθεὶς, οὔτε εἰς ἄκρον ἐμιμήσατο.

ιά. Καὶ τὰ μὲν περὶ τὴν ἑρμηνείαν ἀγαθὰ τοῦ ῥήτορος ταῦτα —συγκεφαλαιώσομαι γὰρ τὰ ῥηθέντα—· τὸ καθαρὸν τῶν ὀνομάτων, ἡ ἀκρίβεια τῆς διαλέκτου, τὸ διὰ τῶν κυρίων καὶ μὴ τροπικῶν κατασκευῶν ἐκφέρειν τὰ νοήματα ἡ σαφήνεια, ἡ συντομία, τὸ συστρέφειν τε καὶ στρογγυλίζειν τὰ νοήματα, τὸ ὑπὸ τὰς αἰσθήσεις ἄγειν τὰ δηλούμενα, τὸ μηδὲν ἄψυχον ὑποτίθεσθαι πρόσωπον μηδὲ ἀνηθοποίητον, ἡ τῆς συνθέσεως τῶν ὀνομάτων ἡδονὴ μιμουμένη τὸν ἰδιώτην, τὸ τοῖς ὑποκειμένοις προσώποις καὶ πράγμασι τοὺς πρέποντας ἐφαρμόττειν λόγους, ἡ πιθανότης καὶ ἡ χάρις, καὶ ὁ πάντα μετρῶν καιρός. ταῦτα παρὰ Λυσίου λαμβάνων ἄν τις ὠφεληθείη.

lxxi ιβ'. Ὑψηλὴ δὲ καὶ μεγαλοπρεπὴς οὐκ ἔστιν ἡ Λυσίου λέξις, οὐδὲ καταπληκτικὴ μὰ Δία καὶ θαυμαστὴ, οὐδὲ τὸ πικρὸν ἢ τὸ δεινὸν ἢ τὸ φοβερὸν ἐπιφαίνουσα, οὐδὲ ἁφὰς ἔχει καὶ τόνους ἰσχυροὺς, οὐδὲ θυμοῦ καὶ πνεύματός ἐστι μεστή· οὔθ', ὥσπερ ἐν τοῖς ἤθεσίν ἐστι πιθανὴ, οὕτως ἐν τοῖς πάθεσιν ἰσχυρά· οὔθ', ὡς ἡδῦναι καὶ πεῖσαι καὶ χαριεντίσασθαι δύναται, οὕτω βιάσασθαί τε καὶ παραναγκάσαι· ἀσφαλής τε μᾶλλόν ἐστιν ἢ παρακεκινδυνευμένη, καὶ οὐκ ἐπὶ τοσοῦτον ἰσχὺν ἱκανὴ δηλῶσαι τέχνης, ἐφ' ὅσον ἀλήθειαν εἰκάσαι φύσεως.

ιγ'. Καὶ θαυμάζειν ἄξιον, τί δήποτε παθὼν ὁ Θεόφραστος, τῶν φορτικῶν καὶ περιέργων αὐτὸν οἴεται ζηλωτὴν γενέσθαι λόγων,

Εἶναι αὐτοὺς] Lego *αὐτοῦ. conjicio autem eas esse ipsius Iphicratis.* sic αὐτοῦ Λυσίου παραδείγματα, infra. MARKLAND.

Ἐστι] Deesse videtur οὖν ante ἐστι: concludit enim locum de χάριτι Lysiana. et pro ἔργων supra monui scribendum videri ἀρετῶν. IDEM.

Ἀνθίζουσα] Quære, an simplex hoc verbum sic reperiatur usurpatum, an melius conveniat ἐπανθίζουσα. Si est, significabit *colorans, pingens.* REISK.

Ἡ ἀκρίβεια τῆς διαλέκτου] Vide num hoc de capite actum sit in superioribus. IDEM.

Ἄτοπον ὑποτίθ.] Ἄτοπον πρόσωπον potest esse rei locoque male conveniens, aliena persona. Interim quia codices in ἄψυχον conspirant, hoc prætuli. IDEM.

Πιθανότης] Post πιθανότης addit Cantabr. καὶ τὸ πιστικόν. quod nescio an minus sit contemnendum. v. dicta ad p. 69. Etiam p. 78. v. 30. τὸ πιθανὸν et τὴν πίστιν conjungit. IDEM.

Δύναται] Miror, cur Taylor Sylburgii conjecturam δυνατὴ probet, cum vulgata nihilo sit deterior. IDEM.

Καὶ θαυμάζειν] Repete ultimam syllabam vocis præcedentis: ὡς καὶ θαυμάζειν ἄξιον, *adeo ut mirum sit.* sic modo ante,

καὶ τὸ ποιητικὸν διώκειν μᾶλλον ἢ τὸ ἀληθινόν. ἐν γοῦν τοῖς περὶ λέξεως γραφεῖσι, τῶν τε ἄλλων καταμέμφεται τῶν περὶ τὰς ἀντιθέσεις καὶ παρισώσεις καὶ παρομοιώσεις καὶ τὰ παραπλήσια τούτοις σχήματα διεσπουδακότων, καὶ δὴ καὶ τὸν Λυσίαν ἐν τούτοις καταριθμεῖ· καὶ τὸν ὑπὲρ Νικίου τοῦ στρατηγοῦ τῶν Ἀθηναίων λόγον, ὃν εἶπεν ἐπὶ Συρακουσίων αἰχμάλωτος ὢν, ὡς ὑπὸ τούτου γεγραμμένον τοῦ ῥήτορος, παρατιθείς. κωλύσει δ' οὐδὲν ἴσως καὶ τὴν λέξιν αὐτὴν θεῖναι τοῦ Θεοφράστου· ἔστι δὲ ἥδε. "Ἀντίθεσις δ' ἐστὶ τριττῶς· ὅταν τῷ αὐτῷ τὰ ἐναντία, ἢ τῷ ἐναντίῳ τὰ αὐτὰ, ἢ τοῖς ἐναντίοις ἐναντία προκατηγορηθείη. τοσαυταχῶς γὰρ ἐγχωρεῖ συζευχθῆναι. τούτων δὲ τὸ μὲν ἴσον καὶ τὸ ὅμοιον, παιδιῶδες, καθαπερεὶ ποίημα. διὸ καὶ ἧττον ἁρμόττει τῇ σπουδῇ. φαίνεται γὰρ ἀπρεπὲς, σπουδάζοντα τοῖς πράγμασι, τοῖς ὀνόμασι παίζειν, καὶ τὸ πάθος τῇ λέξει περιαιρεῖν. ἐκλύει γὰρ τὸν ἀκροατήν. οἷον ὡς ὁ Λυσίας ἐν τῇ τοῦ Νικίου ἀπολογίᾳ βουλόμενος ἔλεον ποιεῖν, Κλαίω τὸν ἀμάχητον καὶ ἀναυμάχητον ὄλεθρον, ἱκέται μὲν αὐτοὶ τῶν θεῶν καθίζοντες, προδότας δὲ τῶν ὅρκων ἡμᾶς ἀποφαίνοντες, ἀνακαλοῦντες συγγένειαν, εὐμένειαν." Ταῦτα γὰρ εἰ μὲν τῷ ὄντι Λυσίας ἔγραψε, δικαίως ἂν ἐπιτιμήσεως ἀξιοῖτο, χαριεντιζόμενος ἐν οὐ χαρίεντι καιρῷ· εἰ δὲ ἑτέρου τινὸς ἐστὶν ὁ λόγος — ὥσπερ ἐστὶν—, ὁ κατηγορῶν ἃ μὴ προσῆκε, τοῦ ἀνδρὸς μεμπτότερος. ὅτι δὲ οὐκ ἔγραψε Λυσίας τὸν ὑπὲρ Νικίου λόγον, οὐδ' ἐστὶν οὔτε τῆς ψυχῆς οὔτε τῆς λέξεως ἐκείνης τὸ γράμμα, πολλοῖς πάνυ τεκμηρίοις ἀποδεῖξαι δυνάμενος, οὐκ ἔχω καιρὸν ἐν τῷ παρόντι λόγῳ. ἰδίαν δὲ περὶ τοῦ ῥήτορος πραγματείαν συντάττόμενος, ἐν ᾗ τά τε lxxii
ἄλλα δηλωθήσεταί μοι, καὶ τίνες εἰσὶν αὐτοῦ λόγοι γνήσιοι, τὴν ἀκρίβειαν ἐν ἐκείνοις καὶ περὶ τοῦδε ἀποδοῦναι πειράσομαι τοῦ λόγου.

ιδ'. Νυνὶ δὲ περὶ τῶν ἑξῆς διαλέξομαι, τίς ὁ πραγματικός ἐστι

οὖν omittebatur propter præcedens ον. MARKLAND.

Ἐν τούτοις] Potius forte, ἐν τούτοις καταριθμεῖται, τὸν — λόγον — παρατιθείς. Alibi hoc verbo utitur eadem forma. Nisi malis, καταριθμεῖ, καὶ — παρατίθησι. IDEM.

Ἐπὶ Συρακουσίων] Pro *coram*, vel ἔτι. SYLBURG. Ego puto ἐπὶ Συρακουσῶν. TAYLOR.

Ἐναντία] Scribe τὰ ἐναντία, cum articulo: ut in præcedentibus. MARKLAND.

Προκατηγορηθείη] Vel προσκατηγορηθῇ. SYLBURG.

Ποίημα] An παῖγμα vel παίγνια? paulo infra, τοῖς ὀνόμασι παίζειν. Xenophon. Epist. ad Æschinem, p. 1000. μετ' ὀφρύος σοφιστῶν παίγνια διεξιόντων. MARKLAND.

Οἷον ὡς] Illud οἷον ὡς infra quoque sic usurpatum et apud Aristot. in Rhetor. SYLBURG.

Τὸν ἀμάχητον] ἀμάχητος ὄλεθρος est, cum milites pereunt, negata dimicandi facultate. pari modo ἀναυμάχητος ὄλεθρος est, cum classis perit, cui copia negata fuit cum classe hostili confligendi. REISK.

Εὐμένειαν] Lego εὐγένειαν. Idem mendum in Philone Judæo lib. II. de Vit. Mos. pag. 448. Contra Actor. XVII. 11. pro εὐγενέστεροι optime legi posset εὐμενέστεροι, *magis benevoli.* Distinctio autem plena poni debet post ἀποφαίνοντες. Tria enim proferuntur exempla. MARKLAND.

Παρόντι λέγειν] Dedi λόγῳ pro vulgari λέγειν. REISK.

Συνταττόμενος] Vel *συνταξόμενος, compositurus.* sequitur enim δηλωθήσεται, et πει-

Λυσίου χαρακτὴρ, ἐπειδὴ τὸν ὑπὲρ τῆς λέξεως ἀποδέδωκα. τουτὶ γὰρ ἔτι λείπεται τὸ μέρος. εὑρετικὸς γάρ ἐστι τῶν ἐν τοῖς πράγμασιν ἐνόντων λόγων ὁ ἀνὴρ, οὐ μόνον ὧν ἅπαντες εὕροιμεν, ἀλλὰ καὶ ὧν μηθείς. οὐδὲν γὰρ ἁπλῶς Λυσίας παραλείπει τῶν στοιχείων, ἐξ ὧν ὁμολογεῖ, οὐ τὰ πρόσωπα, οὐ τὰ πράγματα, οὐκ αὐτὰς τὰς πράξεις, οὐ τρόπους καὶ αἰτίας αὐτῶν. οὐ καιροὺς, οὐ χρόνους, οὐ τόπους, οὐ τὰς ἑκάστου τούτων διαφορὰς, ἄρχι τῆς εἰς ἐλάχιστον τομῆς, ἀλλ᾿ ἐξ ἁπάσης θεωρίας καὶ παντὸς μερισμοῦ τὰς οἰκείας ἀφορμὰς ἐκλέγει. δηλοῦσι δὲ μάλιστα τὴν δεινότητα τῆς εὑρέσεως αὐτοῦ οἵ τε ἀμάρτυροι τῶν λόγων, καὶ οἱ περὶ τὰς παραδόξους συνταχθέντες ὑποθέσεις, ἐν οἷς πλεῖστα καὶ κάλλιστα ἐνθυμήματα λέγει, καὶ τὰ πάνυ δοκοῦντα τοῖς ἄλλοις ἄπορα εἶναι καὶ ἀδύνατα, εὔπορα καὶ δυνατὰ φαίνεσθαι ποιεῖ· κριτικὸς ὢν δεῖ λέγειν, καὶ ὅτε μὴ πᾶσιν ἐξῆν χρῆσθαι τοῖς εὑρεθεῖσι, τῶν κρατίστων δὲ καὶ κυριωτάτων ἐκλεκτικὸς, εἰ μὴ καὶ μάλιστα, τῶν γ᾿ ἄλλων ῥητόρων οὐδενὸς ἧττον. τάξει δὲ ἁπλῇ τινὶ κέχρηται τῶν πραγμάτων, καὶ τὰ πολλὰ ὁμοειδεῖ. καὶ περὶ τὰς ἐξεργασίας τῶν ἐπιχειρημάτων ἀφελής τις καὶ ἀπερίεργός ἐστιν. οὔτε γὰρ προκατασκευαῖς, οὔτ᾿ ἐφόδοις, οὔτε μερισμοῖς, οὔτε ποικιλίαις σχημάτων, οὔτε ταῖς ἄλλαις τοιαύταις πανουργίαις εὑρίσκεται χρώμενος, ἀλλ᾿ ἔστιν ἀπέριττός τις καὶ ἐλεύθερος, καὶ ἀπόνηρος οἰκονομῆσαι τὰ εὑρεθέντα. ἐκ δὲ τούτων παρακελεύομαι τοῖς ἀναγινώσκουσιν αὐτὸν, τὴν μὲν εὕρεσιν τῶν ἐνθυμημάτων καὶ τὴν σύγκρισιν ζηλοῦν, τὴν δὲ τάξιν καὶ τὴν ἐργασίαν αὐτῶν ἐνδεεστέραν οὖσαν τοῦ προσήκοντος, μὴ ἀπὸ τοῦδε τοῦ ἀνδρὸς, ἀλλὰ παρ᾿ ἑτέρων, οἳ κρείττους οἰκονομῆσαι τὰ εὑρεθέντα ἐγένοντο—περὶ ὧν ὕστερον ἐρῶ—, τοῦτο τὸ στοιχεῖον λαμβάνειν.

ιέ. Ἀποδεδωκὼς δὲ τὸν ὑπὲρ τῶν ἀρετῶν τε καὶ στοιχείων λόγον, ἐρῶ νῦν καὶ περὶ τοῦ γένους τῶν ἀμφισβητημάτων, ἐν οἷς ἐστὶ θεωρήμασιν ἡ πολιτικὴ τέχνη. τριχῇ δὲ νενεμημένου τοῦ ῥητορικοῦ λόγου, καὶ τρία περιειληφότος γένη, τό τε δικανικὸν καὶ τὸ συμβουλευτικὸν, καὶ τὸ καλούμενον ἐπιδεικτικὸν ἢ πανηγυρικὸν, ἐν ἅπασι μὲν τούτοις ἐστὶν ὁ ἀνὴρ λόγου ἄξιος, μάλιστα δὲ ἐν τοῖς δικανικοῖς ἀγῶσι· κἂν τούτοις δὲ αὐτοῖς ἀμείνων ἐστὶ τὰ μικρὰ καὶ παράδοξα καὶ ἄπορα εἰπεῖν καλῶς, ἢ τὰ σεμνὰ καὶ μεγάλα καὶ εὔπορα δυνατῶς. ὁ βουλόμενος δὴ τὴν Λυσίου δύναμιν ἀκριβῶς καταμαθεῖν, ἐκ τῶν δικανικῶν αὐτὴν μᾶλλον λόγων, ἢ ἐκ τῶν πανηγυρικῶν τε καὶ συμβουλευτικῶν, σκοπείτω.

ιϛ΄. Ἵνα δὲ καὶ περὶ τῶν ἰδεῶν ἐγγένηταί μοι τὰ προσήκοντα lxxiii
εἰπεῖν, ἐάσω μὲν ταῦτα· περὶ δὲ προοιμίου, καὶ διηγήσεων, καὶ τῶν ἄλλων μερῶν τοῦ λόγου διαλέξομαι καὶ δηλώσω, ποῖός τις ἐστὶν ἐν ἑκάστῃ τῶν ἰδεῶν ὁ ἀνήρ· διαιρήσομαι δὲ αὐτὰς, ὡς Ἰσοκράτει τε καὶ τοῖς κατ᾿ ἐκεῖνον τὸν ἄνδρα κοσμουμένοις ἤρεσεν, ἀρξάμενος ἀπὸ τῶν προοιμίων.

ιζ΄. Φημὶ δὴ πάντων δεξιώτατον εἶναι τὸν ῥήτορα κατὰ τὰς εἰσβολὰς τῶν λόγων καὶ χαριέστατον· ἐννοούμενος, ὅτι ἄρξασθαι μὲν καλῶς οὐ ῥᾴδιόν ἐστιν, εἰ γέ τις τῇ προσηκούσῃ χρῆσθαι βούλοιτο ἀρχῇ, καὶ μὴ τὸν ἐπιτυχόντα λόγον εἰπεῖν. οὐ γὰρ τὸ πρῶτον ῥηθὲν, ἀλλ᾿ ὃ τοῦ προτεθέντος λόγου μηδαμοῦ μᾶλλον, ἢ ἐπ᾿ αὐτοῦ ὠφελήσειε, τοῦτο ἀρχή τε καὶ προοίμιον. ὁρῶ δὲ τὸν ῥήτορα πᾶσι κεχρημένον, οἷς αἱ τέχναι τε παραγγέλλουσι, καὶ τὰ πράγματα βούλεται· τοτὲ μὲν γὰρ, ἀπὸ τοῦ ἰδίου ἐπαίνου ὁ λέγων αὐτὸς ἄρχεται, τοτὲ δὲ ἀπὸ τῆς διαβολῆς τοῦ ἀντιδίκου—εἰ δὲ τύχοι αὐτὸς προδιαβληθεὶς, τὰς αἰτίας πρῶτον ἀπολύεται τὰς καθ᾿ ἑαυτοῦ—· τοτὲ δὲ, τοὺς δικαστὰς ἐπαινῶν καὶ θεραπεύων, οἰκείους ἑαυτῷ τε καὶ τῷ πράγματι καθίστησι· τοτὲ δὲ τὴν ἀσθένειαν τὴν ἰδίαν καὶ τὴν πλεονεξίαν τὴν τοῦ ἀντιδίκου, καὶ τὸ μὴ περὶ τῶν ἴσων ἀμφοτέροις εἶναι τὸν ἀγῶνα ἀποδείκνυσι· τοτὲ δὲ, ὡς κοινὰ τὰ πράγματα καὶ ἀναγκαῖα πᾶσι καὶ οὐκ ἄξια ὑπὸ τῶν ἀκουόντων ἀμελεῖσθαι λέγει· τοτὲ δὲ, ἄλλο τι κατασκευάζεται τῶν δυναμένων αὐτὸν μὲν ὠφελῆσαι, τὸν δὲ ἀντίδικον ἐλαττῶσαι. ταῦτα δὲ συντόμως καὶ ἀφελῶς διανοίαις τε χρησταῖς καὶ γνώμαις εὐκαίροις καὶ ἐνθυμή-

ῥάσομαι, in futuro. Markland.

Ὁμολογεῖ] Conjeceram ὠφελοῖ. sed verius puto Librarium in exscribendo omisisse unam lineam: ἐξ ὧν ὁμολογεῖται *** οὐ τὰ πρόσωπα, etc. *ex quibus inter omnes consentitur* utilitatis aliquid educi posse: *non personas*, etc. Idem. Apte cohærent omnia. Dicit h. l. de locis, e quibus argumenta petuntur. Perspicuitatis causa locus sic potest intelligi: ἐξ ὧν ὁμολογεῖ τὰ πράγματα τοῖς λόγοις, καὶ ἐξ ὧν ὁμολογία γένοιτ᾿ ἄν. id est, e quibus oritur assensus, persuasio, fides. Matth. Mihi non liquet. hoc cerno, sententiam postulare, ἐξ ὧν ὁμολογία γίγνεται vel συμβαίνει. *unde confessio exsistit.* Reisk.

Τὰ πάνυ] Sic dedi, pro τὰ πάντα vulgari. Illud prius etiam Taylor probavit. Idem.

Κριτικὸς ὢν] Videtur ὢν interponendum. Idem.

Κρατίστων δὲ] Prætuli vulgari κρατίστων τε. Idem.

Τῶν ἄλλων] Interposui γ᾿ de meo, et ἧττον pro vulgari ἥττων. etiamsi non præcipue, attamen profecto nil minus, quam ullus alius orator. Idem.

Ἀρετῶν] An ἀφορμῶν pro ἀρετῶν? paullo enim ante de his duobus egerat: οὐδὲν παραλείπει τῶν στοιχείων· et mox, ἐξ ἁπάσης θεωρίας, καὶ παντὸς μερισμοῦ, τὰς οἰκείας ἀφορμὰς ἐκλέγει. Certe non apte conjungi videntur hæc vocabula hoc in loco. Markland.

Τρία] Notabilis est lectio Cant. καὶ τρία περιειληφότος διάφορα τοῖς τέλεσι γένη. Sed non solummodo *fine* differunt, ut pluribus videre est Aristot. Rhetoric. 1. Taylor.

Τούτοις δὲ] Dedi pro vulgari τούτοις τε secundum Sylburgii mentem. Reisk.

Ἐάσω μὲν] Dedi ad mentem Taylori pro vulgari ἐάσω τε. Idem.

Εἰ μή τις] Sensus postulat contrarium. Fort. scribendum εἰ δή τις, aut εἰ μή τις τῇ προστυχούσῃ. Matth.

Εἰ μή τις τῇ προσηκούσῃ] Dedi de meo εἴ γέ τις τῇ προσηκούσῃ. Reisk.

Ἐπ᾿ αὐτοῦ] Aut ἐπ᾿ ἀρχῆς αὐτοῦ, aut ἐπὶ deleto retinendum αὐτοῦ sensu adverbiali. Veniebat etiam in mentem sic legere: οὐ γὰρ τὸ πρῶτον ῥηθὲν, ἀλλ᾿ ὅ,τι προτεθὲν τοῦ λόγου κ. τ. λ. de quo tamen nihil audeo affirmare, cum lectio vulgata sensum habeat commodum. Matth. Mihi videtur legendum: ἐπ᾿ αὐτοῦ ἀρχομένου ὠφελήσειε. Reisk.

Αἱ τέχναι] Articulum addidi auctore Sylburg. Idem.

Ἐπαίνου ὁ λέγων αὐτὸς ἄρχεται] Sic dedi, partim auctoritate mea, partim Marklandi, cui debetur αὐτὸς pro vulgari αὐτὸ, articu-

μασι μετρίοις περιλαβὼν, ἐπὶ τὴν πρόθεσιν ἐπείγεται· δι' ἧς τὰ μέλλοντα ἐν ταῖς ἀποδείξεσι λέγεσθαι προειπὼν, καὶ τὸν ἀκροατὴν παρασκευάσας εὐμαθῆ πρὸς τὸν μέλλοντα λόγον, ἐπὶ τὴν διήγησιν καθίσταται· καὶ ἔστι μεθόριον αὐτῷ ἑκατέρας τῶν ἰδεῶν ὡς τὰ πολλὰ ἡ πρόθεσις. ἤδη δέ ποτε καὶ ἀπὸ μόνης ταύτης ἤρξατο, καὶ ἀπροοιμίαστός ποτε εἰσέβαλε, τὴν διήγησιν ἀρχὴν λαβὼν, καὶ οὐκ ἄψυχος οὐδ' ἀκίνητός ἐστι περὶ ταύτην τὴν ἰδέαν. μάλιστα δ' ἄν τις αὐτοῦ θαυμάσειε τὴν ἐν τοῖς προοιμίοις αὐτοῦ δύναμιν, ἐνθυμηθεὶς, ὅτι διακοσίων οὐκ ἐλάττους δικανικοὺς γράψας λόγους, ἐν οὐδενὶ πέφηνεν, οὔτε ἀπιθάνως προοιμιαζόμενος, οὔτε ἀπηρτημένῃ τῶν πραγμάτων ἀρχῇ χρώμενος, ἀλλ' οὐδὲ τοῖς ἐνθυμήμασιν ἐπιβέβληκε τοῖς αὐτοῖς· οὐδ' ἐπὶ τὰς αὐτὰς κατενήνεκται διανοίας. καίτοι γε τοῦτο καὶ οἱ τοὺς ὀλίγους γράψαντες εὑρίσκονται πεπονθότες· λέγω δὲ τὸ τοῖς αὐτοῖς ἐπιβάλλειν τόποις. ἐῶ γὰρ, ὅτι καὶ τὰ παρ' ἑτέροις εἰρημένα λαμβάνοντες ὀλίγου δεῖν πάντες, οὐκ ἐν αἰσχύνῃ τίθενται τὸ ἔργον. οὑτοσὶ δὲ καινὸς ὁ ῥήτωρ ἐστὶ καθ' ἕκαστον τῶν λόγων· κατά γε οὖν τὰς εἰσβολὰς καὶ τὰ προοίμια· καὶ δυνατὸς ὃ βούλοιτο διαπράξασθαι. οὔτε γὰρ εὔνοιαν κινῆσαι βουλόμενος, οὔτε προσοχὴν, οὔτε εὐμάθειαν, ἀτυχήσειέ ποτε
lxxiv τοῦ σκοποῦ. κατὰ μὲν δὴ ταύτην τὴν ἰδέαν ἢ πρῶτον, ἢ οὐδενὸς δεύτερον αὐτὸν ἀποφαίνομαι.

ιή. Ἐν δὲ τῷ διηγεῖσθαι τὰ πράγματα — ὅπερ οἶμαι μέρος πλείστης δεῖται φροντίδος καὶ φυλακῆς—ἀναμφιβόλως ἡγοῦμαι κράτιστον αὐτὸν εἶναι πάντων ῥητόρων, ὅρον τε καὶ κανόνα τῆς ἰδέας ταύτης αὐτὸν ἀποφαίνομαι· οἴομαί τε καὶ τὰς τέχνας τῶν λόγων, ἐν οἷς εἴρηται περὶ διηγήσεως ἀξιολόγου, οὐκ ἐξ ἄλλων τινῶν μᾶλλον, ἢ τῶν ὑπὸ Λυσίου γραφεισῶν, εἰληφέναι τὰ παραγγέλματα καὶ τὰς ἀφορμάς. καὶ γὰρ τὸ σύντομον μάλιστα αὗται ἔχουσιν αἱ διηγήσεις, καὶ τὸ σαφές· ἡδεῖαί τέ εἰσιν ὡς οὐχ ἕτεραι, καὶ πιθαναὶ καὶ τὴν πίστιν ἅμα λεληθότως συνεπιφέρουσιν, ὥστε μὴ ῥᾴδιον εἶναι μήθ' ὅλην διήγησιν μηδεμίαν μήτε μέρος αὐτῆς ψευδὲς ἢ ἀπίθανον εὑρεθῆναι· τοσαύτην ἔχει πειθὼ καὶ ἀφροδίτην τὰ λεγόμενα, καὶ οὕτω λανθάνει τοὺς ἀκούοντας, εἴτ' ἀληθῆ ὄντα, εἴτε πεπλασμένα. καὶ ὅπερ Ὅμηρος, ἐπαινῶν τὸν Ὀδυσσέα ὡς πιθα-

lum ὁ autem ego de meo addidi. Idem.

Αὐτοῦ δύναμιν] Delendum videtur αὐτοῦ in secundo loco; nisi in priori legendum: τις αὐτὸ θαυμάσειε, τὴν etc. ut ultima exegetica sint. Par repetitio infra: ὁ μάλιστα τοῦτον τὸν ἄνδρα μιμησάμενος· ἔν γε τῷ πιστοῦσθαι τὸν ἄνδρα τὰ πράγματα τοιοῦτός τις ὁ ἀνήρ ἐστιν. ubi ultimum τὸν ἄνδρα, conjectis oculis in versum præcedentem, videtur repetisse Librarius: omnino enim superfluum est, et sensum turbat. Markland. Nisi pro secundo αὐτοῦ leg. sit αὐτοῖς. in ipsis præloquiis. Reisk.

Οὑτοσὶ δὲ] Distingue: οὑτοσὶ δὲ καινὸς ὁ ῥήτωρ ἐστὶ καθ' ἕκαστον τῶν λόγων (κατά γε οὖν τὰς εἰσβολὰς καὶ τὰ προοίμια), καὶ δυνατὸς ὃ βούλοιτο διαπράξασθαι. *hic vero orator novus est in singulis orationibus, (in Exordiis saltem et Proœmiis) et potens quodcunque velit efficere.* Markland.

Οὐδενὸς δεύτερον] Interponendum videtur γε. Reisk.

νὸν εἰπεῖν καὶ πλάσασθαι τὰ μὴ γενόμενα εἴρηκε, τοῦτό μοι δοκεῖ κἂν ἐπὶ Λυσίου εἰπεῖν.

ιθ'. Ἴσκε ψεύδεα πολλὰ λέγων ἐτύμοισιν ὅμοια. Πᾶσί τε καὶ παντὸς μάλιστα τοῦτο παρακελευσαίμην ἀσκεῖν τὸ μέρος αὐτοῦ Λυσίου, παραδείγματα ποιούμενος τὰς γυμνασίας. κράτιστα γὰρ ἀποδείξαιτο ταύτην τὴν ἰδέαν ὁ μάλιστα τοῦτον τὸν ἄνδρα μιμησάμενος.

κ'. Ἐν δὲ τῷ πιστοῦσθαι τὰ πράγματα τοιοῦτός τις ὁ ἀνήρ ἐστιν. ἄρξομαι δὲ ἀπὸ τῶν καλουμένων ἐντέχνων πίστεων· καὶ χωρὶς ὑπὲρ ἑκάστου μέρους διαλέξομαι. τριχῇ δὲ νενεμημένων τούτων, εἴς τε τὸ πρᾶγμα καὶ τὸ πάθος καὶ τὸ ἦθος, τὰ μὲν ἐκ τοῦ πράγματος, οὐδενὸς χεῖρον εὑρεῖν τε καὶ ἐξειπεῖν δύναται Λυσίας. καὶ γὰρ τοῦ εἰκότος ἀνὴρ ἄριστος εἰκαστὴς, καὶ τοῦ παραδείγματος, πῇ τε ὅμοιον εἶναι πέφυκε καὶ πῇ διαφέρον, ἀκριβέστατος κριτής· τά τε σημεῖα διελεῖν τὰ παρεπόμενα τοῖς πράγμασι, καὶ εἰς τεκμηρίων δόξαν ἀγαγεῖν δυνατώτατος, καὶ τὰς ἐκ τῶν ἠθῶν γε πίστεις ἀξιολόγως πάνυ κατασκευάζειν ἔμοιγε δοκεῖ. πολλάκις μὲν γὰρ ἐκ τοῦ βίου καὶ τῆς φύσεως, πολλάκις δ' ἐκ τῶν προτέρων πράξεων καὶ προαιρέσεων ἀξιόπιστα ποιεῖ τὰ ἤθη. ὅταν

Δοκεῖ] Malim δοκῶ in prima persona. *videor mihi idem posse dicere etiam de Lysia.* aut cum MSS. nescio quibus leg. τις εἰπεῖν. Idem.

Πᾶσί τε] Sylburg. ita: τὸ μέρος αὐτοῦ, Λυσίου παραδείγματα ποιουμένοις τὰς γυμνασίας. Taylor. Totum locum ita lego et distinguo: Πᾶσί τε καὶ παντὸς μάλιστα τοῦτο παρακελευσαίμην ἀσκεῖν τὸ μέρος, αὐτοῦ Λυσίου παραδείγματα ποιουμένοις τὰς γυμνασίας· *omnibusque, et imprimis, hanc partem exercere suaderem, ipsius Lysiæ exempla facientibus exercitationes* suas: id est, non aliunde, quam ex Lysia, petentibus exempla in exercitationes suas. Scio verba aliter construi posse, scil. Λυσίου τὰς γυμνασίας. sed sensus eodem fere recidet. Markland. Fortasse: τὰ τοῦ Λυσίου παραδείγματα ποιούμενος τῆς γυμνασίας. Locus similis est pag. 62. 15. καὶ παρακελευσαίμην ἂν τοῖς βουλομένοις καθαρῶς γράφειν ἢ λέγειν, ἐκεῖνον τὸν ἄνδρα ποιεῖσθαι παράδειγμα ταύτης τῆς ἀρετῆς. Matth. Post versum Homeri sic videtur leg. δι' ὃ πάσῃ τέχνῃ καὶ παντὸς μάλιστα τοῦτο παρακελευσαίμην ἀσκεῖν τὸ μέρος, πρὸς αὐτοῦ Λυσίου τὰ παραδείγματα ποιουμένους τὰς γυμνασίας. Reisk.

Ἔν γε] F. ἐν δὲ, ut supra, ἐν δὲ τῷ διηγεῖσθαι. Mox dele τὸν ἄνδρα. *Sylburg.* Taylor.

Πιστοῦσθαι] Post πιστοῦσθαι addunt vulgatæ τὸν ἄνδρα, quæ duo vocabula delevi auctoribus Sylburgio et Marklando. Reisk.

Τριχῇ δὲ] Vid. Aristotel. Rhet. 1. 2. 5, 6. Matth.

Ἀνὴρ δικαστὴς] Sylburgius conjicit, ἄριστος δικαστὴς, ut ἀκριβέστατος κριτὴς paulo post. Forte: καὶ γὰρ τοῦ τε εἰκότος ἄριστος εἰκαστὴς, καὶ τοῦ etc. *etenim et verosimilitudinis optimus est conjector, etc.* etc. allusum enim videtur isti Thucydidis lib. 1. de Themistocle: τοῦ γενησομένου ἄριστος εἰκαστής; quem locum citat Dionsyius lib. de Thucyd. Idiomatibus. Euripides:

Μάντις ἄριστος ὅστις εἰκάζει καλῶς.

Markland. Legendum videtur εἰκαστής. quod proprie dicitur in hac re. Librarius deceptus videtur a v. κριτής. Ita alibi Dionysius, ed. Sylb. p. 98. 37. ἀληθείας εἰκαστὴς et p. 136. 33. e Thucydide ἄριστος εἰκαστής. Matth. Ego nullus dubitavi pro vulgari lectione δικαστὴς dare ἄριστος εἰκαστής. Reisk.

Τεκμήριον] Antea conjiciebam τεκμηρίων. nunc confirmatus auctoritate codicis Helmstad. plane, quin ita sit scribendum non dubito. Sensus est apertus. Lysias τὰ σημεῖα ita callide tractare potest, ut τεκμηρίων vim consequantur. quomodo autem σημεῖα, τεκμήρια, εἰκὸς et παράδειγμα differant, diligenter explicat Aristoteles, e quo totum hunc locum excerpsisse videtur Dionysius. v. Rhetor. I. 2. 38. seqq. et II. 25. 9. seqq. Matth.

Ἠθῶν γε] Γε aut cum δὲ mutandum videtur, aut sic leg. ἠθῶν τε καὶ παθῶν πίστεις.

δὲ μηδεμίαν ἀφορμὴν παρὰ τῶν πραγμάτων τοιαύτην λάβῃ, αὐτὸς
ἠθοποιεῖ καὶ κατασκευάζει τὰ πρόσωπα τῷ λόγῳ πιστὰ καὶ χρηστά,
προαιρέσεις τε αὐτοῖς ἀστείας ὑποτιθεὶς, καὶ πάθη μέτρια προσά-
πτων καὶ λόγους ἐπιεικεῖς ἀποδιδούς· καὶ ταῖς τύχαις ἀκόλουθα
φρονοῦντας εἰσάγων, καὶ ἐπὶ μὲν τοῖς ἀδίκοις ἀχθομένους καὶ λό-
γοις καὶ ἔργοις, τὰ δὲ δίκαια προαιρουμένους ποιεῖν, καὶ πάντα
παραπλήσια τούτοις, ἐξ ὧν ἐπιεικὲς ἂν καὶ μέτριον ἦθος φανείη,
κατασκευάζων. περὶ δὲ τὰ πάθη μαλακώτερός ἐστι, καὶ οὔτε αὐξή-
σεις, οὔτε δεινώσεις, οὔτε οἴκτους, οὐδ᾽ ὅσα τούτοις ἐστὶ παραπλή-
lxxv σια, νεανικῶς πάνυ καὶ ἐῤῥωμένως κατασκευάσαι δυνατός. οὐ δεῖ
δὴ ταῦτα ἐπιζητεῖν παρὰ Λυσίου.

κά. Κἀν τοῖς ἐπιλόγοις δὲ, τὸ μὲν ἀνακεφαλαιωτικὸν τῶν ῥη-
θέντων μέρος μετρίως τε καὶ χαριέντως ἀπαριθμεῖ, τὸ δὲ παθητικὸν
ἐκεῖνο, ἐν ᾧ παράκλησίς τε καὶ ἔλεος καὶ δέησις καὶ τὰ τούτοις
ἀδελφὰ ἔνεστιν, τοῦ προσήκοντος ἐνδεεστέρως ἀποδίδωσι.

κβ΄. Τοιοῦτος μὲν δή ἐστιν ὁ Λυσίου χαρακτὴρ, ὡς ἐγὼ δόξης
ἔχω περὶ αὐτοῦ. εἰ δέ τις ἄλλα παρὰ ταῦτα ἔγνωκε, λεγέτω. κἂν
ᾖ πιθανώτερα, πολλὴν αὐτῷ χάριν εἴσομαι. ἵνα δὲ βέλτιον τῷ
βουλομένῳ γένηται μαθεῖν, εἴτε ὀρθῶς ἡμεῖς ταῦτα καὶ προσηκόν-
τως πεπείσμεθα, εἴτε καὶ διημαρτήκαμεν τὴν κρίσιν, τὴν ἐξέτασιν
ἀπὸ τῶν ὑπ᾽ ἐκείνου γραφέντων ποιήσομαι προχειρισάμενός τινα
λόγον. οὐ γὰρ ἐγχωρεῖ πολλοῖς χρῆσθαι παραδείγμασιν. ἐξ ἐκεί-
νου δὲ τήν τε προαίρεσιν καὶ τὴν δύναμιν τοῦ ἀνδρὸς ἐπιδείξομεν,
ἀποχρῆν οἰόμενοι ψυχαῖς εὐπαιδεύτοις καὶ μετρίαις, μικρά τε με-
γάλων καὶ ὀλίγα πολλῶν γενέσθαι δείγματα. ἔστι δὲ ὁ λόγος ἐκ
τῶν ἐπιτροπικῶν, ἐπιγραφόμενος κατὰ Διογείτονος· ὑπόθεσιν δὲ
ἔχων τοιάνδε. Διόδοτος, εἷς τῶν μετὰ Θρασύλλου καταλεγέντων
ἐν τῷ Πελοποννησιακῷ πολέμῳ, μέλλων ἐκπλεῖν εἰς τὴν Ἀσίαν
ἐπὶ Γλαυκίππου ἄρχοντος, ἔχων νήπια παιδία, διαθήκας ἐποιή-
σατο, καταλιπὼν αὐτοῖς ἐπίτροπον, τὸν ἑαυτοῦ μὲν ἀδελφὸν Διο-
γείτονα, τῶν δὲ παιδίων θεῖόν τε καὶ πάππον ἀπὸ μητρός. αὐτὸς
μὲν οὖν ἐν Ἐφέσῳ μαχόμενος ἀποθνήσκει· Διογείτων δὲ πᾶσαν τὴν
οὐσίαν τῶν ὀρφανῶν διαχειρισάμενος, καὶ ἐκ πολλῶν πάνυ χρη-
μάτων οὐδὲν ἀποδείξας, αὐτὸς ἔτι περιὼν κατηγορεῖται πρὸς ἑνὸς

Ὑποτιθεὶς] Fort. περιτιθείς. Sic Dionys. ed. Sylb. p. 189. 1. ᾗ [λέξει] κέχρηται Ἡρόδοτος Ξέρξῃ περιτιθεὶς τὸν λόγον. et 85. 18. ὁ γὰρ γάμος εὐθὺς καὶ σωφροσύνης δόξαν περιτίθησι τοῖς ἀνθρώποις. Longin. p. 153. ed. Cel. Mor. τὴν δ᾽ ἀπότομον ἀπειλὴν τῷ θυμῷ τοῦ ἡγεμόνος περιέθηκεν. Diog. Laert. p. 70. ed. Steph. Κρίτωνι περιθεῖναι τοὺς λόγους. Matth.

Προσάπτων] Sic dedi pro vulgari προσάπτων. Reisk.

Προαιρουμένους ποιεῖν] Sic dedi de meo pro vulgari προαιρουμένους ποιῶν. Idem.

Ἀπαιδεύτοις] Stephanus et Sylburgius, οὐκ ἀπαιδεύτοις. minore cum mutatione legas, ψυχαῖς εὐπαιδεύτοις, *animis eruditis et modestis.* Sic init. Epist. ad Pompeium: ἐπιστολὴν εὐπαίδευτον· et in Lib. de Thucyd. Idiom. τῶν εὐπαιδεύτων· et alibi. Markland.

τῶν μειρακίων δοκιμασθέντος, κακῆς ἐπιτροπῆς. λέγει δὲ κατ᾽ αὐ-
τοῦ τὴν δίκην ὁ τῆς ἐκείνου μὲν θυγατριδῆς, τῶν δὲ μειρακίων
ἀδελφῆς ἀνήρ. προὔλαβον δὲ τὴν ὑπόθεσιν, ἵνα μᾶλλον γένηται
καταφανὲς, εἰ μετρίᾳ καὶ προσηκούσῃ ἀρχῇ κέχρηται.

κγ΄. Εἰ μὲν μὴ μεγάλα, κ. τ. λ. Τοῦτο τὸ προοίμιον ἁπά-
σας ἔχει τὰς ἀρετὰς, ὅσας δεῖ τὸ προοίμιον ἔχειν. δηλώσουσι δὲ
οἱ κανόνες αὐτῷ παρατεθέντες οἱ τῶν τεχνῶν. ἅπαντες γὰρ δή που
παραγγέλλουσιν οἱ συνταξάμενοι τὰς τέχνας, ὅταν ᾖ πρὸς οἰκείους
ὁ ἀγὼν, σκοπεῖν, ὅπως μὴ πονηροὶ μηδὲ φιλοπράγμονες οἱ κατή-
γοροι φανήσονται· κελεύουσί τε, πρῶτον μὲν τὴν αἰτίαν εἰς τοὺς
ἀντιδίκους περιϊστάναι καὶ τοῦ ἐγκλήματος καὶ τοῦ ἀγῶνος, καὶ
λέγειν, ὅτι μεγάλα τἀδικήματα. καὶ οὐκ ἐνῆν αὐτὰ μετρίως ἐνεγ-
κεῖν· καὶ ὅτι ὑπὲρ ἀναγκαιοτέρων προσώπων ὁ ἀγὼν καὶ ἐρήμων,
καὶ ἧττον ὑπεροφθῆναι ἀξίων, οἷς μὴ βοηθοῦντες, κακίους ἂν ἐφά-
νησαν· καὶ ὅτι προκαλούμενοι τοὺς ἀντιδίκους εἰς διαλλαγὰς, καὶ
φίλοις τὰ πράγματα ἐπιτρέποντες, καὶ τὰ δυνατὰ ἐλαττοῦσθαι ὑπο-
μένοντες, οὐδενὸς ἠδυνήθησαν τυχεῖν τῶν μετρίων. Ταῦτα μὲν
δὴ παραγγέλλουσι ποιεῖν οἱ τεχνογράφοι, ἵνα τὸ ἦθος τοῦ λέγον-
τος ἐπιεικέστερον εἶναι δόξῃ. δύναται δὲ αὐτοῖς εὔνοιαν τοῦτο
ποιεῖν, καὶ ἔστι κράτιστον τῆς κατασκευῆς μέρος. ταῦθ᾽ ὁρῶ πάντα lxxvi
διὰ τοῦ προοιμίου τοῦδε γεγονότα. Καὶ μὴν εἴς γε τὸ εὐμαθεῖς
τοὺς ἀκροατὰς ποιῆσαι, κελεύουσι συστρέψαντας εἰπεῖν τὸ πρᾶγμα,
ἵνα μὴ ἀγνοῶσι τὴν ὑπόθεσιν οἱ δικασταί· καὶ οἵαπερ ἂν ᾖ τὰ
μέλλοντα λέγεσθαι, τοιοῦτο καὶ τὸ προοίμιον ὑποτίθεσθαι ἀπ᾽ ἀρ-
χῆς, καὶ δεῖγμα τοῦ πράγματος ποιουμένους, εὐθὺς ἀπ᾽ ἐνθυμη-
μάτων πειρᾶσθαι ἄρχεσθαι. ἔχει δὴ καὶ ταῦτα τὸ προοίμιον. Ἔτι
περὶ τῆς προσοχῆς ὧδέ πως τεχνολογοῦσιν· ὅτι δεῖ τὸν προσεκτι-
κοὺς μέλλοντα ποιεῖν τοὺς ἀκροατὰς, καὶ λέγειν θαυμαστὰ καὶ
παράδοξα, καὶ δεῖσθαι τῶν δικαστῶν ἀκοῦσαι. φαίνεται δὲ καὶ
ταῦτα πεποιηκὼς ὁ Λυσίας· καὶ προσέτι τούτοις τὸ λεῖον τῆς ἑρμη-
νείας, καὶ τὸ ἀφελὲς τῆς κατασκευῆς, ὧν μάλιστα δεῖ τοῖς ὑπ᾽ ἐκεί-
νων προοιμιαζομένοις. ἄξιον δὲ καὶ τὴν διήγησιν ὡς ᾠκονόμηται

Εἰ μὲν μὴ μεγάλα] Vid. p. 504. ed. Tayl.

Τῶν τεχνῶν] Legi vult Taylor τῶν τεχνικῶν. sine causa, si quid intelligo. Reisk.

Μεγάλα ἀδικήματα] Scripsit, opinor, μεγάλα τ᾽ ἀδικήματα, vel τὰ ἀδικήματα. Markland.

Καί ἐστι] Forte, ἣ (sc. εὔνοια) ἐστι κράτιστον τῆς κατασκευῆς μέρος. Idem.

Εὐθὺς] Καὶ, quod huic adverbio præponunt vulgatæ, delevi auctore Sylburgio. Reisk.

Ὑπ᾽ ἐκείνων] Sylburgius legit, ἀπ᾽ ἐκείνων, *ab illis. A quibus?* nihil enim præcessit, quod huic sensui convenire potest. Lege, ἐπ᾽ ἐκείνων, *coram illis,* sc. δικαστῶν, *judicibus, quæ maxime necessaria sunt iis, qui coram tribunali proœmiis utuntur:* nempe in *veris causis,* non in *fictis* Rhetorum et Sophistarum λογομαχίαις. Markland.

καταμαθεῖν, ἔχει δὲ οὕτως. Ἀδελφοὶ ἦσαν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, κ. τ. λ.

κδ΄. Ἵνα δὲ καὶ ὁ τῶν ἀποδείξεων χαρακτὴρ καταφανὴς γένηται, θήσω καὶ τὰ ἐπὶ τούτοις λεγόμενα. τὰς μὲν οὖν ἰδίας πίστεις, ὡς οὐ πολλῶν ἔτι λόγων δεομένας, δι' αὐτῶν βεβαιοῦται τῶν μαρτύρων, οὐδὲν ἕτερον ἢ τοῦτο εἰπὼν, Πρῶτον μὲν οὖν τούτων ἀνάβητέ μοι μάρτυρες. τὰ δὲ τοῦ ἀντιδίκου δίκαια διχῇ νείμας, ὡς τὰ μὲν ὁμολογήσαντος αὐτοῦ λαβεῖν, καὶ εἰς τὰς τροφὰς τῶν ὀρφανῶν ἀνηλωκέναι σκηψαμένου, τὰ δὲ ἐξάρνου γενηθέντος εἰληφέναι, κἄπειτα ἐλεγχθέντος, ὑπὲρ ἀμφοτέρων ποιεῖται τὸν λόγον. τάς τε δαπάνας οὐχ ἃς ἐκεῖνος ἀπέφηνε γενέσθαι λέγων, καὶ περὶ τῶν ἀμφιβόλων τὰς πίστεις ἀποδιδούς. Ἀξιῶ τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, κ. τ. λ.

κέ. Ἐν μὲν δὴ τοῖς ἐπιδεικτικοῖς λόγοις μαλακώτερος, ὥσπερ ἔφην. βούλεται μὲν γὰρ ὑψηλότερος εἶναι καὶ μεγαλοπρεπέστερος. καὶ τῶν γε καθ' ἑαυτὸν ἢ πρότερον ῥητόρων ἀκμασάντων οὐδενὸς ἂν δόξειεν εἶναι καταδεέστερος· οὐ διεγείρει δὲ τὸν ἀκροατὴν, ὥσπερ Ἰσοκράτης, ἢ Δημοσθένης. θήσω δὲ καὶ τούτων παράδειγμα. ἔστι δή τις αὐτῷ πανηγυρικὸς λόγος, ἐν ᾧ πείθει τοὺς Ἕλληνας, ἀγομένης Ὀλυμπιάσι τῆς πανηγύρεως, ἐκβάλλειν Διονύσιον τὸν τύραννον τῆς ἀρχῆς, καὶ Σικελίαν ἐλευθερῶσαι· ἄρξασθαί τε τῆς ἔχθρας αὐτίκα μάλα, διαρπάσαντας τὴν τοῦ τυράννου σκηνὴν χρυσῷ τε καὶ πορφύρᾳ καὶ ἄλλῳ πλούτῳ πολλῷ κεκοσμημένην. ἔπεμψε γὰρ θεωροὺς εἰς τὴν πανήγυριν ὁ Διονύσιος ἄγοντας θυσίαν τῷ θεῷ. μεγαλοπρεπής τε καταγωγὴ τῶν θεωρῶν ἐγίνετο ἐν τῷ τεμένει καὶ πολυτελὴς, ἵνα θαυμασθείη μᾶλλον ὁ τύραννος ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος.

Ἀδελφοὶ ἦσαν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ] Vid. p. 505. ed. Tayl.

Τοῦ ἀντιδίκου] Articulum præposui, quo carent vulgatæ. Reisk.

Τὰς δὲ δαπάνας] Distinguo ac lego: ποιεῖται τὸν λόγον, τάς τε δαπάνας — ἐλέγχων, καὶ περὶ etc. Sylburgius quoque legit τε pro δέ. Markland. Sic dedi, pro vulgari τὰς δὲ δαπάνας. Reisk.

Ἀξιῶ τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ] Vid. p. 512. ed. Tayl.

Ἔφην] Post ἔφην nonnulla deesse videntur. hæc enim non cohærent. Markland. Acute animadvertit Marklandus aliquid hic deesse. Nam ἐν μὲν δὴ indicat conclusionem loci pertractati περὶ τῶν ἀποδείξεων, de quibus inceperat dicere. Τοῖς ἐπιδεικτικοῖς autem et paulo post θήσω δὲ καὶ τούτων transitionis ad orationes ἐπιδεικτικὰς vestigia habent. Deinde Dionysius Lysiam μαλακώτερον dixit non tam in ἐπιδεικτικοῖς λόγοις, quam in πάθεσιν et ἀποδείξεσιν. v. p. 80. v. 8. Conf. Dionys. ed. Sylburg. p. 107. 43. ἐν οἷς (ἀποδεικτικοῖς καὶ παθητικοῖς λόγοις) ὁ μὲν Λυσίας ἁπλούστερός τίς ἐστιν, et p. 109. 34. ubi etiam male scribitur ἐπιδεικτικοῖς pro ἀποδ. quod aperte docet orationis συνάφεια et Sylburg. ad h. l. Denique nullum exemplum epilogi commemoravit, de quo tamen etiam dicere constitueral. v. p. 77. v. 10. p. 80. v. 12. 18. Ex his satis puto apparere aliquid deesse. quod etsi sine ope codd. restitui vix potest, interim tamen expleri poterit hoc modo: ἐν μὲν δὴ ταῖς ἀποδείξεσι καὶ πάθεσι καὶ ὅλως τοῖς δικανικοῖς λόγοις μαλακώτερος, ὥσπερ ἔφην. Τοιοῦτος δέ τίς μοι εἶναι δοκεῖ καὶ ἐν τοῖς ἐπιδεικτικοῖς λόγοις. Βούλεται — Δημοσθένης. θήσω δὲ καὶ τούτων (scil. τῶν ἐπιδεικτικῶν λόγων) παραδείγματα. Matth. Nil deest, modo legas, ἐν μέντοι τοῖς. Reisk.

ταύτην λαβὼν τὴν ὑπόθεσιν, τοιαύτην πεποίηται τὴν ἀρχὴν τοῦ λόγου. Ἄλλων τε πολλῶν καὶ καλῶν, κ. τ. λ. lxxvii

κϛ΄. Ἑνὸς ἔτι παράδειγμα θήσω λόγου συμβουλευτικοῦ· ἵνα καὶ τούτου τοῦ γένους τοῦ λόγου ὁ χαρακτὴρ γένηται σαφής. ὑπόθεσιν δὲ περιείληφε περὶ τοῦ μὴ καταλῦσαι τὴν πάτριον πολιτείαν Ἀθήνησι. τοῦ γὰρ δήμου κατελθόντος ἐκ Πειραιῶς, καὶ ψηφισαμένου διαλύσασθαι πρὸς τοὺς ἐν ἄστει, καὶ μηδενὸς τῶν γεγενημένων μνησικακεῖν· δέους δὲ ὄντος μὴ πάλιν τὸ πλῆθος εἰς τοὺς εὐπόρους ὑβρίζῃ τὴν ἀρχαίαν ἐξουσίαν κεκομισμένον, καὶ πολλῶν ὑπὲρ τούτου γινομένων λόγων, Φορμίσιός τις τῶν συγκατελθόντων μετὰ τοῦ δήμου, γνώμην εἰσηγήσατο, τοὺς μὲν φεύγοντας κατιέναι, τὴν δὲ πολιτείαν μὴ πᾶσιν, ἀλλὰ τοῖς τὴν γῆν ἔχουσι παραδοῦναι· βουλομένων ταῦτα γενέσθαι καὶ Λακεδαιμονίων. ἔμελλον δὲ, τοῦ ψηφίσματος τούτου κυρωθέντος, πεντακισχίλιοι σχεδὸν Ἀθηναίων ἀπελαθήσεσθαι τῶν κοινῶν. ἵνα δὴ μὴ τοῦτο γένοιτο, γράφει τὸν λόγον τόνδε ὁ Λυσίας, τῶν ἐπισήμων τινὶ καὶ πολιτευομένων. εἰ μὲν οὖν ἐρρήθη τότε ἄδηλον, σύγκειται γοῦν ὡς πρὸς ἀγῶνα ἐπιτηδείως. ἔστι δὲ ὅδε. Ὅτε ἐνόμιζον, ὦ Ἀθηναῖοι, κ. τ. λ.

κζ΄. Ἀλλ' ἅλις ἤδη παραδειγμάτων. ἵνα καὶ περὶ τῶν λοιπῶν ῥητόρων τὸν αὐτὸν διαλεχθῶμεν τρόπον. ἕπεται δὲ τῷ ῥήτορι τούτῳ, κατὰ τὴν τάξιν τῶν χρόνων, Ἰσοκράτης. περὶ δὲ τούτου λεκτέον ἐφεξῆς, ἑτέραν ἀρχὴν λαβοῦσιν.

Ἄλλων τε πολλῶν καὶ καλῶν] Vid. p. 518. ed. Tayl.

Ψηφισαμένου διαλύσασθαι] Hudsonus legi vult τὰς πρὸς τοὺς ἐν ἄστει ἔχθρας. male, ut videtur. centies enim hæc omittuntur. v. Æschin. contra Ctesiph. p. 68. 19. ed. Steph. Ælian. V. H. 12. 3. Theophrast. Charact. 13. περὶ ἀκαιρίας. ἀμφοτέρων βουλομένων διαλύεσθαι. Matth.

Φορμίσιος] De hoc loquitur Dinarchus p. 95. ed. Steph. Idem.

Φεύγοντας] F. φυγόντας. Idem. In hoc falsus fuit V. D. Exsules οἱ φεύγοντες usurpantur, non οἱ φυγόντες. Ad insequentem vitam e Plutarcho annotationum ego de meo nihil addidi, sed omnes sunt Taylori. Reisk.

Ὅτε ἐνόμιζον, ὦ Ἀθηναῖοι] Vid. p. 523. ed. Tayl.

ΛΥΣΙΟΥ ΒΙΟΣ

ΚΑΤΑ ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΝ.

---

lxxviii Λυσίας υἱὸς ἦν Κεφάλου, τοῦ Λυσανίου, τοῦ Κεφάλου, Συρακουσίου μὲν γένος, μεταναστάντος δὲ εἰς Ἀθήνας, ἐπιθυμίᾳ τε τῆς πόλεως, καὶ Περικλέους τοῦ Ξανθίππου πείσαντος αὐτὸν φίλον ὄντα, καὶ ξένον, πλούτῳ διαφέρων· ὡς δέ τινες ἐκπεσόντα τῶν Συρακουσῶν, ἡνίκα ὑπὸ Γέλωνος ἐτυραννοῦντο· γενόμενος Ἀθήνησιν ἐπὶ Φιλοκλέους ἄρχοντος τοῦ μετὰ Φρασικλῆ κατὰ τὸ δεύτερον ἔτος τῆς ὀγδοηκοστῆς καὶ δευτέρας Ὀλυμπιάδος, τὸ μὲν πρῶτον συνεπαιδεύετο τοῖς ἐπιφανεστάτοις Ἀθηναίων· ἐπεὶ δὲ τὴν εἰς Σύβαριν ἀποικίαν τὴν ὕστερον Θουρίους μετονομασθεῖσαν ἔστελλεν ἡ πόλις, ᾤχετο σὺν τῷ πρεσβυτάτῳ ἀδελφῷ Πολεμάρχῳ —ἦσαν γὰρ αὐτῷ καὶ ἄλλοι δύο Εὔδιδος καὶ Βράχυλλος—, τοῦ πατρὸς ἤδη τετελευτηκότος, ὡς κοινωνήσων τοῦ κλήρου, ἔτη γεγονὼς πεντεκαίδεκα, ἐπὶ Πραξιτέλους ἄρχοντος. κἀκεῖ διέμεινε παιδευόμενος παρὰ Τισίᾳ, καὶ Νικίᾳ τοῖς Συρακουσίοις· κτησάμενός τε οἰκίαν καὶ κλήρῳ λαχὼν ἐπολιτεύσατο, ἕως Κλεάρχου τοῦ Ἀθήνησιν ἄρχοντος, ἔτη ἑξήκοντα τρία. Τῷ δὲ ἑξῆς Καλλίᾳ Ὀλυμπιάδι ἐνενηκοστῇ δευτέρᾳ, τῶν κατὰ Σικελίαν συμβάντων Ἀθηναίοις, καὶ κινήσεως γενομένης τῶν τε ἄλλων συμμάχων καὶ μάλιστα τῶν τὴν Ἰταλίαν οἰκούντων, αἰτιαθεὶς Ἀττικίζειν ἐξέπεσε μετ' ἄλλων τριῶν. Παραγενόμενος δ' Ἀθήνησιν ἐπὶ Καλλίου τοῦ μετὰ Κλεόκριτον ἄρχοντος, ἤδη τῶν τετρακοσίων κατεχόντων τὴν πόλιν, διέτριβεν αὐτόθι. τῆς δὲ ἐν Αἰγὸς ποταμοῖς ναυμαχίας γενομένης, καὶ τῶν τριάκοντα παραλαβόντων τὴν πόλιν, ἐξέπεσεν, ἑπτὰ ἔτη μείνας, ἀφαιρεθεὶς τὴν οὐσίαν, καὶ τὸν ἀδελφὸν Πολέμαρχον· αὐτὸς δὲ διαδρὰς ἐκ τῆς οἰκίας, ἀμφιθύρου οὔσης, ἐν ᾗ ἐφυλάσσετο ὡς ἀπολούμενος, διῆγεν ἐν Μεγάροις. ἐπιθεμέ-

Διαφέρων] Anne διαφέροντα? Vid. Nos in Vita Lysiæ. Taylor.

Φρασικλῆ] L. Φρασικλείδη. Idem.

Καὶ δευτέρας] Dele. Idem.

Ἔστελλεν] Ἔστελε Cod. Petav. Idem.

Ἄλλοι δύω] Hoc videtur esse ambigendum. Idem.

Εὔδιδος] Εὔδημος Xyl. Rectius cum Platone Εὐθύδημος. Idem.

Κλήρῳ λαχὼν] Κλήρου τυχὼν Photius. Idem.

Κλεάρχου] L. Κλεοκρίτου. Idem.

Ἑξήκοντα τρία] Alii τριάκοντα τρία legunt, alii ὥστε τριάκοντα. Idem.

Τριῶν] L. Τριακοσίων. Idem.

νων δὲ τῶν ἀπὸ Φυλῆς τῇ καθόδῳ, ἐπεὶ χρησιμώτατος ἁπάντων ὤφθη, χρήματά τε παρασχὼν δραχμὰς δισχιλίας, καὶ ἀσπίδας διακοσίας· πεμφθεὶς δὲ σὺν Ἑρμᾶνι ἐπικούρους ἐμισθώσατο τριακοσίους δύο, ἔπεισέ τε τάλαντα δοῦναι Θρασύλαιον τὸν Ἠλεῖον, ξένον αὐτῷ γεγονότα. ἐφ' οἷς γράψαντος αὐτῷ Θρασυβούλου πολιτείαν μετὰ τὴν κάθοδον ἐπὶ ἀναρχίας τῆς πρὸ Εὐκλείδου, ὁ μὲν δῆμος ἐκύρωσε τὴν δωρεάν· ἀπενεγκαμένου δὲ Ἀρχίνου γραφὴν παρανόμων διὰ τὸ ἀπροβούλευτον εἰσαχθῆναι, ἑάλω τὸ ψήφισμα· lxxix
καὶ οὕτως ἀπελαθεὶς τῆς πολιτείας, τὸν λοιπὸν χρόνον ᾤκησε ἰσοτελὴς ὤν· καὶ ἐτελεύτησεν αὐτόθι, ὀγδοήκοντα τρία ἔτη βιοὺς, ἢ, ὥς τινες, ἓξ καὶ ἑβδομήκοντα, ἢ, ὥς τινες, ὑπὲρ ὀγδοήκοντα· ἰδὼν Δημοσθένην μειράκιον ὄντα. γενηθῆναι δέ φασιν ἐπὶ Φιλοκλέους ἄρχοντος. Φέρονται δ' αὐτοῦ λόγοι τετρακόσιοι εἰκοσιπέντε. τούτων γνησίους φασὶν οἱ περὶ Διονύσιον, καὶ Καικίλιον εἶναι διακοσίους τριάκοντα, ἐν οἷς δὶς μόνον ἡττῆσθαι λέγεται. ἔστι δ' αὐτοῦ καὶ ὃν ὑπὲρ τοῦ ψηφίσματος ἐγράψατο Ἀρχῖνος τὴν πολιτείαν αὐτοῦ περιέχων, καὶ κατὰ τῶν τριάκοντα ἕτερος. Ἐγένετο δὲ πιθανώτατος καὶ βραχύτατος, τοῖς ἰδιώταις τοῖς πολλοῖς λόγους ἐκδούς. εἰσὶ δ' αὐτῷ καὶ τέχναι ῥητορικαὶ πεποιημέναι, καὶ δημηγορία, ἐπιστολαί τε καὶ ἐγκώμια, καὶ ἐπιτάφιοι καὶ ἐρωτικοί. Σωκράτους ἀπολογία ἐστοχασμένη τῶν δικαστῶν. δοκεῖ δὲ τὴν κατὰ λέξιν εὔκολος εἶναι, δυσμίμητος ὤν. Δημοσθένης δ' ἐν τῷ κατὰ Νεαίρας λόγῳ ἐραστὴν αὐτόν φησι γεγονέναι Μετανείρας ὁμοδούλου τῇ Νεαίρᾳ. ὕστερον δὲ ἔγημε Βραχύλλου τοῦ ἀδελφοῦ θυγατέρα, μνημονεύει δὲ αὐτοῦ καὶ Πλάτων ἐν τῷ Φαίδρῳ, ὡς δεινοτάτου εἰπεῖν, καὶ Ἰσοκράτους πρεσβυτέρου. ἐποίησε δὲ καὶ εἰς αὐτὸν ἐπίγραμμα Φίλισκος ὁ Ἰσοκράτους μὲν γνώριμος, ἑταῖρος δὲ Λυσίου· δι' οὗ φανερὸν ὡς προέλαβε τοῖς ἔτεσιν, καὶ ἐκ τῶν ὑπὸ Πλάτωνος εἰρημένων ἀποδείκνυται. ἔχει δὲ οὕτως·

Καλλίππης θύγατερ, πολυηγόρε, φροντίδι δείξεις
*Εἴ τι φρονεῖς, * * καί τι περισσὸν ἔχεις.*

Ἐπεὶ χρησιμώτατος] L. ἐπιχρησιμώτατος. Idem.

Πεμφθεὶς δὲ] Πεμφθείς τε Cod. Petav. Idem.

Δύο] Istud δύο pertinet ad comma proximum. Vid. nos in Lysiæ Vita. Idem.

Θρασύλαιον] Θρασυδαῖον alii. Idem.

Ὀγδοήκοντα] Mira hæc differentia, ὀγδοήκοντα τρία ἔτη βιοὺς — ἢ, ὥς τινες, ὑπὲρ ὀγδοήκοντα. Hæccine exspectabas ab ἀκριβείᾳ Plutarchi? Idem.

Ἡττῆσθαι] Ἡττηθῆναι Cod. Petav. Idem.

Ἔστι δ' αὐτοῦ] F. ἔστι δ' αὐτοῦ καὶ ὑπὲρ τοῦ ψηφίσματος ὃ ἐγράψατο Ἀρχῖνος (sc. παρανόμων) τὴν πολιτείαν αὐτοῦ περιελών. Idem.

Τοῖς πολλοῖς] Vel glossa est ad τοῖς ἰδιώταις, vel legendum τοὺς πολλοὺς (λόγους sc.) vel τοὺς πλείους, ut Photius. Idem.

Δημηγορία] F. δημηγορίαι. Idem.

Σωκράτους] Καὶ Σωκράτους ἀπολογία. Cod. Petav. Idem.

Δημοσθένης] Hæc ex Athenæo l. 13. Idem.

Καλλίππης] In MSS. nonnullis ὦ Καλλίππης, in metro quarto pro Ἐν κόσμοισι Cod. Petav. habet Ἐν κόσμῃσι. in sexto, idem Cod. καταφθιμένων. Idem. De hoc Epigrammate vid. supra p. 59.

Τὸν γὰρ ἐς ἄλλο σχῆμα μεθαρμοσθέντα, καὶ ἄλλοις
'Εν κόσμοισι βίου σῶμα λαβόνθ' ἕτερον,
Δεῖ σ' ἀρετῆς κήρυκα τεκεῖν τινὰ Λυσιδάϊμνον,
Δόντα καταφθίμενον καὶ σοφῷ ἀθάνατον·
"Ος τότ' ἐμῆς ψυχῆς δεῖξαι φιλέταιρον ἅπασι,
Καὶ τὴν τοῦ φθιμένου πᾶσι βροτοῖς ἀρετήν.

Συνέγραψε δὲ λόγον καὶ Ἰφικράτει τὸν μὲν πρὸς Ἁρμόδιον, τὸν δὲ προδοσίας κρίνων Τιμόθεον, καὶ ἀμφοτέρους ἐνίκα. Ἀναδεξαμένου δὲ Ἰφικράτους τὰς τοῦ Τιμοθέου πράξεις, ταῖς εὐθύναις ἀναλαβὼν τὴν τῆς προδοσίας αἰτίαν ἀπολογεῖται διὰ τοῦ Λυσίου λόγου. καὶ αὐτὸς μὲν ἀπελύθη, ὁ δὲ Τιμόθεος ἐξημιώθη πλείστοις χρήμασιν. ἀνέγνω δὲ καὶ ἐν τῇ Ὀλυμπιακῇ πανηγύρει λόγον μέγιστον, διαλλαγέντας τοὺς Ἕλληνας καταλῦσαι Διονύσιον.

ΛΥΣΙΟΥ ΒΙΟΣ.

EX PHOTIO COD. CCLXI.

lxxx Ἀνεγνώσθησαν Λυσίου λόγοι διάφοροι. φέρονται δ' αὐτοῦ εἰκοσιπέντε καὶ τετρακόσιοι, ὧν τοῖς γνησίοις τρεῖς καὶ τριάκοντα καὶ διακόσιοι ἐγκρίνουσι. ἐν οἷς δὶς μόνον τὸ ἔλαττον ἐνεγκεῖν τῇ λέξει πρὸς τοὺς ἀνταγωνιστὰς πολλάκις ἀγωνισάμενος λέγεται. ἔστι δὲ τοῖς λόγοις βραχύτατός τε καὶ πιθανώτατος, καὶ τῷ δοκεῖν μὴ δεινῶς λέγειν, εἴπερ τις ἄλλος δεινότατος. ἀλλὰ γὰρ καὶ εὔκολος εἶναι δοκῶν, οὐδὲν ἔλαττον δυσμίμητος ἐπιδείκνυται. τοὺς μέντοι γε τῶν λόγων πλείους ἰδιώταις ἐκδεδωκέναι λέγεται. συγκεφαλαιοῦσι δὲ τοὺς λόγους αὐτοῦ δημηγορίαι, ἐπιστολαὶ, ἐγκώμια, ἐπιτάφιοι, ἐρωτικοὶ, καὶ Σωκράτους ἀπολογία. ἔστι μὲν ἐν οὐκ ὀλίγοις αὐτοῦ λόγοις ἠθικός. γίνεται δὲ κατὰ τὴν διάνοιαν ὁ ἠθικὸς, ὅταν χρηστὴν ἔχῃ προαίρεσιν, καὶ πρὸς τὰ βελτίω ῥέπουσαν. ὅθεν οὐ χρὴ ψιλῶς τὰ πραχθέντα λέγειν, ἀλλὰ καὶ τὴν γνώμην συνάπτειν, μεθ' ἧς ἐπράττετο ἕκαστον. οἷον ἂν μὲν χαλεπὰ εἴη, καὶ πρὸς φίλους ἢ ἄλλως μετρίους, τὴν ἀνάγκην αἰτιᾶσθαι, ἂν δὲ ἀμείνω, τὴν προαίρεσιν. αὕτη δὲ μάλιστα πιθανὴ γίνεται, εἰ τὴν αἰτίαν προσλάβοι. τὰς μέντοιγε αἰτίας οὐ χρὴ τοῦ λυσιτελοῦς ἕνεκα παραλαμβάνειν. φρονίμου γὰρ μᾶλλον ἢ χρηστοῦ καὶ εὐ-

Κρίνων] Pro κρίνων idem Cod. κρίνον, lege κρίνοντι, revocata syllaba τι ex voce subsequenti. Ἰφικράτει — κρίνοντι Τιμόθεον. Nihil verius. TAYLOR.

γνώμονος τὰ τοιαῦτα. χαλεπὸς δὲ ὁ τρόπος φυλάξαι, διὸ καὶ Λυσίας ἐν αὐτῷ φαίνεται πολλάκις διαμαρτάνων. θαυμάζονται μέντοι γε αὐτοῦ ἄλλοι λόγοι καὶ δὴ καὶ ὁ πρὸς Διογείτονα ἐπιτροπῆς· πιθανήν τε γὰρ καὶ καθαρὰν τὴν διήγησιν ποιεῖται. ἀλλ' οὐκ εὐθὺς ἐπὶ τὰς αὐξήσεις καὶ τὰς δεινώσεις, ὅπερ πολλοὶ πάσχουσιν, ὑπάγεται. καὶ γὰρ οὐδ' ἔστιν οἰκεῖα τὰ τοιαῦτα τῆς πρώτης διδασκαλίας τοῦ πράγματος, ἀλλ' ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα χώραν ἔχει καταλέγεσθαι. καὶ πολλὴν δὲ καθαρότητα καὶ σαφήνειαν ἔν τε τοῖς πράγμασι καὶ ταῖς λέξεσιν ἀπ' αὐτῆς τῆς τοῦ λόγου προβάλλεται ἀρχῆς. ὥςπερ καὶ τὸ σχῆμα κατ' εὐθεῖαν ἁρμόζον ἀφηγήσει, καὶ τὸ μηδὲν τῶν ἔξωθεν συνεφέλκεσθαι. τὸ δὲ τῆς ἁρμονίας, αὐτοῦ κάλλος οὐ παντός ἐστιν αἰσθάνεσθαι, καὶ γὰρ δοκεῖ μὲν ἁπλῶς καὶ ὡς ἔτυχε συγκεῖσθαι, εἰς ὑπερβολὴν δὲ κόσμου κατεσκεύασται. καὶ ἁπλῶς, ὁ λόγος ἄξιος θαυμάσαι κατά τε τὰ σχήματα καὶ τὰ νοήματα, καὶ τὰ ὀνόματα, καὶ τὴν ἐναρμόνιον τούτων συνθήκην, καὶ τὴν εὕρεσιν καὶ τάξιν τῶν ἐνθυμημάτων τε καὶ ἐπιχειρημάτων ἀμφιβάλλεται μὲν ὁ παρ' ἐνίοις περὶ τοῦ σηκοῦ λόγος, ὁ σηκὸς δὲ νῦν εἶδός ἐστιν ἱερᾶς ἐλαίας. ἀλλ' ὅτι μὲν γνήσιος Λυσίου ἔκ τε τῶν κεφαλαίων δῆλον, καὶ ἐκ τῶν περὶ αὐτοῦ ἐπιχειρημάτων, ἐξ αὐτοῦ γε τοῦ προοιμίου, τῆς τε διηγήσεως, καὶ τοῦ ἐπιλόγου. πάνυ
γὰρ δαιμονίως, καὶ κατὰ τὴν εἰθισμένην τῷ ἀνδρὶ ἐν τῇ ἁπλότητι lxxxi
δεινότητά ἐστιν ἐξειργασμένα ταῦτα καὶ τὸ κατ' ἐνθύμημα, ἀλλὰ μὴ κατ' ἐπιχείρημα προάγειν τὰς ἀποδείξεις, τοῦ Λυσίου μάλιστα τὸ ἰδίωμα ἀπαγγέλλει, ἀλλὰ καὶ τὸ μὴ καθ' ἓν διατρίβοντα μηκύνειν τὸν λόγον, τῆς τοῦ Λυσίου ἐστὶν ἀκριβείας· καὶ τὸ εὐπαγὲς τῶν λόγων καὶ τὸ διὰ βραχύτητος πολλὴν παρέχειν ἡδονήν· ὃ μετά γε Δημοσθένην οὗτος μόνος τῶν ἄλλων ῥητόρων φαίνεται κατορθώσας· καὶ τὸ κάλλος δὲ τῆς διατυπώσεως, ἐν ᾧ μήτε Πλάτωνος, μήτε Δημοσθένους, μήτε Αἰσχίνου τὸ ἔλαττόν ἐστιν ἀπηνεγμένος. ἰδίωμα δὲ Λυσίου, καὶ τὸ τὰς ἀντιθέσεις προάγειν, μηδαμῶς μὲν ἐμφαινούσας τὸ ἐπιβεβουλευμένον, τὸ δὲ ὑπ' αὐτῶν τῶν πραγμάτων ἐπεσπασμένον δεικνύειν. Τεκμήριον δὲ τῆς Λυσιακῆς δυνάμεως, καὶ τὸ ἐν πάσῃ τῇ περιόδῳ τῶν κώλων εὐάρμοστον, καὶ μετὰ καθαρότητος εὐανθές. Παῦλος δέ γε ὁ ἐκ Μυσίας, τόν τε περὶ τοῦ σηκοῦ λόγον, οὐδὲν τῶν εἰρημένων συνιεὶς, τῆς τε γνησιότητος τῶν Λυσιακῶν ἐκβάλλει λόγων· καὶ πολλοὺς καὶ καλοὺς ἄλλους εἰς νόθους ἀποῤῥιψάμενος πολλῆς καὶ μεγάλης τοὺς ἀνθρώπους ὠφελείας ἀπεστέρησεν, οὐχ εὑρισκομένων ἔτι τῶν ὑπὸ διαβολὴν πεσόντων. ἅπαξ γὰρ ἀποκριθέντες παρεωράθησαν, ἐπικρατεστέρας τῆς διαβολῆς ὥςπερ καὶ ἐπ' ἄλλων πολλῶν, ἢ τῆς

Ἀμφιβάλλεται μὲν ὁ παρ'] F. ἀμφιβάλλεται μὲν παρ' ἐνίοις ὁ π. τ. σ. λόγος. TAYLOR.

ἀληθείας γεγενημένης. Ἔστι δὲ ὁ Λυσίας δεινὸς μὲν παθήνασθαι, ἐπιτήδειος δὲ τοὺς πρὸς αὔξησιν διαθεῖναι λόγους. Τινὲς μὲν οὖν τῶν περὶ τοὺς ῥητορικοὺς διατριβόντων λόγους οὐκ ὀρθῶς ὑπήχθησαν εἰπεῖν περὶ Λυσίου, ὡς ἀποδεῖξαι μὲν τὰ ἐγκλήματα, παρ' ὅντινα οὖν τῶν παλαιῶν ἀνδρῶν, τὸ προκεκριμένον ἔχει· αὐξῆσαι δὲ ταῦτα πολλῶν ἐνδεής. καὶ γὰρ ἐλέγχονται φανερῶς ὑπὸ τῶν αὐτοῦ λόγων, πολὺ τῆς ἐπ' αὐτὸ διασφαλλόμενοι κρίσεως· καὶ μάλιστά γε τούτους ὁ κατὰ Μνησιπτολέμου διελέγχει. θαυμαστῶς γὰρ τὴν κατηγορίαν πρὸς μέγεθος οὗτος ηὔξησε. Καικίλιος δὲ ἁμαρτάνει, εὑρετικὸν μὲν τὸν ἄνδρα, εἴπερ ἄλλον τινὰ, συνομολογῶν, οἰκονομῆσαι δὲ τὰ εὑρεθέντα οὐχ οὕτως ἱκανόν. καὶ γὰρ κἀν τούτῳ τῷ μέρει τῆς ἀρετῆς τοῦ λόγου οὐδενὸς ὁρᾶται φαυλότερος. Εἶδε δὲ μειράκιον Δημοσθένην ὄντα· παῖς δὲ γέγονεν ὁ Λυσίας Κεφάλου τοῦ Λυσανίου τοῦ Κεφάλου, γένος μὲν Συρακούσιος, μετανάστης δὲ γεγονὼς εἰς Ἀθήνας, πόθῳ τε τῆς πόλεως, καὶ τῆς Περικλέους τοῦ Ξανθίππου φήμης. ἐν ᾗ τὰ μὲν πρῶτα συνεπαιδεύετο τοῖς ἐπιφανεστάτοις τῶν Ἀθηναίων· ὕστερον δὲ, τὴν εἰς Σύβαριν ἀποικίαν στελλούσης τῆς πόλεως ᾤχετο καὶ αὐτὸς σὺν τῷ πρεσβυτάτῳ τῶν ἀδελφῶν Πολεμάρχῳ, ἐφ' ᾧ τοῦ πατρῴου μετασχεῖν κλήρου. ἔτος δὲ πέντε καὶ δέκατον ἦγε, καὶ διέτριβεν ἀκροώμενος Τισίου τε καὶ Νικίου τῶν Συρακουσίων, οἰκίαν δὲ κατασκευασάμενος καὶ κλήρου τυχὼν ἐπολιτεύετο τῶν πολλῶν οὐκ ἐνδεέστερον, ἕως Κλεάρχου τοῦ Ἀθήνησιν ἄρχοντος. τῷ δὲ ἑξῆς ἐνιαυτῷ Ἀττικίζειν αἰτιαθεὶς μεθ' ἑτέρων τριῶν ἐξέπεσε τῆς πατρίδος. Ἀθήνησι δὲ παραγεγονὼς, τῶν Τετρακοσίων τὴν πόλιν ἐχόντων, διέμεινεν αὐτόθι· τῶν Τριάκοντα δὲ τὴν πόλιν ἀντικατασχόντων, ἑπτὰ μὲν ἔτη διέμεινεν· ἀφαιρεθεὶς δὲ τὴν οὐσίαν καὶ τὸν ἀδελφὸν Πολέμαρχον ἀποβαλὼν, αὐτὸς μόλις διαδρὰς τὸν ἐπικρεμάμενον ὄλεθρον διῆγεν ἐν Μεγάροις. Τῶν δ' ἀπὸ Φυλῆς ἐπιθεμένων τῇ καθόδῳ χρησιμώτατος ἁπάντων γέγονε τῇ πράξει. χρήματά τε γὰρ αὐτὸς δραχμὰς δισχιλίας παρέσχε, καὶ ἀσπίδας διακοσίας. σταλεὶς δὲ σὺν Ἕρμονι, ἐπικούρους τε ἐμισθώσατο τριακοσίους, καὶ Θρασύδαιον τὸν Ἠλεῖον ἔπεισε, ξένον ὄντα, αὐτῷ δύο τάλαντα παρασχεῖν. ἐφ' οἷς γράφει μὲν μετὰ τὴν κάθοδον ὁ Θρασύβουλος πολιτείαν αὐτῷ, ὁ δὲ δῆμος ἐκύρωσε τὴν δωρεάν. Ἀρχῖνος δὲ διὰ τὸ ἀπροβούλευτον εἰσαχθῆναι τὸ ψήφισμα, γράφεται γραφὴν παρανόμων τὴν δωρεάν. καὶ ἐπεὶ κατεγνώσθη τὸ ψήφισμα, τῆς μὲν πολιτείας ὁ Λυσίας ἀπελαύνεται, τὸν λοιπὸν δὲ χρόνον κατεβίω ἰσοτελὴς ὤν. καὶ τελευτᾷ αὐτόθι, τρία καὶ ὀγδοήκοντα ἔτη γεγονώς. οἱ δὲ ἀφαιροῦσιν αὐτοῦ ἑπτά.

Τριῶν] Immo τριακοσίων, ut est in Dionysio, atque uti emendavi in Plutarcho. TAYLOR.

ΛΥΣΙΟΥ ΒΙΟΣ.

EX SUIDA.

Λυσίας Κεφάλου Συρακούσιος, ῥήτωρ· μαθητὴς Τισίου καὶ Νικίου· εἷς τῶν μετὰ Δημοσθένους δέκα ῥητόρων. Ἐτέχθη δ' ἐν Ἀθήναις, μετοικήσαντος τοῦ Κεφάλου ἐκεῖσε· γεγονὼς δὲ ἐτῶν ιε' ἐς Θουρίους ᾤχετο σὺν ἀδελφοῖς δύο κοινωνήσων τῆς ἀποικίας· εἶτα ἐκπεσὼν ἐκεῖθεν ἐπ' Ἀττικισμῷ ἐπανῆλθεν ἐς Ἀθήνας, ἄγων ἔτος μζ'. λόγοι δὲ αὐτοῦ λέγονται εἶναι γνήσιοι, ὑπὲρ τοὺς τ'. καὶ ἕτεροι πρὸς τούτοις ἀμφιδοξούμενοι. Τῷ δὲ καθαρῷ τῆς φράσεως οὐδένα ἔσχε μιμητὴν, πλὴν Ἰσοκράτους. ἔγραψε δὲ καὶ τέχνας ῥητορικὰς, ἐγκώμιά τε, καὶ ἐπιταφίους, καὶ ἐπιστολὰς ζ'· μίαν μὲν πραγματικὴν, τὰς δὲ λοιπὰς ἐρωτικάς· ὧν αἱ πέντε πρὸς μειράκια. lxxxii

---

ΛΥΣΙΟΥ ΒΙΟΣ.

EX LEXICO INEDITO EUDOCIÆ N. CCLXXIV. BIBL. COLBERTINÆ, NUNC REGIÆ, PARISIENSIS.

Περὶ τοῦ Λυσίου.

Λυσίας Κεφάλου Συρακούσιος ῥήτωρ, μαθητὴς Τισίου καὶ Νικίου, εἷς τῶν μετὰ Δημοσθένους δέκα ῥητόρων· λόγοι δὲ αὐτοῦ λέγονται εἶναι γνήσιοι ὑπὲρ τοὺς τ'. καὶ ἕτεροι πρὸς τούτους (l. τούτοις) ἀμφιδοξούμενοι. Τῷ δὲ καθαρῷ τῆς φράσεως οὐδένα ἔσχε μιμητὴν πλὴν Ἰσοκράτους. Ἔγραψε καὶ τέχνας ῥητορικὰς, καὶ δημηγορίας, ἐγκώμιά τε καὶ ἐπιταφίους, καὶ ἐπιστολὰς ζ'· μίαν μὲν πραγματικὴν, τὰς δὲ λοιπὰς ἐρωτικάς.

TESTIMONIA VETERUM

DE LYSIA.

CICERO.

lxxxiii 1. *De Orat.* 118. Dissertissimus Orator Lysias.

3. *De Orat.* 16. Suavitatem Isocrates, subtilitatem Lysias, acumen Hyperides, sonitum Æschines, vim Demosthenes habuit.

In Brut. 17. Tum fuit Lysias, ipse quidem in causis forensibus non versatus, sed egregie subtilis Scriptor atque elegans, quem jam prope audeas Oratorem perfectum dicere. (Nam plane quidem perfectum et cui nihil admodum desit, Demosthenem facile dixeris.) Nihil acute inveniri potuit in iis causis, quas scripsit, nihil, ut ita dicam, subdole, nihil versute, quod ille non viderit: nihil subtiliter dici, nihil presse, nihil enucleate, quo possit fieri aliquid limatius: nihil contra grande, nihil incitatum, nihil ornatum vel verborum gravitate vel sententiarum, quo quidquam esset elatius.

Ibid. 31. Quodammodo est nonnulla in iis etiam inter ipsos [*Catonem sc. et Lysiam*] similitudo. Acuti sunt, elegantes, faceti, breves. Sed ille Græcus ab omni laude felicior. Habet enim certos sui studiosos, qui non tam habitus corporis opimos, quam gracilitates consectentur; quos, valetudo modo bona sit, tenuitas ipsa delectat: quanquam in Lysia sæpe sunt etiam lacerti, sic ut fieri nihil possit valentius.

lxxxiv *Orat.* 15. Dicat igitur Attice venustissimus ille Scriptor ac politissimus Lysias. Quis enim id possit negare? dum intelligamus hoc esse Atticum in Lysia, non quod tenuis sit atque inornatus, sed quod nihil habeat insolens aut ineptum.

Ibid. 16. Qui Lysiam sequuntur, causidicum quendam sequuntur, non illum quidem amplum atque grandem, subtilem et elegantem tamen, et qui in forensibus causis possit præclare consistere.

Ibid. 132. Dum imitari Lysiam vult, alterum pene Demosthenem.

De optimo genere Oratorum. Imitemur, si poterimus, Lysiam, et ejus quidem tenuitatem potissimum. Est enim multis in locis grandior; sed quia et privatas ille plerasque, et eas ipsas aliis, et parvarum rerum causulas scripsit, videtur esse jejunior, quoniam se ipse consulto ad minutarum genera causarum limaverit.

DIONYSIUS HALICARNASSENSIS.

De Oratoribus. Ὁ Λυσιακὸς λόγος πρὸς το χρήσιμον καὶ ἀναγκαῖον ἐστὶν αὐτάρκης, καὶ τὸ μὲν αὐχμηρὸν ἐκπεφευγὼς, πάνυ δὲ σύντομος καὶ στενὸς κατὰ την ἀπαγγελίαν, ἔτι δὲ καὶ κομψὸς καὶ ἀληθὴς, καὶ τῶν Ἀττικισμῶν εὔχαρις. οὐ μὴν συνεχῶς αὐξητικὸς, πλὴν τοῦ σκοποῦ λεληθότως ἐπιτυγχάνων, μετὰ κεκραμένης τῆς κατὰ τὴν χάριν ἡδονῆς· ὡς ἀναγινωσκόμενον μὲν, οὐχ ὅλον [l. εὔκολον] νομίζεσθαι, χαλεπὸν δὲ εὑρίσκεσθαι ζηλοῦν πειρωμένοις. μάλιστα δὲ ἐπιτευκτικὸς ἐν ταῖς διηγήσεσιν· ἰσχνότητι γὰρ τῆς φράσεως ασφῆ καὶ ἀπηκριβωμένην ἔχουσι τὴν τῶν πραγμάτων ἔκθεσιν.

In Judicio de Isæo §. 3. Ἡ μὲν γὰρ [Λυσίου λέξις] ἀφελής τε καὶ ἠθικὴ μᾶλλον ἐστίν· σύγκειταί τε φυσικώτερον, καὶ ἐσχημάτισται ἁπλούστερον· ἡδονῇ τε καὶ χάριτι πολλῇ κέχρηται. ἡ δὲ Ἰσάιου τεχνικωτέρα, κ. τ. λ.

Ibid. §. 16. Τοῦ Λυσίου μὲν οὖν τις ἀναγινώσκων τὰς διηγήσεις, lxxxv οὐδὲν ἂν ὑπολάβῃ λέγεσθαι κατὰ τέχνην ἢ πονηρίαν, ἀλλ' ὡς φύσις καὶ ἡ ἀλήθεια φέρει· αὐτὸ τοῦτο ἀγνοῶν, ὅτι τῆς τέχνης τὸ μιμήσασθαι τὴν φύσιν αὐτῆς μέγιστον ἔργον ἦν.

Ibid. §. 18. Δοκεῖ Λυσίας μὲν, τὴν ἀλήθειαν διώκειν μᾶλλον· Ἰσαῖος δὲ, τὴν τέχνην· καὶ ὁ μὲν στοχάζεσθαι τοῦ χαριέντως· ὁ δὲ, τοῦ δεινῶς.

Ibid. §. 20. Οὐδένα ἡγούμενος οὔτε ἀκριβέστερον, οὔτε χαριέστερον γεγονέναι Λυσίου.

Ibid. Τούτων δή φημι τῶν ἀνδρῶν, καὶ τῶν παραπλησίων τούτοις, διαφέρειν οἰόμενος Λυσίαν, καὶ ὥςπερ ἀρχέτυπον ὑπογράφων ὑπερέχειν ἐκεῖνον τὸν ἄνδρα, ταύτης τῆς προαιρέσεως τῶν λόγων ἐποιησάμην κανόνα.

In Judicio de Dinarcho §. 6. Λυσίας ἔν τε τοῖς ἰδίοις καὶ τοῖς δημοσίοις ἀγῶσιν, αὐτὸς αὐτῷ ὁμολογούμενός ἐστιν, εἴς τε τὸν λεκτικὸν τρόπον, καὶ τὴν τῶν ὀνομάτων σαφήνειαν, καὶ σύνθεσιν, αὐτοφυῆ μὲν καὶ λείαν εἶναι δοκοῦσαν, παντὸς δὲ λόγου κατὰ τὴν ἡδονὴν διαφέρουσαν.

Ibid. §. 7. Ἔστωσαν δή τινες ἐπιγραφόμενοι λόγοι, καὶ ὄντες, Δεινάρχου, πολλὴν ἔχοντες πρὸς τὰ Λυσιακὰ ὁμοιότητα· Τούτων ὁ βουλόμενος ποιεῖσθαι τὴν διάγνωσιν, πρῶτον μὲν τὴν ἰδιότητα τοῦ ἀνδρὸς ἐκείνου θεωρείτω· ἔπειτ', ἐὰν μὲν ἀρετήν τε καὶ χάριν τοῖς λόγοις ἐπανθοῦσαν ἴδοι, καὶ τὴν τῶν ὀνομάτων ἐκλογὴν ἐνοῦσαν, καὶ τὸ μηδὲν ἄψυχον εἶναι τῶν λεγομένων, θαῤῥῶν λεγέτω τούτους Λυσίου. ἐὰν δὲ μήτε χαρίεν ὅμοιον εὑρίσκῃ, μήτε τὸ πιθανὸν, καὶ τὸ τῶν ὀνομάτων ἀκριβὲς, μήτε τῆς ἀληθείας ἁπτόμενον, ἐν τοῖς Δεινάρχου λόγοις αὐτοὺς ἐάτω.

De admiranda vi dicendi in Demosthene §. 2. Ἐτελείωσε δ' αὐτὴν [simplicem ideam orationis] καὶ εἰς ἄκρον ἤγαγε τῆς ἰδίας ἀρετῆς Λυσίας ὁ Κεφάλου, κατὰ τοὺς αὐτοὺς χρόνους Γοργίᾳ τε καὶ Θουκυδίδῃ γενόμενος.

Ibid. 11. Ἃ δὲ παρὰ τὸν *** καὶ ἀκριβῆ, καὶ καθαρὸν, καὶ ζηλωτὸν, l xxvi

ἀπὸ τοῦ διαλάμψαντος ἐν αὐτῷ· Λυσιακὸς δ' ἂν εἰκότως λέγοιτο· τοιαῦτα.

Ibid. 13. Ταῦτα οὐ καθαρὰ καὶ ἀκριβῆ καὶ σαφῆ καὶ διὰ τῶν κυρίων καὶ κοινῶν ὀνομάτων κατεσκευασμένα, ὥςπερ τὰ Λυσίου; ἐμοὶ μὲν γὰρ ὑπάρχειν δοκεῖ. Τί δὲ, οὐχὶ σύντομα, καὶ στρογγύλα, καὶ ἀληθείας μεστὰ, καὶ τὴν ἀφελῆ καὶ ἀκατάσκευον ἐπιφαίνοντα φύσιν, καθάπερ ἐκεῖνα; Πάντων μὲν οὖν μάλιστα. Οὐχὶ δὲ καὶ πιθανὰ, καὶ ἐν ἤθει λεγόμενά τινι, καὶ τὸ πρέπον τοῖς ὑποκειμένοις προσώποις τε καὶ πράγμασι φυλάττοντα; ἡδονῆς δὲ ἄρα, καὶ πειθοῦς, καὶ χαρίτων, καιροῦ τε καὶ τῶν ἄλλων, ἃ πᾶσι τοῖς Λυσιακοῖς ἐπανθεῖ λόγοις, ἆρα οὐχὶ πολλὴ μοίρα;

Ibid. Φυσική τις ἐπιτρέχει τοῖς Λυσίου λόγοις εὐστομία καὶ χάρις, ᾗ προὔχει, πλὴν Δημοσθένους, τῶν ἄλλων ῥητόρων.

In Judicio de Thucydide 53. 'Αντιφῶν, Λυσίας, 'Ισοκράτης, οἱ πρωτεύσαντες τῶν τότε ῥητόρων.

DIO CHRYSOSTOMUS.

Περὶ λόγου ἀσκήσεως. p. 256. Edit. Morell. 1604.

Λυσίαν δὲ βραχύτητι καὶ ἁπλότητι καὶ συνεχείᾳ διανοίας, καὶ τῷ λεληθέναι τὴν δεινότητα.

QUINTILIANUS.

Instit. Orat. III. 8. Neque enim minus viciosa est Oratio, si ab homine, quam si a re, cui accommodari debuit, dissidet: ideoque Lysias optime videtur in iis, quæ scribebat indoctis, servasse veritatis fidem.

Ibid. IX. 4. Neque mihi, quamlibet magnus Auctor, Cicero persuaserit, Lysiam, Herodotum, Thucydidem parum studiosos ejus
lxxxvii fuisse. Genus fortasse sint secuti non idem, quod Demosthenes aut Plato, quanquam et ii ipsi inter se dissimiles fuerunt. Nam neque illud in Lysia dicendi textum tenue atque rarum lætioribus numeris corrumpendum erat. Perdidisset enim gratiam, quæ in eo maxima est, simplicis atque inaffectati coloris: perdidisset fidem quoque.

Ibid. X. 1. His ætate Lysias major, subtilis atque elegans, et quo nihil, si Oratori satis sit docere, quæras perfectius. Nihil enim est inane, nihil arcessitum, puro tamen fonti, quam magno flumini propior.

Ibid. XI. 1. Lysias, qui tum in dicendo præstantissimus habebatur.

Ibid. XII. 10. Nam quis erit hic Atticus? Sit Lysias, hunc enim amplectuntur amatores istius nominis modum.

Ibid. Quid Periclea? Similemne credimus Lysiacæ gracilitati.

GELLIUS.

II. 5. Favorinus de Lysia et Platone solitus est dicere, Si ex Platonis, inquit, oratione verbum aliquod demas mutesve, atque id commodissime facias, de elegantia tantum detraxeris; si ex Lysiæ, de sententia.

HERMOGENES.

De formis Orat. tom. 2. p. 338. Edit. Port.

Πολλὰ τῶν τοιούτων ἐν ἰδιωτικοῖς τὰ παραδείγματα, καὶ πλείονά γε παρὰ τῷ Λυσίᾳ καὶ τῷ 'Υπερίδῃ. φύσει γὰρ οἱ ἄνδρες ἠθικώτεροι.

Ibid. p. 366. Τοῦ δ' αὖ μὴ δοκοῦντος μὲν εἶναι δεινοῦ, ὄντος δὲ ὡς ἀληθῶς τοιούτου, παραδείγματά εἰσι σχεδὸν ἅπαντες οἱ ἰδιωτικοὶ τοῦ Δημοσθένους λόγοι, καὶ τῶν δημοσίων δὲ οὐκ ὀλίγα μέρη· τά γε μὴν τοῦ Λυσίου θαῤῥῶν ἴσως εἴποι τις ἂν, ὅτι πάντα.

Ibid. p. 386. Πλεῖστόν γε μὴν αὐτοῦ [i. e. λόγου ἁπλῶς πολιτικοῦ] lxxxviii
μέτεστι Λυσίᾳ τε καὶ 'Ισαίῳ καὶ 'Υπερίδῃ. διὸ δὴ καὶ μάλιστά εἰσι πιθανοί. διαφέρουσι δὲ οὗτοι ἀλλήλων, ὅτι τῷ μὲν Λυσίᾳ μετὰ τούτων, καὶ τὰ τῆς ἐπιμελείας μετρίως ὕπεστι, καὶ τὸ τοῦ κόσμου σφόδρα ἀνεμφάτως.

LONGINUS.

Sect. XXXIV. 'Ο μὲν γὰρ 'Υπερίδης πρὸς τῷ πάντα, ἔξω γε τῆς συνθέσεως, μιμεῖσθαι τὰ Δημοσθένεια κατορθώματα, καὶ τὰς Λυσιακὰς ἐκ περιττοῦ περιείληφεν ἀρετάς τε καὶ χάριτας.

JULIANUS.

Epist. XLII. Τί οὖν δὲ 'Ομήρῳ μέντοι καὶ 'Ησιόδῳ καὶ Δημοσθένει μέντοι, καὶ 'Ηροδότῳ καὶ Θουκυδίδῃ καὶ 'Ισοκράτει, καὶ Λυσίᾳ θεοὶ πάσης ἡγοῦνται παιδείας.

THEMISTIUS.

P. 329. Edit. Harduin. Par. 1684.

Καὶ τηνικαῦτα οὐ κατώκνεις οὐδὲ ἐδεδοίκεις μή τίς σε μειρακιεύεσθαι ὑπολάβοι ἁμιλλωμένην πρὸς Λυσίαν καὶ Θουκυδίδην.

MARCIANUS CAPELLA.

Lib. V. Post hos tamen in diversis agminibus Oratores emeriti, ac præ se ferentes insignium culmen meritaque linguarum Æschinem, Isocratem, Lysiamque conspiceres.

IOANNIS TAYLORI

LECTIONES LYSIACÆ.

Pag. ed. Tayl.

CAP. I.

675 Lysiæ plures. Lysias pro Lysippo. Emendantur Parœmiographi. Φιλοδικία Atheniensium. Curia ἐπὶ Δελφινίῳ. Apollo Delphinius. Plauti et Terentii Error. Demosthenes emendatus. Locus Varronis apud Nonium Marcellum fœdissimo errore liberatus. Molendinæ pœna. cetera.

Editioni nostræ coronidem jam impositurus, atque ocium nactus a labore omnium, quos unquam sumpsi, improbissimo, institui, ut primus essem, qui messi meæ falcem admoverem, ut quæ a me emendata aut elucidata sint, opera non indiligenti percurrerem. Eo sc. animo, ut, siquid a me inclementer nimis dictum sit, id pro indicto haberem: ambitiose, reciderem: ambigue, arguerem: siquid mutandum, notarem: ut obscurioribus lucem, ingeniosis (si tam magnificam orationem, benevolo lector, non reformides) auctoritatem adderem; ut denique nonnullorum exspectationibus morem gererem, qui de arido nimis hoc notandi genere conquesti quædam præterea adferri volunt, quæ vel Auctoris indolem et scribendi genus, vel Gentis domi bellique instituta, vel Fori denique judiciorumque consuetudinem exponere atque illustrare possint. Quorum demum consilium eousque sum secuturus, ut me interea meæ operæ non pœniteret. Neque enim eo sum ab literis ocio, aut, quod isti fortasse verius esse existimaverint, ea ingenii cultura et lepore, ut mihi licere arbitrarer desidi inter delicatulos hodiernæ Criticæ litare, ad trutinam nescio quam imaginariam Auctorem nostrum exigere, troporum schematumque varietates indagare, Veneresque, ut aiunt, orationis expromendo bonam ætatem conterere bonamque chartam consumere. Novi profecto ex hoc aucupio facillime me meos labores ex fatali illo vico redempturum, ubi odores veneunt: at ego lævus eas semper in ambitione literaria partis secutus fuerim, ut talis mihi lectores contingere exoptarem, qualis amicos desumerem, paucissimos, sed cordatos. In hac quoque notularum mantissa pulchram satis opportunitatem mihimet comparasse videor, ut subductis probe rationibus et pensitato mecum meo commentandi charactere, nonnullorum hominum reprehensiones deprecarer, si qui id, quod in Criticorum laboribus maxime sit solenne, in nostris exspectarent: nempe, ut quos in eadem palæstra mecum desudasse conspexerim, eos omnis conviciis probrisque proscinderem, malaque ingererem multa. Meus longe aliter fuit animus et sententia, diuque mecum dolui, humanissima studia profitentis humana omnia a se aliena exi-

stimare. Veterum ea fuit sapientia, ut Mercurium Gratiis πάρεδρον locarent, ὡς μάλιστα τοῦ λόγου τὸ συγκεχαρισμένον καὶ προσφιλὲς αἰτοῦντος. Plutarch. Dissert. Moral. III. Quosnam ergo decebit magis ab omni acerbitate orationis abesse, atque (ut Plato de Xenocrate dixit) ταῖς Χάρισι θύειν, quam in liberalissimis disciplinis enutritos, in literis cultissimis exercitatos, qui denique in docendo flectendoque animum legentis non mediocrem artificii sui partem poni viderint? Unum quod attinet Andream Schottum Antuerpiensem, siquid a me intemperanter nimis excidit, siquid ejus in republica literaria existimatione indignum, aut mea in eadem novitate, habeto id omne mihi jam defervescente ingenio atque in se redeunte, serio displicuisse:

QVAE. HIC. VEL. ALIAS. SCRIPSI. DIXI. FECI. 676
EX. HVMANITATIS. OFFICIO. SCRIPTA. DICTA. FACTA. SVNTO.
QVAE. SECVS. INSCRIPTA. INDICTA. INFECTA. HABENTOR.

Ad Lysiam redeo, cujus rota currente adcrescebat ὁμωνύμων numerus. Adponatur itaque p. 3. ed. Tayl. (XVIII.) Lysias bis Ciliciæ Præses sub Diocletiano Imp. Vid. Surium de SS. historiis ad Aug. XXIII. et Octob. XXX. Ruinart. Act. Sincer. primorum Martyrum, Lipomannum, etc. (XIX.) Lysias natione Græcus, sub eodem Diocletiano et Licinio Impp. Armeniæ finibus tutandis cum exercitu præfectus. Vid. Bolland. de SS. MM. Sebastenis ad Feb. III. et alibi. (XX.) Lysias Christianus unus ex XI. fidelibus, qui Epistolam Actis Martyrum SS. Tarachi, Probi et Andronici præfixam consignaverunt. Ruinart. ad A. C. CCCIV. Lysiam interea, qui in nostra classe locum obtinet XII. debemus, ut monui, (p. 2.) Adagiorum Centuriatoribus. Vid. Lucil. Tarch. etc. Βοῦς ἐν πόλει. Nam si per bovem, ὃν ἀνέθηκε Λυσίας ἐν Ἀκροπόλει, intelligunt Tauri statuam, quæ Athenis in Arce visebatur, vehementer errant. Bos ille non erat Lysiæ, sed Senatus Areopagitici donarium. Ἔστι δὲ καὶ ταῦρος ἀνάθημα τῆς βουλῆς τῆς ἐν Ἀρείῳ πάγῳ, ἐφ᾽ ὅτῳ δὲ ἀνέθηκεν ἡ βουλὴ, πολλὰ ἄν τις ἐθέλων εἰκάζοι. Pausan. Attic. c. 24. Βοῦς ἐν πόλει· χαλκοῦς ὑπὸ τῆς βουλῆς ἀνατεθείς. Hesych. Sed non ea statua, verum prodigium quondam, idque non Athenis, sed Romæ visum proverbio Βοῦς ἐν πόλει, auctoritatem dedit. Procop. de bello Gotthic. IV. 21. Ἔλεγεν οὖν ὁ Ῥωμαῖος οὗτος, ὡς ἄρχοι μὲν Ἰταλίας ποτὲ Ἀταλάριχος ὁ Θευδορίχου θυγατριδοῦς· βοῶν δέ τις ἀγέλη ἐς Ῥώμην ὑπὸ τοῦτον τὸν χρόνον ἀμφὶ δείλην ὀψίαν ἐξ ἀγροῦ ἥκει διὰ τῆς ἀγορᾶς, ἣν φόρον Εἰρήνης καλοῦσι Ῥωμαῖοι — ἔστι δέ τις ἀρχαία πρὸ ταύτης δὴ τῆς ἀγορᾶς κρήνη, καὶ βοῦς ἐπὶ ταύτης χαλκοῦς ἕστηκε Φειδίου (οἶμαι) τοῦ Ἀθηναίου ἢ Λυσίππου ἔργον. ἀγάλματα γὰρ ἐν χώρῳ τούτῳ πολλὰ τούτοιν δὴ τοῖν ἀνδροῖν ποιήματα — ἕνα δὲ ταῦρον ἔφη τῶν τηνικάδε παριόντων εὐνοῦχον τῆς τε ἀγέλης ἀπολειπόμενον, καὶ ταύτης δὴ τῆς κρήνης ἐπιβατεύσαντα, καθύπερθε βοὸς τοῦ χαλκοῦ στῆναι· τύχῃ δέ τινι παριόντα τινὰ, Τοῦσκον γένος, κομιδῇ ἄγροικον δόξαντα εἶναι, ξυμβάλλοντα τὸ ποιούμενον φάναι (εἰσὶ γὰρ μαντικοὶ καὶ εἰς ἐμὲ Τοῦσκοι) ὡς εὐνοῦχός ποτε καταλύσει τὸν ἄρχοντα Ῥώμης. Hæc Procopius. Nimirum hic est ille bos, quem Lysippus Sicyonius signis clarus, (de quo plurima Pausanias, Plinius, Horat. Propertius aliique) ex ære fecit, non Lysias consecravit. Βοῦς Λυσίου sc. pro Βοῦς Λυσίππου, sive ut in MSS. Codd. exarari solet Λυσ^{ου}, quo pacto nonnulli Codd. Steph. Byzantini pro Λύσιππος,

Λύσις habent. De nomine Lysiæ hæc dicta sunto. Causam autem hanc nostram, in qua de Eratosthenis nece quæstio agebatur, judicabant Ἐφέται, viri sc. LI. ἀριστίνδην electi, qui ad Apollinis Delphinii judicabant ἐπὶ τῶν ὁμολογούντων μὲν δεδρακέναι φόνους, κατὰ νόμους δέ. De cæde enim apud Atheniensis præter Areopagum cognoscebat. I. Curia ἐπὶ Παλλαδίῳ, si erat involuntaria: II. ἐπὶ Πρυτανείῳ, si de Auctore non liquebat: III. ἐν Φρεάττει, ubi aliquis ob cædem involuntariam solum vertens nova interea teneretur: IV. ἐπὶ Δελφινίῳ denique, ubi quis jure ac recte cæsum contenderet. Nam, ut ait Cic. pro Milone—"An est quisquam, qui hoc ignoret, cum de homine occiso quæratur, aut negari solere omnino esse factum, aut recte ac jure factum esse defendi?" In hisce omnibus aio quæsitum esse de cæde. Ejus erat leporis scomma, quod in h. populum jaciebat Lucian. Icaro. Menip. Καὶ ὁ Φοίνιξ δὲ ἐνεπορεύετο, καὶ ὁ Κίλιξ ἐλῄστευε, καὶ ὁ Λάκων ἐμαστιγοῦτο, καὶ ὁ Ἀθηναῖος ἐδικάζετο: et Aristoph. Equit. 1313.

> Εὐφημεῖν χρὴ καὶ στόμα κλείειν καὶ μαρτυριῶν ἀπέχεσθαι
> Καὶ τὰ δικαστήρια συγκλείειν, οἷς ἡ πόλις ἥδε γέγηθεν.

De hisce Curiis plurima plurimi: optime omnium Demosth. c. Aristocr. et Poll. VIII. 10. Adjungant, quibus ea non satisfaciant Pausan. Attic. c. 28. Sigon. de Republica Athen. III. 2. et Meurs. Areop. cap. extr. ut de Lexicis taceam. Neque fuissem hic in propatulo moratus, ni magnis hominibus dubitationem vidissem injectam de loco, ubi agebatur causa. Neque denuo asseram has Curias ita fuisse provinciis distinctas, ut vel rerum necessitati vel diuturnitati temporis earum usus non aliquando cederet. Lege Demosth. c. Bœot. Isocr. Except. c. Callimach. et Valer. Max. VIII. 1. Sed quis ille Apollo Delphinius, cedo, et unde dictus? qui non solum Athenis hujusmodi ædis nactus est, de quibus vide Plutarch. in Theseo et Pausan. in Attic. verum etiam, ut constat ex σχ. in Pind. in honore fuit Æginensibus, et Mensi, Sacris et Ludis nomen dedit, atque
677 apud Chalcedensis itidem nactus est fanum sui cognominis; cujus postea in communionem adscitus T. Flaminius, ut liquet ex Plutarch. in vita.

> Ο. ΔΗΜΟΣ. ΤΙΤΩΙ. ΚΑΙ. ΗΡΑΚΛΕΙ. ΤΟ. ΓΥΜΝΑΣΙΟΝ.
> Ο. ΔΗΜΟΣ. ΤΙΤΩΙ. ΚΑΙ. ΑΠΟΛΛΩΝΙ. ΤΟ. ΔΕΛΦΙΝΙΟΝ.

Plane aliena sunt et fabulam redolent, quæ de eo Etymo habet idem Plutarch. in libro de solertia Animalium: quam licet historiam tangit Homerus, sive quis alius, in hymnis, atque ære adhuc servant nummi Tarentinorum: Aliena item, quæ σχ. Lycophronis 208. Apollo, credo, et Diana δελφικοὶ vel δελφίνιοι ideo dicti, quod erant *uterini*. Nam et Diana Δελφινία dicta. Τὸ ἐπὶ Δελφινίῳ ἱδρύθη μὲν ὑπὸ τοῦ Αἰγέως, λέγεται δὲ Ἀπόλλωνι Δελφινίῳ καὶ Ἀρτέμιδι Δελφινίᾳ. Poll. VIII. 10. Eamque conjecturam adjuvat locus Laertii in Thalete §. 29. Phiala enim a Collegio Sapientum renunciata et ad Thaletem reversa, Ὁ δὲ τῷ Διδυμαίῳ Ἀπόλλωνι ἀπέστειλεν, εἰπὼν οὕτω κατὰ τὸν Καλλίμαχον·

> Θαλῆς με τῷ μεδεῦντι Νειλέω δήμου
> Δίδωσι, τοῦτο δὶς λαβὼν ἀριστεῖον.

Τὸ δὲ πεζὸν οὕτως ἔχει. Θαλῆς Ἐξαμίου Μιλήσιος Ἀπόλλωνι Δελφινίῳ

Ἑλλήνων ἀριστεῖον δὶς λαβών. Sed me nimium tenuit πολυώνυμος iste Deus, cujus Epitheta fortasse æque ac Oracula tenebris delectantur suis. Jam meminisse oportet me in Auctore purissimo versari, dissimillimoque istius Dei antistiti, quæ

> ἄσπετον χέασα παμμιγῆ βοὴν
> Δαφνηφάγων φοίβαζεν ἐκ λαιμῶν ὄπα
> Σφιγγὸς κελαινῆς γῆρυν ἐκμιμουμένη.

Simplex, inquam, noster, et purissimus, nullibi tamen simplicior, quam ubi rem gestam narret. Cujusmodi hic habes de uxore domum ducta, ad funus prodeunte, ab adultero denique in stupri consuetudinem inlecta. Ἐπ' ἐφορὰν αὐτῇ ἀκολουθήσασα ἡ ἐμὴ γυνὴ ὑπὸ τούτου τοῦ ἀνθρώπου ὀφθεῖσα χρόνῳ διαφθείρεται. p. 11. ed. Reisk. *Effertur. Imus. Funus procedit. Sequimur.* Terentius verbis quasi ritualibus. Sed neque Plautus, neque Terentius in palliatis suis tam severe mores Græcorum servant, quin aliquando immisceant domesticos. Nam Simo ille apud Terentium, utut Romæ *funus sequi* liceret, id tamen Athenis Atticis non potuit. Ita enim instituit Solo, ut videbis apud Demosth. adv. Macart. [p. 1071. 1. ed. R.] Τὸν ἀποθανόντα προτίθεσθαι ἔνδον ὅπως ἂν βούληται· ἐκφέρειν δὲ τὸν ἀποθανόντα τῇ ὑστεραίᾳ, ᾗ ἂν προθῶνται, πρὶν ἥλιον ἐξέχειν, βαδίζειν δὲ τοὺς ἄνδρας πρόσθεν ὅταν ἐκφέρωνται, τὰς δὲ γυναῖκας ὄπισθεν. Quæ verba leviter sunt corrupta, cum legi debeat, τῇ ὑστεραίᾳ ἢ ᾗ ἂν προθῶνται, ut loqui semper observantur scriptores gravissimi atque Ἀττικώτατοι. e. g. Plato in Sympos. init. Τῇ ὑστεραίᾳ ἢ ᾗ τὰ ἐπινίκια ἔθυεν αὐτός τε καὶ οἱ χορευταί. Idem in Apolog. Socrat. Τῇ γάρ που ὑστεραίᾳ δεῖ με ἀποθνήσκειν ἢ ᾗ ἂν ἔλθοι τὸ πλοῖον. Sed prius quam manum de tabula, occasione hinc quoque arrepta, more eorum, qui una fidelia duos parietes dealbant, emendamus etiam Varronem de vit. P. R. l. 3. apud Nonium Marcellum. "Propinquæ adolescentulæ etiam Anthracinis: Proximæ amiculo nigello, capillo demisso sequerentur luctum." Ain' vero, luctum? Immo *lectum*, si quidquam sit, quod credam aut certo sciam: lectum sc. in quo efferretur. Ego interea ad cetera pergam, ubi lectorem semel admonuero plurima ex hac oratione erui posse, quæ ad domesticas Atheniensium rationes expediendas, atque ad communia vitæ officia elucidanda pertinere possunt: Cujusmodi sunt p. 20. sqq. ed. R. de habitandi ratione, de cerussa feminarum, de obsonatorum ministeriis, de pistrini denique pœna apud Antiquos, quam servis nequam minitari solent in Comœdia: Ancillis maxime. Ter. Adelph. v. 3. 60.

> " Atque ibi favillæ plena fumi ac pollinis
> Coquendo sit faxo et molendo."

Namque ubi dicitur, Exod. xi. 5. "Morietur omne primogenitum in terra Ægypti, a primogenito Pharaonis, qui sedet in solio suo, ad primogenitum Ancillæ, quæ est in Carcere," Hebræi habent אחר הרחים post molam. Eadem pœna hodie quoque mulctari infrugi mulieres apud Francofurtensis narrat *Burnettus* in Itinerario.

n

CAP. II.

678 Plures Lysiæ Codd. MSS. Plagiarii antiqui. Emendatus Theo et Athenæus.

INTER nitidissimi Scriptoris orationes ea maxime placuisse judicatur, quæ in nostra Editione, uti et in Aldina pariter, legitur secunda: a p. 49. ad 130. ed. R. Siquidem eam unice descriptam, quasi ceteris omnibus prælatam et lectitatam frequentius hodie servant Bibliothecæ quam plurimæ. Ex MS. Cod. Vaticano, itidemque alio S. Marci Venetiis nonnulla hujus orationis in melius restituit Muretus Var. Lect. XVII. 11. Præter complusculos Lysiæ Codd. MSS. quibus instructa est Bibliotheca Laurentiana, quæ est Florentiæ, Plutei IV. Cod. XXIV. hanc orationem continet, uti ex literis humanissimi Bern. Montefalconii V. C. ad me datis atque ex Langii Dani catalogo impresso intellexi. Habetur quoque in Biblioth. Coislin. Cod. CCXLVI. ætate et auctoritate venerabili: itemque in Cod. alio D. de Mesmes in Senatus Parisiensis Curia Principis: in Cod. Barocc. Oxoniis: Perizonii, Lugd. Batavorum in bibliotheca denique Augustana, præter eos Codices, quos nacti sunt istius Orationis H. Stephanus, Fr. Philelphus, aliique, atque demum exemplaria, quibuscum conferuntur libri duo in bibliothecis nostris Cantabrigiensibus. *Venustissima* certe oratio, et *pulcherrima*, siquid habeant Recentiorum testimonia, Victorii sc. et Mureti, auctoritatis. Gravissimum certe Scriptoris studiis et ætate pene æmuli judicium, Isocratis, qui ex hoc fonte in Panegyricam suam copiosissimos rivulos deduxit. Εὕροις δ' ἂν καὶ παρὰ Ἰσοκράτει ἐν τῷ Πανηγυρικῷ τὰ ἐν τῷ Λυσίου Ἐπιταφίῳ καὶ τῷ Ὀλυμπικῷ (vel melius fortasse Ὀλυμπιακῷ) Theo. c. 1. Add. Plutarch. in Isocrate, Philostratum et Photium, et quæ de ea re acutissime notavit ad auctorem nostrum eruditissimus Marklandus, prærepta mihi omni occasione dicendi. Veterum certe minor fuit in hac parte religio; nam eadem animi constantia, qua ex Nostro Isocrates, ex Isocratis vicissim oratione Panathenaica plurima in sua oratione ὁμωνύμῳ expressit Aristides. Vitas X Oratorum ita *descripsere* uterque et Photius, et Plutarchus, ut alterum ab altero *exscripsisse* fatearis. Unus est liber ejusdem Plutarchi de placitis Philosophorum et Galeni, qui inscribitur ***Historia Philosophica***. Ita Philistus (si Theoni fides l. c. nam intercidit auctor): τὸν Ἀττικὸν ὅλον πόλεμον ἐν τοῖς Σικελικοῖς ἐκ τῶν Θουκυδίδου μετενήνοχε. Menander, teste Cæcilio apud Porphyr. de erudito auditu: ὅλον δρᾶμα ἐξ ἀρχῆς εἰς τέλος (quod sane mireris), Ἀντιφάνους τὸν Οἰωνιστὴν μετέγραψεν εἰς τὸν Δεισιδαίμονα. Et si quis Plutarchum in Crasso cum Appiani Parthicis (qui hodie exstant uterque) conferre velit, totum locum de Aristidis Milesiacis, spurcissimi scriptoris opere improbando, hunc ab illo vix literula una immutata inveniet mutuo sumpsisse. In forensibus sane Auctoribus nonnullæ erant quasi *voces legitimæ* et dicendi formulæ solenniores, in quibus a se invicem discrepare vix poterant, etiamsi id operam dedissent sedulam: Δέομαι — μετ' εὐνοίας ἀκοῦσαι — ποιήσομαι ὡς ἂν δύνωμαι διὰ βραχυτάτων τοὺς λόγους. ὅθεν ῥᾷστα μαθήσεσθε — πειράσομαι διδάσκειν. Demosth. c. Aphob. I. Ita Noster pro Mantitheo. p. 576, 9. ed. R. Δέομαι οὖν ὑμῶν, μετ' εὐνοίας ἀκροάσασθαί μου. ποιήσομαι δὲ τὴν ἀπολογίαν, ὡς ἂν δύνωμαι διὰ βραχυτάτων: et c. Eratosthenem, p. 384, 7.

ὅμως δὲ πειράσομαι ὑμᾶς ἐξ ἀρχῆς, ὡς ἂν δύνωμαι δι' ἐλαχίστων διδάξαι. Et similiter, ineunte oratione c. Agoratum, p. 449. 7. Ὅθεν οὖν ἡμεῖς τε ῥᾷστα διδάξομεν, καὶ ὑμεῖς μαθήσεσθε, ἐντεῦθεν ὑμῖν ἄρξομαι διηγεῖσθαι. Vix tamen arbitror ita excusanda esse, quæ habet Lysias *de Aristophanis bonis*, init. paria, immo omnino eadem, quæ ante eum scripsit Andocides *de Mysteriis*. Utrumque locum exscribam, cum res sit inlustrior. Nescio tamen, utrum actum agam necne: neque enim Thomasium *de plagio literario* mihi serio id expetenti adhuc oculis usurpare contigit, qui mihi fortasse tota hac dissertatione supersedere potuisset. Αἰτοῦμαι οὖν ὑμᾶς, ὦ ἄνδρες, εὔνοιαν πλείω παρασχέσθαι ἐμοὶ τῷ ἀπολογουμένῳ ἢ τοῖς κατηγόροις· εἰδότας, ὅτι κἂν ἐξίσου ἀκροᾶσθε, ἀνάγκη τὸν ἀπολογούμενον ἔλαττον ἔχειν. οἱ μὲν γὰρ ἐκ πολλοῦ χρόνου ἐπιβουλεύσαντες καὶ συνθέντες, αὐτοὶ ἄνευ κινδύνων ὄντες τὴν κατηγορίαν ἐποιήσαντο· ἐγὼ δὲ μετὰ δέους καὶ κινδύνου καὶ διαβολῆς τῆς μεγίστης τὴν ἀπολογίαν ποιοῦμαι. εἰκὸς οὖν ὑμᾶς ἐστὶν εὔνοιαν πλείω παρασχέσθαι ἐμοὶ ἢ τοῖς κατηγόροις. ἔτι δὲ καὶ δεινὰ κατηγορήσαντες παραχρῆμα ἐξηλέγχθησαν ψευδόμενοι οὕτω φανερῶς, ὥστε ὑμᾶς πολὺ ἂν ἥδιον δίκην λαβεῖν παρὰ τῶν κατηγόρων, ἢ παρὰ τῶν κατηγορουμένων. οἱ δὲ αὖ μαρτυρήσαντες τὰ ψευδῆ, ἀδίκως ἀνθρώπους ἀπολέσαντες, ἑάλωσαν παρ' ὑμῖν 679
ψευδομαρτυριῶντες, ἡνίκ' οὐδὲν ἦν πλέον τοῖς πεπονθόσιν. ὁπότ' οὖν ἤδη πολλὰ τοιαῦτα γεγένηνται, εἰκὸς ὑμᾶς ἐστὶ μήπω τοὺς τῶν κατηγόρων λόγους πιστοὺς ἡγεῖσθαι. Andocides [p. 3. 9. ed. R.] Αἰτήσομαι οὖν ὑμᾶς δίκαια καὶ ῥᾴδια χαρίσασθαι, ἄνευ ὀργῆς καὶ ἡμῶν ἀκοῦσαι, ὥσπερ τῶν κατηγόρων. ἀνάγκη γὰρ τὸν ἀπολογούμενον, κἂν ἐξ ἴσου ἀκροᾶσθε, ἔλαττον ἔχειν. οἱ μὲν γὰρ ἐκ πολλοῦ χρόνου ἐπιβουλεύοντες, αὐτοὶ ἄνευ κινδύνων ὄντες, τὴν κατηγορίαν ἐποιήσαντο· ἡμεῖς δὲ ἀγωνιζόμεθα μετὰ δέους καὶ διαβολῆς καὶ κινδύνου μεγίστου. εἰκὸς οὖν ὑμᾶς εὔνοιαν πλείω ἔχειν τοῖς ἀπολογουμένοις. οἶμαι γὰρ πάντας ὑμᾶς εἰδέναι, ὅτι πολλοὶ ἤδη πολλὰ καὶ δεινὰ κατηγορήσαντες παραχρῆμα ἐξηλέγχθησαν ψευδόμενοι οὕτω φανερῶς, ὥστε ὑπὲρ πάντων τῶν πεπραγμένων, μισηθέντες ἀπελθεῖν· οἱ δ' αὖ μαρτυρήσαντες τὰ ψευδῆ, καὶ ἀδίκως ἀπολέσαντες ἀνθρώπους ἑάλωσαν, ἡνίκα οὐδὲν ἦν πλέων τοῖς πεπονθόσιν. ὅτ' οὖν τοιαῦτα πολλὰ γεγένηται, ὡς ἐγὼ ἀκούω, εἰκὸς ὑμᾶς, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, μήπω τοὺς τῶν κατηγόρων λόγους ἡγεῖσθαι πιστοὺς, πρὶν ἂν καὶ ἡμεῖς εἴπωμεν. Lysias. p. 614, 10. ed. R. Si ex Foro in Scenam transeas, eadem pene rerum facies, et egregia ingeniorum paritas. Athen. l. 1. p. m. 13. Παλαιὸν μὲν οἶνον, ἄνθεα δ' ὕμνων νεωτέρων Πίνδαρος ἐπαινεῖ. Εὔβουλος δὲ φησὶ

Ἄτοπόν γε τὸν μὲν οἶνον εὐδοκιμεῖν ἀεὶ
Παρὰ ταῖς ἑταίραις τὸν παλαιὸν, ἄνδρα δὲ
Μὴ τὸν παλαιὸν, ἀλλὰ τὸν νεώτερον.

τὸ αὐτὸ δὲ καὶ Ἄλεξις σχεδὸν ἀπαραλλάκτως, τοῦ σφόδρα μόνου κειμένου ἀντὶ τοῦ ἀεὶ. Idem l. 3. p. m. 42. Ἀντιφάνης μὲν ἐν Βοιωτίᾳ

A. Καὶ περὶ μὲν ὄψου γ' ἠλίθιον τὸ καὶ λέγειν
Ὥσπερ πρὸς ἀπλήστους· ἀλλὰ ταυτὶ λάμβανε
Πάρθενε τὰ μῆλα. B. Καλά γε. A. Καλὰ δῆτ' ὦ θεοί.
Νεωστὶ γὰρ τὸ σπέρμα τοῦτ' ἀφιγμένον
Εἰς τὰς Ἀθήνας ἐστὶ παρὰ τοῦ βασιλέως.
B. Παρ' Ἑσπερίδων ᾤμην γε νὴ τὸν Φωσφόρον.
Φασὶν τὰ χρυσᾶ μῆλα ταῦτ' εἶναι τρία
Μόν'. A. Ἔστιν ὀλίγον τὸ καλὸν, ἔστι πανταχοῦ
Καὶ τίμιον.

Ἔριφος δ' ἐν Μελιβοίᾳ αὐτὰ τὰ ἰαμβεῖα προσθεὶς ὡς ἴδια, τὰ τοῦ Ἀντιφάνους ἐπιφέρει

Παρ' Ἑσπερίδων ᾤμην γε νὴ τὴν Ἄρτεμιν.
Φασὶν τὰ χρυσᾶ μῆλα τουτ' εἶναι τρία
Μόν'. Β. Ἔστιν ὀλίγον τὸ καλὸν, ἔστι πανταχοῦ
Καὶ τίμιον· τούτων μὲν ὀβολὸν οὐ πολὺ
Τίθημι, λογιοῦμαι γὰρ — et quæ sequuntur.

Ubi nimirum voces τὰ τοῦ Ἀντιφάνους credo olim margini a lectore quodam fuisse adlitas e regione *Antiphanis* Iamborum, quos Eriphus suæ fabulæ inseruit. Quid enim in textu Athenæi potuere, nondum video. Pari passu ambulant Æschylus apud Athen. l. 1. p. m. 9.

Ὅδ' ἐστὶν ὅς ποτ' ἀμφ' ἐμοὶ βέλος
Γελωτοποιὸν, τὴν κάκοσμον οὐράνην
Ἔῤῥιψεν οὐδ' ἥμαρτε· περὶ δ' ἐμῷ κάρα
Πληγεῖσ' ἐναυάγησεν ὀστρακουμένη
Χωρὶς μυρηρῶν τευχέων πνέουσ' ἐμοί.

et Sophocles ibid.

Ἀλλ' ἀμφὶ θυμῷ τὴν κάκοσμον οὐράνην
Ἔῤῥιψεν οὐδ' ἥμαρτε· περὶ δ' ἐμῷ κάρα
Κατάγνυται τὸ τεῦχος οὐ μύρου πνέον.

Eadem porro ratione Theophilus in Neoptolemo:

Οὐ συμφέρον νέα ἐστὶ πρεσβύτῃ γυνή.
Ὥσπερ γὰρ ἄκατος οὐδὲ μικρὸν πείθεται
Ἑνὶ πηδαλίῳ, τὸ πεῖσμ' ἀποῤῥήξασα δὲ
Ἐκ νυκτὸς ἕτερον λιμέν' ἔχουσ' ἐξευρέθη.

quæ iisdem pene verbis ante eum Theognis.

Οὔτοι συμφέρον ἐστὶ γυνὴ νέα ἀνδρὶ γέροντι·
  Οὐ γὰρ πηδαλίῳ πείθεται ὡς ἄκατος,
Οὐδ' ἄγκυραν ἔχουσιν· ἀποῤῥήξασα δὲ δεσμὰ
  Πολλάκις ἐκ νυκτῶν ἄλλον ἔχει λιμένα.

Pro συμφέρον legit χρήσιμον Clemens Alexandrinus Strom. l. 6. quem librum, uti et Euseb. Præparat. Evang. l. 10. adeat, qui τὸ εὐεπίφορον εἰς κλοπὴν τῶν Ἑλλήνων penitius inspicere velit. Plena est eorum messis: ego spicas tantum colligo. Ex Antiquis etiam olim de furto literario conscripsere Alcæus de Ephori furtis, non quidem ad normam historiæ conscribendæ, sed per parœdiam. Aretades, cujus opus laudatur a Porphyr. apud Eusebium Præp. Evangel. l. 10. περὶ συνεμπτώσεως, sive de fortuita Auctorum convenientia. Aristophanes Grammaticus ἐν ταῖς παραλλήλοιν Μενάνδρου τε καὶ ἀφ' ὧν ἔκλεψεν ἐκλογαῖς. Latinus (vel juxta quosdam Cratinus) in libris IV. περὶ τῶν οὐκ ἰδίων Μενάνδρου. Lysimachus in libris II. περὶ τῆς Ἐφόρου κλοπῆς. Philostratus Alexandrinus περὶ τῆς τοῦ Σοφοκλέους κλοπῆς. Pollio, qui librum de Herodoti furto conscripsit, itemque Epistolam ad Soterindam de Ctesiæ plagiis, et libri, cui nomen inditum est Ἰχνευταὶ, ubi de Theopompo multa leguntur.

CAP. III.

Orationes Funebres Antiquorum, *sc.* Platonis, Periclis, Lysiæ, Hyperidis, Isocratis, 680
Demosthenis, et Archini. Emendantur Gellius, Suidas non semel, et Dionysius Halicarnassensis: locus porro Aristotelis vindicatur contra παραδιορθωτὰς quosdam. Isocrates junior orationem funebrem habuit. Νοθεύεται oratio funebris Demosthenis. Emendatur non uno in loco. Ordo tribuum Atheniensium. Emendatur Menander Rhetor. Elegans Marmor in Museo Carpineo. Inusitatæ Latinitatis exempla. Rapsata. Propugnatricem periculorum. Aristides insigni medela mactus.

Adhuc in ferali hoc argumento moramur, et Antiquorum luctui, si Lectori non ingratum fore videbitur, destinavimus schedas quoque proximas. Eorum ex epitaphiis sermonibus ætatem maximam tulerunt Platonis Menexenus, Periclis oratio quam immortalitati consecravit Thucydides l. 2. Lysiæ et Hyperidis. Ἔχομεν (ait auctor ex recentioribus) Πλάτωνος καὶ Θουκυδίδου, καὶ Ὑπερίδου καὶ Λυσίου τοὺς ἐπιταφίους. Theo. c. 2. Sola ex his ad nos non περιῆλθεν Hyperidis, quam laudant Diodor. Sic. l. 18. Plutarch. in vit. Dionys. Halic. in arte c. 6. Longinus §. 34. Harpocrat. in Πύλαι, ceterique. Ejus fragmentum pulcherrimum conservavit Stobæus, quod hic repræsentavimus. Χαλεπὸν μὲν ἴσως ἐστὶ τοὺς ἐν τοῖς τοιούτοις ὄντας πάθεσι παραμυθεῖσθαι· τὰ γὰρ πένθη οὔτε λόγῳ οὔτε νόμῳ κοιμίζεται· ἀλλ' ἡ φύσις ἑκάστου καὶ φιλία πρὸς τὸν τελευτήσαντα ὁρισμὸν ἔχει τοῦ λυπεῖσθαι. ὅμως δὲ χρὴ θαῤῥεῖν, καὶ τῆς λύπης παραινεῖν εἰς τὸ ἐνδεχόμενον· καὶ μεμνῆσθαι μὴ μόνον τοῦ θανάτου τῶν τετελευτηκότων, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀρετῆς, ἧς καταλελοίπασιν. οὐ γὰρ θρήνων ἄξια πεπόνθασιν, ἀλλ' ἐπαίνων μεγάλων πεποιήκασιν. εἰ δὲ γήρως θνητοῦ μὴ μετέσχον, ἀλλ' εὐδοξίαν ἀκήρατον εἰλήφασιν, εὐδαίμονές τε γεγόνασι κατὰ πάντα. ὅσοι μὲν γὰρ αὐτῶν ἄπαιδες τετελευτήκασι, οἱ παρὰ τῶν Ἑλλήνων ἔπαινοι παῖδες αὐτῶν ἀθάνατοι ἔσονται· ὅσοι δὲ παῖδας καταλελοίπασιν, ἡ τῆς πατρίδος εὔνοια ἐπίτροπος αὐτοῖς τῶν παίδων καταστήσεται. πρὸς δὲ τούτοις, εἰ μέν ἐστι τὸ ἀποθανεῖν ὅμοιον τῷ μὴ γενέσθαι, ἀπηλλαγμένοι εἰσὶ νόσων καὶ λύπης, καὶ τῶν ἄλλων τῶν προσπιπτόντων εἰς τὸν ἀνθρώπινον βίον. εἰ δ' ἔστιν αἴσθησις ἐν ᾅδου καὶ ἐπιμέλεια παρὰ τοῦ δαιμονίου, ὥσπερ ὑπολαμβάνομεν, εἴη τοὺς ταῖς τιμαῖς τῶν θεῶν καταλυομέναις βοηθήσαντας πλείστης εὐδαιμονίας ὑπὸ τοῦ δαιμονίου τυγχάνειν. Serm. CXXIII. Quoniam autem de Isocratis funebri oratione nonnulla ab Antiquis memoriæ prodantur; atque etiamnum exstet, quæ Demostheni a quibusdam attribuitur, de iis nonnulla, sed breviter et succincte. Isocratem ἐν Ἐπιταφίῳ (ita enim, non Σωκράτην, quibusdam legere placet magis) laudat Aristoteles Rhetor. I. 9. et III. 14. Quæ si valeat conjectura, intelligendus est Aristoteles de oratione, quam in funere Mausoli Cariæ regis habuit Isocrates, confirmante Gellio, X. 18. " Id monumentum Artemisia quum Diis Manibus Mausoli dicaret, ἀγῶνα laudibus ejus dicundis facit, ponitque præmia pecuniæ aliarumque rerum bonarum amplissima. Ad eas laudis decertandas venisse dicuntur viri nobiles ingenio atque lingua præstabili, Theopompus, Theodectes, Naucrites (rescribe Naucrates). Sunt etiam, qui Isocratem ipsum cum iis certavisse

memoriæ mandaverint, sed eo certamine vicisse Theopompum judicatum est." Adjungendus quoque Plutarchus in Isocrate. *Ἠγωνίσατο δὲ καὶ τὸν ἐπὶ Μαυσώλῳ τεθέντα ὑπὸ Ἀρτεμισίας ἀγῶνα· τὸ δὲ ἐγκώμιον οὐ σώζεται.* Sunt hæc tamen omnia dubiæ fidei, præsertim cum Gellius (Plutarchi enim auctoritatem non moror) tam timide de ea re scripserit. Accedit, quod vox Σωκράτης in loco Aristotelis, non Ἰσοκράτης, retinenda est. Verba enim, quæ ibi philosophus adducit, sunt Socratis, sive Platonis, in Menexeno. Suidas porro, aliquando utilissimus Auctor, juniori cuidam Isocrati Apolloniati eam orationem assignat, quam Gellius memorat. *Οὗτος δὲ Ἰσοκράτης καὶ Θεοδέκτῳ* (lege *Θεοδέκτῃ*) *τῷ ῥήτορι καὶ τραγῳδιοποιῷ καὶ Θεοπόμπῳ τῷ Χίῳ ἅμα τῷ Ἐρυθραίῳ Ναυκρατίτῃ* (vel potius *Ναυκράτῃ*, ut alibi recte) *διηγωνίσατο περὶ λόγων εἰς τὸν Ἐπιτάφιον Μαυσώλου τοῦ Καρὸς, βασιλέως Ἁλικαρνασσοῦ.* Confer eundem in v. Θεοδέκτης. Dionysius
681 denique Halicarnassensis, qui Art. Rhetor. c. 6. Thucydidem, Platonem, Lysiam, Hyperidem, Demosthenem, adeoque ipsum Naucratem Isocratis discipulum (ita enim legerem *καὶ ὁ τοῦ Ἰσοκράτους*, non *Σωκράτους, ἑταῖρος Ναυκράτης*, Vid. Cic. 1. de Orat. 23. 244. Orat. 51.), auctores funebrium Orationum recenset, vix, credo, Isocratem prætermisisset, si aliqua de ea re constans valuisset opinio. Si desit quod addam, credibilius est longe, quaternos Isocratis discipulos (nam ex eodem ludo sive officina dicendi exierunt Theopompus, Theodectes, Naucrates et Isocrates Apolloniates) inter se ingenii et eloquentiæ laudibus concertasse, quam consummatissimum Magistrum, qui vocis auctoritate et *forensi luce* semper fere *caruisse* dicitur, ad puerilem pene æmulationem descendisse cum iis, quos ipse informaverat. Eam in Isocrate dicendi infrequentiam testatur Cicero, cujus pene verbis utor, et Photius Cod. CCLX. Οὗτος [Isocrates] *πρὸς τὸν διαπυνθανόμενον διὰ τί μὴ δυνατὸς ὢν δημηγορεῖν ἄλλους ποιεῖ δημηγόρους, ὅτι καὶ αἱ ἀκόναι, ἔφη, αὐταὶ μὲν τέμνειν οὐ δύνανται, τὸν δὲ σίδηρον τμητικὸν ποιοῦσι.* Porphyrius tamen apud Eusebium Præpar. Evangel. l. 10. scribit solitum fuisse gloriari Theopompum, præceptorem a se superari. Mitto Isocratis *ἐπιτάφιον λόγον*, quem in honorem Evagoræ habuit, cum non sit publici instituti, neque ex eo genere laudationum Græcarum, quas in hoc loco pertractari velim, eademque de causa, quem in honorem Hermiæ composuit Aristoteles, ut liquet ex Athenæo l. 15. Conscripsisse orationem funebrem in eos, qui ad Chæroneam in prœlio ceciderunt Demosthenem *τὸν πάνυ*, et ex Plutarcho liquet, et ex Demosthenis etiam ipsius auctoritate abunde confirmatur. Intercidit vero, neque ea, quæ in Editis Demosthenis orationibus locum XXIIdum occupat, tanto nomini temere est adscribenda. Eam confodit olim Dionysius Halicarnassensis, Libanius et Photius, ceterique judices acutissimi: *φορτικὸς καὶ κενὸς καὶ παιδαριώδης Επιτάφιος* Dionysio dicitur, qui meam fidem non ægre impetrabit. Verum ne auctoritate magis duci, quam veris vinci videamur, excitemus ex suis latebris Sophistam,

"Namque hoc inclusi ligno occultantur Achivi."

In orationis aditu, vix rota currente; *Ὁμοίως μέντοι διαλεχθῆναι τοῖς πρότερόν ποτε εἰρηκόσιν ἐνθάδ' εἶναι μοι δοκεῖ.* Itane? *Δοκεῖ μοι εἶναι διαλεχθῆναι.* Sed ne me nimis inclementem dixeris, aut eas pœnas ab Au-

ctore petere, quas Librarius debeat, locum ita emendari posse concedam: *Ὁμοίως μέντοι διαλεχθῆναι τοῖς πρότερόν ποτε εἰρηκόσιν ἐνθάδε δεῖν ἐμοὶ δοκεῖ.* Sequitur autem: *Μόνοι γὰρ πάντων ἀνθρώπων ἐξ ἧσπερ ἔφυσαν ταύτην* (l. *ταὐτὴν*) *ᾤκησαν, καὶ τοῖς ἐξ αὐτῶν παρέδωκαν. ὥστε δικαίως ἂν τις ὑπολάβοι τοὺς μὲν εἰς τὰς ἐπήλυδας ἐλθόντας πόλεις, καὶ τούτων πολίτας προσαγορευομένους ὁμοίους εἶναι τοῖς εἰσποιητοῖς τῶν παίδων· τούτους δὲ γνησίους γόνῳ τῆς πατρίδος πολίτας εἶναι.* Scitum est istud *ἐπήλυδας πόλεις*, vix Tyrone in literis Græcis, nedum Demosthene, dignum. Hesych. *Ἐπήλυδας, νεωστὶ ἐλθόντας ἐξ ἑτέρας γῆς, ἐπιλεκτοὺς, ἢ οὐκ ἰθαγενεῖς.* Recte sane, neque enim Civitates, in quas migramus, verum nos, qui commigramus ipsi, jure Ἐπήλυδες vocamur. Porro autem non leviter contra historiam suæ gentis peccat. *Ἐρεχθέα ἕνεκα τοῦ σῶσαι τὴν χώραν, τὰς αὐτοῦ παῖδας, ἃς Ὑακινθίδας καλοῦσιν, εἰς προὖπτον θάνατον δόντα ἀναλῶσαι.* Si ocium esset, quærerem, quid dixerit, qui dixit *ἀναλῶσαι θυγατέρας*, verum cum illud non habeam nimium, moneo tantum cespitavisse bonum hominem, qui duas historias ridicule contaminaverit, neque enim Hyacinthidas vocari Erechthei, sed *Hyacinthi* Lacedæmonii filias, qui ob simile factum cum Erechtheo nobilitatur. Sequitur: *Ἐμέμνηντο Ἀκαμαντίδαι τῶν ἐπῶν, ἐν οἷς Ὅμηρος ἕνεκα τῆς μητρός φησιν Αἴθρας Ἀκάμαντα εἰς Τροίαν στεῖλαι.* Id quod Homerus salva historia meminisse non potuit. Æthra enim Thesei erat mater, Acamantis autem *avia*. Noster tamen, ne oscitantia sua lectorem lateret, iterum *ἀνιστορησίαν* inculcat: *Ὁ μὲν οὖν παντὸς ἐπειρᾶτο κινδύνου, τοῦ σῶσαι τὴν ἑαυτοῦ μητέρα ἕνεκα.* Homerus interea de Acamante, nedum de hoc facto, ne unum quidem verbum. Quin et vero simillimum est Æthram ipsam Trojæ non fuisse. Istum enim *στίχον* Iliad. Γ. 144.

Αἴθρην Πιτθῆος θύγατρα, Κλυμένην τε βοῶπιν,

obelo notaverunt olim, ut videre est apud Plutarch. in Theseo: et Eustathius versum, si genuinus esset, de Æthra Thesei matre dici posse negat. In *Tribuum* recensione, quæ orationem claudit, indistincte *καὶ ὡς ἔτυχε*, facta, indicia sunt maxima nugacissimi Imitatoris. Nescivit ille Atheniensium fuisse morem, ut Tribuum nomina uno et perpetuo ordine citarent. Eum ordinem, contra ac noster simius, conservarunt Antiqui. Ex Polluce sic se habet, VIII. 9.

ΕΡΕΧΘΗΙΣ.	ΑΝΤΙΟΧΙΣ.
ΚΕΚΡΟΠΙΣ.	ΛΕΟΝΤΙΣ.
ΑΙΓΗΙΣ.	ΟΙΝΗΙΣ.
ΠΑΝΔΙΟΝΙΣ.	ΙΠΠΟΘΟΩΝΤΙΣ.
ΑΚΑΜΑΝΤΙΣ.	ΑΙΑΝΤΙΣ.

In bello eadem fuit *τάξις*, ut credibile est ex his locis Herodoti et Plu- 682
tarchi inter se collatis. *Τοῦ μὲν δεξιοῦ κέρεος ἡγέετο ὁ πολέμαρχος Καλλίμαχος· ὁ γὰρ νόμος εἶχε οὕτω τοῖσι Ἀθηναίοισι, τὸν πολέμαρχον ἔχειν κέρας τὸ δεξιόν· ἡγεομένου δὲ τούτου, ἐξεδέκοντο ὡς ἀριθμέονται αἱ φυλαὶ, ἐχόμεναι ἀλλήλων.* Herodot. Erat. 111. Jam quid velit *ὡς ἀριθμέονται*, ni certam habuissent domi et *legitimam* quasi seriem Tribuum numerandarum? *Πλεῖστον χρόνον ἀντερεισάντων κατὰ Λεοντίδα καὶ Ἀντιοχίδα φυλὴν ἠγωνίσαντο λαμπρῶς τεταγμένοι παρ' ἀλλήλους ὅ, τε Θεμιστοκλῆς καὶ ὁ Ἀριστείδης· ὁ μὲν γὰρ Λεοντίδης ἦν, ὁ δ' Ἀντιοχίδης.* Plutarch. in Aristide. Multa præterea contra puritatem Atticam dicta, multa invenuste opposita prudens omitto. Et quanquam insit numero-

rum quidam flexus, qui auris percellit, quanquam suis locis tota oratio non inconcinne sit instructa, id quod elaborare maxime soleant Sophistarum filii, ille tamen

"Demens, qui nimbos et non imitabile fulmen."

Fuit Archinus quidam Atheniensis, qui *λόγον ἐπιτάφιον* scripsit, teste Platone in Menexeno, atque etiam Photio Cod. CCLX. *Τάχα δ' ἄν τις καὶ αὐτὸν* [Isocratem] *αἰτιάσαιτο κλοπῆς, ἐξ ὧν ἐν τῷ πανηγυρικῷ λόγῳ αὐτοῦ πολλὰ τῶν κατὰ τοὺς ἐπιταφίους λόγους εἰρημένων Ἀρχίνῳ τε καὶ Θουκυδίδῃ καὶ Λυσίᾳ ὑπεβάλετο.* Jam si harum Orationum originem quæras, ab initio fere Reip. Atheniensis *morem* invaluisse video, ut *in concione, populari oratione eos laudarent, qui in prœlio sint interfecti*, eamque laudandi consuetudinem ita *probari, ut quotannis illa die recitari* orationem *necesse* fuerit. Cic. 1. de Orat. Adjunge Menandrum Rhetorem, *περὶ Ἐπιταφίου. Λέγεται παρ' Ἀθηναίοις Ἐπιτάφιος, ὁ καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν ἐπὶ τοῖς πεπτωκόσιν ἐν τοῖς πολέμοις λεγόμενος λόγος.* Pergit: *Οὓς γὰρ ἂν εἶπεν ὁ Πολέμαρχος, ἐπειδὴ καὶ τοῦτο* (l. *τούτῳ*) *τὸ τῆς τιμῆς ἀποδίδοται παρ' Ἀθηναίοις.* Utrum genus illud dicendi ab Ægyptiis profectum sit necne, qui ad civilem Græcorum vitam excolendam plurimum contulere (ex Ægyptiis certe arcessitum memorat Diodorus Siculus, l. 1.) illud nondum pro comperto habeo; ex omni tamen Græcia Athenis fere solis constitit, et a quibusdam scriptoribus istius populi quodammodo inventum esse perhibetur. *Μόνοι δ' ἁπάντων ἀνθρώπων τρία ταῦτ' ἐνομίσατε· τῶν μὲν ὑπὲρ τῆς πόλεως τελευτησάντων, αὐτῶν μὲν ἐπαίνους ἐπὶ ταῖς ταφαῖς καθ' ἕκαστον ἔτος λέγειν*, et quæ sequuntur. Aristid. Atque hæc fuit, *ὡς ἐν παρόδῳ*, emortualium Orationum apud Atheniensis facies. Ad Romanos deinde ritus ille propagatus et domesticis etiam laudationibus subinde adauctus in tantum accrevit, ut conquerantur Liv. VII. 40. et Cic. de Cl. Orat. 16. "istiusmodi laudationibus historiam Romanam mendosiorem esse factam." Honos ille defunctos quoscunque, si modo genere vel dignitate illustriores fuissent, pro rostris ornandi ad conjunctissimum fere semper deferebatur. licet scribat Quintilianus "pendere frequenter ex publico aliquo officio atque ex S. C. Magistratibus sæpe mandari." Utrumque fortasse verum, ut publicam personam, Consulem puta aut Prætorem, Magistratus: privatam genere conjunctissimus solenni oratione *produceret*. Ita Brutum, qui 1mus Consulatum gessit, laudavit Collega Valerius Publicola, ut fusius in sequentibus: Publius Decius Fil. qui primo Consul de Samnitibus triumphavit, IIII Cos. a Collega Fabio Maximo laudabatur. Aurel. Vict. c. 27. Liv. X. 29. Filium suum laudavit Fabius Maximus. Plutarch. Cic. de Senect. c. 4. Faustum filium Sylla. Appian. B. Civil. L. Metellum patrem Q. Metellus. Plin. VII. 43. Allato in forum corpore Appii, non Xviri, sed alterius, adiens filius Coss. et Tribunum postulavit congregari sibi legitimam concionem, ut *more Romano* de patre orationem haberet. ex Liv. l. 2. et Dion. Halic. l. 9. Octavius Drusum nepotem. Sueton. in Claud. c. 2. Marcellum itidem, si fides sit Servio ad 1. Æn. 716. Alios alii, de quibus nunc dicendi neque tempus esse video, neque, si tempus superesset, a me, ut dicatur, exspectari. In Municipiis nemo fere publico funere efferebatur sine laudatione. In agro Cordubensi

SEMPRONIAE. VARILLAE.
HVIC. MELLARIENSES.
LOCVM. SEPVLTVRAE.
FVNERIS. IMPENSAM.
STATVAM. LAVDATIONEM.
DECREVERE.
SEMPRONIA. VARILLA. F.
HONORE. ACCEPTO.
IMPENSA. REMISSA.
PIISSVMAE. MATRI.
POSVIT.

Gruter, ccccLxvi. 9.

Carpii in Hispan. 683

C. SEMPRONIO. SPERATO. FLAMINI. DIVORVM.
AVGG. PROVINCIAE. BOETICAE.
IMP. NERVA. TRAIANO. CAES. AVG. GERM. III.
VICERIO. ALAIRANO. ET. L. MARCIO. POSTVMO. COSS.

HIC. PROVINCIAE. BOETICAE. CONSENSV. FLAMINIS.
MVNVS. EST. CONSEQVVT. PERACTO. HONORE.
FLAMIN. ET. FECIALI. OMNIVM. CONCIL. ET.
CONSENSVS. STATVAM. DECREVIT. HVIC. ORDO.
MELLARIENSIS. DECREVERVNT. SEPVLT.
IMPENS. FVNERIS. LAVD. STATVAS. EQVESTRES. DVAS.

VENVSTA. VXOR. HONORE. ACCEPT. IMP. REMISSA.
P.

Gruter, cccxxi. 10.

Ibid.

D. M. S.
L. ACILIVS. L. F. GAL. BARBA. II. VIR.
VIXIT. ANN. LXIII.
ACILIA. L. F. LEPIDINA. N. ME. VI.
L. ACILIVS. L. F. GAL. TERENTIANVS. II. VIR. ANN. LVI.
CORNELIAE. G. F. LEPIDINAE. ANNOR. LX. L. VXORI.
INDVLGENTISSIMAE. MARITVS. PIISSIMVS. FLAMINIC.
M. S. D. D. FVNERVM. INPENSAS. LAVDATIO
NES. LOCA. SEPVLTVRAE. STATVAS. D.
H. S. S. SS. V. T. L.

Gruter, cccxliii. 3.

Primus apud Romanos mortuo Collega Bruto, supremas ejus laudes oratione prosecutus est Publicola, ut liquet ex Liv. II. 7. Aurel. Victor. de viris illustribus c. 10. Plutarcho in vita. *Ἀπεδέξαντο δὲ τοῦ Οὐαλερίου καὶ τὰς εἰς τὸν συνάρχοντα τιμὰς, αἷς ἐκκομιζόμενον καὶ θαπτόμενον ἐκόσμησε· καὶ λόγον ἐπ' αὐτῷ διεξῆλθεν ἐπιτάφιον, ὃς οὕτως ὑπὸ Ῥωμαίων ἠγαπήθη καὶ τοσαύτην ἔσχε χάριν, ὥστε πᾶσι τοῖς ἀγαθοῖς καὶ μεγάλοις ὑπάρχειν ἐξ ἐκείνου τελευτήσασιν ὑπὸ τῶν ἀρίστων ἐγκωμιάζεσθαι. λέγεται δὲ καὶ τῶν Ἑλληνικῶν ἐπιταφίων ἐκεῖνος γενέσθαι πρεσβύτερος, εἴγε μὴ καὶ τοῦτο Σόλωνός ἐστιν, ὡς Ἀναξιμένης ὁ ῥήτωρ ἱστόρηκεν.* Romanis quoque inventum attribuit Dionys. Halic. Antiq. Rom. V. 17. *Ὀψὲ γάρ ποτε Ἀθηναῖοι προσέθησαν τὸν ἐπιτάφιον ἔπαινον τῷ νόμῳ, εἴτ' ἀπὸ τῶν ἐν Ἀρτε-*

μισίῳ καὶ περὶ Σαλαμῖνι καὶ ἐν Πλαταιαῖς ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἀποθανόντων ἀρξάμενοι, εἶτ' ἀπὸ τῶν περὶ Μαραθῶνα ἔργων. ubi videas plura. In Concionibus Romanis duo sunt præcipue notanda, quod cito in tantum crevit laudandi hæc cupido, ut ab Augusti temporibus laudationes fierent duplices. Imperator ille sororem Octaviam in sacrario Iulio, Drusus pro rostris solenni oratione prosecutus est: Imperatorem mortuum laudarunt Tiberius et Drusus, ille pro æde Divi Iulii, hic pro rostris. Dio. Suetonius. Pium Antoninum M. Antoninus et L. Verus pro rostris uterque. Capitolin. in M. Antonino: Alterum est, quod, quamvis ab initio virorum tantum gesta, nunquam mulieres laudare mos fuisset, quia tamen Camilli temporibus Matronæ Romanæ, quum in publico deesset, aurum contulere, quo se Romani a Gallis redimere possent, ut sacro auro abstineretur, cautum fuit S. C. ut ob præclarum hoc facinus (quod tamen Plutarch. in Camillo aliter narrat, ego Livium sequor V. 50.) earum in funeribus, sicut in virorum, solennis laudatio haberetur. Primus itaque Popiliam matrem laudavit Crassus filius. Ita Alexand. ab Alexandro IV. 8. nescio tamen, quo animo vel auctoritate. Porciam Catonis sororem, Domitii Ahenobarbi uxorem, Cicero. Vid. 13. ad Attic. 48. (qui ibidem quoque memorat M. Varronis et Lollii laudationem). Amitam suam Juliam, uxoremque Camillam (qui honos tunc primum feminæ ætate juniori persolvebatur, ut Plutarch. in Cæsare), laudavit Julius Cæsar. Plutarch. et Suetonius. Aviam Augustus. Sueton. in Aug. c. 8. Iunia, Cassii uxor, M. Bruti soror, quanquam in testamento, cum ferme cunctos proceres
684 cum honore nominavisset, Cæsarem omisit, id tamen non prohibuit, quo minus laudatione pro rostris ceterisque solennibus funus cohonestaretur. Verba sunt fere Taciti 3. Ann. 76. Exstat apud Fabrettum p. 168. marmor elegantissimum, sed ætatis vicio tertia circiter parte uniuscujusque lineæ consumptum, in quo continetur honestissimum præconium, quod in honorem conjugis defunctæ habuit Civis quidam Romanus, cujus nomen, fortuna et conditio ad nos non descendit. Elegantiam habet maximam, ætatem optimam, et singulare, quod sciam, exemplum continet orationis publicæ marmori saxove concreditæ.*

* * *

685 Tempus hujus orationis indicare videntur mentio Cæsaris Augusti, et pacati orbis, quem ejus opera contigisse satis notum est; nomen item M. Lepidi *conlegæ*, non nostri fortasse, ut intellexit Fabrettus, sed Augusti in IIIviratu. C. denique Cluvii, adfinitate, uti videtur, oratori nostro conjuncti. Caius Cluvius, ubi suam Julio Cæsari probasset fidem, ab eo cum imperio in Galliam fuit missus. Unus erat ex VIIIviris, quibus idem Cæsar, cum in Hispaniam contra Pompeii filios ire maturavit, præfecturam urbis commisit A. V. C. DCCVII, Cæsare tertium Dictatore, quod indicat nummus æreus cum hac inscriptione, CÆSAR DIC*tator* TER*tium* et in parte postica *Caius* CLOV*ius* PRÆF*ectus*. Puteolanum fuisse testatur Cic. 13. Epist. 55. quod arguit quoque hæc Inscriptio Puteolis effossa.

[* Exemplar marmoris, e Fabretto exscriptum, quod hic sequitur in Editione Taylorana in 4to, ut minus conveniens nostræ in 8vo, et porro pannum splendentem potius quam utilem, cum Reiskio prætermisimus: in quo enucleando quantum profecerit Taylorus, qui otiatur et scire cupit, facile Fontem ipsum contulerit. Idem dictum velim de tabula ænea ad init. cap. iv.]

C. CLVVIVS. M. F.
IIII VIR.
IVRI. DIC. II VIR. NOLAE.
IIII VIR. QVINQVENNAL.
DE. SVO. FACIVND. COERAVIT.
IDEMQVE. RESTITVIT.
JOVI. O. M. SACR.

Memorabile feminæ facinus et in adversis viri rebus constantiam plane singularem! memorabile etiam istud, quod *partui diffidens, ex alterius conjugio* prudens sciensque *parari* passa sit *fecunditatem; consilium in quibusdam feminis*, raro licet exemplo, conspiciendum, *in illa* tamen *minime admirandum* ceteris *virtutibus conlatum.* Ita enim intelligo et suppleo fatiscens marmor l. 30. Quod ad Latinum sermonem attinet, qui tunc temporis purissimus habebatur, pauca sunt, quæ indigitari volui, lectori meo concoquenda. l. 1. Frustra gloriatur * * *me patriæ redditum a se, nam nisi* Tu, conjux, *parasses, quod servare* me poterat, *inaniter ille opes suas* POLLICERETUR. l. 11. *acerbissimum mihi accidisse* TUA VICE *fatebor.* upon your account. l. 15. *indignum in modum* RAPSATA. l. 31. DOLENS ORBITATE mea l. 35. CONDICIONEM QUÆRERES, non de stupro, sed honestis nuptiis. *Nullum officii genus etiam infame prætermiserat*, condicionibus *etiam* quærendis, *atque arcessendis mulieribus, quas corrumperet.* Sueton. in Aug. c. 63. l. 61. *speculatricem* PROPUGNATRICEM *meorum* PERICULORUM. Magna inusitatæ Latinitatis exempla in tam brevi circuitu verborum, et, quod jure mireris, unicæ fere hæ sunt reliquiæ Romanorum in re funerea eloquentiæ, cum privatarum laudationum et crebra fuisse exemplaria et bene servata necesse est; quoniam unaquæque familia diligentia non mediocri hæc vel quasi monumenta servaret ad usum, si quis ejusdem generis occidisset, vel ornamenta ad dignitatem atque ad memoriam laudum domesticarum. Vergente sæculo plena sunt Ecclesiasticorum Scriptorum monumenta præconiis in funere recitari solitis. Plena etiam Sophistarum, Adriani Tyrii, Himerii, Polemonis, Libanii, etc. Aristidis ἐπιτάφιον in Alexandrum discipulum memorat Magister in v. Φύσις, ni Epistola sit potius S. P.que Cotiæensi, unde genus duxit Alexander, quam Oratio dicenda. Aristides, ipse Epistolam vo- 686
cat, exeunte sermone: *ὅπερ ἐν ἀρχῇ τῆς ἐπιστολῆς εἶπον.* Rationem magis habet λόγου ἐπιταφίου alia, quæ in Editis Aristidis campræcedit, in Eteonicum sc. Ἐπικήδειος Cyzici habita. Ea insignissimo mendo liberata finem huic commentatiunculæ imponet. *Ποῖος ταῦτα Σιμωνίδης θρηνήσει; τίς Πίνδαρος ποῖον μέλος ἢ λόγον τοιοῦτον ἐξευρών; τίς χορὸς ἄξιον φθέγξεται τοιούτου πάθους, ποία δὲ Δύσηρις Θετταλὴ τοσοῦτο πένθος ἐπένθησεν ἐπ' Ἀντιόχῳ τελευτήσαντι, ὅσον νῦν μητρὶ τῇ τούτου πένθος πρόκειται.* In hoc commate quædam intelligo, Simonidem sc. et Pindarum, quorum θρῆνοι ab antiquis laudantur; in quibusdam hæreo, quænam fuit illa Dyseris sive Antiochi mater, sive anus quædam, quæ luctui præfuit: at in his plane cæcutio. *Ποῖος Σιμωνίδης — τίς Πίνδαρος — τίς χορός.* Nulla vi, nulla facundia a me impetrabis hæc esse sana. Latet omnino in χορος scriptoris cujusdam nomen, cui si adjungas vocem præeuntem, τις, mecum senties esse *Stesichorum.* *Ποῖος Σιμωνίδης — τίς Πίνδαρος — τίς Στησίχορος.* Alibi IIIviratum istum memorat Aristides. *Καὶ Κίοις δὴ Σιμωνίδην, καὶ Στησίχορον Ἱμεραίοις, καὶ Θηβαίοις Πίνδαρον.*

CAP. IV.

Amazones. Onatus sive Onasus rerum Amazonicarum scriptor antiquus. Restituitur locus Aristophanis et Apollonii Rhodii. Tollitur gravissimum in Herodoto mendum. Prætorum Atheniensium nomina aliquam multa vindicantur. Emendatur Dionysius Halicarnassensis, Diodorus Siculus, Demosthenes, aliique, Lysias denique, Etym. M. et Cæsar.

De rebus Amazonicis (v. p. 55. ult.) scripsere inter Antiquos Onatus, σχ. Theocrit. XIII. 46. (quem Onasum vocat σχ. Apollonii Rhodii I. 1208. 1237.) atque inter recentiores laudabilem sane commentarium Petrus Petitus. In monumentis Veterum, quæ *populum* istum *mulierum* adhuc nobilitant (cujusmodi sunt nummi Smyrnæorum, Thyatirenorum ceterarumque civitatum juxta Asiæ oram maritimam, Vide Seguin. p. 23. gemmæ quam plurimæ tabulæque antiquæ. Vid. Canin. Iconogr. XVI. Beger. Thesaur. Brandenburg. vol. III. p. 318. Lucernam antiquam apud Licetum, IV. 55. et *ferro* armari et *equis* vehi semper videri volunt: accomodate ad mentem Lysiæ, μόναι δὲ ὡπλισμέναι σιδήρῳ τῶν περὶ αὐτὰς, πρῶται δὲ πάντων ἐφ' ἵππους ἀναβᾶσαι. Uti Aristophanes Lysistr. 677.

Ἢν δ' ἐφ' ἱππικὴν τράπωνται, διαγράψαι τοὺς ἱππέας·
Ἱππικώτατον γάρ ἐστι χρῆμα κἄποχον γυνή,
Κοὐκ ἀναπολεῖσθαι (l. ἀπολισθαίνει) τρέχοντος·
τὰς δ' Ἀμαζόνας σκόπει,
Ἃς Μίκων ἔγραψ' ἐφ' ἵππων μαχομένας τοῖς ἀνδράσι.

Hic libentius adderem, quantum lucis imago illa apud Licetum affundat Plutarchi verbis in Theseo: Ὁ δὲ Δοῦρις οὐ ποταμὸν εἶναί φησι τὸν Θερμώ-
687 δοντα, ἀλλ' ἱστάντας τινὰς σκηνὴν καὶ περιορύττοντας, ἀνδριαντίσκιον εὑρεῖν λίθινον, ὑπὸ γραμμάτων τινῶν διασημαινόμενον, ὡς εἴη Θερμώδων ἐν ταῖς ἀγκάλαις Ἀμαζόνα φέρων τετρωμένην: quantum tabula Begeriana Lysiæ: οἷς [equis] ἀνελπίστως, δι' ἀπειρίαν τῶν ἐναντίων ᾕρουν μὲν τοὺς φεύγοντας, ἀπέλειπον δὲ τοὺς διώκοντας. Nemo fere ad laudem Atheniensium accessit, qui bellum Amazonicum resque ab Atheniensibus præclare in eo gestas dissimulavit. Ἔστι δὲ ἡμῖν (inquit dux istius gentis apud Herodot. Calliop. 27.) ἔργον εὖ ἔχον καὶ ἐς Ἀμαζονίδας τὰς ἀποθήκας τὰς ἀπὸ Θερμώδοντος ποταμοῦ ἐσβαλούσας κοτὲ ἐς γῆν τὴν Ἀττικήν. Quodcunque in corruptissima ista voce ἀποθήκας latet, Gronovii certe τὸ ἀποθήτας non latet. Diu fui in ea sententia, ut locum ita restitueremus: ἐς Ἀμαζονίδας τὰς ἀπὸ Θεμισκύρας τῆς ἐπὶ Θερμώδοντος ποταμοῦ ἐσβαλούσας κοτὲ ἐς γῆν τὴν Ἀττικήν. Nam Herodotus ipse Melpom. 86. Ἐς δὲ Θεμισκύραν τὴν ἐπὶ Θερμώδοντι ποταμῷ ἐκ τῆς Ἰνδικῆς — τριῶν τε ἡμερέων καὶ δύο νυκτῶν πλόον. Strabo quoque l. 11. Τὴν δὲ Θεμισκῦραν καὶ τὰ περὶ τὸν Θερμώδοντα πεδία, καὶ τὰ ὑπερκείμενα ὄρη ἅπαντες Ἀμαζόνων καλοῦσι. Pausanias Attic. c. 15. Μόναις δ' ἄρα ταῖς γυναιξὶν οὐκ ἀφῄρει τὰ πταίσματα τὸ εἰς τοὺς κινδύνους ἀφειδὲς, εἴγε Θεμισκύρας τε ἁλούσης ὑπὸ Ἡρακλέους, καὶ ὕστερον φθαρείσης σφίσι τῆς στρατιᾶς, ἣν ἐπ' Ἀθήνας ἔστειλαν, ὅμως ἐς Τροίαν ἦλθον Ἀθηναίοις τε αὐτοῖς μαχούμεναι καὶ τοῖς πᾶσιν Ἕλλησιν.

Apollon. Rhod. I. 297.

Ἔνθα Θεμισκύριαι (l. Θεμισκύρειαι) Ἀμαζόντες ὡπλίζοντο.

Id. II. 369.

Κεῖθεν δὲ προτέρωσε μέγας καὶ ὑπείροχος ἀγκὼν
Ἐξανέχει γαίης, ἐπὶ δὲ στόμα Θερμώδοντος
Κόλπῳ ἐν εὐδιόωντι Θεμισκύρειον ἐπ' ἄκρην
Μύρεται, εὐρείης διαειμένος ἠπείροιο.
Ἐνθάδε Δοίαντος πεδίον· σχεδόθεν δὲ πόληες
Τρισσαὶ Ἀμαζονίδων· μετὰ δὲ σμυγερώτατοι ἀνδρῶν
Τρηχείην Χάλυβες καὶ ἀτειρέα γαῖαν ἔχουσιν
Ἐργατίναι· τοὶ δ' ἀμφὶ σιδήρεα ἔργα μέλονται.

Lycophr. v. 1327.
Theseus

Σὺν θηρὶ βλώξας τῷ σπάσαντι δηΐας
Μύστῃ Τροπαίας μαστὸν εὔθηλον θεᾶς
Ζωστηροκλέπτης, νεῖκος ὤρινεν διπλοῦν,
Στόρνην τ' ἀμέρσας, καὶ Θεμισκύρας ἄπο
Τὴν τοξοδάμνον νοσφίσας Ὀρθωσίαν.

σχ. ad loc. Θεμίσκυρα, πόλις Παφλαγονίας καὶ Ἀμαζόνων, ἔνθα Θεμισκύρειαι αἱ Ἀμαζόνες λέγονται. Justin. II. 4. "In Cappadociæ ora juxta amnem Thermodonta consederunt, subjectosque Themiscyrios campos occupavere. — Horum uxores — singulare omnium sæculorum exemplum ausæ auxere Rempublicam sine viris." Nec miretur aliquis ἀποθήκας pro ἀπὸ Θεμισκύρας describi potuisse, aut reclamitet non solere librarios *propria nomina* compendifacere. Scio non solere *consilio*, sed *incuria* compendifaciunt. Qui enim fieri potuit, ut pro Δημήτριος Δῆμος, pro Θέσσαλος Θάλλος apud Dionysium Halicarnass. reperiremus? Scholiastes Aristoph. Ran. 33. ait actam fuisse eam fabulam anno post pugnam ad Arginusam, quæ commissa erat ἐπ' Ἀντίνου. Hunc autem Prætorem Atheniensem Historici omnes et auctor adeo Argumenti *Antigenem* vocant. Ἐδιδάχθη ἐπὶ Καλλίου Ἄρχοντος τοῦ μετὰ Ἀντιγένους. Quin et ipse σχ. v. 732. τῷ προτέρῳ ἔτει ἐπὶ Ἀντιγένους. Qui Magistratum summum Athenis gessit Olymp. LXXV. 1. ab aliis Calliam, ab aliis Calliadem appellari, olim monui (pag. 470). Jam tempus est, ut moneam *Calliadem* recte scribi. Marmor enim Arundell. ad Olymp. LXXXI. 1. Ἄρχοντος Ἀθήνῃσιν . . . . . αλλιου τοῦ προτέρου. Quod verum est, cum Callias alter præturam gessit Olymp. XCII. 1. Verum esse non potuit, si is, qui LXXV. 1. gesserat, nominaretur quoque Callias. Quid commercii est inter voces Lysiam et Nausimachum? Archon autem Olymp. LXXXVI. 1. ab aliis Nausimachus, ab aliis Lysimachus, ab aliis denique compendiose *Lysias* appellatur. Quem Olymp. XC. 1. Astyphilum nominant Marmor Arundellianum et Athenæus, Diodorus Siculus mendose, ut opinor, Aristophylum. Et similiter, qui Aristomnestus XCI. 1. Isæo de Philoctetæ heredit. ille Auctori Argum. Av. Aristoph. et Hesych. in Ἑρμοκοπίδαι Arimnestus est. Elpines Archon erat CVI. 1. Diodoro teste et Dionysio in Dinarcho, eod. tamen Dionysio in Lysia erat Elpinices. Unde fortasse restituendus Demosthenes pro Corona: Αὗται ἀπεδόθησαν αἱ μαρτυρίαι ἐπ' Ἐλπινίκου Ἑκατομβαιῶνος τρίτῃ ἱσταμένου. Male hodie ἐπὶ Νικίου. Vel, quoniam ætas aliquantulum obstet, pro Νικίου Νικήτου restituas, qui paulo ante hanc Orationem habitam eo munere fungebatur. Certe Nicias in Fastis Atticis neutiquam comparet. Observabit bonus lector istum Nicetam a Diodoro Niceratum, ab Arriano de expedit.

Alexandri Anicetum dici. Verum ne extra oleas divagari videar, aut ea diligentius curare, quæ minus ad me attinent, ad Lysiam redeo, quem
688 sic limatiorem reddo. p. 197. 1. ed. Steph. *Οἱ δὲ νῦν θαπτόμενοι, βοηθήσαντες Κορινθίοις ὑπὸ παλαιῶν φίλων ἀδικουμένοις, κοινοὶ σύμμαχοι γενόμενος.* Vegetari oppositionem velim facta unius literulæ mutatione, et reponi *καινοί.* *Quod a veteribus hospitibus auxilium frustra exspectabant Corinthii, id in novis reperere.* In eadem oratione p. 194. 4. *οἷος μέγας, καὶ δεινὸς τῇδε τῇ πόλει κίνδυνος ὑπὲρ τῆς τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίας ἠγωνίσθη;* Vocem *οἷος*, quam solicitarunt Codd. MSS. eam auctoritate Aristidis retinui, neque etiamnum pœnitet retinuisse. *Οὐ μὴν ἔμελλον αἱ ἀραὶ λήθῃ δοθήσεσθαι· λοιμὸς γὰρ τῇ τῶν Ἐφεσίων πόλει ἐνήκμαζεν οἷος βαρύτατος.* Auctor anonymus apud Suidam in v. *Ἀραῖς.* In proxima p. 97. 9. pro *ἠμυνάμην ἐνστάς*, locum ita correxi, *ἐπειδὴ δὲ αὐτὸν ἠμυνάμην, ἐκστὰς ἔβαλλέ με λίθοις.* Neque pœnitet correxisse. *Ουδεὶς γὰρ ὑπέμεινεν αὐτὸν, οὐδ' εἰς χεῖρας συνῆλθεν, ἀλλ' ἀποστάντες ἔβαλλον ἀκοντίοις καὶ τοξεύμασι.* Plutarch. in Alcibiade extr. Inter honores, quos regibus suis Barbari conferre solent, recensentur ab Aristot. Rhetor. I. 5. *Προσκυνήσεις, καὶ ἐκστάσεις.* A via *declinationes.* Juxta p. 97. 25. *Πειραιέως* male in textu locum occupat, quam vocem alibi semper ad imam paginam detrusi. Vid. p. 106. 29. Nam qui Atticas locutiones tractant, Mœris et Magister, cum *contractam* formam istiusmodi Genitivorum Atticis placere tradant, *dissolutam* ceteris Græcis, hanc ipsissimam vocem omine non lævo in exemplum adducunt. Eis, quæ a me ad istum locum dicuntur, addas Etymol. M. in v. *Πηλεύς.* *Ἰστέον, ὅτι τὰ εἰς ευς, εἰ μὲν καθαρὸν ἔχει τὸ ε, συναιρεῖται παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις, Στειριεὺς, Στειριέως, Στειριῶς, κ. τ. λ.* et rursus in *Βασιλεύς.* *Ἰστέον, ὅτι τὰ εἰς ως* (lege *ευς*) *ἐὰν μὴ ἔχῃ πρὸ τοῦ ε σύμφωνον, συναιροῦνται παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις· οἷον Ἐρετριεὺς, Ἐρετριέως καὶ Ἐρετριῶς. Πειραιεὺς, Πειραιέως καὶ Πειραιῶς.* Ibidem notavi elegantem usum *τοῦ πάλιν*, et contendi non semper *iteratam* aliquam actionem designare, sed venuste dici posse, pro *invicem, ex opposito.* Ita Plutarchus de fraterno amore: *Τοὐναντίον αὖ πάλιν πονηρόν.* Ita cultissimus apud Latinos scriptor Cæsar: "Ut ipsi concedi non oporteret, si in nostros finis impetum faceret, sic iterum nos esse iniquos, qui in suo jure se interpellaremus." B. Gall. l. 44. Itaque in illo loco ejusdem Cæsaris initio B. Gall. lib. 4. "Hi centum pagos habere dicuntur: ex quibus quotannis singula millia armatorum, bellandi causa, ex finibus educunt: reliqui, qui domi manserint, se atque illos alunt: Hi rursus invicem anno post in armis sunt: illi domi remanent." In isto, inquam loco vox *invicem*, quæ ex Vossianorum Codd. uno abest, recte quidem mea sententia abest. Sedulus glossator (nam ex ea officina est, et sexcenti fere loci adhuc purissimi istius scriptoris istiusmodi spurcitie contaminantur) cavit pro summa sua diligentia, ne *rursus* minus recte exponeremus, aut inusitatior ejus significatio lectoris aciem effugeret, itaque adlevit *invicem.* Sequitur p. 102. 2. ed. Steph. *Ἐκ τῆς πατρίδος ἐκβαλεῖν αὐτὸν ποιοῦνται.* Aliquantulum fidei ad locum adstruere satagebam conjecturæ viri ingeniosissimi, *ἐκ τῆς πατρίδος ἐκβαλεῖν σπουδὴν ποιοῦνται.* Emendationis fidejussores erant Herodotus et Pausanias. Adjunge incertum apud Suid. in *Ἀγώνισμα.* *Ἀγώνισμα, σπουδὴν, ἐπιμέλειαν. Ἀγώνισμα τίθενται συλλαβεῖν αὐτόν.* et Herodotum iterum, Erat. 107. *Ἐκπεσόντος δὲ ἐς τὴν ψάμμον αὐτοῦ, ἐποιέετο πολλὴν σπουδὴν ἐξευρεῖν.*

CAP. V.

Andocides. Percurritur ejus vita. Plutarchus in Andocide sæpius emendatur. Stephanus item Byzantinus et Nepos. Mos Atheniensium. Romanorum. Item alius. Παρίνου Σελίνου.

Ex Xviratu Oratorum nullum ætate conjunctiorem habuit Lysias, quam Andocidem, quorum utriusque orationes adversariæ *ἀσεβείας* adhuc servantur. Exstat Nostri pag. editionis Stephan. 103, 17. Andocidis, Edit. Steph. Oratorum Græcorum p. 1. secundi tmematis. Percurram in h. capite vitam Andocidis, tum de fide nonnullorum, quæ illi hodie adsignantur, pauca disputabo, deinde ad cetera pergam. Quæcunque de Andocide prodiderit Plutarchus in libello de vitis X Oratorum, ea tanta fide expresserit Photius, ut hunc ab illo commodato accepisse dixeris. In ea tamen sententia non sum, et judico potius Sophistam, qui Plutarchum simulare voluit, historiarum suarum monumenta, rerumque gesta- 689
rum fidem a Photio emendicare coactum esse, qui solus eo tempore commentarium de vita Oratorum conscriptum habuit. Utcunque cedat ista divinatio, lectori fortasse meo non displicebit, si bigam istam historicam, ut pariter fiat, procurarem. Hem! accipe.

PLUTARCHUS

Tom. Moral. Edit. Græc. Bas. 1574. pag. 448.

Ἀνδοκίδης Λεωγόρου μὲν ἦν πατρὸς, τοῦ θεμένου ποτὲ πρὸς Λακεδαιμονίους εἰρήνην Ἀθηναίοις, τὸν δῆμον δὲ Κυδαθήναιος ἢ Θουρεὺς, γένους εὐπατριδῶν, ὡς δὲ Ἑλλάνικος καὶ ἀπὸ Ἑρμοῦ, καθήκει γὰρ εἰς αὐτὸν τὸ Κηρύκων γένος. διὸ καὶ προεχειρίσθη ποτὲ μετὰ Γλαύκωνος, σὺν ναυσὶν εἴκοσι Κερκυραίοις βοηθήσων, διαφερομένοις πρὸς Κορινθίους. μετὰ δὲ ταῦτα αἰτιαθεὶς ἀσεβεῖν, ὡς καὶ αὐτὸς τοὺς Ἑρμᾶς περικόψας, καὶ εἰς τὰ τῆς Δήμητρος ἁμαρτὼν μυστήρια, διὰ τὸ πρότερον ἀκόλαστον ὄντα, νύκτωρ κωμάσαντα, θραῦσαί τι τῶν ἀγαλμάτων τοῦ θεοῦ, καὶ εἰσαγγελθέντα, ἐπειδὴ οὐκ ἠβουλήθη ὃν ἐζήτουν οἱ κατήγοροι δοῦλον ἐκδοῦναι, διαβληθῆναι, καὶ πρὸς τὴν αἰτίαν τῆς δευτέρας γραφῆς ὕποπτον γενέσθαι. ἦν μετ' οὐ πολὺν χρόνον τοῦ ἐπὶ Σικελίαν στόλου συνέβη γενέσθαι, Κορινθίων εἰσπεμψάντων Λεοντίνους τε καὶ Αἰγεσταίους ἄνδρας ἰδίᾳ μελλόντων βοηθεῖν αὐτοῖς τῶν Ἀθηναίων, νύκτωρ τοὺς περὶ τὴν ἀγορὰν Ἑρμᾶς περιέκοψαν, ὡς Κράτιππός φησι. προσαμαρτὼν μυστήρια, κριθείς τε ἐπὶ τούτοις ἀπέφυγεν ἐπὶ τῷ μηνύσειν τοὺς ἀδικοῦντας· σπουδὴν δὲ πᾶσαν ἐνεγκάμενος, ἐξεῦρε τοὺς περὶ τὰ ἱερὰ ἁμαρτάνοντας, ἐν οἷς καὶ τὸν αὐτοῦ πατέρα ἐμήνυσε, καὶ τοὺς μὲν ἄλλους πάντας ἐλέγξας ἐποίησεν ἀπολέσθαι· τὸν δὲ πατέρα ἐρρύσατο, καίτοι δεδεμένον ἤδη, ὑποσχόμενος πολλὰ λυσιτελήσειν αὐτὸν τῇ πόλει, καὶ οὐκ ἐψεύσατο. ἤλεγξε γὰρ ὁ Λεωγόρας πολλοὺς δημόσια χρήματα σφετεριζομένους, καὶ ἄλλα τινὰ ἀδικοῦντας. καὶ διὰ μὲν ταῦτα ἀφείθη τῆς αἰτίας. εὐδοκιμῶν δὲ ὁ Ἀνδοκίδης ἐπὶ τοῖς πολιτευομένοις, ἐπέθετο ναυκληρίᾳ καὶ τοῖς τε Κυπρίων βασιλεῦσι καὶ πολλοῖς ἄλλοις δοκίμοις ἐπεξενώθη, ὅτε καὶ μίαν τῶν πολιτίδων Ἀριστείδου θυγατέρα ἀνεψιὰν οὖσαν αὐτῷ, λάθρα τῶν οἰκείων ἐξαγαγὼν ἔπεμψε δῶρον τῷ Κυπρίων βασιλεῖ. μέλλων δὲ ἐπὶ τούτοις εἰς δικαστήριον εἰσάγεσθαι, πάλιν αὐτὴν ἐξέκλεψεν ἀπὸ τῆς Κύπρου, καὶ ληφθεὶς ὑπὸ τοῦ βασιλέως ἐδέθη. διαδρὰς δὲ ἧκεν εἰς τὴν πόλιν, καθ' ὃν χρόνον οἱ τετρακόσιοι διεῖπον τὰ πράγματα, δεθεὶς δὲ ὑπὸ τούτων καὶ διαφυγὼν αὖθις, ὁπότε κατελύθη ἡ ὀλιγαρ-

χία, ἐξέπεσε τῆς πόλεως τῶν λ̄ τὴν ἀρχὴν παραλαβόντων. οἰκήσας δὲ τὸν τῆς φυγῆς χρόνον ἐν Ἠλίδι, κατελθόντων τῶν περὶ Θρασύβουλον, καὶ αὐτὸς ἧκεν εἰς τὴν πόλιν. πεμφθεὶς δὲ περὶ τῆς εἰρήνης εἰς Λακεδαίμονα, καὶ δόξας ἀδικεῖν ἔφυγε. Δηλοῖ δὲ περὶ πάντων ἐν τοῖς λόγοις οἷς συγγέγραφεν. οἱ μὲν γὰρ ἀπολογουμένου περὶ τῶν μυστηρίων εἰσὶ, οἱ δὲ καθόδου δεομένου· σώζεται δὲ αὐτοῦ καὶ ὁ περὶ τῆς ἐνδείξεως λόγος, καὶ ἀπολογία πρὸς Φαίακα, καὶ περὶ τῆς εἰρήνης, καὶ ἤκμαζε μὲν κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον ἅμα Σωκράτει τῷ φιλοσόφῳ. ἄρχει δὲ αὐτῷ τῆς γενέσεως Ὀλυμπιὰς μὲν ἑβδομηκοστὴ ὀγδόη, ἄρχων δὲ Ἀθήνησι Θεογενίδης, ὥστε εἶναι πρεσβύτερον αὐτὸν Λυσίου ἔτεσί που ἑκατόν. Τούτου δὲ ἐπώνυμός ἐστι καὶ Ἑρμῆς ὁ Ἀνδοκίδου καλούμενος, ἀνάθημα μὲν ὢν φυλῆς Αἰγηΐδος, ἐπικληθεὶς δὲ Ἀνδοκίδου διὰ τὸ πλησίον παροικῆσαι τὸν Ἀνδοκίδην. καὶ αὐτὸς δὲ ἐχορήγησε κυκλίῳ χορῷ τῇ αὐτοῦ φυλῇ ἀγωνιζομένῳ διθυράμβῳ, καὶ νικήσας ἀνέθηκε τρίποδα ἐφ᾽ ὑψηλοῦ, ἀντικρὺς τοῦ πωρίνου σελίνου· ἔστι δὲ ἁπλοῦς καὶ ἀκατάσκευος ἐν τοῖς λόγοις, ἀφελής τε καὶ ἀσχημάτιστος.

PHOTIUS

Biblioth. Cod. CCLXI.

Ἀνεγνώσθησαν Ἀνδοκίδου λόγοι δ̄. οὓς τέως εἴδωμεν· ὁ περὶ τῶν μυστηρίων, ὁ περὶ τῆς ἑαυτοῦ καθόδου, ὁ περὶ τῆς πρὸς Λακεδαιμονίους εἰρήνης, καὶ τέταρτος ὁ κατὰ Ἀλκιβιάδου. Ἔστι δὲ ἐν τούτοις ὁ ἀνὴρ ἁπλοῦς τε καὶ ἀκατάσκευος, ἀφελείας τε φίλος, καὶ τῷ ἀσχηματίστῳ σχηματιζόμενος. συνακμάσαι δὲ Σωκράτει τῷ φιλοσόφῳ λέγεται, καὶ ἀρχὴν αὐτῷ τῆς γενέσεως γενέσθαι ὀγδόην καὶ ἑβδομηκοστὴν Ὀλυμπιάδα. παῖς δὲ ἐχρημάτιζε Λεωγόρου, ἐξ εὖ γεγονότων καταγόμενος. Ἑλλάνικος δέ φησι καὶ τῆς πόῤῥω τῆς γενέσεως ὀχετοὺς ἥκειν εἰς αὐτὸν ἐξ Ἑρμοῦ. αἰτίαν δὲ λαβὼν τοῦ ἀσεβεῖν ἐπὶ τῇ τῶν Ἑρμῶν περικοπῇ, καὶ τῇ τῶν μυστηρίων τῆς Δήμητρος ὕβρει, ἀπέφυγε κριθεὶς ἐπὶ τῷ μηνύσειν τοὺς ἀδικοῦντας· σπουδὴν δὲ πᾶσαν εἰσενεγκάμενος, εὗρε τοὺς εἰς τὰ ἱερὰ ἁμαρτήσαντας, οἷς καὶ τὸν ἑαυτοῦ πατέρα συγκατεμήνυσεν· ἀλλὰ γὰρ τοὺς μὲν ἄλλους πάντας ἐλέγχοις φωράσας ἀπολέσθαι κατεπράξατο, τὸν δὲ πατέρα καίτοι δεδεμένον ἤδη ἐξείλετο ὑποσχόμενος ἐν πολλοῖς αὐτὸν λυσιτελέσι (Steph. λυσιτελῆ. F. λυσιτελήσειν absque γενέσθαι olim scriptum) γενέσθαι τῇ πόλει· καὶ οὐκ ἐψεύσατο. ὁ γὰρ Λεωγόρας πολλοὺς διήλεγξε χρήματα δημόσια νοσφισαμένους, καὶ ἕτερα τοιαῦτα παρανομοῦντας. εὐδοκιμῶν δὲ ἐπὶ τοῖς πολιτεύμασιν ὁ Ἀνδοκίδης ἐπέθετο ναυκληρίαν (l. ναυκληρίᾳ) καὶ τοῖς τε Κυπρίων βασιλεῦσι ξένος ἐγένετο, καὶ πολλοῖς ἄλλοις δοκίμοις, ἡνίκα καὶ θυγατέρα μὲν Ἀριστείδου, ἀνεψιὰν δὲ αὐτοῦ, τῶν οἰκείων ὑπεκκλέψας δῶρον ἔπεμψε τῷ Κυπρίων βασιλεῖ. μέλλων δὲ εἰς δικαστήριον ἐπὶ τῇ κακουργίᾳ εἰσάγεσθαι, πάλιν αὐτὴν ἀπὸ Κύπρου κλέπτει, καὶ ἁλοὺς ὑπὸ τοῦ Κυπρίων βασιλέως, δεσμοῖς παρεδόθη· κᾀκεῖθεν δὲ διαδρὰς ἐπεδήμησε τῇ πόλει κατ᾽ ἐκεῖνο καιροῦ, ἡνίκα τοῖς τετρακοσίοις τὰ πολιτικὰ μετεχειρίζετο πράγματα· δεθεὶς δὲ καὶ ὑπὸ τούτων πάλιν διέφυγεν. ἡνίκα δὲ ἡ ὀλιγαρχία κατελύθη, ἐφυγαδεύθη τῆς πόλεως· καὶ ἐν Ἠλίδι τὸν τῆς φυγῆς χρόνον διατρίψας, τῶν περὶ Θρασύβουλον κατεληλυθότων, καὶ αὐτὸς συγκατελήλυθεν· αἱρεθεὶς δὲ περὶ τῆς εἰρήνης εἰς Λακεδαίμονα πρεσβεύειν, καὶ ἀδικεῖν δόξας ἔφυγε. Τούτου δέ ἐστιν ἐπώνυμος καὶ Ἑρμῆς, ἀνάθημα μὲν φυλῆς Αἰγηΐδος, ἐπικληθεὶς δὲ Ἀνδοκίδου, διότι πλησίον αὐτοῦ Ἀνδοκίδης ᾤκει.

690 Si unum legeris, utrumque legeris, nisi quod illa, quæ Photius commentatus est, alter mendose et σολοικοφανῶς exscripsit. Andocides Leogoræ fil. (hucusque saltem recte, et juxta marmor apud Fulv. Ursinum

ΑΝΔΟΚΙΔΗΣ ΛΕΩΓΟΡΟΥ ΑΘΗΝΑΙΟΣ) erat juxta Plutarchum Κυδαθήναιος ἢ Θουρεύς. Κυδαθηναιεὺς esse potuit, et credo fuisse, verum ita in Plutarcho rescribas. Harpocratio etenim et Steph. Byzantinus, Δῆμος φυλῆς Πανδιονίδος, ἀφ᾽ οὗ ὁ δημότης Κυδαθηναιεύς. et similiter marmor Athenis,

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ.
ΑΥΛΟΥ.
ΚΥΔΑΘΗΝΑΙΕΥΣ.

itemque alterum ibidem,

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ. ΤΟΥ. ΜΥΡΩΝΟΣ.
ΚΥΔΑΘΗΝΑΙΕΩΣ.

Proxime: Istud Θουρεὺς, est depravatum quoque. Θοραὶ erat populus Ἀντιοχίδος φυλῆς, unde popularis denominandus erat, non Θουρεὺς, ut Plutarchus, neque denuo Θορεὺς, ut Stephanus Byzantinus, sed Θοραιεὺς, ad quam lectionem ibi prope accedit MS. Gronovii Θορακεύς. Unum interea me male habet: Si fuerit domo Κυδαθηναιεὺς, ex tribu erat Pandionide, si Θοραιεὺς, Antiochide: Ille interea extra utramque Tribum habitabat, in Ægeide sc. si omnes Historici non mentiantur: Ἑρμῆς ὁ Ἀνδοκίδου καλούμενος, ἀνάθημα μὲν ὢν φυλῆς Αἰγηΐδος, ἐπικληθεὶς δὲ Ἀνδοκίδου, διὰ τὸ πλησίον παροικῆσαι τὸν Ἀνδοκίδην. Plutarch. et similiter Photius. "Accidit, ut una nocte omnes Hermæ, qui in oppido erant, Athenis dejicerentur, præter unum, qui ante januam Andocidis erat, Andocidisque Hermes vocatus est." Nepos in Alcibiade. Qui locus in manuscripto vetusto melius hoc pacto legitur — *ante januam Andocidis erat:* Itaque ille postea Mercurius *Andocidis vocatus est.* Hæc, inquam me, male habuissent, ni crederem unumquemque non ea tribu aut populo (ita enim cum Cicerone δῆμον interpretor) existimari, ubi degebat, sed ea, cui ab origine sua gens et familia accensebatur. Perinde ut apud Romanos, qui Romæ habitabant, Magnates in rusticas potius tribus nomen lubentissime dederunt. Inde est, quod Fabiensis et Scaptiensis tribulis suos dixit Augustus apud Sueton. in Octav. 40. Ita marmor Brixiense apud Gruterum CXXVI. 3.

C. IVLIO. C. F.
FAB. SCAPT.
CAESARI.
AVGVSTO.

Et quod in honorem Tiberii tribulis itidem sui monumentum consecrarunt Pontifices Albani. Gruter. CXXV. 8.

TI. CAISARI. DIVI. AVG. F.
DIVI. IVLI. N. AVGVSTO.
PONT. MAX. COS. V. IMP. VIII. TRIBVN.
POTEST. XVIII.
PONTIFICES. ALBANI.
Q. IVLIVS. Q. F. FAB. RVFVS.
C. IVLIVS. C. F. SCA. BASSVS.
TI. IVLIVS. TIB. F. FAB. MERVLA.
M. IVLIVS. C. F. FAB. SENICIO.

Quemadmodum fere Cives nostri Londinenses non istorum sive Collegiorum sive Sodalitatum jure utuntur, quorum quæstibus, verum ut unicuique nomen profiteri conlibitum est maxime. Deinde Plutarchus, jam non Librarii vicio, sed suo expurgandus, in prosapia Andocidis deducenda maluit Photium sequutus, Oratorem ex Mercurio, quam seipsum in vita Alcibiadis, ex Ulysse derivare. Neque hæc dico nescius perinde esse, teste ipso Ulysse apud Ovid. Met. XIII. 146.

> " Est quoque per matrem Cyllenis addita nobis
> Altera nobilitas:"

verum ut moneam, quantum schedæ Photianæ ob oculos positæ valuerint præ ipsius Plutarchi commentariis, qui fortasse ad manum scriptoris in his vitis concinnandis non erant. Verum pergit, et cum classe XX navium refert Andocidem missum ad auxilium Corcyræis ferendum contra Corinthios. Instructa erat classis illa Olymp. LXXXVI. 1. quo tempore annum agebat Andocides 33tium. Confirmat vero Lysias [p. 129. ed. Tayl.] eum quadragenarium nunquam obiisse munus ἱππέως, ὁπλίτου nunquam, non τριηράρχου, non ἐπιβάτου. Qui igitur classi præfuit, erat Andocides, Leogoræ quidem filius, nostri vero avus paternus, ut olim vidimus.
691 Solenne fuit Atheniensibus nomina in familiis alternare, τὰ ὀνόματα παρ' ἀλλήλων παραλαμβάνεσθαι, ut loquitur Orator c. Macartat. Lex fortasse id non jussit, jussere tamen mores, jussit consuetudo: eoque animo intelligo locum istum ejusdem auctoris: Τὰ δ' ὀνόματα ἐθέμην τούτοις — τῷ μὲν πρεσβυτάτῳ τὸ τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμαυτοῦ ὄνομα Σωσίαν, ὡς δίκαιόν ἐστι· καὶ ἀπέδωκα τῷ πρεσβυτάτῳ τοῦτο τὸ ὄνομα. Idem contra Bœotum: ἀξιοῖ δ' αὐτὸς, ὡς δὴ πρεσβύτερος ὢν τοὔνομ' ἔχειν τὸ τοῦ πρὸς πατρὸς πάππου. Inde Miltiades Cimonis filius et Cimo Miltiadis, et quod ait Aristoph. Av. 284.

> Ἱππόνικος Καλλίου κἀξ Ἱππονίκου Καλλίας.

ad quem locum vid. Palmer. in Exercit. Spanheim. ad Nub. Aristoph. 64.

> " Vota pater solvit, nomenque imponit avitum:
> Iphis avus fuerat."

Ovid. Met. IX. 707. Iterum Plutarchus. Andocides erat Leogoræ filius, istius sc. qui pacem cum Lacedæmoniis fecit. Ut in superioribus Avi res gestas ad Nepotem, hic ad Filium transtulit. Testis est Andocides ipse in Orat. de pace: Καὶ ἡρέθησαν δέκα ἄνδρες ἐξ Ἀθηναίων ἁπάντων πρέσβεις εἰς Λακεδαίμονα περὶ εἰρήνης αὐτοκράτορες· ὧν ἦν Ἀνδοκίδης ὁ πάππος ὁ ἡμέτερος. Notabile est, quod ubicunque hic scriptor ab exemplari Photiano discedat, ibi in errores maximos incidat. Addit idem circa finem, Andocidem in ædilitate victorem tripodem posuisse ἄντικρυς τοῦ πωρίνου σελίνου. Neminem vidi, quem non excruciavit istud πωρίνου σελίνου: Porini Selini, ut vertunt. Quod miror. Nihil frequentius, quam ut Græci dicant λίθινον Ἑρμῆν pro lapidea statua Mercurii. Idem fere esset, si dixissent πώρινον: Πώρινος, λίθινος, ὁ δὲ πῶρος οὐ πᾶς λίθος, Hesych. Vid. Herodot. Terpsich. 62. Συγκειμένου σφι Πωρίνου λίθου ποιέειν τὸν νηὸν, Παρίου τὰ ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἐξεποίησαν. Pausan. Eliac. II. 19. Ἔστι δὲ λίθου πωρίνου κρηπὶς ἐν τῇ Ἄλτει. Porum lapidem memorat Plin. XXXVI. 6. fin. et XXXVI. 17. "Mitior est autem servandis corporibus nec absumendis chernites, ebori simillimus, in quo Darium conditum

ferunt: Parioque similis candore et duritie, minus tamen ponderosus, qui porus vocatur." Inde pro σελίνου (quod nihil est) lego Σιλήνου, et intelligo statuam istius Dei ex lapide, qui porus dicitur, factam. Andocides noster jam adultus vixit, si quis alius, vitam vere ἀβίωτον. p. 105. ult. ed. Steph. Singularis in eo fortunæ inconstantia, non quod utramque alternatim expertus sit, sed quod adversam varie. Age ergo, ut cum Auctore meo a me emendato loquar: Σκέψασθε Ἀνδοκίδου τὸν βίον, εἴτε τοιοῦτος ἢ ἕτερός ἐστιν. p. 105. 12. Juventutem petulanter egit, et, ex auctoritate Plutarchi, propter nocturnas commessationes venit olim in suspicionem Hermarumque obtruncatorum et profanatæ Cereris religionis. Ex eo crimine, cum servum, quem productum vellent adversarii, domi retinuit, iterum incidit in similem infamiam, cum una nocte ante exitum classis, quæ Alcibiade duce in Siciliam erat navigatura, omnes Hermæ, qui in urbe erant, dejicerentur, præter unum, qui ante Andocidis januam erat. Hæc Plutarchus solus et admodum indistincte. Priorem istam αἰτίαν ceteri omnes partim ignorant, partim negant. Thucydides quidem haud obscure innuit VI. 28. accidisse, ut ante notabile istud Hermocopidarum facinus juvenes quidam temulenti Hermas præciderent per ludibrium et petulantiam: sed ex ejusdem verbis elicitur quoque nullam de ea re habitam fuisse quæstionem, nullum indicium, donec erumperet hæc, sive Alcibiadis, sive cujusquam alius, audacia. Verba ejus adponam, ne fidem ægre mihi adcommodes: Μηνύεται οὖν ἀπὸ μετοίκων τέ τινων καὶ ἀκολούθων, περὶ τῶν Ἑρμῶν οὐδὲν, ἄλλων δὲ ἀγαλμάτων περικοπαί τινες πρότερον ὑπὸ νεωτέρων μετὰ παιδιᾶς καὶ οἴνου γεγενημέναι. In magna illa trepidatione et timore populi ob dejectos Hermas, in qua Alcibiadis potentia suspectior erat (cujus rei historiam legere possis apud Photium in Andoc. Plutarch. in Alcib. et Nicia, Lysiam c. Andocid. atque Andoc. ipsum περὶ μυστηρίων, Thucyd. Diodor. aliosque), crebræ factæ sunt delationes, quas vide apud Andoc. p. 2. 3. seqq. ed. Steph. Andocidem denique ipsum insimulat Dioclides, ibid. p. 6. inter alios quadraginta, quorum plurimi cognatione vel affinitate illi erant conjuncti. Fuerunt autem Leogoras Andocidis pater, Callias Teleclis f. qui Andocidis sororem, quam unicam habuit, uxorem duxit, Euphemus Teleclis f. Calliæ frater, Charmides Aristotelis et Leogoræ sororis filius, Taureas Leogoræ patruelis, Nisæus Taureæ filius, Callias Alcmæonis filius, Leogoræ itidem patruelis, aliique, ibid. p. 7. Ibi Andocides in jus vocatus ultro se vinciendum obtulit, ni servum, quem secum habuit, coram sisteret. p. 105. 14. Res, ut videtur, in ejus arbitrio stetit, an erat argenti æstimatio facienda, qua teneretur ni sisteret, an vinculis coercendus, usque dum servum proferret: ille tamen sana mente exturbatus vincula prætulisse dicitur, cum interea sciret, servum, ne delator fieret, a 692
se morti fuisse datum. Hæc eo paulo fusius, quia et locum Lysiæ illustrent, meas ibi emendationes confirment, Plutarchi denique de servulo isto Andocidis fidem, qualis sit, perspiciendam lectori exhibeant. In iis vinculis post annum fere integrum, proposita immunitate patrem cognatosque omnis simul insimulat et absolvitur. Senex aliis indiciis de ærario factis gratiam populi meruit, seque pœnâ eripuit, quæ ceteros omnis confestim insecuta est. Hæc habet historia, quæ dum infirmare vellet Andocides in luculenta ista, quam pro se habuit, defensione, illud interea vel ex ipsius testimonio constat: fuisse eum in ista conjuratione:

ejus facinoris auctorem et caput exstitisse Euphiletum quendam; atque Hermem denique, qui ob Andocidis januam solus in urbe non dejiceretur, ideo incolumem mansisse, quod Andocides, qui in eam operis partem designatus erat, id temporis æger ex vulnere in lecto decumbebat. Eo periculo liberatus homo noster mercaturæ quæstum occipit, atque amicitia cum Rege Cypri facta, civem Atticam sibi affinem clam e tutela eduxit, novo hospiti in servitutem et delicias. Istius lenocinii causa metuens sibi a suis civibus, dum puellam furto repetere vellet, a Rege in vincula conjectus est. Elapsus domum revertitur, rursusque a CCCCviris, qui tunc Remp. tenebant, in carcerem et verbera datur. Corruente Rep. sub XXXviris dura omnia exsilii, restituta cum Thrasybulo, infensos civium animos expertus est. Binas ibi Ἐνδείξεως causas sustinuit, quarum unam egit Lysias Orat. VI. Postquam diutinam ætatem in vinculis egisset et bona in judiciis dissipasset, legatus ad Lacedæmonios de pace ineunda missus, et domi postea παραπρεσβείας condemnatus, reliquum quod erat vitæ in exsilio peregit, relicta domo vacua, splendissimaque familia in ejus funere clausa. Eum exitum habuit Andocides, vir auctoritate inter suos magnus, eloquentia inter posteros clarus, omnino major, si facundia, quam in periculis suam salutem eleganter exercebat, in Reip. discrimine ad communem utilitatem salutariter fuisset usus. Ea facundiæ monumenta commentario proximo materiam suppeditabunt.

CAP. VI.

Andocidis Orationes IV. Laus Iosephi Wasæi τοῦ μακαρίτου. Andocidis oratio prima περὶ μυστηρίων. Eadem est Ἐνδείξεως. Gravissima oscitantia Scriptoris vitæ Andocidis. Secunda falso inscribitur. Ter emendatur. H. Stephani temeritas. Vindicatur emendatio Lysiaca. Tertia νοθεύεται. Tollitur ex ea mendum fœdissimum. Disputatur de quarta sive postrema. Emendatur plurimis in locis. Εὐανδρία. Ostracismi exitus. Num videatur hæc oratio a Lysia fuisse conscripta? Quem revera habuit auctorem. Locus Platonis vindicatur contra ejus Interpretem. Emendantur Lycurgus et Plutarchus.

Ex Orationibus, quas scripsit Andocides, IV, hodie superstites, legit Photius. Plutarchus, qui Photianis non contentus Vitam addidit, pueriliter peccavit, mihi eo nomine pœnas proxime daturus. Si exstitissent commentarii, quos in Andocidem scripsisse olim Valerium Theonem testatur Suidas, aut si prodiissent curæ, quas non ita pridem huic scriptori impendisse viros doctos in exteris regionibus didici ex Cl. Wasæi Bibliotheca Literaria, minus, credo, mihi fuisset necessarium, ut hic dissererem, quæ ad singulam Andocidis orationem olim adnotavi. Dum hæc scribo Calendis Decembribus MDCCXXXVIII, de obitu clarissimi istius viri et de Republica literaria optime meriti, Iosephi nempe Wasæi, primus allatus est nuncius. Dolebam sane, primo quod tanto hortatore studiorum meorum, mihique multis officiis conjunctissimo privatum me viderem, tum vero quia interitu talis viri in alienissimo Reipublicæ literariæ tempore exstincti, dignitatem bonorum studiorum, nostrique
695 præsertim ordinis statim imminutum iri sensi. Magna ille vixit et cum summis viris gratia et cum eruditis auctoritate. Nam et ingenium nullis

literarum limitibus, humanitatem nullo officiorum genere concludi et circumscribi voluit. Testes meæ orationis esse possunt plurimorum nostrorum hominum tum etiam et exterorum voces, quibus illius nunquam aut in laboribus suscipiendis consilium, aut in exsequendis opera defuit. Atque profecto dolorem nostrum non minimum auxisset, ni ex isto literarum consortio et conjunctione, quam semper cum viris eruditissimis excoluit, spes aliqua superesset, Diodorum aliquando non minus limate aut emendate minus proditurum. Hac quasi parentatione defunctus eo unde divorti redeo. Inscribitur prima oratio Andocidis Περὶ Μυστηρίων. Præter eam superesse quoque sua ætate voluit alteram Περὶ Ἐνδείξεως Plutarchus. Si superfuit una, superfuisse sat scio alteram, cum una sit. Ἔνδειξις erat ea actionis species, quæ, si quis legibus aut judicio publico, aliquo aut loco aut munere exclusus, eum tamen aut locum adire, aut munus ambire voluit, reum deferebat. Andocides, qui et *mysteria* fecisse insimulabatur, et cetera nefaria commisisse, adeoque eo piaculo constrictus, talem Ἐνδείξεως causam in hac oratione egit, itaque ab Antiquis pro arbitrio orationem vel Ἐνδείξεως vel Περὶ Μυστηρίων (nam utroque modo scribunt) habuisse dicitur. Vocem Ζητητὴς ex oratione Περὶ Ἐνδείξεως laudat Harpocratio, quæ in illa, quam hodie habemus, Περὶ Μυστηρίων aliquoties occurrit. Causam denique expediet ipse Andocides, cujus verba Edit. Steph. p. 2. hæc sunt: *Πρῶτον μὲν περὶ αὐτῆς τῆς αἰτίας, ὅθενπερ ἡ ἔνδειξις ἐγένετο, διόπερ εἰς τὸν ἀγῶνα τόνδε κατέστην περὶ τῶν μυστηρίων* (ἀπολογήσομαι sc.) Tune, mi homo, sub leonino Plutarchi nomine os istud tuum asininum latere posse arbitreris! Neque adhuc tam laute corium tuum dedolasse mihi videor, quin iterum, ubi usus venerit, a me vapulabis. Sic soleo, qui genus, qui ingenium mentiuntur. Secunda oratio nomen vulgo sortita est Περὶ τῆς ἑαυτοῦ Καθόδου. In ea luculentissima sane oratione *conqueritur* multum de quorundam civium injuriis, qui negaverunt suum indicium de Hermocopidarum conjuratione Reipublicæ quidquam attulisse salutis: *exponit* suam infelicitatem in consiliis .c. Rempublicam initis, vitamque ex ea tempestate quam duxit vere ἀβίωτον: *orat* denique, quæ causæ fuit summa, ut immunitatem (ἄδειαν vocant Græci) quam olim illi ob indicia ἐψηφίσαντο, postea autem mutato consilio revocarant, ratam esse nunc demum paterentur. *Ἐγὼ τοίνυν τοσοῦτον ὑμῶν μόνον δέομαι· τὸ ψήφισμα, ὃ Μενίππου εἰπόντος ἐψηφίσασθε, εἶναί μοι ἄδειαν, πάλιν ἀπόδοτε. ἀναγνώσεται δὲ ὑμῖν αὐτὸ, ἔτι γὰρ καὶ νῦν ἐγγέγραπται ἐν τῷ βουλευτηρίῳ. Ψήφισμα. Τουτὶ τὸ ψήφισμα, ὃ ἠκούσατε, ψηφισάμενοί μοι, ὦ Ἀθηναῖοι, ὕστερον ὑφείλεσθε, χάριν ἑτέρῳ φέροντες.* Rectius ergo inscriberetur Περὶ τῆς Ἀδείας, quo nomine laudat Harpocratio in v. Ὀῤῥωδεῖν. Eam tamen non prius dimittam, quam contra H. Stephani temeritatem vindicavero. Ille enim, ut olim in Lysia, dominationis τῶν CCCC oblitus (gravius aliquid dicere nolim) ter in hac Oratione, Aldinam, et MSS. lectionem τετρακοσίων et τετρακοσίοις in τριακοσίων et τριακοσίοις imprudentissime mutat. V. not. p. 171. pen. ed. Steph. Tu ubique restituas in his locis, quod ille exclusit. Hæc erant cum adnotatu necessaria, tum etiam emendationi meæ ad Lysiam aliquam auctoritatem addunt. *Κατέπλευσεν εἰς τὴν ἑαυτοῦ πόλιν, ἐπεὶ τῶν τετρακοσίων θεὸς λήθην ἔδωκε*, p. 105. 30. ubi ex historia dudum correxi, *Κατέπλευσεν εἰς τὴν ἑαυτοῦ πόλιν ἐπὶ τῶν τετρακοσίων. Θεὸς γὰρ*, etc. Quod potui etiam hoc loco adductus Andocidis: Πυθό-

μενοι δέ τινές με ἥκοντα τῶν τετρακοσίων ἐζήτουν τε παραχρῆμα, καὶ λαβόντες ἤγαγον εἰς τὴν βουλήν. εὐθὺς δὲ παραστάς μοι Πείσανδρος κ. τ. λ. Sequitur tertia oratio De Pace, quam Harpocratio, et, juxta auctorem ὑποθέσεως, Dionysius quidam, proculdubio Halicarnassensis, Oratori nostro abjudicant. Et recte quidem mea sententia abjudicant. In Orationis initio insumpta est fere una pagina Edit. Steph. in monumentis suæ gentis recensendis, ut hoc planum faceret audientibus, majores eorum non modo nullo cum impendio, sed maxima semper cum utilitate pacem cum Lacedæmoniis fecisse. Totum autem locum, iisdem pene per omnia verbis, emendicavit Sophista ex fine Orationis Æschinis de ement. legat. Quas autem reponit ille gratias pro tantis auxiliis? Istas sc. quas solent, qui exscribunt nempe ut describant perperam. In Andocidis editis ita: Ἦν μὲν ὁ πόλεμος ἡμῖν ἐν Εὐβοίᾳ — καὶ Μιλτιάδην τὸν Κίμωνος ὠστρακισμένον, καὶ ὄντα ἐν Χεῤῥονήσῳ κατεδεξάμεθα δι' αὐτὸ τοῦτο, πρόξενον ὄντα Λακεδαιμονίων, ὅπως πέμψαιμεν εἰς Λακεδαίμονα, προκηρυκευσόμενον περὶ σπονδῶν. καὶ τότε ἡμῖν εἰρήνη ἐγένετο πρὸς Λακεδαιμονίους ἔτη πέντε, καὶ ἐνεμείναμεν ἀμφότεροι ταύταις ταῖς σπονδαῖς ἔτη τριακαίδεκα. Hoc est digitis computare! Audi vero alterum: Καταστάντες πρὸς Λακεδαιμονίους εἰς πόλεμον — Μιλτιάδου τοῦ Κίμωνος προκηρυκευσαμένου πρὸς Λακεδαι-
694 μονίους, ὄντος προξένου, σπονδὰς τοῦ πολέμου πεντηκονταετεῖς ἐποιήσαμεν, ἐχρησάμεθα αὐταῖς δὲ ἔτη τριακαίδεκα. Æsch. π. παραπρεσβ. non procul a fine. Ad quartam vero properat, in qua magnopere exultat, Crisis mea. Habita est, si Musis placet, *Contra Alcibiadem*. Ita Harpocratio cum alibi, tum in voce Εὐανδρία. Εὐανδρία. Παναθηναίοις Εὐανδρίας ἀγὼν ἤγετο. Ἀνδοκίδης δ' ἐν τῷ κατ' Ἀλκιβιάδου δηλοῖ, καὶ Φιλόχορος. Primum itaque restituamus eam vocem orationi, nam hodie in ea neutiquam comparet. Locum autem habebit in ipso exitu orationis, Καίτοι τυγχάνω νενικηκὼς ἐν ἀνδρίᾳ, καὶ λαμπάδι, καὶ τραγῳδοῖς. *Vox ista* Ἀνδρία *suspecta* fuit doctissimo *Palmerio*, qui *de eo agone nihil unquam se legisse* profitetur; quoniam autem Λαμπαδηφορία ἀγὼν (ab Oratore proxime memoratus) *celebrabatur in* Academia, *dubitat, num* Andria *vox irrepserit pro* Academia, *quæ forte per abbreviationem quandam scripta fuerat*. Tu autem pro ἐν ἀνδρίᾳ lege εὐανδρίᾳ. Quis negat? Ego interea majus opus moveo. 1. Disputatur in hac causa quemnam potius ex tribus decennali isto exsilio, quod *ostracismum* vocant, plecterent Athenienses: Ὁ μὲν οὖν ἀγὼν ὁ παρὼν, οὐ στεφανηφόρος, ἀλλ' εἰ χρὴ μηδὲν ἀδικήσαντα τὴν πόλιν δέκα ἔτη φεύγειν. οἱ δ' ἀνταγωνιζόμενοι περὶ τῶν ἄθλων τούτων ἐσμὲν ἐγὼ καὶ Ἀλκιβιάδης καὶ Νικίας· ὧν ἀναγκαῖον ἕνα τῇ συμφορᾷ περιπεσεῖν. Edit. Steph. p. 29. (2.) Deinde, Orator, quicunque fuerit, memorat, se domo esse humili potius et ignobili, quam illustri: Εἰ δεῖ κατὰ γένος (vel ut feliciter saltem Stephanus καὶ τὸ γένος) σκοπεῖν, ἐμοὶ μὲν οὐδαμόθεν προσήκει τούτου τοῦ πράγματος, p. 33. (3.) Porro legationes suas recenset, quibus honorifice et in civitatis salutem functus est: Ἐγὼ πρεσβεύσας εἰς Θετταλίαν καὶ Μακεδονίαν καὶ εἰς Μολοσσίαν καὶ εἰς Θεσπρωτείαν καὶ εἰς Ἰταλίαν καὶ εἰς Σικελίαν τοὺς μὲν διαφόρους ὄντας διήλλαξα, τοὺς δ' ἐπιτηδείους ἐποίησα, τοὺς δ' ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν ἀπέστησα. p. 34. Jam meum est, ut veris, si possim, vincam hæc quasi oris lineamenta Andocidem minime referre, deinde ut producam, quem referant maxime. Interea autem, dum me ista cura exerceat, expendenda est Athenæi auctoritas, qui hanc orationem quodammodo Lysiæ nostro assignet: cum l. 9. sub

finem laudet ex ejus oratione adv. Alcibiadem voces Τοῖς χρυσοῖς χερνιβίοις καὶ θυμιατηρίοις, qui locus continuo legitur in oratione præ manibus, p. 33. πρότερος τῆς πόλεως χρήσασθαι τοῖς χρυσοῖς χερνίβοις (l. χερνιβίοις) καὶ θυμιατηρίοις. Attamen eam locutionem usurpare potuit uterque, et Lysias et noster, sive Andocides, sive quisquam alius: vel in Auctoris nomine cespitaverit summus ille scriptor: certe ad Lysiam multo minus spectat, quam ad Andocidem. Aio autem neque ad Andocidem. Primo enim id confirmo, quantum sc. ea res confirmari possit, *negando*. (1.) Nam Andocides, quantum ex historiæ monumentis liquet, nunquam cum Alcibiade et Nicia de ostracismo decertavit. (2.) Deinde non ea fuit Andocidi generis condicio, ut hanc domus suæ obscuritatem liquido affirmare possit, qui alibi nominis sui splendorem jactare soleat: Καίτοι οὐκ ὄνειδος ὑμῖν ἡ Ἀνδοκίδου καὶ Λεωγόρου οἰκία οὖσα. qui majorum res gestas: οἳ πλείστας μὲν στρατηγήσαντες στρατηγίας, πολλὰ τρόπαια τῶν πολεμίων καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν ὑμῖν ὑπέδειξαν, πλείστας δὲ ἄλλας ἀρχὰς ἄρξαντες κ. τ. λ. qui denique Mercurio satus generis sui summam et religiosam antiquitatem: οἰκία δὲ πασῶν ἀρχαιοτάτη καὶ κοινοτάτη ἀεὶ τῶν δεομένων. (3.) Tertio autem Andocides, ut dicimus ex Lysia, Siciliam, Italiam, Peloponnesum, Thessaliam, Hellespontum, Ioniam, Cyprum peragravit, sed privatus, sed in ἀποδημίᾳ: nostrum autem vides in Thessalia, Macedonia, Molossia, Thresprotia, Italia, et Sicilia legationes præclare obiisse: Quæ quam diversa! Jam ergo ut declarem, quis Orationem hanc conscripserit, primum, id quod paucissimis ante me contigisse video, monendum est frustra in bibliothecis quæri, quem hodie commendo: novus tibi hodie salutandus est hospes, priusque tibi commonstrandus, quis sit, quem velim, quam quod ea, quæ velim, conscripserit. Totum excute Argiletum, non erit ex Sosiis, qui tibi confirmabit, PHÆACEM quendam sibi unquam æra meruisse. Quotus quisque est ex crumenimulga ista disciplina, qui non protinus exclamet, Mi homo! operam ludis. Canonistæ quidem apud nos non væneunt, neque Scoti familia familiam meam alere possit, at ceteros interea omnis novi perquam familiariter, religavi, distraxi (addet fortasse EDIDI), doctos, indoctos; antiquos, neotericos; eos, quos Minores legunt quotidie, eosque, qui Majores legerint nunquam; eos, qui scripserint ut legendo bene sit aliis, eosque, qui ut comedendo bene sit sibi. Meam autem ceram nunquam signavit Phæax. Valebis. Quod si in Eruditiorum bibliothecis hominem velis demonstrari quis sit, aut quem pluteum habitet, tibi commonstrari, tantundem est. Quem igitur legis, ut noris, accipe. Phæax, qui cum Alcibiade vixit, δεινὸς ῥήτωρ memoratur ab Aristoph. σχ. ad illa Equitum v. 1374.

Σοφός γ' ὁ Φαίαξ, δεξιῶς τ' οὐκ ἀπέθανε. 695
Συνερκτικὸς γάρ ἐστι, καὶ περαντικὸς,
Καὶ γνωμοτυπικὸς, καὶ σαφὴς καὶ κρουστικὸς,
Καταληπτικός τ' ἄριστα τοῦ θορυβητικοῦ.

Ille (ut τὸ δεξιῶς οὐκ ἀπέθανε exponit Scholiastes) causa capitis dicta ἐπαυτοφώρῳ, facundiæ debuit salutem. Concordant omnia. Confirmat enim noster Orator se olim capitis causam dixisse; fuisse sententiis judicum absolutum; duos deinde, qui in eadem secum fuerint causa, dissimili tamen usos esse fortuna et mortem subiisse. Locum producam, ut

una emendem. Exstat autem pag. Edit. Steph. 34. ineunte: *Καίτοι οὐ δήπου, ὦ Ἀθηναῖοι, ὀστρακισθῆναι μὲν ἐπιτήδειός εἰμι, τεθνάναι δὲ οὐκ ἄξιος· οὐδὲ κρινόμενος μὲν, ἀποφυγεῖν, ἄκριτος δὲ, φεύγειν. ὁ δὲ* (rectius *οὐδὲ*) *τοσαυτάκις ἀγωνιζόμενος δικαίως* (l. *ἀδίκως*) *καὶ νικήσας, πάλιν δόξαιμι δι' ἐκεῖνα ἐκπεσεῖν. ἀλλὰ γὰρ ἴσως μετὰ μικρᾶς διαβολῆς ἢ φαύλων κατηγόρων, ἢ διὰ τῶν ἐπιτυχόντων ἐχθρῶν ἐκινδύνευον, ἀλλ' οὐ διὰ τῶν ἐῤῥωμενεστάτων καὶ λέγειν καὶ πράττειν· οἵτινες δύο τῶν τὴν αὐτὴν αἰτίαν ἐχόντων ἐμοὶ ἀπέκτειναν.* Verum ut disertius explicetur, quemadmodum ea, quæ cum Andocide pugnant, Phæaci competere videantur, (1.) liquet primo ex Plutarcho in Alcibiade, et Nicia, disputari olim de ostracismo inter PHÆACEM, ALCIBIADEM, et NICIAM. Plutarch. Edit. Bryan. tom. 2. p. 16. ubi dicitur, Alcibiadem, cum primum ad Remp. accessit, nactum esse adversarios duos præ cæteris, Phæacem Erasistrati et Niciam Nicerati: Phæacem cum in aliis rebus, tum in oratione maxime Alcibiadi cedere. Nam quanquam ex eo loco, quem in Rep. tenuit, necesse fuit, ut populum nonnunquam concione compellaret, plus tamen semper in colloquiis privatis et sermonibus domesticis profecisse, quam valuisse forensi eloquentia, ut de eo Eupolis comicus scriberet

Λαλεῖν ἄριστος, ἀδυνατώτατος λέγειν.

Hunc igitur IIIviratum, ubi populus ad solatium potius invidiæ, quam timoris, cujusdam Hyperboli hortatu, in exsilii decennalis discrimen impulit, *καὶ δῆλον ἦν, ὅτι ἐνὶ τῶν τριῶν τὸ ὄστρακον ἐποίσουσι*, verbis ipsissimis Plutarchi utor, ibi Alcibiades adunatis consiliis cum Nicia, vel, juxta alios, cum Phæace, metum omnem et periculum in Hyperbolum convertit nihil tale cogitantem. Non enim in homines aut obscuro genere natos aut infamia aliqua constrictos, sed in summos ubique et populo ob fortunas aut potentiam suspectiores id genus pœnæ semper cadebat, unde de Hyperbolo Plato Comicus,

Καίτοι πέπραχε τῶν τρόπων μὲν ἄξια,
Αὐτοῦ δὲ καὶ τῶν στιγμάτων ἀνάξια,
Οὐ γὰρ τοιούτων εἵνεκ' ὄστραχ' εὑρέθη.

Eum exitum habuit ista contentio, eum quoque et ipsa pœnæ ratio. Pœnituit enim Rempublicam Hyperbolum hominem nequissimum, fæcem populi, et cruce magis, quam testa dignum, ea pœnæ dignitate censeri, qua fortissimum quemque civem, Themistoclem, Aristidem, ceterosque olim censuissent. Desivit ergo et absumta est in hoc pœnæ errore pœnæ quoque natura, neque ultra Hyperbolum, qui istam nobilitatem exsilii quasi contaminasse videtur, quisquam alius ostracismum subiisse dicitur. (2.) Secundo autem, Phæax Erasistrati neque domo admodum nobilis, neque majoribus clarus, recte ea, quæ dixit, potuit proferre. Gens Erasistrati nullum in Vett. monumentis dignitatem consecuta est; primus erat, qui nobilitavit, noster Phæax, cujus deinde nepos ex fratre Erasistratus inter XXXviros fuisse videtur: nam de eo intelligo verba ista Platonis in Eryxia, init. *Ἐτυγχάνομεν περιπατοῦντες ἐν τῇ στοᾷ τοῦ Διὸς τοῦ Ἐλευθερίου, ἐγώ τε καὶ Ἐρυξίας ὁ Στειριεύς· εἶτα προσελθέτην ἡμῖν Κριτίας τε καὶ Ἐρασίστρατος ὁ Φαίακος τοῦ Ἐρασιστράτου ἀδελφιδοῦς·* quem locum Interpres duplici lumbifragio ornavit, *Critias et Erasistratus Phæacus* (quasi esset nomen gentile) *Erasistrati ex fratre nepos.* Verte, ut debes, *Critias et Erasistratus Phæacis Erasistrati filii ex fratre*

nepos. (3.) Quod autem erat ultimum, B. Peloponnes. anno 10mo noster Phæax cum duobus Collegis missus erat ab Atheniensibus legatus in Italiam atque Siciliam ad confirmandos sociorum animos, ceterorumque, si fieri potuit, irritandos adv. Syracusios, quorum potentiam Athenienses imminutam cupiebant maxime. Cui quidem legatione aliqua ex parte satisfecit. Hæc dabit Thucydides V. 4. Si cui hæc parum satisfaciant, unum hoc addam nulla vi infirmandum, quod suppeditabit locus hujus Orationis cum Plutarchi alio in vita Alcibiadis conferendus. Uterque tamen antea a me sanandus. Locus Phæacis (sinito, ut ita tandem auctorem nostrum compellem) exstat Edit. H. Steph. p. 33. init. *Ἵνα—τὴν πόλιν ὅλην ὑβρίζων ἐπιδόξειε* [Alcibiades] *τὰ πομπεῖα παρὰ τῶν ἀρχιθεωρῶν αἰτησάμενος, ὡς εἰς τὰ πινάκια τῇ προτέρᾳ τῆς οὐσίας χρησόμενος, ἐξηπάτησε, καὶ ἀποδοῦναι οὐκ ἤθελε, βουλόμενος, τῇ ὑστεραίᾳ πρότερος τῆς πόλεως χρήσασθαι τοῖς χρυσοῖς χερνιβίοις καὶ θυμιατηρίοις. ὅσοι μὲν* 696
οὖν τῶν ξένων μὴ ἐγίνωσκον ἡμέτερα ὄντα, τὴν πομπὴν τὴν κοινὴν ὁρῶντες ὑστέραν οὖσαν τῆς Ἀλκιβιάδου, τοῖς τούτου πομπείοις χρῆσθαι ἐνόμιζον ἡμᾶς. Tentabat Palmerius *τῇ πρώτῃ καὶ τῇ ἐπιούσῃ*, *ut sit prima et secunda dies Mysteriorum. Nam*, ait ille, *ἡ ἐπιοῦσα est Dies, quæ aliam sequitur, unde forte secundus a primo Mysteriorum ἡ ἐπιοῦσα dicebatur, Sic nos Gallice*, Le lendemain de la feste. Verum fallitur Vir doctissimus. Quod nos *Postridie Festi* diceremus, id Græci hoc modo efferunt. Plutarch. de fortun. Roman. *Ἔφη γὰρ τὴν ὑστέραν ἐρίσαι πρὸς τὴν ἑορτὴν, λέγουσαν, ὡς ἐκείνη μὲν ἐστι κομπώδης καὶ ἄσχολος, ἐν αὐτῇ δὲ τῶν παρεσκευασμένων ἀπολαύουσι μεθ' ἡσυχίας.* Miror maxime Palmerium latere potuisse medicinam tam facilem, tam expeditam, qua sola hoc ulcus sanari potuit. Quantillum interest inter *θυσίας* et *οὐσίας*, attamen quantas turbas hic dedit pauxillula ista differentia? *Τῇ προτέρᾳ τῆς θυσίας*, *Pridie Festi.* Similem, imo simillimam labem eluo ex Lycurgo Edit. H. Steph. p. 168. *ἀλλ' ἥκῃ ἱερῶν, θυσιῶν, ἀγορᾶς, νόμων, πολιτείας μεθέξων.* Male hodie excusum *οὐσιῶν.* Verum ut ad causam, quam proxime accedam, locus ille, quem memoravi modo et expurgavi, confirmatur scribi a Phæace, et quidem in ejus oratione c. Alcibiadem. Qui confirmabit, is, ut monui, est Plutarchus, verum non nisi ad Codicis emendatioris fidem atque auctoritatem prius restitutus. Ille enim in Alcibiade, ubi dixisset Phæacem *ἐντευκτικὸν* potius fuisse, quam *ἀγῶνας φέρειν δυνατὸν*, subjungit continuo, *Φέρεται δὲ καὶ λόγος τις κατ' Ἀλκιβιάδου καὶ Φαίακος γεγραμμένος, ἐν ᾧ μετὰ τῶν ἄλλων γέγραπται, κ. τ. λ.* Quid autem istud *δὲ*? Quænam aut qualis ista correctio? Diceretne quæso, " Quanquam *Phæax in foro et in concione causas minus frequenter egit*, nihilo minus *in manibus versatur oratio* contra hunc et Alcibiadem *habita?*" Ridicule. Fac restituas cum Cod. MS. Aldino, *Φέρεται δὲ καὶ λόγος τις κατ' Ἀλκιβιάδου ὑπὸ Φαίακος γεγραμμένος.* Ibi quid scribitur? Nam in eo eram, nisi vulgatæ lectionis vitium me interpellasset. Ibi *μετὰ τῶν ἄλλων γέγραπται καὶ ὅτι τῆς πόλεως πολλὰ πομπεῖα χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ κεκτημένης, Ἀλκιβιάδης ἐχρῆτο πᾶσιν αὐτοῖς ὥσπερ ἰδίοις πρὸς τὴν καθ' ἡμέραν δίαιταν.* Tu, qui legis hæc, memineris disputationem hanc omnem non indiligenter admodum a me esse tractatam, aut, quod multi faciunt, me commentum procudisse novantiquum; verum constanter, ubi tempus ad eam rem tulerit, meæ famæ periculo cites ORATIONEM PHÆACIS CONTRA ALCIBIADEM.

CAP. VII.

Disputatur de Fide libelli, qui inscribitur Βίοι τῶν δέκα Ῥητόρων, et Plutarcho vulgo attribuitur. Percurritur Vita Antiphontis, quæ et aliquoties emendatur.

QUICUNQUE antiquos Scriptores sive Græcos sive Latinos evolvit, eisque non indiligentem animum advertit, næ ille facile intelliget, multa hodie circumferri, quæ Antiquitas non novit; et eadem opera mirabitur eorum hominum vesaniam, qui cum ipsi fuerint nullo acumine a fæce Romuli discreti, maximorum interea ex omni antiquitate ingeniorum splendissima nomina ementiantur. Ista fide nobiscum egit, ut pluribus ubique argui, ineptus scriptor Vitarum X Rhetorum, quæ sub Plutarchi, at quali! nomine passim væneunt. Nam si in ipso limine operis sistamus, atque de sola Antiphontis vita, qui Oratorum ætate primus fuit, quæstio habeatur, quot mendacia contexuit deglutienda, quas fabulas mussitandas a pueris et ab iis, qui pueriliter, i. e. levi cum judicio Plutarchum lectitare soleant? Ne autem a me *καταῤῥητορευέσθω*, aut Sycophantam agere videar, agedum lege mecum, si velit, immo etiamsi nolit, experiatur. Tu autem, præco, fac silentium. *Ἀκούετε, λεώς· Ἀδικεῖ Πλούταρχος, περὶ τῶν δέκα ῥητόρων ἃ οἱ πρόγονοι ἡμῶν ἐνόμιζον οὐ νομίζων, ἕτερα δὲ καινὰ καὶ τερατώδη εἰσφέρων, καὶ τῶν νέων τὰς ἀκροάσεις διαφθείρων.* Ut igitur distinctius omnia et dilucidius cognoscantur, dispiciendum est primum sedulo et sigillatim de condicione nonnullorum hominum, qui *nominis* solummodo ANTIPHONTIS communione videntur inter se ipsos esse conjuncti: unde convincam, ea, quæ de diversis diserte ab optimis scriptoribus tradantur, ad hanc portentosam vitam conflandam undique convenisse. (1.) ANTIPHO Sophili F. Rhamnusius Oratorum primus. Tyrannidem ille *τῶν* CCCC impensissime adjuvit, adeoque a populo recuperata libertate, damnatus. Thucyd. Photius aliique. Nos in vita Lysiæ p. xxxix. seqq.
697 (2.) ANTIPHO Sophista, Atheniensis quoque, quem memorat Xenoph. Memorabil. 1. extr. cum Socrate quondam disceptasse. De eo Hephæstio Grammaticus, teste Athenæo l. 15. commentarium integrum scripsit, *περὶ τοῦ παρὰ Ξενοφῶντι Ἀντιφῶντος.* Eundem fuisse Antiphontem, qui cum Socrate disputavit, atque *Τερατοσκόπον*, sive *Ὀνειροκρίτην* a plurimis laudatum testatur Laertius in Socrate §. 46. *Τούτῳ* [Socrati] *ἐφιλονείκει Ἀντιόλοχος Λήμνιος, καὶ Ἀντιφῶν ὁ τερατοσκόπος.* Suidas etiam et *τερατοσκόπον* vocat et *σοφιστὴν*, et ab Antiphonte Rhamnusio discernit. Eosdem discernit etiam Hermogenes de formis Orat. l. 2. *Πλείους μὲν γεγόνασιν Ἀντιφῶντες· δύο δὲ οἱ σοφιστεύσαντες — ὧν εἷς μέν ἐστιν ὁ Ῥήτωρ· οὗπερ οἱ φονικοὶ φέρονται λόγοι, καὶ δημηγορικοὶ, καὶ ὅσοι τούτοις ὅμοιοι· ἕτερος δὲ ὁ καὶ Τερατοσκόπος καὶ Ὀνειροκρίτης λεγόμενος γενέσθαι, οὗπερ οἵ τε περὶ τῆς Ἀληθείας λέγονται λόγοι, καὶ ὁ περὶ Ὁμονοίας, καὶ οἱ δημηγορικοὶ καὶ ὁ πολιτικός.* Ubi male *οἱ δημηγορικοὶ* utrique attribuuntur, et male quoque, ut videtur, *ὁ πολιτικὸς* posteriori. Ita igitur lege in superiori commate *καὶ δημηγορικοὶ καὶ ὁ πολιτικὸς, καὶ ὅσοι τούτοις ὅμοιοι.* sc. quotcunque ad Rhetoris officium spectare videntur. Ad hunc Antiphontem omnino pertinet, quod habet Theodoret. Serm. vi. de Dei providentia. *Ἀντιφῶν δὲ, τινὸς δυσχεράναντος, καὶ οἰωνὸν χαλεπά τινα σημαίνειν νομίσαντος, ὅτι ἡ ὗς τὰ οἰκεῖα κατέφαγεν ἔγγονα, Χαῖρε, εἶπεν, ἐπὶ τῷ σημείῳ, ὅτι πεινῶσα τὰ σὰ οὐ κατέφαγε τέκνα.* Eadem refert Clem. Alexandr. Strom. 7. Memoratur inter Onirocriticos a Tertullian. de Anima c. 46. *Καὶ τὸ μαντεῖον, οὗ προειστήκει προφητεύων Ἀντιφῶν, ὁ τῶν ὀνείρων ὑποκριτὴς, ταύτης ἐπὶ τοῦ ὕπνου λαχὼν τῆς τιμῆς.* Lucian. V. Histor. 2. Conjunge Artemidorum II. 14. Fulgentium, Melampodem *περὶ παλμῶν.* Laudat Senec. Controv. l. 2. "Otho Junius — edidit quatuor libros colorum, quos belle Gallio noster *Antiphontis* libros vocabat. Tantum in illis *somniorum* est." Laudat item Cic. II. de Divinat. 70. "Quid? ipsorum Interpretum conjecturæ, nonne magis ingenia declarant eorum, quam vim consensumque naturæ? Cursor ad Olympia proficisci cogitans visus est in somnis curru quadrigarum vehi. Mane ad Conjectorem. At ille, Vinces, inquit: id enim celeritas significat, et vis equorum. *Post idem ad Antiphontem.* Is autem, Vincare, inquit, necesse est. Annon intelligis Quatuor ante Te cucurrisse?" Alius igitur ab Antiphonte Rhetore, sed et ætate et gente conjunctus Antipho Sophista et Onirocriticus. (3.) Eadem Civitas procul dubio, quanquam id non diserte traditur, quæ duos priores, tulit etiam Antiphontem Tragicum. Is a Dionysio Siciliæ Tyranno in convivio interrogatus, quodnam æs ei optimum esse videretur, Illud, inquit, *ἐξ οὗ κατεσκεύασαν Ἀθηναῖοι τὰς Ἁρμοδίου καὶ Ἀριστογείτονος εἰκόνας.* Quod cum Regi vehementer displicuit, verito sc. ne ea res ad seditionem pertineret, ab eodem est interemptus. Vid. Plutarch. de discrimine Amici et Adulatoris, et in libro de Stoicorum repugnantiis. Tu ergo de his semper distincte, ut debes, neque interea sis nescius pluris fuisse Antiphontas, quos fortasse ille commisit. Sed jam tempus est, ut dispiciamus, quid scripsit. Antipho, ait ille, Sophili F. *μαθητεύσας τῷ πατρί.* Procedente tamen oratione refert Cæcilium, qui commentarium de Antiphonte scripsit, credidisse hominem Thucydidis fuisse discipulum. Eadem fere habet Photius. *Οὗτος τῷ οἰκείῳ πατρὶ Σοφίλῳ σοφιστεύοντι μαθητεῦσαι λέγεται· Κεκίλιος δὲ Θουκυδίδου τοῦ συγγραφέως μαθητὴν γεγονέναι φησὶ τὸν ῥήτορα.* De utraque *schola* pauca, quoniam hominem sua ipsius auctoritate vincam. Qui Athenas Atticas norunt, sciunt illi, etiam me non admonente, serius illic disciplinæ istius ludos aperiri, quam ut Antiphontis pater profiteri posset. Aiunt plurimi Antiphontem ipsum primum artem profiteri, in quibus est ipse Plutarchus proximo fere commate. Porro autem Sophilus, ut hic scribitur, non solum Antiphontem filium, sed Alcibiadem quoque erudivit, ita enim intelligo verba ista, quantum sc. verba parum Græca intelligere possum. *Ὧ καὶ Ἀλκιβιάδην φασὶν ἔτι παῖδα ὄντα φοιτῆσαι.* Hæc non sat tibi temporibus distincta, Dave. Antiphontem ipsum non nisi senem vidit Alcibiades. Hoc ex monumentis istorum temporum colligitur, tuaque adeo oratione in hoc ipso commentariolo. Modo enim: *τούτους εὕροι τις ἂν ἐπιβεβληκότας Ἀντιφῶντι πρεσβύτῃ ἤδη ὄντι, οἷον Ἀλκιβιάδην, Κριτίαν, Λυσίαν, Ἀρχίνοον.* (l. *Ἀρχῖνον*). De Sophili schola tantum: Non felicius cessit altera Thucydidis. Nam per ætatem video non eum Antiphontem, sed Antiphontem Thucydidem instituisse potius. Atque id diserte tradunt Suidas, Marcellinus in vita Thucydidis, et Hermogenes. Quod verum esse arbitror. Et fortasse ita scripsit Auctor noster. Plutarchi enim Codd. MSS. nonnulli, inter quos sunt Turnebi et Vulcobii, pro *Θουκυδίδου μαθητὴν*, *Θουκυδίδου διδάσκαλον* reponunt. Sed de his satis. Sequitur, *Καὶ δύναμιν λόγων κτησάμενος — ὥρ-*

μησε μὲν πολιτεύεσθαι, διατριβὴν δὲ συνέστησε. Næ Tu fortunæ ludibrium,
Antipho! Nimirum hoc est, quod dicitur, *de Consule Rhetor.* Sed quo
pacto se in ea palæstra exercuit, sc. *διατριβὴν δὲ συνέστησε καὶ Σωκράτει τῷ*
698 *φιλοσόφῳ διεφέρετο, ὡς Ξενοφῶν ἱστόρηκεν ἐν τοῖς ἀπομνημονεύμασιν.* Non
audio. Alium fuisse docui. Deinde, *Καί τινας λόγους τοῖς δεομένοις τῶν
πολιτῶν συνέγραφεν εἰς τοὺς ἐν τοῖς δικαστηρίοις ἀγῶνας.* Credo sane, nam
id diserte dicitur a Thucydide l. 8. qui hunc præceptorem suum senem
descripsit: sed quid sequitur, *π ρ ῶ τ ο ν ἐπὶ τοῦτο τραπείς.* Ex iis, quæ
sequuntur, liquet, *primum* fuisse Antiphontem, qui hoc dicendi genus
tractavit. Dicitur enim *Τῶν γοῦν πρὸ αὐτοῦ γενομένων οὐδενὸς φέρεται
δικανικὸς λόγος.* Ita Clemens Alexandrinus Strom. 1. *Φασὶ δὲ καὶ τοὺς
κατὰ διατριβὴν λόγους, καὶ τὰ ῥητορικὰ ἰδιώματα εὑρεῖν καὶ μισθοῦ συνηγορῆσαι
πρῶτον δικανικὸν λόγον εἰς ἔκδοσιν γραψάμενον Ἀντιφῶντα φυλῇ Ῥαμνούσιον.*
Dixisset itaque potius *π ρ ῶ τ ο ς ἐπὶ τοῦτο τραπείς·* uti Photius: *Συντάξαι δὲ
αὐτὸν καὶ πρῶτον, φασὶ, τοὺς ἐν τοῖς δικαστηρίοις ἀγωνιστικοὺς λόγους.* Jam
sequitur hominis ætas: *Γέγονε κατὰ τὰ Περσικὰ καὶ Γοργίαν τὸν σοφιστὴν,
ὀλίγῳ ν ε ώ τ ε ρ ο ς αὐτοῦ.* Quid Photius? Contrarium prorsus. *Χρόνος
καθ' ὃν ἤκμαζεν, ἐν ᾧ διαπέπρακται τὰ Περσικὰ, ὀλίγῳ π ρ ό τ ε ρ ο ν Γοργίου τοῦ
σοφιστοῦ γεγονώς.* Deinde interemptum fuisse a XXXviris memorat
auctoritate Lysiæ et Theopompi. Quid Theopompus, nescio: Quid Ly-
sias, tantundem. Excidit enim oratio. Id interea scio: exstare aliam
orationem Lysiæ, p. 427. 7. ed. R. ubi diserte dicitur, Antiphontem a po-
pulo capite plecti post repressam CCCCvirorum dominationem. Ergo
non ea dixit Lysias, aut de alio Antiphonte omnino dixit. Quod, ne quid
dissimulem, video Scriptori nostro in mentem venisse: subjungit enim,
*ἀλλ' οὗτός τε ἂν ἡμερώτερος Λυσιδωνίδου πατρός· καὶ Κρατῖνος ἐν Πυτίνῃ οὐ
πονηροῦ μνημονεύει;* quæ verba, ut aliquem exinde sensum elicere pos-
sem, neque inclementius cum scriptoris fama, quam par est, agerem, ita
restitui posse existimo: *Ὅτι δὲ ὑπὸ τῶν λ‾ ἀπέθανεν, ἱστορεῖ Θεόπομπος —
ἀλλ' οὗτός τε ἂν εἴ η ἕ τ ε ρ ο ς, Λυσιδωνίδου πατρὸς, οὗ Κρατῖνος ἐν Πυτίνῃ
ὡς πονηροῦ μνημονεύει.* In proximis non contentus tanta varietate sup-
plicii, Tragicum facit et a Dionysio Tyranno interemptum narrat, vel
quod istud æs præstantissimum se habere dixit, unde conficerentur sta-
tuæ Harmodii et Aristogitonis, vel quod Regis tragœdias exsibilaret.
Tu, qui priora legisti, noris hæc esse errores et portenta magna. Sequi-
tur, *Κεκωμῴδηται δὲ εἰς φιλαργυρίαν ὑπὸ Πλάτωνος σὺν Πεισάνδρῳ.* Non-
nulli pessime hæc interpretantur: *Eum sc. fuisse et a Platone et a Pisan-
dro exagitatum.* Expediet Photius. *Κωμῳδεῖ αὐτὸν Πλάτων ἐν Πεισάνδρῳ.*
Laudatur ab Athenæo et scholiaste Aristophanis ceterisque bene multis
Fabula Platonis Comici, cui nomen dedit *Πεισάνδρῳ·* in qua et Pisandrum
et Antiphontem potuit proscindere, adeo ut recte se haberet et Photius
et Plutarchus, *Κωμῳδεῖσθαι* sc. Antiphontem a Platone vel *σὺν Πεισάνδρῳ,*
vel *ἐν Πεισάνδρῳ.* Deinde, *Λέγεται δὲ τραγῳδίας συνθεῖναι καὶ ἰδίᾳ καὶ σὺν
Διονύσῳ τῷ τυράννῳ.* Iterum miscet non miscenda. Tragœdias scripsit
non Rhamnusius, sed Tragicus. Et, licet eosdem fero errores erraverit
de Antiphonte uterque et Photius et Philostratus, eos tamen Plutarcho,
homini acerrimo, condonabo nunquam. Talem commentarium scripsisse
Plutarchum notum est, idque testatur Lamprias F. Quæ hodie leguntur,
nugivendoli sunt scriptoris, propagantis Photianos errores, eosque suis
ineptiis et deliramentis mactantis.

CAP. VIII.

Fames, illegitimum pœnæ genus. Vindicatur emendatio *Lysiæ.* Quid sit *καταράσασθαι πρὸς Ἑσπέραν.* Hierophanta. Emendatur Pausanias, et Isæus.

INEUNTE oratione *contra Andocidem* p. 190. 2. ed. R. notatur Sacrilegus
quidam (nomen ejus in neutra adversariarum Orationum occurrit) *luctuo-
sissimo* mortis genere interiisse, *fame divinitus immissa.* *Οὗτος οὖν ὁ ταῦτα
ποιήσας, θανάτῳ τῷ ἀλγίστῳ ἀπώλετο, λιμῷ,* sunt verba Lysiæ. *Λιμὸν καὶ
λοῖμον θεήλατα κακὰ* vocat Philo de vita Mosis l. 1. p. 619. Edit Galen.
Lugubrem famem dixit Plaut. Cistell. I. 1. 47.

"Nam si hæc non nubat; lugubre mihi fame familia pereat."

Homer. Odyss. M. 341.

Πάντες μὲν στυγεροὶ θάνατοι δειλοῖσι βροτοῖσι,
Λ ι μ ῷ δ' οἴ κ τ ι σ τ ο ν θανέειν καὶ πότμον ἐπισπεῖν.

Lucian. Asin. *Ἔνθα ἐκπεσὼν θανάτῳ ο ἰ κ τ ί σ τ ῳ ὁλόκληρος ἔτι καὶ ἀκέραιος
νεκρὸς τεθνήξομαι.* Plin. II. 63. "Illa [*Terra*] medicas fundit herbas, et 699
semper homini parturit. Quin et venena nostri misertam instituisse
credi potest: ne in tædio vitæ *fames, mors terræ meritis alienissima,*
lenta nos consumeret tabe." Sallust. Fragm. l. 3. "Quem contra æta-
tem projectum ad bellum sævissumum, cum exercitu optime merito,
quantum est in vobis, *fame, miserrumma omnium morte,* confecistis." His
conjunge Callimach. Hymn. in Cererem passim. Addidi *divinitus im-
missa,* licet id in Lysia non diserte dicitur, quoniam mirum est, quanta
religione ab hac pœnæ sive acerbitate, sive fœditate potius dixerim,
cavit jus humanum. Inde fit, ut cum Marcianus JCtus ait Judices non
tantam sibi usurpaturos esse damnandi licentiam, ut necessariis impensis
reum interdicant, Cuiacius confirmat in *necessariis* istis *impensis* victum
intelligi oportere: neminem sc. ut fame pereat, esse condemnandum.
Vid. Cuiac. in l. ex ea parte 120. §. in insulam D. de V. O. Idcirco
apud antiquos Romanos cum Vestalis Virgo ob violatam pudicitiam sub
terram defoderetur, lucernam, panem, aquam, lac et oleum una adjecere,
ne videretur inedia perire. Nam ab illa, ut dixi, severitate temperabant
maxime. V. Plutarch. in Numa p. 145. Edit. Bryan. Sic apud Sophocl.
Antigon. 784.

Ἄγων ἔρημος ἔνθ' ἂν ᾖ βροτῶν στίβος,
Κρύψω πετρώδει ζῶσαν ἐν κατώρυχι,
Φορβῆς τοσοῦτον ὡς ἄγος μόνον προθεὶς
Ὅπως μίασμα πᾶσ' ὑπεκφύγοι πόλις.

σχ. ad loc. *Ἔθος παλαιὸν, ὥςτε τὸν βουλόμενον καθειργνύναι τινὰ ἀφοσιοῦ-
σθαι βραχὺ τιθέντα τροφῆς, καὶ ὑπενόουν κάθαρσιν τὸ τοιοῦτο, ἵνα μὴ δοκῶσιν
λ ι μ ῷ ἀναιρεῖν· τοῦτο γὰρ ἀσεβές.* Verosimile quidem est, id, quod Mar-
cianus ait, ad minores tantum Judices et privatam jurisdictionem perti-
nere: ad Principem ipsum aut P. R. majestatem trahi non oportere, qui
sæpe numero inedia sontis plectebant. Ita turbulentam suam vitam
confecit Jugurtha, ceterique. Eadem oratione exeunte, ad has voces,
Καὶ ἐπὶ τούτοις ἱ ε ρ ε ῖ α καὶ ἱερεῖς στάντες κατηράσαντο πρὸς ἑσπέραν, p. 252.
ult. importunissimum istud *ἱερεῖα* memini me meo qualicunque obelo di-
stinxisse, et *ἱ έ ρ ε ι α ι* reponere voluisse. *Voluisse* dixi, quoniam nescio

quo infortunio aut operarum incuria, adhuc *ἱερεῖα* locum non suum, id est in textu, occupat. Si post ea, quæ ad locum dixi de feminis Cereris sacra facientibus, aliquid sit dicendum, habe. *Ἐρήμην δ' αὐτοῦ* [Alcibiadis] *καταγνόντες καὶ τὰ χρήματα δημεύσαντες, ἔτι καταρᾶσθαι προσεψηφίσαντο πάντας ἱερεῖς καὶ ἱερείας, ὧν μόνην φασὶ Θεανὼ τὴν Μένωνος Ἀγραυλῆθεν ἀντειπεῖν πρὸς τὸ ψήφισμα, φάσκουσαν εὐχῶν οὐ καταρῶν ἱέρειαν γεγονέναι.* Plutarch. in Alcibiade. *Ἴστρος δὲ Δήμητρος εἶναι στέμμα φησὶ τὴν μυῤῥίνην καὶ τὴν σμίλακα· καὶ τὸν ἱεροφάντην καὶ τὰς ἱεροφάντιδας καὶ τὸν δᾳδοῦχον καὶ τὰς ἄλλας ἱερείας μυῤῥίνης ἔχειν στέφανον.* Schol. Sophocl. Œdip. Colon. 674. Adde ex Mazoch. et Grutero,

CASPONIA. P. F.
SACERDOS. CERERIS.
PVBLICA.
POPVLI. ROMANI.
SICVLA.

Vides sacerdotem *Siculam:* atque hinc fidem libero quam ibidem nexu obligavi, et inlustrari velim *actum* istum *legitimum κατηράσαντο πρὸς ἑσπέραν.* Romæ, ait Livius VII. 6. "M. Curtium, silentio facto, *templa* Deorum immortalium, quæ Foro imminent, Capitoliumque *intuentem*, et manus nunc in cœlum, nunc in patentis terræ hiatus ad Deos Manis porrigentem se devovisse." Hic Cereris Sacerdotes ad *occidentem solem* conversi, unde Cereris sacra petebantur (allata sunt enim ex Sicilia ad Atticam), hominem religionibus suis devovebant. "Aditum est ad libros Sibyllinos; in quibus inventum est, Cererem antiquissimam placari oportere. Tum ex amplissimo Collegio Xvirali Sacerdotes P. R. cum esset in urbe nostra Cereris pulcherrimum et magnificentissimum templum, tamen usque Ennam profecti sunt. Tanta enim erat auctoritas et vetustas illius religionis, ut cum illuc irent, non ad ædem Cereris, sed ad ipsam Cererem proficisci viderentur." Cic. 4. Verrin. Ita Ovidius IV. Fast. 21.

"Grata domus Cereri: multas ibi possidet urbes,
In quibus est culto fertilis Henna solo."

Ita Pluto, qui dum

"curru atrorum vectus equorum
Ambibat *Siculæ* cautus fundamina terræ,"

Proserpinam *vidit et abripuit*, a Sophocle in Œdip. Tyran. vocatur *ἕσπερος θεός*. Diod. Sic. l. 5. init. *Οἱ ταύτην οὖν κατοικοῦντες Σικελιῶται παρειλήφασι παρὰ τῶν προγόνων, ἀεὶ τῆς φήμης ἐξ αἰῶνος παραδεδομένης τοῖς ἐγγόνοις, ἱερὰν ὑπάρχειν τὴν νῆσον Δήμητρος καὶ Κόρης. Ἔνιοι δὲ τῶν Ποιητῶν μυθολογοῦσι κατὰ τὸν τοῦ Πλούτωνος καὶ Περσεφόνης γάμον ὑπὸ Διὸς ἀνακάλυπτρα τῇ νύμφῃ δεδόσθαι ταύτην τὴν νῆσον· τοὺς δὲ κατοικοῦντας αὐτὴν τὸ παλαιὸν Σικανοὺς αὐτόχθονας εἶναί φασιν οἱ νομιμώτατοι τῶν συγγρα-*
700 *φέων, καὶ τάς τε προειρημένας θεὰς ἐν ταύτῃ πρώτως φανῆναι, καὶ τὸν τοῦ σίτου καρπὸν ταύτην πρώτην ἀνεῖναι — Καὶ τὰς θεὰς δὲ ταύτας εὑρούσας* [*σῖτον*] *ἀκολούθως τοῖς εἰρημένοις, ὁρᾶν ἐστὶ μάλιστα τιμωμένας παρὰ τοῖς Σικελιώταις.* Epigramma Aristoclis.

Δάματερ πολύκαρπε, σὺ κῆν Σικελοῖσιν ἐναργὴς
Καὶ παρ' Ἐρεχθείδαις· ἓν δέ τι τοῦτο μέγα

Κρίνετ' ἐν Ἑρμιονεῦσι· τὸν ἐξ ἀγέλης γὰρ ἀφειδῆ
Ταῦρον, ὃν οὐκ ἀείρουσ' ἀνέρες οὐδὲ δέκα,
Τοῦτον γραῦς στείχουσα μόνη μόνον οὔατος ἕλκει
Τόνδ' ἐπὶ βωμόν· ὁ δ' ὡς ματέρι παῖς ἕπεται.
Σὸν τόδε, Δάματερ, σὸν τὸ σθένος, ἵλαος εἴης,
Και πάντων θάλλοι κλᾶρος ἐν Ἑρμιόνῃ.

Sequitur p. 256. 2. *Διοκλῆς ὁ Ζακόρου τοῦ ἱεροφάντου, πάππος ἡμέτερος.* F. legendum, *Διοκλῆς ὁ Ζάκορος τοῦ ἱεροφάντου*, *Diocles* æditiuus, *qui Hierophantæ erat ab officiis*; non *Diocles* Zacori *Hierophantæ filius*. Ratio suspicionis est, quoniam Hierophantæ apud Atheniensis uxorem ducere non licebat. Hieron. Epist. ad Gerontiam de Monogamia. "Hierophanta apud Athenas eviratur et æterna debilitate fit castus." Origen. c. Cels. l. 7. *Καὶ εἷς μέν που παρ' Ἀθηναίοις ἱεροφάντης, οὐδὲ πιστευόμενος ἑαυτοῦ τὰς ἀρσενικὰς ὀρέξεις, ὡς Κύριος αὐτῶν εἶναι δυνάμενος, καὶ κρατεῖν αὐτῶν εἰς ὅσον βούλεται, κωνειασθεὶς τὰ ἀρσενικὰ μέρη, καθαρὸς εἶναι νομίζεται πρὸς τὴν νενομισμένην παρ' Ἀθηναίοις ἁγιστείαν.* Pausan. in Corinth. c. 14. *Τῆς δὲ πόλεως* [Phliunte] *αἱ Κελεαὶ πέντε που σταδίους μάλιστα ἀπέχουσι, καὶ τῇ Δήμητρι ἐνταῦθα δι' ἐνιαυτοῦ τετάρτου τὴν τελετὴν καὶ οὐ κατὰ ἔτος ἄγουσι. ἱεροφάντης δὲ οὐκ ἐς τὸν βίον πάντα ἀποδέδεικται· κατὰ δὲ ἑκάστην τελετὴν ἄλλοτέ ἐστιν ἄλλος σφίσιν αἱρετὸς, λαμβάνων, ἢν ἐθέλῃ, καὶ γυναῖκα, καὶ ταῦτα μὲν διάφορα τῶν ἐν Ἐλευσῖνι ὀνομάζουσι* (l. *νομίζουσι*). Verum enim vero salva esse potest et debet Lysiæ vulgata lectio, quoniam ex monumentis hujus populi aliunde adparet, Hierophantam ante susceptum Pontificatum et uxorem ducere et liberos suscipere potuisse. Unde ait idem Hieron. c. Jovinian. l. 1. fin. "Hierophantas Atheniensium usque hodie Cicutæ sorbitione castrari, *et, postquam in Pontificatum fuerint electi*, viros esse desinere." Isæus de Apollodori hereditate: *Διέθετο τὴν οὐσίαν, καὶ ἔδωκε τῇ ἐκείνου μὲν θυγατρὶ, ἐμοὶ* (l. *ἐμοῦ*) *δὲ μητρὶ, αὐτοῦ δὲ ἀδελφῇ, διδοὺς αὐτὴν Λακρατίδῃ τῷ νῦν Ἱεροφάντῃ γεγενημένῳ.* Atque hæc hactenus.

CAP. IX.

Indicantur duo fontes mendarum, quibus scatet Glossarium Hesychianum. Emendatur octoginta circiter in locis. Tentatur Homerus.

Memini me ad orationem istam, quæ inscribitur *περὶ τῆς Εὐάνδρου δοκιμασίας*, p. 800. ult. ed. R. admonuisse Hesychium pluries emendari posse unico medicinæ genere. Non te latet, mi lector, initialis, ut vocant, dictionum literas in unoquoque istius Glossographi articulo *vel* a describente nonnunquam relinqui minio olim pingendas, quod minium casu aliquo pingi negligebatur, *vel* ita tenuiter exarari, ut aliquando literarum ductus vel Lynceos oculos effugeret. Constat certe ita evanuisse, cum descriptor Ἱέρας, loco *τοῦ τέρας*, *σημεῖον* exposuit, et locum tam magnifice, tam pulchre coctæ glossæ dedit inter voces, quæ ab I incipiebant. Dubitare me non sinit doctissimi et (sive privata officia recolam, sive publica in Rem literariam merita) nunquam a me satis prædicandi I. Alberti Harlemensis spectatissima solertia, quin Hesychius jam ab eo prelo committendus et istiusmodi curationem et mea monita minime

exspectet. Condonabit tamen Vir æquissimus, et patienter a me dici audiet, quæ ille propediem tanto dicturus est melius. Mos semper fuit, ut nos novi homines in hac Republica lacero illo glossatore qu. προσόδῳ uteremur ad honores et dignitatem. Ibi est, quod unusquisque nostrum ἀγχίνοιαν suam in insuetum iter libret, et in ea palæstra se exerceat,

" Dum conderet urbem,
Inferretque Deos Latio."

Cum ergo Hesychius aliquid a me dici exspectet, age experiamur, nunquid proferre possim, quod aliorum fugiat industriam. Et potissimum in duplici isto mendarum fonte versabitur commentatio nostra, quem nuper indicavi, sc. ubi Vox alienam sedem occupaverit, *aut* quod exciderit 701 litera initialis, *aut* quod imaginem suam et vestigia dissimulaverit. Neque ceteros fontis, ubi usus venerit, negligemus. In Δ. δύρεσθαι exponitur ὀδύρεσθαι (ut, non exponi, sed legi oportuerat) κλαίειν, θρηνεῖν. In eadem litera δυάζει φλυαρεῖ est menda ipsa. Primo enim Δ et Λ literarum similitudo librarium decepit, et Δυάζει pro Λυάζει scripsit. Videamus ergo, quid Λυάζει. Λυάζει, φλυαρεῖ, μωρολογεῖ, στασιάζει. Nondum recte. Legendum enim φλυάζει. Verum neque ea vox rectius fere vel in sua sede exaratur. Ibi enim legere oportet Φλυάζει, (non φλουάζει, ut editur) φλυαρεῖ, ληρεῖ. Similiter in Λ. Λάζων, Ille interpretatur, Tu autem rescribas ἀλάζων. In Π. πίτνας ἐκτείνων τίμια φασί, multa sunt menda. Primo enim evasit litera E, qua retracta ex fuga, lege porro non 'Επίτνας, verum 'Επιτείνας, quod recte ille exponit ἐκτείνων, ut debuit: Deinde, quod sequitur, sc. τίμια φασὶ, repetuntur ex articulo superiori desinente τὰς τιμωρίας πιτίμια φασίν. Pergit glossographus et mendosæ glossæ Πιτνὰς subjungit alteram Πιτνεῖ, πίπτει, ἐκτείνει. Falsa hæc. Πιτνεῖ quidem est Cadere, verum ἐκτείνει, quæ est altera expositio, poscit ἐπιτείνει. Quod Tu in posterum non dubitabis legere. Eodem pacto Ληχόϊον κανοῦν οὐ λοχόϊον restitues οὐληχόϊον κανοῦν οὐλοχόϊον, et tibi conferenti fidem faciet glossa Οὐλοχόϊον. In Μώδιξ articulo non major sanitas. Substituas enim pro Μώδιξ, Φλὸξ, φλυκτὶς, Σμώδιξ, Φλὲψ, φλυκτίς. Confer Σμώδιξ et Φλέψ. In I legimus Ἴγνυντο, ἠνοίγοντο. Hoc erat οἴγνυντο, ἠνοίγοντο. Ibidem ἱερὸν, ἔνυγρον, ἀγαθὸν, μέγα, ὅσιον καὶ ναός. Sit sane μέγα, sit ὅσιον et ναός. At interea ἔνυγρον est διερόν. Διερόν· ὑγρόν· χλωρόν· ζῶον· ἔναιμον, etc, †, Διερός· λαμπρός· ζῶν· περιφανής. †. Διερούς, διύγρους. In litera Θ excidisse arbitror non literam, sed syllabam. θαζόμενος, σκώπτων. Legerem enim ex Hesych. in Τωθάζω, Τωθαζόμενος. Hæc vox iterum corrumpitur. Nam pro Θωτάζει, ἐμπαίζει, χλευάζει, legerem Τωθάζει. In P. legimus Ῥίσαντες, φιλονεικήσαντες. Lego ἐρίσαντες. In eadem litera ῥαίδηλες ἐμφανές. Ubi credo non extritam esse literam ducem, sed transpositam, et legi recte ἀρίδηλες. Ibidem legitur ῥήγων βοηθών. Quod nihil aliud est, quam ἀρήγων. In T. τήτυμα, ἀληθῆ. Lege ἐτήτυμα. In horum nonnullis serius didici meam Crisin esse præreptam. Non ignoro aliquando literam principem deficere ex populi alicujus aut gentis consuetudine. Ita Ἴγα, σιώπα Κύπριοι. Ergo non temere Librarii socordiæ imputabis, quod populi alicujus consilio vel saltem usu est introductum. Hesychius enim, qui gentium sermones memorat *centum* fere et *triginta*, aliquando, immo sæpissime, auctoritatem suam reticet, dissimulato nomine istius populi, qui dialectum formavit aut celebravit. Βδάλλει apud eum est ἀμέλγειν. At cujatium? Atticorum nempe, ut aliunde discimus, sc. ex σχ. Theocr. ad Idyll. II. 56.

'Εμφὺς, ὡς λιμνᾶτις ἅπαν ἐκ βδέλλα πέπωκας,

Ubi dicitur: Εἴρηται δὲ βδέλλα παρὰ τὸ βδάλλειν, ὅ ἐστιν ἐξαμέλγειν τὸ αἷμα. τὸ γὰρ ἀμέλγειν 'Αττικοὶ βδάλλειν λέγουσι. Quæ verba scholiastæ leguntur fere, verum sine nomine gentis, apud Hesych. in 'Εβδηλλάμην. Eodem modo vox Θρόνα vel Τρόνα apud alias gentis et scriptores alias et maxime diversas nacta est significationes, ut discimus ex eod. σχ. ad II. 59. Θρόνα, Θεσσαλοὶ μὲν τὰ πεποικιλμένα ζῶα· Κύπριοι δὲ τὰ ἄνθινα ἱμάτια· Αἰτωλοὶ δὲ φάρμακα, ὥς φησι Κλείταρχος· Ὅμηρος δὲ τὰ ῥόδα. Ex his nonnullas habet Hesychius (habebit saltem propediem, sc. ubi emendaverò), non tamen nobiscum ea fide egit atque scholiastes. Prodidit enim, quid dicantur, non quis dixit. Ecce in Θρόνον. Θρόνον τετράπουν καὶ τὸν ἱερὸν δίφρον, καὶ ἐκπεποικιλμένον. Scripsit procul dubio τετράπουν ἐκπεποικιλμένον, lacertam sc. aut animal simile, quod Thessali vocant Θρόνον. (Dum in his regionibus subsistam proximam vocem et emendari ejusque interpretationem vindicari velim. Θρονίτης, πρώτιστος. Fab. Χρώτιστος. Temerarius ille homo vix, credo, se ipsum intellexit. Tu retineas πρώτιστος, et emendes Θρανίτης. Hesych. in Θαλάμιος. Θαλάμιος λέγεται ὁ ἔσχατος· ὁ δὲ μέσος ζύγιος, ὁ δὲ ἀνώτατος θρανίτης.) In Τρόνα dedit Cypricum usum. Τρόνα ἢ θρόνα ἀγάλματα, ἢ ῥάμματα ἄνθινα. Fortasse scripsit βάμματα, vel, quod potius suspicor juxta scholiasten modò laudatum, ἱμάτια, ἄνθινα. More hoc Hesychii observato, cum et Εἶδαρ et Ἴδαρ exponat βρῶμα, non utique extemplo adfirmabis extritam esse alicujus incuria literam E in Ἴδαρ, ne, quod communiter Εἶδαρ dicitur, id Cyprius, vel Ætolus, vel Syracusius, mallet pronunciare Ἴδαρ. Idem pene est, ut moneam de Εἰαμεναὶ et 'Ιαμεναὶ, Εἴαρ et Ἴαρ, Εἴθαρ et Ἴθαρ, Εἶλαρ et Ἶλαρ, Εἰρωνεία et 'Ιρωνεία. Exponit ille Εἴκων, ὑποχωρῶν et Ἴκοντες, ὑπακούοντες, παραχωροῦντες. Εἰλαπίνη, θυσία, ἑορτὴ, et 'Ιλαπίνας, θυσίας, ἑορτάς. Εἰλεὸς dicitur ἡ τοῦ θηρίου κατάδυσις, 'Ιλεὸς θηρίου φωλεός: Similiter Εἰλιγγιᾶν, σκοτοῦσθαι, συστρέφεσθαι, et 'Ιλιγγιᾶν, συστροφοῦσθαι, σκοτοῦσθαι. Ita, 'Ερήνη. κόρος· τέλος. (Tu fac emen- 702 des εἰρήν. κόρος, τέλειος) et 'Ιρίνες (potius 'Ιρῆνες. Vid. Kust. ad Suid. v. Μελείρην, et Lexic. Herodot.) μελέφηβοι. Nolis itaque emendaturienti similis, αἴμονα ἐπιστήμονα, ἔμπειρον, protinus existimare reponendum esse δαίμονα, qu. δαήμονα. quod ille pariter fere interpretatur: verum in Homero subsistere Il. E. 49.

Υἱὸν δὲ Στροφίοιο Σκαμάνδριον, αἴμονα θήρης.

Sæpissime innuere videtur, utroque modo et dici et scribi. Ita Ἵρεται, ἢ εἴρεται, συνάπτεται. 'Ιπύα, σιπύα. Quasi dixisset cellam panariam, vel ἀρτοθήκην, ab aliis Σιπύαν dici, ab aliis 'Ιπύαν. Λέκρανα ἢ ὠλέκρανα τοὺς ἀγκῶνας: unde non dubitabis corrigere 'Ωλέκρανον ὁ Ἄγων sic, 'Ωλέκρανον ὁ 'Αγκών. Aut, si dubites, consulas glossam 'Αγοστούς. ὠλέκρανα. οἱ δὲ ἄκρα χειρῶν, ἢ πήχεις, ἢ ἀγκῶνες.

Eandem porro adhibebis dubitationem in emendandis iis glossis, in quibus literæ principalis figura propter similitudinem exarandi librarium fefellisse potuit. Nam et hæc est altera pars disputationis meæ. Non ergo protinus, si quid a B incipiat, quod Ego vel Tu per Φ describeremus, id in Φ corrigendo corrumpes· quoniam si ore Macedonico usus

esses, intactum utique relinqueres. Plutarch. enim Quæst. Græc. 9. Τῷ Β ἀντὶ τοῦ Φ χρῶνται Μακεδόνες, Βίλιππον καὶ Βαλακρὸν καὶ Βερονίκην λέγοντες. Nescire non possis hæc nos dicere et nominare Φίλιππον et Φαλακρὸν et Φερονίκην. Verum id non patiuntur Macedones. Eodem teste Β pro Π Delphici oris est et loquelæ. Adspirationem variæ gentes varie exprimunt. Lacones per Β. Ita Hesychius Βάγος, κλάσμα ἄρτου, μάζης, καὶ βασιλεὺς καὶ στρατιώτης (corrige στρατηγός). Λάκωνες. Eam vocem antiquissimi Attici exarassent ΗΑΓΟΣ, Æoles FΑΓΟΣ: nos communiter non adspiramus, verum scribimus ΑΓΟΣ. ut Hesych. Ἀγὸς, ἡγεμὼν, ἀπὸ τοῦ ἄγειν τὰ πλήθη, et alibi Ἄγος, κλαῦσμα, τραῦμα (lege ex eod. Hesych. in v. Βάγος, κλάσμα ἄρτου), ἀρχηγός. Ejusdem commatis sunt Βείκατι εἴκοσι. Λάκωνες. Βεικηλὰ, νωχελῆ (scribe ἀνωφελῆ), ἀχρεῖα. Λάκωνες. Unde non dubitabis et has voces ad Laconismum referre, quanquam id non admonuit Auctor. Βείρακες, ἱέρακες. Βείκας, μακρόθεν. Βέκας, μακράν. Βέκως, μακρόθεν. et sexcentas alias. Eodem adspirandi more delectantur Cretes, qui Laconice loquebantur. Βαλικιώτης, συνέφηβος. Κρῆτες. Tu ergo cave, neque tibi hæc esse prædicta non dixeris. In iis autem, quæ sequuntur, securo ut sis animo, jubeo. Ibi enim experiundo scies et facillimum describentis errorem, et certissimam emendantis fidem. Γ simplex Gamma Græcorum ea est infelicitate figuræ, ut ad plurimas literas similitudine accedat, atque eapropter fœdissimas turbas excire soleat. Si in latus inclines, lineæ duæ, quibus describitur, in angulum fastigiatæ repræsentabunt literam Λ. Deinde Λ et Δ et Α unius lineolæ discrimine a se invicem disterminantur. Porro Γ, si tenuior foret transversæ suæ lineæ ductus, in Ι recidet, et vicissim simili fere vitio ex Τ enascetur. Aliquando insinuabit se in locum congeneris sui, si formam et familiam respicias, Digammatis Æolici F. Est ubi scribitur loco notæ episemæ, quæ potestatem ejusdem digammatis exprimit. Exempla nonnulla proferemus, quæ ceteros fortasse hactenus fugere. Notæ Τ in Γ solitam et levem esse mutationem joculari errore suo testatur Theod. Gaza Gram. l. 3. exeunte, p. 99. *b.* Εὐλογώτεροι μέντοι ἐπὶ τοῦ ὀρύττω καὶ τῶν ὁμοίων τὸ γράφειν ὀρύγω, καθάπερ κἂν τοῖς παλαιοτέροις τῶν ἀντιγράφων ὁρῶμεν. Tanta erat auctoritate, tanta contagionis diritate una et levissima in Exemplaribus litura, ut pene artem ipsam contaminaret, et jam scholis jura esset datura. Ammonius ad voces ἦν δὲ — ὥρα ὡσεὶ ἕκτη. Ioan. XIX. 14. Ὁ δὲ καλλιγράφος ἀντὶ τοῦ Γάμμα στοιχείου, ὅπερ σημαίνει τὸ τρίτην, ἔγραψε τὸ ἐπίσημον, ὃ καλοῦσιν οἱ Ἀλεξανδρεῖς γαβὲξ, ὃ δηλοῖ τὴν ἕκτην, πολλὴν ἔχοντα πρὸς ἑαυτὰ τὴν ὁμοιότητα, καὶ διὰ τοῦ γραφικοῦ σφάλματος γέγονεν ἡ διαφωνία. Ἀντὶ γὰρ τρίτης ὥρας, ἕκτην ἔγραψε. Observarunt plurimi, quorum in numero sunt præstantissimus Galeus noster in erudito suo commentario ad Demetrii Phalerensis librum De Elocutione (quem hominem ob morum suavitatem atque eruditionis elegantiam nemini fere in disciplina nostra secundum pono), et nuper summi ingenii et doctrinæ vir I. Albertus (qui literarum bono natus corruptissimum hunc Auctorem integre expoliendum emaculandumque in se suscepit), innumeras fere glossas sub litera Γ latere, quæ duplici F Æolensium exarari debent. Quo pacto Γιστία, Γισχὺν, Γοῖνος, Γέντερ, Γέαρ, et sexcentæ aliæ emendandæ sunt Fιστία, Fισχὺν, Fοῖνος, Fέντερ, Fέαρ. Exponuntur enim ἐσχάτη (l. ἐσχάρα) i. e. Vesta, ἰσχὺν, Vim, οἶνος Vinum, κοιλία, i. e. Venter, ἔαρ Ver. Salmasium quidem virum maximum

in commentariis ad Herodis et Regillæ uxoris inscriptiones latuit medela tam facilis et expedita. Neque enim illi assentior adfirmanti quasdam gentis posse duplex gamma (vel adspirationis notam) ut simplex gamma
vel exarare vel ex ore proferre. Accidit hoc proculdubio ex corruptela 703
Codicis Hesychiani. In ceteris Lexicographis istius consuetudinis nullum vestigium, Photio puta, et Suida, etc. Nemo superest præter Phavorinum, qui corruptissimum auctorem Hesychium descripsit, et proinde Hesychianæ auctoritati nihil quidquam ponderis adjicere vel potest vel debet. Verum non ubique velim, ut tali medicina mactetur Hesychius. Descripsit ille nimirum Homericas dictiones ad unam fere omnis, ea autem incuria, ut aliquando particulas, quibus scatet πολυώνυμος ille scriptor, inconsultissime sequenti vocabulo agglutinaret. Inde si scripsisset Homerus γ' οἶδα, proclive fuit Lexicographo nostro Γοῖδα exinde procudere (quod tamen nescio, quo errore, error enim errorem gignit, per οὐκ οἶδα interpretatur) si γ' ἔτος, Γέτος, Inde fit, quod tot voces in Δ, in Θ, in Τ et Ρ reperiantur, quæ Homericis δ', θ', τ' et ῥ' originem debent. Δαιάζω, ἀναβοῶ, στενάζω exponitur, eodem modo quo Αἰάζω. Neque eodem modo exponuntur Αἰάζω et Δαιάζω solum, verum et Ἀδαΐζω quoque. Ejusdem commatis est ἀδεάζων, ἀναβοῶν, ἀναστενῶν. Hinc quoque exponitur δίψαι, βλάψαι. Natum est vocabulum ex locis Homeri nonnullis male lectis. Ubicunque enim occurrit Ἶψαι, semper particulam δ' a tergo sequitur, ut Il. Α. 454. et Π. 237.

Τιμήσας μὲν ἐμὲ, μέγα δ' ἴψαο λαὸν Ἀχαιῶν.

et Β. 193.

Νῦν μὲν πειρᾶσθαι, τάχα δ' ἴψεται υἷας Ἀχαιῶν.

Ex simili fortasse fonte θολκάζει χαλιναγωγεῖ. sc. θ' ὁλκάζει. Nam in ο Ὁλκάζει, ἕλκει, χαλιναγωγεῖ. Inde portentum lectionis Θαστρεύεσθαι, ἀναβάλλεσθαι: quod Tu, amice lector, ex Homer. Iliad. Ο. 512. procurabis,

Ἦ δὴ θαστρεύγεσθαι ἐν αἰνῇ δηϊοτῆτι.

Adde, si lubet, aut minus probasse videar, Hesychium in Ἦ δῆθα στρεύγεσθαι et in Στρεύγομαι. Arrepta hac occasione emendare non te pigebit corruptissimam glossam Στρανγγεύει, διαβάλλει, οὐκ εὐθὺς πορεύεται. Potius omnino Στραγγεύει, ἀναβάλλει, οὐκ εὐθὺς πορεύεται. Similis fere error aliquibus voculis articulos suos adjunxit, ut ἡδόκωσις ἡστέγη: quemadmodum et recte in Δ interpretatur δόκωσις. Ita in Hesychio legimus in Ο. Ὀδειμάλεος, Ὀδοίοπος, i. e. Δειμάλεος et Δίοπος. Ita Ὀδέγμην προσεδόκων ne corrigas cum Guieto Ἐδέγμην, sed cum viro docto ὃ δέγμην, *id quod exspectavi.* Notabilis est error glossæ ὀδαῖος ὀλίγος — πράσιμος, ὠνήτης. Recte fortasse πράσιμος et ὠνήτης, ut supra in Ὀδαῖον et Ὀδαίων. Ὀδαίων, ὠνίων. ὀδῆσαι γὰρ τὸ ὠνήσασθαι. At quomodo aut qua machina est ὀλίγος? Nempe pro ὀδαῖος substituas Ὁ Βαιὸς, et consulas Βαιὸν in suo loco. Infra legimus Ὀπροστρόπαιος ὁ ἀποστρέφων. Tu fac dividas Ὁ Προστρόπαιος. Deinde Τηαλέσθην, τὴν ἅμαξαν. Lege τὴν ἀλέσθην. Supra enim Τῇ ἀλέσθῃ, τῇ ἀμάξῃ. Ut ad Æolismum revertar, et monstra, quæ peperit; digamma istud quamvis in suum simplex frequentissime, aliquando tamen in Τ, quod etiam proclive fuit, degeneravit. Nam Τέπτα, ἑπτὰ exponitur, i. e. Fεπτά. et, quod est lucidissimum, Τενεκοῦντι, ἐνοικοῦντι. Αἰολεῖς. Adducor equidem, ut credam in dictionibus Æolicis, quales multæ apud Homerum et antiquos leguntur, ibi semper fere in concursu vocalium ad hiatum declinandum eorum digam-

ma se inseruisse, maxime cum id Romanis solenne fuerit, qui ab Æolensibus linguam suam mutuo sumpsere. Inde quod hi ΔαFος, ΤαFων, ΟFις, ΒοFος exarabant, illi literis suis dixerunt *Davus*, *Pavo*, *Ovis*, *Bovis*. Priscianus certe se scriptum reperisse testatur in vetustissimo Apollinis tripode, qui erat in Xerolopho CPoleos, ΔημοφάFων ΛαFοκόFων. Recte sane, atque idcirco Hesychius in v. προτιάπτω, προπέμπω, ad Homericum locum respiciens, qui initio Iliados legitur

Πολλὰς δ' ἰφθίμους ψυχὰς ἄϊδι προΐαψεν
Ἡρώων,

si emendetur προFιάπτω, προπέμπω (quidni autem ita emendetur?) fidem faciet antiquissimos Homeri codices ita fuisse exaratos, qua itidem ἀκριβείᾳ, suam editionem, quam non minori ingenii felicitate molitur quotidie, quam nos omnes vehementia exspectationis efflagitamus, describi curabit bonarum omnium artium stator et vindex, clarissimus Bentleius. Ut redeam, hoc quasi

"regens vestigia filo,"

vexatissima ista ῥήγεα vel ἡνία, εἵματα, δέσματα, σιγαλόεντα, quæ passim apud Homerum leguntur, ut Iliad. E. 226.

Ἀλλ' ἄγε, νῦν μάστιγα, καὶ ἡνία σιγαλόεντα
Δέξαι.

Iliad. X. 154.

Καλοὶ, λαΐνεοι, ὅθι εἵματα σιγαλόεντα
Πλύνεσκον Τρώων ἄλοχοι.

Ibid. 468.

Τῆλε δ' ἀπὸ κρατὸς χέε δέσματα σιγαλόεντα.

704 emendari jubeo semper σιFαλόFεντα. Qui a σίγη deducunt vel potius cogunt, operam ludunt. Σιαλῶσαι apud Hesychium est ποικίλαι. Recte igitur Σιγαλόεν (corrupte Γ pro F) exponitur ab eodem, ποικίλον τῇ γραφῇ, λαμπρὸν etc. † Σιγαλόεντα, λαμπρὰ, ποικίλα, καὶ τὰ ὅμοια. Porro quo pacto miscentur Γ, F et T, ita nonnunquam propter cognationem A et Λ. Ita Αἰταὶ θυγατέρες Διὸς αἱ τοῖς δεομένοις βοηθοῦσαι, rescribe cum H. Stephano Λιταί. Ita enim Homerus Il. I. 498.

Καὶ γάρ τε λιταί εἰσι Διὸς κοῦραι μεγάλοιο.

Et similiter in media voce Ἰαλάσι δεσμοῖς. Lege Ἰλλάσι. Quæ est iterum vox Homerica, Iliad. N. 571.

Τόν τ' οὔρεσι βουκόλοι ἄνδρες
Ἰλλάσιν οὐκ ἐθέλοντα βίῃ δήσαντες ἄγουσιν.

Vicissim Λῆται, ἄνεμοι. Rescribe Ἀῆται. Iterum emendat vocem eandem, et in A pro ἄνται, ἄνεμοι, rescribo optimo jure Ἀῆται ἄνεμοι. Et hæc fortasse est labes glossæ istius βαιμάζειν, βασιλεύειν ἢ βαστάζειν. Ibi repono primum Βλιμάζειν. deinde confirmo, Βλιμάζειν primo et proprie est mulgere, quasi θλιβομάζειν. Id Etymon debeo erudito Scholiastæ Aristoph. Av. 530. Ita Hesychius Βλιμάζειν τὸ τηθολαβεῖν οἱονεὶ θλίβειν ἢ βαστάζει. f. θλιβομαστάζειν cum scholiaste. Deinde, ubi omnia manu regebantur, quoniam principum erat et potentiorum plebis *crumenas mulgere*, exponit Hesych. in secundo loco βασιλεύειν, Didymus κακοῦν, ἀποτίλλειν, κατεσθίειν. Significat denique tertio loco ventrem avium contrectando de earum bonitate experiri: Ita Aristoph. Av. 526.

Πᾶς τις ἐφ' ὑμῖν ὀρνιθευτὴς
Ἵστησι βρόχους, παγίδας, ῥάβδους,
Ἕρκη, νεφέλας, δίκτυα, πηκτάς·
Εἶτα λαβόντες πωλοῦσ' ἀθρόους,
Οἱ δ' ὠνοῦνται βλιμάζοντες.

Nihil tamen horum omnium ad βαστάζειν pertinet. Quid ergo? Nempe ut in prima voce litera literam similem similaverit, ita in hac altera alteram excluserit. Lego enim Βλαστάζειν. Hesych. Βλαστάζειν, βλιμάζειν οἱ αὐτοὶ i. e. Siculi. Sed nondum ex his me expedivi. Sequetur enim articulum Βλιμάξαι, βαστάσαι, ἀτιμάσαι, legendum esse Βλιμάξαι, βλαστάσαι, ἀτιμάσαι, atque etiam βαίνη, ὕβρις, βλίμη, ὕβρις. Ita enim Βλίμη, προπηλακισμὸς, ὕβρις. Atque hæc quidem hactenus. Deinde eodem jure pro Βαίταν. Βαιτάς. Βαιτάδα. Βαιτῶνα, quibus nominibus οἱ παλαιοὶ secundum Suidam, vel Ἕλληνες sec. Hesych. significabant homines nequam et nullius precii, rescribe Βλίταν. Βλιτάς. Βλιτάδα. et Βλιτῶνα. Confunduntur A. Δ. et Λ. δάσος, σύνδενδρος τόπος. l. Ἄλσος. Si desit, quod addam auctoritatis aut fidei causa, notabis iisdem verbis explicari Ἄλσος suo in loco. Ἄλσος, σύνδενδρος τόπος. Vox hæc similiter corrumpitur infra in Δρυμός. Δρυμὸς, δάσος, σύμφυτος τόπος — σύνδενδρος. Lege Ἄλσος et me habebis fidejussorum. Similis error est in Λαγεινὰ, δεινά. Corrige Ἀλγεινά. Nihil verius. Jam eodem filo usus luce et Hellenismo donabis barbaram istam glossam ad caput literæ Δ. Δαγμνὸς, οἰκτρὸς, πένης, ἐλεεινός. Tu enim, sat scio, leges Ἀλγεινὸς, et cod. modo infra Δαεινὸν, κλαύσιμον. Puto Αἰλινὸν, κλαύσιμον. Permiscentur T. et X. Τήτει, σπάνει. Lege Χήτει. Nam sequentibus suo in loco, Χήτει, στερήσει, ἐνδείᾳ, σπάνει. Ita etiam lubenter legerem Χῆτος, ἀπορία. Non, Χὴ, ἔθος, ἀπορία. Pauca adjiciam ex glossis inter se turbatis. Κονιπόδες, ὑποδήματα μοιχικά. † Κονιορτοπόδες, ἀγροῖκοι, ἐργάται. Lego Κονιπόδες, κονιορτοπόδες, ἀγροῖκοι, ἐργάται. Vid. Plutarch. Quæst. Græc. 1. Voces ὑποδήματα μοιχικὰ locum hic habere nequeunt. f. spectant ad glossam Κονίσαλοι, ἀφροδίσια. Ut plene sit Κονίσαλοι, ὑποδήματα μοιχικὰ, ἀφροδίσια. Legimus in H. Ἡγυᾶτο ὁ λαμβάνων ἤγετο † Ἧγε, αὕτη, ἥτις. video hic tris glossas. † Ἡγγυᾶτο (sic enim legas) ὁ λαμβάνων. H. e. qui mutuo sumebat (λαμβάνειν enim, ut docuimus p. 338. edit. nostræ est quodammodo vox usuraria) *fidem dedit, sponsionem præstitit.* Eo ritu sæpissime in Lexicis voces exponi solent, id quod duplicem operam præstat: ostendit enim, quid sit Ἐγγυᾷν et quid Ἐγγυᾶσθαι. Pergo autem ad proximam glossam a me fabricandam. Quæ est hujusmodi † Ἤγετο, ἦγε. Deinde † Ἧγε, αὕτη, ἥτις. Jam in iis, quæ leguntur in Δ. sc. Δαΐω μάθω, † Δαίων, καίων † Δαίω καὶ ἐξάπτω † Δάῃε ἐλύπησε. Fortasse hoc pacto Δαίων καίων † Δαίω μάθω καὶ ἐξάπτω. Certe † Δάκε ἐλύπησε. Modo enim Δάκνει, λυπεῖ. In Ω. cave putes hæc esse interpretamenta, † Ὠικέτευεν, ᾦκει † Ὠκοδόμουν (rescribe Ὠικοδόμουν), ᾠνοχόουν, verum quatuor voces, quæ interpretatione destituantur, hoc pacto digeres:

Ὠικέτευον
Ὤικει
Ὠικοδόμουν
Ὠινοχόουν.

Ohe! jam satis.

CAP. X.

705 **Jus Atticum commendatur. Promittitur Commentarius de republica Atheniensi. Nonnulla observantur ad eam rem spectantia. Emendantur Harpocratio et Hesychius.**

Si Scriptor, quem hodie non minori fere ex obscuritate vindicamus, quam Manutius, qui typis evulgavit primus, ex eorum numero esset, qui ob sermonis elegantiam et colorem quendam orationis, sterilem et infructuosam delectationem solummodo impertiant; næ ego is non fuissem, qui tantos labores in expoliendo insumerem: Nullius fuisset tanta in me auctoritas, ut Scriptorem evolverem, excuterem, evulgarem, qui neque civilem vitam emendare, neque domesticam ornare potuisset. Tantum neque ocio, quod mihi minimum est, neque mea in literis auctoritate, quæ fortasse minor est, fuissem abusus. Habet enim quodammodo disciplina nostra auctoritatis imaginem: est quædam in recognoscendis expoliendisque auctoribus commendatio eorum, quos expolimus: atque artem profitemur, maxima licet cum severitate, nonnulla tamen, hac certe, cum dignitate conjunctam. Si quid igitur hæc nostra edendi ratio in se habeat consilii, studiosus semper fui, ut istud qualecunque consilii aliquam etiam contineret utilitatem. Omnium gentium, quæ moribus et legibus vixere, ea semper prudentissima habebatur, in cujus disciplina et natus et educatus est Scriptor noster. Quod si Lysiam, Demosthenem, ceterosque Fori scriptores Fortuna nobis non conservasset, qui sæpenumero solennis legum formulas atque ipsa verba legitima produxerunt, producta illustrarunt, celeberrimam istam disciplinam, atque Atticæ sapientiæ imaginem in Jurisprudentia solummodo Romana adumbratam vidissemus. Verum precariam istam P. A. gloriam abunde recreavit suorum Oratorum fortuna, quæ aliquatenus oblivionem superavit. Laudabilis fuit S. Petiti industria, qui istius Jurisprudentiæ naufragia singulari et erudito commentario complexus est. Multum ad hoc argumentum illustrandum passim contulit vir incredibilis eruditionis ὁ μέγας Salmasius, qui neque fama, neque meritis Petiti deterritus novam et integram commentationem de LL. Atticis in animo meditabatur. Meditabatur quoque vir doctissimus H. Valesius, aliique, quorum qui merita non ignorant, interventa consilia tantæque et tam solidæ eruditionis jacturam mecum quotidie dolent. Fuere autem I. Phil. Maussacus, eruditus commentator Harpocrationis. Vid. ad v. Ποδοστράβη, et Περίπολος. Lambecius, ut ex ejus Prodomo liquet. Josephus Scaliger, cujus Collectio Legg. Atticarum inedita servabatur in Bibl. Academiæ Lugduno-Batavæ. Vid. Salmas. I. Epist. 120. Ea usus est Petitus, G. Critonius Professor Reg. Paris. cujus Præfatio in Draconis et Solonis leges est in Cod. MS. CDXLIX Biblioth. Cæsareæ. Ex antiquis scripsit Demetrius Phalereus περὶ τῆς ἐν Ἀθήνῃσι νομοθεσίας. V. Diog. Laert. Harpocr. in Ἑρκεῖος Ζεὺς et Παράστασις. Laudatur istius operis liber 3. a Suid. et Harpocr. in Σκαφηφόροι. In Solonis Ἄξονας scripsere utique Aristoteles, Seleucus, Didymus. Citatur Apollodorus ἐν βῳ περὶ νομοθετῶν a Laertio in Solone. Περὶ νομοθετῶν scripsit Theophrastus, ut li-

quet ex eod. Laertio, et Harpocr. in Φαρμακός. Ejusdem de Legibus liber citatur ab Harpocrat. et in Digestis. Callimachum ἐν τῷ τρίτῳ πίνακι τῶν νόμων laudat Athenæus l. 13. p. 585. Heraclidem Ponticum περὶ νόμων Laertius. De Legibus scripsit Pittacus, ut constat ex Suid. De Atheniensium legibus et moribus, itemque de dicasteriis Atheniensium Telephus, ut liquet ex eodem: a quo etiam in v. Ζαμόλξις laudatur Hellanicus ἐν νομίμοις. Hemippi librum primum περὶ νομοθετῶν laudat Athenæus l. 4. p. 154. et Origen. l. c. Cels. librum secundum Porphyrius 4to. περὶ ἀποχῆς, librum sextum Athenæus l. 14. p. 619. Plethonem Theodoro Gazæ æqualem ἐν τοῖς περὶ νομοθεσίας λόγοις laudat ipse Theodorus in libello de Mensibus. Quantum ista disciplina debeat nostræ quoque industriæ, malim intelligi ex commentario de Rep. Atheniensi, quem indies paro, quam ex ea luce, quam adepta est Themis Attica ex hodierna Lysiæ editione; quanquam nonnulla fortasse, neque ea levissima, et hic quoque legantur, quæ aliorum industriam elusere. In eo opere, cui (ubi pauxillulum ocii ab infinitis fere curis circa caput salientibus nactus sim) maxime semper cum delectatione incumbere soleo, non eundem mihi ordinem servandum esse duxi, quem Petitus aliique sibi 706
statuere. Nam ubi historiam gentis breviter persecutus fuero et ad quandam quasi maturitatem perduxero, eam sc. quæ et rerum gestarum legumque condendarum gloriam terminare judicabitur, nonnulla præfaturus esse mihi videor de νομοθεσίας historia et ratione: de Legum scribendarum abrogandarumque ritu: de condicione, ætate, fama, fortunisque Legumlatorum, qui plurimi fuerint: de nummis denique et monumentis: de formularum pactionumque publicarum solennitate, et quæcunque ad actus legitimos et moderationem Reipublicæ pertinere videbuntur. Deinde in Legibus recensendis eum modum ordinemque tractandi mihi præscripsi, quem unusquisque nostrum vivendo describimus. Nam jam inde a natalibus civem Atheniensem meditor deducere, ritusque et patria instituta una persequi, quæ singulam ætatem et condicionem respiciant: qualem sc. se gerere oporteat domi sub patris imperio, qualem foris sub præceptore; quid ab armato milite, quid a consulente sene exspectetur; quis modus in judiciis, quis in curia statuatur. Eo nempe consilio et scribendi ratione expositurus ero vitam Atheniensium non solum publicam et civilem, verum etiam una privatam et domesticam; deinde cum Legum uberi tractatione Antiquitatum etiam thesaurum complexurus simplici quodam et naturali ordine digestum. Mihi quidem, ut meam mentem exponam, præ ceteris eruditionis partibus vehementer semper placuit ista commentatio: Hujus populi et bello et pace clarissimi Annalis et Jurisprudentiam semper cum delectatione evolvi; sive quod naturali æquitate et honesta quadam sapientia ea Jurisprudentia polleret maxime; sive quod, ut ceterarum rerum præclarissimarum, ita et νομοθεσίας quoque primordia cum jucunditate recolere soleamus. P. enim A. primus fortasse inter profanas gentis Reipublicæ legibus et institutis firmatæ exemplum edidit. Quod licet inventum, ut cetera egregia omnia, ab Ægyptiis repetatur, ego potius, propter communionem, quæ inter eas gentis olim intercessit, existimarem unum fuisse, qui utrisque leges dedit, unamque ambabus fuisse νόμων διάθεσιν. Vel fortasse multa ab Ægyptiis utiliter reperta *illachrymabili nocte urgentur*

"Carent quia Vate sacro."

Atheniensibus enim id præconium non defuit, neque ea ratio immortalitatis:

"Fama minor factis: ipsos nam credere dignum
Cœlicolas, tellus quibus hospita semper Athenæ,
Ceu Leges hominemque novum, ritumque sacrorum,
Seminaque in vacuas hinc descendentia terras,
Sic sacrasse loco commune animantibus ægris
Confugium."

Stat. XII. Theb. 499.

"Primæ frugiferos fœtus mortalibus ægris
Dididerunt quondam præclaro nomine Athenæ,
Et recreaverunt vitam, Legesque rogarunt."

Lucret. l. 6. init.

Non mirum est igitur, gentem ea Civilis Scientiæ celebritate et antiquitate ceteris fere omnibus et leges et jura imponere, quemadmodum testatur Pericles apud Thucyd. l. 2. Cicero quidem pro Flacco. "Adsunt Athenienses, unde humanitas, doctrina, religio, fruges, Jura, Leges ortæ, atque in omnis terras distributæ putantur." Quantum contulit ad Jurisprudentiam Romanam, quæ huic populo diuturnius et latius imperium, quam Virtus, peperit, satius est discere ex istius gentis et Historiæ et Juris monumentis, quæ supersunt. Ammian. Marcellin. l. 22. "Solo adjutus sententiis Ægypti Sacerdotum latis justo moderamine Legibus Romano quoque Juri maximum addidit firmamentum." Ille certe, si non *νομοθεσίᾳ* Ægyptiorum, eorum tamen et consiliis et sapientia usus multa in sua Jurisprudentia symbolice instituit; uti Pythagoras ejusdem sapientiæ consultus, multa in Italica Schola condenda suæque philosophiæ præceptis tradendis, Ægyptiacum ad morem per ænigmata rerumque simulachra docuit. Hujusmodi est sapientiæ, quod Solo *ἄξονας* sive tabulas Juris, in quibus officia Civium describerentur, illas præscriptiones verborum, ad quas unumquemque se accommodare et componere oporteret, *Ἀνάγκης ἄτρακτον*, *Necessitatis fusum*, vocavit. Instituit idem, ut ex Poll. I. 12. discimus, *τὰς νύμφας ἰούσας ἐπὶ τὸν γάμον φρύγετρον φέρειν σημεῖον*. Admonuit scilicet novam nuptam, vas istud domesticum, cujus ope fruges torreri solitæ, illi domestica omnia officia rerumque familiarium administrationem curæ esse oportere. Si *φρύγετρον* per *Farreum* exponat Plinius, credo eum duorum populorum instituta commiscuisse, *Confarreationem* sc. Romanorum, atque hunc Solonis ritum, ubi ait XVIII. 3. "Quin et in sacris nihil religiosius Confarreationis vinculo erat. Novæque nuptæ Farreum præferebant." Ego autem pergo: Cavit idem Legislator *τὴν νύμφην τῷ νυμφίῳ συγκατακλίνεσθαι μῆλον κυδωνίου συγκατατράγουσαν*, ut refert Plutarchus in Solone et in libello Præceptorum Conjugal. *αἰνιτ-*
707 *τόμενος*, juxta eundem auctorem, *ὅτι δεῖ τὴν ἀπὸ στόματος καὶ φωνῆς χάριν εὐάρμοστον εἶναι πρώτην καὶ ἡδεῖαν*. Porro multa habemus in Themide Attica, quæ Ægyptiacam originem referre videantur. In hoc populo *nefas* habebatur *servum hominem occidere*, non quod apud profanas gentis tanta erat mancipiorum cura aut reverentia, verum, ut rationem exponit gravissimus auctor Diod. Sic. l. 1. *διὰ τῆς τῶν δούλων φροντίδος ἐθίζοντες τοὺς ἀνθρώπους πολὺ μᾶλλον εἰς τοὺς ἐλευθέρους μὴ δεῖν ὅλως ἐξαμαρτάνειν*. Eadem erat omnino apud Atheniensis cura, quorum erat sapientia, non exspectare, ut suppliciorum severitate vindicarent, quod fieri non oportuerat, verum extemplo prohibere, ne eveniret id quod infectum esse voluerint. Ita in Tabulis, quæ ab ingenuorum puerorum corporibus vim et contumeliam arcebant, in calce legis subjiciebant: *ἔνοχοι δὲ ἔστωσαν ταῖςδε ταῖς αἰτίαις καὶ οἱ εἰς τὰ οἰκετικὰ σώματα ἐξαμαρτάνοντες*. Cujus constitutionis ne quis aut insolentiam aut inæqualitatem miretur, *nihilo sc. majoris censeri ingenuos quam servos*, continuo exclamat præstantissimus Orator c. Timarchum: *Τοῦτο πάντων ἄριστα ἔχει*. Non quod de mancipiis sollicitus erat Legislator; *οὐ γὰρ ὑπὲρ τῶν οἰκετῶν ἐσπούδασεν ὁ νομοθέτης, ἀλλὰ βουλόμενος ἡμᾶς ἐθίσαι πολὺ ἀπέχειν τῆς τῶν ἐλευθέρων ὕβρεως, προσέγραψε, μηδ' εἰς τοὺς δούλους ὑβρίζειν*. Inde cum Lex erat *de adulterum in uxore justa deprehensum interficiendo*, *οὕτω σφόδρα ὁ νομοθέτης*, ut Lysiæ verbis utar, *ἐπὶ ταῖς γαμεταῖς γυναιξὶ δίκαια ταῦτα ἡγήσατο εἶναι, ὥστε καὶ ἐπὶ ταῖς παλλακαῖς ταῖς ἐλάττονος ἀξίαις τὴν αὐτὴν δίκην ἐπέθηκε*. Easdem sc. pœnas et in *Uxoris* et in *Pellicis* injuria statuit, in utraque gravissimas, ut adulterii semina quodammodo radicitus evelleret, *legitimi*que connubii jura sanciret etiam custodia *usurarii*. Neque videtur sapientissimus Legislator in ea pœnæ acerbitate istius Scholæ auctoritatem commendare, quæ *peccata*, ut cum Cicerone loquar, "non momentis rerum aut eventu, sed vitiis hominum metitur," et quæ argutius quam verius contendit, quod "siquidem peccare est lineas virtutis transilire; quam longe progrediare, cum semel transilieris, id ad augendam transeundi culpam nihil pertineat."

"Nec vincet Ratio hoc, tantundem ut peccet idemque
Qui teneros caulis alieni infregerit horti
Et qui nocturnus sacra Divum legerit."

Nam et alibi, uti in unoque delicto supplicium commensuratum esse voluit Solo, atque ut adesset

"Regula peccatis, quæ pœnas inroget æquas,"

namque id prudentissima sanctione legitimisque verbis instituit: ita in hoc quoque criminis genere, ut loquitur Lysias: *εἴ τινα εἶχε ταύτης μείζω τιμωρίαν, ἐπὶ ταῖς γαμεταῖς ἐποίησεν ἄν· νῦν δὲ οὐχ οἷός τε ὢν ταύτης ἰσχυροτέραν ἐπ' ἐκείναις ἐξευρεῖν, τὴν αὐτὴν καὶ ἐπὶ ταῖς παλλακαῖς ἠξίωσε γίνεσθαι*. Gravissimis ergo pœnis aliquando *minora* delicta coercuit, quæ ad *majora* fenestram patefacerent: hæc vero iisdem, quoniam acerbiores excogitare nequiverat. Draco quidem, qui pleraque nimis severe censuit, inter alia sanxit in iis legibus, quas tulit, *Furem cujusmodicumque furti supplicio capitis puniendum esse*. Gell. XI. 18. *Ἅπασι τοῖς ἁμαρτάνουσι, μίαν ζημίαν, θάνατον* inrogavit, *τοὺς λάχανα κλέψαντας ἢ ὀπώραν ὁμοίως τοῖς ἱεροσύλοις καὶ ἀνδροφόνοις κολαζόμενος*, ut ait Plutarchus in Solone. Ad quam severitatem, quæ modum et proportionem excedebat omnem, procul dubio respexit Horat. 1. Sat. III. 115. verbis a me modo memoratis. Hoc igitur et pleraque alia ultimæ immanitatis capita sustulit Solo, et omnia impendio molliora decrevit, et ad rationis verique normam revocavit. Mihi hæc commentanti videtur omnino potior esse sententia, Solonem non omnis Draconis leges sustulisse, ut quidam tradidere, verum severitatem ejus per omnia exstinxisse potius atque ad lenitatem inclinasse. Multa etenim a Dracone graviter et civiliter admodum instituta legimus, quæ, verum citra pœnæ acerbitatem, a Solone instituta fuisse una discimus. Pro exemplo erit Constitutio Attica

de Ocioso. Quam memorat Valer. Maxim. II. 6. 3, 4. "Apud Atheniensis *Inertia* e latebris suis, languore marcens, *in forum perinde ac delictum* aliquod, protrahitur, fitque ut facinorosæ, ita erubescendæ rea culpæ. Est et ejusdem urbis sanctissimum consilium Areopagus: ubi quid quisque Atheniensium ageret, aut quonam quæstu sustentaretur, diligentissime inquiri solebat, ut homines honestatem (vitæ rationem memores reddendam esse) sequerentur." Eam ex Laertii auctoritate aiebat Lysias in oratione c. Niciam, Δράκοντα γεγραφέναι, Σόλωνα δὲ τεθεικέναι. Licet Harpocrat. in Bibl. Reg. Cant. in articulo inedito adfirmet id fragmentum Lysiæ desumi ex ejus deperdita oratione c. Aristonem. Ἀργίας δίκη. Λυσίας ἐν τῷ κατὰ Ἀρίστωνος φησί· Ὅτι Δράκων ἦν ὁ θεὶς τὸν νόμον, αὖθις δὲ καὶ Σόλων ἐχρήσατο, θάνατον οὐχ ὁρίσας, ὡς ἐκεῖνος, ἀλλ' ἀτι-
708 μίαν, ἐάν τις (corrige ἐὰν τρὶς) ἁλῷ, τίσαι· ἂν δ' ἅπαξ, ζημιοῦσθαι δραχμὰς ἑκατόν. Utcunque ea res sit, liquet, Draconem, qui *furta* (ut cum Alexandro ab Alexandro loquar) *morosissime pensitavit*, inertiam, non minus ac latrocinia, quæ ab ea derivantur, capitali supplicio coercere voluisse. Nam, quod ait Diphilus Comicus apud Athenæum l. 6. de paupere sumptuoso, ad ociantem æqualiter spectat.

Οὐκ ἐνδέχεται γὰρ ζῆν ἄνευ κακοῦ τινὸς
Τοῦτον· συνίης· ἀλλ' ἀναγκαίως ἔχει
Ἢ λωποδυτεῖν τὰς νύκτας ἢ τοιχωρυχεῖν,
Ἢ τῶν ποιούντων ταῦτα κοινωνεῖν τισὶν,
Ἢ συκοφαντεῖν κατ' ἀγορὰν, ἢ μαρτυρεῖν
Ψευδῆ· τοιούτων ἐκκαθαίρομεν γένος.

Solo istam immanitatem pœnæ exosus, verum lentitudini occurrendum arbitratus, homines ociosos, ἄχθος ἀρούρης, non capite, sed infamia punivit. Variant tamen Antiqui. Nam sec. Poll. VIII. 6. Draco infamia, non morte, Solo non nisi tertio ocii convictum plectebat. Id institutum, ut erat ad Ægyptiacos mores accommodatum, (unde derivasse dicitur qui Athenis tulerit. Vid. Herodot. Euterp. 117. Diod. Sic. 1.) ita Lacedæmoniorum Jurisprudentiæ ex diametro contrariabatur. Adversariæ enim istæ Resp. non *armis* magis, quam *institutis* inter se perpetuo dimicabant. Nam ut Athenis unusquisque artem aliquam profiteri aut quæstum facere tenebatur, ita et Lacedæmone vile semper habebatur id inglorium. Exstitit olim, dubito annon hodie Romæ exstet, in Cod. MS. Lysiæ oratio κατὰ Νικίου, ἀργίας. Laudantur ab Antiquis Orationes Lysiæ κατὰ Νικίδου, κατὰ Νικίου, ἀργίας, et demum κατὰ Νικίου, φόνου. Ex his omnino eadem est κατὰ Νικίδου, et κατὰ Νικίου, ἀργίας. Quoniam legem *de Ocioso* laudat Laertius ex oratione κατὰ Νικίδου, et ubicunque a ceteris laudatur Oratio ἀργίας, alii Codices Νικίου, alii Νικίδου legunt. Ad eam etiam causam jure referri possunt quæcunque laudantur ex oratione κατὰ Νικίου. Optimo certe jure retuli voces Κηττοί, Ὀβολοστατεῖ, Ποταμός. Vel enim ita diserte laudantur, vel istorum vocabulorum usus ostendit ea in istiusmodi actione locum obtinere. Hoc de Ὀβολοστατεῖ non negabis. *Sed unde* Ποταμός; Κηττοὶ *unde? Nomina sunt*, inquies, *pagorum Atticorum: Tu hominem* Ocii *insimulas*. Mane, id ipsum est, quod velim. Nam ut unusquisque *pagus* sive *populus*, in quos tota Attica scindebatur, loco dirimebatur situque, ita aliquando moribus, vitæ genere et condicione, usu et ingenio dirimi erat necesse.

Αἰξωνεῖς ad mare habitabant, Phalerum inter et Sunium, ubi ob portus commoditatem vænibant, non odores fortasse, sed ostrea, pisciculi, atque id genus edulia. Unde proverbium Αἰξωνίδα τρίγλην de mullo præstantiori. Nausicrates Comicus apud Athenæum l. 7.

Μετ' αὐτῶν δ' εἰσὶν ἐκπρεπεῖς φύσιν
Αἱ ξανθοχρῶτες, ἃς κλύδων Αἰξωνικὸς
Πασῶν ἀρίστας ἐν τόποις παιδεύεται,
Αἷς καὶ θεὰν τιμῶσιν φωσφόρον κόρην,
Δείπνων ὅταν πέμπωσι δῶρα ναυτίλοι.
B. Τρίγλας λέγεις.

Ad eum igitur locum, *Belini* veluti ad *ostia*, concurrebant undique pueri, vetulæ, salsamentariorum, bajulorum, portitorum nautarumque familia, cui scholæ sua non deerat Rhetorica, aut naturalis color orationis. Inde Æxonenses apud Antiquos maledici semper et ad mala multa ingerenda proclives. Hesych. Αἰξωνεύεσθαι, κατηγορεῖν. Minime, sed κακηγορεῖν, ut alibi emendavi. Harpocr. Ἐκωμῳδοῦντο [Æxonenses] εἰς βλασφήμους (l. ὡς βλάσφημοι) ἀφ' οὗ καὶ τὸ κακῶς λέγειν, αἰξωνεύεσθαι ἔλεγον — Πλάτων ἐν τῷ περὶ ἀνδρείας φησίν· Οὐδὲν ἐρῶ πρὸς ταῦτά γ' ἔχων εἰπεῖν, μή με εἴπῃς Αἰξωνέα εἶναι. Eodem modo Prospaltii et Thymœtadæ erant φιλόδικοι supra cæteros Atheniensis. Acharnenses, qui in fodinis carbonariis ætatem exercebant, ita graphice a Comico in Acharn. 178. describuntur,

Ἔσπευδον, οἱ δ' ὤσφροντο πρεσβῦται τινὲς
Ἀχαρνικοὶ, στιπτοὶ γέροντες, πρίνινοι,
Ἀτεράμονες, Μαραθωνομάχαι, σφενδάμνινοι,

Potamii denique, et vicini, ex ead. sc. tribu, Cottœenses exagitabantur perpetuo, ut homines *ignavi* et rem suam instrenue administrantes. Harpocrat. in Ποταμός. Ἐκωμῳδοῦντο δὲ ὡς ῥᾳδίως δεχόμενοι τοὺς παρεγγράπτους, ὡς ἄλλοι τε δηλοῦσι, καὶ Μένανδρος ἐν ταῖς Διδύμαις. Sed jam tempus est, ut ad alia pergam.

CAP. XI.

Recensentur Leges Atticæ apud Lysiam repertæ, et varia de ea re disputantur. 709

RECENSEBO in hoc capite (ea tamen brevitate, qua decet Editorem, qui ex mole libri atque vendendi lege auguratur nihil quidquam fere ad sexennis suos labores compensandos restare, præter memoriam jucunditatis, quam ex ipso labore cepit) ea instituta Atheniensium, quorum notitiam cultissimo nostro Scriptori debemus. Quæ dum percurram, dijudicare possit eruditus lector, utrum mea opera inutiliter necne fuerit collocata in eo Scriptore expoliendo, qui civilibus Atheniensium officiis tantum lucis adtulit. Et si nonnulla a me vel recte animadversa, vel in melius restituta, vel feliciter explicata viderit, consilium fortasse nostrum non improbabit aut studium Jurisprudentiam antiquam magis indies demerendi. Ejusmodi commentarium, quem Editioni suæ Oratorum Græcorum subnecteret, meditabatur olim H. Stephanus vir maximus. Hoc ex ejus præfatione liquet.

Adulterium gravissime semper excepit Majorum nostrorum severitas. Nam illicitam illam et volgivagam Venerem, familiarum jurisque hereditarii ludibrium, ea supplicii acerbitate compesci voluit prudentissimus Atheniensium legislator, ut in dolentis Mariti arbitrio modum pœnæ statueret, ejusque iras justissimas armaret etiam auctoritate publica. Neque ei solummodo gladium concessit, sed ab omni etiam vexatione Fori, quantum sc. humana sapientia præcaveri poterat, et ab Adversariorum ultione immunem præstitit. Humanissimam eam cautelam ex duobus institutis mihi videor eruisse, quorum utrumque conservavit Lysias in elegantissima oratione, quam pro Marito conscripsit, qui Eratosthenem mœchum in uxore deprehensum patrio jure usus domi suæ occidit. Primum igitur esto:

I.

ΕΑΝ ΤΙΣ ΜΟΙΧΟΝ ΛΑΒΗΙ Ο ΤΙ ΑΝ ΒΟΥΛΗΤΑΙ ΧΡΗΣΘΩ.

II.

ΤΟΥΤΟΝ ΜΗ ΚΑΤΑΓΙΝΩΣΚΕΙΝ ΦΟΝΟΥ ΟΣ ΑΝ ΕΠΙ ΔΑΜΑΡΤΙ ΤΗΙ ΕΑΥΤΟΥ ΜΟΙΧΟΝ ΛΑΒΩΝ ΤΑΥΤΗΝ ΤΗΝ ΤΙΜΩΡΙΑΝ ΠΟΙΗΣΗΤΑΙ.

Quod ad priorem constitutionem adtinet, eam diserte adserit Noster in legibus contineri. Κελεύουσιν, inquit ille, οἱ νόμοι, ἐάν τις μοιχὸν λάβῃ, ὅ, τι ἂν βούληται χρῆσθαι. p. 48. 7. ed. Reisk. Inde ubi Eratosthenes adulter a Marito deprehensus ἠντιβόλει καὶ ἱκέτευε μὴ αὐτὸν κτεῖναι, ἀλλ' ἀργύριον πράξασθαι, respondet ille, ὅτι οὐκ ἐγώ σε ἀποκτενῶ, ἀλλ' ὁ τῆς πόλεως νόμος. p. 28. 9. Pergit deinde notabili euphemismo, Οὕτως, ὦ ἄνδρες, ἐκεῖνος τούτων ἔτυχεν, ὧνπερ καὶ Νόμοι κελεύουσι τοὺς τὰ τοιαῦτα πράττοντας: Et alibi, Οὔτε χρημάτων ἕνεκα ἔπραξα ταῦτα, ἵνα πλούσιος ἐκ πένητος γένωμαι, οὔτε ἄλλου κέρδους οὐδενὸς, πλὴν τῆς κατὰ νόμους τιμωρίας. p. 7. 3. Eodem artificio propter verbi invidiam usus est Cic. pro Milone. "*Fecerunt* id Servi, dicam enim non derivandi criminis causa, sed ut factum est, neque imperante, neque sciente, neque præsente domino, quod suos quisque servos in tali re facere voluit." Quod ad secundam adtinet, id eadem fide verborumque solennitate evincitur. Ἀνάγνωθι δέ μοι καὶ τοῦτον τὸν νόμον ἐκ τῆς στήλης τῆς ἐξ Ἀρείου πάγου. ΝΟΜΟΣ. Ἀκούετε, ὦ ἄνδρες, ὅτι αὐτῷ τῷ δικαστηρίῳ τῷ ἐξ Ἀρείου πάγου, ᾧ καὶ πάτριόν ἐστι καὶ ἐφ' ὑμῖν ἀποδέδοται τοῦ φόνου τὰς δίκας δικάζειν, διαῤῥήδην εἴρηται τοῦτον μὴ καταγινώσκειν φόνου, ὃς ἂν ἐπὶ δάμαρτι τῇ ἑαυτοῦ μοιχὸν λαβὼν ταύτην τὴν τιμωρίαν ποιήσηται. p. 34. 8. Auctoris verba exscripsi, ut dijudicet lector, uter nostrum Jurisprudentiam Atticam rectius attigimus, ego, qui binas constitutiones de eo facinore revocavi, an Petitus, qui posteriorem neglexit. Prioris quidem legis naturalem quandam æquitatem pluribus confirmat Lysias p. 38. ubi contendit, *eos, qui alienas Matresfam. in adulterium pelliciunt* (nam in eos Lex maritos armavit, non si quis invitas vi compresserit) *ita earum animos contaminasse,*
710 *ut amorem et necessitudinem omnem, quæ maritis debetur, in se ipsos derivent; domesticas omnis rationes in mœchi arbitrio poni: liberosque demum incerta condicione nasci, omniaque hereditatis jura misceri penitus vel exstingui. Pro quibus* (inquit ille) *Legislator* θάνατον ἐποίησε τὴν ζημίαν. Ut alibi. Γυναῖκας τοίνυν τῶν πολιτῶν τοιοῦτος ὢν μοιχεύειν καὶ διαφθείρειν

ἐλευθέρας ἐπεχείρησε, καὶ ἐλήφθη μοιχός. καὶ τούτου θάνατος ἡ ζημία ἐστί. p. 489. 1. Supplicium nempe, quod Maritus ipse *sumere*, non a Curia *exspectare* poterat. Ἐμοῦ τοίνυν, ὦ ἄνδρες, οἱ μὲν νόμοι οὐ μόνον ἀπεγνωκότες εἰσὶ μὴ ἀδικεῖν, ἀλλὰ καὶ κεκελευκότες ταύτην τὴν δίκην λαμβάνειν. Quod si deinde postularetur non juxta legem fecisse, *quod* sc. *privatas simultates ficta conjugis injuria obtexuerit: quod uxorem ipse lenocinatus fuerit; hominemque nec opinantem in fraudem inlexerit;* quo pacto in h. causa contendebant Eratosthenis necessarii, ibi rursus intercessit Legislatoris sapientia, et, quæ erat Constitutio altera, CAUSA COGNITA, inquit ille, CÆDIS OMNINO NE CONDEMNATOR QUI MOECHUM IN UXORE DEPREHENSUM DOMI OCCIDERIT. Quia (ut ait Imp. Alexander l. 4. C. ad L. Jul. de Adulter.) "quod *legitime* factum est, nullam pœnam meretur." Memorabilem hanc dispositionem juris, legibus nostris et usui incognitam, Antiquorum Resp. plurimæ sive naturali jure ductæ, sive exemplo et fama Solonis permotæ, sua etiam civitate donarunt. Μόνους γοῦν τοὺς μοιχοὺς νομίζουσι πολλαὶ τῶν πόλεων νηποινεὶ ἀποκτείνειν, δηλονότι διὰ ταῦτα, ὅτι λυμαντῆρας αὐτοὺς νομίζουσι τῆς τῶν γυναικῶν φιλίας πρὸς τοὺς ἄνδρας εἶναι. Xenoph. in Hierone. Quinetiam Veterum ante Resp. legibus confirmatas eadem fuisse videtur mens et sapientia. Sophocl. Ajace,

Αὐτὸς δὲ μητρὸς ἐξέφυς Κρήσσης, ἐφ' ᾗ
Λαβὼν ἐπακτὸν ἄνδρ' ὁ φυτεύσας πατὴρ
Ἐφῆκεν ἐλλοῖς ἰχθῦσιν διαφθοράν.

Pausan. in Bœotic. c. 36. Πρῶτος δὲ οὗτος ὁ Ὑηττος δίκην μοιχίας λαβὼν δῆλός ἐστι, καὶ χρόνῳ ὕστερον Δράκοντος Ἀθηναίοις θεσμοθετήσαντος, ἐκ τῶν ἐκείνου κατέστη νόμων, οὓς ἔγραφεν ἐπὶ τῆς ἀρχῆς ἄλλων τε ὁπόσων ἄδειαν εἶναι χρὴ, καὶ δὴ καὶ τιμωρίας μοιχοῦ. Xenarch. Comic. apud Athen. l. 13.

Πῶς ποτ', ὦ δέσποινα πότνια Κύπρις,
Βινεῖν δύνανται, τῶν Δρακοντείων νόμων
Ὁπόταν ἀναμνησθῶσι προσκυνούμενοι.

Ut obiter id notem, legem illam Dracontis, quam memorat Pausanias, conservavit Demosth. c. Aristocrat. qui etiam Pausaniam perperam aliquando intellectum egregie inlustrabit. Ὁ μὲν νόμος ἐστὶν οὗτος Δράκοντος —

ΕΑΝ ΤΙΣ ΑΠΟΚΤΕΙΝΗΙ

Η ΕΝ ΑΘΛΟΙΣ ΑΚΩΝ
Η ΕΝ ΟΔΩΙ ΚΑΘΕΛΩΝ
Η ΕΝ ΠΟΛΕΜΩΙ ΑΓΝΟΗΣΑΣ
Η ΕΠΙ ΔΑΜΑΡΤΙ
Η ΕΠΙ ΜΗΤΡΙ
Η ΕΠ ΑΔΕΛΦΗΙ
Η ΕΠΙ ΘΥΓΑΤΡΙ
Η ΕΠΙ ΠΑΛΛΑΚΗΙ
Η ΗΝ ΑΝ ΕΠ ΕΛΕΥΘΕΡΟΙΣ ΠΑΙΣΙΝ ΕΧΗΙ

ΤΟΥΤΩΝ ΕΝΕΚΑ ΜΗ ΦΕΥΓΕΙΝ ΚΤΕΙΝΟΝΤΑ.

Quod inter Romanos statuit olim Jus Papirianum, hodie fere nescitur.

Leges enim Regiæ in desuetudinem abeuntes citissime describi atque a peritis conquiri desivere: vel in XII. Tabularum complexionem et auctoritatem migrantes, fluviorum ad instar in magno isto Oceano Juris, et nomen et dignitatem penitus amisere. Romulus interea unde unde adripuit, nam et ante Solonem vixit, neque quidquam fere ea ætate Romæ cum Græcis aut artibus aut disciplina commercii, ille, inquam, quantum ex Catonis oratione apud Gell. X. 23. augurari licet, adulterium Græca severitate pensitavit. "Verba M. Catonis adscripsi ex oratione, quæ inscribitur de Dote, in qua id quoque scriptum est, *in adulterio uxores deprehensas jus fuisse maritis necare* — De jure autem occidendi ita scriptum. In adulterio uxorem tuam si deprehendisses, *sine judicio impune necares:* Illa te, si adulterares, digito non auderet contingere; neque jus est." Gell. l. c. Similia omnino de Romuli institutis refert Dionys. Halic. Antiq. Rom. l. 2. *Ἁμαρτάνουσα δέ τι* [Uxor] *δικαστὴν τὸν ἀδικούμενον ἐλάμβανε, καὶ τοῦ μεγέθους τῆς τιμωρίας κύριον. Ταῦτα δὲ οἱ συγγενεῖς μετὰ τοῦ ἀνδρὸς ἐδίκαζον, ἐν οἷς ἦν φθορὰ σώματος καὶ εἴ τις οἶνον εὑρεθείη πιοῦσα γυνή.* Hanc sive severitatem sive necessariam justitiam temperavit aliquatenus sequioris ætatis humanitas, et maxime Lex Julia. Ea enim armavit potius *Patrem:* et, cum Marito istud jus non concessit, nisi in infami adultero, (puta, si leno fuerit, quive artem ludicram fecerit, judiciove publico damnatus etc. v. l. 24. in princ. D. ad leg. Jul. de adulter. Quamobrem ab Ulpiano l. 7. §. ult. D. quod met. caus. dicitur. "Non omnem adulterum licet occidere:")
711 Patri adulterum *quemlibet* sive domi suæ, sive generi, in ipsa turpitudine deprehensum occidere permisit, modo una filiam interfecerit. Quod explicat Papinian. l. 22. §. 4. D. ad L. Juliam de adult. "Ideoque Patri, non Marito, mulierem et *omnem* adulterum permissum est occidere, quod plerumque pietas paterni nominis consilium pro liberis cepit, ceterum mariti calor et impetus facile decernentis fuit refrænandus." Remittet enim aliquid de severitate, tardiusque ad cædem accedet, qui nonnisi per sua quodammodo viscera et domesticum funus accessurus erit. Ceterum quod jus maritus *aliquando* in adultero, id nunquam Romanis in legibus videtur in uxore habuisse: ideoque qui uxorem occiderit, pro homicida habetur, verum lege Cornelia de Sicariis non tenebitur, quoniam justo ejus dolori pœnas *ultimas* condonarunt humanissimi Imperatores, in eamque sententiam rescripsit M. Antoninus et Commodus apud Ulpian. l. 38. §. 8. eod. et ante eos Antoninus Pius ibid. et l. 1. in fin. D. ad l. Cornel. de Sicar. Cujus rescripti verba sic se habent: "Ei, qui uxorem suám in adulterio deprehensam occidisse se non negat, ultimum supplicium remitti potest, cum sit difficillimum justum dolorem temperare: et quia plus fecerit, quam quia vindicare se non debuerit, puniendus sit: sufficiet igitur, si humilis loci sit, in opus perpetuum cum tradi: si qui honestior, in insulam relegari." Recte ergo eam juris benignitatem exprimit Ulpian. l. 3. §. 3. D. de Senatusc. Silan. "Si Maritus in adulterio deprehensam uxorem occidat, quia *ignoscitur* ei, non tantum mariti, sed etiam uxoris servos pœna liberari, si justum dolorem exsequenti domino non restiterunt." Eadem erat humanitas, si quis interfecerit adulterum noctu deprehensum ejus condicionis ut per legem Juliam impune occidi non potuerit. "Si *legis auctoritate cessante* inconsulto dolore adulterum interemit, quamvis homicidium perpetratum sit

tamen quia et nox et dolor justus factum ejus relevant, potest in exsilium dari." L. 4. C. ad legem Juliam de adulteriis. Ita Julius Paulus Recept. Sentent. l. 2. tit. 26. §. 5. "Maritum, qui uxorem deprehensam cum adultero occidit, qui hoc impatientia justi doloris admisit, lenius puniri placuit." Profecto Romæ ante Legem Juliam Marito non videtur fraudi fuisse in adultero iræ suæ indulgere, ut plurimis exemplis confirmat, qu argumentum hoc summa cum eruditione tractavit, Brissonius ad L. Juliam de adulteriis. Varia, quæ variæ gentes de adulterio decernebant, congessere Scheffer. ad Ælian. V. Histor. XII. 12. et Asinius in Comment. ad Tit. de Relig. et Sumpt. Funer. D. pag. 119. Nationes certe, quæ sapientiam et auctoritatem Juris Civilis æmulari videbantur, antiqua severitate continebantur. Ita in Wisigothorum legibus, quæ in hac parte pene cum Solonis contendere videantur: Lib. 3. Tit. 4. Lex. 3.

SI CVIVSLIBET VXOR ADVLTERIVM FECERIT ET DEPREHENSA NON FVERIT ANTE IVDICEM COMPETENTIBVS SIGNIS ET INDICIIS MARITVS ACCVSET. QVOD SI MVLIERIS ADVLTERIVM MANIFESTE PATVERIT, ADVLTER ET ADVLTERA SECVNDVM SVPERIORIS LEGIS ORDINEM IPSI TRADANTVR: VT QVOD DE IIS FACERE VOLVERIT, IN EIVS PROPRIO CONSISTAT ARBITRIO.

Et in lege proxima:

SI ADVLTERVM CVM ADVLTERA MARITVS VEL SPONSVS OCCIDERET PRO HOMICIDA NON TENEATVR.

Gundebaldus, qui Burgundionibus legis tulit, non hospes in Romano jure, lege sancivit LXVIII. de Adulteriis.

SI ADVLTERANTES INVENTI FVERINT, ET VIR ILLE OCCIDATVR ET FEMINA.

Septentrionalium quidem jura, quibus utimur magis, in compositione et argenti æstimatione plerumque consistunt, ut Leges Salicas Lindenbrogii cura editas legenti patebit. Veterem tamen disciplinam revocavit Jus Baiwariorum Tit. de Uxoribus et causis, quæ sæpe contingunt, L. Si cum uxore alterius quis concubuerit.

SIQVIS CVM VXORE ALTERIVS CONCVBVERIT LIBERA COMPONAT HOC MARITO EIVS CVM SVO WEREGELDO ID EST CLX SOL.

ET SI IN LECTO CVM ILLA INTERFECTVS FVERIT PRO IPSA COMPOSITIONE QVAM DEBVIT SOLVERE MARITO EIVS IN SVO SCELERE IACEAT SINE VINDICTA.

Supplicii severitatem sustulit Imp. Fridericus Constitut. Neapol. l. 3. tit. 43. de adulter. et lenocin. hisce verbis: "Legum asperitate lenita, non ut olim contra adulteratas et adulteros, ad aliorum conjuges accedentes, gladio est agendum, sed rerum ad eos pertinentium confiscatio induce- 712
tur, si filios legitimos ex eo matrimonio violato, vel alio non habuerit: periniquum enim eos successione fraudari, qui nati sunt eo tempore, quo hujus thori lex legaliter servabatur. At viro tradenda est mulier, nullatenus vitæ periculum subitura, sed ultionem thori violati, nasi truncationis, quod sævius et atrocius inducitur, persequutura: ultra enim neque viro, neque parentibus servire (f. sævire) licebit: Quod si vir ejus in eam vindictam dare noluerit, nos hujusmodi maleficium non sinemus inultum, sed ipsam præcipimus publice flagellandam." Nam ante eum tulit Rogerius l. 3. tit. 49. de pœna uxoris in adulterio deprehensæ,

SI MARITVS VXOREM IN IPSO ACTV ADVLTERII DEPREHENDERIT TAM ADVLTERVM QVAM VXOREM OCCIDERE LICEBIT NVLLA TAMEN MORA PROTRACTA.

Fusius fortasse hæc quam oportuit, verum non ingrata videbitur commentatio, si quis majorum sensa de eo delicto perspicere cupiat, cujus unius fere supplicium non a foro, sed dolore patientis æstimari voluere. Quod reliquum est breviori ambitu concludam; memor me in hoc commentariolo non leges *Lysiacas* illustrare, sed recensere tantum.

III.

ΕΑΝ ΤΙΣ ΑΝΘΡΩΠΟΝ ΕΛΕΥΘΕΡΟΝ Η ΠΑΙΔΑ ΑΙΣΧΥΝΗΙ ΒΙΑΙ ΔΙΠΛΗΝ ΤΗΝ ΒΛΑΒΗΝ ΟΦΕΙΛΕΙΝ ΕΑΝ ΔΕ ΓΥΝΑΙΚΑΣ ΕΦ ΑΙΣΠΕΡ ΑΠΟΚΤΕΙΝΕΙΝ ΕΞΕΣΤΙΝ ΤΟΙΣ ΕΝΕΧΕΣΘΑΙ. p. 34. pen.

Ubi primus reposui διπλῆν pro διπλοῦν. Longe inclementius de *illecebris*, quam de *violentia*, statuerunt leges Atticæ, et quidem contra omnium fere gentium usum et disciplinam. Apud Romanos enim, "Qui vacantem mulierem rapuit vel nuptam, ultimo supplicio punitur." Marcian. l. 5. §. 2. D. ad leg. Juliam de vi publica. Id quod sancivit Imp. Justinianus l. unic. C. de raptu Virginum: "Raptores virginum honestarum vel ingenuarum, sive jam desponsatæ fuerint, sive non, vel quarumlibet viduarum feminarum, licet libertinæ, vel servæ alienæ sint, pessima criminum peccantes, *capitis supplicio* plectendos decernimus.—Et merito *mortis damnantur supplicio:* cum nec ab homicidii crimine hujusmodi raptores sint vacui." Pergit Imp. "Quæ multo magis contra eos obtinere sancimus, qui *nuptas mulieres* ausi sunt rapere; quia duplici tenentur crimine, tam adulterii, quam rapinæ: et oportet acerbius adulterii crimen ex hac adjectione puniri." Adde Jul. Paul. Recept. Sent. lib. 2. tit. 26. §. 12. "Qui masculum liberum invitum stupraverit, *capite* punitur." Apud Atheniensis quidem, qui momentum facinoris exitu æstimabant, vis adulterium relevabat. *Illa* enim, ut contendebant istius juris periti, corpus solummodo, non animum stuprabat: qui vero dolo et *blanditiis* mulierem adulteravit, animum ipsum infecit atque a marito alienavit. Idcirco istud delictum pecunia, hoc capitis pœna coercebant. Sanane id philosophia et civiliter institutum, disquirendi non competit: Legem interea, sive potius legis particulam, ita mecum interpretari et intelligere possis.

Lex de Raptore et Moecho.

QVI HOMINEM PVERVMVE INGENVVM VI CONSTVPRAVERIT DVPLVM LVITO: QVI ETIAM MVLIEREM MVLIERESVE IN DOMINIO MARITI POSITAS (in quibus sc. mœchum deprehensum lege occidere possis) EODEM IVRE TENETOR. MOECHVS AVTEM***

Fortasse autem quoniam de *vi* et *suadela* legem agere certum est ex Lysiæ argumentis et ratione legis laudandæ, tota concinnatur ex Lysia et Æschine c. Timarch. h. p.

ΕΑΝ ΤΙΣ ΑΝΘΡΩΠΟΝ ΕΛΕΥΘΕΡΟΝ Η ΠΑΙΔΑ ΑΙΣΧΥΝΗΙ ΒΙΑΙ ΔΙΠΛΗΝ ΤΗΝ ΒΛΑΒΗΝ ΟΦΕΙΛΕΙΝ ΕΑΝ ΔΕ ΓΥΝΑΙΚΑΣ ΕΦ ΑΙΣΠΕΡ ΑΠΟΚΤΕΙΝΕΙΝ ΕΞΕΣΤΙΝ (sc. ΓΑΜΕΤΑΣ) ΕΝ ΤΟΙΣ ΑΥΤΟΙΣ ΕΝΕΧΕΣΘΑΙ. ΕΑΝ ΔΕ ΤΙΣ ΕΛΕΥΘΕΡΟΝ ΠΑΙΔΑ Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΠΡΟΑΓΩΓΕΥΣΗΙ, ΘΑΝΑΤΩΙ ΖΗΜΙΟΥΣΘΑΙ.

Quid voluit Jus Atticum per διπλῆν βλάβην, fortasse expedient loci pro-

xime a me laudandi. Οἱ περὶ τῆς βλάβης οὗτοι νόμοι πάντες —ἂν μὲν ἑκὼν βλάψῃ, διπλοῦν, ἂν δ' ἄκων, ἁπλοῦν τὸ βλάβος κελεύουσιν ἐκτίνειν. Demosth. c. Mid. 'Αλλ' οἱ νόμοι περὶ μὲν τῶν ἄλλων ἀδικημάτων τῶν εἰς ἀργυρίου λόγον ἀνηκόντων διπλῆν τὴν βλάβην ὀφείλειν κελεύουσι. Dinarch. c. Demosth. 'Εὰν μὲν δοῦλον κτείνῃ νομίζων τὸν ἑαυτοῦ διειργάσθαι, τὸν τοῦ τελευτήσαντος δεσπότην ἀβλαβῆ παρεχέτω καὶ ἀζήμιον· ἢ δίκην εἰς τὴν ἀξίαν τοῦ τελευτήσαντος ὑποσχέτω διπλῆν. Plato de Legg. l. 9. Atque hæc fere sunt, quæ apud Lysiam matronarum pudicitiam et connubiorum jura defendunt, ob inusitatum genus a Plutarcho, in vita So- 713
lonis notata. "Ολως δὲ πλείστην ἔχειν ἀτοπίαν οἱ περὶ τῶν γυναικῶν νόμοι τῷ Σόλωνι δοκοῦσιν. μοιχὸν μὲν γὰρ ἀνελεῖν τῷ λαβόντι δέδωκεν· ἐὰν δ' ἁρπάσῃ τις ἐλευθέραν γυναῖκα καὶ βιάσηται, ζημίαν ἑκατὸν δραχμὰς ἔταξε (ita enim a Solone olim institutum) — τὸ δ' αὐτὸ πρᾶγμα ποτὲ μὲν πικρῶς καὶ ἀπαραιτήτως κολάζειν, ποτὲ δὲ εὐκόλως καὶ παίζοντα, πρόστιμον ζημίαν τὴν τυχοῦσαν ὁρίζοντα, ἄλογόν ἐστι. Ut hunc titulum concludam, quanquam leges *generaliter* quodammodo loquantur, μοιχὸν ἀνελεῖν τῷ λαβόντι δέδωκε, et 'Εάν τις μοιχὸν λάβῃ, istud tamen jus interficiendi videtur semper ad *maritum* solummodo pertinere.

IV.

ΟΥ ΝΟΜΙΜΟΝ ΕΞΩ ΤΟΥ ΠΡΑΓΜΑΤΟΣ ΛΕΓΕΙΝ. p. 163. 2.

Cautum hoc de actionibus Areopagiticis, quæ maxima solennitate, addo quoque et severitate, instituebantur. "Εστ' ἂν μὲν περὶ τοῦ πράγματος λέγωσιν, ἀνέχεται ἡ βουλὴ [Areopagitica sc.] καθ' ἡσυχίαν ἀκούουσα· ἢν δέ τις ἢ προοίμιον εἴπῃ πρὸ τοῦ λόγου, ὡς εὐνουστέρους ἀπεργάσαιτο αὐτοὺς, ἢ οἶκτον, ἢ δείνωσιν ἔξωθεν ἐπάγοι τῷ πράγματι, οἷα πολλὰ ῥητόρων παῖδες ἐπὶ τοὺς δικαστὰς μηχανῶνται, παρελθὼν ὁ κήρυξ κατεσιώπησεν εὐθὺς, οὐκ ἐῶν ληρεῖν πρὸς τὴν βουλὴν, καὶ περιπέττειν τὸ πρᾶγμα ἐν τοῖς λόγοις, ὡς γυμνὰ τὰ γεγενημένα οἱ 'Αρεοπαγῖται βλέποιεν. Lucian. in Anacharside. Morem hunc tangit iterum Lysias in principio Orationis de Milite, in Oratione Areopagit. de Oliva, et Lycurgus c. Leocratem Edit. Steph. p. 149. Καὶ ταῦτα, κάλλιστον ἔχοντες τῶν 'Ελλήνων παράδειγμα, τὸ ἐν 'Αρείῳ πάγῳ συνέδριον. ὃ τοσοῦτον διαφέρει τῶν ἄλλων δικαστηρίων, ὥστε καὶ παρ' αὐτοῖς ὁμολογεῖσθαι τοῖς ἁλισκομένοις δικαίαν ποιεῖσθαι τὴν κρίσιν. πρὸς ὃ δεῖ καὶ ὑμᾶς ἀποβλέποντας μὴ ἐπιτρέπειν τοῖς ἔξω τοῦ πράγματος λέγουσιν. Add. Poll. VIII. 10. Προοιμιάζεσθαι δὲ οὐκ ἐξῆν, οὐδὲ οἰκτίζεσθαι. et Aristot. Rhetor. init. Athenis quoque "vetari actorem affectus movere, et recisam fuisse orandi potestatem" memorat Quintilian. II. 16. et VI. 1. "Exemplo legis Atticæ Martiique judicii causæ patronis denunciat Præco neque principia dicere neque miserationem commovere." Apul. Nescio, annon ex hac disciplina profectum sit, quod Dionys. Halic. observet auctorem nostrum sæpenumero ἀπροοιμιάστως causas suas intulisse. Contrarium omnino Caius l. 1. §. 1. D. de O. I. "Deinde si in foro causas dicentibus nefas, ut ita dixerim, videtur esse, nulla præfatione facta, Judici rem exponere, quanto magis," et quæ sequuntur.

V.

ΕΝ ΑΡΕΙΩΙ ΠΑΓΩΙ ΟΜΟΛΟΓΩΝ ΑΔΙΚΕΙΝ ΑΠΟΘΝΗΣΚΕΙ ΕΑΝ ΔΕ ΑΜΦΙΣΒΗΤΗΙ ΕΛΕΓΧΕΤΑΙ. p. 210. ult.

Nam " Confessus pro judicato est, qui quodammodo sua sententia damnatur." L. 1. D. de Confessis. Atque ita rescripsit Imp. Antoninus, " Confessos in Jure pro judicatis haberi placet." L. unic. C. de Confessis.

VI.

ΑΝ ΤΙΣ ΑΝΔΡΟΣ ΣΩΜΑ ΤΡΩΣΗΙ ΚΕΦΑΛΗΝ Η ΠΡΟΣΩΠΟΝ Η ΧΕΙΡΑΣ Η ΠΟΔΑΣ ΑΥΤΟΣ ΚΑΤΑ ΤΟΥΣ ΝΟΜΟΥΣ ΤΟΥΣ ΕΞ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ ΦΕΥΞΕΤΑΙ ΤΗΝ ΤΟΥ ΑΔΙΚΗΘΕΝΤΟΣ ΠΟΛΙΝ Η ΤΡΑΥΜΑΤΟΣ ΕΚ ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ ΕΑΝ ΚΑΤΙΗΙ ΕΝΔΕΙΧΘΕΙΣ ΘΑΝΑΤΩΙ ΖΗΜΙΩΘΗΣΕΤΑΙ. p. 212. 3.

De vulnere *cum animo occidendi* inlato judicabat inter alia Curia Areopagitica. Lucian. in Anacharside. Ælian. V. H. V. 15. Demosth. c. Aristocr. et Midiam. Galen. Comment. I. in Hippocr. Prognost. (ubi verba transponi debent *τοιοῦτον γοῦν ἐστι καὶ τὸ παρὰ τῷ Σόλωνι: δικάζειν δὲ τὴν βουλὴν τὴν ἐν Ἀρείῳ πάγῳ φόνου καὶ τραύματος καὶ πυρκαϊᾶς ἐκ προνοίας, καὶ φάρμακον ἐάν τις ἀποκτείνῃ δούς.* lege *τραύματος ἐκ προνοίας καὶ πυρκαϊᾶς*) Maxim. Prolog. ad Dionys. Areopagit. Hellad. Chrestomath. Poll. VIII. 10. Petit. lib. 7. tit. 1. pagg. 504. 525. qui male binas leges procuderit de hac actione, vocabatur *δίκη τραύματος ἐκ προνοίας.* Hac lege " non exitus rerum, sed hominum consilia, ut cum Cicerone loquar, " vindicantur," aut cum D. Hadriano l. 14. D. ad Legem Corneliam de Sicariis, " in Maleficis voluntas spectatur, non exitus." Nam qui alium verberavit per rixam aut in vino, ille tenebatur lege *αἰκίας*, quæ actio erat *privata*, et minoris æstimabatur. Lysias p. 159. 5. *οἱ τοὺς νόμους ἐνθάδε θέντες, οὐκ εἴ τινες μαχεσάμενοι ἔτυχον ἀλλήλων κατεάξαντες τὰς κεφαλὰς, ἐπὶ τούτοις ἠξίωσαν τῆς πατρίδος φυγὴν ποιήσασθαι — ἀλλ' ὅσοι ἐπιβουλεύσαντες ἀποκτεῖναι τινὰς ἔτρωσαν, ἀποκτεῖναι δὲ οὐκ ἠδυνήθησαν*, et quæ sequuntur. Similiter in Jure Civili, l. 1. §. 3. D. ad legem Corneliam de Sicariis. " Divus Hadrianus rescripsit, eum, qui hominem occidit, si non occidendi animo hoc admisit, absolvi posse: et qui hominem *non occidit, sed vulneravit ut occidat, pro homicida damnandum:* et ex
714 re constituendum hoc. Nam si gladium strixerit, et in eo percusserit, indubitate occidendi animo id eum admisisse: sed si clavi percussit aut cuccuma in rixa, quamvis ferro percusserit, tamen non occidendi animo, leniendam pœnam ejus, qui in rixa casu magis, quam voluntate homicidium admisit." Itaque rescripsit Imp. Antoninus l. 1. C. eod. " Frater vester rectius fecerit, si se Præsidi provinciæ obtulerit. Qui si probaverit, non occidendi animo hominem a se percussum esse, remissa homicidii pœna secundum disciplinam militarem sententiam proferet: crimen enim contrahitur, si et voluntas nocendi intercedat. Ceterum ea, quæ ex improviso casu potius, quam fraude accidunt, fato plerumque, non noxæ imputantur." Acute limites ponit inter causas Κακηγορίας, Αἰκίας, et Τραύματος ἐκ προνοίας Orator c. Cononem, qui locus omnino est conferendus. In hac lege primo restitui vocem *πάγου* ex Cod. MS. deinde docui ista *ἢ τραύματος ἐκ προνοίας* margini fuisse adlita h. p. *ἤγουν τραυμ. ἐκ προνοίας*, ut ostenderet adnotator aliquis, qualis esset lex Areopagitica, quam Orator laudat. Nihil ea emendatione verius.

VII.

ΣΤΡΑΤΕΥΕΣΘΑΙ ΜΕΧΡΙ ΤΕΤΤΑΡΑΚΟΝΤΑ ΕΤΩΝ ΑΦ ΗΒΗΣ.

Legem hanc *de ætate militari*, quanquam non ea diserte a Lysia laudetur, adduxi, quoniam in nota ad p. 244. illam multo labore vindicavi. P. A. usque ad annum 60 (sive, quod perinde est, ad annum 42 *ἀφ' ἥβης*) militiæ operam dedit. Non ergo Quadragenarii *simpliciter*, ut omnes fere ante me sensere, sed Quadragenarii *ἀφ' ἥβης* a militia vacabant. Gravissima erat Petiti in hac de re hallucinatio, quam pluribus l. c. redargui.

VIII.

ΔΟΥΛΟΝ ΜΗΝΥΣΑΝΤΑ ΕΛΕΥΘΕΡΟΝ ΓΕΝΕΣΘΑΙ. p. 274. 8.

Quanquam Athenis *Servo testimonii dictio non erat*, ut discimus ex Comœdia: quanquam itidem Romæ, vel propter *lubricum consilii*, vel *condicionis* infamiam raro ad *testimonii fidem* admittebatur (vid. l. 3. §. 5. D. de Testibus. Rescripserunt enim Impp. Diocletianus et Maximian. "Servos pro Domino, quemadmodum adversus eum interrogari non posse: pro facto autem suo interrogari posse non ambigitur:" L. unic. D. eod. Unde Cic. pro Deiotaro, init. " Nam cum more Majorum de servo in dominum ne tormentis quidem quæri liceat, in qua quæstione dolor veram vocem elicere possit, etiam ab invito etc.), abunde tamen constat in *jure* Atheniensium *publico* atque in Reip. negotiis libertatem Servis sponderi indicia facientibus, dummodo vera esse comparuerint. Vid. Lysiam pag. 187. ed. Reisk. et Andocid. p. 2, 3. Edit. Steph. ubi Alcibiadis facinora deferebant maxime Servi. Non pœnitebant enim Remp. *admoneri* suæ salutis vel ab infima plebecula: *fidem* rerum gestarum non nisi ab ingenuis accipere voluit. Male hanc partem Juris Attici neglexit, quem tamen ob diligentiam summopere miror, Sam. Petitus.

IX.

ΕΑΝ ΤΙΣ ΑΡΧΗΝ ΕΝ ΣΥΝΕΔΡΙΩΙ ΛΟΙΔΟΡΗΙ ΖΗΜΙΩΣΑΙ. p. 320. ult.

Vertitur, *Si quis Magistratui forum agenti maledixerit, multa ei inrogator.* Tu verte, *Siquis* omnino *in Foro convicia fecerit, multa ei inrogator.* Quantum nostro ingenio debeat Lex ista, malui ex loco disci adlegato, quam hic repetere. Repetam tamen perpaucissima. (1.) Qui legem adducit, deferebatur quod *in Foro ἐλοιδόρησε*, non quod Magistratui convicia fecerit. (2.) Cum legem alibi in h. oratione adducat, vel rem gestam narret, de *loco* (quod est præcipuum caput legis) omnia; de *persona* nihil. *Τοῦ μὲν νόμου διαῤῥήδην ἀγορεύοντος τοὺς ἐν τῷ συνεδρίῳ λοιδοροῦντας ζημιοῦν.* Et rursus p. 325. 8. *εἰ γὰρ φανερός εἰμι μὴ ἐλθὼν εἰς τὸ συνέδριον, ὁ δὲ νόμος τοὺς ἐντὸς πλημμελοῦντας ἀγορεύει τὴν ζημίαν ὀφείλειν.* (3.) Solo, qui *gravissimam* pœnam statuit eis qui *ubivis* Magistratui convicia fecissent (erat enim vel *ἀτιμία* juxta Demosthenem, juxta Ulpianum mors ipsa), non utique *leviorem* (mulctam sc.) statuerit eis qui conviciarentur eidem *in Foro* atque in jure dicundo. Nam sec. Paul. Sentent. Recept. §. 10. tit. de Injuriis: " Atrox injuria æstimatur aut

loco, aut tempore, aut persona." Et similiter Papian. Responsorum libro tit. 5. "Si quis forte temerarie aut vulnus aut fracturam ossium inflixerit, aut in convicia atrocia forte proruperit, solutio vel vindicta pro facti ipsius qualitate in judicis arbitrio et æstimatione consistat secundum regulam Gaii sub tit. de injuriarum actione. Est enim gravis, quæ in
715 publico, vel *in foro*, vel ab humiliore persona inlustriori infertur." Ita l. 7. §. D. de injuriis. "Atrocem autem injuriam aut persona, aut tempore, aut re ipsa fieri Labeo ait. Persona atrocior injuria fit, ut cum Magistratui, cum Parenti, Patrono fiat. Tempore si ludis et in conspectu. Nam *Prætoris in conspectu* an in solitudine *injuria* facta sit, multum *interesse ait: quia atrocior est*, qua in conspectu fiat." Add. l. 16. §. 4. D. de pœnis. (4.) Exstat Lex Solonis a Plutarcho in ejus vita laudata, quæ *omnia omnino* convicia ἐν δικαστηρίοις et ἀρχείοις repressit eodem pœnæ genere quod hic memoratur. (5.) Denique ἀρχὴν vel τὴν ἀρχὴν commode exponi potest per *omnino*, ut pluribus. l. c. ostendi, quibus addas istud Luciani V. Hist. init. γράφω τοίνυν περὶ ὧν μήτ' εἶδον, μήτ' ἔπαθον, μήτε παρ' ἄλλων ἐπυθόμην. ἔτι δὲ μηδὲ ὅλως ὄντων, μηδὲ τὴν ἀρχὴν γενέσθαι δυναμένων.

X.

ΤΟΝ ΛΕΓΟΝΤΑ ΚΑΚΩΣ ΖΗΜΙΟΥΣΘΑΙ ΕΑΝ ΜΗ ΑΠΟΦΑΙΝΗΙ ΩΣ ΕΣΤΙ ΑΛΗΘΗ ΤΑ ΕΙΡΗΜΕΝΑ. p. 373. 2.

Videtur ergo ex hoc jure *veritas convicii convuciantem excusare*. Quædam autem fuerunt convicia, quæ diserte Lex vetabat, ut ex proxima constitutione discimus. Ea autem vocabantur ἀπόῤῥητα.

XI.

ΤΟΥΣ ΛΕΓΟΝΤΑΣ ΤΙ ΤΩΝ ΑΠΟΡΡΗΤΩΝ ΠΕΝΤΑΚΟΣΙΑΣ ΔΡΑΧΜΑΣ ΟΦΕΙΛΕΙΝ

οἷον

ΑΝΔΡΟΦΟΝΟΝ ΜΗ ΛΕΓΕΙΝ.

ΤΟΥΣ ΤΩΝ ΑΛΛΩΝ ΠΑΤΕΡΑΣ ΜΗ ΚΑΚΩΣ ΛΕΓΕΙΝ ΤΕΘΝΕΩΤΑΣ.

ΠΑΤΡΑΛΟΙΑΝ Η ΜΗΤΡΑΛΟΙΑΝ ΜΗ ΕΙΠΕΙΝ.

ΕΑΝ ΤΙΣ ΦΑΣΚΗΙ ΑΠΟΒΕΒΛΗΚΕΝΑΙ ΤΗΝ ΑΣΠΙΔΑ ΥΠΟΔΙΚΟΝ ΕΙΝΑΙ.

Collegi hæc capita τῶν ἀποῤῥήτων ex oratione κατὰ Θεομνήστου, p. 339. atque ibidem nonnulla vindicavi. Oratio illa plurimas leges continet alibi vix reperiundas. Sunt autem, quæ sequuntur.

XII.

ΑΤΙΜΟΝ ΕΙΝΑΙ ΤΟΝ ΤΑ ΟΠΛΑ ΑΠΟΒΕΒΛΗΚΟΤΑ.

Colligo ex his verbis, p. 342. 1. Λυσίθεος Θεόμνηστον εἰσήγγελλε τὰ ὅπλα ἀποβεβληκότα, οὐκ ἀξιῶν αὐτὸν (ita lego pro ἐξὸν αὐτῷ) δημηγορεῖν. Ita in lege, quæ titulum habuit ΔΟΚΙΜΑΣΙΑ ΡΗΤΟΡΩΝ et laudatur ab Æschine c. Timarchum. Et hæc erat ἀτιμίας species. Porro Andocides de Mysteriis cum recenset eos, ὧν τὰ μὲν σώματα ἄτιμα ἦν, τὴν δ' οὐσίαν εἶχον καὶ ἐκέκτηντο, habet καὶ ὁπόσοι λίποιεν τὴν τάξιν, ἢ ἀστρατείας, ἢ δειλίας, ἢ ἀναυμαχίου ὄφλοιεν, ἢ τὴν ἀσπίδα ἀποβάλοιεν. Gravius adhuc in militia Romana. "Miles, qui in bello arma amisit vel alienavit, capite punitur: humane militiam mutat." l. 3. §. 14. D. de re militari.

XIII.

Ο, ΤΙ ΕΑΝ ΤΙΣ ΑΠΟΛΕΣΗΙ, ΕΑΝ ΜΕΝ ΑΥΤΟ ΛΑΒΗΙ ΤΗΝ ΔΙΠΛΑΣΙΑΝ ΚΑΤΑΔΙΚΑΖΕΙΝ· ΕΑΝ ΔΕ ΜΗ ΤΗΝ ΔΕΚΑΠΛΑΣΙΑΝ ΠΡΟΣ ΤΟΙΣ ΕΠΑΙΤΙΟΙΣ· ΔΕΔΕΣΘΑΙ Δ' ΕΝ ΤΗΙ ΠΟΔΟΚΑΚΚΗΙ ΤΟΝ ΠΟΔΑ ΠΕΝΘ' ΗΜΕΡΑΣ ΚΑΙ ΝΥΚΤΑΣ ΙΣΑΣ ΕΑΝ ΠΡΟΣΤΙΜΗΣΗΙ Η ΗΛΙΑΙΑ ΠΡΟΣΤΙΜΑΣΘΑΙ ΔΕ ΤΟΝ ΒΟΥΛΟΜΕΝΟΝ ΟΤΑΝ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΤΙΜΗΜΑΤΟΣ ΗΙ.

Primus hic restitui ποδοκάκκῃ pro ποδοκάκῃ. Male hic quoque in Editis Lysiæ p. 356. ult. pro ἡμέρας πέντε, ἡμέρας δέκα, et pro ἐὰν μὲν προστιμήσῃ, ἐὰν μὴ προτιμήσῃ. Exstat integra Lex apud Demosth. c. Timocr. unde descripsit Petitus L. 7. Tit. 5. de Furtis. Nam de Fure diurno agitur, quem *dupli pœna vindicari* voluit Solo, ut discimus ex Gellio XI. 18. Posterius membrum, quod solum apud Lysiam legitur, explicat, quatenus sc. per menda potuit, idem Petitus L. 4. Tit. 9. de pœnis, ratus alterius legis fragmentum esse. Quod secus est.

Sequitur

ΕΠΕΓΓΥΑΙΝ ΕΠΙΟΡΚΗΣΑΝΤΑ ΤΟΝ ΑΠΟΛΛΩ· ΔΕΔΙΟΤΑ ΔΕ ΔΙΚΗΣ ΕΝΕΚΑ ΔΡΑΣΚΑΖΕΙΝ.

Fide jubeto juratus Apollinem — fugerit sibi metuens litis causa. Petit. Nemo ex his sensum elicere quivit. Memor esto Lysiam in h. loco p. 359. 6. non leges ad usum forensem citare, verum legum particulas, quæ antiquatas aliquas et vetustate obsitas continerent loquendi formulas. Ita in superiori ποδοκάκκη erat Soloni, quod in Lysiæ ætate ἐν τῷ ξύλῳ δεδέσθαι. Hic ἐπιορκήσαντα est ὀμόσαι, et δρασκάζειν ἀποδιδράσκειν. Habes ergo duarum legum fragmenta.

XIV.

ΕΠΕΓΓΥΑΙΝ ΕΠΙΟΡΚΗΣΑΝΤΑ ΤΟΝ ΑΠΟΛΛΩ.

XV.

ΔΕΔΙΟΤΑ ΔΙΚΗΣ ΕΝΕΚΑ ΔΡΑΣΚΑΖΕΙΝ.

Spectabat fortasse hoc postremum ad solennitatem judicii Areopagitici, ubi Reus post priorem defensionem (nam bis dicere potuit) si causæ 716
suæ diffidebat, tuto se fuga subduxit. Τὸν πρότερον ἔξεστιν εἰπόντα λόγον μεταστῆναι· καὶ οὔθ' ὁ διώκων οὔθ' οἱ δικάζοντες, οὔτ' ἄλλων ἀνθρώπων οὐδεὶς κύριος κωλῦσαι. Demosth. c. Aristocr. Add. Poll. VIII. 9. tit. περὶ Πωλητῶν. et VIII. 10. init. Apud Suid. in Ἐν ἄλῳ δρασκάζειν vox ea exponitur *latitare*. Apud Hesych. utrumque et *aufugere* et *latitare*, Δρασκάζειν κρύπτεσθαι, ἀποδιδράσκειν. Corrige eundem in Δραγκάζειν, κρύπτειν, i. e. Δρασκάζειν.

XVI.

ΟΣΤΙΣ ΑΠΕΙΛΛΗΙ ΤΗΙ ΘΥΡΑΙ ΕΝΔΟΝ ΤΟΥ ΚΛΕΠΤΟΥ ΟΝΤΟΣ.

Quicunque a janua prohibuerit, cum fur intus esset.

Vulg. ἀπίλλῃ, p. 359. ult. quod emendavimus. Furtum facere videtur, qui furi exitum et salutem parat, ceteros a foribus arcendo.

XVII.

ΤΟ ΑΡΓΥΡΙΟΝ ΣΤΑΣΙΜΟΝ ΕΙΝΑΙ ΕΦ' ΟΠΟΣΟΝ ΑΝ ΒΟΥΛΗΤΑΙ Ο ΔΑΝΕΙΖΩΝ. p. 360. 3.

Usurarum modus est pro arbitro fœneratoris.

Atticorum leges usurariæ, quarum hæc videtur esse antiquissima, erudite a Salmasio explicantur, et maximo cum eruditionis apparatu. Quem tu interea consulas. Sequitur

ΟΣΑΙ ΠΕΦΑΣΜΕΝΩΣ ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΚΑΙ ΟΙΚΗΟΣ ΚΑΙ ΒΛΑΒΗΣ ΤΗΝ ΔΟΥΛΗΝ ΕΙΝΑΙ ΟΦΕΙΛΕΙΝ. p. 361. 1.

Quæ publice prostant, etiam servorum injuriæ obnoxiæ sunto. Petit. Vulg. apud Lysiam ὅσοι. Verum tu totum ita distinguas et corrigas.

XVIII.

ΟΣΑΙ ΠΕΦΑΣΜΕΝΩΣ ΠΟΛΟΥΝΤΑΙ.

καὶ

XIX.

ΟΙΚΗΟΣ ΚΑΙ ΔΟΥΛΗΣ ΤΗΝ ΒΛΑΒΗΝ ΕΙΝΑΙ ΟΦΕΙΛΕΙΝ. p. 362. 1.

Prior particula pertinet ad istam legem, quam adduxit alicubi Demosthenes. PRO MOECHO NE DEPREHENDITOR IN MERETRICE QVAE VEL IN LVPANARI QVAESTVM FECERIT VEL PVBLICE PROSTITVERIT. Vel etiam spectare potest ad aliam a Plutarcho laudatam. *Ἐάν τις προαγωγεύῃ, ζημίαν εἴκοσι δραχμὰς ἔταξε* [Solo] *πλὴν ὅσαι πεφασμένως πωλοῦνται.* Quod ad alterum pertinet membrum, id, cum tota lex nusquam, quod sciam, legatur, explicationem meam non admittit. Spectat procul dubio ad jura famulorum famularumque. *Οἰκῆος καὶ δούλης.* Nam prorsus utique inficeta est lectio vulgata, *Οἰκῆος καὶ βλάβης τὴν δούλην εἶναι ὀφείλειν.*

XX.

ΟΣΟΙ ΕΑΝ ΜΑΧΗΣ ΟΥΣΗΣ ΕΙΣ ΤΟΥΠΙΣΩ ΑΝΑΧΩΡΗΣΩΣΙ ΚΑΙ ΟΣΟΙ ΑΝ ΕΝ ΤΗΙ ΠΕΖΗΙ ΣΤΡΑΤΙΑΙ ΜΗ ΠΑΡΩΣΙ ΠΕΡΙ ΤΟΥΤΩΝ ΤΟΥΣ ΣΤΡΑΤΗΓΟΥΣ ΔΙΚΑΖΕΙΝ. p. 520. ult.

Solonis leges contra *τὸν ἀστράτευτον*, contra *τὸν λελοιπότα τὴν τάξιν*, et contra *τὸν δειλὸν* (*εἰσὶ γὰρ καὶ δειλίας γραφαί· καίτοι θαυμάσειεν ἄν τις ὑμῶν, εἰ εἰσὶ φύσεως γραφαί· εἰσί.* ut loquitur Orator. c. Ctesiph.) laudat idem Ibid. Pœna erat *ἀτιμία*. *Ἀστρατείαν*, *Λειποτάξιον* et *Δειλίαν*, ut quæ specie differant, recenset Andocides, cujus verba legas supra Leg. XII. Vide, quæ de hac re conscripsit eruditissimus Marklandus ad has orationes c. Alcibiadem. De legibus, quæ Ignaviam coerceant, nonnulla adnotavit Spanheim. ad Julian. Orat. p. 239. De jurisdictione et potestate *τῶν στρατηγῶν* doctissimus Perizonius ad Ælian. V. Hist. V. 13. *Ἀστρατείας* lex erat apud Longobard. L. 1. Tit. de Exercitalibus, l. 14. SI QVIS LIBER HOMO, CONTEMPTA IVSSIONE NOSTRA, CETERIS IN EXERCITV PERGENTIBVS, DOMI RESIDERE PRAESVMPSERIT, PLENVM HERIBANNVM SECVNDVM LEGEM FRANCORVM, ID EST XL SOL. SCIAT SE DEBERE COMPONERE. *Λειποταξίου* apud eosdem lex proxima, SI QVIS CONTVMAX ADEO AVT SVPERBVS EXTITERIT, VT DIMISSO EXERCITV ABSQVE IVSSU

ET LICENTIA REGIS DOMVM REVERTATVR ET QVOD NOS TEVDISCA LINGVA HERILIZ FECERIT, VT IPSE SIT REVS MAIESTATIS, VITAE PERICVLVM INCVRRAT, ET RES EIVS FISCO NOSTRO SOCIENTVR. Quid ea ætate fuerat *exercitum dimittere*, optime explicat Capit. Karoli et Ludov. Impp. lib. 3. tit. 70. QVICVNQVE ABSQVE LICENTIA VEL PERMISSIONE PRINCIPIS DE HOSTE REVERSVS FVERIT, QVOD FACTVM FRANCI HERISLIZ DICVNT, VOLVMVS, VT ANTIQUA CONSTITVTIO, ID EST, CAPITALIS SENTENTIA, ERGA ILLVM PVNIENDVM CVSTODIATVR. Vice hujus legis in nonnullis Exemplaribus leguntur, quæ proxime ex Longobardorum constitutionibus descripsimus.

XXI.

ΕΑΝ ΤΙΣ ΑΔΟΚΙΜΑΣΤΟΣ ΙΠΠΕΥΗΙ ΑΤΙΜΟΣ ΕΣΤΩ. p. 523. 3. 717

Eadem pœna, quæ militiæ munera detrectantem, quæ ordinis sui desertorem in bello, quæ ignavum et timidum sequebatur, in eos etiam inrogabatur, qui ex gravi armatura (ubi laboris et periculi plus erat) se in numerum Equitum sine legitimo delectu contulerint. Quæ hic adduxi, verba sunt legis solennia: quæ in superiori commate potius sunt Oratoris legem explicantis. Jussit sc. Lex, ut infamia notaretur, qui *ἀδοκίμαστος ἱππεύῃ*. Inde infit Lysias, eodem reatu teneri, qui in bello ordinem suum propter ignaviam deseruerit, et qui in gravi armatura (*ἐν τῇ πεζῇ στρατιᾷ*) Equitibus nondum legitime adscriptus, non comparuerit.

XXII.

ΜΗΔΕΝΑ ΣΙΤΟΝ ΠΛΕΙΩ ΠΕΝΤΗΚΟΝΤΑ ΦΟΡΜΩΝ ΣΥΝΩΝΕΙΣΘΑΙ. p. 716. ult.

Ne quis omnino ultra L *phormos frumenti mercetur.*

Lex erat contra annonam incendentis, et *capite* plectebat si quis *annonam compresserit*. *Compressam* enim *annonam* vocat Livius l. 48. quum precium per coemptionem auctum fuerit. *συμπριαμένους καταθέσθαι* vocat noster infra. *Annonam flagellare* Latini. Ita fere Martial. V. 13.

> " Quippe rogabatur fidusque vetusque sodalis,
> Et cujus laxas arca *flagellat* opes."

Athenis ergo non licuit, conjuratione facta, ultra L. phormos coemere; ne observata caritate, mari intercluso, eam annonam, quam minoris coemissent, pro suo arbitrio venum darent. Solebant enim Dardanarii, ut auctoris nostri verbis utar, navigatione intercepta portubusque occlusis, *ἐν τούτοις τοῖς καιροῖς ἐπιβουλεύειν τῇ πόλει ἐν οἷσπερ οἱ πολέμιοι.* p. 722. 2. Observare Reipublicæ calamitates id erat apud Romanos JCtos *Annonam adtentare*, quorum in jure ab hujusmodi insidiis et avaritia, non ea tamen severitate, qua apud Atheniensis, lege cautum erat. " Annonam adtemptare et vexare vel maxime Dardanarii solent: quorum avaritiæ obviam itum est tam Mandatis, quam Constitutionibus. Mandatis denique ita cavetur. Præterea debebis custodire, ne Dardanarii ullius mercis sint: *ne aut ab his qui coemptas merces supprimunt*, aut a locupletioribus, qui fructus suos æquis preciis vendere nollent, dum minus uberes proventus exspectant, annona oneretur. Pœna autem in hos varie statuitur: nam plerumque si negociantes sunt, negociatione eis tantum interdicitur: interdum et relegari solent, humiliores ad opus publicum dari." l. 6. in prin.

D. de extraordinariis criminibus. Item l. unic. C. de Monopoliis. "Jubemus, ne quis — monopolium audeat exercere, neve quis illicitis habitis conventionibus conjuret aut paciscatur, Ut species diversorum corporum negociationis non minoris, quam inter se statuerint, venundentur." Crimine stellionatus tenebantur hujusmodi malefici. "Qui merces suppressit, specialiter hoc crimine postulari potest." l. 3. D. de crimine Stellionatus. Placuit ergo extra ordinem plectere, ut ait Ulpianus l. 2. D. eod. "Pœna autem stellionatus nulla legitima est, cum nec legitimum crimen sit. Solent autem ex hoc extra ordinem plecti, dummodo non debeat opus metalli hæc pœna in plebeiis egredi: in his autem, qui sunt in aliquo honore positi, ad tempus relegatio vel ab ordine motio remittenda est." Athenienses, quibus contra annonæ *incendium* providendum erat maxime, (quanquam enim frumenti *sationem*, ut gloriantur, ceteras nationes docuere, *πλείστῳ* tamen *ἁπάντων ἀνθρώπων ἐπεισάκτῳ σίτῳ* utebantur) ceteris rebus venalibus quibuscunque magistratus, quos *ἀγορανόμους* vocabant, præfecere, *ἐπὶ δὲ ταύτῃ μόνῃ τῇ τέχνῃ χωρὶς* Σιτοφύλακας constituebant: *καὶ πολλάκις* (inq. ille) *παρ' ἐκείνων πολιτῶν ὄντων δίκην τὴν μεγίστην ἐλάβετε, ὅτι οὐχ οἷοίτ' ἦσαν τῆς τούτων πονηρίας ἐπικρατῆσαι.* p. 722. ult. Unde elicitur (quanquam et alibi constet, supra enim, *Εἰπέ σν ἐμοὶ, μέτοικος εἶ; Ναί. Μετοικεῖς δὲ πότερον κ. τ. λ.* p. 715. 3.) nonnullos quæstus adeo civibus Atheniensibus interdici, cujusmodi erat hæc frumentaria, ut non nisi ab Inquilinis exerceri poterant: nonnullas item *mancipiis* ablegari. Ita in Veterum didascaliis aulœdi vel tibicines nunquam ex Civibus. Inscriptiones apud Fulv. Ursinum:

ΑΙΓΗΙΣ ΑΝΔΡΩΝ ΕΝΙΚΑ
ΕΥΑΓΙΔΗΣ ΚΤΗΣΙΟΥ ΦΙΛΑΙΔΗΣ ΕΧΟΡΗΓΕΙ
ΛΥΣΙΜΑΧΙΔΗΣ ΕΠΙΔΑΜΝΙΟΣ ΗΥΛΕΙ
ΧΑΡΙΛΑΟΣ ΛΟΚΡΟΣ ΕΔΙΔΑΣΚΕ
ΕΥΘΥΚΡΙΤΟΣ ΗΡΧΕΝ.

718 Et alibi apud eundem,

ΝΙΚΟΚΛΗΣ ΑΜΒΡΑΚΙΩΤΗΣ ΗΥΛΕΙ.

et

ΕΥΙΟΣ ΧΑΛΚΙΔΕΥΣ ΗΥΛΕΙ.

et

ΘΕΩΝ ΘΗΒΑΙΟΣ ΗΥΛΕΙ.

Ejusdem condicionis proculdubio fuit, cujus memoriam conservavit Marmor apud Sponium,

ΛΥΣΙΚΡΑΤΗΣ ΛΥΣΙΘΕΙΔΟΥ ΚΙΚΥΝΝΕΥΣ ΕΧΟΡΗΓΕΙ
ΑΚΑΜΑΝΤΙΣ ΠΑΙΔΩΝ ΕΝΙΚΑ ΘΕΩΝ ΗΥΛΕΙ
ΛΥΣΙΑΔΗΣ ΑΘΗΝΑΙΟΣ ΕΔΙΔΑΣΚΕ ΕΥΑΙΝΕΤΟΣ ΗΡΧΕ.

Ita, *αὐλείτωσαν οὖν ἔφη* [Alcibiades] *Θηβαίων παῖδες· οὐ γὰρ ἴσασι διαλέγεσθαι· ἡμῖν δε τοῖς Ἀθηναίοις* etc. Plutarch. in Alcibiade. Ita *Ἀντιγενίδας Σατύρου Θηβαῖος αὐλῳδὸς Φιλοξένου.* Suid in voc. Videtur omnino idem esse, quem memorat Noster in Orat. *πρὸς Νίκαρχον τὸν αὐλητὴν*, uti laudatur ab Harpocratione. Steph. Byzant. v. *Ἀραβία. Ὡς ἡ παροιμία Ἀράβιος αὐλητὴς, ἣν ἔταττον ἐπὶ τῶν ἀπαύστως διαλεγομένων. ἢ διὰ τὸ μηδένα Ἑλλήνων διασκευάσασθαι τὴν αὐλητικὴν, ὡς οὖσαν βάναυσον, καὶ παντελῶς ἀνελεύθερον, ἀλλὰ βαρβάροις αὐληταῖς χρῆσθαι· Διὸ καὶ Ἀράβιος αὐλητὴς, ὃς*

Δραχμῆς μὲν ηὔλει, τεττάρων δ' ἐπαύετο.

Vile ergo apud Antiquos Musicæ omnis ministerium, uti præsumit Aristot. Polit. l. 1. *Οὕτως εἰ αἱ κερκίδες ἐκέρκιζον αὐταὶ, καὶ τὰ πλῆκτρα ἐκιθάριζεν, οὐδὲν ἂν ἔδει οὔτε τοῖς ἀρχιτέκτοσιν ὑπηρετῶν, οὔτε τοῖς δεσπόταις δούλων.* Verum hæc, inquies, extra oleas. Volui autem aliis dispiciendum proponere, quare Athenis solis Dardanariorum quæstus illiberalis haberetur, et ingenuo homine indignus. Nunc redeo.

XXIII.

ΤΟΥΣ ΤΑ ΑΠΟΛΛΥΜΕΝΑ ΤΟΙΣ ΚΛΕΠΤΑΙΣ ΣΥΝΕΙΔΟΤΑΣ ΤΟΙΣ ΑΥΤΟΙΣ ΕΝΕΧΕΣΘΑΙ. p. 852. pen.

Quoniam videtur furti conscius *opem* suam, aut saltem *consilium* adhibuisse. Ait vero Paulus Sent. Recept. l. 2. tit. de furtis §. 10. "Non tantum, qui furtum fecerit, sed etiam is, cujus ope aut consilio furtum factum fuerit, furti actione tenebitur." Nam, "Pedius ait, sicut nemo furtum facit sine dolo malo, ita nec consilium vel opem ferre sine dolo malo posse." l. 50. §. 2. D. de furtis. Atque ita in legibus Wisigothorum lib. 7. tit. de furibus et furtis §. 7. "Non solum ille, qui furtum fecerit, sed etiam quicunque *conscius* fuerit, vel furtim ablata sciens susceperit, in numero furantium habeatur, et *simili vindictæ subjaceat.*" Frustra hanc juris particulam in Petiti commentario diutius quæsivi.

XXIV.

ΥΠΟΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣΑΙ ΟΥΚ ΕΞΕΣΤΙ ΔΙΣ ΤΟΝ ΑΥΤΟΝ ΤΗΙ ΑΡΧΗΙ ΤΗΙ ΑΥΤΗΙ. p. 865. 1.

Triginta dies, et quod excurrit, scribatus munere fungi cautum erat. Iterum sub eodem Prætore ad id officium admoveri non poterant. Tam sedulo sibi cavit a ministris publicis Civitas Atheniensium.

XXV.

ΟΡΚΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

ΤΑ ΒΕΛΤΙΣΤΑ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΣΕΙΝ ΤΗΙ ΠΟΛΕΙ.

ΑΠΟΦΑΙΝΕΙΝ ΕΙ ΤΙΣ ΤΙΝΑ ΟΙΔΕ ΤΩΝ ΛΑΧΟΝΤΩΝ ΑΝΕΠΙΤΗΔΕΙΟΝ ΟΝΤΑ ΒΟΥΛΕΥΕΙΝ.

Habes hæc capita p. 887. 5. Secundum a Petito negligitur.

XXVI.

ΕΙ ΤΙΣ ΦΡΟΥΡΙΟΝ ΤΙ ΠΡΟΥΔΩΚΕΝ Η ΝΑΥΝ Η ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟΝ ΤΙ ΕΝ ΩΙ ΜΕΡΟΣ ΤΙ ΕΤΥΓΧΑΝΕ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ ΤΑΙΣ ΕΣΧΑΤΑΙΣ ΖΗΜΙΑΙΣ ΖΗΜΙΟΥΣΘΑΙ. p. 886. 2.

Quemadmodum in jure Romano, "Proditores, transfugæ, plerumque capite puniuntur et exauctorati torquentur: nam pro hoste, non pro milite, habentur." l. 7. D. de re militar. Quod Jus Atticum *ἐσχάταις ζημίαις*, Romanum *Capite.* Aliquando eadem loquendi solennitas in utroque jure conspicitur. Celsus enim l. 21. D. de pœnis, ait, "*Ultimum supplicium* mortem solam interpretamur."

XXVII.

ΑΤΙΜΟΝ ΕΙΝΑΙ ΤΟΝ ΕΝ ΣΤΑΣΕΙ ΠΟΛΕΩΣ ΜΗΔΕΤΕΡΑΙ ΜΕΡΙΔΙ ΠΡΟΣΘΕΜΕΝΟΝ.
p. 869.

Memorat hanc legem Solonis, recte tamen ait a posteris reprobari, Plu-
719 tarchus de solertia Animalium, in libro de sera numin. vindict. et in Solone. Memorat etiam Cic. 10. Epist. ad Attic. 1. "Ego vero Solonis popularis tui, ut puto, etiam mei, legem negligam, qui capite sanxit, si quis in seditione non alterius utrius partis fuisset." Memorat etiam Gellius II. 12. et Alexander Aphrodisensis in Topic. Aristotel. In eo jure vertitur oratio Lysiæ c. Philon. qui tamen jus istud potius *moribus* fuisse receptum innuit, quam *scriptis* sancitum. Sed contrariæ fuisse sententiæ video Gellium l. c. "In legibus Solonis illis antiquissimis, quæ Athenis axibus ligneis incisæ sunt, legem esse Aristoteles refert scriptam ad hanc sententiam: Si ob discordiam dissensionemqve seditio atqve discessio popvli in dvas partis fieret, et ob eam cavsam irritatis animis vtrinqve arma capientvr, pvgnabitvrqve, tvm qvi in eo tempore in eoqve casv civilis discordiæ non altervtri parti sese adivnxerit, sed solitarivs separatvsqve a commvni malo civitatis secesserit, is domo patria fortvnisqve omnibvs careto exsvl extorrisqve esto." Optima ratione videtur a Solone institui, ne quis publicam salutem privatis suis rationibus posthaberet. Quid enim esse potest tam incivile, quam domi desidem suis fortunis invigilare, ab omni periculo semotum, et communi incendio patriæ minime exturbatum; sibi soli se nasci arbitratum, et *περιμένοντα*, ut Plutarchi verbis utar, *ἀκινδύνως τὰ τῶν κρατούντων*? Quibus si non Solo, communis hominum consuetudo et res ipsa *ἀτιμίαν* inussisset. Merito enim utrisque displicet qui utrisque minime displicere satagit. Id suadet ratio et comprobavit usus. Atque hæc hactenus.

CAP. XII.

Lysias emendatur sæpius. *Εἰς τὸν χλωρὸν τύφον.* **Emendatur Hesychius, Philo Judæus, Marcianus in Digestis, et Terentianus Maurus denique plurimis in locis.**

Supremus hic Commentarius et spicas leget, et veniam, si quid commerui, pro me deprecabitur. Nemo nostrum erat, quem non misere cruciavit desperatissimus ille locus in oratione, quæ habita est c. Alcibiad. *Οὗτος γὰρ παῖς μὲν ὢν παρ' Ἀχεδήμῳ τῷ Γλάμωνι, οὐκ ὀλίγα τῶν ὑμετέρων ἀφῃρημένῳ, πολλῶν ὁρώντων, ἔτι μὲν ὑπὸ τῷ αὐτοματὶ κατακείμενος, ἐκώμαζε μεθ' ἡμέραν, ἄνηβος, ἑταίραν ἔχων, μιμούμενος τοὺς ἑαυτοῦ προγόνους,* et quæ sequuntur. p. 536. 1. Hodie hariolandi finem facio, ceterosque omnis ut vacuo sint animo jubeo. Lego etenim, *ἔτι μὲν ὑπὸ τῷ αὐτῷ ἱματίῳ κατακείμενος.* Lucianus in *vitarum auct.* *Καὶ γὰρ οὐ τῶν σωμάτων ἐραστής εἰμι, τὴν ψυχὴν δὲ ἡγοῦμαι καλήν. ἀμέλει, κἂν ὑπὸ ταὐτὸν ἱμάτιον μοι κατακέωνται, ἀκούσῃ αὐτῶν λεγόντων μηδὲν ὑπ' ἐμοῦ δεινὸν παθεῖν,* et paucis interjectis, *Καὶ ταῦτα, ὑπ' ἐξουσίας, ἐν τῷ αὐτῷ ἱματίῳ κατακείμενον.* Athenæus l. 1. non procul ab initio, *Ἀριστοτέλης ἐν Τυῤῥηνῶν νομίμοις. Οἱ δὲ Τυῤῥηνοὶ δειπνοῦσι μετὰ τῶν γυναικῶν ἀνακείμενοι ὑπὸ τῷ αὐτῷ*

ἱματίῳ. Hæc fueram commentatus, atque idem sibi in mentem venisse literis ad me datis significavit, adducto etiam Luciani loco, Vir præstantissimus, cui plurimum et Ego, et Tu, Lector, debemus, Jer. Marklandus. In fine orationis c. Pancleon. legitur p. 738. 1. *Ἐὰν γὰρ διαμνημονεύητε, οἶδ' ὅτι τά τε δίκαια καὶ τἀληθῆ ψηφιεῖσθε, καὶ ἃ ἐγὼ ὑμῶν δέομαι.* Quod et salve legitur, neque facile displicere potest, *Ἀττικώτερον* tamen longe *εὖ οἶδ' ὅτι.* Familiarissimum loquendi genus, quod Oratores Attici non temere omittunt. Noster certe hoc in loco non omisit, ubi inter voces *διαμνημονεύητε* et *οἶδ'* infelix illa vocula *εὖ* sita (ΔΙΑΜΝΗΜΟΝΕΥΗΤΕΕΥΟΙΔ') describentis aciem facile effugit. Ita in altero loco consimili, in Orat. sc. c. Agorat. p. 473. 6. *Δεῖ γὰρ αὐτὸν ἀποδεῖξαι, ὡς οὐ κατεμήνυσε τῶν ἀνδρῶν τούτων, οὐδ' αἴτιος αὐτοῖς ἐστὶ τοῦ θανάτου. κἂν δύναιτο οὐδέποτε ἀποδεῖξαι.* Ubi legendum esse monui (literis non aliunde accersitis, verum earundem quibusdam repetitis, quæ propter adfinitatem cum proximis inter exarandum negligebantur) *Δεῖ γὰρ αὐτὸν ἀποδεῖξαι, ὡς οὐ κατεμήνυσε τῶν ἀνδρῶν τούτων, οὐδ' αἴτιος αὐτοῖς ἐστὶ τοῦ θανάτου· ὃ οὐκ ἂν δύναιτο οὐδέποτε ἀποδεῖξαι.* Orationem c. Tyrannum Eratosthenem habitam ad popularis 720
suos hisce verbis claudit Lysias. p. 447. 1. *Παύσομαι κατηγορῶν. ἀκηκόατε. ἑωράκατε. πεπόνθατε. ἔχετε. δικάζετε.* Huc adludit procul dubio Aristoteles Rhetoric. 3. extrem. *Τελευτὴ δὲ τῆς λέξεως· ἁρμόττει ἡ ἀσύνδετος, ὅπως ἐπίλογος, ἀλλὰ μὴ λόγος ᾖ. εἴρηκα. ἀκηκόατε. ἔχετε. κρίνατε.* Porro ut exempla mutuatus sit magnus ille artifex dicendi ex Auctore nostro (mutuatur autem sæpenumero, neque tamen vel semel nomine laudat) ita aliquando imitari studuit Romanæ Eloquentiæ princeps Cicero. Ita quod ineunte hac ipsa oratione dixit Lysias, p. 381. 1. *Οὐκ ἄρξασθαί μοι δοκεῖ ἄπορον εἶναι, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, τῆς κατηγορίας, ἀλλὰ παύσασθαι λέγοντι.* id adumbravit Cic. pro lege Manil. non procul ab initio: "Hujus autem orationis difficilius est exitum quam principium invenire." Plura dabit Victor. Var. Lect. XX. 16. et Muret. XIX. 20. Eadem oratione locus iste, p. 415. 7. *Καὶ Βάτραχος, καὶ Αἰσχυλίδης οὐ τἀληθῆ μηνύουσιν, ἀλλὰ τἀληθῆ ὑπὸ τῶν τριάκοντα πλασθέντα εἰσαγγέλλουσι,* ita emendabatur, me insciente, ab Herald. Animadv. in Salmas. III. 7. 4. *καὶ Β. καὶ Α. οὐ τἀληθῆ μηνύουσιν, ἀλλὰ τὰ ὑπὸ τῶν τριάκοντα πλασθέντα εἰσαγγέλλουσι.* Acute quidem, neque incredibile est, istud *τἀληθῆ* repetitum fuisse ex superioribus. De Meursio, Schotto, et Palmerio nonnulla, qui ante me hoc saxum volvebant. Meursium dixi, p. 271. not. errore meo in Attic. Lect. IV. 7. et de Archontibus III. 16. Prætoris Atheniensis nomen apud Lysiam emendasse. Quod ad priorem locum spectat, id secus est, nam ibi neutiquam emendat. Ille tamen Attic. Lect. II. 14. qui locus me omnino latuit, lacunam in oratione c. Alcibiadem supplere voluit p. 560. 4. *Ὁ δὲ Πολέμαρχος καὶ οἱ τὰ δεήσονται.* legendo nimirum *Ὁ δὲ Πολέμαρχος καὶ οἱ πάρεδροι δεήσονται.* Ad quem locum conjeci *στρατηγοὶ,* Marklandus *ταμίαι.* Nonnulla tentaverat ad Lysiam Andr. Schottus in libro, qui inscribitur, *Observationes humanæ*, qui mihi serius in manus venerat, quam ut singula suis in locis insererem. Ille, ut videtur ex Observat. IV. 5. postquam auctorem nostrum *in gratiam Iod. Vander Heidii amici et contubernalis recensuisset*, interea dum sub prelo sudaret, *loca tum intacta* his Observationibus immiscuit. Ille itaque l. c. Harpocrationis auctoritate adductus orationem c. Andocidem vindicavit, atque, uti nos olim, ab initio supplevit. p. 188. Deinde sua hariolatione

non contentus, qua Heidii editionem beavit, locum istum asperrimum in orat. c. Theomnest. p. 353. ita legit: Οὐκοῦν ἄτοπον ἂν εἴη τὸν φεύγοντα φάσκοντα ἀνδροφόνον εἶναι, δεῖξαι καὶ ἀπολογῆσαι, ὅτι ὁ διώκων ὡς ἔκτεινε διωμόσατο: et statim pro κατηγορίας, legit κακηγορίας, et pro εἰπέ τίς σε, εἰπόντι σε. Idem IV. 9. pro Αἴδηψον, p. 108. quæ fuit H. Stephani importunissima conjectura, veterem lectionem mecum ex Thucydide confirmat. Cetera habes suis in locis. Palmerii denique veniam oratam velim, qui voces Πωρίνου Σελίνου in Andocidis Vita ex Plutarcho, me nesciente, expediverat: cui igitur laudem resigno meæ conjecturæ quæ legitur harum Lectionum cap. 5. His igitur valere jussis, restat, ut cetera persequar, quæ habeo dicenda. In oratione c. Pancleonem fugitivum servum dicitur εἰς τὸν χλωρὸν τυρὸν, p. 733. 2. i. e. ad *Forum Casei recentis*, locum sc. ubi venum darentur, Attico dicendi genere et eleganti. Poll. IX. 5. Βιβλία· οὕτω τὸν τόπον, οὗ τὰ βιβλία οἱ Ἀττικοὶ ὠνόμαζον. ὥσπερ καὶ τοὺς ἄλλους τόπους ἐκ τῶν πιπρασκομένων, ὡς εἰ φαῖεν, ἀπῆλθον εἰς τοὔψον, καὶ εἰς τὸν οἶνον, καὶ εἰς τοὔλαιον, καὶ εἰς τὰς χύτρας, καὶ κατὰ τὸν Εὔπολιν, περιῆλθον εἰς τὰ σκόροδα καὶ τὰ κρόμμυα, καὶ τὸν λιβανωτὸν καὶ εὐθὺ ἀρωμάτων, καὶ περὶ τὰ γέλγη. Et 10. 11. Οἱ Ἀττικοὶ ἀπὸ τῶν πιπρασκομένων καὶ τὰ χωρία ὠνόμαζον· λέγοντες, εἰς τοὔψον· καὶ εἰς τὰ μύρα καὶ εἰς τὸν χλωρὸν τυρόν· καὶ εἰς τὰ ἀνδράποδα. Ita Æsch. c. Timarch. p. Edit. Steph. 9. Τίς γὰρ ὑμῶν ὃς οὐ πώποτε εἰς τοὔψον ἀφῖκται καὶ τὰς δαπάνας τὰς τούτων οὐ τεθεώρηκεν; Alexis Comicus apud Athenæum l. 3. p. m. 53.

Τοῖς ἰχθυοπώλαις ἔστιν ἐψηφισμένον,
Ὥς φησι, χαλκῆν Καλλιμέδοντος εἰκόνα
Στῆσαι Παναθηναίοισιν ἐν τοῖς ἰχθύσιν
Ἔχουσαν ὀπτὸν κάραβον ἐν τῇ δεξιᾷ.

Aristoph. Vesp. 784.

—δραχμὴν μετ' ἐμοῦ πρώην λαβὼν
Ἐλθὼν διεκερμάτιζέ μ' ἐν τοῖς ἰχθύσιν.

σχ. ad loc. ἐν τοῖς ἰχθυοπώλαις, ἀπὸ τῶν πωλουμένων τοὺς πωλοῦντας εἰπών. Id. Av. 13.

Ἡ δεινὰ νὼ δέδρακεν οὐκ τῶν ὀρνέων
Ὁ πινακοπώλης Φιλοκράτης μελαγχολῶν.

σχ. Οὕτως ἔλεγον καὶ ἐπὶ τῶν τόπων, ἀντὶ τοῦ, ὀρνεοπωλείων. ὡς τῶν χυ-
721 τρῶν, ἀντὶ τοῦ, χυτροπωλείων. Ita Hesych. Χύτραι, τὰ χυτροπώλια (l.
χυτροπωλεῖα). Et in Ἰχθῦς. Ἀττικοὶ τὰ ἰχθυοπωλεῖα ἔλεγον. Id. Ran. 1103.

Κᾂν ταῦτα λέγων ἐξαπατήσῃ παρὰ τοὺς ἰχθῦς ἀνέκυψεν.

σχ. Παρὰ τὰ ἰχθυοπώλια. τὸ δὲ τοιοῦτον Ἀττικόν. Εὔπολις

Περιῆλθεν εἰς τὰ σκόροδα καὶ τὰ κρόμμυα.

Id. Equit. 1371.

Ποῦ δῆτα Κλεισθένης ἀγοράσει, καὶ Στράτων,
Τὰ μειράκια ταυτὶ λέγω τἀ'ν τῷ μύρῳ
Ἃ στωμυλεῖται τοιαδὶ καθήμενα.

Mala fide Interpres, *unguentis illitos*, cum adnotavit σχ. Οὕτως Ἀττικῶς, ἀντὶ τοῦ ἐν μυροπωλείῳ, ἀπὸ τῶν πωλουμένων τοὺς τόπους καλοῦντες. Theophr. περὶ βδελυρίας. Καὶ πληθούσης τῆς ἀγορᾶς προσελθὼν πρὸς τὰ κάρυα, ἢ τὰ ἀκρόδρυα κ. τ. λ. Eodem modo Euripid. Med. 67.

Ἤκουσά του λέγοντος, οὐ δοκῶν κλύειν
Πεσσοὺς προσελθών—

σχ. ad loc. Ἐπεὶ ἀπὸ τῶν ἐν τοῖς τόποις ὠνόμαζον τοὺς τόπους· πεσσοὺς γὰρ νῦν, τοὺς τόπους τῶν κυβευτῶν, ὡς ὄψον καὶ μύρα, ἔνθα ταῦτα συνήθως ἐστίν. Consulendi sunt Kuster. ad Suid. in Τοὔψον. Fornerius Rerum Quotid. II. 23. Casaub. ad Theophrast. Charact. περὶ ἀναισθησίας. Græv. Lect. Hesiod. cap. XIX. H. Steph. Append. de Ling. Attic. c. 16. p. 211. Meurs. Attic. Lect. VI. 32. III. ult. et Ceramic. c. 16. Pergo. In Orat. c. Alcibid. p. 531. et in altera, quæ inscribitur Δήμου καταλύσεως, p. 769. not. notavi, qua facilitate Librarii descripserint πραττόμενα et πραττομένων pro προσταττόμενα et προσταττομέων. Adde, quæ acutissime observavit de ea re Cl. Marklandus ad Orat. XIV. Ita vulgo legitur apud Phil. de vita Mosis l. 2. Τούτων τοίνυν (i. e. librorum Mosis) τὸ μέν ἐστιν ἱστορικὸν μέρος, τὸ δὲ περὶ τὰς πράξεις καὶ ἀπαγορεύσεις. Ubi legit Cl. Editor, quem honoris causa nomino, προστάξεις καὶ ἀπαγορεύσεις, plane uti in initio ejusdem libri. Πρόσταξις δὲ τῶν πρακτέων καὶ ἀπαγόρευσις τῶν οὐ πρακτέων, ἴδιον νόμου. Quemadmodum quoque legem definit Chrysippus apud Marcian. l. 2. D. de legib. προστατικὸν μὲν, ὧν ποιητέον, ἀπαγορευτικὸν δὲ, ὧν οὐ ποιητέον. Ubi accuratissima Taurelli Editio Pandectarum habet, uti debuit, προστακτικόν. Verum nihil mirum, si Græca, quæ leguntur in Latinis scriptoribus, a Latinis Librariis descripta, fœdissimis mendis scateant. Quantum hodie supersit in Prisciano quantum in Digestis! Luculentissimum exemplum addam ex auctore, quem maximi semper feci, qui, ut cum Mureto loquar, "asperitatem Grammaticarum præceptionum inusitata quadam numerorum suavitate condivit." Is est Terentianus Maurus, qui de diphthongis disserens hæc habet, 421.

"Quin et Y loco priore ἰῶτα si subjunxeris,
Effici Diphthongon unam posse, nec pluris reor,
Υἷες ut dicunt, ΑΕΙΛΟΓΙΑ μυῖα et talia."

Memineris tu primo pro Y Latinorum rescribendum esse Υ Græcorum, et ἰῶτα quasi *Giota* sonari, aliter versus constare nequit, uti nec pariter in iis Trochaicis, quæ sunt in vicinia, 403.

"Ἰῶτα tantum et Y videmus subditas vocalibus."

ubi iterum rescribe Υ et *Iota* pronuncies, et 451.

"Scribimus siquando νῖκος, ἰῶτα solum sufficit."

Hæc tamen obiter. Quid Tu tamen sentis de ista voce ἀειλογία? Annon est quoddam præclarum? Si adducatur, ut diphthongum υι repræsentet (quo pacto hic adduci video Υἷες et μυῖα), frustra est: quoniam repræsentat nihil minus. Si non exempli loco, sed veluti epitheton muscæ, ut voluit Enarrator ad locum, quid est ab omni Græcismo alienius? Quocunque demum modo allegetur, legem metri violat. Nam præterquam quod ejus

penultima nulla *libertate Græcorum*, nullo *musarum favore* produci possit, tamen sive pausam metri Trochaici aperte violat. Vix enim *metricus* auctor in legibus condendis legem metri violaret, vix *suam*, qui v. 314. modum sibi ipsi constituisset,

> "Regulam servans ubique *finis* ut *quarti* pedis
> Nominis verbive *fine* (comma primum terminet:
> Hac enim toma probatur) metron hoc trochaicum."

Quid ergo? Tu sanabis hoc pacto

> "Υἷες ut dicunt ACHÆI, γυῖα, μυῖα et talia."

Ita modo, sc. v. 464.

> "Sic et Αἰνείαν Achæus, noster *Ænæan* vocat."

et similiter, 664.

> "Quanquam ἴτυν dicunt Achæi, hanc βίτυν gens Æolis."

Verum, ut cum Sidonio loquar Carm. IX.

> "Non *Marsus*, *Pedo*, *Silius*, *Tibullus*,
> Non quod *Sulpiciæ* jocus Thaliæ
> Scripsit blandiloquum suo Celeno,
> Non *Persi* rigor aut lepos *Properti*,
> Sed nec centimeter *Terentianus*,"

quem tamen in sinu quotidie fere gesto, hodie mihi tanti sunt, quanti Lysias, quem plurimi facio, tantique fecerim, ut eum millenis circiter in locis restitutum, nitidum et pene novum, Tibi, Lector, tuoque genio commendem. Quædam præterea in schedis meis raptim video congesta de Oberto Decembri, qui, ex Gesneri auctoritate, Auctori nostro bonas horas impenderat: de Philisco, qui portentosum istud Epigramma de Lysia olim concinnavit: de Zosimo et Zenone antiquis Lysiæ Commentatoribus: nonnulla de Rutilio Lupo, qui tot Lysiæ Latine conservavit, et cujus ætas, studium et condicio fere ignorantur. Verum instant Typographi; instant amici, vel de mea fide propter moram editionis solliciti, vel propter molem de fortunis. Tu his fruere.

ΛΥΣΙΑΣ.

ΛΥΣΙΟΥ

ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΕΡΑΤΟΣΘΕΝΟΥΣ ΦΟΝΟΥ ΑΠΟΛΟΓΙΑ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Ὁ ΦΕΥΓΩΝ δίκην φόνου Εὐφίλητος τὸν Ἐρατοσθένην Οἴηθεν τὴν αὐτοῦ γυναῖκα μοιχεύοντα ἐπ' αὐτοφώρῳ λαβὼν ἀπέκτεινε. SCALIG. MS.

Pag. ed. H. Steph. — Pag. ed. Reisk.

91.1 α'. ΠΕΡΙ πολλοῦ ἂν ποιησαίμην, ὦ ἄνδρες, τὸ τοιούτους 2
ὑμᾶς ἐμοὶ δικαστὰς περὶ τούτου τοῦ πράγματος γενέσθαι, 3

ΛΥΣΙΟΥ] In hujus nominis societatem venere plurimi. Occurrit præter nostrum longe ὀνομαστότατον (I) Lysias in Marm. Chron. Arundel. Archon Athenis Olymp. XXIV. 3. non alius a Tlesia, quem Pausanias in Messen. solita discrepantia ad Olymp. XXIII. 4. relegavit. (II) Lysias Atheniensium dux, qui navali prœlio ad Arginusas interfuit δέκατος αὐτὸς, a populo demum capite damnatus: ex notissima historia. Vid. Xenoph. Diod. Sic. quorum hic tamen semel pro Lysia *Lysaniam*, ille uno itidem in loco *Leonta* exhibet. Ita vicissim pro Lysania (τῷ τετράρχῃ sc.) *Lysias* apud Ioseph. et Euseb. (III) Alius fortasse nostro itidem æqualis, qui memoratur infra in Orat. de Aristoph. bon. (IV) Lysias, qui duobus dialogis Speusippi Platonici pro istius scholæ genio nomen dedit. (V) Philosophus Tarsensis Epicureus, ex Sophista Tyrannus factus, cujus historiola occurrit apud Athenæum l. 5. p. m. 215. Adde Rhodigin. lect. antiq. V. 12. et XXII. 21. An idem fuit ille, apud quem Hermachus Epicuri successor diem obiit, ut prodit Laert. in Epicur. videant otiosores: immo an omnino *fuerit*, nam eruditissimo Menagio non arrisit ἐτελεύτα παρὰ Λυσίᾳ, sed παραλύσει. (VI) Pharmacopola ejusdem ætatis atque Diogenes Cynicus. Laert. VI. 42. (VII) Eximius sculptor, cujus "opus, quadriga currusque et Apollo ac Diana ex uno lapide Romæ in magna auctoritate habebatur," ut testatur Plin. XXXVI. 5. (VIII) Legatus Seleuci Alexandri M. successoris, in bello contra Demetrium. Polyæn. l. 4. (IX) Alius junior sub Antiocho Epiph. ex regia prosapia, quem debellavit Iudas Macchab. deinde una cum Antiocho Eupatore Demetrius morte mulctavit. 1 Macchab. cap. 3. 4. 7. Ioseph. Antiq. l. XII. cap. 11. 15, 16. Appian. in Syriac. Polyb. in Hist. c. 17. et in Excerpt. Legat. Hegesip. de excid. urb. Hierosol. II. 13. et L. Florus Epitom. Histor. Liv. I. 46. (X) Claudius Lysias tribunus militum a D. Luca in Act. Apost. memoratus. (XI) Medicus incerti ævi a Celso laudatus V. 18. (XII) Lysias quidam, qui βοῦν ἀνέθηκεν ἐν ἀκροπόλει, ut habent Apostol. Cent. V. 85. And. Schott. Vatic. Append. Cent. l. 25. Ni tamen Lysippo, ut alibi dicitur, fucum fecerint Parœmiographi. (XIII) Lysias, quem colloquentem inducit Plutarchus in l. de Music. (XIV) Lysias, ad quem exstat epistola Libanii III. 104. (XV) Alius, cujus occurrit mentio Marm. Oxon. IX. 3. edit. Mattair.

ΔΙΟΓΕΝΗΣ. ΛΥΣΙΟΥ. ΛΑΟΔΙΚΕΥΣ.

(XVI) Alius porro ejusdem farinæ, cujus nomen visitur Athenis in theatro Bacchi.

ΝΙΚΩΝ,
ΛΥΣΙΟΥ.
ΛΑΙΕΥΣ.

Spon. Wheeler. (XVII) Lysias Presbyter (ita Codd. non Λουσίᾳ) cui dantur duæ epistolæ Nili monachi, III. 109, 110. Ut taceantur (1) Lysias, quem somniavit

4 οἷοί περ ἂν ὑμῖν αὐτοῖς [1] εἴητε τοιαῦτα πεπονθότες. εὖ γὰρ
οἶδ' ὅτι, εἰ τὴν αὐτὴν γνώμην περὶ τῶν ἄλλων ἔχοιτε ἥν-
περ περὶ ὑμῶν αὐτῶν, οὐκ ἂν εἴη ὅςτις οὐκ ἐπὶ τοῖς γε-
γενημένοις ἀγανακτοίη· ἀλλὰ πάντες ἂν περὶ τῶν τὰ τοι-
αῦτα ἐπιτηδευόντων τὰς ζημίας μικρὰς ἡγοῖσθε. καὶ ταῦ-
τα οὐκ ἂν εἴη μόνον παρ' ὑμῖν οὕτως ἐγνωσμένα, ἀλλ' ἐν 92. 1
ἁπάσῃ τῇ Ἑλλάδι· περὶ τούτου γὰρ μόνου τοῦ ἀδικήματος
καὶ ἐν δημοκρατίᾳ [2] καὶ ὀλιγαρχίᾳ ἡ αὐτὴ τιμωρία τοῖς
ἀσθενεστάτοις πρὸς τοὺς τὰ μέγιστα δυναμένους ἀποδέδοται,

[1] εἰ ἦτε Taylor. Auger. [2] καὶ ἐν ὀλιγ. A.

Ions. de Script. Hist. Philos. auctorem fuisse tractatuli de plagiis literarum, cum noster omnino fuit, qui orationem conscripsit περὶ τῆς τῶν βιβλίων κλοπῆς. (2) Lysias Tetrarcha, de quo supra, non alius quam Lysanias. (3) Lysias epistolarum auctor corrupte in Indice ad Laert. in Catalog. Codd. MSS. Col. Baliol. Oxon. apud Meurs. Eleus. c. 20. apud omnes ferè Codd. Cic. Offic. et alibi (V. Fr. Fabrit. ad Offic. I. 155.) pro Lyside. (4) Lysiæ nomen προσποίητον ab Ἐρωτικῶν scriptoribus, Luciano, Aristæneto et Alciphrone frequentatum. (5) Lysias qui videri potuit, uti profecto nonnullis visus est, Isocratis amitam in uxorem duxisse. Plutarch. in Isocr. sub fin. Nam revera fuit mulierculæ nomen Λύσιον, ut Phronesium, Leontium, Glycerium, quæ nupsit Isocratis filio adoptivo. (6) Lysias Peripateticus, Stratonis auditor. Cic. de Fin. V. 13. Nam *Lyco*, adjuvantibus nonnihil MSS. rescribi olim optima fide jusserunt Scaliger et Lambinus. (7) Lysias Quietus Maurus. Euseb. Chron. ad A. C. CXVI. qui rectius apud Xiphilin. et Spartian. (V. Casaub. ad Spartian. in Hadrian. n. 24.) Λούσιος, Lusius nominatur. Κύντος Λούσιος Μαῦρος, Dion. Cocceian. in excerpt. apud Valesium. Uti Λούσιος apud Plutarch. in Sertorio et Mario. Caius enim Lusius C. Marii nepos fuit ex sorore. Visitur etiam *Lusius* Varus, *Lusius* Geta, *Lusius* Saturninus apud Tacit. atque hodie in inscriptionibus, quarum plures exstant in Gruteri corpore, nonnullos adjecit Fabrettus ad Columnam Trajanam, qui hoc nomen summa diligentia expedivit et restituit. Exsulet ergo *Lisius* ille e Cœl. Aurel. Chron. IV. 3. et revocetur *Lusius* ad formam præcedentem, uti quoque apud eundem auctorem, sc. II. 1. 7. recte occurrit. (8) Lysias Archon Olymp. LXXXVI. 1. Ita Codd. Volcob. et Turneb. Plutarchi in Isocrate, quem tamen alii Lysimachum, alii Nausimachum faciunt. TAYLOR.

ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΕΡΑΤΟΣΘΕΝΟΥΣ ΦΟΝΟΥ ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΕΡΑΤΟΣΘΕΝΟΥΣ ΜΟΙΧΕΙΑΣ ΛΟΓΟΣ. CONTIUS. Perperam; neque enim adulterii Eratosthenes in hac oratione accusatur, sed jure cæsum Eratosthenem, quippe in adulterio deprehensum, ostenditur. SLUITER.

Εἰ ἦτε] Lectionem hujus loci non improbo. Minus ideo necessaria videatur, ingeniosissima licet, conjectura Schotti Scaligerique reponentium: οἷοίπερ ἂν ὑμῖν αὐτοῖς εἴητε τοιαῦτα πεπονθότες. TAYLOR. Contraxi in unum vocabulum εἴητε ista duo, male distracta, εἰ ἦτε. Sequi debuerat Taylor Scaligerum et Schottum hic recta monentes. πεπονθότες idem est, atque si dixisset εἰ ἐπεπόνθειτε. REISK. Utraque lectio potest probari. AUGER.

Περὶ] Malim καὶ περὶ, *etiam de aliis*. REISK.

Τὰς ζημίας] Videtur μεγίστας interponendum esse. vel maximas, gravissimas, acerbissimas quasque pœnas in hominibus talia patrantibus tamen minutas et meritis inferiores mihi videmini existimaturi. IDEM.

Μακρὰς ἡγεῖσθε] Sic vulgatæ. H. Stephanus ex conjectura μικρὰς ἡγοῖσθε. Infra: Οὐδένα οὕτως ὀλιγώρως διακεῖσθαι ὅστις — μικρᾶς ζημίας ἀξίους ἡγεῖται τοὺς — istud ἡγοῖσθε præterea fidem nanciscitur ex Coisl. TAYLOR. Leg. μικρᾶς. CONT.

Οὐκ ἂν εἴη] Et nescio, an hæ in mœchos constitutæ pœnæ, non apud vos solos, sed in universa quoque Græcia ratæ et sancitæ sint. REISK.

Ἀλλ' ἐν ἁπάσῃ] Alius quicunque dixisset ἀλλὰ καὶ ἐν ἁπ. Sed hæc est Lysiæ nostri breviloquentia, quæ etiam de περὶ, quod modo annotabamus, excuset. IDEM.

Καὶ ὀλιγαρχίᾳ] Leg. καὶ ἐν ὀλιγαρχίᾳ. CONT.

Πρὸς τοὺς τὰ μέγιστα δυναμένους] Ad verbum interpretare, non, *adversus eos qui maxima pollent potentia*; sed, *in comparatione eorum qui &c.* AUGER.

ὥςτε τὸν χείριστον τῶν αὐτῶν τυγχάνειν τῷ βελτίστῳ·
6 οὕτως, ὦ ἄνδρες, ταύτην τὴν ὕβριν ἅπαντες ἄνθρωποι δει-
νοτάτην ἡγοῦνται. περὶ μὲν οὖν τοῦ μεγέθους τῆς ζημίας
ἅπαντας ὑμᾶς νομίζω τὴν αὐτὴν διάνοιαν ἔχειν, καὶ οὐ-
δένα οὕτως ὀλιγώρως διακεῖσθαι, ὅςτις οἴεται δεῖν συγ-
γνώμης τυγχάνειν ἢ μικρᾶς ζημίας ἀξίους ἡγεῖται τοὺς
τῶν τοιούτων ἔργων αἰτίους· ἡγοῦμαι δὲ, ὦ ἄνδρες, τοῦτό
με δεῖν ἐπιδεῖξαι, ὡς ἐμοίχευεν Ἐρατοσθένης τὴν γυναῖκα
7 τὴν ἐμὴν, καὶ ἐκείνην τε διέφθειρε καὶ τοὺς παῖδας τοὺς
ἐμοὺς ᾔσχυνε καὶ ἐμὲ αὐτὸν ὕβρισεν εἰς τὴν οἰκίαν τὴν
ἐμὴν εἰσιὼν, καὶ οὔτε ἔχθρα ἐμοὶ καὶ ἐκείνῳ οὐδεμία ἦν
πλὴν ταύτης, οὔτε χρημάτων ἕνεκα ἔπραξα ταῦτα, ἵνα

Τῶν αὐτῶν] Subaudi δικαίων. REISK. AUGER.

Τυγχάνειν] Scaliger, si is fuit, adscripsit λαγχάνειν. Sed vulgata bene habet. REISK.

Ταύτην] Scil. ἣν ἐγὼ νῦν ὕβρισμαι καὶ περὶ ἧς νῦν ἀγωνίζομαι. quo fit, vel factum est, ut omnes homines, hanc, de qua nunc agitur, contumeliam omnium duxerint atrocissimam. IDEM.

Τῆς ζημίας] Imo vero τῆς ὕβρεως, vel παρανομίας. Sensit etiam interpres, expressit certe. IDEM. Non recte. Sic enim procedit orator: injuria de qua agitur graviter puniri debet si vere illata est; atqui vere illata est; id quod mox probare intendit, ἡγοῦμαι δὲ κ. τ. λ. AUGER.

Αἰτίους] Eos, a quibus istiusmodi flagitia proficiscuntur. Colligit sic: Certum est, mœchos, pœnis dignos esse, quæ possunt excogitari acerbissimæ. (Demonstravit hactenus hanc positionem, ut vulgo usurpant, majorem.) Jam subsumit: Sed Eratosthenes mœchus est. id quod tota docetur oratione. Unde ultro consequitur, recte sumtas fuisse ab eo pœnas. REISK.

Ἐμοίχευεν] Leg. ἐμοίχευσεν. CONT.

Ἐκείνην τε διέφθειρε] Hic obiter, paucis verbis, sed rotundis et nervosis, enormitatem et fœditatem hujus flagitii docet, et cur mœchus dignus sit, in quem tam graviter animadvertatur. Injurias enim facit et mulieri ipsi, quam stupro polluit, et marito ejus, et liberis eorum communibus. Mulierem enim, quam corrumpit, docet, quem maritum amare debebat et amandum sancte receperat, eum odisse, arcana ejus prodere, ridiculum ad alios facere, minuere ipsius rem familiarem, furari, sicamque uxori in jugulum mariti tradit; rescindit vinculum matrimonii, in culpa est, ut uxor a marito fraudem intelligente aut repudietur, aut male tractetur, ut ignominia, et penuria rerum omnium, et odio publico opprimatur, denique pestem ipsi extremam consciscit. Ita de muliere meretur is, qui eam a se amari simulat, sed ita amat, ut lupus oviculam, ut vulpes anserculum. Porro contrahit liberis tam flagitiosæ matris hoc dedecus, ut in publico et impune a quocunque e stupro nati appellentur, et mater ipsorum scortum. Et profecto impudicæ ejusmodi et perfidæ uxores omnino sunt omnes scorta. Denique marito, forsitan non male, aut bene etiam, de se merito malam hanc refert gratiam, ut cornua ipsi imponat; quæ fraus ubi percrebuit, ridetur, sibilatur, digitis omnium demonstratur. Possint, si locus aut ferret, aut postularet, alia plura hoc de argumento dici, quod cum tam parvi fiat hodie, ut derisui sit, qui serio de eo cogitet, nemo non culpæ reos, tanquam re bene gesta, ut homines subtiles, miretur, et laudet adeo, passum injuriam rideat; colligere inde est, quam corrupti sint seculi mores. REISK.

Εἰς τὴν οἰκίαν τὴν ἐμὴν εἰσιὼν] Videtur actor hujus causæ, cui nomen est Euphileto, ὕβριν, contumeliam sibi factam, non in eo posuisse, quod cornutus esset ab Eratosthene factus, sed in hoc, quod Eratosthenes in domum suam, se inscio, et invito adeo, esset ingressus. Illud furis est, hoc tyranni. Superbiam et violentiam homo insolens et arrogans inter alia hoc quoque demonstret, si invito et ringente domino in domum ejus invadat, in eaque pro lubitu grassetur. IDEM.

Χρημάτων ἕνεκα] Ut cædem a se patratam purget, causam ejus sibi ait legitimam fuisse. Nam Eratosthenem mœchum in uxoris suæ amplexibus deprehendisse.

8 πλούσιος ἐκ πένητος γένωμαι, οὔτε ἄλλου κέρδους οὐδενὸς
πλὴν τῆς κατὰ νόμους τιμωρίας.

β΄. Ἐγὼ τοίνυν ἐξ ἀρχῆς ὑμῖν ἅπαντα ἐπιδείξω τὰ
ἐμαυτοῦ πράγματα, οὐδὲν παραλείπων, ἀλλὰ λέγων τἀ-
ληθῆ· ταύτην γὰρ ἐμαυτῷ μόνην ἡγοῦμαι σωτηρίαν, ἐὰν
ὑμῖν εἰπεῖν ἅπαντα [1] δυνηθῶ τὰ πεπραγμένα. ἐγὼ γάρ, ὦ
ἄνδρες, ἐπειδὴ ἔδοξέ μοι γῆμαι καὶ γυναῖκα ἠγαγόμην εἰς
τὴν οἰκίαν, τὸν μὲν ἄλλον χρόνον οὕτω διεκείμην, ὥστε
9 μήτε λυπεῖν μήτε λίαν ἐπ' ἐκείνῃ εἶναι ὅ τι ἂν [2] θέλῃ
ποιεῖν, ἐφύλαττόν τε ὡς οἷόν τε ἦν, καὶ προσεῖχον τὸν νοῦν
10 ὥσπερ εἰκὸς ἦν· ἐπειδὴ δέ μοι παιδίον γίγνεται, ἐπίστευον

[1] δυνηθῶ ἅπαντα T. Reisk. A. [2] θέλοι T. R. A.

Sed leges permittunt mœchum in ejusmodi habitu deprehensum haud secus atque furem, occidere. Et profecto fures uxorum sunt mœchi. Alia quacunque causa haud legitima se negat ad cædem patrandam inductum esse; odia privata cum Eratosthene nulla unquam exercuisse; neque cupiditate acquirendarum opum se captum sicam suam venalem cuiquam præstare aut præstitisse unquam ad hominem aliquem clam de medio tollendum, qui conductori esset inimicus, aut exosus. Idem.

Λυπεῖν] Ausculta, quæso. Tenuissimum quod vidi orationis filum mendum non tenue occupavit. Hodie enim me nunquam argumentis vinces his verbis ullam vel minimam subesse ἀντιστοιχίαν. Age trutines. οὕτω διεκείμην, ὥστε μήτε λυπεῖν, μήτε — quid? ὅ,τι ἂν θέλοι ποιεῖν λίαν ἐπ' ἐκείνῃ εἶναι. Profecto hæc non placerent Plutarcho, qui in libro de Exsul. opponenda opposuit. Ita ille: Φυγὰς δὲ καὶ ἀδοξίας — ὥσπερ αὖ τοὐναντίον, στεφάνους καὶ ἀρχὰς — οὐ τὴν αὐτῶν φύσιν, ἀλλὰ τὴν ἡμετέραν κρίσιν ἔχοντα τοῦ λυπεῖν καὶ εὐφραίνεσθαι. Non Euripidi.

Οὔποτε φήσω γάμον εὐφραίνειν πλέον ἢ
λυπεῖν. Alcest. 238.

Non Demostheni. Ἐγὼ δ', ὦ ἄνδρες δικασταί, νομίζων δεῖν καὶ πρότερον, καὶ ἐπειδὴ οὗτοι ἐλύπουν αὐτὸν δικαζόμενοι καὶ πράγματα παρέχοντες, ἐμὲ τοὐναντίον εὐφραίνειν ἅπαντα ποιοῦνθ', ὅσα ἐκείνῳ χαριεῖσθαι μέλλοιμι. Orat. Contra Bœot. de dot. matern. [p. 1011. ult. ed. R.] Verum ne parcus sim, esto ut ex his verbis hujusmodi possis expiscari sententiam: Neque *tristem*, neque *facilem* maritum me gessi. Esto: Sed id nunc non agitur. Non ad *maritum*, sed *patremfam.* universa dein oratio spectat. ἐφύλαττον — προσεῖχον τὸν νοῦν — ἐπίστευον — πάντα ἐκείνῃ παρέδωκα — οἰκονόμος — φειδωλὸς — ἀκριβῶς πάντα διοικοῦσα. Quippe cum rerum domesticarum cura jam inde ad uxorem pertinebat.

Καί μιν ἔτισ' ὡς οὔτις ἐπὶ χθονὶ τίεται ἄλλη,
Ὅσσαι νῦν γε γυναῖκες ὑπ' ἀνδράσιν οἶκον
ἔχουσι. — Hom. Odyss. H. 67.

Tu ergo, amice lector, ne dubites reponere: ὥστε μήτ' ἐλλιπεῖν, μήτε λίαν ἐπ' ἐκείνῃ εἶναι ὅ,τι ἂν θέλοι ποιεῖν. Vel oculatum librarium hæc minima poterant in fraudem inducere. Cujusmodi etiam medela et Sophoclem quoque mactari velim, Electr. 365.

Ἐμοὶ γὰρ ἔστω τοὐμὲ μὴ λιπεῖν μόνον
Βόσκημα· τῆς σῆς δ' οὐκ ἐρῶ τιμῆς τυχεῖν.

Cedo enim, cui λυπεῖν in isto Tragici loco placere possit. Taylor. Vox λίαν otiosa est. Lego: μήτε ἐᾶν ἐπ' ἐκείνῃ εἶναι etc. *ita me gessi, ut neque* eam *contristarem, neque* contra *permitterem illi libertatem faciendi quodcunque vellet.* Quod erat Humani, et Prudentis simul mariti. Isocrates Panegyrico: τὰς δὲ μεγίστας τῶν πόλεων μηδὲ αὐτὰς ἑαυτῶν ἐᾶν εἶναι κυρίας, ἀλλ' ἀναγκάζειν δουλεύειν. Constructio ista, μήτε λυπεῖν, μήτε εἶναι, non videtur esse proba. Markland. Quod Taylor dat, id ne Græcum quidem est, et sententia caret; quod Markland, est id quidem bene Græcum, et scitum adeo, ut ipse sim, si codices auctores fiant, amplexurus. verumtamen non ideo prorsus est necessarium. Etiamsi ἐᾶν admittam, λίαν tamen utique tuebor. Verum locus hic, ut jacet in vulgatis, bene habet, eique hæc est sententia: Ita me gerebam erga uxorem, ut neque molestus ei essem severitate modum excedente, neque rursus ipsi admodum liceret, quæ vellet, agere. Justo et æquo neque difficilior eram, neque facilior. Reisk.

ἤδη καὶ πάντα τὰ ἐμαυτοῦ ἐκείνῃ παρέδωκα, ἡγούμενος
ταύτην οἰκειότητα μεγίστην εἶναι. ἐν μὲν οὖν τῷ πρώτῳ
χρόνῳ, ὦ Ἀθηναῖοι, πασῶν ἦν βελτίστη· καὶ γὰρ οἰκονό-
μος δεινή, καὶ φειδωλὸς ἀγαθή, καὶ ἀκριβῶς πάντα διοι- 11
κοῦσα· ἐπειδὴ δέ μοι ἡ μήτηρ ἐτελεύτησε, πάντων τῶν κα-
κῶν ἀποθανοῦσα αἰτία μοι γεγένηται. ἐπ' ἐκφορὰν γὰρ
αὐτῇ ἀκολουθήσασα ἡ ἐμὴ γυνή, ὑπὸ τούτου τοῦ ἀνθρώ-
που ὀφθεῖσα, χρόνῳ διαφθείρεται. ἐπιτηρῶν γὰρ τὴν θε-
ράπαιναν τὴν εἰς τὴν ἀγορὰν βαδίζουσαν καὶ λόγους προσ-
φέρων ἀπώλεσεν αὐτήν.
γ΄. Πρῶτον μὲν οὖν, ὦ ἄνδρες, — δεῖ γὰρ καὶ ταῦθ' 12
ὑμῖν διηγήσασθαι — οἰκίδιόν ἐστί μοι διπλοῦν, ἴσα ἔχον
τὰ ἄνω τοῖς κάτω, κατὰ τὴν γυναικωνῖτιν καὶ κατὰ τὴν 13

Ταύτην οἰκειότητα μεγίστην] Idem est ac si dixisset: τοῦτο τῆς μεγίστης οἰκειότητος εἶναι αἴτιον, vel τοῦτο πρὸς οἰκειότητα μέγιστον εἶναι, scil. τὸ πιστεύειν τῇ γυναικὶ, καὶ παραδιδόναι αὐτῇ ἅπαντα. Idem.

Φειδωλὸς ἀγαθὴ] Recte habeat, an secus, haud definiam. Defendi posse videtur e similitudine cum dictione οἰκονόμος δεινή. nam ut ibi οἰκονόμος, quod proprie adjectivum est, pro substantivo est usurpatum, ita potuit φειδωλὸς pari modo quoque esse. tametsi Græci potius φείδεσθαι ἀγαθὸς usurpare amant. Sin autem male habet, auctor ego sim, ut legatur: φειδωλῶς (adverbialiter) ἄγαν καὶ ἀκριβῶς διοικοῦσα. Idem.

Ἐπ' ἐκφορὰν αὐτῇ ἀκολουθήσασα] Deesse videtur Atticum γὰρ post ἐκφοράν. Solenne hoc et pæne perpetuum in Narrationum initiis: tametsi omittatur quoque Orat. XII. Οὑμὸς πατὴρ Κέφαλος etc. scribarum, puto, incuria. Mox, διαφθείρεται, ut γίγνεται paullo ante. neque opus est, ut in præterita mutentur, nisi ita statuant MSS. Markland. Add. γάρ. Cont. Auger.

Τούτου] Agit cum Eratosthene, jam peremto, tanquam cum præsente; reapse agit cum peremti necessariis, qui Euphiletum homicidii reum egerant. τούτου est, hoc, quem omnes novimus, cujus causa nunc agitur. Reisk. Np. Eratosthenis. Hic pronomen οὗτος, sicut millies alibi, et quemadmodum *iste* Latino sermone, de eo intelligi debet contra quem lis intenditur. Auger.

Ἀπώλεσεν] Ad malam rem convertit. Sic Latini *perditos* homines appellant depravatis et *profligatis* moribus. Salmas.

Αὐτὴν] Scil. uxorem rei. Auger.

Διηγήσασθαι] Malim προδιηγήσασθαι, *præfari, præenarrare.* Reisk.

Οἰκίδιόν ἐστί μοι διπλοῦν etc.] Hunc locum citat Demetrius περὶ Ἑρμηνείας, (Segm. 194. edit. Gale) in exemplum τοῦ ἰσχνοῦ χαρακτῆρος, *tenuis* seu *subtilis notæ*: in qua dominari putatur Lysias. Mox, pro οὐδέποτε ὑπώπτευσα, legi potest, οὐδέπω τι ὑπώπτευσα, *nihil adhuc suspicatus sum.* Markland.

Γυναικωνῖτιν] Ita Suid. et auctores plurimi. Hesych. Γυναικονίτης. οἶκος γυναικῶν. Dixisse affirmo γυναικωνίτης. Ita enim Pollux in Onomast. (Quem igitur Palmerii non pigebit, qui γυναικονῖτις reponit, mendum non delentis, sed propagantis?) Et tam γυναικωνίτης, quam γυναικωνῖτις, dari confirmant scripta veterum. Ego ultra adagialia non divagabor. Ὁ δὲ Μάρκος — ἐβούλετο ἀπολυθεὶς τοῦ πολέμου πρὸς Λυσιτανοὺς μεταβαλεῖν τὸν πόλεμον, καὶ, τὸ λεγόμενον, ἐκνεύσας τὴν ἀνδρωνῖτιν εἰς τὴν γυναικωνῖτιν κωμάσαι. Auctor apud Suid. in Κωμᾶσαι. Ita Antisthenes παραγενόμενος Ἀθήνηθεν εἰς Λακεδαίμονα ἐκ τῆς γυναικωνίτιδος ἔφη εἰς τὴν ἀνδρωνῖτιν ἐπιέναι. Theo. Progymn. "Eum Molossum cum in Italiam transiret, dixisse accepimus se quidem ad Romanos ire quasi in ἀνδρωνίτην, Macedonem isse ad Persas quasi in γυναικωνίτην." Gell. XVII. 21. Γυναικηΐην Ionici Scriptores. Γυναικῶνα LXX. Vid. Esth. II. passim. Romani variant. "Neque sedet uxor, nisi in interiore parte ædium, quæ *Gynæconitis* appellatur." Præf. Æmilii Probi. Ita Vitruv. VI. 10. qui de hac re disertius. *Gynæceum*, Cic. Philipp. II. 95.

ἀνδρωνῖτιν. ἐπειδὴ δὲ τὸ παιδίον ἐγένετο ἡμῖν, ἡ μήτηρ αὐ-
τὸ ἐθήλαζεν· ἵνα δὲ μὴ, ὁπότε λούεσθαι δέοι, [1]κινδυνεύῃ
κατὰ τῆς κλίμακος καταβαίνουσα, ἐγὼ μὲν ἄνω διῃτώ-
μην, αἱ δὲ γυναῖκες κάτω. καὶ οὕτως ἤδη συνειθισμένον ἦν,
ὥςτε πολλάκις ἡ γυνὴ ἀπῄει κάτω καθευδήσουσα ὡς τὸ παι-
δίον, ἵνα τὸν τιτθὸν αὐτῷ διδῷ καὶ μὴ βοᾷ. καὶ ταῦτα
πολὺν χρόνον οὕτως ἐγίνετο, καὶ ἐγὼ οὐδέποτε ὑπώπτευσα,
14 ἀλλ' οὕτως ἠλιθίως διεκείμην, ὥςτε ᾤμην τὴν ἐμαυτοῦ
γυναῖκα πασῶν σωφρονεστάτην εἶναι τῶν ἐν τῇ πόλει.

δ΄. Προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου, ὦ ἄνδρες, ἧκον μὲν ἀπροσ-
δοκήτως ἐξ ἀγροῦ, μετὰ δὲ τὸ δεῖπνον τὸ παιδίον ἐβόα
καὶ ἐδυσκόλαινεν, ὑπὸ τῆς θεραπαίνης ἐπίτηδες λυπούμενον,
ἵνα ταῦτα ποιῇ. ὁ γὰρ ἄνθρωπος ἔνδον ἦν· ὕστερον γὰρ
ἅπαντα ἐπυθόμην. καὶ ἐγὼ τὴν γυναῖκα ἀπιέναι ἐκέλευον
καὶ δοῦναι τῷ παιδὶ τὸν τιτθὸν, ἵνα παύσηται κλαίων. ἡ δὲ
τὸ μὲν πρῶτον οὐκ ἤθελεν, ὡς ἂν ἀσμένη με ἑωρακυῖα ἥκον-
τα διὰ χρόνου· ἐπειδὴ δὲ ἐγὼ ὠργιζόμην καὶ ἐκέλευον
αὐτὴν ἀπιέναι, ἵνα σύ γε, ἔφη, πειρᾷς ἐνταῦθα τὴν
παιδίσκην· καὶ πρότερον δὲ μεθύων εἷλκες αὐ-
τήν. κἀγὼ μὲν ἐγέλων· ἐκείνη δὲ ἀναστᾶσα καὶ ἀπιοῦσα
προστίθησι τὴν θύραν, προσποιουμένη παίζειν, καὶ τὴν

[1] κινδυνεύοι T. R. A.

Plaut. Mostell. II. 3. 68. Ter. Phorm. V. 5. 22. Lector, credo, meus vix se moneri patitur, obtinuisse apud antiquos, ut mulieres in sola superiore ædium parte, σωφροσύνης ergo, ætatulam agerent. Hinc apud Homerum frequentius:

Ἐς δ' ὑπερῷ' ἀναβᾶσα — et huic loco disertius, Odyss. A. 328.

> Τοῦ δ' ὑπερωϊόθεν φρεσὶ σύνθετο θέσπιν ἀοιδὴν
> Κούρη Ἰκαρίοιο περίφρων Πηνελόπεια
> Κλίμακα δ' ὑψηλὴν κατεβήσατο οἷο δόμοιο.

Quin et Hebræis suæ erant γυναικωνίτιδες. Ita Isaacus dicitur novam nuptam duxisse האהלה שרה אמו Gen. xxiv. 67. Quod superest, hunc locum Lysiæ, ad totam, credo, narrationem digitum intendens, laudat Demetr. Phaler. ἰσχνοῦ χαρακτῆρος exemplum, cujus Ideæ, ut technice loquar, neque antiquius, neque illustrius monumentum ullibi exstare contendo. Taylor. Videtur sic leg. ἴσα ἔχον τὰ ἄνω τοῖς κάτω. ἄνω τὴν γυναικωνῖτιν, καὶ κάτω τὴν ἀνδρωνῖτιν. *in superiori contignatione secretum mulierum, in inferiori autem* (vel in humili et plano) *marium diversorium*. Reisk. Sensus potest elici ex textu ut se habet; sed velim legi juxta Reiskium. Cæterum ad τὰ ἄνω subaudi κατά. Auger.

Συνειθισμένον ἦν] Subaudi, aut, si mavis, adde τοῦτο ἡμῖν. Reisk.

Οὐδέποτε ὑπώπτευσα] Volebat, quod modo vidimus, Markland legi οὐδέπω τι ὑπώπτ. verum bene habet locus. *toto illo tempore nunquam, ne semel quidem*. Mutandum si quid sit, quod nil est, malim οὐδέπω τότε ὑπ. *nondum tum temporis*. Idem.

Εἷλκες] Εἷλκεν habuit Ald. quod magnum Scaligerum in fraudem induxit. Μεθύοντα εἷλκεν αὐτὴ, inquit ille. Taylor.

Προστίθησι τ. θ.] Simile est apud Petronium. "Adduxit repente ostium, meque nihil tale exspectantem inclusit, exemitque raptim clavem." Salmas.

κλεῖν ἐφέλκεται. κἀγὼ τούτων οὐδὲν ἐνθυμούμενος οὐδ'
ὑπονοῶν ἐκάθευδον ἄσμενος, ἥκων ἐξ ἀγροῦ. ἐπειδὴ δὲ ἦν
93. 1 πρὸς ἡμέραν, ἧκεν ἐκείνη καὶ τὴν θύραν ἀνέῳξεν. ἐρομένου 15
δέ μου τί αἱ θύραι νύκτωρ ψοφοῖεν, ἔφασκε τὸν λύχνον ἀπο-
σβεσθῆναι τὸν παρὰ τῷ παιδίῳ, εἶτα ἐκ τῶν γειτόνων [1]ἐνά-
ψασθαι. ἐσιώπων ἐγὼ καὶ ταῦτα οὕτως ἔχειν ἡγούμην.
ἔδοξε δέ μοι, ὦ ἄνδρες, τὸ πρόσωπον ἐψιμμυθιῶσθαι, τοῦ
ἀδελφοῦ τεθνεῶτος οὔπω τριάκονθ' ἡμέρας· ὅμως δ' οὐδ' 16
οὕτως οὐδὲν εἰπὼν περὶ τοῦ πράγματος, ἐξελθὼν ᾠχό-
μην ἔξω σιωπῇ.

ε΄. Μετὰ δὲ ταῦτα, ὦ ἄνδρες, χρόνου μεταξὺ διαγενο-
μένου καὶ ἐμοῦ πολὺ ἀπολελειμμένου τῶν ἐμαυτοῦ κακῶν,
προσέρχεταί μοί τις πρεσβῦτις ἄνθρωπος, ὑπὸ γυναικὸς
[2]ὑποπεμφθεῖσα ἣν ἐκεῖνος ἐμοίχευεν, ὡς ἐγὼ ὕστερον ἤκουον·
αὐτὴ δὲ ὀργιζομένη καὶ ἀδικεῖσθαι νομίζουσα, ὅτι οὐκ ἔτι
ὁμοίως ἐφοίτα παρ' αὐτὴν, ἐφύλαττεν ἕως ἐξεῦρεν ὅ τι εἴη
τὸ αἴτιον. προσελθοῦσα οὖν μοι ἐγγὺς ἡ ἄνθρωπος τῆς οἰ-

[1] ἀνάψασθαι T. R. A. [2] ἐπιπεμφθεῖσα T. R. A.

Ἐφέλκεται] *Ad se trahit*, hoc est, a pessulo revulsum secum auffert. Reisk.

Ἀνάψασθαι] Se curasse accendi, vel imperasse ancillæ, ut apud vicinorum quempiam lychnum rursus accenderet. Idem.

Ἐψιμμυθιῶσθαι] Vides, mi lector, non heri neque pridie *Cerussam* suum habere usum et existimationem. "*Psimmythium* quoque, hoc est, *Cerussam*, plumbariæ dant officinæ. Laudatissimum in Rhodo. Fit autem ramentis plumbi tenuissimis — Vis ejus eadem, quæ supradictis, levissima tantum ex omnibus præterque ad candorem feminarum." Plin. XXXIV. 54. Variant scripturæ ad extremum. Præter quæ *ad candorem feminarum* adhibetur. Editt. 1472. et 1487. Habe etiam quod Cod. MS. Bibl. Reg. Cantab. Propter quæ *ad candorem feminarum adhibetur*. Legitur hic loci apud Coisl. ἐψιμυθιῶσθαι cum simplici μ. quod ferri potest ex mente σχ. Aristoph. Καὶ ψιμύθιον δι' ἑνὸς μ, καὶ ψιμμύθιον διὰ δυοῖν μμ λέγεται. Eccles. 1064. Non desunt utriusque scriptionis exempla.

> Εἰ δ' ἐκπλυνεῖται τοῦτο τὸ ψιμύθιον.
> Aristoph. Plut. 1065.

Idem Eccl. 924.

> Ἤγχουσα μᾶλλον καὶ τὸ σὸν ψιμμύθιον.

ψιμμυθίῳ ἀλείψειε. Plat. Lyside, et Alexis apud Athen. I. 13.

> Τὰς ὀφρῦς πυῤῥὰς ἔχει τις, ζωγραφοῦσιν ἀσβόλῳ.
> Συμβέβηκ' εἶναι μέλαιναν, κατέπλασε ψιμμυθίῳ.
> Λευκόχρως λίαν τίς ἐστι; παιδέρωτ' ἐντρίβεται.

Utroque modo pariter diversis in locis Etym. M. et auctores, quos laudat. Ἐψιμμυθιῶσθαι. Προστετρῖφθαι τρίμματι λευκὸν τὸν χρῶτα ποιοῦντι, ὥσπερ τὸ φύκος ξανθόν. ἐχρῶντο δὲ τῷ φύκει εἰς τὰ μῆλα, ἵνα ξανθίζῃ, τῷ δὲ ψιμυθίῳ εἰς ὅλον τὸ πρόσωπον, ἵνα λευκὸν ᾖ. Tum autem: Κοσμεῖσθαι τε τῇ ἐμῇ στολῇ καὶ ψιμμυθιοῦσθαι καὶ ἐγχουσίζεσθαι τὸ πρόσωπον. Et: Ἰδών ποτε αὐτὴν ἐντετριμμένην πολλῷ μὲν ψιμμυθίῳ, ὅπως λευκοτέρα ἔτι δοκῇ εἶναι ἢ ἦν, πολλῇ δὲ ἐγχούσῃ, ὅπως ἐρυθροτέρα φαίνοιτο τῆς ἀληθείας. Plura adjicere mihi sit Religio, ne puellarum *scrinia compilasse* videar. Admonerem tamen ψιμμύθιον esse quasi Ἀττικώτερον. Ita fere Mœris: Ψιμμύθιον διὰ τοῦ υ Ἀττικῶς. Supplevit Hudson: ψιμμίθιον Ἑλληνικῶς. Id quod reperitur apud Dioscor. V. 103. et Plutarch. in Alcib. fin. Ὑπογράφουσαν καὶ ψιμμιθιοῦσαν. Taylor.

Αὐτὴ] Legendum αὕτη. ab οὗτος quippe, non ab αὐτός. Idem.

17 κίας τῆς ἐμῆς ἐπιτηροῦσα, Εὐφίλητε, ἔφη, μηδεμιᾷ
πολυπραγμοσύνῃ προσεληλυθέναι με νόμιζε πρός
[1]σε· ὁ γὰρ ἀνὴρ ὁ ὑβρίζων εἰς σὲ καὶ [2]τὴν σὴν
18 γυναῖκα ἐχθρὸς ὢν ἡμῖν τυγχάνει. ἐὰν οὖν λά-
βῃς τὴν θεράπαιναν τὴν [3]εἰς [τὴν] ἀγορὰν βαδί-
19 ζουσαν καὶ διακονοῦσαν ὑμῖν, καὶ βασανίσῃς,
ἅπαντα πεύσῃ. ἔστι δ', ἔφη, Ἐρατοσθένης Οἴηθεν

[1] σοῦ T. A. [2] τὴν γυναῖκα T. τὴν γυναῖκα τὴν σὴν R.
[3] εἰς ἀγορὰν T. A. εἰς * τὴν ἀγορὰν R.

Ἐμῆς] Aut deest post hoc pronomen ἐξιόντα, *præstolans me exeuntem*, h. e. speculans, quandonam essem exiturus domo mea; aut ἐγγὺς est post ἡ ἄνθρωπος collocandum. ut sic legatur: προσελθοῦσα οὖν μοι ἡ ἄνθρωπος, ἐγγὺς τῆς οἰκίας τῆς ἐμῆς ἐπιτηροῦσα. *anus itque illa, quæ me esset prope domum meam speculata* vel *præstolata, cum ad me accessisset*. Reisk. Construe ἐγγὺς cum τῆς οἰκίας. Auger.

Εὐφίλητε] Ὦ φίλτατε. Cont.

Πρὸς σοῦ] Subaudi οἰκίαν. Auger. Ad mentem Codd. et VV. DD. H. Stephani, Scaligeri, Contii, Taylori, et Reiskii, πρός σε dedi.

Τὴν γυναῖκα] Forte, τὴν σὴν γυναῖκα: ut paulo post, οὐ μόνον τὴν σὴν γυναῖκα διέφθαρκεν. Lucianus Solœcist. p. 760. Καὶ γὰρ ὅστις γυναῖκα ὑβρίζει τὴν σὴν, εἰς σὲ ὑβρίζει. Agit ibi Lucianus de differentia phrasium ὑβρίζειν σε et ὑβρίζειν εἰς σέ: ut prius sit, quando *corpus tuum* ab aliquo male tractatur; posterius, quando aliquis *tuorum*, ut Uxor tua, Amicus tuus, etc. Hic vero Lysiæ locus, si sanus sit, ostendit canonem illum Luciani non semper observatum esse. et supra dixerat Noster de Eratosthene, καὶ ἐμὲ αὐτὸν ὕβρισεν: non recte, si Luciani regulæ standum sit. Dixisse enim debuit εἰς ἐμὲ αὐτόν. Fieri quidem potest, ut participium διαφθείρων desit post τὴν σὴν γυναῖκα: ὁ ὑβρίζων εἰς σὲ, καὶ τὴν σὴν γυναῖκα διαφθείρων. quam distinctionem alibi in hac Oratione servat: ἐκείνην τε διέφθειρε, καὶ ἐμὲ αὐτὸν ὕβρισεν. Luciani vero normam refutat Demosthenes passim: ut in Midiana, ἐμοῦ μὲν ὕβρισεν εἰς τὸ σῶμα, de Midia loquens, qui *ipsum* Demosthenem κονδύλῳ et verberibus exceperat. Et ita alibi in ista Oratione. Markland.

Τὴν εἰς τὴν ἀγορὰν] Ita superius, τὴν θεράπαιναν τὴν εἰς τὴν ἀγορὰν βαδίζουσαν. Obsonandi enim partes ancillulis aliquando cessisse pluribus ostendunt Casaub. ad Athen. l. 4. c. 21. et Duker. in nupera et præclara admodum edit. Thucyd. II. 78. Qui hoc munere fungebatur, ἀγοραστὴς olim audivit. Ἐκάλουν δὲ καὶ ἀγοραστὴν τὸν τὰ ὄψα ὠνούμενον, νῦν δὲ ὀψωνάτορα, ὡς Ξενοφῶν ἐν β῾ ἀπομνημονευμάτων, οὑτωσὶ λέγων, Διάκονον δ' ἂν καὶ ἀγοραστὴν τὸν τοιοῦτον θέλοιμεν προῖκα λαβεῖν. παρὰ δὲ Μενάνδρῳ ἐστὶ κοινότερον ἐν Φανίᾳ, Φειδωλὸς ἦν τε καὶ ἀγοραστὴς μέτριος. Ὀψώνην δ' εἴρηκεν Ἀριστοφάνης ἐν Ταγηνισταῖς. Athen. l. 4. p. m. 86. Recte summus ille Criticus. Quod Græcis ἀγοραστὴς, suæ ætati erat ὀψωνάτωρ.

Dis.
Manibvs.
Tavrionis.
Opsonatoris.
Popaeae. Avg.

Spon. Miscell. Erudit. Antiq.

Vindicari obiter Hesychium jubeo. Ἀγοράσματα ὤνια. †Ἀγοράσαι λέγει. Immo Ἀγοράσαι λέγε vel λέγουσι. H. e. Veteres obsonantem ἀγοράσαι, non ἀγορᾶν, dixerunt, ut monet Suid. Ἀγοράσαι τὸ ὠνήσασθαι. Ἀγοράσαι λέγουσι, τὸ δ' Ἀγορᾶν βάρβαρον. Et præterea tali utitur interpretamenti forma aliquoties præstantissimus ille Glossographus. Οἷόν τε. δυνατὸν λέγουσι. Taylor.

Ἅπαντα πεύσῃ] *Audies omnia*, quæ scil. tua scire interest. totam rem cognosces. Reisk.

Οἴκοθεν] Felicissime videmur Manutii lectionem restituisse veterumque Codd.; pro qua Stephanus, mente, credo, captus, insulsissimum istud οἴκοθεν infercivit. Οἴη δῆμος erat Atticæ, cujus populares denominabantur Οἴηθεν, uti notum est ex Lexicographis. Ita Polemo apud Laert. erat Οἴηθεν. Ita Ἀριστοκλῆς Οἴηθεν apud Demosth. c. Apatur. Male hodie Οἰῆθεν præter tonum. Erat autem extra hunc pagum et Ὄα, unde Ὄαθεν, Ὄη, unde Ὄηθεν dicebantur. Verum hæc omnia Meursio non satis placebant, qui Stephani οἴκοθεν in Οἴοθεν vertendum suadet. Sed hoc ut præter rem et scriptionem, ita et infeliciter quoque. Istius enim pagi δημόται (fuit enim et Οἶον, idque duplex) non Οἴοθεν, sed ἐξ Οἴου proferebantur. Vid. Harpocr. in Οἶον. Steph. Byzant. in Οἶον, Ἀβρότονον et Μετάχοιον. Atque ita scriptores constanter. Unde supplendum fortasse marmor G. Wheeleri.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΑΦΡΟ
ΔΙΣΙΟΥ. ΕΞ. Ο . . . . ΠΑΙΩΝ ΔΙΟΜΗ
ΔΟΥΣ. ΠΑΛΛΗ sc. ΝΕΥΣ.

Quidni ΑΦΡΟΔΙΣΙΟΥ (nam illud alterum nunquam, quod sciam, legitur) ΕΞ ΟΙΟΥ? Testantur enim alia.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ.
ΗΡΟΔΟΥ.
ΕΞ ΟΙΟΥ.
Spon. Itin. t. 2. p. 448.

ΛΕΟΝΤΙΚΟΣ, (vel ΛΕΟΝΤΙΧΟΣ potius)
ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ. ΣΟΥΝΙΕΥΣ.
ΒΑΣΣΟΣ. ΓΑ — ΤΙΟΣ

(ΓΑΡΓΗΤΤΙΟΣ procul dubio, ut Epicurus apud Laert.)

ΑΗΝΑΙΟΣ. ΕΞ. ΟΙΟΥ. Id. ib. p. 463.

Occurrit apud Herodot. Terpsich. mentio χωρίου in Ægina insula, cui nomen erat Οἴη. Taylor. Restitue pristinam et veram lectionem Οἴηθεν, *ex Œa*, Œensis; quam ejecit Stephanus, quod mirum, substituta illa οἴκοθεν, quæ nihil dicit. Quivis enim est οἴκοθεν: describendus vero hoc loco erat Reus *signanter*, ex δήμῳ seu *pago*, ex quo esset. *Œa* autem pagus in Tribu Pandionide. Harpocration, V. Οἴηθεν· δῆμος τῆς Πανδιονίδος ἡ Οἴη. Ad quæ vide doctiss. Valesium, qui plura exempla vocis Οἴηθεν suppeditabit, quibus adde hoc Diog. Laertii in Polemone: Πολέμων Φιλοστράτου μὲν υἱὸς ἦν, Ἀθηναῖος, τῶν δήμων Οἴηθεν. Stephani meritis facile hoc condonabunt æqui Literarum Judices. Markland.

ὁ ταῦτα πράττων, ὃς οὐ μόνον τὴν σὴν γυ- 20
ναῖκα διέφθαρκεν, ἀλλὰ καὶ ἄλλας πολλάς·
ταύτην γὰρ τὴν τέχνην ἔχει. ταῦτα εἰποῦσα,
ὦ ἄνδρες, ἐκείνη μὲν ἀπηλλάγη, ἐγὼ δὲ εὐθέως ἐταραττό-
μην, καὶ πάντα μου εἰς τὴν γνώμην εἰσῄει, καὶ μεστὸς ἦν
ὑποψίας, ἐνθυμούμενος μὲν ὡς ἀπεκλείσθην ἐν τῷ δωματίῳ,
ἀναμιμνησκόμενος δὲ ὅτι ἐν ἐκείνῃ τῇ νυκτὶ ἐψόφει ἡ μέταυ-

Ταῦτα] De quibus nempe ego te nunc admoneo, indicium rei velut eminus ostendens; et quæ tu cognosces plenius, ubi volueris investigare. Reisk.

Τέχνην] Hanc artem exercet, hinc quæstum et victum habet. alitur ab imparis mulierculis, quæ quos nummos maritis suffurantur, eos mœchis ingerunt. Idem.

Μέταυλος] Locus tentatus. ὁ μέταυλος θύρα καὶ ἡ αὔλειος. Ald. ὁ μέταυλος καὶ ἡ αὔλειος θύρα. Vales. ad Harpocr. sed inscite. Janua intelligitur, non, ut ille velit, atrium. Neque felicius Scaliger ἡ μέσαυλος. Quid? Cum Harpocr. μέταυλος ex hac oratione diserte laudet? Profecto Atticismum jugulas. μέταυλος ἡ μέση τῆς ἀνδρωνίτιδος καὶ γυναικωνίτιδός θύρα. Ἀττικῶς. μέσαυλος Ἑλληνικῶς. Mœr. Quid expressius? Adi tamen, si lubet, Æl. Dionys. ex Eustath. ad Iliad. Λ. Ita quoque exponit Hesych. Μέταυλον, quasi rarioris usuræ per μέσαυλον, ut alibi Μέτην per μέσην. Μέταυλος ergo apud Atticos erat janua trium media, quarum prima αὔλειος ἡ ἀπὸ τῆς ὁδοῦ πρώτη θύρα τῆς οἰκίας, ut loquitur Suidas, Anticum sc. vestibulum, seu atrium claudens: Extrema παράθυρος, Posticum nempe.

"Atria servantem postico falle clientem."
Hor. 1. Ep. v. 31.

N. alibi: Ταῦτα διανοηθεὶς ἔφευγον, ἐκείνων ἐπὶ τῇ αὐλείῳ θύρᾳ τὴν φυλακὴν ποιουμένων· Τριῶν δὲ θυρῶν οὐσῶν, ἃς ἔδει με διελθεῖν, ἅπασαι ἀνεῳγμέναι ἔτυχον. Plut. Sympos. Δέδια, μὴ δοκῶμεν τῇ αὐλείῳ τὸν τῦφον ἀποκλείοντες εἰσάγειν τῇ παραθύρῳ. "Duarum in atrio januarum (nam παράθυρον negligit) quæ plateam spectabat αὔλειος, quæ εἰς ἀνδρωνῖτιν ferebat Μέσαυλος, θύρα dicta." Du Cang. Atque ita porro Philo de Legg. Special. Θηλείαις δὲ οἰκουρία καὶ ἔνδον μονὴ, παρθένοις μὲν εἴσω κλισιάδων τὴν Μεσαύλιον ὅρον πεποιημέναις· τελείαις δὲ ἤδη γυναιξὶ τὴν αὔλιον. Aristoph. in Pace 981.

Καὶ γὰρ ἐκεῖναι παρακλίνασαι
Τῆς αὐλείας παρακύπτουσι·
Κἂν τις προσέχῃ τὸν νοῦν αὐταῖς,
Ἀναχωροῦσι —

Plutarch. de Curiosit. Ὧν δὲ ἕνεκα κλεὶς καὶ μοχλὸς καὶ αὔλειος, ταῦτα ἀνακαλύπτων καὶ φέρων εἰς τὸ μέσον ἑτέροις. Vid. Vales. ad Evagr. IV. 3. et ad Harpocr. in Μέταυλος. Taylor. μέσαυλος. Cont.

21 λος θύρα καὶ ἡ αὔλειος, — ὃ οὐδέποτε ἐγένετο —, ἔδοξέ τέ
22 μοι ἡ γυνὴ ἐψιμμυθιῶσθαι. ταῦτά μου πάντα εἰς τὴν
γνώμην εἰσῄει, καὶ μεστὸς ἦν ὑποψίας. ἐλθὼν δὲ οἴκαδε
ἐκέλευον ἀκολουθεῖν μοι τὴν θεράπαιναν εἰς τὴν ἀγοράν·
ἀγαγὼν δ' αὐτὴν ὡς τῶν ἐπιτηδείων τινὰ ἔλεγον ὅτι ἐγὼ
πάντα εἴην πεπυσμένος τὰ γινόμενα ἐν τῇ οἰκίᾳ· σοὶ οὖν,
ἔφην, ἔξεστι δυοῖν ὁπότερον βούλει ἑλέσθαι, ἢ μα-
στιγωθεῖσαν εἰς μύλωνα ἐμπεσεῖν καὶ μηδέποτε
παύσασθαι κακοῖς τοιούτοις συνεχομένην, ἢ
κατειποῦσαν ἅπαντα τἀληθῆ μηδὲν παθεῖν
κακὸν ἀλλὰ συγγνώμης παρ' ἐμοῦ τυχεῖν τῶν
ἡμαρτημένων. ψεύσῃ δὲ μηδὲν, ἀλλὰ πάντα τἀ-
ληθῆ λέγε. κἀκείνη τὸ μὲν πρῶτον ἔξαρνος ἦν, καὶ ποιεῖν
ἐκέλευεν ὅ τι βούλομαι· οὐδὲν γὰρ εἰδέναι· ἐπειδὴ δὲ ἐγὼ
ἐμνήσθην Ἐρατοσθένους πρὸς αὐτὴν, καὶ εἶπον ὅτι οὗτος ὁ
23 φοιτῶν εἴη πρὸς τὴν γυναῖκα, ἐξεπλάγη ἡγησαμένη με
πάντα ἀκριβῶς ἐγνωκέναι. καὶ τότε ἤδη πρὸς τὰ γόνατά
μου πεσοῦσα, καὶ πίστιν παρ' ἐμοῦ λαβοῦσα μηδὲν πεί-
σεσθαι κακὸν, κατηγόρει πρῶτον μὲν ὡς μετὰ τὴν ἐκφορὰν
[1] αὐτῇ προσίοι, ἔπειτα ὡς αὐτὴ τελευτῶσα εἰσαγγείλειε καὶ
24 ὡς ἐκείνη τῷ χρόνῳ [2] πεισθείη, καὶ τὰς εἰσόδους οἷς τρόποις

[1] αὐτῇ A. [2] προθείη T.

Harpocratio videtur accepisse *μέταυλος θύρα* de janua, quam dicimus Gallice *porte de la cour.* AUGER.

Οὐδέποτε] Subaudi πρότερον aut πρὸ τοῦ. REISK.

Μου] Ego μοι mallem. verum multum non interest. IDEM.

Ταῦτα μοῦ πάντα —] Repetit hæc orator quæ mox dicta sunt quasi resumendo se. Gallice diceremus, *tout cela, dis-je, me revenoit à la fois dans l'esprit,* &c. AUGER.

Τοιούτοις] Qualia nempe mala sunt servulorum pistrino conclusorum. REISK.

Βούλομαι] Melius utique conveniret βουλοίμην et βούλωμαι. Nolim tamen ideo vulgatam damnare, qui videam, Græcos in modis non admodum diligentes fuisse, sive librariorum culpa id factum est, sive ipsorum auctorum judicio, quos par est existimare linguæ suæ indolem melius calluisse, auresque habuisse tersiores, quam nos. IDEM.

Τότ' ἤδη] Rectius τότε δή. *In edit. min.* TAYLOR. Mallem τότε δή. MARKLAND. Præter rem. Vulgata proba est. nota hæc gravisque formula significat *tum demum, ita demum.* REISK.

Πεσοῦσα] Alius προσπεσοῦσα dixisset. verum teneto Lysias antiquitatis, cujus tenax est, morem, simplicia compositis præferentis. IDEM.

Αὐτῇ προσίοι] Αὐτῇ προσίοι. et mox αὐτῇ. SCALIG. Ad se (ancillam puta) accesserit, Eratosthenes nempe. REISK. Αὐτῇ, *sibimetipsi ancillæ.* Deinde αὐτῇ, uxori Eratosthenis, heræ suæ. AUGER.

Εἰσαγγείλειε] Scil. Eratosthenem ad heram. αὐτὴ rursus ad ancillam redit. REISK.

Προσθείη] Vitium merum est istud προσθείη, nec quam rem hic agat prorsus video. De antiqua scriptura nullus hæreo, προθείη. Hesych. Προθέντα. Προβαλλόμενον. Ἐπαγγειλάμενον. Indigna sane corruptela nec sublatu difficilis, sed quæ præter Lysiam nostrum ceteros quoque invasit. Ecce tibi Diodorum τὸν ἐκ Σικελίας. Ita ille in aditu. Καθόλου δὲ φαίνεται πᾶν τὸ προστεθὲν τοιοῦτον, ὁποῖον ἂν ἡ τοῦ λέγοντος δύναμις παραστήσῃ. Steph. ad loc. πραχθέν. Vera lectio est προτεθὲν vel cæco judice. Τὸ προβαλλόμενον Hesychii. Ita et apud Demosth. quoque de ement. legat. Εἰς δὲ τὰ τῆς πόλεως πράγματα, ἐν οἷς ἦν τότε, τὴν φιλανθρωπίαν αὐτὸν ἠξίουν ταύτην προσθέντα ἄξιόν τι καὶ αὐτοῦ καὶ τῶν Θηβαίων πρᾶξαι. Cod. Lutet. sincere προθέντα. Atque hæc hactenus. Jam vero quid si ex sanato loco saniorem etiam reddam? Σεμνύνεσθαι non est meum. Sed vide, quid profecerim! Modo dixerat τελευτῶσα, post diutinas sc. moras, et plusculum temporis interjectum. Nunc vero addit τῷ χρόνῳ. Anne hoc Lysiæ ἀκρίβειαν et castitatem sapit? Non quidem, si quid ego sapiam. Corrige ergo: καὶ ὡς ἐκείνη (uxor sc.) τοὺς χρόνους προθείη καὶ τὰς εἰσόδους οἷς τρόποις προσίοι. Sero didici non aliud placuisse Philelpho doctissimo interpreti. "Utque illa et tempus et aditus accedendique modum constituerit." TAYLOR. Auctoritate sua dederat Taylor προθείη, pro lectione vulgatorum librorum προσθείη. unde ego marte meo πεισθείη effeci. tempore tandem, post longas internuntiationes, moras, et recusationes uxorem meam precibus Eratosthenis concessisse. REISK.

Καὶ τὰς εἰσόδους οἷς τρόποις προσίοι] Haud dubito fore haud paucos, qui lectionem hanc tueantur, quasi idem valeret, atque si Lysias sic dixisset: καὶ κατηγόρει ἡ θεράπαινα τὰς τοῦ Ἐρατοσθένους εἰς τὴν ἐμὴν οἰκίαν εἰσόδους, τουτέστιν, οἷς τρόποις προσίοι πρὸς τὴν ἐμὴν γυναῖκα. Ego vero nullus dubito locum hunc leviter esse corruptum, et posse gemino modo sanari, sive ut pro προσίοι legatur ποιοίη. *quibus modis faceret ingressus in domum meam.* Sive, quod malim, ut καὶ post εἰσόδους addatur. denuntiabat ancilla — etiam hæc duo. (1) Eratosthenem itare, ventitare ad domum meam, sæpius in eam me clam ingredi. (2) modos, quibus illa ad heram accederet. REISK. τὰς εἰσόδους regitur a κατηγόρει, quod præcessit. AUGER.

προσίοι, καὶ ὡς Θεσμοφορίοις ἐμοῦ ἐν ἀγρῷ ὄντος ᾤχετο εἰς
τὸ ἱερὸν μετὰ τῆς μητρὸς τῆς ἐκείνου· καὶ τἄλλα τὰ
γενόμενα πάντα ἀκριβῶς διηγήσατο. ἐπειδὴ δὲ πάντα
εἴρητο αὐτῇ, εἶπον ἐγὼ, ὅπως τοίνυν ταῦτα μηδεὶς
ἀνθρώπων [1] πεύσεται· εἰ δὲ μὴ, οὐδέν σοι κύριον 25
ἔσται τῶν πρὸς ἔμ' ὡμολογημένων. ἀξιῶ δέ σε ἐπ'
αὐτοφώρῳ ταῦτά μοι ἐπιδεῖξαι· ἐγὼ γὰρ οὐδὲν δέ-
ομαι λόγων, ἀλλὰ τὸ ἔργον φανερὸν γενέσθαι, εἴ-
περ οὕτως ἔχει. ὡμολόγει ταῦτα ποιήσειν. καὶ μετὰ
ταῦτα διεγένοντο ἡμέραι τέσσαρες ἢ πέντε, ὡς ἐγὼ

[1] πεύσηται T. A.

Θεσμοφορίοις] Θεσμοφόρια erant festa Athenis in honorem Cereris celebrata magno cum apparatu. Deinde τὸ ἱερὸν sine additamento intelligebant Attici, templum Minervæ. AUGER.

Πεύσεται] Sic dedi e Vindobonensi. Toup etiam sic dudum emendarat ad Suidæ t. I. p. 31. REISK.

Τῶν πρὸς ἔμ' ὡμολογ.] M. τῶν πρός σε ἐμοὶ ὡμολογημένων. H. STEPHAN. Duriter sane, ne quid amplius dicam. Quid si τῶν προσωμολογημένων? in Æsch. c. Ctesiph. Παλαιὰ καὶ λίαν προσωμολογημένα. Natum est vitium ex initio vocis subsequentis. TAYLOR. Bene habet vulgata, nisi quod σοι subaudiendum est. Perinde, et in eandem sententiam dicitur τὰ πρὸς ἐμέ σοι ὁμολογηθέντα, atque τὰ ἐμοὶ πρὸς σὲ ὁμολογηθέντα. *pacta conventa inter nos ambos.* nisi quod hæc intercedat differentia, prius illud significat, quæ tute tibi a me depectus es, posterius, quæ ego mihi abs te depectus sum. REISK. Cum Reiskio facit Augerus.

Ἀλλὰ τὸ ἔργον] Id est, ἀλλὰ δέομαι τοῦ τὸ ἔργον φ. γ. *sed hæc postulo, ut res ipsa dispalescat.* REISK.

Ἢ πέντε] Post v. πέντε deesse videtur hæc sententia: καὶ ἐπ' αὐτοφώρῳ τὸν μοιχὸν ἔνδον ἔλαβον. In his enim duobus causæ cardo versabatur, (1) τὸν μοιχὸν λαβεῖν ἐπὶ τῇ ἑαυτοῦ γυναικί. (2) ἐπ' αὐτοφώρῳ, ut non alius, sed ipse maritus, mœchum in stupro uxoris deprehenderet. hæc duo necesse erat argumentis certis et invictis demonstrari. IDEM.

μεγάλοις ὑμῖν τεκμηρίοις ἐπιδείξω. πρῶτον δὲ διηγήσασθαι
26 βούλομαι τὰ πραχθέντα τῇ τελευταίᾳ ἡμέρᾳ.

ς'. Σώστρατος ἦν μοι ἐπιτήδειος καὶ φίλος· τούτῳ ἡλίου δεδυκότος ἰόντι ἐξ ἀγροῦ ἀπήντησα. εἰδὼς δ' ἐγὼ ὅτι τηνικαῦτα ἀφιγμένος [1]οὐδένα [ἂν] καταλήψοιτο οἴκοι τῶν
27 ἐπιτηδείων, ἐκέλευον συνδειπνεῖν· καὶ ἐλθόντες οἴκαδε ὡς ἐμὲ, ἀναβάντες εἰς τὸ ὑπερῷον ἐδειπνοῦμεν. ἐπειδὴ δὲ καλῶς αὐτῷ εἶχεν, ἐκεῖνος μὲν ἀπιὼν ᾤχετο, ἐγὼ δὲ ἐκάθευ- 94. 1
δον. ὁ δ' Ἐρατοσθένης, ὦ ἄνδρες, εἰσέρχεται· καὶ ἡ θεράπαινα ἐπεγείρασά με εὐθὺς φράζει ὅτι ἔνδον ἐστί. κἀγὼ εἰπὼν ἐκείνῃ ἐπιμελεῖσθαι τῆς θύρας, καταβὰς σιωπῇ ἐξέρχομαι, καὶ ἀφικνοῦμαι [2]ὡς τὸν καὶ τὸν, καὶ τοὺς [3]μὲν ἔνδον κατέλαβον, τοὺς δὲ οὐκ ἐπιδημοῦντας εὗρον. παραλαβὼν δ' ὡς οἷόν τε ἦν πλείστους ἐκ τῶν παρόντων ἐβάδιζον.
28 καὶ δᾷδας λαβόντες ἐκ τοῦ [4]ἐγγύτατα καπηλείου εἰσερ-

[1] οὐδὲν ἂν T. R. A. [2] εἰς T. A.
[3] μὲν οὐκ ἔνδον ὄντας κατέλ. A. [4] ἐγγυτάτου T. R. A.

Μεγάλοις ὑμῖν τεκμηρίοις] Profecto μεγάλα illa τεκμήρια diutius frustra quæsivi. Mi homo, quare pollicitus non fidem tuam liberasti? Mancam olim esse hanc orationem jam aliunde suspicabar. Nunc suspicandi finem feci. TAYLOR.

Σώσαστρος] Recte Coisl. Σώστρατος, uti inferius quoque legitur. Nomen vulgariter usurpatum, et, ut id quoque adjiciam, ex genio linguæ Græcæ. Περὶ μὲν οὖν Σωστράτου ἐν ἄλλῳ βιβλίῳ γέγραπταί μοι, καὶ δεδήλωται μέγεθός τε αὐτοῦ καὶ ἰσχύος ὑπερβολὴ καὶ ἔργα οὐκ ἀπῳδὰ τοῦ ὀνόματος. Lucian. in vit. Demonactis. TAYLOR. Σώστρατος. CONT.

Ἰόντι] Raro sensu, pro ἐπανιόντι, vel ἐπανήκοντι, revertenti, redeunti. REISK.

Ἀφιγμένος] Scil. ἐκ τοῦ ἀγροῦ εἰς τὸ ἄστυ πρὸς τοὺς οἰκείους. Sæpe ἀφικνεῖσθαι usurpatur pro ἐπανέρχεσθαι vel κατιέναι. IDEM.

Οὐδὲν ἂν καταλήψαιτο etc.] Lego, οὐδένα ἂν, vel οὐδέν' ἂν etc. neminem suorum domi inveniret. Sic infra: Καὶ τοὺς μὲν ἔνδον κατέλαβον. Et rursus: οὐκ εἰδὼς ὄντινα οἴκοι καταλείψομαι (l. καταλήψομαι) καὶ ὄντινα ἔξω. Demosthenes in Everg. καταλαβὼν δὲ αὐτὸν οὐκ ἔνδον ὄντα. MARKLAND. Immo οὐδέν' ἂν (quæ est ipsissima scriptura) καταλήψοιτο τῶν οἴκοι ἐπιτηδείων. neminem suorum domi invenerit. In edit min. TAYLOR.

Τῶν ἐπιτηδείων] Hic loci neutrius generis est. id temporis, tam sero diei domum si redeat, alimentorum, unde reficiatur, nil repertorum esse, cœna a necessariis jam dudum confecta, non existimantibus futurum, ut Sostratus tam sero rure domum rediret. REISK. Rerum necessariarum. AUGER.

Συνδειπνεῖν] Scil. ἐμοὶ, aut ἡμῖν. mecum et cum uxore mea cœnam participare. REISK.

Εἰς τὸν καὶ τὸν] Ὡς τὸν καὶ τόν. CONT.

Ἔνδον] Imo vero οὐκ ἔνδον. alios quidem, cum urbe non excessissent, tamen domi suæ non reperiebam. alios audiebam ne in urbe quidem esse. REISK.

Οὐκ ἐπιδημοῦντας] Malim οὐδ' ἐπιδημοῦντας. REISK.

Εὗρον] Id est, ἔμαθον, ἐπυθόμην. IDEM.

Ἐγγυτάτου] Non admodum incuso ἐγγυτάτου. Sed dedisset, credo, Atticus scriptor ἐγγυτάτω. Adeo cum utroque numero et genere concordat in structura adverbium istud. Οὑτοσὶ ἐγγυτάτω ἂν γένους ἐπετρόπευεν. Isæus. Ἐπὶ τὴν ἔγγιστα νῆσον διέβησαν. Dion. Halic. Οἱ ἐγγύτατα τῶν πολεμίων. Xenoph. Anab. l. 2. Πολεμίων τῶν ἐγγυτάτω καὶ χαλεπωτάτων. Plat. de Legg. l. 1. Πρὸς τοὺς ἐγγύτατα γένους συνοικοίη. Lysiæ fragm. ex orat. de Hegesandri heredit. Ἅμα τῷ ἡλίῳ δυομένῳ εἰς τὰς ἐγγυτάτω κώμας κατεσκήνωσεν. Xenoph. Anab. l. c. TAYLOR. Ἐγγύτατα. CONT. Possit quoque, si quid mutandum sit, quamquam nil necesse est, ἐγγύτατα adverbialiter legi. quam lectionem subjicit Vindobonensis, in quo cerno vestigia hu-

χόμεθα, ἀνεῳγμένης τῆς θύρας καὶ ὑπὸ τῆς ἀνθρώπου παρεσκευασμένης. ὤσαντες δὲ τὴν θύραν τοῦ δωματίου οἱ μὲν [1]πρῶτοι εἰσιόντες ἔτι εἴδομεν αὐτὸν κατακείμενον παρὰ τῇ γυναικὶ, οἱ δ' ὕστερον ἐν τῇ κλίνῃ γυμνὸν ἑστηκότα. ἐγὼ δ', ὦ ἄνδρες, πατάξας καταβάλλω αὐτὸν, καὶ τὼ χεῖρε περιαγαγὼν εἰς τοὔπισθεν καὶ δήσας ἠρώτων διὰ τί ὑβρίζει εἰς τὴν οἰκίαν τὴν ἐμὴν εἰσιών. κἀκεῖνος ἀδικεῖν μὲν ὡμολόγει, ἠντιβόλει δὲ καὶ ἱκέτευε μὴ αὐτὸν κτεῖναι ἀλλ' ἀργύριον πράξασθαι. ἐγὼ δ' εἶπον ὅτι οὐκ ἐγώ σε ἀποκτενῶ, ἀλλ' ὁ τῆς πόλεως νόμος, ὃν σὺ παραβαίνων περὶ ἐλάττονος τῶν ἡδονῶν ἐποιήσας, καὶ μᾶλλον εἵλου τοιοῦτον ἁμάρτημα ἐξαμαρτάνειν εἰς τὴν γυναῖκα τὴν ἐμὴν καὶ εἰς τοὺς παῖδας τοὺς ἐμοὺς, ἢ τοῖς νόμοις πείθεσθαι καὶ κόσμιος εἶναι. οὕτως, ὦ ἄνδρες, ἐκεῖνος 29
τούτων ἔτυχεν [2]ὧνπερ οἱ νόμοι κελεύουσι τοὺς τὰ τοιαῦτα πράττοντας, οὐκ εἰσαρπασθεὶς ἐκ τῆς ὁδοῦ, οὐδ' ἐπὶ τὴν ἑστίαν καταφυγὼν, ὥςπερ οὗτοι λέγουσι· πῶς γὰρ ἂν, ὅστις ἐν τῷ δωματίῳ [3]πληγεὶς κατέπεσεν εὐθὺς, περι-

[1] πρῶτον T. A. [2] ὧνπερ καὶ νόμοι T. A. ὧνπερ καὶ οἱ νόμοι R.
[3] ποδηγὴς T.

jus lectionis, quæ olim videtur in quibusdam libris fuisse versata, ἀπὸ τοῦ ἐγγύτατα καπηλείου. REISK.

Καὶ ὑπὸ τῆς] Delet istud καὶ Scaliger, quod non inconcinnum sensum evocat: foribus apertis a muliere ad eam rem instructa. Sed utor præsentibus. TAYLOR. Καὶ recte servavit Taylor. est enim prorsus necessarium. REISK.

Ὑβρίζει] Intellige absolute, insolenter agit. AUGER.

Τοὺς παῖδας] Nondum quidem Euphileto tum erat proles, præter filiolam. verum sic loquebantur in foro Attico (et Latini quoque morem illum loquendi imitati sunt, quæ res nota est) ipsi adeo improles, pariterque, quibus nati non essent, nisi unus aut una, spe nascendorum. Tanquam præsentes jam præcipiuntur fictione absentes et adhuc futuri. REISK.

Καὶ νόμοι κελεύουσι] Repone Articulum, καὶ οἱ νόμοι: ut paulo ante, τοῖς νόμοις πείθεσθαι, et, ὁ τῆς πόλεως νόμος. Et ita passim infra. MARKLAND. Forte καὶ οἱ νόμοι. In edit. min. TAYLOR. Οἱ νόμοι. CONT.

Κελεύουσι] Subaudi τυχεῖν. REISK.

Οὐκ εἰσαρπασθεὶς ἐκ τῆς ὁδοῦ] Pro quo, Orat. III. dicit συναρπάζοντες ἐκ τῆς ὁδοῦ. quod (vel ἐξαρπασθεὶς) melius puto. Orat. XII. versus finem: τοὺς δ' ἐκ τῶν ἱερῶν συναρπάζοντες, βιαίως ἀπέκτανον. MARKLAND. Melius συναρπασθεὶς. In edit. min. TAYLOR. ἀφαρπασθεὶς. CONT.

Ἐν τῷ δωμ. ποδηγὴς] Barbarum istud ποδηγὴς confixit Dunæus, sed trepidanti similis, ut debuit. ποδήρης. Tentarunt locum alii aliter. ἐπὶ τῆς γῆς, Scaliger. Est cui placet ἀπὸ πληγῆς. Ego quoque olim πεδήτης conjectavi, nam deesse aliquid judicabam de compedibus, quæ hominem fugiendi impotem efficerent. Verbum autem fuisse ex dominantibus et in communem usuram receptum jam olim fidem dedere Cratinus et Callias, qui fabulam eo nomine insignitam publici juris fecerunt uterque: Ita Hesych. Πέδησεν· ὑποχείριον ἐποίησεν. Πέδαι δέσμα, περισκελίδες. Πεδῆται, πεπεδημένοι. At profecto medelam quasi digito commonstrat Cod. Coisl. ποδηγεὶς, a quo non longe abest παταγεὶς. Ut supra πατάξας καταβάλλω αὐ-

30 ἔστρεψα δ' αὐτοῦ τὼ χεῖρε, ἔνδον δὲ ἦσαν ἄνθρωποι τοσοῦτοι, οὓς διαφυγεῖν οὐκ ἠδύνατο, οὔτε σίδηρον οὔτε ξύλον οὔτε ἄλλο οὐδὲν ἔχων, ᾧ τοὺς εἰσελθόντας ἂν ἠμύνατο. ἀλλ', ὦ ἄνδρες, οἶμαι καὶ ὑμᾶς εἰδέναι ὅτι οἱ μὴ τὰ δίκαια πράττοντες οὐχ ὁμολογοῦσι τοὺς ἐχθροὺς λέγειν τἀληθῆ,
31 ἀλλ' αὐτοὶ ψευδόμενοι καὶ τὰ τοιαῦτα μηχανώμενοι ὀργὰς τοῖς ἀκούουσι κατὰ τῶν τὰ δίκαια πραττόντων παρασκευάζουσι.

ζ. Πρῶτον μὲν οὖν ἀνάγνωθι τὸν νόμον.

ΝΟΜΟΣ.

οὐκ ἠμφισβήτει, ὦ ἄνδρες, ἀλλ' ὡμολόγει ἀδικεῖν· καὶ ὅπως μὲν μὴ ἀποθάνῃ ἠντιβόλει καὶ ἱκέτευεν, ἀποτίνειν δ' ἕτοιμος ἦν χρήματα. ἐγὼ δὲ τῷ μὲν ἐκείνου τιμήματι οὐ συνεχώρουν, τὸν δὲ τῆς πόλεως νόμον ἠξίουν εἶναι κυριώτερον· καὶ ταύτην ἔλαβον τὴν δίκην, ἣν ὑμεῖς δικαιοτάτην εἶναι ἡγησάμενοι τοῖς τὰ τοιαῦτα ἐπιτηδεύουσιν ἐτάξατε. καί μοι ἀνάβητε τούτων μάρτυρες.

τόν. Alibi c. Agorat. ὁ μὲν Θρασύβουλος τύπτει τὸν Φρύνιχον καὶ καταβάλλει πατάξας. Locum autem sic interpungas: λέγουσι· (πῶς γὰρ ἄν, — ἠμύνατο;) ἀλλ' κ. τ. λ. Taylor. Conjeceram πεδήτης, *vinctus compedibus*. Sed non placet, quia nulla *compedum* (quemadmodum est *manicarum*) mentio in tota narratione. Melius Cl. Editor, qui legit παταγεὶς. supra enim dixerat Lysias, πατάξας καταβάλλω αὐτόν. et Orat. XIII. τύπτει τὸν Φρύνιχον καὶ καταβάλλει πατάξας. et iterum pariter eadem Oratione. Hoc verum puto. Cæterum male distinguitur hic locus, et Parenthesis continuari debuit a voce πῶς usque ad ἠμύνατο: et minor tantum Distinctio ponenda post εὐθὺς, et post χεῖρε. Markland. Restitui πληγεὶς e Vindobonensi, prout Toup quoque ad Suidam t. II. p. 298. emendavit. Olim suspicabar de πρηνής. quod etiam non alienum sit. *qui statim uno ictu dejectus præceps corruerit in cubiculo.* focus erat in penetralibus ædium quidem, attamen non in cubiculo. Reisk. ἐν θοιματίῳ ποδισθεὶς. Cont. Ποδηγὴς aliqui explicant *pedibus e lecto tractus*; sed dedi πληγεὶς. Auger.

Σίδηρον] Malim σιδήριον. ut p. 95. 35. ed. Steph. Illud est ferrum, metallum, unde enses, cultri, falces, alia cuduntur; hoc telum ferro factum vulnerandi aut occidendi ergo. Reisk.

Μὴ τὰ δίκαια] Possit idem videri atque τὰ μὴ δίκαια. haud ego tamen infitiabor, me hoc malle, præsertim cum a libris quibusdam articulus τὰ absit. Idem. Τὰ omittit Contius.

Καὶ τὰ τοιαῦτα μηχανώμενοι] Quo pertinet, ut alios subornent, qui mendacia istorum testimonio suo adjuvent. Reisk.

ΝΟΜΟΣ] Usus invaluit in Græcis editionibus veterum oratorum, ut quoties nuntiantur recitanda esse, vel lex, vel testimonium, vel aliquod ejusmodi, quamvis id non compareat quod recitandum est, ejus tamen titulus scribatur. Ita hic loci, quamvis non compareat lex recitanda, scribitur titulus ΝΟΜΟΣ, quum scribi debuisset non titulus LEX sed historice duntaxat legem hic recitatam fuisse. Huic ego mori obsecutus sum, licet eum non recte se habere intelligerem. Auger.

[1] ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

ἀνάγνωθι δέ μοι καὶ τοῦτον τὸν νόμον ἐκ τῆς στήλης τῆς ἐξ Ἀρείου πάγου.

[2] ΝΟΜΟΣ.

ἀκούετε, ὦ ἄνδρες, ὅτι αὐτῷ τῷ δικαστηρίῳ τῷ ἐξ Ἀρείου
πάγου, ᾧ καὶ πάτριόν ἐστι καὶ ἐφ' [3] ὑμῶν ἀποδέδοται τοῦ 32

[1] ΜΑΡΤΥΡΕΣ A. [2] Deest ΝΟΜΟΣ. T. [3] ὑμῖν T.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ] Scribendum puto ΜΑΡΤΥΡΕΣ. Et ita quoque infra, ubi omnia eadem verba. Sed non affirmo: scio enim unum et alterum exemplum contra afferri posse. Vide ad Orat. III. Markland. Prætuli ΜΑΡΤΥΡΕΣ. Sed posset utcunque servari ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ, quum in usu esset ut vel ipsi testes sua proferrent testimonia vel eorundem, ipsis præsentibus, testimonia legerentur. Auger.

Τοῦτον τὸν νόμον] Hic, ut infra et millies alibi, significat legem quam is qui loquitur scribæ indigitat. Idem.

Τῆς ἐξ Ἀρείου πάγου. Ἀκούετε, ὦ ἄνδρες, etc.] Lege, πάγου. ΝΟΜΟΣ. Ἀκούετε, etc. plane enim excidit ea vox. Sic paulo ante: et infra, ἀνάγνωθι δέ μοι καὶ τοῦτον τὸν νόμον. ΝΟΜΟΣ. Ἀκούετε, ὦ ἄνδρες, ὅτι etc. Sic enim scribendum, ὦ ἄνδρες, ut pæne vigesies in hac Oratione. Vulgo deest ὦ. Markland.

Ἐφ' ὑμῖν] Ἀφ' ὑμῶν. Schott. Si Musis placet. Quasi idem Jus poterat esse πάτριον (originarium nempe) et collatitium vel precario institutum. Ita enim Antiquiores. Οὔσης τῆς Ἀθηναίων πόλεως, ᾗ προεστάναι τῶν Ἑλλήνων πάτριον. Demosth. de ement. legat. Ἐξέλιπεν Ἀργείους ποτὲ τὸ Ἡρακλειδῶν γένος. Ἐξ οὗ βασιλεύεσθαι πάτριον ἦν αὐτοῖς. Plutarch. de fortuna Alexand. Or. XI. Pressius adhuc de hoc ipso Concilio Æsch. c. Timarch. Ἡμεῖς οἱ Ἀρεοπαγῖται οὔτε κατηγοροῦμεν — οὔτε ἀπολογούμεθα· οὐ γὰρ ἡμῖν πάτριον ἐστίν. et Lucian. Anachars. Ἐπειδὴ καὶ τῇ βουλῇ ἐξ Ἀρείου πάγου, ἥπερ τὰς φονικὰς ἡμῖν δίκας δικάζει, πάτριον οὕτω ποιεῖν. Nasutior paulo fuit Dunæus, qui veram lectionem eruisse visus est, sed quem fefellit ratio et historia. Paucis a me accipe. A. Olymp. LXXX. 1. qui Lysiæ natalibus prior erat, labefactatam fuisse hujusce Curiæ auctoritatem uno ore prodiderunt Antiqui, consilium quidem ad eam rem Pericle, operam præstante Ephialte. De quo historici. Χάριτι τοῦ δήμου καταλύοντα τὴν ἐξ Ἀρείου πάγου βουλήν. Et rursus: καὶ τὰ πάτρια καὶ περιβόητα νόμιμα καταλῦσαι. Diod. Sic. ad h. annum. Plutarch. in Pericle et Cimone, et alibi non semel. Heraclid. Pontic. de Polit. Aristot. de Rep. II. 12. et Harpocrat. in Ὁ κάτωθεν νόμος. Eo vulnere illato Senatus nervis suis accisus ad pristinam dignitatem nunquam emicuit, nisi quod propter incredibilem in his rebus existimationem de Cæde cognoscere ei erat denuo in integrum repositum. Τοῦτο μόνον τὸ δικαστήριον οὐχὶ τύραννος, οὐκ ὀλιγαρχία, οὐ δημοκρατία τὰς φονικὰς δίκας ἀφελέσθαι τετόλμηκεν. Demosth. c. Aristocr. Id igitur Juris silentium et redintegrationem intelligit ὁ ἀπολογούμενος, ita sententia redintegrata: ᾧ καὶ πάτριόν ἐστι καὶ ἐφ' ὑμῶν ἀποδέδοται τοῦ φόνου τὰς δίκας δικάζειν. Recte opponuntur πάτρια et τὰ ἐφ' ὑμῶν, ut ap. Dem. παλαιὰ atque eadem forma. οὐ τοίνυν τὰ παλαιὰ ἄν τις ἔχοι μόνον εἰπεῖν, ἀλλ' ἐφ' ὑμῶν τουτωνὶ τῶν ἔτι ζώντων πολλοὶ δίκην δεδώκασι. Orat. de ement. legat. Τούτων, ὦ ἄνδρες, δεινότερα οὐ γέγονεν οὐδὲ μείζω πράγματ' ἐφ' ὑμῶν ἐν τοῖς Ἕλλησιν, οἶμαι δ' οὐδ' ἐν τῷ πρόσθεν χρόνῳ. Id. ibid. Taylor. Lego: καὶ ἀφ' οὗ (vel ὑφ' οὗ) ὑμῖν ἀποδέδοται etc. *et a quo vobis attributum est de cædibus judicare.* In Delphinio enim hæc causa, non in Areopago, agebatur. Hæc vero Curia (Delphinium), ut et cæteræ Tres, quæ diversarum Homicidii Specierum cognitionem habebant (de quibus vide Jul. Pollucem VIII. 10.), jus et auctoritatem suam videntur habuisse ab Areopago; qui ab antiquissimis temporibus, et antequam Delphinii nomen auditum fuerat, judiciis de Cæde destinatus erat locus. Vide doctiss. Perizonium ad Æliani Var. Hist. V. 15. "And. Dunæus pro ἐφ' ὑμῶν, *vestro tempore, vestra memoria.*" Quod sane non intelligo. Markland. F. ἀφ' οὗ ὑμῖν ἀποδέδοται. Vid. Lect. Lys. c. 1. et Jul. Poll. VIII. 10. *In*

φόνου τὰς δίκας δικάζειν, διαῤῥήδην εἴρηται, τοῦτον μὴ κα-
33 ταγινώσκειν φόνου, ὃς ἂν ἐπὶ δάμαρτι τῇ ἑαυτοῦ μοιχὸν
34 λαβὼν ταύτην τὴν τιμωρίαν ποιήσηται. καὶ οὕτω σφόδρα
ὁ νομοθέτης ἐπὶ ταῖς γαμεταῖς γυναιξὶ δίκαια ταῦτα ἡγή-
σατο εἶναι, ὥστε καὶ ἐπὶ ταῖς παλλακαῖς ταῖς ἐλάττονος
ἀξίαις τὴν αὐτὴν δίκην ἐπέθηκε. καίτοι δῆλον ὅτι, εἴ τινα 35
εἶχε ταύτης μείζω [1] τιμωρίαν ἐπὶ ταῖς γαμεταῖς, ἐποίησεν
ἄν· νῦν δὲ οὐχ οἷός τε ὢν ταύτης ἰσχυροτέραν ἐπ᾽ ἐκείναις
ἐξευρεῖν, τὴν αὐτὴν καὶ ἐπὶ ταῖς παλλακαῖς ἠξίωσε γίνε-
σθαι. ἀνάγνωθι δέ μοι καὶ τοῦτον τὸν νόμον.

ΝΟΜΟΣ.

ἀκούετε, [2] ὦ ἄνδρες, ὅτι κελεύει, ἐάν τις ἄνθρωπον ἐλεύθερον ἢ παῖδα αἰσχύνῃ βίᾳ, διπλῆν τὴν βλάβην ὀφείλειν· ἐὰν δὲ

[1] τιμωρίαν, ἐπὶ ταῖς γαμεταῖς ἐπ. T. A.

[2] Deest ὦ. T. R. A.

edit. min. Taylor. Ἐφ᾽ ὑμῶν. Cont. ἐφ᾽ ὑμῶν, *vestris temporibus*. Constat ex historia magnopere labefactatam esse senatus Areopagitici auctoritatem, nec plenissime restitutam fuisse, sed ipsi saltem redditum jus de cæde cognoscendi. Auger.

Τοῦτον μὴ καταγινώσκειν φόνου] Bene si habet, inversa est locutio, pro illa solita τούτου μὴ καταγινώσκειν φόνον. contra illum non pronunciare sententiam homicidium ab eo commissum esse. Ego vero posterius malim. Reisk. Reiskium exscribit Augerus.

Ταύτην τὴν τιμ. π.] Id est, τὸν μοιχὸν φονεύσῃ. Reisk.

Εἶχε] Scil. ἐπιτιθέναι. hoc subaudiri necessarium est propter insequens ἐποίησεν ἄν. quod idem tum erit, atque ἐπέθηκεν ἄν. Idem.

Τὴν αὐτὴν] Post τὴν αὐτὴν deest aut ἐπ᾽ αὐταῖς, aut saltim τῇ, scil. τεθειμένῃ vel τεταγμένῃ τιμωρίᾳ. Idem.

Καὶ τοῦτον τὸν νόμον] Lex, quam hic tradit scribæ recitandam, non est illa, de qua modo egerat, qua sancitum fuerat, ut mœchus super uxore vel pellice alterius deprehensus impune occideretur, sed est hæc, de qua statim agere incipiet, scil. de duplo mulctæ pendendo, si quis liberum hominem vi stupraverit. Idem.

Ἄνδρες] Ὦ ἄνδρες. Cont.

Διπλῆν] Ut existimationi eruditorum consulerem, qui ante me hoc saxum volvebant, attamen διπλοῦν relinquebant intactum, non operæ, non laboris parcus eram, si qua fortuna aut constructione hæc lectio tolerari poterat. Quorum famam dum tutabar, ego interea operam perdidi. Dixit quidem Gellius, XI. 18. "Is in fures non mortis, sed *Dupli* pœna vindicandum existimavit." Itemque Cic. III. Offic. 65. Verum hoc non rem attingit. Ceteri uno ore: οἱ νόμοι περὶ τῶν ἄλλων ἀδικημάτων τῶν εἰς ἀργυρίου λόγον ἀνηκόντων διπλῆν τὴν βλάβην ὀφείλειν κελεύουσιν. Dinarch. c. Demosth. ἢ δίκην εἰς τὴν ἀξίαν τοῦ τελευτήσαντος ὑποσχέτω διπλῆν. Plato de LL. l. 9. διπλασίας ζημίας ἀξιοῖ. Thucyd. I. 86. Et quod illis ignoscendum non erat, noster fere eodem spiritu. Τοῖς δὲ διπλῆν ἐποίησε τὴν βλάβην. Taylor. Διπλῆν. Cont. Duplum ejus mulctæ, quam luit, qui corpus servile stupravit. Reisk.

Ἐὰν δὲ γυναῖκας, ἐφ᾽ αἷσπερ ἀποκτείνειν ἔξεστιν, ἐν τοῖς αὐτοῖς ἐνέχεσθαι] Locus est mutilus, corruptus, male distinctus, et Argumentatione defectus. Lex erat celeberrima, ut, si quis *hominem ingenuum* vel *puerum* vi vitiasset, duplicem mulctam solveret: si quis vero *Nuptam* persuasione stuprasset, marito liceret impune eum occidere. Atque hac Lege maxime se defendit Reus noster, cujus Uxor ab hoc Eratosthene non *vi subita*, sed, ut ille ait supra, χρόνῳ διέφθαρται, *post aliquod tempus*, arte et illecebris, corrupta fuerat. Hæc eo præfatus sum, ut planius appareat deesse vocem πειθοῖ,

[1] γυναῖκα, ἐφ᾽ [2] αἷσπερ ἀποκτείνειν ἔξεστιν, ἐν τοῖς αὐτοῖς 35
ἐνέχεσθαι. οὕτως, ὦ ἄνδρες, τοὺς βιαζομένους ἐλάττονος 37

[1] γυναῖκας T. R. A.

[2] αἷσπερ τοὺς πείσαντας ἀποκτ. A.

persuasione, quæ opponatur βίᾳ, *vi*: ex qua oppositione et distinctione pendet tota Legis mens. Lego igitur: ἐάν τις ἄνθρωπον ἐλεύθερον ἢ παῖδα αἰσχύνῃ βίᾳ, διπλῆν τὴν βλάβην ὀφείλειν· ἐὰν δε γυναῖκα (sc. γαμετὴν) πειθοῖ, etc. Clarum est ex eo, quod sequitur, ubi ad verba ipsa Legis alludit: οὕτως, ὦ ἄνδρες, τοὺς βιαζομένους ἐλάττονος ζημίας ἀξίους ἡγήσατο εἶναι ἢ τοὺς πείθοντας. Et statim: ἡγούμενος, τοὺς μὲν διαπραττομένους βίᾳ ὑπὸ τῶν βιασθέντων μισεῖσθαι· τοὺς δὲ πείσαντας, οὕτως αὐτῶν τὰς ψυχὰς διαφθείρειν, ὥστε etc. Sed rem extra omne dubium ponit locus Xenophontis in Convivio, ubi Lysiæ sententiam et pæne verba exscribit: καὶ μὴν ὅτι γε οὐ βιάζεται, ἀλλὰ πείθει, διὰ τοῦτο μᾶλλον μισητός. ὁ μὲν γὰρ βιαζόμενος, ἑαυτὸν πονηρὸν ἀποδεικνύει· ὁ δὲ πείθων, τὴν τοῦ ἀναπειθομένου ψυχὴν διαφθείρει. *Et quidem quod non vi agit, sed persuadet, propterea magis odio dignus est. Qui enim vi agit, improbitatem suam palam ostendit: qui vero persuadet, mentem corrumpit ejus, cui persuadetur.* De pueris et eorum Amatoribus loquitur. Sic Philo Judæus, de Potipharis uxore: βίᾳ λοιπὸν πρὸ πειθοῦς ἐχρῆτο: prout bene emendavit Doctiss. Mangeius, pro πάθους, Lib. de Josepho. Vide et Demosth. in Midiana, et Orat. de Fœdere Alexandri. Quin et Xenophonti adeo placuit hæc Lysiana hujus Legis explicatio, ut eam iterum videatur alludere Cyropæd. lib. III. *Armenius autem hoc modo locutus est: Neque illi, O Cyre, qui viros alienos cum uxoribus suis familiarius versantes deprehendunt, ob hanc causam eos interficiunt, quasi frugi melioris reddituri uxores suas*, ὡς σωφρονεστέρας ποιοῦντες τὰς γυναῖκας· ἀλλὰ νομίζοντες ἀφαιρεῖσθαι αὐτοὺς τὴν πρὸς ἑαυτοὺς φιλίαν, διὰ τοῦτο ὡς πολεμίοις αὐτοῖς χρῶνται· *sed quod existiment eos auferre ab istis amorem sibi debitum, idcirco pro hostibus eos habent.* Ita enim, cum Doctissimo Lysiæ Editore, locum istum legendum et explicandum esse puto: ut ποιοῦντες (non ποιοῦντας) ad *maritos*, αὐτοὺς (non αὐτὰς) ad *mœchos* referatur. Markland.

Ἐφ᾽ αἷσπερ ἀποκτείνειν ἔξεστιν, ἐν τοῖς αὐτοῖς ἐνέχεσθαι] Elegans phrasis leviter corrupta, et Distinctio male posita, interpretibus imposuerunt. Lego et distinguo: ἐὰν δὲ γυναῖκα πειθοῖ, ἐφ᾽ οἷσπερ ἔξεστιν ἀποκτείνειν ἐν τοῖς αὐτοῖς ἐνέχεσθαι. Ad verbum: *Si vero nuptam persuasione, eorum reum teneri, propter quæ fas est occidere:* id est, criminis capitalis reum esse; adeo ut per Leges marito liceat eum interficere. Idem est ac si scriptum fuisset, ἔνοχός ἐστι ταῖς αἰτίαις, ἐφ᾽ αἷσπερ ἀποκτείνειν ἔξεστι, vel ἐφ᾽ οἷς θάνατος ἡ ζημία, prout loquitur Noster Orat. XIII. et Æschines adv. Ctesiph. p. 89. et alii passim. Locutionem paucis confirmabimus. Æschines περὶ Παραπρεσβ. p. 37. ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς, ἐφ᾽ οἷσπερ καὶ Φιλοκράτης ἐγεγράφει. Dinarchus adv. Demosth. p. 95. εἰ δὲ μὴ, τοῖς αὐτοῖς ἔνοχον εἶναι κελεύουσιν (sc. οἱ νόμοι) οἷσπερ ἄν τις τῶν φευγόντων ἐξ Ἀρείου πάγου κατίῃ. Andocides de Myster. p. 7. οὓς ἔδει τοῖς αὐτοῖς ἐνέχεσθαι ἐν οἷσπερ οὓς ἠγγυήσαντο. Recte quoque ἐνέχεσθαι ἐν. Æschines adv. Ctesiph. p. 78. ὁ γὰρ Σόλων —— ἐν τοῖς αὐτοῖς ἐπιτιμίοις ᾤετο δεῖν ἐνέχεσθαι τὸν ἀστράτευτον, καὶ τὸν λελοιπότα τὴν τάξιν, καὶ τὸν δειλὸν ὁμοίως. Ubi plenam phrasin habes. Andocides de Myster. p. 12. ἐν τῷ αὐτῷ ἐνέχεσθαι. Sic ἔνοχος ἐν τοῖς αὐτοῖς, Idem p. 11. Demosthenes in Leptin. apposite ad Rem, de Draconis Legibus loquens: ὅμως οὐκ ἀφείλετο τὴν τοῦ δικαίου τάξιν· ἀλλ᾽ ἔθηκεν ἐφ᾽ οἷς ἐξεῖναι ἀποκτιννύναι· κἂν οὕτω τις δράσῃ, καθαρὸν διώρισεν εἶναι. Idem. Ἐφ᾽ οἷσπερ. Cont. Multa ista, et quæ haud dubito quin multi futuri sint, quibus acute et solerter excogitata videantur esse, ingenioque Marklandi digna, in cassum tamen omnia projecta sunt, ut toto cœlo a rei veritate et Lysiæ sententia aberrantia. Deest quidem aliquid, non vero id, quod iste volebat. Deest nempe post ἐφ᾽ αἷσπερ, τοὺς πείσαντας. Legem hanc, brevitate dictionis subobscuram, ut sunt ferme leges omnes Græcæ, propter concisam, quam affectant, dictionem intellectu perquam difficiles, ad Scholiastæ fere modum juvat explicare et integrare sic, ut uncis includamus ea, quæ a lectore quoque ipso tacite subjici debent, a legislatore præterita. ἐὰν δὲ γυναῖκας [βίᾳ τις αἰσχύνῃ], ἐφ᾽ αἷσπερ [καταληφθέντας] τοὺς πείσαντας [vel τοὺς πειθοῖ διαφθείραντας] ἀποκτείνειν ἔξεστιν, ἐνέχεσθαι [τοὺς βιασαμένους] ἐν τοῖς αὐτοῖς [ἐν οἷσπερ ἐνέχονται οἱ παῖδας ἐλευθέρους βίᾳ αἰσχύναντες]. Sententia legis hæc est: Quicunque corpora libera per vim stupret, ei pendendum esse duplum illius mulctæ, quæ irrogetur a lege stuprantibus corpora servilia. Eadem pœna [dupli puta præstandi] teneri etiam illos, si qui mulieres ingenuas vi stupraverint. nam qui lenociniis et blanditiis obstrinxissent sibi ad moremque

38 ζημίας ἀξίους ἡγήσατο εἶναι ἢ τοὺς πείθοντας. τῶν μὲν
γὰρ θάνατον κατέγνω, τοῖς δὲ διπλῆν ἐποίησε τὴν βλάβην,
ἡγούμενος, τοὺς μὲν διαπραττομένους βίᾳ ὑπὸ τῶν βια-
σθέντων μισεῖσθαι, τοὺς δὲ πείσαντας οὕτως αὐτῶν τὰς
ψυχὰς διαφθείρειν ὥστ' οἰκειοτέρας αὐτοῖς ποιεῖν τὰς ἀλ-
λοτρίας γυναῖκας ἢ τοῖς ἀνδράσι, καὶ πᾶσαν ἐπ' ἐκείνοις 95. 1
τὴν οἰκίαν γεγονέναι, καὶ τοὺς παῖδας ἀδήλους εἶναι ὁποτέ-
39 ρων τυγχάνουσιν ὄντες, τῶν ἀνδρῶν ἢ τῶν μοιχῶν· ἀνθ' ὧν
ὁ τὸν νόμον τιθεὶς θάνατον αὐτοῖς ἐποίησε τὴν ζημίαν.
40 η΄. Ἐμοῦ τοίνυν, ὦ ἄνδρες, οἱ μὲν νόμοι οὐ μόνον ἀπεγνω-
κότες εἰσὶ μὴ ἀδικεῖν, ἀλλὰ καὶ κεκελευκότες ταύτην τὴν
δίκην λαμβάνειν· ἐν ὑμῖν δ' ἐστὶ, πότερον χρὴ τούτους
ἰσχυροὺς ἢ μηδενὸς ἀξίους εἶναι. ἐγὼ [1] μὲν γὰρ οἶμαι πά-

[1] Deest μέν. T.

sibi gerendum pellexissent, atque sic volentes illas corrupissent, seu stupro, seu adulterio, ejusmodi corruptores impune licere occidere. REISK.

Τῶν μὲν γὰρ] Scil. τῶν πεισάντων. IDEM.

Τοῖς δὲ] Scil. βιασαμένοις. IDEM.

Αὐτῶν] Indiligentius paulo atque securius dictum. Confidebas nempe, Lysia, lectorum tuorum fore neminem tam tardum, ut hoc αὐτῶν ad proximum τῶν βιασθέντων referret, sed omnes ultro conjectura id esse consecuturos, quod tu in mente habuisses, scil. τῶν πεισθεισῶν. IDEM.

Καὶ τοὺς παῖδας, etc.] Adulterium, uti videtur, apud Græcos non in *Solutam*, aut *Vacuam*, sed in *Conjugatam*, in ὕπανδρον solam cadere potuit, uti pariter apud Romanos, Græcæ νομοθεσίας probos interpretes. "Proprie Adulterium in Nupta committitur, *propter partum ex altero conceptum* composito nomine: Stuprum vero in virginem viduamque committitur, quod Græci φθορὰν appellant." l. 6. §. 1. D. ad Leg. Jul. de adulteriis coercendis. Ita porro: "*Adulter*, qui alienam *Matremfam.* corruperit," l. 225. D. de verb. signif. ὃς ἂν μοιχεύσηται τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίου. Levit. XX. 10. Vid. quæ nos modo de *Furto* et *Adulterio*. Inde adeo Legg. Civiles, quæ Societatis ut plurimum beneficia adstruere satagunt, alia prorsus respiciunt atque Canonicæ. Plenior est, quem consuli velim, Cl. Harpprecht. ad Instit. l. 4. Tit. 18. §. 4., Anton. Perezii Prælectiones ad C. de lege Julia., et I. Fred. Bockelman. Different. Jur. Civil. et Canon. c. 49. Ad maritum tamen stuprantem detorquetur aliquando vox Adulterium, qui, uti dixi, Mœchus seu Adulter fieri non potest, nisi in aliena uxore: Ita in his locis, quæ tamen majorum sapientissima instituta referunt de dissimili in dissimili sexu atrocitate. Fragm. Cat. apud Gell. X. 23. "In adulterio uxorem tuam si deprehendisses, sine judicio impune necares? Illa te, si *adulterares*, digito non auderet contingere. Neque jus est." Item l. 1. C. ad Legem Juliam etc. "Publico judicio non habere mulieres *adulterii* accusationem, quamvis de matrimonio suo violato queri velint, lex Julia declarat: quæ cum masculis jure mariti accusandi facultatem detulisset, non idem feminis privilegium detulit." Hinc est quod lamentatur muliercula apud Plaut. Mercat. [act. iv. ad fin.]

"Ecastor, *lege* dura vivunt mulieres
Multoque iniquiore miseræ quam viri.
Nam si vir scortum duxit clam uxorem suam,
Id si rescivit uxor, *impune* est *viro*.
Uxor vero si clam domo egressa est foras,
Viro fit causa, exigitur matrimonio.
Utinam *lex* esset *eadem* uxori, quæ est *viro*.
Nam uxor contenta est, quæ bona est, uno viro,
Qui minus vir una uxore contentus siet?" TAYLOR.

Ἐν ὑμῖν ἐστὶν] Scil. διορίζεσθαι. REISK.

Ἐγὼ γὰρ] Ἐγὼ μὲν γάρ. CONT.

σας τὰς πόλεις διὰ τοῦτο τοὺς νόμους τίθεσθαι, ἵνα, περὶ
ὧν ἂν πραγμάτων ἀπορῶμεν, παρὰ τούτους ἐλθόντες σκε-
ψώμεθα ὅ τι ἡμῖν ποιητέον ἐστίν. οὗτοι τοίνυν περὶ τῶν
τοιούτων τοῖς ἀδικουμένοις τοιαύτην δίκην λαμβάνειν παρα-
κελεύονται, οἷς ὑμᾶς ἀξιῶ τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχειν· εἰ δὲ
μὴ, τοιαύτην ἄδειαν τοῖς μοιχοῖς ποιήσετε, ὥς καὶ τοὺς 41
κλέπτας ἐπαρεῖτε φάσκειν μοιχοὺς εἶναι, εὖ εἰδότας ὅτι, ἐὰν
ταύτην τὴν αἰτίαν περὶ ἑαυτῶν λέγωσι καὶ ἐπὶ τούτῳ
φάσκωσιν εἰς τὰς ἀλλοτρίας οἰκίας εἰσιέναι, οὐδεὶς αὐτῶν
ἅψεται. πάντες γὰρ εἴσονται ὅτι τοὺς μὲν νόμους τῆς μοι-
χείας χαίρειν ἐᾶν δεῖ, τὴν δὲ ψῆφον [1] τὴν ὑμετέραν δεδιέναι·
αὕτη [2] γάρ ἐστι πάντων τῶν ἐν τῇ πόλει κυριωτάτη. 42
θ΄. Σκέψασθε, ὦ ἄνδρες· κατηγοροῦσι γάρ μου ὡς ἐγὼ
τὴν θεράπαιναν ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ μετελθεῖν ἐκέλευσα τὸν
νεανίσκον. ἐγὼ δὲ, ὦ ἄνδρες, δίκαιον [3] μὲν ἂν ποιεῖν ἡγού-
μην, ᾡτινιοῦν τρόπῳ τὸν τὴν γυναῖκα τὴν ἐμὴν διαφθείραντα

[1] Deest τήν. T. A. [2] γὰρ ἐπὶ A. [3] μὲν] ἐμὲ T. R. A.

Περὶ τῶν τοιούτων] F. παρὰ, ut pendeat, a sequentibus, παρὰ τῶν τοιούτων δίκην λαμβάνειν. N. c. Andocidem: Καίτοι ὁπότε οὗτος παρ' ἑτέρου ἠξίωσε δίκην ἀσεβείας λαβεῖν, ἦπου ἑτέρους γε παρὰ τούτου λαβεῖν δίκαιον καὶ εὐσεβές ἐστιν. TAYLOR. Mihi non videtur vulgata lectio sollicitanda esse. περὶ τῶν τοιούτων idem h. l. est atque ἐν τοῖς τοιούτοις. *in ejusmodi causis*. REISK.

Ὡς καὶ τοὺς κλέπτας] Non sine stomacho et gravissima Judicum reprehensione hoc dicit Lysias; si ex eorum sententia ea sequeretur legis dispositio, ut *adulterii* αἰτία tutior sit futura atque ad salutem accommodatior, quam illa *furti*. Longe aliter statuerunt gentes, quarum instituta ad nos memoria pervenere. Optime de his rebus Rex sapientissimus, cujus mentem, quia multum ad eam rem facit, non gravabor exscribere. Ἀποδήσει τις πῦρ ἐν κόλπῳ, τὰ δὲ ἱμάτια οὐ κατακαύσει; Ἢ περιπατήσει τις ἐπ' ἀνθράκων πυρὸς, τοὺς δὲ πόδας οὐ; οὕτως ὁ εἰσελθὼν πρὸς γυναῖκα ὕπανδρον (Heb. ad uxorem vicini ejus) οὐκ ἀθωωθήσεται, οὐδὲ πᾶς ὁ ἁπτόμενος αὐτῆς. Οὐ θαυμαστὸν, ἐάν τις ἁλῷ κλέπτων. Κλέπτει γὰρ, ἵνα ἐμπλήσῃ ψυχὴν πεινῶν· ἐὰν δὲ ἁλῷ, ἀποτίσει ἑπταπλάσια, καὶ πάντα τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ δοὺς ῥύσεται ἑαυτόν. Ὁ δὲ μοιχὸς δι' ἔνδειαν φρενῶν ἀπώλειαν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ περιποιεῖται, ὀδύνας τε καὶ ἀτιμίας ὑποφέρει· τὸ δὲ ὄνειδος αὐτοῦ οὐκ ἐξαλειφθήσεται εἰς τὸν αἰῶνα. μεστὸς γὰρ ζήλου θυμὸς ἀνδρὸς αὐτῆς· οὐ φείσεται ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως· οὐκ ἀνταλλάξεται οὐδενὸς λύτρου τὴν ἔχθραν, οὐδὲ μὴ διὰ πολλῶν δώρων. Prov. VI. fin. TAYLOR.

Τὴν δὲ ψῆφον ὑμετέραν] Mos loquendi postulat, aut τὴν δὲ ὑμετέραν ψῆφον, aut τὴν δὲ ψῆφον τὴν ὑμετέραν. Post hæc scripta inveni posteriorem conjecturam a Brulart. et Vindobon. confirmatam. quare recepi. REISK. Cui ita assentior, ut velim ego eandem lectionem in textum admisisse. AUGER.

Ἐπὶ πάντων] Vel ἐστι. Cum vero dicit, Horum Judicum sententiam præcipuam esse *omnium* in Urbe, intellige, *quoad hanc rem*, et de hujus modi cædibus. Supra pro περὶ τῶν τοιούτων, mallem παρά. MARKLAND. Ἐστί. CONT. ἐστι πάντων primus edidit Taylor, ante quem vulgati libri dant ἐπὶ πάντων. Reliqui lectionem Tayloranam, præsertim cum a Brulart. et Coisl. confirmetur (quæ, ut videtur, gemina auctoritas nescio an una sit) quamquam olim vulgata ferri quodammodo possit. REISK. Reliqui ἐπὶ πάντων, subaudiendo ad phrasim ἐστί. AUGER.

Σκέψασθε] Nimis abrupta hæc est oratio, ut suspicer aliquid deesse. REISK. Σκέψασθε δὲ ὦ. CONT. Reiskio assentitur quoque Augerus. Cf. Olynth. Γ. §. γ.

Δίκαιον ἐμὲ] Δίκαιον μέν. CONT.

λαμβάνων. εἰ μὲν γὰρ λόγων εἰρημένων, ἔργου δὲ μηδενὸς γεγενημένου, μετελθεῖν ἐκέλευον ἐκεῖνον, ἠδίκουν ἄν· εἰ δὲ ἤδη πάντων διαπεπραγμένων, καὶ πολλάκις εἰσεληλυθότος εἰς τὴν οἰκίαν τὴν ἐμήν, ᾡτινιοῦν τρόπῳ ἐλάμβανον αὐτόν, σωφρονεῖν ἐμαυτὸν ἡγούμην. σκέψασθε δὲ ὅτι καὶ ταῦτα ψεύδονται· ῥᾳδίως δὲ ἐκ τῶνδε γνώσεσθε. ἐμοὶ γάρ, ὦ
43 ἄνδρες, — ὅπερ καὶ πρότερον εἶπον — φίλος ὢν Σώστρατος καὶ οἰκείως διακείμενος ἀπαντήσας ἐξ ἀγροῦ περὶ ἡλίου δυσμὰς συνεδείπνει, καὶ ἐπειδὴ καλῶς εἶχεν αὐτῷ, ἀπιὼν ᾤχετο. καίτοι πρῶτον μέν, ὦ ἄνδρες, ἐνθυμήθητε [1] ὅτι, εἰ ἐν ἐκείνῃ τῇ νυκτὶ ἐγὼ ἐπεβούλευον Ἐρατοσθένει, πότερον ἦν μοι κρεῖττον αὐτῷ ἑτέρωθι δειπνεῖν ἢ τὸν συνδειπνήσοντά [2] μοι εἰσαγαγεῖν; οὕτω γὰρ ἂν ἧττον ἐτόλμησεν ἐκεῖνος εἰσελθεῖν εἰς τὴν οἰκίαν. εἶτα δοκῶ ἂν ὑμῖν τὸν συνδειπνοῦντα ἀφεὶς μόνος καταλειφθῆναι καὶ ἔρημος γενέσθαι, ἢ κελεύειν ἐκεῖνον μένειν, ἵνα μετ' ἐμοῦ τὸν μοιχὸν ἐτιμω-
44 ρεῖτο; ἔπειτα, ὦ ἄνδρες, οὐκ ἂν δοκῶ ὑμῖν τοῖς ἐπιτηδείοις μεθ' ἡμέραν παραγγεῖλαι, καὶ κελεῦσαι αὐτοὺς συλλεγῆναι εἰς [3] οἰκίαν τῶν φίλων τῶν ἐγγυτάτω, μᾶλλον ἢ ἐπειδὴ τάχιστα ᾐσθόμην τῆς νυκτὸς περιτρέχειν, οὐκ εἰδὼς ὅντινα οἴκοι καταλήψομαι καὶ ὅντινα ἔξω; καὶ ὡς Ἁρμόδιον μὲν

[1] [ὅτι] R. [2] Deest μοι. T. A. [3] οἰκίαν τινὸς τῶν A.

Σωφρονεῖν] Quid? *Putavi* me recte fecisse, si quomodocunque — Immo *putassem.* σωφρονεῖν ἂν ἐμαυτὸν ἡγούμην. Ut supra. Δίκαιον ἐμὲ ἂν ποιεῖν ἡγούμην ᾡτινιοῦν τρόπῳ λαμβάνων. TAYLOR.

Ἐπεὶ δὲ] Coisl. ἐπειδή. Id quod optavi bonum Cod. exhibiturum. Supra Ἀναβάντες ἐδειπνοῦμεν. ἐπειδὴ δὲ καλῶς αὐτῷ εἶχεν — ἀπιὼν ᾤχετο. TAYLOR. Ἐπειδή. CONT. Abundat δέ. Lego: καὶ ἐπειδὴ καλῶς εἶχεν αὐτῷ: ut supra, ἐπειδὰν δὲ καλῶς αὐτῷ εἶχεν. MARKLAND.

Ὅτι, εἰ] Ὅτι abundat non vitiose, sed more Græco et Attico. AUGER.

Ἢ τὸν συνδειπνήσοντα] Ἢ καὶ τὸν συνδειπνήσοντά μοι. CONT.

Κελεύειν] Malim κελεῦσαι ob præcedentia καταλειφθῆναι et γενέσθαι. REISK.

Ἵνα — ἐτιμωρεῖτο] Obvium erat τιμωροῖτο. Sed cave quidquam mutes. Infra: ἵνα εἰσῄειν, et ἐποιούμην. Orat. IV. ἵνα ἐγένετο. et ita sæpe Attici. ἵνα εἶχον ἄν, Orat. VII. ἵνα μὴ ἀνηλίσκετο, Plato in Symposio, p. 11. Ed. Oxon. ubi pro παῖδαν moneo legendum παῖδας. Xenophon Cyropæd. lib. I. ἵνα αὐτὸς ἑαυτὸν ἐμπίπτων ἐνέδυ. Isocrates Evagora, initio fere: ἵνα οἵ τε δυνάμενοι τὰ τῶν πολλῶν ἔργα κοσμεῖν, ἐν εἰδόσι ποιούμενοι τοὺς λόγους, ταῖς ἀληθείαις ἐχρῶντο περὶ αὐτῶν· οἵ τε νεώτεροι φιλοτιμοτέρως διεκεῖντο πρὸς τὴν ἀρετήν. Demosthenes adv. Androt. ἵνα ἐκινδυνεύομεν: et ἵνα ἦν, contra Aphobum. Et ad hanc formam forte exigendum istud D. Pauli ad Corinthios 1 Epist. IV. 6. ἵνα μὴ ἐφυσιοῦσθε: ubi vulgo scribitur φυσιοῦσθε. MARKLAND.

Οἰκίαν τῶν φίλων] Aut οἰκίας in plurali erit leg. aut ad οἰκίαν addendum τινὸς aut τοῦ encliticum. REISK.

Καταλείψομαι] Vidit istud καταλείψομαι magnus Salmas. uti profecto cæcus sit oportet, qui hoc non videat. Accedit, quanta accedere in tali re possit fides ex Cod. nostro Coisl. TAYLOR. Leg. καταλήψομαι, ut statim, et supra. Error forte operarum: qualis est ἔξω, pro ἔξω, quemadmodum recte legitur in nonnullis hujusce ipsius Editionis et Impressionis exemplaribus. MARKLAND. Καταλήψομαι. CONT.

καὶ τὸν δεῖνα ἦλθον οὐκ ἐπιδημοῦντας — οὐ γὰρ ᾔδειν —, ἑτέρους δὲ οὐκ ἔνδον ὄντας κατέλαβον, οὓς δ' οἷός τε ἦν λαβὼν ἐβάδιζον. καίτοιγε, εἰ προῄδειν, οὐκ ἂν δοκῶ ὑμῖν καὶ θεράποντας παρασκευάσασθαι καὶ τοῖς φίλοις παραγγεῖλαι, ἵν' ὡς ἀσφαλέστατα μὲν αὐτὸς εἰσῄειν — τί γὰρ ᾔδειν εἴ τι κἀκεῖνος εἶχε σιδήριον; —, ὡς μετὰ πλείστων δὲ μαρτύρων τὴν τιμωρίαν ἐποιούμην; νῦν δ' οὐδὲν εἰδὼς τῶν [1] ἐσομένων ἐκείνῃ τῇ νυκτί, οὓς οἷός τε ἦν παρέλαβον. καί μοι ἀνάβητε τούτων μάρτυρες.

[2] ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

ι. Τῶν μὲν μαρτύρων ἀκηκόατε, ὦ ἄνδρες· σκέψασθε δὲ παρ' ὑμῖν αὐτοῖς οὕτως περὶ τούτου τοῦ πράγματος, ζητοῦντες εἴ τις ἐμοὶ καὶ Ἐρατοσθένει ἔχθρα γεγένηται [3] πώποτε πλὴν ταύτης. οὐδεμίαν γὰρ εὑρήσετε. οὔτε γὰρ συκοφαντῶν γραφάς με ἐγράψατο, οὔτε ἐκβάλλειν ἐκ τῆς πόλεως ἐπεχείρησεν, οὔτε ἰδίας δίκας ἐδικάζετο, οὔτε συνῄδει 46

[1] ἐσ. ἐν ἐκείνῃ A. [2] ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ T. R. A. [3] πώποτε γεγένηται T. R. A.

Ἦλθον] Subaudi τηνάλλας. *frustra.* REISK.

Οὐκ ἐπιδημοῦντας] Judicabit aliquis ita restituendam fore hanc periodum οὓς οὐκ ἐπιδημοῦντας. una sc. vocula revocata, quæ ante scripturam sui simillimam facile excidere potuit. Aut fortasse h. p. melius. Ὡς Ἁρμόδιον μὲν καὶ τὸν δεῖνα ἐλθὼν οὐκ ἐπιδημοῦντας· οὐ γὰρ ᾔδειν· ἑτέρους δὲ οὐκ ἔνδον ὄντας κατέλαβον. Sublicis erat omnino locus adjuvandus, sed nihil silentibus Codd. refingere audeo. TAYLOR.

Οὐ γὰρ ᾔδειν] Repete tacite a communi, οὐκ ἐπιδημοῦντας. REISK.

Ὡς μετὰ πλείστων] Mihi videtur ὡς jungendum cum πλείστων. ὡς μετὰ πλείστων, *coram quam plurimis.* AUGER.

Ἐκείνῃ τῇ νυκτὶ] Restitue Præpositionem, ἐν ἐκείνῃ. Ita supra, εἰ ἐν ἐκείνῃ τῇ νυκτί. Infra, πλὴν ἐν ἐκείνῃ τῇ νυκτί. Ioan. XXI. 3. καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ νυκτὶ ἐπίασαν οὐδέν. Sequitur: καί μοι ἀνάβητε τούτων μάρτυρες. ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ. Τῶν μὲν μαρτύρων ἀκηκόατε, etc. Scribe, ΜΑΡΤΥΡΕΣ, ut supra monui. MARKLAND. Malim ΜΑΡΤΥΡΕΣ. AUGER.

Γραφὰς] Sæpissime, ut et hic factum est, duo istæc vocabula, γραφαὶ et δίκαι, secum ab oratoribus Atticis comparantur. Illæ sunt causæ publicæ, ad remp. pertinentes, quas uno nomine majestatis actionum complectaris. quarum rei, qui damnarentur, capite minuebantur, sive maxima illa erat capitis imminutio, seu extremum supplicium, sive minima, hoc est, exsilium. quocirca recte, foroque Attico convenienter subjungit Lysias ταῖς γραφαῖς exsilii pœnam; non autem ταῖς δίκαις, seu privatis causis. REISK.

Οὔτε συνῄδει — ἐπιβουλεύουσι] Vis argumenti hæc est: Nullam fuisse causam, cur Eratosthenem Euphiletus occideret, nisi commissum ab illo adulterium; neque enim antea inter ipsos inimicitias exstitisse, neque fuisse Erastosthenem Euphileto criminis alicujus conscium, idque celasse, atque ideo hunc metuentem ne indicaret facinus voluisse eum interficere, quæ homicidiorum non raro causa fuerit, idque vel hinc est manifestum, quod Eratosthenes illi pecuniam obtulerit, quod facturus non fuisset, si minus eum terrere potuisset; eamque non accepturum Euphiletum facile potuisset intelligere, si solus criminis cujusdam ei conscius fuisset. Hæ me movent rationes, ut scribendum existimem: οὔτε εἰ τοιαῦτα διεπραξάμην, ἤλπιζεν ἄν με

κακὸν οὐδὲν ὃ ἐγὼ δεδιὼς μή τις πύθηται, ἐπεθύμουν αὐτὸν ἀπολέσαι, οὔτε, εἰ ταῦτα διεπραξάμην, ἤλπιζον [1] [μὲν] χρήματα λήψεσθαι· ἔνιοι γὰρ τοιούτων πραγμάτων ἕνεκεν θάνατον ἀλλήλοις ἐπιβουλεύουσι. τοσούτου τοίνυν
47 δεῖ ἢ λοιδορία ἢ παροινία ἢ ἄλλη τις διαφορὰ ἡμῖν γεγο- 96. 1
νέναι, ὥστε [2] οὐδὲ ἑωρακὼς ἦν τὸν ἄνθρωπον πώποτε πλὴν ἐν ἐκείνῃ τῇ νυκτί. τί [3] ἂν οὖν βουλόμενος ἐγὼ τοιοῦτον κίνδυνον ἐκινδύνευον, εἰ μὴ τὸ μέγιστον τῶν ἀδικημάτων ἦν ὑπ' αὐτοῦ ἠδικημένος; ἔπειτα παρακαλέσας αὐτὸς μάρτυρας ἠσέβουν, ἐξόν μοι, εἴπερ ἀδίκως ἐπεθύμουν αὐτὸν ἀπολέσαι, μηδένα μοι τούτων συνειδέναι;

ια'. Ἐγὼ μὲν οὖν, ὦ ἄνδρες, οὐκ ἰδίαν ὑπὲρ ἐμαυτοῦ νομίζω ταύτην γενέσθαι τὴν τιμωρίαν, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς πόλεως ἁπάσης. οἱ γὰρ τοιαῦτα πράττοντες, ὁρῶντες οἷα τὰ ἆθλα πρόκειται τῶν τοιούτων ἁμαρτημάτων, ἧττον εἰς τοὺς ἄλλους [4] ἐξαμαρτήσονται, ἐὰν [5] καὶ ὑμᾶς ὁρῶσι τὴν
48 αὐτὴν γνώμην ἔχοντας. εἰ δὲ μή, πολὺ κάλλιον τοὺς μὲν κειμένους νόμους ἐξαλεῖψαι, ἑτέρους δὲ θεῖναι, οἵτινες τοὺς μὲν φυλάττοντας τὰς ἑαυτῶν γυναῖκας ταῖς ζημίαις ζημιώσουσι, τοῖς δὲ βουλομένοις εἰς αὐτὰς ἁμαρτάνειν πολλὴν ἄδειαν ποιήσουσι. πολὺ γὰρ οὕτω δικαιότερον ἢ ὑπὸ τῶν

[1] Absunt unci. T. R. μεν A. [2] οὔτε T. [3] Deest ἄν. T. A. [4] ἐξαμαρτήσουσιν T. R. A. [5] καὶ] δὲ T.

χρήματα λήψεσθαι. *neque si tale quid patrassem, sperare potuisset, me pecunia posse placari, quum hunc impune occidendi ejus metuque me liberandi occasionem haberem.* Obtulisse autem Eratosthenem pecunias, si vitæ parcere vellet Euphiletus, narratur p. 173. 9. SLUITER.

Ἤλπιζον μὲν] Μὲν abesse mallem, aut certe cum με mutari. *sperabam me pro patrata illa cæde mercedem accepturum.* REISK. Quod Contius ejicit non subrogando με. AUGER.

Θάνατον ἀλλήλοις ἐπιβουλεύουσι] Usitatius est ἀλλήλοις ἐπιβουλεύουσι, sine τῷ θάνατον: et ita fere scribit Noster. Vulgata tamen defenditur loco Andocidis, Orat. adv. Alcibiad. p. 31. καὶ τῷ κηδεστῇ θάνατον ἐπιβουλεύει: et p. 30. θάνατον ἐπεβούλευσε Καλλίᾳ. Paulo ante, pro ἤλπιζον μὲν, scribo, ἤλπιζον ἄν, *sperare potuissem.* MARKLAND. Pro ἀλλήλοις malim ἄλλοις. AUGER.

Οὐδὲ] Sic dedi de meo. *ne viderim quidem.* olim erat οὔτε. quod ab hoc loco est alienum. REISK. Οὐδέ. CONT.

Τί οὖν] Τί ἂν οὖν. CONT. Ego velim, fateor, sic legisse, quamvis ἂν possit subaudiri. AUGER.

Ἐὰν δὲ] Ἐάν γε mavult Steph. ut conjungatur cum præcedentibus. Cordate. Tametsi δὴ non fuisset pro nihilo. *Tum demum* cum emphasi. TAYLOR. Mallem, ἐὰν καί: et locum aliter distinguerem: ἧττον εἰς τοὺς ἄλλους ἐξαμαρτήσουσιν, ἐὰν καὶ ὑμᾶς ὁρῶσι τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχοντας: *si vos* quoque *conspexerint* etc. Mox, ad finem Orat. deest Articulus ante πόλεως: τοῖς τῆς πόλεως νόμοις: ut supra hac Orat. et passim. MARKLAND. Ἐξαμαρτήσονται, ἐάν τε ὑμᾶς. CONT.

Τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχοντας] *Eundem animum habentes,* np. ac ipsi injuria affecti. AUGER.

Γνώμην] Subaudi τοῖς νόμοις. REISK.

Θεῖναι] Malim θέσθαι. AUGER.

Ταῖς ζημίαις] Videtur ἐσχάταις aut μεγίσταις interponendum esse. REISK.

Οὕτω] τοῦτο. CONT.

νόμων τοὺς πολίτας ἐνεδρεύεσθαι, οἳ κελεύουσι μέν, ἐάν τις μοιχὸν λάβῃ, ὅ τι ἂν βούληται χρῆσθαι· οἱ δ' ἀγῶνες δεινότεροι τοῖς ἀδικουμένοις καθεστήκασιν ἢ τοῖς παρὰ τοὺς νόμους τὰς ἀλλοτρίας καταισχύνουσι γυναῖκας. ἐγὼ γὰρ νῦν καὶ περὶ τοῦ σώματος καὶ περὶ τῶν χρημάτων καὶ περὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων κινδυνεύω, ὅτι τοῖς [1] τῆς πόλεως νόμοις ἐπειθόμην.

[1] Deest τῆς. T. A.

Οἳ κελεύουσι μὲν] Breviloquentia Lysiaca hæc est, orationem interdum efficiens conturbatiorem. perinde est ac si dixisset: ὃ γίγνεται, εἰ οἱ μὲν νόμοι κελεύουσιν — *id quod contingit, si leges quidem* —. REISK.

Ἐπειθόμην] Post ἐπειθόμην Contius hanc annotationem ponit: πολλὰ λείπει. AUGER.

ΛΥΣΙΟΥ

ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ

ΤΟΙΣ ΚΟΡΙΝΘΙΩΝ ΒΟΗΘΟΙΣ.

Pag. ed. H.Steph. — Pag. ed. Reisk.

190. α΄. ΕΙ μὲν ἡγούμην οἷόν τε εἶναι, ὦ παρόντες ἐπὶ τῷδε 50
τῷ τάφῳ, λόγῳ δηλῶσαι τὴν τῶν ἐνθάδε κειμένων ἀνδρῶν
ἀρετήν, ἐμεμψάμην ἂν τοῖς ἐπαγγείλασιν ἐπ' αὐτοῖς ἐξ
ὀλίγων ἡμερῶν λέγειν· ἐπειδὴ [1] δὲ πᾶσιν ἀνθρώποις ὁ πᾶς
χρόνος οὐχ ἱκανὸς λόγον ἴσον παρασκευάσαι τοῖς τούτων
ἔργοις, διὰ τοῦτο καὶ ἡ πόλις μοι δοκεῖ, προνοουμένη τῶν

[1] δὲ τοῖς πᾶσιν T. R.

ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ] Pulcherrima et ornatissima oratio Lysiæ, qua eos laudavit, qui Corinthiis opem ferentes occubuerunt: quam quidem orationem, ut et ceteras Ὄρχαμος τυπογράφων ita emendatam edidit, ut tamen aliorum industriæ aliquid reliqui fecerit. Muret. *Var. Lect.* XVII. 11. Bellum hoc contra Lacedæmonios gestum incidit in Olymp. XCVI. duce Iphicrate. Vid. Diod. Sic., Xenophon. in Hellenic., Nep. in Iphicrate, Pausan. in Lacon. et Messen., et Palmer. ad Plut. Aristoph. 173. Memoratur hæc oratio a Theone, Capp. 1. et 2. ab Harpocr. in Γερανία. Laudatur item ab Aristotele in Rhetor. III. 10. (dissimulato tamen nomine auctoris) et a σχ. Æschinis inedito. Taylor. Plutarchus in Vita Isocrat. refert, nonnullos dixisse Isocratem transtulisse nobilem illum *Panegyricum* suum ex scriptis Gorgiæ Leontini, et Lysiæ. De Gorgia quidem nescio: sed quod ad Lysiam attinet, verissimum est, quod isti dixerunt. Conferenti enim hanc Nostri Orationem cum Isocratis Panegyrico, patebit clare, plurima esse non solum ad Res et Historias et earum Dispositionem spectantia, sed etiam Verba et Sententias, ex hac in illum transcriptas: quod nonnullis in locis notabimus; omnia enim accuratius persequi non vacat. Ipse Isocrates Lysiam, inter alios, et hunc Ἐπιτάφιον λόγον innuere videtur istis Panegyr. p. m. 108. καίτοι με οὐδὲ λέληθεν, ὅτι χαλεπόν ἐστιν ὕστατον ἐπελθόντα λέγειν περὶ πραγμάτων πάλαι προκατειλημμένων, καὶ περὶ ὧν οἱ μάλιστα δυνηθέντες τῶν πολιτῶν εἰπεῖν, ἐπὶ τοῖς δημοσίᾳ θαπτομένοις πολλάκις εἰρήκασιν. Quin et, quod indignatiunculam aliquam nonnullis mereri forsan videbitur, Nostrum, cui tam multa debere voluit, virgula Censoria non dubitavit tangere, loco de quo monebo infra. Plures vero hujusce generis Ἐπιταφίους scripsit Lysias, prout testantur Plutarchus, Photius, et Suidas; quæ, opinor, comprehendentur sub generali nomine τῶν Πανηγυρικῶν Lysiæ, quorum meminit Halicarnasseus, et in quibus Stylum solito elatiorem agnoscit: quæ crisis verissima est. Hanc Orationem semel citat Harpocration, V. Γερανία. Markland. Orationem Funebrem licet constans veterum judicium Lysiæ tribuerit, multa tamen sunt, quæ mihi persuadeant, non ipsum Lysiam esse auctorem. Est enim dictio magis ornata et inflatior etiam, quam pro illius ævi hujusque scriptoris simplicitate, plena quæsito ornatu. Antithetorum fastidiosam habet multitudinem et cumulationem, totaque sophisticum quoddam spirat ingenium. Nos igitur auctorem secuti Valckenaerium (ad Herod. l. VII. p. 566. 36. b. p. 579. 58. a.), ipsaque re id suadente, hanc Orationem Lysia abjudicamus, quod et post Valckenaerium fuit judicium Reiskii ad h. or. p. 64. Sluiter.

Ἐπ' αὐτοῖς] Junge cum λέγειν, *dicere de his rebus*, vel *de his viris*, de quibus nunc dico. Auger.

ἐνθάδε λεγόντων, ἐξ ὀλίγου τὴν πρόσταξιν ποιεῖσθαι,
ἡγουμένη οὕτως ἂν μάλιστα συγγνώμης αὐτοὺς παρὰ τῶν
ἀκουσάντων τυγχάνειν. ὅμως δὲ ὁ μὲν λόγος μοι περὶ 51
τούτων, ὁ δ' ἀγὼν οὐ πρὸς τὰ τούτων ἔργα, ἀλλὰ πρὸς
τοὺς πρότερον ἐπ' αὐτοῖς εἰρηκότας. τοσαύτην γὰρ ἀφθονίαν
παρεσκεύασεν ἡ τούτων ἀρετὴ καὶ τοῖς ποιεῖν δυναμένοις
καὶ τοῖς εἰπεῖν βουληθεῖσιν, ὥστε καλὰ μὲν πολλὰ τοῖς 52
προτέροις περὶ αὐτῶν εἰρῆσθαι, πολλὰ δὲ καὶ ἐκείνοις παραλελεῖφθαι, ἱκανὰ δὲ καὶ τοῖς ἐπιγιγνομένοις ἐξεῖναι εἰπεῖν· 53

Ἐξ ὀλίγου] Sub. χρόνου. Idem.

Ὅμως] Malim ὅλως. *universe.* Reisk.

Λόγος — ἀγὼν] Simili fere elegantia Diod. Sic. l. 11. Τὴν μὲν μάχην αὐτοῖς εἶναι κρίνοντες πρὸς τοὺς Βαρβάρους, τὸν ἀγῶνα δὲ πρὸς ἅπαντας τοὺς ἐπ' ἀρετῇ θαυμαζομένους ὑπάρχειν. Taylor.

Ἐπ' αὐτοῖς] Imo vero ἐπ' ἄλλοις. *super aliis*, item, ut hi sunt, pro patria cum fortiter dimicarent, vita defunctis, atque hic in Ceramico sepultis. Alias τούτων erit ambiguum, et natans, modo enim tum sepeliendos, modo dudum sepultos idem vocabulum significabit. Reisk.

Ποιεῖν] Viden', quantum afflatui poetico tribuat ὁ καταλογάδην? ποιεῖν δυναμένοις — εἰπεῖν βουληθεῖσιν. Nam de Poetica dictum accipio. Quid enim? Ἀλλὰ μὴ ποιεῖν μηδὲ συγγράφειν. Plato in Lyside. Disertius adhuc et huic loco accommodatius Isocr. in Paneg. Τίς γὰρ ἢ τῶν ποιεῖν δυναμένων ἢ τῶν λέγειν ἐπισταμένων κ. τ. λ. Nec mirum hæc esse tam diserta, cum ex Nostri funebri pleraque transtulit Isocrates in suam Panegyricam. Vid. Plutarch. in Isocrate, Photius itidem, Theo Progymm. c. 1. Redeo autem. Μόνοι δὲ καὶ τὸν Ἡσίοδον ἤλεγξεν ἔργῳ ψευδόμενον, ποιήσαντα, ὅτι καὶ ἀοιδὸς ἀοιδῷ φθονέει. Aristid. in obit. Alexand. Ita Socrates, qui Tragœdias cum Euripide composuit, dicitur a Laertio in vitæ initio συμποιεῖν Εὐριπίδῃ. Add. Eustath. procem. ad Comment. in Homer. Steph. ad l. c. Laertii. In vernaculam etiam defluxit.

What is he for a Lad you so lament?
Is Love such pinching pain to them that prove?
And hath he skill to make so excellent,
Yet hath such little Skill to bridle Love?

Spencer, Eclog. 4.

The God of Shepherds Tityrus is dead,
Who taught me humbly as I can to make.

Id. Eclog. 6.

Plura dabit Index ad Chaucerum. Taylor. ποιεῖν est *carmina scribere.* Lucianus pro laps. int. salut. p. 497. ποιῶν εἰς τὸν Ἀπόλλω, *versus in Apollinem scribens.* Dion. Halicarnasseus περὶ Συνθ. Segm. XX. οἱ κράτιστα διαλεχθέντες, ἢ ποιήσαντες, *præstantissimi scriptores prosaici, et poetæ.* Et ita Diog. Laertius Platone. Markland.

Ἐκείνοις παραλελεῖφθαι] Id est, ὑπ' ἐκείνων. *ab illis esse omissa.* Verum, nescio qui, haud satis placet hæc lectio, in se illa quidem sic satis tolerabilis. primum enim supervacaneum est, et nemo desideret ἐκείνοις, qui in continenti modo τοῖς προτέροις legerit. Porro perspicuum satis est, hic tres hominum ordines inter se comparari, priores, qui nunc sunt, et postmodum futuros. horum primi et ultimi commemorati, medii taciti transmissi sunt. Veni igitur in suspicionem, Lysiam dedisse πολλὰ δὲ καὶ ἡμῖν καταλελεῖφθαι. *sed et nobis multa esse relicta.* καταλείπει, qui alteri, quod suppleat, relinquit. παραλείπει, qui a se dicenda, seu data opera, seu per secordiam, indicta præterit. Reisk.

Ἐξῆν εἰπεῖν] Emendat Muretus ex Cod. ἐξεῖναι, prout postulabat constructio. Mendum ortum ex vice Diphthongi ει et η: quale istud Heb. IX. 1. εἶχε μὲν οὖν ἡ πρώτη σκηνὴ δικαιώματα λατρείας etc. pro ἐκήνη, id est, ἐκείνη, scil. διαθήκη. Qui enim defendunt σκηνὴ, certe non percipiunt Apostoli Argumentationem, quæ dependere et connecti videtur cum commate 7. cap. præcedentis, reliquis intermediis parenthetice sumendis: εἰ γὰρ ἡ πρώτη ἐκείνη ἦν ἄμεμπτος, οὐκ ἂν δευτέρας ἐζητεῖτο τόπος. εἶχε μὲν οὖν ἡ πρώτη ἐκείνη δικαιώματα λατρείας, etc. longa enim ista parenthesis probat δευτέρας ἐζητῆσθαι τόπον, *secundum Fœdus requisitum fuisse*, quæ erat ultima Positio in comm. septimo: post quam probatam redit ad priorem Positionem ejusdem

54 οὔτε γὰρ γῆς ἄπειροι οὔτε θαλάττης οὐδεμιᾶς, πανταχοῦ δὲ καὶ παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις οἱ τὰ ¹αὑτῶν πενθοῦντες κακὰ τὰς τούτων ἀρετὰς ὑμνοῦσι.

ϛʹ. Πρῶτον μὲν οὖν τοὺς παλαιοὺς κινδύνους τῶν προγόνων δίειμι, μνήμην παρὰ τῆς φήμης λαβών· ἄξιον γὰρ πᾶσιν ἀνθρώποις κἀκείνων μεμνῆσθαι, ὑμνοῦντας μὲν ἐν
55 ταῖς ᾠδαῖς, λέγοντας δ' ἐν ταῖς τῶν ἀγαθῶν ²μνήμαις, τιμῶντας δ' ἐν τοῖς καιροῖς τοῖς τοιούτοις, παιδεύοντας δ' ἐν τοῖς ³τῶν τεθνεώτων ἔργοις τοὺς ζῶντας.

¹ αὐτῶν T. ² γνώμαις R. ³ τῶν om. T.

commatis, et probat (cap. IX. 1, 2. etc.) τὴν πρώτην ἐκείνην οὐκ εἶναι ἄμεμπτον, *prius illud Fœdus culpa non vacasse*, id est, *imperfectum fuisse*. Multi Codd. omittunt σκηνή: quæ quidem omitti potest, ita tamen, ut verba Apostoli connectantur, quemadmodum dixi, et τὸ πρώτη, sit διαθήκη, non σκηνή. Sed verosimilius puto resumptam fuisse vocem ἐκείνη propter longam digressionem. Video eandem Conjecturam Doctiss. quoque Mangeio in mentem venisse. MARKLAND. Melius conveniret, mea sententia, περιεῖναι (pro περιέσεσθαι) *superatura*, vel *superfutura esse*. REISK.

Ἄπειροι] Dicitur ille ἄπειρος γῆς, eo quidem sensu, quo Lysias hanc dictionem hic loci usurpavit (nam alium quoque fert), cujus nomen ad illius regionis incolas haud pervenit. IDEM. Significat, *neque terra neque mari incogniti*, vel *inauditi*. post οὐδεμιᾶς sub. οὗτοί εἰσι. ad πανταχοῦ δὲ sub. etiam aliquid, v. g. ἔνδοξοί εἰσι. deinde pro παρὰ πᾶσιν malim παρὰ τούτοις, et tunc καὶ erit *etiam*, nam in ultima parte phraseos, non de omnibus hominibus agitur, sed de iis duntaxat qui cum Atheniensibus conflixere. AUGER.

Πανταχοῦ] Πανταχῇ codices. Quod fortasse displicere emunctioribus non potest. Quid enim, amabo, interest inter πανταχοῦ et παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις? At Magistro profecto neutrum placet. Nam pro πανταχῇ et πανταχοῦ, ἑκασταχοῦ rectius ab Atticis dici contendit. TAYLOR.

Αὐτῶν πενθοῦντες] Habe αὐτῶν me fidejussore. Nostrorum hominum virtutem non nisi cum *suorum* calamitate conjunctam. Paulo inferius. Ἀπαγγεῖλαι τήν τε σφετέραν αὐτῶν δυστυχίαν καὶ τὴν τῶν ἡμετέρων προγόνων ἀρετήν. IDEM. Scribe, αὑτῶν: *sua mala*, seu *infortunia, deflentes*. Qui enim Filios vel Fratres vel Maritos in bello occisos lugent, Fortitudinem eorum, qui occiderunt istos, simul prædicant. MARKLAND.

Μνήμην] Μνήμῃ. SCALIG. μνήμην bene habet, significans h. l. rem gestam, quæ refertur ab eo, qui ipse non interfuerit tum, cum gereretur, ex aliena fide, seu famæ, seu monumentorum literis consignatorum. REISK.

Ἄξιον γὰρ πᾶσιν ἀνθρ.] Γὰρ redit ad occultam sententiam a legente quoque tacite supplendam, priora cum insequentibus vincientem. Memorias dicendorum, ait, a fama traditas habeo. quas memorias facile fuit adipisci, passim obvias, et omnium in ore versantes. Decet *enim* omnes homines —. REISK. πάντας ἀνθρώπους. CONT.

Κἀκείνων] Non suorum tantummodo, qui populo cuique proprii sunt, majorum, sed *etiam illorum*, qui majores sunt Atheniensium. REISK.

Γνώμαις] Taylor h. l. lectionem μνήμαις, a Stephano aut profectam, aut proditam certe ab illo primo, servarat. Ego Aldinam revocavi, magis ob consensum codicum, quam ob lectionis præstantiam. In Augustano codice, quem ad editionem Taylori exegi, videtur utique μνήμαις esse, quoniam ex eo nihil varietatis ad h. l. exscripsi. Constat utrique lectioni sua ratio. Stephanica hoc dicit, in *commemorationibus virorum fortium*. Aldina, *cum gnomæ virorum fortium recitantur*. Gnomæ, seu dicta bonæ mentis plena τῶν ἀγαθῶν h. e. virorum virtutis et sapientiæ laude clarorum, magno numero leguntur a Diogene Laertio, libro primo, aliisque relata. Ejusmodi sententiæ igitur, ait orator, cum recitantur, decet omnes homines exempla virtutis a majoribus nostris edita oratione commemorare; quibus exemplis illæ gnomæ, veluti perspicuis quibusdam invictisque documentis illuminentur et confirmentur, eoque altius in animis audientium deligantur. Comparat inter se poesin et prosam: ὑμνοῦντας ἐν ταῖς ᾠδαῖς et λέγοντας ἐν ταῖς γνώμαις. potior enim il-

γʹ. ¹Ἀμαζόνες γὰρ Ἄρεος μὲν τὸ παλαιὸν ἦσαν θυ- 56
γατέρες, οἰκοῦσαι δὲ παρὰ τὸν Θερμώδοντα ποταμόν, μόναι ²μὲν ὡπλισμέναι σιδήρῳ τῶν περὶ αὐτάς, πρῶται δὲ τῶν πάντων ἐφ' ἵππους ἀναβᾶσαι, οἷς ἀνελπίστως δι' ἀπειρίαν τῶν ἐναντίων ᾕρουν μὲν τοὺς φεύγοντας, ἀπέλειπον δὲ τοὺς διώκοντας, ἐνομίζοντο ³δὲ διὰ τὴν εὐψυχίαν μᾶλλον ἄνδρες 57
ἢ διὰ τὴν φύσιν γυναῖκες· πλέον γὰρ ἐδόκουν τῶν ἀνδρῶν ταῖς ψυχαῖς διαφέρειν ἢ ταῖς ἰδέαις ἐλλείπειν. ἄρχουσαι δὲ πολλῶν ἐθνῶν, καὶ ἔργῳ μὲν τοὺς περὶ αὐτὰς καταδεδουλωμέναι, λόγῳ δὲ περὶ τῆσδε τῆς χώρας ἀκούουσαι κλέος μέγα, πολλῆς δόξης καὶ μεγάλης ἐλπίδος χάριν παραλαβοῦσαι

¹ Ἀμαζόνες μὲν γὰρ T. R. A. ² δὲ T. ³ [δὲ] R.

latum gnomarum pars erat prosa concepta. IDEM.

Ἀμαζόνες μὲν γὰρ, Ἄρεος μὲν etc.] Inconnexi aliquid esse videtur in Compositione ex abundantia particularum μὲν et δέ. Lego: Ἀμαζόνες μὲν γὰρ Ἄρεος τοπαλαιὸν ἦσαν θυγατέρες, οἰκοῦσαι παρὰ τὸν Θερμώδοντα ποταμὸν, μόναι μὲν ὡπλισμέναι — πρῶται δὲ etc. ita omnia recte respondent. Μόναι μὲν est a Mureto, pro μόναι δέ. Vide Isocratem Paneg. p. 106. Genev. Ann. 1621. MARKLAND. et *in edit. min.* TAYLOR. Primum μὲν quanquam a Marklando confixum est, et a plerisque codicibus abest, tantum tamen absum, ut condemnem, ut potius servandum tuendumque censeam. Nam ut posteriori μὲν respondet proximum δὲ, in illis οἰκοῦσαι δὲ παρὰ — ita priori illi, quod exterminatum eunt, respondet illud δὲ, quod p. 191. 7. ed. Steph. legitur in illis Ἀδράστου δὲ καὶ Πολυνείκους. Ab Amazonibus ad Adrastum transit atque Polynicen. Illas cum his comparat. Ἀμαζόνες μὲν — Ἀδράστου δὲ — Mirifice et ad fastidium luxuriat hac in oratione Lysias, cum antithetis molestissimis, frigus et nauseam creantibus, tum illa perpetua oppositione, sæpe perquam inepta, et puerili, inter μὲν et δέ. REISK.

Μόναι — τῶν περὶ αὐτὰς] *Solæ ex iis qui circa ipsas erant*, i. e. solæ populorum vicinorum. AUGER.

Ἥρουν] Ita Steph. et Codd. sanatiores: ᾕρουν Ald. quod vidit Scaliger. Locus huic omnimodo germanus, vindices modo ab Interprete, Xenoph. de re eq. ineunte oratione: Οἱ γὰρ ἥττους τῶν πόνων (de equis habetur sermo) οὔτε αἱρεῖν οὔτε ἀποφεύγειν δύναιντο ἄν. Nec *attollere*, nec *evadere*. Quam ingeniose! Vides istud αἱρεῖν, quod ille sequitur, locum non capere, addo neque agnoscere editionem principem. TAYLOR.

Τοὺς περὶ αὐτὰς καταδεδουλωμέναι] Muretus τὰ pro τοὺς, ut ad ἐθνῶν referatur. Nescio e libris, an conjectura. Nihil tamen mutarem. supra enim pariter loquitur: μόναι μὲν ὡπλισμέναι σιδήρῳ τῶν περὶ αὐτὰς, id est, τῶν ἀνθρώπων. Demosthenes in Leptin. πάντων τῶν περὶ αὐτοὺς ἄρχοντες. Mox pro ἔδοξαν εἶναι γυναῖκες, forte ἔδειξαν εἶναι γυναῖκας, *ostenderunt se esse fœminas tantum*. MARKLAND. τὰ περί. CONT.

Ἐλπίδος χάριν] Dictio pæne ad tragicam magniloquentiam assurgens hæc est, cum κλέος μέγα, *magnam famum*, appellat πολλῆς δόξης καὶ μεγάλης ἐλπίδος χάριν, *gratiam*, vel *suavem et delectabilem fructum, amplissimæ gloriæ et ingentis spei*. h. e. rem, unde duæ jucunditates exsisterent, altera præclaræ opinionis apud audientes de hominibus tam claris. altera spei, qua tententur hi, qui bellum adversus eos suscipere velint, de magnitudine et prædæ et famæ ab illis devictis reportandæ. Vel etiam χάριν significat h. l. *propter*. et hæc posterior interpretatio est illa priore aliquanto planior. REISK. χάριν regit genitivos præcedentes, et significat *causa, gratia*. AUGER.

Παραλαβοῦσαι] Scythas fuisse discimus ex Isocr. in Paneg., Justin. II. 4., Pausan. in Atticis, aliisque. Attamen de exitu hujus pugnæ non ita facile est homines conciliare. Noster πρὸς ἡδονὴν ἀκροάσεως modo Τὴν ἑαυτῶν πατρίδα διὰ τὴν ἐνθάδε συμφορὰν ἀνώνυμον κατέστησαν. Ad laudem quidem magnifice: ceterum ad veritatem ἀκριβέστερον Historici, qui eas non solum in regnum reversas fuisse, verum etiam ibi ad Macedonicum usque imperium durasse produnt. Pausan. Attic. c. 15., Justin. l. c. Neque hæc commentandi animo dico, Τοιάδ' ἐπ' ἐχθροὺς τοὺς ἐμοὺς

58 τὰ μαχιμώτατα τῶν ἐθνῶν ἐστράτευσαν ἐπὶ τήνδε τὴν
πόλιν. τυχοῦσαι δ' ἀγαθῶν ἀνδρῶν ὁμοίας ἐκτήσαντο τὰς
ψυχὰς τῇ φύσει, καὶ ἐναντίαν τὴν δόξαν τῆς προτέρας λα-
βοῦσαι μᾶλλον ἐκ τῶν κινδύνων ἢ ἐκ τῶν σωμάτων ἔδοξαν
εἶναι γυναῖκες. μόναις δ' αὐταῖς οὐκ ἐξεγένετο ἐκ τῶν ἡμαρ- 191. 1
τημένων μαθούσαις περὶ τῶν λοιπῶν ἄμεινον βουλεύσα-
σθαι, οὐδ' οἴκαδε ἀπελθούσαις ἀπαγγεῖλαι τήν τε σφετέ-
ραν αὐτῶν δυστυχίαν καὶ τὴν τῶν ἡμετέρων προγόνων ἀρετήν·
αὐτοῦ γὰρ ἀποθανοῦσαι, καὶ δοῦσαι δίκην τῆς ἀνοίας,
τῆσδε μὲν τῆς πόλεως διὰ τὴν ἀρετὴν ἀθάνατον μνήμην
59 ἐποιήσαντο, τὴν δὲ ἑαυτῶν πατρίδα διὰ τὴν ἐνθάδε συμ-
φορὰν ἀνώνυμον κατέστησαν. ἐκεῖναι μὲν οὖν τῆς ἀλλοτρίας
ἀδίκως ἐπιθυμήσασαι τὴν [1] ἑαυτῶν δικαίως ἀπώλεσαν.

δ'. Ἀδράστου δὲ καὶ Πολυνείκους ἐπὶ Θήβας στρατευ-
σάντων καὶ ἡττηθέντων μάχῃ, οὐκ ἐώντων [2] Καδμείων θά-
πτειν τοὺς νεκρούς, Ἀθηναῖοι ἡγησάμενοι ἐκείνους μέν, εἴ τι
ἠδίκουν, ἀποθανόντας δίκην ἔχειν τὴν μεγίστην, τοὺς δὲ κάτω
60 τὰ [3] αὐτῶν οὐ κομίζεσθαι, ἱερῶν δὲ μιαινομένων τοὺς ἄνω

[1] αὑτῶν T. R. A. [2] τῶν Καδμ. T. R. A. [3] αὑτῶν T. R.

ἔλθοι Κύπρις! sed ut præmoneam medicinam laceratis Rhetorum locis, si usu venerit, non semper ex Historiæ monumentis, aut rerum gestarum Fide esse eruendam. Taylor.

Ἔδοξαν εἶναι] Non satis attentum se cautumque h. l. Marklandus gessit, qui proderet se malle legi ἔδειξαν εἶναι, immemor ille, id ne Græcum quidem esse. Græci non sic loquuntur, sed ἔδειξαν οὖσαι. quod idem est atque ἔδειξαν ὅτι εἰσὶ γυναῖκες. unde constat vulgatam ἔδοξαν probam esse lectionem. Reisk.

Οὐδ' οἴκαδε ἀπελθούσαις ἀπαγγεῖλαι etc.] Isocrates Paneg. p. 106. λέγεται δ' οὖν περὶ τῶν Ἀμαζόνων, ὡς τῶν μὲν ἐλθουσῶν οὐδεμία πάλιν ἀπῆλθε. Sed et totum istius loci colorem ex hoc Nostri duxit. Markland.

Ἀδράστου δὲ καὶ Πολυνείκους etc.] Isocrates Paneg. p. 101. Markland.

Τῶν Καδμείων] F. τε Καδμείων. Taylor. Nescio quare. Reisk.

Καδμείων] *Cadmeorum*, i. e. Thebanorum, qui hic nominantur Cadmei a Cadmea Thebanorum arce. Auger.

Ἠδίκουν ἀποθανόντας δίκην ἔχειν] Cui satisfactum fuit, ille dicitur δίκην ἔχειν. qui satisfecit, δίκην ὑποσχεῖν vel ὑποτελέσαι. Patet ergo vitium hoc in loco inesse, et aut sic leg. esse: ἐκείνους μὲν (Cadmeos puta), εἴ τι ἠδικοῦντο, ἀποθανόντων (scil. τῶν περὶ Ἄδραστον καὶ Πολυνείκην) δίκην ἔχειν τὴν μεγίστην]. *illis, si qua oblata fuisset injuria, satisfactum esse modo quam luculentissimo,* eo scil. quod cecidissent ipsorum hostes. aut sic: ἐκείνους μὲν (septem ad Thebas duces, cum copiis suis), εἴ τι ἠδίκουν (scil. τοὺς Καδμείους), ἀποθανόντας δίκην τελεῖν (aut ὑποσχεῖν) τὴν μεγίστην. *illos* (Argivos), *si quam* Cadmeis *injuriam obtulissent, eam morte sua luisse, pœnasque ejus dedisse, quæ dari possint maximæ.* Reisk.

Οὐ κομίζεσθαι] Ab Aug. abest οὐ. qui si non est merus librarii lapsus, hominis indoctissimi, atque in primis supini et somnolenti, suspicari possis leg. esse: τοὺς δὲ κάτω τὰ αὑτῶν δεῖν κομίζεσθαι. *deos autem inferos debere jura sibi debita haud imminuta adipisci, iisque perfrui.* quibus in juribus hoc quoque erat, ut vita defuncti humarentur. Idem.

Κομίζεσθαι] Κομίζεσθαι pro funerea ratione solennem et notissimum habet usum. Eurip. Suppl. 24.

Ὅς μ' ἐξοτρύνει παῖδ' ἐμὸν πεῖσαι λιταῖς
Νεκρῶν κομιστὴν ἢ λόγοισιν ἢ δορὸς
Ῥώμῃ γενέσθαι.

θεοὺς ἀσεβεῖσθαι, τὸ μὲν πρῶτον πέμψαντες κήρυκας ἐδέοντο 63
αὐτῶν δοῦναι τῶν νεκρῶν ἀναίρεσιν, νομίζοντες ἀνδρῶν μὲν

Id. ib. 126.

Κομίσαι σε, Θησεῦ, παῖδας Ἀργείων θέλων.

Et Apollon. Rhod. I. 166.

Γηράσκοντ' Ἀλεὸν, λίπετ' ἄμπολιν, ὄφρα κομίζῃ.

Ælian. V. H. VIII. 4. Εἰς τοσοῦτον προελθεῖν τρυφῆς, ὥστε καὶ κύνας καὶ ἀλεκτρυόνας ἐκείνους οἷς ἔχαιρεν ἐκκομίζειν ἀποθανόντας δημοσίᾳ. Confer Spanheim. ad Aristoph. Plut. 1009. Ceterum non eandem hic loci vim habet, sed plano et liquido sensu pro *accipere* dictum video. Τὰ αὑτῶν, legas, οὐ κομίζεσθαι. *suo jure defraudari Manes Defunctorum.* Τοὺς κάτω. Quibus apud antiquos quasi sepulturæ solennitate parentabatur. Religiosus Cenotaph. L. Cæsaris apud Pisanos: Apvd. eam. aram. qvot. annis. a. d. xii. *K. Sept.* Pvblice. manibvs. eivs. etc. "Ingratus Catilina, parum est illi capere patriam, nisi everterit, nisi Allobrogum in illam cohortes immiserit, et trans Alpes accitus hostis vetera et ingenita odia satiaverit, ac diu *debitas inferias* Gallicis bustis duces Romani persolverint." Sen. de Benef. V. 16. "Priamus quanto pretio sepeliendum Hectorem redemit, rogavit furentem, supplicavit armato, vitamque suam exponere maluit, ut *Cadaveri debita* non negaret." Cassiod. Var. II. 22. Quantæ erat Religionis in bello cæsorum funera procurare, atque etiam hostium non negligere, abunde discimus ex monumentis, legg. et historiis antiquorum. Vide inter ceteros Guther. de Jure Manium. Grot. de Jure B. ac Pacis, II. 19. Eam sollicitudinem satis expresse indicat lucerna antiqua apud Bellorium. * * * "Addebatur etiam saccus undecimus, in quem tota legio particulam aliquam conferebat, sepulturæ scilicet causa, ut si quis ex contubernalibus decessisset, de illo undecimo sacco ad sepulturam ipsius promeretur expensa." Veget. II. 20. Indeque tot monumenta, quæ exstruxerunt commilitones.

D. M.
M. AVRELI. SENECIO
NIS. MIL. COH. V. PR.
P. V. EX.
CAECILIANI. QVI. VIX.
ANN. XXX. M. VLPIVS.
TITVS. COMMANIPVLVS.
ET. HERES. EIVS. CONTV
BERNALI. CARISSIMO.
POSVIT.

Romæ apud Porcarios in ara marmorea.

D. M. S.
C. IVLIVS. CAESAR. LONGINVS.
D. CIL.
C. IVLI. LEIBERTVS.
PERRVPTIS. MONTIBVS. HVC. TANDEM.
VENI. VT. HIC. LOCVS. MEOS. CONTE
GERET. CINERES.
APOLLO. TVAM. FIDEM.
VIXIT. ANNOS XLI. MESS. III.
DIES. XIII.
HOR. NVL.
T. FVLVIVS D. D. L.
COMMILITO. COMMILITON.
VALE. LONGINE. AITERNV.
S. T. T. L.

Genevæ ex Grutero.

Atque inter cetera, quæ ex lege Romana militiæ competebant privilegia, non erant extremæ notæ, quæ ad funus pertinebant. "Cetera item funebria quibus luctus augetur, XII. sustulerunt. Homini, inquit, mortvo ne ossa legito qvo post fvnvs faciat. Excipit bellicam peregrinamque mortem." Cic. de Leg. II. 60. Hunc titulum Institutionum Decemviralium, ut obiter id commoneam, erudite et enucleate præ ceteris explicat Cl. Raevardus in Comment. ad Legg. XII. Tabb. Hujusmodi quoque fuit, quod discimus ex Digestis. "Si quis in bello ceciderit, et si corpus ejus non compareat, lugebitur." L. fin. §. fin. de his qui not. infam. Taylor.

Μιαινομένων] Præstat utique lectio, quam video Codd. exhibere compluscules, μὴ γενομένων. Præstat, inquam, et de Sacris non profano ritu *peractis*, sed *omissis* prorsus et neglectui habitis, uti res postulat, optime dicitur. Quanquam non ignoro hæc verba eleganter aliquando usurpari pro eo, quod dicimus, οὐ καλλιερεῖσθαι. Xen. Hist. Græc. l. 3. Ἐπεὶ δὲ θυομένῳ αὐτῷ οὐκ ἐγίγνετο τὰ ἱερὰ τῇ πρώτῃ, τῇ ὑστεραίᾳ πάλιν ἐθύετο, ὡς δὲ οὐδὲ ταῦτα ἐκαλλιερεῖτο πάλιν τῇ τρίτῃ. Ita Plutarch. in Pyrrho: Οὐ μὴν ἀλλὰ τῶν ἱερῶν τῷ Μανίῳ γενομένων. cum modo dixerat: Μάντεων αὐτὸν οἰωνοῖς καὶ ἱεροῖς ἀποτρεπόντων. Perinde utuntur Latini voce *Litare*. Suet. Aug. c. 96. "Circa Perusiam sacrificio non *litante*, cum augeri hostias imperasset —" et Jul. 81. "Dein pluribus hostiis cæsis cum *litare* non posset, introiit curiam spreta religione." et Plaut. Pœn. II. 1. 8. — "Quoniam *litare* nequeo, abii illinc illico Iratus, vetui exta prosicarier." Ita Herodot.

ἀγαθῶν εἶναι ζῶντας τοὺς ἐχθροὺς τιμωρήσασθαι, ἀπι-
στούντων δὲ σφίσιν αὐτοῖς ἐν τοῖς τῶν τεθνεώτων σώμασι
τὴν εὐψυχίαν ἐπιδείκνυσθαι· οὐ δυνάμενοι δὲ τούτων τυ-
χεῖν ἐστράτευσαν ἐπ᾽ αὐτούς, οὐδεμιᾶς διαφορᾶς πρότερον
πρὸς Καδμείους ὑπαρχούσης, οὐδὲ τοῖς ζῶσιν Ἀργείων χα-
ριζόμενοι, ἀλλὰ τοὺς τεθνεῶτας ἐν τῷ πολέμῳ ἀξιοῦντες
τῶν νομιζομένων τυγχάνειν, πρὸς τοὺς ἑτέρους ὑπὲρ ἀμφο-
τέρων ἐκινδύνευσαν· ὑπὲρ μὲν τῶν, ἵνα μηκέτι εἰς τοὺς τεθνε-
ῶτας ἐξαμαρτάνοντες πλείω περὶ τοὺς θεοὺς ἐξυβρίσωσιν,
64 ὑπὲρ δὲ τῶν [1] ἑτέρων, ἵνα μὴ πρότερον εἰς τὴν αὑτῶν ἀπέλ-
θωσι πατρίου τιμῆς ἀτυχήσαντες καὶ Ἑλληνικοῦ νόμου
στερηθέντες καὶ κοινῆς ἐλπίδος ἡμαρτηκότες. ταῦτα διανοη-
θέντες, καὶ τὰς [2] ἐν τῷ πολέμῳ τύχας κοινὰς ἁπάντων
ἀνθρώπων νομίζοντες, πολλοὺς μὲν πολεμίους κτώμενοι, τὸ
δὲ δίκαιον ἔχοντες σύμμαχον, ἐνίκων μαχόμενοι. καὶ οὐχ
65 ὑπὸ τῆς τύχης ἐπαρθέντες μείζονος παρὰ Καδμείων τιμω-
ρίας ἐπεθύμησαν, ἀλλ᾽ ἐκείνοις μὲν ἀντὶ τῆς ἀσεβείας τὴν

[1] ἑτέρων om. A.

[2] ἐπὶ T. R. A.

Calliop. 60. Ὥστε πιεζομένων τῶν Σπαρτιητέων, καὶ τῶν σφαγιῶν οὐ γινομένων (χρηστῶν interponit Cod. unus importunissimus), ἀποβλέψοντα τὸν Παυσανίην πρὸς τὸ Ἡραῖον τὸ Πλαταιέων ἐπικαλέσασθαι τὴν θεόν — καὶ τοῖσι Λακεδαιμονίοισι αὐτίκα μετὰ τὴν εὐχὴν τὴν Παυσανιέω ἐγίνετο θυομένοισι τὰ σφάγια χρηστά. Ubi in posterioribus habes plenam locutionem, atque apud Demosth. pariter in Exord. Concion. 63. Ἐθύσαμεν τῷ Διὶ τῷ Σωτῆρι καὶ τῇ Ἀθηνᾷ καὶ τῇ Νίκῃ, καὶ γέγονε καλὰ καὶ σωτήρια ταῦθ᾽ ὑμῖν τὰ ἱερά. ἐθύσαμεν δὲ καὶ τῇ Μητρὶ τῶν θεῶν καὶ τῷ Ἀπόλλωνι καὶ ἐκαλλιεροῦμεν καὶ ταῦτα. TAYLOR. Ego vulgatam servo tueorque. Polluebantur enim fana deorum per carnes et ossa cadaverum insepultorum a canibus avibusque rapacibus rapta et per fana tectaque fanorum sparsa et tractata. REISK.

Ἑτέρων] Non equidem damnabo, tametsi alii pæne omnes in re simili omittere solent. ὑπὲρ μὲν τῶν — ὑπὲρ δὲ τῶν (sine ἑτέρων). prius τῶν h. l. ad Thebanos redit, posterius ad Argivos. IDEM.

Μὴ πρότερον] Subaudi πρὶν ἢ τοὺς Ἀθηναίους ὑπὲρ αὐτῶν κινδυνεῦσαι. IDEM.

Ἀτυχήσαντες — στερηθέντες — ἡμαρτηκότες] Poterat orator horum uno quocunque defungi et omnia complecti. Verum idem Lysias, brevitatis ille assectator tam acer, ut studio concisæ dictionis sæpe in orationis obscuritatem incidat, vocabula præter necessitatem exaggerat idem significantia, cum alias, tum in hac præcipue oratione funebri, ubi numeros captat, quod orationi convenit, qualis hæc est, pompaticæ. Verumtamen hæc ῥητορεία scholæ Isocraticæ pyxides redolens cum ab ingenio Lysiæ reliquis in ejus monumentis demonstrato quamplurimum abhorreat, dudum est, quod suspicari cœpi, hanc funebrem non ejus, sed alius, nescio cujus esse, ut parum movear a constanti antiquitatis testimonio, eam Lysiæ nostro tribuente. IDEM.

Ἐλπίδος] Omnes enim homines futurum sperant, ut fatis suis defuncti a superstitibus saltim humentur, etiamsi reliquis honoribus carendum sibi fuerit. IDEM.

Τὰς ἐπὶ τῷ πολέμῳ τύχας, κοινὰς ἁπάντων etc.] Pro ἐπὶ notat Schottus (ex Mureto, opinor,) Libros Vett. habere ἐν. Isocrates simpliciter ταῖς κοιναῖς τύχαις, sine mentione *belli*. MARKLAND. ἐν. CONT.

Ἐνίκων μαχόμενοι] Aliter Plutarch. in Thes. et Isocr. in Paneg. TAYLOR.

Παρὰ Καδμείων] Malim articulum τῶν interponi, ut paulo ante p. 188. 15. Dixerat quidem in continenti πρὸς Καδμείους. sed et ibi τοὺς addendum videtur. REISK.

Ἀντὶ τῆς εὐσεβείας etc.] Ἀσεβείας repone. TAYLOR. CONT. Conjeceram ἀσεβείας. Et ita Muretus. Sed, nisi fallor, adhuc deest vox αὑτῶν. ἀλλ᾽ ἐκείνοις μὲν, ἀντὶ τῆς αὑτῶν ἀσεβείας, τὴν ἑαυτῶν ἀρετὴν ἐπεδείξαντο: *sed illis, pro* IPSORUM *impietate,* SUAM *virtutem exhibuerunt.* MARKLAND. Nil videtur opus esse, ut αὑτῶν inseratur, id quod facillime a legente quoque a præmisso ἐκείνοις tacita cogitatione suppleatur. Non solus Lysias, sed omnes omnino Attici, ipsique adeo Latini hanc brevitatem amant, et homines quotquot usquam sunt articulate loquentes. REISK. Marklandum exscribit Taylorus *in Edit. min.*

ἑαυτῶν ἀρετὴν ἐπεδείξαντο, αὐτοὶ δὲ λαβόντες τὰ ἆθλα
ὧνπερ ἕνεκα ἀφίκοντο, τοὺς Ἀργείων νεκρούς, ἔθαψαν ἐν τῇ
αὑτῶν Ἐλευσῖνι. περὶ μὲν οὖν τοὺς ἀποθανόντας τῶν ἑπτὰ 66
ἐπὶ Θήβας τοιοῦτοι γεγόνασιν.

έ. Ὑστέρῳ δὲ χρόνῳ, ἐπειδὴ Ἡρακλῆς μὲν ἐξ ἀνθρώπων

Ἆθλα] Præmia laborum in bello exantlatorum. Sic appellat Argivorum cadavera; prout ipse orator exponit, per modum superenarrationis addens τοὺς Ἀργείων νεκρούς. Posui ergo comma pone νεκρούς, ut pone ἔθαψαν a legente quoque αὐτοὺς facile tacite suppleatur. REISK.

Ἐν τῇ αὑτῶν Ἐλευσῖνι] Herodot. Calliop. 27. Τοῦτο δὲ Ἀργείους τοὺς μετὰ Πολυνείκεος ἐπὶ Θήβας ἐλάσαντας τελευτήσαντας τὸν αἰῶνα καὶ ἀτάφους κειμένους στρατευσάμενοι ἐπὶ τοὺς Καδμείους ἀνελέσθαι τε τοὺς νεκροὺς φαμὲν καὶ θάψαι τῆς ἡμετέρης ἐν Ἐλευσῖνι. Ita Aristid. in Eleusin. Ἐν Ἐλευσῖνι τῆς Ἀττικῆς. Nam neutiquam otiosum erat istum τῇ αὑτῶν Ἐλευσῖνι, cum Cereri Eleusiniæ plura erant templa per Græciam dicata. In Bœotia alterum, ubi contra Mardonium et Persas secunda fortuna pugnatum est, περὶ ποταμὸν Μολόεντα, Ἀργιόπιόν τε χῶρον καλεόμενον, τῇ καὶ Δήμητρος Ἐλευσινίης ἱρὸν ἧσται. Herodot. Calliop. 56. In Ionia aliud, ubi eodem pariter die et successu contra Barbaros Græci militarunt, juxta Γαίσωνά τε καὶ Σκολοπόεντα τῆς Μυκάλης, τῇ Δήμητρος Ἐλευσινίης ἱρὸν, τὸ Φίλιστος ὁ Πασικλῆος ἱδρύσατο, Νείλεῳ τῷ Κόδρου ἐπισπόμενος ἐπὶ Μιλήτου κτιστύν. Id. ibid. 96. Nam secundum eundem Historiographum καὶ τόδε ἕτερον συνέπεσε γενόμενον Δήμητρος τεμένεα Ἐλευσινίης παρὰ ἀμφοτέρας τὰς συμβολὰς εἶναι· καὶ γὰρ δὴ ἐν τῇ Πλαταιίδι παρ᾽ αὐτὸ τὸ Δημήτριον, οὗ ἐγένετο ἡ μάχη καὶ ἐν Μυκάλῃ ἔμελλε ὡσαύτως ἔσεσθαι. Herodot. ibid. 101. Ceterum de his rebus notabiliora quædam infra proferentur ad Orat. c. Andocid. TAYLOR.

Ἐξ ἀνθρώπων ἠφανίσθη] Ex Religione, credo, Gentium hæc, quarum disseminata est opinio, Semideorum et Heroum *mortem* non esse vitæ excessum, sed rectam quasi ad cœlum migrationem. Ἐπεὶ δὲ ἀπελθόντος ἐξ ἀνθρώπων Ἡρακλέους ἐζήτει τοὺς παῖδας Εὐρυσθεύς. Pausan. Attic. c. 31. Ἐπεὶ γὰρ Ἡρακλῆς μετήλλαξε τὸν βίον θεὸς ἐκ θνητοῦ γενόμενος. Isocr. in Paneg. Ἐπειδὴ Κάστωρ καὶ Πολυδεύκης ἐξ ἀνθρώπων ἠφανίσθησαν. Id. ibid. Μεταστάντος δὲ Ἡρακλέους εἰς θεοὺς οἱ παῖδες αὐτοῦ φυγόντες Εὐρυσθέα κ. τ. λ. Apollod. Biblioth. l. 2. Λαβὼν δὲ (Philoctetes) τῆς ὑπουργίας χάριν τὴν τῶν τόξων δωρεὰν ἧψε πυράν. εὐθὺ δὲ καὶ κεραυνῶν ἐκ τοῦ περιέχοντος πεσόντων, ἡ πυρὰ πᾶσα κατεφλέχθη. μετὰ δὲ ταῦτα οἱ μὲν περὶ τὸν Ἰόλαον ἐλθόντες ἐπὶ τὴν ὀστολογίαν καὶ μηδὲν ὅλως ὀστέον εὑρόντες ὑπέλαβον τὸν Ἡρακλέα τοῖς χρησμοῖς ἀκολούθως ἐξ ἀνθρώπων εἰς θεοὺς μεθίστασθαι. Diod. Sic. l. 4. p. m. 196. fin. "*Abiit ad Deos* Hercules: nunquam abiisset, nisi, cum inter homines esset, eam sibi viam munivisset." Cic. I. Tusc. 32. "Postquam Hercules *migravit* e terris, nepotes ejus," et quæ sequuntur. Serv. ad Virg. Æn. VIII. 341. "Anno octogesimo post Trojam captam, centesimo et vigesimo, quam *Hercules ad Deos excesserat.*" Paterc. I. 2. Eandem porro ἀποθεώσεως sententiam peperit de summis Philosophis Veterum Superstitio. Ὁ μὲν οὖν (i. e. *Socrates*) ἐξ ἀνθρώπων ἦν. Laert. in Socrat. Πυθαγόραν ἐξ ἀνθρώπων γενέσθαι. Lysis. Epist. ad Hipparch. Et de Impp. Romanorum adulatio. Hor. III. Carm. 3. 9.

"Hac arte Pollux et vagus Hercules
Enisus arces attigit igneas
Quos inter Augustus recumbens
Purpureo bibit ore nectar."

Add. Inscript. vet. apud Gruter. XLV. 2.

HERCVLI.
AVG.
CONSORTI.
D. N.
AVRELIANI.
INVICTI. AVGVSTI.
RESPVB. PIS.
CVRAM. AGENTE.
C. IVLIO. PRISCIANO. V. C.
DVC. CVR. R. P. PIS. ET. FAN. P. M.

68 ἠφανίσθη, οἱ δὲ παῖδες αὐτοῦ ἔφευγον μὲν Εὐρυσθέα, ἐξη-
λαύνοντο δὲ ὑπὸ πάντων τῶν Ἑλλήνων, αἰσχυνομένων μὲν
69 τοῖς ἔργοις, φοβουμένων δὲ τὴν Εὐρυσθέως δύναμιν, ἀφικό-
μενοι εἰς τήνδε τὴν πόλιν ἱκέται ἐπὶ [1] τῶν βωμῶν ἐκαθέ-

[1] τὸν βωμὸν T. R.

Hoc autem Herculis ad cœlum iter egregie his verbis depingit Ovid. IX. Met. 239.

"Jamque valens et in omne latus diffusa sonabat,
*Securos*que artus, *contemptorem*que petebat
Flamma suum."

Et modo, Jove immortalitatis fidem faciente,

———"Œtæas spernite flammas;
Omnia qui vicit, *vincet* quos cernitis ignes.
Non nisi materna Vulcanum parte potentem
Sentiet; æternum est a me quod traxit, et *expers*
Atque *immune necis*, nullaque domabile flamma.
Idque ego defunctum terra cœlestibus oris
Accipiam." TAYLOR.

Οἱ δὲ παῖδες αὐτοῦ ἔφευγον μὲν Εὐρυσθέα, etc.] Isocrates: οἱ δὲ παῖδες Ἡρακλέους, φεύγοντες τὴν Εὐρυσθέως ἔχθραν etc. Vide et confer totum locum cum hoc Lysiæ. Mox, αἰσχυνομένων μὲν τοῖς ἔργοις, φοβουμένων δὲ τὴν Εὐρυσθέως δύναμιν: verte, *quos quidem puduit factorum Eurysthei, potentiam vero ejus metuebant.* Τοῖς ἔργοις αἰσχυνομένων, sc. Εὐρυσθέως ἔργοις, non *Herculis*, ut male Interpres Brabantus, qui Activo sensu accepit Participium αἰσχυνομένων, oblitus loci istius infra, οὐχ ἧττον ταῖς συμφοραῖς αἰσχυνόμενοι, ἢ etc. et aliorum in hac Oratione. Paulo post, καὶ ἠξίουν ὑπὲρ τῶν ἀσθενεστέρων etc. Isocrates p. 100. ἡγούμεθα τοῖς ἀσθενεστέροις, καὶ παρὰ τὸ συμφέρον, βοηθεῖν, μᾶλλον ἢ τοῖς κρείττοσι, τοῦ λυσιτελοῦντος ἕνεκα, συναδικεῖν. Omnia eadem. MARKLAND.

Τοῖς ἔργοις] Id est, ἐπὶ τοῖς γιγνομένοις. pudebat quidem eos eorum, quæ fiebant; h. e. ab homine Græco in Græcos hæc statui exempla immanitatis, et Græcos non intercedere. Perinde est, sive cum Marklando ἔργα illa ad Eurystheum referas, ut sit *facinorum Eurysthei*, an cum cæteris quoque Græcis communices, qui Eurystheum ita inulto sævire in Heraclidas ipsisque sibi insultare sinerent, ut sit, *pudebat quidem Græcos ignaviæ suæ, et immemoris erga Herculem animi sui*, cujus liberos expellerent et pæne proderent hosti eorum. REISK.

Ἐπὶ τὸν βωμὸν] Displicet vehementer lectura Codd. Ioann. et Coisll. duorum, ἐπὶ τῶν βωμῶν. Non animadverterunt sacrilegi illi novatores, quibus ἐπὶ τὸν βωμὸν καθίζεσθαι nove et quasi parum grammatice dictum videbatur, unicam et celeberrimam Aram *Misericordiæ* sc. quam Heraclidarum fortunæ memoriæ consecrarunt, hic necessario intelligendam venire. Τῶν Ἀθηναίων μὴ ἐκδιδόντων αὐτῷ τοὺς Ἡρακλείδας πρὸς τὸν τοῦ ἐλεοῦ βωμὸν καταφυγόντας. σχ. ad Aristoph. Equit. 1148. Διωκόμενοι δὲ ἦλθον εἰς Ἀθήνας καὶ καθεσθέντες ἐπὶ τὸν τοῦ ἐλέου βωμὸν ἠξίουν βοηθεῖσθαι. Apollodor. Biblioth. l. 2. Ἐδέξαντο καὶ Ἀθηναῖοι Δήμητραν φεύγουσαν καὶ Διόνυσον μετοικοῦντα, καὶ τοὺς Ἡρακλέους παῖδας ἀλωμένους, ὅταν καὶ τὸν ἐλέου ἐστήσαντο βωμὸν, κ. τ. λ. Philostrat. Epist. 70. Πρὸς τὸν τοῦ ἐλέου βωμὸν τῶν Ἡρακλειδῶν προσπεφευγότων, Ἀθηναῖοι μὴ ἐκδιδόντες αὐτοὺς πρὸς Εὐρυσθέα πόλεμον ὑπέστησαν. Zenob. Cent. II. 61. "Postquam Hercules migravit e terris, nepotes ejus timentes insidias eorum, quos avus afflixerat, Athenis sibi primum Asylum, hoc est, *templum Misericordiæ*, collocarunt." Serv. ad VIII. Æn. 341. "Primi Heraclidæ condidere Asylum Athenis sub titulo Clementiæ." Pompon. Sabin. ad II. Æn. 761. Laudatissima fuit hæc ara et Atheniensibus in ingentem gloriam cessit, qui *primi* et quidem diutissime *soli* Aram Misericordiæ statuere. Ἀθηναίοις δὲ ἐν τῇ Ἀγορᾷ καὶ ἄλλα ἐστὶν οὐκ ἐς ἅπαντας ἐπίσημα, καὶ ἐλέου βωμὸς, ᾧ μάλιστα θεῶν ἐς ἀνθρώπινον βίον καὶ μεταβολὰς πραγμάτων, ὅτι ὠφέλιμος, μόνοι τιμὰς Ἑλλήνων νέμουσιν Ἀθηναῖοι. Pausan. Attic. c. 15. Καὶ οἱ πρῶτοι βωμὸν ἐλέου καθιδρυσάμενοι τοῦτον ἐν τῇ πόλει τῶν Συρακουσίων εὑρήσουσιν. Diod Sic. l. 13. p. m. 342. Εὐδοκιμῶ δὲ παρ' αὐταῖς, θάλατταν Ἑλληνικὴν διηγούμενος, καὶ τὰ τῶν Ἑλλήνων μυθολογῶν καλὰ, πῶς Ἠλεῖοι πανηγυρίζουσι, πῶς Δελφοὶ θεσπίζουσι, τίς ὁ παρ' Ἀθηναίοις ἐλέου βωμός. Philostrat. in v. Pollux. Porro autem credibile est hunc Ἐλεὸν non alium fuisse a Jove, qui Μειλίχιος, Ἱκέσιος et Ξένιος passim audit,

ζοντο· ἐξαιτουμένου δὲ αὐτοὺς Εὐρυσθέως, Ἀθηναῖοι οὐκ 70
ἠθέλησαν ἐκδοῦναι, ἀλλὰ τὴν Ἡρακλέους ἀρετὴν μᾶλλον
ᾐδοῦντο ἢ τὸν κίνδυνον τὸν ἑαυτῶν ἐφοβοῦντο, καὶ ἠξίουν 71
ὑπὲρ τῶν ἀσθενεστέρων μετὰ τοῦ δικαίου διαμάχεσθαι
μᾶλλον ἢ τοῖς δυναμένοις χαριζόμενοι τοὺς ὑπ' ἐκείνων ἀδι- 72
κουμένους ἐκδοῦναι. ἐπιστρατεύσαντος δ' Εὐρυσθέως μετὰ

et in Foro Civitatum poni solebat. Aliter non concordabunt verba Euripidis de his ipsis Heraclidis.

Ἱκέται δ' ὄντες ἀγοραίου Διὸς
Βιαζόμεσθα, καὶ στέφη μιαίνεται.
Heraclid. 70.

Hoc fortasse voluit σχ. Aristoph. Equit. 498. Ὡς Ζεὺς Ξένιος ἢ Μειλίχιος, ἢ Φίλιος, οὕτως Ἀγοραῖος. Cultu erat notabilis hujus cognominis Deus tum Athenis, Ἀγοραίου Διὸς βωμὸς Ἀθήνησιν. Hesych. Ὥσπερ ὁ δοθεὶς ἔτι παιδὸς ὄντος αὐτοῦ (Socrate) τῷ πατρὶ χρησμὸς ἀπεθέσπισεν. ἐᾶν γὰρ αὐτὸν ἐκέλευσεν ὅ,τι ἂν ἐπὶ νοῦν ἴῃ πράττειν, καὶ μηδὲ βιάζεσθαι, μηδὲ παράγειν, ἀλλ' ἐφιέναι τὴν ὁρμὴν τοῦ παιδὸς, εὐχόμενον ὑπὲρ αὐτοῦ Διὶ ἀγοραίῳ, καὶ Μούσαις. Plutarch. de gen. Socrat. Tum in exteris Civitatibus. Καὶ ἐμουνάρχησε χρόνον ἐπ' ὀλίγον· οἱ γάρ μιν Σελινούσιοι ἐπαναστάντες ἀπέκτειναν καταφυγόντα ἐπὶ Διὸς ἀγοραίου βωμόν. Herodot. Terpsich. 46. At non Selinuntis solum, sed Elidis, et in Sparta, alibique. V. Pausan. in Eliac. in Lacon. Æsch. Eumenid. 979. Tum autem in fide et clementia totus est Jupiter. Οἱ δεόμενοι προτεῖναι εἰώθασι Δία ἱκέσιον· οἱ δὲ συνοικοῦντες ἐφέστιον· οἱ δὲ φίλοι φίλιον· οἱ δὲ ἐν μιᾷ τάξει καὶ συμμορίᾳ καταλεγόμενοι ἑταιρεῖον· οἱ δὲ ξένοι ξένιον· οἱ δ' ἐν ὅρκοις συμφωνίας ποιοῦντες ὅρκιον· οἱ δ' ἀδελφοὶ ὁμόγνιον. σχ. Euripid. ad Hecub. 345. Περιημεκτέων δὲ τῇ συμφορῇ δεινῶς ἐκάλεε μὲν Δία καθάρσιον, μαρτυρόμενος τὰ ὑπὸ τοῦ ξείνου πεπονθὼς εἴη, ἐκάλεε δὲ ἐπίστιόν τε καὶ ἑταιρήϊον, τὸν αὐτὸν τοῦτον ὀνομάζων θεόν. Herodot. Clio, 44. Οὔτε γὰρ ξένων καὶ ἱκετῶν ἀδικίας ὁ ξένος (l. ξένιος) οὔτε γονέων ἀρὰς ὁ γενέθλιος οὕτω διώκει καὶ μέτεισι ταχὺ, ὡς κ. τ. λ. Plutarch. Amator. Post hæc quæ diximus ἐμφατικώτερον videbitur illud Luciani in Timone. Φίλος δὲ ἢ ξένος, ἢ ἑταῖρος, ἢ ἐλέου βωμὸς, ὕθλος πολύς. Neque fortasse χάριτι τῶν ἀμφιβόλως dictorum destitui illud quoque Aristoph. Equit. 408.

Ἦ μήπον' ἀγοραίου Διὸς σπλάγχνοισι
παραγενοίμην.

Redeo ad delicias hominum Librarios, qui phrasin concoquere non potuerint. Atqui ita passim quamplurimi. Ὁ δὲ Ἀγόρατος καὶ οἱ ἐγγυηταὶ καθίζουσιν ἐπὶ τὸν βωμὸν Μουνυχιάσιν. Ἐπεὶ δὲ ἐκεῖ ἦσαν κ. τ. λ. (Ita enim lecturus sum, ubi isthic loci pervenero, nec parum fœnerabitur illa emendatio ex iis, quæ hic dicuntur.) N. c. Agorat. Καθίζειν enim ἐπὶ τὸν βωμὸν est eo confugere animo sedendi supplicandique. Ἔρχεται γυμνὸς εἰς τὴν ἀγορὰν καὶ καθίζει ἐπὶ τὸν βωμὸν τὸν τῆς μητρὸς τῶν θεῶν. Æsch. c. Timarch. Πρὸς τὰ ἱερὰ ἱκετῶν καθεζομένων. Thuc. III. 70. Ἱκέται ἱζέμενοι ἐπὶ τὸν βωμὸν ἐδίδοσαν σφέας αὐτούς. Herodot. Erat. 108. Eadem pariter ratione N. infra Ἐπ' Ἀρτεμίσιον ἐβοήθησαν. Et Herodot. Uran. 50. Αὐτέων ἐκλελοιπότων ἐς Πελοπόννησον, σωθῆναι ἐς Αἴγιναν. Atque Idem Erato 24. Σκύθης δὲ ὁ τῶν Ζαγκλαίων μούναρχος ἐκ τῆς Ἴνυκος ἐκδιδρήσκει ἐς Ἱμέραν, ἐκ δὲ ταύτης παρῆν ἐς τὴν Ἀσίαν. Similiter Dionys. Halic. l. 1. Antiqq. Rom. Ὀλίγους δέ τινας ἐξ αὐτῶν εἰς τὸ ἄντρον ἀποκρύπτεται. Cui consonat Cæs. B. Gall. I. 12. "Reliqui sese fugæ mandarunt atque *in proximas silvas abdiderunt.*" Sueton. August. c. 16. "Nec prius surrexisse ac militibus in *conspectum fuisse* quam a M. Agrippa fugatæ sint hostium naves." Cic. pro L. Manil. 13. "Quid nobilissimas urbes — commemorem, cum vestros portus atque eos portus, quibus vitam et spiritum ducitis, *in prædonum fuisse potestatem* sciatis." Vid. Casaub. ad Suet. l. c. et Gell. I. 7. TAYLOR. Ἐπὶ τὸν βωμὸν reliqui, convitio Taylori perterrefactus; verumtamen est, quod ejus ægre feram, et rursus est in altera lectione, quod præferam. A lectione ἐπὶ τὸν βωμὸν ægerrime fero ἐλέου abesse. Res foret alia, si non alia, præterquam Misericordiæ, ara Athenis fuisset. Ergone in posterum legemus ἐπὶ τὸν ἐλέου βωμόν? Ego vero facio cum istis, qui ἐπὶ τῶν βωμῶν dant. Heraclidæ ad aras deorum alii aliorum confugiebant, in iisque considebant. REISK.

Ἐπιστρατεύσαντος δ' Εὐρυσθέως μετὰ τῶν ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ Πελοπόννησον ἐχόντων etc.] Isocrates p. 100. Πελοποννησίων δὲ τοὺς μετ' Εὐρυσθέως εἰς τὴν χώραν ἡμῶν εἰσ-

τῶν ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ Πελοπόννησον ἐχόντων, οὐκ ἐγγὺς
τῶν δεινῶν γενόμενοι μετέγνωσαν, ἀλλὰ τὴν αὐτὴν εἶχον
73 γνώμην ἥνπερ πρότερον, ἀγαθὸν μὲν οὐδὲν ἰδίᾳ ὑπὸ τοῦ
πατρὸς αὐτῶν πεπονθότες, ἐκείνους [1] τ᾽ οὐκ εἰδότες ὁποῖοί
τινες ἄνδρες ἔσονται γενόμενοι· δίκαιον δὲ νομίζοντες εἶναι,
οὐ προτέρας ἔχθρας ὑπαρχούσης πρὸς Εὐρυσθέα, οὐδὲ
κέρδους προκειμένου πλὴν δόξης ἀγαθῆς, τοσοῦτον κίνδυνον
ὑπὲρ αὐτῶν ἤραντο, τοὺς μὲν ἀδικουμένους ἐλεοῦντες, τοὺς
δ᾽ ὑβρίζοντας μισοῦντες, καὶ τοὺς μὲν κωλύειν ἐπιχειροῦντες,
τοῖς δ᾽ ἐπικουρεῖν ἀξιοῦντες, ἡγούμενοι ἐλευθερίας μὲν σημεῖον
εἶναι μηδὲν ποιεῖν ἄκοντας, δικαιοσύνης δὲ τοῖς ἀδικουμένοις
βοηθεῖν, εὐψυχίας δ᾽ ὑπὲρ τούτων ἀμφοτέρων, εἰ
74 δέοι, μαχομένους ἀποθνήσκειν. τοσοῦτον δ᾽ ἐφρόνουν ἀμφότεροι,
ὥσθ᾽ οἱ μὲν μετ᾽ Εὐρυσθέως οὐδὲν παρ᾽ ἑκόντων
ἐζήτουν εὑρίσκεσθαι, Ἀθηναῖοι δὲ οὐκ ἠξίουν Εὐρυσθέα 192. 1
[2] αὐτὸν ἱκετεύοντα τοὺς ἱκέτας [3] αὐτῶν ἐξελεῖν. παραταξά-

[1] δ᾽ R. A. [2] αὐτοὶ ἱκετεύοντες A. [3] αὐτῶν A.

βαλόντας, ἐπεξελθόντες ἐνίκησαν μαχόμενοι. Vides, ut, mutatis aliquot vocabulis, idem dicit uterque. MARKLAND.

Ἐκείνους τ᾽ οὐκ εἰδότες] Hæc librorum vulgatorum est lectio, prima specie illa quidem veritatem assimulans, diligentius autem ubi inspexeris et membra inter se comparaveris, et constructionem articulatim fueris persecutus, intelligas recte monere codices δ᾽ pro τ᾽ sufficientes. quod exemplum ego sum imitatus. Probe factum si neges, demonstratum dabo, proximum superius μὲν non habere δὲ sibi respondens. Fac enim verum esse τε, et illi μὲν respondere δὲ, quod legitur pone δίκαιον, cernes, pro ἤραντο paulo post leg. esse ἄρασθαι, et tum aliquid sententiæ deesse. Verum bene habet ἤραντο, et a verbis δίκαιον δὲ νομίζοντες εἶναι nova init sententia. Mutandum igitur τε cum δὲ, ut feci. REISK.

Ἄνδρες ἔσονται γενόμενοι] Cohæret ἄνδρες non cum ἔσονται, sed cum γενόμενοι. ἄνδρες γενόμενοι idem est atque ἀνδρωθέντες. IDEM.

Δίκαιον δὲ νομίζοντες εἶναι] Scil. τοῦτο, illud, de quo in continenti commemorat, scil. τὸ ἄρασθαι τοσοῦτον κίνδυνον ὑπὲρ τῶν Ἡρακλειδῶν. IDEM.

Μετ᾽ Εὐρυσθέως] F. παρὰ vel περὶ Εὐρυσθέα. TAYLOR. In Aug. est παρ᾽ Εὐρυσθέως. et nullus dubito eandem in Barocc. quoque olim fuisse. Neque improbabilis hæc est lectio. οἱ παρ᾽ Εὐρυσθέως scil. πεμφθέντες sunt legati ab Eurystheo ad Athenienses missi. REISK. Nemo nescit οἱ μετ᾽ Εὐρυσθέως idem valere ac Εὐρυσθεὺς simplex. AUGER.

Παρ᾽ ἑκόντων] Scil. τῶν Ἀθηναίων. legati Eurysthei nihil studebant per gratiam ab Atheniensibus consentientibus et ultro dantibus impetrare. bene habet hic locus. Qui libri ἀκόντων dant, qui numero sunt multi, suspicor in illis fuisse, non simplex οὐδὲν, sed οὐδὲν οὐ. *nihil non*, h. e. omnia ab invitis extorquere conabantur. REISK.

Αὐτὸν ἱκετεύοντα, τοὺς ἱκέτας αὐτῶν ἐξελεῖν] Lego: Ἀθηναῖοι δ᾽ οὐκ ἠξίουν, Εὐρυσθέα αὐτοὶ ἱκετεύοντες, τοὺς ἱκέτας αὐτῶν ἐξελαύνειν. *Athenienses vero non dignarentur, ipsi supplices Eurystheo facti, suos supplices expellere.* Schottus quoque conjecerat ἱκετεύοντες. MARKLAND. Εὐρυσθέα αὐτὸν ἱκετεύοντες, τοὺς ἱκέτας ἑαυτῶν ἐξελεῖν. CONT. Bene videtur h. l. habere. Eurystheum, qui ipse tantum non supplex rogaret, (Heraclidas scil. sibi dedi) supplices sibi factos homines ereptum ire. REISK. Quæ interpretatio (sc. Reiskiana) plane contrarium est veterum hac de re narrationibus. Omnes enim referunt, Eurystheum vi supplices eripere Atheniensibus voluisse, tyrannum superbum, qui ad preces non descenderet. Locum arbitror integrum fore, si unam addamus particulam ἂν: Εὐρυσθέα ἂν αὐτὸν ἱκετεύοντα — *Athenienses vero supplices sibi eripere Eurystheum non passi essent, licet supplex id rogasset Eurystheus.* Ita describitur animorum summa contentia utriusque partis, et est antithesis quædam, qualibus hunc Rhetorem delectari supra monui. SLUITER.

Τοὺς ἱκέτας] Lectionem retinuimus utpote longe integerrimam, quam ex suis Codd. expresserunt Ald. et Steph. Mirum est, quantum varient ceteri. Τοὺς ἱκετεύοντας παρ᾽ ἑαυτῶν ἐξελεῖν. Coisl. 2. Discrepantius adhuc Cod. alius, quem visit Stephanus, et Cant. noster. [nec non Aug.] Τοὺς ἱκετεύοντας παρ᾽ ἑαυτῶν ἐξαιτεῖν. Similiter fere Baroc. Τοὺς ἱκετεύοντας παρ᾽ αὐτῶν ἐξαιτεῖν, cum ἐξελεῖν tamen a manu secunda: et Ioan. ἢ τοὺς ἱκετεύοντας παρ᾽ ἑαυτῶν ἐξαιτεῖν. Sibi soli visus est aliquid agere cum pro αὐτὸν ἱκετεύοντα reposuit αὐτὸν ἱκετεύοντες Schottus, loco non intellecto, ut usu venit. Deficit præterea in Baroc. ante αὐτὸν ἱκετεύοντα integra, uti videtur, linea, quam propter Cod. corruptelam difficile erit determinare. Ita enim ordinantur.

φοτέρων, εἰ δέοι; μαχομένους . . . . . lacerato folio.
δ᾽ ἐφρόνουν ἀμφότεροι ὥσθ᾽ οἱ π . . . . .
αὐτὸν ἱκετεύοντα κ. τ. λ. TAYLOR.

Ἐξελεῖν] *Eripere, servare.* Melius fortasse legeretur ἐξελέσθαι. AUGER.

Τῶν παίδων] Τῶν Ἡρακλέους παίδων. CONT.

μενοι δ᾽ ἰδίᾳ δυνάμει τὴν ἐξ ἁπάσης Πελοποννήσου στρατιὰν 75
ἐλθοῦσαν ἐνίκων μαχόμενοι, καὶ τῶν [1] Ἡρακλέους παίδων
τὰ μὲν σώματα εἰς ἄδειαν κατέστησαν, ἀπαλλάξαντες δὲ
τοῦ δέους καὶ τὰς ψυχὰς ἠλευθέρωσαν, διὰ [2] δὲ τὴν τοῦ
πατρὸς ἀρετὴν [3] ἐκείνους τοῖς αὐτῶν κινδύνοις ἐστεφάνωσαν. 76
τοσοῦτον δὲ εὐτυχέστεροι παῖδες ὄντες ἐγένοντο τοῦ πατρός·
ὁ μὲν γὰρ, καίπερ ὢν ἀγαθῶν πολλῶν αἴτιος ἅπασιν ἀνθρώποις,
ἐπίπονον καὶ φιλόνεικον καὶ φιλότιμον αὑτῷ καταστήσας
τὸν βίον, τοὺς μὲν ἄλλους ἀδικοῦντας ἐκόλασεν,
Εὐρυσθέα δὲ καὶ ἐχθρὸν ὄντα καὶ εἰς αὐτὸν ἐξαμαρτάνοντα
οὐχ οἷός τε ἦν τιμωρήσασθαι· οἱ δὲ παῖδες αὐτοῦ διὰ τήνδε
τὴν πόλιν τῇ αὐτῇ εἶδον ἡμέρᾳ τήν θ᾽ ἑαυτῶν σωτηρίαν καὶ
τὴν τῶν ἐχθρῶν τιμωρίαν.

ϛ´. Πολλὰ μὲν οὖν ὑπῆρχε τοῖς ἡμετέροις προγόνοις μιᾷ γνώμῃ χρωμένοις περὶ τοῦ δικαίου διαμάχεσθαι. [4] ἥ τε γὰρ

[1] Ἡρακλέους om. T. [2] δὲ om. T. R. A. [3] ἐκείνους δὲ τοῖς T. R. A. [4] ἡ μὲν γὰρ R.

Ἀπαλλάξαντες] Ita hunc locum lubentissime legerim, aliorum exemplarium aliis in partibus auctoritate fretus: Ἀπαλλάξαντες δὲ τοῦ δέους καὶ τὰς ψυχὰς ἠλευθέρωσαν, διὰ δὲ τὴν τοῦ πατρὸς ἀρετὴν (Ἡρακλέους τοῦ πατρὸς Cod. Steph. quod supra erat desideratius ad Codd. συμφωνίαν) ἐκείνους τοῖς αὐτῶν κινδύνοις ἐστεφάνωσαν. Τοσοῦτον δὴ εὐτυχέστεροι παῖδες ὄντες ἐγένοντο τοῦ πατρός. TAYLOR.

Ἐκείνους] Dubium, quo referatur. Nihil si desit, necesse est, ut ad Heraclidas redeat. Sed illis videtur αὐτοὺς, quam ἐκείνους convenientius esse, quod pronius ad Peloponnesios vergat. Quod si ita est, suspicer hanc ferme sententiam deesse: ἐκείνους μὲν οὖν μάχῃ κρατηθέντας σὺν αἰσχύνῃ ἐκ τῆς ἑαυτῶν ἐξέβαλον, τούτους δὲ τοῖς ἑαυτῶν κινδύνοις ἐστεφάνωσαν. illos quidem igitur (Peloponnesios puta, Eurysthei copias) acie victos cum dedecore solo suo depulerunt, hos vero (Herculis liberos) laboribus et periculis suis coronabant, h. e. victores reddebant. victorum enim insignia erant coronæ. REISK. Malim αὐτούς. deinde ἐστεφάνωσαν, *coronaverunt*, i. e. victores effecerunt. AUGER.

Τὴν πόλιν τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ] Insere Præpositionem, ἐν τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ: ut Orat. I. τὴν θεράπαιναν ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. etc. et passim. MARKLAND. AUGER.

Ἡ μὲν γὰρ] Sic dedi de meo. vulgati dant ἥτε γάρ. huic μὲν respondet δὲ, quod pone πρῶτοι legitur p. 196. 4. REISK.

ἀρχὴ τοῦ βίου δικαία· οὐ γὰρ, ὥσπερ οἱ πολλοὶ, παν-
ταχόθεν συνειλεγμένοι καὶ ἑτέρους ἐκβαλόντες τὴν ἀλλο-
77 τρίαν ᾤκησαν, ἀλλ᾽ αὐτόχθονες ὄντες τὴν αὐτὴν ἐκέκτηντο
μητέρα καὶ πατρίδα. πρῶτοι δὲ καὶ μόνοι ἐν ἐκείνῳ τῷ
χρόνῳ ἐκβαλόντες τὰς παρὰ σφίσιν αὐτοῖς δυναστείας
δημοκρατίαν κατεστήσαντο, ἡγούμενοι τὴν πάντων [1] ἐλευθε-
ρίαν ὁμόνοιαν εἶναι μεγίστην, κοινὰς δ᾽ ἀλλήλοις τὰς ἐκ
τῶν κινδύνων ἐλπίδας ποιήσαντες ἐλευθέραις ταῖς ψυχαῖς
ἐπολιτεύοντο, νόμῳ τοὺς ἀγαθοὺς τιμῶντες καὶ τοὺς κακοὺς
78 κολάζοντες, ἡγησάμενοι θηρίων μὲν ἔργον εἶναι ὑπ᾽ ἀλ-
λήλων βίᾳ κρατεῖσθαι, ἀνθρώποις δὲ προσήκειν νόμῳ μὲν
[2] ὁρίσασθαι τὸ δίκαιον, λόγῳ δὲ πεῖσαι, ἔργῳ δὲ τούτοις ὑπη-
ρετεῖν, ὑπὸ νόμου μὲν [3] βασιλευομένους, ὑπὸ λόγου δὲ [4] διδα-
σκομένους.

ζ. Καὶ γάρ τοι καὶ φύντες καλῶς καὶ γνόντες ὅμοια,

[1] ἐλ. καὶ ὁμόν. A.

[2] ὁρίσαι T. A.

[3] βασιλευομένοις T. A.

[4] διδασκομένοις T. A.

Πανταχόθεν συνειλεγμένοι] Desunt hæc verba in Baroc. non recte. "Quippe non advenæ, neque *passim collecta populi colluvies* originem urbi dedit, sed eodem innati solo, quod incolunt, et quæ illis sedes, eadem origo est." Justin. II. 6. TAYLOR.

Τὴν αὐτὴν ἐκέκτηντο μητέρα καὶ πατρίδα] Placuit hoc Isocrati Paneg. p. 88. μόνοις γὰρ ἡμῖν τῶν Ἑλλήνων τὴν αὐτὴν τροφὸν καὶ πατρίδα καὶ μητέρα καλέσαι προσήκει. Quin et quæ præcedunt, ex nostro plane exscripta sunt. MARKLAND.

Ἡγούμενοι τὴν πάντων ἐλευθερίαν, ὁμόνοιαν εἶναι μεγίστην] Dubitari posse puto de sensu et veritate hujus γνώμης. Multo dilucidius, ut mihi videtur, foret, ἡγούμενοι τὴν πάντων ὁμόνοιαν (vel ἰσονομίαν) ἐλευθερίαν εἶναι μεγίστην. Isocrates Panath. p. 532. αὑτοὺς δ᾽ οὐδὲν τούτων ποιεῖν, ἀλλὰ παρὰ σφίσι μὲν αὐτοῖς ἰσονομίαν καταστῆσαι, καὶ δημοκρατίαν τοιαύτην, οἵανπερ χρὴ τοὺς μέλλοντας ἅπαντα τὸν χρόνον ὁμονοήσειν. Lucianus Dial. p. 314. ἡ γὰρ ἰσοτιμία πάνυ δημοτικόν. Nisi malis, τὴν πάντων ἐλευθερίαν, εὐνομίαν εἶναι μεγίστην: ut idem Lucianus Hermot. p. 520. ξὺν εὐνομίᾳ, καὶ ἰσότητι, καὶ ἐλευθερίᾳ, καὶ τοῖς ἄλλοις ἀγαθοῖς. Demosthenes περὶ παραπρ. ex Elegiis Solonis:

Εὐνομία δ᾽ εὔκοσμα καὶ ἄρτια πάντ᾽ ἀποφαίνει.

MARKLAND. Mihi probabile videtur, Lysiam dedisse τὴν πάντων ἐλευθερίαν καὶ ὁμόνοιαν, εὐδαιμονίαν εἶναι τὴν μεγίστην. libertatem et concordiam civium omnium, summam esse felicitatem. REISK.

Ὁρίσαι] Ὁρίσασθαι Ioan. Baroc. (quibus accedit Cant. ὁρίσασθε). Rectius fortasse. Νῦν οὖν πάλιν σαφέστερον ὅρισαι. Plat. Charmid. Καὶ καλῶς γε νῦν ὁρίζῃ, ὦ Σώκρατες, ἡδονῇ τε καὶ ἀγαθῷ ὁριζόμενος τὸ καλόν. Id. Gorg. Αἴτιον δὲ τούτου, ὅτι κακῶς ὁρίζονται τὸ ἐλεύθερον. Aristot. 5. Polit. TAYLOR. Ego dedi ὁρίσασθαι. id est, operam dare, ut certi termini rerum agendarum cavendarumque sibi a legibus præfiniantur, eosque terminos sibi pati constitui, iisque se circumscribi. REISK.

Τούτοις] Legi puta, et orationi, seu rationi oratione declaratæ et proditæ. ambabus famulari opera præstanda, seu ministerio exsecutionis eorum, quæ seu a lege imperantur, seu ab oratione commendantur atque persuadentur. REISK. Np. νόμῳ καὶ λόγῳ. AUGER.

Γνόντες ὅμοια] Potest hæc sententia gemino modo exponi. aut (1) sentientes similiter, h. e. καλὰ vel καλῶς, quod modo præcessit. id est, præclare et honeste. aut (2) concordantes inter se. ὅμοια γνόντες ἑαυτοῖς, seu τὰ αὐτὰ φρονοῦντες ἅπαντες ὁμοθυμαδόν. priorem exponendi rationem videtur Taylor secutus esse. posteriorem ego præferam. Contendit enim orator hoc

πολλὰ μὲν καλὰ καὶ θαυμαστὰ οἱ πρόγονοι τῶν ἐνθάδε 79
κειμένων εἰργάσαντο, ἀείμνηστα δὲ καὶ μεγάλα καὶ παν-
ταχοῦ οἱ ἐξ ἐκείνων γεγονότες τρόπαια διὰ τὴν αὐτῶν
ἀρετὴν κατέλιπον. μόνοι γὰρ ὑπὲρ ἁπάσης τῆς Ἑλλάδος 80

loco planum facere, e libertate et concordia civium, quarum illa ex hac exsistat, felicitatem summam coalescere. REISK.

Μόνοι] Vulg. μόνοι γὰρ ὑπὲρ ἁπάντων τῶν τῆς Ἑλλάδος — διεκινδύνευσαν. Non abeo a receptis sine gravissimo rationum momento, quas, amabo, mecum expendite. Primum istud ἁπάσης τῆς Ἑλλάδος præter lectionis necessitatem Codicum etiam est plurium et præstantiorum, Ioan. Cant. Baroc. Steph. Muret. et Coisl. 2. [et Aug.] a qua scriptura item non longe abest solus nostrorum qui superest Coislinianorum alter. Ea erat Manutii fortuna, ut ex infinita pene varietate Exemplarium hujus orationis, in ea sola incideret, quæ erant cum corruptelis impuriora, tum crebriora lacunis. Quod si iidem Codd. vel etiam editi præ se tulissent ὑπὲρ ἁπάντων τῶν Ἑλλήνων, vel id non invitus recepissem. Οἰόμενοι δεῖ ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας καὶ Ἕλλησιν ὑπὲρ Ἑλλήνων μάχεσθαι, καὶ Βαρβάροις ὑπὲρ ἁπάντων τῶν Ἑλλήνων. Plat. Menex. In ceteris autem στενὸν istud, ut dicitur, ἐρώτημα ab iis exspecto, qui *cornicum oculos ament configere*, cur eam vett. Codd. auctoritatem, quam in superioribus tanti feci, jam hebescere et nullius fere pretii esse sinam? Reperitur enim in Codd. Steph. Muret. Baroc. a manu altera, et Cant. pro μόνοι, μύριοι, fidemque habet ex historia. "Instructis *decem millibus* civium et Platæensibus auxiliaribus mille adversus sexcenta millia hostium in campos Marathonios in prœlium egrediuntur." Justin. II. 9. Deinde istud δὶς ἐκινδύνευσαν, quod prætulimus, nihil adeo præ se fert, nisi unius Cod. Mureti solitudinem. De μύριοι postea videbimus, districto prius Mureto, qui *utramque* lectionem, tam μύριοι, quam μόνοι, posse ait defendi. Quid hoc ad Criticen, ubi *alterutra* solummodo est admittenda, nisi *utramque* existimet ab auctoris manu esse profectam? In momentis inæqualibus vulgaris erat et quotidianæ laudis, si tamen laudis esset, quo vergat pondus videre. Hoc illud erat profecto, ubi ingenii aciem acueres. Δὶς itaque ἐκινδύνευσαν malim quam διεκινδύνευσαν, quia in hoc quasi limine et summa narrationis aditum sibi quærit Orator ad utramque historiam rerum, sc. tum Marathone tum Salamine gestarum, non ad unam solam exornandam. Neque me piget lectionis, quod hæc videantur veritate historica destitui. Hoc erat certe Oratori condonandum. Memineris hæc non ad *fidem*, sed ad *gloriam* esse dicta, atque optimum quemque in patria pro patria dicentem suorum civium *fortunæ* impune posse esse *fabrum*. Οὐ χαλεπὸν Ἀθηναίους ἐν Ἀθηναίοις ἐπαινεῖν, ut scite dicitur. Hoc in aliis præter nostrum cernitur. Ἐκεῖνοι τὸν ἐξ ἁπάσης τῆς Ἀσίας στόλον ἐλθόντα μόνοι δὶς ἠμύναντο, καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν. Demosth. in Epitaph. Accedit testis non contemnendus, utpote non studio patriæ abductus, Historicus Halicarnassensis, qui suam sententiam de posteriore Persarum expeditione ἐπίφθονον μὲν πρὸς τῶν πλεόνων, ut ipse ait, sed τῇγε ἐφαίνετο ἀληθὲς, ita exponit: Νῦν δὲ Ἀθηναίους ἄν τις λέγων σωτῆρας γενέσθαι τῆς Ἑλλάδος οὐκ ἂν ἁμαρτάνοι τἀληθές· οὗτοι γὰρ ἐπὶ ἑκάτερα τῶν πρηγμάτων ἐτράποντο, ταῦτα ῥέψειν ἔμελλε. ἑλόμενοι δὲ Ἑλλάδα περιεῖναι ἐλευθέρην, τοῦτο τὸ Ἑλληνικὸν πᾶν τὸ λοιπὸν ὅσον μὴ ἐμήδισε, αὐτοὶ οὗτοι ἔσαν οἱ ἐπεγείραντες καὶ βασιλῆα μετά γε θεοὺς ἀνωσάμενοι. Herodot. Polymn. 139. Recte editi, non ἀπωσάμενοι, ut conjecit Stephanus. Ἀνώσαντες, ἀναστρέψαντες. Hesych. Et alibi Herodot. Uran. sc. 109. Νέφος τοσοῦτον ἀνθρώπων ἀνωσάμενοι. Hæc si constiterint, de μύριοι nemo deinde verbum unicum addiderit. Nam ut de prœlio Marathonio stricte, atque profecto exactius, quam oratorem decuit, dici poterat, ita Salaminio nullo modo competere queat. Et vegetior certe est oppositio, μόνοι ὑπὲρ ἁπάσης τῆς Ἑλλάδος, quam μύριοι πρὸς πολλὰς μυριάδας. Non est enim obscurum Lysiam nostrum, ut vulgus Atheniensium Scriptorum semper solebat, id in oratione obstinate contendere, ut omnibus planum faceret, Athenienses eam in bellicis rebus auctoritatem, istud τὸ ἄλλοις προηγεῖσθαι, neque sine jure vindicasse, neque gessisse sine gloria. Ita in iis, quæ mox sequentur: Ἐν ἅπασι δὲ τοῖς κινδύνοις δόντες ἔλεγχον τῆς ἑαυτῶν ἀρετῆς — ὑπὸ πάντων ἠξιώθησαν καὶ μεθ᾽ ὧν ἐκινδύνευον, καὶ πρὸς οὓς ἐπολέμουν, ἡγεμόνες γενέσθαι τῆς Ἑλλάδος. Et paucis interjectis: Ὧν ἕνεκα δεῖ μόνους καὶ προστάτας τῶν Ἑλλήνων, καὶ ἡγεμόνας τῶν πόλεων γίγνεσθαι. Sic Plato Menex. ἡγεμόνες καὶ διδάσκαλοι τοῖς ἄλλοις γενόμενοι, ὅτι οὐκ ἄμαχος εἴη ἡ Περσῶν δύναμις. Et alii sæpe. Οὗτοι ἦσαν οἱ τοιοῦτοι οἱ τὴν ἐν

82 πρὸς πολλὰς μυριάδας τῶν βαρβάρων [1]διεκινδύνευσαν. ὁ
γὰρ τῆς Ἀσίας βασιλεὺς, οὐκ ἀγαπῶν τοῖς ὑπάρχουσιν
ἀγαθοῖς, ἀλλ' ἐλπίζων καὶ τὴν Εὐρώπην [2]δουλώσασθαι,
ἔστειλε πεντήκοντα μυριάδας στρατιάν. ἡγησάμενοι δὲ, εἰ
τήνδε τὴν πόλιν ἢ ἑκοῦσαν φίλην ποιήσαιντο ἢ ἄκουσαν κα-
ταστρέψαιντο, ῥᾳδίως τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ἄρξειν, ἀπέ-
83 βησαν εἰς Μαραθῶνα, νομίσαντες οὕτως ἂν ἐρημοτάτους
εἶναι συμμάχων τοὺς [3]Ἕλληνας, εἰ ἔτι στασιαζούσης τῆς
Ἑλλάδος, ᾧ τινὶ χρὴ τρόπῳ τοὺς ἐπιόντας ἀμύνασθαι, τὸν
κίνδυνον ποιήσαιντο. ἔτι δ' αὐτοῖς ἐκ τῶν προτέρων ἔργων
84 περὶ τῆς πόλεως τοιαύτη δόξα παρειστήκει, ὡς εἰ μὲν πρό-
τερον ἐπ' ἄλλην πόλιν [4]ἴασιν, ἐκείνοις καὶ Ἀθηναίοις πο-

[1] δὶς ἐκινδύνευσαν T. [2] δουλώσεσθαι T. R. A. [3] Ἀθηναίους A. [4] ἴωσιν T. R. A.

Μαραθῶνι νικήσαντες μάχην καὶ μόνοι τὴν τῆς Ἀσίας ἁπάσης δύναμιν χειρωσάμενοι. Heraclid. Pontic. apud Athenæum l. 12. init. TAYLOR. MS. Steph. μύριοι γὰρ ὑπὲρ ἁπάσης τῆς Ἑλλάδας etc. recte, quod ad ultima: male μύριοι. Hæc quoque tacite mutuatus est Isocrates Paneg. p. 113. πρὸς τοὺς ἁπάσης τῆς Ἑλλάδος καταφρονήσαντας ἀπήντων, τὴν οἰκείαν δύναμιν ἔχοντες, id est, μόνοι. MARKLAND. ὑπὲρ ἁπάσης τῆς Ἑλλάδος. CONT. μόνοι servandum esse, quamvis μύριοι quoque contemnendum non sit, ex opposito patet, quod est inter μόνοι et ἁπάσης τῆς Ἑλλάδος, vel, quod aliis in libris fuisse videtur, ἁπάντων τῶν Ἑλλήνων. Tota hæc oratio ex antithetis est contexta, quorum perpetuitas, una cum frigore, tædium creat. Sophistæ tamen si μύριοι nolis eripi, sic possis legere: μόνοι γὰρ ὑπὲρ ἁπάσης Ἑλλάδος, μύριοι ὄντες, πρὸς πολλὰς μυριάδας τῶν βαρβάρων διεκινδ. Duo sic habebis antitheta pro uno, primum μόνοι cum ἁπάσης comparatum, alterum μύριοι cum πολλὰς μυριάδας. Sophista id ego equidem haud arbitrer indignum, qui nulli rei magis studuisse videtur, quam ut artifex antithetorum haberetur. REISK.

Διεκινδύνευσαν] Revocavi veterem hanc probamque lectionem vulgatorum, repudiata ea, quam Tayloranа editio exhibet, scil. δὶς ἐκινδ. Non enim bis, sed ter Græci domi suæ cum Persis conflixerunt, Marathone, ad Salaminem, et ad Platæas. quas tres pugnas Noster quoque eodem exsequitur ordine. IDEM.

Πεντήκοντα μυριάδας] Aut jactantia hæc est oratoria, aut lapsus memoriæ, aut inscitia rerum gestarum. Non ad Marathona, sed decennio post ad Salamina tot Persæ dicuntur cum Græcis pugnasse. IDEM.

Ἡγησάμενοι] Tametsi μυριάδες præcessit, quod est generis fœminini, quia tamen Persæ designantur, ideo accommodatur oratio ad designatum, πρὸς τὸ σημαινόμενον, ut vulgo usurpant. IDEM. Np. οἱ Πέρσαι. AUGER.

Περιειστήκει] [sic vulgati libri et Aug.] Optime Cod. optimus Coisl. 2. παρειστήκει, et Baroc. itidem a manu secunda. Εἰ οὖν τινὶ ὑμῶν τῶν ἄλλων πολιτῶν γνώμη τοιαύτη παρειστήκει πρότερον περὶ ἐμοῦ. Andocid. de Myster. p. 8. Immo adeo totus est hujus loci, eumque quem volumus sensum profert, ut istud δόξα vel γνώμη, quibus aliquando junctum reperitur, impune abesse sinat. Ἔτι τοίνυν εἰ τῶν οἰκετῶν παρέστη μοι μηδὲν φροντίζειν. N. de S. Oliva. Καὶ μηδενὶ τοῦτο παραστῇ, ὡς Ἐρατοσθένους κινδυνεύοντος Θηραμένους κατηγορῶ. Id. c. Eratosth. Οὐχὶ ταὐτὰ παρίσταταί μοι γινώσκειν, ὅταν τε εἰς τὰ πράγματα ἀποβλέψω, καὶ ὅταν εἰς τοὺς λόγους, οὓς ἀκούω. Demosth. Olynth. 3. statim exorsus. Ὥστε μοι παρίστασθαι ἐκεῖνον μηδ' εἰς ᾅδου ἰόντα ἄνευ θείας μοίρας ἰέναι. Plat. Phæd. pr. Ἵνα τότε μαθοῦσι τὴν ἀλήθειαν ἃ προσήκει καὶ περὶ τῆς πόλεως τῆσδε παραστῇ φρονεῖν. Dionys. Halic. l. 1. Antiqq. Rom. Ἡμῖν μὲν, ὦ Φειδόλαε, καὶ ζῶντος Σωκράτους καὶ τεθνηκότος οὕτως ἐννοεῖν περὶ τοῦ δαιμονίου παρίσταται. Plutarch. de Genio Socratis. Adde et Thomam. παρίσταται καὶ ἐπέρχεται. ὡς τὸ, παρίσταταί μοι θαῤῥεῖν τε καὶ δεδιέναι παρ' Ἀριστείδῃ ἐν τῇ πρὸς τοὺς βασιλέας ἐπιστολῇ. TAYLOR.

λεμήσουσι· προθύμως γὰρ τοῖς ἀδικουμένοις ἥξουσι βοηθή-
σοντες· εἰ δ' ἐνθάδε πρῶτον [1]ἀφίξονται, οὐδένας ἄλλους τῶν
Ἑλλήνων τολμήσειν ἑτέρους σώζοντας φανερὰν ἔχθραν πρὸς
ἐκείνους ὑπὲρ αὐτῶν καταθέσθαι. οἱ μὲν τοίνυν [2]τοιαῦτα
διενοοῦντο· οἱ δ' ἡμέτεροι πρόγονοι οὐ λογισμῷ [3]δόντες τοὺς 85
ἐν τῷ πολέμῳ κινδύνους, ἀλλὰ νομίζοντες τὸν εὐκλεᾶ θά-
νατον ἀθάνατον περὶ τῶν ἀγαθῶν καταλείπειν λόγον, οὐκ
ἐφοβήθησαν τὸ πλῆθος τῶν ἐναντίων, ἀλλὰ τῇ αὑτῶν ἀρετῇ
μᾶλλον ἐπίστευσαν. καὶ αἰσχυνόμενοι ὅτι ἦσαν οἱ βάρβαροι 86
αὐτῶν ἐν τῇ χώρᾳ, οὐκ ἀνέμειναν πυθέσθαι οὐδὲ βοηθῆσαι
τοὺς συμμάχους, οὐδ' ᾠήθησαν δεῖν ἑτέροις τῆς σωτηρίας
χάριν εἰδέναι, ἀλλὰ σφίσιν αὐτοῖς τοὺς ἄλλους Ἕλληνας.
ταῦτα μιᾷ γνώμῃ πάντες γνόντες, ἀπήντων ὀλίγοι πρὸς
πολλούς· ἐνόμιζον γὰρ ἀποθανεῖν μὲν αὐτοῖς μετὰ πάντων

[1] ἀφίξωνται R. A. [2] ταῦτα T. R. A. [3] εἰδότες T. R. A.

Ἑτέρους σώζοντας] Opinor σώσοντας, ut βοηθήσοντες, in futuro. Ἔχθραν καταθέσθαι dicitur, quemadmodum χάριν καταθέσθαι, *gratiam præstare*, Actor. XXIV. 27. quod χάριν θέσθαι vocat Æschylus Prom. Vinc. v. 781. εὐεργεσίαν καταθέσθαι, Josephus Ant. Jud. XI. 6. segm. 5. δόξαν καταθέσθαι, Thucydides IV. 87. Mox, λογισμῷ εἰδότες etc. Ultimam vocem suspectam habeo. Sensus postulare videtur μετροῦντες, vel tale quidpiam. MARKLAND.

Ἐκείνους] Persas puta. REISK.

Ὑπὲρ αὐτῶν] Pro Atheniensibus. IDEM.

Οὐ λογισμῷ εἰδότες] Post λογισμῷ videtur χρώμενοι deesse. non utentes sedata meditatione, propositum animi cum eventis id necessario consecuturis comparante, atque futuros casus prospiciente, tametsi bellorum bene nossent discrimina. [οὐ λογισμῷ εἰδότες) sub. μόνον, ἀλλὰ καὶ πείρᾳ τῇ σφῶν αὐτῶν. *non e ratiocinatione solummodo tenentes molestias et mala bellorum, sed ipsi suis quoque docti periculis.* In Var. Lect.] REISK. Ex Cod. Marciano dedi δόντες. Var. Lect. ἰδόντες, quam multi MSS. exhibent, ex punctulo adscripto ad fin. v. λογισμῷ nata videtur.

Νομίζοντες — ἀθάνατον περὶ τῶν ἀγαθῶν καταλείπειν λόγον] Mallem, περὶ τῶν ἀρετῶν (vel παρὰ τῶν ἀγαθῶν, *a bonis viris*) καταλείψειν λόγον. Ut paulo post, ἐνόμιζον — μνήμην ἰδίαν καταλείψειν. MARKLAND. Vel παρὰ τῶν ἀγαθῶν, *a bonis viris*, vel παρὰ τοῖς ἀγαθοῖς, *apud bonos viros*. TAYLOR. παρὰ τῶν ἀγαθῶν. CONT. Nil equidem causæ video, cur proba lectio sollicitetur, et perspicua sententia obscuretur: mortem præclaram esse relicturam sermones æternum duraturos de fortibus viris. Nam ἀγαθοὶ aliquoties a Lysia hoc sensu sic nude, sine ἄνδρες quod alii addere amant, usurpatum est. REISK. Scil. ἀνδρῶν. AUGER.

Πυθέσθαι] Philelphus videtur scriptum reperisse πείθεσθαι. *exspectare noluerunt, quoad socii* persuasi *auxilio venirent*. Cujus tamen lectionis apud nostros Codd. nec vola nec vestigium. TAYLOR.

Οὐκ ἀνέμειναν πυθέσθαι οὐδὲ βοηθῆσαι τοὺς συμμάχους] Transpone: οὐδὲ πυθέσθαι βοηθῆσαι τοὺς συμμάχους. *non sustinuerunt ne rogare quidem socios, ut sibi auxilium ferrent.* Brevius Isocrates, οὐ περιέμειναν τοὺς συμμάχους, p. 113. οὐδένα ἐτόλμησαν μεταπέμψασθαι, noster infra. MARKLAND. Bene habet hic locus. tenendum modo, τοῦτο subaudiri. Sententia dictionis hæc est: Athenienses committere noluerunt, ut socii hoc tantum dedecus (descensionem puta a Persis in solum Atticum factam) vel fama acciperent, neque exspectarunt, donec aut id fieret, aut socii sibi succurrerent. REISK.

Ἀποθανεῖν] Ingens visitur lacuna, non tamen id dissimulante scriba, in iis Codd. quos pro sua infelicitate versavit Manutius. In nostris suppletur (præter priorem Coisl. ubi relicta est quoque pagina vacua) itidemque in iis, quos usurparunt Stephanus et Muretus. Integræ quoque erant membranæ Fr. Philelph. et Pet. Fabri, quem vide in Semestribus, I. 19.

87 προσήκειν, [1] ἀγαθοὺς δ' εἶναι μετ' ὀλίγων, καὶ τὰς μὲν
ψυχὰς ἀλλοτρίας διὰ τὸν θάνατον κεκτῆσθαι, τὴν δ' ἐκ 193.
τῶν κινδύνων μνήμην ἰδίαν καταλείψειν. ἠξίουν δ', οὓς μὴ
μόνοι νικῷεν, οὐδ' ἂν μετὰ συμμάχων δύνασθαι· καὶ ἡττη-
θέντες μὲν ὀλίγῳ τῶν ἄλλων προαπολεῖσθαι, νικήσαντες δὲ
καὶ τοὺς ἄλλους ἐλευθερώσειν. ἄνδρες [2] δ' ἀγαθοὶ γενόμενοι,
καὶ τῶν μὲν σωμάτων ἀφειδήσαντες, ὑπὲρ δὲ τῆς ἀρετῆς οὐ
88 φιλοψυχήσαντες, καὶ μᾶλλον τοὺς παρ' αὐτοῖς νόμους αἰσχυ-

[1] ἀγαθοῖς A.

[2] οὖν A.

Deerat ab ἀποθανεῖν usque ad τὴν πεζὴν στρατιὰν ἐκ τῆς Ἀσίας εἰς τὴν Εὐρώπην mediam circiter paginam proximam Stephani. In ipso tamen aditu lacunæ, quod me pene monuisse fugerat, Codd. a nostris dissentientes, non tamen idcirco magis sanos, videtur tractasse, quem proxime laudavi, Philelphus. Sic enim, quantum ex versione augurari liceat, in qua certe erat homo religiosissimus, locum lectitavit: Ἐνόμιζον γὰρ ἀποθανεῖν μὲν αὐτοῖς μετὰ πάντων προσήκειν, ἀγαθῶν δ' εἶναι μετ' ὀλίγων τὰς μὲν ψυχὰς ἀλλοτρίας διὰ τὸν θάνατον κεκτῆσθαι, τὴν δ' ἐκ τῶν κινδύνων μνήμην ἰδίαν καταλείψειν. Ita non sine gravissimo elegantiæ dispendio in unum conflantur duo commata pulcherrima. TAYLOR. Poterant hæc planius atque certius sic enunciari. Post ἐνόμιζον γὰρ esse in Aldina vacuum spatium aliquot versuum, cui nihil aliud sit inscriptum, quam hoc breve, λείπει πολλά. deinde sequi τὴν στρατιὰν ἐκ τῆς Ἀσίας. Ergo desunt illi omnia, quæ hinc a versu 43. p. 192. ed. Steph. ad versum 19. p. 193. ejusdem editionis leguntur. Primus, quod sciam, lacunam hanc Henr. Stephanus explevit. REISK.

Ἀγαθοὺς δ' εἶναι] Scribo, ἀγαθοῖς δ' εἶναι, scil. αὐτοῖς προσήκειν ἐνόμιζον, non αὐτοῖς. MARKLAND.

Τὰς ψυχὰς ἀλλοτρίας κεκτῆσθαι] Ita supra: ὁμοίας ἐκτήσαντο τὰς ψυχὰς τῇ φύσει: id est, *monstrabant se habere animas sexui similes*; de Amazonibus victis. Eadem phrasis Luc. XXI. 19. ἐν τῇ ὑπομονῇ ὑμῶν κτήσασθε τὰς ψυχὰς ὑμῶν. Ἀλλοτρίας vero ψυχὰς, *animas* quasi *ad se non pertinentes*: ὥσπερ ἐν ἀλλοτρίαις ψυχαῖς μέλλοντες κινδυνεύσειν, ut de hac re, et ex hoc nostri loco, loquitur Isocrates. IDEM.

Μετὰ συμμάχων] Μετὰ τῶν συμμάχων. CONT.

Ὑπὲρ δὲ τῆς ἀρετῆς φιλοψυχήσαντες] Conjeceram εὐψυχήσαντες. Sed verius puto Mureti οὐ φιλοψυχήσαντες. Tyrtæus apud Lycurgum p. 163.

Μηδὲ φιλοψυχεῖτ' ἀνδράσι μαρνάμενοι.

Ipse Lycurgus p. 166. ἢ τίς παρὰ τὸ συμφέρον τῆς πόλεως φιλοψυχήσει, εἰδὼς ὑποκειμένην αὐτῷ τιμωρίαν; Hoc est istud quod Ioannes XII. 25. vocat φιλεῖν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, cui opponit, μισεῖν τὴν ψυχὴν, *animam prodigere*, Virgilio. MARKLAND.

Ὑπὲρ δὲ τῆς ἀρετῆς] Ὑπὸ alii, inquit Schottus. Quos utinam laudasset, nam video fere necessarium. ὑπὸ δὲ ἀρετῆς τε καὶ προθυμίης Πλαταιέες — συνεπλήρουν τοῖσιν Ἀθηναίοισι τὰς νέας. Herodot. Uran. init. Idem Schottus pro δὲ legeret τε. TAYLOR. ὑπὲρ bene habet. virtutis ergo proferendæ, ibi loci atque temporis, ubi documentis est approbanda. REISK.

Οὐ φιλοψυχήσαντες] Prodigiosum istud ὑπὲρ τῆς ἀρετῆς φιλοψυχήσαντες somnolentum certe habuit Editorem. (Stephanum velim, de altero nihil dico.) Non enim credo hæc ita ex membranis exiisse. Scio ne ex una quidem de nostris.

Ἀλλὰ μέγαν ποιεῖτε καὶ ἄλκιμον ἐν φρεσὶ θυμόν.
Μηδὲ φιλοψυχεῖτ' ἀνδράσι μαρνάμενοι.

Tyrtæus apud Lycurg. in orat. c. Leocratem. TAYLOR. οὐ quoque addit Contius.

Καὶ μᾶλλον] λείπει ante ἔστησαν. Marg. Baroc. Quo *consilio* quivis facile carere poterat. Restitui curavimus ex optimo Cod. Coisl. 2. et ex mente duorum exemplarium Mureti. Secunda etiam manus illevit oræ Baroc. et agnovit Philelph. Eadem fere habet noster c. Alcibiad. Ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον ἐφοβεῖσθε τοὺς τῆς πόλεως νόμους, ἢ τὸν πρὸς τοὺς πολεμίους κίνδυνον. Cui loco vicissim et ille præ manibus aliquando gratias rependet. TAYLOR. Verba ἢ τὸν πρὸς τ. π. κ. φοβούμενοι, quæ sunt in Aug. quoque, primus addidit Taylor. desunt enim Stephani quoque editioni, tametsi ille magnam, quæ h. l. in Aldina est, lacunam explevit. REISK.

νόμενοι ἢ τὸν πρὸς τοὺς πολεμίους κίνδυνον φοβούμενοι,
ἔστησαν μὲν τρόπαια ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος τῶν βαρβάρων ἐν 89
τῇ αὐτῶν, ὑπὲρ χρημάτων εἰς τὴν ἀλλοτρίαν ἐμβαλόντων
παρὰ τοὺς ὅρους τῆς χώρας· οὕτω δὲ διὰ ταχέων τὸν κίν- 90
δυνον ἐποιήσαντο, ὥστε οἱ αὐτοὶ τοῖς ἄλλοις ἀπήγγειλαν
τήν [1] τε ἐνθάδε ἄφιξιν τῶν βαρβάρων καὶ τὴν τῶν προγόνων
νίκην. καὶ γάρ τοι οὐδεὶς τῶν ἄλλων ἔδεισεν ὑπὲρ τοῦ μέλ-
λοντος κινδύνου, ἀλλ' ἀκούσαντες ὑπὲρ τῆς αὐτῶν ἐλευθε-
ρίας ἥσθησαν. ὥστε οὐδὲν θαυμαστόν, [2] πάλαι τῶν ἔργων
γεγενημένων, ὥσπερ καινῶν ὄντων ἔτι καὶ νῦν τὴν ἀρετὴν 91
αὐτῶν ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων ζηλοῦσθαι.

[1] τε om. T.

[2] παλαιῶν ἔργων T.

Ἔστησαν] Mureti Codd. j~m soli. Ἔστησαν μὲν τρόπαια ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος τῶν βαρβάρων ἐκ τῆς αὐτῶν χώρας ὑπὲρ χρημάτων εἰς τὴν ἀλλοτρίαν ἐμβαλόντων [Ioan. ἐμβαλλόντων] παρὰ τοὺς ὅρκους. De fide illa juramenti vehementer ambigo. Cetera complanata sunt felicissime. Porro autem istud τρόπαια τῶν βαρβάρων (quanquam aliter habeat N. contra Poliuchum, πολλὰ δὲ καὶ καλὰ κατὰ τῶν πολεμίων ἔστησε τρόπαια) retineri tamen debet. Τρόπαιον μὲν τῶν πολεμίων ἔστησαν. Noster infra. Κολασάμενοι τὴν ὑπερηφανίαν ὅλης τῆς Ἀσίας, καὶ πρῶτοι στήσαντες τρόπαια τῶν Βαρβάρων. Plat. Menex. Πολλὰ τρόπαια τῶν πολεμίων καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν ὑμῖν ὑπέδειξαν. Andoc. de Myster. ad fin. TAYLOR.

Ἐν τῇ αὐτῶν, ὑπὲρ χρημάτων εἰς τὴν ἀλλοτρίαν ἐμβαλόντων παρὰ τοὺς ὅρους τῆς χώρας] Emendaveram: ἐκ τῆς αὐτῶν, ὑπὲρ χρημάτων, εἰς τὴν ἀλλοτρίαν ἐμβαλόντων, παρὰ τοὺς ὅρκους: *ex patria sua, pecuniæ gratia, in alienam terram invadentium, præter fœdera*: ejectis istis τῆς χώρας, utpote glossemate phraseos τῆς αὐτῶν. Postea deprehendi Muretum ex MSS. ita restituisse. Xenophon Cyropæd. I. οἱ δ' αὖ γεραίτεροι οὗτοι στρατεύονται οὐκέτι ἔξω τῆς ἑαυτῶν. Ubique occurrit, tum apud nostrum, tum omnes alios. MARKLAND. ἐκ τῆς αὐτῶν ὑπὲρ — CONT. Bene habet vulgata. Superenarratio horum ἐν τῇ αὐτῶν sunt insequentia παρὰ τοὺς ὅρους τῆς χώρας. Suo in solo, propter ipsos agri sui fines statuerunt monumenta victoriæ a se de barbaris reportatæ, qui barbari, cupiditate alienorum bonorum accensi, suum in agrum irrupissent. Proba est lectio ὅρους, vitiosa ὅρκους. Nullum jusjurandum, nulla pacta Græcis erant cum Persis. Conturbatior quidem est in vulgatis verborum collocatio, non tamen ideo movenda; quam mente sic in ordinem redigas: ἔστησαν ἐν τῇ ἑαυτῶν (scil. χώρᾳ) παρὰ τοὺς τῆς χώρας ὅρους τρόπαια τῶν βαρβάρων, ἐμβαλόντων εἰς τὴν ἀλλοτρίαν, ὑπὲρ χρημάτων. REISK. Sub. χώρᾳ. AUGER.

Ἐμβαλόντων] Refertur ad βαρβάρων, barbarorum qui cupiditate alienorum bonorum accensi in alienam terram irruperant, et præter fines agri Attici erant trangressi. IDEM.

Τὴν ἐνθάδε] Τήν τε ἐνθάδε Cant. Baroc. Deest ἐνθάδε Ioan. Quod minime velim. Τὴν ἐνθάδε συμφορὰν dixit noster ineunte oratione. Τὸν ἐνθάδε σύλλογον. Id. in Olymp. c. Dionys. Τὴν παραυτίκα ἡδονήν. Thucyd. Καὶ πρὸς τὴν τῶν πεζῇ δρόμων ἄσκησιν μᾶλλον σύμμετρος. Plat. de Legg. 1. init. Ita usurpantur ἔγγιστα, πλησίον, πρόσθεν, αἰεὶ, etc. Αὕτη δὲ μελιτόεσσα ἐν τῷ πρόσθεν αἰεὶ χρόνῳ ἐναισιμουμένη τότε ἦν ἄψαυστος. Herodot. Uran. 41. Qua vice quoque funguntur Adverbia Hebraica; האזינה תפלתי בלא שפתי מרמה Psal. XVII. 1. TAYLOR.

Προγόνων] Non respectu eorum, de quibus prædicatur, ἀπήγγειλαν (illorum enim non πρόγονοι, sed ἥλικες erant; imo vero victoriæ præcones ipsi quoque erant victores). sed respectu eorum, ad quos verba facit Lysias. REISK. Np. τῶν ἡμετέρων. AUGER.

Ἀκούσαντες] Scil. ἑαυτοὺς ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων προκινδυνευσάντων ἐλευθερωθῆναι. REISK.

Πάλαι τῶν ἔργων γεγενημένων] Sic dedi de meo. IDEM. τῶν παλαιῶν ἔργων. CONT.

Αὐτῶν] Scil. τῶν ἔργων. quicquid in genere suo est eximium, excellens ad laudem atque admirationem, id est ejus ἀρετή. REISK.

ή. Μετὰ δὲ ταῦτα Ξέρξης ὁ τῆς Ἀσίας βασιλεὺς, κα-
ταφρονήσας μὲν τῆς Ἑλλάδος, ἐψευσμένος δὲ τῆς ἐλπίδος,
ἀτιμαζόμενος δὲ τῷ γεγενημένῳ, ἀχθόμενος δὲ τῇ συμφορᾷ,
ὀργιζόμενος δὲ τοῖς αἰτίοις, ἀπαθὴς δ' ὢν κακῶν καὶ ἄπειρος
ἀνδρῶν ἀγαθῶν, δεκάτῳ ἔτει παρασκευασάμενος χιλίαις
92 μὲν καὶ διακοσίαις ναυσὶν ἀφίκετο, τῆς δὲ πεζῆς στρατιᾶς
οὕτως ἄπειρον τὸ πλῆθος ἦγεν, ὥστε καὶ τὰ ἔθνη τὰ μετ'
αὐτοῦ ἀκολουθήσαντα πολὺ ἂν ἔργον εἴη καταλέξαι. [1] τὸ
δὲ μέγιστον σημεῖον τοῦ πλήθους· ἐξὸν γὰρ αὐτῷ χιλίαις
ναυσὶ διαβιβάσαι κατὰ τὸ [2] στενώτατον τοῦ Ἑλλησπόντου
τὴν πεζὴν στρατιὰν ἐκ τῆς Ἀσίας εἰς τὴν Εὐρώπην, οὐκ
ἠθέλησεν, ἡγούμενος τὴν διατριβὴν αὐτῷ πολλὴν ἔσεσθαι·
ἀλλ', ὑπεριδὼν καὶ τὰ φύσει πεφυκότα καὶ τὰ θεῖα πρά-

[1] ὃ A. [2] στενότατον T. A.

Ξέρξης] Ita loquitur, ac si Xerxes cladem apud Marathona accepisset, quam Darius accepit. Idem.

Δεκάτῳ ἔτει] Verbis vix discrepantibus Julian. de Laudo Constantii: Τὸν Ξέρξην χρόνον ἐτῶν οὐκ ἐλάσσονα δέκα πρὸς τὸν πόλεμον ἐκεῖνον παρασκευάζεσθαι. Uterque tamen nihil aliud dicit, nisi tot annos fuisse elapsos ex pugna Marathonia ad alteram Salaminiam, quorum tamen dimidiam fere partem ad labem illam delendam, quam impressit clades ad Marathonem accepta, impendebat non Xerxes, sed Darius pater, qui eatenus superfuit. Hæc cum alias, tum ex computo Arundelliano, facile patebunt.

ΑΦ ΟΥ Η ΕΝ ΜΑΡΑΘΩΝΙ ΜΑΧΗ ΕΓΕΝΕΤΟ ΑΘΗΝΑΙΟΙΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΠΕΡΣΑΣ . . . ΕΤΗ ΗΗΔΔΔΙΙΙ. CCXXVII.
ΑΦ ΟΥ ΞΕΡΞΗΣ ΤΗΝ ΣΧΕΔΙΑΝ ΕΖΕΥΞΕΝ ΕΝ ΕΛΛΗΣΠΟΝΤΩΙ, Κ. Τ. Λ.
ΕΤΗ ΗΗΔΠΙΙ. CCXVII.

Adjungamus Historicos. "Hic (Darius) ante *quadriennium*, quam decederet, apud Marathonam pugnavit celeberrimo Græcis Romanisque historiis prœlio." Sulpit. Sever. Hist. Sacr. II. 9. "Igitur Xerxes bellum a patre cœptum adversus Græciam *quinquennium* instruxit." Justin. II. 10. Recta hæc et ad calculum: Neque aliter Diod. Sic. l. 11. init. Συνεβάλετο δὲ αὐτῷ καὶ ὁ πατὴρ Δαρεῖος πρὸ τῆς τελευτῆς παρασκευὰς πεποιημένος μεγάλων δυνάμεων· καὶ γὰρ ἐκεῖνος ἡττημένος ὑπὸ Ἀθηναίων ἐν Μαραθῶνι — χαλεπῶς διέκειτο πρὸς τοὺς νενικηκότας Ἀθηναίους. Ἀλλὰ Δαρεῖος μὲν μέλλων ἤδη διαβαίνειν ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας ἐμεσολαβήθη τελευτήσας. Easdem plane rationes subducit Herodot. Cl. 18. Ταῦτα ποιέων (Alyattes) ἐπολέμεε ἔτεα ιά, attamen subjungit: Τὰ μέν νυν ἓξ ἔτεα τῶν ἕνδεκα Σαδυάττης ὁ Ἄρδυος ἔτι Λυδῶν ἦρχε· τὰ δὲ πέντε τῶν ἐτέων τὰ ἑπόμενα τοῖσιν ἓξ Ἀλυάττης ὁ Σαδυάττεω ἐπολέμεε. A doctissimo Spanhemio in eruditis notis ad Julian. l. c. vapulat Vossius, qui aliis machinis nodum hunc dissolvere conatur. Taylor.

Χιλίαις —] Διακοσίαις μὲν καὶ χιλίαις. Cont.

Τὸ πλῆθος] Τι πλῆθος. et v. pen. οὕτω πολλήν. Wakefield.

Μετ' αὐτοῦ ἀκολουθήσαντα] Ita Orat. XII. μεθ' αὐτῶν ἀκολουθεῖν εἰς Δαμνίππου. Bene igitur Lucas IX. 49. ὅτι οὐκ ἀκολουθεῖ μεθ' ἡμῶν. et Ioannes Apocal. XIV. 13. τὰ δὲ ἔργα αὐτῶν ἀκολουθεῖ μετ' αὐτῶν. Sic et Isocrates p. 138. ἀπεστερημένους δὲ τοῦ στρατηγοῦ, μεθ' οὗ συνηκολούθησαν: et alibi. Vide plura apud doctiss. Lambertum Bos Exercit. Philol. ad Luc. IX. Markland. ἀκολουθεῖν μετά τινος damnant Atticistæ. Vide Phrynichum, virosque doctos ad Phrynichum. *In Edit. min.* Taylor.

Τὸ δὲ μέγιστον] Ὃ δὲ μέγιστον. Cont. Quod Tayloro quoque magis Atticum videtur.

Τὰ φύσει πεφυκότα καὶ τὰ θεῖα πράγματα] Scribo: τὰ φύσει πεπηγότα, καὶ τὰ θεῖα προστάγματα. *res a Natura fixas, et dispositiones Divinas.* Demosthenes in Aristogit. I. ταῦτα τοίνυν Ἀριστογείτων, τὰ καλῶς οὕτω πεπηγότα τῇ φύσει καὶ τοῖς ἤθεσι τοῖς ὑμετέροις, κινεῖ, καὶ ἀναιρεῖ, καὶ μεταῤῥίπτει. Fœdum in hoc genere mendum apud Athenagoram Legat. pro Christian. p. m. 110. ubi de Bonitate Dei ait: ὃ κατὰ συμβεβηκός ἐστιν αὐτῷ καὶ συνυπάρχον etc. Scribe κατὰ συμπεφυκὸς, *connaturaliter.* De mutatione vocum πράγματα et προστάγματα fusius dicam ad Orat. XIV. Markland. In medio relinquam, dederitne Lysias τὰ φύσει ἄπορα πεφυκότα, an id quod vulgati circumferunt; in quo ego equidem duri aut repugnantis nihil cerno. τὰ φύσει πεφυκότα sunt τὰ διὰ φυσικὴν ἀνάγκην οὕτως, ὡς ἔχει, ἔχοντα, ὥστε μὴ δύνασθαι ἄλλως εἶναι ἢ ἐστί. Tres rerum classes, a Xerxe spretarum, facit hic Lysias. primam constantem, immutabilem et vinci nesciam rerum naturalium rationem, cujusmodi res sunt, terræ, maria, montes. hæc natura rerum non consilio regitur, sed cæcæ servit necessitati. alteram divina imperia, ominibus atque portentis demonstrata; quo pertinet defectio solis, de qua Herodotus. tertiam, consilia atque instituta humana. Reisk.

γματα καὶ τὰς ἀνθρωπίνας διανοίας, ὁδὸν μὲν διὰ τῆς 93
θαλάσσης ἐποιήσατο, πλοῦν δὲ διὰ τῆς γῆς ἠνάγκασε γενέ- 94
σθαι, ζεύξας μὲν τὸν Ἑλλήσποντον, διορύξας δὲ τὸν Ἄθω,
ὑφισταμένου οὐδενὸς, ἀλλὰ τῶν μὲν ἀκόντων ὑπακουόντων,
τῶν δὲ ἑκόντων προδιδόντων. οἱ μὲν γὰρ οὐχ ἱκανοὶ ἦσαν
ἀμύνασθαι, οἱ δ' ὑπὸ χρημάτων διεφθαρμένοι· ἀμφότερα δ'
ἦν αὐτοὺς τὰ πείθοντα, κέρδος καὶ δέος. Ἀθηναῖοι δ', οὕτω
διακειμένης τῆς Ἑλλάδος, αὐτοὶ μὲν εἰς τὰς ναῦς εἰσβάντες
ἐπ' Ἀρτεμίσιον ἐβοήθησαν, Λακεδαιμόνιοι δὲ καὶ τῶν συμ-
μάχων ἔνιοι εἰς Θερμοπύλας ἀπήντησαν, ἡγούμενοι διὰ τὴν
στενότητα τῶν χωρίων τὴν πάροδον οἷοί τε ἔσεσθαι διαφυ-
λάξαι. γενομένου δὲ τοῦ κινδύνου κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον,
Ἀθηναῖοι μὲν ἐνίκων τῇ ναυμαχίᾳ, Λακεδαιμόνιοι δὲ [1] ἡτ- 95
τῶντο [2] οὐ ταῖς ψυχαῖς ἐνδεεῖς γενόμενοι, ἀλλὰ τοῦ πλήθους

[1] ἡττῶντο om. T. R. ἐδυστύχησαν A. [2] οὐδὲ T. οὐδὲν R. A.

Ὁδὸν μὲν διὰ τῆς θαλάσσης ἐποιήσατο, πλοῦν δὲ διὰ τῆς γῆς ἠνάγκασε γενέσθαι, ζεύξας μὲν τὸν Ἑλλήσποντον, διορύξας δὲ τὸν Ἄθω] Isocrates: οὐ πρότερον ἐπαύσατο, πρὶν ἐξεῦρε καὶ συνηνάγκασεν, ὃ πάντες θρυλλοῦσιν, ὥστε τῷ στρατοπέδῳ πλεῦσαι μὲν διὰ τῆς ἠπείρου, πεζεῦσαι δὲ διὰ τῆς θαλάττης, τὸν μὲν Ἑλλήσποντον ζεύξας, τὸν δὲ Ἄθω διορύξας. Hic est ille celebris Oratorum campus, et locus communis, quem deridet salsus ille Samosatensis, Rhet. Præcept. p. 320. Καὶ ἀεὶ ὁ Ἄθως πλείσθω, καὶ ὁ Ἑλλήσποντος πεζευέσθω. Markland.

Προδιδόντων] Scil. aut τὴν Ἑλλάδα, aut ἑαυτούς. Reisk. Np. τὴν Ἑλλάδα. A[illegible].

Οἱ δὲ — διεφθαρμένοι] Subaudi ἦσαν. Sic defendi vulgata possit. videtur tamen potius aliquid hic deesse post participium, e. c. οὐκ ἐβούλοντο, vel οὐκ ἠθέλησαν, scil. ἀμύνεσθαι. alii vero patriæ succurrere nolebant, propterea quod largitionibus essent ad segnitiem atque proditionem corrupti. Reisk.

Ἀμφότερα] Videtur in quibusdam codicibus fuisse hæc lectio: ἀμφοτέρους δ' ἦν αὐτοὺς, in aliis istæc: ἀμφοτέροις δ' ἦν αὐτοῖς. id quod e varietate lectionis colligo. ambobus illis erant causæ, quibus moverentur. Idem.

Γενομένου] Post γενομένου δὲ videtur ἀμφοῖν deesse, quod insequentia κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον satis perspicue postulant. discrimine sub idem tempus ambobus congruente, Lacedæmoniis puta et Atheniensibus. Idem.

Λακεδαιμόνιοι δὲ οὐδὲ ταῖς ψυχαῖς ἐνδεεῖς γενόμενοι etc.] Claudicat constructio, defectu Verbi. legendum forte ἐγένοντο pro γενόμενοι: et ponenda ὑποστιγμὴ post ἔμελλον. Sequitur: οὐχ ἡττηθέντες τῶν ἐναντίων, ἀλλ' ἀποθανόντες οὗπερ ἐτάχθησαν μάχεσθαι. Isocrates: οὐ γὰρ δὴ τοῦτό γε θέμις εἰπεῖν, ὡς ἡττήθησαν· οὐδεὶς γὰρ αὐτῶν φυγεῖν ἠξίωσεν. Lycurgus pæne ad verbum, ex nostro, opinor: οὐχ ἡττηθέντες, ἀλλ' ἀποθανόντες ἔνθα παρετάχθησαν (f. ἔνθα περ ἐτάχθησαν) μάχεσθαι. Markland. Post hæc verba Λακεδαιμόνιοι δὲ videtur ἐδυστύχησαν aut συμφορᾷ ἐχρήσαντο, aut tale quid deesse. Reisk.

Οὐδὲν] Sic de meo dedi. vulgati dant

ψευσθέντες, καὶ οὓς φυλάξειν ᾤοντο καὶ πρὸς οὓς κινδυ-
νεύσειν ἔμελλον, οὐχ ἡττηθέντες τῶν ἐναντίων, ἀλλ' ἀπο-
θανόντες οὗπερ ἐτάχθησαν μάχεσθαι. τούτῳ δὲ τῷ τρόπῳ
τῶν μὲν δυστυχησάντων, τῶν δὲ τῆς παρόδου κρατησάντων,
96 οἱ μὲν ἐπορεύοντο ἐπὶ τήνδε τὴν πόλιν· οἱ δ' ἡμέτεροι πρό-
γονοι πυθόμενοι μὲν τὴν γεγενημένην Λακεδαιμονίοις συμ-
φορὰν, ἀποροῦντες δὲ τοῖς περιεστηκόσι πράγμασιν, εἰδότες
δ' ὅτι, εἰ μὲν κατὰ γῆν τοῖς βαρβάροις ἀπαντήσονται, ἐπι-
πλεύσαντες χιλίαις ναυσὶν ἐρήμην τὴν πόλιν λήψονται, εἰ δὲ
εἰς τὰς τριήρεις ἐμβήσονται, ὑπὸ τῆς πεζῆς στρατιᾶς [1] ἁλώ-
97 σονται, ἀμφότερα δὲ οὐ δυνήσονται, ἀμύνασθαί τε καὶ
φυλακὴν ἱκανὴν καταλιπεῖν, δυοῖν δὲ προκειμένοιν, πότερον
χρὴ τὴν πατρίδα ἐκλιπεῖν ἢ μετὰ τῶν βαρβάρων γενομέ-

[1] ἁλώσεται T.

οὐδέ. οὐδὲν idem est, atque κατ' οὐδέν. nulla in re passi suum animum aut fortitudinem desiderari. IDEM. οὐδέν. WAKEFIELD.

Καὶ οὓς] Bene habet hic locus. idem est ac si dixisset: καὶ τοῦ τούτων (scil. πλήθους) οὓς φυλάξειν ᾤοντο, καὶ τοῦ τούτων, πρὸς οὓς κινδυνεύειν ἔμελλον. vehementer decepti numero multitudinis, tam ejus, quam erant ipsi tuituri, quam illius, adversus quam dimicaturi. h. e. eo quod et Græci pauciores numero, quam pro spe sua, suis in castris coissent, et a Persarum turba multo majore opprimerentur, quam opinati fuissent. REISK.

Μάχεσθαι] Hæret sententia, nec quidquam tamen in scriptis libris adjumenti. TAYLOR. ἡττῶντο ex cod. Laurentiano supplevi. *inferiores evadebant* — οὐχ ἡττηθέντες κ. τ. λ. *non ab hostibus victi, sed animas efflati* etc.

Εἰδότες δ'] Illud δὲ abesse malim. caussam enim subjicit, cur incerti ac dubii fuissent, quidnam in re tam ancipiti sequerentur. REISK.

Ἀπαντήσονται] Et ἐμβήσονται, ad Athenienses refertur, medium interjectum λήψονται ad Persas. Est quidem hæc æstuatio velut orationis, uno quasi spiritu ab aliis ad alios transsilientis, et rursus ab his ad illos resultantis, nulla addita nota, unde discernatur, utri designentur identidem, labes quædam. Verum eccui talia non excidunt, præsertim contendenti, cui tanto paratior esse debet venia, quod ipsa rerum expositarum natura lectori cuique subjiciat, quo quidque sit referendum. IDEM.

Λήψονται] Np. οἱ βάρβαροι. AUGER.

Ἁλώσονται] In tanto strepitu vocum ὁμοιοτελεύτων, nimirum ἀπαντήσονται, λήψονται, ἐμβήσονται, δυνήσονται, nihil novum, si Calligrapho tinniebant aures arrectæ magis, quam mens et cogitatio. Pronum ergo fuit et ἁλώσονται [quod dant vulgatæ et Aug.] ceteris adscribere, cum tamen neque Barbari neque Athenienses, sed urbs ipsa intelligitur. TAYLOR. Revocavi ἁλώσονται, quod Taylor auctoritate mere sua cum ἁλώσεται mutaverat. Redit ἁλώσονται ad Athenienses. Non tantum is, qui vivus captus in potestatem hostis venit, dicitur ἁλίσκεσθαι, sed etiam is, cujus postquam captæ et corruptæ sunt fortunæ, pessumdatus ipse est. quod hic loci obtinet. REISK.

Ἁλώσονται] Np. οἱ Ἀθηναῖοι, vel τὰ Ἀθηναίων πράγματα. AUGER.

Δυοῖν δὲ] Scil. πραγμάτοιν, vel potius αἱρέσεοιν. REISK.

Καταλιπεῖν] [Sic vulgatæ et Aug.] Præ τῷ ἐκκλίνειν Codd. Ald. et Coislinianorum tutior certe fuit sententia Stephani καταλιπεῖν, adjuta quoque a Cantabrigiensibus. Optima tamen fide nobiscum agit Baroc. exhibens pro varia lectione ἐκλιπεῖν. Quod cum ad scripturam propius accedit, tum non levem auctoritatem meretur ex vulgata Græcorum phrasi. ἐξέλιπον ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος τὴν πόλιν. Noster hoc ipso fere in loco. Et deinde: ἐκλιπόντες μὲν τὴν πόλιν, εἰς τὰς ναῦς δ' ἐσβάντες. Et Isocr. in Paneg. Τοὺς τὰν ἑαυτῶν ἐκλιπόντας ὑπὲρ τῆς τῶν ἄλλων σωτηρίας. Thucyd. I. 18. in ead. historia: Καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἐπιόντων τῶν Μήδων διανοηθέντες ἐκλιπεῖν τὴν πόλιν, κ. τ. λ. Herodot. pariter Polymn. 139. Εἰ Ἀθηναῖοι καταρρωδήσαντες τὸν ἐπιόντα κίνδυνον ἐξέλιπον

νους καταδουλώσασθαι τοὺς Ἕλληνας, ἡγησάμενοι κρεῖττον 98
εἶναι μετ' ἀρετῆς καὶ πενίας καὶ φυγῆς ἐλευθερίαν ἢ μετ'
ὀνείδους καὶ πλούτου δουλείαν τῆς πατρίδος, ἐξέλιπον ὑπὲρ
τῆς Ἑλλάδος τὴν πόλιν, ἵν' ἐν μέρει πρὸς ἑκατέραν ἀλλὰ
194. 1 μὴ πρὸς ἀμφοτέρας ἅμα τὰς δυνάμεις κινδυνεύσωσιν· ὑπεκ-
θέμενοι δὲ παῖδας καὶ γυναῖκας καὶ μητέρας εἰς Σαλα-
μῖνα, συνήθροιζον καὶ τὸ τῶν ἄλλων συμμάχων ναυτικόν.
οὐ πολλαῖς δ' ὕστερον ἡμέραις ἦλθε καὶ ἡ πεζὴ στρατιὰ
καὶ τὸ ναυτικὸν τὸ τῶν βαρβάρων, ὃ τίς [1] ἰδὼν οὐκ ἂν ἐφο-
βήθη, [2] ὡς μέγας καὶ δεινὸς τῇδε τῇ πόλει κίνδυνος ὑπὲρ τῆς
τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίας ἠγωνίσθη; ποίαν δὲ γνώμην εἶχον
ἢ οἱ θεώμενοι τοὺς ἐν ταῖς ναυσὶν ἐκείναις, οὔσης καὶ τῆς
αὑτῶν σωτηρίας ἀπίστου [3] καὶ τοῦ προσιόντος κινδύνου, ἢ 99
οἱ μέλλοντες ναυμαχήσειν ὑπὲρ τῆς φιλότητος, ὑπὲρ τῶν

[1] οὐκ ἂν ἰδὼν T. R. ἰδὼν ἂν οὐκ A. [2] οἷος T. R. A.
[3] καὶ προσιόντος τοῦ A.

τὴν σφετέραν, ἢ καὶ μὴ ἐκλιπόντες, ἀλλὰ μείναντες ἔδοσαν σφέας αὐτοὺς Ξέρξῃ, κ. τ. λ. Et Erat. 96. Ἐν ᾧ δὲ οὕτω ταῦτα ἐποίευν, οἱ Δήλιοι ἐκλιπόντες καὶ αὐτοὶ τὴν Δῆλον οἴχοντο φεύγοντες ἐς Τῆνον. Et Uran. 41. Σημηνάσης καὶ ταῦτα τῆς ἱρείης, μᾶλλόν τι οἱ Ἀθηναῖοι καὶ πρότερον ἐξέλιπον τὴν πόλιν. TAYLOR. Propius videtur esse ἐκλιπεῖν. Sic et Lycurgus p. 148. τί γὰρ χρὴ παθεῖν τὸν ἐκλιπόντα τὴν πατρίδα, etc. et p. 166. ἐν τοῖς κινδύνοις ἐκλείψει τὴν πατρίδα; et ita passim. Vide Isocratem Paneg. p. 119. unde firmatur ἐκλιπεῖν. et Demosthenem adv. Androt. τὴν πόλιν ἐκλιπόντες, καὶ κατακλεισθέντες εἰς Σαλαμῖνα. MARKLAND.

Ἵν' ἐν μέρει πρὸς ἑκατέραν, ἀλλὰ μὴ πρὸς ἀμφοτέρας ἅμα τὰς δυνάμεις κινδυνεύσωσιν] Isocrates iisdem fere verbis: ἵν' ἐν μέρει πρὸς ἑκατέραν τὴν δύναμιν, ἀλλὰ μὴ πρὸς ἀμφοτέρας ἅμα κινδυνεύσωσι. MARKLAND.

Οἷος μέγας] Variant. Codd. ἧς μ. εἷς μ. plures. [et in his Aug.] alii ἢ εἰς. Sed recepta non moveo. Aristid. Sacr. Orat. 4. Ἔκαμνον γὰρ τριταίῳ οἵῳ βαρυτάτῳ. Auct. anon. apud Suidam in v. ἀραῖς. λοιμὸς τῇ πόλει ἐνήκμαζεν οἷος βαρύτατος. TAYLOR. οἷος μέγας pro ὡς μέγας. o quantus! o quam immanis! videor mihi hanc dictionem, tametsi inventu rariusculam, tamen alibi quoque observasse. verum neque annotavi in adversariis, neque memoria subjicit ubi. Interim hæc conscribenti mihi occurrit similis locus in Scholiaste Platonis inedito ad illa in Gorgia. ἆρα οὖν. ubi hæc ait: ἐντεῦθεν ἀποδείκνυται οἵου μεγίστου κακοῦ ἀπαλλάττεται ὁ δίκας διδοὺς, pro ὡς πάνυ μεγάλου. REISK. οἷος μέγας, idem ac ὡς μέγας! cum exclamatione; nisi mávis conjungere cum ἰδὼν linea præcedenti, *videns qualis magnus* —. AUGER.

Ἀπίστου] Ita positum est in bivio, ut tam ad σωτηρίας, quam ad κινδύνου referri debeat. bene habet h. l. vulgata. κίνδυνος ἄπιστος, discrimen infidum, est id, cujus de futuro exitu certi nihil pronunciari potest. REISK.

Καὶ τοῦ] F. καὶ προσιόντος τοῦ κινδύνου. TAYLOR. Mallem, si Codd. faverent, καὶ παρόντος τοῦ κινδύνου, vel τοῦ κινδύνου παρόντος. Sic infra, διὰ τὸν παρόντα φόβον. Forte tamen præstat, καὶ τοῦ κινδύνου προσιόντος. Demosthenes κατὰ Φιλιππ. III. ἐτόλμησεν οὐδεὶς, τοιούτου κακοῦ προσιόντος, ῥῆξαι φωνήν. Passim ille ita loquitur. MARKLAND.

Ὑπὲρ τῆς φιλότητος] Non offendor hoc, quod insequentia, ὑπὲρ τῶν ἄθλων τῶν ἐν τῇ Σαλαμῖνι, dictionis hujus ὑπὲρ τῆς φιλότητος, sint superenarratio. non raræ sunt, sed obviæ apud auctores, cum alios, tum ipsos illos adeo, quod mireris, qui alias brevitatis sunt studiosissimi, hujusmodi superenarrationes. Sed paulo insolentior mihi quidem accidit hæc dictio, pro qua alii ὑπὲρ τῶν φιλτάτων usurpant. Super, vel pro carissimis, pro illis inquam pignoribus, quæ tanquam præmia quædam futuris victoribus reposita et reservata essent in Salamine. REISK.

ἄθλων τῶν ἐν [1] Σαλαμῖνι, οἷς τοσοῦτον πανταχόθεν περιειστήκει πλῆθος πολεμίων· ὥστε ἐλάχιστον μὲν αὐτοῖς εἶναι τῶν παρόντων κακῶν τὸν θάνατον τὸν αὐτῶν, τῷ
100 αὐτὸν προειδέναι, μεγίστην δὲ συμφορὰν, [2] [ἃ] ὑπὸ τῶν βαρβάρων εὐτυχησάντων τοὺς ὑπεκτεθέντας ἤλπιζον πείσεσθαι. ἧπου διὰ τὴν ὑπάρχουσαν ἀπορίαν πολλάκις μὲν ἐδεξιώσαντο ἀλλήλους, εἰκότως δὲ σφᾶς αὐτοὺς ὠλοφύραντο, εἰδότες μὲν τὰς σφετέρας ναῦς ὀλίγας οὔσας, ὁρῶντες δὲ πολλὰς τὰς τῶν πολεμίων, ἐπιστάμενοι δὲ τὴν μὲν πόλιν ἠρημωμένην, τὴν δὲ χώραν πορθουμένην καὶ μεστὴν τῶν
101 βαρβάρων, ἱερῶν δὲ καιομένων, ἁπάντων δ' ἐγγὺς ὄντων τῶν δεινῶν, ἀκούοντες δ' ἐν ταὐτῷ συμμεμιγμένου Ἑλληνικοῦ

[1] Σαλαμινίοις; τοσοῦτον T.

[2] ἃ om. T. uncos om. R. A.

Τῶν ἐν Σαλαμινίοις; τοσοῦτον πανταχόθεν etc.] Lege: τῶν ἐν Σαλαμῖνι; οἷς τοσοῦτον etc. MARKLAND. et in *Edit. min.* TAYLOR.

Τῷ αὐτὸν προειδέναι] Verosimile istud τῷ αὐτὸν natum esse ex τὸν αὐτῶν. Non habuit Philelphi Cod. Nostri tamen constanter. Liberum ergo esto unicuique judicium. Nos utramque sententiam in versione expressimus. Pene tamen auguror, quam præferent eruditi. TAYLOR. αὐτὸν, Np. τὸν θάνατον. AUGER.

Μεγίστην δὲ] Luxatam sententiam unius voculæ detrimento ita commode redintegrari posse video. Μεγίστην δὲ συμφορὰν, ἃ ὑπὸ κ. τ. λ. TAYLOR.

Ἐδεξιώσαντο] Et alia sequentia verba refer, non ad eos qui pugnabant in navibus, sed ad eos qui relicti erant in litore. Observa totum hunc locum paulo esse perturbatiorem, sive aliquid desit, sive orator perturbato loquendi modo perturbatum rerum ordinem exprimere voluerit. AUGER.

Τῶν βαρβάρων· ἱερῶν δὲ καιομένων, ἁπάντων δ' ἐγγὺς ὄντων τῶν δεινῶν·] Forte: τῶν βαρβάρων, ἱερὰ δὲ καιόμενα, ἅπαντα δ' ἐγγὺς ὄντα τὰ δεινά. ex Isocrate: οἵτινες ἐτόλμησαν ἐπιδεῖν — ἐρήμην μὲν τὴν πόλιν γιγνομένην, τὴν δὲ χώραν πορθουμένην, ἱερὰ δὲ συλώμενα καὶ νεὼς ἐμπιπραμένους, ἅπαντα δὲ καὶ τὸν πόλεμον περὶ πατρίδα τὴν ἑαυτῶν γινόμενον; Scribo ex Lysia, ἅπαντα δὲ δεινὰ, καὶ τὸν πόλεμον etc. aliter tamen hunc Isocratis locum citat Dion. Halicarn. lib. de Demosth. δεινότ. p. 188. omisso nempe τῷ καί. Sed et verum fatear, suspicor has voces, ἱερῶν δὲ καιομένων, et sex, quæ sequuntur, e loco suo motas esse, et poni debere post τῶν διαφθειρομένων, posita ὑποστιγμῇ post eam vocem. saltem ita distinguendum propter sequentes: τῶν διαφθειρομένων· καὶ τῆς θαλάττης μεστῆς τῶν νεκρῶν, scil. οὔσης, absolute. et melius omitteretur καί. MARKLAND. Si quod hic subest vitium, id quod in dubio relinquam, levi opera poterit id tolli ad hunc modum, ut pro utroque δὲ sufficias τε. ἱερῶν τε καομένων, ἁπάντων τ' ἐγγὺς ὄντων τῶν δεινῶν. ubi subauditur e præmissis μεστήν. plenam barbaris, plenam fanis deorum ardentibus, plenam tetris et diris ominibus, iisque proxime assitis et in conspectu versantibus. v. proximam annotationem nostram. REISK. Reiskio assentitur Augerus.

Ἀκούοντες δ' ἐν ταὐτῷ συμμεμιγμένου Ἑλληνικοῦ καὶ βαρβαρικοῦ Παιᾶνος, παρακελευσμοῦ δ' ἀμφοτέρων, καὶ κραυγῆς τῶν διαφθειρομένων· καὶ τῆς θαλάττης μεστῆς τῶν νεκρῶν, etc.] Hic est locus, quem innui Præfat. ad hanc Orationem, obnoxius censuræ Isocratis: qui Paneg. p. 118. postquam ex Lysia, quod ad rem suam foret, sumsisset, ad hanc pugnæ descriptionem ordine historiæ delatus, cum hac nota fastidii præterit: καὶ τοὺς μὲν θορύβους τοὺς ἐν τῷ πράγματι γενομένους, καὶ τὰς κραυγὰς, καὶ τὰς παρακελεύσεις, ἃ κοινὰ πάντων εἰσὶ τῶν ναυμαχούντων, οὐχ ὁρῶ τί δεῖ λέγοντα διατρίβειν: *et tumultus, qui in ea re inciderunt, et clamores, et cohortationes, quæ communia sunt omnium, qui navibus pugnant, non video, quorsum attineat commemorando immorari.* Plane hunc locum et Descriptionis nimietatem videtur tangere. Sed, si de tantis Ingeniis judicium liberum ferre fas sit, neque hic Censor forte culpa omni vacabit. Utcunque enim inepta hæc Descriptio Lysiana sive esset, sive Isocrati ita videretur; tamen, opinor, nunc non erat his locus: neque τῷ Πρέποντι adeo consulere videtur, qui in celeberrimo Græciæ conventu, in Historiæ Atticæ parte nobilissima occupatus, Argumentum subito deserit, et de recto itinere et Via Regia decedit, ut colaphum alicui impingat. Nonne hoc est, dum Classicum canit, conchas et lapillos legere? Nonne alio potius loco, alii operi censuras hujusmodi servatas oportuit? *Si convivio exciperes amicos,* (ut facete Lucianus, De Conscrib. Hist. p. 637.) *omniaque fuerint apparata, num inter media bellaria, et aviculas, et patinas tam multas, et apros, et lepores, et sumina,* SAPERDAM *quoque apponeres; et pulmentum ex leguminibus?* Sed de his quisque, prout sibi videatur, judicet. MARKLAND.

καὶ βαρβαρικοῦ παιᾶνος, παρακελευσμοῦ δ' ἀμφοτέρων καὶ 102
κραυγῆς τῶν διαφθειρομένων, καὶ τῆς θαλάττης μεστῆς τῶν νεκρῶν, καὶ πολλῶν μὲν συμπιπτόντων καὶ φιλίων καὶ πολεμίων ναυαγίων, ἀντιπάλου δὲ πολὺν χρόνον οὔσης τῆς ναυμαχίας, δοκοῦντες τοτὲ μὲν νενικηκέναι καὶ σεσῶσθαι, τοτὲ δ' ἡττῆσθαι καὶ ἀπολωλέναι. ἧπου διὰ τὸν παρόντα φόβον πολλὰ μὲν ᾠήθησαν ἰδεῖν ὧν οὐκ εἶδον, πολλὰ δ'
ἀκοῦσαι ὧν οὐκ ἤκουσαν. ποῖαι δ' οὐχ ἱκετεῖαι θεῶν ἐγένοντο 103
ἢ θυσιῶν ἀναμνήσεις, ἔλεός τε παίδων καὶ γυναικῶν πόθος, οἶκτός τε πατέρων καὶ μητέρων, λογισμός τε, εἰ δυστυχήσειαν, τῶν μελλόντων ἔσεσθαι κακῶν; τίς οὐκ ἂν θεῶν ἠλέησεν αὐτοὺς ὑπὲρ τοῦ μεγέθους τοῦ κινδύνου; ἢ τίς ἀνθρώπων οὐκ ἂν ἐδάκρυσεν; ἢ τίς τῆς τόλμης αὐτοὺς οὐκ ἂν ἠγάσθη; ἢ πολὺ πλεῖστον ἐκεῖνοι κατὰ τὴν ἀρετὴν ἁπάντων ἀνθρώπων διήνεγκαν καὶ ἐν τοῖς βουλεύμασι καὶ ἐν τοῖς τοῦ πολέμου κινδύνοις, ἐκλιπόντες μὲν τὴν πόλιν, εἰς

Ἀκούοντες] Hoc participium et alia quæ sequuntur hærent suspensa, nec phrasis finitur. Post v. 2. ad μεστῆς, subaudi vel adde οὔσης. AUGER.

Παρακελευσμοῦ δ'] Rursus idem hic quoque videtur subesse vitium, eademque adhibenda medicina, ut pro δὲ subjiciatur τε. Declarat ipse, quid illo vocabulo παιᾶνος significatum ierit, scil. παρακελευσμοῦ τε ἀμφοτέρων καὶ κραυγῆς τῶν διαφθειρομένων. clamorem utrinque ad certaminis alacritatem accendentem, et lamentabiles cadentium voces. hæc duo appellat παιᾶνα. REISK.

Πολλὰ δ' ἀκοῦσαι] Opinor πολλῶν. MARKLAND. Markland vult πολλῶν δ' ἀκοῦσαι, sine dubio quod ὧν insequatur. Ergo etiam πολλῶν δ' ᾠήθησαν ἰδεῖν eadem de causa. Atqui hoc absurdum. Constat virum doctum festinantem aliquid humani passum esse, non animadvertentem πολλὰ ὧν idem esse atque πολλὰ τούτων, ἃ —. REISK.

Ποῖαι δ' οὐχ ἱκετεῖαι] Ποῖαι δ' οὐκ ἢ ἱκετεῖαι. CONT.

Θυσιῶν] Quas victimas nempe periclitantes diis a se offerendas vovebant, si ab ipsis e periculo erepti fuissent. REISK.

Ὑπὲρ τοῦ μεγέθους] Parum absum, ut hoc ὑπὲρ pro scholio habeam lectoris alicujus, admonere tironem volentis, in dictione ἐλεεῖν τινά τινος subaudiri ὑπὲρ vel χάριν vel ἕνεκα, vel tale quid. Possis item suspicari post proximum κινδύνου deesse ἀγωνιῶντας. quo admisso, ὑπὲρ tenebit locum. IDEM.

Ἠγάσθη] Τῆς τῶν τετελευτηκότων ἀγασθέντα ἀρετῆς. Demosth. Orat. Funeb. TAYLOR.

Ἢ πολὺ πλεῖστον] Defendi possit hæc lectio e p. 208. ult. si ἢ pro *profecto* accipiatur. Ego vero nullus dubito Lysiam etiam hic pro more suo dixisse, una litera minus, ἧπου πλεῖστον. REISK. Hic ἢ, *sane, profecto.* AUGER.

104 τὰς ναῦς δ' [1]ἐμβάντες, τὰς δ' αὑτῶν ψυχὰς ὀλίγας οὔσας
ἀντιτάξαντες τῷ πλήθει τῷ τῆς Ἀσίας. ἐπέδειξαν δὲ [2]καὶ
πᾶσιν ἀνθρώποις, νικήσαντες τῇ ναυμαχίᾳ, ὅτι κρεῖττον μετ'
105 ὀλίγων ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας κινδυνεύειν ἢ μετὰ πολλῶν
βασιλευομένων ὑπὲρ τῆς αὑτῶν δουλείας. πλεῖστα δὲ καὶ
κάλλιστα ἐκεῖνοι ὑπὲρ τῆς τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίας συνεβά-
λοντο, στρατηγὸν μὲν Θεμιστοκλέα, ἱκανώτατον εἰπεῖν καὶ
γνῶναι καὶ πρᾶξαι, ναῦς δὲ πλείους τῶν ἄλλων ἁπάντων
συμμάχων, ἄνδρας δ' ἐμπειροτάτους. καίτοι τίνες ἂν τού-
τοις τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ἤρισαν γνώμῃ καὶ πλήθει καὶ
ἀρετῇ; ὥστε δικαίως μὲν [3]ἀναμφισβήτητα τἀριστεῖα τῆς
ναυμαχίας ἔλαβον παρὰ τῆς Ἑλλάδος, εἰκότως δὲ τὴν εὐτυ-
χίαν ὁμονοοῦσαν τοῖς κινδύνοις ἐκτήσαντο, γνησίαν δὲ καὶ
106 αὐτόχθονα τοῖς ἐκ τῆς Ἀσίας βαρβάροις τὴν αὑτῶν ἀρετὴν
ἐπεδείξαντο.

θ'. Ἐν μὲν οὖν τῇ ναυμαχίᾳ τοιούτους αὑτοὺς παρα-
σχόντες καὶ πολὺ πλεῖστον τῶν κινδύνων μετασχόντες τῇ

[1] ἐσβάντες T. R. A. [2] καὶ om. T.
[3] ἀναμφισβητήτως ἀριστεῖα T.

Ἐσβάντες] Perinde, erit, quoad Atticismum, si cum editis ἐσβάντες, aut cum Baroc. et Coisl. 2. [et Aug.] ἐμβάντες legamus. Ἐσβαίνω εἰς τὴν ναῦν, καὶ ἐμβαίνω εἰς τὴν ναῦν, ἀμφότερα γὰρ Θουκυδίδης λέγει. Magister. Taylor. Ita supra: εἰς τὰς ναῦς εἰσβάντες. Usitatius tamen ἐμβάντες. supra: εἰς τὰς τριήρεις ἐμβήσονται: et, εἰς τὴν θάλασσαν οὐκ ἐμβαίνοντες. Matt. IX. 1. Καὶ ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον. et ita XIV. 22. et Luc. V. 3. Demosthenes Philipp. I. εἰς ταύτας (τριήρεις) αὐτοῖς ἐμβᾶσι. et adv. Polyclem: ὁ δὲ στρατηγὸς ἐμβαίνειν με ἐκέλευεν εἰς τὴν ναῦν. quod eadem Oratione vocat, εἰς τὴν ναῦν ἀναβαίνειν. Thucydides tamen passim, et Xenophon, priori forma utuntur. Markland.

Κρεῖττον] Pro δουλείας in fine commatis δουλεύειν præferunt ex nostris duo, Baroc. sc. et Coisl. 2. Movent, sed nihil promovent. Δουλεύειν item Philelph. cujus versio parum idcirco sapit. Tu vero sapere aude. Κρεῖττόν μετ' ὀλίγων ὑπὲρ τῆς αὐτῶν ἐλευθερίας κινδυνεύειν, ἢ μετὰ πολλῶν βασιλευομένων ὑπὲρ τῆς ἑτέρων δουλείας. Taylor. Sophistam si judicamus, diligenter orationis membra membris quæque suis comparasse, atque ita ex adverso opposuisse, ut vocabulo cuique par suum e regione responderet, nulli dubitabimus, vocabulo βασιλευομένων hic deesse par ex adverso, e. c. αὐτονομουμένων, vel δημοκρατουμένων, vel εὐνομουμένων, vel simile quidpiam. Pari modo κοινῆς vel ἑτέρων deerit ante voc. ἐλευθερίας. Ergone dicemus Sophistam sic dedisse: κρεῖττον μετ' ὀλίγων αὐτονομουμένων ὑπὲρ τῆς κοινῆς ἐλευθερίας κινδυνεύειν, ἢ μετὰ πολλῶν βασιλευομένων ὑπὲρ τῆς αὐτῶν δουλείας; Sed nescio, an putidum sit, ut Sophistæ ita λεπτολογεῖν, ita critico sic ad vivum secare. Reisk.

Καίτοι] Non convenit huic loco. docet enim et confirmat præmissa. melius conveniat, ni fallor, καὶ γάρ τοι. etenim. Idem. Et Auger:

Δικαίως μὲν ἀναμφισβητήτως] Forte καὶ inserendum post μέν. Markland.

Ἀναμφ. ἀριστεῖα] Baroc. videtur legisse ἀναμφισβήτητα, quod strenue commendo. Taylor. Sine dubio fuit in Barocc. quo usus est Taylor, idem, quod in Augustano reperi. scil. ἀναμφισβήτητ' ἀριστεῖα. e quo effeci ἀναμφισβήτητα τἀριστεῖα. Reisk.

Ὁμονοοῦσαν] Suspicor de ὁμολογοῦσαν. felicitatem magnitudini periculorum a se exantlatorum respondentem. De εὐτυχίαν, an potius εὐψυχίαν sit, aliis relinquo judicandum. Idem.

ἰδίᾳ ἀρετῇ κοινὴν τὴν ἐλευθερίαν [1]καὶ τοῖς ἄλλοις ἐκτήσαντο·
ὕστερον δὲ Πελοποννησίων διατειχιζόντων τὸν Ἰσθμὸν, καὶ
ἀγαπώντων μὲν τῇ σωτηρίᾳ, νομιζόντων δ' ἀπηλλάχθαι
τοῦ κατὰ θάλατταν κινδύνου, καὶ διανοουμένων τοὺς ἄλλους
Ἕλληνας περιιδεῖν ὑπὸ τοῖς βαρβάροις γενομένους, ὀργι-
σθέντες Ἀθηναῖοι συνεβούλευον αὐτοῖς, εἰ ταύτην τὴν
γνώμην ἕξουσιν, περὶ ἅπασαν τὴν Πελοπόννησον τεῖχος
περιβαλεῖν. εἰ γὰρ αὐτοὶ [2]ὑπὸ Ἑλλήνων προδιδόμενοι μετὰ
τῶν βαρβάρων ἔσονται, οὔτ' ἐκείνοις δεήσειν χιλίων νεῶν 107
195. οὔτε τούτους ὠφελήσειν τὸ ἐν Ἰσθμῷ τεῖχος· ἀκινδύνως
γὰρ ἔσεσθαι τὴν τῆς [3]θαλάττης ἀρχὴν τοῦ βασιλέως. δι-
δασκόμενοι δὲ καὶ νομίζοντες αὐτοὶ μὲν ἄδικά τε ποιεῖν καὶ
κακῶς βουλεύεσθαι, Ἀθηναίους δὲ δίκαιά τε λέγειν καὶ τὰ
βέλτιστα αὐτοῖς παραινεῖν, ἐβοήθησαν εἰς Πλαταιάς· ἀπο-
δράντων δὲ ὑπὸ νύκτα τῶν πλείστων συμμάχων ἐκ τῶν τά-
ξεων διὰ τὸ πλῆθος τῶν πολεμίων, Λακεδαιμόνιοι μὲν καὶ
[4]Τεγεᾶται τοὺς βαρβάρους ἐτρέψαντο, Ἀθηναῖοι δὲ καὶ
Πλαταιεῖς πάντας τοὺς Ἕλληνας ἐνίκων μαχόμενοι τοὺς
ἀπογνόντας τῆς ἐλευθερίας καὶ ὑπομείναντας τὴν δουλείαν.
ἐν ἐκείνῃ δὲ τῇ ἡμέρᾳ καλλίστην τελευτὴν τοῖς προτέροις
κινδύνοις ἐπιθέντες, βέβαιον μὲν τὴν ἐλευθερίαν τῇ Εὐρώπῃ
κατειργάσαντο, ἐν ἅπασι δὲ τοῖς κινδύνοις δόντες ἔλεγχον
τῆς ἑαυτῶν ἀρετῆς, καὶ μόνοι καὶ μεθ' ἑτέρων, καὶ πεζομα-
χοῦντες καὶ ναυμαχοῦντες, καὶ πρὸς [5]τοὺς βαρβάρους καὶ
πρὸς τοὺς Ἕλληνας, ὑπὸ πάντων ἠξιώθησαν, καὶ μεθ' ὧν
ἐκινδύνευον καὶ πρὸς οὓς ἐπολέμουν, ἡγεμόνες γενέσθαι τῆς
Ἑλλάδος.

[1] καὶ om. T. A. [2] ὑπὸ τῶν Ἑλ. A. [3] θαλάσσης T. R. A.
[4] Τεγεάται T. A. [5] τοὺς om. T.

Ὕστερον] Atqui Peloponnesios hoc ante Salaminiam pugnam agitasse constat ex Herodoto. Idem.

Ἀγαπώντων μὲν τῇ σωτηρίᾳ] Scribo, τῇ ἑαυτῶν (vel αὐτῶν) σωτηρίᾳ: ex sensu, et Isocrate p. 116. Πελοποννησίων μὲν διατειχιζόντων τὸν Ἰσθμὸν, καὶ ζητούντων ἰδίαν αὑτοῖς σωτηρίαν. Markland. Addi αὐτῶν, quod vult Marklandus, nil opus est. Sæpe locorum Lysias brevitati studens, hoc pronomen omittit, ut p. 190. ult. ubi pariter Markland αὐτῶν insertum ibat. possit etiam locus alter eadem p. 192. 3. τοῖς ἔργοις huc trahi. Reisk. τῇ σωτηρίᾳ adde vel subaudi ἑαυτῶν. Auger.

Ἕξουσιν] Fort. ἕξωσιν. Taylor.

Ὑπὸ Ἑλλήνων] Malim articulum τῶν interponi. Reisk.

Ἐκείνοις] Redit ad Persas, ut τούτοις ad Lacedæmonios, qui præ cæteris appellatione τῶν Ἑλλήνων versu proximo modo appellati sunt. Idem.

Ἀκινδύνως] *Sine prælio.* κίνδυνος enim *prælium, pugnæ conflictus.* passim in hac Oratione. Markland.

Διδασκ. δὲ] Malim δή. Reisk. Auger.

ι΄. Ὑστέρῳ δὲ χρόνῳ Ἑλληνικοῦ πολέμου καταστάν-
108 τος, διὰ ζῆλον τῶν γεγενημένων καὶ φθόνον τῶν πεπραγμέ-
νων, μέγα μὲν ἅπαντες φρονοῦντες, μικρῶν δ' ἐγκλημάτων
ἕκαστοι [1] δεόμενοι, ναυμαχίας Ἀθηναίοις πρὸς Αἰγινήτας
καὶ τοὺς ἐκείνων συμμάχους γενομένης, ἑβδομήκοντα τριή-
ρεις αὐτῶν ἐλάμβανον. πολιορκούντων δὲ κατὰ τὸν αὐτὸν
109 χρόνον Αἴγυπτόν τε καὶ Αἴγιναν, καὶ τῆς ἡλικίας ἀπούσης
ἔν τε ταῖς ναυσὶ καὶ ἐν τῷ πεζῷ στρατεύματι, Κορίνθιοι
καὶ οἱ ἐκείνων σύμμαχοι, ἡγούμενοι ἢ εἰς ἔρημον τὴν χώραν
ἐμβαλεῖν ἢ ἐξ Αἰγίνης ἄξειν τὸ στρατόπεδον, ἐξελθόντες
πανδημεὶ Γεράνειαν κατέλαβον. Ἀθηναῖοι δέ, τῶν μὲν

[1] δεόμενοι ἐκινήθησαν· ναυμαχίας δὲ Ἀθ. A.

Ὑστέρῳ] Ita malim, quam ἑτέρῳ cod. Baroc. cujus margo lectionem antiquam servat. TAYLOR.

Καταστάντος] Ἐπιστάντος. CONT.

Ζῆλον] Ζῆλος, hic est magnifica prædicatio rerum gestarum, ut φθόνος invidia est e fortibus factis emolumentisque inde partis contracta. REISK.

Τῶν πεπραγμένων] Post τῶν πεπραγμένων videtur συνεῤῥάγησαν, aut simile quid deesse. quod si verum est, erit in continenti post ναυμαχίας addendum δέ. IDEM.

Μέγα μὲν] Non a me impetrabis, ut hæc confitear sana esse atque integra. Ἐλάμβανον, inquis. Quine? Anne ἅπαντες? Nam hoc præcedit. Anne ἕκαστοι? Nam et hoc quoque. Num Lacedæmonii? Num Athenienses? Num Æginetæ? Novi quidem fuisse Athenienses, attamen eam gratiam debeo Historicis, non loco desperatissimo. V. Thucyd. I. 105. TAYLOR. In ambiguo quidem relictum est sine definitione, utri cepissent, Athenienses an Æginetæ; verumtamen sponte sua elucescit, vocabulum hoc ad eos pertinere, quorum in laudibus prædicandis tota versatur oratio. REISK.

Ἐλάμβανον] Np. οἱ Ἀθηναῖοι. deinde, πολιορκούντων, sc. τῶν Ἀθηναίων. πολιορκούντων — Αἴγυπτον, i. e. πολεμούντων ἐν Αἰγύπτῳ. AUGER.

Αἴγυπτον] Scil. hariolandum est, si Diis placet, et pro Αἴγυπτον revocandum nescio quod Αἴδηψον. Marg. Steph. Hic sc. perturbat omnia. Historiam ipsam tangit Thucyd. l. proxime citato. Τὰ δὲ ἄκρα τῆς Γερανείας κατέλαβον, καὶ ἐς τὴν Μεγαρίδα κατέβησαν — νομίζοντες ἀδυνάτους ἔσεσθαι Ἀθηναίους βοηθεῖν τοῖς Μεγαρεῦσιν ἔν τε Αἰγίνῃ ἀπούσης στρατιᾶς πολλῆς καὶ ἐν Αἰγύπτῳ· ἢν δὲ καὶ βοηθῶσιν, ἀπ' Αἰγίνης ἀναστήσεσθαι αὐτούς. Pro deridiculo est istud, quod modo a prima manu Cod. Baroc. profectum est: Καὶ τῆς Κιλικίας ἁπάσης. TAYLOR.

Ἄξειν] Malim ἀπάξειν. REISK.

Πανδημεὶ γέραν εἶ κατέλαβον] Lego Γερανεῖαν κατέλαβον. Est autem Γερανεῖα mons et angustiæ, per quas Corintho Athenas itur. PALMER.

Γεράνειαν] Ita o. l. s. præter Aldinos, qui nihil hic nisi sordes et impuritatem ipsam nobis obtrudunt. Veram lectionem monente præterea Palmer. in Exercit. vocemque hanc ex Lysiæ Orat. Funebri laudante Harpocratione. (Cujus in editis male Γερανία. Cod. Reg. Cant. MS. Γεράνεια sine litura.) Meminere Thucyd. sæpe, Pausan. in Attic., Lucian. Icaro-Menipp., Plin. VII. 4., Plutarch. in Cleom., Scylax., Steph. Byzant., Etym. M., Phavorin. etc. TAYLOR. Γερανείαν, vel Γερανίαν. CONT.

Γεράνειαν κατέλαβον. Ἀθηναῖοι δὲ etc.] Sic distingue. Cæterum pro Γεράνειαν Harpocration scribit Γερανίαν. Thucydides Γεράνειαν, loco mox citando. Paulo ante, pro Αἴγυπτον Stephanus conjicit Αἴδηψον. Recte habet Αἴγυπτον. Thucydides I. 105. Edit. Oxon. in hac ipsa historia, iisdem pæne verbis utitur: ἔν τε Αἰγίνῃ ἀπούσης στρατιᾶς πολλῆς, καὶ ἐν Αἰγύπτῳ. Vide segm. 104. unde disces, qua de causa in *Ægypto* tunc versabatur Atheniensium exercitus. Si vero Ægyptus, tota *Regio*, minus proprie dici possit πολιορκεῖσθαι (quæ res, opinor, Stephanum movit), forte legi potest, πολεμούντων — Αἰγύπτῳ τε καὶ Αἰγίνῃ. Cum autem dicit Lysias εἰς ἔρημον τὴν χώραν, intellige Μεγαρικὴν, in qua *Geranea* erat; non Ἀττικήν. MARKLAND.

ἀπόντων τῶν δ' ἐγγὺς ὄντων, οὐδένα ἐτόλμησαν μεταπέμ- 110
ψασθαι· ταῖς δ' αὐτῶν ψυχαῖς πιστεύσαντες καὶ τῶν
ἐπιόντων καταφρονήσαντες οἱ γεραίτεροι καὶ οἱ τῆς ἡλι-
κίας ἐντὸς γεγονότες ἠξίουν αὐτοὶ μόνοι τὸν κίνδυνον ποιή- 111
σασθαι, οἱ μὲν ἐμπειρίᾳ τὴν ἀρετήν, οἱ δὲ φύσει κεκτημένοι,
καὶ οἱ μὲν αὐτοὶ πολλαχοῦ ἀγαθοὶ γεγενημένοι, οἱ δὲ ἐκεί-
νους μιμούμενοι, τῶν μὲν πρεσβυτέρων ἄρχειν ἐπισταμένων,
τῶν δὲ νεωτέρων τὸ ἐπιταττόμενον ποιεῖν δυναμένων· Μυ-
ρωνίδου [1] στρατηγοῦντος ἀπαντήσαντες αὐτοὶ εἰς τὴν Με-
γαρικὴν ἐνίκων μαχόμενοι ἅπασαν τὴν δύναμιν τὴν ἐκείνων
τοῖς ἤδη ἀπειρηκόσι καὶ τοῖς οὔπω δυναμένοις, [2] τοὺς εἰς
τὴν σφετέραν ἐμβαλεῖν ἀξιώσαντας εἰς τὴν ἀλλοτρίαν 112
ἀπαντήσαντες, τρόπαιον δὲ στήσαντες καλλίστου μὲν αὐ-

[1] Στρατηγοῦντος οὖν Μυρωνίδου A.

[2] πρὸς τοὺς A.

Ἀπόντων] Rerum gestarum si pateretur veritas, magis utique conveniret τῶν μὲν οὐ πόῤῥω ἀπόντων, quamvis alia pars civium haud procul abesset, alia esset in propinquo, tamen a se non impetrabant, ut eorum quemquam arcesserent. Optime sibi sententia sic constaret. verum obstat, quod dixi, historica fides. Ægyptus enim ab Attica procul abest. Ergone pro ἀπόντων leg. erit ἐπανιόντων. quamvis alteri jam reditum in patriam pararent, vel in reditu essent. Vulgatam si tenebimus, id quod fieri par est in loco dubio, vel sic tamen πόῤῥω abesse videtur, contrarium alteri opposito ἐγγὺς, et sententia tamen claudicabit. dedignabantur quenquam arcessere, tam eorum, qui procul, quam qui prope abessent. In quo parum salis est. REISK.

Ἡλικίας ἐντὸς γεγονότες] Quasi hæc verba designassent Adultos, ἐν ἡλικίᾳ constitutos, in ætate στρατευσίμῳ, quod est præter mentem auctoris, bonus scriba in una Cod. nobis propinavit ἡλικίας οὐκ ἐντὸς γεγονότες, Infra ætatem militarem [*under age*. in edit. min.], οἱ νεώτατοι, ut Thucyd. loco toties laudato: Τῶν δὲ ἐκ τῆς πόλεως ὑπολοίπων οἵ τε πρεσβύτατοι καὶ οἱ νεώτατοι ἀφικνοῦνται ἐς τὰ Μέγαρα, Μυρωνίδου στρατηγοῦντος. Atqui hi ipsissimi sunt οἱ ἡλικίας ἐντὸς γεγονότες. Ἐντὸς *Infra*, non *Intra*. Zenob. Cent. III. 79. ἐντὸς ἑβδόμης] Ἀπείρατο Ἀθήνησι (lege στρατιὰν) ἐξάγειν πρὸ τῆς τοῦ μηνὸς ἑβδόμης. Atque eodem pacto Plato, si fides habenda sit Lexicographis, dixit ἐντὸς τριάκοντα ἐτῶν γεγονὼς de eo, qui nondum attigit tricesimum annum ætatis. [*under thirty*. in edit. min.] TAYLOR. οἱ τῆς ἡλικίας ἐντὸς γεγονότες recte redditur *impuberes*, aut *ætate nondum maturi*. tres erant ætates pænes Græcos. ἡ ἡλικία, vel οἱ ἐν ἡλικίᾳ, ætatem militarem agentes, tum οἱ ἐκτὸς ἡλικίας, ea ætate jam defuncti et emeriti. denique οἱ ἐντὸς ἡλικίας, intra vel infra justam militiæ ætatem constituti, qui eam nondum attigissent. Dio Cass. p. 182. 38. ἐντὸς τῶν Ἀλπέων ἐμένομεν. ad Alpes non accessimus, eas non superavimus. p. 232. 41. ἐντὸς τοῦ Τίγριδος. antequam ad Tigridem perveniatur. item p. 757. 12. REISK.

Πολλαχοῦ ἀγαθοὶ] Ἀγαθοὶ πολλαχοῦ. CONT.

Μυρωνίδου στρατηγοῦντος etc.] Constructioni et perspicuitati melius consuletur ita: Μυρωνίδου οὖν στρατηγοῦντος etc. Istud οὖν amissum fuisse videtur in præcedente syllaba. De re, vide Thucydidem loco citato. MARKLAND. et in *Edit. min.* TAYLOR. Plena h. l. et integra est oratio. ἐνίκων aptum est e καὶ proximo superiori, in illis καὶ οἱ μὲν αὐτοὶ πολλαχοῦ. REISK.

Αὐτοὶ] Id est, ipsi soli, a nemine sublevati. IDEM.

Τοῖς] Id est, διὰ τῶν, per eos, qui partim jam fessi ætate et viribus exinaniti essent. IDEM.

Τοὺς ἀξιώσαντας ἀπαντήσαντες] Puto non esse Græcum. Scribo: Πρὸς τοὺς εἰς τὴν σφετέραν ἐμβαλεῖν ἀξιώσαντας — ἀπαντήσαντες. Ælianus V. H. VIII. 12. sensu diverso, eadem tamen Constructione: ἀπήντησε πρὸς τοῦτον αὐτοῦ τὸν λόγον ὁ Δημοχάρης. MARKLAND. et in *Edit. min.* TAYLOR. Est epexegesis superiorum, et hi accusativi τοὺς ἀξιώσαντας apti sunt ex

τοῖς ἔργου, αἰσχίστου δὲ τοῖς πολεμίοις, οἱ μὲν οὐκ ἔτι τοῖς σώμασιν, οἱ δ' οὔπω δυνάμενοι, ταῖς δὲ ψυχαῖς ἀμφότεροι κρείττους γενόμενοι, μετὰ καλλίστης δόξης εἰς τὴν αὑτῶν ἀπελθόντες, οἱ μὲν πάλιν ἐπαιδεύοντο, οἱ δὲ περὶ τῶν λοιπῶν ἐβουλεύοντο.

ια'. Καθ' ἕκαστον μὲν οὖν οὐ ῥᾴδιον τὰ ὑπὸ πολλῶν κινδυνευθέντα ὑφ' ἑνὸς ῥηθῆναι, οὐδὲ τὰ ἐν ἅπαντι τῷ χρόνῳ
113 πραχθέντα ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ δηλωθῆναι. τίς γὰρ ἂν ἢ χρόνος ἢ λόγος ἢ ῥήτωρ ἱκανὸς γένοιτο μηνῦσαι τὴν τῶν ἐνθάδε κειμένων ἀνδρῶν ἀρετήν; μετὰ πλείστων γὰρ πόνων καὶ φανερωτάτων ἀγώνων καὶ καλλίστων κινδύνων ἐλευθέραν μὲν ἐποίησαν τὴν Ἑλλάδα, μεγίστην δ' ἀπέδειξαν τὴν ἑαυτῶν πατρίδα, ἑβδομήκοντα μὲν ἔτη τῆς θαλάττης ἄρξαντες, ἀστασιάστους δὲ παρασχόντες τοὺς συμμάχους, οὐ τοῖς ὀλίγοις τοὺς πολλοὺς δουλεύειν ἀξιώσαντες, ἀλλὰ τὸ ἴσον ἔχειν ἅπαντας ἀναγκάσαντες, οὐδὲ τοὺς συμμάχους ἀσθενεῖς ποιοῦντες, ἀλλὰ κἀκείνους ἰσχυροὺς καθιστάντες, καὶ τὴν αὑτῶν δύναμιν τοσαύτην ἐπιδείξαντες, ὥσθ' ὁ μέγας βασιλεὺς οὐκ ἔτι τῶν ἀλλοτρίων ἐπεθύμει,
114 ἀλλ' ἐδίδου τῶν ἑαυτοῦ καὶ περὶ τῶν λοιπῶν ἐφοβεῖτο. καὶ

eodem ἐνίκων, e quo aptum quoque est τὴν ἐκείνων δύναμιν. Nihil hic neque deest, neque alias corruptum est h. l. noli a Marklando moveri. REISK.

Ἔργου] Construe cum τρόπαιον quod præcessit. AUGER.

Κρείττους] Potest pro simplici ἀγαθοὶ accipi. Sæpe Atticis βελτίων et κρείττων idem valet, atque vir fortis et strenuus, item probus et honestus, ut e contrario χείρων ipsis est, homo nequam, impurus, consceleratus, idem qui nobis *ein Schelm*. Videtur tamen h. l. utique vim comparativi obtinere. quod si est, necessario erit ἑαυτῶν addendum. fortiores, quam ipsi aut alias essent, aut per ætatem moresque esse possent. IDEM.

Εἰς τὴν αὑτῶν ἀπελθόντες, — περὶ τῶν λοιπῶν ἐβουλεύοντο] Isocrates Paneg. p. 116. οἴκαδε καταπλεύσαντες, οὕτως ἐβουλεύσαντο περὶ τῶν λοιπῶν. MARKLAND.

Τῶν λοιπῶν] Videtur h. l. a masculino οἱ λοιποὶ potius, quam a neutro τὰ λοιπὰ, repetendum esse. prospiciebant sapientia suorum consiliorum saluti reliquorum civium. REISK.

Κινδυνευθέντα] Sunt res cum periculo capitis magnaque contentione corporis peractæ. IDEM.

Ἐδίδου] Ἔδειδε περὶ τῶν ἑαυτοῦ. SCHOTT. O nares vere parasiticas, quem vere arbitror posse ex ipsa "flamma petere cibum!" Quasi in neglecto auctore adeo rarescerent nævi, ut necesse haberes ingenio materiam quærere etiam in ejus integritate! Exspectamus, cum eo sis acumine, quam mox ostendas, quantum pateat inter ἔδειδε et ἐφοβεῖτο. Deinde autem restat hic nodus secandus: si nec *aliena* appetebat, pro *suis* vero pertimuit, quænam erant illa λοιπὰ περὶ ὧν ἐφοβεῖτο? En cumulum insipientiæ! Sed cumulatiorem dixeris. Δείδω cum suo παρατατικῷ diu est, quod insolescebant, cum Δέδοικα et Ἐδεδοίκειν in eorum vices successere. Ἐδεδοίκειν, Ἐδεδίειν, Ἐπεφρίκειν, Ἐπεπείθειν. Παρατατικῶν ταῦτα σημασίαν ἔχουσιν· ἐπειδὴ καὶ οἱ τούτων παρακείμενοι ἀντὶ ἐνεστώτων λαμβάνονται. T. Magister. Ἴσθι δὲ, ὅτι ἐστὶ ῥήματα, ἐν οἷς τῶν παρακειμένων λαμβανομένων ἀντὶ ἐνεστώτων, οἷον Δέδοικα, Δέδορκα, Πέφρικα, οἱ τούτων ὑπερσυντελικοὶ ἀντὶ παραδοχῆς (f. ἀντιπαραδοχῆς) τῶν παρατατικῶν ἀξιοῦνται. Ἐδεδοίκειν, καὶ Ἐπεπείθειν καὶ Ἐπεφρίκειν. Moschop. in Lexic. Atque ita Demosthenes: Εἰ γὰρ ἐκεῖνον αὐτὸς ἐτίμα καὶ ἐδεδίει, κἂν τούτους αὐτὸν ἠξίου: Orat. adv. Conon. Lysias quoque: Ὥστε οὐκ ἐδεδίεσαν βασανισθῆναι. Orat. c. Agorat. Non memini me vidisse sententiam alteram concinnam et pulcherrimam ab imperito homine magis funestari. TAYLOR. Schottus legit, ἔδειδε περὶ τῶν ἑαυτοῦ. quod miror, cum verba proxime sequentia sint, καὶ περὶ τῶν λοιπῶν ἐφοβεῖτο. Neque Lysias, neque forte quisquam alius, scripsisset ἔδειδε, sed potius δέδοικε vel ἐδεδίει. Recte habet ἐδίδου τῶν ἑαυτοῦ: idem quod ἐκ τῶν, vel ἀπὸ τῶν, vel τι τῶν ἑαυτοῦ. Gorgias p. 188. ἀλλὰ διελὼν τοῦ τείχους, *partem muri*. Andocides de Myster. p. 17. λήψεται τῶν κοινῶν χρημάτων, *accipiet aliquid ex pecunia publica*. Passim in Evangeliis hæc forma occurrit. Matt. XXIII. 34. καὶ ἐξ αὐτῶν ἀποκτενεῖτε καὶ σταυρώσετε, id est, τινὰς ἐξ αὐτῶν. MARKLAND.

οὔτε τριήρεις ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ ἐκ τῆς Ἀσίας ἔπλευσαν, οὔτε τύραννος ἐν τοῖς Ἕλλησι κατέστη, οὔτε Ἑλληνὶς πό-
196.1 λις ὑπὸ τῶν βαρβάρων ἠνδραποδίσθη· τοσαύτην σωφροσύνην καὶ δέος ἡ τούτων ἀρετὴ πᾶσιν ἀνθρώποις παρεῖχεν. ὧν ἕνεκα [1]δεῖ μόνους καὶ προστάτας τῶν Ἑλλήνων καὶ 115 ἡγεμόνας τῶν πόλεων [2]γίγνεσθαι.

ιβ'. Ἐπέδειξαν δὲ καὶ ἐν ταῖς δυστυχίαις τὴν ἑαυτῶν ἀρετήν. ἀπολομένων γὰρ τῶν νεῶν ἐν Ἑλλησπόντῳ, εἴτε ἡγεμόνος κακίᾳ εἴτε θεῶν διανοίᾳ, καὶ συμφορᾶς ἐκείνης μεγίστης γενομένης καὶ ἡμῖν τοῖς δυστυχήσασι καὶ τοῖς ἄλλοις Ἕλλησιν, ἐδήλωσαν οὐ πολλῷ χρόνῳ ὕστερον ὅτι ἡ τῆς πόλεως δύναμις τῆς Ἑλλάδος ἦν σωτηρία. ἑτέρων γὰρ ἡγεμόνων γενομένων, ἐνίκησαν μὲν ναυμαχοῦντες τοὺς 116 Ἕλληνας οἱ πρότερον εἰς τὴν [3]θάλατταν οὐκ ἐμβαίνοντες, ἔπλευσαν δ' εἰς τὴν Εὐρώπην, [4]δουλεύουσι δὲ πόλεις τῶν

[1] ἔδει A. [2] γενέσθαι A. [3] θάλασσαν T. R. A. [4] ἐδούλευον A.

Δεῖ — γίγνεσθαι] Lego, ἔδει γενέσθαι. Loquitur enim de *Majoribus* eorum, et de rebus *præteritis*, et factis ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ. MARKLAND. Marklandi ἔδει si probatur, quod mihi quoque in mentem venerat, necesse erit, ut γενέσθαι quoque legatur. REISK.

Ἀπολλυμένων] In pugna scilicet ad Αἰγὸς ποταμοὺς, de qua Xenophon et alii. PALMER. Lege cum Coisl. 2. et Baroc. ἀπολομένων. N. c. Nicomach. Ἐπειδὴ γὰρ ἀπολομένων τῶν νεῶν ἡ μετάστασις ἐπράττετο, κ. τ. λ. TAYLOR.

Ἡγεμόνος] Ἡγεμόνων. CONT.

Ἐδήλωσεν] Lege cum Ioann. ἐδήλωσαν. TAYLOR. Scribo, ἐδήλωσαν. Sequitur: ἑτέρων γὰρ ἡγεμόνων γενομένων, etc. Totum hunc locum more suo exscribit Isocrates Paneg. p. 127. μετὰ γὰρ τὴν ἐν Ἑλλησπόντῳ γενομένην ἀτυχίαν, ἑτέρων ἡγεμόνων καταστάντων, ἐνίκησαν μὲν οἱ βάρβαροι ναυμαχοῦντες, etc. MARKLAND. In Augustano, quem ad Tayloranam contuli, prælegente hanc uxore, pro certo haud dixerim, aurisne me fefellerit, an mens, an in eo idem exaratum sit, quod Taylor dedit, ἐδήλωσαν in plurali. Quicquid ejus est, illinc nihil differentiæ annotavi. Vulgatam ἐδήλωσεν ego equidem haud spernerem. referri enim commode posse videtur ad αὕτη ἡ συμφορὰ, hæc calamitas planum fecit. Interim quod Taylor semel constituit, id ita maneto, per me licet. REISK.

Ἔπλευσαν] Hunc locum horridum licet, et hiulcum obstinate tamen defendunt o. l. s. TAYLOR.

Δουλεύουσι] Inter aoristos præmissos et perfectum insequens interceptum præsens, haud satis huc convenire videtur, melius ἐδούλευον. aut, si δουλευούσας suspiceris hic leg. esse, deerit ἔστενον vel simile quid pone Ἑλλήνων. REISK.

Ἑλλήνων, τύραννοι δ' [1] ἐγκαθεστᾶσιν, οἱ μὲν μετὰ τὴν ἡμε-
τέραν συμφορὰν, οἱ δὲ μετὰ τὴν νίκην τῶν βαρβάρων. ὥστ'
117 ἄξιον ἦν ἐπὶ τῷδε τῷ τάφῳ τότε κείρασθαι τῇ Ἑλλάδι καὶ
πενθῆσαι τοὺς ἐνθάδε κειμένους, ὡς συγκαταθαπτομένης τῆς
αὐτῶν ἐλευθερίας τῇ τούτων ἀρετῇ· ὡς δυστυχὴς μὲν ἡ Ἑλ-
λὰς τοιούτων ἀνδρῶν ὀρφανὴ γενομένη, εὐτυχὴς δ' ὁ τῆς Ἀ-
σίας βασιλεὺς ἑτέρων ἡγεμόνων λαβόμενος· τῇ μὲν γὰρ τού-
των στερηθείσῃ δουλεία περιέστηκε, τῷ δ' ἄλλων ἀρξάντων
ζῆλος ἐγγίνεται τῆς τῶν προγόνων διανοίας. ἀλλὰ ταῦτα
118 μὲν ἐξήχθην ὑπὲρ πάσης ὀλοφύρασθαι τῆς Ἑλλάδος· ἐκεί-
νων δὲ τῶν ἀνδρῶν ἄξιον καὶ ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ μεμνῆσθαι,
οἳ, φεύγοντες τὴν δουλείαν καὶ περὶ τοῦ δικαίου μαχόμενοι
καὶ ὑπὲρ τῆς δημοκρατίας στασιάσαντες, πάντας πολε-

[1] ἐγκαθιστᾶσιν T.

Τύραννοι] Τυράννους. Wakefield.

Ὥστ' ἄξιον] Scholia MSS. in Æschin. quæ possideo, literato orbi, ubi tempus ad eam rem tulerit, destinata, ad illa c. Ctesiph. Οὐ γὰρ δεῖ ἐφ' οἷς ἡ πόλις ἐπένθησε καὶ ἐκείρατο, ἐπὶ τούτοις ἐμὲ στεφανοῦσθαι, hæc habet: Οἱ Ἕλληνες ἐν ταῖς εὐπραγίαις τὴν κόμην ἔτρεφον, ἐν δὲ ταῖς δυστυχίαις καὶ τῷ πένθει ἐκείραντο. Ὅμηρος αὐτοὺς πανταχοῦ καρηκομόωντας καλεῖ. Ἀνάπαλιν δὲ Ἐπαμεινώνδας, Ἡμετέραις βουλαῖς Σπάρτη μὲν ἐκείρατο δόξαν. [V. Pausan. in Bœotic. c. 15.] Λυσίας ἐν ἐπιταφίῳ τοῖς Κορινθίων βοηθοῖς, Ὥστε ἄξιον ἦν ἐπὶ τῷδε τῷ τάφῳ τότε κείρασθαι τῇ Ἑλλάδι καὶ πενθῆσαι τοὺς ἐνθάδε κειμένους. Vides ne unum Iota hiscere. Non tamen, varia ut sint, credam alio digitum intendisse Aristot. Rhetoric. III. 10. Οἷον ἐν τῷ ἐπιταφίῳ, διότι ἄξιον ἦν ἐπὶ τῷ τάφῳ τῷ τῶν ἐν Σαλαμῖνι τελευτησάντων κείρασθαι τὴν Ἑλλάδα, ὡς συγκαταθαπτομένης τῇ ἀρετῇ αὐτῶν τῆς ἐλευθερίας. Noster autem τῷδε τῷ τάφῳ et τοὺς ἐνθάδε κειμένους propterea quod in Ceramico verba habuit communi illo sepulcreto omnium in bello cæsorum. Taylor.

Ἐπὶ τῷδε τῷ τάφῳ] In hoc Ceramico, ubi tum temporis, h. e. paulo post acceptam ad Ægospotamos cladem, per honorem cenotaphii tumulabantur in Hellesponto peremti. Reisk,

Τῇ Ἑλλάδι] Τὴν Ἑλλάδα. Cont.

Αὐτῶν] Np. τῶν Ἑλλήνων, nam τῇ Ἑλλάδι quod præcessit idem valet ac τοῖς Ἕλλησι. Auger.

Ὡς δυστυχὴς etc.] Lego, ὦ δυστυχὴς μὲν ἡ Ἑλλὰς etc. et ita Interpres: *O infelix Græcia* etc. Paulo ante, ὡς συγκαθαπτομένης etc. Placuit hoc Lycurgo, p. 154. συνετάφη γὰρ τοῖς τούτων σώμασιν ἡ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ἐλευθερία. Markland. Lege ὦ δυστυχὴς — *In Edit. min.* Taylor. Videtur ὡς bene habere. *quam infelix!* Reisk. ὡς, *quia, etenim.* Deinde accipe γενομένη quasi legeretur ἐγένετο. δυστυχὴς γενομένη est nominativus quidam absolutus. Auger.

Τῷ δὲ] Np. τῷ Περσῶν βασιλεῖ. mox ἐγγίνεται præsens pro præterito. Idem.

Ἄλλων ἀρξάντων] *Postquam,* vel *quod* alii, Lacedæmonii puta, principatum Græciæ, suscepissent. Reisk.

Τῶν προγόνων] Suorum puta, Darii atque Xerxis, consilia bellum Græcis inferendi. Idem.

Τῆς τῶν προγόνων διανοίας] Ferri potest διανοίας. Exspectarem tamen ab Attico, Persis natura infestissimo, ἀνοίας, *vecordiæ:* ut supra de Amazonibus, καὶ δοῦναι δίκην τῆς ἀνοίας, ob factum simile, nempe, Atticæ invasionem. Demosthenes Orat. περὶ τῶν συμμοριῶν· εὔχεσθε δὲ πᾶσι τοῖς θεοῖς, τὴν αὐτὴν λαβεῖν παράνοιαν ἐκεῖνον, ἥνπερ ποτὲ τοὺς προγόνους αὐτοῦ. De Rege Persarum loquitur. Markland.

Ἐξήχθην] Ad hæc, quæ videri possint ab hoc tempore locoque aliena, evectus, et ab impetu perturbatæ meæ mentis, cui resistere non poteram, adactus sum, ut evagarer, invitus et oblitus mei. Reisk.

Πάντας] Post πάντας videtur τοὺς Πελοποννησίους deesse. Idem. πάντας intellige, et cives et exteros. Auger.

μίους κεκτημένοι εἰς τὸν Πειραιᾶ κατῆλθον, οὐχ ὑπὸ νόμου
ἀναγκασθέντες, ἀλλ' ὑπὸ τῆς φύσεως πεισθέντες, καινοῖς
κινδύνοις τὴν παλαιὰν ἀρετὴν [1] τῶν προγόνων μιμησάμενοι,
ταῖς αὑτῶν ψυχαῖς κοινὴν τὴν πόλιν καὶ τοῖς ἄλλοις κτη-
σάμενοι, θάνατον μετ' ἐλευθερίας αἱρούμενοι ἢ βίον μετὰ
δουλείας, [2] ὡς οὐχ ἧττον ταῖς συμφοραῖς αἰσχυνόμενοι ἢ
τοῖς ἐχθροῖς ὀργιζόμενοι, μᾶλλον βουληθέντες ἐν τῇ αὑτῶν
ἀποθνήσκειν ἢ ζῆν τὴν ἀλλοτρίαν οἰκοῦντες, συμμάχους
μὲν ὅρκους καὶ συνθήκας ἔχοντες, πολεμίους δὲ τοὺς πρότε-
ρον ὑπάρχοντας καὶ τοὺς πολίτας τοὺς ἑαυτῶν. ἀλλ' ὅμως 119
οὐ τὸ πλῆθος τῶν ἐναντίων φοβηθέντες, ἀλλ' ἐν τοῖς σώμα-
σι τοῖς ἑαυτῶν κινδυνεύσαντες, τρόπαιον μὲν τῶν πολεμίων
ἔστησαν, μάρτυρας δὲ τῆς αὑτῶν ἀρετῆς ἐγγὺς ὄντας τοῦδε
τοῦ μνήματος τοὺς Λακεδαιμονίων τάφους παρέχονται. καὶ
γάρ τοι [3] μεγάλην μὲν ἀντὶ μικρᾶς ἀπέδειξαν τὴν πόλιν,
ὁμονοοῦσαν δὲ ἀντὶ στασιαζούσης ἀπέφηναν, τείχη δὲ ἀντὶ
τῶν καθῃρημένων ἀνέστησαν. οἱ δὲ κατελθόντες αὐτῶν,
ἀδελφὰ τὰ βουλεύματα τοῖς ἔργοις τῶν ἐνθάδε κειμένων
ἐπιδεικνύντες, οὐκ ἐπὶ τιμωρίαν τῶν ἐχθρῶν ἀλλ' ἐπὶ σω-
τηρίαν τῆς πόλεως ἐτράποντο, καὶ, οὔτ' ἐλαττοῦσθαι δυ-
νάμενοι οὔτ' [4] αὐτοὶ πλέον ἔχειν δεόμενοι, τῆς μὲν αὑτῶν 120

[1] τῶν προγόνων ἀρετὴν T. R. A. [2] ὡς om. T. R. A.
[3] καὶ μεγάλην R. [4] αὖ A.

Αἱρούμενοι] Προαιρούμενοι, vel μᾶλλον αἱρούμενοι. Cont. Sub. μᾶλλον. Auger.

Πολεμίους δὲ τοὺς πρότερον ὑπάρχοντας καὶ τοὺς etc.] Lege: τοὺς πρότερον φίλους ὑπάρχοντας, καὶ τοὺς πολίτας τοὺς ἑαυτῶν. Intelligit τοὺς ἄστεος. Vide Orat. XII. et XIII. Markland. Bene habet vulgata. tametsi haud diffitebor, in usu magis esse, ut dicatur πολεμίους δὲ πρὸς τοῖς πρότερον ὑπάρχουσι, καὶ τοὺς πολίτας — verumtamen Lysiæ si placuit ita loqui, ut hic fecit, quis reprehendet? Marklandi rationem si probes, debebis etiam καὶ proximum delere, ut τοὺς πολίτας τοὺς ἑαυτῶν sit explicatio illorum τοὺς πρότερον φίλους ὑπάρχοντας. Nam si diversi sunt hi vetusti Atheniensium amici ab ipsorum civibus, velim scire, qui fuerint. Novos ego equidem nullos novi inimicos Atheniensibus tum exstitisse, qui antea eorum amici fuissent. Reisk.

Κινδυνεύσαντες] F. κίνδυνον θέντες. Alioqui vix erit Græcum, ni Græcum sit quod Hellenistæ scribant. Taylor. Aut ego non intelligo hanc Taylori orationem, aut ille sibi non constabat hæc scribens. Ergone κινδυνεύειν ἐν τῷ ἑαυτοῦ σώματι Græcum non erit, κίνδυνον τιθέναι erit? Ubi mens ei erat? Idem.

Παρέχονται] Præsens pro præterito. Auger.

Καὶ οὔτε ἐλαττοῦσθαι δυνάμενοι, οὔτ' αὐτοὶ πλέον ἔχειν δεόμενοι etc.] Vox αὐτοὶ, in ultimo membro sententiæ, monstrat oppositum deesse in priori. Scripturam Lysiæ, nisi fallor, restitui; καὶ οὔτε ἐλαττοῦσθαι τοὺς ἑτέρους διανοούμενοι, οὔτ' αὐτοὶ πλέον ἔχειν δεόμενοι, etc. *et neque in animo habentes, ut* ceteri *inferioris essent conditionis, neque ut* ipsi *superioris,* etc. Isocrates Paneg. p. 151. *quis nescit ea esse* προστάγματα (jussa) τὰ τοὺς ἑτέρους ἐλαττοῦντα παρὰ τὸ δίκαιον; Xenophon Ἑλλην. I. p. 439. C. de Alcibiade: ὑπάρχειν μὲν γὰρ ἐκ τοῦ δήμου, ἑαυτῷ μὲν, τῶν τε ἡλικιωτῶν πλέον ἔχειν, καὶ τῶν πρεσβυτέρων μὴ ἐλαττοῦσθαι. Mox, scribe εἰς τὴν αὑτῶν, non αὐτῶν, *in patriam suam:* ut su-

ἐλευθερίας καὶ τοῖς βουλομένοις δουλεύειν [1] μετέδοσαν, τῆς δ᾽ ἐκείνων δουλείας αὐτοὶ μετέχειν οὐκ ἠξίωσαν. ἔργοις δὲ μεγίστοις καὶ καλλίστοις [2] ἀπελογήσαντο, ὅτι οὐ κακίᾳ τῇ αὐτῶν οὐδ᾽ ἀρετῇ τῶν πολεμίων πρότερον ἐδυστύχησεν ἡ πόλις· εἰ γὰρ στασιάσαντες πρὸς ἀλλήλους, βίᾳ παρόντων Πελοποννησίων καὶ τῶν ἄλλων ἐχθρῶν, εἰς τὴν αὑτῶν
121 οἷοί τε [3] ἐγένοντο κατελθεῖν, δῆλον ὅτι ῥᾳδίως ἂν ὁμονοοῦντες πολεμεῖν αὐτοῖς ἐδύναντο.

ιγ΄. Ἐκεῖνοι μὲν οὖν διὰ τοὺς ἐν Πειραιεῖ κινδύνους ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων ζηλοῦνται. ἄξιον δὲ καὶ τοὺς ξένους τοὺς ἐνθάδε κειμένους ἐπαινέσαι, οἳ, τῷ πλήθει βοηθήσαντες καὶ περὶ τῆς ἡμετέρας σωτηρίας μαχόμενοι, πατρίδα τὴν ἀρετὴν ἡγησάμενοι, τοιαύτην τοῦ βίου τελευτὴν ἐποιήσαντο· ἀνθ᾽ ὧν ἡ πόλις αὐτοὺς καὶ ἐπένθησε καὶ ἔθαψε δημοσίᾳ, καὶ ἔδωκεν ἔχειν αὐτοῖς τὸν ἅπαντα χρόνον τὰς αὐτὰς τιμὰς τοῖς ἀστοῖς.

ιδ΄. Οἱ δὲ νῦν θαπτόμενοι, βοηθήσαντες Κορινθίοις

[1] μετέδωκαν T. R. A. [2] ἀπελογίσαντο T. [3] ἐγίνοντο T. R. A.

pra, ἐν τῇ αὐτῶν ἀποθνήσκειν. Vide init. fere Orationis. MARKLAND. et in *Edit. min.* TAYLOR. δυνάμενοι hic idem valet atque ὑπομένοντες vel ἀνεχόμενοι, haud sustinentes, haud valentes a se impetrare: ut sustinerent ab aliis jura sua minui, aut se lædi et opprimi. αὐτοὶ hic nihil aliud est, quam αὖ, rursus, ex altera parte. REISK. οὔτ᾽ αὖ τὸ πλέον. WAKEFIELD.

Ἀπελογίσαντο] Testantur quidem pro ἀπελογήσαντο testes fide digni. Hic tamen eruditus lector receptam lectionem mecum defendet. TAYLOR. ἀπελογήσαντο. CONT. Dedi tamen ἀπελογήσαντο, ab infinitivo ἀπολογεῖσθαι, quod daturus eram etiam sine testibus illis, quos cum fide dignos haberet Taylor, tamen eorum in auctoritate esse recusavit, nescio cur. REISK. ἀπελογήσαντο. nam plerumque λόγοις apologiæ constant: hic ipsis *factis* apologiæ confiebant. *In Char. Aphrod.* l. viii. c. i. p. 649. D'ORVILLE.

Ξένους] Thebanos intelligit, qui exsulibus contra triginta Tyrannos opem ferebant. TAYLOR.

Πατρίδα] Πατρίδα τὴν ἀρετὴν ἡγεῖσθαι significat, existimare, ibi se domi esse, in patria versari, ubi locus virtuti sit aut suæ proferendæ, aut aliorum oppressæ relevandæ. REISK. Interpretor: patriam existimantes locum ubi virtuti ipsorum locus esset. AUGER.

Οἱ δὲ νῦν θαπτόμενοι] Militum mercede conductorum hoc primum in bello externo Athenienses opera utebantur. Unde τὸ ξενικὸν ἐν Κορίνθῳ pene in proverbium abiit. Meminit Demosth. Philipp. 1. Ὅτι καὶ πρότερόν ποτ᾽ ἀκούω ξενικὸν τρέφειν ἐν Κορίνθῳ τὴν πόλιν, οὗ Πολύστρατος ἡγεῖτο, καὶ Ἰφικράτης καὶ Χαβρίας, καὶ ἄλλοι τινὲς, καὶ ὑμᾶς αὐτοὺς συστρατεύεσθαι· καὶ οἶδα ἀκούων, ὅτι Λακεδαιμονίους παραταττομένους μεθ᾽ ὑμῶν ἐνίκων οὗτοι οἱ ξένοι, καὶ ὑμεῖς μετ᾽ ἐκείνων. Quibus confer, quæ habet Harpocr. in Ξενικὸν ἐν Κορίνθῳ, et in Πολύστρατος. Et Ulpian. in novis σχ. ad l. Demosth. c. Τὸ δ᾽ ἐν Κορίνθῳ ξενικὸν οὐχ οὗτος τρέφει; Aristoph. Plut. 173. Ubi consulenda sunt potius, quam credenda, quæ habet σχ. Ξενικὸν ἐν Κορίνθῳ παρ᾽ Ἀριστοφάνει ἐν Πλούτῳ, στράτευμα μισθοφορικὸν, ὃ συνεστήσατο πρῶτον ὁ Κόνων, παρέλαβε δὲ αὐτὸ Ἰφικράτης, ὕστερον καὶ Χαβρίας. ᾧ χρησάμενοι τὴν Λακεδαιμονίων μοῖραν κατέκοψαν, στρατηγοῦντος αὐτοῖς Ἰφικράτους καὶ Καλλίου. Moschop. π. σχεδ. p. 119. TAYLOR. θαπτόμενοι cohæret cum ἐπεδείξαντο. βοηθήσαντες idem valet atque διὰ τοῦ βοηθεῖν, vel ἐν τῷ βοηθῆσαι. οὐκ ἔχοντας idem est atque ὅτι οὐκ εἶχον. quasi dixisset: ἐβοήθησαν δὲ αὐτοῖς, ὅτι οὐκ εἶχον τὴν αὐτὴν γνώμην τοῖς Λακεδαιμονίοις. tum verba οἱ μὲν γὰρ ad [illegible] renthetis sunt habenda. Quapropter ea signis quoque parentheseos inclusi. Omnia sic inter se apta et connexa sunt, ut bene secum constent. REISK.

Κοινοὶ] Fortasse oppositio postulat ut legamus καινοί. *In Edit. min.* TAYLOR. Pro κοινοὶ vulgatorum librorum dedi de meo καινοὶ, *vetustos* amicos *novis* sociis opponit sophista, per totam hanc orationem lusus verborum, vitrea fracta, spargens. Lacedæmonii, Corinthiorum veteres amici, nunc inimici sunt, Athenienses, olim inimici, nunc socii. de ipsis enim Atheniensibus, non de militibus eorum mercenariis, id quod Taylor perperam autumavit, hic agit orator. nullos Corinthiis miserant Athenienses milites mercenarios, sed ipsi venerant. REISK. Vid. Taylor. Lect. Lysiæ. c. 4.

Μεμνημένοι] Id est, διότι τῆς προτέρας ἔχθρας οὐκ ἐμέμνηντο, ἀλλὰ τὴν παροῦσαν τῶν Κορινθίων πρὸς αὐτοὺς φιλίαν περὶ πολλοῦ ἐποιοῦντο. quippe qui, vel, propterea quod pristinæ suæ cum Corinthiis simultatis non jam amplius meminissent, sed præsentem amicitiam magni facerent. REISK.

Τὴν αὐτῶν ἀρετὴν ἐπιδείξαντες] Nullus est præcedentis sententiæ exitus. Lego, ἐπεδείξαντο. Orat. XVIII. φανερὰν ἐπεδείξατο τὴν εὔνοιαν. Vide quæ notavi ad Orat. XII. Quæ vero præcedunt, corrupta sunt et male distincta. Scribe: οὐ τὴν αὐτὴν γνώμην Λακεδαιμονίοις ἔχοντες (οἱ μὲν γὰρ τῶν ἀγαθῶν αὐτοῖς ἐφθόνουν, οἱ δὲ ἀδικουμένους αὐτοὺς ἠλέουν) οὔτε (non οὐ) τῆς προτέρας ἔχθρας μεμνημένοι, — ἐπεδείξαντο. MARKLAND. ἐπεδείξαντο. CONT. Marklandum exscribit Taylorus *in Edit. min.*

Περὶ τῆς αὐτῶν σωτηρίας κινδυνεύειν] MS. ὑπὲρ, quod rectius puto. Sic infra: ὑπὲρ μεγίστων καὶ καλλίστων κινδυνεύσαντες. Supra tamen dixit, περὶ τῆς σωτηρίας ἡμῶν μαχόμενοι. Utrovis modo interdum recte dicitur: interdum cum Distinctione. Vide ad Orat. III. Mox, legendum puto, βέβαιον ἂν τὴν δουλείαν κατέλιπον, *reliquissent*. Vulgo deest ἄν. MARKLAND.

Ἐκείνοις] Np. τοῖς Πελοποννησίοις. AUGER.

Οὗτοι] Scil. οἱ τελευτήσαντες Ἀθηναῖοι. deinde ζηλωτοὶ, sub. εἰσὶ, vel ἦσαν. IDEM.

Παιδευθέντες μὲν ἐν τοῖς τῶν προγόνων ἀγαθοῖς] Mallem, ταῖς ἀρεταῖς. quas voces alibi sæpe confusas scio. Orat. XIV. τὰς τῶν προγόνων ἀρετάς. Et XXX. init. ἀποφαίνοντες δὲ τὰς τῶν προγόνων ἀρετάς. MARKLAND. et in *Edit. min.* TAYLOR. Bene habet ἀγαθοῖς. τὰ τῶν προγόνων ἀγαθὰ sunt majorum non modo præclaræ res gestæ, sed etiam honesta instituta, id omne, quod Latini *decora* et *ornamenta* appellant. quo pertinent sapienter dicta, fortiter facta, solerter et salutariter instituta, disciplinæ pueriles etc. quæcunque civitatem exteris amabilem aut admirabi-

197. ὑπὸ παλαιῶν φίλων ἀδικουμένοις [1] καινοὶ σύμμαχοι γενόμενοι, οὐ τὴν αὐτὴν γνώμην Λακεδαιμονίοις ἔχοντες — οἱ μὲν γὰρ τῶν ἀγαθῶν αὐτοῖς ἐφθόνουν, οἱ δὲ ἀδικουμένους αὐτοὺς ἠλέουν, οὐ τῆς προτέρας ἔχθρας μεμνημένοι, ἀλλὰ τὴν παροῦσαν φιλίαν περὶ πολλοῦ ποιούμενοι —, πᾶσιν ἀνθρώποις φανερὰν τὴν αὐτῶν ἀρετὴν [2] ἐπεδείξαντο. ἐτόλμησαν γὰρ, μεγάλην ποιοῦντες τὴν Ἑλλάδα, οὐ μόνον [3] ὑπὲρ τῆς αὐτῶν σωτηρίας κινδυνεύειν, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ τῆς τῶν πολεμίων ἐλευθερίας ἀποθνήσκειν· τοῖς γὰρ Λακεδαιμονίων συμμάχοις περὶ τῆς ἐκείνων ἐλευθερίας ἐμάχοντο. νικήσαντες μὲν γὰρ [4] ἐκείνους τῶν αὐτῶν ἠξίουν, δυστυχήσαντες δὲ βέβαιον τὴν δουλείαν τοῖς ἐν τῇ Πελοποννήσῳ κατέλιπον. 122 123

ιε΄. Ἐκείνοις μὲν οὖν οὕτω διακειμένοις ὁ βίος οἰκτρὸς καὶ ὁ θάνατος εὐκτός· οὗτοι δὲ καὶ ζῶντες καὶ ἀποθανόντες ζηλωτοὶ, παιδευθέντες μὲν ἐν τοῖς τῶν προγόνων ἀγα- 124

[1] κοινοὶ T. [2] ἐπιδείξαντες T. [3] περὶ T.
[4] ἐκείνους ἂν τῶν αὐτῶν ἑαυτοῖς ἠξίουν A.

θοῖς, ἄνδρες δὲ γενόμενοι τήν τ' ἐκείνων δόξαν διασώσαντες καὶ τὴν αὑτῶν ἀρετὴν ἐπιδείξαντες. πολλῶν μὲν γὰρ καὶ καλῶν αἴτιοι γεγένηνται τῇ ἑαυτῶν πατρίδι, ἐπηνώρθωσαν δὲ τὰ ὑφ' ἑτέρων δυστυχηθέντα, πόρρω δ' ἀπὸ τῆς αὑτῶν τὸν πόλεμον κατέστησαν. ἐτελεύτησαν δὲ τὸν βίον, ὥσπερ χρὴ τοὺς ἀγαθοὺς ἀποθνήσκειν, τῇ μὲν πατρίδι τὰ τροφεῖα ἀποδόντες, τοῖς δὲ θρέψασι λύπας καταλιπόντες. ὥστε ἄξιον τοῖς ζῶσι τούτους ποθεῖν καὶ σφᾶς αὐτοὺς
125 ὀλοφύρεσθαι καὶ τοὺς προσήκοντας αὐτῶν ἐλεεῖν τοῦ ἐπιλοίπου βίου. τίς γὰρ αὐτοῖς ἔτι ἡδονὴ καταλείπεται, τοιούτων ἀνδρῶν θαπτομένων, οἳ, πάντα περὶ ἐλάττονος τῆς ἀρετῆς ἡγούμενοι, αὑτοὺς μὲν ἀπεστέρησαν βίου, χήρας δὲ γυναῖκας ἐποίησαν, ὀρφανοὺς δὲ τοὺς αὑτῶν παῖδας ἀπέλιπον, ἐρήμους δ' ἀδελφοὺς καὶ πατέρας καὶ μητέρας κατέστησαν; πολλῶν δὲ καὶ δεινῶν ὑπαρχόντων, τοὺς μὲν παῖδας αὐτῶν ζηλῶ, ὅτι νεώτεροί εἰσιν ἢ ὥστε εἰδέναι οἵων πατέρων ἐστέρηνται· ἐξ ὧν δ' οὗτοι γεγόνασιν, οἰκτείρω, ὅτι πρεσβύτεροι ἢ ὥστε ἐπιλαθέσθαι τῆς δυστυχίας τῆς ἑαυτῶν. τί γὰρ ἂν τούτων ἀνιαρώτερον γένοιτο, ἢ τεκεῖν μὲν καὶ θρέψαι [1] καὶ θάψαι τοὺς αὑτῶν, ἐν δὲ τῷ γήρᾳ ἀδυνά-
126 τους μὲν εἶναι τῷ σώματι, πασῶν δ' ἀπεστερημένους τῶν ἐλπίδων ἀφίλους καὶ ἀπόρους γεγονέναι, ὑπὸ δὲ τῶν αὐτῶν πρότερον ζηλοῦσθαι καὶ νῦν ἐλεεῖσθαι, ποθεινότερον δ'

[1] καὶ θάψαι om. A.

lemque, et formidabilem reddunt. Reisk. *In præclaris majorum institutis.* Auger. Rescribo: ἐν ταῖς τ. π. ἀγωγαῖς. Wakefield.

Ὑφ' ἑτέρων] Intelligo ὑπὸ συμμάχων. Auger.

Ὥστε ἄξιον τοῖς ζῶσι τούτους ποθεῖν] Scribo, πενθεῖν. Eadem sententia infra: ἄξιον ἦν τοῖς ζῶσι τὸν ἅπαντα χρόνον πενθεῖν τοὺς τεθνεῶτας. Et supra: ὥστε ἄξιον ἦν ἐπὶ τῷδε τῷ τάφῳ τότε κείρασθαι τῇ Ἑλλάδι, καὶ πενθῆσαι τοὺς ἐνθάδε κειμένους. Probum est ποθεῖν, suo loco: sed hic non videtur satis exprimere. Markland. et in *Edit. min.* Taylor.

Αὐτῶν] Αὐτοῖς Ioann. Cant. Baroc. uti modo: Τίνας δ' ἂν τῶν ζώντων δικαιότερον περὶ πολλοῦ ποιοίμεθα ἢ τοὺς τούτοις προσήκοντας. sed nihil mutandum. Dicitur enim οὐ μόνον οἱ προσήκοντες τούτῳ, ἀλλὰ καὶ οἱ προσήκοντες τούτου. T. Magister. Ita fere in Orat. superiore, Σώστρατος ἦν μοι ἐπιτήδειος: In inferiore, τινὰς τῶν τούτου ἐπιτηδείων. Taylor.

Τούτων] Codices si τούτοις dent, haud repudiem. Verumtamen vulgata quoque bene habet. τούτων redit ad insequentia, quæ significant et copiosius exponunt, quid hoc vocabulo τούτων complexus sit orator. ἢ τεκεῖν idem est, ac si dixisset: δηλονότι τοῦ τεκεῖν μὲν καὶ θρέψαι —. Reisk. ἀνιαρώτερον τούτων explico: luctuosius his quæ dicentur, his quæ sequuntur. Auger.

Καὶ θάψαι] Malim hæc duo vocabula abesse, ut sententiæ officientia, et quæ facillime e proximis καὶ θρέψαι nasci potuerint, quibus sunt sono simillima. Nam sepultos ab ejusmodi miseris parentibus esse liberos, satis indicant insequentia, πασῶν δ' ἀπεστερημένους τῶν ἐλπίδων. Reisk.

αὐτοῖς εἶναι τὸν θάνατον τοῦ βίου; ὅσῳ γὰρ ἄνδρες ἀμείνους ἦσαν, τοσούτῳ τοῖς καταλειπομένοις τὸ πένθος μεῖζον. πῶς δ' αὐτοὺς χρὴ λῆξαι τῆς λύπης; πότερον ἐν ταῖς τῆς πόλεως συμφοραῖς; ἀλλὰ τότε [1] αὐτῶν εἰκὸς καὶ τοὺς 127
ἄλλους μεμνῆσθαι. ἀλλ' ἐν ταῖς εὐτυχίαις ταῖς κοιναῖς; ἀλλ' ἱκανὸν λυπῆσαι, τῶν μὲν σφετέρων τέκνων τετελευτηκότων, τῶν δὲ ζώντων ἀπολαυόντων τῆς τούτων ἀρετῆς. ἀλλ' ἐν τοῖς ἰδίοις κινδύνοις, ὅταν ὁρῶσι τοὺς μὲν πρότερον ὄντας φίλους φεύγοντας τὴν αὐτῶν ἀπορίαν, τοὺς δ' ἐχθροὺς μέγα φρονοῦντας ἐπὶ ταῖς δυστυχίαις ταῖς [2] τούτων; μόνην δ' ἄν μοι δοκοῦμεν ταύτην τοῖς ἐνθάδε κειμένοις ἀποδοῦναι χάριν, εἰ τοὺς μὲν τοκέας αὐτῶν ὁμοίως ὥσπερ ἐκεῖνοι περὶ πολλοῦ ποιοίμεθα, τοὺς δὲ παῖδας οὕτως ἀσπαζοίμεθα ὥσπερ αὐτοὶ πατέρες ὄντες, ταῖς δὲ γυναιξὶν εἰ τοιούτους βοηθοὺς ἡμᾶς αὐτοὺς παρέχοιμεν οἷοίπερ ἐκεῖνοι ζῶντες
ἦσαν. τίνας γὰρ ἂν εἰκότως μᾶλλον τιμῷμεν τῶν ἐνθάδε 128

[1] αὐτοὺς εἰκὸς καὶ τῶν ἰδίων μεμνῆσθαι A. [2] αὐτῶν A.

Ὅσῳ γὰρ ἄνδρες ἀμείνους ἦσαν, τοσούτῳ τοῖς καταλειπομένοις πένθος μεῖζον] Loquitur de *vita functis.* sed verbis præcedentibus agit de *parentibus* eorum, ποθεινότερον δ' αὐτοῖς εἶναι τὸν θάνατον τοῦ βίου; unde sine dubio hic legendum: ὅσῳ γὰρ ἄνδρες ἀμείνους ἐκεῖνοι ἦσαν, τοσούτῳ etc. sc. *mortui.* Perspicuitas et recta scribendi ratio hoc poscit. Deinde: πῶς δ' αὐτοὺς χρὴ etc. Sensus videtur postulare πότε, *quando.* Vide, quæ sequuntur. Sed forte nihil mutandum. Demosth. Philipp. I. πῶς οὖν ταῦτα παύσεται; cui quæstioni respondet: ὅταν ὑμεῖς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, etc. Markland. πότε. Cont. Ad hunc locum quæ Marklandus annotavit, acute sunt illa quidem excogitata, probemque ipse, si Lysias sic reliquisset. Sed ecquis unus omnium mortalium tam diligens, tam attentus ipse sibi, tam cautus atque circumspectus in dicendo atque scribendo est, quis ita plane de lectorum auditorumve desperat ingenio, ut nihil relinquat ipsis cogitatione inveniendum atque supplendum; præsertim ubi res ipsa cuique viam ad veram sententiam monstret, ut hic loci. Ecquis enim est, quem nexus orationis et rerum hic traditarum natura non doceat, ad quos verbum ἦσαν referatur. Nimis hoc est ad vivum resecare. Denique si vitium hoc est orationis, debebat jam aliquoties notatum esse. Reisk. ἦσαν, sc. οἱ τελευτήσαντες. Auger.

Αὐτῶν] Bene si habet hæc lectio, necesse est, ut αὐτῶν redeat ad parentes liberis orbos. Consentaneum est, ut alii ipsos quoque commemorent, nominatim appellantes hic verbis. Hic et ille quoque filium amisit. id quod eos audientes non potest non vulnerare. Verumtamen aliena hæc videtur ab oratoris mente hæc sententia, et istæc potius requiri: ἀλλὰ τότε αὐτοὺς εἰκὸς καὶ τῶν ἰδίων μεμνῆσθαι. atqui recordantes publica mala, ut sua quoque privata recordentur, necesse est. Nisi hæc est loci sententia: Consentaneum est alios horum mala esse recordaturos, quanto itaque magis hi ipsi malorum suorum erunt memores. Reisk.

Ἱκανὸν λυπῆσαι] Nullus dubito lacunam hic subesse. Reisk. Pro ἱκανὸν forsan legendum ἱκανοὶ, nisi mavis intelligere ἱκανὸν quasi legeretur προσῆκον, tuncque ad λυπῆσαι subaudire αὐτοὺς μᾶλλον, et ἐστὶ ad ἱκανόν. Auger.

Μόνοι δ' ἄν μοι] Μόνην δέ μοι. Taylor.

Δοκοῦμεν] Δοκοῖμεν. Scalig.

Ὥσπερ αὐτοὶ πατέρες] Scribe αὐτοὶ, *nosmet ipsi.* Markland. et in *Edit. min.* Taylor.

Τίνας γὰρ ἂν] Cultello Marklandiano ad vivum resecare si velimus, necesse sit, ut τῶν τετελευτηκότων hic desit, quippe oppositum τῶν ζώντων. Verum sic grassari si

κειμένων; τίνας δ' ἂν τῶν ζώντων δικαιότερον περὶ πολλοῦ ποιοίμεθα ἢ τοὺς τούτοις προσήκοντας, οἳ τῆς μὲν τούτων ἀρετῆς τὸ ἴσον τοῖς ἄλλοις ἀπέλαυσαν, ἀποθανόντων δὲ μόνοι γνησίως τῆς δυστυχίας μετέχουσιν.

ιϛ'. Ἀλλὰ γὰρ οὐκ οἶδ' ὅτι δεῖ τοιαῦτα ὀλοφύρεσθαι. οὐ γὰρ ἐλανθάνομεν ἡμᾶς αὐτοὺς [1] ἅπαξ ὄντες θνητοί· ὥστε
129 τί δεῖ, ἃ πάλαι προσεδοκῶμεν πείσεσθαι, ὑπὲρ τούτων νῦν ἄχθεσθαι, ἢ λίαν οὕτω βαρέως φέρειν ἐπὶ ταῖς τῆς φύσεως συμφοραῖς, ἐπισταμένους ὅτι ὁ θάνατος κοινὸς καὶ τοῖς χειρίστοις καὶ τοῖς βελτίστοις; οὔτε γὰρ τοὺς 198. 1
πονηροὺς ὑπερορᾷ, οὔτε τοὺς ἀγαθοὺς θαυμάζει, ἀλλ' ἴσον ἑαυτὸν παρέχει πᾶσιν. εἰ μὲν γὰρ οἷόν τε ἦν τοῖς τοὺς ἐν τῷ πολέμῳ κινδύνους διαφυγοῦσιν ἀθανάτους εἶναι τὸν λοι-
130 πὸν χρόνον, ἄξιον ἦν τοῖς ζῶσι τὸν ἅπαντα χρόνον πενθεῖν τοὺς τεθνεῶτας· νῦν δὲ ἥ τε φύσις καὶ νόσων ἥττων καὶ γήρως, ὅ τε δαίμων ὁ τὴν ἡμετέραν μοῖραν εἰληχὼς ἀπαραίτητος. ὥστε προσήκει τούτους εὐδαιμονεστάτους ἡγεῖσθαι, οἵτινες ὑπὲρ μεγίστων καὶ καλλίστων [2] κινδυνεύοντες οὕτως

[1] ἅπαξ om. T. A. ἅπαξ ἡμᾶς αὐτοὺς R. [2] κινδυνεύσαντες T.

juvet, næ totus Lysias prorsus recoquendus sit. Reisk.

Δ' ἂν] Malim hic loci αὖ, *rursus, e contrario.* Idem.

Οἳ τῆς μὲν τούτων ἀρετῆς τὸ ἴσον τοῖς ἄλλοις ἀπέλαυσαν, ἀποθανόντων δὲ etc.] Obvia emendatio, τῆς μὲν ζώντων ἀρετῆς· cui opponitur in altero membro, ἀποθανόντων δέ. Markland. et *in Edit. min.* Taylor. τούτων bene habet. non in hoc, et in ἀποθανόντων inest vis antitheti, sed in ἴσον et μόνοι. virtutis e liberis efflorescentis fructum parentes non soli, sed æquata cum aliis civibus portione perceperunt, illa virtute ad alios quoque cives universos redundante; luctum autem, si verum volumus, parentes soli tolerant. Reisk. τούτων, et τούτοις, refertur ad bellatores. Auger.

Ἐλανθάνομεν] Ἐλανθάνομεν ἅπαξ cum Cod. Steph. Codd. nostri [et Aug.] præter Coislinianos: Ita tamen, ut in Baroc. deleat manus secunda. Taylor.

Οὐ γὰρ ἐλανθάνομεν ἡμᾶς αὐτοὺς ὄντας θνητοὶ] Stephanus ὄντες θνητοὶ, vel ὄντας θνητούς. utrovis modo recte. Mihi tamen magis placeret, οὐ γὰρ λανθάνομεν ἡμᾶς αὐτοὶ ὄντες θνητοὶ, *ipsi enim non ignoramus nos esse mortales.* Markland.

Ἐλανθάνομεν ἡμᾶς] Interposui ἅπαξ. *semel, citius tardius.* aut pro ἅπαξ ἁπλῶς, *certo certius sine dubitatione. aut exceptione.* αὐτοὺς bene habet, item ἐλανθάνομεν. Non enim est existimandum esse vestrum quemquam, quem ad hoc diei fugerit se mortalem esse, donec id nunc a me disceret. Toup ad Suidam t. II. p. 124. vult ἐλάνθανον μὲν ἡμᾶς αὐτοὶ ὄντες θνητοί. quam suspicionem ego hic non ut dignam commemoratu refero, neque enim est. Reisk.

Ἀθανάτους εἶναι] Opinor ἀθανάτοις, propter præcedens τοῖς διαφυγοῦσιν. Orat. XXXIII. οὐδενὶ μᾶλλον προσήκειν ἑτέρῳ εἰς τοὺς παῖδας ἐπιτρόπῳ γενέσθαι. Isocrates Paneg. p. 124. οὐδεμίαν δὲ ἀπολιπόντες ὑπερβολὴν τοῖς αὖθις βουλομένοις γεγενῆσθαι πονηροῖς. Exempla ubique. Si retineas ἀθανάτους, intelligendum erit αὐτούς. Vide ad Orat. XIX. Markland.

Ἥττων] Ad ἥττων et ἀπαραίτητος sub. ἐστί. Auger.

Κινδυνεύσαντες] Κινδυνεύοντες Barcc. Potior omnino lectio, si me audias. Taylor. Dedi κινδυνεύοντες, id est, ἐν τῷ κινδυνεύειν. Reisk.

τὸν βίον ἐτελεύτησαν, οὐκ ἐπιτρέψαντες περὶ αὐτῶν τῇ τύχῃ, οὐδ' ἀναμείναντες τὸν αὐτόματον θάνατον, ἀλλ' ἐκλεξάμενοι τὸν κάλλιστον. [1] καὶ γάρ τοι ἀγήρατοι μὲν αὐτῶν αἱ μνῆμαι, ζηλωταὶ [2] δὲ ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων αἱ τιμαί· οἳ πενθοῦνται μὲν διὰ τὴν φύσιν ὡς θνητοί, ὑμνοῦν- 131
ται δὲ ὡς ἀθάνατοι διὰ τὴν ἀρετήν. καὶ γάρ τοι θάπτονται δημοσίᾳ, καὶ ἀγῶνες τίθενται ἐπ' αὐτοῖς ῥώμης καὶ σοφίας καὶ πλούτου, ὡς ἀξίους ὄντας τοὺς ἐν τῷ πολέμῳ τετελευτηκότας ταῖς αὐταῖς τιμαῖς καὶ τοὺς ἀθανάτους τιμᾶσθαι. ἐγὼ μὲν οὖν αὐτοὺς καὶ μακαρίζω τοῦ θανάτου καὶ ζηλῶ, καὶ μόνοις τούτοις ἀνθρώπων οἶμαι κρεῖττον εἶναι 132
γενέσθαι, οἵτινες, ἐπειδὴ θνητῶν σωμάτων ἔτυχον, ἀθάνατον μνήμην διὰ τὴν ἀρετὴν αὐτῶν κατέλιπον· ὅμως δ' ἀνάγκη τοῖς ἀρχαίοις ἔθεσι χρῆσθαι, καὶ θεραπεύοντας τὸν πάτριον νόμον ὀλοφύρεσθαι τοὺς θαπτομένους.

[1] καίτοι γὰρ T. A. καὶ τοίγαρ R. [2] δὲ αὐτῶν ὑπὸ T. δὲ [αὐτῶν] ὑπὸ R.

Περὶ αὐτῶν] Τὰ περὶ αὐτῶν. Cont.

Καίτοι γὰρ ἀγήρατοι] Scribo, καὶ γάρ τοι, *itaque,* vel *etenim,* ut paulo post, καὶ τοίγαρ θάπτονται δημοσίᾳ. et supra, καὶ γάρ τοι μεγάλην μὲν — ἀπέδειξαν τὴν πόλιν. *etenim magnam* etc. Aliud est καίτοι γὰρ, scil. *tametsi enim.* Markland. Scribe καὶ γάρ τοι. Quod aliud longe est. *In Edit. min.* Taylor. Distinxi vocabula sic: καὶ τοί γαρ. Novitatem particulæ τοίγαρ si quis sit, qui miretur, eum recordari velim, τοιγαροῦν et τοιγάρτοι sæpissime frequentari. quæ si offensione carent, quid est, quod τοίγαρ improbetur? Reisk.

Καὶ ἀγῶνες τίθενται ἐπ' αὐτοῖς ῥώμης καὶ σοφίας καὶ πλούτου] Sic Orat. XXXIII. init. ἀγῶνα μὲν σωμάτων ἐποίησε (sc. Ἡρακλῆς), φιλοτιμίαν δὲ πλούτῳ (f. πλούτου), γνώμης δ' ἐπίδειξιν. Hinc sua sumpsit Isocrates Orat. de Bigis, p. 696. καὶ τοὺς Ἕλληνας; (ὁρῶν) ἐπιδείξεις ἐν αὐτῇ ποιουμένους πλούτου, καὶ ῥώμης, καὶ παιδεύσεως. Markland.

Ὡς ἀξίους ὄντας τοὺς ἐν τῷ πολέμῳ τετελευτηκότας etc.] Recte: pro ἀξίων ὄντων τῶν τετελευτηκότων. Quod Atticis frequentissimum est. Isocrates Paneg. p. 100. ὥσπερ οὐ μετὰ τῶν ἐπαινεῖν βουλομένων ἡμᾶς τοὺς λόγους ὄντας τοὺς τοιούτους, id est, τῶν λόγων ὄντων: *quasi ejusmodi sermones non faciant cum iis, qui nos laudare volunt!* Sic Actor. XXVI. 3. μάλιστα γνώστην ὄντα σε, absolute, pro γνώστου ὄντος σοῦ. Mox: ἀθάνατον μνήμην διὰ τὴν ἀρετὴν αὐτῶν κατέλιπον. Hæc quoque habet Isocrates, et quæ præcedunt: καὶ γὰρ ἐκεῖνοι, τὰ μὲν σώματα ταῖς τῆς φύσεως ἀνάγκαις ἀπέδοσαν, τῆς δ' ἀρετῆς ἀθάνατον τὴν μνήμην κατέλιπον. de *Semideis* loquitur. Markland. Vid. Ind. Attic. in *Accusativo.*

Τιμαῖς καὶ τοὺς ἀθανάτους] Τιμαῖς ταῖς ἀθανάταις. Cont.

Ζηλῶ] Post ζηλῶ videtur τῆς ζωῆς aut τῆς τύχης deesse. requiritur enim oppositum τοῦ θανάτου. Reisk. Ad τοῦ θανάτου sub. ἕνεκα. Auger.

Αὐτῶν] Potest conjungi vel cum μνήμην vel cum ἀρετήν. Idem.

Θαπτομένους] Sic peregimus orationem summorum utriusque ævi virorum prædicationibus nobilitatam; non carentem illam utique suis luminibus. Verumtamen hodie si quis hoc modo parentet, ecquis ferat oratorem, nedum ut probet, ut laudet? Ego equidem contemnam et rideam antithetis, sæpe illis quæsitis et frigidis, obtundentem, loco parum convenientia disputantem, oblitum opportunorum atque necessariorum. videte modo. Laudationem memoriæ civium consecratam eorum, quorum alii in bello cum XXX tyrannis, pro libertate patriæ restituenda dimicantes occubuissent, alii pro libertate Corinthiis vindicanda (inscriptionis enim brevitas, a Lysia certe non profectæ, sed a grammaticis, argumento est angustior; formulam elogii decebat hanc ferme esse: *laudatio conditorum in Ceramico*). illam igitur laudationem consumit orator

in prædicandis majorum factis a prima stirpe reipublicæ repetitis. Locos nobiles, istiusque coronæ audientia dignos, et inculcatu adeo necessarios, de caritate patriæ, de dignitate virtutis pro patria contendentis ipsamque mortem oppetentis, de excellentia famæ honestis artibus partæ, similesque alios locos ex hujusmodi argumento efflorescentes, vix perstringit; quibus in locis alius orator copiis philosophiæ instructus exsultasset. Verum laborant hoc vitio, quod nobis quidem vitium videtur, non Lysias modo, sed etiam Demosthenes, cæterique omnes oratores Græci, qui orationes ejusmodi seu funebres seu panegyricas conscripserunt: non errore judicii sui decepti; melius enim videntur eloquentiæ veræ præcepta finesque novisse; neque ex severitate philosophica judicandi, sed hactenus ferendi et excusandi, quod auribus non possent non servire populi vani, laudum avidi, participare suam inertiam et ignaviam fortia majorum facta existimantis, aut volentis certe, minus præceptorum subtilitate atque jejunitate doceri, quam exemplorum ignibus admotis ad virtutem accendi. Nullum adspernatur sapiens telum, quo virtutem dormientem excitet. ipsa vanitate haud dedignatur in loco uti, dummodo pungat, eoque, quo vult, perveniat. Reisk.

ΛΥΣΙΟΥ

ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΠΡΟΣ ΣΙΜΩΝΑ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Lege *τραύματος ἐκ προνοίας* quicunque mortem meditans civem Atheniensem vulnerabat, causam dixit coram Senatu Areopagitico, et *δόξας ἀδικεῖν* exsulabat, bonis publicatis. Orta inter Simonem et *τὸν ἀπολογούμενον* rixa de puero cæditur Simo, in jus vocat.

Pag. ed. H.Steph. | Pag. ed. Reisk.

96. α΄. ΠΟΛΛΑ καὶ δεινὰ συνειδὼς Σίμωνι, ὦ βουλὴ, οὐκ 133
ἄν ποτ᾽ αὐτὸν εἰς τοσοῦτον τόλμης ἡγησάμην ἀφικέσθαι,
ὥστε ὑπὲρ ὧν αὐτὸν ἔδει δοῦναι δίκην, ὑπὲρ τούτων ὡς ἀδι- 134
κούμενον ἔγκλημα ποιήσασθαι καὶ οὕτω μέγαν καὶ σεμνὸν ὅρκον διομοσάμενον εἰς ὑμᾶς ἐλθεῖν. εἰ μὲν οὖν ἄλλοι τινὲς ἔμελλον περὶ ἐμοῦ διαγνώσεσθαι, σφόδρα ἂν ἐφοβούμην τὸν κίνδυνον, ὁρῶν ὅτι καὶ παρασκευαὶ καὶ τύχαι ἐνίοτε τοιαῦται γίνονται, ὥστε πολλὰ καὶ παρὰ γνώμην ἀποβαίνειν τοῖς κινδυνεύουσιν· εἰς ὑμᾶς δ᾽ εἰσελθὼν ἐλπίζω 135
τῶν δικαίων τεύξεσθαι. μάλιστα δ᾽ ἀγανακτῶ, ὦ βουλὴ, ὅτι περὶ τῶν τραυμάτων εἰπεῖν ἀναγκασθήσομαι πρὸς ὑμᾶς,

ΛΥΣΙΟΥ κ. τ. λ.] Addit Scalig. *περὶ τραύματος ἐκ προνοίας*. Quod autem hic loci neque Codd. Aldini, neque, quem ejusdem familiæ duco, Vaticanus, Lysiæ nomen profiteatur, id eruditum lectorem morari non debet. Hoc sæpissime in aliis orationibus usu venit. Quanquam autem, quo magis dubitet, hujus non meminit totum quod superest Antiquitatis. A Lysia tamen si non exiit, ex ejus tamen schola certissime est profecta. Ubique istius disciplinæ vestigia et characteres præclaris significationibus impressos mihi videor videre. Taylor.

Ὅρκον] Adigebantur scilicet actorque reusque, antequam actionem capesserent, jurejurando, justa se probabilique causa niti, nihilque nisi vera ad judices esse prædicaturos. Reisk.

Εἰς ὑμᾶς ἐλθεῖν] Forte εἰσελθεῖν. Isocrates Trapezitico: *οὐδεμίαν αὐτῷ σωτηρίαν εἶναι, ἐάνπερ εἰς ὑμᾶς εἰσέλθῃ*. Demosthenes de Corona: *εἰς ὑμᾶς εἰσῆλθον, καὶ ἀπέφυγον*. Noster Orat. XXV. *εἰς ὑμᾶς εἰσιόντες*, eodem sensu: et ita Demosthenes eadem Oratione, *εἰς ὑμᾶς εἰσιέναι*: nempe, *judices adire, coram tribunali se sistere*. Noster tamen Orat. II. *ὡς ὑμᾶς ἐλθεῖν*, eodem sensu: ut nihil mutem; præsertim cum alibi dicat, nisi fallor, *ἥκειν εἰς ὑμᾶς*, pro re eadem. Rectius forte legas *ποιήσεσθαι* et *διομοσόμενον*, paulo ante. Vide initium Orat. II. huic simile. Markland. ὡς ὑμᾶς. Cont.

Περὶ τῶν τραυμάτων] Lego, *πραγμάτων*. *vulnera* enim non tam pudenda erant, quam vulnerum causa: ea vero erat *παιδεραστία*. Hujusmodi *res* non nisi necessitate coactum in medium prolaturum se dicit. Clare infra: *οὕτω δὲ διάκειμαι πρὸς τὰς ἐκ τῶν τοιούτων πραγμάτων διαφορὰς, ὥστε* etc. Et ad finem Orat. *ἠναγκάσθην, ἐκ τοιούτων πραγμάτων, εἰς τοιούτους ἀγῶνας καταστῆναι*. Vide Pollucem VIII. 10. segm. 117. ubi hæ voces in MS. commutantur. nec dubito, quin Lucianus scri-

ὑπὲρ ὧν ἐγὼ αἰσχυνόμενος, εἰ μέλλοιεν πολλοί μοι συνείσεσθαι, ἠνεσχόμην ἀδικούμενος. ἐπειδὴ δὲ Σίμων με εἰς τοιαύτην ἀνάγκην κατέστησεν, οὐδὲν ἀποκρυψάμενος ἅπαντα
136 διηγήσομαι πρὸς ὑμᾶς τὰ πεπραγμένα. ἀξιῶ δέ, ὦ βουλή, εἰ μὲν ἀδικῶ, μηδεμιᾶς συγγνώμης τυγχάνειν· ἐὰν δὲ περὶ τούτων ἀποδείξω ὡς οὐκ ἔνοχός εἰμι οἷς Σίμων διωμόσατο, ἄλλως δὲ ὑμῖν φαίνωμαι παρὰ τὴν ἡλικίαν τὴν ἐμαυτοῦ ἀνοητότερον πρὸς τὸ μειράκιον διατεθείς, αἰτοῦμαι ὑμᾶς
137 μηδέν με χείρω νομίζειν, εἰδότας ὅτι ἐπιθυμῆσαι μὲν ἅπασιν ἀνθρώποις ἔνεστιν, οὗτος δὲ βέλτιστος ἂν εἴη καὶ σωφρονέ-

psserit τοῦ πράγματος in Timon. p. 56. ubi nunc legitur τοῦ τραύματος. MARKLAND. et in *Edit. min.* TAYLOR. Conjectura Marklandi, pro τραυμάτων sufficientis πραγμάτων, prima fronte haud displicet. Verumtamen diligentius rem ubi pensites, occurrunt nonnulla assensum suspendentia. primum hoc, quod ipsa in oratione nihil occurrat, vulgatæ quod refragetur. tum quod verosimile haud sit librarios, vulgaria pro rarioribus arripere solitos, hic a more suo descivisse. denique, quod utramque lectionem, tam vetustam illam, quam hanc novam pariter premit, hoc est; articulus τῶν importunus est. utram sequaris lectionem, eo sublato orationem habebis molliorem. In Vindobon. est τρατευμάτων. Num ex eo efficiemus τερατευμάτων. *de præstigiis, imposturis.* Sed haud convenit. REISK.

Εἰ μέλλοιεν] Legendum εἰ καὶ μέλλοιεν, ut sensus constet. PALMER. Quam insipienter! TAYLOR.

Ἀδικῶ] Recte. Εἰ μὲν ἀδικῶ, μηδεμιᾶς συγγνώμης τυγχάνειν. Uti profecto τὸν ἀδικοῦντα decet. Sed jam ventum est ad Judices, ubi non, quid sit *factum*, sed *confirmatum*, spectatur. Ibi enim dominantur *Allegata* et *Probata*, sive, ut Græci loquuntur, τὰ δόξαντα. N. in pr. Orat. c. Nicomach. Ἤδη, ὦ ἄνδρες δικασταί, τινὲς εἰς κρίσιν καταστάντες ἀδικεῖν μὲν ἔδοξαν, ἀποφαίνοντες δὲ τὰς τῶν προγόνων ἀρετὰς—συγγνώμης ἔτυχον. Et in pr. Orat. de Aristoph. bonis. Ἂν ἐγὼ μὲν μὴ νῦν εὖ εἴπω, οὐ μόνον ἐγώ, ἀλλὰ καὶ ὁ πατὴρ δόξει ἄδικος εἶναι. Ita, nam ita certissima emendatione mox reponam, c. Andoc. Ἐὰν δὲ ἀμφισβητῇ, ἐλέγχεται καὶ ἀπολύεται, οὐδὲν δόξας ἀδικεῖν. Non minus explicate Demosthenes ineunte orat. c. Conon. αἰκίας. Ἐὰν ἠδικῆσθαι, καὶ παρανενομῆσθαι δοκῶ, βοηθῆσαί μοι τὰ δίκαια. Et c. Bœot. de dote matern. Δέομαι γοῦν ἁπάντων ὑμῶν—μετ' εὐνοίας γέ μου ἀκοῦσαι—κἂν ὑμῖν δεινὰ δοκῶ πεπονθέναι, συγγνώμην ἔχειν μοι. Et rursus c. Neær. Κἂν μὲν ἕλῃ τὸν εἵρξαντα, καὶ δόξῃ ἀδίκως ἐπιβεβουλεῦσθαι, ἀθῷον εἶναι αὐτὸν καὶ τοὺς ἐγγυητὰς ἀπηλλάχθαι τῆς ἐγγύης· ἐὰν δὲ δόξῃ μοιχὸς εἶναι, παραδοῦναι αὐτὸν κελεύει τοὺς ἐγγυητὰς τῷ ἑλόντι. Nihil ergo verisimilius, quam ut δοκῶ verbum adeo forense et iisdem plane elementis constans in isto ἀδικῶ suffocetur. Εἰ μὲν ἀδικεῖν δοκῶ. Atque ita auctor sum legendi. TAYLOR. Ita Paulus Actor. XXV. 11. Εἰ μὲν γὰρ ἀδικῶ, καὶ ἄξιον θανάτου πέπραχά τι, οὐ παραιτοῦμαι τὸ ἀποθανεῖν. Elegantissime. MARKLAND. Bene habet vulgata. poterat Taylor ista annotatione supersedere. Semel hoc loco admonitos velim lectores, ne sæpius et cum tædio meoque lectorumque iterare necesse habeam, quæ Taylori Marklandive aut aliorum sine nota tacitus prætermittam, ea non ideo a me probari. Sæpe dissimulando consulimus virorum doctorum existimationi, et nominum nobilitati parcimus; quæ lenitas est honesta. Nostræ item dignitati cavemus, ne acerbi, ne putidi videamur, insidiantes opportunitatibus, obtrectatione aliorum nos jactandi. Non deerunt, qui, quæ nos consulto transmittimus, ea sint notaturi. REISK.

Μηδέν με χείρω νομίζειν] Facile venias in suspicionem, μηδενὸς legendum, me nihilo esse nequiorem, quam est ullus alius. videtur tamen vulgata defendi posse, si μηδὲν pro μὴ accipias, et διὰ τοῦτο vel παρὰ τοῦτο subaudias. *me ideo* χείρω *ne existimate.* nolim ideo vobis χείρων videri. Atticis χείρων audit, qui Latinis *impurus, infamis, conscceleratus* est; nobis *ein schelm, ein bösewicht* [*a scoundrel, a reprobate*]. IDEM.

Ἐπιθυμῆσαι] Verbum hoc pro ἐρᾶν paulo rarius occurrit usurpatum. recurrit tamen hoc sensu in continenti. IDEM.

στατος, ὅστις κοσμιώτατα τὰς συμφορὰς φέρειν δύναται.
[1] οἷς ἅπασιν ἐμποδὼν ἐμοὶ γεγένηται Σίμων οὗτος, ὡς ἐγὼ 138
ὑμῖν ἐπιδείξω.
β΄. Ἡμεῖς γὰρ ἐπεθυμήσαμεν, ὦ βουλή, Θεοδότου, Πλαταϊκοῦ μειρακίου· καὶ ἐγὼ μὲν εὖ ποιῶν αὐτὸν ἠξίουν εἶναί μοι φίλον, οὗτος δὲ ὑβρίζων καὶ παρανομῶν ᾤετο ἀναγκάσειν αὐτὸν ποιεῖν ὅ τι βούλοιτο. ὅσα μὲν οὖν ἐκεῖνος κακὰ ὑπ' αὐτοῦ πέπονθε, πολὺ ἂν ἔργον εἴη λέγειν· ὅσα δὲ εἰς ἐμὲ αὐτὸν ἐξημάρτηκεν, ἡγοῦμαι ταῦθ' ὑμῖν προσήκειν ἀκοῦσαι. πυθόμενος γὰρ ὅτι τὸ μειράκιον ἦν παρ'
97. ἐμοί, ἐλθὼν ἐπὶ τὴν οἰκίαν τὴν ἐμὴν νύκτωρ μεθύων, ἐκκόψας 139
τὰς θύρας εἰσῆλθεν εἰς τὴν γυναικωνῖτιν, ἔνδον οὐσῶν τῆς τε ἀδελφῆς τῆς ἐμῆς καὶ τῶν ἀδελφιδῶν, αἳ οὕτω κοσμίως βεβιώκασιν ὥστε καὶ ὑπὸ τῶν οἰκείων ὁρώμεναι αἰσχύνεσθαι. οὗτος τοίνυν εἰς τοῦτο ἦλθεν ὕβρεως, ὥστ' οὐ πρότερον ἠθέλησεν ἀπελθεῖν, πρὶν αὐτὸν ἡγούμενοι δεινὰ ποιεῖν οἱ παραγενόμενοι καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ἐλθόντες, ἐπὶ παῖδας κόρας καὶ ὀρφανὰς εἰσιόντα, ἐξήλασαν βίᾳ. καὶ τοσούτου ἐδέησεν αὐτῷ μεταμελῆσαι τῶν ὑβρισμένων, ὥστε ἐξευρὼν

[1] οἷς, ἐν ἅπασιν, A.

Συμφορὰς] Amor enim, præsertim furiosus et impotens, rerum præsertim turpium et contemnendarum vel odio adeo dignarum, malum est divinitus immissum, κακὸν θεήλατον, ut omnes morbi corporisque animique. Colligit sic: Oportet vos, ait, vobiscum sic reputare, hominum esse neminem, quin amore plus minus tentetur, eamque amandi necessitatem esse inevitabilem. quam qui sedatissime atque modestissime ferat, eum esse pudicissimum atque honestissimum. Ego autem quo minus amoris œstrum, quo ictus fueram, decenter tolerarem atque vincerem, obstitit hic Simo. Vel etiam hoc vocabulo συμφορὰς designat vulnera a Simone rivali accepta, aliasque ejus injurias, et hujus litis molestias. IDEM. Posset etiam intelligi τὰς συμφορὰς de amoribus insanis, qui sunt veluti morbi et calamitates, sed prætuli alterum sensum [sc. incommoditates a cupiditate profectas] ut magis congruum cum reliqua oratione. AUGER.

Ἅπασιν] Quænam illa sint omnia, in quibus Simonem sibi obstitisse defensor queritur, haud satis liquet. duo tantum ipse commemorat. 1. ne amandi necessitati ab ipsa natura impositæ serviret. 2. ne tranquille atque decenter, sine perturbatione pacis publicæ, morbo suo defungeretur. REISK. Addidi ἐν, quod deest in vulgata, ita ut οἷς non jungatur cum ἅπασιν. Ad verbum interpretor: *quibus mihi in omnibus impedimento fuit*, i. e. ut verti Latine, *quæ ne fierent mihi in omnibus impedimento fuit.* AUGER.

Ἠξίουν εἶναί μοι φίλον] *postulabam, ut mihi benevolus esset.* Sententia facile ferenda. fuit tamen cum suspicarer leg. esse, quod sitne, necne, in dubio relinquam: ἠξίουν ποιεῖν εἶναί μοι φίλον. *dignum mea persona censebam, me beneficiis in eum conferendis efficere, ut mihi amicus esset.* REISK.

Μεθύων] Μεθύσκων. CONT.

Ἐκκόψας] Demosthenes ἐκβαλὼν dixisset. Ipse Lysias p. 98. 24. ed. Steph. τὰς θύρας ἐκβάλλων dixit. non tamen ideo vulgatam damnabo. REISK.

Τῶν ὑβρισμένων] Id est, τῶν ὑβρισμάτων, aut τῶν ὕβρεων. ὑβρίσματα sunt facinora per ὕβριν, contumeliam, petulantiam, superbiam commissa, jus sibi arrogantem, alios æquo jure secum utentes violandi et insultandi. IDEM. *Eorum quæ ab ipso facta erant per vim.* AUGER.

Ἐξευρὼν οὗ ἐδειπνοῦμεν] Ego puta meique sodales, et in his Theodotus, puer

οὗ ἐδειπνοῦμεν ἀτοπώτατον πρᾶγμα καὶ ἀπιστότατον
ἐποίησεν, εἰ μή τις εἰδείη τὴν τούτου μανίαν. ἐκκαλέσας
γάρ με ἔνδοθεν, ἐπειδὴ τάχιστα ἐξῆλθον, εὐθύς με τύ-
140 πτειν ἐπεχείρησεν· ἐπειδὴ δὲ αὐτὸν [1] ἠμυνάμην ἐνστὰς, ἔβαλ-
141 λέ με λίθοις. καὶ ἐμοῦ μὲν ἁμαρτάνει, Ἀριστοκρίτου δὲ,
ὃς παρ' ἐμὲ ἦλθε μετ' αὐτοῦ, βαλὼν λίθῳ συντρίβει τὸ
μέτωπον.

γ'. Ἐγὼ τοίνυν, ὦ βουλὴ, ἡγούμενος μὲν δεινὰ πάσχειν,
αἰσχυνόμενος δὲ — ὅπερ ἤδη καὶ πρότερον εἶπον — τῇ
142 συμφορᾷ, ἠνειχόμην, καὶ μᾶλλον ᾑρούμην μὴ λαβεῖν τούτων
τῶν ἁμαρτημάτων δίκην ἢ δόξαι τοῖς πολίταις ἀνόητος εἶ-
ναι, εἰδὼς ὅτι τῇ μὲν τούτου πονηρίᾳ πρέποντα ἔσται τὰ

[1] ἠμυνάμην, ἐκστὰς ἔβ. T. A. ἠμυνάμην, ἐνστὰς ἔβ. R.

mihi adamatus. Constat enim ex insequentibus (p. 99. 5. ed. Steph.) defensorem hujus causæ domi tum non fuisse, cum Simo in eam irrumperet. REISK.

Ἠμυνάμην ἐνστὰς] *Resistendo*, inquis. Ita quidem Thucyd. III. 23. Οἱ δ' ὑπερβαίνοντες τῶν Πλαταιέων, ὡς οἱ πρῶτοι αὐτῶν ἀναβεβήκεσαν, καὶ τοῦ πύργου ἑκατέρου τοὺς φύλακας διαφθείραντες ἐκεκρατήκεσαν, τάς τε διόδους τῶν πύργων αὐτοὶ ἐνστάντες ἐφύλασσον μηδένα δι' αὐτῶν ἐπιβοηθεῖν. σχ. ad loc. ἐναντιωθέντες. Et similiter hunc Lysiæ locum ad eum sensum confirmandum produxit Steph. in Thesauro. Sed omnino præter rem. Nihil enim hic agitur minus. Mirarer enim, si περὶ ἀμυνομένου hoc dicatur, qui aliter, absque resistendo, ἀμύνεσθαι non potest. Ἀργίας itaque ἐλέγχεται. Neque hoc sufficit. Audi enim, quæso, quam bellule procedat sententia ex lectione vulgata: *Simo me pugnis adoritur: Cui cum fortiter obsistam, et* cominus *res agatur, ibi* — quod sequitur, sodes? *me lapidibus petit.* Una misellula literula quas turbas dedit! Simo ubi se pugnis nihil profecturum animadvertit, et parari sibi adversarium sensit, ibi a via paululum *declinans*, stepping aside, ἔβαλλε λίθοις. Puncto igitur ad suum locum revocato, et ex ἐνστὰς facto ἐκστὰς, concinnabitur orationis filum. Ἐπειδὴ δὲ αὐτὸν ἠμυνάμην, ἐκστὰς ἔβαλλέ με λίθοις. Ita voce utitur Herodot. Thal. 76. Ἔν τε δὴ τῇ ὁδῷ μέσῃ στείχοντες ἐγίνοντο, καὶ τὰ περὶ Πρηξάσπεα γεγονότα ἐπυνθάνοντο. ἐνταῦθα ἐκστάντες τῆς ὁδοῦ ἐδίδοσαν αὐτοῖσι σφίσι λόγους. Confirmat Phavorin. Ὑπεξίσταμαι καὶ ἐξίσταμαι τάσσεται ἐπὶ ὁδοῦ. ὑπανίσταμαι δὲ ἐπὶ καθέδρας. Tralate quidem, sed apposite Demosth. pro Coron. Νῦν δ' ἐκστὰς τῆς ὀρθῆς καὶ δικαίας ὁδοῦ — Et c. Æsch. de ementita legat. Εἰς τοῦτο τοίνυν ἀναιδείας καὶ τόλμης αὐτὸν ἥξειν ἀκούω, ὥστε πάντων τῶν πεπραγμένων ἐκστάντα κ. τ. λ. TAYLOR. Pro ἐνστὰς, quæ lectio librorum ante Taylorum vulgatorum erat, ipse suo Marte atque periculo dedit ἐκστὰς, quam mutationem ut probarem atque porro per hanc editionem propagarem, a me impetrare non potui, neque id effecit Taylor exemplis afferendis iis, quæ id docent, de quo nemo dubitabat, ἐκστῆναι τῆς ὁδοῦ significare, *decedere de via*; non id, quod docendi eramus, ἐκστῆναι simplex idem significare. Nemo erit Græce doctus, qui legens hic in Tayloranа ἐκστὰς, verbi insolentiam, vel potius significationis ei imputatæ, non miretur. Alias enim significat usitato modo, *mente sibi non constare.* Verum ἐνστὰς aptum probumque est. Non satis habebat Simo, ait, accusatus, me pugnis verberare. Etiam ἐνστὰς urgens me atque fugientem persequens, saxis me petebat. Orator id si voluisset, quod Taylor ei tribuit, dicturus potius erat ἀπόθεν στάς. Potest ἐνστὰς etiam ad reum referri, et comma transponi sic, ut quod nunc ante ἐνστὰς collocatum est, pone idem collocetur. ut hæc exsistat sententia: Quia vero ego eum repellebam et ulciscebar instans et urgens verberibus, petiit me saxis. Possit quoque συστὰς legi. *congressus.* Verum nil opus est mutatione. vulgata bene habet. quapropter eam revocavi. REISK. Intelligo ἐκστὰς, in quod mutavi ἐνστὰς, *paululum recedens.* AUGER.

Παρ' ἐμὲ] Id est, εἰς τὴν ἐμὴν οἰκίαν. domum meam una cum Simone venerat, ut me ibi quæreret. verum absens ego tum domo fueram. REISK.

Ἦλθε μετ' αὐτοῦ] Forte, κατ' αὐτοῦ,

πεπραγμένα, ἐμοῦ δὲ πολλοὶ καταγελάσονται τοιαῦτα
πάσχοντος τῶν φθονεῖν εἰθισμένων, ἐάν τις ἐν τῇ πόλει
προθυμῆται χρηστὸς εἶναι. οὕτω δὲ σφόδρα ἠπορούμην ὅ
τι χρησαίμην, ὦ βουλὴ, τῇ τούτου παρανομίᾳ, ὥστε ἔδοξέ
μοι κράτιστον εἶναι ἀποδημῆσαι ἐκ τῆς πόλεως. λαβὼν δὴ
τὸ μειράκιον — ἅπαντα γὰρ δεῖ τἀληθῆ λέγειν — ᾠχό-
μην ἐκ τῆς πόλεως. ἐπειδὴ δὲ ᾤμην ἱκανὸν εἶναι τὸν χρόνον
Σίμωνι ἐπιλαθέσθαι μὲν τοῦ νεανίσκου, μεταμελῆσαι δὲ
τῶν πρότερον ἡμαρτημένων, ἀφικνοῦμαι πάλιν. κἀγὼ μὲν
ᾠχόμην [1] ἐς Πειραιᾶ, οὗτος δ' αἰσθόμενος εὐθέως ἥκοντα
τὸν Θεόδοτον καὶ διατρίβοντα παρὰ Λυσιμάχῳ, ὃς ᾤκει
πλησίον τῆς οἰκίας ἧς οὗτος ἐμεμίσθωτο, παρεκάλεσέ τι-
νας τῶν [2] τούτου ἐπιτηδείων. καὶ οὗτοι μὲν ἠρίστων καὶ
ἔπινον, φύλακας δὲ κατέστησαν ἐπὶ τοῦ [3] τέγους, ἵν' ὁπότε
ἐξέλθοι τὸ μειράκιον, εἰσαρπάσαιεν αὐτόν. ἐν δὲ τούτῳ τῷ 143
καιρῷ ἀφικνοῦμαι ἐγὼ ἐκ Πειραιῶς, καὶ τρέπομαι παριὼν
ὡς τὸν Λυσίμαχον. ὀλίγον δὲ χρόνον διατρίψαντες [4] ἐξερ-
χόμεθα ἤδη μεθύοντες· οὗτοι δ' ἐκπηδῶσιν ἐφ' ἡμᾶς. καὶ
οἱ μέν τινες αὐτῷ τῶν παραγενομένων οὐκ ἠθέλησαν συνεξα-
μαρτεῖν, Σίμων δὲ οὑτοσὶ καὶ Θεόφιλος καὶ Πρώταρχος καὶ
Αὐτοκλῆς εἷλκον τὸ μειράκιον. ὁ δὲ ῥίψας τὸ ἱμάτιον ᾤχετο
φεύγων. ἐγὼ δὲ ἡγούμενος ἐκεῖνον μὲν ἐκφεύξεσθαι, τούτους
δ', ἐπειδὴ τάχιστα ἐντύχοιεν ἀνθρώποις, αἰσχυνομένους
ἀποτρέψεσθαι, [5] ταῦτα διανοηθεὶς ἑτέραν ὁδὸν ᾠχόμην ἀπιών·

[1] εἰς T. R. A. [2] αὐτοῦ A. [3] στέγους T. A.
[4] ἐξερχόμεθα. ἤδη μεθύοντες οὗτοι δ' R. ἐξερχόμεθα· οὗτοι ἤδη μεθύοντες A.
[5] ταῦτα δὴ διανοηθεὶς R. A.

contra eum: ut mihi opem ferret. Infra, pro τῶν τούτου ἐπιτηδείων, mallem, τῶν αὐτοῦ, vel ἑαυτοῦ. MARKLAND.

Παρανομίᾳ] Παροινίᾳ. CONT.

Στέγους] Τέγους. SCAL. Observes amabo, ut litem dirimat Magister! Στέγος λέγε. τὸ δὲ τέγος ποιητικόν. ΑΛΛΩΣ. Στέγος κοινὸν, τέγος Ἀττικόν. Jam neque dicendum est τέγος, quia Poeticum, neque στέγος, quia κοινόν. Hæc sunt lepidissima. Mihi tamen, si quid post hunc hominem dicendum erit, videtur στέγος a Poetis, τέγος ab Atticis frequentari, quanquam non ignorem hæc aliquando inter se variari, uti præterea passim confunduntur in MSS. TAYLOR. Ἐπὶ τοῦ στέγους, *in tecto.* nam domus vulgo humiles erant, et tectum erat plana superficies. AUGER.

Ἤδη μεθύοντες] Laudo Schottum, vix iterum laudandum. Οὗτοι δὲ ἤδη μεθύοντες ἐκπηδῶσιν ἐφ' ἡμᾶς. TAYLOR. Olim in libris editis sic ferebatur interpunctum: ἐξερχόμεθα ἤδη μεθύοντες. οὗτοι δὲ — Schotti quæ sit sententia, Taylorum nacta subscriptorem videtis. Ego verborum ordinem sivi immotum, modo aliter interpunxi, sic scil. ἐξερχόμεθα. ἤδη μεθύοντες οὗτοι δὲ — Tam longe a principio sententiæ rejectum δὲ mirari quenquam nolim. Non rarum inventu id est. Exempla collegit Dorvillius ad Charitonem. Mutandum tamen si quid sit, malim verba ἤδη μεθύοντες collocari pone ἐφ' ἡμᾶς. REISK.

Ἐκφεύξεσθαι] Ἐκφεύξασθαι. CONT.

οὕτω σφόδρ᾽ αὐτοὺς ἐφυλαττόμην, καὶ πάντα [1] ταῦτα ὑπὸ
144 τούτων γιγνόμενα μεγάλην ἐμαυτῷ συμφορὰν ἐνόμιζον. καὶ
[2] ταῦτα μὲν δι᾽ ἃ φησὶ Σίμων τὴν μάχην γενέσθαι, [3] ἔνθα
οὔτε τούτων οὔτε ἡμῶν οὐδεὶς οὔτε κατεάγη τὴν κεφαλὴν
οὔτε ἄλλο κακὸν οὐδὲν [4] ἔλαβεν, ὡς ἐγὼ τοὺς παραγενομέ-
νους ὑμῖν μάρτυρας παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

δ΄. Ὅτι μὲν τοίνυν οὗτος ἦν ὁ ἀδικήσας, ὦ βουλὴ, καὶ
ἐπιβουλεύσας ἡμῖν, καὶ οὐκ ἐγὼ τούτῳ, ὑπὸ τῶν παραγε-
145 νομένων μεμαρτύρηται ὑμῖν. μετὰ δὲ ταῦτα τὸ μὲν μειρά-
κιον εἰς γναφεῖον κατέφυγεν, οὗτοι δὲ συνεισπεσόντες ἦγον
αὐτὸν βίᾳ, βοῶντα καὶ κεκραγότα καὶ [5] μαρτυρόμενον.
συνδραμόντων δὲ ἀνθρώπων πολλῶν καὶ ἀγανακτούντων τῷ
πράγματι καὶ δεινὰ φασκόντων εἶναι τὰ γινόμενα, τῶν μὲν
λεγομένων οὐδὲν ἐφρόντιζον, Μόλωνα δὲ τὸν γναφέα καὶ
ἄλλους τινὰς [6] ἐπαμύνειν ἐπιχειροῦντας συνέκοψαν. ἤδη δὲ
αὐτοῖς οὖσι παρὰ τὴν [7] Λάμπωνος οἰκίαν ἐγὼ μόνος βαδί-

[1] ταῦτα om. A. [2] ταῦτα μὲν ἵνα φησὶ T. R. ταύτῃ μὴν ἵνα φησὶ A. [3] ἔνθα om. T. R. A. [4] ἔπαθεν T. R. A. [5] μαρτυρούμενον A. [6] μεταμύνειν R. A. [7] Λαμποῦς R.

Ταῦτα] Aut cum τὰ mutandum videtur, aut plane delendum, ut per errorem librarii e πάντα proximo natum. Sæpe inter se permutantur hæc duo vocabula literarum similitudine inter se finitima. Reisk.

Καὶ ταῦτα] Π. καὶ ταύτῃ. H. Steph. Forte, κἀνταῦθα, *atque illic*, vel *hic*. Markland. κἀνταῦθα. Cont. Arduum est in loco desperato conjecturæ periculum facere. Haud pudet tamen fateri, me aliquando suspicatum esse (etsi divinans magis quam statuens hæc prodo) Lysiam scripsisse: καίτοι ὅτε μὲν ἡμῖν ᾱ [id est πρώτην] φησὶ Σίμων τὴν μάχην γενέσθαι. *atque Simon quo tempore primam ait nobis pugnam contigisse.* Reisk. Dedi ταύτῃ, subaudiendo χώρᾳ. mox ἵνα, *ubi*. Auger.

Οὐδὲν ἔπαθεν, ὡς ἐγὼ] Lege et distingue: οὐδὲν ἔπαθεν· ὧν ἐγὼ τοὺς παραγενομένους ὑμῖν μάρτυρας παρέξομαι. ΜΑΡΤΥΡΕΣ. *quarum rerum testes* etc. Vulgo ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ. male, cum ad μάρτυρας provocaverat; recte, si ad μαρτυρίας. Utriusque emendationis confirmationem hanc sume ex Orat. XX. Ὧν ὑμῖν αὐτοὺς μάρτυρας τοὺς παραγενομένους παρέξομαι. ΜΑΡΤΥΡΕΣ. Isæus de Hæred. Dicæog. p. 51. Ὧν ἐγὼ τοὺς τότε παρόντας ὑμῖν μάρτυρας παρέξομαι. ΜΑΡΤΥΡΕΣ. Ita legendum: vulgo deest vox ΜΑΡΤΥΡΕΣ. Markland. ἔλαβεν. Cont.

Μετὰ δὲ ταῦτα] Melius utique conveniet, μεταξὺ δὲ τούτων. *interea dum hæc geruntur.* nisi vulgata hoc solummodo dicere vult, *porro, ut reliqua persequar.* eoque nihil sit aliud, quam formula rhetorica transeundi ab argumento satis jam declarato ad aliud adhuc declarandum. Reisk.

Μεταμύνειν] Revocavi hanc probam ex Aldina lectionem, rejecta quæ adhuc libris insederat lectione ἐπαμύνειν, quæ sine dubio ab Henr. Stephano est invecta. Verbum μεταμύνειν, tametsi nusquam alias mihi, quod meminerim, occurrit, probi tamen commatis est, et significat, *pone aliquem currere, ut eum ab ejus raptore liberes et vindices.* [Lectioni ἐπαμύνειν haud parum ponderis hoc addit, quod p. 152. 2. ed. Reisk. Aldina vitiose dat μετεβούλευον, ubi alii recte dant ἐπεβούλ. cf. infra ad p. 241. ult. Var. Lect. ut fere me nunc pœniteat præcipitati assensus ad lectionem Aldinæ haud satis confirmatam. Cf. item Var. Lect. ad p. 173. 9. *In Var. Lect.*] Idem. ἐπαμύνειν. Cont. Reiskium exscribit Augerus.

Παρὰ τὴν Λάμπωνος οἰκίαν] Prior lectio erat Λάμπους. mutavit Stephanus in Λάμπωνος. non opus erat mutatione, opinor,

ζων ἐντυγχάνω. δεινὸν δὲ ἡγησάμενος εἶναι καὶ αἰσχρὸν
98. 1 περιϊδεῖν οὕτως ἀνόμως καὶ βιαίως ὑβρισθέντα τὸν νεανί- 146
σκον, ἐπιλαμβάνομαι αὐτοῦ. οὗτοι δὲ, διότι μὲν τοιαῦτα
παρηνόμουν εἰς ἐκεῖνον, οὐκ ἠθέλησαν εἰπεῖν ἐρωτηθέντες·
ἀφέμενοι δὲ τοῦ νεανίσκου ἔτυπτον ἐμέ. μάχης δὲ γενομέ-
νης, ὦ βουλὴ, καὶ τοῦ μειρακίου βάλλοντος αὐτοὺς καὶ
περὶ τοῦ σώματος ἀμυνομένου, καὶ τούτων ἡμᾶς βαλλόν-
των, ἔτι δὲ τυπτόντων [1] αὐτὸν ὑπὸ τῆς μέθης, καὶ ἐμοῦ
ἀμυνομένου, καὶ τῶν παραγενομένων ὡς ἀδικουμένοις ἡμῖν
ἁπάντων ἐπικουρούντων, ἐν τούτῳ τῷ θορύβῳ συντριβόμεθα
τὰς κεφαλὰς ἅπαντες. καὶ οἱ μὲν ἄλλοι οἱ μετὰ τούτου
παροινήσαντες, ἐπειδὴ τάχιστά με [2] εἶδον μετὰ ταῦτα,
ἐδέοντό μου συγγνώμην ἔχειν, οὐχ ὡς ἀδικούμενοι, ἀλλ᾽ ὡς 147
δεινὰ πεποιηκότες· καὶ ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου τεττάρων ἐτῶν
παρεληλυθότων οὐδέν μοι πώποτε ἐνεκάλεσεν οὐδείς. Σί-
μων δ᾽ οὑτοσὶ, ὁ πάντων [3] τῶν κακῶν αἴτιος γενόμενος, τὸν
μὲν ἄλλον χρόνον ἡσυχίαν ἦγε, δεδιὼς περὶ αὑτοῦ· ἐπειδὴ
δὲ δίκας ἰδίας ᾔσθετο κακῶς ἀγωνισάμενον ἐξ ἀντιδόσεως,

[1] αὐτῶν R. ἐμαυτὸν A. [2] εἶδον, μετὰ ταῦτα ἐδ. T. [3] τῶν om. T. A.

nisi accentu ûs, Λαμποῦς. cur enim non Λαμπὼ, ut Σαπφὼ, Βαυβὼ, Βασιλὼ in Epigrammate Callimachi, Βασιλὼ κάτθανε παρθενική: et innumera ejusdem formæ. Markland. Λάμπωνος. Cont. Lectionem Λάμπωνος a Stephano primo proditam, sive quod ipse excogitasset, sive quod in libris mstis reperisset, Taylor retinuerat. Mihi visum fuit dubiæ Stephani auctoritati certiorem Aldi præferre. Neque prorsus abhorret a more Atticorum, domos locosve e mulieribus appellare, tametsi rariuscule fit. v. Var. Lect. Reisk.

Καὶ τούτων ἡμᾶς βαλλόντων κ. τ. λ.] Quovis pignore decertarim hæc verba βαλλόντων et τυπτόντων alterum alterius locum occupasse. Unusquisque enim æquus pugnæ spectator extemplo confitebitur ea acie fuisse concertatum, ut Theodotus puer τύπτεσθαι, ὁ ἀπολογούμενος βάλλεσθαι omnino nequiverit. Contraria omnia video. [Verti proinde ac si scriptum fuisset: τούτων ἡμᾶς τυπτόντων, ἔτι δὲ βαλλόντων αὐτόν. *In Edit. min.*] Taylor. Post βαλλόντων nonnihil deesse, penes me dubium nullum superest. Fortassis deest hæc sententia: συνέτρεχον πολλοὶ πολλαχόθεν. Reisk.

Τυπτόντων] Imo vero πιπτόντων. *et præterea ruerent præ temulentia, statu et incessu incerto, quippe quibus crapula caput prægravaret.* αὐτῶν e prius scriptis retineo: cætera induci velim. Nihil hic deest. *In Var. Lect.* Reisk.

Αὐτῶν] Sic dedi de meo. Subauditur ἐμέ. *illis adhuc me cædentibus.* Idem. At quid demum est, *cum nos lapidibus aliisque missilibus peterent et me cæderent et* hoc quidem *præ ebrietate?* Mihi vel vulgata lectio retinenda videtur vel scribendum, quod magis placet, ἔτι δὲ πιπτόντων αὐτῶν ὑπὸ τῆς μέθης. *quum adeo etiam tunc ebrii essent, ut interdum stare erecti non possent, sed vacillarent et caderent.* Idem quod hic Lysias ebrietati, nimio studio et ardori in pugna, quæ sine ordine committitur, tribuit Euripides in Helen. v. 1620. σπουδῆς δ᾽ ὕπο Ἔπιπτον, οἱ δ᾽ ὤρθοῦντο. Sluiter.

Εἶδον, μετὰ ταῦτα ἐδέοντο] Sic distinctum est in vulgatis. quam distinctionis pravitatem hoc modo correxi: εἶδον μετὰ ταῦτα, *ut primum postmodum* (vel *tempore post*) *mihi occurrerunt*, (aut *me viderunt et mecum congressi sunt*), ἐδέοντό μου, *deprecati sunt veniam, excusarunt sese*, illi, Simonis puta familiares eoque in pugna satellites. Reisk.

Ἀγωνισάμενον] Subaudi ἐμέ. Idem.

καταφρονήσας μου οὑτωσὶ τολμηρῶς εἰς τοιοῦτον ἀγῶνά με κατέστησεν. ὡς οὖν καὶ ταῦτ᾽ ἀληθῆ λέγω, τούτων ὑμῖν τοὺς παραγενομένους μάρτυρας πάρεξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

έ. Τὰ μὲν οὖν γεγενημένα καὶ ἐμοῦ καὶ τῶν μαρτύρων
ἀκηκόατε· ἐβουλόμην δ᾽ ἂν, ὦ βουλὴ, Σίμωνα τὴν αὐτὴν
γνώμην ἐμοὶ ἔχειν, ἵν᾽, ἀμφοτέρων ἡμῶν ἀκούσαντες τἀλη-
θῆ, ῥᾳδίως ἔγνωτε τὰ δίκαια. ἐπειδὴ δὲ αὐτῷ οὐδὲν μέλει
τῶν ὅρκων ὧν διωμόσατο, πειράσομαι καὶ περὶ ὧν οὗτος
ἔψευσται διδάσκειν ὑμᾶς. ἐτόλμησε γὰρ εἰπεῖν ὡς αὐτὸς
148 μὲν τριακοσίας δραχμὰς ἔδωκε Θεοδότῳ, συνθήκας πρὸς
αὐτὸν ποιησάμενος, ἐγὼ δ᾽ ἐπιβουλεύσας ἀπέστησα αὐτοῦ
τὸ μειράκιον. καίτοι ἐχρῆν αὐτὸν, εἴπερ ἦν ταῦτ᾽ ἀληθῆ,
παρακαλέσαντα μάρτυρας ὡς πλείστους κατὰ τοὺς νόμους
διαπράττεσθαι περὶ αὐτῶν. οὗτος δὲ τοιοῦτον οὐδὲν πώποτε
φαίνεται ποιήσας, ὑβρίζων δὲ καὶ τύπτων ἀμφοτέρους ἡμᾶς
καὶ κωμάζων καὶ τὰς θύρας ἐκβάλλων καὶ νύκτωρ εἰσιὼν
ἐπὶ γυναῖκας ἐλευθέρας. ἃ χρὴ μάλιστα, ὦ βουλὴ, τεκμή-
ριον νομίζειν ὅτι ψεύδεται πρὸς ὑμᾶς. σκέψασθε δὲ ὡς
ἄπιστα εἴρηκε. τὴν γὰρ οὐσίαν τὴν ἑαυτοῦ ἅπασαν πεν-
τήκοντα καὶ διακοσίων δραχμῶν ἐτιμήσατο· καίτοι θαυμα-
στὸν εἰ τὸν ἑταιρήσοντα πλειόνων ἐμισθώσατο ὧν αὐτὸς
τυγχάνει κεκτημένος. εἰς τοῦτο δ᾽ ἥκει τόλμης, ὥστε οὐκ
ἐξαρκεῖ περὶ τούτου μόνον αὐτῷ ψεύσασθαι, περὶ τοῦ δε-
δωκέναι τὸ ἀργύριον, ἀλλὰ καὶ κεκομίσθαι φησί· καίτοι
πῶς εἰκός ἐστι τότε μὲν ἡμᾶς τοιαῦτα ἐξαμαρτάνειν οἷα
κατηγόρηκεν οὗτος, ἀποστερῆσαι βουλομένους τὰς τριακο-
σίας δραχμὰς, ἐπειδὴ δὲ ἀπεμαχεσάμεθα, τηνικαῦτα ἀπο-

Τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχειν ἐμοὶ] H. e. pari, atque me, religione jurisjurandi moveri, quo nos ambo, antequam ad causæ actionem admitteremur, adacti fuimus, atque spopondimus, nos velle rem, prout vere acta fuisset, ita enarrare. Quod jusjurandum, ut ille contemsit et violavit, falsa referens, ita ego contra vera referens sancte colui. Idem.

Ἔγνωτε] Γνῶτε. Cont.

Συνθήκας] Habemus hic exemplum rei vere gestæ, quam unquam evenisse negat Æschines in or. adv. Timarchum, scil. ἑταιρήσεως κατὰ γραμματεῖον. Reisk.

Περὶ αὐτῶν] Aut hac de causa universa, aut de tercentum illis drachmis peculiariter. Idem.

Ἄμ᾽] Absit inane istud et otiosum vocabulum, quod crevit ex vicinia τοῦ ἀμφοτέρους! Taylor.

Ψεύσασθαι, περὶ τοῦ δεδ.] Ψεύσασθαι, τοῦ δεδ. Cont.

Κεκομίσθαι] Scil. παρ᾽ ἡμῶν. Reisk.

Βουλόμενος] Βουλομένους. et p. 231. 5. αὐτῷ, et ibid. τοιαῦτα. Cont.

δοῦναι τὸ ἀργύριον αὐτῷ, μήτε ἀφειμένους τῶν ἐγκλημά-
των, μήτε ἀνάγκης ἡμῖν μηδεμιᾶς γενομένης; ἀλλὰ γὰρ, 149
ὦ βουλὴ, πάντα αὐτῷ ταῦτα σύγκειται καὶ μεμηχάνηται·
καὶ δοῦναι μέν φησιν, ἵνα μὴ δοκῇ δεινὰ ποιεῖν, εἰ μηδενὸς
αὐτῷ συμβολαίου γεγενημένου τοιαῦτα ἐτόλμα ὑβρίζειν τὸ
μειράκιον, ἀπειληφέναι δὲ προσποιεῖται, διότι φανερός ἐστιν
ἐγκαλέσας οὐδέποτ᾽ ἀργύριον οὐδὲ μνείαν περὶ τούτου οὐ-
δεμίαν ποιησάμενος.

ς΄. Φησὶ δ᾽ ἐπὶ ταῖς αὐτοῦ θύραις ὑπ᾽ ἐμοῦ δεινῶς δια- 150
τεθῆναι τυπτόμενος. φαίνεται δὲ πλεῖον ἢ τέτταρα στάδια
ἀπὸ τῆς οἰκίας διώξας τὸ μειράκιον, οὐδὲν κακὸν ἔχων· καὶ
ταῦτα πλέον ἢ διακοσίων ἰδόντων ἀνθρώπων, ἔξαρνός ἐστι.

ζ΄. Λέγει δ᾽ ὡς ἡμεῖς ἤλθομεν ἐπὶ τὴν οἰκίαν τὴν τού-
του ὄστρακον ἔχοντες, καὶ ὡς ἠπείλουν αὐτῷ ἐγὼ ἀποκτε-
νεῖν, καὶ ὡς τοῦτό ἐστιν ἡ πρόνοια. ἐγὼ [1] δὲ ἡγοῦμαι, ὦ
βουλὴ, ῥᾴδιον εἶναι γνῶναι ὅτι ψεύδεται, οὐ μόνον ὑμῖν τοῖς
εἰωθόσι σκοπεῖσθαι περὶ τῶν τοιούτων, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἄλ-
λοις ἅπασι. τῷ γὰρ ἂν δόξειε πιστὸν, ὡς ἐγὼ προνοηθεὶς
99. 1 καὶ ἐπιβουλεύων ἦλθον ἐπὶ τὴν Σίμωνος οἰκίαν μεθ᾽ ἡμέραν,
μετὰ τοῦ μειρακίου, τοσούτων ἀνθρώπων παρ᾽ αὐτῷ συνει-
λεγμένων, εἰ μὴ εἰς τοῦτο μανίας ἀφικόμην ὥστε ἐπιθυμεῖν
εἷς ὢν πολλοῖς μάχεσθαι, ἄλλως τε καὶ εἰδὼς ὅτι ἀσμένως

[1] δὲ om. T.

Ἀφειμένους] Qui credibile est nos fuisse tam tardos et tam supinos, ut restitueremus quidem illi nummos suos, cautionem autem illam omitteremus, ut nempe syngrapham ab eo exigeremus ipsius manu conscriptam, qua testaretur, non modo nummos a nobis acceptos tulisse, verum etiam eo facto jus suum nobis remisisse, ob illa verbera aliasque injurias nos in jure persequendi, et quicquid inter se atque nos intercessisset simultatum atque rixarum, id omne hoc pacto decisum atque expunctum esse. Ejusmodi enim syngrapha Atticis ἄφεσις appellabatur, et qui eam impetrasset, ἀφειμένος. Reisk.

Ὑβρίζειν τὸ μειράκιον] Malim εἰς τὸ μειρ. non quo nesciam, perinde dici ὑβρίζειν τινὰ, quam εἴς τινα. neque hoc me fugit, defendi posse τοιαῦτά τινα ὑβρίζειν, pro ἐν τοιούτοις. Sed planius atque mollius illud est, quod commendo. Idem.

Ἐγκαλέσας οὐδέποτ᾽ ἀργύριον] Recte: *non accusans me pecuniæ* injuste detentæ. Isocrates Trapezit. init. εἰ δὲ δόξω μηδὲν προσηκόντως τοσαῦτα χρήματα ἐγκαλεῖσθαι, διαβληθείην ἂν τὸν ἅπαντα χρόνον: *tantam pecuniam petere*, vertit Wolfius: parum plene. Dion. Halicarnass. in Isocrate, hunc locum citans, pro ἐγκαλεῖσθαι legit ἐγκαλέσαι: forte rectius: et προσῆκον pro προσηκόντως: quod melius puto. Markland.

Ὄστρακον] Testam vinariam ingentem, quo illam in ipsius, Simonis puta, capite confringeremus, eoque ipsum necaremus. Reisk.

Ἐγὼ ἡγοῦμαι] Π. ἐγὼ δὲ ἡγ. H. Stephan. Particulam δὲ interposui ex mente Stephani, qua vulgatæ carent. poterat tamen etiam alio modo locus emendari; scil. sic — πρόνοια. ἃ ἐγὼ ἡγοῦμαι. Quam facile factu sit, ut ἃ in concursu cum extrema litera vocabuli πρόνοια absorberetur, nemo non ultro cernit. Reisk.

Ἀσμένως] Fortasse ἄσμενος erat Ἀττικώτερον. Ita de cæde Eratosth. ἀσμένη

ἂν με εἶδεν ἐπὶ ταῖς θύραις ταῖς αὑτοῦ, ὃς καὶ ἐπὶ τὴν
ἐμὴν οἰκίαν φοιτῶν εἰσῄει βίᾳ, [1] καὶ οὔτε τῆς ἀδελφῆς οὔτε
151 τῶν ἀδελφιδῶν [2] φροντίσας ζητεῖν με ἐτόλμα, καὶ ἐξευρὼν οὗ
δειπνῶν ἐτύγχανον, ἐκκαλέσας ἔτυπτέ με; καὶ τότε μὲν
ἄρα, ἵνα μὴ περιβόητος εἴην, ἡσυχίαν ἦγον, συμφορὰν
ἐμαυτοῦ νομίζων τὴν τούτου πονηρίαν. ἐπειδὴ δὲ χρόνος διε-
γένετο, πάλιν — ὡς οὗτός φησιν — ἐπεθύμησα περιβόητος
γενέσθαι; καὶ εἰ μὲν ἦν παρὰ τούτῳ τὸ μειράκιον, εἶχεν
ἄν τινα λόγον τὸ ψεῦδος αὐτῷ, ὡς ἄρ' ἐγὼ διὰ τὴν ἐπιθυ-
μίαν ἠναγκαζόμην ἀνοητότερόν τι ποιεῖν τῶν εἰκότων· νῦν δὲ
τούτῳ μὲν οὐδὲ διελέγετο, ἀλλ' ἐμίσει πάντων ἀνθρώπων
μάλιστα, παρ' ἐμοὶ δ' ἐτύγχανε διαιτώμενον. ὥστε τῷ ὑμῶν
πιστὸν ὡς ἐγὼ πρότερον μὲν ἐξέπλευσα ἐκ τῆς πόλεως
ἔχων τὸ μειράκιον, ἵνα μὴ τούτῳ μαχοίμην· ἐπειδὴ δὲ
152 [3] ἀφικόμην πάλιν, ἦγον [4] αὐτὸν ἐπὶ τὴν οἰκίαν τὴν Σίμωνος,
οὗ πλεῖστα ἔμελλον πράγματα ἕξειν; καὶ ἐπεβούλευον μὲν

[1] καὶ om. A. [2] φροντίσας, καὶ ζητεῖν A.
[3] ἀφικόμην, πάλιν ἦγον T. R. A. [4] αὐτὸς A.

με ἑωρακυῖα, et paucis interjectis ἐκάθευδον ἄσμενος ἥκων ἐξ ἀγροῦ. Taylor.

Πάλιν ἦγον] Bene ferri potest recepta punctura, non nego. Πάλιν, *vice versa, ex contrario.* Ita modo: Τότε μὲν ἄρα, ἵνα μὴ περιβόητος εἴην, ἡσυχίαν ἦγον — ἐπειδὴ δὲ χρόνος διεγένετο, πάλιν ἐπεθύμησα περιβόητος γενέσθαι. Et Sophocl. Electr. 648.

Εἰ μὲν πέφηνεν ἐσθλὰ, δὸς τελεσφόρα,
Εἰ δ' ἐχθρὰ, τοῖς ἐχθροῖσιν ἔμπαλιν
μέθες.

Et ibid. 1050.

Καὶ τοῦτ' ἀληθὲς, οὐδὲ βουλεύσῃ πάλιν.

σχ. Εἰς τοὐπίσω, εἰς τὸ ἐναντίον. Æsch. c. Timarch. Ἅμα δὲ καὶ βούλομαι διεξελθεῖν πρῶτον πρὸς ὑμᾶς, ὡς ἔχουσιν οἱ νόμοι περὶ τῆς πόλεως· πάλιν δὲ μετὰ τοῦτο ἀντεξετάσαι τοὺς τρόπους τοῦ Τιμάρχου. *Opponere mores hominis moribus civitatis.* Plat. Charmid. Ἐὰν μὲν γὰρ μὴ φῶ εἶναι σώφρων, ἅμα μὲν ἄτοπον αὐτὸν καθ' ἑαυτοῦ τοιαῦτα λέγειν, ἅμα δὲ καὶ Κριτίαν τόνδε ψευδῆ ἐπιδείξω — ἐὰν δ' αὖ φῶ, ἴσως ἐπαχθὲς φανεῖται. Plutarch. Sympos. lib. i. Probl. 3. init. Ῥωμαίοις ὁ τῆς μέσης κλίνης τελευταῖος, ὃν ὑπατικὸν προσαγορεύουσι· τῶν δὲ περὶ τὸν Πόντον Ἑλλήνων ἐνίοις, ὥσπερ Ἡρακλεώταις, ἔμπαλιν ὁ τῆς μέσης πρῶτος. Apollon. Rhod. IV. 22.

Εἰ μή μιν Φρίξοιο θεὰ σὺν παισὶ φέβεσθαι
Ὦρσεν ἀτυζομένην· πτερόεις δέ οἱ ἐν φρεσὶ
θυμὸς
Ἰάνθη. μετὰ δ' ἥ γε παλίσσυτος ἀθρόα
κόλπον
Φάρμακα πάντ' ἄμυδις κατεχεύατο φωριαμοῖο.

Josephus denique scriptor, ut quibusdam placere video, Ἀττικίζων Antiq. III. 11. 2. Καὶ περὶ τῶν ζώων δὲ διέκρινεν ἕκαστον ὅ, τι τρέφοιντο, καὶ οὗ πάλιν ἀπεχόμενοι διατέλοιεν. Hæc, inquam, et lautiora fortasse adduci poterant, quæ tamen ex meo animo delere non possunt lectionem, quam diu elegantiorem esse mihi persuaseram: Ἐπειδὴ δὲ ἀφικόμην πάλιν, ἦγον αὐτὸν κ. τ. λ. *postquam redierim, &c.* Noster paulo superius: Ἐπειδὴ δὲ ᾤμην ἱκανὸν εἶναι τὸν χρόνον — ἀφικνοῦμαι πάλιν. Isocr. Panegyr. Λέγεται δ' οὖν περὶ μὲν Ἀμαζόνων, ὡς τῶν μὲν ἐλθουσῶν οὐδεμία πάλιν ἀπῆλθεν. Demosth. de falsa legat. Ἀλλ' ἐπειδὴ πάλιν ἥκομεν ἐκ τῆς πρεσβείας ταύτης. Taylor.

Αὐτὸν] Convenientius videtur αὐτός. *ipse egomet, ultro, sponte mea.* nam αὐτὸν, *ipsum per se*, a legente quoque facile subauditur post præmissum τὸ μειράκιον. At vocabulum, in quo caput rei versatur, omitti non debebat. Reisk.

Καὶ ἐπεβούλευον] Imitatur hunc locum Cicero in ea pro Milone. Salmasius. καὶ μετεβούλευον μὲν αὐτός. Cont.

αὐτῷ, οὕτω δὲ ἦλθον ἀπαράσκευος, ὥστε μήτε φίλους
μήτε οἰκέτας μήτε ἄλλον ἄνθρωπον παρακαλέσαι μη-
δένα, εἰ μὴ τοῦτό γε τὸ παιδίον, ὃ ἐπικουρῆσαι μέν μοι
οὐκ ἂν ἠδύνατο, μηνῦσαι δὲ ἱκανὸν ἦν βασανιζόμενον, εἴ τι 153
ἐγὼ ἐξημάρτανον. ἀλλ' εἰς τοσοῦτον [1] ἀμαθίας ἀφικόμην,
ὥστε ἐπιβουλεύων Σίμωνι οὐκ ἐτήρησα αὐτὸν οὐ μόνον οἷόν
τε ἦν λαβεῖν, ἢ νύκτωρ [2] ἢ μεθ' ἡμέραν, ἀλλ' ἐνταῦθα ἦλ-
θον οὗ αὐτὸς ἔμελλον ὑπὸ πλείστων ὀφθήσεσθαί τε καὶ
συγκοπήσεσθαι, ὥσπερ κατ' ἐμαυτοῦ τὴν πρόνοιαν ἐξευ- 154
ρίσκων, ἵν' ὡς μάλιστα ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν ὑβρισθείην. ἔτι
τοίνυν, ὦ βουλὴ, καὶ ἐκ τῆς μάχης τῆς γενομένης ῥᾴδιον
γνῶναι ὅτι ψεύδεται. τὸ γὰρ μειράκιον, ὡς ἔγνω, ῥίψαν
θοἰμάτιον, φεῦγον ᾤχετο, οὗτοι δὲ [3] αὐτὸν ἐπεδίωκον, ἐγὼ
δὲ ἑτέραν ἀπελθὼν ὁδὸν ᾠχόμην. καίτοι ποτέρους χρῆν αἰ-
τίους τῶν γεγενημένων εἶναι νομίζειν; τοὺς φεύγοντας, ἢ
τοὺς ζητοῦντας καταλαβεῖν; ἐγὼ μὲν γὰρ ἡγοῦμαι πᾶσιν
εἶναι δῆλον ὅτι φεύγουσι μὲν οἱ περὶ αὑτῶν δεδιότες, διώκουσι

[1] ἀμαθείας T. R. A. [2] ἢ μεθ' ἡμέραν om. T.
[3] αὐτὸ T. R. A.

Ἦν βασανιζόμενον] Servus ergo erat Theodotus. neque enim ingenui tormentis erant obnoxii. Atqui Plataicus erat, et constat Platæenses civitate Attica donatos fuisse. Nodum hunc non expedio, nisi si quis majorum Theodoti se ultro in servitutem dedit. Reisk.

Λαβεῖν] Λαθεῖν. Scal.

Ἢ μεθ' ἡμέραν] Lævum hominem et quotidiani cerebri, qui Lysiam adeo ἀμούσως his verbis incrustavit! Tu dele securus, quod ille obdormiscens inflixit. Sensus et oppositio est: ἢ μόνον ἢ νύκτωρ. Atque ita loquitur Antiph. Κατηγορ. φόνου ἀπαράσημ. Οὐ γὰρ ἀωρὶ τῶν νυκτῶν, οὐδ' ἐν ἐρημίᾳ ἐλοιδοροῦντο. Taylor. Sic, ut nunc restitui, dant superiores editiones, Taylorana vetustiores, omnes. Unus Taylor ausus est verba illa ἢ μεθ' ἡμέραν ex editione sua excludere, nescio qua mente, aut qua de causa. Quam enim prodidit, illa nulla est. Ergone de die quoque fortunis vitæve alicujus insidiari non licet? Non recordabatur nempe Taylor, ad perimendum aliquem satis non esse, ut eum noctu aggrediaris. potest enim fieri, ut ab aggressore, quamvis noctu, oppressus, tamen stipatores secum habeat, a quibus protegatur, aut, si res in loco celebri geratur, ut multi ad clamorem concurrant. Nisi solum, in loco deserto opprimis, nil agis. Lux tenebræve perinde valent ad cædem seu accelerandam, seu impediendam. Reisk.

Συγκοπήσεσθαι] Ita ex fæcibus Aldinis, σκοπήσεσθαι, egregia et jam solita laude restituit Stephanus. Dolet post hæc non sat habuisse Schottum, aut putasse suum συγκουφίζεσθαι aliquid posse. Quanquam arbitror eum ita legisse, neglecto monitu: οὗ αὐτὸς ἔμελλεν ὑπὸ πλείστων ὀφθήσεσθαί τε καὶ συγκουφίζεσθαι. Taylor. συγκοπήσεσθαι. Cont.

Ὥσπερ κατ' ἐμαυτοῦ κ. τ. λ.] Conjectavi verba sic esse legenda, cum sint sine dubio mendosissima: ὥσπερ παρ' ἐμὴν τὴν προτέραν διάνοιαν ἐξευρίσκων, ἵν' κ. τ. λ. Taylor. Bene habet h. l. et significat, ac si actionem adversus me ex titulo vulneris cædisve præmeditatæ ipse excogitassem atque machinatus essem. Quod Taylor conjecit, id a Græca structura et indole abhorret. Saltim, id si voluisset, dedisset: ὡς παρὰ τὴν προτέραν ἐμοῦ διάνοιαν. Sed abit ea sententia, quam oratori imputat, ab ejus mente, et hiat oratio, si eam sequimur. nam ἐξευρίσκων quiduam? hoc nempe reticetur. Reisk.

Ὡς ἔγνω] Scil. τὰ γιγνόμενα, vel ὅτι διώκεται. Idem.

δὲ οἱ βουλόμενοί τι ποιῆσαι κακόν. οὐ τοίνυν [1] ταῦτα εἰκό-
155 τα, ἄλλως δὲ παρ' αὐτῶν πέπρακται, ἀλλὰ καταλαβόντες τὸ μειράκιον ἐκ τῆς ὁδοῦ ἦγον βίᾳ· ἐντυχὼν δ' ἐγὼ τούτων μὲν οὐχ ἡπτόμην, τοῦ μειρακίου δ' ἐπελαμβανόμην· οὗτοι δὲ ἐκεῖνόν τε ἦγον βίᾳ καὶ ἐμὲ ἔτυπτον. καὶ ταῦθ' ὑμῖν ὑπὸ τῶν παραγενομένων μεμαρτύρηται. ὥστε δεινὸν εἰ περὶ τούτων ἐγὼ δόξω προνοηθῆναι, περὶ ὧν οὗτοι τυγχάνουσιν οὕτω δεινὰ καὶ παράνομα πεποιηκότες. τί δ' ἂν ποτε ἔπαθον, εἰ τἀναντία τῶν νῦν γεγενημένων ἦν, εἰ πολλοὺς ἔχων τῶν ἐπιτηδείων ἐγὼ, ἀπαντήσας Σίμωνι, ἐμαχόμην αὐτῷ καὶ ἔτυπτον αὐτὸν καὶ ἐδίωκον καὶ καταλαβὼν ἄγειν βίᾳ ἐζήτουν, ὅπου νῦν τούτου ταῦτα πεποιηκότος ἐγὼ εἰς τοιοῦτον ἀγῶνα καθέστηκα, ἐν ᾧ καὶ περὶ τῆς πα-
156 τρίδος καὶ τῆς οὐσίας τῆς ἐμαυτοῦ ἁπάσης κινδυνεύω; τὸ δὲ μέγιστον καὶ περιφανέστατον πάντων· ὁ γὰρ ἀδικηθεὶς καὶ ἐπιβουλευθεὶς ὑπ' ἐμοῦ, ὥς φησιν, οὐκ ἐτόλμησε τεττάρων ἐτῶν ἐπισκήψασθαι εἰς [2] ὑμᾶς. καὶ οἱ μὲν ἄλλοι, ὅταν ἐρῶσι καὶ ἀποστερῶνται ὧν ἐπιθυμοῦσι καὶ συγκοπῶσιν, ὀργιζόμενοι παραχρῆμα τιμωρεῖσθαι ζητοῦσιν, οὗτος δὲ χρόνοις ὕστερον.

η'. Ὅτι μὲν οὖν, ὦ βουλὴ, οὐδενὸς αἴτιός εἰμι τῶν γεγενημένων, ἱκανῶς ἀποδεδεῖχθαι νομίζω. οὕτω δὲ διάκειμαι πρὸς τὰς ἐκ τῶν τοιούτων πραγμάτων διαφορὰς, ὥστε καὶ

[1] ταῦτα μὲν εἰκότα R. A. [2] ἡμᾶς T.

Ταῦτα μὲν εἰκότα] Particulam μὲν de meo addidi, quæ libris omnibus deest. non itaque licet occurrere, probabilia quidem hæc esse; neutiquam autem illos [Simonem ejusque sodales] ita reapse egisse. Idem.

Ἄλλως] Ἄλλο. et v. 3. τοῦ μειρακίου. Cont.

Πέπρακται] M. πέπλασται. H. Steph. Non dico nullo cum ingenio: hoc leve est, sed errore putidissimo. Sensus est: *Non sunt hæ bellulæ argumentationes, et vero tantum similes, cum res ipsa aliter interea se habuit. Non vobis propono, quod fieri potuit, sed quod factum est.* Nihilo aliquando leviorem gratiam init, qui veram auctoris lectionem asserit, quam qui configit alienum. Taylor.

Τούτων μὲν οὐχ] Τούτου μὲν οὐχ. Scal.

Περὶ τούτων] *Ea de causa, illas ob res.* περὶ ὧν, *qua de causa*, vel *quas ob res.* Reisk.

Ἐδίωκον] Post ἐδίωκον aut addendum, aut certe subaudiendum est τὸ μειράκιον. sed addi mallem. nam alias facile a minus attento ad Simonem referri possit. Idem.

Εἰς ὑμᾶς] Sic dedi de meo. vulgati dant εἰς ἡμᾶς. quod Taylor ita reddidit: *per universum quadriennium nobis diem dicere non sustinuit.* Verum hoc significatu ἐπισκήπτεσθαί τινι dicitur, non εἴς τινα. quod posterius multum diversum quid significat, scilicet deferre ad forum vel judicium aliquod actionem in aliquem. Cum judices designantur, usurpatur εἰς. cum reus, tum dativus. Dedi ergo εἰς ὑμᾶς. *ad vos appellare.* alloquitur judices hujus actionis de vulneribus præmeditatis, senatum puta Areopagiticum. Idem.

Χρόνοις ὕστερον] Χρόνοις καὶ ὕστερον. et v. ult. συμφοράς. et p. 235. v. 1. κατεαγεὶς. et v. 2. ἐπισκήψασθαι. et v. 4. ἐξελάσαι. Cont.

ἄλλα πολλὰ ὑβρισμένος ὑπὸ Σίμωνος, καὶ [1] καταγεὶς τὴν κεφαλὴν ὑπ' αὐτοῦ, οὐκ ἐτόλμησα αὐτῷ ἐπισκήψασθαι, 158
100. 1 ἡγούμενος δεινὸν εἶναι, εἰ ἄρα περὶ [2] παίδων ἐφιλονεικήσαμεν ἡμεῖς πρὸς ἀλλήλους, τούτου ἕνεκεν ἐξελάσαι τινὰς ζητῆσαι ἐκ τῆς πατρίδος. ἔπειτα δὲ καὶ οὐδεμίαν ἡγούμην 159
πρόνοιαν εἶναι τραύματος, ὅστις μὴ ἀποκτεῖναι βουλόμενος

[1] κατεαγεὶς T. R. A. [2] παιδικῶν R.

Καταγεὶς] Licet τὸ καταγεὶς bene inclinetur ab ἄγω *frango* secundum leges, tamen non est in usu, et alibi me legisse non memini, et credo legendum κατεαγώς. Palmer. Non sua laude fraudandus est vir ingeniosissimus, quemque propter summam eruditionem semper maximi merito feci. Lucian. Dialog. meretric. Cochl. et Parthen. statim ab init. Τί δακρύεις, ὦ Παρθενὶ, ἢ πόθεν κατεαγότας τοὺς αὐλοὺς φέρεις; Aristoph. Plut. 155.

Ἀντὶ δὲ θράνους, στάμνου κεφαλὴν κατεαγότος.

Demosth. item adv. Conon. Τὴν κεφαλὴν δέ γε ἡμεῖς ἢ ἕτερόν τι κατεαγέναι φήσομεν. Et est plane Attica locutio. Sed καταγεὶς, licet non dicatur istorum hominum more, pace Palmerii dico esse in usu, cum καταγὲν ὀστοῦν video laudari ex Galeno. Si quid tamen mutandum erit, suadeo legere non κατεαγὼς, sed κατεαγείς. Ea enim resolutio Atticorum invenitur extra παρακείμενον. Ὕστερον δ' ἐγὼ μὲν ἐν Κυνοσάργει ἐπὶ πωλεῖον ὃ μονὴν ἀναβὰς (Θαύματα hæc, non ῥήματα, si fas sit aliud agenti hoc monere. Lege enim ἐπὶ πωλεῖον ἡμιόνειον ἀναβὰς) ἔπεσον καὶ τὴν κλεῖν συνετρίβην, καὶ τὴν κεφαλὴν κατεάγην. Andoc. de Myster. Et Aristoph. Vesp. 1418.

Ἀνὴρ Συβαρίτης ἐξέπεσεν ἐξ ἅρματος
καί πως κατεάγη τῆς κεφαλῆς μέγα σφόδρα.

Et 1426.

Ἄκουε, μὴ φεῦγ' ἐν Συβάρει γυνή ποτε
κατέαξ' ἐχῖνον.

Sed reperitur etiam extra Indicativum. Modo noster ἀλλήλων κατεάξαντες τὰς κεφαλάς. Usurpat etiam Etymolog. M. quem minime deceret, si abnorme fuisset. Ἠγαλένην κάλπιν ἀειρομένην . . . . τὴν κατεαγεῖσαν ἢ κολοβωθεῖσαν, ἢ κοιλωθεῖσαν κ. τ. λ. Κατεαγῶσιν item apud Aristoph. si fides Lexicis. Ita Epictetus, c. 3. κατεαγείσης γὰρ αὐτῆς, οὐ ταραχθήσῃ. Et 25. Ὅταν του γείτονος ἄλλο παιδάριον κατεάξῃ τὸ ποτήριον, πρόχειρόν ἐστιν εὐθὺς λέγειν, ὅτι τῶν γινομένων ἐστίν. Ἴσθι οὖν, ὅτι ὅταν καὶ τὸ σὸν κατεαγῇ, τοιοῦτον εἶναί σε δεῖ ὁποῖον ὅτε καὶ τὸ τοῦ ἄλλου κατεάγη. Hæc dixi, ut planum faciam ambiguam esse omnino fidem eorum, qui nobis Atticas locutiones venditant. V. Magister in Καταγῆναι, quem hic locus Lysiæ non uno vulnere confodit. Taylor. Potius κατεαγείς. hac enim forma utitur supra, κατεάγη τὴν κεφαλήν: et infra, κατεάξαντες τὰς κεφαλάς. Demosthenes contra Cononem: τὴν κεφαλὴν δέ γε ἡμεῖς, ἢ ἕτερόν τι κατεαγέναι φήσομεν. Paulo ante: οὗτος δὲ χρόνοις ὕστερον. Vox χρόνοις denotat *longum tempus.* quod plenius effert Lucas VIII. 29. πολλοῖς γὰρ χρόνοις συνηρπάκει αὐτὸν, *longo enim tempore illum corripuerat.* Ælianus Var. Hist. IV. 25. de quodam dementi Thrasyllo: χρόνους δὲ διετέλεσε πολλοὺς συνοικῶν τῷ ἀῤῥωστήματι τούτῳ. Et ita Josephus Antt. Jud. XVI. 4. p. 716. Ed. Hudson. Supra: τὸ γὰρ μειράκιον ὡς ἔγνω, ῥίψαν etc. quid istud ὡς ἔγνω? Conjicio, ὡς ἔλεγον: ante enim hoc dixerat. Et eodem modo loquitur alibi hac Orat. ὅπερ ἤδη καὶ πρότερον εἶπον. Paulo ante, recte Stephanus συγκοπήσεσθαι. Schotti συγκουφίζεσθαι nescio quid velit. Markland.

Ἐπισκήψασθαι] Ἐπισκέψασθαι Ald. Veram lectionem submonuere Steph. et Scal. Vide Harpocrat. et ad eum Vales. Est tamen ubi hanc Stephani diligentiam desideres. Isæus de Pyrrhi hereditate. pr. ἐπισκεψάμενοι δὲ ἡμεῖς καὶ εἰς ὑμᾶς εἰσαγαγόντες κ. τ. λ. ubi pariter legendum est ἐπισκηψάμενοι. Taylor.

Παίδων] Melius παιδικῶν, ut infra. Idem. Opinor παιδικῶν. Ita infra: καὶ φιλονεικίας ἢ ἐκ παιδικῶν, ἢ ἐκ λοιδορίας, etc. ubi vulgo male distinguitur post φιλονεικίας. Markland. Malim ex mente Taylori παιδικῶν. Auger.

Τινας] Malim τινα in singulari. Reisk.

Ἔπειτα δὲ καὶ] Malim δὲ abesse, quod post ἔπειτα omitti solet. Idem.

Ὅστις] Vir doctissimus mihi subindicavit ὅ τις esse legendum, τραῦμα sc. Acute! Quanquam et vulgatam lectionem tolerari posse non negat. Quod potius laudo. Consimile est enim, quod habet Polyæn. Strateg. procem. Ἀνδρεία μὲν γὰρ, ὅστις ἀλκῇ χρησάμενος πολεμίων μαχομένων ἐκράτησεν. Taylor. Lege et distingue: τραύματος, ὅ τις μὴ ἀποκτεῖναι βουλόμενος, ἔτρωσε. *vulneris, quod aliquis, sine animo occidendi, inflixit.* Lucianus Dial. Apoll. et

ἔτρωσε. τίς γὰρ οὕτως ἐστὶν εὐήθης, ὅςτις ἐκ πολλοῦ
προνοεῖται ὅπως ἕλκος τις αὐτοῦ τῶν ἐχθρῶν λήψεται;
ἀλλὰ δῆλον ὅτι καὶ οἱ τοὺς νόμους ἐνθάδε θέντες, οὐκ εἴ
τινες μαχεσάμενοι ἔτυχον ἀλλήλων κατεάξαντες τὰς κε-
φαλὰς, ἐπὶ τούτοις ἠξίωσαν τῆς πατρίδος φυγὴν ποιήσα-
σθαι — ἢ πολλούς γ' ἂν ἐξήλασαν —· ἀλλ' ὅσοι ἐπιβου-
λεύσαντες ἀποκτεῖναί τινας ἔτρωσαν, ἀποκτεῖναι δὲ οὐκ
ἠδυνήθησαν, περὶ τῶν τοιούτων τὰς τιμωρίας οὕτω μεγάλας
160 κατεστήσαντο, ἡγούμενοι, ὑπὲρ ὧν ἐβούλευσαν καὶ πρου-
νοήθησαν, ὑπὲρ τούτων προσήκειν αὐτοῖς δίκην δοῦναι· εἰ δὲ
μὴ κατέσχον, οὐδὲν ἧττον [1] τό γ' ἐκείνων πεποιῆσθαι. καὶ
ταῦτα ἤδη καὶ πρότερον πολλάκις ὑμεῖς οὕτω διέγνωτε
περὶ τῆς προνοίας. καὶ γὰρ δεινὸν [2] ἂν εἴη, εἰ ὅσοι, ἐκ μέθης
καὶ φιλονεικίας ἢ ἐκ παιδικῶν ἢ ἐκ λοιδορίας ἢ περὶ ἑταίρας
μαχόμενοι, ἕλκος ἔλαβον, [3] εἰ ὑπὲρ τούτων ὧν, ἐπειδὰν
βέλτιον φρονήσωσιν, ἅπασι μεταμέλει, [4] οὕτως ὑμεῖς με-
161 γάλας καὶ δεινὰς τὰς τιμωρίας [5] ποιήσεσθε, ὥστε ἐξελαύ-
νειν τινὰς τῶν πολιτῶν ἐκ τῆς πατρίδος.

θ'. Θαυμάζω δὲ μάλιστα τούτου τῆς διανοίας. οὐ γὰρ

[1] τό γε ἐπ' ἐκείνων T. R. A. [2] ἂν om. T. R. A. [3] ἢ T. R. A. [4] οὕτω καὶ ὑμεῖς T. A. [5] * ποιήσαισθε R.

Merc. p. 256. καὶ μάλιστα ὁπόσα (sc. τραύματα) ὑπὸ τοῦ Βέβρυκος Ἀμύκου ἐτρώθη. MARKLAND. Bene habet ὅστις, recteque defenditur a Tayloro. idem est ac si dixisset: ἔγκλημα τραύματος ἐκ προνοίας οὐδὲν πρὸς τοῦτον εἶναι, ὅστις —. REISK.

Νόμους ἐνθάδε] Num interponendus sit iteratus articulus τοὺς, in dubio relinquam. certum hoc est leges solummodo eas designari, quæ in *hoc* foro, Areopagitico puta, obtinent, et secundum quas *hi* senatores, Areopagitæ puta, decernunt. IDEM.

Ἐβούλευσαν] Verba βουλεύειν et βούλευσις in foro Attico usurpantur de facinoribus præmeditatis, ut vulneribus, cæde. IDEM.

Κατέσχον] Id est, ἐπέτυχον. *obtinuerunt, potiti sunt speratis et propositis.* κατέχειν sive simplex, sive cum τινος copulatum, pro κρατεῖν τινὸς, *compos alicujus rei fieri*, bene Græcum est, et a Diodoro Siculo crebro usurpatum. IDEM. κατέσχον, vel κατέσχισαν, vel κατέσχηκαν, vel κατέκτανον. CONT.

Τό γ' ἐπ' ἐκείνων] Malim dativum pro genitivo. ἐπ' ἐκείνοις. pro eorum virili, quantum in ipsis voluntatis atque studii esset, quod per eos staret. Aut alias cum Vindobon. legendum est τό γ' ἐκείνων. v. Var. Lect. REISK.

Εἰ ὅσοι] Idem est atque εἰ ὑπὲρ τούτων, ὅσοι —. IDEM.

Οὕτω καὶ ὑμεῖς] Lego ex mente Scaligeri: οὕτω ὑμεῖς καὶ μεγάλας κ. δ. τ. τ. π. ὥστε κ. τ. λ. Schottus interea nescio, quo errore abductus delet καὶ ὑμεῖς, et deinde pro ποιήσεσθε reponit ποιήσεσθαι. TAYLOR. Voces καὶ ὑμεῖς delendas censet Schottus. Et sane supervacuæ sunt. Sed pauca delenda sunt ex hoc Auctore, qui Defectibus sæpius laborat. Ideo corrigendas quam ablegandas mallem. Ita: οὕτω ζημίας μεγάλας καὶ δεινὰς τὰς τιμωρίας ποιήσεσθε, ὥστε etc. Sic Orat. VI. μεγάλας ζημίας ἀποφήναιμι. Supra, pro τό γε ἐπ' ἐκείνων, forte, ἐκείνοις. Vide ad Orat. XIII. et XV. Paulo post lege, καὶ γὰρ δεινὸν ἂν εἴη, pro δεινὸν εἴη. MARKLAND. Sine dubio dederat Scaliger οὕτως ὑμεῖς. ut ego dedi. illud καὶ nasci potuit e similitudine, quæ literæ ς cum sigla καὶ significante intercedit. REISK. Potest tamen explicari καὶ *vos quoque* (np. sicut et Simon) *ita magnas*, &c. AUGER.

Τούτου] Imo vero τοῦτον. *in primis autem hunc miror propter ejus rationem cogitandi.* Vocab. διανοίας bene habet. REISK.

Τῆς διανοίας] Lege, τῆς διχονοίας, *dissen-*

τοῦ αὐτοῦ μοι δοκεῖ εἶναι ἐρᾶν τε καὶ συκοφαντεῖν, ἀλλὰ
τὸ μὲν τῶν εὐηθεστέρων, τὸ δὲ τῶν πανουργοτάτων. ἐβου-
λόμην δ' ἂν ἐξεῖναί μοι παρ' ὑμῖν καὶ ἐκ τῶν ἄλλων ἐπιδεῖ-
ξαι τὴν τούτου πονηρίαν· ἵνα ἐπίστησθε ὅτι πολὺ [1] ἂν δι-
καιότερον αὐτὸς περὶ θανάτου ἠγωνίζετο, ἢ ἑτέρους ὑπὲρ 162
τῆς πατρίδος εἰς κίνδυνον καθίστη. τὰ μὲν οὖν ἄλλα ἐάσω·
ὃ δ' ἡγοῦμαι ὑμῖν προσήκειν ἀκοῦσαι καὶ τεκμήριον ἔσεσθαι
τῆς τούτου θρασύτητος καὶ τόλμης, περὶ τούτου μνησθή-
σομαι. ἐν Κορίνθῳ γὰρ, ἐπειδὴ ὕστερον ἦλθε τῆς πρὸς τοὺς
πολεμίους μάχης καὶ τῆς εἰς Κορώνειαν [2] στρατείας, ἐμά-
χετο τῷ ταξιάρχῳ Λάχητι καὶ ἔτυπτεν αὐτὸν, καὶ παν-
στρατιᾷ τῶν πολιτῶν ἐξελθόντων, δόξας [3] κοσμιώτατος εἶ-
ναι [4] καὶ πονηρότατος, μόνος Ἀθηναίων ὑπὸ τῶν στρατηγῶν 163
ἐξεκηρύχθη.

ί. Ἔχοιμι δ' ἂν καὶ ἄλλα πολλὰ εἰπεῖν περὶ τούτου, ἀλλ' ἐπειδὴ παρ' ὑμῖν οὐ νόμιμόν ἐστιν ἔξω τοῦ πράγματος λέγειν, ἐκεῖνο ἐνθυμεῖσθε· οὗτοί εἰσιν οἱ βίᾳ εἰς τὴν ἡμετέραν οἰκίαν εἰσιόντες, οὗτοι οἱ διώκοντες, οὗτοι οἱ βίᾳ ἐκ τῆς ὁδοῦ συναρπάζοντες ἡμᾶς. ὧν ὑμεῖς μεμνημένοι τὰ δίκαια ψηφίζεσθε, καὶ μή [5] με περιίδητε ἐκ τῆς πατρίδος ἀδίκως

[1] καὶ A. [2] στρατιᾶς A. [3] ἀκοσμιώτατος R. A. [4] καὶ om. T. [5] με om. T. A.

sionis secum, ut loquitur Apuleius. Patet ex eo, quod statim sequitur. MARKLAND.

Πολὺ καὶ δικαιότερον] Quis non audaciter restituet πολὺ ἂν δικαιότερον — ἠγωνίζετο? Ita in orat. proxima: Καὶ μὲν δὴ πολὺ ἂν δικαιότερον ἐπὶ ταύτῃ τῇ αἰτίᾳ βασανισθείην, ἢ — Et Isocr. περὶ ἀντιδοσ. Ὥστ' εἰ συγχωρήσαιμι τῷ κατηγόρῳ. — πολὺ ἂν μᾶλλον δικαιότερον ἐπιεικὴς εἶναι δοκοίην ἢ ζημιωθείην. Rursus noster pro Milit. Ἔχω δὲ καὶ τοιαῦτα εἰπεῖν ἐξ ὧν ὠφελοίμην ἂν πολὺ δικαιότερον ὑπὸ τῶν ἀντιδίκων ἢ κακῶς πάσχοιμι. TAYLOR. Sed hic ἂν potest subaudiri. AUGER.

Ὑπὲρ τῆς πατρίδος] Legendum περὶ τῆς πατρίδος. Supra: περὶ τῆς πατρίδος καὶ τῆς οὐσίας — κινδυνεύω. Alia res est κίνδυνος ὑπὲρ τῆς πατρίδος, alia περὶ τῆς πατρίδος. Hoc est *reorum*, et in judiciis, *de* patria, ne exsulent, periclitantium: istud, *fortium* et bonorum Civium, *bellis*, aut alioqui, *pro* patria periclitantium. Exempla in quavis pagina. Paulo ante pro πολὺ καὶ δικαιότερον forte πολὺ ἂν δικαιότερον legendum: ut Orat. IV. καὶ μὲν δὴ πολὺ ἂν δικαιότερον ἐπὶ ταύτῃ etc. MARKLAND.

Στρατιᾶς] Sic vulgo. Non nimium mihi laudis impertior, qui istum librariorum *scopulum* removi. Hoc exspectaverim ab aliud agente. Novi tamen Codices, qui quasi dedita opera *in* ea *Charybdi* perpetuo *laborant*. TAYLOR. Lege, στρατείας, *expeditionis*: ut Orat. XVI. MARKLAND.

Ἀκοσμιώτατος] Sic auctore dedi Tayloro. in vulgatis est κοσμιώτατος. *pudori atque disciplinæ militari adversantissimus atque negligentissimus.* REISK.

Πονηρότατος] Καὶ πονηρότατος Coisl. Et credo, meliori fide. Nam non intelligo ἐξεκηρύχθη πονηρότατος. Et ea est notio τοῦ δόξας (non repetenda credo, quæ alibi dixi) ut societatem cum κοσμιότητος hic loci plane refugerit. Fortasse: δόξας ἀκοσμιώτατος εἶναι καὶ πονηρότατος, μόνος Ἀθηναίων κ. τ. λ. TAYLOR.

Περιίδητε] Reiskius ante περιίδητε et Contius post addunt με, quod omisi addere, et mihi videtur necessarium. AUGER

30 ἐκπεσόντα, ὑπὲρ ἧς ἐγὼ πολλοὺς κινδύνους κεκινδύνευκα καὶ πολλὰς λειτουργίας λελειτούργηκα, καὶ κακοῦ μὲν αὐτῇ οὐδενὸς αἴτιος γεγένημαι, οὐδὲ τῶν ἐμῶν προγόνων οὐδείς, ἀγαθῶν δὲ πολλῶν· ὥςτε δικαίως ἂν ὑφ᾽ ὑμῶν καὶ ὑπὸ τῶν ἄλλων ἐλεηθείην, οὐ μόνον εἴ τι πάθοιμι ὧν Σίμων βούλεται, ἀλλὰ καὶ ὅτι ἠναγκάσθην ἐκ τοιούτων πραγμάτων εἰς τοιούτους ἀγῶνας καταστῆναι.

Ἐλεηθείην] Πρ. γρ. ἐλεχθείην. τ. δ. ἐλεγχθείην. ἀλλ᾽ ἐν τῷ παλ. γραι. ἐλεηθείην; καὶ αὕτη ἡ γραφὴ βελτίων. H. Steph. ἐλεηθείην. Scal. Quemnam salem habuerunt isti παραδιορθωταὶ, quos memorat Stephanus legisse ἐλεγχθείην! Taylor.

Εἴ τι πάθοιμι] Ὡς μή τι πάθοιμι, vel εἰς τὸ μὴ παθεῖν τι. Wakefield.

ΛΥΣΙΟΥ

ΠΕΡΙ ΤΡΑΥΜΑΤΟΣ ΕΚ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

ΠΕΡΙ ΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΣ ΟΝ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

In eodem jure hæc quæstio sedem habet, quo superior. Cum serva communi ære redempta duo Cives Athenienses communiter consuevere. Lite tandem oborta, et habita *bonorum permutatione* (jus illud Atheniensibus proprium, de quo vide Demosth. Orat. integram adv. Phænippum de ea re habitam, Petit. LL. Attic. p. 281. et seqq., Sigon. de Rep. Athen. IV. 4., Budæum Comment. L. Gr. p. 91. Edit. Rob. Steph., Vales. ad Harpocr. p. 342.), amicorum tamen opera facta est redintegratio, et res utrinque in solidum restituuntur. Mulierem tamen ὁ διώκων, quisquis fuerit, domi apud se conclusam tenet, quam cum repetit ὁ φεύγων, ventum est ad manus, et postulatur τραύματος ἐκ προνοίας.

Pag. ed. H.Steph. 100. 39 α΄. ΘΑΥΜΑΣΤΟΝ γε, ὦ βουλὴ, τὸ διαμάχεσθαι περὶ Pag. ed. Reisk. 164
τούτου, ὡς οὐκ ἐγένοντο ἡμῖν διαλλαγαί· καὶ τὸ μὲν
ζεῦγος καὶ τὰ ἀνδράποδα, καὶ ὅσα ἐξ ἀγροῦ κατὰ 165
τὴν ἀντίδοσιν [1]ἔλαβε, μὴ ἂν δύνασθαι ἀρνηθῆναι ὡς οὐκ

[1] ἔλαβεν T. A. ἔλαβον R.

ΠΕΡΙ ΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΣ ΟΝ] Multis modis mihi videtur hæc declamatiuncula in umbra Scholæ μελετᾶσθαι, ad imaginem superioris orationis elaborata, cui deinde ob argumenti affinitatem in scriptis Codd. ut fieri solet, perpetuo adhæsit, Περὶ οὗ καὶ πρὸς ὅν. *Caius* et *Titius* erant sequioris ævi oblectamenta, non ejus, quod Lysiam tulit, viris literisque incitatissimi. Fieri nihilominus potuit, ut Librarius ob auctorum in hac causa ignorationem, addo etiam orationis portentosam depravitatem, ita ἐπιγραφὴν olim concinnare poterat. Περὶ οὗ καὶ πρὸς ὃν ἄδηλον. Valesius ad Harpocr. v. Ἀπολαχεῖν conjecit Orationem habitam fuisse κατὰ Ποσειδίππου, ficulneo nimis argumento innisus. Utcunque tamen id sit, hodie habemus imperfectam. Taylor. Post voc. προνοίας in titulo videtur deesse ἄδηλον. Reisk. Quod totum interpretare: *incertum est de quo et adversus quem agatur.* Apparet et hoc esse scholium librarii alicujus, qui voluit indicare ignota esse actoris et rei nomina. Auger. Post ON in titulo notat Contius λόγος ἀκέφαλος.

Ὦ βουλὴ] Alloquitur senatum Areopagiticum. Reisk.

Τὸ διαμάχεσθαι] Hic videtur non solummodo τουτονὶ, *hunc*, sed etiam nomen actoris, quod ignotum est, fortassis tamen est Ποσείδιππον, interponendum esse. Nam hæc est, non actio, sed defensio. Idem. Post διαμάχεσθαι videtur desiderari vel τουτονὶ, *istum*, i. e. eum contra quem lis agitur, vel nomen actoris quod ignotum est. Auger.

Ἔλαβον] Cum Scaligero lego ἔλαβεν. Ratio elucescet ex historia, quam vide in hypothesi. Taylor. Non satis habuit Taylor hanc novam lectionem ἔλαβεν commendare, sed etiam ipse in textum immisit, ejecta vetusta proba et ab omnibus libris confirmata lectione, non animadvertens, insequente consonante, saltim ἔλαβε dandum fuisse. Verum hoc leve est. Gravius hoc, quod hæc nova lectio rei gestæ adversatur. Revocavi ergo vete-

166 [1]ἀπέδωκε, φανερῶς δὲ περὶ [2]πάντων διαλελυμένον ἀρνεῖσθαι
τὰ περὶ τῆς ἀνθρώπου, μὴ κοινῇ ἡμᾶς χρῆσθαι συγχωρῆσαι.
καὶ τὴν μὲν ἀντίδοσιν δι' ἐκείνην φανερός ἐστι ποιησάμενος,
168 τὴν δ' αἰτίαν δι' ἣν ἀπέδωκεν ἃ ἔλαβεν, οὐκ ἂν ἄλλην ἔχοι 101. 1

[1] * ἀπέδωκα R. [2] τούτων T. R. A.

rem lectionem ἔλαβον, quæ est prima persona singularis. *quæ ego ex illius fundo ceperam atque abstuleram.* Reisk.

Ἀπέδωκα] Sic, in prima persona singul. dedi de meo. libri omnes reliqui dant in tertia persona, ἀπέδωκε. *infitiari nequit, me illi reddidisse omnia, quæ ex ejus re rustica vel familiari abstulissem.* ἀρνεῖσθαι ὡς οὐκ ἀποδέδωκα est idem atque φάσκειν ὅτι οὐκ ἀποδέδωκα, *affirmare me non reddidisse.* negativa particula post verbum ἀρνεῖσθαι iterari solet. Idem.

Περὶ τούτων] Περὶ πάντων. Coisl. Quod multo melius. Taylor. περὶ πάντων. Cont.

Μὴ κοινῇ ὑμᾶς etc.] Lego: ἀρνεῖσθαι, — μηδὲ κοινῇ ἡμᾶς χρῆσθαι συγχωρῆσαι: *negare, neque concedere nos ea communiter uti.* Constructio hoc postulat. Markland. Μὴ bene habet. Constructio hæc est: ἀρνεῖσθαι μὴ συγχωρῆσαι ἡμᾶς χρῆσθαι τῇ ἀνθρώπῳ κοινῇ. *infitiari nos unquam consensisse in usum illius ancillæ communem.* Reisk.

Ὑμᾶς] (Sic vulgo.) Restituimus ἡμᾶς cum Scalig. Odiosa segnities, quæ tam crassum errorem nobis reservavit expiandum. Taylor.

Καὶ τὴν μὲν ἀντίδοσιν κ. τ. λ.] Gravissimum comma, et *tribus Anticyris* vix *sanabile!* Ex istis vulgatorum librorum φανερῶς ἐστὶ ποιησάμενος, quis non protinus exclamabat, vindicate aliquis actutum hæc in Barbariem, quam decet, καὶ εἰς ἅλα λύματα βάλλε. Sed utcunque emendari possunt levi opera. Quo pacto, admoneris ex sequentibus. Ἵν' ὑμῖν φανερὸς ἐγένετο ἐμοὶ διηλλαγμένος. Noster post paucissima: Διότι φανερός ἐστιν ἐγκαλέσας οὐδέποτ' ἀργύριον. Id. c. Sim. φανερὸς εἶ δαπανηθείς. Isæus de Dicæog. hæred. Et eadem ratione, Isocr. de permutat. ἐδήλωσαν δ' οὕτω διακείμενοι. Herodot. Erat. 21. Ἀθηναῖοι — δῆλον ἐποίησαν ὑπεραχθεσθέντες. Id. ibid. 74. Μετὰ δὲ ταῦτα Κλεομένεα ἐπάϊστον γενόμενον κακοτεχνήσαντα ἐς Δημάρητον, δεῖμα ἔλαβε Σπαρτιητέων. et eodem spiritu: καὶ δὴ καὶ ἐς Νώνακριν πόλιν πρόθυμος ἦν τῶν Ἀρκάδων τοὺς προεστῶτας ἀγινέων. Æsch. π. τῆς παραπρεσϐ. Edit. Steph. p. 33. Ἐνταῦθα ἤδη καὶ παντελῶς ἐξιστάμενος αὑτοῦ καταφανὴς ἦν. Xenoph. ἀναβασ. l. 2. fin. στέργων δὲ φανερὸς μὲν ἦν οὐδένα, ὅτῳ δὲ φαίη φίλος εἶναι, τούτῳ ἔνδηλος ἦν ἐπιβουλεύων. Plutarch. in Pericl. Γενέσθαι πάντων ἐπιφανέστατος ἀφειδήσας τοῦ σώματος. Insigniter omnium maxime Demosth. c. Mid. Οὐ μόνον δήπου τοῦ μὴ μετ' ὀργῆς ἀπέχει, ἀλλὰ καὶ βεβουλευμένος ὁ τοιοῦτος ὑβρίζων ἐστὶν ἤδη φανερός. Expedivimus Græca. Quid restat? γρῖφος. Sphinx ipsa. Age, divina. Civis Atheniensis æger animi et dimidiatæ Veneris impatiens, scortum, quod deamavit, maluit solus in somnis amplecti; atque, ut erat ingeniosus amor, tale aliquid commentum comminiscitur, quo posset tam pretiosa supellex in ejus domum tota transire. Facta est utrinque agrorum, servitutum etc. permutatio. Constat. Non negat. Τὴν ἀντίδοσιν δι' ἐκείνην φανερός (ut monui) ἐστι ποιησάμενος. Jam vero βουλόμενος τἀληθῆ λέγειν (audis veritatem veritate veriorem) τὴν αἰτίαν, δι' ἣν ἀπέδωκεν ἢ (sic vulg.) ἔλαϐεν, permutationis sc. reciprocæ, οὐκ ἂν ἄλλην ἔχοι εἰπεῖν ἢ ὅτι οἱ φίλοι περὶ πάντων ἡμᾶς τούτων συνήλλαξαν. Superest ut complanem: Τὴν μὲν ἀντίδοσιν δι' ἐκείνην φανερός ἐστι ποιησάμενος, τὴν δ' αἰτίαν, δι' ἣν ἀπέδωκεν ἃ ἔλαβεν, οὐκ ἂν ἄλλην ἔχοι εἰπεῖν κ. τ. λ. Supra: Ὅσα ἐξ ἀγροῦ κατὰ τὴν ἀντίδοσιν ἔλαβεν (nunc saltem deprehendis necessitatem istius etiam correctionis) μὴ ἂν δύνασθαι ἀρνηθῆναι ὡς οὐκ ἀπέδωκε. Taylor. Lege: φανερός ἐστι ποιησάμενος· *patet eum fecisse.* Sic paulo post: φανερὸς ἐγένετο ἐμοὶ διηλλαγμένος. Isæus de Hæred. Dicæogenis, p. 55. εἰς τοὺς φίλους φανερὸς εἶ δαπανηθεὶς οὐδέν, *patet te in amicos nihil impendisse*: ita bene emendavit Stephanus, pro φανερῶς. Centies in Libris commutantur ο et ω. unde puto Matthæum scripsisse οὕτως, ubi nunc legitur οὗτος, cap. V. 19. ὃς δ' ἂν ποιήσῃ καὶ διδάξῃ οὕτως, μέγας κληθήσεται etc. præcessit enim, καὶ διδάξῃ οὕτω τοὺς ἀνθρώπους, ἐλάχιστος κληθήσεται etc. cui respondet altera pars sententiæ. ut enim ibi διδάξῃ οὕτω, ita hic διδάξῃ οὕτως: et ut illic ἐλάχιστος κληθήσεται, ita hic μέγας κληθήσεται. Markland.

Ἀπέδωκεν, ἃ ἔλαβεν] Ergo etiam is, cum quo et in quem hic agitur (fac Posidippum esse), in rus defensoris impressione facta, res ejus pari modo abstulerat, atque defensor actoris. Reisk.

εἰπεῖν — βουλόμενος τἀληθῆ λέγειν — ἢ ὅτι οἱ φίλοι περὶ
πάντων ἡμᾶς τούτων συνήλλαξαν. ἐβουλόμην δ' ἂν μὴ
ἀπολαχεῖν αὐτὸν κριτὴν Διονυσίοις, ἵν' ὑμῖν φανερὸς ἐγένε- 169
το ἐμοὶ διηλλαγμένος, κρίνας τὴν ἐμὴν φυλὴν νικᾶν· νῦν δὲ
ἔγραψε [1]μὲν ταῦτα εἰς τὸ γραμματεῖον, ἀπέλαχε δέ. καὶ
ὅτι ἀληθῆ ταῦτα λέγω, Φιλῖνος καὶ Διοκλῆς ἴσασιν· ἀλλ'
οὐκ ἔστ' αὐτοῖς μαρτυρῆσαι μὴ διομοσαμένοις περὶ τῆς αἰ-
τίας [2]ἣ ἐγὼ [3]φεύγω, ἐπεὶ σαφῶς ἔγνωτ' ἂν ὅτι ἡμεῖς 170
ἦμεν αὐτὸν οἱ κριτὴν ἐμβαλόντες, καὶ ἡμῶν εἵνεκα ἐκαθέ-
ζετο. Ἀλλ' ἦν, εἰ βούλεται, ἐχθρός· δίδωμι γὰρ αὐτῷ

[1] μὲν τὸ ὄνομα A. [2] ἧς A. [3] φεύγω. T. R. A.

Ἀπολαχεῖν] Locus hic in Lysiacorum difficillimis. Aut sententia caret ἀπολαχεῖν, sive id est, quod vult Taylor, sive id, quod Harpocratio majori cum auctoritate, tum veritate vult. Ille vult esse, *sorte carere, a sorte non renunciari.* hic contra, *a sorte ad munus aliquod designari, eique præfici.* Aut locus in mendo cubat, et desunt nonnulla. Aut denique, si nihil hic deest, quod aio, recteque se omnia habent, necesse est, ut ἀπολαχεῖν h. l. significet, *sententia sua causam alicui abjudicare.* quod si admittitur, liquida et expedita sunt h. l. omnia, et hæc est sententia: Vellem illum, judicem in Dionysiis cum ageret, tribui meæ victoriam non abjudicasse, quo victoria tribui meæ adjudicanda testatum fecisset, inter nos gratiam esse reconciliatam, quemadmodum etiam se, si sors sibi secunda eveniret, judicaturum esse tabulis ea de re conscriptis spoponderat, antequam a sorte ad judicandum admitteretur. Verum postmodum fidem datam fefellit, aliique alicui tribui victoriam adjudicavit, nostræ abjudicavit, quo facto animum adhuc infestum prodidit. Ad proximum κριτὴν subauditur ὄντα vel λαχόντα. Reisk. Contius interpretatur ἀπολαχεῖν κριτὴν, ut ego interpretatus sum, *per sortem non obtinuisse ut foret judex.* Juxta Harpocrationem ἀπολαχεῖν sumitur pro simplici λαχεῖν in Antiphonte, Aristophane, et apud Lysiam κατὰ Ποσιδίππου. Sed quum hic ἀπολαχεῖν non videtur sumendum esse pro simplici λαχεῖν, videtur hanc orationem non eandem esse ac illum κατὰ Ποσιδίππου. Auger.

Διονυσίοις] Dionysia, festa in honorem Bacchi: nam Διόνυσος erat Bacchi cognomen. Idem.

Ἵν' ὑμῖν κ. τ. λ.] Fugitivam particulam ἂν reduci moneo, quam, tametsi non video ejus necessitatis, ut locus sine ea plane constare nequiverit, necessariam tamen, ex hoc loco post cognatum sonitum facile excidere posse arbitror: ἵν' ἂν ὑμῖν φανερὸς ἐγένετο. Taylor.

Ἵν' ὑμῖν φανερὸς ἐγένετο etc.] Non opus est, ut legamus γένοιτο. vide ad Orat. primam. Cæterum hæc et quæ sequuntur obscuriora sunt, et depravata: præsertim ista, αὐτὸν οἱ κριτὴν ἐμβαλόντες: quæ mihi mera ænigmata sunt. Mox, pro ἀποκτενὼν, scribe ἀποκτενῶν, *occisurus.* Markland.

Ταῦτα] Video nonnullis placere τοὔνομα. *Nomen* inter competitores referre. N. c. Agoratum: ὡς Ἀθηναῖος τοὔνομα ἐπιγραφόμενος. Omnino consulendus locus Arriani in Epictet. I. 19. Σήμερόν τις ὑπὲρ ἱερωσύνης ἐλάλει μοι τοῦ Αὐγούστου. Λέγω αὐτῷ, Ἄνθρωπε ἄφες τὸ πρᾶγμα. Δαπανήσεις πολλὰ εἰς οὐδέν. Ἀλλ' οἱ τὰς φωνὰς (Casaub. in notis MSS. φορμούλας vel φόρμας) φησὶ γράφοντες, γράψουσι τὸ ἐμὸν ὄνομα. De ludis Nicopolensibus. Taylor.

Ἧ ἐγὼ φεύγω] Emendo cum Scaligero, Περὶ τῆς αἰτίας, ἧς ἐγὼ φεύγω. Et punctum post διομοσαμένοις adjeci. Taylor. ἧς. Cont. Aut ἧς, aut potius ἣν est legendum. Reisk.

Αὐτὸν οἱ] Sine οἱ Scal. Recte Coisl. ut extulimus: ὅτι ἡμεῖς ἦμεν αὐτὸν οἱ κριτὴν ἐμβαλόντες. Vitiose Ald. ἐμβάλλοντες, quod confixit quoque idem Scal. Taylor. ὅτι ἡμεῖς ἦμεν οἱ αὐτὸν κριτὴν ἐμβαλόντες, vel λαβόντες. Cont. Trajectio est Atticis haud infrequens, pro οἱ αὐτόν. *nos fuisse, qui operam dedissemus, ut nomen ejus inter sortientes referretur.* Reisk.

Ἐκαθέζετο] Ἀλλὰ τοῖς μὲν μουσικοῖς κριταὶ καθῆνται· τοῖς δὲ γυμνικοῖς ἐφεστᾶσι βραβευταί. Poll. III. 30. Adde Lucian. in Hermotimo. Taylor. Ad ἐκαθέζετο adde vel subaudi ἄν. Auger.

τοῦτο· οὐδὲν γὰρ διαφέρει. οὐκοῦν ἦλθον [1]αὐτὸς αὐτὸν [2]ἀποκτενῶν, ὡς οὗτός φησι, καὶ βίᾳ εἰς τὴν οἰκίαν εἰσῆλθον. διὰ τί οὖν οὐκ ἀπέκτεινα, ὑποχείριον λαβὼν τὸ σῶμα, καὶ τοσοῦτον κρατήσας ὥστε καὶ τὴν ἄνθρωπον λαβεῖν; φρασάτω πρὸς ὑμᾶς. ἀλλ' οὐκ ἔχει εἰπεῖν. καὶ μὴν οὐδείς γε ὑμῶν ἀγνοεῖ ὅτι θᾶττον ἂν ἐγχειριδίῳ πληγεὶς ἀπέθανεν, ἢ πὺξ παιόμενος. φαίνεται τοίνυν οὐδ' αὐτὸς αἰτιώμενος τοιοῦτόν τι ἔχοντας ἡμᾶς ἐλθεῖν, ἀλλ' ὀστράκῳ φησὶ πληγῆναι. καίτοι φανερὸν ἤδη ἐξ ὧν εἴρηκεν, ὅτι οὐ πρόνοια
171 γεγένηται. οὐ γὰρ [3]ἂν οὕτως ἤλθομεν, ἀδήλου ὄντος εἰ παρὰ τούτῳ εὑρήσομεν ὄστρακον ἢ οὕτως αὐτὸν ἀποκτενοῦμεν, ἀλλ' οἴκοθεν ἔχοντες ἂν ἐβαδίζομεν. νῦν δ' ὁμολογούμεθα πρὸς παῖδας καὶ αὐλητρίδας καὶ [4]μετ' οἴνου ἐλθόντες. ὥστε πῶς ταῦτ' ἔστι πρόνοια; ἐγὼ μὲν γὰρ οἶμαι οὐδαμῶς. Ἀλλ' οὗτος ἐναντίως τοῖς ἄλλοις δύσερώς ἐστι,

[1] [αὐτὸς] R. [2] ἀποκτενὰν T. R. A. [3] ἂν om. T. R. A. [4] μεστοὺς R.

Αὐτὸς] Videtur delendum, ut e proximo αὐτὸν natum. REISK.

Προνοίᾳ] (sic vulg.) Lego πρόνοια in casu recto: Uti et in sequentibus. N. in superiori oratione: Καὶ ὡς τοῦτό ἐστιν ἡ πρόνοια. TAYLOR. Lege, πρόνοια, casu recto: et ita paulo infra, ὥςτε πῶς ταῦτ' ἔστι πρόνοια, *itaque, quomodo hæc censeri possunt* πρόνοια, sive, *de industria?* Sic Æschines κατ. Κτησιφ. p. 55. οὐκ ἔστι ταῦτα ἀρχή. Noster Orat. III. καὶ ὡς τοῦτό ἐστιν ἡ πρόνοια. Iterum infra, hac pagina, ὅτι μὲν οὖν οὔτε πρόνοια (non προνοίᾳ) ἐγένετο, οὔτε ἀδικῶ τοῦτον — ἐπιδέδεικται. Ante quæ verba Schottus putat nonnulla desiderari, quod verum puto. MARKLAND.

Οὕτως] *sic*, ut hic adstamus, coram judicio, sine armis, sine telis, sine instrumento cædis. REISK.

Ἢ οὕτως] Nescio, quid sit, ni hoc modo reformes: καὶ οὕτως αὐτὸν ἀποκτενοῦμεν. [Marklandum exscribit in Edit. min.] TAYLOR. Forte: ὄστρακον, ἢ ὅτῳ αὐτὸν ἀποκτενοῦμεν. *testam, aut aliquid, quo eum occideremus.* Xenophon Cyropæd. VII. ἀμυνόμενος ὅτῳ ἐδύνατο. Cæterum omnia ab ἀδήλου usque ad ἀποκτενοῦμεν Parenthesi includenda sunt. MARKLAND. οὕτως, *hoc modo*, lagena vini puta, testa perquam fragili et ad necem inferendam inhabili. bene habet hic locus. REISK. Prius οὕτως significat *sic ut nunc sum*, i. e. inarmis; posterius, *testa armatus.* AUGER.

Νῦν δ' ὁμολογούμεθα κ. τ. λ.] *Fatemur.* Heidius. Acute sane! Sequentia tolerari nullo pacto possunt. Attamen in Codd. obstinatum silentium. Procul dubio ita argumentum instituit Orator: *Palam est, atque etiam adversariis in confesso, nos comissatum ivisse*, non solum puerorum tibicinumque grege stipatos, *verum etiam bene madidos*, ὥςτε πῶς ταῦτ' ἔστι πρόνοια. TAYLOR.

Μετ' οἴνου] Μεστοὺς οἴνου dedi de meo. *ad temulentos.* REISK. Cont. μετ' οἴνου, et quidem soletur. Sed melius forsan legeretur juxta Reiskium μεστοὺς οἴνου. AUGER.

Δύσερώς] Erudite explicat hanc vocem Heins. Lection. Theocritic. c. 4. consulendus omnimodo. Sed ista explicatio huic loco competere nequit. Addo neque ulla. Amor, neque *infelix* neque *nimius* sensum expediet. Legendum est δύσερις. Vel si Attice mavis δύσηρις. V. Mœrin. Ælian. V. H. II. 21. Οὔτε γάρ εἰμι πρὸς αὐτὸν δύσερις οὔτε ἀγροικίᾳ πράττω τοῦτο. [*Hic autem homo contra quam alii perdite amantes, utrumque vult* etc. Si mavis δύσερις, vertas *præter cæteros contentiosus.* In Edit. min.] TAYLOR. Vide de hac voce doctiss. Jungermannum ad Polluc. VI. 42. MARKLAND. Rem turpem qui amat, vitiosam, amore indignam, quam alii detestaturi sint, is est δύσερως. tum, qui in rem a se amatam insumere nolit. Amoris enim est, in rem, quam amplexus sit, erogare, neque sumptibus parcere. Est hoc quoque miseri et pravi amoris, atque occœcati, quod ancillam ad tormenta tradere recusaret eam, per cujus testimonium consequi posset hoc, ut caussam vinceret, periculoque judicii liberaretur. REISK.

καὶ ἀμφότερα βούλεται, τό τε ἀργύριον μὴ ἀποδοῦναι καὶ 172
τὴν ἄνθρωπον ἔχειν. εἶτα ὑπὸ τῆς ἀνθρώπου [1]παρωξυμμένος ὀξύχειρ λίαν καὶ πάροινός ἐστιν· ἀνάγκη δὲ ἀμύνασθαι. ἡ δὲ τοτὲ μὲν ἐμὲ περὶ πολλοῦ, τοτὲ δὲ τοῦτόν φησι ποιεῖσθαι, βουλομένη ὑπ' ἀμφοτέρων ἐρᾶσθαι. καὶ ἐγὼ μὲν καὶ ἐξ ἀρχῆς εὐκόλως εἶχον, καὶ νῦν ἔτι ἔχω· ὁ δ' εἰς τοῦτο βαρυδαιμονίας ἥκει, ὥστε οὐκ αἰσχύνεται [2]τραύματ' ὀνομάζων τὰ ὑπώπια, καὶ ἐν κλίνῃ περιφερόμενος, καὶ δεινῶς προσποιούμενος διακεῖσθαι ἕνεκα [3]πόρνης ἀνθρώπου, ἣν ἔξεστιν αὐτῷ ἀναμφισβητήτως ἔχειν ἐμοὶ ἀποδόντι τἀργύριον. καὶ φησὶ μὲν δεινῶς ἐπιβουλευθῆναι καὶ πρὸς ἅπανθ' ἡμῖν ἀμφισβητεῖ, ἐξὸν δ' ἐκ τῆς ἀνθρώπου βασα- 173
νισθείσης τὸν ἔλεγχον ποιήσασθαι οὐκ ἠθέλησεν· ἢ πρῶτον μὲν τοῦτ' ἂν κατεῖπε, πότερα κοινὴ ἡμῖν ἦν ἢ ἰδία τούτου, καὶ πότερα τὸ ἥμισυ τοῦ ἀργυρίου ἐγὼ συνεβαλόμην ἢ οὗτος ἅπαν ἔδωκε, καὶ εἰ διηλλαγμένοι ἢ ἔτι ἐχθροὶ ἦμεν, ἔτι δὲ εἰ μεταπεμφθέντες ἤλθομεν ἢ οὐδενὸς καλέσαντος, καὶ εἰ οὗτος ἦρχε χειρῶν ἀδίκων ἢ ἐγὼ πρότερος τοῦτον ἐπάταξα. τούτων καθ' ἓν ἕκαστον καὶ τῶν ἄλλων οὐδὲν ἦν ὅ τι οὐ ῥᾴδιον [4]αὐτῇ τοῖς τε ἄλλοις ἐμφανὲς καὶ τούτοις ποιῆσαι.

β΄. Ὅτι μὲν οὖν οὔτε πρόνοια ἐγένετο οὔτε ἀδικῶ τοῦτον, ὦ βουλή, ἐκ τοσούτων τεκμηρίων καὶ μαρτυριῶν ὑμῖν ἐπιδέδεικται· ἀξιῶ δ' ὅσον ἂν ἐγένετο σημεῖον τούτῳ πρὸς τὸ δοκεῖν ἀληθῆ λέγειν φυγόντος ἐμοῦ τὴν βάσανον, τοσ-

[1] παρωξυμμένος T. A. [2] τραῦμά γε T. A. τραῦμά τε R. [3] πόρνης ἕνεκ' R. [4] αὐτῇ om. T. A.

Ἀργύριον] Pretium meretricis a lenone emptæ. IDEM.

Βαρυδαιμονίας] Βαρυθυμίας, SCHOTT. Infeliciter pro more. TAYLOR.

Ἢ πρῶτον μὲν τοῦτ' ἂν κατεῖπε] Lego cum Schotto ἥ. TAYLOR. Lege: ἡ (sc. ἄνθρωπος, *serva*) κατείπῃ. *quæ dicat.* MARKLAND. ἥ. CONT. Debebat insequi δεύτερον δὲ — τρίτον δὲ — τέταρτον. verum non semper tam diligentes sunt auctores, ut puncta quæque annumerent. relinquunt ista sæpe lectoribus supplenda. Iterata καὶ insequentia vicem gerunt dictionum ἔπειτα, μετὰ ταῦτα, etc. REISK.

Ἦρχε] Ἦρξε. CONT.

Ῥᾴδιον αὐτῇ] Hoc αὐτῇ de meo addidi. facile huic fœminæ, ancillæ, erat, et singula ista, quæ modo commemoravi, quæstionis capita, et reliquorum ad hanc causam pertinentium nihil non planum facere, aliisque omnibus, et his ipsis adversariis meis. REISK. Ad ῥᾴδιον adde vel subaudi αὐτῇ. AUGER.

Ὅτι μὲν οὖν] Desiderari nonnulla arbitratur Schottus. Ego potius aliquid ab initio. TAYLOR.

Ἐκ τοσούτων τεκμηρίων καὶ μαρτυριῶν] Ubi sint tot ac tanta argumenta et testimonia, nullibi comparet; unde conjicias totam orationem ad nos non pervenisse. AUGER.

174 οὗτον ἐμοὶ τεκμήριον γενέσθαι ὅτι οὐ ψεύδομαι, διότι οὗ-
τος οὐκ ἠθέλησεν ἐκ τῆς ἀνθρώπου ποιήσασθαι τὸν ἔλεγχον,
καὶ μὴ τοσοῦτον ἰσχῦσαι τοὺς τούτου λόγους, ὅτι φησὶν
αὐτὴν ἐλευθέραν εἶναι· ὁμοίως γὰρ προσήκει κἀμοὶ τῆς
ἐλευθερίας, τὸ ἴσον καταθέντι ἀργύριον. ἀλλὰ ψεύδεται,
175 καὶ οὐκ ἀληθῆ λέγει. ἦ δεινόν γε· [1] εἰ εἰς μὲν λύσιν τοῦ σώ-
ματος ἔδωκα τὸ ἀργύριον [2] ἐκ τῶν πολεμίων, ἐξῆν ἄν μοι
χρῆσθαι αὐτῇ ὅ τι ἐβουλόμην, κινδυνεύοντι δέ μοι περὶ τῆς
πατρίδος οὐδὲ πυθέσθαι παρ' αὐτῆς τἀληθῆ ἐκγενήσεται
περὶ ὧν εἰς τὴν κρίσιν καθέστηκα. καὶ μὲν δὴ πολὺ ἂν
δικαιότερον ἐπὶ ταύτῃ τῇ αἰτίᾳ βασανισθείη ἢ ἐπὶ τῇ ἐκ
τῶν πολεμίων λύσει πραθείη, ὅσῳ παρὰ μὲν ἐκείνων βουλο-

[1] εἰ om. A. [2] ἐκ τῶν πολεμίων, εἰ ἔδωκα τὸ ἀργύριον, ἐξῆν A.

Τοσοῦτον ἰσχῦσαι] *tantum valere*, ut scil. me condemnetis, aut, quantum adversarius meus vult. Reisk.

Προσήκει κἀμοὶ τῆς ἐλευθερίας] Mallem, τὸ τῆς ἐλευθερίας, *quod de Libertate* ejus *dicitur:* negotium istud Libertatis ejus. Lucian. in Prom. es in verb. p. 18. Τὸ γὰρ τῆς κλεπτικῆς (καὶ γὰρ κλεπτικὸς ὁ Θεὸς) ἄπαγε· τοῦτο μόνον etc. Ita legendum, non κλεπτικῆς ὁ Θεὸς, *furax enim est ille Deus*, scil. Prometheus, qui *Deus* erat. vide p. 177. et 179. in Dialogo cognomine, et Æschylum in Prometheo Vincto. Sic et Matt. XXI. 21. οὐ μόνον τὸ τῆς συκῆς ποιήσετε. *non solum, quod ad ficulneam attinet, facietis.* Obscure vulgata, *de ficulnea.* Sensus est: *quod ficulneæ accidit.* Markland. Ad me quoque pertinet ejus libertas, in arbitrio meo quoque situm est, serva sit an libera. Partem pretii a me in eam erogatam, si ei remitto, sinoque liberam esse, erit; sin autem recuso, serva erit, ut est. Locus hic bene habet. προσήκει μοί τινος bene Græcum est. Reisk.

Ἀλλὰ ψεύδεται, καὶ οὐκ ἀληθῆ λέγει] Hinc videmus non novum fuisse, nec politissimis Græcorum incognitum loquendi genus, quo utitur Ioannes 1 Epist. II. 4. ψεύστης ἐστὶ, καὶ ἐν τούτῳ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἔστιν. Vide et cap. I. 6. Sic et Orat. XIII. ἐβούλοντο οὖν ἄκοντα δοκεῖν αὐτὸν, καὶ μὴ ἑκόντα, μηνύειν. Markland.

Ἦ δεινόν γε] Excidit particula ὅτι. Tu fac reducem. Ἦ δεινόν γε, εἰ, ὅτι εἰς μὲν λύσιν — ἐξῆν ἄν μοι χρῆσθαι κ. τ. λ. [F. εἰ ἧς εἰς &c. *In Edit. min.*] Taylor. ἐξεῖναι et mox ἐκγενήσεσθαι. *Ad Char. Aphrod.* l. iii. c. vii. p. 321. D'Orville.

Εἰ εἰς μὲν λύσιν etc.] Si verba attente legas, videbis aliquid sensui deesse. Lego: εἰ ἧς εἰς μὲν λύσιν τοῦ σώματος. Amittebatur ἧς in sequente εἰς. Markland. Contius censet vel transponendum esse ἐκ τῶν πολεμίων, ut ego transposui; vel delendum. Auger. Locus hic planus et sanus est. Vellem Lysiæ omnes alios locos, omniumque auctorum tam sanos et tam expeditos esse, atque hic est. Ad ἦ δεινόν γε subauditur εἴη. *foret utique indignum.* Tria hæc verba sententia sunt per se subsistens, absoluta et perfecta, quiete quadam spiritus, vestigio veluti suo insistentis, ab insequentibus separanda. Novam ordiuntur sententiam istæc: εἰ μὲν εἰς λύσιν — Ejusmodi intercisa et abrupta oratio mirifice decet indignantes atque stomachantes. Scatet Demosthenes, cum aliis oratoribus Græcis, ejusmodi exemplis. v. Nostri p. 104. 31. et 117. 19. ed. Steph. Reisk.

Πραθείη] Ita Coisl. Scal. Steph. προθείη Ald. Quæ sequuntur, si sana sint, eas habent argutias, disputandique subtilitatem, cui me imparem esse assequendæ lubens prædicem. In fine commatis, ubi se ipsam prodit corruptela, legere mavult Steph. ἐκβαλεῖν αὐτὸν πειρῶνται. Mecum dispice, quod submonuit vir sollertissimus, nostra tamen prædicatione major. ἀλλ' ἐκ τῆς πατρίδος ἐκβαλεῖν σπουδὴν ποιοῦνται. Nostræ sit laudis ingeniosissimæ conjecturæ fidem adstruere. Τούτου δὲ εἵνεκα τούτους σπουδὴν ἐποιήσατο Λεωνίδης μούνους Ἑλλήνων παραλαβεῖν, ὅτι κ. τ. λ. Herodot. Polymn. 205. Id. Cl. 4. Τὸ μὲν νῦν ἁρπάζειν γυναῖκας ἀνδρῶν ἀδίκων νομίζειν ἔργον εἶναι. Τὸ δὲ ἁρπασθεισέων σπουδὴν ποιήσασθαι τιμωρέειν, ἀνοήτων. Et Pausan. Attic. c. 4. Δελφοὺς διαρπάσαι μάλιστα εἶχον σπουδήν. [Pro αὐτὸν legas σπουδὴν, et vide ad locum ipsum atque in

102. μένων ἀπολῦσαι ἔστι καὶ ἄλλοθεν εὐπορήσαντι κομισθῆναι, 176
ἐπὶ δὲ τοῖς ἐχθροῖς γενόμενον οὐ δυνατόν· οὐ γὰρ ἀργύριον 177
λαβεῖν προθυμοῦνται, ἀλλ' ἐκ τῆς πατρίδος ἐκβαλεῖν [1] αὐ-
τὸν ποιοῦνται. ὥσθ' ὑμῖν προσήκει μὴ ἀποδέχεσθαι
αὐτοῦ διὰ τοῦτο οὐκ ἀξιοῦντος βασανισθῆναι τὴν ἄνθρω-
πον, ὅτι αὐτὴν ἐλευθέραν ἐσκήπτετο εἶναι, ἀλλὰ πολὺ
μᾶλλον συκοφαντίαν καταγινώσκειν, ὅτι παραλιπὼν ἔλεγ-
χον οὕτως ἀκριβῆ ἐξαπατήσειν ὑμᾶς ῥᾳδίως ᾠήθη. οὐ γὰρ
δή που τήν γε τούτου πρόκλησιν πιστοτέραν ὑμᾶς νομίζειν
δεῖ τῆς ἡμετέρας, ἐφ' οἷς τοὺς αὑτοῦ οἰκέτας ἠξίου βασα- 178
νίζεσθαι. ἃ μὲν γὰρ ἐκεῖνοι ᾔδεσαν, ἐλθόντας ἡμᾶς ὡς τοῦ-

[1] ἐμαυτὸν περὶ πλείστου ποιοῦνται A.

Lect. Lysiac. c. 4. exeunte, quo pacto fidem istius emendationis confirmavimus. *In Edit. min.*] Taylor. πραθείη et πειρῶνται. Cont. Quam ut ea vendatur, si necesse sit, aliaque nulla pateat via mei ex hostium captivitate redimendi. Reisk.

Ἄλλοθεν] *Alio quocunque modo*, non per ancillæ venditionem. possis enim, etsi ancillam haud vendas, libertatem tamen recuperare, prece, gratia, voluntate ipsorum hostium, pecunia quoquo tandem modo comparata, aut corrogata, aut donata tibi, aut mutuo sumta, quo minus necesse habeas ancillam vendere. Idem.

Κομισθῆναι] Simplex bene si habet, idem valet atque compositum ἀνακομισθῆναι, id est, κατέρχεσθαι, *domum, in patriam redire.* Reisk. κομισθῆναι hic idem valet atque ἀνακομισθῆναι, subaudi εἰς τὴν πατρίδα. Auger.

Γενόμενον, οὐ δυνατὸν] Lege, γενομένην (scil. αὐτὴν) οὐ δυνατὸν, nempe κομισθῆναι, *recipere.* Dicit: ab *Hostibus* quovis alio tempore captiva, data pecunia, redimi potuisset; ab *inimicis*, non item: non enim *pecuniam* inimici, sed *exsilium* et exitium Adversarii sui expetunt. Pro ἄλλοθεν lego ἄλλοτε, *alio tempore:* argumentatione, si recte capio, hunc sensum postulante. Attente legas totum Enthymema, ab istis ἦ δεινόν γε, ad hunc locum; et videbis Exemplum acuminis ejusmodi, quod longe abest ab *Subtilitate* ista, quam in Lysia mirati sunt Veteres. Markland. *Sin autem ego semel potestati meorum inimicorum permissus fuero, fieri nequit*, ut patriam recuperem. nam in οὐ δυνατὸν subauditur a communi ἀνακομισθῆναι, vel κατέρχεσθαι. Reisk. Sub. κομισθῆναι. Auger.

Αὐτὸν ποιοῦνται] Interponendum videtur περὶ παντὸς, aut περὶ πλείστου, aut προὔργου. *rebus aliis anteponunt omnibus*, aut *hoc unum omni vi contendunt, ut ipsum temet e patria exterminent.* opponuntur hic inter se αὐτὸν, id est, σεαυτὸν, *temet ipsum*, et ἀργύριον, *pecuniam tuam.* pecunia tua haud moventur: at temet ipsum laborant patria evertere. Reisk.

Μὴ ἀποδέχεσθαι κ. τ. λ.] Μὴ ἀποδέχεσθαι τοὺς λόγους αὐτοῦ. Scal. Infra modo: Οὐκουν δεῖ ὑμᾶς, τηλικούτου ὄντος τοῦ κινδύνου, ῥᾳδίως ἀποδέχεσθαι τοὺς τούτου λόγους. Taylor. Bene habet αὐτοῦ. subauditur τὸν λόγον. perinde usurpatur ἀποδέχεσθαί τινος atque τινα, et λόγον τινός. Reisk. Adde vel subaudi τὸν λόγον. Auger.

Τούτων πρόκλησιν] MS. τούτου: quod omnino verum est, vel propter istud, quod sequitur, τοὺς αὑτοῦ οἰκέτας. Markland. τούτου. Cont.

Ἐφ' οἷς] Fort. ἐφ' ἧς. Taylor. ἐφ' ἧς. Cont. Non hic vitium, sed in proximo est; id quod statim demonstrabimus. ἐφ' οἷς bene habet, idemque est, atque ἐπὶ τούτοις, ἐπὶ οἷς. Super iisdem capitibus hanc ancillam per tormenta interrogari, super quibus ille servos suos obtulit quæsitioni per tormenta. Hæc est sententia loci. Unde constat post ἠξίου deesse ταύτην. Nostra sponsio, πρόκλησις, vel provocatio, hæc erat, βασανίζεσθαι τὴν ἄνθρωπον ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς, ἐφ' οἷς οὗτος ἠξίου τοὺς οἰκέτας βασανίζεσθαι. Rogat judices, ut hanc sponsionem suam ne patiantur sibi minus probari, quam sponsionem adversarii. Reisk. i. e. ἐπὶ τοῖς, ἐπὶ οἷς, *ideo quod.* Auger.

Ἐλθόντας ἡμᾶς] Hæc est superenarratio illorum, quæ modo dixerat, ἃ μὲν γὰρ ἐκεῖνοι ᾔδεσαν. nam quæ illi (servi puta) norant, ea ipsi nos fatemur; ut proinde tormentis opus nihil sit, ad ea explorandum, quæ nemo infitiatur. Ecquid autem servi tandem norant? Scilicet ἐλθόντας ἡμᾶς, id est, ὅτι ἤλθομεν ὡς τοῦτον, *norant nos ad hunc venisse.* nil aliud. Reisk.

τον, καὶ ἡμεῖς ὁμολογοῦμεν· εἰ δὲ μεταπεμφθέντες ἢ μὴ,
καὶ πότερον [1]πρότερον ἐπλήγην ἢ ἐπάταξα, ἐκείνη μᾶλλον
179 ἂν ᾔδει. ἔτι δὲ τοὺς μὲν τούτου οἰκέτας, ἰδίους ὄντας τού-
του, εἰ ἐβασανίζομεν, [2]ἀνοήτως [3]ἄν τι τούτῳ χαριζόμενοι
καὶ παρὰ τὴν ἀλήθειαν ἐμοῦ κατεψεύσαντο· [4]αὕτη δὲ
ὑπῆρχε κοινὴ, ὁμοίως ἀμφοτέρων ἀργύριον κατατεθεικό-
των, καὶ μάλιστα [5]ᾔδει. διὰ ταύτην ἅπαντα τὰ πρα-
180 χθέντα ἡμῖν γεγένηται, καὶ οὐ λήσει [6]οὐδὲν αὐτήν. καίτοι
ἔγωγ' οὐκ ἴσον εἶχον βασανισθείσης, ἀλλ' ἀπεκινδύνευον

[1] πρότερος R. A. [2] εἰκότως A. [3] ἂν ἢ τούτῳ T. [4] αὐτὴ T. A.
[5] ἤδη διὰ ταύτην T. A. ᾔδει, ὅτι διὰ ταύτην R.
[6] οὐδὲν ἐν ταύτῃ. ἔγωγ' ἂν ἴσον T. οὐδὲν ἐν ταύτῃ. ἐγώ τ' ἄνισον R. οὐδὲν ἐν ταύτῃ. ἔγωγ' ἂν ἄνισον A.

Καὶ ἡμεῖς] Id est, ταῦτα καὶ ἡμεῖς. Idem.

Μεταπεμφθέντες] Scil. a communi repete ἤλθομεν ὡς τοῦτον. Idem.

Πότερον πρότερον] Sonat vitium. Lege: πότερον πρότερος ἐπλήγην ἢ ἐπάταξα. Supra: ἢ ἐγὼ πρότερος τοῦτον ἐπάταξα. Eadem depravatio init. Orat. VIII. Markland. et *in Edit. min.* Taylor.

Ἂν ᾔδει] Bene si habet ἂν, debet ᾔδει accipi sic, ac si dixisset: διὰ τῆς ἐκείνης μηνύσεως ἐφανεροῦτο ἄν. constitisset per hujus ancillæ indicium. Sin autem ᾔδει solito modo etiam hic significat, *norat*, malim pro duobus vocabulis ἂν ᾔδει legi uno συνῄδει. *conscia erat.* Reisk.

Ἀνοήτως] Silent Codd. Refinge tamen: Ἀνοήτως ἂν ἢ τούτῳ χαριζόμενοι — ἐμοῦ κατεψεύσαντο. Ne minimo aliquando intervallo in MSS. distant τι et η. ut notum est tractantibus. Repone mox αὕτη. [vel ἀνοήτως ἂν, ἢ τούτῳ, vel εἰκότως ἄν τι τούτῳ. *In Edit. min.*] Taylor. Vox ἀνοήτως sine dubio depravata est. Forte: εἰ ἐβασανίζομεν ἂν, εἰκότως ἄν τι — ἐμοῦ κατεψεύσαντο. *si quæstioni subjecissemus, probabile est eos, hujus* (domini sui) *gratia, quidvis in me, etiam præter veritatem, mentitos fuisse.* Nisi malis ἀπρονοήτως, *temere.* Markland. Revocavi lectionem Aldinæ ἄν τι, pro ἂν ἢ, quod Taylori conjecturæ debetur. Cæterum facili opera locum hunc sanes, aut sic, ut pro τούτου εἰ legas uno vocabulo τουτουί. aut sic, ut ἐβασανίζομεν geminetur, ad hunc modum — τούτου, εἰ ἐβασανίζομεν, ἐβασανίζομεν ἂν ἀνοήτως, ἄν (id est, ἐάν) τι. *servos hujus, qui hujus proprii sunt, si torsissemus, torsissemus temere* (si scil. servamus ἀνοήτως, aut, si ἀνοήτως legimus, *in cassum,*) *si quid, in gratiam heri sui, meumque in damnum, mentiti fuissent.* Reisk.

Κατατεθεικότων] Subaudi ὑπὲρ αὐτῆς. Idem.

Ἤδη] Ἤδει (sic) Coisl. Pro sequentibus meam præstabo fidem: καὶ εὖ ᾔδει ὅτι οὐδὲ ἐκ ταύτης ἔγωγ' ἂν ἴσον εἶχον βασανισθείσης, ἀλλ' ἀπεκινδύνευον τοῦτο. Taylor. Dedi partim e libris, partim de meo, ᾔδει ὅτι διὰ ταύτην. Prius, scil. ᾔδει dant libri complures. ὅτι de meo addidi, vel potius jam Taylor viderat id addendum esse, tametsi a vera loci sententia quamplurimum is aberravit. Poterat etiam sine ὅτι locus sic emendari: ᾔδει — γεγενῆσθαι, καὶ οὐ λήσειν (in infinitivo). *norat* (adversarius puta meus) *propter hanc mulierem maxime nostras rixas exstitisse omnes, nihilque per eam mansurum esse occultum.* Reisk.

Καὶ οὐ λήσει οὐδὲν ἐν ταύτῃ] Lege: καὶ οὐ λήθει οὐδὲν ταύτην: *et nihil hanc latet,* totam rem ab initio intelligit. Demosthenes de Fœd. cum Alex. οὐ γὰρ δὴ λέληθέ γε αὐτοὺς οὐδὲν τούτων. Sequitur: ἔγωγ' ἂν ἴσον εἶχον βασανισθείσης etc. contradicit sibi in verbis proxime sequentibus. Lege: ἴσον οὐκ εἶχον. Dicit: atque ego quidem, si ista quæstioni subjecta fuisset, adeo non æquam conditionem subiissem, ut in hac parte etiam periculum adiissem: multo enim pluris illum quam me ista facit: et tamen etc. Sic Orat. VII. τοῦ τοῖς νικήσασι τὸ ἴσον οὐκ εἶχετε. Ita et ibi legendum. vulgo deest οὐκ. Markland. Subaudi βασανισθείσῃ. *in illa, ubi tormentis subjecta fuerit, nihil latebit*, h. e. omnia in lucem prodibunt, per ipsius confessionem tormentis expressam. totam illa rem patefaciet. Etiam hic locus bene habet. Reisk. Ad ἐν ταύτῃ, sub. βασανισθείσῃ. Auger.

Ἔγωγ' ἂν ἴσον εἶχον] Sic vulgati. Dedi de meo ἐγώ τ' ἄνισον εἶχον. *et ego impar essem habiturus,* h. e. conditione futurus fuissem iniquiore, quam ipse est. aut si ἂν malimus hic servari, sic erit leg. ἂν ἧσσον εἶχον, eadem manente sententia. Reisk.

τοῦτο· πολὺ γὰρ περὶ πλείονος τοῦτον ἢ ἐμὲ φαίνεται ποι- 181
ησαμένη, καὶ μετὰ μὲν τούτου ἐμὲ ἠδικηκυῖα, μετ' ἐμοῦ δ'
οὐδεπώποτε εἰς τοῦτον ἐξαμαρτοῦσα. ἀλλ' ὅμως ἐγὼ μὲν
εἰς ταύτην κατέφυγον, οὗτος δὲ οὐκ ἐπίστευσεν αὐτῇ.

γ'. Οὔκουν δεῖ ὑμᾶς, ὦ βουλὴ, τηλικούτου ὄντος τοῦ
κινδύνου, ῥᾳδίως ἀποδέχεσθαι τοὺς τούτου λόγους, ἀλλ' ἐν-
θυμουμένους ὅτι περὶ τῆς πατρίδος μοι καὶ τοῦ βίου ὁ
[1]ἀγών ἐστιν, ἐν ὑπολόγῳ ταύτας τὰς προκλήσεις [2]ποιεῖ- 182
σθαι. καὶ μὴ ζητεῖτε τούτων ἔτι μείζους πίστεις· οὐ γὰρ ἂν
ἔχοιμι εἰπεῖν ἀλλ' ἢ ταύτας, ὡς οὐδὲν εἰς τοῦτον [3]προὐνοήθην.
ἀγανακτῶ δ', ὦ βουλὴ, εἰ διὰ πόρνην καὶ δούλην ἄνθρωπον 183

[1] ἀγών. ἔστι μὲν ὑπὸ λόγῳ T. [2] ποιεῖσθαι, T. [3] προνοηθῆναι T. R. A.

Ἀλλ' ἐνθυμουμένους κ. τ. λ.] Vidit Steph. sententiæ minas, itaque ruituram sustentavit: Ἀλλ' ἐνθυμουμένους, ὅτι περὶ τῆς πατρίδος μοι καὶ τοῦ βίου ὁ ἀγὼν, ἔν τινι μὲν ὑπολόγῳ, ταύτας τὰς προκλήσεις ποιεῖσθαι, καὶ μὴ ζητεῖν τούτων ἔτι μείζους πίστεις. Mecum communicavit Vir laudatissimus: ὅτι περὶ τ. π. μ. κ. τ. βίου ὁ ἀγὼν ἕστηκεν, ὑπὸ λόγῳ τ. τ. π. π. Accurate, sed non ita, ut accuratius fieri non possit. Lego enim: Ἐνθυμουμένους, ὅτι περὶ τῆς πατρίδος μοι, καὶ τοῦ βίου ὁ ἀγὼν ἕστηκεν, ὑπόλογον [vel ὁ ἀγών ἐστιν, ἐν ὑπολόγῳ. *In Edit. min.*] ταύτας τὰς προκλήσεις ποιεῖσθαι. καὶ μὴ ζητεῖτε τούτων ἔτι μείζους πίστεις· οὐ γὰρ ἂν ἔχοιμι εἰπεῖν ἀλλ' ἢ ταύτας· ὡς οὐδὲν εἰς τοῦτον προνοηθῆναι. Dinarch. c. Demosth. Καὶ Τιμοθέῳ μὲν, ὦ Ἀθηναῖοι, Πελοπόννησον περιπλεύσαντι, καὶ τὴν ἐν Κερκύρᾳ ναυμαχίαν νικήσαντι τοὺς Λακεδαιμονίους, καὶ Κόνωνος υἱεῖ τοῦ τοὺς Ἕλληνας ἐλευθερώσαντος, καὶ Σάμον λαβόντος, καὶ ἑτέρας εἴκοσι πόλεις, οὐ ἐποιήσασθε ὑπόλογον, οὐδὲ τῆς τότε ἐνεστώσης κρίσεως, οὐδὲ τῶν ὅρκων, οὓς ὀμωμοκότες ἐφέρετε τὴν ψῆφον, ἀντηλλάξασθε τὰς εὐεργεσίας. Edit. Steph. p. 91. Ὑπόλογον. Λυσίας περὶ ἀμβλώσεως εἰ γνήσιος, οὐχ ὑπόλογον ὄντα, ἀντὶ τοῦ οὐκ ἐν λόγῳ. Δείναρχος ἐν τῷ κατὰ Πυθέου· οὐδεὶς ὑπόλογος βουλῇ γέγονεν, ἀντὶ τοῦ, οὐδεμία παραίτησις. Harpocr. in v. De voce ὑπόλογον vide quæ diximus ad fragm. περὶ τῆς Ἀμβλώσεως. Quæ sequuntur ante finem orationis turbata sunt et fortasse imperfecta. Taylor. Sed minore mutatione, vel nulla potius, res geri potest, ita: — ὁ ἀγών ἐστιν, ἐν ὑπολόγῳ ταύτας τὰς προκλήσεις ποιεῖσθαι. καὶ μὴ ζητεῖτε τούτων ἔτι μείζους πίστεις (οὐ γὰρ ἂν ἔχοιμι εἰπεῖν ἀλλ' ἢ ταύτας) ὡς οὐδὲν εἰς τοῦτον προνοηθῆναι. Totam sententiam adduxi, prout distingui oportuit. De voce ὑπόλογος vide Harpocrationem. ἐν ὑπολόγῳ ποιεῖσθαι τοῦτο, vel ὑπόλογον ποιεῖσθαι τοῦτο, est, *hujus rei rationem habere,* fere cum significatione *excusationis* vel *absolutionis.* Vide nostrum Orat. XXX. ὑπολογίζεσθαι eodem sensu utitur Andocides Orat. κατὰ Ἀλκιβιάδου, p. 33. ἀλλ' ὅμως οὐδὲν ὑπελογίζοντο τὰς νίκας. quasi diceret, *non absolverunt eum propter victorias.* et Demosthenes alicubi de Corona: et Æschines adv. Ctesiph. p. 82. νεωστὶ γεγενημένων αὐτῷ τῶν εὐεργεσιῶν, ἃς οὐχ ὑπελογίζοντο οἱ δικασταί. de Thrasybulo, in causa quadam damnato. Dinarchus adv. Demosth. p. 91. Τιμοθέῳ οὐχ ἐποιήσασθε ὑπόλογον. *Timotheum non excusavistis.* Et ita p. 110. ubi hæc omnia repetit; et unde locus iste in Orat. adv. Demosth. emendari potest, pro αὐτὸς ἔφη, legendo, αὐτὸν Ἀριστοφῶν ἔφη. De voce πρόκλησις vide Pollucem VIII. 6. segm. 62. et Harpocrationem. Markland.

Ὡς — προνοηθῆναι] Προενοήθην. Cont. Haud me fugit ὡς interdum cum infinitivo construi. Creberrime hoc schema Diodorus Siculus usurpat. Verum Atticis, si bene memini, haud est frequentatum. quare suspicor ὡς esse delendum, ut ex ας proximi vocabuli ταύτας natum. quod si tamen ὡς servetur, suspicer paulum quid deesse, ut integra sententia hunc ad modum procedat: ὡς εἰκός ἐστιν ἐμοὶ οὐδὲν εἰς τοῦτον προνοηθῆναι. *plane non esse consentaneum me vitæ ejus insidias comparasse.* Reisk. Hic ὡς, si nihil desit, cum infinitivo construitur. Sed loco προνοηθῆναι malim προὐνοήθην. Auger.

Καὶ δούλην] Καὶ διὰ δούλην Vind. quod si plane non contemnimus, sed putamus alicujus momenti esse, leg. erit: καὶ, νὴ Δία, δούλην. id quod docet sic dicere personam graviter stomachantis. Reisk.

περὶ τῶν μεγίστων εἰς κίνδυνον καθέστηκα, τί κακὸν πώποτε τὴν πόλιν ἢ αὐτὸν τοῦτον εἰργασμένος, ἢ εἰς τίνα τῶν πολιτῶν ὁτιοῦν ἐξαμαρτών; οὐδὲν γάρ ἔμοιγέ ἐστι τοιοῦτον πεπραγμένον, ἀλλὰ λόγῳ [1] τὸ τῶν πάντων κινδυνεύω πολὺ
184 μείζω συμφορὰν ἐμαυτῷ διὰ τούτους ἐπαγαγέσθαι. πρὸς οὖν παίδων καὶ γυναικῶν καὶ θεῶν τῶν τόδε τὸ χωρίον ἐχόντων ἱκετεύω ὑμᾶς καὶ ἀντιβολῶ, ἐλεήσατέ με καὶ μὴ περιίδητε ἐπὶ τούτῳ γενόμενον, μηδὲ ἀνηκέστῳ συμφορᾷ περιβάλητε· οὐ γὰρ ἄξιος οὔτ' ἐγὼ φεύγειν τὴν ἐμαυτοῦ, οὔτε οὗτος τοσαύτην δίκην παρ' ἐμοῦ λαβεῖν ὑπὲρ ὧν φησὶν ἠδικῆσθαι, οὐκ ἠδικημένος.

[1] τῷ τῶν πασῶν A.

'Αλλὰ λόγῳ κ. τ. λ.] Hæc profecto non sunt satis sana, sed levi opera restituenda. Adversarii invidiam, hujusque litis atrocitatem nihil mirum, si hominis bona ubique existimatio et summa, qua floruit, gratia sibi concitavit. Idque ab omnibus uno ore verum esse prædicatur. Ἀλλὰ λόγῳ τῷ τῶν πάντων κινδυνεύω πολὺ μείζω συμφορὰν ἐμαυτῷ διὰ τοῦτο ἐπαγαγέσθαι. Taylor. Corrupta hæc esse scio: sed non possum emendare. Nonnulla deesse existimo. Markland. Non offendor illa dictione λόγῳ, τὸ τῶν πάντων. quæ bene habet. nisi quod sic distinguendum est, ut distinxi λόγῳ, τὸ τῶν πάντων. poterant quoque hæc tria vocabula τὸ τῶν πάντων parentheseos includi signis. Verum hoc leve et vix dignum commemoratu est. Post illa vero verba parum quid deesse mihi videtur. e. c. βραχέα (aut σμικρόν τι) ἡμαρτηκώς. *sed sola criminatione tenus peccati mediocris reus factus incidi in periculum cladis per hos*, vel *propter hos, mihi consciscendæ multo maxime*. Supplementum ejusmodi nisi admittas, in quo *crimen exiguum* commemoretur, non habebit πολὺ μείζω συμφορὰν quo referatur. Dicitur is λόγῳ ἡμαρτηκέναι, qui peccati alicujus verbis tantummodo insimulatur, non ἔργῳ convincitur, reapse id peccasse. λόγῳ idem est atque λόγῳ μόνῳ, aut ψιλῷ ῥήματι, cui opponitur ἔργον. In τὸ τῶν πάντων subauditur πρᾶγμα, vel ἔθος, vel ἔργον. id quod cujusvis est, aliquem meris verbis approbatione fideque rerum carentibus, insimulare, criminari. Nemo non hoc facit, aut potest facere, aut solet. Verum pauci suis criminationibus fidem adstruere aut norunt, aut curant. Reisk. Locum obscurum et valde difficilem utcunque emendavi mutando τὸ in τῷ pro τινὶ, et πάντων in πασῶν ad quod subaudio συμφορῶν. Hic supponendum, quod certe potest supponi, reum adversarios suos aliquibus dictis læsisse. Auger. Reiskii interpretatio non magis intelligi potest quam contextus ipse. Equidem mihi videor facili emendatione sanitatem huic loco reddidisse; verba nempe male divisa sunt et hinc postea corrupta. Lysiam credo ita scripsisse: ἀλλ' ἀλογώτατον πάντων κινδυνεύω etc. sensus est: *nihil ego unquam neque in cives neque in patriam peccavi, sed iniquissime omnium jam in periculo sum, ne propter adversarium hunc meum et servam multo majoris mihi ipse auctor sim calamitatis, quam si patriæ maximum intulissem damnum.* πάντων superlativis additur ad majorem efficaciam: vid. v. 9. Aristoph. Av. 1530. Eccles. 1028. ut autem εὔλογον, *æquum, justum*, notat v. c. p. 115. 15. ed. Steph. et sæpe alibi, ita ἄλογον, *injustum, iniquum*. Thucyd. l. vi. c. 84. ὃν ἀλόγως ἡμᾶς φησὶ δουλωσαμένους τοὺς ἔνθαδε ἐλευθεροῦν. et c. 85. ἀνδρὶ δὲ τυράννῳ οὐδὲν ἄλογον ὅτι ξυμφέρον. Sluiter.

Τούτους] Cum contemtu et indignatione est pronunciandum. *propter hos*, ancillam puta, et ne illam quidem frugi, sed quæstum meretricium exercentem, ejusque herum, qui idem herus ejus et amicus atque defensor est. Cæterum nil video, quare Lysiæ abjudicari debeat hæc oratio, quæ ingenium ejus respiret. Cum superiori oratione commune nil habet, præter forum idem, causæque titulum, τραυμάτων ἐκ προνοίας. Ambæ in crimine cædis præmeditatæ versantur. reliqua omnia diversa sunt. Reisk.

ΛΥΣΙΟΥ

ΥΠΕΡ ΚΑΛΛΙΟΥ ΙΕΡΟΣΥΛΙΑΣ

ΑΠΟΛΟΓΙΑ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Hujus δευτερολογίας argumenti adornandi potestatem nobis invidit temporis injuria. 'Ιεροσυλίας agitur Callias, advena, uti videtur, non ille tunc temporis nomine satis celebris, Hipponici filius, (cujus genealogiam deducit Palmer. Exercit. p. 754.) Accusant Servi.

Pag. ed. H. Steph. — Pag. ed. Reisk.

102. 35 ΕΙ μὲν περὶ ἄλλου τινὸς ἢ τοῦ σώματος, ὦ ἄνδρες δικα- 185
σταί, Καλλίας ἠγωνίζετο, ἐξήρκει ἂν μοι καὶ τὰ παρὰ 186
τῶν ἄλλων εἰρημένα· νῦν δέ μοι δοκεῖ αἰσχρὸν εἶναι, κελεύοντος καὶ δεομένου, καὶ φίλου ὄντος καὶ ἐμοὶ καὶ — ἕως ἔζη — τῷ πατρί, καὶ πολλῶν συμβολαίων ἡμῖν πρὸς ἀλλήλους γεγενημένων, μὴ βοηθῆσαι Καλλίᾳ τὰ δίκαια ὅπως ἂν δύνωμαι. ἐνόμιζον μὲν οὖν οὕτω μετοικεῖν αὐτὸν ἐν ταύτῃ τῇ πόλει, ὥστε πολὺ πρότερον ἀγαθοῦ τινὸς τεύξεσθαι παρ' ὑμῶν ἢ ἐπὶ τοιαύταις αἰτίαις εἰς τοσοῦτον κίνδυνον καταστήσεσθαι· νῦν δὲ οἱ ἐπιβουλεύοντες οὐχ ἧττον ἐπικίνδυνον ποιοῦσι τὸν βίον τοῖς μηδὲν ἀδικοῦσιν ἢ τοῖς πολλῶν κακῶν αἰτίοις οὖσιν. ὑμᾶς δὲ ἄξιον μὴ τοὺς μὲν τῶν
103. 1 θεραπόντων λόγους πιστοὺς νομίζειν, τοὺς δὲ τούτων ἀπί-

ΑΠΟΛΟΓΙΑ] Oratiuncula hæc quominus integra habeatur, nil equidem video, quod intercedat. tametsi fieri possit, ut pars ejus, eaque nescio an haud mediocris interciderit. Neque hoc intelligo, quid auctorem elogii in suspicionem induxerit, hic causam sacrilegii agi. Vel solum illud, quod ipso in limine occurrit, τοῦ σώματος, alio vertere suspicionem debebat; Ergone sacrilegii rei venibant? atqui morte luebant. Sed capitis rei non ὑπὲρ τοῦ σώματος, sed περὶ τῆς ψυχῆς ἠγωνίζοντο. De corpore dicitur Atticis ille periclitari, de quo certatur, utrum servilis sit conditionis, an ingenuus. Denique aut hæc non est δευτερολογία, aut Taylor illi voci novam attribuit vim, qua mihi quidem nondum innotuit. δευτερολογία est, cum reus idem ad actoris secundam actionem respondet. Hæc autem oratio est advocati Calliam reum defendentis. Verum videtur Taylor hasce duas res, quæ diversæ sunt, rei defensionem posteriorem, cum ipse iterum pro sese dicit, cum intercessione amici ad patrocinandum advocati commiscuisse. Reisk. Post ΑΠΟΛΟΓΙΑ in titulo Contius notat λόγος ἀτελής. Auger.

Εἰρημένα] Subaudi ὑπὲρ αὐτοῦ. Reisk.

Τούτων ἀπίστους] *Horum*, sc. patronorum Calliæ. Auger.

στους, ἐνθυμουμένους ὅτι Καλλίᾳ μὲν οὐδεὶς πώποτε οὔτ' ἰδιώτης ἐνεκάλεσεν οὔτε ἄρχων, οἰκῶν δ' ἐν ταύτῃ τῇ πόλει πολλὰ μὲν ἀγαθὰ ὑμᾶς ἐποίησεν, οὐδεμίαν δὲ σχὼν αἰτίαν εἰς τοῦτο τῆς ἡλικίας ἀφῖκται, οὗτοι δὲ ἐν ἅπαντι τῷ βίῳ μεγάλα ἡμαρτηκότες καὶ πολλῶν κακῶν πεπειραμένοι, ὥσπερ ἀγαθοῦ τινὸς αἴτιοι γεγενημένοι περὶ ἐλευθερίας νυνὶ ποιοῦνται τοὺς λόγους. καὶ οὐ θαυμάζω· ἴσασι γὰρ ὅτι ἂν ψευδόμενοι ἐλεγχθῶσιν, οὐδὲν μεῖζον τῶν ὑπαρχόντων πείσονται, ἐὰν δὲ ὑμᾶς ἐξαπατήσωσι, τῶν παρόντων κακῶν
187 ἔσονται ἀπηλλαγμένοι. καίτοι τοὺς τοιούτους οὔτε κατηγόρους οὔτε μάρτυρας πιστοὺς χρὴ νομίζειν εἶναι, οἵτινες αὐτοὶ μεγάλα κερδαίνοντες περὶ ἑτέρων ποιοῦνται τοὺς λόγους, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον ὅσοι τῷ δημοσίῳ βοηθοῦντες εἰς κινδύνους σφᾶς αὐτοὺς καθιστᾶσιν. ἄξιον δέ μοι δοκεῖ εἶναι οὐ τούτων ἴδιον ἡγεῖσθαι τὸν ἀγῶνα, ἀλλὰ κοινὸν ἁπάντων τῶν ἐν τῇ πόλει· οὐ γὰρ τούτοις μόνοις εἰσὶ θεράποντες, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν, οἳ πρὸς τὴν τούτων τύχην ἀποβλέποντες οὐκέτι σκέψονται, ὅ τι ἀγαθὸν εἰργασμένοι τοὺς δεσπότας ἐλεύθεροι γένοιντο, ἀλλ' ὅ τι ψεῦδος περὶ αὐτῶν [1] μηνύσαντες.

[1] μηνύσαντες * * * T.

Οὗτοι] Hic per οὗτοι designat orator servos qui Calliam herum suum testimoniis premebant. Idem.

Κερδαίνοντες] In hac particula Orationis nihil notatu dignum, nisi quod pro κερδαίνοντες legendum videtur κερδανοῦντες, in Futuro. Cæterum τὸν ὑπὲρ Καλλίου citat Harpocration V. Τίμημα, sine ulla νοθείας suspicione; nulla tamen Ἱεροσυλίας mentione facta: adeo ut utrum hanc Orationem voluerit nec ne, non pro certo affirmari possit. Alius quoque κατὰ Καλλίου, Ὕβρεως, meminit Jul. Pollux III. 8. segm. 76. Markland. Bene habet κερδαίνοντες. Marklandi conjectura κερδανοῦντες si probetur, etiam pro βοηθοῦντες legendum sit βοηθήσαντες. quod ne ipsi quidem illi visum fuit; nedum ut alii cuiquam in mentem veniat. Reisk. Malim cum Marklando κερδανοῦντες. Auger.

Τούτων ἴδιον] *Horum*, sc. Calliæ et aliorum qui sunt in eadem causa. Ad eosdem refer τούτοις. Idem.

Τούτοις] Calliæ puta et advocatis ejus. vel universe inquilinis omnibus, cujusmodi Callias erat. Reisk.

Τούτων] Utrorum, dominorum, an servorum? nam utrumque convenit. ego tamen servos potius hic arbitror designari. Idem. Hic τούτων intelligo servorum Calliæ. Auger.

Μηνύσαντες] Deesse aliquid huic orationi, an contra plenam esse, quis pro certo definierit. Utrumque incertum est, hoc certum, argumentis certis demonstrari non posse, μείουρον esse. Nihil ei ad perfectionem sententiæ deest. Et advocatorum (τῶν συνηγόρων) orationes intercessorias ad deprecandum pro reo compositas, breves fuisse, non credibile modo, sed certum adeo est. λείπει, quod hic in Aldina legitur, non ad hujus orationis finem, sed ad initium insequentis pertinet. Asteriscos itaque hinc detraxi. Reisk. Ad λείπει quod Aldus, spatio vacuo interposito, habet post μηνύσαντες, Contius addit τὰ λοιπὰ τοῦ λόγου τούτου. Equidem arbitror nihil deesse in hac oratione, ob rationes in versione mea Gallica allatas. Auger.

I. OTT. SLUITERI

AD

ORATIONEM CONTRA ANDOCIDEM

PRÆFATIO.

Orationem Andocideam *de Mysteriis* postquam percensuimus, haud abs re erit de Lysiæ Oratione *contra Andocidem*, quæ contraria illi vulgo habetur, nonnulla subjicere, ut, quæ ad illam causam pertineant, omnia uno quasi in conspectu ponamus. Priusquam vero ad criticas animadversiones progrediamur, de auctore hujus Orationis propius est videndum; quam Orationem simul ac legi, suspicatus sum non a Lysia esse scriptam; relectam sæpius illo prorsus indignam judicavi. Nam, sive in Lysiæ intueamur ingenium, sive hanc Orationem cum contraria Andocidis comparemus, in eam incidamus cogitationem necesse est, non illam a Lysia fuisse conscriptam, neque in fori lucem productam, sed in scholæ umbraculis ad formam Orationis forensis confictam, fœtumque Oratori temere suppositum. Est enim Lysias constanti veterum judicio habitus subtilis, acutus, tenuis, elegans, facetus, brevis, qui nihil habeat insolens neque ineptum, sordibus immunis, veritatis studiosus: in narratione præsertim concisus, neque rem verborum ampullis exornans; sed id, quod proposuerit, sensim efficiens et quasi furtim: "habet" denique, ut ait Quinctilianus (Inst. Or. l. IX. c. 4.) "maximam gratiam simplicis atque inaffectati coloris."

Harum vero virtutum quamnam in hac Oratione inesse dicamus? Subtilitatemne aut tenuitatem? At nusquam apparent. An simplicem Lysiæ narrationem veritatisque studium? Sed hæc quoque frustra quæras. Fictus hic Orator semper rem auget, declamat, nihil probat: in causa tam gravi neque Legem affert, neque testem producit, contra morem Lysiæ, qui, licet de rebus agat in vulgus notis, numquam tamen sine testimonii dictione rem peragit. Neque dicat quis non integram nobis Orationem superesse, sed tantummodo fragmentum: nihil enim præter exordium deesse videtur; cum narratio, quamvis alieno loco, brevissima, nullisque argumentis confirmata, exstet tamen et post multam declamationem sequatur

p. 105. v. 13. seqq. ed. Steph. Adeo autem hic perturbata sunt omnia, ut subinde nexus nullus neque cogitationum, neque orationis, appareat. Auctor hujus declamationis omnia permiscet, ordinis nullam habet rationem: largus est verbis locisque communibus, sententiarum et argumentorum parcus, ut sophistæ ornatum facile detegas. Sophistarum quippe est, dum veram causam negligunt, in locos communes evagari, qualis hic præsertim est locus *de ira Numinis et vindicta divina, quæ lento, sed certo, gradu impios consequatur:* is igitur locus a Pseudo-Lysia ad satietatem usque inculcatur. Neque enim subsistit in *ῥήσει* ista longiori p. 105. v. 6. *οὔτε γὰρ ὁ θεὸς παραχρῆμα κολάζει* cæt. quam tamen, quicunque Andocideam *de Mysteriis* legerit, facile videat ad verba Andocidis esse effictam, non autem scriptam ab Andocide defensionem (p. 18. v. 12.) ut Lysiacæ disputationi *de sera Numinis vindicta* responderet; longum igitur istum pannum Philosophum seu Ethicum consuisse declamatori non sufficit, sed in ira illa divina sæpius recoquenda genio indulget: *Ὁ θεὸς γὰρ λήθην ἔδωκεν· —Ἔφευγε μὲν τοὺς ἐνθάδε θεούς· —Ἃ τούτῳ ὁ θεὸς οὐκ ἐπὶ σωτηρίᾳ ἐπινοεῖν δίδωσιν, ἀλλὰ τιμωρούμενος τῶν γεγενημένων ἀσεβημάτων· —Μὴ γὰρ οἴεσθε, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, εἰ ὑμεῖς βούλεσθε τὰ τούτῳ πεποιημένα ἐπιλαθέσθαι, καὶ τοὺς θεοὺς ἐπιλήσεσθαι· —Ὁ δὲ θεὸς ὑπῆγεν αὐτόν· —Πῶς οὐ θεῶν τις τὴν τούτου γνώμην διέφθειρεν;*—passim hæc per totam Orationem sparsa sunt. Nihil vero rhetorem magis sapit et declamatorem, quam injecta Diagoræ Melii mentio, p. 104. v. 39. ubi Andocides dicitur *Διαγόρου τοῦ Μηλίου ἀσεβέστερος*, hyperbolice adeo et per *αὔξησιν* sophisticam, ut, quod ei simile sit, in Lysiæ Orationibus non reperiatur.

Deinde quum Andocides in Oratione, quam huic dicunt contrariam, præsertim id agat, ut ostendat Isotimidis Psephisma ad se non pertinere, et abrogatum esse per Psephismata Patroclidis et Tisameni, Legemque *ἀμνηστείας*: tum vero se quoque contineri pactis post reditum populi initis, et jurejurando illis temporibus præstito, facile intelligitur, id fuisse caput accusationis, Andocidem psephismate Isotimidis arceri a templis, neque ad ipsum Decreta illa Patroclidis et Tisameni pertinere. Hic vero neque Psephismatis neque Legum illarum ulla mentio: pacta et jusjurandum leviter tanguntur, nec subtiliter de iis disputatur, ut solet Lysias, sed clamat homo et perorat.

Porro quis credat Oratorem tota antiquitate celebratissimum sæpius per ignorantiam in errores esse lapsum, aut sibi ipsum contraria dixisse? quod in hac Oratione sæpius factum esse videmus. Ita v. g. p. 104. v. 15. dicitur Andocides accusasse Aristippum, *φάσκων ἀσεβεῖν περὶ τὸν Ἑρμῆν τὸν αὐτοῦ πατρῷον*; quasi Hermes ille a majoribus suis esset consecratus, quem constat fuisse dona-

rium Tribus Ægeidos: meritoque Palmerius Exerc. in A. Gr. p. 658. miratur, "Lysiam hoc loco non notavisse hominis vanitatem, si ea statua non fuit majorum suorum donarium, ut volunt Æschines et Plutarchus," aliique quos supra citavi. "Forte," addit, "id ignorabat, et sequebatur communem errorem." Tempore autem Lysiæ communis iste error seu vulgaris opinio nondum invaluerat, cum Hermes Andocidis ab ipso demum Oratore famam nomenque in historia acceperit; quoniam, cæteris Hermis truncatis, solus ille, qui prope januam Andocidis erat, integer manserat. Sed postea demum, cum rationem appellationis haud satis perspicerent vel ignorarent homines, *πατρῷον* Andocidi fuisse crediderunt. Inter eos, qui falsam opinionem sequebantur, Duris fuit, patria Samius, secta Peripateticus, teste Harpocratione v. *Ἀνδοκίδου Ἑρμῆς*. Et hæc quidem res scriptæ Orationis ætatem non obscure indicare videtur, eam nempe, qua, ad exemplum Demetrii Phalerei, pro veris in foro causis, fictas in scholis agere, atque in umbra declamare cœperunt. Sed alios porro Rhetoris errores recenseamus. Pag. 105. v. 13. narrat Andocidem, quum esset accusatus de Hermis violatis, litem æstimasse vinculis, cum potuisset pecunia æstimare, et noluisse servum conscium tradere, sed curasse ut necaretur: quæ videtur enucleatius tradere Pseudo-Plutarchus in Vit. Andocid. ut monui Cap. 3.—Pag. 107. v. 17. seqq. dicitur Andocides nunquam militasse, qui classi præfuerit cum imperio. Ibid. v. 39. a sacerdotibus devotus fuisse perhibetur Andocides, de quo dixi Cap. 4. Hæc omnia ita et perturbata sunt et falsa, ut a Lysia proferri in judicio non potuerint. Neque vero errores tantum hæc Oratio complectitur, quorum unum vel alterum fortasse Lysiæ quis condonare possit, sed adeo sui oblitus est, qui illam conscripsit, ut sibi ipse interdum obloqueretur, prouti p. 105. v. 18. *καὶ ἐμήνυσε δεδεμένος κατὰ τῶν αὐτοῦ συγγενῶν καὶ φίλων, ἀδείας δοθείσης αὐτῷ, εἰ δόξειε τἀληθῆ μηνῦσαι. καὶ τίνα αὐτὸν δοκεῖτε ψυχὴν ἔχειν, ὁπότε τὰ μὲν ἔσχατα καὶ τὰ αἴσχιστα ἐποίει, μηνύων κατὰ τῶν ἑαυτοῦ φίλων, ἡ δὲ σωτηρία ἀφανὴς αὐτῷ; μετὰ δὲ ταῦτα—ἔδοξε τἀληθῆ μηνῦσαι, καὶ ἐλύθη.* Nonne igitur illi spes salutis erat, cui pœnæ immunitas erat promissa, si alios indicasset, et qui revera hoc facto pœnam effugit? de qua re conferri possunt, quæ dixi Cap. 3. Aliud exemplum addam p. 105. in fin. *τὸ δὲ τελευταῖον νῦν ἀφικόμενος εἰς τὴν πόλιν, δὶς ἐν τῷ αὐτῷ* (*ἐνιαυτῷ* non male inserit Reiske) *ἐνδέδεικται. καὶ τὸ μὲν σῶμα ἀεὶ ἐν δεσμοῖς ἔχει, ἡ δὲ οὐσία αὐτοῦ ἐλάττων ἐκ τῶν κινδύνων γίγνεται. καὶ* (recte Marklandus *καίτοι*) *ὅταν τις τὸν αὐτοῦ βίον τοῖς ἐχθροῖς καὶ τοῖς συκοφάνταις διανέμει, τοῦτ᾽ ἐστὶ τὸ* [*βιοῦν*] *τὸν βίον ἀβίωτον.* Contra vero p. 103. v. 28. p. 104. v. 4. seqq. p. 106. v. 7. seqq. dicit Andocidem jam pollere in Republica, in senatum venire, alios honorem petentes suo suffragio improbare,

et fortasse brevi Archontem fore; p. 107. v. 27. divitem esse Andocidem suisque bonis reipublicæ egestatem posse sublevare.

Præterea plures sunt in hac Oratione locutiones, quæ sophistam sapiant et a veteri simplicitate et Lysiæ more abhorreant: ut p. 105. v. 4. *ἀφικόμενος εἰς τὰ ἁμαρτήματα*. ibid. v. 24. *ἐξ ὅσου Ἀθηναῖοι ἀείμνηστοί εἰσι*. ibid. v. 36. *καταπλεύσας εἰς δημοκρατίαν, εἰς τὴν ἑαυτοῦ πόλιν*. cujusmodi locutionum nullum apud Lysiam exemplum inveni.

Denique cum tres fuerint accusatores Andocidis, Cephisus, Epichares et Melitus, a nullo eorum hæc Oratio dicta videtur: non a Cephisio, quoniam dicit Auctor Declamationis p. 106. in fin. *ἴσως οὖν καὶ Κηφισίου ἀντικατηγορήσει, καὶ ἕξει ὅ, τι λέγοι· τὰ γὰρ ἀληθῆ χρὴ λέγειν*. cæt. Quapropter inconsiderate fecit, qui et hæc de Cephisio dicat, et locum Andocidis p. 18. v. 1. *κατηγόρησαν δὲ μοῦ καὶ περὶ τῶν ναυκληριῶν καὶ περὶ τῆς ἐμπυρίας, ὡς ἄρα θεοὶ διὰ τοῦτο μὲ ἐκ τῶν κινδύνων σώσαιεν, ἵνα ἐλθὼν δεῦρο (ὡς ἔοικεν) ὑπὸ Κηφισίου ἀπολοίμην·* ita in suam Orationem transtulerit p. 105. v. 2. *οὐ γὰρ ὡς δεδιὼς τὰ πεποιημένα, ἀλλ' ὡς θαῤῥῶν ναυκληρίᾳ ἐπιθέμενος, τὴν θάλατταν ἔπλει. ὁ δὲ θεὸς ὑπῆγεν αὐτὸν, ἵνα ἀφικόμενος εἰς τὰ ἁμαρτήματα ἐπὶ τῇ ἐμῇ φάσει* (ita lego) *δῴη δίκην*: quasi Oratio a Cephisio habita esset: Andocides enim ad quoddam Cephisii in Accusatione dictum de negotiationibus suis transmarinis manifesto respicit. Igitur Cephisius turpissimos mores ipse suos fassus sit, dixeritque *Κηφισίου ἀντικατηγορήσει*. Neque etiam ab Epichare pronunciata fuit hæc Oratio, quum dicat Andocides p. 13. v. 27. Epicharem impurum scortorum amorem sibi exprobrasse; cui ne simile quidem hic invenimus. Melito pessimo Sycophantæ Lysiam stilum venalem præbuisse, eo minus est credendum, quo minus is, qui poetica facultate se efferret, literarumque profiteretur scientiam et usum, qui in foro et accusationibus versaretur, aliena opera indigebat, ut reos, quibus male cuperet, scripta calumnia disperderet. Phileas hic in censum non venit, a quo accusatum Andocidem narrat Suidas v. Φιλέας. Φιλέας, inquit, *Ἀνδοκίδην ἱεροσυλίας ἐγράψατο· ὥσπερ οὐκ αὐτὸς ὢν ὁ τῆς θεοῦ τὸ γοργόνειον ἐκ τῆς ἀκροπόλεως ὑφελόμενος*. Hæc quippe et longe alia res est, et unius Suidæ nititur auctoritate. Nusquam enim Phileæ mentionem facit Andocides, nedum ut accusatoris.

Si cui meam his argumentis sententiam minus probaverim, sed aliorum is auctoritatem desideret, hac quoque minime caremus. Nam et Ruhnkenius Hist. Crit. Or. Gr. p. 50. non germanam hanc Orationem judicavit, et dubitasse etiam Valckenaerium indicavit mihi Vir Clar. Ioannes Luzacius. Neque hi tantum viri eruditissimi, sed Grammatici quoque antiqui spuriam eam censuerunt. Certe Harpocration, qui tribus locis eam memorat, bis addit *εἰ*

γνήσιος: primum v. Καταπλὴξ — *Λυσίας ἐν τῷ κατ' Ἀνδοκίδου ἀσεβείας* (p. 107. v. 34.), *εἰ γνήσιος ὁ λόγος*: deinde v. *φαρμακὸς* — *Λυσίας ἐν τῷ κατ' Ἀνδοκίδου ἀσεβείας* (p. 108. v. 4.), *εἰ γνήσιος*: at v. Ῥόπτρον, (quod exstat initio fragmenti) nullam notam suspicionis addidit. Quis autem Declamationis auctor sit habendus, non est exploratum; neque de hac re certo ausim statuere. Non tamen illam ab æquali Andocidis esse scriptam ipse stilus et scribendi ratio docere videtur, quippe quæ multum abhorret ab antiqua illa Atticorum simplicitate et tenuitate; neque naturalem illum habet et Atticum colorem, sed nitorem quendam fucatum. Quapropter eam potius a rhetore vel sophista posterioris ætatis, quam ab æquali quodam Lysiæ profectam esse censeo: forte auctor ab ætate Demetrii Phalerei non longe fuit remotus. Probabile autem est, causam tam celebratam pulcherrimam rhetoribus præbuisse materiem, in qua sibi elaborandum putarent, fœtumque suum Lysiæ tribuerent, quem scirent Andocidis fuisse æqualem. Atque hinc factum esse existimo, ut plures Lysiæ nomine contra Andocidem Orationes olim exstiterint, quarum nullam tamen germanam habuit Harpocration: hic enim v. Πλειστηριάσαντες laudat Lysiam *ἐν τῷ κατ' Ἀνδοκίδην, εἰ γνήσιος*, et v. Ἐπίγνον ejusdem Orationem *κατ' Ἀνδοκίδην ἀποστασίου, εἰ γνήσιος*. Ex omnibus autem Oratoribus Atticis nullus fuit, cujus nomine ita abusi sint Rhetores, uti nomine Lysiæ. Hujus enim ex 425 Orationibus fere 200 ab antiquis habitæ sunt spuriæ: vid. Photius in Lysia (Cod. 261.) et Suidas v. Λυσίας· Facilius autem Lysiacam tenuitatem, quam aut numerum Isocratis aut vim dicendi Demostheneam imitari se posse illi confidebant: unde frequens ista ad Lysiæ Orationes Grammaticorum nota, *εἰ γνήσιος*.

Quamvis autem Lysiæ falso tribui credam hanc Orationem, haud tamen indigna est, in qua emendanda elaboremus. Nam multis etiamnum scatet nævis, quos alii nondum expurgasse videntur. Nonnulla etiam, quæ aliorum diligentiam fugerunt, ex Valckenaerianis depromemus. Sic ad ipsum initium Orationis notat Valckenaerius, Taylorum, qui in Lect. Lys. c. 8. nonnulla collegit de tristissima morte per inediam, omisisse tamen locum, quem Auctor Orationis expressit Thucydideum p. 205. v. 63. *εἰλόμεθα ἂν πρό γε τούτου τῷ αἰσχίστῳ ὀλέθρῳ λιμῷ τελευτῆσαι.* "Forsan et hic, inquit, posuerat *αἰσχίστῳ* pro *ἀλγίστῳ*, uti Lysias p. 247. v. 14. *ἠναγκάζοντο αἰσχίστῳ καὶ ἀκλεεστάτῳ ὀλέθρῳ ἀπόλλυσθαι.* Ita et Polyænus p. 77. v. 6. *λιμῷ αἴσχιστα ἁλώσοιντο.* Aliis tamen etiam *θάνατος* ille dicitur *οἴκτιστος*, locis quæ Taylorus designavit."

ΛΥΣΙΟΥ

ΚΑΤ᾽ ΑΝΔΟΚΙΔΟΥ ΑΣΕΒΕΙΑΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Cautum erat Legg. Atticis, ne cui ἀτίμῳ liceret templa adire, aut rebus civilibus sese adjungere. Andocides, qui ob profanata Cereris Mysteria atque Hermas obmutilatos, ἀτιμίᾳ olim notabatur, ea lege se teneri noluit. Ei igitur Ἐνδείξεως scribitur dica. Quam cum agit Cephisius quidam, δευτεραγωνιστεῖ Orator præ manibus. Utrique adversariam et quidem luculentam orationem habuit Andocides, sub alieno tamen nomine, sc. περὶ τῶν μυστηρίων adhuc delitescentem. Non igitur utique periit ejus περὶ τῆς ἐνδείξεως λόγος, quam memorant Plutarchus in vita et Harpocrat. in ζητητής.

Acta est causa non diu post sublatos triginta viros, in Eleusinio, mense Boedromione, postridie sc. τῶν μυστηρίων, quo die pariter et loco voluit Solo quæstionem haberi, Rege referente, de iis qui in proximis Religionibus quidquam peccavissent.

Pag. ed. Reisk. — Pag. ed. H. Steph.

188 * * * ἔδησε τὸν ἵππον ἐκ τοῦ ῥόπτρου τοῦ ἱεροῦ ὡς 103. 17
190 ἀποδιδοὺς, τῇ δ᾽ ἐπιούσῃ νυκτὶ ὑφείλετο. οὗτος οὖν ὁ ταῦ-

ΚΑΤ᾽ ΑΝΔΟΚΙΔΟΥ] In Editt. vulgatis, Aldi puta Stephanique hærebat hoc fragmentum cum præcedenti, cum quo tamen nihil habet commune. *Resecavimus*, et ab initio *supplevimus*. Istius fidem faciunt multa: utriusque quæ sequuntur. Λυσίας κατ᾽ Ἀνδοκίδου ἀσεβείας. Ἔδησε τὸν ἵππον ἐκ τοῦ ῥόπτρου τοῦ ἱεροῦ. Harpocr. in ῥόπτρον, et totidem syllabis ibidem ejus compilator Suidas. Ἀπὸ τοῦ ῥόπτρου, ὅπερ ἐστὶ κατὰ τοὺς παλαιοὺς πλῆγμα ἢ ῥόπαλον, ἢ καὶ ἄλλως πάγη, ῥομφαῖα, εἶδος ξίφους ἢ ἐπίσπαστρον. διὸ Λυσίας κρίκον θύρας αὐτὸ εἶναι δηλοῖ ἐν τῷ, Ἔδησε τὸν ἵππον ἐκ τοῦ ῥόπτρου τοῦ ἱεροῦ, κατὰ Ἀνδοκίδου ἐν τῷ περὶ ἀσεβείας τοῦτο εἰπών. Eustath. ad Il. A. Quem itidem verbum verbo exscripsit Phavorinus, nisi quod ἐπίπαστρον legat, quod emendari jubeo. Similiter Moschop. περὶ σχεδ. Καὶ ὁ κρίκος, ὡς παρὰ Λυσίᾳ, Ἔδησε τὸν ἵππον ἐκ τοῦ ῥόπτου (lege ῥόπτρου) τοῦ ἱεροῦ. In his mihi aliqua ex parte præcesserunt viri eruditi. V. Canter. Nov. Lect. VIII. 4., Maussac. ad Harpocr. l. c., Kuster. ad Suid. v. φαρμακὸς, et Palmer. Exerc. p. 657. Male Scalig. Λυσίου κατ᾽ Ἀνδοκίδου περὶ Ἑρμῶν ἀποκοπῆς. λείπει ἡ ἀρχή. Quid Meursius interea? Exstat, inquit ille in Biblioth. Attica, κατ᾽ Ἀνδοκίδου ἱεροσυλίας oratio (Personam videlicet ex hoc fragmento arripuit, crimen ex superiore). Alteram κατ᾽ Ἀνδοκίδου ἀσεβείας intercidisse existimat, et, quod jure mireris, notitiam non aliunde, quam ex Suid. in v. ῥόπτρον, desumpsit. TAYLOR. Mutila est hæc oratio, et multa initio desunt. Adducebat orator, ut conjicere licet, multa exempla impiorum qui pœnas dederant, hicque narrationis historiæ alicujus finem habemus. Contius quoque novam incipit orationem cum hoc titulo ΚΑΤ᾽ ΑΝΔΟΚΙΔΟΥ ΑΣΕΒΕΙΑΣ, et addit ex Harpocratione voces ἔδησε τὸν ἵππον. AUGER.

Ἐκ τοῦ ῥόπτρου] Tribus vocabulis hanc Orationem auxit Harpocration V. ῥόπτρον, Ἔδησε τὸν ἵππον ἐκ τοῦ ῥόπτρου τοῦ ἱεροῦ. Idem passim citat hunc λόγον, adjecto solenni isto, εἰ γνήσιος. Scripsit Lysias et alium πρὸς Ἀνδοκίδην, Ἀποστασίου, εἰ γνήσιος, Voce Ἐπίγνων. et simpliciter κατ᾽ Ἀνδοκίδου, εἰ γνήσιος, V. Πληστηριάσαντες. Adeo ut tres esse possint contra Andocidem scriptæ Orationes. MARKLAND.

Ὑφείλετο] Mirarer, si ex loco laniato pessimeque excepto integram historiam simus exprompturi. At profecto ex Andocide ἀπολογουμένῳ tantundem. Huic enim criminationi videtur his verbis respondere: Καὶ γὰρ ὁ λόγοι τῶν κατηγόρων ταῦτα τὰ δεινὰ, καὶ φρικώδη ἀνωρθίαζον, καὶ λόγους εἶπον, ὡς πρότερον ἑτέρων ἁμαρτόντων, καὶ ἀσεβησάντων περὶ τὼ θεὼ, οἷα ἕκαστος αὐτῶν ἔπαθε καὶ ἐτιμωρήθη. Non multum abludit facinus, quod olim fecit Phileas

τα ποιήσας θανάτῳ τῷ ἀλγίστῳ ἀπώλετο, λιμῷ· πολλῶν γὰρ καὶ ἀγαθῶν αὐτῷ ἐπὶ τὴν τράπεζαν παρατιθεμένων, ὄζειν ἐδόκει τοῦ ἄρτου καὶ τῆς μάζης κάκιστον, καὶ οὐκ ἠδύνατο ἐσθίειν. καὶ ταῦτα πολλοὶ ἡμῶν ἤκουον τοῦ ἱερο- 191
φάντου [1] λέγοντος. [2] ὅτι Ἀνδοκίδης μηνύων τοὺς αὐτοῦ συγ-
γενεῖς καὶ φίλους [3] ἀπώλλυε, φάσκων αὐτοὺς συνεργοὺς 192
εἶναι. δίκαιον οὖν μοι δοκεῖ εἶναι νῦν ἐπὶ τούτῳ τὰ τότε λεχθέντα ἀναμνῆσαι, καὶ μὴ μόνον τοὺς τούτου φίλους ὑπὸ τούτου καὶ τῶν τούτου λόγων ἀπόλλυσθαι, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν τοῦτον ὑφ᾽ [4] ἑτέρου. ἀδύνατον δὲ καὶ ὑμῖν ἐστὶ, περὶ

[1] λέγοντος, T. [2] [ὅτι . . . . εἶναι.] A.
[3] ἀπολλύων T. R. ἀπώλλυ A. [4] ἑαυτοῦ μηνυθῆναι. ἀδύν. A.

quidam. Certe tempora non abludunt. Ecce enim. Φιλέας Ἀνδοκίδην ἱεροσυλίας ἐγράψατο, ὥσπερ οὐκ αὐτὸς ὢν ὁ τῆς Θεοῦ τὸ Γοργόνειον ἐκ τῆς ἀκροπόλεως ὑφελόμενος. Suid. in Φιλέας. Exspectatisne fide digniorem, qui hæc commemorat? Præstabo. Ὥσπερ ἂν εἴ τῳ Φρυνώνδας πανουργίαν ὀνειδίσειεν ἢ Φιλέας ὁ τὸ Γοργόνιον (corrige sodes) ὑφελόμενος. Isocr. c. Callimach. Ita enim credo legendum, non Φιλεργὸς, ut in hunc diem obtinuit sine alicujus naris offensione. TAYLOR.

Ὄζειν ἐδόκει τοῦ ἄρτου, καὶ τῆς μάζης κάκιστον] Lego, ἕκαστον, appositis huic Sacrilego (quem spectat hæc imperfecta historia) multis et exquisitis eduliis, *unumquodque eorum illi videbatur olere* (τοῦ ἄρτου) *panem istum, et* (τῆς μάζης) *mazam istum: neque edere potuit.* Unde colligere haud obscure datur, hunc hominem e Templo aliquo Cereris et Proserpinæ surripuisse *panes sacros*, et *sacram mazam*: fame vero divinitus immissa, pœnas dedisse ex ea parte, qua peccaverat. Cæterum ex Andocide de Myster. p. 5. ubi his respondet, discimus, plura hujusmodi *Impietatis* in Cererem et Proserpinam, et *pœnæ* exempla, ab Accusatoribus adducta fuisse. Unde liquet non pauca huic Orationi deesse. MARKLAND. Tantundem hic valet ὄζειν atque ἀπόζειν. bene habet hic locus. perinde est, ac si dixisset: ἀπὸ τοῦ ἄρτου καὶ τῆς μάζης ἐνόμιζεν ὄζειν κάκιστον, id est, ἀποφέρεσθαι ὀδμὴν κακίστην. *existimabat e pane et e maza odorem ad se afflare* vel *allabi teterrimum.* Veteres opinabantur et dictitabant, si qui in Cererem deliquissent, deam illos hac pœna ulcisci, ut furoris hoc genus illis injiceret, ut quicquid ciborum attingerent, id stercus oleret; quo fieret, ut in copiis alimentorum fame tamen perirent. Nota res est e Callimachi hymno in Cererem. Genus hoc morbi simile est hydrophobiæ. Credebatur quoque Ceres bulimiam injicere iis, quibus irata esset, ut quamvis multa vorarent, ad crepandum usque, tamen haud satiarentur. REISK. Interpretor: *ex pane et maza videbatur pessimus odor ipsi afflari.* AUGER.

Λέγοντος] Satis habent aures, neque aliquid amplius præstolantur. Cum vero mihi ingeras λέγοντος ταῦτα, atque etiam λέγοντος ταῦτα, ὅτι — fastidio. Tum autem, credo, πολυθρύλλητος ista historia de Andocidis indicio Hierophantam auctorem desiderabat! Punge cum Aldo post λέγοντος. et cetera mutila licet in fine, ut contemplanti videbitur, ita procedent: ὁ δὲ Ἀνδοκίδης κ. τ. λ. TAYLOR. Distinguo et lego: καὶ ταῦτα πολλοὶ ἡμῶν ἤκουον τοῦ ἱεροφάντου λέγοντος. ὁ δὲ Ἀνδοκίδης μηνύων τοὺς αὐτοῦ συγγενεῖς, καὶ φίλους ἀπώλλυεν, φάσκων αὐτοὺς συνεργοὺς εἶναι. Male legitur, ἀπολλύων pro ἀπώλλυεν. MARKLAND. L. ἀπώλλυεν. *In Edit. min.* TAYLOR. Post Ἀνδοκίδης add. ἔπαθε. CONT. Mutavi comma, quod in vulgatis libris pone λέγοντος conspicitur puncto, et particulæ ὅτι primam literam, quæ vulgo parva est, cum majore. Nova enim orditur sententia, vel potius novum hujus orationis excerptum. Solent auctores ejusmodi excerptorum singula excerpta a voc. ὅτι incipere. id quod vel e solo Photio constat. Et videntur hæc verba: ὅτι Ἀνδοκίδης μηνύων τοὺς αὐτοῦ συγγενεῖς, καὶ φίλους ἀπώλλυ (sic enim leg. esse suspicor pro ἀπολλύων) φάσκων συνεργοὺς εἶναι. non Lysiæ, sed lectoris alicujus esse, librariive, in memoriæ suæ gratiam ista in margine annotantis. Verba actoris ipsa, ni fallor, ab istis δίκαιον οὖν μοι δοκεῖ εἶναι incipiunt. REISK.

Ὑφ᾽ ἑτέρου] Ipse sese, quisquis est hujus causæ actor, designat. IDEM.

τοιούτου πράγματος φέρουσι τὴν ψῆφον, ἢ κατελεῆσαι ἢ καταχαρίσασθαι Ἀνδοκίδῃ, ἐπισταμένοις ὅτι [1] ἐναργῶς

[1] ἐναργῶς περὶ τὼ A.

Ἢ κατελεῆσαι] Verbum κατελεεῖν mihi insolens accidit; et ne Græcum quidem erit, si existimemus cum dativo constructum esse, ut est proximum καταχαρίζεσθαι. quamquam nil necesse est ita existimare. Num ergo simplex ἐλεῆσαι hic præferemus? Idem.

Ὅτι ἐναργῶς κ. τ. λ.] Τιμωρεῖται Edit. pr. (cum qua etiam concordat Coisl.) unde Scal. nullo negotio: ὅτι ἐναργῶς τῷ θεῷ τούτῳ μέλει τιμωρεῖσθαι τοὺς ἀδικοῦντας. Schottus interea in nescio quo hiatu ingenio suo perfugium quærit. Quanquam non is sim, ut rem ita se posse habere sedulo et constanter pernegem, vocem tamen unam atque alteram, quæ certissimo interea cubant in mendo, utcunque de tota periodo statuatur, tam levi digito perstringi non oportuit. Τῷ θεῷ τούτῳ. Cuinam, cedo, et quarum Gentium? Cum in Eleusinio templo, atque adeo de Eleusiniis, de Cereris et Proserpinæ sacris agitur, dedit ille τὼ θεὼ τούτω. Quod si plura igitur non desiderentur, ita suadeo reponi: Ὅτι ἐναργῶς περὶ τὼ θεὼ τούτω τιμωρεῖσθε τοὺς ἀδικοῦντας. Ita Andoc. in orat. adversaria: Οὐδέ ἐστί μοι ἁμάρτημα περὶ τὼ θεὼ, οὔτε μεῖζον, οὔτε ἔλαττον οὐδέν. Et Plutarch. in Alcib. Εἰσήγγειλεν ἀδικεῖν περὶ τὼ θεὼ, τὴν Δήμητρα καὶ τὴν Κόρην. Est etiam fortasse, cui displiceat istud ἐναργῶς (mihi profecto non placeat sincere) quod ad Rhetorum officinam suo jure pertinere videatur. Ἔχει δὲ καὶ τὴν ἐνάργειαν πολλὴν ἡ Λυσίου λέξις. αὕτη δέ ἐστι δύναμίς τις ὑπὸ τὰς αἰσθήσεις ἄγουσα τὰ λεγόμενα. Dionys. Halic. de Lysic. Ὡς δ' ἕτερόν τι ἡ ῥητορικὴ φαντασία βούλεται, καὶ ἕτερον ἡ παρὰ ποιηταῖς, οὐκ ἂν λάθοι σε, οὐδ' ὅτι τῆς μὲν ἐν ποιήσει τέλος ἐστὶν ἔκπληξις, τῆς δ' ἐν λόγοις ἐνάργεια. Longin. c. 15. "Insequitur ἐνάργεια, quæ a Cicerone illustratio et evidentia nominatur, quæ non tam dicere videtur quam ostendere." Quintil. VI. 2. Add. VIII. 3. Cic. Acad. IV. 17. ἐνάργεια δ' ἡ τῶν λόγων λευκότης, καὶ φανότης· Ἐνάργεια δὲ (f. ἐνέργεια) καὶ ἡ ἐν τοῖς λόγοις ταχύτης. Etym. M. Ita enim fere Phavorin. Ἐνάργεια ἡ τῶν λόγων λευκότης ἢ φανότης· ἐνέργεια δὲ ἡ ἐν λόγοις ἀθρόα προσβολή. Invenitur tamen extra scholam, sed raro. Ita ἐναργὴς ὕβρις Demosth. c. Mid. p. 615. Et, ἐξελέγξεται ἐναργῶς. Id. ibid. p. 622. Istiusmodi, inquam, elegantioris stomachi propino: Ὅτι εὐαγὲς περὶ τὼ θεὼ τούτω τιμωρεῖσθαι τοὺς ἀδικοῦντας. Vel denique totum erit ita corrigendum ex monitu viri amicissimi, eleganter et ad ipsam Criticem. Cum olim Andocides suos cognatos, suos familiares supplicio tradidit in causa vix aliena, ἀδύνατον ὑμῖν ἐστὶ περὶ τοιούτου πράγματος φέρουσι τὴν ψῆφον ἢ κατελεῆσαι ἢ καταχαρίσασθαι Ἀνδοκίδῃ· ἐπισταμένοις, ὅτι ἐναργῶς περὶ τὼ θεὼ αὐτὸς τιμωρεῖται τοὺς ἀδικοῦντας· ἐλπίσαι οὖν χρὴ πάντα ἄνθρωπον αὖτα καὶ ἑαυτῷ καὶ ἑτέρῳ ἔσεσθαι. Taylor. Scribe, τὼ θεὼ τούτω, Dualiter, *has Deas*: nempe *Cererem et Proserpinam*, quæ vocabantur Τὼ Θεὼ, et quarum erant *Mysteria* hæc, in quæ Andocides ἠσεβηκέναι arguebatur. Pollux X. 24. segm. 97. ἐν δὲ ταῖς Ἀττικαῖς στήλαις, αἳ κεῖνται ἐν Ἐλευσῖνι, τὰ τῶν ἀσεβησάντων περὶ τὼ Θεὼ δημοσίᾳ πραθέντα ἀναγέγραπται. ubi pariter in MS. erat περὶ τῷ Θεῷ. Hoc etiam patet ex ipso Andocide de Myster. p. 5. ubi his respondet: οὐδέ ἐστί μοι ἁμάρτημα περὶ τὼ Θεώ. et mox, ἀσεβησάντων περὶ τὼ Θεώ. Vide cætera, quæ hæc Lysiæ maxime illustrabunt. Nihil deesse puto huic loco post ἀδικοῦντας. Suspectam tamen habeo vocem ἐναργῶς: sub qua latere puto aliquid ab Adjectivo ἐναγὴς, *piacularis, sacer*, sensu malo. quale esset, ἐναγῶν — μὴ τιμωρεῖσθαι. Markland. Recte viderunt viri docti pro dativis singularis numeri τῷ θεῷ τούτῳ sufficiendos esse accusativos duales τὼ θεὼ τούτω. quorum in auctoritate fui. Cætera parum expediverunt. quod ipsis vitio si dem, inhumanus sim. ecquid enim ingenium humanum locos omnes veterum auctorum desperatos persanet, a face codicum Mstorum destitutum? Non commemorabo τιμωρεῖτε hic positum pro τιμωρεῖσθε me paulo ægrius ferre, quamquam exemplum est unum alterumve apud Lysiam verbi activi τιμωρεῖν in significatu *puniendi* usurpati. Possit igitur hactenus hic locus ferri, et τιμωρεῖτε accipi pro κολάζετε. ut sententia sit: *vos perspicue punire eos, si qui sint in hæc duo numina* (Cereris atque Proserpinæ) *injurii atque impii*. Non dissimulabo tamen mihi videri Lysiam sic dedisse: τὼ θεὼ τούτω τιμᾶτε κολάζοντες τοὺς ἀδικοῦντας (scil. αὐτώ). *qui sciatis, vos sine controversia* (vel *haud dubium*) *honorem habere his numinibus puniendo eos, si qui illas deas impietate violaverint.* ἐναργῶς τινὰ τιμᾶν, est, eum honorem illi habere, ut constet inter omnes, honorantem summa contentione id egisse, ut voluntatem suam eum honorandi, quem honorarit, proderet. Reisk.

[1] τὼ θεὼ τούτω [2] τιμωρεῖται τοὺς ἀδικοῦντας. ἐλπίσαι οὖν 193
χρὴ πάντα ἄνθρωπον [3] ὄντα καὶ ἑαυτῷ καὶ ἑτέρῳ ἔσεσθαι.

β'. Φέρε [4] γὰρ, ἂν νυνὶ Ἀνδοκίδης ἀθῷος ἀπαλλαγῇ 196
ἡμῶν ἐκ τοῦδε τοῦ ἀγῶνος καὶ ἔλθῃ κληρωσόμενος τῶν ἐννέα ἀρχόντων καὶ λάχῃ βασιλεὺς, ἄλλο τι ἢ ὑπὲρ ἡμῶν καὶ θυσιάσει καὶ εὐχὰς εὔξεται κατὰ τὰ πάτρια, τὰ μὲν ἐν

[1] τῷ θεῷ τούτῳ T. [2] τιμωρεῖτε T. R. τιμωρεῖσθε A. [3] ὄντινα καὶ A. [4] δὴ A.

Τὼ θεὼ] Τὸ θεῖον. Cont.

Καὶ ἑαυτῷ καὶ ἑτέρῳ ἔσεσθαι] Sine sensu. Lego: καὶ ἑαυτοῦ καὶ ἑτέρων φείσεσθαι. *et sibi et aliis parsurum esse.* sequitur Ratio. Porro ἄνθρωπον ὄντα est, quod Latini dicunt *hominem natum*. Markland. Non in his verbis, sed in voc. ὄντα videtur vitium inesse, pro quo videtur Lysias ὄντινα dedisse. Sententia hæc est: Existimare licet, qui sibi quisque penes se in sua conscientia et existimatione de se sit, eum penes alios quoque esse aliisque videri. Jam Andocides ipse sibi, (ait orator) impius videtur: impietatis enim ipse sese detulit in judicio. Necesse igitur est, ut aliis quoque Græcis impius habeatur. Qui autem convenit, qui sibique aliisque impius videatur, eum regem sacrorum consecrari, sacrisque faciundis præfici? Quid Græci de vobis cogitabunt, quo animo erga hanc civitatem, erga hæc sacra, erga hoc templum Eleusinium erunt, videntes in eo regnare hominem infamatæ impietatis? Potest etiam hæc sententia loco tribui: Quales vobismet ipsi vos videmini, tales Græcis quoque videbimini. Jam si conscii vobis sitis, vos pœnas debitas a violatoribus numinum repetisse, eoque diis honorem habuisse, fiet, ut aliis quoque pii et deorum studiosi videamini; eoque amabunt vos confluentque frequentes ad sacra vestra participandum. Sin autem impios ulcisci neglexeritis, ipsi vos quoque infamiam impietatis odiumque publicum vobis consciscetis; quo fiet, ut urbs hæc parum frequentetur ab exteris, ut pauci aut nulli sint posthac futuri, qui sacris Eleusiniis initiari velint. Idem est ac si dixisset: πάντα ἄνθρωπον ἔσεσθαι καὶ ἑτέρῳ (id est, δόξειν) τοιοῦτον, οἷός ἐστιν (id est, δοκεῖ) καὶ αὐτὸς ἑαυτῷ. Reisk. Totum locum sic intelligo: oportet igitur sperare omnem hominem futurum esse aliis qui erit et sibi. Auger.

Ἄλλοτι ἢ] Divide, ἄλλο τί, sc. ποιήσει: *num quid aliud faciet, quam sacrificabit?* i. e. nonne sacrificabit? Sic Andocides de Myster. p. 15. εἰ γὰρ ἔθηκα, — ἄλλο τί (sc. ἐποίουν) ἢ αὐτὸς μὲν αὐτὸν ἀπώλλυον; *si enim posuissem — num quid aliud, quam me ipse perdidissem?* i. e. nonne me ipse perdidissem? Demosthenes in Mid. τοῦτον ἄλλο τί πλὴν ἀσεβεῖν φήσομεν; et in Aristocratem: ἄλλο τί ἢ δεήσει; Markland. Scribe ἄλλο τί ἢ ὑπὲρ etc. *In Edit. min.* Taylor.

Τὰ μὲν ἐν τῷ ἐνθάδε Ἐλευσῖνι, τὰ δὲ ἐν τῷ Ἐλευσινίῳ ἱερῷ] Hæc sonant vitium. Lege: τὰ μὲν ἐν τῷ ἐνθάδε Ἐλευσινίῳ, τὰ δὲ ἐν τῷ Ἐλευσῖνισι ἱερῷ. Fuit Athenis locus sacer, Eleusinium dictum, ut notum est ex Thucydide l. 2. ex ipso Lysia p. 107. ult. (Steph. sc. Edit.) ex Andocide infra p. 15. ex Plutarcho περὶ φυγῆς, ex Philostrato in Herode et aliis. Ubicunque ergo occurrit Ἐλευσίνιον, de loco, qui Athenis erat, intelligi debet, ubi etiam fiebant sacra Cereri, ut ex hoc loco colligitur. Aliud igitur fuit τὸ Ἐλευσίνιον, aliud τὸ Ἐλευσῖνισι ἱερόν. Illud Athenis erat, hoc vero Eleusine. Palmer. Neque nihil, neque omnia vidit Palmerius. Neque enim τὸ Ἐλευσίνιον ad eas ædes, quæ Athenis visebantur Acropoli subjectæ, necessitate quadam refertur, cum utraque et τὸ Ἐλευσίνιον et Ἐλευσὶς, obtinuit, ut dicatur. Ædes ipsas ais vocari Ἐλευσῖνα. Aio, et constanter. Plenus est Aristides in Orat. Eleusin. unde illustrissima quæ sunt excerpam. Τίς γὰρ Ἑλλήνων ἢ τίς βαρβάρων οὕτω σκαιὸς ἢ ἀνήκοος, ἢ τίς οὕτω σφόδρα ἔξω τῆς γῆς ἢ θεῶν, ἢ συλλήβδην εἰπεῖν καλῶν ἀναίσθητος — ὅστις οὐ κοινόν τι τῆς γῆς τέμενος τὴν Ἐλευσῖνα ἡγεῖτο; et mox: Γενομένου δὲ τοῦ Μηδικοῦ στόλου — πολλὰ μὲν τῶν ἐν τοῖς Ἕλλησιν ἱερῶν ἐμπίπραται, τῇ δ' Ἐλευσῖνι τοσοῦτον περιῆν, ὥστ' οὐκ ἀπόρθητος μόνον, ὡς εἰπεῖν, διεγένετο, ἀλλὰ κ. τ. λ. Deinde: Πολέμου δὲ συμβάντος τοῖς Ἕλλησι, πρὸς ἀλλήλους — μόνον δὲ τρόπον γέ τινα Ἐλευσὶς ἠρέμει, καὶ οὔτε Βοιωτῶν ἵππος, οὔτε Λακεδαιμονίων καὶ Πελοποννησίων εἰσβολαὶ οὐ τοῦ περιβόλου προσήψαντο, οὐ τὸν νεὼν εἶδον

[1] τῷ ἐνθάδε Ἐλευσινίῳ, τὰ δὲ ἐν τῷ [2] Ἐλευσῖνι ἱερῷ, καὶ
199 τῆς ἑορτῆς ἐπιμελήσηται [3] ἐν τοῖς μυστηρίοις, ὅπως ἂν
μηδεὶς ἀδικῇ μηδὲ ἀσεβῇ περὶ τὰ ἱερά; καὶ τίνα γνώμην
οἴεσθε ἕξειν τοὺς μύστας τοὺς [4] ἀφικνουμένους, ἐπειδὰν

[1] τῇ ἐνθάδε Ἐλευσῖνι T. [2] Ἐλευσινίῳ T. [3] ἐν τοῖς om. T. R. A. [4] ἀφικομένους T. R. A.

ἑτέροις ἢ προσῆκεν ὀφθαλμοῖς. Demosth. quoque, sive quis alius, c. Neær. in fin. Ἄξιον δὲ κἀκεῖνο ἐνθυμηθῆναι, ὅτι Ἀρχίαν τὸν ἱεροφάντην γενόμενον ἐξελεγχθέντα ἐν τῷ δικαστηρίῳ ἀσεβεῖν, θύοντα παρὰ τὰ πάτρια τὰς θυσίας, ἐκολάσατε ὑμεῖς, καὶ ἄλλα τε κατηγορήθη αὐτοῦ, καὶ ὅτι Σινώπῃ τῇ ἑταίρᾳ Ἁλώοις ἐπὶ τῆς ἐσχάρας τῆς ἐν τῇ αὐτῇ Ἐλευσῖνι προσαγούσῃ ἱερεῖον θύσειεν, οὐ νομίμου ὄντος ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ θύειν. Aristoph. Nub. 301.

Οὗ σέβας ἀῤῥήτων ἱερῶν, ἵνα
Μυστοδόκος δόμος
Ἐν τελεταῖς ἁγίαις ἀναδείκνυται.

σχ. ad loc. τὴν Ἐλευσῖνα λέγει· "Omitto *Eleusinem* sanctam illam et augustam,

Ubi initiantur gentes orarum ultimæ."

Cic. 1. de N. Deor. sub fin. Ita Phædra de Hippolyto,

"Tempore quo vobis inita est Cerealis
Eleusin,
Gnossia me vellem detinuisset humus."

Ovid. Heroid. IV. 67. "Pinxit *in templo Eleusine* Phylarchum." Plin. N. Hist. XXXV. 11. Ἐτάφη δὲ [Isocrates] τελευτήσας λαμπρῶς — ἀνάκειται δὲ αὐτοῦ καὶ ἐν Ἐλευσῖνι εἰκὼν χαλκῆ, ἐπιγραφὴν ἔχουσα. Photius in vita. Has autem ædes distingui videmus eadem pariter ratione atque hic apud Lysiam: Τοὺς Ἀργείων νεκροὺς ἔθαψαν ἐν τῇ αὐτῶν Ἐλευσῖνι. N. Orat. Funeb. Στρατευσάμενοι ἐπὶ τοὺς Καδμείους ἀνελέσθαι τε τοὺς νεκροὺς φαμὲν καὶ θάψαι τῆς ἡμετέρης ἐν Ἐλευσῖνι. Herodot. Calliop. 27. Τί δὲ Ἐριχθόνιος; οὐχὶ ἐν τῷ ναῷ τῆς Πολιάδος κεκήδευται; Ἴσμαρος δὲ Εὐμόλπου, καὶ Δαείρας οὐχὶ ἐν τῷ περιβόλῳ κεκήδευται τοῦ Ἐλευσινίου τοῦ ὑπὸ τῇ ἀκροπόλει, αἱ δὲ Κελεοῦ θυγατέρες ἐν Ἐλευσῖνι, τετάφαται; Euseb. Præp. Evang. l. 2. Recte igitur et sine mendo Arnob. adv. Gentes l. 6. p. 193. "In templo Minervæ, quod in arce Larissæ est, conditus scribitur atque indicatur Acrisius: Erichthonius Poliadis in fano: Dairus et Immarus fratres in *Eleusinis consepto, quod civitati subjectum est.*" Non, ut nonnulli male feriati, vel *Eleusinii* vel *Eleusinio.* Lego enim apud Lysiam: τὰ μὲν ἐν τῇ ἐνθάδε Ἐλευσῖνι, τὰ δὲ κ. τ. λ. Taylor. Aldus et Stephanus sic dederant, ut modo initio annotationis Palmerianæ relatum fuit. Taylorus illius lectionis nihil mutaverat aliud, nisi quod pro τῷ ἐνθάδε Ἐλευσῖνι dedit τῇ ἐνθάδε Ἐλευσῖνι. quo locus mihi visus non est persanatus. Ego reliquis omnibus immotis relictis ῳ solummodo aliam in sedem transtuli, hunc ad modum: τὰ μὲν ἐν τῷ ἐνθάδε Ἐλευσινίῳ, τὰ δ' ἐν τῷ Ἐλευσῖνι ἱερῷ. *alia in fano Cereris, Eleusinio dicto, quod hic in Urbe* (Athenis) *est; alia in altero illo Cereris fano, quod Eleusine est*, oppido illo agri nostri notissimo. Ἐλευσῖνι dicitur, pro *apud Eleusinem*, non Ἐλευσίνισι, ut Palmerius dedit, si unquam dedit. Ego vero illud malim operis typographicis imputare. Reisk.

Τὰ μὲν ἐν τῷ ἐνθάδε Ἐλευσῖνι, τὰ δὲ ἐν τῷ Ἐλευσινίῳ ἱερῷ] Egregia et vera est ad h. l. Valckenaerii animadversio, Taylori rationibus contraria. "Corrigendum videtur, inquit, vocibus transpositis: τὰ μὲν (sacra faciet vel vota Rex concipiet) ἐν τῷ ἐνθάδε Ἐλευσινίῳ ἱερῷ, τὰ δὲ ἐν Ἐλευσῖνι· καὶ τῆς ἑορτῆς ἐπιμελήσεται μυστηρίοις, ὅπως ἂν μηδεὶς — ἀσεβῇ περὶ τὰ ἱερά. Pæne verum vidit Palmerius: τὸ Ἐλευσίνιον Athenis erat arci subjectum. Ostendere nititur Taylorus, ædes ipsas dici Eleusina; frustra: in locis omnibus urbs ipsa Eleusis intelligi debet, ut apud Philostratum p. 545. med. Secundus τέθαπται πρὸς τῇ Ἐλευσῖνι. Egregius est Herodoti locus, quem advocat Taylorus, distinguentis τὸ Ἐλευσίνιον τὸ ὑπὸ τῇ ἀκροπόλει et Ἐλευσῖνα. Vel is ostendit urbem intelligi; neque enim in templo credibile sepultas Celei filias. Cæterum frustra vocem μυστηρίοις sollicitat Marklandus. — In Eleusinio Athenis, postridie festi, ἕδρα erat secundum Legem facienda; vid. Meursii Eleusin. p. 43. Andocides hic causam videtur dixisse; atque in Eleusinio quoque hujus Orationis, ni fallor, fingitur sedes: hinc ἐν τῷ ἐνθάδε Ἐλευσινίῳ." Sluiter.

Μυστηρίοις] I. e. *in die mysteriorum*. Taylor. Vox ἐπιμελήσεται requirit μυστηρίων. Markland. Bene habet. absolutus is dativus est, pro ἐν τοῖς μυστηρίοις. *mysteria* vel *sacra Cereris arcana cum aguntur.* Reisk.

ἴδωσι τὸν βασιλέα ὅστις ἐστὶ καὶ ἀναμνησθῶσι πάντα τὰ
ἠσεβημένα αὐτῷ, ἢ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας, οἳ ἕνεκα ταύτης
τῆς [1] ἑορτῆς, ἢ θύειν εἰς ταύτην τὴν πανήγυριν βουλόμενοι ἢ 200
θεωρεῖν; οὐδὲ γὰρ ἀγνὼς ὁ Ἀνδοκίδης οὔτε τοῖς ἔξω οὔτε
τοῖς ἐνθάδε διὰ τὰ ἠσεβημένα. ἀναγκαίως γὰρ ἔχει ἀπὸ
τῶν πολὺ διαφερόντων ἢ κακῶν ἢ ἀγαθῶν ἔργων τοὺς ποιήσαντας γιγνώσκεσθαι. ἔπειτα δὲ καὶ διώχληκε πόλεις
πολλὰς ἐν τῇ ἀποδημίᾳ, Σικελίαν, Ἰταλίαν, Πελοπόννη- 201
σον, Θετταλίαν, Ἑλλήσποντον, Ἰωνίαν, Κύπρον· βασιλέας

[1] ἑορτῆς ἔρχονται δεῦρο, ἢ A.

Οἳ ἕνεκα ταύτης τῆς ἑορτῆς] Οἳ δεῦρο συνῆλθον ἕνεκα. Cont. Deesse videtur πάρεισιν, *adsunt*, post ἑορτῆς. Andocides p. 5. οἳ τῆς ἑορτῆς ἕνεκεν ἔρχονται δεῦρο, eodem sensu. Markland. Post hoc vocabulum ex Andocidis loco a Marklando allato suppletum ego equidem iero δεῦρο ἔρχονται. Non omnes exteri, qui per dies majorum minorumve Mysteriorum Athenas convenirent, illuc eo conveniebant, quo sacris initiarentur, sed multi, ut votis a se conceptis exsolverentur hostias offerentes, alii, ut spectarent solummodo ritus et festivitates, publicaque hilaritate fruerentur. θύειν εἰς τὴν πανήγυριν est *hostiam mactare diei festi causa* [sic quoque Augerus], seu *quam ritus sit eo die mactari*, seu *quam tu voveris illo loco dieque festo, non alibi neque loci neque temporis, mactandam.* Reisk.

Ἢ θύειν] In promtu esset, si res ita ferret, *fugitivum* aliquod verbum revocare ad sententiam sustentandam. proinde ut pariter cum Andocide dicat: ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων, οἳ τῆς ἑορτῆς ἕνεκεν ἔρχονται δεῦρο. p. 5. Credo tamen non aliquo *aufugit*, sed hic *latitat* post principia. Θύειν εἰς τὴν πανήγυριν nemo dixit. Immo nec θύειν de non initiatis. Atqui de his habetur sermo, τοὺς μύστας — ἢ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας. Et his ne limina quidem templi transire licuisse, notissima est religio. "Acarnanes duo Juvenes per initiorum dies *non initiati* templum Cereris imprudentes religionis cum cetera turba ingressi sunt. Facile eos sermo prodidit absurde quædam percunctantes: deductique ad Antistites templi, cum palam esset per errorem ingressos, tanquam ob infandum scelus *interfecti sunt.*" Liv. XXXI. 15. Refinge igitur: ἢ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας, οἳ ἕνεκα ταύτης τῆς ἑορτῆς ἔλθωσιν εἰς ταύτην τὴν πανήγυριν, βουλόμενοι θεωρεῖν. Taylor.

Ἔπειτα δὲ] Nemini adhuc suboluit lacuna, quanquam istud ἔπειτα δὲ tam diserte flagitet cui innitatur. Credibile est id omne, quod Andocidi domi et in regionibus Atticæ conterminis παραγενόμενται, in medio esse relictum. Idem. Nihil hic deest ad efficiendum, ut constet Andocidem nemini ignotum, sed clarissimi nominis hominem esse. quam ad rem Lysias gemino utitur argumento 1) Andocides insigne scelus commisit, facinorum autem enormitas non minus, quam splendor rerum præclare gestarum, hominum oculos in auctorem contorquet, sermonesque omnium ubique locorum de eo concitat, etiamsi domi maneat, neque usquam peregrinetur. Verum præterea quoque 2) multas adiit Andocides urbes, multas pervagatus est regiones, cum multis congressus est. Reisk.

Διώχληκε πόλεις πολλὰς — Σικελίαν, Ἰταλίαν, Πελοπόννησον, etc.] Notandum vocem πόλις significare *totam regionem*: Siciliam enim, et Italiam, et Peloponnesum etc. vocat πόλεις. Et hinc conciliantur Marcus (V. 20.) et Lucas (VIII. 39.) in historia dæmoniaci Gadareni, a Jesu sanati. Marcus enim scribit: *et abiit, et cœpit prædicare* ἐν τῇ Δεκαπόλει, *quanta sibi fecisset Jesus.* Lucas vero: *et abiit*, καθ' ὅλην τὴν πόλιν, *prædicans* etc. Erudite vocat πόλιν, quod Marcus Δεκάπολιν, quæ regio erat, *decem* urbes comprehendens. majoris lucis gratia addidit ὅλην. Bene quoque Vulgat. Intepr. vertit, *per universam civitatem*. Vide doctiss. Davisium ad Cæsar. B. Gall. VII. 4. "expellit ex civitate." Markland. *Multas civitates*, i. e. multas regiones. Auger.

Βασιλέας πολλοὺς κεκολάκευκεν] Non satis exprimit vox κεκολάκευκεν. *adulatus est.* gravius aliquid de Andocide exspectandum erat. Scripsit opinor κεκάκωκεν, *damno affecit*: quod ποιεῖν κακὸν mox vocat. Sic τὸν δῆμον φαίνεται κακώσας. Orat. XIII. de Agorato: et alibi. Markland.

πολλοὺς κεκολάκευκεν, [1] ᾧ ἂν συγγένηται, πλὴν τοῦ Συ-
202 ρακουσίου Διονυσίου. οὗτος δὲ ᾗ πάντων εὐτυχέστατός ἐστιν ᾗ [2] πλεῖστον γνώμῃ διαφέρει τῶν ἄλλων, ὃς μόνος τῶν συγγενομένων Ἀνδοκίδῃ οὐκ ἐξηπατήθη ὑπ᾽ ἀνδρὸς τοιούτου, ὃς τέχνην ταύτην ἔχει, τοὺς μὲν ἐχθροὺς μηδὲν ποιεῖν κακὸν, τοὺς δὲ φίλους ὅτι ἂν δύνηται κακόν. ὥςτε μὰ

[1] οἷς A. [2] πλείστων T.

Ὧ ἂν] F. οἷς ἂν, vel οἷς αὐτός. CONT.

Συγγένηται] Malim συγγεγένηται. TAYLOR.

Πλείστων] Π. πλεῖστον. H. STEPHAN. Πλεῖστον dedi ex mente Stephani, pro πλείστων, quod est in omnibus olim vulgatis. quamquam suspicio penes me nata est, vocabulum hoc πλεῖστον posse hinc abesse, minus autem paulo post, ante secundum κακόν. si scilicet illud secundum κακὸν servandum censemus. Taylor enim id expunctum it. Posset ad hunc modum sic legi hic loci: γνώμῃ διαφέρει (sine πλεῖστον). et postmodum: ὅ,τι ἂν δύνηται πλεῖστον κακὸν, aut ὅτι πλεῖστον ἂν δύνηται κακόν. REISK.

Κακὸν] Dele meo judicio. Sic erit rotundius. TAYLOR.

Ὃς τέχνην — δύνηται κακὸν] Vocem κακὸν in fine sustulit Taylorus. Melius, me quidem judice, e medio eam tollebat Valckenaerius, scribens: τοὺς μὲν ἐχθροὺς μηδὲν ποιεῖν, τοὺς δὲ φίλους ὅ, τι ἂν δύνηται κακόν. SLUITER.

Ὥςτε μὰ τὸν Δία — λαθεῖν τοὺς Ἕλληνας] Duriuscula quidem hæc videntur; corrupta tamen dicere non ausim, cum sæpius οὐκ et οὐδὲν ita conjungantur: quo pacto vim habent vehementioris negationis, quale est illud Aristophanis in Pluto, v. 137.

Ὅτ᾽ οὐδ᾽ ἂν εἷς θύσειεν ἀνθρώπων ἔτι,
Οὐ βοῦν ἂν, οὐχὶ ψαιστὸν, οὐκ ἄλλ᾽ οὐδεέν.

Demosthenes in Timocr. p. 765. 16. ed. Reisk. οὐκ ἂν ἔχοντες εἰπεῖν οὐδετέρου κοινὸν εὐεργέτημα οὐδέν: in Aristocr. p. 665. 17. οὐδὲ πρὸς δόξαν συμφέρει τῇ πόλει τοιοῦτον οὐδὲν ἐψηφισμένῃ φαίνεσθαι. Eleganti tamen conjectura hæc mutabat Valckenaerius: verba ejus hæc sunt. "MS. Coislin. αὐτό: scribatur ἀνδο. Facilis erit emendatio: οὐ ῥᾴδιόν ἐστιν ὑμῖν Ἀνδοκίδῃ χαριζομένοις κ. τ. λ. Audaciora licent in mutilis et corruptissimis, qualis hæc certe est Oratio. Paulo post est, *non potestis simul uti Legibus patriis et Andocide*, νόμοις τοῖς πατρίοις καὶ Ἀνδοκίδῃ χρῆσθαι." Mox de audacia et impudentia Andocidis Athenas reversi ita loquitur Orator p. 264. v. 4. εἰς τοσοῦτο δὲ τόλμης ἀφῖκται, ὥςτε καὶ λέγει περὶ τοῦ νόμου, ὡς καθῄρηται ὁ περὶ αὐτοῦ κείμενος, καὶ ἔξεστιν αὐτῷ ἤδη εἰσιέναι εἰς τὴν ἀγορὰν καὶ εἰς τὰ ἱερὰ ἂν ἔτι καὶ νῦν Ἀθηναίων ἐν τῷ βουλευτηρίῳ. De loco fere desperato et ab aliis tentato, si vanitatis suspicionem effugiam, dicam quod sentio: pro illo ἂν ἔτι, quod sensum non habet, probabiliter mihi conjecisse videor ἀνατὶ, *impune*; pro quo alii scribunt ἀνατεί. Harpocration: Ἀνατεὶ ἀντὶ (f. leg. ἀνατεὶ καὶ ἀνατὶ, ἄνευ ἄτης cæt.) ἄνευ ἄτης· ἄνευ κακοῦ. Ἰσαῖος ἐν τῷ πρὸς Ἀπολλόδωρον. Hesychius. Ἄνατος· ἀβλαβής. — Ἀνατὶ, ἄνευ ἄτης καὶ βλάβης: prouti exponit quoque Scholiastes ad illud Euripidis in Medea v. 1357. (οὐκ ἔμελλε)

Κρέων ἀνατεὶ τῆςδέ μ᾽ ἐκβαλεῖν χθονός.

Conf. Æschylum Eumen. v. 59. et 76. Sophoclem Antig. v. 491. Aristophanes Ecclesiaz. v. 1011.

Ταῖς πρεσβυτέραις γυναιξὶν ἔστω τὸν νέον
Ἕλκειν ἀνατὶ λαβομένας τοῦ παττάλου.

Scholiastes μὴ τιμωρουμένας ὑπὸ (f. ὑπὲρ) τῆς βίας: Plato de Legg. l. IX. p. 871. E. ἀνατεὶ κτεινέτω, ubi notat Stephanus, l. XI. p. 917. C. ἀνατεὶ τυπτέτω, et p. 935. B. κολαζέτω ἕκαστον ἀνατεί. Apud Diodorum Siculum tom. II. p. 450. v. 52. e MS. vocem confirmavit Wesselingius. Suidas quoque ἀνατὶ exponit ἀβλαβῶς· καὶ ἄνευ τίσεως καὶ τιμωρίας: quæ est significatio hujus loci; convenit nempe cum νηποινεὶ, quam vocem eodem sensu habet Plato de Legg. l. IX. p. 874. C. νηποινὶ Demosthenes in Aristocr. p. 639. 6. ed. R. Atque in talibus terminatio ὶ et εὶ utraque adhibetur. Apud Homerum Il. Θ. v. 197. ubi est αὐτονυχεὶ, Apion et Herodianus habent αὐτονυχί. Plura dederunt Valesius ad d. l. Harpocrationis, Berglerus ad Aristoph. et Interpretes Hesychii ll. cc. Quæ sequuntur καὶ νῦν Ἀθηναίων ἐν τῷ βουλευτηρίῳ, non ita facili opera sanari posse mihi videntur: audaciori esse si liceat, suspicer sententiam postulare: καὶ γνώμην ἀποφαίνεσθαι ἐν τῷ βουλευτηρίῳ: quod Andocidi item ut crimen objicit p. 106. v. 7. ed. Steph. εἰς τοσοῦτον δὲ ἀναισχυντίας ἀφῖκται, ὥςτε

τὸν Δία οὐ ῥᾴδιόν ἐστιν ὑμῖν αὐτῷ [1] οὐδὲν [2] χαρισαμένοις
104. 1 παρὰ τὸ δίκαιον λαθεῖν τοὺς Ἕλληνας. νῦν οὖν ὑμῖν ἐν ἀνάγκῃ ἐστὶ βουλεύσασθαι περὶ αὐτοῦ. εὖ γὰρ ἐπίστασθε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅτι οὐχ οἷόν τε ὑμῖν ἐστὶν ἅμα

[1] ὁτιοῦν A. [2] χαριζομένοις T. R. A.

καὶ παρασκευάζεται τὰ τῆς πόλεως πράττειν καὶ ἤδη δημηγορεῖ, καὶ ἀποδοκιμάζει, καὶ ἐπιτιμᾷ τῶν ἀρχόντων τισί· καὶ συμβουλεύει, εἰς τὴν βουλὴν εἰσιὼν, περὶ θυσιῶν, καὶ προσόδων, καὶ εὐχῶν, καὶ μαντειῶν (ita hunc locum scribendum censeo). Γνώμην ἀποφαίνεσθαι locutio est Oratoribus usitata. Demosthenes de Contribut. p. 169. 11. καὶ προθεῖναι περὶ τούτων τῷ βουλομένῳ γνώμην ἀποφήνασθαι: de Coron. p. 291. 17. πρὸ τῶν πραγμάτων τὴν γνώμην ἀποφαίνεται: ubi Ulpianus γνώμην exponit λογισμὸν, βουλήν· De Falsa Legat. p. 390. 6. τὸ μὲν πρῶτον ὡς ἂν εἰς κοινὸν γνώμην ἀποφαινομένου· μετὰ ταῦτα δὲ ὡς ἀγνοοῦντας διδάσκοντος· et γνώμης ἀπόδειξις est apud eundem in Aristog. I. p. 772. 8. Sensus hujus loci est: *tantam esse audaciam Andocidis, ut dicat, sibi jam licere impune in templa venire et in forum, et sententiam dicere in curia, ac senatorio munere fungi.* Si cui tamen audacior videatur hæc nostra emendatio, is fortasse malit cum Clar. Luzacio legere καὶ λέγειν Ἀθηναίων ἐν τῷ βουλευτηρίῳ: quod nec mihi displicet. Nam primum haud ita longe abeunt ductus literarum λέγειν et νῦν; deinde λέγειν usurpatur ut apud Latinos *dicere* de ferenda et confirmanda sententia in senatu: sic Cicero Phil. V. in fin. "Dixi ad ea omnia, Consules, de quibus retulistis." Forte addenda voce Ἀθηναίων vim quandam et efficaciam consectatus est Rhetor. "Audet sententiam dicere in augusto et spectabili Reip. Atticæ senatu." Eandem vero γνώμης vocem restituendam credo Isocrati, cujus in Laudat. Evagor. p. 203. B. hæc leguntur: τί γὰρ ἀπέλιπεν εὐδαιμονίας, ὃς — τοσοῦτον καὶ τῷ σώματι τῶν ἄλλων καὶ τῇ ῥώμῃ διήνεγκεν, ὥςτε μὴ μόνον Σαλαμῖνος, ἀλλὰ καὶ τῆς Ἀσίας ἁπάσης ἄξιος εἶναι τυραννεῖν. Mihi quidem ineptum videtur, si quis propter solam corporis pulcritudinem et robur regno dignus dicatur, animi virtutes nullum in censum veniant. Neque minus ineptum τὴν ῥώμην, quæ jam in laude corporis inest, per partitionem huic subjungi. In toto autem Epilogo, cujus hæc est particula, corpus et res externæ tantum laudantur, animo nullus locus tribuitur, in quo tamen laudibus efferendo multus fuit p. 193. seqq. quodque caput esse in laudando docet Cicero de Or. l. I. c. 11. et 84. Ita supra p. 193. c. de Evagora dixerat: τοσοῦτον γὰρ καὶ ταῖς τοῦ σώματος καὶ ταῖς τῆς ψυχῆς ἀρεταῖς διήνεγκεν. Quamobrem et hic legendum videtur: καὶ τῷ σώματι — καὶ τῇ γνώμῃ. Non raro σῶμα et γνώμη junguntur apud scriptores antiquos. Andocides de Red. p. 22. v. 38. ed. Steph. εἰ γὰρ ὅσα ἄνθρωποι γνώμῃ ἁμαρτάνουσι, τὸ σῶμα αὐτῶν μὴ αἴτιόν ἐστιν κ. τ. λ. Lysias in Or. Olympica apud Dionysium Halic. p. 92. v. 9. ἀγῶνα μὲν σωμάτων ἐποίησε, φιλοτιμίαν δὴ πλούτῳ, γνώμης δ᾽ ἐπίδειξιν: Xenophon Cyrop. l. I. c. 3. §. 10. ὑμᾶς ἑώρων καὶ τοῖς σώμασι καὶ ταῖς γνώμαις σφαλλομένους: Dionysius Halic. Antiq. l. III. p. 177. v. 36. κάμνων τὸ σῶμα πάθεσι παντοδαποῖς, καὶ οὐδὲ τῆς γνώμης ἔτι τῆς αὐτοῦ καρτερὸς διαμένων: Euripides in Electra v. 372.

Γνώμην τε μεγάλην ἐν πένητι σώματι·

apud Aristophanem Plut. v. 559. paupertas dicitur τοῦ πλούτου παρέχειν βελτίονας ἄνδρας, καὶ τὴν γνώμην, καὶ τὴν ἰδέαν. Sæpius hæc duo vocabula in MSS. confusa esse videntur; saltem apud Xenophontem ῥώμη in γνώμην abierat, quod vitium feliciter ac vere correxit amicus et literarum studiis et familiaritate conjunctissimus Ph. Guil. Van Heusde, in erudito, quod nuper edidit, Specimine Critico in Platonem p. 18. Hæc ὡς ἐν παρόδῳ dicta sunto: redeamus ad Pseudo-Lysiam. Hic igitur p. 266. v. 9. per πρόληψιν ea, quæ dicturus esset Andocides, refutans ait: καίτοι οὐχ ὑπὲρ αὐτοῦ ἀπολογήσεται, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων κατηγορήσει. ubi Taylorus recte καὶ pro καίτοι reponi vult. Reiskius verba nonnulla injicit. Mihi videtur unum intercidisse adverbium ὅπως ita restituendum: καὶ οὐχ ὅπως ὑπὲρ αὐτοῦ ἀπολογήσεται. *non solum se ipse non defendet, sed et reliquos accusabit, qui idem crimen commiserunt.* De vi formulæ οὐχ ὅπως postea dicemus. IDEM.

Αὐτῷ οὐδὲν] Οὐδὲν αὐτῷ. SCAL. Οὐδὲν si abesset, nil equidem sim desideraturus. Locum si tuebitur, accipiendum erit pro τι, cujus vices eo gerit, quod οὐ præcessit, cui accommodatum fuerit, si scilicet a Lysia h. l. exaratum fuit relictum. Solent Græci negationes sine causa accumulare. REISK.

τοῖς τε νόμοις τοῖς πατρίοις καὶ Ἀνδοκίδῃ χρῆσθαι· ἀλλὰ
δυοῖν θάτερον, ἢ τοὺς νόμους ἐξαλειπτέον ἐστὶν, ἢ ἀπαλλα-
κτέον τοῦ ἀνδρός.
γ΄. Εἰς τοσοῦτο δὲ τόλμης ἀφῖκται, ὥςτε καὶ λέγει
203 περὶ τοῦ νόμου, ὡς καθῄρηται ὁ περὶ αὐτοῦ κείμενος καὶ
ἔξεστιν αὐτῷ ἤδη εἰσιέναι εἰς τὴν ἀγορὰν καὶ εἰς τὰ ἱερὰ
[1] * * * [2] ἂν ἔτι καὶ νῦν Ἀθηναίων ἐν τῷ βουλευτηρίῳ. καί-
204 τοι Περικλέα ποτέ φασι παραινέσαι ὑμῖν περὶ τῶν ἀσεβούν-
των, μὴ μόνον χρῆσθαι τοῖς γεγραμμένοις νόμοις περὶ αὐ-
τῶν, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἀγράφοις, καθ' οὓς Εὐμολπίδαι ἐξη-
γοῦνται, οὓς οὐδείς πω κύριος ἐγένετο καθελεῖν οὐδὲ ἐτόλ-
μησεν ἀντειπεῖν, οὐδὲ αὐτὸν τὸν θέντα ἴσασιν· ἡγεῖσθαι

[1] asteriscos om. T. R. A. [2] ἀλλ' ἐστὶ καὶ νῦν A.

Λέγει περὶ τοῦ νόμου] Atque ita militat Andocides p. 10. Edit. Steph. uti prædixerat ὁ διώκων. Operæ pretium erit conferre. Quæ autem hic sequuntur, graviter sunt deformata. Ἱερὰ ἔτι, Steph. excluso ἄν. At profecto cum loquatur de supplicii gravitate, de extremis quibusque ἀτιμίας, credo me non longe a Lysia mente nec oratione aberrare, dum sic lego: λέγει — ὡς — ἔξεστιν αὐτῷ ἤδη εἰσιέναι εἰς τὴν ἀγορὰν καὶ εἰς τὰ ἱερὰ, καὶ μετέχειν τῶν Ἀθήνησι κοινῶν ὡς οὐκ ὄντι ἀλιτηρίῳ. Noster exeunte oratione: Νόμον ὑμεῖς ἔθεσθε εἴργεσθαι τῶν ἱερῶν αὐτὸν, ὡς ἀλιτήριον ὄντα. Andoc. 7. pag. Πρὸς δὲ τούτοις ἀναγραφέντας ἐν στήλαις ὡς ὄντας ἀλιτηρίους τῶν θεῶν. Atque ita fere loquuntur scriptores gravissimi de iis, quibus non jus civitatis modo, sed pene gentium ademptum esse videtur, qui εἴργοντο τῆς πόλεως (i. e. πολιτείας) ἱερῶν, θυσιῶν, ἀγώνων, ἅπερ μέγιστα καὶ παλαιότατα τοῖς ἀνθρώποις, ut dixit Antipho. Ecce enim Demosth. tibi sistam, Philip. 3. ἐχθρὸν αὐτῶν ἀνέγραψαν καὶ τῶν συμμάχων αὐτὸν (sc. Arthmium Zeliten) καὶ γένος, καὶ ἀτίμους εἶναι. Τοῦτο δ' ἐστὶν οὐχ ἣν ἄν οὑτωσί τις φήσειεν ἀτιμίαν. Τί γὰρ τῷ Ζελείτῃ τοῦτο ἔμελεν, εἰ τῶν Ἀθήνησι κοινῶν μὴ μεθέξειν ἔμελλεν; Rursus Demosth. id. adv. Eubulid. statim ab initio: Τῶν ὑμετέρων ἱερῶν καὶ κοινῶν μετεῖχον. TAYLOR.

Εἰς τὰ ἱερὰ ἂν ἔτι καὶ νῦν] Stephanus ejicit ἄν. Sed hoc non satis est: reliqua enim non possunt explicari. Lego: καὶ εἰς τὰ ἱερά· ἀλλ' ἐστὶ καὶ νῦν Ἀθηναίων ἐν τῷ βουλευτηρίῳ. *immo et nunc est in Senatu Atheniensium.* Sic enim dicit infra: καὶ συμβουλεύει, εἰς τὴν βουλὴν εἰσιὼν, περὶ θυσιῶν, καὶ εὐχῶν, καὶ μαντειῶν. Vide, quæ præcedunt. Hinc forte Cicero in Catilinam: "in Senatum venit; publici consilii fit particeps." MARKLAND. Deesse hic aliquid dubio caret, neque difficile est, conjectura propemodum assequi, quid desit. Sententia hæc ferme subjicit: ἀνέτως, καὶ φαίνεται ἀναστρεφόμενος ἔτι καὶ νῦν Ἀθηναίων ἐν τῷ βουλευτηρίῳ. quid autem Lysias reapse dederit, ab integrioribus codicibus exspectabimus donec discamus. REISK.

Ἐξηγοῦνται] Distinguas: ἐξηγοῦνται· (οὓς οὐδεὶς . . . . ἴσασιν) ἡγεῖσθαι γὰρ ἂν etc. *In Edit. min.* TAYLOR. Dicuntur illi ἐξηγεῖσθαι, qui interrogati a consulentibus, quid agendum sibi sit in rebus dubiis, (casibus vel scrupulis conscientiæ, ut vulgo usurpant) de jure sacrorum respondent, consilia dantes, quid ex præscripto legum sacrarum agendum cavendumve sit. Veterum illi ἐξηγηταὶ sunt nobis hodie sic dicti Casuistæ. REISK.

Ἀντειπεῖν, οὐδὲ αὐτὸν] Forte: ἀντειπεῖν, εἰ καὶ οὐδὲ αὐτὸν τὸν θέντα ἴσασιν. Tale aliquid Interpres quoque videtur in animo habuisse, cum verteret, *licet ipsum legislatorem ignorent.* Sequitur ἡγεῖσθαι γὰρ ἂν αὐτοὺς, etc. opinor δεῖν αὐτοὺς, sc. ἀσεβεῖς vel ἀσεβοῦντας, de quibus sermo est. nisi ἂν διδόναι malis sumere pro δώσειν. Quæ vero præcedunt, οὓς οὐδείς πω, etc. usque ad ἴσασιν, parenthesi includas. MARKLAND.

Οὐδὲ αὐτὸν τὸν θέντα ἴσασι] *Ne ipsum quidem norunt earum latorem qui fuerit.* αὐτὸν serves, an αὐτοὺς scribas, nil intererit. Cum nemo sciat, a quo profectæ illæ leges sint, eoque dubium fiat, utrum ab homine mortali, an ab ipso immortali deo latæ sint, eo sunt religiosius observandæ, ne forte fiat, id quod in re incerta facile fieri potest, ut illas leges violando, non humanam auctoritatem, sed divinam violes. REISK.

γὰρ ἂν αὐτοὺς οὕτως οὐ μόνον τοῖς ἀνθρώποις ἀλλὰ καὶ 205
τοῖς θεοῖς διδόναι δίκην. Ἀνδοκίδης δὲ τοσοῦτον καταπε-
φρόνηκε τῶν θεῶν καὶ ὧν ἐκείνοις δεῖ τιμωρεῖν, ὥςτε πρὶν 206
μᾶλλον ἢ ἧττον ἢ ἐπιδεδημηκέναι δέκα ἡμέρας ἐν τῇ πόλει
προσεκαλέσατο δίκην ἀσεβείας πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ
ἔλαχεν Ἀνδοκίδης, [1] καὶ πεποιηκὼς ἃ οὗτος πεποίηκε περὶ
τοὺς θεούς· καὶ ἵνα μᾶλλον πρόσχητε τὸν νοῦν, φάσκων τὸν
Ἀρίστιππον ἀσεβεῖν περὶ τὸν Ἑρμῆν τὸν αὑτοῦ πατρῷον. 207

[1] καὶ οὗτος πεποιηκὼς ἃ πεποίηκε A.

Ἡγεῖσθαι] Subaudi ἔφη. obliqua est oratio, apta ex illo superiori φασὶ τὸν Περικλέα. *se enim existimare* (ita nempe ferunt Periclem tum affirmasse). REISK. AUGER.

Αὐτοὺς] Scil. τοὺς ἀσεβοῦντας εἰς τοὺς θεούς. REISK. AUGER.

Οὕτως] Si nempe nos, prout ipse nobis auctor factus sit, non e civili tantum jure, sed etiam e divino impios puniamus. REISK.

Ὧν ἐκείνοις δεῖ τιμωρεῖν] Recte. τιμωρεῖν ἐκείνοις est *eorum causa ulcisci* vel *pœnam sumere.* Sæpe ita loquitur tum Noster, tum alii. Vide Orat. XIII. ad finem: et Antiphonta initio Orat I. Subintellige αὐτῶν ante ὧν. Vult *Religiones.* Mox, μᾶλλον ἢ ἧττον: nisi hæc delenda sint, nescio quid de illis fiet. Intelligo phrasin μᾶλλον ἢ οὐχ ἧττον: sed quomodo ea huc applicari possit, non video: et tamen Atticismus forte aliquis his subest: in præsens igitur ἐπέχω. Sequentia vero ita distingue: πρὸς τὸν βασιλέα· καὶ ἔλαχεν Ἀνδοκίδης, καὶ πεποιηκὼς ἃ οὗτος πεποίηκε περὶ τοὺς θεοὺς καὶ (ἵνα μᾶλλον πρόσχητε τὸν νοῦν) φάσκων τὸν Ἀρίστιππον ἀσεβεῖν περὶ τὸν Ἑρμῆν τὸν πατρῷον· ὁ δὲ Ἀρίστιππος (non Ἄρχιππος) ἠντιδίκει, etc. Spiritus et Indignationis hæc plena sunt, præsertim istud ἔλαχεν Ἀνδοκίδης: quæ ultima vox cum emphasi pronuntianda est: quale istud Senecæ, *Medea fugiam?* vel hoc Servatoris nostri Marc. XIV. Σίμων καθεύδεις; Tune, Simon, idem iste, qui de zelo tuo tot ac tanta modo prædicavisti, Tune dormis? Vocem vero ἠντιδίκει adde iis, quæ viri docti de hac voce dixerunt ad Pollucis VIII. 5. segm. 23. MARKLAND. Idem est, ac si dixisset: καὶ τούτων (scil. καταπεφρόνηκεν), *itemque eos contempsit,* οὓς δεῖ ἐκείνοις τιμωρεῖν, *quos oportet factas diis injurias in auctoribus exsequi.* REISK. Ὧν resolve in τούτων οὓς. τούτων i. e. τῶν ἀνθρώπων, ἐκείνοις up. τοῖς θεοῖς. AUGER.

Πρὶν μᾶλλον] Quid facias cum hac colluvie τῶν ἀκλίτων? πρὶν μᾶλλον ἢ ἧττον. Glossematica puto vel e cujusdam ἀκριβολογοῦντος manu profecta, quali vitiligine hæc oratio potissimum laborat. Hujusmodi credo aliquando exstitisse scripturam: ὥςτε πρὶν ἢ ἐπιδεδημηκέναι δέκα ἡμέρας. [Dici enim potuit, ἧττον ἢ δέκα ἡμέρας. Ut nos utroque modo: *Before he had been ten days at home,* vel, *He had not been ten days at home.* Sed cum prior locutio πρὶν, magis proba visa fuerit, annotavit aliquis in margine μᾶλλον ἢ ἧττον. *In Edit. min.*] Ingeniosus deinde Aristarchulus Lysiæ phrasin suo calculo commendans, rectius dici fatetur πρὶν ἢ δέκα ἡμέρας, quam ἧττον (μᾶλλον ἢ ἧττον) ἢ δέκα ἡμέρας. Mox sordes in textu. TAYLOR. Miror utique Marklandum in re tam plana atque obvia tricari. Ecquis non intelligit *decem plus minus dies.* quamquam utique malim hæc vocabula μᾶλλον ἢ ἧττον non eo loco, quem nunc tenent, sed post δέκα legi. REISK. Gallice, *plus ou moins.* Hæc tria verba velim cum Reiskio transponi post δέκα. AUGER.

Ἀνδοκίδης] Post Ἀνδοκίδης addendum videtur ἄν. REISK.

Καὶ πεποιηκὼς ἃ οὗτος] Primum et postremum vocabulum abesse mallem. aberunt utique sine damno sententiæ. IDEM.

Φάσκων] Hoc participium suspensum hæret, sed hujus affectatæ inordinationis multa occurrunt exempla apud antiquos oratores. Itaque accipe phrasin quasi legeretur ἔφασκε. AUGER.

Ἀρίστιππον] Primum in hoc loco notanda est diversitas nominis, et primo loco pro Ἀρίστιππον legendum est Ἄρχιππον, vel secundo pro Ἄρχιππος Ἀρίστιππος. Deinde notandum est Andocidem movisse litem de Herma sive statua Mercurii quasi sua et a suis majoribus posita: At contra Æschines et Plutarchus in Ando-

ὁ δὲ [1]Ἄρχιππος ἠντιδίκει, ἦ μὴν τὸν Ἑρμῆν ὑγιᾶ τε καὶ
ὅλον εἶναι, καὶ μηδὲν παθεῖν ὧνπερ οἱ ἄλλοι Ἑρμαῖ· ὅμως
μέντοι ἵνα μὴ ὑπὸ τούτου τοιούτου ὄντος πρᾶγμα [2]ἔχοι,
δοὺς ἀργύριον ἀπηλλάγη. καίτοι ὁπότε οὗτος παρ' ἑτέρου
ἠξίωσε δίκην ἀσεβείας λαβεῖν, ἦπου ἑτέρους γε παρὰ τού-
του λαβεῖν δίκαιον καὶ εὐσεβές ἐστιν.

δ'. Ἀλλὰ λέξει δεινὸν εἶναι, εἰ ὁ μὲν μηνυτὴς τὰ ἔσχα-
τα πείσεται, οἱ δὲ μηνυθέντες τῶν αὐτῶν ὑμῖν ἐπίτιμοι
ὄντες μεθέξουσι. καίτοι οὐχ ὑπὲρ αὑτοῦ ἀπολογήσηται,
208 ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων κατηγορήσει. τοὺς μὲν οὖν ἄλλους
οἱ ἐπιτάξαντες καταδέξασθαι ἀδικοῦσι, καὶ τοῦ αὐτοῦ
209 ἀσεβήματος αἴτιοι εἰσίν· εἰ δ' ὑμεῖς [3]αὐτοκράτορες ἦτε, καὶ

[1] Ἀρίστιππος, et mox ἢ A. [2] ἔχῃ T. R. A.
[3] αὐτοκράτορες, αὐτοὶ ἐστὲ οἱ ἀφ. τ. τ. τ. θεῶν, ὑμεῖς αὐτοὶ, ἀλλ' οὐχ οὗτοι A.

cid. aiunt eam statuam non fuisse majorum Andocidis ἀνάθημα, sed Ægeidis tribus, sed eo, quod erat sita in vicinia domus Andocidis, sic vocatam fuisse. Adde et forte eo, quod in jus vocaverat Archippum sive Aristippum propter hujus statuæ mutilationem, ideo magis vocata est Andocidis Hermas. Sed mirum mihi videtur hoc loco Lysiam non notavisse hominis vanitatem, si ea statua non fuit majorum suorum donarium, ut volunt Æschines et Plutarchus. Forte id ignorabat, et sequebatur communem errorem. PALMER. Pro Ἀρίστιππον mavult etiam Ἄρχιππον Schottus. TAYLOR. Contius Ἀρίστιππος. Deinde pro ἢ μὴν legit ἦ μὴν, quod solum probum est, et omisi in textum inducere. AUGER.

Αὐτοῦ] Lege αὑτοῦ, Andocidis sc. non Archippi. TAYLOR.

Καίτοι οὐχ] Istud καίτοι debuit esse καὶ, ut procedat sententia, quæ aliter procedere nolit. IDEM. Nullus dubito hic parum quid deesse, forsitan in hanc sententiam: καίτοι πῶς οὐχὶ δεινὸν, εἰ οὐ μόνον οὐχ ὑπὲρ αὑτοῦ ἀπολογ. *atqui, qui fieri possit, ut minus indignum sit, si non solummodo pro se nil afferat, quo excusetur, sed etiam præterea alios incuset.* REISK.

Τοὺς μὲν οὖν ἄλλους κ. τ. λ.] Merito questus est Schottus de hujus loci obscuritate, cum historiam non intellexit, unde elucescere possit. Vidit quoque depravatum esse, sed eadem causa, restituere non sustinuit. Inclinata fortuna Atheniensium, fractisque viribus, placuit τοὺς ἀτίμους ἐπιτίμους ποιήσασθαι, ut plenus est in ea re Andocides. Ἐπιτέτακται domum καταδέξασθαι. Atque hæc omnia non per religionem, sed duram temporis necessitatem, rebus omnibus retro lapsis, et excussis e manibus populi imperii habenis. Sic ergo mecum: Εἰ δ' ὑμεῖς μὴ αὐτοκράτορες ἦτε, οὐκ ἐστὲ οἱ ἀφελόντες τὰς τιμωρίας τῶν θεῶν, ἀλλ' αὐτοὶ αἴτιοι ἔσονται. Vos deorum religiones non violastis, sed qui vos in eam necessitatem conjecere, αὐτοὶ αἴτιοι. TAYLOR.

Ἄλλους] *Alios*, præter Andocidem, sacrilegii item reos factos. REISK.

Καταδέξασθαι] Non intelligo. nisi forte scripserit, κακὰ πράξασθαι vel καταπράξασθαι. vide sequentia. Sensum loci exprimit Philonis istud de Leg. Special. p. 519. διαφέρει γὰρ τοῦ ἀδικεῖν οὐδὲν τὸ συνεπιγράφεσθαι ἀδικοῦντι. Nihil deesse videtur ante verba τοὺς μὲν οὖν, etc. MARKLAND. *Recipere in civitatem*, ab exsilio revocatos, aut exsilii pœna iis remissa. Sententia hæc est: qui vobis imperarunt, ut alios quospiam ob crimina nescio quæ exsilio mulctatos revocaretis, idque ab invitis vobis et necessitati cedere coactis impetrarunt, hi culpam eam sibi contraxerunt, non vos vobis contraxistis. Videtur Lacedæmonios notare, aut Athenienses tyrannidis et Lacedæmoniorum studiosos. REISK.

Τοῦ αὐτοῦ ἀσεβήματος] Quo scil. illi ipsi sacrilegi tenentur, qui, cum a vobis expulsi patria fuissent, nunc a Lacedæmoniis per vim reducti sunt. IDEM.

Ἦτε καὶ] Ἐστὲ καί. CONT. Videor mihi in his duobus vocabulis vestigia unius ὄντες cernere. H et N modis inter se simillimis exarantur in libris, et ς atque sigla καὶ repræsentans pariter inter se sunt tam similes, ut discerni sæpe nequeant. unde

ἐστὲ οἱ ἀφελόντες τὰς τιμωρίας τῶν θεῶν, ἀλλ' οὗτοι αἴ- 210
τιοι ἔσονται. ὑμεῖς οὖν μὴ βούλεσθε εἰς ὑμᾶς τὴν αἰτίαν
ταύτην περιτρέψαι, ἐξὸν τὸν ἀδικοῦντα κολάσασιν ἀπηλ-
λάχθαι. ἔπειτα δ' ἐκεῖνοι μὲν ἀρνοῦνται τὰ μεμηνυμένα,
οὗτος δὲ ὁμολογεῖ ποιῆσαι. καίτοι καὶ ἐν Ἀρείῳ πάγῳ, ἐν 211
τῷ σεμνοτάτῳ καὶ δικαιοτάτῳ δικαστηρίῳ, ὁμολογῶν μὲν
ἀδικεῖν ἀποθνήσκει, ἐὰν δὲ ἀμφισβητῇ, ἐλέγχεται, καὶ
[1]πολλοὶ οὐδ' ἔδοξαν ἀδικεῖν. οὔκουν ὁμοίαν χρὴ γνώμην 212

[1] πολλοὺς οὐδὲ δόξαν ἀδικεῖν T. R. πολλοὶ οὐδὲν ἔδοξαν ἀδικεῖν A.

constat, quam facile ex ONTEΣ exsistere potuerit HTE καὶ. Hoc sic sumto, locus ita erit leg. εἰ δὲ ὑμεῖς, αὐτοκράτορες ὄντες, αὐτοί ἐστε οἱ ἀφελόντες etc. (nisi potius legi mavolemus ἀνέλοντες. quod ni rectius est, est certe usitatius) *sin autem vos, qui* (vel *cum*, vel *licet*) *juris vestri spontisque vestræ sitis* (et a nemine cogamini), *tollatis deorum vindicias ipsi*, ὑμεῖς αὐτοὶ, ἀλλ' οὐχ οὗτοι αἴτιοι ἔσονται, *vos eritis ipsi piaculi rei, non autem illi.* (Lacedæmonii puta, aut sacri legi, quos recipere mœniis vestris inviti coacti fuistis.) τιμωρίαι θεῶν sunt, cum leges pœnas in sacrilegos sancientes, tum judicia, quæ super ejusmodi causis sacrilegii habentur, pœnæ denique ipsæ, quæ sontibus infliguntur. Hæc enim tria cum exercentur, vindicta pro diis contemtis atque violatis ab eorum læsoribus repetitur. Possit quoque sententia eadem manente pro τιμωρίας legi τιμάς. Verumtamen ego equidem causæ nil video, cur eo confugiatur. REISK.

Τὰς τιμωρίας τῶν θεῶν] Ferri forte potest: ut τὰς τιμωρίας τῶν θεῶν sint *pœnas, quæ deorum causa exiguntur.* mallem tamen τῶν ἀθεῶν, *atheorum*, impiorum. Quæ sequuntur, ἀλλ' οὗτοι etc. artificiosa sunt. Dicere voluit: *Si pœnarum arbitrium penes Vos esset (et quidem est) impiis non punitis, Vos sontes eritis*: sed a *Directo* orationem convertit, offensionis vitandæ causa, et pro ὑμεῖς αἴτιοι ἔσεσθε ponit οὗτοι αἴτιοι ἔσονται. ἀλλ' enim ornatui tantum inservit, ut sæpe. Pari omnino artificio Paulus ad Festum, Actor. XXV. 11. εἰ δὲ οὐδέν ἐστιν ὧν οὗτοι κατηγοροῦσί μου, οὐδείς με δύναται αὐτοῖς χαρίσασθαι. non dicit, *Tu* non potes, (vel debes) sed, *Nemo* potest. alterum enim liberioris fuisset compellationis. Demetrius περὶ Ἑρμ. Segm. 311. et seqq. pulcre agit de hac λέξει ἐσχηματισμένῃ: et utilitatem ejus notat Tiberius Rhetor in Schemate Καθόλου. Græca Lysiæ distinguenda sunt, quemadmodum in Latinis factum vides. Ad sensum hujus loci illustrandum, non possum non exscribere alterum suavissimi et acutissimi oratoris Lycurgi, κατὰ Λεωκράτ. p. 168. Τὰ γὰρ ἀδικήματα, ἕως μὲν ἂν ᾖ ἄκριτα, παρὰ τοῖς πράξασίν ἐστιν· ἐπειδὰν δὲ κρίσις γένηται, παρὰ τοῖς μὴ δικαίως ἐπεξελθοῦσιν. MARKLAND.

Ἐκεῖνοι] Illi reliqui sacrilegii item rei, quos jussu Lacedæmoniorum denuo urbe vestra recepistis. REISK.

Ὁμολογεῖ] Stropha hæc est sophistica, oratore honesto indigna. In illa quidem, quæ hodie superest, Andocidis defensione sui hac in causa sacrorum violatorum tantum abest, ut Andocides sacrilegii se reum fateatur, ut potius crimen hoc modis omnibus infitietur atque a se amoliatur. IDEM.

Πολλοὺς οὐδὲ δόξαν ἀδικ.] Καὶ πολλοῖς οὐδὲ δόξας ἀδικεῖν. CONT. Pro πολλοὺς habent πολλοῦ Codd. Steph. et Coisl. πολλοῖς reponit Scal. Videtur tamen Schottus veram pene sententiam deprehendisse: Ἐὰν δὲ ἀμφισβητῇ καὶ οὐκ ἐλέγχεται, ὥστε δόξαι ἀδικεῖν, ἀποψηφίσεται. At quales, O Musæ, circuitiones! Pressius sic et verbis pene consentientibus: Ὁμολογῶν μὲν ἀδικεῖν ἀποθνήσκει, ἐὰν δὲ ἀμφισβητῇ, ἐλέγχεται, *argumentis* sc. *et probationibus res agitur* (Hesych. Ἐλέγξει. βασανίσει. Aristoph Lysistra. 485. Ἀλλ' ἀνερώτα καὶ μὴ πιθοῦ, καὶ πρόσφερε πάντας ἐλέγχους· Ὡς αἰσχρὸν ἀκωδώνιστον ἐᾶν τὸ τοιοῦτο πρᾶγμα μεθέντας), καὶ ἀπολύεται οὐδὲν δόξας ἀδικεῖν, [ut vertimus: vel καὶ πολλοὶ οὐδὲν ἔδοξαν ἀδικεῖν. *In Edit. min.*] TAYLOR. Lego: καὶ πολλοὶ οὐδὲν ἔδοξαν ἀδικεῖν. id est, multi, licet accusati fuerint, tamen factum *negantes*, re in judicium delata, absoluti fuerunt sententia Judicum, pronuntiantium, *Videntur non deliquisse.* At in hac causa, inquit, longe aliter se res habet. Andocides enim *fatetur* se fecisse. confessionis vero mulcta Legibus statuta, est *Mors.* Alludit ad Formulam sententiæ Absolutoriæ in istis οὐδὲν ἔδοξαν ἀδικεῖν. Orat. XX. οἱ δὲ ἠδικηκότες, ἐκπριάμενοι τοὺς κατηγόρους, οὐδὲν ἔδοξαν ἀδικεῖν, id

ἔχειν περί τε τῶν ἀρνουμένων καὶ περὶ τῶν ὁμολογουμένων.
Δεινὸν δέ μοι δοκεῖ εἶναι, ἂν μέν τις ἀνδρὸς σῶμα τρώσῃ,
κεφαλὴν ἢ πρόσωπον ἢ χεῖρας ἢ πόδας, αὐτὸς μὲν κατὰ
τοὺς νόμους τοὺς ἐξ Ἀρείου πάγου φεύξεται τὴν τοῦ ἀδικη-
θέντος πόλιν, [1] ἢ τραύματος ἐκ προνοίας, καὶ [2] ἐὰν κατίῃ,
213 ἐνδειχθεὶς θανάτῳ ζημιωθήσεται· ἐὰν δέ τις τὰ αὐτὰ ταῦτα
ἀδικήσῃ τὰ ἀγάλματα τῶν θεῶν, οὐδ' αὐτῶν κωλύσετε
τῶν ἱερῶν ἐπιβαίνειν, ἢ εἰσιόντα οὐ τιμωρήσεσθε. καὶ μὲν
δὴ τούτων καὶ δίκαιον καὶ ἀγαθόν ἐστιν ἐπιμελεῖσθαι, ὑφ'
ὧν καὶ εὖ καὶ κακῶς δυνήσεσθε πάσχειν. φασὶ δὲ καὶ τῶν
Ἑλλήνων πολλοὺς διὰ τὰ ἐνθάδε ἀσεβήματα ἐκ τῶν παρ'
αὐτοῖς [3] ἱερῶν ἐξείργειν. ὑμεῖς δὲ αὐτοὶ οἱ ἀδικηθέντες περὶ
ἐλάττονος ποιεῖσθε τὰ παρ' ὑμῖν νόμιμα, ἢ ἕτεροι τὰ
214 ὑμέτερα. Τοσούτῳ δ' οὗτος Διαγόρου τοῦ Μηλίου ἀσεβέ-

[1] ἤγουν A. [2] ἐὰν μὲν κατίῃ T. R. ἐὰν μὴν κατίῃ A. [3] ἱερῶν τῶν ὑμετέρων τινὰς ἐξείργειν A.

est, *absoluti fuerunt*. Enormiter hoc loco agit Schottus. Markland. Nescio, an sic dederit Lysias: καὶ πολλοὺς ἤδη ἀφῆκαν (scil. οἱ δικασταί, vel οἱ ἐκ τοῦ Ἀρείου πάγου βουλευταὶ) οὐδὲν δόξαντας ἀδικεῖν. *multosque absolverunt* (Areopagitæ), *qui viderentur nihil deliquisse*. Reisk.

Οὔκουν ὁμοίαν χρὴ γνώμην ἔχειν] "Sensus postulat (inquit Valckenaerius) οὔκουν ὑμᾶς ὁμοίαν χρὴ γνώμην ἔχειν, scilicet quam Areopagitæ." Sluiter.

Ὁμολογουμένων] Imo vero ὁμολογούντων. Reisk.

Κατὰ τοὺς νόμους τοὺς ἐξ Ἀρείου φεύξεται] Primum inserenda vox πάγου post Ἀρείου. Deinde, e regione horum verborum videtur studiosus aliquis in margine apposuisse ista, ἢ τραύματος ἐκ προνοίας: quia scilicet noverat Areopagitas judicasse de *Vulneribus ex industria illatis*. Proprie vero ἐνδειχθείς. vide Harpocrat. v. Ἔνδειξις, et Pollucem VIII. 6. segm. 49. et Nostrum infra, δὶς ἐν τῷ αὐτῷ ἐνδέδεικται. Markland.

Ἢ τραύματος ἐκ προνοίας] Ecce tibi iterum τὸν ἀπὸ μηχανῆς. Procul dubio ad illustrandum, quales essent leges, quas modo laudavit, Areopagiticæ, margini allevit homo catus, ἤγουν τραύματος ἐκ προνοίας. In MSS. non longe absimilia sunt ἢ et ἤγουν, immo omnibus præter oculatissimos eadem. Taylor. Ego arbitror ἢ delendum esse, ut natum e similitudine cum N ultima litera proximi vocabuli πόλιν. quo admisso ad τραύματος subaudietur ἕνεκα. Sin autem hæc litera η omnino servanda sit, leg. erit: τῇ τραύματος, subaudi προφάσει aut καταδίκῃ, *per legem vulneris præmeditati*, aut *sub eo titulo*. Reisk. Contius legit: ἢ τραύματος ἐκ προνοίας ἐνδειχθεὶς, θανάτῳ etc. recidendo καὶ ἐὰν μὲν κατίῃ. Sub. ἕνεκα. Auger.

Μὲν κατίῃ] Dele istud μὲν, quod hic locum non habet ullum. Neque enim huic commati ἀνταποδίδοται vicinum istud ἐὰν δέ τις, sed superioribus, ἂν μέν τις ἀνδρὸς σῶμα. Non leve est aliquando neque minimæ gratiæ sententiam in proprias sedes dispertiri. Taylor.

Οὐδ'] Pro οὐδ' malim οὐκ. Idem.

Αὐτῶν] Lege αὐτὸν κωλύσετε. Mox pone Notam Interrog. post τὰ ὑμέτερα. Markland. Videtur αὐτῶν bene habere, cohæret οὐδὲ cum ἐπιβαίνειν. *ne ipsa quidem limina calcare, nedum in fana ipsa ingredi.* ἐπιβαίνειν τῶν ἱερῶν idem videtur esse, atque ἐπιβαίνειν τῶν οὐδῶν τῶν ἱερῶν. Reisk.

Καὶ μὲν δὴ] Idem est in Lysiaca dictione, atque καίτοι, aut καὶ μέντοι. *atqui*. Idem.

Πολλοὺς] Aut post hoc vocabulum, aut post ἀσεβήματα proximum deesse videtur τινὰς, aut τῶν ὑμετέρων τινὰς, ἐνθένδε ἐκπεσόντας. *a Græcorum haud paucis nostratium quosdam propter impietates commissas hinc ejectos suis quoque fanis exclusos fuisse.* Aut certe αὐτὸν excidit, *multos Græcorum aiunt Andocidi aditu fanorum suorum interdixisse*. Idem.

Ποιεῖσθε] ποιήσεσθε. Cont.

Τὰ ὑμέτερα] Melius interrogasset increpanti similis. Taylor.

στερος γεγένηται· ἐκεῖνος μὲν γὰρ λόγῳ περὶ τὰ ἀλλότρια
ἱερὰ καὶ ἑορτὰς ἠσέβει, οὗτος δὲ ἔργῳ περὶ τὰ ἐν τῇ αὑτοῦ
πόλει. ὀργίζεσθαι οὖν χρή, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῖς ἀστοῖς
ἀδικοῦσι μᾶλλον ἢ τοῖς ξένοις περὶ ταῦτα τὰ ἱερά· τὸ μὲν
γὰρ ὥσπερ ἀλλότριόν ἐστιν ἁμάρτημα, τὸ δ' οἰκεῖον. καὶ
μὴ οὓς μὲν ἔχετε ἀδικοῦντας ἀφίετε, τοὺς δὲ φεύγοντας
ζητεῖτε συλλαμβάνειν, ἐπικηρύττοντες τάλαντον ἀργυρίου
105. 1 δώσειν τῷ ἀπάγοντι ἢ ἀποκτείναντι. εἰ δὲ μή, δόξετε τοῖς
Ἕλλησι κομπάζειν μᾶλλον ἢ τιμωρεῖσθαι βούλεσθαι. ἐπε-
δείξατο δὲ καὶ τοῖς Ἕλλησιν ὅτι θεοὺς οὐ νομίζει. οὐ γὰρ
ὡς δεδιὼς τὰ πεποιημένα, ἀλλ' ὡς θαρρῶν, ναυκληρίᾳ 215
ἐπιθέμενος τὴν θάλατταν ἔπλει. ὁ δὲ θεὸς ὑπῆγεν αὐτόν,

Αὐτοῖς ἀδικ.] M. ἀστοῖς ἀδικ. H. Stephan.

Περὶ ταῦτα τὰ ἱερὰ] Ad hæc verba notarat Valckenaerius: "Cur ista sacra? τὰ ἱερὰ adjectum ab alio ex superioribus: Lysias scripserat tantum περὶ ταῦτα, nempe περὶ τὰ ἱερὰ καὶ τὰς ἑορτὰς (v. 2.) ἠσέβει." Sluiter.

Ἐπικηρύττοντες etc.] Proprie. Ammonius: ἐπικηρύξαι δὲ, τὸ ὑποσχέσθαι χρήματα δώσειν τῷ συλλαβόντι, καὶ ἀνάγοντι (l. ἢ ἀνάγοντι), καὶ (l. ἢ) ἀποκτείναντί τινα τῶν δικασθέντων, l. τῶν καταδικασθέντων. Confer hunc Lysiæ locum cum verbis Ammonii. Vide et Harpocr. voce Ἐπικεκηρυχέναι. Huic mori alludit Pollux IV. 12. Segm. 93. in phrasi ἐπικηρύττειν χρήματά τινι. *alicui pecuniam per præconem promittere*. Markland.

Ἐπεδείξατο δὲ καὶ] Cohærent hæc cum illis paulo ante præmissis: οὗτος δὲ ἔργῳ ἠσέβει. quasi dixisset: Andocides non solum rebus ipsis impium se gessit, sacrilegium committendo, neque satis habuit scelere se obstrinxisse, verum etiam in eo gloriatus est, et quasi ostentavit ad Græcos, se numen deorum nullum putare. Reisk.

Τὰ πεποιημένα] Id est, τὰ ἐπίχειρα τῶν ὑφ' ἑαυτοῦ πεποιημένων. Idem.

Ἔπλει] Edit. pr. ἐπήδα. Novi quibus placebat ἐπέρα, ut passim Thucyd. περαιοῦσθαι. Vide σχ. 1. Thucyd. 26. Περαιούμενοι, πλέοντες. Coisl. ἐπίδει. Sed lectio Stephanica longe est anteferenda. Andoc. p. 18. 4. ed. Steph. Τίς γὰρ κίνδυνος μείζων ἀνθρώποις ἢ χειμῶνος ὥρᾳ πλεῖν τὴν θάλατταν; Taylor. Lectio hæc, ἔπλει, a Stephano profecta est; speciosa utique, haud enim infitiabor, in qua etiam acquiescerem, si sine Aldina foret, in qua prostat ἐπήδα. Videor mihi in hac lectione ἐπείρα cernere. πειρᾶν τὴν θάλατταν idem est atque τοὺς τὴν θάλατταν ἐργαζομένους πειρᾶν. piraticam exercere in navicularios et mercatores mare arantes, nave comparata, cujus ipse dominus esset. Reisk.

Ἔπλει] Hemsterhusius ad Hesychium p. 94. e lectione Aldina ἐπήδα efformabat ἐπηλᾶτο, lectionem Stephani ἔπλει languidam vocans. At vero, pace viri summi, notabat Valckenaerius πλεῖν τὴν θάλατταν similiter esse in Oratione Andocidea, idque bene etiam vidisse Taylorum, et in Cod. Coislin. esse ἐπίδει, litera tantum superflua. Deinde ἐπηλᾶτο, *cum ærumnis vagatus est*, infracturum fuisse argumentum Oratoris, — si a Diis impius ille mari fuisset vexatus. Porro dici quidem p. 275. 6. ἀλώμενος διάγει: sed ἐπαλᾶσθαι prorsus esse Homericum: Homereis autem Lysiam non tantum abstinere, sed adhibere e medio duntaxat usu petita. Πλεῖν τὴν θάλατταν locutio est aliis etiam Oratoribus Atticis frequentata. Vid. Isocratem de Pace p. 163. B. Demosthenem Phil. I. p. 49. 24. ed. R. in Apat. p. 893. 27. Conf. Aristidem p. 209. F. Jam subjungit: ὁ δὲ θεὸς ὑπῆγεν αὐτὸν, ἵνα ἀφικόμενος εἰς τὰ ἁμαρτήματα ἐπὶ τῇ ἐμῇ προφάσει δῴη δίκην. Hanc lectionem jam sollicitavit Marklandus, ejus loco reponens ἐπὶ τιμῆς προφάσει, ingeniose quidem, ut solet, non item, ut opinor, vere. Reiskius non audet lectionem sollicitare, quoniam non satis intelligit. Mihi facilis videtur emendatio ἐπὶ τῇ ἐμῇ φάσει: *Deus ipsum periculis eripuit, ut, ad locum reversus, ubi peccata ista commisit, per meam accusationem pœnas lueret.* Φάσις peculiariter quidem dicitur *delatio eorum, qui erga vectigalia et reditus publicos peccarint, Sycophantarum, et Tu-*

ἵνα ἀφικόμενος εἰς τὰ ἁμαρτήματα [1] ἐπὶ τῇ ἐμῇ προφάσει
216 δῴη δίκην. ἐλπίζω μὲν οὖν αὐτὸν καὶ δώσειν δίκην· θαυμά-
σιον δὲ [2] οὐδὲν ἂν μοι γένοιτο. οὔτε γὰρ ὁ θεὸς παραχρῆμα
217 κολάζει, ἀλλ' αὕτη μέν ἐστιν ἀνθρωπίνη δίκη. πολλαχόθεν
δὲ ἔχω τεκμαιρόμενος εἰκάζειν, ὁρῶν καὶ ἑτέρους ἠσεβηκότας
χρόνῳ δεδωκότας δίκην, καὶ τοὺς ἐξ ἐκείνων διὰ τὰ τῶν

[1] ἐπὶ τιμῆς προφάσει A.
[2] οὐδὲν, ἂν μὴ γένοιτο R. οὐδέν ἐστιν ἂν τοῦτ' οὔπω ἐγένετο A.

torum mala fide gerentium. Sed universe etiam omnem *accusationem* notat: vid. Pollux l. VIII. s. 48. ibique Jungermannus, Budæus Comment. L. Gr. p. m. 182, φάσις δὲ, ait Suidas, καὶ μήνυσις, ἀγγελία (leg. εἰσαγγελία, ΕΙΣ absorptum est a præcedenti syllaba ΣΙΣ). et φαίνειν crebro *accusare* vel συκοφαντεῖν notat apud Aristophanem; v. g. Acharn. v. 541. 819. seqq. 908. 912. item apud Oratores. Similis est Lycurgi locus in Leocr. p. 159. v. 14. ἐπεί γε τὸ ἐλθεῖν τοῦτον, οἶμαι θεῶν τινὰ αὐτὸν ἐπ' αὐτὴν ἀγαγεῖν τὴν τιμωρίαν, ἵν' ἐπειδὴ τὸν εὐκλεᾶ κίνδυνον ἔφυγε, τοῦ ἀκλεοῦς καὶ ἀδόξου θανάτου τύχῃ, καὶ οὓς προὔδωκε, τούτοις ὑποχείριον αὐτὸν καταστήσειεν. SLUITER.

Ὑπῆγεν] Θεοί σε ποιήσαντα ἀνόσια νόμῳ δικαίῳ χρεώμενοι ὑπήγαγον εἰς χέρας τὰς ἐμάς. Herodot. Uran. 106. V. Hesych. in Ὑπηγάγετο. TAYLOR. Verbum ὑπάγειν in hac re proprium est. subauditur τῷ δικαστηρίῳ, aut τῇ κολάσει. REISK.

Ἐπὶ τῇ ἐμῇ] Lege ἐπὶ τιμῆς προφάσει, δῴη δίκην. Confirmat ipse Andocides Orat. de Reditu suo, p. 21. ed. Steph. κατέπλευσα μὲν γὰρ ὡς ἐπαινεθησόμενος ὑπὸ τῶν ἐνθάδε, προθυμίας τε εἵνεκα, καὶ ἐπιμελείας τῶν ὑμετέρων πραγμάτων. Hanc sententiam mutuatus est Lycurgus p. 159. Ad istud vero, quod de navigatione ejus Accusatores hic dicunt, sollerter respondet Orat. de Myster. p. 17, 18. Porro, ἀφικόμενος εἰς τὰ ἁμαρτήματα, idem videtur exprimere, quod εἰς τοὺς ἠδικημένους ἀφικέσθαι, infra. [Marklandum usque adhuc pæne exscribit Taylorus in Edit. min.] Si cui locutio insolentior videatur, verba aliter forte componi possunt, nempe, δῴη δίκην εἰς τὰ ἁμαρτήματα· quod idem erit ac τῶν ἁμαρτημάτων, ut Orat. in Diogit. ἐπιτρόπῳ εἰς τοὺς παῖδας, pro τῶν παίδων. sic et ἄξια εἰς μυρίας δραχμὰς, Demosth. Orat. I. in Aphobum: quod usitatius dicitur μυρίων δραχμῶν. Si hoc verum sit, ponenda est minima distinctio post ἀφικόμενος. Ultimum vero δίκην delendum puto: ἐλπίζω μὲν οὖν αὐτὸν, καὶ δώσειν· non δώσειν δίκην. MARKLAND. Non satis tenemus omnia ad hanc causam spectantia. quare non ausim lectionem hanc sollicitare, quæ possit hoc significare, per occasionem mei, me litem adversus Andocidem instruente, cujus causa necesse illi fuit huc reverti. Nescimus, qui actor fuerit. (Nam Lysias certe non fuit, tametsi actori calamum suum venalem præstitit.) neque magis novimus, quam ille causam Andocidi redeundi dederit. Dictio εἰς τὰ ἁμαρτήματα ἀφικνεῖσθαι significare videtur, venire in loca delicti commissi, ubi supersunt adhuc res vel homines, in quibus scelus commissum fuit, supersunt item testes, ut infitiationi locus nullus sit. REISK.

Θαυμάσιον] Immo, inquit Valckenaerius, θαυμαστόν. SLUITER.

Οὐδὲν, ἂν μὴ γένοιτο] Sic dedi de meo, vulgatæ pro tertia voce dant μοι. Sæpissime in libris Mstis excusisque η et οι inter se permutantur. *Verum tamen ne id quidem mirandum fuerit, si id minus fiat.* h. e. si Andocides diis scelerum pœnas nullas det; aut, si hoc e judicio absolutus excedat. malim tamen legi: ἂν μὴ εὐθὺς γένοιτο. *si hoc* (ut nempe pœnas det) *non statim fiat.* REISK.

Οὔτε] Imo vero οὐδέ. *nam ne deus quidem in continenti punit.* IDEM.

Δίκη] Post voc. δίκη deesse videtur hæc sententia: τῆς δὲ θείας οὐδεὶς κρείττων, aut τὴν δὲ θείαν οὐδείς πω διαπέφευγεν. nil mirer, ait, si Andocides hoc e judicio effugiat. humanum hoc est judicium, in quo sedent homines, errori obnoxii, falli faciles. divinum autem judicium nemo unquam effugit. IDEM.

Εἰκάζειν] Subaudi ὅτι τοῦθ' ὃ λέγω, ἀληθές ἐστι, vel γενήσεται. causæ mihi multæ sunt, multaque argumenta suspicandi aut colligendi hoc, quod aio, verum, aut sic eventurum esse, ut scil. Andocides, si non statim, certo certius tamen olim aliquando pœnas det sacrilegii. IDEM.

Χρόνῳ δεδωκότας δίκην, καὶ τοὺς ἐξ ἐκείνων, διὰ τὰ τῶν προγόνων ἁμαρτήματα] Notatu digna sunt hæc propter eorum similitudinem cum secundo Decalogi præcepto. Liceat hic quoque locum exscribere optimi Lycurgi, p. 157. τοὺς δὲ Θεοὺς οὔτ' ἂν ἐπιορκήσας τις λάθοι, οὔτ' ἂν ἐκφύγοι τὴν ἀπ' αὐτῶν τιμωρίαν· ἀλλ' εἰ μὴ αὐτὸς, οἱ παῖδές γε, καὶ τὸ γένος ἅπαν τὸ τοῦ ἐπιορκήσαντος μεγάλοις ἀτυχήμασι περιπίπτει. MARKLAND.

προγόνων ἁμαρτήματα. ἐν δὲ τούτῳ τῷ χρόνῳ δέη πολλὰ
καὶ κινδύνους ὁ θεὸς ἐπιπέμπει τοῖς ἀδικοῦσιν, ὥστε πολ-
λοὺς ἤδη ἐπιθυμῆσαι τελευτήσαντας τῶν κακῶν ἀπηλλά- 218
χθαι. ὁ δὲ θεὸς τέλος [1] τούτων λυμηνάμενος τῷ βίῳ θά-
νατον ἐπέθηκε. Σκέψασθε δὲ καὶ αὐτοῦ Ἀνδοκίδου τὸν
βίον, ἀφ' οὗ ἠσέβηκε, [2] καὶ εἴ τις τοιοῦτος ἕτερός ἐστιν.
Ἀνδοκίδης γὰρ ἐπειδὴ ἥμαρτεν, ἐξ ἐπιβολῆς εἰσαχθεὶς εἰς 219

[1] τούτῳ T.
[2] καὶ om. A.

Τριετήσαντας] Lege τελευτήσαντας. et ita Schottus. Quæ sequuntur ita forte legenda et distinguenda: ἀπηλλάχθαι, οὐδὲ Θεὸς τέλος, τούτῳ λυμηνάμενος τῷ βίῳ, θάνατον ἐπέθηκε. hoc sensu: multos sceleratos mori cupivisse: Deum vero nondum adeo cum illis in gratiam rediisse, ut hoc illis concesserit; etiamsi vitam eorum multis casibus interea infestaverit. Infra: μαρτυρίου ἐπ' ἐλπίδι τῇ αὐτῇ. Cl. Editor legit: ἢ ἀργυρίου, ἐπ' ἐλπίδι etc. quod verissimum puto. IDEM.

Τέλος] Imo vero οὐδὲ τέλος. deus ne morte quidem imponit horum vitæ finem, a se miseris modis cruciatuum exagitatæ; sed ad Orcum eos demittit, ibi quoque, et adhuc atrocius cruciandos. REISK.

Τούτῳ] Τούτους. SCHOTT. Τούτων. SCAL. Recepta tamen lectio bene se habere potest. TAYLOR. Conjecturam Scaligeri nullus dubitavi in texto exhibere, pro lectione vulgatarum τούτῳ. REISK.

Σκέψασθε] Demonstratum it, Andocidem, etiamsi fortuito fiat, ut hoc judicio absolvatur, ea tamen vita, quam agat et adhuc egisset, tam miseram, ut alia nulla esse possit miserior, satis jam superque pœnarum diis dare atque dedisse. IDEM.

Καὶ] Delendum videtur, ut natum e fine vocabuli proximi πεποίηκε. IDEM.

Εἴ τις τοιοῦτος] *Adeste animis, dum Andocidis vitam percurram, et statuite,* utrum ea sit nec ne, *qualem facinorosorum esse nuper descripsi.* Σκέψασθε — εἴτε τοιοῦτος ἢ ἕτερός ἐστιν. Plato de Legg. l. 1. Πρὶν διδάξαι ἱκανῶς ἢ μαθεῖν, εἴτε οὕτως εἴτε ἄλλως ἔχει. Vulgata certe lectio est omnium maxime inficeta. Εἴ τις τοιοῦτος ἕτερος. Immo *Multorum.* Supra modo: Πολλαχόθεν δὲ ἔχω τεκμαιρόμενος εἰκάζειν, ὁρῶν καὶ ἑτέρους κ. τ. λ. TAYLOR. Bene habet hic locus. ἕτερος βίος idem est atque ἄλλου τινὸς τῶν πάντων ἀνθρώπων βίος. *considerate, num quæ alia vita cujusquam sit, perinde misera, atque hujus Andocidis est.* E miseria vitæ, qua conflictetur Andocides, colligit actor, eum diis invisum, eoque sontem esse. deos enim insontes non odisse. REISK.

Ἐξ ἐπιβουλῆς] Sic vulg. Τοξότης, credo, aut e Δημοσίων collegio nonnullus solus in solo angiportu *fallacias* struxit, et hominem *necopinantem,* in jus rapit! Quotus lector hanc impuritatem ἀναγκοφαγεῖ? Medela enim non nisi ex medio Atticorum foro eruenda. Ἐπιβολὴ erat mulcta peculiariter dicta, ἡ ὁριζομένη ζημία, quam re ad judices nondum delata, vel *Senatui Areopagitico,* vel *Quingentorum* (idque maxime in Actionibus εἰσαγγελίας, quali nempe tenebatur Andocides, uti constat ex Plutarch. in vita, et ex ejus oratione adversaria), vel aliquando soli *Magistratui* imponendi jus competebat. Explicat quodammodo Pollux VIII. 6. Ἐάν τις περὶ ὧν οὐκ εἰσὶ νόμοι ἀδικῶν ἁλίσκεται, ἢ ἄρχων ἢ ῥήτωρ εἰς τὴν βουλὴν εἰσαγγελίας δίδοται κατ' αὐτοῦ. κἂν μὲν μέτρια ἀδικεῖν δοκῇ, ἡ Βουλὴ ποιεῖται ζημίας ἐπιβολὴν, ἂν δὲ μείζω, παραδίδωσι δικαστηρίῳ. Lego locum emendatius, quam legi solet. Æsch. π. παραπρεσβ. p. 40. Edit. Steph. Πρότερον δ' ὑπέμεινας τὴν ἐπιβολὴν τῆς βουλῆς τῆς ἐξ Ἀρείου πάγου, οὐδ' ἐπεξιὼν τῇ τοῦ τραύματος γραφῇ κ. τ. λ. Ita enim pro ἐπιβουλὴν Steph. ex conjectura, Cod. item Manuscriptus, quo usus est Scaliger et Scholiastes ad locum. Usi sunt hoc jure, ut monui, *Magistratus.* N. c. Nicomach. pr. Ἐπιβαλλόντων δὲ τῶν Ἀρχόντων ἐπιβολὰς καὶ εἰσαγόντων εἰς τὸ δικαστήριον, κ. τ. λ. *Archon* solus. Orphanorum, inquit Demosth. adv. Macartat. sub fin. ἐπιμελείσθω ὁ Ἄρχων, καὶ μὴ ἐάτω ὑβρίζειν, ἢ ποιεῖν τι παράνομον, κύριος δ' ἐπιβάλλειν κατὰ τὸ τέλος, ἐὰν δὲ μείζονος ζημίας δοκῇ ἄξιος εἶναι, προσκαλεσάμενος πρόπεμπτα, καὶ τίμημα ἐπιγραψάμενος — εἰσαγαγέτω εἰς τὴν Ἡλιαίαν. Usi sunt Πρόεδροι. Æsch. c. Timarch. p. 5. Edit. Steph. Τῶν Ῥητόρων ἐάν τις λέγῃ — περὶ τοῦ εἰσφερομένου μὴ χωρὶς περὶ ἑκάστου.

τὸ δικαστήριον, ἔδησεν ἑαυτὸν τιμησάμενος δεσμοῦ, εἰ μὴ
221 παραδοίη τὸν ἀκόλουθον· εὖ δ᾽ ᾔδει οὐ δυνησόμενος παρα-
δοῦναι, ὃς διὰ τοῦτον καὶ τὰ τούτου ἁμαρτήματα ἀπέθανεν,
ἵνα μὴ μηνυτὴς γένοιτο. καίτοι πῶς οὐ θεῶν τις τὴν τού-
του γνώμην διέφθειρεν, ὃς ῥᾷον ἡγήσατο δεσμοῦ τιμήσασθαι
222 ἢ ἀργυρίου ἐπ᾽ ἐλπίδι τῇ αὐτῇ; ἐκ δ᾽ οὖν τούτου τοῦ τι-
μήματος ἐδέδετο ἐγγὺς ἐνιαυτὸν, καὶ ἐμήνυσε δεδεμένος

(Cod. MS. ἢ χωρὶς περὶ ἑκάστου, F. μὴ χωρὶς περὶ ἑκάστου) ἢ δὶς περὶ τοῦ αὐτοῦ — ἢ ἕλκῃ τὸν ἐπιστάτην—κυριευέτωσαν οἱ Πρόεδροι μεχρὶ ν̄ δραχμῶν (h. e. juxta Demosthenem supra prolatum κύριοι sunto ἐπιβάλλειν κατὰ τὸ τέλος) ἐὰν δὲ πλέονος ἄξιός ἐστι ζημίας, ἐπιβάλλοντες μέχρι ν̄ δραχμῶν εἰσφερέτωσαν εἰς τὴν βουλήν. Usi sunt denique quotquot in ea civitate ad ullam reip. partem accessere. Ὡς τοίνυν καὶ τὴν τῶν τειχοποιῶν ἀρχὴν ἦρχεν — καὶ τὰ δημόσια γράμματα διεχείριζε, καὶ ἐπιβολὰς ἐπέβαλλε, καθάπερ οἱ ἄλλοι ἄρχοντες, καὶ δικαστηρίων ἡγεμονίας ἐλάμβανε, τούτων — μάρτυρας παρέξομαι. Id. Æsch. c. Ctesiph. p. 57. In MSS. nimium confunduntur Ἐπιβολὴ et Ἐπιβουλή. Philo MS. Περὶ τῶν τοῦ δοκησισόφου Κάϊν ἐκγόνων. Ex Cod. Vatic. Ὡς μηδὲ κατὰ τὰς ἀκραιφνεῖς καὶ ἀσωμάτους τῆς διανοίας ἐπιβολὰς ψαύσασθαι δύνασθαι. Ut locum lecturus est doctissimus Editor. Atque hæc eo explicatius, quia nemo adhuc de iis explicate satis. Juvenem tamen φιλέλληνα non prius dimittam, quam ei ἀκροάσεως χάριν Xenophontem defæcatum præstitero. Hist. Græc. l. 1. p. 448. Edit. 1625. Ἀρχέδημος ὁ τοῦ δήμου τότε προεστηκὼς ἐν Ἀθήναις — Ἐρασίνδῃ ἐπιβολὴν ἐπιβαλὼν κατηγόρει ἐν δικαστηρίῳ. Hodie in textu sine ulla fraudis suspicione monstrum illud, neque uno piaculo dignum, ἐπιβουλήν. Taylor.

Ἔδησεν ἑαυτὸν τιμησάμενος δεσμοῦ] Egregia h. l. est conjectura Valckenaerii, cujus hæc sunt verba. "Sic Taylor (Ald. ἐδέησεν) vertens, *se ipsum in vincula conjecit, eum sibi pœnam æstimans*, εἰ μὴ παραδοίη τὸν ἀκόλουθον. Correctione vera restituo: λέληθεν — ἑαυτὸν τιμησάμενος δεσμοῦ. Cur autem λέληθεν? Quia θεῶν τις τὴν τούτου γνώμην διέφθειρεν, ὃς ῥᾷον ἡγήσατο δεσμοῦ τιμήσασθαι ἢ ἀργυρίου, videlicet ex *pœnæ æstimatione*, quam reus faciebat: v. pen. ἐκ τούτου τοῦ τιμήματος ἐδέδετο ἐγγὺς ἐνιαυτόν. Ostendere nititur a Deo dementatum: sic p. 274. v. 3. tantam ipsi Deus λήθην ἔδωκεν, ut se daret in manus inimicorum." Sluiter.

Ἵνα μηνυτὴς] (Sic vulg.) Lege cum Steph. ἵνα μὴ μηνυτής. Syllaba syllabam similis similem, ut fieri solet, deturbavit. Taylor.

Μαρτυρίου] (Sic vulg.) Attento fac sis quæso animo, dum Lysiæ gratiam alternis vicibus meo merito sim initurus. Vox ista μαρτύριον rarissimæ est usuræ. Reperitur quidem apud Aristot. Plutarch. Immo, et Thucyd. quoque non semel, uti I. 33. Μετ᾽ ἀειμνήστου μαρτυρίου τὴν χάριν καταθήσεσθε. Illius tamen insolentiam digito ibid. commonstrat σχ. Μαρτύριον οὐδετέρως λέγει. Nihilo tamen minus *hæ deliciæ a Magistro* laudantur. At legatur per me licet, dummodo hic facessat. Lego enim emendatione nunquam pœnitenda: Ῥᾷον ἡγήσατο δεσμοῦ τιμήσασθαι ἢ ἀργυρίου ἐπ᾽ ἐλπίδι τῇ αὐτῇ. Ea demum erat τιμημάτων species, quæ adhuc in tantis loci hujusce sordibus desiderabatur. Demosth. c. Timocrat. Ἐὰν δὲ ἁλῷ τιμάτω ἡ Ἡλιαία περὶ αὐτοῦ ὅ,τι ἂν δοκῇ ἄξιος εἶναι παθεῖν ἢ ἀποτῖσαι. Ἐὰν δ᾽ ἀργυρίου τιμηθῇ, δεδέσθω τε ἕως ἂν ἐκτίσῃ. p. 270. pen. ed. R. Confer. Id. c. Mid. p. 523. 1. et 529. 21. sqq. Γραφὰς ὕβρεως εἶναι πεποίηκεν, καὶ τίμημα ἐπέθηκεν, ὅ,τι χρὴ παθεῖν ἢ ἀποτῖσαι. Æsch. c. Timarch. p. 3. Atque hæc non semper ex judicum sententia, sed ad Reum relatum est, quam potissimum pœnam se commeruisse fateretur, uti hic Andocidi usu venit. Τιμωμένων (*referentibus* utique) τῶν δικαστῶν, τί χρὴ παθεῖν αὐτὸν ἢ ἀποτῖσαι, πέντε καὶ εἴκοσιν ἔφη δραχμὰς ἀποτίσειν. Laert. in Socrate. Idem.

Ἐπ᾽ ἐλπίδι τῇ αὐτῇ] Eadem spe in utramvis partem proposita ad exitum judicii sive prosperum, sive adversum. h. e. potuisset, sponsa depositave summa quadam pecuniaria, ire quo vellet, salutemque fuga quærere, si necesse vidisset, sorte judicii in partem deteriorem inclinante; quo liberatus esset a dura necessitate aut capite suo luendi, aut necessarios prodendi, quod est flagitium fœdissimum. Nihil habuisset tum, neque sperandum magis, neque metuendum, quam postmodum habuit carcere conclusus. Reisk.

κατὰ τῶν αὑτοῦ συγγενῶν καὶ φίλων, ἀδείας δοθείσης
αὐτῷ, εἰ δόξειε τἀληθῆ μηνῦσαι. καὶ τίνα αὐτὸν δοκεῖτε
ψυχὴν ἔχειν, ὁπότε τὰ μὲν ἔσχατα [1] καὶ τὰ αἴσχιστα
ἐποίει μηνύων κατὰ τῶν ἑαυτοῦ φίλων, ἡ δὲ σωτηρία ἀφα-
νὴς αὐτῷ; μετὰ δὲ ταῦτα, ἐπειδὴ ἀπεκτονὼς ἦν οὓς αὐτὸς
ἔφη περὶ πλείστου ποιεῖσθαι, ἔδοξε τἀληθῆ μηνῦσαι καὶ
ἐλύθη· καὶ προσεψηφίσασθε ὑμεῖς αὐτὸν εἴργεσθαι τῆς
ἀγορᾶς καὶ τῶν ἱερῶν, ὥστε μὴ [2] ἀδικουμένῳ ὑπὸ τῶν
ἐχθρῶν δύνασθαι δίκην λαβεῖν. οὐδεὶς [3] γάρ που, ἐξ ὅσου 223
Ἀθηναῖοι ἀείμνηστοι εἰσὶν, ἐπὶ τοιαύτῃ αἰτίᾳ [4] ἠτιμώθη.
δικαίως· οὐδὲ γὰρ ἔργα τοιαῦτα οὐδείς πω εἰργάσατο. καὶ
τούτων πότερα τοὺς θεοὺς χρὴ ἢ τὸ αὐτόματον αἰτιᾶσθαι;
Μετὰ δὲ ταῦτα ἔπλευσεν ὡς τὸν [5] Κιττιέων βασιλέα, καὶ
προδιδοὺς ληφθεὶς ὑπ᾽ αὐτοῦ ἐδέθη· καὶ οὐ μόνον τὸν θάνα- 224
τον ἐφοβεῖτο ἀλλὰ καὶ τὰ καθ᾽ ἡμέραν αἰκίσματα, οἰόμε-

[1] [καὶ τὰ αἴσχιστα] R. [2] ἀδικούμενον A. [3] δήπου A. [4] ἠτιμώθη δικαίως. T. [5] Κιτιέων T. R. A.

Τὰ μὲν ἔσχατα καὶ τὰ αἴσχιστα] Alterutrum horum videtur e variante lectione, aut e scholio ortum esse. Idem. Pro ἔσχατα melius forsan legeretur ἀλόγιστα. Auger.

Ἀφανὴς] Annon potius ἀφανὴς ἦν αὐτῷ? Taylor.

Ἱερῶν] Γερῶν, Ald. γέῤῥων. Cont.

Ἀδικουμένῳ] Lege ἀδικούμενον. Markland. et *in Edit. min.* Taylor. et Cont. Recte vero admonuit Markland ἀδικούμενον esse legendum, si δύνασθαι bene habet. verum si ἀδικουμένῳ tuebimur, δύνασθαι cum δυνατὸν εἶναι erit mutandum. Satis tamen hoc non est. pro μὴ leg. quoque est μηδὲ, *ut ne læsus quidem injuriis posset ab inimicis jus suum repetere.* Reisk.

Που] Imo vero πω. quod de tempore usurpatur. οὐδείς πω, *nondum quisquam.* Sed quid sibi vult γάρ? Estne indicium ὑποφορᾶς seu objectionis, quæ refutetur subjecto δικαίως? videtur. Atqui, ait, nemo unquam, ex quo Athenæ ad nominis immortalitatem enisæ sunt, talem ob causam infamia notatus est. Hæc fictus Andocidis patronus pro eo affert. Respondet actor. Audio. vera ais, at ille meritus eam pœnam dedit. Aut, si negas hypophoram esse, deficit aliqua sententia, a lectore saltim tacite subjicienda, si auctor eam brevitatis studio suppressit; in hunc ferme modum: Qua severitate judicii vos declaravistis, vos censere, et Andocidem sacrilegii reum esse, et sacrilegos omnes esse puniendos. Nam tametsi debitam ex promisso daretis Andocidi spiritus immunitatem, pœna tamen beneficium hoc, dira quadam inauditique exempli circumscripsistis. Nam, ex quo Athenarum fama cœpit esse immortalis — Totus in hoc est orator, ut doceat Andocidem sacrilegum, ideoque puniendum esse. testari hoc deos ipsi iratos, a quibus conjectus sit in vitam quacunque alia vita miserrima miseriorem. Idem.

Ἀείμνηστοι] Vir amicissimus ἀνάμνηστοι. Taylor. Quam conjecturam melius suppressisset. Reisk.

Ἠτιμώθη δικαίως] Interpungas: Οὐδεὶς — ἐπὶ τοιαύτῃ αἰτίᾳ ἠτιμώθη. Δικαίως. Id est εἰκότως. Taylor.

Προδιδοὺς] Hic videtur nomen urbis aut arcis, aut nescio cujus rei deesse, quam prodere voluisse dicatur Andocides. Reisk.

Τὸν θάνατον] *Non mortem solummodo metuebat.* Leve enim sic simpliciter vitam amittere, cito, sine cruciatibus: acerbum autem et horrendum, corporis sui per singulos artus, et lente carpendi lanienam videre, ut si hodie manus dextra, cras sinistra, tertio die pes unus, quarto pes alter, et sic porro per dies singulos singula membra detruncentur. Supplicii genus hoc ipsa morte multo est atrocius, et lentum, et fœdum dictu visuque et infame, et cruciatu intolerabile. Idem.

νος τὰ ἀκρωτήρια ζῶντος ἀποτμηθήσεσθαι. ἀποδρὰς δὲ ἐκ
τούτου τοῦ κινδύνου κατέπλευσεν εἰς τὴν ἑαυτοῦ [1] πόλιν
225 ἐπὶ τῶν τετρακοσίων· θεὸς λήθην ἔδωκεν, ὥστε εἰς τοὺς
ἠδικημένους αὐτοὺς ἐπεθύμησεν ἀφικέσθαι. ἀφικόμενος δὲ
226 ἐδέθη καὶ ᾐκίσθη· ἀπώλετο δὲ οὐχὶ, ἀλλ' ἐλύθη. ἔνθεν δὲ
ἔπλευσεν ὡς Εὐαγόραν τὸν Κύπρου βασιλεύοντα, καὶ ἀδι-
κήσας εἵρχθη. [2] ἀποδρὰς δὲ καὶ τοῦτον, ἔφευγε μὲν τοὺς
ἐνθάδε θεοὺς, ἔφευγε δὲ τὴν ἑαυτοῦ πόλιν, ἔφευγε δὲ εἰς οὓς
τὸ πρῶτον ἀφίκοιτο τόπους. καίτοι τίς χάρις τῷ βίῳ, κα-
κοπαθεῖν μὲν πολλάκις, ἀναπαύσασθαι δὲ μηδέποτε;
καταπλεύσας δὲ ἐκεῖθεν δεῦρο εἰς δημοκρατίαν εἰς τὴν αὑ-

[1] πόλιν, ἐπεὶ τῶν τετρακοσίων θ. λ. ἔδωκεν. T. πόλιν ἐπὶ τῶν τετρακοσίων· ὁ γὰρ θεὸς τοσαύτην αὐτῷ λήθην ἔδωκεν, A. [2] ἀποδράσας τοῦτον T. R.

Ζῶντος] Subaudi ἑαυτοῦ. IDEM.

'Αποτμηθήσεσθαι] 'Αποτμηθήσεται Ald. quod retinet Contius, addendo ὅτι post οἰόμενος. AUGER.

'Επεὶ τῶν τετρακοσίων θεὸς λήθην ἔδωκεν. ὥςτε etc.] Editorem audivi dicentem legendum esse ex Historia ἐπὶ pro ἐπεί. unde facile fuit locum ita supplere: ἐπὶ τῶν τετρακοσίων. ὁ δὲ Θεὸς τοσαύτην τούτῳ λήθην ἔδωκεν, ὥςτε εἰς τοὺς ἠδικημένους αὐτὸς (non αὐτοὺς) ἐπεθύμησεν ἀφικέσθαι. hoc, aut simili modo, videtur a Lysia scriptum fuisse, quam sententiam ita effert Lycurgus: οἱ γὰρ Θεοὶ οὐδὲν πρότερον ποιοῦσιν ἢ τῶν πονηρῶν ἀνθρώπων τὴν διάνοιαν παράγουσι. Vide et nostrum paulo inferius, ἃ τούτῳ ὁ Θεὸς etc. Θεοβλάβειαν hoc infortunium vocat Dion. Halicarnassensis de Struct. Orat. segm. 18. et διαφορὰν τῶν φρενῶν. Hesychius: Θεοβλαβίαν, οὕτως Αἰσχίνης εἶπεν. scribendum Θεοβλάβειαν: et mutilum locum opinor. Notanda quoque vox ἔδωκεν propter similem ejus usum in S. S. ut Rom. XI. 8. ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ Θεὸς πνεῦμα κατανύξεως: et 2 Cor. XII. 7. quemadmodum Latini *malum* et *infortunium dare*. MARKLAND. Pro ἐπεὶ vulgatorum dedi ἐπί. Designat orator primum Andocidis ad Athenas reditum sub CCCC, quia paulo post opponit ei reditum tempore posteriorem ἐπὶ τῆς δημοκρατίας, hujus paginæ v. ult. REISK.

Λήθην] Quare λήθην, cum constet ex Photio et Plutarcho Andocidem *sub* ipsa dominatione τῶν 400 rediisse? Neque secundo possis λήθην eam *socordiam* vel *inertiam* interpretari, quæ *consuescendo* fit, quo modo a Demosthene usurpari video. Τὸ χρόνον γεγενῆσθαι μετὰ τὴν πρεσβείαν πολὺν, δέδοικα, μή τινα λήθην ἢ συνήθειαν τῶν ἀδικημάτων ὑμῖν ἐμπεποιήκει (lege ἐμπεποίηκε, cui fovet Cod. Lutet.). Demosth. π. παραπρεσβ. Ea enim Tyrannis non ultra annum se extenderat. Tum autem porro quare erat hæc λήθη divinitus immissa? Et cujusmodi denique tibi videatur totius sententiæ ambitus et connexio? Lege: Κατέπλευσεν εἰς τὴν ἑαυτοῦ πόλιν ἐπὶ τῶν τετρακοσίων. Θεὸς γὰρ λήθην ἔδωκεν, ὥςτε εἰς τοὺς ἠδικημένους αὐτοὺς ἐπεθύμησεν ἀφικέσθαι, vel ἐπιθυμῆσαι. [Merklandum exscribit Taylorus in Edit. min.] TAYLOR. Post, aut circa hoc vocabulum deesse videtur αὐτῷ τοσαύτην. *tantum stuporem deus menti ejus injecit, tantam tarditatem atque somnolentium.* ἔδωκεν, pro ἐνέβαλλεν, etsi dictio est inventu paulo rarior, analogia tamen ei non obstat. Ut enim ὑγίειαν, πλοῦτον, τἀγαθὰ, et contra χαλάζας, πυρετοὺς, λιμοὺς, λοιμοὺς, et alia, διδόναι dicuntur superi, ita rursus non video, cur deus dici nequeat alicui λήθην, μανίαν, διδόναι, pro ἐπιπέμπειν. REISK.

'Αποδράσας τοῦτον] Non memini verbum ἀποδιδράσκειν in aoristi primi participio usurpari. potius particip. aoristi secundi in usu est. donec itaque certiora hac de re discam, legam: ἀποδρὰς δὲ καὶ τοῦτον. IDEM.

Εἰς] Istud εἰς non est necessarium, et ortum videtur duxisse ex voce sequenti. Mox fortasse ἀφίκετο. TAYLOR. Fortasse, ἀφίκετο. Infra de hac re: πιστεύων ἀεὶ μᾶλλον τοῖς ἀγνῶσι τῶν γνωρίμων. MARKLAND. Bene habent h. l. omnia. idem est ac si dixisset: ἔφευγε τούτους τοὺς τόπους, εἰς οὓς τὸ πρῶτον ἀφίκοιτο. *ut primum aliquo appulerat, ita statim rursus illinc aufugiebat.* REISK.

'Εκεῖθεν] Unde? Antecedens non video, sed lacunam certissimam. Mox fortasse: εἰς δημοκρατουμένην τὴν αὑτοῦ πόλιν.

τοῦ πόλιν τοῖς μὲν πρυτανεῦσιν ἔδωκε χρήματα, ἵνα αὐτὸν 227
προσαγάγοιεν [1] ἐνθάδε· ὑμεῖς δ' αὐτὸν ἐξηλάσατε ἐκ τῆς
πόλεως, τοῖς θεοῖς βεβαιοῦντες τοὺς νόμους οὓς ἐψηφίσα-
σθε. καὶ τὸν ἄνδρα οὐ δῆμος, οὐκ ὀλιγαρχία, οὐ τύραννος,
οὐ πόλις ἐθέλει δέξασθαι διὰ τέλους· ἀλλὰ πάντα τὸν
χρόνον, ἐξ ὅσου ἠσέβησεν, ἀλώμενος διάγει, πιστεύων ἀεὶ
μᾶλλον τοῖς ἀγνῶσι τῶν γνωρίμων διὰ τὸ ἠδικηκέναι οὓς
γινώσκει. τὸ δὲ τελευταῖον νῦν ἀφικόμενος εἰς τὴν πόλιν
δὶς ἐν τῷ [2] αὐτῷ ἐνδέδεικται. καὶ τὸ μὲν σῶμα ἀεὶ ἐν δε- 228
σμοῖς ἔχει, ἡ δὲ οὐσία αὐτοῦ ἐλάττων ἐκ τῶν κινδύνων
γίνεται. [3] καὶ ὅταν τις τὸν αὑτοῦ βίον τοῖς ἐχθροῖς καὶ
τοῖς συκοφάνταις [4] διανέμῃ, τοῦτ' ἔστι τὸ [5] [βιοῦν] τὸν

[1] ἐνθένδε T. [2] αὐτῷ ἐνιαυτῷ ἐνδέδεικται A. [3] καίτοι A. [4] διανέμει T. R. A. [5] uncos om. T. A.

ut paulo superius ex adverso locutus est: κατέπλευσεν εἰς τὴν ἑαυτοῦ πόλιν ἐπὶ τῶν τετρακοσίων. TAYLOR. E Cypro puta, locisque iis omnibus, a quibus vix salutatis statim refugisset. REISK.

Εἰς τὴν δημοκρατίαν εἰς τὴν αὑτοῦ πόλιν] Idem est ac si dixisset: εἰς τὴν ἑαυτοῦ πόλιν νῦν ἤδη δημοκρατουμένην. REISK. AUGER.

Καταπλεύσας δὲ ἐκεῖθεν δεῦρο εἰς δημοκρατίαν εἰς τὴν ἑαυτοῦ πόλιν, τοῖς μὲν πρυτανεῦσιν ἔδωκε χρήματα κ. τ. λ.] Licet Lysiacam Orationem esse non credam, tantam tamen verborum effusionem ne in eo quidem exspecto, qui se illius imitatorem profiteatur. Andocides tunc secunda vice rediit Athenas: illud dixisse videtur Orator atque ita scripsisse: καταπλεύσας δὲ ἔπειτα δεύτερον. *postea iterum rediens in patriam.* Hoc vero inde etiam confirmatur, quod mox eadem dicatur ratione: τὸ δὲ τελευταῖον νῦν ἀφικόμενος εἰς τὴν πόλιν. SLUITER.

'Ενθένδε] 'Ενθάδε. SCAL. Fort. cum Scalig. ἐνθάδε. TAYLOR. Opinor ἐνθάδε, *huc.* MARKLAND. 'Ενθάδε dedi, e Scaligeri atque Marklandi sententia, pro ἐνθένδε librorum omnium vulgatorum. *huc*, in concionem. Nam coram populo, aut in Heliæa maxima agebatur hæc impietatis causa. REISK.

Τοῖς θεοῖς βεβαιοῦντες τοὺς νόμους] Utcunque hæc lectio defendi possit explicando τοῖς θεοῖς *in honorem Deorum*, vel *Deorum causa*, mihi tamen multo probabilius videtur Lysiam scripsisse τοῖς ἔργοις· non *verbis* tantum, sed ipso *opere* et *factis*: nempe ex civitate Andocidem expellendo. MARKLAND.

Οὐ πόλις] Videtur vitiose redundare, ideoque amputari debere, propter præmissum οὐ δῆμος, cum quo videtur idem dicere. Verumtamen bene habet. πόλις paulo quid est amplius, quam δῆμος. Ex causa, Atheniensis populus Athenis habitans erat δῆμος. verum tota respublica cives complectens etiam per colonias in Asia, Thracia, Ponto, sparsos, ea erat πόλις. Sic Ephesii δῆμος, Ionia πόλις. Hoc sensu paulo ante v. πόλις noster usurpaverat p. 261. antep. REISK.

Τῶν γνωρίμων] I. e. ἢ τοῖς γνωρίμοις. AUGER.

Δὶς ἐν τῷ αὐτῷ] Nullus dubito post hæc vocabula excidisse ἐνιαυτῷ, quod facillime fieri potuit ob similitudinem hujus vocabuli cum ἐν τῷ αὐτῷ. *bis eodem in anno.* REISK.

Καὶ ὅταν τις] Opinor καίτοι ὅταν τις. MARKLAND. Recte, ni fallor. REISK.

Διανέμει] Διανέμοι. CONT. Malim in conjunctivo, διανέμῃ. REISK.

Τοῦτ' ἔστι τὸ βιοῦν τὸν βίον ἀβίωτον] Vocem βιοῦν inseruit Stephanus: sine causa, nisi in MSS. reperietur: quod non credo, cum multo elegantius sit, τοῦτ' ἔστι τὸ, Τὸν βίον ἀβίωτον. Hujusmodi enim locutiones, quæ proverbiorum vicem obtinebant, cum ab omnibus intelligerentur, non ad plenum efferebantur, ab audientibus supplendæ. Nihil vero tritius hac phrasi βίος ἀβίωτος. Æschines ea passim utitur, et Gorgias, et Philo, et cæteri omnes fere Græci Scriptores. Sic apud Matt. V. 38. 'Ηκούσατε, ὅτι ἐῤῥήθη· 'Οφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ, καὶ ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος. reticetur Verbum, quia omnes bene intelligebant, quid vellet ὁ Εὐλογητός. Inspice quamlibet Adagiorum Collectionem. MARKLAND

βίον ἀβίωτον. ἃ τούτῳ ὁ θεὸς οὐκ ἐπὶ σωτηρίᾳ ἐπινοεῖν 106. 1
δίδωσιν, ἀλλὰ τιμωρούμενος τῶν γεγενημένων ἀσεβημάτων.
229 τὸ δὲ τελευταῖον νυνὶ παραδέδωκεν αὐτὸν ὑμῖν χρῆσθαι ὅ τι ἂν βούλησθε, [1] οὐ τῷ μὴ ἀδικεῖν πιστεύων, ἀλλ᾽ ὑπὸ δαιμονίου τινὸς ἀγόμενος ἀνάγκης. οὔκουν χρή, μὰ τὸν Δία, οὔτε πρεσβύτερον ὄντα οὔτε νεώτερον, ὁρῶντας Ἀνδοκίδην ἐκ τῶν κινδύνων σωζόμενον, συνειδότας αὐτῷ ἔργα ἀνόσια εἰρ-
230 γασμένῳ, ἀθεωτέρους γίνεσθαι, ἐνθυμουμένους ὅτι ἥμισυς ὁ βίος βιῶναι [2] κρεῖττον [3] ἀλύπως [4] ἐστὶν ἢ διπλάσιος λυπουμένῳ, ὥσπερ οὗτος.

[1] οὕτω T. [2] κρείττων T. R. A. [3] ἀλύπῳ A. [4] ἐστὶ διπλασίου T. R. A.

Vocabulum βιοῦν uncis inclusi, ut admodum suspectum. Sententia potius postulare videtur: τοῦτ᾽ ἔστι τὸ ποιεῖν ἑαυτῷ τὸν βίον ἀβίωτον. Aut hoc: τοῦτ᾽ ἔστι τὸ τῶν πολλῶν, βίον ἀβίωτον ἄγειν. *hoc illud est, quod proverbio vulgari jactatur, vitam haud vitalem agere.* REISK.

Ἃ τούτῳ] Potest servari ἃ, sed malim ταῦτα. mox ad τῶν γεγ. ἀσεβημάτων, sub. ἕνεκα. AUGER.

Ἐπινοεῖν] F. ἐπινοῶν, ut conjecit vir eruditissimus. TAYLOR.

Αὐτὸν] Male Schott. lectionem Aldi αὐτὸν revocare satagit. IDEM.

Οὕτω] (Sic vulg.) Π. οὐ τὸ μὴ ἀδικεῖν. H. STEPHAN. οὐ τῷ μὴ ἀδικ. CONT. Immo οὐ τῷ μὴ ἀδικεῖν, ipsissima scriptione. Andoc. tamen ineunte oratione adversaria, ad modum lectionis Stephanicæ: ὁπόσοι δὲ πιστεύσαντες μηδὲν ἀδικεῖν, ὑπέμειναν, κ. τ. λ. Schottus periodum non intellectam delet. Istud est sapere! TAYLOR. Stephanus, οὐ τὸ μὴ, prope veritatem, quæ erat, οὐ τῷ μὴ ἀδικεῖν πιστεύων, *non innocentia sua fretus.* Ipse Andocides de Mysteriis, sub initio: πιστεύσας δὲ μάλιστα μὲν τῷ δικαίῳ, ἔπειτα δὲ καὶ ὑμῖν. Demosthenes in Aphob. Ψευδομαρτ. οὐχὶ τῷ τὰ ψευδῆ τινὰ αὐτοῦ καταμεμαρτυρηκέναι ἐξελέγξειν πιστεύων, ἀλλ᾽ ἡγούμενος etc. Thucydides III. 38. τῷ λέγειν πιστεύσας. Perfunctorie hoc in loco agebat Schottus. Mox, pro ἀλύπως bene Stephanus ἀλύπῳ. et pro τισὶ paulo post legendum puto τινάς. MARKLAND.

Καίτοι ὅταν τις τὸν αὐτοῦ βίον τοῖς ἐχθροῖς καὶ τοῖς συκοφάνταις διανέμει, τοῦτ᾽ ἐστὶ τὸ [βιοῦν] τὸν βίον ἀβίωτον· ἃ τούτῳ ὁ θεὸς οὐκ ἐπὶ σωτηρίᾳ ἐπινοεῖν δίδωσιν. — οὐ τῷ μὴ ἀδικεῖν πιστεύων, ἀλλ᾽ ὑπὸ δαιμονίου τινὸς ἀγόμενος ἀνάγκης] Mirum vero si ita Deus quem puniat, ut intelligat miserum esse, bona sua Sycophantis distribuere, quo ab accusando revocentur. Inepto plane loco collocata sunt verba ἃ τούτῳ ὁ θεὸς — ἀσεβημάτων, quorum verus locus esse videtur post illa ὑπὸ δαιμονίου τινὸς ἀγόμενος ἀνάγκης. *Volens ipse sua sponte judicium subiit, non causæ suæ æquitate fretus, sed divina necessitate coactus. Hanc vero illi mentem Deus dedit, non ut servetur et evadat, sed ut pœnas luat eorum, quæ ante peccavit.* SLUITER.

Αὐτῷ] Malim αὑτῷ. Generalis enim videtur hæc γνώμη et quasi publici juris. *Neminem* sibi *celatum facinus conscientem, propter dilatas Andocidis pœnas impunitatem sibi quoque audere polliceri, et de divina justitia prave ideo sentire.* Οὔκουν χρὴ οὔτε πρεσβύτερον ὄντα οὔτε νεώτερον, ὁρῶντας Ἀνδοκίδην ἐκ τῶν κινδύνων σωζόμενον, συνειδότας αὐτῷ (sibi sc. unumquemque) ἔργα ἀνόσια εἰργασμένῳ, ἀθεωτέρους γίνεσθαι. Usitatissima constructio. Οὐ γὰρ μόνον εἰς πατέρ᾽ αὐτοῖς καὶ τῶν ἄνω προγόνων, κατ᾽ ἄνδρα ἀνενεγκεῖν ἑκάστῳ τὴν φύσιν ἐστὶν, ἀλλ᾽ εἰς ὅλην κοινῇ τὴν ὑπάρχουσαν πατρίδα. Demosth. Orat. Funeb. TAYLOR. Bene habet αὐτῷ cum spiritu leni. Taylor ad h. l. quæ affert (vir doctus et industrius, sed criticus haud usquequaque felicissimus, multa moliens, et magna vi, sed nulla de causa, nullo effectu, in irritum), ea haud intelligo. Saltim συνειδότα in singulari dedisset. Verum aberravit ab oratoris sententia, quæ hæc est: cum videant Andocidem e discrimine judicii salvum abeuntem, quamvis probe norint eum scelera multa patrasse. REISK.

Ἀλύπως] Ἀλύπῳ mavult Steph. ut ex æquo respondeat τῷ λυπουμένῳ. Tu autem cave de tam rigida constructione. H. p. melius: Ἥμισυς ὁ βίος βιῶναι κρείττων ἄλυπός ἐστι διπλασίου λυπουμένου. Lasciviunt Codd. nostri, ἥμισος. κρεῖττον. ἐπιδιπλασίου. διπλάσιος. TAYLOR. Ego facio cum Stephano, cui Marklandus quoque subscripsit. Aut alias leg. sit λυπουμένως in adverbio. Sed illud præfero. REISK.

Οὗτος] Scil. ὁ βίος τοῦ Ἀνδοκίδου. AUGER.

ε΄. Εἰς τοσοῦτον δὲ ἀναισχυντίας ἀφῖκται, ὥστε καὶ παρασκευάζεται [1] τῇ πόλει καὶ [2] πράττει καὶ ἤδη δημηγορεῖ καὶ ἐπιτιμᾷ καὶ ἀποδοκιμάζει τῶν ἀρχόντων [3] τισί, 231
καὶ συμβουλεύει εἰς τὴν βουλὴν εἰσιὼν περὶ θυσιῶν καὶ προσόδων καὶ εὐχῶν καὶ μαντειῶν. καίτοι τούτῳ πειθόμενοι ποίοις θεοῖς ἡγήσεσθε κεχαρισμένα ποιεῖν; μὴ γὰρ οἴεσθε, ὦ ἄνδρες δικασταί, εἰ ὑμεῖς βούλεσθε τὰ τούτῳ πεποιημένα ἐπιλαθέσθαι, καὶ τοὺς θεοὺς ἐπιλήσεσθαι. ἀξιοῖ δὲ οὐχ ὡς ἠδικηκὼς ἡσυχίαν ἔχων πολιτεύεσθαι, ἀλλ᾽ 232
ὥσπερ αὐτὸς ἐξευρὼν τοὺς τὴν πόλιν [4] ἀδικήσαντας, [5] οὕτω διανοεῖται, καὶ παρασκευάζεται ὅπως [6] ἑτέρων μεῖζον δυνήσεται, ὥσπερ οὐ διὰ πραότητα καὶ ἀσχολίαν τὴν ὑμετέραν

[1] ἐν τῇ A. [2] πράττει ἤδη καὶ δημ. A. [3] τινὰς A. [4] ἀδικήσαντας. R. A. [5] οὕτω δὲ διανοεῖται A. [6] ἕτερον T.

Παρασκευάζεται τῇ πόλει, καὶ πράττει] Valeat Critice, si hæc sint sana! Fortasse: παρασκευάζεται τὰ τῆς πόλεως πράττειν. Deinde ἀποδοκιμάζει τῶν ἀρχόντων τισί. Anne sincerum? TAYLOR. Post vocab. παρασκ. videtur deesse λυμαίνεσθαι. *accingitur jam ad grassandum in rempublicam.* REISK. παρασκευάζεται τὰ πολιτικὰ πράττειν. *In Diatrib. in Eurip.* c. XXIII. p. 254. VALCKENAER.

Καὶ ἤδη] Aut delendum est ἤδη, ut natum ex initio proximi vocabuli δημηγορεῖ, aut illa duo vocabula sunt transponenda hunc ad modum: καὶ πράττει ἤδη, καὶ δημηγορεῖ. Pari modo versu proximo transponenda videntur verba sic: καὶ ἐπιτιμᾷ τῶν ἀρχόντων τισὶ, καὶ ἀποδοκιμάζει, καὶ συμβουλεύει. aut certe, reliquis manentibus immotis pro τισὶ leg. erit cum Marklando τινάς. REISK. τινάς. CONT.

Προσόδων] Πρόσοδοι h. l. sunt, non *vectigalia*, sed *supplicationes*, cum ad pulvinaria deorum aditur. REISK. AUGER.

Ἀξιοῖ] Corruit venustissimæ periodi decor et forma. Tu fac nobis medicantibus gratulere: Ἀξιοῖ δὲ οὐχ ὡς ἠδικηκὼς ἡσυχίαν ἔχειν, ἀλλ᾽ ὥσπερ αὐτὸς ἐξευρὼν τοὺς τὴν πόλιν ἀδικήσαντας, οὕτω διανοεῖται πολιτεύεσθαι. Καὶ παρασκευάζεται, ὅπως ἑτέρων μεῖζον δυνήσεται, ὥσπερ οὐ διὰ πραότητα καὶ ἀσχολίαν τὴν ὑμετέραν οὐ δεδωκὼς ὑμῖν δίκην κ. τ. λ. Eleganter πολιτεύεσθαι de publica vita, de rebus civitatis gerundis. Ælian. V. H. III. 17. Δημήτριος δὲ ὁ Φαληρεὺς Ἀθήνησιν ἐπιφανέστατα ἐπολιτεύσατο. Plutarch. in Phoc. init. Δημάδης ὁ ῥήτωρ ἰσχύων μὲν ἐν ταῖς Ἀθήναις διὰ τὸ πρὸς χάριν πολιτεύεσθαι Μακεδόνων καὶ Ἀντιπάτρου, πολλὰ δὲ γράφειν καὶ λέγειν ἀναγκαζόμενος παρὰ τὸ ἀξίωμα τῆς πόλεως καὶ τὸ ἦθος, ἔλεγε συγγνώμης ἄξιος εἶναι πολιτευόμενος τὰ ναυάγια τῆς πόλεως. N. c. Poliuch. Εἰς τίνας ἂν ἐβουλήθημεν δικαστὰς καταφυγεῖν; οὐκ εἰς τοὺς οὕτω πολιτευομένους ὑπὲρ τῆς πολιτείας. Adjungo Xenoph. 1. Hellen. quoniam mihi duplicem operam præstabit: Ἐπιβουλευθεὶς ὑπὸ τῶν ἔλαττον ἐκείνου δυναμένων, μοχθηρότερόν τε λεγόντων, καὶ πρὸς τὸ ἴδιον κέρδος πολιτευόντων. TAYLOR. ἑτέρων. CONT.

Ὥσπερ οὐ — οὐ δεδωκὼς] Pro οὐ δεδωκὼς sensus plane postulat οὐδὲ δώσων — δίκην εἰς οὓς etc. *ita se gerit, quasi non daturus pœnas* etc. Voces vero ὑμῖν et νῦν inter legendum pronuntiandæ sunt cum Emphasi. inest enim in iis tacita Oppositio, et Allusio ad *priora* Andocidis delicta et impunitatem. MARKLAND.

Ἀσχολίαν] Ἀχολίαν. CONT. Bene videtur habere. duas edit causas, cur Andocides adhucdum impune abierit. primam, clementiam civium, alteram, tumultum negotiorum, qui passus non sit de Andocide puniendo quenquam aut cogitare, aut referre. Fuit cum suspicarer ἀχολίαν, *bilis defectum.* esse leg. quod postmodum etiam in schedis Brulartianis reperi. Vocabulum illud bonæ notæ est, et huic loco imprimis convenit; quod si cui probabitur, haud intercedam. REISK.

οὐ δεδωκὼς ὑμῖν δίκην, εἰς οὓς νῦν ἁμαρτάνων οὐ λανθάνει,
ἀλλ' ἅμα ἐξελεγχθήσεταί τε καὶ δώσει δίκην.

ϛ'. Ἰσχυριεῖται δὲ καὶ τούτῳ τῷ λόγῳ· ἀναγκαίως γὰρ
ἔχω ὑμᾶς διδάσκειν ἃ οὗτος ἀπολογήσεται, ἵν' ἀκούσαντες
233 παρ' ἀμφοτέρων ἄμεινον διαγνῶτε. φησὶ γὰρ ἀγαθὰ με-
γάλα ποιῆσαι τὴν πόλιν μηνύσας καὶ ἀπαλλάξας δέους καὶ
ταραχῆς τῆς τότε. τίς δὲ τῶν μεγάλων κακῶν αἴτιος ἐγέ-
νετο; οὐκ αὐτὸς οὗτος, ποιήσας ἃ ἐποίησεν; εἶτα τῶν μὲν
ἀγαθῶν δεῖ τούτῳ χάριν εἰδέναι, ὅτι ἐμήνυσε, μισθὸν ὑμῶν
[1] αὐτῷ διδόντων τὴν ἄδειαν, τῆς δὲ ταραχῆς καὶ τῶν κα-
κῶν ὑμεῖς αἴτιοι ἐστέ, ὅτι ἐζητεῖτε τοὺς ἠσεβηκότας; οὐ
δήπουθεν, ἀλλ' αὐτὸ τοῦτο [2] τοὐναντίον ἐτάραξε [3] μὲν οὗτος
τὴν πόλιν, κατεστήσατε δ' ὑμεῖς.

234 ζ'. Πυνθάνομαι δ' αὐτὸν μέλλειν ἀπολογήσεσθαι, ὡς
αἱ συνθῆκαι καὶ αὐτῷ εἰσί, καθάπερ καὶ τοῖς ἄλλοις
Ἀθηναίοις· καὶ τοῦτο πρόσχημα ποιούμενος οἴεται πολλοὺς
ὑμῶν, δεδιότας μὴ λύσητε τὰς συνθήκας, αὑτοῦ ἀποψηφι-
εῖσθαι. ὡς οὖν οὐδὲν προσήκει Ἀνδοκίδῃ τῶν συνθηκῶν,
περὶ τούτου λέξω, οὔτε, μὰ τὸν Δία, τῶν πρὸς Λακεδαι-
μονίους, ἃς ὑμεῖς συνέθεσθε, οὔτε [4] τῶν πρὸς τοὺς ἐν τῷ

[1] αὐτοῦ T. [2] τοὐναντίον. T. R. A. [3] μὲν γὰρ οὗτος A.
[3] τῶν ἃς πρὸς A.

Ἰσχυριεῖται δὲ καὶ τοῦτο τῷ λόγῳ] Sic Valckenaerio emendandum videbatur pro τούτῳ. SLUITER.

Φησὶ] Haud quidem improbabile est φήσει, ob præcedens ἀπολογήσεται. verumtamen bene habet vulgata. De inconstantia oratorum Atticorum in usu temporum, admonui ad Æschinem p. 404. et 422. et nescio an alibi quoque. REISK.

Αὐτοῦ] Leg. αὐτῷ. SCALIG. CONT. TAYLOR. MARKLAND.

Τῆς δ' ἀρχῆς] (Sic vulg.) Lego τῆς δὲ ταραχῆς meliore sensu. Ea voce usus est paulo supra: ἀπαλλάξας δέους καὶ ταραχῆς τῆς τότε. PALMER. τῆς δὲ ἀρχῆς τῶν κακῶν. CONT.

Τῆς δ' ἀρχῆς] Schottus, τῆς δὲ ταραχῆς: optime. Supra: ἀπαλλάξας δέους καὶ ταραχῆς τῆς τότε. Herodianus II. 21. ὅπως ἂν μή τι δεινὸν ἐκ τῆς ἐσομένης ταραχῆς παρόντες πάθοιεν. ita legendum vulgo et illic ἀρχῆς. Paulo post, pro αὐτοῦ ἀποψηφιεῖσθαι, scribe αὑτοῦ. MARKLAND.

Οὐδέπουθεν] Οὐ δήπουθεν. CONT. οὐδέποθεν. SCALIG.

Ἀλλ' αὐτὸ τοῦτο] Malim ἀλλ' αὐτὸς οὗτος τοὐναντίον. sed hic ipse potius e contrario. Aut alias τοῦτο erit delendum. REISK. Sed hoc ipsum contrarium, np. hujus quod reipsa est. AUGER.

Μὲν οὗτος] Interponi velim γάρ. Nam hic quidem civitatem conturbavit et perterrefecit. REISK.

Ἀπολογήσασθαι] (Sic vulg.) Leve est fortasse, quod moneo, sed ἀπολογήσεσθαι omnino profectum est a manu τοῦ Ἀττικωτάτου. Audi Atticistas. Μέλλω ποιεῖν, μέλλω ποιήσειν, οὐ μέλλω ποιῆσαι, et quæ sequuntur. Thomas. et similiter Moschop. in Lex. Μέλλει συντάσσεται μετὰ ἀπαρεμφάτου, ἤτοι ἐνεστῶτος. οἷον μέλλει ποιεῖν τὸ δέ τι· ἢ μέλλοντος πρώτου· οἷον μέλλει ποιήσειν. οὐδέποτε δὲ μετὰ ἀορίστου· οἷον μέλλει ποιῆσαι. Adjunge Phrynich. Ἔμελλον ποιῆσαι, ἔμελλον θεῖναι, ἁμαρτήματα τῶν ἐσχάτων, εἴ τις οὕτω συντάττει. Τετήρηται γὰρ ἢ τῷ ἐνεστῶτι συντασσόμενον, ἢ τῷ μέλλοντι, οἷον ἔμελλον ποιεῖν, ἔμελλον ποιήσειν. τὰ δὲ συντελικὰ οὐδενὶ τρόπῳ ἁρμόσει τῷ ἔμελλον. TAYLOR.

Οὔτε τῶν πρὸς τοὺς —] F. οὔτε τῶν πρὸς τοὺς ἐν τῷ ἄστει ἃς οἱ ἐκ Πειραιῶς. CONT.

ἄστει οἱ ἐκ Πειραιῶς. οὐδενὶ γὰρ ὑμῶν τοσούτων ὄντων τὰ
αὐτὰ ἁμαρτήματα οὐδ' ὅμοια ἦν τοῖς Ἀνδοκίδου, ὥστε καὶ
τοῦτον [1] ἡμῶν ἀπολαῦσαι. ἀλλ' οὐ [2] μὲν δὴ ἕνεκά γε τού- 235
του διαφερόμενοι, [3] ἐπειδὴ καὶ τούτῳ μετέδομεν τῶν συνθη-
κῶν, τότε διηλλάγημεν. οὐ γὰρ [4] ἕνεκα ἑνὸς ἀνδρός, ἀλλ'
[4] ἕνεκα ἡμῶν τῶν ἐξ ἄστεος καὶ ἐκ Πειραιῶς αἱ συνθῆκαι 236
ἐγένοντο καὶ οἱ ὅρκοι· ἐπεί τοι δεινὸν ἂν εἴη, εἰ περὶ Ἀνδο-
κίδου [5] ἀποδημοῦντος [6] αὐτοὶ ἐνδεεῖς ὄντες ἐπεμελήθημεν, 237

[1] ἡμῶν] τῶν συνθηκῶν R. A. [2] μὰ Δί' ἕνεκα R. A.
[3] (ἐπειδὴ . . . . συνθηκῶν) T. [4] ἕνεκεν T. R. A.
[5] ἀποδημοῦντες T. R. A. [6] αὐτοὶ καὶ ἐνδεεῖς A.

TAYLOR. Deest ἃς ante οἱ: ut in priori sententiæ parte, ἃς ὑμεῖς συνέθεσθε: cui hæc respondet. MARKLAND. Aut obsequendum est his auctoribus, aut pro τῶν leg. est ὧν. ut sit: οὔτε ὧν πρὸς τοὺς ἐν ἄστει οἱ ἐκ Πειραιῶς, scil. ἐποιήσαντο. REISK.

Τοῦτον ἡμῶν ἀπολαῦσαι] Ἀπολελαῦσθαι Scal. Pro ἡμῶν reponit Schott. ὑμῶν. TAYLOR. ἀπόλλυσθαι vel ἀπελᾶσθαι. CONT. Lege ex sensu, et distingue: οὐδ' ὅμοια ἦν τοῖς Ἀνδοκίδου, ὥστε καὶ τῶν αὐτῶν ὑμῖν ἀπολαῦσαι. *nequaquam similia erant Andocidis delictis, adeo ut iste eodem quo vos jure uteretur.* τῶν αὐτῶν ὑμῖν, *iisdem quibus vos:* ut supra, τῶν αὐτῶν ὑμῖν ἐπίτιμοι ὄντες μεθέξουσι, eodem sensu. MARKLAND. Visus mihi sum in vocabulo ἡμῶν exitum vocabuli συνθηκῶν, quod sententia hujus loci postulat, satis clare cernere. quare nullus dubitavi de meo dare: τοῦτον τῶν συνθηκῶν ἀπολαῦσαι. REISK.

Μετέδωκε τῶν συνθηκῶν] Μετεδώκαμεν τ. σ. CONT. Argumentatio postulat: μετεδώκατ' ἂν τῶν συνθηκῶν. *nam si ita fuisset,* (ita verte ἐπειδὰν) *sane et hunc participem fecissetis compositionis.* Συνθῆκαι enim sunt αἵτινες ἴσως καὶ κοινῶς ἐν ἀμφοτέροις ἔχουσι, ut eas definit Isocrates in Panegyrico. MARKLAND. Recte fecit Taylor, quod pro μετέδωκε vulgato (vel, ut Aldus dederat μετέδοκε, per omicron) e Coisliniano μετέδομεν restituit. Sententia hæc est: Non enim hercle propter hunc Andocidem tum dissidebamus, neque fœdera tunc demum inter nos sanximus, posteaquam hunc quoque nominatim illis pactis comprehendi stipulati essemus. Propterea signa parentheseos quoque sustuli. quibus Taylor hæc verba ἐπειδὴ — συνθηκῶν incluserat. REISK.

Πειραιέως] Ita semper fere. (Nisi modo Πειραιῶς.) Quod notatu dignum est. Πειραιῶς Ἀττικῶς. Πειραιέως Ἑλληνικῶς. Mœris. Πειραιῶς Ἀττικόν. Πειραιέως κοινόν. Magist. Vid. Lect. Lysiac. c. 4. extrem. TAYLOR.

Ἐπείτοι] In hoc commate vix habemus miserum semivocabulum unum atque alterum, quod Librariorum omnia confodientium cruentas manus incolume evasit. Ἐπεμελέθημεν περὶ Ἀνδοκίδου. Quas elegantias! Deinde autem porro quem non miseresceret infelicissimi Andocidis, cum quo tam parce et duriter actum est? ὅπως ἐξαλειφθείη ἄλλα ἁμαρτήματα. Ergo, ut verisimile est, *alia* erant οὐκ ἐξαλειπτέα. Age, lectoris gratiam non amplius morabor: Ἐπείτοι δεινὸν ἂν εἴη, εἴπερ Ἀνδοκίδου ἀποδημοῦντος αὐτοὶ ἐνδεεῖς ὄντες [vel ἐνδημοῦντες, *in Edit. min.*] ἐπεμελήθημεν, ὅπως ἐξαλειφθείη αὐτοῦ [αὐτῷ in *Edit. min.*] τὰ ἁμαρτήματα. Ἀλλὰ Λακεδαιμόνιοι γὰρ ἐν ταῖς πρὸς αὐτοὺς συνθήκαις ἐπεμελήθησαν Ἀνδοκίδου; ὅτι ἔπαθον ἀγαθόν τι ὑπ' αὐτοῦ; ἀλλ' ὑμεῖς κ. τ. λ. Ita in sequentibus, dum interrogationes alias super alias exaggerat: Πότερον ὡς στρατιώτης ἀγαθός; — Ἀλλὰ πλουτῶν γὰρ —. Ceterum ante ἀλλὰ visitur punctum in Codd. Ald. et Coisl. IDEM.

Ἀποδημοῦντες, αὐτοὶ ἐνδεεῖς ὄντες] Vox ἐνδεεῖς a Lysia nunquam, puto, absolute et per se ponitur, sine τῶν ἀναγκαίων, vel τῶν ἐπιτηδείων, vel tali quopiam. Sed et si ita poni soleret, non tamen ad rem foret hoc loco, qui ita legendus videtur: δεινὸν ἂν εἴη, εἰ περὶ Ἀνδοκίδου ἀποδημοῦντος αὐτοὶ ἐνδημοῦντες ἐπεμελήθημεν, ὅπως ἐξαλειφθείη αὐτῷ τὰ ἁμαρτήματα. Ἀλλὰ Λακεδαιμόνιοι γὰρ — αὐτοῦ; ἀλλ' ὑμεῖς ἐπεμελήθητέ γε αὐτοῦ; Ita distinguendum. Dicit: *mirum sane foret, si de Andocide absente, Nos qui in patria eramus, adeo solliciti fuissemus, ut scilicet delicta ejus obliterarentur. Atqui num Lacedæmonii ullam Andocidis rationem habuerunt? Atqui num vos rationem ejus habuistis?* Vox ἀλλὰ hoc modo po-

ὅπως ἐξαλειφθείη αὐτῷ τὰ [1] ἁμαρτήματα. ἀλλὰ Λακεδαιμόνιοι γὰρ ἐν ταῖς πρὸς αὐτοὺς συνθήκαις ἐπεμελήθησαν Ἀνδοκίδου, ὅτι ἔπαθον ἀγαθόν τι ὑπ' [2] αὐτοῦ; ἀλλ' ὑμεῖς
238 ἐπεμελήθητέ γε αὐτοῦ; ἀντὶ ποίας εὐεργεσίας; ὅτι πολλάκις δι' ὑμᾶς ὑπὲρ τῆς πόλεως ἐκινδύνευσεν; οὐκ ἔστιν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τούτῳ ἀληθὴς αὕτη ἡ ἀπολογία· μηδ' ὑμεῖς ἐξαπατᾶσθε. οὐ γὰρ τοῦτο λύειν ἐστὶ τὰ συγκείμενα, εἰ Ἀνδοκίδης ἕνεκα τῶν ἰδίων ἁμαρτημάτων δίδωσι δίκην, ἀλλ' ἐάν τις ἕνεκα τῶν δημοσίων συμφορῶν ἰδίᾳ τινὰ τιμωρῆται.

η'. Ἴσως οὖν καὶ [3] Κηφισίου ἀντικατηγορήσει, καὶ ἕξει ὅ τι λέγοι· τὰ γὰρ ἀληθῆ χρὴ λέγειν. ἀλλ' ὑμεῖς [4] οὐκ ἂν δύναισθε τῇ αὐτῇ ψήφῳ τόν τε ἀπολογούμενον καὶ τὸν

[1] ἁμαρτήματα ἄλλα. Λακεδ. T. [2] αὐτοῦ; οὐ. ἀλλ' R. αὐτοῦ; οὐ δῆτα. ἀλλ' A. [3] Κηφισσίου T. R. A. [4] οὐδ' T. R. A.

sita et repetita, Vehementiam et Indignationem exprimit. MARKLAND. Ipse quoque ἀποδημοῦντος probo, in genitivo singulari. non propterea quod Andocides, non exsularet, sed peregre solummodo viveret in solo alieno, dedimus operam, cum ipsi egeni essemus, ut crimina ejus expungerentur. Non enim exsulabat Andocides, quippe cui a legibus et judicio solo patrio non esset interdictum, sed voluntate sua, a nemine coactus, in peregrinationes se dederat. Sin minus hæc placebunt, leg. erit: ἀποδημοῦντες (in nominat. plur.) αὐτοὶ καὶ ἐνδεεῖς ὄντες. *cum nos ipsi extra patriam ageremus, egentes rerum omnium.* Cæterum distinctionem in vulgatis, in ipsa adeo Taylorana pravam, ad mentem virorum doctorum correxi. Olim sic edebatur: ἁμαρτήματα ἄλλα. Λακεδαιμόνιοι γὰρ — Ab his ἀλλὰ Λακ. γὰρ incipit objectio, vel interrogatio per absurdum concludens. Istud ἀλλὰ γὰρ per tmesin divulsum est. REISK.

Αὐτοῦ. ἀλλ'] Interposui de meo οὐ. quæ est responsio ad superiorem interrogationem. At Lacedæmonii tamen (sic interrogat subsannans) in pactis, quæ nos cum ipsis iniimus, Andocidi ideo prospexerunt, quod ab eo bonis essent nescio quibus ornati? Respondet οὐ. Neutiquam. tum novam subjicit dubitationem sub forma interrogationis, responsione statim diluendam. Sed an vos ipsi consuluistis? Quod ob ejus meritum? respondet interrogabundus. IDEM.

Ἀλλὰ Λακεδαιμόνιοι — ἀγαθόν τι ὑπ' αὐτοῦ] Ridicula videtur Reiskii conjectura οὐ inserentis post hæc verba: qua ratione quis veterum unquam est locutus? Duplex adest emendandi ratio, si signum interrogationis ponatur post nomen Ἀνδοκίδου. ut vel legamus: ὅτι ἔπαθον ἀγαθὸν τί ὑπ' αὐτοῦ; vel, quod malim: τί παθόντες ἀγαθὸν ὑπ' αὐτοῦ; ita mox: ἀλλ' ὑμεῖς γε ἐπεμελήθητε Ἀνδοκίδου; ἀντὶ ποίης εὐεργεσίας; est hic loquendi modus et usus particulæ ἀλλὰ antiquis usitatus: simile est illud Euripidis in Phœnissis v. 1619. seqq.

Τίς ἡγεμών μοι ποδὸς ὁμαρτήσει τυφλοῦ;
Ἥδ' ἡ θανοῦσα; ζῶσά γ' ἂν σάφ' οἶδ' ὅτι.
Ἀλλ' εὔτεκνος ξυνωρίς; ἀλλ' οὐκ ἔστι μοι·
Ἀλλ' ἔτι νεάζων αὐτὸς εὕροιμ' ἂν βίον;
Πόθεν; ————

Vid. ad i. l. Valckenaerius. SLUITER.

Δι' ὑμᾶς] Non intelligo istud δι' ὑμᾶς, ut nunc res se habeat. Credibile est, quæ sequuntur, ὑπὲρ τῆς πόλεως, nata esse ex glossemate. TAYLOR.

Κηφισσίου] Ubique apud Andocid. Κηφίσιος, nisi uno in loco Κηφήσιος. IDEM.

Λέγει] (Sic Ald.) Λέγοι, et v. ult. αὐτῇ. CONT.

Οὐδ' ἂν] Malim οὐκ ἄν. vocab. τὸν ἀπολογούμενον designat Andocidem, ut τὸν κατηγοροῦντα Cephisium. Dicet Andocides, accusatorem suum, Cephisium, iisdem criminibus teneri, quibus se. Respondet actor. His nunc nil opus est. dic tu jam, Andocide, causam tuam. purga te. de Cephisio deinceps videbimus. REISK.

κατηγοροῦντα κολάσαι· ἀλλὰ νῦν μὲν περὶ τούτου καιρός ἐστι γνῶναι τὰ δίκαια, ἕτερος δὲ [1] ἥξει [2] Κηφισίῳ καὶ
107. 1 [3] ἡμῶν ἑκάστῳ, ὧν οὗτος νῦν μεμνήσεται. μὴ οὖν [4] καὶ δι' 239
[5] ἑτέραν [6] ὀργὴν τούτου ἀδικοῦντος νῦν ἀποψηφίσησθε. 240

θ'. Ἀλλὰ λέξει ὅτι μηνυτὴς ἐγένετο, καὶ ἕτερος οὐδεὶς ὑμῖν ἐθελήσει μηνύειν, [7] ἐὰν κολάζητε. Ἀνδοκίδης δὲ ἔχει τὰ μήνυτρα παρ' ὑμῶν, σώσας τὴν αὑτοῦ ψυχὴν, ἑτέρων

[1] ἕξει A. [2] Κηφισσίῳ T. R. A. [3] ὑμῶν T. [4] καὶ om. A. [5] ἑτέρων R. [6] ὀργὴν καὶ τούτου A. [7] ἐὰν κομίζητε T. R. ἐὰν τὰ μήνυτρα αὐτὸς μὴ κομίζηται A.

Ἕτερος δὲ ἕξει Κηφισσίῳ] Scribe: ἕτερος δὲ (sc. καιρὸς) ἥξει Κηφισίῳ. *Cephisio suum tempus veniet.* Orat. XII. Ἥκει δ' ὑμῖν ἐκεῖνος ὁ καιρὸς, ἐν ᾧ etc. Demades: πάλιν τοίνυν ἥκε τῇ πόλει καιρὸς ἕτερος. Demosthenes Olynth. II. νυνὶ καιρὸς ἥκει τις οὗτος ὁ τῶν Ὀλυνθίων αὐτόματος τῇ πόλει. et hic et supra. In Andocide de Myster. p. 5. perperam scribitur Κηφήσιος: sed recte emendavit Stephanus isto loco; ut mirum sit in hoc neglexisse. MARKLAND. Potest utcunque servari ἕξει, sed malim ἥξει, illudque velim in textum admisisse. AUGER.

Ὑμῶν] Ἡμῶν Coisl. rectius. TAYLOR.

Ἑτέραν] Dum mihi explicet aliquis, quid sit ἑτέραν ὀργὴν, ego interea totum hunc locum ita lectitabo: Μὴ οὖν καὶ δι' ἑτέρων ὀργὴν τούτου ἀδικοῦντος νῦν ἀποψηφίσασθε. Ἑτέρων ὀργὴν eleganter dictum pro ὀργὴν κατὰ τῶν ἑτέρων. Exempla quædam delibavero illustria et eruditis auribus digna.

Ἀλλά με σός τε πόθος, σά τε μήδεα, φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ,
Σή τ' ἀγανοφροσύνη μελιήδεα θυμὸν ἀπηύρα.
Hom. Odyss. Λ. 201.

Ἅπαντα γάρ σοι τἀμὰ νουθετήματα
Κείνης διδακτὰ, κοὐδὲν ἐν σαυτῆς λέγεις.
Sophocl. Electr. 345.

Πρῶτοι Εὐβοεῖς ὡς Ἆγιν περὶ ἀποστάσεως τῶν Ἀθηναίων ἐπρεσβεύσαντο. Thucyd. VIII. 5. Οὐκ αἰσθάνεται τοὺς Λακεδαιμονίους φόβῳ τῷ ἡμετέρῳ πολεμησείοντας. Id. I. 33. Ἀθηναῖοι οὐ μὴν ἔληγόν γε διὰ τοῦτο τῆς Λακεδαιμονίων φιλοτιμίας περὶ τῆς ἡγεμονίας. Diod. Sic. l. 13. p. m. 349. Καὶ οἱ μὲν νέοι τοῖς τῶν πρεσβυτέρων ἐπαίνοις χαίρουσιν, οἱ δὲ γεραίτεροι ταῖς τῶν νέων τιμαῖς ἀγάλλονται. Xenoph. Memorab. l. 2. Atque ita fortasse accipienda sunt verba Cic. 1 Tusc. 27. "Itaque unum illud erat insitum priscis illis, quos Cascos appellat Ennius: esse in morte sensum, neque *excessu vitæ* sic deleri hominem, ut funditus interiret." Non enim excedit vita, sed nos a vita. Ita Liv. I. 27. "Plus tamen vis potuit quam voluntas patris aut *verecundia ætatis.*" Et ita fortasse etiam Apostoli ad Corinthios, I. 15. 31. Νὴ τὴν ὑμετέραν καύχησιν, *Per gloriam, quam ex vestris meritis concipio.* Vid. Voss. de Construct. c. LVII. IDEM. Lego: δι' ἑτέρων ὀργὴν, *propter iram* vestram *in alios.* MARKLAND. Dedi ἑτέρων. Idem est ὀργὴ ἑτέρων, atque ὀργὴ καθ' ἑτέρων, vel πρὸς ἑτέρους. Ita Diodorus Siculus II. 92. 37. dixit σπουδὴ ἐκείνων, *studium eorum* vel *erga eos.* ἡ τοῦ κοινοῦ εὔνοια, Dio Cass. p. 90, 45. *benevolentia erga remp.* ἐπιστροφὴ σφῶν p. 89. 7. *animadversio in eos.* REISK. ἑτέραν ὀργὴν intelligo, *iram adversus alios conceptam*; sic Virgilius dixit, "alienum vulnus," i. e. vulnus alteri distinatum. AUGER.

Καὶ ἕτερος] Καὶ ὅτι ἕτερος. CONT.

Κομίζητε] Π. κολάζητε. τὸ γὰρ κομίζητε οὐ δοκεῖ ἁρμόζειν. H. STEPHAN. κολάζηται. SCALIG. κολάζητε. *In Edit. min.* TAYLOR. et CONT. Alii alias tentarunt emendandi vias, mihi hæc placet, ut legatur: τὰ μήνυτρα αὐτὸς μὴ κομίζηται. *si ipse* (Andocides puta) *præmio indicii fraudetur.* REISK.

Σώσας τὴν αὑτοῦ ψυχὴν] Hinc discimus hanc phrasin Matt. XVI. 21. et Luc. IX. 24. esse bene Græcam. Lesbonax: οὐ μόνον τὴν αὑτοῦ, ἀλλὰ καὶ τὰς τῶν οἴκοι μενόντων ψυχὰς σώζει. Diog. Laertius lib. III. in Plat.

Φοῖβος ἔφυσε βροτοῖς Ἀσκληπιὸν ἠδὲ Πλάτωνα·
Τὸν μὲν, ἵνα ψυχὴν, τὸν δ', ἵνα σῶμα σάοι.

Eodem sensu σῶσαι τὸ σῶμα dicit Noster Orat. XII. nempe, *vitam servare.* opponitur τῷ ἀποκτεῖναι, Marc. III. 4. περιποίησιν ψυχῆς, Heb. X. 39. (vide et Xenophon. Cyrop. lib. IV.) cui ibi opponitur ἀπώλεια ψυχῆς: sic enim distinguendum: οὐκ ἐσμὲν ὑποστολῆς ἀπώλειαν, ἀλλὰ πίστεως εἰς περιποίησιν ψυχῆς. Mox, pro διὰ ταῦτα me-

241 διὰ [1] ταῦτα ἀποθανόντων. τῆς μὲν οὖν σωτηρίας ὑμεῖς τούτῳ αἴτιοί ἐστε, τῶν δὲ κακῶν τῶνδε καὶ τῶν κινδύνων αὐτὸς ἑαυτῷ, παραβὰς τὰ δόγματα καὶ τὴν ἄδειαν ἐφ' ᾗ μηνυτὴς ἐγένετο. οὔκουν ἐξουσίαν χρὴ ποιεῖν τοῖς μηνυταῖς ἀδικεῖν — ἀρκεῖ γὰρ τὰ πεποιημένα —, ἀλλὰ παραβαίνοντας κολάζειν. καὶ οἱ μὲν ἄλλοι μηνυταὶ, ὁπόσοι [2] ἐπ'
242 αἰσχραῖς αἰτίαις ἐξηλεγμένοι σφᾶς αὐτοὺς ἐμήνυσαν, ἐν γοῦν ἐπίστανται, μὴ ἐνοχλεῖν τοῖς ἠδικημένοις, ἡγούμενοι, ἀποδημοῦντες μὲν ἀθῷοι καὶ ἐπίτιμοι δόξειν εἶναι, ἐπιδημοῦντες δὲ παρὰ τοῖς πολίταις τοῖς ἠδικημένοις πονηροὶ δόξειν καὶ ἀσεβεῖς εἶναι. ὁ γοῦν πάντων πονηρότατος [3] Βάτραχος πλὴν τούτου, γενόμενος ἐπὶ τῶν τριάκοντα μηνυτὴς

[1] ταὐτὰ A. [2] μετ' αἰσχρᾶς αἰτίας T. R. [3] Βάτραχος, πρὶν τούτου γεν. T.

lius videtur διὰ ταὐτὰ, *propter eadem* delicta. Markland.

Ταῦτα] Legendum omnino ταὐτά. Eadem sc. quibuscum ille tenebatur, ἰσώθη tamen. Taylor. Redit ταῦτα, aut ad μήνυτρα, aut potius ad rem universam, de qua hic agitur, διὰ τὸ μηνύσαι τὸν Ἀνδοκίδην κατ' αὐτῶν. Reisk.

Τῶνδε] Aut horum malorum publicorum, quibus universa civitas tum exagitata fuit, aut potius τῶν ἰδίων, τῶν αὐτῷ νῦν ἰδίᾳ παρόντων, quibus ipse nunc laborat et septus est. Idem.

Μετ' αἰσχρᾶς αἰτίας] MS. ἐπ' αἰσχραῖς αἰτίαις. quæ multo melior est Lectio. Sic Orat. VI. versus finem. Markland. Nihil muto. Taylor. Geminum his inest vitium, alterum leviculum, scil. pro genitivo in singulari, sufficiendus est accusativus in plurali, μετ' αἰσχρὰς αἰτίας, *post turpes criminationes*, postquam turpium criminum insimulati fuissent. alterum paulo est gravius. Leg. enim est: οὔπω (vel μήπω) ἐξηλεγμένοι (vel si mavis, ἐξεληλεγμένοι), *nondum convicti.* convictus enim qui fuerit, ei complices indicanti venia non datur, sed illi, qui nondum argumentis tormentisve ad confessionem facinoris adactus fuerit. Deinde, ecquis ipse sese indicat, posteaquam convictus fuisset? Hæc inter se non constant. Si convictus es, nil est, quod tute temet indices. Etsi te ipse indicasti, quid refert te convinci? Reisk.

Πρὶν τούτου] *Non sat divisa sunt hæc temporibus.* Facta est delatio Andocidis Olymp. circiter XCI. 3. Incidit autem Trigintaviralis dominatio, seu Batrachi delatio, in Olymp. XCIV. Non itaque præcedit Batrachus Andocidi, sed Andocides Batracho, idque per integrum decennium. Sed fortasse hæ voces πρὶν τούτου non sunt referendæ ad tempus indicii, sed ad ea quæ præcedunt verba, πάντων πονηρότατος. i. e. si Andocidem unum excipias. Infra enim Andocides nobis exhibetur Batracho πονηρότερος. Taylor. Ego de meo pro πρὶν, dedi πλήν. *hominum omnium nequissimus Batrachus, præter hunc unum Andocidem*, qui eo adhuc est nequior. Reisk.

Βάτραχος, πρὶν τούτου κ. τ. λ.] Andocidem cum Batracho perdito homine componit, atque eo etiam improbiorem dicit. Ὅστις οὖν, addit, καὶ πονηρότερος καὶ ἀμαθέστερος Βατράχου ἐστὶ, πάνυ δὴ ἀγαπητὸς ὑφ' ὑμῶν αὐτὸν σωθέντα. Cujus loci cum nullam sententiam esse videret Reiskius, plures proposuit emendationes. Proxime ad verum accedit ea, qua conjecit: πάνυ δεῖ ἀγαπᾷν ἀγαπητῶς. mihi quidem legendum videtur: πάνυ δεῖ ἀγαπᾷν ὑφ' ὑμῶν αὐτὸν σωθέντα. *hunc admodum contentum esse oportet, quod a vobis sit servatus*, non vero etiam civibus suis esse molestum. Ita Isocrates Panath. p. 234. c. οὐκ ἀγαπῶ ζῶν ἐπὶ τούτοις: Demosthenes de Halones. p. 78. 8. ed. Reisk. τὰ ἐν τῇ θαλάττῃ χωρία ἀγαπῶσι παρὰ τοῦ Μακεδόνος λαμβάνοντες: de Contribut. p. 175. 3. ἡ πόλις ἡμῶν τὰς ὁδοὺς ἀγαπᾷ κατασκευάζουσα: ibid. 18. καὶ ὑμεῖς ἀγαπᾶτε, ἄν τι αὐτοὶ μεταδιδῶσι, λαμβάνοντες: p. 176. 8. τὰ ὑμέτερα αὐτῶν ἀγαπᾷν πράττοντες: Aristophanes Vesp. v. 670.

Σὺ δὲ τῆς ἀρχῆς ἀγαπᾷς τῆς σῆς τοὺς ἀργελόφους περιτρώγων.

καὶ οὐσῶν αὐτῷ συνθηκῶν καὶ ὅρκων καθάπερ τοῖς [1] Ἐλευσινόθεν, δείσας ὑμῶν οὓς ἠδίκησεν, ἐν ἑτέρᾳ πόλει ᾤκει. Ἀνδοκίδης δὲ καὶ αὐτοὺς τοὺς θεοὺς ἀδικήσας περὶ ἐλάττονος αὐτοὺς ἔθετο, εἰσιὼν εἰς τὰ ἱερὰ, ἢ Βάτραχος τοὺς ἀνθρώπους. ὅστις οὖν καὶ πονηρότερος καὶ ἀμαθέστερος 243
Βατράχου ἐστὶ, πάνυ [2] δεῖ ἀγαπητῶς ὑφ' ὑμῶν αὐτὸν [3] σωθῆναι.

[1] Ἐλευσινιόθεν T. [2] δὴ ἀγαπητὸς T. δὴ ἀγαπητὸν A. [3] σωθέντα T. R. A.

Jam vero pergit Rhetor, ostendens, nulla unquam in re patriæ profuisse Andocidem, ne tum quidem, cum exsules Piræeum tenerent, urbs a Tyrannis oppressa haberetur. Mala, quæ perpessi erant Athenienses, prius depingit; deinde addit p. 286. v. 5. Ἀνδοκίδης δὲ, ἀπαθὴς τούτων τῶν κακῶν γενόμενος εἰς τὴν σωτηρίαν τῇ πατρίδι, ἀξιοῖ νυνὶ μετέχειν τῆς πόλεως ἀσεβῶν ἐν αὐτῇ. Modo Reiskius γινόμενον recte convertit in γενόμενον; hic minus recte nonnulla deesse censet; est enim sententia suis numeris absoluta, ἀπαθὴς γενόμενος τῶν κακῶν idem est ac si dixisset οὐδὲν παθὼν τούτων τῶν κακῶν: Thucydides l. I. c. 26. προεῖπον, Ἐπιδαμνίων τε τὸν βουλόμενον καὶ τοὺς ξένους ἀπαθεῖς ἀπιέναι: l. V. c. 16. ἐν ᾧ ἀπαθὴς ἦν, καὶ ἠξιοῦτο διασώσασθαι τὴν εὐτυχίαν: Lysias Epitaph. p. 193. v. 15. ed. Steph. ἀπαθὴς δ' ὢν κακῶν καὶ ἄπειρος ἀνδρῶν ἀγαθῶν. *Andocides autem*, inquit Orator, *qui tunc temporis illas calamitates pro patriæ salute non perpessus est, nunc civium jure uti vult in ea civitate, in qua religionem improbe violavit.* Ἀλλὰ πλουτῶν γὰρ, addit, καὶ δυνάμενος τοῖς χρήμασι, καὶ βασιλεῦσιν ἐξενώμενος καὶ τυράννοις· ἃ νυνὶ (ita leg. ex Cod. Coislin.) κομπάσει, ἐπιστάμενος τοὺς ὑμετέρους τρόπους, ποίαν εἰσφορὰν τούτῳ ἀγαθὸν γένοιτο. Ita quidem legitur in vulgatis Editionibus, sensu nullo. Mihi, ne aliorum conjecturas memorem, legendum videtur: — τυράννοις (ἃ νυνὶ κομπάσει ἐπιστάμενος τοὺς ὑμετέρους τρόπους) ποίαν εἰσφορὰν αὐτοῦ τῶν ἀγαθῶν ἐποιήσατο. Solebat etiam Athenis, si respublica pecunia indigeret, civibus imperari, ut certam bonorum quantitatem in commune conferrent, quo publica inopia levaretur. Illæ collationes dicebantur εἰσφοραὶ, quæ vero sociis et subditis gentibus imperabantur tributa, φόροι et προστάξεις audiebant: χρημάτων εἰσφορὰς ποιεῖσθαι dixit Isocrates de Pace p. 161. b. Neque solum nullum unquam tributum contulit Andocides, sed et ἐπιστάμενος ἐν πολλῷ σάλῳ καὶ κινδύνῳ τὴν πόλιν γινομένην, ναυκληρῶν οὐκ ἐτόλμησεν ἐπαρθεὶς σῖτον εἰσάγων ὠφελῆσαι τὴν πατρίδα. Mihi videtur antiquitus scriptum fuisse οὐκ ἐπήρθη σῖτον εἰσάγων ὠ. τ. π. et ἐτόλμησεν ex interpretatione margini adscripta in contextum venisse: ἐπήρθη, *impulsus est, inductus est.* Isocrates Or. ad Philipp. p. 84. c. ταῦτα δὲ διανοηθεὶς,—ἐπήρθην πάλιν συγγράψαι περὶ αὐτῆς: Demosthenes in Amator. Orat. p. 1403. 3. διὸ δὴ καὶ μᾶλλον ἐπήρθην τοῦτον γράψαι τὸν λόγον.— Andocides, cognito sibi periculo, in quo patria versaretur, ad eam juvandam, quamvis posset, non est inductus; sed inquilini et hospites invehendo frumento civitali profuerunt: σὺ δὲ τί καὶ ἀγαθὸν ποιήσας, ὦ Ἀνδοκίδη; ποῖα ἁμαρτήματα ἀνακαλεσάμενος; ποῖα τροφεῖα ἀνταποδούς; Reiskius hic φαίνῃ aut ἐφαίνου vult interponi: quod minime videtur necessarium, dummodo pro ποιήσας scribamus ἐποίησας. Cæterum ἀνακαλεσάμενος cum Marklando mutari malim in ἀνακαλυψάμενος. Sluiter.

Ἐλευσινόθεν] Sic dedi de meo pro vulgato Ἐλευσινιόθεν. non ab adjectivo Ἐλευσίνιος hoc repetitur, sed a nomine urbis Eleusis proprio. a cujus genitivo Ἐλευσῖνος fit Ἐλευσινόθεν. Reisk.

Αὐτοὺς] Malim αὐτός. Idem.

Ἀμαθέστερος] F. αὐθαδέστερος. Nam illud alterum nihili. Taylor. Imo vero recte habet lectio vulgata. ἀμαθὴς est Græcis, qui Latinis *tardus.* Andocidem appellat, non solummodo nequiorem Batracho, verum etiam stupidiorem, ut qui rem ignoraverit, quam ipsa natura rerum quemque doceat non prorsus a sensu communi desertum; et multo, quam Batrachus fuerit, importuniorem atque scæviorem, moribus magis rusticanis. Reisk.

Δεῖ ἀγαπητῶς] Sic correxi. Verumtamen ne sic quidem persanatus est locus. Nam post δεῖ desunt hæc duo vocabula ἡσυχάζειν, ὁρῶντα, vel μεμνημένον. *oportet eum quiescere*, h. e. secum habitare, intra nidum suum se continere, a tractatione rerum civilium sese abstinere, *cum videat*, vel *meminerit, quam ægre sit a vobis servatus.* Aut possit quoque legi: πάνυ δεῖ ἀγα-

244 ἰ. Φέρε δή, [1] τί σκεψαμένους χρὴ ὑμᾶς Ἀνδοκίδου [2] ἀποψηφίσασθαι; πότερον ὡς στρατιώτης ἀγαθός; ἀλλ' οὐδεπώποτ' ἐκ τῆς πόλεως ἐστρατεύσατο, οὔτε ἱππεὺς οὔτε ὁπλίτης, οὔτε τριήραρχος οὔτ' ἐπιβάτης, οὔτε πρὸ τῆς συμφορᾶς οὔτε μετὰ τὴν συμφοράν, πλέον ἢ τετταράκοντα

[1] εἴ τι T. εἴς τι A.   [2] ἀποψηφίσασθαι, T.

πᾶν ἀγαπητῶς ὑφ' ὑ. σ. *debet contentus esse, sibique congratulari velut de felicitate insperata, et haud merita, quod a vobis, quanquam ægre, fuerit dimissus.* Sed tum αὐτὸν sit omittendum. Ego priorem rationem præfero. In vulgatis omnibus est πάνυ δὴ ἀγαπητός. Idem. ἀγαπητόν. Cont.

Αὐτὸν σωθέντα] Hæc verba nec præcedentibus nec sequentibus jungi possunt. Hic locus est procul dubio mutilus, sed sine ope melioris Cod. vix sanari poterit hoc ulcus, aut impleri hæc lacuna. Palmer. Bonum Cadomensem suum fefellit augurium. Ita enim ingenii viribus et solertiæ, non *melioris Cod. ope ulcus sanavit* vir ingeniosissimus: Πάνυ δὴ ἀγαπητὸν ὑφ' ὑμῶν αὐτὸν σωθῆναι. Taylor.

Αὐτὸν σωθέντα] Lege, αὐτόν. et statim pro εἴ τι σκεψαμένους, mallem τί, vel εἴς τι σκεψαμένους, cum Nota Interrogationis post ἀποψηφίσασθαι. Markland.

Φέρε δή] Ita mecum. Φέρε δή. τί σκεψ. Atque insuper adjice punctum interrogationis post ἀποψηφίσασθαι. Grammaticæ in sequentibus aliter non potest provideri. Taylor.

Πότερον ὡς] Sub. ἐστί, nisi mavis quod malim, legere στρατιώτου ἀγάθου, referendo ad Ἀνδοκίδου quod præcessit. Auger.

Τετταράκοντα] Οὐδεπώποτε, inquis, ἐστρατεύσατο, cum jam sit *Quadragenario* major. *Tute* hæc omnia, atque *intra spem veniæ*; siquidem inter *septuagenarios* jam proxime erit numerandus. Namque intra Olymp.LXXVIII.ineuntem, cum in lucem susceptus erat Andocides, et XCIV. exeuntem, cum hæc verba facta sint, nisi me mei digiti fallant, tantum fere intercedit intervalli. His autem pro tempore missis, incredibilis videri potest tota criminatio, οὔτε τριήραρχος οὔτε ἐπιβάτης, cum Andocides in bello Corinthiaco, quod erat Peloponnesiaci quædam quasi velitatio, *classi* Atheniensium præfuit non sine laude, ut disertis verbis Thucyd. l. I. et Plutarch. in vit. Verum profecto dux ille Atheniensium potuit esse nostri Avus, nam et ille, more Attico, identidem ut noster, fuit Andocides Leogoræ. Et per ætatem libentius credo eum fuisse. Ad hæc tamen non animos advertebant σχ. Thucyd. neque mendax ille Plutarchus, qui vitas Oratorum dolis et erroribus consutas olim conscribillavit. Tu interea quisquis es qui textum vindicas, de τετταράκοντα securus, ita rejicies. Recte. Cum ea sit apud Athenienses stipendiorum faciendorum ætas ultima. Quasi dictum fuisset: *Ille nunquam pro patria militavit, cum tamen ea sit ætate, ut jam etiam nunquam sit militaturus. Abiit dies, qui militaribus studiis finem attulit.* Et quædam sunt, quæ fidem facere videntur. Ita Ulpian. Νόμος κελεύει παρ' Ἀθηναίοις μέχρι τετταράκοντα ἐτῶν στρατεύεσθαι ἀρξαμένους ἀπὸ ὀκτωκαίδεκα ad illa Demosth. Olynth. 3. πολλῶν δὲ λόγων καὶ θορύβου γιγνομένων παρ' ὑμῖν ἐψηφίσασθε τετταράκοντα τριήρεις καθέλκειν, καὶ τοὺς μέχρι πέντε καὶ τετταράκοντα ἐτῶν, αὐτοὺς ἐμβαίνειν, καὶ τάλαντα ἑξήκοντα εἰσφέρειν. Ubi adjecit id. Ulpianus: Αὐτοὶ τότε καὶ οὓς οὐκ ἐκέλευεν ὁ νόμος στρατεύεσθαι, πολεμεῖν ἐψηφίσαντο διὰ τὴν πολλὴν σπουδήν. Atque hac fide adductos video principes viros in re literaria inter leges Atticas et hanc quoque retulisse, *stipendia facienda esse ab anno ætatis decimo octavo* ad quadragesimum. Vid. Petit. LL. Attic. lib. 8. Tit. 1. l. 1., Maussac. ad Harpocr. in v. Περίπολος, Thys. de Rep. Atheniensium, ceterosque. Multis contendit idem Petitus Quadragenariis militiæ esse vacationem, et ex Plutarcho in Phocione male intellecto tibicinem quærit. Ἐκέλευσε τὸν Κήρυκα ἀνειπεῖν, Ἀθηναίων τοὺς ἄχρι ἑξήκοντα ἐτῶν ἀφ' ἥβης, πέντε ἡμερῶν σιτία λαβόντας εὐθὺς ἀκολουθεῖν ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας· θορύβου δὲ πολλοῦ γενομένου, καὶ τῶν πρεσβυτέρων βοώντων καὶ ἀναπηδώντων, οὐδέν, ἔφη, δεινόν. Ἐγὼ γὰρ ὁ στρατηγὸς ὀγδοηκοστὸν ἔχων ἔτος ἔσομαι μεθ' ὑμῶν. *Præter legem enim est*, inquit vir doctus, *quod incipientem pubertatem et* a quadragesimo anno *milites cogeret.* Obtinuit quidem apud Romanos similis fere προθεσμία, ut neque ante annum ætatis decimum septimum neque post quadragesimum sextum, ad arma cogerentur. Vid. Gell. X. 28. Latin. Latinium ad Sigon. de antiquo Jure Civium Romanorum, aliosque, quos laudat Pitiscus in Ætas militaris. Ita in Tabb. Cremonensibus,

ἔτη γεγονώς. καὶ ἕτεροι φεύγοντες ἐν Ἑλλησπόντῳ [1] συνε- 245
τριηράρχουν ὑμῖν. ἀναμνήσθητε δὲ καὶ αὐτοὶ ἐξ ὅσων κα- 246

[1] συντριηράρχουν A.

IMP. CAES. DIVI. TRAIANA. PARTHICI. F. DIVI.
NERVAE. NEPOS. TRAIANVS. HADRIANVS. AVG.
PONT. MAX. TRIB. POTEST. XII. COS. III. P. P.
IIS. QVI. MILITAVERVNT. IN. CLASSE. PRAETORIA.
MISENENSI. QVAE. EST. SVB. IVLIO. FRONTO
NE. SEX. ET. VIGINTI. STIPENDIS. EMERITIS.
DIMISSIS. HONESTA. MISSIONE. etc.

Gruter. DLXXIII. 2.

Et in Salonensibus,

IMP. CAESAR. DIVI. VESPASIANI. F. DOMITIA
NVS. AVGVSTVS. GERMANICVS. PONTIFEX. MAXI
MVS. TRIBVNIC. POTESTAT. XII. IMP. XXII. COS. XVI.
CENSOR. PERPETVVS. P. P.
PEDITIBVS. ET. EQVITIBVS. QVI. MILITANT. IN. COHO
RTE. III. ALPINORVM. ET. IN. VIII. VOLVNTARIORVM.
CIVIVM. ROMANORVM. QVI. PEREGRINAE. CONDICIO
NIS. PROBATI. ERANT. ET. SVNT. IN. DALMATIA. SVB. Q. PON
PONIO. RVFO. QVI. QVINA. ET. VICENA. STIPENDIA.
AVT. PLVRA. MERVERVNT. ITEM. DIMISSIS. HO
NESTA. MISSIONE. EMERITIS. STIPENDIIS.
LIBERIS. POSTERISQVE. EORVM. CIVITATEM.
DEDIT. ET. etc.

Id. DLXXIV. 5.

Sed omnia longe aliter apud Græcos: neque ante annum 60. (seu 42. ἀφ' ἥβης) erat militiæ vacatio. Διττοί εἰσιν οἱ Ἐπώνυμοι, οἱ μὲν δέκα τὸν ἀριθμόν, ἀφ' ὧν αἱ φυλαί. ἕτεροι δὲ δύο καὶ τετταράκοντα, ἀφ' ὧν αἱ ἡλικίαι προσαγορεύονται τῶν πολιτῶν καθ' ἕκαστον ἔτος ἀπὸ ὀκτωκαίδεκα ἐτῶν μέχρις ἑξήκοντα. Harpocrat. et Suid. in Ἐπώνυμοι. Nam, ut ait Aristoteles de Rep. Atheniens. χρῶνται τοῖς Ἐπωνύμοις καὶ πρὸς τὰς στρατείας, καὶ ὅταν ἡλικίαν ἐκπέμπωσι, προσγράφουσι ἀπό τινος Ἄρχοντος Ἐπωνύμου μέχρι τινὸς δεῖ στρατεύεσθαι. Verba laudantur ab Harpocr. in Στρατεία ἐν τοῖς Ἐπωνύμοις. Diserte Pollux non indiligens Antiquitatum Investigator. II. 2. Ἐκ τῆς ἀπομάχου ἡλικίας, ἐκ τῆς ἀμάχου, ἐκ τῆς ἀπολέμου, ἐκ τῆς ἀστρατεύτου, ὑπὲρ τὸν κατάλογον, ὑπὲρ τὰ ἑξήκοντα γεγονὼς ἔτη. Petitus igitur, qui in Harpocratione et Suida pro ἐτῶν μέχρις ἑξήκοντα legit τετταράκοντα, nondum id, quod velit, assecutus est, neque planum fecit, quo pacto militia ab anno 18. incœpta et in 40. finita stipendia *quadraginta duo* (tot scilicet quot erant Ἐπώνυμοι, a quibus putabantur anni militiæ) enumerare poterat. Hinc igitur viro cordatissimo fucus factus, dum annos semper computat ab ineunte ætate, non, ut debuit, ἀφ' ἥβης: dum vitam intelligit naturalem, non στρατεύσιμον. Ita Plutarchum l. c. ut dixi, male intellexit, τοὺς ἄχρι ἑξήκοντα ἐτῶν ἀφ' ἥβης, quasi nihili essent omnino verba postrema, licet quæ sequantur, interpretentur. Ἐγὼ γὰρ ὁ στρατηγὸς ὀγδοηκοστὸν ἔχων ἔτος ἔσομαι μεθ' ὑμῶν. Ita idem Plutarch. in Agesil. Ὁ γὰρ Ἀγησίλαος ὡς ἔτη τεσσαράκοντα γεγονὼς ἀφ' ἥβης, καὶ στρατείας ἔχων ἄφεσιν ὑπὸ τῶν νόμων. Atque hæc est fortasse mens Ulpiani, cujus fere sola auctoritate nititur totum hoc commentum, μέχρι τετταράκοντα ἐτῶν στρατεύεσθαι ἀρξαμένους ἀπὸ ὀκτωκαίδεκα, ut intelligantur anni οἱ ἀφ' ἥβης, quadraginta duo sc. seu numero rotundo quadraginta. Vel, quod non ægre concesserim, dormitavit homo bonus, ne vim verbis fieri dicat. Quod ad ipsum Demosthenem, Lysiamque præ manibus attinet, næ ista τετταράκοντα mutanda sunt in ἑξήκοντα (in numeralibus facilis est permutatio. Certe in loco Demosthenis facillima; commoda aures: Τετταράκοντα τριήρεις — πέντε καὶ τετταράκοντα ἐτῶν — τάλαντα ἑξήκοντα.), vel necessario intelligenda sunt verba ἀφ' ἥβης, ut Antiquiores sibi constare possint. Jam recte omnia in Auctore nostro. *Andocides sexagesimum annum superans* (nam per aliquot annos superaverat) *nunquam extra civitatem meruit, et cum ea sit ætate, nunquam deinde erit meriturus.* Taylor.

Καὶ ἕτεροι] Hic καὶ accipe pro καίτοι, quod legi velim. Auger.

Συντριηράρχουν] Velim cum Reiskio et Tayloro in textum admisisse συντριηράρχουν. Idem.

247 κῶν καὶ πολέμου ὑμᾶς αὐτοὺς περιεποιήσατε καὶ τὴν πόλιν, 248 πολλὰ μὲν τοῖς σώμασιν πονήσαντες, πολλὰ δὲ καὶ ἀναλώσαντες χρήματα καὶ ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ, πολλοὺς δὲ καὶ ἀγαθοὺς τῶν πολιτῶν καταθάψαντες διὰ τὸν [1] γενόμενον πόλεμον. Ἀνδοκίδης δὲ, ἀπαθὴς τούτων τῶν κακῶν [2] γενόμενος εἰς τὴν σωτηρίαν τῇ πατρίδι, ἀξιοῖ νυνὶ μετέχειν τῆς πόλεως, ἀσεβῶν ἐν αὐτῇ. ἀλλὰ πλουτῶν γὰρ καὶ δυνάμενος τοῖς χρήμασι, καὶ βασιλεῦσιν ἐξενωμένος καὶ [3] τυ-
249 ράννοις; ἃ νυνὶ κομπάσει, ἐπιστάμενος τοὺς ὑμετέρους τρόπους, ποίαν εἰσφορὰν [4] * * * τούτῳ ἀγαθὸν [5] γένοιντο,

[1] γινόμενον T. [2] γενόμενος καὶ οὐδὲν εἰσενεγκὼν εἰς A. [3] τυράννοις (ἃ ν. κ. ἐ. τ. ὑ. τ.) εἰσέφερε * * * Ποίαν εἰσφοράν; ἐφ' ᾗ τί ἂν τούτῳ ἀγ. γένοιτο; ὃς ἐπιστάμενος A. [4] asteriscos om. T. R. [5] γένοιτο T. R.

Γενόμενος] Post *γενόμενος* videtur aliquid deesse in hanc ferme sententiam: *οὐδὲν εἰσενεγκὼν*, aut *οὐδὲν τολμήσας συμπονεῖν*, aut *ἀσύμβολος ὤν*. Reisk.

Εἰς τὴν σωτηρίαν] Εἰς τὴν αὐτὴν σωτηρίαν. Cont.

Ἐξενωμένος] Ἐξεωνημένος. Schott. Quem intelligo parum. Quasi recepta lectio non esset commodissima, aut Schotti vel sensum vel Hellenismum saperet! Τοῖς τε Κυπρίων βασιλεῦσι, καὶ πολλοῖς ἄλλοις δοκίμοις ἐπεξενώθη. Auctor. vit. Andoc. quod ex Photio arripuit, sc. Τοῖς τε Κυπρίων βασιλεῦσι ξένος ἐγένετο, καὶ πολλοῖς ἄλλοις δοκίμοις. Taylor.

Νῦν εἰ] Lego ex Cod. Coisl. *νυνί*. Sequentia ita emendantur a viro doctissimo: Ἐπιστάμενος τοὺς ὑμετέρους κόπους ποίαν εἰς εἰσφορὰν τοῦτο ἀγαθὸν γένοιτο. Ego proxima: Ναυκληρῶν οὐκ ἐτόλμησεν ἐπ' Ἀθήνας σῖτον εἰσάγων ὠφελῆσαι τὴν πατρίδα. Idem.

Ἐπιστάμενος] Potest gemino modo reddi, sive per *quia*, sive per *etsi*. 1) quia vestros novit animos, h. e. vanitatem et levitatem vestram, aviditatemque res novas audiendi, qua ductitamini, stupentes ad narrationes de itineribus maritimis longinquis, de tyrannis et eorum luxu atque insania etc. 2) etsi bene novit, quo sitis animo erga tyrannos, eorumque familiares; quam vehementer totum hoc genus aversemini, et ne sermones quidem de iis æquis feratis animis. Reisk.

Ποίαν εἰσφορὰν τούτῳ ἀγαθὸν γένοιτο] Ποία εἰσφορὰ —. Cont. Quinque sunt voces, et quinque menda. sed et quæ præcedunt, et quæ sequuntur male habent. Totum locum exscribam, quo modo legi et distingui oportuisse puto: Ἀλλὰ πλουτῶν γὰρ, καὶ δυνάμενος τοῖς χρήμασι, καὶ βασιλεῦσιν ἐξενωμένος καὶ τυράννοις· ἃ νῦν ἐπικομπάσει (non εἰ κομπάσει), ἐπιστάμενος τοὺς ὑμετέρους τρόπους. Ποία οὖν εἰσφορὰ τούτων ἀγαθῶν ἐγένετο; ὃς καὶ ἐπιστάμενος etc. Ὑποφορὰν movet Orator, ut eam amoliatur. *Atqui Andocides dives est, atque opibus potens, atque hospes Regum et Tyrannorum. hæc* atque hujusmodi nunc *pompatice proferet, utpote qui vestros mores* et gustum *bene perspectos habeat.* Quæro *igitur, quidnam ex his* tam magnis *commoditatibus Reipublicæ contulit* Andocides? *qui, etsi sciret civitatem maximo æstu et periculo agitatam, et ipse navis dominus esset, non tamen ausus est frumentum invehendo patriam suam juvare.* Si retineas εἰ κομπάσει, ponenda est minima distinctio post τρόπους. eodem recidet. Vocem ἐπαρθεὶς Interpres vertit, *sublatis anchoris.* Sensui bene conveniret *ἀπάρας, e portu solvens.* Sed nihil temere in hac voce mutandum. Cæterum pro ἐξενωμένος Schottus conjicit ἐξεωνημένος. non potuit magis infeliciter. et sane increpatione digna est hæc Viri Docti negligentia, qui de sensu Auctoris, quem juvare in se recepit, tam secure, tam sæpe, ludit. Quod vero de Andocidis κομπασμῷ vaticinatus est Noster, completum fuit. Vide ad finem Defensionis suæ, Orat. de Myster. p. 19. ubi Reges atque Tetrarchas loquitur. Markland. In loco desperato neminem spero ægre laturum aut vitio mihi daturum esse, si ego quoque conjecturam tentavero, ulcus utique deterius non redditurum. Post τρόπους videtur εἰσέφερε deesse, quod aptum erit ex ἀλλὰ πλουτῶν γὰρ — In hoc εἰσέφερε vel simili vocabulo desinet hypophora. At fortasse, ut homo dives—contulit? occurrit indignabundus, gravi cum reprehensione ποίαν εἰσφοράν; *ecquamnam ille contulisset collationem?* ἐφ'

καὶ ἐπιστάμενος ἐν πολλῷ σάλῳ καὶ κινδύνῳ τὴν πόλιν [1] γενομένην, ναυκληρῶν οὐκ ἐτόλμησεν ἐπαρθεὶς σῖτον εἰσά- 250
γων ὠφελῆσαι τὴν πατρίδα. ἀλλὰ μέτοικοι μὲν καὶ ξένοι ἕνεκα τῆς μετοικίας ὠφέλουν τὴν πόλιν εἰσάγοντες· σὺ δὲ 251
τί καὶ ἀγαθὸν ποιήσας, ὦ Ἀνδοκίδη, ποῖα ἁμαρτήματα ἀνακαλεσάμενος, ποῖα τροφεῖα ἀνταποδοὺς, [2] * * *

ιά. Ἀθηναῖοι, μνήσθητε τὰ πεποιημένα Ἀνδοκίδῃ, ἐνθυμήθητε δὲ καὶ τῆς ἑορτῆς, δι' ἣν ὑπὸ τῶν πολλῶν προὐτιμήθητε. ἀλλ' ἐστὲ γὰρ ὑπὸ τῶν τούτου ἁμαρτημάτων ἤδη καταπλῆγες διὰ τὸ πολλάκις ἰδεῖν καὶ ἀκοῦσαι, ὥστε 252
οὐδὲ τὰ δεινὰ ἔτι δεινὰ δοκεῖ ὑμῖν εἶναι. ἀλλὰ προσέχετε τὸν νοῦν, δοκείτω δ' ὑμῖν ἡ γνώμη ὁρᾶν ἃ οὗτος ποιεῖ, καὶ διαγνώσεσθε ἄμεινον. οὗτος γὰρ ἐνδὺς στολὴν, μιμούμενος τὰ ἱερὰ ἐπεδείκνυε τοῖς ἀμυήτοις καὶ εἶπε τῇ φωνῇ τὰ ἀπόρρητα· τῶν δὲ θεῶν, οὓς ἡμεῖς θεοὺς νομίζομεν καὶ θεραπεύοντες καὶ ἁγνεύοντες θύομεν καὶ προσευχόμεθα, τούτους περιέκοψε. καὶ ἐπὶ τούτοις ἱέρειαι καὶ ἱερεῖς στάντες

[1] γινομένην T. A. [2] asteriscos om. T. R. A.

ᾗ τί ἂν τούτῳ ἀγαθὸν γένοιτο; *cujus fructum ecquemnam percipiat?* ὃς, ἐπιστάμενος — *qui cum sciret* —. Reisk. Potest servari γὰρ, sed malim γε. Auger.

Ἐπαρθεὶς] Post ἐπαρθεὶς videtur κέρδει deesse, *illectus lucro*. Reisk. ἐπαρθεὶς interpretor, *navi devectus, delatus*. Auger.

Εἰσάγοντες] Scil. σῖτον. Idem.

Σὺ δὲ τί καὶ ἀγαθὸν] Post vocab. postremum addendum videtur φαίνῃ aut ἐφαίνου. *ecquod bonum*, vel *ornamentum, in remp. tu tum contulisse visus es?* h. e. quodnam est illud bonum, quod a te ad remp. profectum viderimus? Reisk.

Ποῖα ἁμαρτήματα ἀνακαλεσάμενος] Lego, ἀνακαλυψάμενος; *quæ facinora* (sc. in rempublicam admissa) *detegens?* Ita enim se gessit Andocides, quasi Ipse ἐξευρὼν τοὺς τὴν πόλιν ἀδικήσαντας, ut ait Noster supra. Huic contrarium est τὴν ἁμαρτίαν συγκρύψαι, Andocid. p. 9. Markland. Vulgata h. l. bene habet. ἀνακαλεῖσθαι τὰ ἁμαρτήματα idem est atque ἀκεῖσθαι, *malefacta aliis benefactis emendare, compensare*, veluti *sarcire*. quod Latini pariter dicunt *reprehendere*. h. e. rem, quæ jam manu effugisset, injecta manu rursus prehendere, retrahere e fuga, et a lapsu præservare, atque in locum pristinum statumque integrum restituere. Conjectura Marklandi a loci sententia abhorret. prætereaque, etiamsi quadraret, tamen non in medio ἀνακαλυψάμενος, sed in activo ἀνακαλύψας convenisset. Verum, quod dixi, locus hic in salvo est. Reisk.

Ἀθηναῖοι] Est apostrophe vehemens ad auditores. Forsan leg. μνησθῆτε, ὦ Ἀθηναῖοι. Auger.

Καταπλῆγες] Harpocration: Καταπλὴξ, ὁ συνεχῶς πεπληγμένος. Λυσίας ἐν τῷ πρὸς Αἰσχίνην τὸν Σωκρατικὸν, καὶ ἐν τῷ κατ' Ἀνδοκίδου ἀσεβείας, εἰ γνήσιος ὁ λόγος. ita legendum. in Edit. Iac. Gronovii deest καί. Markland. καταπλὴξ, h. l. est, qui malorum crebritate et magnitudine, a se toleratorum, ita occalluit et obbrutuit, ut nihil porro sentiat. Scitum est artificium, quo actor auditores excitare voluit ad intuendam Andocidis atrocitatem scelerum. Vos ea, ait, jam tam sæpe vidistis et audivistis, ut, cum sint atrocissima, sensus tamen vestri sint hebetati; eoque opus habetis admonitore, qui fœditatem illorum vobis ob oculos ponat. Reisk. *Qui assidue percutitur*, i. e. qui verberum crebritate jam nihil sentit, qui ad verbera obduruit et occaluit. Auger.

Ποιεῖ] F. ἐποίει. Taylor.

Εἶπε τῇ φωνῇ] Post εἶπε videtur λαμπρᾷ deesse. Reisk. Auger.

Θεραπεύοντες] Malim θεραπεύομεν. Reisk.

Ἱερεῖα] (Sic vulg.) ἱέρειαι. Cont. Lege ἱέρειαι. "Cereri quoque, quam *more Græco* venerari instituerant, sacerdotem a Ve-

253 κατηράσαντο πρὸς ἑσπέραν καὶ φοινικίδας ἀνέσεισαν, κατὰ
τὸ νόμιμον τὸ [1] παλαιὸν καὶ ἀρχαῖον. ὡμολόγησε δὲ οὗτος
ποιῆσαι. ἔτι δὲ παρελθὼν τὸν νόμον ὃν ὑμεῖς ἔθεσθε, εἴρ-
255 γεσθαι τῶν ἱερῶν [2] αὐτὸν ὡς ἀλιτήριον ὄντα, ταῦτα πάντα
βιασάμενος εἰσελήλυθεν ἡμῶν εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἔθυσεν ἐπὶ

[1] πάτριον A. [2] αὐτῶν T.

lia *Calcitanam* peterent, vel, ut alii dicunt, Calliphanam, ne Deæ vetusti ritus *perita* deesset *Antistes*." Val. Max. I. 1. 2. "Sacra Cereris summa majores nostri religione confici cerimoniaque voluerunt. Quæ cum essent assumpta de Græcia, *et per Græcas semper curata sunt sacerdotes*, et Græca omnia nominata. Sed cum *illam, quæ* Græcum illud *sacrum* monstraret et *faceret*, ex Græcia deligerent, tamen sacra pro civibus civem facere voluerunt, ut Deos immortales scientia peregrina et externa mente domestica et civili precarentur. *Has sacerdotes* video fere aut Neapolitanas aut Velienses fuisse, fœderatarum sine dubio civitatum. Mitto vetera. proxima dico, ante civitatem Veliensibus datam, de Senatus sententia C. Valerium Flaccum Præt. urbanum nominatim ad populum de *Calliphana* Veliense, ut ea civis R. esset, tulisse." Cic. pro Balb. 55. Add. Liv. XXII. Valer. Max. I. 1. 16. TAYLOR. Opinor, ἱέρειαι καὶ ἱερεῖς, *antistitæ et sacerdotes*. et sic Æschines contra Ctes. p. 56. MARKLAND.

Πρὸς ἑσπέραν] Non *ad Vesperam*, dulcissime interpres, sed *versus occasum*, ut alibi plenius dicturus sum. TAYLOR. Cohæret cum στάντες, quod h. l. idem est, atque ἑστῶτες βλέποντες. *stando*, vel *inter standum, spectantes versus occidentem*. Deos superos orantes, aut rem auspicatam agentes, stabant vultu ad orientem converso. contra inferis sacra facientes, aut Diris aliquem devoventes, versus occasum, ubi regnum Orci est. Res nota est e scriptoribus antiquitatum et Græcarum et Romanarum. REISK.

Καὶ φοινικίδας ἀνέσεισαν] *Purpureas vestes excusserunt* vel *concusserunt*. SALMAS. Num ad indicandum hoc ritu veniam volenti cuique dari, devotum ubique locorum impune occidendi. REISK.

Παλαιὸν] Παλαιὸν et ἀρχαῖον. Utrumque obsecro? Lege: κατὰ τὸ νόμιμον τὸ πάτριον καὶ ἀρχαῖον. Eo nimirum pacto jus originarium et a majoribus traditum opponitur Recentiorum plebiscitis pro re nata rogatis. Lysias extrem. Funebr. Orat. Ὅμως δ' ἀνάγκη τοῖς ἀρχαίοις ἔθεσι χρῆσθαι καὶ θεραπεύοντας τὸν πάτριον νόμον ὀλοφύρεσθαι τοὺς θαπτομένους. Andoc. de Myster. p. 11. Τισαμενὸς εἶπε πολιτεύεσθαι Ἀθηναίους κατὰ τὰ πάτρια. Id. p. 15. Νόμος δὲ ἦν πάτριος, ὃς ἂν θῇ ἱκετηρίαν μυστηρίοις τεθνάναι. Isocr. Paneg. Καὶ μὴ παρορᾷν τοὺς ἐν τοῖς πολέμοις ἀποθνήσκοντας ἀτάφους γιγνομένους, μηδὲ παλαιὸν ἔθος καὶ πάτριον νόμον καταλυόμενον. Diod. Sic. Καὶ τὰ πάτρια καὶ περιβόητα νόμιμα καταλῦσαι. Porphyr. περὶ ἀποχῆς τῶν ἐμψύχων l. 4. Θεοὺς τιμᾷν καὶ Ἥρωας ἐγχωρίους ἐμποινίμοις νόμοις πατρίοις. [Verum motus auctoritate Cl. Marklandi παλαιὸν retineri posse judico. *In Edit. min.*] TAYLOR. Ego equidem παλαιὸν haud moverim. potest aliquid παλαιὸν esse, quod ἀρχαῖον ideo non item sit; et rursus ἀρχαῖον, quod non sit παλαιόν. Est autem παλαιὸν, antiquum, et solummodo rationem habet temporis. ἀρχαῖον autem est, quod ab initio rerum, aut reipublicæ cujusdam, semper ita fuit actitatum, ut semel antiquo ritu fuit institutum. Jam si respublica quædam est non admodum vetusta, potest institutum aliquod esse quidem ἀρχαῖον, quod non ideo statim est παλαιόν. In republica contra pervetusta potest aliquid esse παλαιὸν quidem, at non idem ἀρχαῖον, si scil. alia instituta præcesserunt antiquiora, per hoc abrogata. Conjungit quoque duo hæc vocabula Libanius oratione secunda editarum a Bongiovannio p. 17. 12. item Philostratus p. 246. 1. Eusebius Hist. Eccles. p. 16. 22. Themistius p. 232. 5. Ita quoque Plinius in Panegyr. "Vident ducem Romanorum unum ex ulterioribus illis et priscis." REISK.

Πάρελθὼν] Dictio παρέρχεσθαι τὸν νόμον, pro παραβαίνειν, mihi paulo insolentior accidit. IDEM.

Αὐτῶν] Lego εἴργεσθαι τῶν ἱερῶν αὐτὸν ὡς ἀλιτήριον ὄντα. TAYLOR. Lege, αὐτόν. Supra: οὐδ' αὐτὸν κωλύσετε τῶν ἱερῶν ἐπιβαίνειν; ubi pariter erat αὐτῶν. MARKLAND. Dedi αὐτόν. ut ipse pro sua persona (ut cum barbaris loquar), vel in propria persona — nam liberis atque necessariis ejus aditu templorum haud esse interdictum. modo ipse illa vitet. Fuit cum pro αὐτῶν suspicarer. leg esse ἁπάντων. REISK.

Ἔθυσεν ἐπὶ τὸν βωμὸν, ὃν οὐκ ἐξῆν αὐτῷ] Forte: ἐπὶ τὸν βωμὸν, οὐκ ἐξὸν αὐτῷ, καὶ ἀπήντα etc. Sic Orat. XXXI. ad fin. τὴν βουλὴν ἧς νῦν ἀξιοῖ τυχεῖν, οὐ μετὸν αὐτῷ, ἄλλων γε κατεργασαμένων. Demosthenes (sive Dinarchi sit Oratio) κατὰ Θεοκρίνου· συκοφαντοῦντα πολλοὺς τῶν πολιτῶν, οὐκ ἐξὸν αὐτῷ. MARKLAND.

[1] τῶν βωμῶν [2] ὧν οὐκ ἐξῆν αὐτῷ, καὶ ἀπήντα τοῖς ἱεροῖς
περὶ ἃ ἠσέβησεν, εἰσῆλθεν εἰς τὸ Ἐλευσίνιον, ἐχερνίψατο
108. 1 ἐκ τῆς ἱερᾶς χέρνιβος. τίνα χρὴ ταῦτα ἀνασχέσθαι; ποῖον
φίλον, ποῖον συγγενῆ, ποῖον δικαστὴν, χρὴ τούτῳ χαρισάμενον κρύβδην φανερῶς τοῖς θεοῖς ἀπέχθεσθαι; νῦν οὖν χρὴ νομίζειν τιμωρουμένους καὶ ἀπαλλαττομένους Ἀνδοκίδου τὴν πόλιν καθαίρειν [3] [ἀρὰν ἀπάγεσθαι] καὶ ἀποδιοπομπεῖσθαι καὶ φαρμακὸν ἀποπέμπειν καὶ ἀλιτηρίου ἀπαλλάττεσθαι, ὡς ἓν τούτων οὗτός ἐστι. 256

ιβ'. Βούλομαι τοίνυν εἰπεῖν ἃ Διοκλῆς ὁ Ζακόρου τοῦ
ἱεροφάντου, πάππος δὲ ἡμέτερος, συνεβούλευσε βουλευομένοις
ὑμῖν ὅ τι δεῖ χρῆσθαι Μεγαρεῖ ἀνδρὶ ἠσεβηκότι. κελευόντων
γὰρ ἑτέρων ἄκριτον παραχρῆμα ἀποκτεῖναι, παρήνησε κρῖ- 257
ναι τῶν ἀνθρώπων ἕνεκα, ἵνα ἀκούσαντες καὶ ἰδόντες σωφρονέστεροι οἱ ἄλλοι ὦσι· τῶν δὲ θεῶν ἕνεκα οἴκοθεν ἕκαστον, ἃ δεῖ τὸν ἀσεβοῦντα παθεῖν, αὐτὸν παρ' ἑαυτῷ κεκρικότα εἰς τὸ δικαστήριον εἰσιέναι. καὶ ὑμεῖς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, —

[1] τὸν βωμὸν T. [2] ὃν T. ἐφ' ὧν A. [3] uncos om. T. R. A.

Ἱερᾶς χέρνιβος] Ἱερὰν χέρνιβα vocat τὰ περιῤῥαντήρια. SALMAS.

Φαρμακὸν] Φάρμακον Ald. Recte restituit depravatum accentum Steph. Vid. omnino Harpocr. et Suid. in voc., Ammon. de different. vocabul. Sed hæc leviuscula et vix tyrocinio Critico digna. Videamus, numquid notari possit, quod aliorum fugit acumen. Contendo enim neque orationem tam hiulcam et particulis suis impariter fulcitam a scriptore eleganti, neque tantam luxuriem a curto exire unquam potuisse. Spectate enim: Τὴν πόλιν καθαίρειν — ἀρὰν ἀπάγεσθαι — ἀποδιοπομπεῖσθαι — φαρμακὸν ἀποπέμπειν — ἀλιτηρίου ἀπαλλάττεσθαι. Rarum erat istud φαρμακὸν, quod sedulum glossatorem non fugit. Arrepta igitur tam bellula occasione, quod dixit Lysias φαρμακὸν ἀποπέμπειν, exponit ille ἀρὰν ἀπάγεσθαι. Iis igitur relegatis videamus locum multo elegantiorem factum: Χρὴ νομίζειν ἀπαλλαττομένους Ἀνδοκίδου, τὴν πόλιν καθαίρειν καὶ ἀποδιοπομπεῖσθαι, καὶ φαρμακὸν ἀποπέμπειν, καὶ ἀλιτηρίου ἀπαλλάττεσθαι. Accommode satis Plato de Legg. I. 9. Τοῦτον πρῶτον μὲν καθήρασθαι καὶ ἀποδιοπομπεῖσθαι τὸν οἶκον χρεὼν ἔστω κατὰ νόμον. TAYLOR. *Piaculum*, Valesius. Pro *Nomine Proprio* Viri sumsit Harpocration, ex hoc Lysiæ loco, et ex Istri lib. I. τῶν Ἀπόλλωνος Ἐπιφανειῶν. MARKLAND. φαρμακὸς, *sacer et devotus, detestandus et exsecrabilis.* AUGER.

Ζακόρου] Vix puto Ζάκορον fuisse nomen proprium virile Athenis usurpatum. num Ζωπύρου. tametsi barbaricum hoc est nomen, videtur tamen Athenis usitatum fuisse. REISK. Vid. tamen D'Orville ad Char. Aphrod. l. III. c. VI. p. 314.

Θεῶν ἕνεκα] Quo diis eorumque juribus et religionibus satisfiat; ne dii ob imminuta jura sua irati humano generi multas dirasque pestes immittant. Sententia est: deorum causa, ut eorum iram sibi patriæque ne consciscat, debet judicum unusquisque ita in forum venire et ad judicandum accedere, ut domo secum afferat præmeditatam decretamque sententiam de pœnæ genere sacrilego irrogandæ. eaque a sententia non pati se ulla oratione ullove pacto dimoveri. REISK.

Εἰς τὸ δικαστήριον] Π. δεῖ εἰς τὸ δικαστήριον. H. STEPHAN. Nondum tamen video sententiam medicatam, neque quo pacto hæc possint dici τῶν θεῶν ἕνεκα, uti su-

ἐπίστασθε γὰρ ἃ δεῖ ποιῆσαι — μὴ ἀναπεισθῆτε ὑπὸ τούτου. φανερῶς ἔχετε αὐτὸν ἀσεβοῦντα· εἴδετε, ἠκούσατε τὰ τούτου ἁμαρτήματα. ἀντιβολήσει καὶ ἱκετεύσει ὑμᾶς· μὴ ἐλεεῖτε. οὐ γὰρ οἱ δικαίως ἀποθνήσκοντες, ἀλλ᾽ οἱ ἀδίκως, ἄξιοί εἰσιν ἐλεεῖσθαι.

periora τῶν ἀνθρώπων. Ea scilicet in lacrymabili hiatu sepulta ad nos non pervenerunt. TAYLOR. Non cepit (sc. Stephanus) mentem Lysiæ et pulcherrimam sententiam, a prava distinctione deceptus. ponenda erat ὑποστιγμὴ, non τελεία στιγμὴ, post ὦσι, divisione nondum completa. deinde, minor distinctio post ἕνεκα, et altera post κεκρικότα. quo facto, videbis verbum εἰσιέναι pendere non a δεῖ, sed a παρήνεσε. MARKLAND. εἰσιέναι refer ad παρήνεσε. AUGER.

ΛΥΣΙΟΥ

ΑΡΕΟΠΑΓΙΤΙΚΟΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΣΗΚΟΥ ΑΠΟΛΟΓΙΑ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Oleæ apud Athenienses erant vel privatæ vel publicæ. Illas non ultra binas quotannis fas erat exscindere nisi in usus vel sacros vel funebres: Aut pecuniæ res agebatur. Liquet hoc ex lege quam descripsit Demosth. adv. Macartat. Has (quæ μορίαι vocabantur, quarumque stipes σηκὸς) non omnino. Dabatur enim actio coram Senatu Areopagitico. Damnatus exsulabat. Hujusce postulator quidam a Nicomacho.

Pag. ed. H.Steph.
108. 19 α΄. ΠΡΟΤΕΡΟΝ μὲν, ὦ βουλὴ, ἐνόμιζον ἐξεῖναι τῷ βουλομένῳ, ἡσυχίαν ἄγοντι, μήτε δίκας ἔχειν μήτε πράγματα· 2
νυνὶ δὲ οὕτως [1]ἀπροσδοκήτοις αἰτίαις καὶ πονηροῖς συκο-

[1] ἀπροσδοκήτως T.

ΣΗΚΟΥ] Ἀμφιβάλλεται μὲν ὁ παρ᾽ ἐνίοις περὶ τοῦ Σηκοῦ λόγος (tutius certe παρ᾽ ἐνίοις ὁ περὶ τοῦ Σηκοῦ λόγος) ἀλλ᾽ ὅτι μὲν γνήσιος Λυσίου, et quæ sequuntur. Photius in Lysia. Scrupulum injecit maxime Paulus Germinus Sophista. Sed et de ἐπιγραφῇ quoque alii aliter. Editi omnes et MSS. Ἀρεοπαγιτικὸς ὑπὲρ τοῦ Σηκοῦ ἀπολογία. Photius et Harpocratio semper περὶ τοῦ Σηκοῦ strictim et nude. Ain vero *semper*? Ego id dico sedulo. Nam quod ad locum Harpocrationis attinet in v. Σηκός. Ἐπιγράφεταί τις λόγος Λυσίου ἐν τῇ τῆς εὐσεβείας περὶ τοῦ Σηκοῦ ἀπολογίᾳ, quem Blancardus, Gronovius Valesiusque frustra tentarunt, sic restituo adjutus Cod. Msto Cantabrigiensi. Ἐν τοῖς τῆς ἀσεβείας περὶ τοῦ Σηκοῦ ἀπολογία. Ut dici solent λόγοι φονικοὶ, βίαιοι, λόγοι ὕβρεως. Theo. Progymn. c. 1. Καὶ Δημοσθένης εἰς τὸν κατὰ Μειδίου (μετενήνοχε) τά τε Λυσίου καὶ Λυκούργου ἐκ τῶν τῆς ὕβρεως λόγων, καὶ τὰ Ἰσαίου ἐκ τῶν κατὰ Διοκλέους ὕβρεως. V. omnino Harpocr. in Βιαίων et Mausac. ad loc. TAYLOR.

Ibid.] Ἀρεοπαγιτικὸς ὑπὲρ τοῦ Σηκοῦ ἀπολογία, κατὰ Νικομάχου. SCALIGER.

Ibid.] Ita Suid. in Μορίαι. Ἐλαῖαι ἱεραὶ τῆς Ἀθήνας. Ἐξ ὧν τὸ ἔλαιον ἔπαθλον ἐδίδοτο τοῖς νικῶσι τὰ Παναθήναια. ἦσαν δὲ πρῶτον ιβ΄. τὸν ἀριθμὸν αἱ μεταφυτευθεῖσαι ἐκ τῆς ἀκροπόλεως εἰς Ἀκαδημίαν — Τῆς δὲ μορίας ἐκείνης ὁ στέλεχος σηκὸς ἐκαλεῖτο. Aliter idem Suid. et Harpocrat. in Σηκός. Μή ποτε οὖν τὰς μὲν ἰδιωτικὰς, ἐλαίας καλοῦσι, τὰς δὲ δημοσίας, μορίας· σηκὸν δὲ, ὡς ἔοικε, καὶ μορίαν ὀνομάζουσι τὴν αὐτήν. Lector aliquando videbit has voces indiscretim sumi. Vid. Meurs. Attic. Lect. IV. 6. Lexic. Juridic. Bibliotheç. Coisl. p. 488. TAYLOR.

Ἀπροσδοκήτως] Structura omnino poscit ἀπροσδοκήτοις, ut pariter fieret. Ἀπροσδοκήτοις αἰτίαις — πονηροῖς συκοφάνταις. Æschin. de F. L. λέγειν μετὰ κινδύνου πρὸς ἀπροσδοκήτους διαβολάς. TAYLOR. Lege ἀπροσδοκήτοις. Sic ἀπροσδοκήτους διαβολὰς Æschini περὶ Παραπρ. et ἀπροσδόκητον κακοήθειαν Antiphonti p. 122. Cæterum hanc Orationem sine ulla suspicione νοθείας bis citat Harpocration, V. Ἐπιγνώμονας, et V. Σηκός. Lysiæ eam asserit Photius Biblioth. CCLXI. MARKLAND. Dedi ἀπροσδοκήτοις ab adjectivo communi ὁ καὶ ἡ ἀπροσδόκητος. Potest servari πονηροῖς συκοφάνταις, sed malim

φάνταις περιπέπτωκα, ὥστ᾽, εἴ πως οἷόν τε, δοκεῖ μοι δεῖν καὶ τοὺς μὴ γεγονότας ἤδη δεδιέναι περὶ τῶν μελλόντων
260 ἔσεσθαι· διὰ γὰρ τοὺς τοιούτους οἱ κίνδυνοι [1]κοινοὶ γίγνον-
ται καὶ τοῖς μηδὲν ἀδικοῦσι καὶ τοῖς πολλὰ ἡμαρτηκόσιν. οὕτω δ᾽ ἄπορος ὁ ἀγών μοι καθέστηκεν, ὥστε ἀπεγράφην τὸ μὲν πρῶτον ἐλαίαν ἐκ τῆς γῆς ἀφανίζειν, καὶ πρὸς τοὺς ἐωνημένους τοὺς καρποὺς τῶν μοριῶν πυνθανόμενοι
261 προσῄεσαν· ἐπειδὴ δ᾽ ἐκ τούτου τοῦ τρόπου ἀδικοῦντά με οὐδὲν εὑρεῖν ἐδυνήθησαν, νυνί με σηκὸν [2]ἀφανίζειν, ἡγούμενοι ἐμοὶ μὲν ταύτην τὴν αἰτίαν ἀπορωτάτην εἶναι [3]ἀποδεῖξαι,
262 αὐτοῖς δὲ ἐξεῖναι μᾶλλον ὅ τι ἂν βούλωνται λέγειν. [4]καὶ

[1] οἱ κοινοὶ T. [2] ἀφανίζειν ἡγούμενοι, T. ἀφανίζειν αἰτιῶνται, ἡγούμ. A. [3] ἀπολῦσαι A. [4] καὶ δὴ δεῖ μέν με R. A.

πονηραῖς συκοφαντίαις. Auger.

κίνδυνοι οἱ κοινοὶ] M. κίνδυνοι κοινοὶ, ἄνευ οἱ. H. Stephan. Dele οἱ. *In edit. min.* Taylor.

Καὶ πρὸς τοὺς] Miror Stephanum, qui primus μοριῶν puncto frenavit, et legit deinde καὶ πυνθανόμενοι, vel οἱ δὲ πυνθανόμενοι. Facillima sunt omnia. Πρὸς τοὺς ἐωνημένους τοὺς καρποὺς τῶν μοριῶν πυνθανόμενοι προσῄεσαν. Nempe ut testes corraderent. Καὶ ἰέναι ἐκέλευον λαβόντα μάρτυρας, ὁπόσους βούλοιτο ἐπὶ τοὺς παραγενομένους — τούτους ἐρωτᾷν, ἐλέγχειν. Antiph. περὶ τοῦ χορευτοῦ. Taylor. Neutro opus est, si recte distinguatur locus ita: ἀπεγράφην τὸ μὲν πρῶτον ἐλαίαν ἐκ τῆς γῆς ἀφανίζειν· καὶ πρὸς τοὺς ἐωνημένους τοὺς καρποὺς τῶν μοριῶν πυνθανόμενοι προσῄεσαν. ἐπειδὰν δ᾽ ἐκ τούτου etc. *delatus eram primo quidem oleam ex terra sustulisse: et accesserunt* adversarii mei *ad eos, qui redimunt fructus sacrarum olearum*, de hac re *interrogantes. postquam vero ne sic quidem* etc. Markland.

Ἐωνημένους τοὺς καρποὺς —] Solebant vectigalia publica a quibusdam seu privatis, seu collegiis negotiatorum, certa quadam pacta mercede redimi. Sic erant, ut hoc e loco discimus, qui fructus ex oleis publicis redeuntes certo pretio redimerent, ærario dependendo. quod hominum genus nos *Pachter*, quasi *pactores*, appellamus. Reisk.

Προσῄεσαν] *Accedebant ad hos redemtores olearum percontatum*, quot ego oleas publicas in fundis meis haberem. Publica enim quæcunque essent bona numerata et scripto consignatá erant penes illos redemtores. Jam si scirent, quot oleæ penes defensorem publicæ essent, poterant nosse, utrum earum quædam desiderentur, et utrum exscidisset nonnullas, nec ne. Idem. Np. ii qui nunc me accusant. Auger.

Ἀφανίζειν] M. ἀφανίζειν αἰτιῶνται, ἡγούμενοι ἐμοὶ μὲν, ἢ, ἀντὶ τοῦ αἰτιῶνται ἄλλο τι ῥῆμα. H. Stephan. ἀφανίζειν αἰτιῶνται, ἡγ. Cont. Non puto opus esse ulla additione, cum modo præcesserit ἀπεγράφην; ex qua voce adeo facile repeti potuit verbum ἀπογράφουσι, *deferunt*, post ἀφανίζειν, ut neque Auditor, neque Lector, in hac re errare potuerit. Distingue vero: νυνί με σηκὸν ἀφανίζειν· ἡγούμενοι ἐμοὶ, etc. Markland. Post ἀφανίζειν subintelligas ἀπογράφουσι, quod facile suppeditare potuit auditor ex ἀπεγράφην quod modo præcesserat. Deinde ἡγούμενοι ἐμοὶ μὲν etc. *In Edit. min.* Taylor. Sine dubio circa ἀφανίζειν deest aut φασὶν, aut, quod Stephanus vult, αἰτιῶνται. Reisk.

Ἀπορωτάτην εἶναι ἀποδεῖξαι] Mihi videtur leg. ἀπορωτάτην ἀποδείξειν, sine εἶναι, quod natum videtur ex emendatione ab aliquo super ἀποδεῖξαι scripta. Scilicet super αι scripsit aliquis ειν ad indicandum, legi oportere ἀποδείξειν in futuro, ex illis duabus terminationibus infinitivorum ειν et αι conflatum est postmodum vitiosum εἶναι. Idem.

Καὶ δεῖ με] M. λείπει τι μετὰ τὸ ἥκει, καὶ μετὰ τὸ πράγματος. H. Stephan. Deesse amplius noluit Schottus, atque biantem locum ita ingenio suo supplevit: Καὶ δεῖ με περὶ ὧν οὗτος ἐπιβεβουλευκὼς ἥκει ἐκ τοῦ παραχρῆμα ἀποκρίνεσθαι, ἀλλ᾽ ὑμῖν τοῖς διαγνωσομένοις περὶ τοῦ πράγματος εὔχομαι ὡς εὐμενεῖς εἴητε ἀκούσαντες, καὶ περὶ τῆς πατρίδος καὶ περὶ οὐσίας ἀγωνίζεσθαι. Hem! huic mandes, si quid *suppletum* velis. Solertem dabo: Καὶ δεῖ με περὶ ὧν οὗτος ἐπιβεβουλευκὼς ἥκει

δεῖ με, περὶ ὧν οὗτος ἐπιβεβουλευκὼς ἥκει, [1]ἐν ὑμῖν τοῖς δια- 263
γνωσομένοις περὶ τοῦ πράγματος [2]ἀκούσασι, καὶ περὶ τῆς πατρίδος καὶ περὶ οὐσίας [3]ἀγωνίσασθαι· ὅμως δὲ πειράσομαι ἐξ ἀρχῆς ὑμᾶς διδάξαι.
β΄. Ἦν μὲν γὰρ τοῦτο Πεισάνδρου τὸ χωρίον· δημευθέντων [4]δὲ τῶν ὄντων ἐκείνου, Ἀπολλόδωρος ὁ Μεγαρεὺς δωρεὰν παρὰ τοῦ δήμου λαβὼν τὸν μὲν ἄλλον χρόνον ἐγεώργει, ὀλίγῳ δὲ πρὸ τῶν τριάκοντα Ἀντικλῆς παρ᾽ αὐτοῦ πριάμενος ἐξεμίσθωσεν· ἐγὼ δὲ παρ᾽ Ἀντικλέους εἰρήνης οὔσης ὠνούμην. ἡγοῦμαι τοίνυν, ὦ βουλή, ἐμὸν ἔργον ἀποδεῖξαι, ὡς, ἐπειδὴ τὸ χωρίον ἐκτησάμην, οὔτ᾽ ἐλαία οὔτε σηκὸς [5]ἐνῆν ἐν αὐτῷ. νομίζω γὰρ τοῦ μὲν προτέρου χρό- 264
νου, οὐδ᾽ εἰ [6]πάλαι ἐνῆσαν [7]μορίαι, οὐκ ἂν δικαίως ζημιοῦσθαι. εἰ γὰρ μὴ δι᾽ ἡμᾶς εἰσὶν ἠφανισμέναι, οὐδὲν προσήκει περὶ τῶν ἀλλοτρίων ἁμαρτημάτων ὡς ἀδικοῦντας κινδυνεύειν. πάντες γὰρ ἐπίστασθε ὅτι πόλεμος καὶ ἄλλων πολλῶν αἴτιος κακῶν γεγένηται, καὶ τὰ μὲν πόρρω

[1] ἀλλ᾽ T. [2] ἀκούσαντες T. ἅπαντος R. A. [3] ἀγωνίζεσθαι T. R. A. [4] δὲ om. T. [5] ἦν T. [6] πολλαὶ A. [7] μορίαι T. R. A.

παρ᾽ ὑμῖν τοῖς διαγνωσομένοις περὶ τοῦ πράγματος, καὶ περὶ τῆς πατρίδος, καὶ περὶ οὐσίας ἀγωνίζεσθαι, sine ἀκούσαντες. *Scalig.* ἀκούσαντας Coisl. et περὶ τῆς οὐσίας. Attamen suo in mendo interea, dum meliores Codd. suffecerint, cubet locus deploratissimus. Criticum enim ingenuum decet esse: famivendolum nullo pacto. Taylor. Recte notat Stephanus aliquid deesse post ἥκει, et post πράγματος. Totus locus ita legi et suppleri potest: καὶ δεῖ με περὶ ὧν οὗτος ἐπιβεβούλευκεν, ὡς ἔχει, λέγειν· ἀλλ᾽ ὑμῖν, τοῖς διαγνωσομένοις περὶ τοῦ πράγματος, μετ᾽ εὐνοίας ἀκοῦσαί τε προσήκει, καὶ ἐνθυμεῖσθαι, ἐμὲ νῦν περὶ τῆς πατρίδος, καὶ περὶ οὐσίας ἀγωνίζεσθαι. Sed hæc et omnia hujusmodi sunt juris arbitrarii, et ab aliis aliter, a nemine certo et indubitate suppleri possunt sine MSS. Hoc tantum volo, Lysiam ita forte scribere *potuisse*; non, ita *scripsisse*. Ἀπολλόδωρος ὁ Μεγαρεὺς iste est, qui Phrynichi cædi interfuit. Vide Orat. XIII. Markland. Totum locum sic, arbitratu meo, constitui: καὶ δὴ δεῖ μέν με περὶ ὧν οὗτος ἐπιβεβουλευκὼς ἥκει, ἐν ὑμῖν τοῖς διαγνωσομένοις περὶ τοῦ πράγματος ἅπαντος, καὶ περὶ τῆς πατρίδος, καὶ περὶ τῆς οὐσίας ἀγωνίζεσθαι. Olim sic legebatur in libris vulgatis: καὶ δεῖ με περὶ ὧν οὗτος ἐπιβ. ἥκει, ἀλλ᾽ ὑμῖν τ. δ. π. τοῦ πράγματος ἀκούσαντες, καὶ περὶ τῆς πατρίδος, καὶ περὶ οὐσίας ἀγωνίζεσθαι. Reisk. Καὶ δεῖ με μὴ περὶ ὧν οὗτος ἐπιβεβουλευκὼς ἥκει, παρ᾽ ὑμῖν τοῖς διαγνωσομένοις περὶ τοῦ πράγματος, ἀλλὰ περὶ τῆς πατρίδος καὶ περὶ οὐσίας ἀγωνίζεσθαι. Cont.

Πεισάνδρου] Pisandrum intelligo factiosum civem, qui dominatum Quadringentorum erexit. V. plura apud Thucyd. l. 8. Apollodorus item Megarensis agrum Pisandri publicatum a civitate dono accepit, ideo fortasse, quod Phrynichum ejusdem Tyrannidis socium obviam factum interfecit, ut noster infra c. Agoratum. Taylor.

Δημευθέντων] Conjeceram: δημευθέντων δέ. et ecce Coisl. δημευθέντων τῶν ὄντων δ᾽ ἐκείνου. Idem.

Ἦν] Ἐνῆν Codd. Steph. et Coisl. Ut modo: οὐδ᾽ εἰ πάλαι ἐνῆσαν μορίαι. Et exeunte oratione: Ἀπέδειξα δ᾽ ὑμῖν, ὡς οὐκ ἐνῆν σηκὸς ἐν τῷ χωρίῳ. Taylor. MS. ἐνῆν. recte. Sic ad fin. Orat. οὐκ ἐνῆν σηκὸς ἐν τῷ χωρίῳ. Non quin et alterum probum sit: sed sequendi sunt scripti Codices. Markland.

Πάλαι] Imo vero πολλαί. *etiamsi permultæ ibi fuissent oleæ, quæ nunc desiderarentur.* Reisk.

ὑπὸ Λακεδαιμονίων ἐτέμνετο, τὰ δ' ἐγγὺς ὑπὸ τῶν φίλων
διηρπάζετο· ὥστε πῶς ἂν δικαίως ὑπὲρ [1] τῶν τῇ πόλει
265 γεγενημένων συμφορῶν ἐγὼ νυνὶ δίκην διδοίην; ἄλλως τε
[2] καὶ τοῦτο τὸ χωρίον ἐν τῷ πολέμῳ δημευθὲν ἄπρατον
ἦν [3] πλείω ἢ τρία ἔτη. οὐ θαυμαστὸν [4] δ' εἰ τότε τὰς μο- 109. 1
ρίας ἐξέκοπτον, ἐν ᾧ οὐδὲ τὰ ἡμέτερα αὐτῶν φυλάττειν
266 ἠδυνάμεθα. ἐπίστασθε δέ, ὦ βουλή, ὅσοι [5] μάλιστα τῶν
τοιούτων ἐπιμελεῖσθε, πολλὰ ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ δασέα
ὄντα ἰδίαις καὶ μορίαις [6] ἐλαίαις, ὧν νῦν τὰ πολλὰ ἐκκέ-
κοπται καὶ ἡ γῆ ψιλὴ [7] γεγένηται· καὶ τῶν αὐτῶν καὶ ἐν

[1] τῶν τότε τῇ A. [2] καὶ ὅπου τοῦτο A. [3] πλείονα T. R. A. [4] δ' om. T. R. A. [5] μάλιστα ὅσοι A. [6] ἐλαίαις καὶ μορίαις T. [7] γεγένηται τῶν αὐτὰ καὶ A.

Τῇ πόλει] Fieri potest, ut aliquis publicarum calamitatum reatu teneatur, ut ὑπὲρ τῶν τῇ πόλει γεγενημένων συμφορῶν δικαίως δίκην διδοίη. Neque id adeo de Te, tuaque causa dico, sed ut ostendam, argumentum, cui inniteris, admodum esse ficulneum. Melius τῶν ἐν τῷ πολέμῳ γεγενημένων συμφορῶν. Jam quæ ab armato milite intemperanter et præter legem acta sunt, recte ostendis ad te nihil quidquam pertinere. TAYLOR. Bene habet vulgata. Nimium nasutus hic est Taylor, aut potius, ne satis quidem, non animadvertens, quæ contra vulgatam disputat, eadem posse in lectionem ab ipso commendatam retorqueri. Fieri enim potest, ut aliquis calamitatum e bello enatarum reatu teneatur. Ita cum auctoribus agere, ut Taylor hic cum Lysia egit, id vero est συκοφαντεῖν. plana hic est Lysiæ oratio neminem facile moratura, quæ hoc vult: quo jure a me *nunc* pœnæ repetantur earum calamitatum, quibus respublica *tunc* oppressa fuit. Foret tamen oratio utique dilucidior, altiusque in animum descenderet vis oppositorum, si τότε adderetur. REISK. Nihil novarim facile. D'ORVILLE.

Ἄλλως τε καὶ τοῦτο τὸ χωρίον] Pronomen τοῦτο sive servetur, sive exterminetur, quod ad rem nil facit, semper ὅπου addendum videtur post καὶ, ut sit aut ἄλλως τε καὶ ὅπου τὸ χωρίον, aut ἄλλως τε καὶ ὅπου τοῦτο τὸ χωρίον. quo admisso erit tantundem atque ὅτι vel ὅτε, vel ἐν ᾧ, vel tale quid, et tum nil opus erit Marklandi supplemento. REISK.

Ἄπρατον] Ἄπρακτον. CONT.

Πλείονα] F. leg. πλεῖον. SLUITER.

Τρία ἔτη. οὐ θαυμαστὸν εἰ etc.] Mallem, τρία ἔτη. Τί οὖν θαυμαστὸν, εἰ τότε etc. Sic Philo Judæus p. 596. Ed. Turneb. τί οὖν θαυμαστὸν εἰ κατὰ τοὐναντίον etc. Excidit forte τί propter præcedentem syllabam τη: quod his in Orationibus frequentissime accidisse video. MARKLAND. οὐ δὴ θαμαστὸν etc. CONT.

Ἐπίστασθε] N. infra: Αὐτοὺς τοίνυν ὑμᾶς τούτων μάρτυρας παρέξομαι, ἐπιμελομένους μὲν ἑκάστου μηνὸς, γνώμονας (vel ἐπιγνώμονας) δὲ πέμποντας καθ' ἕκαστον ἐνιαυτόν. Non ergo videtur ad omnes Areopagiticos pertinuisse ex æquo hæc cura, sed ad numerum delectum. Legere itaque mallem, si Codd. adjuvarent, ordine inverso: μάλιστα ὅσοι τῶν τοιούτων ἐπιμελεῖσθε. TAYLOR.

Ἰδίαις καὶ μορίαις ἐλαίαις] Ἰδίαις καὶ μορίαις καὶ ἐλαίαις. CONT. Ordinem hunc, qui in Aldina, in Coislin. et Vindobon. est, revocandum censui. vulgati dant ἰδίαις ἐλαίαις καὶ μορίαις. quod ad rem ipsam, perinde est, modo tum μορίαις non pro substantivo, sed pro adjectivo habeatur. id quod etiam est. Recte dicitur μορία ἐλαία, et sic Noster quoque p. 110. ult. dixit, et hæc est plena dictio, altera, cum μορία sola appellatur, sine addito ἐλαία, quasi nomen substantivum sit, est elliptica dictio, ubi semper ἐλαία debet subaudiri. Olea sacra ideo dicebatur μορία, quod esset ἐν μόρῳ, h. e. ἐν τεμένει. Notum est τέμενος esse fundum a reliquo profano agro separatum et sacris usibus consecratum, publicisve alicujus civitatis, ut illum fundum sibi arrogare privatisve usibus exercere privato minus liceret. Erat ergo ἐλαία μορία olea stans in τῇ μόρῳ, vel pertinens ad eam. REISK.

Τῶν αὐτῶν] Legendum: τῶν αὐτὰ — κεκτημένων. Vide, quæ præcedunt. Recte Stephanus pro ἀξιοῦται legit ἀξιοῦτε.

τῇ εἰρήνῃ καὶ ἐν τῷ πολέμῳ κεκτημένων [1] οὐκ ἀξιοῦτε παρ' 267
αὐτῶν, ἑτέρων ἐκκοψάντων, δίκην λαμβάνειν. καίτοι εἰ τοὺς
διὰ παντὸς τοῦ χρόνου γεωργοῦντας τῆς αἰτίας ἀφίετε,
ἦπου χρὴ τούς γ' ἐν τῇ εἰρήνῃ πριαμένους ἀφ' ὑμῶν ἀζη-
μίους γενέσθαι.
γ'. Ἀλλὰ γάρ, ὦ βουλή, περὶ μὲν τῶν πρότερον γεγενη- 268
μένων πολλὰ ἔχων εἰπεῖν, ἱκανὰ νομίζω τὰ εἰρημένα· ἐπει-
δὴ δ' ἐγὼ παρέλαβον τὸ χωρίον, πρὶν ἡμέρας πέντε γενέ-
σθαι, ἀπεμίσθωσα Καλλιστράτῳ, ἐπὶ Πυθοδώρου ἄρχον-
τος. δύο δ' ἔτη ἐγεώργησεν, οὔτε ἰδίαν ἐλαίαν οὔτε μορίαν 269

[1] ὧν οὐκ ἀξιοῦτε A.

MARKLAND. Locus hic bene habet. Constructio hæc est, ac si dixisset: ἡ γῆ καὶ τούτων ἐψίλωται, οἳ αὐτὴν, ὄντες οἱ αὐτοὶ, καὶ ἐν τῷ πολέμῳ καὶ ἐν τῇ εἰρήνῃ ἐκέκτηντο. ager arboribus denudatus est, non eorum solummodo, qui fundos post restitutam pacem emerunt, ut ego feci, sed illorum ipsorum quoque, qui iidem eosdem fundos in belloque et in pace possederunt. Concludit a minori ad majus sic: Si vos, ait, dominos in jus non vocatis eorum fundorum, qui cum olim obsiti essent oleis, nunc nudi sunt, arboribus incertum, qua fraude quave injuria excisis, quanquam illi domini fundos illos non in bello modo, sed etiam in pace possederunt, quæ fraus sive ante bellum sive post fuit: qui æquum erit calumnia me vexari, qui fundum hunc finito demum bello et post restitutam jam pacem emerim, nudum ab oleis, tenente illo bello excisis, quo tempore fundus hic nondum in jure atque potestate mea esset. — Ratio a me proposita si cui videbitur contortior, hanc ei planiorem et simpliciorem proponam, ut aliud nihil mutet præterquam distinctionem, ponens comma pone γεγένηται. et tum καὶ τῶν αὐτῶν . . . κεκτημένων erunt genitivi cons quentiæ; sic exponendi: *et quamvis iidem domini eosdem fundos tam in pace quam in bello possedissent, tamen —.* RISK .

Οὐκ ἀξιοῦται] Π. οὐκ ἀξιοῦτε. H. STEPH. Ἀξιοῦτε. CONT. Malim: ὧν οὐκ ἀξιοῦτε. *cujus rei*, aut *quarum rerum satisdationem. non censetis æquum esse repeti ab illis:* facile potuit fieri, ut ὧν in concursu cum fine vocabuli proximi κεκτημένων elideretur. REISK.

Ἀφ' ὑμῶν] Istud ἀφ' ὑμῶν est plane otiosum. Non dici potest πριαμένους ἀφ' ὑμῶν, cum Noster ab Anticle quodam agrum redemerat: Non ἀζημίους ἀφ' ὑμῶν. Prohibet enim Græcismus. TAYLOR. Atqui supra dixerat se *ab Anticle emisse* hunc *fundum*. Distingue et lege: πριαμένους, ὑφ' ὑμῶν ἀζημίους γενέσθαι. *a vobis non mulctari*, vel, *a mulcta immunes esse.* MARKLAND. Emendandum si quid hic sit, quod in dubio relinquam, suspicer ad ἀφ' ὑμῶν addendum esse του encliticum. *a vestrum quopiam.* verum videntur viri docti, id quod sæpe faciunt, etiam hic sine causa tricari. In dictione non diligentissima possit *a vobis emere* pro eodem haberi, atque *a vestrum quoquam emere.* ἀφ' ὑμῶν non cohæret cum ἀζημίους, sed cum πριαμένους. quanquam alias ἀζήμιος ἀπό τινος bene Græcum sit. REISK.

Πέντε] De quinque diebus consulto addit; quo tacite subjiciat, tam brevi temporis intervallo facile factu sibi non fuisse, ut oleas exscinderet; postquam autem elocasset, multo fuisse difficilius, vel potius plane negatum. IDEM.

Γενέσθαι] Malim διαγενέσθαι vel ἐπιγενέσθαι. IDEM. Malim cum Reiskio διαγενέσθαι. AUGER.

Δύο δ' ἔτη] Hunc locum et alium, qui proxime occurret, laudant Suid. et Harpocrat. sed incorrecte. Vid. in Μορίαι et Σηκός. TAYLOR. Paulo aliter, et forte melius, hunc locum citat Harpocration, V. Σηκός. ὃς δύο ἔτη ἐγεώργησεν, οὔτε ἰδίαν ἐλαίαν, οὔτε μορίαν, οὔτε σηκὸν παραλαβών. Quibus Criticæ specimen subjungit Harpocration de significatione et distinctione harum trium vocum, ἐλαία, μορία, et σηκός. et *forte*, inquit, *privatas oleas vocant* ἐλαίας: *publicas vero*, μορίας: σηκὸν *vero*, μορίαν *quoque, ut videtur, appellant.* Atqui quomodo idem esse possunt μορία et σηκὸς, cum tam clare distinguat Lysias, οὔτε ἐλαίαν, οὔτε μορίαν, οὔτε σηκόν? quodnam opus ultimo Articulo, si is in præcedenti comprehendebatur? et, si σηκὸς idem significat quod μορία hoc in loco,

οὔτε σηκὸν παραλαβών. τρίτῳ δὲ ἔτει Δημήτριος οὑτοσὶ
270 εἰργάσατο ἐνιαυτόν· τῷ δὲ τετάρτῳ Ἀλκίᾳ Ἀντισθένους
ἀπελευθέρῳ ἐμίσθωσα, ὃς [1] τέθνηκε ταῦτα τρία [2] ἔτη.
271 ὁμοίως καὶ [3] Πρωτέως[4] ἐμισθώσατο. καί μοι δεῦρο ἴτε μάρτυρες.

[1] τέθνηκε, R. [2] ἔτη, ὁμοίως ὡς καὶ οἱ πρ. A. [3] πρότεον T. πρότερον R. A. [4] ἐμισθώσαντο. A.

quare non μορία significet idem quod ἐλαία in præcedenti membro? eadem certe utriusque ratio. et ita τὰ tria erunt synonyma. Sic Orat. XXI. οὔτε φίλος ὢν, οὔτε συγγενὴς, οὔτε φυλέτης. an ibi quoque dicet φυλέτης et συγγενὴς idem esse? Sed de his rem veram ita se habere puto: Ἐλαία est quævis *olea*. Μορία est *olea* καρποφόρος *Minervæ sacra*. Hæ circa se habebant τέμενος, seu portionem quandam soli consecrati et ab usibus profanis exempti; quod ideo nec arare, nec fodere, nec pecudibus ἐμβατὸν facere licebat: unde φραγμῷ seu *sepimento* muniebantur. Redemtoribus publice locabantur harum Fructus. *Curatores* erant, seu ἐπιμεληταὶ, ex Areopagitis; qui singulis mensibus de harum conditione et statu inquirebant: et semel quotannis publice mittebantur ἐπιγνώμονες (male in Nostro γνώμονες vocantur), *Inspectores*, ejusdem Ordinis; qui minora circa has delicta puniebant. Si quis vero convincebatur succidisse, vel alio modo de industria ἀφανίσαι unam ex his *sacris oleis*, mulctabatur *Exsilio*, et Bona ejus in Ærarium redigebantur. Restat Σηκός. is est *truncus* oleæ sacræ jam *effœtæ*, nec amplius καρποφόρου. unde recte dixit Photius: ὁ σηκὸς δὲ νῦν εἶδός ἐστιν ἱερᾶς ἐλαίας. ejusdem erat Sanctitatis et Juris per omnia. cujus est ἡ μορία. Scio, quid Harpocrationem in errorem induxerit: istud nempe, quod σηκὸς hic, cujus effodiendi vel succidendi reus erat Orator, ter quaterve infra appelletur μορία. et recte quidem: Omnis enim σηκὸς est etiam μορία, quatenus *sacer* est, et a vulgaribus et *privatis* oleis distinctus. sed non vice versa: nulla enim μορία est σηκός: quoniam, ut dixi, Ista est *Frugifera*; Hic, sterilis tantum *truncus*. adeo ut si hæc Apologia, non ὑπὲρ τοῦ σηκοῦ, sed ὑπὲρ τῆς μορίας habita fuisset, nihil omnino per totam Orationem de voce σηκὸς audivissemus. Fusius egi, quam pro instituto meo; sed hæc necessaria erant ad Orationem hanc intelligendam. Viderit Lector, an tanti putet eam intellexisse. Mox, pro οὑτοσὶ, Schottus voluit οὑτωσί: non recte. οὑτοσὶ enim δεικτικῶς dicitur, et quia *aderat* testis Demetrius. quam ob rem de altero Conductore mox loquens, Alcia, addit per parenthesin, ὃς τέθνηκε, tacite rationem afferens, quare iste quoque non adesset. MARKLAND.

Τέθνηκε] Τέθνηκε. ταῦτα τρία ἔτη ὁμοίως καὶ πρωτέως ἐμισθώσατο. CONT. Loco τοῦ τέθνηκε aliud verbum locandum, aut negligendum, vel præcedenti periodo adjiciendum potius censet Schottus. Idem p. p. delet ἐμισθώσατο. Vide igitur locum ita immutatum: Τρίτῳ δὲ ἔτει Δημήτριος ὃς τέθνηκε οὑτωσὶ εἰργάσατο ἐνιαυτόν. Τῷ δὲ τετάρτῳ Ἀλκίᾳ Ἀντισθένους ἀπελευθέρῳ ἐμίσθωσα ταῦτα τρία ἔτη ὁμοίως καὶ πρότερον. Nam et πρότερον quoque legere videtur cum Stephano. Confiteor locum esse satis rigidum, sed ad Schottum emendantem non accedo lubens. Pro πρότερον quod nihil est, προτέως Coisl. Quid si mecum? Τῷ δὲ τετάρτῳ Ἀλκίᾳ Ἀντισθένους ἀπελευθέρῳ ἐμίσθωσα, ὃς τέθνηκε ταῦτα τρία ἔτη. ὅμως καὶ πρότερον ἐμισθώσατο. Vel cum MS. fere nostro: Ὅμως καὶ τέως ἐμισθώσατο. i. e. *Dum vixit*. TAYLOR. Totum locum ita lego et distinguo: τῷ δὲ τετάρτῳ, Ἀλκίᾳ Ἀντισθένους ἀπελευθέρῳ ἐμίσθωσα (ὃς τέθνηκε) ταῦτα τρία ἔτη· ὃς ὁμοίως τοῖς πρότερον ἐμισθώσατο. καί μοι δεῦρο ἴτε μάρτυρες. ΜΑΡΤΥΡΕΣ. Ἐπειδὰν etc. Explicatione non indigent. ὁμοίως tamen τοῖς πρότερον, est *iisdem conditionibus, quibus priores*. sæpe ita loquitur. Notanda quoque Locutio ταῦτα τρία ἔτη, de annis *proxime* elapsis. et ita loquitur Lucianus Hermotimo circa initium; et alibi. Addidi ultimum ΜΑΡΤΥΡΕΣ, quod exciderat propter præcedens: et ita Vanderheidius in Versione sua. Passim hoc accidit Nostro, Isæo, Andocidi, Antiphonti, et aliis in hac Stephani Editione Oratoribus. Iterum Schottus turbat omnia. Stephanus conjecerat πρότερον: quod non satis est sine τοῖς. MARKLAND. Videtur sic legendum: ὁμοίως, ὡς καὶ οἱ πρότερον ἐμισθώσαντο. *pari pacto, atque iis elocaveram, qui prius fundum conduxerant*. REISK.

Τέθνηκε] Post τέθνηκε apposui comma, quo ad proxima hæc tria verba, τρία ταῦτα ἔτη, ne referretur: illa enim verba non cum τέθνηκε, sed cum ἐμίσθωσα cohærent. *elocavi fundum meum Alciæ in hoc triennium*, i. e. proximum superius. Sed ante τέθνηκε, quod vocabulum bene habet, excidisse videtur πέρυσι. *qui Alcias anno superiore vivis excessit*. aut πρώην, aut ἔναγχος. nudum τέθνηκε, sine nota temporis plus minus certa, vix ferri posse videtur. IDEM.

[1] ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

ἐπειδὴ τοίνυν ὁ χρόνος οὗτος ἐξήκει, αὐτὸς γεωργῶ. φησὶ δὲ ὁ κατήγορος ἐπὶ Σουνιάδου ἄρχοντος σηκὸν ὑπ' ἐμοῦ ἐκκεκόφθαι. ὑμῖν δὲ μεμαρτυρήκασιν οἱ πρότερον ἐργαζόμενοι καὶ πολλὰ ἔτη παρ' ἐμοῦ μεμισθωμένοι μὴ εἶναι σηκὸν ἐν τῷ χωρίῳ. καίτοι πῶς ἂν [2] τις φανερῶς ἐξελέγ-
ξειε ψευδόμενον τὸν κατήγορον; οὐ γὰρ οἷόν τε, ἃ πρότερον 272
μὴ ἦν, ταῦτα τὸν ὕστερον ἐργαζόμενον ἀφανίζειν.

δ'. Ἐγὼ τοίνυν, ὦ βουλὴ, ἐν μὲν τῷ τέως χρόνῳ, ὅσοι με φάσκοιεν δεινὸν εἶναι καὶ ἀκριβῆ καὶ οὐδὲν ἂν εἰκῇ καὶ ἀλογίστως ποιῆσαι, ἠγανάκτουν ἂν, ἡγούμενος μᾶλλον [3] λέγεσθαι ὥς μοι προσῆκε· νῦν δὲ πάντας ἂν ὑμᾶς βουλοίμην περὶ ἐμοῦ ταύτην τὴν γνώμην ἔχειν, ἵνα ἡγῆσθέ με σκοπεῖν,
εἴπερ τοιούτοις ἔργοις ἐπεχείρουν, καὶ ὅ τι κέρδος [4] ἐγένετο 273
τῷ [5] ἀφανίσαντι, καὶ ἥ τις ζημία [6] τῷ ποιήσαντι, καὶ τί ἂν

[1] ΜΑΡΤΥΡΕΣ A. [2] τις μᾶλλον φανερῶς A. [3] λέγεσθαι ἢ ὡς A. [4] ἐγίνετο A. [5] ἀφανίζοντι T. R. [6] τῷ μὴ ποιήσαντι A.

Σουνιάδου] Apud Diodorum Λυσιάδης hic Archon nominatur, non Σουνιάδης. PALMER. Ita quoque Meurs. Attic. Lect. IV. 7. et de Archontibus III. 16. Recte, credo. Nam per hæc tempora *Lysiades* in Fastis occurrit, et calculo hic facto pulcre respondet: *Suniades* nusquam. TAYLOR.

Πῶς ἂν τις] M. πῶς οὐκ ἂν τις. H. STEPH. SCAL. Rectius tamen φανερώτερον. Ita Noster in Δήμου Καταλ. Ἀπολ. verbis vix discrepantibus: Εἰ δὲ οἱ τότε δυνάμενοι μὴ ἠξίουν μοι μεταδιδόναι τῶν πραγμάτων, πῶς ἂν φανερώτερον ἢ οὕτω ψευδομένους ἀποδείξαιμι τοὺς κατηγόρους. TAYLOR. Verius mihi videtur: πῶς ἄν τις φανερωτέρως (vel φανερώτερον) ἐξελέγξειε ψευδόμενον τὸν κατήγορον; Sic Orat. XXV. πῶς ἂν φανερώτερον ἢ οὕτω ψευδομένους ἀποδείξαιμι τοὺς κατηγόρους; ubi eadem omnia. In edit. Vanderheid. μᾶλλον inseritur ante φανερῶς: quo jure, quave injuria, nescio. MARKLAND. Φανερώτερον. CONT. Mihi videtur sic leg. πῶς ἄν τις μᾶλλον (vel ἐναργέστερον) φανερῶς. *quomodo quis magis, aut luculentius, arguat aliquem aperte et perspicue mentientem*. nam φανερῶς non cum ἐξελέγξειε cohæret, sed cum ψευδόμενον. Non dicitur φανερῶς ἐλέγχειν, sed φανερῶς ψεύδεσθαι. REISK.

Ἠγανάκτουν ἂν] Ἂν delendum videtur. non enim dicit se indignaturum fuisse, sed indignari consuevisse. IDEM.

Ὥς μοι προσῆκε] Ὧν μοι πρ. SCAL. Tu revoca tamen ἤ. ἡγούμενος μᾶλλον λέγεσθαι ἢ ὥς μοι προσῆκε. Atque etiam infra: Ἐγὼ γὰρ τὰ ἐμοὶ προστεταγμένα ἅπαντα προθυμότερον πεποίηκα, ἢ ὡς ὑπὸ τῆς πόλεως ἠναγκαζόμην. TAYLOR. Græca lingua postulat μᾶλλον — ὧν μοι προσῆκε: id est, tribuisse mihi *majora* et plura, *quam mihi convenirent*. Sic 1 Cor. XIV. 18. πάντων ὑμῶν μᾶλλον γλώσσαις λαλῶν. Isæus p. 78. καὶ εἰ λέγειν ἐμοῦ δύναται Κλέων μᾶλλον. Noster Orat. XVI. εἰπεῖν μᾶλλον ἑτέρου. MARKLAND. Ego malim sic legi: ὥς μοι προσῆκεν εἶναι, ἢ ὡς ἦν. potius hoc dici, *qualis deberem esse, quam qualis essem*. REISK. Ὡς αὐτοῖς συνέφερεν, ἢ ὥς μοι προσῆκε. CONT.

Τῷ ἀφανίζοντι] Margo Edit. Steph. ἀφανίσαντι: quod rectius videtur propter sequens ποιήσαντι: quam tamen vocem suspectam habeo, nisi ante eam ponendum sit μή. μὴ ποιήσαντι idem erit, quod μὴ ἀφανίσαντι. Intellige ζημία de *damno* in

λαθὼν διεπραξάμην καὶ τί ἂν φανερὸς γενόμενος ὑφ᾽ ὑμῶν
ἔπασχον. πάντες γὰρ ἄνθρωποι τὰ τοιαῦτα οὐχ ὕβρεως
ἀλλὰ κέρδους ἕνεκα ποιοῦσι· καὶ ὑμᾶς εἰκὸς οὕτω σκοπεῖν,
καὶ τοὺς ἀντιδίκους ἐκ τούτων τὰς κατηγορίας ποιεῖσθαι,
ἀποφαίνοντας ἥ τις ὠφέλεια τοῖς ἀδικήσασιν ἐγένετο.
οὗτος μέντοι οὐκ ἂν ἔχοι ἀποδεῖξαι, οὔθ᾽ ὡς ὑπὸ πενίας
ἠναγκάσθην τοιούτοις ἔργοις ἐπιχειρεῖν, οὔθ᾽ ὡς τὸ χωρίον
μοι διαφθείρεται τοῦ σηκοῦ ὄντος, οὔθ᾽ ὡς ἀμπέλοις ἐμπο-
δὼν ἦν, οὔθ᾽ ὡς οἰκίας ἐγγὺς, οὔθ᾽ ὡς ἐγὼ ἄπειρος τῶν
παρ᾽ ὑμῖν κινδύνων, εἴ τι τούτων [1]ἔπραττον. πολλὰς ἂν
274 καὶ μεγάλας ἐμαυτῷ ζημίας [2]γενομένας ἀποφήναιμι· ὃς
πρῶτον μὲν μεθ᾽ ἡμέραν ἐξέκοπτον τὸν σηκὸν, ὥςπερ οὐ
πάντας λαθεῖν δέον, ἀλλὰ πάντας Ἀθηναίους [3]εἰδέναι. καὶ
εἰ μὲν αἰσχρὸν ἦν μόνον τὸ πρᾶγμα, ἴσως ἄν τις τῶν
παριόντων ἠμέλησε· νῦν δ᾽ οὐ περὶ αἰσχύνης ἀλλὰ τῆς
μεγίστης ζημίας ἐκινδύνευον. πῶς [4]δ᾽ οὐκ ἂν ἦν ἀθλιώτα-
τος ἀνθρώπων ἁπάντων, εἰ τοὺς ἐμαυτοῦ θεράποντας μη-
κέτι δούλους ἔμελλον ἕξειν ἀλλὰ δεσπότας τὸν λοιπὸν βίον,
τοιοῦτον ἔργον συνειδότας; ὥςτε εἰ καὶ τὰ μέγιστα εἰς
ἐμὲ ἐξημάρτανον, οὐκ ἂν οἷόν τε ἦν δίκην με παρ᾽ αὐτῶν
λαμβάνειν· εὖ γὰρ ἂν εἰδείην ὅτι ἐπ᾽ ἐκείνοις ἦν καὶ ἐμὲ
275 τιμωρήσασθαι καὶ αὐτοῖς μηνύσασιν ἐλευθέροις γενέσθαι.

[1] ἔπραττον, T. R. A. [2] γενομένας οὐ προεῖδον. Κἀγὼ δὴ ἐμηναίμην· ὃς A. [3] εἰδέναι· ἔπειτα δὲ τοῖς ἐμαυτοῦ οἰκέταις πρὸς τοιαῦτα ἐχρώμην. καὶ εἰ μὲν A. [4] οὖν T. R.

re familiari; non de *mulcta*. Vide infra. MARKLAND.

Διεπραξάμην] Verbum διαπράττεσθαι h. l. significat, *callidis artibus efficere, consequi lucrum aliquod magnis laboribus atque periculis quærendum.* Sed vide, an non hoc membrum prorsus idem dicat cum proximo superiori. REISK.

Διαφθείρεται] Forte διέφθαρται, ut ἠναγκάσθην, et ἦν, et ἔπραττον. non quin alterum ferri possit. Vide ad Orat. I. MARKLAND.

Εἴ τι τούτων] Videntur hic pauca quædam excidisse, forsitan hæc duo vocabula ἐγὼ γὰρ, et versu proximo post, pro ὃς leg. αὐτός. ut ἐγὼ in principio sententiæ cum αὐτὸς eam claudente cohæreat. *ego ipse demonstrare possim multa et magna detrimenta, mihi, si quid tale fecerim, illinc exstitura.* Aut si in illo ὃς latere potius πῶς existimemus, quo sententia fiat haud paulo elegantior, nervique ejus fortius intendantur, leg. erit sic: ἐγὼ γὰρ αὐτὸς, εἴ τι τούτων — ἀποφαίναιμι. tum subjicit citissimam, unius syllabæ brevitate circumscriptam, sed vehementem interrogationem, πῶς; *qui?* respondet πρῶτον μὲν — quæ cum sanna fastidii et indignationis plena pronuncianda sunt. Primum enim quidem ego, id si feci, cujus insimulor, de die *nempe* oleam excidi. Criminationem a se amoliri vult demonstranda hinc facinoris insania, illinc mendacii abnormitate et accusatoris impudentia. Mens mihi si constitit, facere id non potui, quod non faciat, nisi cerritus. REISK.

Εὖ γὰρ ἂν εἰδείην] *Ich müste,* oder *sollte doch wohl von Rechtswegen wissen. Oportebat hoc saltim me scire.* IDEM.

Ἔτι τοίνυν εἰ τῶν οἰκετῶν [1]παρέστη μοι μηδὲν φροντίζειν,
πῶς ἂν ἐτόλμησα, τοσούτων μεμισθωμένων καὶ ἁπάντων
συνειδότων, ἀφανίσαι τὸν σηκὸν βραχέος μὲν κέρδους ἕνεκα,
προθεσμίας δὲ οὐδεμιᾶς οὔσης τῷ κινδύνῳ, τοῖς εἰργα-
σμένοις ἅπασι τὸ χωρίον ὁμοίως προσῆκον εἶναι σῶον τὸν 276
σηκὸν, ἵν᾽ εἴ τις αὐτοὺς ᾐτιᾶτο, εἶχον [2]ἀνενεγκεῖν ὅτῳ παρ-
έδοσαν. νῦν δὲ καὶ ἐμὲ ἀπολύσαντες φαίνονται, καὶ σφᾶς
αὐτοὺς, εἴπερ ψεύδονται, μετόχους τῆς αἰτίας καθιστάν-
110. 1 τες. Εἰ τοίνυν καὶ [3]ταῦτα παρεσκευασάμην, πῶς ἂν οἷός
τ᾽ ἦν πάντας πεῖσαι τοὺς παριόντας, ἢ τοὺς γείτονας, οἳ
οὐ μόνον ἀλλήλων ταῦτ᾽ ἴσασιν ἃ πᾶσιν ὁρᾷν ἔξεστιν,
ἀλλὰ καὶ περὶ ὧν ἀποκρυπτόμεθα μηδένα εἰδέναι, καὶ
περὶ ἐκείνων πυνθάνονται; ἐμοὶ τοίνυν τούτων οἱ μὲν φίλοι,
οἱ δὲ διάφοροι περὶ τῶν ἐμῶν τυγχάνουσιν ὄντες. οὓς ἐχρῆν 277
[4]τοῦτον παρασχέσθαι μάρτυρας, καὶ μὴ μόνον οὕτω τολ-
μηρὰς κατηγορίας ποιεῖσθαι· ὅς φησιν ὡς ἐγὼ μὲν παρει-

[1] παρεστήκοι R. A. [2] ἂν ἐνεγκεῖν T. R. ἂν ἀνενεγκεῖν A. [3] τούτους R. A. [4] τούτων T. R. A.

Εἰκότων] (Sic vulg.) οἰκητῶν. PALMER. Rectius, quod tamen voluit ille, οἰκετῶν cum Scal. Ita in Orat. I. Antiph. Οἵ τε γὰρ ἐπιβουλεύοντες ἀνεξέλεγκτοι ἂν εἶησαν, εἰ μήθ᾽ ὑπὸ τῶν παραγενομένων, μήθ᾽ ὑπὸ τῶν εἰκότων ἐξελέγχονται. Corrige obsecro, οἰκετῶν, ut modo dixerat: Ἐξελεγχόμενος δ᾽ ὑπό τε τῶν οἰκετῶν ὑπό τε τῶν παραγενομένων. TAYLOR.

Παρέστη] Παρεστήκοι Ald. illud erat παρειστήκοι. TAYLOR. Παρειστήκει. CONT.

Τοῖς εἰργασμένοις] Egregiæ hanc esse subtilitatis orationem, *loci*sque suis, ut aiunt, bene instructam non nego. Iisque indiciis fretus Lysiæ olim adjudicavit Photius. Sed hæc, si sana sint, vel nullam omnino subtilitatem habent, vel tantam, ut assequi non possim. TAYLOR. Frustra queritur Taylor de hujus loci obscuritate, seu subtilitate nimia. προθεσμίας οὐδεμιᾶς τῷ κινδύνῳ οὔσης, significat, cum nullum esset tempus a legibus statutum, quo transacto liber fierem a metu litis ab accusatoribus mihi intentandæ. præscriptio certi numeri annorum hoc in delicto locum non habebat. Semper, quoad viveremus, mihi meisque heredibus erat metuendum, ne exsisteret aliquis, qui nomina nostra ad judicem deferret. Insequentia hoc volunt: Uniuscujusque eorum, qui agrum a me colendum conduxissent, intererat, ut provideret, ne σηκὸς exscinderetur, quia, exacto locationis tempore, reddere totidem arbores deberet, quot accepisset. REISK.

Ἐνεγκεῖν] Bene potest habere, neque litem ei movebo. ἐνεγκεῖν (subaudi τοῦτον) *ferre*, h. e. exhibere præsentem, producere in judicio. Solent tamen oratores Attici, si bene memini, ejusmodi in re ἀνενεγκεῖν usurpare, *referre* τούτῳ, id est, εἰς τοῦτον, *ad eum*, ei imputare. et quam facile fieri potuerit, ut ἂν omitteretur a supino librario in concursu cum ἂν particula, sponte sua quisque intelligit. IDEM.

Τούτους] Sic dedi de meo, pro ταῦτα, quod est in vulgatis omnibus. Si hos quoque fundi mei conductores malis artibus conciliatos permovissem, ut meam in gratiam mentirentur, aut saltim tacerent facinusque meum celarent. REISK. Reiskium pæne exscribit Augerus.

Μηδένα εἰδέναι] Contius ante μηδένα dat ὥςτε, quod potest subaudiri. AUGER.

Περὶ τῶν ἐμῶν] De jure possessionis bonorum meorum mecum contendunt alii alia sibi arrogantes, et mihi eripere conantes. REISK.

Τούτων] Eorum puta, quæ accusator jactat, et quorum me insimulat. IDEM.

Ὅς] Refertur ad omissum τὸν κατήγορον, quod pone ποιεῖσθαι a lectore quoque tacita cogitatione subjici debet. *oportebat accusatorem suarum criminationum testes edere — qui accusator —.* IDEM.

στήκειν, οἱ δ᾽ οἰκέται ἐξέτεμνον τὰ πρέμνα, ἀναθέμενος δὲ
278 ὁ βοηλάτης ᾤχετο ἀπάγων τὰ ξύλα. καίτοι, ὦ Νικόμαχε,
χρῆν σε τότε καὶ παρακαλεῖν τοὺς παριόντας μάρτυρας,
καὶ φανερὸν ποιεῖν τὸ πρᾶγμα· καὶ ἐμοὶ μὲν οὐδεμίαν ἂν
ἀπολογίαν ἀπέλιπες, αὐτὸς δὲ, εἰ μέν σοι ἐχθρὸς ἦν, ἐν
279 τούτῳ τῷ τρόπῳ ἦσθα ἄν με τετιμωρημένος· εἰ δὲ τῆς
πόλεως ἕνεκα ἔπραττες, οὕτως ἐξελέγξας οὐκ ἂν ἐδόκεις
εἶναι συκοφάντης· εἰ δὲ κερδαίνειν ἐβούλου, τότ᾽ ἂν πλεῖ-
στον ἔλαβες· φανεροῦ γὰρ ὄντος τοῦ πράγματος, οὐδεμίαν
ἄλλην ἡγούμην ἂν εἶναί μοι σωτηρίαν ἢ σὲ πεῖσαι. τούτων
τοίνυν οὐδὲν ποιήσας, διὰ τοὺς σοὺς λόγους ἀξιοῖς με ἀπο-
λέσθαι, καὶ κατηγορεῖς ὡς ὑπὸ τῆς ἐμῆς δυνάμεως καὶ τῶν
ἐμῶν χρημάτων οὐδεὶς ἐθέλει σοι μαρτυρεῖν. καίτοι εἰ,

Τὰ πρέμνα] H. l. sunt *rami crassiores.* Nam e p. 302. 14. patet, σηκὸν non esse arboretum, silvulam Minervæ consecratam, sed unam solummodo arborem. IDEM.

Βουλευτὴς] Ita in omnibus, quantum auguror, Codd. et impressis et MSS. Ἀλλ᾽ οὐ φρόντις Ἱπποκλείδῃ. Quid? Tantamne rem tam negligenter agere? Neque potuisse alium præter Senatorem tibi adjungere, dum capitis res agebatur? Porro autem quid Senatori cum Sarcinis, cum Plaustro et Jumentis. Audi enim Atticistas. Ἀναθεῖναι τὸ φορτίον· Ἀττικῶς. Ἐπιθεῖναι· Ἑλληνικῶς. Mœris. Ita et Thomas quoque. In lucem ergo retrahatur ex loco humili et obscuro, facessente indiligenti Senatore, fidelis et laboris improbi βοηλάτης. *The Waggoner.* Occurrit vox apud Ælian. V. H. IX. 23. Ἀριστοτέλης ἐνόσει ποτὲ — καὶ ἐκεῖνος μήτε ὡς βοηλάτην μὲ, ἔφη, θεράπευε, μήτε ὡς σκαπανέα. Vide etiam, quæ habet σχ. Apollon. Rhod. IV. 1342. Βουπελάται· Οἱ βουκόλοι. εἴρηται ἤτοι τοῦ π περισσεύοντος, βουελάται γάρ εἰσιν, ἢ παρὰ τὸ πέλας τῶν βοῶν εἶναι. Sed hæc de Bubulco, de Armenti Magistro, inquies. Fateor. Sed eadem sit formatio necesse est de plaustrario. Ut dicitur ἱππηλάτης, ἀστραβηλάτης, ὀνηλάτης. Hesych. Ἀμαξεύς· ζευγηλάτης. Missas autem fuisse sub plaustrum boves docent tum alia, tum notissima earum operæ distinctio. Πρῶτοι δὲ βοῶν ἐπάσαντ᾽ ἀροτήρων. Arat. Aliæ quippe terram colebant, aliæ trahebant plaustrum. Ἀμαξεία βοῶν. Achill. Tat. l. 2. init. Disertius Ælian. l. c. V. 14. Βοῦν ἀρότην καὶ ὑπὸ ζυγὸν πονήσαντα σὺν ἀρότρῳ ἢ καὶ σὺν τῇ ἁμάξῃ, μηδὲ τοῦτον θύειν. Pausan. Attic. c. 19. init. Θησεὺς δὲ ἄλλο μὲν αὐτοῖς ἐδήλωσεν οὐδὲν, ἀπολύσας δὲ, ὡς λέγεται, τῆς ἁμάξης τοὺς βοῦς, ἢ σφίσι παρῆν κ. τ. λ. *Bubulcus* item apud Latinos pro Plaustrario. Cic. de Divin. I. 57. "Hoc vero somnio eum commotum mane *bubulco* præsto ad portam fuisse; quæsisse ex eo, quid esset in plaustro." V. Hadr. Imp. Rescript. Græc. 16. Gell. II. 21. Hist. Sacr. 1 Sam. VI. 7. Tam antiquitus enim obtinuit, ut tam Vitulus quam Plaustrum in Hebraica dialecto ex uno fonte emanarent. TAYLOR. βοηλάτης. CONT. Pro inepta hac voce conjeceram ξυλεὺς, *lignator.* Sed me monuit Eruditiss. Editor legendum esse βοηλάτης. quod verissimum puto. Sic et ὀνηλάται, *agasones* (in negotio simili apud Demosthenem adv. Phænipp.) qui ligna ex agris exportabant: ἀπειπὼν κωλῦσαι τοὺς ὀνηλάτας μὴ ἐξάγειν τὴν ὕλην ἐκ τῶν ἐσχατιῶν. Mox, ante τούτῳ τῷ τρόπῳ delerem ἐν, ortum ex præcedente ἦν. Paulo superius, περὶ τῶν ἐμῶν etc. vel corruptas has tres voces, vel a mala manu esse suspicor. MARKLAND. Dele ἐν. *In Edit. min.* TAYLOR.

Ἐν τούτῳ τῷ τρόπῳ] Præpositio ἐν sic posita in hac forma dicendi, paulo est inusitatior. quare suspicatus aliquando sum, aut sic esse leg. atque distinguendum: εἰ μέν σοι ἐχθρὸς ἦν ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ, ἦσθα ἄν με τετιμ. *inimicus tibi si tum fuissem, ultus me esses.* aut sic: εἰ μέν σοι ἐχθρὸς ἦν, ἐνί με τούτῳ τῷ τρόπῳ. *hac una ratione me maxime esses ultus.* Verumtamen potest ἐν ferri ut redundans, forsitan e communi loquendi modo. REISK.

Ἐθέλει σοι] Ἐθέλοι μοι. Codd. Steph. et Coisl. F. συμμαρτυρεῖν, vel ἐθελήσειε μαρτυρεῖν. TAYLOR.

[1] φάς μ᾽ ἰδεῖν τὴν μορίαν ἀφανίζοντα, τοὺς ἐννέα ἄρχοντας 280
ἐπήγαγες ἢ ἄλλους τινὰς τῶν ἐξ Ἀρείου πάγου, οὐκ ἂν
ἑτέρων ἔδει σοι μαρτύρων· [2] οὗτοι γὰρ ἄν σοι συνῄδεσαν
ἀληθῆ λέγοντι, οἵπερ καὶ διαγινώσκειν ἔμελλον περὶ τοῦ
πράγματος. δεινότατα οὖν πάσχω· ὃς, εἰ μὲν παρέσχετο
μάρτυρας, τούτοις ἂν ἠξίου πιστεύειν· ἐπειδὴ δὲ οὐκ εἰσὶν
αὐτῷ, ἐμοὶ καὶ ταύτην τὴν ζημίαν οἴεται χρῆναι γενέσθαι.
Καὶ [3] τούτου μὲν οὐ θαυμάζω. οὐ γὰρ δήπου συκοφαντῶν
[4] ἄλλα, τοιούτων γε λόγων [5] ἀπορήσει καὶ μαρτύρων· ὑμᾶς
δ᾽ οὐκ ἀξιῶ τὴν αὐτὴν τούτῳ γνώμην ἔχειν. ἐπίστασθε γὰρ 281
ἐν τῷ πεδίῳ πολλὰς μορίας οὔσας καὶ πυρκαϊὰς ἐν τοῖς

[1] φὴς μὴ δεῖν T. φήσας μ᾽ ἰδεῖν R. A. [2] οὕτω T. R. [3] τοῦτο T. R. [4] θαμὰ R. τηνάλλως A. [5] ἀπορήσει, εἰ καὶ μαρτύρων ἀπορήσει R. A.

Καίτοι εἰ] Ingeniose satis Scal. Καίτοι εἰ φάς μ᾽ ἰδεῖν τὴν μορίαν ἀφανίζοντα κ. τ. λ. In sequentibus stertit. εἰς τοὺς ἐννέα ἄρχοντας ἀπήγαγες. Illi enim (οἱ ἐπιμεληταὶ sc. οἱ ἐπιγνώμονες) *adducendi* erant testes, ut recte Coisl. ἐπήγαγες. Confirmant, quæ proxime veniunt: Οὕτω γὰρ ἄν σοι συνῄδεσαν ἀληθῆ λέγοντι, οἵπερ καὶ διαγινώσκειν (Coisl. διαγιγνώσκειν) ἔμελλον περὶ τοῦ πράγματος. TAYLOR. Lego: καίτοι, εἰ ὅτ᾽ ἔφης με ἰδεῖν τὴν μορίαν ἀφανίζοντα, πρὸς τοὺς ἐννέα ἄρχοντας ἀπήγαγες, etc. *atqui, si quando te dicebas vidisse me hanc sacram oleam succidentem, ad novem Archontas abduxisses,* etc. MARKLAND. μ᾽ ἰδεῖν τ. μ. ἀφ., εἰς τοὺς, etc. CONT.

Μ᾽ ἰδεῖν] Olim sic edebatur: καίτοι εἰ φὴς μὴ δεῖν. unde effeci partim marte meo: καίτοι εἰ, φήσας μ᾽ ἰδεῖν. *quod si tu, aiens me vidisse, cum oleam sacram exscinderem, aut novem Archontas, aut alios quospiam ex Areopagitico senatu, in rem præsentem adduxisses.* Ἐπήγαγες recte est a Tayloro Lysiæ restitutum pro vulgato ἀπήγαγες. ἐπάγεται ὁ ἄρχων, cum ab actore in rem præsentem manu ducitur ad locum delicti, re adhuc recente, delinquens ei exhibetur, tota res coram demonstratur. REISK.

Οὕτω] Οὗτοι. CONT.

Δειν. οὖν πάσχω] Δειν. οὖν ὑπό σου πάσχω. IDEM.

Ὅς, εἰ μὲν] Animadverte vocem ὃς hærere suspensam, sed hoc non inusitatum est apud oratores Græcos. AUGER.

Ἂν ἠξίου] Aut post ἂν aut post ἠξίου videtur ὑμᾶς deesse. REISK. Τούτοις ἄν μ᾽ ἠξίου. CONT.

Ἐμοὶ καὶ ταύτην τὴν ζημίαν] Καὶ delet Scal. TAYLOR. Ἐμοί γε. CONT. Opinor legendum, καὶ ταύτῃ, *hac quoque ex parte.* MARKLAND.

Τοῦτο] Dedi τούτου, sc. Nicomachi. AUGER.

Θαμὰ] Sic dedi de meo pro vulgato ἄλλα, *jugiter, perpetuo calumnians.* REISK. Legi τηνάλλως, *temere.* AUGER.

Καὶ μαρτύρων] Ironice. *nullos* enim *testes* habuit Accusator. Non delendæ sunt hæ voces, quod voluit Schottus. Mox, οὐκ ἀξιῶ ὑμᾶς ἔχειν, ponitur pro, ἀξιῶ ὑμᾶς οὐκ ἔχειν: ut Luc. XIX. 14. οὐ θέλομεν τοῦτον βασιλεῦσαι ἐφ᾽ ἡμᾶς, pro, θέλομεν τοῦτον οὐ (vel μὴ) βασιλεῦσαι ἐφ᾽ ἡμᾶς: *petimus, ut hic ne sit Rex noster.* alterum enim nimis insolens, quam pro subditis et deprecatoribus. Ita et Heb. XI. 3. μὴ ἐκ φαινομένων, pro, ἐκ μὴ φαινομένων. Thucydides sæpe ita scribit. MARKLAND. Λόγων καὶ μαρτύρων ἀπορήσει. et v. antep. ὑμᾶς δὲ ἀξιῶ. CONT. Dedi de meo: εἰ καὶ μαρτύρων ἀπορήσει. *ejusmodi quidem causationes ei nunquam deerunt, etiamsi testes desint.* Post μαρτύρων in quibusdam codicibus ἀπορήσει olim iteratum fuisse, testis est codex Vindobonensis, unde nullus dubitavi id addere. Lysias solet vocabula, quæ sine damno sententiæ abesse possint, et alius omisisset, in eoque elegantiam affectasset, repetere, vim quandam et gravitatem orationi inde quærens. REISK.

Πυρκαϊὰς] Legendum mihi videtur σηκὰς, non πυρκαϊάς. SALMAS. Recte. Nam aliud est πυρκαϊάς. Lucian. in Amoribus: Σχεδὸν γὰρ ὡς ἐν Ἀρείῳ πάγῳ περὶ φόνου, καὶ πυρκαϊὰς, ἢ νὴ Δία φαρμάκων ἀγωνιζόμενος κ. τ. λ. Demosth. adv. Aristocr. Δικάζειν τὴν βουλὴν τὴν ἐν Ἀρείῳ πάγῳ φόνου, καὶ τραύματος ἐκ προνοίας, καὶ πυρκαϊὰς, καὶ φαρμάκων, ἐάν τις ἀποκτείνῃ δούς. TAYLOR. Συκαμινίας. CONT. Bene habet vulgata, penes me

ἄλλοις τοῖς ἐμοῖς χωρίοις· ἃς, εἴπερ ἐπεθύμουν, πολὺ ἦν
ἀσφαλέστερον καὶ ἀφανίσαι καὶ ἐκκόψαι καὶ ἐπεργάσα-
σθαι, ὅσωπερ ἧττον τὸ ἀδίκημα πολλῶν οὐσῶν ἔμελλε δῆλον
282 ἔσεσθαι. νῦν δ᾽ οὕτως αὐτὰς περὶ πολλοῦ ποιοῦμαι ὥσπερ
καὶ τὴν ἄλλην οὐσίαν, ἡγούμενος περὶ ἀμφοτέρων τούτων
εἶναί μοι τὸν κίνδυνον.

έ. Αὐτοὺς τοίνυν ὑμᾶς τούτων μάρτυρας παρέξομαι,
ἐπιμελομένους μὲν ἑκάστου μηνὸς, ἐπιγνώμονας δὲ πέμπον-
τας καθ᾽ ἕκαστον ἐνιαυτόν· ὧν οὐδεὶς πώποτ᾽ [1] ἐζημίωσεν
ὡς [2] ἐργαζόμενον τὰ περὶ τὰς μορίας χωρία. καίτοι οὐ
δήπου τὰς μὲν μικρὰς ζημίας οὕτω περὶ πολλοῦ ποιοῦμαι,
τοὺς δὲ περὶ τοῦ σώματος κινδύνους οὕτω περὶ οὐδενὸς ἡγοῦ-
283 μαι· καὶ τὰς μὲν πολλὰς ἐλαίας, εἰς ἃς ἐξῆν μᾶλλον
ἐξαμαρτάνειν, οὕτω θεραπεύων φαίνομαι, τὴν δὲ μορίαν,
ἣν οὐχ οἷόν τ᾽ ἦν λαθεῖν ἐξορύξαντα, ὡς ἀφανίζων νυνὶ
κρίνομαι.

ϛ΄. Πότερον δέ μοι κρεῖττον ἦν, ὦ βουλὴ, δημοκρατίας
οὔσης παρανομεῖν ἢ ἐπὶ τῶν τριάκοντα; καὶ οὐ λέγω ὡς
τότε δυνάμενος ἢ ὡς νῦν διαβεβλημένος, ἀλλ᾽ ὡς τῷ βου-

[1] ἐζημίωσεν ἡμᾶς ὡς A. [2] ἐργαζομένους T. R. A.

quidem πυρκαϊαὶ sunt officinæ oleariæ, ubi e concisis truncis olearum oleum excoquitur, et universe oleum paratur, sive exprimendo ex oleis per torcular, sive etiam in spissiorem resinam excoquendo. ἐν τῷ πεδίῳ ἐν τοῖς ἄλλοις τοῖς ἐμοῖς χωρίοις idem est, ac si dixisset: ἐν τοῖς ἄλλοις ἐμοῦ χωρίοις τοῖς οὖσιν ἐν τῷ πεδίῳ. Et τὸ πεδίον non videtur h. l. quivis campus esse, sed peculiariter illa agri Attici regio, unde Pediasii sunt dicti. Reisk. Juxta Reiskium hic τὸ πεδίον non videtur quivis campus esse, sed peculiariter illa agri Attici regio, unde *Pediasii* sunt dicti. Vel mutandum πυρκαϊὰς in πεύκας, vel accipiendum quasi πεύκας. Auger.

Ἐπιμελλομένους] Ἐπιμελουμένους. Cont.

Γνώμονας] Ἐπιγνώμονας ἀντὶ τοῦ ἐπισκόπους. Λυσίας ἐν τῷ περὶ τοῦ Σηκοῦ. Harpocr. Taylor. Monui supra scribendum ἐπιγνώμονας. Harpocration: Ἐπιγνώμονας, ἀντὶ τοῦ ἐπισκόπους. Λυσίας ἐν τῷ περὶ τοῦ Σηκοῦ. Hesychius: Ἐπιγνώμων· ἐπόπτης. Paulo ante, pro τὴν ἄλλην οὐσίαν, Schottus vult, τὰς ἄλλας οὐσίας: qua de causa sane nescio. Markland. Colligitur hoc e loco, Prytaniam quamque consuevisse, ut a redemtoribus reliquorum vectigalium, ita a redemtoribus quoque silvarum, et olearum imprimis, rationem repetere pecuniarum mense quoque e venditis lignis oleoque redactarum; et senatum annuatim semel misisse suo nomine deputatos ad inspiciendum res silvarum, ut omnium, ita olearum quoque imprimis. Reisk.

Ἐργαζομένους] Lege, ἐργαζόμενον: ut infra, ὡς ἐπεργαζόμενον ζημιῶσαι: ita recte emendavit Stephanus pro ἀπεργαζόμενον. Lucianus Timon. p. 125. τουτονὶ τὸν ἀγρὸν φιλοπόνως ἐπεργαζόμενος. Markland. μ᾽ ἐζημίωσεν ὡς ἐργαζόμενον. Cont. Mihi videtur post ἐζημίωσεν inserendum esse ἡμᾶς. quo vocabulo defensor secum complectitur mancipes seu conductores fundorum suorum, item servos. Reisk.

Καὶ οὐ λέγω κ. τ. λ.] Corrigo: Καὶ οὐ λέγω ὡς τότε δυνάμενος καὶ ὡς νῦν ἀποβεβλημένος. Interpretatio fidem faciet, quam vide. Taylor. δυνάμενος simplex h. l. idem valet atque μέγα δυνάμενος. Verum διαβεβλημένος bene habet. *in invidiam, odium et contemtum adductus.* ἀποβάλλειν hoc sensu non usurpatur. Reisk.

λομένῳ τότε μᾶλλον ἐξῆν ἀδικεῖν ἢ νυνί. ἐγὼ τοίνυν οὐδ᾽ ἐν
ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ οὔτε [1] τοιοῦτον οὔτε ἄλλο οὐδὲν κακὸν
ποιήσας φανήσομαι. Πῶς δ᾽ ἂν, εἰ μὴ πάντων ἀνθρώπων
ἐμαυτῷ κακονούστατος ἦν, ὑμῶν οὕτως ἐπιμελουμένων, ἐκ
τούτου τὴν μορίαν ἀφανίζειν ἐπεχείρησα τοῦ χωρίου, ἐν ᾧ
δένδρον μὲν οὐδὲ ἕν ἐστι, μιᾶς δὲ ἐλαίας σηκὸς, ὡς οὗτός
φησιν εἶναι, κυκλόθεν δὲ ὁδὸς περιέχει, ἀμφοτέρωθεν δὲ γεί-
τονες περιοικοῦσιν, ἄερκτον δὲ καὶ πανταχόθεν κάτοπτόν
ἐστιν; ὥστε τίς ἂν ἀπετόλμησε, τούτων οὕτως ἐχόντων,
ἐπιχειρῆσαι τοιούτῳ πράγματι; Δεινὸν δέ μοι δοκεῖ εἶναι
ὑμᾶς μὲν, οἷς ὑπὸ τῆς πόλεως τὸν ἅπαντα χρόνον προσ- 284
τέτακται τῶν μοριῶν ἐλαιῶν ἐπιμελεῖσθαι, μήθ᾽ ὡς [2] ἐπερ-
γαζόμενον πώποτε ζημιῶσαι μήθ᾽ ὡς [3] ἀφανίσαντα εἰς κίν-
111. 1 δυνον καταστῆσαι· τοῦτον δ᾽, ὃς οὔτε γεωργῶν ἐγγὺς τυγ-
χάνει οὔτ᾽ ἐπιμελητὴς ᾑρημένος οὔθ᾽ ἡλικίαν ἔχων εἰδέναι περὶ
τῶν τοιούτων, ἀπογράψαι με [4] ἐγγὺς μορίαν ἀφανίζειν. 285

ζ΄. Ἐγὼ τοίνυν δέομαι ὑμῶν μὴ τοὺς τοιούτους λόγους
πιστοτέρους [5] ἡγήσασθαι τῶν ἔργων, μηδὲ περὶ ὧν αὐτοὶ

[1] τοιοῦτο T. A. [2] ἀπεργαζόμενον T. R. [3] ἀφανίζοντα T. R. A. [4] εὐθὺς A. [5] ἡγήσεσθαι T.

Ἐξῆν ἀδικεῖν] Hic ἐξὸν magis congrueret quam ἐξῆν. Auger.

Ἄερκτον] Vid. Harpocr. et Suid. in voce, qui h. l. respiciunt. Taylor. εὔερκτον. Cont.

Τὸν ἅπαντα χρόνον] Hoc eo dicit, ut indicet, eosdem judices curam silvarum perpetuam gerere, neque provinciam hanc esse ambulatoriam, ab aliis ad alios quotannis transeuntem; sed qui rem hanc tractent nunc, eosdem jam decennio, jam viginti, jam triginta annis ante eam tractasse, eoque silvarum rationes probe cognitas atque perspectas habere. quod secus est in magistratibus annuis; quos qui capessunt, eos multa discere oportet; quæ cum vix degustarunt, rursus abeundum aliisque concedendum est. Reisk.

Τῶν μοριῶν ἐλαιῶν ἐπιμελεῖσθαι] Lego, καὶ ἐλαιῶν. Non enim *sacrarum* tantum, sed et aliarum *publicarum* olearum curam habebant hi ἐπιμεληταί. Vocem ἄερκτον, quæ præcessit, citat Harpocration ex Lysia; sine dubio hunc locum respiciens. Markland. Dictionem hanc μορία ἐλαία exposui et vindicavi jam supra p. 294. pen. Reisk. Ante ἐλαιῶν Cont. addit καὶ, male, ut supra. Auger.

Ἀπεργαζόμενον] Π. ἐπεργαζόμενον. οὕτως ἐν τοῖς πρόσθεν εἶπεν ἐπεργάσασθαι. H. Stephan. ἐπεργαζόμενον. Cont. Defendi possit hæc lectio, si quis argutari velit, solamque respicere etymologiam, usum linguæ insuper habere. Nam si ἐπεργάζεσθαι est *super* vel *in aliqua re exercenda quæstum facere et vitam sustentare,* quidni sit etiam ἀπεργάζεσθαι idem atque *ἀπό τινος, ab aliqua re victum quærere.* Verum usus linguæ potius hic ἐπεργάζεσθαι postulat. Reisk.

Πώποτε] Malim με πώποτε. Idem.

Ἐγγὺς] Dele. Natum est enim ex socio. [vel repone εὐθύς. *In Edit. min.*] Taylor. Nihili est vox ἐγγύς. putares Scribam repetisse eam, ut fit, ex præcedente versu, sed verius puto Lysiam scripsisse: ἀπογράψαι με εὐθὺς μορίαν ἀφανίζειν. Latini dicerent *continuo.* Markland.

Τοὺς τοιούτους λόγους] Mallem, τοὺς τούτου λόγους: ut infra, τῶν τούτου λόγων. Recte Stephanus ἡγήσασθαι pro ἡγήσεσθαι. non ita Schottus, qui mox pro τῆς ἄλλης legit τῆς ὅλης, sine ulla causa. Idem.

Ἡγήσεσθαι] Π. ἡγήσασθαι. H. Stephan.

σύνιστε, ταῦτ' ἀνασχέσθαι τῶν ἐμῶν ἐχθρῶν λεγόντων, ἐνθυμουμένους καὶ ἐκ τῶν εἰρημένων καὶ ἐκ τῆς ἄλλης πολιτείας. ἐγὼ γὰρ τὰ ἐμοὶ προστεταγμένα ἅπαντα προθυμότερον πεποίηκα, [1]ὡς ὑπὸ τῆς πόλεως ἠναγκαζόμην, καὶ τριηραρχῶν καὶ εἰσφορὰς εἰσφέρων καὶ χορηγῶν καὶ τἆλλα λειτουργῶν οὐδενὸς ἧττον [2]πολυτελῶς τῶν πολιτῶν. καίτοι
286 ταῦτα μὲν μετρίως ποιῶν ἀλλὰ μὴ προθύμως, οὔτ' ἂν περὶ φυγῆς οὔτ' ἂν περὶ τῆς ἄλλης οὐσίας ἠγωνιζόμην, πλείω δ' ἂν ἐκεκτήμην, οὐδὲν ἀδικῶν οὐδ' ἐπικίνδυνον ἐμαυτῷ καταστήσας τὸν βίον· ταῦτα δὲ πράξας ἃ οὗτός μου κατηγορεῖ, ἐκέρδαινον μὲν οὐδὲν, ἐμαυτὸν δ' εἰς κίνδυνον καθίστην. καίτοι πάντες ἂν ὁμολογήσαιτε δικαιότερον εἶναι τοῖς μεγάλοις χρῆσθαι τεκμηρίοις περὶ τῶν μεγάλων, καὶ πιστότερα ἡγεῖσθαι περὶ ὧν ἅπασα ἡ πόλις μαρτυρεῖ, μᾶλλον ἢ περὶ ὧν μόνος οὗτος κατηγορεῖ.

287 η'. Ἔτι τοίνυν, ὦ βουλὴ, ἐκ τῶν ἄλλων σκέψασθε. μάρτυρας [3]παρέχων αὐτῷ προσῆλθον, λέγων ὅτι μοι πάντες εἰσὶν οἱ θεράποντες, οὓς ἐκεκτήμην ἐπειδὴ παρέλαβον τὸ χωρίον, καὶ ἕτοιμος ἦμην, εἴ τινα βούλοιτο, παραδοῦναι βασανίζειν, ἡγούμενος οὕτως ἂν τὸν ἔλεγχον ἰσχυρότερον

[1] ἢ ὡς A. [2] παντελῶς T. [3] γὰρ ἔχων R. A.

Λεγόντων] Malim ψευδῆ λεγόντων. REISK.

Ἄλλης] Ὅλης. SCHOTT. Hic ἀγύρτης semper in re tuta artem jactitat, in periculosa silet. TAYLOR.

Ὡς] Monuisse me memini: ἢ ὡς ὑπὸ κ. τ. λ. TAYLOR. Imo vero leg. est ὧν. *promtius et alacrius peragebam, quam ea, quæ facere cogerer.* REISK.

Παντελῶς] Optime Cod. Steph. et Coisl. πολυτελῶς. TAYLOR. πολυτελῶς. CONT. Orat. XXIV. καὶ τἆλλα λελειτούργηκα οὐδενὸς χεῖρον τῶν πολιτῶν. Sed nihil mutandum. MARKLAND. Dedi πολυτελῶς. videtur olim in libris sic fuisse exaratum: οὐδενὸς ἧττον πολυτελῶς πάντων τῶν πολιτῶν. Vocabuli πάντων reliquiæ videntur adhuc in vulgata παντελῶς superesse. REISK.

Ἀλλὰ μὴ προθύμως] Si recte capio sensum hujus loci, pro μὴ legendum καί. Supra, ἅπαντα προθυμότερον πεποίηκα. Orat. XVI. τὰ προσταττόμενα ἐποίουν προθύμως. Orat. XIII. ἀλλὰ προθύμως λειτουργοῦσι. Hoc sensu προθύμως erit *lubenter*, ἄνευ γογγυσμῶν. Si aliter capias, μὴ προθύμως opponetur τῷ μετρίως, et significabit *non liberaliter.* MARKLAND. Bene habet h. l. ad μετρίως. subauditur μόνον. *mediocriter et parce solummodo, non autem libenter atque liberaliter.* REISK.

Ταῦτα δὲ] Præcessit modo ταῦτα μέν. exspectes igitur h. l. ἐκεῖνα δέ. Verum Lysias in dicendo non est diligentissimus. IDEM.

Τοῖς μεγάλοις] Subaudi ἢ τοῖς μικροῖς. Indicia minuta sunt rumores obscuri, nullo idoneo auctore nixi, criminationes adversarii, unius, inimici, rerum ignari, levis, cupidi, famosi, conscelerati. Magna sunt, testimonium consentiens universæ civitatis, vita ante præclare acta, fama honesta, dignitas vitæ, argumenta alia ex ipsius rei præsentis natura exsistentia. IDEM.

Λόγων] Π. λέγων. H. STEPHAN. λέγων. CONT.

Μάρτυρας γὰρ ἔχων] Sic dedi de meo, pro vulgato μάρτυρας παρέχων. *testes enim mecum habens.* REISK.

Εἰσὶν] Subaudi ζῶντες ἔτι. simplex pro composito περίεισι. *superesse adhuc et in potestate mea esse.* IDEM.

γενέσθαι τῶν τούτου λόγων [1]καὶ τῶν ἔργων τῶν ἐμῶν. οὗτος δ' οὐκ ἤθελεν, οὐδὲν φάσκων πιστὸν εἶναι τοῖς θεράπουσιν. 288
ἐμοὶ δὲ δοκεῖ [2]δεινὸν εἶναι, εἰ περὶ αὑτῶν μὲν οἱ βασανιζόμενοι κατηγοροῦσιν, εὖ εἰδότες ὅτι ἀποθανοῦνται· περὶ δὲ τῶν δεσποτῶν, οἷς πεφύκασι κακονούστατοι, μᾶλλον ἂν εἵλοντο ἀνέχεσθαι βασανιζόμενοι ἢ κατειπόντες ἀπηλλάχθαι τῶν παρόντων κακῶν. καὶ μὲν δὴ, ὦ βουλὴ, φανερὸν οἶμαι εἶναι ὅτι, εἰ Νικομάχου ἐξαιτοῦντος τοὺς ἀνθρώπους 289
μὴ παρεδίδουν, ἐδόκουν ἂν ἐμαυτῷ ξυνειδέναι· ἐπειδὴ τοίνυν ἐμοῦ παραδιδόντος οὗτος παραλαβεῖν οὐκ ἤθελε, δίκαιον καὶ περὶ τούτου τὴν αὐτὴν γνώμην σχεῖν, ἄλλως τε καὶ

[1] ἐκ R. [2] δεινὸν om. T. R. θαυμαστὸν A.

Ἐκ τῶν ἔργων] Sic dedi de meo, pro vulgato καὶ τῶν ἔργων. *fidem*, vel *approbationem, e rebus meis gestis multo fortiorem, seu certiorem exstituram, quam ex illorum oratione.* IDEM.

Οὐκ ἤθελεν] Οὗτος δ' οὐκ ἠθέλησεν. CONT. Videri possit hic deesse παραλαβεῖν vel δέχεσθαι. verum nil deest. repetendum solummodo e superioribus βασανίζειν, aut ἐμὲ παραδοῦναι τοὺς δούλους πρὸς τὰς βασάνους. IDEM.

Δοκεῖ εἶναι] Π. δοκεῖ θαυμαστὸν εἶναι. H. STEPHAN. Mallem, δοκεῖ δεινὸν εἶναι, eodem sensu: non ut a Stephano dissentirem; sed quia δεινὸν facilius videtur omitti posse a Scriba hoc loco, quam θαυμαστόν. Hæc vero significatio vocis δεινὸν pro *miro* et *inusitato*, passim occurrit in Lysia. Orat. III. ὥστε δεινὸν, εἰ περὶ τούτων, etc. Orat. XIV. ἐμοὶ δὲ δοκεῖ δεινὸν εἶναι, εἰ etc. Orat. XXIX. versus init. καίτοι δεινὸν, εἰ οἱ μὲν etc. Vide loca. MARKLAND. δοκεῖ δεινὸν εἶναι. CONT. Hic deest aut δεινὸν aut θαυμαστὸν, aut ἀπεικὸς, aut παράλογον, aut tale quid aliud. Nisi compluscula desunt, in hanc ferme formulam: ἐμοὶ δὲ δοκεῖ αὕτη ἡ βάσανος πασῶν σαφεστάτη καὶ ἰσχυροτάτη εἶναι, καὶ γὰρ ἂν ἄτοπον εἴη, εἰ—. Mihi vero hæc exploratio videtur omnium certissima atque validissima esse. Nam si supponimus confessioni tormentis expressæ nil esse fidendum, consequetur hoc absurdum, servos sensu communi carere, qui sæpe se, quos omnium habent carissimos, prodant, tametsi sciant extrema sibi supplicia proposita esse, si se ipsi indicent; contra vero in dominos nil eloquantur, quos odio internecino prosequuntur, tametsi sciant, heros si prodant atque denuntient, propositam sibi libertatem esse, qua præsentibus e malis evadant. REISK.

Εἰπεῖν] Meliuscule Coisl. εἶναι pro εἰπεῖν. et ista lectio vera est. TAYLOR. Pro εἰπεῖν conjeceram ἰδεῖν. Sed Lysiæ scripturam puto fuisse πᾶσιν. Orat. XIV. καὶ μὲν δὴ πᾶσιν ἡγοῦμαι δῆλον εἶναι, ὅτι οὗτοι μὲν ἐζήτουν κατιέναι. Orat. XXII. Καὶ μὲν δὴ, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, πᾶσιν ἡγοῦμαι φανερὸν εἶναι, ὅτι etc. ubi eadem omnia. Isocrates Orat. de Bigis: ἐπεὶ καὶ τοῦθ' ἡγοῦμαι πᾶσιν εἶναι φανερὸν, ὅτι etc. Ubique occurrit apud Oratores. MARKLAND. Possit alias vetus lectio Aldinæ εἰπεῖν sic satis bene defendi. *autumo me rem certam et liquidam dicturum*, si dicam, quod nunc dico. Verumtamen quia Taylor semel εἶναι pro εἰπεῖν suffecit, Codicesque in id plurimi consentiunt, reliqui, ut est. REISK.

Ξυνειδέναι] Subaudi κακόν τι ἐργασαμένῳ. pari modo in proximo περὶ ἐμοῦ δὲ εἴ τι ἔλεγον, scil. οἱ δοῦλοι, subauditur pariter κακὸν aut δυσχερές. IDEM.

Ἐμοῦ παραδιδόντος] I. e. παραδιδόναι θέλοντος. Infra ad exitum orationis: ἐμοῦ ἅπαντας διδόντος τοὺς θεράποντας — παραλαβεῖν οὐκ ἤθελε. Ita Herodot. Cl. 68. ἐμισθοῦτο παρ' οὐκ ἐκδιδόντος τὴν αὐλήν. Id. ibid. 69. Πέμψαντες οἱ Λακεδαιμόνιοι χρυσὸν ὠνέοντο — Κροῖσος δέ σφι ὠνεομένοισι ἔδωκε δωτίνην. Plutarch. in Pyrrh. Ἐξαιτουμένων τῶν πολεμίων, Κασσάνδρου δὲ καὶ διακόσια τάλαντα διδόντος, οὐκ ἐξέδωκεν. Consimile hoc: Ὑπνωμένου καρτερῶς τοῦ μάγου, ἤφασε τὰ ὦτα. μαθοῦσα δὲ οὐ χαλεπῶς, ἀλλ' εὐπετέως οὐκ ἔχοντα τὸν ἄνδρα ὦτα, πέμψασα ἐσήμηνε τῷ πατρὶ τὰ γενόμενα. Herodot. Thal. 69. Vide Æmyl. Portum ad Euripid. Andromach. 810. TAYLOR. Vid. Not. Markland. p. 308. v. pen.

Περὶ τούτου] Post τούτου, aut in hac regione, videtur ὑμᾶς deesse. REISK.

τοῦ κινδύνου οὐκ ἴσου ἀμφοτέροις ὄντος. περὶ ἐμοῦ μὲν γὰρ
εἰ ἔλεγον, [1]οὐδ᾽ ἂν ἀπολογήσασθαί μοι ἐξεγένετο· τούτῳ
δ᾽ εἰ μὴ ὡμολόγουν ἃ οὗτος ἐβούλετο, οὐδεμιᾷ ζημίᾳ ἔνο-
χος ἦν. ὥστε πολὺ μᾶλλον τοῦτον παραλαμβάνειν ἐχρῆν,
ἢ ἐμὲ παραδοῦναι προσήκει. ἐγὼ τοίνυν εἰς τοῦτο προθυ-
290 μίας ἀφικόμην, ἡγούμενος μετ᾽ ἐμοῦ εἶναι καὶ ἐκ βα-
σάνων καὶ ἐκ μαρτύρων καὶ ἐκ τεκμηρίων ὑμᾶς περὶ τοῦ
πράγματος τἀληθῆ πυθέσθαι. ἐνθυμεῖσθαι δὲ χρὴ, ὦ βου-
λὴ, ποτέροις χρὴ πιστεύειν μᾶλλον, οἷς πολλοὶ μεμαρτυ-
ρήκασιν ἢ ᾧ μηδεὶς τετόλμηκε, καὶ πότερον εἰκὸς μᾶλλον
[2]τοῦτον ἀκινδύνως ψεύδεσθαι ἢ μετὰ τοσούτου κινδύνου
τοιοῦτον ἐμὲ ἔργον ἐργάσασθαι, καὶ πότερον οἴεσθε αὐτὸν
ὑπὲρ τῆς πόλεως βοηθεῖν ἢ συκοφαντοῦντα αἰτιάσασθαι;
ἐγὼ μὲν ὑμᾶς ἡγοῦμαι [3]νομίζειν ὅτι Νικόμαχος ὑπὸ τῶν
291 ἐχθρῶν πεισθεὶς τῶν ἐμῶν τοῦτον τὸν ἀγῶνα ἀγωνίζεται,
οὐχ ὡς ἀδικοῦντα ἐλπίζων ἀποδείξειν, ἀλλ᾽ ὡς ἀργύριον
παρ᾽ ἐμοῦ λήψεσθαι προσδοκῶν. ὅσῳ γὰρ [4][οἱ] τοιοῦτοί εἰ-
σιν ἐπαιτιώτατοι καὶ ἀπορώτατοι τῶν κινδύνων, τοσούτῳ

[1] οὐδὲν ἀπολογ. T. A. [2] τούτῳ T. [3] νομίζειν om. T. R. εἰδέναι A. [4] [οἱ] om. T. οἱ R. A.

Οὐδὲν ἀπολογήσασθαι] Prætuli: οὐδ᾽ ἂν ἀπολογήσασθαι. *ne verba quidem pro me faciendi facultas mihi fuisset data.* Idem.

Προσήκει] Lege, προσῆκεν, ut ἐχρῆν. Mox pro μητ᾽ ἐμοῦ bene emendavit Stephanus μετ᾽ ἐμοῦ: et pro ὑμῶν, ex MS. ὑμᾶς. Μετ᾽ ἐμοῦ εἶναι est *pro me facere*, quando de *Rebus* sermo est: *a parte mea stare*, quando de *Personis*. Orat. ult. pæne ad fin. πιστεύοντας μὲν τοῖς θεοῖς, καὶ ἐλπίζοντας ἐπὶ τὸ δίκαιον μετὰ τῶν ἀδικουμένων ἔσεσθαι. Exempla sunt obvia. Et hinc intelligitur Phrasis ista, quæ in Novo Fœdere toties occurrit, ut Ioan. VIII. 29. καὶ ὁ πέμψας με, μετ᾽ ἐμοῦ ἐστίν. Actor. X. 38. ὁ Θεὸς ἦν μετ᾽ αὐτοῦ. quam locutionem ab Hebræis forte, ut innumeras alias, mutuati sunt Græci Veteres. Markland. L. προσῆκεν. *In Edit. min.* Taylor.

Μητ᾽ ἐμοῦ] Π. μετ᾽ ἐμοῦ. et v. 7. ὑμᾶς. Ἔστι δὲ τὸ ὑμᾶς ἐκ τοῦ παλαιοῦ ἀντιγράφου. H. Stephan. ἡγούμενος τὸ δίκαιον μετ᾽ ἐμοῦ καὶ ἐκ βασάνων τε καὶ — et v. 7. ὑμᾶς. Cont. μετ᾽ ἐμοῦ quomodo Taylor, ad Stephani mentem, edidit, perinde vitiosum est, atque vetus vulg. μήτ᾽ ἐμοῦ, quæ ante Taylorum in libris versabatur. verum videtur πρὸς ἐμοῦ. *e re mea esse.* Reisk.

Τούτῳ] Τοῦτον. Cont. Melius τοῦτον. Taylor. Lege, τοῦτον: cui opponitur ἐμέ. totum vero locum sic distingue: — τετόλμηκε· καὶ πότερον εἰκὸς μᾶλλον, τοῦτον ἀκινδύνως ψεύδεσθαι, ἢ μετὰ τοσούτου etc. Markland.

Ὑμᾶς ἡγοῦμαι, ὅτι etc.] Ὑμᾶς ἡγοῦμαι ὁρᾶν, ὅτι. Cont. Schottus inserit πιστεύειν, aut εἰδέναι, post ὑμᾶς. certe aliquid hujusmodi deest. Markland. Procul dubio deest aliquis infinitivus, aut unus eorum, quos Schottus posuit, aut ὁρᾶν, aut συνιδεῖν, aut ψηφίσασθαι, aut ἀποφανεῖσθαι. Reisk.

Ὅσῳ γὰρ οἱ τοιοῦτοι] Articulum οἱ quo vulgatæ carent, de meo addidi. Ejusmodi certamina criminationibus atque invidiæ quam maxime patent, locosque defensionis habent quam iniquissimos et difficillimos. Idem.

Ἀπορώτατοι] Ἀπειρότατοι. Schott. Sed ineunte oratione dicitur: Οὕτω δ᾽ ἄπορος ὁ ἀγών μοι καθέστηκεν. Taylor. Si Literas tantum spectes, prope scopum; si Sensum, ab eo quam potuit longissime. vox enim omnino contraria requiritur, nempe ἐμπειρότατοι, *usu peritissimi.* Verte: *quanto magis enim* Nicomachus *et hujusce generis homines sunt criminibus obnoxii, et periculorum* forensium *gnari, tanto magis eos cæteri omnes* timent et *fugiunt. Ego vero non ita facere statui : sed* etc. Non affirmo Lysiam scripsisse ἐμπειρότατοι, sed ad eum sensum scripsisse pæne ausim affirmare. nec mutatio adeo magna est in vocibus. Markland.

πάντες αὐτοὺς φεύγουσι μάλιστα. ἐγὼ δὲ, ὦ βουλὴ, οὐκ
ἠξίουν, ἀλλ᾽ ἐπειδήπερ με ᾐτιάσατο, παρέσχον ἐμαυτὸν
ὅ τι βούλεσθε χρῆσθαι· καὶ τούτου [1]ἕνεκα τοῦ κινδύνου οὐ-
δενὶ ἐγὼ τῶν ἐχθρῶν διηλλάγην, οἳ ἐμὲ [2]ἥδιον κακῶς λέγουσιν 292
ἢ σφᾶς αὐτοὺς ἐπαινοῦσι· καὶ φανερῶς μὲν οὐδεὶς πώποτε
ἐμὲ [3]αὐτὸν ἐπεχείρησε ποιῆσαι κακὸν οὐδὲν, τοιούτους δὲ
ἐπιπέμπουσί μοι, οἷς ὑμεῖς οὐκ ἂν δικαίως πιστεύοιτε.
πάντων γὰρ ἀθλιώτατος ἂν γενοίμην, εἰ φυγὰς ἀδίκως
καταστήσομαι, ἄπαις μὲν ὢν καὶ μόνος, ἐρήμου δὲ τοῦ οἴκου 293
112.1 γενομένου, μητρὸς δὲ πάντων ἐνδεοῦς, πατρίδος δὲ τοιαύτης
ἐπ᾽ αἰσχίσταις στερηθεὶς αἰτίαις, πολλὰς μὲν ναυμαχίας
ὑπὲρ αὐτῆς νεναυμαχηκὼς, πολλὰς δὲ μάχας μεμαχημέ-
νος, κόσμιον δ᾽ ἐμαυτὸν καὶ ἐν δημοκρατίᾳ καὶ ἐν ὀλιγαρ-
χίᾳ παρασχών.

θ΄. Ἀλλὰ γὰρ, ὦ βουλὴ, ταῦτα μὲν ἐνθάδε οὐκ οἶδ᾽

[1] οὕνεκα T. R. A. [2] ἤδη T. [3] αὐτὸς R. A.

Αὐτοὺς] Scil. τοὺς τοιούτους κινδύνους. actiones de sacris violatis. Reisk.

Οὐκ ἠξίουν] Scil. φεύγειν τὸν τοιοῦτον κίνδυνον. Idem.

Οὕνεκα] Ἕνεκα. Cont.

Οἳ ἐμὲ κ. τ. λ.] Iterum ex inscitia in textum grassatur Schottus, et has voces ἢ σφᾶς αὐτοὺς ἐπαινοῦσι, quia non intellexit, delendas suadet. Sicarius, non Criticus. Lege mecum : οἳ ἐμὲ ἥδιον κακῶς λέγουσιν ἢ σφᾶς αὐτοὺς ἐπαινοῦσι. Taylor. Acumen hujus loci perdidit vox depravata ἤδη. Lege: οἳ ἐμὲ ἥδιον κακῶς λέγουσιν ἢ σφᾶς αὐτοὺς ἐπαινοῦσι. *qui mihi maledicunt lubentius quam seipsos laudant.* Pulcrum sane hoc est. Ignoscendus vero Vir Doctus toties citatus, qui, non percepto ubi latuit depravatio, voces ἢ σφᾶς αὐτοὺς ἐπαινοῦσι ejecit. Markland.

Οὐδεὶς πώποτε ἐμὲ αὐτὸν] L. οὐδεὶς πώποτε αὐτῶν ἐμὲ ἐπεχείρ. deinde ὑποπέμπουσι. *In Edit. min.* Taylor.

Ἐπιπέμπουσί μοι] Mallem, ὑποπέμπουσι. "Submissum et suborratum accusatorem," Apuleius Apolog. ex MS. Fulvii Ursini. ὑποπέμπουσι denotat *clandestinam* molitionem; cui opponitur φανερῶς ἐπεχείρησε. ὑποβάλλειν Lucas Actor. VI. 11. Andocides tamen Orat. II. utitur εἰσπέμπειν significatu *submittendi.* Vide locum, huic similem. Paulo ante pro αὐτὸν Schottus legit αὐτῶν: recte. Hoc vero ordine verba disponerem: οὐδεὶς πώποτε αὐτῶν ἐμὲ ἐπεχείρησε etc. non, ἐμὲ αὐτῶν: quod Lysiam non sapere videtur. Markland. Verbum ἐπιπέμπειν probum est, et in hac re proprium, ut cum venatores feris canes immittunt, aut mœchi lenas mulieribus, quarum pudicitiam expugnatum eunt. Reisk.

Ἐρήμου δὲ τοῦ οἴκου γενομένου] Ἔρημος οἶκος fit, quando quis moritur sine Liberis, vel certo et designato hærede, qui in Bona defuncti et Sacra Gentilitia succedat Isæus de Hæred. Philoctem. p. 56. ἔδοξεν αὐτῷ διαθέσθαι τὰ αὑτοῦ, μὴ ἔρημον καταλίπῃ τὸν οἶκον, εἴ τι πάθοι. Vide et de Hæred. Apollodori p. 66. Isocrates Æginetico: ὃς οὔτ᾽ ἔρημον τὸν οἶκον κατέλιπε, τοῖς τε φίλοις χάριν ἀπέδωκεν. et ita passim Oratores. neque hæc nunc notassem, nisi ut inde intelligeretur vis ejusdem phraseos Matt. XXIII. 38. et Luc. XIII. 35. ἰδοὺ, ἀφίεται ὑμῖν ὁ οἶκος ὑμῶν ἔρημος. quæ maximam desolationem denotant. Markland.

[1]ὅ τι δεῖ λέγειν· ἀπέδειξα δ' ὑμῖν ὡς οὐκ ἐνῆν σηκὸς ἐν τῷ
χωρίῳ, καὶ μάρτυρας παρεσχόμην καὶ τεκμήρια. ἃ χρὴ
μεμνημένους διαγιγνώσκειν περὶ τοῦ πράγματος, καὶ [2]ἀξι-
294 οῦν παρὰ τούτου πυθέσθαι ὅτου ἕνεκα, ἐξὸν ἐπ' αὐτοφώρῳ
ἐλέγξαι, τοσούτῳ χρόνῳ ὕστερον εἰς τοσοῦτόν με κατέστη-
σεν ἀγῶνα, καὶ μάρτυρα οὐδένα παρασχόμενος ἐκ τῶν λό-
γων ζητεῖ πιστὸς γενέσθαι, ἐξὸν αὐτοῖς τοῖς ἔργοις ἀδι-
κοῦντα ἀποδεῖξαι, καὶ ἐμοῦ ἅπαντας διδόντος τοὺς θε-
ράποντας, οὕς φησι παραγενέσθαι, παραλαβεῖν οὐκ
ἤθελεν.

[1] ὅτι T. A. [2] ἀξιοῦν· ἢ ἄρα T.

Ἦ ἄρα] Παρά. Cont. Præstolor: τί ἀνταποδοθήσεται. ἢ ἄρα τούτου πυθέσθαι, ἢ —. Sed fallit exitus orationis non exspectatus. Eamque vidisse videor prœmaturius, quam oportuit claudi, tametsi non hinc admonitus fuissem. Taylor. Forte: καὶ ἀξιοῦν μὴ ἄρα τούτῳ πείθεσθαι ὅτου ἕνεκα, ὅς, ἐξὸν, etc. *et statuere nulla in re huic homini auscultare, qui, cum illi licuerit in ipso facto deprehensum* (ut ait) *me redarguere, tanto tempore post*, etc. Observanda vero paulo ante vox *μάχας* de prœliis *terrestribus*, opposita τῷ ναυμαχίας. et ita ea utuntur optimi Scriptores. Noster Orat. XXX. πολλαῖς μάχαις καὶ ναυμαχίαις. Demosthenes περὶ τῆς Συνταξ. Οὐδ' ἔστιν οὐδεὶς, ὅστις ἂν εἴποι τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν, Θεμιστοκλέους, ἀλλ' Ἀθηναίων· οὐδὲ τὴν ἐν Μαραθῶνι μάχην, Μιλτιάδου, ἀλλὰ τῆς πόλεως. quæ αὐτολεξεὶ repetit Orat. in Aristocratem. Vide Thucydidem quoque lib. II. segm. 69. et III. 54. Markland. Duo hæc vocabula ἢ ἄρα in unum παρὰ meo marte contraxi. quam facile in libris Mstis a scribis et a lectoribus ab η ad π et contra aberrari possit, vel oculi conjectus ipse docet. Reisk.

Ἅπαντας διδόντος τοὺς θεράποντας] Multo usitatius est in hac re παραδιδόντος, cui ex adversa parte respondet παραλαμβάνειν. Ita supra: καὶ ἕτοιμος ἦμην, εἴ τινα βούλοιτο, παραδοῦναι βασανίζειν. et paulo infra. Sic et loquuntur Æschines, Demosthenes, Antiphon, Isæus, Lycurgus, unde patet proprie locutum esse Matthæum XVIII. 34. ὁ κύριος αὐτοῦ παρέδωκεν αὐτὸν τοῖς βασανισταῖς. Recte tamen habet διδόντος, ut apud Antiphon. Orat. de Saltatore p. 144. Ἐκδοῦναι de re eadem Idem p. 134. et Isæus p. 96. Cæterum διδόντος hoc loco est *dare parato*; et *Voluntatem*, non *Effectum* respicit: Adversarius enim *accipere* noluit. Sic Ælianus V. H. XI. 9. δέκα δὲ τάλαντα διδόντων αὐτῷ τῶν ἑταίρων, ὅδε οὐ προσήκατο. *cum vero sodales ejus decem talenta ei* DARE VELLENT, *ipse ea non accepit*. Sic et Isocrates Paneg. p. 116. ἐξὸν αὐτοῖς — τιμὰς ἐξαιρέτους λαβεῖν, ἃς αὐτοῖς ἐδίδου βασιλεὺς, *quos illis rex* DARE VOLUIT. sequitur enim, οὐχ ὑπέμειναν τὰς παρ' ἐκείνου δωρεὰς, *munera ejus repudiarunt*. Ita quoque Actor. XXV. 3. ἐνέδραν ποιοῦντες, *insidias* TENDERE VOLENTES. Markland.

ΛΥΣΙΟΥ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΣΥΝΟΥΣΙΑΣΤΑΣ ΚΑΚΟΛΟΓΙΩΝ.*

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Oratio qua lutum non est lutulentius. Diodorus quidam aliique quibus utebatur ὁ διώκων familiarissime, hunc obtrectare, multisque modis vexare clanculum non desistebant. Qualis erat actio Κακολογίας, qualis itidem Κακηγορίας (nam gradu distabant), dabit Salmasius ὁ πάνυ in Observat. ad Jus Atticum et Romanum. Ex lacerata hac oratione neque quid sit lege actum, neque quid rei gestum inter litigantes eruere potest oculatissimus. Hoc saltem scio me cum Schotto nihil habere commune.

Pag. ed. H. Steph. — Pag. ed. Reisk.

112. 16 α'. ΕΠΙΤΗΔΕΙΟΝ μοι δοκῶ καιρὸν εἰληφέναι περὶ ὧν 295
εἰπεῖν ἐβουλόμην πάλαι· πάρεισι μὲν γὰρ οἷς ἐπεγκαλῶ, 296
πάρεισι δὲ ὧν ἐναντίον ἐπιθυμῶ μέμψασθαι τοῖς ἀδικοῦσιν
ἐμέ. καίτοι πολλῷ πλείων ἐστὶ σπουδὴ πρὸς τοὺς παρόν- 297

* Ad titulum addit Scaliger ΚΑΤΑ ΔΙΟΔΩΡΟΥ. Taylor. Inter Lysianas (si tamen Lysiæ sit) hæc Oratio est ex corruptissimis. in ipso limine occurrit offendiculum insuperabile, ut nunc habet contextus: καίτοι πολλῷ πλείων ἐστὶ σπουδὴ πρὸς τοὺς παρόντας. modo enim dixerat: Se jam nactum esse commodam occasionem dicendi, quæ dudum voluerat; quia scilicet *aderant* Amici sui et Inimici. quo sensu igitur dici potest, *Atqui multo majus studium erga* PRÆSENTES, cum *Ambo*, tam Inimici quam Amici, essent *præsentes?* Ne longior sim, locus mutilus videtur, ita signandus: πρὸς τοὺς παρόντας * * * * οὓς μὲν γὰρ etc. Puto Scribam versiculum unum omisisse. Reliqua sic lego: τοὺς μὲν γὰρ οὐδὲν οἶμαι ἀδικήσειν, εἰ τοῖς ἀνεπιτηδείοις ἀνεπιτήδειος δόξω συνεῖναι· (τὴν γὰρ ἀρχὴν — εἰς ἐμὲ) τοῖς δὲ βουλοίμην ἂν δόξαι, μηδὲν ἀδικῶν τούτους, ὑπὸ τούτων ἀδικεῖσθαι πρότερος. Istud τοὺς μὲν, ad *inimicos* referendum est: τοῖς δὲ, ad *amicos*. Facile possent cætera explicari, et ex Rationali γὰρ probabilis Suppletio sensus inveniri: sed quantacunque dixeris, de Incertis non nisi Incerta dixeris. Markland. Cujus hoc sit opusculum, Lysiæne an alius, ecquis pro certo dixerit. Relinquendum igitur hoc quidem est. interim constat, non orationem forensem hanc esse, sed epistolam, seu formulam renuntiandæ amicitiæ; cujusmodi formulam aliam superesse, vehementer dubito; haud equidem memini. Propter obscuritatem rerum et minutarum in se, et adumbratarum magis, quam expositarum, quod satis notæ illis essent, ad quos pertinerent, multa necesse est nobis abdita et impervia manere. Enitemur tamen quoad poterimus. Reisk.

Πάρεισι μὲν γὰρ] Imo vero ἄπεισι. *absunt enim hi, de quibus queror*. Reisk.

Τοὺς μὲν γὰρ] Scil. ἀπόντας. *absentes*, inimicos, obtrectatores mei. Reisk. Pro γὰρ forte legendum γοῦν; sed potest servari γὰρ, quod apud Græcos non semper indicium est probationis, sed aliquando tantum indicat transitionem ab alia re ad aliam. Auger.

τας· τοὺς μὲν γὰρ οὐδὲν οἶμαι τιμήσειν, εἰ τοῖς [1]ἀνεπιτηδείοις ἀνεπιτήδειοι δόξουσιν εἶναι — τὴν γὰρ ἀρχὴν οὐδ' ἂν ἐπεχείρουν ἐξαμαρτάνειν εἰς ἐμὲ —, τοῖς δὲ βουλοίμην ἂν δόξαι, μηδὲν ἀδικῶν τούτους, ὑπὸ τούτων ἀδικεῖσθαι πρότερον. ἀνιαρὸν μὲν οὖν ἀναγκάζεσθαι λέγειν περὶ τούτων, ἀδύνατον δὲ μὴ λέγειν, ὅταν ἐναντίον τῆς ἐλπίδος κακῶς πάσχω, καὶ τοὺς δοκοῦντας εἶναι φίλους ἀδικοῦντας εὑρίσκω.

ϐ'. Πρῶτον μὲν οὖν, ἵνα μή τις ὑμῶν τάχα δὴ βοηθῶν οἷς ἐξημάρτηκε πρόφασιν πορίσηται τῆς ἁμαρτίας, εἰπάτω
298 [2][οὖν] τίς ὑμῶν ὑπ' ἐμοῦ κακῶς ἀκήκοεν ἢ πέπονθεν, ἢ τίς ἐμοῦ δεηθεὶς οὐκ ἔτυχεν ὧν ἐγώ τε δυνατὸς ἦν κἀκεῖνος [3]ἐπήγγειλε. τί δῆτά με κακῶς τὰ μὲν λέγειν τὰ δὲ ποιεῖν ἐπιχειρεῖτε, καὶ ταῦτα πρὸς τούτους ἡμᾶς διαβάλλειν, οὓς πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς [4]διεβάλλετε; καίτοι [5]οὕτως

[1] ἐπιτηδείοις A. [2] uncos om. T. R. νῦν A. [3] ἀπήγγελεν T. [4] διαβάλλετε A. [5] οὕτως ἐκεῖνος εἶπεν, ὥςτε A.

Τιμήσειν] Ἀδικήσειν, vel ἀτιμήσειν. Cont. Imo vero προτιμήσειν. *pensi non esse habituros.* Reisk.

Ἀνεπιτηδείοις] F. ἐπιτηδείοις. Taylor. Cont. Non improbabiliter. Reisk. Observa ἐπιτηδείοις construi non cum δόξουσιν, sed cum ἀνεπιτήδειοι. Auger.

Τὴν γὰρ ἀρχὴν] Scil. εἰ τοῦτο προὐτίμησαν. si cavissent unquam, ne amicis incommodi viderentur. Reisk.

Τοῖς δὲ] Scil. amicis meis, inter quos nunc versor. Idem.

Τάχα δὴ βοηθῶν] Τάχα διαβοηθείς. Cont.

Πορίσεσθαι] Imperfecta est hæc enunciatio, et deesse videtur ἔχοι, ut legatur πρόφασιν ἔχοι πορίσεσθαι: vel si nihil deest, legendum πορίσηται, et erit aoristus primus medius subjunctivi. Palmer. Πορίσηται. Scalig. Cont.

Πρόφασιν — τῆς ἁμαρτίας] Cum præpositione περὶ effert Ioannes XV. 22. πρόφασιν οὐκ ἔχουσι περὶ τῆς ἁμαρτίας. Mox, pone minimam Distinctionem post οὖν, et Notam Interrog. post πέπονθεν et ἀπήγγελεν. Pro ἂν recte Stephanus ἦν. Markland.

Οὖν] Malim νῦν. Reisk.

Ὧν ἐγώ κ. τ. λ.] Legendum: ὧν ἐγώ τε δυνατὸς ἦν (nam vulg. ἂν hic legitur), κἀκεῖνος ἀπήγγελλεν. Ἀπαγγέλλειν idem quod ἀπαγορεύειν. Salmas. Pro necessaria ista lectione τοῦ ἦν stant cum Salmas. Steph. Scal. et Cod. optimus Coisl. Non accedo tamen ad viri doctissimi interpretamentum: *quæ ego perficere potui, ille autem non potuit.* Vereor enim, ut idem sint ἀπαγγέλλειν et ἀπαγορεύειν. Cod. Coisl. mutato tempore pro ἀπήγγελεν, legit ἀπήγγειλε. Cod. Steph. ἐπήγγειλε. Quæ fortasse est vera lectio. Nam tametsi parum intelligam, illam alteram intelligo minus. Taylor. δυνατὸς ἦν κἀκεῖνος ἐπήγγειλε. Cont. ἐπήγγειλε dedi. *quæ illi poscenti poteram administrare.* Reisk. L. ἐπήγγειλε, *commendavit, jussit, postulavit.* Auger.

Καίτοι κ. τ. λ.] Insignem aliquam lacunam in his locis suspicor. Nam præter tenebras satis spissas, deflectitur oratio, nemine monente, a pluribus adversariis ad personam unicam et notabiliorem. Quod Schottum cum fugit male habuit. Nam numerum multitudinis in sequentibus usque adstruere allaborat. ἐποιήσασθε, ἐλέγετε, ὑπερείδετε etc. pro ἐποιήσατο, ἔλεγε, ὑπερεῖδε etc. Taylor. Hæc emendatione indigent; laborant enim et a mendo et a mala interpunctione. Lege: καίτοι οὗτος ἐνοχλεῖ, ὅς τε περὶ πλείονος ἐποιήσατο δοκεῖν ἐμοῦ κήδεσθαι, ἢ μᾶλλον ἐμοῦ κατειπεῖν; ἃ δ' ἔλεγε [nam Aldus habebat ᾧ], πάντα μὲν οὐκ ἂν εἴποιμι, id est, *nam et ille turbam facit, qui multo pluris fecit videri mei curam agere, quam contra me aliquid dicere: quæ vero dixit, omnia non dicam.* Palmer. καίτοι οὕτως ὥςτε ἐνοχλεῖν εἰ περὶ πλείονος ἐποίησαν τὸ δοκεῖν vel ἐποιήσασθε δοκεῖν. Schott. et deinde ἐλέγετε vel ἔλεγον. Stephanus:

ἐνοχλεῖ, ὥςτε περὶ πλείονος ἐποιήσατο δοκεῖν ἐμοῦ κήδε- 299
σθαι, [1]καὶ [2]μᾶλλον ἐμοῦ κατειπεῖν. ἃ δ' ἔλεγε, πάντα μὲν 300
οὐκ ἂν εἴποιμι· καὶ γὰρ ἀκούων ἠχθόμην. οὐδ' ἂν ὑμῖν ἐπικαλῶν, ὅτι ἐλέγετε κατ' [3]ἐμοῦ ταῦτα, δέξαιμι· καὶ γὰρ ἂν ἀπολύοιμι τῆς αἰτίας ὑμᾶς, εἴπερ ὑμῖν ταῦτα λέγοιμι περὶ ἐμαυτοῦ. ἃ δὲ ὑβρίζειν οἰόμενοι ἐμὲ καταγελάστους ὑμᾶς αὐτοὺς ἐποιεῖτε, ταῦτα λέξω.

γ'. Βίᾳ [4]γὰρ ὑμῖν ἐφάσκετέ με ξυνεῖναι καὶ διαλέ-

[1] ἢ T. R. A. [2] ἄλλων πρὸς ἐμὲ A. [3] ἐμοῦ, ταῦτα λέξαιμι· A. [4] γὰρ ὑμῶν ὑμῖν A.

ἐποίησε τὸ δοκεῖν. Cod. Coisl. ita: Καὶ τοιούτως ἐνοχλεῖ, et proxime καὶ μᾶλλον pro ἢ μᾶλλον. Quem tamen locum sanavit Scal. Dele, inquit ille, μᾶλλον, vel scribe μᾶλλον ἤ. Taylor. Conjicio: καίτοι οὕτως ἐνοχλεῖτε, ὡς περὶ πλείονος ποιεῖσθαι τὸ δοκεῖν ἐμοῦ κήδεσθαι μᾶλλον ἢ ἐμοῦ κατειπεῖν. *et tamen adeo* putidi et *molesti estis, ut malitis speciem præ vobis ferre, non maledicentium mihi, sed curam mei gerentium.* Nimirum mala de eo dicebant, sed interea magnum amorem et curam rerum ejus præ se ferebant. Paulo ante, pro διαβάλλετε, MS. διεβάλλετε: rectius. Markland. καίτοι τούτους οὕτως ἐνοχλεῖτε, ὥςτε. Cont. L. οὕτως ἐκεῖνος εἶπεν. Intelligo ἐκεῖνος de illo qui sermones malevolos ad hunc qui dicit retulerat, de quo sæpius agitur in hac oratione. Auger.

Ἐνοχλεῖ] Malim ἐνώχλει scil. ὁ ταῦτα πρὸς ἐμὲ μηνύσας. *quanquam qui ista de vobis ad me retulit, molestiam tanta cum cautione atque lenitate attulit, ut*—. Reisk.

Ἢ μᾶλλον ἐμοῦ κατειπεῖν] Forsitan leg. ἢ ἄλλων πρὸς ἐμὲ κατειπεῖν. *quam alios ad me deferre.* Idem.

Ἃ δὲ ἔλεγε, πάντα οὐκ ἂν εἴποιμι· καὶ γὰρ ἀκούων ἠχθόμην. οὐδ' ἂν ὑμῖν ἐπικαλῶν, ὅτι ἐλέγετε κατ' ἐμοῦ ταῦτα δέξαιμι. καὶ γὰρ ἂν ἀπολύοιμι τῆς αἰτίας ὑμᾶς, εἴπερ ὑμῖν ταῦτα λέγοιμι περὶ ἐμαυτοῦ. ἃ δὲ ὑβρίζειν etc.] Forte: ἃ δὲ ἐλέγετε, πάντα οὐκ ἂν εἴποιμι· (καὶ γὰρ ἀκούων ἠχθόμην·) οὐδ' ἂν ὑμῖν ἐπικαλῶν, ὅτι ἐλέγετε κατ' ἐμοῦ, ταὐτὰ λέξαιμι· (καὶ γὰρ ἂν ἀπολύοιμι τῆς αἰτίας ὑμᾶς, εἴπερ ὑμῖν ταὐτὰ λέγοιμι ὑπὲρ ἐμαυτοῦ·) ἃ δὲ ὑβρίζειν etc. *quæ vero dixistis, omnia non referam; (etenim quum audivi, moleste tuli:) neque vobis vitio vertens, quod contra me dixistis, eadem* contra vos *dixero (vos enim a culpa absolverem, si, dum me defendo, protulero* contra vos *eadem, quæ vos* contra me); *ea vero sola commemorabo, quæ vos ad mei contumeliam proferentes, vosmet ipsos deridendos præbuistis.* Omitte, quæ in Parenthesibus inclusa sunt, et connexionem videbis. Ὑμῖν ταὐτὰ est *eadem, quæ vos*: nempe *convicia.* notavi supra ad Orat. VI. Markland. ἃ δ' ἐλέγετε. et v. 4. δείξαιμι. Cont.

Ἐπικαλῶν] Credo ἐπεγκαλῶν. Taylor. Bene habet vulgata. Græci ἐπικαλεῖν pro *incusare* usurpant. Reisk.

Δέξαιμι] Aut ante δέξαιμι, aut post, deest καταγέλαστος. Idem.

Ταῦτα λέγοιμι] Omnino lege ταὐτά. Taylor.

Εἴπερ ὑμῖν ταὐτὰ λέγοιμι περὶ ἐμαυτοῦ] Hic idem est ac si diceretur: εἴπερ λέγοιμι περὶ ὑμῶν ταὐτὰ ἃ ὑμεῖς λέγετε περὶ ἐμαυτοῦ. Auger.

Οὐκ ἐκεῖνο πᾶς] (Sic vulg.) Corruptus quidem hic est locus, quem nos facile ita emendamus, certissima et indubitata conjectura: οὐκ ἔχειν ὅπως ἀπαλλαγῆτέ μου. Salmas. Erudite ὁ μέγας. Eandem quoque vidi lectionem margini Exemplaris in Biblioth. Bodl. allitam. Taylor. καὶ ταῦτα, πάντα ποιοῦντες, ὅπως ἀπαλλαγῆτε. Cont.

Βίᾳ γὰρ ὑμῖν ἐφάσκετέ με ξυνεῖναι καὶ διαλέγεσθαι· καὶ πάντα ποιοῦντας, οὐκ ἐκεῖνο πᾶς ἀπαλλαγῆτέ μου·] Hæc quoque corruptissima. Lego: βίᾳ γὰρ ὑμῶν ἐφάσκετέ με ξυνεῖναι καὶ διαλέγεσθαι· καὶ πάντα ποιοῦντας, οὐκ ἔχειν ὅπως ἀπαλλαγῆτέ μου. *vobis enim invitis dicebatis me* vobiscum *conversari et colloqui: et, omnia tentantes, vos non efficere potuisse, ut ego discederem.* Βίᾳ ὑμῶν est *vobis invitis.* Orat. II. βίᾳ παρόντων Πελοποννησίων, *invitis Peloponnensibus qui aderant.* Demosthenes ad Leptin. ἀνέῳξαν τὰς πύλας ἡμῖν, βίᾳ τῶν πολλῶν, *invita multitudine.* Thucydides lib. I. in Orat. prima Corinthiorum: μήτε ξυμμάχους δέχεσθε βίᾳ ἡμῶν, et iterum segm. 68. ejusdem libri, et IV. 99. βίᾳ

γεσθαι, καὶ πάντα ποιοῦντες οὐκ ἔχειν ὅπως ἀπαλλα-
301 γῆτέ μου, καὶ τὸ τελευταῖον ἀκόντων ὑμῶν Ἐλευσῖνάδε
[1] ξυνθεωρεῖν. καὶ ταῦτα λέγοντες οἴεσθε μὲν ἐμὲ κακολο-
302 γεῖν, ἀποφαίνετε δὲ σκαιοτάτους ἑαυτούς, οἵτινες [2] [μὲν]
ὑπὸ τὸν αὐτὸν χρόνον τὸν αὐτὸν [3] ἄνδρα λάθρα μὲν ἐλοιδο-
ρεῖτε, φανερῶς δὲ φίλον ἐνομίζετε. χρῆν γὰρ ὑμᾶς ἢ μὴ
κακῶς λέγειν ἢ μὴ ξυνεῖναι, καὶ ταῦτα φανερῶς ἀπειπόν-
τας ὁμιλίαν. εἰ δὲ αἰσχρὸν ἡγεῖσθε τοῦτο, πῶς αἰσχρὸν
ἦν ὑμῖν ξυνεῖναι, πρὸς ὃν οὐδὲ ἀπειπεῖν καλὸν ἡγεῖσθε;
καὶ μὴν οὐδὲν [4] αὐτὸς ἐξεῦρον ὁπόθεν ἂν εἰκότως [5] ὑπερείδε-
τε τὴν ἐμὴν ὁμιλίαν. οὔτε γὰρ ὑμᾶς σοφωτάτους [6] ἑώρων
303 ὄντας, ἐμαυτὸν δ' ἀμαθέστατον, οὐ μὴν οὐδὲ πολυφίλους
ὑμᾶς, ἐμαυτὸν δ' ἔρημον φίλων, οὐδ' αὖ πλουτοῦντας, ἐμὲ
δὲ πενόμενον, οὐδ' αὖ ὑμᾶς μὲν ὑπερευδοκιμοῦντας, ἐμαυ-
τὸν δὲ διαβεβλημένον, οὐδὲ τὰ μὲν ἐμὰ πράγματα κινδυ-
νεύοντα, τὰ δὲ ὑμέτερα ἀσφαλῶς ἔχοντα. πόθεν ἂν οὖν εἰ- 113. 1
304 κότως [7] ὑπώπτευον ἄχθεσθαί μοι συνόντι; καὶ ταῦτα δ',

[1] συνθεωρεῖν T. R. A. [2] uncos om. T. R. A. [3] λάθρα ἄνδρα T. [4] οὗτος ἐξεῦρεν T. τοιοῦτον ἐξεῦρον R. [5] ὑπερεῖδε T. [6] θεωρῶν T. [7] ὑπώπτευον ὑμᾶς ἄχθ. A.

σφῶν, *se invitis*. et V. 21. οὐκ ἔχειν ὅπως, ut Lucian. Dial. Apoll. et Merc. p. 214. οὐκ εἶχεν ὅπως ἐγκαλύψαιτο. Plato in Sympos. οὔτε γὰρ ὅπως ἀποκτείναιεν εἶχον, — οὔτε ὅπως ἐῷεν ἀσελγαίνειν. Putares Interpretem Brabantum ita quoque legisse. sic enim vertit: *nec, quamvis omnia conaremini, potuisse vos a mea societate avellere.* MARKLAND.

Οἴεσθε μὲν — ἀποφαίνετε] Lego: ᾤεσθε μὲν ἐμὲ κακολογεῖν, ἀπεφαίνετε δὲ σκαιοτάτους ἑαυτούς. in Præterito, ut ἐφάσκετε, ἐλοιδορεῖτε, ὠνομάζετε: ita enim legendum, non ἐνομίζετε. et mox, ἀπειπόντας ὁμιλίαν, non ἀπειπόντα. Sequitur exemplum Acuminis Lysiani in istis: εἰ δὲ αἰσχρὸν etc. IDEM.

Οἵτινες] Εἴ τινες Ald. et Coisl. Modo, conjectaveram olim: τὸν αὐτὸν ἄνδρα λάθρα μὲν ἐλοιδορεῖτε. Confirmat Cod. Coisl. TAYLOR. Et sic quoque CONT.

Ἀπειπόντα] Forte legendum ἀπείποντες. SALMAS. Voluit dicere ἀπειπόντας. Quod verum est. TAYLOR.

Οὐδὲν οὗτος ἐξεῦρεν ὁπόθεν ἂν εἰκότως ὑπερεῖδε etc.] Recte Schottus αὐτὸς ἐξεῦρον, *ipse inveni.* nec enim potest accipi δεικτικῶς (quemadmodum apud Horatium, HUNC HOMINEM *velles si tradere*) propter id quod sequitur, τὴν ἐμὴν ὁμιλίαν: dicendum enim foret τὴν αὐτοῦ ὁμιλίαν. Recte igitur Schottus. Idem pro ὑπερεῖδε legit ὑπερείδετε. voluit, opinor, ὑπερείδητε: quod verissimum puto. MARKLAND. Dedi de meo: οὐδὲν τοιοῦτον ἐξεῦρον. *ego tale nihil reperire, comminisci, potui.* REISK. F. leg. οὐδ' ἐγὼ αὐτὸ ἐξεῦρον —. Similiter Xen. Mem. l. iii. c. 20. §. 14. εἴρηκας αὐτὸ, δι' ὅπερ ἔγωγε τὰ ἐμὰ ἔργα πλείστου ἄξια νομίζω εἶναι.

Οὔτε γὰρ] Si stet θεωρῶν, credo legendum οὔτε γοῦν. TAYLOR. Leg. ἐθεώρουν. per se patet. MARKLAND. Pro illa vulgata θεωρῶν dedi de meo ἑώρων. Forte natum est illud Θ ex eo, quod in quibusdam codicibus sic legeretur exaratum: σοφωτάτους θ' ἑώρων, ἐμαυτόν τ' ἀμαθέστατον (per tau), ut τε ibi fuerit pro vulgato δέ. profecto si δὲ serves, convenientius sit ὑμᾶς μὲν σοφωτάτους ἑώρων ὄντας legi. Verumtamen in proximis insequentibus quoque μὲν omittit. REISK.

Ὑπώπτευον] Post ὑπώπτευον videtur ὑμᾶς deesse. IDEM.

Καὶ ταῦτα κ. τ. λ.] Εἰ μὴ ὅτι ταῦτα πρὸς τοὺς τελευταίους ἐλέγετε. SCHOTT. Corruptissima sunt. Lego: Καὶ ταῦτα δ' ὅτι πρὸς τούτους τελευτῶντες (vel τὸ τελευ-

ὅτι [1] πρὸς τοὺς τελευταίους ἔλεγεν, οὓς ᾤεσθε ἀπαγγελεῖν
ἡμῖν. κἀνταῦθα σόφισμα καλὸν εἶναι, εἰ περιήλθετε πάν-
τες ὑμῶν αὐτῶν κατηγοροῦντες ὅτι πονηροῖς ἑκόντες ὁμιλεῖτε.
δ'. Περὶ μὲν οὖν τοῦ λέγοντος οὐδὲν ἂν περαίνοιτε πυν-
θανόμενοι. πρῶτον μὲν γὰρ εἰπόντες [2] ἐρήσεσθε τὸν εἰπόν- 305
τα μοι· πῶς γὰρ οὐκ ἴστε πρὸς ὃν ἐλέγετε τὸν λόγον;
ἔπειτα κακὸς ἂν εἴην, εἰ [3] ταὐτὰ ποιήσαιμι αὐτὸν ἅπερ
ἐκεῖνος ὑμᾶς. οὐ γὰρ ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς ἐκεῖνος ἡμῖν ἀπήγ-
γελλεν ἐφ' οἷσπερ ὑμεῖς ἐλέγετε πρὸς ἐκεῖνον. ἐκεῖνος μὲν
γὰρ ἐμοὶ χαριζόμενος [4] ἀπήγγειλε τοῖς ἐμοῖς ἀναγκαίοις,
ὑμεῖς δὲ βλάπτειν ἐμὲ βουλόμενοι πρὸς ἐκεῖνον ἐλέγετε.
καὶ ταῦτα εἰ μὲν ἠπίστουν, [5] ἐξελέγχειν ἂν ἐζήτουν· νῦν δὲ·

[1] πρὸς τοῖς πολλοῖς ἄλλοις ἐλέγετε οὐκ ᾤεσθε ἀπαγγελεῖν ἐκεῖνον ἡμῖν· A. [2] ἆρ' εἴσεσθε A. [3] ταῦτα T. A. [4] ἀπήγγελλε T. R. A. [5] ἐλέγχειν. T.

ταῖον) ἐλέγετε οὓς οὐκ ᾤεσθε ἀπαγγελεῖν ἡμῖν, κἀνταῦθα σόφισμα καλὸν, εἰ περιήλθετε πάντες etc. *et quod illis denique hæc dixistis, quos non putavistis renuntiaturos esse nobis, ibi quoque præclara vestra sapientia se prodidit; nempe, ut vos omnes vestram ipsorum accusationem circumferretis, fatentes malorum hominum societate vosmet sponte vestra uti.* Τελευτῶντες est *ad ultimum, denique*: ut infra, κατέστη τελευτῶν ἀντίδικος: et sic sæpissime. Sensus postulat οὐκ post οὓς (quæ vox causa forte omissionis fuit), et ἀπαγγελεῖν. omisi εἶναι post καλὸν, ut sensui ineptissimum. ortum videtur habuisse a sequenti εἰ. MARKLAND. ὅτι πρὸς τοὺς ἀναγκαίους ἐμοὺς ἔλεγεν. CONT. In extremis vocabuli τελευταίους literis videor mihi terminationem εστάτους deprehendere, sive est a vocabulo συγγενεστάτους, an προσφιλεστάτους, an simile quodpiam aliud. v. paulo post illa, ἀπήγγειλε τοῖς ἐμοῖς ἀναγκαίοις. Vocab. ἔλεγεν refertur ad τὸν δεῖνα, qui calumnias malevolorum ad actorem retulerat. REISK.

Ἀπαγγέλλειν] Malim in futuro ἀπαγγελεῖν. IDEM.

Σόφισμα καλὸν —] Etsi irritum est in locis ita, ut hic est, conclamatis conjecturam periclitari, vitio tamen mihi non vertetur, si ingenium ego quoque hic experiar, a quo locus non fiet profecto vitiosior, atque jam est. post illa quæ posui vocabula, videtur mihi hæc sententia deesse: τί γὰρ ἄλλο τοῦτο δοκεῖ εἶναι, ἢ περιήλθετε. *hoc enim quid aliud est, quam: circumambulavistis vosmet ipsi accusantes* —. Det, qui valet, meliora. REISK. καὶ τοῦτο σόφισμα. CONT.

Πρῶτον μὲν γὰρ κ. τ. λ.] F. πρῶτον μὲν γὰρ τί εἰπόντες ἐρήσεσθε τὸν εἰπόντα μοι. TAYLOR. Distingue: πρῶτον μὲν γὰρ εἰπόντες ἐρήσεσθε τὸν εἰπόντα μοι: πῶς γὰρ οὐκ ἴστε πρὸς ὃν ἐλέγετε τὸν λόγον; *primum enim, vosne qui hæc dixistis, interrogabitis quis fuerit, qui mihi nuntiaverit? adeone obliviosi, ut ab alio quærendum habeatis quid, et cui, vosmet ipsi dixeritis?* πῶς οὐκ ἴστε, ut Marc. IV. 40. πῶς οὐκ ἔχετε πίστιν; et VIII. 21. πῶς οὐ συνίετε; MARKLAND. Pro ἐρήσεσθε ego nullus dubito leg. esse εἴσεσθε, aut ἆρ' εἴσεσθε. *vos qui dixistis, scietis proculdubio ad quem dixeritis.* Primum, ait, frustraneum est, me vobis id dicere, quod ipsi jam nostis: deinde, foret hæc quoque datæ fidei violatio. Possit quoque sic legi: πρῶτον μὲν γὰρ εὔηθες, εἰ εἰπόντες ἐρήσεσθε. *stultum sit, vos, qui ipsi dixeritis, interrogare, quis mihi dixerit.* Sufficit vos ista dixisse. Pro εἰπόντες possit quoque εἰδότες legi. REISK.

Εἰ ταῦτα ποιήσαιμι] Lege, ταὐτὰ, *eadem.* MARKLAND.

Ἐμοὶ ἀναγκαίοις] Ἀλλ' ἔστι καὶ ὀλίγῳ ὕστερον, πρὸς τοὺς ἐμοὺς ἀναγκαίους πλάσασθαι. H. STEPHAN.

Καὶ ταῦτα εἰ μὲν ἠπίστουν] Deesse aliquid suspicatur Schottus. Quæ sequuntur adeo sunt mendis obsita, ut eadem opera, qua lacrymas ex silice, ex iis mentem extundas. Placuit igitur tacere potius, quam ineptire. TAYLOR. Totum

[1] ξυμβαίνει γὰρ καὶ ταῦτα τοῖς [2] πρὸ τοῦ, καὶ ἐμοὶ ση-
306 μεῖα ταῦτα μὲν ἐκείνων ἐστὶν, ἐκεῖνα δὲ τούτων ἱκανά.
πρῶτον μὲν ἅπαντα δι' ὑμῶν πράξαντά με περὶ τῆς θέ-
307 σεως τοῦ [3] ἵππου, προσῆγε μαχόμενον κάμνοντα τὸν [4] ἵπ-
πον. ἀνάγειν με βουλόμενον Διόδωρος οὗτος ἀποτρέπειν
ἐπειρᾶτο, φάσκων οὐδὲν ἀντιλέξειν περὶ τῶν δώδεκα μνῶν
Πολυκλέα, ἀλλ' [5] ἀποδώσειν. τότε λέγων ταῦτα, μετὰ

1 (ξυμβαίνει γ. κ. ταὐτὰ τ. π. κ. ἐμοὶ) T. 2 προτοῦ T. R. A.
3 ἵππου, προσῆγε μαχ. T. R. ἵππου ἐξηπατᾶτε. προσῆγε γὰρ ὁ Πολυκλῆς μαχ. A.
4 ἵππον, ἀνάγειν με βουλόμενον. T. 5 ἀποδώσειν τότε T. ἀποδώσειν. καὶ ὁ τότε A.

hunc locum a καὶ ταῦτα μὲν ad ταὐτὸν p. 316. 6. minoribus literis excudi curaverat, uncisque incluserat Taylor, et Latinam ejus interpretationem omiserat. id quod admonendum videbatur, quo annotatio ad l. possit intelligi. Reisk.

Ἐλέγχειν] Ἐξελέγχειν. Cont.

Νῦν δέ· ξυμβαίνει γὰρ etc.] Recte distinguitur νῦν δέ. est enim Aposiopesis: quasi dixisset: *Nunc vero* non opus est, ut ea redarguam et probem. Sic Orat. XII. ὅμως δέ· ἐγώ τε γὰρ δέομαι ἀναπαύσασθαι etc. Male edidit Stephanus ὅμως δ' ἐγώ τε γὰρ etc. cum aliter, ut ipse notat in Margine, in MS. fuerit. Markland. Subaudi ad νῦν δὲ, οὐκ ἀπιστῶ, vel οὐκ ἠπίστουν. Reisk. Est enim hic quædam reticentia, quæ mihi quidem paulo durior videtur. Itaque malim addi quam subaudiri οὐκ ἠπίστουν. Auger.

Ταῦτα] Cum Scal. ταὐτά. Taylor. ταῦτα intellige, ea quæ nunc fiunt. Auger.

Δι' ὑμῶν] Malim δι' ὑμᾶς. Reisk.

Ἵππου] Post ἵππου desunt quædam. Idem.

Προσῆγε κ. τ. λ.] F. legendum προσῆγε μαχομένῳ καὶ κάμνοντι τὸν ἵππον. Salmas. Quæ quidem lectio deinde poscit βουλόμενος. Sed in tanta impuritate hoc vel illud recte emendari quis dicet? Taylor.

Προσῆγε] Scil. πρὸς ἐμέ. Reisk.

Μαχόμενον κάμνοντα τὸν ἵππον, ἀνάγειν με βουλόμενον. Διόδωρος οὗτος etc.] Totam sententiam ita lego et distinguo: πρῶτον μὲν, ἅπαντα δι' ὑμῶν πράξαντός μου περὶ τῆς θέσεως τοῦ ἵππου, προσῆλθε μαχόμενον καὶ κάμνοντα τὸν ἵππον ἀνάγειν μοι βουλομένῳ Διόδωρος. οὗτος ἀποτρέπειν ἐπειρᾶτο, φάσκων, etc. *primum quidem, cum de oppigneratione equi omnia fecissem vobis auctoribus, et vellem* Polycli *restituere equum vitiosum et morbidum, ad me accessit Diodorus. ille me dehortari conatus est, dicens* etc. Sed ut hæc intelligas, scienda quoque est (frivola sane) hujus equi historia, quantum ex hac narratione colligere potuimus. Orator noster Polycli cuidam Duodecim minas tradiderat, pro quibus equum pignori acceperat: hunc, vitiosum et morbidum deprehensum, restituere voluit, et pecuniam a Polycli reportare. intercessit Diodorus, Nostri amicus, ut putabatur, et συνουσιαστὴς, qui illum a restitutione equi dehortabatur, dicens Polyclem sine controversia pecuniam redditurum esse, si moreretur equus. re ad arbitros et postea in judicium delata, contra Nostrum Diodorus vertit cornua, et a Polyclis partibus stetit, affirmans, pecuniam non posse jure a Polycle repeti. Cæterum θέσεως verti *oppigneratione*: de quo vide Valesium ad Harpocrationem V. Θέσθαι. Equus μαχόμενος, opinor, est quem ἀπειθῆ vocat Pollux I. 11. ἀνάγωγον et ὑβριστὴν, et ἀπειθῆ, et φιλόνεικον Xenophon, κακοήθη Hesychius, V. Γλοιάς. De vocis ἀνάγειν sensu juridicali vide Harpocrat. et Pollucem VIII. 6. segm. 34. 35. Cætera sunt conjecturæ, quas quis vel admittat, vel, me libente, respuat. profecto enim hæc, si sana essent, vix tanti sunt, ut bis legantur, nedum ut multum temporis iis impendatur. Mox pro ταῦτα leg. ταύτας, sc. μνᾶς. Markland. Equus is dicitur μαχόμενος κάμνων, qui in pugna defatigatus est. μαχόμενος idem est atque ἐν τῷ μάχεσθαι, vel ὑπὸ τοῦ μάχεσθαι. Corrumpunt elegantiam dictionis qui καὶ interponunt. Reisk.

Ἀνάγειν] Reducere e pugna ad dominum equi, vel stabulum. Idem.

Ἀποδώσειν] Videtur Polycles cum domino equi, auctore hujus objurgationis, inisse sponsionem, ut si equus periret, ipse Polycles pro eo duodecim minas dependeret. Idem.

τὸν θάνατον τοῦ [1] ἵππου κατέστη τελευτῶν [2] ἀντίδικος
μετὰ τούτων, λέγων ὡς οὐ δίκαιόν με εἴη κομίσασθαι τὸ
ἀργύριον. [3] καίτοιγε ἐφ' ὧν γε [4] αὐτῶν κατηγόρουν. εἰ γὰρ 308
ἃ μετὰ τούτων ἀδικουμένῳ μοι μηδὲν ἦν δίκαιον εἰπεῖν,
ἧπου καλῶς συνέπραττον. καὶ ἐγὼ μὲν ᾤμην φιλοσοφοῦν-
τας αὐτοὺς περὶ τοῦ πράγματος ἀντιλέγειν τὸν ἐναντίον
λόγον· οἱ δ' ἄρα οὐκ ἀντέλεγον, ἀλλ' ἀντέπραττον. καὶ 309
διὰ τοῦτο ἀντέπραττον, ἵνα τὸν ἐμὸν λόγον εἰδείη Πο-
λυκλῆς· ἐδηλώθη γὰρ [5] ταῦτα. παρόντων τῶν [6] διαιτητῶν,
ὁριζόμενος ὁ Πολυκλῆς εἶπεν, ὅτι καὶ τοῖς ἐμοῖς ἐπιτηδείοις
ἀδικεῖν [7] δοκοίην, ὡς πρὸς ἐκεῖνον [8] λέγοιεν. ἆρά γε ταῦτα
ξυμβαίνει τοῖς ἀπαγγελλομένοις; ὁ γὰρ αὐτὸς ἀπήγγειλεν
ὡς τοὺς ὑπὲρ ἐμοῦ μέλλοντας λέγειν ἀποτρέπειν φάσκοιτε,

1 ἵππου. T. 2 ἀντίδικος, μετὰ τούτων λέγων T.
3 καὶ ταῦτ' ἐστὶν ἐφ' ὧν δικαίως ἂν αὐτῶν κατηγόρουν. εἰ γὰρ παρὰ τούτων A.
4 αὐτὸν T. R. 5 ταῦτα παρόντων T. R. A.
6 διαιτητῶν ὁριζόμενοι. ὁ T. διαιτητῶν. ὀργιζόμενος ὁ R. διαιτητῶν· ὀργιζόμενος γὰρ ὁ A.
7 δοκοίη T. R. 8 ἔλεγον A.

Ἀντίδικος, μετὰ τούτων λέγων ὡς —] Sic olim erat distinctum. ego sic distinxi: ἀντίδικος μετὰ τούτων, *adjunxit se parti adversariorum*, factus mihi est una cum his adversarius, λέγων, ὡς —. Et sic distinguendum esse Taylor quoque admonuerat. Idem.

Ἐφ' ὧν γε αὐτὸν κατηγόρουν. εἰ γὰρ ἃ etc.] Videtur Schotto locus esse vitiosus. Taylor. Hæc mihi obscurissima sunt: ut et ista, quæ mox sequuntur, ὁριζόμενοι, ὁ Πολυκλῆς etc. Forte, ὀργιζόμενος ὁ Πολυκλῆς. ante quæ nonnulla deesse puto. Post, pro ἀποτρέπειν φάσκοιτε, sensus videtur postulare ἀποτρέψειν ἐφάσκετε: et pro κωλύσετε legendum ἐκωλύσατε, propter istud ἤδη. Paulo ante, pro δοκοίη, scribendum δοκοίην. Markland. Rursus hic nonnulla desunt, quo fit, ut locus hic intelligi et interpretando reddi nequeat. Num καίτοι — (hic desunt quædam, quæ conjectura restaurare nequeo) ἀφ' ὧν γε αὐτοὶ κατηγόρουν. — *ex illis ipsis, quæ illi mihi vitio dabant.* εἰ γὰρ παρὰ τούτων ἀδικουμένῳ μοι μηδὲν, μηδὲν δίκαιον ἦν εἰπεῖν. *nam si mihi ab istis nulla re læso nil erat, quod jure quererer, utique decebat eos communem inter se causam habere.* Reisk. ἀφ' ὧν. Cont.

Φιλοσοφοῦντας] Φιλοσοφέω hic accipitur, ut Latinis *philosophari* est interdum. Salmas. φιλοσοφεῖν, h. l. est, quæstionem propositam more philosophorum, præsertim academicorum, æquo et suspenso animo, neutramque in partem inclinato, agitare, ut collatis inter se libratisque momentis veritas tandem eruatur, exercitationis tantummodo scholiasticæ ergo in disputando. Reisk.

Τὸν ἐναντίον λόγον] Alias τὸν ἥττω, causam iniquam, partem causæ deteriorem, inferiorem, oppositam parti causæ justæ, æquæ, veræ, probabili. ludebant sic philosophi in quæstionibus controversis utramque in partem disputando agitandis, exercendi aut ostentandi ingenii causa. Idem.

Ὁριζόμενοι] Ὁριζομένοις. Cont. ὀργιζόμενος dedi secundum Markl., in mstis est ὁριζόμενος in singulari. vulgati dant ὁριζόμενοι in plurali. tum deesse videtur γὰρ, aut leg. ἐφ' οἷς ὀργιζόμενος, ὁ Πολυκλῆς εἶπεν, ὅτι καὶ τοὺς ἐμοὺς ἐπιτηδείους ἀδικεῖν δοκοῖεν, οἷς πρὸς ἐκεῖνον [is est ipse Polycles] λέγοιεν. Sic videtur locus hic legendus. Sed tota causa est obscurissima, ut suspenso timidoque gradu hic, ut in spissa caligine loco salebroso et incilibus interciso incedere oporteat. Reisk.

Ἆρά γε ταῦτα] Num. leg. ἆρά γε καὶ ταῦτα. Num *etiam* hæc, quæ nunc statim dicam, consentiunt cum illis, quæ ab illo certo homine de vobis ad me relata sunt? ταῦτα sic non ad præmissa referetur, sed ad insequentia. Idem.

Αὐτὸς] Idem, qui illa ad me retulit, quorum causa suscepta est tota hæc vobiscum expostulatio. Idem.

Ἀποτρέπειν] Ἀποτρέψειν. Cont. Malim

τοὺς δέ τινας ἤδη [1]κωλύσαιτε. καὶ ταῦτα [2]τί με δεῖ φα-
310 νερώτερον [3]ἐξελέγχειν; φέρε γὰρ [4]ἤδει ποτ᾽ ἐκεῖνος, ὅτι
311 Κλειτοδίκου δεηθεὶς [5]ἐκλέγειν οὐκ ἔτυχον. οὐ γὰρ δὴ παρῆν τούτοις, ἐπεὶ κέρδος ἦν αὐτῷ διαβάλλειν ἐμὲ πρὸς ὑμᾶς οὕτω προθύμως, ὥστε σπουδάσαι πρὸς τοὺς ἐμοὺς ἀναγκαίους πλάσασθαι [6]ταῦτα.

έ. Γινώσκω δὲ νῦν ἤδη καὶ πάλαι [7]ζητοῦντας πρόφασιν, ἡνίκα Θρασύμαχον ὑμᾶς ἐφάσκετε κακῶς [8]λέγειν δι᾽ ἐμέ. καὶ ἐγὼ μὲν ἠρώτων αὐτὸν εἰ δι᾽ ἐμὲ κακῶς [9]λέγοι Διόδωρον· ὁ δὲ τοσοῦτον ὑπερεῖδε τὸ δι᾽ ἐμέ· πολλοῦ γὰρ δεῖν, ἔφη, δι᾽ ὅντινοῦν εἰρηκέναι Διόδωρον κακῶς. καὶ ταῦτα προσάγοντος ἐμοῦ, πρόθυμος ὁ Θρασύμαχος ἦν ἐξελέγχεσθαι, περὶ ὧν [10]οὗτος ἔλεγεν· οὗτος δὲ [11]πάντα μᾶλ-

[1] κωλύσετε T. [2] εἴ A. [3] ἐξελέγχειν; ὅτι φέρε T. ἐξελέγχειν ἔτι. φέρε R. ἐξλέγχειν, τί, φέρε A. [4] ἤδη ποτὲ ἐκεῖνος· T. ἤδη ποτὲ ἐκεῖνο, R. τί δήποτε ἐκεῖνο, A. [5] λέγειν ὑπὲρ ἐμοῦ. ἔτυχον; A. [6] ταὐτόν. T. R. ταὐτά. A. [7] ζητοῦντας ὑμᾶς πρόφ. A. [8] λέγειν κακῶς T. R. A. [9] λέγει T. A. [10] αὐτὸς A. [11] πάντων T. R. A.

ἀποτρέψειν. Reisk. Recte malit Reiskius ἀποτρέψειν, sed potest tolerari præsens. Auger.

Κωλύσαιτε] Sic dedi de meo. *nonnullos jam a vobis cohibitos fuisse.* Reisk.

Ὅτι φέρε γὰρ ἤδη ποτὲ ἐκεῖνος· ὅτι etc.] Schottus utrumque ὅτι [tam hoc, quam proximum superius] excludit, et legit ἐκεῖνο, ad hunc modum: ἐξελέγχειν. φέρε γὰρ ἐκεῖνο. Κλειτοδίκου —. Taylor. Cum aliqua Veri specie hoc in loco, opinor, versati fuimus, totum sic legendo et distinguendo: καὶ ταῦτα εἴ με δεῖ φανερώτερον ἐξελέγχειν, τί, φέρε γὰρ, τί δήποτε ἐκεῖνο, ὅτι Κλειτοδίκου δεηθεὶς λέγειν, οὐκ ἔτυχον; καὶ γὰρ δὴ παρῆν τούτοις (ἐπεὶ κέρδος — πρὸς ὑμᾶς) οὕτω προθύμως, ὥστε σπουδάσαι — πλάσασθαι ταὐτά. *atque hæc si me redarguere manifestius necesse sit, quale, age, quale tandem fuit istud, quod Clitodicum obtestatus, ut causam meam peroraret, non obtinuit? adversariis enim meis patrocinatus est (me enim apud vos calumniari in lucro ponebat) adeo prompte et libenter, ut operam dederit eadem figmenta ad necessarios meos deferre.* Explicatione non indigere puto. Cæterum κέρδος ἦν διαβάλλειν ἐμὲ, tale est, quale istud Pauli ad Philippenses I. 21. καὶ τὸ ἀποθανεῖν, κέρδος. Vide et Orat. XXIV. *Excitantis* Formula est usitatissima φέρε γάρ. Pro ταὐτὸν MS. ταῦτα; unde feci ταὐτὰ, *eadem*, nempe qualia vos finxeratis. Λέγειν est, quod infra plenius effert, λέγειν ὑπὲρ ἐμοῦ. Markland. ἐκεῖνο dedi pro vulgato ἐκεῖνος, e Schotti sententia. subaudi σκοπῶμεν. Et nescio, an hoc ipsum addendum sit. *age etiam illud spectemus.* facile fieri potuit, ut ipsius vocabuli σκοπῶμεν maxima pars nescio quo casu periret, sola prima litera superesset et cum ἐκεῖνο coalesceret. Reisk.

Ὅτι φέρε] Ἐπέφερε. Cont.

Πλάσασθαι ταὐτὸν] Num ταῦτ᾽ αὐτόν. Verum totus hic locus, ut universum hoc opusculum, mihi spississimus est atque intricatissimus. Reisk.

Ζητοῦντας] Addendum, aut certe subaudiendum est ὑμᾶς. Idem.

Ὁ δὲ τοσοῦτον —] Ὁ δὲ (τοσοῦτον ὑπερεῖδε τὸ δι᾽ ἐμὲ) πολλοῦ γὰρ —. Cont.

Καὶ ταῦτα] Sume adverbialiter, *atque etiam.* Auger.

Προσάγοντος ἐμοῦ] Scil. Thrasymachum ad Diodorum. Reisk.

Οὗτος ἔλεγ.] Ille non nominatus susurrator, qui sermones illos clandestinos ad actorem retulerat. Sed proximum οὗτος ego ad Diodorum refero. Idem.

Πάντων μᾶλλον] Opinor: πάντ᾽ ἂν μᾶλλον διεπράττετο. *quidvis potius faceret.* Quæ sequuntur, sic distinguenda: μετὰ τοῦτον Αὐτοκράτης, ἐμοῦ παρόντος, Θρασυμάχῳ ἔλεγεν, Εὐρυπτόλεμον etc. Markland. Sententia postulat aut διεταράττετο, aut διετράπετο. eadem utramque sententia. Reisk.

λον [1]διεπράττετο. μετὰ τοῦτον Αὐτοκράτης ἐμοῦ παρόν- 312
τος Θρασυμάχῳ ἔλεγεν Εὐρυπτόλεμον αὐτῷ μέμφεσθαι, φάσκοντα κακῶς ἀκούειν ὑπ᾽ αὐτοῦ· τὸν ἀπαγγέλλοντα δὲ εἶναι Μηνόφιλον. εὐθὺς δ᾽ ἐκεῖνος ἐπὶ τὸν Μηνόφιλον ἐβάδιζε μετ᾽ ἐμοῦ· κἀκεῖνος οὔτε ἀκοῦσαι πώποτε ἔφασκεν οὔτε ἀπαγγεῖλαι πρὸς Εὐρυπτόλεμον, καὶ οὐ ταῦτα μόνον, ἀλλ᾽ οὐδὲ διειλέχθαι πολλοῦ χρόνου. τοιαύτας προφάσεις προφασιζόμενοι τότε μὲν ἐκ τῆς ἐμῆς καὶ Θρασυμάχου συνουσίας ἐστὲ φανεροί, νῦν δέ, ἐπειδὴ ἐκλελοίπασιν ὑμᾶς αἱ προφάσεις, ἐλευθεριώτερόν με [2]κακῶσαι λείπετε οὐδέν. χρῆν μὲν οὖν τότε με γινώσκειν ὀφειλόμενόν [3]μοι ταῦτα παθεῖν, [4]ὅτε καὶ πρὸς ἐμὲ περὶ ὑμῶν αὐτῶν [5]ἐλέ- 313
γετε κακῶς· ἔπειτα καὶ περὶ Πολυκλέους, ᾧ νυνὶ βοηθεῖτε [6]πάντες, εἴρηκα πρὸς ὑμᾶς. κατὰ τί δὴ ταῦτα οὐκ ἐφυ-

[1] διεταράττετο. μετὰ τοῦτο A. [2] κακώσας, κλέπτῃ δ᾽ οὐδέν. T. R. κακώσαντες, κλέπτετε οὐδέν. A. [3] με T. R. A. [4] ὅταν T. R. A. [5] ἔλεγε T. [6] πάντες, εἴρ. π. ὑμᾶς, κατά τι δή τι ταῦτα ἐφυλαττόμην, T. πάντες, εἴρ. π. ὑμᾶς, κᾆτα τί δὴ ταῦτα οὐκ ἐφυλαττόμην; R. πάντες. εἰρήκαιμι δὲ πρὸς ὑμᾶς, κατά τι δήποτε ταῦτα οὐκ ἐφυλαττόμην. A.

Μετὰ τοῦτον] Correxi μετὰ τοῦτο, *post hæc, postea.* Auger.

Ἐστὲ] Malim ἦτε in imperfecto. post φανεροὶ deest ἐμοὶ ἀπεχθόμενοι, aut ἐμὲ βαρυνόμενοι, aut πρὸς ἐμὲ δυσνούστεροι ὄντες, vel tale quid. Reisk.

Κακώσας, κλέπτῃ δ᾽ οὐδέν.] Κακώσαντες, κλέπτετε οὐδέν. et v. antep. ἐλέγετε. Cont. Lego et distinguo: νῦν δὲ, ἐπειδὰν ἐκλελοίπασιν ὑμᾶς αἱ προφάσεις, ἐλευθεριώτερόν με κακώσαντες, κλέπτετε οὐδέν. *nunc autem, quando nihil quod obtendatis habetis, sine ulla simulatione aperte me invaditis.* ita vertit Interpres Brabantus: ad Sensum non male. Κλέπτειν vero pro *clam agere* vel *latere* notissimum est. Mox, pro ἔλεγε κακῶς legendum ἐλέγετε. Markland. Duas postremas literas v. κακώσας amputandas esse, facile liquet. sed tum dubium est, utrum λέγετε an ποιεῖτε desit. In κλέπτῃ videtur κλέπτετε latere. nisi plura desunt. Sed nimis confossus hic est locus a scabie et vermibus, quam ut sanari queat. Reisk.

Με γιν. ὀφ. με] Με secundi loco malim μοι legi. aut utrumque copulari, ut sit· ὀφειλόμενόν μοι με ταῦτα παθεῖν. Non dicitur ἐγὼ ὀφείλομαι, neque ἐγώ εἰμι ὁ ὀφειλόμενος, sed ὀφείλεταί μοι τοῦτο. Idem.

Ἔλεγε] Hic saltim eligerem ἐλέγετε. Taylor. Et sic dat Hanoviana. et ego secundum illam idem dedi. Reisk.

Κατά τι δή τι ταῦτα ἐφυλαττόμην, εὔηθές τι ἔπαθον] Καθό,τι δὴ ταῦτα ἐφ. Cont. Lego: κατά τι δή ποτε ταῦτα ἐφυλαττόμην· εὔηθές τι παθών. *dixi vobis quam ob rem hæc vitavi*, vel, *in his cautus fui: stulte quidem ego: opinabar enim* etc. κατά τι δή ποτε, ut apud Dion. Halicarnasseum De Struct. Orat. segm. 22. κατά τι δή ποτε βούλεται μὲν εἶναι βραχεῖα ἡ πρώτη συλλαβὴ τοῦ Κλυτάν. et ita passim. Statim, ἀπόθετος φίλος elegantissime dicitur, metaphora sumta a *Vino* vel aliis pretiosis κειμηλίοις, quæ ἀποτίθενται, *seponuntur.* amicus *interioris notæ.* Sic *sepositam togam* dicit Tibullus, non quotidiani usus, et ideo in majori pretio. ita *civitate Athenis donari* vocatur δωρεὰ ἀπόθετος τοῖς εὐεργέταις, *donum benefactoribus sepositum*, apud Auctorem Orat. in Neæram, quæ vulgo Demosthenis nomen præfert. Xenophon Ἀναβασ. II. p. 279. de palmarum glandibus: τὰς δέ τινες ξηραίνοντες, τραγήματα ἀπετίθεσαν. *pro bellariis reposuerunt*, vel *seposuerunt.* Markland. Dedi de meo κᾆτα τί δὴ ταῦτα οὐκ ἐφυλαττόμην; *ecquid tamen ego istæc haud cavi?* respondet εὔηθές τι ἔπαθον. Reisk. F. περὶ Π. ᾧ νυνὶ βοηθεῖτε (πάντε γὰρ εἴρηκα πρὸς ὑμᾶς, κακὰ δὲ δὴ τοιαῦτε οὐκ ἐφυλαττόμην) εὔηθές τι ἔπαθον· ᾤμην γὰρ etc.

λαττόμην; εὐηθές τι ἔπαθον· ᾤμην γὰρ ἀπόθετος ὑμῖν
314 εἶναι φίλος [1] καὶ μηδὲν ἀκοῦσαι [2] κακὸν δι' αὐτὸ τοῦτο, διότι
πρὸς ἐμὲ τοὺς [3] ἄλλους ἐλέγετε, [4] παρακαταθήκην ἔχων
ὑμῶν παρ' ἑκάστου λόγους πονηροὺς περὶ ἀλλήλων. 114. 1

ϛʹ. Ἐγὼ τοίνυν ἑκὼν ὑμῖν ἐξίσταμαι τῆς φιλίας, ἐπεί
τοι μὰ τοὺς θεοὺς οὐκ οἶδ' ὅ τι ζημιωθήσομαι μὴ ξυνὼν
ὑμῖν· οὐδὲ γὰρ ὠφελούμην ξυνών. πότερον γάρ, ὅταν ᾖ τί
μοι πρᾶγμα, τότε ποθέσομαι τὸν ἐροῦντα καὶ τοὺς μαρτυ-
ρήσοντας; [5] καὶ νῦν ἀντὶ μὲν τοῦ λέγειν ὑπὲρ ἐμοῦ τὸν λέ-
γοντα πειρᾶσθε κωλύειν, ἀντὶ δὲ τοῦ βοηθεῖν ἐμοὶ καὶ μαρ-
315 τυρεῖν τὰ δίκαια ξύνεστε τοῖς ἐμοῖς [6] ἀντιδίκοις καὶ μαρ-
τυρεῖτε. [7] ἀλλ' ὡς [8] εὖνοι ὄντες ἐμοὶ τὰ βέλτιστα ἐρεῖτε περὶ
ἐμοῦ; ἀλλὰ καὶ νῦν ὑμεῖς με μόνον κακῶς [9] λέγετε. τὸ μὲν
οὖν ἐμὸν οὐκ ἐμποδὼν ὑμῖν ἔσται. τοιοῦτον γὰρ πρὸς ὑμᾶς
αὐτοὺς πείσεσθε· ἐπειδήπερ ὑμῖν ἔθος ἐστὶν ἕνα τῶν ξυνόν-
των ἀεὶ κακῶς λέγειν καὶ ποιεῖν· ἐπειδὰν ὑμῖν ἐγὼ [10] μηνύ-

[1] τοῦ T. R. A. [2] κακὸν, δι' T. R. A. [3] ἄλλους κακῶς ἐλέγετε A. [4] καὶ παρακαταθήκην T. R. A. [5] ἀλλὰ καὶ A. [6] ἀντιδίκοις ἐμαρτυρεῖτε T. [7] ἀλλ' om. T. R. A. [8] εὔνους T. [9] ἐλέγετε T. [10] μηνύσω T. R. μὴ συνῶ A.

Εἰρήκαιμι] Accipio pro futuro ῥήσω, vel ἐρῶ. Auger.

Ἀπόθετος] Repositus in arcano quodam thesauro, ut vestis splendidior, quam in arca servamus, ne inquinetur. inde pro re omnia cara, sacra, quam servare ab omni macula et noxia salvam quam diligentissime cavemus. ut Arabicum مصان Reisk.

Τοῦ μηδὲν] Rectius καὶ μηδέν. Taylor. Imo vero τοῦ bene habet. subauditur χάριν vel ἕνεκα. sæpe usurpatur pro ὥστε. constructio hæc Græcis est usitatissima. potest reddi, *respectu*, vel *ratione*, vel *quod attinet*. Reisk. Auger.

Τοὺς ἄλλους ἐλέγετε] Interpone aut adde κακῶς. Reisk.

Ἔχων] Imo vero εἶχον aut ἔσχον. Idem.

Πρᾶγμα, τότε ποθέσομαι] Num πρᾶγμά ποτε, τόθ' ἕξομαι παρ' ὑμῶν τὸν συνεροῦντα. hoc posterius συνεροῦντα colligo ex ἀναιροῦντα, quod est in Vindobonensi. Idem.

Καὶ νῦν ἀντὶ μὲν etc.] Deest aliquid. Lego, ἀλλὰ καὶ νῦν: ut sit Responsio ad suam ὑποφοράν. Sic mox, ἀλλὰ καὶ νῦν ὑμεῖς με μόνον κακῶς λέγετε: ita legendum pro ἐλέγετε. Τὸ νῦν opponitur τῷ τότε præcedenti. Markland. Aut καὶ cum οἳ est commutandum. aut utrumque est copulandum sic: οἳ καὶ νῦν ἀντὶ μέν. Reisk.

Ἐμαρτυρεῖτε ὡς εὔνους etc.] Ἀντιδίκοις, καὶ μαρτυρεῖτε τὰ ψευδῆ κατ' ἐμοῦ. πῶς οὖν ὡς εὖνοι ὄντες ἐμοί, τὰ βέλτιστα ἐρεῖτε περὶ ἐμοῦ; Cont. F. ἢ μαρτυρεῖτε. Taylor. Puto legendum: οἳ οὐκ ἐμαρτυρεῖτε ὡς εὔνους etc. *vosne, qui ex benevolentia ergu me testimonium pro me ferre noluistis, vos,* inquam, *aliquid boni de me dicetis?* unde hoc *futurum* datur sperare, cum *etiam* nunc *me maxime omnium maledictis incessitis?* Indignationis hæc sunt plena. Markland. Dedi de meo ἀντιδίκοις, καὶ μαρτυρεῖτε. hic finit sententia. tum incipit vehemens et acerba inimicorum objurgatio ὡς εὖνοι ὄντες (sic enim leg. in plurali, et sic dedi de meo, pro εὔνους vulgato). *vosne optime de me prædicabitis, tanquam bene mihi volentes?* Post hæc scripta μαρτυρεῖτε inveni in Vindob. quoque. Reisk.

Λέγετε] Sic dedi de meo pro ἐλέγετε vulgato. præsens tempus postulat præmissum καὶ νῦν. Idem.

Ἐμποδὼν] Per me quidem haud stabit, quo minus res vestras ex animi vestri sententia agatis. vel sic: Haud ego equidem sorti intercedam, quæcunque vos manet, et quam nunc vobis eo prædictum. Idem.

Τοιοῦτον] Quale scil. nunc statim dicam. Idem.

Ἐγὼ μηνύσω] Lege: ἐγὼ μὴ συνῶ (vel ξυνῶ). *postquam ego inter vos versari desiero.* et mox: πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς τρέψεσθε. *in vosmet ipsos convertemini.* συνῶ vel ξυνῶ ὑμῖν sæpe occurrit in hac Oratione, et ubique. Gorgias Orat. pro Palamed. ἀλλὰ μεθ' ἑτέρων; τίνων; δηλονότι τῶν νῦν ὄντων. (l. συνόντων.) πότερον ἐλευθέρων ἢ δούλων; ἐλευθέροις γὰρ ὑμῖν σύνειμι. Præcedentia vero sic distinguenda — πείσεσθε (ἐπειδήπερ ὑμῖν — καὶ ποιεῖν) ἐπειδὰν ὑμῖν μὴ συνῶ, πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς τρέψεσθε· κἄπειτα, καθ' ἕνα ἕκαστον ὑμῖν αὐτοῖς ἀπεχθήσεσθε· τὸ δὲ τελευταῖον, εἷς ὁ λειπόμενος αὐτὸς αὐτὸν κακῶς ἐρεῖ. Mox, pro κακῶς καὶ λέγετε, videtur legendum ἀεί, cui respondet οὐ πώποτε in fine sententiæ: et ita supra dixit: ἀεὶ κακῶς λέγειν καὶ ποιεῖν. Notandum quoque, mutilam esse hanc Orationem, prout patet ex istis: κερδανῶ δὲ τοσοῦτον, ὅτι πρῶτον μέν, ὑμῶν ἀπαλλαγείς, ἐλάχιστα κακῶς ὑφ' ὑμῶν πείσομαι· (τοὺς μὲν γὰρ — οὐδένα πώποτε) atque ita finitur Oratio. pendente adhuc πρῶτον μέν, sine Redditivo suo ἔπειτα δέ, vel saltem δέ, sive ultima includas Parenthesi, sive non. Signandum igitur defectum puto. Markland. μηνύσω videtur bene habere, et hæc esse sententia: ubi ego vobis significavero, qui vestrum quem cœtus vestri verbis contumeliosis insectatus sit. Reisk.

Ἀπαχθήσεσθε. τὸ δὲ τ., εἷς ὁ λ. αὐτὸς αὐτὸν] Π. ἀπεχθήσεσθε. τὸ δὲ τ. εἷς ὁ λ. αὐτὸς αὐτόν. H. Stephan. ἀπεχθήσεσθε. Cont.

Πρῶτον μὲν] Præstolor ἀνταπόδοσιν. Taylor. Nihil hic deesse videtur. solummodo pro πρῶτον μὲν ὑμῶν legatur πρώτιστος ὑμῶν. Reisk.

Πώποτε] Φαίνεται λείπειν τι. Cont.

σω, πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς [1] τρέψεσθε, κἄπειτα καθ' ἕνα ἕκα- 316
στον ὑμῖν αὐτοῖς ἀπεχθήσεσθε, τὸ δὲ τελευταῖον [2] ὁ εἷς ὁ
λειπόμενος αὐτὸς [3] αὐτὸν κακῶς ἐρεῖ. κερδανῶ δὲ τοσοῦτον,
ὅτι [4] πρῶτον μὲν ὑμῶν ἀπαλλαγεὶς ἐλάχιστα κακῶς ὑφ'
ὑμῶν πείσομαι· τοὺς μὲν γὰρ χρωμένους ὑμῖν κακῶς καὶ
λέγετε καὶ ποιεῖτε, τῶν δὲ μὴ χρωμένων οὐδένα πώποτε.

[1] τρέπεσθε T. [2] ὁ om. T. R. A. [3] αὐτὸν T. R. [4] πρώτιστος ὑμῶν A.

ΛΥΣΙΟΥ

ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΙΩΤΟΥ.*

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Miles emeritus propter privatas simultates rursus catalogo adscribitur. Quo cum parum profecissent inimici (uti verisimile est, nam in hac parte deficit oratio), postulatur convitii, *νόμου διαῤῥήδην ἀγορεύοντος τοὺς ἐν τῷ συνεδρίῳ λοιδοροῦντας ζημιοῦν.* **Æstimata mulcta, nondum vero exacta, Quæstores, in quorum tabulas relata erat, causam cognoscunt, fortasse præter legem, hominemque absolvunt. Jam ventum est ad judices.**

Pag. ed. Reisk. — Pag. ed. H.Steph.

317 α΄. ΤΙ ποτε διανοηθέντες οἱ ἀντίδικοι τοῦ μὲν πράγματος 114.
παρημελήκασι, τὸν δὲ τρόπον μου ἐπεχείρησαν διαβάλλειν;
318 πότερον ἀγνοοῦντες [1]ὅτι περὶ τοῦ πράγματος προσήκει λέ-
γειν; ἢ τόδε μὲν ἐπίστανται, ἡγούμενοι δὲ λήσειν περὶ τοῦ
παντὸς πλείω λόγον ἢ τοῦ προσήκοντος ποιοῦνται; ὅτι
μὲν οὖν οὐκ ἐμοῦ καταφρονήσαντες ἀλλὰ τοῦ πράγματος
τοὺς λόγους ποιοῦνται, σαφῶς ἐπίσταμαι· εἰ μέντοι ὑμᾶς
[2]οἴονται δι' [3]εὔνοιαν ὑπὸ τῶν διαβολῶν πεισθέντας κατα-
ψηφιεῖσθαί μου, οὐκ ἂν θαυμάσαιμι. ᾤμην μὲν οὖν, ὦ
ἄνδρες δικασταὶ, περὶ τοῦ ἐγκλήματος, οὐ περὶ τοῦ τρό-

[1] ὅ,τι A. [2] οἴοντε T. [3] ἄνοιαν A.

*ΛΥΣΙΟΥ ΛΟΓΟΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΙΩΤΟΥ. Coisl. Pro ὑπὲρ, περὶ Harpocr. in Δικαίωσις, qui merito quoque ambigit, εἰ γνήσιος hæc Oratio. TAYLOR.

Ὅ, τι] Pro ὅτι Aldinæ editionis Steph. mala prorsus fide. Non *quid* dicendum sit, sed *omnino dicendum esse*. Nam ἔξω τοῦ πράγματος λέγειν, cujusmodi sit mores hominis exagitare, causam negligere, vetitum est in quibusdam Actionibus Atticis. Vid. Lysiæ orationem exeuntem Apologet. adv. Simon., Petit. Legg. Attic. L. 7. tit. 1., Poll. VIII. 10., ceterosque, et quæ nos quoque dicturi sumus de Legg. Atticis apud Lysiam repertis. IDEM.

Περὶ τοῦ παντὸς] Delendum τοῦ. nunquam enim, nisi fallor, ita loquitur Noster, aliter, centies. MARKLAND. Aut cum Marklando faciendum est, aut leg. περὶ τοῦ ἐπιόντος (id est, τοῦ ἐπιόντος). *quicquid in buccam, vel in mentem, venit.* REISK. Recte velit Marklandus τοῦ ejici. AUGER.

Οἴοντε] Οἴονται. CONT.

Εὔνοιαν] Imo vero ἄνοιαν. *per vel propter stultitiam suam opinantur.* REISK.

Οὐκ ἂν θαυμάσαιμι] Demens esset reus, qui coram judicibus suis ita loqueretur. nonne scripsit Lysias, τοῦτ' ἂν θαυμάσαιμι? MARKLAND. Non video, cur non reus coram judicibus hac oratione uti possit, a qua judicum dignitati nil derogatur, neque nota eorum nomini inuritur. Non mirer, ait, si adversarii tam stulti sint, ut futurum sperent, ut vos a calumniis decepti jus æquum pervertatis. Stultitiæ ignominia hic non in judices, sed in adversarios confertur. REISK.

που, τὸν ἀγῶνά μοι προκεῖσθαι· διαβαλλόντων δέ με τῶν
ἀντιδίκων, ἀναγκαῖόν ἐστι περὶ πάντων ἀπολογίαν ποιή-
σασθαι. πρῶτον μὲν οὖν περὶ τῆς ἀπογραφῆς ὑμᾶς διδάξω. 319
β΄. Ἀφικόμενος [1]προπέρυσιν εἰς τὴν πόλιν, οὔπω δύο
μῆνας ἐπιδεδημηκὼς κατελέγην στρατιώτης. αἰσθόμενος
δὲ τὸ πραχθὲν [2]ὑπετοπούμην εὐθέως ἐπὶ μηδενὶ ὑγιεῖ
κατειλέχθαι. προσελθὼν οὖν τῷ στρατηγῷ ἐδήλωσα ὅτι
ἐστρατευμένος εἴην, ἔτυχον δὲ οὐδενὸς τῶν μετρίων· προ-
πηλακιζόμενος δὲ ἠγανάκτουν μὲν, ἡσυχίαν δ' εἶχον. ἀπο-
ρούμενος δὲ καὶ συμβουλευόμενός τινι τῶν πολιτῶν τί [3]χρή-
σωμαι τῷ πράγματι, ἐπυθόμην ὡς καὶ δήσειν με ἀπειλοῖεν,
λέγοντες ὅτι οὐδὲν ἔλαττω χρόνον Καλλικράτους Πολύαινος 320
ἐνδημοίη. κἀμοὶ μὲν τὰ προειρημένα διείλεκτο ἐπὶ τῇ Φι-
λίου τραπέζῃ· οἱ δὲ μετὰ Κτησικλέους τοῦ ἄρχοντος,
ἀπαγγείλαντός τινος ὡς ἐγὼ λοιδοροῖμι, τοῦ νόμου ἀπα-
γορεύοντος ἐάν τις ἀρχὴν ἐν συνεδρίῳ λοιδορῇ, παρὰ τὸν

[1] πρότερον T. R. [2] ὑπετυπούμην T. [3] χρήσομαι T. R. A.

Περὶ πάντων] Scil. ὧν διαβεβλήκασι vel κατηγορήκασι. REISK. *De omnibus*. Declarat is qui loquitur se responsurum esse omnibus sibi objectis. Attamen in orationis decursu nullibi respondet iis quæ sibi extra causam objecta sunt. AUGER.

Πρότερον] Imo vero προπέρυσιν, *anno abhinc retro tertio*. Confirmant hanc suspicionem insequentia voc. v. antep. de Ctesicle archonte, collata cum p. 322. v. 2. ἐξιούσης τῆς ἀρχῆς, Ctesiclis puta. REISK.

Ὑπετυπούμην] ὑπετοπούμην. SCAL. ὑπετοπούμην dedi, idem est atque ὑπετόπαζον. *suspicabar*. REISK.

Ἐστρατευμένος εἴην] Rude donatus: τὰς στρατείας ἐστρατευμένος ὅσαι ἂν αὐτῷ προσετάχθησαν, ut loquuntur Oratores Attici. V. Æsch. c. Timarch. p. 5. edit. Steph. init. TAYLOR.

Ἐπυθόμην ὡς καὶ δήσειν με ἀπειλοῖεν] ἐπυθόμην ὡς με ἀπώλειαν. SCAL.

Λέγοντες ὅτι κ. τ. λ.] Sensum funestavit lacuna deploratissima, quam ante comma proximum cuivis subodorari licet. TAYLOR. Ctesicles puta, qui videtur idem ille Strategus fuisse, de quo defensor modo commemoraverat, una cum assessoribus suis. Nihil hic deesse videtur. Verum principio orationis deesse nonnulla ut suspicer, pene inducor a vocabulo τὰ προειρημένα. nisi malumus existimare, hoc vocabulo significari partem illam orationis ab accusatore habitæ, qua is verba retulisset contumeliosa, a defensore in Ctesiclem conjecta. REISK. Intelligo τὰ προειρημένα, de conviciis dictis a reo contra magistratus, de quibus conviciis antea dixerant accusatores. AUGER.

Πολύαινος ἐνδημοίη] Videor mihi hoc e loco colligere, Polyænum fuisse causæ hujus defensorem, et Callicratem tribunum illius manipuli, in quo Polyænus militaret. Sententia hæc est: Non debere Polyænum, qui miles gregarius esset, ægre ferre, neque queri, quod in castra exire tam cito juberetur. Callicratem, ejus tribunum, illuc jam esse profectum. Iniquum esse militem, qui postulet, diuturnius in urbe otium sibi, quam tribuno, concedi. REISK. Reiskium pæne exscribit Augerus.

Διείλεκτο] Id est, εἴρητο ἐν τῷ διαλέγεσθαι μετὰ τῶν φίλων. IDEM.

Κτησικλέους] Ctesicles Archon fuit Olymp. CXI. 3. At Lysias maturius supremum diem obierat. TAYLOR. οἱ μετὰ Κτησικλέους, videtur novo modo dictum esse, pro illo solito οἱ περὶ Κτησικλέα. Ctesicles, Archon, ejusque assessores in tribunali rerum bellicarum. REISK.

Ἀπαγγείλαντος] Subaudi αὐτοῖς. et ad λοιδοροῖμι, αὐτὸν aut αὐτούς. IDEM.

Ἐγὼ λοιδοροῖμι] Ἐγὼ ἀρχὴν λοιδοροῖμι. CONT.

Τοῦ νόμου ἀπαγορεύοντος ἐάν τις κ. τ. λ.] *Cum lex vetaret Magistratui in ipso senatu*

νόμον ζημιῶσαι ἠξίωσαν. ἐπιβαλόντες δὲ τὸ ἀργύριον πράξασθαι μὲν οὐκ ἐπεχείρησαν, ἐξιούσης δὲ τῆς ἀρχῆς γράψαντες εἰς λεύκωμα τοῖς ταμίαις παρέδοσαν. οἵδε μὲν

nulla legitima de causa convitium facere. Interpres acutus et juris Attici consultissimus. Quid? Licebatne ergo Magistratui *extra Senatum* convitia quæcunque ad ravim usque ingerere? Nam, quantum tuam orationem video, id Solon non cavit. Attamen profecto ignosci potes, cum Petito viro optimo hæc ipsa imposuerunt. Imposuerunt dico, nam et ille hunc locum non intellexit. Convitia in Magistratum evomendi licentiam ab omni ore et *ubique* removit Jurisprudentia Attica: atque etiam a Foro, a Sacris, a Senatu contumeliam vel *Privatorum*, id quod in hoc loco voluit Lysias. *Illo* probato *hoc* facilius sequetur. Et ecce. Ἐὰν Θεσμοθέτην, ἤ τινα τούτων, οἷς ἂν ἡ πόλις τινὰ ἄδειαν, ἢ στεφανηφορίαν, ἢ τινὰ τιμὴν δῷ, ὑβρίσῃ τις, ἢ κακῶς εἴπῃ, ἄτιμος ἔστω καθάπαξ. Demosth. c. Midiam. Videtis nullam προθεσμίαν, nullam omnino vel *loci* vel temporis vel alicujus circumstantiæ haberi rationem: attamen ἄτιμος ἔστω καθάπαξ. Jam vero quid statuit eadem Jurisprudentia de Privatis? Ζῶντα δὲ κακῶς λέγειν ἐκώλυσε πρὸς ἱεροῖς, καὶ δικαστηρίοις καὶ ἀρχείοις, καὶ θεωρίας οὔσης ἀγώνων· ἢ τρεῖς δραχμὰς τῷ ἰδιώτῃ, δύο δ' ἄλλας ἀποτίνειν εἰς τὸ δημόσιον ἔταξε. Plutarch. in Solone. Τοῦ μὲν νόμου διαῤῥήδην ἀγορεύοντος τοὺς ἐν τῷ συνεδρίῳ λοιδοροῦντας ζημιοῦν ἀκηκόατε. Noster procedente oratione. De Rabulis in Concionibus verba facientibus maxime id cavit. Τῶν Ῥητόρων ἐάν τις λέγῃ ἐν βουλῇ ἢ ἐν δήμῳ περὶ τοῦ εἰσφερομένου, μὴ χωρὶς περὶ ἑκάστου, ἢ δὶς περὶ τοῦ αὐτοῦ, ὁ αὐτὸς τοῖς αὐτοῖς, ἔτι εἰ λοιδορῆται ἢ κακῶς ἀγορεύῃ τινὰ— ἀφειμένης τῆς ἐκκλησίας, ἢ τῆς βουλῆς, κυριευέτωσαν οἱ πρόεδροι μεχρὶ ν δραχμῶν κ. τ. λ. Æsch. c. Timarch. Quanquam et alibi quoque convitiantem reprimit. Non ergo in his verbis somniandum est de *Magistratu*, sed ἀρχὴν per *omnino* exponi velim. Passim ita. Ὅντινα μὲν τρόπον, ἀρχὴν ἔγωγε οὐκ ἔχω εἶπαι. Herodot. Uran. 128. Οἱ στασιῶταί σφι γενόμενοι, ἐπεβούλευον θάνατον Στράττι τῷ Χίου τυράννῳ, ἐόντες ἀρχὴν ἑπτά. Id. ibid. 132. Ἀμομφάρετος δὲ ἀρχήν τε οὐδαμᾶ Παυσανίην τολμήσειν σφέας ἀπολιπεῖν κ. τ. λ. Id. Calliop. 56. Add. 59. 79. et Clio. 9. Ita Sophocl. Electr. 441.

Ἀρχὴν γάρ, εἰ μὴ τλημονεστάτη γυνὴ
Πασῶν ἔβλαστε, τάσδε δυσμενεῖς χοὰς
Οὐκ ἄν ποθ' ὅν γ' ἔκτεινε, τῷ δ' ἐπέστεφε.

Joseph. Antiq. 1. 3. 8. Σῶφρον γὰρ εἶναι τὴν ἀρχὴν αὐτοῖς μηδὲ χαρίσασθαι τὸ ζῆν, ἢ δόντα τούτους διαφθείρειν. Idem III. 15. 3. Πολλοὶ δ' οὐδ' ἀρχὴν εἰσελθεῖν εἰς τὸ ἱερὸν δυνηθέντες ἀπίασιν. V. Cl. Hudson. ad locum priorem, qui laudat Jensium in Lection. Lucian. Jam quemnam non tædebit misellulorum homuncionum, qui et hæc quoque præcepta νομοθεσίας Atticæ miserrime interpretantur: ἀρχὴν ὑπεύθυνον μὴ ἀποδημεῖν. ἀρχὴν ὑπεύθυνον μὴ στεφανοῦν. etc. cujusmodi sunt illa ex juramento Heliastarum, quam formulam expressit Demosthenes in oratione Timocrat. Οὔτ' α[illegible], οὔτ' ἄλλον οὐδένα ἐάσω, οὐδὲ ἀρχὴν καταστήσω, ὥστε ἄρχειν ὑπεύθυνον ὄντα ἑτέρας ἀρχῆς? Ubi ἀρχὴν pro Magistratu est inscitissimum. TAYLOR. Aut detrahenda est vocabulo ἀπαγορεύοντος prima syllaba, id quod verius arbitror, aut vocabulum hoc significatu hic est usurpatum rariusculo, pro simplici ἀγορεύοντος aut προειπόντος. *cum lex edicat, denunciet, his verbis:* IN CURIA SI QUIS MALEDICAT MAGISTRATUI. subaudi τοῦτον ζημιοῦν. *hunc magistratus mulctæ pecuniariæ damnato.* Mutavi distinctionem veterem, quæ hæc erat λοιδορῇ παρὰ τὸν νόμον, ζημιῶσαι. Verum illa vocabula παρὰ τὸν νόμον cohærent cum ἠξίωσαν ζημιῶσαι. Ctesicles cum satellitibus suis, nulli dubitarunt mihi præter omne jus et fas mulctam irrogare. Verba ἐάν τις ἀρχὴν [id est, ἄρχοντά τινα, ὁντινοῦν] ἐν τῷ συνεδρίῳ λοιδορῇ, verba sunt, ut Taylor appellat, legitima, h. e. ipsius legis formula. ut ζημιοῦν addatur, necesse non est; si adsit, haud sim repudiaturus. REISK. ἀγορεύοντος. CONT. Hic forsan melius quam cum infra p. 324. v. 2. mutat ἀγορεύοντος in ἀπαγορεύοντος. AUGER.

Ἐπιβαλόντες] De ratione τοῦ ἐπιβάλλειν fusius ad or. c. Andocid. TAYLOR.

Τὸ ἀργύριον πράξασθαι] Comma, quod in vulgatis pone ἀργύριον est, sustuli, quo integrum cuique esset hoc vocabulum, quo vellet, referre, sive ad ἐπιβαλόντες, sive ad πράξασθαι. mihi videtur ad infinitivum potius, quam ad participium referendum esse. ἐπιβάλλειν dicitur non ἀργύριον, sed ζημίαν. Verum πράττεσθαι ἀργύριον crebro usurpatur. REISK.

Λεύκωνα] Λεύκωμα. PALMER. SCAL. CONT.

Οἵδε μὲν τάδε] Οἱ μὲν τάδε. CONT.

Οἵδε μὲν τάδε] Alius dixisset οἵδε μὲν οὖν τάδε. Sed in Lysia fero brevitatem

τάδε διεπράξαντο· οἱ δὲ ταμίαι, οὐδὲν ὅμοιον τοῖσδε διανοηθέντες, [1] ἀνακαλεσάμενοι δὲ τοὺς παρόντας καὶ τὴν γραφὴν, ἐσκοποῦντο τῆς αἰτίας τὴν πρόφασιν. ἀκούσαντες δὲ 324
τὸ γεγενημένον, [2] ἐννοούμενοι οἷα πεπονθὼς ἦν, τὸ μὲν πρῶτον ἔπειθον αὐτοὺς ἀφεῖναι, διδάσκοντες ὡς οὐκ ἐπιεικὲς
115. 1 εἴη τῶν πολιτῶν τινὰς διὰ τὰς ἔχθρας ἀναγράφεσθαι· ἀποροῦντες δὲ μεταπεῖσαι αὐτοὺς, τὸν παρ' ὑμῶν κίνδυνον ὑποστάντες ἄκυρον τὴν ζημίαν ἔκριναν.

γ'. Ὅτι μὲν οὖν ἀφείθην ὑπὸ τῶν ταμιῶν, ἐπίστασθε· προσήκειν δὲ ἡγούμενος [3] καὶ διὰ ταύτην τὴν ἀπόδειξιν 325
ἀπηλλάχθαι τοῦ ἐγκλήματος, ἔτι πλείονας καὶ νόμους καὶ ἄλλας δικαιώσεις παρασχήσομαι. καί μοι λάβε τὸν νόμον.

[1] ἀνακαλεσάμενοι τοὺς παραδόντας τὴν ἀπογραφὴν A. [2] ἐννοοῦντες T. A. [3] καὶ om. A.

vincientes particulas omittentem. οἵδε redit ad Ctesiclem ejusque assessores. REISK.

Διεπράξαντο] Callidis machinationibus et clandestinis inter se deliberationibus hoc perficiebant, ut hæc tam legibus et juri adversantia peragerent. IDEM.

Ἀνακαλεσ. δὲ] Δὲ hoc malim abesse. IDEM.

Τοὺς παρόντας] Malim τοὺς παραδόντας. IDEM.

Καὶ τὴν γραφὴν] Nisi desit Participium aliquod post has voces, scribendum videtur: κατὰ τὴν γραφὴν ἐσκοποῦντο τῆς αἰτίας τὴν πρόφασιν. Paulo supra distinguendum: — λοιδορῇ, παρὰ τὸν νόμον ζημιῶσαι ἠξίωσαν. MARKLAND. Pro simplici γραφὴν malim ἀπογραφήν. non enim libellus accusatorius hic erat exhibitus, neque accipere poterant quæstores [illegible]llos accusatorios, id quod solis li[illegible]at prætoribus juri dicundo constitutis; sed solas ἀπογραφὰς accipiebant, h. e. tabulas, in quibus scripta essent nomina ærariorum, seu debentium ærario; a quibus ut debita redigerentur, opera danda erat quæstoribus. REISK.

Ἐσκοποῦντο τῆς αἰτίας] Sine dubio καὶ hic deest. καὶ τῆς αἰτίας. nam ἀνακαλεῖσθαι τὴν ἀπογραφὴν dici nequit, potest σκοπεῖσθαι. considerabant tabulas sibi traditas, quibus Polyænus ut ærarius esset inscriptus; unaque considerabant, vel explorabant causam offensionis vel criminationis, h. e. cur Ctesicles et ejus assessores ita offensi essent Polyæno (ita enim juvat defensorem appellare) ut eum quæstoribus pro ærario traderent. IDEM.

Αὐτοὺς] Ctesiclem puta cum sociis. IDEM.

Διὰ τὰς ἔχθρας] Idem est atque, διὰ τὰς ἰδίας ἔχθρας. *propter privatas simultates.* nam contentio cum aliquo in republica, ea ἔχθρα non est. IDEM.

Ἀναγράφεσθαι] Melius ἀπογράφεσθαι. In militiam sc. Similis fere error oratione exeunte. TAYLOR. Vulgata bene videtur habere, idemque valere, atque ἀπογράφεσθαι, vel ἐγγράφεσθαι, *in tabulas ærariorum referri.* REISK.

Καὶ διὰ ταύτην τὴν ἀπόδειξιν] Paulo durius atque obscurius dictum. bene si habet, hæc erit sententia: Per hanc, quam nunc edo, demonstrationem innocentiæ meæ, per hanc purgationem meam in qua cum maxime versor. Subauditur τῆς ἐμῆς μετριότητος, aut ὅτι ἀδικοῦμαι καὶ συκοφαντοῦμαι. Sententia postulat: καὶ διὰ τῶν ἄλλων ἀποδείξεων. IDEM.

Ἀπηλλάχθαι] Ad ἀπηλλάχθαι mihi videtur addendum esse adverbium aliquod: arbitratus me debere, propter hanc denuntiationem in jus, *judiciali modo* effugere accusationem. AUGER.

Πλείονας] Refer et ad νόμους et ad δικαιώσεις. Lysias, inquit Harpocratio ad voc. δικαίωσις, accipit τὰς δικαιώσεις pro δικαιολογίας. Ceterum haud video quid intelligat orator per πλείονας καὶ νόμους καὶ ἄλλας δικαιώσεις, quum nullæ adhuc leges recitatæ, nulla judicialia argumenta producta fuerint. IDEM.

ΝΟΜΟΣ.

τοῦ μὲν νόμου διαῤῥήδην ἀγορεύοντος τοὺς ἐν τῷ συνεδρίῳ λοιδοροῦντας ζημιοῦν ἀκηκόατε. ἐγὼ δ᾽, ὅτι μὲν οὐκ εἰσῆλθον εἰς τὸ ἀρχεῖον, μάρτυρας παρεσχόμην, ἀδίκως δὲ ζημιωθεὶς οὔτ᾽ ὀφείλω οὔτ᾽ ἐκτῖσαι δίκαιός εἰμι. εἰ γὰρ φανερός εἰμι μὴ ἐλθὼν εἰς τὸ συνέδριον, ὁ δὲ νόμος τοὺς ἐντὸς πλημμελοῦντας ἀγορεύει τὴν ζημίαν ὀφείλειν, ἠδικηκὼς μὲν οὐδὲν φαίνομαι, [1]ἔχθρᾳ δὲ ἄνευ τούτου
326 [2]παραλόγως ζημιωθείς. συνέγνωσαν δὲ καὶ αὐτοὶ σφίσιν ὡς ἠδικηκότες· οὔτε γὰρ εὐθύνας ὑπέσχον, οὔτε εἰς δικαστήριον εἰσελθόντες τὰ πραχθέντα ψήφῳ κύρια κατέστη-
327 σαν. εἰ δ᾽ οὖν ἐζημίωσαν μὲν οἵδε προσηκόντως, ἐκύρωσαν δ᾽ ἐν ὑμῖν τὴν ἐπιβολὴν, [3]τῶν ταμιῶν ἀφέντων, εἰκότως

1 ἔχθρα T. 2 παραγώγως T. 3 καὶ τῶν A.

ΝΟΜΟΣ] Ad ΝΟΜΟΣ addendum videtur ΜΑΡΤΥΡΕΣ. id quod patet e proximis μάρτυρας παρεσχόμην. Reisk.

Ἐγὼ δ᾽] Aliquid deesse suspicatur Schottus, credo, propter istud μάρτυρας, quod sequitur. At non necesse est suspicari hunc locum. Taylor.

Μάρτυρας παρεσχόμην] Ubinam sunt hi *testes*, quos dicit se *exhibuisse*? certe nulla eorum in præcedentibus mentio. aut igitur defectus est alicubi in Contextu, aut legendum: μάρτυρας παρασχήσομαι. ΜΑΡΤΥΡΕΣ. ἀδίκως δὲ etc. Quod verius puto. Markland.

Ἔχθρα] Conjecit Steph. ἔχθρᾳ, quod probo. Sequentia fortasse ita concinnari possunt: Ἔχθρᾳ δὲ ἀντὶ τούτου παρανόμως ζημιωθείς. παραλόγως Scal. et Coisl. Taylor. Recte Stephanus ἔχθρᾳ, casu tertio. Sed quis cætera explicet, uti nunc habent? Lego: ἔχθρᾳ δὲ ἄνων (i. e. ἀνθρώπων) τούτων παρανόμως ζημιωθείς. Notum est vocem ἀνθρώπων in MSS. ita scribi solere ἄνων. inde forte istud ἄνευ. Tale mendum emaculavimus ex Philone Judæo, p. 215. ad finem Libelli ὅτι ἄτρεπτον τὸ Θεῖον: γῆς γὰρ θρέμμα καὶ οὗτος, οὐκοῦν οὐ βλάστημα. scribe: οὐκ οὔνου (id est, οὐρανοῦ) βλάστημα. ita enim vox οὐρανὸς concipitur in MSS. οὗνος. Porro: παρανόμως ζημιωθεὶς, ut supra, παρὰ τὸν νόμον ζημιῶσαι, et ἀδίκως ζημιωθεὶς, cui mox opponitur ἐννόμως ζημιωθείς. Sciunt vero, qui in his rebus versantur, tam parvum esse discrimen in Libris scriptis inter μ, ν, et γ, ut παρανόμως in παραγώγως facile abire potuerit. Markland. ἄνευ τούτου bene habet. Significat *solummodo*, mera ex simultate, nullo habito ad innocentiam meam respectu, quasi dixisset: ἔχθρᾳ μόνῃ, ἄνευ τοῦ ἠδικηκέναι μέ τι. Reisk. παραλόγως. Cont.

Συνέγνωσαν κ. τ. λ.] Optime Steph. ex stercore Manuscriptorum, qui ita: συνέγνωσα δὲ καὶ αὐτοῖς φησίν. Pro quo Scal. συνέγνωσα δὲ καὶ αὐτοῖς φήσασιν ὡς ἠδικηκότες εἶεν. Taylor. μετέγνωσαν. Cont.

Εἰ δ᾽ οὖν κ. τ. λ.] Convertit hic omnia Schottus: Εἰ δ᾽ οὖν ἐζημίωσαν μὲν οὐδὲ προσηκόντως, οὐδὲ ἐκύρωσαν ἐν ὑμῖν τὴν ἐπιβολὴν (MSS. ἐπιβουλήν. Sed de his actum satis.) τῶν ταμιῶν ἀφέντων, εἰκότως ἂν τοῦ ἐγκλήματος ἀπηλλαγμένος εἴην. εἰ μὲν γὰρ κύριοι ἦσαν πράξασθαι, ἢ ἀφεῖναι ἀνόμως ζημιωθεὶς εὐλόγως ἂν ἀφείθην· εἰ δ᾽ οὐκ ἔξεστι κ. τ. λ. Sed vel vulgata lectio est ea longe sincerior. Locus certe, ut et tota oratio, horridus, et præfractus. Attamen in tantis tenebris hoc nihilominus videre posse videor, Schottum in hoc loco nihil potesse, et, quæcunque sit vera lectio, illius certe non esse. Fortasse levi immutatione in postremo inciso, totum sanabitur: Εἰ δ᾽ ἔξεστι μὲν ταμίαις ἀφεῖναι, διδόασι δὲ αὐτοὺς ὑπὲρ ὧν ἂν διαχειρίζωσιν κ. τ. λ. Taylor. Ad ἐζημίωσαν et ἐκύρωσαν sub. ἄν. Auger.

Οἵδε] Ctesicles puta ejusque sodales. Reisk. Ctesicles et ejus asseclæ. Auger.

Δ᾽ ἐν ὑμῖν τὴν ἐπιβολὴν] δ᾽ ἐν ἡμῖν τὴν ἐπιβολήν. Cont. Lego: ἐκύρωσαν δ᾽ ἔννομον

ἂν τοῦ ἐγκλήματος ἀπηλλαγμένοι εἶεν. [1]εἰ μὲν γὰρ κύριοι ἦσαν πράξασθαι ἢ ἀφεῖναι, [2]ἐννόμως ζημιωθεὶς εὐλόγως ἂν ὤφειλον· εἰ δ᾽ ἔξεστι μὲν αὐτοῖς ἀφεῖναι, διδόασι δὲ 328
[3]αὐτοῖς ὑπὲρ ὧν ἂν διαχειρίζωσιν, εἴ τι ἠδικήκασι, τῆς προσηκούσης ῥᾳδίως δίκης τεύξονται.

δ. Ὧι μὲν τρόπῳ παρεδόθην καὶ ἐζημιώθην, ἐπίστασθε· δεῖ δ᾽ ὑμᾶς μὴ μόνον τοῦ ἐγκλήματος τὴν αἰτίαν, ἀλλὰ καὶ τῆς ἔχθρας τὴν πρόφασιν [4]εἰδέναι. Σωστράτῳ γὰρ φίλος ἐγενόμην πρότερον μὲν τῆς τούτων ἔχθρας, εἰδὼς [5]δὲ περὶ τὴν πόλιν ἄξιον λόγου γεγενημένον. γνώριμος δὲ γε- 329

1 οἱ A. 2 ἐννόμως δὲ ζημ. A. 3 αὐτοὶ εὐθύνας ὑπὲρ A. 4 εἰδῆσαι T. 5 δὲ ἐκεῖνον περὶ A.

τὴν ἐπιβολήν: *legalem vero mulctam sanxissent.* Ita ἔννομος ἐκκλησία, Actor. XIX. 39. ἔννομος πολιτεία, Æschines κατὰ Τιμάρχου, p. 1. et ἔννομον κήρυγμα, idem contra Ctesiph. p. 57. ἔννομοι κολάσεις, Philo Judæus Vit. Mos. lib. 1. Mox, pro ἀπηλλαγμένοι εἶεν Schottus legit ἀπηλλαγμένος εἴην: forte recte. non ita paulo ante, ubi legit οὐδὲ προσηκόντως, οὐδὲ ἐκύρωσαν. sana enim est vulgata. Markland. Bene habet ἐν ὑμῖν. *in judicio vestro.* alloquitur Heliastas, aut potius Logistas. Reisk.

Εἰ μὲν γὰρ κύριοι ἦσαν] Quæstores puta. verum pro prima voce εἰ malim οἱ. *hi quidem*, quæstores puta, *habebant in potestate sua arbitrioque, debitum a me exigere, aut missum me facere.* Idem.

Ἐννόμως ζημιωθεὶς] Interpone δέ. *legaliter autem*, h. e. legibus convenienter, *si mulctæ fuissem a Ctesiclis tribunali addictus, semper tamen debuissem, seu ærarius fuissem*, idque summo jure, etiamsi quæstores me absolvissent. Nam quæstorum absolutio juribus vestris nil derogat. Idem.

Διδόασι δὲ αὐτοῖς ὑπὲρ ὧν ἂν διαχειρίζωσιν, etc.] Inexplicabilis hic locus, hoc manente contextu. in priori membro sententiæ pro ἐννόμως et ὤφειλον, Schottus conjicit ἀνόμως et ἀφείθην: et initio hujus inserit οὐκ ante ἔξεστι. Mihi adhuc tenebræ: et defectu laborare locum suspicor. De his vero Quæstoribus vide Doctiss. Kühnium ad Pollucem VIII. 9. segm. 97. Et notanda paulo inferius vox rarior εἰδῆσαι, si sana sit. Markland. Sine dubio leg. αὐτοὶ εὐθύνας. *ipsi autem rursus rationes vobis reddunt.* Reisk. Mihi pridem visum est verbum εὐθύνας latere in αὐτοῖς: postea vidi Reiskio in mentem venisse διδόασι δ᾽ αὐτοὶ εὐθύνας, attamen in eadem maneo sententia, neque αὐτοὶ addendum arbitror. διδόναι εὐθύνας, *rationes reddere gesti magistratus*, est dictio Atticis scriptoribus ipsique Lysiæ frequens et usitata. p. 143. 18. ed. Steph. οὐδέποτ᾽ ἐλθὼν εὐθύνας ἐτόλμησε δοῦναι. p. 172. 7. ὅσοι μὲν ἐν τῇ δημοκρατίᾳ ἄτιμοι ἦσαν εὐθύνας δεδωκότες. Cf. Andocid. p. 12. 19. ed. Steph. Dicitur item εὐθύνας ὑποσχεῖν supra p. 324. 10. et p. 170. 35. ed. Steph. item λόγον διδόναι et λόγον ὑποσχεῖν ap. Xen. Hellen. l. I. c. 7. §. 2. εὐθύνας διδόναι pro δίκην διδόναι est ap. Aristoph. in Pac. v. 1187. et hinc etiam confirmatur hæc conjectura, quod διαχειρίζειν proprie et peculiariter dicitur de publicarum rerum administratione. p. 170. 35. οὔτε χρήματα διαχειρίσας τῆς πόλεως δίδωμι λόγον αὐτῶν. Vid. et Andocid. de Myst. p. 19. 12. de Red. p. 21. 42. Æsch. in Ctesiph. p. 55. fin. ed. Steph. Hoc εὐθυνῶν judicio omnes tenebantur Athenis, qui magistratum gessissent, vel ullam partem publici muneris attigissent, vid. Æsch. d. l.; soli excipiebantur Heliastæ auctore Aristophane in Vesp. v. 585.

Καὶ ταῦτ᾽ ἀνυπεύθυνοι δρῶμεν· τῶν δ᾽ ἄλλων
οὐδεμί᾽ ἀρχή.

Eoque judicio condemnati erant infames. Vid. Lys. p. 172. 17. Andocid. de Myst. p. 10. 15. Schol. ad Aristoph. Equit. v. 822. Pollux l. VIII. §. 45. 88. et 100. Harpocrat. et Suid. voc. εὔθυναι. Sluiter.

Ἠδικήκασι] Redit ad quæstores, τεύξονται autem ad Ctesiclem et ejus collegas. *facile hi a me et a quæstoribus repetent pœnas debitas, si quid quæstores deliquerint*, h. e. mulctam a Ctesicle mihi irrogatam præter fas mihi remiserint. Reisk.

Παρεδόθην] A Ctesicle puta quæstoribus pro ærario. Idem.

Εἰδὼς δὲ περὶ τὴν πόλιν ἄξιον λόγου γεγενη-

νόμενος διὰ τῆς ἐκείνου δυναστείας οὔτ᾽ ἐχθρὸν ἐτιμωρησά-
330 μην οὔτε φίλον εὐηργέτησα· ζῶντος μὲν γὰρ διὰ τὴν ἀνά-
γκην καὶ διὰ τὴν ἡλικίαν ἐσχόλαζον, ἐκλιπόντος δὲ τὸν βίον
οὔτε λόγῳ οὔτε ἔργῳ ἔβλαψα οὐδένα τῶν κατηγορούντων,
ἔχω δὲ καὶ τοιαῦτα εἰπεῖν, ἐξ ὧν ὠφελοίμην ἂν πολὺ δι-
καιότερον ὑπὸ τῶν ἀντιδίκων ἢ κακῶς πάσχοιμι. τὴν μὲν
331 οὖν ὀργὴν διὰ τὰ προειρημένα συνεστήσαντο, προφάσεως
οὐδεμιᾶς πρὸς ἔχθραν ὑπαρχούσης. ὀμόσαντες μὲν οὖν

μένον] Primo legendum, εἰδώς γε. aliter, nihil erit in sequentibus, quod respondeat isti δέ. nisi aliquid desit post γεγενημένον: quod sane suspicor. Deinde, licet ἄξιον λόγου suo loco probum sit, tamen quum sermo fit de viro, qui de Civitate bene meretur, nimis humile elogium videtur, et usitatissimum est ἄξιον πολλοῦ. Sic Orat. X. περὶ τοῦ πατρὸς οὕτω πολλοῦ ἀξίου γεγενημένου καὶ ὑμῖν καὶ τῇ πόλει. Orat. XV. init. Πολλοῦ ἄξια τῇ πόλει γεγόνασι. Orat. XXXIV. ἀνδρὸς δὲ ἀγαθοῦ καὶ πολίτου πολλοῦ ἀξίου. Plato in Sympos. de Amore: πολλοῦ ἄξιος καὶ πόλει καὶ ἰδιώταις. Et ita centies in his Orationibus. Quæ vero sequuntur sic distinguenda: γνώριμος δὲ γενόμενος, διὰ τῆς ἐκείνου δυναστείας οὔτ᾽ ἐχθρὸν ἐτιμωρησάμην οὔτε φίλον εὐηργέτησα. Διὰ τῆς ἐκείνου δυναστείας est *durante ejus potestate*. et ita intelligendum puto difficile istud 2 Petr. III. 6. δι᾽ ὧν, ὁ τότε κόσμος etc. *sub quibus, ille tunc mundus* etc. i. e. quibus ita exsistentibus, *sub quo* rerum et creationis *statu*. Markland.

Οὔτε φίλον εὐηργέτησα] Has tres voces delet Schottus: Quæ tamen adeo non sunt delendæ, ut locus sine his constare nequeat. Taylor. Has voces omittendas censuit Schottus: verebatur enim, opinor, ne contra reum faceret hæc Confessio. Sed non erat metuendum: nihil enim aliud vult Orator, quam se usum fuisse *Potestate* Sostrati nulla *omnino* in re: modo loquendi satis usitato, quo *Universalitas* (ut ita dicam) rei alicujus designatur per duo Opposita, quæ totam rem exprimunt et comprehendunt. sic "dicenda tacenda" Horatio sunt *omnimoda*. quod sumsit, opinor, ex Demosthene de Cor. ῥητὰ καὶ ἄρρητα ὀνομάζων. "Noti ignotique," id est, *omnes homines*, Petronius c. 112. Propertius III. 5.

"Ultima quæ pacto noxque diesque fuit,"

id est, *ultimum tempus vitæ*: imitatione Pindari Pyth. IV. μοιρίδιον ἆμαρ καὶ νύκτες, i. e. μοιρίδιος χρόνος. Isocrates ad Philippum: ἄγονται δὲ καὶ φέρονται τῆς νυκτὸς καὶ τῆς ἡμέρας ὑπὸ τῶν οἰκετῶν σφετέρων αὐτῶν. Ulpianus ad Demosth. adv. Aristocrat. ubi explicat phrasin ἄνω καὶ κάτω per πανταχοῦ, rationem addit: διὰ γὰρ τῶν δύο ἀρχῶν καὶ τὸ μέσον συμπεριλαμβάνεται. et sic apud Æschinem adv. Ctesiph. p. 68. πάντ᾽ ἤματα καὶ πάσας νύκτας, est ἀεί. Juvenalis Sat. III. 104.

"Melior, qui semper, et omni
Nocte dieque potest aliena sumere vultum
A facie: jactare manus," etc.

ita legendus et distinguendus iste locus. vulgo, *alienum sumere vultum. A facie jactare manus* etc. Quin et ita intelligendum istud Matt. XII. 32. οὔτε ἐν τούτῳ τῷ αἰῶνι, οὔτε ἐν τῷ μέλλοντι. *neque in hoc ævo, neque in futuro*: id est, *nunquam*. et istud 1 Tim. IV. 8. ἐπαγγελίαν ἔχουσα ζωῆς τῆς νῦν, καὶ τῆς μελλούσης, id est, *omnis temporis*: quod modo vocaverat πάντα, sc. χρόνον, et illi opposuerat ὀλίγον, nempe χρόνον: quemadmodum postulat Argumentatio. Porro par huic Lysiæ loco est ille Orat. XXV. ὑπ᾽ ἐμοῦ φανήσεται οὔτε τῶν ἐχθρῶν οὐδεὶς τετιμωρημένος, οὔτε τῶν φίλων εὖ πεπονθώς. Cujus oblitus erat Schottus. Markland.

Διὰ τὰ προειρημένα] Hinc patet Defectus, quem supra memoravi, post vocem γεγενημένον. nulla enim iræ aut inimicitiarum causa in *prædictis* apparet: ut necesse sit totam hanc partem intercidisse, in qua ista narrabantur. Markland. Non videtur ex hac dictione διὰ τὰ προειρ. colligi posse orationis principium esse mutilatum. potest enim hæc dictio significare, propter illam meam, de qua modo dixi familiaritatem cum Sostrato, cujus auctoritas et potentia Ctesiclem ejusque amicos gravabat. Reisk. Sc. propter potentiam Sostrati de qua modo diximus. Auger.

Προφάσεως] Subaudi ἰδίας, aut ἰδίᾳ παρ᾽ ἐμοῦ αὐτοῖς δεδομένης. Reisk. Videtur

τοὺς ἀστρατεύτους καταλέξειν, παρέβησαν τοὺς ὅρκους.
προὔθεσαν δὲ τῷ πλήθει [1] βουλεῦσαι περὶ τοῦ σώματος,
ζημιώσαντες μὲν ὡς τὴν ἀρχὴν λοιδοροῦντα, κατολιγωρή-
σαντες δὲ τοῦ δικαίου, βιαζόμενοι βλάπτειν ἐξ ἅπαντος 332
τοῦ λόγου· πᾶν [2] ἂν ἔπραξαν, μέλλοντες μεγάλα μὲν ἐμὲ
βλάψειν, πολλὰ δ᾽ ἑαυτοὺς ὠφελήσειν, οἵτινες οὐδετέρου
τούτων ὑπάρχοντος πάντα περὶ ἐλάττονος ποιοῦνται τοῦ
δικαίου. ἀλλὰ γὰρ [3] εἰ κατεφρόνησαν τοῦ ὑμετέρου πλή- 333
θους, οὐδὲ φοβηθῆναι τοὺς θεοὺς ἠξίωσαν, ἀλλ᾽ οὕτως
ὀλιγώρως καὶ παρανόμως προσηνέχθησαν, ὥστε ἀπολογή-
σασθαι μὲν περὶ τῶν πεπραγμένων οὐδ᾽ ἐπεχείρησαν· τὸ
δὲ τελευταῖον, νομίζοντες οὐχ ἱκανῶς με τετιμωρῆσθαι, τὸ 334

[1] βουλεύσασθαι π. τ. σώμ. τοῦ ἐμοῦ· ζημ. A. [2] ἂν om. T. R. A. [3] οἳ A.

addendum, vel saltem subaudiendum ἄλλης. Auger.

Βουλεῦσαι] Imo vero βουλεύσασθαι. *in deliberationem ire*. Reisk.

Περὶ τοῦ σώματος] Subaudi τοῦ ἐμοῦ. debeamne in posterum quoque libertate mea civili salva perfrui, an ea privatus, atque infamia notatus pro servo vænire. Colligitur hoc e loco, si quis magistratui munus fungenti insultasset, eum eo genere infamiæ fuisse notatum, ut non modo foro arceretur, sed etiam pro mancipio venderetur. Quod nescio an ex alio nullo vetusti auctoris, qui hodie quidam exstet, loco confirmari possit. Idem.

Τὴν ἀρχὴν] Post ea, quæ dicta sunt, nemo gravabitur mecum restituere ἐν ἀρχείῳ. Nam neque Magistratui convitiatus est, neque si convitiabatur maxime, per τὴν ἀρχὴν exprimi potuit, et deinde, ex toto tenore orationis *locus*, in quo convitium fecisse insimulatur, disertissime postulat notari. Taylor. Bene habet vulgata. τὴν ἀρχὴν idem valet atque τὸν ἄρχοντα. colligit sic: Magistratus quidem dignitatem honoris sui suorumque corporum læsam tam severe ulciscuntur, ipsi autem jus violare nulli dubitant, cui tuendo præfecti sunt publice. Reisk.

Βιαζόμενοι βλάπτ.] *Conati*. Salmas. βιαζόμενοι δὲ βλάπτειν. Cont. Fort. με est interponendum. *dum connituntur omni nervorum contentione me lædere, quocunque tandem id fiat modo, nihil non egerunt*, ut illo vulgari utar, *nihil intentatum sibi reliquerunt*. Reisk.

Ἐξ ἅπαντος τοῦ λόγου πᾶν ἔπραξαν] Videntur hæc ita distinguenda et legenda esse: ἐξ ἅπαντος (τὸ τοῦ λόγου) πᾶν ἔπραξαν. In illis ἐξ ἅπαντος subauditur τρόπου vel μηχανήματος vel tale quid. Ad τὸ τοῦ λόγου subaudi ἔπος. *ut in proverbio dicitur*. idem est ac si dixisset: ὅ ἐστι τοῦτο τὸ ἐν τῷ κοινῷ λόγῳ λεγόμενον. vel, ἵνα ἐξῇ μοι χρῆσθαι ἐκείνῳ τῷ παροιμιώδει. Ecquodnam autem est illud proverbiale, cui a se usurpando veniam præfatur? Est nempe πᾶν ἔπραξαν. Proverbii formam habet dictio πᾶν πράττειν, ut, *mettre le diable a quatre*. Idem.

Οὐδετέρου τούτων] Refer ad μεγάλα ἐμὲ βλάψειν et πολλὰ ἑαυτοὺς ὠφελήσειν. Auger.

Πάντα περὶ ἐλάττονος] πάντα περὶ πλείονος. Vel πάντος περὶ ἐλάττονος ποιοῦνται τὸ δίκαιον. Schott. Quod postremum, ægre ubi tandem intellexi, nauseabam. Taylor. Omnino contrarium dicere voluit. Forte scribendum: πάντα περὶ ἐλάττονος ποιοῦνται τοῦ ἀδίκου. Mox, pro εἰ κατεφρόνησαν, opinor οἳ legendum. Markland. τοῦ δικαίου bene habet. Sententia hæc est: Affectant sanctimoniam tuendi juris, volunt casti et severi juris arbitri videri, aliis omnibus in rebus, ubi non agitur de noxia mihi danda, aut de emolumento sibi quærendo; seu, ubi neque sua mecum simultas, neque spes lucelli intervenit. Reisk.

Εἰ κατεφρόνησαν] F. καί. Taylor. Bene habet εἰ. Sententia est: Etiamsi hoc ipsis ignoveris, quod vestram multitudinem (tot numero homines, cives suos) contemserint; at satis illis hoc non fuit. Etiam deos spreverunt. Qui hoc feretis? Idem est ac si latius et plenius sic dixisset: ἀλλὰ γὰρ, εἰ καὶ τοῦτ᾽ ἦν πως οἰστέον καὶ ὀλιγωρητέον, ὅτι τοῦ ὑμετέρου πλήθους καταφρόνησαν, ἀλλ᾽ ἐκεῖνό γε οὐκ ἦν ἀνεκτὸν, ὅτι οὐδὲ τοὺς θεοὺς φοβηθῆναι ἠξίωσαν. Reisk.

Τὸ δὲ τελευταῖον] Videri possit hæc ver-

πέρας ἐκ τῆς πόλεως ἐξήλασαν. διατεθέντες δὲ οὕτω πα-
335 ρανόμως καὶ βιαίως, ἐπικρύψασθαι τὴν ἀδικίαν περὶ οὐδε-
νὸς ἐποιήσαντο, παραγαγόντες δὲ πάλιν περὶ τῶν αὐτῶν
ἠδικηκότα με οὐδὲν ἐπιδεικνύουσι καὶ λοιδοροῦσι, τοῖς μὲν
ἐμοῖς ἐπιτηδεύμασιν οὐ προσηκούσας διαβολὰς ἐπιφέροντες,
τοῖς δ' αὑτῶν τρόποις [1] τὰς οἰκείας καὶ συνήθεις.

έ. Οἵδε μὲν οὖν ἐκ παντὸς τοῦ τρόπου προθυμοῦνταί
με τῇ δίκῃ ἁλῶναι· ὑμεῖς δὲ μήτε ταῖς τούτων διαβολαῖς
336 ἐπαρθέντες ἐμοῦ καταψηφίσησθε, μήτε τοὺς βέλτιον καὶ

[1] [τὰς] R.

borum idem significantium exaggeratio, τὸ τελευταῖον et in continenti post τὸ πέρας, ferenda, et nescio an laudanda etiam in vehementi contentione animi a graviore quopiam affectu commoti. Verum vide, ne ne sit quidem hæc tautologia. τὸ τελευταῖον potest significare, ut id dicam quod in dicendis postremum habeo, πέρας autem, quæ est injuriarum postrema, et quasi coronis aut cumulus, quas illi mihi injurias multasque alias et peracerbas dedere. IDEM.

'Εξήλασαν] *Ejicere voluerunt*; neque enim *adhuc* eum ejecerant in *hac* causa condemnatum, neque *ante* in priori; prout patet ex præcedentibus. innuitur igitur *Voluntas*, non *Effectus*: cujus exempla vide ad fin. Orat. XIII. si sanus sit locus: οὓς οὗτος μὲν ἀπέκτεινεν ὠμῶς, ἡ δὲ τύχη καὶ ὁ δαίμων περιεποίησε· *quos hic quidem* Agoratus *crudeliter occidit; Fortuna autem et Fatum servavit.* Sic Ioan. X. 32. λιθάζετε, *lapidare vultis*: et com. 33. λιθάζομεν, *lapidare volumus.* Quæro, an ex hac loquendi Forma explicandum sit istud Lucæ Actor. VII. 58. καὶ ἐκβαλόντες ἔξω τῆς πόλεως, ἐλιθοβόλουν. et statim sequitur, καὶ ἐλιθοβόλουν τὸν Στέφανον. Atqui quodnam opus, ut idem *iterum* diceretur? num igitur in priori loco ἐλιθοβόλουν significat *lapidare statuebant, volebant*: in sequenti, *lapidabant*, seu *lapidibus petebant*: ut in isto *Intentio*, in hoc *Factum* denotetur? Mihi quidem nequaquam hoc verosimile videtur: nec possum credere vel Historicum δὶς τὸ αὐτὸ dicturum; vel eandem vocem, tantulo interjecto spatio, tam diversis notionibus usurpaturum. Forte igitur Lucas scripsit com. 58. καὶ ἐκβαλόντες ἔξω τῆς πόλεως ἐλιθολόγουν, *lapides legebant* vel *eligebant.* quod postquam factum fuisset, et *testes* (quorum id negotium imprimis erat) *vestimenta exteriora deposuissent*, deinde ἐλιθοβόλουν *Stephanum.* Nimirum in Lapidationibus Judæorum Judicialibus (qualis hæc Stephani fuit) eligebatur Lapis *magnus*, quem *Testes* in damnatum *primi* mittebant vel demittebant. hic, utpote insignior, ὁ λίθος vocari videtur, κατ' ἐξοχὴν, *lapis ille*: et inde explicandum puto Ioannem VIII. 7. ὁ ἀναμάρτητος ἐν ὑμῖν, πρῶτος τὸν λίθον βαλέτω. *qui vestrum sine* hujusce generis *peccato est, primus in eam lapidem* ILLUM *mittat*: id est, velut Testis legitimus, jus habeat *primus* mittendi *magnum istum* lapidem. nisi ita sumatur, otiosus plane et superfluus erit Articulus τόν: cujus Pleonasmi pauca admodum exempla ex scriptis N. F. proferri posse existimo, in quibus mira est, et major, quam vulgo putatur, circa hanc rem ἀκρίβεια. Jam vero, si *Testes* magnum illum lapidem *primi* mittebant, quinam sunt isti, qui ἐλιθοβόλουν Stephanum *priores*, et antequam Testes vestimenta exsuissent? Ne *Vulgus* faceret, obstitit Mos, et Legum metus, et Religio: et præcipue, quod ab initio usque ad finem totus hujus Tragœdiæ processus ad præscripta Legum et Judiciorum Formam exactus fuit. Non igitur, ut videtur, ἐλιθοβόλουν καὶ ἐλιθοβόλουν Stephanum; sed forte ἐλιθολόγουν vel ἐλιθοφόρουν prius, et deinde ἐλιθοβόλουν: prout Natura Rei et Ordo Narrationis postulare videntur: vide Ioan. VIII. 59. et X. 31. MARKLAND.

Διατεθέντες] Id est, διακείμενοι οὕτως, ἢ τοιαύτην ἐν ἑαυτοῖς ἔχοντες τῆς διανοίας διάθεσιν. REISK.

Παραγαγόντες] Scil. εἰς τὸ δικαστήριον. IDEM.

Τὰς οἰκείας] Pro τὰς malim πάνυ. IDEM. Malim ad Reiskii mentem πάνυ. AUGER.

Ταῖς τούτων διαβολαῖς ἐπαρθέντες] Quod supra dixit, ὑπὸ τῶν διαβολῶν πεισθέντας. Recte vero ἐπαρθέντες: ut mox, ἐπαρθέντα ἐλπίδι. ἀρθεὶς ταῖς ἐλπίσι. Herodian. III. 40. MARKLAND.

δικαίως βουλευσαμένους ἀκύρους καταστήσητε. οἵδε μὲν
γὰρ ἅπαντα καὶ κατὰ τοὺς νόμους καὶ κατὰ τὸ εἰκὸς
ἔπραξαν, [1] καὶ ἠδικηκότες [2] μὲν οὐδὲν φαίνονται, λόγου δὲ
πλεῖστον τοῦ δικαίου ποιησάμενοι. τούτων μὲν οὖν ἀδικούν-
των μετρίως ἂν ἠγανάκτουν, ἡγούμενος τετάχθαι τοὺς
116. μὲν ἐχθροὺς κακῶς ποιεῖν, τοὺς δὲ φίλους εὖ· παρ' ὑμῶν δὲ
τοῦ δικαίου στερηθεὶς πολὺ ἂν μᾶλλον λυπηθείην. δι'
ἔχθραν μὲν γὰρ οὐ δόξω κακῶς πεπονθέναι, διὰ κακίαν
[3] δὲ τῆς πόλεως. λόγῳ μὲν οὖν περὶ τῆς ἀπογραφῆς ἀγω-
νίζομαι, ἔργῳ δὲ περὶ πολιτείας. τυχὼν μὲν γὰρ τῶν 337
δικαίων [4] — [5] πιστεύω δὲ τῇ ὑμετέρᾳ γνώμῃ — μείναιμι
ἂν [6] ἐν τῇ πόλει· [7] πραχθεὶς δὲ ὑπὸ τῶνδε, εἰ ἀδίκως ἁλοίην,
ἀποδραίην ἄν. τίνι γὰρ ἐπαρθέντα ἐλπίδι δεῖ με συμπο- 338
λιτεύεσθαι, ἢ τί με χρὴ διανοηθέντα, εἰδότα μὲν τῶν ἀντι-

[1] καὶ om. T. R. A. [2] μὲν γὰρ οὐδὲν T. R. A. [3] δὲ ἐκπεσεῖν τῆς A. [4] parentheseos signa om. T. [5] πιστεύων T. [6] ἐν om. T. [7] πραθεὶς R. παραχθεὶς A.

Βουλευσαμένους] Quæstores designat, qui Polyænum mulcta absolverant; ad quos etiam proximum οἵδε redit. REISK. AUGER.

Τούτων] Redit ad Ctesiclem ejusque collegas, qui Polyæno mulctam dictaverant. REISK. AUGER.

Τετάχθαι] Malim φύσει τετάχθαι, *a natura rerum ita esse constitutum, hanc esse legem a natura imperatam*, οὕτω πεφυκέναι. REISK.

Ποιεῖν] Subaudi τινὰ, aut ἕκαστον ἡμῶν. IDEM.

Διὰ κακίαν τῆς πόλεως] Latinam quidem interpretationem meam ad hanc vulgatam accommodavi, unde sententia exsistit tolerabilis illa quidem, dubium tamen penes me nullum est, Lysiam dedisse: διὰ κακίαν δὲ [subaudi τὴν ἐμὴν] στερηθῆναι [vel ἐκπεσεῖν] τῆς πόλεως. *sed propter improbitatem meam urbe ejectus, exsilio mulctatus fuisse.* REISK. Sc. τὴν ἐμήν. AUGER.

Περὶ τῆς ἀντιγραφῆς] MS. in Marg. Steph. ἀπογραφῆς: quod verum est. sic initio fere Orat. πρῶτον μὲν οὖν περὶ τῆς ἀπογραφῆς ὑμᾶς διδάξω. Mox, pro πιστεύων δὲ, scribe τε: et pone ὑποστιγμὴν, non τελείαν, post ἐν τῇ πόλει, ut recte legit Stephanus. cum antea deesset Præpositio. MARKLAND.

Πιστεύων] Ultimam literam censeo detrahendam esse, et verba ista πιστεύω δὲ τῇ ὑμετέρᾳ γνώμῃ, *confido autem vestræ benevolentiæ atque æquitati*, pro parenthetis habeo. Post hæc scripta reperio πιστεύω in Vindobon. et sic nullus dubitavi id sumere, atque locum pro sententia mea distinguere. REISK.

Ἂν τῇ πόλει] Π. ἂν ἐν τῇ πόλει. H. STEPHAN. CONT.

Πραχθεὶς] πραθεὶς Ald. Sed utrumque nihili est. Fortasse hoc modo: πρὸς ἐχθροὺς δὲ, ὑπὸ τῶνδε εἰ ἀδίκως ἁλοίην, ἀποδραίην ἄν. TAYLOR. Mallem, παραχθεὶς, *adductus, productus*, sc. in judicium. ut supra: παραγαγόντες δὲ πάλιν περὶ τῶν αὐτῶν ἠδικηκότα με. Orat. XIII. παράγειν αὐτὸν εἰς τὸν δῆμον. Mox, pro διανοηθέντα mallem διανοηθῆναι. MARKLAND. A Stephano excogitatum et obtrusum πραχθεὶς, aut potius ab ejus operis, rursus expuli, et genuinam lectionem πραθεὶς ex Aldina revocavi. Venditus autem, aut adductus ad eam necessitatem, ut mihi sub corona veneundum sit, id quod certissime fiet, si hoc judicio damner, quanquam si damner, præter fas et jus damner; affugiam ex urbe. Idem est ac si dixisset: εἰ δ' ὑφ' ὑμῖν ἁλοίην (καίτοι ἀδίκως, εἰ οὕτω συμβαίη) δέον ἐμὲ ἐπὶ τούτῳ ὑπὸ τούτων πραθῆναι, τῶν ἐμῶν ἐχθρῶν, ἀποδραίην ἄν. REISK.

Με χρὴ διανοηθέντα] Aut in με χρὴ latet μέτριον, aut illis servatis addendum est μεῖναι, aut ἐπιτηδεύειν. *quid æquum et tolerabile sperantem me oportet in urbe manere?*

δίκων τὴν προθυμίαν, ἀποροῦντα δ' ὅθεν χρὴ τῶν δικαίων τινὸς τυχεῖν; περὶ πλείστου οὖν ποιησάμενοι τὸ δίκαιον, καὶ ἐνθυμηθέντες ὅτι καὶ ὑπὲρ τῶν περιφανῶν ἀδικημάτων συγγνώμην ποιεῖσθε, τοὺς μηδὲν ἀδικήσαντας διὰ τὰς ἔχθρας μὴ περιίδητε ἀδίκως τοῖς μεγίστοις [1] ἀτυχήμασι περιπεσόντας.

[1] ἀδικήμασι T.

Reisk. Ad διανοηθέντα, sub. συμπολιτεύεσθαι, quod præcepit. Auger.

Προθυμίαν] Animum odio mei ardentem, studiumque atque contentionem modis omnibus mihi nocendi. Reisk.

ΛΥΣΙΟΥ

ΚΑΤΑ ΘΕΟΜΝΗΣΤΟΥ

ΠΡΩΤΟΣ.†

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Is, pro quo Oratio hæc scripta est, exprobratum sibi dicit a Theomnesto, patrem se occidisse. Theomnestus dictum non negat, sed negat id ad Κακηγορίας legem pertinere, quæ prohibebat ἀνδροφόνον aliquem appellare, quo probro non affecisset eum qui querebatur. Quam exceptionem confutat is qui agit, ex eo quod etsi verba quibus læsus fuerat, non essent in lege nominatim expressa, in ea tamen continebantur, quatenus vetabat lex ἀνδροφόνον quenquam appellare contumeliæ causa. Qui autem aliquem dicit patrem suum occidisse, eum ἀνδροφόνον dicit, et plus quam ἀνδροφόνον. Desid. Herald. Animadvers. in Salmas. Observat. ad Jus Attic. et Rom. II. 13.

Pag. ed. H. Steph. | Pag. ed. Reisk.

116. 15 α'. ΜΑΡΤΥΡΩΝ μὲν οὐκ ἀπορίαν μοι ἔσεσθαι δοκῶ, ὦ ἄν- 339
δρες δικασταί· πολλοὺς γὰρ ὑμῶν ὁρῶ δικάζοντας τῶν τότε 342

* ΚΑΤΑ ΘΕΟΜΝΗΣΤΟΥ] Cum historiolas, hujuscemodi maxime, curta deceat brevitas, nolui, quæ præter Heraldiana observari volebam, *argumento* attexi, verum hic *post principia* latitantia minus occupatos solummodo morari. Ablata erat civibus Atticis non una sola lege conviciandi licentia. Nam 1. QUI ALIQUID IN ALIQUEM CONTUMELIÆ CAUSA DIXERIT, ἐὰν μὴ ἀποφαίνῃ, ὡς ἔστιν ἀληθῆ τὰ εἰρημένα, ut dicit noster in hac oratione, lege tenebatur. Οὐκ οἶσθα, ὅτι κακηγορίας δίδωσιν ὁ νόμος γράψασθαι τοῦτον, ὃς ἂν βλασφημῇ τινὰ, οὐκ ἔχων ἀποδεῖξαι περὶ ὧν λέγει σαφὲς οὐδέν; Dio Chrysostom. Orat. 15. Et Solo quidem hanc maledicendi libertatem a locis solummodo sacris, et publicis consessibus removit, *drachmarum*que *quinque* ζημίαν constituit, quarum tres solvendæ erant ei, cui injuria facta esse dicebatur, τῷ ἰδιώτῃ: duæ ærario publico: Plato vero in suæ νομοθεσίας l. 11. non solum a templis et in jure dicundo, sed ubique arceri voluit, pœnamque arbitrio magistratus reliquit. Quem secuti sunt Romani. Papian. l. Responsor. tit. 5. "Si quis — in convicia atrocia forte proruperit, solutio vel vindicta pro facti ipsius qualitate in judicis arbitrio et æstimatione consistat." At erant 2. quædam gravioris notæ, δεινότεραι quædam contumeliæ, in quas vehementius insurgebat lex antiqua et ab omni ore excussit, non nisi *quingentis drachmis* redimendas. Hujusmodi jurisprudentia Attica nominavit ἀπόῤῥητα, Κακηγορίας sc. lege designatas et nominatim interdictas. Isocrates c. Lochit. Νόμος κελεύει τοὺς λέγοντάς τι τῶν ἀποῤῥήτων πεντακοσίας δραχμὰς ὀφείλειν. Utpote si quis ἀνδροφόνον quempiam appellaverit. Noster: Ἐρεῖ πρὸς ὑμᾶς — ὡς οὐκ ἔστι τῶν ἀποῤῥήτων, ἐάν τις εἴπῃ τὸν πατέρα ἀπεκτονέναι· τὸν γὰρ νόμον οὐ ταῦτ' ἀπαγορεύειν, ἀλλ' ἀνδροφόνον οὐκ ἐᾷν λέγειν. Inscitissime, ut id obiter notem, Meurs. Them. Attic. I. 15. hac constitutione homicidis *linguæ* usuram ademptam esse voluit, οὐκ ἐᾷν ἀνδροφόνον λέγειν. O Themidem Atticam! Cuiquamne tantum de te licuisse! Et recte inter ἀπόῤῥητα homicidæ appellatio refertur, cum ad eam sermonis atrocitatem nunquam devenit *jurisprudentia ipsa*, nisi in iis solis, qui ἑαλωκότες et δεδογμένοι ἀνδροφόνοι erant. Demosth. adv. Aristocrat. Τοὺς δ' ἀνδροφόνους ἐξεῖναι ἀποκτείνειν ἐν τῇ ἡμεδαπῇ, καὶ ἀπάγειν, ὡς ἐν τῷ ἄξονι ἀγορεύει· λυμαίνεσθαι δὲ μὴ, μηδὲ ἀποινᾷν, ἢ διπλοῦν ὀφείλειν. ὅσον ἂν καταβλάψῃ κ. τ. λ. Ἠκούσατε μὲν τοῦ νόμου· σκέψασθε δὲ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ θεωρήσατε, ὡς καλῶς καὶ σφόδρα εὐσεβῶς

παρόντων ὅτε Λυσίθεος Θεόμνηστον εἰσήγγελλε τὰ ὅπλα
343 ἀποβεβληκότα, οὐκ ἐξὸν αὐτῷ, δημηγορεῖν· ἐν ἐκείνῳ γὰρ

ἔθηκεν ὁ τιθεὶς τὸν νόμον. Τοὺς ἀνδροφόνους φησί. πρῶτον μὲν δὴ τοῦτον ἀνδροφόνον λέγει, τὸν ἑαλωκότα ἤδη τῇ ψήφῳ. Οὐ γὰρ ἔστ' οὐδεὶς ὑπὸ ταύτῃ τῇ προσηγορίᾳ πρὶν ἂν ἐξελεγχθεὶς ἁλῷ. Ποῦ τοῦτο δηλοῖ; ἔν τε τῷ προτέρῳ νόμῳ, καὶ ἐν τούτῳ. Ἐν μὲν γὰρ ἐκείνῳ γράψας, ἐάν τις ἀποκτείνῃ τὴν βουλὴν δικάζειν εἶπεν, ἐν δὲ τούτῳ τὸν ἀνδροφόνον προσειπὼν ἃ χρὴ πάσχειν εἴρηκεν. οὗ μὲν γὰρ ἦν ἡ αἰτία τὸ πρᾶγμα, τὴν κρίσιν εἴρηκεν· οὗ δ' ὁ ἁλοὺς ἔνοχος τῷ προσρήματι τούτῳ καθέστηκε, τὴν τιμωρίαν ἔγραψε. Grave idcirco et τῶν ἀπορρήτων, aliquem *homicidam* appellare. Lege erat speciatim interdictum, et a tali verborum contumelia maxime cavit Euphemismus Atticus. Sed, quod me non mediocriter percellit, video hic in causa convicii actorem a conviciis non abstinere, tametsi ea a *foro* et *Magistratuum conventibus* præcipue, ut vidimus, exsulabant lege diserta. Ἐγὼ δ' εἰ μὲν τὸν ἑαυτοῦ [πατέρα] με ἀπεκτονέναι ᾐτιᾶτο, συγγνώμην ἂν εἶχον αὐτῷ τῶν εἰρημένων· φαῦλον γὰρ αὐτὸν καὶ οὐδενὸς ἄξιον ἡγούμην. Et, quod felicioribus ingeniis relinquo concoquendum, ejusmodi erat istud convicium, quale nuper descripsimus, τῶν ἀπορρήτων scilicet, inter ea, quæ disertis verbis et nominatim vetebantur. Τῶν νόμων ἀπαγορευόντων μὴ τοὺς τῶν ἄλλων πατέρας κακῶς λέγειν τεθνεῶτας. Demosth. adv. Bœotum 2. Quam constitutionem cum quibusdam aliis uti omisit Petitus, gratiorem paulo operam sumere videbor, quam sumo quotidie, in Legibus Atticis recensendis: quarum συλλογὴν, suppetant modo vires et hoc otium Academicum, in lucem meditor proferre. TAYLOR.

† ΠΡΩΤΟΣ] Male dicitur *prior*, cui non succedit altera, et quam etiam pro unica habent quotquot laudant Antiquiores. Κατὰ Θεομνήστου Cod. Vatic. Harpocr. in Ἀπίλλειν et Ἀπόρρητα, ceterique. Proinde palam omnibus prædico, a secunda quæ a tergo mox sequitur, caverent. Irrepsit nimirum in ora hominum et *dias oras* cura nostri nondum subacta, quam in sedem δευτερολογίας, cum tamen a priori neque locorum tractatione, neque vocabulis ipsis discedat, inepte compegerint Librarii, exinde in multorum fallaciam quotidie depromendam. Evenit enim nostro, sicut et plurimis evenisse quoque credo, ut quam ibi contentionis imaginem rudiori tractu adumbravit, hic disertiori lumine orationis exprimeret, et, ut de se ait Tertullianus, "properatum opus pleniore scriptione rescinderet." Vel fortasse, quod magis demum sentio, acta erat illa coram *Arbitris*, qui, ut infra discimus, de hac causa prius cognoscebant, hæc coram *Judicibus* post annum elapsum. Quod et aliunde confirmari posse credo. IDEM.

Λυσίθεος] Infra Dionysius dicitur. Nonnulla fortasse ibi sum admoniturus. IDEM. Lysithei pariter atque Dionysii nomina recte habent. Lysitheus erat actor ejus causæ, qua Theomnestus abjecti scuti reus agebatur. Dionysius autem Lysitheo ea in causa operam dabat dicendo adversus Theomnestum testimonio, quanquam ex insequentibus intelligimus Theomnestum causam vicisse, et Dionysium falsi dicti testimonii nomine notatum infamia fuisse. REISK.

Δημηγορεῖν] Ἀπαγορεύειν. SCHOTT. *Non licuisse ire inficias.* Somnia mera! Quid enim, monstrum! ad hunc locum confert, sive Lysitheus in eo judicio adversarium nactus sit difficilem, sive confitentem? Lis erat ea δοκιμασίας. Negabat scilicet ullum Theomnesti vel *voce* vel *consilio* opus esse reipublicæ, qui eam armis tegere per ignaviam non sustinuit. Nam in orat. c. Timarch. ἀπέδειξε νομοθέτης, οὓς χρὴ δημηγορεῖν, καὶ οὓς οὐ δεῖ λέγειν ἐν τῷ δήμῳ. Τίσι δεύτερον ἀπεῖπε, inquit Orator, μὴ λέγειν· εἰς τὰς στρατείας, φησὶ, μὴ ἐστρατευμένος — ἢ τὴν ἀσπίδα ἀποβεβληκώς. Rescribe itaque: Λυσίθεος Θεόμνηστον εἰσήγγελλε τὰ ὅπλα ἀποβεβληκότα οὐκ ἀξιῶν αὐτὸν δημηγορεῖν, id est, ἀξιῶν αὐτὸν μὴ δημηγορεῖν, solita phrasi. Ita noster c. Alcibiad. Ἀντιβολήσουσιν οὐκ ἀξιοῦντες τοῦ Ἀλκιβιάδου υἱέος τοσαύτην δειλίαν καταγνῶναι. Et rursus pro Aristoph. bon. Ἐγὼ μὲν οὐκ ἀξιῶ οὕτω πολλὰ καὶ μεγάλα τεκμήρια παρασχομένους ἡμᾶς ἀπολέσθαι ἀδίκως. Et c. Agorat. Ὁρῶντες τὰ πράγματα οὐχ οἷα βέλτιστα ἐν τῇ πόλει, ἄγειν μὲν τὸν Ἀγόρατον οὐκ ἔφασαν προσήσεσθαι. Id. de S. Oliv. excis. Ταῦτα μὲν ἐνθάδε οὐκ οἶδ' ὅτι δεῖ λέγειν. Plutarch. in Alcibiad. Ἐρωτώμενοι δὲ, ἐφ' οἷς ἀφιγμένοι τυγχάνουσιν, οὐκ ἔφασαν ἥκειν αὐτοκράτορες. Vid. eund. de fort. Alexand. orat. 1. p. 331. B., Aristid. c. Plat. pro quat. vir. statim in fronte, Xenoph. p. 454. B., Plat. de Rep. t. 1. p. 34. Edit. Massie. Ita Latini fere. Plaut. Mostell. I. 3. 37.

"Stulta es plane, quæ
Illum tibi æternum putes fore amicum
et benevolentem.
Moneo ego te, te deseret ille ætate et
satietate.
Ph. Non spero." TAYLOR.

τῷ ἀγῶνι τὸν πατέρα μ' ἔφασκεν ἀπεκτονέναι τὸν ἐμαυτοῦ. 344
ἐγὼ δ', εἰ μὲν τὸν ἑαυτοῦ με ἀπεκτονέναι ᾐτιᾶτο, συγγνώμην ἂν εἶχον αὐτῷ τῶν εἰρημένων — φαῦλον γὰρ αὐτὸν καὶ οὐδενὸς ἄξιον ἡγούμην —, οὐδ' εἴ τι ἄλλο τῶν ἀπορρήτων ἤκουσα, οὐκ ἂν ἐπεξῆλθον αὐτῷ — [1]ἀνελεύθερον γὰρ καὶ λίαν φιλόδικον εἶναι νομίζω κακηγορίας δικάζεσθαι —· νυνὶ δὲ αἰσχρόν μοι εἶναι δοκεῖ περὶ τοῦ πατρὸς, οὕτω πολλοῦ ἀξίου γεγενημένου καὶ ὑμῖν καὶ τῇ πόλει, μὴ τιμωρήσασθαι τὸν ταῦτ' εἰρηκότα. καὶ παρ' ὑμῶν εἰδέναι βούλομαι πότερον δώσει δίκην, ἢ τούτῳ μόνῳ Ἀθηναίων ἐξαιρετόν ἐστι καὶ ποιεῖν καὶ λέγειν παρὰ τοὺς νόμους ὅ τι ἂν βούληται.

ϛ'. Ἐμοὶ γὰρ, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, ἔτη [2]εἰσὶ τριάκοντα 345
τρία, ἐξ ὅτου [3]δ' ὑμεῖς κατεληλύθατε, εἰκοστὸν τουτί. 346

[1] ἀνελευθέρου γ. κ. λ. φιλοδίκου A. [2] εἰσὶ τρία καὶ τριάκοντα, ἐξ A. [3] δ' om. T.

Οὐκ ἐξὸν αὐτῷ δημηγορεῖν· ἐν ἐκείνῳ γὰρ etc.] Explicanda sunt hæc ex Antiphonte Orat. de Saltat. p. 145. ὁ γὰρ νόμος οὕτως ἔχει, ἐπειδάν τις ἀπογραφῇ φόνου δίκην, εἴργεσθαι τῶν νομίμων. et ita Pollux VIII. 7. segm. 66. Unde mirum, quid in animo habuerit Schottus, cum pro δημηγορεῖν conjecerit ἀπαγορεύειν. Sæpe hanc Orationem citat Harpocration: plerumque tamen cum ista cautione, εἰ γνήσιος. MARKLAND.

Ἔφασκεν] Theomnestus puta. REISK.

Αὐτὸν] Patrem Theomnesti puta. IDEM.

Εἴ τι ἄλλο] Εἴ τῳ ἄλλῳ. Ald. Hæret Scal. Nam ex ea lectione refinxit: οὐδὲ τῷ ἄλλῳ εἰ τῶν etc. TAYLOR. εἴ τι ἄλλο. CONT.

Τῶν ἀπορρήτων] Τὰ ἀπόρρητα explicat Harpocratio τὰ ἀπειρημένα ἐν τοῖς νόμοις, *legibus interdicta*, up. convicia. Quæ porro, inquit ille, alter alteri objicere per leges vetaretur, Lysias declaravit oratione adversus Theomnestum. At, ut ex ipsa oratione patet, non omnia quidem, sed nonnulla tantummodo. AUGER.

Ἀνελεύθερον γὰρ καὶ λίαν φιλόδικον etc.] Lego, ἀνελευθέρου et φιλοδίκου, Casu secundo. MARKLAND.

Τριάκοντα τρία, ἐξ ὅτου] Nescio, quo fato evenerit, ut quæ ab Auctore exiit oratio intempestivius, δευτέραν tamen ejus φροντίδα vincat hodie castitate! Id quod mox per plura evincam. Vel hic quam bellule procedat calculus! Nescio sane, quibus digitis hic homo annos computet. Rectius posterior: Ἔτη γάρ ἐστι μοι δύο καὶ τριάκοντα, ἐξ οὗ δ' ὑμεῖς κατήλθετε, εἰκοστὸν τουτί. φαίνομαι οὖν δωδεκαέτης ὤν, ὅτε ὁ πατὴρ ὑπὸ τῶν Τριάκοντα ἀπέθνησκεν. Vidit hæc Schott. Palmer. et Bentleius denique in dissertationibus de ætate Phalaridis. Attamen si supponamus annum integrum elapsum fuisse inter illam scriptam atque hanc habitam, meliore via medicatus est Scal. ἔτη εἰσὶ τριάκοντα τρία. Et cetera concordabunt. TAYLOR. Non convenit cum Seipso: in Oratione enim secunda (quemadmodum vulgo inscribitur) *triginta duos* annos sibi attribuit, et mox, quod in hac τρισκαιδεκέτης, in ista δωδεκαέτης dicitur: unde Schottus hunc locum ita refingit: ἔτη εἰσὶ δύο καὶ τριάκοντα: et pro τρισκαιδεκέτης, ex ista δωδεκαέτης hic emendatum vult. Sed cum istam Orationem omnino spuriam esse putem, nec ipsius Lysiæ, sed Abbreviatoris cujusdam; huic priori potius standum esse judico, et legendum hoc loco: ἔτη εἰσὶ τρία, καὶ τριάκοντα, vel τριάκοντα τρία· ἐξ ὅτου δ' ὑμεῖς κατεληλύθατε, εἰκοστὸν τουτί. quemadmodum ibi legitur: ἐξ οὗ δ' ὑμεῖς κατήλθετε, εἰκοστὸν τουτί. Et sane ex isto Epitomatore hoc capimus commodi, quod, licet nonnullis in locis Lysiæ verba interpolaverit, et ad usitatiores loquendi formas pro libitu, vel ævo suo, reduxerit (quemadmodum hic, pro Lysiæ ἐξ ὅτου, Ille substituit vulgarius istud ἐξ οὗ), Sensum tamen retinet, et ad veram Lysiæ scripturam sæpe nos manu ducit. Optandum foret, ut Demosthenicarum aliquot Compendia hujusmodi haberemus. MARKLAND. ἔτη ἐστὶ δύο καὶ τριάκοντα. CONT.

φαίνομαι οὖν τρισκαιδεκέτης ὢν ὅτε ὁ πατὴρ ὑπὸ τῶν Τριάκοντα ἀπέθνησκε. ταύτην δὲ ἔχων τὴν ἡλικίαν, [1] οὔτ᾽ εἰ ἔστιν ὀλιγαρχία ἠπιστάμην, οὔτε ἂν ἐκείνῳ ἀδικουμένῳ ἠδυνάμην βοηθῆσαι. καὶ μὲν δὴ οὐκ ὀρθῶς τῶν χρημάτων ἕνεκα ἐπεβούλευσα αὐτῷ· ὁ γὰρ πρεσβύτερος ἀδελφὸς
347 Πανταλέων ἅπαντα παρέλαβε, καὶ ἐπιτροπεύσας ἡμᾶς τῶν πατρῴων ἀπεστέρησεν, ὥστε πολλῶν ἕνεκα, ὦ ἄνδρες δικασταί, προσῆκέ μοι αὐτὸν βούλεσθαι ζῆν. ἀνάγκη μὲν οὖν περὶ αὐτῶν μνησθῆναι, οὐδὲν δὲ δεῖ πολλῶν λόγων. σχεδὸν ἐπίστασθε ἅπαντες ὅτι ἀληθῆ λέγω. ὅμως δὲ μάρτυρας αὐτῶν παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

γ'. Ἴσως τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, περὶ τούτων μὲν οὐδὲν ἀπολογήσεται· ἐρεῖ δὲ πρὸς ὑμᾶς ἅπερ ἐτόλμα λέγειν καὶ πρὸς τὸν διαιτητήν, ὡς οὐκ ἔστι τῶν ἀπορρήτων, ἐάν
348 [2] τις εἴπῃ τὸν πατέρα ἀπεκτονέναι· τὸν γὰρ νόμον οὐ ταῦτ᾽ ἀπαγορεύειν, ἀλλ᾽ ἀνδροφόνον οὐκ ἐᾶν λέγειν. ἐγὼ δὲ οἶμαι

[1] ὅτ᾽ εἰ ἔστιν T. οὔτ᾽ ὅ,τι ἔστιν A.

[2] τις τινὰ εἴπῃ A.

Ὅτ᾽ εἰ ἔστιν] Οὔτ᾽ εἰ ἔστιν Codd. Steph. et Coisl. Scal. quoque. Rectius tamen Steph. οὔτε ὅ,τι ἐστὶν ὀλιγαρχία, ὡς ἐν τῇ τοῦ δευτέρου λόγου ἀρχῇ. Taylor. Sed MS. habet, οὔτ᾽ εἰ ἔστιν ὀλιγαρχία, recte. Xenophon Ἀπομνημ. lib. V. p. 835. ἀλλ᾽ εἰ μὲν καλοῦσί με τοῦτο τὸ ὄνομα, οὐκ οἶδα. Sic Lucas Actor. XIX. 2. Ἀλλ᾽ οὐδὲ εἰ Πνεῦμα Ἅγιόν ἐστιν, ἠκούσαμεν. Mutavit, opinor, Abbreviator in magis notum loquendi genus. Sic in citato Lucæ loco pro ἐστιν Codex Vetustissimus Academiæ Cantabrigiensi a Beza donatus habet λαμβάνουσί τινες: quod est Interpolatoris, vel non intelligentis phrasin, vel metuentis, ne ex hoc responso viderentur Discipuli Ephesii dixisse, Se nescivisse *Exsistentiam* Spiritus Sancti. Mox lego, ἐπεβούλευσα ἂν αὐτῷ, *insidiatus fuissem illi.* vulgo deest ἄν. Markland. οὔτ᾽ εἰ ἔστιν. Cont.

Οὐκ ὀρθῶς] Videtur ἂν interponendum. *vitæ patris si fuissem insidiatus, quo bonis potirer, non recte, non sapienter fecissem.* Reisk.

Πανταλέων] Si ingenio fuissem vel mediocriter φιλοδίκῳ, ingentem utique dicam isti Pantaleonti scripsissem. *Nomen* fratris minime erat necessarium, et originem debere arbitror orationi ἀντιγράφῳ, ubi legitur: ὁ γὰρ πρεσβύτερος ἀδελφὸς πάντα λαβὼν ἀπεστέρησεν ἡμᾶς. Ea tamen verba cum hic efferuntur per ἅπαντα παρέλαβε, proclive erat in nomen proprium Πανταλέων commigrare. Taylor. Non intelligo hanc Ratiocinationem, nisi pro παρέλαβε legatur προέλαβε, *præceperat*, scil. ante patris mortem: quod factum non probabile est, et reclamare videntur, quæ sequuntur. Ut nunc sunt, pessime argumentatur. Dilucidius hæc effert Abbreviator, omissis ὀρθῶς et ἐπιτροπεύσας ἡμᾶς (ita enim legendum, non ὑμᾶς), quæ ultima difficultatem injiciunt sententiæ. Cæterum contra Pantaleonta quendam scripsit Orationem Noster, cujus meminit Pollux IV. 3. segm. 23. An hicce fuerit, ignoro. Mox, pro περὶ αὐτῶν forte leg. περὶ τούτων, ut paulo post. Markland.

Ἀνάγκη μὲν οὖν] Post οὖν videtur ἦν deesse. Reisk.

Σχεδὸν ἐπίστασθε] Videtur γὰρ interponendum. Idem.

Ἐάν τις] Interpono τινα. *si quis ab aliquo dicat patrem ejus esse interfectum.* Nam e vulgata hæc exsistat sententia, alienissima quidem illa: *si quis aiat a se patrem suum esse interfectum.* Idem.

ὑμᾶς, ὦ ἄνδρες δικασταί, οὐ περὶ τῶν ὀνομάτων διαφέρεσθαι ἀλλὰ τῆς τούτων διανοίας, καὶ πάντας εἰδέναι ὅτι, ὅσοι ἀνδροφόνοι εἰσί, καὶ ἀπεκτόνασί τινας. πολὺ γὰρ ἔργον ἦν τῷ νομοθέτῃ ἅπαντα τὰ ὀνόματα γράφειν, ὅσα τὴν αὐτὴν δύναμιν ἔχει· ἀλλὰ περὶ ἑνὸς εἰπὼν περὶ πάντων [1] ἐδήλωσεν. οὐ γὰρ δήπου, ὦ Θεόμνηστε, εἰ μὲν [2] τίς σ᾽ εἴποι πατραλοίαν ἢ μητραλοίαν, ἠξίους ἂν αὐτὸν ὄφλειν σοι 349
δίκην· εἰ δέ τις εἴποι ὡς τὴν τεκοῦσαν ἢ τὸν φύσαντα ἔτυπτες, ᾤου ἂν αὐτὸν ἀζήμιον δεῖν εἶναι ὡς οὐδὲν τῶν ἀπορ-
117. ῥήτων εἰρηκότα. ἡδέως γὰρ ἄν σου πυθοίμην — περὶ τοῦτο γὰρ δεινὸς εἶ καὶ μεμελέτηκας καὶ ποιεῖν καὶ λέγειν —, εἴ τίς σε εἴποι ῥῖψαι τὴν ἀσπίδα, ἐν δὲ τῷ νόμῳ εἴρητο, ἐάν τις φάσκῃ ἀποβεβληκέναι, ὑπόδικον εἶναι, οὐκ ἂν ἐδικάζου αὐτῷ, ἀλλ᾽ ἐξήρκει ἄν [3] σοι ἐρριφέναι τὴν ἀσπίδα, λέγοντι οὐδέν σοι [4] μέλει; οὐδὲ γὰρ τὸ αὐτό ἐστι ῥῖψαι καὶ ἀποβε- 350
βληκέναι· ἀλλ᾽ οὐδ᾽ ἂν τῶν ἕνδεκα γενόμενος ἀποδέξαιο, εἴ τις ἀπάγοι τινὰ φάσκων θοιμάτιον ἀποδεδύσθαι ἢ τὸν χιτωνίσκον ἐκδεδύσθαι, ἀλλ᾽ [5] ἀφείης ἂν τὸν αὐτὸν τρόπον,

[1] ἐδήλου T. R.

[2] τις εἴποι T. τίς σ᾽ εἴπῃ R. τίς σε εἴπῃ A.

[3] σοι, ὅτι σ᾽ εἶπεν ἐρριφέναι A.

[4] σοι μέλλει in ed. 4. μοι μέλει in 8. T. σοι μέλειν A.

[5] ἀφίεις T.R. ἀφιείης A.

Τῆς τούτων διανοίας] Abbreviator, τῆς τῶν ἔργων διανοίας. Lysias infra: εἴπερ μάχῃ τοῖς ὀνόμασι, ἀλλὰ μὴ τοῖς ἔργοις τὸν νοῦν προσέχοις. Sed rectius τούτων. Markland. Post διανοίας videtur ἔχεσθαι deesse. Reisk.

Καὶ πάντας εἰδέναι κ. τ. λ.] Plenius hæc et expressius in proxima oratione, ubi bis ἀπεκτόνασι, quod has sordes Hellenismi (ἀπεκτείνασι puta, quod est in vulg.) mirum quantum superet. ἀπεκτόνασι quoque Coisl. Taylor. ἀπεκτόνασι. Cont. Hic legi velim, ut in altera oratione: ὅτι ὅσοι ἀπεκτόνασί τινας, καὶ ἀνδροφόνοι τῶν αὐτῶν εἰσί· καὶ ὅσοι ἀνδροφόνοι τινὸς, καὶ ἀπεκτόνασι τουτονί. Auger.

Ἐδήλου] Ἐδήλωσεν Cod. Steph. quam quoque scripturam clare exhibet oratio sequens, quæ ubique fere est correctior. Taylor.

Εἰ μέν τις εἴποι] Lege: τίς σε εἴποι. Sic in secunda: ἐὰν μέν τις πατραλοίαν ἢ μητραλοίαν καλῇ σε: ita legendum, non καλέσῃ. Pro ἐδήλου paulo ante MS. habet ἐδήλωσεν: et ita Abbreviator. Markland.

Φύσαντα] Φυτεύσαντα habet oratio altera. Taylor.

Τοῦτο] F. περὶ τούτου γὰρ δεινὸς εἶ — λέγειν. Idem. A codice Veneto Bessarionis abest δεινός. quod ut non laudo, ita aio ferri posse. περί τι εἶναι est bene Græcum. *circa aliquid versari, ei deditus esse.* Verum vulgata h. l. bene habet. Reisk.

Φάσκῃ ἀποβεβληκέναι] Contius addit τὴν ἀσπίδα.

Ἐξήρκει —] Videtur hic locus sic ferme sarciendus: ἐξήρκει ἄν σοι, ὅτι σε εἶπεν ἐρριφέναι τὴν ἀσπίδα, λέγοντι, οὐδέν σοι μέλειν. in infinitivo. *acquiesceres in hoc* (neque ad judicii certamen rem deferres), *causans, tua nihil referre, neque te animo angi, propterea quod adversarius dixisset, te scutum* ἐρριφέναι, *non autem* ἀποβεβληκέναι. Reisk.

Μέλλει] Recte olim confixere sceleratum istud μέλλει Scal. et Steph. quorum ille nobis μέλει, hic μέλειν propinavit. Verum mehercule dum Auctoris sensa liquide perspicere videor, oratio tamen ipsa nescio quid Insubrici et præfracti retinere videtur. Taylor. Mallem, οὐδέν μοι μέλει. et mox, pro ὀνομάζεται scribe ὠνομάζετο: quo tendit Secunda, εἰ μὴ λωποδύτην ὠνόμαζεν. Markland. λέγοντι ὅτι οὐδέν σοι μέλει. Cont.

Ἀφίεις] F. ἀφίῃς. Verbum certe. Taylor. Postremum quid sibi velit, haud intelligo, ut alia Taylori quamplurima. Optativum equidem hic malim ἀφιείης, ob

ὅτι οὐ λωποδύτης ὀνομάζεται. οὐδ' [1] εἴ τις παῖδα ἐξαγαγὼν
ληφθείη, οὐκ ἂν φάσκοις αὐτὸν ἀνδραποδιστὴν εἶναι· εἴπερ
[2] μαχῇ τοῖς ὀνόμασιν, ἀλλὰ μὴ τοῖς ἔργοις τὸν νοῦν [3] προσ-
έξεις, ὧν ἕνεκα τὰ ὀνόματα πάντες τίθενται.

δ'. Ἔτι τοίνυν σκέψασθε, ὦ ἄνδρες δικασταί· οὑτοσὶ
γάρ μοι δοκεῖ ὑπὸ ῥαθυμίας καὶ μαλακίας οὐδ' εἰς Ἄρειον
πάγον ἀναβεβηκέναι. πάντες γὰρ ἐπίστασθε ὅτι ἐν ἐκείνῳ
351 τῷ χωρίῳ, ὅταν τὰς τοῦ φόνου δίκας δικάζωνται, οὐ διὰ
τούτου τοῦ ὀνόματος τὰς διωμοσίας ποιοῦνται, ἀλλὰ δι'
352 οὗπερ ἐγὼ [4] κακῶς ἀκήκοα. ὁ μὲν γὰρ διώκων ὡς ἔκτεινε διό-
μνυται, ὁ δὲ φεύγων ὡς οὐκ ἔκτεινεν. οὐκοῦν ἄτοπον ἂν εἴη

[1] εἰ τὴν παῖδα T. εἴ τις τὴν παῖδα A. [2] μάχῃ T. R. A. [3] προσέχεις T. R. A. [4] καλῶς T.

præmissum ἀποδέξαιο, et insequens φάσκοις. Reisk.

Ὅτι οὐ λωποδύτης] Nescio qua mente Contius ejiciat οὐ. Auger.

Τὴν] F. τόν. Τινὰ tamen legit Herald. in Salmas. IV. 7. Taylor. Hujus loci hic est sensus: οὐκ ἂν φάσκοις ἀνδραποδιστὴν, quia scilicet in servitutem adduxit non *virum*, ἄνδρα, sed *puellam*, τὴν παῖδα. Auger.

Ἀνδραποδιστὴν] Plagiarius qualis erat ille Appius Claudius apud Livium. Salmas.

Ἔτι τοίνυν σκέψασθε] *Id insuper considerate, judices*: hic orator orationem convertit a Theomnesto ad judices, quia nempe, quum Theomnestus propter animi ignaviam in Areopagum non adscenderit, ignorare debet quæ illic agantur. Auger.

Οὑτοσὶ γὰρ] Ratiocinium cohæret sic: Vos omnes nostis (de hoc enim Theomnesto nil dicam, qui mihi videtur id ignorare; neque mirum id cuiquam videri debet; nam præ mollitie et ignavia nunquam ille mihi videtur in Areopagum adscendisse). vos igitur omnes nostis. Reisk.

Διὰ τούτου τοῦ ὀνόματος] Vult dicere, formula jurisjurandi utrinque a litigantibus coram Areopagitis dicendi non hæc est: οὗτός ἐστιν ἀνδροφόνος τοῦ δεῖνα, neque ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ἀνδροφόνος τοῦ δεῖνα. sed istæc: οὗτος ἀπέκτεινε τὸν δεῖνα. et ἐγὼ οὐκ ἀπέκτεινα τὸν δεῖνα. Idem.

Ἀλλὰ δι' οὗπερ κ. τ. λ.] Locum mendosum esse ausim pronunciare. Lego: ἀλλὰ δι' οὗπερ ἔργου κακῶς ἀκήκοε. Salmas. Fallitur vir doctissimus. Lego enim certissima emendatione: ἀλλὰ δι' οὗπερ ἐγὼ κακῶς ἀκήκοα. Ita Calumnia solet describi apud Græcos. Sensus est: *In actionibus Areopagiticis juramentum utrinque concipitur non in verbis legis, non διὰ τούτου τοῦ ὀνόματος, de quo nunc agitur, scil. ἀνδροφόνος, sed iis ipsis*, quibus me lædi conqueror. Διώκων enim διόμνυται, ὡς ἔκτεινε, ὁ δὲ φεύγων, ὡς οὐκ ἔκτεινε. Noster c. Familiar. Εἰπάτω τίς ὑμῶν ὑπ' ἐμοῦ κακῶς ἀκήκοεν; proxime: Οὐκοῦν δεινὸν, εἰ, ὅταν μὲν δεήσῃ σε κακῶς ἀκούσαντα τοὺς ἐχθροὺς τιμωρεῖσθαι, κ. τ. λ. Huc spectant, quæ sequuntur: Οὐκ ἄρα δίκην παρ' αὐτοῦ λήψομαι, — πότερον ὅτι δικαίως ἀκήκοα; Taylor. Lege κακῶς ἀκήκοα, *male audivi*, i. e. vituperatus sum. Dicit: In Areopago, quando de Homicidio quæstio fit, Formula jurisjurandi concipitur per hoc ipsum verbum (κτείνειν) quo contra me usus est Theomnestus, *quando mihi cædem patris mei exprobravit*, δι' οὗπερ ἐγὼ κακῶς ἀκήκοα: Actor enim jurat, ὡς ἔκτεινεν hunc vel illum Reus: Reus vero contra jurat, ὡς οὐκ ἔκτεινεν. Notissima phrasis κακῶς ἀκούειν, et infra hac Orat. occurrit, et centies alibi. Markland. κακῶς. Cont.

Ἔκτεινε] Ad primum ἔκτεινε subauditur ὁ φεύγων, *reus*; ad secundum αὐτός. Reisk.

Οὐκοῦν ἄτοπον κ. τ. λ.] Locus mire corruptus Schotto: qui ut aliquid contulisse videatur ad emendandum, istud τὸν φεύγοντα in exitu orationis delet. Ego non delendum judico, sed loco moveri arbitror. Locus est laceratus et absorbetur non nihil. Οὐκοῦν ἄτοπον ἂν εἴη τὸν δείξαντα κτεῖναι * * * φάσκοντα ἀνδροφόνον εἶναι· τὸν φεύγοντα * * * ὅτι ὁ διώκων ὡς ἔκτεινε διωμόσατο. Taylor. Sed has voces [sc. τὸν φεύγοντα], licet alio loco positas, postulat Argumentatio, quæ ad certissimam, ut mihi videtur, hujus loci restitutionem

τὸν [1] δείξαντα κτεῖναι, φάσκοντα ἀνδροφόνον εἶναι, ὅτι ὁ
διώκων, ὡς ἔκτεινε, τὸν φεύγοντα διωμόσατο. τί γὰρ ταῦτα,
ὧν οὗτος ἐρεῖ, διαφέρει; καὶ αὐτὸς μὲν Θέωνι κακηγορίας
ἐδικάσω [2] εἰπόντι σε ἐρριφέναι τὴν ἀσπίδα. καίτοι περὶ μὲν 354
τοῦ ῥῖψαι οὐδὲν [3] τῷ νόμῳ εἴρηται· ἐὰν δέ τις εἴπῃ ἀποβε-
βληκέναι τὴν ἀσπίδα, πεντακοσίας δραχμὰς ὀφείλειν κε-
λεύει. οὐκοῦν δεινὸν, [4] εἰ, [5] ὅταν μὲν [6] δεήσῃ κακῶς ἀκούσαντα
τοὺς ἐχθροὺς τιμωρεῖσθαι, οὕτω τοὺς νόμους, ὥσπερ ἐγὼ
νῦν, [7] λαμβάνεις· ὅταν δ' ἕτερον παρὰ τοὺς νόμους εἴπῃς 355

[1] δόξαντα κτεῖναι ἀποφεύγειν, φάσκοντα R. A. [2] εἶπε τις σὲ T. [3] ἐν τῷ A. [4] εἰ om. R. A. [5] ἐὰν R. [6] δεήσῃ σε κακῶς T. δέῃ σε κακῶς R. A. [7] ἐκλαμβάνειν R. λαμβάνειν A.

ducit. ea est hæc: οὔκουν ἄτοπον ἂν εἴη, τὸν φεύγοντα, τὸν δειχθέντα κτεῖναι, φάσκειν οὐκ ἀνδροφόνον εἶναι, ὅτι ὁ διώκων ὡς ἔκτεινε διωμόσατο; *nonne igitur absurdum foret, si Reus, qui demonstratus fuit occidisse, diceret se non esse* ἀνδροφόνον *(homicidam), quia Actor jurabat illum esse* ἀνδροκτόνον*? quod enim est inter hæc discrimen* etc. Possis retinere οὐκοῦν, *igitur*, sine Interrogatione: sed istud vividius est. De cæteris, vix dubitari posse puto. Markland. Ego locum hunc saltim ad tolerabilem et convenientem sententiam sic reformavi, ut pro vulgari δείξαντα, sufficerem δόξαντα, et ἀποφεύγειν adderem, utrumque de meo. *Perabsurdum sit, eum, qui visus fuerit judicibus cædem commisisse, quanquam ipse confiteatur se homicidam esse, tamen absolvi* (ἀποφεύγειν, aut, si magis probes ἀξιοῦν ἀποφεύγειν, *postulare, ut absolvatur*) *ideo, quod actor in jure jurando affirmaverit, reum occidisse*, κτεῖναι. nam a lege homicidia vetante, verbum κτείνειν non usurpari, sed vocabulum ἀνδροφόνου. Reisk. Ὡς ἔκτεινε, τὸν φεύγοντα διωμόσατο, intellige quasi legeretur, διωμόσατο ὡς ὁ φεύγων ἔκτεινε. Auger. F. leg. οὐκοῦν ἄτοπον ἂν εἴη τὸν δράσαντα ἀφεῖναι, φάσκοντα etc. Demosth. p. 983. 17. ἀλλ' ὁμῶς ἁπάντων τούτων ὅρος καὶ λύσις τοῖς παθοῦσι τέτακται, τὸ πεισθέντας ἀφεῖναι, et mox v. 21. οὐδὲ γὰρ, ἂν ὁ παθὼν αὐτὸς ἀφῇ τοῦ φόνου, πρὶν τελευτῆσαι, τὸν δράσαντα, οὐδενὶ τῶν λοιπῶν συγγενῶν ἔξεστιν ἐπεξιέναι.

Αὐτὸ μὲν Θέων κατηγορίας ἐδικάσω, εἶπέ τις σε] (Sic. vulg.) Cod. Steph. et Coisl. αὐτὸς μὲν Θέωνι. Lege itaque: καὶ αὐτὸς μὲν Θέωνι κακηγορίας ἐδικάσω εἰπόντι σε ἐρριφέναι τὴν ἀσπίδα. Mendum in voce κατηγορίας vidit Schottus. Egomet quoque vidi, neque hic solum, sed in auctoribus quamplurimis, quos omnes recensere non illius est, qui ad alia et magis propria festinat. Postremum denique (immo totum) confirmatur ex pari loco in oratione proxima: αὐτὸς μὲν ἐδικάσω κακηγορίας τῷ εἰπόντι σε ῥῖψαι τὴν ἀσπίδα. Taylor. Præcedentia recte emendarunt Viri Doctissimi: καὶ αὐτὸς μὲν Θέωνι κακηγορίας ἐδικάσω. Sequentia connectenda erant, et sic scribenda:— ἐδικάσω εἰπόντι σε ἐρριφέναι τὴν ἀσπίδα· καίτοι περὶ μὲν τοῦ ῥῖψαι οὐδὲν ἐν τῷ νόμῳ εἴρηται. *et tu ipse quidem Theoni litem intendisti, quod dixerat te* ῥῖψαι *(abjecisse) clypeum: cum tamen de hoc verbo* ῥῖψαι *in lege nihil dicatur, sed* etc. Clare Abbreviator: καὶ αὐτὸς μὲν ἐδικάσω κακηγορίας τῷ εἰπόντι σε ῥῖψαι τὴν ἀσπίδα· καίτοι ἐν τῷ νόμῳ τὸ ῥῖψαι οὐ γέγραπται, ἀλλ', ἐάν τις φῇ ἀποβεβληκέναι sic et ibi legendum puto, cum vulgo desit τὸ ῥῖψαι, ex sensu et Lysia supplendum. Mox, pro λαμβάνειν lege λαμβάνεις, prout postulat Conjunctio εἰ, et sequens ἀξιοῖς. et pro δεήσῃ σε forte δέῃ σε. Markland. καὶ αὐτὸς μὲν, Θεόμνηστε, κακηγορίας ἐδικάσω, εἰ εἶπέ τίς σε ἐρριφέναι. Cont.

Καίτοι περὶ μὲν τοῦ ῥῖψαι κ. τ. λ.] Malo alite usus est Criticorum princeps Salmasius, cum hæc tractavit. Καίτοι περὶ μὲν τοῦ ῥῖψαι τὴν ἀσπίδα ἢ ἀποβεβληκέναι οὐδὲν ἐν τῷ νόμῳ εἴρηται. Nam ἀποβεβληκέναι est ipsissimum verbum juridicum: Et hominem, quem alibi semper suspicere non sine aliqua reverentia soleo, hic idcirco magis demiror, quia, qui locum hunc non intelligit, nihil in tota oratione intelligere posse videtur. Taylor.

Οὐκοῦν δεινὸν, ἐὰν μὲν δεήσῃ σε] F. δέῃ σε. *In Edit. min.* Taylor. Cont. Sic dedi, pro vulgaribus istis: οὐκοῦν δεινὸν, εἰ ὅταν μὲν δεήσῃ σε. Postremum hoc δεήσῃ a Stephano profectum est. Aldus dederat δεῖ. unde potius δέῃ debebat effici. Illa lectio εἰ ὅταν ex eo nata videtur, quod in aliis libris esset, εἰ, in aliis, ἐὰν, in aliis ὅταν. Ego ἐὰν prætuli ex altero exemplo. Reisk.

Λαμβάνειν] Lege λαμβάνεις. Taylor.

κακῶς, οὐκ [1] ἀξιοῖς δοῦναι δίκην. πότερον οὕτω σὺ δεινὸς εἶ, ὥςτε, ὅπως ἂν βούλῃ, οἷός τ' εἶ χρῆσθαι τοῖς νόμοις, ἢ τοσοῦτον δύνασαι, ὥςτ' οὐδέποτε οἴει τοὺς ἀδικουμένους ὑπὸ σοῦ τιμωρίας τεύξεσθαι; εἶτ' οὐκ αἰσχύνῃ οὕτως ἀνοήτως διακείμενος, ὥςτ' οὐκ ἐξ ὧν εὖ πεποίηκας τὴν πόλιν, ἀλλ' ἐξ ὧν ἀδικῶν οὐ δέδωκας δίκην, οἴει δεῖν πλεονεκτεῖν; [2] καίτοι ἀνάγνωθι τὸν νόμον.

ΝΟΜΟΣ.

έ. Ἐγὼ τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, ὑμᾶς μὲν πάντας εἰδέναι ἡγοῦμαι ὅτι ἐγὼ μὲν ὀρθῶς λέγω, τοῦτον δὲ οὕτω
356 σκαιὸν εἶναι ὥςτε οὐ δύνασθαι μαθεῖν τὰ λεγόμενα. βούλομαι οὖν αὐτὸν καὶ ἐξ ἑτέρων νόμων περὶ τούτων διδάξαι, ἄν πως ἀλλὰ [3] νῦν ἐπὶ τοῦ βήματος παιδευθῇ καὶ τὸ λοιπὸν ἡμῖν μὴ παρέχῃ πράγματα. καί μοι ἀνάγνωθι τούτους τοὺς νόμους [4] τοὺς Σόλωνος τοὺς παλαιούς.

ΝΟΜΟΣ.

357 Δεδέσθαι δ' ἐν τῇ ποδοκάκκῃ ἡμέρας [5] πέντε τὸν πόδα, ἐὰν [6] μὴ [7] προστιμήσῃ ἡ Ἡλιαία.

[1] ἀξιοῦν R. A. [2] καί μοι A. [3] νῦν γ' ἐπὶ R. [4] τοῦ T. R. A. [5] δέκα A. [6] μὲν T. om. A. [7] προτιμήσῃ A.

Οἷός τ' εἶ] Οἷος εἶ. SCAL.

Καίτοι ἀνάγνωθι] Lege: καί μοι ἀνάγνωθι τὸν νόμον. ut paulo post: καί μοι ἀνάγνωθι τούτους τοὺς νόμους. et ita passim. Infra, ἂν πως ἀλλὰ νῦν. mallem ἄν πως ἄρα νῦν, *si forte ullo modo nunc apud tribunal discat.* MARKLAND. et in *Edit. min.* TAYLOR. Non videtur lex περὶ τῆς κακηγορίας, de pœnis maledicentium, sed περὶ τοῦ ἀνδροφόνου, de pœnis homicidarum designari. REISK.

Τὰ λεγόμενα] Scil. ὑπὸ τούτου τοῦ νόμου. *vim et sententiam hujus legis non percipere*, vel *disputationem hanc meam capere*, docentem, non ex verbis leges esse interpretandas, sed ex destinatione legislatoris et ex natura rerum. IDEM.

Ἂν πως ἀλλὰ νῦν] F. ὅπως ἄρα νῦν. TAYLOR. Si quid mutandum sit, malim ἂν μήπω, ἀλλὰ νῦν γ' ἐπὶ — *si nondum, at nunc saltim* — Verum videtur vulgata defendi posse, idemque dicere, atque εἰ καὶ μήπω πρότερον, ἀλλὰ νῦν γε, *si non citius, at nunc saltim.* Ego equidem γ' addidi de meo. REISK. Idem valet ac si diceretur: εἰ καὶ μήπω πρότερον, ἀλλὰ νῦν γε ἐπὶ — *si nondum prius, at nunc saltem edoceantur.* AUGER.

Τοὺς παλαιοὺς] Id est, scriptos illo casco, obsoleto sermone priscorum Atticorum. Consultum duxit orator de hoc admonere ob insequentia. alias potuisset etiam τοῦ παλαιοῦ dicere. REISK.

Δεδέσθαι κ. τ. λ.] Lex occurrit integrior multo in oratione Timocratea, cujus fide adductus nostrum, (id quoque vidente Herald. Animadv. III. 3.) emaculavi: Ὅ, τι ἐάν τις ἀπολέσῃ, ἐὰν μὲν αὐτὸ λάβῃ τὴν διπλασίαν καταδικάζειν· ἐὰν δὲ μὴ, τὴν δεκαπλασίαν πρὸς τοῖς ἐπαιτίοις. δεδέσθαι δ' ἐν τῇ ποδοκάκῃ (lege ποδοκάκκῃ, ut mox monituri sumus) τὸν πόδα πένθ' ἡμέρας, καὶ νύκτας ἴσας, ἐὰν προστιμήσῃ ἡ Ἡλιαία. προστιμᾶσθαι δὲ τὸν βουλόμενον ὅταν περὶ τοῦ τιμήματος ᾖ. Male in duas leges dispertitur Demosthenicam et Lysiacam Petit. Legg. Attic. TAYLOR.

Ποδοκάκῃ] (Sic vulg.) Admonuit Moschop. π. σχεδ. p. 82. vocem hanc per duo κκ esse scribendam. Ποδοκάκκη διὰ δύο κκ τὸ ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ ξύλον, ὑφ' οὗ οἱ πόδες κατέχονται. Atque plurimi ita scribunt. Theonem, quoniam locum insignissimum habet in Progymnasm. afferre imprimis lubet. Περὶ δὲ τὸ ὄνομα [γίνεται ἀσάφεια] ὅταν καινὸν ἢ σφόδρα παλαιὸν ἢ ξένον ᾖ τὸ γεγραμμένον, οἷον ἡ ποδοκάκκη καὶ ἡ ἡμεδαπή. Καὶ εἴ τις λέγοι τὸν κέραμον ἀντὶ δεσμωτηρίου, καθάπερ Κύπριοι. Διὸ καὶ τὸ παρ' Ὁμήρῳ τινὲς οὕτως ἐξηγοῦνται,

Χαλκέῳ δ' ἐν κεράμῳ δέδετο τρισκαίδεκα μῆνας.

Ita Harpocrat. Ποδοκάκκη τὸ ξύλον τὸ ἐν δεσμωτηρίῳ οὕτως ἐκαλεῖτο, ἤτοι παρεμβεβλημένου τοῦ ἑτέρου κάππα, ποδῶν τις κάκωσις οὖσα, ἢ κατὰ συγκοπὴν, ὥς φησι Δίδυμος, οἷον ποδοκατοχή. Λυσίας δ' ἐν τῷ κατὰ Θεομνήστου, εἰ γνήσιος, ἐξηγεῖται τοὔνομα. φησὶ γὰρ, ἡ ποδοκάκκη αὐτό ἐστιν, ὃ νῦν καλεῖται ἐν τῷ ξύλῳ δεδέσθαι. Quæ verba lucem affundent Hesychio. Nam idem velle videtur, sed propter luxatum locum contrarium potius obtinet. Ibi enim expiscari licebit, quod per duo κκ scribitur, ἤτοι παρεμβεβλημένου τοῦ ἑτέρου, ἢ κατὰ συγκοπὴν ποδοκατοχή. Qui Varinum de hac voce consulet, inveniet unum articulum, quasi vestem, ex diversis et hinc inde sumptis pannis consutum. Sed idem emendabit Glossas Nomicas. Quarum hæc sunt verba: Ποδοκάκκη ξύλον τὸ ἐν εἱρκτῇ, ἐν ᾧ τοὺς πόδας ἐμβάλλοντες ἔχουσιν (vel συνέχουσι), ὃ παρὰ Ῥωμαίοις καλεῖται κοῦσπος. Aliud est Κοῦσπος. Lege ex Varino κῆππος. Quas turbas dedit H. Steph. in Thesauro, qui putat ex hoc loco male intellecto Lysiam distinxisse inter ξύλον et ποδοκάκκην? Εἰ ὁ δεθεὶς ἐξελθὼν κατηγοροίη, ὅτι οὐκ ἐν τῇ ποδοκάκκῃ ἐδέδετο, ἀλλ' ἐν τῷ ξύλῳ. TAYLOR.

Μὴ προστιμήσῃ] Revocavi veterem probam lectionem Aldinæ, a Tayloro nulla de causa vitiatam et cum μὲν mutatam. Oritur hic e loco Demosthenis dubitatio, servandumne sit, an expungendum illud μή. Nil interesse arbitror, sed utrumque posse probari. In Lysiæ loco μὴ exhibente, hæc obtinet sententia: Vincitor, nisi si quid præterea mulctæ pœnæve superaddiderit Heliæa. Quod si sit, præter carcerem, etiam hæc pœnæ accessio a damnato erit repetenda. In Demosthenico autem, μὴ omittente, istæc: Præter restitutionem rerum furto ablatarum, si carceris pœnam adhuc irrogarit Heliæa, hanc quoque sons dato. Hanc autem pœnæ accessionem quicunque sciscere voluerit, ejus rei jus ipsi esto. Nobis in ejusmodi discidio arbitrari non licet. Ecquid enim certi nos sumus, quid olim legislator vere scriptum reliquerit, utraque lectione cum sententia conveniente? REISK. ἐὰν προτιμήσῃ ἡ Ἡλιαία interpretor commentando: si præter restitutionem rerum ablatarum, carceris pœnam adhuc irrogarit Heliæa. AUGER.

Ἡ Ἡλιαία] De tribunali hoc vid. Poll. VIII. 7. Harpocr. in v. Meurs. Areopag. c. 11. Restitui debet apud Antiph. π. τ. Χορευτ. Ἔλεξε μὲν γὰρ Φιλοκράτης οὑτοσὶ ἀναβὰς εἰς τὴν ἡλιακὴν τὴν τῶν θεσμοθετῶν τῇ ἡμέρᾳ, ᾗ ὁ παῖς ἐξεφέρετο, ὅτι ἀδελφὸν αὐτοῦ ἀποκτείναιμι ἐγὼ ἐν τῷ χορῷ φαρμακὸν ἀναγκάσας πιεῖν. Lege ἡλιαίαν. TAYLOR.

Καλεῖ] (Sic vulg.) lege καλεῖται ex Harpocr. in v. Ποδοκάκκη, modo allegato. IDEM. Lege καλεῖται. Harpocration, hunc locum citans; ἡ ποδοκάκκη αὐτό ἐστιν, ὃ νῦν καλεῖται ἐν τῷ ξύλῳ δεδέσθαι. De ποδοκάκη, seu ποδοκάκκη, vide, quæ habet Doctissimus Hemsterhusius ad Pollucis VIII. 7. segm. 72. Ἐν τῷ ξύλῳ δεδέσθαι, ut Actor. XVI. 24. τοὺς πόδας αὐτῶν ἠσφαλίσατο εἰς τὸ ξύλον. Ibidem: ἐὰν μὴ προτιμήσῃ ἡ Ἡλιαία· Scribe, προστιμήσῃ, *mulcta pecuniaria puniat.* Pollux VIII. 5. segm. 21. de Verbis, quæ *pœnam* significant: τὰ δὲ ῥήματα, τιμωρεῖσθαι, κολάζειν, etc. προστιμᾶν, ἐπιτιμᾶν etc. Demosthenes adv. Timocrat. δεδέσθαι δ' ἐν τῇ ποδοκάκῃ τὸν πόδα πένθ' ἡμέρας, καὶ νύκτας ἴσας, ἐὰν προστιμήσῃ ἡ Ἡλιαία. ita habet edit. Hervag. p, 510. mendose forte, pro ἐὰν μὴ προστιμήσῃ, ut apud Lysiam. MARKLAND. καλοῦμεν. CONT.

Ἐπιορκήσαντα] Idem antiquitus atque ὀρκήσαντα. Corrigendus Harpocr. Ἐπιορκήσαντα. Λυσίας κατὰ Θεομνήστου ἐξηγήσατο, ὅτι τὸ ὀρκήσαντα ὀμόσαντά ἐστι. Scribe cum Cod. Cantab. ἐπιορκήσαντα. Qui si non jussisset, jubet tamen hic locus Lysiæ. [Memor esto Lysiam hic citare

ἡ ποδοκάκκη αὕτη ἐστὶν, ὦ Θεόμνηστε, ὃ νῦν καλεῖται ἐν τῷ ξύλῳ δεδέσθαι. εἰ οὖν ὁ δεθεὶς ἐξελθὼν ἐν ταῖς εὐθύναις 359
τῶν ἕνδεκα κατηγοροίη, ὅτι οὐκ ἐν τῇ ποδοκάκκῃ ἐδέδετο ἀλλ' ἐν τῷ ξύλῳ, οὐκ ἂν ἠλίθιον αὐτὸν νομίζοιεν; λέγε ἕτερον νόμον.

ΝΟΜΟΣ.

Ἐπεγγυᾶν δ' ἐπιορκήσαντα τὸν Ἀπόλλω. δεδιότα δὲ δίκης ἕνεκα δρασκάζειν.

τούτων τὸ μὲν ἐπιορκήσαντα ὀμόσαι ἐστὶ, τὸ δὲ δρα-
σκάζειν, ὃ νῦν ἀποδιδράσκειν ὀνομάζομεν.

360 Ὅςτις δὲ [1] ἀπίλλει τῇ θύρᾳ, ἔνδον τοῦ κλέπτου ὄντος.

τὸ [2] ἀπίλλειν τὸ ἀποκλείειν νομίζεται, καὶ μηδὲν διὰ τοῦτο [3] διαφέρου.

Τὸ ἀργύριον στάσιμον εἶναι ἐφ' [4] ὁπόσῳ ἂν βούληται ὁ δανείζων.

τὸ στάσιμον τοῦτό ἐστιν, ὦ βέλτιστε, οὐ ζυγῷ ἱστάναι, ἀλλὰ τόκον πράττεσθαι ὁπόσον ἂν βούληται. ἐπανά-
361 γνωθι [5] τουτουὶ τοῦ νόμου τὸ [6] τελευταῖον.

[1] ἀπείλλη T. R. ἀπίλλῃ A. [2] ἀπείλλειν T. R. [3] διαφέρον T. R. A. [4] ὁπόσον T. [5] τουτὶ T. [6] τελευταῖον. ΝΟΜΟΣ. ὅσαι A.

leges Civitatis non ad usum forensem, ut alibi solet, sed ut exempla verborum obsoletorum produceret. Citat ergo membratim, et duo capita diversarum legum, in quibus vetustum aliquod verbum continebatur, uno quasi spiritu recenset, ut hic: Ἐπεγγυᾷν ἐπιορκήσαντα τὸν Ἀπόλλω. καί· Δεδιότα δίκης ἕνεκα δρασκάζειν. Ita infra: Ὅσαι πεφασμένως πωλοῦνται. καί· Οἰκῆος καὶ δούλης τὴν βλαβήν ὀφείλειν. In Edit. min.] Taylor.

Ἀπίλλῃ] Ἀπίλλει Ald. ἀπίλλει τὴν θύραν Coisl. Nihilo rectius. Pro ἀπίλλειν ἀπείλλειν vult doctissimus Valesius ad Maussacum (aliquantulum adjuvat Cod. Harpocr. MS. Cant. ubi sedes vocis Ἀπίλλειν est inter Ἀπατούρια et Ἀπειπεῖν.) Derivatur enim ab εἴλλειν. Hesych. Εἴλλῃ, εἴργῃ, κωλύῃ. Εἰλλόμενον, εἰργόμενον. Suid. Εἴλλειν, εἴργειν, κωλύειν. Παλαιὰ ἡ λέξις. [Leg. τὸ ἀπείλλειν τοῦτο ἀποκλείειν νῦν ὀνομάζεται. In Edit. min.] Taylor.

Τῇ θύρᾳ] Opinor, τὴν θύραν. Sequitur: Τὸ ἀπίλλειν τὸ ἀποκλείειν νομίζεται. Lege: Τὸ ἀπίλλειν (vel ἀπείλλειν) τοῦτο ἀποκλείειν νῦν ὀνομάζεται. Sic infra, τὸ στάσιμον τοῦτο, et νῦν ὀνομάζεται, ut versu præcedenti, ὃ νῦν ἀποδιδράσκειν ὀνομάζομεν. Idem mendum notavi Orat. VIII. Markland. Bene habet vulgata. τῇ θύρᾳ idem est atque διὰ τῆς θύρας. *Janua* excludere, h. e. per januam, adminiculo januæ intercedentis et oppositæ. Reisk.

Τὸ ἀπείλλειν τὸ ἀποκλείειν] Videtur legendum: τὸ ἀπείλλειν ταὐτὸν τῷ ἀποκλείειν νομίζεται. Idem.

Διὰ τοῦτο] Subaudi ὅτι μὴ ταὐτόν ἐστι κατὰ τὸν φθόγγον. Idem. Sub. ὅτι μὴ ταὐτὸ φθέγγεται. Auger.

Στάσιμον] Στάσιμον, ut videtur, apud veteres Atticos erat τόκον πράττεσθαι, δανείζεσθαι. Quod voluit Hesychius, atque adhuc vult, si suppetias feramus. Στασάμενον. δασυνάμενον. Labes. Lege δανεισάμενον. Explicat quodammodo in Ὀβολοστάτης. ὀβολοστάτας τοὺς δανειστὰς ἔλεγον. ἐδίδουν δὲ σταθμῷ οἱ δανείζοντες, διὸ ὀβολοστάται προσηγορεύθησαν. τινὲς δὲ τὸ δανείζειν ἱστάνειν (ἱστάναι) φασίν. Vid. in Ἱστάμεθα. Ἱστάνειν. Ἵστασθαι. Taylor.

Ἐφ' ὁπόσῳ ἂν] Revocavi veterem probam lectionem Aldinæ, a codibicus mstis confirmatam, a Stephano perperam vitiatam, qui ἐφ' ὁπόσον dedit. Non dicitur ἐπὶ μέγαν τόκον δανείζεσθαι, sed ἐπὶ μεγάλῳ. ἐπὶ in talibus conditionem indicat, ut *detur* fœnus, (nam in ἐφ' ὁπόσῳ subauditur τόκῳ) quantum creditor postulet et sibi depeciscatur. Reisk.

Τουτὶ τοῦ νόμου] Scribe, τουτουὶ τοῦ νόμου, ut Ἀγοράτου τουτουὶ Orat. XIII. et alibi sæpe. Vide Dionys. Halicarnassensem περὶ Συνθέσ. Ὀνομ. segm. VI. ubi Demosthenes laudatur, quia, στοχαζόμενος τῆς συνθέσεως, dixit τουτονὶ pro τοῦτον. Quæ sequuntur ita distingue ac lege: Ὅσοι δὲ πεφασμένως πωλοῦνται· καί· Οἰκῆος (Harpocration οἰκέως) τὴν βλάβην καὶ δούλης εἶναι ὀφείλειν. Istud καὶ non est pars Legis, sed Oratoris ad aliam Citationem Transitio. Pari plane modo peccatum esse puto Lucæ XXI. 8. πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, λέγοντες· Ὅτι ἐγώ εἰμι· καί· Ὁ καιρὸς ἤγγικε. hæc ultima vulgo confunduntur, καὶ ὁ καιρὸς ἤγγικε, quasi essent Christi verba in sua persona loquentis; cum revera sint ea, quibus usuri essent Impostores, Libertatem sectatoribus suis promittentes, et, *Nunc Tempus* esse, prædicantes. Sic et Matt. XI. 19. Καί· Ἐδικαιώθη ἡ σοφία ἀπὸ τῶν τέκνων αὐτῆς· ubi post καὶ repetendum est λέγουσιν, ut paulo ante. sensum verborum optime explicat istud Salviani Massiliensis lib. IV. de Gubern. Dei: *Talis secta est, quales et sectatores.* Vulgo hæc confunduntur, καὶ

Ὅσαι δὲ πεφασμένως [1] πολοῦνται, [2] καὶ οἰκῆος καὶ βλάβης τὴν δούλην εἶναι ὀφείλειν.

προσέχετε τὸν νοῦν. τὸ μὲν πεφασμένως ἐστὶ φανερῶς, [3] πο- 363
λεῖσθαι δὲ βαδίζειν, τὸ δὲ οἰκῆος θεράποντος.

ϛ'. Πολλὰ δὲ τοιαῦτα καὶ ἄλλα ἐστὶν, ὦ ἄνδρες δικασταί. ἀλλ' εἰ μὴ [4] σιδηροῦς ἐστὶν, οἴομαι [5] αὐτὸν ἔννουν
γεγονέναι ὅτι τὰ μὲν πράγματα ταὐτά ἐστι νῦν τε καὶ 364

[1] πωλοῦνται T. R. A. [2] . καί· οἰκῆος καὶ δούλης τὴν βλάβην ὀφείλειν A. [3] πωλεῖσθαι T. R. A. [4] σιδήρου T. [5] αὐτὸν νῦν γε ἔννουν A.

ἐδικαιώθη etc. Markland. Lege τουτουΐ. In Edit. min. Taylor. Admisi in textum Marklandi conjecturam, τουτουΐ, pro vulgari τουτὶ, *hujus legis*, quam tibi jam trado recitandam. Reisk.

Ὅσα] (Sic vulg.) Lege ὅσαι ex Plutarch. in Solone. Monuit Petit LL. Attic. lib. 6. tit. 5. Agit Lex de mulieribus, quæ palam prostant et quæstum corpore faciunt, ὅσαι πεφασμένως πωλοῦσι, h. e. ut interpretatur noster legum peritissimus, ὅσαι φανερῶς βαδίζουσιν. Atque itidem Plutarchus ἐμφανῶς φοιτῶσι: Et recte. Πολεῖσθαι (lege Πωλεῖσθαι) ἐπιμελῶς τὸ (f. καὶ) πολλάκις φοιτᾶν. Hesych. Vel ut explicat Didymus apud Harpocr. ὅσαι φανερῶς πορνεύουσι. Πωλεῖν γὰρ τὸ παρέχειν ἑαυτὴν τοῖς βουλομένοις· ὅθεν καὶ τὸ πορνεύειν, ὅπερ ἐστὶ περνάναι. Vid. Hesych. in Πῶλος. Brodæus ad Euripid. Rhes. 261. Varin. in Πωλεῖται (Harpocrationem ipsum non moror, qui Πωλοῦνται proprie dici velit pro Venditare). Verum de his meretriculis quid statuit Lex? Καὶ οἰκῆος καὶ βλάβης τὴν δούλην εἶναι ὀφείλειν. Hoc est secundum mentem Petiti. *Eas vel servorum injuriis obnoxias esse, eisque parere jubet lex.* Quæ si vera sint, næ tu inclementer nobiscum egisti, Lysias, qui in Ποδοκάκκη, in Ἐπιορκήσαντα, Δρασκάζειν, Ἀπείλλειν, Στάσιμον etc. industriam tuam et acumen exprompsisti; in his autem, quæ quanta quanta sint, nihil nisi tenebræ sunt, nos novos homines, et ad quos Solonis sermo minori cum familiaritate pervenit, plane destituisti. Potuimus profecto de Ποδοκάκκη divinando investigandoque aliquantulum fortasse subodorari, at Solonem dixisse βλάβης εἶναι δούλην, quod nos *injuriis esse obnoxiam* nemini jurato, præter te unicum, crediderim. Legit igitur Schottus: καὶ οἰκῆος καὶ δούλης τὴν βλάβην εἶναι ὀφείλειν. Scal. καὶ οἰκῆος καὶ βλάβης τὴν δίκην εἶναι ὀφείλειν. Ego cum Herald. Animadvers. in Salmas. V. 8. judico hæc ad aliam legem omnino pertinere, atque etiam, ut velit idem homo, esse depravata. Duæ igitur leges, vel potius duarum legum capita exhibentur,

Ὅσαι πεφασμένως πωλοῦνται — καὶ
Οἰκῆος καὶ δούλης τὴν βλάβην ὀφείλειν.

Est enim omnino aliquid hujusmodi. Taylor. Suspicor sic restaurandam hanc legem: Οἰκῆος βλάβην τῆς δούλης διπλῆν ὀφείλειν, id est, ὄφλειν ζημίαν διπλῆν ὑπὲρ δούλου βλαπτομένου, ἢ ὑπὲρ δούλης βλαπτομένης. mulctam pro servo pendendam (eoque generis honestioris, urbano, nam is est ὁ οἰκεὺς et ὁ θεράπων), ubi læsus ille fuerit, duplam esse debere mulctæ pro ancilla pendendæ læsa (sordidiore imprimis et contemtiore). τῆς tum non cohærebit cum δούλης, sed cum omisso, sed subaudiendo, βλάβης. quasi dixisset: διπλῆν τῆς βλάβης τῆς ταχθείσης ὑπὲρ δούλης βεβλαμμένης. Reisk.

Οἰκῆος] Ammonius in Οἰκότριψ. Οἰκότριψ καὶ Οἰκέτης διαφέρει. Οἰκότριψ μὲν γὰρ ὁ ἐν τῇ οἰκίᾳ διατρεφόμενος, ὃν ἡμεῖς θρεπτὸν καλοῦμεν. Οἰκέτης δὲ ὁ δοῦλος ὁ ὠνητός. Παρὰ δὲ Σόλωνι ἐν τοῖς ἄξοσιν Οἰκεὺς κέκληται ὁ Οἰκότριψ. Taylor.

Πωλεῖσθαι] Πολεῖσθαι. Scal. Credo auctoritate Hesychii. Quæ in hoc loco, ut paulo ante vidimus, nulla est. Idem.

Εἰ μὴ σιδήρου ἐστὶν] Π. εἰ μὴ ἐκ σιδήρου. H. Stephan. σιδηροῦς. Palmer. In Edit. min. Taylor. et Cont. Propius mihi videtur σιδηροῦς ἐστίν. Philo de Josepho p. 362. προσβλέψω δὲ τίσιν ὀφθαλμοῖς ὁ σιδηροῦς ἐγώ; Markland. Cessi auctoritati codicum mstorum magis, quam virorum doctorum, ut σιδηροῦς darem, pro vulgari σιδήρου, quod alias non movissem; quippe quod nil habet, quod minus probetur. Reisk. σιδηροῦς, *ferreus*, i. e. plumbeus. Auger.

Ἔννουν] Εὔνουν Ald. Ceteri tamen codices, credo, omnes, Palmer. Steph. ἔννουν. Solus tamen Scal. οἴομαι αὐτὸν εὖ νῦν ἐγνωκέναι. Taylor. ἔγνουν. Cont. Fortassis νῦν γε est interponendum. *nunc tandem aliquando sapere incipere* vel *incepisse.* ἔννους γεγονέναι pro συνιδεῖν et ἐγνωκέναι dictio est paulo rarior inventu. Reisk.

πάλαι, τῶν δὲ ὀνομάτων ἐνίοις οὐ τοῖς αὐτοῖς χρώμεθα νῦν 118. 1
[1] τε καὶ πρότερον. δηλώσει δέ· οἰχήσεται γὰρ ἀπιὼν ἀπὸ
τοῦ βήματος σιωπῇ. εἰ δὲ μὴ, δέομαι ὑμῶν, ὦ ἄνδρες δικα-
σταὶ, τὰ δίκαια ψηφίσασθαι, ἐνθυμουμένους ὅτι πολὺ μεῖ-
ζον κακόν ἐστιν, ἀκούσαντα τὸν πατέρα [2] ἀπεκτονέναι ἢ τὴν
365 ἀσπίδα ἀποβεβληκέναι. ἐγὼ γοῦν δεξαίμην ἂν πάσας τὰς
ἀσπίδας ἐῤῥιφέναι ἢ τοιαύτην γνώμην ἔχειν περὶ τὸν πα-
366 τέρα. οὗτος οὖν ἔνοχος μὲν ὢν τῇ αἰτίᾳ, ἐλάττονος δὲ
[3] οὔσης αὐτῷ τῆς συμφορᾶς, οὐ μόνον ὑφ' ὑμῶν ἠλεήθη,
ἀλλὰ καὶ τὸν μαρτυρήσαντα ἠτίμωσεν. ἐγὼ δὲ ἑωρακὼς
μὲν ἐκεῖνο τοῦτον ποιήσαντα, ὃ καὶ ὑμεῖς ἴστε, αὐτὸς δὲ
σώσας τὴν ἀσπίδα, ἀκηκοὼς δὲ οὕτως ἄνομον καὶ δεινὸν
πρᾶγμα, μεγίστης δὲ [3] οὔσης μοι τῆς συμφορᾶς, εἰ ἀπο-

[1] τε om. T. R. A. [2] ἀπεκτονέναι ἢ τὴν ἀσπίδα om. T. R. [3] ἐσομένης A.

Δηλώσει δὲ] Scil. ὅτι νῦν ἤδη παρ' ἐμοῦ μεμάθηκε. IDEM.

Δέομαι ὑμῶν — ἐνθυμουμένους] Licet obvium sit ἐνθυμουμένων, et ita postulare videatur ὑμῶν, nihil tamen innovandum. sic enim scribere amant Attici. Noster Orat. II. init. ἄξιον γὰρ πᾶσιν ἀνθρώποις κἀκείνων μεμνῆσθαι, ὑμνοῦντας μὲν ἐν ταῖς ᾠδαῖς, λέγοντας δὲ ἐν ταῖς τῶν ἀγαθῶν μνήμαις etc. Infra, hac ipsa, quæ sub manum est, Oratione: ἐγὼ δὲ ὑμῶν δέομαι καταψηφίσασθαι Θεομνήστου, ἐνθυμουμένους, ὅτι etc. ubi eadem verba. Dinarchus κατὰ Δημοσθένους p. 104. οὐ προσεκτέον ὑμῖν ἐστὶ τοῖς τούτων λόγοις, εἰδότας ὅτι etc. Andocides adv. Alcibiad. p. 32. ἔστι δὲ σωφρόνων ἀνδρῶν, φυλάττεσθαι πολιτῶν τοὺς ὑπεραυξομένους, ἐνθυμουμένους ὑπὸ τῶν τοιούτων τὰς τυραννίδας καθισταμένας. Lucianus Vera Hist. p. 688. ἐδόκει ἡμῖν ἀναθεμένους τὴν ναῦν ἐπὶ τὴν κόμην τῶν δένδρων etc. Denique, ita scribit Paulus Ephes. I. 18. δῴη ὑμῖν πνεῦμα σοφίας — πεφωτισμένους etc. Sequitur: ἐνθυμουμένους, ὅτι πολὺ μεῖζον κακόν ἐστιν, ἀκούσαντα τὸν πατέρα ἀποβεβληκέναι. Optime Schottus, τὸν πατέρα ἀπεκτονέναι, ἢ τὴν ἀσπίδα ἀποβεβληκέναι: et ita fere Abbreviator. pro ἀκούσαντα vero, legendum ἀκοῦσαι τό. MARKLAND.

Ἀκούσαντα τὸν πατέρα, κ. τ. λ.] Hic locus est mutilus, nec dubitandum est sic legendum esse: ἀκούσαντα τὸν πατέρα ἀπεκτονέναι ἢ τὴν ἀσπίδα ἀποβεβληκέναι. Id omnino patet ex sequentibus. PALMER. Ita Schott. Non solum patet ex sequentibus, sed ex oratione sequenti. Βοηθήσατε οὖν μοι, ἐνθυμούμενοι, ὅτι μεῖζόν ἐστι κακὸν τὸν πατέρα ἀπεκτονέναι ἢ τὴν ἀσπίδα ῥῖψαι. TAYLOR. et CONT. Constat hic aliquid deesse, quod quid sit, facile sententia ipsa subjicit. Aut hoc modo: ἀκούσαντα τὸν πατέρα ἀπεκτονέναι ἀπιέναι καταγνωσθέντα, ἢ τὴν ἀσπίδα ἀποβεβληκέναι. *gravius malum esse, te damnatum e judicio discedere, quod probrum parricidæ merito tibi objectum audieris, quam si discedas e judicio damnatus ideo, quod merito tibi exprobrata sic scuti abjectio.* Aut etiam sic: ἀκούσαντα τὸν πατέρα ἀπεκτονέναι μὴ δύνασθαι τιμωρεῖσθαι τὸν εἰπόντα, ἢ ἀκούσαντα τὴν ἀσπίδα ἀποβεβληκέναι. *grandius malum est, si tu inimicum ulcisci nequeas eum, qui te cædis in patre tuo tua manu commissæ insimularit, quam illum, qui te dixerit scutum abjecisse.* REISK.

Ἐῤῥιφέναι] Post ἐῤῥιφέναι videtur δοκεῖν abesse. *me eum videri, qui scuta, quotquot sunt, omnia abjecerim.* IDEM.

Περὶ τὸν πατέρα] Num πρὸς τ. π. est quidem hoc usitatius. nisi sic scripsisse nobis persuadebimus orationem: τοιαύτην γνώμην ἔχειν περὶ ἐμοῦ ὑμᾶς, ὡς τοιοῦτόν τι δράσαιμι περὶ τὸν πατέρα. *quam vobis eam de me opinionem insidere, me potuisse tantum facinus in patre committere.* IDEM.

Τῇ αἰτίᾳ] Scil. ἐφ' ᾗ διεβέβλητο, *crimine cum teneretur eo*, cujus insimulatus fuerat, scuti puta abjecti. IDEM.

Τὸν μαρτυρήσαντα] Scil. Lysitheo. Dionysius is est, qui Lysitheo in causa scuti abjecti testimonium adversus Theomnestum præstiterat. IDEM.

Ἐκεῖνο τοῦτον ποιήσαντα] Id est, ἀποβεβληκότα τὴν ἀσπίδα. IDEM.

Εἰ ἀποφεύξεται] Insulse Schott. εἰ μὴ ἀποφεύξωμαι. Quod sequitur, licet correxit Steph. Aldinum exemplar ἄξιος

φεύξεται, τούτῳ δ' οὐδενὸς [1] ἀξίας, εἰ κακηγορίας ἁλώ-
σεται, οὐκ ἄρα δίκην παρ' αὐτοῦ λήψομαι; τίνος ὄντος ἐμοὶ 367
πρὸς ὑμᾶς ἐγκλήματος; πότερον ὅτι δικαίως ἀκήκοα; ἀλλ'
οὐδ' ἂν αὐτοὶ φήσαιτε. ἀλλ' ὅτι βελτίων καὶ ἐκ βελτιόνων
ὁ φεύγων ἐμοῦ; ἀλλ' οὐδ' ἂν αὐτὸς ἀξιώσειεν. ἀλλ' ὅτι
ἀποβεβληκὼς τὰ ὅπλα δικάζομαι κακηγορίας τῷ σώσαντι;
ἀλλ' οὐχ οὗτος ὁ λόγος ἐν τῇ πόλει [2] κατεσκέδασται. ἀνα-
μνήσθητε δὲ ὅτι μεγάλην καὶ καλὴν ἐκείνην δωρεὰν αὐτῷ 368
δεδώκατε· ἐν ᾗ τίς οὐκ ἂν ἐλεήσειεν Διονύσιον, τοιαύτῃ μὲν
συμφορᾷ περιπεπτωκότα, ἄνδρα δὲ ἄριστον ἐν τοῖς κιν-
δύνοις γεγενημένον, ἀπιόντα δὲ ἀπὸ τοῦ δικαστηρίου καὶ
λέγοντα ὅτι δυστυχεστάτην ἐκείνην εἴημεν στρατείαν
ἐστρατευμένοι, ἐν ᾗ πολλοὶ μὲν ἡμῶν ἀπέθανον, οἱ δὲ σώ-
σαντες τὰ ὅπλα ὑπὸ τῶν ἀποβαλόντων ψευδομαρτυριῶν
ἑαλώκασι, κρεῖττον δὲ ἦν αὐτῷ τότε ἀποθανεῖν ἢ οἴκαδ'

[1] ἀξιώσει T. [2] κατεσκεύασται T.

εἰ, est etiamnum mendosissimum. Forte: τούτῳ δ' οὐδενὸς ἐξ ἴσου εἰ κακηγορίας (Cod. noster solito errore κατηγορίας) ἁλώσεται. Ubi punctum quoque est mutandum. TAYLOR. Vereor, ut hic Stephanus in idem inciderit, quod in Orat. I. circa vocem οἴκοθεν. Antiqua Lectio, ut Ipse in margine notat, erat ἄξιος εἰ: pro quo Ille admisit in contextum ἀξιώσει. quo Sensu, Ille viderit: ego nequaquam intelligo, quid velit. Facilis verò erat emendatio stante priori lectione: τούτῳ δ' οὐδενὸς ἀξίας, εἰ κακηγορίας ἁλώσεται. *cum mihi maximum futurum sit infortunium, si hic absolutus fuerit*: Mors vel exsilium: *huic vero parvum, si convitii damnatus fuerit*; nempe, quingentæ drachmæ. συμφορὰ οὐδενὸς ἀξία, est calamitas parva et *vili æstimanda*; quæ parvo taxatur: qualis erat mulcta τῶν κακηγορούντων, 500 tantum drachmæ. Sic ἐχθρὸς ἐλάττονος ἄξιος, apud Isocratem Orat. de Bigis, *inimicus minoris momenti*. ζημία μικρὰ καὶ οὐδενὸς ἀξία, *mulcta parva et nullius momenti*, Andocidi contra Alcib. p. 29. Contra, commodum πολλοῦ ἄξιον, Andocidi Orat. I. et Nostro XI. XII. et passim. Tollenda vero plena Distinctio post ἁλώσεται, et ponenda minima: pendet enim adhuc sententia, quæ incepit ab istis, ἐγὼ δὲ ἑωρακὼς, — οὐκ ἄρα δίκην παρ' αὐτοῦ λήψομαι; MARKLAND. ἀξίας, εἰ. CONT.

Βέλτιον] Βελτίων. Ita lege cum Schotto. TAYLOR. Pro βέλτιον recte Schottus βελτίων. usitata Oratoribus Formula. Demosthenes de Cor. εἰ δὲ πολλῷ βελτίω τούτου, καὶ ἐκ βελτιόνων, etc. et adv. Androtion. ἑαυτοῦ βελτίους καὶ ἐκ βελτιόνων. MARKLAND.

Λόγος] Post vocabulum hoc videtur περὶ ἐμοῦ deesse, aut περὶ ἡμῶν. de me et de Theomnesto. REISK.

Κατεσκεύασται] Emenda ex Abbreviatore, κατέσπαρται. ille habet διέσπαρται, quod idem est. λόγος ἔσπαρται, Aristophanes Ran. v. 1237. Xenophon Cyropæd. lib. V. οὗτος ὁ λόγος πολὺς ἤδη ἐνέσπαρται. Anonymus apud Suidam V. Ἀταλαίπωρον· ἐκεῖνος (λόγος) διεσπαρμένος εἰς τὸ πλῆθος. Διασπείρας λόγον, Xenophon Hellen. V. p. 548. Mox, pro δῶρον, recte Schottus δωρεάν. MARKLAND. Leg. κατέσπαρται. *In Edit. min.* TAYLOR. δωρεάν. CONT. Dedi de meo κατεσκέδασται. *sparsus est.* Sic dudum ante emendaveram, ut e prima editione mearum ad Lysiam animadversionum p. 49. constare potest, quæ editio A. 1759. prodiit. Nuper admodum in Corinthio de Dialectis reperi p. 156. Koenium eodem modo h. l. emendasse. Et sic dudum ante nos ambos emendaverat nescio qui vir doctus in codice Brulartiano, e quo excerpta tertio demum abhinc mense ad me missa fuerunt Strasburgo. REISK.

Μεγάλην καὶ καλὴν] Est amara cavillatio. IDEM.

Δῶρον] Δωρεάν. SCHOTT. PALMER.

Καὶ λέγοντα] Malim καὶ abesse. REISK.

ἐλθόντι τοιαύτῃ τύχῃ χρῆσθαι. μὴ τοίνυν ἀκούσαντα Θεό-
μνηστον κακῶς τὰ προσήκοντα ἐλεεῖτε, καὶ ὑβρίζοντι καὶ
λέγοντι παρὰ τοὺς νόμους συγγνώμην ἔχετε. τίς γὰρ ἂν
ἐμοὶ μείζων ταύτης γένοιτο συμφορά, περὶ τοιούτου πατρὸς
οὕτως [1] αἰσχρὰς αἰτίας [2] ἀκηκοότι; ὃς πολλάκις μὲν ἐστρα-
369 τήγησε, πολλοὺς δὲ καὶ ἄλλους κινδύνους μεθ' ὑμῶν ἐκινδύ-
νευσε· καὶ οὔτε τοῖς πολεμίοις τὸ ἐκείνου σῶμα ὑποχείριον
ἐγένετο, οὔτε τοῖς πολίταις οὐδεμίαν πώποτε ὦφλεν εὐθύνην,
ἔτη δὲ γεγονὼς ἑπτὰ καὶ ἑξήκοντα ἐν ὀλιγαρχίᾳ δι' εὔνοιαν
370 τοῦ ὑμετέρου πλήθους ἀπέθανεν. ἆρ' ἄξιον ὀργισθῆναι τῷ
εἰρηκότι, καὶ βοηθῆσαι τῷ πατρί, ὡς καὶ ἐκείνου κακῶς
ἀκηκοότος; τί γὰρ ἂν τούτου ἀνιαρότερον γένοιτο αὐτῷ, ἢ
τεθνάναι μὲν ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν, αἰτίαν δ' ἔχειν ὑπὸ τῶν
παίδων; οὗ ἔτι καὶ νῦν, ὦ ἄνδρες δικασταί, τῆς ἀρετῆς τὰ
371 μνημεῖα πρὸς τοῖς [3] ὑμετέροις ἀνάκειται, τὰ δὲ τούτου καὶ

[1] αἰσχρὰν αἰτίαν R. [2] ἀκηκοότος; πολλάκις T. [3] ὑμετέροις ἱεροῖς ἀνάκ. A.

Ἀκηκοότος; πολλάκις μὲν ἐστρατήγησε, πολλοὺς δὲ καὶ ἄλλους κινδύνους etc.] Ἀκηκοότος; ὃς πολλάκις etc. CONT. Lego: ἀκηκοότος; ὃς πολλάκις μὲν ἐστρατήγησε, πολλοὺς δὲ καὶ μεγάλους κινδύνους μεθ' ὑμῶν ἐκινδύνευσε. Abbreviator: εἰς ἄνδρα, ὃς πολλὰς μὲν στρατηγίας ἐστρατήγησε, πολλὰς (l. πολλάκις) δὲ μεθ' ὑμῶν κεκινδύνευκε. Amittebatur ὃς in præcedente syllaba τος. Cæterum πολλοὺς καὶ μεγάλους κινδύνους, ut Orat. XII. πολλῶν δὲ καὶ μεγάλων κινδύνων ὑπαρξάντων. et ita sæpe. Demosthenes Orat. in Epist. Philippi: πολλοὺς πόνους καὶ κινδύνους μεγάλους ὑποστῆναι. Retineri tamen potest καὶ ἄλλους. Vide ad Dion. Halicarnassensis Lysiam notata. Mox distingue: ἔτη δὲ γεγονὼς ἑπτὰ καὶ ἑξήκοντα, ἐν ὀλιγαρχίᾳ, δι' εὔνοιαν τοῦ ὑμετέρου πλήθους, ἀπέθανεν. Secunda, ὑπ' ὀλιγαρχίας ἐτελεύτησε: et pro ἑπτὰ καὶ ἑξήκοντα maluit ἑβδομήκοντα. Ne putes has diversitates Χρονικὰς esse ab Lysia. MARKLAND. et *in Edit. min.* TAYLOR. Olim sic legebatur h. l. οὕτως αἰσχρὰς αἰτίας ἀκηκοότος. πολλάκις. Possit pluralis pro singulari positus ferri, præsertim in ejusmodi re, ubi orator affectus ciere contendit, aursus tamen sum, nescio an satis circumspecte, αἰσχρὰν αἰτίαν dare. Verum de ἀκηκοότι, ὃς, quod e vulgari ἀκηκοότος effeci, haud pœnitet. neque enim de hoc superesse potest dubitatio. REISK.

Ἑπτὰ καὶ ἑξήκοντα] Ἑβδομήκοντα in oratione altera. TAYLOR.

Ἐν ὀλιγαρχίᾳ κ. τ. λ.] Ἐν ὀλιγαρχίᾳ ἀπέθανεν sine commate. Nam in sequenti oratione ὑπ' ὀλιγαρχίας ἐτελεύτησε. Et supra ὁ πατὴρ ὑπὸ τῶν τριάκοντα ἀπέθνησκε. IDEM.

Τί γὰρ ἂν τούτου ἀνιαρώτερον γένοιτο αὐτῷ, ἢ τεθνάναι μὲν etc.] Putares superfluum esse vel τούτου vel ἤ. Sed nihil mutandum. Infra Orat. XXV. οὐδὲν γὰρ ἂν εἴη αὐτοῖς χαλεπώτερον τούτων, ἢ πυνθάνεσθαι μὲν ἡμᾶς μετέχοντας τῶν πραγμάτων, etc. ubi τούτων omitti potuit. Iterum Orat. II. τί γὰρ ἂν τούτων ἀνιαρώτερον γένοιτο, ἢ τεκεῖν μὲν καὶ θρέψαι καὶ θάψαι τοὺς αὐτῶν; qui locus huic est simillimus. MARKLAND. Cod. ἀνιαρότερον. Emendante Steph. et Scalig. TAYLOR. Qui tamen in Edit. min. ἀνιερότερον excudi curavit.

Παίδων] Post παίδων Contius addit τεθνάναι sine ulla necessitate. AUGER.

Πρὸς τοῖς ὑμετέροις] Ἱεροῖς adjiciendum esse censet cl. Wasseus. Eam vocem conservavit oratio altera. TAYLOR. Add. ἱεροῖς. CONT. Lege: πρὸς τοῖς ὑμετέροις ἱεροῖς ἀνάκειται. *in templis vestris suspenduntur.* Clare Epitomator: οὗ τῆς ἀρετῆς τὰ μνημεῖα πρὸς τοῖς ὑμετέροις ἱεροῖς ἀνάκειται. Isæus de Hæred. Dicæog. ἐν τοῖς ἱεροῖς ἀναθήματα, — μνημεῖα τῆς αὐτῶν ἀρετῆς, ἀνέθεσαν. Antisthenes: τὰ δὲ ὅπλα ἀναθήσειν εἰς ἱερὰ τὰ τοῖς θεοῖς. Vide et Diog. Laertium in Pythag. initio fere. Excidit vero vox ἱεροῖς propter similitudinem cum præcedentibus τερoις. MARKLAND. Ut ἱεροῖς addatur, opus nil arbitror esse. nam primum quidem, quod vulgata dicit, id et elegantius, et ad palpandum populo Atheniensi accommodatius est; scil. patris mei, ait, monumenta virtutis dedicata sunt prope monumenta vestræ virtutis, h. e. in templis vestris. Isto pacto non restringitur gloria rerum fortiter gestarum ad solum actoris patrem, id quod invidiosum foret, sed cum toto populo Ath. communicatur, id quod imprimis facit ad conciliandam actori judicum gratiam. Deinde, si de templis solummodo voluisset orator h. l. commemorare, non dicturus fuisset πρὸς, sed ἐν potius. REISK.

[1] τοῦ τούτου πατρὸς τῆς κακίας πρὸς τοῖς τῶν πολεμίων·
οὕτω σύμφυτος αὐτοῖς ἡ δειλία. καὶ μὲν δή, ὦ ἄνδρες δικα-
σταί, ὅσῳ μείζους εἰσὶ καὶ νεανίαι τὰς ὄψεις, τοσούτῳ
μᾶλλον ὀργῆς ἄξιοί εἰσι· δῆλον γὰρ ὅτι τοῖς μὲν σώμασι
δύνανται, τὰς δὲ ψυχὰς οὐκ ἔχουσιν.
ζ'. Ἀκούω δ' αὐτόν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἐπὶ τοῦτον τὸν 372
λόγον [2] τρέπεσθαι, ὡς ὀργισθεὶς εἴρηκε ταῦτα, ἐμοῦ μαρ-
τυρήσαντος τὴν αὐτὴν μαρτυρίαν Διονυσίῳ. ὑμεῖς δ' ἐνθυ-

[1] τὰ T. [2] τρέψεσθαι A.

Καὶ τὰ τούτου] Dedi καὶ τοῦ τούτου. ubi τοῦ ad πατρὸς refertur. IDEM.

Πρὸς τοῖς τῶν πολεμίων] Scil. μνημείοις τῆς ἀρετῆς. monumenta ignaviæ, qua nobilitati sunt hic Theomnestus ejusque pater, dedicata sunt penes monumenta rerum fortiter ab hostibus vestris gestarum. Nam ubi illi tropæa erexerunt, ibi suspenderunt quoque scutum aliquod aut ipsius Theomnesti, aut patris. Videntur verba ita constructa, ut ad πρὸς τοῖς τῶν πολεμίων subaudiendum sit e proximo μνημείοις τῆς κακίας. verum hoc oratoris menti repugnat. Ad hujusmodi auctores brevitatis in dicendo studiosos afferendus domo est sensus communis et æquitas animi, ut sententias ipsis ne affingamus, neve obtrudamus invitis, absurdas, eorumque propositis repugnantes, cum videantur ex ipsorum dictione exsistere, sed, si quæ implicate, inconcinne, ambigue dicta occurrant, ea liberali, non sycophantica, interpretatione molliamus atque corrigamus. IDEM.

Ὅσῳ μείζους] Constructio verborum grammatica manifesta manca est, quam sanabimus scribentes: ὅσῳ μείζους εἰσὶν οἱ νεανίαι τὰς ὄψεις. *quo altius evolant juvenum consilia, eo magis iis est irascendum.* SLUITER.

Τὰς δὲ ψυχὰς οὐκ ἔχουσι] Varie tentavi hunc locum, modo ἴσας δὲ τὰς ψυχὰς (scil. corporibus) οὐκ ἔχουσι. modo τὰς δὲ ψυχὰς ἀνδρῶν οὐκ ἔχουσι. modo τὰς δὲ ψυχὰς γυναικῶν ἔχουσι. Vulgatam si sit qui defensum eat, ei dicendum erit, subaudiri e præmissis νεανιῶν debere, ac si dictum sit, τὰς δὲ νεανιῶν ψυχὰς οὐκ ἔχουσι. quod vereor ne durum sit atque improbabile. REISK.

Ἀκούω δ' αὐτὸν — τρέπεσθαι] Lege, τρέψεσθαι. Secunda: ἐρεῖ δὲ, ὡς ὀργισθεὶς εἴρηκεν: in Futuro. MARKLAND. et *in Edit. min.* TAYLOR.

Διονυσίῳ] Ex Lysitheo, ut olim monui, prodit, ut vides, amice lector, Dionysius. Credo antiquos non vocum *elementa* in hominibus compellandis religiose trutinare, sed ad *significatum* potius sive Etymon animum advertere. Ita Sophocles ab aliis *Sophili*, ab aliis *Diphili*, et deinde ab aliis *Theophili* filius dicitur, non Codicum errore, sed veterum circa eas res inconstantia. Idem enim valet *Theophilus, Diphilus* et *Sophilus*. (Sophili nomen in memoriam revocat turpissimam hallucinationem, quam in Lexico Varini Camertis nuper recudendo admisere Bibliopolæ Veneti. Bibliopolæ, dico, nam doctos in ea re aliquantulum operæ impendisse nullus credo. Ecce autem. Ἀντιφῶν. εἷς τῶν δώδεκα ῥητόρων, φιλοσόφου μὲν υἱὸς, ἀπὸ τῆς φυλῆς δὲ Ἀμνούσιος. Lege ex Harpocr. Suid. Plutarch. Phot. ceterisque: Ἀντιφῶν εἷς τῶν δέκα ῥητόρων, Σωφίλου μὲν υἱὸς, ἀπὸ τῆς φυλῆς δὲ Ῥαμνούσιος. Mi homo! pene verba mendis æquasti.) Redeo autem. Hinc oritur discrepantia nominis, de quo agitur. Idem enim sonat *Dionysius* ac *Lysitheus*. Vocatur enim Bacchus Λύσιος θεός. Hesych. Λύσειοι (f. Λύσιοι. Vid. Suid.) τελεταί. οὕτως ἐλέγοντό τινες τελεταὶ, ἐπεὶ καὶ Λύσιος ἐλέγετο Διόνυσος. Plutarch. Sympos. 7. Sap. Ἐγὼ δὲ τὸν Διόνυσον οἶδα τά τε ἄλλα δεινὸν ὄντα, καὶ Λύσιον ὑπὸ σοφίας προσαγορευόμενον. Pausan. Bœotic. Πρὸς δὲ ταῖς καλουμέναις πύλαις Προιτίσις θέατρον ᾠκοδόμηται, καὶ ἐγγυτάτω τοῦ θεάτρου Διονύσου ναός ἐστι ἐπίκλησιν Λυ-

373 μεῖσθε, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὅτι ὁ νομοθέτης [1] οὐδεμιᾷ ὀργῇ συγγνώμην δίδωσιν, ἀλλὰ ζημιοῖ [2] τὸν λέγοντα, ἐὰν μὴ ἀποφαίνῃ ὡς ἔστιν ἀληθῆ τὰ εἰρημένα. ἐγὼ δὲ δὶς ἤδη περὶ τούτου μεμαρτύρηκα· οὐ γάρ πω ᾔδειν ὅτι ὑμεῖς τοὺς μὲν ἰδόντας τιμωρεῖσθε, τοῖς δὲ ἀποβάλλουσι συγγνώμην
374 ἔχετε.

ή. Περὶ μὲν οὖν τούτων οὐκ οἶδ' ὅτι δεῖ πλείω λέγειν· ἐγὼ δὲ ὑμῶν δέομαι καταψηφίσασθαι Θεομνήστου, ἐνθυμουμένους ὅτι οὐκ ἂν γένοιτο τούτου μείζων ἀγών μοι. νῦν γὰρ διώκω κακηγορίας, τῇ δ' αὐτῇ ψήφῳ φόνου φεύγω τοῦ πατρός, ὃς μόνος, ἐπειδὴ τάχιστα ἐδοκιμάσθην, ἐπεξῆλθον τοῖς Τριάκοντα ἐν Ἀρείῳ πάγῳ. ὧν μεμνημένοι καὶ ἐμοὶ καὶ τῷ πατρὶ βοηθήσατε, καὶ τοῖς νόμοις τοῖς κειμένοις, καὶ τοῖς ὅρκοις οἷς ὀμωμόκατε.

[1] οὐδεμίαν A.

[2] τὸν κακῶς λέγοντα A.

σίου. Θηβαίων γὰρ αἰχμαλώτους ἄνδρας ἐχομένους ὑπὸ Θρᾳκῶν, ὡς ἀγόμενοι κατὰ τὴν Ἁλιαρτίαν ἐγίνοντο, ἔλυσεν ὁ θεός, καὶ ἀποκτεῖναί σφισι τοὺς Θρᾷκας παρέδωκεν ὑπνωμένους. Add. Plutarch. Sympos. 3. et 7. Eodem credo spectare nomina alia. *Lyæus, Liber*, Ἐλευθέριος. Cognatus fere λυσιμελὴς ὕπνος.

DIIS. MAXIMIS.
BACHO. ET. SOMNO.
HVMANAE. VITAE.
SVAVISSIMIS.
CONSERVATORIBVS.
SACRVM.

Lindavii Helvetiorum. TAYLOR.

Ὁ νομοθέτης οὐδεμιᾷ ὀργῇ συγγνώμην δίδωσιν] Lege, οὐδεμίαν: et ita Abbreviator. MARKLAND. et in *Edit. min.* TAYLOR. Bene habet οὐδεμιᾷ, *nulli iræ*, h. e. nulli injuriæ per iracundiam oblatæ, quacunque tandem e causa exorta fuerit illa iracundia. REISK.

Τὸν λέγοντα] Videtur κακῶς interponendum esse. IDEM.

Ἰδόντας] Theomnestum puta scutum abjicientem. Verum tamen duriusculum hoc cum videatur esse, malim duo illa vocabula μὲν ἰδόντας in unum μένοντας contrahi, aut sic legi: τοὺς μὲν μένοντας, scil. ἐν τοῖς ὅπλοις, vel ἐν τῇ μάχῃ. IDEM.

Οἷς] Proprie dicendum fuerat οὕς. verum accommodavit casum, pro more, casui proximo superiori. IDEM.

ΛΥΣΙΟΥ

ΚΑΤΑ ΘΕΟΜΝΗΣΤΟΥ

ΔΕΥΤΕΡΟΣ.*

Pag. ed. H. Steph. — Pag. ed. Reisk.

119. 4 αʹ. ΟΤΙ μὲν τὸν πατέρα μ' ἔφασκεν ἀπεκτονέναι, πολλοὶ
συνοίδασιν ὑμῶν, καὶ μαρτυροῦσι δέ μοι· ὅτι δὲ οὐ [1] πεποίηκα, 375
ἔτη γάρ ἐστί μοι δύο καὶ τριάκοντα, ἐξ οὗ δ' ὑμεῖς κατήλθετε, εἰκοστὸν τουτί. φαίνομαι οὖν δωδεκαέτης ὤν, ὅτε ὁ 376
πατὴρ ὑπὸ τῶν Τριάκοντα ἀπέθνησκεν, ὥστ' οὐδ' ὅ τι ὀλιγαρχία ἦν ᾔδειν, οὐδὲ τῷ πατρὶ βοηθεῖν οἷός τε ἦν. ἀλλὰ μὴν οὐδὲ τῶν χρημάτων ἕνεκα ἐπεβούλευσα αὐτῷ· ὁ γὰρ πρεσβύτερος ἀδελφὸς πάντα λαβὼν ἀπεστέρησεν ἡμᾶς.

[1] πεποίηκα δῆλον. A.

* ΔΕΥΤΕΡΟΣ] ΛΟΓΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ. Coisl. Scal. ad oram sui exemplaris, οὗτος ὁ λόγος οὐδὲν ἄλλο ἢ ἐπιτομὴ τοῦ προτέρου ἐστί. Jamdudum admoneris, Lector, qualem fidem mereatur hæcce oratiuncula, neque hic quidquam exspectabis dici, quod non dictum sit prius. TAYLOR. Supra dixi spuriam mihi videri hanc Orationem: neque aliter quisquam mihi facile persuaserit, cum videam eadem omnia in Hac atque in Illa; eundem fere Ordinem, eadem Argumenta, eadem Verba, nisi ubi paullum immutare Explicationis causa, vel pro libitu suo, exscriptori visum fuerit. At quare Cramben suam repeteret Noster, sine ulla vel minima ad Accusationem accessione, vel Epilogo? Mihi non dubium est, quin Studiosi cujuspiam hoc sit opus, Exercitationis et μελετήματος causa in Epitomen redigentis præcedentem Lysiæ Orationem. MARKLAND. Hanc orationem minoribus literis excudi curabat Taylorus, et Latinam ejus Interpretationem omittebat.

Ἔφασκον] Corrige ἔφασκεν ex oratione antecedenti. TAYLOR. Lege, ἔφασκεν, ut in superiori. MARKLAND.

Καὶ μαρτυροῦσι κ. τ. λ.] Καὶ μαρτυροῦσι δέ μοι, ὅτι οὐ πεποίηκα. Steph. Aliud jubeo. Scilicet post πεποίηκα, vel ex genio linguæ vel ex vitio librarii supplendum est δῆλον, aut aliquid simile. *Eum hæc dixisse, testimoniis vestris comprobatum est:* ὅτι δὲ οὐ πεποίηκα, δῆλον· ἔτη γὰρ κ. τ. λ. TAYLOR. Nihil mutandum, præter distinctionem: καὶ μαρτυροῦσι δέ μοι. ὅτι δὲ οὐ πεποίηκα· ἔτη γάρ ἐστί μοι δύο καὶ τριάκοντα, ἐξ οὗ δ' ὑμεῖς etc. Stephani Conjectura falsidicum inducit. Judices enim, quos appellat et ad quos provocat Orator, non potuerunt testari eum *non occidisse* Patrem suum: sed testari potuerunt se audivisse Theomnestum hoc illi objicientem: quam ob rem eos appellat, et accusationem postea refutat. Festinantem Stephanum fefellit βραχυλογία ista, ὅτι δὲ οὐ πεποίηκα: ubi subintelligendum est δῆλον *patet*, vel ἀποδείξω *demonstrabo*, vel aliquid ejusmodi. Quare autem mox Epitomator maluerit suum δωδεκαέτης, quam Lysiæ τρισδεκαέτης, nescio. MARKLAND.

Οἷός τε ἦν] Recte Steph. Cæteri omnes longe absunt a vero. ἀεργός τις ἦν, Ald. Unde ἐνεργός τις ἦν, Scal. TAYLOR. ἔνεργος vel κάτεργος. CONT.

Πάντα λαβὼν] Πανταλέων. IDEM.

β. Ἴσως δ' ἐρεῖ ὡς οὐκ ἔστι τῶν ἀποῤῥήτων, ἐάν [1] τις φῇ
τὸν πατέρα ἀπεκτονέναι· τὸν γὰρ νόμον οὐ ταῦτ' ἀπαγο-
ρεύειν, ἀλλ' ἀνδροφόνον οὐκ ἐᾶν λέγειν. ἐγὼ δ' οἶμαι δεῖν οὐ
περὶ τῶν ὀνομάτων διαφέρεσθαι, ἀλλὰ περὶ τῆς τῶν ἔργων
διανοίας, καὶ πάντας εἰδέναι ὅτι [2] ὁπόσοι ἀπεκτόνασί τινας,
καὶ ἀνδροφόνοι τῶν αὐτῶν εἰσὶ, καὶ ὅσοι ἀνδροφόνοι τινὸς, καὶ
ἀπεκτόνασι τουτονί. πολὺ γὰρ ἂν ἔργον εἴη τῷ νομοθέτῃ
πάντα γράφειν τὰ ὀνόματα, ὅσα τὴν αὐτὴν δύναμιν ἔχει·
ἀλλὰ περὶ ἑνὸς εἰπὼν περὶ πάντων ἐδήλωσεν. οὐ γὰρ δή που
ἐὰν μέν τις πατραλοίαν ἢ μητραλοίαν [3] καλέσῃ, ὑπόδικός
377 ἐστιν· ἐὰν δέ τις τὴν τεκοῦσαν ἢ τὸν φυτεύσαντα [4] τύπτῃ,
ἀζήμιος ἔσται. καὶ εἴ τις [5] εἴποι ῥίψασπιν, ἀθῷος ἔσται·
τὸν γὰρ νόμον, ἐάν τις εἴπῃ τὴν ἀσπίδα ἀποβεβληκέναι,
ζημίαν τάττειν, ἀλλ' οὐκ ἄν τις ῥῖψαι φῇ αὐτήν. ὁμοίως δ'
ἂν καὶ τῶν ἕνδεκα γενόμενος οὐκ ἂν ἀπεδέχου τὸν ἀπαγό-
μενον, [6] ὅτι θοἰμάτιον ἔξω θέμενος ἢ τὸν χιτωνίσκον, εἰ μὴ
378 λωποδύτην ὠνόμαζεν· [7] οὐδ' εἴ τις παῖδ' ἐξῆγεν, ὡς ἀνδρα-

[1] τις εἴπῃ T. R. τίς τινα εἴπῃ A.
[2] ὅσοι A. [3] καλῇ σε A. [4] τύπτοι T. R. τύψαι σε εἴποι A.
[5] εἴπῃ T. R. A. [6] εἴ τις θοἰμάτιον ἐκδεδυμένος εἴη ἢ A.
[7] εἰ μή τις παῖδ' T. R. μηδ' εἴ τις τὴν παῖδ' A.

Ἐάν τις εἴπῃ τὸν] Ἐάν τις φῇ τινὰ τόν. et v. 13. ἐάν τις εἴπῃ τινὰ τήν. IDEM.

Ἔργων] Τούτων in orat. præced. TAYLOR.

Ὁποῖοι] Π. ὁπόσοι. H. STEPHAN.

Καλέσῃ, ὑπόδικός ἐστιν] Supra monui legendum καλῇ σε. Coaluerant voces, ut apud Pollucem VIII. 9. segm. 88. καὶ δίκας τὰς ἀπὸ συμβόλων εἰσάγουσι: ubi non recte legitur δικαστὰς ἀπὸ, nisi sit error Operarum. Sic et in Suida: Ἁβρὸς λειμὼν καινότερος καὶ εὐθαλής· scribe, καὶ νοτερὸς, et *humidum*. Pro ἐστιν verius puto ἔσται, ut ἀζήμιος ἔσται, et ἀθῷος ἔσται. MARKLAND. Forte καλῇ σε. *In Edit. min.* TAYLOR.

Τύπτοι] Stephanus: τύπτειν εἴπῃ, vel, τύψαι λέγῃ. ad sensum recte: ad vestigia vocis τύπτοι, propius videtur τύψαι σε εἴποι: quod confirmat Lysias, εἴποι ὡς ἔτυπτες. MARKLAND. Forte τύψαι σε εἴποι. *In Edit. min.* TAYLOR.

Ὅτι θοἰμάτιον ἔξω θέμενος ἢ τὸν χιτωνίσκον] Lego: εἴ τις θοἰμάτιον ἐκδεδυμένος εἴη ἢ τὸν χιτωνίσκον. ex Lysiæ istis: εἴ τις ἀπάγοι τινὰ, φάσκων θοἰμάτιον ἀποδεδύσθαι, ἢ τὸν χιτωνίσκον ἐκδεδύσθαι. Hoc pacto uterque idem dicet: sed brevius, et pro instituto suo, Pseudo-Lysias. MARKLAND. et *in Edit. min.* TAYLOR.

Εἰ μή τις κ. τ. λ.] Corrigenda hæc ex superiori. IDEM. οὐδ' εἴ τις παῖδ' ἐξῆγεν, ἀλλὰ τὸν ὡς ἀνδραποδιστήν. ἢ αὐτὸς μὲν ἐδικάσω κακηγορίας. CONT.

Εἰ μή τις παῖδ' ἐξῆγεν] Iterum ex Lysia corrigendum: μηδ' εἰ τὴν παῖδ' ἐξῆγεν, ὡς ἀνδραποδιστὴν, sc. ἀπεδέχου ἄν. Ille ita: οὐδ' εἰ τὴν παῖδα ἐξαγαγὼν ληφθείη, οὐκ ἂν φάσκοις αὐτὸν ἀνδραποδιστὴν εἶναι. Luderet, inquit, quisquis diceret, Non sum ἀνδραποδιστὴς, quia in servitutem non deduxi vel abduxi ἄνδρα *virum*, sed τὴν παῖδα *puellam*. quasi aliquis diceret, Non sum *Parricida*, quia non *patrem* occidi, sed *fratrem* tantum. Atqui ut *Parricidii actio non solum in eum dabatur, qui parentem interemisset, sed et in eum, qui* fratrem *occiderat* (Isidorus Orig. V. 26.), sic et ἀνδραποδιστὴς erat non solum qui *liberum virum*, sed et qui *servum* vel *servam* (*serva* enim comprehenditur sub *servo*) alienam abduxisset, Pollux Onomast. III. 8. segm. 78. Horum vero pœna erat Mors, si confiterentur, vel convincerentur. unde Agorati frater ob tale delictum ultimo supplicio afficiebatur, ut narrat Noster Orat. XIII. MARKLAND.

ποδιστήν. καὶ αὐτὸς μὲν ἐδικάσω κακηγορίας τῷ εἰπόντι σε
ῥῖψαι τὴν ἀσπίδα. [1] καίτοι ἐν τῷ νόμῳ οὐ γέγραπται, ἀλλ'
ἐάν τις φῇ ἀποβεβληκέναι. πῶς οὖν οὐ δεινὸν, ἐὰν [2] μέν τις
σὲ εἴπῃ, τοὺς νόμους ἐκλαμβάνειν οὕτως ὥσπερ ἐγὼ νῦν, καὶ
τιμωρεῖν τοὺς ἐχθρούς· ἐὰν δὲ αὐτὸς εἴπῃς, οὐκ [3] ἄξιον δοῦ- 379
ναι δίκην; βοηθήσατε οὖν μοι, ἐνθυμούμενοι ὅτι μεῖζόν ἐστι
κακὸν τὸν πατέρα ἀπεκτονέναι ἢ τὴν ἀσπίδα ῥῖψαι. ἐγὼ
οὖν δεξαίμην [4] πάσας ἀποβεβληκέναι ἢ τοιαύτην γνώμην
περὶ τὸν πατέρα ἔχειν. καί γε τοῦτον μὲν ἑώρακα ποιοῦντα,
ὡς καὶ ὑμεῖς ἴστε· αὐτὸς δ' ἔσωσα τὴν ἀσπίδα. ὥστε διὰ
τί οὐκ ἂν λάβοιμι δίκην παρ' αὐτοῦ; τίνος ἐγκλήματός μοι
ὄντος; πότερον ὡς δικαίως ἤκουσα; ἀλλ' οὐδ' ἂν αὐτοὶ φή-
σαιτε. ἀλλ' [5] ὡς βελτίονος ὄντος; ἀλλ' οὐδ' ἂν αὐτὸς ἀξιώ-
σειεν. ἀλλ' ὅτι ἀποβεβληκὼς τὰ ὅπλα σώσαντι δικάζο-
μαι; ἀλλ' οὐχ οὗτος ὁ λόγος διέσπαρται κατὰ τὴν πόλιν.
μὴ δὴ κακῶς ἀκούοντα τὰ προσήκοντα ἐλεεῖτε, μηδ'
ὑβρίζοντί τε καὶ λέγοντι παρὰ τοὺς νόμους συγγνώμην
ἔχετε· καὶ ταῦτα εἰς ἄνδρα, ὃς πολλὰς μὲν στρατηγίας
ἐστρατήγηκε, [6] πολλοὺς δὲ μεθ' ὑμῶν [7] κινδύνους κεκινδύ-
νευκε, καὶ οὔτε τοῖς πολεμίοις ὑποχείριος γέγονεν οὔθ' ὑμῖν
εὔθυναν ὦφλεν, ἑβδομήκοντα δ' ἐτῶν ὢν ὑπ' ὀλιγαρχίας

[1] καίτοι περὶ τοῦ ῥῖψαι ἐν A. [2] μή τις γε εἴπῃ T. R. μέν τίς σε κακῶς εἴπῃ A.
[3] ἀξιοῦν A. [4] πάσας τὰς ἀσπίδας ἀποβ. A.
[5] ὡς τούτου βελτίονος A. [6] πολλὰς T. R. [7] κινδύνους om. T. R.

Καίτοι ἐν τῷ νόμῳ οὐ γέγραπται] Supra monui legendum: καίτοι τὸ ῥῖψαι ἐν τῷ νόμῳ οὐ γέγραπται. Lysias: καίτοι περὶ μὲν τοῦ ῥῖψαι οὐδὲν ἐν τῷ νόμῳ εἴρηται. Ita alter alteri suppetias fert. IDEM. et *in Edit. min.* TAYLOR.

Πῶς οὖν κ. τ. λ.] Scribe mecum: Πῶς οὖν οὐ δεινὸν, ἐὰν μέν τις σὲ εἴπῃ, τοὺς νόμους ἐκλαμβάνειν οὕτως, ὥσπερ ἐγὼ νῦν, καὶ τιμωρεῖν τοὺς ἐχθρούς. ἐὰν δὲ αὐτὸς εἴπῃς, οὐκ ἀξιοῦν δοῦναι δίκην. TAYLOR. Lege et distingue: ἐὰν μέν τις σε κακῶς εἴπῃ, — τιμωρεῖν τοὺς ἐχθρούς· ἐὰν δὲ αὐτὸς εἴπῃς, οὐκ ἀξιοῦν (non ἄξιον) δοῦναι δίκην; Lysias: οὐκοῦν δεινὸν, εἰ, ὅταν μὲν δεήσῃ (vel δέῃ) σε κακῶς ἀκούσαντα τοὺς ἐχθροὺς τιμωρεῖσθαι, οὕτω τοὺς νόμους, ὥσπερ ἐγὼ νῦν, λαμβάνεις· ὅταν δ' ἕτερον παρὰ τοὺς νόμους εἴπῃς κακῶς, οὐκ ἀξιοῖς δοῦναι δίκην. Omnia eadem in utroque, nisi quod Interrogative hæc efferat Abbreviator. MARKLAND. ἐὰν μέν τις γε —. CONT.

Ἐγὼ οὖν δεξαίμην] Melius Lysias: ἐγὼ γοῦν δεξαίμην ἄν. MARKLAND.

Πάσας ἀποβ.] Πάσας ἀσπίδας ἀποβ. CONT.

Καί γε τοῦτον μὲν ἑώρακα] Καίτοι γε τοῦτον μὲν τοῦτο ἑώρακα. IDEM.

Ἀλλ' ὡς βελτίονος ὄντος;] Deest τούτο ante ὄντος. Vide Orat. IX. MARKLAND. Legendum: ἀλλ' ὡς βελτίων οὗτος; sunt enim hæc expressa ex oratione præcedente, cujus hæc est epitome, ubi p. 118. v. 12. ed. Steph. hæc in eandem sententiam: ἀλλ' ὅτι βελτίων καὶ ἐκ βελτιόνων ὁ φεύγων ἐμοῦ. SLUITER.

Πολλὰς δὲ μεθ' ὑμῶν κεκινδύνευκε] Legendum cum præcedenti: πολλοὺς δὲ μεθ' ὑμῶν κινδύνους κεκινδύνευκε. CONT. TAYLOR. Lege πολλάκις. patet ex sensu et Lysia. MARKLAND. et *in Edit. min.* TAYLOR.

ἐτελεύτησε διὰ τὴν ὑμετέραν εὔνοιαν. ἄξιον δὲ ὀργισθῆναι
380 ὑπὲρ αὐτοῦ. τί γὰρ ἂν τούτου ἀνιαρότερον ἀκούσειεν, εἰ τε-
θνηκὼς ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν αἰτίαν ἔχοι ὑπὸ τῶν τέκνων ἀνῃ-
ρῆσθαι; οὗ τῆς ἀρετῆς τὰ μνημεῖα πρὸς τοῖς ὑμετέροις ἱε-
ροῖς ἀνάκειται, τῆς δὲ τούτων κακίας πρὸς τοῖς τῶν πολε-
μίων;

γ΄. Ἐρεῖ δὲ ὡς ὀργισθεὶς εἴρηκεν. ὑμεῖς δ' ἐνθυμεῖσθε ὅτι
ὁ νομοθέτης οὐδεμίαν συγγνώμην ὀργῇ δίδωσιν, ἀλλὰ ζη-
μιοῖ [1] τὸν λέγοντα, ἐὰν μὴ ἀποδεικνύῃ ἀληθῆ. ἐγὼ δὲ δὶς
περὶ τούτου μεμαρτύρηκα· οὐ γὰρ ᾔδειν ὅτι ὑμεῖς τοὺς μὲν
ἰδόντας τιμωρεῖσθε, τοῖς δὲ ἀποβάλλουσι συγγνώμην ἔχετε.
δέομαι οὖν καταψηφίσασθαι αὐτοῦ. νυνὶ γὰρ διώκω μὲν κα- 120. 1
κηγορίας, τῇ δ' αὐτῇ ψήφῳ φόνου φεύγω τοῦ πατρός, οὗ
μείζων ἀγὼν οὐκ ἂν γένοιτό μοι, ὃς μόνος δοκιμασθεὶς τοῖς
Τριάκοντ' ἐπεξῆλθον ἐν Ἀρείῳ πάγῳ. βοηθήσατ' οὖν κἀ-
κείνῳ κἀμοί.

[1] τὸν κακῶς λέγοντα Λ.

Διὰ τὴν ὑμετέραν εὔνοιαν] *Propter vestram benevolentiam*, i. e. propter benevolentiam in vos. AUGER.

Ἀληθῆ] Sub. λέξαντα. Prior oratio dat plenius: ὡς ἔστιν ἀληθῆ τὰ εἰρημένα. IDEM.

Ἰδιώτας] Ostendi superius lectionem esse ἰδόντας. Ita legit et Schott. TAYLOR. Schottus ἰδόντας, optime. Lysias: τοὺς μὲν ἰδόντας τιμωρεῖσθε. MARKLAND. ἰδόντας. CONT.

Κατηγορίας] Κακηγορίας. SCAL. SCHOTT. Atqui Stephanus, qui hæc reliquit, vix unica pagina elapsa idem mendum sustulerat. TAYLOR. Iterum recte Schottus, κακηγορίας. Lysias: νῦν γὰρ διώκω κακηγορίας. Isocrates Panegyrico: χρὴ δὲ κακηγορεῖν μὲν ἡγεῖσθαι τοὺς ἐπὶ βλάβη λοιδοροῦντας: ita scribendum puto pro κατηγορεῖν. Sic et initio Orat. de Bigis, pro κατηγορίας scribendum forte κακηγορίας. MARKLAND.

Μόνος] Μόνου. CONT.

ΛΥΣΙΟΥ

ΚΑΤΑ ΕΡΑΤΟΣΘΕΝΟΥΣ*

ΤΟΥ ΓΕΝΟΜΕΝΟΥ ΤΩΝ ΤΡΙΑΚΟΝΤΑ,

ΟΝ ΑΥΤΟΣ ΕΙΠΕ ΛΥΣΙΑΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Eratosthenes cum unus de triginta Tyrannis esset, Lysiæ fratrem, Polemarchum nomine, indicta causa necari jusserat. Quare nunc de eo supplicium vult sumi Lysias. CANTERUS.

Pag. ed. H. Steph. 120. 10 α΄. ΟΥΚ ἄρξασθαί μοι δοκεῖ ἄπορον εἶναι, ὦ ἄνδρες δικα- Pag. ed. Reisk. 381
σταί, τῆς κατηγορίας, ἀλλὰ παύσασθαι λέγοντι· τοιαῦτα
αὐτοῖς τὸ μέγεθος καὶ τοσαῦτα τὸ πλῆθος εἴργασται, 382
ὥστε μήτ' ἂν ψευδόμενον δεινότερα τῶν ὑπαρχόντων κατη-
γορῆσαι, μήτε τἀληθῆ βουλόμενον εἰπεῖν ἅπαντα δύνασθαι,
ἀλλ' ἀνάγκη ἢ τὸν κατήγορον ἀπειπεῖν ἢ τὸν χρόνον ἐπιλι- 383

* ΚΑΤΑ ΕΡΑΤΟΣΘΕΝΟΥΣ] Κατ' Ἐρατοσθένους. Κατ' Ἐρατοσθένους ἑνὸς τῶν Τριάκοντα. Κατὰ Ἐρατοσθένους ἑνὸς τῶν Τριάκοντα, ὃν αὐτὸς εἶπε Λυσίας. Ita MSS. et auctores, qui hanc orationem laudant. V. Harpocr. in Δαρεικός. Θέογνις. Θηραμένης. et alibi. Neque ambitiosa nimis cuiquam videatur priorum temporum sedulitas, quæ adjunxit ὃν αὐτὸς εἶπε Λυσίας. Noster enim, qui plurimas causas *scripsit*, nullam fortasse *egit*, hac unica excepta, eam diligentiam annotandi flagitat. Contra fere Demostheni usu venit, ut non quas ipse egerit, sed quas aliis agendas scripserit, curiosius erant indicandæ. Athen. l. 13. p. 283. m. Δημοσθένης δ' ὁ ῥήτωρ ἐν τῷ κατὰ Νεαίρας λόγῳ, εἰ γνήσιος, ὃν Ἀπολλόδωρος εἴρηκεν. Egit enim Apollodorus quidam, cujus gratia scripta fuit a Demosthene, si tamen a Demosthene. Tu interea, Dalechampi, non bene de Apollodoro Critico somniasti. "Demosthenes Rhetor in oratione contra Neæram, si modo germana est," ut Apollodorus censuit. TAYLOR.

Οὐκ ἄρξασθαί —] Initium orationis notante V. D. in M. Ald. expressit Cicero pro Leg. Manil. c. 1. "Hujus autem orationis difficilius est exitum, quam principium invenire." SLUITER.

Τοιαῦτα] Cont. τοιαῦτα γὰρ, addendo γὰρ, quod et ego velim in textum induxisse. AUGER.

Αὐτοῖς] Eratostheni ejusque collegis atque satellitibus. REISK. AUGER.

Ἀνάγκη] Ἀνάγκην εἶναι Stephano placet magis, præter rem religioso. Nam quamvis præ Stephanica lectione tolerari possit ἀνάγκῃ in tertio casu pro ἀναγκαίως, ego tamen quasi absolute dictum integrum relinquo. N. de Evandri probat. Ἐὰν ἐπὶ τοιόνδε λόγον τράπωνται ὡς ὁ χρόνος οὐκ ἐγχωρεῖ ἄλλον ἀποκληρῶσαι, ἀλλ' ἀνάγκη ἐὰν αὐτὸν ἀποδοκιμάσητε, ἄθυτα τὰ πάτρια ἱερὰ γίγνεσθαι κ. τ. λ. Hujusmodi est in Orat. c. Andoc. Οὐχ οἷόν τε ὑμῖν ἐστὶν ἅμα τοῖς τε νόμοις — καὶ Ἀνδοκίδῃ χρῆσθαι, ἀλλὰ δυοῖν θάτερον, ἢ τοὺς νόμους ἐξαλειπτέον ἐστὶν ἢ ἀπαλλακτέον τοῦ ἀνδρός. Et Lucian. in Amorib. Καί τις ἄρα πρῶτος ὀφθαλμοῖς τὸ ἄρρεν εἶδεν ὡς θῆλυ δυοῖν

πεῖν. τοὐναντίον δέ μοι δοκοῦμεν πείσεσθαι ἢ ἐν τῷ [1] πρὸ τοῦ χρόνῳ. πρότερον μὲν γὰρ ἔδει τὴν ἔχθραν τοὺς κατηγοροῦντας ἐπιδεῖξαι, ἥτις εἴη πρὸς τοὺς φεύγοντας· νυνὶ δὲ παρὰ τῶν φευγόντων χρὴ πυνθάνεσθαι, ἥτις ἦν αὐτοῖς πρὸς τὴν πόλιν ἔχθρα, ἀνθ᾽ ὅτου τοιαῦτα ἐτόλμησαν εἰς αὐτὴν ἐξαμαρτάνειν. οὐ μέντοι ὡς οὐκ ἔχων οἰκείας ἔχθρας καὶ συμφορὰς τοὺς λόγους ποιοῦμαι, ἀλλ᾽ ὡς ἅπασι πολλῆς
384 ἀφθονίας [2] οὔσης ὑπὲρ τῶν ἰδίων ἢ ὑπὲρ τῶν δημοσίων ὀργίζεσθαι. ἐγὼ μὲν οὖν, ὦ ἄνδρες δικασταί, οὔτ᾽ ἐμαυτοῦ πώποτε οὔτε ἀλλότρια πράγματα πράξας νῦν ἠνάγκασμαι ὑπὸ τῶν γεγενημένων τούτου κατηγορεῖν, ὥστε πολλάκις εἰς πολλὴν ἀθυμίαν κατέστην, μὴ διὰ τὴν ἀπειρίαν ἀναξίως καὶ ἀδυνάτως ὑπὲρ τοῦ ἀδελφοῦ καὶ ἐμαυτοῦ τὴν κατηγορίαν ποιήσωμαι· ὅμως δὲ πειράσομαι ὑμᾶς ἐξ ἀρχῆς ὡς ἂν δύνωμαι δι᾽ ἐλαχίστων διδάξαι.

β΄. Οὑμὸς πατὴρ Κέφαλος ἐπείσθη μὲν ὑπὸ Περικλέους εἰς ταύτην τὴν γῆν ἀφικέσθαι, ἔτη δὲ τριάκοντα ᾤκησε, καὶ οὐδενὶ πώποτε οὔτε ἡμεῖς οὔτε ἐκεῖνος δίκην οὔτε ἐδι-

[1] προτοῦ T. R. A. [2] οὔσης οὐχ ὑπὲρ A.

θάτερον, ἢ τυραννικῶς βιασάμενος ἢ πείσας πανούργως. Taylor. Non opus puto ut quidquam mutetur: subintelligas modo ἐστὶ post ἀνάγκη. Cæterum Orationem hanc *quinquies* nominatim citat Harpocration sine ulla dubitationis nota: nempe in Vocibus Δαρεικὸς, Θέογνις, Θηραμένης, Πείσων, Πολέμαρχος. Scripsit quoque Orationem Noster ὑπὲρ τοῦ Ερατοσθένους, *pro Eratosthene*, quodam: Idem V. Αὐθέντης. Markland. Sub. ἐστί. Auger.

Ἥτις ἦ] Π. ἥτις ἦ. Μᾶλλον δὲ, ἥτις ἦν. H. Stephan.

Ἀνθ᾽ ὅτου] Aut ἀνθ᾽ ὅτης leg. ut ad ἔχθρας referatur, aut leg. καὶ ἀνθ᾽ ὅτου, scil. ἔργου, vel γεγονότος, vel συμβάντος. *et cujus facti aut casus ergo.* Reisk. Sub. πράγματος. aliqui vellent legi ἀνθ᾽ ὅτης referendo ad ἔχθρα, quod malim. Auger.

Πολλῆς ἀφθονίας οὔσης] Deest οὐ μᾶλλον post οὔσης. Canter. Si deesset μᾶλλον, attamen non οὐ μᾶλλον. Sed neque μᾶλλον abest per dolum librarii. Abesse solet. Ἐγὼ γοῦν δεξαίμην ἂν πάσας τὰς ἀσπίδας ἐῤῥιφέναι ἢ τοιαύτην γνώμην ἔχειν. N. in oratt. præcedentibus.

Βουλοίμην δ᾽ ἂν ἔγωγε καὶ ἄλγεα πολλὰ μογήσας
Οἴκαδέ τ᾽ ἐλθέμεναι καὶ νόστιμον ἦμαρ ἰδέσθαι
Ἢ ἐλθὼν ἀπολέσθαι ἐφέστιος.
Hom. Odyss. Γ. 232.

Οὕτω ὦν ἡμέας δίκαιον ἔχειν τὸ ἕτερον κέρας ἤπερ Ἀθηναίους. i. e. δικαιότερον. Herodot. Calliop. 26. δικαίως ἄν τις τούτους ἢ τοὺς — Diod. Sic. l. 11. Ita Latini. "Eo tacent, quia tacita *bona* st mulier semper *quam* loquens." Plaut. Rud. IV. 4. 70. Qui plura velit adeat Bosii Ellips., Vechner. Hellenolex., et Scholam Grammaticorum. Παρ᾽ ἡμῖν γὰρ πόκος οὐ κνάπτεται. Taylor. Ad verba πολλῆς ἀφθονίας οὔσης subauditur τῶν ἰδίων καὶ τῶν δημοσίων κακῶν. tum post verba ὑπὲρ τῶν ἰδίων desunt istæc pauca εἰώθασι μᾶλλον. *sed quia, quanquam satis et superest cuique malorum privatorumque publicorumque, tamen homines majores iras concipere et exercere solent super privatis injuriis, quam super publicis.* Reisk. Ante ὑπὲρ addidi οὐχ, subaudiendo μᾶλλον, quod haud raro subaudiunt scriptores Attici. Auger.

Ὤκησε] Imo vero μετῴκησε. Cephalus enim cum liberis, non cives erant Athenis, sed μέτοικοι, *inquilini.* Reisk. Et quidem recte. Auger.

κασάμεθα οὔτε ἐφύγομεν, ἀλλ᾽ οὕτως ᾠκοῦμεν δημοκρατούμενοι, ὥστε μήτε εἰς τοὺς ἄλλους ἐξαμαρτάνειν μήτε ὑπὸ τῶν ἄλλων ἀδικεῖσθαι. ἐπειδὴ δ᾽ οἱ Τριάκοντα πονηροὶ μὲν καὶ συκοφάνται ὄντες [1] εἰς τὴν ἀρχὴν κατέστησαν, φάσκον- 385
τες χρῆναι τῶν ἀδίκων καθαρὰν ποιῆσαι τὴν πόλιν καὶ τοὺς λοιποὺς πολίτας ἐπ᾽ ἀρετὴν καὶ δικαιοσύνην τραπέσθαι· καὶ τοιαῦτα λέγοντες οὐ τοιαῦτα ποιεῖν ἐτόλμων, ὡς ἐγὼ περὶ τῶν ἐμαυτοῦ πρῶτον εἰπὼν καὶ περὶ τῶν ὑμετέρων 386
ἀναμνῆσαι πειράσομαι. Θέογνις γὰρ καὶ Πείσων ἔλεγον ἐν τοῖς Τριάκοντα περὶ τῶν μετοίκων, ὡς εἶέν τινες τῇ πολιτείᾳ ἀχθόμενοι· καλλίστην οὖν εἶναι πρόφασιν τιμωρεῖσθαι μὲν δοκεῖν, τῷ δ᾽ ἔργῳ χρηματίζεσθαι, [2] πάντως δὲ τὴν μὲν

[1] εἰς τὴν ἀρχὴν κατέστησαν, πονηροὶ μὲν καὶ συκοφάνται ὄντες, φάσκοντες δὲ χρῆναι A.
[2] πάντως δὲ ταύτην τὴν ἀρχὴν δεῖν γενέσθαι, τὴν πόλιν δεῖσθαι χρημάτων A.

Πονηροὶ μὲν] Πονηροὶ μὲν αὐτοὶ συκοφ. et mox φάσκοντες δὲ χρῆναι. Cont. μὲν abesse malim, turbat enim sententiam, non habens sibi respondens δέ. præterea quoque, periodum hanc utcunque verso et volvo, nihil aliud deprehendo, quam mutilam eam esse, et ἐπειδὴ carere sua antapodosi. videtur utique post ἐτόλμων hæc brevis sententia deesse, πάντα ταῦτα ἀνετράπη, vel similis quæpiam. *tota hæc nostra pristina felicitas concidit et eversa fuit.* perversa sunt ista omnia, scil. quæ modo dixerat de quieta sua Athenis habitatione, etc. Reisk.

Τραπέσθαι] F. τρέπεσθαι. Taylor. Nulla est connexio vel exitus sententiæ, nisi vel supra pro φάσκοντες legas ἔφασκον, et hic pro καὶ τοιαῦτα, καίτοι ταῦτα: vel, quod potius puto, τραπέσθαι, τοιαῦτα λέγοντες, etc. omisso καί. Ποιεῖν ἐτόλμων est *facere sustinebant*, id est, *faciebant*: ut Orat. III. οὐκ ἐτόλμησα ἐπισκήψασθαι αὐτῷ, *actionem illi non intendi.* et Orat. II. οὐδένα ἐτόλμησαν μεταπέμψασθαι, *non in animum induxerunt quemquam accersere*, id est, *neminem accersebant.* Et ita sumenda hæc vox passim in N. T. ut 1 Cor. VI. 1. et Ioan. XXI. 12. οὐδεὶς ἐτόλμα ἐξετάσαι αὐτὸν, *nemo eum interrogabat, Tu quis es?* propter Rationem, quæ sequitur, *scientes* (i. e. *sciebant enim*) *quod Dominus est.* nihil igitur hic cum *audacia*: neque in isto loco Isocratis Panathen. οὐκ ἐξιδιώσασθαι τὰς χώρας ἐτόλμησαν. quem Wolfius vertit, *non in suum peculium convertere ausi fuerunt.* rectius fuisset, *converterunt*, vel, *convertere sustinuerunt*, in animum induxerunt. Markland. Bene habet vulgata τραπέσθαι. In simili re, ubi de animi in melius commutatione agitur, aoristus secundus magis, quam imperfectum usurpatur. Reisk.

Καὶ] Post præmissum πρῶτον debebat ἔπειτα καὶ sequi. verum in scriptore brevitatem consectante facile fero hanc indiligentiam. Idem.

Ἀναμνῆσαι] H. e. διὰ παραδειγμάτων διδάξαι, ὧν ὑμᾶς ἀναμνήσω. *planum vobis facere conabor, per exempla, quæ vobis in memoriam revocabo.* Idem.

Τινες] Scil. τῶν μετοίκων. Idem.

Πάντως κ. τ. λ.] Τὴν μὲν πόλιν γενέσθαι, τὴν δ᾽ ἀρχὴν δεῖσθαι. Cont. Laudo bellulos interpretes, qui hæc concoquere potuerunt. Lege autem: πάντας δὲ αἰσθέσθαι τὴν μὲν πολιτείαν ἀρχὴν δεῖσθαι χρημάτων. De vi τοῦ ἀρχὴν dixi bene multa in superioribus. Scalig. adhuc non intelligo: πάντως δὲ τὴν μὲν πόλιν γενέσθαι, τὴν δε ἀρχὴν δεῖσθαι χρημάτων. Taylor. Nullus in his Sensus. Lego: τὴν μὲν πόλιν πένεσθαι, τὴν δ᾽ ἀρχὴν δεῖσθαι χρημάτων. *civitatem pauperem esse, imperium vero* (vel *Magistratus*) *pecunia indigere.* Orat. XIX. δεομένης μὲν τῆς πόλεως χρημάτων. et ita Orat. XVIII. Paullo post: ἔδοξεν αὐτοῖς δέκα συλλαβεῖν. Xenophon Ἑλλην. II. p. 469. dicit *triginta*, non *decem.* Dicam de hac re ad Orat. XXV. Markland. Mihi venit aliquando in mentem πάντως δὲ (quod δὲ hic loci idem valet atque γὰρ, quomodo δὲ haud raro usurpatur) τὴν μὲν πόλιν δεῖν ἄπολιν γενέσθαι, τὴν δ᾽ ἀρχὴν δεῖσθαι χρημάτων (aut τὴν ἀρχὴν δὲ δεῖσθαι χρημάτων). *universe enim, et prorsus necessario debere civitatem eo redigi, ut nulla sit, principes autem pecuniis indigere.* πόλις ἄπολις, est, ea civitas, quæ nomine civita-

387 πόλιν γενέσθαι τὴν ἀρχὴν δεῖσθαι χρημάτων. καὶ τοὺς
ἀκούοντας οὐ χαλεπῶς ἔπειθον· ἀποκτιννύναι μὲν γὰρ ἀν-
θρώπους περὶ οὐδενὸς ἡγοῦντο, λαμβάνειν δὲ χρήματα περὶ
πολλοῦ ἐποιοῦντο. ἔδοξεν οὖν αὐτοῖς δέκα συλλαβεῖν· τού-
των δὲ δύο πένητας, ἵνα αὐτοῖς ᾖ πρὸς τοὺς ἄλλους ἀπολο-
γία, ὡς οὐ χρημάτων [1] ἕνεκα ταῦτα πέπρακται, ἀλλὰ συμ-
φέροντα τῇ πολιτείᾳ γεγένηται, ὥςπερ τι τῶν ἄλλων εὐ-
λόγως [2] πεποιηκότες.

388 γʹ. Διαλαβόντες δὲ τὰς οἰκίας ἐβάδιζον. καὶ ἐμὲ μὲν
ξένους ἑστιῶντα κατέλαβον, οὓς ἐξελάσαντες Πείσωνί με
παραδιδόασιν· οἱ δὲ ἄλλοι εἰς τὸ ἐργαστήριον ἐλθόντες τὰ
ἀνδράποδα ἀπεγράφοντο. ἐγὼ δὲ Πείσωνα μὲν ἠρώτων εἰ

[1] οὕνεκα T. R. A. [2] πεποιηκότας A.

tis cum gaudeat, re careat, h. e. libertate et æquo jure civili, cujus res et fortunæ omnes conciderint, numerus civium sit imminutus, nervi convulsi, animi dejecti. Ubi tyranni sunt, ibi nulla est πόλις, sed δουλεία. Reisk. F. leg. πάντως δὲ τὴν πρόφασιν γίνεσθαι, Τὴν ἀρχὴν δεῖσθαι χρημάτων. Similiter Plutarchus in Vit. Agesil. c. 13. εἰ μὲν μὴ ἀδικεῖ, ἄφες· εἰ δ' ἀδικεῖ, ἡμῖν ἄφες· πάντως δ' ἄφες. ubi πάντως Anglice verteris, *at all events*. Demosth. c. Conon. p. 1262. 16. οἱ μὲν γὰρ νόμοι, πολὺ τἀναντία, καὶ τὰς ἀναγκαίους προφάσεις, ὅπως μὴ μείζους γίγνωνται, προείδοντο.

Δέκα] Inquilinorum vexationem paulo aliter memoriæ prodidit Xenophon: Ἔδοξεν αὐτοῖς ὅπως ἔχοιεν καὶ τοῖς φρουροῖς χρήματα διδόναι, καὶ τῶν μετοίκων ἕνα ἕκαστον λαβεῖν, καὶ αὐτοὺς μὲν ἀποκτεῖναι, τὰ δὲ χρήματα αὐτῶν ἀποσημήνασθαι. Hist. Gr. Plutarchus de Animal. Terrestr. et Aquatic. quoque de hac re consulendus. Taylor.

Γεγένηται] In hac regione pauca quædam desunt. Possit locus sic propemodum sarciri: ἀλλὰ συμφερόντως τῇ πολιτείᾳ, καὶ φαίνωνται καὶ τοῦτο, ὥςπερ τι τῶν ἄλλων, εὐλόγως πεποιηκότες. *sed e rep., constetque inter omnes, etiam hoc, ut si quid aliud, ipsos sapienter gessisse.* Reisk. Voc. γεγένηται, quod in Oratoribus haud raro ad voc. τῇ πολιτείᾳ et τῇ πόλει appingi solet, sartorem olet. F. leg. ἀλλὰ [τὰ] συμφέροντα τῇ πολιτείᾳ, ὥςπερ τι τῶν ἄλλων, εὐλόγως πεποιηκότες.

Πεποιηκότες] Vel potius πεποιηκότας absolute, Atticorum more. Taylor. Cave ne mutes, in πεποιηκόσι, ut concordet cum αὐτοῖς, prout postulat Constructio Grammatica. his enim Casuum mutationibus gaudent Attici, quando nihil est Obscuritatis vel Ambiguitatis in Sensu. Vide ad Orat. X. et infra adhuc dicam, ad Orat. XX. Mox, pro ἐπεγράφοντο recte Stephanus admisit in contextum ἀπεγράφοντο. et recte quoque Interpres vertit, *in tabulas referebunt*. Vide Perizonium ad Ælian. V. H. IV. 25. Markland. Dedi πεποιηκότας, subaudiendo αὐτοὺς, et est accusativus absolutus. Auger.

Διαλαβόντες δὲ τὰς οἰκίας ἐβάδιζον] *Partiti vero domos ibant.* Quomodo hæc conciliand cum iis, quæ de his temporibus refert Demosthenes Orat. in Androtionem? τότε τοίνυν, ὡς ἔστιν ἀκούειν, οὐδείς ἐστιν, ὅςτις ἀπεστερεῖτο τοῦ σωθῆναι, ὃς ἑαυτὸν οἴκοι κρύψειεν. ἀλλὰ τοῦτο κατηγοροῦσι τῶν Τριάκοντα, ὅτι τοὺς ἐκ τῆς ἀγορᾶς ἀδίκως ἀπῆγον. *iis igitur temporibus, ut fama accepimus, nemo salute privabatur, qui se domi occultabat: sed ob hoc accusantur Triginta-viri, quod homines inique ex medio foro abducebant.* Lysiæ potius, de se narranti, habenda fides: nisi forte Distinctio aliqua reperiri possit. Repetit hæc Demosthenes, iisdem fere verbis, Orat. contra Timocratem. Pro Lysia facit Xenophon Hellen. II. ubi Thrasybulus in oratione sua ait, δειπνοῦντες συνελαμβανόμεθα καὶ καθεύδοντες καὶ ἀγοράζοντες. Falli igitur videtur vel Demosthenes, vel Rumor. Markland.

Ἐργαστήριον] Huc alludere videtur Poll. IX. 5. ubi post laudatam vocem οἰκάριον ex orat. Lysiæ, qua intercidit, subjungit: καί που καὶ ἐργαστήριον καὶ καταγωγαί. Taylor.

Ἀπεγράφοντο] Male Ald. ἐπεγράφοντο. V. Vales. ad Harpocr. in voce. *Describere, in tabulas referre.* Hesych. Ἀπογραφὴ, ἀρίθμησις, ἢ ἡ γινομένη μήνυσις. Recte. Et utroque modo utitur noster, et *Describere* et *Deferre*. Ὁ Ἀξωνεὺς Θρασύλαος ὁ Πυθοδώρου διετέθη ποτὲ ὑπὸ μανίας τοιαύτης, ὡς πάντα τὰ πλοῖα τὰ εἰς Πειραιᾶ καταγόμενα ὑπολαμβάνειν αὐτοῦ εἶναι, καὶ ἀπεγράφετο αὐτὰ καὶ ἀπέστειλε καὶ διῴκει. Took a Bill of their Lading. Heraclid. Pontic. apud Athen. l. 12. extrem. Ubi lego Αἰξωνεύς. Ita enim proferuntur et quidem constanter istius δήμου Populares. Hesych. Αἰξωνεύεσθαι. κατηγορεῖν. Lege Κακηγορεῖν.

ΦΑΝΟΣΤΡΑΤΗ. ΕΞΗΚΕΣΤΙΔΟΥ. . . . .
ΑΥΤΩΙ. ΥΙΩΝΟΙ. Μ . . . . . . ΛΟΠΙ. ΤΗΔ. ΑΝΕΘΗΚΑΝ.
ΖΗΛΩΤΟΝ. ΣΤΕΦΑΝΟΝ. ΤΟΙΣ. ΠΑΡΙΟΥΣΙΝ. ΟΔΟΝ.
ΕΞΗΚΕΣΤΙΔΗΣ. ΠΡΩΤΙΩΝΟΣ. ΑΙΞΩΝΕΥΣ.
ΖΑΝ. ΧΑΙΡΕ.
Monument. Antiq. Græcum Venetiis. Taylor.

121. βούλοιτό με σῶσαι χρήματα λαβών· ὁ δ' ἔφασκεν, εἰ πολ- 389
λὰ εἴη. εἶπον οὖν ὅτι τάλαντον ἀργυρίου ἕτοιμος εἴην δοῦναι·
ὁ δ' ὡμολόγησε ταῦτα ποιήσειν. ἠπιστάμην μὲν οὖν ὅτι
οὔτε θεοὺς οὔτε ἀνθρώπους νομίζει, ὅμως δ' ἐκ τῶν παρόν-
των ἐδόκει μοι ἀναγκαιότατον εἶναι πίστιν παρ' αὐτοῦ λα-
βεῖν. ἐπειδὴ δὲ ὤμοσεν ἐξώλειαν ἑαυτῷ καὶ τοῖς παισὶν
ἐπαρώμενος, λαβὼν τὸ τάλαντον μὲ σώσειν, εἰσελθὼν εἰς τὸ
δωμάτιον τὴν κιβωτὸν ἀνοίγνυμι· Πείσων δ' αἰσθόμενος εἰσ- 390
έρχεται, καὶ ἰδὼν τὰ ἐνόντα καλεῖ τῶν ὑπηρετῶν δύο, καὶ
τὰ ἐν τῇ κιβωτῷ λαβεῖν ἐκέλευσεν. ἐπεὶ δὲ οὐχ ὅσον [1] ὡμο-
λόγησα εἶχεν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, ἀλλὰ τρία τάλαντα ἀρ- 391

[1] ὁμολογεῖν T. ὡμολογήκειν R. A.

Ὤμοσεν — ἐπαρώμενος — σώσειν] Vel, si me audias: ὡμολόγησεν — ἐπαρώμενος — σώσειν. Ut D. Matthæus: Μεθ' ὅρκου ὡμολόγησεν αὐτῇ δοῦναι, ὃ ἐὰν αἰτήσηται. XIV. 7. Idem.

Ἑαυτῷ] Ἑαυτοῦ, Ald. Sed perperam. Corrige Antiphon. de cæd. Herod. juxta init. Ἐξώλειαν αὐτῷ καὶ γένει καὶ οἰκίᾳ τῇ σῇ ἐπαρώμενον. Hodie αὐτῷ. Idem. ἑαυτῷ. Cont.

Αἰσθόμενος] Scil. ἐμὲ ἀνοιγνύντα τὴν κιβωτὸν, ἢ πολὺ ὂν ἐν αὐτῇ τὸ ἀργύριον. Reisk.

Ὁμολογεῖν] Ὡμολόγουν. Scalig. Stephanus: ὡμολογήκειν, *promiseram*. Potes etiam ὡμολόγουν. Paulo ante, τὰ ἐνόντα, *quæ insunt*, vel *inerant*; ut Luc. XI. 41. πλὴν τὰ ἐνόντα δότε ἐλεημοσύνην, *sed date eleemosynam* quæ insunt: nempe in *calice et catino*; hoc est *potum* et *cibum*; prout postulat Sensus et Argumentatio, quam corrupit prava distinctio com. 30. ubi vulgo distinguitur, τὸ δὲ ἔσωθεν ὑμῶν γέμει ἁρπαγῆς καὶ πονηρίας, et construitur ἔσωθεν cum ὑμῶν: cum ita distingui oporteret, τὸ δὲ ἔσωθεν, (scil. τοῦ ποτηρίου καὶ τοῦ πίνακος, ut paullo ante, τὸ ἔξωθεν τοῦ ποτηρίου καὶ τοῦ πίνακος) ὑμῶν γέμει ἁρπαγῆς καὶ πονηρίας: *internum* (ita loqui liceat) *vero* calicis et catini, *plenum est rapina et nequitia vestra*: id est, deliciis, quæ paratæ sunt ex opibus rapina partis, et ad intemperantiam versis. Pergam, quoniam ibi sum. Sequitur: *Stulti, nonne qui fecit quod deforis est, etiam id, quod deintus est, fecit?* id est, *Stolidi* ratiocinatores! si in honorem Dei, vel ad vitandam offensionem ejus, *externum* calicis et catini a materiali pollutione purum tam sollicite servatis; nonne multo fortior Ratio postulat, ut *internum* eorum a morali pollutione purum servetis? *nonne* enim idem Deus, *qui externum* eorum *fecit*, *internum quoque fecit? Sed* vobis monstrabo veram munditiarum viam: *date eleemosynam* pauperibus *ea quæ insunt* vestris calicibus et catinis, *et ecce*, (observate quid dicturus sum, ἰδοὺ) *omnia* (calix et catinum, internum et externum, potus et cibus) *vobis munda* erunt. ita interpretor πάντα: quia necesse est, ut ejus significatio restringatur ad ea, de quibus sermo fit: ut cap. XXI. 32. ἕως ἂν πάντα γένηται: scil. *omnia* ista, de

γυρίου καὶ τετρακοσίους κυζικηνοὺς καὶ ἑκατὸν δαρεικοὺς
392 καὶ φιάλας [1] ἀργυρᾶς τέσσαρας, ἐδεόμην αὐτοῦ ἐφόδιά μοι
δοῦναι. ὁ δ' ἀγαπήσειν με ἔφασκεν, εἰ τὸ σῶμα σώσω.
ἐξιοῦσι [2] δ' ἐμοὶ καὶ Πείσωνι ἐπιτυγχάνει Μηλόβιός τε καὶ
Μνησιθείδης ἐκ τοῦ ἐργαστηρίου ἀπιόντες, καὶ καταλαμ-
βάνουσι πρὸς αὐταῖς ταῖς θύραις, καὶ ἐρωτῶσιν ὅπῃ βα-
δίζοιμεν· ὁ δ' ἔφασκεν εἰς τὰ τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ ἐμοῦ, ἵνα
καὶ τὰ ἐν ἐκείνῃ τῇ οἰκίᾳ σκέψηται. ἐκεῖνον μὲν οὖν ἐκέ-
λευον βαδίζειν, ἐμὲ δὲ μεθ' αὐτῶν ἀκολουθεῖν εἰς Δαμνίπ-
που. Πείσων δὲ προσελθὼν σιγᾶν [3] μοι παρεκελεύετο καὶ
θαῤῥεῖν, ὡς ἥξων ἐκεῖσε. καταλαμβάνομεν δὲ αὐτόθι Θεό-
393 γνιν ἑτέρους φυλάττοντα· ᾧ παραδόντες ἐμὲ πάλιν ᾤχοντο.
ἐν τοιούτῳ δ' ὄντι μοι [4] κινδυνεύειν ἐδόκει, ὡς τοῦ γε ἀπο-

[1] ἀργυρίου T. R. A. [2] δέ μοι T. R. A. [3] με T. R. A. [4] ἀποκινδυνεύειν A.

quibus paullo ante locutus fuerat. At unde Tu, inquies, hanc novam Interpunctionem inferre audes? Nimirum inde, quia eadem disertim affirmantem video Matthæum XXIII. 25. καθαρίζετε τὸ ἔξωθεν τοῦ ποτηρίου καὶ τῆς παροψίδος, ἔσωθεν δὲ γέμουσιν (sc. τὸ ποτήριον καὶ ἡ παροψίς. non dicit τὸ ἔσωθεν ὑμῶν γέμει) ἐξ ἁρπαγῆς καὶ ἀκρασίας, scil. ὑμῶν. Satis idoneus hic Sponsor. vide et comm. 26. MARKLAND. Præter alia, quæ Scaliger et Stephanus hunc ad locum attulerunt, possit quoque ὡμολογοῦμεν et ὡμολογήκειμεν probari. Ego Stephani conjecturam prætuli. REISK. Cont. ὡμολόγουν, proponendo et aliam lectionem ὡμολόγει. AUGER.

Καρικοὺς] (Sic vulg.) Librarios omnes fefellit istud portentum, homines nasutos non fefellit. Procurarunt enim Schott. Palmer. et doctissimus Maussacus ad Harpocr. in Δαρεικὸς, quem vide. Nummi hujus meminere ex antiquis Arrian. expedit. Alex. l. 4., Plutarch. in Apophthegm. Lacon., in lib. de fraterno amore, in Agesil. Artaxerx. et Lysandro, et alibi, Thucyd. VIII. 28., Plato in Lyside, Xenoph. in Cyripæd. et in Expedit. Cyri junioris, Herodot. Polym. 28. Melpom. 166., Lucian. Dial. Meretric., Aristoph. Eccl. 598. vide σχ. Ælian. V. H. I. 22. præter Lexicographos, Pollucem, Hesychium, Harpocrat. et Suid. Ex neotericis explicant et illustrant Gronov. de pecuniis Vett., Sperling. de nummis non cusis, Hostus, Brerewoodus, O. W. de Monetis, Bernard. de mensuris et pond., Brissonius de regno Persarum, Alexand. ab Alexand. Genial. Dier. IV. 15. ceterique quam plurimi. TAYLOR. Recte Schottus Δαρεικοὺς, (hoc enim opinor voluit, licet in impresso mendose legatur δαρυκοὺς) et confirmat Harpocration. MARKLAND.

Μηλόβιος] Unus e XXX. tyrannis, de quo apud Harpocrationem. AUGER.

Εἰς τὰ τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ ἐμοῦ] *Ad domum fratris mei.* Hinc illustratur Lucas II. 49. ἐν τοῖς τοῦ πατρός μου, *in domo patris mei.* Sic Josephus Antt. Jud. XVI. 10. segm. 1. ἦν δ' αὐτῷ καταγωγὴ ἐν τοῖς Ἀντιπάτρου, *hospitio autem Antipatri domo utebatur.* Sic ἐγγὺς τῶν Πυθοδώρου, *juxta Pythodori ædes*, Demosthenes adv. Cononem. Miror aliquos hunc Lucæ locum aliter interpretari et vertere. Dicit: Mirum vos tam diu me quæsivisse, et non statim scivisse, ubi futurus eram. ubi enim quærendus erat *Filius*, nisi in *domo Patris* sui? Emphasis quoque est in istis, τοῦ πατρός μου. Maria enim supra dixerat, ὁ πατήρ σου, de *Josepho* loquens: Jesus vero ex hoc responso dat iis intelligere, *Deum*, non *Josephum*, Patrem ejus *revera* esse. MARKLAND. εἰς τὴν τοῦ ἀδελφοῦ etc. CONT.

Ἐν τοιούτῳ κ. τ. λ.] Locus asperrimus. Quis non arripiat: ἐν τοιούτῳ δ' ὄντι μοι κινδύνῳ φεύγειν ἐδόκει, ὡς τοῦ γε ἀποθανεῖν ὑπάρχοντος ἤδη. TAYLOR. Subauditur καιρῷ vel τόπῳ. Alias solent ἐν τοιούτοις usurpare. REISK.

Κινδυνεύειν] Ego equidem compositum ἀποκινδυνεύειν hic præferrem, *tentare fortunam, aleam jacere, experiri, successurumne sit, nec ne.* IDEM.

θανεῖν ὑπάρχοντος ἤδη. καλέσας [1] δὲ Δάμνιππον λέγω πρὸς
αὐτὸν τάδε, ἐπιτήδειος μέν μοι τυγχάνεις ὤν, ἥκω
δ' εἰς τὴν σὴν οἰκίαν, ἀδικῶ δ' οὐδὲν, χρημάτων δ'
ἕνεκα ἀπόλλυμαι. σὺ οὖν ταῦτα πάσχοντί μοι
πρόθυμον παράσχου τὴν σεαυτοῦ δύναμιν εἰς
τὴν ἐμὴν σωτηρίαν. ὁ δ' ὑπέσχετο ταῦτα ποιήσειν. ἐδόκει
δ' αὐτῷ βέλτιον εἶναι πρὸς Θέογνιν μνησθῆναι· ἡγεῖτο γὰρ
ἅπαν ποιήσειν αὐτὸν, εἴ τις ἀργύριον διδοίη. ἐκείνου δὲ δια-
λεγομένου Θεόγνιδι — ἔμπειρος γὰρ ὢν ἐτύγχανον τῆς οἰ-
κίας, καὶ ᾔδειν ὅτι ἀμφίθυρος εἴη —, ἐδόκει μοι ταύτῃ πει-
ρᾶσθαι σωθῆναι, ἐνθυμουμένῳ ὅτι, ἐὰν μὲν λάθω, σωθήσομαι,
ἐὰν δὲ ληφθῶ, [2] ἡγούμην μὲν, εἰ Θέογνις εἴη πεπεισμένος ὑπὸ 394
τοῦ Δαμνίππου χρήματα λαβεῖν, οὐδὲν ἧττον ἀφεθήσεσθαι,
εἰ δὲ μὴ, ὁμοίως ἀποθανεῖσθαι. ταῦτα διανοηθεὶς ἔφευγον,
ἐκείνων ἐπὶ τῇ αὐλείῳ θύρᾳ τὴν φυλακὴν ποιουμένων· τριῶν
δὲ θυρῶν οὐσῶν, ἃς ἔδει με διελθεῖν, ἅπασαι ἀνεῳγμέναι
ἔτυχον. ἀφικόμενος δὲ εἰς Ἀρχένεω τοῦ ναυκλήρου ἐκεῖνον
πέμπω εἰς ἄστυ, πευσόμενον περὶ τοῦ ἀδελφοῦ· ἥκων δὲ
ἔλεγεν ὅτι Ἐρατοσθένης αὐτὸν ἐν τῇ ὁδῷ λαβὼν εἰς τὸ
δεσμωτήριον ἀπαγάγοι. καὶ ἐγὼ τοιαῦτα πεπυσμένος
τῆς ἐπιούσης νυκτὸς διέπλευσα Μέγαράδε.

δ'. Πολεμάρχῳ δὲ παρήγγειλαν οἱ Τριάκοντα τὸ [3] ὑπ'
ἐκείνων εἰθισμένον παράγγελμα, πίνειν κώνειον, πρὶν τὴν
αἰτίαν εἰπεῖν δι' ἥντινα [4] ἔμελλον ἀποθανεῖσθαι· οὕτω πολ-
λοῦ ἐδέησε κριθῆναι καὶ ἀπολογήσασθαι. καὶ ἐπειδὴ ἀπε- 395

[1] οὖν A. [2] ἡγούμην, εἰ μὲν Θ. A. [3] ἐπ' R. [4] ἔμελλεν T. R. A.

Καλέσας δὲ] Δὲ bene si habet, usurpatum hic est pro οὖν, quod sententia postulat. Et sane nullas non formas sententiarum induit δέ. IDEM.

Ἥκω] Duo subjicit hæc momenta. 1) versor nunc in domo tua. quapropter te decet hospitem tuum tueri, salvumque servare jus hospitii. 2) opportunitas mei in libertatem emittendi hoc tibi major est, quoniam tibi recessus et latebræ et exitus domus tuæ tibi noti sunt. IDEM.

Μνησθῆναι] Μηνυθῆναι. CONT.

Ἡγούμην μὲν, εἰ] Verba malim sic strui: ἡγούμην, εἰ μὲν —. REISK.

Ὁμοίως] Perinde ac si mansissem, nullo facto elabendi periculo. IDEM.

Εἰς Ἀρχένεω] Sub. δῶμα. AUGER.

Ἐν τῇ ὁδῷ λαβὼν] Usitatius est συλλαβών. infra: ἐν τῇ ὁδῷ σώζοντα αὐτὸν — ὃν συλλαβὼν ἀπήγαγεν. et ita sæpe in hac Oratione, et alibi. proprie igitur loquitur Matthæus XXVI. 55. συλλαβεῖν με, *comprehendere me.* Nihil tamen muto. Vide Orat. I. Mox, pro τοιαῦτα πεπυσμένος, scribe ταῦτα. MARKLAND. Leg. ταῦτα. *In Edit. min.* TAYLOR.

Ἐπ' ἐκείνων] Revocavi bonam hanc probamque lectionem ex Aldina, a Stephano frustra et perperam cum ὑπ' ἐκείνων mutatam, quam Stephani conjecturam insecuti editores retinuerunt. ἐπ' ἐκείνων est *eorum ætate*, illo tempore, quo illi summa rerum potiebantur. REISK.

Ἀποθανεῖσθαι] ἀποθανεῖν. CONT.

φέρετο ἐκ τοῦ δεσμωτηρίου τεθνεὼς, τριῶν ἡμῖν οἰκιῶν οὐσῶν οὐδεμιᾶς εἴασαν ἐξενεχθῆναι, ἀλλὰ κλίσιον μισθωσάμενοι προὔθεντο αὐτόν· καὶ πολλῶν ὄντων ἱματίων αἰτοῦσιν οὐδὲν ἔδοσαν εἰς[1] τὴν ταφὴν, ἀλλὰ τῶν φίλων ὁ μὲν ἱμάτιον, ὁ δὲ προσκεφάλαιον, ὁ δὲ ὅ τι ἕκαστος ἔτυχεν, ἔδωκεν εἰς τὴν ἐκείνου ταφήν. καὶ ἔχοντες μὲν ἑπτακοσίας ἀσπίδας τῶν ἡμετέρων, ἔχοντες δὲ ἀργύριον καὶ χρυσίον τοσοῦτον, χαλκὸν δὲ καὶ κόσμον καὶ ἔπιπλα καὶ ἱμάτια γυναικεῖα, ὅσα οὐδεπώποτε ᾤοντο κτήσασθαι, καὶ ἀνδράποδα εἴκοσι καὶ ἑκατὸν, ὧν τὰ μὲν βέλτιστα ἔλαβον, τὰ δὲ λοιπὰ εἰς τὸ δημόσιον ἀπέδοσαν, εἰς τοσαύτην ἀπληστίαν καὶ αἰσχροκέρδειαν ἀφίκοντο καὶ τοῦ τρόπου τοῦ αὐτῶν ἀπόδειξιν ἐποιήσαντο· τῆς γὰρ Πολεμάρχου γυναικὸς χρυσοῦς ἑλι-
396 κτῆρας, οὓς ἔχουσα ἐτύγχανεν, ὅτε[2] τὸ πρῶτον ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, Μηλόβιος ἐκ τῶν ὤτων ἐξείλετο.

έ. Καὶ οὐδὲ κατὰ τὸ ἐλάχιστον μέρος τῆς οὐσίας ἐλέου 122.
παρ' αὐτῶν ἐτυγχάνομεν, ἀλλ' οὕτως εἰς ἡμᾶς διὰ τὰ χρήματα ἐξημάρτανον, ὥσπερ ἂν ἕτεροι μεγάλων ἀδικημάτων ὀργὴν ἔχοντες, οὐ τούτων ἀξίους γε ὄντας τῇ πόλει, ἀλλὰ πάσας τὰς χορηγίας χορηγήσαντας, πολλὰς δ' εἰσφορὰς [3]εἰσενεγκόντας, κοσμίους δ' ἡμᾶς αὐτοὺς παρέχοντας καὶ πᾶν τὸ προσταττόμενον ποιοῦντας, ἐχθρὸν δ' οὐδένα κεκτημένους, πολλοὺς δ' Ἀθηναίων ἐκ τῶν πολεμίων λυσαμένους,

[1] τὴν om. T. R. A. [2] τοπρῶτον T. R. [3] ἐνεγκόντας T.

Ἕκαστος] Vel potius ἑκάστῳ. TAYLOR. Lego: ὅ, τι ἑκάστῳ ἔτυχεν, ἔδωκεν etc. Sic Orat. XIII. ὁ μὲν ἀδελφὸν, ὁ δὲ μητέρα, ὁ δὲ γυναῖκα, ὁ δ', εἴ τις ἦν ἑκάστῳ αὐτῶν προσήκων. ita legendum pro προσήκουσα. 1 Cor. III. 5. 6. ἑκάστῳ ὡς ὁ Κύριος ἔδωκεν, ἐγὼ ἐφύτευσα, Ἀπολλὼς ἐπότισεν· ita distinguendum. Porro, has vestes funebres, cervicalia, etc. Herodianus VIII. 13. vocat τὰ ἐπιτήδεια εἰς ταφάς. ubi inepte legitur τροφάς. MARKLAND. Bene habet vulgata. Ad ἕκαστος subauditur διδοὺς, aut ἔχων, aut φέρων, aut θέλων. REISK. Vel lege ἑκάστῳ ἔτυχεν, vel ad ἔτυχεν sub. ἔχων. AUGER.

Ἑλικτῆρας] (Sic vulg.) Inaures veterum nominabantur ἑλικτῆρες. Atque ita hunc locum correxit Stephan. et Scalig. Ἑλικτῆρας quoque habet Cod. Coisl. Ἑλικτῆρες. ἐνωτίων εἶδος. Λυσίας. Harpocr. De inauribus vide Bartholini opus posthumum, Casp. Barthii librum singularem, Isidorum, aliosque, non tamen ut omittam præclarissimum Dempster. Paralipom. ad c. 20. Antiquitatum Rosini L. 1. TAYLOR. Recte Stephanus ἑλικτῆρας. Hesychius: Ἑλικτῆρες, ἐνώτια. Latine, *inaures*. MARKLAND. Contius ἐλκτῆρας, male, non enim Græcum est. AUGER.

Ἀξίους ὄντας] Refer ad εἰς ἡμᾶς, quod præcessit; nisi referre malis ad τοιούτων ἠξίωσαν, quod sequitur. IDEM.

Πάσας τὰς] Interponi velim μέν. REISK.

Εἰσφορὰς ἐνεγκόντας] Scribe εἰσενεγκόντας. Sic Orat. VII. καὶ εἰσφορὰς εἰσφέρων, καὶ χορηγῶν. et Orat. XXV. et sæpissime. Vide Pollucem VIII. 15. segm. 157. MARKLAND.

Αὐτοὺς παρέχοντας] Αὐτούς. SCALIG. Quod nollem. TAYLOR. παρασχόντας. CONT.

τοιούτων ἠξίωσαν, οὐχ ὁμοίως μετοικοῦντας ὥσπερ αὐτοὶ ἐπολιτεύοντο. οὗτοι γὰρ πολλοὺς μὲν τῶν πολιτῶν εἰς τοὺς πολεμίους ἐξήλασαν, πολλοὺς δ' ἀδίκως ἀποκτείναντες ἀτάφους ἐποίησαν, πολλοὺς δ' ἐπιτίμους ὄντας ἀτίμους τῆς 397
πόλεως κατέστησαν, πολλῶν δὲ θυγατέρας μελλούσας ἐκδίδοσθαι ἐκώλυσαν. καὶ εἰς τοσοῦτόν εἰσι τόλμης ἀφιγμένοι, ὥσθ' ἥκουσιν ἀπολογησόμενοι, καὶ λέγουσιν ὡς οὐδὲν κακὸν οὐδ' αἰσχρὸν εἰργασμένοι εἰσίν. ἐγὼ δ' ἐβουλόμην ἂν αὐτοὺς ἀληθῆ λέγειν· μετῆν γὰρ ἂν καὶ ἐμοὶ τούτου τἀγαθοῦ οὐκ ἐλάχιστον μέρος. νῦν δὲ οὔτε πρὸς τὴν πόλιν αὐτοῖς τοιαῦτα ὑπάρχει οὔτε πρὸς ἐμέ· τὸν ἀδελφὸν γάρ μου, ὥσπερ καὶ πρότερον εἶπον, Ἐρατοσθένης ἀπέκτεινεν, οὔτε αὐτὸς ἰδίᾳ ἀδικούμενος οὔτε εἰς τὴν πόλιν ὁρῶν ἐξαμαρτάνοντα, ἀλλὰ τῇ ἑαυτοῦ παρανομίᾳ προθύμως ἐξυπηρετῶν. ἀναβιβασάμενος δ' αὐτὸν βούλομαι ἐρέσθαι, ὦ ἄνδρες δικασταί. τοιαύτην γὰρ γνώμην ἔχω· ἐπὶ μὲν τῇ τούτου ὠφελείᾳ καὶ πρὸς ἕτερον περὶ τούτου διαλέγεσθαι ἀσεβὲς εἶναι νομίζω, ἐπὶ δὲ τῇ τούτου βλάβῃ καὶ 398
πρὸς αὐτὸν τοῦτον ὅσιον καὶ εὐσεβές. ἀνάβηθι οὖν μοι καὶ ἀπόκριναι εἴ τι ἄν σε ἐρωτῶ.

ς'. Ἀπήγαγες Πολέμαρχον ἢ οὔ; Τὰ ὑπὸ τῶν ἀρχόντων προσταχθέντα δεδιὼς ἐποίουν. Ἦσθα δ' ἐν τῷ βουλευτηρίῳ ὅτε οἱ λόγοι [1]ἐγίνοντο περὶ ἡμῶν; Ἦν. Πότερον συνηγόρευες τοῖς κελεύουσιν ἀποκτεῖναι ἢ ἀντέλεγες; Ἀντέλεγον. Ἵνα [2]μὴ ἀποθάνωμεν; Ἵνα μὴ ἀποθάνητε. Ἡγού-

[1] ἐγένοντο T. [2] μὴ om. T. R. A.

Πολλοὺς δ' ἐπιτίμους ὄντας, ἀτίμους τῆς πόλεως κατέστησαν] Voces τῆς πόλεως abundare videntur, cum satis fuisset ἀτίμους κατέστησαν. Orat. XX. μὴ ἡμᾶς, ἀντὶ μὲν ἐπιτίμων, ἀτίμους ποιήσητε. et XXI. ἐπὶ τοιαύταις αἰτίαις ἄτιμοι γενέσθαι. Videntur poni debere ante ἐξήλασαν, vel post. Sic Orat. XXVI. ἀλλὰ καὶ τῆς πόλεως ἐξήλασαν. MARKLAND. Aut delenda sunt ista duo vocabula cum Marklando, aut leg. est sic: ἀτίμους καὶ ἀμοίρους τῆς πόλεως κατέστησαν. REISK. Intelligo ἀτίμους τῆς πόλεως, *juribus et muniis civitatis orbatos*, malim tamen abesse τῆς πόλεως. AUGER.

Περὶ τούτου] Omitti possent hæ voces sine aliquo sensus dispendio. sed non ideo ejiciendæ sunt: hujusmodi enim Pleonasmi satis sunt frequentes. Vertendum vero, *de hac re*: non, *de hoc homine*, prout fecit Vanderheidius. Pone etiam minimam Distinctionem post ὠφελείᾳ. MARKLAND.

Ὅσιον καὶ ἀσεβὲς] (Sic Ald.) ὡς ὂν καὶ εὐσεβές. et mox ἀπήγαγες. CONT.

Ἵνα ἀποθάνωμεν] Interponi velim μή. Nam cum respondisset Eratosthenes, se XXX Tyrannis oblocutum fuisse, consentaneum erat, aut Lysiam interrogandi finem hic facere, aut, si quid tamen ultra vellet, hoc interrogare: *Nempe quo nos morti ne daremur?* cui respondet Eratosthenes iisdem verbis: *Scilicet, quo vos morti ne daremini*. REISK. Sub. πότερον ἔπραττες. AUGER.

μενος ἡμᾶς ἄδικα πάσχειν ἢ δίκαια; Ἄδικα. Εἶτ', ὦ σχετλιώτατε πάντων, ἀντέλεγες μὲν ἵνα σώσειας, συνελάμβανες δὲ ἵνα [1] ἀποκτείναις; καὶ ὅτε μὲν τὸ πλῆθος ἦν ὑμῶν κύριον τῆς σωτηρίας τῆς ἡμετέρας, ἀντιλέγειν φῂς τοῖς βουλομένοις ἡμᾶς ἀπολέσαι· ἐπειδὴ δὲ ἐπὶ σοὶ μόνῳ ἐγένετο καὶ σῶσαι Πολέμαρχον καὶ μὴ, εἰς τὸ δεσμωτήριον ἀπήγαγες; εἶθ' ὅτι μὲν, ὡς φῂς, ἀντειπὼν οὐδὲν ὠφέλησας, ἀξιοῖς χρηστὸς νομίζεσθαι, ὅτι δὲ συλλαβὼν ἀπέκτεινας, οὐκ οἴει ἐμοὶ καὶ τουτοισὶ δοῦναι δίκην;

ζ'. Καὶ μὴν οὐδὲ τοῦτο εἰκὸς αὐτῷ πιστεύειν, [2] εἴπερ
399 ἀληθῆ λέγει φάσκων ἀντειπεῖν, ὡς αὐτῷ [3] ἐτάχθη. οὐ γὰρ δή που ἐν τοῖς μετοίκοις πίστιν παρ' αὐτοῦ ἐλάμβανον.
400 [4] ἔπειτα τῷ [5] ἧττον εἰκὸς ἦν προσταχθῆναι, ἢ ὅστις ἀντειπών γε ἐτύγχανεν καὶ γνώμην ἀποδεδειγμένος; τίνα γὰρ εἰκὸς ἦν ἧττον ταῦτα ὑπηρετῆσαι ἢ τὸν ἀντειπόντα οἷς ἐκεῖνοι ἐβούλοντο πραχθῆναι; Ἔτι δὲ τοῖς μὲν ἄλλοις Ἀθηναίοις ἱκανή μοι δοκεῖ πρόφασις εἶναι τῶν γεγενημένων εἰς τοὺς Τριάκοντα ἀναφέρειν τὴν αἰτίαν· αὐτοὺς δὲ τοὺς Τριάκοντα, ἂν εἰς σφᾶς αὐτοὺς ἀναφέρωσι, πῶς [6] εἰκὸς ὑμᾶς ἀποδέχεσθαι; εἰ μὲν γάρ τις [7] ἦν ἐν τῇ πόλει ἀρχὴ ἰσχυροτέρα

[1] ἀποκτείνοις T. R. A. [2] (εἴπερ . . . ἀντειπεῖν) T. R. [3] προσετάχθη R. A. [4] ἔπειτοι τῷ πιστὸν ἐκείνῳ προσταχθῆναι, ὅςτις A. [5] πίστιν T. ἧσσον R. [6] ὑμᾶς εἰκὸς T. R. A. [7] ἦν om. T. R. A.

Τοῦτο] Np. negotium de peregrinis. Construe hanc vocem cum προσετάχθη, in quod mutandum duxi vulgatæ simplex ἐτάχθη. IDEM.

Ἔπειτα κ. τ. λ.] Jamdudum vidi locum ita rescribi debere: ἔπειτοι [ἔπειτα, *in Edit. min.*] τῷ (i. e. τινὶ) ἧττον εἰκὸς ἦν προσταχθῆναι, ἢ κ. τ. λ. Nam ἧττον et πίστιν scriptione quam propissime absunt. Ἧττον quoque, quod serius vidi, subjecit Canterus. TAYLOR. Delendam puto vocem πίστιν, utpote a Librario ex præcedenti male repetitam. pro ea bene legi posset ἧττον, (sublata Interrog. nota post προσταχθῆναι) nisi a vestigiis vulgatæ nimis recederet. πίστιν vero nequaquam ad rem. Quæ paullo ante sunt, sic distinguas: καὶ μὴν οὐδὲ τοῦτο εἰκὸς αὐτῷ πιστεύειν, (εἴπερ ἀληθῆ λέγει φάσκων ἀντειπεῖν) ὡς αὐτῷ ἐτάχθη. *ac ne in hoc quidem illi credere par est, (si concedamus illum vera dicere, cum affirmat* SE CONTRADIXISSE) *ex mandato illum egisse.* Alludit ad verba Eratosthenis, in Responsione ejus supra allata, ἀντέλεγον, et προσταχθέντα ἐποίουν. Porro, πίστιν ἐλάμβανον est *fidem accipiebant*, scil. *per jusjurandum*, ἥτις ἐστὶ μεγίστη τοῖς ἀνθρώποις πίστις, ut loquitur Noster Orat. XIX. satis in his Orationibus usitata phrasis. Interpres tamen male cepit. MARKLAND. Bene habet ἔπειτα. est enim hoc alterum argumentum. Sed πίστιν cum ἧσσον mutavi. *eccui alii videntur tyranni hoc minus fuisse mandaturi*; seu aliis verbis, cuicunque alii potius, quam tibi, videntur hoc negotium demandaturi fuisse. Olim suspicabar ita scriptum fuisse: ἔπειτα τῷ πιστὸν, ἐκείνῳ προσταχθῆναι, ὅςτις — *eccui credibile est, hoc demandatum fuisse ei, qui* —. REISK. Quid si? ἔπει τούτῳ οὐ πιστὸν ἐκείνην (sc. πίστιν) προστεθῆναι, ὅςτις etc.

Ἐβουλεύοντο] (Sic vulg.) Sanior est lectio Cod. Coisl. quam et ego quoque vidi fuisse necessariam, priusquam eam auctoritatem consecutus essem, ἐβούλοντο. TAYLOR. Lege ἐβούλοντο. Sic Orat. XII. ἵνα ῥαδίως ἃ βούλοιντο διαπράττοιντο. et sic passim. MARKLAND.

Εἰ μὲν γὰρ κ. τ. λ.] Lego: εἰ μὲν γὰρ ἦν τις ἐν τῇ πόλει, etc. TAYLOR. Post ἀρχὴ Cont. addit ἦν, non male quidem quamvis hæc vox possit subaudiri. AUGER.

αὐτῆς, ὑφ' ἧς αὐτῷ προσετάττετο παρὰ τὸ δίκαιον ἀνθρώπους ἀπολλύναι, ἴσως ἂν εἰκότως αὐτῷ συγγνώμην εἴχετε· νῦν δὲ [1] παρὰ τοῦ ποτὲ καὶ λήψεσθε δίκην, εἴπερ ἐξέσται τοῖς Τριάκοντα λέγειν ὅτι τὰ ὑπὸ τῶν Τριάκοντα προσταχθέντα [2] ἐποίουν; Καὶ μὲν δὴ οὐκ ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἀλλ' ἐν τῇ ὁδῷ, 401
[3] σώζων αὐτὸν καὶ τὰ τούτοις ἐψηφισμένα, συλλαβὼν ἀπή- 402
γαγεν. ὑμεῖς δὲ [4] πάντες ὀργίζεσθε, ὅσοι εἰς τὰς οἰκίας ἦλθον τὰς ὑμετέρας ζήτησιν ποιούμενοι ἢ ὑμῶν ἢ τῶν ὑμετέρων τινός. καίτοι, εἰ χρὴ [5] τούτοις διὰ τὴν ἑαυτῶν σωτηρίαν

[1] παρ' αὐτοῦ πότε T. A.
[2] ἐποίουν, καὶ μηδὲν δὴ οὐκ T. R. ἐποίουν, καὶ τὰ τούτοις ἐψηφισμένοις. καὶ μὴν ἔδει οὐκ A.
[3] σώζοντα αὐτὸν, καὶ τ. τ. ἐψ., ὃν συλλαβὼν T. R. σώζειν αὐτὸν, ὃν συλλαβὼν A.
[4] πάντες τούτοις ὀργίζεσθε A. [5] τοῖς A.

Αὐτῆς] Malim ταύτης. REISK.

Νῦν δὲ κ. τ. λ.] Nemo aliquid hic dixit præter Canterum. Νῦν δὲ παρά του. [νῦν δὲ παρά του πότε. *jam autem abs quo demum.* Ita et MS. Venet. *In Edit. min.*] TAYLOR. Mallem παρ' αὐτῶν, sc. τῶν τριάκοντα, ex subsequentibus repetendum. Post καὶ forte deest πῶς. Interrogative hæc legenda sunt, usque ad ἐποίουν. Legi quoque bene potest παρὰ τοῦ, καὶ πότε, λήψεσθε, etc. τοῦ pro τίνος, ut apud Isæum p. 66. λαβὼν παρά του τῶν φίλων, et Platonem in Symposio, χρήματα βουλόμενος παρά του λαβεῖν, *volens pecuniam ab aliquo accipere.* Demosthenes in Aristogit. I. εἶτά σοι συγγνώμη; πόθεν, ἢ παρὰ τοῦ; MARKLAND. Dedi παρὰ τοῦ, id est, παρὰ τίνος, *a quonam?* REISK.

Καὶ μηδὲν δὴ κ. τ. λ.] Locum insigni medela macto. Nam et gravissime exceptus est, et cæteri ante me fere omnes conclamarunt potius, quam adjumento præsto erant. Punge igitur post ἐποίουν. Perfecta est ea sententia. Tum autem pergas: Καὶ μὴν ἤδη [δὴ, *in Edit. min.*] οὐκ ἐν τῇ οἰκίᾳ κατὰ τὰ τούτοις ἐψηφισμένα, ἀλλ' ἐν τῇ ὁδῷ σώζοντα αὐτὸν συλλαβὼν ἀπήγαγεν. Ubi vides istud ὃν ante συλλαβὼν oriri ex priori voce exeunte. Cetera omnia eædem fere sunt literæ. Præivit aliquo modo Canter: Καὶ μὴν ἔδει κ. τ. λ. Groulartus hæc interpretatione non donavit. TAYLOR. Lege, καὶ μὲν δὴ, ut in quavis pagina. Sic Orat. XXVI. pro καὶ μηδὲν δὴ βουλεύειν, restituit Stephanus καὶ μὲν δή. MARKLAND. Ut paucis rem peragam, totum hunc locum sic ponam, ut Lysias, si non ita reliquit, videtur saltim voluisse scribere, sententia illuc lectorem deferente. Nam verba ipsa dare negatum nunc est. καὶ μὴν οὐδὲ τοῦτο δύναιτο προφασίζεσθαι (vel οὐδὲ τοῦτο ὠφελήσειεν ἂν αὐτὸν λέγοντα), ὅτι οὐκ ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἀλλ' ἐν τῇ ὁδῷ, σώζων τε αὐτὸν, καὶ τὰ τούτοις ἐψηφισμένα ποιῶν, Πολέμαρχον συλλαβὼν ἀπήγαγεν. *neque hoc poterit ad sui excusationem afferre* (vel, *nil ei proderit hoc excusare*), *quod Polemarchum in carcerem abduxerit a se, non domi ejus, sed in via publica comprehensum; quem comprehendisset ipse ideo, quod saluti ipse suæ cavisset, et paruisset mandatis XXX virorum.* REISK.

Καὶ τὰ τούτοις ἐψηφισμένα] Suspicor has voces ex loco suo motas esse, et pertinere ad præcedentem sententiam hoc modo: εἴπερ ἐξέσται τοῖς Τριάκοντα λέγειν, ὅτι τὰ ὑπὸ τῶν Τριάκοντα προσταχθέντα, καὶ τὰ τούτοις ἐψηφισμένα, ἐποίουν; καὶ μὲν δὴ οὐκ ἐν τῇ οἰκίᾳ ἀλλ' ἐν τῇ ὁδῷ σώζοντα αὐτὸν συλλαβὼν ἀπήγαγεν. ὑμεῖς δὲ πάντες ὠργίζεσθε (non ὀργίζεσθε) ὅσοι εἰς τὰς οἰκίας ἦλθον τὰς ὑμετέρας, etc. Certe omnia sic optime cohærebunt. Pro αὐτὸν rescripsi αὑτὸν, *seipsum*, de Fratre enim suo loquitur: et delevi ὃν, natum forte ex præcedente syllaba. Ante ὅσοι intelligendum est αὐτοῖς: quæ Ellipsis Nostro et omnibus usitatissima est. MARKLAND. Leg. ὠργίζεσθε. *In Edit. min.* TAYLOR.

Πάντες] Aut cum πᾶσιν est mutandum, aut utrumque est copulandum, ut sit πάντες πᾶσιν ὀργίζεσθε. Sed prius malim. REISK.

Ποιοῦμεν] (Sic Ald.) ποιούμενοι, et mox χρὴ τοῖς. CONT.

Τούτοις] Videtur quidem oppositio esse inter τούτοις et ἐκείνοις. verum si τούτοις servatur, sententia exit impedita, aut potius nulla. non enim video, quo referri possit alio, quam eodem, quo τούτοις proximum superius redit, scil. ad XXX tyrannos. Verum nemo tum XXX tyrannis ignoscebat ideo, quod alios pessumdedissent sui conservandi causa. quare ma-

403 ἑτέρους ἀπολέσασι συγγνώμην ἔχειν, ἐκείνοις ἂν δικαιότε- 123.1
ρον ἔχοιτε· κίνδυνος γὰρ ἦν πεμφθεῖσι μὴ ἐλθεῖν καὶ κα-
ταλαβοῦσιν ἐξάρνοις γενέσθαι. τῷ δὲ Ἐρατοσθένει ἐξῆν
εἰπεῖν ὅτι οὐκ ἀπήντησεν, ἔπειτα ὅτι οὐκ [1] εἶδεν· ταῦτα
γὰρ οὔτ᾽ ἔλεγχον οὔτε βάσανον εἶχεν, ὥστε μηδ᾽ ὑπὸ τῶν
ἐχθρῶν βουλομένων οἷόν τε εἶναι ἐξελεγχθῆναι. χρῆν δέ σε,
ὦ Ἐρατόσθενες, εἴπερ ἦσθα χρηστὸς, πολὺ μᾶλλον τοῖς
μέλλουσιν ἀδίκως ἀποθανεῖσθαι μηνυτὴν γενέσθαι ἢ [2] τοὺς
404 ἀδίκως ἀπολουμένους συλλαμβάνειν. νῦν δέ σου τὰ ἔργα
φανερὰ γεγένηται οὐχ ὡς ἀνιωμένου ἀλλ᾽ ὡς ἡδομένου τοῖς
γιγνομένοις, ὥστε τούσδε ἐκ τῶν ἔργων χρὴ μᾶλλον ἢ ἐκ
τῶν λόγων τὴν ψῆφον φέρειν, ἃ ἴσασι γεγενημένα, τῶν τότε
λεγομένων τεκμήρια λαμβάνοντας, ἐπειδὴ μάρτυρας περὶ
αὐτῶν οὐχ οἷόν τε παρασχέσθαι. οὐ γὰρ μόνον ἡμῖν πα-

[1] οἶδεν T. R. A. [2] τοῖς ἀδικῶς ἀπολλύουσι A.

lim τοῖς h. l. legi. quanquam si venia debetur iis, qui alios pessumdant, quo ipsi salvi maneant, multo maximo jure debetur ea venia iis, qui, a XXX tyrannis ablegati, in domus civium irrumpebant, et cives illinc in carcerem rapiebant. Quod in Eratosthene secus est, qui Polemarchum non domo extractum, sed media e via publica correptum in carcerem egit. Tum docet orator, quare minus peccaverint, et majore venia digni sint hi, si qui cives domibus extraxissent, quam qui e semita publica corripuissent. Nam, ait, qui missi a tyrannis in domos, aut non irent, aut in renunciando negarent reperisse, quos reperissent, capite suo culpam luebant. Verum infitiari a se visum aut noscitatum esse, cui in via publica occurrisset, id vero periculo carebat. Reisk.

Ἐκείνοις] Scil. qui cives e domibus suis extractos in carcerem agerent. Idem. Auger.

Δικαιότερον ἔχοιτε] Scil. quam illis, qui cives media de via publica abripiunt. Reisk.

Μὴ ἐλθεῖν] Scil. eam in domum, in quam missi fuissent. Idem.

Ἐρατοσθένει] Quippe qui Polemarchum non domo extraxisset, sed e via corripuisset, ut e p. 121. 29. ed. Steph. constat. Idem.

Βουλομένων] Scil. ἐλέγχειν αὐτὸν ψευδόμενον. Idem.

Τοῖς μέλλουσιν ἀδίκως ἀποθανεῖσθαι] Contrarium dicere voluit, δικαίως ἀποθανεῖσθαι: Cui statim opponitur, τοὺς ἀδίκως ἀπολουμένους. Markland. Leg. δικαίως ἀποθανεῖσθαι. In Edit. min. Taylor.

Ἢ τοὺς ἀδίκως ἀπολουμένους συλλαμβάνειν] Si συλλαμβάνειν sensu vulgari hic accipitur, pro *comprehendere*, vocabula secundum, tertium et quartum sunt supervacanea, nam modo præcesserunt. Sin autem sensu *adjuvandi, operam navandi*, accipies, et antitheton hic subesse censebis, quod vero simile nemini non videbitur, qui Lysiam norit, leg. erit: ἢ τοῖς ἀδίκως ἀπολλύουσι συλλαμβάνειν, *quam operam navare sceleratis insontes opprimentibus.* Reisk.

Τῶν τότε λεγομένων] Eorum sermonum, quos Eratosthenes tum ad XXX tyrannos revera habuit, ad pestem insontibus civibus consciscendam, non horum, quos nunc jactat a se habitos pro defensione nostri, quos sermones ille nunquam habuit, sed comminiscitur modo nunc, sui purgandi causa, quo vos fallat, atque e manibus vestris elabatur. Idem.

Ἡμῖν παρεῖναι] Lege, ὑμῖν, *vobis*, scil. τοῖς Τριάκοντα, vestris consultationibus. ἀλλ᾽ οὐδὲ παρ᾽ αὐτοῖς εἶναι, *sed ne illis quidem* (sc. damnatis) *adesse permissum fuit.* Artificiose et ut Invidiam augeat. Orat. XIX. ἄκριτοι ἀπέθανον, πρὶν παραγενέσθαι τινὰ αὐτοῖς ἐλεγχομένοις ὡς ἠδίκουν. Mox pro ποιήσαις scribo ποιήσειας. Markland. Bene habet ἡμῖν, neque eo carere potest oratio, at altero vocabulo ὑμῖν facillime potest; quoniam τοῖς τότε λεγομένοις ἐν ὑμῖν e præmissis facile subauditur. *nobis non solum non licuit interesse vestris deliberationibus, sed ne esse quidem domi nostræ, manere in domiciliis nostris,* verum exsulandum nobis propter vos fuit. idem est ac si dixisset: παρ᾽ ἡμῖν αὐτοῖς εἶναι, οἴκοι μένειν. Reisk. παρεῖναι, *adesse*, sup. in publico. Auger.

ρεῖναι οὐκ ἐξῆν, ἀλλ᾽ οὐδὲ παρ᾽ [1] αὐτοῖς εἶναι, ὥστ᾽ ἐπὶ τού-
τοις ἐστὶ πάντα τὰ κακὰ εἰργασμένοις τὴν πόλιν πάντα 405
τἀγαθὰ περὶ αὐτῶν λέγειν. τοῦτο μέντοι οὐ φεύγω, ἀλλ᾽
ὁμολογῶ σοι, εἰ βούλει, ἀντειπεῖν. θαυμάζω δὲ τί ἂν ποτε
ποιήσαις συνειπὼν, ὁπότε ἀντειπεῖν φάσκων ἀπέκτεινας Πο-
λέμαρχον. φέρε δὴ, τί ἂν εἰ καὶ ἀδελφοὶ ὄντες ἐτύχετε αὐτοῦ
ἢ καὶ υἱεῖς; [2] ἀπεψηφίσασθε; δεῖ γὰρ, ὦ ἄνδρες δικασταὶ,
Ἐρατοσθένην δυοῖν θάτερον ἀποδεῖξαι, ἢ ὡς οὐκ ἀπήγαγεν
αὐτὸν, ἢ ὡς δικαίως τοῦτ᾽ ἔπραξεν. οὗτος δὲ [3] ὡμολόγηκεν
ἀδίκως συλλαβεῖν, ὥστε ῥᾳδίαν ὑμῖν τὴν διαψήφισιν περὶ
αὑτοῦ πεποίηκε. Καὶ μὲν δὴ πολλοὶ καὶ τῶν ἀστῶν καὶ
τῶν ξένων ἥκουσιν εἰσόμενοι τίνα γνώμην περὶ τούτων ἕξετε.
ὧν οἱ μὲν [4] ὑμέτεροι ὄντες πολῖται μαθόντες ἀπίασιν ὅτι ἢ 406
δίκην δώσουσιν ὧν ἂν ἐξαμάρτωσιν, ἢ πράξαντες μὲν ὧν
ἐφίενται τύραννοι τῆς πόλεως ἔσονται, δυστυχήσαντες δὲ τὸ
ἴσον ὑμῖν ἕξουσιν· ὅσοι δὲ ξένοι ἐπιδημοῦσιν, εἴσονται πότε-
ρον ἀδίκως τοὺς Τριάκοντα ἐκκηρύττουσιν ἐκ τῶν πόλεων, ἢ
δικαίως. εἰ γὰρ δὴ αὐτοὶ οἱ κακῶς πεπονθότες λαβόντες
ἀφήσουσιν, ἦπου σφᾶς αὐτοὺς ἡγήσονται περιέργους ὑπὲρ
ὑμῶν [5] τειρομένους. οὔκουν δεινὸν, εἰ τοὺς μὲν στρατηγοὺς,
οἳ ἐνίκων ναυμαχοῦντες, [6] ὅτι διὰ χειμῶνα οὐχ οἷοί τ᾽ ἔφα-
σαν εἶναι τοὺς ἐκ τῆς θαλάττης ἀνελέσθαι, θανάτῳ ἐζημιώ- 407

[1] αὐτοῖς T. [2] , ἀπεψηφίσαισθε A. [3] ὡμολόγηπεν T. R. A. [4] ἡμέτεροι T. R. [5] τηρουμένους. οὐκοῦν T. A. [6] ὅτε T. A.

Παρ᾽ αὐτοῖς] Lege: παρ᾽ αὑτοῖς. Taylor. παρ᾽ αὐτοῖς εἶναι, *apud nosmetipsos esse*, i. e. domi manere. Auger.

Ποιήσαις] F. ποιήσειας. Taylor.

Τί ἂν] Scil. ἐποιεῖτε, aut ἐποιήσατε. nisi potius alterutrum addendum est. Reisk.

Ἀπεψηφίσασθε;] Vel deesse videtur ἂν, vel legendum ἀποψηφίσαισθε. Markland. Videtur post hoc vocabulum ἀπεψ. deesse responsio οὔ. *absolveretisne? neutiquam.* Reisk.

Διαψήφισιν] Exponit Vales. ad Harpocr. pag. notar. 46. Taylor.

Ἡμέτεροι] Imo vero ὑμέτεροι. Lysias, qui civis Atheniensis non esset, dicere non poterat, *civis noster*, at poterat *vester* dicere, id quod inquilinum decebat. Reisk.

Λαβόντες] Scil. ὑποχειρίους ἐκείνους, ὑφ᾽ ὧν κακῶς πεπόνθασι. Reisk.

Τηρομένους] Τειρομένους. Canter. Non assequor. Lege: περιέργως ὑπὲρ ὑμῶν τηρομένους [τηρουμένους *in Edit. min.*]. Taylor. Lego, τιμωρουμένους, *vestri gratia pœnas sumentes*: ut infra, ὑπὲρ ὑμῶν αὐτῶν καὶ τῶν ἐκ Πειραιέως τιμωρήσασθε. Mox, pro ὅτε mallem ὅτι. Ista vero periodus longa ita distinguenda est: τούτους δὲ, οἳ ἰδιῶται μὲν ὄντες, καθόσον ἐδύναντο, ἐποίησαν — ἀποκτιννύναι, οὐκ ἄρα χρὴ αὐτοὺς — κολάζεσθαι. Male plene distinguebatur post ἀποκτιννύναι. Markland. Leg. ὅτι. *In Edit. min.* Taylor.

Οὐκοῦν] Vel οὔκουν. Idem.

Τοὺς ἐκ τῆς θαλάττης] Potest ferri, si necesse est, ut multa alia dura et aspera. mihi tamen videtur Lysias reliquisse: τοὺς ναυαγοῦντας ἐκ τῆς θαλ. Reisk.

σατε, ἡγούμενοι χρῆναι τῇ τῶν [1] τεθνεώτων ἀρετῇ παρ' ἐκεί-
νων δίκην λαβεῖν· τούτους δὲ [2] δὴ, οἳ ἰδιῶται μὲν ὄντες καθ'
ὅσον ἐδύναντο [3] ἐποίησαν ἡττηθῆναι ναυμαχοῦντας, ἐπειδὴ
δὲ εἰς τὴν ἀρχὴν κατέστησαν, ὁμολογοῦσιν ἑκόντες πολλοὺς
τῶν πολιτῶν ἀκρίτους ἀποκτιννύναι, οὐκ ἄρα χρὴ αὐτοὺς
καὶ τοὺς παῖδας [4] ὑφ' ὑμῶν ταῖς ἐσχάταις ζημίαις κολάζε-
σθαι;

ή. Ἐγὼ τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, ἠξίουν ἱκανὰ εἶναι
τὰ κατηγορημένα· μέχρι γὰρ τούτου νομίζω χρῆναι κα-
τηγορεῖν, ἕως ἂν θανάτου δόξῃ τῷ φεύγοντι ἄξια ειργάσθαι·
408 [5] ταύτην γὰρ ἐσχάτην δίκην δυνάμεθα παρ' αὐτῶν λαβεῖν.
ὥστ' οὐκ οἶδ' [6] ὅ τι δεῖ πολλὰ κατηγορεῖν τοιούτων ἀνδρῶν,
οἳ οὐδ' ὑπὲρ ἑνὸς ἑκάστου τῶν πεπραγμένων δὶς ἀποθα-
νόντες δίκην δοῦναι δύναιντ' ἄν. οὐ γὰρ δὴ οὐδὲ τοῦτο
409 [7] αὐτῷ προσήκει ποιῆσαι, ὅπερ ἐν τῇδε τῇ πόλει εἰθισμέ-

[1] τεθνειότων T. R. A. [2] δὴ om. T. A. [3] ἐποίησαν ὑμᾶς ἡττηθ. A. [4] ἀφ' T. [5] ταῦτα T. τότε A. [6] ὅτι T. A. [7] αὐτοῖς T. A.

Τεθνειότων] Recurrit hæc forma p. 371. 4. usitatior tamen est altera, quæ pro diphthongo simplex ι dat, quam formam ubique locorum Lysiæ restituendam arbitror. IDEM.

Ἐποίησαν] Aut ante aut post hoc vocabulum deest ὑμᾶς. *in culpa fuerunt, ut vos prælio navali vinceremini.* designat illam Atheniensibus fatalem ad Ægospotamos pugnam. IDEM.

Ἀφ' ὑμῶν] Ὑφ' ὑμῶν. CONT.

Ἠξίουν] Sequi debebat aliquid huic respondens. Incipit sic: ego equidem existimabam, oportere, quæ adhuc attuli capita, ad accusandum sufficere. Jam sequi debebat quod non sequitur: ἀλλ' οὐκ ἐᾷ με ἐνταῦθα παύσασθαι τὰ ἄλλα παρανόμως καὶ αἰσχρῶς Ἐρατοσθένει πεπραγμένα. Fatebor equidem expressis verbis hæc non legi. Verumtamen insequentia idem dicunt quoad sententiam, ut nihil deesse videatur. REISK.

Ταῦτα γὰρ ἐσχάτην etc.] Τότε γὰρ ἐσχ. CANTER. Opinor ταύτῃ, *hoc modo*, scil. morte. Plato de Repub. lib. II. ad fin. ταύτῃ μὲν ἄρα ψεῦδος ἐν Θεῷ οὐκ ἔνι. *hoc igitur modo* (vel, *hac parte*) *falsum in Deo non est.* ubi vulgo stulte legitur, ποιητὴς ἄρα ψευδὴς, *poeta falsus.* MARKLAND. Leg. ταύτῃ. *In Edit. min.* TAYLOR. Cont. δύναται, retinendo ταῦτα. AUGER.

Αὐτῶν] Deberet legi αὐτοῦ referendo ad τῷ φεύγοντι: sed quum τῷ φεύγοντι sumatur in genere, est veluti nomen collectivum, et idem valet ac τοῖς φεύγουσι. IDEM.

Δίκην δοῦναι δύναιντ' ἂν] *Si bis,* inquit, *pro singulis eorum factis moriantur, non possunt pœnas dare.* Dicere debuit *justas pœnas*, ut bene Interpres. hoc vero videtur esse, δίκην δοῦναι ἀξίαν δύναιντ' ἄν. Ita infra: τί γὰρ ἂν παθόντες, δίκην τὴν ἀξίαν εἴησαν τῶν ἔργων δεδωκότες; quam mox vocat δίκην ἱκανήν. et ita Demosthenes de Corona: οὐκ ἔνι τῇ πόλει δίκην ἀξίαν λαβεῖν. Sed clare Noster Orat. XXVIII. οὐκ ἄν μοι δοκεῖ δύνασθαι Ἐργοκλῆς, ὑπὲρ ἑνὸς ἑκάστου τῶν πεπραγμένων αὐτῷ, πολλάκις ἀποθανὼν δοῦναι δίκην ἀξίαν τῷ ὑμετέρῳ πλήθει. et Orat. XXVII. ἀλλ' οὐκ ἂν ἡγοῦμαι αὐτοὺς δίκην ἀξίαν δεδωκέναι, etc. Vide et Isocrat. in Busirid. encomio. MARKLAND. Ad δίκην videtur addendum aut saltem subaudiendum ἀξίαν vel ἱκανήν. AUGER.

Αὐτῷ] Vulgati dant αὐτοῖς. Coislinianus dabat αὐτῶν, ut e Tayloro didiceram. Inde colligebam leg. αὐτῷ. cum sic jam correxissem, reperi postmodum in Vindobonensi pariter αὐτῷ legi. Poterat quoque e lectione Coisliniani αὐτὸν effici, pari jure, parique convenientia, ut accu-

νον ἐστὶν, πρὸς μὲν τὰ [1] κατηγορημένα μηδὲν ἀπολογεῖσθαι,
περὶ δὲ σφῶν αὐτῶν ἕτερα λέγοντες [2] ἐνίοτε ἐξαπατῶσιν,
ὑμῖν ἀποδεικνύντες ὡς στρατιῶται ἀγαθοί εἰσιν, ἢ ὡς πολ-
λὰς τῶν πολεμίων ναῦς ἔλαβον τριηραρχήσαντες, [3] ἢ πό-
λεις πολεμίας οὔσας φίλας ἐποίησαν· ἐπεὶ κελεύετε [4] αὐ- 410
τὸν ἀποδεῖξαι, ὅπου τοσούτους τῶν πολεμίων ἀπέκτειναν
ὅσους τῶν πολιτῶν, ἢ ναῦς ὅπου τοσαύτας ἔλαβον, ὅσας
αὐτοὶ [5] παρέδοσαν, ἢ πόλιν ἥντινα τοιαύτην προσεκτή-
σαντο, οἵαν τὴν [6] ὑμετέραν κατεδουλώσαντο. ἀλλὰ γὰρ
ὅπλα τῶν πολεμίων [7] [τοσαῦτα] ἐσκύλευσαν, ὅσαπερ ὑμῶν
ἀφείλοντο; ἀλλὰ τείχη τοιαῦτα εἷλον, οἷα τῆς ἑαυτῶν
124. 1 πατρίδος κατέσκαψαν; οἵτινες καὶ τὰ περὶ τὴν Ἀττικὴν
φρούρια καθεῖλον, καὶ ὑμῖν ἐδήλωσαν ὅτι οὐδὲ τὸν Πειραιᾶ

[1] κατηγορούμενα T. R. A. [2] , εἰ οἷόν τε, ἐξαπατῆσαι A. [3] ἢ om. T. [4] αὐτοὺς A. [5] παρέδωκαν T. R. A. [6] ἡμετέραν T. R. [7] τοσαῦτα om. T. R. uncos om. A.

sativus cum infinitivo ποιῆσαι consentiret. Ego vero dativum cum προσήκει cohærentem prætuli. REISK.

Ἐστὶν] Post hoc vocab. deesse videtur εἰώθασι γὰρ πολλοί. aut alias pro ἀπολογεῖσθαι leg. erit ἀπολογοῦνται. IDEM.

Ἕτερα] A *causa* aliena. num etiam a *veritate?* ut significet hoc idem vocabulum et ἀλλότρια τοῦ προκειμένου ἀγῶνος, et ψευδῆ, τῆς ἀληθείας διεζευγμένα. IDEM.

Ἐνίοτε ἐξαπατῶσιν] Non occurrit melius, quam ἐνίους ἐξαπατῆσαι. TAYLOR. Constructio videtur postulare ἐξαπατῆσαι: μηδὲν ἀπολογεῖσθαι, ἐξαπατῆσαι δέ. Sed et porro: quomodo hoc est ἐξαπατῆσαι, *decipere*, si, quod sequitur, *demonstrent* Rei se esse strenuos milites, vel aliter bonos cives? a *causa* quidem *abducere* hoc est, sed non *decipere*, si *revera* monstrent se tales esse, quales præ se ferunt. Παραλογισμὸς hic esse videtur: et suspicor vocem ἀπαντῆσαι, *occurrere*, latere sub ista ἐξαπατῶσιν. MARKLAND. Bene habet h. l. vulgata. non enim semper fallebant judices ejusmodi præstigiis, sed interdum solummodo, si sic contingeret. REISK.

Τριηραρχήσαντες· πόλεις etc.] Lege et distingue: τριηραρχήσαντες, ἢ πόλεις πολεμίας etc. Sequitur; ἐπεὶ κελεύετε αὐτοὺς ἀποδεῖξαι etc. Si *enim* hujusmodi dicant, *jubete illos demonstrare* etc. sic distinguendum et legendum. Mox: ἢ πόλιν ἥντινα τοιαύτην προσεκτήσαντο, οἵαν τὴν ἡμετέραν κατεδουλώσαντο. Aristoteles apud Demetrium περὶ Ἑρμηνείας: Ποίαν τοιαύτην πόλιν εἷλον τῶν ἐχθρῶν, οἵαν τὴν ἰδίαν πόλιν ἀπώλεσαν; Sensum et pæne verba Lysiæ exscribit Aristoteles. MARKLAND. Ita quoque Taylorus in Edit. min.

Αὐτὸν] Π. αὐτούς. H. STEPHAN. Αὐτὸν bene habet. redit ad Eratosthenem, qui solus de XXX tyrannis tum Athenis supererat, et in judicio stabat, utpote reus. ἀπέκτειναν autem una cum reliquis tyrannis Eratosthenem quoque complectitur; qui quod solus superesset, scelerumque fuisset omnium consors, pro absentibus respondere jubetur. REISK.

Ἡμετέραν] Imo vero ὑμετέραν. nam illud alterum haud decet os Lysiæ inquilini hominis, non civis. IDEM.

Τῶν πολεμίων] Subaudi τοσαῦτα, nisi addere mavis. IDEM. Contius addit τόσα post ὅπλα. AUGER.

Ἐδούλωσαν] (Sic vulg.) Nihil verius correctione nostra. Quam etiam utcunque tuetur Cod. Coisl. TAYLOR. Lego: καὶ ὑμᾶς ἐδούλωσαν· οἳ οὐδὲ τὸν Πειραιᾶ — περιεῖλον, ἀλλ' ὡς (non οἷς) αὐτοῖς etc. Mox, pro αὐτούς τε, scribe, αὐτούς τε. MARKLAND. καὶ ὑμᾶς ἐδούλωσαν. CONT.

Ὅτι οὐδὲ τὸν Πειραιᾶ προσταττόντων Λακεδαιμονίων καθεῖλον, ἀλλ' οἷς αὐτοῖς οὕτω τὴν ἀρχὴν βεβαιοτέραν ἐνόμιζον εἶναι] Hæc lectio si sana sit, vide quam falsus sit narrator Lysias in re omnibus cognita. Constat enim cum e Xenophonte Hellen. l. II. c. 2. tum ex hac Or. p. 126. ed. Steph. non Triginta-viros jubentibus Lacedæmoniis noluisse Piræei muros diruere, sed contra Theramenem eo redigisse civitatem,

411 Λακεδαιμονίων προσταττόντων περιεῖλον, ἀλλ' [1] οἷς αὐτοῖς
τὴν ἀρχὴν οὕτω βεβαιοτέραν ἐνόμιζον εἶναι.
θ'. Πολλάκις οὖν ἐθαύμασα τῆς τόλμης τῶν λεγόντων
ὑπὲρ αὐτῶν, πλὴν ὅταν ἐνθυμηθῶ ὅτι τῶν αὐτῶν ἐστὶν
αὐτούς τε πάντα τὰ κακὰ ἐργάζεσθαι καὶ τοὺς τοιούτους
ἐπαινεῖν. οὐ γὰρ νῦν πρῶτον τῷ ὑμετέρῳ πλήθει τὰ
[2] ἐναντία ἔπραξεν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν Τετρακοσίων ἐν τῷ
στρατοπέδῳ ὀλιγαρχίαν καθιστὰς ἔφευγεν ἐξ Ἑλλησπόν-
του τριήραρχος καταλιπὼν τὴν ναῦν, μετὰ Ἰατροκλέους
καὶ ἑτέρων ὧν τὰ ὀνόματα οὐδὲν δέομαι λέγειν. ἀφικόμενος
δὲ δεῦρο τἀναντία τοῖς βουλομένοις δημοκρατίαν εἶναι
412 ἔπραττεν. καὶ τούτων μάρτυρας ὑμῖν παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

τὸν μὲν τοίνυν μεταξὺ βίον αὐτοῦ παρήσω· ἐπειδὴ δὲ ἡ ναυμαχία καὶ ἡ συμφορὰ τῇ πόλει ἐγένετο, δημοκρατίας ἔτι οὔσης, ὅθεν τῆς στάσεως ἦρξαν, πέντε ἄνδρες ἔφοροι κατέστησαν ὑπὸ τῶν καλουμένων ἑταίρων, συναγωγεῖς μὲν

[1] οἷς τὴν ἀρχὴν αὐτοῖς A. [2] ἐναντία οὗτος ἔπραξεν A.

ut duram hanc conditionem accipere deberet, quum prius Lacedæmonii tantum utriusque longi muri decem stadia dejici postulassent. Itaque legentem me hæc subiit cogitatio, ὅτι ortum ex οἵτ compendio scripturæ vocabuli οἵτινες, cujus hic elegans est et efficax repetitio: totumque locum ita fortasse non male restituas: οἵτινες τὸν Πειραῖα οὐδὲ (vel melius οὐ) προσταττόντων Λακεδαιμονίων περιεῖλον, ἀλλ' ὅτι αὐτοῖς οὕτω τὴν ἀρχὴν βεβαιοτέραν ἐνόμιζον εἶναι. *qui Piræei muros diruerunt, non jussu Lacedæmoniorum, sed quoniam imperium sic firmius sibi fore existimabant.* Cæterum pro ὑμῖν ἐδήλωσαν recte Taylorus [fallitur V. D.] et Marklandus correxerunt ὑμᾶς ἐδούλωσαν: similis est locus in Poliuchum p. 149. v. 37. ed. Steph. ἐπιδεῖν τὰ τείχη καθαιρούμενα, καὶ τὰς ναῦς τοῖς πολεμίοις παραδεδομένας, καὶ τὸ ὑμέτερον πλῆθος καταδεδουλωμένον. SLUITER.

Ἀλλ' οἷς κ. τ. λ.] F. ἀλλ' ὅτι αὐτοῖς. [ἀλλ' ὡς, et mox αὐτούς τι. *In Edit. min.*] TAYLOR. οἷς sume, ut sæpius sumitur, pro δι' ὧν, et idem valet ac ὅτι, *quia, quatenus.* AUGER.

Ἐπαινεῖν] Deesse aliquid vehementer suspicor. TAYLOR. Animadvertens Taylor οὐ γὰρ non stringere, hic aliquid deesse suspicatus est. Deest utique aliquid ad sententiam. verum utrum auctor ipse id reticuerit acuto et attento lectori de suo supplendum, an supinitas librariorum, an alia quæpiam fraus temporum, ea, quæ ille scripta reliquisset, oppresserit, id pro certo non ausim arbitrari. Utcunque est, articulorum, nunc quidem hiantium, hic est nexus. ὅτι δὲ οὗτος τοιοῦτός ἐστι, νῦν ἐπιδείξω. *ejusmodi sceleratum autem esse Eratosthenem, nunc demonstratum eo,* scil. qui et ipse scelera committere haud dubitet, aliosque facinorosos laudet. REISK. Hic γὰρ, ut millies alibi, indicat transitionem ad aliud quid. AUGER.

Τὰ ἐναντία ἔπραξεν] Videtur excidisse vox οὗτος, vel Ἐρατοσθένης. MARKLAND.

Ὅθεν τῆς στάσεως ἦρξαν] Gemino modo hæc possunt accipi, aut pro parentheticis. (*unde quoque molitionem suam rerum novarum auspicati sunt.*) aut pro interrogatione. *unde tandem res novas moliri cæpere?* ut respondeat πέντε — *quinqueviri* —. REISK.

Ἑτέρων] Lego ἑταίρων. ut et infra, ubi legitur ἕτεροι μὲν ἦσαν οἱ λέγοντες καὶ πράττοντες, lego ἑταῖροι. Et hæc emendatio firmatur et ex ipsa sensus ἀκολουθίᾳ et ex ipsis Lysiæ verbis infra, ubi de Critiæ et Chariclis ἑταιρείᾳ loquitur. Habebant enim quadringenti et eorum etiam

τῶν πολιτῶν, ἄρχοντες δὲ τῶν συνωμοτῶν, ἐναντία δὲ τῷ 413
ὑμετέρῳ πλήθει πράττοντες· ὧν Ἐρατοσθένης καὶ Κριτίας
ἦσαν. οὗτοι δὲ φυλάρχους τε ἐπὶ τὰς φυλακὰς κατέστη-
σαν, καὶ ὅ τι δέοι χειροτονεῖσθαι καὶ οὕστινας χρὴ ἄρχειν
παρήγγελλον, καὶ εἴ τι ἄλλο πράττειν βούλοιντο, κύριοι
ἦσαν· οὕτως οὐχ ὑπὸ τῶν πολεμίων μόνον ἀλλὰ καὶ ὑπὸ
τούτων πολιτῶν ὄντων ἐπεβουλεύεσθε, ὅπως μήτ' ἀγαθὸν
μηδὲν ψηφίσεσθε, πολλῶν τε ἐνδεεῖς ἔσεσθε. τοῦτο γὰρ 414
καὶ ἠπίσταντο, ὅτι ἄλλως μὲν οὐχ οἷοί τε ἔσονται περι-
γενέσθαι, κακῶς δὲ πραττόντων δυνήσονται· καὶ [1] ὑμᾶς ἡγοῦντο, τῶν παρόντων κακῶν ἐπιθυμοῦντας ἀπαλλαγῆναι, περὶ τῶν μελλόντων οὐκ ἐνθυμήσεσθαι. ὡς τοίνυν τῶν ἐφόρων ἐγένετο, μάρτυρας ὑμῖν παρέξομαι, οὐ τοὺς τότε συμπράττοντας — οὐ γὰρ ἂν δυναίμην —, ἀλλὰ τοὺς αὐτοῦ Ἐρατοσθένους ἀκούσαντας. καίτοι, εἰ ἐσωφρόνουν, κατεμαρτύρουν ἂν αὐτῶν, καὶ τοὺς διδασκάλους τῶν σφετέρων

[1] ἡμᾶς T.

singuli suas ἑταιρείας et factiones, quibus opprimebant remp. et iis utebantur ad sua privata emolumenta. Thucyd. lib. 8. Ἐλθόντες οἱ τετρακόσιοι μετὰ ξιφιδίου ἀφανοῦς ἕκαστος καὶ οἱ εἴκοσι καὶ ἑκατὸν μετ' αὐτῶν Ἕλληνες νεανίσκοι, οἷς ἐχρῶντο, εἴ τι που δέοι χειρουργεῖν. Quos autem hic Lysias vocat ἐφόρους, Thucydides eodem libro videtur vocare πρυτάνεις. PALMER. ἑταίρων. CONT.

Συναγωγεῖς μ. τ. πολιτῶν] Idem est ac si dixisset, quod utique fuisset planius: ὀνόματι μὲν συναγωγεῖς τῶν πολιτῶν, ἔργῳ δὲ ἄρχοντες τῶν συνωμοτῶν. opponuntur hic speciosa turpibus, συναγωγεὺς honestum et blandum, ἄρχων invidiosum. πολίτης molle et civile, συνωμότης horribile; ut conciliatores concordiæ civilis facibus atque tubis discordiarum et factionum. REISK.

Φυλακὰς] Ita vertit Groulartus: *Hi tribunos* in custodia *constituerunt.* Sed corrigendum φυλάς. Populus enim per φυλὰς suffragia tulere, quorum hi κύριοι erant futuri. TAYLOR. Plane legendum, φυλάρχους ἐπὶ τὰς φυλὰς κατέστησαν. Vide sequentia. MARKLAND. Est utique prima fronte speciosum φυλὰς, quod post Taylorum aliosque mihi quoque olim in mentem venerat. Verum re diligentius pensitata censeo nunc vulgatam bene habere. primum enim φυλὰς repeti nil opus erat, quod satis in φυλάρχους esset conspicuum. deinde potius ἐπὶ τῶν φυλῶν aut ἐπὶ ταῖς φυλαῖς videtur dicturus fuisse. Procul dubio vulgata h. l. vitio caret. *constituebant phylarchos ad custodias vel vigilias obeundas, et ad præsidendum in locis urbis opportunis.* REISK.

Ἄρχειν] Videtur hic locus ita constituendus: καὶ οὕστινας δέοι χειροτονεῖσθαι, καὶ ἅστινας ἀρχὰς ἄρχειν, παρήγγελλον. IDEM.

Ψηφίσεσθε] Imo vero λήψεσθε. *ut neque bonum quodpiam adipisceremini.* IDEM. ψηφίσησθε — ἔσησθε. CONT.

Πραττόντων] Sub. ὑμῶν. AUGER.

Καὶ ἡμᾶς ἡγοῦντο] Scribe ὑμᾶς. MARKLAND. et in Edit. min. TAYLOR.

Ἐσωφρόνουν] Np. οἱ συμπράττοντες. AUGER.

Κατεμαρτύρουν ἂν αὐτῶν] Lege, αὑτῶν: *contra seipsos testimonium dicerent.* Sic infra: οἱ τούτοις μαρτυροῦντες αὑτῶν κατηγοροῦσι. male et ibi αὐτῶν legitur. Lycurgus p. 151. κατεμαρτύρει αὑτοῦ, ὅτι προδότης τῆς πατρίδος ἐστίν. MARKLAND. Leg. αὑτῶν. *In Edit. min.* TAYLOR. Redit hoc, non ad proximum, eos puta, qui audiverant, quum ipse Eratosthenes ore suo id affirmaret, verum ad remotius, eos nempe, qui socii atque ministri, vel principes potius scelerum Eratostheni fuerant. Hi, si saperent, testimonium erant adversus eos, XXX tyrannos puta, et in his Eratosthenem, dicturi. REISK.

Αὐτῶν] Scil. XXX tyrannorum. AUGER.

ἁμαρτημάτων σφόδρα ἂν ἐκόλαζον· καὶ τοὺς ὅρκους, εἰ ἐσωφρόνουν, οὐκ ἂν ἐπὶ μὲν τοῖς τῶν πολιτῶν κακοῖς πιστοὺς ἐνόμιζον, ἐπὶ δὲ τοῖς τῆς πόλεως ἀγαθοῖς ῥᾳδίως παρέβαινον. πρὸς μὲν οὖν τούτους τοσαῦτα λέγω· τοὺς δὲ μάρτυράς
415 μοι κάλει. καὶ ὑμεῖς ἀνάβητε.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

τῶν μὲν μαρτύρων ἀκηκόατε. τὸ δὲ τελευταῖον εἰς τὴν ἀρχὴν καταστὰς ἀγαθοῦ μὲν οὐδενὸς μετέσχεν, [1]κακῶν δὲ πολλῶν. καίτοι, εἴπερ ἦν ἀνὴρ ἀγαθὸς, ἐχρῆν ἂν πρῶτον μὲν μὴ παρανόμως ἄρχειν, ἔπειτα τῇ βουλῇ μηνυτὴν γίνεσθαι περὶ τῶν εἰσαγγελιῶν ἁπασῶν, ὅτι ψευδεῖς εἶεν, [2]καὶ Βάτραχος καὶ Αἰσχυλίδης οὐ τἀληθῆ μηνύουσιν, ἀλλὰ [3]τὰ ὑπὸ τῶν Τριάκοντα πλασθέντα εἰσαγγέλλουσι,
416 συγκείμενα ἐπὶ τῇ τῶν πολιτῶν βλάβῃ. καὶ μὲν δὴ, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, ὅσοι κακόνοι ἦσαν τῷ ὑμετέρῳ πλήθει, οὐδὲν ἔλαττον εἶχον σιωπῶντες· [4]ἕτεροι γὰρ ἦσαν οἱ λέγοντες καὶ πράττοντες ὧν οὐχ οἷόν τ' ἦν μείζω κακὰ γενέσθαι τῇ πόλει. ὁπόσοι δ' εὖνοί φασιν εἶναι, πῶς οὐκ ἐνταῦθα ἔδειξαν, αὐτοί τε τὰ βέλτιστα λέγοντες καὶ τοὺς ἐξαμαρτάνοντας ἀποτρέποντες;

ι΄. Ἴσως δ' ἂν ἔχοι εἰπεῖν ὅτι ἐδεδοίκει, [5]καὶ ὑμῶν τοῦτο ἐνίοις ἱκανὸν ἔσται. ὅπως τοίνυν μὴ φανήσεται ἐν τῷ

[1] ἄλλων T. R. [2] καὶ ὅτι Βάτρ. A. [3] τἀληθῆ ὑπὸ T. R. τὰ ἀληθῶς ὑπὸ A. [4] ἑταῖροι T. [5] (καὶ .... ἔσται) ὅπως τι μὴ T. R. A.

Μάρτυρας] Testaturos nempe, se audivisse ex Eratosthene, cum affirmaret, in collegio Ephororum se quoque fuisse. Reisk.

Ἀγαθοῦ μὲν οὐδενὸς μετέσχεν, ἄλλων δὲ πολλῶν] Forte, κακῶν δὲ πολλῶν: ut supra: et infra, πολλῶν ἀγαθῶν αἰτίους, ἀλλ' οὐ μεγάλων κακῶν γεγενημένους. Dixisset potius ἐναντίων, quam ἄλλων. Vide Orat. III. ad finem. Markland. κακῶν. Cont. Durior atque contentiosior si sis, haud scio, an ἄλλων defendere possis. Neque enim despero exempla inveniri, ubi ἄλλα usurpatum sit pro κακά. præsertim cum de bonis, quæ illorum sunt contraria, mentio, ut hic factum est, præcesserit. Sic Latini quoque *secus* et *secius* usurpant. Reisk.

Καὶ Βάτραχος κ. τ. λ.] Locus non sine meliorum Codd. ope sanandus. Taylor.

Οὐ τἀληθῆ μηνύουσιν, ἀλλὰ τἀληθῆ— εἰσαγγέλλουσι] Nimirum hoc est circulus iste Epicharmi: Τόκα μὲν ἐν τήνοις ἐγὼν ἦν, τόκα δὲ παρὰ τήνοις ἐγών. Scribo vero: ἀλλ' ἅτ' ἀληθῆ, ὑπὸ τῶν τριάκοντα πλασθέντα, εἰσαγγέλλουσι, etc. *sed tunquam vera, a trigintaviris conficta, deferunt.* Markland. Scribe ἅτ' ἀληθῆ, vel dele ἅτ' ἀληθῆ, nata ex superioribus. *In Edit. min.* Taylor. Pro posteriori τἀληθῆ aut τὰ solummodo, merus articulus, nil aliud, videtur leg. aut τὰ ψευδῆ, aut τὰ λάθρα ὑπὸ τ. τ. Reisk.

Ἕτεροι] Ἑταῖροι, ut monuit Palmer. supra. Taylor. Adeo amplexus fuerat hanc Palmerianam depravationem Taylor, ut eam textui suo inferciret. Ego veterem probam lectionem ἕτεροι revocavi. Reisk.

Ὅπως τὶ μὴ φανήσεται] Forte ὅπως μή τι φανήσεται. Vide tamen Demosthenem Philipp. IV. ἄν τι μὴ νῦν ἐπανορθωσώμεθα.

λόγῳ τοῖς Τριάκοντα ἐναντιούμενος· εἰ δὲ μὴ, [1]ἐνταῦθα δῆλος ἔσται ὅτι ἐκεῖνά τε αὐτῷ [2]ἤρεσκε, καὶ τοσοῦτον ἐδύ- 417
νατο ὥστε ἐναντιούμενος μηδὲν κακὸν παθεῖν ὑπ' αὐτῶν. χρῆν δ' αὐτὸν ὑπὲρ τῆς ὑμετέρας σωτηρίας ταύτην τὴν προθυμίαν ἔχειν, ἀλλὰ μὴ ὑπὲρ Θηραμένους, ὃς εἰς ὑμᾶς πολλὰ ἐξήμαρτεν. ἀλλ' οὗτος τὴν μὲν πόλιν ἐχθρὰν ἐνόμιζεν εἶναι, τοὺς δ' ὑμετέρους ἐχθροὺς, φίλους· ὡς ἀμφότερα
125. 1 ταῦτα ἐγὼ πολλοῖς τεκμηρίοις παραστήσω, καὶ τὰς πρὸς ἀλλήλους διαφορὰς οὐχ ὑπὲρ ὑμῶν ἀλλ' ὑπὲρ ἑαυτῶν γινομένας, [3]ὁπότεροι ταῦτα πράξουσι καὶ τῆς πόλεως ἄρξουσι. καὶ [4]γὰρ ὑπὲρ τῶν ἀδικουμένων [5]ἐστασίαζον. ποῦ δὲ κάλ- 418
λιον ἦν ἀνδρὶ ἄρχοντι, ἢ Θρασυβούλου Φυλὴν κατειληφότος, τότε ἐπιδείξασθαι τὴν αὑτοῦ [6]συνουσίαν; ὁ δ' ἀντὶ τοῦ

[1] ἐνταυθοῖ R. A. [2] ἤρεσκεν, ἢ καὶ A. [3] ὁπότεροί μοι ταῦτα T. R. A. [4] γὰρ εἰ ὑπὲρ R. A. [5] ἐστασίαζον, ποῦ κάλλιον ἂν ἦν T. R. A. [6] εὔνοιαν A.

Paullo ante, pro αὐταί τε, iterum rescribendum αὐτοί τε, *ipsique*. Markland. ὅπως μή τι, et mox αὐτῷ ἤρεσκε. Cont.

Εἰ δὲ μὴ] In hac regione deesse aliquid paret, sive post ἐναντιούμενος, sive post εἰ δὲ μή. Si prius, sic ferme hiatum sarcias: ἐγὼ δὲ καὶ πάλαι ὑμᾶς ἡγοῦμαι τοῦτον συνεωρακέναι ψευδόμενον. *ego vero vos jam dudum hunc Eratosthenem autumo noscitasse mentientem. sin autem minus hoc deprehenderitis, saltim nunc*—. Sin autem posterius verius habebimus, sic firme —ἐναντιούμενος. εἰ δὲ μὴ ἄλλοθεν, ἀλλ' ἐντεῦθεν δῆλος—. *sin autem aliunde non constiterit, hinc saltim constabit.* Reisk. Sub. εἴπῃ. Auger.

Αὐτὰ ᾧ ἤρεσκε etc.] Αὐτῷ ἤρεσκε. Palmer. Canter. Confusa hæc et indistincta. Lego: εἰ δὲ μὴ, ἐνταῦθα δῆλος ἔσται (vel δῆλον) ὅτι ἐκεῖνα τούτῳ ἤρεσκεν, ἢ καὶ τοσοῦτον ἐδύνατο etc. Acutissime: Si Eratosthenes illis non contradixerit, sequitur, illum consensisse: vel si non consenserit, tantæ erat apud istos Tyrannos auctoritatis, ut hæc dissensio impune illi cesserit. Istud, malitiam ejus; hoc, potentiam Tyrannicam et plus quam civilem redarguit. Markland. Leg. δῆλος ἔσται ὅτι ἐκεῖνα τούτῳ ἤρεσκεν, ἢ τοσοῦτον ἐδύνατο. *In Edit. min.* Taylor. Vocabulo ἐκεῖνα significat tyrannorum in civium vitas fortunasque nefanda consilia, insidias et grassationes. Reisk.

Προθυμίαν] *Contentionem, assiduitatem in re gerenda, ardorem cum fidentia*, quæ in Eratosthene fuisse hoc e loco colligitur. Idem.

Οὗτος] Eratosthenes puta. Idem.

Πρὸς ἀλλήλους διαφορὰς] Non Theramenis cum Eratosthene simultates, sed universorum tyrannorum inter se mutua odia. Idem.

Ταῦτα πράξουσι] Mallem, πάντα πράξουσι. Demosthenes in Zenothemin: καὶ ὅλως ἐστὶν ὁ πάντα πράττων οὗτος. et ita adv. Macartatum. Thucydides. I. segm. 110. ὃς τὰ πάντα ἔπραξε περὶ τῆς Αἰγύπτου. Markland. Vellem etiam μοι enucleasset. Mihi dubium nullum est, leg. esse: μόνοι πάντα πρ. *utri soli omnia sint acturi*, h. e. rebus in omnibus dominaturi, nihil non pro arbitrio suo et ex libidine sua gesturi. Reisk. *Utri mihi* (mibi, i. e. privatis omnibus; se solum nominat privatum, ut vim addat orationi) *facient hæc*, sc. ea de quibus nunc queror. Auger.

Ἄρξουσι. καὶ γὰρ ὑπὲρ etc.] Leg. ἄρξουσι. εἰ γὰρ ὑπὲρ etc. Schott. Leg. ἄρξουσι. καὶ γὰρ εἰ ὑπὲρ etc. Canter. Lege: ἄρξουσιν. εἰ γὰρ etc. Markland. Leg. ἄρξουσι. καὶ γὰρ εἰ ὑπὲρ etc. *In Edit. min.* Taylor. Lectionem Cod. Laurentiani dedimus, ubi καὶ γὰρ forsitan exposueris *tamen pono, ponamus tantisper.* Sensus, ni fallor, Pindaro haud inaptus in Pyth. carm. ix. v. 75.

Ἐπιδείξασθαι τὴν αὑτοῦ συνουσίαν;] Opinor, εὔνοιαν. Orat. XVIII. τήν γε πρὸς ὑμᾶς εὔνοιαν—ἐπέδειξε. et paullo infra, φανερὰν ἐπεδείξατο τὴν εὔνοιαν. Sic et paullo ante hac ipsa Orat. XII. et ita Demosthenes de Corona. Ferri forte potest συνουσίαν: ita tamen, ut εὔνοιαν præstare putem. Markland. Nullus dubi-

ἐπαγγείλασθαι τι ἢ πρᾶξαι ἀγαθὸν πρὸς τοὺς ἐπὶ Φυλῇ,
ἐλθὼν μετὰ τῶν συναρχόντων εἰς Σαλαμῖνα καὶ Ἐλευσῖ-
νάδε τριακοσίους τῶν πολιτῶν ἀπήγαγεν εἰς τὸ δεσμωτή-
ριον, καὶ μιᾷ ψήφῳ αὐτῶν ἁπάντων θάνατον κατεψηφίσα-
419 το. ἐπειδὴ δὲ εἰς τὸν Πειραιᾶ ἤλθομεν καὶ αἱ ταραχαὶ γε-
γενημέναι ἦσαν καὶ περὶ τῶν διαλλαγῶν οἱ λόγοι ἐγίνοντο,
πολλὰς ἑκάτεροι ἐλπίδας εἴχομεν πρὸς ἀλλήλους ἔσεσθαι
ὡς ἀμφότεροι ἔδοξαν. οἱ μὲν γὰρ ἐκ [1]Πειραιῶς κρείττους
ὄντες εἴασαν [2]αὐτοὺς ἀπελθεῖν· οἱ δὲ εἰς τὸ ἄστυ ἐλθόντες
τοὺς μὲν Τριάκοντα ἐξέβαλον, πλὴν Φείδωνος καὶ Ἐρατο-
σθένους, ἄρχοντας δὲ τοὺς ἐκείνοις ἐχθίστους εἵλοντο, ἡ-
γούμενοι δικαίως ἂν ὑπὸ τῶν αὐτῶν τούς τε Τριάκοντα μι-
420 σεῖσθαι καὶ τοὺς ἐν Πειραιεῖ φιλεῖσθαι. τούτων τοίνυν Φεί-
δων ὁ τῶν Τριάκοντα γενόμενος καὶ Ἱπποκλῆς καὶ Ἐπι-
χάρης ὁ [3]Λαμπτρεὺς καὶ ἕτεροι οἱ δοκοῦντες εἶναι ἐναντιώ-
τατοι Χαρικλεῖ καὶ Κριτίᾳ καὶ τῇ ἐκείνων ἑταιρείᾳ, ἐπειδὴ
421 [4]αὐτοὺς εἰς τὴν ἀρχὴν κατέστησαν, πολὺ μείζω στάσιν

[1] Πειραιέως A. [2] ἀστοὺς A. [3] Λαμπρεὺς A. [4] αὖτις R. αὖθις A.

to Marklandum verum vidisse; quanquam mihi quoque εὔνοιαν in mentem venerat, et cui non veniat plana et obvia emendatio? Locus p. 374. 6. τούς τ' ἐκείνῳ συνόντας, qui vulgatæ patrocinari videtur, huc nil facit, neque debet huc trahi. REISK.

Καὶ αἱ ταραχαὶ γεγενημέναι ἦσαν] Leg. videtur: καὶ αἱ ταραχαὶ αἱ γεγενημέναι κατέστησαν. *prioresque tumultus conquieverant.* IDEM.

Ἔδοξαν] Canterus malebat ἔδειξαν. Sed vulgata bene habet. Sententia est: ἀμφοτέρους ἔσεσθαι πρὸς ἀλλήλους τοιούτους, οἷοι ἔδοξαν (id est, προσεδοκήθησαν) ἔσεσθαι. Sperabant nempe exsules futurum, ut ab oppidanis in patriam reducerentur ejectis tyrannis, et rursus oppidani sperabant, si principes sibi præficerent ex iis, qui XXX tyrannis essent inimicissimi, futurum, ut et exsules redirent, et tyranni exterminarentur, omnesque turbæ sopirentur. Quæ spes ambos fefellit. IDEM. Ad ἔσεσθαι sub. τὰ πράγματα. AUGER.

Πειραιέως] Lege Πειραιῶς. Vid. supra pag. 279. TAYLOR.

Εἴασαν αὐτοὺς ἀπελθεῖν] An voluit ἀστούς? et paullo post lego, ἢ τοὺς (non τοῖς) ἐξ ἄστεος, id est, ἐπὶ τοὺς, ut ante. MARKLAND. αὐτοὺς designat oppidanos, a Piræensibus acie devictos. hos sinebant exsules in Piræeo collecti salvos in urbem redire. REISK. Dedi ἀστοὺς, scil. oppidanos a Piræensibus acie devictos. AUGER.

Ἐξέβαλον] Conabantur eos expellere, jubebant eos ex urbe emigrare, quanquam id non statim fiebat. REISK.

Λαμπρεὺς] Quadratarii tamen omnes Λαμπτρεύς. Quorum fides sincerior est, quam exscribentium ex voce alterius. Inscriptio Attica, apud Sponium Itiner.

. . . . ΧΙΡΙΑ. ΟΜΙΛΟΥ.
(Alii ΑΙΡΙΛΟΜΗΛΟΥ.)

I.

ΠΑΤΡΕΩΣ.
ΟΜΗΡΟΣ, ΛΑΜΠΤΡΕΥΣ.

Atque iterum, ibid.

ΓΑΜΗΛΙΩΝΑ. ΕΠΙΚΤΗΤΟΣ. ΖΩΣΙΜΟΥ. ΛΑΜΠΤΡΕΥΣ.
ΑΝΘΕΣΤΗΡΙΩΝΑ. ΜΑΚΡΕΙΝΟΣ. ΖΩΣΙΜΟΥ. ΛΑΜΠΤΡΕΥΣ. etc. etc.

Alia, ex schedis ineditis,

ΘΕΟΔΩΡΟΣ
ΝΑΥΗΩΝΟΣ (corrige ΝΑΥΣΙΩΝΟΣ)
ΛΑΜΠΤΡΕΥΣ.

Solus, quod sciam, Harpocratio retinet Λαμπτρεύς. Unde ceteri corrigendi. TAYLOR.

Αὐτοὺς] F. αὐτοὺς, [*seipsos*, vel legendum κατεστήσατε. *In Edit. min.*] IDEM.

Κατέστησαν] Scribendum κατεστήσατε: vel αὐτοὶ pro αὐτούς. patet ex sequentibus. et οἳ καὶ ex MS. pro οἱ δέ. De Charicle vide Harpocrationem. MARKLAND. Ego de meo dedi αὖτις; *rursus, denuo.* ut denuo principatum adipiscebantur. nam jam antea potiti rerum fuerant. Dudum ante sic correxeram, quam excerptæ variantes e codice Veneto ad me pervenirent. quo in codice est αὐτοῖς. quod illuc ducit. Sæpissime illa duo αὐτοῖς et αὖθις vel αὖτις inter se permutantur a librariis. REISK.

καὶ πόλεμον ἐπὶ [1]τοὺς ἐν Πειραιεῖ ἢ τοῖς ἐξ ἄστεος ἐποίη-
σαν. [2]ἢ καὶ φανερῶς ἐπεδείξαντο, ὅτι οὐχ ὑπὲρ τῶν ἐν
Πειραιεῖ οὐδ' ὑπὲρ τῶν ἀδίκως ἀπολλυμένων ἐστασίαζον,
οὐδ' οἱ [3]τεθνεῶτες αὐτοὺς ἐλύπουν, οὐδ' οἱ μέλλοντες ἀπο-
θανεῖσθαι, ἀλλ' οἱ μεῖζον δυνάμενοι, καὶ θᾶσσον πλου-
τοῦντες. λαβόντες γὰρ τὰς ἀρχὰς καὶ τὴν πόλιν ἀμφοτέ-
ροις ἐπολέμουν, τοῖς τε Τριάκοντα πάντα κακὰ εἰργασμέ-
νοις καὶ ὑμῖν πάντα κακὰ πεπονθόσι. καίτοι τοῦτο πᾶσι
δῆλον ἦν, ὅτι, εἰ μὲν ἐκεῖνοι δικαίως ἔφευγον, ὑμεῖς ἀδίκως,
εἰ δ' ὑμεῖς ἀδίκως, οἱ Τριάκοντα δικαίως· οὐ γὰρ [4]δὴ ἑτέ- 422
ρων ἔργων αἰτίαν λαβόντες ἐκ τῆς πόλεως ἐξέπεσον, ἀλλὰ

[1] τοῖς A. [2] οἱ δὲ T. οἳ καὶ A. [3] τεθνειότες T. R. A. [4] δι' T. R.

Τοῖς ἐξ ἄστεος] Lege τοὺς ἐξ ἄστεος. TAYLOR. Verti ac si ἢ prorsus abesset. REISK.

Πολὺ μείζω στάσιν καὶ πόλεμον ἐπὶ τοὺς ἐν Πειραιεῖ, ἢ τοῖς ἐξ ἄστεος ἐποίησαν] Taylorus legit ἢ τοὺς ἐξ ἄστεος, non satis feliciter, me judice, contra historiæ veritatem. Ostendere vult Lysias tantum abfuisse, ut decemviri, ejectis XXX tyrannis constituti ad seditiones tumultusque sedandos et exsules reducendos, hoc agerent, ut contra bellum motusque auxerint civiumque animos multo magis exacerbarint ac rempublicam perturbarint. Non enim fecerunt seditionem bellumque gravius exsulibus, quam urbanis, quum illi, omnia depopulantes atque ad ipsa mœnia accedentes, urbem timore miscerent, et urbanos in maximas angustias compellerent. Hoc igitur dixerit Lysias, si ita scripserit: πολὺ μείζω στάσιν καὶ πόλεμον ἐπὶ τοὺς ἐν Πειραιεῖ τοῖς ἐξ ἄστεος ἐποίησαν vel ἐνεποίησαν. Unam delemus particulam ἢ ex ultimis literis verbi præcedentis temere repetitam. SLUITER.

Ἢ καὶ] Sic dedi de meo. In vulgatis est οἱ δέ. in Cod. Stephani οἳ καί. quod Taylor haud paulo melius vulgato judicat esse. In Vindob. est ἣ καί. unde ἢ καὶ effeci. *quo etiam.* REISK.

Εἰ δ' ὑμεῖς] Manifesto hic deest aliquid. Ut brevis sim, sic autumo locum esse leg. εἰ μὲν ἐκεῖνοι δικαίως ἔφευγον (tyranni puta), ὑμεῖς ἀδίκως ἐφεύγετε. Si tyranni sic meriti ex urbe sunt expulsi, vobis in eo facta est injuria, quod ab his Decemviris prohibiti fuistis a recuperatione sedium et fortunarum vestrarum. εἰ δὲ ὑμεῖς δικαίως, ἐκεῖνοι ἀδίκως. Sin autem jure merito vos exsulastis, injuriam tyrannis fecerunt hi, qui eos expulerunt. ἀλλὰ γὰρ ὑμεῖς μὲν ἀδίκως, ἐκεῖνοι δὲ δικαίως. Verum enim vero vos præter jus et fas patria caruistis, tyranni autem sic meriti caruerunt. IDEM.

Εἰ δ' ὑμεῖς ἀδίκως, οἱ τριάκοντα δικαίως] Reiskius sensit ad sententiæ nexum et perspicuitatem aliquid deesse, sed nodum dissecat, non solvit, existimans hæc verba esse addenda: ἀλλὰ γὰρ ὑμεῖς μὲν ἀδίκως, ἐκεῖνοι δὲ δικαίως. Sane fraudi fuit librariis illa verborum δικαίως et ἀδίκως repetitio, quæ si suo ordine composuerimus, nihil arbitror neque ad perspicuitatem neque ad elegantiam defuturum. Verus ordo hic esse videtur: εἰ μὲν ἐκεῖνοι ἀδίκως ἔφευγον, ὑμεῖς δικαίως, εἰ δ' ὑμεῖς ἀδίκως, οἱ τριάκοντα δικαίως. Sic enim simul illud affirmatur, quod Reiskius voluit: quale Ciceroni dicitur "argumentum ex contrario," de Orat. l. II. c. 40. SLUITER.

Δι' ἑτέρων] Π. δὴ ἑτέρων. H. STEPHAN. F. δὴ ἑτέρων, ut sit λαβόντες αἰτίαν ἔργων. *In Edit. min.* TAYLOR. Non male. videtur tamen etiam vulgata ferri posse. non enim per alia quæpiam facinora, quam per hæc, sibi offensionem atque infamiam contraxerunt. REISK.

Αἰτίαν λαβόντες] *Accipientes criminationem*, i. e. criminatione petiti. AUGER.

τούτων. ὥςτε σφόδρα χρὴ ὀργίζεσθαι, ὅτι Φείδων, αἱρεθεὶς
ὑμᾶς διαλλάξαι καὶ καταγαγεῖν, τῶν αὐτῶν ἔργων Ἐρα-
τοσθένει μετεῖχε καὶ τῇ αὐτῇ γνώμῃ τοὺς μὲν κρείττους
[1] αὑτῶν δι' ὑμᾶς κακῶς ποιεῖν ἕτοιμος ἦν, [2] ὑμῖν δὲ ἀδίκως
φεύγουσιν οὐκ ἠθέλησεν ἀποδοῦναι τὴν πόλιν, ἀλλ' ἐλθὼν
εἰς Λακεδαίμονα ἔπειθεν αὐτοὺς [3] στρατεύσασθαι, διαβάλ-
λων ὅτι Βοιωτῶν ἡ πόλις ἔσται, καὶ ἄλλα λέγων οἷς ᾤετο
πείσειν μάλιστα. οὐ δυνάμενος δὲ τούτων τυχεῖν, εἴτε [4] καὶ
τῶν ἱερῶν ἐμποδὼν ὄντων εἴτε καὶ αὐτῶν οὐ βουλομένων,
ἑκατὸν τάλαντα ἐδανείσατο, ἵνα [5] ἔχοι ἐπικούρους μισθοῦ-
σθαι. καὶ Λύσανδρον ἄρχοντα [6] ᾐτήσαντο, εὐνούστατον μὲν
423 ὄντα τῇ ὀλιγαρχίᾳ, κακονούστατον δὲ τῇ πόλει, μισοῦντα
δὲ μάλιστα τοὺς ἐν Πειραιεῖ. μισθωσάμενοι δὲ πάντας
ἀνθρώπους ἐπ' ὀλέθρῳ τῆς πόλεως, καὶ πόλεις ἐπάγοντες,
καὶ τελευτῶντες Λακεδαιμονίους καὶ τῶν συμμάχων ὁπό-
σους ἐδύναντο πεῖσαι, οὐ διαλλάξαι ἀλλ' ἀπολέσαι παρε-
σκευάζοντο τὴν πόλιν, εἰ μὴ δι' ἄνδρας ἀγαθοὺς, [7] οὓς ὑμεῖς
424 ζηλώσατε παρὰ τῶν ἐχθρῶν δίκην λαβόντες, ὅτι καὶ ἐκεί-
νοις χάριν ἀποδώσετε. ταῦτα δὲ ἐπίστασθε μὲν καὶ αὐτοὶ,

[1] αὐτῶν T. ἀστῶν A. [2] ἡμῖν T. [3] στρατεύεσθαι T. R. A. [4] καὶ om. A. [5] ἔχῃ T. R. A. [6] ᾐτήσατο T. A. [7] οἷς ὑμεῖς δηλώσατε T. R. A.

Τούτων] Scil. τῶν ἀδίκων. quæ in Eratosthene et in ejus collegis, Phidone reliquisque decemviris noto. Reisk.

Κρείττους αὐτῶν] Se, Phidone puta, suisque collegis, meliores, triginta tyrannos designat. Idem.

Ἡμῖν δὲ ἀδίκως φεύγουσιν] Lege ὑμῖν: ut paullo ante, δι' ὑμᾶς κακῶς ποιεῖν. Markland. ὑμῖν. Cont.

Αὐτοὺς] Np. Lacedæmonios. Auger.

Εἴτε καὶ τῶν ἱερῶν] Illud καὶ videtur delendum, ut vitiose redundans. Reisk.

Αὐτῶν] Redit ad Lacedæmonios. Idem.

Ἠτήσαντο] Ἠτήσατο. et paulo ante ἐδανείσατο. Cont. In singulari, secundum Stephanum auctorem, ediderat Taylor. neque ego illo offenderer numero, nisi in sequentia μισθωσάμενοι cum aliis pluralibus obstarent. quare nullus dubitavi lectionem Aldinæ ᾐτήσαντο revocare, *mutuo sibi dari ad certi temporis usuram rogabant*, Phido puta et Hippocles, et Epichares, sociique reliqui. Reisk.

Μάλιστα] Subaudi πάντων Ἀθηναίων. Idem.

Καὶ πόλεις ἐπάγοντες] An πολεμίους? Cui mox opponitur συμμάχων. certe non placet πόλεις. Tametsi sciam, quid pro ea dici possit. Markland. Bene habet πόλεις. quascunque possent civitates Græcas. in ἐπάγοντες subauditur ἐπὶ τὰς Ἀθήνας. Reisk.

Τῶν συμμάχων] Scil. τῶν τοῖς Λακεδαιμονίοις ὑπαρχόντων. Idem.

Εἰ μὴ δι' ἄνδρας ἀγαθοὺς] Scil. ἐκωλύθησαν, vel τοῦτο ἐνεποδίσθη. Idem.

Δηλώσατε] Ζηλώσατε Scholto et interpretibus magis arridere video et demiror simul. Lectio est: οἷς ὑμεῖς δηλώσατε, ὅτι κ. τ. λ. Taylor. Markland quoque οἷς sufficiebat vulgari οὓς, quod in libris Lysiæ excusis ante Taylorum versabatur. Cohæret hoc οἷς cum λαβόντες δίκην. *quorum jus læsum ita vos ulciscimini, pœnas ab eorum inimicis repetendo, ut hac ultione declaretis, vos illis quoque bonis et fortibus viris gratiam velle referre.* Aldinæ οὓς qui servare velit, possit ille πρὸς addere. πρὸς οὓς, *ad quos*, vel *erga quos declarate*. quod nescio an a Lysia sit potius profectum, quam οἷς. Reisk. οὓς ὑμεῖς ζηλώσατε etc. *quos, pœnas ab inimicis reposcendo, ad spem impellite, ut ipsis quoque vos gratiam debitam sitis relaturi.*

καὶ οἶδ' ὅτι οὐ δεῖ μάρτυρας παρασχέσθαι· [1] ὅμως δ' ἐγώ
τε γὰρ δέομαι ἀναπαύσασθαι, ὑμῶν τ' ἐνίοις ἥδιον ὡς πλεῖ-
στον τοὺς αὐτοὺς λόγους ἀκούειν.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

ιά. Φέρε [2] δὴ καὶ περὶ Θηραμένους ὡς [3] ἂν δύνωμαι διὰ
βραχυτάτων διδάξω. δέομαι δ' ὑμῶν ἀκοῦσαι ὑπέρ τ'
ἐμαυτοῦ καὶ τῆς πόλεως. καὶ μηδενὶ τοῦτο παραστῇ, ὡς
Ἐρατοσθένους κινδυνεύοντος Θηραμένους κατηγορῶ· πυνθά- 425
νομαι γὰρ ταῦτα [4] ἀπολογήσασθαι αὐτὸν, ὅτι [5] ἐκείνοις
φίλος ἦν καὶ τῶν αὐτῶν ἔργων μετεῖχε. καίτοι σφόδρ' ἂν
126. 1 αὐτὸν οἶμαι μετὰ Θεμιστοκλέους πολιτευόμενον προσποι-
εῖσθαι πράττειν ὅπως οἰκοδομηθήσεται τὰ τείχη, ὁπότε
[6] καὶ μετὰ Θηραμένους ὅπως καθαιρεθήσεται. οὐ γάρ μοι
δοκοῦσιν [7] ἴσου ἄξιοι γεγενῆσθαι· ὁ μὲν γὰρ Λακεδαιμονίων 426

[1] ὁμῶς δ' ἐγὼ T. ὁμῶς δέ· ἐγώ in edit min. T. R. [2] δὲ T. R. [3] ἂν om. T. R. A. [4] ἀπολογήσεσθαι A. [5] ἐκείνῳ A. [6] δὲ T. A. [7] ἴσον T. ἴσων R.

Ὅμως δ' ἐγώ τε γὰρ δέομαι etc.] Monui ad Orat. VII. distinguendum esse, ὅμως δέ· ἐγώ τε γὰρ δέομαι ἀναπαύσασθαι, etc. *verumtamen* producam testes: *etenim et ego interquiescere paullisper opus habeo; et vos* etc. Similis βραχυλογία supra: πλὴν, ὅταν ἐνθυμηθῶ, ὅτι etc. *sed desino mirari, quando in mentem venit* etc. Vide locum. Markland. ὁμῶς δὲ παρέξομαι. ἐγώ τε. Cont.

Ὡς πλεῖστον] Ὡς πλείστων. Idem. ἐπὶ interpone aut πλείστων lege. Reisk.

Ὑπέρ τ' ἐμαυτοῦ καὶ τῆς πόλεως] Mihi videtur Lysias scripsisse ὑπέρ τε ὑμῶν αὐτῶν, *vestrum ipsorum, atque Urbis causa*: ex sensu, et loco simili Orat. XXVI. *neque quisquam vestrum opinetur me accusare Evandrum in gratiam Laodamantis, quod amicus* mihi *sit*; ἀλλ' ὑπὲρ ὑμῶν καὶ τῆς πόλεως προνοούμενον. Xenophon Hellen. VII. p. 632. τετιμωρηκότας ὑπέρ τε ὑμῶν αὐτῶν, καὶ ὑπὲρ τῶν συμμάχων ἁπάντων. Markland.

Παραστῇ] Idem est ac si dixisset, nolim cuiquam vestrum in mentem venire, ὡς ἄτοπα ποιῶ, Ἐρατοσθένους ἀγωνιζομένου, Θηραμένους κατηγορῶν, me stulte agere, qui Eratosthenis in causa, in Theramenem invehar. Aliena non ago. Causa hujus cum istius conjuncta est. Audio enim Eratosthenem scelera sua hac potissimum excusatione amicturum esse, ut dicat, se, qui in collegio XXX fuisset, ipsis adversari haud potuisse. Quod si ergo planum fecero, eos, quorum hic collega, satelles ministerque consiliorum fuit, pestem patriæ machinatos fuisse, et in primis Theramenem, consequitur hunc Eratosthenem quoque hostem publicum esse judicandum eoque nomine puniendum. Reisk.

Θηραμένους κατηγορῶ] Restitue, Θεμιστοκλέους καὶ Θηραμένους κατηγορῶ. patet ex ratione sequentium, πυνθάνομαι γὰρ ἀπολογήσασθαι (l. ἀπολογήσεσθαι) αὐτὸν, ὅτι ἐκείνοις φίλος ἦν: et ex Comparatione inter actus politicos Themistoclis et Theramenis, collatos cum Eratosthenis actibus. Vide sententiam proxime sequentem. Markland. F. ἀπολογήσεσθαι. *In Edit. min.* Taylor.

Ἐκείνοις] F. ἐκείνῳ, Therameni puta. Idem.

Αὐτὸν] Np. Eratosthenem. Auger.

Ὁπότε δὲ] Dedi ὁπότε καὶ, sub. πολιτευόμενος ἔπραττεν. Reisk.

Ἴσου ἄξιοι] Π. ἴσου ἄξιοι. H. Stephan. ἴσων ἄξιοι. Cont. Mallem ἴσων ἄξιοι: ut vitetur concursus Vocalium. Ante voces οὐ γὰρ nonnulla deesse puto: nisi corrupta sit vox γάρ. Markland. Aut deest aliquid, aut nimis magnos hiatus relinquere amat Lysias in suis ratiociniis, nimisque raras et laxas juncturas; quo multum negotii facessit lectori vincula orationis vestiganti.

ἀκόντων ᾠκοδόμησεν αὐτὰ, οὗτος δὲ τοὺς πολίτας ἐξαπατήσας καθεῖλε. περιέστηκεν οὖν τῇ πόλει τοὐναντίον ἢ ὡς εἰκὸς ἦν. ἄξιον μὲν γὰρ καὶ τοὺς φίλους τοῦ Θηραμένους προσαπολωλέναι, πλὴν εἴ τις ἐτύγχανεν ἐκείνῳ τἀναντία πράττων· νῦν δὲ ὁρῶ τάς τε ἀπολογίας εἰς ἐκεῖνον ἀναφερομένας, τούς τ' ἐκείνῳ συνόντας τιμᾶσθαι πειρωμένους, ὥςπερ πολλῶν ἀγαθῶν αἰτίους ἀλλ' οὐ μεγάλων κακῶν γεγενημένους. Ὃς πρῶτον μὲν τῆς προτέρας ὀλιγαρχίας αἰτιώτατος ἐγένετο, πείσας ὑμᾶς τὴν ἐπὶ τῶν τετρακοσίων πολιτείαν ἑλέσθαι. καὶ ὁ μὲν πατὴρ αὐτοῦ τῶν προβούλων ὢν ταῦτ' ἔπραττεν· αὐτὸς δὲ, δοκῶν εὐνούστατος εἶναι τοῖς πράγμασι, στρατηγὸς ὑπ' αὐτοῦ ᾑρέθη. καὶ ἕως μὲν ἐτι-
427 μᾶτο, πιστὸν ἑαυτὸν τῇ πόλει παρεῖχεν· ἐπειδὴ δὲ Πείσανδρον μὲν καὶ Κάλλαισχρον καὶ ἑτέρους ἑώρα [1]πραοτέρους αὐτοῦ [2]γινομένους, τὸ δὲ ὑμέτερον πλῆθος οὐκέτι βουλόμενον τούτων ἀκροᾶσθαι, τότ' ἤδη διά τε τὸν πρὸς ἐκείνους φθόνον καὶ τὸ παρ' ὑμῶν δέος μετέσχε τῶν Ἀριστοκράτους ἔργων. βουλόμενος δὲ τῷ ὑμετέρῳ πλήθει δοκεῖν πιστὸς εἶναι, Ἀντιφῶντα καὶ Ἀρχεπτόλεμον, φιλτάτους ὄντας [3]αὐτῷ, κατηγορῶν ἀπέκτεινεν· εἰς τοσοῦτον δὲ κακίας ἦλθεν, ὥςτε ἅμα μὲν διὰ τὴν πρὸς ἐκείνους πίστιν ὑμᾶς κατεδουλώσατο, διὰ δὲ τὴν πρὸς ὑμᾶς τοὺς φίλους ἀπώλεσεν. τιμώμενος δὲ καὶ τῶν μεγίστων ἀξιούμενος, αὐτὸς ἐπαγγειλάμενος σώσειν τὴν πόλιν αὐτὸς ἀπώλεσε,

[1] προτέρους A. [2] γενομένους R. [3] αὑτῷ T. A.

Deest autem ejusmodi quid hic loci, saltim tacite a legentium quoque supplendum: οὐκοῦν καὶ τῶν αὐτῶν τῷ Θηραμένει ἐπιχειρῶν ἀπολαυσάτω. *mercedem ergo ferto Eratosthenes eandem cum Theramene.* Aut: οὐκοῦν ὀρθῶς ποιῶ τοῦτον ἐκείνῳ ἀντιτιθείς. *ergo recte in eo facio, quod Theramenem Themistocli oppono.* In δοκοῦσιν subauditur, Themistocles, atque Theramenes. Reisk. ἄξιοι, sc. Theramenes et Themistocles. Velim addi ἐκεῖνοι post δοκοῦσιν. Auger.

Καὶ τοὺς φίλους] Non solum Theramenem, sed ejus quoque amicos una cum ipso perire et funditus exstirpari. Post γὰρ subaudiri debet ἦν, tametsi additum mallem. Reisk.

Αἰτίους — γεγενημένους] Nullus dubito leg. esse αἰτίῳ et γεγενημένῳ, ob ὃς cum reliquis insequentibus. Idem.

Πραοτέρους] Προτέρους voluerunt Canterus et Schottus. Sententia subjicit προκριτοτέρους. *majoris fieri, quam se.* Reisk. F. προϊργιαιτέρους.

Τούτων] Redit ad Theramenem ejusque patrem. Reisk. Intelligo de Theramene et ipsius patre; malim tamen αὑτοῦ. Auger.

Πρὸς ἐκείνους] Pisandrum et Callæschrum. Reisk.

Τὸ παρ' ὑμῶν δέος] Ne a vobis ob superiora scelera male mulctaretur. Idem.

Ἀντιφῶντα] Bellulus interpres Ἀριστοφῶντα legit, et nos, credo demonstrationis gratia, amandat ad Thucyd. l. 8. c. 10. 12. Qui vulgatam Lysiæ lectionem confirmat. Adde Plutarch. in Antiph. Phot. in eodem, et vit. Thucyd. per Anonymum. Taylor.

Αὐτὸς — αὐτὸς] *Idem.* primum videri possit *ultro, sponte sua.* secundum, *suismet manibus.* Reisk.

Πραττούσης — σωτηρίαν] Forte, σωτήρια, *salutaria* civitati. Mox, pro ἐπέμψατε recte Stephanus [Canterus, et Contius] ἐπετρέψατε. sæpe ita loquitur Noster. Vide infra. Markland. Vulgatam qui defendat, possit ille dictionem πράττειν τὴν σωτηρίαν accipere pro, *oratione, literis, legationibus, consiliis, opera sua denique omni pacem atque salutem contendere conciliare.* Verum penes me dubium nullum est legi oportere προσταττούσης et σωτήρια. Defectus ipse articuli in vulgata vitium statim prodit. Reisk.

Ταῦθ' ἃ πρὸς] Ταῦτα πρὸς Cod. Vind. quod si probatur, leg. ἐκεῖνος δὲ ἃ ἐν τοῖς—. Idem.

Αὐτοῖς] Malim αὐτός. Atque ita Canterus correxerat. Taylor. Lege αὐτὸς, *ipse.* Markland.

Ἕως] Aliquando ἢ ἕως leg. esse suspicabar, antequam morem Lysiæ tenerem. Sed bene habere h. l. vulgatam docet alius simillimus p. 141. 42. ed. Steph. μὴ πρότερον — ἕως ἂν ἐδοκιμάσθησαν. Reisk.

Ὁ λεγόμενος ὑπ' ἐκείνου καιρὸς] Lege, ὑπ' ἐκείνων, sc. Λακεδαιμονίων: *tempus ab illis constitutum.* Markland. Idem suasit Taylor quoque, sed bene habet h. l. vulgata. Utrumque, tam ἐκείνου, quam αὐτοῦ, ad eundem Theramenem redit. poterat utique ὑπ' αὐτοῦ sine damno sententiæ abesse. verum hæc est Lysiæ brevitas. Sæpe deficit in necessariis, sæpe redundat cum dedecore et ad fastidium. Mutandum tamen si quid h. l. sit, malim ὑπ' αὐτῶν legi. prædictum ab ipso tempus (a Theramene puta), religiose ab ipsis (Lacedæmoniis nempe) servatum esset. Reisk. Malim ὑπ' αὐτοῦ, neque recursus harum duorum vocum mihi displiceret. Auger.

Μετεπέμψατο] Imo vero μετεπέμψαντο in plurali, Lacedæmonii puta. Horum enim erat imperatorem suum ex Asia ar-

φάσκων πρᾶγμα εὑρηκέναι μέγα καὶ πολλοῦ ἄξιον. ὑπέσχετο δὲ εἰρήνην ποιήσειν μήτε ὅμηρα δοὺς μήτε τὰ τείχη 428
καθελὼν μήτε τὰς ναῦς παραδούς· ταῦτα δὲ εἰπεῖν μὲν οὐδενὶ ἠθέλησεν, ἐκέλευσε δὲ αὐτῷ πιστεύειν. ὑμεῖς δὲ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πραττούσης μὲν τῆς ἐν Ἀρείῳ πάγῳ βουλῆς σωτηρίαν, ἀντιλεγόντων δὲ πολλῶν Θηραμένει, εἰδότες δὲ ὅτι οἱ μὲν ἄλλοι ἄνθρωποι τῶν πολεμίων [1]εἵνεκεν τἀπόῤῥητα ποιοῦνται, ἐκεῖνος δ' ἐν τοῖς αὑτοῦ πολίταις οὐκ ἠθέλησεν εἰπεῖν ταῦθ' ἃ πρὸς τοὺς πολεμίους ἔμελλεν ἐρεῖν, ὅμως [2]ἐπετρέψατε αὐτῷ πατρίδα καὶ παῖδας καὶ γυναῖκας καὶ ὑμᾶς αὐτούς. ὁ δὲ ὧν μὲν ὑπέσχετο οὐδὲν ἔπραξεν, οὕτω δὲ ἐνετεθύμητο ὡς χρὴ μικρὰν καὶ ἀσθενῆ γενέσθαι τὴν πόλιν, ὥςτε περὶ ὧν οὐδεὶς πώποτε οὔτε τῶν πολεμίων ἐμνήσθη οὔτε τῶν πολιτῶν ἤλπισε, ταῦθ' ὑμᾶς ἔπεισε πρᾶξαι, οὐχ ὑπὸ Λακεδαιμονίων ἀναγκαζόμενος, ἀλλ' [3]αὐτὸς ἐκείνοις ἐπαγγελλόμενος τοῦ τε Πειραιῶς τὰ τείχη περιελεῖν καὶ τὴν ὑπάρχουσαν πολιτείαν 429
καταλῦσαι, εὖ εἰδὼς ὅτι, εἰ μὴ πασῶν τῶν ἐλπίδων ἀποστερηθήσεσθε, ταχεῖαν παρ' αὐτοῦ τὴν τιμωρίαν κομιεῖσθε. καὶ τὸ τελευταῖον, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, οὐ πρότερον εἴασε τὴν ἐκκλησίαν γενέσθαι, ἕως ὁ λεγόμενος ὑπ' ἐκείνου καιρὸς ἐπιμελῶς ὑπ' αὐτοῦ ἐτηρήθη, καὶ μετεπέμψατο

[1] οὕνεκεν T. R. A. [2] ἐπέμψατε T. [3] αὐτοῖς T.

μὲν τὰς μετὰ Λυσάνδρου ναῦς ἐκ Σάμου, ἐπεδήμησε δὲ τὸ
τῶν πολεμίων στρατόπεδον. τότε δὲ τούτων ὑπαρχόντων,
430 καὶ παρόντων Λυσάνδρου καὶ Φιλοχάρους καὶ Μιλτιάδου,
περὶ τῆς πολιτείας τὴν ἐκκλησίαν ἐποίουν, ἵνα μήτε
ῥήτωρ μηδεὶς [1] αὐτοῖς ἐναντιοῖτο μήτε ἀπειλοῖτο, ὑμεῖς τε
μὴ τὰ τῇ πόλει συμφέροντα ἕλοισθε, ἀλλὰ τἀκείνοις δο-
κοῦντα [2] ψηφίσαισθε. ἀναστὰς δὲ Θηραμένης ἐκέλευσεν
[3] ὑμᾶς τριάκοντα ἀνδράσιν ἐπιτρέψαι τὴν πόλιν, καὶ τῇ
πολιτείᾳ χρῆσθαι ἣν Δρακοντίδης [4] ἀπέφαινεν. ὑμεῖς δ᾽
ὅμως καὶ οὕτω διακείμενοι ἐθορυβεῖτε ὡς οὐ ποιήσοντες
ταῦτα· ἐγινώσκετε γὰρ ὅτι περὶ δουλείας καὶ ἐλευθερίας
ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐκκλησιάζετε. Θηραμένης δὲ, ὦ ἄνδρες
δικασταὶ, — καὶ τούτων ὑμᾶς αὐτοὺς μάρτυρας παρέξο- 127.1
μαι — εἶπεν, ὅτι οὐδὲν αὐτῷ [5] μέλει τοῦ ὑμετέρου θορύβου,
ἐπειδὴ πολλοὺς μὲν Ἀθηναίων εἰδείη τοὺς τὰ ὅμοια πράτ-
431 τοντας [6] αὐτῷ, δοκοῦντα δὲ Λυσάνδρῳ καὶ Λακεδαιμονίοις
λέγοι. μετ᾽ ἐκεῖνον δὲ Λύσανδρος ἀναστὰς ἄλλα τε πολλὰ
τολμηρῶς εἶπε, καὶ ὅτι παρασπόνδους ὑμᾶς [7] ἔχει, καὶ
ὅτι οὐ περὶ πολιτείας ὑμῖν ἔσται ἀλλὰ περὶ σωτηρίας ὁ
λόγος, εἰ μὴ [8] ποιήσαιθ᾽ ἃ Θηραμένης [9] κελεύει. τῶν δ᾽ ἐν
τῇ ἐκκλησίᾳ ὅσοι ἄνδρες ἀγαθοὶ ἦσαν, γνόντες τὴν παρα-
σκευὴν καὶ τὴν ἀνάγκην, οἱ μὲν αὐτοῦ μένοντες ἡσυχίαν
[10] εἶχον, οἱ δὲ ᾤχοντο ἀπιόντες, τοῦτο γοῦν σφίσιν αὐτοῖς
συνειδότες, ὅτι οὐδὲν κακὸν τῇ πόλει ἐψηφίσαντο· ὀλίγοι δέ
τινες καὶ πονηροὶ καὶ κακῶς βουλευόμενοι τὰ προσταχθέν-
τα ἐχειροτόνησαν. παρηγγέλλετο γὰρ αὐτοῖς δέκα μὲν οὓς

[1] αὐτοῖς μηδεὶς T. R. A. [2] ψηφίσοισθε T. A. [3] ἡμᾶς T. [4] ἀπέφηνεν R. [5] μέλοι T. R. A. [6] αὐτῷ T. A. [7] ἔχοι T. R. A. [8] ποιήσαισθ᾽ T. A. [9] κελεύοι T. R. A. [10] ἦγον T. R. A.

cessere. Therameni jus nullum et potestas nulla in Lysandrum erat; proinde etiam illum arcessere nequibat. Reisk.

Μήτε ἀπειλοῖτο] Videtur ἄρχων interponendum esse, ut sibi membra respondeant: μήτε ῥήτωρ — μήτε ἄρχων. Idem.

Ἐκέλευσεν ἡμᾶς] Ὑμᾶς. Cont. Iterum scribe ὑμᾶς. Markland.

Περὶ δουλείας καὶ ἐλευθερίας] Scil. ὁποτέραν αὐταῖν τὸ λοιπὸν ὑμῖν ἐστὶν ἑκτέον. *utram earum imposterum sitis habituri.* Verumtamen suspicor Lysiam dedisse: καὶ οὐκ ἐλευθερίας. *super servitute, non autem libertate, imposterum habenda.* Reisk.

Μέλλει] (Sic Ald.) μέλει. et v. 17. λέγοι. Cont.

Τὴν παρασκευὴν] Παρασκευὴ est oratoribus Atticis conjuratio factionis, clandestina machinatio sceleratorum, qui secretis consiliis inter se agitatis in id consenserunt, ut operæ fraudisque et gratiæ et potentiæ quicquid possent conferrent, ad efficiendum, ut jus æquum pervertatur, et libertas civilis opprimatur. Reisk.

Θηραμένης ἀπέδειξε χειροτονῆσαι, δέκα δὲ οὓς οἱ καθεστη-
κότες ἔφοροι κελεύοιεν, δέκα δὲ ἐκ τῶν παρόντων· οὕτω γὰρ
τὴν [1] ὑμετέραν ἀσθένειαν ἑώρων καὶ τὴν αὑτῶν δύναμιν ἠπί-
σταντο, ὥστε πρότερον ᾔδεσαν τὰ μέλλοντα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ
πραχθήσεσθαι. ταῦτα δὲ οὐκ ἐμοὶ [2] δεῖ πιστεῦσαι ἀλλὰ 432
ἐκείνῳ. πάντα γὰρ τὰ ὑπ᾽ ἐμοῦ εἰρημένα ἐν τῇ βουλῇ ἀπο-
λογούμενος ἔλεγεν, ὀνειδίζων μὲν τοῖς φεύγουσιν, ὅτι δι᾽ αὐτὸν
κατέλθοιεν, [3] [οὐδὲν] φροντίζων δὲ τῶν Λακεδαιμονίων,
ὀνειδίζων δὲ τοῖς τῆς πολιτείας μετέχουσιν, ὅτι πάντων τῶν
πεπραγμένων τοῖς εἰρημένοις τρόποις ὑπ᾽ ἐμοῦ αὐτὸς αἴτιος
γεγενημένος [4] τούτων [5] τυγχάνει, πολλὰς πίστεις [6] αὐτοῖς
ἔργῳ δεδωκὼς καὶ παρ᾽ ἐκείνων ὅρκους [7] εἰληφώς. τοσούτων
οὖν καὶ ἑτέρων κακῶν καὶ αἰσχρῶν καὶ πάλαι καὶ νεωστὶ 433
καὶ μικρῶν καὶ μεγάλων [8] αἰτίου γεγενημένου τολμήσουσιν
αὑτοὺς φίλους ὄντας [9] ἀποφαίνειν, οὐχ ὑπὲρ ὑμῶν ἀπο-
θανόντος Θηραμένους, ἀλλ᾽ ὑπὲρ τῆς [10] αὑτοῦ πονηρίας, καὶ
δικαίως μὲν ἐν ὀλιγαρχίᾳ δίκην δόντος — ἤδη γὰρ αὐτὴν
κατέλυσε —, δικαίως δ᾽ ἂν ἐν δημοκρατίᾳ· δὶς γὰρ ὑμᾶς
κατεδουλώσατο, τῶν μὲν παρόντων καταφρονῶν, τῶν δὲ ἀπόν-
των ἐπιθυμῶν, καὶ τῷ καλλίστῳ ὀνόματι χρώμενος δεινο-
τάτων ἔργων διδάσκαλος καταστάς.

[1] ἡμετέραν T. [2] δοκεῖ T. [3] Absunt unci T. R. A. [4] τοιούτων T. R. A. [5] τυγχάνοι R. A. [6] αὐτῷ T. R. A. [7] εἰληφώς. καὶ τοσούτων καὶ T. R. A. [8] αἴτιοι γεγενημένοι T. R. A. [9] ἀποφαίνειν; T. R. [10] αὐτῶν T. A.

Πρότερον] Subaudi ἢ γενέσθαι τὴν ἐκκλησίαν. Reisk.

Δοκεῖ] Ἀξιῶ. Cont.

Ἐκείνῳ] Theramени puta. Reisk.

Εἰρημένα ἐν τῇ βουλῇ, ἀπολογούμενος, etc.] Ita distinguendum: πάντα γὰρ τὰ ὑπ᾽ ἐμοῦ εἰρημένα, ἐν τῇ βουλῇ ἀπολογούμενος ἔλεγεν, ὀνειδίζων μὲν etc. et mox, pro αὐτῷ ἔργῳ δεδωκὼς, mallem αὐτοῖς, vel αὐτός. Markland. Pari modo Taylor quoque auctor fuerat, ut vulgarium librorum interpunctio h. l. corrigeretur. Et parui. Defensionem hanc Theramenis Xenophon in Hellenicis retulit. Reisk.

Τοῖς φεύγουσιν] Non illis, qui a Phyla, post sublatam XXX tyrannorum tyrannidem, domum redissent, qui reditus cæde Theramenis est posterior, sed his, qui post CCCC viros, dudum ante. Idem.

Δι᾽ αὐτὸν κατέλθοιεν· οὐδὲν φροντίζων δὲ etc.] Lege: ὅτι δι᾽ αὐτοῦ κατέλθοιεν, οὐδὲν φροντίζοιεν δὲ τῶν Λακεδαιμονίων. vel, δι᾽ αὐτῶν, sc. Λακεδαιμονίων. Markland.

Αὐτῷ ἔργῳ] Haud scio an pro αὐτῷ scribendum sit αὐτοῖς; quo pacto major in his verbis erit efficacia. Sluiter.

Καὶ τοσούτων] Hic absoluta excursione de Theramene, redit orator ad propositum conficiendum, quod hoc est: Eratosthenes fidit Theramenis amicitia, per eamque sperat se elapsurum. atqui Theramenes inimicus reip. vestræ fuit infestissimus. ergo Eratosthenes quoque est. ergo puniri debet. Reisk.

Αἴτιοι γεγενημένοι] Scil. Eratosthenes cum sodalibus. Ego vero malim legi αἰτίου γεγενημένου. ut ad solum Theramenem referatur. *audebunt se amicos ferre Theramenis ejus, qui cum tanta mala conscivisset reip., cecidit, non pro vobis, sed ob facinora sua.* Idem.

Κατέλυσε] Id est, ἐπειρᾶτο καταλύειν. Idem.

Ἂν ἐν] Interponi velim καί. Idem.

Καὶ τῷ καλλίστῳ κ. τ. λ.] Innuit agnomen, quod Therameni vulgo tribuebatur,

434 ιβ΄. Περὶ μὲν τοίνυν Θηραμένους ἱκανά μοί ἐστι τὰ κατ-
ηγορημένα· ἥκει δ᾽ ὑμῖν ἐκεῖνος ὁ καιρὸς, ἐν ᾧ δεῖ συγγνώ-
μην καὶ ἔλεον μὴ εἶναι ἐν ταῖς ὑμετέραις γνώμαις, ἀλλὰ
παρὰ Ἐρατοσθένους καὶ τῶν τουτουῒ συναρχόντων δίκην
[1] λαμβάνειν, μηδὲ μαχομένους [2] μὲν κρείττους εἶναι τῶν
πολεμίων, ψηφιζομένους δὲ ἥττους τῶν ἐχθρῶν. μηδ᾽ ὧν
φασὶ μέλλειν πράξειν πλείω χάριν αὐτοῖς ἴστε, ἢ ὧν ἐποί-
ησαν ὀργίζεσθε· μηδ᾽ ἀποῦσι μὲν τοῖς Τριάκοντα [3] ἐπι-
βουλεύετε, παρόντας δ᾽ ἀφῆτε· μηδὲ τῆς τύχης, ἣ τούτους
παρέδωκε τῇ πόλει, κάκιον ὑμῖν αὐτοῖς βοηθήσητε. κατη-
γορεῖτε δὲ Ἐρατοσθένους καὶ τῶν τούτου φίλων, οἷς τὰς
ἀπολογίας ἀνοίσει καὶ μεθ᾽ ὧν αὐτῷ ταῦτα πέπρακται. ὁ
μέντοι ἀγὼν οὐκ ἐξ ἴσου τῇ πόλει καὶ Ἐρατοσθένει· οὗτος
μὲν γὰρ κατήγορος καὶ δικαστὴς αὐτὸς ἦν τῶν [4] γινομένων,
ἡμεῖς δὲ νυνὶ εἰς κατηγορίαν καὶ ἀπολογίαν καθέσταμεν.
καίτοι οὗτοι μὲν τοὺς οὐδὲν ἀδικοῦντας ἀκρίτως ἀπέκτειναν,
ὑμεῖς δὲ τοὺς ἀπολέσαντας τὴν πόλιν κατὰ τὸν νόμον ἀξι-
οῦτε κρίνειν· παρ᾽ ὧν οὐδ᾽ ἂν παρανόμως βουλόμενοι δίκην
λαμβάνειν ἀξίαν τῶν ἀδικημάτων, ὧν τὴν πόλιν ἠδικήκασι,
435 λάβοιτε. τί γὰρ ἂν παθόντες δίκην τὴν ἀξίαν εἴησαν τῶν
ἔργων δεδωκότες; πότερον εἰ αὐτοὺς [5] ἀποκτείναιτε καὶ
τοὺς παῖδας αὐτῶν, ἱκανὴν ἂν τοῦ φόνου δίκην λάβοιμεν,

[1] λαβεῖν T. R. A. [2] μὲν om. T. R. A. [3] ἐπιβουλεύητε A. [4] κρινομένων A. [5] ἀπεκτείνοιτε T. R. A.

κόθορνος scilicet, quod ei nomen inditum fuit ob ejus mutationes et parum constantem in partibus animum, eo quod cothurnus species erat calceamenti tragici, quod utrique pedi accommodabatur. PALMER. Errat vir doctus. Nihil minus hoc in loco agitur. TAYLOR. Nomen illud pulcherrimum atque honestissimum, quo Theramenes ad velandum fraudes suas abutebatur, erat studium tuendæ reip. pacisque reconciliandæ. REISK.

Μαχομένους κρείττους] Interponendum videtur μέν. Idem postmodum in schedis Brulartianis quoque reperi. IDEM. Contius quoque addit μὲν post μαχομένους.

Τῶν τοιούτων φίλων] (Sic Ald.) τῶν τούτου φίλων. CONT.

Οἷς τὰς ἀπολογίας ἀνοίσει] Dictionem ἀναφέρειν τινὶ τὴν ἀπολογίαν, vel τὴν αἰτίαν, nusquam alibi me videre memini, semper dicitur εἴς τινα. Quare et hic credo emendandum εἰς οὓς τὰς ἀπολογίας ἀνοίσει: præpositionem εἰς sequens οὓς suo loco expulit. Sic plane p. 126. v. 6. ed. Steph. νῦν δὲ ὁρῶ τὰς ἀπολογίας εἰς ἐκεῖνον ἀναφερομένας: p. 122. v. 6. εἰς τοὺς τριάκοντα ἀναφέρειν τὴν αἰτίαν: v. 37. ἂν εἰς σφᾶς αὐτοὺς ἀναφέρωσι: p. 134. v. 42. ἀκούω δ᾽ αὐτὸν καὶ εἰς Μενέστρατον ἀναφέρειν τι περὶ τῶν γραφῶν: p. 164. v. 42. οὗτοι τὴν αἰτίαν εἰς ἐκείνους ἀνέφερον. Conf. Euripides in Oreste, v. 76. Bacchis, v. 29. Ione, v. 827. Demosthenes c. Aphobum II. p. 838. v. 14. ed. Reisk. SLUITER.

Κατήγορος καὶ δικαστὴς αὐτὸς ἦν] Forte, ὁ αὐτὸς, *idem*. Philo de Joseph. p. 378. σὺ γὰρ μέλλεις ἔσεσθαι καὶ δικαστὴς καὶ κατήγορος. MARKLAND.

Τῶν γινομένων] Imo vero τῶν κρινομένων, *reorum in jus vocatorum*. REISK.

Ἂν παθόντες] Alius καὶ interposuisset, item alius dixisset: εἴησαν ἂν τῶν ἔργων. IDEM.

Ἱκανὴν ἂν τοῦ φόνου δίκην λάβοιμεν] Miror neminem animadvertisse scribendum esse λάβοιτε, cum in universa hac sententia Lysias secunda, uti dicunt, persona utatur. Neque etiam μέτοικος Lysias cum civibus ἐν τῷ δίκην λαμβάνειν sine invidia se poterat componere. SLUITER.

Λαβεῖν] Post λαβεῖν videtur ἱκανὴν deesse. REISK. Post λαβεῖν videtur addendum ἱκανὴν vel ἀξίαν. AUGER.

Τῆς τούτου πονηρίας] Pro τούτου velim αὐτοῦ, et ita sum interpretatus. IDEM.

Τοσοῦτον δ᾽ ὑμῶν καταπεφρόνηκεν, ἢ ἑτέροις πεπίστευκεν; ὧν etc.] Ita distinguendum. nec opus est, ut, cum Stephano legamus δὴ vel γε, pro δ᾽. MARKLAND. Aut delendum est hoc δὲ, aut cum ἢ est mutandum. REISK.

Ἐνθυμουμένοις] Ἐνθυμουμένους. SCALIG.

Ἑλεῖν] Lege ἐλθεῖν, vel ἐρεῖν, vel εἰπεῖν, vel aliquid simile. TAYLOR. Forte, ἐρεῖν: cui opponitur præcedens ποιεῖν. sic infra, οὔτε τὰ δίκαια πώποτε ἐπεχείρησεν εἰπεῖν. Totus locus a Lysia hoc modo scriptus fuisse videtur: ἐνθυμουμένοις, ὅτι οὔτ᾽ ἂν ἐκεῖνα τότε ἐδύναντο ποιεῖν, μὴ ἑτέρων συμπραττόντων, οὔτ᾽ ἂν ταῦτα νῦν ἐπεχείρησαν ἐρεῖν, μὴ ὑπὸ etc. singula singulis respondent et ἀντιτίθενται. MARKLAND. et in Edit. min. TAYLOR. Mihi videtur sic leg. οὔτ᾽ αὖ νῦν ἐπεχείρησαν ἐλθεῖν (scil. ἐνθάδε). *neque nunc ausuros fuisse huc venire, ad causam capitis dicendum*. REISK. Ad ἑλεῖν sub. τὴν γραφὴν, *causa vincere*. malim tamen ἐλθεῖν, subaudiendo εἰς ὑμᾶς. AUGER.

Τῶν πεπραγμένων] Malim ἐκ τῶν πεπρ. nam ἄδειαν non cum hoc genitivo cohæret, sed cum ποιεῖν. REISK.

Τοῦ λοιποῦ] *posthac, deinceps*. Ad ποιεῖν subaudi ἂν, vel muta in ποιήσειν, *arbitrati se posthac facturos*; nisi velis iterare τοῦ, ita ut prius τοῦ cohæreat cum ἄδειαν. AUGER.

Κακοὶ ἢ ἀγαθοὶ] Corrige καλοὶ κἀγαθοί. Canterus etiam Π. ὡς καλοὶ κἀγαθοὶ ἀπολογήσονται. TAYLOR. Dedi καλοὶ κἀγαθοί. neque dubito idem in Vindobonensi esse, tametsi ex eo nonnisi καλοὶ est annotatum. REISK.

Αἰτήσονται] Bene habet. est idem atque ἐξαιτήσονται, rogabunt Eratosthenem ejusque complices sibi condonari. Planius tamen, ni fallor, et elegantius dedisset (et nescio an sic dederit): ὡς καλοὺς ἀγαθοὶ αὐτοὶ ὄντες ἐξαιτήσονται. v. p. IDEM.

ὧν οὗτοι πατέρας καὶ υἱεῖς καὶ ἀδελφοὺς [1] ἀκρίτους ἀπέ-
κτειναν; ἀλλὰ γὰρ εἰ τὰ χρήματα τὰ φανερὰ [2] δημεύ-
σαιτε, καλῶς ἂν ἔχοι ἢ τῇ πόλει, ἧς οὗτοι πολλὰ εἰλήφασιν,
ἢ τοῖς ἰδιώταις, ὧν οἰκίας ἐξεπόρθησαν; ἐπειδὴ τοίνυν
πάντα ποιοῦντες δίκην παρ᾽ αὐτῶν οὐκ ἂν [3] δύναισθε λαβεῖν,
πῶς οὐκ αἰσχρὸν ὑμῖν καὶ ἡντινοῦν ἀπολιπεῖν, ἥντινά τις
128. βούλοιτο παρὰ τούτων λαμβάνειν; πᾶν δ᾽ ἄν μοι δοκεῖ
τολμῆσαι, ὅστις νυνὶ οὐχ ἑτέρων ὄντων τῶν δικαστῶν,
ἀλλ᾽ αὐτῶν τῶν κακῶς πεπονθότων, ἥκει ἀπολογησόμενος
πρὸς αὐτοὺς τοὺς μάρτυρας τῆς τούτου πονηρίας· τοσοῦτον
δ᾽ ὑμῶν καταπεφρόνηκεν, ἢ ἑτέροις πεπίστευκεν. ὧν ἀμ-
φοτέρων ἄξιον ἐπιμεληθῆναι, ἐνθυμουμένοις ὅτι οὔτ᾽ ἂν
ἐκεῖνα δύναιντο ποιεῖν μὴ ἑτέρων συμπραττόντων, οὔτ᾽ ἂν 436
νῦν ἐπεχείρησαν [4] ἐλθεῖν μὴ ὑπὸ τῶν αὐτῶν οἰόμενοι σωθή-
σεσθαι· οἳ οὐ τούτοις ἥκουσι βοηθήσοντες, ἀλλὰ ἡγούμενοι
πολλὴν ἄδειαν σφίσιν ἔσεσθαι τῶν πεπραγμένων καὶ τοῦ
λοιποῦ ποιεῖν ὅ τι ἂν βούλωνται, εἰ τοὺς μεγίστων κακῶν
αἰτίους λαβόντες ἀφήσετε.
ιγ΄. Ἀλλὰ καὶ τῶν [5] συνερούντων αὐτοῖς ἄξιον θαυμά-
ζειν, πότερον ὡς [6] καλοὶ κἀγαθοὶ [7] αἰτήσονται, τὴν αὐτῶν 437

[1] ἀκρίτως T. R. A. [2] δημεύσετε T. [3] δύνησθε T. R. A. [4] ἑλεῖν T. R. A. [5] συνεργούντων T. [6] κακοὶ ἢ ἀγαθοὶ T. [7] τούτους ἐξαιτήσονται A.

ἀρετὴν πλείονος ἀξίαν ἀποφαίνοντες τῆς [1][τούτων] πονηρίας· ἐβουλόμην μέντ' ἂν αὐτοὺς οὕτω προθύμους εἶναι σώζειν τὴν πόλιν, ὥςπερ οὗτοι [2]ἀπολλύναι· ἢ ὡς δεινοὶ λέγειν ἀπολογήσονται καὶ τὰ τούτων ἔργα πολλοῦ ἄξια ἀποφανοῦσιν; ἀλλ' οὐχ ὑπὲρ ὑμῶν οὐδεὶς αὐτῶν [3]οὐδὲ τὰ δίκαια πώποτε ἐπεχείρησεν εἰπεῖν.

ιδ΄. Ἀλλὰ τοὺς μάρτυρας ἄξιον ἰδεῖν, οἳ τούτοις μαρτυροῦντες [4]αὐτῶν κατηγοροῦσι, σφόδρα ἐπιλήσμονας καὶ εὐήθεις νομίζοντες ὑμᾶς εἶναι, εἰ διὰ μὲν τοῦ ὑμετέρου πλή-
438 θους ἀδεῶς ἡγοῦνται τοὺς Τριάκοντα σώσειν, διὰ δὲ Ἐρατοσθένην καὶ τοὺς συνάρχοντας αὐτοῦ δεινὸν ἦν καὶ τῶν [5]τεθνεώτων ἐπ' ἐκφορὰν ἐλθεῖν. [6]καίτοι οὗτοι μὲν σωθέντες πάλιν ἂν δύναιντο τὴν πόλιν ἀπολέσαι· ἐκεῖνοι δέ, οὓς οὗτοι ἀπώλεσαν, τελευτήσαντες τὸν βίον, πέρας ἔχουσι τῆς παρὰ τῶν ἐχθρῶν τιμωρίας. οὐκοῦν δεινὸν εἰ τῶν μὲν ἀδίκως τεθνεώ-

[1] τούτων om. T. R. uncos om. A. [2] ἀποδοῦναι T. [3] οὔτε T. [4] αὐτῶν T. [5] τεθνειότων T. R. A. [6] καὶ τοιοῦτοι T. A.

Τὴν αὐτῶν ἀρετὴν πλείονος ἀξίαν ἀποφαίνοντες τῆς πονηρίας] Clare legendum, τῆς τούτων πονηρίας: cui opponitur τὴν αὐτῶν ἀρετήν. SUA IPSORUM *merita majora esse ostendentes, quam* HORUM *improbitas fuerit.* Vide sequentia. MARKLAND. Assentior Marklando, aiens, aut τούτων aut ἐκείνων interponendum esse. REISK.

Ἀποδοῦναι] Προδοῦναι. CONT. Lego, ἀπολλύναι. *Utinam*, inquit, *Hi tanto studio* SERVARE (σώζειν), *quanto Isti* PERDERE *rempublicam, vellent.* Eadem oppositio infra: καίτοι οὗτοι μὲν σωθέντες, πάλιν ἂν δύναιντο τὴν πόλιν ἀπολέσαι. ita legendum pro καὶ τοιοῦτοι. Mox, pro αὐτῶν κατηγοροῦσι, supra monui scribendum αὑτῶν, *se ipsi accusant.* MARKLAND. F. ἀπολλύναι. *In Edit. min.* TAYLOR.

Οὐδὲ] Sic de meo dedi, pro vulgari οὔτε. *ne justa quidem et æqua.* REISK.

Διὰ τοῦ ὑμετέρου πλήθους] Ultima vox videtur servare vestigia veræ Lectionis; quæ, nisi me fallit Ratio, est ἐλέου. mirum, inquit, si *per vestram misericordiam* hi nunc serventur, ipsi olim adeo crudeles et *immisericordes*, ut in civium a se occisorum funera prodire ne propinquis quidem eorum permiserint: οὐδ' ἐπὶ τὰς ταφὰς καὶ ἐκφορὰς τῶν τελευτησάντων εἴων τοὺς προσήκοντας παραγενέσθαι, ut de iis narrat Æschines adv. Ctesiph. §. πς΄. MARKLAND. Bene videtur πλήθους habere. Lysias, antithetorum venator, multitudinem plebis Atheniensis opponit paucitati tyrannorum. REISK.

Τεθνειότων] Ὀλίγῳ ὕστερον, τεθνεώτων. H. STEPHAN.

Αὐτοῦ, δεινὸν ἦν καὶ τῶν τεθνειότων etc.] Lego: διὰ δὲ Ἐρατοσθένην καὶ τοὺς συνάρχοντας αὐτοῦ οὐδ' ἐνῆν καὶ τῶν τεθνεώτων etc. *per Eratosthenem vero et collegas ejus non licuit, ne defunctorum quidem funera prosequi.* MARKLAND.

Οὐκοῦν δεινὸν κ. τ. λ.] Locum ita restituere meditatur Schottus: Οὐκοῦν δεινόν, εἰ — ἀπολέσασι, τοσοῦτοι εἰς ἐκφορὰν ἥξουσιν, ὁπόσοις θανεῖν ἀδίκως αὐτοὶ παρεσκευάσαντο. Jam mihi quotidianus erit ille Œdipus, qui Lysiam corrigit, præ illo, qui a te correctum intelligit. Facilius mecum sanabis: Οὐκοῦν δεινὸν εἰ τῶν μὲν ἀδίκως τεθνεώτων οἱ φίλοι πολλοὶ συναπώλλυντο, ὁπότε ἐπ' ἐκφορὰν ἥξωσιν· αὐτοῖς δὲ τοῖς τὴν πόλιν ἀπολέσασιν, τοσοῦτοι βοηθεῖν παρασκευάζονται. Modo dixerat δεινὸν fuisse διὰ Ἐρατοσθένην, τῶν τεθνεώτων ἐπ' ἐκφορὰν ἐλθεῖν, ad domesticam calamitatem sc. et funus Polemarchi respiciens: jam autem comparatione facta grave istud et indignum clamitat, *periclitari eos, qui sub trigintavirali dominatu ad amicorum injuria sublatorum exsequias ivere: eis autem sicariis ipsis tot cives in eorum calamitate subvenire.* TAYLOR. Non pœnitet conjecturæ in hunc desperatissimum locum: οὐκοῦν δεινόν, εἰ τῶν μὲν ἀδίκως τεθνεώτων οἱ φίλοι, νῦν ἀπολλυμένοις αὖ τοῖςδε, τοῖς τὴν πόλιν ἀπολέσασι, μὴ ἐπ' ἐκφορὰν πολλοὶ ἥξουσιν, ὁπότε τὸ θανεῖν τοσούτοις οὗτοι παρεσκευάζοντο: *iniquum igitur foret, si amicis eo-*

των οἱ φίλοι συναπώλλυντο, αὐτοῖς δὲ τοῖς τὴν πόλιν ἀπο- 439
λέσασιν [1]ἐπ' ἐκφορὰν πολλοὶ ἥξουσιν, ὁπότε [2]βοηθεῖν 440
τοσοῦτοι παρασκευάζονται. καὶ μὲν δὴ πολὺ [3]ῥᾷον ἡγοῦμαι εἶναι ὑπὲρ ὧν ὑμεῖς ἐπάσχετε ἀντειπεῖν, ἢ περὶ ὧν οὗτοι πεποιήκασιν ἀπολογήσασθαι. καίτοι λέγουσιν, ὡς Ἐρατοσθένει ἐλάχιστα τῶν Τριάκοντα κακὰ εἴργασται, καὶ διὰ τοῦτο αὐτὸν ἀξιοῦσι σωθῆναι· ὅτι δὲ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων πλεῖστα εἰς ὑμᾶς ἐξημάρτηκεν, οὐκ οἴονται χρῆναι αὐτὸν ἀπολέσθαι. ὑμεῖς δὲ δείξατε ἥντινα γνώμην ἔχετε περὶ τῶν 441
πραγμάτων. εἰ μὲν γὰρ τούτου καταψηφιεῖσθε, δῆλοι ἔσεσθε ὡς ὀργιζόμενοι τοῖς πεπραγμένοις· εἰ δὲ ἀποψηφιεῖσθε, ὀφθήσεσθε τῶν αὐτῶν ἔργων ἐπιθυμηταὶ τούτοις ὄντες, καὶ οὐχ ἕξετε λέγειν ὅτι τὰ ὑπὸ τῶν Τριάκοντα προσταχθέντα ἐποιεῖτε· νυνὶ μὲν γὰρ οὐδεὶς ὑμᾶς ἀναγκάζει παρὰ τὴν ὑμετέραν γνώμην ἀποψηφίζεσθαι. ὥςτε συμβουλεύω μὴ τούτων ἀποψηφισαμένους ὑμῶν αὐτῶν καταψηφίσασθαι. μηδ' οἴεσθε κρύβδην τὴν ψῆφον [4]εἶναι· φανερὰν γὰρ τῇ πόλει τὴν ὑμετέραν γνώμην ποιήσετε.

[1] ἥ που T. ἤπου ἐπ' R. A. [2] νοηθεῖεν T. [3] ῥάδιον T. [4] εἶναι om. T. R. οἴσειν A.

rum, qui injuste perierunt, ad horum, qui rempublicam perdiderunt, nunc invicem pereuntium, funera venire non licuerit; multi numero venturi, *quandoquidem isti* (οἱ Triginta) *causa mortis tam multis exstiterunt.* Usitatior ordo scribendi est, μὴ ἐπ' ἐκφορὰν ἥξουσι· πολλοί, ὁπότε, etc. et hunc in Versione, perspicuitatis causa, secutus sum: sed alterum fieri solet, et venustatem suam habet. Hæc ultima acutissima sunt. Schotti Conjectura de hoc loco, nimis vaga et libera, per se ipsa refutatur. Mox, pro δείξατε, sensus postulat δείξετε, *ostendetis.* MARKLAND. In hoc loco primum pro εἰ leg. videtur ἦ vel εἴη. Sic οὐκοῦν δεινὸν ᾖ. *grave et infandum sit.* hic insistit oratio paululum. tum de novo sic orditur τῶν μὲν ἀδίκως—deinde pro ἢ που ἐκφορὰν legendum arbitror ἦ που ἐπ' ἐκφορὰν utique, profecto, procul dubio, exsequias ibunt, honoris causa. tertio βοηθεῖν e Taylori annotatione adscivi, pro vulgari νοηθεῖεν. Et sic perlevi opera sanatum habemus hunc locum. REISK.

Ῥάδιον] Π. ῥᾷον. H. STEPHAN. CONT.

Ἀντειπεῖν] Id est h. l. κατηγορεῖν. REISK. AUGER.

Περὶ] Ὑπὲρ Coisl. Hæc loco moveri video. Lege itaque: ῥάδιον—περὶ ὧν ὑμεῖς ἐπάσχετε ἀντειπεῖν, ἢ ὑπὲρ ὧν οὗτοι πεποιήκασιν ἀπολογήσασθαι. TAYLOR. Vid. not. Brem. ad Demosth. Olynth. A. vol. i. p. 12. ed. Nost.

Τῶν ἄλλων Ἑλλήνων] Rectius, ut mihi videtur, scripsisset τῶν ἄλλων πολιτῶν. Comparatio enim nimis extenditur, et ultra rem profertur. Suspicor vocem Ἑλλήνων ortum habuisse ex præcedente ἄλλων. MARKLAND. Ego equidem Ἑλλήνων tuebor. Sententia plana est. Eratosthenes, etiamsi verum sit, quod ajunt ejus defensores, eum omnium tyrannorum minimum vobis malorum injunxisse, tamen omnium Græcorum unus plurima mala vobis dedit. Vel in omnibus Græcis simul sumtis, qui vos bellis unquam exagitarunt, nemo est, qui vos pluribus affecerit damnis, quam hic unus Eratosthenes. REISK.

Οὐκ οἴονται] Subaudi διὰ τοῦτο. IDEM.

Ἀπολέσθαι] Melius conveniret interrogationis nota post ἀπολέσθαι. *Annon arbitrantur eum morte plecti debere?* Modo δείξετε. *Vos vero ostendetis, &c.* *In Edit. min.* TAYLOR.

Ὡς] Malim aut plane deletum, aut in ejus locum suffectum πᾶσιν. REISK.

Οἴεσθε] Οἴσεσθε. SCALIG. Οἴσετε. CANTER. Οἴεσθαι, ὅτι οἴσετε κρύβδην. CONT. Legendum, οἴσετε: *neque clam suffra-*

ιέ. Βούλομαι δὲ ὀλίγα ἑκατέρους ἀναμνήσας καταβαί-
νειν, τούς τε ἐξ ἄστεος καὶ τοὺς ἐκ [1]Πειραιῶς, ἵνα τὰς
ὑμῖν διὰ [2]τοῦτον γεγενημένας συμφορὰς παραδείγματα
ἔχοντες τὴν ψῆφον φέρητε. καὶ πρῶτον μὲν ὅσοι ἐξ ἄστεός
ἐστε, σκέψασθε ὅτι ὑπὸ τούτων οὕτω σφόδρα ἤρχεσθε,
ὥστε ἀδελφοῖς καὶ υἱέσι καὶ πολίταις ἠναγκάζεσθε πο-
442 λεμεῖν τοιοῦτον πόλεμον, ἐν ᾧ ἡττηθέντες μὲν τοῖς νικήσασι
τὸ ἴσον [3]ἔχετε, νικήσαντες δ' ἂν τούτοις ἐδουλεύετε. καὶ
τοὺς ἰδίους οἴκους οὗτοι μὲν ἂν ἐκ τῶν πραγμάτων μεγά-
λους ἐκτήσαντο, ὑμεῖς δὲ διὰ τὸν πρὸς ἀλλήλους πόλεμον
ἐλάττους [3]ἔχετε. συνωφελεῖσθαι μὲν γὰρ ὑμᾶς οὐκ ἠξίουν,
συνδιαβάλλεσθαι δ' ἠνάγκαζον, εἰς τοσοῦτον ὑπεροψίας
ἐλθόντες, ὥστε οὐ τῶν ἀγαθῶν κοινούμενοι πιστοὺς ὑμᾶς
ἐκτῶντο, ἀλλὰ τῶν ὀνειδῶν μεταδιδόντες εὔνους ᾤοντο εἶναι.
ἀνθ' ὧν ὑμεῖς νῦν ἐν τῷ θαρραλέῳ ὄντες, καθ' ὅσον δύνασθε,
443 καὶ ὑπὲρ ὑμῶν αὐτῶν καὶ ὑπὲρ τῶν ἐκ [1]Πειραιῶς τιμωρή-
σασθε, ἐνθυμηθέντες μὲν ὅτι ὑπὸ τούτων [4]πονηροτέρων 129. 1
ὄντων ἤρχεσθε, ἐνθυμηθέντες δὲ ὅτι μετ' ἀνδρῶν νῦν ἀρίστων
πολιτεύεσθε καὶ τοῖς πολεμίοις μάχεσθε καὶ περὶ τῆς
πόλεως βουλεύεσθε, ἀναμνησθέντες δὲ τῶν ἐπικούρων, οὓς
οὗτοι φύλακας τῆς [5]σφετέρας ἀρχῆς καὶ τῆς ὑμετέρας δου-

[1] Πειραιέως A. [2] τούτων T. A. [3] εἴχετε T. R. A. [4] πονηροτάτων R. [5] ὑμετέρας T.

gium laturi estis: ut mox, ποιήσετε. Dinarchus adv. Aristogit. περὶ τῶν ἄλλων ἀποφάσεων οἴσετε τὴν ψῆφον. Demosthenes in Mid. καὶ περὶ τούτου τὴν ψῆφον οἴσετε νῦν ὑμεῖς. Ubique occurrit phrasis. Ad rem Lycurgus: κρύβδην ψηφιζόμενος ἕκαστος ὑμῶν φανερὰν ποιήσει τὴν αὑτοῦ γνώμην τοῖς Θεοῖς. MARKLAND. Ego equidem οἴεσθε servem, at οἴσειν addi velim post ψῆφον. REISK.

Τὸ ἴσον εἴχετε] Excidit Negativa οὐκ, vel οὐκ ἄν, ante εἴχετε. Dixi ad Orat. IV. ubi idem mendum. MARKLAND. Bene habet vulgata. *in quo si vinceremini, pari eratis loco futuri atque victores*, h. e. perinde servi XXX tyrannorum, atque illi, a quibus victi fuissetis, erant. REISK.

Ἐκ τῶν πραγμάτων] Opinor ἁρπαγμάτων, *rapinis*. Æschines adv. Ctes. §. π'. τὰ περὶ τὰς τριήρεις καὶ τοὺς τριηράρχους ἁρπάγματα. Scio quidem πράγματα interdum significare *turbas*. MARKLAND. Vulgatum rursus ausim defendere. Subauditur τῶν τότε ὑπαρχόντων. Sæpe vocab. πράγματα malo sensu usurpatur pro molestiis, negotiis turbulentis et luctuosis. *ex illis negotiis calamitosis, in quibus versebantur*. REISK. Cum Reiskio facit Augerus.

Ἐλάττους] Ἔλαττον. CONT.

Συνδιαβάλλεσθαι] Eadem invidia, eodemque odio, quo ipsi apud cives a se crudeliter vexatos ardebant, conflagrare, eorumque, qui alias amici vobis futuri fuissent, animos erga vos exulcerari. REISK.

Ὅτι ὑπὸ] Si omnia ad amussim inter se respondere debent, prodit insequens νῦν hic inserendum esse τόθ' (id est τότε). verum nil est cur autumemus Lysiam tam misere diligentem verborum libripendem fuisse. Satis indicat imperfectum ἤρχεσθε tempus præteritum. Sed ais, satis indicat πολιτεύεσθε tempus præsens, ut addi νῦν nihil opus esset. cur ergo addidit? haud habeo, quod respondeam. IDEM.

Πονηροτέρων] Malim cum Reiskio πονηροτάτων. AUGER.

Ὑμετέρας] Sensus postulat: οὓς οὗτοι φύλακας τῆς ἑαυτῶν ἀρχῆς, καὶ τῆς ὑμετέρας δουλείας — κατέστησαν. TAYLOR.

λείας εἰς τὴν ἀκρόπολιν κατέστησαν. καὶ πρὸς ὑμᾶς μὲν,
ἔτι πολλῶν ὄντων εἰπεῖν, τοσαῦτα λέγω. ὅσοι δ' ἐκ [1]Πει-
ραιῶς ἐστὲ, πρῶτον μὲν τῶν ὅπλων ἀναμνήσθητε, ὅτι πολ- 444
λὰς μάχας ἐν τῇ ἀλλοτρίᾳ μαχεσάμενοι οὐχ ὑπὸ τῶν πο-
λεμίων ἀλλ' ὑπὸ τούτων, εἰρήνης οὔσης, ἀφῃρέθητε τὰ
ὅπλα· ἔπειθ' ὅτι ἐξεκηρύχθητε μὲν ἐκ τῆς πόλεως, ἣν
ὑμῖν οἱ πατέρες παρέδοσαν, φεύγοντας δὲ ὑμᾶς ἐκ τῶν
πόλεων [2]ἐξῃτοῦντο. ἀνθ' ὧν ὀργίσθητε μὲν ὥσπερ ὅτ'
ἐφεύγετε, ἀναμνήσθητε δὲ καὶ τῶν ἄλλων κακῶν ἃ πε-
πόνθατε ὑπ' αὐτῶν· οἳ τοὺς μὲν ἐκ τῆς ἀγορᾶς τοὺς δ' ἐκ
τῶν ἱερῶν συναρπάζοντες βιαίως [3]ἀπέκτειναν, τοὺς δὲ ἀπὸ
τέκνων καὶ γονέων καὶ γυναικῶν [4]ἀφελόντες φονέας αὑτῶν
ἠνάγκασαν γενέσθαι, καὶ οὐδὲ ταφῆς τῆς νομιζομένης εἴασαν
τυχεῖν, ἡγούμενοι τὴν αὑτῶν ἀρχὴν βεβαιοτέραν εἶναι τῆς
παρὰ τῶν θεῶν τιμωρίας. ὅσοι δὲ τὸν θάνατον διέφυγον,
πολλαχοῦ κινδυνεύσαντες καὶ εἰς πολλὰς πόλεις πλανη-
θέντες καὶ πανταχόθεν ἐκκηρυττόμενοι, ἐνδεεῖς ὄντες τῶν
ἐπιτηδείων, οἱ μὲν ἐν πολεμίᾳ τῇ πατρίδι τοὺς παῖδας κα-
ταλιπόντες, οἱ δ' ἐν ξένῃ γῇ, πολλῶν ἐναντιουμένων ἤλθετε
εἰς τὸν Πειραιᾶ. πολλῶν δὲ καὶ μεγάλων κινδύνων ὑπαρ-
ξάντων, ἄνδρες ἀγαθοὶ γενόμενοι τοὺς μὲν ἠλευθερώσατε,
τοὺς δ' εἰς τὴν πατρίδα κατηγάγετε. εἰ δὲ ἐδυστυχήσατε
καὶ τούτων ἡμάρτετε, αὐτοὶ μὲν ἂν δείσαντες ἐφεύγετε, μὴ 445
πάθητε τοιαῦτα οἷα καὶ πρότερον, καὶ οὔτ' ἂν ἱερὰ οὔτε
βωμοὶ ὑμᾶς ἀδικουμένους διὰ τοὺς τούτων τρόπους ὠφέλη-
σαν, ἃ καὶ τοῖς ἀδικοῦσι [5]σωτήρια γίνεται· οἱ δὲ παῖδες
ὑμῶν, ὅσοι μὲν ἐνθάδε ἦσαν, ὑπὸ τούτων ἂν ὑβρίζοντο, οἱ δ'
ἐπὶ ξένης μικρῶν ἂν ἕνεκα συμβολαίων ἐδούλευον, ἐρημίᾳ
τῶν ἐπικουρησόντων.

ιϛ'. Ἀλλὰ γὰρ οὐ τὰ μέλλοντα ἔσεσθαι βούλομαι λέ-
γειν, τὰ πραχθέντα ὑπὸ τούτων οὐ δυνάμενος εἰπεῖν· οὐδὲ

[1] Πειραιέως A. [2] ἐζητοῦντο T. [3] ἀπέκτανον A. [4] ἀφέλκοντες R. [5] σωτηρία T. A.

Lege: τῆς σφετέρας ἀρχῆς. *custodes imperii* SUI, *vestræ vero servitutis, constituerunt*. Ita supra, τῶν σφετέρων ἁμαρτημάτων, *peccatorum suorum*. Intelligit vero Lacedæmonios. Vide Orat. XIII. MARKLAND. et in *Edit. min.* TAYLOR. Dedi ad mentem Marklandi σφετέρας pro vulgari ὑμετέρας. opponuntur enim inter se *ipsorum* (XXX tyrannorum) *dominatio et vestra servitus*. REISK.

Ὑμᾶς] Subaudi τοὺς ἐξ ἄστεος. IDEM.

Ἐζητοῦντο] Π. ἐξῃτοῦντο. H. STEPHAN. CONT.

Ἀφελόντες] Melius forsan legeretur ἀφέλκοντες. AUGER.

Τοὺς δ'] Num leg. αὐτοὺς δέ. *vosmet ipsos*

γὰρ ἑνὸς κατηγόρου οὐδὲ δυοῖν ἔργον ἐστὶν, ἀλλὰ πολλῶν. ὅμως δὲ τῆς ἐμῆς προθυμίας [1] [οὐδὲν] ἐλλέλειπται ὑπὲρ τῶν
446 ἱερῶν, ἃ οὗτοι τὰ μὲν ἀπέδοντο τὰ δ' εἰσιόντες ἐμίαινον, ὑπέρ τε τῆς πόλεως ἣν μικρὰν ἐποίουν, ὑπέρ τε τῶν νεωρίων ἃ καθεῖλον, καὶ ὑπὲρ τῶν τεθνεώτων οἷς ὑμεῖς, ἐπειδὴ ζῶσιν ἐπαμῦναι οὐκ ἠδύνασθε, ἀποθανοῦσι βοηθήσατε. οἶμαι δ' αὐτοὺς [2] ἡμῶν τε ἀκροᾶσθαι καὶ ὑμᾶς [3] εἴσεσθαι τὴν ψῆφον φέροντας, ἡγουμένους, ὅσοι μὲν ἂν τούτων ἀποψηφίσησθε, αὐτῶν θάνατον καταψηφιεῖσθαι, ὅσοι δ' ἂν παρὰ τούτων δίκην λάβωσιν, ὑπὲρ αὐτῶν τιμωρίας [4] πεποιημένους.

447 Παύσομαι κατηγορῶν. ἀκηκόατε, ἑωράκατε, πεπόνθατε, ἔχετε. δικάζετε.

[1] οὐδὲν om. T. uncos om. R. A. [2] ὑμῶν T. R. [3] εἴσεσθαι τοὺς τὴν T. A. [4] πεποιημένους φανήσεσθαι. παύσομαι A.

autem in patriam reduxistis. Reisk.

Ἐλλέλειπται] Οὐδὲν ἐλλέλειπται. Canter. Nescio quo animo. Taylor. Sensus videtur esse: *Verumtamen, studium meum non defuit pro rebus sacris dicere:* vox enim λεγειν vel εἰπεῖν sententiæ adjicienda est. Idem fere dicit, quod Orat. XIV. ad fin. ἐγὼ μὲν οὖν ὡς ἐδυνάμην ἄριστα κατηγόρηκα. *ego quidem, quam optime potui, accusatoris officio functus sum.* Scribi forsan potest: ὅμως δὲ, τὸ τῆς ἐμῆς προθυμίας οὐ λέλειπται· Attice idem, quod ἡ ἐμὴ προθυμία: ut τὸ τῆς αἰτίας, pro ἡ αἰτία, apud Lucianum Tyrannicid. p. 700. ubi vulgo male legitur τὸ τῆς ἀδείας. Sic τὰ τῆς μανίας, et τὰ τῆς ὀργῆς, Idem p. 708. et τὰ τῆς ὀργῆς ὑμῶν, pro ἡ ὀργὴ, Thucydides lib. II. segm. 60. τὰ τῶν πόλεων, et τὸ τῆς τύχης, pro αἱ πόλεις, et ἡ τύχη, apud Eundem. Legi quoque potest: ὥστε τῆς ἐμῆς προθυμίας ἐλλέλειπται· *adeo ut voluntas mea non sufficiat dicere pro rebus sacris etc.* Markland. Inter προθυμίας et ἐλλέλειπται interposui οὐδέν. *ego studium contentionemque meam haud passus sum desiderari.* Reisk.

Τὰ μὲν ἀπέδοντο] Interpres videtur legisse ἀπεδύοντο. vertit enim *spoliarunt.* Sed nihil muta. intelligit enim Orator *vasa, donaria,* et cæteras *res sacras* in Templis repositas, quas Illi *vendiderunt* surreptas. τὰ ἱερὰ κλέπτειν vocat hoc Xenophon Hellen. I. in oratione Euryptolemi: et ἐξ ἱερῶν κλέπτειν, Orat. de Agesil. p. 672. Markland. Venduntur templa multis referta pretiosisque donariis et vasis argenteis aureisque, ei, cui potestatem facimus ea templa spoliandi. Reisk.

Ἀκροᾶσθαι] Forte, ἀκροάσεσθαι, *audituros:* ut εἴσεσθαι. Nisi εἴσεσθαι sumendum sit in significatione Temporis Præsentis. Markland.

Ὅσοι δ' ἂν] Pro ἂν malim h. l. αὖ. Reisk.

Τιμωρίας πεποιημένους] Videtur φανήσεσθαι interponendum. Idem.

Παύσομεν] (Sic Ald.) Παύομαι. Cont.

ΛΥΣΙΟΥ

ΚΑΤΑ ΑΓΟΡΑΤΟΥ

ΕΝΔΕΙΞΕΩΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Agoratus, homo nequam, sub trigintavirali dominatione multa nefaria commisit, eorum tyrannidis satelles atque administer. Dionysodorum maxime, actoris affinem, aliosque de rep. bene meritos cives delatione sua interfecit. Postulatur cædis, rep. redintegrata. Causa est Ἐνδείξεως, quam inter alios optime explicat Pollux VIII. 6.

Pag. ed. H.Steph. | Pag. ed. Reisk.

129.38 ά. ΠΡΟΣΗΚΕΙ μὲν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, πᾶσιν ὑμῖν τι- 447
μωρεῖν ὑπὲρ τῶν ἀνδρῶν οἳ ἀπέθανον εὖνοι ὄντες τῷ πλήθει τῷ ὑμετέρῳ· προσήκει δὲ κἀμοὶ οὐχ ἥκιστα· κηδεστὴς γάρ μοι ἦν Διονυσόδωρος καὶ ἀνεψιός. τυγχάνει οὖν μοι ἡ αὐτὴ ἔχθρα πρὸς Ἀγόρατον τουτονὶ καὶ τῷ πλήθει τῷ ὑμετέρῳ ὑπάρχουσα· ἔπραξε γὰρ οὗτος τοιαῦτα, δι' ἃ ὑπ' ἐμοῦ νυνὶ
130.1 εἰκότως μισεῖται, ὑπό τε ὑμῶν, ἂν θεὸς θέλῃ, δικαίως [1] τι- 448
μωρηθήσεται. Διονυσόδωρον γὰρ τὸν κηδεστὴν τὸν ἐμὸν καὶ ἑτέρους πολλοὺς, ὧν δὴ τὰ ὀνόματα ἀκούσεσθε, ἄνδρας ὄντας ἀγαθοὺς περὶ τὸ πλῆθος τὸ ὑμέτερον, ἐπὶ τῶν Τριάκοντα ἀπέκτεινε, μηνυτὴς κατ' ἐκείνων γενόμενος. ποιήσας δὲ ταῦτα ἐμὲ μὲν ἰδίᾳ καὶ ἕκαστον τῶν προσηκόντων μεγάλα ἐζημίωσε· τὴν δὲ πόλιν κοινῇ πᾶσαν τοιούτων ἀνδρῶν ἀποστερήσας οὐ μικρὰ, ὡς ἐγὼ νομίζω, ἔβλαψεν. ἐγὼ οὖν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, δίκαιον καὶ ὅσιον ἡγοῦμαι εἶναι καὶ ἐμοὶ

[1] τιμωρήσεται T.

ΑΓΟΡΑΤΟΥ] Nomen est servile, significans τὸν ἠγορασμένον ἐκ τῆς ἀγορᾶς, *in foro emptum, de catasta.* Reisk.

Ἀπέκτανε] (Sic vulg.) Ejeci, quoniam est semibarbarum. Th. Magister: Ἀπέκτονα κάλλιον ἢ ἀπέκτεινα· ἀπέκτανον δὲ ἀδόκιμον πάντη. Deinde autem ἀπέκτεινε prætuli, eodem licet refragante Magistro, cujus vadimonio nuper fruebar, tum quia est ipsissima lectio Cod. Coisl. tum quia est verbum Lysiæ familiare, idque sæpe in hac oratione. Ἐκεῖνοι μὲν οὖν δικαστήριον παρασκευάσαντες — ἀπέκτειναν ἐν τῇ προφάσει ταύτῃ. Deinde: Οὓς σὺ Ἀγόρατε — ἀπέκτεινας. Et paucis interjectis: οὔτ' ἂν ἑκὼν οὔτε ἄκων τοσούτους Ἀθηναίους ἀπέκτεινας. Et alibi sæpissime. Taylor.

καὶ ὑμῖν ἅπασι τιμωρεῖσθαι καθ᾽ ὅσον ἕκαστος δύναται· καὶ ποιοῦσι ταῦτα νομίζω ἡμῖν καὶ παρὰ θεῶν καὶ παρ᾽ ἀνθρώπων ἄμεινον ἂν γίγνεσθαι. δεῖ δ᾽ ὑμᾶς, ὦ ἄνδρες
449 Ἀθηναῖοι, ἐξ ἀρχῆς τῶν πραγμάτων ἁπάντων ἀκοῦσαι, ἵν᾽ εἰδῆτε πρῶτον μὲν ᾧ τρόπῳ ὑμῖν ἡ δημοκρατία κατελύθη καὶ ὑφ᾽ ὅτου, ἔπειτα ᾧ τρόπῳ οἱ ἄνδρες ὑπ᾽ Ἀγοράτου ἀπέθανον, καὶ [1] δὴ ὅ τι ἀποθνήσκειν μέλλοντες ἐπέσκηψαν· ἅπαντα γὰρ ταῦτα ἀκριβῶς ἂν μαθόντες ἥδιον καὶ ὁσιώτερον Ἀγοράτου τουτουῒ καταψηφίζοισθε. ὅθεν οὖν ἡμεῖς τε ῥᾷστα διδάξομεν καὶ ὑμεῖς μαθήσεσθε, ἐντεῦθεν ὑμῖν ἄρξομαι διηγεῖσθαι.

β΄. Ἐπειδὴ γὰρ αἱ νῆες αἱ ὑμέτεραι διεφθάρησαν καὶ
450 τὰ πράγματα ἐν τῇ πόλει ἀσθενέστερα [2] ἐγεγένητο, οὐ πολλῷ χρόνῳ ὕστερον αἵ τε νῆες αἱ Λακεδαιμονίων ἐπὶ τὸν Πειραιᾶ ἀφικνοῦνται, καὶ ἅμα λόγοι πρὸς Λακεδαιμονίους περὶ τῆς εἰρήνης [3] ἐγίγνοντο. ἐν δὲ τῷ χρόνῳ τούτῳ οἱ βουλόμενοι νεώτερα πράγματα ἐν τῇ πόλει γίγνεσθαι ἐπεβούλευον, νομίζοντες κάλλιστον καιρὸν εἰληφέναι καὶ [4] μάλιστα ἐν τῷ τότε χρόνῳ τὰ πράγματα, ὡς αὐτοὶ ἠβούλοντο, [5] καταστήσασθαι. ἡγοῦντο δὲ οὐδὲν ἄλλο σφίσιν ἐμποδὼν εἶναι ἢ τοὺς τοῦ δήμου προεστηκότας καὶ τοὺς στρατηγοῦντας καὶ ταξιαρχοῦντας. τούτους οὖν ἐβούλοντο ἀμωσγέπως

[1] διότι in Edit. 4. δὴ ὅ,τι in Edit. 8. T. [2] ἐγεγένηντο T. R. A. [3] ἐγίνοντο T. A. [4] μάλιστα ἂν ἐν A. [5] καταστήσεσθαι in Edit. 8. T.

Νομίζω — ἂν γίγνεσθαι] Pro γενήσεσθαι. Sic Orat. VII. ἂν ζημιοῦσθαι pro ζημιωθήσεσθαι, Orat. XXVII. ἂν λαμβάνειν pro λήψεσθαι. Et ita ubique, et apud omnes. Diog. Laertius lib. IV. in Bione, facete, ut exscribere sit operæ pretium: ἔλεγε τοὺς (f. τὰς) ἐν ᾅδου μᾶλλον ἂν κολάζεσθαι, εἰ ὁλοκλήροις καὶ μὴ τετριμμένοις (f. τετρημένοις) ἀγγείοις ὑδροφόρουν· pro κολασθήσεσθαι. dicebat Bion, *Danaïdas apud Inferos majores cruciatus subituras, si integris potius quam perforatis vasis aquam ferrent.* Paullo ante lege, ὦ ἄνδρες δικασταί. vulgo deest Interjectio. MARKLAND. ἂν γίγνεσθαι idem valet ac γενήσεσθαι. AUGER.

Καὶ διότι, κ. τ. λ.] Legerem: καὶ δὴ ὅτι ἀποθνήσκειν μέλλοντες ἐπίσκηψαν. Ald. habuit ἐπίσκηψαν. Quod mendum omnes fere ante me sustulere. TAYLOR. Lego καὶ δὴ ὅ,τι ἀποθνήσκειν μέλλοντες ἐπέσκηψαν. *et præterea quid jam morituri mandarunt*: nempe, puniri Agoratum; ut ex multis infra locis patet. sic εἴ τι ἐπισκήπτοι, *num quid mandare vellet*, ap. Diog. Laert. Theophrasto. Mox, pro καταστήσασθαι legendum videtur καταστήσεσθαι. MARKLAND.

Ἐπειδὴ γὰρ, κ. τ. λ.] In pugna scilicet ad Ægospotamos, ubi universa fere classe amissa Athenienses a Lysandro victi sunt, et res eorum omnino depressæ. PALMER.

Ἐγεγένηντο] Ἐγεγένητο. CONT.

Νομίζοντες —] Νομίζοντες κάλλιστον καιρὸν εἰληφέναι ἐν τῷ τότε χρόνῳ καὶ μάλιστα τὰ πράγματα, ὡς etc. WAKEFIELD.

Μάλιστα] Post μάλιστα videtur ἐπιτήδειον deesse, quo admisso καταστήσασθαι (in aoristo) poterit probari et servari. REISK.

Ἄλλως γέ πως] (Sic vulg.) Videtur legendum ἀμωσγέπως. Hesych. ἀμωσγέπως, ὁπωσδήποτε, καὶ ἐκ παντὸς τρόπου. Etym. M. Ἀμωσγέπως, ὁπωσδήποτε, καθ᾽ ὁντιναοῦν τρόπον. ἔνιοι τὸ μετρίως. Πλάτων τὸ ἐκ παντὸς τρόπου, ἑνί γέ τινι. ἔστι δὲ ῥητορικὴ ἡ λέξις. Atque hinc quoque emendandus Harpocratio. Ἀμωσγέπως, ἀντὶ τοῦ ἑνί γέ τινι τρόπῳ. Λυσίας ἐν τῷ κατ᾽ Ἀρισταγόρου ἐνδείξεως, εἰ γνήσιος. Ubi reponendum, si forte ad hunc locum respexit, Ἀγοράτου. V. Meurs. Biblioth. Attic. TAYLOR. Scribe, ἀμωσγέπως, *quoquo modo*, ὁπωσδήποτε καὶ ἐκ παντὸς τρόπου, ut hanc vocem explicat Hesychius. Luciani Scholiastes p. 40. t. I. ἀμηγέπη· ἀντὶ τοῦ, κατά τινα τρόπον. Vide Harpocrationem, qui Lysiam citat hac voce alibi utentem sensu paullum diverso, pro ἑνί γέ τινι τρόπῳ, *uno aliquo modo*. MARKLAND.

Κλεοφῶντι] Plura de Cleophonte habemus infra in orat. c. Nicomach. TAYLOR.

Ἑκατέρου] Ad ἑκατέρου sub. μέρους, *ex utraque parte*. AUGER.

ἐκποδὼν ποιήσασθαι, ἵνα ῥᾳδίως ἃ βούλοιντο διαπράττοιν- 451
το. πρῶτον μὲν οὖν Κλεοφῶντι ἐπέθεντο ἐκ τρόπου τοιούτου. ὅτε γὰρ ἡ πρώτη ἐκκλησία περὶ τῆς εἰρήνης ἐγίγνετο, καὶ οἱ παρὰ Λακεδαιμονίων ἥκοντες ἔλεγον ἐφ᾽ οἷς ἕτοιμοι εἶεν τὴν εἰρήνην ποιεῖσθαι Λακεδαιμόνιοι, εἰ κατασκαφείη τῶν τειχῶν τῶν μακρῶν ἐπὶ δέκα στάδια ἑκατέρου, τότε ὑμεῖς τε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὐκ ἠνέσχεσθε ἀκούσαντες περὶ τῶν τειχῶν τῆς κατασκαφῆς, Κλεοφῶν τε ὑπὲρ ὑμῶν πάντων ἀναστὰς ἀντεῖπεν ὡς οὐδενὶ τρόπῳ οἷόν τε εἴη ποιεῖν ταῦτα.

γ΄. Μετὰ δὲ ταῦτα Θηραμένης, ἐπιβουλεύων τῷ πλήθει τῷ ὑμετέρῳ, ἀναστὰς λέγει ὅτι, ἐὰν αὐτὸν ἕλησθε περὶ τῆς εἰρήνης πρεσβευτὴν αὐτοκράτορα, [1] ποιήσει ὥστε μήτε τῶν τειχῶν διελεῖν μήτε ἄλλο τὴν πόλιν ἐλαττῶσαι μηδέν· οἴοιτο δὲ καὶ ἄλλο τι ἀγαθὸν παρὰ Λακεδαιμονίων τῇ πόλει εὑρήσεσθαι. πεισθέντες δὲ ὑμεῖς εἵλεσθε ἐκεῖνον πρεσβευτὴν αὐτοκράτορα, ὃν τῷ προτέρῳ ἔτει στρατηγὸν χειροτονηθέντα ἀπεδοκιμάσατε, οὐ νομίζοντες εὔνουν εἶναι τῷ πλήθει τῷ ὑμετέρῳ. ἐκεῖνος μὲν οὖν ἐλθὼν εἰς Λακεδαίμονα
[2] ἔμεινεν ἐκεῖ πολὺν χρόνον, καταλιπὼν ὑμᾶς πολιορκουμέ- 452
νους, εἰδὼς τὸ ὑμέτερον πλῆθος ἐν ἀπορίᾳ ἐχόμενον καὶ διὰ τὸν πόλεμον [3] [καὶ [4] τὰ κακὰ] τοὺς [5] πολλοὺς τῶν ἐπιτη-

[1] ποιήσειν T. [2] ἔμενεν T. R. A. [3] uncos om. T. R. A. [4] τὰ τούτου κακὰ A. [5] πολίτας in Edit. 8. T.

Ποιήσειν] Π. ποιήσει. ἢ παρέλκει τὸ ὅτι μετὰ τὸ λέγει. H. STEPHAN.

Διελεῖν] Subaudi primum δεῖν, quod solet in talibus infinitivis omitti, deinde μηδὲν, quod in proximo situm est ambobus infinitivis, διελεῖν et ἐλαττῶσαι, commune. Sitne denique ante μηδὲν etiam μηδένα addendum, id in medio relinquam. REISK. Subaudi δεῖν et μηδέν. AUGER.

Εἰδὼς] Ὠδὼς Ald. Unde ᾧδ᾽ ὡς, Scalig. TAYLOR. εἰδώς. CONT.

Ἐν ἀπορίᾳ ἐχόμενον] Alii dicere solent ἀπορίᾳ συνεχόμ. aut κατεχόμ. Nescio tamen, an istæc locutio Lysiæ, ut ipsi propria, relinquenda sit. REISK.

Τὰ κακὰ] Videtur τούτου interponendum. *ejusque*, belli puta, *mala*. IDEM.

Τοὺς πολλοὺς] Ferri forte potest, ut intelligatur *vulgus*, major pars. Forte tamen τοὺς πολίτας. MARKLAND. et in *Edit. min.* TAYLOR.

δείων ἐνδεεῖς ὄντας, νομίζων, εἰ διαθείη ὑμᾶς ἀπόρως, ὥςπερ
διέθηκεν, ἀσμένως ὁποιαντινοῦν ἐθελῆσαι ἂν εἰρήνην ποιή-
σασθαι. οἱ δ᾽ ἐνθάδε ὑπομένοντες καὶ ἐπιβουλεύοντες κατα-
λῦσαι τὴν δημοκρατίαν εἰς ἀγῶνα Κλεοφῶντα καθιστᾶσι,
πρόφασιν μὲν ὅτι οὐκ ἦλθεν εἰς τὰ ὅπλα [1] ἀναπαυσόμενος,
τὸ δ᾽ ἀληθὲς ὅτι ἀντεῖπεν ὑπὲρ ὑμῶν μὴ καθαιρεῖν τὰ
τείχη. ἐκείνῳ μὲν οὖν δικαστήριον παρασκευάσαντες καὶ
εἰσελθόντες οἱ βουλόμενοι ὀλιγαρχίαν καταστήσασθαι
ἀπέκτειναν ἐν τῇ προφάσει ταύτῃ.

453 δ΄. Θηραμένης δὲ ὕστερον ἀφικνεῖται ἐκ Λακεδαίμονος.
προσιόντες δ᾽ αὐτῷ τῶν τε [2] στρατηγῶν τινὲς καὶ τῶν [3] τα-
ξιάρχων, ὧν ἦν Στρομβιχίδης καὶ Διονυσόδωρος, καὶ ἄλλοι 131. 1
τινὲς τῶν πολιτῶν εὐνοοῦντες ὑμῖν, ὥς γ᾽ ἐδήλωσαν ὕστερον,
ἠγανάκτουν σφόδρα. ἦλθε γὰρ φέρων εἰρήνην τοιαύτην, ἣν
ἡμεῖς ἔργῳ μαθόντες ἔγνωμεν· πολλοὺς γὰρ τῶν πολιτῶν
καὶ ἀγαθοὺς ἀπωλέσαμεν, καὶ αὐτοὶ ὑπὸ τῶν Τριάκοντα
ἐξηλάθημεν. ἦν γὰρ, ἀντὶ μὲν τοῦ ἐπὶ δέκα στάδια τῶν
μακρῶν τειχῶν διελεῖν, ὅλα τὰ μακρὰ τείχη διασκάψαι,
ἀντὶ δὲ τοῦ ἄλλο τι ἀγαθὸν τῇ πόλει εὑρέσθαι, τάς τε ναῦς
παραδοῦναι τοῖς Λακεδαιμονίοις καὶ τὸ περὶ τὸν Πειραιᾶ
454 τεῖχος περιελεῖν. ὁρῶντες δὲ οὗτοι οἱ ἄνδρες [4] τῷ μὲν ὀνόματι
εἰρήνην λεγομένην, τῷ δ᾽ ἔργῳ τὴν δημοκρατίαν καταλυο-
μένην, οὐκ [5] ἔφασαν ἐπιτρέψαι ταῦτα γενέσθαι, οὐκ ἐλε-

[1] ἀναπαυσάμενος in Edit. 8. T. [2] στρατιωτῶν in Edit. 4. T. [3] ταξιαρχῶν T. R. A. [4] ὀνόματι μὲν T. R. [5] ἔφασαν ἂν ἐπιτρέψαι A.

Ἐπιβουλεύοντες καταλῦσαι τὴν δημοκρατίαν] Rarior hæc dictio, sed nullo modo improbanda, idem dicit atque usitatior: ἐπιβουλεύοντες τῇ καταλύσει τῆς δημοκρατίας. quasi dixisset: βουλευόμενοι μετ᾽ ἐπιβουλῆς καὶ κακοτεχνίας καταλῦσαι τὴν δημοκρατίαν. Reisk.

Ἀναπαυσόμενος] Vel ἀναπαυσάμενος. Markland. Bene videtur vulgata habere. quo respiraret aliquantisper, in urbe, domi suæ manens, atque requiesceret a laboribus militiæ. Reisk.

Ἐν τῇ προφάσει] Alii aut plane omittunt in ejusmodi loco præpositionem, aut ἐπὶ pro ἐν usurpant. Neque tamen ideo damnare ausim ἐν, bene gnarus, ut cuique alii auctori, ita Lysiæ quoque suum esse proprium loquendi morem, eumque ipsi relinquendum. Idem.

Στρατιωτῶν] Potius στρατηγῶν, et communiter per totam hanc orationem, κατὰ τῶν στρατηγῶν καὶ τῶν ταξιαρχῶν. Modo τοὺς στρατηγοῦντας καὶ ταξιαρχοῦντας. Taylor. Lege, στρατηγῶν: ut mox hæ voces conjunguntur: μηνυτὴν κατὰ τῶν στρατηγῶν καὶ τῶν ταξιάρχων γενέσθαι. iterum infra: ἔπειτα τῶν στρατηγῶν καὶ τῶν ταξιάρχων. et statim: περὶ τῶν στρατηγῶν καὶ τῶν ταξιάρχων. et ita rursum inferius: in quibus omnibus locis de iisdem viris sermo fit. Markland.

Ἔγνωμεν] Deesse suspicor post ἔγνωμεν. Taylor.

Ἐπιτρέψαι] Π. ἐπιτρέψειν. H. Stephan. Locum consimilem, qui infra occurrit, idem neglexit. S: tamen hoc sit negligenter agere. Ταῦτα ἐκεῖνοι — αἰσθόμενοι οὐκ ἔφασαν ἐπιτρέψαι τὴν εἰρήνην ποιήσασθαι.

οῦντες, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὰ τείχη, εἰ πεσεῖται, οὐδὲ κη-
δόμενοι τῶν νηῶν, εἰ Λακεδαιμονίοις παραδοθήσονται —
οὐδὲν γὰρ αὐτοῖς τούτων πλεῖον ἢ ὑμῶν ἑκάστῳ προσῆκεν —,
ἀλλ᾽ αἰσθόμενοι ἐκ τοῦ τρόπου τούτου τὸ ὑμέτερον πλῆθος
καταλυθησόμενον, οὐδ᾽ — ὥς φασί τινες — οὐκ ἐπιθυμοῦν-
τες εἰρήνην γίγνεσθαι, ἀλλὰ βουλόμενοι βελτίω ταύτης
[1] εἰρήνην τῷ δήμῳ τῶν Ἀθηναίων ποιήσασθαι. ἐνόμιζον δὲ 455
δυνήσεσθαι. καὶ ἔπραξαν ἂν ταῦτα, εἰ μὴ ὑπ᾽ Ἀγοράτου
τουτουῒ ἀπώλοντο. γνοὺς δὲ ταῦτα Θηραμένης καὶ οἱ ἄλλοι
οἱ ἐπιβουλεύοντες ὑμῖν, ὅτι εἰσί τινες οἳ κωλύσουσι τὸν δῆ-
μον καταλυθῆναι καὶ ἐναντιώσονται περὶ τῆς ἐλευθερίας,
εἵλοντο, πρὶν τὴν ἐκκλησίαν τὴν περὶ τῆς εἰρήνης γενέσθαι,
[2] τούτους πρῶτον εἰς διαβολὰς καὶ κινδύνους καταστῆσαι,
ἵνα μηδεὶς [3] ἐκεῖ ὑπὲρ τοῦ ὑμετέρου πλήθους [4] ἀντιλέγοι.

έ. Ἐπιβουλὴν οὖν τοιαύτην ἐπιβουλεύουσι. πείθουσι γὰρ
Ἀγόρατον τουτονὶ μηνυτὴν κατὰ τῶν στρατηγῶν καὶ τῶν
[5] ταξιάρχων γενέσθαι, οὐ ξυνειδότα ἐκείνοις, ὦ ἄνδρες
Ἀθηναῖοι, οὐδὲν — οὐ γὰρ δήπου ἐκεῖνοι οὕτως ἀνόητοι ἦσαν
καὶ ἄφιλοι, ὥςτε περὶ τηλικούτων ἂν πραγμάτων [6] πράτ-
τοντες Ἀγόρατον ὡς πιστὸν καὶ εὔνουν, δοῦλον καὶ ἐκ δού- 456
λων ὄντα, παρεκάλεσαν —, ἀλλ᾽ ἐδόκει αὐτοῖς οὗτος ἐπι-
τήδειος εἶναι μηνυτής. ἐβούλοντο οὖν ἄκοντα δοκεῖν αὐτὸν

[1] εἰρήνης T. [2] τοῦτον T. [3] ἐκείνων T. [4] ἀντιλέγῃ T. R. A. [5] ταξιαρχῶν T. R. [6] [πράττοντες] R.

Taylor. Miror eum præteriisse alterum locum infra, ubi eadem fere verba et de eadem re, οὐκ ἔφασαν ἐπιτρέψαι τὴν εἰρήνην ποιήσασθαι. et mutandum esse aliquid in ambobus his locis non dubito (non enim credo ἐπιτρέψαι, per se positum, idem valere, quod ἐπιτρέψειν): sed mallem repetitam esse syllabam præcedentem, οὐκ ἔφασαν ἂν ἐπιτρέψαι: hoc enim usitatissimum est. ita supra, ἐθελῆσαι ἂν pro ἐθελήσειν, et infra, ἂν ποιῆσαι pro ποιήσειν: et alibi centies, tum apud Nostrum, tum omnes alios. Scio istud Orat. XXV. τὴν πολιτείαν παραμεῖναι, pro παραμενεῖν. Sed et ibi pariter excidisse ἂν opinor. Scio quoque istud Thucydidis, V. 22. οὐκ ἔφασαν δέξασθαι. sed scribendum puto δέξεσθαι, vel ἂν δέξασθαι. Markland.

Εἰρήνης] Εἰρήνην. Cont.

Ποιήσασθαι] Vel accipe sensu passivo, *fieri*; vel subaudi Λακεδαιμονίους. Auger.

Ἐναντιώσονται περὶ τῆς ἐλευθερίας] Forte, ὑπέρ. Sed utrovis modo videtur recte dici posse hoc loco. Markland.

Τοῦτον — ἐκείνων] Locus idcirco flagitat τούτους. Sed istud ἐκείνων est sublestæ fidei. Codd. enim Steph. et Coisl. exhibent potiorem lectionem: ἵνα μηδεὶς ἐκεῖ. Taylor. Lege, τούτους. patet ex connexu Orationis. Markland.

Ἐκεῖ] *Ibi*, in concione puta. sic dedi, pro vulgari ἐκείνων. Reisk.

Οὐ γὰρ δήπου] Hunc locum laudat Priscian. l. 18. minima cum varietate lectionis. Taylor.

Πράττοντες] Ut supervacaneum et perperam e proximo πραγμάτων iteratum, uncis inclusi. Sin tamen existimetur in eo non nihil exquisitius latere, suspicer latere προκρίναντες. Reisk. Non male utrumque, sed potest servari πράττοντες. Auger.

καὶ μὴ ἑκόντα μηνύειν, ὅπως [1] πιστότερα ὑμῖν ὑποφαίνοιτο. ὡς δὲ ἑκὼν ἐμήνυσε, καὶ ὑμᾶς οἶμαι ἐκ τῶν πεπραγμένων αἰσθήσεσθαι. ἐκπέμπουσι γὰρ εἰς τὴν βουλὴν τὴν πρὸ τῶν Τριάκοντα βουλεύουσαν Θεόκριτον τὸν τοῦ Ἐλαφοστίκτου καλούμενον· ὁ δὲ Θεόκριτος οὗτος ἑταῖρος ἦν τῷ Ἀγοράτῳ καὶ ἐπιτήδειος. ἡ δὲ βουλὴ [2] ἡ πρὸ τῶν Τριάκοντα βουλεύ-
457 ουσα διέφθαρτο καὶ ὀλιγαρχίας ἐπεθύμει, ὡς ἴστε, μάλιστα. τεκμήριον δέ· οἱ γὰρ πολλοὶ ἐξ ἐκείνης τῆς βουλῆς τὴν [3] ὑστέραν βουλὴν [4] [τὴν] ἐπὶ τῶν Τριάκοντα ἐβούλευον. τοῦ δ' ἕνεκα ταῦτα λέγω ὑμῖν; ἵν' εἰδῆτε ὅτι τὰ ψηφί-
458 σματα [5] [τὰ] ἐξ ἐκείνης τῆς βουλῆς οὐκέτι εὐνοίᾳ τῇ ὑμετέρᾳ ἀλλ' ἐπὶ καταλύσει τοῦ δήμου τοῦ ὑμετέρου ἅπαντα ἐλέγετο, καὶ ὡς [6] τοιούτοις οὖσιν αὐτοῖς τὸν νοῦν [7] μὴ [8] προσ-

[1] πιστότερος A. [2] ἡ om. T. [3] ὑμετέραν T.
[4] τὴν om. T. uncos om. R. A. [5] [τὰ] om. T. R. A.
[6] τοιούτοις οὐκ οὖσιν T. [7] μὴ om. T. A. * ἧσσον R. [8] προσείχετε T. A.

Ὅπως πιστότερα ὑμῖν ὑποφαίνοιτο] Puto legendum πιστότερος, *fide dignior*: scil. Agoratus. Pro, πρὸς τῶν τριάκοντα, Stephanus notat in MS. esse, πρὸ τῶν τριάκοντα: quod verissimum puto: et patet ex sequentibus. Markland. Vel potius post ὑμῖν deest τὰ μηνυθέντα. Reisk.

Ἐκπέμπουσι γὰρ εἰς τὴν βουλὴν — ὡς ἴστε, μάλιστα] Magnopere demiror fastidiosam illam repetitionem in scriptore brevitatis interdum extra modum studioso a nemine fuisse animadversam. Alterutra senatus descriptio prorsus vacat et sine ullo perspicuitatis damno abesse potest magno cum elegantiæ lucro, quæ repetitiones ejusmodi inanes respuit; altera autem senatus descriptio necessaria erat ad oppositionem τῆς βουλῆς τῆς ἐπὶ τῶν τριάκοντα v. 9. Sluiter.

Πρὸς] (Sic vulg.) Lege πρό. Postrema sc. βουλή, quæ habita erat ante trigintavirorum dominatum. Et hæc lectio confirmatur a Codd. Steph. et Coisl. Taylor. πρό. Cont.

Καλούμενον] Patre incerto et quasi *vulgo quæsito*. Ita Æsch. c. Timarch. Τίς τῶν πολιτῶν οὐκ ἐδυσχέραινε Κηφισόδωρον τὸν τοῦ Μόλωνος καλούμενον — ἢ Μνησίθεον τὸν τοῦ μαγείρου καλούμενον; Taylor.

Ἴστε, μάλιστα] Velim πάντες interponi. *omnes propemodum*. nam alias haud apparet, quæ vis sit illi μάλιστα h. l. Reisk.

Ὑμετέραν] Est vox nihili. Lego ὑστέραν vel ὑστεραῖαν βουλήν. Demosth. π. παραπρεσβ. Ὁ δὲ ταῦτ' εἰπὼν τῇ προτεραίᾳ (sc. βουλῇ) πάντων ἀκουόντων ὑμῶν εἰς τὴν ὑστεραῖαν, ἐν ᾗ τὴν εἰρήνην ἔδει κυροῦσθαι κ. τ. λ. *Alio senatu* dixit Plin. V. ep. 4. Τῇ ὑστέρῃ Ὀλυμπιάδι Herodot. Erat. 103. i. e. *proxima Olympiade*. Videbit lector duos locos, Codd. ope alterum, alterum solertia emendatos sibique invicem lucem affundentes. ἡ βουλὴ ἡ πρὸ τῶν τριάκοντα. et deinde: οἱ πολλοὶ ἐξ ἐκείνης τῆς βουλῆς τὴν ὑστεραῖαν βουλὴν ἐπὶ τῶν τριάκοντα ἐβούλευον. Taylor. Ex sensu facile restituitur hic locus, τῇ ὑστέρᾳ βουλῇ τῇ ἐπὶ etc. Distinguit inter concilium prius, quod erat *ante* XXX Viros, et *posterius* istud, quod eorum tempore ἐβούλευεν. Infra: εἰς τὴν βουλὴν τὴν ἐπὶ τῶν τριάκοντα. et rursus: ἡ βουλὴ ἡ ἐπὶ τῶν τριάκοντα βουλεύουσα. Markland.

Τὰ ψηφίσματα — ἐλέγετο] Forte ἐγένετο. Infra: ἐπειδὰν δὲ τοῦτο τὸ ψήφισμα ἐγένετο. Xenophon. Cyropæd. II. ἕνεκα τῶν ὁμοτίμων γενέσθαι τοῦτο τὸ ψήφισμα. Demosthenes contra Everg. τούτου τοίνυν τοῦ ψηφίσματος γεγενημένου. Apud eundem tamen occurrit τὸ ψήφισμα εἴρηται, Orat. contra Aristocr., et alibi ψήφισμα εἶπεν, contra Timocratem. Markland. F. ἐγένετο. *In Edit. min.* Taylor. Videtur ἐλέγετο servari posse. Psephismati cuique præscribebat auctor cum nomine suo εἶπε. ut e. e. Κτησιφῶν — εἶπε. Reisk.

Καὶ ὡς τοιούτοις οὐκ οὖσιν αὐτοῖς τὸν νοῦν προσείχετε] Vel delendum videtur οὐκ, vel pro οὐκ οὖσιν scribendum ἀκούουσιν, posita ὑποστιγμῇ post ἐγένετο. Forte etiam scripsit Lysias προσέχητε. Markland. οὐκ junge cum προσείχετε. Accipe τοιούτοις οὖσιν αὐτοῖς in neutro genere. Auger.

έχητε. εἰσελθὼν δὲ εἰς ταύτην τὴν βουλὴν ἐν ἀποῤῥήτῳ Θεόκριτος μηνύει ὅτι συλλέγονταί τινες ἐναντιωσόμενοι τοῖς τότε καθισταμένοις πράγμασι. τὰ μὲν οὖν ὀνόματα οὐκ ἔφη αὐτῶν ἐρεῖν καθ' ἕκαστον· ὅρκους τε γὰρ ὀμωμοκέναι τοὺς αὐτοὺς ἐκείνοις, καὶ εἶναι ἑτέρους οἳ ἐροῦσι τὰ ὀνόματα, αὐτὸς δὲ οὐκ ἄν ποτε ποιῆσαι [1] ταῦτα. καίτοι εἰ μὴ ἐκ παρασκευῆς ἐμηνύετο, πῶς οὐκ ἂν ἠνάγκασεν ἡ βουλὴ εἰπεῖν τὰ ὀνόματα Θεόκριτον καὶ μὴ ἀνώνυμον τὴν μήνυσιν
[2] ποιήσασθαι; νυνὶ [3] δὲ τοῦτο τὸ ψήφισμα [4] ἐψηφίσατο. 459

[5] ΨΗΦΙΣΜΑ.

ϛʹ. Ἐπειδὴ τοίνυν τοῦτο τὸ ψήφισμα ἐψηφίσθη, κατέρχονται ἐπὶ τὸν Ἀγόρατον εἰς τὸν Πειραιᾶ οἱ διαιρεθέντες τῶν βουλευτῶν, καὶ περιτυχόντες αὐτῷ ἐν ἀγορᾷ ἐζήτουν ἄγειν. [6] παραγενόμενος δὲ Νικίας καὶ Νικομένης καὶ ἄλλοι τινὲς, ὁρῶντες τὰ πράγματα οὐχ οἷα βέλτιστα ἐν τῇ πόλει
132. 1 ὄντα, ἄγειν μὲν τὸν Ἀγόρατον οὐκ ἔφασαν [7] προήσεσθαι, ἀφῃροῦντο δὲ καὶ ἠγγυῶντο καὶ ὡμολόγουν παρέξειν εἰς τὴν βουλήν. γραψάμενοι δὲ οἱ βουλευταὶ τὰ ὀνόματα τῶν ἐγ- 460
γυωμένων καὶ κωλυόντων, ἀπιόντες ᾤχοντο εἰς [8] τὸ ἄστυ. ὁ δὲ Ἀγόρατος καὶ οἱ ἐγγυηταὶ καθίζουσιν ἐπὶ τὸν βωμὸν

[1] τοῦτο A. [2] post ποιήσασθαι asterisci, lacunæ notæ, habent T. R.
[3] δὲ om. T. R. [4] ψηφίσεσθαι T. R. [5] ΨΗΦΙΣΜΑ om. T. R.
[6] παραγινόμενος T. [7] προσήσεσθαι T. [8] τὸ om. T. R. A.

Ταύτην τὴν βουλὴν] Intellige de senatu ante trigintaviros constituto. Idem.

Καθισταμένοις] Velim legi κατασταθησομένοις. Idem.

Ποιῆσαι ταῦτα] Melius τοῦτο. Mox, post ψηφίσεσθαι videtur excidisse vox ΨΗΦΙΣΜΑ, ut bis alibi in hac Oratione. Markland.

Ἐμηνύετο] Malim in activo ἐμήνυε. Reisk.

Ποιήσασθαι] Λείπει πολύ. Ald. In Cod. tamen Coisl. continenter hæc sunt scripta, quasi nulla intercesserit lacuna. Deinde habet Cod. Steph. νυνὶ δε τοῦτο τὸ ψήφισμα ψηφίσετε. Atque ita Coisl. nisi quod non legatur δὲ post νυνί. Taylor. Nihil deesse suadet consensus codicum Coisl. et Bessar. in quibus illa continue exarata sunt; et forsitan in Vindob. quoque. Deinde leg. est: νυνὶ δὲ τοῦτο τὸ ψήφισμα ἐψηφίσατο. ΨΗΦΙΣΜΑ. Ἐπειδὴ τοίνυν. Ad ἐψηφίσατο subauditur ἡ βουλὴ e continente. Reisk.

Διαιρεθέντες] Malim simplex αἱρεθέντες. nam alterum illud compositum in hac re haud est usitatum. ΔΙ facile potuit ex ΑΙ enasci. Reisk. Intelligo διαιρεθέντες, *seorsim electi*. Auger.

Ἐν ἀγορᾷ] Lego: ἐν τῇ ἀγορᾷ. Reisk. Reiskio assentitur Augerus.

Οἷα] Bene si habet, aut usurpatum est raro modo pro ὡς, aut leg. est: οὐχ οἷα οἱ βέλτιστοι ἐν τῇ πόλει ἐβούλοντο, ὄντα. Reisk. *Non qualia optima*, pro *non optima* simpliciter, modo apud scriptores Græcos usitato. Auger.

Ἄγειν] Idem est atque ὥστε ἄγειν, vel πρὸς τὸ ἄγειν. Reisk.

Προσήσεσθαι] Προήσεσθαι. Cont.

Κωλυόντων, ἀπιόντες] Videtur ἄγειν interponendum. Reisk. Ad κωλυόντων subaudi ἄγειν, quod addi velim. Auger.

Μουνυχιάσιν· ἐπειδὴ δὲ [1] ἐκάθισαν, ἐβουλεύοντο τί χρὴ
ποιεῖν. ἐδόκει οὖν τοῖς ἐγγυηταῖς καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν
ἐκποδὼν ποιῆσαι τὸν Ἀγόρατον ὡς τάχιστα. καὶ [2] παρορ-
461 μίσαντες δύο πλοῖα Μουνυχιάσιν ἐδέοντο αὐτοῦ παντὶ τρό-
πῳ ἀπελθεῖν Ἀθήνηθεν, καὶ αὐτοὶ ἔφασαν συνεκπλευσεῖ-
σθαι, ἕως τὰ πράγματα κατασταίη, λέγοντες ὅτι, εἰ κο-
μισθείη εἰς τὴν βουλὴν, βασανιζόμενος ἴσως ἀναγκασθή-
σεται ὀνόματα εἰπεῖν Ἀθηναίων, ὧν ἂν [3] ὑποβάλωσιν οἱ
βουλόμενοι κακόν τι ἐν τῇ πόλει ἐργάζεσθαι. ταῦτα ἐκεί-
νων δεομένων, καὶ παρασκευασάντων πλοῖα, καὶ αὐτῶν
ἑτοίμων ὄντων συνεκπλεῖν, οὐκ ἠθέλησε πείθεσθαι αὐτοῖς
Ἀγόρατος οὑτοσί. καίτοι, ὦ Ἀγόρατε, εἰ μή τί σοι ἦν
παρεσκευασμένον καὶ ἐπίστευες μηδὲν κακὸν πείσεσθαι,
πῶς οὐκ ἂν ᾤχου, καὶ πλοίων παρεσκευασμένων καὶ τῶν
ἐγγυητῶν ἑτοίμων ὄντων σοι συνεκπλεῖν; ἔτι γὰρ οἷόν τέ
σοι [4] ἦν, καὶ οὔπω ἡ βουλή σου ἐκράτει. ἀλλὰ μὲν δὴ οὐχ
462 ὅμοιά γέ σοι καὶ ἐκείνοις ὑπῆρχε. πρῶτον μέν γε Ἀθηναῖοι
ἦσαν, ὥστε οὐκ ἐδεδίεσαν βασανισθῆναι· ἔπειτα πατρίδα
σφετέραν αὐτῶν καταλιπόντες ἕτοιμοι ἦσαν συνεκπλεῖν
μετὰ σοῦ, ἡγησάμενοι ταῦτα μᾶλλον λυσιτελεῖν ἢ τῶν
πολιτῶν πολλοὺς καὶ ἀγαθοὺς ὑπὸ σοῦ ἀδίκως ἀπολέσθαι.

[1] ἐκίνησαν T. R. ἐκεῖ ἦσαν A. [2] παρορμήσαντες T. [3] ὑποβάλλωσιν T. R. A. [3] ἦν om. T. A.

Ἐκίνησαν] Ἐκάθισαν. SCHOTT. Nos autem jubemus Ἐπεὶ δὲ ἐκεῖ ἦσαν. V. nostræ edit. p. 193. TAYLOR. Propius est ἐκεῖ ἦσαν. Ioan. XII. 9. ὅτι ἐκεῖ ἐστί. Xenophon Hellen. IV. p. 538. ἐπεὶ δὲ ἐκεῖ ἦσαν, ὁ μὲν Ἀνταλκίδας etc. Paulo post: κακόν τι ἐν τῇ πόλει ἐργάζεσθαι. Forte, τὴν πόλιν, ut infra, ἐάν τις ὑμᾶς μεγάλα κακὰ ἐργάσηται. MARKLAND. Non dubitassem ἐκεῖ ἦσαν sufficere, nisi adhuc ambigerem, utrum hoc, an ἐκείνῃ ἦσαν, dedisset Lysias, quod ἐκείνῃ prorsus idem est atque ἐκεῖ. Potest quoque Lysias existimari ἐπειδὴ δὲ κοινῇ ἦσαν dedisse. *ut autem una erant.* In hac incertitudine lectionis visum fuit satius antiquum vitium servare. REISK.

Παρορμήσαντος] Π. παρορμίσαντες. H. STEPHAN. Auctor sum recipiendi lectionem Steph. et Coisl. παρορμίσαντες. (Nam παρορμέω est ἀμετάβατον.) Quanquam miror Stephanum, vocem, quam restituit, in suo Thesauro non agnovisse. TAYLOR.

Καὶ ἐπίστευες] Tacite a communi repete εἰ μή. quasi scriptum esset: καὶ εἰ μὴ ἐπίστευες. *et nisi certus fuisses.* tametsi μὴ iteratum utique mallem. REISK.

Ἔτι γὰρ οἷόν τε] Ἔτι γὰρ ἦν οἷόν τε. CONT. Quod potest subaudiri. AUGER.

Ἀλλὰ μὲν δὴ] Imo vero ἀλλὰ γὰρ δὴ — *at enim vero.* In οὐχ ὅμοια videtur subaudiri τὰ διαφέροντα. *non idem tuaque illorumque intererat.* aut, *non erat tua conditio illorumque pari loco.* h. e. major tibi erat necessitas Athenas relinquendi, quam illis; et poteras ab urbe facilius, quam illi, avelli, animoque æquiore desiderium ejus ferre, quæ tibi patria non esset, illis esset. Interim haud celabo lectores conjecturam, cujus olim in mentem venit, speciosam quidem illam, at ego tamen pro vera et certa venditare haud ausim. ἆθλα δὲ μὰ Δί᾽ οὐχ ὅμοια. REISK.

σοὶ δὲ πρῶτον μὲν κίνδυνος ἦν βασανισθῆναι ὑπομείναντι,
ἔπειτα οὐ πατρίδα ἂν σαυτοῦ ἀπέλιπες. ὥστ᾽ ἐκ παντὸς
τρόπου σοὶ μᾶλλον ἢ ἐκείνοις ἐκπλεῦσαι συνέφερεν, εἰ μή
τι ἦν ᾧ ἐπίστευες. νῦν δὲ ἄκων μὲν προσποιῇ, ἑκὼν δὲ πολ-
λοὺς καὶ ἀγαθοὺς Ἀθηναίων ἀπέκτεινας. [1] ὡς δὲ παρε-
σκευάσθη ἅπαντα ἃ ἐγὼ λέγω, καὶ μάρτυρές εἰσι, καὶ 463
αὐτὸ τὸ ψήφισμα [2] οὕτω τῆς βουλῆς καταμαρτυρήσει.

[3] ΨΗΦΙΣΜΑ.

ἐπειδὴ τοίνυν τοῦτο τὸ ψήφισμα ἐψηφίσθη καὶ ἦλθον οἱ ἐκ τῆς βουλῆς Μουνυχίαζε, ἑκὼν ἀνέστη Ἀγόρατος ἀπὸ τοῦ βωμοῦ· καίτοι νῦν γε βίᾳ φησὶν ἀφαιρεθῆναι. ἐπειδὴ δὲ εἰς τὴν βουλὴν [4] ἐκομίσθη, ἀπογράφει Ἀγόρατος πρῶτον μὲν τῶν αὑτοῦ ἐγγυητῶν τὰ ὀνόματα, ἔπειτα τῶν στρατηγῶν καὶ τῶν [5] ταξιάρχων, ἔπειτα δὲ καὶ ἄλλων τινῶν πολιτῶν. ἡ δὲ ἀρχὴ αὕτη τοῦ παντὸς κακοῦ ἐγένετο. ὡς δὲ ἀπέγραψε

[1] ὥστε παρ. T. R. [2] σοῦ τὸ R. A. [3] ΜΑΡΤΥΡΕΣ. ΨΗΦΙΣΜΑ. A. [4] ἐκομίσθησαν T. R. A. [5] ταξιαρχῶν T. R.

Ὑπομείναντι] Aut idem valet h. l. compositum cum simplici μείναντι, aut hoc illi est præferendum. REISK.

Συνέφερεν] Adde tacita cogitatione, ὃ καὶ ἐποίησας ἄν, *id quod etiam tu facturus eras, nisi* —. IDEM.

Ἄκων μὲν προσποιῇ] Bene si habet, subaudiri debet ex insequentibus ἀποκτεῖναι· verum hoc paullo durius est. quare suspicor μένειν vel μεῖναι aut μηνῦσαι deesse. IDEM. Subaudi ἀποκτεῖναι. AUGER.

Ὥστε κ. τ. λ.] Lego: ὡς δὲ παρεσκευάσθη ἅπαντα, ἃ ἐγὼ λέγω, καὶ μάρτυρές εἰσι, καὶ αὐτὸ τὸ ψήφισμα τοῦτο (vel αὐτοῦ) τῆς βουλῆς καταμαρτυρήσει. ΜΑΡΤΥΡΕΣ. ΨΗΦΙΣΜΑ. Infra [p. 134. v. 16. ed. Steph.] πρῶτον μὲν γὰρ τὰ ψηφίσματα αὐτοῦ τὰ ἐκ τῆς βουλῆς — καταμαρτυρεῖ. TAYLOR. Totam sententiam ita lego: ὡς δὲ παρεσκευάσθη ἅπαντα, ἃ ἐγὼ λέγω, καὶ μάρτυρές εἰσι, καὶ αὐτὸ τὸ ψήφισμα τοῦτο (non οὕτω) τῆς βουλῆς καταμαρτυρήσει. ΜΑΡΤΥΡΕΣ. ΨΗΦΙΣΜΑ. Ἐπειδὴ etc. Vulgo deest ΜΑΡΤΥΡΕΣ; quam tamen vocem præcedentia videntur postulare æque ac ΨΗΦΙΣΜΑ: et solenne est vocem istam omitti a Librariis, ut alibi notavi. MARKLAND. Probo ὡς δὲ, sed pro ἃ legi malim ᾗ, *qua ratione ego aio.* καὶ μάρτυρές εἰσι, idem est, ac si dixisset τούτου καὶ μάρτυρές εἰσιν οἱ καταμαρτυρήσοντες. REISK.

Τὸ ψήφισμα σοῦ τὸ τῆς βουλῆς] Sic dedi de meo, pro vulgari τὸ ψήφισμα οὕτω τῆς βουλῆς. Cohæret σοῦ cum καταμαρτυρήσει. *contra te testabitur.* Diversum hoc est psephisma, ab illo, quod p. 391. 9. recitatum fuit, similis tamen argumenti. REISK. Vulgata tamen, quoquo modo se res habeat, nonnihil defenditur ex Isæo π. τ. Κίρων. κλήρ. p. 74. v. 7. ed. Steph. ὃς μοιχὸς ληφθεὶς, καὶ παθὼν ὅ τι προσήκει τοὺς τὰ τοιαῦτα ποιοῦντας, οὐδ᾽ ὣς ἀπαλλάττεται τοῦ πράγματος, ὡς οἱ συνειδότες καταμαρτυροῦσι.

Εἰς τὴν βουλὴν ἐκομίσθησαν] Repone, ἐκομίσθη: de Agorato enim solo loquitur. infra: ἐξῆν Ἀγοράτῳ τούτῳ, πρὶν εἰς τὴν βουλὴν κομισθῆναι, ὅτε ἐπὶ τοῦ βωμοῦ ἐκάθητο Μουνυχιάσι, σωθῆναι: ita distinguendum. Mox: ἀπόκριναι δή μοι. Ἐβούλοντο τοίνυν etc. post vocem μοι exciderunt Agorati Ἀποκρίσεις ad Accusatoris Quæstiones, post quas pergit Orator ad novam materiam. MARKLAND. et *in Edit. min.* TAYLOR. Bene habet vulgata, ἐκομίσθησαν, Agoratus puta, et reliqui, qui cum eo in ara Minervæ Munychiæ consederant, Strategi puta et Taxiarchi. Sed cur illi non fuga prævertebant periculum, si sibi male metuebant? REISK. Sc. Agoratus et ii senatores, qui Munychiam venerant. AUGER.

464 τὰ ὀνόματα, οἶμαι μὲν καὶ αὐτὸν ὁμολογήσειν· εἰ δὲ μὴ,
ἐπ' αὐτοφώρῳ ἐγὼ αὐτὸν ἐξελέγξω. ἀπόκριναι δή [1] μοι.

[2] ΕΡΩΤΗΣΙΣ.

ζ'. Ἐβούλοντο τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, ἔτι πλειόνων
[3] αὐτὸν τὰ ὀνόματα ἀπογράψαι· οὕτω σφόδρα ἔῤῥωτο ἡ
βουλὴ κακόν τι [4] ἐργάζεσθαι αὐτὸν, ὥστ' οὐκ ἐδόκει αὐτοῖς
ἅπαντα τἀληθῆ πω κατηγορηκέναι. τούτους μὲν οὖν ἅπαν-
τας ἑκὼν ἀπογράφει, οὐδεμιᾶς αὐτῷ ἀνάγκης οὔσης. μετὰ
τοῦτο προσαπογράφει ἑτέρους τῶν πολιτῶν. ἐπειδὴ δὲ ἡ
ἐκκλησία Μουνυχιάσιν ἐν τῷ θεάτρῳ ἐγίγνετο, οὕτω σφό-
δρα τινὲς ἐπεμελοῦντο ὅπως καὶ ἐν τῷ δήμῳ περὶ τῶν στρα-
τηγῶν καὶ τῶν [5] ταξιάρχων μήνυσις γένοιτο, [6] — περὶ [7] δὲ
τῶν ἄλλων ἀπέχρη ἐν τῇ βουλῇ μήνυσις ἡ γεγενημένη, —
465 ὥστε καὶ [8] ἐκεῖ παράγουσιν εἰς τὸν δῆμον· καί μοι ἀπόκρι-
ναι, ὦ Ἀγόρατε· [9] οὐ γὰρ οἶμαί σε ἔξαρνον γενέσθαι ἃ
ἐναντίον Ἀθηναίων ἁπάντων [10] ἐποίησας.

[1] μοι, ὦ Ἀγόρατε· Ἆρ' ἀπέγραψας τὰ τούτων ὀνόματα περὶ ὧν λέγω; . . . Οὐδ' οὗτος δήπου ἔξαρνός ἐστιν. Ἐβούλοντο A. [2] ΕΡΩΤΗΣΙΣ om. T. R. A. [3] αὐτοὶ T. [4] ἐργάζεσθαι· αὐτὸς δ' οὐκ T. R. A. [5] ταξιαρχῶν T. R. [6] parentheseos signa om. T. R. [7] γὰρ A. [8] ἐκεῖ τοῦτον παραγ. A. [9] ἀλλ' οἶμαι T. R. οὐ γὰρ ἂν οἶμαι A. [10] ἐποίησας. Ἆρ' ἀπέγραψας ἐν τῷ δήμῳ τοὺς στρατηγοὺς καὶ τοὺς ταξιάρχους· . . . Ὁμολογεῖ A.

Δή μοι] Post δή μοι deesse nonnulla paret. Reisk.

Ἐβούλοντο] Conciliabulum illud latronum, quod βουλὴν appellat. Reisk. Np. senatores. Auger.

Αὐτοὶ] F. αὐτόν. Taylor.

Αὐτὸς δ'] Consentiunt multi codices in hanc lectionem et distinctionem: οὕτω σφόδρα ἔῤῥωτο ἡ βουλὴ κακόν τι ἐργάζεσθαι αὐτόν. οὐκ ἐδόκει αὐτοῖς — lectio, ut mihi videtur, haud contemnenda, dummodo in fine legatur οὐκ ἐδόκει δ' αὐτοῖς. *tam gestiebat*, vel *ruebat senatus ei* (Agorato) *malum dare.* Oratio, id quod paret, est ironica. *Verum non videbatur* (Agoratus) *illis* (latronibus) —. Reisk.

Μετὰ τοῦτο] Post hæc v. deest δὲ, quod respondeat præmisso μέν. Idem.

Μήνυσις ἡ γεγενημένη] Inter μήνυσις et articulum interponunt codices μὲν, unde efficio μόνη. ut constructio verborum paulo conturbatiorum hæc sit: ἀπέχρη μόνη ἡ ἐν τῇ βουλῇ γεγενημένη. Reisk. Contius legit et distinguit, ut ego legi et distinxi. Auger.

Ἀλλ' οἶμαί σε ἔξαρνον γενέσθαι] Ἀλλ' οἶμαί σε οὐκ ἔξαρνον γενήσεσθαι. Cont. Scribe γενήσεσθαι, vel ἂν γενέσθαι: *sed negaturum te reor.* Sequitur: ὁμολογεῖ μὲν αὐτός· ὅμως δὲ, καὶ τὸ ψήφισμα ὑμῖν τοῦ δήμου ἀναγνώσεται. ita distinguendum: et legendum, τὸ ψήφισμα, non τὰ ψηφίσματα. Iterum post vocem ἐποίησας desunt Oratoris Quæstiones, et Agorati *Responsa*, seu Ἀποκρίσεις. Quæ paullo ante præcedunt, ita distingue — μήνυσις γένοιτο, (περὶ δὲ τῶν ἄλλων ἀπέχρη ἐν τῇ βουλῇ μήνυσις ἡ γεγενημένη) ὥστε καὶ ἐκεῖ παράγουσιν εἰς τὸν δῆμον. istud ὥστε connectendum est cum præcedentibus οὕτω σφόδρα ἐπεμελοῦντο. Lege etiam: ἡ ἐν τῇ βουλῇ μήνυσις, ἡ γεγενημένη. Markland. et in *Edit. min.* Taylor. Mihi videtur leg. esse: οὐ γὰρ ἂν οἶμαι. *non enim videris mihi ea infitiaturus esse* —. Reisk.

Ἐποίησας] Id est, hic loci, εἶπας. nam qui loquitur vel indicat, denuntiat aliquid, præsertim in senatu vel concione, is quoque *agit.* Locutio est *actio.* Verum post hoc vocabulum deesse videtur titulus ἈΠΟΚΡΙΣΙΣ ΑΓΟΡΑΤΟΥ. Idem.

[1] ΕΡΩΤΗΣΙΣ.

ὁμολογεῖ μὲν καὶ αὐτὸς, ὅμως δὲ καὶ τὰ ψηφίσματα ὑμῖν τοῦ δήμου ἀναγνώσεται.

[2] ΨΗΦΙΣΜΑ. 466

η'. Ὅτι μὲν ἀπέγραψεν Ἀγόρατος οὑτοσὶ τῶν ἀνδρῶν
ἐκείνων τὰ ὀνόματα, καὶ τὰ ἐν τῇ βουλῇ καὶ τὰ ἐν τῷ δή-
μῳ, καὶ ἔστι φονεὺς ἐκείνων, σχεδόν τι οἶμαι ὑμᾶς ἐπίστα-
σθαι· ὡς τοίνυν ἁπάντων τῶν κακῶν αἴτιος τῇ πόλει ἐγέ-
νετο καὶ οὐδ' ὑφ' ἑνὸς αὐτὸν προσήκει ἐλεεῖσθαι, ἐγὼ οἶμαι
ὑμῖν ἐν κεφαλαίοις ἀποδείξειν. ἐπειδὴ γὰρ ἐκεῖνοι συλληφθέν-
133.1 τες ἐδέθησαν, τότε καὶ ὁ Λύσανδρος εἰς τοὺς λιμένας τοὺς
ὑμετέρους εἰσέπλευσε, καὶ αἱ νῆες αἱ ὑμέτεραι Λακεδαιμο-
νίοις παρεδόθησαν, καὶ τὰ τείχη [3] κατεσκάφη, καὶ οἱ Τριά-
κοντα κατέστησαν, καὶ τοιοῦτον δεινὸν τῇ πόλει ἐγένετο.
ἐπειδὴ τοίνυν οἱ Τριάκοντα κατεστάθησαν, εὐθέως κρίσιν
τοῖς ἀνδράσι τούτοις ἐποίουν ἐν τῇ βουλῇ· ὁ δὲ δῆμος ἐν τῷ
δικαστηρίῳ ἐν δισχιλίοις ἐψηφίσατο. καί μοι ἀνάγνωθι τὸ
ψήφισμα.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

εἰ μὲν οὖν ἐν τῷ δικαστηρίῳ ἐκρίνοντο, ῥᾳδίως ἂν ἐσώζοντο·

[1] ΕΡΩΤΗΣΙΣ om. T. R. A. [2] ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ. A. [3] κατεσκάφησαν, οἱ T. κατεσκάφησαν, καὶ οἱ R. A.

Ὁμολογεῖ μὲν] Post μὲν videtur οὖν vel δὴ deesse. tametsi Lysias in his orationis vinculis paulo esse solet indiligentior atque parcior. Idem.

Τοῦ δήμου] Imo vero τὰ τοῦ δήμου. Verumtamen si pluralis hic bene habet, erit in proximo pro singulari ψήφισμα plurale ψηφίσματα substituendum. aut contra. Idem.

Ἀναγνώσεται] Np. ut millies alibi ὁ γραμματεύς. Auger.

Καὶ τὰ ἐν τῇ βουλῇ] Subaudi ἀπογραφέντα. Reisk.

Καὶ οἱ τριάκοντα] Copulam, qua vulgati carent, de meo addidi. κατεσκάφησαν an κατεσκάφη legendum sit, in dubio relinquam, tametsi singularis numerus est usitatior, et p. 398. 15. est usurpatus in hac ipsa formula. Idem.

Ἐψηφίσατο] Decretum plebs sciscebat, quo suum in hac causa judicandi jus a se in senatum e XXX viris et eorum assessoribus conflatum transferebat, eique facultatem dabat integram viros ab Agorato delatos pro arbitrio aut absolvendi aut damnandi. Idem.

Εἰ μὲν οὖν, κ. τ. λ.] Legi malim ad totam periodum vegetandam hoc modo: Εἰ μὲν οὖν ἐν τῷ δικαστηρίῳ ἐκρίνοντο, ῥᾳδίως ἂν ἐσώζοντο· ἅπαντες γὰρ ἤδη ἐγνωκότες ἦτε, οὗ ἦν κακοῦ ἡ πόλις· νῦν δ' εἰς τὴν βουλὴν αὐτοὺς τὴν ἐπὶ τῶν τριάκοντα εἰσάγουσιν· ἐν ᾗ οὐδὲν ἔτι ὠφελεῖν ἐδύνασθε. Postremum membrum jampridem suis sedibus avulsum et istud ᾗ continuo in ᾧ deformatum elegantissimam juncturam misere funestavit. Taylor. ἐν ᾧ bene habet, idem significans atque ὅτε vel ὅπου. *cum, quando, ubi.* nihil hic est transpositum. Nexus ratiocinii, haud ille nimis obscurus, hic est: In judicio populi libero atque legitimo, si de illis lata fuisset sententia, absoluti abis-

467 ἅπαντες γὰρ ἤδη ἐγνωκότες ἦτε οὗ ἦν κακοῦ ἡ πόλις, ἐν ᾧ
οὐδὲν ἔτι ὠφελεῖν ἐδύνασθε· νῦν δ' εἰς τὴν βουλὴν αὐτοὺς
τὴν ἐπὶ τῶν Τριάκοντα εἰσάγουσιν. ἡ δὲ κρίσις τοιαύτη
[1] ἐγένετο, οἵαν καὶ ὑμεῖς αὐτοὶ ἐπίστασθε. οἱ μὲν γὰρ
Τριάκοντα ἐκάθηντο ἐπὶ τῶν βάθρων, οὗ νῦν οἱ πρυτάνεις
καθέζονται· δύο δὲ τράπεζαι ἐν τῷ πρόσθεν τῶν Τριάκοντα
ἐκείσθην· τὴν δὲ ψῆφον οὐκ εἰς καδίσκους, ἀλλὰ φανερὰν
ἐπὶ τὰς τραπέζας ταύτας ἔδει τίθεσθαι, [2] τὴν μὲν ἐπὶ τὴν
πρώτην, τὴν δὲ καθαιροῦσαν ἐπὶ τὴν ὑστέραν· ὥςτ' ἐκ τί-
νος τρόπου ἔμελλέ τις αὐτῶν σωθήσεσθαι; ἑνὶ δὲ λόγῳ,
ὅσοι εἰς τὸ βουλευτήριον ἐπὶ τῶν Τριάκοντα εἰσῆλθον κρι-
θησόμενοι, ἁπάντων θάνατος κατεγινώσκετο, καὶ οὐδενὸς
468 ἀπεψηφίσαντο, πλὴν Ἀγοράτου τουτουΐ· τοῦτον δὲ ἀφεῖσαν,
ὡς εὐεργέτην ὄντα· ἵνα δὲ εἰδῆτε ὡς πολλοὶ ὑπὸ τούτου τε-
θνᾶσι, βούλομαι ὑμῖν τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἀναγνῶναι.

[3] ΟΝΟΜΑΤΑ.

θ'. Ἐπειδὴ τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, θάνατος αὐτῶν
κατεγνώσθη καὶ ἔδει αὐτοὺς ἀποθνήσκειν, μεταπέμπονται
εἰς τὸ δεσμωτήριον, ὁ μὲν [4] ἀδελφὴν, ὁ δὲ μητέρα, ὁ δὲ γυ-
469 ναῖκα, ὁ δ' [5] ἥτις ἦν ἑκάστῳ αὐτῶν προσήκουσα, ἵνα τὰ

[1] ἐγίγνετο T. R. A.
[2] τὴν μὲν καθαιροῦσαν ἐπὶ τὴν ὑστέραν, τὴν δὲ σώζουσαν ἐπὶ τὴν προτέραν· ὥςτε T. R. A.
[3] ΟΝΟΜΑΤΑ om. T. R. [4] ἀδελφὸν T. [5] εἴ T. R. A.

sent. noratis enim eos insontes esse, perinde atque multos alios, qui per illorum temporum calamitatem in judicium inducti fuissent, nullius noxiæ rei, capitisque damnati. cernebatis enim labem reipublicæ, sed mederi non item noratis. Reisk.

Πρόσθεν τῶν τριάκοντα] Τῶν τριάκοντα mihi videtur scholium quod in textum irrepsit, ac proinde recidi velim. Auger.

Τις αὐτῶν] Interponi velim ἄν. Reisk.

Ἀναγνῶναι] Adde ΟΝΟΜΑΤΑ ΤΩΝ ΥΠΟ ΤΩΝ ΤΡΙΑΚΟΝΤΑ ΚΑΤΑΓΝΩΣΘΕΝΤΩΝ. Cont. Post ἀναγνῶναι deest titulus, aut ΑΝΑΓΝΩΣΙΣ, aut ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ, aut ΟΝΟΜΑΤΑ. Reisk.

Ἀδελφὴν] Sic de meo dedi, pro vulgari ἀδελφὸν, ob insequentia nomina, quæ sunt omnia fœminina. Neque enim licebat nexis, mox morti dandis, mares ad se arcessere necessarios, sed fœminas solummodo, quæ defunctos lavarent, vestirent, exponerent, quæ munia sunt, non virilia, sed muliebria. Idem.

Εἴ τις ἑκάστῳ αὐτῶν προσήκουσα] Lego, προσήκων. quare enim *Fœminas* tantum accerserent condemnati? quin et statim dicit ἀσπασάμενοι τοὺς αὐτῶν, et paulo ante dixerat, τὸν ἀδελφὸν ab hoc vel illo accersitum fuisse. Paulo ante legendum: βούλομαι ὑμῖν τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἀναγνῶναι. ΟΝΟΜΑΤΑ. Ἐπειδὴ τοίνυν, etc. Vulgo deest ΟΝΟΜΑΤΑ. quemadmodum in Andocide de Myster. p. 3. ed. Steph. καί μοι λάβε καὶ ἀνάγνωθι αὐτῶν τὰ ὀνόματα. ΟΝΟΜΑΤΑ. Τούσδε Ἀνδρόμαχος ἐμήνυσεν, Ἀλκιβιάδην, etc. Sic et ibi legendum, cum ante deesset ΟΝΟΜΑΤΑ: paulo post enim recte habetur: καί μοι λάβε καὶ ἀνάγνωθι τὰ ὀνόματα αὐτῶν. ΟΝΟΜΑΤΑ. Τούσδε Τεῦκρος ἐμήνυσε, Φαῖδρον etc. et ita rursus p. 5. Quin et idem iterum defectus videtur esse p. 7. ejusdem Orationis, post voces καὶ αὐτοῖς ἀναγίνωσκε. Markland. F. προσήκων. *In Edit. min.* Taylor. Codices bene multi ἤ τις. ambigo, utrum præstet. utrumvis præferas, semper post προσήκουσα subaudiri debet ταύτην. Reisk.

ὕστατα ἀσπασάμενοι [1] τοὺς αὐτῶν οὕτω τὸν βίον τελευτή-
σειαν. καὶ δὴ καὶ Διονυσόδωρος μεταπέμπεται τὴν ἀδελ-
φὴν τὴν ἐμὴν εἰς τὸ δεσμωτήριον, γυναῖκα ἑαυτοῦ οὖσαν.
πυθομένη δ' ἐκείνη ἀφικνεῖται, μέλαν [2] τε ἱμάτιον ἠμφιε-
σμένη, ὡς εἰκὸς ἦν ἐπὶ τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς τοιαύτῃ συμφορᾷ
κεχρημένῳ. ἐναντίον δὲ τῆς ἀδελφῆς τῆς ἐμῆς Διονυσόδωρος
τά τε οἰκεῖα τὰ [3] ἑαυτοῦ διέθετο, ὅπως αὐτῷ ἐδόκει, καὶ
περὶ Ἀγοράτου τούτου ἔλεγεν ὅτι αἴτιος ἦν τοῦ θανάτου,
καὶ ἐπέσκηπτεν ἐμοὶ καὶ Διονυσίῳ τούτῳ, τῷ ἀδελφῷ τῷ
αὑτοῦ, καὶ τοῖς φίλοις πᾶσι τιμωρεῖν ὑπὲρ αὑτοῦ Ἀγόρα-
τον· καὶ τῇ γυναικὶ τῇ αὑτοῦ ἐπέσκηπτε, νομίζων αὐτὴν
κύειν ἐξ αὑτοῦ, ἐὰν γένηται αὐτῇ παιδίον, φράζειν τῷ γε-
νομένῳ ὅτι τὸν πατέρα αὐτοῦ Ἀγόρατος ἀπέκτεινε, καὶ
κελεύειν τιμωρεῖν ὑπὲρ αὑτοῦ ὡς φονέα ὄντα. ὡς οὖν ἀληθῆ
λέγω, μάρτυρας τούτων παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

ι'. Οὗτοι μὲν τοίνυν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὑπ' Ἀγοράτου
ἀπογραφέντες ἀπέθανον· ἐπεὶ δὲ τούτους ἐκποδὼν ἐποιή- 470
σαντο οἱ Τριάκοντα, σχεδὸν οἶμαι ὑμᾶς ἐπίστασθαι ὡς
πολλὰ καὶ δεινὰ μετὰ ταῦτα τῇ πόλει ἐγένετο· ὧν οὗτος
ἁπάντων αἴτιός ἐστιν, ἀποκτείνας ἐκείνους. ἀνιῶμαι μὲν οὖν
ὑπομιμνήσκων τὰς γεγενημένας συμφορὰς τῇ πόλει, ἀνάγκη
δ' ἐστὶν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, ἐν τῷ παρόντι καιρῷ, ἵν' εἰδῆτε
ὡς σφόδρα ὑμῖν [4] [μὴ] ἐλεεῖν προσήκει Ἀγόρατον. ἴστε μὲν

[1] τὰς A. [2] γε A. [3] αὑτοῦ T. R. [4] [μὴ] om. T. A. οὐκ R.

Μέλαν τε ἱμάτιον] Π. μέλαν γε ἱμάτιον. H. Stephan. Forte, μέλαν θοιμάτιον: nempe, solennem *illum* habitum lugubrem. Mox, pro τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς, scribe αὑτῆς. Markland. Aut τε est delendum, aut deest hæc ferme sententia καὶ δακρύουσα vel δεδακρυμένη (nam perinde est), aut καὶ πενθοῦσα. Reisk.

Ἀνδρὶ αὐτῆς] Leg. ἀνδρὶ αὑτῆς. Taylor.

Αἴτιος ἦν] Malim aut ᾖ aut εἴη. Reisk.

Ἐλεεῖν] Recte habet Cod. Steph. μὴ ἐλεεῖν. Nam illa altera locutio per Ironiam rarissima est in auctore nostro. Hæc familiarissima. Modo in superioribus: Ὧν τοίνυν ἁπάντων τῶν κακῶν αἴτιος τῇ πόλει ἐγένετο, καὶ οὐδ' ὑφ' ἑνὸς αὐτὸν προσήκει ἐλεεῖσθαι, κ. τ. λ. Atque ita in oratione c. Eratosth. Ἥκει δ' ὑμῖν ἐκεῖνος ὁ καιρὸς, ἐν ᾧ δεῖ συγγνώμην καὶ ἔλεον μὴ εἶναι ἐν ταῖς ὑμετέραις γνώμαις. Taylor. Hæc accipienda ironice, malim tamen ante ἐλεεῖν addi μὴ vel οὐκ. Auger.

Ὡς σφόδρα ὑμῖν ἐλεεῖν προσήκει Ἀγόρατον] Vitiosam esse hanc lectionem non opus est arguere: meliorem præbet Codex Stephani μὴ ἐλεεῖν, quam nihil curasse videtur Reiskius, cum *de suo præposuerit* οὐκ *ante vocem* ἐλεεῖν, quod mihi quidem frigidum videtur. Vehementius quoddam verbum requiritur ad sententiæ gravitatem: forte in lectione, quam præbet Margo Stephani μὴ ἐλεεῖν, hæc latet antiqua et germana: ὡς σφόδρα ὑμῖν μισεῖν προσήκει Ἀγόρατον. Ita p. 147. v. 29. ed. Steph.

γὰρ τοὺς ἐκ Σαλαμῖνος τῶν πολιτῶν κομισθέντας, οἷοι
ἦσαν καὶ ὅσοι, καὶ οἵῳ ὀλέθρῳ ὑπὸ τῶν Τριάκοντα ἀπώ-
λοντο· ἴστε δὲ τοὺς ἐξ Ἐλευσῖνος, ὡς πολλοὶ ταύτῃ τῇ
συμφορᾷ ἐχρήσαντο· μέμνησθε δὲ καὶ τοὺς ἐνθάδε διὰ τὰς
ἰδίας ἔχθρας ἀπαγομένους εἰς τὸ δεσμωτήριον. οἳ οὐδὲν
κακὸν τὴν πόλιν ποιήσαντες ἠναγκάζοντο αἰσχίστῳ καὶ
ἀκλεεστάτῳ ὀλέθρῳ ἀπόλλυσθαι, οἱ μὲν γονέας σφετέρους
αὐτῶν πρεσβύτας καταλιπόντες, οἳ ἤλπιζον ὑπὸ τῶν σφε-
τέρων αὐτῶν παίδων γηροτροφηθέντες, ἐπειδὴ τελευτήσαιεν
τὸν βίον, ταφήσεσθαι, οἱ δὲ ἀδελφὰς ἀνεκδότους, οἱ δὲ παῖ- 134. 1
471 δας μικροὺς πολλῆς ἔτι θεραπείας δεομένους. οὓς, ὦ ἄνδρες
δικασταὶ, ποίαν τινὰ οἴεσθε γνώμην περὶ τούτου ἔχειν, ἢ
ποίαν τινὰ ἂν ψῆφον θέσθαι, εἰ ἐπ' ἐκείνοις [1] γένοιτο, ἀπο-
στερηθέντας διὰ [2] τοῦτον τῶν ἡδίστων; ἔτι δὲ τὰ τείχη ὡς
κατεσκάφη, καὶ αἱ νῆες τοῖς πολεμίοις παρεδόθησαν, καὶ
[3] τὰ νεώρια καθῃρέθη, καὶ Λακεδαιμόνιοι τὴν ἀκρόπολιν
[4] ὑμῶν εἶχον, καὶ ἡ δύναμις ἅπασα τῆς πόλεως παρελύθη,
ὥστε μηδὲν διαφέρειν τῆς ἐλαχίστης πόλεως τὴν πόλιν. πρὸς
δὲ τούτοις τὰς ἰδίας οὐσίας ἀπωλέσατε, καὶ τὸ τελευταῖον
συλλήβδην ἅπαντες ὑπὸ τῶν Τριάκοντα ἐκ τῆς πατρίδος
472 ἐξηλάθητε. ταῦτα ἐκεῖνοι οἱ ἀγαθοὶ ἄνδρες αἰσθόμενοι οὐκ
ἔφασαν ἐπιτρέψαι τὴν εἰρήνην, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, ποιήσα-
σθαι· οὓς σὺ, Ἀγόρατε, [5] βουλομένους ἀγαθόν τι πρᾶξαι

[1] γένοιντο T. A. [2] τούτων T. [3] τὰ om. T. A. [4] ἡμῶν T. [5] βουλόμενος T.

χρὴ — οὐκ εἴ τις τολμᾷ διὰ τοῦτο μισεῖν: v. 32. οὐκ ἄξιον ἀπ' ὄψεως, ὦ βουλὴ, οὔτε φιλεῖν, οὔτε μισεῖν οὐδένα. P. 152. v. 18. ὥστε ὑπὸ πάντων τῶν πεπραγμένων μισηθέντες ἀπελθεῖν. Antiphon p. 145. v. 17. ἀποδείξω ὑμῖν τοὺς κατηγόρους ἀξίους οὐ μόνον ὑπ' ἐμοῦ μισεῖσθαι, ἀλλὰ καὶ ὑφ' ὑμῶν πάντων καὶ τῶν ἄλλων πολιτῶν. Demosthenes in Pantænetum p. 982. 12. ed. Reisk. ὡς ὃς ἂν σοὶ δανείσῃ, τοῦτον δημοσίᾳ μισεῖσθαι προσήκει. SLUITER.

Περὶ τούτου] Mox dicit διὰ τούτων, *per hos*, nempe Agroratum et τοὺς XXX. Hic itaque scribendum περὶ τούτων, aut illic διὰ τούτου. Pro γένοιντο, forte leg. γένοιτο. *si res esset arbitrii illorum*. MARKLAND.

Γένοιντο] Malim γένοιτο. TAYLOR. Subauditur τὸ θέσθαι τὴν ψῆφον. REISK.

Διὰ τοῦτον] Dedi. *propter hunc*, Agoratum puta. IDEM.

Ἔτι δὲ] Subandi a communi e superioribus repetendum μέμνησθε. IDEM.

Τὴν ἀκρόπολιν ἡμῶν — τῆς πόλεως — τῆς ἐλαχίστης πόλεως τὴν πόλιν] Molesta est eadem vox toties repetita in eadem sententia. suspicor ultimam τὴν πόλιν esse a Glossatore Grammatico. nisi supra, ἡ δύναμις ἅπασα τῆς πόλεως παρελύθη, pro τῆς πόλεως scribendum sit τῆς πολιτείας. MARKLAND.

Τούτοις τὰς] Videtur καὶ interponendum esse. REISK.

Οὓς σὺ Ἀγόρατε, κ. τ. λ.] Multa sunt in hoc commate, quæ mihi stomachum movent. 1. Istud τῇ πόλει usque ad nauseam ingeminatum, ἀγαθόν τί πρᾶξαι τῇ πόλει ἀπέκτεινας, μηνύσας αὐτοὺς τῇ πόλει — καὶ αἴτιος εἶ ἁπάντων τῇ πόλει τῶν κακῶν τῶν γεγενημένων: quorum omnia non sunt Græca. 2. Istud βουλόμενος etc. est præter rem, sed hoc facilem medicinam recipit, legendo βουλομένους, quæ verissima est lectio. 3. Falso id dicitur delationem Agorati hujusmodi esse, hos homines ἐπιβουλεύειν τῷ πλήθει. Infra enim: Δεῖ τοίνυν αὐτὸν ὡς δικαίως ἐμήνυσε ταῦτα, ἀποφαίνειν, ὁρῶν αὐτοὺς πονηρὰ καὶ οὐκ ἐπιτήδεια τῷ δήμῳ τῷ ὑμετέρῳ πράττοντας, οἴομαι δὲ οὐδ' ἂν τοῦτο αὐτὸν ἐπιχειρῆσαι ἀποδεικνύναι. 4. Denique male usurpatur τῷ πλήθει τῷ ὑμετέρῳ, cum ad Agoratum oratio convertitur. TAYLOR.

τῇ πόλει ἀπέκτεινας, μηνύσας αὐτοὺς τῇ [1] πόλει ἐπιβου-
λεύειν [2] [καὶ] τῷ πλήθει τῷ [3] ὑμετέρῳ, καὶ αἴτιος εἶ ἁπάν- 473
των τῇ πόλει τῶν κακῶν τῶν γεγενημένων. νῦν οὖν μνησθέν-
τες καὶ τῶν ἰδίων ἕκαστος δυστυχημάτων καὶ τῶν κοινῶν
τῆς πόλεως, τιμωρεῖσθε τὸν αἴτιον τούτων.

ιά. Θαυμάζω δ' ἔγωγε, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, ὅ τί ποτε
τολμήσει πρὸς ὑμᾶς ἀπολογεῖσθαι· δεῖ γὰρ αὐτὸν ἀπο-
δεῖξαι, ὡς οὐ κατεμήνυσε τῶν ἀνδρῶν τούτων οὐδ' αἴτιος
αὐτοῖς ἐστὶ τοῦ θανάτου, [4] ὅπερ οὐκ ἂν δύναιτο οὐδέποτε
ἀποδεῖξαι. πρῶτον μὲν γὰρ τὰ ψηφίσματα αὐτοῦ τὰ ἐκ
τῆς βουλῆς καὶ τοῦ δήμου καταμαρτυρεῖ, διαῤῥήδην ἀγο- 474
ρεύοντα περὶ ὧν Ἀγόρατος κατείρηκεν· ἔπειτα ἡ κρίσις, ἣν
ἐκρίθη ἐπὶ τῶν Τριάκοντα καὶ ἀφείθη, διαῤῥήδην λέγει,
διότι φησὶν ἔδοξε τἀληθῆ εἰσαγγεῖλαι. [5] καί μοι
ἀνάγνωθι [τὰ ψηφίσματα καὶ] [6] τὰς γραφάς.

[1] βουλῇ R. A. [2] [καὶ] om. T. R. A. [3] ἡμετέρῳ R. A. [4] κἂν δύναιτο T. ὃ οὐκ ἂν δυν. R. A. [5] καί μοι . . . . . γραφὰς om. T. uncos om. R. A. [6] τὴν γραφὴν A.

Ἀγαθόν τι πρᾶξαι τῇ πόλει] Forte, τὴν πόλιν. Isocrates Panegyrico: ὅστις οὖν οἴεται τοὺς ἄλλους κοινῇ πράξειν ἀγαθόν. Demosthenes Orat. περὶ Συντάξ. τὴν πόλιν πρᾶξαι ἀγαθά. Lucas tamen Actor. IX. 13. altera forma utitur: ὅσα κακὰ ἐποίησε τοῖς ἁγίοις σου. et Isocrates Orat. de Bigis, ad finem: et Xenophon Hellen. IV. p. 540. ἐνόμισε καταπρᾶξαι ἄν τι τῇ πόλει ἀγαθόν. MARKLAND. F. τὴν πόλιν. *In Edit. min.* TAYLOR. Differre credo πρᾶξαι ἀγαθὸν τὴν πόλιν, et πρᾶξαι ἀγαθὸν τῇ πόλει. hoc significat *urbi aliquod bonum conciliare, comparare*, illud *urbem aliquo bono afficere*. Animadv. Char. Aphrod. l. ii. c. vi. p. 191. D' ORVILLE.

Τῇ πόλει ἐπιβουλεύειν τῷ πλήθει τῷ ὑμετέρῳ· καὶ αἴτιος εἶ etc.] Ita interpungendum post ὑμετέρῳ, et legendum, καὶ τῷ πλήθει: distinguit enim τὴν πόλιν a τῷ πλήθει. exempla passim. Editio Vanderheidii in Parenthesi male includit hæc quatuor vocabula, τῷ πλήθει τῷ ὑμετέρῳ, quasi essent exegetica tantum vocum τῇ πόλει. Sequitur: καὶ αἴτιος εἶ ἁπάντων τῇ πόλει τῶν κακῶν τῶν γεγενημένων. aures eruditas lædet, nisi fallor, hic ordo verborum. potior foret: καὶ αἴτιος εἶ ἁπάντων τῶν κακῶν τῶν τῇ πόλει γεγενημένων. MARKLAND. F. τῇ πόλει ἐπιβουλεύειν καὶ τῷ πλήθει. *In Edit. min.* TAYLOR. Pro vulgari τῇ πόλει dedi de meo τῇ βουλῇ, id est πρὸς τὴν βουλήν. *qui ad senatum detuleris*, vel *denunciaveris, hos viros plebi nostræ insidiari.* REISK.

Κἂν δύναιτο, κ. τ. λ.] Delet hæc Schottus. Sed festinanter nimis, si me audias. Lege: ὃ οὐκ ἂν δύναιτο οὐδέποτε ἀποδεῖξαι. Aliquatenus præivit Scaliger. Vid. Lect. Lysiac. c. 12. TAYLOR. ἀλλ' οὐκ ἂν δύναιτο οὐδ' ἐπιδεῖξαι. CONT.

Αὐτοῦ] Quare iterum hoc deleat Schottus plane nescio. TAYLOR. Ita distinguendum: et construendæ voces αὐτοῦ καταμαρτυρεῖ, non τὰ ψηφίσματα αὐτοῦ. Parva sunt hæc, fateor: sed hæc parva Virum magnum, Schottum, in errorem induxerunt, ut putaret ejiciendam esse vocem αὐτοῦ, quam tamen postulat sensus. MARKLAND. Cum Marklando facit Augerus.

[1]ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ. [2]ΓΝΩΣΙΣ. [3]ΓΡΑΦΑΙ.

ὡς μὲν οὖν οὐκ ἀπέγραψεν, οὐδενὶ τρόπῳ δύναιτ᾽ ἂν ἀπο-
475 δεῖξαι· δεῖ τοίνυν αὐτὸν ὡς δικαίως ἐμήνυσε ταῦτα ἀποφαίνειν, ὁρῶν αὐτοὺς πονηρὰ καὶ οὐκ ἐπιτήδεια τῷ δήμῳ τῷ ὑμετέρῳ πράττοντας. οἴομαι [4]δ᾽ οὐδ᾽ ἂν [5]τοῦτο αὐτὸν ἐπιχειρῆσαι ἀποδεικνύναι. οὐ γὰρ δήπου, εἴ τι κακὸν τὸν
476 δῆμον τῶν Ἀθηναίων εἰργάσαντο, οἱ Τριάκοντα, δεδιότες μὴ [6]καταλυθείη ἂν ὁ δῆμος, τιμωροῦντες ὑπὲρ τοῦ δήμου ἂν αὐτοὺς ἀπέκτειναν, ἀλλ᾽ οἶμαι πολὺ τοὐναντίον τούτου.

ιβ΄. Ἀλλ᾽ ἴσως φήσει ἄκων τοσαῦτα κακὰ ἐργάσασθαι.

[1] ΨΗΦΙΣΜΑ. T. [2] ΓΝΩΣΙΣ om. T. R. A. [3] ΓΡΑΦΗ T. A. [4] δ᾽ om. T. [5] τοῦτό γε R. τοῦτον T. [6] καταλυθείησαν, ὁ T.

ΨΗΦΙΣΜΑ. ΓΡΑΦΗ.] Ante has voces MS. Stephani bene inserit, καί μοι ἀνάγνωθι. Pro ΨΗΦΙΣΜΑ vero, legendum ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ: *duo* enim erant, unum τῆς βουλῆς, alterum τοῦ δήμου, ut paulo ante dixit. ΓΡΑΦΗ autem est κρίσις seu *Consultum* τῶν XXX. cujus particulam modo citaverat, Διότι ἔδοξε etc. MARKLAND. In vulgatis locus hic sic circumfertur. εἰσαγγεῖλαι. ΨΗΦΙΣΜΑ. ΓΡΑΦΗ. ὡς μὲν οὖν. Ego collatis inter se codicum lectionibus hanc conflavi, quam arbitror a vera Lysiæ manu proxime abesse: εἰσαγγεῖλαι. καί μοι ἀνάγνωθι τὰ ψηφίσματα καὶ τὰς γραφάς. ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ. ΓΡΑΦΑΙ. Ὡς μὲν οὖν — In plurali dixit τὰς γραφὰς et ΓΡΑΦΑΙ. Vocabulum γραφὴ h. l. a Lysia sensu rariusculo usurpatum est pro ἀπογραφή. Designat illos duos indices ab Agorato, id quod e superioribus constat, alium post alium, exhibitos, in quibus perscripserat nomina a se delatorum. Paulo post, sub exitum hujus paginæ recurrit voc. γραφὴ hoc sensu *indicis, d'une liste.* REISK. Hic γραφὴ interpretor *sententia judicum*, cum vulgo intelligi debeat *libellus accusatorius.* AUGER.

Ταῦτα] Malim πάντας. *delatos a se cunctos merito delatos esse.* REISK.

Αὐτοὺς] Np. illos quos detulit Agoratus. AUGER.

Οἴομαι κ. τ. λ.] Π. οἴομαι δὲ οὐδ᾽ ἂν τοῦτο αὐτὸν ἐπιχειρῆσαι ἀποδεικνύναι. H. STEPHAN. CONT. TAYLOR.

Οὐ γὰρ δήπου κ. τ. λ.] Recte jam tandem Schottus sustulit otiosum istud ὁ δῆμος. Minus tamen recte interpres, qui in ejus verba semper fere jurat, ὁ δῆμος τιμωροῦντες. Utrique communiter etiam deletis delendis imposuit hujus loci prava distinctio. Emendabit lector nasutus mecum: Οὐ γὰρ δήπου, εἴ τι κακὸν τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων εἰργάσαντο, οἱ τριάκοντα, δεδιότες μὴ καταλυθείησαν [καταλυθείη ἂν ὁ δῆμος, in *Edit. min.*], τιμωροῦντες ὑπὲρ τοῦ δήμου ἂν αὐτοὺς ἀπέκτειναν. TAYLOR. Lego et distinguo: οὐ γὰρ δήπου, εἴ τι κακὸν τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων εἰργάσαντο, οἱ Τριάκοντα, δεδιότες μὴ καταλυθείη ἂν ὁ δῆμος, τιμωροῦντες ὑπὲρ τοῦ δήμου ἂν αὐτοὺς ἀπέκτειναν. *si enim isti populum* (vel, *statum popularem*) *Atheniensem in re qualibet læsissent, Trigintaviri non punissent eos morte, popularis status gratia,* vel *metu ne Democratia dissolveretur: immo contra,* muneribus eos affecissent. Ὁ δῆμος est *Democratia*, status popularis. ubique occurrit tum apud Nostrum, tum Æschinem, Lycurgum, Diog. Laertium, etc. Male has voces delet Schottus. par huic mendum Orat. XIX. ubi pro ᾠήθησαν Stephanus restituit ᾠήθη ἄν. Mox, pro εἶτα δὲ καὶ ἐκεῖνο μεμνῆσθαι, forte scribendum δεῖ. Vulgata tamen ferri potest. MARKLAND. Ego locum hunc in vulgatis a mala interpunctione uniusque literæ redundantia misere affectum, ad mentem Marklandi, a quo feliciter sanatus est, restitui. REISK.

Εἰργάσαντο] Redit ad delatos ab Agorato. IDEM.

Τοὐναντίον τούτου] Occisi sunt scil. e contrario, quod salutaria reipublicæ consilia agitabant, cautumque ibant, ne libertas publica jugularetur. Vel sic potius: Imo vero plurimi eos fecissent, et honoribus auxissent, ob studium patriam pessumdandi. IDEM.

Τοσαῦτα] Graviter dictum. Nam cum haud sit inconsentaneum, aliquem imprudentem et invitum aliquando labi, errore suo, alienove impulsu, tum est admodum improbabile, eum invitum sæpe ruere. contra vero, quo sæpius peccet, hoc certius constat eum data opera peccare volentem. IDEM.

ἐγὼ δ᾽ οὐκ οἶμαι, ὦ ἄνδρες δικασταί, οὐδ᾽ ἐάν τις ὑμᾶς ὡς μάλιστα ἄκων μεγάλα κακὰ ἐργάσηται, ὧν μὴ οἷόν τε γενέσθαι ἐστὶν ὑπερβολήν, οὐ τούτου ἕνεκα οὐ δεῖν ὑμᾶς ἀμύνεσθαι. εἶτα δὲ καὶ [1]ἐκείνων μεμνῆσθαι, ὅτι ἐξῆν Ἀγοράτῳ
τούτῳ, πρὶν εἰς τὴν βουλὴν κομισθῆναι, ὅτ᾽ ἐπὶ τοῦ βωμοῦ 477
ἐκάθητο Μουνυχιάσι, σωθῆναι· καὶ γὰρ πλοῖα παρεσκεύαστο καὶ [2][οἱ] ἐγγυηταὶ ἕτοιμοι ἦσαν συναπιέναι. καίτοι εἰ ἐκείνοις ἐπείθου καὶ ἠθέλησας ἐκπλεῦσαι μετ᾽ ἐκείνων, οὔτ᾽ ἂν ἑκὼν οὔτε ἄκων τοσούτους Ἀθηναίους ἀπέκτεινας· νῦν δὲ πεισθεὶς ὑφ᾽ ὧν τότε ἐπείσθης, εἰ τῶν στρατηγῶν καὶ τῶν [3]ταξιάρχων τὰ ὀνόματα μόνον εἴποις, μέγα τι ᾤου παρ᾽ αὐτῶν [4]διαπράξασθαι. οὔκουν τούτου ἕνεκα δεῖ σε παρ᾽ ἡμῶν συγγνώμης τινὸς τυχεῖν, ἐπεὶ οὐδὲ ἐκεῖνοι παρὰ σοῦ οὐδεμιᾶς ἔτυχον, οὓς σὺ ἀπέκτεινας. καὶ Ἱππίας μὲν ὁ Θάσιος καὶ Ξενοφῶν ὁ Ἰκαριεύς, οἳ ἐπὶ τῇ αὐτῇ αἰτίᾳ
τούτῳ ὑπὸ τῆς βουλῆς μετεπέμφθησαν, οὗτοι μὲν ἀπέθανον, 478
ὁ μὲν στρεβλωθείς, Ξενοφῶν, ὁ δὲ [5]Ἱππίας * * * * διότι

[1] ἐκεῖνο T. R. A. [2] [οἱ] om. T. uncos om. R. A. [3] ταξιαρχῶν T. R. A. [4] διαπράξεσθαι A. [5] Ἱππίας οὕτω· διότι T. R. A.

Ὑπερβολὴ] Π. ὑπερβολήν. H. STEPHAN.

Οὐ τούτου ἕνεκα οὐ δεῖν ὑμᾶς ἀμύνεσθαι] Idem est ac si dixisset: οὐκ οἴομαι δεῖν ὑμᾶς διὰ τοῦτο οὐκ ἀμύνεσθαι. *non autumo vos ideo oportere ultionem omittere.* Denique sitne οὐ δεῖν, ut est in libris, servandum, an οὐδὲ δεῖν legendum, in medio relinquam, et nil magnopere interest. REISK.

Εἶτα δὲ καὶ] Εἶτα δεῖ καί. CONT.

Μεμνῆσθαι] F. Μέμνησθε. TAYLOR. Haud repugnabo. verum neque in vulgata video, quod obstet. Aut enim potest infinitivus hic pro more solito Græcorum accipi pro imperativo, ubi δεῖ subauditur, aut potest a communi e superioribus repeti οἴομαι ὑμᾶς. *arbitror vos meminisse.* ἐκείνων possit ferri, æquipollens τῷ ἐκείνου in singulari. *meminisse illius*, quod statim sequitur. REISK. Sub. οἶμαι ὑμᾶς. AUGER.

Καὶ ἐγγυηταὶ ἕτοιμοι] Scribe, καὶ οἱ ἐγγυηταὶ, ut supra et infra. Paulo ante, distinguendum post Μουνυχιάσι, non post ἐκάθητο. MARKLAND.

Διαπράξασθαι] Lege, διαπράξεσθαι, *te consecuturum esse.* IDEM.

Καριεὺς] Nullus fuit demus Καρία in Attica, unde gentile formari possit Καριεύς. Tu lege meo periculo Ἰκαριεὺς a pago seu demo Ἰκαρία, a quo gentile Ἰκαριεὺς invenitur apud Demosthen. c. Conon. et de illo demo, quem alii Ἰκάριον, alii Ἰκαρίαν vocant, marmoris Arundeliani Chronicon loquitur pag. 3. lin. 55. tum Harpocratio, Stephanus, Suidas, et alii. PALMER. Vide quoque Meursium de Pagis. TAYLOR.

Οὕτω] Si fas sit non omnia scire, sit istud portentum inter ea, quæ juxta sciam cum maxime inscientibus. IDEM. *Eodem modo:* scil. quæstioni subjectus. sed vocem οὕτω mihi suspectam reddunt Distributiva ista μὲν et δὲ, quæ Dissimilitudinem aliquam pœnarum innuere videntur. Modus aliquis supplicii, quod patiebatur Hippias, forte latet sub ista voce. Vide Pollucem VIII. 7. segm. 71. ubi recenset *instrumenta carnificis*, quæ erant ξίφος, βρόχος, τύμπανον, φάρμακον, κώνειον. Plura vide apud Aristophanem in Ranis. MARKLAND. Miror ambos hosce viros doctissimos in re plana et obvia æstuare, et de obscuritate queri, et inscitiam suam fateri, neque recordari eorum, quæ bene norant, et alibi recte ipsi tradiderant. Velim omnes auctorum Græcorum locos salebrosos ita esse planos et expeditos, atque

479 [1] οὐκ ἄξιοι ἐδόκουν τοῖς Τριάκοντα σωτηρίας εἶναι — οὐ-
δένα γὰρ Ἀθηναίων ἀπώλλυσαν —· Ἀγόρατος δὲ ἀφείθη,
διότι ἐδόκει ἐκείνοις τὰ ἥδιστα πεποιηκέναι.

ιγ'. Ἀκούω δ' αὐτὸν καὶ εἰς Μενέστρατον ἀναφέρειν τι
περὶ τῶν [2] γραφῶν τούτων. τὸ δὲ τοῦ Μενεστράτου πρᾶγμα
τοιοῦτον ἐγένετο· ὁ Μενέστρατος οὗτος ἀπεγράφη ὑπὸ τοῦ
Ἀγοράτου καὶ συλληφθεὶς ἐδέδετο· Ἁγνόδωρος δ' ἦν Ἀμ- 135.1
φιτροπαιεύς, δημότης τοῦ Μενεστράτου, Κριτίου κηδεστὴς
τοῦ τῶν Τριάκοντα. οὑτοσὶ οὖν, ὅτε ἡ ἐκκλησία [3] Μουνυχιά-
σιν ἐν τῷ θεάτρῳ [4] ἐγίνετο, ἅμα μὲν βουλόμενος τὸν Μενέ-
στρατον σωθῆναι, ἅμα δὲ ὡς πλείστους ἀπογραφέντας
480 ἀπολέσθαι, παράγει αὐτὸν εἰς τὸν δῆμον, καὶ [5] εὑρίσκον-
ται αὐτῷ κατὰ τὸ ψήφισμα τουτὶ ἄδειαν.

[6] ΨΗΦΙΣΜΑ.

ἐπειδὴ δὲ τοῦτο τὸ ψήφισμα ἐγένετο, μηνύει ὁ Μενέστρατος

[1] οὐκ ἂν ἄξιοι T. οὐκ ἀνάξιοι R. [2] ἀπογραφῶν A. [3] ἐν Μουν. T. [4] ἐγένετο T. R. A. [5] εὑρίσκων τε T. [6] ΨΗΦΙΣΜΑ. om. T.

hic est. οὕτως ἀποθνήσκειν, cum opponitur τῷ στρεβλωθεὶς ἀποθνήσκειν, idem est atque simpliciter morti dari, sine præmisso tormentorum cruciatu. οὕτως idem est atque ἁπλῶς, vulgari mortis genere, quo plerique interimuntur, qui supplicio capitis luunt. v. Herodot. p. 119. 11. edit. Gronov. Aristophanis Ranas v. 638. Markland. ad Demosth. Midianam p. 89. 6. Ego ipse quoque hoc de usu particulæ οὕτως, ni fallor, ad Polybium admonui, et exempla plura contuli. Reisk. οὕτω, simplici mortis genere, sive tormentis. Auger.

Οὐκ ἂν ἄξιοι] Istud ἂν est in hoc loco importunissimum et recte abest a Coisl. codice. Taylor. Esse ἂν h. l. importunissimum aienti Tayloro largior equidem, nego tamen, quod ille ait, recte a Coislin. abesse. Duo vocabula ἂν ἄξιοι in unum ἀνάξιοι erant contrahenda. Xenophon et Hippias videbantur triginta tyrannis non indigni, qui servarentur propterea, quod civem Atheniensem nullum pessumdedissent sua delatione. Non indigni salute sunt homines frugi. Hi videbantur illi duo tyrannis esse (sic). propterea de medio eos tollebant. nam hominem frugi, dignum vitalibus auris, non poterant pati quenquam superesse. Reisk.

Ἀπώλλυσαν] Hi duo nempe modo dicti, Xenophon et Hippias, nemini causam exitii denunciatione sua attulerant, h. e. neminem indicaverant. Idem.

Ἀμφιτροπαιεὺς] Ἀμφοτροπαιεύς, Ald. Coisl. Κηφισιᾶσιν ἕτερον ἀγρὸν, Ἀμφιτροπῆσιν ἐργαστήρια δύο. Æsch. c. Timarch. Taylor.

Ἐν Μουνυχιάσιν] Lege Μουνυχιάσιν absque ἐν, ut semper alibi solet noster, atque uti legebat quoque Ald. Vid. Duker. ad Thucyd. VIII. 92. Idem.

Εὑρίσκων] Rectius εὑρίσκει, [vel εὕρισκε. In Edit. min.] Idem. Lego: καὶ εὕρισκέ γε (vel εὑρίσκετο) αὐτῷ κατὰ τὸ ψήφισμα τουτὶ ἄδειαν. ΨΗΦΙΣΜΑ. Ἐπειδὰν δὲ τοῦτο τὸ ψήφισμα ἐγένετο, etc. Andocides de Myster. p. 5. Τεῦκρος ἦλθε Μεγαρόθεν ἄδειαν εὑρόμενος. In Stephani Edit. deest ΨΗΦΙΣΜΑ, quod in suam inseruit Vanderheidius, ex conjectura, opinor. certissimam tamen restitutionem puto. Mox sic distingue et lege: ἀληθῆ εἰσαγγεῖλαι· ὑμεῖς δὲ πολλῷ χρόνῳ ὕστερον λαβόντες, ἐν δικαστηρίῳ, ὡς ἀνδροφόνον ὄντα, θάνατον δικαίως καταψηφισάμενοι, τῷ δημίῳ παρέδοτε· καὶ ἀπετυμπανίσθη. Schottus quoque conjicerat τῷ δημίῳ, carnifici, pro τῷ δήμῳ. Markland. Duo vocabula, in vulgatis h. l. versantia εὑρίσκων τε, in unum εὑρίσκονται contraxi. impetrant, quoquo modo, quaqua arte vel fraude obtinent, ut ei venia spiritus daretur. Critias puta, et Hagnodorus, iisque dediti. Reisk.

καὶ προσαπογράφει ἑτέρους τῶν πολιτῶν. τοῦτον μέντοι οἱ
μὲν Τριάκοντα ἀφεῖσαν, ὥςπερ Ἀγόρατον τουτονί, δόξαντα
[1] ἀληθῆ εἰσαγγεῖλαι· ὑμεῖς δὲ πολλῷ χρόνῳ ὕστερον λα-
βόντες ἐν δικαστηρίῳ ὡς ἀνδροφόνον ὄντα, θάνατον δικαίως
καταψηφισάμενοι, τῷ [2] δημίῳ παρέδοτε, καὶ ἀπετυμπα-
νίσθη. καίτοι εἰ [3] ἐκεῖνος ἀπέθανεν, ἦπου Ἀγόρατός γε δι- 481
καίως ἀποθανεῖται, [4] ὅς γε τόν [5] τε Μενέστρατον ἀπογράψας
αἴτιος [6] ἐκείνῳ ἐστὶ τοῦ θανάτου, καὶ τοῖς ὑπὸ Μενεστράτου
ἀπογραφεῖσι τίς αἰτιώτερος ἢ ὁ εἰς τοιαύτην ἀνάγκην
ἐκεῖνον καταστήσας;

ιδ'. Ἀνόμοιος δέ μοι δοκεῖ Ἀριστοφάνει γενέσθαι τῷ
Χολλίδῃ, ὃς ἐγγυητὴς τότε τούτου ἐγένετο καὶ τὰ πλοῖα
παρασκευάσας Μουνυχιάσιν ἕτοιμος ἦν συνεκπλεῖν μετὰ
τούτου. καὶ τό γε ἐπ' [7] ἐκεῖνον εἶναι ἐσώθης, καὶ οὔτ' ἂν 482
Ἀθηναίων οὐδένα ἀπώλεσας οὔτ' ἂν αὐτὸς [8] σὺ εἰς τοιούτους
κινδύνους κατέστης· νῦν δὲ καὶ τὸν σωτῆρα τὸν σαυτοῦ
ἐτόλμησας ἀπογράψαι, καὶ [9] ἀπέγραψας καὶ ἐκεῖνον καὶ

[1] τἀληθῆ A. [2] δήμῳ T.
[3] ἐκεῖνος δικαίως ἀπέθανεν, ἦπου Ἀ. πολὺ δικαιότερον ἀποθανεῖται A.
[4] ὥςτε T. R. [5] τε om. A.
[6] ἐκείνῳ τε αἴτιος ἦν τ. θ., κ. τ. ὑ. Μ. ἀπογραφεῖσι. Τίς γὰρ ἂν ἄλλος αἰτιώτερος A.
[7] ἐκείνῳ R. A. [8] σὺ om. T. R. A. [9] ἐπέτριψας R.

Τῷ δήμῳ] F. τῷ δημίῳ. Schott. Quod ad veritatem pulcre accedit. Taylor.

Ἐκεῖνος ἀπέθανεν] Videtur δικαίως interponendum. Universe mallem hanc sententiam sic enunciatam fuisse: καίτοι εἰ ἐκεῖνος (Menestratus) δικαίως ἀπέθανεν (ἀπέθανε δὲ δικαίως) ἦπου Ἀγόρατός γε πολὺ δικαιότερον ἀποθανεῖται, ὅς γε τὸν Μενέστρατον ἀπογράψας ἐκείνῳ τε αἴτιος τοῦ θανάτου κατέστη, καὶ τοῖς ὑπὸ Μενεστράτου ἀπογραφεῖσι. τίς γὰρ ἂν ἄλλος εἴη αἰτιώτερος —. Reisk.

Χολλίδῃ] Vel Χολλείδῃ. Nam utroque modo scribitur pro temporum ratione diversitateque exarandi. V. Harpocr. et Maussac., Meursium et Sponium de pagis Attic., σχ. Aristoph. Acharn. 405., Demosth. c. Theocrin., Steph. Byzantin., Reines. Inscript. II. 69., Prid. ad Marm. Oxon. p. 83. Taylor. Χολλείδῃ legisse videtur Harpocration: Χολλεῖδαι, Λυσίας· δῆμος τῆς Λεοντίδος. sed corrigendum videtur Χολλίδαι. Vide Valesium ad locum: et Casaubonum ad Diog. Laertium Platone. Demosthenes adv. Lacriti Παραγρ. Διονύσιος Δημοκρατίδου Χολλίδης. Markland.

Ἐπ' ἐκεῖνον] Ἐπ' ἐκείνῳ. Scalig. Cont. Quod multo melius. Taylor. Scribendum forte ἐκείνῳ. et quantum in ipso erat, servatus fuisses. Sic Orat. XXVIII. ἀλλὰ, τὸ ἐπὶ τούτοις εἶναι, ἐν τοῖς δεινοτάτοις κινδύνοις καθεστήκατε: quantum in his fuit. Thucydides VIII. segm. 48. καὶ τὸ μὲν ἐπ' ἐκείνοις εἶναι. Lucianus Hermot. p. 506. ὅσον γοῦν ἐπ' ἐκείνῳ: ita legendum pro ὅσῳ. Vide ad Orat. XV. Thucydides vero IV. 28. ἐκέλευεν ἥντινα βούλεται δύναμιν λαβόντα, τὸ ἐπὶ σφᾶς εἶναι, ἐπιχειρεῖν· ubi tamen Scholiastes notat, Antyllum, veterem Criticum, legisse ἐπὶ σφίσι. Xenophon Hellen. III. p. 504. ὥςτε τὸ μὲν ἐπ' ἐκείνοις εἶναι, ἀπολώλατε. Markland. Vid. tamen Not. Porson. ad Orest. v. 1338.

Ἀπέγραψας] Ἐπέγραψας. Ald. continuo fere errore. Vide quæ diximus de hac voce ad principium orationis superioris. Ἀπογράψας, Coisl. Taylor. Dedi de meo ἐπέτριψας, pessumdedisti, pro vulgari ἀπέγραψας. Reisk. Vel ἀπέκτεινας.

τοὺς ἄλλους ἐγγυητάς. τοῦτον μέντοι ὡς οὐ καλῶς Ἀθηναῖον
483 ὄντα ἐβούλοντό τινες βασανισθῆναι, καὶ τουτὶ τὸ ψήφισμα
τὸν δῆμον ἀναπείθουσι [1] ψηφίσασθαι.

[2] ΨΗΦΙΣΜΑ.

μετὰ τοῦτο τοίνυν προσιόντες τῷ Ἀριστοφάνει οἱ πράττοντες τότε τὰ πράγματα ἐδέοντο αὐτοῦ κατειπεῖν καὶ σώζεσθαι, καὶ μὴ κινδυνεύειν ἀγωνισάμενον τῆς ξενίας τὰ ἔσχατα παθεῖν. ὁ δὲ οὐκ ἔφη [3] οὐδέποτε· οὕτω χρηστὸς ἦν καὶ περὶ τοὺς δεδεμένους καὶ περὶ τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων, ὥστε εἵλετο μᾶλλον ἀποθανεῖν ἢ κατειπεῖν καὶ ἀδίκως τινὰς ἀπολέσαι. ἐκεῖνος μὲν τοίνυν καὶ ὑπὸ σοῦ ἀπολλύ-
484 μενος τοιουτοσὶ ἐγένετο, [4] καὶ Ξενοφῶν ὁ στρεβλωθεὶς καὶ
Ἱππίας ὁ Θάσιος· σὺ δ' οὐδὲν τοῖς ἀνδράσιν ἐκείνοις συνειδὼς, πεισθεὶς δὲ ὡς σύ γε, ἂν ἐκεῖνοι ἀπόλωνται, μεθέξεις

[1] ψηφίζεσθαι T. R. A. [2] ΨΗΦΙΣΜΑ. om. T. [3] οὐδέποτε ποιήσειν. οὕτω A. [4] καὶ ὁ Ξ. T. A.

Τοῦτον] Aristophanem puta Chollidem. Reisk. Sc. Aristophanem, malim ἐκεῖνον. Auger.

Ὡς οὐ καλῶς Ἀθηναῖον ὄντα] Lege: ὡς οὐ καθαρῶς Ἀθηναῖον ὄντα. Lucian. in Timon. Τύπτεις ἐλευθέρους οὐ καθαρῶς ἐλεύθερος οὐδ' ἀστὸς ὤν. Liban. in vita Demosthenis: τὸ μητρῷον γένος τοῦ ῥήτορος, οὐκ ἦν καθαρῶς Ἀττικός. Heliodorus Æthiopic. initio: ἦν δὲ οὐ πολέμου καθαροῦ τὰ φαινόμενα σύμβολα, ἀλλ' ἀνεμέμικτο καὶ εὐωχίας λείψανα. Taylor. Scribo: τοῦτον μέντοι, ὡς οὐκ ἄλλως (vel οὐχ ὅλως) Ἀθηναῖον ὄντα, ἐβούλοντό τινες βασανισθῆναι· καὶ τουτὶ τὸ ψήφισμα τὸν δῆμον ἀναπείθουσι ψηφίζεσθαι. ΨΗΦΙΣΜΑ. Μετὰ τοῦτο etc. *hunc igitur, utpote cæteroquin* (vel, *omnino*) *non Atheniensem, voluerunt nonnulli quæstioni subjici*, etc. Civis enim Atheniensis tormento subjici per leges non potuit, ut supra narrat Noster: tametsi Demosthenes de Cor. dissentire videatur, in historia Antiphontis, quem Athenienses στρεβλώσαντες occiderunt: si tamen iste Civis revera fuit, et non hoc nomine ab Æschine falso donatus, ad invidiam Demostheni faciendam. Vide et Andocidem de Myster. p. 7. Sed ad Lysiam. Pro βασανισθῆναι prior lectio erat καταγνισθῆναι· quod vult, opinor, καταγνωσθῆναι, *condemnari*. et hoc verum videtur. Iterum restitui vocem ΨΗΦΙΣΜΑ: quæ omissio adeo usitata est, ut bis acciderit in una pagina Lycurgi, p. 165. Edit. Steph. lin. 9. post verbum ἀπέκτεινε, et lin. 30. post vocem ψήφισμα. Sequitur: ὁ δὲ οὐκ ἔφη οὐδέποτε· intellige, κατειπεῖν ἄν. *ille autem pertinaciter affirmavit se nunquam* delatorem fore. Markland. Καλῶς bene habet, idemque h. l. valet atque καθαρῶς. Reisk.

Βασανισθῆναι] Καταγνωσθῆναι, et deinde καταγχνισθῆναι. Scalig. Et hoc postremum forte recte se habet. Modo enim ἀγωνισάμενον τῆς ξενίας. Taylor.

Οὐδέποτε] Post οὐδέποτε videtur ποιήσειν deesse. Reisk.

Ἐκεῖνος μὲν τοίνυν καὶ ὑπὸ σοῦ] Post καὶ videtur αὐτὸς deesse. Idem.

Καὶ ὁ Ξενοφῶν ὁ στρεβλωθεὶς, καὶ Ἱππίας ὁ Θάσιος] Si Hippias ὁ Θάσιος, quare non καὶ Ξενοφῶν ὁ Καριεὺς στρεβλωθείς? mirum ni ista vox exciderit. et ita eos recensuit supra, καὶ Ἱππίας μὲν ὁ Θάσιος, καὶ Ξενοφῶν ὁ Καριεύς. ut aut abjiciendum sit ὁ Θάσιος, vel addendum Καριεύς. sed hoc potius. Sic infra, Θρασύβουλός τε ὁ Καλυδώνιος καὶ Ἀπολλόδωρος ὁ Μεγαρεύς. Markland.

Μεθέξεις τῆς τε πολιτείας] Legendum videtur τῆς τότε πολιτείας: ut Orat. XVI. οὐδὲ μετέσχον τῆς τότε πολιτείας. Supra hac Oratione: ἐναντιωσόμενοι τοῖς τότε καθισταμένοις πράγμασι. Dion. Halicarnassensis Libello περὶ τῆς Δημοσθ. δεινότητος· συγκρίνει τὴν ἐπὶ τῶν προγόνων πολιτείαν τῇ τότε καθεστάσῃ. Sequitur, ἀπεγράφης

τῆς [1] τε πολιτείας καθισταμένης, ἀπέγραφες καὶ ἀπέ- 485
κτεινας Ἀθηναίων πολλοὺς καὶ ἀγαθούς.

ιέ. Βούλομαι δ' ὑμῖν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, ἐπιδεῖξαι οἵων ἀνδρῶν ὑπ' Ἀγοράτου ἀπεστέρησθε. εἰ μὲν [2] οὖν οὐ πολλοὶ ἦσαν, καθ' ἕκαστον ἂν περὶ αὐτῶν ἠκούετε, νῦν δὲ συλλήβδην περὶ πάντων. οἱ μὲν γὰρ στρατηγήσαντες ὑμῖν πολλάκις
μείζω τὴν πόλιν τοῖς διαδεχομένοις στρατηγοῖς παρεδίδοσαν· 486
οἱ δὲ ἑτέρας μεγάλας ἀρχὰς ἄρξαντες καὶ τριηραρχίας πολλὰς τριηραρχήσαντες [3] οὐδεπώποτε ὑφ' ὑμῶν οὐδεμίαν αἰτίαν αἰσχρὰν ἔσχον. οἱ δ' αὐτῶν περιγενόμενοι καὶ σωθέντες, οὓς οὗτος μὲν ἀπέκτεινεν ὠμῶς καὶ θάνατος αὐτῶν κατεγνώσθη, ἡ δὲ τύχη καὶ ὁ δαίμων περιεποίησε· φυγόντες [4] γὰρ ἐνθένδε, καὶ οὐ συλληφθέντες οὐδὲ ὑπομείναντες

[1] τότε R. A. [2] οὖν om. T. R. A. [3] οὐδεπώποτε οὐδ' ὑφ' ὑ. οὐδεμίαν τὴν αἰτίαν T. [4] [γὰρ] R. om. A.

καὶ ἀπέκτεινας etc. scribe, ἀπέγραφες καὶ ἀπέκτεινας, *detulisti et occidisti*. Mox distingue: οἱ μὲν γὰρ στρατηγήσαντες ὑμῖν πολλάκις, μείζω τὴν πόλιν — παρεδίδοσαν. Deinde: οἱ δ' αὐτῶν περιγενόμενοι καὶ σωθέντες, οὓς οὗτος etc. Hæc sunt arena sine calce: deest enim Verbum his Nominativis. Lego et distinguo: οἱ δ' αὐτῶν περιγενόμενοι καὶ σωθέντες, (οὓς οὗτος ἀπέκτεινεν ὠμῶς, — περιεποίησε) φυγόντες ἐνθένδε, — τιμῶνται ἀφ' ὑμῶν, etc. Notavi supra ad Orat. VIII. ἀπέκτεινεν hic forte sumendum esse pro *occidere voluit*, sed, ut verum fatear, puto Lysiam scripsisse ἀπέκτεινεν ἂν ὁμοίως, *similiter occidisset, nisi Fatum servasset*. Delevi γὰρ post φυγόντες, Constructione ita postulante: nisi post σωθέντες intelligendum sit ἦσαν: quo tamen modo Lysias non solet scribere. Idem. F. τότε. *In Edit. min.* Taylor.

Ἀπεγράφης] Lege ἀπέγραφες. Idem.

Εἰ μὲν οὐ] Εἰ μὲν οὖν οὐ. Cont. Lysiam si nescirem copulandæ orationis paulo esse negligentiorem, suspicarer hic deesse aliquam copulam, et aut καὶ εἰ μὲν οὐ aut οἳ εἰ μὲν οὐ leg. esse. Reisk. Nemo dubitet, quin legi oporteat: εἰ μὲν οὖν οὐ— hanc copulam requiri manifestum est, ne biulca sit oratio. Sluiter.

Περὶ πάντων] Scil. ἀκούσετε, aut ἀκούετε, aut ἐρῶ. quorum unum aliquod addi, quam subaudiri malim. Reisk.

Οἱ μὲν γὰρ, κ. τ. λ.] Punge mecum hoc pacto: Οἱ μὲν γὰρ στρατηγήσαντες ὑμῖν, πολλάκις κ. τ. λ. Taylor.

Στρατηγήσαντες ὑμῖν πολλάκις] *Cum vobis sæpe Strategatu functi fuissent. Vobis,* h. e. vobis delegantibus, a vobis in comitiis creati Strategi, jussu vestro et auctoritate vestra legitime et rite constituti. πολλάκις autem significat illos honores ab iis gestos fuisse non semel, sed sæpenumero. Honores Athenis erant annui. Sed interdum iidem honores iisdem mandabantur iterum atque iterum per annorum aliquot intervalla, aut per annos plures continuabantur. ut Romæ e. c. Marius septies Consul factus est. Æschines fratrem suum Polemarchum prædicat Strategum esse jam in annum tertium. quo significat, Strategatum ei ter, per annos tres continuos, fuisse delegatum. Reisk.

Σωθέντες] E periculo judicii coram XXX tyrannis. Idem.

Ἀπέκτεινεν] Quoad voluntatem scil. tametsi non quoad effectum. h. e. voluit occidere, tametsi res effectu caruit. Idem.

Ὠμῶς] Lege ὅμως. [*Quos ille nihilominus perdidit*, i. e. quantum in se fuit. Porro ab οὓς οὗτος usque ad περιεποίησε parenthesi sunt includenda, et delendum est γὰρ post φυγόντες. *In Edit. min.*] Taylor. Mera hæc est depravatio bonæ lectionis. Vulgata recte habet. Reisk.

Φυγόντες γὰρ ἐνθένδε] Inclusi conjunctionem γὰρ uncis, ut inutilem et amputandam, et constructioni officientem. Illa enim si servatur, necessario deest aliquid in superiori membro, neque habent illi nominativi περιγενόμενοι et σωθέντες prædicatum, cui innitantur. Sublato autem γὰρ, innituntur omnes hi nominativi, velut fulcro communi, uni verbo τιμῶνται ὑφ ὑμῶν. Idem.

487 τὴν κρίσιν, κατελθόντες ἀπὸ Φυλῆς τιμῶνται ὑφ' ὑμῶν ὡς
ἄνδρες ἀγαθοὶ [1]ὄντες. Τούτους [2]μέντοι τοιούτους ὄντας
Ἀγόρατος τοὺς μὲν ἀπέκτεινε, τοὺς δὲ φυγάδας ἐντεῦθεν
[3]ἐποίησε, τίς ὢν αὐτός; δεῖ γὰρ ὑμᾶς εἰδέναι, ὅτι δοῦλος
καὶ ἐκ δούλων ἐστὶν, ἵν' εἰδῆτε οἷος ὢν ὑμᾶς ἐλυμαίνετο.
τούτῳ μὲν γὰρ πατὴρ ἦν [4]Εὐμάρης, ἐγένετο δὲ ὁ [4]Εὐμάρης
488 οὗτος Νικοκλέους καὶ Ἀντικλέους. καί μοι ἀνάβητε μάρτυρες.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

ιϛ'. Πολλὰ τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, ὅσα κακὰ καὶ αἰσχρὰ καὶ τούτῳ καὶ τοῖς τούτου ἀδελφοῖς ἐπιτετήδευται, πολὺ ἂν εἴη ἔργον λέγειν. περὶ δὲ συκοφαντίας, ὅσας οὗτος ἢ δίκας ἰδίας συκοφαντῶν ἐδικάζετο, ἢ γραφὰς ὅσας ἐγράφετο ἢ ἀπογραφὰς ἀπέγραφεν, οὐδέν με δεῖ καθ' ἕκαστον λέγειν· συλλήβδην γὰρ ὑμεῖς ἅπαντες καὶ ἐν τῷ δήμῳ καὶ
ἐν τῷ δικαστηρίῳ συκοφαντίας αὐτοῦ κατέγνωτε, καὶ 136. 1

[1] ὄντες· τούτους T. R.   [2] μὲν T. R. A.   [3] ἐποίησε. T. R. A.   [4] Εὐμαρὴς T.

Εὐμαρὴς —] Π. Εὐμάρης· ἐγ. δὲ ὁ Εὐμάρης οὗτος Νικοκλέους τοῦ Ἀντικλέους. H. Stephan.

Ἐγένετο δὲ ὁ Εὐμαρὴς οὗτος, Νικοκλέους καὶ Ἀντικλέους] Probare vult Agoratum fuisse *Servum*, ex *Patre* Eumare itidem *Servo*. Igitur Εὐμαρὴς Νικοκλέους ejusdem est formæ ac *hujus Byrrhiam* apud Terentium, subaudita voce δοῦλος, quam ob εὐφημισμὸν veteres malebant reticere, ne *servitutem* cuiquam exprobrare viderentur. Demosthenes παραγρ. pro Phormione: ἀλλὰ μὲν ὅτι κἀκεῖνος ἦν τινῶν, εἶτ' ἀπηλλάγη τὸν αὐτὸν τρόπον, ὅνπερ οὗτος ἀφ' ὑμῶν, λάβε μοι ταυτασὶ τὰς μαρτυρίας, ὡς ἐγένετο Πασίων Ἀρχεστράτου. *verumtamen, quod et ille quoque* ERAT QUORUNDAM, (scil. *dominorum servus,*) *deinde manumittebatur eodem more, quo Phormio, a vobis, accipe hæc testimonia*, quæ testantur *Pasionem* FUISSE ARCHESTRATI, scil. *servum*. Tollenda vero distinctio post οὗτος. Pro καὶ Stephanus conjicit τοῦ. nihil muto: quia Eumares Duorum Dominorum servus esse potuit, vel simul, vel diversis temporibus; Nicoclis primum, deinde Anticlis: ut in exemplo ex Demosthene modo allato, ubi Pasion servus erat Antisthenis et Archestrati trapezitarum; vel amborum communis, vel istius primum, deinde hujus. Cæterum pro Εὐμαρὴς scribendum puto Εὐμάθης. scripsit Isæus Orationem ὑπὲρ Εὐμαθοῦς: de qua re vide Dion. Halicarn. in Isæo. Εὐμάθης quoque quidam erat unus ex Triginta-Viris. Markland. Ad Νικοκλέους et Ἀντικλέους subaudi δοῦλος. Auger.

Ὅσα] Constructio h. l. paulo est impeditior. ὅσα si servas, subaudiri ad πολλὰ debet ἐστίν. et tum pro πολὺ leg. erit ἃ πολύ. multa sunt, quæ ille fraterque patraverunt facinora. quæ perquam operosum sit omnia enumerare velle. Possit etiam sic legi: πολλὰ τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, ὄντα κακὰ καὶ αἰσχρὰ, ἃ καὶ τούτῳ —. Reisk. Idem est, in fallor, ac si dixisset: ὅσα τοίνυν πολλὰ κακὰ etc. ut infra γραφὰς ὅσας pro ὅσας γραφάς. Demosth. p. 1124. 10. εἰ συνέβη τι παθεῖν, οἷα πολλὰ ἐμοὶ οἱ παῖδες οἱ τούτου τῶν ἐμῶν θυγατέρων ἐδικάζοντο.

Γραφὰς ὅσας ἐγράφετο] Secundum hoc ὅσας servari si debet, necesse erit, ut tertium quoque iteretur, et post ἢ ἀπογραφὰς rursus addatur. Ego vero malim secundum hoc ὅσας plane deleri. Nam quod aliquando in mentem venit ejus loco δημοσίας legendum esse, id nihili est. Non enim dicitur γραφὴ δημοσία, sed γραφὴ simpliciter. quanquam oppositio sic futura sit hoc luculentior inter δίκας ἰδίας et γραφὰς δημοσίας. Reisk.

ὤφλησεν ὑμῖν μυρίας δραχμὰς, ὥστε τούτῳ μὲν κακῶς ὑπὸ 489
ὑμῶν ἁπάντων μεμαρτύρηται. γυναῖκας τοίνυν τῶν πολιτῶν τοιοῦτος ὢν μοιχεύειν καὶ διαφθείρειν ἐλευθέρας ἐπεχείρησε, καὶ ἐλήφθη μοιχός· καὶ τούτου θάνατος ἡ ζημία ἐστίν. ὡς δὲ ἀληθῆ λέγω, μάρτυρας κάλει.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

ιζ'. Ἦσαν τοίνυν οὗτοι, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, τέτταρες ἀδελφοί. τούτων εἷς μὲν ὁ πρεσβύτερος ἐν Σικελίᾳ παραφρυκτωρευόμενος τοῖς πολεμίοις ληφθεὶς ὑπὸ Λαμάχου ἀπετυμπανίσθη· ὁ δὲ ἕτερος εἰς Κόρινθον μὲν ἐντευθενὶ ἀνδράποδον ἐξήγαγεν, ἐκεῖθεν δὲ παιδίσκην [1]ἀστῆς ἐξαγαγὼν 490
ἁλίσκεται, καὶ ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ δεδεμένος ἀπέθανε· τὸν δὲ τρίτον [2]Φαινιππίδης [3]ἐνθάδε λωποδύτην ἀπήγαγε, καὶ ὑμεῖς κρίναντες αὐτὸν ἐν τῷ δικαστηρίῳ, καὶ καταγνόντες αὐτοῦ θάνατον, ἀποτυμπανίσαι παρέδοτε. ὡς δὲ ἀληθῆ 491

[1] αὐτὸς T. R. A.   [2] Φαινιππίδην T.   [3] ἐνθένδε T. R. A.

Τούτῳ μὲν κακῶς ὑπὸ ὑμῶν ἁπάντων μεμαρτύρηται] Illustrant hæc D. Ioannis ista Epist. III. com. 12. Δημητρίῳ μεμαρτύρηται ὑπὸ πάντων, καὶ ὑπ' αὐτῆς τῆς ἀληθείας. *Demetrio testimonium redditur ab omnibus, et ab ipsa veritate.* Markland. Hic μὲν non habet δὲ insequens, sed non inusitatum est apud scriptores Græcos. Auger. F. ὥστε τοῦτό μοι ἱκανῶς ὑπὸ etc. ἱκανῶς Bekkeri, τοῦτο Codicum, est.

Ζημία] Πε. γε. ζωὴ μία. ἀλλὰ τὸ ζημία οὕτω καὶ ὀλίγῳ ὕστερον· Ὧν ἑκάστου ἁμαρτήματος ἐν τοῖς νόμοις θάνατος ἡ ζημία ἐστί. H. Stephan. ζημία. Cont.

Παραφρυκτωρευόμενος] Hunc locum laudat levi cum discrimine Suid. in Παραφρυκτωρευόμενος et Φρυκτός. Taylor.

Ἀνδράποδον ἐξήγαγεν] Clamat totus locus, ut ita rescribamus: Ὁ δὲ ἕτερος εἰς Κόρινθον μὲν ἐντευθενὶ ἀνδράποδον ἐξηγάγετο· ἐκεῖθεν δὲ παιδίσκην αὐτὸς ἐξαγαγὼν ἁλίσκεται. Non probaturus sum luce clariora. Idem. Ἐξήγαγεν bene habet. Nam si frater Agorati, quodcunque ei nomen fuit, puerum Athenis Corinthum curasset per alium exportari, non ipse exportasset, Lysias videtur non ἐξηγάγετο, sed ἐξέπεμψε, dicturus fuisse. Proximum insequens αὐτὸς non ad exportationem refertur, quasi prius servile corpus per alium, posterius per se exportasset, sed ad captionem respicit. Ut ipse antea alios ceperat, quos pro mancipiis venderet, sic rursus, e contrario ipse capiebatur, quo in carcere periret. Reisk. Post ἐξήγαγεν subaudi aliqua in hunc ferme sensum: Et tunc mortem effugit. Auger.

Φαινιππίδην] Lege Φαινιππίδης. Cont. Taylor. Lege: Φαινιππίδης ἐνθάδε λωποδύτην ἀπήγαγε. *Phænippides hic* (sc. Athenis) *vestium furem abduxit*, nempe, *ad judices.* Phænippides erat unus τῶν Ἕνδεκα, quorum erat ἀπάγειν λωποδύτας, ut de iis refert Pollux VIII. 9. segm. 102. Vide Orat. X. Paulo ante, pro ἁλίσκεται forte ἡλίσκετο. παιδίσκην ἐξαγαγὼν ἡλίσκετο, *convictus erat eduxisse puellam*, vel *servam.* Markland.

Ἐνθένδε] *Hinc*, e concione vestra, in qua ego nunc stans coram vobis, vobiscum ago. Agebatur enim hæc causa in concione coram Heliæa. Phænippides fratrem hunc Agorati non nominatum fortuito in concione stantem conspicatus, illinc manu sua extractum ad undecimviros adduxerat, a quibus in custodia tantisper asservaretur, donec causa ejus a populo per Heliæam judicaretur. Reisk. Quocum facit Augerus.

Ἀποτυμπανίσαι παρέδοτε] Videntur deesse voces τῷ δημίῳ, *carnifici*: ut supra, τῷ δημίῳ παρέδοτε· καὶ ἀπετυμπανίσθη. Ferri tamen potest Vulgata. Sic Orat. VII. καὶ ἕτοιμος ἦμην, εἴ τινα βούλοιτε, παραδοῦναι βασανίζειν. Vide Orat. XXII. initio. Sic et παρεδόθη absolute Matt.

λέγω, καὶ αὐτὸν οἶμαι ὁμολογήσειν τοῦτον, καὶ μάρτυρας παρεξόμεθα.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

πῶς οὖν οὐχ ἅπασι προσήκει ὑμῖν τούτου καταψηφίζεσθαι; εἰ γὰρ τούτων ἕκαστος δι' ἓν ἁμάρτημα θανάτου ἠξιώθη, [1] ἥπου τοῦ γε πολλὰ ἐξημαρτηκότος καὶ δημοσίᾳ εἰς τὴν πόλιν καὶ ἰδίᾳ εἰς ἕκαστον ὑμῶν, ὧν ἑκάστου ἁμαρτήματος ἐν τοῖς νόμοις θάνατος ἡ ζημία ἐστὶ, δεῖ ὑμᾶς σφόδρα θάνατον αὐτοῦ καταψηφίσασθαι.

ιη΄. [2] Λέξει δὲ, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, καὶ ἐξαπατῆσαι ὑμᾶς πειράσεται, ὡς ἐπὶ τῶν Τετρακοσίων Φρύνιχον ἀπέκτεινε, καὶ ἀντὶ τούτου φησὶν αὐτὸν [3] Ἀθηναῖον τὸν δῆμον ποιήσα-
492 σθαι, ψευδόμενος, ὦ ἄνδρες δικασταί· οὔτε γὰρ Φρύνιχον ἀπέκτεινεν, οὔτε [3] Ἀθηναῖον αὐτὸν ὁ δῆμος ἐποιήσατο. Φρυνίχῳ γὰρ, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, κοινῇ Θρασύβουλός τε ὁ Καλυδώνιος καὶ Ἀπολλόδωρος ὁ Μεγαρεὺς ἐπεβούλευσαν· ἐπειδὴ δὲ ἐπετυχέτην αὐτῷ βαδίζοντι, ὁ μὲν Θρασύβουλος τύπτει τὸν Φρύνιχον καὶ καταβάλλει πατάξας, ὁ δὲ Ἀπολλόδωρος οὐχ ἥψατο, [4] ἀλλ' ἐν τούτῳ κραυγὴ γίνεται, καὶ ᾤχοντο φεύγοντες. Ἀγόρατος [5] δὲ οὑτοσὶ οὔτε παρε-

[1] ὑπὸ τοῦ T. ἥπου τούτου R. A. [2] λέξαι T. [3] Ἀθηναίων R. [4] ἀλλὰ τούτῳ T. A. ἀλλ' ἅμα τούτῳ R. [5] τε T.

IV. 12. Ἰωάννης παρεδόθη. et passim in Evangeliis. Mox, pro ὑπὸ τοῦ γε, Schottus legit, ἥπου γε. optime. MARKLAND.

Ὑπὸ τοῦ γε] Feliciter Schott. ἥπου γε, vel forsan paulo rectius ἥπου τοῦ γε. Quod tu rescribas. TAYLOR. Ἥπού γε τοῦ πολλά. CONT. Pro vetusta prava lectione ὑπὸ τοῦ γε dedi, partim de meo, ἥπου, τούτου γε. Non cohæret hic genitivus τούτου cum καταψηφίσασθαι (nam hoc cum αὐτοῦ cohæret), sed est genitivus absolutus, ut vulgo usurpatur, vel consequentiæ. τούτου ἐξημαρτηκότος idem est atque ὅτι οὗτος ἐξημάρτηκε. REISK. Legi juxta Reiskium τούτου in genitivo absoluto, nisi mavis construere cum καταψηφίσασθαι quod sequitur, et tunc αὐτοῦ abundabit. AUGER. Τοῦ—ἐξημαρτηκότος cum καταψηφίσασθαι construe. Pronomen αὐτοῦ, ut sæpius alibi, constructionem eleganter redintegrat.

Λέξαι] Vel λέξει credo. TAYLOR.

Φησὶν αὐτὸν Ἀθηναῖον τὸν δῆμον ποιήσασθαι] Scribe, αὑτὸν, se. hæc enim verba sunt Agorati, de *seipso* loquentis. aliter mox, οὔτε Ἀθηναῖον αὐτὸν ὁ δῆμος ἐποιήσατο. recte ibi αὐτόν: Orator enim de Agorato loquitur. Hæ voces αὐτὸς et αὑτὸς tam sæpe in his Orationibus confunduntur, ut pæne molestum sit monere. De morte vero Phrynichi vide Lycurgum p. 164. et Thucyd. VIII. segm. 92. qui rem aliter narrat. MARKLAND.

Οὔτε γὰρ Φρύνιχον ἀπέκτεινεν] Confer cum hoc loco Lycurgum c. Leocrat. Ex eo hanc historiam de morte Phrynichi licebit melius noscere. PALMER.

Ἀλλ' ἅμα τούτῳ] Sic dedi de meo. *simul atque hoc fiebat.* vulgati dant ἀλλὰ τούτῳ. REISK. Ἀλλ' ἐν τούτῳ. CONT. Τούτῳ, np. Phrynicho. Et hanc phraseos partem sic interpretor: Sed a Phrynicho clamor tollitur. AUGER.

Ἀγόρατός τε οὑτοσὶ] Scribe, Ἀγόρατος δέ. MARKLAND. et in *Edit. min.* TAYLOR.

κλήθη οὔτε παρεγένετο οὔτε οἶδε τοῦ πράγματος οὐδέν. ὡς δὲ ἀληθῆ λέγω, αὐτὸ ὑμῖν τὸ ψήφισμα δηλώσει.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

ὅτι μὲν οὐκ ἀπέκτεινε Φρύνιχον, ἐξ αὐτοῦ τοῦ ψηφίσματος δῆλον. οὐδαμοῦ γάρ ἐστιν Ἀγόρατον Ἀθηναῖον εἶναι, ὥσπερ Θρασύβουλον καὶ Ἀπολλόδωρον· καίτοι εἴπερ ἀπέκτεινε Φρύνιχον, ἔδει αὐτὸν ἐν τῇ αὐτῇ στήλῃ, ἵνα περ [1] Θρασύβουλον καὶ Ἀπολλόδωρον, Ἀθηναῖον πεποιημένον. τὰ μέντοι ὀνόματα διαπράττονται σφῶν αὐτῶν, δόντες ἀργύ- 493
ριον τῷ ῥήτορι, προσγραφῆναι εἰς τὴν στήλην, ὡς [2] εὐεργέτας ὄντας. καὶ ὡς ἀληθῆ λέγω, τοῦτο τὸ ψήφισμα ἐλέγξει.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

οὕτω μέντοι οὗτος πολὺ ὑμῶν καταφρονεῖ, ὥστε οὐκ ὧν

[1] Θρασύβουλος καὶ Ἀπολλόδωρος, Ἀθ. πεπ. γεγράφθαι. τὰ μ. ὀν. πολλοὶ διαπράττονται A.
[2] εὐεργετῶν ὄντων A.

Πεποιημένον] Πεποιημένον εἶναι. CONT. Credo non unam vocem aut alteram, sed plures desiderari inter hanc periodum et sequentem. TAYLOR. Post πεποιημένον, aut ante, aut in hac certe regione deest γεγράφθαι, aut φαίνεσθαι, aut ὁρᾶσθαι, aut simile quid. REISK. F. leg. ἔδει αὐτὸν ἐν τῇ αὐτῇ στήλῃ εἶναι παρὰ [*next*] Θρασύβουλον καὶ Ἀπολλ. &c. Ex qua positione totum hoc argumentum pendet. Xenoph. Sympos. c. 1. §. 8. Αὐτόλυκος μὲν οὖν παρὰ τὸν πατέρα ἐκαθέζετο, ὥσπερ εἰκὸς, οἱ δ' ἄλλοι κατεκλίθησαν. Mox εὐεργέτας refer ad τὰ ὀνόματα σφῶν αὐτῶν, h. e. σφᾶς αὐτούς.

Τὰ μέντοι ὀνόματα etc.] Ante has voces nonnulla deesse puto. MARKLAND. Post αὐτῶν aut post διαπράττονται deest πολλοὶ aut τινές. [Suspicabar olim in hac regione nonnihil deesse. verum nihil deest. conclusio solummodo est paulo abstrusior. cujus hæc est sententia: Quanquam facillime fit, ut codices, in quibus nomina civium publice perscribuntur, fraude sceleratorum contaminentur, furtim ingerentium nomina eorum, qui cives non sunt; tamen in ista facilitate corruptelæ publicarum tabularum, et in ista crebritate hujus fraudis, non evicit Agoratus ut nomen suum in illam stelam insculperetur, qua testatus est populus Atheniensis, se Thrasybulo et Apollodoro jus et honores civitatis suæ detulisse, sic de se meritis. *In Var. Lect.*] REISK. Immo videtur Agoratus, eandem ac Thrasybulus Apollodorusque causam, nempe Phrynichi internecionem, prætendens, evicisse ut in aliam, sc. Anagyrasiorum, stelam inscriberetur; et hac ipsa de causa arguit Noster Agoratum esse hominem παρέγγραπτον, quippe quibus causa eadem, idem psephisma, stela, positura, fuisset.

Εὐεργέτας ὄντας] Postulat quidem constructio nominativum εὐεργέται ὄντες, si ad διαπράττονται refertur, aut genitivum εὐεργετῶν ὄντων, si ad αὐτῶν. Verumtamen intutum est hic aliquid moliri, quia nescimus, quid interciderit. REISK.

Τοῦτο τὸ ψήφισμα] Videtur hoc decretum, quod hic affertur, in eos latum fuisse, qui se falso cives Athenienses gererent, cum malis fraudibus in civitatem irrepsissent, scripti quidem in albo civium, verum haud legitime, fraude quorundam ICtorum, quos mercedula corrupissent, nunquam ab ipso populo jure civitatis donati. IDEM. Velim legi τὸ αὐτὸ ψήφισμα, arbitror enim idem esse decretum sequens ac illud quod antea recitatum fuit. AUGER. De hujusmodi civibus, fraude in album insertis, vid. Petit. in Leg. Attic. l. ii. t. iii. §. 10. sqq., deque eorum maleficiis id temporis, quo Noster orabat, Æschin. π. Παραπρ., p. 50. 40. sqq. ed. Steph.

494 Ἀθηναῖος καὶ ἐδίκαζε καὶ [1]ἐξεκλησίαζε καὶ γραφὰς τὰς
ἐξ ἀνθρώπων ἐγράφετο, ἐπιγραφόμενος [2]Ἀναγυράσιος εἶναι.
495 ἔπειτα δὲ καὶ ἕτερον μέγα τεκμήριον ὡς οὐκ [3]ἂν ἀπέκτεινε
Φρύνιχον, δι᾽ ὃν Ἀθηναῖός φησι γεγενῆσθαι. ὁ Φρύνιχος γὰρ οὗτος τοὺς Τετρακοσίους κατέστησεν· ἐπειδὴ δ᾽ [4]ἐκεῖνος ἀπέθανεν, οἱ πολλοὶ τῶν Τετρακοσίων ἔφυγον. πότερον οὖν δοκοῦσιν ὑμῖν οἱ Τριάκοντα καὶ ἡ βουλὴ ἡ ἐπὶ τῶν Τριάκοντα βουλεύουσα, [5]οἳ πάντες ἦσαν τῶν Τετρακοσίων τῶν φευγόντων, ἀφεῖναι [6]ἂν λαβόντες τὸν Φρύνιχον ἀπο-
496 κτείναντα [7]ἢ [8]τιμωρήσασθαι ὑπὲρ Φρυνίχου καὶ τῆς φυγῆς

[1] ἐκκλησίαζε T. R. A. [2] Ἀναγυῤῥάσιος A. [3] ἂν om. A. [4] ἐκεῖνοι ἀπέθανον T. [5] οἱ αὐτοὶ ἦσαν ἅπαντες T. R. A. [6] ἀναλαβόντες T. [7] ἢ om. A. [8] τιμωρ. ἂν ὑπὲρ A.

Καὶ ἐδίκαζε καὶ ἐξεκκλησίαζε] Infra dicit, καὶ ἐδικάζετο καὶ ἐξεκκλησίαζε. et ita hic forte scribendum, *judicio contendebat*, quemadmodum civis Atticus. et tamen Orat. XXVI. habet. καὶ τοῦ δικάζειν καὶ ἐκκλησιάζειν περὶ τῶν κοινῶν μετέδοτε. unde lis de utraque voce, tum ἐδικάζετο, tum ἐξεκκλησίαζε, jure optimo moveri potest. Demosthenes contra Timocrat. ἐάν τις — ὀφείλων τῷ δημοσίῳ ἐκκλησιάζῃ ἢ δικάζῃ. MARKLAND. F. ἐδίκαζε καὶ ἐκκλησίαζε. *forum et conventus publicos celebravit*, tanquam civis Atticus. *In Edit. min.* TAYLOR. Ἐξεκλησίαζε. *In Animadv. ad Char.* l. iv. c. v. p. 404. D' ORVILLE. et *in Var. Lect.* REISK.

Γραφὰς τὰς ἐξ ἀνθρώπων] Confer cum loco non longe distanti: Ὅτι καὶ ἐδικάζετο, καὶ ἐξεκκλησίαζε καὶ ἐσυκοφάντει πολλούς, ὡς Ἀθηναῖος τοὔνομα ἐπιγραφόμενος. Ubi συκοφαντεῖν et γραφὰς τὰς ἐξ ἀνθρώπων γράφεσθαι videntur esse paria. Occurrit eadem locutio apud Æsch. c. Timarch. τὸ δὲ τελευταῖον, δήσαντες πρὸς τὸν κίονα αὐτὸν τὸν Πιττάλακον ἐμαστίγουν τὰς ἐξ ἀνθρώπων πληγάς. quam exponit σχ. ineditus: ἢ τὰς ἀπολλύναι δυναμένας καὶ οἱονεὶ ἐξ ἀνθρώπων ποιῆσαι, ἢ ἃς εἰκὸς ἀνθρώπους παρασχεῖν, ἢ ὅσαι εἰσὶν ἐν ἀνθρώποις. Frigide omnia. Nam et apud Æschin. rescripserunt dudum plurimi, uti et hic quoque rescribi puto oportere, τὰς ἐξανθρώπους, immites, crudeles. Vid. quæ congessit Needhamus ad Vit. Hierocl. a Suida descriptam. TAYLOR. Forte: καὶ γραφὰς ὡς ἐξ Ἀθηναίων ἐγράφετο: *et dicas scribebat, quasi Atheniensis fuisset.* sic infra: καὶ ἐσυκοφάντει πολλούς, ὡς Ἀθηναῖος τοὔνομα ἐπιγραφόμενος. in publicis enim Tabulis inscribebatur Ἀναγυῤῥάσιος, vel potius Ἀναγυράσιος Agoratus; saltem, ita præ se tulit. Sphalma ortum forte ex compendiosa aliqua scriptura vocis Ἀθηναίων, quam exscriptor male accepit pro ἀνῶν, id est ἀνθρώπων. Sic Galat. IV. 26. pro, ἡ δὲ ἄνω Ἱερουσαλήμ, Montfauconius Palæogr. Græc. V. 1. notat se in Codice quodam invenisse, ἡ δὲ ἀνθρώπω Ἱερουσαλήμ. MARKLAND. Dictio γραφὰς τὰς ἐξ ἀνθρώπων ἐγράφετο significat hoc: Causarum forensium nullum non tractavit genus; nullus est in universo jure titulus, ex quo agi in quenquam possit, quem titulum Agoratus intentatum sibi reliquerit. nullum accusationis genus excogitari potest, quo non aliquem exagitaverit. Errorem, in quem Taylor hic loci incidit, ipse ad Æschinem agnovit atque retractavit. REISK. Intellige, accusationes publicas quæ ab homine vel adversus hominem fieri possunt, i. e. accusationes publicas in omni genere. AUGER.

Ἀναγυῤῥάσιος] (Sic vulg.) Ἀναγυράσιος. Coisl. Quæ est lectio inscriptionum, auctorumque omnium. TAYLOR.

Ὡς οὐκ ἂν ἀ.] Ὡς οὗτος οὐκ ἀπέκτ. CONT.

Ἐκεῖνοι ἀπέθανον] Puto ἐκεῖνος ἀπέθανε. SCHOTT. CONT. TAYLOR. Lege, ἐκεῖνος ἀπέθανεν, sc. Φρύνιχος. Mox, pro ἀφεῖναι ἀναλαβόντες, Stephanus ἀφεῖναι ἂν λαβόντες: quod certissimum puto. Paulo inferius: εἰ δὲ ἀμφισβητεῖς, etc. admodum solerter et ingeniose excogitatum est Argumentum. MARKLAND. Laudo Stephanum. TAYLOR.

Τῶν φευγόντων] Qui tum statim post cædem Phrynichi in exsilium sponte sua exissent, unde postmodum rebus mutatis, aut potius iterum conturbatis, redissent. REISK.

ἧς αὐτοὶ ἔφυγον; ἐγὼ μὲν οἶμαι τιμωρεῖσθαι ἄν. εἰ μὲν οὖν μὴ ἀποκτείνας προσποιεῖται, ἀδικεῖ, ὡς ἐγώ φημι· εἰ δὲ ἀμφισβητεῖς καὶ φῂς Φρύνιχον ἀποκτεῖναι, δῆλον ὅτι μείζω τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων κακὰ ποιήσας τὴν ὑπὲρ Φρυνίχου αἰτίαν πρὸς τοὺς Τριάκοντα ἀπελύσω· οὐδέποτε γὰρ πείσεις οὐδένα ἀνθρώπων, ὡς Φρύνιχον ἀποκτείνας ἀφείθης
137. 1 ἂν ὑπὸ τῶν Τριάκοντα, εἰ μὴ μεγάλα τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων καὶ ἀνήκεστα κακὰ εἰργάσω. ἐὰν μὲν οὖν φάσκῃ Φρύνιχον ἀποκτεῖναι, τούτων μέμνησθε, καὶ τοῦτον τιμωρεῖσθε ἀνθ᾽ ὧν ἐποίησεν· ἐὰν δ᾽ οὐ φάσκῃ, ἔρεσθε αὐτὸν διότι φησὶν Ἀθηναῖος ποιηθῆναι. ἐὰν δὲ μὴ ἔχῃ ἀποδεῖξαι, τιμωρεῖσθε αὐτόν, ὅτι καὶ [1]ἐδικάζετο καὶ [2]ἐξεκλησίαζε καὶ ἐσυκοφάντει πολλούς, ὡς Ἀθηναῖος τοὔνομα ἐπιγραφόμενος.

ιθʹ. Ἀκούω δὲ αὐτὸν παρασκευάζεσθαι ἀπολογεῖσθαι, [3]ὡς ἐπὶ Φυλήν τε ᾤχετο καὶ συγκατῆλθεν [4]τοῖς ἀπὸ
Φυλῆς· καὶ τοῦτο μέγιστον ἀγώνισμα εἶναι. ἐγένετο δὲ 497
τοιοῦτον. ἦλθεν οὗτος ἐπὶ Φυλήν — καίτοι πῶς ἂν γένοιτο ἄνθρωπος μιαρώτερος, ὅστις, εἰδὼς ὅτι εἰσί τινες ἐπὶ Φυλὴν τῶν ὑπὸ τούτου ἐκπεπτωκότων, ἐτόλμησεν ἐλθεῖν ὡς τούτους; —· ἐπειδὴ δὲ εἶδον αὐτόν, τάχιστα συλλαβόντες ἄγουσιν ἄντικρυς ὡς ἀποκτενοῦντες, οὗπερ καὶ τοὺς ἄλλους ἀπέσφαττον, εἴ τινα λῃστὴν ἢ κακοῦργον [5]λάβοιεν. στρατηγῶν δὲ Ἄνυτος ἐπὶ Φυλὴν οὐκ ἔφη χρῆναι ποιεῖν αὐτοὺς ταῦτα, λέγων ὅτι [6]οὐχ οὕτω διακέοιντο ὥστε τιμωρεῖσθαί τινας τῶν ἐχθρῶν, ἀλλὰ νῦν μὲν δεῖν αὐτοὺς ἡσυχίαν ἔχειν, εἰ δέ ποτε οἴκαδε κατέλθοιεν, τότε καὶ τιμω-

[1] ἐδίκαζε A. [2] ἐκκλησίαζε T. R. A. [3] ὡς καὶ ἐπὶ T. [4] τοῖς om. T. R. A. [5] συλλάβοιεν T. R. A. [6] οὔπω T. R. A.

Τιμωρεῖσθαι] Ego malim aut τιμωρήσασθαι, ut modo præcessit, aut eodem sensu τετιμωρῆσθαι. IDEM.

Ὡς ἐγώ φημι] Redit, non ad proximum ἀδικεῖ, sed ad remotius ὅτι προσποιεῖται μόνον ἀπεκτονέναι τὸν Φρύνιχον, οὐκ ἀποκτείνας. IDEM.

Διότι φησὶν] Διὰ τί φησίν. CONT.

Ὅτι καὶ ἐδικάζετο κ. τ. λ.] Melius ὅτι καὶ ἐδίκαζε καὶ ἐκκλησίαζε. Vid. supra. TAYLOR. Tutius visum fuit vulgatam revocari. REISK.

Τοῦτο μέγιστον] Pone alterutrum horum vocabulorum deesse videtur αὐτῷ. *et hoc ei firmum imprimis esse propugnaculum, quo fidat.* ἀγώνισμα h. l. idem est atque ἔλεγχος, aut πίστις, aut τεκμήριον, argumentum, quo quis fretus certet cum adversario, utaturque ad causam suam evincendam. IDEM.

Μιαρώτερος] Subaudi τούτου. et tum parenthesis in hoc vocabulo μιαρ. est claudenda. IDEM.

Τινες ἐπὶ Φυλὴν] Similis dictio illi notæ οἱ ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας. subauditur συνελθόντες. IDEM.

ῥήσοιντο τοὺς ἀδικοῦντας. ταῦτα λέγων αἴτιος ἐγένετο τοῦ
ἀποφυγεῖν τοῦτον ἐπὶ Φυλήν· ἀνάγκη δὲ [1]ἦν στρατηγοῦ
498 ἀνδρὸς ἀκροᾶσθαι, εἴπερ ἔμελλον σωθήσεσθαι. ἀλλ' [2]ἕτε-
ρον· οὔτε γὰρ συσσιτήσας τούτῳ οὐδεὶς φανήσεται οὔτε
σύσκηνος γενόμενος, οὔτε ταξίαρχος εἰς τὴν φυλὴν κατατά-
499 ξας, ἀλλ' ὥσπερ ἀλιτηρίῳ οὐδεὶς ἀνθρώπων αὐτῷ διελέγετο.
καί μοι κάλει τὸν ταξίαρχον.

ΜΑΡΤΥΣ.

ἐπειδὴ δὲ διαλλαγαὶ πρὸς ἀλλήλους ἐγένοντο καὶ ἔπεμψαν οἱ πολῖται ἐκ Πειραιῶς τὴν πομπὴν [3]εἰς πόλιν, ἡγεῖτο μὲν Αἴσιμος τῶν πολιτῶν, οὗτος δὲ οὕτω τολμηρὸς καὶ

[1] ἦν τοῦ στρατηγοῦ R. [2] ἕτερόν τι ἐποίησαν· οὔτε A. [3] εἰς τὴν πόλιν R.

Στρατηγοῦ ἀνδρὸς] Prior lectio erat τοῦ στρατηγοῦ ἀνδρός. Stephanus Articulum ejecit. Forte scripsit Lysias, τοῦ στρατηγοῦντος ἀκροᾶσθαι: ut supra στρατηγῶν δὲ Ἄνυτος. MARKLAND. Revocavi τοῦ ex Aldina, quod Stephanus seu prætervide-rat, seu exterminaverat. Verum tum leg. erit: τοῦ στρατηγοῦ ἄνδρας φυγάδας ἀκροᾶσθαι. REISK.

Ἀλλ' ἕτερον] Imo vero ἀλλ' ἐτήρουν. *verumtamen acribus oculis observabant*, aut ἔφευγον *devitabant*, eum, ab ejus consortio refugiebant. REISK. τι ἐποίησαν addidi, *sed aliud quid fecerunt*, i. e. aliud ipsi pœnæ genus inflixerunt. AUGER.

Φυλὴν] Erravit Stephanus, qui hoc litera majuscula scripsit, quasi agatur de *Phyle* castello, de quo circa hunc locum agitur plurimum. εἰς φυλὴν enim atque εἰς τάξιν κατατάξαι perinde sunt. Infra de eadem re: εἴ τις αὐτὸν ταξίαρχος εἰς τάξιν τινὰ κατέταξεν. Populus enim per *tribus* dispertitus suffragia tulere, et per *tribus* etiam dispertitus in acie stabant. Λακεδαιμονίων στρατῷ μεγάλῳ ἐμβαλόντων εἰς τὴν Ταναγραϊκὴν, καὶ τῶν Ἀθηναίων εὐθὺς ὁρμησάντων ἐπ' αὐτοὺς, ὁ μὲν Κίμων ἐλθὼν ἐκ τῆς φυγῆς ἔθετο μετὰ τῶν φυλετῶν εἰς λόχον τὰ ὅπλα. Plutarch. in Pericl. Idem in Aristid. Ἐν δὲ τῇ μάχῃ, μάλιστα τῶν Ἀθηναίων τοῦ μέσου πονήσαντος, καὶ πλεῖστον ἐνταῦθα χρόνον τῶν βαρβάρων ἀντερεισάντων κατὰ Λεοντίδα καὶ Ἀντιοχίδα φυλὴν, ἠγωνίσαντο λαμπρῶς τεταγμένοι παρ' ἀλλήλους, ὅ τε Θεμιστοκλῆς καὶ ὁ Ἀριστείδης· ὁ μὲν γὰρ Λεοντίδης ἦν, ὁ δ' Ἀντιοχίδης. Et postea: φοβηθέντες, μὴ τὴν πόλιν ἔρημον λάβωσι τῶν ἀμυνομένων, ταῖς μὲν ἐννέα φυλαῖς ἠπείγοντο πρὸς τὸ ἄστυ, καὶ κατήνυσαν αὐθημερόν. ἐν δὲ Μαραθῶνι μετὰ τῆς ἑαυτοῦ φυλῆς Ἀριστείδης ἀπολειφθεὶς φύλαξ, κ. τ. λ. Ita in eodem bello Marathonio. Τοῦ μὲν δεξιοῦ κέρεος ἡγέετο ὁ πολέμαρχος Καλλίμαχος· ὁ γὰρ νόμος εἶχε οὕτω τοῖσι Ἀθηναίοισι, τὸν πολέμαρχον ἔχειν κέρας τὸ δεξιόν. ἡγεομένου δὲ τούτου ἐξεδέκοντο ὡς ἀριθμέονται αἱ φυλαὶ, ἐχόμεναι ἀλλήλων. Herodot. Erat. 111. TAYLOR. Est hic φυλὴ idem fere quod τάξις, ordo peditum, Gallice *une compagnie*. AUGER. Apparet h. l. aliquid deesse. Taxiarchus enim non præerat φυλῇ, sed τάξει. videtur itaque sic leg. οὔτε ταξίαρχος αὐτὸν εἰς τάξιν, οὔτε φύλαρχος εἰς φυλήν. *non constabit, taxiarchum*, seu *centurionem, quenquam in suam centuriam* (vel *manipulum*) *allegisse Agoratum, aut phylarchum*, seu *præfectum turmæ equestris, in turmam*. Vid. p. 413. antep. REISK. Cf. Lect. Lysiac. c. 3.

Ἡγεῖτο μὲν Αἴσιμος τῶν πολιτῶν] Lego, τῶν ὁπλιτῶν. patere videtur ex sensu et sequentibus, λαβὼν τὰ ὅπλα, et ἔθεντο τὰ ὅπλα. Vide Thucyd. VI. 59. Præterea, cum πολῖται modo præcessisset, non scripsisset Lysias τῶν πολιτῶν, sed αὐτῶν, si de *civibus* iterum locutus fuisset. Mox, pro ἐκεῖνος recte Schottus ἐκεῖ: et infra, πύλαις pro φυλαῖς Idem. MARKLAND. et *in Edit. min.* TAYLOR. Vulgatam τῶν πολιτῶν ego equidem tuebor. dux illius pompæ, seu processionis armatæ, universæ, non modo peditum, sed etiam equitum, erat Æsimus. Neque pondus addit Marklandi conjecturæ insequens τὰ ὅπλα ἔθειτο. Nam ὅπλα ibi non solos hastatos atque scutatos, sed universam aciem, pedestrem una equestremque complectitur. Pari modo paulo post p. 413. 18. vulgatam tuebor. REISK.

Καὶ ἐκεῖνος] Καὶ ἐκεῖ. SCHOTT. τολμηρὸς ἐκεῖνος. CONT. Quid si? καὶ κύνειος τότ' ἐγένετο.

[1]τότε ἐγένετο· συνηκολούθει γὰρ λαβὼν τὰ ὅπλα, καὶ 500
συνέπεμπε τὴν πομπὴν μετὰ τῶν πολιτῶν πρὸς τὸ ἄστυ. ἐπειδὴ δὲ πρὸς ταῖς πύλαις ἦσαν καὶ ἔθεντο τὰ ὅπλα, πρὶν εἰσιέναι εἰς τὸ ἄστυ, ὁ μὲν Αἴσιμος αἰσθάνεται, καὶ προσελθὼν τήν τε ἀσπίδα αὐτοῦ λαβὼν ἔῤῥιψε καὶ ἀπιέναι ἐκέλευσεν ἐς κόρακας ἐκ τῶν πολιτῶν· οὐ γὰρ ἔφη δεῖν ἀνδροφόνον αὐτὸν ὄντα συμπέμπειν τὴν πομπὴν τῇ Ἀθηνᾷ. τούτῳ τῷ τρόπῳ ὑπὸ Αἰσίμου ἀπηλάθη. ὡς δ' ἀληθῆ λέγω, κάλει μοι τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

τούτῳ τῷ τρόπῳ, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, καὶ ἐπὶ Φυλὴν καὶ
ἐν Πειραιεῖ πρὸς τοὺς πολίτας διέκειτο· οὐδεὶς γὰρ αὐτῷ
διελέγετο ὡς ἀνδροφόνῳ ὄντι, τοῦ τε μὴ ἀποθανεῖν Ἄνυτος
ἐγένετο αὐτῷ αἴτιος. ἐὰν οὖν τῇ ἐπὶ Φυλὴν ὁδῷ ἀπολογίᾳ 501
χρῆται, ὑπολαμβάνειν χρὴ, εἰ Ἄνυτος αὐτῷ ἐγένετο [2]αἴτιος μὴ [3]ἀποθανεῖν ἑτοίμων ὄντων τιμωρεῖσθαι, καὶ [4]εἰ ἔῤῥιψεν αὐτοῦ Αἴσιμος τὴν ἀσπίδα καὶ οὐκ εἴα μετὰ τῶν πολιτῶν πέμπειν τὴν πομπὴν, καὶ εἴ τις αὐτὸν ταξίαρχος εἰς τάξιν τινὰ κατέταξεν.

κ'. Μήτε οὖν ταῦτα αὐτοῦ ἀποδέχεσθε, μήτε ἂν λέγῃ ὅτι πολλῷ χρόνῳ ὕστερον τιμωρούμεθα. οὐ γὰρ οἶμαι οὐ-

[1] ἐκεῖνος T. ἐκεῖ R. A. [2] αἴτιος τοῦ μὴ R. A. [3] ἀποθανεῖν, ἑτέρων ἑτοίμων A. [4] εἰ om. T. R. A.

Φυλαῖς] Lege ταῖς πύλαις, ut patet esse legendum ex superioribus. PALMER. SCHOTT.

Ἔθεντο τὰ ὅπλα] Armati in acie consisterent, quo lustrarentur a tribunis. *sich in Wachparade stellten*, oder *flunden*, oder *paradirten*. REISK.

Ἐπὶ Φυλὴν] Ἐπὶ Φυλῆς, vel ἐν Φυλῇ. CONT.

Ὁπλίτας] Reposui πολίτας. Fidem faciet res ipsa. Non semel hæ voces confunduntur invicem, ut videbimus in sequentibus. TAYLOR. Hic vice versa Sensus postulat πολίτας. MARKLAND. πρὸς τοὺς πολίτας bene mihi videtur habere, tametsi inverse dictum. Exspectasses enim πρὸς αὐτὸν οἱ πολῖται διέκειντο. Placuit autem Lysiæ ἀντιστρόφως enunciare. *hic erat Agorati adversus cives habitus*, seu, *hæc ei cum civibus erat ratio*, vel *situatio*, ut barbaristæ nostri usurpant. REISK.

Αἴτιος μὴ ἀποθανεῖν] Αἴτιος τοῦ μὴ ἀποθανεῖν. CONT. Restitue Articulum τοῦ μὴ ἀποθανεῖν: ut paulo ante. Thucydides quidem Articulum omittit, lib. I. segm. 13. Κωλύματα αὐξηθῆναι. *impedimenta ne crescerent*. Sed hoc nihil ad Lysiam. MARKLAND. Articulum interposui, quo saltim planior fieret oratio solitæque similior; tametsi vulgata, cui τοῦ deest, quodammodo defendi queat. ὑπολαμβάνειν h. l. idem valet atque ὑποβάλλειν, *occurrere interrogando*. proprie significat, *alterius sermonem suo excipere, illo desinente loqui incipere*. REISK.

Ἑτοίμων ὄντων] Videtur ὑμῶν interponendum, quod facile potuit accidere in ista similitudine cum fine vocabuli ἑτοίμων. nam veteres οι et υ promiscue habebant in exarando, et nescio, an etiam in pronunciando. IDEM.

δεμίαν τῶν τοιούτων ἀδικημάτων προθεσμίαν εἶναι, ἀλλ' [1]ἐγὼ μὲν οἶμαι, εἴτ' εὐθὺς εἴτε χρόνῳ τις τιμωρεῖται, τοῦτον δεῖν ἀποδεικνύναι ὡς οὐ πεποίηκε περὶ ὧν ἐστὶν ἡ αἰτία.
502 οὗτος τοίνυν τοῦτο ἀποφαινέτω, ἢ ὡς οὐκ ἀπέκτεινεν ἐκείνους ἢ ὡς δικαίως, κακόν τι ποιοῦντας τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων. εἰ δὲ, πάλαι δέον τιμωρεῖσθαι, ὕστερον ἡμεῖς τιμωρούμεθα, τὸν χρόνον κερδαίνει ὃν ἔζη οὐ προσῆκον αὐτῷ, οἱ δὲ ἄνδρες [2]ὑπὸ τούτου [3]οὐδὲν ἧττον τεθνήκασιν.

κα΄. Ἀκούω δ' αὐτὸν καὶ [4]διϊσχυρίζεσθαι, ὅτι ἐπ' αὐ-
503 τοφώρῳ τῇ ἀπαγωγῇ ἐπιγέγραπται· [5]ὃ πάντων ἐγὼ οἶμαι εὐηθέστατον· ὡς εἰ μὲν τὸ ἐπ' αὐτοφώρῳ μὴ προσεγέγραπτο, [6]ἔνοχος ὢν τῇ ἀπαγωγῇ· διότι δὲ τοῦτο προσγέ- 138.1
γραπται, ἔνοχος ὢν ῥᾳστώνην τινὰ οἴεται αὐτῷ εἶναι. τοῦτο δὲ οὐδενὶ ἄλλῳ ἔοικεν ἢ ὁμολογεῖν ἀποκτεῖναι, μὴ ἐπ'

[1] [ἐγὼ μὲν οἶμαι] R. om. A. [2] ἀπὸ T. A. [3] οὐδὲ T. [4] τῳδὶ ἰσχυρίζεσθαι R. [5] ὃ om. T. R. A.
[6] οὐκ ἔνοχος ὤν. ταύτην μὲν ῥᾳστ. τ. οἴ. αὐτῷ εἶναι, τοῦτο δὲ οὐδ' ἄ. ἔοικεν ὁμολογεῖν A.

Τις τιμωρεῖται] Post τις velim adjici τινὰ, ita ut τοῦτον, quod sequitur, non referatur ad Agoratum, sed ad quemvis reum. Auger.

Ἔζη] Ἔξει, Ald. Vox tentata. Refinge mecum totum hunc locum: Τὸν χρόνον ἐκέρδαινεν, ὃν ζῇν οὐ προσῆκεν αὐτῷ. Ad mentem, sat scio, accedo Auctoris, credo et ad verba quoque. Taylor. Ad οὐ προσῆκον αὐτῷ subauditur ζῇν. idem est ac si dixisset: ὃν ἔζη, καίτοι οὐ προσῆκεν αὐτῷ ζῇν. bene habet οὐ προσῆκον, conveniens cum illis in vulgus notis οὐ δέον, οὐκ ἐξὸν, aliisque multis hoc de genere. Rectius hunc locum emendavit Stephanus, quam Taylor tentavit. Reisk. F. προσήκοντ'. Cf. Demosth. p. 577. 27. et Antiphon. p. 684. 1. et 686. 5. ed. Reisk.

Ἀπὸ τούτου οὐδὲ ἧττον τεθνήκασιν] Præfero ὑπὸ etc. ubi, ut obiter id notem, idem est fere quod dixit supra secundum nostram emendationem, sc. p. 400. 15. οὓς οὗτος ἀπέκτεινεν ὁμῶς. Confer locum. Taylor. Scribe, ὑπὸ τούτου οὐδὲν ἧττον: ut infra, ὑπὸ τῆς σῆς ἀπογραφῆς ἀπέθανον: et mox, ὑπὸ τούτου τεθνηκέναι. Markland.

Ἀπαγωγῇ] Crasse ubique Ald. et Coisl. ἐπαγωγῇ. quod ubique deprehendit Scaliger. Mox pro ὢν lege ἦν. Ἔνοχος ἦν τῇ ἀπαγωγῇ. Taylor. Sic, ἀπαγωγὴ, appellatur h. l. libellus accusatorius ab actore judici contra Agoratum exhibitus, ut adversus hominem, qui posset ab actore ἀπάγεσθαι, sine ulteriore dilatione, aut juris persecutione, statim in carcerem duci. In illo itaque libello, quo crimen Agorati perscriptum erat, ob quod abductus in carcerem fuisset, formula usurpata fuerat ἐπ' αὐτοφώρῳ, Agoratum in flagrante delicto, homicidii puta, fuisse deprehensum. Reisk. ἐπ' αὐτοφώρῳ dicitur de eo qui in manifesto scelere deprehenditur, Gallice *pris en flagrant delit.* Appellatur hic ἀπαγωγὴ, libellus accusatorius ab actore judici exhibitus contra Agoratum, ut iste posset statim ἀπάγεσθαι, *in carcerem duci*, quo in libello formula usurpata fuerat ἐπ' αὐτοφώρῳ. Auger.

Πάντων] Hic deesse quædam constructio prodit. Nam ἔνοχος ὢν non potest cum præmisso αὐτὸν cohærere, cum quo tamen necessario cohærebit, si nihil deest. videtur utique deesse: ὃ λέγων, λόγον λέξει, πάντων ὡς ἐγὼ οἶμαι etc. *id quod si dicet, oratione utetur, omnium, ni fallor, ineptissima.* Reisk. Addidi ὡς, et in mente ita suppleo ad sensum: ὃ πάντων ἐστὶ, ὡς ἐγὼ —. Auger.

Ἔνοχος ὢν] Id est, καίτοι ὢν ἔνοχος. *tametsi sons vel in culpa sit.* Reisk.

Ἢ ὁμολογεῖν ἀποκτεῖναι] Malim ἢ τῷ ὁμολογεῖν μὲν ἀποκτεῖναι. Reisk. Contius post ἀποκτεῖναι addit μὲν, quod omisi in textum inducere. Auger.

αὐτοφώρῳ [1]δὲ, καὶ περὶ τούτου διϊσχυρίζεσθαι, ὥσπερ, εἰ μὴ ἐπ' αὐτοφώρῳ μὲν, ἀπέκτεινε δὲ, τούτου ἕνεκα δέον αὐτὸν σώζεσθαι. δοκοῦσι δ' ἔμοιγε οἱ ἕνδεκα οἱ παραδεξάμε-

[1] δέ. T.

Περὶ τούτου διϊσχυρίζεσθαι] Exspectabam διαμάχεσθαι, aut saltim τούτῳ διϊσχυρίζεσθαι, sine περί. nam alterutrum postulat loquendi ratio. Reisk.

Ὥσπερ etc.] Inverse sic dixit. nam proprie sic debebat dicere: ὥσπερ δέον αὐτὸν σώζεσθαι, εἰ ἀπέκτεινε μὲν, οὐκ ἐπ' αὐτοφώρῳ δέ. Idem.

Δοκοῦσι δ' ἔμοιγε, κ. τ. λ.] Schotto videtur locus esse mutilus, quia locum non intellexit. Mutilus non est, sed vitiosus. Emenda mecum: Δοκοῦσι δ' ἔμοιγε οἱ ἕνδεκα οἱ παραδεξάμενοι τὴν ἀπαγωγὴν ταύτην, οὐκ οἰόμενοι Ἀγοράτῳ συμπράττειν τότε [τόδε in Edit. min.], ἀλλὰ διϊσχυριζόμενοι σφόδρα ὀρθῶς ποιῆσαι Διονύσιον, τὴν ἀπαγωγὴν ἀπάγειν ἀναγκάζοντες. προσγράψασθαι τότε [τόδε in Edit. min.] ἐπ' αὐτοφώρῳ, ὅς, ὅπου ἂν ᾖ, πρῶτον μὲν, κ. τ. λ. Vid. eund. Schott. Observ. Human. IV. 5. Taylor. Opinor ex sensu scribendum, οὐκ οἰόμενοι — συμπράξειν τόδε, *non rati hoc pro Agorato facturum esse.* ut et paulo post, προσγράψασθαι τόδε (non τότε) ἐπ' αὐτοφώρῳ, *adscripsisse hanc phrasim* ἐπ' αὐτοφώρῳ. Quæ sequuntur, ἢ ὅπου ἂν ᾖ· πρῶτον μὲν etc. depravatissima sunt, nec sine MSS. facile restituenda. Argumentatio tamen tale aliquid postulare videtur: *quare non* ἐπ' αὐτοφώρῳ *dici potest, qui aliquos* (τινας) *coram tot testibus delatione sua occiderit, vel etiam iis causa mortis fuerit? certe enim non hoc solum putat esse* ἐπ' αὐτοφώρῳ, *si quis clava aut gladio alium percutiens straverit.* Markland. Donec certiora libri meliores prodant, si qui tales libri aliquando e bibliothecarum latebris eruentur, quanquam despero meliores et pleniores nostris adhuc usurpatis usquam terrarum reperiri, fingam tantisper oratorem sic reliquisse, quo sententiam saltim cohærentem atque perspicuam habeamus: οἰόμενοι Ἀγοράτῳ συμπράττειν τὸ παραλελεῖφθαι τὸ ἐπ' αὐτοφώρῳ, ἢ ὅπου ἂν ᾖ, καὶ τοῦτον ἰδόντες τούτῳ διϊσχυριζόμενον, σφόδρα ὀρθῶς ποιῆσαι, Διονύσιον τῇ ἀπαγωγῇ ἀναγκάζοντες προσγράψασθαι τὸ ἐπ' αὐτοφώρῳ ἢ ὅπου ἂν ᾖ. πῶς γὰρ ἄν τις μᾶλλον ἐλεγχθείη ἀνδροφόνος ὢν ἐπ' αὐτοφώρῳ, ἢ εἰ πρῶτον μὲν — — ἀποκτείνειε — videntur mihi undecimviri recte fecisse in eo, quod Dionysium coegerunt formulæ τῆς ἀπαγωγῆς seu actionis suæ in Agoratum tanquam sicarium, adscribi curare a scriba publico hanc clausulam ἐπ' αὐτοφώρῳ, aut ubicunque locorum alias Agoratum in scelere deprehendisset; existimantes nempe, hujus formulæ ἐπ' αὐτοφώρῳ, aut quocunque alio modo locove sicarius esset ab actore deprehensus, omissionem e re Agorati fore, qui in ea omissione latebram aliquam et perfugium esset habiturus. Quomodo enim magis et evidentius possit argui in homicidio ἐπ' αὐτοφώρῳ deprehensus esse, quam si indicio suo, primum coram senatu D. deinde coram universa concione populi edito, homines occiderit? [ἢ ὅπου ἂν τις μᾶλλον ἀνδροφόνος ἐπ' αὐτοφώρῳ ᾖ (vel εἴη), ἢ ὅταν πρῶτον μὲν — aut quomodo quis magis *homicida in flagrante delicto deprehensus* habeatur, quam si, primum quidem — *In Var. Lect.*] Reisk. F. οἰόμενοι Ἀγοράτῳ συμπράττειν, τότε καὶ διϊσχυριζόμενον σφόδρα ὀρθῶς ποιῆσαι, Διονύσιον - - - - προσγράψασθαι, ὅτι ἐπ' αὐτοφώρῳ, ἢ ὅπως ἂν ᾖ, πρῶτον μὲν κ. τ. λ.

P. 503. Δοκοῦσι δ' ἔμοιγε κ. τ. λ.] In hisce verbis emendandis omnes Lysiæ interpretes elaborarunt, hic illo felicius, ita tamen, ut nullius plane probari possit sententia. Reiskiana certe conjectura ejusmodi est, ut et a verisimilitudine et a mente Lysiæ procul absit. Equidem quanquam verum me invenisse non ausim dicere, id tamen me præstitisse credo, ut paucis tantum mutatis, quod in loco corruptissimo profecto licet, si non verba Oratoris germana restituerim, mentem certe ac sententiam fere expresserim. Itaque locum, quemadmodum mihi visus est emendandus, primum adscribam, postea de singulis deinceps dicam. Δοκοῦσι δ' ἔμοιγε οἱ ἕνδεκα, οἱ παραδεξάμενοι τὴν ἀπαγωγὴν ταύτην, οὐκ οἰόμενοι Ἀγοράτῳ συμπράττειν τότε, ἀλλὰ διϊσχυριζόμενοι σφόδρα ὀρθῶς ποιῆσαι Διονύσιον, τὴν ἀπαγωγὴν εἰσάγειν, ἀναγκάζοντες προσγράψασθαι τόγε ἐπ' αὐτοφώρῳ, ἐπειδὴ πρῶτον μὲν ἐναντίον πεντακοσίων ἐν τῇ βουλῇ, εἶτα πάλιν ἐναντίον Ἀθηναίων ἁπάντων ἐν τῷ δήμῳ ἀπογράψας τινὰς ἀποκτείνειε καὶ αἴτιος γένοιτο τοῦ θανάτου· οὐ γὰρ δήπου τοῦτο μόνον νομίζεται ἐπ' αὐτοφώρῳ cæt. *videntur autem mihi undecimviri, apud quos facta est hujus causæ accusatio, et a quibus est probata, non quod Agorato hoc profuturum existimarent, sed eo ipso confirmantes recte et jure agere Dionysium, hanc litem in forum inducentes coegisse Dionysium libello adscribere, se accusare Agoratum, ut homicidam,* ἐπ' αὐτοφώρῳ, *quod primum quidem coram senatu quingentorum, deinde coram toto populo in con-*

504 νοι τὴν ἀπαγωγὴν [1]ταύτην, οἰόμενοι Ἀγοράτῳ συμπράτ-
505 τειν τότε [2]καὶ διϊσχυριζόμενοι σφόδρα ὀρθῶς ποιῆσαι

[1] ταύτην, οὐκ οἰόμενοι A. [2] ἀλλὰ A.

cione, per suam accusationem nonnullos interfecisset, suppliciique eorum auctor fuisset. Neque enim hoc solum censetur, esse ἐπ᾽ αὐτοφώρῳ, si quis armis aggressus aliquem occidat cæt. Hujus autem conjecturæ rationem ut recte probemus, de officio τῶν Ἕνδεκα erit videndum, quorum frequens est in foro Attico mentio. Undecimviri dicti sunt quia decem erant, e singulis Tribubus unus, sorte lecti, quibus undecimus annumerabatur scriba, auctore Polluce l. VIII. sect. 102. postea autem nomen eorum mutatum esse eosque νομοφύλακας item θεσμοφύλακας fuisse dictos tradunt Pollux d. l., Ulpianus ad Demosthenis Timocrateam p. 726. 6. ed. Reisk. et Scholiastes ad Aristoph. Vespas v. 1103. Verum νομοφυλάκων nomen unde τοῖς Ἕνδεκα venerit, equidem non intelligo, quum nihil ipsis cum legum custodia fuerit commune aliusque hoc nomine magistratus Athenis antiquitus exstiterit. Itaque potius opinor νομοφυλάκων nomen fictum esse ad exemplum θεσμοφυλάκων, hoc autem corruptum esse et vere vocatos fuisse δεσμοφύλακας: quam item video esse sententiam Florentis Christiani ad d. l. Aristophanis. Præcipue enim eorum muneris erat cura carceris et vinctorum, iisque capitis damnati tradebantur; unde παραδιδόναι τοῖς Ἕνδεκα nihil aliud est, quam *tradere ad supplicium.* Non autem suis ipsi manibus id peragebant, sed fieri curabant a δημοκοίνῳ sive carnifice, qui mortuorum quoque corpora curabat: vid. Antiphontem p. 113. v. 32. ed Steph. Platonem in Phædone p. 117. A. Pollucem l. VIII. sect. 71. l. IX. sect. 10. Si quis autem e carcere fuga esset elapsus, undecimvirorum erat illum investigare et in carcerem reducere. Vid. Demosthenem in Aristogit. I. p. 787. 17. ed. R. Theramenem quomodo undecimviri abduxerint. Vid. apud Xenophontem Hellen. l. IV. c. 4. §. 22. Neque vero sola hac carceris cura munus eorum constabat, sed habebant etiam jurisdictionem, eorumque tribunal erat in Parabysto: Harpocration v. Παράβυστον. οὕτως ἐκαλεῖτό τι τῶν παρ᾽ Ἀθηναίοις δικαστηρίων, ἐν ᾧ ἐδίκαζον οἱ Ἕνδεκα. Fiebat apud eos accusatio omnium criminum privatorum, quibus pœna mors esset: vid. Etymologicum M. in v. Certe de furibus fuisse illis jurisdictionem apparet ex Isæo de Nicostr. Hered. p. 49. v. 23., Demosthene Except. adv. Lacr. p. 940. 8. de grassatoribus (λωποδύταις) et plagiariis (ἀνδραποδισταῖς), e Lysia c. Theomn. p. 117. v. 5. ed. Steph. Conf. Harpocrationem v. Ἄπαγε, Pollucem l. VIII. sect 102. et Scholiasten ad l. c. Aristophanis. Judicabant etiam de aliis nonnullis ἐνδείξεως speciebus: cui rei cum hic Lysiæ locus indicio est, tum Demosthenes in Timocr. p. 733. 9. seq. et Etymologus l. c. Hæc autem ad undecimviros in jus vocatio dicebatur ἀπαγωγή. vid. Pollucem et Harpocrationem loc. cit. Animadvertebant præterea in eos, qui ærario debentes solvere nollent, pecuniasque debitas vel in judicio Reipublicæ nomine ab iis petebant, vel ex officio exigebant: vid. Dinarchum in Aristogitonem p. 106. v. 32. Demosthenem in Androtion. p. 608. 12. seq. Videntur etiam affuisse, si in causa publica servus testimonii gratia torqueretur: vid. Demosthenem in Nicostratum p. 1254. 1. Ex lege autem Timocratis eos, qui in vinculis essent εἰσαγγελίᾳ in jus vocati, si condemnatio eorum a scribis singularum Prytaniarum non esset Thesmothetis edita, in judicium debebant adducere, auctore Demosthene in Timocr. p. 720. 22. seq. Fiebant denique coram iis descriptiones sive ἀπογραφαὶ fundorum et ædificiorum, de quibus item lites in forum inducebant, eaque, quæ Heliæa publicari decrevisset, tradebant venditoribus; Etymologicon d. l. εἰσῆγον δὲ καὶ τὰ ἀπογραφόμενα χωρία [καὶ] οἰκίας· καὶ τὰ δημόσια εἶναι δόξαντα παρεδίδουν τοῖς πολίταις. leg. τοῖς πωληταῖς: erant enim Πωληταὶ Athenis decem numero, qui cum alias publicas res, uti metalla et vectigalia, tum etiam bona proscripta vendebant: vid. Pollux l. VIII. sect. 99., Harpocration v. Πωληταί, Sigonius de Republica Atheniensium l. IV. c. 3. Miserrimo errore Joachimus Stephanus τοὺς Ἕνδεκα eosdem habet quos decem Proedros, de Jurisdict. Vet. Græc. c. 3. (in Thesauro Gronovii t. VI. p. 2692.). De Undecimviris eorumque munere conf. Budæus Comment. L. Gr. p. m. 252., Ubbo Emmius de Republ. Atheniensium c. 10. (in Thesauro Gronovii t. V. p. 1332.), et præcipue Car. Sigonius l. modo cit. Horum muneri simile erat olim Romæ munus Triumvirorum Capitalium: vid. Pomponius l. 2. §. 30. π. de O. J., Abramius ad Ciceronem pro Cluentio c. 8., Budæus Annot. Poster. ad Tit. π. de Muner. et Honor. p. 267. G—K. Hæc autem jurisdictio τῶν Ἕνδεκα

[1] Διονύσιον, τὴν ἀπαγωγὴν ἀπάγειν ἀναγκάζοντες, προσγράψασθαι τότε ἐπ᾽ αὐτοφώρῳ, ἢ ὅπου ἂν ᾖ· πρῶτον μὲν ἐναντίον πεντακοσίων ἐν τῇ βουλῇ, εἶτα πάλιν ἐναντίον

[1] Διονύσιον τ. ἀπ. ἀπάγειν, ἀναγκάζοντες προσγρ. τὸ ἐπ᾽ αὐτοφώρῳ, ἐπειδήπερ Ἀγόρατος πρῶτον etc. A.

ejusmodi erat. Actor reum ad illos in jus vocabat, et coram iis causam accusandi, delictum nempe rei exponebat; quo facto si reus id non negaret, habebatur pro confesso atque ab ipsis Undecimviris condemnabatur et capite puniebatur; sin reus negaret, ad majus tribunal rem referebant, ut judices, ad quos ea res pertineret, de delicto cognoscerent et statuerent: in quo judicio si esset condemnatus, iterum illis tradebatur ad supplicium, vid. Pollux et Etymologus loc. cit. Magistratus autem illi, qui habebant εἰσαγωγὴν εἰς τὸ δικαστήριον (quæ plurimis locis τοῖς Ἕνδεκα tribuitur), prius litem examinabant, tum vero vel negabant se illam in forum esse inducturos (quod dicitur ἀφιέναι), si actorem inique petere manifesto appareret, vel si de re illa non haberent jurisdictionem, vel denique si vitium aliquod esset in libello vel formula accusationis, quod colligo e Lysia c. Theomn. I. §. γ΄. sq. Scholiaste ad Aristophanis Ecclesiaz. v. 1018. vel facultatem dabant reum in judicio persequendi (quod hic dicitur παραδέχεσθαι et l. modo cit. ἀποδέχεσθαι), si res non statim posset expediri: tum vero illi Magistratus judicium constituebant, actionem dabant et in judicio præsidebant: vid. Harpocration v. Ἡγεμονία δικαστηρίου. Conf. Budæus Annot. Post. ad Tit. π. de Appell. p. 250. F. et Comment. L. Gr. p. 97. seq. et hinc Lysias Or. II. in Alcibiadem non tantum judices, sed et præcipue Strategos, utpote judicii præsides, orat, ut neutri, neque actori, neque reo magis sint benevoli: atque ibidem dicuntur in illo judicio οἱ στρατηγοὶ τὴν ψῆφον διδόναι τοῖς δικασταῖς, *judices in suffragia mittere*, quippe qui litem in forum induxerant. Sunt hæc fortasse paullo fusiora, sed ad consilium nostrum necessaria: nam (ut eo redeam, cujus causa hæc instituta est disputatio) non ipsi Undecimviri accusabant Agoratum, quod est ἀπάγειν ἀπαγωγὴν, neque cogebant Dionysium, ut Agoratum accusaret, neque etiam ut in lite perseveraret; reos enim pendente lite ab ea potuisse desistere ante latam sententiam, docet Isocrates Except. Adv. Callim. p. 387. D. sed actorem cogere vel certe ei suadere poterant, ut in libello aliquid mutaret, si de causa ad judices referri vellet. Itaque pro τὴν ἀπαγωγὴν ἀπάγειν cæt. propter dictas rationes legendum videtur: τὴν ἀπαγωγὴν εἰσάγειν, ἀναγκάζοντες προσγράψασθαι τὸ ἐπ᾽ αὐτοφώρῳ. Dicitur autem εἰσάγειν ἀναγκάζοντες pro εἰσάγοντες ἀναγκάζειν; qualis constructio et Poetis et Oratoribus in usu est: sic ipse Lysias apud Dionysium Halicarnasseum in Vita p. 311. ἐλθὼν δ᾽ ἐγὼ ἠγανάκτουν μὲν πρὸς Ἡγήμονα: Aristophanes Eccles. v. 301. ἡνίκ᾽ ἐλθόντ᾽ ἔδει λαβεῖν ὀβολὸν μόνον: apud Euripidem Phœniss. v. 1266. φίλτρ᾽ ἐπῳδῶν Scholiastes dici ait pro ἐπῳδὰς φίλτρων: Bacchis v. 518.

Ἡμᾶς γὰρ ἀδικῶν, κεῖνον εἰς δεσμοὺς ἄγεις·

ubi sic videtur interpungendum ἡμᾶς γὰρ, ἀδικῶν κεῖνον, εἰς δεσμοὺς ἄγεις, ut sensus sit ἡμᾶς γὰρ εἰς δεσμοὺς ἄγων ἐκεῖνον ἀδικεῖς. Jam pergit Lysias rationem reddens, cur sibi videantur οἱ Ἕνδεκα jussisse adscribere verba ἐπ᾽ αὐτοφώρῳ, quam hanc esse existimat: ἐπειδὴ πρῶτον μὲν κ. τ. λ. etenim illud ἢ ὅπου ἂν ᾖ nullum habet sensum et manifesto deest verbum, quod causam contineat cur hoc jusserint Undecimviri; ἐπειδὴ autem conjunctivum ἀποκτείνειε — γένοιτο secum habet, quia oratio non est absoluta, sed pendet a præcedenti δοκοῦσι ἔμοιγε εἰσάγειν. Denique quod ultimo loco pro οἴεται reposui νομίζεται id ipsa ratio postulat et quisque comprobabit. Nam Reiskii explicatio: *non enim tanta est Agorati stultitia et tarditas, ut existimet* cæt. durissima est, quoniam mox ad ipsum Agoratum dicit: ἐπεὶ ἔκ γε τοῦ σοῦ λόγου κ. τ. λ. Verbo νομίζειν ita sæpissime utuntur: οἴεσθαι passive apud solutæ orationis scriptores in usu esse non credo; illa enim loca ubi ita dici videri possit, si bene consideres, non ita sunt accipienda: exemplo sit locus Xenophontis Hellen. l. III. c. 4. §. 17. πάντες πολεμικὰ ὅπλα κατεσκεύαζον, ὥστε τὴν πόλιν ὄντως οἴεσθαι πολέμου ἐργαστήριον εἶναι. quod idem est ac si dixisset, ὥστε οἴεσθαι τινὰ vel τοὺς ἰδόντας, *ut putares revera totam urbem esse belli armamentarium:* atque ad eandem rationem alia quoque similia loca, quamvis pauca sint, etiam apud Poetas explicari possunt. SLUITER.

Διονύσιον] Est frater Dionysodori, cujus supplicium, a XXX tyrannis secundum Agorati indicium perempti, fundus est hujus actionis. REISK.

Ἀθηναίων ἁπάντων ἐν τῷ δήμῳ ἀπογράψας τινὰς ἀπο-
κτείνειε καὶ αἴτιος γένοιτο τοῦ θανάτου. οὐ γὰρ δήπου τοῦ-
το μόνον [1]οἴεται ἐπ᾽ αὐτοφώρῳ, ἐάν τις ξύλῳ ἢ μαχαίρᾳ
πατάξας καταβάλῃ, ἐπεὶ ἔκ γε τοῦ σοῦ λόγου οὐδεὶς φα-
νήσεται ἀποκτείνας τοὺς ἄνδρας οὓς σὺ ἀπέγραψας· οὔτε
506 γὰρ ἐπάταξεν αὐτοὺς οὐδεὶς οὔτε ἀπέσφαξεν. ἀλλ᾽ ἀνα-
γκασθέντες ὑπὸ τῆς σῆς ἀπογραφῆς ἀπέθανον. [2]οὐκοῦν
αἴτιος τοῦ θανάτου οὗτος ἐπ᾽ αὐτοφώρῳ ἐστί. τίς οὖν ἄλ-
λος αἴτιος, ἢ σὺ ἀπογράψας; ὥστε πῶς οὐκ ἐπ᾽ αὐτοφώρῳ
σὺ εἶ ὁ ἀποκτείνας;

κβ΄. Πυνθάνομαι δ᾽ αὐτὸν καὶ περὶ τῶν ὅρκων καὶ περὶ
τῶν συνθηκῶν μέλλειν λέγειν, ὡς παρὰ τοὺς ὅρκους καὶ τὰς
συνθήκας ἀγωνίζεται ἃς συνεθέμεθα πρὸς τοὺς ἐν ἄστει οἱ
ἐν τῷ Πειραιεῖ. σχεδὸν μὲν οὖν τούτοις ἰσχυριζόμενος ὁμο-
λογεῖ ἀνδροφόνος εἶναι· ἐμποδὼν γοῦν ἢ ὅρκους ἢ συνθήκας
507 [3][ἢ χρόνον] ἢ ἐπ᾽ αὐτοφώρῳ [4]τι ποιεῖται, αὐτῷ δὲ τῷ
[5]γράμματι [6]οὐ πιστεύει καλῶς ἀγωνιεῖσθαι. ὑμῖν δέ,
ὦ ἄνδρες δικασταί, οὐ προσήκει περὶ τούτων ἀποδέχεσθαι·

[1] οἴονται A. [2] οὔκουν A. [3] uncos om. T. R. A. [4] [τι] R. [5] πράγματι R. A. [6] οὔτοι T. R. A.

Οἴεται] Ὀνομάζεται vel νομίζεται. Cont. Non enim profecto tanta est Agorati stultitia et tarditas, ut existimet, id solummodo esse homicidium, si quis alterum ferro manuve peremerit; minus esse, si delatione sua necessitatem necis alicui consciscat. Deinde subito, pro more oratorum, a tertia persona ad secundam transfert orationem. Reisk.

Ἀπέθανον] Ante hoc vocabulum paucula quædam desunt, fortassis hæc: τὸ κώνειον πιεῖν αὐτοὶ ὑφ᾽ ἑαυτῶν ἀπέθανον. Idem. Sub. τὸ κώνειον πιόντες. Auger.

Οὐκοῦν] Imo vero retracto accentu, aut duobus vocabulis οὐκ οὖν est exarandum. Est causatio, vel objectio ficta, cui statim occurritur. Ergo, si illi hausta cicuta ipsi sese sustulerunt, Agoratus necem illis non conscivit. Respondet. Ecquis ergo alius fecerit, si tu, Agorate, non fecisti, qui eos detulisti. Reisk. Dedi οὔκουν, *non igitur*. Auger.

Τι ποιεῖται, αὐτῷ δὲ τῷ γράμματι οὔτοι πιστεύει καλῶ ἀγωνιεῖσθαι. ὑμῖν δὲ, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, etc.] Lego, εἰ ποιεῖται, et οὗτος pro οὔτοι, sublata plena Distinctione post ἀγωνιεῖσθαι. *si igitur hic objicit jusjurandum, aut conventiones, aut lapsum temporis, aut istud ἐπ᾽ αὐτοφώρῳ suum, et confidit se bono cum eventu in hac causa versaturum esse, si literæ legis adhæreat, vos tamen, Judices, non æquum est hæc admittere: sed* etc. Recenset omnes Objectiones, quibus Agoratus in Defensione sua usurus erat. ἐμποδὼν ποιεῖσθαι est *objicere*. τῷ γράμματι ἀγωνίζεσθαι est, quod Orat. IX. vocavit μάχεσθαι τοῖς ὀνόμασι, *vocabulis dimicare*. δὲ post ὑμῖν idem est quod ἀλλὰ, et sæpe hoc more usurpatur, nec opus est, ut mutetur in δὴ, prout fecit Stephanus Orat. XIV. ubi par huic exemplum. Markland. Ego τι uncis ut inutile et amputandum inclusi, et facile potuit e proxima litera π vocabuli ποιεῖται enasci. Sin tamen servandum sit, necesse erit aliquid deesse. e. c. ἢ ἄλλο. ut ad hunc modum legatur: ἢ ἐπ᾽ αὐτοφώρῳ, ἢ ἄλλο τι, ποιεῖται. Saltim jusjurandum, aut pacta, aut vetustatem temporis, aut formulam ἐπ᾽ αὐτοφώρῳ, aut aliud quodpiam sibi præstruit quasi munimentum, pone quod lateat; ipsa autem re nil fidit. Reisk. Hic τι vacat ut sæpius alibi. Auger.

Πράγματι οὔ τοι πιστεύει] Sic dedi de meo pro vulgari γράμματι οὔτοι πιστεύει. In Coisl. et Vindobon. pro οὔτοι est οὔτε. Suspicor verum esse οὔ τι aut οὐχί. Reisk.

Περὶ τούτων] Post περὶ τούτων videtur φλυαροῦντος, aut ἀδολεσχοῦντος, aut tale quid deesse. Idem.

ἀλλ᾽ ὡς οὐκ ἀπέγραψεν οὐδὲ οἱ ἄνδρες τεθνᾶσι, περὶ τού-
των κελεύετε αὐτὸν ἀπολογεῖσθαι. [1]ἔπειτα τοὺς ὅρκους
καὶ τὰς συνθήκας οὐδὲν ἡγοῦμαι προσήκειν [2]ἡμῖν πρὸς
τοῦτον. οἱ γὰρ ὅρκοι τοῖς ἐν ἄστει πρὸς τοὺς ἐν Πειραιεῖ
γεγένηνται. εἰ μὲν οὖν οὗτος μὲν ἐν ἄστει, ἡμεῖς δὲ ἐν
Πειραιεῖ ἦμεν, εἶχόν τινα λόγον αὐτῷ αἱ συνθῆκαι· νῦν δὲ
καὶ οὗτος ἐν Πειραιεῖ ἦν καὶ ἐγὼ καὶ Διονύσιος καὶ οὗτοι 508
ἅπαντες οἱ τοῦτον τιμωρούμενοι, ὥστε οὐκ ἔστιν ἡμῖν [3]ἐμ-
ποδών· οὐδένα γὰρ ὅρκον οἱ ἐν Πειραιεῖ [4]τοῖς ἐν ἄστει 509
ὤμοσαν.

κγ΄. Ἐκ παντὸς δὲ τρόπου ἔμοιγε δοκεῖ οὐχ ἑνὸς θανά-
του ἄξιος εἶναι, ὅςτις φησὶ μὲν ὑπὸ τοῦ [5]δήμου * * *

[1] ἐπεὶ A. [2] ὑμῖν T. [3] ἐμποδὼν οὐδέν· οὐδένα R. A. [4] τοῖς οὐκ ἐν A. [5] δήμου, τὸν T. R. δήμου πεποιῆσθαι, τὸν A.

Ἔπειτα] Malim ἐπεί. *si quidem*. Idem.

Ἡμῖν] Sic dedi pro vulgari ὑμῖν. dictio hæc inversa est. recta erat τούτῳ πρὸς ἡμᾶς. *huic pacta nobiscum nulla esse*, aut *pacta nobiscum inita nil quicquam ad eum pertinere*. Idem.

Οἱ γὰρ ὅρκοι — γεγένηνται] Intelligo: juramenta enim data sunt urbanis a Piræensibus, est enim hic enallage, et legi deberet: οἱ γὰρ ὅρκοι τοῖς ἐν Πειραιεῖ πρὸς τοὺς ἐν ἄστει γεγένηνται. Auger.

Οὐδένα γὰρ ὅρκον, κ. τ. λ.] Non ita scripserat procul dubio Lysias, nam omnino falsam sententiam exhibet hæc lectio: sed aliquis corrector non satis expensis superioribus, nec satis intellecta rhetoris sententia ita mutavit. Lege confidenter, lector, et meo periculo οἱ ἐν Πειραιεῖ τοῖς ἐν Πειραιεῖ. Audio debere (inquit) Agoratum in sua defensione proponere fœdera sacramento sancita inter eos, qui Athenis erant, et eos, qui Piræum occupabant, et iis nititur, quasi contra jus sacramenti et fœderum accusaretur. At si ille quidem tunc Athenis fuisset, nos vero Piræo, tunc aliquid coloris haberet ea defensio: sed fuit in Piræo nobiscum, et omnes alii, qui eum ulcisci cupiunt. Non vetant igitur ea fœdera, ne jus nostrum contra Agoratum persequamur. *Non enim ii, qui Piræo erant, cum iis, qui etiam Piræo erant, quicquam pacti sunt, nec inter eos ulla fœdera facta*. Hæc est Lysiæ manifesta sententia, qua intellecta, probabis, credo, nostram emendationem. Palmer. Ita quoque et Schottus. Taylor. Primo, legendum puto ὑμῖν, ut supra, τοὺς ὅρκους οὐδὲν ἡγοῦμαι προσήκειν ὑμῖν πρὸς τοῦτον. Deinde, post ἐμποδὼν desunt voces ὁ ὅρκος: propter Rationem, quæ sequitur. οὐδένα γὰρ ὅρκον etc. Ultimo, pro τοῖς ἐν ἄστει legendum τοῖς οὐκ ἐν ἄστει: quod verius puto quam Schotti οἱ ἐν Πειραιεῖ τοῖς ἐν Πειραιεῖ ὤμοσαν. *itaque nulla est vobis objectio* (vel *obstaculum*) *a jurejurando: qui enim in Piræo fuerunt nullo jurejurando obstricti sunt iis, qui non in Urbe fuerunt;* sed iis tantum, qui in Urbe fuerunt. Markland. E schedis Brulartianis intelligo Fabrum eodem modo emendasse τοῖς ἐν Πειραιεῖ, atque Schottum et Palmerium. haud constat, qui Faber, Petrus, an Tanaquillus. Ego quoque conjecturam hanc Marklandinæ τοῖς οὐκ ἐν ἄστει præfero. Reisk. Potest quoque legi: Πειραιεῖ εἰ μὴ τοῖς ἐν ἄστει. Quod Sluitero quoque in mentem venisse postea deprehendi.

Ὅςτις φησὶ μὲν κ. τ. λ.] Delet Schott. has voces φησὶ μὲν ὑπὸ τοῦ δήμου. Corrigit vir eruditus: ὅστις φύσει μὲν ὑπὸ τοῦ δήμου. Quod tamen de eo dici non debuerat, qui, ut loquitur Lysias in superioribus, δοῦλος καὶ ἐκ δούλων ἐστί. Scripsit auctor noster: ὅςτις φησὶ μὲν ὑπὸ τοῦ δήμου Ἀθηναῖον αὐτὸν πεποιῆσθαι· τὸν δὲ δῆμον, κ. τ. λ. Ita supra: Καὶ ἀντὶ τούτου φησὶν αὐτὸν Ἀθηναῖον τὸν δῆμον ποιήσασθαι. Ψευδόμενος, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, οὔτε γὰρ Φρύνιχον ἀπέκτεινεν, οὔτε Ἀθηναῖον αὐτὸν ὁ δῆμος ἐποιήσατο. [Mox γένοιτο pro ἐγένετο. ἐκεῖνος, i. e. δῆμος, non Agoratus. *In Edit. min.*] Taylor. Facilis hujus loci suppletio: ὅςτις φησὶ μὲν ὑπὸ τοῦ δήμου Ἀθηναῖον αὐτὸν πεποιημένον· τὸν δὲ δῆμον, etc. *qui fatetur se a populo factum fuisse Atheniensem; et tamen hunc populum, quem ipse Patrem suum appellat, injuria affecit, destituit, et prodidit eas res,*

510 τὸν δὲ δῆμον, ὃν αὐτός φησι πατέρα αὑτοῦ εἶναι, φαίνεται κακώσας, καὶ ἀφεὶς καὶ [1]προδοὺς ἐξ ὧν ἐκεῖνος μείζων καὶ ἰσχυρότερος [2]ἐγίγνετο. ὅστις οὖν τόν τε γόνῳ πατέρα τὸν αὑτοῦ ἔτυπτε καὶ οὐδὲν παρεῖχε τῶν ἐπιτηδείων, τόν τε ποιητὸν πατέρα ἀφείλετο ἃ ἦν ὑπάρχοντα ἐκείνῳ ἀγαθά, πῶς οὐ καὶ διὰ τοῦτο καὶ διὰ τὸν τῆς κακώσεως νόμον ἄξιός ἐστι θανάτῳ ζημιωθῆναι;

κδʹ. Προσήκει δʹ ὑμῖν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἅπασι τιμωρεῖν ὑπὲρ ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν ὁμοίως ὥσπερ ἡμῶν ἑνὶ ἑκάστῳ. ἀποθνήσκοντες γὰρ [3]ἡμῖν ἐπέσκηψαν καὶ [4]ὑμῖν καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασι τιμωρεῖν ὑπὲρ σφῶν αὐτῶν Ἀγόρατον τουτονὶ ὡς φονέα ὄντα, καὶ κακῶς ποιεῖν καθʹ ὅσον [5]ἂν βραχὺ ἕκαστος δύνηται. εἰ τοίνυν τι ἐκεῖνοι ἀγαθὸν τὴν
511 πόλιν ἢ τὸ πλῆθος τὸ ὑμέτερον φανεροί εἰσι πεποιηκότες, ἃ καὶ αὐτοὶ ὑμεῖς ὁμολογεῖτε, ἀνάγκη ὑμᾶς ἐστὶ πάντας ἐκείνοις φίλους καὶ ἐπιτηδείους εἶναι, ὥστε οὐδὲν μᾶλλον ἡμῖν ἢ καὶ ὑμῶν ἑνὶ ἑκάστῳ ἐπέσκηψαν. οὔκουν οὔτε ὅσιον οὔτε νόμιμον ὑμῖν ἐστὶν ἀνεῖναι Ἀγόρατον τουτονί.

κεʹ. Ὑμεῖς τοίνυν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, νυνὶ δή, [6]ἐπειδὴ

[1] προδόσας ἐξ T. R. προδοὺς πάντα ἐξ A. [2] ἐγένετο T. R.
[3] ὑμῖν T. R. A. [4] ἡμῖν T. R. A. [5] κἂν A. [6] ἐπεὶ T. R. A.

ex quibus populus fieret major et potentior: καὶ προδόσας (scil. αὐτὰ) ἐξ ὧν ἐκεῖνος μείζων καὶ ἰσχυρότερος γένοιτο. sic enim legendum et distinguendum. male vulgo ἐγένετο: et hæc ultima prave ad *Agoratum*, non ad *populum*, referuntur; cum vox ἐκεῖνος satis clare ostendat, ad quem hæc pertineant. MARKLAND. ὑπὸ τοῦ δήμου πεποιῆσθαι πολίτης· τὸν δὲ —. CONT. Post δήμου aliud nihil deest, præterquam πεποιῆσθαι, *se adoptatum esse.* REISK.

Προδόσας] Προδούς. CONT. Hoc ne Græcum quidem est, ut mirer, qui tolerare potuerint viri docti. In Coislin. et Vindobon. est προδόντα. unde exsculpo προδοὺς πάντα. *prodidit ea omnia, per quæ ille* (populus Atheniensis puta; nam ad eum, non ad Agoratum, redit voc. ἐκεῖνος) *numero et opibus creverat.* REISK.

Τοῦτο] Imo vero τἄλλα, *et propter reliqua, et propter legem de mala tractatione parentum.* REISK.

Ὥςπερ ὑμῶν] Lege ὥςπερ ἡμῶν. TAYLOR. Scribe, ὡς ὑπὲρ ὑμῶν: ut respondeat præcedenti ὑπὲρ ἐκείνων. MARKLAND. Brevius ita dictum, plenius et dilucidius exponatur sic: ὥςπερ ὑμῖν προσήκει τιμωρεῖν ἡμῶν ἑνὶ ἑκάστῳ. *quemadmodum vos decet unicuique nostrum injurium passo succurrere, eamque ulcisci.* Aut deest hæc sententia: ὥςπερ εἰ ὑμῖν κοινῇ ταὐτὰ ἐπέσκηψαν, ἃ ἡμῶν ἑνὶ ἑκάστῳ (scil. ἐπέσκηψαν). *quasi vobis universis injunxissent eadem, quæ nostrum unicuique mandarunt,* qui sumus eorum necessarii. *In Var. Lect.* REISK.

Ἐπίσκηψαν] Post ἐπίσκηψαν deesse videtur ἴσα (adverbialiter), *æqualiter, pariter,* vel simile quid. IDEM.

Βραχὺ] Bene si habet, rara est et mira dictio Lysiæ propria. Suspicatus aliquando sum leg. esse: καθʹ ὅσον ἂν κἂν βραχὺ ἕκαστος δύνηται. *prout quisque, etiamsi parum quid, posset.* IDEM.

Ἀνεῖναι Ἀγόρατον] Opinor ἀφεῖναι, *absolvere:* ut supra, ἡ κρίσις ἣν ἐκρίθη, καὶ ἀφείθη. Alcidamas: καὶ μὴ ἀφεῖναι αὐτὸν, ὑποχείριον λαβόντας. Sic et Orat. IX. et passim. Xenophon tamen Ἑλλην. lib. II. εἰ ἀνήσομεν ἄνδρα τὸν φανερῶς τὴν ὀλιγαρχίαν λυμαινόμενον. MARKLAND. et *in Edit. min.* TAYLOR. Sed ἀνεῖναι servari potest. AUGER.

ἐν τῷ τότε χρόνῳ, ἐν ᾧ ἐκεῖνοι ἀπέθνησκον, οὐχ οἷοί τε ἐκείνοις ἐπαρκέσαι γεγόνατε διὰ τὰ πράγματα τὰ [1]παρεστηκότα, νυνί, ἐν ᾧ δύνασθε, τιμωρήσατε τὸν ἐκείνων φονέα. ἐνθυμεῖσθε δʹ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅπως μὴ πάντων ἔργον σχετλιώτατον ἐργάσησθε· εἰ γὰρ ἀποψηφιεῖσθε Ἀγο-
139. 1 ράτου τουτουί, οὐ μόνον [2]τοῦτο διαπράττεσθε, ἀλλὰ καὶ ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν, οὓς ὁμολογεῖτε ὑμῖν εὔνους εἶναι, τῇ 512
αὐτῇ ψήφῳ ταύτῃ θάνατον [3]καταψηφίζεσθε. ἀπολύοντες γὰρ τὸν αἴτιον ὄντα ἐκείνοις τοῦ θανάτου, οὐδὲν ἄλλο γιγνώσκετε ἢ ἐκείνους δικαίως ὑπὸ τούτου τεθνηκέναι. καὶ οὕτως ἂν δεινότατα πάντων πάθοιεν, εἰ οἷς ἐπέσκηπτον ἐκεῖνοι ὡς φίλοις οὖσι τιμωρεῖν ὑπὲρ αὑτῶν, οὗτοι ὁμόψηφοι κατʹ ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν τοῖς Τριάκοντα γενήσονται. μηδαμῶς, ὦ ἄνδρες δικασταί, πρὸς θεῶν Ὀλυμπίων, μήτε τέχνῃ μήτε μηχανῇ μηδεμιᾷ θάνατον ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν καταψηφίσησθε, οἳ πολλὰ κἀγαθὰ ὑμᾶς ποιήσαντες διὰ ταῦτα ὑπὸ τῶν Τριάκοντα καὶ Ἀγοράτου τουτουὶ ἀπέθανον. ἀναμνησθέντες οὖν ἁπάντων τῶν δεινῶν, καὶ τῶν κοινῶν τῇ πόλει καὶ τῶν ἰδίων, ὅσα ἑκάστῳ ἐγένοντο ἐπειδὴ ἐκεῖνοι οἱ ἄνδρες ἐτελεύτησαν, τιμωρήσατε τὸν αἴτιον τούτων. ἀποδέδεικται δʹ ὑμῖν [4]ἅπαντα καὶ ἐκ τῶν ψη- 513
φισμάτων καὶ ἐκ τῶν ἀπογραφῶν καὶ ἐκ τῶν ἄλλων ἁπάντων Ἀγόρατος ὢν αὐτοῖς αἴτιος τοῦ θανάτου. ἔτι δὲ καὶ προσήκει ὑμῖν ἐναντία τοῖς Τριάκοντα ψηφίζεσθαι. ὧν

[1] περιεστηκότα R. [2] τούτῳ T. R. τούτῳ σωτηρίαν A.
[3] καταψηφίσεσθε R. [4] ἁπανταχόθεν A.

Διὰ τὰ πράγματα τὰ παρεστηκότα] Mallem περιεστηκότα, id est, διὰ τὰς τότε περιστάσεις, *propter circumstantias istius temporis.* Demosthenes de Corona: εἰς τοὺς περιεστηκότας τῇ πόλει κινδύνους. et ita idem paulo post, et passim. clare Noster Orat. XXXI. ἀποροῦντες τοῖς περιεστηκόσι πράγμασιν. MARKLAND. et *in Edit. min.* TAYLOR.

Οὐ μόνον τούτῳ διαπράττεσθε] Διαπράξεσθε, vel συμπράξασθε. CONT. Putarem συμπράττεσθε, vel συμπράττετε. nisi vox ἄδειαν amissa sit in Præpositione διά: ut sit ἄδειαν διαπράττεσθε. Nihil tamen muto. τούτῳ διαπράττεσθε eodem sensu forte sumendum ac istud Demosthenis Philipp. III. Φιλιστίδης ἔπραττε Φιλίππῳ. et Thucydides IV. 210. οἱ δὲ πράσσοντες αὐτῷ, eadem significatione. Mox, κατʼ ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν, etc. mallem abessent duæ ultimæ voces. MARKLAND. Aut ἄδειαν, aut potius σωτηρίαν hic deest. patet ex opposito θάνατον. REISK.

Τῇ αὐτῇ ψήφῳ κ. τ. λ.] Variant Codd. sed nihil sani præferunt, nisi quod Ald. et Coisl. uterque exhibeat καταψηφίσεσθε. TAYLOR.

Κατʼ ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν] Pro κατʼ ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν velim legi καθʼ αὐτῶν, nec mihi harum vocum recursus displiceret. AUGER.

Ἐγένοντο] Ἐγένετο. CONT. At sciunt voces neutrius generis jungi interdum cum plurali numero. AUGER.

Ἅπαντα] Dele. TAYLOR. Ego vero illinc ἁπανταχόθεν effecero. REISK.

μὲν τοίνυν ἐκεῖνοι θάνατον κατέγνωσαν, ὑμεῖς ἀποψηφίσασθε· ὧν δ' ἐκεῖνοι θάνατον οὐ κατέγνωσαν, ὑμεῖς καταγινώσκετε. οἱ Τριάκοντα τοίνυν τῶν μὲν ἀνδρῶν τούτων, οἳ ἦσαν ὑμέτεροι φίλοι, θάνατον κατέγνωσαν, ὧν δεῖ ὑμᾶς ἀποψηφίζεσθαι· Ἀγοράτου δὲ ἀπεψηφίσαντο, διότι [1] δοκεῖ προθύμως τούτους ἀπολλύναι, οὗ προσήκει καταψηφίζεσθαι. ἐὰν οὖν τὰ ἐναντία τοῖς Τριάκοντα ψηφίζησθε, πρῶτον μὲν οὐχ [2] ὁμόψηφοι γίγνεσθε, ἔπειτα τοῖς ὑμετέροις αὐτῶν φίλοις τετιμωρηκότες ἔσεσθε, ἔπειτα τοῖς πᾶσιν ἀνθρώποις δόξετε δίκαια καὶ ὅσια ψηφίσασθαι.

[1] ἐδόκει R. A.

[2] ὁμόψηφοι τοῖς ἀνοσιωτάτοις καὶ ὑμῶν ἐχθίστοις γενήσεσθε· ἔπειτα A.

Ὑμεῖς ἀποψηφίσασθε] Ante ὑμεῖς aut adde, aut supple saltim tacita cogitatione, τούτων. Idem.

Διότι δοκεῖ] Scribe, ἐδόκει: ut supra, διότι ἔδοξε ἀληθῆ εἰσαγγεῖλαι. Markland. et in *Edit. min.* Taylor.

Οὐχ ὁμόψηφοι γίγνεσθε. ἔπειτα] Aut delenda sunt istæc quatuor vocabula; nam prorsus idem dicunt cum illis modo præmissis τὰ ἐναντία τοῖς τριάκοντα ψηφίζησθε. aut potius servanda quidem illa sunt, verum desunt nonnulla. Mihi videtur Lysias aut sic reliquisse: πρῶτον μὲν οὐχ ὁμόψηφοι τοῖς ἀνοσιωτάτοις καὶ ὑμῶν ἐχθίστοις γίγνεσθε. *primum quidem hoc consequemini, ut sententia vestra ab hominum impurissimorum vobisque inimicissimorum sententia discrepet.* Quod de odio judicum erga tyrannos commemorat, ei bene respondet ex opposito, quod statim de ipsorum erga defunctos voluntate subjicit. Pro γίγνεσθε postulat quidem, cum rei ratione, etiam insequens ἔσεσθε, futurum γενήσεσθε. verum auctores in usu temporum non semper fuisse cernuntur diligentissimi. Reisk.

Γίγνεσθε] Γενήσεσθε, et supra v. 7. ψηφίζησθε. Cont. Lego, γενήσεσθε: ut ἔσεσθε, et δόξετε. Markland. et in *Edit. min.* Taylor.

ΛΥΣΙΟΥ

ΚΑΤΑ ΑΛΚΙΒΙΑΔΟΥ

ΛΕΙΠΟΤΑΞΙΟΥ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Alcibiades Alcibiadis filius, inter ὁπλίτας recensitus, ad equites se contulit sponte sua. Arguitur λειποταξίου. Multa de legibus, plura de hominis vita, genere et instituti congessit Orator.

Δευτερολογίαν vocant Rhetorum filii. *Subscriptionem* Romani jurisconsulti. (vid. Budæi annotat. posterior in pandect.) Est enim ἐπαγωνισμὸς τοῦ προτέρου. Præivit Archestratides quidam. Vid. Aphthonii σχ. pag. 12. qui de his agit subtiliter, et Hermog. περὶ μεθόδου δεινότητος, περὶ δευτερολογιῶν.

Pag. ed. H. Steph. / Pag. ed. Reisk.

139. 26 α΄. ΗΓΟΥΜΑΙ μὲν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, οὐδεμίαν ὑμᾶς 515
ποθεῖν ἀκοῦσαι πρόφασιν παρὰ τῶν βουλομένων Ἀλκιβιά-
δου κατηγορεῖν. τοιοῦτον γὰρ πολίτην ἑαυτὸν ἐξ ἀρχῆς 516
παρέσχεν, ὥστε καὶ εἰ μή τις ἰδίᾳ ἀδικούμενος ὑπ' αὐτοῦ
[1] τυγχάνει, οὐδὲν ἧττον προσήκει ἐκ τῶν ἄλλων ἐπιτηδευ-

[1] τυγχάνοι R. A.

ΚΑΤ' ΑΛΚΙΒΙΑΔΟΥ] Alcibiades erat junior, Alcibiadis τοῦ πάνυ filius ex Hippareta Hipponici filia. Hunc Xenoph. Memorab. l. 1. εὐπροσωπότατον καὶ ὡραιότατον memorat. Quam etiam oris venustatem prædicat noster cum spurcissimæ libidinis infamia conjunctam. Causam olim dixit *de bigis paternis,* quæ oratio inter cætera sub Isocrate scriptas ad nos περιῆλθεν. Patrem, quo *nihil fuisse excellentius vel in vitiis vel in virtutibus* memorat Nepos in vita, in illis solummodo expressisse videtur ut de eo testatur Aristoteles Rhetoric. II. 17. et Archippus Comicus apud Plutarch. in Vit. Alcibiadis juxta initium. Videtur fuisse in lucem susceptus, ineunte Olymp. 91. sub id temporis scil. quo pater militiæ in Siciliam transferendæ fatalem operam præstitit. Hæc habui, quæ de homine in medium proferrem. Plura, exceptis, quæ in orat. Lysiæ et Isocratis reperiuntur, dici vetuit temporis ἀδηφαγία. Taylor. Hujus Orationis meminit Harpocration in V. Λευκὴ ἀκτή. at in voce Ἀλκιβιάδης dubitat, εἰ γνήσιος. Citatur quoque Lysias πρὸς Ἀλκιβιάδην in V. ναυτοδίκαι: quæ vox cum non exstet in hac Oratione, Valesius pro Ἀλκιβιάδην conjicit Ἀρχεβιάδην, quia a Dion. Halicarnassensi in Isæo laudatur Lysiæ Oratio contra Archebiadem. Sed nihil inde mutatum vellem. scripsit enim aliam Orationem Noster πρὸς Ἀλκιβιάδην, περὶ οἰκίας, *de domo:* in qua hoc voce Ναυτοδίκαι bene uti potuerit. Vide Harpocrat. V. Παρακαταβολή. Porro: inter Isocrateas exstat Oratio περὶ τοῦ Ζεύγους, *de Bigis,* in qua Alcibiades Junior huic Lysianæ respondet, in multis (præsertim in iis, quæ ad Patrem suum spectant) adeo evidenter, ut ipsis etiam verbis Lysiæ ex hac Oratione utatur, ut refellat. De perperam facta Divisione hujus Orationis in Duas Actiones Λειποταξίου et Ἀστρατείας, cum Una tantum sit, dicam ad Orat. XV. Markland. Cf. Demosth. vol. iii. p. 94. sqq.

μάτων ἐχθρὸν αὐτὸν ἡγεῖσθαι. οὐ γὰρ μικρὰ τὰ ἁμαρτή-
ματα οὐδὲ συγγνώμης ἄξια οὐδ' ἐλπίδα παρέχοντα ὡς
517 ἔσται τοῦ λοιποῦ βελτίων, ἀλλ' οὕτω πεπραγμένα καὶ εἰς
518 [1] τοσοῦτον κακίας ἀφιγμένα, ὥστ' [2] ἐπινικίοις ὧν οὗτος φιλο-
τιμεῖται τοὺς ἐχθροὺς αἰσχύνεσθαι. ἐγὼ μέντοι, ὦ ἄνδρες
δικασταὶ, καὶ πρότερον πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῖν διαφορᾶς
519 ὑπαρχούσης, καὶ πάλαι τοῦτον ἐχθρὸν ἡγούμενος, καὶ νῦν

[1] τοσοῦτο T. R. A. [2] ἐπ' ἐνίοις R. A.

Οὕτω] Sine dubio huic adverbio aliud olim fuit additum, quo nunc caremus, e. c. βδελυρῶς, aut μιαρῶς, aut simile quodpiam. REISK. Mihi, ut et Reiskio, videtur deesse adverbium aliquod. AUGER.

Ὥστ' ἐπινικίοις κ. τ. λ.] Multa meum stomachum in hoc commate movent, quorum unumquodvis si quis concoquere possit, irritam meam emendationem bona nostra cum venia habere potest: Ἐπινικίοις αἰσχύνεσθαι male dicitur: male quoque ὧν φιλοτιμεῖται, in eo saltem sensu τοῦ φιλοτιμεῖσθαι, quo hic accipitur. Utrumque constabit ex hac ipsa oratione ad finem vergente: Ὥστε ἐπὶ μὲν τοῖς καλοῖς αἰσχύνεσθαι, ἐπὶ δὲ τοῖς κακοῖς φιλοτιμεῖσθαι. Tertio autem, nam multa restant dicenda, ut *ob victoriæ insignia, quibus Alcibiades gloriatur, inimici erubescant* (quo pacto ab incurioso interprete versa hæc verba habemus), ad laudem, non ad infamiam omnimodo pertinet. Nam si Persarum, puta, gentem *pudebat* rerum Marathone gestarum, anne idcirco minor erat aut inhonestior φιλοτιμία Miltiadis? Si cladis Salaminiæ, anne Themistoclis? Ad inimicos meos, si qui mihi contigerint, τοιαύτην ἐπελθεῖν αἰσχύνην nimium vellem. 4. Si ageretur de laude militari, non utique dixisset ἐχθροὺς, sed πολεμίους. Sed 5. de ea non dicitur: cum ad privatas vitæ rationes totus hic locus spectat. 6. demum, et ultimo, τὰ ἐπινίκια hic stare nequit. Erant enim Ἐπινίκια aut Festa ob victoriam sive in theatris, sive in ludis publicis, sive denique bello partam concelebrata. Σωσικλέα τὸν Κοραννῆθεν (l. Κολωνῆθεν) Πυθίοις νενικηκότα ποιητὰς εἱστιῶμεν τὰ ἐπινίκια. Plutarch. Quæst. 4. Sympos. Problem. 2. Vid. Athen. l. 1. et l. 5., Plat. Sympos. init., Meurs. Græc. feriat. Aut erant Dies Festi istius celebrandi, aut Victoriæ partæ. Οἱ τοίνυν χοροὶ πάντες οἱ γιγνόμενοι καὶ οἱ χορηγοὶ, δῆλον ὅτι τὰς μὲν ἡμέρας ἐκείνας, ἃς συνερχόμεθα ἐπὶ τὸν ἀγῶνα κατὰ τὰς μαντείας ταύτας, περὶ αὐτῶν στεφανούμεθα, ὁμοίως ὅ τε μέλλων νικᾶν, καὶ ὁ πάντων ὕστατος γενήσεσθαι· τὴν δὲ τῶν ἐπινικίων, ὑπὲρ αὐτοῦ τότ' ἤδη στεφανοῦται ὁ νικῶν. Demosth. adv. Midiam. Aut erant carmina in iis diebus recitari solita. Cujusmodi erant Pindari quæcunque supersunt, Euripidis item hymnus in Alcibiadem. Ἀλκιβιάδης δὲ Ὀλύμπια νικήσας ἅρματι πρῶτος καὶ δεύτερος καὶ τέταρτος, εἰς ἃς νίκας καὶ Εὐριπίδης ἔγραψεν ἐπινίκιον. Athen. l. 1. init. Cujus ἀποσπασμάτιον reservavit nobis Plutarchus in vit. Alcibiad. "Affirmavit se lætum inter lætos cantaturum *Epinicia*, quæ jam nunc sibi componi oporteret." Sueton. Ner. 43. Aut erant denique Victoriæ præmia militibus gregariis data, quæ νικητήρια, ἀριστεῖα vocat Poll. VI. 41. Ἐπινίκια τὰ ἐπὶ τῇ νίκῃ γέρα διδόμενα καὶ νικητήρια ταὐτά. Phavorin. Lego igitur: Ὥστ' ἐπ' ἐκείνοις οἷς οὗτος φιλοτιμεῖται, τοὺς ἐχθροὺς αἰσχύνεσθαι. TAYLOR. Dedi de meo ἐπ' ἐνίοις. *super quibusdam eorum, de quibus hic gloriatur*. REISK.

Ἡμῖν] Ἡμῶν. SCALIG. Nulla necessitate locum sollicitandi. Plus dicit ἡμῖν διαφορᾶς ὑπαρχούσης, quasi illa simultas, quæ inter patres intercessit, ad filios quoque descenderit. Πατρῷον αὐτῷ φίλον ὄντα. Lucian. in Timon. TAYLOR. Scribe, ἡμῶν. et post αἰσχύνεσθαι addendum puto ἄν. MARKLAND. *Erga patres nostros*, h. e. pater ejus oderat meum; et meus contra patrem illius. ἡμῖν bene habet. Non enim ad solum restringitur, quisquis est, actorem hujus causæ, sed cum illo ejusque consortibus, una quoque Alcibiadem ejusque amicos et advocatos complectitur: et in patribus non solum patres ipsi, sed etiam avi paternique materni que continentur tam actoris quam rei. Necessarii mei, ait, cum necessariis ejus mutuas exercebant simultates. REISK.

Ἐχθρὸν] Πότερον, Coisl. Ratio hujus varietatis videtur esse, quod olim in quibusd. Codd. πρότερον (non πότερον) pro πάλαι legebatur, quod modo occurrebat. TAYLOR. In causis forensibus semper requirebant judices ab actore causas accusationis; in quibus vel princeps habebatur ἡ ἔχθρα, simultas vetusta, aut ab ipso actore cum reo suscepta, aut a majoribus tradita. Legitima erat hæc causa. Bene itaque h. l. habet vulgata. Codices nonnulli dant πότερον. quod indicat in libris vetustis etiam fuisse versatam lectionem πονηρόν. quæ ut non mala sit neque abhorreat ab h. l., præhabebo tamen equidem ei vulgatam. REISK.

ὑπ' αὐτοῦ πεπονθὼς κακῶς, πειράσομαι περὶ πάντων τῶν πεπραγμένων μεθ' ὑμῶν αὐτὸν τιμωρήσασθαι. περὶ μὲν [1] οὖν τῶν ἄλλων Ἀρχεστρατίδης ἱκανῶς κατηγόρησε· καὶ γὰρ τοὺς νόμους ἐπέδειξε καὶ μάρτυρας πάντων παρέσχετο. ὅσα δ' οὗτος παραλέλοιπεν, ἐγὼ καθ' ἕκαστον ὑμᾶς διδάξω. ἀνάγνωθι δέ μοι τὸν νόμον.

ΝΟΜΟΣ.

β'. Εἰκὸς τοίνυν ἐστὶν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, ἐξ οὗ τὴν 520
εἰρήνην ἐποιησάμεθα, πρῶτον περὶ τούτων νυνὶ δικάζοντας
μὴ μόνον δικαστὰς ἀλλὰ καὶ νομοθέτας αὐτοὺς γενέσθαι,
εὖ εἰδότας ὅτι, ὅπως ἂν ὑμεῖς νυνὶ περὶ αὐτῶν γνῶτε,
οὕτω καὶ τὸν ἄλλον χρόνον ἡ πόλις αὐτοῖς χρήσεται. δοκεῖ
δέ μοι καὶ πολίτου χρηστοῦ καὶ δικαστοῦ δικαίου ἔργον
εἶναι ταύτῃ τοὺς νόμους διαλαμβάνειν, ὅπῃ [2] καὶ εἰς τὸν
λοιπὸν χρόνον μέλλει συνοίσειν τῇ πόλει. τολμῶσι γάρ τινες
140. 1 λέγειν ὡς οὐδεὶς ἔνοχός ἐστι λειποταξίου οὐδὲ δειλίας·
μάχην γὰρ οὐδεμίαν γεγονέναι· τὸν δὲ νόμον κελεύειν, ἐάν
τις [3] λίπῃ τὴν [4] τάξιν εἰς τοὐπίσω δειλίας ἕνεκα, μαχο- 521
μένων τῶν ἄλλων, περὶ τούτου τοὺς [5] στρατιώτας δικάζειν.

[1] οὖν om. T. R. A. [2] καὶ om. T. R. A. [3] λείπῃ T. [4] τάξιν ἀναχωρῶν εἰς A. [5] στρατηγοὺς A.

Περὶ μὲν τῶν ἄλλων] Lysiam magis refert, περὶ μέντοι τῶν ἄλλων. et paulo ante pro περὶ πάντων, forte ὑπέρ. Sed utrovis modo recte dici videtur. MARKLAND. Post μὲν videtur οὖν deesse. REISK. Contius addit οὖν post μὲν, non male. AUGER.

Τὸν νόμον] Scil. περὶ τῶν λειποτακτούντων. de pœnis, quæ debentur desertori stationis suæ in acie. REISK.

Τὴν εἰρήνην] Significatur ea pax, quam redeuntes in urbem e Piræeo cum urbanis pepigerant; de qua proxima superior commemorat oratio. IDEM.

Αὐτοὺς] Respondet Latino *eosdem*, id est, una, simul quoque, in una eademque persona, ut vulgo usurpant. *non solum judices, sed una quoque legislatores.* IDEM.

Διαλαμβάνειν] Raro sensu pro διαχειρίζειν, *tractare, versare, administrare.* IDEM. Hic intelligo διαλαμβάνειν, *explicare, interpretari.* AUGER.

Ἔνοχός ἐστι λειποταξίου] Frequentia in casu Tertio. sed et hoc probum est. Sic ἔνοχος προδοσίας, Lycurgus p. 168. ἔνοχοι κλοπῆς, Philo de Josepho, pag. 379. ed. Turnob. D. Jacobus II. 10. γέγονε πάντων ἔνοχος. et ita Heb. II. 15. Matt. XXVI. 66. Idem V. 22. cum Quarto casu et Præpositione, ἔνοχος εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρός. ἔνοχοι δεσμοῦ γεγόνασι, Demosthenes de Cor. Trierarch. §. β'. MARKLAND.

Εἰς τοὐπίσω] Num deest ἀναχωρῶν? vide paulo post p. 426. v. 5. Verumtamen leges dictionis brevitatem consectari constat. REISK.

Στρατιώτας] Στρατηγούς. SCHOTT. Recte fortasse. Id mendum non simplici vice Lysiæ Codd. invasit. TAYLOR. Propius videtur στρατηγοῦντας. Legi quoque posset δικάσειν: sed non opus esse opinor. Paulo post, pro μόνον αὐτῶν τῶν πολιτῶν, scribe αὐτόν. MARKLAND. Contius quoque αὐτόν.

ὁ δὲ νόμος οὐ περὶ τούτων κελεύει μόνον, ἀλλὰ καὶ ὁπόσοι ἂν μὴ παρῶσιν ἐν τῇ πεζῇ στρατιᾷ. ἀνάγνωθί μοι τὸν νόμον.

ΝΟΜΟΣ.

Ἀκούετε, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὅτι περὶ ἀμφοτέρων κεῖται, καὶ ὅσοι [1]ἂν μάχης οὔσης εἰς τοὐπίσω ἀναχωρήσωσι, καὶ ὅσοι ἂν ἐν τῇ πεζῇ στρατιᾷ μὴ παρῶσι. σκέψασθε δὲ τίνες εἰσὶν οὓς δεῖ παρεῖναι. οὐχ οἵτινες ἂν τὴν ἡλικίαν ταύτην ἔχωσιν; οὐχ οὓς ἂν οἱ στρατηγοὶ καταλέξωσιν; ἡγοῦμαι δ', ὦ ἄνδρες δικασταί, ὅλῳ τῷ νόμῳ μόνον αὐτὸν τῶν πολιτῶν ἔνοχον εἶναι. ἀστρατείας μὲν γὰρ δικαίως ἂν αὐτὸν ἁλῶναι, [2]ὅτι οὐ κατελέγη, λειποταξίου δὲ, ὅτι οὐκ ἐπ-
522 εξῆλθε μεθ' ὑμῶν [3]στρατοπέδῳ μόνος, οὐδὲ παρέσχε μετὰ τῶν ἄλλων ἑαυτὸν [4]τάξαι, δειλίας δὲ, ὅτι [5]δεῖ [6]ἕκαστον μετὰ τῶν [7]ὁπλιτῶν κινδυνεύειν, [8]ὁ δ' ἱππεύειν εἵλετο. καίτοι φασὶν αὐτὸν ταύτην [9]τὴν ἀπολογίαν [10]ποιήσεσθαι, ὡς
523 ἐπειδήπερ ἵππευεν, οὐδὲν ἠδίκει τὴν πόλιν. ἐγὼ δ' ἡγοῦμαι διὰ τοῦθ' [11]ὑμᾶς δικαίως ἂν αὐτῷ ὀργίζεσθαι, ὅτι τοῦ νόμου κελεύοντος, ἐάν τις ἀδοκίμαστος ἱππεύῃ, ἄτιμον εἶναι, ἐτόλμησεν ἀδοκίμαστος ἱππεύειν. καί μοι ἀνάγνωθι τὸν νόμον.

ΝΟΜΟΣ.

γʹ. [12]Οὗτος τοίνυν εἰς τοῦτ' ἦλθε πονηρίας, καὶ οὕτως

[1] ἐὰν T. R. A.
[2] ὅτι καταλεγεὶς ὁ πατὴρ οὐκ ἐπεξῆλθε T. R. ὅτι καταλεγεὶς ὁπλίτης οὐκ ἐξῆλθε A.
[3] στρατοπεδευομένων, οὐδὲ παρῆν T. R. A.
[4] τάξας T. R. A.
[5] δεῖν T. δέον R. A.
[6] αὐτὸν A.
[7] πολιτῶν T.
[8] ὁ δ' om. T. R. A.
[9] τὴν om. T. A.
[10] ποιήσασθαι T.
[11] ἡμᾶς T.
[12] ὅτι T. ἔτι R. ὅδε A.

Ἐὰν μάχης] Ἂν μάχης. Cont.

Ταύτην] Subaudi ἣν ἔχει νῦν Ἀλκιβιάδης. Alias malim τὴν τακτὴν legi, *ætatem a legibus sancitam*. Reisk. *Ætatem quam nunc habet Alcibiades*. Auger.

Ὁ πατὴρ] Π. ὁπλίτης. οὕτω γὰρ καὶ ἐν τῷ μετὰ τοῦτον λόγῳ. H. Stephan. Recte. Markland. [Etiam Contius vult ὁπλίτης.] Dele voces ὁ πατὴρ, quæ turbant sententiam, et tenebras affundunt huic loco; aliter ea mutare in melius non possum sine ope correctioris Codicis. Palmer. Notabilis est lectio Cod. Coisl. in hoc loco, non tamen utique correctior: Ὁ καταλεγεὶς ὁ πηρὸν οὐκ ἐπεξῆλθε μεθ' ὑμῶν (ἡμῶν Ald.) στρατοπέδῳ μόνος οὐ παρέσχε μετὰ τῶν ἄλλων ἑαυτὸν τάξαι. Fortasse: οὐκ ἐπεξῆλθε μεθ' ὑμῶν στρατοπεδευόμενος, οὐδὲ παρέσχε μετὰ τῶν ἄλλων ἑαυτὸν τάξαι. Taylor. E lectione codicis Coisl. ὁ πηρὸν effeci Δοβηρόν. ut sit καταλεγεὶς εἰς Δοβηρὸν, aut εἰς Σκῖρον, οὐκ ἐξῆλθε μεθ' ὑμῶν, ἐν τῷ στρατοπέδῳ μόνος, οὐδὲ παρέσχε μετὰ τῶν ἄλλων ἑαυτὸν τάξαι. Reisk.

Δειλίας δὲ κ. τ. λ.] Δειλίας δὲ, ὅτι δέον αὐτὸν vel δεῖν αὐτὸν μετὰ τῶν κ. τ. λ. Schott. δέον. Cont. Scal. Scribendum δέον, *cum oporteret*. sed in altero nulla est constructio. Markland.

Πολιτῶν] Π. ὁπλιτῶν. H. Stephan. Quod placet ex oppositione, ἱππεύειν εἵλετο. et ita infra bis. Markland. Sic dedi h. l, pro vulgari πολιτῶν. Illud alterum melius etiam Kœnius ad Corinthium de Dialectis p. 60. probat. Confer infra p. 427. v. 6. Reisk.

Ποιήσασθαι] F. ποιήσεσθαι. Taylor. Quemadmodum recte edidit Vanderheidius. Markland.

Ἡμᾶς] L. ὑμᾶς. Taylor.

Ὅτι τοίνυν] L. οὗτος τοίνυν. Schott. Taylor. Markland. ἔτι τοίνυν. Cont.

ὑμῶν κατεφρόνησε καὶ τοὺς πολεμίους ἔδεισε καὶ ἱππεύειν ἐπεθύμησε καὶ τῶν νόμων οὐκ ἐφρόντισεν, ὥστε οὐδὲν αὐτῷ τούτων τῶν κινδύνων ἐμέλησεν, ἀλλ' ἐβουλήθη καὶ ἄτιμος εἶναι καὶ τὰ χρήματ' αὐτοῦ δημευθῆναι καὶ πάσαις ταῖς κειμέναις ζημίαις ἔνοχος γενέσθαι, μᾶλλον ἢ μετὰ τῶν [1]ὁπλιτῶν εἶναι καὶ ὁπλίτης γενέσθαι. καὶ ἕτεροι μὲν οὐδεπώποτε ὁπλιτεύσαντες, [2]ἔφιπποι δὲ ὄντες τὸν ἄλλον χρόνον καὶ πολλὰ κακὰ τοὺς πολεμίους πεποιηκότες, οὐκ ἐτόλμησαν ἐπὶ τοὺς ἵππους ἀναβῆναι, δεδιότες ὑμᾶς καὶ τὸν 524
νόμον· οὕτω γὰρ ἦσαν παρεσκευασμένοι, οὐχ ὡς ἀπολουμένης τῆς πόλεως, ἀλλ' ὡς σωθησομένης καὶ μεγάλης ἐσομένης καὶ τιμωρησομένης τοὺς ἀδικοῦντας· Ἀλκιβιάδης δ' ἐτόλμησεν ἀναβῆναι, οὔτε εὔνους ὢν τῷ πλήθει οὔτε πρότερον ἱππεύσας οὔτε νῦν ἐπιστάμενος οὔτε ὑφ' ὑμῶν δοκιμασθεὶς, ὡς οὐκ ἐξεσόμενον τῇ πόλει δίκην παρὰ τῶν ἀδικούντων λαμβάνειν. ἐνθυμηθῆναι δὲ χρὴ [3]ὅτι, εἰ ἐξέσται ὅ τι ἂν τις βούληται ποιεῖν, οὐδὲν ὄφελος νόμους κεῖσθαι ἢ ὑμᾶς συλλέγεσθαι ἢ στρατηγοὺς αἱρεῖσθαι. θαυμάζω δὲ, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, εἴ τις ἀξιοῖ, ἐὰν μέν τις προσιόντων τῶν πολεμίων τῆς πρώτης τάξεως τεταγμένος τῆς δευτέρας γένηται, 525
τούτου μὲν δειλίαν καταψηφίζεσθαι. ἐὰν δέ τις ἐν τοῖς ὁπλίταις τεταγμένος ἐν τοῖς ἱππεῦσιν ἀναφανῇ, τούτῳ συγγνώμην ἔχειν.

[1] πολιτῶν T. A.
[2] ἱππεύσαντες δὲ καὶ τὸν T. R. A.
[3] ὅτ', εἰ T. A.

Τούτων] Id est, in lege modo recitata propositorum, et quæ ipse statim enumerat. Reisk.

Χρήματ' αὐτοῦ] Π. χρήμαθ' αὐτοῦ. H. Stephan.

Ὁπλιτῶν] Sic rursus etiam hic pro vulgari πολιτῶν dedi. Sed annon idem est μετὰ τῶν ὁπλιτῶν εἶναι et ὁπλίτης γενέσθαι; Num alterum alterius est scholium? Arbitrentur alii. Reisk.

Καὶ τὸν ἄλλον χρόνον] Num καὶ πάντα τὸν ἄ. χ. Dictio καὶ πᾶς, id quod jam aliquoties admonendum duxi, idem significat atque simplex πᾶς vel ἅπας. Idem.

Οὐκ ἐτόλμησαν] Subaudi καταλεγέντες εἰς τὸ ὁπλιτικὸν, καὶ κελευσθέντες ἀπὸ τῶν ἵππων καταβαίνειν. Idem.

Τὸν νόμον] Legem videtur eam designare, quæ militibus imperat, ut dicto prætorum audientes sint. Jam edixerant Strategi, ut in ea, de qua hic agitur, expeditione nemo in equo militaret, omnes in pedibus. Quod edictum contempserat Alcibiades. Idem.

Οὕτω γὰρ] H. e. quia viri fortes et strenui erant, non pavidi, non hostium formidine perculsi, sed bene de seque de patriaque sperabant, contra quam Alcibiades, qui maluit in equo merere, quia equiti celerior atque expeditior fuga est, quam pediti sub gravi armatura laboranti. Idem.

Ὅτ', εἰ] Ὅτι, εἰ. Cont. Quæ lectio eo probabilior est, quod iota in ὅτι non vulgo elidatur. Auger.

Τῆς πρώτης τάξεως τεταγμένος] Recurrit hæc eadem dictio p. 147. 11. ed. Steph. verum hic loci est corrigendum, aut sic ut ἐπὶ addatur, id quod in posteriore loco Scaliger quoque fecit, aut sic, ut post τεταγμένος addatur εἶναι. quod in posteriorem locum haud quadrat. Reisk. Sub. ἐπί. Auger.

δ΄. Καὶ μὲν δὴ, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, ἡγοῦμαι δικάζειν
ὑμᾶς, οὐ μόνον τῶν ἐξαμαρτανόντων ἕνεκα, ἀλλ᾽ ἵνα καὶ
τοὺς ἄλλους τῶν ἀκοσμούντων σωφρονεστέρους ποιῆτε. ἐὰν
μὲν τοίνυν τοὺς ἀγνῶτας κολάζητε, οὐδεὶς ἔσται τῶν
ἄλλων βελτίων· οὐδεὶς γὰρ εἴσεται [1] τὰ ὑφ᾽ ὑμῶν κατα-
ψηφισθέντα· ἐὰν δὲ τοὺς ἐπιφανεστάτους τῶν ἐξαμαρ-
τανόντων τιμωρῆσθε, πάντες πεύσονται, ὥστε τούτῳ παρα-
δείγματι χρώμενοι βελτίους ἔσονται οἱ πολῖται. ἐὰν τοίνυν
τούτου καταψηφιεῖσθε, οὐ μόνον οἱ ἐν τῇ πόλει εἴσονται,
ἀλλὰ καὶ οἱ σύμμαχοι αἰσθήσονται καὶ οἱ πολέμιοι πεύ-
σονται, καὶ ἡγήσονται πολὺ πλείονος ἀξίαν εἶναι τὴν πόλιν,
ἐὰν ὁρῶσιν ἐπὶ τοῖς τοιούτοις τῶν ἁμαρτημάτων μάλισθ᾽
ὑμᾶς ὀργιζομένους καὶ μηδεμιᾶς συγγνώμης τοὺς ἀκο-
σμοῦντας ἐν τῷ πολέμῳ τυγχάνοντας. ἐνθυμεῖσθε [2] δὲ, ὦ
ἄνδρες δικασταὶ, ὅτι τῶν στρατιωτῶν οἱ μὲν κάμνοντες
ἐτύγχανον, οἱ δὲ ἐνδεεῖς ὄντες τῶν ἐπιτηδείων, καὶ ἡδέως
ἂν οἱ μὲν ἐν ταῖς πόλεσι καταμείναντες ἐθεραπεύοντο, οἱ
526 δὲ οἴκαδ᾽ ἀπελθόντες τῶν οἰκείων ἐπεμέλοντο, οἱ δὲ [3] ψιλοὶ 141. 1
ἐστρατεύοντο, οἱ δ᾽ ἐν τοῖς ἱππεῦσιν ἐκινδύνευον· ἀλλ᾽ ὅμως
οὐκ ἐτολμᾶτε ἀπολιπεῖν τὰς τάξεις οὐδὲ τὰ ἀρεστὰ ὑμῖν
αὐτοῖς αἱρεῖσθαι, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον ἐφοβεῖσθε τοὺς τῆς
527 πόλεως νόμους ἢ τὸν πρὸς τοὺς πολεμίους κίνδυνον. ὧν χρὴ
μεμνημένους ὑμᾶς νυνὶ τὴν ψῆφον [4] φέρειν, καὶ πᾶσι φανερὸν

[1] τὸν R. [2] οὖν T. R. A. [3] φίλοι T. R.
[4] φέρειν om. T. ante τὴν ponit R.

Τὰ ὑφ᾽ ὑμῶν καταψηφ.] Τὸν ὑφ᾽ ὑμῶν καταψηφ. de suo dedit Reiskius. Vulgatam tamen tuetur Wakefield. Silv. Crit. sect. CLXVII.

Ἐὰν ὁρῶσιν] Mallem: ἐπάν. *postquam.* quia præcessit ἐὰν in hac sententia. Sic Orat. XXX. ἐπὰν παρὰ τῶν ἀδικούντων δίκην λαμβάνητε. MARKLAND.

Οἱ δὲ φίλοι] οἱ δὲ ψιλοί. CONT. Locus desperatissimus, quem tametsi aliquantulum sanando profeceris, mutans φίλοι vel in ὁπλῖται cum Schotto, vel in ψιλοὶ, quo pacto videtur Groulartus accepisse, etiamnum tamen vel meliorem Cod. vel felicius ingenium desidero, ut cetera complanentur, quæ sunt mendosissima. TAYLOR. Obvium erat ψιλοὶ, *levis armaturæ milites:* quos τῆς κουφῆς ὁπλίσεως vocat Philo Vit. Mos. p. 427. nempe, ἀκοντιστάς τε καὶ σφενδονίτας καὶ ἱπποτοξότας. Lucianus Ver. Hist. p. 649. ψιλοί τε ὄντες, καὶ πεζοὶ, πλὴν μάχιμοί γε καὶ οὗτοι. Nota vox ex omnibus Historicis. Vide Pollucem I. 10. segm. 131. et Scholiast. Thucydides lib. I. segm. 60. et Demosth. adv. Aristocratem, ubi conjungit ψιλοὺς et ἱππέας, quemadmodum in hoc loco Lysias, et Thucydides lib. II. segm. 79. et IV. 93: et alibi passim. MARKLAND. Mallim οἱ δ᾽ ἐν ψιλοῖς ἐστρατεύοντο, ut statim sequitur οἱ δ᾽ ἐν ἱππεῦσιν ἐκινδύνευον. REISK.

Πολέμους] Legendum πολεμίους, ut olim observavi. Vid. nostræ Edit. p. 44. TAYLOR. Scribe πολεμίους, *hostes:* ut Orat. XVI. τοὺς κινδύνους τοὺς πρὸς τοὺς πολεμίους. Statim post ψῆφον recte inserit Stephanus φέρειν: ut Orat. XV. ad finem. Mox forte scribendum: καὶ ἀντιβολήσουσιν οὐκ ἀξιοῦν—καταγνῶναι. non ἀξιοῦντες. MARKLAND.

Ψῆφον, καὶ] Π. Ψῆφον φέρειν, καί. H. STEPHAN. SCALIG. CONT.

ποιεῖν ὅτι Ἀθηναίων οἱ μὴ βουλόμενοι τοῖς πολεμίοις μά-
χεσθαι ὑφ᾽ ὑμῶν κακῶς πείσονται.

ε΄. Ἡγοῦμαι δὲ, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, περὶ μὲν τοῦ νόμου
καὶ αὐτοῦ τοῦ πράγματος οὐχ ἕξειν αὐτοὺς ὅ τι λέξουσιν·
ἀναβαίνοντες δ᾽ ὑμᾶς ἐξαιτήσονται καὶ ἀντιβολήσουσιν,
οὐκ ἀξιοῦντες τοῦ Ἀλκιβιάδου υἱέος τοσαύτην δειλίαν κατα-
γνῶναι, ὡς ἐκεῖνον πολλῶν ἀγαθῶν ἀλλ᾽ οὐχὶ πολλῶν
κακῶν αἴτιον γεγενημένον, [1] ὃν εἰ τηλικοῦτον ὄντα ἀπεκτεί-
νατε, ὅτε πρῶτον εἰς ὑμᾶς ἐλάβετε ἐξαμαρτάνοντα, οὐκ ἂν
ἐγένοντο συμφοραὶ τοσαῦται τῇ πόλει. δεινὸν δέ μοι δοκεῖ,
ὦ ἄνδρες δικασταὶ, εἶναι, εἰ αὐτοῦ μὲν ἐκείνου θάνατον
κατέγνωτε, τοῦ δὲ υἱοῦ ἀδικοῦντος δι᾽ ἐκεῖνον ἀποψηφιεῖσθε·
ὃς αὐτὸς μὲν οὐκ ἐτόλμα μεθ᾽ [2] ὑμῶν μάχεσθαι, ὁ δὲ πατὴρ
αὐτοῦ μετὰ τῶν πολεμίων ἠξίου στρατεύεσθαι. καὶ [3] ὅτε 528
μὲν παῖς [4] ἦν καὶ οὔπω δῆλος ἦν ὁποῖός τις ἔσται, διὰ 529

[1] ὂν om. T. [2] ἡμῶν T. R. A. [3] ὅταν T. R. A.
[4] ἦν, οὕτω T. ὢν οὔπω R. ἦν (οὔπω—ἔσται) A.

Αὐτοὺς] Alcibiadem puta ejusque patronos atque advocatos. REISK.

Ἐξαιτήσονται] Malim simplex αἰτήσονται, quia ἐξαιτέομαι non dicitur sine aliquo regimine. AUGER.

Ἐκεῖνον—γεγενημένον] Ego nullus dubito hos accusativos cum genitivis ἐκείνου et γεγενημένου esse mutandos. redeunt enim non ad juniorem Alcibiadem, sed ad seniorem. nisi mavis accusativos absolutos esse. REISK.

Γεγενημένον, εἰ τηλικοῦτον etc]. Γεγ. ὂν εἰ τηλ. CONT. TAYLOR. Restitue ὂν ante εἰ. ὂν εἰ τηλικοῦτον ὄντα etc. Amittebatur in præcedente syllaba. MARKLAND. Interposui ὄν. redit ad Alcibiadem, patrem hujus, rei. REISK.

Τηλικοῦτον] Intelligo, ea ætate qua nunc est filius Alcibiades. AUGER.

Μεθ᾽ ἡμῶν μάχεσθαι] ὑμῶν. CONT. Potius ὑμῶν. ut ante: οὐκ ἐπεξῆλθε μεθ᾽ ὑμῶν στρατοπεδευομένων. et ita sæpe in hac Oratione. MARKLAND.

Μετὰ τῶν πολεμίων] Post μετὰ τῶν πολεμίων addendum videtur ἐφ᾽ ὑμᾶς. v. p. 436. v. 6. p. 437. v. 5. 10. REISK.

Οὕτω δῆλος ἦν κ. τ. λ.] Οὔπω δῆλος ὢν, vel καὶ οὔπω δῆλος ἦν. CONT. Itane? Illene, quem crediderim domesticas calamitates, non sui ingenii specimina prægravasse? Namque ita profecto Lysias: διὰ τὰ πατρὸς ἁμαρτήματα ὀλίγου τοῖς ἕνδεκα παρεδόθη. Et ita de se ipso testis minime aspernandus. Οὔπω δὲ τέτταρα ἔτη γεγονὼς διὰ τὴν τοῦ πατρὸς φυγὴν περὶ τοῦ σώματος εἰς κίνδυνον κατέστην. Isocr. de Big. §. ιζ΄. Quid? Quadrimulum? τηλικοῦτον, morum tam illustria pignora dedisse? Lego secure: Οὔπω δῆλον ὂν ὁποῖός τις ἔσται. Atque ita procedet argumentum. *Eumne, quem* insontem, *quem incertum an patriæ aliquando prodesse potuerit:* oppressit *olim vestra* in patrem querela, *eumne, inquam, jam* propriis flagitiis *onustum* eripiet in patrem misericordia? Locus non admodum absimilis visitur in fine orationis pro Polystrato. TAYLOR. Sensus postulat, ut in hoc Lysiæ loco, pro οὕτω δῆλος ἦν, legamus οὔπω δῆλος ὤν: quia non ob *sua* aliqua, sed ob *Patris* delicta, hoc illi periculum, *puero* adhuc, impendisse dicit Orator. ex Patris vero peccatis dignosci non potuit indoles Filii μήπω πράξαντός τι ἀγαθὸν ἢ κακὸν, ut in re, ab hac non aliena, loquitur D. Paulus Rom. IX. 11. Sic Orat. XX. διὰ τοὺς παῖδας, οὓς οὔπω ἴστε εἴτε ἀγαθοὶ εἴτε κακοὶ ἡβήσαντες γενήσονται. et ita Orat. II. Isæus de Hæred. Apollod. p. 66. ἀλλὰ καὶ τοῦτ᾽ ἦν ἄδηλον καὶ τοῖς γενήσασιν, εἴτε σπουδαῖον, εἴτε μηδενὸς ἄξιον ἔμελλεν ἔσεσθαι, διὰ τὴν ἡλικίαν: scil. παιδίον. Vide etiam Nostrum Orat. XXVI. et Demosth. in Aphobum Orat. II. §. ε΄. ἐμοῦ μὲν γὰρ εἰ καὶ μήπω πεῖραν εἰλήφατε ποῖός τις ἂν εἰς ὑμᾶς εἴην, etc. MARKLAND.

τὰ [1] τοῦ πατρὸς ἁμαρτήματα ὀλίγου τοῖς ἕνδεκα παρεδόθη· ἐπειδὴ δὲ πρὸς τοῖς ἐκείνῳ πεπραγμένοις ἐπίστασθε καὶ τὴν τούτου πονηρίαν, διὰ τὸν πατέρα ἐλεεῖν αὐτὸν ἀξιώσετε; οὐκοῦν δεινὸν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, τούτους μὲν οὕτως εὐτυχεῖς εἶναι, ὥστε, ἐπειδὰν ἐξαμαρτάνοντες ληφθῶσι, διὰ τὸ αὐτῶν γένος σώζεσθαι, ἡμᾶς δὲ, εἰ ἐδυστυχήσαμεν διὰ τοὺς οὕτως ἀτακτοῦντας, [2] μηδένα ἂν δύνασθαι παρὰ τῶν πολεμίων ἐξαιτήσασθαι, [3] μηδὲ διὰ τὰς τῶν προγόνων
530 [4] ἀρετάς. καίτοι πολλαὶ καὶ μεγάλαι καὶ ὑπὲρ ἁπάντων τῶν Ἑλλήνων γεγόνασι, καὶ οὐδὲν ὅμοιαι τοῖς ὑπὸ τούτων περὶ τὴν πόλιν πεπραγμένοις, ὦ ἄνδρες δικασταί. εἰ δ'
531 ἐκεῖνοι δοκοῦσι βελτίους εἶναι, σώζοντες τοὺς φίλους, δῆλον ὅτι καὶ ὑμεῖς ἀμείνους δόξετε εἶναι τιμωρούμενοι τοὺς ἐχθρούς. ἀξιῶ δ', ὦ ἄνδρες δικασταὶ, ἐὰν μέν τινες τῶν συγγενῶν αὐτὸν ἐξαιτῶνται, ὀργίζεσθαι, ὅτι τούτου μὲν

[1] τοῦ om. T. R. [2] μηδὲν A. [3] μηδ' ἂν τὰς T. R. μηδ' αὐτὰς τὰς A. [4] ἀρετὰς λέγῃ. R.

Τὰ πατρὸς] Malim articulum τοῦ interponi. REISK.

Ὀλίγου] Sub. δεῖν, et sume adverbialiter, *ferme*. AUGER.

Αὐτῷ] Π. αὐτῶν. Τινὲς δὲ αὐτό. H. STEPHAN. αὐτῶν. SCALIG. CONT. Perinde erit, dummodo vulgata mecum contempseris. TAYLOR.

Ἀρετὰς] Π. ἀρετὰς προβάλλονται. Ἢ παρέχονται. Ἢ προβαλλώμεθα. Ὁμοίως δὲ παρεχώμεθα. Εἰ δὲ μὴ, δεῖ ἐπανάγειν πρὸς τὸ, Δύνασθαι ἐξαιτήσασθαι. H. STEPHAN. Id ultimum fortasse rectius cum levi mutatione: μηδὲν ἂν δύνασθαι π. τ. π. ἐξαιτήσασθαι, μηδ' ἂν τὰς τῶν προγόνων ἀρετάς. Aliter Scal. μηδὲ διὰ τὰς τῶν προγόνων ἀρετάς. TAYLOR. Obvia, ut mihi videtur, est medicina: μηδὲν ἂν δύνασθαι—μηδ' αὐτὰς τὰς τ. πρ. ἀρετὰς, καίτοι πολλαὶ—γεγόνασι, etc. Emphasis et Indignatio hujus loci pulcherrimi pendet ab Oppositione inter *Genus et Virtutes*. Quam inique, inquit, in hac re agitur! Alcibiades, si deliquerint, ob nobilitatem GENERIS et longum Majorum stemma a vobis servabuntur: si vero Nos, per istud delictum eorum, ab hostibus victi fuissemus, *nihil* Nos servaret, ne ipsæ quidem Virtutes (et quanto majus hoc quam *Genus*) majorum nostrorum, tametsi multæ et magnæ fuerint, atque his ipsis hostibus salutares, etc. MARKLAND.

Ὦ ἄνδρες δικασταί.] Hæ voces nostro non solent Clausulam finire: tametsi Demosthenes ita passim faciat, et Lysias semel, vel bis. Præterea, in hujus sententiæ initio occurrunt; et mox sequuntur. Puto esse a Scriba. Sic et Orat. XVIII. καίτοι δεινὸν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, ὑπὸ μὲν τῶν πολεμίων etc. ὑπὸ δ' ὑμῶν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, τοιούτους γεγενημένους, τῶν ὄντων ἀποστερεῖσθαι etc. εὖ δ' οἶδ', ὦ ἄνδρες δικασταὶ, ὅτι περὶ πλείστου etc. Quam insulsa est hæc repetitio! merito irrisa Luciano in Rhet. Præcept. p. 320. κἂν ποτε ἀπορήσῃς πράγματος ᾠδικοῦ, τοὺς ἄνδρας τοὺς δικαστὰς ὀνομάσας ἐμμελῶς, πεπληρωκέναι οἴου τὴν ἁρμονίαν. *et si quando tibi desit canorum negotium, cum modulatione profer istam formulam* ὦ ἄνδρες δικασταὶ, *et puta te harmoniam explevisse.* Sed ne existimes Lysiam ita reliquisse. MARKLAND. Exclamatio inprimis gravis et efficax, atque opportuna, nervorum plena et spirituum. Auditores enim tum revocat ad contemplationem fortium facinorum a majoribus editorum, eosque ad imitandum stimulat, tum graviter indignatur et ingemiscit turpitudini facinorum gentis Alcibiadeæ, tam dissimilis majoribus, eoque auditores ad succensendum illis atque ulciscendum accendit. REISK.

Βελτίους—ἀμείνους] Nihil aliud sunt, quam καλοὶ κἀγαθοί. boni atque fortes, homines frugi, viri honesti et probi. IDEM.

οὐκ ἐπεχείρησαν δεηθῆναι, ἢ δεηθέντες οὐκ ἐδύναντο εὑρέσθαι, ποιεῖν τὰ ὑπὸ τῆς πόλεως προσταττόμενα, ὑμᾶς δὲ πείθειν πειρῶνται ὡς οὐ χρὴ παρὰ τῶν ἀδικούντων δίκην λαμβά- 532
νειν· ἐὰν δέ τινες τῶν ἀρχόντων βοηθῶσιν αὐτῷ, ἐπίδειξιν μὲν τῆς ἑαυτῶν δυνάμεως ποιούμενοι, φιλοτιμούμενοι δὲ ὅτι 533
καὶ τοὺς φανερῶς ἡμαρτηκότας σώζειν δύνανται, ὑμᾶς [1] δὲ χρὴ ὑπολαμβάνειν πρῶτον μὲν ὅτι, εἰ πάντες Ἀλκιβιάδῃ ὅμοιοι ἐγένοντο, οὐδὲν [2] ἂν ἔδει τῶν στρατηγῶν — οὐδὲ γὰρ

[1] δὴ T. A. [2] ἀλλ' ἔδει τοῦ στρατηγεῖν T.

Εὑρέσθαι] Lege τρέπεσθαι. N. c. Eratosth. init. πολίτας ἐπ' ἀρετὴν καὶ δικαιοσύνην τραπέσθαι. TAYLOR. Mirum, unde tanta depravatio, si Lysias scripsit πεῖσαι, et tamen vix aliud scribere potuit, si sensum spectes, et sequentia, ὑμᾶς δὲ πείθειν πειρῶνται etc. Orat. XXXI. καὶ δεῖσθαι ὑμῶν, ἐπειδὰν ἐμὲ οὐκ ἠδύναντο πεῖσαι. MARKLAND. Bene habet hoc verbum εὑρέσθαι. εὑρίσκεσθαι est *aliquid ab aliquo precibus, gratiave,* aut *alio quocunque modo, impetrare.* ποιεῖν non tam cum εὑρέσθαι, quam cum δεηθῆναι cohæret. Interjecta pro parenthetis haberi possunt. REISK. *Non potuerunt obtinere, consequi.* AUGER.

Πόλεως πραττόμενα] Π. προσταττόμενα. H. STEPHAN. SCAL. CONT. TAYLOR. Verissime Stephanus emendavit, legendo προσταττόμενα. et ita infra, ποιεῖν τὰ ὑπὸ τῶν στρατηγῶν προσταττόμενα, non πραττόμενα. In MSS. hæc vox ita scribitur, πρ^οταττόμενα. unde, amisso apice, seu minuto ο, ex πρταττόμενα exiit πραττόμενα. quod mendum frequentissimum est. Sic in Epitaphio, seu Orat. II. pro θεῖα πράγματα legendum puto προστάγματα. et ita in Philone Judæo p. 372. ed. Turneb. pro πράττουσιν scribendum προστάττουσιν. et p. 671. pro πραχθὲν, προσταχθέν. Hinc etiam emendandus Herodianus VII. 17. καὶ τὰ ἔθη ἀποστήσαντες ῥᾳδίως, μίσει τῆς Μαξιμίνου τυραννίδος, τούς τε ἐκεῖσε προστατοῦντας, εἰ τὰ Μαξιμίνου φρονεῖν, ἀποκτείναντες, προσέθεντο Ῥωμαίοις· ita distinguendum et legendum, pro ἐκεῖσε πράττοντας, quam ex commerito suspectam habuit Stephanus. Nec dubito, quin Xenophon Ἀπομνημ. lib. V. p. 862. scripserit: τοῖς ἀσθενεστέροις πᾶσι μείω προστάττειν προστάγματα. ubi nunc legitur πράγματα. Vide Humanissimum Montfauconium Palæogr. Græc. lib. V. c. 1. Hæc extra propositum meum: Lectori tamen φιλέλληνι non ingrata fore opinor. MARKLAND.

Ἐὰν δέ τινες τῶν ἀρχόντων βοηθῶσιν αὐτῷ, —ὑμᾶς δὲ χρὴ etc.] Mallem: τῶν στρατηγούντων. patere videtur ex sequentibus, quorum tota Argumentatio ad τοὺς στρατηγοὺς vel στρατηγοῦντας, pertinet, non ad τοὺς ἄρχοντας: nisi voci ἀρχόντων additum fuisset ἐν τῷ στρατοπέδῳ, ut Orat. XIV. Longe enim aliud fere οἱ ἄρχοντες simpliciter, et οἱ ἄρχοντες ἐν τῷ στρατοπέδῳ, i. e. οἱ στρατηγοῦντες, de quibus hic agitur. Vide tamen Orat. XVI. ψηφισαμένων τῶν ἀρχόντων· ubi τῶν ἀρχόντων videtur idem esse, quod τῶν στρατηγῶν. et Orat. XXII. ubi τοὺς ἄρχοντας denotat τοὺς σιτοφύλακας, *præfectos rei frumentariæ*. Sic et Matthæo IX. 18. vocatur ἄρχων, absolute, quem Lucas VIII. 41. ἄρχοντα τῆς συναγωγῆς appellat. Nihil igitur muto. Pro ultimo δὲ Stephanus voluit δή. Si ex MSS. reciperem: ex Conjectura, non necessarium puto. ita enim sæpe loquuntur hi Scriptores. MARKLAND.

Ποιούμενοι, φιλοτιμούμενοι δὲ ὅτι] Sine dubio leg. est: ποιοῦνται, φιλοτιμούμενοι ὅτι (sine δὲ). REISK.

Ὑμᾶς δὲ χρὴ] Π. ὑμᾶς δὴ χρή. H. STEPHAN.

Οὐδὲν ἀλλ' ἔδει] Π. οὐδὲν ἄρα ἔδει. IDEM. Bene est. Lego autem deinceps pro οὐδὲν οὐδένα, vel, quia tutius est ad MS. accedere, οὐδέ. Sic enim Cod. Steph. Jam recta sunt omnia: Εἰ πάντες Ἀλ. ὅμοιοι ἐγένοντο, οὐδὲν ἄρα ἔδει τοῦ στρατηγεῖν· οὐδὲ γὰρ ἂν εἶχον ὅτου ἡγοῦντο. TAYLOR. οὐδὲν ἔδει. CONT. Scribo: οὐδὲν ἂν ἔδει τῶν στρατηγῶν· οὐδένα γὰρ εἶχον ὅτου ἡγοῖντο. *nullum opus fuisset militiæ ducibus: neminem enim illi habituri erant, cui imperarent.* Demosthenes πρὸς Λεωχαρ. §. γ'. Εἰ μὲν οὖν Λεωχάρης ἔμελλεν δείξειν, ὡς ἐστὶν υἱὸς γνήσιος Ἀρχιάδου, οὐδὲν ἂν ἔδει πολλῶν λόγων. Vide et Thucyd. lib. I. segm. 74. et Xenophontem Ἀναβ. V. 1. 10. MARKLAND. Dedi οὐδὲν ἂν ἔδει τῶν στρατηγῶν. pro lectione vulgari οὐδὲν ἀλλ' ἔδει τοῦ στρατηγεῖν. In se quidem poterat sanum videri τοῦ στρατηγεῖν. verum insequentia pluralia εἶχον et ἡγοῦντο necessarium faciunt, ut τῶν στρατηγῶν legatur. REISK.

534 εἶχον ὅτου ἡγοῦντο —, ἔπειθ' ὅτι πολὺ μᾶλλον [1] αὐτοῖς
προσήκει τῶν λιπόντων τὴν τάξιν κατηγορεῖν ἢ ὑπὲρ τῶν
τοιούτων ἀπολογεῖσθαι. τίς γάρ ἐστιν ἐλπὶς τοὺς ἄλλους
ἐθελήσειν ποιεῖν τὰ ὑπὸ τῶν στρατηγῶν προσταττόμενα,
ὅταν αὐτοὶ οὗτοι τοὺς ἀκοσμοῦντας σώζειν πειρῶνται; ἐγὼ
τοίνυν ἀξιῶ, ἂν μὲν ἀποδείξωσιν οἱ λέγοντες καὶ αἰτού-
μενοι ὑπὲρ Ἀλκιβιάδου ὡς ἐστρατεύσατο ἐν τοῖς ὁπλίταις
ἢ ὡς [2] ἱππεύειν δεδοκιμασμένος [3] ἐστὶν, ἀποψηφίσασθαι· ἐὰν
δὲ μηδὲν ἔχοντες δίκαιον [4] κελεύωσιν αὐτῷ ὀργίζεσθαι,
535 μεμνῆσθαι χρὴ ὅτι διδάσκουσιν ὑμᾶς ἐπιορκεῖν καὶ τοῖς
νόμοις μὴ πείθεσθαι, καὶ ὅτι λίαν προθύμως τοῖς ἀδικοῦσι
βοηθοῦντες πολλοὺς τῶν αὐτῶν ἔργων ἐπιθυμεῖν ποιή-
σουσι.

ς'. Θαυμάζω δὲ μάλιστα, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, εἴ τις
ὑμῶν τὸν Ἀλκιβιάδην ἀξιώσει διὰ μὲν τοὺς βοηθοῦντας
σώζεσθαι, διὰ δὲ τὴν αὐτοῦ πονηρίαν μὴ ἀπολέσθαι. ἧς
ἄξιον ὑμᾶς ἀκοῦσαι, ἵν' ἐπίστησθε ὅτι οὐκ ἂν εἰκότως
αὐτοῦ ἀποψηφίζοισθε, ὡς ταῦτα μὲν ἡμαρτηκότος, τὰ δ'
ἄλλα πολίτου χρηστοῦ γεγενημένου· ἐκ γὰρ τῶν ἄλλων
τῶν τούτῳ πεπραγμένων δικαίως ἂν αὐτοῦ θάνατον κατα-
ψηφίζοισθε. προσήκει δ' ὑμῖν περὶ αὐτῶν εἰδέναι· ἐπειδὴ
γὰρ καὶ τῶν ἀπολογουμένων ἀποδέχεσθε λεγόντων τὰς 142. 1
σφετέρας αὐτῶν ἀρετὰς καὶ τὰς τῶν προγόνων εὐεργεσίας,
εἰκὸς ὑμᾶς καὶ τῶν κατηγόρων ἀκροᾶσθαι, ἐὰν ἀποφαίνωσι

[1] αὐτοὺς T. R. A. [2] ἵππευεν T. ἵππευσε R. ἵππευε A. [3] ἐστὶν om. T. R. A.
[4] κελεύωσιν αὐτοὶ T. οὐ κελεύωσιν αὐτῷ R. κελεύωσιν αὐτοὶ μὴ A.

Ἱππεύειν] F. Ἱππεύει. SCALIG. ἱππεύσατε, vel ἵππευσεν. CONT. Lectio est, ut nos conformavimus. TAYLOR. Lege: ἵππευε. MARKLAND.

Ὀργίζεσθαι] Μὴ ὀργίζεσθαι. CONT. Rectius hoc quam Schott. ἀποψηφίζεσθαι. TAYLOR. Obvium erat, κωλύωσιν αὐτῷ ὀργίζεσθαι, *prohibeant vos illi irasci*. Sed verius puto, κελεύωσιν αὐτῷ μὴ ὀργίζεσθαι: propter locum Orat. XV. ubi loquitur de his ipsis στρατηγοῖς· ἐνθυμεῖσθαι χρὴ, ὅτι ὀμωμόκατε τὰ δίκαια γνώσεσθαι, ἀλλ' οὐχ ὅ τι ἂν οὗτοι κελεύωσι ψηφιεῖσθαι. Invidiosa est vox κελεύειν, in libero populo. unde Orat. II. de Theramene: ἀναστὰς δὲ Θηραμένης ἐκέλευσεν ὑμᾶς τριάκοντα ἀνδράσιν ἐπιτρέψαι τὴν πόλιν. et paulo post: εἰ μὴ ποιήσαισθ' ἃ Θηραμένης κελεύει. artificiose. Pro αὐτοὶ ὀργίζεσθαι Schottus conjicit αὐτοῦ ἀποψηφίζεσθαι. nimis violenter. Infra, pro τὴν αὐτοῦ πονηρίαν, scribe, αὑτοῦ. MARKLAND. Dedi δίκαιον (subaudi εἰπεῖν, quanquam nescio an hoc sit melius additum), οὐ κελεύωσιν αὐτῷ ὀργίζεσθαι. REISK. Addidi μὴ, sed malim legi χαρίζεσθαι, sine μή. AUGER.

Ἀξιώσῃ] Π. ἀξιώσει. H. STEPHAN. CONT. Cum Steph., qui suam conjecturam ex Cod. nostro Coisl. confirmatam habet, ἀξιώσει, et mox αὑτοῦ. TAYLOR. Tota hæc sententia sic videtur enuntianda fuisse: ἀξιώσει, διὰ μὲν τὴν αὑτοῦ πονηρίαν ἀπολέσθαι, διὰ δὲ τοὺς βοηθοῦντας αὐτῇ σώζεσθαι. ἧς ἄξιον ὑμᾶς ἀκοῦσαι. REISK.

Σφετέρας αὐτῶν] Dormitavit magnus Scal. qui jussit αὑτῶν. TAYLOR.

τοὺς φεύγοντας πολλὰ εἰς ὑμᾶς ἡμαρτηκότας καὶ τοὺς
προγόνους αὐτῶν πολλῶν [1] κακῶν αἰτίους γεγενημένους. 536

ζ'. Οὗτος γὰρ παῖς μὲν ὢν παρ' Ἀρχεδήμῳ τῷ γλάμωνι,
[2] οὐκ ὀλίγα τῶν ὑμετέρων [3] ὑφῃρημένῳ, πολλῶν ὁρώντων,
[4] νυκτός τε ὑπὸ τῷ [5] αὐτῷ ἱματίῳ κατακείμενος ἐκώμαζε
[6] καὶ μεθ' ἡμέραν, ἄνηβος ἑταίραν ἔχων, μιμούμενος τοὺς 537
ἑαυτοῦ προγόνους, καὶ ἡγούμενος οὐκ ἂν δύνασθαι πρεσβύ-
τερος ὢν λαμπρὸς γενέσθαι, εἰ μὴ νέος ὢν πονηρότατος
[7] δόξειεν εἶναι. μετεπέμφθη δ' ὑπὸ [8] Ἀρχεβιάδου, ἐπειδὴ
φανερῶς ἐξημάρτανε. καίτοι ποῖόν τινα χρὴ αὐτὸν ὑφ' ὑμῶν 538
νομίζεσθαι εἶναι, ὅστις κἀκείνῳ [9] τοιαῦτα ἐπιτηδεύων διεβέ-

[1] κακῶν ὑμῖν αἰτ. A. [2] τῷ οὐκ R. A. [3] ἀφῃρημένῳ T.
[4] ἔτι μὲν ὑπὸ T. ἔπειτ' ὑπὸ R. A. [5] αὐτόματι T. αὐτῷ στρωματεῖ R. αὐτῷ στρώματι A.
[6] καὶ om. T. δὲ R. A. [7] δόξει T. R. A. [8] Ἀρχιβιάδου T. Ἀλκιβιάδου A.
[9] ταὐτὰ T. A.

Αἰτίους γεγενημένους] Interponi velim ὑμῖν. REISK.

Ἀρχεδήμῳ] Hunc Archedemum in theatro traduxit Aristophanes, ut in Ranis v. 419. Traducitur autem ut extraneus, et lippus, ut malus etiam, et qui funditus perire debebat v. 596. De eo etiam Xenoph. Hellenic. i. 7. 2. PALMER.

Ἀφῃρημένῳ] Melior mihi videtur Lectio MS. ὑφῃρημένῳ. Ita infra: πλέον ἢ διακόσια τάλαντα τῆς πόλεως ὑφείλετο. et Orat. XXIX. οὐδὲν ὑφῃρημένον τῶν ὑμετέρων. Archedemi istius τοῦ γλάμωνος meminit Aristophanes Ran. v. 596. MARKLAND.

Αὐτόματι] Schottus: ἔτι μὲν ὑπὸ τῷ αὐτόματι κατακείμενος. quasi *nondum sui juris*. Ita accepit et Groulartus. At hoc nondum mihi sincere placet, neque quod hariolatur vir eruditissimus αὐτήματι, *sub dio*. Leg. ὑπὸ τῷ αὐτῷ ἱματίῳ. Lucian. in vit. auct. ὑπὸ ταὐτὸν ἱμάτιον κατακείαντας. et ἐν τῷ αὐτῷ ἱματίῳ κατακείμενος. Aristot. apud Athenæ. ἀνακείμενοι ὑπὸ τῷ αὐτῷ ἱματίῳ. Ita Theocrit. Helen. Epith. ver. 19. Ζανός τοι θυγάτηρ ὑπὸ τὶν μίαν ᾤχετο χλαῖναν. TAYLOR. Vertunt quidem, *nondum sui juris*, sed probandum erat ita verti posse, vel omnino Græcum esse, τῷ αὐτόματι. Latet aliquid, quod *puerili* ætati, vel adhuc immaturæ, proprium est. quale istud, ἔτι ἐν σπαργάνοις καὶ γάλαξιν, de ætate *infantili*, apud Ælianum V. H. VIII. 8. vel quale foret ἔτι ἐν χλαμύδι, de ætate *ephebica*: de quo vide locum Plutarchi in Erotico, locum vero Plutarchi cito ex Cl. Grævio ad Lucian. Solœcist. p. 757. (ἠγάπα μειράκιον ἐκ χλαμύδος ἔτι παιδαγωγεῖσθαι δεόμενον. de vidua quadam nobili, quæ adolescentulum amavit) et Max. Tyrium Diss. XXVI. et quæ collegit eruditiss. Valesius Not. in Maussacum ad Harpocrat. p. 320. Ita vero distinguendum puto hunc locum: οὗτος γὰρ, παῖς μὲν ὢν, — πολλῶν ὁρώντων, ἔτι μὲν ὑπὸ τῷ αὐτόματι, κατακείμενος ἐκώμαζε, μεθ' ἡμέραν, ἄνηβος ἑταίραν ἔχων, etc. Distincte nequitiam Alcibiadis describit, et per singula κἄλλα adauget. Ultimum istud, ἄνηβος ἑταίραν ἔχων, egregie illustrat locus Philonis Lib. de Josepho: ταῖς δὲ ἄλλοις ἐφεῖται, μετὰ τὴν τεσσαρεσκαιδεκάτην ἡλικίαν, πόρναις, καὶ χαμαιτύποις, καὶ ταῖς ὅσαι μισθαρνοῦσιν ἐπὶ τοῖς σώμασι, μετὰ πολλῆς ἀδείας χρῆσθαι· παρ' ἡμῖν δὲ, οὐδ' ἑταίρᾳ ἔξεστιν· ἀλλὰ κατὰ τῆς ἑταιρούσης ὥρισται δίκη θανάτου. Loquitur Josephus de moribus aliarum gentium collatis cum Hebræorum institutis. MARKLAND. Contius emendat, ut nos emendavimus, nisi quod pro ὑπὸ dat ἐπὶ, quod malim. AUGER.

Λαμπρῶς] Π. λαμπρός. H. STEPHAN. Recte. TAYLOR. MARKLAND.

Δείξει] F. δόξει. SCAL. SCHOTT. CONT. TAYLOR. MARKLAND. Malim tamen in optativo, δόξειεν. REISK.

Μετεπέμφθη ὑπὸ Ἀρχεβιάδου] Scorta dicuntur ab amatoribus μεταπέμπεσθαι, cum ab amantibus per servos domum missos, palam et importune atque cum convicio, ad compotandum et pervigilandum secum arcessuntur. Verum hanc vocabuli significationem ab hoc loco alienam esse monstrant insequentia. quare malim κατεμέμφθη, *objurgabatur*. REISK.

Φανερῶς ἐξημάρτανε] Eo nempe modo, quo Æschines Timarchum arguit in corpus suum peccasse, quæstum meretricium vulgariter exercendo. IDEM.

βλητο, [1]ὃς τοὺς ἄλλους ταῦτ' ἐδίδασκε; μετὰ Θεοτίμου
δὲ ἐπιβουλεύσας τῷ πατρὶ Ὀρεοὺς προὔδωκεν. ὁ δὲ, παρα-
λαβὼν τὸ χωρίον, πρότερον μὲν ὕβριζεν αὐτὸν ὡραῖον ὄντα,
539 [2]τελευτῶν δὲ δήσας ἀργύριον εἰσεπράττετο. ὁ δὲ πατὴρ
αὐτὸν οὕτως ἐμίσει σφόδρα, ὥστε [3]οὐδὲ ἀποθανόντος ἔφασκε
τὰ ὀστᾶ κομίσασθαι. τελευτήσαντος δ' ἐκείνου, ἐραστὴς
541 γενόμενος [4]Ἀρχεβιάδης αὐτὸν ἐλύσατο. οὐ πολλῷ δὲ χρόνῳ

[1] ὡς T. A. [2] τελευτῶντα T. [3] οὐδ' ἂν R. [4] Ἀρχιβιάδης T. A.

Διεβέβλητο] Sensus claudicat, nisi legatur διαβεβληκὼς τοὺς ἄλλους ἐδίδασκε. Palmer. Jam duce Palmerio, locum minus intelligo, quam dudum. Cod. Steph. ὅστις κἀκείνῳ τοιαῦτα ἐπιτηδεύων κ. τ. λ. Quam lectionem sequuntur interpretes, Sed vulgata recte se habent. Sis tamen interea admonitus, de Alcibiade patre hic non agi. Invenit enim in suo Cod. Grou-lartus Ἀρχιβιάδου, quo pacto etiam inferius Cod. Steph. pro Ἀλκιβιάδης, Ἀρχιβιάδης. Taylor.

Ὀρεοὺς] Ὠρεούς. Scalig.

Προὔδωκεν] Theotimo puta. ad quem etiam ὁ δὲ et παραλαβὼν redit. qui Theotimus ab Alcibiade juniore traditum sibi castellum nactus, primum eum strupro polluit, deinde in custodiam dedit. Reisk.

Ὡραῖον ὄντα, τελευτῶντα δὲ δήσας, etc.] Distingue et lege: ὡραῖον ὄντα· τελευτῶν δὲ δήσας, ἀργύριον εἰσεπράττετο. Τελευτῶν est *tandem*. Paulo ante distinguendum: ἐπιβουλεύσας, τῷ πατρὶ Ὀρεοὺς προὔδωκεν: scil. Patri suo Alcibiadi. ὁ δὲ, scil. Alcibiades pater, ὕβριζεν αὐτὸν, nempe Θεότιμον. sequitur, ὁ δὲ πατὴρ αὐτὸν οὕτως ἐμίσει σφόδρα etc. *pater vero Theotimi tanto illum* (Theotimum) *odio habuit*. Nescio quomodo, ἀσαφῶς, nec cum solita sua subtilitate hæc narrat Lysias. Mox pro κομίσασθαι scribo κομίσεσθαι, *se relaturum*. Τελευτήσαντος δ' ἐκείνου, scil. patre Theotimi. ὡς υἱὸν ἐλύσατο: MS. αὐτὸν. Forte, τὸν υἱὸν ἐλύσατο. intelligit Theotimum. MS. tamen non male. Paulo ante, pro Ὀρεοὺς Stephani Codex Ὀρνεούς. Forte, Ὀρνεάς. Vide Thucydidem VI. 7. Markland. L. τελευτῶν, ut respondeat τῷ πρότερον. Taylor.

Εἰσεπράττετο] Nummos exigebat Theotimus ab Alcibiade pro redemptione e carcere, si vellet libertatem recuperare, haud recuperaturus nisi det. Reisk.

Κομίσασθαι] Κομίσεσθαι. Taylor. Sub. ἄν. Auger.

Ἐκείνου] Ad utrum redeat, ad patremne Alcibiadem, an ad Theotimum, ambiguum est. ego tamen ad patrem referre malo. Reisk.

Ἐραστὴς] Tenebricosus locus et obscurus, si sic legatur. De Theotimo quidem intelligo, quæ dixit supra: πρότερον μὲν ὕβριζεν αὐτὸν ὡραῖον ὄντα et quæ sequuntur. Sed si pro ἐραστὴς γενόμενος legatur ἐγκρατὴς γενόμενος, omnia erunt plana. Sic igitur intellige. Alcibiades junior, de quo hic agitur, proditione cum quodam Theotimo ordita illi tradidit Oreos locum circa Chersonesum, quem muniverat pater suus Alcibiades (nam eum sibi munivisse castella quædam circa Bisanthem et Chersonesum in Thracia scribit Plutarchus in ejus vita) et amasius etiam illius Theotimi factus est. Sed ille Theotimus metuens, ut est verisimile, ne qui patrem suum prodiderat, etiam eum proderet, Alcibiadem habuit in vinculis, sperans insuper se a patre accepturum pecuniam pro filii redemptione. At pater iratus negavit se vel ossa mortui requisiturum. Postea vero Theotimo mortuo Alcibiades pater Oreos recuperavit, et *ejus loci factus dominus*, id est ἐγκρατὴς, Alcibiadem juniorem utpote filium liberavit. Sic intelligendus est, meo quidem judicio, hic locus, et ex eo emendandus Constantini Porphyrogenetæ locus Themate Occidentali primo, ubi sic legitur: Ἐπαρχία Θράκης, ἤγουν Εὐρώπης ὑπὸ Κονσιλιαρίων, τοῦτ' ἔστι βουλευτῶν, πόλεις ιδ'. Εὐδοξία πόλις, Ἡράκλεια, Ἀρκαδιούπολις, Βιζύη, Πάνιον, Ὄρνοι, Γάνος, etc. Legendum est autem: Βιζάνθη, Πάνιον, Ὀρεὸς, Γάνος, etc. ut pluribus probamus in nostra *Græcia*. Palmer. Quod olim dixit Phocio de homine odioso, qui suam orationem molestissima garrulitate interpellaverat: Οὐκοῦν περὶ μὲν τῶν ἱππέων καὶ τῶν ὁπλιτῶν ἀκηκόατε, λείπεται δέ μοι περὶ τῶν ψιλῶν καὶ πελταστῶν διελθεῖν, id mihi ferme video contigisse. *Theotimus Alcibiadem nostrum in vinculis habuit, neque eum redimere voluit pater. Eo mortuo Alcibiades propter delicias liberum esse voluit.* Cod. enim Steph. Ἀρχιβιάδης αὐτὸν ἐλύσατο. Quæ lectio est verissima. In Cod. Coisl. αὐτὸν degeneraverat in ἀστόν. Et cum Alcibiades in textum se semel insinuaverat, in promptu erat, ut sequeretur ὡς υἱόν. Taylor.

ὕστερον καταχυβεύσας τὰ ὄντα, ἐκ Λευκῆς ἀκτῆς ὁρμώ-
μενος τοὺς φίλους κατεπόντιζεν.

η'. Ὅσα μὲν οὖν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, ἢ εἰς τοὺς πολί-
τας ἢ εἰς τοὺς οἰκείους ἢ περὶ τοὺς αὑτοῦ ξένους ἢ περὶ τοὺς
ἄλλους ἡμάρτηκε, μακρὸν ἂν εἴη λέγειν· Ἱππόνικος δὲ
πολλοὺς παρακαλέσας ἐξέπεμψεν [1]τὴν [2]αὑτοῦ γυναῖκα,
φάσκων τοῦτον, ὡς οὐκ ἀδελφὸν αὐτῆς ἀλλ' ὡς ἄνδρα 542
[3]ἐκείνης, εἰς τὴν οἰκίαν εἰσιέναι τὴν [4]ἑαυτοῦ. καὶ τοιαῦθ'
ἡμαρτηκότι καὶ οὕτω δεινὰ [5]καὶ πολλὰ καὶ μεγάλα πεποι-
ηκότι, οὔτε τῶν πεπραγμένων [6]αὐτῷ μεταμέλει οὔτε τῶν
μελλόντων ἔσεσθαι. ὃν μᾶλλον ἔδει κοσμιώτατον εἶναι
τῶν πολιτῶν, ἀπολογίαν ποιούμενον τὸν ἑαυτοῦ βίον τῶν
τοῦ πατρὸς ἁμαρτημάτων· [7]ὁ δ' ἑτέρους ὑβρίζειν πειρᾶται,
ὥσπερ δυνάμενος ἂν πολλοστὸν μέρος τῶν [8]ὀνειδῶν τῶν

[1] τὴν om. T. [2] αὑτοῦ om. R. [3] ἐκείνης om. A. [4] αὑτοῦ T. R. A. [5] καὶ om. T. [6] αὐτῶν T. [7] οὗτος ἑτ. T. R. A. [8] εἰδῶν T.

Ἐλύσατο] Pecuniam solvens, quam Theotimus poscebat, Archebiades Alcibiadem juniorem e vinculis liberabat. Reisk.

Λευκῆς ἀκτῆς] Memorat Lysiæ orationem c. Alcibiadem Harpocr. in v. Junge et Suidam, et Phot. Lex. MS. Taylor. Quum sint plures Λευκαὶ (inquit Harpocration), orator meminisse videtur Leucæ Propontidis. Auger.

Ἱππόνικος δὲ etc.] Initium hujus historiæ deest. Videtur autem hic Hipponicus frater fuisse Alcibiadis, qui ad uxorem Hipponici paulo liberius commigrare solebat. unde eam dimisit Hipponicus, querens: *Alcibiadem*, ὡς οὐκ ἀδελφὸν αὑτοῦ ἀλλ' ὡς ἄνδρα ἐκείνης, εἰς τὴν οἰκίαν εἰσιέναι τὴν αὑτοῦ. *non ut fratrem sui, sed ut maritum istius, ad domum suam ventitare solere.* ita enim legendum puto pro ἀδελφὸν αὐτῆς: quæ lectio totam dicti venustatem perdit. Si uxor Hipponici fuit Soror Alcibiadis, Lysias vix scripsisset αὐτῆς et ἐκείνης de eadem Persona: tametsi sciam Xenophontem ita loqui lib. I. Κυρ. Ἀναβ. p. 249. E. Sed aliter Lysias semper, nisi fallor. Markland.

Αὑτοῦ] Hipponicus *suam* uxorem, Alcibiadis nostri sororem repudiavit. Taylor.

Ὡς οὐκ] Contius: οὐχ ὡς, quod malim. Auger.

Αὐτῆς — ἐκείνης] Alterutrum redundat. redit enim utrumque ad eandem mulierem, Alcibiadis junioris sororem, Hipponici uxorem. alius quicunque alterutro defunctus fuisset. Verum idem Lysias, brevitatis alias, etiam ultra modum studiosus; haud raro vocabula præter necessitatem, et cum tædio lectorum adeo accumulat. Sophista nempe erat, Gorgiæ, et nescio an Isocratis quoque, præceptis innutritus, quo factum est, ut ubique locorum æqualitatem colorum (τῶν κώλων) sectetur. Reisk.

Αὐτῶν μεταμέλει] αὐτῷ. Cont. F. cum Scal. αὐτῷ μετ. Taylor. Scribo: αὐτῷ μεταμέλει. Sed quomodo potest aliquis duci pœnitentia facinorum, quæ *nondum* admisit? hoc enim verba ista sonant οὔτε τῶν μελλόντων ἔσεσθαι. et tamen nihil muto: quia αὐτῷ μεταμελήσει facile intelligi potest, ex sensu et præcedentibus supplendum. Ellipsi satis frequenti, et cujus multa sunt Exempla in S. Literis, et aliis scriptoribus. Initio vero Orationis dixerat nullam spem reliquam esse de emendatione Alcibiadis: hic, de Futuris vaticinatur, et disertim affirmat. Markland.

Οὔτε τῶν μελλόντων] Οὔτε τῶν μελλόντων αἰσχύνη παρίσταται. Cont. Sub. μεταμελήσει, vel φροντίζει. Auger. Videtur sic leg. οὔτε μέλει τῶν μελλόντων. Reisk.

Ὃν] Ὃν δὲ. Cont. Malim: ἀλλ', ὃν — quod latet in μᾶλλον. Reisk.

Εἰδῶν] Ἐθῶν. Schott. Locus certe male sanus. Taylor. Schottus ἐθῶν: nisi fallor, pro ἠθῶν, *morum*, affectionum animi. Sed verum puto, τῶν ὀνειδῶν. *quasi aliquam parvam portionem dedecorum suæ familiæ cum aliis communicare posset.* Sic Orat. XII. τῶν ὀνειδῶν μεταδιδόντες. Markland.

Τῶν ἑαυτοῦ προσηκόντων] Sunt masculina,

543 [1]ἑαυτῷ προσηκόντων τοῖς ἄλλοις μεταδοῦναι, καὶ ταῦθ'
544 υἱὸς ὢν Ἀλκιβιάδου, [2]ὃς ἔπεισε μὲν Δεκέλειαν Λακεδαι-
μονίους ἐπιτειχίσαι, ἐπὶ δὲ τὰς νήσους ἀποστήσων ἔπλευσε,
διδάσκαλος δὲ τῶν τῆς πόλεως κακῶν ἐγένετο, πλεονάκις
δὲ μετὰ τῶν ἐχθρῶν ἐπὶ τὴν πατρίδα ἐστρατεύσατο ἢ
μετὰ τῶν πολιτῶν ἐπ' ἐκείνους. ἀνθ' ὧν καὶ ὑμῖν καὶ τοῖς
μέλλουσιν ἔσεσθαι τιμωρεῖσθαι προσήκει, ὅντινα [3]λαμβά-
νετε τούτων. καίτοι σφόδρα εἴθισται λέγειν, ὡς οὐκ εἰκός
545 ἐστι τὸν μὲν πατέρα αὐτοῦ κατελθόντα δωρεὰς παρὰ τοῦ
δήμου λαβεῖν, τοῦτον δ' ἀδίκως διὰ τὴν φυγὴν τὴν ἐκείνου
διαβεβλῆσθαι. ἐμοὶ δὲ δοκεῖ δεινὸν εἶναι, εἰ τὰς μὲν δωρεὰς
[4]αὐτοῦ ἀφείλεσθε ὡς οὐ δικαίως δεδωκότες, τούτου δ' ἀδι-
κοῦντος ἀποψηφιεῖσθε ὡς τοῦ πατρὸς χρηστοῦ περὶ τὴν
πόλιν γεγενημένου.

[1] ἑαυτοῦ T. R. A. [2] ὃς om. T. A.
[3] λαμβάνεται T. ἂν λαμβάνητε R. λαμβάνητε A. [4] ἐκείνου A.

non neutra. *necessariorum suorum.* dedecorum genti suæ adhærentium. Reisk.

Υἱὸς ὢν Ἀ. κ. τ. λ.] Deest aliquid ad sententiæ intelligentiam. Sic lego: υἱὸς ὢν Ἀλκιβιάδου ὃς ἔπεισε etc. Et sic legendum esse cogit historia. Palmer. Hic, ut rei gestæ constet veritas, addo ὃς ἔπεισε. Non enim hic filius, sed parens Alcibiades auctor exstitit Lacedæmoniis, ut Deceleam munirent. Sic enim Alcibiadis filius apud Isocratem loquitur orat. de pace, et altera de Bigis §. γ'. Καὶ διαβάλλειν ἐπιχειροῦσιν, ὡς Δεκέλειαν ἐπιτείχισεν. Calumniari conantur patrem meum, quasi Deceleam munierit. Narrat idem semel iterumque Thucyd. l. 7. Diod. Sic. l. 13. Biblioth. et Plutarchus in Alcibiade, itemque Cornelius Nepos seu Æmilius Probus. Hujus, inquit, consilio Lacedæmonii cum Persarum rege amicitiam fecerunt: Deceleam in Attica munierant, præsidioque perpetuo ibi posito, in obsidione Athenas tenuerunt. *Observ. Human.* IV. 9. A. Schott. ὃς ἔπεισε. Cont. Scribe: ὃς ἔπεισε. ita quoque cepit Interpres: *cujus consilio Lacedæmonii Deceleam munierunt.* Hoc vero κῶλον, et duo sequentia, eodem ordine, et iisdem fere verbis prosequitur Alcibiades Fil. apud Isocratem de Big. αὐτοῦ κατηγοροῦσιν, καὶ διαβάλλειν ἐπιχειροῦσιν, ὡς Δεκέλειαν ἐπετείχισε, καὶ τὰς νήσους ἀπέστησε, καὶ τῶν πολεμίων κατέστη διδάσκαλος. quod ultimum mox explicat, παρ' ἐκείνου μαθεῖν Λακεδαιμονίους ὡς χρὴ πολεμεῖν. Markland. *Et in his quæ dixi se gerens filium Alcibiadis.* Auger.

Ἐπιτειχίσαι] Scil. ἡμῖν. Reisk.

Λαμβάνεται] Π. λαμβάνητε. H. Steph. Cont. Et hucusque recte quoque Scal. Non erat necesse, ut adderet ὄντινα λαμβάνητε τρόπον. Taylor. Sic recte emendavit Stephanus, pro λαμβάνεται. His vero ita respondet Isocrates, sub persona Alcibiadis: καὶ τοσοῦτον καταφρονοῦσι τῶν νόμων, ὥστε περὶ ὧν ὑμᾶς ὑπ' ἐκείνου φασὶν ἠδικῆσθαι, τούτων αὐτοὶ δίκην παρ' ἐμοῦ λαβεῖν ἀξιοῦσιν. *et leges adeo contemnunt, ut injuriarum, quibus ab eo* (patre meo) *vos affectos esse dicunt, a me pœnas exigi velint.* Markland.

Τούτων] Intellige, eorum qui se gerunt ut Alcibiades pater et filius. Auger.

Εἴθισται] Quisnam? Num Alcibiades? profecto, non potest. Ad eum enim si hoc vocabulum rediret, versu proximo non αὐτοῦ cum leni, sed αὑτοῦ cum aspero dicendum fuerat. quamquam hoc leve est, item versu deinceps non τοῦτον, sed ἑαυτόν. redit ergo ad advocatum pro Alcibiade contendentem, cujus nomen hic videtur excidisse. Reisk.

Τοῦτον δ' ἀδίκως] Scribe, αὐτὸν, vel ἑαυτὸν δ' ἀδίκως: Alcibiades enim de *Se ipso* loquitur. Hæc ita Isocrates: πάντων δ' ἂν εἴη δεινότατον, εἰ, τοῦ πατρὸς μετὰ τὴν φυγὴν δωρεὰν λαβόντος, ἐγὼ διὰ τὴν ἐκείνου φυγὴν ζημιωθείην. Eadem omnia. Markland.

Αὐτοῦ] Redit ad Alcibiadem patrem. alius dixisset αὐτὸν in accusativo. Græci ἀφαιρεῖσθαί τινά τι dicunt. Reisk.

θ'. Καὶ μὲν δή, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἄλλων τε πολλῶν
ἄξιον ἕνεκεν αὐτοῦ καταψηφίσασθαι, καὶ ὅτι ταῖς ὑμετέ-
ραις ἀρεταῖς χρῆται παραδείγματι περὶ τῆς ἑαυτοῦ πονηρίας.
τολμᾷ γὰρ λέγειν, ὡς Ἀλκιβιάδης οὐδὲν δεινὸν εἴργασται
ἐπὶ τὴν πατρίδα [1]στρατεύσας· καὶ γὰρ ὑμᾶς φεύγοντας 546
Φυλὴν καταλαβεῖν καὶ δένδρα τεμεῖν καὶ πρὸς τὰ τείχη
προσβαλεῖν, καὶ ταῦτα ποιήσαντας οὐκ ὄνειδος τοῖς
παισὶ καταλιπεῖν, ἀλλὰ τιμὴν παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις
κτήσασθαι, ὡς τῶν αὐτῶν ὄντας ἀξίους, ὅσοι φυγόντες
μετὰ τῶν πολεμίων ἐπὶ τὴν χώραν ἐστράτευσαν, καὶ ὅσοι
κατῇεσαν Λακεδαιμονίων ἐχόντων τὴν πόλιν. καὶ μὲν δὴ
πᾶσιν ἡγοῦμαι δῆλον εἶναι, ὅτι οὗτοι μὲν ἐζήτουν κατιέναι,
ὡς τὴν μὲν τῆς θαλάττης ἀρχὴν Λακεδαιμονίοις [2]παρα-
δώσοντες, αὐτοὶ δ' ὑμῶν ἄρξοντες· τὸ δ' ὑμέτερον πλῆθος
κατελθὸν τοὺς μὲν πολεμίους ἐξήλασε, τῶν δὲ πολιτῶν καὶ
143. τοὺς βουλομένους δουλεύειν ἠλευθέρωσεν· ὥστ' οὐχ ὁμοίων
τῶν ἔργων ἀμφοτέροις γεγενημένων τοὺς λόγους ποιεῖται.

ι'. Ἀλλ' ὅμως, τοσούτων συμφορῶν καὶ οὕτως αὐτῷ
μεγάλων ὑπαρχουσῶν, ἐπὶ τῇ τοῦ πατρὸς πονηρίᾳ φιλο-
τιμεῖται, καὶ λέγει ὡς οὕτως ἐκεῖνος μέγα ἐδύνατο, ὥστε
τῇ πόλει πάντων κακῶν αἴτιος γεγένηται. καίτοι τίς
οὕτως ἄπειρος τῆς ἑαυτοῦ πατρίδος, ὃς οὐκ ἂν βουλόμενος 547
εἶναι πονηρὸς εἰσηγήσαιτο μὲν τοῖς πολεμίοις ἃ χρὴ κατα-
λαβεῖν τῶν χωρίων, δηλώσειε δ' ἂν ἃ κακῶς φυλάττεται
τῶν φρουρίων, διδάξειε δ' ἂν ἃ πονηρῶς ἔχει τῶν πρα-
γμάτων, μηνύσειε δ' ἂν τοὺς βουλομένους ἀφίστασθαι τῶν
συμμάχων; οὐ γὰρ δήπου, [3]ὅτε μὲν ἔφευγε, διὰ τὴν δύνα-

[1] στρατεύσασθαι T. στρατευσάμενος R. A. [2] δώσοντες T. [3] ὅταν T. R. A.

Περὶ τῆς] Περὶ pro ὑπὲρ. ad colorandam suam improbitatem. Idem.

Ἀλκιβιάδης] Corrige Ἀλκιβιάδῃ. Taylor.

Στρατεύσασθαι. καὶ γὰρ ὑμᾶς φεύγοντας φυλὴν etc.] Στρατευσάμενος. Cont. Lege: ἐπὶ τὴν πατρίδα στρατεύσας· καὶ γὰρ ὑμᾶς φυγόντας Φυλὴν καταλαβεῖν, καὶ δένδρα τεμεῖν, καὶ πρὸς τὰ τείχη προσβαλεῖν. Sic mox: ὅσοι φυγόντες μετὰ τῶν πολεμίων ἐπὶ τὴν χώραν ἐστράτευσαν. Hoc Argumentum ita effert Isocrates, dicto loco: τίνος δ' ἀπείχεσθε; οὐ καταλαβόντες τὸν Πειραιᾶ, καὶ τὸν σῖτον τὸν ἐν τῇ χώρᾳ διεφθείρετε; καὶ τὴν γῆν ἐτέμνετε; καὶ τὰ προάστεια ἐνεπρήσατε; καὶ τελευτῶντες τοῖς τείχεσι προσεβάλετε; Markland.

Οὗτοι] Alcibiades puta cum factione sua. Reisk.

Γεγενημένων] Post γεγενημένων deesse videtur ὡς περὶ ὁμοίων. Idem. Arbitror cum Reiskio deesse ὡς περὶ τῶν ὁμοίων, vel saltem hæc debere subandiri. Auger.

Οὐ γὰρ δήπου κ. τ. λ.] Hæc prava interpunctione laborant apud Steph. Lege: Οὐ γὰρ δήπου ὅταν μὲν ἔφευγε, διὰ τὴν δύναμιν κακῶς οἷός τ' ἦν ποιεῖν τὴν πόλιν κ. τ. λ. Taylor. Forte, καὶ γὰρ, vel ἦ γὰρ δήπου

μιν, κακῶς οἷός τ' ἦν ποιεῖν τὴν πόλιν, ἐπειδὴ δὲ ὑμᾶς
ἐξαπατήσας κατῆλθε καὶ πολλῶν ἦρξε τριήρων, οὔτε τοὺς
πολεμίους ἐδύνατο ἐκ τῆς χώρας ἐκβαλεῖν, οὔτε Χίους οὓς
ἀπέστησε πάλιν φίλους ποιῆσαι, οὔτε ἄλλο οὐδὲν ἀγαθὸν
ὑμᾶς ἐργάσασθαι. ὥστ' οὐ χαλεπὸν γνῶναι, ὅτι Ἀλκιβιά-
548 δης δυνάμει μὲν οὐδὲν τῶν ἄλλων διέφερε, πονηρίᾳ δὲ τῶν
πολιτῶν πρῶτος ἦν. ἃ μὲν γὰρ ᾔδει τῶν ὑμετέρων κακῶς
ἔχοντα, μηνυτὴς [1] αὐτοῖς Λακεδαιμονίοις ἐγένετο· ἐπειδὴ
δ' ἔδει αὐτὸν στρατηγεῖν, οὐδὲν κακὸν ποιεῖν ἐκείνους ἐδύνατο,
ἀλλ' ὑποσχόμενος δι' ἑαυτὸν παρέξειν βασιλέα χρήματα,
πλέον ἢ διακόσια τάλαντα τῆς πόλεως ὑφείλετο. καὶ οὕτω
πολλὰ ἐνόμιζεν εἰς ὑμᾶς ἡμαρτηκέναι, ὥστε λέγειν δυ-
νάμενος καὶ φίλων ὄντων καὶ χρήματα κεκτημένος οὐδέ-
ποτ' ἐλθὼν εὐθύνας ἐτόλμησε δοῦναι, ἀλλὰ φυγὴν αὑτοῦ
καταγνοὺς καὶ Θρᾴκης καὶ πάσης πόλεως ἐβούλετο πολίτης
γενέσθαι μᾶλλον ἢ τῆς πατρίδος εἶναι τῆς ἑαυτοῦ. καὶ τὸ
τελευταῖον, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, ὑπερβολὴν ποιησάμενος
τῆς προτέρας πονηρίας ἐτόλμησε τὰς ναῦς Λυσάνδρῳ μετὰ
549 Ἀδειμάντου προδοῦναι. ὥστε εἴ τις ὑμῶν ἢ τοὺς τεθνεῶτας
ἐν [2] [τῇ] ναυμαχίᾳ ἐλεεῖ, ἢ ὑπὲρ τῶν δουλευσάντων τοῖς πο-
λεμίοις αἰσχύνεται, ἢ τῶν τειχῶν καθῃρημένων ἀγανακτεῖ, ἢ
Λακεδαιμονίους μισεῖ, ἢ τοῖς Τριάκοντα ὀργίζεται, τούτων
ἁπάντων χρὴ τὸν τούτου πατέρα αἴτιον ἡγεῖσθαι, καὶ ἐνθυμη-

[1] αὐτὸς R. A.

[2] τῇ om. T. uncos om. R. A.

etc. Sed caute hæc dico, ut qui sciam, quantum Negativorum usui indulgent Attici. MARKLAND.

Ἀλκιβιάδης δυνάμει μὲν οὐδὲν τῶν ἄλλων διέφερεν, etc.] At, o bone Lysia, vereor, ne tuus te zelus extra sive Veritatis sive Memoriæ oleas paulum abripuerit. mox enim de Alcibiade hæc dicturus es: *et adeo multa se in vos deliquisse noverat, ut, quamvis* ELOQUENTIA *valeret* (λέγειν δυνάμενος), *et* AMICOS *haberet, et* OPIBUS *abundaret, non tamen ausus sit redire et rerum gestarum rationem reddere.* Jam vero si quis hæc Tria habeat, utrum Ille vere dici poterit οὐδὲν τῶν ἄλλων διαφέρειν δυνάμει, videris Tu. Isocrates certe hanc Oblivionem vel Inconstantiam intellexit esse suum Bonum; quo et usus est, prolatis ipsis hujus loci verbis: καὶ ἐνίοτε μὲν αὐτοῦ προσποιοῦνται καταφρονεῖν, λέγοντες, ὡς οὐδὲν διέφερε τῶν ἄλλων· νῦν δὲ πάντων αὐτὸν τῶν γενομένων αἰτιῶνται. ut in priori parte sententiæ, ista Isocratis, οὐδὲν διέφερε etc. hunc Lysiæ locum manifesto designant; ita ultima ejusdem, νῦν δὲ πάντων αὐτὸν etc. æque clare alludunt ad ista Nostri, quæ statim sequuntur, τούτων ἁπάντων χρὴ τὸν τούτου πατέρα αἴτιον ἡγεῖσθαι. Non potuit commodior dari irrisionis occasio; neque eam voluit amittere Isocrates, vel quicunque Auctor fuit istius Orationis. IDEM.

Αὐτοῖς] Αὐτὸς. CONT. Pro αὐτοῖς legi potest vel τοῖς, vel αὐτὸς vel αὐτῶν. quodvis horum vulgatæ præstare puto. MARKLAND.

Ἐν τῇ ναυμαχίᾳ] Articulum de meo addidi. pugna fatalis ad Ægospotamos designatur. REISK.

Τούτων ἁπάντων χρὴ τὸν τούτου πατέρα etc.] In accusando Filio Alcibiade, diu immoratus est Patris actionibus Noster.

θῆναι, ὅτι Ἀλκιβιάδην μὲν τὸν πρόπαππον αὐτοῦ καὶ τὸν
πρὸς [1] μητρὸς Μεγακλέα οἱ ὑμέτεροι πρόγονοι δὶς ἀμφοτέ-
ρους ἐξωστράκισαν, τοῦ δὲ πατρὸς αὐτοῦ οἱ πρεσβύτεροι 550
ὑμῶν θάνατον κατέγνωσαν, ὥστε νῦν χρὴ ἡγησαμένους πα-
τρικὸν ἐχθρὸν τοῦτον εἶναι τῇ πόλει καταψηφίσασθαι, καὶ
μήτ' ἔλεον μήτε συγγνώμην μήτε χάριν μηδεμίαν περὶ
πλείονος ποιήσασθαι τῶν νόμων τῶν κειμένων καὶ τῶν ὅρκων
οὓς ὠμόσατε.

ια'. Σκέψασθαι δὲ χρὴ, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, διὰ τί ἄν
τις τοιούτων ἀνδρῶν φείσαιτο; πότερον, ὡς πρὸς μὲν τὴν
πόλιν δεδυστυχήκασιν, ἄλλως δὲ κόσμιοί εἰσι καὶ σωφρόνως
βεβιώκασιν; οὐχ οἱ μὲν πολλοὶ αὐτῶν ἡταιρήκασιν, οἱ δ'
ἀδελφαῖς συγγεγόνασι, τοῖς δ' ἐκ θυγατέρων παῖδες γεγό- 551
νασιν, οἱ δὲ μυστήρια πεποιήκασι καὶ τοὺς Ἑρμᾶς περι-
κεκόφασι καὶ περὶ πάντας τοὺς θεοὺς ἠσεβήκασι καὶ εἰς
ἅπασαν τὴν πόλιν ἡμαρτήκασιν, ἀδίκως καὶ παρανόμως καὶ
πρὸς τοὺς ἄλλους διακείμενοι καὶ πρὸς σφᾶς αὐτοὺς πολι-
τευόμενοι, οὐδεμιᾶς τόλμης ἀπεχόμενοι, [2] οὐδὲ ἔργου δεινοῦ

[1] μητρὸς πάππον Μεγ. A.

[2] οὐδενὸς A.

neque hoc notare omisit Isocrates, initio fere ejusdem Orationis: καὶ πλείω χρόνον διατρίβουσι τὸν πατέρα μου διαβάλλοντες, ἢ περὶ ὧν ἀντώμοσαν διδάσκοντες. MARKLAND.

Πρόπαππον] Harpocr. in Ἀλκιβιάδης. Nos fortasse plura alibi. TAYLOR. Suspicatus aliquando sum leg. esse: τὸν πρὸς πατρὸς πρόπαππον. Verum statim animadverti additum paulo post, πρὸς μητρὸς satis indicare, etiamsi alia expressior admonitio nulla sit addita, paternum avum hic designari. Qui πάππον hic malunt legi, hi errant. Nam Alcibiadis filii avus paternus, non Alcibiades fuit dictus, sed Clinias. REISK.

Καὶ τὸν πρὸς μητρὸς Μεγακλέα] Lege: τὸν πρὸς μητρὸς π ά π π ο ν Μεγακλέα. Harpocration: Ἀλκιβιάδης ὁ Κλεινίου. ἦν δὲ καὶ ἕτερος, πρόπαππος τοῦ προειρημένου, ὅν φησι Λυσίας ἐν τῷ κατ' Ἀλκιβιάδου λειποταξίου, εἰ γνήσιος ὁ λόγος, αὐτόν τε καὶ τὸν πρὸς μητρὸς π ά π π ο ν δὶς ἐξοστρακισθῆναι. Andocides κατὰ Ἀλκιβιάδ. p. 33, 31. ed. Steph. καὶ γὰρ ὁ τῆς μητρὸς πατὴρ Μεγακλῆς, καὶ ὁ πάππος Ἀλκιβιάδης ἐξωστρακίσθησαν ἀμφότεροι. lege, δὶς ἐξωστρακίσθησαν. Megacles igitur non *proavus* erat, sed *avus* Alcibiadis *maternus*. Clisthenes enim erat *proavus maternus*. ut refert Alcibiades junior apud Isocratem Orat. toties laudata. In loco Harpocrationis, pro πρόπαππος, Valesius Not. in Notis Maussaci p. 215. legit πάππος. Vide eum. MARKLAND. Subaudi πάππον, quod vocabulum in v. c. πρόπαππον latet. videtur hic locus bene habere. Haud tamen repugnem, ad μητρὸς addi πάππον, si codices auctores fiant. oratio certe sic fiet planior, aditusque errori occluditur. Mea sententia levi negotio tollatur omnis difficultas, si pro πρόπαππον legatur πατρόπαππον. tum enim ultro paret in τὸν πρὸς μητρὸς subaudiri πάππον. Sæpe πατρο in manuscriptis Græcis exaratum invenitur προ cum superimposita virgula transversa; quæ virgula potuit hic per incuriam perisse. REISK.

Ἡταιρήκασιν] *muliebria passi sunt.* ut Orat. III. Innuit vero Alcibiadem Patrem. unde dictum istud Bionis apud Diog. Laertium lib. IV. 'Alcibiadem, cum esset adolescens, viros ab uxoribus, juvenum vero uxores a viris abduxisse.' Facete, ut Bionis pleraque. MARKLAND.

Οὐδὲ ἔργου] Π. οὐδενὸς ἔργου. H. STEPH. Bene. Sed et alterum ferri posse puto. MARKLAND.

ἄπειροι γεγενημένοι; [1]ἀλλὰ καὶ πεπόνθασι καὶ πεποιήκασιν
ἅπαντα. οὕτω γὰρ διάκεινται, ὥςτε ἐπὶ μὲν τοῖς καλοῖς
αἰσχύνεσθαι, ἐπὶ δὲ τοῖς κακοῖς φιλοτιμεῖσθαι. καὶ μὲν
δὴ, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, ἤδη τινῶν ἀπεψηφίσασθε, ἀδι-
552 κεῖν μὲν νομίσαντες, οἰόμενοι δ' εἰς τὸ λοιπὸν χρησίμους
ὑμῖν ἔσεσθαι. τίς οὖν ἐλπὶς ὑπὸ τούτου τι ἀγαθὸν πεί-
σεσθαι τὴν πόλιν, ὃν ὑμεῖς ὅτι μὲν οὐδενὸς ἄξιός ἐστιν,
ἐπειδὰν ἀπολογῆται, εἴσεσθε, ὅτι δὲ πονηρός ἐστιν, ἐκ τῶν
ἄλλων ἐπιτηδευμάτων [2]εἴσεσθε; ἀλλὰ μὲν δὴ οὐδ' ἂν
ἐξελθὼν ἐκ τῆς πόλεως οὐδὲν δύναιτο κακὸν ὑμᾶς ἐργά-
σασθαι, δειλὸς ὢν καὶ πένης καὶ πράττειν ἀδύνατος καὶ 144. 1
τοῖς οἰκείοις διάφορος καὶ ὑπὸ τῶν ἄλλων μισούμενος.
ὥςτ' οὐδὲ τούτων ἕνεκα αὐτὸν ἄξιον φυλάττεσθαι, ἀλλὰ
πολὺ μᾶλλον παράδειγμα ποιῆσαι καὶ τοῖς ἄλλοις καὶ
τοῖς τούτου φίλοις, οἳ τὰ μὲν προσταττόμενα ποιεῖν οὐκ
ἐθέλουσι, τοιούτων δ' ἔργων ἐπιθυμοῦσι, καὶ περὶ τῶν
σφετέρων αὐτῶν κακῶς βουλευσάμενοι περὶ τῶν ὑμετέρων
δημηγοροῦσιν.

ιβ'. Ἐγὼ μὲν οὖν ὡς ἐδυνάμην ἄριστα κατηγόρηκα·
ἐπίσταμαι δ', ὅτι οἱ μὲν ἄλλοι τῶν ἀκροωμένων θαυμά-
ζουσιν, ὅπως ποθ' οὕτως ἀκριβῶς ἐδυνήθην ἐξευρεῖν τὰ
τούτων ἁμαρτήματα, οὗτος δὲ μου καταγελᾷ, ὅτι οὐδὲ
τὸ πολλοστὸν μέρος εἴρηκα τῶν τούτοις ὑπαρχόντων
κακῶν. ὑμεῖς οὖν καὶ τὰ εἰρημένα καὶ τὰ παραλελειμ-
μένα ἀναλογισάμενοι πολὺ μᾶλλον αὐτοῦ καταψηφί-
553 σασθε, ἐνθυμηθέντες, ὅτι ἔνοχος μέν ἐστι τῇ γραφῇ,

[1] ἀλλ' ἅτε πεπόνθασιν ἅπαντα, ἃ πεποιήκασι καὶ πεπόνθασιν T. R. ἀλλ' αὐτοὶ ἅπαντα καὶ πεποιήκασι καὶ πεπόνθασιν A.

[2] ἐπίστασθε A.

Ἃ πεποιήκασι καὶ πεπόνθασιν etc.] Καὶ πεποιήκασιν, ἅτε πεπόνθασι καὶ πεποιήκασιν. Cont. Mutandæ sunt sedes vocabulorum ἃ et καί. Sic: ἀλλ' ἅτε πεπόνθασιν ἅπαντα, καὶ πεποιήκασιν ἃ πεπόνθασιν. *sed quemadmodum extrema mala perpessi sunt, ita et alios eodem modo affecerunt.* Intelligitur οὕτω ante καὶ, quod usitatissimum est. Andocides de Alcibiade et domo paria fere dicit: τῶν οἰκειοτάτων ὑπάρχει αὐτῷ τὰ ἔσχατα τοὺς μὲν πεποιηκέναι, τοὺς δὲ πεπονθέναι. Philo de Leg. Special. p. 540. οὐκ ἐλάττω ὧν διατιθέασι πάσχωσι. Thucydides VII. 71. παραπλήσιά τε ἐπεπόνθεσαν καὶ ἔδρασαν αὐτοὶ ἐν Πύλῳ. Mox, pro κακοῖς mallem αἰσχροῖς: tametsi illud tolerari possit. Idem. Videtur sic leg. ἅ γε πεπόνθασιν, ἅπαντα αὐτοὶ πεποιηκότες καὶ δικαίως πεπόνθασι. Reisk.

Ἐπιτηδευμάτων εἴσεσθε] Εἴσασθε, vel οἴδατε, vel ἐπίστασθε. Cont. Scribe: εἴσασθε. *jam novistis.* Markland. Præcessit modo εἴσεσθε, et ibi quidem recte atque opportune. convenit enim isti loco tempus futurum. huic autem præteritum. Videtur ergo ἴστε aut πέπυσθε leg. Nam εἴσασθε in aoristo Græcis non est in usu, tametsi futurum usurpatur. Reisk.

μεγάλη δ' εὐτυχία τὸ τοιούτων πολιτῶν ἀπαλλαγῆναι [1]πόλει. ἀνάγνωθι δ' αὐτοῖς τοὺς νόμους καὶ τοὺς ὅρκους καὶ τὴν γραφήν· καὶ τούτων μεμνημένοι [2]ψηφιοῦνται τὰ [3]δίκαια.

[1] τῇ πόλει post εὐτυχία ponit A.

[2] ψηφίσονται T. R. A.

[3] δίκαια. ΝΟΜΟΙ. ΟΡΚΟΙ. ΓΡΑΦΗ. A.

Μεγάλη — πόλει] Hi non sunt numeri Lysiani. Ille potius scripsisset: μεγάλη δ' εὐτυχία τῇ πόλει τοιούτων πολιτῶν ἀπαλλαγῆναι. Markland.

ΛΥΣΙΟΥ

ΚΑΤΑ ΑΛΚΙΒΙΑΔΟΥ

ΑΣΤΡΑΤΕΙΑΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Hæc Oratio (quam Lysiæ abjudico, cujus nomen in aliquibus Codd. non præfert, neque ea tamen solummodo ratione abjudico) eundem Alcibiadem confodit eadem in causa. Male ergo inscribitur *ἀστρατείας* (pro quo Codd. nostri ubique *ἀστρατίας*) vel male prior *λειποταξίου*. Neque enim singula oratio singulam *αἰτίαν* habet, sed ambæ eandem. Contra *στρατηγοὺς* bene multa disputantur, quorum quum fuerit officium litem promovere, id alienius esse ostenditur, ut pro iis intercedant quos judicandos stiterunt.

Pag. ed. Reisk. 557 α΄. ΕΓΩ μὲν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, καὶ ὑμᾶς αἰτοῦμαι τὰ δίκαια ψηφίσασθαι, καὶ τῶν στρατηγῶν δέομαι, ἐπεὶ καὶ Pag. ed. H.Steph. 144. 18

ΑΣΤΡΑΤΕΙΑΣ] Dicam, quare non existimem hanc esse Novam et diversam a priore Actionem. Primo, Harpocration, qui Actionis *Λειποταξίου* meminit, nullam *Ἀστρατείας* mentionem facit. Sed hoc parvi est momenti: majoris istud, quod in Orat. XIV. Archestratidem dicit Orator primum et præcipuum fuisse Actorem contra Alcibiadem; se vero secundas tantum ferre. Atqui idem profitetur in hac quoque Oratione, Se nempe *suppetias ferre* amico suo Archestratidi. Cum igitur Actores iidem sint in utraque, *Probabile* est (non dico *Necesse*) Actionem quoque Unam et eandem fuisse; et Continuam, ut idem sit Archestratides in fine Orationis, qui in principio fuit: præsertim cum Rationes susceptionis causæ hujus in utraque Oratione eædem allegentur; scil. Amicitia erga Archestratidem, et Inimicitia erga Alcibiadem. Sed quod maximi est ponderis, et mihi videtur pæne *ἀποδεικτικὸν*, hoc est: Licet aliquando diversæ res essent *Λειποτάξιον* et *Ἀστρατεία*, et diversæ Actiones darentur in reos horum criminum, tamen in hac causa Alcibiadis idem erant. nimirum Duæ species erant *Λειποταξίου*, et Duæ *Ἀστρατείας*. in una specie, hæc crimina longe inter se dissidebant; unde Demosthenes contra Timocrat. diversos facit *τοὺς ἀστρατεύτους* et *τοὺς λείποντας τὰς τάξεις*; et Andocides de Myster. p. 10. 21. ed. Steph. In altera specie, in qua versatur hæc causa Alcibiadis, coincidebant. reus enim erat Alcibiades *Λειποταξίου*, quia deseruerat *pedestrem militiam* et injussu Strategorum migraverat in *equestrem*, prout ex tota Actione patet: *Ἀστρατείας* vero reus, quia non comparuerat in *pedestri militia*, ut ipse Orator arguit infra, et in hanc rem Solonis Legem citat, ut probet hanc esse *Ἀστρατείαν* si quis *ἐν τῇ πεζῇ στρατιᾷ μὴ παρῇ*. Jam vero quodnam discrimen? et quomodo diversæ et *Duæ* Actiones, cum ex hoc ipso, quod *Λειποταξίου* erat reus, reus esset *Ἀστρατείας* quoque; et ex eo, quod *Ἀστρατείας* reus, in hoc casu *Λειποταξίου* quoque reus? et hinc fit, quod cum Solonis Lex de hac re *Trium* diversorum criminum mentionem faciat, *Λειποταξίου*, *Ἀστρατείας*, et *Δειλίας*, quorum singulorum pœna erat *Infamia* et *Bonorum Confiscatio* (adeas Æschinem adversus Ctesiphontem §. *ϖ΄*.), Noster, hanc Legem proferens adversus Alcibiadem, *Duorum* tantum meminit, *Λειποταξίου* et *Δειλίας*, omissa *Ἀστρατείᾳ*, quam novit in hac causa comprehendi sub *Λειποταξίῳ*: et tamen (quod hanc rem extra dubium ponit) paulo post dicit, Alcibiadem TOTIUS *hujus Legis* (quæ *Tria*, ut dixi, cri-

ἐν τῇ ἄλλῃ ἀρχῇ πολλοῦ ἄξιοι τῇ πόλει γεγόνασι, καὶ περὶ τῶν τῆς ἀστρατείας γραφῶν [1] κοινοὺς εἶναι τῷ τε

[1] *κοινωνοὺς* T.

mina complectebatur) *reum esse*; et ut hoc probet, *Duorum* iterum meminit, *Ἀστρατείας* et *Δειλίας*, omisso jam *Λειποταξίῳ*, quod contineri scivit in *Ἀστρατείᾳ*. nihil enim dicere potuit in Istud, quod et Huic ex æquo non conveniret. atque adeo ipsa Actio inscribi potuisset *Ἀστρατείας* æque bene ac *Λειποταξίου*, quandoquidem hæ voces in hac causa synonymæ sint, et ita eas usurpet Orator, et Demosthenes adv. Bœotum §. *ς΄*. et Æschines adv. Ctesiphont. §. *μζ΄*. *οὐ γὰρ ῥήτωρ ἀστράτευτος, καὶ λιπὼν τὴν τάξιν, αὐτοὺς ἐνουθέτησεν, ἀλλ' ὁ Φωκικὸς πόλεμος*. Quin et hanc Secundam (*Ἀστρατείας*) perorat verbis, quæ plane pertinent ad priorem, *Λειποταξίου*: *Ἀποδέδεικται δὲ καταλεγεὶς εἰς τοὺς ὁπλίτας, καὶ λιπὼν τὴν τάξιν, καὶ, τῶν νόμων κωλυόντων, ἀδοκίμαστος ἱππεύσας*. Idem igitur hoc loco *Λειποτάξιον* et *Ἀστρατεία*: Una igitur Causa, Una Oratio. Dicendum jam, unde orta videatur hæc Divisio. His verbis clauditur Oratio præcedens: *ἀνάγνωθι δ' αὐτοῖς τοὺς νόμους, καὶ τοὺς ὅρκους, καὶ τὴν γραφήν· καὶ τούτων μεμνημένοι ψηφίσονται τὰ δίκαια*. Atqui hoc modo finiri Nostro non solet Oratio: sed semper, postquam Scriba jussus fuerit recitare *Leges*, aut *Psephismata*, aut *Delationem*, hæc recitantur; et, si non Tota, quemadmodum in Æschine et Demosthene aliquoties fit, Notæ saltem eorum in Contextum Orationis inseruntur. ΝΟΜΟΙ. ΟΡΚΟΙ. ΓΡΑΦΗ. quod et hic factum fuisse dubitari non potest, cum semper ita factum sit. Atque hinc, ut mihi videtur, tota hujus rei labes. cum enim hæ voces omitterentur (quod centies hisce Oratoribus accidisse certum est), relicto spatio in exemplaribus, putabant Librorum exscriptores finitam fuisse Orationem, et Novam ordiebantur ab istis: *Ἐγὼ μὲν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ*, etc. Quia vero nulla Inscriptio Novæ hujus Orationis inveniebatur in Exemplaribus, ex istis verbis, quæ statim sequuntur: *περὶ τῶν τῆς Ἀστρατείας γραφῶν κοινοὺς εἶναι* etc. imperite videntur fabricasse Titulum ΑΣΤΡΑΤΕΙΑΣ: quæ vox in hac causa, ut supra probavi, nihil aliud est, quam *λειποταξίου*. atque ita pro *Una* Actione *λειποταξίου*, *Duas* habemus, *Λειποταξίου* et *Ἀστρατείας*, hoc est, *Λειποταξίου* et *Λειποταξίου*, vel *Ἀστρατείας* et *Ἀστρατείας*. Hæc vero primitus ita connexa fuisse existimo: *ἀνάγνωθι — ψηφίσονται τὰ δίκαια*. ΝΟΜΟΙ. ΟΡΚΟΙ. ΓΡΑΦΗ. *Ἐγὼ μὲν οὖν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ*, etc. ita ut postquam *Leges*, etc. recitata fuissent, Accusator in Oratione pergat, quam abruperat ista Recitatio. Cæterum una adhuc restat difficultas, quæ nonnullis moram forte injecerit. ea est hæc: In lege Solonis superius a Lysia adducta dicitur, Si quis *Λειποταξίου* aut *Δειλίας* reus sit, de eo judicaturos *Strategos* (vulgo quidem legitur *τοὺς στρατιώτας*: sed de veritate conjecturæ Schotti, *τοὺς στρατηγοὺς*, vel meæ, *τοὺς στρατηγοῦντας*, eodem sensu, nullum puto esse dubitandi locum): si vero *Strategi* de his rebus *judices* essent, quinam sunt hi *ἄνδρες δικασταὶ*, *judices*, qui tam clare distinguuntur a *Strategis* initio hujus Orat. XIV. *Peto igitur a Vobis* JUDICES, *et* STRATEGOS *oro, ut* etc.? Ut hic eximatur scrupulus, sciendum est, Strategos Decem quotannis electos fuisse, quorum Potestas cum anno finiebatur. Hi igitur, qui in hac causa sedebant *judices*, et quorum per Leges erat Jurisdictio, Strategi erant *anni currentis*, prout loquimur: isti alteri vero *Strategi*, qui Alcibiadi in hac causa favebant, et qui distinguuntur a *judicibus*, Strategi fuerant istius anni, in quo hoc crimen admiserat Alcibiades. His Rebus explicatis jam ad Verba redeamus. MARKLAND. Hæc oratio Lysiæ utique est prioris *δευτερολογία*, seu secunda actio. finita nempe priori actione, cum intervenissent Strategi, pro Alcibiade nitentes, eum testantes jussu suo ea fecisse, quorum reus ab actore ageretur. Quibus occurrit actor, denuo cum assurrexisset, afferens hæc, quæ in hac oratione leguntur, ubi hæc duo præcipue urgentur. 1. Strategos mentiri, aientes ea suo jussu Alcibiadem fecisse. Eos enim illa non jussisse. 2. Etiamsi jussissent, Alcibiadem tamen reum esse facti legibus repugnantis, quibus ille parere debuisset potius, quam Strategis, penes quos potestas nulla sit ea imperandi, quæ a legibus vetentur. REISK. Abunde probasse videtur Marklandus, nihil aliud hanc esse, nisi finem prioris Orationis, cujus rationibus etiam hæc accedat, longiorem esse hujus oratiunculæ perorationem, quam proportio ad reliquas partes patiatur. Quare non video, cur Reiskius probabilem Marklandi sententiam repudiarit, atque hanc oratiunculam putarit esse *δευτερολογίαν*. SLUITER. Marklando quoque assentitur Taylorus.

Κοινωνοὺς] Rectius *κοινούς*. *Παρασχὼν ἑαυτὸν ἴσον καὶ κοινὸν ἀμφοτέροις ἀκροατήν*. Demosth. pro Cor. TAYLOR. Lege: *κοινοὺς*, hoc est, *εὔνοιαν ἴσην ἀμφοτέροις ἀπο-*

558 διώκοντι καὶ τῷ φεύγοντι, καὶ μὴ βοηθοῦντας [1]ὡς ἂν βού-
λωνται πᾶσαν προθυμίαν ἔχειν παρὰ τὸ δίκαιον ὑμᾶς
ψηφίσασθαι, [2]ἐνθυμουμένους, ὅτι σφόδρ' ἂν ἠγανακτεῖτε εἰ
[3][ἐν] τῇ [4]ὑμετέρᾳ δοκιμασίᾳ οἱ θεσμοθέται ἀναβάντες
559 ὑμῶν ἐδέοντο [5]μὴ καταψηφίσασθαι, ἡγούμενοι δεινὸν εἶναι,
εἰ οἱ τιθέντες τὸν ἀγῶνα καὶ τὴν ψῆφον διδόντες παρακε-
λεύσονταί [6][τῶν μὲν][7] μὴ [8]καταψηφίζεσθαι. τί δ' ἂν
560 αἴσχιον ἔθος ἢ δεινότερον πρᾶγμα τούτου τῇ πόλει γένοιτο,
εἰ [9]τολμήσει ὁ μὲν ἄρχων [10]ἐν ταῖς τῶν ἐπικλήρων δίκαις

[1] οἷς A. [2] ὃ μὴ ποιεῖτε ὑμεῖς, ἐνθυμούμενοι A. [3] ἐν om. T. A. uncos om. R. [4] ἡμετέρᾳ R. A. [5] μὴ om. T. R. A. [6] uncos om. T. R. A. [7] μὴ om. A. [8] καταψ., τῶν δὲ μή. A. [9] τολμήσειε μὲν T. A. τολμήσειε μὲν ὁ R. [10] ἐμβὰς τῶν T.

δοῦναι, ut loquitur Demosthenes initio Orat de Coron. et paulo post παρασχὼν ἑαυτὸν ἴσον καὶ κοινὸν ἀμφοτέροις ἀκροατὴν, et Orat. contra Aphobum Ψευδομαρτ. ἄνπερ ἴσοι καὶ κοινοὶ γενήσεσθε ἡμῶν ἀκροαταί. Sic et loquitur Dion. Halicarnasseus ex Isocrat. εἰ μὴ κοινοὺς ἀμφοτέροις ἀκροατὰς παράσχοιεν. et Andocides contra Alcibiad. p. 29. ed. Steph. δέομαι δ' ὑμῶν, τῶν λόγων ἴσους καὶ κοινοὺς ἡμῖν ἐπιστάτας γενέσθαι. In jurejurando τῶν Ἡλιαστῶν erat, ἀκροάσομαι τοῦ τε κατηγόρου καὶ τοῦ ἀπολογουμένου ὁμοίως ἀμφοῖν. Demosth. contra Timocrat. Vide quoque Dinarchum adv. Demosth. p. 93. ed. Steph. et Isocratem ad Philippum p. m. 192. Mox pro ὡς ἂν βούλωνται, forte leg. οἷς. infra tamen dicit ὅ τι ἂν βούληται: ut nihil mutandum. MARKLAND.

Ὡς] Utcunque feram. mallem tamen aut οἷς aut ᾧ. REISK.

Πᾶσαν προθυμίαν ἔχειν] Dictio hæc bene si habet, numerabitur a me in dictionibus paulo rarioribus et Lysiæ propriis, etsi paulo durioribus. Alius sic enunciasset: πᾶσαν προθυμίαν εἰσενεγκεῖν, ὥστε πεῖσαι ὑμᾶς ψηφίσασθαι. IDEM.

Ἐνθυμουμένους] Non ad βοηθοῦντας redit, sed ad ὑμᾶς, non ad Strategos, sed ad judices. IDEM.

Εἰ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ] Sic dedi de meo, pro vulgari εἰ τῇ ὑμετέρᾳ. in ejusmodi causa, ut census agatur nostri, utrum cives simus veri, an commentitii atque subreptitii, ut sæpe multi deprehendebantur ἐν ταῖς τῶν δημοτῶν διαψηφίσεσι. aut, honestamne, an turpem et flagitiosam vitam agamus. nam de hujusmodi rebus novem Archontes quærebant. IDEM.

Οἱ θεσμοθέται ἀναβάντες] Infra de re simili: εἰ τολμήσειε μὲν ἄρχων ἐμβὰς τῶν ἐπικλήρων δίκαις, etc. An hic quoque ἐμβάντες, an illic ἀναβάς? Thesmothetarum vero erat στρατηγοὺς χειροτονεῖν ἐξ ἁπάντων. ut de iis narrat Pollux VIII. 9. segm. 87. MARKLAND.

Καταψηφίσασθαι] Scil. ἡμῶν ἀκρίτων. REISK.

Διαδιδόντες] Διαδόντες, Ald. Ita hæc restituens Stephanus sibi nimium placere visus est. Suam enim emendationem, credo quoque et sui Cod. lectionem, textui inseruit ibi dominaturam. Sed fallitur, et lectio Aldina ad veritatem propius accedit, quæ est διδόντες, ut infra, αὐτοὺς τὴν ψῆφον διδόντας. ψῆφον enim διδόναι erat eorum magistratuum, qui permittebant *judicia fieri*. Οἱ τιθέντες τὸν ἀγῶνα, ut loquitur noster: οἱ τὴν δίκην εἰσάγοντες: quod utique est ψῆφον διδόναι, non διαδιδόναι. Ita ut ex hac oratione colligitur, δίκας τῶν ἐπικλήρων commisere Archontes, δίκας ἀστρατείας οἱ στρατηγοί. Demosth. adv. Eubulid. [§. ε'.] Τὴν δὲ ψῆφον εὐθὺς ἐδίδου τοῖς παροῦσι τῶν δημοτῶν· et paucis interjectis: Τί ποτ' ἦν τὸ δυσχερὲς Εὐβουλίδῃ ἀναβαλέσθαι εἰς τὴν ὑστεραίαν, καὶ περὶ ἐμοῦ πρώτου τὴν ψῆφον διδόναι τοῖς δημόταις; TAYLOR.

Τῶν μὲν μὴ καταψηφίζεσθαι.] Τῶν μὲν μὴ καταψηφίζεσθαι, τῶν δὲ καταψηφίζεσθαι. CONT. Clare deest Oppositum, prout patet ex isto τῶν μέν. Lego: τῶν μὲν καταψηφίζεσθαι, τῶν δὲ μή. MARKLAND. Num leg. est τῶν μὲν, [subaudi a communi καταψηφ.] τῶν δὲ μὴ καταψηφίζεσθαι. Alii quidem sic amant verba struere τῶν μὲν καταψηφίζεσθαι, τῶν δὲ μή. Verum tamen ne altera quidem constructio damnanda videtur, tametsi minus usitata. REISK.

Εἰ τολμήσειε μὲν ἄρχων] Scribendum: εἰ τολμήσει ὁ μὲν ἄρχων etc. ut infra δεήσονται. explicandus hic locus ex Polluce VIII. 9. segm. 89. Hic vero Archon, de quo loquitur, erat ὁ τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐπώνυμος Ἄρχων. MARKLAND.

ἀντιβολεῖν καὶ ἱκετεύειν τοὺς δικαστὰς ὅ τι ἂν βούληται
πραχθῆναι, ὁ δὲ πολέμαρχος καὶ οἱ [1]ἕνδεκα δεήσονται ἐν
ταῖς δίκαις ταῖς ὑφ' ἑαυτῶν εἰσαγομέναις, ὥσπερ καὶ νῦν 561
χρὴ τοίνυν καὶ ὑπὲρ ὑμῶν αὐτῶν τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχειν,
ἐνθυμουμένους, ὅτι οὐδὲν [2]διοίσει ὑμᾶς [3]ἰδίᾳ περὶ τῆς ἀστρα-
τείας βοηθεῖν, ἢ [4]τούτων τινὰς δεῖσθαι αὐτοὺς τὴν ψῆφον 562
διδόντας.

β'. Σκέψασθε δὲ, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, ἐὰν ἱκανὸν γένηται
τεκμήριον, ὅτι οὐδείς πω τῶν ἀρχόντων ἐν τῷ στρατοπέδῳ
Ἀλκιβιάδῃ ἦν παρεσκευασμένος. ἐχρῆν γὰρ αὐτοὺς, εἴπερ 563

[1] τὰ T. [2] δεήσει T. R. μᾶλλον δεήσει A. [3] ἰδίᾳ τινὶ περὶ A. [4] τούτους ὧν τινὰς T. R. τούτους ὑμῶν ὑπὲρ τινὸς A.

Καὶ οἱ τὰ * * * δεήσονται etc.] Καὶ οἱ ταξίαρχοι, vel στρατηγοὶ, δεήσ. CONT. F. Καὶ οἱ στρατηγοὶ δεήσ. TAYLOR. Opinor supplendum: καὶ οἱ ταμίαι δεήσονται. *quæstores*. Sic apud Lucianum in Demonacte p. 859. ὁμοδίαιτος ἅπασι, καὶ πεζὸς ὤν. supple: καὶ ὁμοτράπεζος ὤν. MARKLAND.

Ὥσπερ καὶ νῦν;] Hanc igitur δίκην εἰσῆγον Strategi, honori Alcibiadis consulentes, et ut ille ab hac infamia judicio publico absolveretur. Exempla omnia supra allata hoc postulant. MARKLAND.

Καὶ νῦν] Scil. ποιοῦσιν aut ἐποίησαν. REISK.

Οὐδὲν δεήσει ὑμᾶς — βοηθεῖν] Scribo: οὐδενὶ βοηθεῖν. *reputantes, non æquum fore vos* (qui *Strategi* æque ac *Judices* estis) *cuiquam privatim opitulari in causa detrectatæ militiæ*. si enim, ut supra argumentatur, omnes idem faciant, quod fecit Alcibiades, quodnam opus erit vobis *Strategis*? Hæc ad *Judices*. Deinde ad alteros Strategos, amicos Alcibiadis: ἢ τούτους ὧν τινὰς δεῖσθαι αὐτοὺς τὴν ψῆφον διδόντας. scribo: ἢ τούτους τινῶν δεῖσθαι, αὐτοὺς τὴν ψῆφον διδόντας. *aut hos, rogare aliquos et prensare, ipsos calculos distribuentes*; id est, cum causa *sua ipsorum sit*, et ὑφ' ἑαυτῶν εἰσαγομένη. Notabis, τίθεσθαι τὸν ἀγῶνα, εἰσάγειν τὴν δίκην, et διδόναι vel διαδιδόναι τὴν ψῆφον, eorundem hoc loco esse. Quid sit τὴν ψῆφον διδόναι vide apud Ulpianum in Demosthenis Midianam, ad ista verba, πείσας τὸν πρυτανεύοντα δοῦναι τὴν ψῆφον. ipse Demosthenes, eadem Oratione, diverso sensu dicit, Midiam producturum esse Liberos suos, et petiturum, τούτοις δοῦναι τὴν ψῆφον ὑμᾶς, *ut vos illis detis calculum* vestrum; misericordiæ, non causæ, hoc concedentes. Qui vero in causa, a se introducta, *Judicibus* τὴν ψῆφον dat, is judicium, quantum in se est, corrumpit; conando nempe persuadere iis sententiam ferre, non secundum Leges, sed privatam ipsius utilitatem. Insignis est de hac re locus in Oratione adv. Eubulidem. Scio et aliam esse notionem hujusce phraseos: cujus exemplum vide apud Xenophontem Ἑλλην. VII. 3. 2. MARKLAND. Marklando assentitur Taylorus.

Τούτους] Coisl. habet τούτου, quod est fere nihili. Locum hunc ita restitue: Οὐδὲν δεήσει ὑμᾶς ἰδίᾳ περὶ τῆς ἀστρατείας βοηθεῖν, ἢ τούτους ὑμῶν δεῖσθαι αὐτοὺς τὴν ψῆφον διδόντας. TAYLOR. Mihi videtur locus ita quodammodo posse restitui: ὅτι οὐδὲν μᾶλλον δεήσει ὑμᾶς ἰδίᾳ τινὶ περὶ τῆς ἀστρατείας βοηθεῖν, ἢ τούτους ὑμῶν ὑπέρ τινος δεῖσθαι. *non vos magis decere, in causa non obitæ militiæ cuiquam privatim gratificari, quam illos pro quoquam apud vos intercedere*. REISK. Videtur in antiquioribus Codd. duplex fuisse lectio, altera ἢ τούτους δεῖσθαι, altera ἢ τούτων τινὰς δεῖσθαι. Itaque recentiores descriptores arbitror vocabulo τούτους superscripsisse discrimen lectionis ων τινὰς, quod in aliis Codd. invenerant. Utrumvis eligas, locus erit persanatus: *cogitantes non oportere vos privatim pro Alcibiade in hoc* ἀστρατείας *judicio intercedere, neque hos etiam strategos oportere, judices, quos ipsi in suffragia mittunt, exorare*. SLUITER.

Παρεσκευασμένος] De hac voce hæreo quid statuam: utrum sc. lectio sit mendosa, an excidat aliquid, quod sequi debuerat. TAYLOR. In ultima voce videtur esse depravatio, quam sine MSS. auxilio non possum corrigere. Hoc forte voluit Orator: ' Considerate vero, judices, an non hinc satis evidens sit argumentum, quod nullus Strategorum Alcibiadem equestri militiæ adscripserit. si enim ita fecissent, debuissent in jus vocare Pamphilum equitum præfectum, quod equum Alci-

ἀληθῆ λέγουσιν, ἀνακαλεῖν μὲν Πάμφιλον, ὅτι [1] ἀφαιρῶν
565 τὸν ἵππον ἱππέως ἀπεστέρει τὴν πόλιν, ἐπιβάλλειν δὲ τῷ
φυλάρχῳ, ὅτι ἐξελαύνων Ἀλκιβιάδην ἐκ τῆς φυλῆς ἄκυρον
ἐποίει τὴν [2] τούτων τάξιν, κελεύειν δὲ τὸν ταξίαρχον

[1] φαίναν T. R. [2] αὐτῶν A.

biadis adimens, civitatem equite privasset: debuissent vero mulctam imponere phylarcho (equitum istius tribus præfecto), quod Alcibiadem ex sua tribu expellens, Strategorum mandata irrita fecisset: debuissent autem jubere taxiarchum (ordinum ducem) delere Alcibiadem ex catalogo militum gravis armaturæ. Jam vero nihil horum fecerunt Strategi; sed etc.' Totum locum adduxi et verti, qui in Edit. Vanderheidii, propter corruptum Contextum, miseris modis lancinatur. MARKLAND. Bene habet vulgata et locus est perspicuus. Utinam multi alii pariter essent, atque hic est. Idem est ac si dixisset: εἰ ἱκανὸν τῶν ὑπ' ἐμοῦ λεγομένων τεκμήριον τοῦτο γένηται, ὅτι τότε, ὅτε ἦν Ἀλκιβιάδης ἔτι ἐν τῷ στρατοπέδῳ, τῶν στρατηγῶν οὐδείς πω ἦν αὐτῷ παρεσκευασμένος, ὡς νῦν εἰσὶν οἱ στρατηγοὶ ὑπ' αὐτοῦ παρεσκευασμένοι. Græci usurpant παρασκευάζεσθαι de eo, qui aliquem malis, callidis artibus in partem suam pertrahit, ut in judicio se advocatione et testimonio adjutet. παρεσκευασμένος igitur est testis, advocatus, patronus causæ, corruptus, gratia, precibus, largitionibus inductus, ut causam iniquam tuendam suscipiat. quem nos *gewonnen* aut *gestimmet* usurpamus. REISK.

Ἀνακαλεῖν μὲν Πάμφιλον] Scribe: ἐγκαλεῖν μὲν Παμφίλῳ. *accusare, in judicium vocare Pamphilum.* qui opinor ἵππαρχος erat: sequitur enim de φυλάρχῳ: qui duo summam habebant in *equitibus* auctoritatem. et si codex aliquis pro Πάμφιλον vel Παμφίλῳ, haberet, vel adderet, τῷ ἱππάρχῳ, multo melius putarem. MARKLAND. F. ἐγκαλεῖν. TAYLOR. Verbum hoc bene habet. ἀνακαλεῖν est h. l. ad tribunal suum, Strategorum puta, ad causam dicendam, excitare. REISK.

Φαίναν] Tu repone ἀφαιρῶν. TAYLOR. Forte, ἀφαιρῶν, *adimens.* Sed in MS. φέναν, notante Stephano, hoc esset ἀφελὼν, eodem sensu. quod verum puto, propter frequentes vices Literarum ν et λ. unde ista depravatio, ut mihi videtur, 1 Cor. XIV. 26. γλῶσσαν ἔχει, pro γνῶσιν. Locum apponamus: Ὅταν συνέρχησθε, ἕκαστος ὑμῶν ψαλμὸν ἔχει, διδαχὴν ἔχει, γλῶσσαν ἔχει, ἀποκάλυψιν ἔχει, ἑρμηνείαν ἔχει, πάντα πρὸς οἰκοδομὴν γενέσθω· εἴτε γλώσσῃ τις λαλεῖ, κατὰ δύο etc. Ita distinguendum puto, et repetendam Conjunctionem εἴτε ante singula κῶλα, quasi scriptum esset: ἕκαστος ὑμῶν εἴτε ψαλμὸν ἔχει, εἴτε διδαχὴν ἔχει, εἴτε γλῶσσαν ἔχει, εἴτε γλώσσῃ τις λαλεῖ etc. *unusquisque vestrum* sive *psalmum habet,* sive *doctrinam habet,* SIVE *lingua quis loquitur* etc. Non enim *affirmative* loqui videtur Apostolus (neque verum, opinor, hoc fuisset, scil. *singulas* personas in Cœtibus Primitivorum Christianorum Donum aliquod Spirituale habuisse), sed *hypothetice,* et *præceptive,* SI quis hoc vel illud donum habet, hoc vel illo modo faciat. Sæpe autem vox, ad ultimum membrum longioris sententiæ posita, ante singulas ejusdem sententiæ partes repetenda est. vide hujus Epistolæ cap. XV. 44. ubi vox σῶμα *sexies* repetenda est antequam devenias ad propriam ejus sedem: et multis aliis exemplis hoc probare possem. Jam vero cum agatur de γλώσσῃ commate 27. mihi probabile videtur scriptum fuisse γνῶσιν commate 26. ne bis de re eadem diceretur; et maxime, quia commate sexto hujus Capitis, hæc fere eodem modo conjunguntur, ἀποκάλυψις, γνῶσις, προφητεία, et διδαχή: et ibi quoque τῶν γλωσσῶν distincte facta mentione. et ita alibi in ista Epistola. vide cap. XIII. 1, 2. 8. Mox, φυλάρχῳ, et φυλῆς scribendum, litera initiali minore. Vanderheidius enim priorem cepit pro Nomine Proprio, *Philarcho*: et vertit ἐπιβάλλειν τῷ φυλάρχῳ, *adoriri Philarchum*: duplici errore. ἐπιβάλλειν est *mulctare.* Vide Harpocrat. V. Ἐπιβολὴ, ubi Lysiam citat: et Pollucem VIII. 5. segm. 21. Sæpe hac voce utitur Noster eodem sensu. Xenophon Ἑλλην. I. 7. 1. Ἐρασινίδῃ ἐπιβολὴν ἐπιβαλὼν, κατηγορεῖ ἐν δικαστηρίῳ· ita legendum pro ἐπιβουλήν. male vertitur, *Erasinidem per insidias aggressus.* MARKLAND. Etiam φαίναν bene habet. deferendo Alcibiadem apud judices rerum militarium, ut turbatorem disciplinæ militaris, qui pedestri militiæ cum esset adscriptus, equo uteretur, et equitem se gereret, quanquam equus ei publicus a republica nullus esset datus. REISK.

Ἐπιβάλλειν] Subaudi ἐπιβολὴν, quod est genus aliquod mulctæ, quam leges Archontibus arbitrariam reliquerant. IDEM.

Τὴν τούτων τάξιν] *horum,* Strategorum puta, *collocationem.* h. e. quod effecisset,

ἐξαλείφειν αὐτὸν ἐκ τοῦ τῶν ὁπλιτῶν καταλόγου. νῦν δὲ τούτων οὐδὲν ἐποίησαν, ἀλλ' ἐν μὲν τῷ στρατοπέδῳ περιεώρων αὐτὸν ὑπὸ πάντων προπηλακιζόμενον κἂν τοῖς ἱπποτοξόταις ἱππεύοντα, ἐπειδὴ δὲ ὑμᾶς δεῖ παρὰ τῶν ἀδικούντων δίκην λαμβάνειν, χαριζόμενοι μαρτυροῦσιν ὑφ' ἑαυτῶν αὐτὸν τετάχθαι. καίτοι δεινὸν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, αὐτοὺς μὲν [1] τοὺς στρατηγοὺς ὑπὸ τοῦ δήμου χειροτονηθέντας μὴ ἂν τολμῆσαι πρότερον ὑμῶν ἡγήσασθαι, ἕως ἂν ἐδοκιμάσθησαν κατὰ τοὺς νόμους, Ἀλκιβιάδην δὲ τολμᾶν παρὰ
τοὺς τῆς πόλεως νόμους ὑπ' αὐτῶν ταχθῆναι. δεινὸν δέ μοι 566
δοκεῖ εἶναι, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, εἰ τῶν μὲν δεδοκιμασμένων
145. ἱππέων, οὐκ ἐπὶ τούτοις ἐστὶν ὅντινα βούλονται αὐτοὶ εἰς τοὺς ὁπλίτας καταλέξαι, τῶν δὲ ὁπλιτῶν ἀδοκιμάστων ὄντων, ἐπὶ τούτοις ἔσται ὅντιν' ἂν βούλωνται ἱππεύειν. εἰ μὲν τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, ὄντες κύριοι πολλῶν βουλομένων μηδένα τῶν ἄλλων ἱππεύειν εἴασαν, οὐκ ἂν δικαίως
χαρίζοισθε αὐτοῖς· εἰ δ' ἄκυροι ὄντες ὁμολογήσουσι τάξαι, 567

[1] τοὺς om. T.

ut ratio nulla haberetur mandati illius, quo Strategi Alcibiadi locum deinceps in equitibus obtinendum assignassent. IDEM.

Ἐπὶ τούτων] Π. ἐπὶ τούτοις. Οὕτω φησὶν, Ἐπὶ τούτοις ἔσται. H. STEPHAN. Ita legit et Petitus Attic. Leg. p. 550. ubi hunc locum laudat, et Scaliger quoque. TAYLOR. Recte, opinor: saltem usitatius. sic Orat. I. ἐπ' αὐτῇ εἶναι, *penes eam esse.* Nota sunt Stoicorum τὰ ἐφ' ἡμῖν et τὰ οὐκ ἐφ' ἡμῖν. Vide, quæ dixi ad Orat. XIII. Nihil tamen audeo mutare. Oratione enim II. legimus τό γε ἐπ' ἐκείνων. quæ, licet rarior, proba tamen locutio esse potest. MARKLAND. *Non est penes strategos.* AUGER.

Ὅντινα βούλονται] Rescribo: ὅντιν' ἂν βούλωνται. ut statim ὅντιν' ἂν βούλωνται ἱππεύειν. MARKLAND. et TAYLOR.

Οὐ κἂν δικαίως χαρίζοισθε αὐτοῖς] Ratio contrarium postulat, ἀδίκως: *non injuste hoc illis concessissetis.* et alibi in his Orationibus hæ voces parem mutationem passæ sunt. Tali quoque mendo fœdatur Sacer Textus Rom. V. 7. μόλις γὰρ ὑπὲρ ἀδίκου τὶς ἀποθανεῖται. Vulgo legitur ὑπὲρ δικαίου: quo nihil magis repugnans Argumento et menti Apostoli videtur dici potuisse. et hoc impulit Viros Doctos ad inanem isto loco Distinctionem inter δίκαιος et ἀγαθός: quæ *Verborum* Distinctio si ex usu Linguæ maxime foret, *Rei* tamen quoque, de qua agitur, Distinctio spectari debuit. ea vero neque *Moribus* consentanea, neque *Natura* Hominum fundata mihi videtur: neque enim unquam credo inventos fuisse Homines, qui tam accurate distinguerent, ut pro viro ἀγαθῷ mori vellent, pro viro δικαίῳ nollent: præsertim cum quis non possit esse δίκαιος, ut non simul ex magna parte sit ἀγαθός. Bene vero, quod Vetustissimi *Syrus* et *Arabs* Interpretes (approbante *Grotio*) manum Apostoli servarunt. tametsi etiam absque iis, ex sola Logica, hoc confici et concludi potuisset. certe ita conjeceram diu antequam de Varia Lectione rescivissem, ex ipso συλλογισμῷ et *Ratiocinatione,* quæ in altera, nisi fallor, nulla est, etiam admissa ista Distinctione: quod facile quis perspiciet, si quæsiverit, quid per suum istud γὰρ velit Paulus; quo Acutior et Accuratior Argumentator manum chartæ nunquam admovit. MARKLAND. Malim: εἰ καὶ μὴ δικαίως, χαρίζοισθε ἂν αὐτοῖς. *gratificemini illis, tametsi haud optimo jure.* idem est, ac si dixisset: χαρίζοισθε μὲν ἂν αὐτοῖς, id est, *absolvatis quidem eos judicio vestro per gratiam,* καίτοι οὐ δικαίως, *tametsi haud meritos,* aut *etsi contra jus et fas.* REISK.

ἐνθυμεῖσθαι χρὴ, ὅτι ὀμωμόκατε τὰ δίκαια γνώσεσθαι, ἀλλ' οὐχ ὅ τι ἂν οὗτοι [1]κελεύωσι ψηφιεῖσθαι. ὥστε οὐδένα
568 χρὴ τῶν δεομένων περὶ πλείονος ὑμῶν αὐτῶν καὶ τῶν ὅρκων ποιεῖσθαι.

γ'. Καὶ μὲν δὴ, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, εἴ τῳ δοκεῖ [2]μεγάλη ἡ ζημία εἶναι καὶ λίαν ἰσχυρὸς ὁ νόμος, μεμνῆσθαι χρὴ, ὅτι οὐ νομοθετήσοντες περὶ αὐτῶν ἥκετε, ἀλλὰ κατὰ τοὺς κειμένους νόμους ψηφιούμενοι, οὐδὲ τοὺς ἀδικοῦντας ἐλεήσοντες, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον αὐτοῖς ὀργιούμενοι καὶ ὅλῃ τῇ πόλει βοηθήσοντες, εὖ εἰδότες ὅτι ὑπὲρ τῶν παρεληλυθότων ὀλίγους τιμωρησάμενοι πολλοὺς ποιήσετε κοσμιωτέρους ἐν τοῖς μέλλουσι κινδυνεύειν. χρὴ δὲ, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, ὥσπερ οὗτος ἀμελήσας τῆς πόλεως τὴν αὑτοῦ σωτηρίαν ἐσκέψατο, οὕτως ὑμᾶς ἀμελήσαντας τούτου τῇ πόλει τὰ βέλτιστα ψηφίσασθαι, ἄλλως τε καὶ ὅρκους ὀμωμοκότας καὶ περὶ Ἀλκιβιάδου μέλλοντας ψηφίσασθαι, [3]ὃς ἂν ὑμᾶς ἐξαπατήσῃ, καταγελῶν τῆς πόλεως ἄπεισιν· οὐ γὰρ δὴ χάριν γε ὑμῖν ἀποδώσει τῇ ψήφῳ κρύβδην εὖ παθὼν, ὃς τῶν φίλων τοὺς φανερῶς αὐτὸν εὖ ποιήσαντας κακῶς ποιεῖ. ὑμεῖς οὖν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, τὰς τούτων δεήσεις περὶ [4]ἐλάττονος
569 ποιησάμενοι τὰ δίκαια ψηφίσασθε. ἀποδέδεικται δὲ καταλεγεὶς εἰς τοὺς ὁπλίτας καὶ λιπὼν τὴν τάξιν καὶ τῶν νόμων κωλυόντων ἀδοκίμαστος ἱππεύσας, καὶ περὶ ὧν οἱ νόμοι διαῤῥήδην οὔτε στρατηγὸν οὔτε ἵππαρχον οὔτε ἄλλον οὐδένα κυριώτερον ἐκείνων ἀποδεικνύουσι, περὶ τούτων ἰδιώτης ὢν τὴν ἐξουσίαν αὑτῷ δεδωκώς. ἐγὼ μὲν οὖν καὶ φίλῳ ὄντι

[1] κελεύουσιν T. [2] μεγάλης ζημίας T. R. [3] οἷς T. [4] ἐλαττόνων T.

Κελεύουσι] Π. κελεύωσι. H. Steph. Cont. Lege cum Steph. et Coisl. κελεύωσι. Taylor.

Μεγάλης ζημίας] Malim: μεγάλη ἡ ζημία. Reisk.

Οἷς ἂν κ. τ. λ.] Π. ὃς ἂν H. Steph. Cont. Cum Steph. ὃς ἂν ὑμᾶς ἐξαπατήσῃ. Taylor.

Περὶ ἐλαττόνων] Scribe ἐλάττονος, ut semper. Markland.

Ὕπαρχον] Ἵππαρχον. Cont. Coisl. ἵππαρχον. Officium ejus describit Sigon. de Rep. Athen. IV. 5. Noster in proxima oratione: πολλοὺς μὲν τότε ἱππευσάντων βουλεύοντας, πολλοὺς δ' αὐτῶν στρατηγοὺς καὶ ἱππάρχους κεχειροτονημένους. Taylor. Lege: ἵππαρχον. conjungit duas summas ἀρχὰς, hanc *equitum*, illam *peditum*. sic infra: πολλοὺς δ' αὐτῶν στρατηγοὺς καὶ ἱππάρχους κεχειροτονημένους. Demosthenes de Corona §. νε'. καὶ τὸν στρατηγὸν καὶ τὸν ἵππαρχον τὰς πεζὰς, καὶ τὰς ἱππικὰς δυνάμεις Ἐλευσῖνάδε ἐξάγειν. Ita et Noster Orat. XXVI. conjungit ἱππαρχεῖν καὶ στρατηγεῖν. et Lucianus in Gallo, p. 176. Vide et Demosthenem in Philipp. I. §. θ'. et Æschinem adv. Ctesiph. §. ζ'. Markland.

Ἐκείνων] Pro ἑαυτῶν. redit enim ad leges. Reisk.

[1]Ἀρχεστρατίδῃ βοηθῶν, καὶ Ἀλκιβιάδην ἐχθρὸν ὄντα ἐμαυτοῦ τιμωρούμενος, δέομαι τὰ δίκαια ψηφίσασθαι· ὑμᾶς 570
δὲ χρὴ τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχοντας τὴν ψῆφον φέρειν, ἥνπερ ὅτε ᾤεσθε πρὸς τοὺς πολεμίους διακινδυνεύειν.

[1] Ἀρχιστρατίδῃ T.

Ἀρχιστρατίδῃ] In superiori erat Ἀρχεστρατίδῃ. Taylor. In priori Oratione Ἀρχεστρατίδην appellavit. Citat Ammonius Hyperidem ἐν τῷ κατὰ Ἀρχιστρατίδου, V. ἱερά: Harpocration Dinarchum ἐν τῷ κατ' Ἀρχεστρατίδου, V. ἀποψηφίζονται. parvi est momenti, utro modo scribatur: uno tamen utrobique scribendum. Markland.

ΛΥΣΙΟΥ

ΕΝ ΒΟΥΛΗΙ

ΜΑΝΤΙΘΕΩΙ ΔΟΚΙΜΑΖΟΜΕΝΩΙ

ΑΠΟΛΟΓΙΑ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Pag. ed. Reisk. Est actio δοκιμασίας. Mantitheus se magistratus candidatum professus vitæ examen subire tenetur. Postulatur merendi sub Trigintaviris. Pag. ed. H. Steph.

570 α΄. ΕΙ μὴ συνῄδειν, ὦ βουλὴ, τοῖς κατηγόροις βουλομένοις 145. 30
ἐκ παντὸς τρόπου κακῶς ἐμὲ ποιεῖν, πολλὴν ἂν αὐτοῖς
571 χάριν εἶχον ταύτης τῆς κατηγορίας· ἡγοῦμαι γὰρ τοῖς
ἀδίκως διαβεβλημένοις τούτους εἶναι μεγίστων ἀγαθῶν
αἰτίους, οἵτινες ἂν αὐτοὺς ἀναγκάζωσιν εἰς ἔλεγχον τῶν
αὐτοῖς βεβιωμένων καταστῆναι. ἐγὼ γὰρ οὕτω σφόδρα
ἐμαυτῷ πιστεύω, ὥστ' ἐλπίζω καὶ εἴ τις πρός με [1] τυγχά-
νει ἀηδῶς ἢ κακῶς διακείμενος, ἐπειδὰν ἐμοῦ λέγοντος
ἀκούσῃ περὶ τῶν πεπραγμένων, μεταμελήσειν αὐτῷ καὶ
πολὺ βελτίω με εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον ἡγήσεσθαι. ἀξιῶ
δὲ, ὦ βουλὴ, ἐὰν μὲν τοῦτο μόνον ὑμῖν ἐπιδείξω, ὡς εὔνους
εἰμὶ τοῖς καθεστηκόσι πράγμασι καὶ ὡς ἠνάγκασμαι τῶν
αὐτῶν κινδύνων μετέχειν ὑμῖν, μηδέν πώ μοι πλέον εἶναι·

[1] τυγχάνοι T. R. A.

ΑΠΟΛΟΓΙΑ] Hanc orationem sine ulla Inscriptionis mentione semel citat Harpocration, V. κατάστασις: mendose quidem, sed qui ex Lysia facile corrigi possit, prout etiam notavit Valesius. Cæterum hanc ex optimis Lysianis existimo: est enim spiritu plena et magnanimitate, et fiducia conscientiæ, innocentia sua et meritis erga civitatem fretæ. Præstantissimam certe Mantithei hujus indolem demonstrat. MARKLAND.

Χάριν εἶχον] Atticorum est χάριν εἰδέναι, ut norunt scioli. Noster tamen hic et alibi peculiari modo χάριν ἔχειν. Quod credo observari a Polluce, V. 32. Εἰδέναι χάριν. ἐπίστασθαι, χάριν ἔχειν, ὡς Ὑπερίδης τε καὶ Λυσίας. Editores male hæc tractarunt. Tu mecum sana. TAYLOR.

Ἢ κακῶς] Suntne ista vocabula interpretatio vocabuli ἀηδῶς? an κακῶς h. l. idem valet atque κακόνως, maligniter. REISK.

ἐὰν δὲ φαίνωμαι περὶ τὰ ἄλλα μετρίως βεβιωκὼς καὶ
πολὺ παρὰ τὴν δόξαν καὶ παρὰ τοὺς λόγους [1] τοὺς τῶν
ἐχθρῶν, δέομαι ὑμῶν ἐμὲ μὲν δοκιμάζειν, τούτους δὲ ἡγεῖ-
σθαι χείρους εἶναι. πρῶτον δὲ ἀποδείξω ὡς οὐχ ἵππευον
οὔτ' ἐπεδήμουν ἐπὶ τῶν Τριάκοντα, [2] οὐδὲ μετέσχον τῆς
τότε πολιτείας.

β΄. Ἡμᾶς γὰρ ὁ πατὴρ πρὸ τῆς ἐν Ἑλλησπόντῳ συμ-
φορᾶς ὡς Σάτυρον τὸν ἐν τῷ Πόντῳ διαιτησομένους ἐξέπεμψε. 572
146. 1 καὶ οὔτε τῶν τειχῶν καθαιρουμένων οὔτε μεθισταμένης τῆς
πολιτείας, ἀλλ' ἤλθομεν πρὶν τοὺς ἀπὸ Φυλῆς εἰς τὸν Πει- 573
ραιᾶ κατελθεῖν πρότερον πένθ' ἡμέραις. καίτοι οὔτε ἡμᾶς
εἰκὸς ἦν εἰς τοιοῦτον καιρὸν ἀφιγμένους ἐπιθυμεῖν μετέχειν
τῶν ἀλλοτρίων κινδύνων, οὔτ' ἐκεῖνοι φαίνονται τοιαύτην
γνώμην ἔχοντες ὥστε καὶ τοῖς ἀποδημοῦσι καὶ τοῖς μηδὲν

[1] τοὺς om. T. [2] οὔτε A.

Φαίνωμαι περὶ] Malim φαίνωμαι, καὶ περί. IDEM.

Οὐδὲ] Imo vero οὔτε. IDEM.

Ὡς Σάτυρον τὸν ἐν τῷ Πόντῳ διαιτησομένους ἐξέπεμψε] Admodum vaga est hæc Satyri hujus descriptio. plane deest vox βασιλεύοντα post Πόντῳ. Nimirum hic est ille Satyrus, cujus toties meminit Isocrates in Trapezitico: ubi Actor in ista causa dicit, Patrem suum adeo familiarem esse *Satyro*, ὥστε πολλῆς μὲν χώρας ἄρχειν, ἁπάσης δὲ τῆς δυνάμεως ἐπιμελεῖσθαι τῆς ἐκείνου, *ut et amplam provinciam gubernet, et omnium Satyri copiarum curam agat.* Hujus meminit Diod. Siculus lib. XIV. ad Olymp. XCVI. 4. περὶ δὲ αὐτὸν χρόνον καὶ Σάτυρος, Σπαρτάκου μὲν υἱὸς, βασιλεὺς δὲ Βοσπόρου, ἐτελεύτησεν, ἄρξας ἔτη δεκατέσσαρα. Quem locum mihi suggessit Cl. Editor. MARKLAND. Subaudi δυνάστην. quod ut addatur, opus nil esse videtur, nisi codices auctores fiant. REISK. Ostendere vult Orator ex persona Mantithei, eum sub trigintivirali dominatu brevi tantum tempore in urbe fuisse, quare et profectionis et reditus tempus accurate designandum erat. Si vero ita locum legamus, dicit Mantitheus se rediisse, nondum dirutis muris neque mutato Reip. statu, sed quinque diebus antequam exsules Phyle profecti Piræeum caperent. Ne de aliorum conjecturis quid dicam, mihi legendum videtur: ἐξέπεμψεν, οὔτε τῶν τειχῶν καθαιρουμένων, οὔτε μεθισταμένης τῆς πολιτείας· κατήλθομεν δὲ πρὶν κ. τ. λ. Hunc vero Mantitheum diversum esse credo ab eo, cujus mentio est apud Xenoph. Hellen. I. 1. 6. et 3. 9. Is autem forte idem sit, de quo dicit Andocides de Myster. p. 6. fin. ed. Steph. Diversus item uterque ab eo, pro quo scriptæ exstant Demosthenis in Bœotum orationes. SLUITER.

Οὔτε μεθισταμένης τῆς πολιτείας, ἀλλ' ἤλθομεν etc.] Scio quid dici possit de repetitione τοῦ ἤλθομεν. nihilominus deesse puto vocem ἐπεδημοῦμεν, *in patria fuimus*, post πολιτείας. *neque cum mœnia diruebantur, neque cum forma Reip. mutabatur*, Athenis fuimus, *sed rediimus* etc. Interpres quoque in Versione sua inserit *affuimus*. Ἤλθομεν vero est *rediimus*, ut Luc. XXIII, 42. ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ βασιλείᾳ σοῦ, *quando redieris in regno tuo*, id est, quando redieris *Rex*, regia potestate præditus: neque hoc solum, sed et *tuo* regno, emphatice, tibi proprio; quod ideo alibi vocatur ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ, *in majestate* SUA. Mentem Lucæ non bene exprimit Vulgata: *cum veneris in regnum tuum.* Longe aliud dicit Evangelista. MARKLAND. Non equidem movebo controversiam huic lectioni, quæ accipi possit, ac si sic esset scriptum: πολιτείας ἤλθομεν ἀλλὰ [scil. ἤλθομεν] πρὶν — Visus tamen aliquando fuit Lysias sic reliquisse: πολιτείας κατήλθομεν, *rediimus domum*, ἀλλ' ἤλθομεν πρὶν κ. τ. λ. Aut alias deest ἦμεν μάρτυρες, aut αὐτόπται, aut μετείχομεν οὐδέν. REISK.

Ἐκεῖνοι] XXX tyranni puta, et qui cum illis faciebant. IDEM.

Καὶ τοῖς μηδὲν ἐξαμαρτάνουσι etc.] Scribe: καίτοι μηδὲν etc. *tametsi innocu essent.* per parenthesin. MARKLAND.

ἐξαμαρτάνουσι μεταδιδόναι τῆς πολιτείας, ἀλλὰ μᾶλλον ἠτίμαζον [1] καὶ τοὺς συγκαταλύσαντας τὸν [2] δῆμον. ἔπειτα δὲ ἐκ μὲν τοῦ σανιδίου τοὺς ἱππεύσαντας σκοπεῖν εὔηθές ἐστιν· ἐν τούτῳ γὰρ πολλοὶ μὲν τῶν ὁμολογούντων ἱππεύειν οὐκ ἔνεισιν, ἔνιοι δὲ τῶν [3] ἀποδημούντων ἐπιγεγραμμένοι
574 εἰσίν. ἐκεῖνος δ' ἐστὶν ἔλεγχος μέγιστος· ἐπειδὴ γὰρ κατήλθετε, ἐψηφίσασθε τοὺς φυλάρχους ἀπενεγκεῖν τοὺς ἱππεύσαντας, ἵνα τὰς καταστάσεις ἀναπράττητε παρ' αὐτῶν. ἐμὲ τοίνυν οὐδεὶς ἂν ἀποδείξειεν οὔτ' ἀπενεχθέντα ὑπὸ τῶν φυλάρχων οὔτε παραδοθέντα τοῖς συνδίκοις οὔτε κατάστασιν παραλαβόντα. καίτοι πᾶσι ῥᾴδιον τοῦτο γνῶναι, διότι ἀναγκαῖον ἦν τοῖς φυλάρχοις, εἰ μὴ [4] ἀποδείξαιεν τοὺς ἔχοντας τὰς καταστάσεις, [5] αὐτοῖς ζημιοῦσθαι. ὥστε πολὺ ἂν δικαιότερον ἐκείνοις τοῖς γράμμασιν ἢ τούτοις πιστεύοιτε·
575 ἐκ μὲν γὰρ τούτων ῥᾴδιον ἦν ἐξαλειφθῆναι τῷ βουλομένῳ, ἐν ἐκείνοις δὲ τοὺς ἱππεύσαντας ἀναγκαῖον ἦν ὑπὸ τῶν φυλάρχων ἀπενεχθῆναι. ἔτι δὲ, ὦ βουλὴ, εἴπερ ἵππευσα,

[1] ἢ T. R. A. [2] δῆμον ἐτίμων. R. A. [3] ἀπομούντων R. [4] ἀποδείξειεν T. [5] αὐτοὺς A.

Ἢ τοὺς] Καὶ τοὺς Coisl. Locus tamen etiamnum desperatissimus. TAYLOR.

Ἀπομούντων] Sic dedi, revocans probam hanc lectionem atque genuinam ex Aldina, pro vulgari ἀποδημούντων. Sed adhuc addendum videtur ἄν. ἀπομούντων ἂν, *qui sint dejeraturi*, jurejurando infitiaturi, militia equestri sub XXX tyrannis se functos fuisse. REISK.

Ἐπιγεγραμμένοι] Opinor ἐγγεγραμμένοι. MARKLAND.

Ἔλεγχος] Me scil. in illa militia scelerata non meruisse. REISK.

Ἐψηφίσασθε κ. τ. λ.] Locum laudat Harpocr. in Κατάστασις, sed mendose: ni ejus ἀναπράξητε præferat lector eruditus. TAYLOR. ἀναπράξητε. CONT.

Καταστάσεις] *manupretia*, pecunias quas recens conscripti milites accipiebant ἐπὶ τῇ καταστάσει, *zum Zeichen ihrer Bestallung*, in testimonium allectionis, et unde sibi necessaria quædam novæ provinciæ compararent. *Handgelder*. Hæc enim defuncti militia reddere tenebantur, ut ex hoc loco videor mihi intelligere. Nam illi, qui equites sub XXX tyrannis meruerant, nunc pace restituta exauctorabantur. REISK.

Συνδίκοις] Vid. Harpocrat. in voce. TAYLOR.

Παραλαβόντα] Num προλαβόντα. REISK.

Ἀποδείξαιεν] Revocavi hanc lectionem ex Aldina pro vulgari ἀποδείξειεν, qui esset singularis: verum pluralis numerus hic requiritur, aut ἀποδείξαιεν, aut ἀποδείξειαν. REISK.

Αὐτοῖς] Π. αὐτούς. H. STEPH. CONT. Vulgata bene habet, apta e præmisso τοῖς φυλάρχοις. REISK.

Ἐκείνοις τοῖς γράμμασιν ἢ τούτοις πιστεύοιτε] Si sana sit hæc scriptura, notatu dignum est, τούτοις ad remotius, ἐκείνοις ad propius referri, contra quam vulgo fieri solet. Mox pro αὐτοῖς Stephanus conjicit αὐτούς. Legi quoque potest αὐταῖς, scil. ταῖς καταστάσεσι: ut Orat. XXX. ἐξ ταλάντοις τὴν πόλιν ζημιῶσαι: et ζημιοῦσθαι τῷ ἐπιτιμίῳ, Demosth. adv. Dionysod. §. η'. MARKLAND. Subaudi τοῖς τῶν φυλάρχων. ut in τούτοις subauditur τοῖς ἐν τῷ σανιδίῳ γεγραμμένοις. Haud raro occurrunt exempla, ubi ἐκεῖνος ad propius, οὗτος ad remotius refertur. REISK.

Ἐξαλειφθῆναι] Vult infidelitatem harum tabularum demonstrare, si facile fuit volenti cuique efficere, ut nomen suum ex illis expungeretur, facile item fuit alicujus nolentis nomen in illis scribi ab ejus inimico, si quis ipsum lædere vellet. IDEM.

οὐκ ἂν ἦν ἔξαρνος ὡς δεινόν τι πεποιηκώς· ἀλλ' ἠξίουν, ἀποδείξας ὡς οὐδεὶς ὑπ' ἐμοῦ τῶν πολιτῶν κακῶς πέπονθε, δοκιμάζεσθαι. ὁρῶ δὲ καὶ ὑμᾶς ταύτῃ τῇ γνώμῃ χρωμένους, καὶ πολλοὺς μὲν τῶν τότε ἱππευσάντων βουλεύοντας, πολλοὺς δ' αὐτῶν στρατηγοὺς καὶ ἱππάρχους κεχειροτονημένους. [1] ὥστε μηδὲν δι' ἄλλο με ἡγεῖσθε ταύτην ποιεῖσθαι 576
τὴν ἀπολογίαν, ἢ ὅτι περιφανῶς ἐτόλμησάν μου καταψεύσασθαι. ἀνάβηθι δέ μοι καὶ μαρτύρησον.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

γ'. Περὶ μὲν τοίνυν ταύτης τῆς αἰτίας οὐκ οἶδα ὅτι δεῖ πλείω λέγειν· δοκεῖ δέ μοι, ὦ βουλὴ, ἐν μὲν τοῖς ἄλλοις ἀγῶσι περὶ αὐτῶν μόνων τῶν κατηγορημένων προσήκειν ἀπολογεῖσθαι, ἐν δὲ ταῖς δοκιμασίαις δίκαιον εἶναι παντὸς τοῦ βίου λόγον διδόναι. δέομαι οὖν ὑμῶν μετ' εὐνοίας ἀκροάσασθαί μου. ποιήσομαι δὲ τὴν ἀπολογίαν ὡς ἂν δύνωμαι διὰ βραχυτάτων. ἐγὼ γὰρ πρῶτον μὲν, οὐσίας μοι οὐ πολλῆς καταλειφθείσης διὰ τὰς συμφορὰς καὶ τὰς τοῦ 577
πατρὸς καὶ τὰς τῆς πόλεως, δύο μὲν ἀδελφὰς ἐξέδωκα, ἐπιδοὺς τριάκοντα μνᾶς ἑκατέρᾳ, πρὸς τὸν ἀδελφὸν δ' οὕτως ἐνειμάμην ὥστ' ἐκεῖνον πλέον ὁμολογεῖν ἔχειν ἐμοῦ τῶν πατρῴων, καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους ἅπαντας οὕτω βεβίωκα, ὥστε μηδεπώποτέ μοι μηδὲ πρὸς ἕνα μηδὲν ἔγκλημα γενέσθαι. καὶ τὰ μὲν ἴδια οὕτω διῴκησα· περὶ δὲ τῶν κοινῶν μοι μέγιστον ἡγοῦμαι τεκμήριον εἶναι τῆς ἐμῆς ἐπιεικείας, ὅτι

[1] ὥστ' εἰ μηδὲν διαβάλλομαι T. R. ὥστε διὰ μηδὲν ἄλλο με A.

Ὥστ' εἰ μηδὲν διαβάλλομαι κ. τ. λ.] Corrige: ὥστε διὰ μηδὲν ἄλλο με ἡγεῖσθε ταύτην ποιεῖσθαι τὴν ἀπολογίαν, ἢ ὅτι κ. τ. λ. Vel si cui displiceat violata verborum junctura, sic ad edita propius: Ὥστε μηδὲν δι' ἄλλο. ut alibi noster: Ἄξιον ἡμῖν τὰς αὐτὰς ἐκείνοις θυσίας ποιεῖσθαι, καὶ εἰ μηδὲν δι' ἄλλο, τῆς τύχης ἕνεκα τῆς ἐξ ἐκείνων τῶν ἱερῶν γεγενημένης. c. Nicomach. Valeat Critice, ni hoc sit ad vivum ipsum resectum. TAYLOR. Scribe: ὥστε μηδὲν δι' ἄλλο με ἡγεῖσθε ταύτην ποιεῖσθαι τὴν ἀπολογίαν, ἢ ὅτι etc. *itaque propter nihil aliud me existimate hanc apologiam facere, nisi quod* etc. Egregie et Fortiter. Μηδὲν δι' ἄλλο ἢ ὅτι, ut ap. Diog. Laertium lib. V. in Demetrio: Μένανδρος ὁ κωμικὸς παρ' ὀλίγον ἦλθε κριθῆναι, δι' οὐδὲν ἄλλο ἢ ὅτι φίλος ἦν αὐτῷ. MARKLAND. Mihi, ut in loco mendoso, meliora nunc non succurrunt, quam hæc, leg. esse: ὥστ' εἰ μηδ' ἐνταῦθα δικαίως διαβάλλομαι. Quare si ne hac quidem in parte jure merito apud vos denigratus inimicorum criminationibus fui, existimate, me sic luculentissime crimen purgasse, atque planum fecisse, inimicos meos me mendaciis a se confictis et proditis infamatum isse. REISK.

Ἢ ὅτι] Ἢ delendum videtur, ut quod facile nasci e proximo N potuerit. REISK.

Τὰ μὲν ἴδια] Hic τὰ ἴδια interpretor *res domesticas, res familiæ proprias*; τῶν κοινῶν intelligo de cæteris rebus quæ ad familiam non pertinent. AUGER.

τῶν νεωτέρων ὅσοι περὶ κύβους ἢ πότους ἢ περὶ τὰς τοιαύτας ἀκολασίας τυγχάνουσι τὰς διατριβὰς ποιούμενοι, πάντας αὐτοὺς ὄψεσθέ μοι διαφόρους ὄντας, καὶ πλεῖστα τούτους περὶ ἐμοῦ λογοποιοῦντας καὶ ψευδομένους. καίτοι δῆλον ὅτι, εἰ τῶν αὐτῶν ἐπεθυμοῦμεν, οὐκ ἂν τοιαύτην γνώμην εἶχον περὶ ἐμοῦ. ἔτι δ', ὦ βουλή, οὐδεὶς ἂν ἀποδεῖξαι περὶ ἐμοῦ δύναιτο οὔτε δίκην αἰσχρὰν οὔτε γραφὴν οὔτε εἰσαγγελίαν γεγενημένην. καίτοι ἑτέρους ὁρᾶτε πολλάκις εἰς τοιούτους ἀγῶνας καθεστηκότας.

δ'. Πρὸς τοίνυν τὰς στρατείας καὶ τοὺς κινδύνους τοὺς πρὸς τοὺς πολεμίους σκέψασθε οἷον ἐμαυτὸν παρέχω τῇ πόλει. πρῶτον μὲν γάρ, ὅτε τὴν συμμαχίαν ἐποιήσασθε
578 πρὸς τοὺς Βοιωτοὺς καὶ εἰς Ἁλίαρτον ἔδει βοηθεῖν, ὑπὸ Ὀρθοβούλου κατειλεγμένος ἱππεύειν, ἐπειδὴ [1] πάντας ἑώρων τοῖς μὲν ἱππεύουσιν ἀσφάλειαν εἶναι [2] δεῖν νομίζοντας, τοῖς δ' ὁπλίταις κίνδυνον ἡγουμένους, ἑτέρων ἀναβάντων ἐπὶ τοὺς ἵππους ἀδοκιμάστων παρὰ τὸν νόμον, ἐγὼ προσελθὼν 147. 1
ἔφην τῷ Ὀρθοβούλῳ [3] ἐξαλεῖψαί με ἐκ τοῦ καταλόγου, ἡγούμενος αἰσχρὸν εἶναι, τοῦ πλήθους μέλλοντος κινδυνεύειν, ἄδειαν ἐμαυτῷ παρασκευάσαντι στρατεύεσθαι. καί μοι ἀνάβηθι, Ὀρθόβουλε.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

συλλεγέντων τοίνυν τῶν δημοτῶν πρὸ τῆς ἐξόδου, εἰδὼς
579 αὐτῶν ἐνίους πολίτας μὲν χρηστοὺς ὄντας καὶ προθύμους, ἐφοδίων δὲ ἀποροῦντας, εἶπον ὅτι χρὴ τοὺς ἔχοντας παρέχειν

[1] πάντες T. [2] δὴ T. [3] Ἐξάλειψαί T.

Ἐπεθυμοῦμεν] Mallem ἐπεθύμουν, propter istud ἐμοῦ. *aliter sentirent de* ME, *si eadem* SECTARER. MARKLAND.

Ἐπεθυμοῦμεν] Egoque illique mei æquales ætate, sed studiis a me multum diversis dediti. REISK. *Si ego et illi eadem concuperemus.* AUGER.

Ὅτε τὴν συμμαχίαν] De hac societate Atheniensium cum Bœotis vide Xenoph. Hellenic. III. PALMER.

Πάντες] Π. πάντας. H. STEPH. CONT.

Εἶναι δὴ] Δεῖν dedi pro vulgari δή. *necesse esse, neque fieri aliter per naturam rerum posse, quam ut equites quidem tuti sint, pedites autem in periculo versentur.* REISK. δὴ Contius delet omnino. Ego huic substitui δεῖν ex auctoritate nonnullorum Codd., sed malim abesse et δὴ et δεῖν. AUGER.

Ἔφην τῷ Ὀρθοβούλῳ, Ἐξάλειψαί με ἐκ τοῦ καταλόγου] Mallem: ἔφην τῷ Ὀρθοβούλῳ ἐξαλεῖψαί με, *jussi* vel *rogavi Orthobulum, ut me deleret ex catalogo.* quia hoc verbo nunquam alibi, quod sciam, in Media Voce; in Activa sæpe utitur. ἔφην ἐξαλεῖψαι, ut apud Xenophontem Cyropæd. IV. 6. 11. ἃ οἱ μὲν Μάγοι ἔφασαν τοῖς Θεοῖς ἐξελεῖν. MARKLAND.

Συλλεγόντων] Π. συλλεγέντων. H. STEPH. SCAL. Recte. MARKLAND.

Πολίτας] Vel fortasse ὁπλίτας. TAYLOR.

Τοὺς ἔχοντας] *divites:* quibus opponuntur οἱ ἀπόρως διακείμενοι, iidem qui οἱ μὴ ἔχοντες 1 Cor. XI. 22. καὶ καταισχύνετε τοὺς μὴ ἔχοντας, *pauperes*, absolute: non enim intelligendum οἰκίας. Sophocles Ajace Flag. v. 157.

Πρὸς γὰρ τὸν ἔχονθ' ὁ φθόνος ἕρπει.

ad divitem. Isocrates in Amartyro [§. ι'.] οὐ τοὺς ἁμαρτάνοντας ἐτιμωροῦντο, ἀλλὰ τοὺς ἔχοντας ἀφῃροῦντο. unde Demosthenes Orat. I. in Stephanum [§. κ'.] conjungit ἔχοντα καὶ πλουτοῦντα. Sic *habere* pro *dives esse* Latinis. Seneca de Vit. Beat. c. XXVI. Horatius Serm. l. I. 1. 92.

"quoque habeas plus
Pauperiem metuas minus:"

ita scribendum puto, pro *quomque*, i. e. *quumque.* 'quo magis dives sis, *eo* minus paupertatem metuas.' MARKLAND.

Ἀνάβητε] Π. ἀνάβητε μάρτυρες, ἤ, τούτων μάρτυρες. Οὕτω γὰρ ὀλίγῳ ὕστερον. H. STEPH. ἀνάβητε τούτων μάρτυρες. CONT. Post ἀνάβητε videtur vocab. μάρτυρες iterandum esse ad hunc modum. ἀνάβητε μάρτυρες. ΜΑΡΤΥΡΕΣ. Sic certe solent loqui. REISK.

Τῆς πρώτης] Ἐν τῇ πρώτῃ τάξει. CONT. Malim cum Scaligero ἐπὶ τῆς πρ. vide ad p. 140. 30. ed. Steph. aut leg. ὥστ' ἐν τοῖς πρώτοις. Sæpe in MSS. οι et η inter se permutantur. REISK.

Ἐνθανόντων] Scil. ἐν τῷ ἀγῶνι, vel ἐν τῇ μάχῃ. IDEM. Malim ἐναποθανόντων. AUGER.

Ὕστερον ἀνεχώρησα] Ὕστερος. CONT. Lege: ὕστατος. *postremus cessi.* μετὰ τῶν τελευταίων, ut de se dicit infra. Ὁ σεμνὸς Στειριεὺς est Thrasybulus, quem Scholiastes Aristoph. Ran. 546. vocat Στηριέα τὸν δῆμον, perperam, pro Στειριέα, quemadmodum eum recte vocat Æschines adv. Ctesiph. §. ξε'. Male quoque scribitur Θρασύβουλον τὸν Στυρέα pro Στειριέα apud Xenophon. Hell. IV. 8. 25. Vide Valesium ad Harpocr. V. Στειριεύς. Alius quoque erat istis temporibus Thrasybulus, τὸν δῆμον Κολυττεύς, ipse quoque τῶν ἐκ Πειραιῶς καὶ ἀπὸ Φυλῆς, ut de eo refert Demosthenes adv. Timocratem. Vide et Xenophontem Hellen. V. 1. 26. Notabis porro, hoc loco ad propositum Oratoris facere, ut Thrasybulus decoretur elogio, ὁ σεμνὸς, *ille venerandus:* cum vero causa aliud postulabat, longe aliter de eo sentit et loquitur. Vide Orat. XXVIII. Vox ἐνθανόντων, quæ præcedit, depravata est. conjeceram ἔνθα θανόντων. sed Lysianum magis foret ἐνταῦθα ἀποθανόντων, vel ἐναποθανόντων. Vide Thucyd. II. 52. MARKLAND. Utrum legatur ὕστερος, an ὕστερον, interesse nil videtur. REISK. Pro ἀνθρώποις malim cum Marklando ἄλλοις. AUGER.

Τοῦ σεμνοῦ] Est irrisio. Qui unus omnes præ se contemneret homines, se unum fortem et strenuum existimans, reliquos ignavos et imbelles. Stiriensis de demo appellatur, suppresso nomine proprio, quod illo, quam hoc, tum esset notior militibus, ut fit in nominibus castrensibus. REISK.

Στειριέως] Thrasybulum proculdubio intelligit, qui domo erat Stiriensis, et sic ab aliis ejusdem cum eo nominis distinguebatur. Θρασύβουλος ὁ Στειριεύς. PALMER.

Τοῖς] Malim τοῦ τοῖς. REISK.

Τοῖς πᾶσιν ἀνθρώποις δειλίαν ὠνειδικότος] Nihili videtur vox ἀνθρώποις. Iterum

τὰ ἐπιτήδεια τοῖς ἀπόρως διακειμένοις. καὶ οὐ μόνον τοῦτο συνεβούλευον τοῖς ἄλλοις, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ἔδωκα δυοῖν ἀνδροῖν τριάκοντα δραχμὰς ἑκατέρῳ, οὐχ ὡς πολλὰ κεκτημένος, ἀλλ' ἵνα παράδειγμα τοῦτο τοῖς ἄλλοις γένηται. καί μοι [1] ἀνάβητε.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

μετὰ ταῦτα τοίνυν, ὦ βουλή, εἰς Κόρινθον ἐξόδου γενομένης καὶ πάντων προειδότων ὅτι δεήσει κινδυνεύειν, ἑτέρων ἀναδυομένων, ἐγὼ διεπραξάμην ὥστε τῆς πρώτης τεταγμένος μάχεσθαι τοῖς πολεμίοις· καὶ μάλιστα τῆς ἡμετέρας 580
φυλῆς δυστυχησάσης καὶ πλείστων ἐνθανόντων, ὕστερον ἀνεχώρησα τοῦ σεμνοῦ Στειριέως [2] τοῦ πᾶσιν ἀνθρώποις 581

[1] ἀνάβητε τούτων μάρτυρες. A. [2] τοῖς T. R. A.

δειλίαν ὠνειδικότος. καὶ οὐ πολλαῖς ἡμέραις ὕστερον μετὰ ταῦτα ἐν Κορίνθῳ χωρίων ἰσχυρῶν κατειλημμένων, ὥστε τοὺς πολεμίους μὴ δύνασθαι προσιέναι, Ἀγησιλάου δ' εἰς τὴν Βοιωτίαν ἐμβαλόντος, ψηφισαμένων τῶν ἀρχόντων ἀποχω-
582 ρίσαι τάξεις αἵτινες βοηθήσουσι, φοβουμένων ἁπάντων εἰκότως, ὦ βουλὴ — δεινὸν γὰρ ἦν ἀγαπητῶς ὀλίγῳ πρότερον σεσωσμένους ἐφ' ἕτερον κίνδυνον ἰέναι —, προσελθὼν ἐγὼ τὸν ταξίαρχον ἐκέλευον ἀκληρωτὶ τὴν ἡμετέραν τάξιν πέμπειν. ὥστ' εἴ τινες ὑμῶν ὀργίζονται τοῖς τὰ μὲν τῆς πόλεως ἀξιοῦσι πράττειν, ἐκ δὲ τῶν κινδύνων ἀποδιδράσκουσιν, οὐκ ἂν δικαίως περὶ ἐμοῦ τὴν γνώμην ταύτην ἔχοιεν· οὐ γὰρ μόνον τὰ προσταττόμενα ἐποίουν προθύμως, ἀλλὰ καὶ κινδυνεύειν ἐτόλμων. καὶ ταῦτ' ἐποίουν οὐχ ὡς οὐ δεινὸν ἡγούμενος εἶναι Λακεδαιμονίοις μάχεσθαι, ἀλλ' ἵνα, εἴ ποτε ἀδίκως εἰς κίνδυνον καθισταίμην, διὰ ταῦτα βελτίων ὑφ' ὑμῶν νομιζόμενος ἁπάντων τῶν δικαίων τυγχάνοιμι. καί μοι ἀνάβητε τούτων μάρτυρες.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

ε'. Τῶν τοίνυν ἄλλων στρατειῶν καὶ φρουρῶν οὐδεμιᾶς ἀπελείφθην πώποτε, ἀλλὰ πάντα τὸν χρόνον διατετέλεκα μετὰ τῶν πρώτων μὲν τὰς ἐξόδους ποιούμενος, μετὰ τῶν τελευταίων δὲ ἀναχωρῶν. καίτοι χρὴ τοὺς φιλοτίμως
583 καὶ κοσμίως πολιτευομένους ἐκ τῶν τοιούτων σκοπεῖν, ἀλλ' οὐκ, εἴ τις τολμᾷ, διὰ τοῦτο μισεῖν· τὰ μὲν γὰρ τοιαῦτα

legerem vel Ἀθηναίοις, vel ἄλλοις: quod vocabulum exscriptor forte male cepit pro ἀνοις, id est, ἀνθρώποις. Vide quæ dixi ad Orat. XIII. Suidas V. Ἱεροφάντης. καὶ ὡς οὐ μέλει τῷ Ἀθηναίῳ Θεῷ δεῖξαι φλεγόμενος etc. ubi pro τῷ Ἀθηναίῳ Kuhnius ex ipso Suida restituit τῶν ἀνθρωπείων. Sic apud Max. Tyrium Diss. III. p. 32. Ed. Cantab. male legitur τὴν ἀνθρωπίνην pro τὴν μαντικήν: inde nimirum, quia Librarius cepit vocem μαντικὴν pro ἀνινην, id est, ἀνθρωπίνην. vide locum, nec de lectione dubitabis. MARKLAND.

Ἰσχυρῶν] Alias loca munita solent ὀχυρὰ appellari. sed et alterum in usu est. utrumque ab eodem verbo ἔχειν manavit. quod *teneri* possint, aut *sese tenere* (*sich halten*, ut nos usurpamus), h. e. tueri adversus hostium insultus. REISK.

Ἀποχωρίσαι τάξεις αἵτινες βοηθήσουσι] Forte, ἀποκληρῶσαι, *sorte legere* vel *designare*, propter sequentia, *rogavi taxiarchum, ut nostram* τάξιν *mitteret* ἀκληρωτὶ, *citra sortem*, sortibus non jactis, vel ductis. Thucydides IV. 8. διεβίβαζον εἰς τὴν νῆσον τοὺς ὁπλίτας, ἀποκληρώσαντες ἀπὸ πάντων τῶν λόχων. MARKLAND. Bene habet vulgata. subauditur ἀπὸ τοῦ λοιποῦ στρατοπέδου. REISK.

Ὑφ' ὑμῶν νομιζόμενος ἁπάντων, τῶν δικαίων] Sic visum fuit hunc locum distinguere, qui olim sic distinctus erat: ὑφ' ὑμῶν νομιζόμενος, ἁπάντων τῶν δικαίων. verum ἁπάντων cohæret, non cum δικαίων, sed cum ὑμῶν. IDEM.

Τολμᾷ] F. deest post τολμᾷ. Et credo παῤῥησιάζειν, aut aliquid simile, ut patet ex subjunctis. TAYLOR. Videtur hic Mantitheus excusare velle objectam sibi ab adversario audaciam, protervamque, cum

ἐπιτηδεύματα οὔτε τοὺς ἰδιώτας οὔτε τὸ κοινὸν τῆς πόλεως βλάπτει, ἐκ δὲ τῶν κινδυνεύειν ἐθελόντων πρὸς τοὺς πολεμίους ἅπαντες ὑμεῖς ὠφελεῖσθε. ὥστε οὐκ ἄξιον ἀπ' ὄψεως, ὦ βουλὴ, οὔτε φιλεῖν οὔτε μισεῖν οὐδένα, ἀλλ' ἐκ τῶν ἔργων 584
σκοπεῖν· πολλοὶ μὲν γὰρ μικρὸν διαλεγόμενοι καὶ κοσμίως ἀπερχόμενοι μεγάλων κακῶν αἴτιοι γεγόνασιν, ἕτεροι δὲ τῶν τοιούτων ἀμελοῦντες πολλὰ κἀγαθὰ ὑμᾶς εἰσὶν 585
εἰργασμένοι.

ς'. Ἤδη δέ τινων ᾐσθόμην, ὦ βουλὴ, καὶ διὰ ταῦτα ἀχθομένων μοι, ὅτι νεώτερος ὢν ἐπεχείρησα λέγειν ἐν τῷ δήμῳ. ἐγὼ δὲ τὸ μὲν πρῶτον ἠναγκάσθην ὑπὲρ τῶν ἐμαυτοῦ πραγμάτων δημηγορῆσαι· ἔπειτα μέντοι καὶ ἐμαυτῷ δοκῶ φιλοτιμότερον διατεθῆναι τοῦ δέοντος, ἅμα μὲν τῶν προγόνων ἐνθυμούμενος, ὅτι οὐδὲν πέπαυνται τῶν τῆς πόλεως

linguæ, tum manus, præripere aliis gloriam, et quo jussa non esset, eo sese ingerere gestientem, aliamque morum cruditatem. REISK.

Τοιαῦτα] Qualia scil. mea sunt, agrestis incessus atque status, et importunitas atque jactantia orationis, sibi soli pericula deposcentis. IDEM.

Ὥστε οὐκ ἄξιον ἀπ' ὄψεως, ὦ βουλὴ, οὔτε φιλεῖν οὔτε μισεῖν οὐδένα, etc.] Non bene cohærere videntur præcedentibus: et puto nonnulla excidisse, in quibus imperitiam suam in *dicendo* excusare voluit. Si recte habet ἀπ' ὄψεως, non absimilia sunt ista Ioannis VII. 24. Μὴ κρίνετε κατ' ὄψιν, ἀλλὰ τὴν δικαίαν κρίσιν κρίνατε. Sed forte legendum ἀφ' ὑποψίας, *a suspicione*: cui opponit ἐκ τῶν ἔργων, *ex factis*. μὴ πρὸ τῆς κρίσεως μισοπονηρεῖν, eodem fere sensu, ad fin. Orat. XXX. Æschines cont. Timarch. §. λ'. ἀπεθίζων τοὺς ἀνθρώπους μὴ ἐξ ὑποψίας, μηδὲ ἐκ διαβολῆς, ἀλλ' ἐκ τοῦ βίου τὰς κρίσεις ποιεῖσθαι. apposite. MARKLAND. Bene habet ἀπ' ὄψεως. subauditur μόνης. Ex hominis adspectu mero et nudo, h. e. ex iis, quæ in oculos incurrunt, vultu, statu, incessu, sono vocis, similibus, quæ ad veritatem judicii de moribus ejus animique penitiore conditione ferendi nil quicquam faciunt, haud decet eum judicare, neque, ut modo quemque intuitus fueris, ita aut levem gravemque, aut malum frugive pronunciare. REISK.

Διαλεγόμενοι] Pro διαλεγόμενοι substituere mavult Schott. διαδεχόμενοι, et pro ἀπερχόμενοι, ἀπαρχόμενοι. Utrumque satis infeliciter. Διαλέγεσθαι, etsi rarius, occurrit tamen de oratione juridiciali. Æsch. c. Timarch. §. ιη'. Πολλοὺς γὰρ ἔγωγε ἤδη ἔναγχος τεθεώρηκα ἐν τῷ βουλευτηρίῳ τούτῳ εὖ πάνυ εἰπόντας καὶ μάρτυρας πορισαμένους, ἁλόντας· ἤδη δέ τινας κακῶς πάνυ διαλεχθέντας καὶ πρᾶγμα ἀμάρτυρον ἔχοντας, οἶδα νικήσαντας. TAYLOR. Schottus conjicit διαδεχόμενοι. quod mihi æque obscurum est, ac istud, cujus emendatio esse debuit, pro ἀπερχόμενοι lego ἀπαρχόμενοι, idem quod ἀρχόμενοι. Si nihil variant MSS. cætera ferri posse existimo. mutatis participiorum sedibus ita lego: μικρῶν ἀπαρχόμενοι, καὶ κοσμίως διαλεγόμενοι, μεγάλων etc. *multi enim a parvis initiis orsi, et ornate disserentes, magnorum malorum causa fuerunt.* MARKLAND. Ut impudentiæ et pæne furoris habebatur in incessu et in sermone festinare, vociferari, blaterare, sic contra modestiæ, incessus moderatus, vox humilis et repressa, oratio brevis et modesta. Sic Apollodorus apud Demosthenem, qui locum hunc aliquoties attigit, excusat vocem justo elatiorem, et incessum incitatiorem. naturæ hæc vitia esse, non animi. nil ideo se pejorem esse adversario, qui vultu, voce, incessu, severitatem et sanctimoniam cum præferret, veterator esset, hominumque unus omnium impurissimus et flagitiosissimus. REISK.

Τῶν τοιούτων] Scil. τοῦ μικρὸν διαλέγεσθαι καὶ κοσμίως ἀπέρχεσθαι. qui nil curant in congressibus cum aliis simiolas imitari, gestusque exprimere histrionicos, cujusmodi gestus belluli adolescentes, elegantiæ laudem atque gratiam aucupantes, a magistris saltandi discunt. IDEM.

Οὐδὲν πέπαυνται] Idem est ac si dixisset: ὅτι οὐδέν ἐστι μέρος τῶν τῆς πόλεως πραγμάτων, ὃ οὐκ ἔπραξαν, vel οὐ ἠμέλησαν. IDEM.

πράττοντες, ἅμα δὲ ὑμᾶς ὁρῶν — τὰ γὰρ ἀληθῆ χρὴ λέγειν — τούτους μόνους ἀξίους νομίζοντας εἶναι, ὥστε ὁρῶν ὑμᾶς ταύτην τὴν γνώμην ἔχοντας, τίς οὐκ ἂν ἐπαρθείη πράττειν καὶ λέγειν ὑπὲρ τῆς πόλεως; ἔτι δὲ τί ἂν τοῖς τοιούτοις ἄχθοισθε; οὐ γὰρ ἕτεροι περὶ αὐτῶν κριταί εἰσιν, ἀλλ' ὑμεῖς.

Τούτους] Scil. τοὺς, ὥσπερ ἐγὼ νῦν, φιλοτιμότερον διατεθέντας. qui gloriæ studio ad orationis quandam efferantur exsultationem quasi atque insolentiam. Idem.

Ἀξίους] Subaudi λόγου. Idem. Quod velim addi. Auger.

Ἄχθοισθε] Ἀχθοίμην, Schott. F. ἔτι δὲ τί ἂν τοῖς τοιούτοις ἄχθοιντο: οὐ γὰρ ἐκεῖνοι περὶ αὐτῶν κριταί εἰσιν, ἀλλ' ὑμεῖς. Taylor. Si nihil desit, conjicio: τί ἄν τις τούτοις ἀχθεσθῇ; οὐ γὰρ etc. *præterea, quid si aliquis his irascatur?* quid hoc ad me? *non enim alii, sed vos harum rerum judices estis.* Consentanea sunt hæc τῇ παῤῥησίᾳ, qua per totam orationem usus est. Schottus legit ἀχθοίμην, paulo obscurius, si sequentia spectes. Paulo ante ἀξίους ponitur simpliciter et sine adjuncto, ut ap. Matt. X. 11. ἐξετάσατε, τίς ἐν αὐτῇ ἄξιός ἐστι. "meritis gravem" eadem metaphora dixit Virgilius et eodem sensu. Markland. Bene habet vulgata. Sententiam hujus loci brevitate non nihil obscuratam studui in Latinis admovenda quasi face circumlocutionis illuminare. Reisk.

ΛΥΣΙΟΥ

ΠΕΡΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ [1]ΧΡΗΜΑΤΩΝ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Διαδικασία cum fisco de pecuniis jam publicandis. Cujus historiam turbulentus homo Heraldus (Animadv. in Salmas. III. 6.) dum increpanti similis in hominem insurgit omnium quos unquam novi longe doctissimum, neque consecutus est neque consequi voluisse videtur. Erato moritur obæratus, relictis filiis, Erasiphone, Eratone, et Erasistrato. Illorum, Erasiphonis sc. et Eratonis, publicantur bona. Ne igitur et Erasistrati publicarentur quoque, atque ita de sorte in periculum veniret, intercedit orator cui ea bona Erasistrati debebantur. Hæc summa causæ quæ lecturo cetera complanabit.

Pag. ed. H. Steph. 148. 4 — Pag. ed. Reisk.

148. 4 α'. ΙΣΩΣ τινὲς ὑμῶν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, διὰ τὸ βού- 586
λεσθαί με ἄξιον εἶναί τινος ἡγοῦνται καὶ εἰπεῖν ἂν μᾶλλον
ἑτέρου δύνασθαι· ἐγὼ δὲ τοσούτου δέω περὶ τῶν μὴ προσ- 587
ηκόντων ἱκανὸς εἶναι λέγειν, ὥστε δέδοικα μὴ καὶ περὶ ὧν 588

[1] ΑΔΙΚΗΜΑΤΩΝ R. A.

ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΑΔΙΚΗΜΑΤΩΝ] Quæstio agitatur de pecuniis publicis. Non igitur amplius tolerari potuit δημοσίων ἀδικημάτων. Itaque pro ἀδικημάτων dudum reponi voluit Scal. κτημάτων, quo rursus quasi improbato, διαδικασμάτων. Vales. ad Harpocr. Λυσίου πρὸς τὸ δημόσιον ἀδικίου. Optime tamen omnium Schott. et hic et Observat. Human. IV. 10. χρημάτων: quo præeunte titulum reformavimus. Taylor. Inscriptio hujus Orationis est Δημοσίων ἀδικημάτων. Schottus ita: *Rectius* χρημάτων. *de publicatis bonis.* At hoc foret Δημευθέντων (non Δημοσίων) Χρημάτων. Et sane hic Titulus multo aptius conveniret Argumento Orationis; in qua non agitur de *Delictis in publicum*, sed de *Publicatis Bonis*. Doctiss. Valesius in Not. ad Maussacum in Harpocrat. p. 209. ita concipit Titulum hujus Orat. πρὸς τὸ δημόσιον ἀδικίου. mox tamen (si verba istius Annotationis recte distinguuntur) retinet Vulgatam δημοσίων ἀδικημάτων. Markland. Veterem hujus orationis titulum, qui est περὶ δημοσίων ἀδικημάτων, arbitratu suo Taylor ad mentem Schotti conformaverat, pro postrema voce χρημάτων sufficiens. Ego vetustam probam lectionem in sedem suam restitui, unde per nefas depulsa fuerat. Profecto confiscatio alicujus fundi præter jus et fas facta, ἀδίκημα δημόσιον est, injuria ab universo populo privato facta. Eamque sibi quoque oblatam a populo fuisse contendit actor. Simillima in causa, tractata in oratione proxima, quæ est in Poliuchum, populus dicitur ob bona per nefas fisco addicta, παρανόμων φεύγων. Sed ais, hic tantum de una agitur injuria, non de pluribus. Debebat ergo non περὶ δημοσίων ἀδικημάτων, sed περὶ δημοσίου ἀδικήματος inscribi. Audio. Sed falleris, quanquam recte videris colligere. salva res est. titulus hic, non uni huic soli proprius est orationi, sed communis ei est cum duabus proximis insequentibus, eodem in genere causæ versantibus. Solebant ejusmodi tituli καθολικοὶ seu universales, totis generibus causarum communes, orationi, quæ quoque in genere prima quæque esset, præscribi, ut οἱ συμβουλευτικοὶ, οἱ ἐπιτροπικοὶ, οἱ παραγραφικοὶ, aliique similes apud Demosthenem. Reisk.

ἀναγκαῖόν μοι ἐστὶ λέγειν, ἀδύνατος ὦ τὰ δέοντα εἰπεῖν.
οἴομαι μὲν οὖν, ἂν πάντα διηγήσωμαι τὰ πεπραγμένα
ἡμῖν πρὸς Ἐράτωνα καὶ τοὺς ἐκείνου παῖδας, ῥᾳδίως ἐξ
αὐτῶν ὑμᾶς εὑρήσειν ἃ προσήκει σκέψασθαι περὶ ταύτης
τῆς διαδικασίας. ἐξ ἀρχῆς οὖν ἀκούσατε.
589 β'. Ἐράτων ὁ Ἐρασιφῶντος πατὴρ ἐδανείσατο παρὰ
τοῦ ἐμοῦ πάππου τάλαντα δύο. ὅτι μὲν οὖν ἔλαβε τἀργύ-
ριον καὶ ὡς τοσοῦτόν [1] γε ἐδεήθη δανεῖσαι, ὧν ἐναντίον ἐδόθη,
μάρτυρας ὑμῖν παρέξομαι· ἃ δ' ἐχρήσατο αὐτῷ καὶ ὅσα
590 ὠφελήθη, οἱ μᾶλλόν τε ἐμοῦ εἰδότες καὶ παραγεγενημένοι
οἷς ἐκεῖνος ἔπραττε διηγήσονται ὑμῖν καὶ μαρτυρήσουσι. καί
μοι κάλει μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

ἕως τοίνυν ὁ Ἐράτων ἔζη, τούς τε τόκους ἀπελάμβανον ἐγὼ

[1] τε T.

Διαδικασίας] Exeunte oratione scripsit ἀξιῶ μοι ψηφίσασθαι τὸ διαδίκασμα eadem animi sententia, qua hic διαδικασίας. Unde magnus Scal. arripuit ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΜΑΤΩΝ, ad titulum concinnandum, uti modo vidimus. Quod factum nollem, cum potius commendat istum, quem nos contra exhibuimus περὶ δημοσίων χρημάτων. Διαδικασία enim aut est simpliciter ἀμφισβήτησις, lis forensis de qualibet re orta et agitata: aut est denuo et peculiariter ea, qua committuntur inter se duo homines de ministeriis obeundis, disceptatio. Hæc conservavit Hesych. Διαδικασία· ἡ ἐπίκρισις τοῦ ἐπιτηδείου πρὸς λειτουργίαν καὶ πρὸς τὰ ἄλλα. ἡ ἀμφισβήτησις. κρίσις. Tertio autem, et potissimum, quod recentioris Jurisprudentiæ Atticæ consultos neglexisse et video et demiror simul, erat πρὸς τὸ δημόσιον de pecuniis publicatis aut publicandis controversia: exceptio, quæ partem rei fisco adjudicandæ vendicat. Etym. Mag. Διαδικάσαι τισὶ πρὸς τὸ δημόσιον, ὡς ὀφειλομένων αὐτῷ χρημάτων ἐν τῇ δημευθείσῃ οὐσίᾳ. Ulpian. in Timocrat. Διαδικασία δέ ἐστιν ὄνομα δίκης περὶ χρημάτων ἢ περὶ κτημάτων. Idem ad Chersonesit. Διαδικασία ἡ πρὸς ἀλλήλους ἔρις ἢ φιλονεικία· κυρίως δὲ διαδικασία ἐστὶν ἐπιχειρημάτων (corrige ἐπὶ χρημάτων) ἀμφισβήτησις. Budæus Ulpianum damnat neque valere arbitratur eam διαδικασίας κυριότητα. TAYLOR.

Τοσοῦτόν τε] Π. τοσοῦτόν γε. H. STEPH. MARKLAND. τοσούτου. SCAL.

Δανεῖσαι] Ad δανεῖσαι subauditur αὐτῷ. REISK.

Ἃ δὲ ἐχρήσατο αὐτῷ, etc.] Videtur deesse εἰς ante ἃ. Demosthenes adv. Timotheum §. α'. ἀναγκαῖόν μοι δοκεῖ εἶναι ἐξαρχῆς ἅπαντα διηγήσασθαι ὑμῖν, τά τε ὀφειλόμενα, καὶ εἰς ὅ τι ἕκαστον αὐτῶν κατεχρήσατο. et infra §. Θ'. καὶ εἰς ὅ τι ἔλαβε τὸ ἀργύριον, καὶ εἰς ἃ κατεχρήσατο. quod mox plenius effert: τὴν χρείαν εἰς ἣν κατεχρήσατο τῷ ἀργυρίῳ. Paulo post: καὶ τἄλλα τὰ συγκείμενα. F. καὶ τἄλλα κατὰ τὰ συγκείμενα, *secundum pacta*. Xenophon Ἀναβασ. VII. 2. 7. πέμπει παρὰ Φαρνάβαζον κατὰ τὰ συγκείμενα. Sæpe ita loquitur Thucydides. 'Καὶ et κατὰ so millies loco detruserunt. aliquando vocabulum alterum periit:' ut vere notat doctissimus I. P. D'Orville in Vanno, p. 551. quod et hoc forte loco propter vicinitatem istarum vocum accidit. MARKLAND.

Οἱ μᾶλλόν τε ἐμοῦ εἰδότες, καὶ παραγεγενημένοι οἷς ἐκεῖνος ἔπραττε,] Pro οἷς Schottus legendum putat ὅτε. non bene. vertendum erat: *et qui negotiis ejus interfuerunt*. Pro τε iterum scribendum γε, frequenti vice literarum Τ et Γ; unde iste error insignis in Longino περὶ Ὑψ. segm. 35. τοῦ γένους ἐκείνου πυρὸς, pro γηγενοῦς, *terrigenæ istius ignis*: de Ætna loquitur. nimirum scriptum erat pro γηγενοῦς τηγενοῦς: unde Grammaticus fecit, quod Tu, vel Ego, vel quivis exscriptor fecisset, τοῦ γένους. IDEM.

Οἷς] Ὅτε. SCHOTT. Infeliciter, ut patebit. Demosth. c. Steph. 2. juxta init. Οἱ δέ γε νόμοι οὐ ταῦτα λέγουσιν, ἀλλ' ἃ ἂν εἰδῇ τις, καὶ οἷς ἂν παραγένηται πραττομένοις, ταῦτα μαρτυρεῖν κελεύουσι. Quem locum lego emendatius. TAYLOR.

καὶ τἄλλα τὰ συγκείμενα· ἐπειδὴ δὲ ἐτελεύτησε καταλιπὼν υἱοὺς τρεῖς, Ἐρασιφῶντα καὶ Ἐράτωνα καὶ Ἐρασίστρατον, οὗτοι οὐδὲν ἔτι ἡμῖν τῶν δικαίων ἐποίουν. ἐν μὲν οὖν τῷ πολέμῳ, διότι οὐκ ἦσαν δίκαι, οὐ δυνατοὶ ἦμεν παρ' αὐτῶν ἃ ὤφειλον πράξασθαι· ἐπειδὴ δὲ εἰρήνη ἐγένετο, ὅτε περ πρῶτον αἱ [1] ἀστικαὶ δίκαι ἐδικάζοντο, λαχὼν ὁ πατὴρ παντὸς τοῦ συμβολαίου Ἐρασιστράτῳ, ὅσπερ μόνος τῶν ἀδελφῶν ἐπεδήμει, κατεδικάσατο ἐπὶ Ξεναινέτου ἄρχοντος.
μάρτυρας δὲ καὶ τούτων παρέξομαι ὑμῖν. καί μοι κάλει 591
μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

γ'. Ὅτι μὲν τὰ Ἐράτωνος δικαίως ἂν ἡμέτερα εἴη, ἐκ
τούτων ῥᾴδιον εἰδέναι· ὅτι δὲ πάντα δημεύεται, ἐξ αὐτῶν
[2] [τῶν] [3] ἀπογράφων. τρεῖς γὰρ καὶ τέτταρες ἕκαστα
ἀπογεγράφασι. καίτοι τοῦτό γε παντὶ εὔγνωστον, [4] ὡς οὐκ 592
ἂν [5] παρέλιπον, εἴ τι ἄλλο τῶν Ἐράτωνος οἷόν τε ἦν δημεύειν,
[6] οἱ πάντα τὰ Ἐράτωνος [7] ἀπογράφοντες· ἐγὼ δὲ πολὺν ἤδη
χρόνον [8] κέκτημαι. ὡς μὲν οὖν ἡμῖν οὐδετέρωθεν εἰσπράξασθαι 593

[1] ἀστυκαὶ T. R. A. [2] τῶν om. T. uncos om. R. A. [3] ἀπογράφῳ T. [4] ὅτι T. R. A. [5] παραλιπόντες T. R. [6] οἱ om. T. R. ἀπογράφοντες τοίνυν A. [7] ἀπέγραφον, καὶ λόγῳ πολὺν T. ἀπέγραφον, καὶ ἃ ἐγὼ πολὺν R. A. [8] κέκτηνται T.

Ὅτι μὲν κ. τ. λ.] Equidem sic rectius legi posse existimo: Ὅτι μὲν — ὅτι δὲ πάντα δημεύεται, ἐξ αὐτῶν ἀπογραφῶν (repetens ἀπὸ κοινοῦ, ῥᾴδιον εἰδέναι). Τρεῖς γὰρ ἢ τέτταρες ἕκαστα ἀπογεγράφασι. Et mox παρέλιπον repone me auctore pro illo παραλιπόντες. Post vero non longe: Πάντα τὰ Ἐράτωνος. mutilus hic locus hiansque videtur, nisi quid judicans fallor, et absque libris calamo exaratis sanare me posse diffidam. Neque enim bariolandi artem didici. Observat. hum. IV. 10. SCHOTT. Hic certe mutilatur oratio. Nihil enim de Eratonis bonis, nihil de eorum publicatione præmittitur. Locus, qui Schotto videtur hiare, non hiat. Ibi enim pro τὴν πάντα τὰ Ἐράτωνος, uti legit Ald. et Coisl. vel τὰ πάντα, ut Scalig., novam periodum ordior h. p. νῦν δὲ πάντα, κ. τ. λ. TAYLOR.

Δημεύεται] Bene habet. debet enim actor planum facere hanc esse διαδικασίαν seu actionem adversus ærarium: Mihi jus est, ait, in bona Eratonis. atqui fiscales ea vestri universa fisco adjudicarunt. hoc debet doceri, universa bona, nulla parte excepta, proscripta esse. ergo una illa quoque pars bonorum fuit proscripta, quam sibi actor ut oppigneratum vindicabat. REISK.

Τρεῖς — τέτταρες] Τρὶς — τετράκις. CONT.

Γὰρ] Redit hæc particula ad numerum pluralem, quem recte ait usurpatum esse. ἐξ αὐτῶν τῶν ἀπογραφῶν, *ex ipsis indicibus*, non ἐξ αὐτῆς τῆς ἀπογραφῆς, *ex ipso indice*. NAM plures sunt exhibiti indices, vel facti. REISK.

Ὅτι οὐκ ἂν παραλιπόντες] Num ὅτι οὐκ ἂν παρέλιπον. est quidem ea planissima lectio. verumtamen salvari potest etiam vulgata, tacite ad οὐκ ἂν repetendo e præmissis ἀπογεγράφασι. quæ est ratio tutissima. IDEM.

Πάντα] Sic exhibet secundum Stephanum Taylorana. Aldina, τὴν πάντα. In quo τὴν videtur τοίνυν latere. Quod si ita est, videtur ita legendum: δημεύειν. ἀπογράφοντες τοίνυν πάντα τὰ Ἐράτωνος, ἀπέγραφον καὶ ἃ ἐγὼ π. ἤ. χ. κέκτημαι. *in indicem referentes bona Eratonis omnia, referebant etiam in tabulas ea quæ ego jam dudum possideo*. IDEM.

Κέκτηνται] Dubium est, utrum κέκτηνται

οἷόν τε, ἂν ὑμεῖς ταῦτα δημεύσητε, εὔγνωστόν μοι δοκεῖ
εἶναι· [1]ὡς δὲ τὴν ἀμφισβήτησιν ἐποιησάμην πρός τε ὑμᾶς
καὶ τοὺς ἰδιώτας, ἔτι ἀκούσατε.

δ΄. Ἕως μὲν γὰρ [2]ἡμῖν οἱ Ἐρασιφῶντος οἰκεῖοι τούτων τῶν
χρημάτων ἠμφισβήτουν, ἅπαντα ἠξίουν ἐμὰ εἶναι, διότι
ὑπὲρ ἅπαντος τοῦ χρέους ἀντιδικῶν πρὸς τὸν πατέρα ὁ
Ἐρασίστρατος ἡττήθη· καὶ τὰ μὲν Σφηττοῖ ἤδη τρία ἔτη
μεμίσθωκα, τῶν δὲ Κικυννοῖ καὶ τῆς οἰκίας ἐδικαζόμην τοῖς
ἔχουσι. πέρυσι μὲν οὖν διέγραψάν μου τὰς δίκας, ἔμποροι
φάσκοντες εἶναι· νυνὶ δὲ λαχόντες ἐν τῷ Γαμηλιῶνι μηνὶ οἱ
ναυτοδίκαι οὐκ ἐξεδίκασαν. ἐπειδὴ δ' ὑμῖν τὰ Ἐρασιφῶντος
δημεύειν ἔδοξε, ἀφεὶς τῇ πόλει [3]τὼ δύο μέρη τὰ Ἐρασι-
594 στράτου ἀξιῶ μοι ψηφισθῆναι, διότι ταῦτά γε ἤδη καὶ
πρότερον ἐγνώκατε ἡμέτερα εἶναι. ὡρισάμην οὖν ἐμαυτῷ τὸ
τρίτον μέρος τῆς ἐκείνων οὐσίας, οὐ τὴν ἀκρίβειαν ἐπισκε-
ψάμενος, ἀλλὰ πολλῷ πλέον ἢ [4]τὼ δύο μέρη τῷ δημοσίῳ
ὑπολιπών. ῥᾴδιον δὲ γνῶναι ἐκ τοῦ τιμήματος τοῦ ἐπιγε-
γραμμένου τοῖς χρήμασιν. ἅπαντα μὲν γὰρ πλείονος ἢ
ταλάντου τετίμηνται, ὧν δ' ἐγὼ ἀμφισβητῶ, τῷ μὲν πέντε
595 μνᾶς, τῷ δὲ χιλίας δραχμὰς ἐπεγραψάμην· καὶ εἰ πλείονος

[1] διότι A. [2] ὑμῖν T. A. [3] τὰ T. R. A.

an κέκτημαι in suis Codd. legerit Ald. qui κέκτηναι dedit. κέκτημαι est lectio Codd. Steph. et Coisl. et quam divinando proferebat Scalig. TAYLOR. MS. κέκτημαι. quæ si vera Lectio sit, pro λόγῳ reponendum videtur ἔργῳ : *revera* enim, ut infra probat, possessor fuerat per aliquot annos. Quæ præcedunt suspecta habeo. Mox, ὡς μὲν οὖν ὑμῖν etc. lege ἡμῖν : et ita paulo post, ἕως μὲν γὰρ ἡμῖν, non ὑμῖν. MARKLAND.

Καὶ τοὺς] Καὶ πρὸς τοὺς. CONT.

Κικυνοι] Κικυννοῖ, Cod. Steph. et rectius.

ΛΥΣΙΚΡΑΤΗΣ. ΛΥΣΙΘΕΙΔΟΥ. ΚΙΚΥΝΝΕΥΣ. ΕΧΟΡΗΓΕΙ.

HESYCHIUS male se habet, qui legit Κικινεῖς δῆμος τῆς Ἀκαμαντίδος φυλῆς, neque unum ἁμάρτημα ἁμαρτάνει. TAYLOR.

Πέρυσι μὲν οὖν, κ. τ. λ.] Vid. Petit. LL. Attic. Lib. 5. Tit. 5. l. ult. IDEM.

Ναυτοδίκαι] Nautodicæ erant mercatorum judices juxta Suidam, quem vide. Harpocration aliud ipsis munus videtur adscribere. Cæterum citat hanc vocem ut quæ reperiatur in oratione adversus Alcibiadem, quæ ibi nullatenus reperitur. AUGER.

Ἐπειδὴ δ' ὑμῖν, κ. τ. λ.] Corrigo: ἐπειδὴ δ' ὑμῖν τὰ Ἐρασιφῶντος δημεύειν ἔδοξε, ἀφεὶς τῇ πόλει τὰ δύο μέρη, τὰ Ἐρασιστράτου ἀξιῶ μοι ψηφισθῆναι. TAYLOR. MARKLAND. Sententia est: postulo unam tertiam partem hæreditatis universæ mihi adjudicari, illam puta, quæ Erasistrato cessit, trium fratrum minimo natu, postquam duas reliquas partes, quæ reliquis duobus fratribus concesserunt, vobis habendas permisi. REISK.

Τετίμηνται] Scaligero placebat τετίμηται in singulari. accipiebat ille nimirum in significatu passivo. *æstimata sunt.* Verum sive passivo sive activo sensu accipias, defendi posse videtur vulgata. nam si passive accipias, haud inusitatum est Lysiæ neutra pluralia cum verbis in numero plurali copulare. Iterum videtur potius in sensu activo accipiendum esse, pro *æstimarunt*, sive fratres illi tres, filii Eratonis senioris, vel potius illi tres vel quatuor magistratus ab ærario deputati ad æstimandum bona Eratonis universa in tabulasque referendum. IDEM.

Χιλίας δραχμὰς] Perinde fuisset, si scripserat: τῷ μὲν πέντε μνᾶς, τῷ δὲ δέκα

ἄξιά ἐστιν ἢ τοσούτου [1]ἀποκηρυχθέντων τὸ περιττὸν ἡ
πόλις λήψεται.

έ. Ἵνα οὖν εἰδῆτε ὅτι ταῦτα ἀληθῆ ἐστὶ, μάρτυρας ὑμῖν
παρέξομαι πρῶτον μὲν τοὺς μεμισθωμένους παρ' ἐμοῦ [2]τὸ
119. 1 Σφηττοῖ [3]χωρίον, ἔπειτα [4]τοῦ Κικυννοῖ τοὺς γείτονας, οἳ
ἴσασιν ἡμᾶς ἤδη [5]τρία ἔτη ἀμφισβητοῦντας, ἔτι δὲ τούς τε
πέρυσιν ἄρξαντας, πρὸς οὓς αἱ δίκαι ἐλήχθησαν, καὶ τοὺς
νῦν ναυτοδίκας. ἀναγνωσθήσονται δὲ ὑμῖν καὶ αὗται αἱ 596
ἀπογραφαί· ἐκ τούτων γὰρ μάλιστα γνώσεσθε ὅτι οὔτε
νεωστὶ ταῦτα τὰ χρήματα ἀξιοῦμεν ἡμέτερα εἶναι, οὔτε 597

[1] ἐπικηρυχθέντων T. R. A. [2] τὰ T. [3] χωρίον om. T. [4] τὰ T. τῶν R. A. [5] τρία ἔτη om. T.

ἐπεγραψάμην. Verum illi scriptores eodem orationis tenore et per drachmas et per minas numerare solent. Eupolis ἐν Κόλαξι,

Δεῖπνον; θὲς ἑκατὸν δραχμάς. ἰδού.
Οἶνον; θὲς ἑτέραν μνᾶν.

TAYLOR. Ita phrasin construe: ἐπεγραψάμην πέντε μνᾶς τῷ μὲν ὧν (τούτων ἂν) ἀμφισβητῶ, τῷ δὲ χιλίας δραχμάς. AUGER.

Τοσούτου] Τοσούτων. CONT.

Τὸ Σφηττοῖ] Τὰ Σφηττοῖ. SCAL. CONT. TAYLOR. Supra dixit τὰ Σφηττοῖ, quod rectius puto. Sequitur: ἔπειτα τὸ Κικυνοῖ, τοὺς γείτονας οἳ ἴσασιν etc. Lego et distinguo: ἔπειτα τῶν Κικυνοῖ τοὺς γείτονας, οἳ ἴσασιν etc. ut supra: τῶν δὲ Κικυνοῖ etc. Mox, τοὺς πέρυσιν ἄρξαντας sunt οἱ ἔμποροι supra nominati, qui litem *inceperunt*, sed διέγραψαν, *sustulerunt*, ἀνεῖλον τὸ ἔγκλημα, non ad exitum perduxerunt. Vide Hesychium, Harpocrationem, et Pollucem VIII. 6. segm. 57. pessime enim Interpres, *diem dixere.* Τὴν γραφὴν καταθέσθαι vocat hoc Ælianus V. H. II. 4. et ἄρσιν τῆς γραφῆς, ibidem. MARKLAND.

Ἐλέχθησαν] Ἐλήχθησαν. CONT. Reposui, invitis Codd. et quod *isti* existimare possunt, invita etiam Grammatica, pro ἐλέχθησαν ἐλήχθησαν. Quæ vox cum nescio utrum alicubi occurrat, nec ne, in eo tempore, attamen non recte formari non potest. Uti a λέγω, λέξω, ἔλεξα, ἐλέχθην, ita a λήχω inusitat. λήξω, derivetur ἔληξα et proinde ἐλήχθην necesse est. τοὺς ἄρχοντας πρὸς οὓς αἱ δίκαι ἐλήχθησαν. Mœris: λαχεῖν δίκην, Ἀττικῶς· ἔγκλημα ἀποδιδόναι, Ἑλληνικῶς. Plenius T. Magister: λαγχάνω δίκην τῷ δεῖνι, ἤγουν κρίσιν, Ἀττικοὶ λέγουσιν, οὐκ ἐπιφέρω. διὰ κλήρου γὰρ τὰς δίκας ἐποίουν. Deinde ex suo Aristide fidem adstruit. Nos ex potioribus. Ἔπειτα δὲ καὶ τῶν ἄλλων τῶν λαχόντων τε δίκας αὐτῷ πρὸς τὸν Πολέμαρχον — ἐκ μὲν τούτων πεισθεὶς πρὸς τὸν Πολέμαρχον αὐτῷ τὴν δίκην ἔλαχον. N. c. Pancleona, et alibi sæpius. Ἡνίκα τὰς δίκας ἔλαχον τῶν πατρῴων τοῖς ἐπιτρόποις. Demosth. c. Mid. p. 615. Edit. Wolf. et proxime: δίκην δὲ τούτῳ λαχὼν ὕστερον τῆς κακηγορίας. et deinde: ἀλλὰ λαχὼν ἐξούλης πάλιν. paucis interjectis demum: Οἴδαμεν Δημοσθένην, ᾧ μαρτυροῦμεν, κρίσιν λελογχότα Μειδίᾳ ἐξούλοις. corrige ἐξούλης, ut supra. Οὐδεμιᾷ φιλοπραγμοσύνῃ — τὴν δίκην ἔλαχον ταυτηνὶ Βοιωτῷ οὐδ' ἠγνόουν, ὅτι πολλοῖς ἄτοπον δόξει τὸ δίκην με λαγχάνειν, κ. τ. λ. Idem c. Bœot. init. Τὸ δὲ μετὰ τοῦτο λήξεις δικῶν ἐποιήσαντο. Æsch. c. Timarch. p. 9. Edit. Steph. Corrigo jam, quæ itidem deformantur. Προεῖπεν αὐτῷ ἐπὶ Παλλαδίῳ φόνου, καὶ ἔλεγε τὴν δίκην Στέφανος οὑτοσί. Demosth. c. Neær. lege ἔλαχε. Lex. Biblioth. Coisl. Platonic. Λαχεῖν, διήκειν, γράψασθαι. F. Λαχεῖν δίκην, γράψασθαι. Contra apud Andoc. de myster. p. 16. 3. ed. Steph. Ταύτην Καλλίας ἔπειθε Λέαγρον, χρήματα ὑπισχνούμενος, ἐᾶν αὐτὸν λαβεῖν· αἰσθόμενος δ' ἐγὼ εὐθὺς ἔθηκα παράστασιν, καὶ ἔλαχον προτέρῳ μὲν Λεάγρῳ, ὅτι εἰ μὲν σὺ βούλῃ ἐπιδικάζεσθαι, ἔχε τύχῃ ἀγαθῇ· εἰ δὲ μὴ, ἐγὼ ἐπιδικάσομαι. Ubi nihil de Judiciis: intercedunt solummodo cum Leagro *sermones.* Καὶ ἔλεγον Λεάγρῳ, ὅτι, εἰ μὲν σὺ, κ. τ. λ. Sed occurrit *passive*, quod dudum volui, apud Polluc. Δίκαι δὲ πρὸς αὐτὸν [Βασιλέα] λαγχάνονται ἀσεβείας, κ. τ. λ. VIII. 2. et paucissimis interjectis: Δίκαι δὲ πρὸς αὐτὸν [Πολέμαρχον] λαγχάνονται μετοίκων, ἰσοτελῶν, κ. τ. λ. TAYLOR.

νυνὶ τῷ δημοσίῳ πλειόνων ἀμφισβητοῦμεν ἢ τῷ ἔμπροσθεν χρόνῳ τοῖς ἰδιώταις. καί μοι κάλει μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

ϛʹ. Ὅτι μὲν [1] οὖν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, οὐ παρὰ τὸ δίκαιον ἀξιῶ μοι ψηφίσασθαι τὸ διαδίκασμα, ἀλλʼ [2] αὐτὸς τῇ πόλει πολλὰ τῶν ἐμαυτοῦ ἀφιεὶς τοῦτο ἀξιῶ μοι ἀποδοθῆναι, ἀποδέδεικται. ἤδη δέ μοι δοκεῖ δίκαιον εἶναι καὶ δεηθῆναι ὑμῶν τε καὶ τῶν συνδίκων ἐναντίον [3] ὑμῶν.

[1] οὖν om. T. A. [2] αὐτῇ T. A. [3] ὑμῶν, βοηθεῖν μοι τὰ δίκαια. A.

Ἢ τῷ ἔμπροσθεν χρόνῳ] Opinor: ἢ ἐν τῷ ἔμπροσθεν χρόνῳ. Scio Atticos præpositionem hanc sæpe omittere. Sed Noster, si bene memini, non ita solet in hac phrasi. Markland.

Ὅτι μὲν, ὦ ἄνδρες] Post οὖν, quod e Vindob. addidi, videtur ὑμᾶς deesse. Reisk.

Ἀλλʼ αὐτὸς τῇ πόλει] Sic dedi de meo, pro vulgari ἀλλʼ αὐτῇ πόλει. *sed ipsemet ultro, sponte mea, remisi* —. Idem.

ΛΥΣΙΟΥ [1]ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΔΗΜΕΥΣΕΩΣ ΤΟΥ ΝΙΚΙΟΥ ΑΔΕΛΦΟΥ ΕΠΙΛΟΓΟΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Eucratis filius, Niciæ τοῦ πάνυ nepos ex fratre, orationem habet de bonis suis publicandis necne. Latet ratio δημεύσεως, nam δευτερολογία est (non utique fragmentum, ut male accipi a quibusdam sentio), et potius in majorum laudatione quam in controversia ponitur.

Pag. ed. H.Steph. 149. 14

αʹ. ΕΝΘΥΜΗΘΗΤΕ τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, οἵτινες ὄντες πολῖται καὶ αὐτοὶ καὶ ὧν προσήκοντες ἀδικού-

Pag. ed. Reisk. 598

[1] ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΠΟΛΙΟΥΧΟΥ T. R. ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΔΗΜΕΥΣΕΩΣ ΤΟΥ ΝΙΚΙΟΥ ΑΔΕΛΦΙΔΟΥ ΕΠΙΛΟΓΟΣ A.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΔΗΜΕΥΣΕΩΣ ΤΟΥ ΝΙΚΙΟΥ ΑΔΕΛΦΟΥ ΕΠΙΛΟΓΟΣ] Quid sit hominem δημεύεσθαι nondum comperi: Quod vero hæc oratio ullo modo ad Niciæ fratrem pertineat, id dudum comperi esse falsum. Πολυμαθέστατος Galenus in ὑπομνη. αʹ. εἰς τὸ κατʼ ἰητρεῖον, laudat orationem Lysiæ κατὰ Πολιούχου. Exstant verba laudata αὐτολεξεὶ in hujus orationis fere capite: habitam vero fuisse c. Poliuchum proximum est, ut ostendam. Quo quid liquidius? Infra: Εὖ οἶδʼ, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, ὅτι περὶ πλείστου ἂν ποιήσαιτο πολίαρχος τοῦτον τὸν ἀγῶνα κατορθῶσαι. Ubi potius textum ex Galeno, quam ex textu Galenum, placuit reformare: idque plurimis de causis. Ad Galeni lectionem accedunt Codd. nostri Steph. et Coisl. Πολίαχος. Quod cum nauci sit, scriptum olim sine dubio Πολίοχος. Atque id respexit, credo, Harpocratio, qui ex Rhetorum monumentis pleraque nomina κύρια conservavit. Πολίοχος καὶ Πολυαλκής, ὀνόματα κύρια. Suid. tamen Πολίουχος, et rectius, unde unde reperit. Et fortasse Πολίουχος erat nomen Atheniensibus commendatissimum propter ὁμωνυμίαν Minervæ Præsidis Civitatis: Aristoph. Lysistr. 344.

Ἐφʼ οἷσπερ, ὦ χρυσολόφα,
Πολιοῦχε, σὰς ἔσχον ἕδρας,
Καί σε καλῶ σύμμαχον, ὦ
Τριτογένειʼ.

Herodot. Cl. 160. Ἐντεῦθεν δὲ ἐξ ἱροῦ Ἀθηναίης Πολιούχου ἀποσπασθεὶς, ὑπὸ Χίων ἐξεδόθη. Atque hæc eo libentius commentabar, quoniam restitui debet hoc cognomen in Inscriptione apud Spon. Miscell. Erudit. Antiq. X. 64.

ΑΡΧΟΝΤΩΝ. ΑΣΚΛΗΠΙΑΔΟΥ. Βʹ.
ΚΑΙ. ΚΟΙΗΤΟΥ. Βʹ. ΚΑΙ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ.
ΕΥΦΡΟΣΥΝΟΥ. ΙΕΡΑΣΑΜΕΝΟΥ.
ΠΟΛΥΟΥΧΟΥ. Βʹ.

Lege ΠΟΛΙΟΥΧΟΥ. Maxime autem in altera Messanæ ex Gualthero:

ΑΣΚΛΗΠΙΩΙ.
ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΙ.
ΣΩΤΗΡΣΙΝ.
ΠΟΛΥΙΟΚΟΙΣ.

Omnino literis fere iisdem transpositis ΠΟΛΙΟΥΧΟΙΣ. Vid. Gruter. LXVIII. 5. Fabrett. p. 119. Quod si retineatur Πολίαρχος in textu Lysiæ, neque enim de eo valde laboro, quo errore tenetur Scheffer. ad Ælian. V. H. VIII. 4. qui ait se no-

599 μενοι ἀξιοῦμεν ἐλεεῖσθαι ὑφ᾽ ὑμῶν καὶ τῶν δικαίων τυγχάνειν· οὐ γὰρ μόνον περὶ τῆς οὐσίας ἀγωνιζόμεθα, ἀλλὰ καὶ περὶ τῆς πολιτείας, εἰ χρὴ δημοκρατουμένης τῆς πόλεως ἡμῖν μετεῖναι. πρῶτον μὲν οὖν περὶ Νικίου τοῦ ἡμετέρου θείου ἀναμνήσθητε. ἐκεῖνος γὰρ ὅσα μὲν τῇ ἑαυτοῦ γνώμῃ χρώμενος ὑπὲρ τοῦ πλήθους τοῦ ὑμετέρου ἔπραξε, παντα-
600 χοῦ φανήσεται πολλῶν μὲν ἰδίᾳ ἀγαθῶν αἴτιος τῇ πόλει γεγενημένος, πλεῖστα δὲ καὶ μέγιστα κακὰ τοὺς πολεμίους εἰργασμένος· ὅσα δὲ οὐ βουλόμενος ἀλλ᾽ ἄκων ἠναγκάσθη ποιῆσαι, τῶν μὲν κακῶν οὐκ ἐλάχιστον αὐτὸς μετέσχε μέρος, τὴν δ᾽ αἰτίαν τῆς συμφορᾶς οἱ πείσαντες ὑμᾶς δικαίως ἂν ἔχοιεν, ἐπεὶ τήν γε πρὸς ὑμᾶς εὔνοιαν καὶ τὴν ἀρετὴν αὐτοῦ ἐν ταῖς εὐτυχίαις ταῖς ὑμετέραις καὶ ταῖς δυστυχίαις ταῖς τῶν ἐχθρῶν ἐπέδειξε· στρατηγῶν γὰρ πολλὰς μὲν πόλεις εἷλε, πολλὰ δὲ καὶ καλὰ κατὰ τῶν πολεμίων ἔστησε τρόπαια, ὧν καθ᾽ ἓν ἕκαστον πολὺ ἂν ἔργον εἴη λέγειν.

601 β΄. Εὐκράτης τοίνυν, ἀδελφὸς μὲν ὢν ἐκείνου, πατὴρ δὲ ἐμός, ἤδη τῆς τελευταίας ναυμαχίας γεγενημένης, φανερὰν ἐπεδείξατο τὴν εὔνοιαν ἣν εἶχε περὶ τὸ πλῆθος τὸ ὑμέτερον· ἡττημένων γὰρ ἐν [1][τῇ] ναυμαχίᾳ στρατηγὸς ὑφ᾽ ὑμῶν ᾑρημένος, καὶ παρακαλούμενος μετέχειν τῆς ὀλιγαρχίας

[1] τῇ om. T. uncos om. R. A.

minem Atheniensem hoc nomine apud veteres invenisse? Nam præter hunc, et illum apud Ælianum l. c. de quo dubitat, erat et Polyarchus vel Poliarchus quidam Cleonymi pater apud Isæum de Cleonym. hæred. et Themistocles Poliarchi τρίτος ἀπόγονος Θεμιστοκλέους. Pausan. Attic. c. 37. Athenienses omnes. Κατὰ τοῦ Πολιάρχου titulo adjecit Scalig. Taylor. In antiquo hujus orationis elogio nihil aliud videtur vitiosum esse præterquam ΑΔΕΛΦΟΥ, pro quo leg. est ΑΔΕΛΦΙΔΟΥ. Mutatum cur fuerit hoc elogium, causæ equidem nil video. δημεύειν τινὰ bene Græcum est, *proscribere aliquem*, pro *bona ejus publicare*. Oratio hæc mihi epilogus, neque integra, sed fragmentum esse. Reisk.

Ἰδίᾳ] Num νὴ Δία. *medius fidius*. Reisk. Ἰδίᾳ intelligo *ipse solus*, nec aliis sua secum prospere gesta participantibus. Auger.

Εὐκράτης] Eucrates erat Niciæ frater et a trigintaviris morti datus. Hæc confirmant alii. Vid. Andocid. de myster. Suid. in Ἄπεστι, et Στύραξ. Eum esse judico, qui a Comico in Equitibus et Lysistrata sæpius exagitatur. De Nicerato Niciæ filio vide Diod. Sic., Plat. de Rep., Xenoph. Sed exscribamus, quoniam non pœnitebit. Συλλαμβανομένου Νικηράτου τοῦ Νικίου, καὶ πλουσίου, καὶ οὐδὲν οὐ πώποτε δημοτικὸν οὔτε αὐτοῦ οὔτε τοῦ πατρὸς πράξαντος. Xenoph. Hellenic. II. 3. 39. Ἀνεῖλον δὲ [οἱ xxx.] καὶ Νικήρατον τὸν τοῦ Νικίου τοῦ στρατηγήσαντος ἐπὶ Συρακουσίους υἱὸν, ἄνδρα πρὸς ἅπαντας ἐπιεικῆ καὶ φιλάνθρωπον, πλούτῳ δὲ καὶ δόξῃ σχεδὸν πρῶτον πάντων Ἀθηναίων. Biblioth. Historic. l. 14. Taylor.

Ναυμαχίας] In Sicilia puta, prope Syracusas. Reisk.

Περὶ] Imo vero πρός. Reisk. Auger.

ὑπὸ τῶν ἐπιβουλευόντων τῷ πλήθει, οὐκ ἠθέλησεν αὐτοῖς πείθεσθαι, ἐν [1]τοιούτῳ καιρῷ ληφθεὶς ἐν ᾧ οἱ πλεῖστοι τῶν ἀνθρώπων καὶ μεταβάλλονται πρὸς τὰ παρόντα καὶ ταῖς τύχαις εἴκουσι, δυστυχοῦντος τοῦ δήμου, οὐκ [2]ἀπελαυνόμενος τῆς πολιτείας οὐδ᾽ ἰδίας ἔχθρας ὑπαρχούσης πρὸς τοὺς ἄρξειν μέλλοντας, ἀλλ᾽ ἐξὸν αὐτῷ καὶ τῶν Τριάκοντα γενέσθαι καὶ μηδενὸς ἔλαττον δύνασθαι, μᾶλλον εἵλετο πράττων ὑπὲρ τῆς ὑμετέρας σωτηρίας ἀπολέσθαι ἢ ἐπιδεῖν 602
[3]τὰ τείχη καθαιρούμενα καὶ τὰς ναῦς τοῖς πολεμίοις παραδιδομένας καὶ τὸ ὑμέτερον πλῆθος [4]καταδουλούμενον.

γ΄. Καὶ οὐ πολλῷ χρόνῳ ὕστερον Νικήρατος, ἀνεψιὸς ὢν ἐμὸς καὶ υἱὸς Νικίου, εὔνους ὢν τῷ ὑμετέρῳ πλήθει, συλληφθεὶς ὑπὸ τῶν Τριάκοντα ἀπέθανεν, οὔτε γένει οὔτε οὐσίᾳ οὔθ᾽ ἡλικίᾳ δοκῶν ἀνάξιος εἶναι τῆς πολιτείας μετασχεῖν· ἀλλὰ τοιαῦτα ἐνόμιζε τὰ ὑπάρχοντα αὐτῷ πρὸς τὸ ὑμέτερον πλῆθος εἶναι καὶ διὰ τοὺς προγόνους [5]καὶ αὐτὸν, ὥστε οὐκ ἄν ποθ᾽ ἑτέρας ἐπιθυμῆσαι πολιτείας. συνῄδεσαν γὰρ ἅπασιν αὐτοῖς ὑπὸ τῆς πολιτείας τιμωμένοις, καὶ πολλα- 603

[1] τοιούτῳ μὲν καιρῷ A. [2] ἀπελαυν. δὲ τῆς A. [3] τὰ om. T. R. A. [4] καταδεδουλωμένον T. R. A. [5] καὶ δι᾽ αὐτὸν A.

Πείθεσθαι, ἐν] Videtur ἀλλ᾽ interponendum. quod si admittetur, cohærebit cum εἵλετο paulo post insequente. Reisk.

Καὶ μεταβάλλονται] Καὶ hoc possit videri redundare. Reisk.

Δυστυχοῦντος] Lege periodo nova exorsa: δυστυχοῦντος τοῦ δήμου, οὐκ ἀπελαυνόμενος κ. τ. λ. Taylor.

Ἐπιδεῖν τείχη καθαιρούμενα] Restitue Articulum, τὰ τείχη, ut τὰς ναῦς. Sic Orat. XXVIII. καὶ τὰ τείχη καὶ τὰς ναῦς τοῖς πολεμίοις παραδίδωσι. Markland. Taylor.

Ἀλλὰ τοιαῦτα κ. τ. λ.] Legere malo: ἀλλὰ τοιαῦτα ἐνόμιζον τὰ ὑπάρχοντα αὐτῷ. Taylor.

Διὰ τοὺς προγόνους καὶ αὐτὸν etc.] Scribe: διὰ τοὺς προγόνους, καὶ αὑτὸν, *seipsum*. ἑτέρας πολιτείας est Ὀλιγαρχίας: quæ Atticis proprie dici videtur ἑτέρα πολιτεία. Vide Orat. XX. et XXIV. et XXXIV. et Æschinem adv. Ctesiph. §. ϑ΄. οὐκ ἐκ δημοκρατίας, ἀλλ᾽ ἐξ ἑτέρας πολιτείας. Sequitur: συνῄδεσαν γὰρ ἅπασιν αὐτοῖς etc. mallem: ἅπαντες αὐτοῖς. Markland. Mutandum si quid sit, malim, ut mollius, καὶ δι᾽ αὐτόν. Reisk.

Ἅπασιν αὐτοῖς] Me quidem non offendit. pertinet ad totum genus Niciæ, majoresque posterosque et cognatos. Idem.

Ὑπὸ] *ob*. Dubito, rectene sic habeat, an ἀπὸ aut ὑπὲρ præferendum sit. Idem.

Συνῄδεσαν γὰρ ἅπασιν αὐτοῖς ὑπὸ τῆς πολιτείας τιμωμένοις] Recte Marklandus vidit esse in his verbis corruptelam, sed minus recte pro ἅπασιν restituit ἅπαντες; non enim in hoc verbo vitium est, sed in verbo συνῄδεσαν, pro quo scribendum συνῄδει. Sermo est de Nicerato Niciæ filio, quem dicit Lysias *nullam aliam ob causam inimicum fuisse tyrannis ab iisque interfectum, nisi quod popularis imperii fuisset studiosus: populari autem imperio eum studuisse, non tantum propter se ipsum, sed etiam majorum causa, quos scierit omnes liberæ Reipublicæ temporibus fuisse in honore*: συνῄδει αὐτοῖς τιμωμένοις, idem est atque ᾔδει αὐτοὺς τιμωμένους, qui usus verbi συνειδέναι frequens est. Pseudo-Lysias in Andocidem p. 106. v. 5. ed. Steph. συνειδότας αὐτῷ ἔργα ἀνόσια εἰργασμένῳ, ubi non audiendus Taylorus αὑτῷ reponens: Isocrates de Permut. p. 319. E. συνίσασι γὰρ τοῖς μὲν διὰ φιλοπραγμοσύνην ἐμπείροις τῶν ἀγώνων γεγενημένοις. De particula ὑπὸ quin recte se haberet, nulla

χοῦ μὲν ὑπὲρ ὑμῶν κεκινδυνευκόσι, μεγάλας δ' εἰσφορὰς
εἰσενηνοχόσι καὶ λελειτουργηκόσι κάλλιστα, καὶ τῶν 150. 1
ἄλλων οὐδενὸς πώποτ' ἀποστᾶσιν ὧν ἡ πόλις αὐτοῖς προσ-
έταξεν, ἀλλὰ προθύμως λειτουργοῦσι. καίτοι τίνες ἂν
ἡμῶν εἴησαν δυστυχέστεροι, εἰ ἐν μὲν τῇ ὀλιγαρχίᾳ ἀπο-
θνήσκοιμεν εὖνοι ὄντες τῷ πλήθει, ἐν δὲ τῇ δημοκρατίᾳ ὡς
[1] κακόνοι ὄντες τῷ πλήθει ἀποστεροίμεθα τῶν ὄντων;

δ'. Καὶ μὲν δή, ὦ ἄνδρες δικασταί, καὶ Διόγνητος
διαβληθεὶς μὲν ὑπὸ τῶν συκοφαντῶν φεύγων ᾤχετο, μετ'
604 ὀλίγων δὲ τῶν ἐκπεπτωκότων οὔτ' ἐπὶ τὴν πόλιν ἐστρατεύ-
σατο οὔτ' εἰς Δεκέλειαν ἀφίκετο· οὐδ' ἔστιν ὅτου κακοῦ
αἴτιος οὔτε φυγὼν οὔτε κατελθὼν τῷ ὑμετέρῳ πλήθει
γεγένηται, ἀλλ' εἰς τοῦτ' ἀρετῆς ἦλθεν, ὥςτε μᾶλλον
ὠργίζετο τοῖς εἰς ὑμᾶς ἡμαρτηκόσιν ἢ τοῖς αὐτῷ τῆς [2] καθόδου

αἰτίοις γεγενημένοις [1] ἔχαιρε. καὶ ἀρχὴν μὲν οὐδεμίαν ἦρξεν
ἐν τῇ ὀλιγαρχίᾳ· ἐπειδὴ δὲ τάχιστα ἦλθον εἰς τὴν Ἀκα-
δημίαν Λακεδαιμόνιοι καὶ Παυσανίας, λαβὼν τὸν Νικη-
ράτου καὶ ἡμᾶς παῖδας ὄντας, ἐκεῖνον μὲν κατέθηκεν ἐπὶ 605
τοῖς γόνασι τοῖς Παυσανίου, ἡμᾶς δὲ παραστησάμενος ἔλεγε
πρὸς ἐκεῖνον καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς παρόντας ὅσα εἴημεν πε-
πονθότες καὶ οἵαις τύχαις κεχρημένοι, καὶ ἠξίου Παυσανί-
αν βοηθῆσαι καὶ διὰ τὴν φιλίαν καὶ διὰ τὴν ξενίαν τὴν ὑπάρ-
χουσαν, καὶ τιμωρὸν γενέσθαι τῶν εἰς ἡμᾶς ἡμαρτηκότων.
ὅθεν Παυσανίας ἤρξατο εὔνους εἶναι τῷ δήμῳ, παράδειγμα
ποιούμενος πρὸς τοὺς ἄλλους Λακεδαιμονίους τὰς ἡμετέρας
συμφορὰς τῆς τῶν Τριάκοντα πονηρίας. δῆλον γὰρ ἅπασι
τοῖς ἐλθοῦσι Πελοποννησίων ἐγεγένητο, ὅτι οὐ τοὺς πονηρο-
τάτους τῶν πολιτῶν ἀπέκτεινον, ἀλλ' [2] οἷς μάλιστα
προσῆκον καὶ διὰ γένος καὶ διὰ πλοῦτον καὶ διὰ τὴν ἄλλην 606
ἀρετὴν τιμᾶσθαι. οὕτω δ' ἠλεούμεθα καὶ πᾶσι δεινὰ
ἐδοκοῦμεν πεπονθέναι, ὥςτε Παυσανίας τὰ μὲν παρὰ τῶν
Τριάκοντα ξένια οὐκ ἠθέλησε λαβεῖν, τὰ δὲ παρ' ἡμῶν ἐδέ-
ξατο. καίτοι δεινόν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὑπὸ μὲν τῶν πο-
λεμίων παῖδας ἡμᾶς ὄντας ἐλεεῖσθαι, οἳ τῇ ὀλιγαρχίᾳ
βοηθήσοντες ἦλθον· ὑπὸ δ' ὑμῶν, ὦ ἄνδρες δικασταί, τοιού-
τους γεγενημένους τῶν ὄντων ἀποστερεῖσθαι, ὧν οἱ πατέρες
ὑπὲρ τῆς δημοκρατίας ἀπέθανον.

ε'. Εὖ δ' οἶδ', ὦ ἄνδρες δικασταί, ὅτι περὶ πλείστου ἂν

[1] κακοὶ T.

[2] ἐξόδου A.

[1] ἔχαιρε om. T. R. A.

[2] οὓς R. A.

erat ratio quare Reiskius dubitaret: ἀπὸ vel ὑπὲρ, quod ille vult, nullum hic locum habet; ὑπὸ non notat *ob, propter*, ut Reiskius opinatur, sed dicitur de tempore: Lysias in Theomn. I. p. 119. v. 37. ed. Steph. ἑβδομήκοντα δ' ἐτῶν ὢν ὑπ' ὀλιγαρχίας ἐτελεύτησε. Isocrates Areopag. p. 156. D. ὑπὸ — ἐκείνης τῆς εὐταξίας. Eandem notionem habet ἐπί. Vid. Lysiam p. 121. v. 32. ubi recte hanc particulam tuetur Reiskius, p. 126. v. 9. p. 130. init. p. 133. v. 8. Xenoph. Memorab. III. 5. 10. Isocrat. Areopag. p. 150. E. p. 154. A. SLUITER.

Ὡς κακοὶ ὄντες τῷ πλήθει] Lege κακόνοι: cui opponitur εὖνοι ὄντες τῷ πλήθει. Sic Orat. XII. εὐνούστατον μὲν ὄντα τῇ ὀλιγαρχίᾳ, κακονούστατον δὲ τῇ πόλει. Orat. XXV. οὐδέν μοι προσῆκον κακόνουν εἶναι τῷ πλήθει τῷ ὑμετέρῳ. Dinarchus adv. Demosth. p. 98. ὃν οἱ μὲν ἐχθροὶ καὶ κακόνοι τῆς πόλεως ζῆν ἂν βούλοιντο, etc. ὅσοι δὲ εὖνοι τοῖς ὑμετέροις πράγμασι, etc. Demosthenes de Corona: τότε καὶ προδότην εἶναι, καὶ κακόνουν ὑμῖν ἔφηνεν. Tale mendum ex Philone Judæo sustulit Doctiss. Mangeius, lib. II. de Insomniis: τὸ κακόνουν εἰς εὔνοιαν μεταβαλόντες: ubi prius legebatur τὸ κακόν. Porro, in hujusmodi κακόνους competebat Actio, quæ vocabatur Προβολή: de qua vide Pollucem VIII. segm. 46. et Libanium in Argumento Midianæ. MARKLAND.

Μετ' ὀλίγων] Potius putarem μετὰ πολιτῶν, vel μετ' ἄλλων. nihil tamen muto. Hic vero Διόγνητος, cujus paulo ante meminit, idem videtur esse, qui infra Διόμνηστος appellatur. MARKLAND. Imo vero μετ' οὐκ ὀλίγων. quamvis haud paucos secum haberet adjutores, exsilii sui socios, cum quibus potuisset inimicis ægre facere, tamen non fecit. REISK.

Μετ' ὀλίγων δὲ τῶν ἐκπεπτωκότων—Δεκέλειαν ἀφίκετο] Nescio quid causæ sit, cur Viri Docti vitiosa hæc esse crediderint; Marklandus enim vult μετὰ πολιτῶν vel μετ' ἄλλων: Reiskius μετ' οὐκ ὀλίγων, quod si scriptum hic invenissem, reposuissem μετ' ὀλίγων. Tanta enim dicitur fuisse virtus Diogneti, ut injuste civitate pulsus non fecerit, quod exsules plerique, qui patriæ quovis modo damnum intulerint; sed ut ipse præter cæteros aut cum paucis noluerit injuriam illatam ulcisci; ut neque contra patriam arma gesserit, neque Deceleam abierit, cum Lacedæmoniorum præsidio Athenas vexaturus. Exsules autem plerosque Deceleam abiisse ibique separatam suorum habuisse cohortem, apparet e loco Lysiæ pro Polystrat. p. 160. v. 29. ed. Steph. Conf. Andocides de Myster. p. 13. v. 35. ed. Steph. Fuisse inter conditiones pacis cum Lacedæmoniis factæ, ut exsules reciperent Athenienses, res nota est: vide v. g. Andocidem de Myster. p. 11. v. 9. seqq. de Pac. p. 24. v. 42. Xenophontem Hellen. II. 2. 12. SLUITER.

Ἐστρατεύσατο] Pungit Alcibiadem. REISK.

Ἢ τοῖς] Interponendum videtur ἔχαιρε vel ἥσθη vel simile quid. *quam gaudebat, qui copiam redeundi in patriam sibi dedissent.* IDEM.

Καθόδου] Hæc verba, ut leguntur, nullum commodum sensum exhibent: itaque emendatione indigent vel additione verbi. Nam si pro καθόδου legas φυγῆς, sententia exsurget plana et recta. Sed si vis retinere καθόδου, necesse erit aliquid addere ad perficiendam enunciationem, veluti, ἢ τοῖς αὐτῷ τῆς καθόδου αἰτίοις γεγενημένοις ἥδετο, vel χάριν εἶδε, vel tale quid. PALMER. φυγῆς. CONT. ἐξόδου. SCHOTT. Dubito, an *fuga* tam miti vocabulo signari possit. Proprius esset ἀφόδου: qua voce sæpe utitur Xenophon pro *discessu*. Vide Ἀναβάσ. V. 2. 7. et VII. 8. 15. MARKLAND.

Λαβὼν τὸν Νικηράτου] De Nicia juniore intelligo: fuit enim moris Atheniensium nomina avorum in nepotibus repetere, et sæpe duo nomina sic alternatim imponebantur in una familia. Sic Callias Hipponici filius et rursus Hipponicus Calliæ, et rursus Callias, et iterum Hipponicus. Sic in genere Miltiadis Cimo et Miltiades alternabantur. Sic in Alcmæonidarum gente Alcmæon et Megacles invicem sibi succedebant. Sic itaque in Niciæ domo Νικίας ὁ Νικηράτου dux ille celebratus, quem oppressit clades in Sicilia: ejus filius fuit rursus Niceratus, quem occiderunt triginta Tyranni: hujus filius fuit alius Nicias, ut conjicio, de quo hic sermo fit, et de quo mentionem fecit Aristophanes in Concionantibus; forte etiam de eo Ælianus Var. Hist. IV. 23. PALMER.

Ἐγεγένητο] Malim: ἐγένετο. TAYLOR.

Ἀπέκτεινον] Lege: ἀπέκτειναν. IDEM.

Προσῆκον] Fort. προσῆκεν. IDEM. Ad προσῆκον subaudi ἐστί. AUGER.

ποιήσαιτο [1]Πολιοῦχος τοῦτον τὸν ἀγῶνα κατορθῶσαι,
ἡγούμενος αὐτῷ καλὴν εἶναι τὴν ἀπόδειξιν καὶ πρὸς τοὺς
πολίτας καὶ τοὺς ξένους, ὅτι Ἀθήνησι τοσοῦτον δύναται,
ὥσθ' ὑμᾶς τοὺς αὐτοὺς, περὶ ὧν ὅρκους ὀμωμόκατε, ὑμῖν
αὐτοῖς [2]τἀναντία ποιεῖν ψηφίζεσθαι. πάντες γὰρ εἴσονται
ὅτι τότε μὲν χιλίαις δραχμαῖς [3]ἐζημίωσε τὸν βουλόμενον τὴν
ἡμετέραν γῆν δημοσίαν ποιῆσαι, νυνὶ [4]δὲ κελεύων δημεῦσαι
νενίκηκε. [5]καὶ περὶ τούτων [6]δὴ ἀμφοτέρων Ἀθηναῖοι, παρα-
607 νόμων φεύγοντος τοῦ αὐτοῦ ἀνδρὸς, τἀναντία σφίσιν αὐτοῖς
ἐψηφίσαντο. οὐκοῦν αἰσχρὸν, εἰ ἃ μὲν Λακεδαιμονίοις
συνέθεσθε, βεβαιώσετε, ἃ δὲ [7]αὐτοῖς ἐψηφίσασθε, οὕτω
ῥᾳδίως διαλύσετε· [8]καὶ τὰς μὲν πρὸς ἐκείνους συνθήκας
κυρίας [9]ποιήσετε, [10]τὰς δὲ πρὸς αὐτοὺς ἀκύρους· καὶ τοῖς
[11]μὲν ἄλλοις Ἕλλησιν ὀργίζοισθε, εἴ τις Λακεδαιμονίους
ὑμῶν περὶ πλείονος ποιεῖται, ὑμεῖς δ' αὐτοὶ φανήσεσθε πιστό-
τερον πρὸς ἐκείνους ἢ πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς διακείμενοι.
608 ϛ'. Ἄξιον δὲ μάλιστα φθονῆσαι, ὅτι οὕτως ἤδη οἱ τὰ

[1] Πολίαρχος A. [2] τὰ ἐναντία T. R. A. [3] ἐζημιώσατε A. [4] δὲ ὁ κελ. A. [5] καὶ om. A. [6] δὲ T. R. A. [7] αὐτοῖς T. [8] καὶ — κυρίας om. A. [9] ποιήσεσθε T. om. A. [10] τὰς — ἀκύρους om. T. R. A. [11] μὲν om. T. A.

Καὶ τοὺς] Ante τοὺς velim addi πρός. Auger.

Ἐζημίωσε τὸν βουλόμενον etc.] Fort. ἐζημιώσατε. sed retineri potest ἐζημίωσε: ut *mulctasse aliquem* dicatur is, qui *in causa* fuit, ut iste *mulctaretur*. Pro φεύγοντες recte Stephanus φεύγοντος. Mox pro αὐτοῖς ἐψηφίσασθε, scribe αὑτοῖς, *vobis ipsis*. Markland.

Καὶ] Malim abesse, quod e postrema syllaba voc. νενίκηκε natum videtur. Reisk.

Δὲ] Δὴ, Coisl. Quod rectius. Taylor. Quid sibi velint περὶ τούτων ἀμφοτέρων vix intelligo. Num, in his duobus temporibus? num in hac utraque causa? τοῦ αὐτοῦ ἀνδρὸς, hic idem vir est ipse reus, is ipse qui nunc causam dicit. Auger.

Φεύγοντες] Π. φεύγοντος. H. Steph. Non inscite. Fortasse rescribendum etiam παρὰ νόμον, ut sit παρὰ νόμον φεύγοντος τοῦ αὐτοῦ ἀνδρός. Cum apud Athenienses *bis de eadem causa judicium adipisci* esset legibus vetitum: emendatio satis se ipsam commendat. Taylor. Φεύγοντες bene habet, sed pro τοῦ αὐτοῦ leg. ὑπὸ (vel παρὰ) τοῦ αὐτοῦ ἀνδρός. Populus Atheniensis dicitur ideo φυγεῖν παρανόμων, quod in jure dicundo commisisset aliquid, ob quod accusari posset legum temeratarum, ab eodem homine, Poliucho (sed is potius Poliarchus est), inducti. Hæc olim scripseram. Nunc postquam intellexi conjecturam Stephani a codice Vindobon. confirmari, a plerisque viris doctis item probatam, nullus dubitavi eam in textum admittere, tametsi de causa ipsa parum mihi constat, neque liquet, quis ille fuerit bis παρανόμων reus factus. Reisk.

Αὐτοῖς] Αὐτοὶ vel ἑαυτοῖς. Cont. Dedi cum spiritu aspero, id est, αὐτοὶ πρὸς ἑαυτοὺς vel πρὸς ὑμᾶς αὐτούς. Poterat quoque sic dari ἃ δ' ἑαυτοῖς. Reisk.

Ὀργίζοισθε] Ὀργίζεσθε, vel ὀργίσεσθε, vel ὀργιεῖσθε. Cont. Puto scribendum ὀργισθήσεσθε, ut βεβαιώσετε, διαλύσετε, ποιήσεσθε. Markland. Legendum videtur ὀργιεῖσθε in futuro, quia tot alia futura præcedunt. Reisk. Velim admisisse in textum ὀργίσεσθε vel ὀργιεῖσθε. Auger.

Φθονῆσαι] Δυσφορῆσαι. Cont. Vides vestigia vocis θαυμάσαι, quam opinor Lysiam dedisse. Markland. Φθονεῖν h. l. idem valet, atque νεμεσᾶν, ἀγανακτεῖν. Reisk.

Ἤδη] Haud placet, neque tamen reperio satis aptum, quod substituam, vocabulum. Sententia postulat αἰσχρῶς aut αἰσχροκερδῶς. Idem.

τῆς πόλεως πράττοντες διάκεινται, ὥστ' οὐχ ὅ τι ἂν τῇ
πόλει βέλτιστον ᾖ, τοῦτο οἱ ῥήτορες λέγουσιν, ἀλλ' ἀφ' ὧν
ἂν αὐτοὶ κερδαίνειν μέλλωσι, ταῦτα ὑμεῖς ψηφίζεσθε. καὶ
εἰ μὲν τῷ ὑμετέρῳ πλήθει συνέφερε τοὺς μὲν ἔχειν τὰ
[1]αὐτῶν, τῶν δὲ ἀδίκως [2]δημεύεσθαι τὴν οὐσίαν, εἰκότως
[3]ἂν ἠμελεῖτε τῶν ὑφ' ἡμῶν λεγομένων· νυνὶ δὲ πάντες ἂν
ὁμολογήσαιτε ὁμόνοιαν μέγιστον ἀγαθὸν εἶναι [4]πόλει,
στάσιν δὲ πάντων κακῶν αἰτίαν, διαφέρεσθαι δὲ πρὸς
ἀλλήλους ἐκ τῶν τοιούτων μάλιστ', ἂν οἱ μὲν τῶν ἀλλο-
151. 1 τρίων ἐπιθυμῶσιν, οἱ δ' [5]ἐκ τῶν ὄντων ἐκπίπτωσι. καὶ
ταῦθ' ὑμεῖς ἔγνωτε νεωστὶ κατελθόντες, ὀρθῶς βουλευόμενοι· 609
ἔτι γὰρ ἐμέμνησθε τῶν γεγενημένων συμφορῶν, καὶ τοῖς
θεοῖς εἰς ὁμόνοιαν εὔχεσθε καταστῆναι τὴν πόλιν μᾶλλον, ἢ
ἐπὶ τιμωρίαν τῶν παρεληλυθότων [6]τραπόμενοι, τὴν μὲν
πόλιν στασιάσαι, τοὺς δὲ λέγοντας ταχέως πλουτῆσαι.
καίτοι πλείων συγγνώμη μνησικακεῖν νεωστὶ κατεληλυθό-
σιν, ἔτι τῆς ὀργῆς οὔσης προσφάτου, ἢ τοσούτῳ χρόνῳ
ὕστερον ἐπὶ τιμωρίαν τῶν παρεληλυθότων τραπέσθαι,
ὑπὸ τοιούτων πεισθέντας, οἳ ἐν ἄστει μείναντες [7]ταύτην 610
ὑμῖν οἴονται διδόναι πίστιν τῆς αὑτῶν εὐνοίας, ἑτέρους κακῶς
ποιοῦντες, ἀλλ' οὐ σφᾶς αὐτοὺς χρηστοὺς παρέχοντες, καὶ

[1] αὐτὰ T. ἀλλότρια A. [2] δεδημεῦσθαι T. R. A. [3] ἂν om. T. [4] τῇ πόλει T. [τῇ] πόλει R. [5] αὖ R. [6] τραπομένοις A. [7] αὐτὴν T.

Τὰ αὐτὰ] Τὰ αὑτῶν vel τὰ οὐχ αὑτῶν. Cont. Lego τὰ ὄντα, quæ mox vocat τὴν οὐσίαν. Sic paulo inferius: οἱ δ' ἐκ τῶν ὄντων ἐκπίπτωσι, et τῶν ὄντων ἐστερημένους. Sæpissime occurrit. Statim, ἂν videtur deesse ante vel post ἠμελεῖτε. Markland. Taylor. Dedi de meo τὰ αὑτῶν. *bona sua privata, cuique propria.* Confirmarunt postmodum conjecturam meam Vindobonensis et Schedæ Brulart. Reisk.

Εἶναι τῇ πόλει] Uncis inclusi articulum, qui a plerisque libris abest. non Athenis peculiariter, sed universe cuicunque reipublicæ. Idem.

Διαφέρεσθαι] Impersonaliter. subaudi τοὺς ἀνθρώπους. Idem.

Οἱ δ' αὖ τῶν ὄντων] Effeci hoc ex Aldinæ lectione, οἱ δ' αὐτῶν ὄντων. quanquam Scaligeri [et Contii] quoque emendatio, οἱ δὲ τῶν ὄντων, non minus est probabilis. Idem.

Εὔχεσθε] Forte εὔξασθε verius. Nam de præteritis loquitur. Schott. Homines sumus. Markland. Propius abest ηὔχεσθε. Quod verius est quoque. Taylor. Perinde potest εὔχεσθε pro imperfecto haberi, quod h. l. est, atque pro præsenti, quod hic minus est. augmentum in talibus verbis ab εὐ incipientibus omitti solet. vid. p. 473. v. 17. Reisk.

Τραπόμενοι] Τραπομένην. Cont. Dura constructio, si ad εὔχεσθε referatur. ego malim in dativo legi τραπομένοις. ut στασιάσαι sit, non *in seditionem concitare*, sed *in seditionem consurgere.* Nam si prior significatio hic obtineat, stare non possit πλουτῆσαι, sed cum πλουτίσαι sit mutandum. Reisk.

Ἐν ἄστει μείναντες] Idem est, atque quod paulo post aliis verbis dicit: οὐ πρότερον τῶν ὑμετέρων κινδύνων μετέχοντες. Idem.

Αὐτὴν ὑμῖν] F. ταύτην ὑμῖν. Taylor. Markland.

νυνὶ τῶν τῆς πόλεως εὐτυχιῶν ἀπολαύοντες, ἀλλ᾽ οὐ πρότερον τῶν ὑμετέρων κινδύνων μετέχοντες.

ζʹ. Καὶ εἰ μὲν [1]ἑωρᾶτο, ὦ ἄνδρες δικασταί, σωζόμενα τῇ πόλει τὰ ὑπὸ τούτων δημευόμενα, συγγνώμην ἂν εἴχομεν· νῦν δ᾽ ἐπίστασθε ὅτι τὰ μὲν αὐτῶν ὑπὸ τούτων ἀφανίζεται, τὰ δὲ πολλοῦ ἄξια ὄντα ὀλίγου πιπράσκεται. ἂν δέ μοι πείθησθε, οὐκ ἔλαττω ἀπ᾽ αὐτῶν ὑμεῖς ὠφεληθήσεσθε ἢ ἡμεῖς οἱ κεκτημένοι, ἐπεὶ καὶ νυνὶ Διόμνηστος καὶ ἐγὼ καὶ ὁ ἀδελφὸς ἐκ μιᾶς οἰκίας τρεῖς ὄντες τριηραρχοῦμεν, καὶ ὅταν ἡ πόλις δέηται χρημάτων, ἀπὸ τούτων ὑμῖν εἰσφέρομεν. ὡς οὖν ἡμῶν ταύτῃ τῇ γνώμῃ χρωμένων, καὶ τῶν προγόνων τῶν ἡμετέρων τοιούτων γεγενημένων, φείδεσθε ἡμῶν. οὐδὲν γὰρ ἂν ἡμᾶς [2]κωλύοι, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἀθλιωτάτους εἶναι, ἐπὶ μὲν τῶν Τριάκοντα ὀρφανοὺς καταλειφθέντας, ἐν δὲ τῇ δημοκρατίᾳ τῶν ὄντων ἐστερημένους, οἷς ἡ τύχη
611 παρέδωκεν, ὥστ᾽ ἔτι ἡμᾶς παῖδας ὄντας ἐπὶ τὴν Παυσανίου σκηνὴν ἐλθόντας, βοηθῆσαι τῷ πλήθει. καὶ τοιούτων ἡμῖν ὑπαρχόντων εἰς τίνας ἂν ἐβουλήθημεν δικαστὰς καταφυγεῖν; οὐκ εἰς τοὺς οὕτω πολιτευομένους [3]ὑπὲρ τῆς πολιτείας, ἧς καὶ ὁ πατὴρ καὶ οἱ προσήκοντες ἡμῖν ἀπέθανον; νῦν τοίνυν ταύτην ἀνθ᾽ ἁπάντων ἀπαιτοῦμεν ὑμᾶς τὴν χάριν, μὴ περιϊδεῖν ἡμᾶς ἀπόρως διατεθέντας μηδ᾽ ἐνδεεῖς τῶν ἐπιτηδείων [4]γενομένους, μηδὲ τὴν τῶν προγόνων εὐδαιμονίαν καταλῦσαι, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον παράδειγμα

[1] ἑωρᾶτε T. [2] κωλύῃ T. R. A. [3] τὴν πολιτείαν ὑπὲρ A. [4] γεγενημένους T. R. A.

Διόμνηστος] Anne idem, qui supra Διόγνητος? Taylor. Videtur idem esse ac is qui supra nominatur Διόγνητος, ac proinde vel, hic legendum Διόγνητος, vel supra Διόμνηστος. Auger.

Ἀθλιοθεάτους] Π. ἀθλιωτάτους. H. Steph. Cont. Scal. Taylor.

Παρέδωκεν] Aut addendum, aut certe subaudiendum est, τοσοῦτον δύνασθαι. Reisk.

Ὑπὲρ τῆς πολιτείας, κ. τ. λ.] Lege: ὑπὲρ ἧς πολιτείας, καὶ ὁ πατὴρ κ. τ. λ. Taylor.

Ἀπέθανον] Ego equidem malim ὑπεραπέθανον. Reisk.

Τὴν τῶν προγόνων εὐδαιμονίαν καταλῦσαι] Schottus voluit εὐδοξίαν. non recte. optime habet εὐδαιμονίαν. Orat. XXXII. παιδεύεις ἐν πολλοῖς χρήμασιν εὐδαίμονας ὄντας. εὐδαιμονία enim *opulentiam* denotat: unde Pollux III. 22. segm. 109. ponit εἷς ἂν τῶν εὐδαιμόνων, ut synonymum πλουσίῳ, *diviti*. Hesychius: Εὐδαιμονία, πλοῦτος, μακαριότης, εὐτυχία. unde Thucydides II. 53. opponit τῶν εὐδαιμόνων et τῶν οὐδὲν πρότερον κεκτημένων. Dicit: Petimus a vobis, *ne finem ponatis felicitati majorum nostrorum*: quod futurum erat, si res tota et bona familiæ eorum in ærarium redigerentur. Schottum decepit ambiguitas vocum τῶν προγόνων, quæ majores *nostros* (scil. Oratoris, et familiæ ejus majores), non *vestros* denotat. paulo ante plenius extulerat, τῶν προγόνων τῶν ἡμετέρων: unde non adeo necessarium erat, ut hic eadem forma uteretur. Quæ sequuntur, οὐκ ἔχω, ὦ ἄνδρες δικασταί, etc. optima sunt, et judicium confirmant Plutarchi et Photii de Lysia: ἔστι δὲ ὁ Λυσίας δεινὸς μὲν παθήνασθαι. *mirus in affectibus commovendis*. adeas modo priorem partem Orationis in Diogitonem, quæ sine lacrymis vix legi potest. tametsi sciam aliter videri sentire Dion. Halicarnasseum. Sed de his quisque pro se optime dijudicare potest: neque opus est, ut quisquam tibi dicat, utrum Tu Indignatione vel Dolore vel Misericordia afficiaris. Markland.

Καταλῦσαι] Ante καταλῦσαι videtur ἐν ἡμῖν deesse. Reisk.

Ποιῆσαι] Subaudi ἡμᾶς. Idem.

ποιῆσαι τοῖς βουλομένοις τὴν πόλιν εὖ ποιεῖν, οἵων ὑμῶν ἐν 612
τοῖς κινδύνοις τεύξονται.

ηʹ. Οὐκ ἔχω, ὦ ἄνδρες δικασταί, οὕστινας δεησομένους ὑπὲρ ἡμῶν ἀναβιβάσωμαι· τῶν γὰρ προσηκόντων οἱ μὲν ἄνδρας ἀγαθοὺς αὑτοὺς παρασχόντες καὶ μεγάλην τὴν πόλιν ποιοῦντες ἐν τῷ πολέμῳ τεθνᾶσιν, οἱ δ᾽ ὑπὲρ τῆς δημοκρατίας καὶ τῆς ὑμετέρας ἐλευθερίας ὑπὸ τῶν Τριάκοντα κώνειον πιόντες, ὥστε τῆς ἐρημίας τῆς ἡμετέρας [1]αἴτιαι γεγόνασιν αἵ τε τῶν προσηκόντων ἀρεταὶ καὶ αἱ τῆς πόλεως συμφοραί. ὧν ἄξιον ὑμᾶς ἐνθυμηθέντας προθύμως ἡμῖν βοηθῆσαι, ἡγησαμένους τούτους ἂν ἐν δημοκρατίᾳ δικαίως εὖ πάσχειν ὑφ᾽ ὑμῶν, οἵπερ ἐν ὀλιγαρχίᾳ τῶν συμφορῶν μετέσχον [2]τὸ μέρος. [3]ἄξιον δὲ καὶ τούτους τοὺς συνδίκους 613
εὔνους ἡμῖν [4]εἶναι, ἐκείνου τοῦ χρόνου μνησθέντας, ὅτ᾽ ἐκ τῆς πατρίδος ἐκπεπτωκότες καὶ τὰς οὐσίας ἀπολωλεκότες ἄνδρας ἀρίστους ἐνομίζετ᾽ εἶναι τοὺς ὑπὲρ ὑμῶν ἀποθνήσκοντας, καὶ τοῖς θεοῖς εὔχεσθε δυνηθῆναι χάριν τοῖς ἐξ ἐκείνων ἀποδοῦναι. ἡμεῖς τοίνυν, υἱεῖς ὄντες καὶ συγγενεῖς τῶν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας προκεκινδυνευκότων, ἀπαιτοῦμεν ὑμᾶς νυνὶ ταύτην τὴν χάριν, καὶ ἀξιοῦμεν μὴ ἀδίκως ἡμᾶς ἀπολέσαι, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον βοηθεῖν τοῖς τῶν αὐτῶν μετασχοῦσι συμφορῶν. ἐγὼ μὲν οὖν καὶ δέομαι καὶ ἀντιβολῶ καὶ ἱκετεύω, καὶ τούτων παρ᾽ ὑμῶν τυγχάνειν ἀξιῶ. οὐ γὰρ περὶ μικρῶν κινδυνεύομεν, ἀλλὰ περὶ τῶν ὄντων ἁπάντων.

[1] αἴτιοι T. R. A. [2] τὸ om. T. R. A. [3] ἀξιῶ T. [4] εἶναι, αὐτοὺς καὶ ὑμᾶς, ἐκείνου A.

Παρασχόντες] Aut in præsenti leg. est παρέχοντες, aut ποιοῦντας in continenti in accusativo, pro ποιοῦντες in nominativo. Idem.

Μέρος] Imo vero τὸ μέρος. *pro virili sua*. idem est atque κατὰ τὸ ἑαυτῶν μέρος, κατὰ δύναμιν. Idem.

Ἀξιῶ δὲ καὶ τούτους etc.] Scribo: ἄξιον δὲ. respondent enim hæc præcedentibus: ὧν ἄξιον ὑμᾶς ἐνθυμηθέντας, — μέρος· ἄξιον δὲ καὶ τούτους τοὺς συνδίκους εὔνους ἡμῖν εἶναι, etc. sic distinguendum post μέρος. Markland.

Εὔχεσθε] Potius ηὔχεσθε. Taylor.

ΛΥΣΙΟΥ

ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ

ΠΡΟΣ ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Aristophanis Nicophemi filii publicantur bona. Inveniuntur opinione minora. Postulatur ideo qui orationem habet, Aristophani affinitate conjunctissimus. Videtur acta fuisse hæc causa circa ineuntem Olymp. xcviii.

Pag. ed. Reisk. | Pag. ed. H. Steph.

614 ά. ΠΟΛΛΗΝ μοι ἀπορίαν παρέχει ὁ ἀγὼν οὑτοσὶ, ὦ 152. 5
ἄνδρες δικασταὶ, ὅταν ἐνθυμηθῶ ὅτι, ἂν ἐγὼ μὲν μὴ νῦν εὖ εἴπω, οὐ μόνον ἐγὼ, ἀλλὰ καὶ ὁ πατὴρ δόξει ἄδικος εἶναι, καὶ τῶν ὄντων ἁπάντων στερήσομαι. ἀνάγκη οὖν, εἰ καὶ μὴ δεινὸς πρὸς ταῦτα πέφυκα, βοηθεῖν τῷ πατρὶ καὶ ἐμαυτῷ οὕτως ὅπως ἂν δύνωμαι. τὴν μὲν οὖν παρασκευὴν καὶ προθυμίαν τῶν ἐχθρῶν ὁρᾶτε, καὶ οὐδὲν δεῖ περὶ τούτων λέγειν· τὴν δ' ἐμὴν ἀπειρίαν πάντες ἴσασιν, ὅσοι ἐμὲ γινώσκουσιν. αἰτήσομαι οὖν ὑμᾶς δίκαια καὶ ῥᾴδια χαρίσασθαι, ἄνευ ὀργῆς καὶ ἡμῶν ἀκοῦσαι, ὥςπερ τῶν κατηγόρων. ἀνάγκη γὰρ τὸν ἀπολογούμενον, κἂν ἐξ ἴσου ἀκροᾶσθε,
615 ἔλαττον ἔχειν· οἱ μὲν γὰρ ἐκ πολλοῦ χρόνου ἐπιβουλεύοντες, αὐτοὶ ἄνευ κινδύνων ὄντες, τὴν κατηγορίαν ἐποιήσαντο, ἡμεῖς δ' ἀγωνιζόμεθα μετὰ δέους καὶ διαβολῆς καὶ κινδύνου μεγίστου. εἰκὸς οὖν ὑμᾶς εὔνοιαν πλείω ἔχειν τοῖς ἀπολογουμένοις. οἶμαι γὰρ πάντας ὑμᾶς εἰδέναι, ὅτι πολλοὶ ἤδη πολλὰ καὶ δεινὰ κατηγορήσαντες παραχρῆμα ἐξηλέγχθησαν ψευδόμενοι οὕτω φανερῶς, ὥςτε ὑπὲρ πάντων τῶν πεπραγμένων μισηθέντες ἀπελθεῖν· οἱ δ' αὖ μαρτυρήσαντες τὰ ψευδῆ καὶ ἀδίκως ἀπολέσαντες ἀνθρώπους ἑάλωσαν,

ΥΠΕΡ] ΥΠΟ, Coisl. utroque rectius ΠΕΡΙ. Taylor.

Ἐπιβουλεύοντες] Andocides, qui eodem prooemio utitur de Mysteriis, habet ἐπιβουλεύσαντες. Noster de S. Oliv. περὶ ὧν οὗτος ἐπιβεβουλευκὼς ἥκει. Vid. Lect. Lysiac. c. 2. Idem.

ἡνίκα οὐδὲν ἦν πλέον τοῖς πεπονθόσιν. ὅτ' οὖν τοιαῦτα πολλὰ γεγένηται, ὡς ἐγὼ ἀκούω, εἰκὸς ὑμᾶς, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, μήπω τοὺς τῶν κατηγόρων λόγους ἡγεῖσθαι πιστοὺς, πρὶν ἂν καὶ ἡμεῖς εἴπωμεν. ἀκούω γὰρ ἔγωγε, καὶ ὑμῶν δὲ τοὺς πολλοὺς οἶμαι εἰδέναι, ὅτι πάντων δεινότατόν ἐστι διαβολή. μάλιστα δὲ τοῦτο ἔχοι ἂν τις [1] ἰδεῖν,
ὅταν πολλοὶ ἐπὶ τῇ αὐτῇ αἰτίᾳ εἰς ἀγῶνα καταστῶσιν. 616
ὡς γὰρ ἐπὶ τὸ πολὺ οἱ τελευταῖοι κρινόμενοι [2] σώζονται· πεπαυμένοι γὰρ τῆς ὀργῆς αὐτῶν ἀκροᾶσθε, καὶ τοὺς ἐλέγχους ἤδη θέλοντες [3] ἀποδέχεσθαι.

β΄. Ἐνθυμεῖσθε οὖν ὅτι Νικόφημος καὶ Ἀριστοφάνης ἄκριτοι ἀπέθανον, πρὶν παραγενέσθαι τινὰ αὐτοῖς ἐλεγχομένοις ὡς ἠδίκουν. οὐδεὶς γὰρ οὐδ' [4] εἶδεν ἐκείνους μετὰ τὴν σύλληψιν· οὐ γὰρ θάψαι τὰ σώματ' αὐτῶν ἀπέδωκαν,
ἀλλ' οὕτω δεινὴ συμφορὰ γεγένηται ὥςτε πρὸς τοῖς ἄλλοις 617
καὶ τούτου ἐστέρηνται. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἐάσω· οὐδὲν γὰρ ἂν περαίνοιμι· πολὺ δὲ ἀθλιώτεροι δοκοῦσί μοι οἱ παῖδες οἱ Ἀριστοφάνους. οὐδένα γὰρ οὔτ' ἰδίᾳ οὔτε δημοσίᾳ ἠδικηκότες οὐ μόνον τὰ πατρῷα ἀπολωλέκασι παρὰ τοὺς νόμους τοὺς

[1] δεινότατον T. R. A. [2] μόνοι σώζονται A. [3] ἀποδέχεσθε T. A. [4] ἴδεν T. A.

Ὅτι] Ἀκούω sc. ὅτι πάντων δεινότατόν ἐστι διαβολή. Fando ergo illud *audivit dici!* Rumor erat Calumniam esse in civitate rem longe teterrimam! Id non liquido affirmare potuit, sed accepit a viris auctoritate gravissimis! Profecto non ea una absurditas, neque ea levicula, sed multæ, quibus hoc comma onustum est, certissimam lacunam indicant. Taylor. Aristot. l. ii. Rhetor. περὶ ὀργῆς. *In M. Ald.* Sluiter.

Ἄν τις δεινότατον, ὅταν] Π. δεινότατον εἰπεῖν, ὅταν etc. H. Stephan. Ἄν τις ἰδεῖν, ὅταν. Cont. Ἄν τι δεινότατον, ὅταν. Taylor. Subtilius mendum subest. Lege: ἔχοι ἄν τις ἰδεῖν, ὅταν πολλοὶ etc. Ratio enim sequens non valida est, nisi ita legatur. Omissa prima litera vocis ἰδεῖν, ex δεῖν ὅταν fecerunt δεινότατον. Mox, θέλοντες ἀποδέχεσθε, *lubenter* et cum voluptate *admittitis* : ut Ioan. VIII. 44. τὰς ἐπιθυμίας τοῦ πατρὸς ὑμῶν θέλετε ποιεῖν, ultro, et *lubenter*, et cum voluptate et προθυμίᾳ *facitis:* cupitis facere: cupidi facitis. et VII. 17. ἐάν τις θέλῃ τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιεῖν, majus aliquid intelligitur, quam *voluerit* : nempe, *cupiverit*. et ita VI. 21. ἤθελον οὖν λαβεῖν αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον. *lubenter eum acceperunt in navigium.* Markland. Penes me vulgata bene habet. ἔχοι accipio hic loci pro ἡγοῖτο, quomodo Latini quoque *habere* pro *existimare* usurpant. Reisk. Ἔχοι ἄν, *haberet, duceret, existimaret.* Auger.

Ἐλεγχομένοις] Novi qui ἐλεγχόμενον præferat. Taylor.

Εἶδεν] Dedi pro vulgari ἴδεν. *ne vidit quidem*, nedum ut audiverit causam suam dicentes. neque solummodo vivos eos nemo vidit, sed ne mortuos quidem. Corpora enim eorum ad sepulturam necessariis tradita non sunt. Reisk.

Δεινὴ συμφορὰ] Videtur articulus interponendus esse. Idem.

Τούτου] Scil. τοῦ ἰδεῖν τινὰ αὐτοὺς μετὰ τὴν σύλληψιν, καὶ θάψαι τὰ αὐτῶν σώματα. Idem.

Παρὰ τοὺς νόμους] Quæ leges vetabant, quenquam indicta causa condemnari et extremo supplicio affici. id quod in Nicophemo et Aristophane evenerat. Idem.

[1]ὑμετέρους, ἀλλὰ καὶ ἡ ὑπόλοιπος ἐλπὶς ἦν, ὑπὸ τοῦ πάπ-
που ἐκτραφῆναι, ἐν οὕτω δεινῷ καθέστηκεν. ἔτι δ' ἡμεῖς ἐστε-
ρημένοι μὲν κηδεστῶν, ἐστερημένοι δὲ τῆς προικός, παιδάρια
δὲ τρία ἠναγκασμένοι τρέφειν, προσέτι συκοφαντούμεθα, καὶ
κινδυνεύομεν περὶ ὧν οἱ πρόγονοι ἡμῖν κατέλιπον κτησάμενοι
618 ἐκ τοῦ δικαίου. καίτοι, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὁ ἐμὸς πατὴρ
ἐν ἅπαντι τῷ βίῳ πλείω εἰς τὴν πόλιν [2]ἀνάλωσεν ἢ εἰς
αὑτὸν καὶ τοὺς οἰκείους. διπλάσια [3]δὲ ἢ νῦν ἔστιν ἡμῖν, ὡς
ἐγὼ λογιζομένῳ αὐτῷ πολλάκις παρεγενόμην. μὴ οὖν
προκαταγινώσκετε ἀδικίαν τοῦ εἰς αὑτὸν μὲν μικρὰ δαπα-
νῶντος, ὑμῖν δὲ πολλὰ καθ' ἕκαστον τὸν ἐνιαυτόν· ἀλλ'
ὅσοι καὶ τὰ πατρῷα καὶ ἄν τί ποθεν [4]λάβωσιν, εἰς τὰς

[1] ἡμετέρους T. R. [2] ἀνήλωσεν T. [3] δὲ ἦν ἢ A. [4] μὴ δῶσιν T. R.

Πάππου] Nicophemo, si nempe solus Aristophanes plexus fuisset. Idem.

Δεινῷ] Avus enim orborum una cum patre eadem clade perierat. Idem.

Κηδεστῶν] Socer et gener, sororumque mariti κηδεσταὶ appellantur. hic sunt Nicophemus et Aristophanes, ille pater Aristophanis, hic maritus sororis actoris. Idem.

Προικὸς] Quadraginta minis, quas soror actoris, nubens Aristophani, in domum ejus intulerat. Idem.

Παιδάρια] Liberos, quos soror mea ex Aristophane peperit. Idem.

'Ανάλωσεν] 'Ανήλωσεν. Ut infra sæpiuscule. Taylor.

Δὲ ἢ] Π. δὲ ἦν ἤ. H. Stephan.

'Υμῖν δὲ πολλὰ etc.] Præcedit εἰς αὑτὸν μικρὰ δαπανῶντος· nonne hoc postulat εἰς ὑμᾶς δὲ πολλά? sed verius puto deesse participium χορηγοῦντος, vel tale quoddam, in hac parte sententiæ. Markland. Velim εἰς ὑμᾶς. Auger.

'Ενιαυτόν] Λείπειν videtur Scaligero post ἐνιαυτόν, mihi fidem non facienti. Taylor. Utique deest προειχότος, aut εἰσενηνοχότος. nisi si ὑμῖν accipere velis pro εἰς ὑμᾶς. prout potest et solet accipi. tum nihil deerit. ego vero prius verius et potius habeo. Reisk. Verbo δαπανᾶν nunquam dativus jungitur hominis, vel rei in quam sumptus impenduntur: itaque aliud verbum quærendum est, a quo dativus ille pendeat; quod invenisse mihi videor latens in articulo τὸν, qui melius hinc abesset. Quare ita restituendum arbitror: ὑμῖν δὲ πολλὰ καθ' ἕκαστον δόντος ἐνιαυτόν. Ita etiam p. 178. 34. ed. Steph. τὰ ἑαυτῶν ὑμῖν διδόναι. Sluiter.

'Αλλ' ὅσοι] Id est, ἀλλὰ τούτων προκαταγινώσκετε ἀδικίαν, ὅσοι —. Reisk.

Μὴ δῶσιν] Κερδάνωσιν vel κλέπτωσιν. Cont. Tot et similibus quoque fere elementis constat λάβωσιν, quam certissimam lectionem propino eruditis. Distinguit inter bona paterna et quæ alicunde obvenerunt, ut Legislator apud Æsch. c. Timarch. Εἰ ὁ τὰ πατρῷα κατεδηδοκὼς ἢ ὧν ἂν κληρονόμος γένηται. Ποθὲν alicunde. Δρο. Πῶς δ' ἂν λάθοις ἐπιγράψασα; Χη. τῆς νυκτὸς, ὦ Δρόση, ἄνθρακα ποθὲν λαβοῦσα. Lucian. Dial. Meretric. p. 542. Memineris autem hæc in Æschinem Socraticum dici, qui, ut constat ex fragmento Lysiæ, apud Athen. conservato, sua omnia abligurierat bona: atque etiam qui has Aristophanis fortunas, de quarum conditione hic agitur, publicari impetravit. Hoc constat ex Harpocratione. Vid. Fragmenta. Taylor. Pro μὴ δῶσιν, quod nihil est, sensui optime conveniret λάβωσιν, acceperint: *qui solent turpissimis voluptatibus insumere et paternas hæreditates, et quicquid alicunde acceperint*; per legata scilicet et donationes. Demosth. I. in Steph. §. κγ'. οὔτε γάρ σοι πατὴρ παρέδωκεν, οὐθ' εὗρες, οὔτε λαβὼν ποθὲν ἄλλοθεν ἦλθες ὡς ἡμᾶς. Suspicor tamen literas μηδωσιν esse ultimam partem vocis alterius, nempe κληρονομήσωσιν. Æschines contra Timarch. §. ζ'. εἰ ὁ τὰ πατρῷα κατεδηδοκὼς, ἢ ὧν ἂν κληρονόμος γένηται. quæ verba sunt pars Legis Solonis, unde probabile sit, Lysiam quoque hæc duo, τὰ πατρῷα, et τὰ κληρονομούμενα conjunxisse, quemadmodum in Legum Formulis ea conjuncta reperiebat. Idem Æschines in eadem Oratione p. 22. κατεδήδοκε τὰ πατρῷα, καὶ τὰ τῶν φίλων· id est, ab amicis legata, vel donata. Markland. In illis corruptis μὴ δῶσιν latet aut κληρονομήσωσιν, quod Marklando quoque video in mentem venisse, aut κτήσασθαι (vel λαβεῖν) δυνηθῶσι. *si quid usquam, unde unde, quoquo modo acquirere potuerint.* Reisk.

αἰσχίστας ἡδονὰς εἰθισμένοι εἰσὶν ἀναλίσκειν. χαλεπὸν μὲν 619
οὖν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἀπολογεῖσθαι πρὸς δόξαν ἣν ἔνιοι
ἔχουσι περὶ τῆς Νικοφήμου οὐσίας, καὶ σπάνιν ἀργυρίου ἣ
νῦν ἔστιν ἐν τῇ πόλει, καὶ τοῦ ἀγῶνος πρὸς τὸ δημόσιον
153. ὄντος· ὅμως δὲ καὶ τούτων ὑπαρχόντων ῥᾳδίως γνώσεσθε ὅτι 620
οὐκ ἀληθῆ ἐστὶ τὰ κατηγορημένα. δέομαι δ' ὑμῶν πάσῃ
τέχνῃ καὶ μηχανῇ μετ' εὐνοίας [1]ἀκροασαμένους ἡμῶν διὰ
τέλους, ὅ τι ἂν ὑμῖν ἄριστον καὶ εὐορκότατον [2]νομίσητε
εἶναι, τοῦτο ψηφίσασθαι.

γ'. Πρῶτον μὲν οὖν, ὦ τρόπῳ κηδεσταὶ ἡμῖν ἐγένοντο,
διδάξω ὑμᾶς. στρατηγῶν γὰρ Κόνων περὶ Πελοπόννησον,
τριηραρχήσαντι τῷ ἐμῷ πατρὶ πάλαι φίλος γεγενημένος,
ἐδεήθη δοῦναι τὴν ἀδελφὴν αἰτοῦντι τῷ [3]υἱεῖ τῷ Νικοφήμου.
ὁ δὲ ὁρῶν αὐτοὺς ὑπ' ἐκείνου τε πεπιστευμένους γεγονότας 621
τε ἐπιεικεῖς τῇ [4]πόλει ἔν τε τῷ τότε χρόνῳ ἀρέσκοντας,
ἐπείσθη δοῦναι, οὐκ εἰδὼς τὴν ἐσομένην διαβολήν· [5]ἀλλ' ὅτε

[1] ἀκροασαμένων T. [2] νομίζηται T. A. νομίζητε R. [3] υἱῖ A. [4] τε πόλει ἔν γε R. [5] ἄλλως τε T. R. A.

'Εν τῇ πόλει] Malui abesse ἐν. Καὶ σπάνιν ἀργυρίου, ἣ νῦν ἔστι τῇ πόλει. *pauxillulum nummorum, quod hæc publicatio in ærarium retulit.* Infra: Εἰ — ἐκείνου ἀποδημήσαντος καὶ ἐν διαβολῇ γενομένου ἐδημεύθη ἡ οὐσία, καὶ μὴ ἐγένετο τῇ πόλει πραθέντων ἁπάντων τέτταρα τάλαντα ἀργυρίου. Taylor.

Καὶ τοῦ ἀγῶνος etc.] Puto deesse ταῦτα. καὶ ταῦτα τοῦ ἀγῶνος, vel ἄλλως τε καὶ τοῦ ἀγῶνος etc. *præsertim cum hæc causa adversus Publicum instituta sit.* quod et Vanderheidius in sua Versione secutus est. Markland.

Δέομαι δ' ὑμῶν — ἀκροασαμένων ἡμῶν etc.] Notat Stephanus in MS. esse ἀκροασαμένους: quam Lysiæ esse scripturam minime dubito. Fusius dixi ad Orat. X. δέομαι ὑμῶν — ἐνθυμουμένους etc. Nempe intelligendum est ὑμᾶς ante hos Accusativos: quasi scriptum esset: δέομαι δ' ὑμῶν, ὑμᾶς ἀκροασαμένους ἡμῶν, ψηφίσασθαι. Sic Orat. XXVII. οὐδὲν δεινὸν δόξει αὐτοῖς εἶναι, ὑμᾶς ἐξαπατήσαντας, ἐκ τῶν ὑμετέρων ὠφελεῖσθαι. id est, δεινὸν αὐτοῖς, αὐτοὺς ἐξαπατήσαντας ὑμᾶς, ὠφελεῖσθαι. Markland.

Τὴν ἀδελφὴν] Τὴν ἐμὴν sc. quod tu restituas. Et modo pro υἱῖ, quod nemo dixerit, υἱεῖ cum Scal. et Manuscripto Coisl. Orator adv. Neær. 'Ομογνώμων καὶ ὁ πατὴρ ἐγένετο ὁ ἐμὸς τῇ τοῦ δήμου δωρεᾷ· Καὶ ἔδωκεν 'Απολλοδώρῳ τῷ υἱεῖ τῷ ἐκείνου θυγατέρα μὲν αὑτοῦ, ἀδελφὴν δὲ ἐμήν. Taylor. Subaudi τὴν ἐμήν. non patris mei sororem, sed meam. Reisk.

Αὐτοὺς] Nicophemum et Aristophanem. Idem.

'Εκείνου] A Conone puta. Idem.

'Επιεικεῖς, τῇ τε πόλει ἐν τῷ τότε χρόνῳ ἀρέσκοντας] Sic de meo dedi. *commodos, et civitati tum quidem approbatos.* nam postmodum graviter ab iis offensa fuit civitas, ut tam sævas ab iis pœnas sumeret. Idem.

"Αλλως τε καὶ] Vulgo *præsertim*, hic accipio *et eo magis quod quilibet vestrum.* Auger.

"Αλλως τε καὶ ὑμῶν ὁστισοῦν ἂν ἐκείνοις ἠξίωσε κηδεστὴς γενέσθαι] Nemo animadvertit nexum his verbis plane deesse. Memorabilis est lectio Codd. Coisl. et Vindob. quam in libellum variarum lectionum rejecit Reiskius, e qua tamen unice sanandus est hic locus. Ibi enim scriptum exstat ἄλλοτε καί: quæ verba si bene distinguantur, veram continent lectionem: ἀλλ' ὅτε καὶ ὑμῶν ὁστισοῦν ἐκείνοις ἠξίωσε κηδεστὴς γενέσθαι. *filiam ei in*

καὶ ὑμῶν ὁςτιςοῦν ἂν ἐκείνοις ἠξίωσε κηδεστὴς γενέσθαι,
ἐπεὶ ὅτι γε οὐ χρημάτων ἕνεκα, ῥᾴδιον γνῶναι ἐκ τοῦ βίου
παντὸς καὶ τῶν ἔργων τῶν τοῦ πατρός. ἐκεῖνος γὰρ ὅτ' ἦν
ἐν τῇ ἡλικίᾳ, παρὸν μετὰ πολλῶν χρημάτων γῆμαι ἄλλην,
622 τὴν ἐμὴν μητέρα ἔλαβεν οὐδὲν ἐπιφερομένην· ὅτι δὲ Ξενο-
φῶντος ἦν θυγάτηρ τοῦ Εὐριπίδου υἱέος, ὃς οὐ μόνον ἰδίᾳ
χρηστὸς ἐδόκει εἶναι, ἀλλὰ καὶ στρατηγεῖν αὐτὸν ἠξιώσατε,
ὡς ἐγὼ ἀκούω. τὰς τοίνυν ἐμὰς ἀδελφὰς θελόντων τινῶν
λαβεῖν ἀπροίκους πάνυ πλουσίων οὐ δέδωκεν, ὅτι ἐδόκουν
κάκιον γεγονέναι· ἀλλὰ τὴν μὲν Φιλομήλῳ τῷ Παιανιεῖ, ὃν
623 οἱ πολλοὶ βελτίονα ἡγοῦνται εἶναι ἢ πλουσιώτερον, τὴν δὲ
πένητι γεγενημένῳ οὐ διὰ κακίαν, ἀδελφιδῷ δὲ Φαίδρῳ [1] ὄντι
Μυῤῥινουσίῳ, ἐπιδοὺς τετταράκοντα μνᾶς, καὶ Ἀριστοφάνει

[1] ὄντι Φαίδρῳ A.

matrimonium collocavit, cum nondum sciret futuram calumniam; sed cum vestrum unusquisque affinitatem cum iis lubens contraxisset. SLUITER.

Ὁστισοῦν] Οὐδενὸς ὄντος ὅστις οὐκ. CONT.

Ἐκείνοις] Cum illis, qui toties hac oratione commemorantur, patre Nicophemo, et Aristophane filio, affinitatem contrahere. REISK.

Οὐ χρημάτων ἕνεκα] Subaudi τοῦτο ἐποιήσαμεν, aut a communi ἠξίωσεν ὁ πατὴρ αὐτοῖς κηδεστὴς γίγνεσθαι. IDEM.

Ἄλλην] Subaudi præter eam, unde natus ego sum. IDEM.

Ὅτι] Lege: αὕτη. Ita s. c. Alcib. Ὅτι pro οὗτος. TAYLOR. Bene habet vulgata. idem est ac si dixisset: ἔγημεν αὐτὴν, οὐδὲν μὲν ἐπιφερομένην, δι' εὐγένειαν δέ. ἦν γὰρ Ξενοφῶντος. REISK.

Ξενοφῶντος] Xenophontes plures recenset Menag. ad Laert. Fabric. Bibl. Gr. III. 4. Hic est ille, quem memorat Thucyd. II. 70. 79. quem imperatorio munere præclare defunctum esse exinde discimus. Τὸ ὃς ergo referendum est omnino non ad Euripidem personam viciniorem, sed Xenophontem Euripidis filium. Hunc Euripidem Tragicum fuisse contendit Barnesius, cui tamen ægre assentior. TAYLOR.

Κάκιον] Nihil video, nisi hic legendum sit κακίονες vel κακίους. SLUITER.

Τὴν δὲ κ. τ. λ.] Deest nomen viri et apponenda est nota hiatus sic, τὴν δὲ * * πένητι γεγενημένῳ. Ex posterioribus autem videtur debere poni sic: τὴν δὲ Ἀριστοφάνει πένητι γεγενημένῳ. *Aristophani in paupertatem delapso.* PALMER. Peritus rerum æstimator facile videbit, mihi, dum in his notis Palmerium a tergo sequor, aliud negotium imponi præter id, quod, ubi Lysiam recudendum sumpsi, solum dari credidi. Jam si illi auscultaveris, ita scripsisse existimabitur Lysias: Τὴν μὲν Φιλομήλῳ — τὴν δὲ Ἀριστοφάνει πένητι γεγενημένῳ, οὐ διὰ κακίαν, ἀδελφιδῷ δὲ Φαίδρῳ ὄντι Μυῤῥινουσίῳ, ἐπιδοὺς τετταράκοντα μνᾶς, καὶ Ἀριστοφάνει τὸ ἴσον. Quo quid absurdius excogitari possit? Quid igitur agendum est? Homo duas filias (nam duas solum domi habebat, ut liquet, ταῖν θυγατέροιν enim dicetur modo) elocat unam Philomelo, alteram Phædro fratris filio, ut lege potuit. Dos erat XL. Minæ. Phædro autem, ut videtur, emortuo, ejus viduam, totidem etiam minis pro dote numeratis, Aristophani nuptum dedit. Τὴν δὲ, πένητι γεγενημένῳ, οὐ διὰ κακίαν, ἀδελφιδῷ δὲ ὄντι, Φαίδρῳ Μυῤῥινουσίῳ, ἐπιδοὺς τετταράκοντα μνᾶς, καὶ Ἀριστοφάνει τὸ ἴσον. Ecce verbum unum non infercivi: literulam unam non sollicitavi. TAYLOR. Verti ego, ac si exaratum sic fuisset: οὐ διὰ κακίαν δὲ (scil. πένητι γεγενημένῳ). *pauperi quidem facto, non tamen turpibus de causis.* Jam addit causam, quare pater huic Phædro suam filiam in matrimonium collocarit: ἀδελφιδῷ ὄντι, quoniam is e fratre suo nepos esset. Jam nomen et tribum indicat: Φαίδρῳ τῷ Μυῤῥινουσίῳ. REISK.

Μνᾶς, καὶ] Videtur ἃς interponendum. nam τὸ ἴσον accipio adverbialiter pro ἐξ ἴσου, κατὰ τὸ ἴσον. Subaudi a communi ἔδωκεν. eandem filiam pater elocavit, primum Phædro, deinde, Aristophani, Nicophemi filio, sive quod prior maritus, Phæder, vivis excessisset, sive quod necesse habuisset uxorem vivus a se

τὸ ἴσον. πρὸς δὲ τούτοις ἐμοὶ πολλὴν ἐξὸν πάνυ προῖκα
λαβεῖν, ἐλάττω συνεβούλευσεν, ὥςτ' εὖ εἰδέναι ὅτι κηδεσταῖς
χρησοίμην κοσμίοις καὶ σώφροσι. καὶ νῦν ἔχω γυναῖκα τὴν
Κριτοδήμου θυγατέρα τοῦ Ἀλωπεκῆθεν, ὃς ὑπὸ Λακεδαι-
μονίων ἀπέθανεν, ὅτε ἡ ναυμαχία ἐγένετο ἐν Ἑλλησπόντῳ.
καίτοι, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, ὅςτις αὐτός τε ἄνευ χρημάτων
ἔγημε, ταῖν [1] τε θυγατέροιν πολὺ ἀργύριον ἐπέδωκε, τῷ τε 624
υἱῷ ὀλίγην προῖκα ἔλαβε, πῶς οὐκ εἰκὸς περὶ τούτου πιστεύ-
ειν ὡς οὐχ ἕνεκα χρημάτων τούτοις κηδεστὴς ἐγένετο;

δ'. Ἀλλὰ μὴν ὅ γε Ἀριστοφάνης ἤδη ἔχων τὴν γυναῖκα,
ὅτι πολλοῖς ἂν μᾶλλον ἐχρῆτο ἢ τῷ ἐμῷ πατρὶ, ῥᾴδιον
γνῶναι· ἥ τε γὰρ ἡλικία πολὺ διάφορος, ἥ τε φύσις ἔτι
πλέον· ἐκείνῳ μὲν γὰρ [2] ἦν τὰ ἑαυτοῦ πράττειν, Ἀριστοφάνης
δὲ οὐ μόνον τῶν ἰδίων ἀλλὰ καὶ τῶν κοινῶν ἐβούλετο
ἐπιμελεῖσθαι, καὶ εἴ τι ἦν αὐτῷ ἀργύριον, [3] ἀνάλωσεν
ἐπιθυμῶν τιμᾶσθαι. γνώσεσθε δὲ ὅτι ἀληθῆ λέγω, ἐξ
αὐτῶν ὧν ἐκεῖνος ἔπραττε. πρῶτον μὲν γὰρ, βουλομένου
Κόνωνος πέμπειν τινὰ εἰς Σικελίαν, ᾤχετο ὑποστὰς μετὰ
Εὐνόμου [4] καὶ Λυσίου, φίλου ὄντος καὶ ξένου, τὸ πλῆθος τὸ 625
ὑμέτερον πλεῖστα ἀγαθὰ πεποιηκότος, ὡς ἐγὼ ἀκήκοα τῶν
ἐν Πειραιεῖ [5] παραγενομένων. ἦσαν δ' ἐλπίδες τοῦ πλοῦ
πεῖσαι Διονύσιον κηδεστὴν μὲν γενέσθαι Εὐαγόρᾳ, πολέμιον

[1] τε om. T. [2] ἦν ἱκανὸν τὰ A. [3] ἀνήλωσεν T. R. A. [4] τοῦ A. [5] τῶν παραγεν. T. R. A.

dimittere, ob aliam divitem ἐπίκληρον, quæ ei ducenda obtigisset, sive quacunque alia de causa. IDEM. τὸ ἴσον est appositio ad τετταράκοντα μνᾶς. καὶ mihi videtur respondere voci Latinæ *ac*. τὸ ἴσον καὶ Ἀριστοφάνει, ad verbum *æqualem summam ac Aristophani*, scil. dederat. AUGER.

Ἐμοὶ] Malim κἀμοί. REISK.

Ταῖν θυγατέροιν] Π. ταῖν τε θυγατέροιν. H. STEPH. TAYLOR. καὶ ταῖν vel ταῖν τε. CONT. Numerus dualis declarat patrem ejus qui loquitur duas tantum habuisse filias. Itaque supponi debet Aristophanem duxisse alteram, quæ nupta prius Phædro per hujus mortem facta erat vidua. AUGER.

Τούτοις] Nicophemo et Aristophani. REISK.

Πολλοῖς] Potius ἄλλοις. TAYLOR. Mutandum si quid est, potius utrumque corrumpulemus, ut legatur πολλοῖς ἄλλοις μᾶλλον, omisso ἂν hic loci inutili. et nescio, an ἄλλοις in ἂν lateat. REISK.

Ἐκείνῳ κ. τ. λ.] Si desit, quod quidem suspicor, tu ita restituas ad normam Attice loquendi: ἐκείνῳ μὲν γὰρ ἱκανὸν ἦν τὰ ἑαυτοῦ πράττειν. TAYLOR.

Ἐκείνῳ] Patri meo puta. REISK.

Γὰρ ἦν] Γὰρ ἀγαπητὸν ἦν. CONT. Interponendum videtur προσφιλὲς, aut ἥδιον, aut ἱκανὸν, aut προὔργου, aut διὰ σπουδῆς, aut tale quid aliud. REISK.

Ἀνήλωσεν] Subaudi εἰς ταῦτα. IDEM.

Εὐνόμου καὶ Λυσίου] F. Εὐνόμου τοῦ Λυσίου. Monui alibi. TAYLOR.

Τὸ πλῆθος] Malim καὶ τὸ πλῆθος, aut τό τε πλ. REISK.

Παραγενομένων] Scil. τῷ Λυσίᾳ τὸ ὑμέτερον πλῆθος εὖ ποιοῦντι. orator hic ipse sibi testatur. IDEM.

δὲ Λακεδαιμονίοις, φίλον δὲ καὶ σύμμαχον τῇ πόλει τῇ
ὑμετέρᾳ. καὶ ταῦτ᾽ ἔπραττον πολλῶν κινδύνων ὑπαρχόντων
πρὸς τὴν θάλασσαν καὶ τοὺς πολεμίους, καὶ ἔπεισαν
Διονύσιον μὴ πέμψαι τριήρεις ἃς τότε παρεσκευάσατο
Λακεδαιμονίοις. μετὰ δὲ ταῦτα ἐπειδὴ οἱ πρέσβεις ἧκον
ἐκ Κύπρου ἐπὶ τὴν βοήθειαν, οὐδὲν ἐνέλιπε προθυμίας
σπεύδων. ὑμεῖς δὲ τριήρεις αὐτοῖς ἔδοτε καὶ τἆλλα ἐψηφί-
σασθε· ἀργυρίου δ᾽ εἰς τὸν ἀπόστολον ἠπόρουν. ὀλίγα μὲν
γὰρ ἦλθον ἔχοντες χρήματα, πολλῶν δὲ προσεδεήθησαν·
οὐ γὰρ [1] μόνον εἰς τὰς ναῦς, ἀλλὰ καὶ πελταστὰς ἐμισθώ-
σαντο καὶ ὅπλα ἐπρίαντο. Ἀριστοφάνης δ᾽ οὖν τῶν χρη-
μάτων τὰ μὲν πλεῖστα αὐτὸς παρέσχεν· ἐπειδὴ δὲ οὐχ
ἱκανὰ ἦν, τοὺς φίλους ἔπειθε δεόμενος καὶ ἐγγυώμενος, καὶ
626 τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ ὁμοπατρίου ἀποκειμένας παρ᾽ [2] αὐτῷ
τεσσαράκοντα μνᾶς εἰπὼν κατεχρήσατο. τῇ δὲ προτεραίᾳ
ᾗ [3] ἡ ἀνήγετο, εἰσελθὼν [4] ὡς τὸν πατέρα τὸν ἐμὸν ἐκέλευσε 154. 1
χρῆσαι ὅ τι εἴη ἀργύριον· προσδεῖν γὰρ ἔφη πρὸς τὸν μισθὸν
τοῖς πελτασταῖς. ἦσαν δ᾽ ἡμῖν ἔνδον ἑπτὰ μναῖ· ὁ δὲ καὶ
ταύτας λαβὼν κατεχρήσατο. τίνα γὰρ οἴεσθε, ὦ ἄνδρες
δικασταί, φιλότιμον μὲν ὄντα, ἐπιστολῶν δὲ ἡκουσῶν αὐτῷ
627 παρὰ τοῦ πατρὸς [5] μηδὲν ἀπορήσειν ἐκ Κύπρου, ᾑρημένον δὲ

[1] μόνον ἐπιβάτας εἰς A. [2] αὐτῷ A. [3] ἡ om. T. R. A. [4] εἰς T. [5] μηδὲν εὐπορήσειν ἐκ Κύπρου T. ἐκ Κύπρου μηδενὸς ἀπορήσειν A.

Ἔπραττον] Nempe, Aristophanes et Eunomus. AUGER.

Ἧκον] E Cypro huc Athenas. REISK.

Σπεύδων] Subaudi ὑπὲρ αὐτῶν. IDEM.

Εἰς τὸν ἀπόστολον] Ad comparandum milites classiarios et remiges. IDEM.

Εἰς τὰς ναῦς] Subaudi a communi προσεδεήθησαν πολλῶν χρημάτων. videtur tamen potius deesse ἐπιβάτας post μόνον. non solum milites classiarios conducebant pacta mercede. IDEM.

Ἐμισθώσαντο — ἐπρίαντο] *conduxerunt — emerunt*, i. e. conducturi erunt — empturi erant. AUGER.

Ἔπειθε] Sc. παρέχειν. REISK.

Εἰπὼν] Nescio, quo errore λαβὼν in εἰπὼν deflectebat: deflectebat tamen. Λαβὼν est enim quodammodo vox *usuraria*, et de mutuum *sumente* proprie dicitur. Noster exigua intercapedine: ἦσαν δ᾽ ἡμῖν ἔνδον ἑπτὰ μναῖ· ὁ δὲ καὶ ταύτας λαβὼν κατεχρήσατο. Et deinde: ἑπτὰ μνᾶς ἃς ᾤχετο λαβὼν παρὰ τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ. Xenoph. Memorab. I. 2. πρότερον ἄν τίς μοι δοκεῖ ἐν τῇ ὁδῷ ζητῶν εὑρεῖν, ἢ δανειζόμενος λαβεῖν. Demosth. c. Aphob. I. Τὴν μὲν τοίνυν προῖκα τοῦτον τὸν τρόπον εἶχε λαβών. Et postea, paucis interjectis: ταῦτα μὲν οὕτως ὑμῖν ἐπιδείκνυμι λαβόντα, καὶ ἔχειν ὁμολογήσαντα, μαρτύρων ἐναντίον τούτων. Huc alludit Dionys. Halicarn. π. Συνθεσ. ὀνομάτ. §. 3. Διὰ τῶν εὐτελεστάτων — ὀνομάτων πέπλεκται πᾶσα ἡ λέξις, οἷς ἂν καὶ γεωργὸς — καὶ πᾶς ὁ μηδεμίαν ὥραν τοῦ λέγειν εὖ ποιούμενος ἐξ ἑτοίμου λαβὼν ἐχρήσατο. TAYLOR. Opinor: λαβών. Mox, pro εἰς τὸν πατέρα, Stephani MS. ὡς: recte. MARKLAND. Cum prius hac de re ad fratrem retulisset, ejusque consensum impetrasset. REISK. εἰπὼν potest servari, quum sensum nitidum exhibeat, et tunc κατεχρήσατο reget τεσσαράκοντα μνᾶς, quod salva Græcitate potest fieri. AUGER.

Ἧ] Ἡ MSS. Fortass. ᾗ ἡ. Vid. Lect. Lysiac. c. 1. TAYLOR.

Ἀπορήσειν] Rescribe εὐπορήσειν. (Quas voces, cum similiter fere in Ma-

πρεσβευτὴν καὶ μέλλοντα πλεῖν ὡς Εὐαγόραν, ὑπολείπεσθαι ἄν τι τῶν ὄντων, ἀλλ᾽ [1] οὐχ ὅσ᾽ ἦν δυνατὸς, πάντα παρασχόντα χαρίσασθαι ἐκείνῳ [2] τε καὶ κομίσασθαι μὴ ἐλάττω; ὡς τοίνυν ταῦτ᾽ ἐστὶν ἀληθῆ, κάλει μοι [3] Εὔνομον.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

έ. Τῶν μὲν μαρτύρων ἀκούετε, οὐ μόνον ὅτι [4] ἔχρησαν 628
ἐκείνου δεηθέντος, ἀλλὰ καὶ ὅτι ἀπειλήφασιν· ἐκομίσθη γὰρ
αὐτοῖς ἐπὶ τῆς τριήρους. ῥᾴδιον μὲν οὖν ἐκ τῶν εἰρημένων
γνῶναι, ὅτι τοιούτων καιρῶν συμπεσόντων οὐδενὸς ἂν ἐφεί-
σατο τῶν ἑαυτοῦ· ὃ δὲ μέγιστον τεκμήριον· Δῆμος γὰρ ὁ
[5] Πυριλάμπους, τριηραρχῶν εἰς Κύπρον, ἐδεήθη μου προσ-
ελθεῖν αὐτῷ, λέγων ὅτι ἔλαβε σύμβολον παρὰ βασιλέως 629

[1] οὐκ εἴην T. οὐχὶ ὢν ἦν R. A. [2] τε ἐκείνῳ A. [3] Εὔνομον καὶ τοὺς ἄλλους. A. [4] ἐχρήσαντο T. R. ἔχρησαν τὸ ἀργύριον A. [5] Πυριλαμποῦς T. R. A.

nuscriptis exarentur, miror ab imperitis exscriptoribus non sæpius confundi. Vid. Canter. de rat. emend. Græcos auctores. IDEM. Potius: μηδενὸς ἀπορήσειν ἐν Κύπρῳ. *nihil illi defuturum in Cypro*, id est, ἐπειδὰν εἰς Κύπρον ἀφίκοντο, ut infra loquitur. sic mox: ἀγαθῶν ἄλλων καὶ χρημάτων ἐν πάσῃ τῇ ἠπείρῳ. MARKLAND. Revocavi lectionem vetustam ἀπορήσειν, pro qua Taylor εὐπορήσειν suffecerat. verum ἐκ Κύπρου nonnihil adhuc me morantur; quæ vocabula bene si habent, loco videntur non suo stare, sed pone παρὰ τοῦ πατρὸς collocanda esse. literæ eum crebræ ad Aristophanem ad ipsius patre Nicophemo venirent, quibus certior fiebat, illuc, in Cyprum, si venisset, nihil ipsi defuturum esse. De μηδενὸς cum Marklando facio. REISK. fuisse. Hujusmodi errorem, mirandum sane in Viro tam erudito et diligenti, admisit Schottus in Præfatiuncula sua ad has Orationes. MARKLAND.

Ἀλλ᾽ οὐκ εἴην, κ. τ. λ.] Corrupte hæc, sed corruptius adhuc Ald. ἀλλ᾽ οὐκ εἶον ἦν δυνατὸς. Vidit Scal. ἀλλ᾽ οὐχ ὧν ἦν δυνατὸς κ. τ. λ. TAYLOR. Fort. ἀλλ᾽ οὐκ ἂν εἴη δυνατόν. vel si retineas δυνατὸς, scribendum παρασχών. MARKLAND. παρασχόντα accipe pro παρασχεῖν, subaudiendo ἂν et οἴεσθε. AUGER.

Χαρίσασθαι] Subaudi ὥστε. IDEM.

Ἐκείνῳ] Evagoræ puta. REISK.

Κάλει μοι Εὔνομον. ΜΑΡΤΥΡΕΣ. τῶν μὲν μαρτύρων ἀκούετε] Satis absurde. quomodo enim *Testes*, quum *unus* tantum Eunomus citetur? Lego: κάλει μοι Εὔνομον καὶ Λυσίαν. ΜΑΡΤΥΡΕΣ. τῶν etc. nimirum hi sunt, quos supra conjunxit, ὑποστὰς μετὰ Εὐνόμου καὶ Λυσίου. Lysias omittebatur, opinor, quia Scribis absurdum videbatur aliquem jubere *seipsum* appellari: non reputantibus, hanc Orationem non ab ipso Lysia, sed ab Aristophane quodam dictam

Ἐχρήσαντο] Ἔχρησαν. CONT. Imo vero ἔχρησαν τὸ duobus divisis vocabulis leg. iisque addendum voc. ἀργύριον. ut sit ἔχρησαν τὸ ἀργύριον, ἐκείνου δεηθέντος. *se* (testes) *mutuo dedisse æs* (cujus nempe summa illis a testibus edita fuerat), *illo* (Aristophane puta) *rogante*. REISK.

Ἐπὶ τῆς τριήρους] F. ἐπὶ τὰς τριήρεις. TAYLOR. Triremis illa designatur publica civitatis Atheniensis, quæ Aristophanem, ut legatum reipublicæ ad Evagoram, illuc pervexerat. illa igitur triremis, cum e Cypro Athenas redisset, attulerat quoque æs ab Aristophane Athenis ab amicis mutuo sumptum pro legatis e Cypro Athenas missis. et sic creditores æs suum recuperaverant. REISK.

Προσελθεῖν αὐτῷ] Subaudi ἐμέ. Ad Aristophanem redit αὐτῷ. IDEM.

Σύμβολον φιάλης χρυσῆς] Si hæc vera sit scriptura, et non legendum φιάλην χρυσῆν, egregie illustrat locutionem Matthæi XXIV. 30. τὸ σημεῖον τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, *signum filii hominis*, id est, *signum, quod est filius hominis*: Genitivus pro Nominativo appositivo. Sic XII. 29. τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ, *signum Jonæ*, pro *signum Jonas*, vel, *quod est Jonas*. Actor. IV. 22. τὸ σημεῖον τοῦτο τῆς ἰάσεως, id est, ἡ ἴασις. 2 Cor. I. 22, et V. 5. δοὺς τὸν ἀῤῥαβῶνα τοῦ πνεύματος, id est, τὸ Πνεῦμα. Lucas IV. 33. ἔχων πνεῦμα δαιμονίου ἀκαθάρτου, hoc est ἔχων πνεῦμα δαιμόνιον ἀκάθαρτον. vox enim πνεῦμα per se sæpe denotat *spiritum malum*. Rom. IV. 11. σημεῖον ἔλαβε περι-

630 τοῦ μεγάλου [1] φιάλην χρυσῆν, ὡς [2] Ἀριστοφάνη λαβεῖν
[3] ἑκκαίδεκα μνᾶς ἐπ' αὐτῇ, [4] ὡς ἔχοι ἀναλίσκειν εἰς τὰς
τριηραρχίας· ἐπειδὴ δὲ εἰς Κύπρον ἀφίκοιτο, [5] λύσασθαι
ἀποδοὺς εἴκοσι μνᾶς· πολλῶν γὰρ ἀγαθῶν καὶ [6] ἄλλων
631 χρημάτων εὐπορήσειν διὰ τὸ σύμβολον ἐν πάσῃ τῇ ἠπείρῳ.
Ἀριστοφάνης τοίνυν ἀκούων μὲν ταυτα Δήμου, δεομένου δέ
μου, μέλλων δ' ἄξειν χρυσίον, τέτταρας δὲ μνᾶς τόκον
λήψεσθαι, οὐκ ἔφη εἶναι, ἀλλ' ὤμνυε καὶ προσδεδανεῖσθαι
τοῖς ξένοις ἄλλοθεν, [7] ἐπειδὴ * * * ἥδιστ' ἀνθρώπων ἄγειν
τε [8] εὐθὺς ἐκεῖνο τὸ σύμβολον καὶ χαρίσασθαι ἡμῖν ἃ

[1] φιάλης μὲν χρυσῆς, ἃς T. R. φιάλην μὲν χρυσῆν αὐτὸν A. [2] Ἀριστοφάνην T. R. A. [3] δανείσαντα ἑκκαίδ. A. [4] ἃς T. R. A. [5] λύσεσθαι A. [6] ἄλλων καὶ A. [7] ἐπειδὴ ἥδιστ' T. R. ἐπεὶ δὴ ἥδιστ' ἂν A. [8] εὐθὺς om. T.

τομῆς, id est, περιτομὴν, quemadmodum etiam habent nonnulli Codices, ut non male, ita nec recte isto loco. Sic ἡ κοίμησις τοῦ ὕπνου, Ioan. XI. 13. *quies, vel sopor ille, qui est somnus.* est enim differentia inter κοίμησιν et ὕπνον, atque Ista sine Hoc obtingere ægroto potuit, quemadmodum *sopor* sine *somno.* non recte igitur puto Vulgat. vertere: *de dormitione somni.* hoc enim esset *de somno somni.* Ita Æschines contra Timarch. §. λζ'. οἱ τὸν τῶν νόμων παρακαταθήκην ἔχοντες, pro τοὺς νόμους. *depositum, quod est Leges.* Sic et Thucydides III. 45. θανάτου ζημία πρόκειται, pro θάνατος. *pœna, quæ est mors.* MARKLAND. μὲν aut delendum est, aut cum μιᾶς mutandum, aut, si mavis, cum μεγάλης. σύμβολον φιάλης est φιάλη δεδομένη τινὶ ἐπὶ τῷ εἶναι σύμβολον. Persiæ rex Græcorum iis, quibus uti vellet pro agentibus in rebus suis, dare solebat ejusmodi tesseras, phialas vel pateras e. c. aureas, aut annulos, torques, in arrham fidei, quo qui ea proferent, fidem invenirent apud eos, quibuscum aliquid in causa regia agerent. Sed rex Persiæ tum socius erat Evagoræ. Confer. Epistola 12. Æschinis. REISK.

Ὡς Ἀριστοφάνην] Nonnulla hic, quæ omitti videntur, locum turbant. TAYLOR.

Λαβεῖν ἑκκαίδεκα μνᾶς ἐπ' αὐτῇ] Male λαβεῖν: non enim *accipere* Aristophanem, sed *dare* banc pecuniam, voluit Demus. Lego: βαλεῖν. *deponere*, tradere, *ponere* Horatius: "Quærit Kalendis ponere." *committere* Vet. Interpres Matt. XXV. 27. ἔδει οὖν σε βαλεῖν τὸ ἀργύριόν μου τοῖς τραπεζίταις. *oportuit ergo te* COMMITTERE *pecuniam meam nummulariis.* pro *commisisse.* Diog. Laertius, Socrat. τιθέντα γοῦν τὸ βαλλόμενον, κέρμα ἀθροίζειν· εἶτ' ἀναλώσαντα, πάλιν τιθέναι. Isocrates in Amart. συμβάλλειν hoc vocat, et opponit τῷ λαμβάνειν: Καὶ ὅτε, ἃ οὐκ ἔλαβεν, ἀποτίνειν ἠναγκάζετο, τότε καὶ ἃ μὴ συνέβαλεν, ἤλπιζε πράξασθαι; Usitatissimum est καταβάλλειν. MARKLAND. Post λαβεῖν deesse videtur δανείσαντα, ut Aristophanes illam pateram sibi tantisper servaret (donec nempe relueretur) ubi pro ea mutuo dedisset Demo sedecim minas. pro quibus XVI. minis se, Demum, illi, Aristophani, spondere refundendas XX. minas, ubi in Cyprum appulisset. REISK.

Λύσασθαι] Π. λύσεσθαι. H. STEPHAN.

Ἃς ἔχοι] Id est, ὅπως δύναιτο αὐτάς. *quo posset* (Demus puta) *eas insumere in munia trierarchalia.* REISK.

Ἀγαθῶν καὶ ἄλλων χρημάτων] Π. ἀγαθῶν ἄλλων καὶ χρημ. H. STEPHAN. Malim ἀγαθῶν, καὶ ἄλλων, καὶ χρημάτων. *se in copiis fore bonorum, tum aliorum, tum pecuniarum quoque.* Sunt enim χρήματα etiam in numero bonorum, verum tamen non sunt sola bona. propterea distinguit inter bona alius generis, et inter χρήματα, quo nomine præcipue præsens pecunia, sed et alia pretiosa, mundus, argentum factum, vestis, supellex, comprehenduntur. REISK.

Ἠπείρῳ] Apud Græcos Asia dicebatur ἡ ἤπειρος, et Asiani οἱ ἠπειρῶται. AUGER.

Δεομένου δέ μου] Non damnabo quidem, suspicor tamen a Lysia scriptum esse: δεομένου δι' ἐμοῦ. *per me rogante.* REISK.

Μέλλων δ' ἄξειν χρυσίον] Interpres: *quod et pecuniam recepturus esset.* ad sensum bene. sed dubito an ἄξειν idem sit, quod κομίσεσθαι: saltem in scriptore prosaico. MARKLAND. Ἄγειν χρυσίον, *habere, et secum quoquo eat ducere vas aureum.* REISK.

Ἥδιστ' ἀνθρώπων ἄγειν τε — καὶ χαρίσασθαι etc.] Deesse videtur ἄν. nisi legas ἄξειν et χαρίσεσθαι. MARKLAND.

ἐδεόμεθα. ὡς δὲ ταῦτ' ἐστὶν ἀληθῆ, μάρτυρας ὑμῖν παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

ὅτι μὲν τοίνυν οὐ κατέλιπεν Ἀριστοφάνης ἀργύριον οὐδὲ χρυσίον, ῥᾴδιον γνῶναι ἐκ τῶν εἰρημένων καὶ μεμαρτυρημένων· χαλκώματα δὲ σύμμικτα οὐ πολλὰ ἐκέκτητο, ἀλλὰ καὶ ὅθ' εἱστία τοὺς παρ' Εὐαγόρου πρεσβεύοντας, αἰτησάμενος ἐχρήσατο. ἃ δὲ κατέλιπεν, ἀναγνώσεται ὑμῖν.

[1] ΑΠΟΓΡΑΦΗ ΧΡΗΜΑΤΩΝ.

ϛ'. Ἴσως ἐνίοις ὑμῶν, ὦ ἄνδρες δικασταί, δοκεῖ ὀλίγα 632
εἶναι· ἀλλ' ἐκεῖνο ἐνθυμεῖσθε, ὅτι [2] [πρὶν Νικοφήμῳ ἢ καὶ]
Ἀριστοφάνει, πρὶν τὴν ναυμαχίαν νικῆσαι, [3] οὐδὲν ἦν ἀλλ'
ἢ χωρίδιον μικρὸν Ῥαμνοῦντι. ἐγένετο [4] δ' ἡ ναυμαχία ἐπ'
Εὐβούλου ἄρχοντος. ἐν οὖν τέτταρσιν ἢ πέντε ἔτεσι, πρότερον μὴ ὑπαρχούσης [5] οὐσίας, χαλεπὸν, ὦ ἄνδρες δικα-
σταί, τραγῳδοῖς τε [6] δὶς χορηγῆσαι ὑπὲρ αὑτοῦ τε καὶ 633
τοῦ πατρὸς, καὶ τρία ἔτη συνεχῶς τριηραρχῆσαι, εἰσφοράς τε πολλὰς εἰσενηνοχέναι, οἰκίαν τε πεντήκοντα μνῶν πρια-

[1] ΑΠΟΓΡΑΦΗ ΧΡΗΜΑΤΩΝ om. T. R. A. [2] uncos om. T. R. uncos et πρὶν et ἢ om. A. [3] γῆ μὲν οὐκ ἦν T. R. A. [4] δὲ ναυμ. T. R. [5] αἰτίας T.A. [6] διαχορηγῆσαι T.

Σύμμικτα] Nulla arte facta, nullo delectu conquisita, vulgaria, trivialia. REISK. Miscellanea, diversi generis. AUGER.

Ἃ δὲ κατέλιπεν, ἀναγνώσεται ὑμῖν] Post hæc verba sequebatur *Indiculus* vel *Inventarium* rerum Aristophanis, quæ post mortem ejus in domo inveniebantur. hoc perlecto pergit Orator: Ἴσως ἐνίοις etc. Mox, delendum πρὶν ante Νικοφήμῳ. Deinde recte habet ναυμαχίαν νικῆσαι, intellecto τῷ κατὰ, idem quod ναυμαχίᾳ νικῆσαι. Æschines κατὰ Κτησιφ. §. π'. ὅτε Ἀθηναῖοι τὴν ἐν Νάξῳ ναυμαχίαν Λακεδαιμονίους καὶ Πόλλιν ἐνίκησαν. sic τὴν ἐν Μαραθῶνι μάχην νικήσας, Idem §. ξά. Vide Dinarchum p. 91. et p. 99. et Demosthenem Orat. contra Aristocratem. MARKLAND. Post ὑμῖν utique deest titulus, sive is est ἀνάγνωσις, sive κατάλογος χαλκωμάτων, sive χαλκώματα, sive ἀπόφανσις ἐπίπλων. REISK.

Πρὶν Νικοφήμῳ ἢ καὶ] Quatuor hæc vocabula inducenda videntur. IDEM. Delevi πρὶν et ἢ. Deinde supple commentando πρὶν Κόνωνα νικῆσαι κατὰ τὴν ναυμαχίαν. AUGER. πρὶν omittit Contius.

Πρὶν Νικοφήμῳ ἢ καὶ Ἀριστοφάνει] Magnum sententiæ detrimentum afferunt verba πρὶν Νικοφήμῳ ἢ καὶ Ἀριστοφάνει, quæ credo e margine in contextum irrespisse. Veri similius est enim hæc omnia profecta esse ab annotatore, qui in margine scripserit, sibi non constare de Nicophemo, an de Aristophane sermo esset, quam, quod voluit Reiskius, solum verbum Ἀριστοφάνει esse retinendum: ita enim nulla apparet causa, cur reliqua adderentur. Neque necesse est perspicuitatis causa adjici nomen Aristophanis, cum e superioribus clare appareat hæc de eo solo posse dici. SLUITER.

Ναυμαχία] Lege cum articulo ἡ ναυμαχία. REISK.

Εὐβούλου] Alii appellant Εὐβουλίδου. Archon erat Olymp. XCVI. 3. Conone feliciter rem gerente prope Cnidum. Vid. Pausan. Attic. c. I., Plutarch. in Lysandro, aliosque. TAYLOR.

Μὴ ὑπαρχούσης αἰτίας] Οὐσίας. CONT. Immo οὐσίας, uti et divinavit Schottus. TAYLOR. Optime. Deinde scribe: ὑπὲρ αὐτοῦ τε καὶ τοῦ πατρός. non αὑτοῦ. MARKLAND.

Δὶς χορηγῆσαι] Sic dedi de meo, duobus vocabulis, pro uno vulgari διαχορηγῆσαι. Bis Choregus fuit Aristophanes, semel pro se, iterum pro patre, ut e p. 488. 6. constat. REISK.

σθαι, γῆς τε πλέον ἢ τριακόσια πλέθρα κτήσασθαι, ἔτι δὲ πρὸς τούτοις οἴεσθαι χρῆναι ἔπιπλα πολλὰ καταλελοιπέναι. ἀλλ' οὐδὲ οἱ πάλαι πλούσιοι δοκοῦντες εἶναι [1] ἄξια λόγου ἔχοιεν [2] ἂν ἐξενεγκεῖν· ἐνίοτε γὰρ οὐκ ἔστιν, οὐδ' ἐάν τις πάνυ ἐπιθυμῇ, πρίασθαι τοιαῦτα [3] ἃ κτησαμένῳ
634 εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον ἡδονὴν ἂν παρέχοι. ἀλλὰ [4] τόδε σκοπεῖτε. τῶν ἄλλων ὅσων ἐδημεύσατε χρήματα, οὐχ ὅπως σκεύη ἀπέδοσθε, ἀλλὰ καὶ αἱ θύραι ἀπὸ τῶν οἰκημάτων [5] ἀφηρπάσθησαν· ἡμεῖς δὲ ἤδη δεδημευμένων καὶ ἐξεληλυθυίας τῆς ἐμῆς ἀδελφῆς [6] φύλακα κατεστήσαμεν τῇ ἐμῇ οἰκίᾳ, ἵνα μήτε θυρώματα μήτε ἀγγεῖα μήτε ἄλλο μηδὲν ἀπό-
635 λοιτο. ἔπιπλα δὲ ἀπεφαίνοντο πλείω ἢ χιλίων δραχμῶν, ὅσα οὐδενὸς πώποτ' ἐλάβετε. πρὸς δὲ τούτοις, καὶ πρότερον πρὸς τοὺς συνδίκους καὶ νῦν ἐθέλομεν πίστιν δοῦναι,

[1] ἄξιον T. R. A. [2] ἂν om. T. R. A. [3] ἃ om. T.
[4] τότε T. [5] ἀπεσπάσθησαν T. R. A. [6] φύλακας T. R. A.

Οἴεσθαι] Subaudi τινὰ ὑμῶν, aut ὑμᾶς. aptus est hic infinitivus ab illo superiori χαλεπόν. quanquam durum hoc mihi accidit, ut οἴεσθε in secunda persona plur. malim. *existimatis* oportere hunc Aristophanem. nam in χρῆναι subauditur τοῦτον. IDEM.

Ἀλλ' οὐδὲ οἱ πάλαι πλούσιοι δοκοῦντες εἶναι, ἄξιον λόγου etc.] Post vocem εἶναι Asteriscum poni debere puto. manifestus enim est defectus in connexu. Quæ sequuntur ita lego et distinguo: ἐνίοτε γὰρ οὐκ ἔστιν, οὐδ' ἐάν τις πάνυ ἐπιθυμῇ, πρίασθαι τοιαῦτα ἃ κτησαμένῳ etc. Vulgo deest ἃ. Οὐκ ἔστιν πρίασθαι, *non potes emere*, non possunt emi *talia, quæ* etc. MARKLAND. Ad ἄξιον λόγου subauditur πλῆθος ἐπίπλων aut χαλκωμάτων. Mox fort. ἔχοιεν ἄν. REISK.

Οὐκ ἔστιν] Sub. τὰ τοιαῦτα. AUGER.

Κτησαμένῳ] Lege: ἐνίοτε γὰρ οὐκ ἔστιν, οὐδ' ἐάν τις πάνυ ἐπιθυμῇ πρίασθαι, τοιαῦτα ἃ κτησαμένῳ κ. τ. λ. TAYLOR.

Τότε σκοπεῖτε τῶν] Π. τόδε σκοπεῖτε. τῶν —. H. STEPHAN. TAYLOR. MARKLAND. τόδε, vel τόγε, σκοπεῖτε. τῶν —. CONT.

Ἀπεσπάσθησαν] Ratiocinatur sic, præfectis ærarii iniquitatem exprobans: Aliorum, ait, proscriptorum bona cum sub hasta veneunt, non supellex tantum omnis, sed ipsæ adeo fores veneunt, quo domus ipsæ corruptæ minoris veneunt. et vel sic tamen multo minus illinc redit ad ærarium, quam e bonis Aristophanis rediit, cujus domum custodiendo cavimus, quominus corrumperetur. Et tamen pauxillum visum fuit ærario id, quod e bonis Aristophanis rediit; quanquam æquo fert animo, ex aliorum bonis, etiam amplioribus, venditis ad se minus redire. REISK.

Δεδημευμένων] *publicatis*, subaudi bonis Aristophanis. AUGER.

Ἐμῇ] Dele. TAYLOR. Fallitur. bene habet. hic enim est cardo totius causæ, utrius illa domus de jure sit, actoris, an ærarii; in proscriptis haberi debeat, necne. Suam esse ait actor, quod super ea domo quæ Aristophani quinquaginta minis constitisset, sibi plus quam tantundem debeatur. Debebat nempe Aristophanes actori. 1. quadraginta minas, dotem uxoris. 2. septem minas ab actoris patre Aristophani mutuo datas, expeditionem Cypriam apparanti. 3. fœnus illarum septem minarum in quinquennium et plus. Et domus illa Aristophanis uxori a marito pro hypotheca fuerat assignata, vel opposita; et frater mulieris viduæ erat, ubi pater deesset, ejus κύριος seu curator. REISK.

Ἀπεφαίνοντο] Scil. οἱ ἄρχοντες, vel οἱ ταμίαι. tabulas, quas a scribis suis consignari curassent, ærario inferendas exhibuerunt. Verum, ni fallor, activum in hac significatione usitatius est, quam medium. IDEM.

Συνδίκους] Subaudi τοῦ δήμου, *advocatos populi*, aut τοῦ δημοσίου, *advocatos ærarii*, qui fisci causas agerent contra privatos cum populo super bonis proscriptis litigantes. IDEM.

Νῦν] Post νῦν videtur πρὸς ὑμᾶς deesse. IDEM.

ἥτις ἐστὶ μεγίστη τοῖς ἀνθρώποις, μὴ ἔχειν τῶν Ἀριστοφάνους χρημάτων, ὀφείλεσθαι δὲ τὴν προῖκα τῆς ἀδελφῆς, καὶ ἑπτὰ μνᾶς ἃς ᾤχετο λαβὼν παρὰ τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ. πῶς ἂν οὖν εἶεν ἄνθρωποι ἀθλιώτεροι, ἢ εἰ τὰ σφέτερ' αὐτῶν ἀπολωλεκότες δοκοῖεν τἀκείνων ἔχειν; ὃ δὲ πάντων
155. δεινότατον, τὴν ἀδελφὴν ὑποδέξασθαι παιδία ἔχουσαν πολλά, καὶ ταῦτα τρέφειν, μηδ' αὐτοὺς ἔχοντας μηδέν, ἐὰν ὑμεῖς τὰ ὄντ' ἀφέλησθε.

ζ'. Φέρε πρὸς θεῶν Ὀλυμπίων· οὕτω γὰρ σκοπεῖτε, ὦ δικασταί. εἴ τις ὑμῶν ἔτυχε δοὺς Τιμοθέῳ τῷ Κόνωνος τὴν θυγατέρα ἢ τὴν ἀδελφήν, καὶ ἐκείνου ἀποδημήσαντος καὶ ἐν διαβολῇ γενομένου ἐδημεύθη ἡ οὐσία, καὶ μὴ ἐγένετο τῇ πόλει πραθέντων ἁπάντων τέτταρα τάλαντα ἀργυρίου, 636
διὰ [1] τοῦτο [2] ἠξιοῦτε [3] ἂν τοὺς ἐκείνου [4] καὶ τοὺς προσήκοντας ἀπολέσθαι, ὅτι οὐδὲ πολλοστὸν μέρος τῆς δόξης τῆς παρ' ὑμῖν ἐφάνη τὰ χρήματα; ἀλλὰ [5] μὴν [6] τοῦτο πάντες ἐπίστασθε, Κόνωνα μὲν ἄρχοντα, Νικόφημον δὲ ποιοῦντα ὅ τι ἐκεῖνος προστάττοι. τῶν οὖν ὠφελειῶν Κόνωνα εἰκὸς 637

[1] τοῦτ' οὖν R. A. [2] ἠξίουν T. [3] ἂν om. T. R. A.
[4] καὶ τοὺς om. A. [5] μὲν T. [6] τοῦτον T. τούτοιν R.

Τἀκείνων] Nicophemi puta et Aristophanis. IDEM.

Ὃ δὲ πάντων δεινότατον] Subaudi ἐστίν. alias usitatius est τὸ δὲ π. δ. subaudi ὅπως εἴπω, vel potius σκοπεῖτε πόσον ἐστίν. nam alias insequentes infinitivi ὑποδέξασθαι et τρέφειν natabunt, fulcro carentes. IDEM.

Ἀποδημήσαντος καὶ] Καὶ abesse malim. ἀποδημήσαντος ἐν διαβολῇ γενομένου, idem est atque διαβληθέντος ἐν τῇ ἀποδημίᾳ. IDEM.

Διὰ τούτου ἠξίουν τοὺς ἐκείνου καὶ τοὺς πρ.] Π. διὰ τοῦτο (quæ est etiam lectio Cod. Coisl.) ἠξίου τοὺς παῖδας ἐκείνου καὶ τοὺς πρ. ἢ, διὰ τοῦτο ἠξίου τοὺς ἐκείνου πρ. H. STEPHAN. Tu autem hoc pacto, haud paulo melius: Διὰ τοῦτο ἠξιοῦτε τοὺς ἐκείνου προσήκοντας ἀπολέσθαι; ut modo: τούτου ἕνεκα ἠξιοῦτε τοὺς ἀναγκαίους τοὺς ἐκείνου τὰ σφετερ' αὐτῶν ἀπολέσαι; TAYLOR. Recte διὰ τοῦτο, *propterea*: quod infra est ἕνεκα τούτο. Pro ἠξίουν forte ἠξίου ἄν: vel, quod rectius puto, ἠξιοῦτε, propter ὑμῖν quod sequitur, et quia infra pariter dicit, τούτου ἕνεκα ἠξιοῦτε τοὺς ἀναγκαίους τοὺς ἐκείνου etc. quibus ambobus locis videtur deesse ἄν. Deinde, mihi videtur excidisse τοὺς οἰκείους ante ἐκείνου: τοὺς οἰκείους τοὺς ἐκείνου καὶ τοὺς προσήκοντας etc. ut apud Isæum Orat. I. initio: καὶ οἱ μὲν οἰκεῖοι καὶ οἱ προσήκοντες οἱ τούτων etc. MARKLAND. Dedi διὰ τοῦτ' οὖν ἠξιοῦτε. vulgatam ἠξίουν si qui defendant, necesse iis erit subaudire οἱ σύνδικοι καὶ οἱ ταμίαι. REISK.

Τοὺς ἐκείνου καὶ τοὺς προσήκοντας] Facio cum Stephano vocabulum tertium et quartum delente. Possit quoque legi: σὺν ἐκείνῳ καὶ τοὺς πρ. *una cum eo etiam necessarios ejus.* IDEM.

Ἐκείνου καὶ τοὺς προσήκοντας ἀπολέσθαι] Alii ἀναγκαίους, vel παῖδας, vel οἰκείους excidisse putant, aut voculas τοὺς et καὶ delent. Mihi primum quidem cum Reiskio scribendum videtur, διὰ τοῦτ' οὖν ἠξιοῦτε: deinde arbitror ante v. ἐκείνου excidisse κηδεστὰς, quod verbum deesse apparet ex argumenti totius ratione: hoc enim nullam vim habebit in causa actoris, qui erat Aristophani affinis, nisi hic in pari exemplo κηδεστῶν fiat mentio, præsertim cum dicat: εἴ τις ὑμῶν ἔτυχε δοὺς — τὴν θυγατέρα ἢ τὴν ἀδελφήν. quæ quorsum valeant, nisi hic item affines memoret? Sic etiam οἱ προσήκοντες καὶ οἱ κηδεσταὶ junguntur p. 156. 15. ed. Steph. SLUITER.

Ἀλλὰ μὴν τοῦτον] Π. τοῦτο. H. STEPHAN. Dedi τούτοιν. Dualis redit ad Nicophemum et Cononem. REISK.

πολλοστὸν μέρος ἄλλῳ τινὶ μεταδιδόναι, ὥστ' εἰ [1] οἴονται
πολλὰ γενέσθαι Νικοφήμῳ, ὁμολογήσειαν τὰ Κόνωνος
εἶναι πλείονα ἢ δεκαπλάσια. ἔτι δὲ φαίνονται οὐδὲν πώποτε
διενεχθέντες, ὥστ' εἰκὸς καὶ περὶ τῶν χρημάτων [2] ταὐτὰ
γνῶναι, ἱκανὰ μὲν ἐνθάδε τῷ υἱεῖ ἑκάτερον καταλιπεῖν, τὰ
δὲ ἄλλα παρ' [3] αὑτοῖς ἔχειν· ἦν γὰρ Κόνωνι μὲν υἱὸς ἐν
Κύπρῳ καὶ γυνή, Νικοφήμῳ δὲ γυνὴ καὶ θυγάτηρ, ἡγοῦντο
δὲ καὶ τὰ ἐκεῖ [4] ὅμως σφίσιν εἶναι ἴσα [5] ὥσπερ καὶ τὰ
638 ἐνθάδε. πρὸς δὲ τούτοις ἐνθυμεῖσθε, ὅτι καὶ εἴ τις μὴ
κτησάμενος ἀλλὰ παρὰ τοῦ πατρὸς παραλαβὼν τοῖς
παισὶ [6] διένειμεν, οὐκ ἐλάχιστ' ἂν αὑτῷ ὑπέλιπε· βού-
λονται γὰρ πάντες ὑπὸ τῶν παίδων θεραπεύεσθαι, ἔχοντες
χρήματα μᾶλλον ἢ ἐκείνων δεῖσθαι ἀποροῦντες. νῦν τοίνυν
εἰ [7] δημεύσαιτε [8] τὰ Τιμοθέου — ὃ μὴ γένοιτο, εἰ μή τι
μέλλει μέγα ἀγαθὸν ἔσεσθαι τῇ πόλει — ἐλάττω [9] δὲ ἐξ
αὐτῶν [10] λάβοιτ' ἢ ἐκ τῶν Ἀριστοφάνους γεγένηται, τούτου
ἕνεκα [11] ἀξιοῖτ' ἂν τοὺς ἀναγκαίους τοὺς ἐκείνου τὰ σφέτερ'
αὐτῶν ἀπολέσαι; ἀλλ' οὐκ εἰκός, ὦ ἄνδρες δικασταί·

[1] οἷόν τε T. [2] ταῦτα γνῶναι. ἱκανοὶ T. [3] αὐτοῖς T. A. [4] ὁμοίως A. [5] [ὥσπερ] R. om. A. [6] διένεμεν T. R. A. [7] δημεύσετε T. [8] τὰ τοῦ Τιμ. T. R. A. [9] ἐὰν T. R. δ' ἂν A. [10] λάβοι τὴν τοὺς T. [11] ἠξιοῦτε τοὺς T. R. A.

Οἴονται] Sic dedi de mea conjectura, quam postmodum confirmavit Vindobonensis codex, pro vulgari οἷόν τε. *si adversarii nostri existimant*, quæstores puta et Syndici ærarii. Idem.

Ταῦτα γνῶναι· ἱκανοὶ μὲν ἐνθάδε etc.] Ταὐτὰ γνῶναι· ἱκανὰ μὲν ἐνθ. Cont. Distinguo et lego: ταὐτὰ γνῶναι, ἱκανὰ μὲν ἐνθάδε etc. *adeo ut verosimile sit eos de facultatibus quoque suis eodem modo statuisse; nempe, ut uterque eorum filio suo relinqueret hic* (Athenis) *quod satis esset, cætera vero apud se* Cypri *retineret.* scribendum enim παρ' αὑτοῖς, non αὐτοῖς. Mox, pro εἰ δημεύσετε, forte εἰ δημεύσητε. Quæ sequuntur, ἐλάττω ἐὰν etc. emendavit Stephanus. Markland. et *in edit. min.* Taylor.

Ἡγοῦντο] *existimabant*, scil. homines. Auger.

Ὅμως] Nihilominus quamvis hic Athenis agerent. nisi si ὁμοίως legere malis. sed tum ἴσα sit delendum. Reisk. Legi ὁμοίως referendo ad σφίσιν, *utrisque pariter*. Auger. Nihil mutandum nisi ὁμῶς, pro quo scribendum ὁμοίως. Sluiter.

Πρὸς δὲ τούτοις] Ratiocinatur sic: Sed fingamus, Cononem et Nicophemum non ita cogitasse, h. e. non existimasse, bona, tam quæ Athenis haberent, quam quæ in insula, sua esse, sed bona distribuere inter liberos voluisse, adhuc se vivis. Reisk.

Μὴ κτησάμενος] De bonis a se partis videtur pater jure paulum majore statuere pro arbitrio posse, quam de patrimonio, quod necessario debet, ut ipse acceperat, ita liberis transmittere. Verumtamen hujus ipsius patrimonii partem non minimam ipse sibi sit reservaturus, etiamsi superstes adhuc bona inter liberos distribuat. Idem.

Εἰ δημεύσαιτε] Poterat etiam sic constitui hic locus: εἰ δημεύσαντες. Sed tum insequens ἐὰν accipiendum erit, non pro *si*, vel *ubi*, sed pro simplici ἂν potentiali. Idem.

Ἐλάττω ἐὰν] Π. ἐλάττω ἂν ἐξ αὐτῶν λάβοιτ' ἢ ἐκ τῶν Ἀρ. H. Steph. Cont. Hæc turbata sunt et divulsa. Lego: ἐὰν ἐλάττω ἐξ αὐτῶν λάβοιτ' ἢ ἐκ τῶν Ἀρ. Palmer. Dedi ad mentem virorum doctorum λάβοιτ' ἢ pro vulgari λάβοι τὴν — Pro ἐλάττω malim εἶτ' ἐλάττω. Perinde est, sive ἐὰν pro εἰ quasi iterato, sive pro ἂν accipias. Reisk.

ὁ γὰρ Κόνωνος θάνατος καὶ αἱ διαθῆκαι, ἃς διέθετο ἐν Κύπρῳ,
σαφῶς ἐδήλωσαν ὅτι πολλοστὸν μέρος ἦν τὰ χρήματα ὧν 639
ὑμεῖς προσεδοκᾶτε. τῇ μὲν γὰρ Ἀθηνᾷ καθιέρωσεν εἰς
ἀναθήματα καὶ τῷ Ἀπόλλωνι εἰς Δελφοὺς πεντακισχι-
λίους στατῆρας· τῷ δὲ ἀδελφιδῷ τῷ ἑαυτοῦ, ὃς ἐφύλαττεν
αὐτῷ καὶ ἐταμίευε πάντα τὰ ἐν Κύπρῳ, ἔδωκεν ὡς
μυρίας δραχμάς, τῷ δὲ ἀδελφῷ τρία τάλαντα· τὰ δὲ
λοιπὰ τῷ υἱεῖ κατέλιπε, τάλαντα ἑπτακαίδεκα. τούτων
δὲ [1] κεφάλαιον γίγνεται περὶ τετταράκοντα τάλαντα. καὶ 640
[2] οὐδενὶ οἷόν τε εἰπεῖν ὅτι διηρπάσθη ἢ ὡς οὐ δικαίως ἀπε-
φάνθη. αὐτὸς γὰρ ἐν τῇ νόσῳ ὢν εὖ φρονῶν ἤσθετο. καί
μοι κάλει τούτων μάρτυρας.

[1] κεφάλαιόν τι T. A. [2] οὐδὲν T.

Ὁ γὰρ Κόνωνος θάνατος etc.] Non video, quid probaturum sit istud Rationale γάρ. Lego: ὁ γοῦν Κόνωνος θάνατος etc. posita plena distinctione post vocem δικασταί. Totus hic locus de collatione opum Cononis et Nicophemi, artificiosissimus est. Cononis vero rei familiaris in Cypro meminit Isocrates ad Philipp. m. p. 185. Markland. et *in edit. min.* Taylor.

Ἀναθήματα] Conveniunt cum legatis, quæ nostri homines fortunati vita excedentes piis sic dictis causis consecrant. Legabat hanc æris summam Conon ærario gemino, alteri Minervæ Athenis, alteri Apollinis apud Delphos, ut sacra inde fierent, pontificesque atque æditui et pauperes inde alerentur. Reisk.

Κεφάλαιόν τι γίγνεται] Sic ambulat in vulgatis libris. ego τι ut e proxima syllaba prima vocabuli γίγνεται natum expunxi. vulgata si servatur, sic erit interpungendum: κεφάλαιον τί γίγνεται; (ut sit interrogatio) *summa quænam exsistit?* respondet περὶ τετταράκοντα τάλαντα. verum interrogatio hic videbatur longius arcessita et vi caritura. quare malui τι tollere. Idem.

Τετταράκοντα] Mehercule si computum recte inivero, eam summam totis xv. talentis non attingit. Aut igitur excidit aliquod legatum, aut numeralia non rite instituuntur. Taylor. Reliqua modo enarrata capita conficiunt 21 talenta 40 minas. Ergo quinquies mille stateras necesse est æquipollere 18 talentis 20 minis. Atqui stater Daricus æquipollebat (id quod e Demosthene constat) 28 drachmis Atticis. unde summa confieret 140000 drachmarum, seu talentorum ferme 31. id quod est nimium. Statuamus igitur stateras hos Cyprios minores fuisse Atticis, valore propemodum 22 drachmarum Atticarum, aut Lysiæ ætate stateras minus valuisse, quam Demosthenis. Reisk.

Οὐδὲν] Π. οὐδέ. H. Stephan.

Αὐτὸς γὰρ κ. τ. λ.] F. Αὐτὸς γὰρ ἐν τῇ νήσῳ ὢν εὖ φρονῶν διέθετο. Taylor. Quare cum Articulo, τῇ νόσῳ? an ultimam *istam* et fatalem valetudinem designat Articulus? an, quod verius puto, scripsit τῇ νήσῳ? supra enim dixit: αἱ διαθῆκαι ἃς διέθετο ἐν Κύπρῳ, id est, ἐν τῇ νήσῳ. quin et rei Ratio, si propius spectes, postulat νήσῳ. Deinde, lego: εὖ φρονῶν διέθετο: *sana mente testamentum condidit.* Isæus de Hæred. Cleon. p. 36, 20. ed. Steph. οὐκ ὀρθῶς βουλευόμενος ταῦτα διέθετο, πῶς γὰρ ἂν εὖ φρονῶν, ὦ ἄνδρες, κακῶς ποιεῖν ἡμᾶς ἠβουλήθη, τοὺς μηδὲν αὐτὸν ἠδικηκότας; et Orat. de Hæred. Pyrrh. p. 47. ult. ἀλλὰ μὴν καὶ ὁ νόμος, ὦ ἄνδρες, οὐκ ἐάν τις διαθῆται μόνον, κυρίας εἶναι κελεύει τὰς διαθήκας ἀλλ' ἐὰν εὖ φρονῶν. Sequitur in Isæo: σκεπτέον δ' ὑμῖν, πρῶτον μὲν, εἰ ἐποιήσατο τοὺς διαθήκας· ἔπειτα, εἰ μὴ παρανοῶν διέθετο. et de Hæred. Philoct. p. 57, 1. Οὑτοσὶ ὁ νόμος, ὦ ἄνδρες, κοινὸς ἅπασι κεῖται, ἐξεῖναι τὰ ἑαυτοῦ διαθέσθαι, ἐὰν μὴ παῖδες ὦσι γνήσιοι ἄρρενες· ἐὰν μὴ ἄρα μανεὶς, ἢ ὑπὸ γήρως, ἢ δι' ἄλλο τι τῶν ἐκ τῶν νόμων παρανοῶν διαθῆται. Vide ipsam Legem citatam Demostheni Orat. II. in Stephan. §. θ'. Hæc confirmant et illustrant hanc emendationem. Markland. Vulgata videtur bene habere, aut saltim defendi posse. Si quid tamen mutandum sit, nihil aliud equidem, quam ὢν cum πάνυ mutem. ad hunc modum: ἐν τῇ νόσῳ, πάνυ εὖ φρονῶν, *admodum sibi mente constans*,

641 ## ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

η΄. Ἀλλὰ μὴν ὁστισοῦν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, πρὶν
ἀμφότερα [1] δῆλα γενέσθαι, πολλοστὸν μέρος τὰ Νικοφή-
μου τῶν Κόνωνος χρημάτων [2] ᾠήθη ἂν εἶναι. Ἀριστοφάνης
642 τοίνυν γῆν μὲν καὶ [3] οὐσίαν ἐκτήσατο πλέον ἢ πέντε τα-
λάντων, [4] κατεχορήγησε δὲ ὑπὲρ αὑτοῦ καὶ τοῦ πατρὸς
643 πεντακισχιλίας δραχμὰς, τριηραρχῶν δὲ ἀνήλωσεν ὀγδοή-
κοντα μνᾶς. εἰσενήνεκται δὲ ὑπὲρ ἀμφοτέρων οὐκ ἔλαττον
μνῶν τετταράκοντα. εἰς δὲ τὸν ἐν Σικελίᾳ πλοῦν ἀνήλωσεν
ἑκατὸν μνᾶς. εἰς δὲ τὸν ἀπόστολον τῶν τριήρων, ὅτε οἱ

[1] δήλω T. [2] ᾠήθησαν εἶναι T. R. [3] οἰκίαν T. A. [4] καὶ ἐχορήγησε δὲ T. R. A.

ἤσθετο, *valebat sensibus omnibus*, bene conscius erat eorum quæ circa se gererentur. REISK. Tota phrasis sic verti potest: *ipse enim quamvis ægrotans, sana mente et omnibus valebat sensibus*. Sed ita interpretatus sum, quasi legeretur cum Marklando et Tayloro: quæ lectio mihi videtur et simplicior et magis cum præcedentibus congrua. AUGER.

Ἀλλὰ μὴν κ. τ. λ.] Π. Ἀλλὰ μὴν ὁστισοῦν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, πρὶν ἀμφότερα δῆλα (uti legit quoque et Scal.) γενέσθαι, πολλοστὸν μέρος τὰ Νικοφήμου τῶν Κόνωνος χρημάτων ᾠήθη ἂν εἶναι. H. STEPHAN. Mallem hoc loco: ἀλλ' ὑμῶν ὁστισοῦν. ut supra: ἄλλως τε καὶ ὑμῶν ὁστισοῦν ἂν ἐκείνοις ἠξίωσε κηδεστὴς γενέσθαι. Cætera emendavit Stephanus. MARKLAND. et *in edit. min.* TAYLOR.

Ἀμφότερα] Nicophemi puta atque Cononis bona. Laborat orator hic loci docere, sæpe fieri, ut homines in æstimandis aliorum censibus errantes, locupletiores eos habeant, qui minus sint, et contra. Quocirca mirum non esse, si in Aristophanis quoque bonis falsi suæ opinionis fuerint præfecti ærarii. REISK.

Ὠήθησαν εἶναι] Tametsi præcessit ὅστις οὖν, tamen bene videtur ei pluralis ᾠήθησαν subjungi, pro ᾠήθη, quia ὅστις οὖν pro multitudine haberi potest. Ego tamen nullus dubito Lysiam dedisse: ἀλλὰ μὴν πάντες ὅστις οὖν. sic enim solet. et tum bene quadrat ᾠήθησαν cum πάντες. [Ego nunc nullus dubito leg. esse: ἀλλὰ μὴν οὐδεὶς ἦν ὅστις οὐκ — ᾠήθη γ' ἂν εἶναι. *In Var. Lect.*] IDEM.

Οὐσίαν] Nemo unquam tam generaliter aut inaccurate scripsit. *Fundos*, inquis tu, *et οὐσίαν mercatus est quinque circiter talentis*. Sed hi fundi, et ea ipsissima quinque talenta erant οὐσία. *Universas* enim facultates eo nomine concluserunt Attici juris periti; et Latifundia quidem, Ædes ceteraque hujuscemodi erant οὐσία φανερά. Mancipia autem, Vasa, Vestimenta, *Argentum* οὐσία ἀφανής. Hæc probatione non indigent, quoniam sunt luce ipsa clariora. Scripsit utique noster: γῆν μὲν καὶ οἰκίαν ἐκτήσατο πλέον ἢ πέντε ταλάντων. Aristophanes, inquit, ἐχορήγησε drachmis IↃↃ, in Trierarchia ἀνήλωσε minas LXXX, in vectigalibus XL, in expeditione Sicula C, in classe Cypria adornanda drachmas XXX, agrum ad hæc atque *ædes* mercatus est v talentis et quod excurrit. *Ædium* autem in hoc computo habendam esse rationem docent, quæ superius leguntur, huic loco germana: χαλεπὸν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, τραγῳδοῖς τε διαχορηγῆσαι ὑπὲρ αὑτοῦ τε καὶ τοῦ πατρὸς, καὶ τρία ἔτη συνεχῶς τριηραρχῆσαι, εἰσφοράς τε πολλὰς εἰσενηνοχέναι, οἰκίαν τε πεντήκοντα μνῶν πρίασθαι, γῆς τε πλέον ἢ τριακόσια πλέθρα κτήσασθαι. Ita igitur locum emendari fatebitur oportere quicunque sanam mentem habebit. TAYLOR. Revocavi vetustam lectionem οὐσίαν. Sententia est: Aristophanis villam et universam substantiam valuisse ad quinque talenta. Qua in sententia ego equidem nil video, quod offendere quenquam possit. REISK.

Καὶ ἐχορήγησε δὲ — πεντακισχιλίας δραχμὰς] Non offendor illo δὲ post præmissum καί. creberrime sic usurpant. Verum quænam istæc dictio est, ἐχορήγησε δραχμάς? noli dubitare duo illa vocabula καὶ ἐχορήγησε in unum κατεχορήγησε esse contrahendum. καταχορηγεῖν ἀργύριον est *æs in choregatum insumere*. IDEM.

Ὑπὲρ ἀμφοτέρων] Se et patre, Nicophemo. IDEM.

Κύπριοι ἦλθον καὶ ἔδοτε αὐτοῖς τὰς δέκα ναῦς, καὶ τῶν
πελταστῶν τὴν μίσθωσιν καὶ τῶν ὅπλων τὴν ὠνὴν παρ- 644
έσχε τρισμυρίας δραχμάς. καὶ τούτων κεφάλαιον πάντων
γίγνεται μικροῦ λείποντος πεντεκαίδεκα τάλαντα. ὥστε 645
οὐκ ἂν εἰκότως ἡμᾶς αἰτιᾶσθε, [1] εἰ τῶν Κόνωνος, τῶν ὁμο-
λογουμένων δικαίως ἀποφανθῆναι ὑπ' αὐτοῦ ἐκείνου, πολ-
λαπλασίων δοκούντων, [2] πλέον ἢ τρίτον μέρος φαίνεται τὰ 646

[1] ἐπὶ T. ἐπεὶ R. A. [2] εἰ πλέον T. εἶναι, πλέον R. A.

Δέκα μνᾶς] Id demum est vero simillimum: Aristophanem, hominem privatilaris neque in re admodam lauta positum, ultro de proprio impendisse Drachmas 30,000 sive Talenta v: Civitatem vero, ad quam ejus societatis fructus erat redundaturus, *decem minas*. O frugi rempublicam, cui potentissimæ civitatis συμμαχία tam vili pretio redempta est! Phu! *decem minas*? Atqui jam a teneris unguiculis didici Agrum Atticum non esse ob pauciores pignori oppositum, Ter. Phorm. IV. 3. 56. non Ædiculam, Id. ibid. IV. 3. 58. tantidem denique constitisse Supellectilem et sumptum ad nuptias suburbanas, Id. Ibid. IV. 3. 61. pro Psaltria ergo *viginti minæ* revera periere, Id. Adelph. IV. 7. 24. Male denique conciliatus, vietus, vetus, veternosus senex ille Eunuchus, colore mustellino, pro quo misellulus Phædria dinumeravit, aut dilapidavit potius, *viginti*. Id. Eunuch. IV. 4. 21. Pro mercede *centum minarum* Rhetoricam docuit Gorgias: Isocrates *mille*. Vænibat XII Equus, Aristoph. Nub. 21.

Φέρ' ἴδω τί ὀφείλω; δώδεκα μνᾶς Πασίᾳ.
Τοῦ δώδεκα μνᾶς Πασίᾳ; τί ἐχρησάμην;
Ὅτ' ἐπριάμην τὸν κοππατίαν.

et ibid. 1226.

Τῶν δώδεκα μνῶν, ἃς ἔλαβες, ὠνούμενος
Τὸν ψαρὸν ἵππον.

Septuaginta emptum canem domi habuit Alcibiades, Plutarch. in vit. *Centenas* in cœnam quotidie impendit Alexander Macedo, Athen. l. 4. *Ducentis* sepultus est Timoleo, Plutarch. in vit. Non igitur de nummis hic agitur: neque enim argentum ad hanc rem contulere Athenienses, sed *classem*, ut disertissime probare possum ex hac ipsa oratione: ὑμεῖς δὲ τριήρεις αὐτοῖς ἔδοτε, καὶ τἄλλα ἐψηφίσασθε. ἀργυρίου δὲ εἰς τὸν ἀπόστολον ἠπόρουν. Lege itaque: καὶ ἔδοτε αὐτοῖς τὰς δέκα ναῦς. Percommode quidem accidit, quod Xenophon ejus rei memoriam conservavit, et emendationi nostræ robur et æternitatem dedit: nam de hac societate inter Athenienses et Cyprios eum loqui existimo Hellenic. IV. 8. 24. ubi ait: Ὁ δὲ Τελευτίας — πλέων περιτυγχάνει Φιλοκράτει τῷ Ἐφιάλτου πλέοντι μετὰ δέκα τριηρῶν Ἀθήνηθεν εἰς Κύπρον διὰ ξυμμαχίαν τοῦ Εὐαγόρου — οἱ γὰρ Ἀθηναῖοι φίλῳ χρώμενοι βασιλεῖ ξυμμαχίαν ἔπεμπον Εὐαγόρᾳ τῷ πολεμοῦντι πρὸς βασιλέα. At priusquam manum de tabula, de Scaligero nonnihil, qui negat hæc conficere summam μικροῦ λείποντος, talentorum XV. magnus enim ille Magister ad hæc postrema verba obelum suum, ψεῦδος sc. allevit. Nescio, quo pacto computat, quidni et nos, infimi licet subsellii, computemus quoque? Age:

	Tal.	Min.
Fundus et Ædes . . .	5	00
Χορηγήσας 5000 Drach. . .	0	50
Τριηραρχ. 80 Min.	1	20
Ἐν εἰσφοραῖς	0	40
Sic. Exped. 100 Min. . .	1	40
Cypr. Exped. 30,000 Drach.	5	00
	14	30

TAYLOR.

Δέκα μνᾶς] Satis ridiculum donum *decem minæ* Legatis auxilium petentibus. Lege: τὰς δέκα ναῦς, scil. *triremes*, quarum supra meminit: ὑμεῖς δὲ τριήρεις αὐτοῖς (Legatis Cypriorum) ἔδοτε, καὶ τἄλλα ἐψηφίσασθε. Hæc vero Parenthesi includenda sunt: (ὅτε οἱ Κύπριοι, — δέκα ναῦς). ut recte Vanderheidius. MARKLAND.

Ὥστε οὐκ ἂν εἰκότως] Legere lubens: Ὥστε οὐκ ἂν εἰκότως ἡμᾶς αἰτιᾶσθε, εἰ τῶν Κόνωνος τῶν ὁμολογουμένων δικαίως ἀποφανθῆναι ὑπ' αὐτοῦ ἐκείνου, πολλαπλασίων δοκούντων, πλέον ἢ τρίτον μέρος φαίνεται τὰ Ἀριστοφάνους. Adjuvat Cod. Coisl. qui istud εἰ non agnoscit in posteriore loco, quod tamen in aliquo loco erat necessarium. TAYLOR.

Ἐπεὶ] *quandoquidem*. sic dedi de meo, pro vulgari ἐπί. REISK.

Φαίνεται τὰ] Interponendum videtur ὄντα. IDEM.

Ἀριστοφάνους. καὶ οὐ προσλογιζόμεθα ὅσα αὐτὸς ἐν Κύπρῳ
ἔσχε Νικόφημος, οὔσης αὐτῷ ἐκεῖ γυναικὸς καὶ θυγατρός.
θʹ. Ἐγὼ μὲν οὐκ ἀξιῶ, ὦ ἄνδρες δικασταί, οὕτω πολλὰ
καὶ μεγάλα τεκμήρια παρασχομένους ἡμᾶς ἀπολέσθαι
ἀδίκως. ἀκήκοα γὰρ ἔγωγε καὶ τοῦ πατρὸς καὶ ἄλλων
πρεσβυτέρων, ὅτι οὐ νῦν μόνον ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ [1] πρόσθεν 156. 1
χρόνῳ πολλῶν ἐψεύσθητε τῆς οὐσίας, [2] καὶ ζῶντες μὲν
πλουτεῖν ἐδόκουν, ἀποθανόντες δὲ πολὺ παρὰ τὴν δόξαν
τὴν ὑμετέραν [3] ἐφάνησαν. αὐτίκα Ἰσχομάχῳ, ἕως ἔζη,
647 πάντες ᾤοντο εἶναι [4] πλέον ἢ ἑβδομήκοντα τάλαντα, ὡς
ἐγὼ ἀκούω· [5] ἐνειμάσθην δὲ τὼ υἱέε οὐδὲ δέκα τάλαντα
648 ἑκατέρῳ ἀποθανόντος. Στεφάνῳ δὲ τῷ Θάλλου ἐλέγετο
εἶναι πλέον ἢ πεντήκοντα ταλάντων, ἀποθανόντος δ' ἡ
οὐσία ἐφάνη περὶ ἕνδεκα τάλαντα. ὁ τοίνυν Νικίου οἶκος
προσεδοκᾶτο εἶναι οὐκ ἔλαττον ἢ ἑκατὸν ταλάντων, καὶ
649 τούτων τὰ πολλὰ ἔνδον ἦν· Νικήρατος δ' ὅτ' ἀπέθνησκεν,

[1] ἔμπροσθεν T. R. A. [2] οἳ R. A. [3] ἐφάνη T.
[4] πλείω T. R. A. [5] ἐνειμάσθη δὲ τῷ υἱεῖ T. A.

Ἐγὼ μὲν οὐκ ἀξιῶ — ἡμᾶς ἀπολέσθαι ἀδίκως] Fort. ἐγὼ μὲν οὖν ἀξιῶ ἡμᾶς οὐκ (vel μὴ) ἀπολέσθαι ἀδίκως. Vide tamen Orat. VII. ὑμᾶς δ' οὐκ ἀξιῶ τὴν αὐτὴν τούτῳ γνώμην ἔχειν: et quæ ibi notavi. quibus adde quæ attulit Doctiss. Pearsonus ad Symbol. Apostol. p. m. 53. Markland. Οὐκ refer ad ἀπολέσθαι Auger.

Καὶ ζῶντες] F. οἳ ζῶντες. Taylor.

Ἀποθανόντες δὲ] Observa τὸ ἀνακόλουθον: Verbo enim suo deficitur hic Nominativus, quasi scriptum fuisset ἀποθανόντων δὲ, absolute, *postquam vero mortui fuerint*. sic paulo post: Καλλίας τοίνυν ὁ Ἱππονίκου, — τούτου τοίνυν τίμημα οὐδὲ δυοῖν ταλάντοιν ἐστί. Notum istud Actor. VII. 40. ὁ γὰρ Μωσῆς οὗτος — οὐκ οἴδαμεν τί γέγονεν αὐτῷ. Markland.

Παρὰ τὴν δόξαν] *infra opinionem*. Auger.

Αὐτίκα, Ἰσχομάχῳ etc.] Sic distinguendum. αὐτίκα est *exempli gratia*, non *imprimis*, ut male Interpres. Sic ad fin. Orat. αὐτίκα, ὅτι ἵππευεν, οὐ μόνον etc. ubi iterum male, *simul atque equitare cœpit*. Dion. Halicarnasseus περὶ Συνθέσ. Ὀνομ. segm. 19. ed. Lond. 1702. loco pulcherrimo: Κόρον γὰρ ἔχει καὶ τὰ καλὰ πάντα. ὥσπερ καὶ τὰ ἡδέα, μένοντα ἐν τῇ ταυτότητι· ποικιλλόμενα δ', ἐν ταῖς μεταβολαῖς ὡς ἀεὶ καινὰ μένει. Ἐν τοῖς μὲν οὖν τὰ μέτρα καὶ τὰ μέλη γράφουσιν οὐχ ἅπαντα ἔξεστι μεταβάλλειν, ἢ οὐχ ἅπασιν, οὐδ' ἐφ' ὅσον βούλονται αὐτίκα. τοῖς μὲν ἐποποιοῖς μέτρον οὐκ ἔξεστι μεταβάλλειν, etc. Totum locum adduxi, quia variis mendis laborat. Lege et distingue: ποικιλλόμενα δὲ ταῖς μεταβολαῖς, ὡς ἀεὶ καινὰ μένειεν. Τοῖς μὲν οὖν — οὐδ' ἐφ' ὅσον βούλονται. αὐτίκα, τοῖς μὲν ἐποποιοῖς etc. *exempli causa, carmina et versus Lyricos scribentibus* etc. Pro ὡς ἀεὶ legi quoque posset ὡσεί. ista, ἢ οὐχ ἅπασιν, merito suspecta sunt. Voce αὐτίκα eodem more utitur Dionysius p. 192. 224. 240. ejusdem operis: in quibus omnibus locis male vertitur. Idem quoque mendum in Lib. περὶ τὴν Δημοσθ. δεινότ. p. 178. Ed. Sylb. τοῖς πρώτοις. αὐτίκα, Προπεμφθέντες κοινῇ etc. ita distinguendum, non τοῖς πρώτοις αὐτίκα. Apud Xenophontem quoque passim occurrit hæc vox, eodem significatu: male enim ibi vertitur *primum*. Markland.

Πλέον ἢ π. ταλάντων] Aut ἢ est delendum, aut τάλαντα leg. Reisk.

Ἔνδον ἦν] L. ἔνδον εἶναι. Natus error ex prima syllaba subsequentis vocis Νικήρατος. Taylor. Constructio vult εἶναι, scil. προσεδοκᾶτο. natus error ex prima syllaba subsequentis vocis. Ἔνδον vero est, quod vulgo dicimus *in specie*, pecunia parata, ut apud nos ἀργὸν jacens. opponitur ei, quæ est ἔξω, et ἐνεργὸν, fœnore, vel mercibus, vel alio modo occupata. supra:

ἀργύριον μὲν ἢ χρυσίον οὐδ' αὐτὸς ἔφη καταλιπεῖν οὐδέν,
ἀλλὰ τὴν οὐσίαν ἣν κατέλιπε τῷ υἱεῖ, οὐ πλείονος ἀξία
ἐστὶν ἢ τεττάρων καὶ δέκα ταλάντων. Καλλίας τοίνυν
ὁ Ἱππονίκου, ὅτε νεωστὶ ἐτεθνήκει ὁ πατήρ, [1] ὃς πλεῖστα
τῶν Ἑλλήνων ἐδόκει κεκτῆσθαι, [2] καί, ὥς [3] φησι, διακο- 650
σίων ταλάντων ἐτιμήσατο αὐτοῦ ὁ [4] πάππος, τὸ τούτου

[1] ὃς ante ὅτε ponunt R. A. [2] (καὶ R. A. [3] φασι A.
[4] πάππος, τότε T. πάππος τότε) R. A.

ἦσαν δ' ἡμῖν ἔνδον ἑπτὰ μναῖ. Demosthenes Orat. I. in Aphobum: ἀργυρίου δ' ἔνδον ὀγδοήκοντα μνᾶς, scil. κατέλιπεν ὁ πατήρ. et ita infra eadem Oratione passim invenies. Quæ sequuntur ita distinguo: Νικήρατος δ'; ὅτ' ἀπέθνησκεν, ἀργύριον etc. *Niceratus vero, quando moriebatur, affirmavit se nihil argenti vel auri relinquere; prædia vero, quæ filio reliquit* etc. ita verte οὐσίαν, *prædia, res soli, res immobiles*; quæ opponuntur ἀργυρίῳ et χρυσίῳ. Nicerati, Niciæ filii, cum laude meminit Demosthenes Orat. in Midiam. Sed ille Niceratus erat ἄπαις. unde pro καταλιπεῖν conjicio legendum esse καταλαβεῖν, *invenisse*: et verba ista, *prædia vero quæ filio reliquit*, intelligenda esse de prædiis, quæ Nicias Nicerato reliquit. De Niciæ divitiis vide Xenoph. Hellen. II. 3. 39. et Thucyd. VII. ad finem. Quæ vero præcedunt, οὐκ ἔλαττον ἢ ἑκατὸν ταλάντων, recte habent; nec delendum ἢ, nec mutandum ταλάντων in τάλαντα. ita paulo ante, πλέον ἢ πεντήκοντα ταλάντων. Thucydides lib. II. segm. 13. οὐκ ἐλάσσονος (l. ἔλασσον) ἢν ἢ πεντακοσίων ταλάντων, ubi Scholiastes notat, τὸ ἤ, περιττόν. Markland. Haud equidem contemnam ἦν. pleraque *erant*, non in re, verum tamen in opinione hominum famaque vulgari. ἦν pro ἐδόκει εἶναι. Reisk.

Ἀλλὰ τὴν οὐσίαν, ἣν κατέλιπε τῷ υἱεῖ, οὐ πλείονος ἀξία ἐστὶν ἢ τεττάρων καὶ δέκα ταλάντων] Antiptosis: τὴν οὐσίαν pro ἡ οὐσία. Ordo est: ἀλλ' ἡ οὐσία, ἣν τὴν οὐσίαν κατέλιπε τῷ υἱεῖ etc. et notabilis est locutio, quia egregie illustrat parem S. Pauli 1 Cor. X. 16. τὸν ἄρτον ὃν κλῶμεν, οὐχὶ κοινωνία τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ ἐστίν; id est, ὁ ἄρτος, ὃν τὸν ἄρτον κλῶμεν, οὐχὶ etc. *panis ille, quem frangimus, nonne denotat participationem corporis Christi?* ita enim intelligendum puto ἐστιν, scil. *denotat, significat*, ut Matt. XIII. 38. ὁ δὲ ἀγρός, ἐστιν ὁ κόσμος. *significat mundum*. et ita in isto: τοῦτό ἐστι τὸ σῶμά μου. *hoc denotat corpus meum*. et alibi passim, tam in Veteri quam Novo Fœdere. Hæc vero Compositio, τὴν οὐσίαν ἣν κατέλιπεν, τὸν ἄρτον ὃν κλῶμεν, cum Articulo, rariorem puto: usitatior ista, οὐσίαν ἣν κατέλιπεν, ἄρτον ὃν κλῶμεν. Markland. Potest Marklandi ratio probari. Quod si tamen durior videatur, en aliam dabo haud paulo molliorem, ut scil. legatur: ἀξίαν ἴστε ἢ—*nostis non pluris æstimatam* (vel *deprehensam*) *quam*—. Reisk. Sic Latini "urbem quam dicunt Romam." Auger.

Καλλίας ὁ Ἱππονίκου, ὅς, ὅτε νεωστὶ ἐτεθνήκει ὁ πατήρ, πλεῖστα] Sic visum mihi fuit restituere locum hunc, in vulgatis vitiosum ex eo, quod ὃς a sede sua vera aberravit. Legitur enim ibi, non post nomen Hipponici, ad quem redit, sed pone πατήρ. Articulus ille ὃς redit ad Calliam, ad quem etiam αὐτοῦ redit, in illis αὐτοῦ ὁ πάππος. Reisk. Ceterum nota nominativum Καλλίας suspensum hærere, quod sæpius fit apud oratores. Auger.

Ὥς φησι] Ὥς φασι. Cont. Melius ὥς φασι. Atque ita sum interpretatus. Taylor. Primo legendum ὥς φασι, *ut aiunt*. Deinde, ἐτιμήσατο, *æstimavit*: deest *istud, quod* æstimavit, scil. τὰ χρήματα, τὴν οὐσίαν, τὰ ὄντα: quod ultimum forte latet in voce τότε: male enim Interpres Passive accepit ἐτιμήσατο, et vertit *censebatur*, quasi esset ἐτιμήθη. Sic Orat. III. τὴν γὰρ οὐσίαν τὴν ἑαυτοῦ ἅπασαν πεντήκοντα καὶ διακοσίαν δραχμῶν ἐτιμήσατο. Tota vero sententia ita distinguenda videtur: Καλλίας τοίνυν ὁ Ἱππονίκου, ὅτε νεωστὶ ἐτεθνήκει ὁ πατὴρ (ὃς πλεῖστα τ. Ἑ. ἐ. κεκτῆσθαι, καί, ὥς φησι, δ. τ. ἐ. α. ὁ. π. τότε), τούτου τ. τ. οὐδὲ δυοῖν ταλάντοιν ἐστί. De τῷ ἀνακολούθῳ supra memini. Markland. Ego vulgatam φησὶ tuebor, subaudiens αὐτὸς, *ut ipse, Callias puta, ait*. supererat enim Callias tum adhuc in vivis. quanquam utique αὐτὸς additum mallem. Verba hæc καί, ὥς φησι usque ad τότε parentheseos signis inclusi. In vulgatis sic est interpunctum: ὁ πάππος, τότε τούτου τοίνυν—. Reisk. Forte ita scribendum: καὶ ὥς φασι—τόγε τούτου κ. τ. λ. *hujus igitur census ne duorum quidem talentorum est*. Sluiter.

651 [1]τοίνυν τίμημ' οὐδὲ δυοῖν ταλάντοιν ἐστί. Κλεοφῶντα δὲ
πάντες ἴστε, ὅτι πολλὰ ἔτη διεχείρισε τὰ τῆς πόλεως
πάντα καὶ προσεδοκᾶτο [2]παμπολλὰ ἐκ τῆς ἀρχῆς ἔχειν·
ἀποθανόντος δ' αὐτοῦ, οὐδαμοῦ δῆλα τὰ χρήματα, ἀλλὰ
καὶ οἱ προσήκοντες καὶ οἱ κηδεσταί, παρ' οἷς κατέλιπεν,
652 ὁμολογουμένως πένητές εἰσι. φαινόμεθα [3]δὴ καὶ τῶν ἀρχαιο-
πλούτων πολὺ ἐψευσμένοι καὶ τῶν νεωστὶ [4]παρὰ τὸ εἰκὸς
ἐν δόξῃ γεγενημένων.

ι'. Αἴτιον δέ μοι δοκεῖ εἶναι, ὅτι ῥᾳδίως τινὲς τολμῶσι
λέγειν, ὡς ὁ δεῖνα ἔχει τάλαντα πολλὰ ἐκ τῆς ἀρχῆς. καὶ
ὅσα μὲν περὶ [5]τεθνεώτων λέγουσιν οὐ πάνυ θαυμάζω —
οὐ γὰρ ὑπό γε ἐκείνων ἐξελεγχθεῖεν ἂν —, ἀλλ' ὅσα ζών-
των ἐπιχειροῦσι καταψεύδεσθαι. αὐτοὶ γὰρ ἔναγχος ἠκούετε
ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ὡς Διότιμος [6]ἔχοι τάλαντα τετταράκοντα
653 πλείω, [7]ἢ ὅσα αὐτὸς ὡμολόγει παρὰ τῶν ναυκλήρων καὶ

[1] ταυῦν R. A. [2] πάνυ πολλὰ T. R. A. [3] δὴ om. T. R.
[4] παρὰ τὸ εἰκὸς om. T. R. A. [5] τεθνεῶτος T. [6] ἔχει T. [7] ἢ om. T. R.

Ταυῦν] Sic de meo dedi pro vulgari τοίνυν. manifesto enim inter se opponuntur τότε et ταυῦν. Curaverat censum bonorum suorum a censoribus in tabulas publicas referri (id enim est ἐτιμήσατο) τότε hunc temporis, cum scil. id fiebat. Reisk.

Οὐδὲ δυοῖν ταλάντοιν ἐστὶ] Suspectum mihi hunc locum reddit summæ exiguitas. Sed et Andocides et Plutarchus Vit. Alcibiad. narrant, Alcibiadem, qui Calliæ sororem uxorem habuit, post mortem Hipponici exegisse et abstulisse a Callia *decem* talenta, quasi ab Hipponico sibi promissa, si *marem* ex filia ejus procreaverit. Scio quidem Calliam postea ad pauperiem redactum fuisse; sed non ὅτε νεωστὶ ἐτεθνήκει ὁ πατήρ. majorem igitur summam puto latere sub isto δυοῖν. De hac Familia vide erudite disserentem Perizonium ad Ælian. V. H. XIV. 16. et IV. 16. 23. Callias Hipponici Fil. cujus meminit Demosthenes in Orat. περὶ Παραπρεσβ. et cui mulctam Quinquaginta Talentorum imposuerunt Athenienses, *avus* erat hujus Calliæ, de quo nunc agitur. Markland.

Κλεοφῶντα δὲ πάντες ἴστε ὅτι διεχείρισε τὰ τῆς πόλεως πάντα] Id est, πάντες δὲ ἴστε, ὅτι Κλεοφῶν διεχείρισε. Sic 1 Cor. XVI. 15. οἴδατε τὴν οἰκίαν Στεφανᾶ, ὅτι ἐστὶν ἀπαρχὴ τῆς Ἀχαΐας, i. e. οἴδατε, ὅτι ἡ οἰκία Στεφανᾶ ἐστὶν etc. Markland.

Παρ' οἷς κατέλιπεν] Si retinendum sit istud παρ', legere utique suaderem: παρ' οἷς κατέλυσεν. Aliter, scripsisse videtur noster: οἷς πάντα κατέλιπεν. Taylor. Vulgata bene videtur habere. Subauditur e proximo τὰ χρήματα. Vult dicere, facultates a Cleophonte relictæ aut nullæ usquam erant, aut, si quæ erant tamen, erant certe apud ejus necessarios et affines. Hi si nullas habebant ab eo sibi relictas, nemo alius habebat, sed nullas reliquerat Cleopho. Reisk.

Φαινόμεθα] Post hoc voc. deest particula quædam e genere concludentium, τοίνυν, vel οὖν, vel δή. Idem.

Περὶ τεθνεῶτος] Scribe: τεθνεώτων. patet ex voce ἐκείνων. Markland. et in *edit. min.* Taylor.

Πλείω ὅσα] Lege: πλείω ἢ ὅσα. Sequitur, παρὰ τῶν ναυκλήρων καὶ ἐμπόρων. Fort. παρὰ τοῖς ναυκλήροις etc. nempe *fœnore nautico* occupata. quod nos diceremus, *in manibus* nauclerorum etc. sic ναυτικὰ ἑβδομήκοντα μνᾶς παρὰ Ξούθῳ, Demosth. in Aphob. I. Markland. Etiam Taylor interpositum ibat ἤ. Non equidem refragabor, verum eo non persanatus est locus. Non enim solummodo summa ementita, sed etiam vera debebat edi. Novimus quidem XL talenta famam Diotimo attribuisse, a navicularriis et mercatoribus ipsi data, in eoque famam modum veri excessisse, et plus dixisse, quam ipse Diotimus fateretur se tulisse. verum non novimus *quanto* plus.

ἐμπόρων [1]λαβεῖν· καὶ ταῦτα, ἐπειδὴ ἦλθεν, ἐκείνου ἀπο-
γραφέντος καὶ χαλεπῶς φέροντος ὅτι ἀπὼν διεβάλλετο,
οὐδεὶς ἐξήλεγξε, δεομένης μὲν τῆς πόλεως χρημάτων, ἐθέ-
λοντος δὲ ἐκείνου λογίσασθαι. ἐνθυμεῖσθε τοίνυν οἷον ἂν
ἐγένετο, εἰ Ἀθηναίων [2]ἁπάντων ἀκηκοότων ὅτι τετταρά- 654
κοντα τάλαντα [3]ἔχει Διότιμος, [4]εἶτα ἔπαθέ τι πρὶν
καταπλεῦσαι δεῦρο. εἶτα οἱ προσήκοντες ἂν αὐτοῦ ἐν κιν-
δύνῳ ἦσαν τῷ μεγίστῳ. εἰ ἔδει αὐτοὺς πρὸς τοσαύτην
διαβολὴν ἀπολογεῖσθαι, μὴ [5]εἰδότας μηδὲν τῶν πεπρα-
γμένων. αἴτιοι οὖν εἰσὶ καὶ ὑμῖν πολλῶν ἤδη ψευσθῆναι,
καὶ [6]ἰδίᾳ ἀδίκως [7]τινὰς ῥᾳδίως ἀπολέσθαι οἱ τολμῶντες
ψεύδεσθαι καὶ συκοφαντεῖν ἀνθρώπους ἐπιθυμοῦντες. ἔπειτ'
οἴομαι ὑμᾶς εἰδέναι ὅτι Ἀλκιβιάδης τέτταρα ἢ πέντε ἔτη
ἐφεξῆς ἐστρατήγει ἐπικρατῶν καὶ νενικηκὼς Λακεδαιμο-
νίους, καὶ διπλάσια ἐκείνῳ ἠξίουν αἱ πόλεις διδόναι ἢ ἄλλῳ
τινὶ τῶν στρατηγῶν, ὥστ' ᾤοντο εἶναί τινες αὐτῷ πλέον ἢ
ἑκατὸν τάλαντα. ὁ δ' ἀποθανὼν ἐδήλωσεν ὅτι οὐκ [8]ἀληθῆ
ταῦτα ἦν· ἐλάττω γὰρ οὐσίαν κατέλιπε τοῖς παισὶν ἢ 655
αὐτὸς παρὰ τῶν ἐπιτροπευσάντων παρέλαβεν.

[1] λαβεῖν om. T. R. A. [2] ἀπόντων T. [3] ἔχοι T. R. A.
[4] εἶτα εἰ T. R. [5] εἰδότες T. [6] νὴ Δία R. A.
[7] τέ τινας T. γέ τινας R. A. [8] ἀληθὲς τοῦτο T. R. A.

Hoc etiam debebat edi. num ergo sic leg. est: τετταράκοντα, *quadraginta talenta*, τριάκοντα πλείω, *triginta talentis plura*, ὅσων (in genitivo plurali, aut, si mavis, ἢ ὅσα) *quam quot talenta ipse Diotimus se fateretur tulisse.* Vera si hæc est lectio, Diotimus non tulit a mercatoribus prætorquam decem talenta; reliqua triginta mendax fama affinxit. Reisk.

Παρὰ τῶν ναυκλήρων καὶ ἐμπόρων] Bene quidem habent hi genitivi. verum deest εἰληφέναι. Idem.

Ἀπογραφέντος] Ἐπιγραφέντος legit doctiss. Vales. ad Harpocr. p. 279. quod nollem tanto viro, Jurisque Attici adeo perito, excidisse unquam. Taylor.

Ἀπόντων] Delet Schott. Ceterum post Διότιμος credo nonnulla subesse. Idem. Legendum ἀπόντος, absolute, *illo absente*, donec Diotimus peregre erat. Male Schottus omittendam hanc vocem putavit, utpote natam ex sequenti. Ita Lucæ XXIV. 47. ἀρξαμένων ἀπὸ Ἱερουσαλήμ. sic enim legendum cum MSS. aliquot, non ἀρξάμενον, quod nullam habet Constructionem. ἀρξαμένων, absolute, scil. τῶν κηρύκων: quæ vox includitur in præcedenti κηρυχθῆναι, prout fieri solet: *postquam inceperint* prædicatores *ab Hierusalem.* Mox: εἶτα εἰ ἔπαθέ τι πλὴν καταπλεῦσαι etc. Recte Stephanus πρὶν pro πλήν: et forte delendum εἰ. Paulo post pro ἀδίκως τε scribe γε. Markland. Dedi de meo ἁπάντων. in concione enim ista jactata fuerant, ubi omnes, h. e. plerique, cives aderant. Reisk.

Τι πλὴν] Π. τι πρίν. H. Stephan. Cont.

Εἰδότες] Εἰδότας. Idem.

Ῥᾳδίως] Malim οὕτω ῥᾳδίως. Reisk.

Ἐπιθυμοῦντες] Referri possit ad συκοφαντεῖν, ut τολμῶντες refertur ad ψεύδεσθαι. verum minus hæc ratio placet. præstat, ni fallor, utrumque infinitivum cum uno τολμῶντες copulare, alterum autem participium, ἐπιθυμοῦντες, accipere pro seorsim posito et per se stante causamque rei reddente, quasi si dixisset: δι' ἐπιθυμίαν, aut διότι ἐπιθυμοῦσι. *præ cupiditate*, quia cupidiores sunt. Idem.

Ἐλάττω γὰρ οὐσίαν κατέλιπε etc.] Ita queritur Alcibiades junior apud Isocra-

ια'. Ὅτι μὲν οὖν καὶ ἐν τῷ ἔμπροσθεν χρόνῳ τοιαῦτα ἐγίγνετο, ῥᾴδιον γνῶναι· φασὶ δὲ καὶ τοὺς ἀρίστους καὶ σοφωτάτους μάλιστα ἐθέλειν μεταγινώσκειν. εἰ οὖν δοκοῦμεν εἰκότα λέγειν καὶ ἱκανὰ τεκμήρια παρέχεσθαι, ὦ ἄνδρες δικασταί, πάσῃ τέχνῃ καὶ μηχανῇ ἐλεήσατε. ὡς ἡμεῖς τῆς μὲν διαβολῆς οὕτω μεγάλης οὔσης ἀεὶ προσεδοκῶμεν κρατήσειν, μετὰ τοῦ [1] ἀληθοῦς· ὑμῶν δὲ μηδενὶ τρόπῳ ἐθελησάντων πεισθῆναι, οὐδ' ἐλπὶς οὐδεμία σωτηρίας ἐδόκει ἡμῖν εἶναι. ἀλλὰ πρὸς θεῶν Ὀλυμπίων, ὦ ἄνδρες δικασταί, βούλεσθε ἡμᾶς δικαίως σῶσαι μᾶλλον ἢ ἀδίκως [2] ἀπολέσαι· καὶ πιστεύετε [3] τούτοις ἀληθῆ λέγειν, οἳ ἂν καὶ σιωπῶντες ἐν ἅπαντι τῷ βίῳ [4] παρέχωσι σώφρονας σφᾶς αὐτοὺς καὶ δικαίους.

656 ιβ'. Περὶ μὲν οὖν αὐτῆς τῆς γραφῆς, καὶ ᾧ τρόπῳ κηδεσταὶ ἡμῖν ἐγένοντο, καὶ ὅτι οὐκ ἐξήρκει τὰ ἐκείνου εἰς τὸν ἔκπλουν, ἀλλὰ καὶ ὡς ἄλλοθεν προσεδανείσατο, ἀκηκόατε 157. 1 καὶ μεμαρτύρηται ὑμῖν. περὶ δ' ἐμαυτοῦ βραχέα βούλομαι ὑμῖν εἰπεῖν. ἐγὼ γὰρ ἔτη γεγονὼς ἤδη τριάκοντα [5] οὔτε τῷ πατρὶ οὐδὲν πώποτε ἀντεῖπον, οὔτε τῶν πολιτῶν οὐδείς μοι ἐνεκάλεσεν, ἐγγύς τε οἰκῶν τῆς ἀγορᾶς [6] οὔτε πρὸς δικαστηρίῳ [6] οὔτε πρὸς βουλευτηρίῳ ὤφθην οὐδεπώποτε, πρὶν ταύτην τὴν συμφορὰν γενέσθαι. περὶ μὲν οὖν ἐμαυτοῦ τοσαῦτα λέγω· περὶ δὲ τοῦ πατρός, ἐπειδὴ [7] ὥσπερ

[1] ἀληθοῦς ὑμῶν ἴσων καὶ κοινῶν τυχόντες· ὑμῶν A. [2] ἀπολέσθαι T. [3] τούτους A. [4] παρέχουσι T. [5] οὐδὲ T. [6] οὐδὲ T. R. A. [7] ὡς περὶ A.

tem Orat. de Bigis: ἀλλὰ τοῖς μὲν χρήματα κεκτημένοις, περὶ ζημίας (sc. ὁ κίνδυνός ἐστιν), τοῖς δ' ἀπόρως, ὥσπερ ἐγὼ, διακειμένοις, περὶ ἀτιμίας. MARKLAND.

Ὡς ἡμεῖς] Ὡς idem hic significat ac γάρ. AUGER.

Ἀληθοῦς] Post ἀληθοῦς videtur ὑμῶν ἴσων καὶ κοινῶν τυχόντες deesse. REISK.

Ἐδόκει] Nullus dubito δοκεῖ in præsenti esse leg. De προσεδοκῶμεν adhuc dubito, utrum προσδοκῶμεν præsens præstet. IDEM.

Παρέχωσι] Π. παρέχωσι. H. STEPHAN.

Γραφῆς] Potest hic accipi sive pro ἀπογραφῆς, quo sensu aliquoties in superioribus Lysias hoc vocabulum γραφὴ usurpavit: et profecto actor domum Aristophanis pro sua, ἀπεγράψατο, curaverat a censoribus et quæstoribus in tabulas referri, ut pro sororis dote sibi oppigneratam. sive in significatu illo vulgari, quo actiones omnes publicas cum populo complectitur, sive illæ sunt pro populo, ut sunt causæ majestatis, sive etiam adversus populum, ut hic loci actor cum populo queritur ex titulo ἀδικίου, seu injuriæ sibi a populo oblatæ. REISK.

Ἐγένοντο] Ad utrumque, Nicophemum et Aristophanem, redit; ἐκείνου ad hunc solum. IDEM.

Ἐκείνου] Sic Stephanus. ἐκεῖνον Ald. animum advertente Scal. Sed unice vera est lectio Cod Coisl. ἐκείνου, Aristophanis sc. ut vidimus in superioribus. TAYLOR.

Προσεδανείσατο] Lege: προσεδανείσαντο. *insuper fœnerati sunt.* MARKLAND. Erravit vir doctus. bene habet vulgata. Solus Aristophanes designatur. REISK.

Ὥσπερ ἀδικοῦντος] Possit ferri. malim tamen ὡς περὶ ἀδικ. IDEM.

ἀδικοῦντος αἱ κατηγορίαι γεγένηνται, συγγνώμην ἔχετε, 657 ἐὰν λέγω ἃ ἀνήλωσεν εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τοὺς φίλους. οὐ γὰρ φιλοτιμίας ἕνεκεν, ἀλλὰ τεκμήριον ποιούμενος ὅτι οὐ τοῦ αὐτοῦ ἐστιν ἀνδρὸς ἄνευ ἀνάγκης τε πολλὰ ἀναλίσκειν καὶ μετὰ κινδύνου τοῦ μεγίστου ἐπιθυμῆσαι ἔχειν τι τῶν κοινῶν. εἰσὶ δέ τινες οἱ προαναλίσκοντες οὐ [1] μόνου τούτου ἕνεκεν, ἀλλ' ἵνα ἄρχειν ὑφ' ὑμῶν ἀξιωθέντες διπλάσια κομίσωνται. ὁ τοίνυν ἐμὸς πατὴρ ἄρχειν μὲν οὐδεπώποτε ἐπεθύμησε, τὰς δὲ χορηγίας ἁπάσας κεχορήγηκε, τετριηράρχηκε δὲ ἑπτάκις, εἰσφορὰς δὲ πολλὰς καὶ μεγάλας εἰσενήνοχεν. ἵνα δὲ εἰδῆτε καὶ ὑμεῖς, [2] καθ' [3] ἑκάστην ἀναγνώσεται.

[4] ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΙ.

ἀκούετε, ὦ ἄνδρες δικασταί, τὸ πλῆθος. πεντήκοντα γὰρ 658 ἔτη ἐστὶν ὅσα ὁ πατὴρ [5] καὶ τοῖς χρήμασι καὶ τῷ σώματι τῇ πόλει ἐλειτούργει. ἐν οὖν τοσούτῳ χρόνῳ δοκοῦντάς τι

[1] μόνον T. R. A. [2] καὶ καθ' T. R. [3] ἕκαστον A. [4] ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΙ om. T. R. A. [5] αὐτοῖς χρήμ. T. R.

Οὐ γὰρ] Subaudi a communi ταῦτα λέγω. IDEM.

Τούτου] Scil. τοῦ προαναλίσκειν. solius reipublicæ gratia, ut spontaneis suis contributionibus, vel prænumerationibus potius, ei succurrant, aliud nil spectantes, quam salutem publicam. IDEM. Scil. τῆς φιλοτιμίας. AUGER.

Καθ' ἑκάστην ἀναγνώσεται. ἀκούετε, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, τὸ πλῆθος] Lege: καθ' ἕκαστον. TAYLOR. Scribe: καθ' ἕκαστον. *singulatim.* Deinde legebatur Catalogus Impensarum Nicophemi. post quæ subdit: Ἀκούετε etc. *Auditis, o judices, quam multæ impensæ fuerint.* Interpres male: *Audite, judices, populum.* MARKLAND. Copulam καὶ ante καθ' ἑκάστην abesse malim. Sed ipsum καθ' ἑκάστην bene habet. Subauditur εἰσφοράν. Post ἀναγνώσεται (scriba puta) deesse videtur titulus. ἀνάγνωσις vel κατάλογος τῶν εἰσφορῶν, vel tale quid aliud. REISK.

Γὰρ] Subjicit hoc, nil esse, quod corona tantam multitudinem atque magnitudinem contributionum ab actoris patre depensarum miretur. Nam per quinquaginta jam annos eum contribuisse. IDEM.

Αὐτοῖς χρήμασι] Non ignoro pronomen αὐτὸς cum nomine in dativo positum vim exprimere præpositionis σὺν, de quo usu egit elegantissimus Piersonus Verisimil. l. I. c. 3. p. 40.: verum is ab hoc loco alienus est. Me quidem judice multo melius hic legatur: καὶ τοῖς χρήμασι. SLUITER.

Δοκοῦντάς τι ἐξ ἀρχῆς ἔχειν, οὐδεμίαν εἰκὸς δαπάνην πεφευγέναι] Lego: δοκοῦντά τι ἐξ ἀρχῆς ἔχειν οὐδεμίαν οὐκ εἰκὸς etc. id est, *non verosimile est, eum, si peculatus reus fuisset, nullam impensam refugisse*: quia, ut supra arguit, *non est ejusdem hominis, nulla incumbente necessitate multa impendere, et simul pecuniam publicam velle surripere.* ἔχειν τι ἐξ ἀρχῆς, per εὐφημισμὸν, *ex præfectura* vel *magistratu suo aliquid acquisivisse*, est, injuste opes reipublicæ in rem suam convertisse: quod supra vocat ἔχειν τι τῶν κοινῶν, et, τῶν ὑμετέρων ἔχειν, scil. τὶ, Orat. proxime sequenti: quam vide. Elegans vero iste usus vocis τὶ, sensu malo. sic Actor. XXV. 5. εἴ τι ἐστὶν ἐν τῷ ἀνδρὶ τούτῳ. *si quod est in viro crimen*, Vulgat. MARKLAND. Penes me dubium nullum est, pro δαπάνην leg. esse δίκην, ad hunc modum: ἔχειν, πῶς ἡμᾶς οὐδὲ μίαν εἰκὸς δίκην πεφευγέναι. *quod si ergo visi fuissemus ex honoribus gestis locupletati fuisse, qui consentaneum sit, nos, per tempus tam longinquum, ne semel quidem in jus fuisse vocatos?* REISK.

ἐξ ἀρχῆς ἔχειν οὐδεμίαν [1]εἰκὸς δαπάνην πεφευγέναι. ὅμως
δὲ καὶ μάρτυρας ὑμῖν παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

659 τούτων συμπάντων κεφάλαιόν ἐστιν, ἐννέα τάλαντα καὶ
δισχίλιαι δραχμαί. ἔτι τοίνυν καὶ ἰδίᾳ τισὶ τῶν πολιτῶν
ἀποροῦσι συνεξέδωκε θυγατέρας καὶ ἀδελφὰς, τοὺς δ'
ἐλύσατο ἐκ τῶν πολεμίων, τοῖς δ' εἰς ταφὴν παρεῖχεν
ἀργύριον. καὶ ταῦτ' ἐποίει, ἡγούμενος εἶναι ἀνδρὸς ἀγαθοῦ
ὠφελεῖν τοὺς φίλους, καὶ εἰ μηδεὶς [2]μέλλει εἴσεσθαι· νῦν δὲ
πρέπον ἐστὶ καὶ ὑμᾶς ἀκοῦσαί μου. καί μοι κάλει τὸν
καὶ τόν.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

ιγ'. Τῶν μὲν οὖν μαρτύρων ἀκηκόατε· ἐνθυμεῖσθε δὲ, ὅτι
ὀλίγον μὲν χρόνον δύναιτ' ἄν τις πλάσασθαι τὸν τρόπον
τὸν αὑτοῦ, ἐν ἑβδομήκοντα δὲ ἔτεσιν οὐδ' ἂν εἷς λάθοι
πονηρὸς ὤν. τῷ τοίνυν πατρὶ τῷ ἐμῷ ἄλλα μὲν ἄν τις ἔχοι
ἐπικαλέσαι ἴσως· εἰς χρήματα δὲ οὐδεὶς οὐδὲ τῶν ἐχθρῶν
ἐτόλμησε πώποτε. οὔκουν ἄξιον τοῖς τῶν κατηγόρων λόγοις
660 πιστεῦσαι μᾶλλον ἢ τοῖς ἔργοις ἃ ἐπράχθη ἐν ἅπαντι τῷ
βίῳ, καὶ τῷ [3]χρόνῳ ὃν ὑμεῖς σαφέστατον ἔλεγχον τοῦ
ἀληθοῦς νομίσατε. εἰ γὰρ μὴ ἦν τοιοῦτος, οὐκ ἂν ἐκ πολλῶν
ὀλίγα κατέλιπεν· ἐπεὶ, εἰ νῦν γε ἐξαπατηθείητε ὑπὸ τούτων

[1] ἡμᾶς εἰκὸς A. [2] μέλλοι T. R. A.
[3] χρόνῳ· ὃ νῦν εἰς T. χρόνῳ. ὃ νῦν ὑμεῖς A.

Εἰκὸς] *per se patet, evidens est.* AUGER.

Ὅμως] Quanquam hoc verum est, et inter omnes constat, nihilo minus tamen ego testibus id confirmabo. REISK.

Μάρτυρας] At cujus rei? num, quod nunquam honores neque ambissent, neque gessissent? an, quod nunquam peculatus causam dixissent? utrumvis decus ingens est, perspicuumque modestiæ et continentiæ documentum. Sed nunc video, quid rei sit. testes de summis pecuniariis testantur ab actoris patre in rempublicam collatis. IDEM.

Καὶ ὑμᾶς ἀκοῦσαί μου. καί μοι κάλει τὸν καὶ τόν. ΜΑΡΤΥΡΕΣ] Mira depravatio: nam admodum probabile puto scribi debere μαρτύρων, vel τῶν μαρτύρων, pro μου. Quin et ante ὑμᾶς deesse videtur τούτων, vel περὶ τούτων. Νῦν δὲ πρέπον ἐστὶ καὶ περὶ τούτων ὑμᾶς ἀκοῦσαι μαρτύρων. *nunc vero æquum est de his quoque vos audire testes.* scil. de Liberalitate patris in cives egenos. πρέπον ἐστὶ, *par est, æquum est,* ut Matt. III. 15. οὕτω γὰρ πρέπον ἐστὶν ἡμῖν etc. MARKLAND. et *in edit. min.* TAYLOR.

Τοῖς ἔργοις, ἃ ἐπράχθη ἐν ἅπαντι τῷ βίῳ] Hic quoque, nisi fallor, excidit vox αὐτῷ ante ἐπράχθη. MARKLAND.

Τῷ χρόνῳ] Non cohæret cum ἐν ἅπαντι τῷ βίῳ, sed cum πιστεῦσαι. REISK.

Ὃ νῦν εἰς] Lege: ὃ νυνὶ absque εἰς, quod vacat. TAYLOR. Scribe: ἃ νῦν εἰς, sc. ἔργα. MARKLAND. Dedi ὃν ὑμεῖς. reddit ὃν ad χρόνῳ. REISK.

Τοιοῦτος] Qualem ego nunc illum ad vos prædicavi. IDEM.

καὶ [1]δημεύσαιθ' ἡμῶν τὴν οὐσίαν, οὐδὲ δύο τάλαντα λάβοιτ'
ἄν. ὥστε οὐ μόνον πρὸς δόξαν ἀλλὰ καὶ εἰς χρημάτων λόγον
λυσιτελεῖ μᾶλλον ὑμῖν ἀποψηφίσασθαι· πολὺ γὰρ πλείω
ὠφεληθήσεσθε, ἂν ἡμεῖς ἔχωμεν. σκοπεῖτε δὲ ἐκ τοῦ
παρεληλυθότος χρόνου, ὅσα φαίνεται ἀνηλωμένα εἰς τὴν
πόλιν· καὶ νῦν ἀπὸ τῶν ὑπολοίπων τριηραρχῶ μὲν ἐγὼ,
τριηραρχῶν δὲ ὁ πατὴρ ἀπέθανεν· πειράσομαι δ', ὥσπερ
ἐκεῖνον ἑώρων, ὀλίγα κατὰ μικρὸν παρασκευάσασθαι εἰς
τὰς κοινὰς ὠφελείας. ὥστε τῷ [2]γ' ἔργῳ [3]πάλαι ταῦτ' 661
ἐστὶ, καὶ οὔτ' ἐγὼ ἀφῃρημένος ἀδικεῖσθαι οἰήσομαι, ὑμῖν
[4]τε πλείους οὕτως αἱ ὠφέλειαι ἢ εἰ [5]δημεύσαιτε. πρὸς δὲ
τούτοις ἄξιον ἐνθυμηθῆναι οἵαν φύσιν εἶχεν ὁ πατήρ. ὅσα
γὰρ ἔξω τῶν ἀναγκαίων ἐπεθύμησεν ἀναλίσκειν, πάντα
φανήσεται τοιαῦτα, ὅθεν καὶ τῇ πόλει τιμὴ ἔμελλεν ἔσεσθαι.
αὐτίκα ὅτε ἵππευεν, οὐ μόνον ἵππους ἐκτήσατο λαμπροὺς,
ἀλλὰ καὶ ἀθλητὰς, [6]καὶ ἐνίκησεν Ἰσθμοῖ καὶ Νεμέᾳ, ὥστε 662
τὴν πόλιν κηρυχθῆναι καὶ αὐτὸν στεφανωθῆναι. δέομαι
οὖν ὑμῶν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, καὶ τούτων καὶ τῶν ἄλλων
μεμνημένους ἁπάντων τῶν εἰρημένων βοηθεῖν ἡμῖν καὶ μὴ

[1] δημεύσηθ' T. [2] τε T. [3] πόλει A. [4] δὲ T.
[5] δημεύσετε T. A. [6] καὶ om. T. R. οἷς A.

Τῷ τ' ἔργῳ πάλαι ταῦτ' ἐστὶ, καὶ οὔτ' ἐγὼ etc.] Lego: ὥστε τῷ γ' ἔργῳ πολλὰ ταῦτ' ἔσται· καὶ οὔτ' ἐγὼ etc. PARVA *mea, inquit, in Reipublicæ commodum ita comparabo, ut revera* MAGNA *futura sint:* id est, Opes meas, quæ parvæ jam restant, Reipublicæ temporibus et occasionibus ita impendam, ut, licet parvæ sint, ex opportunitate earum pro magnis revera haberi potuerint. MARKLAND. et *in edit. min.* TAYLOR. Probo Marklandi τῷ γε, et sic reformavi. Sed reliqua ejus ad h. l. minus probo. πάλαι bene habet, sed hoc male, quod ὑμέτερα post πάλαι deest. *revera hæc* [bona puta mea, de quibus nunc jure vobiscum contendo] et fuerunt semper, et sunt et erunt bona vestra, tametsi ego ea possidere pergam. quoad dominium mea sunt, quoad usum fructum vestra. REISK. Legi: ὥστε τῷ γε ἔργῳ πόλει ταῦτ' ἐστί. καὶ οὔτ' ἐγὼ — *ita ut hæc quæ dixi reipsa dixerim civitatis causa. Et neque ego* — πόλει, i. e. πόλεως ἕνεκα. AUGER.

Ὑμῖν δὲ] Π. ὑμῖν τε. H. STEPHAN.

Ὠφέλειαι] Ad ὠφέλειαι subauditur ἔσονται. REISK.

Ἀθλητὰς] Potius ἀθληταῖς. Creberrima sunt exempla ineunte oratione abhinc secunda: νικήσας ἀνδρικῷ χορῷ — κυκλικῷ χορῷ — κωμῳδοῖς. TAYLOR. Legendum ἀθλητὴς, et de certaminibus *curulibus* intelligendum. MARKLAND. Ad ἀθλητὰς subauditur ἵππους. num autem vulgata h. l. servanda, an post illud voc. ἀθλητὰς addendum sit οἷς, in dubio relinquam. Ego equidem hoc malim. ut sententia sit: Equos habebat non solum splendidos, sed etiam pugnatores (in certaminibus vel ludis certare doctos), quibus in equis ille victoriam ludorum Isthmicorum et Nemeorum abstulit. Vulgatam qui defendere volent, hi poterunt hoc afferre, ut dicitur παῖδας et ἄνδρας νικᾷν, ubi de ludis agitur, ita quoque consentaneum esse, ut dictum olim fuerit ἵππους νικᾷν. Verum tamen ut παῖδας ἀθλητὰς νικᾷν usurpatum non fuit, neque ἄνδρας ἀθλητὰς νικᾷν, sed solummodo παῖδας et ἄνδρας νικᾷν, ita quoque non videtur in usu fuisse dictio, ἵππους ἀθλητὰς νικᾷν, sed nude ἵππους. quare certum penes me quidem est, post ἀθλητὰς debere οἷς addi. REISK.

περιϊδεῖν ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν ἀναιρεθέντας. καὶ ταῦτα ποιοῦντες τά τε δίκαια ψηφιεῖσθε καὶ ὑμῖν αὐτοῖς τὰ συμφέροντα.

'Υπὸ τῶν ἐχθρῶν ἀναιρεθέντας] Fort. ἀφαιρεθέντας. *spoliatos*, facultatibus privatos. ut supra: καὶ οὔτ' ἐγὼ ἀφῃρημένος ἀδικεῖσθαι οἰήσομαι. Sed et ἀναιρεθέντας probum forte est, eodem significatu. Vide Demosth. Orat. II. in Aphobum: εἰ δὲ μηδὲν τούτων ποιοίην, ἵνα ἐκ βραχείας οὐσίας λειτουργῶν, παντάπασιν ἀναιρεθείην. *omnino perderer*. Lysias tamen, nisi fallor, nunquam ita scribit. MARKLAND.

Harpocratio laudat vocem χύτροι, utpote quæ appareat in oratione de Publicatione bonorum Aristophanis, quæ tamen nullibi in hac oratione occurrit. Quem vide ad hanc vocem. AUGER.

ΛΥΣΙΟΥ
ΥΠΕΡ ΠΟΛΥΣΤΡΑΤΟΥ
[1]ΔΗΜΟΥ ΚΑΤΑΛΥΣΕΩΣ
ΑΠΟΛΟΓΙΑ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Pag. ed. H. Steph. | Pag. ed. Reisk.

Polystratus qui inter cccc Tyrannos locum habuit, et rep. restituta grandi pecuniæ summa damnatus erat, iterum in jus vocatus eadem de causa, a filio defenditur.

158. 4 α'. ΟΥ μοι δοκεῖ χρῆναι ὀργίζεσθαι ὑμᾶς τῷ ὀνόματι 663
τῷ τῶν Τετρακοσίων, ἀλλὰ τοῖς ἔργοις ἐνίων. οἱ μὲν γὰρ ἐπιβουλεύσαντες ἦσαν αὐτῶν, οἱ δ' ἵνα [2] μήτε τὴν πόλιν 664
μηδὲν κακὸν ἐργάσαιντο μήθ' ὑμῶν μηδένα, ἀλλ' εὖνοι ὄντες εἰσῆλθον εἰς τὸ βουλευτήριον, ὧν εἷς ὢν οὗτος τυγχάνει Πολύστρατος. οὗτος γὰρ ᾑρέθη μὲν ὑπὸ τῶν φυλετῶν, ὡς χρηστὸς ὢν ἀνὴρ καὶ περὶ τοὺς δημότας καὶ περὶ τὸ πλῆθος τὸ ὑμέτερον· κατηγοροῦσι δὲ αὐτοῦ, ὡς οὐκ εὔνους ἦν τῷ πλήθει τῷ ὑμετέρῳ, αἱρεθεὶς ὑπὸ τῶν φυλετῶν, οἳ ἄριστα διαγνοῖεν [3] ἂν περὶ σφῶν αὐτῶν, ὁποῖοί τινες εἰσίν. οὗτος δὲ τίνος ἂν ἕνεκεν ὀλιγαρχίας ἐπεθύμησε; πότερον ὡς [4] ἡλικίαν

[1] ΔΗΜΟΥ ΚΑΤΑΛΥΣΕΩΣ ΑΠΟΛΟΓΙΑ om. A. [2] μήτε ἵνα R. μήθ' ἵνα A. [3] ἂν om. T. R. [4] ἡλικίας A.

ΛΥΣΙΟΥ ΥΠΕΡ ΠΟΛΥΣΤΡΑΤΟΥ ΛΟΓΟΣ] Titulum restituimus ex auctoritate Harpocr. in v. Πολύστρατος. Neque tamen Maussaci fides me movet, qui verbis Harpocrationis adductus et hanc, quæ ΥΠΕΡ ΠΟΛΥΣΤΡΑΤΟΥ inscribi solebat, et illam alteram, quæ ΔΗΜΟΥ ΚΑΤΑΛΥΣΕΩΣ ΑΠΟΛΟΓΙΑ (nam ejusmodi etiam oratio hodie exstat), in unam conflare velit. Præter multa, quæ afferri poterunt, legentibus patebit in hac agi de dominatu τῶν cccc, in illa de tyrannide trigintavirali. Neque cum eodem doctissimo viro statuere possum hanc orationem esse ἀκέφαλον, siquidem Lysias, ut Dionysii Halic. testimonio utar, cui et Hermogenis auctoritas accedere potest, ἀπροοιμιάστως ποτὲ εἰσέβαλλε. TAYLOR. Hæc Oratio, præter mendas in Contextu, manca etiam est pluribus in locis. Defectus aliquot unius vel duarum vocum ex ipso Argumento et Ratione facile suppleri potuerunt: de cæteris, spectandi Codices. MARKLAND.

"Ινα μήτε] Lego μήτε ἵνα. Quod longe aliud est, et huic loco convenit magis. TAYLOR.

'Ηρέθη] Scil. εἷς τῶν τετρακοσίων. REISK.

Διαγνοῖεν] Adde ἂν, quod nimis crebro deest Lysiæ, culpa non ipsius, sed librariorum. IDEM.

Πότερον κ. τ. λ.] Πότερον ὡς ἐλπίδα, vel δύναμιν, εἶχε etc. CONT. Locus in hunc

665 εἶχε, [1] λέγων τι διαπράττεσθαι παρ' ὑμῖν, ἢ τῷ σώματι
666 πιστεύων, ἵνα ὑβρίζοι εἰς τῶν ὑμετέρων τινά; ἀλλ' ὁρᾶτε
αὐτοῦ τὴν ἡλικίαν, [2] ἢ καὶ τοὺς ἄλλους [3] ἱκανός [4] ἐστιν
ἀποτρέπειν τούτων. ὅστις μὲν οὖν ἄτιμος ὢν, κακόν τι
ἐργασάμενος ἐν τῷ πρόσθεν χρόνῳ, ἑτέρας πολιτείας
ἐπεθύμησε, διὰ τὰ πρόσθεν ἁμαρτήματ' αὐτοῦ ἕνεκ' ἂν

[1] θέλων A. [2] ἢ T. R. ᾗ A. [3] ἱκανή A. [4] ἐστιν om. T.

diem salebrosus et perperam intellectus. Contenditur Polystratum neque *per ætatem*, neque *propter flagitia* anteactæ vitæ (quibus fere causis adducti homines novis rebus studere solent), in societatem τῶν cccc accessisse. Qui hic in plura capita rem dispertiunt, totam orationis venustatem convellunt. Dispertiunt autem, qui cum vulgatis libris legunt, πότερον ὡς ἡλικίαν — ἢ τῷ σώματι πιστεύων — ἢ καὶ τοὺς ἄλλους — et quæ sequuntur. Tu legas, primum Schotto monente, pro λέγων θέλων: deinde autem ἀλλ' ὁρᾶτε αὐτοῦ τὴν ἡλικίαν, ᾗ καὶ τοὺς ἄλλους ἱκανὸς (vel cum Cod. Steph. et Coisl. ἱκανός ἐστιν) ἀποτρέπειν τούτων. Mox in istis: διὰ τὰ πρόσθεν ἁμαρτήματ' αὐτοῦ ἕνεκ' ἂν ἔπραττε, lege ἐκεῖν' ἂν ἔπραττε. Tum autem porro, pro αὐτοῦ ἕνεκα, αὑτοῦ ἕνεκα. Quod autem ad finem periodi restituere velit Schottus μηδὲ διὰ τὰ πρόσθεν ἁμαρτήματα, in contrarium omnino abeo, neque supplendum aliquid, sed potius exterminandum judico. Ista enim διὰ τὰ πρόσθεν ἁμαρτήματα allita fuisse credo ad dilucidandum μηδὲ τούτων ἕνεκεν. Tu, consulta interpretatione nostra, de his omnibus dijudica. Taylor. Scribe: πότερον, ὡς ἡλικίας εἶχε, θέλων τι etc. *utrum ea qua erat ætate, cupiens aliquid consequi apud vos?* id est, aliquid *iniqui*, et parum *civilis*. De voce τὶ, sensu malo, dixi aliquid ad Orat. præcedentem. ὡς ἡλικίας εἶχε, ut apud. Dion. Halicarnasseum in Lysia: ὡς ἐγὼ δόξης ἔχω. *ut meu fert opinio*. Lucianus in Somn. p. 2. ὡς ἕκαστος γνώμης ἢ ἐμπειρίας εἶχεν. Philo Vit. Mos. lib. I. ὡς εὐσεβείας ἔχει καὶ ὁσιότητος. Legi quoque potest παρ' ὑμῶν, *a vobis*. Deest vero aliquid post hanc sententiam. est enim Ὑποφορὰ, cui debuit occurrere Oratoris ἀπάντησις seu Responsio, ut in sequenti sententia factum videmus: *an corpori fidens, ut vestrum aliquem injuria afficeret?* cui respondet: *Atqui ætatem ejus videtis*, etc. ita et hoc loco factum oportuit: sed hæc exciderunt. Markland. Facile quidem sit ita emendare: ὡς ἡλικίας οὕτως ἔχων, ὥστε λέγων (id est, διὰ τῶν λόγων). Verumtamen non video, quid ἡ ἡλικία admodum faciat πρὸς τὴν τῶν λόγων δύναμιν. Senes perinde dicendo valere possunt atque juvenes, et interdum valent plus etiam. Reisk.

Πιστεύων] Pendet hoc e præmissa interrogatione ἐπεθύμησε τῆς ὀλιγαρχίας. Idem.

Τὴν ἡλικίαν. ἢ καὶ τοὺς ἄλλους ἱκανὸς ἀποτρέπειν τούτων;] Ἢ καὶ τοὺς ἄλλους ἱκανὸς, vel ἢ καὶ τοὺς ἄλλους ἱκανή. Cont. In MS. Stephani ἱκανός ἐστιν ἀποτρέπειν. Distingue et lege: τὴν ἡλικίαν, ἢ καὶ τοὺς ἄλλους ἱκανή ἐστιν ἀποτρέπειν τούτων. *atqui ætatem ejus videtis, quæ apta est ad dehortandum alios ab hujusmodi facinoribus.* erat enim Polystratus Septuagenarius, frigidæ et cautæ ætatis. Hanc γνώμην et verba, sua fecit Isocrates Panath. p. 476. πάντων δὲ μάλιστα τῆς ἡλικίας τῆς παρούσης, ἢ τοὺς ἄλλους πέφυκεν ἀποτρέπειν. Markland. Addidi ἐστιν. Porro aut ἱκανὴ cum Marklando est legendum (nam ἱκανὸς habet tria genera, et nusquam pro adjectivo duum generum usurpatum reperitur), aut si ἱκανὸς servatur (quod tum ad Polystratum redibit), legendum erit ᾗ in dativo. *qua ætate sua senili satis valet* Polystratus *alios absterrere adeo*, nedum allicere. [fort. leg. ἱκανῶς δυνατή ἐστιν ἀποτρ. *In Var. Lect.*] Reisk. Generatim hæc dicuntur, non de uno Polystrato, uti Marklandus opinatur. Sluiter.

Ἐργασάμενος] Id est, διὰ τὸ ἐργάσασθαι, qui propter facinus aliquod a se perpetratum olim aliquando infamia notatus esset. Reisk.

Διὰ τὰ πρόσθεν ἁμαρτήματ' αὐτοῦ ἕνεκ' ἂν ἔπραττε.] Mirum, quid sibi velit istud ἕνεκα, cum ante dixerit διὰ τὰ ἁμαρτήματ' αὐτοῦ. Bene vero quod sententia proxime sequens defectum hujus loci evidenter ostendit. Lego: διὰ τὰ πρόσθεν ἁμαρτήμαθ' αὐτοῦ ἢ τῶν παίδων ἕνεκ' ἂν ἔπραττε. Sequitur enim: *huic vero nil tale commissum est*, ὥστε αὐτοῦ (l. αὑτοῦ) ἕνεκα μισεῖν τὸ πλῆθος τὸ ὑμέτερον, ἢ τῶν παίδων, *ut propter se, vel* FILIOS SUOS, *populum vestrum odio haberet.* unde clare patet hæc ultima verba, ἢ τῶν παίδων, fuisse in priore sententia: aliter enim

ἔπραττε· τούτῳ δὲ τοιοῦτον οὐδὲν ἡμάρτηται, ὥστε αὑτοῦ 667
ἕνεκα μισεῖν τὸ πλῆθος τὸ ὑμέτερον, ἢ τῶν παίδων. ὁ μὲν
γὰρ ἐν Σικελίᾳ ἦν, οἱ δ' ἐν Βοιωτοῖς· ὥστε μηδὲ τούτων ἕνεκεν 668
ἑτέρας πολιτείας ἐπιθυμῆσαι [1] [μηδὲ διὰ τὰ πρόσθεν ἁμαρτήματα].

β'. Καὶ κατηγοροῦσι μὲν αὐτοῦ ὡς πολλὰς ἀρχὰς ἦρξεν· ἀποδεῖξαι δὲ οὐδεὶς οἷός τέ ἐστιν ὡς οὐ καλῶς ἦρξεν. ἐγὼ δὲ ἡγοῦμαι, οὐ τούτους ἀδικεῖν [2] ἐν τοῖς πράγμασιν ἐκείνοις, ἀλλ' εἴ τις ὀλίγας ἄρξας ἀρχὰς μὴ τὰ ἄριστα
ἦρξε τῇ πόλει. οὐ γὰρ οἱ καλῶς ἄρχοντες προὐδίδοσαν τὴν 669
πόλιν, ἀλλ' οἱ μὴ δικαίως. οὗτος δὲ πρῶτον [3] μὲν ἄρξας ἐν Ὠρωπῷ οὔτε προέδωκε [4] καὶ ἑτέραν πολιτείαν κατέστησε,

[1] uncos et μηδὲ om. T. uncos om. R. A. [2] μὲν T. τοὺς ἐν A. [3] μὴν A. [4] οὔτε A.

non recte argumentabitur. Deinde hoc Argumentum ita concludit: ὥστε μηδὲ τούτων ἕνεκα ἑτέρας πολιτείας ἐπιθυμῆσαι, διὰ τὰ πρόσθεν ἁμαρτήματα. Iterum deficit Argumentatio, ex Conclusione dimidiata. Scribe: μηδὲ τούτων ἕνεκα — ἐπιθυμῆσαι, μήθ' αὑτοῦ, διὰ τὰ πρόσθεν ἁμαρτήματα. Si attente hæc legas, vera, opinor, deprehendes. Markland. Argumentatio Marklandi mihi nimis subtilis videtur, ut satis non intelligam. Quoad ego judicare possum, nihil hic deest. Ad ἔπραττε subauditur τοῦτο. *fecisset hoc*, id est, res novas appetisset, suimet ipsius causa, coactus a pristinis illis facinoribus, quippe metuens, ne, statu rerum manente quieto, illorum a se facinorum pœnæ repetantur. Polystrato autem res novas moliendi causa nulla fuit, neque propter ipsummet, neque propter liberos. nam neque ipse quicquam peccaverat, neque liberi. Reisk. F. διὰ τὰ πρόσθεν ἁμαρτήματ' αὐτοῦ ἐκεῖν' ἂν ἔπραττε. Sluiter.

Ὁ μὲν γὰρ] Ipse actor sese designat, sic colligens. Alias inter seditionis causas aliis hæc est, quod liberi ipsis sunt, quos tutos præstare volunt ab alterius factionis injuriis. Causa hæc patri nostro non fuit, neque potuit esse, cur novis rebus studeret. Nos enim tres fratres, liberi ejus, tum Athenis non eramus, adeoque inimici nostri nobis nocere non poterant. Causæ igitur turbandi cum patri nullæ essent, consendus non est libertati publicæ insidiatus fuisse. Reisk.

Ἐπιθυμῆσαι, μηδὲ διὰ] Mediam vocem, quæ vulgatis deest, addidi. post ἐπιθυμῆσαι, vel in hac regione, deesse quoque videtur δοκεῖ. Idem.

Μὲν τοῖς πράγμασιν ἐκείνοις] Dele. Cont. De hoc loco nihil tuti dicendum sine MSS. Ex adjunctis Sensus facile perspicitur: in Verbis supplendis summa incertitudo. Mox, οἱ δ' οὐχ ὑπέμειναν, etc. ante hæc verba Schottus putat esse hiatum. mihi bene connecti videtur contextus, si recte capias οὐχ ὑπέμειναν, *non remanserunt*, profugerunt αὐτοκατάκριτοι, sponte exsularunt: quod infra vocat οἴχονται, de eadem re: ἐκεῖνοι δὲ, σφῶν αὐτῶν προκαταγνόντες ἀδικεῖν, οἴχονται, ἵνα μὴ δοῖεν δίκην. Andocides de Myster. initio fere: ὁπόσοι γὰρ μὴ ἠθέλησαν ὑπομεῖναι, καταγνόντες αὐτῶν ἀδικίαν, εἰκότως ἂν καὶ ὑμεῖς τοιαῦτα περὶ αὐτῶν γινώσκοιτε ὅσα (f. οἷα) καὶ αὐτοὶ περὶ σφῶν αὐτῶν ἔγνωσαν· ὁπόσοι δὲ πιστεύσαντες μηδὲν ἀδικεῖν, ὑπέμειναν, δίκαιοί ἐστε καὶ ὑμεῖς etc. vide et sententiam proxime sequentem, ubi plenius effert, ἀγῶνα τοσοῦτον ὑπομεῖναι, et §. δ'. ὁ δὲ πείσας ὑπομεῖναι, καὶ μὴ οἴχεσθαι φεύγοντας, ἐγώ. et Xenophontem Hellen. V. p. 569. D. Markland. Dedi de meo τούτους [quod ad τοὺς καλῶς ἄρξαντας redit] ἀδικεῖν ἐν [non μὲν, quod vulgati dant] τοῖς πράγμασιν ἐκείνοις. qua dictione designat illa turbida reip. tempora, quibus cccc. eam exagitarunt. Reisk.

Πρῶτον μὲν] Expressis quidem verbis non sequitur ἔπειτα δὲ, rebus tamen. nam alterum, quo actor utitur ad defendendum Polystratum, hoc est, quod is non aufugerit, sed judicio se coram exhibuerit. Idem.

Οὔτε προέδωκε] Si hic locus non sit lacunosus, legerem: οὔτε προέδωκε, οὔτε ἑτέραν πολιτείαν κατέστησε. Taylor. Non videtur καὶ cum οὔτε mutandum. unus

τῶν ἄλλων ἁπάντων ὅσοι ἦρχον καταπροδόντων τὰ πρά-
γματα. [1]οἱ δ᾽ οὐχ ὑπέμειναν, καταγνόντες σφῶν αὐτῶν
ἀδικεῖν· ὁ δὲ ἡγούμενος μηδὲν ἠδικηκέναι δίκην δίδωσι. καὶ
τοὺς μὲν ἀδικοῦντας οἱ κατήγοροι ἐκκλέπτουσιν, ἀργύριον
λαμβάνοντες· παρ᾽ ὧν δ᾽ ἂν μὴ κερδαίνωσιν, [2]ἀδικοῦντας
ἀποφαίνουσι. καὶ ὁμοίας τὰς κατηγορίας ποιοῦνται τῶν τε
εἰπόντων γνώμην τινὰ ἐν τῇ βουλῇ, καὶ τῶν μή. οὗτος δὲ
670 οὐδὲ γνώμην οὐδεμίαν εἶπε περὶ τοῦ ὑμετέρου πλήθους.
ἐγὼ δ᾽ ἡγοῦμαι ἀξίους εἶναι τούτους μηδὲν πάσχειν ὑφ᾽
ὑμῶν κακὸν, [3]εἰ ὑμῖν μὲν εὖνοι ἦσαν, ἐκείνοις δὲ [4]οὐκ
ἀπηχθάνοντο. τῶν γὰρ λεγόντων ἐναντία ἐκείνοις οἱ μὲν
ἔφευγον, οἱ δὲ ἀπέθνησκον, ὥστ᾽ εἴ τις καὶ ἐβούλετο ἐναντι-
οῦσθαι ὑπὲρ ὑμῶν, τὸ δέος καὶ ὁ [5]φόβος τῶν πεπονθότων
671 ἀπέτρεπε πάντας. ὥστε οἱ πολλοὶ πάντα [6]ἐγίγνωσκον
αὐτῶν· τοὺς μὲν γὰρ ἐξήλαυνον αὐτῶν, τοὺς δὲ [7]ἀπεκτίννυ-
σαν. οἳ δὲ ἐκείνων ἔμελλον ἀκροᾶσθαι καὶ μηδὲν ἐπιβουλεύειν

[1] καὶ οἱ μὲν οὐχ A. [2] οὐδὲν ἀδικοῦντας A. [3] οἳ A. [4] οὐκ om. T. [5] φόνος R. A. [6] κατεγίγνωσκον αὐτῶν A. [7] ἀπεκτίννυον T. R. A.

enim et idem est articulus, quod Polystratus Oropum non prodiderit Lacedæmoniis, neque in ea urbe principatum ex eorum mente constitui passus sit. Reisk.

Οἱ δ᾽ οὐχ ὑπέμειναν] Schotto videtur hiatus esse. Taylor. Ante hæc verba videtur οὔτ᾽ ἀπεδίδρασκε τὴν δίκην deesse. nam alias οὔτε pari suo destitutum pendet. Reisk.

Δίκην δίδωσι] *dat litem*, i. e. prodit ut judicetur. Auger.

᾽Αδικοῦντας ἀποφαίνουσι] Id est, accusant ὅτι ἀδικοῦσι. malim tamen sic legi, οὐδὲν ἀδικοῦντας ἀποφ. *deferunt quamvis insontes*. Reisk.

Οὐδὲ γνώμην] *ne sententiam quidem dixit in vestram rempublicam*, nedum ut graviora patraverit. [Malim οὐδέποτε. *In Var. Lect.*] Idem.

Περὶ] Sententia postulat κατὰ, *adversus*. Idem.

Εἰ ὑμῖν] Legendum οἳ, ut referatur ad τούτους, quod est solitarium. Taylor. Fort. οἳ ὑμῖν. Sed εἰ potest denotare idem, quod ὅτι, ut Actor. XXVI. 23. εἰ παθητὸς ὁ Χριστὸς, εἰ πρῶτος etc. *quod passibilis Christus ille, quod primus* etc. Markland. Bene videtur εἰ h. l. habere, idemque valere, atque ὅτι. *quod, propterea quod*. τούτους idem est atque τοὺς τοιούτους. qui scil. adversus rempublicam vestram nil sceterati decreverunt. Reisk.

᾽Εκείνοις δ᾽ οὐκ ἀπηχθάνοντο] Dedi. *illos autem* (quadringentos) *offendere cavebant*. Idem.

Τὸ δέος καὶ ὁ φόβος τῶν πεπονθότων ἀπέτρεπε πάντας] Hic quoque excidisse videtur aliquid. Forte: τὸ δέος τὸ τῶν κατηγόρων, καὶ ὁ φόβος etc. Sic infra: διὰ τὸ δέος τὸ τῶν κατηγόρων. et rursus: τὸ δέος αὐτοὺς ποιεῖ τό τε ὑμέτερον καὶ τὸ τῶν κατηγόρων, μὴ ἐπιδημεῖν, ἀλλὰ στρατεύεσθαι. Markland. Pro φόβος vulgari dedi de meo φόνος. *metus et cædes eorum, quibus id calamitatis obvenerat, ut capite luerunt*. Reisk.

Οἱ πολλοὶ] Οὐ πολλοί. Schott. Οἱ πολλοὶ κατεγίγνωσκον. Cont. Credo autem facile totum locum esse lacerum valde. Taylor. Verius puto: οὔτε οἱ πολλοὶ etc. id est, neque *major pars* ipsorum Quadringentorum in omnia eorum consilia admittebantur. Præcessit ὥστε paulo ante, et mox sequitur. Markland. Pro simplici ἐγίνωσκον videtur κατεγίνωσκον leg. esse et αὑτῶν cum aspero. οἱ πολλοὶ sunt *plebs*. Sententia sic erit hæc: plebeii nihil non malorum ipsi sibi a Quadringentis præsagiebant. exspectabant durissima et sævissima quæque. Reisk.

᾽Εκείνων] Velim legi αὐτῶν. Auger.

μηδὲ ἐξαγγέλλειν, τούτους [1]ἂν καθίσταντο. ὥστε οὐκ ἂν
ῥᾳδίως μετέστη ἂν ὑμῖν ἡ πολιτεία. οὔκουν δίκαιοί εἰσιν,
[2]ὧν ὑμῖν εὖνοι ἦσαν, τούτων δίκην διδόναι. δεινὸν δέ μοι δοκεῖ 672
εἶναι, εἰ τοῖς εἰποῦσι περὶ τὸ πλῆθος τὸ ὑμέτερον μὴ τὰ
ἄριστα ὁ μηδὲν εἰπὼν ταὐτὰ πείσεται. καὶ ἐν μὲν ἑβδο-
μήκοντα ἔτεσιν οὐδὲν [3]ἐξήμαρτεν εἰς ὑμᾶς, ἐν ὀκτὼ δ᾽
ἡμέραις· καὶ οἱ μὲν τὸν βίον ἅπαντα πονηροὶ ὄντες χρηστοὶ
ἐν τῷ λογιστηρίῳ γεγένηνται, πείσαντες τοὺς κατηγόρους,
οἳ δ᾽ ἀεὶ ὑμῖν χρηστοὶ [4][ἦσαν], οὗτοι πονηροί. 673

γ᾽. Καίτοι ἔν [5]γε ταῖς πρότερον κατηγορίαις τά τε ἄλλα κατηγόρησαν ψευδῆ τοῦ πατρὸς, καὶ συγγενῆ Φρύνιχον αὐτοῦ εἶναι [6]ἔφασαν. καίτοι εἴ τις βούλεται, ἐν τῷ λόγῳ

[1] αὖ A. [2] οἳ A. [3] ἐξήμαρτον T. [4] uncos om. T. R. A. [5] τε T. om. R. [6] ἔφησαν T. R. A.

Τούτους ἂν καθίσταντο] Pro particula ἂν legi malim αὖ, *rursus e contrario*. Reisk.

῞Ωστε οὐκ ἂν ῥᾳδίως μετέστη ἂν ὑμῖν ἡ πολιτεία] Lego et distinguo: ὥστε **** οὐκ ἂν ῥᾳδίως μετέστησεν ὑμῖν etc. plane enim desunt nonnulla, ad hunc forte sensum: *itaque* si cæteri eodem animo fuissent, *non facile Respublica vestra in aliam formam fuisset mutata*. Ita Orat. XXV. ὥστε εἰ πάντες τὴν αὐτὴν γνώμην ἔσχον ἐμοὶ, μηδένα ἂν ὑμῶν μηδεμιᾷ χρῆσθαι συμφορᾷ. Eadem fere sententia. Markland. Humani quid hic passus est vir doctissimus, μετέστησεν existimans idem significare atque μετέστη. Bene habet hic locus. nonnihil quidem offendit ἂν tam cito iteratum. verumtamen ἂν sæpissime ita iteratur, ut alterum redundet; id quod vel pueris notum est. Reisk.

Περὶ τὸ πλῆθος] Imo vero πρὸς τὸ πλ. aut περὶ τοῦ πλήθους. Idem. Neque πρὸς pro περὶ, neque pro accusativo genitivum substituendum censemus; quia περὶ τὸ πλῆθος non pendet a verbo εἰποῦσι, sed a nomine τὰ ἄριστα. Adjectiva ἀγαθὸς, χρηστὸς, et similia, præpositione περὶ cum accusativo junguntur. Lysias in Agor. p. 130. 2. ed. Steph. ἄνδρας ὄντας ἀγαθοὺς περὶ τὸ πλῆθος τὸ ὑμέτερον. p 135. 4. οὕτω χρηστὸς ἦν καὶ περὶ τοὺς δεδεμένους καὶ περὶ τὸν δῆμον τῶν ᾽Αθηναίων. Aristophanes Thesmoph. 313.

Καὶ τὴν δρῶσαν, τὴν ἀγορεύουσαν
Τὰ βέλτιστα περὶ τὸν δῆμον τῶν ᾽Αθηναίων,
Καὶ τὸν τῶν γυναικῶν,
Ταύτην νικᾶν. Sluiter.

᾽Εξήμαρτον] Lege: ἐξαμαρτών. Taylor. Lego: ὁ οὐδὲν (vel ὁ μηδὲν, ut paulo ante) ἐξαμαρτὼν εἰς ὑμᾶς. *et qui per septuaginta annos nihil in vos deliquit, per octo vero dies* tantum: scil. intrando in concilium Quadringentorum. Mox, scribe πατρὸς, litera minuta, non Πατρὸς: non enim Proprium est nomen. τοῦ πατρὸς est *patris* mei: *Filius* enim Polystrati hanc pro patre suo dixit. et ita in sequentibus scribendum. Markland. Pro vulgari ἐξήμαρτον dedi de meo in tertia singulari ἐξέμαρτεν, scil. pater meus. Reisk.

Λογιστηρίῳ] Logisterium erat curia τῶν λογιστῶν, calculatorum, ubi defuncti magistratibus tenebantur a se gestæ reipublicæ aut administrati ærarii publici rationes reddere. Hoc in tribunali sedentes judices, ait actor, qui largitionibus corruperit, et sibi devinxerit, is quamvis fur et sicarius, tamen absolvitur. Idem.

῾Υμῖν] Sitne idem atque πρὸς ὑμᾶς, an ἐν ὑμῖν leg. in dubio relinquam. Idem.

῏Ησαν] Aut post ἦσαν, aut post οὗτοι videtur νῦν deesse. Fuit cum suspicarer sic esse leg. οἱ δ᾽ ἀεὶ ἐν ὑμῖν χρηστοὶ (scil. γεγονότες, vel πεφηνότες. ut οἱ sit articulus, non postpositivus, sed præpositivus), *qui semper a vestro consessu declarati habitique fuissent homines frugi*, πῶς νῦν εἶησαν ἂν οὗτοι πονηροὶ, *qui fiat, ut hi nunc sint scelerati?* Verum bene potest vulgata stare, si cum voce mirantis et stomachantis, aut cavillantis proferatur. Idem. Καὶ ἐν μὲν ἑβδομήκοντα - - - δ᾽ ἡμέραις post ἦσαν ponit Sluiterus.

῎Εν τε] Π. ἔν γε. H. Stephan. Cont.

Καὶ συγγενῆ] Alius dixisset: καὶ δὴ καὶ συγγ. Reisk.

τῷ ἐμῷ μαρτυρησάτω [1] ὡς ἀναγκαῖον ὄντα Φρυνίχῳ. ἀλλὰ 159. 1
674 γὰρ [2] ψευδῆ κατηγόρουν. ἀλλὰ μὴν οὐδ' ἐκ παιδείας φίλος ἦν αὐτῷ· ὁ μὲν γὰρ ἐν ἀγρῷ πένης ὢν ἐποίμαινεν, ὁ δὲ πατὴρ ἐν τῷ ἄστει ἐπαιδεύετο. καὶ ἐπειδὴ ἀνὴρ ἐγένετο, ὁ μὲν ἐγεώργει, ὁ δ' ἐλθὼν εἰς τὸ ἄστυ ἐσυκοφάντει, ὥστε μηδὲν ὁμολογεῖν [3] τὼ τρόπω τὼ ἀλλήλων. καὶ ὅτ' ἐξέτινε τῷ δημοσίῳ, οὐκ εἰσήνεγκεν αὐτῷ τὸ ἀργύριον· καίτοι ἐν τοῖς τοιούτοις μάλιστα δηλοῦσιν οἱ ἂν φίλοι ὦσιν. εἰ δ' ἦν δημότης, οὐ δίκαιος διὰ τοῦτο βλάπτεσθαί ἐστιν ὁ πατήρ, [4] εἰ μὴ καὶ ὑμεῖς ἀδικεῖτε, ὅτι ὑμῶν ἐστὶ πολίτης.

675 δ'. Πῶς δ' ἂν γένοιτο δημοτικώτερος, ἢ ὅστις, ὑμῶν ψηφισαμένων πεντακισχιλίοις παραδοῦναι τὰ πράγματα, καταλογεὺς ὢν [5] ἐννακισχιλίους κατέλεξεν, [6] ἵνα μηδεὶς αὐ-

[1] ὡς εἰδὼς, A. [2] ψευδεῖ κατηγόρῳ T. [3] τῷ τρόπῳ τῷ T. R. A. [4] εἰ καὶ μὴ T. R. [5] ἐνακισχ. T. R. A. [6] ἵνα δὲ A.

Ὡς] Aut delendum videtur ὡς, aut leg. ὡς εἰδὼς ἀναγκαῖον. IDEM.

Ἀλλὰ γὰρ ψευδεῖ κατηγόρῳ] Utinam mihi adesset Œdipus, qui hæc divinando complanaret! Nam in scriptis Codd. nihil quidquam spei est reliquum, et tamen hæc verba manifeste sunt mendosa. TAYLOR. Lege: ψευδῆ κατηγόρουν. *falsam accusationem intendebant.* supra: κατηγόρησαν ψευδῆ τοῦ πατρός. infra: ψευδῆ ἐμαρτύρουν. Æschines περὶ τῆς παραπρεσβ. §. κγ'. ὅτι δ' οὐ ψευδῆ μόνον κατηγόρηκεν, ἀλλὰ καὶ etc. Demosthenes adv. Calliclem §. ι'. τὰ ψευδῆ κατηγορεῖν νῦν τετόλμηκε. MARKLAND.

Ἀλλὰ μὴν οὐδ' —] Idem est, ac si dixisset: οὐ μόνον οὐ συγγενὴς ἦν ὁ Φρύνιχος τῷ πατρὶ, ἀλλ' οὐδὲ φίλος ἐκ παιδείας. Significat non modo necessitudinem nullam sanguinis inter Phrynichum et patrem intercessisse, sed ne familiaritatem quidem a puero in ludo literario contractam. Non eadem disciplina usos fuisse, non eundem ludum frequentasse. Constat inter omnes, amicitias a pueris in ludis literariis contractas omnium esse constantissimas atque firmissimas, et extremum usque in senium produci. REISK.

Τῷ τρόπῳ τῷ] Possit quoque in duali legi: τὼ τρόπω τώ. IDEM.

Ἐξέτινε] Phrynichus puta, ut εἰσήνεγκεν ad Polystratum redit. quæstum sycophanticum qui exercerent, non poterant cavere, quominus ob falsa dicta testimonia, aut ob vexationes iniquas hominum insontium, mulctis damnarentur. IDEM.

Εἰ καὶ μὴ ὑμεῖς ἀδικεῖτε etc.] Lege: εἰ μὴ καὶ etc. *nisi vos quoque injuste agitis.* MARKLAND.

Πῶς δ' ἂν] Sententia media hic deest, a lectore quoque tacita cogitatione supplenda, in hunc ferme modum: ἔτι δὲ καὶ δημοτικὸς ἦν ὁ πατὴρ ἐν τοῖς μάλιστα, τοῦ Φρυνίχου τῷ δήμῳ μάλιστα ἐναντιουμένου· πῶς γὰρ ἄν τις μᾶλλον δηλώσειεν, ὅτι δημοτικός ἐστιν, ἢ —. Pergit defensor Polystrati argumentum accusatoris refutare, qui ex amicitia, quam inter Polystratum et Phrynichum fuisse commentus et mentitus fuerat, illum eadem studia cum hoc fuisse sectatum collegerat. Studia, ait, illis fuere longe diversissima. Phrynichus tyrannidem affectabat. in qua etiam cecidit. pater civilis fuit. REISK.

Ἵνα μηδεὶς αὐτῷ διάφορος εἴη τῶν δημοτῶν. ἀλλ' ἵνα τὸν μὲν βουλόμενον γράφῃ· εἰ δέ τῳ etc.] Lego: οὐχ ἵνα — δημοτῶν, ἀλλ' ἵνα τὸν μὲν βουλόμενον **** ἐγγράφῃ· εἰ δέ τῳ etc. *non metu, ne offenderet quenquam contribulium, sed* hoc animo, *ut si quis civium vellet reipublicæ succurrere, illum catalogo inscriberet; si quis vero ob res tenues non posset, illi gratis donaret.* Deesse videtur vel λειτουργεῖν, vel ὅπλα παρέχεσθαι, ex Thucyd. VIII. segm. 97. Ed. Oxon. Διάφορος εἶναί τινι, est *dissidium cum aliquo habere.* Orat. VII. ἐμοὶ — διάφοροι περὶ τῶν ἐμῶν τυγχάνουσιν ὄντες, cui paulo ante opponit φίλοι. Pollux V. 20. segm. 115. διάφορός μοι ἐστὶν, ἀνεπιτήδειος, ἀνεπιτηδείως διάκειμαι πρὸς αὐτὸν, ὑπόπτως ἔχω, etc. unde Hesychius διαφέρονται explicat μάχονται. Αἱ πρὸς ἀλλήλους διαφοραὶ, Orat. XXV. ἐχθρὸν καὶ διάφορον γεγενημένον. Demosth. adv. Pantænetum. MARKLAND.

τῷ διάφορος εἴη τῶν δημοτῶν, [1] ἀλλ' ἵνα τὸν μὲν βουλόμενον [2] γράφῃ, εἰ δέ τῳ μὴ [3] οἷόν τ' εἴη, [4] χαρίζοιτο. καίτοι οὐχ 676
οἳ ἂν πλείστους [5] πολίτας ποιῶσιν, οὗτοι καταλύουσι τὸν δῆμον, ἀλλ' οἳ ἂν ἐκ πλειόνων ἐλάττους. οὗτος δὲ οὔτε ὀμόσαι ἤθελεν οὔτε καταλέγειν, ἀλλ' αὐτὸν ἠνάγκαζον, ἐπιβολὰς ἐπιβάλλοντες καὶ ζημιοῦντες· ἐπεὶ δὲ ἠναγκάσθη καὶ ὤμοσε τὸν ὅρκον, ὀκτὼ ἡμέρας εἰσελθὼν εἰς τὸ βουλευτήριον ἐξέπλει εἰς Ἐρέτριαν, καὶ ἐδόκει ἐκεῖ τὴν ψυχὴν οὐ πονηρὸς εἶναι ἐν ταῖς ναυμαχίαις, καὶ τετρωμένος δεῦρ' ἦλθε, καὶ ἤδη μετεπεπτώκει τὰ πράγματα. καὶ οὗτος μὲν 677
οὔτ' εἰπὼν γνώμην οὐδεμίαν, οὔτε πλέον ὀκτὼ ἡμερῶν ἐλθὼν εἰς τὸ βουλευτήριον, ὦφλε χρήματα τοσαῦτα· τῶν δ' εἰπόντων ὑμῖν τἀναντία καὶ διὰ τέλους ἐν τῷ βουλευτηρίῳ ὄντων πολλοὶ ἀποπεφεύγασι. καὶ οὐ φθονῶν τούτοις λέγω, ἀλλ' [6] ἡμᾶς ἐλεῶν· οἱ μὲν γὰρ δοκοῦντες ἀδικεῖν ἐξῃτημένοι εἰσὶν 678

[1] ἀλλ' ἵνα om. A. [2] ἔγραφε A. [3] ἥδιον εἴη A. [4] ἐχαρίζετο A. [5] πολιτεύοντας A. [6] ὑμᾶς T.

Ἀλλ' ἵνα] Istud secundum ἵνα miras tenebras toti huic loco hactenus offudit, quare delendum esse judico. TAYLOR.

Βουλόμενον] Scil. γράφεσθαι ἐν τοῖς βουλεύουσιν ἐν τοῖς πεντακισχιλίοις. REISK.

Οἷόν τε] Malim ἥδιον εἴη. Si cui minus esset volupe eo in codice scribi, eum rursus postmodum expungendo, atque excusando, gratificaretur, interim tamen gratiam penes eum, quem invitum scripsisset, iniret, honore, quem illi habuisset. IDEM.

Χαρίζοιτο] Fort. leg. ἐξαλείφων χαρίζοιτο. IDEM.

Πολίτας] Loci ratio videtur potius βουλευτὰς suadere. IDEM. Quod non aspernandum. AUGER.

Ὀμόσαι] Jusjurandum illud dicere, quod ei dicendum erat, qui καταλογέως munus capesseret, quo ille sacramento fidem obligabat, non alium, quam qui dignus sibi fuisset visus, in numero quinquies mille virorum esse scripturum. REISK.

Καταλέγειν] Munus καταλογέως, Recensitoris, suscipere, h. e. ejus, qui indicem conscriberet eorum, quos idoneos atque dignos judicaret, qui sederent in collegio Quinquies mille virorum. IDEM.

Καὶ ζημιοῦντες] Estne supervacaneum post illa, ἐπιβολὰς ἐπιβάλλοντες? estne scholium? videtur pæne. Sin minus est, accipi debet pro, *illasque mulctas exigentes.* De Eretria, quod statim addit, id accipio sic, Polystratum illuc isse missum, sive ad præsidendum urbi, sive cum imperio præsidentium ibi copiarum militarium. IDEM.

Καὶ ἤδη] Vide quam ingrata sit illa et accumulata repetitio copulæ καί. Mihi sane videtur multo venustior fore sententia, si pro καὶ ἤδη scribatur ἐπεὶ ἤδη vel ἐπειδή. SLUITER.

Ἐλθὼν εἰς τὸ βουλευτήριον] Supra dicit init. Orat. εἰσῆλθον εἰς τὸ βουλευτήριον, et paulo ante: ὀκτὼ ἡμέρας εἰσελθὼν εἰς τὸ βουλευτήριον. et infra: ἐν ὀκτὼ ἡμέραις εἰσελθὼν εἰς τὸ βουλευτήριον, ᾤχετο ἐκπλέων. Vide, quæ notavi ad init. Orat. III. Demosthenes in Euergum: ἐλθὼν εἰς τὴν βουλὴν, τάς τε πληγὰς ἔδειξα, etc. Nihil igitur muto. MARKLAND.

Οἱ μὲν γὰρ δοκοῦντες ἀδικεῖν] Scribe: μὴ δοκοῦντες ἀδικεῖν. quibus mox opponuntur οἱ δ' ἠδικηκότες. Vide Orat. VI. MARKLAND. Ego δοκοῦντες ἀδικεῖν h. l. accipio pro iis, qui visi fuissent judicibus in noxa utique esse, eorumque sententia fuissent perculsi. His opponit mox alios, quos, si fides habenda est libris nostris, ἠδικηκότας appellat. ego vero suspicor leg. esse: ἠδικηκόσιν ἑαυτοῖς συνειδότες. *qui ipsi sibi reatus contracti conscii essent.* In dictione δοκεῖν ἀδικεῖν subauditur τοῖς κριταῖς. Sententia hæc est: Alii rei facti, cum fuissent a judicibus damnati, pœnas tamen effugerunt, quoniam gratiosi apud populum viri, ob strenuam in periculis populi præstitam operam, eos deprecati sunt. alii,

ὑπὸ τῶν ὑμῖν προθύμων ἐν τοῖς πράγμασι γενομένων, οἱ δ'
ἠδικηκότες, ἐκπριάμενοι τοὺς κατηγόρους, οὐδὲν ἔδοξαν
ἀδικεῖν. πῶς ἂν οὖν οὐκ ἂν δεινὰ πάσχοιμεν; καὶ κατη-
γοροῦσι μὲν τῶν Τετρακοσίων, ὅτι ἦσαν κακοί· καίτοι ὑμεῖς
αὐτοὶ πεισθέντες ὑπὸ [1] τούτων παρέδοτε τοῖς Πεντακισ-
χιλίοις, καὶ [2] οἷς αὐτοὶ τοσοῦτοι ὄντες ἐπείσθητε, ἕνα ἕκα-
στον τῶν Τετρακοσίων οὐ [3] χρῆν πεισθῆναι; ἀλλ' οὐχ
οὗτοι ἀδικοῦσιν, ἀλλ' οἱ ὑμᾶς ἐξηπάτων καὶ κακῶς ἐποίουν.
έ. Οὗτος δ' ἐν πολλοῖς δηλοῖ [4] ὑμῖν, ὅτι, εἴπερ τι
679 νεωτερίζειν ἐβούλετο εἰς τὸ ὑμέτερον πλῆθος, οὐκ ἄν ποτε
ἐν ὀκτὼ ἡμέραις εἰσελθὼν εἰς τὸ βουλευτήριον, ᾤχετο
ἐκπλέων. ἀλλ' εἴποι ἄν τις, ὅτι κερδαίνειν ἐπιθυμῶν
ἐξέπλευσεν, ὥσπερ ἔνιοι [5] ἥρπαζον καὶ ἔφερον. οὐδεὶς τοίνυν
ἂν [6] εἴποι ὅπως τι [7] τῶν ὑμετέρων ἔχει· ἀλλὰ [8] πάντα

[1] τούταν ὑμᾶς αὐτοὺς A. [2] οἱ T. [3] χρὴ T.
[4] ὑμῖν μὴ κακόνους ὢν, οὐχ ἥκιστα δὲ ὅτι A. [5] τοὺς συμμάχους ἦγον A.
[6] εἴποι τις ὅπως T. R. εἴποι τι A. [7] τῶν συμμάχων τῶν ἡμετέρων A.
[8] πάντων A.

quamvis ipsi sibi conscii essent culpæ suæ, tamen ne in judicium quidem vocati, aut certe damnati non fuerunt, quia accusatores pecunia redimebant, ut aut accusationem nullam instituerent, aut semel institutam haud prosequerentur, sed omitterent. Reisk.

Πῶς ἂν οὖν οὐκ ἂν δεινὰ πάσχοιμεν;] Videtur abundare prius ἂν, errore exscriptoris: tametsi sciam hanc particulam alibi geminatam. Orat. XXIV. πῶς οὖν οὐκ ἂν δικαιότατος εἴην etc. Markland. Iteratò ἂν ego equidem haud offendar. Quodsi tamen sit, qui neget id a Lysia profectum esse, legat is, per me licebit: πῶς ἂν οὖν οὐ πάνδεινα, vel πῶς ἂν οὖν πάνυ δεινά. Reisk.

Κακοὶ] Koen. ad Corinthium p. 228. legi vult κακόνοι sine causa. Idem.

Καίτοι ὑμεῖς αὐτοὶ πεισθέντες ὑπὸ τούτων παρέδοτε τοῖς πεντακισχιλίοις, καὶ οἱ αὐτοὶ τοσοῦτοι ὄντες ἐπείσθητε ἕνα ἕκαστον etc.] Lego et distinguo: καίτοι ὑμεῖς αὐτοὺς, πεισθέντες ὑπὸ τούτων, παρέδοτε τοῖς πεντακισχιλίοις· καὶ οἷς αὐτοὶ, τοσοῦτοι ὄντες, ἐπείσθητε, ἕνα ἕκαστον τῶν τετρακοσίων οὐ χρῆν πεισθῆναι; Vulgo οὐ χρὴ πεισθῆναι. Cætera ex ductu Argumentationis refinximus. Markland. Ego αὐτοὶ tuebor, sed post ὑπὸ τούτων addi velim ὑμᾶς. *vos ipsi, horum Quadringentorum auctoritate moti, vosmet tradidistis Quinquies mille viris.* Reisk.

Οἱ αὐτοὶ] Π. εἰ αὐτοί. ἢ, ἢ αὐτοί. H. Stephan. Taylor.

Ἕνα] Ὅτι ἕνα. Cont.

Οὗτοι] Nempe, hi qui decepti fuerunt. Auger.

Ἐν ὀκτὼ ἡμέραις] Hæc vocabula cum ᾤχετο ἐκπλέων cohærent. *die, ex quo curiam frequentare cœpisset, octavo in nave abiit.* Reisk.

Ὥσπερ ἔνιοι ἥρπαζον καὶ ἔφερον] Forte deest οἱ: οἱ ἥρπαζον. Sed vix opus est. Markland. Mihi legendum videtur ὥσπερ ἔνιοι (subaudi a communi κερδαίνειν ἐπιθυμοῦντες ἐξέπλευσαν) οἱ τοὺς ξένους ἦγον καὶ ἔφερον. Nam ἄγειν καὶ φέρειν usurpatur, non autem ἁρπάζειν καὶ φέρειν. Reisk.

Εἴποι τις ὅπως τῶν ὑμετέρων ἔχει] Π. εἴποι ὅπως τι τῶν. H. Stephan. Non opus est, et recte habet vulgata. ἔχει τῶν ὑμετέρων idem est, quod ἔχει τὶ τῶν ὑμετέρων. de qua Ellipsi dixi ad Orat. II. ἐδίδου τῶν ἑαυτοῦ. Markland. Fortassis leg. est: οὐδεὶς τοίνυν ἂν εἴποι τι καὶ ὅτου τῶν συμμάχων τῶν ὑμετέρων ἔχει. *nemo facile dixerit, quid et a quonam vestrorum sociorum Polystratus per vim et nefas ceperit.* Reisk.

Πάντων μᾶλλον κατηγοροῦσιν] MS. πάντα. Scribe: πάντ' ἂν μᾶλλον κατηγορῶσιν etc. *sed de quovis potius accusare possunt, quam de iis, quæ ad magistratum ejus spectant.* Markland. Vulgati dant πάντων. quod ego equidem non movissem. Taylor πάντα dedit. quod si necesse erat facere, debebat etiam ἀλλὰ reformare et ἀλλ' εἰς πάντα dare. aut sic: ἀλλὰ πάντα μᾶλλον (scil. ποιοῦσιν) ἢ κατηγοροῦσιν εἰς τὴν ἀρχήν. *alia omnia potius agunt, quam*

μᾶλλον κατηγοροῦσιν, ἢ εἰς τὴν ἀρχήν. καὶ οἱ κατήγοροι 680
τότε μὲν οὐδαμῇ εὖνοι ὄντες ἐφαίνοντο τῷ δήμῳ οὐδὲ ἐβοήθουν·
νῦν δὲ ἡνίκα αὐτὸς ἑαυτῷ εὐνούστατός ἐστιν ὁ δῆμος, βοη-
θοῦσι τῷ μὲν ὀνόματι ὑμῖν, τῷ δὲ ἔργῳ σφίσιν αὐτοῖς. καὶ
μὴ θαυμάζετε, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὅτι τοσαῦτα [1] ὦφλε
χρήματα. [2] ἐρήμην γὰρ αὐτὸν λαβόντες, αὐτοῦ τε καὶ
ἡμῶν κατηγοροῦντες εἷλον. τῷ μὲν γὰρ οὐδ' εἴ τις εἶχε 681
μαρτυρίαν, [3] εἶχε μαρτυρεῖν διὰ τὸ δέος τὸ τῶν κατηγόρων,
τοῖς δὲ καὶ τὰ ψευδῆ δεδοικότες ἐμαρτύρουν. ἢ [4] δεινά γ' ἂν
πάθοιμεν, ὦ ἄνδρες δικασταί, εἰ τοὺς μὲν οὐχ οἵουςτε ὄντας
ἐξάρνους εἶναι μὴ οὐ χρήματα ἔχειν ὑμῶν, τούτους μὲν
ἀφῆτε ἀνδρὶ ἐξαιτουμένῳ· ἡμῖν δὲ αὐτοῖς τε προθύμοις γε- 682
γενημένοις περὶ τὸ πλῆθος τὸ ὑμέτερον, καὶ τοῦ πατρὸς

[1] ὤφειλε T. [2] ἔρημον A. [3] ἐτόλμησε A. [4] δεινὰ ἄγαν T.

ut ejus præfecturam arguant. Reisk. Potest servari vulgata; sed malim cum Reiskio legi. Auger.

Ὤφειλε] Imo vero ὦφλε. diversa ista sunt. ὄφλουσιν illi, qui in judicio ad mulctam dependendam condemnantur. ὀφείλουσιν autem, qui illam mulctam sibi irrogatam nondum dependerunt, sed adhuc debent. Reisk.

Ἐρήμην κ. τ. λ.] Vide ne sit: ἐρήμην γὰρ αὐτῷ λαχόντες. Taylor. Non displicet Taylori conjectura prima specie, verum si diligentius inspicias, invenias haud probabilem. Non enim de eo, qui abest, et nescit se accusari, usurpatur hæc formula ἐρήμην λαγχάνειν, sed de eo, qui cum esset in jus vocatus, sciretque sibi standum coram judicibus certa die fore, volens atque sciens copiam sui judicibus denegat, et se non sistit. quæ est contumacia: illa prior ignorantia. Bene si habet λαβόντες, male habet ἐρήμην. contra si hoc bene, illud male. Aut ergo ἔρημον αὐτὸν λαβόντες leg. *desertum ab amicis et desolatum cum deprehendissent Polystratum*, aut ἐρήμην αὐτὸν λαθόντες (a verbo λανθάνειν) *ipsum nescium, clam.* Constructio tum erit hæc: εἷλον αὐτὸν ἐρήμην (id est, ἐπὶ προφάσει δίκης ἐρήμης), *condemnarunt eum*, h. e. perfecerunt ut a judicibus condemnaretur, *titulo deserti fori*, seu actionis ubi reus se passus esset desiderari, κατηγοροῦντες (id est, διότι κατηγόρουν) *propterea quod eumque nosque accusabant*, λαθόντες, scil. ἡμᾶς (id est, λάθρα ἡμῶν), *nobis nesciis.* Reisk.

Εἶχε μαρτυρεῖν] Credo ὑπεῖχε vel ἀνεῖχε, vel εἶλε demum. Taylor. Iterum videtur errore oculorum peccasse Librarius, repetendo vocem εἶχε pro alia aliqua: qualis esset ἐτόλμα μαρτυρεῖν. *huic enim, qui testimonium potuerunt dicere, non ausi sunt.* Sequitur: τοῖς δὲ καὶ τὰ ψευδῆ δεδοικότες ἐμαρτύρουν. Recte. Patri meo, inquit, testimonium *verum*, metu testium, negatum fuit: accusatoribus vero etiam *falsa* testimonia, ex eodem metu testium, perhibebantur. Quare igitur mutaret Schottus δεδοικότες in δεδορκότες? vocem optimam, in vocem, quæ, secundum proprietatem et usum Græcæ Linguæ, huic loco convenire nequaquam potest? Mox, pro δεινὰ ἄγαν πάθοιμεν recte Stephanus δεινά γ' ἂν πάθοιμεν. Sic Orat. hac, ad finem: δεινὰ δ' ἂν πάθοιμεν, εἰ etc. Demosthenes contra Aristogit. I. ἦ δεινά γ' ἂν πάθοιεν οἱ διὰ γραφὴν ἐγγεγραμμένοι μόνην. Paulo ante, pro αὐτοῦ τε καὶ ἡμῶν κατηγοροῦντες, forte legendum, οἱ αὐτοῦ τε καὶ ἡμῶν κατηγοροῦντες. Markland. Videtur leg. οὐδ' εἴ τις εἶχε μαρτυρεῖν, ἐτόλμησε, διὰ τὸ δέος. Reisk.

Ψευδῆ δεδοικότες] Ψευ. δεδορκότες. Schott. Interponendum videtur μηδέν. *falsa adeo, nil veriti, testabantur.* Reisk.

Δεινὰ ἄγαν] Π. δεινά γ' ἄν. H. Stephan.

Ἀνδρὶ] Post ἀνδρὶ videtur στρατηγῷ vel tale quippiam deesse. Reisk.

Καὶ τοῦ πατρὸς etc.] Recte. tametsi scribere quoque potuisset τῷ πατρὶ, ut ὑμῖν. sed subitam hanc a Casu ad Casum transitionem amant Attici. Sic Orat. XXV. ὥσπερ τῶν μὲν ἄλλων ἀδικούντων, ἄριστοι δὲ ἄνδρες αὐτοὶ γεγενημένοι. et alio modo Orat. XXVIII. ὥσπερ ὑμεῖς τὰ τούτων μισθοφοροῦντες, ἀλλ' οὐ τούτων

οὐδὲν ὑμᾶς ἠδικηκότος, οὐ χαριεῖσθε. καὶ εἰ μὲν ξένος τις
ἐλθὼν ὑμᾶς ἢ χρήματα ᾔτει ἢ εὐεργέτης ἀναγραφῆναι ἠξίου,
ἔδοτε ἂν αὐτῷ· ἡμῖν δὲ οὐ δώσετε ἡμᾶς αὐτοὺς ἐπιτίμους
[1] ὑμῖν γενέσθαι. εἰ δέ τινες κακόνοι ἐγένοντο εἰς τὰ ὑμέτερα
πράγματα ἢ γνώμην μὴ ἐπιτηδείαν εἶπον, οὐχ οἱ ἀπόντες
683 τούτων αἴτιοί εἰσιν, ἐπεὶ καὶ τοὺς παρόντας ὑμεῖς ἀπελύ-
σατε. οὐδὲ γὰρ εἴ τις τῶν ἐνθάδε μὴ τὰ ἄριστα λέγων
πείθει ὑμᾶς, οὐχ ὑμεῖς ἐστὲ αἴτιοι, ἀλλ' ὁ ἐξαπατῶν ὑμᾶς.
ἐκεῖνοι δὲ σφῶν αὐτῶν προκαταγνόντες ἀδικεῖν οἴχονται, ἵνα 160. 1
μὴ δοῖεν δίκην· καὶ εἴ τινες ἄλλοι ἀδικοῦσιν, ἧττον μὲν
ἐκείνων, ἀδικοῦσι δὲ, τὸ δέος αὐτοὺς ποιεῖ τό τε ὑμέτερον
καὶ τὸ τῶν κατηγόρων μὴ ἐπιδημεῖν ἀλλὰ στρατεύεσθαι,
684 ἵνα ἢ ὑμᾶς πραοτέρους ποιῶσιν ἢ τούτους πείθωσιν. οὗτος
δὲ ὑμῖν δίκην δέδωκεν, [2] οὐδὲν ὑμᾶς ἀδικῶν, εὐθὺς μετὰ τὰ
πράγματα, ὅτε ὑμεῖς τε μάλιστα ἐμέμνησθε τῶν γενομένων

[1] ἐν ὑμῖν A. [2] οὐδὲν ὑμᾶς ἀδικῶν ὑμῖν δίκην δέδωκεν A.

τὰ ὑμέτερα κλεπτόντων. Sed hæc omnia superat istud Pauli Actor. XXII. 17. ἐγένετο δέ μοι ὑποστρέψαντι εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ προσευχομένου μου ἐν τῷ ἱερῷ, γενέσθαι με ἐν ἐκστάσει. Nimirum, ut ait Demetrius περὶ ἑρμην. segm. 65. τὸ μεγαλεῖον ἐν τοῖς σχήμασι, τὸ μηδὲ ἐπὶ τῆς αὐτῆς μένειν πτώσεως. *magnificum est in figuris, neque in eodem manere casu.* MARKLAND.

Ξένος] Post ξένος mihi videtur deesse aliquid quod sensum compleat, ad hunc ferme modum: si quis peregrinus, postquam maxima in vos contulerit beneficia. AUGER.

Αὐτοὺς] Num αὖτις, *rursus*. REISK.

Ὑμῖν] Malim ἐν ὑμῖν. *decreto vestro*, vi sententiæ a vobis de tribunali pronuntiatæ, quæ sententia vim legis habet. IDEM.

Ἅπαντες] Πάντες, Ald. Sed ea lectio est unice vera quam in textum admisimus. TAYLOR. Scribe: οἱ ἀπόντες, *absentes*. sequitur enim: ἐπεὶ καὶ τοὺς παρόντας ὑμεῖς ἀπελύσατε. De qua ultima voce (ἀπελύσατε, *absolvistis*) notanda κρίσις Jul. Pollucis VIII. 2. segm. 9. ubi inter voces, quæ *absolutionem* significant, refert ἀφεῖναι, ἀπαλλάξαι· τὸ γὰρ ἀπολῦσαι (inquit) ἰδιωτικόν. *est enim vox* ἀπολῦσαι *vulgare*. et tamen Dion. Halicarnasseus dicit Lysiam esse τῆς Ἀττικῆς γλώσσης ἄριστον κανόνα, *optimam Attici sermonis normam*. sed, ut bene notat doctiss. Hemsterhusius ad locum istum Pollucis, 'Nemo est tam elegans ac nitidus scriptor, cui non aliquid ex idiotico loquendi genere adhæret.' Fieri quidem potest, ut hæc Oratio non sit Lysiæ; vel ut eam non legerit Pollux: vel ut hujus loci oblitus fuerit. Et sane mirum mihi videtur, Pollucem, qui Lysiam toties citat, ne in una quidem, quod sciam, harum, quæ exstant, Oratione eum citavisse. Sed quid dicemus de hoc loco politissimi Xenophontis, Ἀπομν. lib. IV. 8. 5. οἱ Ἀθήνησι δικασταὶ πολλοὺς μὲν ἤδη μηδὲν ἀδικοῦντας, λόγῳ ἀχθεσθέντες, ἀπέκτειναν· πολλοὺς δὲ ἀδικοῦντας ἀπέλυσαν. et ita Hellen. V. p. 571. Nihilominus tamen vera esse potest Pollucis observatio. Thucydides quoque hac voce utitur sensu pari, lib. I. segm. 95. τῶν μὲν ἰδίᾳ πρός τινα ἀδικημάτων εὐθύνθη, τὰ δὲ μέγιστα ἀπολύεται, μὴ ἀδικεῖν. de Pausania loquitur. His auctoritatibus se tuetur Lucas XXIII. 20. θέλων ἀπολῦσαι τὸν Ἰησοῦν. et comm. 16. παιδεύσας οὖν αὐτὸν ἀπολύσω. et ita passim Ille, et cæteri Evangelistæ. MARKLAND.

Ἐκεῖνοι] Per ἐκεῖνοι intelligo, duces rerum mutandarum qui alios pravis consiliis deceperunt. AUGER.

Τούτους] Scil. accusatores. REISK.

Εὐθὺς μετὰ τὰ πράγματα, ὅτε ὑμεῖς τε etc.] Ita distingue —πράγματα (ὅτε ὑμεῖς τε — ἔμελλε) πιστεύων ἀγωνιεῖσθαι εὖ μετὰ τοῦ δικαίου. Idem εὖ ἀγωνιεῖσθαι, quod καλῶς ἀγωνιεῖσθαι Orat. XIII. *bono cum periculo in hac causa versari.* MARKLAND. Post πράγματα videtur ἐπανελθὼν aut ἐπανήκων excidisse. REISK.

καὶ οὗτος ἐλεγχθήσεσθαι ἔμελλε, πιστεύων αὐτῷ μηδὲν
ἡμαρτῆσθαι ἀλλ' ἀγωνιεῖσθαι εὖ μετὰ τοῦ δικαίου.

ϛ'. Ὡς δ' ἦν δημοτικὸς, ἐγὼ ὑμῖν ἀποδείξω. πρῶτον μὲν
γὰρ [1] ὅσων οὐδεμιᾶς στρατείας ἀπελείφθη, ἀλλ' ἐστρα-
τεύετο, ὡς συνειδότες ἂν εἴποιεν οἱ δημόται· καὶ ἐξὸν αὐτῷ
τὴν οὐσίαν ἀφανῆ καταστήσαντι [2] μηδὲν ὑμᾶς ὠφελεῖν, 685
εἵλετο μᾶλλον συνειδέναι ὑμᾶς· ἵν', εἰ καὶ βούλοιτο κακὸς
εἶναι, μὴ ἐξῇ αὐτῷ, ἀλλ' εἰσφέροι τε τὰς εἰσφορὰς καὶ
λειτουργοίη. καὶ ἡμᾶς παρεσκεύασεν, ὡς ἂν τῇ πόλει
ὠφελιμώτατοι εἴημεν. καὶ ἐμὲ μὲν εἰς Σικελίαν [3] ἐξέπεμψεν,
ὑμῖν δ' οὐκ ἦν, ὥστ' εἰδέναι [4] κατειλεγμένον εἰς [5] τοὺς 686
ἱππέας, οἷος ἦν τὴν ψυχὴν, ἕως τὸ στρατόπεδον [6] σῶν ἦν·
ἐπειδὴ δὲ διεφθάρη καὶ [7] ἀνεσώθην [8] εἰς Κατάνην, [9] ἐληϊζόμην
ὁρμώμενος ἐντεῦθεν καὶ τοὺς πολεμίους κακῶς ἐποίουν,

[1] ὅσων ἐστρατεύσασθε A. [2] μηδὲν δὲ T. [3] ἐξέπεμψεν ὡς τοὺς ἱππέας A. [4] κατειλεγμένον εἰς om. T. R. A. [5] [τοὺς ἱππέας] R. om. A. [6] σῶον T. R. A. [7] ἀνεσώθη T. [8] εἰς τὴν T. R. A. [9] ἠλπιζόμην T.

Αὐτῷ] Τῷ vel αὐτῷ τῷ. CONT. Potest tamen servari vulgata, et ita intelligi: *confidens nihil a se peccatum esse.* AUGER.

Ἀποδείξω] Velim addi ἄλλως γέ πως, vel aliud quid. AUGER.

Ὅσων οὐδεμιᾶς] Π. ἁπασῶν οὐδεμιᾶς. H. STEPHAN. ὅτι οὐδεμιᾶς. SCHOTT. ὅσον οὐδεμιᾶς. SCALIG. Dele ὅσων. CONT. Mallem: τῶν ἁπασῶν ὅσων οὐδεμιᾶς. *non aberat in ulla omnium, quotquot fuerunt, expeditione.* Elegans pleonasmus vocis ὅσων. sic μυρίας ὅσας ἰδέας, et πλείστων ὅσων μυριάδων, Philoni lib. III. de Vita Mosis; et πάνθ' ὅσα λεγούσῃ, de Leg. Special. p. 589. Utcunque legas, requiri videtur Articulus. MARKLAND. et *in edit. min.* TAYLOR.

Ὅσων] Post ὅσων videtur ἐστρατεύσασθε deesse. *quotcunque militares expeditiones suscepistis, ab earum omnium nulla se passus est abesse.* REISK.

Μηδὲν δὲ ὑμᾶς ὠφελεῖν] Π. μηδὲν ὠφελεῖν. H. STEPHAN. CONT. Legerim: μηδὲν ὑμᾶς ὠφελεῖν. TAYLOR. Forte leg. μηδὲν δὴ ὑμᾶς ὠφελεῖν. MARKLAND.

Συνειδέναι ὑμᾶς] Scil. ἑαυτῷ φανερὰν ἔχοντι τὴν οὐσίαν. REISK.

Καὶ ἡμᾶς] Δὲ quod in vulgaribus paulo ante v. 6. redundat, huc transferendum et pone ἡμᾶς collocandum videtur. IDEM.

Καὶ ἐμὲ μὲν, κ. τ. λ.] Horridiuscula sunt, quæ sequuntur, et turbata omnia. Non displicebunt fortasse, quæ proferat divinatio: Καὶ ἐμὲ μὲν εἰς Σικελίαν ἐξέπεμψεν ὡς τοὺς ἱππέας· ὑμῖν δ' οὐκ ἐξῆν εἰδέναι, οἷος ἦν τ. ψ. ἕως τὸ στρατόπεδον σῶον ἦν. TAYLOR.

Ὑμῖν δ' οὐκ ἦν, * * * * ὥστ' εἰδέναι τοὺς ἱππέας etc.] Ita hunc locum signo, cum manifestus sit defectus, ut mihi videtur. Mox pro διεφθάρη Schottus conjicit διεσπάρη. nihil muta. διεφθάρη enim melius opponitur τῷ, σῶον ἦν, quam διεσπάρη. Sic Orat. XXI. αἱ νῆες διεφθάρησαν. et, τοὺς στρατιώτας διασπασθῆναι καὶ διαφθαρῆναι, Demosth. Orat. περὶ τῶν ἐν Χεῤῥονήσῳ; ubi opponitur τὸ εὐσθενεῖν. Noster Orat. XXII. τὰς ναῦς διεφθάρθαι τὰς ἐν τῷ Πόντῳ. ita enim ibi reponendum ex MS. Stephani, pro ἐφθάρθαι. Sequitur: καὶ ἀνεσώθη εἰς τὴν Κατάνην, ἠλπιζόμην ὁρμώμενος ἐντεῦθεν. Scribe: καὶ ἀνεσώθην — ὡπλιζόμην ὁρμώμενος ἐντεῦθεν. *et ad Catanam salvus evaseram, gravis armaturæ miles inde profectus sum.* recenset enim facta sua, quando erat ἱππεὺς, et quando ὁπλίτης. unde hunc locum mox concludit ita: ὥστ' εἰδέναι πάντας, οἷος ἦν τὴν ψυχὴν ἱππεύων τε καὶ ὁπλιτεύων· ὧν τοὺς μάρτυρας παρέξομαι. Vulgo deest ὧν, quam vocem bene addidit Stephanus. MARKLAND. Mihi videtur locus sic esse leg. ὑμῖν δ' οὐκ ἦν πως εἰδέναι οἷος ἦν τ. ψ. omissis duobus vocabulis τοὺς ἱππέας, quæ a sua vera sede aberrarunt et huc irruperunt, pone ὑμῖν aliquot versibus post collocanda in illis ὑμῖν τοὺς μάρτυρας παρέξομαι. REISK.

Ἠλπιζόμην] F. ἐληϊζόμην. CONT. TAYLOR.

ὥστε τῇ θεῷ τε [1] τὰς δεκάτας ἐξαιρεθῆναι πλέον ἢ τριάκοντα μνᾶς καὶ τοῖς στρατιώταις εἰς σωτηρίαν, ὅσοι ἐν τοῖς πολεμίοις ἦσαν. καὶ ἐπειδὴ Καταναῖοι ἠνάγκαζον ἱππεύειν, ἵππευον, καὶ οὐδενὸς οὐδ᾽ ἐνταῦθα κινδύνου [2] ἀπελιπόμην, ὥστ᾽ εἰδέναι ἅπαντας οἷος ἦν τὴν ψυχὴν ἱππεύων τε καὶ ὁπλιτεύων. [3] καὶ ὑπὲρ τούτων ὑμῖν τοὺς μάρτυρας παρέξομαι.

687 ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

ζ. Ἀκηκόατε μὲν τῶν μαρτύρων, ὦ ἄνδρες δικασταί· οἷος δ᾽ εἰμὶ περὶ τὸ ὑμέτερον πλῆθος, ἐγὼ ὑμῖν ἀποδείξω. ἀφικομένου γὰρ ἐκεῖσε Συρακουσίου ὅρκιον ἔχοντος καὶ ἑτοίμου ὄντος ὁρκοῦν καὶ προσιόντος πρὸς ἕνα ἕκαστον τῶν ἐκεῖ ὄντων, ἀντεῖπον εὐθὺς αὐτῷ, καὶ ἐλθὼν ὡς Τυδέα διηγούμην ταῦτα, καὶ συλλογὴν ἐποίει, καὶ λόγοι οὐκ ὀλίγοι ἦσαν. ὧν δ᾽ οὖν ἐγὼ εἶπον, καλῶ μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

688 σκέψασθε δὴ καὶ τοῦ πατρὸς τὴν ἐπιστολήν, ἣν ἔδωκεν ἀποδοῦναί [4] μοι, πότερα τῷ ὑμετέρῳ πλήθει [5] ἀγαθὸς ἦν,

[1] εἰς τὰς A. [2] ἀπελειπόμην T. R. A. [3] καὶ ὑπὲρ τούτων om. T. ἂν R. A. [4] ἐμοὶ T. R. A. [5] ἀγαθὰ T. R. ἀγαθὴ A.

Τῇ θεῷ κ. τ. λ.] F. τῇ θεῷ τε εἰς δεκάτας — καὶ τοῖς στρατιώταις εἰς σωτηρίαν. Idem. Videtur deesse aliquid. forte: τὰ εἰς σωτηρίαν etc. ut dicat, tantum captum fuisse prædæ et pecuniæ, quantum satis esset ad redimendos ex hostibus captivos milites nostros. Markland. Post τοῖς στρατιώταις videtur vocab. περιεῖναι deesse. *et ut superesset unde milites possent e captivitate redempti in patriam ad suos reverti.* Reisk.

Ὑμῖν] Π. ὧν ὑμῖν. H. Stephan. Cont. Taylor.

Ὅρκιον] Aut est formula sacramenti militaris, aut charta, *Creditiv* appellamus, fidem faciens iis, quibus exhibetur, eum, cui data sit istæc charta, a magistratibus, quorum legatus esset, instructum esse auctoritate vel potestate milites conscribendi et sacramento adigendi. Reisk.

Ἐποίει] Nempe Τυδεύς. Auger.

Καλῶ μάρτυρας.] Nunquam alibi, nisi fallor, ita loquitur, sed semper κάλει. Orat. XXXI. καί μοι κάλει αὐτὸν Διότιμον. et aulo post eadem Orat. κάλει μοι τοὺς μάρτυρας. Orat XII. τοὺς δὲ μάρτυράς μοι κάλει. et ita fere in singulis Orationibus. Nihil tamen muto. Demosthenes enim pariter loquitur, in Midiam: καὶ τούτων τοὺς παρόντας ὑμῖν καλῶ μάρτυρας. et ita iterum in eadem Oratione: et alibi passim. Mox, lego et distinguo: τὴν ἐπιστολὴν, ἣν ἔδωκεν ἀποδοῦναι ἐμοὶ, πότερα τῷ ὑμετέρῳ πλήθει ἀγαθοῦ ἦν, ἢ οὔ. non ἀγαθά. Ἀγαθὸς τῷ ὑμετέρῳ πλήθει est quod passim dicit χρηστὸς, πρόθυμος, εὔνους τῷ ὑμετέρῳ πλήθει. Sequitur: τά τε γὰρ οἰκεῖα ἀνεγέγραπτο, καὶ ἔτι, ὅτε καλῶς ἔχοι τὰ ἐν Σικελίᾳ, ἥκειν, vel ἥξειν. *domesticæ enim res inibi erant prescriptæ; et præterea, ut quando res Siculæ compositæ essent, reverterer.* Hæc sana tribus modis tentat Schottus: sana, inquam, nisi aliter MSS. Deinde, mallem: ὑμῖν τε συνέφερε καὶ τοῖς ἐκεῖ. vulgo deest τε. Markland.

Ἣν ἔδωκεν] Sed cui? videtur hic nomen ejus desiderari, cui addita fuit illa epistola a Polystrato, filio reddenda. Reisk.

Πότερα] Adverbialiter sumitur, et idem valet ac πότερον. Auger.

ἢ οὔ. τά τε γὰρ οἰκεῖα [1] ἐνεγέγραπτο, καὶ ἔτι, ὅτε καλῶς ἔχοι τὰ ἐν Σικελίᾳ, ἥκειν. καίτοι [2] ταὐτὰ ὑμῖν συνέφερε καὶ τοῖς ἐκεῖ· ὥστ᾽, εἰ μὴ εὔνους ἦν τῇ πόλει καὶ ὑμῖν, οὐκ ἄν ποτε τοιαῦτα ἐπέστελλεν. ἀλλὰ μὴν καὶ τὸν ἀδελφὸν τὸν νεώτατον, οἷος εἰς ὑμᾶς ἐστὶν, ἐγὼ ἀποδείξω. καταδρομῆς γὰρ γενομένης τῶν φυγάδων, [3] οἳ οὐ μόνον ἐνθάδε [4] ὅ τι οἷοί τ᾽ ἦσαν κακὸν εἰργάζοντο, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τοῦ τείχους 689 ἔφερον καὶ ἦγον ὑμᾶς, ἐξελάσας ἐξ τῶν ἄλλων ἱππέων ἕνα ἀπέκτεινεν. ὧν ὑμῖν αὐτοὺς μάρτυρας τοὺς παραγενομένους παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

τὸν δὲ πρεσβύτατον ἀδελφὸν αὐτοὶ οἱ συστρατευόμενοι ἴσασιν, οἵτινες ἐνθάδε ὄντες ἦτε ἐν Ἑλλησπόντῳ, ὥστε νομίζειν μηδενὸς [5] ἥττον᾽ εἶναι ἀνθρώπων τὴν ψυχήν. καί μοι ἀνάβητε [6] δεῦρο.

[7] ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

η΄. Πῶς οὖν οὐ χρὴ χάριν παρ᾽ ὑμῶν ἀπολαμβάνειν, εἰ 690 τοιοῦτοί ἐσμεν; ἀλλ᾽ ὧν μὲν ὁ πατὴρ διαβέβληται εἰς

[1] ἀνεγέγραπτο T. R. [2] ταῦτα T. R. A. [3] οἳ om. T. [4] ὅτε T. [5] ἧττον T. [6] δεῦρο μάρτυρες. A. [7] ΜΑΡΤΥΡΕΣ. om. T. R. A. [8] ἀλλ᾽ om. T. ἢ R. A.

Ἢ οὔ] Post ἢ οὔ videtur deesse τὰ ἐγγεγραμμένα. Reisk.

Ἀνεγέγραπτο] Malim ἐνεγέγρ. Idem.

Καὶ ἔτι κ. τ. λ.] Ὡς, ὅτι καλῶς forte leg. vel sic: ὡς καλῶς ἔχοι τὰ ἐν Σικελίᾳ. Quid si addatur ἐξῇ, ut hoc modo legatur: καὶ ἔτι, ὡς ὅτι καλῶς ἔχοι τὰ ἐν Σικελίᾳ ἥκειν, vel ἐξῇ ἥκειν. Hæc aunotavit Schottus. Taylor. Subauditur ἐνεγέγραπτο. *et præterea hoc erat in illis literis scriptum, mihi domum esse redeundum, donec res bene in Sicilia haberent.* Possent quoque illa duo vocabula ἔτι ὅτε transponi, sic: καὶ, ὅτε ἔτι καλῶς. *dum adhuc bene haberent res.* Reisk.

Ταῦτα] Lege ταὐτά. Taylor. καὶ τοιαῦτα MS. quæ lectio si probetur, leg. sit: καὶ τοιαῦτα ἃ ὑμῖν — *aliaque hujusmodi*, scil. in literis patris ad me scriptis exarata erant, *quæ vobis* —. Reisk.

Οὐ μόνον ἐνθάδε κ. τ. λ.] Οἳ οὐ μόνον ἐνθάδε ὅπου οἷοί τ᾽ ἦσαν. Cont. Lege: οἳ οὐ μόνον ἐνθάδε ὅ τι οἷοί τ᾽ ἦσαν κακὸν εἰργάζοντο, ἀλλὰ, et quæ sequuntur. Taylor. Scribe, οἳ οὐ μόνον etc. constructione ita postulante. Markland.

Ἀπὸ τοῦ τείχους] Deceleam videtur significare. Reisk.

Ἕνα] Subaudi τῶν φυγάδων. Idem.

Οἵτινες κ. τ. λ.] F. καὶ οἵτινες ὑμῶν. vel ἴσασιν in ἴσατε commuta. Schott.

Ἴσασιν, οἵτινες ἐνθάδε ὄντες, ἦτε ἐν Ἑλλησπόντῳ· ὥστε νομίζειν etc.] Sic interpungendum: et pro ἦτε legendum οἵτε. Pro ἧττον recte Stephanus ἥττονα. Markland. Mihi videtur pro οἵτινες leg. εἴτε, et pro ἦτε iterum pariter εἴτε. *tam illi qui nunc hic adsunt Athenis, vel huic judicio intersunt, quam qui adhuc in Hellesponto sunt*, nondum reversi domum. Reisk.

Ἧττον] Π. ἥττονα. H. Stephan. Taylor. ἥττω. Scalig.

Ἀνθρώπων] Ἀνθρώπων ἀγαθόν. Cont.

Καί μοι ἀνάβητε δεῦρο. πῶς οὖν etc.] Supple: δεῦρο μάρτυρες. ΜΑΡΤΥΡΕΣ. Πῶς οὖν etc. Vanderheidius quoque semel inseruit vocem testes. geminari oportuit. Solennis hæc omissio, abbreviaturæ alicui forte debita, vel Notæ ταχυγραφικῆ. Markland.

Ὧν μὲν] Ἆρα ὧν μὲν. Cont.

Διαβέβληται εἰς ὑμᾶς δικαίως] Ἀδίκως, vel οὐ δικαίως. Idem. Ratio postulat ἀδίκως. Vide ad fin. Orat. XV. Markland.

ὑμᾶς [1] οὐ δικαίως, τούτων δεῖ ἡμᾶς ἕνεκα ἀπολέσθαι, δι' ὧν δὲ πρόθυμοι εἰς τὴν πόλιν γεγενήμεθα, [2] μηδεμίαν ὠφέλειαν γενέσθαι; ἀλλ' οὐ δίκαιον· ἀλλ' εἰ διὰ τὴν τούτου διαβολὴν δεῖ ἡμᾶς [3] πάσχειν, δίκαιοι ἐσμὲν διὰ τὴν ἡμετέραν προθυμίαν τοῦτόν τε σῶσαι καὶ ἡμᾶς. οὐ γὰρ ἂν ἡμεῖς χρημάτων γε ἕνεκα, ἵνα λάβοιμεν, εὖ ὑμᾶς ἐποιοῦμεν· ἀλλ' ἵνα, εἴ ποτε κίνδυνος εἴη ἡμῖν, ἐξαιτούμενοι παρ' ὑμῶν τὴν ἀξίαν χάριν ἀπολάβοιμεν. χρὴ δὲ ὑμᾶς καὶ τῶν ἄλλων ἕνεκα τοιούτους εἶναι, γιγνώσκοντας ὅτι, [4] ἐάν τις πρόθυμος εἰς
691 ὑμᾶς ᾖ, οὐ μόνον ἡμᾶς ὠφελήσετε. [5] ἡμῶν μὲν γὰρ καὶ πρὶν δεηθῆναι πεπείρασθε, οἷοι ἐσμὲν εἰς ὑμᾶς· [6] τοὺς δὲ ἄλλους
692 προθυμοτέρους ποιήσετε, κατ' ἀξίαν χαριζόμενοι, ὃς ἂν τις ὑμᾶς εὖ ποιῇ. καὶ μηδαμῶς τοῖς λέγουσι βεβαιώσητε [7] λόγον 161. 1

[1] οὐ om. T. [2] τούτων ἡμῖν μηδεμίαν A. [3] κακῶς πάσχειν A. [4] ἐάν - - - ᾖ post ἕνεκα ponit A. [5] (ἡμῶν - - - ὑμᾶς) T. R. A. [6] ἀλλὰ καὶ τοὺς ἄλλους A. [7] λεγόντων πάντων T.

Γεγενήμεθα] Subaudi τούτων ἡμῖν. quæ alius addidisset. Reisk.

Τούτου] I. e. κατὰ τούτου. Auger.

Πάσχειν] Alii κακῶς πάσχειν usurpant. nescio, an Noster quoque hic usurparit. Reisk.

Γιγνώσκοντας κ. τ. λ.] Quantum Schotti mentem intelligam, ita hunc locum ordinari voluit: γιγνώσκοντας ὅτι οὐ μόνον ἡμᾶς ὠφελήσετε (ἡμῶν μὲν γὰρ καὶ πρὶν δεηθῆναι πεπείρασθε οἷοι ἐσμὲν εἰς ὑμᾶς), τοὺς δὲ ἄλλους (ἐάν τις πρόθυμος εἰς ὑμᾶς ᾖ) προθυμοτέρους ποιήσετε, κ. τ. λ. Idem dicitur jussisse: πρόθυμος εἰς ἡμᾶς ᾖ pro εἰς ὑμᾶς. Sed circa hunc locum hominis sensa videntur editores pessima fide exscripsisse. Taylor. Omnia confusa sunt et perturbata. Sine unius literæ mutatione singula in suas sedes en tibi reducta: χρὴ δὲ ὑμᾶς, καὶ τῶν ἄλλων ἕνεκα, ἐάν τις πρόθυμος εἰς ὑμᾶς ᾖ· τοιούτους εἶναι γινώσκοντας, ὅτι οὐ μόνον ἡμᾶς ὠφελήσετε, τοὺς δὲ ἄλλους (ἡμῶν μὲν γὰρ καὶ πρὶν δεηθῆναι πεπείρασθε οἷοι ἐσμὲν εἰς ὑμᾶς) προθυμοτέρους ποιήσετε, κατ' ἀξίαν χαριζόμενοι, ὃς ἂν τις ὑμᾶς εὖ ποιῇ. *oportet autem vos tales esse aliorum quoque causa, qui vestris forte rebus student: scientes, non nobis solum beneficium vos collaturos esse, sed et alios (nostrum enim jam, ante has preces, experimentum sumpsistis) promptiores reddituros esse, si meritam gratiam rependatis* illi, *quicumque vos beneficio afficiat.* Omnia jam clara; et egregia est sententia. Schottus quoque Parenthesin positam voluit post voces τοὺς δὲ ἄλλους. Markland. Dubio vacat Schottum εἰς ἡμᾶς exarasse, *erga nos.* Cujus e conjectura sententia exsisteret non inconveniens, si πρόθυμος εἴς τινα εἶναι de judicibus clementia erga reos utentibus usurparetur. verum de civibus usurpatur virtute sua patriam ornare conantibus. Mentem utique suam Lysias paulo indisertius h. l. declaravit, quæ hæc est: ὅτι, ἐὰν νῦν ἡμᾶς ἐλεοῦντες ἀφῆτε, οὐ μόνον ἡμᾶς ὠφελήσετε, τοὺς εἰς ὑμᾶς προθύμους γεγενημένους, ἀλλὰ καὶ μᾶλλον ὑμᾶς αὐτούς. *si nos absolvatis, non solum vos gratos et memores acceptorum beneficiorum esse (nos enim fuisse bene de vobis meritos), sed etiam commodis vestris una prospicere, neque magis nobis, qui bene de vobis mereri studeamus, prospicere, quam vobismet ipsis.* ἡμῶν μὲν γὰρ καὶ πρὶν δεηθῆναι, scil. ὑμᾶς — *nam etiamsi erga nos ingrati sitis, tamen id non multum vobis nocere posse, quia jam abstuleritis officia nostra: verum alios facietis vestri studiosiores, si gratiam acceptam in nobis referatis.* Reisk.

Ὅς ἂν τις] Accipi potest pro dicto per tmesin, ac si dictum esset consueto modo ὅστις ἄν. nescio tamen an h. l. præstet ὅσ' cum apostropho legi, id est, ὅσα ἄν τις. Idem. Non male. Auger.

Καὶ μηδαμῶς κ. τ. λ.] F. καὶ μηδαμῶς τοῖς λέγουσι βεβαιώσητε λέγειν τὸ πάντων πονηρότατον. Taylor. Lege: λόγον τῶν (vel τὸν) πάντων πονηρότατον. *neque confirmabitis sententiam, omnium iniquissimam.* quæ sententia sequitur: λέγεται γὰρ etc. Absque Articulo Andocides de Myster. §. 𝔳. λόγον πάντων δεινότατόν τε καὶ ἀνοσιώτατον λέγοντες. Idem mendum, et in eadem voce, apud Xenophont. Ἑλλην. VII. p. 625. C. Legendum quoque puto βεβαιώσετε, in Futuro, ut ὠφελήσετε et ποιήσετε, paulo ante. Markland.

των πάντων πονηρότατον· λέγεται γὰρ τοὺς κακῶς πεπονθότας μεμνῆσθαι μᾶλλον ἢ τοὺς εὖ. τίς γὰρ ἔτι θελήσει χρηστὸς εἶναι, εἰ ἡττηθήσονται τῶν κακῶς ὑμᾶς ποιούντων οἱ εὖ ποιοῦντες; ἔχει δ' [1] ὑμῖν, ὦ ἄνδρες δικασταί, οὕτω. περὶ ἡμῶν γάρ ἐστι ψῆφος ὑμῖν, καὶ οὐ περὶ χρημάτων. 693
ἕως μὲν γὰρ εἰρήνη ἦν, ἡμῖν φανερὰ οὐσία, καὶ ἦν ὁ πατὴρ ἀγαθὸς γεωργός· ἐπειδὴ δὲ εἰσέβαλον οἱ πολέμιοι, πάντων τούτων ἐστερήθημεν. ὥστε αὐτῶν τούτων ἕνεκα πρόθυμοι ἐσμὲν εἰς ὑμᾶς, εἰδότες ὅτι χρήματα μὲν ἡμῖν οὐκ εἴη πόθεν ἐκτίσομεν, αὐτοὶ δὲ πρόθυμοι ὄντες εἰς ὑμᾶς ἀξιοῦμεν εὑρίσκεσθαι χάριν.

θ'. Καίτοι ὁρῶμέν γ' ὑμᾶς, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἐάν τις παῖδας αὐτοῦ ἀναβιβασάμενος κλαίῃ καὶ ὀλοφύρηται, τούς 694
τε παῖδας καὶ αὐτὸν εἰ ἀτιμωθήσονται ἐλεοῦντας, καὶ ἀφιέντας τὰς τῶν πατέρων ἁμαρτίας διὰ τοὺς παῖδας, οὓς οὔπω ἴστε εἴτε ἀγαθοὶ εἴτε κακοὶ ἡβήσαντες γενήσονται· ἡμᾶς δ' ἴστε ὅτι πρόθυμοι γεγενήμεθα εἰς ὑμᾶς, καὶ τὸν πατέρα οὐδὲν ἡμαρτηκότα. ὥστε πολλῷ δικαιότεροί ἐστε ὧν πεπείρασθε τούτοις χαρίσασθαι, ἢ οὓς οὐκ ἴστε ὁποῖοί τινες ἔσονται. πεπόνθαμεν δὲ τοὐναντίον τοῖς ἄλλοις ἀν-

[1] ὑμῖν om. A.

Ἡμῖν] Ἦν μέν. Scal. F. ἦν ἡμῖν. Reisk. Subaudi ἦν. Auger.

Αὐτῶν τούτων ἕνεκα etc.] Hæc quoque sententia obscurissima est, ex interpunctione et depravatione. Lego: ὥστε οὐ τῶν τοιούτων ἕνεκα πρόθυμοι ἐσμὲν εἰς ὑμᾶς (εἰδότες, ὅτι χρήματα μὲν ἡμῖν οὐκ ἂν εἴη πόθεν ἐκτίσομεν), αὐτοὶ δὲ πρόθυμοι ὄντες εἰς ὑμᾶς, ἀξιοῦμεν εὑρίσκεσθαι χάριν. *non igitur* nunc *sumus vobis benevoli rerum hujusmodi* (facultatum nostrarum) *causa (probe enim scimus nobis non fore, unde solvamus,* si mulctemur), *sed* olim *benevoli cum fuerimus,* nunc *gratiam reposcimus.* Hic videtur esse sensus, satis obvius et perspicuus. corruptam puto vocem inutilem αὐτοὶ, vel deesse ἤδη aut πρότερον: quasi scriptum fuisset: πρότερον δὲ πρόθυμοι ὄντες εἰς ὑμᾶς, νῦν ἀξιοῦμεν etc. vel tale quidpiam. Inserui ἂν ante εἴη. Phrasin εὑρίσκειν (idem quod Lysiæ εὑρίσκεσθαι) χάριν habes apud Lucam I. 30. et Actor. VII. 46. Sensu tamen diverso. Markland. *Eam ipsam ob causam quod bonis eversi essent.* Divites enim possunt largitionibus gratiam populi redimere, iramve placare. pauperes autem, quo gratiam apud populum ineant, aliud nihil quam corpus operamque manuum et lacertorum habent. Reisk. Cf. D'Orville ad Char. Aphrod. l. II. c. 9. p. 209.

Ἀφίεντας τὰς τῶν πατέρων ἁμαρτίας etc.] Matthæus IX. 6. ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι ἁμαρτίας. Markland. Locus corruptus et lacer. Schott. Qui in Observ. human. IV. 10. hæc adjecit: 'Locus sane est, mihi quidem impeditus. Tentabam sic meliorem facere ac perspicuum, quatuor duntaxat voculis mutatis, unaque omissa: Εἰ δὲ τοῦτον ἀδίκως ἀπολεῖτε, πῶς ἢ ἡμῖν ἡδέως συνεσόμεθα, ἢ ἡμεῖς ἀλλήλοις, ὑμῶν τε ἀνάξια πάσχοντες καὶ τῆς πόλεως.' Sed fortasse nihil est opus, modo legas nova distinctione: ἢ ἡμεῖς ἀλλήλοις ἐν τῷ αὐτῷ, ὄντες ὑμῶν τε ἀνάξιοι καὶ τῆς πόλεως. Taylor.

θρώποις. οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι τοὺς παῖδας παραστησάμενοι ἐξαιτοῦνται ὑμᾶς, ἡμεῖς δὲ τὸν πατέρα τουτονὶ καὶ ἡμᾶς ἐξαιτούμεθα, μὴ ἡμᾶς ἀντὶ μὲν ἐπιτίμων ἀτίμους ποιήσητε, ἀντὶ δὲ πολιτῶν ἀπόλιδας· ἀλλὰ [1]ἐλεήσατε καὶ τὸν πατέρα
695 γέροντα ὄντα καὶ ἡμᾶς. εἰ δὲ ἡμᾶς ἀδίκως ἀπολεῖτε, πῶς ἢ οὗτος ἡμῖν ἡδέως συνέσται, ἢ ἡμεῖς ἀλλήλοις ἐν τῷ [2]αὐτῷ, ὄντες ὑμῶν τε ἀνάξιοι καὶ τῆς πόλεως; ἀλλ' ὑμῶν δεόμεθα τρεῖς ὄντες ἐᾶσαι ἡμᾶς ἔτι προθυμοτέρους γενέσθαι. δεόμεθα οὖν ὑμῶν πρὸς τῶν ὑπαρχόντων ἀγαθῶν ἑκάστῳ, ὅτῳ μὲν εἰσὶν υἱεῖς, τούτων ἕνεκεν ἐλεῆσαι· ὅστις [3]δ' ἡμῖν ἡλικιώτης
696 τυγχάνει ἢ τῷ πατρί, ἐλεήσαντες ἀποψηφίσασθε, καὶ μὴ ἡμᾶς βουλομένους εὖ ποιεῖν τὴν πόλιν ὑμεῖς κωλύσητε. δεινὰ δ' ἂν πάθοιμεν, εἰ ὑπὸ τῶν πολεμίων μὲν ἐσώθημεν, οὓς εἰκὸς ἦν διακωλύειν μὴ σώζεσθαι, παρ' ὑμῶν δὲ μηδὲν [4]εὑρησόμεθα τοῦ σωθῆναι.

[1] ἐλεήσητε A. [2] αὐτῷ ὄντες, T. αὐτῷ, δοκοῦντες A. [3] δ' om. T. [4] εὑρηθησόμεθα ἄξιοι τοῦ A.

Ἐλεήσατε] Π. ἐλεήσητε. H. Stephan.

Ἀπολεῖτε, πῶς ἢ οὗτος ἡμῖν — ἢ ἡμεῖς ἀλλήλοις etc.] Stephanus pro ἡμῖν et ἡμεῖς conjicit ὑμῖν et ὑμεῖς. Schottus putat locum corruptum et lacerum. Mihi omnia sana videntur, si recte capiatur ἀπολεῖτε *perditis*, scil. *exsilio*: prout ex sequentibus patet. Sic Orat. XVIII. ἀξιοῦμεν μὴ ἀδίκως ἡμᾶς ἀπολέσαι. ubi de *mulcta* loquitur. Demosthenes πρὸς Εὔβουλ. ὥσπερ φυγάδος ἤδη μου ὄντος, καὶ ἀπολωλότος. ubi ultima vox de *exsilio* capienda est. et ita ἀπολέσητε paulo post, ad finem istius Orationis. Paulo ante pro ἐλεήσατε recte Stephanus ἐλεήσητε, et mox ὅστις δὲ ἡμῖν pro ὅστις ἡμῖν. Markland.

Ἐν τῷ αὐτῷ] Comma, quod olim pone ὄντες stabat, tollendo illuminavi sententiam. ἐν τῷ αὐτῷ idem est atque ὁμοῦ, vel ἅμα. Est ergo idem, ac si dixisset: ὄντες ἀνάξιοι ὑμῶν ἅμα, καὶ τῆς πόλεως. *si simul vobis et vestræ civitati simus dedecori.* Sunt autem civitatibus et judicibus dedecori hi cives, qui, cum bene de republica meriti fuissent, condemnati iniquis judiciis et ad miserrimam paupertatem redacti, civitati immemorem animum, et judicibus cupiditatem atque iniquitatem ita exprobrant, ut Plinius junior domum nimis caro emptam domino intuenti stultitiam ait exprobrare. Indignum enim est illustri civitate, cui magnos et excelsos par est animos esse, civium ingentia de se merita oblivisci, aut injuriis ulcisci. Indignum est fama et æquitate judicum, iniquis judiciis insontes pessumdare. Reisk.

Ὅστις ἡμῖν] Π. ὅστις δὲ ἡμῖν. H. Stephan. Taylor.

Τῷ πατρὶ] Post τῷ πατρὶ videtur τὴν ἡλικίαν deesse. Reisk.

Εὑρησόμεθα] Aut post εὑρησόμεθα, aut post σωθῆναι deesse videtur ἄξιον. *si a vobis nihil impetremus, quod tanti sit, ut operæ pretium fecisse videamur, nos ex hostium telis et captivitate liberando.* σωθῆναι hic non est judicio absolvi, sed vitam et corpus salvum e bellis domum referre. Vel etiam sic legi possit: μηδὲν εὑρησόμεθα δοκοῦντες ἀνάξιοι τοῦ σωθῆναι, scil. παρ' ὑμῶν. Idem.

ΛΥΣΙΟΥ
ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΔΩΡΟΔΟΚΙΑΣ
ΑΠΑΡΑΣΗΜΟΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Oratio egregia et luculenta, in qua Reus (quisquis demum sit) suspicionem δωροδοκίας a se amolitur, recensendo totius vitæ instituta et plurima in remp. merita, non ex lege, sed propria voluntate profecta. Nonnullis video fraudem fuisse orationis initium, quibus exordium multaque alia deesse constat. Verbis utor postremi editoris.

Pag. ed. H. Steph. | Pag. ed. Reisk.

161. 31 α'. ΠΕΡΙ μὲν τῶν κατηγορημένων, ὦ ἄνδρες δικασταί, 697
ἱκανῶς ὑμῖν ἀποδέδεικται· ἀκοῦσαι δὲ καὶ περὶ τῶν ἄλλων
ὑμᾶς ἀξιῶ, ἵν' ἐπίστησθε περὶ [1]οἵου τινὸς ὄντος ἐμοῦ ψηφιεῖ- 698
σθε. ἐγὼ γὰρ ἐδοκιμάσθην μὲν ἐπὶ Θεοπόμπου ἄρχοντος, καταστὰς δὲ χορηγὸς τραγῳδοῖς ἀνήλωσα τριάκοντα μνᾶς, καὶ τρίτῳ μηνὶ Θαργηλίοις νικήσας ἀνδρικῷ χορῷ δισχιλίας δραχμάς, ἐπὶ δὲ Γλαυκίππου ἄρχοντος εἰς πυρριχιστὰς Παναθηναίοις τοῖς μεγάλοις ὀκτακοσίας· ἔτι δ' ἀνδράσι χορηγῶν εἰς Διονύσια ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἄρχοντος ἐνίκησα, καὶ ἀνήλωσα σὺν τῇ τοῦ τρίποδος ἀναθέσει πεντακισχιλίας

[1] ὅτου T. R.

ΑΠΑΡΑΣΗΜΟΣ] ΑΠΑΡΑΣΗΜΟΣ ΚΑΙ ΤΕΛΕΙΟΣ. Cont. Nescio, an ad *laudem* hoc adjectum sit a magistellulis, cum contrarium in *vituperationem* adduci videam. Aristoph. Acharn. 516.

Ἀλλ' ἀνδράρια μοχθηρὰ, παρακεκομμένα,
Ἄτιμα καὶ π α ρ ά σ η μ α καὶ παράξενα·

Uti quoque παράσημον νόμισμα et ῥήτωρ παράσημος. Videantur Harpocr. et Lexicographi. Tantundem scio, quid sibi velit Hesych. in hac voce exponenda: Ἀπαράσημον· ἀσυνέκστατον, ἀπαραχάρακτον. Unum hoc scio, exstare in libris editis Antiphontis orationem cum eadem nota, eamque (quicunque demum recte) male certe intellexisse Palmerium, qui interpretatus est, *sine nomine.* Ἀπολογία δωροδοκίας ἀπαρασήμου Cod. Vatic. Taylor. Mihi videtur Palmerius verum vidisse, vocabulum ἀπαράσημος interpretans, *sine nomine.* Caret hæc oratio nomine rei sese defendentis. Nomina reorum sunt σημεῖα, *notæ*, unde oratorum Atticorum et Romanorum orationes inter se distinguuntur. Qui orationes illas duas in Midiam e. o. et in Cononem, aut pro Roscio Amerino et pro Milone inter se distinguas, ubi signa ipsarum, nomina reorum, ipsis detraxeris? Reisk.

Περὶ ὅτου τινὸς ἐμοῦ ψηφιεῖσθε] Scribe: οἵου τινὸς ἐμ. Exempla ubique. Markland. et *in edit. min.* Taylor.

Τρίτῳ μηνὶ] Subaudi μετὰ ταῦτα. Reisk.

δραχμὰς, καὶ ἐπὶ Διοκλέους Παναθηναίοις τοῖς μικροῖς
κυκλικῷ χορῷ τριακοσίας. τὸν δὲ μεταξὺ χρόνον ἐτριηρ-
699 άρχουν ἑπτὰ ἔτη, καὶ ἓξ τάλαντα ἀνήλωσα. καὶ τοσαύτας
δαπάνας δαπανώμενος, καὶ καθ' ἡμέραν ὑπὲρ ὑμῶν κινδυ-
νεύων καὶ ἀποδημῶν, ὅμως [1] εἰσφορὰν τὴν μὲν τριάκοντα
μνᾶς, τὴν δὲ τετρακισχιλίας δραχμὰς εἰσενήνοχα. ἐπειδὴ
δὲ κατέπλευσα ἐπὶ Ἀλεξίου ἄρχοντος, εὐθὺς ἐγυμνασι-
άρχουν εἰς Προμήθεια, καὶ ἐνίκων ἀναλώσας δώδεκα μνᾶς.
καὶ ὕστερον κατέστην χορηγὸς παιδικῷ χορῷ, καὶ ἀνήλωσα 162. 1
πλέον ἢ πεντεκαίδεκα μνᾶς. ἐπὶ δὲ Εὐκλείδου ἄρχοντος
700 κωμῳδοῖς χορηγῶν Κηφισοδότῳ ἐνίκων, καὶ ἀνήλωσα σὺν τῇ
τῆς σκευῆς ἀναθέσει ἑκκαίδεκα μνᾶς· καὶ Παναθηναίοις
τοῖς μικροῖς ἐχορήγουν πυῤῥιχισταῖς ἀγενείοις, καὶ ἀνήλωσα
ἑπτὰ μνᾶς. νενίκηκα δὲ τριήρει μὲν ἁμιλλώμενος ἐπὶ Σουνίῳ,
ἀναλώσας πεντεκαίδεκα μνᾶς. χωρὶς δὲ ἀρχιθεωρίας καὶ
ἀῤῥηφορίας καὶ ἄλλα τοιαῦτα, εις ἃ ἐμοὶ δεδαπάνηται
πλέον ἢ τριάκοντα μναῖ. καὶ τούτων ὧν κατέλεξα, εἰ
ἐβουλόμην κατὰ τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ νόμῳ λειτουργεῖν,
οὐδ' ἂν τὸ τέταρτον μέρος ἀνήλωσα.

[1] εἰσφορὰς A.

Κυκλικῷ] Vel κυκλίῳ, ut alii plerique. Plutarch. in Andocide, fin. Καὶ αὐτὸς δὲ ἐχορήγησε κυκλίῳ χορῷ τῇ αὐτοῦ φυλῇ ἀγωνιζομένῳ διθυράμβῳ, καὶ νικήσας ἀνέθηκε τρίποδα ἐφ' ὑψηλοῦ, ἄντικρυς τοῦ πωρίνου σελίνου. Suid. in Πύθιον: Πύθιον ἱερὸν Ἀπόλλωνος Ἀθήνησιν, ὑπὸ Πεισιστράτου γεγονὸς, εἰς ὃ τοὺς τρίποδας ἐτίθεσαν, οἱ τῷ κυκλίῳ χορῷ νικήσαντες τὰ Θαργήλια. Sed utroque modo scribitur, unde textum Horatii in Arte Poetica 136. sollicitare non debuit Bentleius ὁ κριτικώτατος. TAYLOR.

Τὸν δὲ μεταξὺ χρόνον] Intellige a Theopompo archonte ad Alexiam. AUGER.

Ἑπτὰ ἔτη] Vir doctissimus nescit, unde hæc dici possint, quoniam inter Theopompi et Dioclis præturam, non *septennium*, sed *unus* tantum *annus* intercessit. Itaque suo acumine, id est nullo, corrigit: τὸν δὲ μεταξὺ χρόνον ἐτριηράρχουν, ἑπτὰ ἔτι ἢ καὶ ἓξ τάλαντα ἀνήλωσα. Vir ille doctissimus est S. Petit. in Commentario de LL. Atticis, p. 265. Sed fallitur, neque enim per τὸν μεταξὺ χρόνον illud tempus designatur. Nam ut procedente oratione discimus, Reus triremi præfuit, sub imperio X. virorum, et in prœlio ad Arginusas, et Alexia prætore domum rediit, quæ omnia gesta sunt Olymp. 93. post Theopompi, Glaucippi et Dioclis præturas altera. Et profecto si a Theopompo ad Alexiam numeres, anni erunt totidem, quot exhibentur. TAYLOR.

Ὅμως εἰσφορὰν, τὴν μὲν, — τὴν δὲ, — εἰσενήνοχα] Lege: εἰσφοράς. Patet ex Distributivis, τὴν μὲν, τὴν δέ. MARKLAND.

Κηφισοδότῳ] Videtur hic saltandi magister fuisse, cujus arti debebat hoc defensor hujus causæ, quisquis fuit, ut chorus ab ipso productus reliquos choros saltando vinceret. REISK. *choregum agens Cephisodoto*, i.e. choregum agens, dum Cephisodotus esset chori dux vel magister. AUGER.

Τριήρει μὲν] Μὲν hoc respondet opposito δὲ, non proximo, sed illi, quod p. 517. 1. legitur, in illis τὸν δὲ χρόνον, ὃν — Reliqua χωρὶς δὲ ad μέρος ἀνήλωσα pro parenthetis seu interjectis habeo. REISK.

Ἀρχιθεωρίας καὶ ἀῤῥηφορίας] Possit videri ἐνίκησα subandiri oportere, verum ἐλειτούργησα, vel tale quid malim. IDEM. Ad hos accusativos repete νενίκηκα, subaudi κατὰ, et intellige ἀρχιθεωρίας et ἀῤῥηφορίας munera quædam publica, in quibus certamen erat inter gerentes, et præmia vincentibus. AUGER.

β'. Τὸν δὲ χρόνον ὃν ἐτριηράρχουν, ἡ ναῦς ἄριστά μοι
ἔπλει παντὸς τοῦ στρατοπέδου. τεκμήριον δὲ τούτου ὑμῖν
μέγιστον ἐρῶ. πρῶτον μὲν γὰρ Ἀλκιβιάδης, ὃν ἐγὼ περὶ
πολλοῦ ἂν ἐποιησάμην μὴ συμπλεῖν μοι, οὔτε φίλος ὢν οὔτε
συγγενὴς οὔτε φυλέτης ἔπλει ἐπὶ τῆς ἐμῆς νεώς. καίτοι
ὑμᾶς οἶμαι εἰδέναι ὅτι στρατηγὸς [1] ὢν, ᾧ ἐξῆν ποιεῖν ὅ τι ἐβού-
λετο, οὐκ ἄν ποτε ἀνέβη ἐπ' ἄλλην ναῦν εἰ μὴ τὴν ἄριστα
πλέουσαν, μέλλων αὐτὸς [2] κινδυνεύσειν. ἐπειδὴ δὲ [3] ἐκείνους 701
μὲν ὑμεῖς ἐπαύσατε τῆς ἀρχῆς, τοὺς δὲ μετὰ Θρασύλλου
δέκα εἵλεσθε, οὗτοι πάντες ἐβούλοντο ἐπὶ τῆς ἐμῆς νεὼς
πλεῖν, ἀνέβη μέντοι πολλῶν λοιδοριῶν αὐτοῖς γενομένων
Ἀρχέστρατος ὁ [4] Φρεάῤῥιος· ἀποθανόντος δὲ τούτου ἐν
Μιτυλήνῃ, [5] Ἐρασινίδης μετ' ἐμοῦ συνέπλει. καίτοι οὕτω
παρεσκευασμένην τριήρη πόσα οἴεσθε ἀνηλωκέναι χρήματα,
ἢ πόσα τοὺς πολεμίους εἰργάσθαι κακὰ, ἢ πόσα τὴν πόλιν
εὖ πεποιηκέναι; τεκμήριον δὲ τούτου μέγιστον· ὅτε γὰρ ἐν
τῇ τελευταίᾳ ναυμαχίᾳ αἱ νῆες διεφθάρησαν, οὐδενός μοι
συμπλέοντος στρατηγοῦ — ἵνα καὶ τούτου μνησθῶ, ἐπειδὴ
[6] καὶ τοῖς τριηράρχοις ὠργίσθητε διὰ τὴν γενομένην συμ- 702
φορὰν —, ἐγὼ τήν τε ἐμαυτοῦ ναῦν ἐκόμισα καὶ τὴν
Ναυσιμάχου τοῦ Φαληρέως ἔσωσα. καὶ ταῦτα οὐκ ἀπὸ
τύχης [7] ἐγένετο, ἀλλ' ἀπὸ παρασκευῆς τῆς ἐμῆς· εἶχον γὰρ
χρήμασι πείσας κυβερνήτην Φαντίαν ἅπαντα τὸν χρόνον, ὃς
ἐδόκει τῶν Ἑλλήνων ἄριστος εἶναι, παρεσκευασάμην δὲ καὶ
τὸ πλήρωμα πρὸς ἐκεῖνον καὶ τὴν ἄλλην ὑπηρεσίαν ἀκό-

[1] ὢν om. T. R. A. [2] κινδυνεύειν T. [3] ἐκεῖνον A. [4] Φρεάριος T. A. [5] Ἐρασινείδης T. R. A. [6] δὲ T. [7] ἐγίγνετο T. R. A.

Ἐκείνους] Potius ἐκεῖνον, Alcibiadem sc. TAYLOR. Scribendum ἐκεῖνον, sc. Alcibiadem: de quo loquebatur verbis præcedentibus. Paulo post, Ἐρασινείδης idem opinor est, quem Thucydides et Xenophon Hellen. I. sæpe vocant Ἐρασινίδην. et pro Θρασύλλου Idem scribit Θρασύλου. MARKLAND. Vulgata bene videtur habere. Alcibiadem cum reliquis novem ejus collegis. REISK.

Αὐτοῖς] Melius forsan legeretur ἀλλήλοις. AUGER.

Στρατηγοῦ (ἵνα καὶ τούτου μνησθῶ), ἐπειδὴ δὲ τοῖς τριηράρχοις — συμφοράν. ἐγὼ etc.] Stephanus delet δέ. Pro eo legendum puto καὶ, et locum ita distinguendum: οὐδενός μοι συμπλέοντος στρατηγοῦ (ἵνα καὶ τούτου μνησθῶ, ἐπειδὴ καὶ τοῖς τριηράρχοις ὠργίσθητε — συμφορὰν), ἐγὼ τήν τε ἐμαυτοῦ etc. MARKLAND. Conformavi locum hunc ad mentem Marklandi. Ut etiam hujus rei mentionem faciam, quæ gloriosa mihi est, solus ego inter omnes trierarchos navem meam salvam domum reduxi, meismet auspiciis, tametsi nullus mecum esset imperator. Nam cæteri trierarchi rem ita gesserunt male, ut ipsis perinde, atque imperatoribus, succenseretis. REISK.

Πρὸς ἐκεῖνον] F. προσῆκον. TAYLOR. Vehementer errat vir doctus. optime habet vulgata. milites classiarii et remiges ad bonum gubernatorem qui sunt, hi sunt ei pares atque consentanei, eo digni, perinde

λουθον. καὶ ταῦθ' ὅτι ἀληθῆ λέγω, πάντες ἐπίστασθε, ὅσοι ἐτυγχάνετε ὄντες ἐκεῖ τῶν στρατιωτῶν. κάλεσον [1] δὲ καὶ Λυσίμαχον.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

αἱ μὲν τοίνυν σωθεῖσαι τῶν νεῶν δώδεκα ἦσαν· ἐγὼ δ' ὑμῖν δύο ἐκόμισα, τὴν ἐμαυτοῦ καὶ τὴν Ναυσιμάχου τριήρη.

703 γ'. Καὶ οὕτω πολλοὺς κινδύνους ὑπὲρ ὑμῶν κεκινδυνευκὼς καὶ τοσαῦτα ἀγαθὰ εἰργασμένος τὴν πόλιν, [2] νυνὶ δέομαι οὐ δωρεὰν, ὥσπερ ἕτεροι, [3] ἀντὶ τούτων παρ' ὑμῶν λαβεῖν, ἀλλὰ μὴ στερηθῆναι τῶν ἐμαυτοῦ, ἡγούμενος καὶ ὑμῖν αἰσχρὸν εἶναι παρά τε ἑκόντος ἐμοῦ καὶ παρ' ἄκοντος λαμβάνειν. καὶ οὐ τοσοῦτόν μοι μέλει εἴ με δεῖ τὰ ὄντα ἀπολέσαι· ἀλλ' οὐκ ἂν δεξαίμην ὑβρισθῆναι, οὐδὲ παραστῆναι τοῖς διαδυομένοις τὰς λειτουργίας, ἐμοὶ μὲν ἀχάριστα εἶναι τὰ εἰς ὑμᾶς ἀνηλωμένα, ἐκείνους δὲ δοκεῖν ὀρθῶς βεβουλεῦσθαι, ὅτι ὑμῖν οὐδὲν προεῖνται τῶν σφετέρων αὐτῶν. ἂν οὖν ἐμοὶ πεισθῆτε, τά τε δίκαια ψηφιεῖσθε καὶ τὰ λυσιτελοῦντα ὑμῖν αὐτοῖς αἱρήσεσθε. ὁρᾶτε γὰρ, ὦ ἄνδρες
704 δικασταὶ, τὰ [4] προσιόντα τῇ πόλει ὡς ὀλίγα ἐστὶ, καὶ ταῦτα ὡς ὑπὸ τῶν ἐφεστηκότων ἁρπάζεται· ὥστ' ἄξιον ταύτην ἡγεῖσθαι πρόσοδον βεβαιοτάτην τῇ πόλει, τὰς οὐσίας τῶν [5] ἐθελόντων λειτουργεῖν. ἂν οὖν εὖ βουλεύσησθε, οὐδὲν ἧττον ἐπιμελήσεσθε τῶν ἡμετέρων χρημάτων ἢ τῶν ἰδίων τῶν ὑμετέρων αὐτῶν, εἰδότες ὅτι ἕξετε πᾶσι χρῆσθαι τοῖς ἡμετέροις ὥσπερ καὶ πρότερον. οἶμαι δὲ πάντας ὑμᾶς ἐπίστασθαι, ὅτι τῶν ἐμῶν ἐγὼ πολὺ βελτίων ὑμῖν ἔσομαι

[1] δέ μοι ὅμως Ναυσίμαχον A. [2] νῦν T. R. A. [3] ἀντὶ τούτων om. T. [4] προσόντα T. [5] θελόντων T. R. A.

boni atque ille est. Valet idem atque insequens ἀκόλουθον. Reisk.

Λυσίμαχον] Ναυσίμαχον cum Palm. et Schott. Taylor. Recte: nisi ibi legendum Λυσιμάχου. Markland. Καὶ ante nomen hoc proprium aut deletum velim, aut cum μοι, aut cum μοι ὅμως mutatum. Reisk.

Ἡγούμενος καὶ ὑμῖν αἰσχρὸν εἶναι] Conjunctio καὶ, quæ nullius usus est hoc loco, videtur innuere aliquid deesse. Forte: ἡγούμενος ἐμοὶ (vel ἐμοί τε) δεινὸν, καὶ ὑμῖν αἰσχρὸν εἶναι. Sic ad fin. Orat. ἡγουμένους ἡμῖν μὲν δεινὸν, ὑμῖν δὲ αἰσχρὸν εἶναι, εἰ etc. Mox: οὐδὲ παραστῆναι τοῖς διαδυομένοις τὰς λειτουργίας, vertenda erant, *neque exemplum præbere iis, qui detrectant (vel subterfugiunt) munera publica.* Male Vanderheidius et confuse: *si publicis ministeriis fungentes nihil præcipuum habeant præ iis, qui eadem detrectare solent.* ἐκδεδυκέναι τὰς λειτουργίας vocat Demosth. πρὸς Λεπτίνην, quod Noster διαδύεσθαι. et ἀποκρύπτεσθαι καὶ διαδύεσθαι, adv. Phænippum. Markland.

Ἐκείνους] Rectius ἐκείνοις. Taylor.

Τὰ προσιόντα] Sic dedi de meo, pro προσόντα vulgari. *vectigalia reipublicæ.* Reisk.

ταμίας τῶν τὰ τῆς πόλεως ὑμῖν ταμιευόντων. ἐὰν δέ με πένητα ποιήσητε, καὶ ὑμᾶς αὐτοὺς ἀδικήσετε· ἕτεροι δὲ καὶ ταῦτα διανεμοῦνται, ὥσπερ καὶ τἆλλα.

163. 1 δ'. Ἄξιόν δέ ἐστιν ἐνθυμηθῆναι, ὅτι πολὺ μᾶλλον ὑμῖν προσήκει τῶν ὑμετέρων ἐμοὶ διδόναι ἢ τῶν ἐμῶν ἐμοὶ ἀμφισβητῆσαι, καὶ πένητα γενόμενον ἐλεῆσαι μᾶλλον ἢ πλουτοῦντι φθονῆσαι, καὶ τοῖς θεοῖς εὔχεσθαι τοὺς ἄλλους εἶναι τοιούτους πολίτας, ἵνα τῶν μὲν ἑτέρων [1] μὴ ἐπιθυμήσωσι, τὰ δὲ σφέτερα αὐτῶν εἰς ὑμᾶς ἀναλίσκωσιν. ἡγοῦμαι δ', ὦ ἄνδρες 705
δικασταὶ, — καὶ μηδεὶς ὑμῶν ἀχθεσθῇ — πολὺ ἂν δικαιότερον ὑμᾶς ὑπὸ τῶν ζητητῶν ἀπογραφῆναι τὰ ἐμὰ ἔχειν, ἢ ἐμὲ νυνὶ κινδυνεύειν ὡς τοῦ δημοσίου χρήματα ἔχοντα. τοιοῦτον γὰρ ἐμαυτὸν τῇ πόλει παρέχω, ὥστ' ἰδίᾳ [2] μὲν φείδομαι, δημοσίᾳ δὲ λειτουργῶν ἥδομαι, καὶ οὐκ ἐπὶ τοῖς περιοῦσι μέγα φρονῶ, ἀλλ' ἐπὶ τοῖς εἰς ὑμᾶς ἀνηλωμένοις, ἡγούμενος τούτων μὲν αὐτὸς αἴτιος εἶναι, τὴν δὲ οὐσίαν ἑτέρους μοι καταλιπεῖν, καὶ διὰ ταύτην μὲν ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν 706
ἀδίκως συκοφαντεῖσθαι, δι' ἐκεῖνα δὲ ὑφ' ὑμῶν [3] δικαίως σώζεσθαι. ὥστ' οὐκ ἂν εἰκότως ἕτεροί με ἐξῃτήσαντο παρ'

[1] μὴ om. T. [2] μὲν τῶν T. R. μὲν τῶν ἐμῶν A. [3] δικαίως ἂν A.

Καὶ ὑμᾶς] Si κἀμὲ hic non deest, subaudiendum certe est. *non me solum, sed una vos ipsos quoque lædetis.* Idem.

Καὶ ταῦτα] *etiam hæc bona mea administrabunt pari, atque reliqua vestra administrant, modo,* h. e. rapacitate atque furacitate. Idem.

Τοιούτους πολίτας] Qualis nempe ego erga vos fui. Idem.

Ἐπιθυμήσωσι] Μὴ ἐπιθυμήσωσι. Cont. Schott. Recte. Sic Orat. XXV. ἐν ὀλιγαρχίᾳ μὲν μὴ ἐπιθυμεῖν τῶν ἀλλοτρίων, ἐν δημοκρατίᾳ δὲ τὰ ὄντα εἰς ὑμᾶς ἀναλίσκειν. ubi eadem omnia. Markland. Addidi μὴ, quod vulgatis deest. τῶν ἑτέρων idem est atque τῶν ἑτέροις ὄντων ἀγαθῶν. *bonorum quæ sunt in aliorum potestate.* Fuit, cum suspicarer legendum τῶν μὲν γερῶν. *præmia virtutis quidem appetant,* cujusmodi sunt honores in republica, imagines, statuæ, tituli saxis insculpti, convictus in Prytaneo, coronæ aureæ. illa autem præmia sua in rempublicam liberalitate promereantur. Reisk.

Τῶν φείδομαι] Τῶν ἐμῶν φειδ. Cont. Vel dele istud τῶν, vel lege cum viro erudito τῶν ἐμῶν. Utrumvis erit necessarium. Prius malim. Taylor. Lego: τῶν ἐμῶν φείδομαι. ut supra: τῶν ὑμετέρων ἐμοὶ διδόναι, ἢ τῶν ἐμῶν ἐμοὶ ἀμφισβητῆσαι. et paulo ante: τῶν ἐμῶν ἐγὼ πολὺ βελτίων ὑμῖν ἔσομαι ταμίας. Potes etiam legere: τῶν ὄντων φείδομαι. Markland. Aut cum viris doctis ἐμῶν est, interponendum, aut ὄντων, aut ὑπαρχόντων. Observari hic velim lusum in vocabulis φείδομαι et ἥδομαι, dignum Lysia Sophista: nisi potius ei videatur excidisse fortuito. Reisk.

Ἑτέρους μοι] Ἑτέροις με. Schott. Quam indigne homine in literis enutrito! Taylor. Festinanter Schottus et recta contra mentem Auctoris, ἑτέροις με καταλιπεῖν. Optime habet ἑτέρους μοι. Explicat Ovidius, noto isto, Metam. XIII. v. 140.

"Nam genus, et proavos, et quæ non fecimus ipsi,
Vix ea nostra voco."

Mox, pro σώζεσθαι mallem σωθήσεσθαι. Markland. Interpone ἂν potentiale, ut in re dubia, essetne absolvendus, an condemnandus. σώζεσθαι, εἰ ἂν ἄρα σωθήσομαι. Reisk.

ὑμῶν, ἀλλὰ καὶ εἴ τις τῶν ἐμῶν φίλων τοιοῦτον ἀγῶνα ἠγωνίζετο, ὑμᾶς ἂν ἠξίουν ἐμοὶ δοῦναι τὴν χάριν, καὶ εἰ παρ᾽ ἄλλοις ἐκινδύνευον, ὑμᾶς εἶναι τοὺς δεομένους ὑπὲρ ἐμοῦ. τοῦτο [1] δ᾽ οὐκ ἂν εἰπεῖν ἔχοι τις, ὡς πολλὰς ἀρχὰς ἄρξας ἐκ τῶν ὑμετέρων ὠφέλημαι, ἢ ὡς αἰσχρὰς δίκας δεδίκασμαι, ἢ ὡς αἰσχροῦ τινὸς αἴτιός εἰμι, ἢ ὡς τὰς τῆς πόλεως συμφορὰς ἀσμένως εἶδον· ὑπὲρ ἁπάντων δὲ καὶ [2] [τῶν] ἰδίων καὶ
707 [3] τῶν δημοσίων οὕτως ἡγοῦμαί μοι πεπολιτεῦσθαι, καὶ ὑμᾶς εἰδέναι, ὥστε οὐδὲν [4] δεῖν με ἀπολογήσασθαι περὶ αὐτῶν. δέομαι οὖν ὑμῶν, ὦ ἄνδρες δικασταί, τὴν αὐτὴν νῦν περὶ ἐμοῦ γνώμην ἔχειν ἥνπερ καὶ ἐν τῷ τέως χρόνῳ, καὶ μὴ μόνον τῶν δημοσίων λειτουργιῶν μεμνῆσθαι, ἀλλὰ [5] καὶ τῶν ἰδίων ἐπιτηδευμάτων ἐνθυμεῖσθαι, ἡγουμένους ταύτην εἶναι τὴν λειτουργίαν ἐπιπονωτάτην, διὰ τέλους τὸν πάντα χρόνον κόσμιον εἶναι καὶ σώφρονα, καὶ [6] μήθ᾽ ἡδονῆς ἡττηθῆναι μήθ᾽ ὑπὸ κέρδους ἐπαρθῆναι, ἀλλὰ τοιοῦτον παρασχεῖν ἑαυτὸν ὥστε μηδένα τῶν πολιτῶν μήτε μέμψασθαι μήτε δίκην τολμῆσαι [7] προσκαλέσασθαι.

708 ε΄. Οὔκουν ἄξιον, ὦ ἄνδρες δικασταί, πειθομένους κατηγόροις τοιούτοις ἐμοῦ καταψηφίσασθαι, οἳ περὶ ἀσεβείας μὲν ἀγωνιζόμενοι τηλικοῦτοι γεγόνασιν, [8] οὐ δυνάμενοι δ᾽ ὑπὲρ τῶν σφετέρων ἁμαρτημάτων ἀπολογήσασθαι ἑτέρων

[1] γε εἰπεῖν T. R. A. [2] [τῶν] om. T. R. A. [3] τῶν om, T. A. [4] δεῖ T. [5] καὶ om. T. [6] μήθ᾽ ὑφ᾽ T. R. A. [7] προκαλέσασθαι T. R. [8] οὐκ ἂν δυν. T. R. A.

Τοῦτό γε εἰπεῖν κ. τ. λ.] Οὐδὲ τοῦτό γε. Cont. Cum interrogatione hæc omnia, ut recte animadvertit Stephanus. Quod cum non animadvertit Scaliger, legit: τοῦτό γε εἰπεῖν οὐκ ἔχοι τίς. Taylor. Lego: εἰπεῖν οὐκ ἂν ἔχοι τις. sic infra: οὐ γὰρ ἂν ἔχοιμι ὅ, τι μεῖζον αὐτοῖς εὐξαίμην κακόν. Passim hæc phrasis occurrit. Stephanus vulgatæ Interrogationem addit, eodem sensu. Sed Lysianus scribendi mos istud alterum postulat, nisi fallor. Markland. Videtur sic leg. δεόμενος ὑπὲρ ἐμοῦ. ἀλλ᾽ οὐδὲ κατ᾽ ἐμοῦ τοῦτό γε. Reisk.

Αἴτιός εἰμι] Interponendum videtur ὑμῖν. Idem.

Δέομαι οὖν ὑμῶν, κ. τ. λ.] Hæc citantur a Suida in τέως, licet corrupte. Ubi observare est auctoris nomen excidisse, orationis solummodo conservari. Taylor.

Δίκην τολμῆσαι προκαλέσασθαι] Lego: προσκαλέσασθαι. Orat. VI. προσεκαλέσατο δίκην ἀσεβείας πρὸς τὸν βασιλέα. Harpocration: προσκαλέσασθαι, τὸ παραγγέλλειν εἰς δίκην. Vide Pollucem VIII. 6. segm. 39. et Viros doctos ad segm. 61. ejusdem Libri. Δίκην προσκαλέσασθαι idem videtur ac εἰς δίκην προκαλέσασθαι. Xenophon Hellen. VII. 4. 11. καὶ δίκας τῶν Φλιασίων προσκαλουμένων, οὐκ ἐδίδοσαν. ubi tamen Leunclavius mavult προκαλουμένων. Markland. Leg. videtur μήτ᾽ ἐς δίκην τολ. προσκαλ.

Τηλικοῦτοι] Potest pariter ad potentiam atque ad ætatem referri. Priorem modum in Latinis meis expressi; sin autem posteriorem præferas, erit hæc sententia: In perpetuis contentionibus forensibus, iisque in causis gravissimis et capitalibus, ut sunt causæ impietatis, ad hoc, quod agunt, ætatis provectioris pervenerunt. Reisk.

κατηγορεῖν τολμῶσι. καὶ ὧν Κινησίας οὕτω διακείμενος πλείους στρατείας ἐστράτευται, οὗτοι περὶ τῶν τῆς πόλεως ἀγανακτοῦσι. καὶ ἐξ ὧν μὲν ἡ πόλις εὐδαίμων ἔσται, οὐ συμβάλλονται, πάντα δὲ ποιοῦσιν ὅπως ὑμεῖς τοῖς εὖ πεποιηκόσιν [1] ὀργισθήσεσθε. οὗτοι μὲν οὖν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἐν τῷ δήμῳ κατείποιεν ὑμῖν τὰ σφέτερα αὐτῶν ἐπιτηδεύματα· οὐ γὰρ ἂν ἔχοιμι ὅ τι τούτου μεῖζον αὐτοῖς 709
εὐξαίμην κακόν· ἐγὼ δ᾽ ὑμῶν δέομαι καὶ ἱκετεύω καὶ ἀντιβολῶ μὴ καταγνῶναι δωροδοκίαν ἐμοῦ, μηδ᾽ ἡγήσασθαι τοσαῦτα χρήματα εἶναι, ἃ [2] ἐγὼ βουληθείην ἄν τι κακὸν τῇ πόλει γενέσθαι. μαινοίμην γάρ, ὦ ἄνδρες δικασταί, εἰ τὴν μὲν πατρῴαν οὐσίαν φιλοτιμούμενος εἰς ὑμᾶς ἀναλίσκοιμι, ἐπὶ δὲ τῷ τῆς πόλεως κακῷ παρὰ τῶν ἄλλων δωροδοκοίην. ἐγὼ μὲν οὖν, ὦ ἄνδρες δικασταί, οὐκ οἶδ᾽ οὕστινας ἢ ὑμᾶς ἐβουλήθην περὶ ἐμοῦ δικαστὰς γενέσθαι, εἴπερ χρὴ τοὺς εὖ πεπονθότας περὶ τῶν εὖ πεποιηκότων εὔχεσθαι τὴν ψῆφον φέρειν. καὶ μὲν δή, ὦ ἄνδρες δικασταί, — ἐπιθυμῶ γὰρ καὶ τούτων μνησθῆναι — οὐδεπώποτε λειτουργεῖν ὑπὲρ ὑμῶν δέον [3] ἐμνήσθην εἰ [4] τοσούτῳ πενεστέρους τοὺς παῖδας κατα- 710
λείψω, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον εἰ μὴ προθύμως ποιήσω τὰ προσταχθέντα· οὐδ᾽ εἴ ποτε κινδυνεύσειν ἐν ταῖς ναυμαχίαις μέλλοιμι, οὐδεπώποτ᾽ ἠλέησα οὐδ᾽ ἐδάκρυσα οὐδ᾽ ἐμνήσθην

[1] ὀργισθῆσθε T. [2] ἐγὼ κερδάνας βουλ. A. [3] ἐλογισάμην A. om. T. R. [4] τοσοῦτον T.

Ὧν Κινησίας] Adducit in comparationem Cinesiam, eo quod vulgo habebatur parum virilis et mulierosus, et eo nomine traducitur ab Aristophane in Lysistrata. Palmer. Non intelligo. Cæterum de hoc Cinesia vide Harpocrationem; cujus tempore exstabant Duæ Orationes Lysiæ in eum scriptæ. Markland. ὧν refertur ad οὗτοι. *et hi quibus plures expeditiones Cinesias*, i. e. et hi indignantur de rebus civitatis, quum Cinesias plures quam ipsi expeditiones fecerit. Auger.

Ἃ ἐγὼ] Ἃ ἐγὼ λαβὼν. Cont. Rectius ὧν ἐγὼ, Scal. Taylor. Sensui aliquid deest. Forte: ἃ ἔχων βουληθείην ἂν etc. *neque ullas pecunias tantas esse putetis, ut, iis acceptis, vellem aliquid infortunii civitati obvenire.* Orat. XXVIII. οὐκ ἔστι τοσαῦτα χρήματα, ὧν ὑμεῖς ἡττηθήσεσθε, ὥστε μὴ τιμωρεῖσθαι τοὺς ἀδικοῦντας. et XXIX. οὐκ ἔστι τοσαῦτα χρήματα ἃ ὑμεῖς, οὓς ἐὰν λαμβάνητε ἀδικοῦντας, ἀποτρέψει τιμωρεῖσθαι. Nisi malis: πρὸς ἃ ἐγὼ βουληθείην, vel ἃ ἐγὼ λαβὼν βουληθείην. eodem sensu. Markland. Interponendum videtur λαβὼν aut δεξάμενος. Reisk.

Οὕστινας] Οὕστινας ἄλλους. Cont. Subaudi ἄλλους μᾶλλον. Sed ἂν addi velim. ut si sic dixisset: οὐκ οἶδ᾽ οὕστινας ἄλλους μᾶλλον ἄν, ἢ ὑμᾶς ἐβουλήθην. Reisk.

Δέον] Post δέον videtur ἐλυπήθην, vel potius ἐνεθυμήθην deesse. Idem.

Εἰ τοσοῦτον] Ἐλογισάμην εἰ τοσοῦτον, aut aliquid simile suppleri jubet Schott. [et Contius]. ἐλυπησάμην alii. Taylor. Tale aliquid certe deest. Markland. Subaudi ὅσον ἂν ἐγὼ εἰς ὑμᾶς ἀναλίσκοιμι. Reisk.

Ἠλέησα] Perinde esse puto, sive absolute hic positum habeatur hoc verbum pro sensu commiserationis affici, sine respe-

γυναικὸς οὐδὲ παίδων τῶν ἐμαυτοῦ, οὐδ' ἡγούμην δεινὸν
εἶναι εἰ τελευτήσας ὑπὲρ τῆς πατρίδος τὸν βίον ὀρφανοὺς
καὶ πατρὸς ἀπεστερημένους αὐτοὺς καταλείψω, ἀλλὰ πολὺ
μᾶλλον εἰ σωθεὶς αἰσχρῶς ὀνείδη καὶ ἐμαυτῷ καὶ ἐκείνοις 164. 1
περιάψω. ἀνθ' ὧν ὑμᾶς ἀπαιτῶ νῦν τὴν χάριν, καὶ ἀξιῶ,
ἐν τοῖς κινδύνοις ἐμοῦ τοιαύτην περὶ ὑμῶν γνώμην ἔχοντος,
ὑμᾶς νυνὶ ἐν τῷ θαῤῥαλέῳ ὄντας ἐμὲ καὶ τοὺς παῖδας τούτους
περὶ πολλοῦ ποιήσασθαι, ἡγουμένους ἡμῖν μὲν δεινὸν ὑμῖν δὲ
αἰσχρὸν εἶναι, εἰ ἀναγκασθησόμεθα ἐπὶ τοιαύταις αἰτίαις
711 ἄτιμοι γενέσθαι, ἢ στερηθέντες τῶν ὑπαρχόντων πένητες
εἶναι καὶ πολλῶν ἐνδεεῖς ὄντες περιιέναι, [1] ἀνάξια μὲν
[2] ἡμῶν αὐτῶν πεπονθότες, ἀνάξια δὲ τῶν εἰς ὑμᾶς ὑπηργμένων. μηδαμῶς, ὦ ἄνδρες δικασταί· ἀλλ' ἀποψηφισάμενοι
τοιούτοις ἡμῖν χρῆσθε πολίταις οἷοισπερ ἐν [3] τῷ πρόσθεν
χρόνῳ.

[1] ἄξια T. [2] ὑμῶν T. R. A. [3] τῷ om. T.

ctu ad certum hominem, sive cum respectu ad uxorem et liberos, qui in continenti commemorantur. Idem.

Ἐν τοῖς κινδύνοις] *vestris* puta, verum hoc additum malim, sive sic: ἐν τοῖς ὑμετέροις κινδύνοις, sive ἐν τοῖς κινδύνοις τοῖς ὑμετέροις. Idem. Velim addidi ὑμετέροις juxta Reiskii mentem. Auger.

Ἄξια] Π. ἀνάξια. H. Stephan. Cont. Cui Schott. suo merito malo non assentitur. Taylor. Quod verum puto, modo legas ἡμῶν pro ὑμῶν, ex Isocrate Orat. de Bigis, p. 703. ubi totum hunc locum imitatur; hoc vero κῶλον ita effert: ἀναξίως δ' αὐτῶν (i. e. ἡμῶν αὐτῶν) καὶ τῶν προγόνων πράττοντας. Demosthenes Orat. de Cherson. ἀνάξιον ὑμῶν, καὶ τῶν ὑπαρχόντων τῇ πόλει, καὶ πεπραγμένων τοῖς προγόνοις. Markland. Dedi ἀνάξια, pro vulgari ἄξια. verum ὑμῶν tuebor. *vobis ipsis indigna*, h. e. alia quam a vobis exspectabantur et vos decebant; *et indigna nostris de vobis meritis*, h. e. alia quam meruimus officiis, quæ a nobis ad vos profecta sunt. ἡμῶν, quæ est conjectura Taylori, probari quoque potest, et confirmatur a Coisl. et Vindobon. Vulgatum ἄξια si qui tuebuntur, his interpretandum sic erit: Quo nobis eveniet id, quod vestræ quidem personæ conveniat, qui judices sitis, severitatem juris plena cum potestate arbitraria exercentes. Reisk.

Ἐν πρόσθεν χρόνῳ] Ἐν τῷ πρόσθεν. Cont. Insere Articulum: ἐν τῷ πρόσθεν (vel ἐν τῷ ἔμπροσθεν) χρόνῳ. ita enim semper, opinor, loquitur. Markland.

ΛΥΣΙΟΥ
ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΣΙΤΟΠΩΛΩΝ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Placuit Atheniensibus, qui πλείστῳ τῶν ἁπάντων ἀνθρώπων ἐπεισάκτῳ σίτῳ utebantur (verbis utor Demosthenis in Orat. c. Leptinem), multis legibus coercere eorum hominum injurias, qui annonam comprimendo et incendendo, ut loquuntur Jurisconsulti, civium fortunas atterebant. Una erat quæ sub capitis discrimine ἀπηγόρευσε μηδένα τῶν ἐν τῇ πόλει σῖτον πλείω πεντήκοντα φορμῶν συνωνεῖσθαι. Ex qua lege hic
Pag. ed. agitur. Se excusant Dardanarii, quod jubente Magistratu id fecissent, et quod ex Pag. ed. Reisk.
studio et benevolentia in remp.

H.Steph. 164. 12 α'. ΠΟΛΛΟΙ μοι προσεληλύθασιν, ὦ ἄνδρες δικασταί, 712
θαυμάζοντες ὅτι ἐγὼ τῶν σιτοπωλῶν ἐν τῇ βουλῇ [1] κατηγόρουν, καὶ λέγοντες ὅτι ὑμεῖς, εἰ ὡς μάλιστα αὐτοὺς ἀδικεῖν ἡγεῖσθε, οὐδὲν ἧττον καὶ τοὺς περὶ τούτων ποιουμένους λόγους συκοφαντεῖν νομίζετε. ὅθεν οὖν ἠνάγκασμαι κατηγορεῖν αὐτῶν, περὶ τούτων πρῶτον εἰπεῖν βούλομαι.

β'. Ἐπειδὴ γὰρ οἱ πρυτάνεις [2] ἀπέδοσαν εἰς τὴν βουλὴν
περὶ αὐτῶν, οὕτως ὠργίσθησαν αὐτοῖς, ὥστε ἔλεγόν τινες 713
τῶν ῥητόρων ὡς ἀκρίτους αὐτοὺς χρὴ τοῖς ἕνδεκα παραδοῦναι θανάτῳ ζημιῶσαι. ἡγούμενος δὲ ἐγὼ δεινὸν εἶναι τοιαῦτα ἐθίζεσθαι ποιεῖν τὴν βουλήν, ἀναστὰς εἶπον ὅτι μοι δοκοίη κρίνειν τοὺς σιτοπώλας κατὰ τὸν νόμον, νομίζων, εἰ μέν

[1] μὴ κατηγόρουν A. [2] ἐπέδοσαν R. A.

Εἰ ὡς] Εἰ καὶ ὡς. Cont.

Αὐτῶν, περὶ] Αὐτῶν, περὶ δὲ. Scal. Male. Taylor.

Ἐπέδοσαν] Dedi. subaudi τὴν διάγνωσιν. *tradiderunt, permiserunt, retulerunt.* Reisk.

Οὕτως ὠργίσθησαν κ. τ. λ.] Καὶ θανάτῳ. Cont. Schottus ad emendandum minime natus ita ex suo ingenio Lysiam supplevit: οὕτως ὠργίσθησαν αὐτοῖς, ὥστε ἔλεγον, ἐπειδὰν τινὲς τῶν ῥητόρων διελέξαντο, ὡς ἀκρίτους αὐτοὺς χρὴ τοῖς ἕνδεκα παραδοῦναι, θανάτῳ ζημιῶσαι. Quo quid levius? Tu solummodo lege: οὕτως ὠργίσθησαν α. ὥ. ἔ. τ. τ. ῥ. ὡς ἀκρίτους αὐτοὺς χρὴ τοῖς ἕνδεκα παραδοῦναι καὶ θανάτῳ ζημιῶσαι. Xenoph. Hellenic. I. 7. 10. ἂν δὲ δόξωσιν ἀδικεῖν, θανάτῳ ζημιῶσαι καὶ τοῖς ἕνδεκα παραδοῦναι, καὶ τὰ χρήματα δημοσιεῦσαι. Taylor. Cui bono hæc licentia, cum absque ea omnia bene habent? Markland. Ad ὠργίσθησαν subaudi οἱ βουλευταὶ, quod latet in præmisso βουλήν. Bene habet hic locus, neque Taylor magis audiendus est, quam Schottus. παραδοῦναι θανάτῳ ζημιῶσαι, idem est atque παραδοῦναι ἐπὶ τῷ (vel πρὸς τὸ) ζημιῶσαι θανάτῳ, *tradere XI. viris, quo hi frumentarios morte punirent.* Reisk.

Σιτοπώλας] Σιτοπώλους, Ald. Sed præter linguæ genium, quæ composita a πα-

εἰσιν ἄξια θανάτου εἰργασμένοι, ὑμᾶς οὐδὲν ἧττον ἡμῶν
714 γνώσεσθαι τὰ δίκαια, εἰ δὲ μηδὲν ἀδικοῦσιν, οὐ δεῖν αὐτοὺς
ἀκρίτους ἀπολωλέναι. πεισθείσης δὲ τῆς βουλῆς ταῦτα,
διαβάλλειν ἐπεχείρουν με, λέγοντες ὡς ἐγὼ σωτηρίας εἵνεκα
τῆς τῶν σιτοπωλῶν τοὺς λόγους τούτους ἐποιούμην. πρὸς
μὲν οὖν τὴν βουλὴν, ὅτ᾽ ἦν αὐτοῖς ἡ κρίσις, ἔργῳ [1] ἀπελο-
γησάμην· τῶν γὰρ ἄλλων ἡσυχίαν ἀγόντων, ἀναστὰς
αὐτῶν κατηγόρουν, καὶ πᾶσι φανερὸν ἐποίησα ὅτι οὐχ ὑπὲρ
τούτων ἔλεγον, ἀλλὰ τοῖς νόμοις τοῖς κειμένοις ἐβοήθουν.
ἠρξάμην μὲν οὖν τούτων ἕνεκα· δεδιὼς δὲ τὰς αἰτίας αἰσχρὸν
715 ἡγοῦμαι πρότερον παύσασθαι, πρὶν ἂν ὑμεῖς περὶ αὐτῶν ὅ τι
ἂν βούλησθε ψηφίσησθε.

γʹ. Καὶ πρῶτον μὲν ἀνάβηθι [2] καὶ εἰπὲ σὺ ἐμοὶ, Μέ-
τοικος εἶ; Ναί. Μετοικεῖς δὲ πότερον ὡς πεισόμενος τοῖς
νόμοις τοῖς τῆς πόλεως, ἢ ὡς ποιήσων ὅ τι ἂν βούλῃ; Ὡς
πεισόμενος. Ἄλλο τι οὖν [3] ἀξιοῖς ἢ ἀποθανεῖν, εἴ τι πεποί-
ηκας παρὰ τοὺς νόμους, ἐφ᾽ οἷς θάνατος ἡ ζημία; Ἔγωγε.
Ἀπόκριναι δή μοι, εἰ ὁμολογεῖς πλείω σῖτον συμπρίασθαι
716 πεντήκοντα φορμῶν, ὧν ὁ νόμος ἐξεῖναι κελεύει. Ἐγὼ τῶν
ἀρχόντων κελευόντων συνεπριάμην.

δʹ. Ἂν μὲν τοίνυν ἀποδείξῃ, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, ὡς ἔστι

[1] ἀπελογισάμην T. [2] καὶ om. T. [3] οὐκ ἀξιοῖς R.

λέω nunquam ita format. Corrigendus itaque Hesychius, qui habet Σιτοκάπηλοι, σιτοπῶλοι, lege σιτοπῶλαι. TAYLOR.

Ἡμῶν] Docet actorem senatorem fuisse. Idem est ac si dixisset τῆς βουλῆς. REISK.

Ἐπεχείρουν] Quinam? Num deest τινές? potest fieri; verum potest quoque oratio esse integra. Corona circumstans, hujus causæ tum, quam nos hodie sumus, peritior facile norat, quos actor designaret. IDEM.

Τῶν ἄλλων] Subaudi πρυτανέων, vel βουλευτῶν. Actor ipse quoque de numero prytanum, vel senatorum est. IDEM.

Ἠρξάμην] Sub. ταύτης τῆς δίκης. AUGER.

Τὰς αἰτίας] Scil. τὰς παρὰ τῷ δήμῳ. metuens ego, ne nomen meum malignis sermonibus apud plebem differretur, ac si ego dardanariis clam studerem, et cum iis colluderem. REISK.

Μὲν ἀνάβηθι.] Scribe: μοι ἀνάβηθι. ut centies in his Orationibus. Sequitur: Εἰ πέρυσι ἐμοὶ μέτοικος εἶ; Ναί. Scribendum πέρυσιν ἐμοὶ, vel πέρυσί μοι. Istud Ναὶ est Responsum Accusati, sive Rei. Sic Lucas Actor. V. 8. Εἰπέ μοι, εἰ τοσούτου τὸ χωρίον ἀπέδοσθε; ἡ δὲ εἶπε, Ναὶ, τοσούτου. et XXII. 27. Λέγε μοι, εἰ σὺ Ῥωμαῖος εἶ; ὁ δὲ ἔφη, Ναί. MARKLAND.

Εἰ πέρυσι ἐμοὶ μέτοικος εἶ, Ναί.] Egregie Scal. et nos textum vel invitis omnibus Codd. recudimus. Ni habuerint Codd. Groularti, qui mecum hunc locum interpretatur. TAYLOR.

Ἄλλο τι οὖν οὐκ ἀξιοῖς, ἢ ἀποθανεῖν] *ergo nullam aliam ipse tute tibi statuis, quam mortis pœnam?* Sic dedi, de meo addens οὐκ, quo vulgatæ carent. Cui bene respondet responsio: ἔγωγε, scil. οὐκ ἀξιῶ ἄλλο τι πάσχειν, ἢ τὸν θάνατον. Quæ responsio non sit quadratura, si οὐκ a præmissa interrogatione absit. REISK.

Ὡς ἔστι νόμος, ὃς κελεύει etc.] Inepte: si enim Leges *jubeant* frumentum coemere, quodnam opus, ut Archontes idem *jubeant?* Lege: ὃς οὐ κωλύει τοὺς σιτοπώλας etc. cui mox opponitur ἀπαγορεύει. *si igitur ostenderit, judices, ullam esse le-*

νόμος ὃς κελεύει τοὺς σιτοπώλας συνωνεῖσθαι τὸν σῖτον, ἂν
οἱ ἄρχοντες κελεύωσιν, ἀποψηφίσασθε· εἰ δὲ μὴ, δίκαιον
ὑμᾶς καταψηφίσασθαι. ἡμεῖς γὰρ ὑμῖν παρεσχόμεθα τὸν
νόμον, ὃς ἀπαγορεύει μηδένα τῶν ἐν τῇ πόλει [1] πλείω σῖτον
πεντήκοντα φορμῶν συνωνεῖσθαι.

εʹ. [2] Χρῆν μὲν τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, ἱκανὴν εἶναι 717
ταύτην τὴν κατηγορίαν, ἐπειδὴ οὗτος μὲν ὁμολογεῖ συμπρί-
ασθαι, ὁ δὲ νόμος ἀπαγορεύων φαίνεται, ὑμεῖς δὲ κατὰ
τοὺς νόμους ὀμωμόκατε ψηφιεῖσθαι· ὅμως δ᾽, ἵνα πεισθῆτε
ὅτι καὶ κατὰ τῶν ἀρχόντων ψεύδονται, ἀνάγκη καὶ μακρό-
τερον εἰπεῖν περὶ αὐτῶν. ἐπειδὴ γὰρ οὗτοι τὴν αἰτίαν εἰς
ἐκείνους ἀνέφερον, παρακαλέσαντες τοὺς ἄρχοντας [3] ἠρωτῶ-
μεν. καὶ οἱ μὲν δύο οὐδὲν ἔφασαν εἰδέναι τοῦ πράγματος·
Ἄνυτος δ᾽ ἔλεγεν ὡς τοῦ προτέρου χειμῶνος, ἐπειδὴ τίμιος 718
165. 1 ἦν ὁ σῖτος, τούτων [4] ὑπερβαλλόντων ἀλλήλους καὶ πρὸς σφᾶς
αὐτοὺς μαχομένων, συμβουλεύσειεν αὐτοῖς παύσασθαι
φιλονεικοῦσιν, ἡγούμενος συμφέρειν ὑμῖν, τοῖς παρὰ τούτων
ὠνουμένοις ὡς ἀξιώτατον τούτους πρίασθαι· δεῖν γὰρ αὐτοὺς
ὀβολῷ μόνον πωλεῖν τιμιώτερον. ὡς τοίνυν οὐ συμπριαμένους

[1] πλείω om. T. post σῖτον ponit A. [2] χρὴ T. [3] ἠρώταν με T. [4] ὑπερβαλόντων T.

gem, quæ non prohibeat frumentarios coemere frumentum, etiamsi præfecti jusserint; absolvite eum. Ratio hoc postulat. οὐ omittebatur ob præcedens ὅς. MARKLAND. Argumentatio Marklandi frivola et ultra quam par est, arguta est. Bene habet vulgata. REISK.

Σῖτον πεντήκοντα φορμῶν] Emenda cum Stephan. [et Cont.] et Petit. ad LL. Attic. p. 420. σῖτον πλείω πεντήκοντα φορμῶν. ut supra: Εἰ ὁμολογεῖς πλείω σῖτον συμπρίασθαι πεντήκοντα φορμῶν, ὧν ὁ νόμος ἐξεῖναι κελεύει. Quod ad φορμοὺς attinet, vide Aristoph. Thesmoph. 820. Hesych. Polluc. sæpiuscule, etc. Cophinus erat viminibus contextus: quantum frumenti capiebat, non liquet. Sed erat mensuræ genus. Fortasse eadem erat, quam Latini nominabant *cumeram*. Arbitror sane. Nam ita Acro ad Hor. 1. Serm. I. 53. "Cumera vas est ingens vimineum, vel fictile simile doliis, ubi frumentum suum reponebant Agricolæ: vel vas minus capiens quinque sive sex modios." TAYLOR. Recte Stephanus; nisi quod ordinem verborum fuisse reor: ἐν τῇ πόλει πλείω σῖτον etc. ut paulo ante: Εἰ ὁμολογεῖς πλείω σῖτον συμπρίασθαι. Atque hinc forte patefit erroris causa. nempe amittebatur πλείω in simili πόλει. MARKLAND.

Ἠρώταν με] Ἠρώταν αὐτούς. SCHOTT. ἠρωτῶμεν. CONT. Lectio est ἠρωτῶμεν, cui accedit Cod. Coisl. qui habet ἠρώτων μέν. TAYLOR. Lego: παρακαλέσας τοὺς ἄρχοντας ἠρωτώμην. *advocatis præfectis interrogavi eos.* Schottus quoque conjecerat παρακαλέσας, et ἠρώτων αὐτούς. Legere etiam potes ἠρόμην, pro ἠρώταν με. istud propius est: hoc sæpius utitur Lysias. Vel: παρακαλέσας ὡς ἐμὲ τοὺς ἄρχοντας ἠρώταν. ὡς ἐμὲ, *ad meam domum.* MARKLAND. Exhibui, ut volebat Taylor, qui verum hic vidit: *nos, Prytanes, cum arcessivissemus Archontas* [magistros rerum annonariarum], *interrogavimus*, τοὺς σιτοφύλακας. quos numero tres fuisse, ex hoc loco constat. REISK.

Φιλονεικοῦσιν· ἡγούμενος — τούτους πρίασθαι. δεῖν γὰρ etc.] Distingue: φιλονεικοῦσιν (ἡγούμενος — τούτους πρίασθαι) δεῖν γὰρ etc. MARKLAND.

Ἀξιώτατον] Hic ἀξιώτατος *vilissimus, vilissimo pretio.* AUGER.

καταθέσθαι ἐκέλευεν αὐτοὺς, ἀλλὰ μὴ ἀλλήλοις ἀντωνεῖσθαι συνεβούλευεν, αὐτὸν ὑμῖν Ἄνυτον μάρτυρα παρέξομαι, καὶ ὡς οὗτος μὲν ἐπὶ τῆς προτέρας βουλῆς τούτους εἶπε τοὺς λόγους, οὗτοι δ᾽ [1] ἐπίτηδες συνωνούμενοι φαίνονται.

[2] ΜΑΡΤΥΣ.

719 ὅτι μὲν τοίνυν οὐχ ὑπὸ τῶν ἀρχόντων κελευσθέντες συνεπρίαντο τὸν σῖτον, ἀκηκόατε· ἡγοῦμαι δ᾽, ἂν ὡς μάλιστα περὶ τούτων ἀληθῆ λέγωσιν, οὐχ ὑπὲρ [3] αὐτῶν αὐτοὺς ἀπολογήσεσθαι, ἀλλὰ τούτων κατηγορήσειν. περὶ γὰρ ὧν εἰσὶ νόμοι διαῤῥήδην γεγραμμένοι, πῶς οὐ χρὴ διδόναι δίκην καὶ τοὺς μὴ πειθομένους καὶ τοὺς κελεύοντας τούτοις τἀναντία πράττειν;

ς΄. Ἀλλὰ γὰρ, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, οἴομαι αὐτοὺς ἐπὶ μὲν τοῦτον τὸν λόγον οὐκ ἐλεύσεσθαι· ἴσως δ᾽ ἐροῦσιν, ὥςπερ καὶ ἐν τῇ βουλῇ, ὡς ἐπ᾽ εὐνοίᾳ τῆς πόλεως συνεωνοῦντο τὸν σῖτον, ἵν᾽ ὡς ἀξιώτατον [4] ὑμῖν πωλοῖεν. μέγιστον δ᾽ ὑμῖν ἐρῶ καὶ περιφανέστατον τεκμήριον ὅτι ψεύδονται. 720 ἐχρῆν γὰρ αὐτοὺς, εἴπερ ὑμῶν [5] ἕνεκα ἔπραττον ταῦτα, φαίνεσθαι τῆς αὐτῆς τιμῆς πολλὰς ἡμέρας πωλοῦντας, ἕως ὁ συνεωνημένος αὐτοὺς ἐπέλιπε· νυνὶ δ᾽ ἐνίοτε τῆς αὐτῆς

1 ἐπὶ τῆτες R. 2 ΜΑΡΤΥΣ post παρέξομαι ponit T. 3 αὑτῶν T. A. 4 ἡμῖν T. R. A. 5 οὕνεκα T. R. A.

Παρέξομαι. ΜΑΡΤΥΣ. Καὶ ὡς] Συνεβούλευσεν· καὶ ὡς οὗτος μὲν - - - φαίνονται, αὐτὸν ὑμῖν Ἄνυτον μάρτυρα παρέξομαι. ΜΑΡΤΥΣ. Cont. Quæ lectio certe non est improbanda. Auger. Vox ΜΑΡΤΥΣ loco suo mota est. Repone modo post φαίνονται. Taylor. Vox ΜΑΡΤΥΣ in locum alienum migravit, abscissa in medio tenore suo sententia. Restitue: ὡς τοίνυν οὐ συμπριαμένους καταθέσθαι αὐτοὺς ἐκέλευεν — Ἄνυτον μάρτυρα παρέξομαι, καὶ ὡς οὗτος (f. αὐτὸς) μὲν — οὗτοι δὲ — φαίνονται. ΜΑΡΤΥΣ. Deinde post testimonium Anyti pergit: Ὅτι μὲν τοίνυν οὐχ — ἀκηκόατε. Markland.

Ἐπίτηδες] Dedi de meo ἔτι τῆτες. *adhuc hoc anno.* opponuntur enim inter se annus præsens et superior. Reisk.

Ὑπὲρ αὐτῶν] Rescribe: ὑπὲρ αὑτῶν. Taylor. Scribe: ὑπὲρ αὑτῶν. *pro seipsis.* τούτων, scil. τῶν ἀρχόντων. Interpretes Groulartus et Vanderheidius hunc locum non ceperunt: quod mirum, cum sensus admodum obvius sit: *si hæc maxime vera allegent, opinor tamen eos non inde excusaturos esse seipsos, sed accusaturos esse præfectos.* Sic Orat. VI. eadem sententia: καίτοι οὐχ ὑπὲρ αὑτοῦ ἀπολογήσεται, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων κατηγορήσει. *quamvis ea ratione non tam se purgabit, quam alios accusabit.* quemadmodum vertit ipse Vanderheidius. Markland.

Τούτων] Redit ad τοὺς ἄρχοντας, vel quod idem est, τοὺς σιτοφύλακας. Reisk.

Ἴσως δ᾽ ἐροῦσιν, κ. τ. λ.] Vid. Suid. in v. Ἄξιον. οἱ ῥήτορες, qui hunc locum laudat, ad mentem potius Auctoris attendens, quam αὐτολεξεὶ describens. Taylor.

Ἕως ὁ συνεωνημένος αὐτοὺς ἀπέλιπε] Passive, *coemptum* frumentum. quod notandum. Orat. XXXIII. ἑκκαίδεκα δραχμῶν ἐωνημένον ἀρνίον. *agnus sedecim drachmis emptus.* Isæus de Hæred. Agn. p. 88. οἰκίαν δὲ Μελίτη, τρισχιλίων ἀνημένην. lege: ἐωνημένην. Demosthenes περὶ Παραπρεσβ. ἃ κἂν ἐχθὲς ἐωνημένος ἄνθρωπος εἰπεῖν δύναι-

ἡμέρας ἐπώλουν δραχμῇ τιμιώτερον, ὥςπερ κατὰ μέδιμνον συνωνούμενοι. καὶ τούτων ὑμᾶς μάρτυρας παρέχομαι. δεινὸν δέ μοι δοκεῖ εἶναι, εἰ ὅταν μὲν εἰσφορὰν εἰσενεγκεῖν δέῃ, ἣν πάντες εἴσεσθαι μέλλουσιν, οὐκ ἐθέλουσιν, ἀλλὰ πενίαν προφασίζονται· ἐφ᾽ οἷς δὲ θάνατός ἐστιν ἡ ζημία καὶ λαθεῖν 721 αὐτοῖς συνέφερε, ταῦτα ἐπ᾽ εὐνοίᾳ φασὶ τῇ ὑμετέρᾳ παρανομῆσαι. καίτοι πάντες ἐπίστασθε ὅτι τούτοις ἥκιστα προσήκει τοιούτους ποιεῖσθαι λόγους. τἀναντία γὰρ αὐτοῖς καὶ τοῖς ἄλλοις συμφέρει· τότε γὰρ πλεῖστα κερδαίνουσιν, ὅταν κακοῦ τινὸς ἀπαγγελθέντος τῇ πόλει τίμιον τὸν σῖτον πωλῶσιν. οὕτω δ᾽ ἄσμενοι τὰς συμφορὰς τὰς ὑμετέρας ὁρῶσιν, ὥςτε τὰς μὲν πρότεροι τῶν ἄλλων πυνθάνονται, τὰς δ᾽ [1] αὐτοὶ λογοποιοῦσιν, ἢ τὰς ναῦς [2] διεφθάρθαι τὰς ἐν τῷ Πόντῳ, ἢ ὑπὸ Λακεδαιμονίων ἐκπλεούσας συνειλῆφθαι, ἢ τὰ ἐμπόρια κεκλεῖσθαι, ἢ τὰς σπονδὰς μέλλειν ἀποῤῥηθήσεσθαι. καὶ εἰς τοῦτ᾽ ἔχθρας ἐληλύθασιν, ὥςτ᾽ ἐν τούτοις 722 τοῖς καιροῖς ἐπιβουλεύουσιν ἡμῖν, ἐν οἷςπερ [3] οἱ πολέμιοι. ὅταν γὰρ μάλιστα σίτου τυγχάνητε δεόμενοι, ἀναρπάζουσιν

1 οὗτοι T. A. 2 ἐφθάρθαι T. 3 οὐδ᾽ οἱ R.

θείη. et ita Orat. I. adv. Stephanum: et Orat. adv. Polyclem. Passim ita Xenophon libello περὶ Προσόδων. Markland.

Καὶ τούτων ὑμᾶς μάρτυρας παρέχομαι. δεινὸν δέ μοι] Scribe: ὑμῖν μάρτυρας παρέξομαι. ΜΑΡΤΥΡΕΣ. Δεινὸν δέ μοι etc. Fatale est Lysiam circa hanc vocem depravari. Idem.

Οἴσεσθαι] *indignum autem est, si, quum tributum est pendendum,* quod omnes persolvere debent, *refugiant et paupertatem obtendant: in iis vero, in quibus capitis pœna proposita est, et præstat eos latitare, dicant, ob amorem, quo in vos feruntur, se contra leges peccasse.* Groulart. Et eodem acumine interpres alter. Sed ubi est istud, quod conqueritur δεινόν? Ubi oppositorum vivida contentio, argumentationis solertia, sensus ipse? Hinc illud profecto dici arbitror, quod vulgo dicitur: Mi homo! verba dedisti. Sed tempus est, ut Lysiæ opem feram: *jactitarunt hi dardanarii egregiam suam in rempublicam benevolentiam. Ubi autem exprompta est ista tanta benevolentia? Non in alacri studio tributi pendendi,* quod palam omnibus innotesceret; *sed in legibus, in quibus capitis res agitur, violandis,* ubi expedit esse quam occultissimis. Lego enim cum Cod. Coisl. ἣν πάντες εἴσεσθαι μέλλουσιν. Taylor.

Ἥκιστα] Id est, πάντων ἥκιστα. quod equidem malim sic legi. Reisk.

Οὗτοι λογοποιοῦσιν] Mallem: αὐτοί. *ipsi fingunt.* et pro ἐφθάρθαι, restituenda MS. lectio, διεφθάρθαι. Vide ad Orat. XX. Markland. et *in edit. min.* Taylor. et Auger.

Ἐκπλεούσας] Unde? e Piræeone, an e Ponto? posterius equidem rectius arbitror. Reisk. Nempe, ἐκ τοῦ Πόντου. Auger.

Ἀποῤῥηθήσεσθαι] Verbum ἀντειπεῖν h. l. idem est, atque nostrate *aufsagen, einem den Kauf, den Dienst, die Miethe aufsagen. renunciare.* per nuncium ad alterum allegatum ei testatum facere, se nolle in posterum eodem pacto, quo adhuc, teneri, sed ab hoc momento rescissum id velle. Reisk.

Ἐν οἷσπερ οὐδ᾽ οἱ πολέμιοι] Particulam infitiantem de meo addidi, re ipsa id subjiciente, et præterea illa proxima εἰρήνης οὔσης confirmant. Idem.

Ἀναρπάζουσιν] Ἀναρπάζειν τὸν σῖτον est, mandare servis ut frumentum in solaria congerant, ibique clausum et absconditum servare, neque sinere rursus in ædes inferiores deferri, quo vendatur. Idem.

οὗτοι καὶ οὐκ ἐθέλουσι πωλεῖν, ἵνα μὴ περὶ τῆς τιμῆς
διαφερώμεθα, ἀλλ' ἀγαπῶμεν ἂν ὁποσουτινοσοῦν πριάμενοι
παρ' αὐτῶν ἀπέλθωμεν· ὥστ' ἐνίοτε εἰρήνης οὔσης ὑπὸ τού-
των πολιορκούμεθα. οὕτω δὲ πάλαι περὶ τῆς τούτων πανουρ-
γίας καὶ κακονοίας ἡ πόλις ἔγνωκεν, ὥστ' ἐπὶ μὲν τοῖς
ἄλλοις ὠνίοις ἅπασι τοὺς ἀγορανόμους φύλακας κατεστή-
σατε, ἐπὶ δὲ ταύτῃ μόνῃ τῇ τέχνῃ χωρὶς σιτοφύλακας
723 [1] ἀποκληροῦτε. καὶ πολλάκις ἤδη παρ' ἐκείνων πολιτῶν
ὄντων δίκην τὴν μεγίστην ἐλάβετε, ὅτι οὐχ οἷοί τ' ἦσαν
τῆς τούτων πονηρίας ἐπικρατῆσαι. καίτοι τί χρὴ αὐτοὺς
τοὺς ἀδικοῦντας ὑφ' ὑμῶν πάσχειν, ὁπότε καὶ τοὺς [2] οὐ
δυναμένους φυλάττειν ἀποκτείνετε;

ζ'. Ἐνθυμεῖσθαι δὲ χρὴ ὅτι ἀδύνατόν ἐστιν ὑμῖν ἀπο-
ψηφίσασθαι. εἰ γὰρ ἀπογνώσεσθε ὁμολογούντων αὐτῶν
ἐπὶ τοὺς ἐμπόρους συνίστασθαι, δόξεθ' ὑμεῖς ἐπιβουλεύειν
τοῖς εἰσπλέουσιν. εἰ μὲν γὰρ ἄλλην τινὰ ἀπολογίαν ἐποι-
οῦντο, οὐδεὶς ἂν εἶχε τοῖς ἀποψηφισαμένοις ἐπιτιμᾷν· ἐφ'
ὑμῖν [3] γὰρ ὁποτέροις βούλεσθε πιστεύειν· νῦν δὲ πῶς οὐ
δεινὰ ἂν δόξαιτε ποιεῖν, εἰ τοὺς ὁμολογοῦντας παρανομεῖν
ἀζημίους ἀφήσετε; ἀναμνήσθητε δὲ, ὦ ἄνδρες δικασταὶ,
ὅτι πολλῶν ἤδη ἐχόντων ταύτην τὴν αἰτίαν [4] [λαμβάνειν]

[1] ἀπεκληροῦτε A. [2] μὴ T. R. A. [3] γάρ ἐστιν R. A. [4] uncos om. T. R. λαμβάνειν om. A.

Διαφερώμεθα] Subaudi αὐτοῖς. *ne nos emptores secum de pretio contendamus, aut rixemur, nolentes tantum dare quantum illi flagitent.* IDEM.

Σιτοφύλακας ἀποκληροῦτε] Potius: σιτοφύλακας ἀπεκληροῦτε. ut ἐλάβετε. Schottus quoque σιτοφύλακας. Χωρὶς est *seorsim*, extra ordinem. MARKLAND.

Πολιτῶν ὄντων] Hoc eo spectat, quod in dardanariis permulti essent, non cives, sed solummodo inquilini. Quod si ergo cives respublica punit, quanto magis punire debebit peregrinos. REISK.

Ὁποτέροις] Ἐστιν ὁποτέροις. CONT. Accusatoribus puta dardanariorum, an ipsis dardanariis sese defendentibus. REISK.

Πολλῶν ἤδη ἐχόντων ταύτην τὴν αἰτίαν λαμβάνειν] Αἰτίαν, πρόφασιν, vel λόγους, vel ἀπολογίας, καὶ μάρτυρας. CONT. Miror, quid velit vox ultima: et suspicor incuriam Scribæ repetisse eam ex sententia proxime sequenti, δίκην λαμβάνειν. Novi, quid sit ἔχειν αἰτίαν, *culpæ obnoxium esse, reum esse*: quod sæpe admodum occurrit. λαμβάνειν quoque αἰτίαν, licet rarius sit, probum est: ut Orat. XII. οὐ γὰρ δὴ ἑτέρων ἔργων αἰτίαν λαβόντες (rei) ἐκ τῆς πόλεως ἐξέπεσον, ἀλλὰ τούτων. Pollux VIII. 10. segm. 120. εἴ τις τῶν φευγόντων ἐπ' ἀκουσίου φόνου αἰτία, δευτέραν αἰτίαν ἑκουσίου προσλάβοι. Thucydides lib. II. segm. 18. αἰτίαν τε οὐκ ἐλαχίστην Ἀρχίδαμος ἔλαβεν ἀπ' αὐτοῦ. et ita Idem VI. 60. Sed ἔχειν λαμβάνειν αἰτίαν mihi ταυτολογίας et Glossematis suspectum est. Si defendi possit, ita intellige: *multos, in quos hæc eadem accusatio (seu crimen) cadere potuit, morte mulctavistis.* MARKLAND. Aut delendum est, ut vult Markland, λαμβάνειν, quod facile potuit e proximo versu 5. p. 529. quocunque errore huc irrepsisse, aut si quid ejus tamen verum est, affirmem ita leg. esse locum: πολλῶν ἤδη, ἐχόντων ταύτην τὴν αἰτίαν, πειρωμένων λανθάνειν, καὶ μάρτυρας π. *multos, qui, cum ejusdem criminis essent insimulati, conarentur infitiando subterfugere, testesque adeo suæ innocentiæ præstarent.* REISK.

166. καὶ μάρτυρας παρεχομένων θάνατον κατέγνωτε, πιστοτέ- 724
ρους ἡγησάμενοι τοὺς τῶν κατηγόρων λόγους. καίτοι πῶς ἂν
οὐ θαυμαστὸν εἴη, εἰ περὶ τῶν αὐτῶν ἁμαρτημάτων δικά-
ζοντες, μᾶλλον [1] ἐπεθυμεῖτε παρὰ τῶν ἀρνουμένων δίκην
λαμβάνειν;

η'. Καὶ μὲν δὴ, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, πᾶσιν ἡγοῦμαι
φανερὸν εἶναι, ὅτι οἱ περὶ τῶν τοιούτων ἀγῶνες κοινότατοι
τυγχάνουσιν ὄντες τοῖς ἐν τῇ πόλει, ὥστε πεύσονται ἥντινα
γνώμην περὶ αὐτῶν ἔχετε, ἡγούμενοι, ἂν μὲν θάνατον αὐτῶν 725
καταγνῶτε, κοσμιωτέρους ἔσεσθαι τοὺς λοιποὺς, ἂν δ'
ἀζημίους ἀφῆτε, πολλὴν ἄδειαν αὐτοῖς ἐψηφισμένοι ἔσεσθε
ποιεῖν ὅ τι ἂν βούλωνται. χρὴ δὲ, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, μὴ
μόνον τῶν παρεληλυθότων [2] ἕνεκα αὐτοὺς κολάζειν, ἀλλὰ
καὶ παραδείγματος [2] ἕνεκα τῶν μελλόντων ἔσεσθαι· οὕτω
γὰρ ἔσονται μόγις ἀνεκτοί. ἐνθυμεῖσθε δ' ὅτι ἐκ ταύτης
τῆς τέχνης πλεῖστοι περὶ τοῦ σώματος εἰσὶν ἠγωνισμένοι·
καὶ οὕτω μεγάλα ἐξ αὐτῆς ὠφελοῦνται, ὥστε μᾶλλον
[3] αἱροῦνται καθ' ἑκάστην ἡμέραν περὶ τῆς ψυχῆς κινδυνεύειν
ἢ παύσασθαι παρ' ὑμῶν ἀδίκως κερδαίνοντες. καὶ μὲν
δὴ οὐδ' ἂν ἀντιβολῶσιν ὑμᾶς καὶ ἱκετεύωσι, δικαίως ἂν
αὐτοὺς ἐλεήσαιτε, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον τῶν τε πολιτῶν
οἳ διὰ τὴν τούτων πονηρίαν ἀπέθνησκον, καὶ τοὺς ἐμπό- 726
ρους ἐφ' [4] οἷς οὗτοι συνέστησαν· οἷς ὑμεῖς χαριεῖσθε καὶ

[1] ἐπιθυμεῖτε T. A. [2] οὕνεκα T. R. A. [3] αἰτοῦνται T. [4] οὓς T.

Λόγους] Subaudi ἢ τοὺς τῶν πειρωμένων λανθάνειν. IDEM.

Λαμβάνειν] Add. ἢ παρὰ τῶν ὁμολογούντων. CONT. Subaudi ἢ τῶν ὁμολογούντων. REISK.

Οὕνεκα — οὕνεκα] Ἕνεκα — ἕνεκα. SCALIG.

Οὕτω] Fort. οὗτοι. TAYLOR.

Μόγις] Cohæret, non cum ἀνεκτοὶ, sed cum ἔσονται. *vix enim erunt vel hoc pacto tolerabiles*, h. e. vix hoc modo poterit hoc obtineri, ut se gerant tolerabiliter; si nempe pœnarum severitatem exerceatis; nedum ut tolerabiles sint futuri, si vos ad puniendum torpeatis. οὕτω bene habet. REISK.

Αἰτοῦνται] F. αἱροῦνται. TAYLOR. Lege: μᾶλλον αἱροῦνται. *malunt*. Demosth. Philipp. III. τούτους μὲν ἐξαπατᾷν αἱρεῖσθαι μᾶλλον ἢ προλέγοντα βιάζεσθαι. et ita passim. MARKLAND.

Τῶν τε πολιτῶν] Subaudi τούτους. illos vestrorum civium (sitophylacas designat, de quibus jam paulo ante mentionem fecerat), qui cum horum frumentariorum fraudes compescere satis non potuissent, ideo capite suo luerunt. REISK. Explicat Contius: ἐκ τῶν πολιτῶν ἐκείνους οἳ —. AUGER.

Καὶ τοὺς ἐμπόρους] Καὶ τοῖς ἐμπόροις. SCAL. Inscite. TAYLOR.

Ἐφ' οἷς] Possit defendi. Nam ἐπί τινι perinde est, in fraudem et noxam alicujus; atque ἐπί τινα. malim tamen in accusat. ἐφ' οὓς, ut usitatius. REISK.

Οἷς ὑμεῖς κ. τ. λ.] Hæc non recte parenthesi includuntur. Lege: συνέστησαν· οἷς ὑμεῖς χαριεῖσθε, καὶ προθυμοτέρους ποιήσετε, δίκην παρ' αὐτῶν λαμβάνοντες. Ni potius fuisset, παρὰ τούτων. TAYLOR. Dele Parenthesin, et distingue: συνέστησαν· οἷς ὑμεῖς — ποιήσετε, δίκην παρ' αὐτῶν

προθυμοτέρους ποιήσετε, δίκην παρ' αὐτῶν λαμβάνοντες.
727 εἰ δὲ μὴ, [1] τίν' αὐτοὺς οἴεσθε γνώμην ἕξειν, ἐπειδὰν πύ-
θωνται ὅτι τῶν καπήλων, οἳ τοῖς ἐκπλέουσιν ὡμολόγη-
σαν ἐπιβουλεύειν, ἀπεψηφίσασθε;

θ'. Οὐκ οἶδ' ὅτι δεῖ πλείω λέγειν· περὶ μὲν γὰρ τῶν ἄλλων τῶν ἀδικούντων, ὅτε δικάζονται, δεῖ παρὰ τῶν κατηγόρων πυθέσθαι, τὴν δὲ τούτων πονηρίαν ἅπαντες ἐπίστασθε. ἂν οὖν τούτων καταψηφίσησθε, τά τε δίκαια ποιήσετε καὶ ἀξιώτερον τὸν σῖτον ὠνήσεσθε, εἰ δὲ μὴ, τιμιώτερον.

[1] τὴν αὐτὴν T. R.

(vel παρὰ τούτων), λαβόντες. Paulo ante: τῶν τε πολιτῶν, οἳ διὰ etc. Tolle distinctionem, et subintellige τούτους, vel ἐκείνους τῶν πολιτῶν οἳ etc. ut τοὺς ἐμπόρους paulo post. MARKLAND. Subauditur a communi ἐλεήσαιτε. REISK.

Προθυμοτέρους ποιήσετε] Scil. *αὐτοὺς, eos*, mercatores puta, vel negotiatores. verum reticuit hic loci hoc vocabulum, tametsi necessarium, quia statim sequitur αὐτῶν, quod ad dardanarios redit; ne idem pronomen eodem spiritu de diversissimis usurpatum lectores perturbaret. IDEM.

Τὴν αὐτὴν οἴεσθε γνώμην ἕξειν, ἐπειδὰν πύθωνται, ὅτι τῶν καπήλων — ἀπεψηφίσασθε] Facilis hujus loci restitutio. Lege: ἐπειδὰν πύθωνται, ἥνπερ ὅτε τῶν καπήλων — ἀπεψηφίσασθε. Vanderheidius vertit: *alioqui, eodem ipsos animo fore existimate, quo erant, cum intelligerent, caupones vos absolvisse.* Recte supplet: sed pro πύθωνται videtur legisse ἐπύθοντο, sine causa. Ἥνπερ ὅτε, quod interdum εἶχον ὅτε. ut Orat. XV. ad fin. τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχοντας — ἥνπερ ὅτε ᾤεσθε πρὸς τοὺς πολεμίους διακινδυνεύειν. MARKLAND. Mihi videtur leg. esse: τίν' αὐτοὺς οἴεσθε γνώμην ἕξειν. *quem ipsis animum existimatis fore, cum audierint —.* Vulgatam si servabimus, erit ad τὴν αὐτὴν subaudiendum τοῖς ἐπιβουλεύουσιν ὑμῖν. *communem causam facturos cum dardanariis, a quibus insidiæ vobis struuntur, existimate.* [αὐτοὺς si optabimus, redibit ad negotiatores frumentum e Ponto Athenas subvehentes. τὴν αὐτὴν si servabimus, subaudiendum erit: οἵαν τέως ἔσχον. *atque adhuc habuerunt.* aut ἣν εἰκός ἐστιν αὐτοὺς ἐκ τῆς τούτων ἀποψηφίσεως ἔχειν. *In Var. Lect.*] REISK.

Ἐκπλέουσιν] Malim εἰσπλέουσιν. in Piræeum puta, ut antea. IDEM.

Ἂν οὖν τούτων κ. τ. λ.] Hunc locum laudat Suidas in v. Ἄξιον, οἱ ῥήτορες, minima fere cum differentia. TAYLOR.

ΛΥΣΙΟΥ

ΚΑΤΑ ΠΑΓΚΛΕΩΝΟΣ

ΟΤΙ ΟΥΚ ΗΝ ΠΛΑΤΑΙΕΥΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Δίκη ξενίας. Vid. Harpocr. in Ναυτοδίκαι, et Poll. VIII. 10. Pancleo servus fugitivus in jus vocatus est ad Polemarchum propter quasdam contumelias ab Oratore, arbitrato eum fuisse μέτοικον. At cum ille exceptione fori usus Platæensem se esse dixit, ideoque, civem Atticum, deprehenditur post accuratissimam investigationem habitam, ut Auctoris verbis utar, μὴ ὅτι Πλαταιεὺς εἶναι, ἀλλ' οὐδὲ ἐλεύθερος.

Pag. ed. H. Steph. 166. 27 — Pag. ed. Reisk. 728

α'. ΠΟΛΛΑ μὲν λέγειν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, περὶ τουτουὶ 728
τοῦ πράγματος οὔτ' ἂν δυναίμην οὔτε μοι δοκεῖ δεῖν· ὡς δὲ
ὀρθῶς τὴν δίκην ἔλαχον τούτῳ Παγκλέωνι οὐκ ὄντι Πλα-
ταιεῖ, τοῦτο ὑμῖν πειράσομαι ἀποδεῖξαι. 729

β'. Ὡς γὰρ ἀδικῶν με πολὺν χρόνον οὐκ ἐπαύετο, ἐλθὼν ἐπὶ τὸ γναφεῖον ἐν ᾧ εἰργάζετο, προσεκαλεσάμην αὐτὸν πρὸς τὸν πολέμαρχον, νομίζων μέτοικον εἶναι. εἰπόντος δὲ τούτου ὅτι Πλαταιεὺς εἴη, ἠρόμην [1] ὁπόθεν δημοτεύ-

[1] ὁπότε T. R. A.

ΠΛΑΤΑΙΕΥΣ] Legendum contendit doctissimus Meurs. ὅτι οὐκ ἦν Πλωθειεὺς (nam inter Atticæ populos erat Πλωθειὰ, ut ostenderunt ipse Meursius aliique), "et per totam deinceps orationem," hominis ipsius verbis utor, "ubicunque editur Πλαταιεὺς, Πλαταιεῖ, Πλαταιέα, Πλαταιέων, Πλαταιέας, rescribendum sine dubio Πλωθειεὺς, Πλωθειεῖ, Πλωθειέα, Πλωθειέων, Πλωθειέας." Vid. Attic. Leg. III. 29. Cui nolim aliquid gravius dici, cum, nisi me mea memoria fallat, errorem suum alibi revocet. Platæenses erant civitate donati, uti liquet ex decreto, quod exstat apud Demosth. c. Neær. p. 1380. pen. ed. Reisk. ex Aristoph. in Ranis, et Pausan. Attic. c. 29. aliisque. Vid. Petit. de LL. Attic. p. 133. et Miscell. II. 9. I. 14., Meurs. ipsum de fortuna Athenarum cap. 5. Eodem itaque jure cum Platæensi agendum erat, atque Atheniensi. Præterea locus egregius exstat in fine orationis, qui ad Platæensem solummodo spectare potest: Πρὶν τοίνυν ταῦτα ὁμολογηθῆναι αὐτῷ, δεδιὼς τὸν Ἀριστόδικον, μεταστὰς ἐντεῦθεν Θήβησι μετῴκει. Καίτοι οἶμαι εἰδέναι ὑμᾶς, ὅτι, εἴπερ ἦν Πλαταιεὺς, πανταχοῦ μᾶλλον, ἢ Θήβησιν, ἦν εἰκὸς αὐτὸν μετοικῆσαι. Norunt omnes simultates olim intercessisse inter Thebanos et Platæenses: Inter Thebanos et Plothæenses Meursius, credo, solus. TAYLOR. Confer. Observat. Miscell. Amstelodam. T. VII. p. 317. sqq. et Corsini Fast. Attic. T. I. p. 16. sqq. REISK.

Ὁπότε δημοτεύοιτο] *in quem populum accenseretur.* TAYLOR. Lege: ὁπόθε. *ex quo pago esset.* Inusitata vero scævitas in hac Oratione. MARKLAND. ὁπότε (per τ) est in libris, non per θ, ut Markland, nescio qui aut unde, recitavit. Arbitror tamen veram lectionem ab eo esse demonstratam. id quod patet e responsione

οιτο, παραινέσαντός τινος τῶν παρόντων προσκαλέσασθαι
730 [1] καὶ πρὸς τὴν φυλὴν ἥστινος εἶναι σκήπτοιτο. ἐπειδὴ δὲ
731 ἀπεκρίνατο ὅτι Δεκελειόθεν, προσκαλεσάμενος αὐτὸν [1] καὶ πρὸς τοὺς τῇ Ἱπποθοωντίδι δικάζοντας, ἐλθὼν ἐπὶ τὸ κουρεῖον τὸ παρὰ τοὺς Ἑρμᾶς, ἵνα οἱ Δεκελεῖς προσφοιτῶσιν, ἠρώτων, οὕς τε ἐξευρίσκοιμι Δεκελέων ἐπυνθανόμην εἴ τινα γιγνώσκοιεν Δεκελειόθεν δημοτευόμενον Παγκλέωνα. ἐπειδὴ δὲ οὐδεὶς ἔφασκεν γιγνώσκειν αὐτόν, πυθόμενος ὅτι καὶ ἑτέρας δίκας τὰς μὲν [2] φύγοι τὰς δ' [3] ὠφλήκοι παρὰ τῷ
732 πολεμάρχῳ, ἔλαχον καὶ ἐγώ. πρῶτον μὲν οὖν ὑμῖν Δεκελέων οὓς ἠρόμην μάρτυρας παρέξομαι· ἔπειτα δὲ καὶ τῶν ἄλλων, τῶν λαχόντων τε δίκας αὐτῷ πρὸς τὸν πολέμαρχον

[1] καὶ om. A. [2] φεύγοι A. [3] ὀφλήκοι T.

Δεκελειόθεν. *unde*, h. e. quonam e demo se pateretur nominari, et haberi oriundum, velut demotam. Perinde puto esse, ὁπόθε aut ὁπόθεν legatur. ut pariter ἔμπροσθε et ἔμπροσθεν usurpatur. Reisk.

Παραινέσαντος τινὸς τῶν παρόντων — σκήπτοιτο. ἐπειδὴ δὲ ἀπεκρίνατο etc.] Mallem, mutata sede particulæ δὲ, et distinctione, ita legere: παραινέσαντος δέ τινος — σκήπτοιτο, ἐπειδὴ ἀπεκρίνατο etc. Markland.

Ἐπειδὴ δὲ κ. τ. λ.] Narratio est hujusmodi: 'Pancleonem ad Polemarchum in jus vocat Orator ob quasdam contumelias, existimans eum fuisse inquilinum.' (Polemarchus enim, uti Prætor peregrinus apud Romanos, jus dixit de inquilinis. Τἆλλα ὅσα τοῖς πολίταις ὁ ἄρχων, ταῦτα τοῖς μετοίκοις ὁ Πολέμαρχος, Harpocr. in Πολέμαρχος. Vid. Poll. VIII. 9. 'Sed ubi affirmavit se esse domo Platæensem, atque idcirco jure civis Atheniensis uti posse ex decreto, ibi mutato consilio quærit, cui tribui et populo accenseretur, ut ab eo populo jus adipisceretur.' (Nam ut ex Demosthene liquet l. c. ea erat conditio civitatis Platæensibus data, ut unusquisque in tribum aliquam relatus ita demum civis fieret: Κατανεῖμαι δὲ τοὺς Πλαταιέας εἰς τοὺς δήμους καὶ τὰς φυλάς. Atque hæc videtur vis et notio esse τοῦ δημοτεύεσθαι, quod hic occurrit. Vid. Harpocr. in v. Hesych. etc.) 'Qui cum dixisset Δεκελειόθεν, confestim nomine dato apud eos, qui in ista tribu judicabant,' (ea autem erat Hippothoontis

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ. ΘΡΑΣΥΛΛΟΥ. ΔΕΚΕΛΕΥΣ.
ΑΝΕΘΗΚΕΝ.
ΧΟΡΗΓΩΝ. ΝΙΚΗΣΑΣ. ΑΝΔΡΑΣΙΝ. ΙΠΠΟ-
ΘΟΩΝΤΙΔΙ. ΦΥΛΗΙ.
ΕΥΙΟΣΧΑΛΚΙΔΕΥΣ. ΗΥΛΕΙ. ΝΕΑΙΧΜΟΣ.
ΗΡΧΕΝ.
ΚΑΡΚΙΔΑΜΟΣ. ΣΩΤΙΟΣ. ΕΔΙΔΑΣΚΕΝ.

Ex Sponio) 'ad tonstrinam ubi ire consueverant Deceleenses se contulit, et quoscunque ibi ex Deceleensibus offendit, ab iis percunctatus est, quenquamne noverint Pancleonem ei tribui accenseri.' Sed ut hæc se ita habere possint, Græcis est opitulandum. Lege itaque: Ἐπειδὴ δὲ ἀπεκρίνατο, ὅτι Δεκελειόθεν,| προσκαλεσάμενος αὐτὸν πρὸς τοὺς (sine καὶ) τῇ Ἱπποθοωντίδι δικάζοντας, καὶ ἐλθὼν ἐπὶ τὸ κουρεῖον τὸ παρὰ τοὺς Ἑρμᾶς, ἵνα οἱ Δεκελεῖς προσφοιτῶσιν, ἠρώτων, οὕς τε ἐξευρίσκοιμι Δεκελέων, εἴ τινα γιγνώσκοιεν Δεκελειόθεν δημοτευόμενον Παγκλέωνα. Nam istud ἐπυνθανόμην est glossematicum τοῦ ἠρώτων, indeque natæ hæ turbæ. Taylor. Idem est ac si dixisset: ἠρώτων, εἴ πού εἰσί τινες Δεκελεεῖς. *interrogabam, essentne ibi Deceleenses*, et eorum si quos reperissem hoc pacto, eos interrogabam, nossentne aliquem Pancleonem —. [Num: οὕς τε ἀλλαχοῦ ἐξευρίσκ. *In Var. Lect.*] Reisk.

Φύγοι] Malim in præsenti φεύγοι. nam tempus præsens postulat sententia. actiones quasdam in Pancleonem susceptas adhuc pendere nondum disceptatas apud Polemarchum. Idem.

Ὠφλήκοι] Sic per ω dedi, pro vulgari ὀφλήκοι per omicron. *alias adversus eum actiones jam esse decisas mulctæque ipsum esse condemnatum.* ξενίας puta. nam de ejusmodi causis jus dicebat Polemarchus. Idem.

Καὶ ἐγὼ] Scil. δίκην ξενίας Παγκλέωνι παρὰ τῷ πολεμάρχῳ. Idem.

καὶ καταδικασαμένων, ὅσοι τυγχάνουσι παρόντες. καί μοι ἐπίλαβε τὸ ὕδωρ.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

γ'. Ἐκ μὲν τούτων πεισθεὶς πρὸς τὸν πολέμαρχον αὐτῷ τὴν δίκην ἔλαχον· ἐπειδὴ δέ μοι αὐτὴν ἀντεγράψατο μὴ
167. 1 εἰσαγώγιμον εἶναι, περὶ πολλοῦ ποιούμενος μηδενὶ δόξαι ὑβρίζειν βούλεσθαι μᾶλλον ἢ δίκην λαβεῖν ὧν ἠδικήθην, πρῶτον μὲν Εὐθύκριτον, ὃν πρεσβύτατόν τε Πλαταιέων ἐγίγνωσκον καὶ μάλιστα ᾤμην εἰδέναι, ἠρόμην εἴ τινα γιγνώσκοι Ἱππαρμοδώρου υἱὸν Παγκλέωνα Πλαταιέα· ἔπειτα δέ, ἐπειδὴ ἐκεῖνος ἀπεκρίνατό μοι ὅτι τὸν Ἱππαρμόδωρον μὲν γιγνώσκοι, υἱὸν δὲ ἐκείνῳ οὐδένα οὔτε Παγκλέωνα οὔτε ἄλλον οὐδένα εἰδείη ὄντα, ἠρώτων [1] δὴ καὶ τῶν ἄλλων ὅσους ᾔδειν Πλαταιέας ὄντας. πάντες οὖν ἀγνοοῦντες τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ἀκριβέστατα ἂν ἔφασάν με πυθέσθαι, ἐλθόντα εἰς τὸν χλωρὸν τυρὸν τῇ ἔνῃ καὶ νέᾳ· ταύτῃ γὰρ τῇ ἡμέρᾳ 733
τοῦ μηνὸς ἑκάστου ἐκεῖσε συλλέγεσθαι τοὺς Πλαταιέας. ἐλθὼν οὖν εἰς τὸν τυρὸν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐπυνθανόμην αὐτῶν, εἴ τινα γιγνώσκοιεν Παγκλέωνα πολίτην σφέτερον. καὶ οἱ μὲν ἄλλοι οὐκ ἔφασαν γιγνώσκειν· εἷς δέ τις εἶπεν ὅτι τῶν μὲν πολιτῶν οὐδενὶ εἰδείη τοῦτο ὂν τὸ ὄνομα, δοῦλον μέντοι ἔφη ἑαυτοῦ ἀφεστῶτα εἶναι Παγκλέωνα, τήν τε ἡλικίαν λέγων τὴν τούτου καὶ τὴν τέχνην ᾗ οὗτος χρῆται. ταῦτ' οὖν ὡς ἀληθῆ ἐστι, τόν τε Εὐθύκριτον ὃν πρῶτον ἠρόμην, καὶ τῶν ἄλλων Πλαταιέων ὅσοις προσῆλθον, καὶ [2] τὸν ὃς ἔφη δεσπότης τούτου εἶναι, μάρτυρας παρέξομαι. καί μοι ἐπίλαβε τὸ ὕδωρ.

[1] δὲ T. [2] τὸν Νικομήδην A.

Ἀντεγράψατο] Hac exceptione mihi occurrebat, quam ab actuario ad acta referri curabat, forum illud haud esse competens. in eo sibi statum nullum esse. Se civem esse, non inquilinum. Polemarchum non de civibus, sed de peregrinis judicare. Idem.

Χλωρὸν τυρὸν] Mala fide Interpres, *ad viridem Tyrum*, quo nihil unquam fuit aut erit putidius. Intelligitur locus, ubi Casei recentes venum prostituebantur. Plura dicturus sum in Lectionibus Lysiacis [c. 12.] Taylor.

Πολίτην] Exspectabam δημότην. sed bene habet vulgata. Platæenses ab Atheniensibus civitate Attica fuerant donati. Recte igitur, qui genere Platæensis, civitate Atheniensis esset, is πολίτης Πλαταιεὺς appellabatur, ut Platæensibus reliquis consors civitatis Atticæ. Reisk.

Ἀφεστῶτα] Egit ergo Nicomedes in Pancleonem ex titulo ἀποστασίου, ut herus in servum fugitivum. Idem.

Καὶ τὸν] Excidit nomen. Lege: τόν τε Εὐθύκριτον, ὃν πρῶτον ἠρόμην — καὶ τὸν Νικομήδην, ὃς ἔφη δεσπότης τούτου εἶναι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

δ΄. Ἡμέραις τοίνυν μετὰ ταῦτα οὐ πολλαῖς ὕστερον ἰδὼν ἀγόμενον τουτονὶ Παγκλέωνα ὑπὸ Νικομήδους, ὃς
734 ἐμαρτύρησεν αὐτοῦ δεσπότης εἶναι, προσῆλθον βουλόμενος εἰδέναι ὁποῖόν τι περὶ αὐτοῦ πραχθήσοιτο. τότε μὲν οὖν ἐπειδὴ ἐπαύσαντο μαχόμενοι, εἶπόν τινες τῶν τούτῳ παρόντων, ὅτι εἴη αὐτῷ ἀδελφὸς ὃς ἐξαιρήσοιτο αὐτὸν εἰς ἐλευθερίαν· ἐπὶ τούτοις ἐγγυησάμενοι παρέξειν εἰς ἀγορὰν ᾤχοντο ἀπιόντες. τῇ δ' ὑστεραίᾳ τῆς τε [1]ἀντιγραφῆς
735 ἕνεκα ταυτησὶ καὶ αὐτῆς τῆς δίκης ἔδοξέ μοι χρῆναι μάρτυρας λαβόντι παραγενέσθαι, ἵν' εἰδείην τόν τ' ἐξαιρησόμενον αὐτὸν καὶ ὅ τι λέγων ἀφαιρήσοιτο. ἐφ' οἷς μὲν οὖν ἐξηγγυήθη, οὔτε ἀδελφὸς οὔτε ἄλλος οὐδεὶς ἦλθε· γυνὴ δὲ φάσκουσα αὐτῆς αὐτὸν εἶναι δοῦλον, ἀμφισβητοῦσα τῷ Νικομήδει, καὶ οὐκ ἔφη ἐάσειν αὐτὸν ἄγειν. ὅσα μὲν οὖν αὐτόθι ἐῤῥήθη, πολὺς ἂν εἴη μοι λόγος διηγεῖσθαι· εἰς τοῦτο δὲ βιαιότητος ἦλθον οἵ τε παρόντες τούτῳ καὶ αὐτὸς οὗτος, ὥστε ἐθέλοντος μὲν τοῦ Νικομήδους ἐθελούσης δὲ τῆς γυναικὸς ἀφιέναι, εἴ τις [2]εἰς ἐλευθερίαν τοῦτον ἄγοι [3][ἢ] φάσκων ἑαυτοῦ δοῦλον εἶναι, τούτων οὐδὲν ποιήσαντες ἀφελόμενοι

[1] ἀντιγραφῆς T. R. A. [2] ἢ εἰς T. R. A. [3] ἢ φάσκοι T. A.

Constabit utique ex sequentibus. Taylor. Bene habet h. l. nil deest. τὸν idem est, atque τοῦτον. Centies articulus præpositivus ὁ pro pronomine οὗτος usurpatur. Reisk.

Ὃς ἐξαιρήσοιτο] Si, qui hoc affirmavit, non ipse frater Pancleonis, sed alius aliquis fuit, bene habet locus, sententiaque hæc est: *esse Pancleoni fratrem, nescio quem, qui eum sit in libertatem vindicaturus.* Sin autem, id quod mihi quidem multo est probabilius, ipse frater hæc dicit *se esse fratrem Pancleonis, et se velle ipsum in libertatem asserere.* tum εἶπέ τις erit leg. et καὶ ὡς ἐξαιρ. Idem.

Ἐπὶ τούτοις] In hanc legem, sub hac conditione, ut frater ille Pancleonis eum liberali manu assereret. Idem.

Παρέξειν εἰς ἀγορὰν, ᾤχοντο ἀπιόντες] Sic in libris Lysiæ vulgatis distinctus est hic locus. Ego vero distinctionem, ut vides, mutavi, quemadmodum Taylor quoque fecerat in Latinis. Atheniensium quotidianum opus atque negotium erat forum adire spectandi et audiendi ergo quæ ibi gererentur. Quæ igitur modo narravit, ea extra forum fuerant acta. Idem.

Ἀντιγραφῆς ἕν. ταυτησὶ] *ob hanc ἀντιγραφὴν,* (v. p. 533. 5.) quæ mihi necessitatem imposuit in Pancleonem agendi. id quod nunc facio. Simul digito demonstrat illam exceptionem Pancleonis in tabula exaratam lignea, in aditu tribunalis suspensa, ut judicibus omnibus in conspectu esset. Idem. Per ἀντιγραφὴ intelligo exceptionem rei, et per δίκη litem actoris. Auger.

Αὐτῆς τῆς δίκης] *ob illam actionem* Nicomedis in Pancleonem, ubi frater producendus erat, vi pacti die ante facti. Sub conditione cujus producendi Nicomedes sponsores acceptaverat de corpore Pancleonis præstando. Reisk.

Γυνὴ δὲ] Sub. ἦλθε. Auger.

Ἄγοι φάσκων] Sic dedi, partim ex Aldina, in qua, ut et in Vindobon. est φάσκων. Vulgo legitur in libris excusis ἄγοι, ἢ φάσκοι. Verum nemo unquam dixit εἰς ἐλευθερίαν ἄγειν, sed sic dicunt omnes εἰς ἐλευθερίαν ἐξαιρεῖσθαι et εἰς δουλείαν ἄγειν. quare nullus dubito sic leg. esse h. l. ἢ εἰς ἐλευθερίαν τοῦτον ἐξαιροῖτο, ἢ εἰς δουλείαν ἄγοι, φάσκων —. Reisk.

ᾤχοντο. ὡς οὖν τῇ τε προτεραίᾳ ἐπὶ τούτοις ἐξηγγυήθη καὶ τότε βίᾳ ᾤχοντο ἀφελόμενοι αὐτὸν, μάρτυρας παρέξομαι ὑμῖν. καί μοι ἐπίλαβε τὸ ὕδωρ.

[1]ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

ῥᾴδιον τοίνυν εἰδέναι ὅτι οὐδ' αὐτὸς Παγκλέων νομίζει 736
ἑαυτὸν μὴ ὅτι Πλαταιέα εἶναι, ἀλλ' οὐδ' ἐλεύθερον. ὅστις γὰρ ἐβουλήθη βίᾳ ἀφαιρεθεὶς ἐνόχους καταστῆσαι τοὺς ἑαυτοῦ ἐπιτηδείους τοῖς βιαίοις, μᾶλλον ἢ κατὰ τοὺς νόμους εἰς τὴν ἐλευθερίαν ἐξαιρεθεὶς δίκην λαβεῖν παρὰ τῶν ἀγόντων αὐτὸν, οὐδενὶ χαλεπὸν γνῶναι ὅτι, εὖ εἰδὼς ἑαυτὸν ὄντα δοῦλον, ἔδεισεν ἐγγυητὰς καταστήσας περὶ τοῦ σώματος ἀγωνίσασθαι.

ε΄. Ὅτι μὲν οὖν Πλαταιεὺς εἶναι πολλοῦ δεῖ, οἶμαι ὑμᾶς ἐκ τούτων σχεδόν τι γινώσκειν· ὅτι δὲ οὐδ' οὗτος, ὃς ἄριστα οἶδε τὰ αὑτοῦ, ἡγήσατο δόξαι ἂν ὑμῖν εἶναι Πλαταιεὺς, ἐξ ὧν ἔπραξε ῥᾳδίως μαθήσεσθε. ἐν τῇ ἀντωμοσίᾳ γὰρ τῆς δίκης ἣν αὐτῷ ἔλαχεν Ἀριστόδικος οὑτοσὶ, ἀμφισβητῶν μὴ πρὸς τὸν πολέμαρχον εἶναί οἱ τὰς δίκας διεμαρτυρήθη μὴ Πλαταιεὺς εἶναι· [2]ἐπισκηψάμενος δὲ τῷ μάρτυρι οὐκ ἐπεξῆλθεν, ἀλλ' εἴασε καταδικάσασθαι [3]αὑτοῦ 737
τὸν Ἀριστόδικον. ἐπεὶ δὲ ὑπερήμερος ἐγένετο, ἐξέτισε τὴν δίκην, καθότι ἔπειθε. καὶ τούτων, ὡς ἀληθῆ ἐστὶ, μάρτυρας ἐγὼ παρέξομαι ὑμῖν. καί μοι ἐπίλαβε τὸ ὕδωρ.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

ϛ΄. Πρὶν τοίνυν ταῦτα ὁμολογηθῆναι αὐτῷ, δεδιὼς τὸν

[1] ΜΑΡΤΥΡΕΣ om. T. [2] ἐπισκεψάμενος T. [3] αὐτὸν T.

Ἐπίλαβε τὸ ὕδωρ. ῥᾴδιον τοίνυν etc.] Hic quoque excidit, post ὕδωρ, vox ΜΑΡΤΥΡΕΣ. quam restituit Stephanus [et Contius]. Markland.

Ἔπραξε] Post ἂν ἔπραξε videtur μετὰ ταῦτα deesse. Reisk.

Ἀμφισβητῶν] Redit, non ad Aristodicum, sed ad Pancleonem, ad quem διεμαρτυρήθη quoque redit. Idem.

Ἐπισκεψάμενος] Ἐπισκέμενος, Ald. Unde semel placuit Stephano ἐπεσκημμένος, uti et Scaligero quoque placuisse video. Lege: ἐπισκηψάμενος. Ἐπεσκήψατο, ἀντὶ τοῦ ἐνεκάλεσε ψευδομαρτυριῶν, Harpocr. Ἐπίσκηψις, εἴ τις τὴν διαμαρτυρίαν ὡς ψευδῆ αἰτιῷτο, Poll. VIII. 6. Ἣν οὐδὲ ψευδομαρτυριῶν θέμις ἐστὶν ἐπισκῆψαι, Æsch. c. Timarch. p. 18. 26. ed. Steph. Taylor. ἐπεσκεμμένος vel ἐπισκηψάμενος. Cont.

Καθότι ἔπειθε] Vertit Interpres Brabantus: *transactione, ut commodissime potuit, facta.* Nescio unde: certe non ex Lysiæ verbis. Markland. Mulctam dependit, non quatenus illi a judicibus irrogata fuerat; sed quatenus cum Aristodico deciderat, quem rogarat Pancleo, ut mulctæ partem aliquam sibi remitteret. Reisk.

Ταῦτα ὁμολογηθῆναι] Quæ modo narraverat de Pancleonis cum Aristodico transactione seu decisione. Idem.

Ἀριστόδικον, μεταστὰς ἐντεῦθεν Θήβησι μετῴκει. καίτοι 168. 1
οἶμαι εἰδέναι ὑμᾶς ὅτι, εἴπερ ἦν Πλαταιεὺς, πανταχοῦ μᾶλλον ἢ Θήβησιν [1] εἰκὸς ἦν αὐτὸν μετοικῆσαι. ὡς οὖν [2] ᾤκει [ἐκεῖ] πολὺν χρόνον, τούτων ὑμῖν μάρτυρας παρέξομαι. καί μοι ἐπίλαβε τὸ ὕδωρ.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

738 ζ. Ἐξαρκεῖν μοι νομίζω τὰ εἰρημένα, ὦ ἄνδρες δικασταί· ἐὰν γὰρ διαμνημονεύητε, οἶδ᾽ ὅτι τά τε δίκαια καὶ τἀληθῆ ψηφιεῖσθε, καὶ ἃ ἐγὼ ὑμῶν δέομαι.

[1] ἦν εἰκὸς T. R. A. [2] ᾤκει πολὺν T. R. μετῴκει πολὺν A.

Ὡς οὖν ᾤκει πολὺν χρόνον etc.] Forte: ᾤκει ἐκεῖ πολὺν χρόνον, scil. *Thebis*. Omissa videtur vox ἐκεῖ propter similitudinem cum præcedente ᾤκει. Demosthenes Orat. in Aristocrat. ἧκε μὲν γὰρ ὁ Θερσαγόρας καὶ ὁ Ἐξήκεστος εἰς Λέσβον, καὶ ᾤκουν ἐκεῖ. Matthæus XII. 45. καὶ εἰσελθόντα κατοικεῖ ἐκεῖ. MARKLAND. et in edit. *min.* TAYLOR.

Ἐπίλαβε] Ἐπίβαλε, Ald. Ἀλλ᾽ ἐν τοῖς πρόσθεν γέγραπται τρὶς ἐπίλαβε, ὡς ἔχει καὶ ἐνταῦθα τὸ παλαιὸν ἀντίγραφον. H. STEPHAN. Simile est mendum apud Isæum in oratione de Pyrrhi hæred. p. 39. 18. ed. Steph. Ἀναγίνωσκε· σὺ δ᾽ ἐπίβαλε τὸ ὕδωρ. Quod tu corrigas. TAYLOR.

Διαμνημονεύητε] Scil. ταῦτα, τὰ ὑπ᾽ ἐμοῦ εἰρημένα. REISK.

Οἶδ᾽] Εὖ οἶδ᾽ ὅτι est phrasis familiaris. εὖ autem inter διαμνημονεύητε et οἶδ᾽ situm latuit librarium. TAYLOR. Pro οἶδ᾽ simplici malim, ut certe usitatius, εὖ οἶδ᾽. REISK.

ΛΥΣΙΟΥ

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΙΣΑΓΓΕΛΙΑΝ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΜΗ ΔΙΔΟΣΘΑΙ ΤΩΙ ΑΔΥΝΑΤΩΙ ΑΡΓΥΡΙΟΝ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Defertur ὁ δεῖνα, quod, cum corpore non esset imbecillis, atque etiam artem calleret unde quæstum facere posset, stipendium tamen a civitate collatum eis qui corporis debilitate laborabant accepisset. Contra eam delationem arguitur.

Pag. ed. H. Steph. 168. 11 — Pag. ed. Reisk. 738 741

α. [1] ΟΥ πολλοῦ δέω [2] χάριν ἔχειν, ὦ βουλὴ, τῷ κατηγόρῳ, ὅτι μοι παρεσκεύασε τὸν ἀγῶνα τουτονί. πρότερον [3] γὰρ οὐκ ἔχων πρόφασιν ἐφ᾽ ἧς τοῦ βίου λόγον δοίην, νυνὶ

[1] οὐ om. T. R. A. [2] ὀργὴν A. [3] γὰρ om. T.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΜΗ — ΑΡΓΥΡΙΟΝ] Περὶ τοῦ Ἀδυνάτου, Harpocrat. in Ἀδύνατος. Περὶ τοῦ διδομένου τοῖς ἀδυνάτοις ὀβόλου, Suid. in Ἀνάπηρον ψυχήν. Vide Gronov. ad Harpocr. in v. et Valesium quoque, Perizon. Respons. ad nuper. notit. de variis Æliani etc. locis p. 31., Meurs. Attic. Lect. VI. 5., Petit. de LL. Attic. p. 558., Herald. Animadv. in Salmas. III. 8. Forte legendum: πρὸς τ. εἰσαγ. περὶ τοῦ διδόσθαι τῷ μὴ ἀδυνάτῳ ἀργύριον. Gravissimum istud Atheniensium institutum, de quo hic agitur, memorant bene multi: ad locum Æschinis c. Timarch. p. 14. 40. ed. Steph. ἐν τοῖς ἀδυνάτοις μισθοφοροῦντα hæc habet, quæ non inutiliter hic subjiciantur, σχστης ineditus: Ἀντὶ τοῦ μισθὸν λαμβάνοντα ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν λελωβημένων, καὶ ἀδυνάτως ἐχόντων. Νόμος γὰρ ἦν Σόλωνος κελεύων τοὺς τοιούτους ἐκ τοῦ δημοσίου τρέφεσθαι. ΑΛΛΩΣ. Κατὰ μῆνα ἐν τῷ δήμῳ (F. ἐκ τοῦ δημοσίου) ἐδίδοτο τοῖς ἀδυνάτοις πολίταις μισθός. ἀδυνάτους δὲ λέγουσιν πάντας τοὺς ὁπωσδηποτεοῦν ἠχρειωμένους πρὸς ἐπικουρίαν ἑαυτῶν, οἷον τοὺς τυφλούς. ΑΛΛΩΣ. Τοῖς ἀδύνατα σώματα ἔχουσιν ἐχορηγεῖτο ἑκάστης ἡμέρας τριώβολον εἰς τροφὴν ἐκ τοῦ δημοσίου. Et videtur antiquitus huic reipublicæ fuisse peculiare. Μόνοι δ᾽ ἁπάντων ἀνθρώπων τρία ταῦτ᾽ ἐνομίσατε· τῶν μὲν ὑπὲρ τῆς πόλεως τελευτησάντων, αὐτῶν μὲν ἐπαίνους ἐπὶ ταῖς ταφαῖς καθ᾽ ἕκαστον ἔτος λέγειν· τοὺς δὲ παῖδας δημοσίᾳ τρέφειν ἄχρις ἥβης — τοὺς δ᾽ ἀδυνάτους τῶν πολιτῶν δημοσίᾳ τρέφειν. Aristid. Panathen. Recte hic addo, quæ de hac re tradit Lexicon ineditum in biblioth. Coisl. quum quod ceteris expressius sit paulo, tum quod eisdem emendata lectione antecellat. Ἀδύνατοι, οἱ μέρος τι βεβλαμμένοι τοῦ σώματος, ὡς μηδὲ ἐργάζεσθαι· οἳ καὶ ἐχορηγοῦντο τὰ πρὸς τὸ ζῆν παρὰ τῆς πόλεως, μισθοφορούντων αὐτῶν τῶν ἐντὸς τριῶν μνῶν περιουσίαν κεκτημένων, ἐδοκιμάζοντο δὲ οἱ ἀδύνατοι ὑπὸ τῆς τῶν φ΄. βουλῆς, καὶ ἐλάμβανον τῆς ἡμέρας, ὡς μὲν Λυσίας, ὀβολὸν ἕνα, ὡς δὲ Φιλόχορος, ε΄. Ἀριστοτέλης δὲ β΄. ἔφη. Montefalc. Biblioth. Coislin. p. 603. TAYLOR.

Πολλοῦ δέω] Ὀλίγου δέω. CONT. Quæ lectio probatissima est. AUGER. Si mentem auctoris assequar, ait Reus, se *plurimam gratiam debere* Accusatori, quod hanc contentionem ipsi comparaverit. Nam cum nullam unquam nactus sit occasionem exponendi suæ vitæ rationes et instituta, quam se transegisse ad laudem confirmat, hodie ejus opera hujusmodi quem exspectavit, quem flagitavit, dicendi loco utatur. Sed profecto Πολλοῦ δέω et Πολλοῦ δεῖ etc. tam est huic sententiæ adversum, quam quod maxime. Πολλοῦ ἐδέησε κριθῆναι, καὶ ἀπολογήσασθαι. N. c. Eratosth. Tam longe abfuit, ut causam dicere liceret. Τοσούτου ἐδέ-

διὰ τοῦτον εἴληφα. καὶ πειράσομαι τῷ λόγῳ τοῦτον μὲν ἐπιδεῖξαι ψευδόμενον, ἐμαυτὸν δὲ βεβιωκότα μέχρι τῆσδε τῆς ἡμέρας ἐπαίνου μᾶλλον ἄξιον ἢ φθόνου. διὰ γὰρ οὐδὲν ἄλλο μοι δοκεῖ παρασκευάσαι τόνδε μοι τὸν κίνδυνον οὗτος ἢ διὰ φθόνον. καίτοι ὅστις τούτοις φθονεῖ οὓς οἱ ἄλλοι ἐλεοῦσι, τίνος ἂν ὑμῖν ὁ τοιοῦτος ἀποσχέσθαι δοκεῖ πονηρίας; εἰ μὲν γὰρ ἕνεκα χρημάτων, [1] συκοφαντεῖ· εἰ δ' ὡς ἐχθρὸν ἑαυτοῦ με τιμωρεῖται, ψεύδεται· διὰ γὰρ τὴν πονηρίαν αὐτοῦ οὔτε φίλῳ οὔτε ἐχθρῷ πώποτε ἐχρησάμην αὐτῷ. [2] ἤδη τοίνυν, ὦ βουλὴ, δῆλός ἐστι φθονῶν, ὅτι τοιαύτῃ κεχρημένος συμφορᾷ τούτου βελτίων εἰμὶ πολίτης. καὶ γὰρ οἶμαι δεῖν, ὦ βουλὴ, τὰ τοῦ σώματος δυστυχήματα τοῖς τῆς ψυχῆς
742 ἐπιτηδεύμασιν [3] ἰᾶσθαι καλῶς. εἰ γὰρ ἐξ ἴσου τῇ συμφορᾷ καὶ τὴν διάνοιαν ἕξω καὶ τὸν ἄλλον βίον διάξω, τί τούτου διοίσω;

[1] συκοφαντεῖ με· T. [2] ἢ δὴ R. [3] ἰᾶσθαι. καλῶς. R. A.

ησεν αὐτῷ μεταμελῆσαι — ὥστε. *tantum abfuit, ut eum pœniteret* etc. N. c. Simonem. Ἐγὼ δὲ τοσούτου δέω — ἱκανὸς εἶναι λέγειν — ὥστε δέδοικα κ. τ. λ. N. ineunte orat. περὶ δημοσ. χρημάτ. Τοσούτου γε ἔδει ἐπαγγέλλεσθαι, ὥστ' οὐδ' εἰδέναι φησὶ, τί ἂν ποιῶν ἡμῖν χαρίσαιτο. Demosth. π. παραπρεσβ. Ἵν' εἰδῆτε πολλοῦ δεῖν ἄξιον ὄντα τυχεῖν τοῦ ψηφίσματος αὐτὸν τουτουΐ. Id. c. Aristocr. Ὀλίγου δὲ δέω λέγειν. *parum abest, quin dicam.* Id. de Rhodiorum libertat. Δεῖ ἀντὶ τοῦ λείπεται, οἷον Πολλοῦ γε καὶ δεῖ, ὅπερ καὶ πρῶτον ἔχει πρόσωπον, τὸ δέω, τὸ λείπομαι, ὡς παρὰ Συνεσίῳ, Μικροῦ δέω λέγειν ἐν ὁμοτίμοις ἀγόμενος. Moschop. π. σχεδ. p. 123. Si igitur liceret uti τῷ δέω in prima persona, cum notionem habeat τοῦ χρεία ἐστὶν æque ac ubi τοῦ λείπεται, quod tamen magistelluli videntur mihi invidere, legerem hoc pacto, sc. πολλὴν δέω χάριν ἔχειν, ὦ βουλὴ, τῷ κατηγόρῳ. Quod si ejusmodi usus τοῦ δέω mihi denegetur, ita accipiendus est sensus auctoris: *Plurimum abest, ut gratias dignas accusatori referre possem.* Sed istud duriuscule, cum χάριν ἔχειν non tam videtur dici de *gratiis actis*, sed de animo *ad agendas proclivi* et præparato. Proinde uti distinguuntur Gratias *habere* et *agere* apud Latinos. Taylor. F. οὐ πολλοῦ δέω, vel Πολλοῦ οὐ δέω. In priorem positionem magis inclino, quia sæpe initio scriptorum aliquod damnum passa fuisse comperimus. Quam facile οὐ periit in principio orationis. Ut δέω pro *debeo* in prima persona accipiam, et legam πολλὴν δέω χάριν ἔχειν, a me non impetro. Nam Grammatici et usus uno ore docent δεῖ pro πρέπει vel χρεία ἐστὶ neque primam neque secundam habere personam, uti inter alios Schol. Theocr. Γ. 52. a quorum canonibus religioni est recedere. *In Char. Aphrod.* l. VII. c. 1. p. 586. D'Orville. Si nihil hic deest, videtur ὀργὴν leg. esse pro χάριν. *multum abest, ut irascar.* Verum credibilius est nonnihil hic deesse, ad hunc ferme modum: πολλοῦ δέω τούτῳ μέμφεσθαι, μᾶλλον δὲ καὶ ὁμολογῶ πολλὴν χάριν ἔχειν. *non tantum nil queror de accusatore, sed etiam magnas ei gratias habeo.* Reisk.

Πρότερον οὐκ ἔχων πρόφασιν etc.] Legendum puto: πρότερον γὰρ οὐκ ἔχων πρόφασιν. Hujus vero Orationis meminit Harpocration, V. ἀδύνατοι: ubi pro περὶ τοῦ ἀδυνάτου, forte legendum ὑπέρ. Markland.

Βεβιωκότα] Βίον βεβιωκότα. Cont. Quod velim et ego addidisse. Auger.

Ἄξιον] Malim aut ἀξίως aut ἄξια. Reisk. Potest accipi adverbialiter pro ἀξίως, malim tamen legi ἀξίως. Auger.

Ἢ δὴ τοίνυν] Sic de meo dedi, pro vulgari ἤδη τοίνυν. *ecqua tandem ratione?* Reisk.

Ἐπιτηδεύμασιν ἰᾶσθαι καλῶς] Scribe: καλοῖς. Lucianus Abdic. p. 710. περὶ τὰ κάλλιστα τῶν ἐπιτηδευμάτων ἐσπουδακότα. Xenophon Cyrop. lib. VII. ad fin. ἐν δὲ καλοῖς κἀγαθοῖς ἐπιτηδεύμασι διημερεύοντες. Eadem τὰ χρηστὰ ἐπιτηδεύματα vocat Noster Orat. XXXI.

β'. Περὶ μὲν οὖν τούτων τοσαῦτά μοι εἰρήσθω· ὑπὲρ ὧν δέ μοι προσήκει λέγειν, ὡς ἂν οἷόν τε διὰ βραχυτάτων ἐρῶ. φησὶ γὰρ ὁ κατήγορος οὐ δικαίως με λαμβάνειν τὸ παρὰ τῆς πόλεως ἀργύριον· καὶ γὰρ τῷ σώματι δύνασθαι καὶ οὐκ εἶναι τῶν ἀδυνάτων, καὶ τέχνην ἐπίστασθαι τοιαύτην 743
ὥστε καὶ ἄνευ τοῦ διδομένου τούτου ζῆν. καὶ τεκμηρίοις χρῆται τῆς μὲν τοῦ σώματος ῥώμης, ὅτι ἐπὶ τοὺς ἵππους ἀναβαίνω, τῆς δ' ἐν τῇ τέχνῃ εὐπορίας, ὅτι δύναμαι συνεῖναι δυναμένοις ἀνθρώποις ἀναλίσκειν. τὴν μὲν οὖν ἐκ τῆς τέχνης εὐπορίαν καὶ τὸν ἄλλον τὸν ἐμὸν βίον, οἷος [1] τυγχάνει [2] [ὢν], πάντας ὑμᾶς οἴομαι γινώσκειν· ὅμως δὲ κἀγὼ διὰ βραχέων ἐρῶ. ἐμοὶ γὰρ ὁ μὲν πατὴρ κατέλιπεν οὐδὲν, τὴν δὲ μητέρα τελευτήσασαν πέπαυμαι τρέφων τρίτον ἔτος τουτὶ, παῖδες δέ μοι οὔπω εἰσὶν οἵ με θεραπεύσουσι. τέχνην δὲ κέκτημαι βραχέα δυναμένην ὠφελεῖν, ἣν αὐτὸς μὲν ἤδη χαλεπῶς ἐργάζομαι, τὸν διαδεξόμενον δ' αὐτὴν οὔπω δύνα- 744

[1] τυγχάνω T. [2] ὢν om. T. uncos om. R. A.

et Demosthenes in Epitaphio. Æschines contra Timarch. §. Θ'. ἀναγκαζόμενος λέγειν περὶ ἐπιτηδευμάτων φύσει μὴ καλῶν. Sic et Max. Tyrius Dissert. XV. ad finem. Markland. et *in edit. min.* Taylor. Mihi videtur ἐπιτεύγμασιν leg. esse, id est, κατορθώμασιν. opponuntur τὰ ἐπιτεύγματα, *recte facta*, in quibus ἐπιτυγχάνομεν τοῦ σκοποῦ, τοῖς δυστυχήμασιν. Interim si negabimus hic Lysiam acumen consectatum fuisse, bene habebit vulgata. Voc. καλῶς utrinque sepsi punctis. Est sententia per se uno vocabulo perfecta et absoluta. *Recte vero sic arbitror.* Reisk.

Εἰρήσθω] Non improbo. fuit tamen cum leg. suspicarer προειρήσθω, *in antecessum dicta sunto.* Idem.

Προσήκει λέγειν] Recte si divinavimus de προειρήσθω, interponendum erit h. l. νῦν. Idem.

Καὶ γὰρ κ. τ. λ.] Lege: καὶ γὰρ τῷ σώματι δύνασθαι, καὶ τέχνην ἐπίστασθαι. Quæ in medio sunt, irrepserunt ex glossemate. Sc. non nemo istud τῷ σώματι δύνασθαι explanavit concinnius et expressius ad titulum, qui concipitur περὶ ἀδυνάτου. Illud habe. Taylor. Verba καὶ οὐκ εἶναι ἀδύνατον non sunt supervacanea, multo minus a scholiasta immissa, sed opportuna et necessaria, et ab ipso oratore profecta. *me bene valere corpore, et nullo modo* ἀδύνατον, h. e. dignum, qui fructus percipiam a legibus περὶ τῶν ἀδυνάτων constituentibus iisque beneficia et privilegia nonnulla indulgentibus. Reisk.

Ἐν τῇ τέχνῃ] Melius haud paulo ἐκ τῆς τέχνης, ut mox. Taylor. Rectius ἐκ τῆς τέχνης, ut statim: τὴν μὲν οὖν ἐκ τῆς τέχνης εὐπορίαν. Markland.

Τυγχάνει ὢν] Sic dedi de meo pro vulgari τυγχάνω, quia in multis codicibus legitur τυγχάνει in tertia persona, et ὢν semper abesse nequit, sive prima, sive tertia persona verbi obtineat. Lectionem codicum a Tayloro prolatam si optes, quæ cur optanda sit causæ nil video, sic erit leg. τῆς μὲν οὖν — εὐπορίας, καὶ τῶν ἄλλων πέρι, τὸν ἐμὸν βίον οἷος τυγχάνει ὢν, πάντας —. Reisk.

Διαδεξόμενον] Queritur sibi tantum æris non superesse, unde servum potuisset emere, qui artem a se disceret, eaque imbutus in illa exercenda et quæstu inde faciendo adjuvaret. Alii opifices aut artifices, sutores, sartores, pictores, negotiatores, fœneratores, etc. habent tirones ære suo emptos, quos artem quique suam docent. Hi διαδέχονται τὴν τοῦ διδασκάλου τέχνην. Idem.

Οὔπω δύναμαι κτήσασθαι] Intelligit servum aliquem operarium, quem voluit emere sibi successurum in labore artis suæ; qualem tamen, propter rei familiaris angustias, non adhuc valuit acquirere. Sic infra de ἀστράβῃ, seu *mulo*: νυνὶ δὲ, ἐπειδὴ τοιοῦτον οὐ δύναμαι κτήσασθαι, *non possum acquirere.* ob exiles facultates. Markland.

μαι κτήσασθαι. πρόσοδος δέ μοι οὐκ ἔστιν ἄλλη πλὴν ταύτης, [1]ἧς ἂν ἀφέλησθέ με, κινδυνεύσαιμ' ἂν ὑπὸ τῇ δυσχερεστάτῃ γενέσθαι τύχῃ. μὴ τοίνυν, ἐπειδή γέ ἐστιν, ὦ βουλὴ, σῶσαί με δικαίως, ἀπολέσητε ἀδίκως· μηδὲ ἃ νεωτέρῳ καὶ μᾶλλον ἐῤῥωμένῳ ὄντι ἔδοτε, πρεσβύτερον καὶ ἀσθενέστερον γιγνόμενον ἀφέλησθε· μηδὲ πρότερον καὶ περὶ τοὺς οὐδὲν ἔχοντας κακὸν ἐλεημονέστατοι δοκοῦντες εἶναι, νυνὶ διὰ τοῦτον [2]τοὺς καὶ τοῖς ἐχθροῖς ἐλεεινοὺς ὄντας
745 ἀγρίως ἀποδέξησθε· μηδ' ἐμὲ τολμήσαντες ἀδικῆσαι, καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς ὁμοίως ἐμοὶ διακειμένους ἀθυμῆσαι ποιήσητε. καὶ γὰρ ἂν ἄτοπον εἴη, ὦ βουλὴ, εἰ ὅτε μὲν ἁπλῆ μοι ἦν ἡ συμφορὰ, τότε μὲν φαινοίμην λαμβάνων τὸ ἀργύριον τοῦτο· νῦν δ' ἐπειδὴ καὶ γῆρας καὶ νόσοι καὶ τὰ τούτοις [3]ἑπόμενα κακὰ προσγίνεταί μοι, τότε ἀφαιρεθείην. δοκεῖ 169. 1
δέ μοι τῆς πενίας τῆς ἐμῆς τὸ μέγεθος ὁ κατήγορος ἂν ἐπιδεῖξαι σαφέστατα μόνος ἀνθρώπων. εἰ γὰρ ἐγὼ κατασταθεὶς χορηγὸς τραγῳδοῖς [4]προκαλεσαίμην αὐτὸν εἰς ἀντίδοσιν, δεκάκις ἂν ἕλοιτο χορηγῆσαι μᾶλλον ἢ ἀντιδοῦναι ἅπαξ. [5]εἶτα πῶς οὐ δεινόν ἐστι νῦν μὲν κατηγορεῖν ὡς διὰ πολλὴν εὐπορίαν ἐξ ἴσου δύναμαι συνεῖναι τοῖς πλουσιωτάτοις· εἰ δὲ [6]ὧν ἐγὼ λέγω τύχοι [7]τις [8]γενόμενος, τοιοῦτον [9]εἶναι καὶ ἔτι πονηρότερον;

746 γ'. Περὶ δὲ τῆς ἐμῆς ἱππικῆς, ἧς οὗτος ἐτόλμησε μνη-

[1] ἣν A. [2] καὶ τοὺς T. A. [3] ἐχόμενα T. R. A. [4] προσκαλεσαίμην T. A. [5] καὶ T. R. A. [6] ὡς R. A. [7] τις om. R. A. [8] γενομένων T. γενόμενον R. A. [9] εἶναι τοιοῦτον T. R. A.

Ἧς] Ἣν. CONT. Melius ἣν. Ita continuo fere: μηδὲ ἃ νεωτέρῳ ἔδοτε πρεσβύτερον ἀφέλησθε. Et procedente oratione: οὐ γὰρ δήπου τὸν αὐτὸν ὑμεῖς μὲν ἀφαιρέσεσθε τὸ διδόμενον. TAYLOR. Contendit quidem Koen. ad Corinth. p. 40. pro ἧς vulgari, ego tamen cum Tayloro ἣν malo. REISK.

Ἐπειδή γέ ἐστιν] Fort leg. ἐπειδή γ' ἐν ὑμῖν ἐστίν. *penes vos est*. IDEM. Et quidem recte. AUGER.

Τούτοις ἐχόμενα] Aut τούτοις ἑπόμενα leg. videtur, aut τούτων (vel, si dualem malis, τούτοιν) ἐχόμενα. REISK.

Τότε ἀφαιρεθείην] Vel τόδε, scil. τὸ ἀργύριον τοῦτο, ut paulo ante. MARKLAND.

Τύχοι τὶς γενομένων] Τύχοι γενόμενος. CONT. τύχοι γενόμενον, Ald. γενομένων, Scal. Pro τύχοι τὶς, τύχοιμι, Schott. Ubi salem aliquem videre videor. F. εἰ δὲ ὧν ἐγὼ λέγω τύχοιμι γενόμενος, εἶναι τοιοῦτον κ. τ. λ. TAYLOR. Post γενομένων desunt nonnulla. Schottus legit τύχοιμι pro τύχοι τις. sed hoc nihil agit: sequentia enim nihilo melius connectuntur. Pro λέγω tamen forte scribendum ἔχω. MARKLAND. Dedi vel reddidi potius ex Aldina pristinam veram et probam lectionem: εἰ δὲ ὡς ἐγὼ λέγω τύχοι γενόμενον. *sin autem tale quid, ut ego aio, forte fortuna evenerit*. Nihil hic de Aldina mutavi, nisi quod ὡς de meo dedi pro ὧν. REISK.

Πονηρότερον] Erat enim nequam et sceleratus, qui legibus parere recusaret. atqui leges imperabant τὴν ἀντίδοσιν, ubi quis sorte ductus ad fungendum munere sumptuoso, paupertatem excusaret, aliumque se opulentiorem ederet. IDEM.

σθῆναι πρὸς ὑμᾶς, οὔτε τὴν τύχην δείσας οὔτε ὑμᾶς αἰσχυνθεὶς, οὐ πολὺς ὁ λόγος. ἐγὼ γὰρ, ὦ βουλὴ, πάντας [1]οἶμαι τοὺς ἔχοντάς τι δυστύχημα [2]τοιοῦτο [3]ῥᾳστώνην τινὰ ζητεῖν καὶ τοῦτο φιλοσοφεῖν, ὅπως ὡς ἀλυπότατα μεταχειριοῦνται τὸ συμβεβηκὸς πάθος. ὧν εἷς ἐγὼ, καὶ περιπεπτωκὼς τοιαύτῃ συμφορᾷ ταύτην ἐμαυτῷ ῥᾳστώνην 747
ἐξεῦρον εἰς τὰς ὁδοὺς τὰς μακροτέρας τῶν ἀναγκαίων. ὃ δὲ μέγιστον, ὦ βουλὴ, τεκμήριον, ὅτι διὰ τὴν συμφορὰν ἀλλ' οὐ διὰ τὴν ὕβριν, ὡς οὗτός φησιν, ἐπὶ τοὺς ἵππους ἀναβαίνω, ῥᾴδιόν ἐστι μαθεῖν. εἰ γὰρ ἐκεκτήμην οὐσίαν, ἐπ' ἀστράβης ἂν ὠχούμην, ἀλλ' οὐκ ἐπὶ τοὺς ἀλλοτρίους ἵππους ἀνέβαινον· νυνὶ δ' ἐπειδὴ τοιοῦτον οὐ δύναμαι κτήσασθαι, τοῖς ἀλλοτρίοις ἵπποις ἀναγκάζομαι χρῆσθαι πολλάκις. καίτοι πῶς οὐκ ἄτοπόν ἐστιν, ὦ βουλὴ, τοῦτον αὐτὸν, εἰ μὲν ἐπ' ἀστράβης ὀχούμενον ἑώρα με, σιωπᾶν — τί γὰρ ἂν καὶ ἔλεγεν; —, ὅτι δ' ἐπὶ τοὺς ἠτημένους ἵππους ἀναβαίνω, πειρᾶσθαι πείθειν 748
ὑμᾶς ὡς δυνατὸς εἴην; καὶ ὅτι μὲν δυοῖν βακτηρίαιν χρω-

[1] ἡγοῦμαι A. om. T. R. [2] τοιοῦτον R. [3] ῥᾳστώνην τινὰ om. T. R. A.

Ζητεῖν] Π. νομίζω δεῖν τοῦτο ζητεῖν. ἢ, ἡγοῦμαι δεῖν τοῦτο ζητεῖν. ἤ τι τοιοῦτον. H. STEPHAN. F. in ζητεῖν, quod est otiosum, tale aliquid latet. Quid si hoc pacto legamus: νομίζω δεῖν καὶ τοῦτο φιλοσοφεῖν? TAYLOR. Tale quodpiam verbum utique deest post βουλὴ, e. c. νομίζω, ἡγοῦμαι, aut οἶμαι. nisi si pro ἐγὼ aias leg. esse: λέγω γὰρ — verum in ejusmodi loco non usurpant λέγω, sed φημί. Verbum ζητεῖν bene habet. *circumspicere, requirere*. φιλοσοφεῖν, *solerter excogitare*. REISK. Velim tantum transponi sic: ζητεῖν τοῦτο καὶ φιλοσοφεῖν. AUGER.

Τὸ συμβεβηκὸς πάθος] Recte. Ælianus Var. Hist. XIV. 1. καὶ γὰρ ἐπίστευον ἀνιάτως αὐτὸν ἔχειν ἐπὶ τῷ συμβεβηκότι πάθει. Τὸ γεγενημένον πάθος, Xenophon Hellen. VI. p. 599. Præcedentia supplevit Stephanus. De voce φιλοσοφεῖν pro ποιεῖσθαι, vide Harpocrationem. MARKLAND.

Ὧν εἷς ἐγὼ καὶ περιπεπτωκὼς] Videtur post pronomen excidisse ὢν, aut sic leg. ὧν ἴσα (adverbialiter) καὶ ἐγὼ, περιπεπτωκώς. *quibuscum pariter ego quoque, cum incidissem in tantum infortunium* —. REISK.

Τοιοῦτον] Scil. ζεῦγος vel ἅρμα. nisi potius tale quid addendum est. IDEM.

Ἡττημένους] Lege ἠτημένους. V. Vales. ad Harpocr. in v. Ἠτημένην. Quas nives non frigiditate superet tralatio vetus! *conari autem vobis persuadere, ideo me esse validum, quod viles jugoque domitos equos adscendam*. TAYLOR. Lego: ἐπὶ τοὺς ἠτημένους ἵππους ἀναβαίνω. *equos alienos commodato acceptos inscendo*. Demosthenes adv. Euergum: ἔπειτα παῖδα διάκονον (sc. λαμβάνει ὁ Θεόφημος) ὑδρίαν χαλκῆν ἀποφέροντα ἀλλοτρίαν, ἠτημένην, πολλοῦ ἀξίαν. Loquitur Orator de violento quodam homine, qui res et servos suos vi arripuerat. Paupertatis vero, vel sordium et avaritiæ nota erat, *alienis* equis vectari. unde hoc exprobrat Midiæ Demosthenes, quod ἐπ' ἀλλοτρίου τὰς πομπὰς ἡγεῖτο ἵππου. Ἀστράβη autem verti potest *lectica*. significat etiam quodvis *jumentum*. Vide Hesychium, et Harpocrationem. Hæc scripseram. sed jam deprehendo hanc emendationem a Valesio præreptam esse Not. ad Harpocr. p. 88. ubi etiam hunc ipsum Demosthenis locum de ὑδρίᾳ ἠτημένῃ profert. Restitue hanc vocem Max. Tyrio Dissert. XXXVI. p. 368. Ed. Cant. ubi pro αἰτησάμενον παρὰ τοῦ λαβόντος, male legitur κτησάμενον. MARKLAND.

Δυοῖν] Δυαῖν. TAYLOR. Sine causa. In isto autem loco etiamnum non video, quin οἱ δυνάμενοι opponantur τοῖς ἀδυνάτοις, de quibus ibi passim agitur. Ut autem intelligamus ratiocinium ex duobus baculis ductum, sciendum est, Athenis plerosque senes gestasse *duos* baculos, uno uti inniterentur, dum altero se defenderent.

μαι, τῶν ἄλλων μιᾷ χρωμένων, μὴ κατηγορεῖν ὡς καὶ τοῦτο τῶν δυναμένων ἐστίν· ὅτι δ᾽ ἐπὶ τοὺς ἵππους ἀναβαίνω,
749 τεκμηρίῳ χρῆσθαι πρὸς ὑμᾶς ὡς εἰμὶ τῶν δυναμένων; οἷς ἐγὼ διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν [1] ἀμφοτέροις χρῶμαι.

δ΄. Τοσοῦτον δὲ διενήνοχεν ἀναισχυντίᾳ τῶν ἁπάντων ἀνθρώπων, ὥςτε [2] καὶ ὑμᾶς πειρᾶται πείθειν, τοσούτους ὄντας εἷς ὤν, ὡς οὐκ εἰμὶ τῶν ἀδυνάτων ἐγώ. καίτοι εἰ τοῦτο πείσει τινὰς ὑμῶν, ὦ βουλή, τί με κωλύει κληροῦσθαι τῶν ἐννέα ἀρχόντων, καὶ ὑμᾶς ἐμοῦ μὲν ἀφελέσθαι
750 τὸν ὀβολὸν ὡς ὑγιαίνοντος, τούτῳ δὲ ψηφίσασθαι πάντας ὡς ἀναπήρῳ; οὐ γὰρ δήπου τὸν αὐτὸν ὑμεῖς μὲν ὡς δυνάμενον ἀφαιρήσεσθε τὸ διδόμενον, οἱ δὲ ὡς ἀδύνατον ὄντα κληροῦσθαι κωλύσουσιν. ἀλλὰ γὰρ οὔτε ὑμεῖς τούτῳ τὴν αὐτὴν ἔχετε γνώμην, οὔθ᾽ οὗτος εὖ ποιῶν. ὁ μὲν γάρ, ὥςπερ

[1] ἀμφοτέραις οὐ χρῶμαι R. [2] καὶ om. T.

Testem laudo Scholiast. Aristoph. ad Plut. 273. *In Char. Aphrod.* l. VI. c. 3. p. 536. D'Orville.

Δυναμένων] Δυναμένων, sc. ἀναλίσκειν. Nam id necessario est subaudiendum, si δυναμένων retineatur: et profecto quid aliud substitui possit nondum video. Quanquam profecto vix deesse arbitror delicatulorum cerebellulorum quosdam, vafra ingenia, bellatulos, nimio acumine et captiunculis ad omnia expensitanda, ambigenda, amplianda natos, qui cum Pyrrhone cæcutire, quam cum Lynceo ὀξυδερκεῖν maluerint, negantes hæc ita esse vera, quin ut verum esse possit, et istud δυναμένων retineri, et eo modo simul intelligi, quo sæpius usurpetur in hac oratione: sc. πειρᾶσθαι πείθειν ὑμᾶς, ὡς δυνατὸς εἴην. τεκμηρίῳ χρῆσθαι πρὸς ὑμᾶς, ὡς εἰμὶ τῶν δυναμένων etc. Quorum in gratiam pluribus admonere habeo necessum, non ita lepide argumentari, ut ill cogitent: cujus ea mens atque animus; 'Iniquum admodum est accusatorem operam dare, ut ostendat me esse τῶν δυναμένων, quod alienis et commodatis equis vehar (istud enim est futilitate plenissimum), iniquum tam ficulneo argumento aliquid potesse putare: et si quid habeat ad alteram accusationis partem vere sustentandam (ad fortunas sc. meas magnificandas), id prorsus intactum omittere: cujusmodi esset, me mulis sumptuosius vehi, si modo me aliquando mulis vehi vidisset: cujusmodi esset duobus scipionibus inniti, quod certo erat luxuriæ et ὕβρεως, cum ceteris omnibus unus sufficeret. Taylor.

Ἀμφοτέραις οὐ χρῶμαι] Sic dedi de meo pro vulgari ἀμφοτέραις χρῶμαι omissa particula infitiante. ἀμφοτέραις redit ad βακτηρίαις. οἷς autem redit ad τῶν δυναμένων. Idem est ac si dixisset: καίτοι ἐγὼ οὐ διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν χρῶμαι ἀμφοτέραις ταῖς βακτηρίαις, δι᾽ ἣν οἱ δυνάμενοι, καὶ σώματι καὶ χρήμασι, μιᾷ μόνον χρῶνται βακτηρίᾳ. Ego enim duobus innixus baculis incedo, quia pedibus sum mutilatus; divites autem et pedibus valentes, incedunt singulis cum baculis, propter insolentiam atque superbiam. Reisk. ἀμφοτέροις, *utrisque*, i. e. equis et duobus baculis. Auger.

Καὶ ὑμᾶς κ. τ. λ.] Quæ verba parum intelligo, licet ut laudentur a Suida in Ἀνάπηρον, intelligam minus: Καὶ τί κωλύει ὑμᾶς μὲν ἀφελεῖσθαι τῷ ὀβολῷ, ὡς ὑγιεῖς ὄντας· τούτῳ δὲ ψηφίσασθαι ἐάσαντας ὡς ἀναπήρῳ; Taylor.

Τὸν ὀβολὸν] Τριόβολον. Cont.

Ψηφίσασθαι] Scil. τὸν ὀβολόν. Reisk.

Τὸν αὐτὸν ὑμεῖς μὲν ὡς etc.] Scribe: τὸν αὐτὸν ὑμεῖς, οἱ μὲν, ὡς δυνάμενον, — οἱ δὲ, ὡς ἀδύνατον ὄντα, κληροῦσθαι κωλύσουσιν. Markland. et in *edit. min.* Taylor.

Οἱ δὲ] Scil. novem Archontes. Ergo in collegium novem Archontum nemo corpore debilitatus admittebatur. Bene habet totus hic locus. Reisk.

Οὔθ᾽ οὗτος εὖ ποιῶν] Οὔθ᾽ ὑμῖν οὗτος εὖ ποιῶν. Cont. Ex sensu et sequentibus scribendum videtur: οὔθ᾽ ὅστις εὖ φρονῶν. *neque quisquam qui sana mente est.* sequitur enim: ὑμεῖς δὲ (ὃ τῶν εὖ φρονούντων ἔργον ἐστὶ) μᾶλλον πιστεύετε (non πιστεύσατε) τοῖς etc. Lucianus lib. Quom. conscr. sit Hist. p. 616. ταῦτα οὐκ οἶδα εἴ τις τῶν εὖ φρονούντων ἀνάσχοιτο. Demosth. Philipp. III. ἀλλ᾽ ἔστιν, ὦ πρὸς τοῦ Διὸς, ὅστις εὖ φρονῶν ἐκ τῶν ὀνομάτων μᾶλλον ἢ τῶν πραγμάτων τὸν ἄγοντ᾽ εἰρήνην ἢ πολεμοῦνθ᾽ ἑαυτῷ σκέψαιτ᾽ ἄν; Sæpe ita loquitur Demosthenes. Markland. et in *edit. min.* Taylor. Legendum videtur οὔθ᾽ οὗτος ὑμῖν, scil. τὴν αὐτὴν ἔχει γνώμην. *neque ille rursus idem vobiscum sentit.* εὖ ποιῶν bene habet. elegans et usu contrita est dictio. *in quo recte facit*, vel *quod ego factum laudo.* Reisk.

[1] ἐπικλήρου τῆς συμφορᾶς οὔσης, ἀμφισβητήσων ἥκει, καὶ 751
πειρᾶται πείθειν ὑμᾶς ὡς οὐκ εἰμὶ τοιοῦτος οἷον ὑμεῖς ὁρᾶτε πάντες· ὑμεῖς δὲ — ὃ τῶν εὖ φρονούντων ἔργον ἐστὶ — μᾶλλον [2] πιστεύετε τοῖς ὑμετέροις αὐτῶν ὀφθαλμοῖς ἢ τοῖς τούτου λόγοις.

έ. [3] Λέγει δ᾽ ὡς ὑβριστής εἰμι καὶ βίαιος καὶ λίαν ἀσελγῶς διακείμενος, ὥςπερ εἰ [4] φοβερῶς [5] ὀνομάσαι, μέλλων ἀληθῆ λέγειν, ἀλλ᾽ οὐκ ἂν πάνυ [6] πρᾶον, ὡς [7] μηδὲ 752
[8] ψεύδηται ταῦτα ποιήσων. ἐγὼ [9] δ᾽ ὑμᾶς, ὦ βουλή, σαφῶς οἶμαι δεῖν διαγινώσκειν, οἷς τ᾽ ἐγχωρεῖ τῶν ἀνθρώπων ὑβρισταῖς εἶναι καὶ οἷς οὐ προσήκει. οὐ γὰρ πενομένους καὶ λίαν ἀπόρως διακειμένους ὑβρίζειν εἰκός, ἀλλὰ τοὺς πολλῷ πλείω τῶν ἀναγκαίων κεκτημένους· οὐδὲ τοὺς ἀδυνάτους τοῖς σώμασιν ὄντας, ἀλλὰ τοὺς μάλιστα πιστεύοντας ταῖς

[1] ἐπὶ κλήρου T. [2] πιστεύσατε T. R. [3] λέγων T. R. [4] φοβερὸν T. R. A. [5] ὀνομάσει με, μέλλων τ᾽ A. [6] πρᾶον. ὡς T. R. πρᾶον. δῆλον δὲ ὡς A. [7] μηδὲν A. [8] ψεύσηται T. R. ψεύσεται A. [9] γὰρ A.

Ἐπὶ κλήρου] Π. ἐπικλήρου. H. Stephan. Scal. Cont. ἐπιδήλου. Schott. Inauspicato hic homo omnia: nam si esset res ἐπίδηλος, quinam disceptando relictus esset locus? Quod ergo longissime abest a notione τοῦ ἐπίδηλος, id huic loco congruet maxime, eritque, uti divinarunt homines magni, ἐπικλήρου. Ἐπίκληρος enim, uti ἐπίδικος, est id quod οὐκ ἔστιν ἄνευ δικασίας. Vid. Hesych. in Ἐπίδικος. Taylor. Quid voluerit Schottus non intelligo. Rectius Stephanus ἐπικλήρου, una voce: *hic autem homo de calamitate mea, tanquam de orba ex asse hærede, disceptaturus venit*: id est, non permittit mihi esse debili et calamitoso, sed de hoc quoque, tanquam de re aliqua expetenda et lucrosa, litem movet et disceptat. Recte et proprie ἀμφισβητήσων: unde ἀμφισβήτησις ἐπικλήρου Polluci VI. 38. segm. 177. *disceptatio de orba virgine ex asse hærede bonorum.* et VIII. 6. segm. 62. πρόσκλησις δέ ἐστιν ἐπὶ τῶν ἀμφισβητούντων κλήρου, ἢ ἐπικλήρου. *est vero* πρόσκλησις, *quando aliqui disceptant de hæreditate, vel virgine hærede.* Exempla ubique apud Oratores. vide Demosth. adv. Macartatum. Markland.

Φοβερὸν] Φοβερῶς, Cod. Steph. et Coisl. Recte credo. Lege enim: λέγων δ᾽ ὡς ὑ. ε. κ. β. κ. λ. ἀ. δ. ὡσπερεὶ φοβερῶς ὀ. μ. ἀ. λ. Consule versionem. Taylor. Mutila hæc et luxata esse suspicor. mallem: ὡσπερεὶ φοβερὸν ὀνομάσαι μέλλων, ἀλλ᾽ οὐκ ἂν πάνυ πρᾶον, * * * ἀληθῆ λέγει, ὡς μηδὲ ψεύσηται ταῦτα ποιήσων. *tanquam terribilem aliquem nominaturus potius quam valde mitem,* * * * *vera dicit*, etc. Vel, ὥσπερ τὶ φοβερὸν, ut infra, ὥσπερ τὶ καλὸν ποιῶν. Markland. Locus hic ita corruptus est, ut a mera conjectura sanari nequeat. desunt enim nonnulla non facile ex ingenio supplenda. Cætera sic satis possent intelligi. verum ex illis postremis ὡς μηδὲ ψεύσηται (vel ψεύδηται) ταῦτα ποιήσων me non expedio. ὀνομάσαι est tertia persona optativi, et subauditur με. Ad ἀλλ᾽ οὐκ, subauditur μέλλων ἀληθῆ λέγειν a communi, ut ad πρᾶον subauditur ὀνομάσαι με. *quasi fidem sit inventurus, si me terribilem appellet; nullam, si admodum mitem.* Reisk.

Πενομένους] Malim articulum τοὺς præponi. Idem.

αὐτῶν ῥώμαις· οὐδὲ τοὺς ἤδη προβεβηκότας τῇ ἡλικίᾳ.
753 ἀλλὰ τοὺς ἔτι νέους καὶ νέαις ταῖς διανοίαις χρωμένους. οἱ
μὲν γὰρ πλούσιοι τοῖς χρήμασιν ἐξωνοῦνται τοὺς κινδύνους,
οἱ δὲ πένητες ὑπὸ τῆς παρούσης ἀπορίας σωφρονεῖν ἀναγκά-
ζονται· καὶ οἱ μὲν νέοι συγγνώμης ἀξιοῦνται τυγχάνειν
παρὰ τῶν πρεσβυτέρων, τοῖς δ᾽ ἑτέροις ἐξαμαρτάνουσιν
ὁμοίως ἐπιτιμῶσιν ἀμφότεροι· καὶ τοῖς μὲν ἰσχυροῖς ἐγχω-
ρεῖ μηδὲν αὐτοῖς πάσχουσιν, οὓς ἐὰν βουληθῶσιν, ὑβρίζειν,
τοῖς δὲ ἀσθενέσιν οὐκ ἔστιν οὔτε ὑβριζομένοις ἀμύνεσθαι
τοὺς [1]ὑπάρξαντας οὔτε ὑβρίζειν βουλομένοις περιγίνεσθαι
τῶν ἀδικουμένων. ὥστε μοι δοκεῖ ὁ κατήγορος εἰπεῖν περὶ τῆς 170. 1
ἐμῆς ὕβρεως οὐ σπουδάζων, ἀλλὰ παίζων, οὐδ᾽ ὑμᾶς πεῖσαι
βουλόμενος ὡς εἰμὶ τοιοῦτος, ἀλλ᾽ ἐμὲ κωμῳδεῖν βουλόμενος,
ὥσπερ τι καλὸν ποιῶν.

ϛ'. Ἔτι δὲ καὶ συλλέγεσθαί φησιν ἀνθρώπους ὡς ἐμὲ
πονηροὺς καὶ πολλούς, οἳ τὰ μὲν ἑαυτῶν ἀνηλώκασι, τοῖς
754 δὲ τὰ σφέτερα σώζειν βουλομένοις ἐπιβουλεύουσιν. ὑμεῖς δὲ
ἐνθυμήθητε πάντες, ὅτι ταῦτα λέγων οὐδὲν ἐμοῦ κατηγορεῖ
μᾶλλον ἢ τῶν ἄλλων ὅσοι τέχνας ἔχουσιν, οὐδὲ τῶν ὡς ἐμὲ
εἰσιόντων μᾶλλον ἢ τῶν ὡς τοὺς ἄλλους δημιουργούς. ἕκα-
στος γὰρ ὑμῶν εἴθισται προσφοιτᾶν, ὁ μὲν πρὸς [2]μυροπω-
λεῖον, ὁ δὲ πρὸς κουρεῖον, ὁ δὲ πρὸς σκυτοτομεῖον, ὁ δ᾽ [3]ὅποι
ἂν τύχῃ, καὶ πλεῖστοι μὲν ὡς [4]τοὺς ἐγγυτάτω τῆς ἀγορᾶς
755 κατεσκευασμένους, ἐλάχιστοι δὲ ὡς [5]τοὺς πλεῖστον ἀπέ-

[1] συνάρξαντας T. [2] μυροπώλιον· οἱ δὲ T. R. A. [3] ὅπη T. R. A. [4] τοὺς om. T. [5] οὐ T. τοὺς οὐ R.

Τοὺς ἤδη προβεβηκότας τῇ ἡλικίᾳ] Quod Lucas I. 7. dicit προβεβηκότες ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῶν. Lucianus simpliciter προβεβηκότες· τούτων τινὰ μάλιστα τῶν προβεβηκότων, Nigrino p. 34. et Abdicato p. 717. τότε μὲν νέον, νῦν δὲ ἤδη καὶ προβεβηκότα. Herodianus II. 27. de Nigro: ἦν δὲ αὐτὸς τὴν μὲν ἡλικίαν ἤδη μετρίως προβεβηκώς. Vide Josephum Ant. VII. 8. segm. 4. Xenophon Hellen. VI. p. 580. τοὺς προεληλυθότας ἤδη ταῖς ἡλικίαις. MARKLAND.

Ἑτέροις] Senibus puta. REISK.

Ἀμφότεροι] Senesque juvenesque. IDEM.

Τοὺς συνάρξαντας] Π. ὑπάρξαντας. ἤ, κατάρξαντας. H. STEPHAN. Ὑπάρξαντας. CONT. TAYLOR. MARKLAND. Mihi venit in mentem τοὺς βιαίων ἄρξαντας. Tutius tamen est visum Stephani auctoritatem sequi. REISK.

Ὥσπερ τί καλὸν ποιῶν] Forte: εἰπών. Eodem sensu ac istud Diog. Laertii in Aristippo: λέγεται χαρίεν τι εἰπεῖν. *fertur lepidum quiddam dixisse.* ἀστεῖα εἰπεῖν, Demosth. in Aristocratem. MARKLAND.

Κατεσκευασμένους] F. Κατεσκευασμένοι. SCAL. Π. κατῳκισμένους, ἐλάχιστοι δὲ ὡς τοὺς πλεῖστον ἀπέχοντας. H. STEPHAN. κατασκηνουμένους. CONT. Modo ἀπέχοντες, Scal. TAYLOR. Lege: ὡς τοὺς ἐγγυτάτω. Pro κατεσκευασμένους Stephanus conjicit κατῳκισμένους. si quid mutandum, rectius puto κατῳκημένους, a κατοικέομαι, non a κατοικίζομαι: de quorum differentia vide eruditiss. Perizonium ad Ælian. V. H. VIII. 5. Dion. Halicarnassensis Lib. de Thucyd. Idiom. citat istud Thucydidis

χοντας αὐτῆς. ὥστ᾽ εἴ τις ὑμῶν πονηρίαν καταγνώσεται
τῶν ὡς ἐμὲ εἰσιόντων, δῆλον ὅτι καὶ τῶν παρὰ τοῖς ἄλλοις
διατριβόντων· εἰ δὲ κἀκείνων, ἁπάντων Ἀθηναίων· ἅπαντες
γὰρ εἴθισθε προσφοιτᾶν καὶ διατρίβειν ἄλλου γέ που.

ζ'. Ἀλλὰ γὰρ οὐκ οἶδ᾽ ὅ τι δεῖ λίαν [1]με ἀκριβῶς ἀπο-
λογούμενον πρὸς ἓν ἕκαστον ὑμῖν [2]τῶν εἰρημένων, ἐνοχλεῖν
πλείω χρόνον. εἰ γὰρ ὑπὲρ τῶν μεγίστων εἴρηκα, τί δεῖ περὶ
τῶν ὁμοίως τούτῳ φαύλων σπουδάζειν; ἐγὼ δ᾽ ὑμῶν, ὦ
βουλή, δέομαι πάντων τὴν αὐτὴν ἔχειν περὶ ἐμοῦ διάνοιαν, 756
ἥνπερ καὶ πρότερον. μηδ᾽ οὗ [3]μόνου μεταλαβεῖν ἔδωκεν ἡ
τύχη μοι τῶν ἐν τῇ πατρίδι, τούτου διὰ τουτονὶ ἀποστερή-
σητέ με· μηδ᾽ ἃ πάλαι κοινῇ πάντες ἔδοτέ μοι, νῦν οὗτος
εἷς ὢν πείσῃ πάλιν ὑμᾶς ἀφελέσθαι. ἐπειδὴ γάρ, ὦ βουλή,
τῶν μεγίστων ἀρχῶν ὁ δαίμων [4]ἀπεστέρησεν ἡμᾶς, ἡ πόλις
ἡμῖν ἐψηφίσατο τοῦτο τὸ ἀργύριον, ἡγουμένη κοινὰς εἶναι
τὰς τύχας τοῖς ἅπασι καὶ τῶν κακῶν καὶ τῶν ἀγαθῶν.
πῶς οὖν οὐκ ἂν δειλαιότατος εἴην, εἰ τῶν μὲν καλλίστων 757

[1] μὲν T. R. A. [2] τῶν εἰρημένων, ὑμῖν A. [3] μόνον T. R. [4] ἐστέρησεν T.

lib. I. segm. 120. Τοὺς δ᾽ ἐν μεσογείᾳ μᾶλλον κατῳκημένους· pro κατῳκηκότας, inquit Ille: ad hunc locum appositissime. aliter tamen in nostris editionibus concipitur iste Thucydidis locus: nempe, τοὺς δὲ τὴν μεσογείαν μᾶλλον καὶ μὴ ἐν πόρῳ κατῳκημένους. Nihil tamen in hoc Lysiæ loco mutandum forte, propter similem, ut videtur, usum hujus vocis apud eundem Thucydidem lib. II. segm. 17. κατεσκευάσαντο δὲ καὶ ἐν τοῖς πύργοις τῶν τειχῶν πολλοί, καὶ ὡς ἕκαστός που ἐδύνατο. *multi vero etiam in ipsis murorum turribus domicilia sibi pararunt, et, prout quisque poterat.* Ubi Scholiastes: κατεσκευάσαντο· κατασκευὰς ἐποιήσαντο. Mox recte legit Stephanus ὡς τοὺς πλεῖστον ἀπέχοντας, pro ὡς οὐ πλεῖστον. Hunc locum illustrant ista Demosthenis in Aristogit. I. οὐδὲ προσφοιτᾷ πρός τι τούτων τῶν ἐν τῇ πόλει κουρείων, ἢ μυροπωλίων, ἢ τῶν ἄλλων ἐργαστηρίων οὐδὲ πρὸς ἕν. MARKLAND. et in edit. min. TAYLOR. Sub. τὰ δώματα, *qui sibi paraverunt domicilia.* AUGER.

Ἄλλου γέ που] Videtur ἄλλοι præponendum esse. *alii alibi.* ἄλλου γέ που, idem est atque ἐπί τινος τόπου ὁτουοῦν, ὅπου δήπουθεν. REISK.

Λίαν μὲν] Pro μὲν aut simplex με est sufficiendum, aut με νῦν. IDEM.

Πρὸς ἓν ἕκαστον ὑμῖν τῶν εἰρημένων, ἐνοχλεῖν πλείω χρόνον] Vox ὑμῖν non recte collocatur. poni debuit ita: τῶν εἰρημένων, ὑμῖν ἐνοχλεῖν (vel ἐνοχλεῖν ὑμῖν) πλείω χρόνον. Demosthenes in Midiam: φανερῶς μὲν οὐκ ἐνοχλούντων ἡμῖν. et infra: μηδὲν ὑμῖν ἐνοχλεῖν. Phrasis sæpe occurrit in S. Scriptis. Ἵνα μὴ ἐπὶ πλεῖόν σε ἐγκόπτω, eodem sensu, Act. XXIV. 4. MARKLAND.

Τούτῳ] Redit ad accusatorem. quæ tam sunt vilipendenda, atque hic ipse meus accusator levis homo est, et flocci non faciendus. REISK.

Οὗ μόνον μεταλαβεῖν] Scribe μόνου. Mox, pro εἷς ὤν, recte Schottus ὤν. MARKLAND, et in edit. min. TAYLOR.

Δικαιότατος] Ἀθλιώτατος. CONT. Labes hæc et sordes impurissima fugit Stephanum; nacta est Schottum nasutiorem paulo, sed, ni operæ potius quam homo sit accusandus, non multo in Græcis literis exercitatiorem: qui cum δειλότατος reponit, a scriptura longius, a mente Lysiæ sat longe certe abierit. TAYLOR. Schottus legit δειλότατος. non recte, opinor. est enim vox fere Poetica, *timidissimus, ignavissimus.* nonnunquam apud eos, *miserrimus*; sed nunquam, quod scio, scriptoribus prosaicis hac significatione usurpata. Sensui conveniret ἀθλιώτατος, ut Orat. VII. πάντων γὰρ ἀθλιώτατος ἂν γενοίμην, εἰ etc. Eodem sensu δείλαιος

καὶ μεγίστων διὰ τὴν συμφορὰν ἀπεστερημένος εἴην· ἃ δ' ἡ πόλις ἔδωκε προνοηθεῖσα τῶν οὕτως διακειμένων, διὰ τὸν κατήγορον ἀφαιρεθείην;

η'. Μηδαμῶς, ὦ βουλή, ταύτῃ [1] θῆσθε [2] τὴν ψῆφον. διὰ τί γὰρ ἂν καὶ τύχοιμι τοιούτων ὑμῶν; πότερον ὅτι δι' ἐμέ τις εἰς ἀγῶνα πώποτε καταστὰς ἀπώλεσε τὴν οὐσίαν; ἀλλ' οὐδ' ἂν εἷς ἀποδείξειεν. ἀλλ' ὅτι πολυπράγμων εἰμὶ καὶ θρασὺς καὶ φιλαπεχθήμων; ἀλλ' οὐ τοιαύταις ἀφορμαῖς τοῦ βίου πρὸς τὰ τοιαῦτα τυγχάνω χρώμενος. ἀλλ' ὅτι λίαν ὑβριστὴς καὶ βίαιος; [3] ἀλλ' οὐδ' ἂν αὐτὸς φήσειεν, εἰ μὴ βούλοιτο καὶ τοῦτο ψεύδεσθαι τοῖς ἄλλοις ὁμοίως. ἀλλ' ὅτι ἐπὶ τῶν Τριάκοντα γενόμενος ἐν δυνάμει κακῶς ἐποίησα πολλοὺς τῶν πολιτῶν; ἀλλὰ μετὰ τοῦ ὑμετέρου πλήθους ἔφυγον εἰς Χαλκίδα τὴν ἐπ' Εὐρίπῳ, καὶ ἐξόν μοι
758 μετ' ἐκείνων ἀδεῶς πολιτεύεσθαι, μεθ' ὑμῶν εἱλόμην κινδυνεύειν ἀπάντων. μὴ τοίνυν, ὦ βουλή, μηδὲν ἡμαρτηκὼς ὁμοίως ὑμῶν τύχοιμι τοῖς πολλὰ ἠδικηκόσιν, ἀλλὰ τὴν αὐτὴν ψῆφον θέσθε περὶ ἐμοῦ ταῖς ἄλλαις βουλαῖς, ἀναμνησθέντες ὅτι οὔτε χρήματα διαχειρίσας τῆς πόλεως δίδωμι λόγον αὐτῶν, οὔτε ἀρχὴν ἄρξας οὐδεμίαν εὐθύνας ὑπέχω νῦν αὐτῆς, ἀλλὰ περὶ ὀβολοῦ μόνον ποιοῦμαι τοὺς λόγους. καὶ οὕτως ὑμεῖς μὲν τὰ δίκαια γνώσεσθε πάντες, ἐγὼ δὲ τούτων ὑμῖν τυχὼν ἕξω τὴν χάριν· οὗτος δὲ τοῦ λοιποῦ μαθήσεται μὴ τοῖς ἀσθενεστέροις ἐπιβουλεύειν, ἀλλὰ τῶν ὁμοίων αὐτῷ περιγίνεσθαι.

[1] θέσθε T. R. A. [2] τῇ ψήφῳ T. [3] ἀλλ' om. T. R. A.

apud alios invenio. unde hic forte scribendum δειλαιότατος εἴην. Sed quid moror? verum puto οἰκτρότατος, *miserrimus*, vel *miseratione dignissimus*. Demosthenes dixisset: πῶς οὖν οὐκ ἂν οἰκτρότατα πάντων ἐγὼ πεπονθὼς εἴην, εἰ etc. Orat. πρὸς Εὐβουλίδην. Litera δ, amisso apice, in ο migrat, et vice versa. unde apud Demosthenem Orat. I. contra Steph. §. ις'. pro τὰ τῆς φύσεως δίκαια ἀναιρεῖ, nunc legitur, φύσεως οἰκεῖα. Contra, apud Dinarchum adv. Demosth. p. 95. pro τῆς δόξης τῆς δικαίας, legendum puto τῆς οἰκείας. Apud Max. Tyrium Dissert. XXI. p. 216. Ed. Davis. nunc legitur ἄσκει pro δοκεῖ· τοῦτό μοι δοκεῖ καὶ Ἡσίοδος αἰνίττεσθαι· ita scribendum, non ἄσκει, et αἰνίττεται. MARKLAND.

Ταύτῃ] *hanc in partem.* REISK.

Τῇ ψήφῳ] Τὴν ψῆφον. CONT. TAYLOR. Scribendum: ταύτην θέσθε τὴν ψῆφον. ut infra: ἀλλὰ τὴν αὐτὴν ψῆφον θέσθε περὶ ἐμοῦ ταῖς ἄλλαις βουλαῖς. et ita passim Noster, et Demosthenes, etc. MARKLAND.

Κινδυνεύειν ἀπάντων] Interpone ἐνδεής. *indigens rerum omnium.* REISK.

Ὁμοίως] Ὁμοίων. CONT.

Ὀβολοῦ] Τριωβόλου. IDEM.

Ἐγὼ δὲ τούτων ὑμῖν τυχὼν etc.] Lege: τοιούτων ὑμῶν τυχών. ita supra: διὰ τί γὰρ ἂν καὶ τύχοιμι τοιούτων ὑμῶν; *quare enim vos taliter affectos experirer?* MARKLAND. et in edit. min. TAYLOR. τούτων redit ad τὰ δίκαια. et ὑμῖν cohæret cum ἕξω χάριν. locus hic bene habet. REISK. AUGER.

Τῶν ὁμοίων αὐτῷ] Id est, validos et robustos, ut ipse est, vincere. REISK.

ΛΥΣΙΟΥ
ΔΗΜΟΥ ΚΑΤΑΛΥΣΕΩΣ
ΑΠΟΛΟΓΙΑ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Quidam sub dominatu trigintavirali Athenis se continuit. Restituta rep. insimulatur adjuvandæ Tyrannidis. Defensio egregia, luculenta, et Lysiæ nomine dignissima.

Pag. ed. H. Steph. 171. 3 α'. ΥΜΙΝ μὲν πολλὴν συγγνώμην ἔχω, ὦ ἄνδρες δικα- Pag. ed. Reisk. 759
σταί, ἀκούουσι τοιούτων λόγων καὶ ἀναμιμνησκομένοις τῶν γεγενημένων, [1] εἰ ὁμοίως ἅπασιν [2] ὀργίζεσθε τοῖς ἐν ἄστει μείνασι· τῶν δὲ κατηγόρων θαυμάζω, οἳ, ἀμελοῦντες τῶν οἰκείων, τῶν ἀλλοτρίων ἐπιμελοῦνται· οἳ, σαφῶς εἰδότες τοὺς [3] μηδὲν ἀδικοῦντας καὶ τοὺς πολλὰ ἐξημαρτηκότας,
ζητοῦσι κερδαίνειν [4] ἢ ὑμᾶς πείθειν περὶ ἁπάντων ἡμῶν τὴν 760
γνώμην ταύτην ἔχειν. εἰ μὲν οὖν οἴονται, ἃ ὑπὸ τῶν Τριάκοντα γεγένηνται τῇ [5] πόλει, ἐμοῦ κατηγορηκέναι, ἀδυνά-

[1] εἰ om. T. R. A. [2] ὀργίζεσθαι T. R. A. [3] μὴ T. R. [4] καὶ A. [5] πόλει διεξελθεῖν μᾶλλον, ἢ ἐμοῦ A.

Οἱ ἀμελοῦντες] Mallem: εἰ ἀμελοῦντες. idem quod ὅτι. Centies ita loquitur Noster. Demosthenes in Leptin. πολλὰ δὲ θαυμάζων Λεπτίνου — ἓν μάλιστα τεθαύμακα, εἰ ἀγνοεῖ etc. MARKLAND.

Οἳ σαφῶς] Ego loco hujus secundi οἳ, non illius primi, malim εἰ legi, prius illud οἳ mihi recte videtur habere. REISK.

Μὴ ἀδικοῦντας] Malim μηδὲν ἀδικ. ob insequens πολλὰ, cui opponitur. IDEM.

Τὴν γνώμην ταύτην] Τὴν γνώμην τὴν αὐτήν. CONT. Legendum est hoc modo: καὶ ὑμᾶς πείθειν περὶ ἁπάντων ἡμῶν τὴν γνώμην ταὐτὴν ἔχειν: minima cum lectionis varietate, sed sensus maxima. TAYLOR. Ταὐτὴν pro τὴν αὐτὴν Græcis est inauditum. recte videtur habere τὴν γνώμην ταύτην. respicit ad illa initio orationis, ὁμοίως ἅπασιν ὀργίζεσθαι. Est igitur *hoc esse animo* idem atque *pariter omnibus nobis succensere.* Verum in illis prioribus vitium est. mihi placet sic legi: κερδαίνειν μᾶλλον, ἢ πείθειν ὑμᾶς οὐ περὶ πάντων. *student potius quæstum facere, quam vobis persuadere ut de nobis omnibus idem ne sentiatis.* REISK.

Οὖν οἴονται] Imo vero οὖν οὐκ οἴονται. quod si igitur, cum scelera xxx. tyrannorum exsequuntur, ea ab accusatione mei sejungunt, ad eamque nil ista pertinere existimant (vel aliis verbis: si nolunt videri me accusare velle, sed triginta tyrannos): admodum eos infantes et indisertos aio esse. Particulam infitiantem addendam esse, patet ex opposito εἰ δὲ, ὡς ἐμοί τι προσῆκον. IDEM.

Τῇ πόλει] Post hoc vocabulum, aut circa, deesse videtur λέγοντες, et διεξιόντες, vel simile quoddam participium. IDEM.

Ἐμοῦ κατηγορηκέναι] Lege: ὁμοῦ κατη-

761 τους αὐτοὺς ἡγοῦμαι λέγειν· οὐδὲ γὰρ πολλοστὸν μέρος τῶν
ἐκείνοις πεπραγμένων εἰρήκασιν· εἰ δὲ ὡς ἐμοί τι προσῆκον
περὶ αὐτῶν ποιοῦνται τοὺς λόγους, [1] ἀποδείξω τούτους μὲν
[2] ἅπαντας ψευδομένους, ἐμαυτὸν δὲ τοιοῦτον ὄντα οἷόσπερ
ἂν τῶν ἐκ [3] Πειραιῶς [4] [ὁ] βέλτιστος ἐν ἄστει μείνας ἐγένετο.
762 δέομαι δ' ὑμῶν, ὦ ἄνδρες δικασταί, μὴ τὴν αὐτὴν γνώμην
ἔχειν τοῖς συκοφάνταις. τούτων μὲν γὰρ ἔργον ἐστὶ καὶ τοὺς
μηδὲν ἡμαρτηκότας εἰς αἰτίαν καθιστάναι· ἐκ τούτων γὰρ
ἂν μάλιστα [5] χρηματίζοιντο· ὑμέτερον δὲ τοῖς μηδὲν ἀδι-
κοῦσιν ἐξ ἴσου τῆς πολιτείας μεταδιδόναι· οὕτω γὰρ ἂν
τοῖς καθεστηκόσι πράγμασι πλείστους συμμάχους ἔχοιτε.
ἀξιῶ δέ, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἐὰν ἀποφανῶ συμφορᾶς μὲν
μηδεμιᾶς αἴτιος γεγενημένος, πολλὰ δὲ κἀγαθὰ εἰργασμέ-
νος τὴν πόλιν καὶ τῷ σώματι καὶ τοῖς χρήμασι, ταῦτα
γοῦν μοι παρ' ὑμῶν ὑπάρχειν, ὧν οὐ μόνον τοὺς εὖ πεποι-
763 ηκότας ἀλλὰ καὶ τοὺς μηδὲν ἀδικοῦντας τυγχάνειν δίκαιόν
ἐστι.

[1] ἀποδεῖξαι T. R. [2] ἅπαντα A. [3] Πειραιέας A. [4] ὁ om. T. R. uncos om. A. [5] χρηματίζειν· τὸ T. R. χρηματίσειαν· τὸ A.

γορηκέναι. OMNIA SIMUL *in accusatione posuisse, vel ostendisse.* Hoc postulat Argumentatio: hinc enim pendet Ratio subsequens, οὐδὲ γὰρ πολλοστὸν μέρος etc. Et, quod ad seipsum attinet, in posteriori membro hujus sententiæ diluit: εἰ δὲ ὡς ἐμοί τι προσῆκον etc. Mox, pro ἀποδεῖξαι recte Stephanus ἀποδείξω: et paullo post χρηματίσειαν Idem pro χρηματίζειν. MARKLAND.

Ἀποδεῖξαι κ. τ. λ.] Π. ἀποδείξω τούτους μὲν ἅπαντα ψευδομένους. H. STEPHAN. ἀποδείξω. CONT. Istud ἅπαντα quidem non displicet: verum ἀποδείξω est saltem minus necessarium. Εἰ μὲν οὖν οἴονται — ἀδυνάτους αὐτοὺς ἡγοῦμαι λέγειν — εἰ δὲ — ἀποδεῖξαι τούτους κ. τ. λ. Unus est ambitus sententiæ: constructio una. Vide tamen interea, quam miserrime funestavit honestam orationem festinans nimium aut nimium æquo cubile cogitans Interpres alter: *me vero non inferiorem optimo eorum, qui ex Piræo profecti in urbe commorantur.* TAYLOR. Post hunc infinitivum ἀποδεῖξαι videtur βούλομαι deesse. REISK.

Βέλτιστος] Imo vero ὁ βέλτιστος. IDEM.

Χρηματίζειν] Π. χρηματίσειαν. H. STEPHAN. Aut ante aut post χρηματίζειν deest εἰδῶσι, vel εἰώθασι, vel πεφύκασι. REISK.

Ἀποφανῶ] Imo vero duobus vocabulis ἀπολογούμενος φανῶ. *si e mea mei defensione constiterit.* IDEM.

Οὐ μόνον τοὺς εὖ πεποιηκότας, ἀλλὰ καὶ τοὺς μηδὲν ἀδικοῦντας] Sententia invertitur, a Majoribus ad Minora delabens; contra quam fieri oportuit. Lege: οὐ μόνον τοὺς μηδὲν ἀδικοῦντας, ἀλλὰ καὶ τοὺς εὖ πεποιηκότας τυγχάνειν δίκαιόν ἐστι. Dicit: Se non solum impunitatem, sed laudem quoque et præmia mereri. At quam absurde dixerit: Se non solum præmia, sed etiam Impunitatem, mereri! MARKLAND. Bene habere locus hic videtur. Non satis attendit Marklandus ad particulam γοῦν. Explicabo Lysiæ sententiam verbis aliquanto minus elegantibus, at planioribus. Dixit idem, atque si ego dicam hoc modo: ἀξιῶ ταῦτα γοῦν ἐμοὶ παρ' ὑμῶν τυγχάνειν, ὧν τυγχάνειν δίκαιόν ἐστι τοὺς μηδὲν ἀδικοῦντας, ἵνα μὴ εἴπω, ὅτι καὶ τούτων ἐμὲ τυγχάνειν ἀξιῶ, ὧν τυγχάνειν δίκαιόν ἐστι τοὺς εὖ ὑμᾶς πεποιηκότας. *postulo jus a vobis solummodo illud, quod adipisci par est nullius culpæ reos; nam illud jus postulare nunc insuper habebo, quod debetur a vobis illis, si qui bene de vobis meriti sint.* Vide, num durities vulgatæ molliri possit μόνον in versum proximum inferiorem deducendo, et pone ἀδικοῦντας collocando. quo facto καὶ (in illis ἀλλὰ καὶ τοὺς) cum μόνον cohærebit, et καὶ μόνον nihil erit aliud, quam simplex μόνον. Vel est pro οὐχ ὅτι. REISK.

β'. Μέγα μὲν οὖν ἡγοῦμαι τεκμήριον εἶναι, ὅτι εἴπερ ἐδύναντο οἱ κατήγοροι ἰδίᾳ με ἀδικοῦντα ἐξελέγξαι, οὐκ ἂν τὰ τῶν Τριάκοντα ἁμαρτήματα ἐμοῦ κατηγόρουν, οὐδ' ἂν ᾤοντο χρῆναι ὑπὲρ τῶν ἐκείνοις πεπραγμένων ἑτέρους διαβάλλειν, ἀλλ' αὐτοὺς τοὺς ἀδικοῦντας τιμωρεῖσθαι· [1] νυνὶ δὲ νομίζουσι τὴν πρὸς ἐκείνους ὀργὴν ἱκανὴν εἶναι καὶ τοὺς μηδὲν κακὸν εἰργασμένους ἀπολέσαι. ἐγὼ δὲ οὐχ ἡγοῦμαι δίκαιον εἶναι, οὔτε εἴ τινες τῇ πόλει πολλῶν ἀγαθῶν αἴτιοι γεγένηνται, ἄλλους τινὰς ὑπὲρ τούτων τιμὴν ἢ χάριν κομίσασθαι παρ' ὑμῶν, οὔτ' εἴ τινες πολλὰ κακὰ εἰργασμένοι εἰσίν, εἰκότως ἂν δι' ἐκείνους τοὺς μηδὲν ἀδικοῦντας ὀνείδους καὶ διαβολῆς τυγχάνειν· ἱκανοὶ γὰρ οἱ ὑπάρχοντες ἐχθροὶ τῇ πόλει καὶ μέγα κέρδος νομίζοντες εἶναι τοὺς ἀδίκως ἐν ταῖς διαβολαῖς καθεστηκότας.

γ'. Πειράσομαι δ' ὑμᾶς διδάξαι, οὓς ἡγοῦμαι τῶν πολι-
τῶν προσήκειν ὀλιγαρχίας ἐπιθυμεῖν καὶ δημοκρατίας. ἐκ 764
τούτου γὰρ καὶ ὑμεῖς γνώσεσθε, κἀγὼ περὶ ἐμαυτοῦ τὴν
ἀπολογίαν ποιήσομαι, ἀποφαίνων ὡς οὔτε ἐξ ὧν ἐν δημο-
κρατίᾳ οὔτε ἐξ ὧν ἐν ὀλιγαρχίᾳ πεποίηκα, οὐδέν μοι προσ-
ῆκον κακόνουν εἶναι τῷ πλήθει τῷ ὑμετέρῳ. πρῶτον μὲν οὖν
ἐνθυμηθῆναι χρή, ὅτι οὐδείς ἐστιν ἀνθρώπων φύσει οὔτε
ὀλιγαρχικὸς οὔτε δημοκρατικός, ἀλλ' ἥτις ἂν ἑκάστῳ 765
πολιτεία [2] συμφέρῃ, ταύτην προθυμεῖται [3] καθιστάναι·
ὥστε οὐκ ἐλάχιστον ἐν ὑμῖν ἐστι μέρος ὡς πλείστους ἐπι-
θυμεῖν τῶν παρόντων νυνὶ πραγμάτων. καὶ ταῦτα ὅτι οὕτως

[1] νῦν T. R. A. [2] μὴ συμφέρῃ T. R. A. [3] μεθιστάναι T. R. A.

Οὓς ἡγοῦμαι] Vel οἷς rectius, quoniam refertur ad προσήκειν. TAYLOR. Scribe οἷς, ut ἐμοὶ προσῆκον supra et infra. MARKLAND. Bene habet hic locus. Idem est ac si dixisset: οὕς, ὡς ἔγωγε ἡγοῦμαι, ὀλιγαρχίας, καὶ πάλιν αὖ οὓς δημοκρατίας ἐπιθυμεῖν προσήκει. REISK.

Καὶ δημοκρατίας] Καὶ οὓς δημοκρ. CONT.

Γνώσεσθε] Post γνώσεσθε videtur μᾶλλον deesse, et post ἐμαυτοῦ σαφεστέραν, aut βεβαιοτέραν, aut tale quid. REISK.

Προσῆκον] Ὡς — οὐδέν μοι προσήκοι vel προσῆκεν. Ita lege. TAYLOR. Mallem, προσῆκεν, vel προσήκοι. nisi omittas ὡς. MARKLAND.

Οὐδείς ἐστιν ἀνθρώπων φύσει οὔτε ὀλιγαρχικὸς, οὔτε δημοκρατικὸς, etc.] Exscribit hanc sententiam Isocrates Orat. de Pac. p. 367. γνόντες, ὅτι φύσει μὲν οὐδεὶς οὐδέτερον τούτων (i. e. neque δημοτικὸς, neque ὀλιγαρχικὸς) ἐστίν· ἐν ᾗ δ' ἂν ἕκαστοι τιμῶνται, ταύτην βούλονται καθιστάναι τὴν πολιτείαν. Unde etiam firmatur MS. lectio in iis, quæ sequuntur apud Nostrum: πολιτεία μὴ συμφέρῃ, ταύτην προθυμεῖται μεθιστάναι. ubi MS. omittit μὴ, et pro μεθιστάναι habet καθιστάναι: plane quemadmodum in Isocrate. Philo Judæus quoque hanc γνώμην scriptis suis inseruit. Sed locus memoriæ non occurrit. MARKLAND.

Ἀλλ' ἥτις κ. τ. λ.] Codd. Steph. et Coisl. lectionem non minus commodam præferunt: ἀλλ' ἥτις ἂν ἑκάστῳ πολιτεία συμφέρῃ, ταύτην προθυμεῖται καθιστάναι. TAYLOR.

ἔχει, οὐ χαλεπῶς ἐκ τῶν πρότερον γεγενημένων μαθήσεσθε. σκέψασθε γάρ, ὦ ἄνδρες δικασταί, τοὺς προστάντας ἀμφοτέρων [1][τῶν] πολιτειῶν, ὁσάκις δὴ μετεβάλοντο. οὐ Φρύνιχος μὲν καὶ Πείσανδρος καὶ οἱ μετ' ἐκείνων δημαγωγοί, ἐπειδὴ πολλὰ εἰς ὑμᾶς ἐξήμαρτον, τὰς περὶ τούτων δείσαντες τιμωρίας τὴν προτέραν ὀλιγαρχίαν κατέστησαν,
766 πολλοὶ δὲ τῶν Τετρακοσίων μετὰ τῶν ἐκ [2]Πειραιῶς συγκατ-
767 ῆλθον, ἔνιοι δὲ τῶν ἐκείνους ἐκβαλόντων αὐτοὶ [3]αὐτῶν τῶν
Τριάκοντα ἐγένοντο; εἰσὶ δὲ οἵτινες τῶν Ἐλευσῖνάδε ἀπο- 172. 1
γραψαμένων, ἐξελθόντες μεθ' ὑμῶν, ἐπολιορκοῦντο μετ' αὐτῶν. οὔκουν χαλεπὸν γνῶναι, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὅτι οὐ

[1] τῶν om. T. R. uncos om. A. [2] Πειραιέως A. [3] αὐτοῖς T. αὖθις R.

Ἀμφοτέρων πολιτειῶν] Interponi velim articulum τῶν. REISK.

Μετ' ἐκεῖνον] Dudum correxeram μετ' ἐκείνων. accedit auctoritas cod. Coislin. TAYLOR. Lege: μετ' ἐκείνων. *cum illis*, scil. Phrynicho et Pisandro. MARKLAND.

Τριακοσίων] Ita Edit. Steph. credo sua ipsius divinatione sola. Noster enim Codex, Codd. item Aldini τετρακοσίων, ut legi debet. Agitur sc. de priori dominatione cccc virorum: Οὐ Φρύνιχος μὲν καὶ Πείσανδρος — τὴν προτέραν ὀλιγαρχίαν κατέστησαν; sed annon multi ex eo numero: πολλοὶ δὲ τῶν τετρακοσίων μετὰ τῶν ἐκ Πειραιῶς συγκατῆλθον; Quo jure hic nobiscum egit Stephanus, neque hic solum, verum etiam in iis, quæ sequuntur, orationibus, ego plane divinare nequeo; neque novi ccc istos homunciones, quos illi visum est obtrudere contra Manuscriptorum fidem, contra rationem et contra historiam. Atqui profecto oportuit tot novos homines in familiaritatem publicam adducentem aliqua saltem commendasse oratione. Eos si nullo præconio ornandos, at digito tamen commonstrandos fuisse oportuit. Tu interea et de illorum celebritate et de nostra fide securus ne verbum unum addidisti. Non putarim te de tyrannide trigintavirali cogitasse, atque inter oscitandum τοὺς τριάκοντα et τοὺς τριακοσίους confudisse (quod nonnullis non mediocris in literis famæ accidisse video). Suadet quidem loci natura, ut hoc credam: prohibet tamen tua in Græcis diligentia exercitatissima. Ceterum *tercentumvirale* neque collegium neque classem ex Atticis monumentis novi, quæ te expediat. Erat profecto sodalitium navibus instruendis hominum ccc, de quo Poll. VIII. 9., Sigon. de rep. Athen. IV. 4., et Vales. ad Harpocr. in Συμμορία. Verum hoc sub Demosthene institutum nihil ad hanc causam pertinere posse videtur. Inclinata quoque rep. et Romanis rerum Græcarum dominis, de Senatu ccc Athenis aliquid memoriæ proditum est.

ΤΟΝ. ΛΑΜΠΡΟΤΑΤΟΝ.
ΑΝΘΥΠΑΤΟΝ. ΤΗϹ. ΕΛΛΑΔΟϹ.
ΡΟΥΦΙΟΝ. ΦΗϹΤΟΝ. ΚΑΙ. ΑΡΕ-
ΟΠΑΓΙΤΗΝ. Η. ΕΞ. ΑΡΕΟΠΑΓΟΥ.
ΒΟΥΛΗ. ΚΑΙ. Η. ΒΟΥΛΗ.
ΤΩΝ. ΤΡΙΑΚΟϹΙΩΝ. ΚΑΙ. Ο.
ΔΗΜΟϹ. Ο. ΑΘΗΝΑΙΩΝ. ΕΥΝΟ-
ΙΑϹ. ΕΝΕΚΑ. ΚΑΙ. ΕΥΕΡΓΕ-
ΣΙΑΣ. ΤΗΣ. ΠΕΡΙ. ΤΗΝ. ΠΟΛΙΝ.
ΑΝΕϹΤΗϹΕΝ. ΠΡΟΝΟΥΝΤΟϹ. (lege ΠΡΟ-
ΦΛΑΒΙΟΥ. ΠΡΥΛΑΔΟΥ. [ΝΟΟΥΝΤΟΣ)
ΑΛΟΥ. ΔΙΑ. ϹΕΜΝΟΤΑΤΟΥ.
ΑΡΧΟΝΤΟϹ.

Spon. Miscell. Erud. Antiq. et Gruter. Sed hoc serius longe. TAYLOR. * Prior scriptura erat τῶν τετρακοσίων, et hic et infra. mutavit Stephanus et admisit in Contextum τῶν τριακοσίων (quod et fecit ter Orat. XXX. et ter in una pagina Andocidis Orat. de Reditu suo, p. 21.) contra veritatis et historiæ fidem. nulla enim Historiæ Atticæ pars notior est ea, quæ agit de *Quadringentis*, et eos subsecutis *Triginta-viris*. Centies in his Orationibus facta eorum mentio. ut mirum sit, quid spectans hoc admiserit Stephanus. Nulli erant, quod sciam, *Trecenti* illustres in Repub. Atheniensium ante Demosthenis πολιτείαν. MARKLAND.

Αὐτοὶ αὐτοῖς τῶν τριάκοντα] Fort. αὐτοὶ αὐτῶν τῶν τριάκ. TAYLOR. αὐτοὶ αὖθις τῶν τριάκ. CONT. Nisi delendum sit αὐτοῖς, legendum: αὐτοὶ αὐτῶν τῶν τριάκοντα. nonnulli ex iis, qui *Quadringentos* expulerunt, ipsi postea ex *ipsis Triginta* fuerunt. MARKLAND.

περὶ πολιτείας εἰσὶν αἱ πρὸς ἀλλήλους διαφοραί, ἀλλὰ περὶ τῶν ἰδίᾳ συμφερόντων ἑκάστῳ. ὑμᾶς οὖν χρὴ ἐκ τούτων δοκιμάζειν τοὺς πολίτας, σκοποῦντας μὲν ὅπως [1]ἦσαν ἐν τῇ δημοκρατίᾳ πεπολιτευμένοι, ζητοῦντας δὲ εἴ τις αὐτοῖς ἐγίνετο ὠφέλεια [2]τῶν πραγμάτων μεταπεσόντων· οὕτω γὰρ [3]ἂν δικαιοτάτην κρίσιν περὶ αὐτῶν [4]ποιῆσθε.

δ'. Ἐγὼ τοίνυν ἡγοῦμαι, ὅσοι μὲν ἐν τῇ δημοκρατίᾳ
ἄτιμοι ἦσαν, εὐθύνας δεδωκότες ἢ τῶν ὄντων ἀπεστερημένοι 768
ἢ ἄλλῃ τινὶ συμφορᾷ τοιαύτῃ κεχρημένοι, προσήκειν αὐτοῖς ἑτέρας ἐπιθυμεῖν πολιτείας, ἐλπίζοντας τὴν μεταβολὴν ὠφέλειάν τινα αὐτοῖς ἔσεσθαι· ὅσοι δὲ τὸν δῆμον πολλὰ κἀγαθὰ εἰργασμένοι εἰσί, κακὸν δὲ μηδὲν πώποτε, ὀφείλεται δὲ αὐτοῖς χάριν κομίσασθαι παρ' ὑμῶν μᾶλλον ἢ δοῦναι δίκην τῶν πεπραγμένων, οὐκ ἄξιον τὰς [5]κατὰ τούτων [6]ὑποδέχεσθαι διαβολάς, οὐδ' ἂν πάντες οἱ τὰ τῆς πόλεως
πράττοντες ὀλιγαρχικοὺς αὐτοὺς φάσκωσιν εἶναι. ἐμοὶ τοί- 769
νυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, οὔτ' ἰδίᾳ οὔτε δημοσίᾳ συμφορὰ ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ οὐδεμία πώποτε ἐγένετο, ἀνθ' ἧς τινὸς ἂν προθυμούμενος τῶν παρόντων κακῶν ἀπαλλαγῆναι ἑτέ-

[1] εἰσὶν A. [2] τῶν om. T. [3] ἂν εἴη T. R. A. [4] ποιεῖσθαι T. R. A. [5] περὶ A. om. T. R. [6] ἀποδέχεσθαι A.

Εὐθύνας δεδωκότες] Lege: εὐθύνας οὐ δεδωκότες. *qui rationes non reddiderant*. Infra: πολλὰς δὲ ἀρχὰς ἄρξαντες, οὐδεμιᾶς εὐθύνην διδόασιν. et Orat. XXX. μόνος οὗτος τῶν ἀρξάντων εὐθύνας οὐκ ἔδωκεν. unde jurabant Heliastæ: οὐδὲ ἀρχὴν καταστήσω ὥς γε ἄρχειν ὑπεύθυνον ὄντα ἑτέρας ἀρχῆς. citatur a Demosthene in Timocratem. Mox, παρ' ὑμῶν, pro ὑμῖν, recte Stephanus. ita infra: χάριτος παρ' αὐτῶν ἠξίουν τυγχάνειν. Paullo ante, pro εἴ τις, MS. bene, ἥτις. ut et ἂν ποιῆσθε, pro ἂν εἴη ποιεῖσθαι. MARKLAND. Bene habet h. l. sententia est; qui e ratione gesti muneris infamia notati fuerunt. quasi dixisset: ὅσοι ἠτιμώθησαν ἐκ τοῦ φαῦλοι πεφηνέναι ἐν τῇ ἀποδόσει τῶν εὐθυνῶν. REISK.

Ἐλπίζοντας] Ἐλπίζουσι. CONT. Quod malim. AUGER.

Παρ' ὑμῖν] Π. ὑμῶν. H. STEPHAN. CONT. Recte. Præcessit enim modo: χάριν κομίσασθαι παρ' ὑμῶν. TAYLOR.

Ὑποδέχεσθαι] Ὑποδέχεσθαι διαβολάς, κατηγορίας, ἀπολογίας etc. credo, non dici solet, saltem non ea solennitate, qua ἀποδέχεσθαι. N. de Aristoph. pecun. Τοὺς ἐλέγχους ἤδη θέλοντες ἀποδέχεσθε. Et c. Nicomach. Δίκαιον περὶ τῶν τοιούτων — κατηγορίας ἀποδέχεσθαι. Et c. Alcibiad. Ἐπειδὴ γὰρ τῶν ἀπολογουμένων ἀποδέχεσθαι λεγόντων κ. τ. λ. Et in oratione de Vulnere ex industr. Ὥσθ' ὑμῖν προσήκει μὴ ἀποδέχεσθαι αὐτοῦ κ. τ. λ. Isocr. de permutat. Ὥστε τῶν μὲν αἰτιωμένων ὅ, τι ἂν λέγωσιν ἀποδέχεσθαι. atque paucissimis fere interjectis: ὁρῶ γὰρ ὑμᾶς μὲν λίαν ταχέως ἀποδεχομένους τὰς αἰτίας καὶ τὰς διαβολάς. Andoc. de Myster. Εἰ οὖν γνώσονται ὑμᾶς ἀποδεχομένους τὰς κατηγορίας κ. τ. λ. Lycurg. c. Leocrat. οὐχ ἡγοῦμαι δεῖν ἀποδέχεσθαι ταύτην τὴν ἀπολογίαν. Ex quibus omnibus et infinitis aliis, quæ adduci possent, constat ἀποδέχεσθαι eum animi affectum significare, quo aliquid comprobamus, judiciique nostri calculo confirmamus. Ita Athen. l. 1. Ὁ δὲ παρὰ Φαίαξι Δημόδοκος ᾄδει Ἄρεος καὶ Ἀφροδίτης συνουσίαν, οὐ διὰ τὸ ἀποδέχεσθαι τὸ τοιοῦτον πάθος, ἀλλ' ἀποτρέπων αὐτοὺς παρανόμων ὀρέξεων. TAYLOR.

Ἰδία οὔτε δημοσία] Π. ἰδίᾳ οὔτε δημοσίᾳ. H. STEPHAN.

ρων ἐπεθύμουν πραγμάτων. ἐτριηράρχησα μὲν γὰρ πεντάκις, καὶ τετράκις νεναυμάχηκα, καὶ εἰσφορὰς ἐν τῷ πολέμῳ πολλὰς εἰσενήνοχα, καὶ τἄλλα λελειτούργηκα οὐδενὸς χεῖρον τῶν πολιτῶν. καίτοι διὰ τοῦτο πλείω τῶν ὑπὸ τῆς
770 πόλεως [1] προσταττομένων [2] ἐδαπανώμην, ἵνα καὶ βελτίων ὑφ' ὑμῶν νομιζοίμην, καὶ, εἴ πού μοί τις συμφορὰ γένοιτο, ἄμεινον ἀγωνιζοίμην. ὧν ἐν τῇ ὀλιγαρχίᾳ ἁπάντων ἀπεστερούμην· οὐ γὰρ τοὺς τῷ πλήθει ἀγαθοῦ τινὸς αἰτίους γεγενημένους χάριτος παρ' αὐτῶν ἠξίουν τυγχάνειν, ἀλλὰ τοὺς πλεῖστα κακὰ ὑμᾶς εἰργασμένους εἰς τὰς τιμὰς καθ-
771 ίστασαν, ὡς ταύτην παρ' ἡμῶν πίστιν εἰληφότες. ἃ χρὴ πάντας ἐνθυμουμένους μὴ τοῖς τούτων λόγοις πιστεύειν, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν ἔργων σκοπεῖν ἃ ἑκάστῳ τυγχάνει πεπραγμένα. ἐγὼ γὰρ, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, οὔτε ἐπὶ τῶν Τετρακοσίων ἐγενόμην· ἢ τῶν κατηγόρων ὁ βουλόμενος παρελθὼν ἐλεγξάτω· οὐ τοίνυν οὐδ' ἐπειδὴ [3] οἱ δέκα κατέ-

[1] πραττομένων T. [2] ἐδαπανῶμεν T. R. ἐδαπάνων A. [3] οἵδε κατέστησαν T. A.

Πραττομένων ἐδαπανῶμεν] Π. προσταττομένων ἐδαπανώμην. H. STEPHAN. Recte. Vide ad Orat. XIV. de mutatione vocum πράττεσθαι et προστάττεσθαι. Paulo post pro ἁπάντων ἀπεστερούμην, scribe, ἁπάντων ἂν ἀπεστερούμην. MARKLAND. Vide quæ diximus ad or. c. Alcibiad. TAYLOR. ἐδαπάνων. CONT. Aut ἐδαπάνων in prima persona singularis, aut, cum Stephano, ἐδαπανώμην in medio est leg. REISK.

Παρ' αὐτῶν ἠξίουν] Tametsi nominati non sunt, ad quos hæc pluralia redeunt, sententia tamen ipsa satis prodit oligarchicos designari. IDEM.

Παρ' ἡμῶν] Παρ' αὐτῶν. CONT. Lege: παρ' αὐτῶν. TAYLOR. Ἡμῶν est longe extra rem. melius foret παρ' ἐκείνων, vel ὁμοίων, vel ξένων. Sequitur: μὴ τοῖς τούτων λόγοις πιστεύειν, etc. Mysonis hoc est dictum: Μὴ ἐκ τῶν λόγων τὰ πράγματα, ἀλλ' ἐκ τῶν πραγμάτων τοὺς λόγους ζητεῖν. apud Diog. Laertium in Vita Mysonis. Cui dicto alludit Max. Tyrius Diss. XV. in narratione congressus Anacharsidis et Mysonis: ἠγάσθη μάλα τοῦ Ἕλληνος ξένου (Mysonis) ὁ Ἀνάχαρσις τὴν ἀφθονίαν τῶν ἔργων, καὶ τὴν φειδὼ τῶν λόγων. Matthæus VII. 21. Οὐ πᾶς ὁ λέγων, Κύριε, Κύριε, etc. ἀλλ' ὁ ποιῶν etc. MARKLAND. Vulgata potest ita defendi, ut accipiatur prout si dictum fuisset: ab illis numeri nostri, qui cum ipsis facerent. Sententia est: quasi, quicunque suas ad partes accessisset, eo eum sibi benevolentiorem atque fideliorem habuissent, quo plura vulnera reip. imposuisset. REISK. Sed potest retineri ἡμῶν, quum ipse, qui loquitur, in urbe manserit cum tyrannis. AUGER.

Τριακοσίων] Iterum cum o. l. s. restituas τετρακοσίων, neque cum Stephano delires. Si illis, quæ a me dicuntur, desit, quod addam, quæ tamen satis esse arbitror, vel hic ipse locus emendaturientis cruentam manum retinere potuisset. *Ego*, inquit Orator, *neque cum CCCC neque cum trigintaviris remp. vestram labefactavi.* Ἐγὼ γὰρ οὔτε ἐπὶ τῶν τετρακοσίων ἐγενόμην — οὐδ' ἐπειδὴ οἵδε κατέστησαν, οὐδείς με ἀποδείξει οὔτε βουλεύσαντα, οὔτε κ. τ. λ. TAYLOR. Superfluum est et falsum istud ἐπί. Vult dicere: *se non fuisse ex Quadringentis.* οὔτε τῶν (vel, ἐκ τῶν) τετρακοσίων ἐγενόμην. Sic Orat. XXX. ἐὰν δ' ἄρα ἐπιχειρῇ λέγειν, ὅπερ ἐν τῇ βουλῇ, ὡς ἐγὼ τῶν τετρακοσίων ἐγενόμην, etc. ita utroque loco reponendum, pro τριακοσίων, ex MS. vel etiam sine MS. MARKLAND. Post τετρακοσίων videtur δυνατὸς deesse, vel etiam aliquanto plus, ad hunc ferme modum: οὔτ' ἐπὶ τῶν τετρακοσίων, οὔτ' ἐπὶ τῶν τριάκοντα δυνατὸς ἐγενόμην (vel ἐπί τινι τῆς πολιτείας μέρει ἐγενόμην). REISK.

Οὐ τοίνυν οὐδ' ἐπειδὴ οἵδε κατέστησαν, οὐδείς με ἀποδείξει etc.] Quinam sunt οἵδε? non *Quadringenti*: de iis enim modo absolverat; et plane ad alios quosdam transivit. Mihi non dubium est quin sub hac voce lateant οἱ Λ, seu τριάκοντα, *Triginta viri*, qui *Quadringentis* successerunt, et fere conjunguntur. Hi vero Numerali nota, Λ, sæpe in Libris designantur. Sic apud Suidam V. Θηραμένης: ἐπὶ τῶν Λ. id est, τριάκοντα. *tempore Triginta virorum.* In Scholiaste Aristophanis, et alibi, sæpe ita notatos invenies. Hoc forte non intelligens Lysiæ exscriptor pro οἱ Λ dedit οἱ Δέ. Isocrates in Amartyro: ἐπειδὴ οἱ Τριάκοντα κατέστησαν. quod plenius effert Noster Orat. XII. ἐπειδὴ οἱ Τριάκοντα εἰς τὴν ἀρχὴν κατέστησαν. Hujusmodi Notæ numerali debetur forte, quod nunc legitur eadem Orat. XII. contra Eratosthenem unum ex Triginta-viris: ἔδοξεν οὖν αὐτοῖς (sc. τοῖς Τριάκοντα) δέκα συλλαβεῖν: *statuerunt igitur* DECEM *comprehendere*, nempe μετοίκους ditissimos. Xenophon vero Ἑλληνικ. lib. II. 3. 21. de hac ipsa re longe aliter narrat: ἔδοξε δ' αὐτοῖς — τῶν μετοίκων ἕνα ἕκαστον λαβεῖν. *decreverunt igitur, ut singuli ex Triginta-viris unum aliquem ex advenis civibus comprehenderent.* quod et clare repetitur paulo post in oratione Theramenis. unde in Lysia scribendum ibi videtur: ἔδοξεν οὖν αὐτοῖς λ (non ι) συλλαβεῖν, hoc est, τριάκοντα, non δέκα. MARKLAND. Οἱ δέκα κατέστησαν de meo dedi. Decemviri designantur, qui post triginta viros Athenis grassati sunt. REISK.

στησαν, οὐδείς με ἀποδείξει οὔτε βουλεύσαντα οὔτε ἀρχὴν 772
οὐδεμίαν ἄρξαντα. καίτοι, εἰ μὲν ἐξῆν μοι ἄρχειν, μὴ ἠβουλόμην, ὑφ' ὑμῶν νυνὶ τιμᾶσθαι δίκαιός εἰμι· εἰ δὲ οἱ τότε δυνάμενοι μὴ ἠξίουν μοι μεταδιδόναι τῶν πραγμάτων, πῶς ἂν φανερώτερον ἢ οὕτω ψευδομένους ἀποδείξαιμι τοὺς κατηγόρους;

ε. Ἔτι τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, καὶ ἐκ τῶν ἄλλων τῶν ἐμοὶ πεπραγμένων ἄξιον σκέψασθαι. ἐγὼ γὰρ τοιοῦτον ἐμαυτὸν ἐν ταῖς τῆς πόλεως συμφοραῖς παρέσχον, ὥστε, 773
εἰ πάντες τὴν αὐτὴν γνώμην ἔσχον ἐμοὶ, μηδένα ἂν ὑμῶν μηδεμιᾷ [1] κεχρῆσθαι συμφορᾷ. ὑπ' ἐμοῦ γὰρ ἐν τῇ ὀλιγαρχίᾳ οὔτε ἀπαχθεὶς οὐδεὶς φανήσεται, οὔτε τῶν ἐχθρῶν οὐδεὶς τετιμωρημένος, οὔτε τῶν φίλων εὖ πεπονθώς. καὶ τοῦτο μὲν οὐκ ἄξιον θαυμάζειν· εὖ μὲν γὰρ ποιεῖν ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ χαλεπὸν ἦν, ἐξαμαρτάνειν δὲ τῷ βουλομένῳ ῥάδιον. οὐ τοίνυν οὐδ' εἰς τὸν κατάλογον Ἀθηναίων καταλέξας οὐδένα φανήσομαι, οὐδὲ δίαιταν καταδιαιτησάμενος οὐδενὸς, οὐδὲ πλουσιώτερος ἐκ τῶν ὑμετέρων γεγονὼς συμφορῶν. καίτοι, εἰ τοῖς τῶν γεγενημένων κακῶν αἰτίοις ὀργίζεσθε, εἰκὸς καὶ τοὺς μηδὲν ἡμαρτηκότας βελτίους ὑφ' ὑμῶν νομίζεσθαι. καὶ μὲν δὴ, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, μεγίστην ἡγοῦμαι περὶ ἐμαυτοῦ τῇ δημοκρατίᾳ πίστιν δεδωκέναι.

[1] χρῆσθαι T.

Οὐδένα φανήσομαι] Ante aut post οὐδένα deesse videtur ἀνάξιον aut ἀνεπιτήδειον. Vult dicere: se rem suam privatam reipublicæ damno haud auxisse. Modus autem rem suam faciendi multos inter alios erat Athenis etiam hic, ut peregrinos homines, aut servos, aut alios impuros et infames, clam in album civium ingererent; iisque jus civitatis Atticæ, inscio et invito populo Atheniensi, venderent quidam oratores improbi, de quibus passim queritur Demosthenes. IDEM.

Τῇ δημοκρατίᾳ] F. ἐν ὀλιγαρχίᾳ. sed et

ὅστις γὰρ τότε οὐδὲν ἐξήμαρτον, οὕτω πολλῆς δεδομένης
ἐξουσίας, ἦπου νῦν σφόδρα προθυμηθήσομαι χρηστὸς εἶναι,
774 εὖ εἰδὼς ὅτι, ἐὰν ἀδικῶ, παραχρῆμα δώσω δίκην. ἀλλὰ
γὰρ τοιαύτην διὰ τέλους γνώμην ἔχω, ὥστε ἐν ὀλιγαρχίᾳ
μὲν μὴ ἐπιθυμεῖν τῶν ἀλλοτρίων, ἐν δημοκρατίᾳ δὲ τὰ ὄντα 173. 1
προθύμως εἰς ὑμᾶς ἀναλίσκειν.

ς΄. Ἡγοῦμαι δὲ, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, οὐκ ἂν δικαίως
ὑμᾶς μισεῖν τοὺς ἐν τῇ ὀλιγαρχίᾳ [1] οὐδὲν πεπονθότας
κακὸν, ἐξὸν ὀργίζεσθαι τοῖς εἰς τὸ πλῆθος ἐξημαρτηκόσιν,
οὐδὲ τοὺς μὴ φυγόντας ἐχθροὺς νομίζειν, ἀλλὰ τοὺς ὑμᾶς
ἐκβαλόντας, οὐδὲ τοὺς προθυμουμένους τὰ ἑαυτῶν σῶσαι,
ἀλλὰ τοὺς τὰ τῶν ἄλλων ἀφῃρημένους, οὐδὲ οἳ τῆς σφε-
τέρας αὐτῶν σωτηρίας ἕνεκα ἔμειναν ἐν τῷ ἄστει, ἀλλ᾿ [2] οἵ
τινες ἑτέρους ἀπολέσαι βουλόμενοι μετέσχον τῶν πραγμά-
των. εἰ δὲ οἴεσθε χρῆναι, οὓς ἐκεῖνοι παρέλιπον ἀδικοῦντες,
ὑμεῖς ἀπολέσαι, οὐδεὶς τῶν πολιτῶν ἀπολειφθήσεται.

ζ΄. Σκοπεῖν δὲ χρὴ καὶ ἐκ τῶνδε, ὦ ἄνδρες δικασταί.
πάντες γὰρ ἐπίστασθε, ὅτι ἐν τῇ προτέρᾳ δημοκρατίᾳ τῶν
τὰ τῆς πόλεως πραττόντων πολλοὶ μὲν τὰ δημόσια ἔκλε-
775 πτον, ἔνιοι δ᾿ ἐπὶ τοῖς ὑμετέροις ἐδωροδόκουν, οἱ δὲ συκο-
φαντοῦντες τοὺς συμμάχους ἀφίστασαν. καὶ εἰ μὲν οἱ
Τριάκοντα τούτους μόνους ἐτιμωροῦντο, ἄνδρας ἀγαθοὺς
καὶ ὑμεῖς ἂν αὐτοὺς ἡγεῖσθε· νῦν δὲ, ὅτι ὑπὲρ τῶν ἐκείνοις
ἡμαρτημένων τὸ πλῆθος κακῶς ποιεῖν ἠξίουν, ἠγανακτεῖτε,
ἡγούμενοι δεινὸν εἶναι τὰ τῶν ὀλίγων ἀδικήματα πάσῃ τῇ
πόλει κοινὰ γίνεσθαι. οὐ τοίνυν ἄξιον χρῆσθαι τούτοις, οἷς
ἐκείνους ἑωρᾶτε ἐξαμαρτάνοντας, οὐδὲ ἃ πάσχοντες ἄδικα
ἐνομίζετε πάσχειν, ὅταν ἑτέρους ποιῆτε, δίκαια [3] ἡγεῖσθαι,

[1] μηδὲν T. R. A. [2] εἴ R. A. [3] ἡγεῖσθε T. R. A.

recte servatur δημοκρατίᾳ. Schott. de meipso *fidem dedisse ad democratiam*, i. e. rem explicando fusius fidem dedisse, qualis futurus sim in democratia. Auger.

Εἴ τινες] Diu est quod notavi οἵτινες. Taylor.

Ὑμεῖς ἀπολέσαι] Lege ὑμᾶς. Idem. Vel potius ὑμᾶς, scil. χρῆναι. Markland. Errant ambo. Nam alias etiam ἀδικοῦντες e nominativo in accusativum ἀδικοῦντας foret transmutandum. quod secus est. bene habet vulgata. nominativi hi ἀδικοῦντες et ὑμεῖς apti sunt ex οἴεσθε, et prius est pro ἀδίκως. Reisk.

Ἐπὶ τοῖς ὑμετέροις ἐδωροδόκουν] Cujusmodi erat ea fraus, de qua paulo ante commemorabam, oratorum improborum, jus civitatis Atticæ volenti cuique quamvis probroso et conscelerato vendentium, inscio et invito populo. Idem.

Ἡμαρτημένων] Post ἡμαρτημένων aut addendum, aut certe subaudiendum est οἱονεὶ ἐκδικούμενοι. *quasi pœnas repetentes.* Idem.

Ἠγανακτεῖτε] Melius scribi potuit ἀγανακτεῖτε. Taylor.

ἀλλὰ τὴν αὐτὴν κατελθόντες περὶ [1] αὐτῶν γνώμην ἔχετε,
ἥνπερ φεύγοντες περὶ ὑμῶν αὐτῶν εἴχετε· ἐκ τούτων γὰρ
καὶ ὁμόνοιαν πλείστην ποιήσετε, καὶ ἡ πόλις ἔσται μεγί-
στη, καὶ τοῖς ἐχθροῖς ἀνιαρώτατα ψηφιεῖσθε.

η΄. Ἐνθυμηθῆναι δὲ χρὴ, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, καὶ τῶν ἐπὶ
τῶν Τριάκοντα γεγενημένων, ἵνα τὰ τῶν ἐχθρῶν ἁμαρτή-
ματα ἄμεινον ὑμᾶς ποιήσῃ περὶ τῶν ὑμετέρων αὐτῶν βουλεύ-
σασθαι. ὅτε μὲν γὰρ ἀκούοιτε τοὺς ἐν ἄστει τὴν αὐτὴν γνώ-
μην ἔχειν, μικρὰς ἐλπίδας εἴχετε τῆς καθόδου, ἡγούμενοι 776
τὴν [2] ἡμετέραν ὁμόνοιαν μέγιστον [3] κακὸν εἶναι τῇ ὑμετέρᾳ
φυγῇ· ἐπειδὴ δὲ πυνθάνοισθε τοὺς μὲν τρισχιλίους στασιά-
ζοντας ἐκ τοῦ ἄστεος, τοὺς [4] δὲ ἄλλους πολίτας ἐκκεκηρυ-
γμένους, τοὺς δὲ Τριάκοντα μὴ τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχοντας,
πλείους [5] δ᾿ ὄντας τοὺς ὑπὲρ ὑμῶν δεδιότας ἢ τοὺς ὑμῖν 777
πολεμοῦντας, τότ᾿ ἤδη καὶ κατιέναι προσεδοκᾶτε καὶ παρὰ
τῶν ἐχθρῶν λήψεσθαι δίκην. ταῦτα γὰρ τοῖς θεοῖς εὔχεσθε,
ἅπερ ἐκείνους ἑωρᾶτε ποιοῦντας, ἡγούμενοι διὰ τὴν τῶν
Τριάκοντα πονηρίαν πολὺ μᾶλλον σωθήσεσθαι ἢ διὰ τὴν
τῶν φευγόντων δύναμιν κατιέναι. χρὴ τοίνυν, ὦ ἄνδρες
δικασταὶ, τοῖς πρότερον γεγενημένοις παραδείγμασι χρω-
μένους βουλεύεσθαι περὶ τῶν μελλόντων ἔσεσθαι, καὶ τού-
τους ἡγεῖσθαι δημοτικωτάτους, οἵτινες ὁμονοεῖν ὑμᾶς βου-
λόμενοι τοῖς ὅρκοις καὶ ταῖς συνθήκαις ἐμμένουσι, νομίζοντες

[1] ἄλλων A. [2] ὑμετέραν T. [3] ἀγαθὸν T.
[4] ἄλλους δὲ T. R. A. [5] δ᾿ om. T. A.

Ἀκούοιτε] Prætulerim ἠκούετε. ut et infra, pro ἐπειδὴ δὲ πυνθάνοισθε, mallem, ἐπειδὴ δ᾿ ἐπυνθάνεσθε. Markland. et in *edit. min.* Taylor.

Ἡγούμενοι κ. τ. λ.] Amissa hic quædam locum turbant F. τὴν ἐκείνων δύσνοιαν. Schott. Attamen scriba non potuit imagine et literarum ductu deceptus pro ὑμετέραν ὁμόνοιαν exarare ἐκείνων δύσνοιαν. Hæ voces nunquam, quod sciam, similiter exarari solent. Neque vicissim labi propter sensus similitudinem. Quid enim est tam adversum, quam ὑμετέραν et ἐκείνων; ὁμόνοιαν et δύσνοιαν? Crede mihi, omne agis præter id, quod Criticum fas est agere, cum tam incoctas hariolationes aliquid esse putes. Taylor. Opinor: εἶναι ἐν τῇ etc. nec quidquam præterea mutandum. Ab ipsorum factis et opinionibus eo tempore, ostendit illis, quantum bonum sit Concordia: et dicit, Quando exsulabatis, contenti eratis vestra ipsorum concordia; neque ab ulla alia re spem aliquam habuistis. Markland. Recepi: τὴν ἡμετέραν ὁμόνοιαν μέγιστον κακὸν εἶναι. *concordiam, qua nos consentiremus, qui in urbe manseramus, maximo vestro damno esse.* Reisk.

Ἐπειδὴ δὲ κ. τ. λ.] Lege: ἐπειδὴ δὲ πυνθάνεσθε τοὺς μὲν τρισχιλίους στασιάζοντας, τοὺς ἄλλους δὲ πολίτας ἐκκεκηρυγμένους ἐκ τοῦ ἄστεος κ. τ. λ. Taylor. Vindicat h. l. Koenius ad Corinthium p. 24. Reisk.

Πλείους ὄντας] Πλείους δ᾿ ὄντας. Cont. Scribe: πλείους δ᾿ ὄντας. Markland. et *in edit. min.* Taylor.

Εὔχεσθε] Lege: ηὔχεσθε. Cont. Taylor.

Βουλόμενοι] Sententia postulat: βούλονται, τοῖς ὅρκοις κ. τ. σ. ἐμμένοντας. Reisk.

Ἐμμένουσι] Corrige: ἐμμένειν κελεύουσι. Nihil fere frequentius tali

καὶ τῆς πόλεως ταύτην ἱκανωτάτην εἶναι σωτηρίαν, καὶ τῶν ἐχθρῶν μεγίστην τιμωρίαν· οὐδὲν γὰρ ἂν εἴη αὐτοῖς χαλεπώτερον τούτων, [1] ἢ πυνθάνεσθαι ἡμᾶς μετέχοντας τῶν πραγμάτων, αἰσθάνεσθαι δὲ οὕτω διακειμένους τοὺς πολίτας ὥςπερ μηδενὸς ἐγκλήματος πρὸς ἀλλήλους γεγενημένου. χρὴ δὲ εἰδέναι, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, ὅτι οἱ φεύγοντες 778 τῶν ἄλλων πολιτῶν ὡς πλείστους καὶ διαβεβλῆσθαι καὶ ἠτιμῶσθαι βούλονται, ἐλπίζοντες τοὺς ὑφ' ὑμῶν ἀδικουμένους ἑαυτοῖς ἔσεσθαι συμμάχους, τοὺς δὲ συκοφάντας εὐδοκιμεῖν δέξαιντ' ἂν παρ' ὑμῖν καὶ μέγα δύνασθαι ἐν τῇ πόλει· τὴν γὰρ τούτων πονηρίαν ἑαυτῶν ἡγοῦνται σωτηρίαν.

θ΄. Ἄξιον δὲ μνησθῆναι τῶν μετὰ τοὺς Τετρακοσίους πραγμάτων. εὖ γὰρ εἴσεσθε ὅτι, ἃ μὲν οὗτοι συμβουλεύουσιν, οὐδεπώποτε ὑμῖν ἐλυσιτέλησεν· ἃ δ' ἐγὼ παραινῶ, ἀμφοτέραις ἀεὶ ταῖς πολιτείαις συμφέρει. ἴστε γὰρ Ἐπιγένην καὶ [2] Δημοφάνην καὶ Κλεισθένην ἰδίᾳ μὲν καρπωσα- 174. 1 μένους τὰς τῆς πόλεως συμφορὰς, δημοσίᾳ δὲ ὄντας μεγίστων κακῶν αἰτίους· ἐνίων μὲν γὰρ ἔπεισαν ὑμᾶς ἀκρίτων θάνατον καταψηφίσασθαι, πολλῶν δὲ ἀδίκως δημεῦσαι τὰς οὐσίας, τοὺς δ' ἐξελάσαι καὶ ἀτιμῶσαι τῶν πολιτῶν· τοιοῦτοι γὰρ ἦσαν ὥςτε τοὺς μὲν ἡμαρτηκότας ἀργύριον λαμβάνοντες ἀφιέναι, τοὺς δὲ μηδὲν ἠδικηκότας εἰς ὑμᾶς 779 εἰσιόντες ἀπολλύναι. καὶ οὐ πρότερον ἐπαύσαντο, ἕως τὴν μὲν πόλιν εἰς στάσεις καὶ τὰς μεγίστας συμφορὰς κατέστησαν, αὐτοὶ δ' ἐκ πενήτων πλούσιοι ἐγένοντο. ὑμεῖς δὲ οὕτω διετέθητε, [3] ὥςτε τοὺς μὲν φεύγοντας κατεδέξασθε,

[1] ἢ om. A. [2] Διοφάνη T. R. A. [3] ὥστε om. T. R. A.

vocabulorum crasi. Δημοσθένης ἐν τῷ πρὸς Ἀλέξανδρον περὶ τῶν συνθηκῶν· Ἄξιον ἀποδέχεσθαι, ὦ Ἀθηναῖοι, σφόδρα τῶν τοῖς εἴκοις (lege ὅρκοις) καὶ ταῖς συνθήκαις διακελευομένων ἐμμένειν. T. Magister in Ἀποδέχομαι. Taylor.

Τούτων] Aut τούτων est delendum, aut ἢ, aut, id quod malim, leg. est: χαλεπώτερον ἢ πυνθάνεσθαι, vel χαλεπώτερον τοῦ πύνθ. Reisk. Malim τούτου, sed potest utcunque tolerari τούτων. Auger.

Οἱ φεύγοντες) Triginta tyranni et eorum asseclæ designantur. quos copiosius atque luculentius ipse postmodum declarat p. 557. 17. Reisk.

Παρ' ὑμῖν μέγα δύνασθαι] Ὑμῖν καὶ μέγα. Cont. Lege, cum Stephano: παρ' ὑμῖν, καὶ μέγα δύνασθαι ἐν τῇ πόλει. Δέξαιντ' ἂν, *lubenter acceperint*. Markland.

Ἀμφοτέραις] Tam oligarchiæ, quam democratiæ. Reisk.

Εἰς ὑμᾶς] Potest perinde ad ἠδικηκότας referri, atque ad εἰσιόντες. malim tamen hoc posterius. *ingressi ad vos*, h. e. causa ad cognitionem vestram relata. Reisk. Junge cum εἰσιόντες, *ad vos* (ad vestrum tribunal) *ingressi*. Auger.

τοὺς δ' ἀτίμους ἐπιτίμους ἐποιήσατε, τοῖς δ' ἄλλοις περὶ ὁμονοίας ὅρκους ὤμνυτε· τελευτῶντες δὲ ἥδιον ἂν τοὺς ἐν τῇ δημοκρατίᾳ συκοφαντοῦντας ἐτιμωρήσασθε ἢ τοὺς ἄρξαντας ἐν τῇ ὀλιγαρχίᾳ. καὶ εἰκότως, ὦ ἄνδρες δικασταί· πᾶσι γὰρ ἤδη φανερόν ἐστιν, ὅτι διὰ [1] μὲν τοὺς ἀδίκως πολιτευομένους ἐν τῇ ὀλιγαρχίᾳ δημοκρατία γίνεται, διὰ δὲ τοὺς ἐν τῇ δημοκρατίᾳ συκοφαντοῦντας ὀλιγαρχία δὶς κατέστη. ὥςτε οὐκ ἄξιόν [2] ἐστι τούτοις πολλάκις χρῆσθαι συμβούλοις, οἷς οὐδὲ ἅπαξ ἐλυσιτέλησε πειθομένοις.

ι΄. Σκέψασθαι δὲ χρὴ, ὅτι καὶ τῶν ἐκ [3] Πειραιῶς οἱ μεγίστην δόξαν ἔχοντες καὶ μάλιστα κεκινδυνευκότες καὶ πλεῖστα ὑμᾶς ἀγαθὰ εἰργασμένοι πολλάκις ἤδη τῷ ὑμετέρῳ πλήθει [4] διεκελεύσαντο τοῖς ὅρκοις καὶ ταῖς συνθήκαις 780 ἐμμένειν, ἡγούμενοι ταύτην δημοκρατίας εἶναι φυλακήν· τοῖς μὲν γὰρ ἐξ ἄστεος ὑπὲρ τῶν παρεληλυθότων ἄδειαν ποιήσειν, τοῖς δ' ἐκ [3] Πειραιῶς οὕτω πλεῖστον χρόνον τὴν πολιτείαν [5] παραμεῖναι. οἷς ὑμεῖς πολὺ ἂν δικαιότερον πιστεύοιτε ἢ τούτοις, οἳ φεύγοντες μὲν δι' ἑτέρους ἐσώθησαν, κατελθόντες δὲ συκοφαντεῖν ἐπιχειροῦσιν. ἡγοῦμαι δὲ, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, τοὺς μὲν τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχοντας ἐμοὶ τῶν ἐν ἄστει μεινάντων φανεροὺς γεγενῆσθαι καὶ ἐν ὀλιγαρχίᾳ καὶ ἐν δημοκρατίᾳ, ὁποῖοί τινες εἰσὶ πολῖται· τούτων δ' ἄξιον θαυμάζειν, ὅ τι ἂν ἐποίησαν, εἴ τις αὐτοὺς εἴασε τῶν Τριάκοντα γενέσθαι, οἳ νῦν δημοκρατίας οὔσης ταὐτὰ ἐκείνοις πράττουσι, καὶ ταχέως μὲν ἐκ πενήτων

[1] τοὺς μὲν T. R. A. [2] ἐστι om. T. R. A. [3] Πειραιέως A. [4] διελύσαντο T. [5] ἂν παραμεῖναι A.

Πειθομένοις] Subaudi τὸ πεπεῖσθαι. Idem est ac si dixisset: οἷς πείθεσθαι οὐδὲ ἅπαξ ἐλυσιτέλησε τούτοις, οἳ ἐπείσθησαν. Reisk.

Διελύσαντο] Διελέξαντο. Schott. *Hortati sunt*, sc. Quid si διεκελεύσαντο? Taylor. Bene Schottus. Æschines περὶ Παραπρεσβ. §. ζ΄. περὶ τῆς πρὸς αὐτοὺς εἰρήνης τῷ δήμῳ διελέχθησαν. Demosthenes de Cor. πρέσβεις, οἳ παραγενόμενοι διαλέξονται πρὸς αὐτόν. et infra Idem: οἵτινες αὐτῷ διαλέξονται. et ita in Philippica IV. Lucianus Demonacte, p. 860. καί που καὶ δήμοις ταραττομένοις ἐμμελῶς διελέχθη. Hæc tot adduco, quia in istis locis, ut in hoc Lysiæ, διαλέγεσθαι significat *publice et solenniter disserere*, concionari. unde διαλέγεσθαι et δημηγορεῖν conjungit Demosthenes Orat. περὶ Παραπρεσβείας. Sed me monuit Cl. Editor sibi legendum videri διεκελεύσαντο, *hortati sunt*, *auctores fuerunt*: quod verissimum arbitror. sic διακελευόμεθα ὑμῖν, Isocrates in Archid. p. m. 253. διακελευομένων τοῖς ἑαυτῶν, Xenophon Ἀναβ. III. 4. 45. et ἀλλήλοις διεκελεύοντο, lib. IV. 8. 3. Τοῖς ὅρκοις ἐμμένειν, ut Orat. XXXI. et alibi. Actor. XIV. 22. παρακαλοῦντες ἐμμένειν τῇ πίστει. Mox, pro παραμεῖναι, scribo ἂν παραμεῖναι, id est, παραμενεῖν, ut ποιήσειν. Markland.

Ταύτην] Videtur aut μόνην, aut μεγίστην, aut βεβαιοτάτην, aut tale quid deesse. Reisk.

Ποιήσειν] Sub. τοῦτο. Auger.

781 πλούσιοι γεγένηνται, πολλὰς δὲ ἀρχὰς ἄρχοντες οὐδεμιᾶς εὐθύνην διδόασιν, ἀλλ' ἀντὶ μὲν ὁμονοίας ὑποψίαν πρὸς ἀλλήλους πεποιήκασιν, ἀντὶ δὲ εἰρήνης πόλεμον κατηγγέλκασι· διὰ τούτους δὲ ἄπιστοι τοῖς Ἕλλησι γεγενήμεθα. καὶ τοσούτων κακῶν καὶ ἑτέρων πολλῶν ὄντες αἴτιοι, καὶ οὐδὲν διαφέροντες τῶν Τριάκοντα πλὴν ὅτι ἐκεῖνοι μὲν ὀλιγαρχίας οὔσης ἐπεθύμουν ὧνπερ οὗτοι, οὗτοι δὲ καὶ δημο-
782 κρατίας τῶν αὐτῶν ὧνπερ ἐκεῖνοι, [1]ὅμως οἴονται χρῆναι οὕτω ῥᾳδίως ὃν ἂν βούλωνται κακῶς ποιεῖν, ὥσπερ τῶν μὲν ἄλλων ἀδικούντων, ἄριστοι δὲ ἄνδρες αὐτοὶ γεγενημένοι. καὶ τούτων μὲν οὐκ ἄξιον θαυμάζειν, ὑμῶν δὲ, ὅτι οἴεσθε μὲν δημοκρατίαν εἶναι, γίγνεται δὲ ὅ τι ἂν οὗτοι βούλωνται, καὶ δίκην διδόασιν οὐχ οἱ τὸ ὑμέτερον πλῆθος ἀδικοῦντες, ἀλλ' οἱ τὰ σφέτερα αὐτῶν μὴ διδόντες. [2]καὶ δέξαιντ' ἂν μικρὰν [3]εἶναι τὴν πόλιν μᾶλλον ἢ δι' ἄλλους μεγάλην καὶ ἐλευθέραν, ἡγούμενοι νῦν μὲν διὰ τοὺς ἐκ [4]Πειραιῶς κινδύνους αὐτοῖς ἐξεῖναι ποιεῖν ὅ τι ἂν βούλωνται, ἐὰν δ' ὕστε-
783 ρον ὑμῖν δι' [5]ἑτέρων σωτηρία γένηται, τούτους μὲν ἐπιλύσε-

[1] ὅμοιως T. [2] οὗτοι καὶ A. [3] εἶναι δι' ἑαυτοὺς τὴν A. [4] Πειραιέως A. [5] ἑτέρου T.

Πολλὰς δὲ ἀρχὰς ἄρχοντες] Verius ἄρξαντες: ita enim semper et sæpe loquitur. Supra, hac Orat. οὔτε ἀρχὴν οὐδεμίαν ἄρξαντα. Orat. XXI. πολλὰς ἀρχὰς ἄρξας, ἐκ τῶν ὑμετέρων ὠφέλημαι. Demosthenes contra Timocrat. κληρωτὴν ἀρχὴν ἄρξας. MARKLAND. Necessarium non videtur, ut h. l. aoristus præsenti tempori substituatur. Adhuc enim tum temporis gerebant honores, atque gesturi erant in posterum. REISK.

Ἄπιστοι] Non caret bona sententia, malim tamen ἔκπυστα. quam lectionem eruo ex illa, quam Vindobonensis codex præbet, ἔκπιστοι. *infamati*, sermonibus, et contumeliosis quidem, dilati. Possit quoque de ἔκπτυστοι et κατάπτυστοι cogitari. *exsecrati, qui despuuntur.* IDEM.

Τοσούτων κακῶν] Subaudi ὧν εἴρηκα. tot malorum, quæ commemoravi, et tot aliorum, quæ reticui. IDEM.

Δημοκρατίας] Δημοκρατίας οὔσης. CONT. Repete οὔσης ad δημοκρατίας, et ἐπεθύμουν ad τῶν αὐτῶν. AUGER.

Ὁμοίως οἴονται χρῆναι etc.] Immo ἐξεῖναι (non χρῆναι) ὃν ἂν βούλωνται κακῶς ποιεῖν: ut infra, ἡγούμενοι — αὐτοῖς ἐξεῖναι ποιεῖν ὅ, τι ἂν βούλωνται. Demosthenes adv. Androtion. οὗτος τοίνυν εἰς τοῦτο ἐλήλυθε, τὸ νομίζειν αὐτῷ, καὶ λέγειν καὶ γράφειν ἐξεῖναι πᾶν ὅ, τι ἂν βούληται. Ortus error (si error sit) ex mutatione Diphthongi ει et ου. unde forte restituendus Homeri locus Iliad. A. v. 97.

Οὐδ' ὅγε πρὶν λοιμοῖο βαρείας κῆρας ἀφέξει·

Vulgo legitur χεῖρας. κῆρες λοιμοῖο, ut κῆρες θανάτοιο Iliad B. v. 302. Infra, ante voces καὶ δέξαιντ' ἂν videtur deesse οὗτοι, vel ita legendum pro καί. MARKLAND.

Μικρὰν εἶναι] Interponendum videtur δι' ἑαυτούς. REISK.

Δι' ἑτέρου σωτηρία] Lege: δι' ἑτέρους σωτηρία. ut modo præcesserat: δι' ἄλλους μεγάλην καὶ ἐλευθέραν. TAYLOR. Forte: δι' ἑτέρων. ut infra: ἐάν τι δι' ἄλλων ἀγαθὸν ὑμῖν φαίνηται. et supra: ἢ δι' ἄλλους μεγάλην καὶ ἐλευθέραν. ubi ἄλλους poni videtur pro usitatiori ἄλλων: ut apud Lucianum in Timon. p. 95. διὰ ταῦτα pro τούτων: et Demosthenem περὶ Παραπρ. διὰ τοὺς στρατηγοὺς ἀπώλετο, pro στρατηγῶν. unde hic quoque legi potest δι' ἑτέρους σωτηρία γένηται, pro ἑτέρου. ut Orat. XXVII. ὑμεῖς δὲ, διὰ τούτους πένητες. et ita Orat. II. διὰ τήνδε τὴν πόλιν. persæpe ita scribit Demosthenes. Deinde, pro ἐπιλύσεσθαι recte Schottus ἐπιλήσεσθαι, *oblituros esse.* MARKLAND. Dedi ἑτέρων, pro vulgari ἑτέρου, quia alias τούτους stare non posset, quod ad eosdem redit, qui hic ἕτεροι appellantur. ut ἐκείνους idem valet atque ἑαυτούς. redit enim ad sycophantas eosdem, de quibus hic agitur. REISK. Τούτους accipe, quasi legeretur αὐτοὺς vel αὐτοὶ, quod velim legi. AUGER.

σθαι, ἐκείνους δὲ [1]μέγα δυνήσεσθαι. ὥστε [2]δι' αὐτὸ πάντες ἐμποδὼν εἰσιν, ἐάν τι δι' ἄλλων ἀγαθὸν ὑμῖν φαίνηται. τοῦτο μὲν οὖν οὐ χαλεπὸν τῷ βουλομένῳ [3]κατανοῆσαι· αὐτοί τε γὰρ οὐκ ἐπιθυμοῦσι λανθάνειν, ἀλλ' αἰσχύνονται μὴ δοκοῦντες εἶναι πονηροὶ, ὑμεῖς [4]τε τὰ μὲν αὐτοὶ ὁρᾶτε, τὰ δ' ἑτέρων πολλῶν ἀκούετε.

ια'. Ἡμεῖς δὲ, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, δίκαιον μὲν ἡγούμεθ'
εἶναι πρὸς πάντας [5]ὑμᾶς τοὺς πολίτας ταῖς συνθήκαις 784
καὶ τοῖς ὅρκοις ἐμμένειν· ὅμως δὲ, ὅταν μὲν ἴδωμεν τοὺς τῶν
175. 1 κακῶν αἰτίους δίκην διδόντας, τῶν τότε περὶ [6]ἡμᾶς [7]γεγενημένων μεμνημένοι συγγνώμην ἔχομεν, ὅταν δὲ φανεροὶ γένησθε τοὺς μηδὲν αἰτίους ἐξ ἴσου τοῖς ἀδικοῦσι τιμωρούμενοι, τῇ αὐτῇ ψήφῳ πάντας [8]ἡμᾶς εἰς ὑπο * * * *

[1] μεῖζον T. A. [2] τὸ T. R. φρονοῦντες τὸ A. [3] κατηγορῆσαι T. R. A. [4] δὲ T. A. [5] ὑμᾶς πρὸς πάντας A. [6] ὑμᾶς A. [7] γενομένων T. [8] ἡμᾶς εἰς ὑπόνοιαν ὑπάγετε τοῦ τυραννίδος καὶ ὑμᾶς ἐπιθυμεῖν. A. εἰς * * * T. R.

Ἐπιλύσεσθαι] Ἐπιλήσεσθαι. SCHOTT. ἐπιλήσεσθαι, vel ἐπιληθήσεσθαι. CONT. Videtur ἐπηλυγάσεσθαι legendum esse. *fore, ut ipsi* (sycophantæ) *illos* (vindices libertatis publicæ) *obruant, obscurent* (luminibus eorum officiant), *ipsimet autem* (sycophantæ puta) *plus in reipublica possint* (quam viri de ea optime meriti). REISK.

Ὥστε τὸ αὐτὸ πάντες ἐμποδὼν εἰσιν] Constructio postulat: τούτῳ πάντες ἐμποδὼν εἰσιν, ἐάν τι δι' ἄλλων etc. *si quid vobis commodi aliunde obtingat, huic omnes hi sese opponunt* et obnituntur. MARKLAND. Mihi legendum videtur: ὥστε φρονοῦντες τὸ αὐτὸ, vel ὥστε σπεύδοντες πρὸς τὸ αὐτό. *consentientes in idem*, vel *ad idem contendentes omnes.* REISK.

Ὑμεῖς τε] Sic rursus de meo dedi, pro vulgari δέ. cohæret hoc τε, cum altero τε eique respondet, quod paulo ante legitur in illis: αὐτοί τε γὰρ οὐκ ἐπιθυμοῦσι λ. IDEM.

Πάντας] Non cohæret cum proximo ὑμᾶς, sed cum πολίτας. idem est ac si dixisset: δίκαιον ἡγοῦμαι ὑμᾶς ἐμμένειν τοῖς ὅρκοις τοῖς γεγενημένοις πρὸς πάντας τοὺς πολίτας. IDEM.

Τοὺς μηδὲν αἰτίους] Potest servari, subaudiendo κατὰ ad μηδὲν, sed malim τοὺς μηδενὸς αἰτίους, quod dat Contius. AUGER.

Πάντας εἰς] Πάντας εἰς ὑπὸ — Cod. Steph. πάντας εἰς ὑπὸ ἄλλος ἡγούμενος, et sic deinceps continuata proxima oratione, Coisl. Verum istud ἄλλος Amanuensis erat nota, qua significabat *aliam* esse orationem, quæ sequebatur, uti dilucidius rem notant Codd. alii, in quibus legitur,

Λείπει τὸ τέλος τοῦ προκειμένου λόγου καὶ ἡ ἀρχὴ τοῦ ἑξῆς τοῦ περὶ τῆς Εὐάνδρου δοκιμασίας. TAYLOR.

In Vindobonensi finit hæc oratio sic: πάντας ἡμᾶς εἰς ὑπο. Sine dubio proximum vocabulum, cujus primam solummodo partem hodie habemus reliquam, fuit olim ὑπόνοιαν, et suspicor in hanc ferme sententiam exisse olim hanc orationem: πάντας ἡμᾶς εἰς ὑπόνοιαν ὑπάξετε τοῦ τυραννίδος ὑμᾶς ἐπιθυμεῖν. Post illud ὑπο sequitur in Vindobonensi hic titulus: Λόγος ἕτερος κατὰ Εὐάνδρου δοκιμασίας. Juvat hic addere, quæ Storrius, V. C. qui meam in gratiam codicem Vindobonensem ad editionem Lysiæ Marburgensem contulit, adscripit in schedis ad me missis: "Quemadmodum (ait) præcedentis orationis lacunam indicat librarius, cum non tantum prætermittit usitatum ipsi in orationum fine signum † sed majori etiam intervallo voculam ὑπο a titulo novæ orationis disjungit: ita novæ lacunam significat, vocem ἡγούμενος majori etiam intervallo a titulo sejungens, et minore charactere literam η scribens, cum contra ea alias major satis crispa litera in orationum initio compareat." REISK.

ΛΥΣΙΟΥ

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΥΑΝΔΡΟΥ ΔΟΚΙΜΑΣΙΑΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Evander qui domi se continuit sub imperio trigintavirali, jam restituta rep. ad officium βασιλέως adspirat. (Romæ erat Rex Sacrorum: uti et uxor Regina. Inscriptio Rom. in basi fracta,

C. VA . . . . .
REX. SACRORVM. AVGVR.
CVM. MANLIA. L. F. FADILLA.
REGINA. SACRORVM.
PATRI. RARISSIMO.

Sacrificulus videtur a Livio dici.)

Oratio δοκιμασίας, in qua argute quæritur inter cetera, an Lex ἀμνηστίας post recuperatam remp. generalis erat et ad omnes æque spectabat.

Pag. ed. Reisk. 785 — Pag. ed. H. Steph. 175. 6

785 α΄. * * * ἡγούμενος [1] ἀκριβῆ νῦν τὴν δοκιμασίαν αὐ-
786 τοὺς διὰ [2] τὸν [3] χρόνον [4] ποιήσεσθαι· ἐπεὶ σύνοισθα πολλὰ
καὶ δεινὰ εἰς αὐτοὺς ἐξημαρτηκὼς, ὧν ἐπιλελῆσθαι καὶ
787 οὐδ᾽ ἀναμνησθήσεσθαι ἐνίους αὐτῶν νομίζεις. ὃ δὴ [5] ἔγωγε καὶ ἀγανακτῶ, εἰ ταύτῃ τῇ ἐλπίδι εἰς ὑμᾶς ἥκει πιστεύων, ὥσπερ ἄλλων μέν τινων ὄντων τῶν ἠδικημένων, ἑτέρων δὲ τῶν ταῦτα διαψηφιουμένων, ἀλλ᾽ οὐκ ἀμφότερα τῶν αὐτῶν καὶ πεπονθότων καὶ ἀκουσομένων. αἴτιοι δὲ τούτων ὑμεῖς

[1] οὐκ ἀκριβῆ A. [2] τὸν om. T. R. [3] χρόνου R. [4] ποιήσασθαι T. R. [5] ἀγωνιῶ T. R.

Ἡγούμενος] Deest οὐχ ante ἡγούμενος, ut apparet ex sensu. Quantum præterea in hiatu interiit, nescimus. Modo f. ποιήσεσθαι. TAYLOR. Malim: ἡγούμενος οὐκ ἀκριβῆ. REISK.

Αὐτοὺς] Nempe judices. AUGER.

Διὰ τὸν χρόνον ποιήσασθαι] Deest initium hujus Orationis et sententiæ; sed facile perspicitur hunc esse sensum: διὰ τὸν χρόνον οὐ ποιήσεσθαι. *existimans eos non nunc facturos esse exactam inquisitionem propter angustias temporis.* Hæc infra explicat. οὐ amittebatur forte in præcedente ον. MARKLAND. Dedi χρόνου. Post tantum temporis intervallum, quo censura morum nulla exercitata, post tam longinquam quietem juris civilis. Potest etiam sic accipi: tanto tempore post scelera illa abs te perpetrata. REISK. *propter tempus*, subaudi elapsum, i. e. quia multum tempus præteriit post perpetrata scelera. AUGER.

Ὃ δὴ ἀγωνιῶ καὶ ἀγανακτῶ, εἰ etc.] MS. ὃ δὴ ἔγωγε καὶ ἀγανακτῶ. Forte: ὃ δὴ ἔγωγε ἀγανακτῶ, εἰ etc. Demosthenes περὶ τῶν ἐν Χεῤῥον. Καίτοι ἔγωγε ἀγανακτῶ καὶ αὐτὸ τοῦτο, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, εἰ τὰ μὲν χρήματα etc. MARKLAND.

Ἀμφότερα] Adverbialiter sumitur, *pariter*. AUGER.

Τούτων] Scil. harum rerum quarum alii cives sunt participes. IDEM.

ἐστέ· οὐ γὰρ ἐνθυμεῖσθε ὅτι οὗτοι μὲν, ὅτε ἡ πόλις ὑπὸ τῶν Λακεδαιμονίων ἤρχετο, [1] οὐδὲ τῆς αὐτῆς δουλείας [2] ὑμῖν μεταδοῦναι ἠξίωσαν, ἀλλὰ καὶ τῆς πόλεως ἐξήλασαν, ὑμεῖς δὲ ἐλευθέραν αὐτὴν ποιήσαντες οὐ μόνον τῆς ἐλευθερίας αὐτοῖς ἀλλὰ καὶ τοῦ δικάζειν καὶ τοῦ ἐκκλησιάζειν περὶ τῶν κοινῶν μετέδοτε, ὥςτε εἰκότως ὑμῶν ταύτην τὴν εὐήθειαν [3] καταγινώσκουσιν. ὧν εἷς οὗτος ὢν οὐκ ἀγαπᾷ εἴ τις αὐτὸν ἐᾷ τούτων μετέχειν, ἀλλὰ καὶ πρὶν ἐκείνων δοῦναι δίκην πάλιν ἄρχειν ἀξιοῖ.

β΄. Καὶ νυνὶ αὐτὸν ἀκούομεν, ὑπὲρ ὧν αὐτοῦ κατηγο- 788
ροῦμεν, διὰ βραχέων ἀπολογήσεσθαι, ἐπισύροντα τὰ πρά-
γματα καὶ διακλέπτοντα τῇ ἀπολογίᾳ τὴν κατηγορίαν,
λέξειν δὲ ὡς πολλὰ εἰς τὴν [4] πόλιν ἀνηλώκασι καὶ φιλοτί- 789
μως λελειτουργήκασι καὶ νίκας πολλὰς καὶ καλὰς ἐν δημοκρατίᾳ νενικήκασι, καὶ ὅτι αὐτὸς κόσμιός ἐστι καὶ οὐχ ὁρᾶται ποιῶν ἃ ἕτεροι ἐνταῦθα τολμῶσιν, ἀλλὰ τὰ ἑαυτοῦ πράττειν ἀξιοῖ. ἐγὼ δὲ πρὸς τούτους τοὺς λόγους οὐ χαλεπὸν οἶμαι ἀντειπεῖν· πρὸς μὲν τὰς λειτουργίας, ὅτι κρείτ-

[1] οὐδ᾽ αὐτῆς τῆς A. [2] ἡμῖν T. R. [3] οὗτοι καταγινώσκουσιν R. A. [4] πόλιν οἱ αὐτοῦ πρόγονοι ἀνηλ. A.

Ἡμῖν μεταδοῦναι] Lege ὑμῖν, ut supra et infra. MARKLAND. Ad αὐτῆς aut addendum aut certe subaudiendum ἑαυτοῖς. REISK.

Ταύτην τὴν εὐήθειαν] Est idem, quod ante paulo dixerat: ταύτην τὴν ἐλπίδα. sperant tantam fore vestram seu facilitatem, seu socordiam atque tarditatem et stultitiam, ut causam hanc lente, remisse, somnolenter, non autem justa cum severitate sitis examinaturi. IDEM.

Ἐπισύροντα τὰ πράγματα] Demosthenes ad Leptin. ἔτι τοίνυν ἴσως ἐπισύροντες ἐροῦσιν, ὡς Μεγαρεῖς etc. His locis Nostri et Demosthenis Doctiss. Budæus putat ἐπισύροντες significare: "ambage verborum rem, de qua agitur, implicantes, ac quasi in longum tractim ducentes ac subducentes, judicum mentes alio alioque trahentes, multa commemorando ad rem nihil pertinentia: quod satis, inquit, intelligendum datur ex eo, quod dixit (Lysias) διακλέπτοντα τὴν κατηγορίαν." Sit sane hoc verum in loco Demosthenis: atqui dicit Lysias, Evandrum διὰ βραχέων ἀπολογήσεσθαι. PAUCIS *verbis apologiam facturum.* non igitur (pace viri maximi) *in longum ducere* et *multa commemorare* potuit. Scribo: ὑποσύροντα. *subtrahentem*, nihil omnino dicentem de rebus, quarum accusatur (διακλέπτοντα τὴν κατηγορίαν), sed ad sua in remp. merita orationem convertentem, ut mox narrat. ἀσύστατα esse puto διὰ βραχέων, et ἐπισύροντα. MARKLAND. De verbo ἐπισύρειν quatenus significat, aliquid agere brevissimis, perstringere leviter, obiter, defunctorie, desultorie, tumultuarie, dicis causa, cum festinatione, vel segniter, secorditer, sine debita contentione animi, sic, ut argumento haud satisfacias, ad Polybium pluribus disputavi. E lectione Coislin. efficio hanc: κατηγοροῦμεν, ἐνίων διὰ βρ. id est, ὑπὲρ ἐνίων ἐκ τούτων, ἃ κατηγοροῦμεν αὐτοῦ. *de nonnullis eorum, quorum ipsum incusamus.* REISK. Ἐπισύροντα explico juxta Reiskium. AUGER.

Λέξειν — ἀνηλώκασι] F. λέξειν δὲ ὡς οἱ πρόγονοι πολλὰ — ἀνηλώκασι. TAYLOR. Ipse, paterque et majores, ut necesse non sit cum Tayloro οἱ πρόγονοι interponere. REISK.

Πολλὰ] πολλάκις, Vind. Fortasse copulandum est utrumque: ὡς πολλὰ πολλάκις εἰς τ. π. IDEM.

Κρείτταν ἦν] Lege: κρείττων ἂν ἦν. TAYLOR.

τῶν ἦν ὁ πατὴρ αὐτοῦ μὴ λειτουργήσας ἢ τοσαῦτα τῶν
ἑαυτοῦ ἀναλώσας· διὰ γὰρ ταῦτα πιστευθεὶς ὑπὸ τοῦ
δήμου κατέλυσε τὴν δημοκρατίαν, ὥστ' εἶναι ταῦτα τὰ
ἔργα ἀειμνηστότερα ἢ τὰ ἐκ τῶν λειτουργιῶν [1] αὐτῷ ἀνα-
θήματα· πρὸς δὲ τὴν ἡσυχιότητα τὴν τούτου, ὅτι οὐ νῦν
δεῖ αὐτὸν ἐξετάζειν εἰ σώφρων ἐστὶν, ὅτ' αὐτὸν οὐκ ἔξεστιν
790 ἀσελγαίνειν, ἀλλ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον σκοπεῖν, ἐν ᾧ, ἐξὸν
ὁποτέρως ἐβούλετο ζῆν, εἵλετο παρανόμως πολιτευθῆναι.
τοῦ μὲν γὰρ νῦν μηδὲν ἐξαμαρτάνειν οἱ κωλύσαντες αἴτιοι,
τῶν δὲ τότε [2] γεγενημένων ὁ τούτου τρόπος καὶ οἱ τούτῳ
ἐπιτρέπειν ἀξιοῦντες. ὥστε ἂν ἐκ τούτων δοκιμάζεσθαι
ἀξιοῖ, ταῦτα χρὴ ὑπολαμβάνειν, [3] μὴ εὐήθεις αὐτῷ εἶναι
δοκῆτε.

γ΄. Ἂν δὲ καὶ ἐπὶ τοιόνδε λόγον τράπωνται, ὡς ὁ χρόνος
οὐκ ἐγχωρεῖ ἄλλον ἀποκληρῶσαι, ἀλλὰ ἀνάγκη, ἐὰν αὐτὸν
ἀποδοκιμάσητε, ἄθυτα τὰ πάτρια ἱερὰ γίγνεσθαι, τάδ'
ἐνθυμήθητε, ὅτι πάλαι ὁ χρόνος ἤδη παρελήλυθεν. ἡ γὰρ
αὔριον ἡμέρα μόνη λοιπὴ τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐστὶν, ἐν δὲ ταύτῃ
τῷ Διῒ τῷ σωτῆρι θυσία γίγνεται, δικαστήριον δὲ παρὰ
791 τοὺς νόμους [4] οὐ δυνατὸν κληρωθῆναι. εἰ δὲ ταῦτα πάνθ'

[1] αὐτῶν R. αὐτοῦ A. [2] γενομένων T. R. A. [3] ἵνα μὴ A. [4] δυνατὸν πληρῶθηναι T. ἀδύνατον πληρωθῆναι R. A.

Λειτουργιῶν αὐτῷ ἀναθήματα] Scribendum videtur: λειτουργιῶν αὐτοῦ. Deinde, legendum puto ἀναλώματα. Ἀναθήματα enim sunt res *sacræ*, et Deo alicui dedicatæ: hic vero agitur de impensis *civilibus*, et alluditur vel respondetur verbis, quibus usurus erat Evander in Apologia sua: ὡς πολλὰ εἰς τὴν πόλιν ἀνηλώκασι· quemadmodum refert Noster paulo ante. MARKLAND. Pro αὐτῷ dedi de meo αὐτῶν. quod redit eodem, quo superius ἀνηλώκασι redit, scil. ad ipsius Evandri et patris majorumque donaria. ἀναθήματα αὐτῶν sunt idem atque τὰ ὑπ' αὐτῶν ἀνακείμενα, vel ἀνατεθέντα ἀναθήματα. *donaria ab ipsis consecrata et dedicata in templis.* Bene habet ἀναθήματα. qui choris, aut aliis in gymnicis certaminibus vicissent, tripodas aut coronas aureas pro præmio accipiebant, quæ præmia victores memoriæ ergo in templis dedicabant. hæc sunt ipsorum donaria. αὐτῶν ἀναθήματα. REISK.

Τοῦ μὲν γὰρ νῦν] Malim verba sic esse structa: τοῦ νῦν μὲν γὰρ —. IDEM.

Μὴ] Imo vero ἵνα μὴ —. IDEM.

Παρὰ τοὺς νόμους δυνατὸν πληρωθῆναι] Lege ἀδύνατον. CONT. TAYLOR. Lego: ἀδύνατον κληρωθῆναι. *dicasterium vero contra Leges non debet sorte legi.* Pollux VIII. 15. segm. 148. ἐρεῖς δὲ, ἐκληρώθη τὸ δικαστήριον, ἐνεκληρώθη, etc. ubi in Vulgatis pariter erat ἐπληρώθη. Ipse capitis Titulus habet: περὶ βλάβης — καὶ τοῦ κληρωθῆναι τὸ δικαστήριον. et alibi dicit Pollux κληρῶν δικαστὰς, et ἀπεκληρώθη δικαστήριον: ut et Ulpianus in Midianam, initio fere. Demosthenes contra Evergum: καίτοι ἔδει αὐτὸν — προκαλεῖσθαι, κληρουμένων τῶν δικαστηρίων κομίσαντα τὸν ἄνθρωπον. Idem contra Timocratem: δικαστήρια κληροῦντε, καὶ καταγιγνώσκετε δεσμὸν τῶν ἀκοσμούντων. ita et ibi legendum puto pro πληροῦντε, quod habet Edit. Hervagiana. Vide Argumentum in Orat. contra Androtionem. et tamen in Prima contra Aristogit. occurrit τὰ δικαστήρια πληροῦσθαι. Iterum παραγρ. adv. Pantænetum: ἐπειδὴ ἔμελλεν εἰσιέναι τὴν δίκην, ἤδη τῶν δικαστηρίων ἐπικληρουμένων, etc. Vide et Orat. adv. Bœotum. Cæterum Thesmothetæ (de iis enim agitur, et in eorum numerum cooptari voluit hic Evander) duplicem δοκιμασίαν seu ἀνάκρισιν subibant: primam, ἐν τοῖς πεντακοσίοις: alteram, in δικαστηρίῳ sorte lecto ob hanc rem. temporis vero angustiæ non patiebantur tale δικαστήριον legi, prout postulabant Leges. non igitur potuit recte et ordine fieri Thesmotheta Evander. Hoc videtur esse Oratoris Argumentum. MARKLAND. Recepi ἀδύνατον. Sed παρὰ τοὺς νόμους h. l. non videtur *contra leges* significare, sed *propter leges*, quia leges intercedunt. REISK.

οὗτος ὥστε γενέσθαι διαπέπρακται, τί [1] προσδοκᾶτε δοκι-
μασθέντ' αὐτὸν ποιήσειν, [2] εἰ τὴν ἐξιοῦσαν ἀρχὴν πέπεικεν
αὐτοῦ [3] ἕνεκα παρανομῆσαι; ἆρ' ἂν ὀλίγα τοιαῦτα ἐν [4] τῷ 792
ἐνιαυτῷ διαπράξασθαι; ἐγὼ μὲν γὰρ οὐκ ἂν οἶμαι. ἔστι
δ' ὑμῖν [5] οὐ τοῦτο μόνον σκεπτέον, ἀλλὰ καὶ πότερον εὐ-
σεβέστερον τὸν [6] βασιλέα καὶ τοὺς συνάρχοντας τὰ ὑπὲρ 793
τοῦ μέλλοντος ἄρξειν ἱερὰ θῦσαι, ὡς καὶ πρότερον ἤδη
γεγένηται, ἢ καὶ τοῦτον, ὃν οὐδὲ καθαρὸν εἶναι τὰς χεῖρας
οἱ εἰδότες μεμαρτυρήκασι, καὶ πότερον ὑμεῖς ὠμόσατε εἰς
τὴν ἀρχὴν ἀδοκίμαστον καταστήσειν, ἢ δοκιμάσαντες τὸν
176, 1 ἄξιον τῆς ἀρχῆς στεφανώσειν. ταῦτα γὰρ σκοπεῖσθε·

[1] προσδοκῆσαι δεῖ T. R. A. [2] εἰ ἀδοκίμαστος ὢν τὴν A. [3] οὕνεκα T. R. A. [4] τῷ αὐτοῦ ἐνιαυτῷ A. [5] οὐ om. T. [6] βασιλέα νῦν ὄντα καὶ A.

Διαπέπρακται] Post διαπέπρακται deesse videtur ἀδοκίμαστος ὢν, vel ἰδιωτεύων. IDEM.

Ἀξιοῦσαν] Ἐξιοῦσαν. CONT. Video hæc eadem fere animi contentione dici debuisse, qua dixit Cic. 3. in Verr. "Qua impudentia putatis eum in dominatione fuisse, qui in fuga tam improbus sit?" Eadem est, inquam, figura seu σχῆμα Orationis. Instituitur enim comparatio inter ea, quæ facturus est δοκιμασθεὶς, ipse sc. in magistratu constitutus: et quæ τὴν ἀξιοῦσαν ἀρχὴν πέπεικεν αὐτοῦ οὕνεκα (vel ut Scal. legi mavult ἕνεκα) παρανομῆσαι. Et profecto simul video hæc non solummodo dici debere, sed et dici quoque, si modo emendaveris mecum et Scaligero τὴν ἐξιοῦσαν ἀρχήν. Ita scriptum est a Lysia c. Milit. ἐξιούσης δὲ τῆς ἀρχῆς κ.τ.λ. Ita sacra auspicandorum magistratuum vocantur Εἰσιτήρια. Vid. Sigon. de republica Athen. c. 3., Demosth. de falsa legatione. Id. Demosth. adv. Aristogit. I. τὰς ἕνας ἀρχὰς ταῖς ναῖς ἐκούσας ὑπεξιέναι. Ita dicitur a Latinis *Abire Magistratu*. Cic. 5. Fam. 2. "Atque ille pridie Kal. Januar. qua injuria nemo unquam in aliquo magistratu improbissimus civis affectus est, ea me Cos. affecit, cum rempublicam conservassem; atque *abeuntem magistratu* concionis habendæ potestate privavit." TAYLOR. Opinor, τὴν ἄρχουσαν ἀρχὴν: ut forte intelligatur Archon ἐπώνυμος, a quo Annus nominabatur. et qui inter Novem erat præcipuus. nisi malis ἐξιοῦσαν, *archontem e magistratu suo exeuntem*: quod ἐπ' ἐξόδῳ τῆς ἀρχῆς vocat Xenophon Hellenic. V. 4. 4. Mox, pro τοῦτο μόνον, recte Stephanus οὐ τοῦτο μόνον. Paulo infra, τὰ ὑπὲρ τοῦ μέλλοντος ἄρξειν ἱερὰ θῦσαι: vide Suidam in V. Εἰσιτήρια, unde hic locus explicabitur. MARKLAND.

Τῷ ἐνιαυτῷ] Non enim ultra annum munere regis sacrorum fungebantur. Sed interponendum videtur αὐτοῦ, vel ἑαυτοῦ, *in anno suo*, quo ipse rex sacrorum esset. REISK.

Οἶμαι] Subaudi αὐτὸν οὐκ ἂν ὀλίγα διαπράξασθαι. ἀλλὰ καὶ πάνυ πολλὰ—. IDEM.

Ὑμῖν τοῦτο] Π. ὑμῖν οὐ τοῦτο. H. STEPHAN. CONT.

Τὸν βασιλέα] Interpone νῦν, aut νῦν ὄντα. *regem sacrorum nunc fungentem.* REISK.

Ἢ καὶ τοῦτον] Velim abesse καὶ, vel mutari in θῦσαι quod hic saltem subaudiendum est. AUGER.

Στεφανώσειν] *coronaturos*, nemo ignorat primarios magistratus, dum essent in exercitio, coronam cespite gestavisse. IDEM.

Ταῦτα γὰρ] Ταῦτα γὰρ σκοπεῖτε. CONT. Ταῦτα γοῦν σκοπεῖσθε. TAYLOR. Lego: ταῦτα γοῦν σκοπεῖσθε. dependent hæc a præcedentibus: ἔστι δ' ὑμῖν οὐ τοῦτο μόνον σκεπτέον, ἀλλὰ καὶ etc. unde infert: *Hæc* IGITUR *considerate.* γὰρ nullum hic locum habet. MARKLAND. Bene habet, et elegans adeo est γάρ. REISK.

κἀκεῖνο ἐνθυμεῖσθε, ὅτι ὁ θεὶς τὸν περὶ τῶν δοκιμασιῶν νόμον,
οὐχ ἥκιστα [1][περὶ] τῶν ἐν ὀλιγαρχίᾳ ἀρξάντων ἕνεκεν
ἔθηκεν, ἡγούμενος δεινὸν εἶναι, εἰ δι' οὓς ἡ δημοκρατία κατ-
794 ελύετο, οὗτοι ἐν αὐτῇ τῇ πολιτείᾳ πάλιν ἄρξουσι, καὶ
κύριοι γενήσονται τῶν νόμων καὶ τῆς πόλεως, ἣν πρότερον
προλαβόντες οὕτως αἰσχρῶς καὶ δεινῶς ἐλωβήσαντο· ὥστ'
οὐκ ἄξιον τῆς δοκιμασίας ὀλιγώρως ἔχειν, οὐδὲ μικρὸν ἡγου-
μένους τὸ πρᾶγμα μὴ φροντίζειν αὐτῆς, ἀλλὰ φυλάττειν·
ὡς ἐν τῷ ἕκαστον δικαίως ἄρχειν ἥ τε πολιτεία καὶ τὸ
ἄλλο πλῆθος τὸ ὑμέτερον σώζεται.

δ'. Εἰ μὲν [2]δὴ [3]βουλεύσων νυνὶ ἐδοκιμάζετο, καὶ ὡς
795 ἱππευκότος αὐτοῦ ἐπὶ τῶν Τριάκοντα [4]ἅρμα ἐν ταῖς σανίσιν
ἐνεγέγραπτο, καὶ ἄνευ κατηγόρου ἂν αὐτὸν ἀπεδοκιμάζετε·
[5]νυνὶ δὲ, ὅτε μὴ μόνον ἱππευκὼς [6][μηδὲ βεβουλευκὼς] ἀλλὰ
καὶ εἰς τὸ πλῆθος ἐξημαρτηκὼς φαίνεται, οὐκ ἂν ἄτοπον
ποιήσαιτε, εἰ μὴ τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχοντες περὶ αὐτοῦ

[1] uncos om. T. R. περὶ om. A. [2] δὴ om. T. R. A. [3] βουλεύσειν νυνὶ ἐδοκιμάζετε T. [4] ὄνομα A. [5] νῦν T. R. A. [6] uncos om. T. R. μηδὲ βεβουλευκὼς om. A.

Κἀκεῖνο ἐνθυμεῖσθε] Alius dixisset: κἀκεῖνο δὲ προσενθυμεῖσθε. IDEM.

Περὶ τῶν ἐν ὀλιγαρχίᾳ ἀρξάντων ἕνεκεν] Dele περί. CONT. Utrum erit delendum? Ni mutari alterum mavis: περὶ τῶν ἐν ὀλιγαρχίᾳ ἀρξάντων ἐκεῖνον ἔθηκεν. TAYLOR. Videtur παρέλκειν, vel περὶ, vel ἕνεκεν. Nemo enim, opinor, dicit, τιθέναι νόμον περὶ ἕνεκά τινος. Delendum puto περὶ, quam vocem repetivit forte Scriba ex versu præcedenti. MARKLAND. Aut delendum est hoc secundum περὶ, aut cum καὶ mutandum. REISK.

Ἐν αὐτῇ τῇ] F. leg. ἐν τῇ αὐτῇ. AUGER.

Πρότερον προλαβόντες] Proba est phrasis suo loco. hic tamen mallem παραλαβόντες. Sæpe ita loquitur tum Noster, tum Demosthenes, et alii, de magistratibus, qui rerum habenas sibi *traditas accipiunt*. MARKLAND. et *in edit. min.* TAYLOR. Inter ἣν et πρότερον interponendum videtur ὑγιᾶ, vel ἀκέραιον, vel tale quid. Deinde pro προλαβόντες utique leg. est παραλαβ. REISK.

Ἐν τῷ] Ἐν ἑκάστῳ, Vind. Forte voluit: ἐν αὐτῷ τῷ. *hoc ipso*, hoc solo, ut ex æquo et justo magistratum quis gerat. IDEM.

Τὸ ἄλλο] Dicitur ἄλλο, quia secernuntur magistratus a reliqua civium multitudine. AUGER.

Βουλεύσειν] Βουλεύσων, Coisl. Fort. Εἰ μὲν βουλεύσειν νυνὶ ἐδοκιμάζετο. ut infra: καὶ μὲν δὴ βουλεύειν γε δοκιμασθείς. TAYLOR. Corruptus est hic locus, ex sequentibus, et Oratoris Argumentatione ad hunc sensum forte restituendus: *Si delatus fuisset* aliquis *in Concilio fuisse* (βουλεῦσαι) *sub Triginta-viris, vel etiam si ex Tabulis appareret illum sub istis equitem fuisse, etiam sine accusatore aliquo eum rejecissetis. nunc vero, cum liqueat Evandrum non solum equitem fuisse, et in concilio, verum etiam Populo et Reipublicæ vestræ nocuisse; nonne absurde agetis, nisi eodem modo de illo statuatis?* Ita enim distinguenda sunt hæc, posita Interrogationis Nota post φανεῖσθε: quo non percepto, Schottus male ejecit particulam μή. Pro ἅρμα ἐνεγέγραπτο Idem verissime restituit ὄνομα: ut Orat. XIII. τὰ μέντοι ὀνόματα διαπράττονται σφῶν αὐτῶν — προσγραφῆναι εἰς τὴν στήλην, ὡς εὐεργέτας ὄντας. MARKLAND. Recepi e Coisl. et Vindob. βουλεύσων, et pro ἐδοκιμάζετε vulgari dedi ἐδοκιμάζετο. Videtur in libris Lysiæ gemina lectio fuisse, aliis βουλεύσειν μέλλων, aliis βουλεύσων dantibus. nescio quoque, an fuerint, qui βουλευσείων darent. REISK.

Ἅρμα] Ὄνομα. SCHOTT. Recte. TAYLOR.

Μὴ] Delet Schottus. Sed legendum f. cum interrogatione: οὐκ ἂν ἄτοπον ποιήσαιτε, εἰ τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχοντες περὶ αὐτοῦ φανεῖσθε; TAYLOR. Bene habet μή.

[1]φανεῖσθε; καὶ [2]μὲν δὴ βουλεύειν γε δοκιμασθεὶς πεντα- 796
κοσιοστὸς ὢν μετὰ τῶν ἄλλων ἐνιαυτὸν ἂν μόνον [3]ἐβού-
λευσεν, ὥστε καὶ εἴ τι ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ ἐξαμαρτάνειν
ἐβούλετο, ῥᾳδίως ἂν ὑπὸ τῶν ἄλλων ἐκωλύετο. [4]ταύτης δὲ
τῆς ἀρχῆς ἀξιοῖ μόνος αὐτὸς καθ' αὑτὸν ἄρχειν, καὶ μετὰ
τῆς ἐν Ἀρείῳ πάγῳ βουλῆς τὸν ἅπαντα χρόνον τῶν μεγί-
στων κύριος γενέσθαι· ὥστε ὑμῖν καθήκειν περὶ ταύτης τῆς
ἀρχῆς ἀκριβεστέραν τὴν δοκιμασίαν ἢ περὶ τῶν ἄλλων
ἀρχῶν ποιεῖσθαι. εἰ δὲ μὴ, πῶς οἴεσθε τὸ ἄλλο πλῆθος 797
τῶν πολιτῶν διακείσεσθαι, ὅταν αἴσθωνται, ὃν προσῆκε
δίκας τῶν ἡμαρτημένων διδόναι, τοῦτον ὑφ' ὑμῶν τοιαύτης
ἀρχῆς ἠξιωμένον; καὶ φόνου δίκας δικάζοντα, ὃν ἔδει αὐτὸν
ὑπὸ τῆς ἐν Ἀρείῳ πάγῳ βουλῆς κρίνεσθαι; καὶ πρὸς τού-
τοις ἴδωσιν ἐστεφανωμένον, καὶ ἐπικλήρων καὶ ὀρφανῶν
κύριον γεγενημένον, ὧν ἐνίοις αὐτὸς [5]οὗτος τῆς ὀρφανίας
αἴτιος γεγένηται; ἆρ' [6]οὐκ οἴεσθε αὐτοὺς χαλεπῶς [7]δια-
κείσεσθαι, καὶ ὑμᾶς [8]αὐτῶν αἰτίους [9]ἡγήσεσθαι, ὅταν
γένωνται ἐν ἐκείνοις τοῖς χρόνοις, ἐν οἷς αὐτῶν πολλοὶ εἰς
τὸ δεσμωτήριον ἀπήγοντο καὶ ἄκριτοι ὑπὸ τούτων ἀπώλ-

[1] φανεῖσθε R. A. [2] μηδὲν T. [3] ἐβούλευσας T. ἐβούλευσεν ἂν R. A. [4] ταύτην δὲ τὴν ἀρχὴν A. [5] ἂν τοιοῦτος T. R. A. [6] οὖν T. [7] διακεῖσθαι T. [8] πάντων A. [9] ἡγήσασθαι T.

si non idem vobis in hac ejus causa esset animus, qui tum futurus fuisset in illa causa, h. e. si non in hoc quoque posteriore casu eum reprobaretis, ob causam multo graviorem, quemadmodum certo, certius eum fuissetis reprobaturi in casu priore, ob causam multo leviorem. REISK.

Καὶ μηδὲν] Π. καὶ μὲν —. H. STEPHAN.

Ἐβούλευσας] Ἐβούλευσε, vel βούλευσε. SCHOTT. Recte prius, modo addatur, ν, ἐβούλευσεν. Unde vero βούλευσε, Vir Doctissime, in Lingua Attica, et scriptore Prosaico? Paulo ante, pro καὶ μηδὲν δὴ, recte Stephanus, καὶ μὲν δὴ, ut in qualibet pagina. Idem mendum notavi Orat. XII. MARKLAND.

Ταύτης δὲ τῆς ἀρχῆς ἀξιοῖ — ἄρχειν] Scribe: ταύτην τὴν ἀρχὴν ἄρχειν. Æschines contra Timarch. §. ε'. μηδὲ ἀρξάτω ἀρχὴν μηδεμίαν μηδέποτε. Vide ad Orat. præcedentem. Sequitur: μετὰ τῆς ἐν Ἀρείῳ πάγῳ βουλῆς etc. quia Novem Archontes (quorum Sex erant Thesmothetæ) post annum finitum, et redditas magistratus rationes, Areopagitis addebantur: quorum igitur numerus incertus erat. Vide Pollucem VIII. 10. p. 941. et Demosth. Orat. II. in Aristogitonem. MARKLAND. et *in edit. min.* TAYLOR.

Ἆρ' οὖν] Ἆρ' οὐκ. et mox αὐτοὺς pro αὐτῶν. CONT.

Καὶ ὑμᾶς αὐτῶν αἰτίους ἡγήσασθαι, ὅταν γένωνται ἐν ἐκείνοις τοῖς χρόνοις, ἐν οἷς etc.] Lego: καὶ ὑμᾶς πάντων αἰτίους ἡγήσεσθαι ὅσα ἐγένοντο ἐν ἐκείνοις τοῖς χρόνοις, ἐν οἷς etc. *et putaturos esse vobis imputari debere omnia* mala, *quæ evenerunt iis temporibus, in quibus* etc. Præcedentia emendavit Stephanus, οὐκ pro οὖν, διακείσεσθαι pro διακεῖσθαι, et hoc loco ἡγήσεσθαι pro ἡγήσασθαι. MARKLAND. In hoc loco emendando secutus sum Stephanum. Pro illis ἐν ἐκείνοις malim legi ἐν ὁμοίοις ἐκείνοις, quod perinde dictum est, atque si dixisset: ἐν χρόνοις ὁμοίοις ἐκείνων τῶν χρόνων, ἐν οἷς — *ubi devenerint in tempora similia illis temporibus, quibus* —. REISK. Ad ὅταν γένωνται subaudi ταῖς ψυχαῖς vel ταῖς διανοίαις. AUGER. Loci corruptissimi priorem partem feliciter emendavit Stephanus: posterius quid sit, nemo facile dixerit. Vide mecum annon ita scripserit orator: ὅταν ἐννοῶνται ἐν ἐ. τ. χ. ὡς αὐτῶν πολλοὶ κ. τ. λ. Retinendum est ὅταν, ut apte sequatur κἀκεῖνο προσενθυμηθῶσιν. SLUITER.

λυντο καὶ φεύγειν τὴν σφετέραν αὐτῶν ἠναγκάζοντο·
κἀκεῖνο προσενθυμηθῶσιν, ὅτι ὁ αὐτὸς οὗτος ἀνὴρ Θρασύ-
βουλος αἴτιος γεγένηται [1] Λεωδάμαντά τε ἀποδοκιμασθῆ-
ναι καὶ τοῦτον δοκιμασθῆναι, τοῦ μὲν κατήγορος γενόμενος,
ὑπὲρ τούτου δὲ ἀπολογήσασθαι παρασκευασάμενος, [2] ὃς
798 ὅπως πρὸς τὴν πόλιν [3] διέκειτο καὶ πόσων αἴτιος αὐτῇ
799 κακῶν [4] γεγένηται * * * ἢ πειθόμενοι πῶς ἂν οἴεσθε δια-
βληθῆναι, [5] τότε μὲν γὰρ ὑμᾶς ᾤοντο ὀργισθέντας [1] Λεωδά-
μαντα [6] ἀποδοκιμάσαι· ἐὰν δὲ [7] αὐτὸν δοκιμάσητε, εὖ εἰ-
σονται ὅτι οὐ δικαίᾳ γνώμῃ περὶ αὐτοῦ κέχρησθε. ἔστι δὲ
τούτοις μὲν πρὸς ὑμᾶς ἀγὼν, ὑμῖν δὲ πρὸς ἅπασαν τὴν
πόλιν, ἢ σκοπεῖ νυνὶ τίνα ὑμεῖς γνώμην περὶ αὐτῆς ἕξετε.
καὶ μηδεὶς ὑμῶν ἡγείσθω με [8] Λεωδάμαντι χαριζόμενον
κατηγορεῖν Εὐάνδρου, ὅτι φίλος ὢν τυγχάνει, ἀλλ᾽ ὑπὲρ
ὑμῶν καὶ τῆς πόλεως προνοούμενον. ῥᾴδιον δ᾽ ἐξ αὐτοῦ τοῦ
πράγματος μαθεῖν. [8] Λεωδάμαντι γὰρ συμφέρει τοῦτον
δοκιμασθῆναι· οὕτω γὰρ ὑμεῖς μάλιστα διαβληθήσεσθε,
καὶ δόξετε ἀντὶ δημοτικῶν ἀνθρώπων ὀλιγαρχικοὺς εἰς τὰς
ἀρχὰς καθιστάναι. [9] καὶ εἰ μὲν τόνδε ἀποδοκιμάσετε, δό-

[1] Λαοδάμαντα T. R. A. [2] ὅπως πρὸς T. R. ὃν ἴστε πάντες πρὸς A. [3] διακεῖσθαι T. R. πῶς διάκειται A. [4] γεγένηται, ἢ T. R. γεγένηται; ᾧ A. [5] ὅτε T. R. [6] ἀποδοκιμάσητε T. R. [7] τοῦτον R. [8] Λαοδάμαντι T. R. A. [9] ὑμῖν δὲ, τόνδε ἀποδοκιμάσαι. δόξετε γὰρ κἀκ. T. R. A.

Παρασκευασάμενος] Παρεσκευασμένος. Scal.

Ὅπως κ. τ. λ.] Schottus h. p. ὅπως πρὸς τὴν πόλιν διακεῖσθαι· καὶ πόσων αἴτιος αὐτῇ κακῶν γεγένηται, οἷς (vel ᾧ) πειθόμενοι πῶς ἂν οἴεσθε διαβληθῆναι; τότε μὲν γὰρ ὑμᾶς ᾤοντο ὀργισθέντας Λαοδάμαντα ἀποδοκιμάσαι, ἐὰν δὲ αὐτὸν νῦν δοκιμάσητε κ. τ. λ. Scal. autem sic: ὅπως πρὸς τὴν πόλιν διάκειται· καὶ πόσων αἴτιος αὐτῇ κακῶν γεγένηται, ᾗ πειθόμενοι πῶς ἂν οἴεσθε διαβληθῆναι· ὅτε μὲν γὰρ ὑμᾶς ᾤοντο ὀργισθέντας Λαοδάμαντα ἀποδοκιμάσασθαι κ. τ. λ. Uterque aliquid vidit, sed neuter lacunam, quæ tamen est certissima. Taylor. Corruptissimum hunc locum ita lego et distinguo: ὑπὲρ τούτου δὲ ἀπολογήσασθαι παρασκευασάμενος, ὅπως πρὸς τὴν πόλιν διάκειται, καὶ πόσων αἴτιος αὐτῇ καλῶν γεγένηται. ᾧ πειθόμενοι, πῶς ἂν οἴεσθε διαβληθῆναι; τότε μὲν γὰρ ὑμᾶς ᾤοντο δικαίως ὀργισθέντας Λαοδάμαντα ἀποδοκιμάσαι· ἐὰν δὲ τοῦτον δοκιμάσητε, etc. *pro hoc vero Evandro apologiam facere paratus,* monstrando, *quam bene erga rempublicam affectus sit, et quot illi bonorum auctor exstiterit. cui* Thrasybulo *si auscultetis, quantam infamiam subituros esse vos existimatis? tunc enim populus putabat vos Laodamanti merito iratos eum rejecisse: si vero hunc* Evandrum nunc *approbetis, certo scient vos inique de Laodamante statuisse.* Pro κακῶν legi quoque potest ἀγαθῶν: quæ voces in Libris centies commutantur. Post ᾤοντο addidi δικαίως, ex Ratione, et quia opponitur οὐ δικαίᾳ γνώμῃ (id est, ἀδίκως) in ultima parte sententiæ, quæ huic ex adverso respondet. τοῦτον δοκιμάσητε, pro αὐτὸν, verum puto. nisi malis: ἐὰν δὲ νῦν τόνδε δοκιμάσητε. Markland. Lacunula sic ferme sarciatur: παρεσκευασμένος, ὃν ἴστε (vel ἴσασι) πάντες ὅπως — deinde sic lego cum aliis viris doctis: ὅπως πρὸς τὴν πόλιν διάκειται, καὶ πόσων αἴτιος αὐτῇ κακῶν γεγένηται, ᾧ πειθόμενοι πῶς ἂν οἴεσθε διαβληθῆναι! τότε μὲν γὰρ — ἀποδοκιμάσαι, ἐὰν δ᾽ αὖ τοῦτον δοκιμάσητε (Evandrum puta). Reisk. Contius quoque τότε et ἀποδοκιμάσαι.

Αὐτοῦ] Redit ad Laodamantem. Idem.

Φίλος] Subaudi ἐμοί. Auger.

Οὕτω] Si hoc nempe fiat, ut Evandrum probetis. Reisk.

ξετε κἀκεῖνον δικαίως ἂν ἀποδοκιμάσαι· ἐὰν δὲ [1] μὴ τόνδε,
οὐδ᾽ ἐκεῖνον δικαίως.

ε΄. Καίτοιγε αὐτὸν ἀκούω λέξειν, ὡς οὐ περὶ αὐτοῦ μόνον 800
ἡ δοκιμασία ἐστὶν, ἀλλὰ περὶ πάντων τῶν ἐν ἄστει μεινάν-
των, καὶ τοὺς ὅρκους καὶ τὰς συνθήκας ὑμᾶς ὑπομνήσειν,
ὡς ἐκ τούτων προσληψόμενον αὐτὸν δοκιμαστὰς τοὺς ἐν
ἄστει μείναντας. ἐγὼ δ᾽ ὑπὲρ τοῦ πλήθους βραχέα πρὸς 801
αὐτὸν εἰπεῖν βούλομαι· ὅτι ὁ δῆμος οὐ τὴν αὐτὴν γνώμην
ἔχει περὶ πάντων τῶν ἐν ἄστει μεινάντων, ἀλλὰ περὶ μὲν
177. 1 τῶν τοιαῦτα ἐξαμαρτανόντων οἵαν ἐγώ φημι δεῖν, περὶ
δὲ τῶν ἄλλων τὴν ἐναντίαν. τεκμήριον δέ· οὐ γὰρ ἐλάτ-
τους τούτων ἡ πόλις τετίμηκε τῶν ἐπὶ Φυλὴν ἐλθόντων 802
καὶ τὸν Πειραιᾶ καταλαβόντων. εἰκότως. τοὺς μὲν γὰρ
ἴσασιν ὁποῖοί τινες ἐν δημοκρατίᾳ μόνῃ γεγένηνται, ὁποῖοι

[1] μηδὲ T. R. A.

Ἐὰν δὲ —] *sin autem ne hunc quidem* (Evandrum puta) *reprobabitis, etiam illum* (Laodamantem puta) *per nefus reprobasse videbimini.* Integre sic dixisset: ἐὰν δὲ μηδὲ τοῦτον (Evandrum) ἀποδοκιμάσητε, δόξετε καὶ ἐκεῖνον (Laodamantem) οὐ δικαίως ἀποδοκιμάσαι. Sic tacita cogitatione debet brevitas Lysiæ expleri et explicari. Idem. F. εἰ δὲ μὴ, οὐδὲ τόνδε, οὐδ᾽ ἐκεῖνον δικαίως. *In Char. Aphrod.* l. VIII. c. 8. p. 721. D'Orville.

Δοκιμαστὰς] Interpres: *probandos etiam illos, qui in urbe remanserunt.* Sed vide, an δοκιμαστὴς non sit ille, qui *examini subjiciatur,* ut voluit homo parum cautus, sed qui isti examini aut scrutationi præficiatur. Profecto δοκιμαστὰς non hic locum habet, sed quod perinde exaratur, δοκιμασίας. Nihil frequentius, quam ut T, apice suo evanescente, aut oculorum aciem fugiente, pro I intelligatur. Hoc in Hesychio olim describendo millies evenit. Nobis delibasse tantum sufficiat. Ἱέρας σημεῖον. Istud erat Τέρας. † Ἱέρενα. ἁπαλά. Lege Τέρενα. Quidni enim? Infra in suo loco Τέρενα ἁπαλὰ, τρυφερά. † Ἰέττας, πατέρας. Falsum est. Τέττας repone. Nam in v. Τέττα, inquit id. Auctor: νεωτέρου πρὸς πρεσβύτερον τιμητικὴ προσφώνησις. Voluit ergo Lysias: *Ad hanc orationem confugiet reus, sc. Quæstionem non magis ad se pertinere, quam ad ceteras, qui in urbe remanserunt et eodem reatu tenebantur: (Iniquum igitur se solum in quæstionem venire.) Sed nec ad se nec ad ceteros pertinere, nam ex lege* ἀμνηστίας *atque fide utrinque de ea re data, qui domi remanebant sub trigintavirali tyrannide* ad quæstionem de rebus præteritis subeundam cogi non poterant. Unde factum, ut accusator in inferioribus ad ea refellenda se serio accingat: Διὰ μέν γε τοὺς πολλοὺς ἐξαμαρτόντας τὰς δοκιμασίας εἶναι ἐψηφίσαντο· διὰ δὲ τοὺς μηδὲν τοιοῦτον πράξαντας συνθήκας ἐποιήσαντο τοιαύτας κ. τ. λ. Scriptum igitur fortasse ad h. m. Καὶ τοὺς ὅρκους καὶ τὰς συνθήκας ὑμᾶς ὑπομνήσειν, ὥσπερ τούτων προσληψομένων ἄνευ δοκιμασίας τοὺς ἐν ἄστει μείναντας. Taylor. Lego: προσληψόμενον αὐτὸν, δοκιμασθέντας τοὺς ἐν ἄστει μείναντας. *et ex his assumpturum esse, illos, qui in urbe remanserunt, approbatos fuisse,* et ideo ulteriori examine jam non opus esse. Propius videbitur δοκιμαστέους, *approbandos esse,* approbari debere. vide sequentia. Markland. Bene habet δοκιμαστὰς, plenaque et plana sunt h. l. omnia. quasi propterea Evander omnes, qui sub xxx. in urbe manserunt, neque exsulatum ierunt, adepturus esset probatores sui, calculumque eorum ea sola de causa laturus. Reisk.

Τοιαῦτα] Qualia ego Evandrum aio sub tyrannis peccasse. Idem.

Οἵαν ἐγώ φημι δεῖν] Scil. excludendos eos honoribus esse. Idem.

Τὴν ἐναντίαν] Admittendos ad honores esse. Idem.

Τούτων] Designat eos, qui obtinentibus tyrannis, quanquam cum illis haud facerent, tamen in urbe manserant. Idem.

Τετίμηκε τῶν ἐπὶ Φυλὴν ἐλθόντων] Forte: οὐκ ἐλάττους τούτων ἡ πόλις τετίμηκεν, ἢ τῶν ἐπὶ Φυλὴν ἐλθόντων. ut vitetur Ambiguum. Markland. et in *edit. min.* Taylor.

Τοὺς μὲν γὰρ] Exsules, qui per Piræeum in patriam redierunt. Reisk.

δ' ἂν τινες ἐν ὀλιγαρχίᾳ γένοιντο, οὔπω πεῖραν εἰλήφασι· παρὰ δὲ τούτων ἑκατέρας τῆς πολιτείας ἱκανὴν βάσανον ἔχουσιν, ὥστ' εἰκότως πιστεύειν. καὶ ἡγοῦνταί γε, διὰ μὲν
803 τοὺς τοιούτους [1] τοὺς συλληφθέντας τότε ἀποθανεῖν, διὰ δὲ τοὺς ἄλλους τοὺς συλληφθέντας ἐκφεύγειν· ἐπεὶ εἴ γε τὴν αὐτὴν γνώμην ἅπαντες ἔσχον, οὔτ' ἂν φυγὴ οὔτ' ἂν κάθοδος οὔτ' ἄλλο οὐδὲν ἂν τῶν γεγενημένων τῇ πόλει συνέβη. ἀλλὰ [2] καὶ τὸ ἄλογον [3] δοκοῦν εἶναι παρά τισιν, ὅπως ποτὲ πολλοὶ ὄντες ὑπ' ὀλίγων τῶν ἐν Πειραιεῖ ἡττήθησαν, οὐδαμόθεν ἄλλοθεν ἢ ἐκ τῆς τούτων προνοίας γεγένηται· οὗτοι γὰρ
804 εἵλοντο μετὰ τῶν κατελθόντων πολιτεύεσθαι μᾶλλον ἢ μετὰ τῶν Τριάκοντα Λακεδαιμονίοις δουλεύειν. τοιγάρτοι ἀντὶ τούτων αὐτοὺς ὁ δῆμος ταῖς μεγίσταις τιμαῖς τετίμηκεν, ἱππαρχεῖν καὶ στρατηγεῖν καὶ πρεσβεύειν ὑπὲρ αὐτῶν αἱρούμενοι· καὶ οὐδέποτε αὐτοῖς μετεμέλησε. καὶ διὰ μέν γε τοὺς [4] πολλὰ ἐξαμαρτόντας τὰς δοκιμασίας εἶναι ἐψηφίσαντο· διὰ δὲ τοὺς μηδὲν τοιοῦτον πράξαντας τὰς

[1] τοὺς om. T. [2] καὶ ὃ ἄλογον T. A. καίτοι ἄλογον R. [3] δοκεῖ T. R. A. [4] πολλοὺς T. R.

Τούτων] Rursus ad eosdem redit, ad quos prius τούτων, quod modo dixi, redibat. Scil. qui cum in urbe mansissent, exsiliique molestias non participassent, separata tamen ab oligarchicis habuerant sua studia, neque operam iis in perdenda republica navarant, sed quietos se tenuerant. Idem.

Ἑκατέρας] Tam ejus, quæ in libera rep. fuit, quam quæ sub tyrannis. Idem.

Διὰ μὲν τοὺς τοιούτους συλληφθέντας, τότε ἀποθανεῖν, etc.] Lege: διὰ μὲν τούτους, τοὺς συλληφθέντας τότε ἀποθανεῖν· διὰ δὲ τοὺς ἄλλους, τοὺς συλληφθέντας ἐκφυγεῖν. *et existimant, hos in causa fuisse, ut cives comprehensi tunc morerentur: illos vero, ut comprehensi effugerent.* Mox, recte Stephanus ὃ ἄλογον pro τὸ ἄλογον. Paulo post pro ὑπὲρ αὐτῶν scribe αὐτῶν. Markland.

Τοιούτους] Qualis est Evander, homo oligarchicus, dominationi paucorum studens, cum quibus ipse possit libertatem civium opprimere, et reliquis velut mancipiis imperitare. Reisk.

Τοὺς συλληφθέντας ἐκφεύγειν] Pone articulum videtur οὐ addendum. opponuntur enim inter se οἱ τότε συλληφθέντες, tunc a tyrannis comprehensi, et οἱ τότε οὐ συλληφθέντες, tum non comprehensi. Illi neci dati sunt, hi auffugerunt, et sic pestem devitarunt sibi decretam. Malim quoque διὰ τούτους τοὺς ἄλλους, τοὺς οὐ συλληφθέντας. *propter hos (qui manserunt in urbe) reliquos, qui non fuissent comprehensi, supplicium effugisse.* Idem.

Τὸ ἄλογον] Π. ὃ ἄλογον. H. Stephan. Restitue ad mentem Stephani. Taylor. Dedi καίτοι ἄλογον. quod vocabulum h. l. tantundem valet atque ἀσυλλόγιστον. *quod exputari ratiocinando nequit.* Reisk.

Ὑπὲρ αὐτῶν] F. ὑπὲρ αὐτῶν. *pro seipsis.* Taylor.

Αὐτῶν αἱρούμενοι — αὐτοῖς] Referuntur ad δῆμος, quod est nomen collectivum. Legendum forsan αὐτῶν et αὐτοῖς. Auger.

Τοὺς πολλοὺς] Malim τοὺς πολλὰ, *multorum criminum reos.* opponuntur enim τοῖς μηδὲν τοιοῦτον πράξασιν, *iis qui nihil tale deliquere.* Reisk.

Τὰς συνθήκας ἐποιήσαντο τοιαύτας, οἵας ἐγὼ etc.] Opinor: ἐποιήσαντο ταύτας. Οὕτως ἐγὼ ὑπὲρ τοῦ δήμου ἀποκρίνομαι. Hæc ultima dependent a præcedentibus, in quibus dixerat: *Ego vero nomine Populi paucis huic respondebo:* quod deinde usque ad hunc locum facit, et causas reddit Jurisjurandi et Conventionis (quibus fidebat Evander), et ostendit ista nihil illi profutura in hoc negotio. his absolutis, concludit: *Hoc modo Ego pro Populo respondeo.* post quod ad Judices Orationem convertit. Markland. Nolim equidem affirmare, Lysiam sic, ut statim dicam, scripsisse. Exibit tamen sententia saltim

συνθήκας [1] ἐποιήσαντο τοιαύτας, οἵας ἐγὼ ὑπὲρ τοῦ δήμου ἀποκρίνομαι.

ς'. Ὑμέτερον δὴ ἔργον ἐστίν, ὦ ἄνδρες βουλευταί, σκέψασθαι ποτέρῳ ἂν πειθόμενοι περὶ τῆς δοκιμασίας ταύτης ἄμεινον βουλεύσαισθε, πότερον ἐμοὶ ἢ Θρασυβούλῳ, ὃς αὐτῷ 805
ἀπολογήσεται. περὶ μὲν οὖν ἐμοῦ ἢ τοῦ πατρὸς ἢ τῶν προγόνων οὐδὲν οὗτος εἰπεῖν ἕξει εἰς μισοδημίαν. οὔτε γὰρ ὡς ὀλιγαρχίας μετέσχον, ὕστερον γὰρ τῶν χρόνων τούτων ἀνὴρ εἶναι ἐδοκιμάσθην· οὔθ' ὡς ὁ πατήρ, πρὸ γὰρ τῶν στάσεων πολὺ ἐν Σικελίᾳ ἄρχων ἐτελεύτησεν· [2] οὔθ' ὡς οἱ πρόγονοι ὑπὸ τοῖς τυράννοις ἐγένοντο, στασιάζοντες γὰρ πρὸς αὐτοὺς τὸν ἅπαντα χρόνον διετέλεσαν. ἀλλὰ μὲν δὴ οὐδὲ τὴν οὐσίαν ἡμᾶς ἐν τῷ πολέμῳ φήσει κτήσασθαι, εἰς δὲ τὴν πόλιν οὐδὲν ἀνηλωκέναι. [3] πᾶν γὰρ τοὐναντίον, ἐν εἰρήνῃ [4] μὲν ὀγδοηκοντατάλαντος ἡμῶν ὁ οἶκος ἐγένετο, εἰς δὲ τὴν τῆς πόλεως σωτηρίαν ἐν τῷ πολέμῳ ἅπας ἀνηλώθη. ἐγὼ δὲ περὶ τούτου τρία ἕξω εἰπεῖν τηλικαῦτα τὸ μέγεθος, ὥστ' ἄξιον εἶναι ἕκαστον ἔργον θανάτου, πρῶτον μὲν ὅτι τὴν ἐν Βοιωτοῖς πολιτείαν χρήματα λαβὼν μετέστησε καὶ τῆς συμμαχίας [5] ὑμᾶς ταύτης ἀπεστέρησεν, ἔπειτα ὅτι τὰς ναῦς προὔδωκε καὶ τὴν πόλιν περὶ σωτηρίας βουλεύεσθαι πε- 806
ποίηκεν, ἔπειτα ὅτι παρὰ τῶν αἰχμαλώτων, οὓς αὐτὸς ἀπώλεσε, τριάκοντα μνᾶς ἐσυκοφάντησεν· οὐ φάσκων αὐτοὺς λύσεσθαι, εἰ μὴ τοῦτο αὐτῷ παρὰ σφῶν αὐτῶν παράσχοιεν. συνειδότες οὖν ἡμῶν [6] ἑκατέρων τὸν βίον, πρὸς ταῦτα βουλεύεσθε ὁποτέρῳ χρὴ πιστεύειν περὶ τῆς Εὐάνδρου δοκιμασίας, καὶ οὕτως οὐκ ἐξαμαρτήσεσθε.

[1] ἐποιήσαντο. τοιαῦτα ἐγὼ A. [2] οὐδ' T. A. [3] πάντα T. [4] μὲν om. T. [5] ἡμᾶς T. R. A. [6] ἑκατέρῳ A.

tolerabilis, si sic legatur: ἐποιήσαντο. τοιαῦτα τούτοις ἐγὼ μὲν ὑπὲρ τοῦ δήμου — *in hunc ferme modum ego pro populo his* (Evandro ejusque patronis causæ) *respondeo.* ὑμέτερον δὲ ἔργον ἐστὶ — *vestrum autem nunc est.* Possit quoque suspicio incidere num Lysias ita reliquerit exaratum: τοσαῦτά σοι, Θρασύβουλε, ἐγὼ κ. τ. λ. Reisk.

Βουλεύσαισθε] Βουλεύσεσθε Vind. quod equidem vulgatæ præferre nullus dubitem. Idem.

Ὃς αὐτῷ ἀπολογήσεται] Ἀπολογεῖσθαί τινι est, *ad aliquem,* vel *coram aliquo, sese purgare,* quod ab h. l. est alienum. Quare aut αὐτοῦ aut αὐτῶν ὑπεραπολογήσεται leg. esse suspicor, in singulari, si solus Evander, in plurali, si una cum eo sodales et consortes causæ designantur. Nescio, etiam an pro ὃς leg. sit ὅταν. Idem. Malim ὑπὲρ αὐτοῦ ἀπολογήσεται. Auger.

Οὔτε γὰρ] Scil. εἰπεῖν ἕξει.

Ἀλλὰ μὲν δὴ] Mallem ἀλλὰ γὰρ δὴ —. Reisk.

Ἐν τῷ πολέμῳ] In bello civili. Auger.

Πάντα γὰρ] Π. πᾶν γὰρ —. H. Stephan. Cont.

Ἕξω] Ἔχω. Idem.

Ἑκατέρων] Malim ἑκατέρῳ. Reisk.

ΛΥΣΙΟΥ

ΚΑΤΑ

ΕΠΙΚΡΑΤΟΥΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΥΜΠΡΕΣΒΕΥΤΩΝ

ΕΠΙΛΟΓΟΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Pag. ed. Reisk. Epilogus sive *δευτερολογία* accusationis, quæ Epicratem et Socios male gestæ Legationis reos sistebat. Pag. ed. H. Steph.

806 α'. ΚΑΤΗΓΟΡΗΤΑΙ μὲν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, Ἐπι- 177. 40
807 κράτους ἱκανὰ καὶ τῶν συμπρεσβευτῶν· ἐνθυμεῖσθαι δὲ
χρὴ ὅτι πολλάκις ἠκούσατε τούτων λεγόντων, ὁπότε βού-
λοιντό τινα ἀδίκως ἀπολέσαι, ὅτι, εἰ μὴ καταψηφιεῖσθε
ὧν αὐτοὶ κελεύουσιν, ὑπολείψει ὑμᾶς ἡ μισθοφορά. καὶ
νῦν οὐδὲν ἧττον τοσούτου ἐνδεῖ, ὥστε τὸ μὲν [1] πλῆθος καὶ ἡ 178. 1

[1] πλῆθος τῶν ὀνειδῶν A.

ΕΠΙΚΡΑΤΟΥΣ] Pro omni labore erit consulere, quæ vir eruditissimus H. Valesius de hoc Epicrate congessit in Notis ad Harpocr. p. 287. Nam ad hunc Epicratem referre non dubito, quæ habent Demosth. Athenæus aliique in eo loco adducti. Taylor.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ] Loco τοῦ ΕΠΙΛΟΓΟΣ Codd. Ald. et Vaticanus (Vid. Ryck. Catalog. ineditum Manuscriptorum lib. Græc. Biblioth. Vatic. in bibliotheca Regia Cantab.) habent ὡς Θεόδωρος. Antiquior procul dubio fuit Criticus, qui Lysiæ opera recensuit, sive fuit ille Theodorus Byzantius, a Platone et Dionys. Halic. memoratus, et qui contra Thrasybulum et Andocidem nostro ætate supparis quædam scripsit, ut testatur Suid. sive alius junior aliquot sæculis, Rhetor Gadarensis, quem Rhodi audivit Tiberius Imper. Nam ille in rebus et vocibus Rhetoricis Criticus. Præter enim tractatum, quem scripsit περὶ ῥητόρων δυνάμεως, ita de eo Theo in Progymnasm. Ἑρμαγόρας μὲν αὐτὴν (i. e. θέσιν) Κρινόμενον προσηγόρευκεν, Θεόδωρος δὲ ὁ Γαδαρεὺς Κεφάλαιον ἐν ὑποθέσει. Idem.

Τούτων] Refer ad Epicratis defensores. Auger.

Ὑπολείψει] Malim ἐπιλείψει. Reisk. Auger.

Ἐνδεῖ] Subaudi τῇ μισθοφορᾷ. Reisk. Μισθοφορὰ intellige, merces judicibus dari solita. Quantum ad phrasim quæ sequitur sic interpretare commentando: Et nunc quamvis ipsis obsecuti sententiam feratis, tantum abest ut aliquid inde capiatis emolumenti, ut —. Auger.

Τὸ μὲν πλῆθος καὶ ἡ αἰσχύνη — ἡμῖν γίνεται etc.] Schottus legit πένθος. pro πλῆθος. minus recte ad sensum, si proprietatem Græcæ Linguæ spectes. πένθος enim Nostro et cæteris scriptoribus prosaicis fere est *luctus* ob *mortem* alicujus, vel insignem aliquam calamitatem, morti pæne æquandam: hic vero agitur de *dedecore* ex *corruptis judiciis*, et *largitionibus* pecuniariis, et παραπρεσβείᾳ: quibus multo melius videretur convenire τὸ ὄνειδος καὶ ἡ αἰσχύνη, *opprobrium et pudor*, nisi a recepta lectione nimis recederet.

αἰσχύνη ἡ διὰ τούτων [1] ὑμῖν γίγνεται, ἡ δ' ὠφέλεια τού- 808
τοις· πεπείρανται γὰρ, ὅτι ὁπότε ἂν οὗτοι καὶ οἱ τούτων λόγοι δοκῶσιν αἴτιοι εἶναι [2] ψηφιεῖσθαι ὑμᾶς παρὰ τὸ δίκαιον, ῥᾳδίως παρὰ τῶν ἀδικούντων χρήματα λαμβάνουσι. καίτοι τίνα χρὴ ἐλπίδα ἔχειν σωτηρίας, ὁπόταν ἐν χρήμασιν ᾖ καὶ σωθῆναι τῇ πόλει καὶ μὴ, ταῦτα δὲ οὗτοι [3] φύλακες ὑφ' ὑμῶν καταστάντες, [4] οἱ τῶν ἀδικούντων κολασταὶ, κλέπτωσί τε καὶ καταδωροδοκῶσι; καὶ οὐ νῦν πρῶτον ὤφθησαν ἀδικοῦντες, ἀλλὰ καὶ πρότερον ἤδη δώρων
ἐκρίθησαν. καὶ ὑμῖν ἔχω ἐπικαλέσαι, ὅτι τοῦ αὐτοῦ ἀδική- 809
ματος [5] ὀνομάσαντος μὲν κατεψηφίσασθε, τούτου δὲ ἀπεψηφίσασθε, τοῦ [6] αὐτοῦ ἀνδρὸς ἁπάντων [7] κατηγοροῦντος
καὶ τῶν αὐτῶν καταμαρτυρούντων, οἳ οὐχ ἑτέρων ἤκουσαν, 810

[1] ἡμῖν T. R. [2] ψηφίζεσθαι A. [3] οἱ φύλακες A. [4] καὶ A.
[5] Ὀνομασάνδρου A. [6] αὐτοῦ om. T. R. A. [7] κατηγορούντων T. R. A.

Rectius Idem pro ἡμῖν legit ὑμῖν. Markland. Non placent virorum doctorum conjecturæ. neque tamen, quæ afferam, meliora sunt. Num μῖσος. Sed nimium hoc a vestigiis vulgatæ abit. An βλάβος, pro ἡ βλάβη. [Bene videtur voc. πλῆθος habere, sed deesse aliquid, e. c. τῶν δημευσέων, *multitudo pessumdatorum*, vel *crebritas proscriptionum*. In Var. Lect.] Reisk. Contius: τὸ μὲν ὄνειδος καὶ ἡ αἰσχ. quam emendationem, ut simpliciorem, ei præfero quam in textum admisi. Auger.

Διὰ τούτων] Si τούτων neutrum est, et ἔργων, vel ἐπιτηδευμάτων subauditur, malim ἀπὸ τούτων. Sin autem masculinum est, melius conveniat διὰ τούτους. Reisk.

Ψηφιεῖσθαι] Malim τοῦ ψηφίζεσθαι. Idem.

Ὁπόταν ἐν χρήμασιν ᾖ καὶ σωθῆναι τῇ πόλει, καὶ μὴ] Verius puto σωθῆναι τὴν πόλιν, *qua vero spes salutis reliqua est, quando ex pecunia* solum, non ex virtute et moribus, *vel incolumitas vel interitus Reipublicæ dependet?* Egregia γνώμη, et Politicis omnibus notatu digna. Markland.

Οὗτοι φύλακες ὑφ' ὑμῶν καταστάντες, οἱ τῶν ἀδ. κ.] Malim: οὗτοι, οἱ φύλακες ὑ. ὑ. καταστάντες, καὶ τῶν ἀδ. κ. Reisk. Καὶ τῶν ἀδικ. Contius quoque.

Δώρων] Sub. ἕνεκα. Auger.

Ὀνομάσαντος] Π. Ὀνομασάνδρου. H. Stephan. De quo in Antiquorum monumentis nihil quidquam reperio. Verumtamen arripuit istud Schottus, atque etiam mutavit ὅτι τοῦ αὐτοῦ in εἰ ὅτου fortasse non sine gratia, si totum denique ita reformaveris: ὑμῖν ἔχω ἐπικαλέσαι, εἰ ὅτου ἀδικήματος Ὀνομασάνδρου κατεψηφίσασθε, τούτου δὴ ἀποψηφίσεσθε. Taylor. *Quod illum condemnastis, hunc vero absolvistis* etc. Non convenit cum veritate. Nondum enim hunc Epicratem absolverant, pendente adhuc causa. Lege: εἰ — κατεψηφίσασθε, τούτου δὲ ἀποψηφίσεσθε, vel ἀποψηφίσησθε etc. *si Onomasandrum jam condemnastis, hunc vero absolveritis.* Ὀνομασάνδρου enim pro ὀνομάσαντος legit Stephanus. certe latet Proprium nomen sub ista voce. Cum liberæ sint in hujusmodi rebus incertissimis conjecturæ, tentavi: εἰ, τοῦ αὐτοῦ ἀδικήματος ὄντος, Μνάσωνος μὲν κατεψηφίσασθε, etc. notus Μνάσων iste Actor. XXI. 16. et Μνάσων ὁ Φωκεὺς apud Æschinem περὶ Παραπρ. §. μδ'. Markland. Ad τοῦ αὐτοῦ ἀδικήματος, sub. ἕνεκα. Auger.

Τοῦ ἀνδρὸς ἁπάντων κατηγορούντων] Bellule Schottus: τοῦ αὐτοῦ ἀνδρὸς ἀμφοῖν κατηγοροῦντος. Taylor. Forte: τούτου δὲ ἀπεψηφίσεσθε τοῦ ἀνδρὸς, τῶν αὐτῶν ἁπάντων κατηγορούντων, καὶ τῶν αὐτῶν καταμαρτυρούντων· οἳ οὐχ etc. Favet MS. qui habet τοῦ αὐτοῦ ἀνδρὸς ἁπάντων etc. *iisdem omnibus accusantibus, et iisdem testimonium contra eum dicentibus.* scil. *iisdem*, qui Onomasandrum vel Mnasona accusarunt, ejusdem criminis reum. Schottus legit: τοῦ αὐτοῦ ἀνδρὸς ἀμφοῖν κατηγοροῦντος. *idem cum sit utriusque accusator.* non vere. *plures* enim erant utriusque accusatores, non *unus* tantum. unde infra dicit, *amicos Epicratis* δεήσεσθαι τῶν κατηγόρων, et ἡμῶν ὀλίγων ὄντων, de iisdem *accusatoribus* loquens. ergo non κατηγοροῦντος. Markland. Pro τῶν αὐτῶν malim τούτων. Auger.

[1]ἀλλ᾽ αὐτοὶ ἦσαν οἱ περὶ τῶν χρημάτων καὶ τῶν δώρων πρὸς τούτους πράττοντες. καίτοι τοῦτο ἅπαντες ἐπίστασθε, ὅτι οὐχ ὅταν τοὺς μὴ δυναμένους λέγειν κολάζητε, τότε ἔσται παράδειγμα τοῦ μὴ ὑμᾶς ἀδικεῖν, ἀλλ᾽ ὁπόταν παρὰ τῶν δυναμένων δίκην λαμβάνητε, τότε πάντες παύσονται ἐπιχειροῦντες εἰς ὑμᾶς ἐξαμαρτάνειν. νῦν δ᾽ ἀσφαλῶς αὐτοῖς ἔχει τὰ ὑμέτερα κλέπτειν. ἂν μὲν γὰρ λάθωσιν, ἀδεῶς αὐτοῖς ἕξουσι χρῆσθαι· ἂν δὲ ὀφθῶσιν, ἢ μέρει τῶν ἀδικημάτων τὸν κίνδυνον ἐξεπρίαντο, ἢ εἰς ἀγῶνα κατα-
811 στάντες τῇ αὐτῶν δυνάμει ἐσώθησαν.

ϛ΄. Νῦν τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, παράδειγμα ποιήσετε τοῖς ἄλλοις δικαίος εἶναι, παρὰ τούτων δίκην λαβόντες. ἥκουσι δὲ πάντες οἱ τὰ τῆς πόλεως πράττοντες, οὐχ ἡμῶν ἀκροασόμενοι, ἀλλ᾽ ὑμᾶς εἰσόμενοι ἥντινα γνώμην περὶ τῶν ἀδικούντων ἕξετε. ὥστ᾽ εἰ μὲν ἀποψηφιεῖσθε τούτων, οὐδὲν δεινὸν δόξει αὐτοῖς εἶναι ὑμᾶς ἐξαπατήσαντας ἐκ τῶν ὑμετέρων ὠφελεῖσθαι· ἐὰν δὲ καταψηφισάμενοι θανάτου τιμήσητε, τῇ αὐτῇ ψήφῳ τούς τε ἄλλους κοσμιωτέρους ποιήσετε ἢ νῦν εἰσὶ, καὶ παρὰ τούτων δίκην εἰληφότες ἔσεσθε. ἡγοῦμαι δ᾽, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὐδ᾽ εἰ μὴ [2]προθέντες [3]αὐτοῖς κρίσιν, ἢ ἀπολογουμένων μὴ ἐθελήσαντες ἀκοῦσαι, [4]καταψηφισάμενοι τῶν ἐσχάτων τιμήσαιτε, οὐκ ἂν ἀκρίτους αὐτοὺς ἀπολωλέναι, ἀλλὰ τὴν προσήκουσαν δίκην δεδωκέναι. οὐ γὰρ οὗτοι ἄκριτοί εἰσι, περὶ ὧν ἂν ὑμεῖς εἰδότες τὰ πραχθέντα ψηφίσησθε, ἀλλ᾽ [5]οἵ τινες ἂν ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν διαβληθέντες περὶ ὧν ὑμεῖς μὴ ἴστε, ἀκροάσεως μὴ τύχωσι. τούτων δὲ τὰ μὲν πράγματα κατηγορεῖ, ἡμεῖς
812 δὲ καταμαρτυροῦμεν. καὶ οὐ τοῦτο δέδοικα, ὡς ἐὰν ἀκροᾶσθε αὐτῶν ἀποψηφιεῖσθε· ἀλλ᾽ οὐκ ἂν ἡγοῦμαι αὐτοὺς δίκην

[1] αὐτοὶ δὲ T. R. A. [2] προσέντες A. [3] αὐτοὺς εἰς T. R. A. [4] καὶ καταψηφισάμενοι T. [5] εἴ T.

Καίτοι τοῦτο πάντες ἐπίστασθε, ὅτι οὐχ ὅταν etc.] Hanc sententiam pæne αὐτολεξεὶ transtulit in Orat. contra Nicomach. p. 185. 31. ed. Steph. ἐπίστασθε δὲ, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, ὅτι παράδειγμα τοῖς ἄλλοις etc. nisi quod hic sit παρὰ τῶν δυναμένων (sc. λέγειν), quod illic ad plenum effertur, παρὰ τῶν δυναμένων λέγειν. Rarius hoc facit Noster iisdem verbis: sæpius Demosthenes. MARKLAND.

Ἐξεπρίαντο — ἐσώθησαν] Sub. ἂν, rediment — servabuntur. AUGER.

Προθέντες αὐτοὺς εἰς κρίσιν] Aut προθέντες αὐτοῖς κρίσιν leg. et profecto εἰς deest Vindobonensi. aut potius προσέντες (admittentes) αὐτοὺς εἰς κρίσιν. REISK.

Εἴ τινες] Οἵτινες. CONT. Restitue ex MS. οἵτινες. MARKLAND.

ἀξίαν δεδωκέναι, εἰ ἀκροασάμενοι αὐτῶν καταψηφίσαισθε. πῶς γὰρ, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, οἷς οὐδὲ ταὐτὰ καὶ ὑμῖν συμφέρει; οὗτοι μὲν γὰρ ἐν τῷ πολέμῳ ἐκ πενήτων πλούσιοι γεγόνασιν ἐκ τῶν ὑμετέρων, ὑμεῖς δὲ διὰ τούτους πένητες. καίτοι οὐ ταῦτα ἀγαθῶν δημαγωγῶν ἐστὶ, τὰ ὑμέτερα ἐν ταῖς ὑμετέραις συμφοραῖς λαμβάνειν, ἀλλὰ τὰ ἑαυτῶν ὑμῖν διδόναι. καὶ γάρ τοι εἰς τοσοῦτον ἥκομεν, ὥσθ᾽ οἱ πρότερον ἐν τῇ εἰρήνῃ οὐδὲ σφᾶς αὐτοὺς ἐδύναντο τρέφειν, νῦν ὑμῖν [1]εἰσφορὰν εἰσφέρουσι καὶ χορηγοῦσι καὶ οἰκίας μεγάλας οἰκοῦσι. καίτοι ἑτέροις [2]ὑμεῖς ἔστιν ὅτε τὰ πατρῷα κεκτημένοις ταῦτα ποιοῦσιν ἐφθονεῖτε. νῦν δ᾽ οὕτως ἡ πόλις διάκειται, ὥστε οὐκέτι ὧν οὗτοι κλέπτουσιν ὀργίζεσθε, ἀλλ᾽ ὧν αὐτοὶ λαμβάνετε χάριν ἴστε, ὥσπερ ὑμεῖς τὰ τούτων μισθοφοροῦντες, ἀλλ᾽ οὐ τούτων τὰ ὑμέτερα κλεπτόντων. τὸ δὲ πάντων ὑπερφυέστατον, ὅτι ἐν μὲν τοῖς ἰδίοις [3][οἱ] ἀδικούμενοι δακρύουσι καὶ ἐλεεινοί εἰσιν, ἐν δὲ τοῖς δημοσίοις οἱ μὲν ἀδικοῦντες ἐλεεινοὶ, ὑμεῖς δ᾽ οἱ ἀδικούμενοι ἐλεεῖτε.

γ΄. Καὶ νῦν ἴσως ποιήσουσιν ἅπερ καὶ πρότερον ἦσαν
εἰθισμένοι, καὶ δημόται καὶ φίλοι κλαίοντες [4]ἐξαιτήσονται 813
αὐτοὺς παρ᾽ ὑμῶν. ἐγὼ δ᾽ οὕτως ἀξιῶ γενέσθαι· εἰ μὲν
179. 1 ἀδικεῖν τούτους μηδὲν νομίζουσιν, [5]ἀποδείξαντας ὡς ψευδῆ τὰ κατηγορημένα, [6]οὕτω πείθειν ὑμᾶς ἀποψηφίσασθαι· εἰ δὲ νομίσαντες ἀδικεῖν αἰτήσονται, δῆλον ὅτι τοῖς ἀδικοῦσιν εὐνούστεροί εἰσιν ἢ ὑμῖν τοῖς ἀδικουμένοις, [7]ὥστε οὐ

[1] εἰσφορὰς A. [2] ὑμᾶν T. R. A. [3] [οἱ] om. T. R. A. [4] ἐξαιτεῖσθαι T. R. A. [5] ἀποδείξαντες T. A. [6] οὕτω πειραθῶσαν A. [7] ἴσως τε T.

Πῶς γὰρ] Subaudi a communi δόξειεν ἂν δίκην ἀξίαν. REISK.

Εἰσφορὰν] Malim in plurali εἰσφοράς. IDEM.

Ἑτέροις ὑμᾶν] *cæteris inter vos*. Reiskius velit ὑμεῖς. AUGER.

Τὰ πατρῷα] Num μεγάλα aut λαμπρὰ τὰ π. REISK.

Ταῦτα ποιοῦσιν] *hæc facientibus*, i. e. conferentibus pro civitate, choregiam agentibus. AUGER.

Ὧν αὐτοὶ λαμβάνετε] Aut ante ὧν collocandum est pronomen αὐτοὶ, aut pone λαμβάνετε. REISK.

Ἰδίοις ἀδικούμενοι] Ἰδίοις οἱ ἀδικούμενοι. CONT. Quod et velim adjecisse. AUGER.

Κλαίοντες ἐξαιτεῖσθαι] Videtur legendum ἐξαιτήσονται, ut mox αἰτήσονται. nisi exciderit vox πειράσονται. MARKLAND. Si nihil hic deest, aptus erit infinitivus ἐξαιτεῖσθαι ab εἰθισμένοι εἰσὶ, ut sit superenarratio: videtur tamen potius ἀξιώσουσιν ζητήσουσιν aut σπουδάσουσιν, aut tale quid deesse. REISK. Sub. ὥστε, nisi forte desit ἀξιώσουσιν. AUGER.

Γενέσθαι] Sub. τὸ πρᾶγμα. IDEM.

Ἀποδείξαντες] Lege: ἀποδείξαντας. TAYLOR.

Εἰ δὲ νομίσαντες ἀδικεῖν etc.] Potius νομίζοντες: ut paulo ante νομίζουσιν dixit, non ἐνόμισαν. MARKLAND.

Αἰτήσονται] Ἐξαιτήσονται. CONT. Quod et ego malim. AUGER.

Τοῖς ἀδικουμ[illegible] ἴσως τε οὐ χάριτος etc.]

814 χάριτος ἄξιοι τυχεῖν, ἀλλὰ τιμωρίας, ὁπόταν ὑμεῖς δύνησθε. ἔτι δὲ τοὺς αὐτοὺς ἡγεῖσθαι χρὴ καὶ τῶν κατηγόρων σφόδρα [1] δεήσεσθαι, νομίζοντας πολὺ ἂν θᾶττον παρ' ἡμῶν ὀλίγων ὄντων ταύτην τὴν χάριν λαμβάνειν ἢ παρ' ὑμῶν· [2] ἔστι δὲ ῥᾷον ἄλλους τινὰς τὰ ὑμέτερα καταχαρίζεσθαι ἢ ὑμᾶς αὐτούς γε. ἡμεῖς μὲν τοίνυν οὐκ ἠθελήσαμεν προδοῦναι, ἀξιοῦμεν δὲ μηδ' ὑμᾶς, ἐνθυμουμένους ὅτι σφόδρ' ἂν ἡμῖν ὠργίζεσθε καὶ ἐτιμωρεῖσθε, [3] ὅπου παρεπίπτομεν, ὡς εἰκὸς τοὺς ἀδικοῦντας, εἰ ἡμεῖς παρὰ τούτων ἢ χρήματα λαβόν-
815 τες ἢ ἄλλῳ τινὶ τρόπῳ διηλλάγημεν. καίτοι εἰ τοῖς μὴ δικαίως ἐπεξιοῦσιν [4] ὀργίζεσθε, ἦπου σφόδρα χρὴ αὐτοὺς τοὺς ἀδικοῦντας τιμωρεῖσθαι. νῦν τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, καταψηφισάμενοι Ἐπικράτους, τῶν ἐσχάτων [5] τιμήσατε,

[1] δεήσασθαι A. [2] ἔτι T. A. [3] ὅπου ἂν ὑμῖν παρεπ. A. [4] ὠργίζεσθε T. A. [5] τιμωρήσατε T.

Lege: τοῖς ἀδικουμένοις· ὥστε οὐ χάριτος ἄξιον τυχεῖν etc. Ultimæ duæ literæ vocis præcedentis ις adhæserunt particulæ ως unde natum ισως. Sequitur: ἀλλὰ τιμωρίας, ὁπόταν ὑμεῖς δύνησθε. Mallem: ὅπου ἂν, vel ὁποίαν ἂν, ὑμεῖς δύνησθε. *ubicunque*, quacunque de causa, vel, *qualemcunque vos potueritis*. Mox, ὅπου παρεπίπτομεν videtur esse vox Forensis παραπίπτειν, et significare, *mutare partes*, causam priorem deserere, et factis prævaricari. Demosthenes Orat. 1. in Stephanum §. κδ'. ὅταν γὰρ τῷ δούλῳ συνδικῇ τὸν ἀδελφὸν ἀτιμῶν, καὶ παραπεπτωκὼς θαυμάζῃ τούτους, ὑφ' ὧν αὐτῷ θαυμάζεσθαι προσῆκε, τίν' ἔχει δικαίαν ταῦθ' ὑποψίαν. loquitur ibi Apollodorus, qui causam dicit, de fratre suo Pasicle, qui se adjunxerat Apollodori adversario Phormioni, olim servo patris eorum. Et ad hanc vocis notionem referendum forte istud Auctoris Epist. ad Hebræos, cap. VI. 5. καὶ καλὸν γευσαμένους Θεοῦ ῥῆμα, —καὶ παραπεσόντας, πάλιν ἀνακαινίζειν εἰς μετάνοιαν. et ibi agitur de Apostatis. MARKLAND.

Δύνησθε] Scil. τιμωρεῖσθαι. Malim: ὁποίας ἂν δύνησθε. REISK.

Ὅπου παρεπίπτομεν] Locus procul dubio mendosissimus. TAYLOR. Ne mendosus quidem est, nedum ut sit mendosissimus. Vitio caret. subauditur ὑμῖν, id est, ὅπου ἂν ὑμῖν ὑπὸ τὰς χεῖρας ἤλθομεν. *ubicunque locorum vestras in manus incurreremus*. REISK.

Ὡς εἰκὸς] Subaudi a communi ὑμᾶς τιμωρεῖσθαι τοὺς εἰς ὑμᾶς ἀδικοῦντας. IDEM.

Εἰ ὑμεῖς] Recte Schottus ἡμεῖς. Mox pro ὠργίζεσθε, vel legendum puto ἂν ὠργίζεσθε, ut paulo ante; vel ὀργίζοισθε: ut Orat. XXVIII. εἰ ὀργίζασθε: et hac Orat. εἰ τιμήσαιτε. MARKLAND.

Τιμωρήσατε] Π. τιμήσατε. H. STEPHAN. CONT. Recte. supra: τῶν ἐσχάτων τιμήσαιτε. *ultimo supplicio afficiatis.* Orat. XXX. ἐὰν δὲ καταψηφισάμενοι τῶν ἐσχάτων αὐτὸν τιμήσητε. ita legendum ex MS. pro τιμωρήσητε. ubi miror Stephanum in Contextum suum non admisisse MS. firmatam optimam lectionem, pro alia, quæ nihili erat. Demosthenes in Midiam: καταψηφίσασθαι καὶ τιμᾷν αὐτῷ τῶν ἐσχάτων. quod Lycurgus vocat ταῖς ἐσχάταις τιμωρίαις κολάζειν, in Leocrat. p. 154. Idem contra Theocrin. τῷ μὲν πατρὶ δέκα ταλάντων ἐτίμησαν. Lucianus Prometh. p. 178. οὐκ ἔστιν ὅστις τῷ μαγείρῳ σταυροῦ ἂν τιμήσαιτο, εἰ etc. Philo lib. de Josepho, p. 378. θανάτου γὰρ τἀδίκημα, εἰ γέγονεν ὄντως, τιμώμεθα. Horum omnium Genitivorum (τῶν ἐσχάτων, σταυροῦ, θανάτου) rationem monstrat locus Æliani V. H. V. 12. τῆς δὲ ἀσεβείας ὁ δῆμος τὸ ὑπερβάλλον μὴ ἐνεγκὼν, ζημίαν ἐτιμήσατο τῷ Δημάδῃ ταλάντων ἑκατόν. *populus vero impietatis istius magnitudinem immodicam non ferens, Demadi irrogavit mulctam centum talentorum.* ζημίαν vero idem est, quod τίμημα. adeo ut primaria et plena locutio videatur fuisse, τιμᾷν (vel τιμᾶσθαι) τινὶ (vel τινὰ) τίμημα (vel τιμήματος) τῶν ἐσχάτων, σταυροῦ, θανάτου. Demosthenes contra Theocrin. ad fin. Orat. ὃς ἐξαπατήσας τοὺς δικαστὰς, οὐκ ἠθέλησε τιμήσασθαι μετρίου τινὸς τιμή-

καὶ μὴ, ὥσπερ ἐν τῷ τέως χρόνῳ εἰθισμένοι ἐστὲ, ἐπειδὰν 816
καταψηφισάμενοι ἐξελέγξητε τοὺς ἀδικοῦντας, ἐν τῷ τιμήματι ἀζημίους ἀφίετε, ἔχθραν, οὐ δίκην, παρὰ τῶν ἀδικούντων λαμβάνοντες, ὥσπερ τοῦ ὀνείδους ἀλλ' οὐ τῆς ζημίας αὐτοῖς μέλον, εὖ εἰδότες ὅτι ἐν μὲν τῇ ψήφῳ οὐδὲν ἄλλο ποιεῖτε ἢ ὀνειδίζετε τοῖς ἀδικοῦσιν, ἐν δὲ τῷ τιμήματι τιμωρεῖσθε τοὺς ἐξαμαρτάνοντας.

ματος τῷ πατρὶ, —ἀλλ', ὥσπερ τὴν πόλιν προδεδωκότι τῷ πατρὶ, δέκα ταλάντων ἐτιμήσατο. Eadem fere ratio in phrasi ἐπιβάλλειν τινὶ, *mulctare aliquem*, qua Noster aliquoties utitur, et alii: quæ integra est, ἐπιβάλλειν ἐπιβολήν τινι, Orat. XXX. MARKLAND.

Καὶ μὴ] Aut addendum, aut certe subaudiendum est ποιεῖτε. nam alias pendet μὴ, neque habet, quo referatur. REISK.

Καταψηφισάμενοι] Aut delendum erit καταψηφισάμενοι, aut leg. erit καταψηφίσησθε ἐξελέγξαντες. IDEM.

ΛΥΣΙΟΥ
ΚΑΤΑ ΕΡΓΟΚΛΕΟΥΣ
ΕΠΙΛΟΓΟΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Proditionis et injuriarum in P. A. socios accusator Ergocles. Causa cadit et capite plectitur, ut liquet ex oratione sequenti.
Hunc memorare videtur Demosthenes in oratione π. παραπρεσβ.

Pag. ed. Reisk. | Pag. ed. H. Steph.

817 α΄. ΤΑ μὲν κατηγορημένα οὕτως ἐστὶ πολλὰ καὶ δεινὰ, 179. 22
ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὥςτε οὐκ ἄν μοι δοκεῖ δύνασθαι Ἐργο-
κλῆς, ὑπὲρ ἑνὸς ἑκάστου τῶν πεπραγμένων αὐτῷ πολλάκις
ἀποθανὼν, δοῦναι δίκην ἀξίαν τῷ ὑμετέρῳ πλήθει. καὶ γὰρ
πόλεις προδεδωκὼς φαίνεται, καὶ προξένους καὶ πολίτας
ὑμετέρους ἠδικηκὼς, καὶ ἐκ πένητος ἐκ τῶν ὑμετέρων πλού-
σιος γεγενημένος. καίτοι πῶς αὐτοῖς χρὴ συγγνώμην ἔχειν,
ὅταν ὁρᾶτε τὰς μὲν ναῦς, ὧν ἦρχον οὗτοι, δι᾽ ἀπορίαν χρη-
818 μάτων καταλυομένας καὶ ἐκ πολλῶν ὀλίγας γινομένας,
τούτους δὲ πένητας καὶ ἀπόρους ἐκπλεύσαντας οὕτω ταχέως
πλείστην τῶν πολιτῶν οὐσίαν κεκτημένους; ὑμέτερον τοίνυν
ἔργον ἐστὶν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐπὶ τοῖς τοιούτοις ὀργίζε-
σθαι. καὶ γὰρ [1] δὴ δεινὸν ἂν εἴη, εἰ νῦν μὲν οὕτως αὐτοὶ πιε-
ζόμενοι ταῖς εἰσφοραῖς συγγνώμην τοῖς κλέπτουσι καὶ τοῖς
δωροδοκοῦσιν ἔχοιτε· ἐν δὲ τῷ τέως χρόνῳ, καὶ τῶν οἴκων
τῶν ὑμετέρων μεγάλων ὄντων καὶ τῶν δημοσίων προσόδων

[1] δὴ om. T. A.

ΕΡΓΟΚΛΕΟΥΣ] De hoc Ergocle v. Vales. ad Harpocr. p. 76. Reisk.

Ὑπὲρ] Malim: οὐδ᾽ ὑπὲρ—*ne pro unoquoque quidem crimine.* Idem. Auger.

Προξένους] Malim ξένους. Reisk. Auger.

Οὗτοι] Ergocles cum collegis. Reisk.

Αὐτοὶ πιεζόμενοι] Scribo αὐτοὶ, *vosmet.* Markland. et *in edit. min.* Taylor.

Οἴκων τῶν ὑμετέρων μεγάλων ὄντων, καὶ τῶν δημοσίων προσόδων μεγάλων οὐσῶν] Vocem ultimam delendam puto. et quis non videt eam esse Grammatici cujuspiam, notantis differentiam Generis inter οἴκων et προσόδων, et metuentis, ne Masculinum ὄντων utrique applicaretur ἀπὸ κοινοῦ? Nisi malis, προσόδων μεγάλων, ὅμως θανάτῳ ἐκολάζετε etc. *nihilominus morte puniebatis.* Markland. Si cui hæc in Areopago forent pronuntianda, sentiret quæ vis inesset repetitioni participiorum ὄντων et οὐσῶν his locis collocatorum. *In Char. Aphrod.* l. II. c. 7. p. 201. D'Orville.

μεγάλων οὐσῶν, θανάτῳ ἐκολάζετε τοὺς τῶν ὑμετέρων
ἐπιθυμοῦντας.
β΄. Οἶμαι δ᾽ ἔγωγε [1] πάντας ὑμᾶς ὁμολογῆσαι, εἰ ὑμῖν 819
Θρασύβουλος ἐπηγγέλλετο τριήρεις ἔχων ἐκπλεύσεσθαι καὶ
ταύτας παλαιὰς ἀντὶ καινῶν παραδώσειν, καὶ τοὺς μὲν
κινδύνους ὑμετέρους ἔσεσθαι, τὰς δ᾽ ὠφελείας τῶν αὐτοῦ
φίλων, καὶ ὑμᾶς μὲν διὰ τὰς εἰσφορὰς πενεστέρους ἀποδεί-
ξειν, Ἐργοκλέα δὲ καὶ τοὺς κόλακας τοὺς αὐτοῦ πλουσιω-
τάτους τῶν πολιτῶν ποιήσειν, οὐδένα ἂν ὑμῶν ἐπιτρέψαι
τὰς ναῦς ἐκεῖνον ἔχοντα ἐκπλεῦσαι. ἄλλως [2] τε καὶ ἐπειδὴ
τάχιστα ὑμεῖς ἐψηφίσασθε τὰ χρήματα ἀπογράψαι τὰ
ἐκ τῶν πόλεων εἰλημμένα καὶ τοὺς ἄρχοντας τοὺς μετ᾽
ἐκείνου καταπλεῖν εὐθύνας δώσοντας, Ἐργοκλῆς ἔλεγεν ὡς
ἤδη συκοφαντεῖτε καὶ τῶν ἀρχαίων νόμων ἐπιθυμεῖτε, καὶ 820
Θρασυβούλῳ συνεβούλευε Βυζάντιον καταλαβεῖν καὶ τὰς
180. 1 ναῦς ἔχειν καὶ τὴν Σεύθου θυγατέρα γαμεῖν· ἵνα αὐτῶν

[1] πάντας ἂν ὑμᾶς A.

[2] τε ἐπειδὴ καὶ T. τε καὶ ὅπου ἐπειδὴ A.

Οἶμαι δ᾽ ἔγωγε πάντας ὑμᾶς ὁμολογῆσαι] Vel scribendum ὁμολογήσειν, vel, δ᾽ ἔγωγ᾽ ἂν πάντας ὑμᾶς ὁμολογῆσαι, quod idem erit. sic infra ἂν ἐπιτρέψαι pro ἐπιτρέψειν. Vide ad Orat. XIII. οὐκ ἔφασαν ἐπιτρέψαι ταῦτα γενέσθαι. Valde suspectum habeo istud sive Ioannis, sive aliorum, cap. XXI. ad fin. οὐδὲ αὐτὸν οἶμαι τὸν κόσμον χωρῆσαι· pro χωρήσειν, vel χωρῆσαι ἄν. mihi enim non adhuc liquet alterum esse bene Græcum. Markland. et *in edit. min.* Taylor.

Τὰς δ᾽ ὠφελείας τῶν αὐτοῦ φίλων, etc.] Opinor: τὰς δ᾽ ὠφελείας αὑτοῦ, καὶ τῶν αὐτοῦ φίλων. *commoda vero sua, et amicorum sui.* non enim credi potest, Thrasybulum amicorum tantum commodis inserviturum, et sua ipsius neglecturum esse. Immo nec ita eum fecisse ex infra dictis patet. Epicrates quoque infra, in sua ad Thrasybulum adhortatione, eadem distinctione utitur: ποιήσεις γὰρ αὐτοὺς (inquit) οὐκ ἐπιβουλεύοντάς σοι καθῆσθαι καὶ τοῖς σοῖς φίλοις. Mox recte Stephanus ἄλλως τε καὶ ἐπειδὴ τάχιστα. Markland. τὰς δ᾽ ὠφελείας, αὑτοῦ καὶ τῶν φίλων. *In edit. min.* Taylor.

Ἄλλως τε κ. τ. λ.] Π. ἄλλως τε καὶ ἐπειδὴ τάχιστα. Οὕτω καὶ ὀλίγῳ ὕστερον· Ἐπειδὴ τάχιστα ἐνεπέπληντο. H. Stephan. Dedi secundum Stephanum. Verum adhuc tamen deest ὅπου, vel ὅτι, ut sit: ἄλλως τε, καὶ ὅπου, ἐπειδὴ τάχιστα. ut ὅπου cum ἔλεγεν Ἐργοκλῆς cohæreat, quemadmodum ἐπειδὴ cum ἐψηφίσασθε cohæret. Reisk.

Ἤδη] Jam nunc, cum ipse adhuc cum classe sit, in expeditione, eamque classem et copias belli in potestate sua habeat. quid Athenienses facturos, ubi domum redierit, et potestate omni nudatus, vitam fortunasque suas arbitrio civium permiserit. Idem.

Τῶν ἀρχαίων νόμων ἐπιθυμεῖτε] Pro ἐπιθυμεῖτε f. ἀμελεῖτε, nisi magis placeat ἀρχαίων mutare in καινῶν. Schott. Pessime: neque præ festinatione mentem dicti capere voluit, quæ hæc est: Cum Ergocles audivit Populum decrevisse, Thrasybulum et cæteros classis præfectos rationem reddere debere omnium pecuniarum accipiendarum, ægre tulit, quasi injuria sibi fieret; et dixit, Populum videri *jam*, antequam exeamus, accusationes et calumnias contra nos meditari, et velle reducere antiquas illas et obsoletas Injuriarum et Repetundarum Leges, quæ Veteri Republica obtinebant. quasi vero nobis non liceat (quod omnes faciunt) diripere et depeculari et avertere, quantum possimus! barbati Draconis ævo hæc forte invaluerit abstinentia: sed nunc alii sunt mores; nec in Solonis Republica degimus, sed in fæce Cecropis. Markland.

ἐκκόψῃς ἔφη τὰς συκοφαντίας· ποιήσεις γὰρ
αὐτοὺς οὐκ ἐπιβουλεύοντάς σοι καθῆσθαι καὶ
τοῖς σοῖς φίλοις, ἀλλὰ περὶ αὑτῶν δεδιέναι.
οὕτως, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐπειδὴ τάχιστα ἐνεπέπληντο
καὶ τῶν ὑμετέρων ἀπέλαυσαν, ἀλλοτρίους τῆς πόλεως [1]ἑαυ-
τοὺς ἡγήσαντο. [2]ἅμα γὰρ πλουτοῦσι καὶ ὑμᾶς μισοῦσι, καὶ
οὐκέτι ὡς ἀρξόμενοι παρασκευάζονται ἀλλ' ὡς ὑμῶν ἄρξον-
821 τες, καὶ δεδιότες ὑπὲρ ὧν ἀφήρηνται, ἕτοιμοί εἰσι καὶ χωρία
καταλαμβάνειν καὶ ὀλιγαρχίαν καθιστάνειν καὶ πάντα
πράττειν ὅπως ὑμεῖς ἐν τοῖς δεινοτάτοις κινδύνοις καθ' ἑκά-
στην ἡμέραν ἔσεσθε· οὕτω γὰρ ἡγοῦνται οὐκέτι τοῖς σφε-
τέροις αὐτῶν ἁμαρτήμασι τὸν νοῦν ὑμᾶς προσέξειν, ἀλλ'
ὑπὲρ ὑμῶν αὐτῶν καὶ τῆς πόλεως ὀῤῥωδοῦντας ἡσυχίαν πρὸς
[3]τούτους ἕξειν. Θρασύβουλος μὲν οὖν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
— οὐδὲν γὰρ δεῖ περὶ αὐτοῦ πλείω λέγειν — καλῶς ἐποίησεν
οὕτω τελευτήσας τὸν βίον· οὐ γὰρ ἔδει αὐτὸν οὔτε ζῆν τοιού-
τοις ἔργοις ἐπιβουλεύοντα, οὔθ' ὑφ' ὑμῶν ἀποθανεῖν ἤδη τι
δοκοῦντα ὑμᾶς ἀγαθὸν πεποιηκέναι, ἀλλὰ τοιούτῳ τρόπῳ
τῆς πόλεως ἀπαλλαγῆναι. ὁρῶ δ' αὐτοὺς διὰ τὴν πρώην
ἐκκλησίαν οὐκέτι φειδομένους τῶν χρημάτων, ἀλλὰ ὠνου-
μένους τὰς αὑτῶν ψυχὰς καὶ παρὰ τῶν λεγόντων καὶ παρὰ
τῶν ἐχθρῶν καὶ παρὰ τῶν πρυτανέων, καὶ πολλοὺς Ἀθη-
ναίων ἀργυρίῳ [4]διαφθείροντας. ὑπὲρ ὧν ὑμῖν ἄξιόν ἐστιν
822 ἀπολογήσασθαι παρὰ τούτου νῦν δίκην λαβοῦσι, καὶ πᾶσιν
ἀνθρώποις ἐπιδεῖξαι ὅτι οὐκ ἔστι τοσαῦτα χρήματα, ὧν
ὑμεῖς ἡττήσεσθε ὥστε μὴ τιμωρεῖσθαι τοὺς ἀδικοῦντας. ἐν-

[1] αὐτοὺς T. R. A. [2] ἀλλὰ T. [3] τούτοις T. [4] διαφθείρειν T. R. A.

Ἀλλὰ γὰρ — μισοῦσι] Dedi ἅμα γὰρ — μισοῦσι. *simul ac ditescunt, odisse vos incipiunt.* Reisk.

Ἀφήρηνται] Malim ὑφήρηνται. Reisk. Et quidem merito. Auger.

Πρὸς τούτοις] L. πρὸς τούτους. In orat. proxima: νομίζοντες τὰς τῆς πόλεως δυστυχίας μόνας ἀπαλλαγὴν εἶναι τῶν πρὸς αὐτοὺς πραγμάτων. Taylor.

Πρυτανέων] Prytanum enim erat, causas majestatis in concionem inducere, quæ ipsis insciis, aut invitis, induci non poterant. Ergocles ergo cum consortibus contendebat a Prytanibus hoc impetrare, ut causa adversus se populo judicanda ne traderetur. Reisk.

Διαφθείρειν] Aut διαφθείροντας est leg. aut καὶ proximum superius, ante πολλοὺς, est delendum. Idem. Auger.

Ἀπολογήσασθαι] Subaudi πρὸς πάντας ἀνθρώπους. debetis vosmet ad omnes homines purgare, iisque testatum facere, quod inter vos sint, qui largitionibus corrumpant, et rursus, qui corrumpantur, ejus rei penes vos culpam non esse, neque vos id probare, aut æquo animo ferre, sed punire. Reisk.

Ἡττήσεσθε] Pro ἡττηθήσεσθε. solet interdum futurum primum medii vices futuri in passivo gerere. Idem.

θυμεῖσθε γὰρ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅτι οὐκ Ἐργοκλῆς μόνος
κρίνεται, ἀλλὰ καὶ ἡ πόλις ὅλη. νυνὶ γὰρ τοῖς ἄρχουσι τοῖς
ὑμετέροις ἐπιδείξετε, πότερον χρὴ δικαίοις εἶναι, ἢ ὡς πλεῖ-
στα τῶν ὑμετέρων ὑφελομένοις τῷ αὐτῷ τρόπῳ τὴν σωτηρίαν
παρασκευάζεσθαι, [1]ὥπερ οὗτοι νυνὶ πειρῶνται. καίτοι εὖ
εἰδέναι χρὴ, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, [2]ὅτι ὅστις ἐν τοσαύτῃ ἀπο- 823
ρίᾳ τῶν ὑμέτερων πραγμάτων ἢ πόλεις προδίδωσιν ἢ χρή-
ματα κλέπτειν ἢ δωροδοκεῖν ἀξιοῖ, οὗτος καὶ τὰ τείχη καὶ
τὰς ναῦς τοῖς πολεμίοις παραδίδωσι καὶ ὀλιγαρχίαν ἐκ
δημοκρατίας καθίστησιν· ὥστ' οὐκ ἄξιον ὑμῖν τῆς τούτων
παρασκευῆς [3]ἡττᾶσθαι, ἀλλὰ παράδειγμα πᾶσιν ἀνθρώ-
ποις [4]ποιῆσαι, καὶ μήτε κέρδος μήτε ἔλεον μήτ' ἄλλο μηδὲν
περὶ πλείονος [5]ποιήσασθαι τῆς τούτων τιμωρίας.

γ'. Οἶμαι δ' Ἐργοκλέα, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, περὶ μὲν
Ἁλικαρνασσοῦ καὶ περὶ τῆς ἀρχῆς καὶ περὶ τῶν αὐτῷ
πεπραγμένων οὐκ ἐπιχειρήσειν ἀπολογεῖσθαι, ἐρεῖν δὲ ὡς
ἀπὸ Φυλῆς κατῆλθε καὶ ὡς δημοτικός ἐστι καὶ ὡς τῶν
κινδύνων τῶν ὑμετέρων μετέσχεν. ἐγὼ δὲ, ὦ ἄνδρες Ἀθη-
ναῖοι, [6]τοιαύτην γνώμην ἔχω περὶ τῶν τοιούτων. [7]ὅσοι μὲν 824
ἐλευθερίας καὶ τοῦ δικαίου ἐπιθυμοῦντες καὶ τοὺς νόμους

[1] ὥσπερ T. [2] ὅτι om. T. [3] ἡττῆσθαι T. [4] ποιεῖτε T. [5] ποιήσασθε T. [6] οὐ τοιαύτην T. R. A. [7] ἀλλ' ὅσοι T. R. A.

Ὥσπερ] Lege: ὥπερ. Markland. et *in edit. min.* Taylor.

Ὅστις] Π. ὅτι ὅστις. H. Stephan. et Schott. Hic quoque autumavit istud δικασταὶ esse viciosum, et Ἀθηναῖοι reponendum, ut per totam orationem legitur. Ergocles enim, ut ex seq. oratione constat, ἐκρίνετο ἐν τῷ δήμῳ. Ego tamen nihil muto. Populus enim pro Judicibus erant, et alibi vel ἄνδρες Ἀθηναῖοι, vel ἄνδρες δικασταὶ pro arbitrio dicentis compellabantur. Taylor. Recte Stephanus ὅτι ὅστις ἐν etc. Pro δικασταὶ Schottus conjicit Ἀθηναῖοι. quod admodum verosimile mihi videtur. Novies enim hoc modo in hac Oratione loquitur: isto, ne semel quidem, hoc loco excepto. Markland. δικασταὶ bene habet. nam, tametsi causæ majestatis essent, populus tamen universus non judicabat, sed eum repræsentans Heliæa, judicium D. virorum, aut M. aut MD. aut MM. prout causa quæque levior aut gravior esset. Reisk.

Ἀλλὰ παράδειγμα κ. τ. λ.] Lego cum Coisl. (cui accedit fere Ald.) οὐκ ἄξιον — ἡττῆσθαι, ἀλλὰ παράδειγμα πᾶσιν ἀνθρώποις ποιῆσαι, καὶ μήτε κέρδος — ποιήσασθαι τούτων τιμωρίας. Taylor.

Τῆς ἀρχῆς] Id est, τῆς ἐκεῖ ὑπ' αὐτοῦ ἀρχθείσης. Reisk.

Οὐ τοιαύτην] Deest Coisl. ut sit: *de istiusmodi hominibus ita statuo.* Sed vide annon rectius: *de omnibus Exsulibus, qui trigintaviros debellarunt, non idem sentio.* Ἐγὼ δὲ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὐ ταύτην γνώμην ἔχω περὶ τῶν τοιούτων. ἀλλ' ὅσοι μὲν κ. τ. λ. Taylor. Bene habet οὐ. ad τοιαύτην subauditur, οἵαν ἔχει Ἐργοκλῆς. Quænam autem Ergocli mens erat? Hæc nempe: quicunque plebi recuperandæ libertatis auctores et adjutores fuissent, eos sacrosanctos esse, eoque veniam meritos scelerum, quæcunque postmodum committerent. Quod Taylor suffectum it ταὐτὴν, id jam alibi admonui ne Græcum quidem esse. τὴν αὐτὴν dicunt hoc sensu. Reisk.

Τοὺς νόμους ἔχειν βουλόμενοι] MSS. rectius ἴσχειν. Taylor. Lege: ἰσχύειν. *valere.* Æschines adv. Ctesiph. initio: ἡγού-

[1]ἴσχειν βουλόμενοι καὶ τοὺς ἀδικοῦντας μισοῦντες τῶν ὑμε-
τέρων κινδύνων μετέσχον, οὐ πονηροὺς εἶναι πολίτας, οὐδὲ
825 ἀδίκως τούτοις φημὶ ἂν εἶναι [2]ὑπόλογον τὴν ἐκείνων φυγήν·
ὅσοι δὲ κατελθόντες ἐν δημοκρατίᾳ τὸ μὲν ὑμέτερον πλῆθος
ἀδικοῦσι, τοὺς δὲ ἰδίους οἴκους ἐκ τῶν ὑμετέρων μεγάλους
ποιοῦσι, πολὺ μᾶλλον αὐτοῖς προσήκει ὀργίζεσθαι ἢ τοῖς
Τριάκοντα. οἱ μὲν γὰρ ἐπὶ τοῦτ' ἐχειροτονήθησαν, ἵνα
κακῶς, εἴ πῃ δύναιντο, ὑμᾶς ποιήσαιεν· τούτοις δ' ὑμᾶς
αὐτοὺς ἐπετρέψατε ὡς μεγάλην καὶ ἐλευθέραν τὴν πόλιν
[3]ποιήσουσιν· ὧν ὑμῖν οὐδὲν ἀποβέβηκεν, ἀλλὰ τὸ ἐπὶ τού-
826 τοις εἶναι ἐν τοῖς δεινοτάτοις κινδύνοις καθεστήκατε, ὥστε
πολὺ ἂν δικαιότερον ὑμᾶς αὐτοὺς ἢ τούτους ἐλεοῖτε, καὶ
τοὺς ὑμετέρους παῖδας καὶ γυναῖκας, ὅτι ὑπὸ τοιούτων
ἀνδρῶν λυμαίνεσθε. ὅταν γὰρ ἡγησώμεθα σωτηρίας ἀντ-
ειλῆφθαι, δεινότερα ὑπὸ τῶν ἡμετέρων ἀρχόντων πάσχο-
μεν ἢ ὑπὸ τῶν πολεμίων.

δ'. Καίτοι πάντες ἐπίστασθε ὅτι οὐδεμία ἐλπὶς σωτη- 181. 1
ρίας ὑμῖν δυστυχήσασιν. ὥστε ἄξιον ὑμᾶς παρακελευσαμέ-

[1] ἔχειν T. R. ἰσχύειν A. [2] ὑπὸ λόγον T. [3] ποιήσωσιν T. R. A.

μενος οὐδεμίαν παρασκευὴν ἰσχύειν παρ' ὑμῖν μεῖζον τῶν νόμων καὶ τῶν δικαίων. et paulo post: καὶ τοὺς νόμους, οὓς ἐνομοθέτησεν ὁ Σόλων, ἰσχύειν. Lycurgus p. 148. ὥστ' οὔθ' ὁ νόμος, οὔθ' ἡ τῶν δικαστῶν ψῆφος, — ἰσχύει. Ælianus V. H. II. 38. λέγει δὲ Θεόφραστος καὶ παρὰ Μιλησίοις τὸν νόμον τοῦτον ἰσχύειν. Demosthenes adv. Timocratem: τοὺς νόμους ᾤετο δεῖν — ἐφ' ἑαυτῷ ἰσχύειν. et ita in Midiam, versus finem: et in Bœotum περὶ τοῦ Ὀνόματος. Markland. Ego in vulgata acquiesco. qui alterum dabant, videntur hi ἴσχειν et ἰσχύειν pro eodem habuisse, quæ diversa sunt. Reisk.

Οὐδὲ ἀδίκως τούτοις φημὶ ἂν εἶναι ὑπὸ λόγον τὴν ἐκείνων φυγὴν] Π. ὑπόλογον. H. Stephan. Scal. Cont. Bene Stephanus conjunxit voces ὑπὸ λόγον. Sed gravius mendum suberat, nempe ἀδίκως pro δικαίως: *et affirmo, istorum (bonorum* civium) *fugam his* (improbis) *excusationem nullum jure afferre posse.* Harpocrat. Ὑπόλογον· Λυσίας περὶ ἀμβλώσεως, εἰ γνήσιος· Οὐχ ὑπόλογον ὄντα, ἀντὶ τοῦ, Οὐκ ἐν λόγῳ. Orat. XXX. ὥστε οὐδὲν εἰκὸς αὐτὸ τούτῳ ὑπόλογον γενέσθαι. ubi iterum male erat ὑπὸ λόγῳ. Vide ad Orat. IV. Markland. et *in edit. min.* Taylor.

Προσήκει ὀργίζεσθαι etc.] Scribe: προσήκειν, sc. φημί. quæ vox, cum paulo longius abesset, Librario fraudi fuit. Similiter, et ab eadem causa, depravatum puto locum D. Pauli 1 Cor. VII. 35. Εἰ δέ τις ἀσχημονεῖν ἐπὶ τὴν παρθένον αὐτοῦ νομίζει, — καὶ οὕτως ὀφείλειν γίνεσθαι, ὃ θέλει ποιείτω. Ita legendum censeo: ὀφείλειν (sc. νομίζει), non ὀφείλει. non enim docet, vel supponit *Ipse* Paulus, quid *debeat* fieri; sed loquitur de persuasione vel opinione *alterius* τινὸς, et de eo, quod Iste *fieri* DEBERE *existimat.* Markland. et *in edit. min.* Taylor.

Ποιήσωσιν] L. ποιήσουσιν. Taylor. Forte: ποιήσουσιν. *facturis*, scil. τούτοις. *his vero vosmet ipsos tradidistis, tanquam magnam et liberam civitatem facturis.* Altera tamen lectio ferri potest. Markland.

Τὸ ἐπὶ τούτοις] Subaudi κατὰ, aut διά. Reisk.

Ὅταν γὰρ ἡγησώμεθα] Num ὅτε γὰρ ἡγησάμεθα. Idem.

Ὑμῖν δυστυχήσασιν] Interponendum videtur ἐνταῦθα. republica hac in parte laborante, ut nempe pro magistratibus et patribus fures atque latrones carnificesque habeat. Idem.

νους ὑμῖν αὐτοῖς παρὰ τούτων νυνὶ τὴν μεγίστην δίκην
λαβεῖν, καὶ τοῖς ἄλλοις Ἕλλησιν ἐπιδεῖξαι ὡς τοὺς ἀδι-
κοῦντας τιμωρεῖσθε, καὶ τοὺς ὑμετέρους ἄρχοντας βελτίους
ποιήσετε. ἐγὼ μὲν οὖν ταῦθ' ὑμῖν παρακελεύομαι· ὑμᾶς δὲ
χρὴ εἰδέναι ὅτι, ἂν μὲν ἐμοὶ πεισθῆτε, εὖ περὶ [1]αὐτῶν βου-
λεύσεσθε, εἰ δὲ μή, χείροσι τοῖς ἄλλοις πολίταις χρή-
σεσθε. ἔτι δέ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἂν αὐτῶν ἀποψηφί-
σησθε, οὐδεμίαν ὑμῖν εἴσονται χάριν, ἀλλὰ τοῖς ἀνηλω-
μένοις καὶ τοῖς χρήμασιν οἷς ὑφῄρηνται· ὥστε τὴν μὲν
ἔχθραν ὑμῖν αὐτοῖς καταλείψετε, τῆς δὲ σωτηρίας ἐκεί- 827
νοις εἴσονται χάριν. καὶ μὲν δή, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ
Ἁλικαρνασσεῖς καὶ οἱ ἄλλοι οἱ ὑπὸ τούτων ἠδικημένοι,
ἂν μὲν παρὰ τούτων τὴν μεγίστην δίκην λάβητε, νομιοῦσιν
ὑπὸ τούτων μὲν ἀπολωλέναι, ὑμᾶς δὲ αὐτοῖς βεβοηθηκέναι·
ἐὰν δὲ τούτους σώσητε, ἡγήσονται καὶ ὑμᾶς ὁμογνώμονας
γεγονέναι τοῖς αὐτοὺς προδεδωκόσιν. ὥστ' ἄξιον τούτων
ἁπάντων ἐνθυμηθέντας ἅμα τοῖς τε φίλοις τοῖς ὑμετέροις
ἀποδοῦναι χάριν καὶ παρὰ τῶν ἀδικούντων [2]δίκην λαβεῖν.

[1] αὐτῶν T. A. [2] τὴν δίκην T. R. A.

Τιμωρεῖσθε] Melius puto τιμωρήσεσθε, ut mox ποιήσετε. et paulo post scribe περὶ αὑτῶν, *de vobis ipsis*, non αὐτῶν, ut et infra, αὑτοῖς βεβοηθηκέναι, *sibi opem tulisse*, pro αὐτοῖς. nisi legendum περὶ ὑμῶν αὐτῶν, quod usitatissimum est. Markland. et *in edit. min.* Taylor.

Ἐκείνοις] Nempe χρήμασι. Auger.

Καὶ Ἁλικαρνασσεῖς] Interponendus videtur articulus οἱ. Reisk.

Αὐτοὺς] L. αὑτούς. Taylor.

Τὴν δίκην] Aut detrahendus est articulus, aut interponendum προσήκουσαν, vel ὀφειλομένην. Eventus hujus causæ fuit, ut Ergocles morte mulctaretur. V. initium proximæ insequentis orationis. Reisk. Quo cum facit Augerus.

ΛΥΣΙΟΥ
ΚΑΤΑ ΦΙΛΟΚΡΑΤΟΥΣ
ΕΠΙΛΟΓΟΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Similis res agitur in hac oratione atque in illa quæ inscribitur, περὶ τῶν Ἀριστοφάνους χρημάτων. Ergocle damnato, et fortunis ejus fisco adjudicatis, ubi reperiebantur opinione hominum esse minores, Philocrates ejus quæstor in suspicionem subductarum venit.

Pag. ed. Reisk. — Pag. ed. H. Steph.

827 α΄. Ο ΜΕΝ ἀγὼν οὗτος, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, ἐρημότερος 181. 20
828 γεγένηται ἢ ἐγὼ προσεδόκων. πολλοὶ γὰρ ἦσαν οἱ ἀπειλοῦντες καὶ οἱ φάσκοντες Φιλοκράτους κατηγορήσειν· ὧν οὐδεὶς νυνὶ φαίνεται. ὃ κἀμοὶ δοκεῖ οὐδενὸς ἔλαττον εἶναι τεκμήριον τῆς ἀπογραφῆς, ὅτι ἀληθὴς οὖσα τυγχάνει· εἰ γὰρ μὴ πολλὰ τῶν Ἐργοκλέους εἶχε χρημάτων, οὐκ ἂν οὕτως οἷός τ' ἦν ἀπαλλάξαι τοὺς κατηγόρους. ἐγὼ δὲ, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, πάντας ὑμᾶς ἡγοῦμαι εἰδέναι ὅτι Ἐργοκλέους διὰ τοῦτο ὑμεῖς θάνατον κατεχειροτονήσατε, ὅτι κακῶς [1] διαθεὶς τὰ τῆς πόλεως πλέον ἢ τριάκοντα ταλάντων οὐσίαν ἐκτήσατο. καὶ τούτων τῶν χρημάτων οὐδὲν ἐν τῇ πόλει φαίνεται. καίτοι [2] ποῖ χρὴ τραπέσθαι ἢ πῇ ζητῆσαι τὰ χρήματα; εἰ γὰρ παρὰ τοῖς κηδεσταῖς καὶ οἷς ἐκεῖνος οἰκειότατ' ἀνθρώπων ἐχρῆτο μὴ φανήσεται, χαλεπῶς παρὰ τοῖς ἐχθροῖς εὑρεθήσεται. τίνα δὲ Ἐργοκλῆς περὶ πλείονος Φιλοκράτους ἐποιεῖτο, ἢ πρὸς τίν' ἀνθρώπων διέκειτο οἰκειότερον; οὐ τῶν μὲν ὑμετέρων πολιτῶν αὐτὸν

[1] διατιθεὶς R. [2] ποῦ T.

Καὶ οἱ φάσκοντες] Abesse malim articulum οἱ. Reisk. Auger.

Ὃ κἀμοὶ δοκεῖ οὐδενὸς ἔλαττον εἶναι τεκμήριον etc.] Sane hæc sunt acutissima. quod contra se maxime facere videbatur, in Adversarium pulcra περιπετείᾳ convertitur, et Argumentum admodum probabile inde elicitur. Ipse Demosthenes non potuit ἀγχινούστερον excogitasse. Markland.

Τῆς ἀπογραφῆς] Id est, ὅτι Φιλοκράτης οὐ σεσυκοφάντηται, ἀλλ' ἀληθῶς ἀπεγράφη ἔχων τὰ Ἐργοκλέους. Reisk.

Πολιτῶν] Nescio, quid sit ἐξάγειν τῶν πολιτῶν. Fortasse inter gregarios milites Philocrates meruit, unde deductum Quæ-

ἐξήγαγε, τῶν δ' αὐτοῦ χρημάτων ταμίαν ἐποίησε, καὶ 829
τὸ τελευταῖον τριήραρχον αὐτὸν κατέστησε; καίτοι δεινὸν, εἰ οἱ μὲν τὰς οὐσίας ἔχοντες ὀλοφυροῦνται τριηραρχοῦντες, οὗτος δὲ οὐδὲν πρότερον κεκτημένος ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ ἐθελοντὴς ὑπέστη ταύτην τὴν λειτουργίαν. [1] οὔκουν δὴ οὐχ ὡς ζημιωθησόμενον αὐτὸν τριήραρχον κατέστησεν, ἀλλ' ὡς ὠφεληθησόμενον καὶ φυλάξοντα τὰ αὐτοῦ χρήματα, οὐκ ἔχων ὅτῳ χρὴ μᾶλλον τούτου πιστεῦσαι. ἡγοῦμαι δὲ, ὦ
ἄνδρες δικασταὶ, Φιλοκράτει δύο εἶναι καὶ μόνας ἀπολογίας. 830
[2] προσήκει γὰρ αὐτῷ ἀποδεῖξαι, ἢ ἑτέρους ἔχοντας τὰ Ἐργοκλέους χρήματα, ἢ ἀδίκως ἀπολωλότα ἐκεῖνον καὶ οὐδὲν ὑφῃρημένον τῶν ὑμετέρων οὐδὲ δεδωροδοκηκότα. εἰ δὲ τούτων μηδέτερον ποιήσει, [3] δέδοκται καταψηφίζεσθαι, καὶ μὴ τοῖς μὲν παρὰ τῶν ἄλλων λαμβάνουσιν ὀργίζεσθαι, τοῖς δὲ τὰ ὑμέτερ' αὐτῶν ἔχουσι συγγνώμην ἔχειν.

182. 1 β΄. Τίς δ' οὐκ οἶδεν Ἀθηναίων τρία τάλαντα [4] παρὰ Ἐργοκλέους μεσεγγυηθέντα τοῖς λέγουσιν, εἰ δύναιντο αὐτὸν σῶσαι καὶ [5] μὴ κατηγορεῖν; οἳ [6] ἐπειδὴ ἑώρων τὴν ὑμετέραν

[1] οὔκουν T. R. [2] προσήκειν T. R. A. [3] δεδόχθω A.
[4] περὶ R. [5] μὴ βούλοιντο κατηγορεῖν A. [6] ἐπειδὰν T. A.

storem renunciavit Imperator. οὐ τῶν μὲν ὑμετέρων ὁπλιτῶν αὐτὸν ἐξήγαγε; *annon e gregariis militibus eum deduxit et quæstorem fecit.* Taylor. Hæc explicatione, vel forte emendatione, indigere puto: et quæro, quo sensu Ergocles *ex civibus eduxit* Philocratem. An voluit, ex omnibus civibus eum elegit, cui potissimum rerum suarum administrationem committeret? Paulo post, pro οὔκουν, forte scribendum οὐκοῦν. Markland. Non displicet Taylori conjectura, quæ mihi quoque in mentem venit. Haud dissimulabo tamen, aliquando me suspicatum fuisse, leg. esse: τῶν ὑμετέρων πολιτῶν αὐτὸν πλουσιώτατον ἐπανήγαγεν, ὃν πενέστατον ἐξήγαγε. quem Philocratem Ergocles omnium civium pauperrimum secum in expeditionem eduxisset, eundem ab Ergocle huc reductum esse, finita expeditione, civium omnium locupletissimum. Reisk. *Nonne hunc inter vestros cives selegit?* Auger.

Τὰς οὐσίας] Videtur μεγίστας, vel tale quid interponendum esse. Reisk. Auger.

Ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ] Clarioribus notis hoc tempus designat p. 584. 10. Reisk.

Οὔκουν] L. οὐκοῦν. Cont. Taylor.

Προσήκειν] Potest ab ἡγοῦμαι repeti. malim tamen προσήκει in indicativo legi. Reisk.

Δέδοκται] F. δεδόχθω. Taylor. Forte: δεδόχθαι, sc. ἡγοῦμαι. *opinor statutum esse.* non nemo forte malit δεδόχθω. Markland. Bene habet δέδοκται *placet.* certum et ratum est penes me quidem. Idem est, ac si dixisset: δέδοκται παρ' ἔμοιγε κριτῇ δεῖν ὑμᾶς αὐτοῦ καταψηφίσασθαι. Reisk.

Περὶ Ἐργοκλέους] Sic dedi. *super Ergocle,* ejus causa et nomine. Idem.

Καὶ μὴ κατηγορεῖν] Scil. δύναιντο. *si possent non accusare.* At cur non potius καὶ μὴ βούλοιντο κατηγορεῖν dixit? *et accusare si nollent.* Scilicet, volebant illi quidem tacere de Ergocle, verum non licebat. Nam si tacuissent, et in eum agere cavissent, ipsi sese suspectos reddidissent corruptionis, et periculum sibi contraxissent. Idem.

Τὴν ὑμετέραν ὀργὴν τιμωρεῖσθαι βουλομένην] F. βουλομένων. Taylor. Restitue βουλομένων. phrasis elegans et satis usitata; par isti Latinorum, NOSTROS vidisti FLENTIS *ocellos.* Plato in Symposio: ἰδὼν τὴν σὴν ἀνδρίαν, καὶ μεγαλοφροσύνην ἀναβαίνοντος ἐπὶ τὸν ὀκρίβαντα. Æschines περὶ Παραπρ. §. ιδ. τὴν ὑμετέραν ἠδικημένων ὅμως φιλανθρωπίαν λέγων. Notum istud 1 Cor. XVI. 21. ὁ ἀσπασμὸς

831 ὀργὴν τιμωρεῖσθαι βουλομένην, ἡσυχίαν ἦγον καὶ οὐκ ἐτόλ-
μων σφᾶς αὐτοὺς φανεροὺς ποιῆσαι. καὶ τὸ μὲν πρῶτον οὗτος
οὐ κομιζόμενος παρ' αὐτῶν τὰ χρήματα, [1] μηνύσειν ἔφη τῇ
πόλει· ἐπειδὴ δὲ καὶ ταῦτα ἀπείληφε καὶ τῶν ἄλλων τῶν
ἐκείνου κύριος γεγένηται εἰς τοῦτο τόλμης ἐλήλυθεν, ὥςτε
μάρτυρας πεπόρισται, οἳ μαρτυρήσουσιν αὐτῷ ὡς ἦν ἔχθι-
στος ἁπάντων ἀνθρώπων Ἐργοκλεῖ. καίτοι οἴεσθ' ἂν αὐτὸν,
ὦ ἄνδρες δικασταὶ, εἰς τοῦτο μανίας ἀφικέσθαι, ὥςτε Θρα-
συβούλου στρατηγοῦντος καὶ Ἐργοκλέους αὐτῷ διαφερομένου
ἐθελοντὴν ὑποστῆναι τριήραρχον; πῶς γὰρ ἂν θᾶττον ἀπώ-
λετο, ἢ πῶς ἂν μᾶλλον ἐπηρεάζετο.

γ'. Περὶ μὲν οὖν τούτων ἱκανὰ τὰ εἰρημένα· ἐγὼ δ' ὑμᾶς
ἀξιῶ ὑμῖν αὐτοῖς βοηθῆσαι, καὶ πολὺ μᾶλλον τοὺς ἀδι-
832 κοῦντας τιμωρεῖσθαι ἢ τοὺς τὰ τῆς πόλεως ἔχοντας ἐλεει-
νοὺς ἡγεῖσθαι. οὐδὲν γὰρ τῶν αὐτοῦ καταθήσει, ἀλλὰ τὰ
ὑμέτερα ὑμῖν αὐτοῖς ἀποδώσει, καὶ πολλῷ [2] πλείω αὐτῷ
τούτων περιέσται. καὶ γὰρ ἂν καὶ δεινὸν εἴη, ὦ ἄνδρες δικα-
σταὶ, εἰ τοῖς μὲν μὴ δυναμένοις τὰ σφέτερ' αὐτῶν εἰσφέρειν
ὀργίζοισθε καὶ τὰς οὐσίας αὐτῶν ὡς ἀδικούντων δημεύοιτε,
τοὺς δὲ τὰ ὑμέτερ' αὐτῶν ἔχοντας μὴ τιμωροῖσθε, ἀλλὰ
τῶν τε χρημάτων ἀποστεροῖσθε καὶ τούτους χαλεπωτέρους
ἐχθροὺς ἔχοιτε. ἕως γὰρ ἂν τὰ ὑμέτερα ἔχοντες σφίσιν
αὐτοῖς ξυνειδῶσιν, οὐδέποτε ὑμῖν παύσονται κακονοοῦντες,
νομίζοντες τὰς τῆς πόλεως δυστυχίας μόνας ἀπαλλαγὴν
εἶναι τῶν πρὸς αὐτοὺς πραγμάτων.

δ'. Ἡγοῦμαι δ', ὦ ἄνδρες δικασταὶ, οὐ μόνον περὶ χρη-
μάτων αὐτῷ προσήκειν ἀγωνίζεσθαι, ἀλλὰ καὶ περὶ τοῦ
σώματος κινδυνεύειν. καὶ γὰρ ἂν καὶ δεινὸν εἴη, εἰ οἱ μὲν
τὰ τῶν ἰδιωτῶν ἀπολλύμενα τοῖς κλέπταις συνειδότες τοῖς

[1] μηνύειν T.   [2] πλεῖον δ' αὐτῷ T. πλείον' αὐτῷ R. A.

τῇ ἐμῇ χειρὶ Παύλου. Sic Macro dicit: ἐμόν ἐστι τοῦ Μάκρωνος ἔργον Γάϊος, apud Philonem Legat. ad Caium p. 687. Lysias alibi ita loquitur. Mox, recte Stephanus μηνύσειν pro μηνύειν. MARKLAND.

Μηνύειν] Π. μηνύσειν. H. STEPHAN.

Αὐτῷ διαφερομένου] Αὐτῷ redit, non ad Thrasybulum, sed ad Philocratem. Nam Ergocles Thrasybulo erat amicissimus. REISK.

Τριήραρχον] Ὑποστῆναι τριήραρχον non sapio. F. τριηραρχίαν, ut in antecedentibus: ἐθελοντὴς ὑπέστη ταύτην τὴν λειτουργίαν. TAYLOR. Videtur γενέσθαι deesse. REISK. Hæc certe vox vel addi debet vel subaudiri. AUGER.

Τούτων] Id est, ἢ ταῦτα, ἃ ὑμῖν ἐκ τῶν ὑμετέρων ἀπέδωκεν ἂν —. REISK.

Ἂν καὶ δεινὸν] Ἂν δεινόν. CONT.

Δυναμένοις] Βουλομένοις. IDEM.

Ἀπολλύμενα τοῖς κλέπταις συνειδότες] Omnino abjiciendam puto vocem ἀπολλύμενα, quæ ex margine videtur irrepsisse; et pro κλέπταις legendum κλέπτουσι. εἰ οἱ μὲν τὰ τῶν ἰδιωτῶν τοῖς κλέπτουσι συνειδότες etc. *iniquum enim erit, si ii, qui conscii sunt furantibus bona privatorum hominum, iisdem pœnis,* quibus ipsi fures *obnoxii sint; hic vero* Philocrates, *qui conscius fuit Ergocli furanti res civitatis, eandem cum eo pœnam non subeat.* Paulo ante, pro πρὸς αὐτοὺς scribe πρὸς αὑτούς. Supra, pro χρημάτων ἀποστεροῖσθε, sensus videtur postulare οὐκ ἀποστεροῖσθε. vide, quæ sequuntur: et Orat. XXVII. ad finem. MARKLAND. Bene habet ἀπολλύμενα. Idem est ac si dixisset: συνειδότες τοῖς κλέπταις (id est, ὁμοίως εἰδότες, ἢ οἱ κλέπται αὐτοὶ) εἴ τι ἀπόλλυται, ὅ, τι τε ἀπόλλυται, καὶ ὅσον, καὶ δι' οὗ, καὶ παρ' ᾧ τυγχάνει ὂν —. REISK.

αὐτοῖς ἐνέχοιντο. οὗτος δὲ τὰ τῆς πόλεως Ἐργοκλεῖ συνει- 833
δὼς κλέπτοντι καὶ ἐπὶ τοῖς ὑμετέροις δωροδοκοῦντι μὴ τῆς
αὐτῆς τιμωρίας τυγχάνοι, ἀλλὰ ἆθλα λάβοι τὴν ὑπ' ἐκεί-
νου καταλειφθεῖσαν οὐσίαν ἀντὶ τῆς αὐτοῦ πονηρίας. ἄξιοι
δ' ὑμῖν εἰσὶν ὀργῆς, ὦ ἄνδρες δικασταί. οὗτοι γὰρ, ὅτε 834
Ἐργοκλῆς ἐκρίνετο, ἐν τῷ δήμῳ περιϊόντες ἔλεγον ὡς πεν-
τακόσιοι μὲν αὐτοῖς [1] εἴησαν ἐκ τοῦ [2] Πειραιῶς δεδεκασμένοι,
ἑξακόσιοι δὲ καὶ χίλιοι ἐκ τοῦ ἄστεος· μᾶλλον δὲ προσε-
ποιοῦντο πιστεύειν τοῖς χρήμασιν ἢ δεδιέναι τὰ αὐτῶν ἁμαρ-
τήματα. ἐκεῖ μὲν οὖν ἐπεδείξατε αὐτοῖς, ἐὰν δὲ εὖ φρονῆτε,
καὶ νυνὶ τοῦτο φανερὸν πᾶσιν ἀνθρώποις ποιήσετε, ὅτι οὐκ
ἔστι τοσαῦτα χρήματα ἃ ὑμᾶς, οὓς ἂν λαμβάνητε ἀδι-
κοῦντας, ἀποτρέψει τιμωρεῖσθαι, καὶ μηδεμίαν αὐτοῖς ἄδειαν
δώσετε τὰ ὑμέτερ' αὐτῶν διαρπάζουσι καὶ κλέπτουσιν. ἐγὼ
μὲν οὖν ταῦτα ὑμῖν παραινῶ. πάντες γὰρ ἐπίστασθε, ὅτι
Ἐργοκλῆς χρηματιούμενος, ἀλλ' οὐ πρὸς ὑμᾶς φιλοτιμησό-
μενος, ἐξέπλευσε· καὶ οὐδεὶς ἄλλος ἔχει τὰ χρήματα ἢ
οὗτος. ἐὰν οὖν σωφρονῆτε, τὰ ὑμέτερ' αὐτῶν κομιεῖσθε.

[1] οἳ ἦσαν T.   [2] Πειραιέως A.

Τοῖς αὐτοῖς] Scil. ἐπιτιμίοις, οἷς οἱ κλέπται αὐτοὶ ἐνέχονται. IDEM.

Ἄξιοι κ. τ. λ.] Deesse video ante has voces. TAYLOR. Quinam sunt *hi*, quos dicit esse ἀξίους ὀργῆς? Non Philocrates et Ergocles: plane enim distinguuntur in sequentibus. Lego: ὦ ἄνδρες δικασταὶ, οἱ λέγοντες· οὗτοι γὰρ etc. οἱ λέγοντες sunt *oratores, rhetores.* supra: τίς δ' οὐκ οἶδεν Ἀθηναίων τρία τάλαντα παρὰ Ἐργοκλέους μεσεγγυηθέντα τοῖς λέγουσιν, εἰ δύναιντο αὐτὸν σῶσαι καὶ μὴ κατηγορεῖν. *quis vero Atheniensium ignorat tria talenta ab Ergocle oratoribus apud sequestrum fuisse deposita, si illum servare possent, nec accusare* vellent? Alibi ita loquitur. Demosthenes contra Theocrinem: καλὸν γὰρ, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, μήτε τοὺς νόμους, μήθ' ὑμᾶς αὐτοὺς ἐπὶ τοῖς λέγουσι ποιεῖν, ἀλλ' ἐκείνους ἐφ' ὑμῖν. Vide ibi plura de his hominibus. MARKLAND. Nihil hic deest. Philocrates designatur, ejusque advocati et participes furtorum. REISK.

Αὐτοῖς οἳ ἦσαν etc.] Π. αὐτοῖς εἴησαν. H. STEPHAN. SCAL. Lege: αὐτοῖς εἴησαν, *sibi essent.* MARKLAND. et *in edit. min.* TAYLOR.

Ἐκεῖ] In judicio puta, vel condemnatione Ergoclis. REISK.

Νυνὶ] In judicio Philocratis. IDEM.

Τιμωρεῖσθαι] Malim τοῦ τιμωρεῖσθαι. IDEM. AUGER.

Καὶ οὐδεὶς ἄλλος ἔχει τὰ χρήματα, ἢ οὗτος] Lysiam scripsisse puto: τὰ ἐκείνου χρήματα. ut supra: φυλάξοντα τὰ αὐτοῦ χρήματα. et paulo post: ἑτέρους ἔχοντας τὰ Ἐργοκλέους χρήματα. alibi hanc vocem excidisse notavi. MARKLAND. Nihil hic deest. Ad τὰ χρήματα subanditur τὰ νῦν ζητούμενα, aut τὰ ὑπ' Ἐργοκλέους ὑφῃρασμένα. REISK.

Ἐὰν οὖν] Οὖν deest Vind. Fort. ergo leg. ὂν κολάζοντες, ἐὰν σωφρ. REISK.

ΛΥΣΙΟΥ

ΚΑΤΑ ΝΙΚΟΜΑΧΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΣ ΕΥΘΥΝΩΝ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Nicomachus e servo patre natus, ad describendas Solonis leges electus, pro quatuor mensibus, quod erat tempus præstitutum, integrum sexennium in eo opere absumpsit, unde leges de rationibus Officiorum publicorum reddendis violabantur. Accusatur quoque mala fide descriptarum, quod novas subinde inter describendum (maxime sub trigintaviris) pro arbitrio intulerit, et, in quo præcipua pars orationis vertitur, quod antiquas, frugalitate plenas, de sacris faciundis, refinxerit; unde necesse erat ut vel intermitterentur sacra, vel dispendio publicarum fortunarum fierent.

Pag. ed. Reisk. — Pag. ed. H. Steph. 183. 4

835 α΄. ΗΔΗ, ὦ ἄνδρες δικασταί, τινὲς εἰς κρίσιν καταστάντες, ἀδικεῖν μὲν ἔδοξαν, ἀποφαίνοντες δὲ τὰς τῶν
836 προγόνων ἀρετὰς καὶ τὰς σφετέρας αὐτῶν εὐεργεσίας συγγνώμης ἔτυχον παρ' ὑμῶν. ἐπειδὴ τοίνυν καὶ τῶν ἀπολογουμένων ἀποδέχεσθε, ἐάν τι ἀγαθὸν φαίνωνται τὴν πόλιν πεποιηκότες, [1] ἄξιον καὶ τῶν κατηγόρων ὑμᾶς ἀκροάσασθαι, ἐὰν ἀποφαίνωσι τοὺς φεύγοντας πάλαι πονηροὺς ὄντας. ὅτι
837 μὲν τοίνυν ὁ πατὴρ ὁ Νικομάχου δημόσιος ἦν, καὶ οἷα νέος

[1] ἀξιῶ T. R. A.

ΝΙΚΟΜΑΧΟΥ] Laudat Harpocratio orationem Lysiæ etiam κατὰ Νικομαχίδου. Ἐπιβολὴ — παρὰ Λυσίᾳ ἐν τῷ κατὰ Νικομαχίδου, εἰ γνήσιος ὁ λόγος. Sed Meursius in Lysiæ orationibus enumerandis non idcirco debuit duas procudere, c. *Nicomachum* alteram genuinam, alteram c. *Nicomachidem* dubiæ fidei. Nam et ἐπιβολὴ et hic legitur, et hic ipse Reus infra dicetur Νικομαχίδης, quod tametsi neque laudem neque defendam, eodem tamen jure dici potuit, quo inter infinita pæne exempla, ille, qui Archontis officio, Olymp. LXXV. 1. functus est, ab Eusebio, Hieronymo, et Laert. in Anaxagora vocatur Callias: ab eodem autem Eusebio, ab eodem pariter Laertio in Socrate, a Dionys. Halic., Diodoro, Herodoto, Marm. Oxon. et Magistro in Vita Euripidis vocatur Calliades. TAYLOR. Unus idemque homo est Nicomachus et Nicomachides. Perinde erat, sive rectum aliquod nomen, sive ut patronymicum efferretur. (quo de more, ni fallor, ad Anthologiam admonui.) Scilicet Nicomachi avus etiam Nicomachus fuerat dictus. Ergo recte nepos ejus, tam Nicomachus, quam Nicomachides poterat appellari. REISK.

Δημόσιος] Plenius apud Æsch. c. Timarch. §. ιβ΄. Ἔστι τις Πιττάλακος, ἄνθρωπος δημόσιος οἰκέτης τῆς πόλεως. Sed ut Lysias, ita quoque alii:

Εἴ τ' ἄρα νὴ τὴν Ἄρτεμιν τὴν χεῖρά μοι
Ἄκραν προσοίσει, δημόσιος ὢν κλαύσεται.

Verba sunt Lysistratæ de Lictore, Aristoph. 436. Romani quoque

DIS. MANIBVS. SACRVM.
VIVENIAE. L. F. HELIADI.
VIXIT. ANNIS. XVI. MENSIBVS. VI.
FECER. HELIVS. AFFINIANVS. PVBLICV.
AVGVRVM. CVM. SEX. PSYCHE. CONIVGE.
FILIAE. PIENTISSIMAE.
Gruter. MLXXXII. 7.

Scio hoc de publicis Auguribus intelligere Begerum. Sed, si me audias, minus recte. Plura monumenta adducit præstantissimus Fabrettus, c. 4. p. 336. ubi leguntur: PVBLICVS PONTIFICVM PVBLICI VII VIRVM EPVLONVM PONTIFICVM A BIBLIOTHECA GRAECA.

DIS. MANIBVS.
L. ANCHARIO. PRISCIAN.
VIXIT. ANN. II. M. X. DIEB. XXVIII. ET.
ANCHARIAE. FELICISSIMAE.
VIXIT. ANN. X. I. M. X. D. XV. FIL. DVLCISSIMIS. FECER.
MAGNVS. PVBLICANVS. PVBLICVS. XV. VIR. S. F.
ET. ANCHARIA. FELICVLA. SIBI. ET. SVIS. LIBERTIS.
LIBERTABVSQVE. POSTERISQVE. EORVM.
Fabrett. l. c.

De iis autem, qui civitatibus publice erant ab officiis, erudite, ut solent, Maussac. ad Harpocr. v. Δημόσιος. et Hemsterh. ad Poll. IX. 1. TAYLOR.

ὧν οὗτος ἐπετήδευσε καὶ ὅσα ἔτη γεγονὼς εἰς τοὺς φράτορας εἰσήχθη, πολὺ ἂν ἔργον εἴη λέγειν· ἐπειδὴ δὲ τῶν νόμων ἀναγραφεὺς ἐγένετο, τίς οὐκ οἶδεν ὅσα τὴν πόλιν ἐλυμήνατο; προσταχθὲν γὰρ αὐτῷ τεσσάρων μηνῶν ἀναγράψαι τοὺς
νόμους [1] τοὺς Σόλωνος, ἀντὶ μὲν Σόλωνος αὐτὸν νομοθέτην 838
κατέστησεν, ἀντὶ δὲ τεττάρων μηνῶν [2] ἑξέτη τὴν ἀρχὴν 839

[1] τοῦ T. A.

[2] ἓξ ἐτῆ T. ἑξαέτη R. A.

Ἓξ ἔτη τὴν ἀρχὴν ἐποιήσατο] Ποιεῖν χρόνον, i. e. *terere*, dixit Demosth., τιμωρίαν Noster, Thucyd. plurimi. 'Argentariam' Cic. 'Ventum' Ter. 'Histrioniam' Plaut. 'Pretium' Martial. 'Arbitrium' Hor. Liv. 'Judicatum' Cic. et LL. XII. Tabb. immo 'Imperium' Plin. sed non ea ratione, qua hic usurpatur. *Facere tumulum*, i. e. construere, aliquandoque absolute in marmoribus. SIBI. FECIT. ET. SUIS. etc. Unde illustrari potest facetissimum istud Martialis de fœmina, quæ VII maritos extulerat. scomma IX. 16.

"Inscripsit tumulo septem scelerata virorum
Se fecisse Chloe. Quid pote simplicius?"

Sed ἀρχὴν ποιεῖσθαι, i. e. *Magistratu fungi*, nemo dixerit. Lege: ἑξέτη τὴν ἀρχὴν ἐποιήσατο. Ἑξέτει, ἑξαέτει Ἀττικῶς, Suid. Δεκέτει χρόνῳ. Plat. de Legg. l. 3. Ita Aristoph. Ran.

Βούλεσθε δῆτα κοινῇ
Σκάψωμεν Ἀρχίδημον
Ὃς ἑπτέτης ὢν οὐκ ἔφυσε φράτορας;

Obiter emendaveris mecum Demosth. adv. Bœotum de dot. matern. non longe ab init. Συνέβη γάρ μοι δεηθέντος τοῦ πατρὸς ὀκτωκαιδεκάτῃ γῆμαι. Lege ὀκτωκαιδεκέτη. Petitus vir doctissimus alio vulnere hunc locum laborare arbitratus in Com. de LL. Atticis sibi visus est hunc locum eleganter refingere: ἀντὶ δὲ τεττάρων μηνῶν ἐς ἔτη τὴν ἀρχὴν ἐποιήσατο. *tot annis scribatu functus est, quot mensibus erat imperatum.* Elegantius fortasse, quam verius, et, si modo me audiat, ne eleganter quidem. Hominem in errorem duxit, quod modo quidem dicatur Nicomachus non utique ea ἀκριβείᾳ, qua par erat, τέτταρα ἔτη ἀναγράψαι. Esto. Sed intra id spatium non conclusisse dicitur quoque: Σὺ δὲ οὐδὲ τεττάρων ἐτῶν ἠξίωσας ἐγγράψαι. TAYLOR. Opinor: ἑξαέτη. *pro quatuor vero mensibus, sexenne imperium fecit.* Atqui infra habetur: *per* QUATUOR *annos rescripsit* has leges, *cum tamen* TRIGINTA DIEBUS *absolvere potuit.* Has apparentes ἐναντιώσεις ita conciliari posse puto: Nicomacho scribæ concedebantur *quatuor menses* ad describendas vel rescribendas Solonis Leges; quas ille, si voluisset, *uno mense* potuisset absolvere. ille vero plus quam *quatuor annos* in hoc opere absumpsit: quibus elapsis, Archontes mulctas ei imposuerunt, et in jus trahebant, ut cogeretur reddere exemplaria Legum, quæ per totum hoc tempus penes se habuerat. Ille autem ne sic quidem parere, et Leges reddere voluit: sed tergiversando, et moras nectendo, pæne alios *duos* annos insumpsit. Ita solvi posse puto has difficultates, nisi aliquid melius subministrent MSS: sub qua exceptione omnia, quæ in hunc Auctorem scripsi, intellecta vellem. MARKLAND. Dedi ἑξαέτη pro vulgari ἓξ ἔτη. *sexennem magistratum.* Nam utrumque recte dici-

ἐποιήσατο, καθ' ἑκάστην δὲ ἡμέραν ἀργύριον λαμβάνων
τοὺς μὲν ἐνέγραφε τοὺς δὲ ἐξήλειφεν. εἰς τοῦτο δὲ κατέστη-
μεν, ὥστε ἐκ τῆς τούτου χειρὸς τεταμιευόμεθα τοὺς νόμους·
καὶ οἱ ἀντίδικοι ἐπὶ τοῖς δικαστηρίοις ἐναντίους παρείχοντο,
840 ἀμφότεροι παρὰ Νικομάχου φάσκοντες εἰληφέναι. ἐπιβαλ-
λόντων δὲ τῶν ἀρχόντων ἐπιβολὰς καὶ εἰσαγόντων εἰς τὸ
δικαστήριον, οὐκ ἠθέλησε παραδοῦναι τοὺς νόμους· ἀλλὰ
πρότερον ἡ πόλις εἰς τὰς μεγίστας συμφορὰς κατέστη,
πρὶν τοῦτον ἀπαλλαγῆναι τῆς ἀρχῆς καὶ τῶν πεπραγμέ-
νων εὐθύνας ὑποσχεῖν. καὶ γάρ τοι, ὦ ἄνδρες δικασταί,
ἐπειδὴ ἐκείνων δίκην οὐ δέδωκεν, ὁποίαν καὶ νῦν τὴν ἀρχὴν
κατεστήσατο; ὅστις πρῶτον μὲν τέτταρα ἔτη ἀνέγραψεν,
ἐξὸν αὐτῷ τριάκοντα ἡμερῶν ἀπαλλαγῆναι· ἔπειτα διωρι-
841 σμένον ἐξ ὧν ἔδει ἀναγράφειν, αὑτὸν ἁπάντων κύριον [1]ἐποίησε,
καὶ [2]τοσαῦτα διαχειρίσας μόνος [3]οὗτος τῶν ἀρξάντων εὐθύ-

[1] ἐποιήσατο T. R. A. [2] ὅσα χειρίσας T. R. ὅσα οὐδεὶς ἄλλος διαχειρίσας A. [3] οὗτος om. A.

tur ἑξαέτης et ἑξαετής. Quod p. 589. 3. de quatuor annis ait, huic non videtur repugnare, sed facile cum hoc conciliari posse. Ponamus a Nicomacho quadriennium insumptum fuisse legibus exscribendis, et biennium τῇ ἀναγραφῇ τῶν ἱερῶν καὶ ὁσίων, vel, ut alibi dicit τῶν πατρίων. Reisk. Ut secum Lysias concilietur, supponendum est Nicomachum, a quo post quatuor annos rationes repetuntur, id efficere causando et tergiversando ut per biennium adhuc officium suum retineatur. Auger.

Τεταμιευόμεθα τοὺς νόμους] Habuimus leges ex ipsius penu depromptas in nostris tabulis conditas. Idem.

'Οποίαν] 'Ομοίαν. Schott. Locum sollicitat, non expedit. F. legendum: ἐπειδὴ δίκην οὐ δέδωκεν ὁποίαν ἔδει, καινὴν ἀρχὴν κατεστήσατο. Nam ut modo secuturum est: μόνος τῶν ἀρξάντων εὐθύνας οὐκ ἔδωκεν. Taylor. Forte: ἐπειδὴ ἐκείνων δίκην οὐ δέδωκεν ὁποίαν ἔδει, καινήν τινα ἀρχὴν κατεστήσατο. *quia non talem, qualem oportuit, istorum* facinorum *pœnam dedit, novum quoddam imperium*, vel *magistratum, constituit. morte* mulctatum oportuit: vos *pecunia* tantum mulctavistis. hinc ista insolentia. Markland. Difficultas omnis tollitur signum interrogationis ponendo post κατεστήσατο. quomodo feci. cætera bene habet hic locus. Reisk.

Ἔπειτα διωρισμένον κ. τ. λ.] Ἐξ ὧν ἔδει ἀναγράφειν, ἀλλὰ οὗτος αὐτὸν ἁπάντων κύριον ἐποιήσατο. Schott. Medicina est in promptu. Neque quidquam præter puncta mutandum: Ὅστις πρῶτον μὲν τέτταρα ἔτη ἀνέγραψεν, ἐξὸν αὐτῷ τριάκοντα ἡμερῶν ἀπαλλαγῆναι· ἔπειτα διωρισμένον, ἐξ ὧν ἔδει ἀναγράφειν, αὐτὸν ἁπάντων κύριον ἐποιήσατο. Præivere Petit. Scal. Porro autem id quod sequitur, non recte sequitur: ὅσα χειρίσας μόνος. Utinam liceret reponere: ὅσων ἐχείρησε, μόνος κ. τ. λ. quod sententiam flagitare certum est. Taylor. Distingue: ἔπειτα, διωρισμένον ἐξ ὧν ἔδει ἀναγράφειν, αὐτὸν ἁπάντων κύριον ἐποιήσατο. *deinde, cum* illi *definitum* et præscriptum *esset, ex quibus rescribere* eum *oportuit, seipsum omnium arbitrum fecit.* id est, ad præscriptum agere debuit; sed ille ad libitum suum egit. διωρισμένον absolute ponitur pro διωρισμένου, quo nihil usitatius. sic supra: προσταχθὲν αὐτῷ ἀναγράψαι τοὺς νόμους, pro προσταχθέντος. MS. habet: ἐπὶ τὰ διωρισμένα, ἐξ ὧν etc. mendose. Markland.

Καὶ ὅσα χειρίσας μόνος οὗτος etc.] Καὶ ὅσα διαχειρίσας ἔτυχε, μόνος. Cont. Conjicio: καὶ τὰ δημόσια διαχειρίσας, μόνος οὗτος τῶν ἀρξάντων οὐκ ἔδωκεν. *et res civitatis administrans, solus hic omnium, qui cum imperio fuerunt, rationes non reddidit.* Orat. XIX. ἴστε, ὅτι πολλὰ ἔτη διεχείρισε τὰ τῆς πόλεως πάντα. Æschines κατὰ Κτησιφ. §. ιϛ'. τὰ δημόσια χρήματα διεχείριζε, καὶ ἐπιβολὰς ἐπέβαλε, καθάπερ οἱ ἄλλοι ἄρχοντες. supra dixit, τὰ κοινὰ διαχειρίσαντας. Phrasis sæpe occurrit. Contra hos dabatur ἀλογίου δίκη. Pollux VIII. 6. segm. 54. ἀλογίου δὲ δίκη ἦν κατὰ τῶν οὐκ ἀποδιδόντων λόγους ὧν διαχειρίσωσιν. Invidiose autem dicit τῶν ἀρξάντων: Nicomachus enim ἀρχὴν novam quandam sibi fecerat: unde Orator ex artificio sæpe iterat hanc vocem. Sequitur: κατὰ πρυτανείαν λόγον ἀναφέρουσι. Vanderheidius vertit: *rationes ad ærarium deferunt.* nequaquam. Verti potest: *singulis mensibus rationes referunt*, scil. ad τοὺς Archontas, proprie dictos. unice explicat locus Pollucis VIII. 9. segm. 87. de officio Archontum: καὶ καθ' ἑκάστην πρυτανείαν ἐπερωτᾶν, εἰ δοκεῖ καλῶς ἄρχειν ἕκαστος. *et per singulas prytaneas inquirere, an unusquisque magistratuum recte imperare videatur.* sic segm. 98. γραμματεὺς ὁ κατὰ πρυτανείαν κληρωθείς, est, *scriba qui qualibet prytanea sorte electus est.* Πρυτανεία vero erat spatium temporis, quo singulæ Tribus quoque anno ἐπρυτάνευον, seu *præsidebant.* Lysiæ ævo Decem tantum Tribus erant: adeo ut singulæ prytaneæ mensem tunc excederent. additis vero postea duabus aliis Tribubus, Menses et Prytaneæ ἰσάριθμοι et ἰσόχρονοι fiebant. Markland. Legendum videtur: ὅσα οὐδεὶς ἄλλος διαχειρίσας. *tot et tanta cum gessisset, quot et quanta nemo alius.* Reisk.

Καὶ ὅσα χειρίσας] Assentior Marklando et Reiskio pro χειρίσας restituentibus διαχειρίσας, quod verbum in hac re proprium esse et Marklandus ad h. l. docet, et nos jam ante hoc Capite diximus. Verbum ὅσα procul dubio corruptum facilius emendari potuerat, quam est ab illis emendatum. Veram lectionem restituere poterimus ex loco male intellecto in hac Orat. p. 599. v. 12. καὶ τῶν ὁσίων καὶ τῶν ἱερῶν ἀναγραφεὺς γενόμενος: hæc igitur non intellexit Taylorus, atque ὅσια eadem credidit esse, quæ ἱερά, et cum in illo loco, tum in Æschine adv. Timarch. p. 4. v. 12. ed. Steph. pro ὁσίων scribendum existimavit δημοσίων: postea tamen ad. i. l. Æschinis utramque conjecturam revocavit et recte quidem meo judicio: τὰ ὅσια enim eadem sunt ac τὰ δημόσια, solentque hæc vocabula conjungi: Demosthenes in Timocrat. p. 443. §. 18. ἢ τῶν ἱερῶν ἢ τῶν ὁσίων ἔχοντα τι τῆς πόλεως. in Macart. p. 607. §. 79. νόθῳ μὴ εἶναι ἀγχιστείαν μήτε ἱερῶν, μήθ' ὁσίων. Plutarchus in Theseo p. 11. c. dicit, Theseum constituisse Eupatridas ἱερῶν τε καὶ ὁσίων ἐξηγητάς. Grammatici ὅσιον interpretantur μὴ θεῖον, βέβηλον, δημόσιον, uti Harpocration in v. id probans locis Hyperidis, Demosthenis et Isocratis in Areopagit. qui videtur esse p. 153. B. ubi male vulgatæ Editiones habent καὶ τοῖς ἱεροῖς καὶ ταῖς θυσίαις, ut jam recte monuerunt H. Stephanus Diatr. Isocr. VII. et C. Segaar in Actis Traject. T. II. p. 83. Eodem plane modo hoc verbum interpretantur Timæus Lex. Plat. v. ὅσια, ubi vid. Ruhnkenius: Ammonius p. 104. Hesychius v. Ὁσίους θαλάμους: Suidas v. Ὅσιον χωρίον et Ὁσιωθῆναι. Pluribus de hac vocabuli notione egerunt Valesius ad Harpocrat. p. 58. edit. Blancardi, et Valckenaerius Animadv. ad Ammon. p. 184. Itaque h. l. scribendum censeo: καὶ τὰ ὅσια διαχειρίσας μόνος οὗτος cæt. Fortasse hæc vocabuli notio non ubique obvia librarios in errorem duxit. Sluiter.

Ἐγγράψαι] Lege: ἀναγράψαι. ut quater ante, et passim infra. Markland. Sub. λόγον, *exscribere rationem*, sc. quæstoribus tradendam. Auger.

Ὥστε σαυτοῦ νομίζεις κ. τ. λ.] *adeo ut res publicas arbitreris tuas esse, cum sis ipse servus publicus.* cum sis ipse in potestate et proprietate civitatis. *In Char. Aphrod.* l. III. c. 4. p. 292. D'Orville.

νας οὐκ ἔδωκεν. ἀλλ' οἱ μὲν ἄλλοι τῆς αὑτῶν ἀρχῆς κατὰ 842
πρυτανείαν λόγον ἀναφέρουσι· σὺ δέ, ὦ Νικόμαχε, οὐδὲ
τεττάρων ἐτῶν ἠξίωσας ἐγγράψαι, ἀλλὰ μόνῳ σοὶ τῶν
πολιτῶν ἐξεῖναι νομίζεις ἄρχειν πολὺν χρόνον καὶ μήτε
εὐθύνας διδόναι μήτε τοῖς ψηφίσμασι πείθεσθαι μήτε τῶν
νόμων φροντίζειν, ἀλλὰ τὰ μὲν ἐγγράφεις τὰ δὲ ἐξαλείφεις,
καὶ εἰς τοῦτο ὕβρεως ἥκεις, ὥστε σαυτοῦ νομίζεις εἶναι τὰ
τῆς πόλεως, αὐτὸς δημόσιος ὤν. ὑμᾶς τοίνυν χρή, ὦ ἄνδρες
δικασταί, ἀναμνησθέντας καὶ τῶν προγόνων τῶν Νικομά-
χου, οἵτινες ἦσαν, καὶ οὗτος ὡς ἀχαρίστως ὑμῖν προσενή-
νεκται παρανομήσας, κολάσαι αὐτόν, καὶ ἐπειδὴ ἑνὸς ἑκά-

843 στου δίκην οὐκ εἰλήφατε, νῦν ὑπὲρ ἁπάντων [1] [γ* ώων] τὴν τιμωρίαν [2] ποιήσασθαι.

β΄. Ἴσως δέ, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἐπειδὰν περὶ αὑτοῦ
841 μηδὲν δύνηται ἀπολογεῖσθαι, ἐμὲ διαβάλλειν πειράσεται. [3] ἐγὼ δὲ περὶ τῶν ἐμῶν [4] τούτῳ τότε ἀξιῶ πιστεύειν ὑμᾶς, ὁπόταν ἀπολογίας ἐμοὶ δοθείσης μὴ δύνωμαι ψευδόμενον αὐτὸν ἐξελέγξαι. ἐὰν δ᾽ ἄρ᾽ ἐπιχειρῇ λέγειν ἅπερ ἐν τῇ βουλῇ, ὡς ἐγὼ τῶν Τετρακοσίων ἐγενόμην, ἐνθυμεῖσθε [5] ὅτι
845 ἐκ τῶν τοιαῦτα λεγόντων [6] πλεῖον ἢ χίλιοι τῶν Τετρακοσίων γενήσονται. καὶ γὰρ τοὺς ἔτι παῖδας ὄντας ἐν ἐκείνῳ

[1] uncos om. T. R. γ᾽ ἀθρόων A. [2] ποιήσασθε T. [3] τότε T. R. A. [4] τούτῳ om. T. τότε om. R. A. [5] ὅτι ἐκ om. T. R. ὅτι καὶ κατὰ τοὺς λόγους A. [6] ἐκ τῶν τετρακοσίων πλεῖον ἢ χίλιοι T. R. A.

Ὑπὲρ ἁπάντων] Ὑπὲρ ἁπάντων γε ἠδικημένων ἀθρόαν τὴν, vel ὑπὲρ ἁπάντων γε ἀθρόων τὴν —. Cont. Vir doctissimus et de hisce literis præclare meritus nuper ad Thucyd. ita hiulcam orationem composuit: ὑπὲρ ἁπάντων καὶ ἰδίων τε καὶ πατρῴων τὴν τιμωρίαν ποιήσεσθε. Næ ille, ut semper, ita et hic quoque me habebit ejus laudis administrum et satellitem. Sed simplicior multo medicina: χρὴ — ἐπειδὴ ἑνὸς ἑκάστου δίκην οὐκ εἰλήφατε, νῦν ὑπὲρ ἁπάντων γ᾽ ἀθρόων τὴν τιμωρίαν ποιήσασθαι. Plane ut Homerus Od. Α. 43.

Νῦν δ᾽ ἀθρόα πάντ᾽ ἀπέτισε.

Et Demosth. quoque adv. Midiam: Τὴν μὲν οὖν ὑπὲρ αὑτῶν δίκην ἔχουσιν οἵγε πεισθέντες· τῆς δ᾽ ὑπὲρ τῶν νόμων, οὓς παραβὰς οὗτος κἀκείνους ἠδίκει, καὶ πάντας τοὺς ἄλλους, ὑμεῖς ἐστὲ κληρονόμοι. πάντων οὖν ἀθρόων ἓν τίμημα ποιήσασθε. Atque hæc est lectio marg. Edit. Ioan. et Scaligeri. Qua nulla verior esse potest. Taylor. Lego: ἁπάντων ἀθρόων ποιήσασθαι. ut κολάσαι ante, sc. χρή. *pro* omnibus simul *pœnam sumere.* Demosthenes contra Androt. ὧν ἀθρόων ἄξιον λαβόντας δίκην τήμερον, παράδειγμα ποιῆσαι τοῖς ἄλλοις etc. rursus in Aristocrat. χωρὶς ἕκαστον σκοποῦντες, καὶ οὐχ ἅμα πάντα ἀθρόα ἐξετάζοντες. Hesychius: ἀθρόα· ὁμοῦ πάντα. Vide et Phil. Judæum p. 448. Ed. Turneb. et Xenophon. Ἀναβ. lib. VII. p. 407. C. Markland. Poteram γ᾽ ώων exterminare: absunt enim a Vindobonensi. reliqui tamen, quia in illis superesse videntur vestigia vocum γ᾽ ἀθρόων aut γ᾽ ὁμοῦ. In codice Bessarionis sic legitur γ᾽ ω cum circumflexo, quem medium acutus dividit. Ille circumflexus significat terminationem ων. erit ergo in illo codice ώων, sed per compendium scriptum. Ego vero, ut hoc intellexi, suspicari cœpi latere in illa sigla exclamationem, vel allocutionem, ὦ ἄνδρες, vel ὦ δικασταί. Reisk.

Τότε δὲ] Legendum videtur aut: ἐγὼ δὲ π. τ. ἐ. τότε ἀξιῶ πιστεύειν ὑμᾶς. aut: τότε δὲ π. τ. ἐ. τούτῳ ἀξιῶ π. ὑ. Etiam Vindob. τούτῳ dat. Et sic nullus dubitavi, pro τότε, quod in vulgatis secundum est, τούτῳ dare. Idem.

Λέγειν ἅπερ ἐν τῇ βουλῇ] Malim aut: λέγειν καὶ ἐν ὑμῖν, ἅπερ ἐν τῇ βουλῇ. aut: λέγειν ἐν ὑμῖν, ἅπερ καὶ ἐν τῇ βουλῇ, scil. ἔλεγεν. Idem.

Τριακοσίων] Reducem fac lectionem Aldinam τετρακοσίων: de hac emendatione consulendæ sunt Notæ ad Orat. περὶ δήμου καταλύσεως. Taylor. Markland.

Ἐκ τῶν τετρακοσίων] Π. καὶ ἐκ τῶν. H. Stephan. ὅτι ἐκ τῶν. Cont. Ceterum deesse potius arbitror post ἐνθυμεῖσθε. Quid si mecum: ἐνθυμεῖσθε, ὅτι τῶνδε τοιαῦτα λεγόντων κ. τ. λ. Taylor. Mihi pro re certa est, Lysiam neque dedisse ἐνθυμεῖσθε τῶν λεγόντων pro ἀποδέχεσθε τοὺς λέγοντας, *admittite testimonium eorum, qui dicunt*, quemadmodum sensus postulat; neque ista compositione usum fuisse, ἐνθυμεῖσθε, καὶ χίλιοι γενήσονται, quæ, nisi fallor, non est ψυχῆς Λυσιακῆς. quibus vocibus usus sit Noster, stultum est et temerarium affirmare; credo tamen ad hanc fere formam scripsisse: ἐνθυμεῖσθε, ὅτι τῶν τοιαῦτα λεγόντων ἐὰν ἀκούσητε, ἐκ τῶν τετρακοσίων πλεῖον ἢ χίλιοι γενήσονται. *considerate, si admittatis omnes eos, qui talia deferunt, ex quadringentis plus quam mille futuros.* rationem reddit in sequentibus. Markland. Possit quoque sic suppleri lacunula: ἐνθυμεῖσθε, ὅτι κατὰ τοὺς λόγους τῶν τοιαῦτα λεγ. Reisk.

τῷ χρόνῳ καὶ τοὺς ἀποδημοῦντας οἱ διαβάλλειν βουλόμενοι ταῦτα λοιδοροῦσιν. ἐγὼ δὲ οὕτω πολλοῦ ἐδέησα τῶν Τετρακοσίων γενέσθαι, ὥστε οὐδὲ τῶν [1] Τρισχιλίων κατελέγην. δεινὸν δέ μοι δοκεῖ εἶναι ὅτι, εἰ μὲν περὶ ἰδίων συμβολαίων ἀγωνιζόμενος οὕτω φανερῶς ἐξήλεγχον αὐτὸν ἀδικοῦντα, οὐδ᾽ ἂν αὐτὸς ἠξίωσε τοιαῦτα ἀπολογούμενος ἀποφεύγειν, νυνὶ
184. δὲ περὶ τῶν τῆς πόλεως κρινόμενος οἰήσεται χρῆναι ἐμοῦ κατηγοροῦν ὑμῖν μὴ δοῦναι δίκην.

γ΄. [2] Ἔτι δέ, οἶμαι, θαυμαστὸν [3] νομίζω Νικόμαχον 846
ἑτέροις [4] ἀδικοῦσι μνησικακεῖν ἀξιοῦν, ὃν ἐγὼ ἐπιβουλεύσαντα τῷ πλήθει ἀποδείξω. καί μου ἀκούσατε· δίκαιον γάρ, ὦ ἄνδρες δικασταί, περὶ τῶν τοιούτων ἀνθρώπων τὰς τοιαύτας κατηγορίας ἀποδέχεσθαι, οἵτινες τότε συγκαταλύσαντες τὸν δῆμον νυνὶ δημοτικοί φασιν εἶναι. ἐπειδὴ γὰρ 847

[1] πεντακισχιλίων A. [2] ἔστι R. A. [3] νομίζειν R. ὑμᾶς A. [4] ἀδίκως T.

Τρισχιλίων] Norunt omnes cccc virorum dominatum, ubi tædio esse cœpit, ut potentia videretur quodammodo δημοτικωτέρα, ante restitutam rempublicam in dominatum mmmmm migrasse. Vid. Thucyd. et N. pro Polystrato. Recte ergo contendere potuit Orator: ἐγὼ δὲ οὕτω πολλοῦ ἐδέησα τῶν τετρακοσίων γενέσθαι, ὥστε οὐδὲ τῶν πεντακισχιλίων κατελέγην. Taylor. Sine dubio πεντακισχιλίων leg. est. Ipse Lysias multis locis auctor est. [τρισχιλίων defendi posse videtur e pag. 776. 4. ed. Reisk. *In Var. Lect.*] Reisk.

Οἶμαι] Dele. Cont. Dele vel οἶμαι, vel νομίζω. Alterutrum certe est a mala manu: neque hic solum, sed apud Æsch. de legatione mala fide gesta: καὶ μὴ νομίζειν, ὥσπερ ἐν τοῖς θεάτροις, διὰ τοῦτο οἴεσθαί τι πεπονθέναι. Taylor. Ego quoque θαυμαστὸν putarem, unde hæc insulsa ταυτολογία, οἶμαι et νομίζω, nisi scirem Lectores solitos esse in Marginibus exemplarium Explicationes suas appingere, quas in Contextum Exscriptores postea receperunt: quemadmodum hoc loco vocem νομίζω Græculus aliquis, opinor, per οἶμαι illustriorem reddidisse se putavit. Tale mendum in Æschine p. 32. notavit Stephanus. Scribo itaque: ἔτι δὲ, θαυμαστὸν νομίζω, Νικόμαχον etc. *porro, mirum puto, Nicomachum* etc. Nisi malis εἶναι pro οἶμαι: θαυμαστὸν εἶναι νομίζω etc. Utroque modo scribit Lysias. Markland. Legendum videtur: ἔστι δ᾽, οἶμαι, θαύμαστον, νομίζειν Νικόμαχον, ἑτέροις ὑμᾶς ἀδικοῦσι δεῖν μνησικακεῖν, αὑτῷ δ᾽ οὐκ ἀξιοῦν. *mirandum est, Nicomachum existimare, aliis quidem delinquentibus oportere vos succensere, sibi autem ut pariter succenseatis haud censere.* Reisk. Equidem ita scripsisse Lysiam arbitror: ἔτι δὲ μᾶλλον θαυμαστὸν νομίζω. *illud quidem mirum est, hoc vero multo magis mirandum.* Sluiter.

Ἑτέροις ἀδίκως μνησικακεῖν ἀξιοῦν] Forte: ἀδίκων μνησικακεῖν. Dion. Halicarnassensis Vit. Lys. μηδενὸς τῶν γεγενημένων μνησικακεῖν. Xenophon Ἀναβασ. II. 4. 1. μὴ μνησικακήσειν βασιλέα αὐτοῖς τῆς σὺν Κύρῳ ἐπιστρατείας. Sed nihil muto. Markland.

Τῷ πλήθει] Subaudi τῷ ὑμετέρῳ. utrumque enim perinde usurpatur, cum addito ὑμέτερον et sine eo. Reisk.

Ἀποδέχεσθαι] Cautum enim erat amnestiæ lege, ne quid eorum, quæ sub oligarchia delicta aut commissa fuissent, in judicium vocaretur. Idem.

Ἐπειδὴ γὰρ κ. τ. λ.] Καὶ οὐ τὰ βέλτιστα. Cont. Per μετάστασις ἐπράττετο, intellige de statu Quadringentorum. Hæc mutatio facta fuit secundum Diodorum Callia Archonte, anno 3. Olympiadis 93. In posterioribus hujus loci lineis deest negatio, et sic legendum est: φάσκων συνεστάναι καὶ τὰ βέλτιστα μὴ βουλεύειν τῇ πόλει. Palmer. Idem mox pro Κηφισεὺς legit Κηφισιεὺς et pro Νικομαχίδην Νικόμαχον. Non agitur de tyrannide τῶν cd, sed xxx. quæ insecuta est funestam illam naumachiam ad Ægospotamos. Taylor. Immo contra: καὶ μὴ τὰ βέλτιστα. pars enim erat jurisjurandi, τὰ βέλτιστα βουλεύσειν τῇ πόλει, (vide initium Orat.

ἀπολομένων τῶν νεῶν ἡ μετάστασις ἐπράττετο, Κλεοφῶν τὴν βουλὴν ἐλοιδόρει, φάσκων συνεστάναι καὶ [1] οὐ τὰ βέλτιστα βουλεύειν τῇ πόλει. Σάτυρος δὲ [2] Κηφισιεὺς βουλεύων ἔπεισε τὴν βουλήν, δήσαντας αὐτὸν παραδοῦναι δικαστηρίῳ. οἱ δέ, βουλόμενοι αὐτὸν ἀπολέσαι, δεδιότες μὴ οὐκ ἀποκτείνωσιν ἐν τῷ δικαστηρίῳ, πείθουσι Νικομαχίδην
848 νόμον ἀποδεῖξαι, ὡς χρὴ καὶ τὴν βουλὴν συνδικάζειν. καὶ ὁ πάντων οὗτος πονηρότατος οὕτω φανερῶς συνεστασίασεν,
849 ὥστε τῇ ἡμέρᾳ ᾗ ἡ κρίσις ἐγένετο ἀποδεῖξαι τὸν νόμον. Κλεοφῶντος τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἕτερα μὲν ἄν τις ἔχοι κατηγορῆσαι· τοῦτο δὲ παρὰ πάντων ὁμολογεῖται, ὅτι οἱ καταλύοντες τὸν δῆμον ἐκεῖνον ἐβούλοντο μάλιστα τῶν πολιτῶν ἐκποδὼν γενέσθαι, καὶ ὅτι Σάτυρος καὶ [3] Κλεοφῶν οἱ τῶν Τριάκοντα γενόμενοι οὐχ ὑπὲρ ὑμῶν ὀργιζόμενοι

[1] οὐ om. T. μὴ A. [2] Κηφισεὺς A. [3] Χρέμων A.

XXXI.) Senatum vero accusavit Cleophon, μὴ τὰ βέλτιστα βουλεύειν. Demosthenes in Aristogit. Orat. II. ὡς πράττοντα καὶ λέγοντα μὴ τὰ ἄριστα τῷ δήμῳ. Ἀσύστατα sunt συνεστάναι, conspirasse, et τὰ βέλτιστα βουλεύειν: saltem hoc loco. MARKLAND.

Πείθουσι Νικομαχίδην νόμον ἀποδεῖξαι] Conjeceram: Νικόμαχον ἴδιον νόμον ἀποδεῖξαι. *persuadent Nicomacho proferre legem a seipso factam*, vel *fictam*. Harpocration quidem V. Ἐπιβολή, hunc hominem Νικομαχίδην vocat. sed doctiss. Hemsterhusius pro κατὰ Νικομαχίδου restituit Νικομάχου, Not. ad Pollucem VIII. 5. p. 864. quod et hic facias licet, si ista Conjectura minus placeat. Pro συνεστασίασεν paulo post, legi quoque potest συνεστησεν, *conspiravit*, ut supra: φάσκων συνεστάναι. et ita Æschines περὶ Παραπρ. συνεστηκότα ἐπὶ τὴν πόλιν. et infra: συνεστηκότες ἐπὶ τὰ κακά. Sed cum Noster mox dicat hæc facta esse κατὰ στάσιν, nihil forte mutandum. IDEM. Qui Nicomachides hoc loco appellatur, hic idem est cum eo, qui per totam hanc orationem Nicomachus audit. De alternatione vel permutatione harum terminationum in ος et ίδης, in nominibus propriis obtinente, et ipsemet jam supra in ingressu hujus orationis admonui, et ante me jam dudum Hemsterhusius ad Lucian. T. I. p. 157. et Wesseling ad Diodor. Sic. T. I. p. 509. et T. II. p. 34. συνεστασίασεν bene habet, subaudi τῇ βουλῇ, aut τοῖς στασιώταις, τοῖς τὸν δῆμον καταλύουσι. Quod Markland commendat συνέστησε, alienum ab hoc loco id est, significans *commendavit*, non autem, fecit cum turbatoribus pacis et constitutionis reipublicæ, id quod sententia loci postulat. REISK.

Ἡμέρᾳ] Leges enim antequam ratæ et validæ fierent, aut possent a populo probari, debebant prius in tabulis exaratæ per novem dies exponi coram Eponymis, quo pensitari a prætereunte quoque possent. Item si quis peteretur actione παρανόμων, debebant, una cum crimine, leges ipsæ quoque, quas læsisse reus diceretur, multo ante diem judicii in tabulis proponi. IDEM.

Κλεοφῶν] Adverte, lector, si bene se habet is locus, duo fuere Cleophontes, et diversarum partium, alter popularis, alter unus e xxx tyrannis: sed in numero xxx tyrannorum, quem nobis dedit Xenopho, non inveniuntur hi duo *Satyrus* et *Cleopho*. Substituti ergo fuerant eis, qui decesserant, vel ex eorum albo deleti fuerant, ut delevit Critias Theramenem. Ceterum de hoc Cleophontis negotio aliquid mussitat Aristophanes in Ranis, et de Nicomacho, et eos, ut malos et brevi perituros a Plutone arcessi fingit. PALMER. Nodum dissecat eruditissimus. Lege cum Schotto: Σάτυρος καὶ Χρέμων, ut infra modo. Ex fatali illo collegio erat Χρέμων, uti ex Xenophonte liquet: Satyrus licet non ipse trigintavir, eorum tamen nefariorum consiliorum minister impigerrimus, ut ex eodem Xenophonte etiam patet: unus sc. undecim virorum. TAYLOR.

Κλεοφῶντος κατηγόρουν, ἀλλ' ἵνα ἐκεῖνον ἀποκτείναντες αὐτοὶ ὑμᾶς κακῶς ποιῶσι. καὶ ταῦτα διεπράξαντο διὰ τὸν νόμον ὃν Νικόμαχος ἀπέδειξεν. εἰκὸς τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἐνθυμεῖσθαι καὶ ὁπόσοι ὑμῶν ἐνόμιζον Κλεοφῶντα κακὸν πολίτην εἶναι, [1] ὅτι καὶ τῶν ἐν τῇ ὀλιγαρχίᾳ ἀποθα- 850
νόντων ἴσως τις ἦν πονηρός, ἀλλ' ὅμως καὶ διὰ τοὺς τοιούτους [2] ὠργίζεσθε τοῖς Τριάκοντα, ὅτι οὐ τῶν ἀδικημάτων ἕνεκα ἀλλὰ κατὰ στάσιν αὐτοὺς ἀπέκτειναν. ἐὰν οὖν πρὸς ταῦτα ἀπολογῆται, τοσοῦτον μέμνησθε, ὅτι ἐν τοιούτῳ καιρῷ τὸν νόμον ἀπέδειξεν ἐν ᾧ ἡ πολιτεία μεθίστατο, καὶ τούτοις χαριζόμενος οἳ τὸν δῆμον κατέλυσαν, καὶ ταύτην τὴν βουλὴν συνδικάζειν ἐποίησεν ἐν ᾗ Σάτυρος μὲν καὶ Χρέμων μέγιστον ἐδύναντο, Στρομβιχίδης δὲ καὶ Καλλιάδης καὶ ἕτεροι πολλοὶ καὶ καλοὶ κἀγαθοὶ τῶν πολιτῶν ἀπώλλυντο.

δ'. Καὶ περὶ τούτων οὐδένα ἂν ἐποιησάμην λόγον, εἰ μὴ ᾐσθανόμην αὐτὸν ὡς δημοτικὸν ὄντα πειράσεσθαι παρὰ τὸ δίκαιον σῴζεσθαι, καὶ τῆς εὐνοίας τῆς εἰς τὸ πλῆθος τεκμηρίῳ χρησόμενον ὅτι ἔφυγεν. ἐγὼ δὲ καὶ ἑτέρους ἂν ἔχοιμι 851
ἐπιδεῖξαι τῶν [3] συγκαταλυσάντων τὸν δῆμον τοὺς μὲν ἀποθανόντας, τοὺς δὲ φυγόντας τε καὶ οὐ μετασχόντας τῆς πολιτείας, ὥστε οὐδὲν εἰκὸς αὐτῷ τοῦτο [4] ὑπόλογον γενέ-

[1] ὅτι εἰ καὶ R. A. [2] ὀργίζεσθαι T. ὀργίζεσθε R. A. [3] συγκαλεσάντων T. [4] ὑπὸ λόγον T.

Διὰ τὸν νόμον] Malim: διὰ τοῦ νόμου. REISK.

Καὶ ὁπόσοι] *etiam quicunque*. AUGER.

Τοὺς τοιούτους] Non solum propter insontes per nefas pereuntes succensetis tyrannis, sed etiam propter sceleratos, quod non ob scelera, sed ob inimicitias privatas, de medio tollerentur. REISK.

Ὀργίζεσθε] Π. ὠργίζεσθε. H. STEPHAN.

Καὶ ταύτην τὴν βουλὴν] Una cum populo indicare illum quoque senatum scelestum, qui sub xxx tyrannis fuit. REISK.

Ἕτεροι πολλοὶ καὶ καλοὶ κἀγαθοὶ τῶν πολιτῶν] Ne deleas καί. Demosthenes Orat. I. in Steph. καὶ τῶν μὲν ἄλλων πολιτῶν πολλῶν καὶ καλῶν κἀγαθῶν ὄντων μηδενὶ μηδ' ἐξίσου χρῆται. et adv. Timoth. ἡγοῦνται γὰρ περὶ πλείονος αὐτοῖς καὶ καλοὶ κἀγαθοὶ δοκεῖν εἶναι etc. MARKLAND.

Καὶ τῆς εὐνοίας] Καὶ malim abesse. Nam alias πειρασόμενον quoque leg. sit, ut χρησόμενον. quanquam si πειράσεσθαι servamus, ut servandum utique est, et καὶ istud tollimus, etiam χρησάμενον erit legendum. REISK.

Συγκαλεσάντων] L. συγκαταλυσάντων. TAYLOR. Lege: συγκαταλυσάντων. supra: οἵτινες τότε συγκαταλύσαντες τὸν δῆμον. *qui tunc postquam democratiam evertissent*. infra: οὗτος τὸν δῆμον συγκαταλύσας φαίνεται. Æschines quoque ita loquitur p. 24. et 27. et Thucydides VIII. 68. et Andocides de Myst. §. ιζ'. Simile mendum apud Dion. Halicarn. in Dinarcho, p. 113. ed. Sylb. ubi pro περί τε τῆς αἰτῆς τῶν καλεσάντων τὸν δῆμον, scribendum περί τε τῆς αἰτίας τῶν καταλυσάντων τὸν δῆμον. ex supra dictis αἰτίαν ἔχων καταλῦσαι τὸν δῆμον. Sylburgius legebat τῆς φυγῆς τῶν καταλυσάντων. Andocides (seu quis alius) Orat. de pace cum Lacedæm. §. β'. τὸν δὲ πόλεμον δήμου κατάλυσιν γίνεσθαι. ita legendum. vulgo: τὸν δὲ πόλεμον δήπου κατάλυσιν γίνεσθαι. MARKLAND.

Ἀποθανόντας] Subaudi ὑπὸ τῶν τριάκοντα. quod idem etiam ad φυγόντας addi tacita cogitatione debet. REISK.

Τῆς πολιτείας] Subaudi τῆς τῶν τριάκοντα. IDEM.

Ὑπὸ λόγον] Π. ὑπόλογον. H. STEPHAN.

σθαι· τοῦ μὲν γὰρ ὑμᾶς φυγεῖν μέρος τι καὶ οὗτος συνεβά-
λετο. τοῦ δὲ τοῦτον κατελθεῖν τὸ πλῆθος τὸ ὑμέτερον αἴτιον
852 ἐγένετο. ἔτι δὲ [1] καὶ δεινὸν, εἰ ὧν μὲν ἄκων ἔπαθε χάριν
αὐτῷ εἴσεσθε, ὧν δ᾽ ἑκὼν ἐξήμαρτε μηδεμίαν τιμωρίαν
ποιήσεσθε.

έ. Πυνθάνομαι δὲ αὐτὸν λέγειν ὡς ἀσεβῶ καταλύων
τὰς θυσίας. ἐγὼ δ᾽ εἰ μὲν νόμους ἐτίθην περὶ τῆς ἀναγρα-
φῆς, ἡγούμην ἂν ἐξεῖναι Νικομάχῳ τοιαῦτα εἰπεῖν περὶ
ἐμοῦ· νῦν δὲ τοῖς κοινοῖς καὶ κειμένοις ἀξιῶ τοῦτον πείθεσθαι.
θαυμάζω δὲ εἰ μὴ ἐνθυμεῖται, ὅταν ἐμὲ φάσκῃ ἀσεβεῖν
λέγοντα ὡς χρὴ θύειν τὰς θυσίας τὰς ἐκ τῶν κύρβεων καὶ
853 τῶν [2] στηλῶν κατὰ τὰς συγγραφὰς, ὅτι καὶ τῆς πόλεως

[1] καὶ om. A. [2] εὔπλων T.

Scal. Cont. Recte. Vide orationem c. Ergoclem. Taylor.

Ἔτι δὲ καὶ δεινὸν] Sive servatur ἔτι, sive cum ἔστι mutatur, semper τοῦτο videtur post καὶ addendum esse. Reisk.

Ἀναγραφῆς] Sic appellat Lysias non modo exarationem atque collectionem legum dispersarum et male cohærentium in unum continuum bene et ordine digestum codicem, sed etiam recensionem vel laterculum sumptuum in sacra faciendorum et vectigalium publicorum, tam sacrorum, quam civilium. Id quod constat e multis locis, quibus per hanc orationem dicitur Nicomachus fecisse τῶν ἱερῶν καὶ ὁσίων ἀναγραφὴν, modo jussus fuisse ἀναγράφειν τὰ πάτρια. Idem.

Εὔπλων] Labem hanc Atticismi, et membranarum omnium opprobrium, tentarunt alii aliter. Istud εὖ πλείων Petiti ad LL. Attic. nec sensum, nec Græcismum adjuvat: neque τῶν παλαιῶν, vel εὐτελῶν, ut submonuit vir eruditissimus, valde delector. Lectio est στηλῶν. Nam, sive hæc vox Κύρβεσιν addatur interpretamenti vice (Apollodorus enim apud Harpocr. in Κύρβεις. Εἶναι δ᾽ αὐτοὺς λίθους ὀρθοὺς ἱστῶντας, ὡς ἀπὸ μὲν στάσεως στήλας, ἀπὸ δὲ τῆς εἰς ὕψος ἀναστάσεως διὰ τὸ κεκορυφῶσθαι κύρβεις ἐκάλουν. Conjunge σχ. Apoll. Rhod. IV. 280. Hesych. et μυρίους ὅσους.), sive, quod magis placiturum arbitror, complecterentur hæ columnæ *plebiscita* proprie dicta, quæ sc. populus, communi jure et pactionibus intercedentibus, κατὰ τὰς συγγραφὰς, *de Deorum cultu atque sacrorum faciendorum ritu* sanciri voluit, et quæ in tabb. publicas Ἄξονας et Κύρβεις nunquam erant relata (uti quodammodo ex hoc ipsissimo loco patebit), constiterit, inquam, utrumvis, hoc certe constare arbitror, στηλῶν esse loci hujusce. In MSS. enim η et π aliquando minimis intervallis distant, atque istud τ, si in latus inclines, idem omnino est atque ευ diphthongus. Qui MSS. Codd. versare solent, norunt hæc esse verissima. Ex hac literarum deflexione accidit, ut qui ab Æsch. de falsa legat. vocatur Κλεοφῶν ὁ λυροποιὸς, ab aliis audit Κλεοφῶν ὁ τυροποιός. λ est enim nihil aliud, quam τ inclinatum. Inde error, quem memorat Helladius apud Photium: Οὐ τοίνυν τέττα δεῖ γράφειν, ἀλλὰ τέτελα, τῆς ἐπὶ τέλους συλλαβῆς ἀποκοπείσης τοῦ τετέλαθι· διὸ καὶ τὸν παρ᾽ Ὁμήρῳ στίχον τινὲς οὐ τέττα, ἀλλὰ τέτελα προήνεγκαν, ἀναγινώσκοντες καὶ ἐπισημηνάμενοι, ὡς ἡ ἀπάτη γέγονεν ἐκ τοῦ, τινὰς τὸ δεύτερον τ᾽ ἀντὶ του λ᾽ λαβεῖν, τῆς βραχυτέρας γράμμης τοῦ λ᾽ φαντασίαν αὐτοῖς τῆς ὀρθῆς κεραίας τοῦ τ᾽ παρασχομένης, τῆς δὲ μείζονος τῆς ἐπικειμένης ἐγκαρσίας. Taylor. Hoc quid sit nescio. latet forte vox Εὐμολπιδῶν: quemadmodum Orat. VI. distinguuntur οἱ γεγραμμένοι νόμοι (quales erant eæ, quæ ἐν τοῖς Κύρβεσι continebantur) et οἱ ἄγραφοι, καθ᾽ οὓς Εὐμολπίδαι ἐξηγοῦνται. Eumolpidæ erant τῶν ἱερῶν ἐξηγηταί. Meminit Notarum suarum in hunc, opinor, Lysiæ locum Henr. Valesius Not. in Maussacum ad Harpocrat. p. 229. quæ utinam exstarent. Markland.

Κατὰ τὰς συγγραφὰς] Quas redeuntes e Piræeo cum urbanis condiderunt. Reisk. *secundum præscriptionem populi*, qui hæc sacra intermissa restaurari jusserat. Auger.

κατηγορεῖ· ταῦτα γὰρ ὑμεῖς ἐψηφίσασθε. ἔπειτα, εἰ ταῦτα 854
νομίζεις δεινὰ, ἤπου σφόδρα ἐκείνους ἡγῇ ἀδικεῖν, οἳ τὰ ἐκ
τῶν κύρβεων μόνον ἔθυον. καίτοι, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, περὶ
εὐσεβείας οὐ παρὰ Νικομάχου [1] μανθάνειν χρὴ, ἀλλ᾽ ἐκ τῶν
γεγενημένων σκοπεῖν. οἱ τοίνυν πρόγονοι τὰ ἐκ τῶν κύρβεων
θύοντες μεγίστην καὶ εὐδαιμονεστάτην τῶν Ἑλληνίδων τὴν
πόλιν [2] παρέδοσαν, ὥστε ἄξιον [3] ἡμῖν τὰς αὐτὰς ἐκείνοις
θυσίας ποιεῖσθαι καὶ εἰ μηδὲν δι᾽ ἄλλο, τῆς τύχης ἕνεκα
185. τῆς ἐξ ἐκείνων τῶν ἱερῶν γεγενημένης. πῶς δ᾽ ἄν τις εὐσε-
βέστερος γένοιτο ἐμοῦ, ὅστις ἀξιῶ πρῶτον μὲν κατὰ τὰ
πάτρια θύειν, ἔπειτα ἃ μᾶλλον συμφέρει τῇ πόλει, ἔτι δὲ
ἃ ὁ δῆμος ἐψηφίσατο καὶ δυνησόμεθα δαπανᾷν ἐκ τῶν
[4] προσιόντων χρημάτων; σὺ δὲ, ὦ Νικόμαχε, τούτων τἀ-
ναντία πεποίηκας· ἀναγράψας γὰρ πλείω τῶν προστα-
χθέντων, αἴτιος γεγένησαι τὰ [5] προσιόντα χρήματα εἰς ταῦ- 855

[1] δεῖ μανθάνειν, T. R. A. [2] ἡμῖν παρέδοσαν A. [3] ἡμᾶς A. [4] προσόντων T. [5] προσόντα T.

Ταῦτα] Scil. τὰ ἐν τοῖς κύρβεσι καὶ ταῖς στήλαις γεγραμμένα ὑπὲρ τῆς δαπάνης τῆς εἰς τὰς θυσίας. Reisk.

Ταῦτα] Secundum hoc ταῦτα redit ad ea, quæ actor hujus causæ de sacris nescio quibus suaserat ex antiquo ritu restaurandis. Idem.

Παρέδοσαν] Adde ἡμῖν. Cont. Adde aut ἡμῖν, aut ὑμῖν. Reisk.

Καὶ εἰ μηδὲν δι᾽ ἄλλο, τῆς τύχης ἕνεκα] Videtur hic ad efficaciam sententiæ ex usu Græcorum aliquid deesse. Solent enim Græci, si præcesserit εἰ μὴ, vel εἰ μηδὲν ἄλλο, subjungere vel ἀλλὰ, vel ἀλλάγε, vel ἀλλ᾽ οὖν, vel certe particulam γε. Xenophon Cyropæd. l. V. c. 5. §. 33. εἰ μὴ ταῦτα, ἀλλὰ τοιαῦτα ὑπὸ σοῦ δοκῶ πεπονθέναι. Hellen. l. I. c. 7. §. 10. εἰ μὴ πλέον, ἀλλὰ μίαν ἡμέραν δόντες αὐτοῖς ὑπὲρ αὐτῶν ἀπολογήσασθαι. l. IV. c. 6. §. 13. ἐδέοντό τε εἰ μηδὲν ἄλλο, ἀλλὰ τοσοῦτόν γε χρόνον καταμεῖναι αὐτόν. Euripides Helena v. 995.

— — — ἀλλ᾽ ἐγώ σφ᾽ ἀπάξομαι,
Εἰ μὴ πρὸς οἴκους δυνάμεθ᾽, ἀλλὰ πρὸς νεκρούς.

Phœnissis v. 953.

Κ᾽ εἰ μὴ γὰρ εὐνῆς ἥψατ᾽ ἀλλ᾽ ἔχει λέχος.

v. 530.

Ἐμοὶ μὲν, εἰ καὶ μὴ καθ᾽ Ἑλλήνων χθόνα
Τεθράμμεθ᾽, ἀλλ᾽ οὖν ξυνετά μοι δοκεῖς λέγειν.

Isocrates in Archidamo p. 129. A. εἰ καὶ μὴ πάντα μεθ᾽ ὑμῶν εἰσὶν, ἀλλ᾽ οὖν ὑπέρ γε τῆς ἑαυτῶν σωτηρίας πάντα ποιήσοντας. Panathen. p. 275. B. ὡς εἰ καὶ μηδὲν ἄλλο πεποιήκασι τοὺς Ἕλληνας ἀγαθὸν, ἀλλ᾽ οὖν ἐκεῖνό γε δικαίως ἂν αὐτοῖς ἅπαντες χάριν ἔχοιεν. Is igitur cum sit usus Græcorum, videtur hic quoque scribi oportere: καὶ εἰ μηδὲν δι᾽ ἄλλο, ἀλλ᾽ οὖν τῆς τύχης ἕνεκα. — Non est mirandum, hæc vocabula excidisse, cum literarum similitudo librarii oculos falleret. Vel saltem, si quis hoc nolit, legendum τῆς γε τύχης ἕνεκα, uti est infra p. 189. v. 31. εἰ μή γε ἄλλῳ τινὶ μείζονι, τῇ γε παρούσῃ ἀτιμίᾳ. Sluiter.

Συμφέρει] Expedit enim utique reipublicæ minus in sacra insumi, quam sumptus fieri supervacaneos. Reisk.

Καὶ δυνησόμεθα] Καὶ ἃ δυνησ. Cont.

Χρήματα εἰς ταῦτα μὲν ἀναλίσκεσθαι, etc.] Conjicio εἰς τὰ ἄθυτα pro εἰς ταῦτα. sic versu proxime sequenti ἱερὰ ἄθυτα, id est, *sacrificia, quæ*, vel *qualia, fieri non debuerunt*. Æschines κατὰ Κτησιφ. §. μϐ΄. οὐ τὸ τελευταῖον ἀθύτων καὶ ἀκαλλιερήτων τῶν ἱερῶν ἐξέπεμψε τοὺς στρατιώτας ἐπὶ τὸν πρόδηλον κίνδυνον; quæ verba repetit §. μη΄. Philo Vit. Mos. p. 456. Ed. Turneb. εἰ μὲν γὰρ ἀγνώμων καὶ ἄδικος, ἄθυτοι αἱ θυσίαι, καὶ ἀνίεροι αἱ ἱερουργίαι. et p. 461. θυσίας ἀθύτους ἀνάγαγον, καὶ χοροὺς ἀχορεύτους ἵστασαν. unde Idem p. 577. conjungit ἀθύτων, ἀνιέρων, βεβήλων, ἀκαθάρτων κρεῶν. Markland. εἰς ταῦτα, sc. in nova sacrificia quæ Nicomachus instituerat. Auger.

τα μὲν ἀναλίσκεσθαι, ἐν δὲ ταῖς πατρίοις θυσίαις [1]ἐπιλείπειν. αὐτίκα πέρυσιν ἱερὰ ἄθυτα τριῶν ταλάντων γεγένηται [2]τῶν ἐν ταῖς κύρβεσι γεγραμμένων. καὶ οὐχ οἷόν τε εἰπεῖν ὡς οὐχ ἱκανὰ [3]ἦν ἃ προσῆλθε τῇ πόλει· εἰ γὰρ

[1] ἐπιλιπεῖν T. [2] τὰ ἐν τ. κ. γεγραμμένα A. [3] εἶναι προσῆλθε T.

Αὐτίκα, πέρυσιν ἱερὰ ἄθυτα τριῶν ταλάντων γεγένηται τῶν ἐν ταῖς κύρβεσι γεγραμμένων. καὶ οὐχ οἷόν τε etc.] Ita distinguendum. *αὐτίκα* est *exempli causa*. dixi ad Orat. XIX. Deinde ἱερὰ ἄθυτα τριῶν ταλάντων. Atqui, si τριῶν ταλάντων, quomodo ἄθυτα, cum *tria talenta* esset summa, quam *Sacrificiis annuis* Leges Solonis præscribebant, et quam retentam voluit Orator? Nicomachus vero accusatur *plura* in Leges suas inseruisse, et civitatem impensis non necessariis onerasse. Lego: ἱερὰ ἄθυτα πλείω τῶν τριῶν ταλάντων τῶν etc. Verti potest: *exempli gratia, anno proxime elapso sacrificia infausta facta fuerunt plura, quam ad tria ista talenta, quæ in Tabulis Ritualibus præscribuntur.* Markland. Intelligo ἱερὰ ἄθυτα non *sacrificia infausta*, ut sæpius; sed *sacrificia infecta.* Auger.

Καὶ οὐχ οἷόν τε εἰπεῖν, ὡς οὐχ ἱκανὰ εἶναι προσῆλθε τῇ πόλει· εἰ γὰρ οὗτος etc.] Sic et hæc distinguenda. sed prius emendanda. Lego: ὡς οὐχ ἱκανὰ ἦν ἃ προσῆλθε τῇ πόλει. *neque objici potest, reditus civitatis non suffecisse: nisi enim hic homo* etc. ἃ προσῆλθε sunt τὰ προσελθόντα, *reditus*: quos voce synonyma τὰ προσιόντα appellat Noster Orat. XXXII. et Demosthenes Orat. περὶ Συντάξ. et alibi; et Pollux VIII. 9. p. 936. et Thucydides VII. 28. Demosthenes contra Philipp. IV. μετὰ ταῦτα ἡ Τύχη, καλῶς ποιοῦσα, πολλὰ πεποίηκε τὰ κοινὰ, καὶ τετρακόσια ἀντὶ τῶν ἑκατὸν ταλάντων προσέρχεται. *in reditu fuerunt.* Xenophon Ἀπομν. lib. III. p. 773. E. εἴς γε μὴν, ἔφη, τἀργύρια (f. τἀργυρεῖα) οἶδ᾽ ὅτι οὐκ ἀφῖξαι, ὥστ᾽ ἔχειν εἰπεῖν, διότι νῦν ἐλάττω, ἢ πρόσθεν, προσέρχεται αὐτόθεν. *in argentifodinas, subjecit* Socrates, *scio te non venisse, ut possis dicere, quamobrem nunc minores inde, quam antehac,* REDITUS FIANT. εἰς τὴν πόλιν ἀφικνούμενα χρήματα, eodem sensu Dinarchus adv. Demosth. p. 100. προσόδους ἰέναι αὐτῷ pro προσέρχεσθαι, Thucydides I. 4. Atque hinc explicandum puto locum Propertii, Græcæ Eruditionis maximi amatoris, Lib. II. Eleg. XX. ubi magnum Cynthiæ suæ erga se affectum describit:

"Non, si Cambysæ REDEANT, et flumina Crœsi,
Dicat, De nostro surge, poeta, toro:"

redeant, προσέρχωνται, in reditu sint: pro toto fluviorum auriferorum reditu Cynthia me a toro suo non rejiceret. Markland. οὐχ ἱκανὰ ὄντα προσῆλθε. Cont.

Εἰ γὰρ οὗτος μὴ πλείω ἀνέγραψεν — περιεγένετο τῇ πόλει] Hæc sunt obscurissima, nec ad ullum calculum certum redigi possunt. Bene vero accidit, quod unus locus restet integer, ex quo, etiam sine MSS. hunc restitui posse puto. is est infra: ὃς ἐν δυοῖν μὲν ἐτοῖν πλείω ἤδη τοῦ δέοντος δώδεκα ταλάντοις ἀνάλωσε, παρ᾽ ἕκαστον δὲ τὸν ἐνιαυτὸν ἐπεχείρησεν ἓξ ταλάντοις τὴν πόλιν ζημιῶσαι. *qui duorum annorum spatio duodecim talenta plura, quam opus erat, consumpsit; et in singulos annos damno sex talentorum civitatem affecit.* Ex hoc loco, collato cum isto supra adducto, τριῶν ταλάντων τῶν ἐν ταῖς κύρβεσι γεγραμμένων, colligi potest, *Tria* talenta a Solonis Legibus in annua civitatis Sacrificia præfinita fuisse: Nicomachum vero, Pietatis et εὐσεβείας obtentu, *Sex* præterea talenta addidisse, ut *Novem* jam pro *Tribus* essent. His cognitis, absque unius literæ mutatione, ita restituo: εἰ γὰρ οὗτος μὴ πλείω ἀνέγραψεν ἓξ ταλάντοις, εἴς γε τὰς θυσίας τὰς πατρίους ἂν ἤρκεσε τρία τάλαντα, καὶ ἓξ ἂν περιεγένετο τῇ πόλει. *nisi enim hic homo in describendo addidisset sex talenta, sacrificiis patriis suffecissent tria talenta* quotannis, *et sex relicta fuissent in usus civitatis.* In phrasi πλείω ἓξ ταλάντοις, ultimæ voces ἓξ ταλάντοις, *mensuram excessus* denotant, ut infra, πλείω δώδεκα ταλάντοις: et ita in *defectu*, χιλίαις δραχμαῖς ἔλαττον, Orat. XXXII. eo nimirum sensu, quo dicimus, MULTO *ditior est Hic Illo*; eo sensu, quo (ut hoc agens aliud obiter agam) dicit Lucas XII. 7. et Matthæus X. 31. Πολλῷ στρουθίων διαφέρετε ὑμεῖς (ita enim sine dubio legendum, non πολλῶν στρουθίων). *vos* MULTO *excellentioris estis naturæ, quam passeres sunt.* quod alibi ita effert Matthæus, VI, 26. οὐχ ὑμεῖς μᾶλλον διαφέρετε αὐτῶν; et XII. 12. πόσῳ οὖν διαφέρει ἄνθρωπος προβάτου; Lucas quoque XII. 24. πόσῳ μᾶλλον ὑμεῖς διαφέρετε τῶν πετεινῶν; appositissime: πόσῳ enim, Interrogative, idem est quod πολλῷ Affirmative, et absque Interrogatione. Hanc conjecturam, satis obviam ex sensu suo et alterius lectionis improbabilitate (quis enim credat Servatorem nostrum relicturum

οὗτος μὴ πλείω ἀνέγραψεν ἓξ ταλάντοις, εἴς [1]τε τὰς θυ- 856
σίας τὰς πατρίους ἂν [2]ἐξήρκεσε καὶ τρία τάλαντα ἂν 858
περιεγένετο τῇ πόλει. περὶ δὲ τῶν εἰρημένων καὶ μάρτυρας
ὑμῖν παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

ϛʹ. Ἐνθυμεῖσθε τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, ὅτι, ὅταν μὲν
κατὰ τὰς συγγραφὰς ποιῶμεν, ἅπαντα τὰ πάτρια θύεται·
ἐπειδὰν δὲ κατὰ τὰς στήλας ἃς οὗτος ἀνέγραψε, πολλὰ
τῶν ἱερῶν καταλύεται. [3]καὶ τούτοις ὁ ἱερόσυλος περιτρέχει,
λέγων ὡς εὐσέβειαν ἀλλ᾽ οὐκ εὐτέλειαν ἀνέγραψε· [4]εἰ δὲ 859
μὴ ταῦτα ὑμῖν ἀρέσκει, ἐξαλείφειν κελεύει καὶ ἐκ τούτων 860

[1] γε T. R. A. [2] ἤρκεσε τρία τάλαντα, καὶ ἓξ ἂν περιεγένετο A.
[3] καίτοι οὗτος ὁ A. [4] καὶ εἰ μὴ T. R. A.

fuisse locum suspicioni isti, scil. *ullum numerum* passerum æqui esse valoris cum *Homine*, seu *Anima Humana*? cui tamen suspicioni et interpretationi favet vox πολλῶν), a Theophylacto postea firmatam deprehendi, in cujus Contextu ita legitur Matt. X. 31. Sed ad Lysiam redeo. Detraxi primam syllabam ex voce ἐξήρκεσε, et in locum suum, nisi fallor, posui. Cætera satis evidentia esse puto. Markland. Qui egregie falsus fuit. Bene habet vulgata, nisi quod mala interpunctione laborat. In vulgatis sic circumfertur: ἀνεγραψεν, ἓξ ταλάντοις εἰς — Ego sic emendavi distinctionem: ἀνέγραψεν ἓξ ταλάντοις, εἰς — Nicomachus sex talentis auxerat summam sumptuum in sacra faciendorum a legibus vetustis constitutam. Conf. p. 598. 1. ubi ait e nova Nicomachi horum sumptuum constitutione per biennium duodecim talenta plus, quam oporteret, insumpta fuisse. Ergo quotannis sena talenta plus insumpta fuere. Et statim addit, Nicomachum senis talentis in annos singulos rempublicam quasi mulctasse. Videtur vetusta horum sumptuum summa fuisse novem talentorum, eaque a Nicomacho ad XV. talenta aucta. Reisk.

Ταλάντοις] Ταλάντων. Scalig.

Ἐξήρκεσε] Scil. τὰ προσιόντα χρήματα. Reisk.

Ποιῶμεν] Θύωμεν. Cont.

Καὶ τούτοις ὁ ἱερόσυλος περιτρέχει etc.] Lego: καὶ ἐπὶ τούτοις — *his factis*, vel, *ob hæc facta circumcursitat sacrilegus iste, dicens* etc. Vanderheidius vertit: *Et hæc Sacrilegus ille negligit, dicens* etc. Mirarer unde, nisi suspicarer eum cepisse vocem περιτρέχει pro ἐπιτρέχει vel κατατρέχει, quibus interdum subest significatio, quæ eo aliquatenus tendit. Markland. et *in edit. min.* Taylor. Non displicet Marklandi conjectura. possit tamen quoque legi καίτοι οὗτος ὁ ἱερόσυλος. id quod videtur ad vestigia literarum propius accedere. Reisk.

Καὶ τούτοις ὁ ἱερόσυλος περιτρέχει, λέγων ὡς εὐσέβειαν ἀλλ᾽ οὐκ εὐτέλειαν ἀνέγραψε] Verba καὶ τούτοις emendare conati sunt Marklandus, scribens καὶ ἐπὶ τούτοις, et Reiskius καίτοι οὗτος reponens: ingeniose uterque et probabiliter. De sequentibus nemo monuit, cum tamen animadversione digna videantur. Vehementer dubito, an bene dicatur ἀναγράφειν εὐσέβειαν et εὐτέλειαν, scribendumque puto: λέγων ὡς εἰς εὐσέβειαν, ἀλλ᾽ οὐκ εἰς εὐτέλειαν ἀνέγραψε. Præpositiones absorptæ sunt a literis prioribus verborum sequentium. Sluiter.

Ἀρέσκει] *si quæ descripsi* (inquit) *vobis non placeant, delenda esse concedo.* Recte sane hucusque et ut frugi hominem decet! Sed quid tum postea? Καὶ ἐκ τούτων οἴεται πείθειν ὡς οὐδὲν ἀδικεῖ. Non, mehercule, crediderim per quicquid est uspiam elegantiarum. Optimum fuisset argumentum pœnitentiæ, innocentiæ, quod locus postulat, levissimum quod audivi. Εὐτέλειαν antiquorum Græcorum in sacris faciendis exstitere multi, qui laudarunt. Vid. Plutarch. in Solone, Dionys. Halic. l. 2. Antiqq. p. 91. Edit. Huds., Petit. L. 1. Tit. 1. Legg. Attic. Eam igitur εὐτέλειαν cultor Deorum hic magnificus et superbus damnare aggreditur, atque adeo iniquum censet sibi in fraudem cedere Solonis in sacris faciendis parsimoniam,

οἴεται πείθειν ὡς οὐδὲν ἀδικεῖ, ὃς ἐν δυοῖν μὲν ἔτοιν πλείω
ἤδη τοῦ δέοντος δώδεκα ταλάντοις ἀνάλωσε, παρ' ἕκαστον
δὲ τὸν ἐνιαυτὸν ἐπεχείρησεν ἓξ ταλάντοις τὴν πόλιν ζημιῶ-
σαι, καὶ ταῦτα ὁρῶν αὐτὴν ἀποροῦσαν χρημάτων, καὶ Λα-
κεδαιμονίους μὲν ἀπειλοῦντας ὅταν μὴ ἀποπέμψωμεν αὐτοῖς
τὰ χρήματα, Βοιωτοὺς δὲ [1] σῦλα ποιουμένους ὅτι οὐ δυνά-
μεθα δύο τάλαντα ἀποδοῦναι, τοὺς δὲ νεωσοίκους [2] καὶ τὰ
861 τείχη [3] περικαταρρέοντα· εἰδὼς δὲ ὅτι ἡ βουλὴ ἡ βουλεύουσα,
ὅταν μὲν ἔχῃ ἱκανὰ χρήματα εἰς διοίκησιν, οὐδὲν ἐξαμαρ-
τάνει, ὅταν δὲ εἰς ἀπορίαν καταστῇ, ἀναγκάζεται εἰσαγ-
γελίας δέχεσθαι, καὶ δημεύειν τὰ τῶν πολιτῶν καὶ τῶν
ῥητόρων τοῖς πονηρότατα λέγουσι πείθεσθαι. χρὴ τοίνυν, ὦ
ἄνδρες δικασταί, μὴ τοῖς βουλεύουσιν ἑκάστοτε ὀργίζεσθαι,
ἀλλὰ τοῖς εἰς τοιαύτας ἀπορίας [4] καθιστᾶσι τὴν πόλιν.

[1] σκῦλα T. [2] καὶ om. T. [3] περικαταρρέοντας T. [4] καθιστῶσι T. A.

ut potius laudandus sit, quod *pie*, quam vituperandus, quod *nove* decreverit, vel decerni curaverit. *si priorum temporum* εὐτέλεια *religionibus vestris* non sufficiat, *næ ego fas esse puto, ut illorum potius acta, quam mea, rescinderentur.* εἰ μὴ ταῦτα ὑμῖν ἀρκέσει, ἐξαλείφειν κελεύει, καὶ ἐκ τούτων οἴεται πείθειν, ὡς οὐδὲν ἀδικεῖ. TAYLOR.

Τὰ χρήματα] Scil. τὰ ἐκ τῶν συνθηκῶν αὐτοῖς ὀφειλόμενα. REISK.

Βοιωτοὺς δὲ σκῦλα ποιουμένους] Σύλας. CONT. Valesius ad Harpocr. p. 178. legit σῦλα. Vide eum: et adde hunc locum Demosthenis Orat. ad Lacriti παραγρ. σεσυλήμεθα τὰ ἡμέτερα αὐτῶν ὑπὸ τούτων, Φασηλιτῶν ὄντων, ὥσπερ δεδομένων σύλων Φασηλίταις κατὰ Ἀθηναίων. Vocabula σῦλαι et σῦλα, interdum, denotant *Jus* rem aliquam *auferendi*: interdum, *Rem* ipsam, *quæ* isto Jure *aufertur*, vel *auferri potest.* unde Hesychius explicat σῦλον per ἐνέχυρον, *pignus.* MARKLAND.

Τοὺς δὲ νεωσοίκους κ. τ. λ.] Repone, τοὺς δὲ νεωσοίκους καὶ τὰ τείχη περικαταρρέοντα. Posterius confirmatur a Coisl. TAYLOR. Sic forte legendum: καὶ τὰ τείχη. *navalia vero et mœnia undique delabentia.* Deinde: εἰδώς τε (non δὲ) ὅτι ἡ βουλὴ ἡ βουλεύουσα, ὅταν μὲν ἔχῃ etc. Præcessit enim ὁρῶν, cui respondet et connectitur εἰδώς τε. MARKLAND.

Ἡ βουλὴ ἡ βουλεύουσα] An credamus Lysiam voluisse senatum illum, qui tunc erat, præ cæteris reprehendere, præsertim cum nulla esset causa? At hoc tamen sibi volunt illa ἡ βουλὴ ἡ βουλεύουσα. Equidem unam addendam esse arbitror particulam ἀεί. Non enim de illis solis loquitur Orator, qui tum senatores erant, sed commune omnium vitium reprehendit, qui quovis tempore illud munus gessissent. Itaque scribendum censeo: ἡ βουλὴ ἡ ἀεὶ βουλεύουσα. *Senatus ille, qui singulis annis hoc munere fungitur.* quæ emendatio confirmatur seq. v. pen. χρὴ — μὴ τοῖς βουλεύουσιν ἑκάστοτε ὀργίζεσθαι. eodem modo Andocides de Mysteriis p. 12. v. 21. ed. Steph. ἡ βουλὴ ἡ ἀεὶ βουλεύουσα τί ὄμνυσι. Aristophanes in Vespis v. 697.

Ὑπὸ τῶν ἀεὶ δημιζόντων οὐκ οἶδ' ὅποι
ἐγκεκύκλησαι.

Thucydides l. I. 22. ὡς δ' ἂν ἐδόκουν μοι ἕκαστοι περὶ τῶν ἀεὶ παρόντων τὰ δέοντα μάλιστα εἰπεῖν. Xenoph. Hellen. l. I. 1. 18. εἶναι ἄνδρας ἀγαθοὺς πρὸς τὰ ἀεὶ παραγγελλόμενα. Cyropæd. l. VII. 1. 47. ὥστε καὶ τοῦτο ἔτι καὶ νῦν διαμένει τὸ πολεμιστήριον τῷ ἀεὶ βασιλεύοντι. Isocrat. Panath. p. 239. A. πρεπόντως καὶ δικαίως, ὁμιλοῦντες τοῖς ἀεὶ πλησιάζουσι. ibid. E. τὴν εὐκαιρίαν διαφυλάττειν περὶ ὧν ἂν ἀεὶ τυγχάνῃ διαλεγόμενος. Demosth. in Aristog. I. §. ζ'. τοὺς νόμους οὖν δεῖ τηρεῖν καὶ τούτους ἰσχυροὺς ποιεῖν τοὺς ἀεὶ δικάζοντας ὑμῶν. SLUITER.

Πονηρότατα] Malim articulum τὰ præponi. REISK.

[1] προσέχουσι τὸν νοῦν οἱ βουλόμενοι τὰ κοινὰ κλέπτειν,
ὅπως Νικόμαχος ἀγωνιεῖται· οἷς ὑμεῖς, ἐὰν μὴ τοῦτον 862
τιμωρήσησθε, πολλὴν ἄδειαν ποιήσετε· ἐὰν δὲ καταψηφι-
σάμενοι τῶν ἐσχάτων [2] αὐτῷ τιμήσητε, τῇ αὐτῇ ψήφῳ τούς
τε ἄλλους βελτίους ποιήσετε καὶ παρὰ τούτου δίκην εἰλη-
φότες ἔσεσθε. ἐπίστασθε δέ, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὅτι παρά-
δειγμα τοῖς ἄλλοις ἔσται μὴ τολμᾶν εἰς ὑμᾶς ἐξαμαρτά-
νειν, οὐχ ὅταν τοὺς ἀδυνάτους εἰπεῖν κολάζητε, ἀλλ' ὅταν
παρὰ τῶν δυναμένων λέγειν δίκην λαμβάνητε. τίς οὖν τῶν
ἐν τῇ πόλει ἐπιτηδειότερος Νικομάχου δοῦναι δίκην; τίς
ἐλάττω τὴν πόλιν ἀγαθὰ πεποίηκεν ἢ πλείω ἠδίκηκεν; ὃς
καὶ τῶν ὁσίων καὶ τῶν ἱερῶν ἀναγραφεὺς γενόμενος εἰς ἀμ- 863
φότερα ταῦτα ἡμάρτηκεν. ἀναμνήσθητε δὲ ὅτι πολλοὺς ἤδη
τῶν πολιτῶν ἐπὶ κλοπῇ χρημάτων ἀπεκτείνατε. καίτοι
ἐκεῖνοι μὲν τοσοῦτο μόνον ὑμᾶς ἔβλαψαν ὅσον ἐν τῷ παρόντι,
[3] οὗτοι δ' ἐπὶ τῇ τῶν νόμων ἀναγραφῇ καὶ τῶν ἱερῶν δῶρα
λαμβάνοντες εἰς ἅπαντα τὸν χρόνον τὴν πόλιν ζημιοῦσι.

ζ'. Διὰ τί δ' ἄν τις ἀποψηφίσαιτο τούτου; πότερον,

[1] καὶ ἐνθυμεῖσθαι ὅτι προσέχουσι A. [2] αὐτὸν τιμωρήσητε T. [3] οὗτοί τ' T.

Προσέχουσι] Π. οἷς προσέχουσι. H. STEPH. Nullo sensu. F. οἳ προσέχουσι τὸν νοῦν, βουλόμενοι τὰ κοινὰ κλέπτειν, ὅπως Νικόμαχος ἀγωνιεῖται. TAYLOR. Lege et distingue: καθιστῶσι τὴν πόλιν. προσέχουσι γὰρ τὸν νοῦν etc. Rationem reddit præcedentis sententiæ: ii ENIM, *qui opes publicas furari meditantur, attente speculantur, quinam futurus sit eventus hujus causæ Nicomachi.* οἱ βουλόμενοι τὰ κοινὰ κλέπτειν, iidem sunt qui οἱ εἰς ἀπορίας καθιστῶντες τὴν πόλιν versu præcedenti: quod Stephanus non satis animadvertebat. De τιμήσητε pro τιμωρήσητε, quod sequitur, dixi ad Orat. XXVII. MARKLAND. Videri possit, hic loci, neque deesse quicquam, neque mutandum esse. modo post πόλιν ponatur punctum. quod feci. Est asyndeton. REISK.

Τιμωρήσητε] Τιμήσητε. CONT.

Τῶν ὁσίων καὶ τῶν ἱερῶν] Conjungi alibi solent. Sat scio. Plutarch. in Theseo: Εὐπατρίδας — νόμων διδασκάλους εἶναι, καὶ ὁσίων καὶ ἱερῶν ἐξηγητάς. Sc. διδασκάλους νόμων, ἐξηγητὰς ὁσίων vel ἱερῶν. Quod si altera vox apud Plutarch. alteram exponat, si distinctio sit non inter ὅσια et ἱερὰ, sed inter νόμους et ὅσια, vel, quod perinde est, νόμους et ἱερὰ, quo pacto hic dicetur εἰς ἀμφότερα ἡμάρτηκεν? Certe alia esse τὰ ὅσια, alia τὰ ἱερὰ non legi, saltem non ea usum ἀκριβείᾳ Solonem in legg. describendis, ut aliæ essent Tabulæ τῶν ὁσίων, aliæ τῶν ἱερῶν: Horum constitutiones complexus est Axon 16. Anne ergo in alio continebantur περὶ τῶν ὁσίων sancita? Cum ergo utrisque tam civilibus, quam sacris constitutionibus describendis satagebat Nicomachus, et utrinque fidem fefellit, ut modo: οὗτοί τ' ἐπὶ τῇ τῶν νόμων ἀναγραφῇ καὶ τῶν ἱερῶν δῶρα λαμβάνοντες. fortasse h. p. restituere oportet: ὃς καὶ τῶν δημοσίων, καὶ τῶν ἱερῶν ἀναγραφεὺς γενόμενος εἰς ἀμφότερα ταῦτα ἡμάρτηκεν. Ut Suid. in v. γραμματεύς. Κληρωτοὶ δὲ ἦσαν, τὸν ἀριθμὸν τρεῖς, γράφοντες τὰ δημόσια. Quali medela ubi Æschinem levaverim quoque, finem fecero: Προχειροτονεῖν κελεύει τοὺς προέδρους περὶ ἱερῶν τῶν πατρίων, καὶ κηρύκων, καὶ πρέσβεων καὶ δημοσίων. c. Timarch. non longe ab initio. Male in editis ὁσίων. TAYLOR. Sed in alteram partem audi D'Orvillium in Char. Aphrod. l. I. c. 10. p. 112.

Οὗτοί τ'] Π. οὗτοι δ'. H. STEPHAN. Recte. MARKLAND.

ὡς ἀνδρὸς ἀγαθοῦ πρὸς τοὺς πολεμίους καὶ πολλαῖς μά-
χαις καὶ ναυμαχίαις παραγεγενημένου; ἀλλὰ ὅτε ὑμεῖς
ἐκινδυνεύετε ἐκπλέοντες, οὗτος αὐτοῦ μένων τοὺς Σόλωνος
νόμους ἐλυμαίνετο. ἀλλ' ὅτι [1]χρήματα δεδαπάνηκε καὶ
πολλὰς εἰσφορὰς εἰσενήνοχεν; ἀλλ' οὐχ ὅπως ὑμῖν τῶν
αὑτοῦ τι ἐπέδωκεν, ἀλλὰ καὶ τῶν ὑμετέρων πολλὰ ὑφή-
ρηται. ἀλλὰ διὰ τοὺς προγόνους; ἤδη γάρ τινες καὶ διὰ
τοῦτο συγγνώμης ἔτυχον παρ' ὑμῶν· ἀλλὰ τούτῳ γε προσ-
864 ήκει διὰ μὲν αὑτὸν τεθνάναι, διὰ δὲ τοὺς προγόνους πεπρᾶ-
σθαι. ἀλλ' ὡς, ἐὰν νῦν αὐτοῦ φείσησθε, αὖθις ἀποδώσει
τὰς χάριτας; ὃς οὐδ' ὧν πρότερον μετέλαβε παρ' ὑμῶν 186. 1
ἀγαθῶν μέμνηται. καίτοι ἀντὶ μὲν δούλου πολίτης γεγένη-
ται, ἀντὶ δὲ πτωχοῦ πλούσιος, ἀντὶ δὲ ὑπογραμματέως
νομοθέτης. ἃ καὶ ὑμῶν ἔχοι ἄν τις κατηγορῆσαι, ὅτι οἱ μὲν
πρόγονοι νομοθέτας ᾑροῦντο Σόλωνα καὶ Θεμιστοκλέα καὶ
Περικλέα, ἡγούμενοι τοιούτους ἔσεσθαι τοὺς νόμους οἷοίπερ
ἂν ὦσιν οἱ τιθέντες, ὑμεῖς δὲ Τισαμενὸν τὸν Μηχανίωνος
καὶ [2]Νικόμαχον καὶ ἑτέρους ἀνθρώπους ὑπογραμματέας·
καὶ τὰς μὲν ἀρχὰς ὑπὸ τῶν τοιούτων ἡγεῖσθε διαφθείρε-
σθαι, [3]αὐτοὺς δὲ τούτοις πιστεύετε. ὃ δὲ πάντων δεινότατον,
865 [4]ὅτι ὑπογραμματεῦσαι μὲν οὐκ ἔξεστι δὶς τὸν αὐτὸν τῇ
ἀρχῇ τῇ αὐτῇ, περὶ δὲ τῶν μεγίστων τοὺς αὐτοὺς ἐᾶτε

[1] χρήμασι T. R. A. [2] τὸν Νικόμαχον T. [3] αὐτοῖς T. A.
[4] ὅτι om. T. R. A.

Πολλαῖς μάχαις καὶ ναυμαχίαις παραγεγενημένου] Vel περιγεγενημένου, *victorem*. sed nihil muto. Idem.

Χρήμασι δεδαπάνηκε] Lego: χρήματα. Idem.

Διὰ τοῦτο συγγνώμης] Si sensus me non fallat meus, melius scribatur: διὰ τούτους. literæ ultimæ abierunt in initiales verbi sequentis συγγνώμης. Sluiter.

Καὶ ἑτέρους, ἀνθρώπους ὑπογραμματέας] Καὶ ἑτέρους τοιούτους, ἀνθρ. Ita interpungendum; non, καὶ ἑτέρους ἀνθρώπους ὑπογραμματέας. Nota loquendi formula ἄνθρωπος ὑπογραμματεὺς, ut ἄνθρωπος βασιλεὺς, *rex*, Matt. XXII. 2. ita ἄνδρες ἀδελφοὶ, *fratres*, Actor. XXII. 23. et VII. 26. ἄνδρες ἀδελφοί ἐστε ὑμεῖς, *vos estis fratres*: sic enim distinguendum puto: non, Ἄνδρες, ἀδελφοί ἐστε ὑμεῖς. Porro pro τὸν Νικόμαχον, scribo τοῦτον Νικόμαχον, *hunc hominem Nicomachum*, cum contemptu: ut passim supra. et ita sumendum istud Lucæ XVIII. 11. Ὁ Θεὸς, εὐχαριστῶ σοι, ὅτι οὐκ εἰμὶ ὥσπερ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων, — ἢ καὶ ὡς οὗτος, ὁ τελώνης. *Deus, gratias tibi ago, quod non sum sicut cæteri — vel etiam ut* hic homo, *publicanus iste*. δεικτικῶς. Markland.

Ἡγεῖσθε διαφθείρεσθαι, αὐτοῖς δὲ τούτοις πιστεύετε] Scribo: ἡγεῖσθε ἂν διαφθείρεσθαι, αὐτοὺς δὲ etc. *et magistratus quidem vestros a talibus hominibus contaminatos putavissetis; vosmet tamen ipsos his iisdem committitis*. Eadem alibi sententia utitur. Mox distingue: τῇ ἀρχῇ τῇ αὐτῇ· περὶ δὲ τῶν μεγίστων etc. Idem. αὐτοὺς a Lysia profectum esse vix credo, qui eo sensu cum optimis quibusque scriptoribus verbo ἐπιτρέπειν utitur. Potius scribendum fuisset: αὐτοὶ δὲ τούτοις πιστεύετε. Sluiter.

πολὺν χρόνον κυρίους εἶναι. καὶ τὸ τελευταῖον, Νικόμαχον
εἵλεσθε ἀναγράφειν τὰ πάτρια, ᾧ κατὰ πατέρα τῆς πό-
λεως οὐ προσήκει· καὶ ὃν ἔδει ὑπὲρ τοῦ δήμου κρίνεσθαι,
οὗτος τὸν δῆμον συγκαταλύσας φαίνεται. νῦν τοίνυν ὑμῖν
μεταμελησάτω τῶν πεπραγμένων, καὶ μὴ ὑπὸ [1]τούτων
ἀεὶ κακῶς πάσχοντες ἀνέχεσθε· μηδὲ ἰδίᾳ μὲν ὀνειδίζετε 866
τοῖς ἀδικοῦσιν, ἐπειδὰν δ' ἐξῇ δίκην παρ' αὐτῶν λαμβάνειν,
ἀποψηφίζεσθε.

η'. Καὶ περὶ μὲν τούτων ἱκανά μοι τὰ εἰρημένα· περὶ δὲ
τῶν [2]ἐξαιτησομένων βραχέα πρὸς ὑμᾶς εἰπεῖν βούλομαι.
παρεσκευασμένοι τινές εἰσι καὶ τῶν φίλων καὶ τῶν τὰ τῆς
πόλεως πραττόντων δεῖσθαι ὑπὲρ αὐτοῦ· ὧν ἐγὼ ἡγοῦμαι
ἐνίοις προσήκειν ὑπὲρ τῶν ἑαυτοῖς πεπραγμένων ἀπολογεῖ-
σθαι πολὺ μᾶλλον ἢ τοὺς ἀδικοῦντας σώζειν προαιρεῖσθαι.
δεινὸν δέ μοι δοκεῖ εἶναι, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, εἰ τούτου μὲν
ἑνὸς ὄντος καὶ οὐδὲν ὑπὸ τῆς πόλεως ἠδικημένου οὐκ ἐπεχεί-
ρησαν δεῖσθαι, ὡς χρὴ παύσασθαι εἰς ὑμᾶς ἐξαμαρτάνοντα,
ὑμᾶς δὲ τοσούτους ὄντας καὶ ἠδικημένους ὑπὸ τούτου [3]ζη-
τοῦσιν, ὡς οὐ χρὴ δίκην παρ' αὐτοῦ λαμβάνειν. χρὴ τοίνυν, 867
ὥσπερ ἂν τούτους ὁρᾶτε προθύμως σώζοντας τοὺς φίλους,
οὕτω καὶ ὑμᾶς τοὺς ἐχθροὺς τιμωρεῖσθαι, εὖ εἰδότας ὅτι

[1] τῶν ἀεὶ T. R. τῶν ἀεὶ κακίστων A. [2] ἐξαιτησαμένων T.
[3] ζητήσουσιν T. R. πεῖσαι ζητήσουσιν A.

Κατὰ πατέρα] Opinor: κατὰ τὰ πάτρια. *elegistis Nicomachum, ut civitatis Leges et Instituta exscriberet; cui, secundum easdem Leges et Instituta, nihil est cum civitate*. Ita supra, κατὰ τὰ πάτρια θύειν. Demosthenes contra Midiam: στεφανηφορεῖν κατὰ τὰ πάτρια. Obvia est locutio. Deinde: καὶ ὃν ἔδει ὑπὲρ τοῦ δήμου κρίνεσθαι etc. Forte: ὑπὸ τοῦ δήμου. *et quem oportuit a populo judicari*, vel *condemnari*. Magna quidem est hoc loco Oratoris nostri παῤῥησία. Markland. Malim ὑπό. *qui debebat ipse a populo judicari*, ob multa quæ commisit in majestatem populi. Reisk. ὑπὲρ τοῦ δήμου, nomine populi, i. e. ut verti Latine: *tanquam reum læsæ majestatis erga populum*. Auger.

Οὐ προσήκει] Malim οὐδὲν προσήκει. Reisk.

Ὑπὸ τῶν ἀεὶ κακῶς] Optime Schottus: ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἀεὶ etc. *neque patiamini, ut iidem semper vobis noceant*. Markland. Legendum videtur: καὶ μὴ ὑπὸ τῶν ἀεὶ κακίστων κακῶς πάσχ. *neque patimini vos vexari ab iis, qui identidem in civitate sunt sceleratissimi*. Reisk.

Ἐξαιτησαμένων] Lege: ἐξαιτησομένων. Taylor. Lege: ἐξαιτησομένων. *de iis vero, qui deprecaturi sunt*. de re enim *futura* loquitur. Markland.

Τῶν φίλων] Nicomachi puta. Reisk.

Δεῖσθαι ὡς χρὴ] Pro postremo vocabulo malim χρηστοῦ legi. rogare eum, ut virum bonum et honestum, docilem, æquum, et boni publici studiosum. Idem.

Ζητήσουσιν] Π. πεῖσαι ζητήσουσιν. H. Stephan. Quod verissimum arbitror. Markland. πείθειν ζητήσουσιν, vel αἰτήσουσιν. Cont.

Ὥσπερ ἂν τούτους ὁρᾶτε] Aut ὥσπερ αὐτοὺς leg. videtur, aut ὥσπερ νῦν τούτους ὁρᾶτε. Reisk. Contius ejicit ἂν, quod a me forsan ejiciendum fuit, vel mutandum in νῦν. Auger.

τούτοις πρώτοις ἄνδρες ἀμείνους δόξετε εἶναι, ἐπὰν παρὰ
τῶν ἀδικούντων δίκην λαμβάνητε. ἐνθυμεῖσθε δὲ ὅτι οὔτε
Νικόμαχος οὔτε τῶν αἰτησομένων οὐδεὶς τοσαῦτα ἀγαθὰ
πεποίηκε τὴν πόλιν, ὅσα οὗτος ἠδίκηκεν, ὥστε πολὺ μᾶλλον
ὑμῖν προσήκει τιμωρεῖσθαι ἢ τούτοις βοηθεῖν. εὖ δ' εἰδέναι
χρὴ τοὺς αὐτοὺς τούτους, ὅτι πολλὰ δεηθέντες τῶν κατηγό-
ρων ἡμᾶς μὲν οὐδαμῶς ἔπεισαν, τὴν δὲ ὑμετέραν ψῆφον
καταπειράσοντες εἰσεληλύθασιν εἰς τὸ δικαστήριον, καὶ
ἐλπίζουσιν ὑμᾶς ἐξαπατήσαντες ἄδειαν εἰς τὸν λοιπὸν χρό-
868 νον λήψεσθαι τοῦ ποιεῖν ὅ τι ἂν βούλωνται. ἡμεῖς μὲν [1] οὖν
οὐκ ἠθελήσαμεν ὑπὸ τούτων ἀξιούμενοι πεισθῆναι, τὸ δὲ
αὐτὸ τοῦτο παρακαλοῦμεν, μὴ πρὸ τῆς κρίσεως μισοπονη-
ρεῖν, ἀλλ' ἐν τῇ κρίσει τιμωρεῖσθαι τοὺς τὴν [2] ὑμετέραν
νομοθεσίαν ἀφανίζοντας· οὕτω γὰρ ἐννόμως διοικηθήσεται
τὰ κατὰ τὴν πολιτείαν [3] ἅπαντα.

[1] τοίνυν T. R. A. [2] ἡμετέραν νουθεσίαν T. [3] πάντα T.

'Επὰν παρὰ τῶν] 'Εὰν παρὰ τῶν. Cont.

'Υπὸ τούτων ἀξιούμενοι πεισθῆναι] Mendosam puto vocem penultimam. Forte: ὑπὸ τούτων αἰτουμένων. *ab his rogantibus.* supra meminit τῶν αἰτησομένων, et modo dixerat: *multis precibus orantes, nos accusatores non valuerunt flectere.* Markland. Bene habet ἀξιούμενοι, *rogati.* Vindicavit hoc vocabulum quoque Koen ad Corinthium, p. 68. Reisk.

Τὸ δὲ αὐτὸ τοῦτο παρακαλοῦμεν, μὴ πρὸ τῆς κρίσεως etc.] Præcedentia verba sunt: ἡμεῖς μὲν τοίνυν οὐκ ἠθελήσαμεν ὑπὸ τούτων πεισθῆναι. nos *igitur ab his noluimus exorari.* vix fieri potuit, quin sequeretur: *ad hoc ipsum vos* quoque *hortamur,* τὸ δὲ αὐτὸ τοῦτο καὶ ὑμᾶς παρακαλοῦμεν· καὶ μὴ πρὸ τῆς κρίσεως μισοπονηρεῖν, ἀλλ' ἐν τῇ κρίσει etc. *neque ut ante judicium improbos odio habeatis; sed in judicio etc.* Markland.

Νουθεσίαν] F. νομοθεσίαν. Imo omnino. Nam si figurative *admonitionem* pro legislatione dici velis, utique dixisset auctor νουθέτησιν. T. Magister, Νουθέτησις, οὐ νουθεσία. Taylor. Scribo: τὴν ὑμετέραν νομοθεσίαν ἀφανίζοντας. *sed in judicio punire hos, qui vestram legislationem (vel, vestrum jus ferendi leges) abolent.* quia, ut supra dixit, *Nicomachus, pro Solone, legislatorem seipsum constituit.* Markland. Dictio τὴν νομοθεσίαν ἀφανίζειν significat, turpissima cum levitate atque cupiditate, et impietate adeo, contemptuque jurium omnium et humanorum et divinorum, in conscriptione legum, quæ res est sanctissima et religiosissime tractanda, versari. Reisk.

ΛΥΣΙΟΥ
ΚΑΤΑ ΦΙΛΩΝΟΣ
ΔΟΚΙΜΑΣΙΑΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Philo in Civium dissensione, quo tempore οἱ xxx ab Exsulibus debellarentur, neutri parti se addixit. Recuperata rep. Senatoris munus ambivit, cum de istiusmodi hominibus longe aliter statuerat Solo, quin etiam qui in seditionibus alterutrius partis non essent, ignominia notarat; de qua constitutione Attica disputat Gellius II. 12.

Pag. ed. H.Steph. | Pag. ed. Reisk.

186. 39 α΄. ΩΙΜΗΝ μὲν, ὦ βουλὴ, οὐκ ἄν ποτ' εἰς τοῦτο τόλ- 869
μης Φίλωνα ἀφικέσθαι, ὥστε ἐθελῆσαι ὡς ὑμᾶς ἐλθεῖν δοκι-
μασθησόμενον· ἐπειδὴ δὲ οὐχ ἕν τι μόνον ἀλλὰ πολλὰ τολ-
μηρός ἐστιν, ἐγὼ δὲ ὀμόσας εἰσῆλθον εἰς τὸ [1] βουλευτήριον
τὰ βέλτιστα συμβουλεύσειν τῇ πόλει, ἔνεστι δὲ ἐν τῷ ὅρκῳ
ἀποφαίνειν Εἴ τίς τινα οἶδε τῶν λαχόντων ἀνεπιτήδειον ὄντα
187. 1 βουλεύειν, ἐγὼ τὴν κατὰ τουτουῒ Φίλωνος ποιήσομαι κατ-
ηγορίαν, οὐ μέντοιγε ἰδίαν ἔχθραν οὐδεμίαν μεταπορευόμε- 870
νος, οὐδὲ τῷ δύνασθαι καὶ εἰωθέναι λέγειν ἐν ὑμῖν ἐπαρθεὶς,
ἀλλὰ τῷ πλήθει τῶν ἁμαρτημάτων αὐτοῦ πιστεύων, καὶ
τοῖς ὅρκοις οἷς ὤμοσα ἐμμένειν ἀξιῶν. γνώσεσθε μὲν οὖν ὅτι
οὐκ ἀπὸ ἴσης παρασκευῆς [2] ἐγώ τε τοῦτον ἐλέγξω οἷός ἐστι,
καὶ οὗτος ἐπεχείρησε πονηρὸς εἶναι· ὅμως εἴ τι ἐγὼ ἐλλεί-
ποιμι τῷ λόγῳ τῆς κατηγορίας, οὐκ ἂν δίκαιος εἴη οὗτος διὰ
τοῦτο ὠφεληθῆναι, ἀλλὰ μᾶλλον, [3] εἴ τι ἱκανῶς διδάξαιμι,

[1] δικαστήριον T. R. A. [2] ἔγωγε τοῦτον T. [3] ὅτι T. A. ὅ τι R.

῞Εν—πολλὰ] Subaudi κατά. Auger.

Δικαστήριον] Dedi ex mente Bekkeri βουλευτήριον.

῎Εγωγε τοῦτον etc.] Lysiam puto scripsisse: ἐγώ τε τοῦτον—καὶ οὗτος etc. Markland.

῞Ομως εἴ τι ἐγὼ ἐλλείποιμι τῷ λόγῳ τῆς κατηγορίας, etc.] Mallem: ὅμως δὲ, εἴ τι ἐγὼ ἐλλείποιμι τοῦ λόγου etc. Sic Orat. II. ἐλλείπειν τῶν ἀνδρῶν. *inferiores esse viris.* Deinde, pro δικαίως recte Stephanus δίκαιος. Idem.

῞Οτι ἱκανῶς] Melius abunde εἴ τι. εἴτε ἐγὼ ἐλλείποιμι — εἴ τι ἱκανῶς διδάξαιμι. Nam ineunte accusatione, neutrum adhuc constare poterat. Isocrates de permutat. ῞Ιν' ἢν μὲν ἱκανῶς δόξω λέγειν, ἔνοχος ὢν φαίνομαι (f. φαίνωμαι) τοῖς ὑπὸ τούτου περὶ

ἐκ τούτων ἀποδοκιμασθῆναι. ἐνδεῶς μὲν γὰρ διὰ τὴν ἀπει-
871 ρίαν πάντων τῶν τούτῳ πεπραγμένων, ἱκανῶς δὲ διὰ τὴν
περὶ αὐτὸν κακίαν, εἰρηκὼς ἂν εἴην. ἀξιῶ δὲ καὶ ὑμῶν, οἵτι-
νες δυνατώτεροι ἐμοῦ εἰσὶ, λόγῳ ἀποφῆναι μείζω ὄντα αὐτοῦ
τὰ ἁμαρτήματα, καὶ ἐξ ὧν ἂν ἐγὼ ὑπολίπωμαι, πάλιν
αὐτοὺς περὶ ὧν ἴσασι κατηγορῆσαι Φίλωνος· οὐ γὰρ ἐκ
τῶν ὑπ' ἐμοῦ λεγομένων δεῖ ὑμᾶς περὶ αὐτοῦ ὁποῖός ἐστι
σκέψασθαι.

β'. Ἐγὼ γὰρ οὐκ ἄλλους τινὰς φημὶ δίκαιον εἶναι βου-
λεύειν περὶ ἡμῶν, ἢ τοὺς πρὸς τῷ εἶναι πολίτας καὶ ἐπιθυ-
872 μοῦντας τούτου. τούτοις μὲν γὰρ μεγάλα τὰ διαφέροντά
ἐστιν εὖ τε πράττειν τὴν πόλιν τήνδε καὶ ἀνεπιτηδείως, διὰ
τὸ ἀναγκαῖον σφίσιν αὐτοῖς ἡγεῖσθαι εἶναι μετέχειν τὸ μέρος
τῶν δεινῶν, ὥσπερ καὶ τῶν ἀγαθῶν μετέχουσιν. [1]ὅσοι δὲ
φύσει μὲν πολῖταί εἰσι, γνώμῃ δὲ χρῶνται ὡς πᾶσα γῆ
πατρὶς αὐτοῖς ἐστὶν ἐν ᾗ ἂν τὰ ἐπιτήδεια ἔχωσιν, οὗτοι
δῆλοί εἰσιν ὅτι ἂν παρέντες τὸ τῆς πόλεως κοινὸν ἀγαθὸν

[1] καὶ γὰρ οἳ φύσει T. R. A.

τῆς δεινότητος τῆς ἐμῆς προειρημένοις· ἣν δὲ ἐνδεέστερον τύχω διαλεχθεὶς, ἂν οὗτος ὑμᾶς προσδοκᾶν πεποίηκε, τὰς πράξεις ἡγήσησθέ μου χείρους εἶναι. Taylor. Forte, ὅ, τι (vel εἴ τι, ut ante) ἱκανῶς etc. et ἐκ τούτου pro τούτων: ut supra διὰ τοῦτο dixit, non ταῦτα. *sed potius rejici merebitur ex isto, quod ego sufficienter probavero.* Ὅ, τι divisim, ut infra, ubi idem mendum bis. Markland. Quia ὅ, τι quasi multitudinem quandam rerum complectitur, ideo possit τούτων defendi, quamquam τούτου singularis utique magis conveniret. Reisk.

Ἀξιῶ δὲ etc.] Distingue: ἀξιῶ δὲ καὶ ὑμῶν, οἵτινες δυνατώτεροι ἐμοῦ εἰσὶ λόγῳ, ἀποφῆναι etc. id est, τινὰς ὑμῶν, vel τούτους ὑμῶν, οἵτινες etc. Δυνατώτεροι λόγῳ, quos δυναμένους λέγειν vocat Orat. XXVII. et XXX. Ita Moses ἦν δυνατὸς ἐν λόγοις, Act. VII. 22. et ita forte intelligendum istud cap. XXV. 5. οἱ οὖν δυνατοὶ ἐν ὑμῖν (scil. κατηγορεῖν) κατηγορείτωσαν αὐτοῦ. *accusent illic*, Cæsareæ. Markland. Λόγῳ cohæret cum ἀποφῆναι, non cum δυνατώτεροι. Nam si cum hoc cohærere deberet, non λόγῳ conveniret, sed λέγειν. Reisk.

Ἐγὼ γὰρ] Credibile est nonnulla deesse ante has voces. Taylor. Nihil hic deest. γὰρ orditur tractationem argumenti, et significat aut *nempe, scilicet*, aut *igitur*. Superiora veluti præfatio quædam sunt. Reisk.

Ἐπιθυμοῦντας τούτου] Cujus? nihil enim præcessit, ad quod vox τούτου commode referri potest. Conjicio: ἐπιθυμοῦντας τοῦ ἴσου. *æqualitatis cupidos*, id est, non solum ferentes, sed cupientes etiam æquo jure esse cum reliquis civibus; et, ut bonorum, ita malorum quoque Reipub. participes esse, ὁμοίως τοῖς ἄλλοις πολίταις κινδυνεύοντας: contra quam fecit hic Philo, qui duris temporibus patriam deseruit et aufugit. vide sequentia, quæ hunc sensum explicant. Noster Orat. II. οὐ τοῖς ὀλίγοις τοὺς πολλοὺς δουλεύειν ἀξιώσαντες, ἀλλὰ τὸ ἴσον ἔχειν ἅπαντας ἀναγκάσαντες. Ælianus V. H. II. 42. ἤρετο μέντοι τοὺς ἥκοντας, πῶς ἔχουσι πρὸς τὸ ἴσον ἔχειν ἅπαντας. ut recte emendavit Perizonius, pro ἅπαντες. loquitur de Platone, cui Legatos misere Thebani et Arcades, orantes, ut Leges iis scriberet. ἰσονομίαν mox appellat hoc τὸ ἴσον ἔχειν. Max. Tyrius Dissert. IV. ὁ μὲν φίλος ὀρέγεται τοῦ ἴσου, ὁ δὲ κόλαξ τοῦ ἰδίου. Markland. Intellige τούτου, εἶναι πολίτας, eos qui non modo sunt cives, sed qui hoc civium nomen habent carissimum. Auger.

Τὸ μέρος] Sub. κατά. Idem.

Οὗτοι δῆλοί εἰσιν κ. τ. λ.] Fortasse legendum mecum hoc pacto: οὗτοι δῆλοί εἰσιν ὅ, τι παρέντες τὸ τῆς πόλεως κοινὸν ἀγαθὸν, ἂν ἐπὶ τὸ ἑαυτῶν ἴδιον κέρδος ἔλθοιεν. Taylor. Bene habet hic locus. idem est, ac si dixisset: περὶ τούτων δῆλον ἐστὶν, ὅτι —. Reisk.

ἐπὶ τὸ ἑαυτῶν ἴδιον κέρδος ἔλθοιεν, διὰ τὸ μὴ τὴν πόλιν ἀλλὰ
τὴν οὐσίαν πατρίδα [1]ἑαυτοῖς ἡγεῖσθαι. ἐγὼ τοίνυν ἀποφανῶ
Φίλωνα τουτονὶ περὶ πλείονος ποιησάμενον τὴν ἰδίαν ἀσφά-
λειαν ἢ τὸν κοινὸν τῆς πόλεως κίνδυνον, καὶ ἡγησάμενον
κρεῖττον εἶναι αὐτὸν ἀκινδύνως τὸν βίον διάγειν ἢ τὴν πόλιν 873
σώζειν ὁμοίως τοῖς ἄλλοις πολίταις κινδυνεύοντα. οὗτος γὰρ,
ὦ βουλὴ, ὅτε ἡ συμφορὰ τῇ πόλει ἦν — ἧς ἐγὼ, καθ' ὅσον
ἀναγκάζομαι, κατὰ [2]τοσοῦτον μέμνημαι —, ἐκκεκηρυγμέ-
νος ἐκ τοῦ ἄστεος ὑπὸ τῶν Τριάκοντα μετὰ τοῦ ἄλλου
πλήθους τῶν πολιτῶν τέως μὲν ᾤκει ἐν ἀγρῷ, ἐπειδὴ δὲ οἱ
ἀπὸ Φυλῆς κατῆλθον εἰς τὸν Πειραιᾶ, καὶ οὐ μόνον οἱ ἐκ
τῶν ἀγρῶν ἀλλὰ καὶ οἱ ἐκ τῆς ὑπερορίας οἱ μὲν εἰς τὸ ἄστυ
οἱ δ' εἰς τὸν Πειραιᾶ συνελέγοντο, καὶ καθ' ὅσον ἕκαστος
οἷός τ' ἦν, κατὰ τοσοῦτον ἐβοήθει τῇ πατρίδι, [3]τἀναντία
ἅπασι τοῖς ἄλλοις πολίταις ἐποίησε· συσκευασάμενος γὰρ
τὰ ἑαυτοῦ ἐνθάδε εἰς τὴν ὑπερορίαν ἐξῴκησε, καὶ ἐν Ὠρωπῷ
μετοίκιον κατατιθεὶς ἐπὶ προστάτου ᾤκει, βουληθεὶς παρ' 874
ἐκείνοις μετοικεῖν μᾶλλον ἢ μεθ' ἡμῶν πολίτης εἶναι. οὐ
τοίνυν οὐδ' ὥσπερ ἔνιοί τινες τῶν πολιτῶν μετεβάλοντο,
ἐπειδὴ ἑώρων τοὺς ἀπὸ Φυλῆς ἐν οἷς ἔπραττον εὐτυχοῦντας,
οὐδὲ τούτων τι τῶν εὐτυχημάτων ἠξίωσε μετασχεῖν, ἐπὶ
[4]κατειργασμένοις μᾶλλον ἐλθεῖν βουλόμενος ἢ συγκατελθεῖν

[1] αὑτοῖς T. R. A. [2] τοῦτο T. R. τοσοῦτο A. [3] τὰ ἐναντία T. R. A. [4] κατεργασαμένῳ T.

Αὐτὸν ἀκινδύνους] Scribe: αὑτόν. se. Markland.

Τοῦτο μέμνημαι] Num τοσοῦτο. sic certe requirit præcedens ὅσον. et sic paulo post quoque: καθ' ὅσον ἕκαστος οἷός τ' ἦν, κατὰ τοσοῦτον ἐβοήθει. Reisk.

Ἐν ἀγορᾷ] Lepide sane. Exsul, atque infensissimis sicariis rempublicam gerentibus, commodius et tutius domicilium eligere non potuit, quam in foro, in acie atque in ipso lumine istius reipublicæ! In maxima sc. hominum frequentia! Nam in orat. περὶ τοῦ διδόσθαι etc. legitur: Ἕκαστος γὰρ ὑμῶν εἴθισται προσφοιτᾷν, ὁ μὲν πρὸς μυροπώλειον· οἱ δὲ πρὸς κουρεῖον· ὁ δὲ πρὸς σκυτοτομεῖον — καὶ πλεῖστοι μὲν, ὡς ἐγγυτάτω τῆς ἀγορᾶς κατῳκισμένους, ἐλάχιστοι δὲ ὡς τοὺς πλεῖστον ἀπέχοντας αὐτῆς. Neque ubi convenitur solum, sed ubi judicatur maxime. N. de Aristoph. fortun. ἐγγύς τε οἰκῶν τῆς ἀγορᾶς, οὐδὲ πρὸς δικαστηρίῳ οὐδὲ πρὸς βουλευτηρίῳ ὤφθην οὐδεπώποτε. Sed tædet immorari. Jubet locus, ut restituamus ἐν ἀγρῷ. Et restitui, auctore etiam Cod. Coisliniano. Taylor.

Ἐπὶ κατεργασαμένῳ] Ἐπὶ κατεργασαμένων. Cont. Norunt Grammatici, quam raro hic Aoristus passive exponatur: in verbis profecto, quæ activa forma destituuntur, equidem haud scio an unquam. V. σχ. Thucyd. VI. 11. 33. Suid. et Phavorin. in Κατειργάσατο et Κατεργάσασθαι. Hic certe, levissima mutatione, si per Codd. licuerit, reponerem κατειργασμένῳ. Ita fere Pausan. Attic. c. 33. καταφρονήσαντες γὰρ σφίσιν ἐμποδὼν εἶναι Ἀθήνας ἑλεῖν λίθον Πάριον, ὡς ἐπ' ἐξειργασμένοις ἦγον εἰς τροπαίου ποίησιν. He-

[1]κατεργασάμενός τι τῶν τῇ κοινῇ πολιτείᾳ συμφερόντων.
875 οὐδ' ἦλθεν εἰς τὸν Πειραιᾶ, οὐδ' ἔστιν ὅπου ἑαυτὸν ὑμῖν τάξαι
[2]παρέσχε. [3]καίτοι ὅστις εὐτυχοῦντας ὁρῶν ὑμᾶς ἐτόλμα
προδιδόναι, τί ποτε ὡς μὴ βουλόμεθά γε πράττοντας
ἐποίησεν ἄν;

γʹ. Ὅσοι μὲν τοίνυν διὰ συμφορὰς ἰδίας οὐ μετέσχον
τῶν τότε γενομένων τῇ πόλει κινδύνων, συγγνώμης τινὸς
ἄξιοί εἰσι τυχεῖν — οὐδενὶ γὰρ οὐδὲν ἑκούσιον δυστύχημα
γίγνεται —, ὅσοι δὲ τοῦτο γνώμῃ ἔπραξαν, οὐδεμιᾶς συγ-
γνώμης ἄξιοί εἰσιν· οὐ γὰρ διὰ δυστυχίαν ἀλλὰ δι' ἐπι-
βουλὴν ἐποίησαν αὐτό. καθέστηκε δέ τι ἔθος δίκαιον πᾶσιν
876 ἀνθρώποις τῶν αὐτῶν ἀδικημάτων μάλιστα ὀργίζεσθαι
τοῖς μάλιστα δυναμένοις [4]μὴ ἀδικεῖν, τοῖς δὲ πένησιν ἢ

[1] κατεργασόμενός A. [2] παρασχεῖν T. [3] καὶ γὰρ T. R. [4] μὴ om. T.

rodot. Uran. 94. Οὕτω δὴ ἀποστρέψαντα τὴν νῆα αὐτόν τε καὶ τοὺς ἄλλους ἐπ' ἐξειργασμένοισι ἐλθεῖν εἰς τὸ στρατόπεδον. Taylor. Dedi de meo ἐπὶ κατειργασμένοις. quæ est nota dictio proverbialis, de illis usurpata, qui cum sero veniant, re ab aliis jam peracta, gloriam tamen ejus ad se trahere contendant, quasi ipsi peregissent. Reisk.

Κατεργασάμενος] Vir summus legit κατεργασόμενος. Taylor. Lege: κατεργασόμενός τι. *volens redire re jam confecta, potius quam confecturus aliquid reipub. utile una cum cæteris civibus descendere.* Mox, pro παρασχεῖν, recte legit Stephanus παρέσχε: quod Lycurgus effert: μήτε τὸ σῶμα παρασχόντα τάξαι τοῖς στρατηγοῖς. Noster: οὐδὲ παρῆν μετὰ τῶν ἄλλων ἑαυτὸν τάξας. Orat. XIV. Markland. Ego malim sic legi: ἢ κατελθεῖν συγκατεργασάμενος. *quam in patriam redire, re bene gesta in aliorum eandem rem gerentium societate.* Reisk.

Οὐδ' ἦλθεν] Leg. videtur aut ὁ δὲ οὐδ' ἦλθεν, aut ἀλλ' οὐδ' ἦλθεν. *verum ne in Piræeum quidem venit.* Idem.

Τάξαι] Τάξας χρήσιμον. Cont.

Παρασχεῖν] Π. παρέσχε. H. Stephan. Scal. Cont.

Ὑμᾶς] Melius sane ἡμᾶς, propter istud βουλόμεθα, quod sequitur a tergo. Taylor.

Ὡς μὴ βουλόμεθά γε πράττοντας] Scribe: ὡς μὴ ἠβουλόμεθα, vel ἐβουλόμεθα. *aliter quam voluissemus.* De præteritis enim sermo est. Markland.

Δι' ἐπιβουλὴν] Dubitavi aliquando utrum sincera sunt, et non δι' ἐπιβολὴν aptum foret. interpretis *ex industria* hinc non alienum. *In Char. Aphrod.* l. III. c. 2. p. 254. D'Orville.

Καθέστηκε δέ τι ἔθος δίκαιον πᾶσιν ἀνθρώποις] Ferri potest. Forte tamen scripsit: ἔθος κοινὸν πᾶσιν etc. Isæus de Hæred. Philoct. p. 57. οὑτοσὶ ὁ νόμος, ὦ ἄνδρες, κοινὸς ἅπασι κεῖται. Max. Tyrius Dissert. XXXVIII. p. 402. Ed. Cantab. εἰ δέ ἐστιν οὗτος κοινὸς ἁπάντων νόμος, τὰ κείμενα ἐῶμεν. Sequitur: τῶν αὐτῶν ἀδικημάτων, μάλιστα ὀργίζεσθαι etc. sic distinguendum. Τῶν αὐτῶν ἀδικημάτων, sc. ὄντων, *positis iisdem injuriis*, absolute. Post vocem δυναμένοις, in Edit. Steph. male deest adverbium μή. Markland. Credo hic ex usu frequentissimo reticeri ἕνεκα, χάριν, ὑπὲρ, διά. et modo video H. Stephanum sic cepisse locum in *hac voce*. *In Char. Aphrod.* l. III. c. 2. p. 254. D'Orville. μάλιστα μὲν ὀργίζεσθαι. Cont. Non male. Ad ἀδικημάτων sub. ἕνεκα. Auger.

Ἀδικεῖν] Vocem hanc, ut importunissimam et otiosam Schottus obelo notavit. Longe aliter et fortasse rectius Cod. noster cum Aldinis τοῖς μάλιστα δυναμένοις μὴ ἀδικεῖν. Quam varietatem miror Stephanum ad oram suæ editionis non pro more admonuisse. Nam ubi a Manutio recedit, id fideliter observasse semper videtur, saltem, ubi id admonere erat operæ pretium. Schottum, credo, in fraudem duxit notissima illa distinctio inter τοὺς δυναμένους et τοὺς πένητας, vel ἀσθενεῖς, quam alibi expressit noster: ἡ αὐτὴ τιμωρία τοῖς ἀσθενεστάτοις πρὸς τοὺς τὰ μέγιστα δυναμένους ἀποδέ-

ἀδυνάτοις τῷ σώματι συγγνώμην ἔχειν διὰ τὸ ἡγεῖσθαι 877
ἄκοντας αὐτοὺς ἁμαρτάνειν. οὗτος τοίνυν οὐδεμιᾶς συγγνώ-
μης ἄξιός ἐστι τυχεῖν· οὔτε γὰρ τῷ σώματι ἀδύνατος [1]ἦν
188. 1 ταλαιπωρεῖν, ὡς καὶ ὑμεῖς ὁρᾶτε, οὔτε τῇ οὐσίᾳ ἄπορος λει- 878
τουργεῖν, ὡς ἐγὼ ἀποδείξω. ὅστις οὖν, ὅσον δυνατὸς ἦν
ὠφελεῖν, τοσοῦτον κακὸς ἦν, πῶς οὐκ ἂν εἰκότως ὑπὸ πάν-
των ὑμῶν μισοῖτο; ἀλλὰ μὴν οὐδ' ἀπεχθήσεσθέ γε τῶν
πολιτῶν οὐδενὶ τοῦτον ἀποδοκιμάσαντες· [2]οὐ γὰρ τοὺς ἑτέ-
ρους ἀλλ' ἀμφοτέρους φανερός ἐστι προδούς, ὥστε μήτε τοῖς 879

[1] ἢ ταλαιπωρεῖ T. [2] οὔτ' εἰ τοὺς T. R. ὃς οὐ τοὺς A.

δοται. et juxta quoque Eurip. Supplic. 433.

Γεγραμμένων δὲ τῶν νόμων, ὅ, τε ἀσθενὴς
Ὁ πλούσιός τε τὴν δίκην ἴσην ἔχει.

Sed ea non hic locum habet. Non enim in eos gravius advertitur, qui re utuntur lautiori (hoc enim neque ἠθικῶς, neque ἀληθῶς dici potuit), sed in eos, quorum vitæ conditio τὸ peccare fecit minus necessarium, τοὺς δυναμένους μὴ ἀδικεῖν, qui idcirco petulanter atque ἑκουσίως ἀδικοῦσι. Atque ita postulat loci contentio. Vir in nostra disciplina maximus, τοῖς μάλιστα διανοουμένοις ἀδικεῖν. Taylor. Ego μὴ ante ἀδικεῖν, a plerisque vulgatorum exsulans, ex Aldina revocavi. duo cum sunt ejusdem criminis rei, alter qui cavere non potuit, alter qui potuit, omnes homines, ritu æquo et justo, gravius ei succensent, qui cavere cum potuisset delictum, tamen deliquit, quam ei, qui cavere cum vellet, non potuit. Reisk.

Ἢ ταλαιπωρεῖ] Ἀδύνατός ἐστι ἢ ταλαιπωρεῖν. Cont. Aut animus me vehementer fallit, aut gravissimum latet mendum. Locum discutiamus. Supra dixit N. τοῖς vel πένησι, vel ἀδυνάτοις τῷ σώματι veniam potuisse concedi. Atque hoc infra per plura. Sic in h. l. οὔτε τῷ σώματι ἀδύνατος — οὔτε τῇ οὐσίᾳ ἄπορος. Sed nihil relinquitur tertium. Quænam autem est hæc disjunctio? ἢ ταλαιπωρεῖ? Unde nec sensum facile quivis possit extundere. Ut dicam autem, quod res est. Ταλαιπωρεῖν, uti et Ταλαιπωρεῖσθαι etc. de operis dici solet, de labore et strenue aliquid agendo, de membrorum exercitatione. Ita Critias apud Clem. Alexand. p. 741. in editione reverendissimi: Ἄρχομαι δέ τοι ἀπὸ γενετῆς ἀνθρώπου πῶς ἂν βέλτιστος τὸ σῶμα γίνοιτο καὶ ἰσχυρότατος, εἰ ὁ φυτεύων γυμνάζοιτο καὶ ἐσθίοι ἐῤῥωμένως καὶ ταλαιπωροίη τὸ σῶμα. Aristoph. Plut.

Τοὺς ξυγγεώργους κάλεσον· εὑρήσεις δ' ἴσως
Ἐν τοῖσιν ἀγροῖς αὐτοὺς ταλαιπωρουμένους.

Id. Lysistrat. 1221.

Εἰ δὲ πάνυ δεῖ τοῦτο δρᾷν,
Ὑμῖν χαρίσασθαι, προσταλαιπωρήσομεν.

σχ. ad l. Πρῶτος τόνδε τὸν πόνον ἀσμένως ὑποφέροιμι. Thucyd. speciatim de labore militari: Ἀθηναῖοι ἀκριβῶς ἔπρασσον — οὐκ εἰωθόσιν οὐδὲ βουλομένοις ταλαιπωρεῖν προσάγοντες τὰς ἀνάγκας. I. 99. Περὶ δὲ τῶν ἔπειτα μελλόντων τοῖς παροῦσι βοηθοῦντας χρὴ ἐπιταλαιπωρεῖν. Id. I. 123. προσθεῖναι τοῖς πόνοις, σχ. ad loc. Non aliter Xenoph. Memorab. II, 1. 18. Ὁ μὲν ἑκουσίως ταλαιπωρῶν ἐπ' ἀγαθῇ ἐλπίδι, φρονῶν εὐφραίνεται· οἷον οἱ τὰ θηρία θηρῶντες ἐλπίδι τοῦ λήψεσθαι ἡδέως μοχθοῦσι. Ubi sane rectius legeretur πονῶν εὐφραίνεται, ut sententia pariter procedat. Ceterum vide præterea Aristoph. Ran. 24. Eccl. 54., Lucian. de Parasito, p. 249. edit. Græv., Hesych. in Πολύτλας et Ταλαίπωρος, Etym. M. in Ἀταλαίπωρον. Jam h. l. mecum refinget, nihil dubito, eruditus lector pulcre et emphatice: οὔτε γὰρ τῷ σώματι ἀδύνατος ἦν ταλαιπωρεῖν· ὡς καὶ ὑμεῖς ὁρᾶτε· οὔτε τῇ οὐσίᾳ ἄπορος λειτουργεῖν· ὡς ἐγὼ ἀποδείξω. Ita mox N. idem significaturus: τῷ σώματι δι' ἀσθένειαν ἀδύνατος κατέστη βοηθῆσαι εἰς τὸν Πειραιᾶ. Taylor.

Οὔτ' εἰ] Π. οὔτε. H. Stephan. οὔτε γὰρ vel εἴ γ' οὐ. Cont. Feliciter Stephanus. Sunt quibus placet ὃς οὔτε τοὺς ἑτέρους, et quibus ὅτι οὐ. Taylor. Lego: τοῦτον ἀποδοκιμάσαντες, ὃς (vel ὅστις) οὐ τοὺς ἑτέρους, ἀλλ' ἀμφοτέρους, φανερός ἐστι προδούς. *si rejeceritis hunc, quem constat non alteros, sed utrosque, prodidisse*, nempe τοὺς ἐν τῷ ἄστει, et τοὺς ἐν τῷ Πειραιεῖ. Mox, pone ὑποστιγμὴν tantum post καταλαβοῦσιν. Markland. In οὔτ' εἰ videor mihi

ἐν τῷ ἄστει γενομένοις φίλον προσήκειν εἶναι τοῦτον — οὐ γὰρ ἠξίωσεν ὡς αὐτοὺς ἐλθεῖν κινδυνεύοντας — μήτε τοῖς τὸν Πειραιᾶ καταλαβοῦσιν· οὐδὲ γὰρ τούτοις ἠθέλησε συγκατελθεῖν, [1] καὶ ταῦτα ὥς φησι καὶ [2] ἀστὸς γενόμενος. εἰ
880 μέντοι τι μέρος περίεστι τῶν πολιτῶν [3] ὅ τι τῶν αὐτῶν μετέ-

[1] φησὶ δὲ καὶ (καὶ om. A.) ταῦτα T. R. A. [2] αὐτὸς T. R. A. [3] ὅτι T.

οὐχὶ cernere. quo admisso leg. erit aut: ὧν (scil. πολιτῶν) οὐχὶ τοὺς ἑτέρους — aut: οὐχὶ γὰρ τοὺς ἑτέρους. *non enim alteros* (seu urbanos, seu exsules e Piræeo), *sed ambos, ut constat, prodidit.* REISK.

Οὔτ' εἰ τοὺς ἑτέρους ἀλλ' ἀμφοτέρους φανερός ἐστι προδοὺς] In Marg. Ald. diversa lectio notatur εἰ οὐ τοὺς ἑτέρους, unde efficere possis, antiquitus scriptum exstitisse, ἐπεὶ οὐ τοὺς ἑτέρους, alioquin legendum videtur οὐ γὰρ τοὺς ἑτέρους: hoc enim dicto prioris redditur ratio. Addit Orator. ὥστε μήτε τοῖς ἐν τῷ ἄστει γενομένοις φίλον προσήκειν εἶναι τοῦτον (οὐ γὰρ ἠξίωσεν ὡς αὐτοὺς ἐλθεῖν κινδυνεύοντας), μήτε τοῖς τὸν Πειραιᾶ καταλαβοῦσιν, οὐδὲ γὰρ τούτοις ἐθέλησε συγκατελθεῖν· φησὶ δὲ καὶ ταῦτα καὶ αὐτὸς γενόμενος. Hæc multis conjecturis tentata, tamen ita manserunt corrupta, ut etiamnum esse videmus. Mihi duæ in mentem venerunt emendandi viæ: et primum quidem, si φησὶ est retinendum, ea nobis nata est suspicio, lectorem quendam margini libri sui adscripsisse: φησὶ δὲ κἀνταῦθα καὶ αὐτὸς γενόμενος, vel φησὶ δὲ ταῦτα καὶ αὐτὸς παραγενόμενος: *dicit autem hæc Lysias, ut qui et ipse exsulibus in Piræeo affuerit*, quod e Pseudo-Plutarchi vel antiquioris cujusdam Vita Lysiæ intellexerat. Lysiam fuisse, in Piræeo et strenuam exsulibus in recuperanda patria navasse operam, abunde docuit Taylorus in Vita Lysiæ. Hæc autem fortasse in margine notata deinde inter ipsa verba auctoris sunt interposita. Vel si quis hoc nolit, et verba illa retinenda putet, forte scribendum φημὶ; et cætera eodem, quo diximus, modo sunt emendanda, ut actor dicat se quoque in Piræeo fuisse, neque adeo hac de re testes producere; quæ conjectura, quo se tueatur, illud habet, quod in Codd. Paris. et Veneto non legatur φησὶ sed φη. quum ex his in Stephanicam editionem fluxisse videatur φησὶ, quod ab Aldina abest. Ex φὴ autem eodem jure effingitur φημὶ, ac φησί. Non nego tamen priorem conjecturam majorem mihi videri habere speciem veritatis, quia mox ad confirmanda ea, quæ dixerat, testes producit. SLUITER.

Φησὶ] Hoc verbum apud Ald. deest in lacunula. Si igitur Steph. γενόμενος exposuit per παραγενόμενος (quod tamen duriter dictum est), rectius reposuisset φήσει. Locus satis vitiosus. Hæc ubi in specimine operis suscepti commentatus eram, submonuere viri celeberrimi sanari posse vel hoc modo: sc. φησὶ δὲ καὶ ταῦτα καθ' αὐτὸν γενόμενος. vel: ἔστι δὲ κατὰ ταῦτα καὶ αἴτιος γενόμενος. vel denique ut vir longe maximus: οὐ γὰρ ἠξίωσεν ὡς αὐτοὺς ἐλθεῖν κινδυνεύοντας — οὐδὲ — τούτοις ἠθέλησε συγκατελθεῖν, καὶ ταῦτα καὶ ἀστὸς γενόμενος. TAYLOR. Nescio quid γενόμενος velit, nisi legendum sit παραγενόμενος. *sed et ipse præsens hæc quoque fatetur.* MARKLAND. Loco huic desperato quam medicinam adhibeam, haud invenio. φησὶ non de suo largitus est Stephanus, sed in codice reperit, fortassis illo, qui hodie asservatur in Regia Parisina n. 2944. cujus ego collationem in libello variantium ad hanc orationem interdum allego. nam in eo codice sola hæc Lysiacarum omnium legitur. ille codex itaque h. l. exhibet φη. idem quoque e Veneto Bessarionis enotavit Zanettius. Sic autem exarare solent librarii Græci vocem φησί. Constat hic lacunam subesse. REISK.

Εἰ μέντοι] Claudicat oratio, neque profecto Hellenismum sapit. Quid enim monstri est illud μετέσχε τούτῳ pro οὗτος μετέσχε, quid τῶν αὐτῶν μετ' ἐκείνων? Age autem. Ego totum h. l. expediam, ne una quidem literula sollicitata: εἰ μέντοι τι μέρος περίεστι τῶν πολιτῶν, ὅ, τι τῶν αὐτῶν μετέσχε τούτῳ πραγμάτων, μετ' ἐκείνων — βουλεύειν ἀξιούτω. TAYLOR. Obscura sunt hæc ex defectu Distinctionum. Scribe: ὅ, τι τῶν αὐτῶν μετέσχε τούτῳ πραγμάτων, μετ' ἐκείνων, ἐάν ποτε (ὃ μὴ γένοιτο) λάβωσι τὴν πόλιν, βουλεύειν ἀξιούτω. *si qua igitur restat civium pars, quæ eandem cum hoc* Philone *factionem secuta sit, cum illis, si quando (quod Dii prohibeant!) civitatis regimen susceperint, senatorio munere fungatur.* Λαμβάνειν τὴν πόλιν videtur hoc loco significare *curam reipub. suscipere*, rempublicam administrare, nisi de occupatione *per vim* hæc intelligere mavis. Orat. XII. ubi de τοῖς XXX. loquitur: λαβόντες γὰρ τὰς ἀρχὰς καὶ τὴν πόλιν, ἀμφοτέροις ἐπολέμουν. Infra, pone minimam distinctionem post ὑμῖν ἀποδεῖξαι. MARKLAND.

Τῶν πολιτῶν] Si quod adhuc aliud superest civium genus, qui neque sint urbani, neque rursus e Piræeo. Tyranni ergo. nam hos designat. REISK.

Γενομένην] Id est, συμβᾶσαν αὐτῷ. malim tamen προσγενομένην. IDEM.

Αὐτὸν Διότιμον] Videtur τι interponendum esse. Nam alias αὐτὸν erit inutile. Diotimus ille, ni fallor, aut magister demi fuit, aut princeps illius collegii, cui mandata tum fuit cura municipales armis instruendi. IDEM.

Αὐτὸν] Imo vero αὐτῷ. Non enim, si

σχε τούτῳ πραγμάτων, μετ' ἐκείνων, ἐάν ποτε — ὃ μὴ γένοιτο — λάβωσι τὴν πόλιν, βουλεύειν ἀξιούτω.

δ'. Ὡς οὖν ᾤκει τε ἐν Ὠρωπῷ ἐπὶ προστάτου καὶ ἐκέκτητο ἱκανὴν οὐσίαν καὶ οὔτ' ἐν τῷ Πειραιεῖ οὔτ' ἐν τῷ ἄστει ἔθετο τὰ ὅπλα, ἵνα εἰδῆτε ὅτι ταῦτα πρῶτον ἀληθῆ λέγω, ἀκούσατε τῶν μαρτύρων.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

ὑπολείπεται τοίνυν αὐτῷ λέγειν ὡς τῷ μὲν σώματι δι' ἀσθέ- 881
νειάν τινα γενομένην ἀδύνατος κατέστη βοηθῆσαι εἰς τὸν Πειραιᾶ, ἀπὸ δὲ τῶν ὑπαρχόντων ἐπαγγειλάμενος αὐτὸς ἢ χρήματ' [1] εἰσενεγκεῖν εἰς τὸ πλῆθος τὸ ὑμέτερον ἢ ὁπλίσαι τινὰς τῶν ἑαυτοῦ δημοτῶν, ὥσπερ καὶ ἄλλοι πολλοὶ τῶν πολιτῶν αὐτοὶ οὐ δυνάμενοι λειτουργεῖν τοῖς σώμασιν. ἵνα οὖν μὴ ἐγγένηται αὐτῷ ψευσαμένῳ ἐξαπατῆσαι, καὶ περὶ τούτων ἤδη σαφῶς ὑμῖν ἀποδείξω, ἐπειδὴ ὕστερον οὐκ ἐξέσται μοι παρελθόντι ἐνθάδ' ἐλέγχειν αὐτόν. καί μοι κάλει αὐτὸν Διότιμον Ἀχαρνέα καὶ τοὺς αἱρεθέντας μετ' αὐτοῦ τοὺς δημότας ὁπλίσαι ἀπὸ τῶν εἰσενεχθέντων χρημάτων.

[2] ΜΑΡΤΥΡΙΑ ΤΩΝ ΠΕΡΙ ΔΙΟΤΙΜΟΝ.

ε'. Οὗτος τοίνυν οὐχ ὅπως [3] ὠφελήσει τὴν πόλιν ἐν τοιούτῳ καιρῷ καὶ τοιαύτῃ καταστάσει διενοήθη, ἀλλ' ὅπως τι [4] κερδανεῖ ἀπὸ τῶν ὑμετέρων συμφορῶν παρεσκευάσατο·
ὁρμώμενος γὰρ ἐξ Ὠρωποῦ, τοτὲ μὲν αὐτὸς μόνος, τοτὲ δ' 882
ἑτέροις ἡγούμενος οἷς τὰ ὑμέτερα δυστυχήματα εὐτυχήματα ἐγεγόνει, περιιὼν κατὰ τοὺς ἀγροὺς καὶ ἐντυγχάνων τῶν πολιτῶν τοῖς πρεσβυτάτοις, οἳ κατέμειναν ἐν τοῖς δήμοις, ὀλίγα μὲν τῶν ἐπιτηδείων ἔχοντες, ἀναγκαῖα δὲ, εὖνοι μὲν ὄντες τῷ πλήθει, ἀδύνατοι δὲ ὑπὸ τῆς ἡλικίας βοηθεῖν, τούτους ἀφῃρεῖτο τὰ ὑπάρχοντα, περὶ πλείονος ποιούμενος αὐτὸς μικρὰ κερδαίνειν ἢ ἐκείνους μηδὲν ἀδικεῖν· οἳ νῦν αὐτὸν

[1] εἰσενέγκειεν R. A. [2] ΜΑΡΤΥΡΕΣ. A. [3] ὠφελῆσαι T. ὠφελήσαι R. A. [4] κερδαίνοι T. R. A.

δι' αὐτὸ τοῦτο οὐχ οἷοί τέ εἰσιν ἐπεξελθεῖν ἅπαντες, διόπερ καὶ τότε ἀδύνατοι τῇ πόλει βοηθεῖν ἦσαν. οὐ μέντοι τοῦτόν γε χρὴ διὰ τὴν ἐκείνων ἀδυναμίαν δὶς ὠφεληθῆναι, τότε [1] τ' ἀφελόμενον ἃ εἶχον, νῦν τε δοκιμασθέντα ὑφ' ὑμῶν· ἀλλὰ κἂν ὁστισοῦν παραγένηται τῶν ἀδικηθέντων, μέγα αὐτὸ ἡγήσασθε εἶναι, καὶ τοῦτον ὑπερμισήσατε, ὅστις ἐτόλμησεν, οἷς ἕτεροι διδόναι παρ' ἑαυτῶν τι προῃροῦντο διὰ τὴν ἀπορίαν οἰκτείραντες αὐτοὺς, τούτων ἀφαιρεῖσθαι τὰ ὑπάρχοντα. κάλει μοι τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

ϛʹ. Οὐ τοίνυν ἔγωγε [2] οἶδα ὅ τι ὑμᾶς διαφερόντως δεῖ
883 γινώσκειν περὶ αὐτοῦ, ἢ [3] οἱ [4] οἰκεῖοι γιγνώσκουσι· τοιαῦτα γάρ ἐστιν, ὥστ' εἰ καὶ μηδὲν αὐτῷ ἄλλο ἡμάρτητο, διὰ μόνα ταῦτα ἱκανὸν εἶναι ἀποδοκιμασθῆναι. οἷα μὲν οὖν ζῶσα ἡ μήτηρ αὐτοῦ κατηγόρει, παρήσω· ἐξ ὧν δὲ τελευτῶσα τὸν βίον διεπράξατο τεκμαιρομένοις, ῥᾴδιόν ἐστιν ὑμῖν γνῶναι ὁποῖός τις ἦν περὶ αὐτήν. ἐκείνη γὰρ τούτῳ μὲν ἠπίστησεν ἀποθανοῦσαν ἑαυτὴν ἐπιτρέψαι, Ἀντιφάνει δὲ οὐδὲν [5] προσ-
884 ήκουσα πιστεύσασα ἔδωκεν εἰς τὴν ἑαυτῆς ταφὴν τρεῖς μνᾶς ἀργυρίου, παραλιποῦσα τοῦτον υἱὸν ὄντα ἑαυτῆς. ἆρα δῆλον ὅτι εὖ ᾔδει αὐτὸν οὐδὲ διὰ τὸ προσήκειν [6] αὐτῇ τὰ δέοντα ἂν ποιήσοντα; καίτοι εἰ μήτηρ, ἣ πέφυκε καὶ ἀδικουμένη ὑπὸ τῶν ἑαυτῆς παίδων μάλιστα ἀνέχεσθαι καὶ μηδ' ὠφελου-

[1] τ' om. T. R. [2] ἤδη ὅτι T. οἶδα ὅτι A. [3] οἱ om. T. A. [4] οἰκεῖον T. [5] προσήκοντι A. [6] αὐτῷ T.

bene memini, ἐπεξελθεῖν τινὰ, sed τινὶ, dicitur. IDEM.

Τότε ἀφελόμενον] Τότε μὲν ἀφελ. — νῦν δὲ δοκιμασθ. CONT. Videtur τε interponendum esse, quæ syllaba facile potuit in collisione cum τότε elidi. REISK.

Οὐ τοίνυν κ. τ. λ.] Ἤδειν vel οἶδα, et mox οἱ οἰκεῖοι. CONT. Lege: Οὐ τοίνυν ἔγωγε οἶδα (vel Οὐ τοίνυν ἡγοῦμαι ἤδη), ὅτι ὑμᾶς διαφερόντως δεῖ γιγνώσκειν περὶ αὐτοῦ, ἢ οἱ οἰκεῖοι γιγνώσκουσι. TAYLOR. Facili negotio hæc restituuntur: Οὐ τοίνυν ἔγωγ' οἶδα, ὅ, τι ὑμᾶς — περὶ αὐτοῦ, ἢ ἃ οἱ οἰκεῖοι γιγνώσκουσι. *non video autem, quid magis ad rem pertineat vos de ipso scire, quam quæ domestici et familiares ejus norunt*, quæ est Versio Vanderheidii. Editio ejus recte habet ὅ, τι divisim. οἰκεῖοι est in MS. Supra, pro αὐτὸν Διότιμον, mallem, αὐτόν τε Διότιμον καὶ τοὺς etc. Sed hoc, et omnia hujusce generis, utpote sensui non omnino necessaria, vix admittentur, nisi ab iis, quorum aures numeris et lectioni Lysianæ assuescunt. Hujusmodi est id, quod sequitur. MARKLAND.

Προσήκουσα] Vel potius προσήκοντι. TAYLOR. Ex auribus et sono legerem: οὐδὲν προσήκοντι. nec ullam aliam rationem possum reddere, cum sensus vulgatæ optime habeat: quam si retineas, distingue post δὲ, et post προσήκουσα. Mox, pro προσήκειν αὐτῷ, legi quoque potest αὐτῇ. prius, *officium* filii: posterius, *sanguinis conjunctionem* denotabit. MARKLAND. Nullam causam video, cur vulgata sollicitetur. REISK.

Αὐτῷ] Scribe αὐτῇ. TAYLOR.

Μάλιστα ἀνέχεσθαι, καὶ μηδ' ὠφελουμένη]

μένη μεγάλα ἔχειν ἡγεῖσθαι διὰ τὸ εὐνοίᾳ μᾶλλον ἢ ἐλέγχῳ
189. 1 τὰ γιγνόμενα δοκιμάζειν, ἐνόμιζε τοῦτον κἂν ἀπὸ τεθνεώσης φέρειν ἑαυτῆς, τί χρὴ ὑμᾶς περὶ αὐτοῦ διανοηθῆναι; ὅστις γὰρ περὶ τοὺς ἑαυτοῦ ἀναγκαίους τοιαῦτα ἁμαρτάνει ἁμαρτήματα, τί ἂν περί γε τοὺς ἀλλοτρίους ποιήσειεν; ὡς οὖν καὶ ταῦτ' ἀληθῆ ἐστὶν, ἀκούσατε αὐτοῦ [1] τοῦ λαβόντος τὸ ἀργύριον, καὶ θάψαντος αὐτήν.

ΜΑΡΤΥΣ.

ζʹ. Τί οὖν βουληθέντες ὑμεῖς τοῦτον δοκιμάσαιτε; πότερον ὡς οὐχ ἡμαρτηκότα; ἀλλὰ τὰ μέγιστα περὶ τὴν πατρίδα ἠδίκηκεν. ἀλλ' ὡς ἔσται βελτίων; τοιγάρτοι πρότερον βελτίων γενόμενος περὶ τὴν πόλιν ὕστερον βουλεύειν 885
ἀξιούτω, φανερόν τι ἀγαθὸν ὥσπερ τότε [2] κακὸν ποιήσας. σωφρονέστερον γάρ ἐστιν ὕστερον [3] πᾶσι τῶν ἔργων τὰς χάριτας ἀποδιδόναι· δεινὸν γάρ ἔμοιγε δοκεῖ εἶναι, εἰ ἐξ ὧν μὲν ἤδη ἡμάρτηκε μηδέποτε τιμωρηθήσεται, ἐξ ὧν δὲ μέλλει εὖ ποιήσειν ἤδη τετιμήσεται. ἀλλ' ἆρα, ἵνα βελτίους ὦσιν οἱ πολῖται ὁρῶντες ἅπαντας ὁμοίως τιμωμένους, διὰ τοῦτο δοκιμαστέον ἐστίν; ἀλλὰ κίνδυνος καὶ τοὺς χρηστοὺς, ἐὰν αἰσθάνωνται ὁμοίως [4] τοὺς πονηροὺς [5] τιμωμένους, [6] παύσε-

[1] τοῦ om. T. [2] ἀγαθὸν T. [3] πᾶσιν ὕστερον A. [4] τοῖς πονηροῖς T. R. A. [5] τιμώμενοι A. [6] παύσασθαι T.

Ita vellem: μέγιστα ἀνέχεσθαι, καὶ μικρὰ ὠφελ. Posses minori conatu ad hanc normam — καὶ μηδ' ὠφελουμένη μεγάλα, ἔχειν γε ἡγεῖσθαι. Certissime opis, non multum dissimilis huic vel isti conjecturæ, noster indiget. *In Silv. Crit.* WAKEFIELD: μεγάλα refer et ad ὠφελουμένη et ad ἔχειν, quæ ita comparata est ut putet, quum magna non accipiat, magna tamen se habere. AUGER.

Αὐτοῦ λαβόντος] Restitue cum Codd. αὐτοῦ τοῦ λαβόντος. TAYLOR. Omnino recte. MARKLAND.

Ἀγαθὸν ποιήσας] Π. κακὸν ποιήσας. H. STEPHAN. CONT.

Σωφρονέστερον γάρ ἐστιν etc.] Lego: σωφρονεστέρων γάρ ἐστι. est *enim prudentiorum*, vel *prudentum*. tametsi sciam alterum defendi posse ex Thucydide VI. 29. Sic infra: τῶν αὐτῶν εἶναι. et Orat. II. νομίζοντες ἀνδρῶν ἀγαθῶν εἶναι. *rati esse officium fortium virorum*. Xenophon, Ἑλλην. VI. p. 591. καὶ σωφρόνων μὲν δή που ἐστὶ, μηδὲ εἰ μὴ μικρὰ τὰ διαφέροντα εἴη, πόλεμον ἀναιρεῖσθαι. Pro ἀγαθὸν ποιήσας, bene Stephanus κακὸν legit. quæ voces sæpenumero inter se commutantur. MARKLAND. Contius σωφρονεστέρων. deinde pro τῶν ἔργων idem legit τῶν εὐεργεσιῶν, et putat aliquid deesse hujusmodi, ἢ τῶν ἀδικημάτων τιμωρεῖσθαι. Sed mihi videtur non sollicitandam esse vulgatam, et ipse velim non sollicitavisse. Sic construenda est hæc phrasis: σωφρονέστερον γάρ ἐστι τὰς χάριτας πᾶσιν ἀποδιδόναι ὕστερον τῶν ἔργων. AUGER.

Τοῖς πονηροῖς] Τοὺς πονηροὺς, Vir celeberrimus. TAYLOR. Mallem παύσεσθαι, sive sensu Activo seu Neutraliter accipiendum sit. ὁμοίως τοῖς πονηροῖς, *non alia ratione, quam improbi.* nisi malis τοὺς πονηροὺς, sc. ὁμοίως τιμωμένους. MARKLAND. Post αἰσθάνωνται videtur ἑαυτοὺς deesse, aut alias τιμώμενοι leg. est. REISK.

σθαι τῶν χρηστῶν ἐπιτηδευμάτων, τῶν αὐτῶν ἡγουμένους
886 εἶναι τούς τε κακοὺς τιμᾶν καὶ τῶν ἀγαθῶν ἀμνημονεῖν. ἄξιον δὲ καὶ τόδε ἐνθυμηθῆναι, ὅτι εἰ μέν τις φρούριόν τι προὔδωκεν ἢ ναῦν ἢ στρατόπεδόν τι, ἐν ᾧ μέρος τι ἐτύγχανε τῶν πολιτῶν ὄν, ταῖς ἐσχάταις ἂν ζημίαις ἐζημιοῦτο· οὗτος δὲ προδοὺς ὅλην τὴν πόλιν [1] οὐχ ὅπως τιμωρηθήσεται παρασκευάζεται. καίτοι δικαίως γ' ἂν ὅστις φανερῶς ὥσπερ οὗτος προὔδωκε τὴν ἐλευθερίαν, οὐ περὶ τοῦ βουλεύειν ἀλλὰ περὶ τοῦ δουλεύειν καὶ τῆς μεγίστης ἀπορίας [2] ἐκκλησιάζοιτο.

η'. Ἀκούω δ' αὐτὸν λέγειν ὡς, εἴ τι ἦν ἀδίκημα τὸ μὴ

[1] ὅπως μὴ τιμωρηθήσεται, ἀλλὰ καὶ ὅπως τιμηθήσεται, παρασκ. A.
[2] ἐκκλησιάζεται T. R. ἂν ἀγωνίσαιτο A.

Οὐχ ὅπως τιμωρηθήσεται παρασκευάζεται] Add. ἀλλ' ὅπως τιμηθήσεται. Cont. Deesse aliquid video. Taylor. Non mirarer, si codex aliquis proferret: οὐχ ὅπως τιμωρηθήσεται, ἀλλ' ὅπως τιμηθήσεται, παρασκευάζεται. ut paulo post, eadem paronomasia: οὐ περὶ τοῦ βουλεύειν, ἀλλὰ περὶ τοῦ δουλεύειν — ἐκκλησιάζετο. sic enim legendum, prout postulat ἄν, pro ἐκκλησιάζεται. Dion. Halicarnassensis De Thucyd. Idiom. p. 158. ed. Sylb. μὴ περὶ τιμῶν αὐτοῖς ἐστὶν, ἀλλὰ περὶ τιμωριῶν ὁ κίνδυνος. Sic Noster Orat. XXII. ἵνα γράμματα αὐτοῖς ἀντὶ χρημάτων ἀποδείξειε. Markland. Mihi οὐχ ὅπως μὴ τιμωρηθήσεται, ἀλλὰ καὶ ὅπως τιμηθήσεται leg. esse videtur. Reisk.

Οὐχ ὅπως τιμωρηθήσεται παρασκευάζεται] Quod huic loco deesse apparet, id diversa ratione Marklandus et Reiskius supplere conati sunt. Ego vero pæne confirmare ausim Lysiam ita scripsisse: οὐχ ὅπως τιμωρηθήσεται, ἀλλὰ καὶ βουλεύειν παρασκευάζεται. Sequitur enim: καίτοι δικαίως γ' ἂν — οὐ περὶ τοῦ βουλεύειν, ἀλλὰ περὶ τοῦ δουλεύειν καὶ τῆς μεγίστης ἀπορίας ἐκκλησιάζεται (f. l. ἐκκλησιάσαιτο). Hæc pulcherrime superioribus respondent, et hinc intelligitur βουλεύειν debuisse præcedere. Elegans hic est usus formulæ οὐχ ὅπως, sequente ἀλλὰ καὶ vel ἀλλ' οὐδέ: *non solum non — sed etiam*. Lysias, p. 154. v. 36. ed. Steph. οὐχ ὅπως σκεύη ἀπέδοσθε, ἀλλὰ καὶ αἱ θύραι ἀπὸ τῶν οἰκημάτων ἀπεσπάσθησαν. p. 185. v. 41. ἀλλ' οὐχ ὅπως ὑμῖν τῶν αὑτοῦ τι ἐπέδωκεν, ἀλλὰ καὶ τῶν ὑμετέρων πολλὰ ὑφῄρηται. Xenophon Hellen. l. V. c. 4. §. 34. ὡς οἱ Λακεδαιμόνιοι οὐχ ὅπως τιμωρήσαιντο, ἀλλὰ καὶ ἐπαινέσαιεν τὸν Σφοδρίαν. l. VI. c. 4. §. 3. οὐχ ὅπως τὰς πόλεις ἀφιέντας, ἀλλ' οὐδὲ τὸ στράτευμα διαλύοντας. Cyropæd. l. I. c. 3. §. 10. μὴ ὅπως ὀρχεῖσθαι ἐν ῥυθμῷ ἀλλ' οὐδ' ὀρθοῦσθαι ἐδύνασθε. Isocrates de Pace p. 168. c. οὐχ ὅπως ἀγανακτοῦμεν, ἀλλὰ καὶ χαίρομεν. Busiridis Laud. p. 322. B. οὐχ ὅπως τῆς ὑπαρχούσης αὐτῶν (leg. αὐτὸν) διαβολῆς ἀπήλλαξας, ἀλλὰ καὶ τηλικαύτην αὐτῷ τὸ μέγεθος παρανομίαν προσῆψας. Conf. p. 229. B. Plataic. p. 297. D. Eadem ratione dicitur οὐχ ὅτι, vel μὴ ὅτι. Lysias, p. 167. v. 31. νομίζει ἑαυτὸν μὴ ὅτι Πλαταιέα εἶναι, ἀλλ' οὐδ' ἐλεύθερον. Xenophon Hellen. l. II. c. 3. §. 18. ὡς διὰ τὸν χειμῶνα οὐδὲ πλεῖν, μὴ ὅτι ἀναιρεῖσθαι τοὺς ἄνδρας δυνατὸν ἦν. Isocrates Except. adv. Callim. p. 374. D. οὐ γὰρ ὅτι τοὺς ἀδικοῦντας ἐκόλαζον, ἀλλ' ἐνίοις καὶ προσέταττον ἐξαμαρτάνειν. Demosthenes in Timocrat. §. γ'. οὐχ ὅτι τῶν ὄντων ἀπεστερήμην ἄν, ἀλλ' οὐδ' ἂν ἔζην. Est hæc formula elliptica; neque tamen, quod nonnulli volunt, pro οὐχ ὅπως οὐ, vel μὴ ὅτι οὐ, dici putem, sed potius manasse e pleniori formula οὐκ ἔστιν, vel οὐ λέξω, ὅπως, ὅτι. De hac formula similibusque cf. Budæus Comment L. Gr. p. m. 777., Vigerus de Idiotismis L. Gr. p. 403., Hoogeveenius ad Viger. p. 428. et de Doctr. Partic. p. 741. sqq. 962. sqq., L. Bos. Ellips. Gr. p. 486. Hunc loquendi morem ad Latinos quoque transiisse, iisque *non modo* et *non solum* dici pro *non solum non* docet A. Muretus Var. Lect. l. x. c. 7. Sluiter.

Ἐκκλησιάζεται] F. ἐκκλησιάζετο. Taylor. Alios ἐκκλησιάζητε dare testatus Taylor, omisit auctores nominare. Sententia postulat ἂν ἀγωνίσαιτο. Reisk.

παραγενέσθαι ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ, νόμος ἂν ἔκειτο περὶ αὐτοῦ διαῤῥήδην, ὥσπερ καὶ περὶ τῶν ἄλλων ἀδικημάτων. οὐ γὰρ οἴεται ὑμᾶς γνώσεσθαι ὅτι διὰ τὸ μέγεθος τοῦ ἀδικήματος οὐδεὶς περὶ αὐτοῦ ἐγράφη νόμος. τίς γὰρ ἄν ποτε 887 ῥήτωρ ἐνεθυμήθη ἢ νομοθέτης ἤλπισεν ἁμαρτήσεσθαί τινα τῶν πολιτῶν τοσαύτην ἁμαρτίαν; οὐ γὰρ ἂν δή που, εἰ μέν τις λίποι τὴν τάξιν μὴ αὐτῆς τῆς πόλεως ἐν κινδύνῳ οὔσης ἀλλ' ἑτέρους εἰς τοῦτο καθιστάσης, ἐτέθη νόμος ὡς μεγάλα ἀδικοῦντος· εἰ δέ τις αὐτῆς τῆς πόλεως ἐν κινδύνῳ οὔσης λίποι τὴν πόλιν αὐτὴν, οὐκ ἂν ἄρα ἐτέθη. σφόδρα γ' ἄν, εἴ τις ᾠήθη τινὰ τῶν πολιτῶν ἁμαρτήσεσθαί τι τοιοῦτόν ποτε. τίς δ' οὐκ ἂν εἰκότως ἐπιτιμήσειεν ὑμῖν, εἰ τοὺς μετοίκους μὲν, ὅτι οὐ κατὰ τὸ προσῆκον ἑαυτοῖς ἐβοήθησαν τῷ δήμῳ, ἐτιμήσατε ἀξίως τῆς πόλεως· τοῦτον δὲ ὅτι παρὰ 888 τὸ προσῆκον ἑαυτῷ προὔδωκε τὴν πόλιν, μὴ κολάζοιτε, εἰ μή γε ἄλλῳ τινὶ μείζονι, τῇ γε παρούσῃ ἀτιμίᾳ;

θ'. Ἀναμνήσθητε δὲ διότι ποτὲ τοὺς ἀγαθοὺς ἄνδρας [1] γινομένους περὶ τὴν πόλιν τιμᾶτε καὶ τοὺς κακοὺς ἀτιμάζετε. ἐδείχθη γὰρ ἀμφότερα ταῦτα οὐ τῶν γεγενημένων μᾶλλόν τι ἕνεκα ἢ τῶν γενησομένων, ἵν' ἀγαθοὶ προθυμῶνται γίνεσθαι ἐκ παρασκευῆς, κακοὶ δὲ μηδ' ἐξ ἑνὸς τρόπου ἐπιχειρῶσιν. ἔτι δὲ ἐνθυμήθητε ποίων ἂν ὑμῖν δοκεῖ οὗτος ὅρκων φροντίσαι, ὃς ἔργῳ τοὺς πατρῴους θεοὺς προὔδωκεν· ἢ πῶς ἂν χρηστόν τι βουλεῦσαι περὶ τῆς πολιτείας, ὃς οὐδὲ

[1] γενομένους R. A.

Μὴ αὐτῆς τῆς πόλεως ἐν κινδύνῳ οὔσης, ἀλλ' ἑτέρους εἰς τοῦτο καθιστάσης] Id est, *non bello Defensivo, sed Offensivo*, secundum vulgarem loquendi formam. Deinde distingue: σφόδρα γ' ἄν, εἴ τις ᾠήθη etc. *certe quidem lata fuisset* (ἐτέθη ἄν), *si quis suspicatus fuisset* etc. Markland.

Εἰς τοῦτο] Scil. τὸ ἐν κινδύνῳ εἶναι. Reisk.

Ἀδικοῦντος] Sub. αὐτοῦ. Auger.

Οὐ κατὰ τὸ προσῆκον ἑαυτοῖς] Idem est, ac si dixisset: καίτοι οὐ προσῆκον αὐτοῖς. *tametsi hæc partes eorum haud essent, neque jure ullo tenerentur id facere.* Est quidem ea dictio paulo insolentior, et possent illa duo vocabula κατὰ τὸ prorsus abesse, sine damno sententiæ, et cum elegantia adeo, verumtamen duxit Lysias ea ponenda, ob insequens παρὰ τὸ προσῆκον. Reisk.

Ἐτιμήσατε] Ἠτιμήσατε, Vir doctissimus. Taylor. Quisque ille fuit vir doctissimus, et a sententia aberravit, et Græce parum se callere prodidit. Nam ἀτιμεῖν non usurpatur, sed ἀτιμάζειν. unde non ἠτιμήσατε, sed ἠτιμάσατε. deinde ἀτιμάζειν non idem est atque ἀτιμοῦν. Neque *dedecorare, infamare*, hic voluit Lysias, sed τιμᾶν, *honorare*. Vulgata h. l. optime habet. Sententia est: *inquilinos qui reipublicæ succurrerunt, quanquam obligati ad id faciendum nullo pacto essent, honoravistis.* Reisk.

Κολάζοιτε] Bene habet post ἐτιμήσατε. Similis huic constructio, ubi post aoristum optativus tempus præsens aut futurum indicans sequitur, paulo post habemus in illis: περὶ οὐδενὸς ἡγήσατο, ὑμεῖς δὲ — ἀποδοκιμήσαιτε. Idem.

ἐλευθερῶσαι τὴν πατρίδα ἐβουλήθη· ἢ ποῖα ἂν ἀπόῤῥητα
889 τηρῆσαι, ὃς οὐδὲ τὰ προειρημένα ποιῆσαι ἠξίωσε; πῶς δ'
εἰκός ἐστι τοῦτον, ὃς οὐδὲ τελευταῖος ἐπὶ τοὺς κινδύνους ἦλθε,
πρότερον [1]τῶν κατεργασαμένων καὶ οὕτω συντιμηθῆναι;
σχέτλιον δ' ἂν εἴη, εἰ οὗτος μὲν ἅπαντας τοὺς πολίτας
περὶ οὐδενὸς ἡγήσατο, ὑμεῖς δὲ τοῦτον ἕνα ὄντα μὴ ἀποδοκιμάσαιτε.

ί. Ὁρῶ δέ τινας οἳ νῦν μὲν τούτῳ παρασκευάζονται βοηθεῖν καὶ δεῖσθαι ὑμῶν, ἐπειδὴ ἐμὲ οὐκ ἠδύναντο πεῖσαι· τότε δὲ, ὅτε οἱ κίνδυνοι μὲν ὑμῖν καὶ οἱ μέγιστοι ἀγῶνες ἦσαν, τὰ δὲ ἆθλα αὐτὴ ἡ πολιτεία ἔκειτο, καὶ ἔδει οὐ μόνον
περὶ τοῦ βουλεύειν ἀλλὰ καὶ περὶ τῆς ἐλευθερίας βουλεύε- 190. 1
σθαι, τότε οὐκ ἐδέοντο αὐτοῦ βοηθῆσαι καὶ ὑμῖν καὶ κοινῇ τῇ πόλει, καὶ μὴ προδοῦναι μήτε τὴν πατρίδα μήτε τὴν βουλὴν, ἧς νῦν ἀξιοῖ τυχεῖν οὐ μετὸν αὐτῷ, ἄλλων γε κατεργασαμένων. μόνος δὴ, ὦ βουλὴ, δικαίως οὐδ' ἂν ἀγανα-
890 κτοίη μὴ τυχών· οὐ γὰρ ὑμεῖς νῦν αὐτὸν ἀτιμάζετε, ἀλλ' αὐτὸς αὐτὸν τότε ἀπεστέρησεν, ὅτε οὐκ ἠξίωσεν, [2]ὥσπερ νῦν προθύμως κληρωσόμενος ἦλθε, καὶ τότε διαμαχόμενος περὶ αὐτῆς καταστῆναι μεθ' ὑμῶν.

[1] τῶν πρότερον A. [2] ἥσπερ R.

Οὐδὲ τὰ προειρημένα ποιῆσαι ἠξίωσε] Τὰ προειρημένα hic opponi debent τοῖς ἀποῤῥήτοις, *secretis Senatus consiliis*. Clariorem oppositionem putarem, si scripsisset Noster τὰ διειρημένα, *res palam et distincte explicitas*: nempe, Legum jussa, quæ omnibus patent, et ab omnibus intelliguntur. Sæpe utitur hac voce Philo Judæus. διαῤῥήδην εἴρηται Lysias Orat. I. eodem fere sensu. Nihil tamen muto. Paulo post: τὰ δὲ ἆθλα αὐτὴ ἡ πολιτεία ἔκειτο. *præmium vero ipsa* in medio *jacebat respublica*. Ita Noster Orat. I. Xenophon Cyrop. II. 17. 19. VII. 8. Lycurgus p. 154. Demosthenes Philipp. I. Quod notasse vix operæ pretium fuisset, nisi Vanderheidius infeliciter vertisset: *cum præmia ab ipsa republica proponerentur*. MARKLAND. Bene habet τὰ προειρημένα, *imperata in antecessum*, antequam tempus ratum veniat, quo mandata aut interdicta expediat exerceri seu caveri. magistratus edicens imposterum observanda dicitur προειπεῖν. REISK.

Πρότερον τῶν] Legi transponendo τῶν πρότερον, et sic totum hunc locum interpretor: Quomodo hunc qui — honorari etiam sic (i. e. senatoris gradu decorari, qui gradus erat unius duntaxat anni et omnibus patebat) una cum iis qui prius rem peregerunt, np. civitatem et senatum servarunt. AUGER.

Καὶ οὕτω συντιμηθῆναι; σχέτλιον δ' ἂν εἴη] Videtur sic leg. καὶ οὑτωσί γε τιμηθῆναι; σχέτλιόν γ' ἂν εἴη. REISK.

Ἥσπερ] Sic dedi de meo, pro vulgari ὥσπερ. Idem est, ac si dixisset: οὐκ ἠξίωσεν ὑπὲρ ταύτης καταστῆναι διαμαχόμενος, ὑπὲρ ἧς νῦν προθύμως ἦλθε κληρωσόμενος. IDEM.

Κληρωσόμενος ἦλθε] *venit sorte accepturus*, scil. dignitatem senatoriam. AUGER.

Διαμαχόμενος περὶ αὐτῆς καταστῆναι μεθ' ὑμῶν] Lege: διαμαχούμενος. ut κληρωσόμενος paulo ante. et pro καταστῆναι forte leg. καταταχθῆναι. MARKLAND. et in *edit. min.* TAYLOR.

Καταστῆναι] Si ἐν τάξει subauditur, *stare in acie*, tum bene habebit διαμαχόμενος *dimicans* in præsenti. Sin autem ad καταστῆναι subauditur εἰς τάξιν atque significat *in aciem descendere*, tum utique præferendum fuerit Marklandi διαμαχούμενος *dimicaturus*. REISK.

ιά. Ἱκανά [1]μοι νομίζω εἰρῆσθαι, καίτοι πολλά γε παραλιπών· ἀλλὰ πιστεύω ὑμᾶς καὶ ἄνευ τούτων [2]αὐτοὺς
τὰ συμφέροντα τῇ πόλει γνώσεσθαι. οὐ γὰρ ἄλλοις τισὶν 891
ὑμᾶς δεῖ περὶ τῶν ἀξίων ὄντων βουλεύειν τεκμηρίοις χρῆσθαι ἢ ὑμῖν αὐτοῖς, ὁποῖοί τινες ὄντες αὐτοὶ περὶ τὴν πόλιν ἐδοκιμάσθητε. ἔστι [3]γὰρ τὰ τούτου ἐπιτηδεύματα [4]κοινὰ παραδείγματα καὶ πάσης δημοκρατίας ἀλλότρια.

[1] μὲν T. R. A. [2] αὐτῶν T. [3] γὰρ αὐτοῦ τὰ T. R. A. [4] καινὰ A.

Ἱκανὰ μὲν] Malim ἱκανά μοι. IDEM.

Καὶ ἄνευ τούτων αὐτῶν τὰ συμφέροντα etc.] Emphatica vox αὐτῶν minime necessaria videtur. Puto: ἀλλὰ πιστεύω ὑμᾶς, καὶ ἄνευ τούτων, ἀφ' ἑαυτῶν τὰ συμφέροντα τῇ πόλει γνώσεσθαι. Ἀφ' ἑαυτῶν, vel αὐτῶν. *per vos ipsos*, vel potius, *exemplo sumpto a vobis ipsis*: propter Rationem, quæ sequitur. Sic apud Lucam XII. 57. τί δὲ καὶ ἀφ' ἑαυτῶν οὐ κρίνετε τὸ δίκαιον; id est, *cur vero non, exemplum petentes ab eo, quod ordinarie inter vos ipsos fit, quod justum est judicatis?* et ita 2 Cor. X. 7. τοῦτο λογιζέσθω πάλιν ἀφ' ἑαυτοῦ. *a seipso*, seipsum in exemplum adhibens: prout ex sequentibus patet. Si apud Lysiam malis ἐφ' ἑαυτῶν, vide Perizonium ad Ælian. V. H. I. 34. et Demosthenem contra Olympiodor. ἔδησε τὸν ἄνθρωπον καὶ ἐβασάνισεν αὐτὸς ἐφ' ἑαυτοῦ. *ipse per se*, sua auctoritate. quod tamen Ioannes dicit ἀφ' ἑαυτοῦ. XVI. 13. οὐ γὰρ λαλήσει ἀφ' ἑαυτοῦ. et XIV. 10. τὰ ῥήματα, ἃ ἐγὼ λαλῶ ὑμῖν, ἀπ' ἐμαυτοῦ οὐ λαλῶ, ὁ δὲ πατὴρ, ὁ ἐν ἐμοὶ μένων, αὐτὸς ποιεῖ τὰ ἔργα. Ita distinguendum. Ὁ δὲ πατὴρ, scil. λαλεῖ αὐτά. de Doctrina et de Miraculis distincte loquitur; quod et alibi passim facit. *ille facit opera quoque*. In Vulgatis hæc confunduntur reclamante sensu et recta ratione. MARKLAND. Mutavi αὐτῶν, cum αὐτοὺς arbitratu meo. *ultro, sponte vestra*. REISK.

Κοινὰ] Ni ita interpreteris: *exempla quæ ad omnes spectant, ad publicum*. ut ἀγῶνες κοινότατοι, Noster c. Dardanar. Legendum omnino καινὰ, ut monuit vir summus. TAYLOR. Aut cum Tayloro leg. erit καινὰ *nova*, aut mecum ἄκοινα *parum civilia*, quibus uti publice neque licet, neque expedit. REISK.

Πάσης δημοκρατίας ἀλλότρια] Nisi fallor, magis ad rem præsentem foret δοκιμασίας, quam δημοκρατίας. Mores ejus tales sunt, tam aperti et bene noti, ut in scrutinium et *examen* admitti nec debeant, nec necesse habeant. MARKLAND.

ΛΥΣΙΟΥ
ΚΑΤΑ ΔΙΟΓΕΙΤΟΝΟΣ
ΛΟΓΟΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Διόδοτος, εἷς τῶν μετὰ Θρασύλλου καταλεγέντων ἐν τῷ Πελοποννησιακῷ πολέμῳ, μέλλων ἐκπλεῖν εἰς τὴν Ἀσίαν ἐπὶ Γλαυκίππου ἄρχοντος, ἔχων νήπια παιδία διαθήκας ἐποιήσατο, καταλιπὼν αὐτοῖς ἐπίτροπον, τὸν ἑαυτοῦ μὲν ἀδελφὸν Διογείτονα, τῶν δὲ παιδίων θεῖόν τε καὶ πάππον ἀπὸ μητέρος. αὐτὸς μὲν οὖν ἐν Ἐφέσῳ μαχόμενος ἀποθνήσκει, Διογείτων δὲ, πᾶσαν τὴν οὐσίαν τῶν ὀρφανῶν διαχειρισάμενος καὶ ἐκ πολλῶν πάνυ χρημάτων οὐδὲν ἀποδείξας, αὐτὸς ἔτι περιὼν κατηγορεῖται πρὸς ἑνὸς τῶν μειρακίων δοκιμασθέντος κακῆς ἐπιτροπῆς. λέγει δὲ κατ᾽ αὐτοῦ τὴν δίκην ὁ τῆς ἐκείνου μὲν θυγατριδῆς τῶν δὲ μειρακίων ἀδελφῆς ἀνήρ.

Dionys. Halic. in Lysia.

ΕΤΕΡΑ ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Διόδοτος Διογείτονος τοῦ ἀδελφοῦ θυγατέρα γήμας καὶ σχὼν ἐξ αὐτῆς παῖδας, ἐξιὼν ἐπὶ πόλεμον ἐν τοῖς Πελοποννησιακοῖς ἐπίτροπον καταλιμπάνει τῶν παίδων τὸν ἀδελφὸν, καὶ μαχόμενος ἐν Ἐφέσῳ τελευτᾷ τὸν βίον. Ἀθηναίων δέ τις, γήμας τὴν Διοδότου μὲν θυγατέρα Διογείτονος δὲ θυγατριδῆν, ἐγράψατο Διογείτονα κακῆς ἐπιτροπῆς τῶν παίδων. ᾧ Λυσίας γέγραφε τὸν κατὰ Διογείτονος λόγον.

Scholiast. Hermogenis, p. 411.

Pag. ed. Reisk. | Pag. ed. H. Steph.

892 α΄. ΕΙ μὲν μὴ μεγάλα ἦν τὰ διαφέροντα, ὦ ἄνδρες δικα- 208
σταί, οὐκ ἄν ποτε εἰς ὑμᾶς εἰσελθεῖν τούτους εἴασα, νομίζων
893 αἴσχιστον εἶναι πρὸς τοὺς οἰκείους διαφέρεσθαι, εἰδώς [1] τε
ὅτι οὐ μόνον οἱ ἀδικοῦντες χείρους ὑμῖν εἶναι δοκοῦσιν, ἀλλὰ
καὶ οἵτινες ἂν ἔλαττον ὑπὸ τῶν προσηκόντων ἔχοντες ἀνέχεσθαι μὴ δύνωνται· ἐπειδὴ μέντοι, ὦ ἄνδρες δικασταί, πολλῶν χρημάτων ἀπεστέρηνται, καὶ πολλὰ καὶ δεινὰ πεπονθότες ὑφ᾽ ὧν ἥκιστα ἐχρῆν ἐπ᾽ ἐμὲ κηδεστὴν ὄντα

[1] τε om. T.

ΚΑΤΑ ΔΙΟΓΕΙΤΟΝΟΣ] Hanc longe venustissimam et optimam (si Photio fides) orationum Lysiæ conservarunt ii, quorum opera usi sumus in argumento adornando. Quorum hic tamen pro more potiora nonnulla solummodo prælibavit. Memorat etiam idem alibi, sc. p. 381. Πρὸς Διογείτονα περὶ ἐπιτροπῆς, Photius, quo pacto fere Dionys. Halic. ἔστι δὲ λόγος ἐκ τῶν ἐπιτροπικῶν, ἐπιγραφόμενος κατὰ Διογείτονος, ὑπόθεσιν δὲ ἔχων τοιάνδε Διόδοτος εἷς κ. τ. λ. Vid. Victor. Var. Lect. XXIV. 5. TAYLOR.

Εἰδὼς ὅτι οὐ] Melius σχ. Hermog. εἰδώς τε ὅτι. TAYLOR. Ferri potest. Melius tamen putarem εἰδώς τε ὅτι etc. ut connectatur cum νομίζων, quod præcessit. MARKLAND.

Ἀπεστέρηνται] Malim ἀπεστερημένοι. REISK.

Ἐπ᾽ ἐμὲ] Ἐπ᾽ ἐμὲ δὲ, Hermog. schol. F. ἐπ᾽ ἐμὲ δή. TAYLOR.

κατέφυγον, ἀνάγκη μοι γεγένηται εἰπεῖν ὑπὲρ αὐτῶν. ἔχω δὲ τούτων μὲν ἀδελφὴν, Διογείτονος δὲ [1] θυγατριδῆν, καὶ πολλὰ ἀμφοτέρων δεηθεὶς, τὸ μὲν πρῶτον ἔπεισα [2] αὐτοὺς [3] τοῖς φίλοις ἐπιτρέψαι [4] δίαιταν, περὶ πολλοῦ ποιούμενος τὰ τούτων πράγματα μηδένα τῶν ἄλλων εἰδέναι· ἐπεὶ δὲ [5] ὁ Διογείτων ἃ φανερῶς ἔχων [6] ἐξηλέγχετο, περὶ τούτων οὐδενὶ τῶν αὑτοῦ φίλων ἐτόλμα πείθεσθαι, ἀλλ᾽ ἐβουλήθη καὶ φεύγειν δίκας καὶ μὴ οὔσας διώκειν καὶ ὑπομεῖναι τοὺς
ἐσχάτους κινδύνους μᾶλλον ἢ τὰ δίκαια ποιήσας ἀπηλ- 894
λάχθαι τῶν πρὸς τούτους ἐγκλημάτων, ὑμῶν δέομαι, ἐὰν μὲν ἀποδείξω οὕτως αἰσχρῶς αὐτοὺς ἐπιτετροπευμένους ὑπὸ τοῦ πάππου ὡς οὐδεὶς πώποτε ὑπὸ τῶν οὐδὲν προσηκόντων ἐν τῇ πόλει, βοηθεῖν αὐτοῖς τὰ δίκαια· εἰ δὲ μὴ, τούτῳ μὲν ἅπαντα πιστεύειν, ἡμᾶς δὲ εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον ἡγεῖσθαι χείρους εἶναι. ἐξ ἀρχῆς δ᾽ ὑμᾶς περὶ αὐτῶν διδάξαι πειράσομαι.

209 β΄. Ἀδελφοὶ ἦσαν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, Διόδοτος καὶ Διογείτων ὁμοπάτριοι καὶ ὁμομήτριοι, καὶ τὴν μὲν ἀφανῆ οὐσίαν ἐνείμαντο, τῆς δὲ φανερᾶς ἐκοινώνουν. ἐργασαμένου δὲ Διοδότου κατ᾽ ἐμπορίαν πολλὰ χρήματα, πείθει αὐτὸν Διογείτων λαβεῖν τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα, ἥπερ ἦν αὐτῷ μόνη. καὶ γίνονται αὐτῷ δύο υἱοὶ καὶ θυγάτηρ. χρόνῳ δὲ ὕστερον καταλεγεὶς Διόδοτος μετὰ Θρασύλλου τοῦ ἐπὶ τῶν ὁπλιτῶν, καλέσας τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα ἀδελφιδῆν οὖσαν, καὶ τὸν ἐκείνης μὲν πατέρα, αὑτοῦ δὲ κηδεστὴν καὶ ἀδελφὸν ὁμοπάτριον, πάππον δὲ τῶν παιδίων καὶ θεῖον, ἡγούμενος διὰ ταύτας τὰς [7] ἀνάγκας οὐδενὶ μᾶλλον προσήκειν ἑτέρῳ εἰς τοὺς παῖδας [8] αὑτοῦ ἐπιτρόπῳ γενέσθαι, διαθήκην αὐτῷ

[1] ἀδελφιδῆν T. R. A. [2] αὐτοὺς om. T. R. A. [3] τοὺς φίλους T.
[4] διαιτᾷν T. R. A. [5] ὁ om. T. R. A. [6] ἐξήλεγκτο T. R. A.
[7] ἀναγκαιότητας T. R. A. [8] αὐτοῦ om. T. R. A.

Ἀδελφιδῆν] Uxor actoris erat filia Diodoti, qui erat frater Diogitonis, suscepta e filia Diogitonis, neptis itaque ejusdem Diogitonis, et e filia, et e fratre. Potest ergo et hæc lectio probari, et altera, quæ aliis in libris est, θυγατριδῆν. REISK.

Τοὺς φίλους] Ita editi, sed et legi *posse* τοῖς φίλοις monuit Sylburgius. Ego autem *oportere*. Atque ita legunt Dionysii Codd. Regii Parisienses, et Hermogenis σχστης Græcus, qui etiam habet ἐπιτρέψαι τὴν δίαιταν. TAYLOR.

Μὴ οὔσας διώκειν] Vid. Ulpian. ad Demosth. contra Midiam, §. κε΄. *denuo lege experiri*. TAYLOR. Intelligo, exceptione pugnare. AUGER.

Ἀδελφοὶ ἦσαν κ. τ. λ.] Vid. Enarrat. Hermog. ad l. 1. de Ideis p. 381., Victor. Var. Lect. XXIV. 5. TAYLOR.

895 δίδωσι καὶ πέντε τάλαντα ἀργυρίου παρακαταθήκην· [1] ναυτικὰ δὲ ἐπέδειξεν ἐκδεδομένα ἑπτὰ τάλαντα καὶ τετταρά-
896 κοντα μνᾶς, [2] δισχιλίας δὲ ὀφειλομένας ἐν Χεῤῥονήσῳ. ἐπέσκηψε δέ, ἐάν τι πάθῃ, τάλαντον μὲν ἐπιδοῦναι τῇ γυναικὶ καὶ τὰ ἐν τῷ δωματίῳ δοῦναι, τάλαντον δὲ τῇ θυγατρί. κατέλιπε [3][δὲ] καὶ εἴκοσι μνᾶς [4] τῇ γυναικὶ καὶ τριάκοντα στατῆρας Κυζικηνούς. ταῦτα δὲ πράξας καὶ οἴκοι ἀντίγραφα καταλιπών, ᾤχετο στρατευσόμενος μετὰ Θρασύλλου.

897 γʹ. Ἀποθανόντος δὲ ἐκείνου ἐν Ἐφέσῳ, Διογείτων τὴν μὲν θυγατέρα ἔκρυπτε τὸν θάνατον τοῦ ἀνδρός, καὶ τὰ γράμ-

[1] αὐτίκα T. [2] χιλίας T. R. A. [3] [δὲ] om. T. R. A. [4] τῇ γυναικὶ om. A.

Αὐτίκα δὲ ἐπέδειξεν etc.] Lege: ναυτικὰ δὲ ἐπέδειξεν etc. sic infra: φάσκων τὰ ναυτικὰ χρήματα δεῖν ἐκ τούτων τῶν γραμματείων ἀποκομίσασθαι. et paulo post: ἔτι τοίνυν ἐξήλεγχεν αὐτὸν ἑπτὰ τάλαντα κεκομισμένον ναυτικά, καὶ τετρακισχιλίας δραχμάς (sic et ibi legendum rursus, pro αὐτίκα). Ναυτικὰ τάλαντα et χρήματα ναυτικὰ sunt, quæ ἐπὶ τόκῳ ναυτικῷ ἐκδίδονται. Diog. Laertius init. Menippi: καὶ γὰρ ναυτικῷ τόκῳ δανείζειν καὶ ἐξενεχυριάζειν. quod δανείζειν ναυτικῶς vocat Idem in Zenone. Demosthenes Orat. I. contra Aphobum, ubi recenset opes a patre suo sibi relictas, inter cætera refert: ναυτικὰ δὲ ἑβδομήκοντα μνᾶς ἔκδοσιν παρὰ Ξούθῳ. Idem in Orat. adv. Lacriti paragraph. δανείζεσθαι ἐν τῷ ἐμπορίῳ ναυτικὰ χρήματα. Proprie vero ἐκδεδομένα de pecunia in *Fœnore nautico* posita. vide Harpocration. V. Ἔκδοσις, et Salmasium de Modo Usurar. p. 192. MARKLAND.

Χιλίας] Quid? Anne μνᾶς, quod proxime præcedit? Cave credas. Maxime si cum Cant. δισχιλίας restituendum est. Rarissime, credo, cum XVI. vel etiam XXXIII. talenta dinumeranda veniunt (tot enim vel χίλιαι vel δισχίλιαι minæ conficiunt), per minas numerant. Tum autem præterea hujusmodi census ultra privati hominis, Diogitonis sc. fortunas excresceret: neque porro credibile est hominem frugi et mercatura exercitatissimum domi solummodo habere ad XII. talenta: foris mutuo data ad XXXIII. Non ausim pronunciare hic subesse δραχμάς. Sed subesse solet, et numeralia ita solute et nude posita sæpissime pro drachmis intelliguntur. Ita Midias injuriam, quam Demostheni intulerat, MMM. drachmis redemit. Vide tamen, quo pacto eam rem retulere Βιόγραφοι. Ἐνέδωκε τοῖς ὑπὲρ αὐτοῦ δεομένοις· αἱ δὲ τρισχίλιαι καθ' ἑαυτὰς οὐκ ἄν μοι δοκοῦσι τὴν Δημοσθένους ἀμβλῦναι πικρίαν, ἐλπίζοντες καὶ δυναμένου περιγενέσθαι, Plutarch. Μειδίαν δὲ τὸν Ἀναγυράσιον πλήξαντα αὐτὸν ἐν τῷ θεάτρῳ χορηγοῦντα, εἰς κρίσιν καταστήσας λαβὼν τρισχιλίας ἀφῆκε τῆς δίκης, Auctor Vit. Rhet. apud eundem Plutarchum. TAYLOR.

Τάλαντον μὲν ἐπιδοῦναι τῇ γυναικὶ, καὶ τὰ ἐν τῷ δωματίῳ δοῦναι] Vel alterum ex Infinitivis delendum, vel sedes eorum mutandas arbitror. ἐπιδοῦναι enim accessionem denotat, *insuper dare*; et ultimo loco poni debere videtur, quando δοῦναι in eadem sententia occurrit. Sequitur: τάλαντον δὲ τῇ θυγατρὶ κατέλιπε, καὶ εἴκοσι μνᾶς τῇ γυναικὶ, etc. Duas ultimas voces cum Schotto omnino tollendas censeo. de Uxore enim jam ante absolverat, et ad Filiam transierat. eas videtur repetisse Librarius ex versu præcedenti. MARKLAND. τῇ γυναικὶ dele cum Schotto. TAYLOR. Sed cave ne faxis. Necessariæ sunt, omnique modo servandæ. Sed sic leg. et distinguendum est, ut distinxi: τῇ θυγατρὶ, *filiæ talentum in dotem constitui*. κατέλιπε δὲ καὶ εἴκοσι μνᾶς τῇ γυναικὶ, sed et præter illud talentum, quod uxori in dotem constituit, si iterum nubere alicui vellet, eidem uxori suæ reliquit viginti minas—in usus vel sumptus quotidianos. REISK.

Διογείτων τὴν μὲν θυγατέρα ἔκρυπτε τὸν θάνατον τοῦ ἀνδρὸς] *Diogiton quidem filiam de mariti morte celavit.* Hinc illustratur Matthæus XIII. 44. θησαυρῷ—ὃν εὑρὼν ἄνθρωπος ἔκρυψε. *quem qui invenit homo, abscondit*, Vulgat. obscure. Vult Evangelista, *tacuit*, nihil dixit, πάντας ἔκρυψε

ματα λαμβάνει ἃ κατέλιπε σεσημασμένα, φάσκων τὰ ναυτικὰ χρήματα δεῖν ἐκ τούτων τῶν γραμματείων κομίσασθαι. ἐπεὶ δὲ τῷ χρόνῳ ἐδήλωσε τὸν θάνατον αὐτοῖς καὶ ἐποίησαν τὰ νομιζόμενα, [1] τὸν μὲν πρῶτον ἐνιαυτὸν ἐν Πειραιεῖ διῃτῶντο· ἅπαντα γὰρ αὐτοῦ κατελέλειπτο τὰ ἐπιτήδεια· ἐκείνων δὲ ὑπολιπόντων, τοὺς μὲν παῖδας εἰς ἄστυ ἀναπέμπει, τὴν δὲ μητέρα αὐτῶν ἐκδίδωσιν ἐπιδοὺς πεντακισχιλίας δραχμάς, χιλίαις ἔλαττον ὧν ὁ ἀνὴρ [2] αὐτῆς ἔδωκεν. ὀγδόῳ δ' ἔτει δοκιμασθέντος μετὰ ταῦτα τοῦ πρεσβυτέρου τοῖν μειρακίοιν, καλέσας αὐτοὺς εἶπε Διογείτων, ὅτι καταλίποι αὐτοῖς ὁ πατὴρ εἴκοσι μνᾶς ἀργυρίου καὶ τριάκοντα στατῆρας. ἐγὼ οὖν πολλὰ τῶν ἐμαυτοῦ 898
δεδαπάνηκα εἰς τὴν ὑμετέραν τροφήν. καὶ ἕως μὲν εἶχον, οὐδέν μοι διέφερε· [3] νυνὶ δὲ καὶ αὐτὸς ἀπόρως διάκειμαι· σὺ οὖν, ἐπειδὴ δεδοκίμασαι καὶ ἀνὴρ γεγένησαι, σκόπει αὐτὸς ἤδη πόθεν ἕξεις τὰ ἐπιτήδεια.

δʹ. Ταῦτ' ἀκούσαντες ἐκπεπληγμένοι καὶ δακρύοντες ᾤχοντο πρὸς τὴν μητέρα, καὶ παραλαβόντες ἐκείνην ἧκον πρὸς ἐμέ, οἰκτρῶς ὑπὸ τοῦ πάθους διακείμενοι καὶ ἀθλίως ἐκπεπτωκότες, κλαίοντες καὶ παρακαλοῦντές με μὴ περιιδεῖν αὐτοὺς ἀποστερηθέντας τῶν πατρῴων μηδ' εἰς πτωχείαν καταστάντας, ὑβρισμένους ὑφ' ὧν ἥκιστα ἐχρῆν, ἀλλὰ βοηθῆσαι καὶ τῆς ἀδελφῆς [4] ἕνεκα καὶ σφῶν [5] αὐτῶν. πολλὰ ἂν εἴη λέγειν ὅσον πένθος ἐν τῇ ἐμῇ οἰκίᾳ ἦν ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ. τελευτῶσα δὲ ἡ μήτηρ αὐτῶν ἠντιβόλει με καὶ ἱκέτευε συναγαγεῖν αὐτῆς τὸν πατέρα καὶ τοὺς φίλους, εἰποῦσα ὅτι, εἰ καὶ πρότερον μὴ εἴθισται λέγειν ἐν ἀνδράσι, τὸ μέγεθος αὐτὴν ἀναγκάσει τῶν συμφορῶν περὶ τῶν σφε-

[1] τὸ T. [2] αὐτῇ ἐπέδωκεν A. [3] νῦν T. R. A. [4] οὕνεκα T. R. A. [5] αὐτῶν om. T.

τὸ εὕρημα, *omnes celavit de re inventa*: quemadmodum hoc loco Lysias. Xenophon Ἀναβ. I. 9. 19. καὶ ἃ πέπατο αὖ τις, ἥκιστα Κῦρον ἔκρυπτεν. *et quæ quisque possideret, ea Cyrum haudquaquam celarent.* MARKLAND.

Ὑπολιπόντων] Et ὑπολιπόντων retineri potest, et ἐπιλιπόντων substitui. SYLBURG. TAYLOR. Ego equidem ἐπιλειπόντων malim. REISK. Malim cum viris doctioribus ἐπιλειπόντων. AUGER.

Αὐτῆς] Αὐτῇ. SYLBURG. Ego malim αὐτῇ ἐπέδωκεν. Nam in ejusmodi re verbum proprium est ἐπιδιδόναι, non simplex διδόναι. REISK.

Αὐτῆς τὸν πατέρα] Scribe: αὑτῆς. *suum patrem*. MARKLAND. et in edit. min. TAYLOR.

Ἀναγκάσει] Si quis malit ἀναγκάζει, per me licet. SYLBURG. Malit Scalig.

τέρων κακῶν δηλῶσαι πάντα πρὸς [1]ἡμᾶς. ἐλθὼν δ' ἐγὼ
ἠγανάκτουν μὲν πρὸς Ἡγήμονα τὸν ἔχοντα τὴν τούτου θυ-
899 γατέρα, λόγους δ' ἐποιούμην πρὸς τοὺς ἄλλους ἐπιτηδείους,
ἠξίουν [2]δὲ τοῦτον εἰς ἔλεγχον ἰέναι περὶ τῶν πραγμάτων.
Διογείτων δὲ τὸ μὲν πρῶτον οὐκ ἤθελε, τελευτῶν δὲ ὑπὸ τῶν
φίλων ἠναγκάσθη.

ε'. Ἐπειδὴ δὲ συνήλθομεν, ἤρετο αὐτὸν ἡ γυνή, τίνα
ποτὲ ψυχὴν ἔχων ἀξιοῖ περὶ τῶν παίδων τοιαύτῃ γνώμῃ
χρῆσθαι, ἀδελφὸς μὲν ὢν τοῦ πατρὸς αὐτῶν, πατὴρ δ'
ἐμός, θεῖος δὲ αὐτοῖς καὶ πάππος. καὶ εἰ μηδένα ἀν- 210
θρώπων ᾐσχύνου, τοὺς θεοὺς ἐχρῆν σε φησὶ
δεδιέναι· ὃς ἔλαβες μέν, ὅτ' ἐκεῖνος [3]ἐξέπλει,
900 πέντε τάλαντα [4]παρ' αὐτοῦ [5]παρακαταθήκην.
καὶ περὶ τούτων ἐγὼ θέλω τοὺς παῖδας παραστη-
901 σαμένη καὶ τούτους [6]καὶ τοὺς ὕστερον ἐμαυτῇ

[1] ὑμᾶς T. A. [2] δὲ καὶ τοῦτον A. [3] ἐξέλιπε T. [4] παρ' αὐτοῦ om. R. A. [5] καταθήκην T. [6] καὶ τοὺς καὶ T.

Taylor. Ego aut ἀναγκάζει aut ἀναγκάσαι in optativo aor. 1. præferam. Reisk.

Τοῦτον] Malim καὶ τοῦτον. Idem.

Ἐξέλιπε] Potius Ἐξέπλει. Taylor. Lege literis transpositis, ἐξέπλει: quod supra dixit ᾤχετο στρατευσόμενος. Dion. Halicarnasseus in Argumento Orationis: Διόδοτος, μέλλων ἐκπλεῖν εἰς τὴν Ἀσίαν ἐπὶ Γλαυκίππου ἄρχοντος, διαθήκας ἐποιήσατο. Patet quoque emendatio ex voce ἔλαβες. si enim scripsisset ἐξέλιπε, dixisse debuit εἶχες, non ἔλαβες. Talis literarum confusio corrupit, nisi fallor, locum Actor. XVII. 14. Εὐθέως δὲ τότε τὸν Παῦλον ἐξαπέστειλαν οἱ ἀδελφοὶ πορεύεσθαι ὡς ἐπὶ τὴν θάλασσαν. Diu suspicatus fueram proprium nomen Urbis alicujus vel Regionis latere sub isto θάλασσαν. non enim Lucas de Paulo solet tam vage et indeterminate scribere, ut ad *mare* eum mitti dicat sine mentione *cujusnam* maris, vel quid ibi *facturus*, et *quo* deinde profecturus. Si Lucas scripsisset: *dimiserunt Paulum, ut iret ad* MONTES. nonne aliquis quæreret, ad *quosnam* montes, et *quid* ibi *agere* destinaret? Pro θάλασσαν igitur conjeceram Θεσσαλίαν: quam Conjecturam firmatam deprehendi a Bezæ vetustissimo Cod. Cantabrigiensi, com. 15. οἱ δὲ καθιστάντες τὸν Παῦλον ἤγαγον αὐτὸν ἕως Ἀθηνῶν. deinde Codex iste addit: παρῆλθε δὲ τὴν Θεσσαλίαν· ἐκωλύθη γὰρ εἰς αὐτοὺς κηρύξαι τὸν λόγον. *præteriit autem* THESSALIAM: *prohibebatur enim illis prædicare verbum.* unde clare patet Θεσσαλίαν antiquitus lectam fuisse in com. præcedenti: aliter enim ineptum et extra rem erit istud scholion. quare enim Paulum in *Thessalia* potissimum prohibitum fuisse prædicare narraret Annotator iste, si nulla ante facta *Thessaliæ* mentio? cur non in *Bœotia*, per quam, vel in *Attica*, per partem cujus, æque necesse habuit transire, antequam Athenas perveniret? Lucas igitur hoc dicere mihi videtur: Christiani Berœenses dimittebant Paulum proposito eundi in *Thessaliam*, ut ibi Christum prædicaret. quando autem Thessaliam advenit, prohibitus forte fuit a Sp. Sancto (vide c. XVI. 6. 7.), quia tunc Athenas destinabatur. recta igitur Athenas pergit, usque quas eum comitati sunt deductores Berœenses. Ὡς denotat *propositum*, ut apud Xenophontem Ἀναβ. I. 1. 3. συλλαμβάνει Κῦρον, ὡς ἀποκτενῶν. *consilio interficiendi*. et in Orat. de Agesil. p. 652. ἀθροίζων πολὺ στράτευμα, ὡς ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας. Thucydides V. 3. ἄρας περιέπλει τὸν Ἄθων, ὡς ἐπὶ τὴν Ἀμφίπολιν. vide Segm. VI. et ita passim Ille, et cæteri fere Græci Scriptores. Porro: idem error insederat Max. Tyrium Dissert. XXX. p. 316. ed. Cantabr. ἡ θάλαττα ἐπικλύζεται, ἡ Αἴτνη φλέγεται. sed restituit Stephanus, ἡ Θετταλία ἐπικλύζεται, ex pari loco Dissert. XXV. Markland.

Καὶ τοὺς καὶ ὕστερον] F. καὶ τοὺς ὕστερον

γενομένους, ὀμόσαι ὅπου ἂν αὐτὸς λέγῃς. καί-
τοι οὐχ οὕτως ἐγώ εἰμι ἀθλία, οὐδ' οὕτω περὶ
πολλοῦ ποιοῦμαι χρήματα, ὥστ' ἐπιορκήσασα
κατὰ τῶν παίδων τῶν ἐμαυτῆς τὸν βίον κατα-
λιπεῖν, ἀδίκως δὲ ἀφελέσθαι τὴν τοῦ πατρὸς
οὐσίαν. ἔτι τοίνυν ἐξήλεγχεν αὐτὸν ἑπτὰ τάλαντα κεκο-
μισμένον [1]ναυτικὰ καὶ τετρακισχιλίας δραχμάς. καὶ τού-
των τὰ γράμματα [2]ἀπέδειξεν· ἐν γὰρ τῇ [3]διοικίσει, ὅτ' ἐκ
Κολυττοῦ διῳκίζετο εἰς τὴν Φαίδρου οἰκίαν, τοὺς παῖδας ἐπι- 902
τυχόντας ἐκβεβλημένῳ [4]τῳ βιβλίῳ ἐνεγκεῖν πρὸς ταύτην.
ἀπέφηνε δ' αὐτὸν [5]ἑκατὸν μνᾶς κεκομισμένον ἐγγύους ἐπὶ
τόκῳ δεδανεισμένας, καὶ ἑτέρας δισχιλίας δραχμὰς καὶ
ἔπιπλα πολλοῦ ἄξια· φοιτᾶν δὲ καὶ σῖτον αὐτοῖς ἐκ Χερ-
ῥονήσου καθ' ἕκαστον ἐνιαυτόν. ἔπειτα σὺ ἐτόλμησας
ἔφη εἰπεῖν ἔχων τοσαῦτα χρήματα, ὡς δισχι- 903
λίας δραχμὰς ὁ τούτων πατὴρ κατέλιπε καὶ
τριάκοντα στατῆρας; [6]ἃ παρ' ἐμοὶ [7]καταλει-

[1] αὐτίκα T. [2] ἐπέδειξεν T. R. A. [3] διοικήσει T. [4] τῳ om. T. R. A. [5] εἴκοσι A. [6] ἅπερ ἐμοὶ T. τούςδε ἐμοὶ A. [7] καταλειφθέντας A.

κ. τ. λ. Taylor. Scribe, καὶ τοὺς ὕστερον, omisso ultimo καί. Paulo post pro αὐτίκα supra monui legendum ναυτικά. Markland.

Ὅπου ἂν αὐτὸς λέγῃς] F. ὅπου ἂν αὐτὸς θέλῃς. Taylor. Bene habet λέγῃς, tantundem valens atque κελεύῃς. *apud quodcunque tandem tribunal*, vel *templum, tu mihi aias jurandum esse*, h. e. me jubeas jurare. Reisk.

Ἑπτὰ τάλαντα — καὶ τετρακισχιλίας δραχμὰς] Supra ἑπτὰ τάλαντα, καὶ τετταράκοντα μνᾶς. Sed perinde est, ut alibi in superioribus notavi. Ita et hæc quoque concordant, quæ modo dicenda sunt: σὺ ἐτόλμησας εἰπεῖν — ὡς δισχιλίας δραχμὰς ὁ τούτων πατὴρ κατέλιπε, καὶ τριάκοντα στατῆρας. cum prius dixerat: εἶπε Διογείτων, ὅτι καταλίποι αὐτοῖς ὁ πατὴρ εἴκοσι μνᾶς ἀργυρίου, καὶ τριάκοντα στατῆρας. Taylor.

Τῇ διοικήσει] Imo τῇ διοικίσει. nec videri debet hoc ταυτολόγον, ut nec illud Æschinis p. 152. ed. Lips. περὶ τῶν διατριβῶν, ἃς συνδιέτριβον ἀλλήλοις. Mox legitur in cod. Helmst. τῷ βιβλίῳ. sed melius fortasse τῳ (enclitice) βιβλ., id est, τινι. Matthæi.

Διῳκίζετο] Ad Diogitonem redit. Reisk.

Τοὺς παῖδας] Συνέβη τοὺς παῖδας, aut simile. Schott. Quod verum videtur. Markland. Nihil hic deest, sed est oratio obliqua, qualis est referentium ab aliis dicta, apta ex ἔφη præmisso et hic subaudiendo. *aiebat illa mulier, servos Diogitonis reperisse schedas inter transmigrandum ex alia domo in aliam abjectas*, vel *amissas, illasque ad se attulisse*, mulierem puta hæc aientem. Reisk.

Πρὸς ταύτην] Imo vero πρὸς αὐτὴν vel πρὸς ἑαυτήν. Idem.

Ἐγγύους] F. ἐγγείους. creditas super fundis in terra continente. Idem.

Ἐπὶ τόκῳ] Subaudi τῷ εἰωθότι, vel εἰθισμένῳ. opponitur hoc fœnus τοῖς ναυτικοῖς χρήμασι. Fœnus nauticum multo erat gravius, quam terrestre, seu illud, quod penditur de fundis et immobilibus. Idem.

Ἑτέρας δισχιλίας δραχμὰς] Mirum ni hæ sint ipsissimæ MM. drachmæ (ut legendum esse supra monui), quæ ne pro totidem *minis* computentur, dudum intercessi. Taylor.

Ἅπερ ἐμοὶ καταλειφθέντα, ἐκείνου τελευτήσαντος ἐξέωκας etc.] Lego: ἅπερ εἰ μὴ κατελείφθη, εἶτα ἐκείνου τελευτήσαντος ἐξέωκας ἂν θυγατριδοῦς ὄντας — ἃς ἐκεῖνος παρά σοι κατέθετο; *quæ opes si non relictæ fuis-*

φθέντα ἐκείνου τελευτήσαντος [1]ἐγώ σοι ἔδωκα.
καὶ [2]ἐκβαλεῖν τούτους [3]ἠξίωκας θυγατριδοῦς
ὄντας ἐκ τῆς οἰκίας τῆς αὐτῶν ἐν τριβωνίοις,
ἀνυποδήτους, οὐ μετὰ ἀκολούθου, οὐ μετὰ στρω-
μάτων, οὐ μετὰ ἱματίων, οὐ μετὰ τῶν ἐπίπλων
ἃ ὁ πατὴρ αὐτοῖς κατέλιπεν, οὐδὲ μετὰ τῶν
παρακαταθηκῶν ἃς ἐκεῖνος παρά σοι κατέθετο.
καὶ νῦν τοὺς μὲν ἐκ τῆς μητρυιᾶς τῆς ἐμῆς παι-
δεύεις ἐν πολλοῖς χρήμασιν εὐδαίμονας ὄντας·
καὶ ταῦτα μὲν καλῶς ποιεῖς· τοὺς δ' ἐμοὺς ἀδι-
κεῖς, οὓς ἀτίμως ἐκ τῆς οἰκίας ἐκβαλὼν ἀντὶ
πλουσίων πτωχοὺς ἀποδεῖξαι προθυμῇ. καὶ
ἐπὶ τοιούτοις ἔργοις οὔτε τοὺς θεοὺς φοβῇ, οὔτε
ἐμὲ τὴν σὴν θυγατέρα [4]τὴν συνειδυῖαν αἰσχύνῃ,
οὔτε τοῦ ἀδελφοῦ μέμνησαι, ἀλλὰ πάντας ἡμᾶς
περὶ ἐλάττονος ποιῇ χρημάτων. τότε μὲν οὖν, ὦ
904 ἄνδρες δικασταὶ, πολλῶν καὶ δεινῶν ὑπὸ τῆς γυναικὸς ῥηθέν-
των, οὕτω διετέθημεν [5]πάντες οἱ παρόντες ὑπὸ τῶν τούτῳ
πεπραγμένων καὶ τῶν λόγων τῶν ἐκείνης, ὁρῶντες μὲν τοὺς
παῖδας οἷα ἦσαν πεπονθότες, ἀναμιμνησκόμενοι δὲ τοῦ ἀπο-
θανόντος, ὡς ἀνάξιον τῆς οὐσίας τὸν ἐπίτροπον κατέλι-
πεν, ἐνθυμούμενοι δὲ ὡς χαλεπὸν ἐξευρεῖν ὅτῳ χρὴ περὶ τῶν
ἑαυτοῦ πιστεῦσαι τινὰ, ὥστε, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, μηδένα
τῶν παρόντων δύνασθαι φθέγξασθαι, ἀλλὰ καὶ δακρύοντας
μηδὲν ἧττον τῶν πεπονθότων ἀπιόντας οἴχεσθαι σιωπῇ.
[6]πρῶτον μὲν οὖν τούτων ἀνάβητέ μοι μάρτυρες.

[7]ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

ϛ'. Ἀξιῶ τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, τῷ λογισμῷ προσ-
έχειν τὴν νοῦν, ἵνα τοὺς μὲν νεανίσκους διὰ τὸ μέγεθος τῶν
συμφορῶν ἐλεήσητε, τοῦτον δ' ἅπασι τοῖς πολίταις ἄξιον

[1] ἐγώ σοι --- τούτους om. T. A. [2] ἐκβάλλειν R. [3] ἐξίωκας T. A.
[4] τὴν συνειδυῖαν om. T. [5] πάντες om. T. [6] πρῶτον --- μάρτυρες om. A.
[7] ΜΑΡΤΥΡΕΣ. om. T. R. A.

sent, num ideo tu, illo mortuo, nepotes tuos ex filia ejiceres ex ædibus suis — sine fidei-commissis, quæ pater eorum apud te deposuerat? Hunc locum, ut mutilum, asteriscis insignivit Vanderheidius, præeunte Schotto: sed sana et integra jam omnia esse puto. MARKLAND.

Τοῦτον δ' ἅπασι τοῖς πολίταις] Opinor: δ' ἐν ἅπασι τοῖς πολίταις. *inter omnes cives.* IDEM.

ὀργῆς ἡγήσησθε. εἰς τοσαύτην [1]γὰρ ὑποψίαν Διογείτων
πάντας ἀνθρώπους εἰς ἀλλήλους καθίστησιν, ὥστε μηδὲ
ζῶντας μηδὲ ἀποθνήσκοντας μηδὲν μᾶλλον τοῖς οἰκειοτάτοις
ἢ τοῖς ἐχθίστοις πιστεύειν· ὃς ἐτόλμησε τὰ μὲν ἔξαρνος γε-
νέσθαι, τὰ δὲ τελευτῶν ὁμολογήσας [2]ἔχειν, εἰς δύο παῖδας
καὶ ἀδελφὴν λῆμμα καὶ ἀνάλωμα ἐν ὀκτὼ ἔτεσιν ἑπτὰ 905
τάλαντα ἀργυρίου καὶ ἑπτακισχιλίας δραχμὰς ἀποδεῖξαι.
καὶ εἰς τοῦτο ἦλθεν ἀναισχυντίας, ὥστε οὐκ ἔχων [3]ὅποι
στρέψειε τὰ χρήματα, εἰς ὄψον μὲν δυοῖν παιδίοιν καὶ
ἀδελφῇ πέντε ὀβολοὺς τῆς ἡμέρας ἐλογίζετο, εἰς ὑποδήματα
δὲ καὶ εἰς γναφεῖον [4][ἱμάτια] καὶ εἰς κουρεῖον οὐκ ἦν αὐτῷ
κατὰ μῆνα οὐδὲ κατ' ἐνιαυτὸν γεγραμμένα, συλλήβδην δὲ
παντὸς τοῦ χρόνου πλεῖον ἢ τάλαντον [5]ἀργυρίου. εἰς δὲ τὸ
μνῆμα τοῦ πατρὸς οὐκ ἀναλώσας πέντε καὶ εἴκοσι μνᾶς ἐκ
πεντακισχιλίων δραχμῶν, τὸ μὲν ἥμισυ αὐτῶν τίθησι τού-
τοις [6]λελογίσθαι. εἰς Διονύσια τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ,
— οὐκ ἄτοπον γάρ μοι δοκεῖ καὶ περὶ τούτου μνησθῆναι — 906
211 ἑκκαίδεκα δραχμῶν ἀπέφανειν ἐωνημένον ἀρνίον, καὶ τούτων
τὰς ὀκτὼ δραχμὰς ἐλογίζετο τοῖς παισίν· ἐφ' [7]ὧν ἡμεῖς
οὐχ ἥκιστα ὠργίσθημεν. οὕτως, ὦ ἄνδρες, ἐν ταῖς μεγάλαις
ζημίαις ἐνίοτε οὐχ ἧττον τὰ μικρὰ λυπεῖ τοὺς ἀδικουμένους·
λίαν γὰρ φανερὰν τὴν πονηρίαν τῶν ἀδικούντων ἐπιδείκνυ-
σιν. εἰς τοίνυν τὰς ἄλλας ἑορτὰς καὶ θυσίας ἐλογίσατο
αὐτοῖς πλέον ἢ τετρακισχιλίας δραχμὰς ἀνηλωμένας, ἕτερά
τε παμπληθῆ, ἃ πρὸς τὸ κεφάλαιον συνελογίζετο, ὥσπερ

[1] δ' T. [2] , ἐλθεῖν εἰς T. A. [3] ὅπου T. R. A.
[4] uncos om. T. ἱμάτια om. A. [5] ἀργυρίου λελόγισται. A.
[6] λελογίσθαι om. A. [7] ᾧ A.

Ἢ τοῖς ἐχθίστοις πιστεύειν] Forte πιστεύσειν, ut de re futura. nisi malis πιστεῦσαι δεῖν. IDEM. Malim πιστεύσειν. AUGER.

Ὁμολογήσας ἔχειν, εἰς δύο παῖδας —] Sic correxi. Sententia est: Tandem aliquando vix et ægre fassus, se habere, (vel penes se esse). retulit in acceptis expensisque pro duobus liberis eorumque una sorore —. REISK.

Ὁμόλογ., ἐλθεῖν] Junge cum ἀποδεῖξαι, *venire ostendere*, Gallice *venir montrer*. AUGER.

Εἰς γναφεῖον ἱμάτια] Εἰς γναφείαν καὶ εἰς ἱμάτια. SCAL. Sylburgius legit: εἰς γναφείαν ἱματίων. quod si admittatur, legi quoque debet κουρὰν, *tonsuram*, pro κουρεῖον. Forte: καὶ εἰς γναφεῖον, ἱμάτιά τε, καὶ εἰς κουρεῖον, οὐκ ἦν etc. Mox, pro τὸ μὲν ἥμισυ αὐτῶν τίθησι τούτοις λελογίσθαι, Schottus conjicit αὐτὰς. perperam: et recte habet αὐτῶν. sic infra: τὸ ἥμισυ τούτων τοῖς ὀρφανοῖς οὖσι λελόγισται. MARKLAND.

Αὐτῶν τίθησι τούτοις λελογίσθαι] Videtur sic leg. τὸ μὲν ἥμισυ αὐτῷ τίθησι. *partem dimidiam sibi imputat*, hoc est, alteras XXV. minas de suo erogasse, et fratris memoriæ condonasse, τὸ δὲ τούτοις λελόγισται, alteras autem XXV. minas illis, nepotibus suis e filia et fratre, imputat, et in rationem expensorum refert. REISK.

Ἐφ' ὧν] Rectius ἐφ' ᾧ. SYLBURG.

διὰ τοῦτο ἐπίτροπος τῶν παίδων καταλειφθεὶς, ἵνα γράμματα αὐτοῖς ἀντὶ τῶν χρημάτων ἀποδείξειε καὶ πενεστάτους ἀντὶ πλουσίων ἀποφήνειε, καὶ ἵνα, εἰ μέν τις αὐτοῖς πατρικὸς ἐχθρὸς ἦν, ἐκείνου μὲν ἐπιλάθωνται, τῷ δ', ἐπεὶ τῶν πατρῴων εἰσὶν ἀπεστερημένοι, πολεμῶσι. καίτοι εἰ ἐβούλετο δίκαιος εἶναι περὶ τοὺς παῖδας, ἐξῆν αὐτῷ, κατὰ τοὺς νόμους οἳ κεῖνται περὶ τῶν ὀρφανῶν καὶ τοῖς ἀδυνάτοις τῶν ἐπιτρόπων καὶ τοῖς δυναμένοις, [1] μισθῶσαι τὸν οἶκον,
907 [2] ἀπηλλαγμένος πολλῶν πραγμάτων, ἢ γῆν [3] πριάμενος ἐκ τῶν προσιόντων τοὺς παῖδας τρέφειν. καὶ ὁπότερον τούτων ἐποίησεν, οὐδενὸς ἂν ἧττον Ἀθηναίων πλούσιοι ἦσαν. νῦν δέ μοι δοκεῖ οὐδεπώποτε διανοηθῆναι ὡς φανερὰν καταστήσων τὴν οὐσίαν, ἀλλ' ὡς αὐτὸς ἕξων τὰ τούτων, ἡγούμενος δεῖν τὴν αὑτοῦ πονηρίαν κληρονόμον εἶναι τῶν τοῦ τεθνεῶτος χρημάτων.

ζ'. Ὃ δὲ πάντων δεινότατον, ὦ δικασταί· οὗτος γὰρ συντριηραρχῶν Ἀλέξιδι τῷ Ἀριστοδίκου, φάσκων δυοῖν δεού-
908 σας πεντήκοντα μνᾶς ἐκείνῳ συμβαλέσθαι, τὸ ἥμισυ τούτων τοῖς ὀρφανοῖς οὖσι λελόγισται, οὓς ἡ πόλις οὐ μόνον παῖδας ὄντας ἀτελεῖς ἐποίησεν, ἀλλὰ καὶ ἐπειδὰν δοκιμασθῶσιν, ἐνιαυτὸν ἀφῆκεν ἁπασῶν τῶν λειτουργιῶν. οὗτος δὲ πάππος ὢν παρὰ τοὺς νόμους τῆς ἑαυτοῦ τριηραρχίας παρὰ τῶν θυγατριδῶν [4] αὑτοῦ τὸ ἥμισυ πράττεται. καὶ ἀποπέμψας

[1] μισθώσασι R. [2] ἀπηλλαγμένοις T. R. ἀπηλλαγμένῳ A.
[3] πριαμένοις T. R. πριαμένῳ A. [4] αὑτοῦ om. T. R. A.

Εἰσὶν] Aut ante, aut post hoc voc. deest ὑπ' αὐτοῦ. REISK. AUGER.

Ἀπηλλαγμένοις] Ἀπηλλαγμένῳ. SCHOTT. Conjeceram ἀπηλλαγμένῳ, ut ad αὐτῷ referretur, non ad τοῖς δυναμένοις. Quod si verum sit (et verum puto), legi mox debet πριαμένῳ quoque, non πριαμένοις. MARKLAND. Etiam Taylor malebat πριαμένῳ. verum non in ἀπηλλαγμένοις, neque in πριαμένοις est vitium (nam illa duo quidem vocabula labe carent), sed est in v. μισθῶσαι, pro quo dedi de meo μισθώσασι in dativo plur. participii aor. 1. μισθώσασιν ἀπηλλαγμένοις idem est atque ἀπηλλαγμένοις διὰ τοῦ (vel διὰ τὸ) μισθῶσαι. Dativi autem hi apti sunt e τοῖς ἀδυνάτοις καὶ τοῖς δυναμένοις τῶν ἐπιτρόπων. Idem est, ac si dixisset: ἐξῆν αὐτῷ τρέφειν τοὺς παῖδας ποιοῦντι κατὰ τοὺς νόμους τοὺς κειμένους τοῖς ἐπιτρόποις (εἴτε ἀδύνατοί εἰσιν οἱ ἐπίτροποι, εἴτε δύνανται καὶ πλουτοῦσιν αὐτοὶ), τρέφειν τοὺς παῖδας καὶ οὕτως ἀπηλλάχθαι πολλῶν πραγμάτων, ἢ διὰ τοῦ μισθοῦν τὸν οἶκον, ἢ διὰ τοῦ πρίασθαι γῆν. *poterat Diogiton suos nepotes alere e reditibus, si fecisset prout concedunt leges tutoribus (sive illi pauperes, sive divites sunt), ut faciant, nempe, ut pupillos suos alant, e reditibus bonorum, pupillis a patribus relictorum, sive substantiam universam pro mercede annua elocaverint, sive fundos coemerint pro nummis in hæreditate relictis.* [Malim nunc legi ἀπηλλάχθαι. *In Var. Lect.*] REISK.

Τῷ Ἀριστοδίκου] Fratri puta, non filio. Id quod e p. 625. 10. patet. IDEM.

Ἐκείνῳ συμβαλέσθαι] *una cum illo contulisse.* AUGER.

Τοῖς ὀρφανοῖς οὖσι] Aut τοῖς cum τούτοις est mutandum, aut potius τοῖς παισὶν ὀ. οὖ. *pueris hisce tametsi orbi essent.* item legi posset: τοῖς παισὶν ἀδελφιδοῖς (vel θυγατριδοῖς) καὶ ὀρφανοῖς οὖσι. *tametsi sui nepotes ex fratre vel filia, iique orbi essent.* REISK.

εἰς τὸν Ἀδρίαν ὁλκάδα δυοῖν ταλάντοιν, ὅτε μὲν [1] ἀπέστελλεν, ἔλεγε πρὸς τὴν μητέρα αὐτῶν ὅτι τῶν παίδων ὁ κίνδυνος εἴη· ἐπεὶ δὲ ἐσώθη καὶ ἐδιπλασίασεν, αὑτοῦ τὴν ἐμπορίαν ἔφασκεν εἶναι. [2] καίτοι εἰ μὲν τὰς ζημίας τούτων ἀποδείξει, τὰ δὲ σωθέντα τῶν χρημάτων αὐτὸς ἕξει, ὅπῃ μὲν ἀνήλωται τὰ χρήματα, οὐ χαλεπῶς εἰς τὸν λόγον ἐγγράψει, ῥᾳδίως δὲ ἐκ τῶν ἀλλοτρίων αὐτὸς πλουτήσει. καθ' ἕκαστον μὲν οὖν, ὦ δικασταὶ, πολὺ ἂν εἴη ἔργον πρὸς ὑμᾶς λογίζεσθαι. ἐπειδὴ δὲ μόλις παρ' αὐτοῦ παρέλαβον τὰ γράμματα, μάρτυρας ἔχων ἠρώτων Ἀριστόδικον τὸν ἀδελφὸν τοῦ Ἀλέξιδος — αὐτὸς γὰρ ἐτύγχανε τετελευτηκὼς —
εἰ ὁ λόγος αὐτῷ εἴη τῆς τριηραρχίας· ὁ δὲ ἔφασκεν εἶναι· καὶ 909
ἐλθόντες οἴκαδε εὕρομεν Διογείτονα [3] τέτταρας καὶ εἴκοσι μνᾶς ἐκείνῳ συμβεβλημένον εἰς τὴν τριηραρχίαν. οὗτος δὲ ἐπέδειξε δυοῖν δεούσας πεντήκοντα μνᾶς ἀνηλωκέναι, ὥστε τούτοις λελογίσθαι [4] ὅσονπερ ὅλον τὸ ἀνάλωμα αὐτῷ γεγένηται. καίτοι τί αὐτὸν οἴεσθε πεποιηκέναι περὶ ὧν αὐτῷ οὐδεὶς σύνοιδεν, ἀλλ' αὐτὸς μόνος διεχείριζεν, ὃς ἃ δι' ἑτέρων ἐπράχθη καὶ οὐ χαλεπὸν ἦν περὶ τούτων πυθέσθαι, ἐτόλμησε ψευσάμενος τέτταρσι καὶ εἴκοσι μναῖς τοὺς αὑτοῦ θυγατριδοῦς ζημιῶσαι; καί μοι ἀνάβητε τούτων μάρτυρες.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

η'. Τῶν μὲν μαρτύρων ἀκηκόατε, ὦ δικασταί· ἐγὼ δ' ὅσα τελευτῶν ὡμολόγησεν αὐτὸς ἔχειν χρήματα, ἑπτὰ τάλαντα καὶ τετταράκοντα μνᾶς, ἐκ τούτων αὐτῶν λογιοῦμαι, πρόσοδον μὲν οὐδεμίαν ἀποφαίνων, ἀπὸ δὲ τῶν ὑπαρ-
χόντων ἀναλίσκων, καὶ θήσω ὅσον οὐδεὶς πώποτε ἐν τῇ 910
πόλει, εἰς δύο παῖδας καὶ ἀδελφὴν καὶ παιδαγωγὸν καὶ θεράπαιναν χιλίας δραχμὰς ἑκάστου ἐνιαυτοῦ, [5] μικρῷ

[1] ἀπέστειλεν T. A. [2] καὶ μέντοι T. [3] τετταράκοντα T.
[4] ὅσον ὅπερ T. [5] μικρὸν T.

Τὰ γράμματα] Rationem gestæ tutelæ. IDEM.

Τετταράκοντα] Lege τέτταρας cum Cantabrig. et Schotto. TAYLOR. Sic mox: ἐτόλμησε ψευσάμενος, τέτταρσι καὶ εἴκοσι μναῖς τοὺς αὑτοῦ θυγατριδοῦς ζημιῶσαι. de eadem summa utrobique agitur. MARKLAND.

Ὅσον ὅπερ] Ὅσονπερ. TAYLOR. Sylburgius: ὅσον ὑπὲρ ὅλων etc. *pro toto illo negotio in universum.* Verum puto, ὅσονπερ. MARKLAND.

Περὶ τούτων] Παρὰ τούτων. SYLBURG. Sine necessitate. REISK.

ἔλαττον ἢ τρεῖς δραχμὰς τῆς ἡμέρας. ἐν ὀκτὼ ἔτεσιν αὗται γίνονται ὀκτακισχίλιαι δραχμαὶ, καὶ ἀποδείκνυνται, ἓξ τάλαντα περιόντα τῶν ἑπτὰ ταλάντων καὶ εἴκοσι μναῖ. οὐ γὰρ ἂν δύναιτο ἀποδεῖξαι οὔθ' ὑπὸ τῶν λῃστῶν ἀπολωλεκὼς, οὔτε ζημίαν εἰληφὼς, οὔτε χρήσταις ἀποδεδωκὼς [1] * * *

[1] asteriscos om. T. R. A.

Τῶν ἑπτὰ ταλάντων] Ista septem talenta modo in initio computi erant VII *cum* XL *minis*: quæ nescio quo pacto ex hoc loco exciderunt. Ecce enim

	Tal.	Min.
	7	40
Subduct. 8000 drachm.	1	20
Residuum erit —	6	20

TAYLOR.

Τῶν ἑπτὰ ταλάντων, καὶ εἴκοσι μναῖ] Deesse hic quædam ad calculum animadvertimus. SCHOTT. Recte, nempe desunt voces τῶν τετταράκοντα μνῶν post εἴκοσι μναῖ· quippe 6000 drachmæ efficiunt 60 minas, seu Talentum Atticum: 2000 vero drachmæ, Viginti minas. Si igitur ex Septem Talentis deducas 6000 drachmas, et ex Quadraginta minis 2000 drachmas, restabunt Sex Talenta et Viginti minæ. Eodem recidet, si legas: καὶ ἀποδείκνυνται ἓξ τάλαντα περιόντα, καὶ εἴκοσι μναῖ. οὐ γὰρ ἂν etc. omissis vocibus τῶν ἑπτὰ ταλάντων, quæ Marginali notæ forte debentur. MARKLAND.

Ἀπολωλεκὼς] Post ἀπολωλεκὼς videtur οὐδὲν deesse. REISK. Sub. τὰ χρήματα, vel aliud quid. AUGER.

ΛΥΣΙΟΥ
ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Λόγος πανηγυρικὸς, ἐν ᾧ πείθει τοὺς Ἕλληνας ἀγομένης Ὀλυμπιάσι τῆς πανηγύρεως ἐκβάλλειν Διονύσιον τὸν τύραννον τῆς ἀρχῆς καὶ Σικελίαν ἐλευθερῶσαι, ἄρξασθαί τε τῆς ἔχθρας αὐτίκα μάλα, διαρπάσαντας τὴν τοῦ τυράννου σκηνὴν χρυσῷ καὶ πορφύρᾳ καὶ ἄλλῳ πλούτῳ πολλῷ κεκοσμημένην. ἔπεμψε γὰρ θεωροὺς εἰς τὴν πανήγυριν ὁ Διονύσιος ἄγοντας θυσίαν τῷ θεῷ. μεγαλοπρεπής τε καταγωγὴ τῶν θεωρῶν ἐγίνετο ἐν τῷ τεμένει καὶ πολυτελὴς, ἵνα θαυ-
Pag. μασθείη μᾶλλον ὁ τύραννος ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος. ταύτην λαβὼν τὴν ὑπόθεσιν τοιαύτην ποιεῖ- Pag.
ed. ται τὴν ἀρχὴν τοῦ λόγου. Dionys. Halic. in Lysia. ed.
H. Steph. Reisk.
212 α'. ΑΛΛΩΝ τε πολλῶν καὶ καλῶν ἔργων ἕνεκα, ὦ 911
ἄνδρες, ἄξιον Ἡρακλέους μεμνῆσθαι, καὶ ὅτι τόνδε τὸν ἀγῶνα πρῶτος συνήγειρε δι' εὔνοιαν τῆς Ἑλλάδος. ἐν μὲν γὰρ τῷ τέως χρόνῳ ἀλλοτρίως αἱ πόλεις πρὸς ἀλλήλας διέκειντο· ἐπειδὴ δὲ ἐκεῖνος τοὺς τυράννους ἔπαυσε καὶ τοὺς ὑβρίζοντας ἐκώλυσεν, ἀγῶνα μὲν σωμάτων ἐποίησε, φιλοτιμίαν δὲ [1] πλούτῳ, γνώμης δ' ἐπίδειξιν ἐν τῷ καλλίστῳ
τῆς Ἑλλάδος, ἵνα τούτων ἁπάντων ἕνεκα εἰς τὸ αὐτὸ συνέλ- 912
θωμεν, τὰ μὲν ὀψόμενοι, τὰ δὲ ἀκουσόμενοι· ἡγήσατο γὰρ τὸν ἐνθάδε σύλλογον ἀρχὴν [2] γενέσθαι τοῖς Ἕλλησι τῆς πρὸς ἀλλήλους φιλίας. ἐκεῖνος μὲν οὖν ταῦθ' ὑφηγήσατο· ἐγὼ δὲ ἥκω οὐ μικρολογησόμενος οὐδὲ περὶ τῶν ὀνομάτων μαχού-

[1] πλούτου A.

[2] γενήσεσθαι A.

ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ] Præter Dionys. Halic. qui nobis conservavit luculentum hoc fragmentum, memorant Theo c. 1. et Diod. Sic. ad Olymp. XCVIII. Μετὰ δὲ ταῦτα διεγέλων τὸν Διονύσιον, καὶ κατεγίνωσκον ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε τινὰς τολμῆσαι διαρπάζειν τὰς σκηνάς. καὶ γὰρ Λυσίας ὁ ῥήτωρ τότε διατρίβων ἐν Ὀλυμπίᾳ προετρέπετο τὰ πλήθη μὴ προσδέχεσθαι τοῖς ἱεροῖς ἀγῶσι τοὺς ἐξ ἀσεβεστάτης τυραννίδος ἀπεσταλμένους θεωρούς. ὅτε καὶ τὸν Ὀλυμπιακὸν λόγον ἐπιγραφόμενον ἀνέγνω. TAYLOR.

Πλούτῳ] Lege πλούτου. TAYLOR. Verius πλούτου, ut σωμάτων ἀγῶνα, et γνώμης ἐπίδειξιν, casu secundo. Orat. II. ἀγῶνες τίθενται ἐπ' αὐτοῖς ῥώμης καὶ σοφίας καὶ πλούτου. MARKLAND. Bene habet vulgata. genitivus si debebit hic obtinere, malim πλούτων. REISK.

Ἐν τῷ καλλίστῳ] Sub. τόπῳ, quod addit Contius. AUGER.

Ἡγήσατο γὰρ — ἀρχὴν γενέσθαι] Vel γενήσεσθαι, vel ἀρχὴν ἂν γενέσθαι, opinor legendum. MARKLAND. Etiam Matthæi V. C. γενήσεσθαι adscripserat. Sæpissime tamen aoristus vicem futuri gerit. REISK.

Ὀνομάτων] Pungit philosophos, quorum pleræque pugnæ super meris vocabulis. IDEM.

μενος. ἡγοῦμαι γὰρ ταῦτα, ἔργα μὲν εἶναι [1]σοφιστῶν λίαν
913 ἀχρήστων καὶ σφόδρα βίου δεομένων, ἀνδρὸς δὲ ἀγαθοῦ καὶ πολίτου πολλοῦ ἀξίου περὶ τῶν μεγίστων συμβουλεύειν, ὁρῶν οὕτως αἰσχρῶς διακειμένην τὴν Ἑλλάδα, καὶ πολλὰ μὲν αὐτῆς ὄντα ὑπὸ τῷ βαρβάρῳ, πολλὰς δὲ πόλεις ὑπὸ τυράννων ἀναστάτους γεγενημένας. καὶ ταῦτα εἰ μὲν δι' ἀσθένειαν ἐπάσχομεν, στέργειν ἂν ἦν ἀνάγκη τὴν τύχην· ἐπειδὴ δὲ διὰ στάσιν καὶ τὴν πρὸς ἀλλήλους φιλονεικίαν, πῶς οὐκ ἄξιον τῶν μὲν παύσασθαι τὰ δὲ κωλῦσαι, εἰδότας ὅτι φιλονεικεῖν μέν ἐστιν εὖ πραττόντων, γνῶναι δὲ τὰ βέλτιστα [2]πονούντων. ὁρῶμεν γὰρ τοὺς κινδύνους καὶ μεγάλους
914 καὶ πανταχόθεν περιεστηκότας· ἐπίστασθε δὲ ὅτι ἡ μὲν ἀρχὴ τῶν κρατούντων τῆς θαλάσσης, τῶν δὲ χρημάτων βασιλεὺς ταμίας, τὰ δὲ τῶν Ἑλλήνων σώματα τῶν δαπανᾶσθαι δυναμένων, ναῦς δὲ πολλὰς [3]μὲν αὐτὸς κέκτηται, πολλὰς δ' ὁ τύραννος τῆς Σικελίας. ὥστε ἄξιον τὸν μὲν πρὸς ἀλλήλους πόλεμον καταθέσθαι, τῇ δ' αὐτῇ γνώμῃ χρωμένους τῆς σωτηρίας ἀντέχεσθαι, καὶ περὶ μὲν τῶν παρεληλυθότων αἰσχύνεσθαι, περὶ δὲ τῶν μελλόντων ἔσεσθαι δεδιέναι, καὶ τοὺς προγόνους μιμεῖσθαι, οἳ τοὺς μὲν βαρβάρους

[1] σοφὰ τῶν λίαν χρηστῶν T. [2] τῶν αὐτῶν T. R. τῶν ἀτυχούντων A.
[3] μὲν om. T. R. post αὐτὸς ponit A.

Χρηστῶν] Ad nomin. χρήστης referri voluit Sylburg. TAYLOR. Conjicio: ἔργα μὲν εἶναι σοφιστῶν λίαν ἐριστικῶν (vel ἐριστῶν), καὶ σφόδρα βίου δεομένων. *arbitror enim hæc esse sophistarum valde contentiosorum, et victus valde indigentium.* Aristocles apud Eusebium Præp. Evang. XV. 1. σοφισταὶ, καὶ ἐριστικοὶ, καὶ ῥήτορες. Dion. Halicarnassensis in Isocrate: πεφυρμένην δὲ παραλαβὼν τὴν ἄσκησιν τῶν λόγων ὑπὸ τῶν περὶ Γοργίαν καὶ Πρωταγόραν σοφιστῶν, πρῶτος ἐχώρισεν ἀπὸ τῶν ἐριστικῶν τε καὶ σοφιστικῶν ἐπὶ τοὺς πολιτικούς. ita legendum puto pro, καὶ φυσικῶν. Ex Diog. Laertio Lib. IX. Vit. Protagoræ: καὶ πρῶτος — σόφισμα τοῖς πραγματολογοῦσι προσήγαγε· καὶ τὴν διάνοιαν ἀφεὶς, πρὸς τοὔνομα διελέχθη. καὶ τὸ νῦν ἐπιπόλαιον γένος τῶν ἐριστικῶν ἐγέννησεν. Quin et scripsit Protagoras τέχνην ἐριστικῶν, teste eodem Laertio. Legi quoque potest ἀχρήστων pro χρηστῶν. MARKLAND. Ego dedi σοφιστῶν λίαν ἀχρήστων. *sophistarum ineptorum, nulli rei utilium.* REISK.

Ἐπειδὴ δὲ] Scil. ταῦτα πάσχομεν. quanquam nullus dubito, nonnihil hic deesse. IDEM.

Τῶν μὲν — τὰ δὲ] Malim τῆς μὲν, scil. στάσεως, et τὴν δὲ, scil. φιλονεικίαν. Pro κωλῦσαι nescio an κολοῦσαι leg. sit. IDEM.

Γνῶναι δὲ τὰ βέλτιστα, τῶν αὐτῶν] Οὐ τῶν αὐτῶν. CONT. Nisi fallor, scripsit Lysias τῶν ἀτυχούντων, non τῶν αὐτῶν, et forte ἐστι τῶν εὖ πραττόντων. *rixari et contendere solent rebus secundis utentes: qui vero in adversis sunt, quid optimum factu sit, consulere.* Huc tendit Ratio, et confirmant sequentia. Mox, δαπανᾶσθαι significatione activa sumendum, *pecuniam insumere;* ut Orat. XXV. πλείω τῶν ὑπὸ τῆς πόλεως προσταττομένων ἐδαπανώμην. Interpres Brabantus male vertit: *consumi et deleri.* MARKLAND. Videtur sic ferme leg. γνῶναι δὲ τὰ βέλτιστα τῶν δεδιότων περὶ αὐτῶν, aut τῶν ἐν κινδύνῳ καταστάντων. *consilia autem capessere sapientissima, est hominum de se sollicitorum, aut in discrimine versantium.* REISK. Pro τῶν αὐτῶν dedi de meo πονούντων.

Πολλὰς αὐτὸς] Malim μὲν interponi. IDEM. αὐτὸς, rex Persarum. AUGER.

ἐποίησαν τῆς ἀλλοτρίας ἐπιθυμοῦντας τῆς σφετέρας αὐτῶν ἐστερῆσθαι, τοὺς δὲ τυράννους ἐξελάσαντες κοινὴν ἅπασι τὴν ἐλευθερίαν κατέστησαν.

β'. Θαυμάζω δὲ Λακεδαιμονίους πάντων μάλιστα, τίνι ποτὲ γνώμῃ χρώμενοι καιομένην τὴν Ἑλλάδα περιορῶσιν, ἡγεμόνες ὄντες τῶν Ἑλλήνων οὐκ ἀδίκως καὶ διὰ τὴν ἔμφυτον ἀρετὴν καὶ διὰ τὴν πρὸς τὸν πόλεμον ἐπιστήμην, μόνοι δὲ οἰκοῦντες ἀπόρθητοι καὶ ἀτείχιστοι καὶ ἀστασίαστοι καὶ ἀήττητοι καὶ [1]τρόποις ἀεὶ τοῖς αὐτοῖς χρώμενοι· ὧν ἕνεκα ἐλπὶς ἀθάνατον τὴν ἐλευθερίαν αὐτοὺς [2]κεκτῆσθαι, καὶ ἐν 915
τοῖς παρεληλυθόσι κινδύνοις σωτῆρας γενομένους τῆς Ἑλλά-

[1] τόποις T. [2] κεκτήσεσθαι A.

Τὴν πρὸς τὸν πόλεμον ἐπιστήμην] Num τὴν τῶν περὶ τὸν πόλ. ἐπιστ. REISK.

Τόποις ἀεὶ τοῖς αὐτοῖς] Lege: τρόποις. *moribus.* quod, de Lacedæmoniis dictum, probatione non indiget. Quæ vero præcedunt sic distingui debent: ἡγεμόνες ὄντες τῶν Ἑλλήνων (οὐκ ἀδίκως, καὶ διὰ — ἐπιστήμην), μόνοι δὲ οἰκοῦντες ἀπόρθητοι etc. quæ ultima Vanderheidius sic vertit: *soli vero portu careant.* Miror, unde hanc interpretationem expiscatus est. Vult Lysias: *soli vero ex omnibus Græcis terram habitantes vastationibus hostilibus non obnoxiam,* vel, *quæ non vastata fuit;* (vide Hesychium V. ἀπόρθητος) unde Epaminondas apud Ælianum Var. Hist. XIII. 42. dicit: *Laconicam* πεντακοσίοις ἐνιαυτοῖς ἀδήωτον οὖσαν, *per quingentos annos non vastatam.* scil. usque ad tempora sua, quæ seriora erant hujus Orationis scriptione. Demades: ὁ δὲ πρότερον ἀπείρατος ὢν πολεμίας σάλπιγγος Εὐρώτας, Βοιωτοὺς ἐν τῇ Λακωνικῇ στρατοπεδεύοντας εἶδεν. loquitur de pugna Leuctrica. Dinarchus adv. Demosthenem: τότε τὴν ἐν Λεύκτροις μάχην ἐνίκησεν ἡ τῶν Θηβαίων πόλις, τότε εἰς τὴν ἀπόρθητον νομιζομένην εἶναι Λακεδαιμονίων χώραν εἰσέβαλον. Archidamus apud Isocratem p. m. 245. ἐν γὰρ τοῖς ἐπέκεινα χρόνοις, οὐδένες πώποτε κρείττονες ἡμῶν εἰς ταύτην τὴν χώραν εἰσέβαλον. de Laconica loquitur. Æschines κατὰ Τιμάρχ. §. λε'. οὐ πόλιν (l. πολὺν) χρόνον τὴν Σπάρτην ἀπόρθητον οἰκήσουσι, τοιούτοις ἐν ταῖς ἐκκλησίαις συμβούλοις χρώμενοι. Thucydides quoque ad hanc Lacedæmoniorum felicitatem alludit lib. VIII. segm. 24. et Max. Tyrius Dissert. XXXIII. p. 346. Edit. Cantabr. vocat Spartam πόλιν ἀθέατον πολεμίων, ἀθέατον ξενικῶν ἀσπίδων. unde Xenophon narrat Ἑλλην. lib. VI. 5. 28. post pugnam Leuctricam, quando Thebani Laconicam vastabant, mulieres Spartanas *ne fumum quidem aspicere sustinuisse,* ἅτε οὐδέποτε ἰδοῦσαι πολεμίους, *quippe quæ hostes nunquam vidissent.* et magnus inde honor Thebanis, ὅτι πεπορθηκότες τὴν χώραν τῶν Λακεδαιμονίων ἐφαίνοντο, ut refert Idem Ἑλλην. VII. 1. 35. Patet jam, quare ἀπόρθητοι hic dicantur Lacedæmonii. Sit igitur ut Laconica, secundum Epaminondæ dictum, ἀπόρθητος et ἀδήωτος fuerit per 500 annos, nempe usque ad pugnam Leuctricam, seu Olympiad. CII. Justinus enim, qui lib. III. refert, Periclem (multis annis ante Epaminondam) "Spartanorum agros vastasse, *et* totam Spartam deprædatam esse," refellitur a Perizonio ad Æliani locum modo citatum. Sed quomodo refellemus Thucydidem? qui lib IV. 41. narrat, Messenios, anno VII Belli Peloponnesiaci, seu Olympiad. LXXXVIII. 4. *agrum Laconicum latrociniis infestasse* (ἐλῄζον) *maximisque maleficiis affecisse.* et notat rem hanc novam Lacedæmoniis contigisse: οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι, ἀμαθεῖς (potius ἀπαθεῖς) ὄντες ἐν τῷ πρὶν χρόνῳ λῃστείας, καὶ τοῦ τοιούτου πολέμου, — οὐ ῥᾳδίως ἔφερον. *Lacedæmonii vero, quod superiore tempore latrocinia et hujusmodi bellum non experti fuerant, ægre ferebant.* vide et V. 14. ubi iterum meminit λῃστευομένης τῆς χώρας. Non igitur, ut videtur, ἀδήωτος Laconica usque ad tempora Epaminondæ. nisi dicendum sit, has incursiones non adeo magni momenti fuisse nec inter vastationes numerari dignas. MARKLAND.

Κεκτῆσθαι] Malim κεκτήσεσθαι in futuro tertio. REISK.

916 δος περὶ τῶν μελλόντων προορᾶσθαι. οὐ τοίνυν ὁ ἐπιὼν καιρὸς τοῦ παρόντος βελτίων· οὐ γὰρ ἀλλοτρίας δεῖ τὰς τῶν ἀπολωλότων συμφορὰς νομίζειν ἀλλ' οἰκείας, οὐδ' ἀναμεῖναι ἕως [1] ἂν ἐπ' αὐτοὺς ἡμᾶς αἱ δυνάμεις ἀμφοτέρων ἔλθωσιν, ἀλλ' ἕως ἔτι ἔξεστι, τὴν τούτων ὕβριν κωλῦσαι. τίς γὰρ οὐκ [2] ἂν ἐνορῶν ἐν τῷ πρὸς ἀλλήλους πολέμῳ μεγάλους αὐτοὺς γεγενημένους; ὧν οὐ μόνον αἰσχρῶν ὄντων ἀλλὰ καὶ
917 δεινῶν, τοῖς μὲν μεγάλα ἐξημαρτηκόσιν ἐξουσία γεγένηται τῶν πεπραγμένων, τοῖς δὲ Ἕλλησιν οὐδεμία αὐτῶν τιμωρία [3]* * *

[1] ἂν om. T. A. [2] ἂν αἰσχύνοιτο ἐνορῶν A. [3] asteriscos om. T. R. A.

Ἀμφοτέρων] Regis Persarum puta, et Dionysii. IDEM.

Ἐνορῶν] Π. ἐνορᾷ, ἢ, ἐνορῴη. H. STEPHAN. Ultimum verius puto. MARKLAND. Hic deest parum quid. fort. leg. est: τίς γὰρ οὐκ ἂν ἐντρέποιτο ὁρῶν. ecquem enim non pudeat videntem? Ad πολέμῳ subauditur ἡμῶν. αὐτοὺς redit ad hostes communes Græciæ modo nominatos. REISK. Fort. τίς γὰρ οὐκ ἀνιᾶται ὁρῶν.

ΛΥΣΙΟΥ
ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΜΗ ΚΑΤΑΛΥΣΑΙ
ΤΗΝ ΠΑΤΡΙΟΝ ΠΟΛΙΤΕΙΑΝ ΑΘΗΝΗΣΙ
ΛΟΓΟΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Τοῦ δήμου κατελθόντος ἐκ Πειραιῶς καὶ ψηφισαμένου διαλύσασθαι πρὸς τοὺς ἐν ἄστει καὶ μηδενὸς τῶν γεγενημένων μνησικακεῖν, δέους δὲ ὄντος μὴ πάλιν τὸ πλῆθος εἰς τοὺς εὐπόρους ὑβρίζῃ τὴν ἀρχαίαν ἐξουσίαν κεκομισμένον, καὶ πολλῶν ὑπὲρ τούτου γινομένων λόγων, Φορμίσιός τις τῶν συγκατελθόντων μετὰ τοῦ δήμου γνώμην εἰσηγήσατο, τοὺς μὲν φεύγοντας κατιέναι, τὴν δὲ πολιτείαν μὴ πᾶσιν ἀλλὰ τοῖς τὴν γῆν ἔχουσι παραδοῦναι, βουλομένων ταῦτα γενέσθαι καὶ Λακεδαιμονίων. ἔμελλον δὲ τοῦ ψηφίσματος τούτου κυρωθέντος πεντακισχίλιοι σχεδὸν Ἀθηναίων ἀπελαθήσεσθαι τῶν κοινῶν. ἵνα [1] δὴ μὴ τοῦτο γένοιτο, γράφει τὸν λόγον τόνδε ὁ Λυσίας τῶν ἐπισήμων τινὶ καὶ πολιτευομένων. εἰ μὲν οὖν ἐῤῥήθη τότε ἄδηλον· σύγκειται γοῦν ὡς πρὸς ἀγῶνα ἐπιτηδείως. ἔστι δὲ ὅδε. Dionys. Halic. in Lysia.

Pag. ed. H.Steph. 213 — Pag. ed. Reisk. 917

α'. ΟΤΕ ἐνομίζομεν, ὦ Ἀθηναῖοι, τὰς γεγενημένας συμφορὰς ἱκανὰ μνημεῖα τῇ πόλει καταλελεῖφθαι, ὥστε μηδ' ἂν τοὺς ἐπιγινομένους ἑτέρας πολιτείας ἐπιθυμεῖν, τότε δὴ οὗτοι τοὺς κακῶς πεπονθότας καὶ ἀμφοτέρων πεπειραμένους ἐξαπατῆσαι ζητοῦσι τοῖς αὐτοῖς ψηφίσμασιν οἷσπερ καὶ πρότερον. διὸ δὴ καὶ τούτων μὲν οὐ θαυμάζω, ὑμῶν δὲ τῶν ἀκροωμένων, ὅτι πάντων [2] ἐστὲ ἐπιλησμονέστατοι [3] καὶ πάσχειν ἑτοιμότατοι κακῶς ὑπὸ τοιούτων ἀνδρῶν, οἳ τῇ μὲν 918
τύχῃ τῶν [4] ἐκ Πειραιῶς πραγμάτων μετέσχον, τῇ δὲ γνώμῃ

[1] μὴ δὴ T. [2] εἰσὶ T. R. [3] ἢ T. R. [4] ἐκ om. T.

Ἐνομίζομεν] Π. νομίζομεν. H. STEPHAN. Opinor, quia sequitur ζητοῦσι, in Præsenti. sed nihil muta. sic enim loquitur Orat. XXVIII. ὅταν γὰρ ἡγησάμεθα σωτηρίας ἀντειλῆφθαι, δεινότερα ὑπὸ τῶν ἡμετέρων ἀρχόντων πάσχομεν ἢ ὑπὸ τῶν πολεμίων. MARKLAND.

Ἀμφοτέρων] Oligarchiæ puta atque democratiæ. REISK.

Εἰσὶν ἐπιλησμονέστατοι ἢ πάσχειν ἑτοιμ.] Ἐπιλησμ. οἱ πάσχειν ἑτ. H. STEPHAN. F. ἐστὲ ἐπιλησμ. καὶ πάσχειν ἑτοιμ. TAYLOR. Si cogitasset vir maximus corruptam esse vocem εἰσὶν, nihil præterea mutatum isset. Lego ἐστὲ, *estis*: præcessit enim ὑμῶν. Sententia est maxime perspicua: *estis omnium hominum obliviosissimi, vel male pati paratissimi.* MARKLAND. Aut ἐστὲ est leg. aut ἐνίων addendum post ἀκροωμένων. *vestrum autem, qui me auditis, quosdam miror esse mortalium omnium aut obliviosissimos, aut paratissimos ad mala patiendum.* REISK.

Τῶν ἐκ Πειραιῶς] Præpositionem, qua

τῶν ἐξ ἄστεος. καίτοι τί ἔδει φεύγοντας κατελθεῖν εἰ χειροτονοῦντες ὑμᾶς αὐτοὺς [1]καταδουλώσεσθε;

β΄. Ἐγὼ μὲν οὖν, ὦ Ἀθηναῖοι, [2]οὔτε γένει ἀπελαυνόμε-
919 νος [3]οὔτε οὐσίᾳ ἐλάττων, ἀλλ' ἀμφότερα τῶν ἀντιλεγόντων
πρότερος ὤν, ἡγοῦμαι ταύτην μόνην σωτηρίαν εἶναι τῇ πόλει,
ἅπασιν Ἀθηναίοις τῆς πολιτείας μετεῖναι, ἐπεὶ ὅτε καὶ τὰ
τείχη καὶ τὰς ναῦς καὶ τὰ χρήματα καὶ [4]συμμάχους
920 [5]ἐκτησάμεθα, οὐχ [6]ὅπως ἵνα [7]Ἀθηναῖόν τινα ποιήσωμεν
διενοούμεθα, ἀλλὰ καὶ Εὐβοεῦσιν ἐπιγαμίαν ἐποιούμεθα·
νῦν δὲ καὶ τοὺς ὑπάρχοντας πολίτας [8]ἀπελῶμεν; οὔκ, ἂν
ἔμοιγε πειθώμεθα, οὐδὲ μετὰ τῶν τειχῶν καὶ ταῦτα ἡμῶν

[1] καταδουλοῦσθε T. [2] οὔτε ἡλικίᾳ, οὔτε R. [3] οὔτε οὐσίᾳ ἐλάττων om. T. R. [4] τοὺς συμμάχους A. [5] ἐκτήμεθα T. [6] οὕτως T. [7] Ἀθηναίων T. R. [8] ἀπολοῦμεν T. A. ἀπελοῦμεν R.

vulgatæ carent, de meo addidi. Malim tamen totum locum sic legi: τῇ μὲν τύχῃ τοῖς ἐκ Πειραιῶς τῶν πραγμάτων μετέσχον, τῇ δὲ γνώμῃ τοῖς ἐξ ἄστεος. IDEM.

Χειροτονοῦντες] Idem est, ac si dixisset: εἰ αὐτοὶ χειροτονεῖτε τοὺς μέλλοντας ὑμᾶς καταδουλώσεσθαι. IDEM.

Ὑμᾶς] Ὑμεῖς. SCHOTT. Veritus nimirum

"Primo ne medium, medio ne discrepet imum."

Atque id profecto cavit sedulo. TAYLOR.

Καταδουλοῦσθε] F. καταδουλώσεσθε. TAYLOR.

Οὔτε γένει] Π. οὔτε ἡλικίᾳ, οὔτε γένει. H. STEPHAN. Sequitur enim ἀμφότερα, quæ *duo* antecedentia postulat. Sed si argumentum Orationis spectes, aptius videbitur: οὔτε πλούτῳ, οὔτε γένει. Phormisii enim ψήφισμα, si perlatum fuisset, exclusurum erat a republica Quinque millia pauperum et plebeiorum civium. Huic se opponit Orator, *dives* (*ætas* enim non adeo ad rem præsentem) et *nobilis* quidam Atheniensis, pro quo hanc Orationem scripsit Lysias. Quod vero Stephanus in marginem Edit. suæ ex Conjectura retulerat, id Sylburgius quasi ex Cod. MS. prolatum citare videtur, et hoc loco, et nonnullis aliis. MARKLAND. Mihi videtur deesse vox χρήμασιν, vel πλούτῳ, prouti voluit Marklandus. Præterea licet non reprehendam lectionem ἀπελαυνόμενος, malim tamen, si in Codice quodam inveniatur, scribi ἀπολειπόμενος, quia sequitur: ἀλλ' ἀμφότερα τῶν ἀντιλεγόντων πρότερος ὤν. Frequens est usus verbi ἀπολείπεσθαι, hoc sensu, *relinqui ab alio, vinci, superari, inferiorem esse*. Vid. Isocrat. Panath. p. 234. E. 245. B. 266. A. 276. D. 284. D. et Aristophan. Equit. 522. SLUITER.

Ἐπεὶ ὅτε καὶ] Malim ἐπεὶ καὶ ὅτε. REISK.

Οὐχ οὕτως κ. τ. λ.] Π. οὐχ ὅπως ἵνα Ἀθηναῖόν τινα ποιήσωμεν. H. STEPHAN. CONT. οὐ τοῦτο μόνον ἵνα Ἀθηναίων ταῦτα ποιήσωμεν διενοούμεθα. *Observatt. human.* IV. 9. SCHOTT. Recte Stephanus. Sed quid est ποιήσωμεν? hoc menti Oratoris adversa fronte pugnat. Scribo: ἀπολέσωμεν. sequitur enim: νῦν δὲ καὶ τοὺς ὑπάρχοντας πολίτας ἀπολοῦμεν; *nunc vero, non modo novos non adsciscemus, sed etiam illos, qui jam sunt cives, amittemus?* Orat. XIII. πολλοὺς γὰρ τῶν πολιτῶν καὶ ἀγαθοὺς ἀπολέσαμεν. Andocides de Myster. §. κζ. καὶ μὴ βούλεσθε Θετταλοὺς καὶ Ἀνδρίους πολίτας ποιεῖσθαι δι' ἀπορίαν ἀνδρῶν, τοὺς δὲ ὄντας πολίτας — ἀπόλλυτε. apposite. Dicit Lysias: Istis duris temporibus tam longe abfuimus a cogitatione et consilio *amittendi* quenquam civem Atheniensem, ut etiam jus ἐπιγαμίας Eubœensibus concesserimus, ut inde novorum civium accessione Respublica firmaretur. MARKLAND. Pro vulgari οὐχ οὕτως dedi οὐχ ὅπως. In ἵνα videor mihi exitum vocabuli ἄπολιν cernere. nam α postrema litera facile potuit e proximo insequente vocabulo adhærescere. Leg. ergo: οὐχ ὅπως, ἵνα ἄπολιν Ἀθην. REISK. *non solum non ut aliquem faceremus Atheniensem*, ut alicui jus civitatis tribueremus. AUGER.

Ἀπελοῦμεν] Sic dedi de meo, quod idem est atque ἀπελάσομεν, *expellemus*. REISK.

Πειθώμεθα] Leg. πείθησθε, ut mox p. 633. 9. SLUITER.

αὐτῶν περιαιρησόμεθα, ὁπλίτας πολλοὺς καὶ ἱππέας καὶ τοξότας, ὧν ὑμεῖς ἀντεχόμενοι βεβαίως δημοκρατήσεσθε, τῶν δὲ ἐχθρῶν πλέον ἐπικρατήσετε, ὠφελιμώτεροι δὲ τοῖς συμμάχοις ἔσεσθε· ἐπίστασθε γὰρ [1][ἐν] ταῖς ἐφ' ἡμῶν ὀλιγαρχίαις γεγενημέναις, καὶ οὐ τοὺς γῆν κεκτημένους ἔχοντας τὴν πόλιν, ἀλλὰ καὶ πολλοὺς μὲν αὐτῶν ἀποθανόντας, πολλοὺς δ' ἐκ τῆς πόλεως ἐκπεσόντας, οὓς ὁ δῆμος καταγαγὼν ὑμῖν μὲν τὴν ὑμετέραν ἀπέδωκεν, αὐτὸς δὲ ταύτης οὐκ ἐτόλμησε μετασχεῖν. ὥστε, ἂν ἔμοιγε πείθησθε, οὐ
τοὺς εὐεργέτας, καθὸ δύνασθε, τῆς πατρίδος ἀποστερήσετε, 921
οὐδὲ τοὺς λόγους πιστοτέρους τῶν ἔργων οὐδὲ τὰ μέλλοντα τῶν γεγενημένων νομιεῖτε. ἄλλως τε καὶ μεμνημένοι τῶν περὶ τῆς ὀλιγαρχίας μαχομένων, οἳ τῷ μὲν λόγῳ τῷ δήμῳ πολεμοῦσι, τῷ δὲ ἔργῳ τῶν ὑμετέρων ἐπιθυμοῦσιν· [2]ἅπερ κτήσονται, ὅταν ὑμᾶς ἐρήμους συμμάχων λάβωσιν.

γ΄. Εἶτα [3]τοῖς τῶν [4]ὑμῖν ὑπαρχόντων [5]ἐρῶσι τίς ἔσται 922
σωτηρία τῇ πόλει, εἰ μὴ [6]ποιήσωμεν ἃ Λακεδαιμόνιοι κε-

[1] ἐν om. T. R. uncos om. A. [2] ὅπερ T. [3] οἱ A. [4] ἡμῖν T. R. A. [5] ἐρῶντες ἐρωτῶσι A. [6] ποιήσωμεν Λακεδαιμονίοις T.

Ἐπίστασθε κ. τ. λ.] Ἐπίστασθε γὰρ ταῖς ἐφ' ἡμῶν ὀλιγαρχίαις γεγενημέναις οὐ τοὺς γῆν κεκτημένους ἔχοντας τὴν πόλιν, πολλοὺς μὲν αὐτῶν ἀποθανόντας κ. τ. λ. omissis καὶ et deinde, ἀλλὰ καί. *Ibid.* SCHOTT. Vel delendum videtur καί, vel ponendum supra: ἐπίστασθε γὰρ καὶ ταῖς ἐφ' ἡμῶν etc. Quemadmodum in Luca erratum V. 35. ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι καὶ ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ νύμφιος, τότε νηστεύσουσιν ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. ubi καί, ita positum, nulli neque usui neque Venustati inservit. Repone: ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι ὅταν ἀπαρθῇ — καὶ τότε νηστεύσουσιν etc. et ita plane Matthæus IX. 15. ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι ὅταν ἀπαρθῇ — καὶ τότε νηστεύσουσιν. et Marcus II. 20. ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι ὅταν ἀπαρθῇ — καὶ τότε νηστεύσουσιν ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. MARKLAND. Dele καί. *In edit. min.* TAYLOR. Pro ταῖς malim ἐν ταῖς. Pone proximum πιστοτέρους deesse suspicor δεῖν εἶναι. REISK. καί, *etiam*. οὐ junge cum ἔχοντας τὴν πόλιν. Pro καὶ οὐ Contius οὐ μόνον. AUGER.

Ὅπερ] Π. ἅπερ. H. STEPHAN. SCALIG. CONT. Recte. MARKLAND.

Εἶτα κ. τ. λ.] Εἶτα οἱ τῶν ἡμῖν ὑπαρχόντων ἐπιθυμοῦντες ἐρῶσι τίς ἔσται κ. τ. λ. SCHOTT. εἶτα τῶν ἡμῖν ὑπαρχόντων ἐρωτῶσι τίς ἔσται - - - ἃ Λακεδαιμόνιοι κελ. CONT. Depravatissima sunt hæc. Forte ita legendum et distinguendum: εἶτα, τοῖς τῶν ἡμῖν ὑπαρχόντων ἐπιθυμοῦσιν, ἐρωτῶσι, Τίς ἔσται σωτηρία τῇ πόλει, εἰ μὴ ποιήσωμεν ἃ Λακεδαιμόνιοι κελεύουσιν, ἔγωγε τούτοις εἰπεῖν ἀξιῶ, Τί τῷ πλήθει περιγενήσεται, εἰ ποιήσαιμεν ἃ ἐκεῖνοι προστάττουσιν; *deinde iis, qui facultatibus nostris inhiant, si quærant, Quænam salus erit civitati, nisi fecerimus ea, quæ Lacedæmonii jubent; ego vicissim dicere æquum puto, Quid populo supererit, si quæ isti jubent fecerimus?* Non dubitari potest, quin desit ἐπιθυμοῦσιν, propter ista, τῶν ἡμῖν ὑπαρχόντων: et paulo ante dixerat, eodem sensu, τῶν ὑμετέρων ἐπιθυμοῦσιν: unde forte omissa hæc vox, propter viciniam; quod aliquoties fit. Pro ἐγὼ δὲ lego ἔγωγε: tametsi istud ferri possit. MARKLAND. et *in edit. min.* TAYLOR. Videtur leg. εἶτα οἱ τῶν ὑμῖν ὑπαρχόντων ἐρῶντες ἐρωτῶσι, τίς ἔσται σωτηρία τῇ πόλει, εἰ μὴ ποιήσομεν, ἃ Λακεδαιμόνιοι κελεύουσιν. et sic ex parte quoque correxi. REISK. Leg. εἶτα τούτων ἡμῖν ὑπαρχόντων ἐροῦσι, vel ἐρωτῶσι. SLUITER.

Λακεδαιμονίοις] Π. ἃ Λακεδαιμόνιοι κελεύουσιν. H. STEPHAN. ποιήσαιμεν Λακεδαιμονίοις ἃ κελεύουσιν, vel ποιήσαιμεν Λακεδαιμονίοις τὰ κελευόμενα. SYLBURG. ποιήσομεν. SCALIG.

λεύουσιν; ἐγὼ δὲ [1] τούτους εἰπεῖν ἀξιῶ, τί τῷ πλήθει περιγενήσεται, εἰ ποιήσαιμεν ἃ ἐκεῖνοι προστάττουσιν. εἰ δὲ μὴ, πολὺ κάλλιον μαχομένους ἀποθνήσκειν ἢ φανερῶς ἡμῶν αὐτῶν θάνατον καταψηφίσασθαι. ἡγοῦμαι γὰρ, ἐὰν [2] μὴ πείθω, ἀμφοτέροις κοινὸν εἶναι κίνδυνον. ὁρῶ δὲ Ἀργείους καὶ Μαντινέας τὴν αὐτὴν ἔχοντας γνώμην, [3] τὴν αὐτῶν οἰκοῦντας, τοὺς μὲν ὁμόρους ὄντας Λακεδαιμονίοις, τοὺς δὲ ἐγγὺς οἰκοῦντας, καὶ τοὺς μὲν οὐδὲν ἡμῶν πλείους, τοὺς δὲ οὐδὲ τρισχιλίους [4] ὄντας. ἴσασι γὰρ ὅτι, κἂν πολλάκις εἰς τὴν τού-
923 των [5] ἐμβάλλωσι, πολλάκις αὐτοῖς ἀπαντήσονται ὅπλα λαβόντες, ὥστε οὐ καλὸς ὁ κίνδυνος αὐτοῖς δοκεῖ εἶναι, ἐὰν μὲν νικήσωσι, τούτους [6] καταδουλώσεσθαί γε, ἐὰν δὲ ἡττηθῶσι, σφᾶς αὐτοὺς [7] ὑπαρχόντων ἀγαθῶν ἀποστερῆσαι· ὅσῳ δ' ἂν ἄμεινον πράττωσι, [8] τοσούτῳ ἐπιθυμοῦσι κινδυνεύειν.

δ'. Εἴχομεν δὲ, ὦ ἄνδρες, καὶ ἡμεῖς ταύτην τὴν γνώμην,

[1] τούτοις T. [2] μὲν T. [3] τὴν αὐτῶν οἰκοῦντας om. T. A. [4] ὄντας. οὐκοῦν Λακεδαίμονες ἐκείνοις ἐπετίθενται. A. [5] ἐμβάλωσι T. R. A [6] μὴ καταδουλώσασθαι, ἐὰν A. [7] τῶν ὑπαρχόντων A. [8] τοσούτῳ ἧττον ἐπιθ. A.

Τούτοις] Π. τούτους. H. STEPHAN.

Εἰ δὲ μὴ] Deesse videtur δυνήσονται, scil. hoc docere. REISK. Hic significat *alioqui, cæterum*. AUGER.

Ἐὰν μὲν πείθω] Π. ἐὰν μὴ πείθω. H. STEPHAN. Sed non de *se* solo loquitur Orator, de *omnibus* vero Atheniensibus. unde verum puto: ἡγοῦμαι γὰρ, ἐὰν πεισθῶμεν, ἀμφοτέροις κοινὸν ἂν εἶναι κίνδυνον. *reor enim, si ita faciamus, utrisque commune periculum futurum*, id est, Lacedæmoniis æque ac nobis. non illi immunes erunt periculi, si nos arma capere atque urbem defendere nobis persuaderi sinamus. Hoc voluisse Oratorem (nempe, bello *defensivo* uti), sequentia Argivorum et Mantinensium atque ipsorum etiam Atheniensium exempla evincunt. ἂν εἶναι pro ἔσεσθαι, ut passim. MARKLAND. Pro μὲν dedi μὴ. Quod si autem servandum sit μὲν, leg. erit sic: ἐὰν μὲν πείθω, ἑτοίμην ἀμφοτέροις εἶναι τὴν σωτηρίαν, ἐὰν δὲ μὴ, κοινὸν εἶναι τὸν κίνδυνον. REISK.

Ἀμφοτέροις] *utrisque*, scil. iis qui fundum possident, et iis qui non possident. AUGER.

Τὴν αὐτῶν οἰκοῦντας] Addidi; nam illis vis inest: Video Argivos et Mantineenses *suum solum incolere*, h. e. ex eo a Lacedæmoniis non expelli, tametsi Argivi finitimi sunt ipsis, et Mantineenses haud procul a Laconica habitant. quoniam scilicet utrique, tam Argivi quam Mantineenses, antiquam servant Reip. formam, neque pauperes expellendo ipsi semet debilitant. REISK.

Ἴσασι] Lacedæmonii puta. IDEM.

Τούτων] Argivorum et Mantineensium. IDEM.

Πολλάκις] Secundi loco malim τοσαυτάκις. *toties*. IDEM.

Ἀπαντήσονται] Argivi puta et Mantineenses. IDEM.

Αὐτοῖς] Lacedæmoniis. IDEM.

Καταδουλώσεσθαί] Καταδουλώσασθαί. SYLBURG. Sic leg. et distinguendum videtur: νικήσωσι τούτους, οὐ καταδουλώσεσθαί γε. *si vincant* (Lacedæmonii) *hos* (Argivos et Mantineenses), *non tamen hoc se consecuturos, ut illos in servitutem redigant*. REISK.

Πράττωσι] Lacedæmonii. IDEM.

Τοσούτῳ ἐπιθυμοῦσι] Lege ἐπιθυμῆσαι, ita postulante constructione, ut καταδουλώσασθαι (sic enim legendum, non καταδουλώσεσθαι), et ἀποστερῆσαι. Stephanus inserit μᾶλλον post τοσούτῳ. non necessarium forte, cum tam usitata sit istius vocis Ellipsis. MARKLAND. et *in edit. min.* TAYLOR. Post τοσούτῳ, non μᾶλλον, sed potius ἧττον addendum videtur, *hoc minus cupiunt*. REISK.

ὅτε τῶν Ἑλλήνων ἤρχομεν, καὶ ἐδοκοῦμεν καλῶς βουλεύεσθαι περιορῶντες μὲν τὴν χώραν τεμνομένην, οὐ νομίζοντες δὲ χρῆναι περὶ αὐτῆς διαμάχεσθαι· ἄξιον γὰρ ἦν ὀλίγων ἀμελοῦντας πολλῶν ἀγαθῶν φείσασθαι. νῦν δὲ, ἐπεὶ ἐκείνων μὲν ἁπάντων μάχῃ ἐστερήμεθα, ἡ δὲ πατρὶς [1] ἡμῶν λέλειπται, ἴσμεν ὅτι ὁ κίνδυνος οὗτος μόνος ἔχει τὰς ἐλπίδας τῆς 924
σωτηρίας. ἀλλὰ [2] γὰρ χρὴ ἀναμνησθέντας ὅτι ἤδη καὶ ἑτέροις ἀδικουμένοις βοηθήσαντες ἐν τῇ ἀλλοτρίᾳ πολλὰ τρόπαια τῶν πολεμίων ἐστήσαμεν, ἄνδρας ἀγαθοὺς περὶ τῆς πατρίδος καὶ ἡμῶν αὐτῶν γίνεσθαι, πιστεύοντας μὲν τοῖς θεοῖς καὶ ἐλπίζοντας ἐπὶ τὸ δίκαιον μετὰ τῶν ἀδικουμένων ἔσεσθαι. δεινὸν γὰρ ἂν εἴη, ὦ Ἀθηναῖοι, εἰ ὅτε μὲν ἐφεύγομεν, ἐμαχόμεθα Λακεδαιμονίοις, ἵνα κατέλθωμεν, κατελθόντες δὲ φευξόμεθα, ἵνα μὴ μαχώμεθα. οὐκοῦν αἰσχρὸν εἰ εἰς τοῦτο κακίας ἥξομεν, ὥστε οἱ μὲν πρόγονοι καὶ ὑπὲρ τῆς τῶν ἄλλων ἐλευθερίας Ἑλλήνων διεκινδύνευον, ὑμεῖς δὲ οὐδὲ ὑπὲρ τῆς ὑμετέρας αὐτῶν τολμᾶτε πολεμεῖν; [3] * * *

[1] ἡμῖν μόνη λέλ. A. [2] γὰρ om. T. [3] asteriscos om. T. R. A.

Μάχῃ] F. leg. μιᾷ μάχῃ. IDEM. AUGER.

Ἡμῶν λέλειπται] Malim ἡμῖν μόνη λέλ. REISK.

Ἔσεσθαι] Pro ἐλεύσεσθαι. Vel ut alii: καὶ ἐλπίζοντας τὸ δίκαιον μετὰ τῶν ἀδικουμένων ἔσεσθαι. TAYLOR. ἐλπίζοντας δὲ τὸ δίκαιον, vel ἐλπίζοντας τὴν νίκην. CONT. ἔσεσθαι, np. τοὺς θεούς. Si τὸ ἐπινίκιον idem valeret ac τὴν νίκην, et hujus exempla suppeterent, posset legi: ἐλπίζοντας δὲ τὸ ἐπινίκιον. AUGER. Pro ἐπὶ leg. ἔτι. *speramus causam justam etiamnum profuturam iis, qui injuriam passi sunt*. ita Lysias pro Polystrat. p. 160. 6. ed. Steph. ἀγωνίζεσθαι εὖ μετὰ τοῦ δικαίου. Orat. Funebr. p. 191. 22. τὸ δὲ δίκαιον ἔχοντες σύμμαχον. ibid. 33. ὑπὲρ τῶν ἀσθενεστέρων μετὰ τοῦ δικαίου διαμάχεσθαι. p. 192. 12. περὶ τοῦ δικαίου διαμάχεσθαι. p. 196. 17. καὶ περὶ τοῦ δικαίου μαχόμενοι. SLUITER.

Δεινὸν γὰρ ἂν εἴη κ. τ. λ.] V. Aristot. Rhetor. II. 24. TAYLOR.

Οὐκοῦν αἰσχρὸν κ. τ. λ.] Alii sine interrogatione legunt, atque interpretantur: *turpe igitur foret* etc. Huds. IDEM.

LYSIÆ ORATIONUM

FINIS.

ΛΥΣΙΟΥ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑ.

Α.

Pag. ed. Reisk. 3

ΚΑΤ᾽ ΑΙΣΧΙΝΟΥ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΔΗΜΕΥΣΕΩΣ ΤΩΝ ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ.[1]

Ἐπειδὴ τοίνυν τοὺς Χύτρους ὁ Δημάρατος ἑάλω προδιδούς.

Β.

ΚΑΤ᾽ ΑΙΣΧΙΝΟΥ ΠΕΡΙ ΣΥΚΟΦΑΝΤΙΑΣ.[2]

Γ.

ΠΡΟΣ ΑΙΣΧΙΝΗΝ ΤΟΝ ΣΩΚΡΑΤΙΚΟΝ ΧΡΕΟΥΣ.[3]

Τίς γὰρ ἤλπισεν Αἰσχίνην τὸν Σωκρατικὸν τοιοῦτον γεγενῆσθαι τοὺς τρόπους, ὁποῖον φησὶ Λυσίας ὁ ῥήτωρ ἐν τοῖς τῶν 4
συμβολαίων λόγοις; - - - ἀλλ᾽ ὅ γε Λυσίας ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ οὑτωσὶ, Πρὸς Αἰσχίνην τὸν Σωκρατικὸν Χρέους - - - ἄρχεται οὕτως.

Οὐκ ἂν ποτ᾽ ᾠήθην, ἄνδρες δικασταὶ, Αἰσχίνην τολμῆσαι οὕτως αἰσχρὰν δίκην δικάσασθαι, νομίζων οὐκ ἂν ῥᾳδίως αὐτὸν ἑτέραν ταύτης συκοφαντωδεστέραν ἐξευρεῖν. οὗτος γὰρ, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, ὀφείλων ἀργύριον ἐπὶ τρισὶ δραχμαῖς Σωσίμῳ τῷ τραπεζίτῃ καὶ Ἀριστογείτονι προσελθὼν πρὸς ἐμὲ, ἐδεῖτο μὴ περιϊδεῖν αὐτὸν διὰ τοὺς τόκους ἐκ τῶν ὄντων ἐκπεσόντα. κατασκευάζομαι δὲ ἔφη

[1] Ex Harpocr. in Χύτροι. Est urbs Cypri. Vid. Plin. V. 31. Meurs. Cypr. I. 9. Taylor.

[2] Laudat Laert. in Æschine. Fortasse non alia quam præcedens. Aldobrandinus ad loc. putat eam esse, cujus fragmentum laudat Athenæus l. 14. (voluit dixisse l. 13.) sed errat, et eodem errore tenetur Dalechamp. ad Athenæum l. 6. Meursius in Bibliotheca Attica, Stanleius in vita Æschinis, Menag. ad Laert. in Æschine, ceterique. Idem.

[3] Meminit hujus Lysiacæ orationis Harpocratio in κατάπληξις, itemque Dionys. Halic. nisi fallor. Casaub. Utrinque falleris, vir doctissime. Harpocratio in Καταπλὴξ, Dionysius nusquam. Idem.

τέχνην μυρεψικὴν, ἀφορμῆς[1] δὲ δέομαι, καὶ οἴσω δέ σοι ἐννέα ὀβολοὺς τῆς μνᾶς τόκους. πεισθεὶς δ' ὑπ' αὐτοῦ τοιαῦτα λέγοντος, καὶ ἅμα οἰόμενος τοῦτον Αἰσχίνην Σωκράτους γεγονέναι μαθητὴν, καὶ περὶ δικαιοσύνης καὶ ἀρετῆς πολλοὺς καὶ σεμνοὺς λέγοντα λόγους, οὐκ ἄν ποτε ἐπιχειρῆσαι οὐδὲ τολμῆσαι ἅπερ οἱ πονηρότατοι καὶ ἀδικώτατοι ἄνθρωποι ἐπιχειροῦσι πράττειν. * *

Καὶ μετὰ ταῦτα πάλιν καταδρομὴν αὐτοῦ ποιησάμενος, ὡς ἐδανείσατο, ὡς οὔτε τόκους οὔτε ἀρχαῖον ἀπεδίδου, καὶ ὅτι ὑπερήμερος ἐγένετο γνώμῃ δικαστηρίου ἐρήμην καταδικασθεὶς, καὶ ὡς ἠνεχυράθη οἰκέτης αὐτοῦ στιγματίας, καὶ πολλὰ ἄλλα κατειπὼν αὐτοῦ ἐπὶ ταῦτα.[2]

5 Ἀλλὰ γὰρ, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, οὐκ εἰς ἐμὲ μόνον τοιοῦτός ἐστιν, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς ἄλλους ἅπαντας τοὺς αὐτῷ κεχρημένους. οὐχ οἱ μὲν κάπηλοι οἱ ἐγγὺς οἰκοῦντες, παρ' ὧν προπόσεις λαμβάνων οὐκ ἀποδίδωσι, δικάζονται αὐτῷ συγκλείσαντες τὰ καπηλεῖα; οἱ δὲ γείτονες οὕτως ὑπ' αὐτοῦ δεινὰ πάσχουσιν, ὥστ' ἐκλιπόντες τὰς αὐτῶν οἰκίας ἑτέρας πόῤῥω μισθοῦνται; ὅσους δ' ἐράνους συνείλεκται, τὰς μὲν[3] ὑπολοίπους φορὰς οὐ κατατίθησιν, ἀλλὰ περὶ τοῦτον τὸν κάπηλον ὡς περὶ στήλην διαφθείρονται.[4] τοσοῦτοι δ' ἐπὶ τὴν οἰκίαν ἅμα τῇ ἡμέρᾳ ἀπαιτήσοντες τὰ ὀφειλόμενα ἔρχονται, ὥστ' οἴεσθαι τοὺς παριόντας ἐπ' ἐκφορὰν αὐτοὺς ἥκειν τούτου τεθνεῶτος. οὕτω δ' οἱ ἐν τῷ Πειραιεῖ διάκεινται, ὥστε πολὺ ἀσφαλέστερον εἶναι δοκεῖν εἰς τὸν Ἀδρίαν πλεῖν ἢ τούτῳ συμβάλλειν· πολὺ γὰρ μᾶλλον, ἃ ἂν δανείσηται, αὐτοῦ νομίζει εἶναι, ἢ ἃ ὁ πατὴρ αὐτῷ κατέλιπεν. [1]ἀλλὰ γὰρ οὐ τὴν οὐσίαν κέκτηται Ἑρμαίου τοῦ μυροπώλου, τὴν γυναῖκα διαφθείρας ἑβδομήκοντα ἔτη γεγονυῖαν; ἧς ἐρᾷν προσποιησάμενος οὕτω διέθηκεν, ὥστε τὸν μὲν ἄνδρα αὐτῆς καὶ τοὺς υἱοὺς πτωχοὺς ἐποίησεν· αὐτὸν δὲ ἀντὶ καπήλου μυροπώλην ἀπέδειξεν. οὕτως ἐρωτικῶς τὸ κορίον μετεχειρίζετο τῆς ἡλικίας αὐτῆς ἀπολαύων, ἧς ῥᾷον τοὺς ὀδόντας ἀριθμῆσαι ὅσῳ ἐλάττους ἦσαν, ἢ τῆς 6 χειρὸς τοὺς δακτύλους.[2] καί μοι ἀνάβητε τούτων μάρτυρες.[3]

[1] Non recte exponitur ab Interprete. Ἀφορμὴ et ἐνθήκη, apud Mercatores, quod nos vocamus Stock. Φιλοξένος ὁ καλούμενος Σωληνιστὴς ἐκ δημαγωγοῦ τύραννος ἀνεφάνη· ζῶν τὸ μὲν ἐξ ἀρχῆς ἁλιευόμενος καὶ σωληνοθήρας ὢν, ἀφορμῆς δὲ λαβόμενος καὶ ἐμπορευσάμενος βίον ἐκτήσατο. Athen. l. 3. p. m. 46. V. Casaub. ad loc. Mausac. ad Harpocr. in Ἀφορμή. Ἔτι βούλομαι καὶ περὶ τῶν ἀφορμῶν εἰπεῖν αἷς ἐχρησάμην, ὅτε ἔμελλον ἐπιχειρεῖν τῇ γραφῇ. Dion. Halic. in præfat. Antiqq. Rom. MATERIALS. TAYLOR.

[2] Post ταῦτα, aut post ἀλλὰ γὰρ subaudi φησί. AUGER.

[3] Ante τὰς μὲν sub. τούτοις, np. ἐράνοις. et mox post ἀλλὰ sub. οὗτοι, np. ἔρανοι. IDEM.

[4] Ita hunc locum explicat Casaub. Pecunia omnis, quam ab amicis potest corradere nomine erani, non impenditur ab eo in solvendis bona fide reliquiis pensionum, quas debet, atque adeo propter quas a sodalibus stipe fuit adjutus. Sed universa illa pecunia, quanta quanta est, apud proximum cauponem perit, sicut navis, quæ ad columnas impegerit. Cic. ad Pis. "Ne Scyllæo illo æris alieni in freto ad columnam adhæresceret, in tribunatus portum profugerat." Vales. ad Harpocr. v. Πληρωτὴς, non intelligit de caupone vicino, sed τοῦτον τὸν κάπηλον ipsum Æschinem appellare Lysiam, id est, veteratorem. TAYLOR.

Δ.

ΑΣΠΑΣΙΑ.[4]

Ε.

ΑΣΤΙΚΤΟΝ ΧΩΡΙΟΝ.[5]

ϛ.

ΚΑΤΑΠΛΗΞ.[6]

Ζ.

ΠΡΟΣ ΑΛΕΞΙΔΗΜΟΝ.[7] 7

Εἰς Δατητῶν αἵρεσιν.

[1] Ἀλλὰ γὰρ οὐ τὴν κ. τ. λ. Sic leg. videtur. *verum enimvero, cujus hominis facultates per nefas acquisivit, Hermeæ puta myropolæ, illius uxorem corrupit.* item ταύτης ἐρᾷν προσπ. Erat ergo μυροπώλου, *apothecarii* ut nos usurpamus, jam tum quoque dignitas amplior, quam καπήλου, *cauponis vinarii et tabernarii.* REISK.

[2] Verba hæc quoque alicubi laudantur a Demetrio Phalereo in aureolo libro περὶ Ἑρμηνείας, sed sine ista farragine ὅσῳ ἐλάττους ἦσαν. Ut dicam quod res est, imperitus et curiosus nimis annotator, ut *argueret* quasi *obscure dictum*, ad voces ῥᾷον τοὺς ὀδόντας ἀριθμῆσαι ἢ τῆς χειρὸς τοὺς δακτύλους, adjecit ὅσῳ ἐλάττους ἦσαν. Mendæ originem vides luce meridiana clariorem. Et vidit quoque aliqua ex parte Casaub. ad locum. Viden' tu quid importunissima interpolatio aliquando soleat facere? TAYLOR. ὅσῳ ἐλάττους ἦσαν delevit Augerus.

[3] Ex Athenæo ad fin. l. 13. IDEM.

[4] Ex Harpocr. in voce. V. Causab. ad Athen. l. 9. c. 13., Mausac. ad Harpocr. l. c. et Menag. ad Laert. in Æschine. Verba Harpocrationis sunt: Λυσίας ἐν τῷ πρὸς Αἰσχίνην τὸν Σωκρατικὸν διαλεγόμενον, ἐπιγραφομένῳ Ἀσπασία. Verum Aspasiam dialogum scripsit non Lysias, sed Æschines. Monachio legendum videbatur: ἐν τῷ πρὸς Αἰσχίνην τὸν Σωκρατικὸν διαλεγόμενον, ἐπιγραφομένῳ Ἀσπασία. Maussac. ad Harpocr. et, qui ejus verba exscripsit, Menag. ad Laert. ita: Λυσίας ἐν τῷ πρὸς Αἰσχίνην τὸν Σωκρατικόν. Αἰσχίνης Σωκρατικὸς ἐν Διαλόγῳ, ἐπιγραφομένῳ Ἀσπασία. Ratio istius emendationis est, propterea quod apud Harpocr. sequitur: Meminere et hujus Aspasiæ, καὶ ἄλλοι Σωκρατικοί. Sed hoc frustra. Verba videas. Μνημονεύουσι δ' αὐτῆς πολλάκις καὶ οἱ ἄλλοι Σωκρατικοὶ καὶ Πλάτων ἐν τῷ Μενεξένῳ. Si igitur Plato fuit Socraticus, ad eum refertur οἱ ἄλλοι. Constructio est notissima. TAYLOR.

[5] Ex eodem Harp. Vid. Etym. M., Meurs. Exercit. Critic. p. 2. l. 3. c. 21., Salmas. de modo Usur. c. 15. init. Suid. in Ὅρος. Poll. 3. 9. IDEM.

[6] Ex eodem Harp.

[7] Ex Harpocr. et Suid. in Δατεῖσθαι. IDEM.

Η.

ΠΡΟΣ ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΝ.[1]

Τοῖς χρυσοῖς χερνιβίοις καὶ θυμιατηρίοις.[2]

Ἐκπλεύσαντες γὰρ κοινῇ Ἀξίοχος καὶ Ἀλκιβιάδης εἰς Ἑλλήσποντον ἔγημαν ἐν Ἀβύδῳ δύ' ὄντε Μεδοντιάδα τὴν Ἀβυδηνὴν καὶ ξυνῳκείτην.[3] ἔπειτα αὐτοῖν γίνεται θυγάτηρ, ἣν οὐκ ἔφαντο δύνασθαι γνῶναι ὁποτέρου εἴη. ἐπεὶ δὲ ἦν ἀνδρὸς ὡραία, ξυνεκοιμῶντο καὶ ταύτῃ, καὶ εἰ μὲν χρῷτο καὶ ἔχοι Ἀλκιβιάδης, Ἀξιόχου ἔφασκεν εἶναι θυγατέρα, εἰ δὲ Ἀξίοχος, Ἀλκιβιάδου.[4]

Οἶμαι μὲν τοίνυν καὶ ἐκεῖνο ἡμᾶς[5] αἰσθάνεσθαι, ὅτι
8 Ἀλκιβιάδης οὐκ ἄλλο τι ἐζήτει κομίσασθαι, ἀλλὰ τῶν ἐμῶν ἠμφισβήτει.[6]

Ναυτοδίκαι.[7]

Θ.

ΠΡΟΣ ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΝ ΠΕΡΙ ΟΙΚΙΑΣ.[8]

Ι.

ΠΡΟΣ ΑΛΚΙΒΙΟΝ.[9]

Καίτοι εἰ ἀποδεδώκει τῷ Κτησικλεῖ ν' παλαιάς, ὥσπερ οὗτός φησι.

ΙΑ.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΜΒΛΩΣΕΩΣ.[10]

Οὐκ ὑπόλογον ὄντα.[11]

[1] Nulla necessitate autumat Cl. Fabricius hanc eandem esse posse cum ea, quam laudat Suidas in v. παλαιὸν, πρὸς Ἀλκίβιον. Eadem doctissimus Valesius corrigere vult Harpocr. in v. Ναυτοδίκαι, pro Ἀλκιβιάδην, Ἀρχιβιάδην, in notis ad Harpocr. Sed ita emendandus erit Suid. in Αἰσθέσθαι. Athenæus non uno in loco, qui Orationem Πρὸς Ἀλκιβιάδην disertis verbis laudant. Verum operæ pretium est audire hominem ratiocinantem. Vox ναυτοδίκαι, inquit ille, exstat in oratione Lysiaca, quæ inscribitur Δημοσίων ἀδικημάτων. An ergo apud Harpocrationem legendum est πρὸς Ἀρχιβιάδην? Idem.

[2] Ex Athenæo l. 9. sub finem. Idem.

[3] Ξυνωκείτην] Lege cum viris doctis ξυνῳκείτην. Ἔλαβεν ὁ Εὔξενος γυναῖκα, καὶ συνῴκει. Athen. l. 13. p. m. 285. Idem.

[4] Verba hæc Lysiæ laudantur ab Athenæo l. 12. p. m. 264. proculdubio ad hanc orationem spectantia. Idem enim Athenæus l. 13. p. m. 284. Μεδοντίδος γοῦν τῆς Ἀβυδηνῆς ἐξ ἀκοῆς ἐρασθεὶς (Alcibiades) ἔστερξε, καὶ πλεύσας εἰς Ἑλλήσποντον σὺν Ἀξιόχῳ, ὃς ἦν αὐτοῦ τῆς ὥρας ἐραστὴς, ὥς φησι Λυσίας ὁ ῥήτωρ ἐν τῷ κατ' αὐτοῦ λόγῳ, καὶ ταύτης ἐκοινώνησεν αὐτῷ. Idem.

[5] Forte ὑμᾶς. Idem.

[6] Ex Suid. in Αἰσθέσθαι. Taylor.

[7] Ex Harpocr. in voc. V. Poll. 8. 10. Idem.

[8] Laudatur hæc Oratio ab Harpocr. in v. Παρακαταβολή. Fortasse nihil differt a præcedente. Idem.

[9] Ex Suid. in Παλαιόν. Idem.

[10] Meminit hujus orationis Theo c. 2. (Vide nos ad proximum fragmentum) atque itidem huc referendus est Poll. II. 2. Ἄμβλωσις ὡς Λυσίας. Vid. Jungerman. ad loc. Victor. Var. Lect. XXVII. 2. Idem.

[11] Ex Harpocr. Suid. in Ὑπόλογον. V. Orat. περὶ τρ. ἐκ προνοίας, et quæ Nos ibi: Quibus adde Demosth. c. Aristogit. p. 838. Edit. Wolf. Εἰ δὲ μηδένα τούτων ὑπόλογον ποιεῖται. Idem.

Ἀμφιδρόμια.[1]

Θεμιστεύειν.[2]

ΙΒ.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΝΑΚΑΛΥΠΤΗΡΙΩΝ.[3]

ΙΓ. 9

ΠΡΟΣ ΑΝΔΟΚΙΔΗΝ ΑΠΟΣΤΑΣΙΟΥ.

Οὐ τιμῆς τεταγμένης πωλοῦσιν, ἀλλ' ὡς ἂν δύνανται πληστηριάσαντες πλείστου ἀπέδοντο.[4]

Ἐπίγυον.[5]

ΙΔ.

ΚΑΤ' ΑΝΔΡΟΤΙΩΝΟΣ.

Σηράγγιον.[6]

ΙΕ.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΝΤΙΔΟΣΕΩΣ.

Ἐννεάκρουνον.[7]

[1] Ex Harp. *Dies circumcursationis.* Vel potius *Munera, quæ in eo die mittebantur.* Dies ille erat quintus à natalibus sec. Suid. Ἀμφιδρόμια. Consulas Athenæum, Aristoph. Lysistr. 758. et σχ. ad loc., Meurs. de Puerperio et Græc. feriat., et Pet. Moll. ad Long. Pastoral. pag. 7. Ἡμέρα τις ἤγετο ἐπὶ τοῖς νεογνοῖς παιδίοις ἐν ᾗ τὸ βρέφος παρὰ τὴν ἑστίαν ἔτρεχον φέροντες, καὶ παρὰ τῶν οἰκείων καὶ φίλων πολύποδας καὶ σηπίας ἐλάμβανον. Apostol. II. 89. Quæ verba interpres inconsultius Lysiæ esse voluit, cum ibi exstent interpretamenti gratia, uti et apud Harpocrationem quoque, Suid. et Hesych. Quem vide in Δρομιάφιον ἦμαρ. Idem.

[2] Ex Harpocr. Suid. Etym. M.

[3] Theo c. 2. Καὶ δὴ καὶ ὅλοι λόγοι νομίζοιντ' ἂν σχεδὸν εἶναι θέσεως· ὥς ὅ, τε Περὶ τῶν Ἀνακαλυπτηρίων ἐπιγραφόμενος Λυσίου, καὶ ὁ Περὶ τῆς Ἀμβλώσεως. ἐν μὲν γὰρ θατέρῳ ζητεῖται, Εἰ τὰ δοθέντα Ἀνακαλυπτήρια γυναικὶ γαμουμένῃ βιαίως ἔχειν αὐτὴν δεῖ· ἐν θατέρῳ δὲ, Εἰ τὸ ἔτι ἐγκυούμενον ἄνθρωπός ἐστι, καὶ, Εἰ ἀνεύθυνα τὰ τῶν ἀμβλώσεων ταῖς γυναιξί. Λυσίου μὲν οὔ φασιν εἶναι τούτους τοὺς λόγους κ. τ. λ. Vid. Victor. Var. Lect. XXVII. 3. Ἀνακαλυπτήρια explicat Laurent. de Sponsalibus c. 1. Spanheim. ad Callimach. p. 180. et H. Vales. in notis ad notas Maussaci, p. 222. Idem.

[4] Hæc laudat Poll. VII. 2. sed corrupte, ex oratione Isæi πρὸς Ἀνδοκίδην. Πληστηριάσαντες laudant Harpocr. ac Suid. ex oratione Lysiæ πρὸς Ἀνδοκίδην. Πλειστηριάσαντες contendit scribi oportere Steph. cui adstipulantur Hesych. Etym. et Moschop. Idem.

[5] Ex Harpocr. Ἐπίγειον malit Vales. ad loc. Vid. tamen Kuster. ad Suid. in v. Ἐπιγύοις. Receptam lectionem defendunt Lexica universa. Idem.

[6] Ex Harpocr. in voce. Ἀποδίδοται ἀγρὸν μὲν Ἀθμονοῖ, πέντε καὶ ἑβδομήκοντα μνῶν, Ἀντιφάνει· τὸ δ' ἐν Σηραγγείῳ βαλανεῖον, τρισχιλίων Ἀστυλόχῳ. Isæus de Philoctemonis hereditate. Idem.

[7] Ex Harpocrat. V. Pausan. Attic. c. 14. Harpocr. in Λουτροφόρος, Hesych. in v. Thucyd. II. 15. Plat. Axioch. init. Meurs. Ceram. c. 14. Idem.

Iϛ.

ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΑΝΤΙΦΩΝΤΟΣ ΘΥΓΑΤΡΟΣ.[1]

ΙΖ.

ΚΑΤ' ΑΠΟΛΛΟΔΩΡΟΥ.[2]

ΙΗ.

10 ΠΡΟΣ ΑΡΕΣΑΝΔΡΟΝ.

Νῦν δὲ πρὸς τοὺς ἐκλογέας τοῦ φόρου ἅπαντα ἀπογραφόμεθα.[3]

Ἀπαρτιλογία.[4]

ΙΘ.

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΡΙΣΤΟΔΗΜΟΥ ΓΡΑΦΗΝ.

Ἀνθήνη.[5]

Κ.

ΑΠΟΣΤΑΣΙΟΥ.[6]

ΚΑ.

ΠΡΟΣ ΑΡΙΣΤΟΚΡΑΤΗΝ ΠΕΡΙ ΕΓΓΥΗΣ ΕΡΑΝΟΥ.

Ἐρανίστης.[7]

ΚΒ.

ΠΡΟΣ ΑΡΜΟΔΙΟΝ.[8]

ΚΓ.

ΠΡΟΣ ΑΡΧΕΒΙΑΔΗΝ.

Ἐπειδὴ τάχιστα ἔλαχέ μοι ταύτην τὴν δίκην Ἀρχεβιάδης, ὦ ἄνδρες δικασταί, προσῆλθον αὐτῷ λέγων, ὅτι νέος καὶ ἄπειρος ἦν πραγμάτων καὶ οὐδὲν δεόμενος εἰσιέναι εἰς

[1] Meminit Plutarchus in vita Antiphontis. IDEM.

[2] Meminit Harpocrat. in Πρόπεμπτα. IDEM.

[3] Ex Harpocr. in Ἐκλογεῖς. IDEM.

[4] Ex Harpocr. et Suid. IDEM.

[5] Ex Harpocr. Suid. videtur legisse Ἀνθίνη. Eadem est Ἀνθάνα Steph. et *Anthana* Plinii. IDEM.

[6] Ex Harpocr. ἐν τῷ πρὸς Ἀριστόδημον. Memorat idem in Διαμαρτυρία, Lysiam ἐν τῇ πρὸς Ἀριστόδημον διαμαρτυρίᾳ. IDEM.

[7] Ex Harpocr. IDEM.

[8] Teste Plutarcho in Vita Lysiæ. Vide infra Περὶ τῆς Ἰφικράτους εἰκόνος. IDEM.

δικαστήριον. Ἐγὼ οὖν σε ἀξιῶ μὴ εὕρεμα[1] ἡγεῖσθαι τὴν ἡλικίαν τὴν ἐμήν, ἀλλὰ παραλαβόντα τοὺς ἐμοὺς φίλους καὶ τοὺς σαυτοῦ διηγήσασθαι περὶ τοῦ χρέους ὅθεν γεγένηται. κἂν δοκῇς ἀληθῆ λέγειν ἐκείνοις, οὐδέν σοι δεήσει πραγμάτων, ἀλλὰ λαβὼν ἔπι[2] τὰ σαυτοῦ. δίκαιος δέ εἰμι μηδὲν παραλιπεῖν, ἀλλ' εἰπεῖν ἅπαντα, ἐπειδὴ νεώτερός εἰμι τοῦ συμβουλεύειν,[3] ἵνα ἀκούσαντες περὶ ὧν οὐκ ἴσμεν, βουλευσώμεθα περὶ ὧν σὺ λέγεις, ἐάν πως φανερὸν γένηται πότερον ἀδίκως τῶν ἐμῶν ἐφίεσαι ἢ δικαίως τὰ σεαυτοῦ ζητεῖς κομίσασθαι. Ταῦτ' ἐμοῦ παρακαλουμένου[4] οὐδεπώποτ' ἠθέλησε συνελθεῖν, οὐδὲ λόγον περὶ ὧν ἐνεκαλεῖτο
ποιήσασθαι, οὐδὲ δίαιταν ἐπιτρέψαι, ἕως[5] ὑμεῖς τὸν νόμον 11
τὸν περὶ τῶν διαιτητῶν ἔθεσθε.[6]

ΚΔ.

ΠΡΟΣ ΑΣΙΩΝΑ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΤΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ ΚΛΟΠΗΣ.

Ἀμφιγνοεῖν.[7]

ΚΕ.

ΠΕΡΙ ΑΣΠΙΔΟΠΟΙΟΥ.

Ἰσωνίας.[8]

Κϛ.

ΠΡΟΣ ΑΣΩΠΙΔΩΡΟΝ ΠΕΡΙ ΟΙΚΙΑΣ.[9]

ΚΖ.

ΚΑΤ' ΑΥΤΑΝΔΡΟΥ ΚΑΙ ΠΥΘΕΟΥ ΞΕΝΙΑΣ.

Ἀρχιδάμιος πόλεμος.[10]

[1] Vel εὕρημα. IDEM. Utrumque dicitur. AUGER.

[2] Ἐλλειπτικῶς, subaudito ἀπαλλάξῃ, aut alio consimili. SYLBURG. Leg. videtur ἄπει. *abibis, discedes*. REISK. ἄπει dedit Augerus, et mox juxta eundem δ' εἶ μοι pro δέ εἰμι.

[3] Verti quasi legeretur τοῦ συνειδέναι, vel τοῦ συνιδεῖν, sc. τὰ γενόμενα. AUGER.

[4] Προσκαλουμένου Sylburg. et rectius, ut Dionysius locum eundem mox laudat. TAYLOR. Et dedit Augerus.

[5] Vel ὡς cum Sylburgio. TAYLOR.

[6] Ex Dionys. Halic. in Isæo. IDEM.

[7] Ex Harpocr. Vales. ad Harpocr. in v. Ἀμφιγνοεῖν. Jocularis est error Ionsii de Script. Hist. Philosoph. I. 7. quem dolet hanc orationem non exstitisse, quoniam non parum lucis attulisset historiæ librorum, deque *spuriis et genuinis scriptis* nos certiores reddidisset. IDEM.

[8] Poll. VII. 2. ubi MSS. quoque ἀσπιδοποιοῦ. Idem tamen VII. 33. laudat Lysiæ orationem ὑπὲρ τοῦ ἀσπιδοποιοῦ, ubi nullus mendæ locus esse potest. IDEM.

[9] Meminit Harpocr. in Παρακαταβολή. IDEM.

[10] Ex Harpocrat. Sed recte restituisse

ΚΗ.

ΚΑΤ᾽ ΑΥΤΟΚΛΕΟΥΣ.

Ψηφοπαικτοῦσι τὸ δίκαιον.[1]

ΚΘ.

ΚΑΤ᾽ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΥΣ.

Τετύχηκε δέ μοι καὶ εἰκοσίμνως ἔρανος.[2]
Μεταλλαξαμένη χιτῶνα.[3]
Τὸν παῖδα τὸν ἀκολουθοῦντα μετ᾽ ἐμοῦ.[4]

12 ## Λ.

ΥΠΕΡ ΑΧΙΛΛΕΙΔΟΥ ΦΟΝΟΥ.

Ἱπποστάσιον.[5]
Ἐκποιεῖ.[6]

ΛΑ.

ΥΠΕΡ ΒΑΚΧΙΟΥ ΚΑΙ ΠΥΘΑΓΟΡΟΥ.

Κύπασσις[7]
Πύγελα.[8]
Σκυθικαί.[9]

ΛΒ.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΒΑΤΡΑΧΟΥ ΦΟΝΟΥ.

Φηγούσιον.[10]

ΛΓ.

ΠΡΟΣ ΒΟΙΩΤΟΝ.

Ἀνάγειν.[11]

videtur Maussac. Λυσίας κατ᾽ Αὐτάνδρου. Δείναρχος κατὰ Πυθέου ξενίας. Oratio Dinarchi adv. Pytheam laudatur ab Harpocr. in v. Βασιλικὴ διαδρομή. Δώρων γραφή. Ἐπιμ. ἐμπορίου. Καταδεδέσθαι. Κοβαλεία. Λαμπάδιον. Νομοφύλακες. Ὑπόλογον. Χρυσοχοεῖον. Χύτροι. Dionys. item Halic. et Stephanus Byzantinus eam orationem Dinarchi laudant. Nescio quo jure legit Apostol. Cent. 4. Prov. 30. Κατὰ Ἀνδροτίωνος, etc. IDEM.

[1] Ex Poll. VII. 33. IDEM.

[2] Ex Poll. IX. 6. IDEM.

[3] Ex Poll. VII. 12. IDEM.

[4] Ex Phrynicho p. 64. IDEM.

[5] Ex Poll. IX. 5. extrem. IDEM.

[6] Ex Poll. IX. 8. IDEM.

[7] Ex Harpocr. Κύπαστις legit Cod. Cantab. Κύπαστις Hesych. Vestimenti genus est muliebris. IDEM.

[8] Ex Harpocr. Vid. Valesium. IDEM.

[9] Ex Harpocr. Calceamenti genus, nomine ex gente ducto, ut usu venit. Aristoph. Eccles. 317.

—— λαμβάνω
Τουτὶ τὸ τῆς γυναικὸς ἡμιδιπλοΐδιον,
Καὶ τὰς ἐκείνης Περσικὰς ὑφέλκομαι.

Memorantur præterea ab Antiquis Sicyoniæ, Tyrrhenicæ, crepidæ sc. IDEM.

[10] Ex Harpocr. et Suid. in v. IDEM.

[11] Ex Harpocr. in v. et Suid. in ἀνάγεσθαι.

ΛΔ.

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΕΠΙΤΡΟΠΟΥΣ ΤΩΝ ΒΟΩΝΟΣ ΠΑΙΔΩΝ. 13

Ἐπέτρεψεν ἀνδράσιν.[1]

ΛΕ.

ΠΡΟΣ ΓΛΑΥΚΩΝΑ.

Καὶ μὲν δὴ οὐδὲ τοῦτο ἂν ἔχοι Γλαύκων εἰπεῖν ἢ ἄλλος τις τῶν Δικαιογένους συγγενῶν, ὡς ὅτε μὲν προὔκειτο, ὤκνουν καὶ ᾐσχύνοντο λόγους περὶ αὐτοῦ ποιεῖσθαι· ἐξενεχθέντος δὲ, ἢ περὶ τῶν χρημάτων τινὰ μνείαν ἔχετε, ἢ τὰς θυγατέρας ἀξιοῦτε διαιτᾶσθαι.[2]

Δικαιογένης δὲ τέως μὲν ᾤκει παρ᾽ ἡμῖν· δοκιμασθεὶς δὲ ἔγημε.[3]

Ἡλιαία.[4]

Λϛ.

ΥΠΕΡ ΔΕΞΙΟΥ ΑΠΟΣΤΑΣΙΟΥ.

Στρομβιχίδης.[5]

ΛΖ.

ΚΑΤΑ ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ.

Εἰ γάρ τι ἐγκαλεῖς τῷδε τῷ μειρακίῳ, καὶ τῶν σῶν τι ἔχει, δικάσαι αὐτῷ κατὰ τοὺς νόμους· εἰ μὲν χωρίου ἀμφισβητεῖς, καρποῦ· εἰ δὲ οἰκίας, ἐνοικίου· ὥςπερ νῦν οὗτός σοι ἐπιτροπῆς δικάζεται.[6]

Codd. Harpocr. Morell. et Cantab. legunt πρὸς Βοίωνα, unde conjecit Maussacus legendum esse πρὸς Δίωνα, qualis oratio mox sequitur. Fortasse Βοίωνα retinendum est, et tum intellige hoc fragmentum aliquod commune habere cum sequenti. Vel, quandoquidem locus Harpocrationis cubat in mendo, allegari potuit Isæus πρὸς Βοίωτον, quem talem orationem scripsisse abunde nobis confirmatum est: et nomina Lysiæ et Isæi sæpissime confunduntur. Scripsit quoque Demosthenes orationem ὁμώνυμον, de cujus orationibus privatis difficile erit pronunciare, teste Dionysio Halic. Πότερον Δημοσθένους εἰσὶν ἢ Λυσίου. Sed in illa oratione, quæ hodie exstat (et, ut obiter id moneam, Dinarcho refertur a nonnullis), hæc vox non reperitur. IDEM.

[1] Ex Harpocr. in Ἐπιτροπή. Cod. Cant. Ἐπέγραψεν. IDEM.

[2] Ex Suid. in προὔκειτο. Laudantur Orationes Lysiæ πρὸς Γλαύκωνα, et περὶ τοῦ Δικαιογένους κλήρου prima. Quæ ex utraque supersunt, nos non dubitavimus ad unam referre, ut sit πρὸς Γλαύκωνα περὶ τοῦ Δικαιογένους κλήρου. Constat ex fragmentis. TAYLOR.

[3] Ex Suid. in Τέως. κ. Ἐν τῷ Πρώτῳ περὶ τοῦ Δικαιογένους κλήρου, ubi Lysiæ nomen exciderat. Quanquam et scripsit quidem Isæus ὁμώνυμον orationem. Sed hæc verba ibi neque reperiuntur, neque locum ullum videntur habere posse. IDEM.

[4] Ex Harpocr. in v. IDEM.

[5] Ex Harpocr. IDEM.

[6] Ex Harpocr. et Suid. in Καρποῦ δίκη. IDEM.

Πέντε μησὶ μετὰ τῶν Ἐλεοκόπων διαιτώμενος.[1]
Ἀδοκίμαστος.[2]
Αἰδέσασθαι.[3]
14 Ἐπισίτια.[4]
Μειαγωγῆσαι.[5]

ΛΗ.

ΠΡΟΣ ΔΙΟΓΕΝΗΝ ΥΠΕΡ ΜΙΣΘΩΣΕΩΣ ΟΙΚΟΥ.

Ἀποτίμημα.[6]
Σθένελος.[7]

ΛΘ.

ΚΑΤΑ ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ.

Ἐπιτιμητάς.[8]

Μ.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ ΚΛΗΡΟΥ.

Καὶ πρωῒ Διογένει οἰκειότατα πάντων ἀνθρώπων ἐχρώμεθα, καὶ ἕως γε ὑγίαινεν, ἐξ ἀγροῦ ὁπόταν ἔλθοι, παρ' ἡμῖν διῃτᾶτο.[9]
Μόλπις ὁ τῶν ἐν Πειραιεῖ.[10]
Δεκαδοῦχος.[11]

ΜΑ.

ΚΑΤΑ ΔΙΟΔΟΤΟΥ.[12]

Αὐλία.[13]

ΜΒ.

ΠΡΟΣ ΔΙΟΚΛΕΑ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΡΗΤΟΡΩΝ ΝΟΜΟΥ.[14]

[1] Laudat hæc Harpocr. in v. Ἐλεοκόπων ex Lysiæ Oratione *decima* κατὰ Δημοσθένους ἐπιτροπῆς. Junge Suid. et Etym. M. in v. Ἐλεοκόπους. Idem.
[2] Ex Harpocr. et Suid. Idem.
[3] Ex Harpocr. et Suid. Idem.
[4] Ex Harpocr. Idem.
[5] Ex Harpocr. in Μεῖον. Vid. Vales. ad loc. Idem.
[6] Ex Harpocr. in Ἀποτιμηταί. Idem.
[7] Ex Harpocr. in v. ἐν τῷ πρὸς Διογένην. Idem.
[8] Ex Harpocr. in v. Idem.
[9] Priscian. l. 18. ἐν τῷ ὑπὲρ τοῦ Διογένους. Idem.
[10] Ex Harpocr. in v. ἐν τῷ περὶ τοῦ Διογένους. Idem.
[11] Ex Harpocr. in v. Suid. Etym. M. Idem.
[12] Διοδώρου Cod. MS. Harpocr. Cant. Idem.
[13] Ex Harpocr. in v. et Suid. in Αὐλεία θύρα. Idem.
[14] Memorat Theo Progymn. c. 2. Laudatur ab Harpocr. in Δώρων γραφή, Oratio Lysiæ κατὰ τῶν ῥητόρων νόμου, quem puto emendari oportere ex loco Theonis, uti conjecit quoque Valesius. Idem.

ΜΓ.

ΥΠΕΡ ΔΙΟΦΑΝΤΟΥ ΠΕΡΙ ΧΩΡΙΟΥ.

Ἀλείπτριαν.[1]

ΜΔ.

ΠΡΟΣ ΔΙΟΧΑΡΗ.

Μεταλλεῖς.[2]

ΜΕ.

ΠΡΟΣ ΔΙΩΝΑ.

Φάσκωλον.[3]

Μϛ.

ΠΕΡΙ ΕΓΓΥΘΗΚΗΣ.[4]

Λόγος τις εἰς Λυσίαν ἀναφέρεται τὸν ῥήτορα περὶ ἐγγυθήκης 15
ἐπιγραφόμενος, οὗ ἡ ἀρχή·

Εἰ μὲν δίκαιον ἔλεγεν ἢ μέτριον, ἄνδρες δικασταὶ, Λυσιμένης.

Ἐν ᾧ προελθὼν φησίν·

Οὐκ ἂν ἐσπούδαζον περὶ αὐτῆς τῆς ἐγγυθήκης δικαιολογεῖσθαι, ἣ οὐκ ἔστιν ἀξία τριάκοντα δραχμῶν.

Ὅτι δὲ χαλκῆ ἦν ἡ ἐγγυθήκη, ἑξῆς φησί·

Πέρυσι γὰρ ἐπισκευάσαι αὐτὴν βουλόμενος ἐξέδωκα εἰς τὸ χαλκεῖον. ἔστι γὰρ συνθετὴ, καὶ Σατύρων ἔχει πρόσωπα καὶ βουκεφάλεια * * ἄλλο ἔτι μέγεθος τὸ αὐτό. ὁ γὰρ αὐτὸς τεχνίτης πολλὰ σκεύη τοιαῦτα καὶ ὅμοια ἐργάζεται.[5]

ΜΖ.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΙΣΦΟΡΑΣ.

Εἰ καὶ δόξαν ἔμελλε φέρειν τὰ ὑπ' ἄλλων εὑρημένα ἐπιγραφομένῳ.[6]

ΜΗ.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΠΙΓΕΝΟΥΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ.

Ἐπειδὴ τοίνυν Ἐπιγένης ἀσθενὴς τριηραρχεῖν ἠναγκάζετο, ἀνάργυρος ὢν, καὶ τῆς γῆς τῶν πολεμίων κρατούντων.[7]

[1] Ex Poll. VII. 3. ita lego. Vulg. ἐν τῷ Διοφάντου περὶ χρωρίου. Πρὸς Διοφάντην περὶ χωρίου legit Kuhn. Idem.
[2] Ex Harpocr. in v. Idem.
[3] Ex Harpocr. Suid. Etym. M. in φάσκωλον. Vid. Vales. ad Harpocr. et Kuster. ad Suid. Idem.
[4] Ἐγγυοθήκην dixit Lucian. in Lexiphane. Vid. Casaub. ad. Athen. V. 13. Idem.
[5] Ex Athen. l. 5. Memorat et hujus Orationis Harpocr. in v. Taylor.
[6] Hæc esse verba Lysiæ constabit ex locis Harpocrationis et Suidæ inter se collatis in v. Ἐπιγραφεῖς et Ἐπιγραφομένῳ. Idem.
[7] Ex Suid. in Ἀνάργυρος. Idem.

ΜΘ.

ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΕΡΑΤΟΣΘΕΝΟΥΣ ΠΡΟΣ ΙΣΟΔΗΜΟΝ.

Αὐθέντης.[1]

Ν.

ΕΡΩΤΙΚΟΣ.

Ἀπαγορεύειν.[2]

ΝΑ.

ΠΡΟΣ ΕΤΕΟΚΛΕΑ ΠΕΡΙ ΧΡΗΜΑΤΩΝ.[3]

Ἑβδομευομένους.[4]

ΝΒ.

16 ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΙΔΙΩΝ ΕΥΕΡΓΕΣΙΩΝ.

Οἱ Κεῖοι μὲν πόλις τοσαύτη.[5]

Μεταπύργιον.[6]

Φηγαιεῦσι.[7]

ΝΓ.

ΠΡΟΣ ΕΥΘΙΑΝ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΔΗΜΙΟΠΡΑΤΩΝ.[8]

ΝΔ.

ΚΑΤ' ΕΥΘΥΔΙΚΟΥ.

Οὐ δυνάμενος δ' ἐκβαλεῖν διὰ τὸ ἀμφιδέαις δεδέσθαι τὰς θύρας.[9]

ΝΕ.

ΚΑΤ' ΕΥΘΥΚΛΕΟΥΣ ΧΩΡΙΟΥ ΕΞΟΥΛΗΣ.[10]

Αὐτομαχεῖν.[11]

[1] Ex Harpocr. Suid. Idem.

[2] Ex Harpocr. in v. Plures fortasse erant Lysiæ et *orationes* et *epistolæ* amatoriæ, unde quærenda est hæc vox. In ea, quæ apud Plat. in Phædro exstat et Lysiæ imputatur, oratione, non exstat. Sed fortasse Lexicographus noster Lysiæ ἐρωτικὸν laudavit, cum Demosthenis voluit. Vid. Vales. ad Harpocrat. p. 353. Idem.

[3] Πρὸς Αὐτοκλέα conjicit Jungerman. ad Poll. VII. 33. Vide quoque et Meurs. in Biblioth. Attic. Idem.

[4] Ex Harpocr. in v. Idem.

[5] Ex Harpocr. in Κεῖοι. Idem.

[6] Ex Harpocr. Suid. et Photio MS. Idem.

[7] Ex Harpocr. in v. Idem.

[8] Meminit Poll. X. 24. Idem.

[9] Ex Harpocr. et Suid. in Ἀμφιδέαι. Secutus sum versionem Cl. Perizonii, Respons. 2. ad Gronovii notitiam secundam. Vid. Gronov. ad Harpocr. in v. Idem.

[10] Iidem in Εὐκλέους. Vid. Maussac. Idem.

[11] Ex Harpocr. in v. Idem.

Ν϶.

ΥΠΕΡ ΕΥΚΡΙΤΟΥ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Ἀδδηφάγους Τριήρεις.[1]

ΝΖ.

ΠΡΟΣ ΕΥΠΕΙΘΗΝ.

Δερμιστής.[2]

ΝΗ.

ΚΑΤ' ΕΥΦΗΜΟΥ.

Λαμπάς.[3]

Πυελίδα.[4]

ΝΘ.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΗΓΗΣΑΝΔΡΟΥ ΚΛΗΡΟΥ. 17

Ὡς ἔμελλεν ἐπί τε τοὺς βωμοὺς εἶναι καὶ νομιζόμενά γε ποιήσειν.[5]

Πρὸς τοὺς ἐγγύτατα γένους συνοικοίη.[6]

Κακώσεως.[7]

Ξ.

ΚΑΤΑ ΘΕΟΔΟΤΙΔΟΥ.[8]

ΞΑ.

ΚΑΤΑ ΘΕΟΠΕΙΘΟΥΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΠΙΛΟΓΟΣ.

Ἐπιδιατίθεσθαι.[9]

ΞΒ.

ΚΑΤΑ ΘΕΟΠΟΜΠΟΥ ΑΙΚΙΑΣ.

Ἐγὼ δ' ὀξύμελι πίνω.[10]

[1] Ex Harpocr. Sed legendum, ut postulat series literarum, Vales. ad loc. et Cod. MS. Cantab. Ἀδηφάγους. Ita et Suid. quoque et Eustath. ad Odyss. A. qui hunc locum respicit: Λυσίας δὲ καὶ ναῦν ἀδηφάγον φησὶ τὴν τὸν μισθὸν λαμβάνουσαν ἐντελῆ. Vid. Moschop. Attic. lect. Magis. Poll. Apostol. Cent. 1. Prov. 49. Laert. in Socr. c. 27. Λυσίας δὲ κατὰ μεταφορὰν ἐν τῇ ὑπὲρ Εὐκρίτου μαρτυρίᾳ (corrige διαμαρτυρίᾳ) τὴν ἐντελόμισθον ναῦν. Hesych. in Ἀδηφάγοι. Idem.

[2] Ex Harpocr. in v. Etym. M. et Suid. Legendum tamen Δερμηστής. quidquid objiciat Gronovius. Ita Lysiam laudat Glossographus Græcus ineditus Biblioth. Reg. Cant. Anglice *A Moth*. Idem.

[3] Ex Harpocr. in v. Idem.

[4] Ex Harpocr. Suid. et Poll. VII. 33. Idem.

[5] Ex Priscian. l. 18. Λυσίας ἐν τῷ περὶ Ἡγησάνδρου. Κλῆρον ὡς ἔμελλεν κ. τ. λ. Corrige nobiscum. Idem.

[6] Ex Prisciano ibid. qui legit περὶ τοῦ Ἀγησάνδρου. Corrigendus ex se ipso atque ex Lexicographis. Idem.

[7] Ex Harpocr. et Suid. Idem.

[8] Meminit Poll. VIII. 6. Ubi Il. quoque Θεοσδοτίδου. Idem.

[9] Ex Harpocr. in v. Idem.

[10] Ex Athen. l. 2. Idem.

ΞΓ.

ΠΕΡΙ ΘΕΟΠΟΜΠΟΥ ΚΛΗΡΟΥ.

Ὀργέων.[1]

ΞΔ.

ΚΑΤΑ ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΟΥ.

Ἀναξίβιος.[2]
Δικαιόπολις.[3]
Ἐπιθέτους ἐπιστολάς.[4]
Ἰσμηνίας.[5]
Πολύστρατος.[6]
Πύῤῥα.[7]
Σεύθης.[8]
Στρούθης.[9]

ΞΕ.

ΠΡΟΣ ΙΠΠΟΘΕΡΣΗΝ.

Ἱερώνυμος.[10]

Ξϛ.

ΠΡΟΣ ΙΠΠΟΚΡΑΤΗΝ ΑΙΚΙΑΣ.

Καίτοι τίς οὐκ οἶδεν ὑμῶν ὅτι τὴν μὲν αἰκίαν χρημάτων ἐστὶ μόνον τιμῆσαι· τοὺς δὲ ὑβρίζειν δόξαντας ἔξεστιν ὑμῖν θανάτῳ ζημιοῦν;[11]

ΞΖ.

ΠΡΟΣ ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΑΙΔΑΣ.[12]

18 Λυσίας ἀνδρὶ ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν τῆς ἑαυτοῦ γυναικὸς ἐγκαλουμένῳ κακῆς ἐπιτροπῆς συγγράψας λόγον τοιούτῳ κέχρηται τῷ προοιμίῳ.

Οὐχ ἱκανὸν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, τοῖς ἐπιτρόποις ὅσα πράγματα διὰ τὴν ἐπιτροπίαν[13] ἔχουσιν, ἀλλὰ καὶ διασώζοντες τὰς τῶν φίλων οὐσίας συκοφαντοῦνται ὑπὸ τῶν ὀρφανῶν πολλοί· ὅπερ κἀμοὶ νῦν συμβέβηκεν. ἐγὼ γὰρ, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, καταλειφθεὶς ἐπίτροπος τῶν Ἱπποκράτους χρημάτων, καὶ διαχειρίσας ὀρθῶς καὶ δικαίως τὴν οὐσίαν, καὶ παραδοὺς τοῖς υἱοῖς δοκιμασθεῖσι τὰ χρήματα, ὧν ἐπίτροπος κατελείφθην, συκοφαντοῦμαι ὑπ' αὐτῶν ἀδίκως.

¹ Ex Harpocr. et Suid. Idem.
² Ex Harpocr. in v. Idem.
³ Ex Harpocr. et Suid. Idem.
⁴ Ex Harpocr. Suid. et Etym. M. Idem.
⁵ Ex Harpocr. Idem.
⁶ Ex Harpocr. et Suid. Idem.
⁷ Ex Harpocr. Idem.
⁸ Ex Harpocr. Idem.
⁹ Ex Harpocr. Idem.
¹⁰ Ex Harpocr. in v. Laudat quoque hanc Orationem idem in Ἀφανὴς οὐσία. Idem.
¹¹ Etym. M. et Suid. in Ὕβρις. Etym. tamen M. minus correcte. Uterque legit πρὸς Ἰσοκράτην. Ego Poll. sequor VIII. 6. qui laudat orationem Lysiæ πρὸς Ἱπποκράτην. Idem.
¹² Ex Dionys. Halic. in Isæo. Vel κακῆς ἐπιτροπῆς ἀπολογία, aut aliquid simile. Titulus ad nos non devenit. Idem.
¹³ Ἐπιτροπὴν postea, ubi membra hujus exordii repetuntur. Vid. Sylburg. ad loc. Idem.

ΞΗ.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΙΦΙΚΡΑΤΟΥΣ ΕΙΚΟΝΟΣ.[1] 19

¹ Vid. Dionys. Halic. in Lysia, qui hanc orationem nostro abjudicat. Statua *donandus* erat Iphicrates ob rem præclare gestam, unde ab aliis nominatur hæc oratio περὶ τῆς Ἰφικράτους δωρεᾶς. quod Meursium in sua recensione fragmentorum Lysiæ fugit. Paulus Germinus pro Lysiaca habet; Παῦλος Γερμῖνος, σοφιστής· ὁ γράψας ὅτι γε Λυσίου ἐστὶ τὰ περὶ τῆς Ἰφικράτους δωρεᾶς βιβλία ϛ'. Suid. in v. Lysiæ quoque attribuit Plutarch. in vita. Utut ea res sit, congessi notabilia maxime, quæ de hac causa apud veteres leguntur: Πρῶτον γὰρ, Ἰφικράτης τιμῶν ἔτυχεν, ὡς Ἁρμόδιος καὶ Ἀριστογείτων. Κόνωνος μὲν γὰρ πρώτου χαλκοῦς ἀνδριὰς ἔστη, ἀλλὰ τούτῳ μόνῳ ἐτιμήθη. Ἰφικράτης δὲ καὶ τὰς ἄλλας δωρεὰς τὰς ἐκείνοις ψηφισθείσας ἔλαβεν· ὥστε καὶ τινὰ τῶν ἀφ' Ἁρμοδίου δικάσασθαι τῷ Ἰφικράτει περὶ τῶν δωρεῶν, ὡς ἀναξίως λαβόντι. Καὶ ἔστι Λυσίου λόγος εἰς Ἰφικράτην ἀναφερόμενος, ἔχων τὴν ἐπιγραφὴν περὶ τῶν αὐτοῦ δωρεῶν. ἐν ᾧ σκωφθεὶς εἰς δυσγένειαν παρὰ τοῦ κατηγόρου, φησὶν, ὅτι τὸ μὲν ἐμὸν γένος ἀπ' ἐμοῦ τὴν ἀρχὴν γνωρίζεσθαι λαμβάνει, τὸ δὲ σὸν μέχρι σοῦ τὴν δόξαν ἔστησεν. Ἦν γὰρ ὁ Ἰφικράτης ἐκ σκυτέων γεγονώς. ηὐδοκίμησε δὲ διὰ ταύτην τὴν πρόφασιν. στρατιώτης ὢν καὶ ναυμαχῶν ἐπήδησεν ἀπὸ τῆς αὐτοῦ νεὼς εἰς πολεμίαν τριήρη, καὶ τὸν στρατηγὸν τῶν πολεμίων ἐναγκαλισάμενος, μετῆλθεν αὖθις ἔχων αὐτὸν εἰς τὴν οἰκείαν τριήρη, καὶ διὰ τοῦτο τῆς ἀριστείας ἐπαινεθεὶς στρατηγὸς ἐχειροτονήθη, καὶ παρὰ πάντας τοὺς στρατηγοὺς τοὺς τότε μείζω τὴν πόλιν ὠφέλησεν. Ulpianus ad Midianam. Eadem pene reperies apud Plutarch. Apophthegm. Τὸν δὲ Ἰφικράτην σκόπει ἄνδρα οὐ μεθόριον ῥήτορος, καὶ στρατηγοῦ, ἀλλ' ἀμφοτέρων ἐφικνούμενον. ἆρ' οὖν διῆλθές ποτ' αὐτοῦ τὴν ἀπολογίαν τὴν ὑπὲρ τῆς δωρεᾶς, καίτοι τίθει μὲν, εἰ βούλει, Λυσίου τὸν λόγον εἶναι, τίθει δ' Ἰφικράτους, εἰ τοῦτο αἱρῇ. ἔστι τοίνυν οὐδὲν οὕτω τοῦ παντὸς ἀγῶνος ἐπιφανὲς, ὡς τὸ φρόνημα. ὃ δὴ ποιεῖ κρείττω Λυσίου τῶν πολλῶν εἶναι τὸν λόγον. λέγει γὰρ ἄλλα τε δὴ τοῖς Ἀθηναίοις οὐ τῆς σῆς ψυχῆς (f. οὐ τῆς Λυσιακῆς ψυχῆς), καὶ εἰ φησὶν ἑπτὰ ὑμῖν ἦσαν τοιοῦτοι στρατηγοὶ οἷος ἐγὼ, ἀοίκητος ἂν ἦν ἡ Λακεδαίμων. Καὶ μνησθεὶς Ἁρμοδίου καὶ Ἀριστογείτονος, οὓς Ἀθηναῖοι πρώτους ἁπάντων τῶν εὐεργεσιῶν ἦγον, ἢ παραλαβεῖν ἂν αὐτούς φησιν, ἢ ὑπ' ἐκείνων παρακληθῆναι, εἰ κατ' ἐκείνους ἐγένετο. Καὶ ὑμεῖς μὲν φησὶν οἴεσθε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, παρ' ὑμῶν ταῦτά μοι γράμματα, καὶ τὴν στήλην εἶναί τι σεμνόν· ἐμοὶ δὲ στήλη οὐρανομήκης ἕστηκεν ἐν τῇ Πελοποννήσῳ μαρτυροῦσα τὴν ἀρετήν. Εἰς τοσοῦτον ἀφικνεῖται τῆς παῤῥησίας, ὥστ' ἀμφοτέροις ἑαυτὸν ἀντεξετάζει τοῖς στρατηγοῖς καὶ τοῖς τῶν πολιτῶν καὶ τοῖς τῶν πολεμίων. Aristid. in Orat. de paraphthegm. Vidimus non aliam fuisse orationem *de Statua*, atque eam *de donario*. Aristot. Rhetor. II. 23. nominat πρὸς Ἁρμόδιον, et Iphicrati, ad quem optimo jure pertinere videtur, sine scrupulo assignat. Apud eum conservantur, quæ subjunxi: Εἰ, πρὶν ποιῆσαι, ἠξίουν τῆς εἰκόνος τυχεῖν, ἐὰν ποιήσω, ἔδοτε ἄν· ποιήσαντι δ' ἆρ' οὐ δώσετε; μὴ τοίνυν μέλλοντες μὲν ὑπισχνεῖσθε, παθόντες δ' ἀφαιρεῖσθε. Id. II. 24. γενναιότατος ὁ βέλτιστος. Καὶ γὰρ Ἁρμοδίῳ καὶ Ἀριστογείτονι οὐδὲν πρότερον ὑπῆρχε γενναῖον πρὶν γενναῖόν τι πρᾶξαι. Et mox: Τὰ γοῦν ἔργα συγγενέστερά ἐστι τὰ ἐμὰ τοῖς Ἁρμοδίου καὶ Ἀριστογείτονος, ἢ τὰ σά. Iphicratis multa exstant fragmenta apud Aristot. Rhetor. multa argute dicta, ex oratt. nonnulla desumpta, apud Plutarch. Apophthegm. "Hujus adolescentis supra ætatem virtus admirabilis fuit, nec unquam ante eum Athenienses inter tot tantosque duces aut spei majoris aut indolis maturioris imperatorem habuerunt, in quo non Imperatoriæ tantum, verum et Oratoriæ artes fuere." Justin. VI. 5. Adde Nep. in vita, Xenoph. Polyæn. Athen. Arian. Ælian. Poll. Senec. Aristid. (mode laudatum), Frontin. De Statua Iphicratis et rebus ab eo deinde gestis quædam apud Demosth. c. Aristocratem. Taylor.

ΞΘ.

20 ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΙΦΙΚΡΑΤΟΥΣ ΠΡΟΔΟΣΙΑΣ.

SIVE

ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΙΦΙΚΡΑΤΟΥΣ.[1]

Ο.

ΥΠΕΡ ΚΑΛΛΑΙΣΧΡΟΥ.

Μετ᾽ ἀβακίου δὲ καὶ τραπεζίου πωλῶν ἑαυτόν.[2]

ΟΑ.

ΠΡΟΣ ΚΑΛΛΙΚΛΕΑ.

Ἀπομίσθου.[3]

ΟΒ.

ΚΑΤΑ ΚΑΛΛΙΟΥ ΥΒΡΕΩΣ.

Καὶ ἐξελθοῦσα ἡ παιδίσκη τὴν θύραν ἀνοίγνυσι.[4]

ΟΓ.

ΥΠΕΡ ΚΑΛΛΙΟΥ.

Οὗτοι δὲ φάσκοντες πλείονα μισθώσασθαι καὶ τίμημα καταστήσασθαι.[5]

Ἀποτίμημα.[6]

ΟΔ.

ΠΡΟΣ ΚΑΛΛΙΠΙΔΗΝ.

Λάρκος.[7]

ΟΕ.

ΠΡΟΣ ΚΑΛΛΙΦΑΝΗΝ ΞΕΝΙΑΣ.

Νοθεῖα.[8]

[1] Et hæc quoque oratio, de qua multa reperies in Dionysio et Plutarcho in Lysia, neque per ætatem, ideam et characterem dicendi, ad nostrum pertinere potuit, ut visum est Dionysio, Critico peritissimo. Si eadem sit oratio, ut credo, quam dixit Iphicrates κινδυνεύων ὑπὲρ τῆς ψυχῆς ὑπ᾽ Ἀριστοφῶντος, lector benevolus huc referet fragmenta, quæ sequuntur. Σὺ δ᾽ αὐτὸς εἰ κύριος ἦσθα τῶν νεῶν, πότερον προὔδωκας ἄν, ἢ οὔ; ἐπειδὴ ἀπέφησεν ὁ Ἀριστοφῶν· εἶτα σὺ μὲν οὐκ ἂν προὔδωκας ὢν Ἀριστοφῶν, Ἰφικράτης δὲ προὔδωκεν; Aristid. περὶ παραφθεγμ. Iphicrates ὑπὸ τῶν περὶ Ἀριστοφῶντα καταῤῥητορευόμενος ἔφη, Βελτίων μὲν ὁ τῶν ἀντιδίκων ὑποκριτὴς, δρᾶμα δὲ τοὐμὸν ἄμεινον, Plutarch. Πολιτ. Παραγγελμ. Idem.

[2] Ex Poll. X. 24. Idem.

[3] Ex Harpocr. et Suid. Idem.

[4] Ex Poll. III. 8. Idem.

[5] Ex Harpocr. et Suid. in τίμημα. Idem.

[6] Ex iisdem ibid. Idem.

[7] Ex Harpocr. in v. Idem.

[8] Ex Harpocr. et Suid. Idem.

Ος.

ΚΑΤΑ ΚΙΝΗΣΙΟΥ.[1]

Θαυμάζω δὲ εἰ μὴ βαρέως φέρετε, ὅτι Κινησίας ἐστὶν ὁ τοῖς νόμοις βοηθὸς, ὃν ὑμεῖς πάντες ἐπίστασθε ἀσεβέστατον ἁπάντων, καὶ παρανομώτατον ἀνθρώπων γεγονέναι. οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ τοιαῦτα περὶ θεοὺς ἐξαμαρτάνων, ἃ τοῖς μὲν ἄλλοις αἰσχρόν ἐστι καὶ λέγειν, τῶν κωμῳδοδιδασκάλων[2] δ᾽ ἀκούετε καθ᾽ ἕκαστον ἐνιαυτόν; οὐ μετὰ τούτου ποτὲ Ἀπολλοφάνης καὶ Μυσταλίδης δὲ[3] καὶ Λυσίθεος συνειστιῶντο, μίαν ἡμέραν ταξάμενοι τῶν ἀποφράδων, ἀντὶ 22 νουμηνιαστῶν κακοδαιμονιστὰς σφίσιν αὐτοῖς τοὔνομα θέμενοι, πρέπον μὲν ταῖς αὑτῶν τύχαις, οὐ μὴν ὡς τοῦτο διαπραττόμενοι τὴν διάνοιαν ἔσχον, ἀλλ᾽ ὡς καταγελῶντες τῶν θεῶν καὶ νόμων τῶν ἡμετέρων. ἐκείνων μὲν οὖν ἕκαστος ἀπώλετο, ὥσπερ εἰκὸς τοὺς τοιούτους. τοῦτον δὲ τὸν ὑπὸ πλείστων γινωσκόμενον οἱ θεοὶ οὕτως διέθεσαν, ὥστε τοὺς ἐχθροὺς αὐτὸν βούλεσθαι ζῆν μᾶλλον ἢ τεθνάναι, παράδειγμα τοῖς ἄλλοις· ἵν᾽ εἰδῶσιν, ὅτι τοῖς λίαν ὑβριστικῶς πρὸς τὰ θεῖα διακειμένοις οὐκ εἰς τοὺς παῖδας ἀποτίθενται[4] τὰς τιμωρίας, ἀλλ᾽ αὐτοὺς κακῶς ἀπολλύουσι μείζους καὶ χαλεπωτέρας τὰς συμφορὰς καὶ τὰς νόσους, ἢ τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις, προσβάλλοντες. τὸ μὲν γὰρ ἀποθανεῖν ἢ καμεῖν νομίμως κοινὸν ἅπασιν ἡμῖν ἐστίν· τὸ δ᾽ οὕτως ἔχοντα τοσοῦτον χρόνον διατελεῖν, καὶ καθ᾽ ἑκάστην ἡμέραν ἀποθνήσκοντα μὴ δύνασθαι τελευτῆσαι τὸν βίον, τούτοις μόνοις προσήκει τοῖς τὰ τοιαῦτα, ἅπερ οὗτος, ἐξημαρτηκόσιν.[5]

[1] Duæ erant orationes Lysiæ c. Cinesiam, teste Harpocratione in v. Harum altera inscribebatur ὑπὲρ Φανίου παρανόμων, indeque desumitur fragmentum, quod sequitur. Qui Athenæum cum Harpocratione conferet, et quæ proxime sum annotaturus leget, norit hæc esse vera. Idem.

[2] *quæ tamen ex comicorum fabulis quotannis auditis.* Hanc veram versionem esse liquet. Athenæus enim Cinesiam ἐπὶ ἀθεότητι κωμῳδούμενον vocat. Eadem est mens Harpocr. in v. Μνημονεύει [Lysias] τ᾽ ἀνδρὸς [Cinesiam] λέγων ὡς ἀσεβέστατος εἴη, καὶ παρανομώτατος, καὶ ὅτι καὶ οἱ κωμῳδιδάσκαλοι (l. κωμῳδοδιδάσκαλοι) καθ᾽ ἕκαστον ἐνιαυτὸν γράφουσιν εἰς αὐτόν. nimirum ad hunc ipsissimum locum alludit Harpocratio, quem integrum conservavit Athenæus. Quænam erant turpia illa, quæ modestiæ lex Lysiam proferre vetuit, meum quoque est silere. Quæ Comici dixerint, discas licet ex Aristoph. Ran. 369. Concion. 330. collat. cum σχ. ad Ran. 153. Plutarch. de gloria Atheniens. Ὁ γὰρ Κινησίας ἀργαλέος ἔοικε ποιητὴς γεγονέναι διθυράμβων, καὶ αὐτὸς μὲν ἄγονος καὶ ἀκλεὴς γέγονε· σκωπτόμενος δὲ καὶ χλευαζόμενος ὑπὸ τῶν κωμῳδοποιῶν, οὐκ εὐτυχοῦς δόξης μετέσχηκε. Idem.

[3] Malim abesse δὲ, nisi hic, ut sæpius, inserviat ad validius affirmandum. Auger.

[4] Scil. οἱ θεοί. Taylor.

[5] Ex Athenæo l. 12. juxta finem. Idem.

ΟΖ.

ΠΡΟΣ ΚΛΕΙΝΙΑΝ.

Ἐπειδὴ πάντες κατέδαρθον, ἐσκευασμένος[1] τῶν χαλκωμάτων ὅσα οἷός τ' ἦν πλεῖστα, ὑπὸ μάλης λαβὼν ἐξήγαγε, ξίφος ἔχων.[2]

Χιλίους.[3]

ΟΗ.

ΠΡΟΣ ΚΛΕΟΣΤΡΑΤΟΝ.

23 Οὐδὲ εἴ τις εἰσποιητὸς πάθος,[4] οὐδεὶς ἀποστερεῖ τὴν μητέρα αὐτοῦ τῶν χρημάτων.[5]

ΟΘ.

ΠΡΟΣ ΚΡΙΤΟΔΗΜΟΝ.

Ἐπίπεμπτον.[6]

Π.

ΥΠΕΡ ΚΤΗΣΙΑΡΧΟΥ.

Ἐπισκήπτω.[7]

ΠΑ.

ΚΑΤΑ ΚΤΗΣΙΦΩΝΤΟΣ.

Καὶ τοὺς μὲν τῶν ἄλλων Ἀθηναίων παῖδας, ὧν οἱ πατέρες βοηθήσαντες ὑμῖν ἔτι ζῶσι, ἀπειπεῖν ἐν τοῖς νόμοις μήτε δίκαιον λέγειν.[8]

ΠΒ.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΚΥΝΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΑ.

Ἐλυμαίνοντο γάρ μου τὸν Καρκίνον εἰσφοιτῶσαι αἱ κύνες.[9]

ΠΓ.

ΚΑΤΑ ΛΑΪΔΟΣ.

Φίλυρά γέ τοι ἐπαύσατο πορνευομένη, ἔτι νέα οὖσα, καὶ

[1] F. συσκευασάμενος. Idem.

[2] Ex Suid. in Ὑπὸ μάλης. Idem.

[3] Ex Harpocr. in Χίλιοι διακόσιοι. Idem.

[4] F. νόθος. Idem.

[5] Ex Priscian. l. 18. Idem.

[6] Ex Harp. et Suid. in v. Vid. Salmas. de modo usurarum, Harp. in Ἐπιδέκατον et Vales. ad loc. Τὰ θυσιάσματα ὑμῶν καὶ τὰ ἐπιδέκατα ὑμῶν. Deuteron. XII. 11. At supra versu 6. τὰ θυσιάσματα ὑμῶν καὶ τὰς δεκάτας ὑμῶν. Idem.

[7] Ex Harpocr. Suid. et Etym. M. in Ἐπεσκήψατο. Idem.

[8] Ex Suid. in Ἀπεῖπατο. Idem.

[9] Ex Harpocr. et Suid. in Καρκίνος. Αἱ γυναῖκες Cod. Harpocr. MS. Cant. pariter ut Mediceus, qui libri conveniunt in plurimis. Idem.

Σκιώνη, καὶ Ἱππάφεσις, καὶ Θεόκλεια, καὶ Ψαμάθη, καὶ Λαγνίσκα,[1] καὶ Ἄνθεια.[2][3]

ΠΔ.

ΠΡΟΣ ΛΑΚΡΑΤΗΝ.

Οὐδ' ἂν εἰ πολὺ ἐλάττονα τόκον λογίσαιτό τις, ἢ ὅσον οὗτοι ὀβολοστατοῦντες τοὺς ἄλλους πράττονται.[4]

ΠΕ.

ΠΡΟΣ ΛΕΠΤΙΝΗΝ.[5] 24

Ἄρδηττος.[6]

Πϛ.

ΚΑΤΑ ΛΥΣΙΘΕΟΥ.

Ἔστι δὲ κάμψαντι τοῦ τείχους, ὦ βουλή, γωνιασμὸς ἐν ἀριστερᾷ καὶ εὐρυχωρίᾳ.[7]

Ἐβιάζετό τε γὰρ καὶ οἷος ἦν ἐξευρεῖν τὴν θύραν.[8]

Οἷός τε εἰ.[9]

Πλινθεῖον.[10]

Στύραξ.[11]

Φάληρον.[12]

ΠΖ.

ΠΕΡΙ ΜΑΚΑΡΤΑΤΟΥ ΚΛΗΡΟΥ.

Προσπάλτιοι.[13]

Σιπύα.[14]

ΠΗ.

ΚΑΤΑ ΜΑΝΤΙΟΥ.

Νότιον.[15]

[1] L. Λαγίσκα, ut in posteriori loco legit Athenæus, Harpocr. et Suid. Λαγίσκα, Λυσίας ἐν τῷ πρὸς Λαΐδα, εἰ γνήσιος. Idem.

[2] Δεῖ γράφειν ἀντὶ τῆς Ἀνθείας Ἄντειαν et quæ sequuntur. Athen. Idem.

[3] Ex Athen. l. 13. bis. In secundo tamen loco deest ἔτι νέα οὖσα et ad finem additur καὶ Ἀριστόκλεια. Idem.

[4] Ex Harpocr. et Suid. in Ὀβολοστατεῖ. Suid. tamen: Οὐδ' ἂν εἰ πολλοὶ ἐλάττονα τόκον λογίσαιντό σοι, ἢ ὅσον etc. Idem.

[5] Πρὸς Ἐλπίνην. Codd. nonnulli. Idem.

[6] Ex Harpocr. in v. Vid. Poll. VIII. 10. Idem.

[7] Ex Harpocr. in Γωνιασμός. Κάμψαντι, τοῦ τείχους, ὦ βουλή, ἐστὶ γωνιασμὸς ἐν ἀριστερᾷ καὶ εὐρυχωρίᾳ πάνυ πολλῇ. Suid. in Γωνία. Idem.

[8] Ex Suid. in Οἷος, comparato cum Harpocr. in Οἷος εἶ. Idem.

[9] Ex Harpocr. et Suid. Idem.

[10] Ibid. Idem.

[11] Ex Harpocr. Idem.

[12] Ibid. Idem.

[13] Ex Harpocr. in v. Idem.

[14] Ex Harpocr. in v. ἐν τῷ περὶ ἠμικληρίου τῶν Μακαρτάτου χρημάτων. Idem.

[15] Ex Harpocr. in v. Idem.

ΠΘ.

ΠΡΟΣ ΜΕΔΟΝΤΑ ΨΕΥΔΟΜΑΡΤΥΡΙΩΝ.

Ἀντίκυρα.[1]

Ἀπήχεια.[2]

Ναΐς.[3]

ϟ.

ΠΡΟΣ ΜΕΝΕΣΤΡΑΤΟΝ.

Προθεσμία.[4]

ϟΑ.

ΚΑΤΑ ΜΙΚΙΝΟΥ ΦΟΝΟΥ.[5]

Ἐπὶ τὸ σύνδειπνον κεκλημένον.[6]

Οὐ πρὸς ἑταίρας ἀπίας ἀνήκειν δοκοῦντα παραλελείψεται.[7]

ϟΒ.

25 ΠΡΟΣ ΜΙΞΙΔΗΜΟΥ ΓΡΑΦΗΝ ΑΠΟΛΟΓΙΑ.[8]

Καὶ δύο παῖδας αὐτῷ ἀκολούθους εἶναι, ὧν οὗτος τὸν μὲν Μουσαῖον καλεῖ, τὸν δὲ Ἡσίοδον· ὅτι μὲν ὁ κρινόμενος ἐπετήδευσε τοὺς οἰκέτας οὕτω καλεῖν δῆλον.[9]

Διῆρξα.[10]

Λέχαιον.[11]

Πρόπεμπτα.[12]

ϟΓ.

ΠΡΟΣ ΜΝΗΣΙΜΑΧΟΝ.

Συντίθεται δὲ τούτοις καὶ Καρκίνος ὁ ποιητὴς, εἰπὼν

Οὐ κεῖνος ἐξέστησε· τὰς γὰρ ἐμφύτους
Ὀρθῶς παγείσας μὲν φρένας
Οὐδεὶς ἐπαίρει καιρὸς ἐξαμαρτάνειν.[13]

1 Ibid. IDEM.

2 Ex Harpocr. et Suid. IDEM.

3 Ex Athen. l. 13. IDEM.

4 Ex Harpocr. IDEM.

5 Meminit hujus Orationis Auctor Argumenti ad Antiph. Κατηγορία φόνου, hisce verbis: Ἔοικε μὲν οὖν οὗτος ὁ λόγος τῷ Λυσίου λόγῳ τῷ πρὸς Μικίνην γεγραμμένῳ. Unde liquet illas ὑποθέσεις vetustos satis habuisse auctores. Dudum enim perierunt hæ Lysiæ orationes. Meminit etiam Lysiæ λόγου πρὸς Μικρίνην Schol. Hermogenis p. 165. quam eandem fuisse judico. IDEM.

6 Ex Athen. ad fin. l. 8. IDEM.

7 Ex Priscian. l. 18. ubi hodie sic legitur: Λυσίας ἐν τῷ κατὰ Μικρίνου. Φόνου οὐ πρὸς κ. τ. λ. Corrige sodes, et confer supra Περὶ τοῦ Ἡγησάνδρου κλήρου. IDEM.

8 Præter loca infra adducta meminit hujus Orationis Harpocrat. in Ἐπιθέτους ἑορτὰς et in Προχειροτονία. IDEM.

9 Ex Harpocr. et Suid. in Μουσαῖος. IDEM.

10 Ex Harpocr. et Suid. in v. et Poll. VIII. 8. IDEM.

11 Ex Harpocr. in v. IDEM.

12 Ibid. IDEM.

13 Ex Harpocr. in Καρκίνος. Senarios Carcini a Lysia laudatos ita legit Vales. ad Harpocr.

Νοῦ κεῖνος ἐξέστησε· τὰς γὰρ ἐμφύτους
Ὀρθῶς παγείσας μὲν φρένας
Οὐδεὶς ἐπαίρει καιρὸς ἐξαμαρτάνειν. IDEM.

ϟΔ.

ΚΑΤΑ ΜΝΗΣΙΠΤΟΛΕΜΟΥ.[1]

ϟΕ.

ΚΑΤΑ ΜΟΣΧΟΥ.

Δήμαρχος.[2]

ϟϚ.

ΠΡΟΣ ΝΑΥΣΙΑΝ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ.

Ἀλλὰ διὰ τὸ τρεῖς τέχνας ἐργάζεσθαι, τήν τε λιθουργικὴν καὶ λιθοτριβικὴν καὶ πρὸς τούτοις τὸ τετρυφηκέναι.[3]

Τοῦ γείσου συντετελεσμένου καὶ τοῦ κρηπιδαίου.[4]

ϟΖ.

ΥΠΕΡ ΝΗΣΟΚΛΕΟΥΣ.[5] 26

Ἐπιδιαθήκη.[6]

ϟΗ.

ΠΡΟΣ ΝΙΚΑΡΧΟΝ ΤΟΝ ΑΥΛΗΤΗΝ.

Ἀκμάζεις.[7]

Ἀντιγενίδας.[8]

ϟΘ.

ΚΑΤΑ ΝΙΚΙΔΟΥ.[9]

Ρ.

ΚΑΤΑ ΝΙΚΙΟΥ.[10]

Διαγράψασθαι.[11]

1 Meminit Photius Cod. CCLXII. IDEM.

2 Ex Harpocr. in v. IDEM.

3 Ex Suid. in Λιθουργική. Τετρυπηκέναι legit Vales. Vid. Kuhn. ad Poll. VII. 27. Et profecto hujusmodi spurcitiem subesse olim vidi. IDEM.

4 Ex Poll. VII. 27. dissimulatis verbis Πρὸς Ναυσίαν. IDEM.

5 Νησικλέους Cod. Harpocr. MS. Cantab. IDEM.

6 Ex Harpocrat. in Ἐπιδιατίθεσθαι. IDEM.

7 Ex Harpocrat. in v. et Suid. IDEM.

8 Ex Harpocrat. in v. IDEM.

9 Dicemus proxime ad fragmentum Κατὰ Νικίου. IDEM.

10 Laudari video ab Antiquis orationes Lysiæ κατὰ Νικίδου, κατὰ Νικίου, κατὰ Νικίου ἀργίας, κατὰ Νικίου φόνου, et denique ὑπὲρ Νικίου. Quas omnino tres esse statuo, sc. *Defensionem pro Nicia Imp. Contra Niciam quendam, actionem Cædis*, et *contra Niciam, actionem Inertiæ*. Nam *eam contra Nicidam* ab *Actione Inertiæ* non esse dirimendam persuasum habeo, et si minus hoc loco, alibi tamen veris vincam. Quæ denique solitarie laudatur *contra Niciam*, vel ad Causam *Inertiæ* vel *Cædis* referendam esse quis non videt? Ad priorem

Δωροξενία.[1]
Εὔθυναι.[2]
Θέτταλος.[3]
Ἰτεαῖος.[4]
Πτώματα ἐλαιῶν.[5]

ΡΑ.

ΚΑΤΑ ΝΙΚΙΟΥ ΑΡΓΙΑΣ.[6]

Κηττοί.[7]
Ὀβολοστατεῖ.[8]
Ποταμός.[9]

ΡΒ.

27 ΚΑΤΑ ΝΙΚΙΟΥ ΦΟΝΟΥ.

Ἐπιβλῆτας.[10]

ΡΓ.

ΥΠΕΡ ΝΙΚΙΟΥ.

Κλαίω τὸν ἀμάχητον καὶ ἀναυμάχητον ὄλεθρον, ἱκέται μὲν αὐτοὶ τῶν θεῶν καθίζοντες, προδότας δὲ τῶν ὅρκων ἡμᾶς ἀποφαίνοντες, ἀνακαλοῦντες συγγένειαν, εὐμένειαν.[11]

ΡΔ.

ΠΡΟΣ ΝΙΚΟΔΗΜΟΝ ΚΑΙ ΚΡΙΤΟΒΟΥΛΟΝ.

Ξυστίς.[12]

ΡΕ.

ΥΠΕΡ ΝΙΚΟΜΑΧΗΣ ΠΡΟΣ ΕΛΕΦΑΝΤΙΔΗΝ ΚΑΙ ΔΙΟΦΑΝΗΝ.[13]

judico. Nam ubicunque ab Harpocr. ita laudatur, sc. sine causæ adjectione, ibi Cod. MS. Cant. legit constanter Νικίδου. IDEM.

11 Ex Harpocr. in. v. IDEM.

1 Ibid. IDEM.

2 Ibid. IDEM.

3 Ibid. IDEM.

4 Ibid. IDEM.

5 Ibid. IDEM.

6 Λυσίας ἐν τῷ κατὰ Νικιίδου Δράκοντα φησὶ γεγραφέναι τὸν νόμον, Σόλωνα δὲ τεθεικέναι. Laert. in Solon. Lex erat de Otioso deferendo. Laertii Editiones Steph. et Basil. habent κατὰ Νικίου, et vicissim, ut monui, Cod. MS. Harpoc. Cant. pro Νικίου in impressis, κατὰ Νικίδου vel Νικιδίου. IDEM.

7 Ex Harpocr. in v. Cod. Cant. Κατὰ Νικίδου. IDEM.

8 Ex Harpocr. in v. Κατὰ Νικίδου. Vide tu num in propriam classem redegi. IDEM.

9 Ex Harpocr. in v. IDEM.

10 Ex Harpocr. in v. ubi libri constanter defendunt Νικίου. IDEM.

11 Ex Theophrasto ἐν τοῖς περὶ λέξεως γραφεῖσι, uti laudatur a Dionys. Halic. in Lysia: qui nostro hanc orationem constanter abjudicat, sed rationes in aliud opus contulit: de Lysiæ sc. orationibus genuinis, quod gravissimo impendio Rei publicæ literariæ ad nostrum sæculum non περιῆλθεν. Quanquam ex ætate potuit esse Lysiæ, quandoquidem ea Niciæ Imp. obvenit in Sicilia calamitas anno ante reditum Lysiæ ex Thuriis. IDEM.

12 Ex Harpocr. IDEM.

13 Memorat Marcellin. ad Hermog. p. 130. IDEM.

Ρϛ.

ΠΡΟΣ ΞΕΝΟΦΩΝΤΑ.

Συγκομίσας δὲ δῶρα καὶ ἀποδόμενος τὸ ἀργύριον.[1]

ΡΖ.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΟΝΟΜΑΚΛΕΟΥΣ ΘΥΓΑΤΡΟΣ.

Πεντακοσιομέδιμνοι.
Ὑβάδα.[3]

ΡΗ.

ΚΑΤΑ ΠΑΝΤΑΛΕΟΝΤΟΣ.

Ἱκανότης.[4]

ΡΘ.

ΠΡΟΣ ΠΕΙΘΟΔΕΜΟΝ ΥΠΕΡ ΑΠΟΣΤΑΣΙΟΥ. 28

Θρεπτήν.[5]

ΡΙ.

ΠΡΟΣ ΠΟΛΕΜΩΝΑ.[6]

ΡΙΑ.

ΚΑΤΑ ΠΟΣΕΙΔΙΠΠΟΥ.

Ἀπολαχεῖν.[7]

ΡΙΒ.

ΠΡΟΣ ΠΥΘΟΔΗΜΟΝ ΑΠΟΛΟΓΙΑ.

Τῆτες.[8]

ΡΙΓ.

ΚΑΤΑ ΣΤΡΑΤΟΚΛΕΟΥΣ ΕΞΟΥΛΗΣ.[9]

ΡΙΔ.

ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ.[10]

1 Suid. in Συγκομιδή. Eadem procul dubio est, quam memorat Etym. M. in Συγκομιδή. Πρὸς Ξενοκράτην· Συγκομίσας δὲ δῶρα καὶ ἀποδοὺς τὸν ἀγρόν. Meursius non recte fecit, qui duas exinde orationes procudit. IDEM.

2 Harpocr. in v. IDEM.

3 Ibid. IDEM.

4 Ex Poll. IV. 3. IDEM.

5 Poll. VII. 4. Ni legendum Πρὸς Πυθόδημον ἀπολογία, ut Meursius autumavit. IDEM.

6 Suid in v. Ἐπὶ καλάμῃ ἀροῦν. Λυσίας ἐν τῷ πρὸς τὸν Πολέμωνα λόγῳ διαβάλλων τινὰ τῶν ἀπλήστων γεωργῶν, τὰ ἐν τῇ γῇ κατακεχρώμενον, καὶ κατ᾽ ἔτος ἐξαναλίσκοντα τὴν ἰσχὺν αὐτῆς, φησίν. Οὑτοσὶ δὲ πυροὺς ἐπὶ καλάμῃ ἀροῖ, τουτέστιν, ἀεὶ σπείρων οὐδεμίαν ἄνεσιν τῇ γῇ δίδωσιν. IDEM.

7 Ex Harpocr. et Suid. in v. IDEM.

8 Ibid. IDEM.

9 Memorat Harpocr. in Ἐξούλης. IDEM.

10 Ὁ δ᾽ οὖν Φιλόσοφος [Socrates] Λυσίου γράψαντος ἀπολογίαν αὐτῷ, διαγνοὺς ἔφη,

ΡΙΕ.

29 ## ΠΡΟΣ ΣΩΣΤΡΑΤΟΝ ΥΒΡΕΩΣ.

Ἰσοτελής.[1]

ΡΙϛ.

ΚΑΤΑ ΤΕΛΑΜΩΝΟΣ.

Εὐνεῖδαι.[2]
Κάθετος.[3]

ΡΙΖ.

ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ ΠΡΟΔΟΣΙΑΣ.[4]

ΡΙΗ.

ΠΡΟΣ ΤΙΜΩΝΑ.

Οἱ δ' ἀλαζονεύονται μὲν Τίμωνι παραπλησίως, καὶ ἐσχηματισμένοι περιέρχονται, ὥσπερ οὗτος.[5]

ΡΙΘ.

ΠΡΟΣ ΤΙΜΩΝΙΔΗΝ.

Πῶς δ' ἂν τῆς διαθέσεως τοῦ τετελευτηκότος ἀμελήσαιμεν, ἣν ἐκεῖνος διέθετο, οὐ παρανοῶν, οὐδὲ γυναικὶ πεισθείς;[6]

Καλὸς μὲν ὁ λόγος, ὦ Λυσία, οὐ μὴν ἁρμόττων ἐμοί· δηλαδὴ γὰρ ἦν τὸ πλέον δικανικὸς ἢ ἐμφιλόσοφος· εἰπόντος δὲ τοῦ Λυσίου, Πῶς, εἰ καλός ἐστιν ὁ λόγος, οὐκ ἂν σοι ἁρμόττει; ἔφη, Οὐ γὰρ καὶ ἱμάτια καλὰ καὶ ὑποδήματα εἴη ἂν ἐμοὶ ἀνάρμοστα; Laert. in Socrat. "Quum omnium sapientissimus esset [Socrates] sanctissimeque vixisset, ita in judicio capitis pro se ipse dixit, ut non supplex aut reus, sed magister aut dominus videretur esse Judicum. Quinetiam quum ei scriptam orationem disertissimus Orator *Lysias* attulisset, quam, si ei videretur, edisceret, ut ea pro se in judicio uteretur, non invitus legit, et commode scriptam esse dixit: sed, inquit, Ut, si mihi calceos Sicyonios attulisses, non uterer, quamvis essent habiles et apti ad pedem, quia non essent viriles; sic illam orationem disertam sibi et oratoriam videri, fortem et virilem non videri." Cic. de Orat. I. 54. Eadem pene Quintil. XI. 1. II. 15. Valer. Max. VI. 4. Quos exscribere, cum eadem sunt, non vacat. Meminere quoque hujus Orationis Plutarch. Photius in Vita Lysiæ. Apologiam Socratis scripsere quoque Plato, Xenophon et Libanius, quorum orationes exstant: item Demetr. Phalereus (vid. Laert. in Heraclito), Plutarch. (ut constat ex Lampriæ catalogo), Theo Antiochenus Stoicus, et Zeno Sidonius. Non utique Demosthenes, Æschines et Hyperides, ut falso existimavit Ionsius de Scriptor. Hist. Philosoph. IDEM.

[1] Ex Harpocr. IDEM.

[2] Ex Harpocr. Εὐνίδαι Suid. et Cod. Harpocr. MS. Cant. Vid. de his Hesych. Etym. M., Vales. ad Excerpt. Peiresc. p. 66. Idem ad Harpocr. Poll. VIII. 9. Ptol. Hephæst. apud Photium p. 485. Athen. p. 698. C. IDEM.

[3] Ex Harpocrat. et Suid. IDEM.

[4] Memorat Plutarchus in Vita Lysiæ, h. p. Συνέγραψε δὲ λόγον καὶ Ἰφικράτει, τὸν μὲν πρὸς Ἁρμόδιον (citatur hæc oratio ab aliis περὶ τῆς Ἰφικράτους εἰκόνος, et indifferenter περὶ τῆς Ἰφικράτους δωρεᾶς. Vid. sup. p. 651.) τὸν δὲ προδοσίας κρίνων Τιμόθεον. Locus malesanus, ut plurimi in hac vita. Qui postulavit Timotheum proditionis, erat Iphicrates, non Lysias. Lege itaque: Συνέγραψε δὲ λόγους B Ἰφικράτει, τὸν μὲν — τὸν δὲ προδοσίας Κρίνοντι Τιμόθεον. Cum exarabatur κρινοντιτιμοθεον, excidit in describendo altera syllaba τι. IDEM.

[5] Ex Suid. in Ἐσχηματ. IDEM.

[6] Ex Suid. in Διάθεσις. IDEM.

ΡΚ.

ΚΑΤΑ ΤΙΣΙΔΟΣ. 30

Ἄρχιππος γὰρ οὗτος, ὦ Ἀθηναῖοι, ἀπεδύσατο μὲν εἰς τὴν αὐτὴν παλαίστραν, οὗπερ καὶ Τῖσις ὁ φεύγων τὴν δίκην· ὀργῆς δὲ γενομένης, ἐς σκώμματά τε αὐτοῖς[1] καὶ ἀντιλογίαν καὶ ἔχθραν καὶ λοιδορίαν κατέστησαν. ἔστιν οὖν Πυθέας ἐραστὴς μὲν τοῦ μειρακίου — πάντα γὰρ εἰρήσεται τἀληθῆ πρὸς ὑμᾶς —, ἐπίτροπος δὲ ὑπὸ τοῦ πατρὸς καταλελειμμένος. οὗτος, ἐπειδὴ Τῖσις πρὸς αὐτὸν τὴν ἐν τῇ παλαίστρᾳ λοιδορίαν διηγήσατο, βουλόμενος χαρίζεσθαι καὶ δοκεῖν δεινὸς καὶ ἐπίβουλος[2] εἶναι, ἐκέλευσεν αὐτὸν, ὡς ἡμεῖς ἔκ τε τῶν πεπραγμένων ᾐσθήμεθα καὶ τῶν εὖ εἰδότων ἐπυθόμεθα, ἐν μὲν τῷ παρόντι διαλλαγῆναι, σκοπεῖν δὲ ὅπως αὐτὸν μόνον που λήψεται. πεισθεὶς δὲ ταῦτα καὶ ἀπαλλαγεὶς καὶ χρώμενος καὶ προσποιούμενος ἐπιτήδειος εἶναι, εἰς τοῦτο μανίας τηλικοῦτος ὢν ἀφίσταται, ὥστ' ἐτύγχανε μὲν οὖσα ἱπποδρομία Ἀνακείων, ἰδὼν δ' αὐτὸν μετ' ἐμοῦ παρὰ τὴν θύραν ἀπιόντα — γείτονες γὰρ ἀλλήλων τυγχάνουσιν ὄντες — τὸ μὲν πρῶτον συνδειπνεῖν ἐκέλευεν· ἐπειδὴ δὲ οὐκ ἠθέλησεν, ἐδεήθη ἥκειν αὐτον ἐπὶ κῶμον, λέγων ὅτι μεθ' αὐτοῦ καὶ τῶν οἰκετῶν πιέτω.[3] δειπνήσαντες οὖν, ἤδη συσκοτάζοντος, ἐλθόντες κόπτομεν τὴν θύραν· οἱ δ' ἡμᾶς ἐκέλευον εἰσιέναι. ἐπειδὴ δὲ ἔνδον ἐγενόμεθα, ἐμὲ μὲν ἐκβάλλουσιν ἐκ τῆς οἰκίας· τουτονὶ δὲ συναρπάσαντες ἔδησαν πρὸς τὸν κίονα, καὶ λαβὼν μάστιγά τις, ἐντείνας πολλὰς πληγὰς, εἰς οἴκημα αὐτὸν καθεῖρξε. καὶ οὐκ ἐξήρκεσεν αὐτῷ ταῦτα μόνον ἐξαμαρτεῖν, ἀλλ' ἐζηλωκὼς μὲν τῶν νέων τοὺς πονηροτάτους ἐν τῇ πόλει, νεωστὶ δὲ τὰ πατρῷα παρειληφὼς καὶ προσποιούμενος νέος καὶ πλούσιος εἶναι, πάλιν τοὺς οἰκέτας ἐκέλευεν, ἡμέρας ἤδη γενομένης,[4] πρὸς τὸν κίονα αὐτὸν δήσαντας[5] μαστιγοῦν. οὕτω δὲ τοῦ σώματος ἤδη 31
πονήρως διακειμένου, Ἀντίμαχον μεταπεμψάμενος τῶν μὲν

[1] Sylburg. legit ἐς σκώμματά τε ἐξ αὐτῆς. In marg. Cod. Bodl. ἴσως· εἰς σκώμματά τε αὐτοῖς. IDEM. Bodl. secutus sum.

[2] Ἐπήβολος. SYLBURG.

[3] Taylorus et Reiskius: ἀφίστατο .... τ' ἐτύγχ. μὲν ο. ἱ. Ἀνακείων .... δ' αὐτὸν μ. ἐ. π. τ. θύραν παριόντων .... ἀλλήλων τ. ὄ., τ. μ. πρῶτον .... ἐκέλευεν. ἐπειδὴ οὐ μετ' αὐτοῦ .... δειπνήσαντες κ. τ. λ.

[4] Vel γεγενημένης pæne cum MSS. TAYLOR.

[5] Rectius δήσαντας. IDEM. Et dedi.

[1] γεγενημένων οὐδὲν εἶπεν, ἔλεγε δὲ ὡς αὐτὸς μὲν δειπνῶν τύχοι, οὗτος δὲ μεθύων ἔλθοι, ἐκκόψας δὲ τὴν θύραν καὶ εἰσελθὼν κακῶς λέγοι αὐτὸν καὶ τὸν Ἀντίμαχον καὶ τὰς γυναῖκας αὐτῶν. Ἀντίμαχος δὲ ὠργίζετο μὲν αὐτοῖς ὡς μεγάλα ἡμαρτηκόσιν, ὅμως δὲ μάρτυρας παρακαλέσας ἠρώτα αὐτὸν πῶς εἰσέλθοι· ὁ δὲ, κελεύσαντος Τίσιδος καὶ τῶν οἰκετῶν, ἔφασκε. συμβουλευόντων δὲ τῶν εἰσελθόντων ὡς τάχιστα λῦσαι καὶ τὰ γεγενημένα δεινὰ νομιζόντων εἶναι, ἀπέδοσαν αὐτὸν τοῖς ἀδελφοῖς. οὐ δυναμένου δὲ βαδίζειν, ἐκόμισαν αὐτὸν εἰς τὸ Δεῖγμα[2] ἐν κλίνῃ· καὶ ἐπέδειξαν πολλοῖς μὲν Ἀθηναίων πολλοῖς δὲ καὶ τῶν ἄλλων ξένων οὕτω διακείμενον, ὥστε τοὺς ἰδόντας μὴ μόνον τοῖς ποιήσασιν ὀργίζεσθαι, ἀλλὰ καὶ τῆς πόλεως κατηγορεῖν, ὅτι οὐ δημοσίᾳ οὐδὲ παραχρῆμα τοὺς τὰ τοιαῦτα ἐξαμαρτάνοντας τιμωρεῖται.[3]

ΡΚΑ.

ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΤΡΙΑΚΟΝΤΑ.[4]

ΡΚΒ.

ΥΠΕΡ ΦΑΝΙΟΥ ΠΑΡΑΝΟΜΩΝ.[5]

ΡΚΓ.

ΠΡΟΣ ΦΑΥΣΙΑΝ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ.[6]

ΡΚΔ.

ΠΕΡΙ ΦΕΡΕΝΙΚΟΥ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΑΝΔΡΟΚΛΕΙΔΟΥ ΚΛΗΡΟΥ.[7]

32 Ἀναγκαῖόν μοι δοκεῖ εἶναι, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, περὶ τῆς φιλίας τῆς ἐμῆς καὶ τῆς Φερενίκου πρῶτον εἰπεῖν πρὸς ὑμᾶς· ἵνα μηδεὶς ὑμῶν θαυμάζῃ, ὅτι ὑπὲρ οὐδενὸς ὑμῶν πώποτε εἰρηκὼς πρότερον, ὑπὲρ τούτου νυνὶ λέγω. ἐμοὶ γὰρ, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, ξένος ἦν Κηφισόδοτος ὁ τούτου πατήρ· καὶ ὅτε ἐφεύγομεν, ἐν Θήβαις παρ' ἐκείνῳ κατηγόμην καὶ ἐγὼ καὶ ἄλλος Ἀθηναίων ὁ βουλόμενος, καὶ πολλὰ καὶ ἀγαθὰ καὶ ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ παθόντες ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὴν ἡμετέραν αὐτῶν κατήλθομεν. ἐπεὶ δ' οὖν οὗτοι ταῖς αὐταῖς τύχαις ἐχρήσαντο καὶ φυγάδες Ἀθήναζε ἀφίκοντο, ἡγούμενος τὴν μεγίστην αὐτοῖς ὀφείλειν χάριν, οὕτως οἰκείως αὐτοὺς ὑπεδεξάμην, ὥστε μηδένα γνῶναι τῶν εἰσιόντων, εἰ μή τις πρότερον ἠπίστατο, ὁπότερος ἡμῶν ἐκέκτητο τὴν οὐσίαν. οἶδε μὲν οὖν καὶ Φερένικος, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, ὅτι πολλοὶ λέγειν εἰσὶν ἐμοῦ δεινότεροι καὶ μᾶλλον τοιούτων πραγμάτων ἔμπειροι· ἀλλ' ὅμως ἡγεῖται τὴν ἐμὴν οἰκειότητα πιστοτάτην εἶναι. αἰσχρόν μοι οὖν δοκεῖ εἶναι, κελεύοντος τούτου καὶ δεομένου τὰ δίκαια αὐτῷ βοηθῆσαι, περιϊδεῖν αὐτὸν, καθ' ὅσον οἷός τ' εἰμὶ ἐγὼ, τῶν ὑπ' Ἀνδροκλείδου δεδομένων στερηθῆναι.[1]

Εἰ μὲν γὰρ ἀγροὺς κατέλιπεν Ἀνδροκλείδης ἢ ἄλλην φανερὰν οὐσίαν, ἐξῆν ἂν εἰπεῖν τῷ βουλομένῳ ὅτι οὐδὲν μὲν ψεύδεται,[2] αὐτῷ δὲ δέδοται περὶ ἀργυρίου καὶ χρυσίου καὶ 33
ἀφανοῦς οὐσίας· δῆλον ὅτι ὅστις ἔχων αὐτὰ φαίνεται, τούτῳ δέδοται.[3]

ΡΚΕ.

ΚΑΤΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ.

Ἀρκτοῦρος.[4]
Ζειρά.[5]
Ὀδός.[6]
Πεδιακά.[7]
Κλεῖδας.[8]

[1] Et hic locus, æque ac nonnulla in superioribus, sine integriorum Codd. ope restitui non posse videtur. TAYLOR. γεγενημένων --- αὐτὸς μὲν om. Taylorus et Reiskius.

[2] Δεῖγμα ex Lysia laudat Harpocr. TAYLOR.

[3] Ex Dionys. Halic. de admirand. dic. vi in Demosth. IDEM. Et Ioann. Sicil. Cod. Barocc.

[4] Meminit Plutarch. in Vit. Lysiæ et in libro de gloria Atheniensium. Nimirum Oratio contra Eratosthenem. TAYLOR.

[5] Memorat Athen. l. 12. Vide fragmentum Κατὰ Κινησίου. Duas enim scripsit orationes contra Cinesiam, quarum altera inscripta est: Κατὰ Κινησίου ὑπὲρ Φανίου, παρανόμων. IDEM.

[6] L. Πρὸς Ναυσίαν etc. Quod fragmentum videas. IDEM.

[7] Si fas mihi sit movere lapidem, quem Callimachus posuit (nam ab eo, teste Dionysio, ita inscribitur hæc oratio) legerem lubens: ΥΠΕΡ ΦΕΡΕΝΙΚΟΥ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΑΝΔΡΟΚΛΕΙΔΟΥ ΚΛΗΡΟΥ. Caussam enim agit pro Pherenico reo in actione hereditatis. Ἔστι δὲ καὶ παρὰ τῷ Λυσίᾳ τις ὑπὲρ ἀνδρὸς ξένου, δίκην φεύγοντος περὶ κλήρου, ποιούμενος τὴν ἀπολογίαν. Dionys. Halic. de hac oratione. Atque ita laudatur a Suida., sc. ὑπὲρ Φερενίκου. cetera non nominat. Quanquam non ignoro Isæi orationes κληρικοὺς concipi, ut plurimum ὑπὲρ τοῦ — κλήρου. IDEM.

[1] Ex Dionys. Halic. in Isæo. IDEM.

[2] Locus hic vel corruptus est vel mutilus, qui facile in integrum restitui posset, si hodie adhuc restaret Oratio Lysiæ, ex qua eum Suidas excerpsit. KUSTER.

[3] Ex Suid. in. in Οὐσία φανερά. TAYLOR.

[4] Ex Harpocr. IDEM.

[5] Ibid. IDEM.

[6] Ὀδός. cum spiritu leni ex Harpocr. IDEM.

[7] Ex Harpocr. IDEM.

[8] Ex Poll. X. 4. IDEM.

ΡΚϚ.

ΠΡΟΣ ΦΙΛΟΚΡΑΤΗΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΥ ΑΠΟΛΟΓΙΑ.[1]

Βησηΐς.[2]
Εὐώνυμοι.[3]

ΡΚΖ.

ΠΡΟΣ ΦΙΛΩΝΑ ΥΠΕΡ ΘΕΟΚΛΕΙΔΟΥ ΦΟΝΟΥ.

Ἀλλ᾽ εἰς τὸ οἰκάριον τὸ ὄπισθε τῆς γυναικωνίτιδος.[4]

ΡΚΗ.

ΚΑΤΑ ΦΙΛΩΝΙΔΟΥ.

Ἔστιν οὖν γυνὴ ἑταῖρα Ναῒς ὄνομα, ἧς Ἀρχίας κύριός ἐστιν· ὁ δ᾽ ὑμέναιος[5] ἐπιτήδειος ὁ Φιλωνίδης δ᾽ ἐρᾶν φησί.[6]
Ἡλιάζεσθαι.[7]

34 ΡΚΘ.

ΥΠΕΡ ΦΡΥΝΙΧΟΥ ΘΥΓΑΤΡΟΣ.

Ἀρκτεῦσαι.[8]

ΡΛ.

ΠΡΟΣ ΧΑΙΡΕΣΤΡΑΤΟΝ.

Ἔπακτος ὅρκος.[9]

ΡΛΑ.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΥ ΤΡΙΠΟΔΟΣ.

Ἀργυρώματά τε ἢ χρυσώματα ἔτι ἦν διδοναι.[10]
Κολλυβιστής.[11]

[1] Non exstat, ut absurde Meursius existimavit. IDEM.
[2] Ex Harpocr. IDEM.
[3] Ibid. IDEM.
[4] Ex Poll. IX. 5. IDEM.
[5] F. pro ὑμέναιος rescribendum est ὑμέτερος. IDEM.
[6] Ex Athen. l. 13. Memorat et alibi Athenæus in eod. libro hunc locum: Ἐν δὲ τῷ κατὰ Φιλωνίδου βιαίων ὁ Λυσίας, εἰ γνήσιος ὁ λόγος, καὶ Ναΐδος τῆς ἑταίρας μέμνηται, καὶ ἐν τῷ πρὸς Μέδοντα ψευδομαρτυριῶν. Ex Lysiæ loco emendat antiquus ille Criticus locum Aristoph. in Pluto: Μνημονεύει αὐτῆς καὶ Ἀριστοφάνης ἐν τῷ Γηρυτάδῃ μήποτε δὲ καὶ ἐν τῷ Πλούτῳ, ἐν ᾧ λέγει

Ἐρᾷ δὲ Λαῒς οὐ διὰ σὲ Φιλωνίδου;

γραπτέον Ναῒς καὶ οὐ Λαΐς. Orationem hanc præterea laudat Harpocr. in Ναῒς et Κακώσεως. IDEM.
[7] Ex Harpocr. in Ἡλιαία. IDEM.
[8] Ex Harpocr. et Suid. in v. et eod. Harpocr. in Δεκατεύειν. Vid. Gronov. Maussac. et Vales. ad Harpocr. Rhodigin. Lect. Antiq. XXVI. 19. Excerpt. Histor. Lexic. Coisl. IDEM.
[9] Ex Harpocr. Ita contra mentem Harpocr. recte hæc verba exponunt Vales. in notis ad Maussac. et Steph. Diatrib. ad Harpocr. IDEM.
[10] Ex Athen. l. 6. Voces ἀργυρώματα et χρυσώματα laudat quoque Poll. VII. 24. ex hac oratione, et pariter X. 44. ex oratione πρὸς Κλεώνα, unde cum viris doctis titulum recte emendabis: πρὸς Κλέωνα περὶ τοῦ χρυσοῦ τρίποδος. Ἀργυρώματα ex Lysia laudat Suid. in v. IDEM.

ΡΛΒ.

ΠΡΟΣ ΧΥΤΡΙΝΟΝ.

Ἐξαίφνης τοῦ συνακολουθοῦντος οἰκέτου λίθον τις λαβὼν ἔκρουσε τὸν λυχνοῦχον.[12]

ΡΛΓ.

ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ.[13]

[11] Ex Poll. VII. 33. IDEM.
[12] Ibid. X. 26. IDEM.
[13] Meminit Plutarch. in Lysia. IDEM.

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΙΑ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ ΛΥΣΙΟΥ.

ἈΛΛΑ μὲν καὶ Ἰσοκράτης ὁ τῶν ῥητόρων αἰδημονέστερος Μετάνειραν εἶχεν ἐρωμένην καὶ Καλλήν, ὡς Λυσίας ἱστορεῖ ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς.[1]

Λυσίας ἐν ἐπιστολῇ· Καὶ τὴν μὲν κόμην ψιλήν, τὰς δὲ μασχάλας δασείας.[2]

Λυσίας ἐν ἐπιστολῇ· Ὡς οὐ φιλῶ σε, φαυλότητά μου 35
μεγίστην καταγινώσκεις· εἰ γὰρ ἦθος τοιοῦτον, καὶ τρόπον, καὶ ψυχήν, καὶ εὔνοιαν οὕτως ἀπροφασίστως, ἔτι δὲ συνουσίας οἰκειότητα καὶ λόγων κοινωνίαν μὴ καθ᾽ ὑπερβολὴν ἀσπάζομαι, τίς γένοιτ᾽ ἂν ἐμοῦ ἀθλιώτερος, ὃς ἀναισθήτως ἔχω πρὸς τὸ φρονεῖν;[3]

ΠΡΟΣ ΑΣΥΒΑΡΟΝ.

Γενναίως γὰρ αἱ γυναῖκες πώμαλα ἔφασαν ὀρχεῖσθαι αὐτάς, δέον οὐδὲ πιούσας ἀπηλλάχθαι τοῦ συμποσίου.[4]

[1] Athen. l. 13. TAYLOR.
[2] Suid. in Ὑπὸ μάλης. IDEM.
[3] Suid. in Φαῦλον εἴρητ. IDEM.
[4] Suid. in Πόμαλα. IDEM.

ΠΡΟΣ ΜΕΤΑΝΕΙΡΑΝ.

Γυναικῶν δὲ πολλῶν καὶ ἀνδρῶν ὁμοῦ κατακειμένων.[1]

Φρυγανοφόροι.[2]

Λυσίας ἐν τῇ πρὸς Πολυκράτην κατ' Ἐμπέδου ἐπιστολῇ, εἰ γνήσιος· Ἢ τὸν ὀφθαλμὸν τὸν ἕτερον γλαυκότερον εἶναι, ἢ περιφοριῶσθαι.[3]

[1] Suid. in Ὁμοῦ ἐγ. et Phot. MS. Idem.

[2] Poll. VII. 29. Idem.

[3] Harpocr. et Suid. in Περιφοριῶσθαι. Idem.

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΙΑ ΑΔΗΛΑ ΛΥΣΙΟΥ.

EX CLEM. ALEXANDR. STROM. 6.

ΙΣΟΚΡΑΤΟΥΣ πάλιν εἰρηκότος, ὥσπερ τῶν χρημάτων, ἀλλ' οὐκ ἐκείνου συγγενὴς οὖσα, Λυσίας ἐν τοῖς Ὀρφικοῖς (Ὀρφανικοῖς viri docti) λέγει· Καὶ φανερὸς γέγονεν οὐ τῶν σωμάτων συγγενὴς ὢν, ἀλλὰ τῶν χρημάτων.

EX HARPOCRATIONE.

In Ἀπόκρισις. Οὗτος δὲ ὁ ῥήτωρ [Andocides] καὶ ζητητής ποτε ἐγένετο, ὥς φησι Λυσίας, καὶ Ἰσοκράτης, καὶ Πλάτων ὁ κωμικὸς Πρέσβεσιν.

In Ζητητής. Χολλεῖδαι· Λυσίας, δῆμος τῆς Λεοντίδος.

EX HESYCHIO.

Τιμωρία.

36 EX PHRYNICHO.

Καταγηόχασι. Ἐντέχνως.

EX JULIO POLLUCE.

Νεανιευόμενοι. L. II. c. 2. Νεανίαι. ibid. Ἐφορείας. II. 4. Ἀνυποπτότερος. ibid. Μυκτηρίζειν. ibid. Εἰσιόν-

των πρὸς τῇ Νεμέᾳ ἕστηκεν ἐπιδέξια. ibid. Πολυφιλότερος. III. 5. Ἀδεσπότους. III. 8. Σύνδουλοι. ibid. Δειπνοφόρος. VI. 17. Προπράτας. VII. 2. Συμπράτας. ibid. Ἱματίδια. VII. 12. Ἁρπάσαι τὴν κνημῖδα τῆς ἁμάξης. VII. 26. Ξυλοφορίαν. VII. 29. Ἀναδικία. VIII. 5. Ἀντεδικάσαντο. ibid. Ἀποπέμψεως (sc. δίκη). VIII. 6. Κακοτεχνίου (sc. δίκη). ibid. Κατεδιῃτησάμην. ibid.[1] Μείζονος παραβύστου. VIII. 10. Καταγωγαί. IX. 5. Στήριγγα. X. 34. Κνημίαν. ibid.

EX ARISTIDE.

Ἀλλ' ὥσπερ ἔφη Λυσίας, κοινὸν ἑαυτὸν εἶναι φίλον τῆς πόλεως, οὕτω καὶ περὶ ἡμῶν χρὴ διανοεῖσθαι, κοινούς τινας εἶναι τοῖς Ἕλλησι φίλους, καὶ νῦν ὑπὲρ τῶν κοινῶν δικαίων ἀγωνίζεσθαι. c. Plat. 2. Οὐ Λυσίας Πλάτωνα σοφιστὴν καλεῖ, καὶ πάλιν Αἰσχίνην. ibid.

EX PHILOSTRATO.

Τὸ μὲν μὴ ἐρῶντι χαρίζεσθαι, Λυσίου δόξα. Epist. ad Athenaidem.

EX AUCTORE, QUI DEMETRII PHALEREI NOMEN EMENTITUR, §. 128.

Ὅσας ἄξιος ἦν λαβεῖν πληγὰς, τοσαύτας εἴληφε δραχμάς.

EX IOANNE STOBÆO.

Serm. II. Ὅστις τοῦ μὲν μὴ ἀδικεῖν οὐ προνοεῖται, τοῦ δὲ μὴ δοῦναι δίκην ἐπιμελεῖται, κακουργεῖ. Serm. XII. Ψεύδεσθαι προχειρότατον τοῖς πολλάκις ἁμαρτάνουσιν. Serm. XLIV. Τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχειν δικάζοντας ἄξιον, ἥνπερ νομοθετοῦντας. Ibid. Εἰ μὲν οἷόν τ' ἦν ἐκ τῶν προτέρων 37
λόγων τὰ δίκαια γινώσκειν, οὐδὲν ἂν ἔδει τοὺς φεύγοντας ἀπολογεῖσθαι, ἀλλ' ἀκριτὶ ἀποθνήσκειν· ἐπεὶ δὲ τὰ ψευδῆ λέγειν δυνατόν ἐστι τοῖς κατηγοροῦσι, δίκαιον ἀμφοτέρων τῶν ἀντιδίκων ἀκούσαντας, τηνικαῦτα τὴν περὶ τοῦ δικαίου ψῆφον φέρειν. Ibid. Προσήκει δ' ἡμῖν περὶ φυγῆς δικάζουσι

[1] Fortasse alludit Poll. ad locum istum pag. Edit. nostræ 426. οὐδὲ δίαιταν καταδιαιτησάμενος οὐδενός. Taylor.

μὴ παρανομεῖν, ἀλλ᾽ εὐσεβεῖν, μηδὲ θορύβῳ τὰ πράγματα κρίνειν, ἀλλὰ σιωπῇ τὰ δίκαια γινώσκειν. Ibid. Ἧι γὰρ ἂν ἡμέρᾳ γυνὴ προδῷ τὸ σῶμα καὶ τὴν τάξιν λίπῃ τῆς αἰδοῦς, εὐθέως παραλλάττει τῶν φρενῶν, ὥστε νομίζειν τοὺς μὲν οἰκείους ἐχθροὺς, τοὺς δὲ ἀλλοτρίους πιστοὺς, περὶ δὲ τῶν καλῶν καὶ αἰσχρῶν ἐναντίαν ἔχειν τὴν γνώμην.

EX ETYMOLOGO MAG.

Διακωδωνισθέντες. Ἐκωδωνίζοντο.

EX PHOTII LEXICO INEDITO.

Κεκοινωνημένοι, κοινὴν ἔχοντες τὴν οὐσίαν, ὥς φησιν Λυσίας. Λιπομαρτύριον. Λυσίας. καὶ Λειποτάξιον. Δημοσθένης ἐν τῷ κατὰ Μειδίου, καὶ Πλάτων ἐν Ἀδώνιδι. Σύνδειπνα, τὰ συμπόσια, καὶ Λυσίας καὶ ἕτεροι.[1]

EX SUIDA.

Ἀξιῶν. Ἀξιοῖ. Τοῦ νόμου κελεύοντος τοὺς ἐπιτρόπους τοῖς ὀρφανοῖς ἔγγειον τὴν οὐσίαν καθιστάναι, οὗτος δὲ ναυτικοὺς ἡμᾶς ἀποφαίνει. In Ἔγγειον. Ἐκωδωνίζοντο. Ὤιμην δὲ ἔγωγε τοιαύτῃ φιλίᾳ συνηρμόσθαι, ὥστε μηδ᾽ ἂν τὴν Ἐμπεδοκλέους ἔχθραν ἐμποδὼν ἡμῖν γενέσθαι.[2] In Ἐμπεδοκλέους ἔχθρα. Ἡλικία τῆς πόλεως. Πόα.[3] ἑκά-
38 στη βοτάνη οὕτω λέγεται· ἡ δὲ σμήχουσα Πόα λέγεται παρὰ Δημοσθένει καὶ Λυσίᾳ, ὡς, ἐν Πόᾳ πλυνάντων οὕτω μαλακίαν ἐδόξασε. Χρηματιστής. Χρημάτων — ὁ δὲ Λυσίας ἐπὶ τοῦ χρυσοῦ κατασκευάσματος τίθησι.

EX GREG. CORINTHO DE DIALECTIS,
Statim ab initio.

Ἡ γὰρ γλῶσσα κατὰ Λυσίαν τὸν ῥήτορα νοῦν οὔτε πολὺν οὔτε μικρὸν ἔχει, ὁ δὲ νοῦς, ᾧ μὲν πολὺ πολὺς, ᾧ δε μικρὸν μικρός.

[1] Vid. Fragm. Orat. Κατὰ Μικίνου φόνου. Idem.

[2] Pro ἐμποδὼν ἡμῖν γενέσθαι legit Apostol. VIII. 21. qui h. l. citat. ἰσχύσαι διαστῆναι. Idem.

[3] Πόα etiam ex Lysia totidem fere verbis laudat σχ. Aristoph. Equit. 600. et Photius in Lex. Gr. inedito. Observetur quoque Photium in omnibus fere cum Suida consentire, etiamsi ejus auctoritas non sit diserte a me adducta. Idem.

EX EUSTATHIO AD HOM. Il. Σ.

Ὥςπερ καὶ ἀποφοιτᾷν παρὰ Λυσίᾳ, τὸ παύσασθαι φοιτῶντα, ὅ ἐστι μανθάνοντα.

Λυσίας ἐν ταῖς παρασκευαῖς laudatur a Marcellin. ad Hermog. p. 142. Λυσίας ἐν δυσὶ λόγοις, Harpocr. in Βεβαιώσεως. Quas esse duas orationes *contra Cinesiam* existimavit Maussacus.

Lysiæ λόγοι Ἐπιτροπικοὶ, Dionys. Halic. in Lysia, Athenæus. Ὀρφανικοὶ, Clem. Alexandr. [1] Βίαιοι. Εἰσὶ δὲ καὶ ἐν τοῖς Λυσιακοῖς φερόμενοι λόγοι Βίαιοι, Harpocr. et Suid. in Βιαίων. Συμβολαίων, Athen. Ἐπιτάφιοι. Plut. et Suid. in vita Lysiæ, Theo. Ἐγκώμια, Iidem Plut. et Suid. Τέχναι Ῥητορικαὶ, Iidem. Ἐρωτικοὶ, Idem Plutarchus. Λόγοι Θέσεως,[2] Theo c. 2. Cujusmodi sunt, Περὶ τῶν Ἀνακαλυ- 39
πτηρίων, et περὶ τῆς Ἀμβλώσεως, fortasse etiam περὶ τραύματος ἐκ προνοίας. Ὀλυμπικοὶ, Hermog. de formis Orat. Tom. II.

Λυσίας ἐν τοῖς Ἀττικοῖς ψηφίσμασιν. Ἐν δὲ τοῖς Ἀττικοῖς ψηφίσμασιν, ἃ τοῖς Ξένοις ἐπί τι μέγα (vel ἐπιτίμημα) ἐγράφετο, ἔστιν εὑρεῖν. Εἶναι αὐτῷ καὶ οἰκείαν ὤνησιν. Poll. VII. 2. Quanquam Gronovius ad Harpocr. in Ἀνιλοῦσα negat hæc ad Lysiam pertinere: quod verum esse existimo.

EX P. RUTILIO LUPO DE FIG. SENT. Lib. I.

Epiploce. Constat igitur, Judices, Simonem domo sua, ab suis Diis Penatibus, vi cum summa injuria esse exturbatum. Nam Cheremenes[3] cum hominibus[4] armatis ad eum venit. Cum venisset, sine ulla religione domum ejus expugnavit: expugnata vi domo, familiam abstraxit: abstractam tormentis omnibus excruciavit: cruciatam vinxit: vinctam in publicum projecit: opinor ne[5] suum maleficium tacitum lateret, sed ut[6] cum prætereuntes prostratam familiam vide-

[1] Φάσις — λέγεται ἐπὶ τῶν ὀρφανικῶν οἴκων. Ὅτε γὰρ μὴ ἐκμισθώσαιεν οἱ ἐπίτροποι τὸν οἶκον τῶν ἐπιτροπευομένων ἔφαινεν αὐτὸν ὁ βουλόμενος πρὸς τὸν Ἄρχοντα — Τῆς δὲ περὶ τῶν ὀρφανικῶν οἴκων φάσεως [μαρτύρια ἐστὶν εὑρεῖν] παρὰ Λυσίᾳ, Πρὸς τὴν φάσιν τοῦ ὀρφανικοῦ οἴκου. Suid. in Φάσις. Eadem habet Etym. M. nisi quod laudet pro Lysia Lycurgum. Vid. Jungerm. ad Poll. l. VIII. c. 6. §. 49. Idem.

[2] Θέσις est "Quæstio a propriis personis et temporibus ad universi generis orationem traducta." Cic. in Orat. Vid. Laert. in Aristot. init. Idem.

[3] Lege *Chæremenes.* Idem.

[4] *omnibus* Edit. B. Rhenan. Idem.

[5] *prædonem* Rhenan. Idem.

[6] d. Rhenan. Idem.

rent, et a vicinis[1] rem gestam audirent, simul et oculis et auribus scelus illius usurparent.

Dialysis. Omnibus in rebus suam confidentiam ostentabat. Debitum petebamus? Non dissolvebat. Minabamur? Contemnebat. Lex nihil valebat: magistratus negligebat. Venit hoc tamen nobis novissime tempus ulciscendi.

40 *Ethologia.* Rure rediens, Judices, homo major natu, magno calore, vix sufferens viæ molestiam, tamen his verbis egomet me consolor. Fer fortiter demum laborem, jam brevi domum venies exspectatus: excipiet te defatigatum diligens atque amans uxor: ea sedulo ac blande præministrando detrahet languorem, et simul senilis nutriendo recuperabit viris. Hæc me in itinere cogitatio prope confectum confirmabat. Postea vero cum domum veni, nihil earum rerum inveni: sed potius bellum intestinum ab uxore contra me comparatum.

Lib. II.

Dicæologia. Nam ego huic, Judices, quicquid ad superius, nihil succenseo: nihil enim deliquisse cognovi, sed in hoc novissimo facto cum plenum malitiæ perfidiæque invenirem, merito reprehendere atque odiose cœpi. Quæritis fortasse quid accideret causæ; quamobrem eundem et laudem et vituperem. Quod idem commutata voluntate non est, qui fuerat: neque idem nunc de se audire debet, quod prius consueverat, cum sine noxa se gerebat. Non arbitratus es[2] igitur rursus eum reversum ad officium,[3] atque amicum tibi futurum? Quo modo? quem sciam tantum facinus in se[4] admisisse, ut in reliquum tempus neque beneficio[5] locum neque benevolentiæ spem relinqueret?

Prolepsis. Hac oratione sæpius apud me utebatur, et orabat, ut suarum ærumnarum misererer, inopiæque subvenirem.
41 Quid multa? Commotus humanis precibus deprecantis,[6] quod petebat dedi, solus soli, quo minus nota calamitas hominis esset. Sed ut paratus[7] venisse videbatur, jam se negabit[8] accepisse, et flens vobis supplicabit, ut se a calumniatoribus eripiatis. Vos autem cum sic[9] agentem videritis, facitote ut et illius et mei memineritis.

Brachyepia. Quæres a me, quo jure obtinere possim, quo jure mihi Polienus[10] reliquit, quo jure Prætor dedit possessionem. Leges me defundunt, ad te non pertinet, hi veritatem sequantur.

Ibid. Sed nos[11] æquum est voluntatem dispicere. Nam

[1] *ab his* Rhenan. IDEM.
[2] *est* Rhenan. IDEM.
[3] *officio* Rhen. IDEM.
[4] *me* Rhen. IDEM.
[5] *officio* Rhen. IDEM.
[6] *deprecanti quod petebat dedi* Rhen. Deinde, *dedi solus: soli communis nota calamitas hominis esset.* IDEM.
[7] *imparatus* Rhen. IDEM.
[8] *negavit* Rhen. IDEM.
[9] *se* Rhen. IDEM.
[10] Id erat fortasse, Polyænus. IDEM.
[11] *vos* Rhen. IDEM.

consilio valuit,[1] fortuna lapsus est: homo fuit, fatetur, concedendum non omnia posse; hoc enim Deorum est proprium.

Sysceuasis.[2] Quapropter[3] pergam: in multos largitionem abstinentiæ testimonium non credideris: multo enim confidentius hoc genus hominum furatur. Nam quo magis eget ad sumptum ambitionis, audacius facit rapinam, ut huic ipsi ambitioni copia suppeditari possit.

Aporia. Nec jam rationem invenimus, qua flecti posse speremus: ita nos omnibus modis tentatos acerba ac nimium tua facultas adfligit.

[1] *voluit* Rhen. Minus recte. IDEM.
[2] *Synæciosis.* Συνοικείωσις. Rhen. IDEM.
[3] *Quapropter per gratiam in multos, vel propter gratiam.* Barth, Adversar. XVI. 12. IDEM.

ADDENDA FRAGMENTIS.

ΛΥΣΙΑΣ ἐν τῷ ὑπὲρ Σωκράτους πρὸς Πολυκράτην λόγῳ. 42
Ita Schol. in Panathenaicum Aristidis[1] laudat Orationem, quæ videtur esse Σωκράτους ἀπολογία, de qua nonnulla a me jam dicta sunt: Eis adde istud Stobæi Serm. 7. Σωκράτους φεύγοντος τὴν δίκην Λυσίας λόγον τινὰ συγγράψας ἦλθεν αὐτῷ κομίζων, καὶ ἐκέλευε χρήσασθαι· Τοῦ δὲ Λυσίου εἰπόντος, Καὶ μὴν κάλλιστον αὐτὸν εἶναι, καὶ τὰ ῥόδα (ἔφη) κάλλιστά ἐστιν, ἀλλ' οὐ πρέπειν αὐτῷ τὸ στεφάνωμα. Τεθνήξῃ τοίνυν (ἔφη ὁ Λυσίας), εἰ μὴ οὕτως ἀπολογήσῃ· ὁ δὲ, Εἰ γὰρ (ἔφη), καὶ μὴ νῦν πάντως τεθνήξομαι.

Λυσίας κατ' Ἀρίστωνος laudatur in Cod. MS. Harpocrationis, Biblioth. Reg. Cant. qui nonnulla servat in editis non legenda. Ὁ δὲ ἡμεῖς ἐν τῇ συνηθείᾳ χέρνιβον φαμὲν, Ἀττικοὶ χερνίβιον φασί. Λυσίας· χρυσοῖς χερνιβίοις καὶ θυμιατηρίοις. Eustath. ad Odyss. A. 135. Locum hunc laudat Athenæus ex Lysiæ oratione contra Alcibiadem, ut supra vidimus.

[1] Valesio ad Harpocr. fidejussore. Verum aut fallitur Vir celeberrimus, aut aliis usus est scholiis præter ea, quæ hodie edita leguntur. TAYLOR.

ADDAS PORRO EX LEX. SEGUER.

ΚΑΤΑ ΑΡΙΣΤΟΚΡΑΤΟΥΣ ΜΟΙΧΕΙΑΣ.

Τοῖς ὀψιζομένοις ἐν ταῖς ὁδοῖς ἐπιτιθέμενοι τὰ ἱμάτια ἀποδύονται. p. 110.

ΥΠΕΡ ΔΕΞΙΟΥ.

Καθίστησιν αὐτὸν ἐπὶ τὰς αἶγας, καὶ ἠπόλει αὐταῖς. p. 129.

Ἐχρῆν τὸν Κλειτοφῶντα καὶ τοὺς ἀντιδικοῦντας αὐτῷ. Ibid.

ΠΡΟΣ ΔΙΟΓΕΝΗΝ ΠΕΡΙ ΧΩΡΙΟΥ.

Ἆρα οὐκ ἀπράγμων εἶναι δοκεῖ ὑμῖν Διογένης, ὃς ἐπιδικάζεται μὲν τῶν κληρῶν, ἀμφισβητεῖ δὲ τοῖς ὀρφανοῖς ὧν αὐτοῖς οἱ πατέρες κατέλιπον. p. 145.

ΚΑΤΑ ΔΙΟΚΛΕΟΥΣ ΥΒΡΕΩΣ.

Ὁ ἀδελφὸς ὁ ἐμὸς καὶ Κτήσων, οἰκεῖος ὢν ἡμῖν, συντυγχάνουσι τῷ Ἕρμωνι ἐν Βοθύνοις ἀπιόντι. p. 173.

ΥΠΕΡ ΕΥΘΥΝΟΥ.

Καὶ τοῦτο ἐποιήσαμεν οὐκ αὐτοτελῶς, ἀλλ' ἀκριβῶς. p. 467.

VARIANTES LECTIONES.

AD VARIANTES LECTIONES

PRÆFATIO.

RECENSIO Codicum et manuscriptorum et impressorum, qui laudantur; et Notæ quibus aliqui designati sunt.

CODICES REGII PARISINI.

p 1. 3033. Codex chartaceus, quo inter alia continetur Lysiæ pro cæde Eratosthenis Apologia. Is Codex manu Ioannis Maludani exaratus est.

p 2. 2939 A. Codex chartaceus, sæculo XIV exaratus, quo continentur Lysiæ Orationes 1. Pro cæde Eratosthenis, 2. In Simonem, 3. De vulnere ex industria illato, 4. De sacræ olivæ trunco, 5. Ad familiares obtrectatores, 6. Pro milite, 7. Duæ adversus Theomnestum, 8. Adversus Eratosthenem, 9. Adversus Agoratum, 10. Duæ adversus Alcibiadem, 11. Adversus Pancleonem, 12. Ad delationem, quod, cum aliquis impotens non esset, à Repub. pecuniam acciperet, 13. Pro Mantitheo, 14. De pecuniis publicatis.

p 3. 2944. Codex chartaceus, sæculo XV exaratus, quo inter alia continentur, 1. Oratio adversus Philonem, 2. Lysiæ Vita a Plutarcho, ut quidam contendunt, ut alii, a Dionysio Halic. conscripta. Nam ita se habet in codice titulus Græcus: *Λυσίου βίος παρὰ Πλουτάρχου· ἕτεροι δὲ ἀντιλέγουσιν, ὅτι ἔγραφη παρὰ Διονυσίου τοῦ Ἁλικαρνασσέως.* Male sane, siquidem constat hoc opus esse non Plutarchi, sed Dionysii.

p 4. 2989. Codex chartaceus, sæculo XVII exaratus, qui partem politicæ orationis continet, usque ad voces: *συμμάχους ἔσεσθε.*

p 5. 3017. Codex partim bombycinus partim chartaceus, cujus pars prior sæculo XIII, pars altera sæculo XIV exarata est; qui inter alia habet Funebrem Lysiæ orationem.

p 6. 2489. Codex chartaceus sæculi XVI, quo inter alia continetur Funebris Lysiæ oratio.

p 7. 2992. Codex chartaceus, recens quidem, sed satis eleganter exaratus: exeunte sæculo XV, vel ineunte sæculo XVI, scriptus videtur. Continet inter alia plura Funebrem Lysiæ orationem.

p 8. 1657. Codex chartaceus sæculi XVI, qui inter alia habet Dionysii Halic. de antiquis Oratoribus judicium, ac speciatim de Lysia.

p 9. 1742. Codex chartaceus sæculi XVI, inter alia continens Dionysii Halic. de priscis Rhetoribus librum, cujus pars desideratur; desinit enim in Isæo. Hic legitur judicium de Lysia.

p 10. 2131. Codex chartaceus sæculi XVI, quo inter alia continetur de Lysia oratore judicium, cum eodem pravo titulo, ac p 3.

p 11. 1983. Codex fragmentum continens orationis contra Diogitonem.

CODICES SANGERMANENSES.

s 1. Codex membranaceus 342. olim Seguerianus, postea Coislinianus, hodie vero Sangermanensis, sæculo XV exaratus, continet, cum aliis nonnullis, omnes quæ supersunt Lysiæ orationes; eis exceptis quas servavit Dionysius Halic. in suo de Lysia judicio.

s 2. Codex membranaceus 249. nunc Sangermanensis, quem opinatur Taylorus sæculo X exaratum fuisse: is habet præter alia Funebrem Lysiæ orationem.

---

v. Codex Vindobonensis. Quem, consultum ab uno ex amicis suis, a quo Variantes omnes Lectiones religiosius exscriptæ sunt, flagitiosissime exaratum et mendis plurimis inquinatum esse affirmat Reiskius.

a. Codex Augustanus, Funebrem Lysiæ orationem inter alia continens. Is codex, inquit Reiskius a quo laudatur, est ille quem Demosthenicorum appellare soleo quartum.

b. Codex Brulartianus, nihil aliud est quam ipsa Stephani editio, quæ in bibliotheca regia Parisina asservatur n. X. 1756. In hac editione ad marginem nonnullarum Lysiæ orationum apparent Lectiones aliquæ scriptæ Græce Brulartii (f. dicti DE SILLERY, Episcopi primum Abrincensis, deinde Suessionensis) manu, quæ videntur esse alicujus pretii et momenti. Dubitat Reiskius utrum schedæ Brulartianæ non sint eædem cum Groulartianis a Tayloro passim laudatis.

c 1. Codex Cantabrigiensis, i. e. editio Aldina, in collegio D. Ioannis asservatus, ad cujus marginem Variantes funebris Lysiæ orationis Lectiones diligenter annotatæ sunt.

c 2. Altera editio Aldina, in bibliotheca Ioannis Mori asservata, ad cujus marginem Variantes funebris Lysiæ Orationis, et Vitæ Lysiæ quam conscripsit Dionysius Halic., Lectiones annotatæ sunt.

h. Codex Helmstadiensis. Cf. Variantes Lectiones ad Æschinem.

k. Codex Baroccianus, consultus a Tayloro: eadem (inquit ille) et ætate et fide exaratum ac Cod. Sangerm. 2. Is codex continet Funebrem Lysiæ orationem.

*** Hæc Notitia ex Editione Athan. Augeri exscripta est.

CODICES ALII.

i. Codex Italus seu Venetus, i. e. Editio Aldina, ad cujus marginem Variantes ex eo Lectiones annotatæ sunt; quas Sluiterus protulit in Lectionibus Andocideis.

l. Codex Laurentianus, plut. 57. cod. 4.

m. Codex Stephanicus, i. e. Variantes Lectiones ad marginem editionis H. Stephani affixæ.

n. Codex MS. Orationum Demosthenis in Bibliotheca Lugduno-Batava, quibus subjungitur Funebris Lysiæ oratio; quem cum exemplo Stephanico contulit Sluiterus.

q. Codex Venetus, cujus Variantes Lectiones in Editione minore dedit Taylorus.

EDITIONES.

Ald. Editio Aldi, 1513.

Steph. Editio H. Stephani, 1575.

Aug. Editio Athan. Augeri, 1783.

Bekk. Editio nuperrima Immanuelis Bekkeri.

*** Notæ compendii gratia: pr., quod dicunt, prima manus — corr. correctus — lit. litera vel literæ — om. omittit vel omittunt — eras. erasa est vel erasæ sunt — add. in marg. addit vel addunt in margine.

Codices et Editiones cum Editione H. Stephani conferuntur.

VARIANTES LECTIONES

AD

LYSIAM.

ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΕΡΑΤΟΣΘΕΝΟΥΣ ΦΟΝΟΥ.

Tit. ΚΑΤΑ ΕΡΑΤΟΣΘΕΝΟΥΣ ΜΟΙΧΕΙΑΣ. b.

P. 162. 1. εἰ ἦτε] εἴητε b. i. Bekk. 4. τὰ om. v. 5. μακρὰς] μικρὰς Bekk. Ibid. ἡγεῖσθε] ἡγοῖσθε l. s 1. v. Bekk.

P. 164. 6. δυνηθῶ ἅπαντα] ἅπαντα δυνηθῶ l. s 1. Bekk. ἅπαντα om. v. 7. ἄνδρες] Ἀθηναῖοι l. v. antep. θέλοι] θέλῃ l. s 1. v. Bekk.

P. 165. 6. ἐκφορὰν αὐτῇ] ἐκφορὰν γὰρ αὐτῇ i. l. p 2. s 1. v. Bekk.

P. 166. 2. κινδυνεύοι] κινδυνεύῃ l. s 1. v. Bekk. 5. καθεύδουσα s 1. v. 8. ἠλίθιον s 1. 12. λυπούμενος l. 15. παιδίῳ Bekk. Ibid. κλαῖον l. Bekk. 17. δὴ om. l. v. antep. εἷλκεν Ald.

P. 167. 5. ἀνάψασθαι] ἐνάψασθαι l. s 1. v. Bekk. 7. ἐψιμιθιῶσθαι l. v. ἐψιμυθιῶσθαι Bekk. 11. χρόνου δὲ μεταξὺ v. 14. ἐπιπεμφθεῖσα] ὑποπεμφθεῖσα v. Bekk.

P. 168. 1. Εὐφίλητε] ὦ φίλτατε b. i. 2. πρὸς σοῦ] πρός σε i. l. v. Bekk. 3. ὁ γὰρ] οὐ γὰρ b. Ibid. τὴν γυναῖκα] τὴν σὴν γυναῖκα b. i. l. p 2. s 1. v. Bekk. antep. εἰς ἀγορὰν] εἰς [τὴν] ἀγορὰν Bekk. ult. οἴκοθεν] Οἴηθεν codices et Ald. Bekk.

P. 169. 3. [τὴν] Bekk.

P. 170. 1. τέ] δέ v. 2. ἐψιμιθιῶσθαι l. v. ἐψιμυθιῶσθαι Bekk. 7. ἔξεστι] ἔστι v. ult. προσθείη] πεισθείη Bekk.

P. 171. 5. πεύσηται] πεύσεται v. Bekk.

P. 172. 3. Σώσαστρος] Σώστρατος i. l. p 1. 2. s 1. v. Bekk. 5. οὐδὲν ἂν] οὐδένα l. Bekk. 12. εἰς τὸν] ὡς τὸν b. i. l. s 1. v. Bekk. ult. ἐκ τοῦ] αὐτὸ δ' v. Ibid. ἐγγυτάτου] ἐγγύτατα i. l. v. Bekk.

P. 173. 3. πρῶτον] πρῶτοι l. s 1. Bekk. Ibid. ἴδομεν Ald. 9. οὐκ ἀποκτενῶ ἐγώ σε s 1. 11. ἐποιήσω Bekk. 16. ὥςπερ s 1. Ibid. καὶ νόμοι] οἱ νόμοι b. i. l. v. Bekk. ult. ποδηγὴς] ποδηγεὶς s 1. ποδισθεὶς i. πληγεὶς l. p 2. v. Bekk.

P. 174. 2. ἐδύνατο l. s 1. v. Bekk. 3. οὐδὲν ἄλλο v. Ibid. ὧ] ὡς s 1. 4. τὰ om. b. i. v. 5. ἀληθῆ l. Bekk.

P. 175. 1. ΜΑΡΤΥΡΕΣ. s 1. om. v. 3. πάγου. ἀκούετε] πάγου. ΝΟΜΟΣ. ἀκούετε l. Bekk. ult. ὑμῖν] ὑμῶν l. p 2. s 1. v. Bekk. Ibid. ἀποδίδοται Bekk.

P. 176. pen. ἄνδρες] ὦ ἄνδρες i. Bekk. ult. διπλοῦν] διπλῆν b. i. l. p 2. v. Bekk.

P. 177. 1. γυναῖκας] γυναῖκα l. Bekk.

P. 178. 3. πραττομένους v. Ibid. βίαν l. s 1. v. 7. ὁπότερον v. ult. ἐγὼ γὰρ] ἐγὼ μὲν γὰρ i. l. p 2. Bekk. Ibid. οἶμαι] οἶδα v.

P. 179. 11. ψῆφον ὑμετ.] ψῆφον τὴν ὑμετ. b. i. l. v. Bekk. 12. γὰρ ἐπὶ] γάρ ἐστι b. i. l. s 1. Bekk. 13. ὦ] δὲ, ὦ i. [δ'], ὦ Bekk. pen. ἐμὲ ἂν] μὲν ἂν l. s 1. Bekk.

P. 180. 3. εἰσελθόντος v. 5. ἔτι] ὡς s 1. 8. οἰκεῖος Ald. 9. ἐπεὶ δὲ] ἐπειδὴ codices et Bekk. 10. εἰ om. v. 12. ἢ καὶ τὸν i. 13. εἰσαγαγεῖν] μοι εἰσαγαγεῖν i. l. s 1. Bekk. με εἰσαγαγεῖν v. ult. καταλείψομαι] καταλήψομαι codices et Bekk.

P. 181. 7. ἐποιησάμην i. v. 10. ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ] ΜΑΡΤΥΡΕΣ. i. l. Bekk. 13. πώποτε γεγένηται] γεγένηται πώποτε l. v. Bekk.

P. 182. 1. αὐτὸν om. v. 3. μὲν] [μὲν] Bekk. 4. τοσούτῳ l. τοσοῦτο s 1. 6. οὔτε] οὐδὲ i. Bekk. 7. ἐν om. v. Ibid. τί οὖν] τί ἂν οὖν i. l. s 1. v. Bekk. 11. τούτων] τοσούτων i. 12. οὖν om. v. 16. ἐξαμαρτήσουσιν] ἐξαμαρτήσονται i. l. Bekk. Ibid. ἐὰν δὲ] ἐὰν καὶ l. p 2. Bekk. ult. ἔνδειαν Ald.

P. 183. 2. ἂν] ἂν οὖν l. ἂν [οὖν] Bekk. pen. τοῖς πόλεως] τοῖς τῆς πόλεως i. v. Bekk. τῆς πόλεως om. l.

ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ.

P. 184. antep. δὲ τοῖς] τοῖς om. a. l. p5. s 1. 2. Bekk.

P. 185. 3. περὶ τούτων] περὶ τούτου c 1. n. ult. ἐξῆν] ἐξεῖναι a. c 2. l. n. p 5. 6. s 2. Bekk.

P. 186. 1. πανταχῇ a. c 2. l. n. s 2.

6. πᾶσιν ἀνθρώποις] πάντας ἀνθρώπους i. antep. μνήμαις] γνώμαις c 2. l. n. s 1. Ald. ult. τοῖς τεθν.] τοῖς τῶν τεθν. c 2. i. n. p 5. 6. s 2. Bekk. Ibid. ἔργοις] λόγοις Ald.

P. 187. 1. μὲν γὰρ] μὲν om. a. c 2. l. n. p 5. s 1. Bekk. 2. μόναι δὲ] μόναι μὲν a. c 1. l. n. p 5. s 1. 2. Bekk. 5. ἀπέλειπον] ἀπέλιπον l. s 1. 2. antep. τοὺς] τὸ i.

P. 188. 3. τοῖς προτέροις a. c 2. 6. ἄμεινον περὶ τῶν λοιπῶν Bekk. Ibid. βουλεύσασθαι ἄμεινον i. 9. δίκην τῆς ἀνοίας δοῦσαι Bekk. 13. αὐτῶν] ἑαυτῶν l. n. p 5. Bekk. 15. τῶν Καδμ.] τῶν om. n. p 5. s 1. Bekk. ult. αὐτῶν] αὑτῶν Bekk. Ibid. οὐ om. a. Ibid. μιαινομένων] μὴ γενομένων a. c 2. m. n.

P. 190. 2. δὲ] δὲ καὶ i. s 1. 5. ὑπαρχούσης] αὐτοῖς ὑπαρχούσης Bekk. 13. ἐπὶ τῷ] ἐν τῷ a. c 2. n. p 5. Bekk. ἐν l. pen. τῆς om. s 1. ult. εὐσεβείας] ἀσεβείας a. l. n. p 5. s 1. 2. Bekk.

P. 191. 2. ἕνεκεν c 1. i. n. ult. μὲν om. a. n.

P. 192. 1. ἔφυγον a. c 1. n. ult. τὸν βωμὸν] τῶν βωμῶν a. c 2. l. n. p 5. 6. s 1. 2. Bekk.

P. 193. 2. Ἡρακλέως s 1.

P. 194. 1. ἐν om. l. n. p 5. 2. ἔσχον a. n. 4. τ'] δ' c 1. n. p 5. 6. s 2. 5. εἶναι om. n. 6. πρότερον n. 8. αὐτοῦ a. c 1. n. antep. ὡς n. Ibid. μετ'] παρ' a. n. π - - - k. Ibid. ἀκόντων c 2. n. p 5. s 1. ult. τοὺς] ἢ τοὺς c 2. Ibid. ἱκέτας] ἱκετεύοντας παρ' a. c 1. 2. k. m. p 5. 6. s 2. Ibid. ἑαυτῶν a. c 1. 2. m. p 6. s 2. Ibid. ἐξελεῖν] ἐξαιτεῖν a. c 1. 2. m. p 6. et pr. k.

P. 195. 2. τῶν παίδ.] τῶν Ἡρακλέους (Ἡρακλέος p 6.) παίδ. a. c 2. k. l. n. p 5. 6. s 2. Bekk. 4. διὰ τὴν] διὰ δὲ τὴν n. Bekk. 5. ἐκείνους δὲ] ἐκείνους δὴ n. ἐκείνους cum cod. Marc. 416. Bekk. 6. δὲ om. i. Ibid. εὐτυχέστεροι om. n. 7. πολλῶν ἀγαθῶν k. Ibid. πᾶσιν c 1. k. n. 10. καὶ primum om. a. Ibid. ἐχθρὸν] αἰσχρὸν a. c 1. n. 11. διὰ om. a. n.

P. 196. 1. πανταχόθεν συνειλεγμένοι om. n. 2. καὶ] καὶ τοὺς c 2. k. n. Ibid. ἐκβάλλοντες l. s 1. 2. Ald. 9. ἐπολιτεύσαντο a. n. et pr. k. 11. προσήκει n. 12. ὁρίσαι] ὁρίσασθαι a. c 2. k. n. Bekk. ὁρίσασθε c 1. 13. βασιλευομένοις — διδασκομένοις] βασιλευομένους — διδασκομένους a. i. k. s 1. 2. Bekk.

P. 197. ult. μόνοι] μύριοι m. n. Ibid. ἁπάντων τῶν] ἁπάσης a. c 2. k. l. m. n. p 5. 6. s 2. Bekk.

P. 198. 1. πρὸς om. n. 3. δουλώσεσθαι] δουλώσασθαι a. k. n. Bekk. δουλώσασθε i. 4. ἡγησάμενοι δὲ om. a. k. ἡγούμενοι δὲ i. Ibid. εἰ] στρατὸν εἰς a. 6. ἄλλων] πολλῶν l. s 1. 2. λοιπῶν i. om. k. 7. νομίζοντες a. k. n. Ibid. ἐρημοτάτους] ὀρ[illegible]θωτέτους Ald. 9. τινὶ χρὴ τρόπῳ τοὺς om. in lacuna Ald. pen. τοιαύτης δόξης Ald. Ibid. περιειστήκει] παρειστήκει p 5. s 2. et corr. k. Bekk. Ibid. ὡς εἰ μὲν πρότερον om. in lacuna Ald. ult. ἴωσιν] ἴασιν a. n. p 5. s 2. Bekk.

P. 199. 1. προθύμως γὰρ om. in lacuna Ald. 2. δ' ἐνταῦθα i. 4. διαθέσθαι pro var. lect. k. Ibid. ταῦτα] τοιαῦτα a. k. l. m. n. s 2. Bekk. 5. οἱ δ'] ἀλλ' οἱ Ald. Ibid. εἰδότες] ἰδόντες a. c 2. n. et pr. k. ἐνδόντες Bekk. 7. περὶ] παρὰ i. 10. ἐνέμειναν c 1. l. s 1. 2. Ald. antep. εἰδέναι χάριν k. n. pen. γνόντες πάντες k. n. ult. ἀποθανεῖν - - - (ad p. 202. 10.) Ἑλλησπόντου om. Ald.

P. 200. 3. ἀπολείψειν i. 4. κινδυνεύειν i. Ibid. μετὰ] μετὰ τῶν s 2. 5. ἄλλων] ἄκρων c 2. Ibid. νικήσαντας s 2. antep. ἐλευθερώσειεν i. pen. ἀρετῆς φιλ.] ἀρετῆς οὐ φιλ. n. p 5. 6. s 2. Bekk. Ibid. αὐτῆς i. Ibid. αἰσχ. ἔστησαν] αἰσχ. ἢ τὸν πρὸς τοὺς πολεμίους κίνδυνον φοβούμενοι, ἔστησαν a. i. p 5. s 2. et in marg. k. Bekk.

P. 201. 2. τρόπαιον i. Ibid. ἐν τῇ] ἐκ τῆς i. 3. ἐμβαλλόντων c 2. 4. δὲ διὰ ταχέων] διὰ ταχέων c 2. δὲ δὴ ταχέως i. δὴ ταχέως Muret. 5. ἐπήγγειλαν i. 6. τὴν ἐνθάδε] τήν τε ἐνθάδε c 1. k. p 5. Bekk. Ibid. τὴν νίκην τῶν προγόνων i. s 2. 8. ὑπὲρ] περὶ pro var. lect. c 1. antep. παλαιῶν ἔργ.] παλαιῶν τῶν ἔργ. a. c 1. 2. n. p 5. 6. s 2. τῶν παλαιῶν ἔργ. i. πάλαι τῶν ἔργ. Cod. Marc. Bekk.

P. 202. 1. μετὰ ταῦτα δὲ s 2. 6. διακοσίαις μὲν καὶ χιλίαις i. s 2. 8. εἴη ἔργον i. s 2. Ibid. τὸ] ὃ i. p 5. 7. s 2. 9. αὐτῷ om. i. 10. κατὰ] πρὸς i. Ibid. στενότατον] στενώτατον c 2. i. l. Bekk.

P. 203. 3. Ἄθων n. p 7. Ἄθον a. p 6. 4. οὐδενὸς] δὲ οὐδενὸς a. k. n. p 5. 6. 7. s 2. Ibid. ἀλλὰ om. a. n. 6. ἐφθαρμένοι l. s 1. Ald. 7. αὐτοῖς a. c 1. k. n. pen. Λακ. δὲ οὐδὲ] Λακ. δὲ οὐ a. k. n. p 6. 7. s 1. 2. Bekk. Λακ. δὲ ἡττῶντο οὐ l. ἔνιοι δὲ καὶ p 5. ult. τὰς ψυχὰς i.

P. 204. 1. κινδυνεύειν a. p 7. 3. τοῦτον δὲ τὸν τρόπον i. 6. παθόμενοι s 1. πειθόμενοι p 5. s 2. Ibid. τῇ γεγενημένῃ Α. συμφορᾷ p 5. s 2. 8. κατὰ γῆς p 6. s 1. 2. Ald. ἀπὸ γῆς p 5. antep. ἀμύνεσθαί s 2. ult. καταλειπεῖν] ἐκκλίνειν l. p 5. s 1. 2. Ald. ἐκλιπεῖν i. k. Bekk.

P. 205. 6. δὲ om. Ald. 9. ναυματικὸν Ald. Ibid. οὐκ ἂν ἰδὼν] ἰδὼν οὐκ ἂν a. c 1. 2. k. l. n. p 6. 7. Bekk. 10. οἷος μέγας] ἧς μέγας p 5. s 2. εἷς μέγας a. n. ὁ εἷς μέγας i. ὡς μέγας Cod. Marc. Bekk. pen. αὐτῷ n. Ibid. προϊόντος i. s 1.

P. 206. 1. Σαλαμινίοις] Σαλαμῖνι cod. Marc. Σαλαμῖνι, οἷς Bekk. 3. τὸν θάν.] τὸ θάν. s 1. Ibid. τῷ αὐτὸν om. p 5. 7. s 1. 4. [ἃ] om. codd. Ald. Steph. uncos om. Bekk. 7. ὠλοφύροντο p 5. s 2.

P. 207. 1. παρακελευσαμένων ἀμφοτ. a. παρακελευσμένων ἀμφοτ. p 6. 4. ναυαγείων s 1. 6. ἡττᾶσθαι Ald. 9. πόθος] πένθος i. 10. λογισμός τε] λογισμὸς δ' k. n. p 5. 6. 7. s 1. Ald. Ibid. δυστυχήσειεν k. n. 11. κακῶν ἔσεσθαι k. n. 13. τις om. a. n. p 6. Ibid. αὐτῶν om. c 1. n. p 5. 6. 7. s 2.

P. 208. 1. ἐμβάντες a. k. n. p 5. 6. 7. s 2. Bekk. ἐκβάντες s 1. 2. τῷ primum om. n. Ibid. τῷ secundum om. a. Ibid. δὲ πᾶσιν] καὶ πᾶσιν p 5. 7. δὲ καὶ πᾶσιν corr. k. Bekk. 5. αὑτῶν Bekk. Ibid. δουλεύειν k. s 2. 6. τῶν om. n. 7. εἰπεῖν καὶ] δὲ s 2. 8. ἁπάντων om. p 5. s 1. 2. Ald. 9. συμμάχων] βαρβάρων m. 11. ἀναμφισβητήτως] ἀναμφισβήτητ' a. n. p 7. ἀναμφισβήτητα k. Bekk. ἀναμφισβήτη p 6. Ibid. ἀριστεῖα] τἀριστεῖα p 6. s 2. Bekk. pen. παρέχοντες a. k. n. p 6. 7. παρέχονται c 1. s 2.

P. 209. 1. ἐλευθ. τοῖς] ἐλευθ. καὶ τοῖς a. k. n. s 2. Bekk. 2. τειχιζόντων s 1. Ald. 3. τὴν σωτηρίαν n. τῇ σωτηρίᾳ ἑαυτοῦ p 7. 10. τούτοις a. n. s 2. 11. θαλάσσης] θαλάττης k. p 5. Bekk. Ibid. τοῦ] τὴν a. k. om. n. p 5. 6. 7. s 2. Bekk. Ibid. βασιλέων k. n. 15. συμμάχων] βαρβάρων a. m. p 6. βαρβάρων k. n. (supra: συμμάχων) 21. βεβαίαν s 1. 24. καὶ ναυμαχοῦντες om. k. n. p 5. s 2. Ibid. πρὸς βαρβ.] πρὸς τοὺς βαρβ. k. p 7. Bekk.

P. 210. 1. ὑστέρῳ] ἑτέρῳ, in marg. ὑστέρῳ, k. 5. συμμάχων k. n. p 5. 7. τε om. a. Ibid. ἀπούσης] ἁπάσης n. p 5. ult. γέρων εἶ κατέλ. Ald.

P. 211. 1. μέμψασθαι k. n. et pro var. lect. καταμέμψασθαι k. 4. ἐντὸς] οὐκ ἐντὸς i. 6. ἀγαθοὶ πολλαχοῦ n. 9. αὐτὴν c 2. k. n. p 6. om. p 7. ult. αὐτῆς. Ald.

P. 212. 6. οὖν om. Ald. 8. ἢ λόγος ἢ χρόνος p 5. s 1. 2. Ald. 10. μετὰ πλεόνων γὰρ a. μετὰ γὰρ πλειόνων n. p 6. μετὰ γὰρ πλείστων p 7. 15. ὀλίγοις] λόγοις n. antep. ἀποδείξαντες a. c 1. k. m. n. p 6.

P. 213. 6. γενέσθαι a. c 1. n. p 6. 7. αὐτῶν n. 8. ἀπολλυμένων] ἀπολομένων k. l. n. p 6. s 2. Bekk. ἀπολουμένων p 5. ἀπολλομένων p 7. 9. τοῦ ἡγεμόνος a. k. n. p 6. 7. ἡγεμόνων i. 10. δυστυχοῦσι a. 11. ἐδήλωσεν] ἐδήλωσαν c 2. i. l. p 6. 7. Bekk. pen. θάλασσαν] θάλατταν p 5. s 2. Bekk.

P. 214. 1. ἐγκαθιστᾶσιν] ἐγκαθιστῶσιν a. n. ἐγκαθεστᾶσιν Bekk. 3. κείρεσθαι a. n. p 6. et pr. k. 6. τοσούτων Ald. 9. τῆς om. n. 10. ἐξήχθην om. Ald. in lacun. Ibid. ὀλοφύρεσθαι a. p 6. antep. καὶ ἰδίᾳ] ἣν ἰδίᾳ a. k. n. p 6.

P. 215. 3. τῶν προγόνων ἀρετὴν] ἀρετὴν τῶν προγόνων k. l. p 5. 6. 7. s 2. Ald. Bekk. 6. οὐχ] ὡς οὐχ a. c 1. k. Bekk. 8. ἀποθανεῖν i. 12. κινδυνεύοντες a. m. n. p 6. 14. Λακεδαιμονίους p 5. s 2. et corr. k. 15. μεγάλην] καὶ μεγάλην a. c 2. i. k. p 6. 7. ult. δεόμενοι] δυνάμενοι n.

P. 216. 1. μετέδωκαν] μετέδοσαν m. n. p 5. 6. 7. s 2. Bekk. 3. ἀπελογίσαντο] ἀπελογήσαντο a. k. l. n. p 5. 6. s 2. Bekk. 7. ἐγίνοντο] ἐγένοντο i. l. n. p 5. 7. s 2. Bekk.

P. 217. 1. κοινοὶ] καινοὶ Bekk. 6. ἐπιδείξαντες] ἐπεδείξαντο i. p 7. Bekk. 7. μόνον περὶ] μόνον ὑπὲρ a. k. l. m. n. p 5. 6. 7. s 2. Bekk.

P. 218. 6. μὲν γὰρ πατρίδι] γὰρ om. k. n. p 6. 7. Bekk. Ibid. τρόφι' n. 8. ὥστε] οὕτως pro var. lect. k. 9. αὐτοῖς c 2. k. n. p 6. 7. 12. ἀπεστερημένους n. 16. πατέρων] πατρῴων Ald. 19. ἀνιαρότερον s 2. Bekk.

P. 219. 3. πῶς] περὶ s 1. Ald. πότε i. 8. ὅταν ὁρῶσι om. n. 10. ταῖς secundum om. n. Ibid. μόνοι] μόνην a. c 1. i. k. p 5. 6. s 2. Bekk. 13. ποιούμεθα a. k. n. p 6. Ald. Ibid. ἀσπαζόμεθα a. k. n. p 6.

P. 220. 4. γνησίων c 2. i. 5. τοιαῦτα - - - τί δεῖ om. n. 6. ἡμᾶς] ἅπαξ ἡμᾶς a. m. et pr. k. Ibid. ὄντας] ὄντες a. i. k. l. p 5. 6. 7. s 1. 2. ἅπαξ ὄντες cod. Marc. Bekk. 10. χειρίστοις] κακίστοις corr. n. 12. γὰρ om. Ald. ult. κινδυνεύσαντες] κινδυνεύοντες a. k. n. p 6. κινδυνεύσαντες Bekk.

P. 221. 3. καίτοι γὰρ] καὶ γὰρ corr. k. καὶ γάρ τοι l. p 5. Bekk. 4. δὲ αὐτῶν] αὐτῶν om. l. p 5. 7. s 2. Bekk. 6. θάνατοι n. 7. αὐτοῖς] ἀστοῖς s 1. 11. μόνους τούτους a. k. μόνους n. Ibid. εἶναι om. n. antep. δ' om. a. n. pen. θεραπεύοντα a. n. ult. ὀλοφύρασθαι p 5. s 2.

ΠΡΟΣ ΣΙΜΩΝΑ.

P. 223. 2. τοσοῦτο l. Bekk. 5. εἰς] ὡς i. v. antep. κινδυνεύσουσιν s 1. Ibid. εἰς] ὡς i. pen. τεύξασθαι v.

P. 224. 1. συνοίσεσθαι l. s 1. 7. ὑμῖν] εἰ ὑμῖν b. Ibid. φαίνομαι s 1. v. Ald. antep. διατιθεὶς Ald. pen. χεῖρον s 1.

P. 225. 9. ταῦθ'] καὶ ταῦθ' v. 11. μεθύσων i. 13. τε om. Ald.

P. 227. 3. προθυμεῖται Ald. 5. δὴ] δὲ s 1. v. 10. εἰς] ἐς l. Bekk. 11. Λυσιμάχου s 1. v. 14. στέγους] τέγους l. v. Bekk. 17. ὡς] εἰς v. ult. ἀποστρέψεσθαι v.

P. 228. 3. μὲν ἵνα φησὶ] μὲν δι' ἃ φησι l. Bekk. μὲν οὖν ἵνα φησὶ v. 4. οὔτε] ἔνθα οὔτε l. Bekk. 5. ἔπαθεν] ἔλαβεν b. i. l. v. Bekk. 6. παρέξομαι l. v. Bekk. 11. συνεισπέσαντες v. 12. μαρτυρούμενον] μαρτυρομένον l. s 1. Bekk. μαρτυρώμενον v. pen. μεταμύνειν s 1. Ald. ult. τὴν] τοῦ v. Ibid. λάμπους Ald. Ibid. μόνον Ald.

P. 229. 6. καὶ secundum om. v. 8. αὐ-

τῶν corr. l. antep. πάντων κακῶν] πάντων τῶν κακῶν v. Bekk.

P. 230. 4. ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ s 1. 16. ποιήσας φαίνεται v. Ibid. τύπτων ἅμ'] ἅμ' om. Bekk. pen. βουλόμενος p 2. s 1. v. Ald.

P. 231. 3. ταῦτα αὐτῷ v. 5. αὐτοῦ] αὐτῷ l. p 2. s 1. v. Bekk. Ibid. ταῦτα Ald. 15. ἐγὼ ἡγοῦμαι] ἐγὼ δ' ἡγοῦμαι l. Bekk.

P. 232. 12. διαιτώμενος i. ult. μετεβούλευον s 1. Ald.

P. 233. 4. ἦν] ἢ v. ἣ Ald. 5. ἀμαθείας] ἀμαθίας l. s 1. v. Bekk. 8. τε om. v. 9. σκοπήσεσθαι Ald. 13. φεύγων s 1. v. Ibid. αὐτὸ] αὐτὸν l. s 1. v. Bekk.

P. 234. 4. ἡττώμην τοῦτο μειρακίου Ald. 9. νυνὶ i. 17. ἡμᾶς] ὑμᾶς l. Bekk. ult. συμφορὰς i.

P. 235. 2. ἐπισκέψασθαι Ald. 3. παιδικῶν Bekk. antep. ἕνεκα l. Bekk. Ibid. ἐξελάσθαι Ald.

P. 236. 9. ὑπὲρ] περὶ b. i. v. Ibid. ἐπρουνοήθησαν v. 11. κατέσχων Ald. Ibid. ἐπ' ἐκείνων] ἐπ' om. l. v. Bekk. 13. τῆς om. v. Ibid. εἴη] ἂν εἴη l. Bekk. 15. ἢ ὑπὲρ] εἰ ὑπὲρ q. s 1. Bekk. 16. οὕτω καὶ] οὕτως καὶ p 2. οὕτως l. Bekk. antep. ποιήσεσθαι s 1.

P. 237. 4. πολὺ καὶ] πολὺ ἂν cod. Palat. Bekk. 10. στρατιᾶς] στρατείας Bekk. 12. εἶναι πονηρ.] εἶναι καὶ πονηρ. l. s 1. v. Bekk. ult. μὴ περιίδητε] μή με περιίδητε Bekk.

ΠΕΡΙ ΤΡΑΥΜΑΤΟΣ ΕΚ ΠΡΟΝΟΙΑΣ.

P. 239. 2. οὐκ om. b. ult. ἔλαβον] ἔλαβε l. Bekk.

P. 240. 1. περὶ τούτων] περὶ πάντων b. i. l. s 1. Bekk. 2. ὑμᾶς] ἡμᾶς l. v. Bekk. pen. φανερῶς] φανερός Bekk. ult. ἃ ἔλαβεν] ἃ ἔλαβεν Bekk.

P. 241. 6. φιλοῖνος s 1. 7. ἔστ'] ἔτ' s 1. antep. ὅτι ἦμεν] ὅτι ἡμεῖς ἦμεν b. i. l. q. s 1. v. Bekk. pen. ἐμβαλλόντες q. v. Ibid. ἕνεκεν q.

P. 242. 2. ἀποκτενῶν] ἀποκτενῶν l. Bekk. 9. et pen. προνοίᾳ] πρόνοια Bekk. 10. γὰρ οὕτως] γὰρ ἂν οὕτως l. Bekk. ult. ἐναντίος l. s 1. v.

P. 243. 2. παρωξυμένος] παρωξυμμένος l. v. Bekk. 3. ὀξύχειρος s 1. Ibid. ἀμύνεσθαι l. 7. τραῦμά γε] τραύματα i. q. τραῦμά τ' Bekk. 9. πόρνης ἕνεκ' Ald. 10. δ' ἀποδόντι s 1. v. Ald. 13. ἣ] ἢ l. v. Bekk. 19. μετέταξα s 1. Ald. 20. ῥᾴδιον τοῖς] ῥᾴδιον αὐτὴ τοῖς cod. Palat. ῥᾴδιον αὐτῇ τοῖς Bekk.

P. 244. ult. προθείη Ald.

P. 245. 4. μηδὲ v. antep. τούτων] τούτου i. l. m. p 2. s 1. v. Bekk.

P. 246. 2. πότερον om. q. s 1. Ibid. πρότερον om. v. 5. αὐτὴ] αὕτη Bekk. antep. ἤδη διὰ] ᾔδει. διὰ q. s 1. v. Bekk. pen. γενήσεται v. Ibid. οὐδὲν ἐν ταύτῃ. ἔγωγ' ἂν ἴσον] οὐδὲν αὐτήν. καίτοι ἔγωγ' οὐκ ἴσον l. Bekk.

P. 247. ἀγών. ἔστι μὲν ὑπὸ λόγῳ] ἀγών ἐστιν ὑπολόγῳ l. ἀγών ἐστιν, ἐν ὑπολόγῳ Bekk. pen. προνοηθῆναι] προὐνοήθην Bekk. ult. καὶ διὰ δούλην v.

P. 248. 8. γινόμενον v.

ΥΠΕΡ ΚΑΛΛΙΟΥ ΙΕΡΟΣΥΛΙΑΣ.

P. 249. 10. ἐπὶ κίνδυνον s 1. Ald.

P. 250. 10. ἔσονται] ἐῶνται s 1. ult. μηνύσαντες] Post μηνύσαντες lacuna unius ferme folii in q., vacuæ paginæ 5½ in l., vacuæ paginæ 2 in s 1., adscribitur ἕως μέτωπον ἐν in b.

ΚΑΤ' ΑΝΔΟΚΙΔΟΥ ΑΣΕΒΕΙΑΣ.

P. 256. 1. ἐκ] πον ἐκ s 1. ἔδησε τὸν ἵππον ἐκ Bekk.

P. 257. 5. [ὅτι --- εἶναι.] Bekk. 6. ἀπολλύων] ἀπώλλυε l. Bekk.

P. 259. 1. τῷ θεῷ τούτῳ] τὼ θεὼ τούτω Bekk. Ibid. τιμωρεῖτε] τιμωρεῖται q. s 1. Ald. pen. ὑμῶν s 1. ult. θυσιάσουσι s 1. Ibid. εὔχεται s 1.

P. 260. 1. Ἐλευσῖνι—Ἐλευσινίῳ] Ἐλευσινίῳ—Ἐλευσῖνι Bekk. 2. ἐπιμ. μυστηρίοις] ἐπιμ. ἐν τοῖς μυστηρίοις l. Bekk. ult. ἀφικομένους] ἀφικνουμένους l. s 1. Bekk.

P. 262. 1. ξυγγένηται l. Bekk. 3. πλείστων] πλεῖστον l. Bekk. pen. ὃς] ὡς s 1. Ald.

P. 263. 1. αὐτὸ s 1. αὐτῷ post χαρισαμένοις cum l. ponit Bekk. Ibid. χαριζομένοις] χαρισαμένοις l. m. Bekk.

P. 264. 6. ἱερὰ] Post ἱερὰ lacuna unius lineæ in l.

P. 266. 3. πράγματ' Bekk. Ibid. ἔχῃ] ἔχοι s 1. Bekk.

P. 267. ult. πολλοὺς] πολλοῦ m. πολλοὶ l. Bekk. Ibid. οὐδὲ δόξαν] οὐδ' ἔδοξαν l. Bekk.

P. 268. 4. Ἀρείου φεύξεται] Ἀρείου πάγου φεύξ. s 1. Bekk. 5. [ἢ --- προνοίας] Bekk. Ibid. ἐὰν μὲν] μὲν om. l. Bekk. 8. οὐ om. l. s 1. ult. τοσοῦτο l. s 1. Ald.

P. 269. 2. τὰ] τὰς l. m. s 1. 3. αὐτοῖς] ἀστοῖς l. s 1. Bekk. ult. ἔπλει] ἐπίδει s 1. ἐπήδα Ald.

P. 271. 3. τριετήσαντας] τελευτήσαντας l. s 1. Bekk. 4. τούτῳ] τούτων Bekk. ult. ἐπιβουλῆς] ἐπιβολῆς l. Bekk.

P. 272. 1. ἐδέησεν l. s 1. Ald. 2. ἤδη

s 2. Ald. 4. ἵνα μην.] ἵνα μὴ μην. Bekk. pen. μαρτυρίου] ἢ ἀργυρίου Bekk.

P. 273. 3. ἱερῶν] γερῶν l. s 1. Ald. 10. Ἀθηναίων l. s 1. Ἀθῆναι Bekk. antep. Κιτιέων] Κιττιέων l. s 1. Bekk.

P. 274. 3. ἐπεὶ τῶν] ἐπὶ τῶν Bekk. 7. ἀποδράσας τοῦτον] ἀποδρὰς δὲ ἐκ τούτου τοῦ κινδύνου s 1. ἀποδρὰς τοῦτον Bekk.

P. 275. 2. ἐνθένδε] ἐνθάδε l. Bekk. 9. ἐν secundum om. Ald. ult. διανέμει] διανέμῃ l. Bekk. Ibid. βιοῦν om. l. s 1. Ald. Bekk.

P. 276. 4. οὕτω μὴ] οὐ τῷ μὴ l. Bekk. 6. ὁρῶντα s 1. pen. κρείττων] κρεῖττον cum 4. codd. Bekk. Ibid. διπλασίου] ἢ διπλάσιος l. Bekk.

P. 277. 1. τοσοῦτο Bekk. 5. μαντιῶν Ald. pen. ἕτερον] ἑτέρους s 1. ἑτέρων l. Bekk. ult. ἀχολίαν b. Ibid. ἡμετέραν s 1. Ald.

P. 278. 9. χάριν εἰδέναι τούτῳ l. Bekk. 10. αὐτοῦ] αὐτῷ l. Bekk. Ibid. δ' ἀρχῆς] δὲ ταραχῆς Bekk. 11. οὐδέπουθεν Ald. ἀδέπουθεν s 1. 12. [τοῦτο] Bekk. 14. ἀπολογήσασθαι] ἀπολογήσεσθαι l. Bekk.

P. 279. 2. οὐδ'] ἀλλ' q. 3. ἀπολαῦσθαι Ald. 4. μετέδωκε] μετέδομεν l. s 1. Bekk. 5. et 6. ἕνεκεν] ἕνεκα l. Bekk. ult. ἀποδημοῦντες] ἀποδημοῦντος cum cod. Vatic. Bekk.

P. 280. 1. ἄλλα. Λακεδ.] ἀλλὰ Λακεδ. l. s 1. Ald. Bekk. 9. τινὶ Ald. antep. Κηφισσίου] Κηφισίου l. Bekk. pen. λέγει l. Ald. λέγῃ Bekk. Ibid. οὐδ' ἂν] οὐκ ἂν l. Bekk. ult. αὐτοῦ s 1. Ald.

P. 281. 2. ἕξει] ἥξει l. s 1. Bekk. Ibid. Κηφισσίῳ] Κηφισίῳ l. Bekk. 3. ὑμῶν] ἡμῶν l. s 1. Bekk. Ibid. μνήσεται Ald. pen. κομίζητε] κολάζητε l. Bekk. κομήζητε Ald.

P. 282. 6. μετ' αἰσχρᾶς αἰτίας] ἐπ' αἰσχραῖς αἰτίαις l. m. Bekk. μετ' αἰσχραῖς αἰτίαις q. s 1. 9. ἀθῷοι] Ἀθηναῖοι s 1. Ibid. δόξειεν s 1. ult., πρὶν τούτου] πλὴν τούτου, Bekk.

P. 283. 1. Ἐλευσινιόθεν] Ἐλευσινόθεν Bekk. ult. δὴ ἀγαπητὸς] δεῖ ἀγαπητῶς l. q. s 1. Bekk. ult. σωθέντα] σωθῆναι h Bekk.

P. 284. 1. εἴ τι] τί Bekk.

P. 285. 1. συντριηράρχουν] συνετριηράρχουν l. s 1. Bekk.

P. 286. 4. γινόμενον] γενόμενον l. Bekk. pen. νῦν εἰ κομπ.] νυνὶ κομπ. l. s 1. Bekk. ult. εἰσφορὰν] Post εἰσφορὰν lacuna unius lineæ in l. Ibid. γένοιτο] γένοιντο l. Bekk.

P. 287. 2. γινομένην] γενομένην l. Bekk. 4. εἰσαγαγόντες l. m. q. 6. ἀνταποδοὺς] Post ἀνταποδοὺς lacuna trium paginarum in l. 14. ἐπιδείκνυσι Ald. Ibid. ἀμνήτοις q. s 1. ἀμηνύτοις Ald. ult. ἱερεῖα] ἱέρειαι l. Bekk.

P. 288. 1. κατὰ] καὶ Ald. pen. αὐτῶν] αὐτὸν l. Bekk. ult. εὔθυσεν Ald.

P. 289. 1. τὸν βωμὸν] τῶν βωμῶν l. s 1. Bekk. Ibid. ὃν] ἂν l. s 1. Bekk. ὃ b. 4. τοῦτο Ald. 7. uncos habet Bekk. 8. φάρμακον Ald.

ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΣΗΚΟΥ ΑΠΟΛΟΓΙΑ.

P. 291. ult. ἀπροσδοκήτως] ἀπροσδοκήτοις Bekk.

P. 292. 3. οἱ κοινοὶ] οἱ om. Bekk. 5. ὁ om. v. antep. ἡγούμενοι] οἰόμενοι l. p 2. v. ult. ὅ τι ἂν] αἰτίαν Ald. Ibid. βούλονται v. Ald.

P. 293. 1. ἀλλ' ὑμῖν] ἐν ὑμῖν l. Bekk. 2. ἀκούσαντες] ἀκούσασι l. Bekk. ἀκούσαντας s 1. 3. οὐσίας] τῆς οὐσίας l. s 1. Bekk. Ibid. ἀγωνίζεσθαι] ἀγωνίσασθαι l. v. Bekk. 5. δημ. τῶν ὄντων] δημ. τῶν ὄντων δὲ l. p 2. s 1. δημ. δὲ τῶν ὄντων Bekk. 12. ἦν ἐν] ἐνῆν ἐν l. m. q. p 2. s 1. Bekk. 13. μορίαι] μυρίαι cum. cod. Urbinat. Bekk. μύριαι i.

P. 294. 3. δέδακα Ald. 4. ἄπραστον s 1. ἄπρακτον b. i. 5. πλείονα] πλείω l. Bekk. Ibid. εἰ] δ' εἰ l. Bekk. pen. ἐλαίαις καὶ μορίαις] καὶ μορίαις ἐλαίαις l. s 1. v. Ald. Bekk.

P. 295. 1. ἀξιοῦται] ἀξιοῦτε l. p 2. s 1. Bekk. 4. γ' om. v.

P. 296. pen. πρότεον] πρωτέως i. l. p 2. s 1. Πρωτέας Bekk. Ibid. μάρτυρες om. p 2. v.

P. 297. 2. ἐπειδὴ] ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ. ἐπειδὴ l. s 1. Bekk. 3. σηκὸν] ἶκον Ald. 6. φανερώτερον b. pen. ἐγένετο] ἐγίνετο m. p 2. ult. ἀφανίζοντι] ἀφανίσαντι l. m. p 2. Bekk.

P. 298. 5. ἀδικήμασιν q. Ald. 7. ἠναγκάσθη q. Ald. 16. μεγίστης] αἰσχίστης v. Ibid. πῶς οὖν] πῶς δ' p 2. Bekk. οὖν om. s 1.

P. 299. 1. εἰκόταν] οἰκετῶν Bekk. Ibid. παρεστήκοι Ald. 6. ἂν ἐνεγκεῖν] ἀνενεγκεῖν l. Bekk. ἂν om. v. pen. τούτων] τοῦτον l. Bekk.

P. 300. 2. βουλευτὴς] βοηλάτης i. l. p 2. v. Bekk. ult. ἐθέλοι m. s 1. Ibid. σοι] μοι m. s 1. om. v.

P. 301. 1. φῂς μὴ δεῖν] φῂς μ' ἰδεῖν i. φῄς με ἰδεῖν b. φήσας μ' ἰδεῖν Bekk. 2. ἀπήγαγες] ἐπήγαγες b. l. p 2. s 1. Bekk. 3. οὕτω] οὗτοι i. οὕτω Bekk. 7. καὶ] δὲ s 1. Ald. Ibid. [τὴν] Bekk. 8. τοῦτο] τούτου l. Bekk. antep. ἄλλα] ἅμα Bekk. Ibid. γε] τε Bekk. Ibid. ἀπορήσει post μαρτύρων ponit i. ibique iterat v. pen. δ' οὐκ om. Ald.

P. 302. 8. ἐπιμελουμένους v. Ibid. γνώμονας] codd. et Bekk. 10. ἐργαζομένους] ἀπεργαζομένους b. ἐργαζόμενον l. Bekk. 15. λαβεῖν Ald.

P. 303. 2. τοιοῦτο] τοιοῦτον v. Bekk.

6. ἔν ἐστι] ἔνεστι v. 8. εὔερκτον i. 12. ἀπεργαζόμενον] ἐπεργαζόμενον l. p 2. Bekk. 13. ἀφανίζοντα] ἀφανίσαντα l. v. Bekk. antep. ἀπέγραψέ l. v. s 1. ult. ἡγήσεσθαι] ἡγήσασθαι cum cod. Palat. Bekk.

P. 304. 3. προθυμότατα b. 6. παντελῶς] πολυτελῶς i. l. m. p 2. q. s 1. v. Bekk. 17. παρέχων] γὰρ ἔχων Bekk. Ibid. λόγων] λέγων l. p 2. s 1. v. Bekk. antep. ἐκτησάμην q.

P. 305. 2. δ' om. q. s 1. Ald. Ibid. ἠθέλησεν i. v. 3. δοκεῖ] δοκεῖν l. v. δοκεῖ δεινὸν b. i. q. 8. οἶμαι] εἶναι l. p 2. s 1. Ibid. εἰπεῖν ὅτι] εἶναι ὅτι v. Bekk.

P. 306. 2. οὐδὲν ἀπολ.] οὐδ' ἂν ἀπολ. l. v. Bekk. 6. μήτ' ἐμοῦ] μετ' ἐμοῦ b. πρὸς ἐμοῦ l. Bekk. 7. ὑμῶν] ὑμᾶς b. i. l. m. p 2. s 1. Bekk. 11. τούτῳ] τοῦτον b. i. q. Bekk. 14. ἡγοῦμαι ὅτι] ἡγοῦμαι νομίζειν ὅτι l. Bekk. ὁρᾶν ἡγοῦμαι ὅτι b. 15. τοῦτον τὸν] τοσοῦτον v. pen. γὰρ τοιοῦτοι] γὰρ [οἱ] τοιοῦτοι Bekk.

P. 307. 3. οὕνεκα] ἕνεκα i. l. Bekk. 4. ἐμὲ ἤδη] ἐμὲ δὴ v. ἐμὲ ἥδιον Bekk. 6. αὐτὸς Bekk. 8. ἂν ἀθλιώτατος l. Bekk. 9. καταστήσωμαι b.

P. 308. 1. ὅτι] ὅ τι Bekk. 3. ἀξιοῦν ἢ ἄρα] ἀξιοῦν παρὰ l. Bekk. ἀξιοῦν· εἰ ἄρα p 2. v. ἀξιοῦν ἆρα δεῖ b. 5. καταστήσων b. 7. ζητῶν v.

ΚΑΚΟΛΟΓΙΩΝ.

P. 309. in tit. ΚΑΚΟΛΟΓΙΩΝ om. v.

P. 310. 1. οὓς μὲν] τοὺς μὲν b. i. l. p 2. s 1. Bekk. Ibid. ἐπιτηδείοις b. 2. ἀνεπιτήδειον s 1. 9. πορίσεσθαι Ald. περὶ τῆς ἁμαρτίας πορίσηται v. 10. οὖν om. l. Bekk. 11. δυνατὸς ἂν] δυνατὸς ἦν l. q. s 1. v. Bekk. antep. ἀπήγγελεν] ἀπήγγειλε p 2. s 1. ἐπήγγειλε l. m. q. v. Bekk. ἐπήγγελεν i. ult. διαβάλλετε] διεβάλλετε l. m. Bekk. Ibid. καὶ τοιούτως s 1.

P. 311. 2. ἢ μᾶλλον] καὶ μᾶλλον i. l. s 1. Bekk. pen. ποιεῖτε v.

P. 312. 1. οὐκ ἐκεῖνο πῶς] οὐκ ἔχειν ὅπως cod. Urbinat. Bekk. 2. ἡμῶν s 1. 3. συνθεωρεῖν] ξυνθεωρεῖν l. s 1. v. Bekk. Ibid. κακολογεῖν κακηγορεῖν q. 4. εἴ τινες s 1. Ald. Ibid. uncos habet Bekk. 5. λάθρα ἄνδρα] ἄνδρα λάθρα s 1. Bekk. 7. ἀπειπόντα] ἀπειπόντας b. Bekk. 10. οὐδὲ v. Ibid. οὗτος ἐξεῦρεν] τοιοῦτον ἐξεῦρον Bekk. Ibid. ὑπερεῖδε] ὑπερείδετε cod. Palat. Bekk. 11. θεωρῶν] ἑώρων cod. Laurent. Bekk. 14. ὑπερευδοκοῦντας v. Ald. ult. ὑπόπτευον Ald.

P. 313. 1. ἀπαγγέλλειν] ἀπαγγελεῖν l. p 2. Bekk. 5. εἰρήσασθαι p 2. 7. ταῦτα] τὰ l. q. p 2. v. τὸν s 1. ταὐτὰ Bekk. 8. ἀπήγγειλεν v. ἀπήγγελεν Ald. antep. ἀπήγγελλε] ἀπήγγειλε l. v. Bekk. ἀπήγγελε Ald. Ibid. ἐμοῖς] ἐμοὶ l. m. q. s 1. v. ult. ἐλέγχειν] ἐξελέγχειν l. m. p 2. q. s 1. v. Bekk.

P. 314. 1. προτοῦ] πρὸ τοῦ l. s 1. Bekk. 4. προσῆκε p 2. ult. Περικλέα Ald.

P. 315. 3. αὐτὸν] αὐτῶν l. p 2. Bekk. 5. ἢ ποῦ s 1. 10. ὀριζομενοι, ὁ] ὀριζόμενος ὁ l. p 2. q. s 1. v. Bekk. Ibid. Περικλῆς p 2. v. antep. δοκοίη] δοκοίην l. Bekk.

P. 316. 1. καλύσετε] κωλύσαιτε Bekk. 2. ὅτι φέρε] ὅτι om. l. Bekk. Ibid. ἤδη] ἤδει l. Bekk. Ibid. ἔτι] ὅτε b. i. 6. ταὐτόν] ταῦτα l. m. v. Bekk. ταυτὰν q. 8. ἡμᾶς s 1. Ibid. λέγειν κακῶς] κακῶς λέγειν l. v. Bekk. 9. λεγει] λέγοι l. q. Bekk. ult. πάντων] πάντων l. πάντα Bekk.

P. 317. 7. διηλέχθαι Ald. 10. κακώσας, κλέπτη δ'] κακώσας λεπτίδι p 2. κακώσας λεπτίδ' s 1. κακώσας κλεπτίδι q. v. κακῶσαι λείπετε l. Bekk. 11. χρὴ s 1. v. Ibid. με] μοι l. Bekk. antep. ὅταν] ὅτε l. Bekk. Ibid. ἔλεγε] ἐλέγετε Bekk. pen. κακῶς] καλῶς s 1. ult. πάντα s 1. πάντα γὰρ ἂν l. Ibid. τι δή τι] τί δὴ s 1. v. Bekk. τί δή ποτε l. Ibid. ταῦτα ἐφ.] ταῦτα οὐκ ἐφ. cod. Palat. ταῦτα [οὐκ] ἐφ. Bekk.

P. 318. 2. τοῦ μηδὲν] καὶ μηδὲν l. τοῦ μηδὲν Bekk. 3. καὶ παρακαταθήκην] καὶ om. l. Bekk. 8. ποθήσομαι v. Ibid. ἐροῦντα] ἀναιροῦντα v. 11. ἀντιδίκοις. ἐμαρτυρεῖτε ὡς] ἀντιδίκοις καὶ μαρτυρεῖτε. ἀλλ' ὡς l. Bekk. ἀντιδίκοις. μαρτυρεῖτε ὡς v. 12. εὔνους] εὖνοι Bekk. 13. ἐλέγετε] λέγετε l. Bekk. ult. ὑμῖν om. v. Ald. Ibid. μήνυσω] μηνίσω l. Bekk.

P. 319. τρέπεσθε] τρέψεσθε Bekk. 2. ἀπαχθήσεσθε] ἀπεχθήσεσθε l. Bekk. ἐπαχθήσεσθε v. Ibid. εἷς ὁ] ὁ εἷς ὁ l. Bekk. 3. αὐτὸν] αὐτὸν Bekk.

ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΙΩΤΟΥ.

P. 320. 3. ὅ,τι] ὅτι Bekk. 6. οὖν om. l. s 1. v. antep. οἰόντε] οἴονται b. l. p 2. s 1. v. Bekk.

P. 321. 4. πρότερον] προπέρυσιν l. Bekk. 6. ὑποτυπούμενην] ὑποτοπούμενην cod. Palat. Bekk. 7. κατηλέχθαι. προελθὼν Ald. 10. χρήσομαι] χρήσωμαι l. Bekk. 13. Φιλίου] τοῦ Φιλίου i. pen. ἐπαγγείλαντος l. m. s 1.

P. 322. 1. ζημιοῦσθαι s 1. Ibid. ἐπιβάλλοντες Ald. ult. λεύκωνα v. Ald. λευκῶνα s 1.

P. 323. 4. ἐννοοῦντες] ἐννοούμενοι s 1. Bekk.

P. 324. 8. ἔχθρα] ἔχθρᾳ Bekk. 9. παραγώγως] παραλόγως b. l. p 2. s 1. Bekk. Ibid. συνέγνωσα δὲ καὶ αὐτοῖς φησὶν ὡς Ald. Ibid. αὐτοῖς s 1. ult. ἐπιβουλὴν l. p 2. s 1. Ald.

P. 325. antep. εἰδῆσαι] εἰδέναι v. Bekk. pen. πρότερος s 1. v.

P. 326. 1. διὰ τὴν ἡλικίαν καὶ διὰ (διὰ om. l.) τὴν ἀνάγκην l. Bekk. 3. καὶ om. v.

P. 327. 2. τὸ πλῆθος] τῷ πλήθει l. m. v. Bekk. τῷ πλῆθες s 1. 5. πᾶν ἔπρ.] πᾶν ἂν ἔπρ. l. Bekk. 8. ἡμετέρου Ald. 9. οὕτως] οὔτε s 1. v.

P. 328. ult. καταψηφίσασθε v.

P. 329. 3. ἠδικηκ. μὲν γὰρ] ἠδικηκ. μὲν s 1. v. καὶ ἠδικηκ. μὲν l. Bekk. Ibid. δὲ om. v. 9. ἀντιγραφῆς] ἀπογραφῆς l. m. p 2. s 1. Bekk. 11. πιστεύων] πιστεύω l. v. Bekk. antep. ἂν τῇ] ἂν ἐν τῇ Bekk. Ibid. πραχθεὶς] πραθεὶς Ald.

P. 330. pen. ἀδικήμασι] ἀτυχήμασι Bekk.

ΚΑΤΑ ΘΕΟΜΝΗΣΤΟΥ Α.

P. 333. 1. μ' om. Ald. 4. εἰ τὸ ἄλλο s 1. εἴ τῳ ἄλλῳ Ald. 8. καὶ τῇ πόλει καὶ ὑμῖν v. pen. τριάκοντα, ἓξ] τριάκοντα τρία, ἓξ Bekk. ult. ὅτου ὑμεῖς] ὅτου δ' ὑμεῖς Bekk.

P. 334. 2. ὅτ' εἰ] οὔτ' εἰ l. m. p 2. s 1. v. Bekk. 6. ὑμᾶς] ἡμᾶς l. p 2. s 1. Bekk. 7. προσήκει s 1. v. Ibid. μὲν] με s 1. 12. ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ s 1. pen. τις om. p 2. ult. ἀγορεύειν v.

P. 335. 3. ἀπεκτείνασι] ἀπεκτόνασι l. p 2. s 1. v. Bekk. 5. ἐδήλου] ἐδήλωσεν l. m. p 2. v. Bekk. ἐδήλω s 1. 6. τις εἴποι] τίς σ' εἴποι cod. Palat. Bekk. τίς σ' εἴπῃ l. v. τις εἴπῃ Ald. 7. ἠξίουν Ald. Ibid. αὐτὸν ἂν v. 9. ᾤου] οὐκ s 1. Ald. 12. σε om. s 1. Ibid. εἴπῃ q. 14. λέγοντες p 2. 15. μέλλει] μέλει l. v. Bekk. antep. ἀποδέξαι Ald. pen. ἀπάγει v. ἐπάγει Ald. ult. ἀφίεις] ἀφείης l. Bekk.

P. 336. 1. εἰ τὴν] εἴ τις τὴν l. Bekk. 3. μάχῃ] omnes. Ibid. προσέχεις] προσέξεις l. s 1. Bekk. pen. καλῶς] κακῶς b. Bekk.

P. 337. 1. δόξαντα κτεῖναι [ἀποφευγεῖν] Bekk. 3. αὐτὸ μὲν Θέων] αὐτὸς μὲν Θέωνι l. m. p 2. s 1. v. Bekk. Ibid. κατηγορίας] κακηγορίας l. Bekk. 4. εἶπέ τις σε] εἰπόντι σε cod. Palat. Bekk. 5. τῶν νόμων p 2. antep. δεήσῃ σε] σε om. l. v. Bekk. δεῖ σε Ald. ult. λαμβάνειν] λαμβάνεις Bekk.

P. 338. 2. ὅπως] ὅσον v. 3. ὡς v. 13. γ' ἐπὶ Bekk. 14. καί μοι] καίτοι v. 15. τοῦ Σόλ.] τοὺς Σόλ. l. Bekk. pen. ποδοκάκῃ] ποδοκάκκῃ p 2. v. Bekk. et sic infra p. 339. 1, 3. Ibid. ἡμ. δέκα] ἡμ. πέντε v. Bekk. Ibid. προτιμήσῃ] προστιμήσῃ l. v. Bekk. ult. ἡ Ἡλιαία] μηλιαία s 1. v.

P. 339. 1. καλεῖ] καλεῖται l. v. Bekk. ult. Ἀπόλλωνα s 1.

P. 340. 3. ἀπίλλῃ] ἀπίλλει l. s 1. v. Ald. Bekk. Ibid. τὴν θύραν s 1. 5. διαφέρον] διαφέρου l. Bekk. 6. ὁπόσον] ὁπόσῳ l. p 2. s 1. v. Bekk. ὁπόσων Ald. ult. τουτὶ] codd. et Bekk.

P. 341. 1. ὅσοι] ὅσαι l. Bekk. Ibid. πωλοῦνται] πολοῦνται l. Bekk. 3. πωλεῖσθαι] πολεῖσθαι l. Bekk. pen. σιδήρου] σιδηροῦς i. l. p 2. s 1. v. Bekk. Ibid. εἶνουν Ald.

P. 342. 1. νῦν καὶ] νῦν τε καὶ l. Bekk. 5. πατέρα ἀποβεβλ.] πατέρα ἀπεκτονέναι (ἀποκτεῖναι b.) ἢ τὴν ἀσπίδα ἀποβεβλ. b. l. πατέρα [ἀπεκτονέναι ἢ τὴν ἀσπίδα] ἀποβεβλ. Bekk.

P. 343. 1. οὐδένα p 2. v. Ibid. ἀξιώσει] ἄξιος Ald. ἀξίας Bekk. Ibid. εἰ om. v. Ibid. κατηγορίας s 1. Ibid. ἀλώσεσθαι v. 4. φήσετε s 1. v. Ald. Ibid. βέλτιον] βελτίων b. l. p 2. v. Bekk. 7. κατεσκεύασται] κατεσκέδασται Bekk. 8. δῶρον] δωρεὰν b. Bekk. 9. ἐλεήσει v. pen. ψευδομαρτυριῶν ὑπὸ τῶν ἀποβαλόντων l. Bekk.

P. 344. 5. αἰσχρὰν αἰτίαν Bekk. Ibid. ἀκηκοότος; πολλάκις] ἀκηκοότι; ὃς πολλάκις Bekk. pen. παίδων] παίδων ἀνῃρῆσθαι b. ult. ὑμετέροις [ἱεροῖς] Bekk.

P. 345. 1. τὰ τούτου] τοῦ τούτου l. s 1. v. Bekk. 3. τοσοῦτο s 1. Ald.

P. 346. 1. οὐδεμίαν b. 5. εἰδόντας s 1.

ΚΑΤΑ ΘΕΟΜΝΗΣΤΟΥ Β.

P. 347. 1. μὲν om. s 1. Ibid. ἔφασκον] ἔφασκεν l. v. Bekk. 4. τοῦτο s 1. Ibid. δ' οὖν v. antep. οἷός τε] ἐγόν τις s 1. ἀεργός τις Ald. ult. πάντα λαβὼν] Πανταλέων b. om. l.

P. 348. 1. τις εἴπῃ] τις φῇ l. Bekk. τις δὴ s 1. τις φησὶ v. 3. οὐκοῦν ἐὰν λέγῃ s 1. 4. τῶν ἔργων] αὐτῶν b. 5. ὁποῖοι] ὁπόσοι Bekk. Ibid. ἀπεκτείνασι Ald. 11. τύπτοι] τύπτῃ l. v. Bekk. 12. εἴπῃ] εἴποι v. εἴπῃ Bekk. 13. ἀποβεβληκέναι τὴν ἀσπίδα l. Bekk. antep. ἀπεδέχοιτο Ald. ult. εἰ μή] οὐδ' εἰ l. Bekk.

P. 349. 3. μή τις γε] μέν τις σὲ l. Bekk. 8. ἀποβεβληκέναι πᾶσαν p 2. 9. ἔχειν om. s 1. v. antep. πολλὰς δὲ μεθ' ὑμῶν] πολλοὺς δὲ μεθ' ὑμῶν [κινδύνους] Bekk. ult. εὐθύνας v.

P. 350. 2. εἰ] ἢ v. 3. αἰτίας v. 4. ἱεροῖς om. l. 11. ἰδιώτας] ἰδόντας b. Bekk. 12. κατηγορίας] κακηγορίας b. l. Bekk.

ΚΑΤΑ ΕΡΑΤΟΣΘΕΝΟΥΣ.

P. 351. 3. αὐτῷ b.

P. 352. 1. προτοῦ] πρό του Ald. πρὸ τοῦ Bekk. 4. ἥτις ᾖ] ἥτις ἦν b. l. p 2. s 1. v. Bekk. 11. ὑπὸ] ὑπὲρ Ald.

P. 353. 1. ἐφεύγομεν v. ult. μὲν om. v.

P. 354. 6. οὕνεκα] ἕνεκα l. v. Bekk. ult. ἐπεγράφοντο Ald.

P. 355. 6. ἑαυτοῦ Ald. pen. ὁμολογεῖν] ὡμολόγησα l. Bekk. ὡμολόγει p 2. v. ὡμολογοῦν s 1.

P. 356. 1. καρικοὺς] δαρεικοὺς Bekk. 2. ἀργυρίου] ἀργυρᾶς l. Bekk. 4. δέ μοι] δ' ἐμοὶ l. s 1. Bekk. Ibid. καὶ τῷ Πεισωνι v. Ibid. ἐντυγχάνει v. 6. ὅποι v. 8. ἐκεῖνοι s 1. 10. με] μοι l. s 1. v. Bekk. Ibid. παρακελεύεται l. Bekk.

P. 357. 6. ταῦτα om. Ald. 8. ἅπαντα v. 10. ᾔδειν] ἦα v. 11. λάβω s 1. 12. μὲν] δὲ s 1. 19. ὁδῷ εὑρὼν λαβὼν s 1. 20. πεπεισμένος s 1. 22. ὑπ'] ἐπ' Ald. Bekk. pen. ἔμελλεν] ἔμελλον l. ἔμελλεν Bekk. ult. ἀπολογίσασθαι s 1.

P. 358. 4. εἰς ταφὴν] εἰς τὴν ταφὴν l. Bekk. 11. αἰσχροκέρδιαν s 1. 13. ἑλυκτῆρας] ἑλικτῆρας l. p 2. s 1. v. Bekk. 18. γ' ἂν Ald. 19. γε ὄντας] ἔχοντας s 1. antep. ἐνεγκόντας] εἰσενεγκόντας l. Bekk. pen. παῖν] περὶ s 1.

P. 359. 9. ἂν om. Ald. 19. ὅσιον] ὅσον p 2. s 1. Ald. Ibid. ἀσεβὲς Ald. 20. εἴ] ὅ Bekk. 21. ἐπήγαγες Ald. antep. ἐγένοντο] ἐγίνοντο l. m. s 1. Bekk. ult. ἵνα ἀποθάνωμεν] ἵνα μὴ ἀποθάνωμεν l. Bekk.

P. 360. 1. ἣ δίκαια om. l. [ἣ δίκαια] Bekk. 3. ἀποκτείνοις] ἀποκτείνῃς l. s 1. Ald. ἀποκτείνοις Bekk. 11. προσετάχθη Bekk. 13. τῷ πίστιν] τῷ οὐ πιστὸν l. τῷ ἧσσον Bekk. 16. ἐβουλεύοντο] ἐβούλοντο s 1. Bekk. ἠβούλοντο l. pen. ὑμᾶς εἰκὸς] εἰκὸς ὑμᾶς l. Bekk. ult. τις ἐν] τις ἦν ἐν l. Bekk.

P. 361. 3. παρ' αὐτοῦ] παρὰ τοῦ b. q. Bekk. 4. ὑπὸ] ἀπὸ q. 5. μηδὲν δὴ] μὲν δὴ l. Bekk. 6. σώζοντα αὐτὸν] σώζων αὐτὸν l. Bekk. Ibid. ὃν συλλαβὼν] ὃν om. l. Bekk. pen. ποιοῦμεν Ald.

P. 362. 4. οἶδεν] εἶδεν l. s 1. Bekk.

P. 363. 1. αὐτοῖς] αὑτοῖς Bekk. 4. θαυμάζω - - - ἀντειπεῖν om. Ald. 9. ὡμολόγησεν] ὡμολόγηκεν l. Bekk. ὁμολόγηκεν s 1. 13. ἡμέτεροι] ἡμέτεροι l. ὑμέτεροι Bekk. antep. τηρομένους. οὐκοῦν] τειρομένους. οὔκουν Bekk. pen. ὅτε] ὅτι cod. Palat. Bekk. Ibid. οἷόν τ' q. s 1. Ald. ult. ἀνθελέσθαι Ald.

P. 364. 1. τεθνειότων] τεθνεώτων v. Bekk. 2. δὲ, οἳ] δὲ δὴ, οἳ Bekk. 3. ναυμαχοῦντες p 2. v. 5. ἀκρίτως s 1. 6. ἀφ'] ὑφ' l. Bekk. 11. ταῦτα] διὰ ταῦτα b. ταύτην l. p 2. v. Bekk. Ibid. δύνανται b. ult. αὐτοῖς] αὐτῷ l. v. Bekk. αὐτῶν s 1.

P. 365. 1. κατηγορούμενα] κατηγορημένα l. Bekk. 4. πόλεις] ἡ πόλεις Bekk. 8. παρέδωκαν] παρέδοσαν l. v. Bekk. παρέδοξαν s 1. 9. ἡμετέραν] ὑμετέραν s 1. ἡμετεραν Bekk. 10. τοσαῦτα om. cum codd. et edd. Bekk. ult. ἐδούλωσαν] ἐδήλωσαν l. p 2. v. Bekk.

P. 366. 7. ἔπραξαν p 2. s 1. 9. μετὰ τοῦ Ἰατρ. q. 13. ΜΑΡΤΥΡΕΣ om. s 1. v. ult. ἑτέρων Ald.

P. 367. 1. δὲ secundum om. Ald. 2. ἡμετέρῳ s 1. v. Ald. 8. ψηφίσησθε s 1. 10. ἡμᾶς] ὑμᾶς l. Bekk.

P. 368. 6. ΜΑΡΤΥΡΕΣ om. s 1. 8. ἄλλων δὲ] κακῶν δὲ b. l. ἄλλων δὲ Bekk. 10. γενέσθαι v. 13. τἀληθῆ ὑπὸ] τὰ ὑπὸ l. Bekk. 14. καὶ δὴ μὲν v. 15. ἡμετέρῳ v. ult. τι μὴ] τοίνυν μὴ l. s 1. v. Bekk.

P. 369. 1. ἐνταυθοῖ s 1. v. 2. αὐτὰ ᾧ] αὐτῷ b. l. Bekk. Ibid. τοσαῦτα p 2. v. 10. μοι ταῦτα] με ταῦτα b. μοι om. l. Bekk. antep. γὰρ εἰ ὑπὲρ Bekk. Ibid. ἐστασίαζον, Bekk. Ibid. ποῦ κάλλιον ἂν] ποῦ δὲ κάλλιον l. vulg. habet Bekk.

P. 370. 1. ἐπὶ τῇ φυλῇ v. 6. ἐγένοντο v. 8. Πειραιέως] Πειραιῶς Bekk. antep. Λαμπρεὺς cum vulg. Bekk. ult. αὐτοὺς] δὲ αὐτοῖς q.

P. 371. 2. οἱ δὲ] οἳ καὶ l. m. ἣ καὶ p 2. v. ἣ καὶ Bekk. Ibid. ἀπεδέξαντο q. 4. τεθνειότες] τεθνεῶτες l. Bekk. pen. δι'] δὴ l. Bekk.

P. 372. 4. αὐτῶν] αὑτῶν Bekk. Ibid. ἡμῖν] ὑμῖν l. s 1. Bekk. 6. στρατεύεσθαι] στρατεύσασθαι l. Bekk. 10. ἔχῃ] ἔχοι l. s 1. Bekk. ἔχει v. 11. ᾐτήσατο] ᾐτήσαντο l. Ald. Bekk. 13. δὲ μάλ.] μὲν μάλ. Ald. antep. οἷς Bekk. pen. δηλώσατε] ζηλώσατε l. δηλώσατε Bekk. ult. ἀποδώσητε v.

P. 373. 1. ὁμῶς δ' ἐγώ] ὁμῶς δ'· ἐγώ l. s 1. Bekk. 5. δὲ] δὴ l. s 1. v. δὲ Bekk. Ibid. ὡς δύν.] ὡς ἂν δύν. l. Bekk. Ibid. δύναμαι v. 9. ἀπολογίσασθαι s 1. pen. δὲ μετὰ] καὶ μετὰ l. v. Bekk. ult. ἴσον] ἴσου l. p 2. s 1. Bekk. ἴσων q.

P. 374. 4. ἀπολωλέναι v. 7. αἰτίου - - - γεγενημένου de suo Bekk. 15. γενομένους v. Ald. 19. ἀρχιπτόλεμον s 1. 20. αὐτῷ] αὑτῷ Bekk.

P. 375. 7. οὕνεκεν] εἵνεκεν l. Bekk. ἕνεκεν v. 9. ταῦτα πρὸς v. 10. ἐπέμψατε] ἐπετρέψατε l. Bekk. 15. ἔπειθε v. 16. αὐτοῖς] αὐτὸς b. Bekk. αὐτοὶ Ald. 17. περιαιρεῖν l.

P. 376. 5. αὐτοῖς μηδεὶς] μηδεὶς αὐτοῖς l. Bekk. 7. ψηφίσοισθε l. s 1. v. 8. ἡμᾶς] ὑμᾶς l. Bekk. 9. ἀπέφηνεν v. 14. μέλοι] μέλει l. μέλοι Bekk. 16. αὐτῷ] αὑτῷ Bekk. 17. λέγει Ald. 18. τολμηρῶς om. l. s 1. v. [τολμηρῶς] Bekk. Ibid. ἔχοι] ἔχει s 1. ἔχοι Bekk. 19. ὁ λόγος om. l. s 1. v. [ὁ λόγος] Bekk. 20. ποιήσαισθ'] ποιήσαιθ' l. Bekk. ποιήσαθ' v. Ibid. κελεύοι] κελεύει l. κελεύοι Bekk. 23. ἦγον] εἶχον l. Bekk. Ibid. τούτου v.

P. 377. 3. ἡμετέραν] ὑμετέραν l. s 1. Bekk. 5. δοκεῖ] δεῖ l. Bekk. 8. οὐδὲν om. l. Bekk. 11. τοιούτων] τούτων l. Bekk. Ibid. τυγχάνοι s 1. Bekk. Ibid. αὐτῷ] αὐτοῖς l. Bekk. 12. καὶ τοσούτων] τοσούτων οὖν l. Bekk. 14. αἴτιοι γεγενημένοι] αἰτίου γεγενημένου l. Bekk. 15. ἡμῶν s 1. 16. αὐτῶν] αὐτοῦ l. Bekk. 17. ἐν om. v. pen. τῶν καλλίστων v.

P. 378. 2. δεῖ] δὴ v. 5. λαβεῖν] λαμβάνειν l. Bekk. Ibid. κρείττους] μὲν κρείττους b. l. Bekk. 11. τούτου] τοιούτων Ald. 14. γεγενημένων v. 16. ἀπέκτειναν ἀκρίτως l. Bekk. 19. λαβεῖν v. pen. ἀπεκτείνοιτε] codd. et Bekk.

P. 379. 1. ἀκρίτως] ἀκρίτους l. Bekk. 2. δημεύσετε] δημεύσητε v. δημεύσαιτε Bekk. 5. αὐτοῦ v. Ibid. δύνησθε] δύναισθε Bekk. 7. δοκῇ s 1. v. 9. ἀπολογισάμενος s 1. 14. ἑλεῖν] ἐλθεῖν l. Bekk. ἐρεῖν ἢ λέγειν ἢ εἰπεῖν b. 17. βούλονται v. pen. συνεργούντων] ξυνεργούντων l. v. ξυνερούντων Bekk. ult. ὡς] οὖν ὡς p 2. Ibid. κακοὶ ἢ ἀγαθοὶ] καλοὶ κἀγαθοὶ l. p 2. Bekk.

P. 380. 1. τῆς πον.] τῆς [τούτων] πον. Bekk. 3. ἀποδοῦναι] ἀπολλύναι Bekk. 5. οὔτε] οὕτω l. οὐδὲ Bekk. 12. τεθνειότων] τεθνεώτων l. Bekk. Ibid. καὶ τοιοῦτοι] καίτοι οὗτοι l. Bekk.

P. 381. 2. ἤ που ἐκφ.] ἐπ' ἐκφ. l. Bekk. Ibid. νοηθεῖεν] βοηθῆσαι l. βοηθεῖν cod. Palat. Bekk. 3. πολλοὶ l. s 1. v. Ald. Ibid. ῥᾴδιον] ῥᾷον b. Bekk. 4. περὶ] ὑπὲρ l. s 1. v. Bekk. 10. τούτων v. antep. καταψηφίσασθε v. pen. οἴεσθαι v. οἴεσθε ὅτι οἴσετε b. Ibid. ψῆφον.] ψῆφον εἶναι· l. Bekk.

P. 382. 3. τούτων] τοῦτον s 1. Bekk. 9. πραγμάτων ὑμετέρων b. 11. εἴχετε] ἔχετε l. s 1. Bekk. 13. κοινωνούμενοι Ald. 14. ὀνειδιῶν l. s 1. v. Ald. 17. πονηροτάτων Bekk. 18. εἴρχεσθε s 1. ult. ὑμετέρας ἀρχῆς] σφετέρας ἀρχῆς Bekk.

P. 383. 5. τούτου v. 8. ἐζήτουντο] ἐξῄτουντο Bekk. 11. ἀπέκτανον] ἀπέκτενον l. s 1. v. ἀπέκτειναν Bekk. 12. ἀφέλκοντες Bekk. 23. δείξαντες s 1. 26. σωτηρία] σωτήρια Bekk. antep. ἐπικουρησάντων v.

P. 384. 2. ἐλλέλειπται] οὐδὲν ἐλλέλειπται Bekk. 7. ὑμῶν] ἡμῶν Bekk. 8. τοὺς τὴν] τοὺς om. l. s 1. v. Bekk.

ΚΑΤΑ ΑΓΟΡΑΤΟΥ.

P. 385. 11. ἀπέκτανε] ἀπέκτεινε l. p 2. s 1. v. Bekk.

P. 386. 7. διότι] δὴ ὅ τι Bekk. Ibid. ἐπέσκεψαν Ald. 13. ἐγεγένηντο] ἐγεγένητο l. v. Bekk. ult. ἄλλως γέ πως] ἀμωσγέπως b. l. p 2. v. Bekk.

P. 387. 4. ἕτοιμοι ὦσι Ald. ἠτιμοῖεν v. 12. ἕλοισθε v. 13. ποιήσειν] ποιήσει Bekk. ult. καὶ τὰ κακὰ om. l. uncos om. Bekk. pro κακὰ habent κατὰ p 2. s 1. v.

P. 388. 1. εἰ om. Ald. Ibid. ἀπόρους Ald. 11. στρατιωτῶν] στρατηγῶν Bekk. Ibid. ταξιαρχῶν] ταξιάρχων cod. Palat. Bekk. et sic infra. 17. τοῦ] τὰ Ald. antep. ὀνόματι μὲν] τῷ μὲν ὀνόματι v. vulg. habet Bekk.

P. 389. 2. νεῶν v. 6. γενέσθαι v. 7. εἰρήνης] εἰρήνην p 2. Bekk. 9. δὲ om. s 1. Ald. 13. τοῦτον] τούτους Bekk. 14. ἐκείνων] ἐκεῖ l. m. p 2. s 1. v. Bekk. Ibid. ἀντιλέγῃ] ἀντιλέγοι q. s 1. v. Bekk.

P. 390. 3. πρὸς] πρὸ l. m. p 2. s 1. v. Bekk. 6. πρὸς] πρὸ m. p 2. s 1. v. ἡ πρὸ l. Bekk. Ibid. βουλεύσασα v. 9. ὑμετέραν] ὑστέραν Bekk. Ibid. τὴν om. codd. uncos om. Bekk. antep. τὰ om. codd. uncos om. Bekk. ult. οὐκ οὖσιν] οὐκ om. l. Bekk. Ibid. προσείχετε] προσέχητε s 1. v. μὴ προσέχητε l. ἧσσον προσέχητε Bekk.

P. 391. 9. νυνὶ τοῦτο] νυνὶ δὲ τοῦτο l. m. v. Bekk. Ibid. ψηφίσεσθαι] ψηφίσετε m. q. s 1. ψηφίσατε p 2. v. ψηφίσατο. ψήφισμα. l. ἐψηφίσατο. ΨΗΦΙΣΜΑ. Bekk. 12. αἱρεθέντες Bekk. 14. παραγινόμενος] παραγενόμενος l. v. Bekk. 16. προσήσεσθαι] προήσεσθαι l. Bekk. antep. τὸ ὄνομα s 1. pen. εἰς ἄστυ] εἰς τὸ ἄστυ l. v. vulg. habet Bekk.

P. 392. 1. ἐκίνησαν] ἐκάθισαν l. Bekk. 3. παρορμήσαντες] παροξμίσαντες p 2. s 1. v. Bekk. 8. ὑποβάλλωσιν] ὑποβάλωσιν l. s 1. Bekk. 11. πείσεσθαι s 1. Ald. πλεῖν v. Ibid. αὐτοῖς om. Ald. et nescio, inquit Reisk., an v. quoque. 16. σοι] σοι ἦν l. v. Bekk.

P. 393. 3. ἐκπλεῦσαι ἢ ἐκείνοις l. Bekk. 5. ὥστε] ὡς δὲ l. Bekk. 7. οὕτω] τοῦτο l. σοῦ τὸ Bekk. 8. tit. om. s 1. atque ita deinceps. 12. ἐκομίσθησαν] ἐκομίσθη Bekk.

P. 394. 2. μοι. ἐβούλ.] μοι. ΕΡΩΤΗΣΙΣ. ἐβούλ. l. Bekk. 5. αὐτοὶ] αὐτὸν Bekk. 6. ἐργάζεσθαι· αὐτὸς δ'] ἐργάζεσθαι αὐτὸν, ὥστ' l. Bekk. ἐργάζεσθαι αὐτόν. m. s 1. v. 10. ἐγένετο v. 13. ἡ] μὲν ἡ s 1. v. antep. ἐκεῖ] ἐμοὶ p 2. pen. ἀλλ' οἶμαι] οὐ γὰρ οἶμαι l. Bekk. ult. ἐποίησας.] ἐποίησας. ΕΡΩΤΗΣΙΣ. l. Bekk.

P. 395. 13. κατεσκάφησαν, οἳ] κατεσκάφη, οἳ l. κατεσκάφη, καὶ οἱ Bekk.

P. 396. 4. ἐγίνετο] ἐγένετο l. Bekk. 7. καδδίσκους l. m. s 1. 8. τὴν μὲν καθαιροῦσαν ἐπὶ τὴν ὑστέραν, τὴν δὲ σώζουσαν ἐπὶ τὴν προτέραν· ὥστε] τὴν μὲν καθαιροῦσαν ἐπὶ τὴν προτέραν· ὥστε s 1. v. τὴν μὲν ἐπὶ τὴν

πρώτην, τὴν δὲ καθαιροῦσαν ἐπὶ τὴν ὑστέραν· ὥστ' l. Bekk. 5. ἀναγνῶναι.] ἀναγνῶναι. ONOMATA. l. Bekk. 17. κατεγνώσθη αὐτῶν l. Bekk. pen. ἀδελφὸν] ἀδελφὴν l. Bekk. ult. εἴ τις] ἤ τις l. s 1. v. Bekk.

P. 397. 7. αὐτοῦ] ἑαυτοῦ l. Bekk. ult. ἐλεεῖν] μὴ ἐλεεῖν m. ἐλεεῖν Bekk.

P. 398. 3. πολλῇ v. 13. ἂν om. v. Ibid. γένοιντο] γένοιτο Bekk. 14. τούτων] τοῦτον l. p 2. s 1. v. Bekk. 16. καὶ νεώρια] καὶ τὰ νεώρια l. Bekk. 17. ἡμῶν] ὑμῶν v. Bekk. ult. βουλόμενος] βουλομένους cod. Palat. Bekk.

P. 399. 1. πόλει] βουλῇ Bekk. 2. τῷ] καὶ τῷ b. καὶ om. Bekk. 9. κἂν δύναιτο] ὃ οὐκ ἂν δύναιτο p 2. v. ὅ τι ἂν δύναιτο b. ὅπερ οὐκ ἂν δύναιτο l. Bekk. pen. εἰσαγγεῖλαι. ΨΗΦΙΣΜΑ. ΓΡΑΦΗ.] εἰσαγγεῖλαι. καί μοι ἀνάγνωθι. m. v. εἰσαγγεῖλαι. καί μοι ἀνάγνωθι τὰς γραφάς. s 1. εἰσαγγεῖλαι. καί μοι ἀνάγνωθι. ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ. ΓΝΩΣΙΣ. ΓΡΑΦΑΙ. l. εἰσαγγεῖλαι. καί μοι ἀνάγνωθι [τὰ ψηφίσματα καὶ τὰς γραφάς]. ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ. ΓΝΩΣΙΣ. ΓΡΑΦΑΙ. Bekk.

P. 400. 2. οὖν om. v. 5. οὐδ'] δ' οὐδ' l. Bekk. Ibid. τοῦτον] codd. et Bekk. antep. καταλυθείησαν] καταλυθείη ἂν Bekk. pen. τοῦτον Bekk.

P. 401. ὑπερβολὴ] ὑπερβολὴν l. Bekk. 4. ἐκεῖνο] ἐκείνων l. s 1. v. Bekk. 7. καὶ ἐγγ.] καὶ οἱ ἐγγ. Bekk. 9. Ἀθηναίων v. 11. εἴπεις v. 12. διαπράξασθαι παρ' αὐτῶν v. antep. Θράσιος v. unde Θριάσιος Reisk. Ibid. Καριεὺς] Ἰκαριεὺς Bekk. ult. οὕτω· διότι] Pro οὕτω lacuna 9 lin. in l. - - - - -, διότι Bekk.

P. 402. 1. οὐκ ἂν] ἂν om. l. p 2. s 1. v. Bekk. 2. ἀπώλλεσαν Ald. 7. ἀμφοτροπαιεὺς s 1. Ald. 9. ἐν Μουν.] ἐν om. l. Ald. Bekk. 10. ἐγένετο] ἐγίνετο l. m. v. Bekk. 11. ἀπογραφθέντας v. 12. εὑρίσκων τε] εὑρίσκουσιν l. εὑρίσκοντε s 1. εὑρίσκονται Bekk. antep. αὐτῶν p 2. pen. ἐπειδὴ] ΨΗΦΙΣΜΑ. ἐπειδὴ l. Bekk.

P. 403. 5. δήμῳ] δημίῳ Bekk. 7. ὥςτε τόν] ὅς γε τόν Bekk. 14. ἐκεῖνον] ἐκείνῳ b. antep. αὐτὸς εἰς] αὐτὸς σὺ εἰς l. Bekk. pen. νυνὶ l. Bekk. Ibid. ἀπογράψας s 1. ἐπέγραψας Ald. ἐπέτριψας Bekk.

P. 404. 2. βασανισθῆναι] κατανισθῆναι s 1. καταγνωσθῆναι b. καταγνισθῆναι Ald. 3. ψηφίζεσθαι.] ψηφίσασθαι. ΨΗΦΙΣΜΑ. l. Bekk. antep. καὶ ὁ Ξεν.] καὶ Ξεν. l. Bekk. pen. συνοιδὼς Ald. ult. δὲ om. v.

P. 405. 1. τε] τότε Bekk. Ibid. ἀπεγράφης] ἀπέγραφες Bekk. 4. μὲν οὐ] μὲν οὖν οὐ l. Bekk. 7. δεχομένοις v. Ibid. παρέδοσαν v. 9. οὐδ' ὑφ'] οὐδ' om. p 2. s 1. v. Bekk. 10. τὴν αἰτίαν] τὴν om. l. p 2. s 1. v. Bekk.

P. 406. 2. μὲν] μέντοι l. Bekk. 5. ὢν ὑμᾶς] ἢ ὑμᾶς s 1. εἰς ὑμᾶς Ald. 6. Εὐμαρὴς—Εὐμαρὴς] Εὐμάρης—Εὐμάρης Bekk. antep. ἐπέγραφεν Ald.

P. 407. 1. τοῦτο s 1. Bekk. Ibid. κακῶς] ἱκανῶς de suo Bekk. 4. ζημία] ζωὴ μία Ald. 11. αὐτὸς ἐξαγ.] ἀστῆς ἐξαγ. l. Bekk. antep. Φαινιππίδην] Φαινιππίδης l. Bekk. Ibid. ἐνθένδε] ἐνθάδε Bekk.

P. 408. ὑπὸ τοῦ] ἤπου τοῦ l. ἤπου τούτου Bekk. 7. ἁμαρτήσαντος Ald. 10. λέξαι] λέξει l. p 2. s 1. v. Bekk. 12. Ἀθηναίων s 1. v. 13. ψευδόμενος δ', ὦ v. pen. ἀλλὰ τούτῳ] ἀλλ' ἐν τούτῳ l. Bekk. ult. τε] δὲ Bekk.

P. 409. 7. αὐτοῦ p 2. 8. πεποιημένον - - - τὰ Bekk. 9. διαπράττοντες p 2. Ibid. δόντων p 2. ult. ἡμῶν s 1. v.

P. 410. 1. ἐξεκκλησίαζε] ἐξεκλησίαζε l. v. Bekk. ἐκκλησίαζε s 1. 2. Ἀναγυῤῥάσιος] Ἀναγυράσιος l. s 1. v. Bekk. 5. ἐκεῖνοι ἀπέθανον] ἐκεῖνος ἀπέθανεν l. Bekk. antep. αὐτοὶ ἦσαν ἅπαντες] πάντες ἦσαν l. Bekk. pen. ἀναλαβόντες] ἂν λαβόντες l. Bekk.

P. 411. 9. μνήσθητε v. 11. διότι] ὅτι v. 12. ἐξεκκλησίαζε] ἐξεκλησίαζε l. v. Bekk. ἐκκλησίαζε s 1. 16. καὶ ἐπὶ] καὶ om. l. p 2. s 1. v. Bekk. Ibid. ἀπὸ] τοῖς ἀπὸ l. Bekk. 21. ὡς] εἰς v. 23. συλλάβοιεν] λάβοιεν l. Bekk. antep. οὔπω οὕτω] οὐχ οὕτω l. Bekk.

P. 412. 2. ἣν τοῦ στρατ. Ald. 3. συνθήσεσθαι s 1. Ald. antep. δὲ om. Ald.

P. 413. 1. ἐκεῖνος ἐγένετο] τότε ἐγένετο l. Bekk. ἐκεῖ ἐγένετο b. 3. φύλαις] πύλαις Bekk. 4. μὲν γὰρ Αἴσ. v. 9. κάλει μοι τοὺς μάτυρας] μάρτυρας παρέξομαι. τούτῳ s 1. μάρτυρας. τούτῳ v. 11. Φυλῇ l. Bekk. Φυλῆς ἦν v. 12. ὁπλίτας] πολίτας Bekk. 16. καὶ ἔῤῥιψεν] καὶ εἰ ἔῤῥιψεν l. Bekk. ult. τιμωροῦμαι v.

P. 414. 7. ἔζη] ἕξει Ald. 8. ἀπὸ] ὑπὸ l. s 1. Bekk. Ibid. οὐδὲ] οὐδὲν l. p 2. s 1. v. Bekk. 9. καὶ τῳδὶ ἰσχυρίζεσθαι Bekk. 10. et antep. ἐπαγωγῇ p 2. s 1. v. Ald. Ibid. πάντων] ὃ πάντων l. Bekk.

P. 416. 1. ἐπαγωγὴν q. v. Ald.

P. 418. 5. ἐπέγραψας v. antep. ἢ χρόνον om. l. uncos om. Bekk. pen. γράμματι] πράγματι Bekk. Ibid. οὗτοι] οὐ l. Bekk. οὔτε p 2. s 1.

P. 419. 3. ὑμῖν] ἡμῖν l. s 1. v. Bekk. 8. ἐμποδὼν οὐδέν· οὐδένα Bekk. 9. ἄστει] Πειραιεῖ Bekk. ult. δήμου] Post δήμου lacuna lin. dimid. in l. δήμου - - - - Bekk.

P. 420. 2. προδόσας] προδοὺς l. Bekk. προδόντα p 2. s 1. 3. ἐγένετο] ἐγίγνετο l. m. s 1. v. Bekk. 9. ὑμῶν] ὑμῶν (ἡ supra) l. ἡμῶν Bekk. 10. ὑμῖν ἐπ. καὶ ἡμῖν] ἡμῖν ἐπ. καὶ ὑμῖν l. Bekk. ult. ἐπεὶ] ἐπειδὴ l. Bekk.

P. 421. 2. περιεστηκότα Bekk. 6. τούτῳ] τούτου s 1. τοῦτο l. Bekk. 8. αὐτῇ] τοιαύτῃ s 1. om. Ald. Ibid. καταψηφίσεσθε s 1. Ald. 21. τοῦτον s 1. v. antep. ἐκ secundum om. v. pen. καὶ om. Ald.

P. 422. 5. ἐδόκει Bekk.

ΚΑΤΑ ΑΛΚΙΒΙΑΔΟΥ Α.

P. 423. 1. μὲν om. s 1.

P. 424. 4. τοσοῦτο] τοσοῦτον l. Bekk. Ibid. ἐπινικίοις] ἐπ' ἐνίοις Bekk. ult. ἐχθρὸν] πότερον s 1. v.

P. 425. 1. προγεγραμμένων s 1. 3. τῶν] οὖν τῶν l. Bekk. 14. ὅπη εἰς] ὅπη καὶ εἰς l. Bekk. 15. μέλλοι s 1. pen. λείπῃ] λίπῃ l. v. Bekk.

P. 426. 2. μοι] δέ μοι v. 4. ὅτι] ὃ Ald. 5. ἐὰν] ἂν l. Bekk. 9. αὐτῶν] αὐτὸν b. l. p 2. s 1. v. Bekk. Ibid. ὁπλιτῶν b. 10. ἀστρατίας s 1. Ald. 11. ὅτι] ὃ q. s 1. v. Ibid. καταλεγεὶς ὁ πατὴρ] καταλεγεὶς ὁπῆρον s 1. οὐ κατελέγη, λειποταξίου δὲ, ὅτι l. Bekk. 12. ἡμῶν Ald. Ibid. στρατοπεδευομένων, οὐδὲ παρῆν] στρατοπέδῳ μόνος, οὐ παρέσχεν l. q. s 1. v. Bekk. 13. ἑκατὸν v. Ibid. τάξας] τάξαι l. Bekk. Ibid. δεῖν] δεῖ l. p 2. s 1. v. Bekk. δέον b. 14. πολιτῶν] ὁπλιτῶν Bekk. Ibid. ἱππεύειν] ὃδ' ἱππεύειν l. ὁ δ' ἱππεύειν Bekk. 15. ἀπολογίαν] τὴν ἀπολογίαν l. s 1. v. Ald. Bekk. Ibid. ποιήσασθαι] ποιήσεσθαι cod. Palat. Bekk. 17. ἡμᾶς] ὑμᾶς l. Bekk. ult. ὅτι] οὗτος l. Bekk.

P. 427. 6. πολιτῶν] ὁπλιτῶν Bekk. 7. ἱππεύσαντες δὲ καὶ τὸν] ἔφιπποι δὲ ὄντες τὸν l. Bekk. antep. μὲν om. v.

P. 428. 5. τὸν ὑφ' Bekk. 14. οὖν] δὲ l. m. v. Bekk. 17. αἱ δὲ - - - ἐστρατεύοντο om. s 1. 11. φίλαι] πεζῇ b. ψιλοὶ Bekk. pen. πολέμους] πολεμίους l. p 2. v. Bekk. ult. ψῆφον, καὶ] ψῆφον φέρειν, καὶ l. Bekk.

P. 429. 8. εἰ] ὃν εἰ l. Bekk. 9. ὅτε] ὅταν s 1. Ald. antep. ἡμῶν] ὑμῶν l. v. Bekk. pen. ὅταν] ὅτε l. Bekk. ὅτι v. ult. μὲν ὁ παῖς v. Ibid. ἦν, οὕτω] ἦν καὶ οὔπω l. Bekk. ἦν οὔπω b.

P. 430. 1. τὰ πατρὸς] τοῦ πατρὸς l. τὰ τοῦ πατρὸς Bekk. Ibid. τοῖς] δὲ τοῖς v. δεῖν τοῖς b. 6. αὐτῷ] αὐτῶν l. p 2. s 1. v. Bekk. 7. ἂν om. p. 2. 8. μηδ' ἂν τὰς] μηδὲ διὰ τὰς l. Bekk. antep. εἶναι om. Ald.

P. 431. 2. πραττόμενα] προσταττόμενα l. Bekk. ult. ἀλλ' ἔδει] ἂν ἔδει l. Bekk. Ibid. τοῦ στρατηγεῖν] τῶν στρατηγῶν Bekk. Ibid. οὐδὲν] οὐδὲ l. m. v. Bekk.

P. 432. 1. αὐτοὺς] αὐτοῖς l. Bekk. 2. τῶν τοιούτων] τούτων l. Bekk. 4. πραττόμενα] προσταττόμενα l. Bekk. 8. δεδοκιμασμένος] δεδοκιμασμένος ἐστὶν l. Bekk. 9. αὐτοὶ] αὐτῷ Bekk. 15. ἀξιώσῃ] ἀξιώσει l. p 2. s 1. v. Bekk. ult. τούτων s 1. 21. ἐπειδὴ] ἐπεὶ v.

P. 433. 4. ἀφῃρημένῳ] ὑφῃρημένῳ l. m. p 2. s 1. v. Bekk. 5. ἔτι μὲν ὑπὸ] νυκτός τε ὑπὸ l. ἔπινεν ὑπὸ Bekk. Ibid. τῷ αὐτόματι] τῷ αὐτῷ οἰκήματι l. τῷ αὐτῷ στρώματι Bekk. 6. μεθ'] καὶ μεθ' l. δὲ μεθ' Bekk. 8. λαμπρῶς] λαμπρὸς l. p 2. s 1. v. Bekk. Ibid. πονηρότερος v. antep. δείξει] δόξει b. v. δόξειεν l. Bekk. Ibid. δ' om. v. Ibid. Ἀλκιβιάδου] Ἀρχεβιάδου Bekk. ult. ταὐτὰ] τοιαῦτα l. m. v. Bekk. τοιαύτας s 1.

P. 434. 1. ὡς] ὃς l. Bekk. 2. Ὠρεοὺς l. Ὀρνεοὺς m. v. Ὀῤῥεοὺς s 1. 4. τελευτῶντα] τελευτῶν l. v. Bekk. antep. μισεῖ s 1. v. Ibid. οὐδὲ] οὐδ' ἂν Bekk. ult. Ἀλκιβιάδης ὡς υἱὸν] Ἀρχιβιάδης αὐτὸν b. l. m. p 2. v. Ἀλκιβιάδης ἀσιὸν s 1. Ἀρχεβιάδης αὐτὸν Bekk. Ibid. πολλοῦ δὲ χρόνου s 1. χρόνῳ om. Ald.

P. 435. 4. εἰς om. v. 5. παρακελεύσας v. Ibid. αὐτοῦ] τὴν αὐτοῦ l. Bekk. τὴν v. 8. αὐτοῦ] ἑαυτοῦ l. Bekk. 9. πολλὰ] καὶ πολλὰ v. Bekk. 10. γεγραμμένων l. s 1. v. Ibid. αὐτῶν] αὐτῷ l. s 1. v. Bekk. αὐτοῦ p 2. antep. ποιούμενοι p 2. s 1. v. Ald. pen. οὗτος] ὁ δ' l. Bekk. ult. τῶν εἰδῶν] τῶν ὀνειδῶν Bekk. om. l.

P. 436. 1. ἑαυτοῦ] ἑαυτῷ l. Bekk. 2. ἔπεισε] ὃς ἔπεισε l. Bekk. 6. ἡμῖν s 1. 7. λαμβάνεται] λαμβάνετε l. Bekk. 9. παρὰ] περὶ s 1. antep. αὐτῷ p 2. v. Ibid. ἀφελέσθαι s 1. Ald.

P. 437. 5. στρατεύσασθαι] στρατεύσας Bekk. 13. δώσοντες] παραδώσοντες l. m. p 2. s 1. v. Bekk. 20. ἐδύνατο μέγα l. Bekk. 23. εἰσηγήσεται Ald. ult. ὅταν μὲν] ὅτε μὲν l. Bekk.

P. 438. 1. ἡμᾶς Ald. 8. αὐτὸς b. 20. ἐν ναυμαχίᾳ] ἐν [τῇ] ναυμαχίᾳ Bekk.

P. 439. 2. ἡμέτεροι l. m. v. 5. καὶ om. v. 9. δικασταὶ] Ἀθηναῖοι v.

P. 440. 1. ἀλλ' ἅτε πεπόνθασιν ἅπαντα, ἃ πεποιήκασι καὶ πεπόνθασιν] ἀλλὰ καὶ πεπόνθασι καὶ πεποιήκασιν ἅπαντα l. Bekk. ἀλλ' ἅτε πεπόνθασιν ἅπαντα, αὐτὰ πεποιήκασι b. 15. πραττόμενα v. 21. ἠδυνήθη v. 23. τὸ om. l. Bekk.

P. 441. pen. ψηφίσονται] ψηφιοῦνται l. Bekk.

ΚΑΤΑ ΑΛΚΙΒΙΑΔΟΥ Β.

P. 422. in Tit. Ἀστρατίας v. et sic deinde.

P. 443. ult. κοινωνοὺς] κοινοὺς l. Bekk.

P. 444. 1. βούλονται Ald. 4. uncos om. Bekk. 5. ἐδέοντο καταψ.] ἐδέοντο μὴ καταψ. l. Bekk. 6. διαδιδόντες] διδόντες Bekk. antep. τῶν μὲν] τὸν μὲν s 1. [τῶν μὲν] Bekk. om. l. Ibid. καταψηφίσεσθαι Ald. ult. τολμήσεις μὲν] τολμήσει ὁ μὲν Bekk. Ibid. ἐμβὰς τῶν] ἐν ταῖς τῶν Bekk.

P. 445. 1. τὰ * * δεήσονται] ἕνδεκα δεήσονται l. p 2. v. Bekk. στρατηγοὶ δεήσονται b. 3. ὑφ'] ἐφ' v. 5. δεήσει] διοίσει de suo Bekk. 6. τούτοις ὧν] τούτων l. Bekk. τούτου ὧν m. p 1. s 1. v.

P. 446. 1. φαίνων] φένων m. s 1. φέρων

p 2. v. ἀφαιρῶν l. Bekk.

P. 447. 7. μὲν στρατηγοὺς] μὲν τοὺς στρατηγοὺς l. v. Bekk. 8. ἡμῶν l. s 1. v. 12. τούτων] τούτοις l. Bekk.

P. 448. 2. κελεύουσι] κελεύωσι l. s 1. v. Bekk. 5. μεγάλης ζημίας] μεγάλη ἡ ζημία l. Bekk. 16. οἷς ἂν] ὃς ἂν l. Bekk. 20. ἐλαττόνων] ἐλάττονος Bekk. 22. πολίτας s 1. v. Ald. Ibid. καὶ λιπὼν] καταλιπὼν v. antep. ὕπαρχον] ἵππαρχον b. l. p 2. s 1. v. Bekk. Ibid. ἄλλο v.

P. 449. 1. Ἀρχιστρατίδῃ] Ἀρχεστρατίδῃ l. Bekk.

ΥΠΕΡ ΜΑΝΤΙΘΕΟΥ.

P. 450. 7. τυγχάνοι] τυγχάνει l. s 1. v. Bekk.

P. 451. 2. λόγους τῶν] λόγους τοὺς τῶν l. m. p 2. v. Bekk. 9. μεθισταμένῃ τῇ πολιτείᾳ l. m. s 1. μεθισταμένους τῇ πολιτείᾳ v.

P. 452. 2. ἢ τοὺς] καὶ τοὺς l. s 1. v. Bekk. 5. ἀπομούντων b. Ald. 8. ἀναπράξητε b. 9. ἐπαναχθέντα v. 12. ἀποδείξειεν] ἀποδείξαιεν l. p 2. v. Ald. Bekk. 14. συγγράμμασιν v.

P. 453. 5. ὑπάρχους χειροτονουμένους v. 6. ὥστ' εἰ μηδὲν διαβάλλομαι] ὥστε μηδὲν δι' ἄλλο με l. Bekk. 12. μόνου v. antep. μηδὲ] μηδεὶς v.

P. 454. 10. στρατηγίας p 2. v. 12. ππυμαχίαν v. 14. πάντες] πάντας l. p 2. s 1. v. Bekk. 15. εἶναι δὴ] εἶναι δεῖν l. s 1. v. Bekk. 18. Ἐξάλειψαί] ἐξαλεῖψαί l. p 2. v. Bekk. antep. συλλεγόντων] συλλεγέντων l. p 2. s 1. v. Bekk.

P. 455. 9. ἐγὼ δὲ διεπρ. v. ult. τοῖς πᾶσιν] τοῦ πᾶσιν l. Bekk.

P. 456. 4. ἐμβάλλοντος s 1. v. 13. κινδυνεύων v.

P. 457. 6. ἐπερχόμενοι v.

P. 458. antep. τί om. v.

ΠΕΡΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΧΡΗΜΑΤΩΝ.

P. 459. tit. ΑΔΙΚΗΜΑΤΩΝ] ΧΡΗΜΑΤΩΝ Bekk. ult. μὴ καὶ] μηδὲ s 1.

P. 460. 2. διηγήσομαι v. Ald. 7. οὗ] οὖν codd. et Bekk. 8. τοσοῦτόν τε] τοσοῦτόν γε Bekk.

P. 461. 6. ἀστυκαὶ] ἀστικαὶ l. Bekk. 13. εἰδέναι om. Ald. 14. ἀπογράφῳ] ἀπογραφῶν b. [τῶν] ἀπογραφῶν Bekk. Ibid. τρὶς b. Ibid. τέσσαρες l. Bekk. τετράκις b. 15. ὅτι οὐκ] ὡς οὐκ l. Bekk. antep. παραλιπόντες] παρέλιπον l. Bekk. pen. πάντα] τὴν πάντα p 2. s 1. v. Ald. οἱ πάντα l. Bekk. Ibid. ἀπέγραφον, καὶ λόγῳ] ἀπέγραφον, καὶ λέγω v. ἀπογράφοντες· ἐγὼ δὲ l. Bekk. ult. κέκτηνται] κέκτημαι l. m. p 2. s 1. v. Bekk. κέκτομαι q. κέκτηναι Ald. Ibid. ὑμῖν] ἡμῖν l. p 2. v. Bekk.

P. 462. 4. ὑμῖν] ἡμῖν l. v. Bekk. 8. Κικυνοῖ] Κικυννοῖ m. Bekk. κίνδυνοι p 2. s 1. 10. λαχόντος de suo Bekk. 12. et 16. τὰ δύο] τὼ δύο l. m. v. Bekk. 14. ἐγγυώκατε Ald. Ibid. οὖν] μὲν οὖν v. 16. πλέον] μᾶλλον v. ult. εἰ om. Ald.

P. 463. 1. τοσοῦτον Ald. Ibid. ἐπικηρυχθέντων] ἀποκηρυχθέντων l. Bekk. 5. Σφηττοῖ] Σφηττοῖ χωρίον l. v. Bekk. Ibid. τὸ] τῷ Ald. τοῦ Bekk. Ibid. Κικυνοῖ] Κικυννοῖ m. Bekk. 6. ἤδη ἀμφ.] ἤδη τρία ἔτη ἀμφ. v. Bekk. 7. αἱ δίκαι] αὐτοδίκας s 1. δίκαι om. p 2. Ibid. ἐλέχθησαν] ἐλήχθησαν l. Bekk. antep. ναυτοδίκας om. in lacuna s 1. Ibid. αὐταὶ Bekk. pen. ὑπογραφαὶ Ald.

P. 464. 4. μὲν, ὦ] μὲν οὖν, ὦ v. Bekk. 5. αὐτῇ] αὐτὸς l. Bekk.

ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΤΟΥ ΝΙΚΙΟΥ ΑΔΕΛΦΟΥ.

P. 465. tit. ΤΗΣ om. Bekk. 1. τοίνυν om. v. Ibid. οἵ τινες] οἷοί τινες de suo Bekk.

P. 466. 14. ἐπεδείξα v. unde Reisk. ἐπεδείξατο. 15. εἶλε] εἶχε Ald. 16. ἐστήσατο v. antep. ἡμέτερον· ἡττωμένων v. pen. ἐν ναυμαχίᾳ] ἐν [τῇ] ναυμαχίᾳ Bekk.

P. 467. 1. βουλευόντων s 1. v. συμβουλευόντων Ald. 9. τείχη] τὰ τείχη l. Bekk. 10. παραδεδομένας Ald. Ibid. καταδουλώμενον] καταδουλούμενον l. Bekk.

P. 468. 7. κακοὶ] κακόνοι l. Bekk.

P. 469. 1. γεγενημένοις.] γεγενημένοις ἔχαιρε. l. Bekk. 11. ὑμετέρας s 1. 20. ὄντας ἡμᾶς l. Bekk.

P. 470. 1. Πολίαρχος] Πολίαχος l. m. q. s 1. Πολίαρχος Bekk. 5. τὰ ἐναντία] τἀναντία l. Bekk. 8. τούτων δὲ] τούτων δὴ l. s 1. v. Bekk. 11. βεβαιώσατε v. 13. ποιήσεσθε] ποιήσετε q. s 1. v. ποιήσετε, τὰς δὲ πρὸς αὐτοὺς ἀκύρους l. Bekk. 14. τοῖς ἄλλοις] τοῖς μὲν ἄλλοις l. m. q. s 1. v. Bekk.

P. 471. 5. αὐτὰ] αὐτῶν b. l. s 1. v. Bekk. Ibid. δεδημεῦσθαι] δημεύεσθαι l. Bekk. 6. ἠμελεῖτε] ἂν ἠμελεῖτε v. Bekk. 7. τῇ πόλει] τῇ om. l. m. v. Bekk. 10. ἐκ τῶν] αἰτῶν Ald. 16. μὴ μνησικακεῖν l. m. s 1. v. antep. ὑπὸ τῶν τοιούτων v. Ibid. αὐτὴν] ταύτην Bekk. pen. κακοὺς s 1. v.

P. 472. ἑωρᾶτε] ἑωρᾶτο l. Bekk. 13. κωλύῃ] κωλύοι l. s 1. v. Bekk. κωλύει Ald. Ibid. ἀθλιωθεάτους] ἀθλιωτάτους Bekk.

18. παρεχόντων v. pen. γεγενημένους] γενομένους l. m. s 1. v. Bekk.

P. 473. 4. ἀναβιβάσομαι s 1. v. 5. καὶ om. v. 7. ἡμετέρας Ald. 8. αἴτιοι] αἴτιαι l. s 1. v. Bekk. 13. μέρος] τὸ μέρος l. Bekk. Ibid. ἀξιῶ] ἄξιον v. Bekk. 19. προκινδυνευόντων v.

ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ.

P. 474. tit. ΥΠΕΡ] ΥΠΟ s 1. 4. ὄντων] ἄλλων v.

P. 475. 6. ἔχει v. Ibid. τις δεινότατον] τις ἰδεῖν l. Bekk. 8. τὸ om. v. 10. ἀποδέχεσθε] ἀποδέχεσθαι Bekk. 12. ἐλεγχόμενον b. 13. ἴδεν] εἶδεν l. s 1. v. Bekk.

P. 476. 1. ἡμετέρους] ὑμετέρους l. s 1. v. Bekk. 4. συκοφαντούμενοι s 1. 8. οἰκείους αὐτοῦ. s 1. ult. μὴ δῶσιν] λάβωσιν l. Bekk.

P. 477. 6. κατηγορούμενα v. 7. εὐμενοίας v. Ibid. ἀκροασαμένων] ἀκροασαμένους m. Bekk. 8. νομίζηται] νομίσητε l. Bekk. νομίζεται Ald. 13. υἱῖ] υἱεῖ l. s 1. Bekk. υἱῷ v. pen. τῇ τε πόλει ἔν γε Bekk. ult. ἄλλως τε] ἄλλοτε s 1. v. ἀλλ' ὅτε Bekk.

P. 479. 6. τε om. v. 7. ταῖν θυγ.] ταῖν τε θυγ. l. q. s 1. Bekk. 10. μὴν ὅ γε] μέν γε ὁ v. Ibid. ἔχων] γὰρ ἔχων v. 15. ἀνήλωσεν] ἀνάλωσεν l. Bekk. 17. γὰρ om. v. pen. τῶν παραγενομένων] τῶν om. l. Bekk. ult. Εὐαγόρου s 1.

P. 480. 8. στόλον v. 11. ἐπρίατο v. 15. εἰπὼν] λαβὼν, γρ. εἰπὼν l. 16. ἡ ἀνήγ.] ἢ ἀνήγ. s 1. v. Ald. ἢ ἢ ἀνήγ. l. Bekk. Ibid. εἰς τὸν] ὡς τὸν l. m. s 1. Bekk. pen. δ' αὐτῷ ἠκουσῶν v. Bekk. ult. εἰρημένον s 1.

P. 481. οὐκ εἴην δυνατὸς] οὐχ οἷόν τε ἦν b. οὐκ οἷον ἦν i. οὐκ εἰ δυνατὸς ἦν l. οὐκ εἶον ἦν δυνατὸς Ald. οὐχ ἃ δυνατὸς ἦν Bekk. 6. ἐχρήσαντο] ἔχρησαν l. Bekk. 8. τοῖς τριήροις s 1. pen. Πυριλαμποῦς] Πυριλάμπους l. Bekk.

P. 482. 1. φιάλης μὲν χρυσῆς] φιάλην χρυσῆν l. Bekk. Ibid. Ἀριστοφάνην] Ἀριστοφάνη l. Bekk. 2. ἂς ἔχοι] ἂν ἔχοι q. s 1. v. unde ὡς ἂν ἔχοι Reisk. ὡς ἂς ἔχοι l. ὡς ἔχοι Bekk. pen. ἐπειδὴ ἥδιστ'] Post ἐπειδὴ lacuna in l. et Bekk. ult. εὐθὺς om. v.

P. 483. 1. δεόμεθα] ἐδεόμεθα l. s 1. Bekk. 8. ὑμῖν. ἴσως] ὑμῖν. ΑΠΟΓΡΑΦΗ ΧΡΗΜΑΤΩΝ. ἴσως l. Bekk. 11. πρὶν Νικοφήμῳ ἢ καὶ] om. Bekk. καὶ om. v. 12. γῆ μὲν οὐκ ἦν] οὐδὲν ἦν l. Bekk. 13. δὲ ναυμ.] δ' ἡ ναυμ. Bekk. 15. αἰτίας] οὐσίας l. Bekk. antep. διαχορηγῆσαι] δὶς χορηγῆσαι Bekk.

P. 484. 3. ἄξιον λόγου] ἀξιολόγου m. s 1. ἄξια λόγου l. Bekk. 4. ἔχοιεν] ἔχοιεν ἂν l. Bekk. ἔχοι ἂν v. 5. κτησαμένῳ] ἃ κτησαμένῳ Bekk. 6. τότε] τοδε l. s 1. v. Bekk. 9. ἀπεσπάσθησαν] ἀφηρπάσθησαν m. s 1. v. Bekk. 10. φύλακας] φύλακα l. s 1. v. Bekk.

P. 485. 13. προθέντων s 1. Ald. 14. τούτου] τοῦτο l. s 1. v. Bekk. Ibid. ἠξίουν] ἠξιοῦτε ἂν l. Bekk. antep. μὲν] μὴν l. v. Bekk. Ibid. τοῦτον] τοῦτο l. Bekk. ult. τῶν μὲν οὖν v.

P. 486. 1. οἷόν τε] οἷον τὰ s 1. οἴονται l. Bekk. 4. ταῦτα] ταὐτὰ l. v. Bekk. 5. γνῶναι. ἱκανοὶ] γνῶναι, ἱκανὰ l. s 1. v. Bekk. 10. λαβὼν s 1. v. 11. διένεμεν] διένειμεν l. s 1. v. Bekk. 14. δημεύσετε] δημεύσαιτε Bekk. Ibid. τὰ τοῦ] τοῦ om. l. Bekk. 15. ἐὰν ἐξ] δὲ ἐξ l. Bekk. antep. λάβοι τὴν ἐκ] λάβῃ τὴν ἐκ v. λάβοιτε ὡς καὶ ἐκ l. λάβοιτ' ἢ ἐκ Bekk. pen. ἠξιοῦτε] ἀξιοῖτ' ἂν l. Bekk.

P. 487. 4. εἰς Δ. εἰς v. 8. πεντεκαίδεκα v. 9. κεφάλαιόν τι] τι om. l. v. Bekk. antep. οὐδὲν] οὐδενὶ l. s 1. v. Bekk. ult. τοῦτον μάρτυρα l. s 1. v. Ald.

P. 488. 3. δήλω] δῆλα l. v. Bekk. 4. ᾠήθησαν] ᾠήθη ἂν l. Bekk. 6. καὶ ἐχορήγησε] κατεχορήγησε Bekk.

P. 489. 1. δέκα μνᾶς] δέκα ναῦς l. Bekk. antep. ἐπὶ τῶν] εἰ τῶν l. Bekk. ult. εἰ πλέον] εἰ om. l. s 1. v. Bekk.

P. 490. 6. ἔμπροσθεν] πρόσθεν l. v. Bekk. 8. τὴν ὑμετέραν δόξαν v. 9. ἐφάνη] ἐφάνησαν l. v. Bekk. 10. οἴοντο s 1. Ibid. πλείω] πλέον v. Bekk. πλεῖον l. 11. ἐνειμάσθη δὲ τῷ υἱεῖ] ἐνειμάσθην δὲ τὼ υἱέε l. Bekk.

P. 491. 4. ὃς ante ὅτε ponit Bekk. pen. ὧς] ὅς Ald. ult. ἐτιμώσατο q. s 1. Ibid. τότε τούτου] τὸ τούτου l. Bekk.

P. 492. 2. διεχώρισε s 1. διεχώρησε q. Ald. 3. πάνυ πολλὰ] πάμπολλα l. Bekk. 6. καὶ] δὴ καὶ l. Bekk. 7. πολλοὶ v. Ald. Ibid. νεωστὶ ἐν] νεωστὶ παρὰ τὸ εἰκὸς ἐν l. Bekk. 11. τεθνεῶτος] τεθνεώτων Bekk. 12. ἐξενεχθείεν s 1. v. Ald. pen. ἔχει] ἔχοι s 1. v. Bekk. ult. ὅσα] ἢ ὅσα l. Bekk.

P. 493. 1. ἐμπόρων·] ἐμπόρων λαβεῖν· l. Bekk. 5. ἀπόντων] ἁπάντων l. Bekk. 6. ἔχοι] ἔχει l. ἔχοι Bekk. Ibid. εἶτα εἰ] εἰ om. l. Bekk. Ibid. τι πλὴν] τι πρὶν Bekk. 9. εἰδότες] εἰδότας l. Bekk. 11. τέ τινας] τε om. l. Bekk. antep. ἀληθὲς τοῦτο] ἀληθῆ ταῦτα l. m. v. Bekk. ἀληθῆ τούτῳ s 1.

P. 494. 2. δὲ om. v. 11. ἀπολέσθαι] ἀπολέσαι Bekk. 12. παρέχουσι] παρέχωσι v. Bekk. 15. ἐκείνων] ἐκείνου l. s 1. v. Bekk. ἐκεῖνον Ald. 18. ὑμῖν om. l. Bekk. Ibid. 20. et 21. οὐδὲ] οὔτε l. Bekk.

P. 495. 3. ἕνεκα l. Bekk. 6. μόνου] μόνου l. Bekk. 11. καὶ καθ'] καὶ om. l.

Bekk. 12. ἀναγνώσεται.] ἀναγνώσετε. s 1. ἀναγνώσεται. Λειτουργίαι. l. ἀναγνώσεται. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΙ. Bekk. pen. πατὴρ αὐτοῖς] πατὴρ καὶ τοῖς l. Bekk.

P. 496. 9. μέλλοι] μέλλει l. Bekk. 14. μὲν] μὲν οὖν l. s 1. v. 15. λάθῃ s 1. v. antep. χρόνῳ· ὃ νῦν εἰς] χρόνῳ, ὃν ὑμεῖς l. Bekk.

P. 497. 1. δημεύσηθ'] δημεύσαιθ' l. Bekk. 3. λυσιτελεῖν v. 8. τ' ἔργῳ] γ' ἔργῳ Bekk. 11. δὲ πλείους] τε πλείους Bekk. Ibid. δημεύσετε] δημεύσαιτε l. s 1. Bekk. ἐδημεύσαιτε v. 14. ταῦτα v. 16. καὶ ἀθλητὰς] καὶ ἀθλητὰς, καὶ l. Bekk.

ΥΠΕΡ ΠΟΛΥΣΤΡΑΤΟΥ.

P. 499. tit. ΛΟΓΟΣ] ΔΗΜΟΥ ΚΑΤΑΛΥΣΕΩΣ ΑΠΟΛΟΓΙΑ l. Bekk. 2. τῷ om. l. v. 6. οὗτος om. v. pen. περὶ] ἂν περὶ l. Bekk. ult. ἕνεκα l. Bekk.

P. 500. 3. ἢ καὶ] ἦ καὶ l. Bekk. Ibid. ἱκανὸς] ἱκανός ἐστιν l. m. s 1. v. Bekk. pen. εἰργασμένος v.

P. 501. 3. μηδὲ] μὴ v. 4. διὰ τὰ π. ἁμαρτήματα] om. l. [μηδὲ διὰ τὰ π. ἁμαρτήματα] Bekk. 8. μὲν τοῖς] ἐν τοῖς cod. Palat. Bekk. μὲν om. l.

P. 502. 1. καταπροδιδόντων v. 2. οἳ δίκην οὐχ b. 5. κερδάνωσιν v. 10. δὲ ἀπηχθ.] δὲ οὐκ ἀπηχθ. b. l. Bekk. 12. ἐβούλοντο v. pen. ἀπεκτίννυον] ἀπεκτίννυσαν l. m. s 1. Bekk.

P. 503. 6. ἐξήμαρτον] ἐξήμαρτεν l. v. Bekk. 9. ἦσαν om. l. Bekk. antep. ἔν τε] ἔν γε l. Bekk. Ibid. ἐνταῖς v. ult. ἔφησαν] ἔφασαν l. Bekk. Ibid. βούληται v.

P. 504. 1. μαρτυρησάντων v. 2. ψευδεῖ κατηγόρῳ] ψευδῆ κατηγόρῳ s 1. ψευδῆ κατηγόρουν l. Bekk. ψευδῆ κατηγοροῦμαι b. 6. τῷ τρόπῳ τῷ] τῷ τρόπῳ τῷ l. Bekk. Ibid. ἐξέτεινε s 1. 9. ἄξιός ἐστιν Ald. 10. εἰ καὶ μὴ] εἰ μὴ καὶ l. Bekk. ult. ἐνακισχιλίους] ἐννακισχιλίους l. Bekk.

P. 505. ult. ὑμᾶς] ἡμᾶς l. q. s 1. v. Ald. Bekk.

P. 506. 6. οἱ αὐτοὶ] εἰ αὐτοὶ l. οἷς αὐτοὶ Bekk. Ibid. ἕνα] ἵνα s 1. Ald. 7. χρὴ] χρῆν Bekk. ult. εἴποι τις ὅπως] εἴποι ὅπως τι l. Bekk. Ibid. πάντων] πάντα l. m. s 1. v. Bekk.

P. 507. ἡνίκα] ἡνίκ' ἂν s 1. 5. ὤφειλε] ὦφλε l. Bekk. 9. ἢ] ἦ l. s 1. Ibid. δεινὰ ἄγαν] δεινά γ' ἂν l. Bekk.

P. 508. 5. ἅπαντες] ἀπόντες Bekk. 10. εἳ] οἳ v. ult. γεγενημένων v.

P. 509. 4. στρατιᾶς l. s 1. v. Ald. 6. μηδὲν δὲ] δὲ om. l. s 1. v. Bekk. 8. εἰσφέρῃ l. s 1. 11. εἰδέναι] εἰδέναι κατειλεγμένον εἰς l. εἰδέναι [κατειλεγμένον εἰς] Bekk. qui tamen κατειλεγμένον εἰς τοὺς ἱππέας mavult post ἐξέπεμψεν poni. antep. σῷον] σῶν l. Bekk. pen. ἀνεσώθην] ἀνεσώθη l. v. Bekk. Ibid. εἰς τὴν] τὴν om. l. v. Bekk. Ibid. ἠλπιζόμην] ὁπλιζόμην l. ἐλπιζόμην Bekk.

P. 510. 1. τε om. v. 4. ἵππευον, καὶ om. l. inclusit Bekk. Ibid. ἀπελειπόμην] ἀπελιπόμην l. s 1. Ald. Bekk. 6. ὁπλιτεύων. ὑμῖν] ὁπλιτεύων. καὶ ὑπὲρ τούτων ὑμῖν l. Bekk. ult. ἐμοὶ] μοι l. Bekk. Ibid. ἀγαθὰ] ἀγαθὸς l. Bekk.

P. 511. 1. ἀνεγέγραπτο] ἐνεγέγραπτο l. Bekk. 2. ταῦτα] ταὐτὰ l. Bekk. 6. φυγάδων, οὐ] φυγάδων, οἳ οὐ b. Bekk. Ibid. ὅτε] ὅ τι l. v. Bekk. 13. ἦτε] εἴτε s 1. v. 14. ἧττον] ἧττον' Bekk. 15. δεῦρο. πῶς] δεῦρο. ΜΑΡΤΥΡΕΣ. πῶς l. Bekk. ult. ὧν] ἀλλ' ὧν l. Bekk.

P. 512. 1. ὑμᾶς δικαίως] ὑμᾶς οὐ δικαίως l. Bekk. 6. ποιοῦμεν v. ult. λεγόντων πάντων] λόγον τῶν πάντων Bekk.

P. 513. 9. χρημάτων v.

P. 514. 10. ὅστις ἡμῖν] ὅστις δ' ἡμῖν Bekk. 11. ἐλεήσαντας s 1. v. Ibid. ἀποψηφίσασθαι s 1. v. Ald.

ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΔΩΡΟΔΟΚΙΑΣ.

P. 515. 1. κατηγορουμένων v. 3. ὅτου] οἵου l. Bekk.

P. 516. 6. ἐπειδὴ] ἐπὶ v. ἐπεὶ Ald.

P. 517. 2. πλεῖ l. s 1. v. πλεῖστα Ald. Ibid. μέγιστον ὑμῖν l. Bekk. 6. ᾧ] ὧν, ᾧ l. Bekk. 8. κινδυνεύειν] κινδυνεύσειν l. v. Bekk. 9. Θρασύλου s 1. v. 12. Φρεάριος] Φρεάῤῥιος v. Bekk. 13. Ἐρασινείδης] Ἐρασινίδης l. s 1. v. Bekk. Ἐρασινείδις Ald. 19. δὲ τοῖς] καὶ τοῖς Bekk. δὲ om. l. 22. ἐγίγνετο] ἐγένετο l. Bekk.

P. 518. 8. νῦν] νυνὶ l. v. Bekk. 9. παρ'] ἀντὶ τούτων παρ' l. m. s 1. v. Bekk. 19. προσόντα] προσιόντα Bekk. 20. ἁρπάζονται v. 22. θελόντων] ἐθελόντων l. Bekk.

P. 519. 8. ἐπιθυμήσωσι] μὴ ἐπιθυμήσωσι b. Bekk. 13 γὰρ καὶ ἐμαυτὸν v. Ibid. μὲν τῶν] μὲν l. Bekk. μὲν τῶν ἐμῶν b.

P. 520. 4. γε εἰπεῖν] δ' οὐκ ἂν εἰπεῖν l. Bekk. τε εἰπεῖν v. οὐδὲ τοῦτό γε εἰπεῖν b. 6. ὡς secundum om. v. 7. ἰδίων] [τῶν] ἰδίων Bekk. 8. δημοσίων] τῶν δημοσίων l. v. Bekk. 9. οὐδὲν] οὐ v. Ibid. δεῖ] δεῖν Bekk. 12. μόνων v. Ibid. ἀλλὰ τῶν] ἀλλὰ καὶ τῶν l. Bekk. 15. ὑφ' ἡδονῆς] ὑφ' om. l. Bekk. 18. προκαλέσασθαι] προσκαλέσασθαι b. v. Bekk. 19. οὐκ οὖν s 1. pen. οὐκ ἂν δυνάμενοι] οὐ δυνάμενοι l. Bekk.

P. 521. 5. ὀργισθῆσθε] ὀργισθήσεσθε l. m. v. Bekk. 6. ἡμῖν v. 10. ἐγὼ κερδάνας

βουλ. b. 11. γὰρ [ἂν] Bekk. 13. δωροδοκοίμην v. 14. οὖν om. v. 19. δέον εἰ] δέον ἐλογισάμην εἰ b. δέον ἐμνήσθην εἰ l. Bekk. Ibid. τοσοῦτον] τοσούτῳ l. v. Bekk. Ibid. καταλεῖψαι s 1. pen. οὐδέποτε κινδ. s 1. οὐδέπω κινδ. v.

P. 522. 11. ἄξια] ἀνάξια l. Bekk. 12. ὑμῶν] ἡμῶν l. s 1. v. Bekk. pen. ἐν πρόσθεν] ἐν τῷ πρόσθεν l. s 1. v. Bekk.

ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΣΙΤΟΠΩΛΩΝ.

P. 523. 7. ἐπέδοσαν. v. 9. ἀκρίτως v. antep. καὶ θανάτῳ b. ult. σιτοπώλους Ald.

P. 524. 3. ταῦτα] τὰ τοιαῦτα v. 4. οὕνεκα l. s 1. Bekk. 6. ἀπελογισάμην] ἀπελογησάμην l. v. Bekk. 13. ἀνάβηθι. Εἰ πέρυσιν ἐμοὶ] ἀνάβηθι καὶ ἐμὲ σύ μοι v. ἀνάβηθι. εἰπὲ σὺ ἐμοὶ l. ἀνάβηθι εἰπὼν εἰ πέρυσί μοι b. ἀνάβηθι καὶ εἰπὲ σὺ ἐμοὶ Bekk. 14. εἶ; Ναί.] εἶναι. Ald. 16. ἀξιοῖς] βούλει v.

P. 525. 1. σιτοπώλους v. 3. ἡμᾶς s 1. Ibid. παρεχόμεθα v. 4. σῖτον] πλείω σῖτον l. Bekk. 6. χρὴ] χρῆν Bekk. 12. ἠρώτων με] ἠρωτῶμεν l. Bekk. ἠρώτων μὲν s 1. v. 15. ὑπερβαλόντων] ὑπερβαλλόντων l. s 1. v. Bekk.

P. 526. 2. συνεβούλευσεν s 1. Ald. Ibid. παρέξομαι. ΜΑΡΤΥΣ.] ΜΑΡΤΥΣ post φαίνονται ponunt codd. et Bekk. 9. ἀπολογήσασθαι s 1. v. Ald. 13. ἀλλὰ μὲν γὰρ l. m. s 1. v. 16. ἡμῖν] ὑμῖν l. Bekk. antep. οὕνεκα] ἕνεκα l. Bekk. ult. ἀπέλιπε v.

P. 527. 4. οἴσεσθαι] εἴσεσθαι l. s 1. v. Bekk. 12. πρότερον v. 13. οὗτοι] αὐτοὶ Bekk. Ibid. ἐφθάρθαι] διεφθάρθαι l. m. s 1. v. Bekk.

P. 528. 7. σιτοφύλακες] σιτοφύλακας b. l. s 1. v. Bekk. 11. μὴ δυν.] οὐ δυν. l. s 1. v. Bekk. 13. ὑμῖν ἐστὶν l. Bekk. 18. γὰρ] γάρ ἐστιν b. pen. δὲ] τε v. ult. λαμβάνειν] [λαμβάνειν] Bekk.

P. 529. 4. ἐπιθυμεῖτε] ἐπεθυμεῖτε Bekk. 13. et 14. οὕνεκα] ἕνεκα l. v. Bekk. 18. αἰτοῦνται] αἱροῦνται l. Bekk. antep. ἐλεήσατε s 1. Ibid. τε om. s 1. ult. οἷς] οὓς l. Bekk.

P. 530. 2. τὴν αὐτὴν] τίν' αὐτοὺς l. Bekk. pen. ποιήσητε v.

ΚΑΤΑ ΠΑΓΚΛΕΩΝΟΣ.

P. 531. ult. ὁπότε] ὁπόθεν l. Bekk.

P. 532. 4. δ' ἐπὶ v. 9. ὀφλήκοι] ὠφλήκοι l. s 1. v. Bekk. ult. τε] τὰς v.

P. 533. 7. μᾶλλον βούλεσθαι l. Bekk. 9. εἶ] ἦν v. 12. ἐκείνου s 1. 24. Εὐθύκρατον Ald.

P. 534. 9. ἀντιγραφῆς] ἀντιγράψεως l. Bekk. 12. ἐξεγγυήθη v. 17. βεβαιότητος Ald. pen. ἢ εἰς] Bekk. ἢ om. l. Ibid. ἢ φάσκοι] ἢ φάσκων l. s 1. v. Ald. [ἢ] φάσκων Bekk.

P. 535. 3. ὕδωρ.] ὕδωρ. ΜΑΡΤΥΡΕΣ. l. Bekk. 13. Πλαταιεὺς εἶναι l. Bekk. 17. Ἀριστόδημος s 1. Ald. 19. ἐπισκεψάμενος] ἐπισκηψάμενος l. Bekk. ἐπισκεψάμενοι v. ἐπισκέμενος Ald. 20. αὐτὸν] αὐτοῦ v. Bekk. 21. ἐπειδὴ δὲ Ald. antep. ἐπίβαλε Ald. ult. τοίνυν om. v.

P. 536. 3. ἦν εἰκος] εἰκὸς ἦν l. Bekk. 4. ᾤκει πολὺν] ᾤκει [ἐκεῖ] πολὺν Bekk.

ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΑΔΥΝΑΤΟΥ.

P. 537. 1. πολλοῦ] οὐ πολλοῦ l. Bekk. ult. οὐκ] γὰρ οὐκ l. Bekk.

P. 538. 5. οἱ om. v. 6. δοκῇ s 1. 7. συκοφαντεῖ με·] με συκοφαντεῖ· l. v. με om. Ald. Bekk. pen. ἄλλον om. l. Bekk.

P. 539. 1. περὶ] ὑπὲρ v. 9. τὴν] τῆς m. s 1. v. 10. εὐπορίας καὶ τῶν ἄλλων m. s 1. v. Ibid. τυγχάνω] τυγχάνει l. m. s 1. v. τυγχάνει [ἂν] Bekk. antep. θεραπεύουσι s 1. v.

P. 540. 2. με om. v. Ibid. τῇ δυσχερεστέρᾳ m. τῆς δυσχερεστάτης v. 4. ἀπολέσατε v. 8. καὶ τοὺς] τοὺς καὶ Bekk. 14. ἐχόμενα] ἑπόμενα l. Bekk. 17. προσκαλεσαίμην] προκαλεσαίμην Bekk. 19. καὶ πῶς] εἶτα πῶς l. Bekk. antep. γενομένων] γενόμενον s 1. v. γενόμενος l. Bekk. Ibid. εἶναι τοιοῦτον] τοιοῦτον εἶναι l. Bekk.

P. 541. 2. πάντας τοὺς] πάντας οἶμαι τοὺς l. Bekk. Ibid. τοιοῦτον v. 4. ζητεῖν] ῥᾳστώνην τινὰ ζητεῖν l. Bekk. 7. δὲ om. v. 10. et 14. ἐπὶ στράβης v. antep. ὀχούμην ἑώρακε σιωπᾷν v. pen. ἡττημένους] ἠτημένους l. Bekk. ult. ἔστην Ald.

P. 542. 4. αὐτὴν om. v. 5. τῶν om. v. 6. ὑμᾶς] καὶ ὑμᾶς v. καὶ om. Bekk. pen. κωλύουσιν v.

P. 543. 1. ἐπὶ κλήρου] ἐπικλήρου l. v. Bekk. 4. πιστεύσατε] πιστεύετε l. m. q. Bekk. 6. λέγων] λέγει l. Bekk. λέγω s 1. 7. φοβερὸν] φοβερῶς l. m. q. s 1. Bekk. ἀφοβερῶς v. 8. λέγει] λέγειν l. q. s 1. v. Bekk. 9. ψεύσηται] ψεύδηται l. q. s 1. v. Bekk.

P. 544. 7. μὲν om. v. 10. συνάρξαντας] ὑπάρξαντας l. Bekk. 19. ἀλλὰ παίζων om. v. 20. ὡς] εἰς v. 21. μυροπώλιον, οἱ δὲ] μυροπωλεῖον, ὁ δὲ l. Bekk. antep. ὅπη] ὅποι l. Bekk. pen. τύχοι s 1. Ibid. ὡς ἐγγ.] ὡς τοὺς ἐγγ. l. Bekk. ult. οὐ πλεῖστον] τοὺς πλεῖστον l. Bekk.

P. 545. 4. ἄλλου] ἀμοῦ de suo Bekk. 5. λίαν μὲν] λίαν μὲ cod. Palat. Bekk. 10. μόνον] μόνου Bekk. 13. ὧν] ἂν l. s 1. v. Bekk. 14. ἐστέρησεν] ἀπεστέρησεν l. m. s 1. Bekk. ἀπεστέρησαν v. ult. δικαιότατος] δειλαιότατος l. Bekk. ἀθλιώτατος b.

P. 546. 4. θέσθε] θῆσθε l. Bekk. Ibid. τῇ ψήφῳ] τὴν ψῆφον Bekk. 7. οὐδ' ἂν εἷς] οὐδεὶς ἂν v. 10. οὐδ'] ἀλλ' οὐδ' l. Bekk. 14. ἔφευγον v.

ΔΗΜΟΥ ΚΑΤΑΛΥΣΕΩΣ ΑΠΟΛΟΓΙΑ.

P. 547. 1. δικασταὶ om. v. 3. ὁμοίως ἅπ. ὀργίζεσθαι] εἰ ὁμοίως ἅπ. ὀργίζεσθε l. Bekk. 6. μὴ ἀδικ.] μὲν ἀδικ. s 1. v. μηδὲν ἀδικ. Bekk.

P. 548. 3. ἀποδεῖξαι] ἀποδείξω l. ἀποδείξω Bekk. 5. βέλτιστος] [ὁ] βέλτιστος Bekk. 9. χρηματίζειν· τὸ] χρηματίζοιντο ex conjectura Corais Bekk. antep. τοὺς μὴ ἀδικοῦντας, ἀλλὰ καὶ τοὺς εὖ πεποιηκότας b.

P. 549. 6. νῦν] νυνὶ l. Bekk. 22. εἴ τις v. antep. μὴ συμφέρῃ] μὴ om. l. m. s 1. v. Bekk. Ibid. μεθιστάναι] καθιστάναι l. m. s 1. v. Bekk.

P. 550. 3. πολιτειῶν] [τῶν] πολιτειῶν Bekk. Ibid. μετεβάλλοντο v. 4. ἐκεῖνον] ἐκείνων l. s 1. v. Bekk. 7. τριακοσίων] τετρακοσίων codd. et Ald. Bekk. 8. αὐτοῖς] αὐτῶν l. αὖθις b. Bekk.

P. 551. 4. εἰ εἴ τις v. ἥτις m. εἴη τις s 1. 5. ὠφέλεια ἐγίνετο l. Bekk. Ibid. πραγμάτων] τῶν πραγμάτων l. v. Bekk. 6. ἂν εἴη] εἴη om. l. m. s 1. v. Bekk. Ibid. ποιεῖσθαι] ποιῆσθε l. m. v. ποιεῖσθε s 1. ποιοῖσθε Bekk. 13. ὑμῖν] ὑμῶν l. Bekk. 14. τὰς τούτων] τὰς κατὰ τούτων l. Bekk.

P. 552. 5. πραττομένων] προσταττομένων l. Bekk. Ibid. ἐδαπανῶμεν] ἐδαπάνων b. ἐδαπάνουν l. ἐδαπανώμην Bekk. 7. ἐστερούμην v. pen. τριακοσίων] τετρακοσίων codd. et Ald. Bekk. ult. οἵδε] οἱ δέκα Bekk.

P. 553. 1. ἐμὲ v. 11. χρῆσθαι] κεχρῆσθαι Bekk. 12. ἐπαχθὴς Ald. 14. γὰρ] γὰρ ἂν Ald. 19. ὀργίζοισθε l. m. s 1. v.

P. 554. 2. προθυμήσομαι v. 8. μηδὲν] οὐδὲν l. Bekk. 11. ἐκβάλλοντας v. 13. εἴ τινες] οἵ τινες l. s 1. Bekk. 16. ὑμᾶς b. 21. ἀφίστησαν v. ult. ἡγεῖσθε] ἡγεῖσθαι l. Bekk.

P. 555. 10. ὑμετέραν] ἡμετέραν b. l. v. Bekk. Ibid. ἀγαθὸν] κακὸν b. l. v. Bekk. 12. ἄλλους δὲ] δὲ ἄλλους l. 14. ὄντας] δ' ὄντας Bekk. Ibid. ἡμῖν s 1. antep. ἔσεσθαι om. b.

P. 556. 10. μέγα] καὶ μέγα l. s 1. v. Bekk. 17. Διοφάνη] Δημοφάνη l. m. s 1. v. Bekk. 19. ἀκρίτως v. ult. τοὺς] ὥστε τοὺς l. Bekk.

P. 557. 5. τοὺς μὲν] μὲν τοὺς l. Bekk. 8. τούτοις] ἐστι τούτοις l. Bekk. Ibid. χρῆσθαι πολλάκις l. Bekk. 9. πειθομένους v. 13. διελύσαντο] διεκελεύσαντο Bekk. 21. ἐν δημοκρατίᾳ καὶ ἐν ὀλιγαρχίᾳ l. Bekk.

P. 558. 7. καὶ om. v. 8. ὁμοίως] ὅμως Bekk. 12. οὗτοι om. v. pen. αὐτοῖς] ἀστοῖς s 1. ult. ἑτέρου] ἑτέρων l. Bekk. Ibid. ἐπιλύσασθαι q. s 1. v.

P. 559. 1. μεῖζον] μέγα l. Bekk. Ibid. τὸ αὐτὸ] δι' αὐτὸ l. Bekk. 3. κατηγορῆσαι] κατανοῆσαι l. Bekk. 5. δὲ τὰ] τε τὰ Bekk. 10. γενομένων] γεγενημένων l. m. q. s 1. v. Bekk. ult. πάντας εἷς] πάντας ἡμᾶς εἷς ὑπο l. v. Bekk. πάντας εἷς ὑπο- m. πάντας ἡμᾶς, εἷς ὑπὸ ἄλλος ἡγούμενος s 1.

ΚΑΤΑ ΕΥΑΝΔΡΟΥ.

P. 560. tit. om. codd. et Ald. Steph. 2. διὰ χρόνου] διὰ τὸν χρόνον l. v. Bekk. Ibid. ποιήσασθαι] ποιήσεσθαι l. Bekk. 4. ἀγωνιῶ] ἔγωγε l. m. v. Bekk. ἔγωνες s 1. ἄγων q.

P. 561. 2. ἡμῖν] ἡμῖν l. ὑμῖν Bekk. 7. ἠγιγνώσκουσιν. ὧν εἰ οὔτ' ἂν q. οὐ γιγνώσκουσιν. ὧν εἷς οὗτος ὢν v. οὗτοι γιγνώσκουσιν. ὧν εἷς Ald. 10. αὐτοῦ κατηγοροῦμεν] αὐτὸν κατηγοροῦμεν, ὧν s 1. 11. ἀπολογήσασθαι s 1. 13. πολλὰ] πολλάκις v. ult. κρεῖττον s 1.

P. 562. 10. γενομένων] γεγενημένων l. v. Bekk. 13. δοκεῖτε v. 14. ἐπὶ τὸν τοιόνδε v. 16. τάδ' ἐνθυμήθητε om. v. 17. πάλαι om. v. ult. δυνατὸν] οὐ δυνατὸν l. Bekk. ἀδύνατον b. Ibid. πληρωθῆναι] κληρωθῆναι Bekk.

P. 563. 1. προσδοκῆσαι δεῖ] προσδοκᾶτε l. Bekk. 2. ἀξιοῦσαν] ἐξιοῦσαν v. Bekk. 3. οὕνεκα] ἕνεκα l. v. Bekk. 5. τοῦτο] οὐ τοῦτο l. Bekk. Ibid. μόνον om. v.

P. 564. 1. δικασιῶν Ald. 2. περὶ inclusit Bekk. 3. καταλύεται s 1. 4. [τῇ πολιτείᾳ] Bekk. 9. τῷ] αὐτῷ v. 11. βουλεύσειν] βουλεύσων s 1. v. δὴ βουλεύσων l. Bekk. Ibid. ἐδοκιμάζετε] ἐδοκιμάζετο ἅτε βεβουλευκότος l. ἐδοκιμάζετο Bekk. 12. ἅρμα] ἅμα v. antep. νῦν] νυνὶ l. Bekk. Ibid. μηδὲ βεβουλευκὼς om. l. inclusit Bekk.

P. 565. 1. φανοῖσθε l. v. Ald. φαινοῖσθε s 1. Ibid. καὶ μηδὲν] καὶ μὲν δὴ l. s 1. v. Bekk. 2. ἐβούλευσας] ἐβούλευσεν l. v. Bekk. 15. αὐτὸς ὢν τοιοῦτος] αὐτὸς οὗτος l. Bekk. 16. ἆρ' οὖν] ἆρ' οὐκ Bekk. Ibid. διακεῖσθαι] διακείσεσθαι l. Bekk. antep. ἡγήσασθαι] ἡγήσεσθαι l. Bekk.

P. 566. 3. 8. 13. et 16. Λαοδάμ.] Λεωδάμ. l. m. s 1. Bekk. Ibid. τε] γε s 1. 4. καὶ τοῦτον δοκιμασθῆναι om. q. s 1. 6. ὅπως] ὃς ὅπως l. Bekk. Ibid. διακεῖσθαι] διεκεῖτο l. Bekk. 7. γεγένηται - - - Bekk. 8. ὅτε] τότε l. Bekk. 9. ἀποδοκιμάσητε] ἀποδοκιμάσαι l. Bekk. ult. ὑμῖν δὲ, τόνδε ἀποδοκιμάσαι. δόξετε γὰρ] καὶ εἰ μὲν τόνδε ἀποδοκιμάσετε, δόξετε l. Bekk.

P. 567. 1. μηδὲ] μὴ l. Bekk. 2. οὐδ'] οὐκ s 1. v. 5. καὶ ὑμᾶς ὑπομνήσει v.

P. 568. 4. τοὺς τοιούτους] τοὺς τοιούτους τοὺς Bekk. 8. δοκεῖ] δοκοῦν l. Bekk. pen. πολλοὺς] πολλὰ Bekk.

P. 569. 5. βουλεύσεσθε v. 10. οὐδ' ὡς] codd. et edd. 14. πάντα] πᾶν l. Bekk. Ibid. εἰρήνη] εἰρήνη μὲν l. v. Bekk. 20. ἡμᾶς] ὑμᾶς l. v. Bekk.

ΚΑΤΑ ΕΠΙΚΡΑΤΟΥΣ.

P. 570. ult. τοσοῦτον om. l. [τοσοῦτον] Bekk. Ibid. τὸ] τὸν v.

P. 571. 1. ἡμῖν] ὑμῖν l. Bekk. pen. τοῦ ἀνδρὸς] τοῦ αὐτοῦ ἀνδρὸς l. m. s 1. v. Bekk. Ibid. κατηγορούντων] κατηγοροῦντος l. s 1. v. Bekk.

P. 572. 1. αὐτοὶ δὲ] ἀλλ' αὐτοὶ l. Bekk. 5. τότε] τοὺς v. Ald. 6. ἐξαπατῆσαι v. 20. αὐτοὺς εἰς] αὐτοῖς l. Bekk. 21. καὶ καταψηφισάμενοι] καὶ om. l. m. s 1. v. Bekk. 25. εἴ τινες] οἵ τινες l. m. s 1. v. Bekk.

P. 573. 10. ὑμῶν] ὑμεῖς l. Bekk. ὑμῖν v. 13. λαμβάνητε v. 16. ἀδικούμενοι] [οἱ] ἀδικούμενοι Bekk. 20. ἐξαιτεῖσθαι] ἐξαιτήσονται l. Bekk. 22. ἀποδείξαντες] ἀποδείξαντας l. Bekk. ult. ἴσως τε] καὶ ἴσως l. ὥστε Bekk.

P. 574. 4. ἔτι] ἔστι Bekk. 6. αὐτό γε s 1. v. antep. ὠργίζεσθε] ὀργίζεσθε l. s 1. Ald. Bekk. ult. τιμωρήσατε] τιμήσατε Bekk.

P. 575. antep. μέλλον s 1. Ald.

ΚΑΤΑ ΕΡΓΟΚΛΕΟΥΣ.

P. 576. 9. γενομένας v. 13. γὰρ δεινὸν] γὰρ δὴ δεινὸν l. s 1. v. Bekk. γὰρ δὲ δεινὸν Ald.

P. 577. 4. ἐπηγγέλετο s 1. 10. ἐπειδὴ καὶ] καὶ ἐπειδὴ Bekk. ult. Σεύσθου v.

P. 578. 5. αὐτοὺς] ἑαυτοὺς l. Bekk. 6. ἀλλὰ] ἅμα Bekk. 12. ὑμᾶς] ἡμᾶς s 1. v. Ald. 14. τούτοις] τούτους l. s 1. Bekk. 23. διαφθείρειν] διαφθείροντας l. Bekk.

P. 579. 3. ἢ] καὶ Ald. 5. ὥσπερ] ὧπερ l. v. Bekk. 6. ὅστις] ὅτι ὅστις Bekk. 11. ἡττῆσθαι] ἡττᾶσθαι l. v. Bekk. 12. ποιεῖτε] ποιῆσαι l. s 1. v. Bekk. ποιῆται Ald. 13. ποιήσασθε] ποιήσασθαι l. s 1. v. Ald. Bekk. pen. οὐ τοιαύτην] οὐ om. l. s 1. v. Bekk. Ibid. ἀλλ' ὅσοι] ἀλλ' om. l. Bekk.

P. 580. 1. ἔχειν] ἴσχειν l. m. s 1. v. Bekk. 3. ὑπὸ λόγον] ὑπόλογον Bekk. 10. ποιήσωσιν] ποιήσουσιν Bekk. 14. ἡγησόμεθα Ald.

P. 581. 1. δίκην τὴν μεγίστην l. Bekk. 5. αὐτῶν] αὑτῶν Bekk. antep. γεγονέναι] εἶναι γεγονέναι v. ult. τὴν δίκην] τὴν om. l. Bekk.

ΚΑΤΑ ΦΙΛΟΚΡΑΤΟΥΣ.

P. 582. 7. οὗτος s 1. 10. διατιθεὶς v. 12. ποῦ] ποῖ l. s 1. v. Bekk. Ibid. πῇ] ποῖ l. v. 14. φαίνεται v.

P. 583. 2. αὐτὸν om. l. Bekk. 5. οὐκοῦν] οὐκοῦν l. s 1. Bekk. 9. δύο μόνας εἶναι v. 10. προσήκειν] προσήκει l. Bekk. antep. παρὰ] περὶ s 1. om. v. ult. ἐπειδὰν] ἐπειδὴ cod. Palat. Bekk.

P. 584. 3. μηνύειν] μηνύσειν Bekk. 16. πλεῖον δ'] πλείω v. Bekk. πλεῖον Ald. 19. ὀργίζεσθε s 1. 20. τιμωρεῖσθε v.

P. 585. 7. οἳ ἦσαν] εἴησαν l. Bekk. ult. οὖν om. v.

ΚΑΤΑ ΝΙΚΟΜΑΧΟΥ.

P. 586. antep. ἀξιῶ] ἄξιον l. Bekk.

P. 587. 3. ὅσα] οἷα l. m. s 1. v. Ibid. τῇ πόλει v. pen. τοῦ Σολ.] τοῦ om. v. τοὺς Σόλ. Bekk. ult. ἓξ ἔτη] ἑξέτη Bekk.

P. 588. 10. παρασχεῖν v. antep. ἔπειτα διωρισμένον] ἐπὶ τὰ διωρισμένα m. q. s 1. v. pen. ἐποιήσατο] ἐποιήσατε m. q. s 1. v. ἐποίησεν l. Bekk. ult. ὅσα χειρίσας] τοσαῦτα χειρίσας l. ὅσα χειρήσας Ald. τοσαῦτα διαχειρίσας Bekk.

P. 590. 1. γ*ώων] γονέων s 1. om. l. Bekk. 2. ποιήσασθε] ποιήσασθαι l. Bekk. 5. τότε] ἐγὼ l. Bekk. Ibid. ἐμῶν τότε] ἐμῶν τούτῳ τότε v. Bekk. 7. ἅπερ om. v. antep. et pen. τριακοσίων] τετρακοσίων Ald. Bekk. Ibid. ἐνθυμ. τῶν] ἐνθυμ. ὅτι ἐκ τῶν l. Bekk. pen. ἐκ τῶν τετρακοσίων πλεῖον ἢ χίλιοι] πλεῖον ἢ χίλιοι τῶν τετρακοσίων l. Bekk.

P. 591. 9. νομίζων v. 10. ἀδίκως] ἀδί-

κους v. ἀδίκοις l. ἀδικοῦσι Bekk.

P. 592. 2. καὶ τὰ] καὶ οὐ τὰ Bekk. 3. Κηφισεὺς] Κηφισσεὺς v. Κηφισιεὺς Bekk.

P. 593. 7. ὀργίζεσθαι] ὠργίζεσθε l. Bekk. 13. Στρομαιχίδης l. s 1. v. antep. συγκαλεσάντων] συγκαταλυσάντων l. v. Bekk. pen. φεύγοντας v. ult. ὑπὸ λόγον] ὑπόλογου s 1. v. Bekk.

P. 594. ult. εὔπλων] ὅπλων l. στηλῶν Bekk.

P. 595. 4. δεῖ μανθάνειν] μανθάνειν χρὴ l. Bekk. 9. γενομένης v. antep. et ult. προσόντ.] προσιόντ. Bekk.

P. 596. 1. μὲν] μὴ Ald. Ibid. ἐπιλιπεῖν] ἐπιλείπειν l. s 1. v. Ald. Bekk. ult. εἶναι προσῆλθε] ἣν ἃ προσῆλθε Bekk.

P. 597. 1. εἴς γε] εἴς τε l. Bekk. 8. ἐπειδὴ v. pen. καὶ εἰ] εἰ δὲ l. Bekk. ult. ταῦτα ἀρκέσει ἡμῖν v.

P. 598. 6. σκῦλα] σῦλα l. s 1. v. Bekk. 7. νεωσ. τὰ] νεωσ. καὶ τὰ l. Bekk. 8. περικαταῤῥέοντας] περικαταῤῥέοντα l. s 1. v. Bekk. Ibid. βουλεύσασα v. ult. εἰς τὰς τοιαύτας s 1. v. Ibid. καθιστᾶσι] καθεστῶσι s 1. καθιστᾶσι Bekk.

P. 599. 4. αὐτὸν] αὐτῶν v. αὐτῷ Bekk. Ibid. τιμωρήσητε] τιμήσητε l. m. s 1. v. Bekk. 5. τε om. v. 6. δὲ om. v. 15. τοσοῦτον v. antep. οὗτοί τ'] οὗτοι δ' l. s 1. v. Bekk. Ibid. τῶν secundum om. v.

P. 600. 2. παραγενομένου v. 4. χρήμασι] χρήματα l. Bekk. 6. καὶ om. l. Bekk. 18. καὶ τὸν Νικ.] τὸν om. l. s 1. v. Bekk. antep. αὐτοῖς] αὐτοὺς Bekk. pen. ὑπογραμματεῦσαι] ὅτι ὑπογραμματεῦσαι l. Bekk.

P. 601. 5. τῶν ἀεὶ] τούτων ἀεὶ l. Bekk. 10. ἐξαιτησαμένων] ἐξαιτησομένων l. s 1. v. Bekk. 18. ζητήσουσιν] ζητοῦσιν l. Bekk.

P. 602. 1. ὦ ἄνδρες v. 10. μὲν τοίνυν] μὲν οὖν l. Bekk. antep. ἡμετέραν] ὑμετέραν s 1. Bekk. Ibid. νουθεσίαν] νομοθεσίαν l. Bekk. ult. πάντα] ἅπαντα l. v. Bekk.

ΚΑΤΑ ΦΙΛΩΝΟΣ.

P. 603. 4. δικαστήριον] βουλευτήριον Bekk. 5. συμβουλεύειν v. Ald. Ibid. δὲ] τε l. m. p 3. s 1. v. 12. ἔγωγε] ἐγώ τε Bekk. antep. εἴ τι] ὅτι v. pen. δικαίως] δίκαιος i. l. m. p 3. s 1. v. Bekk. ult. ὅτι] εἴ τι i. l. q. Bekk.

P. 604. 3. αὐτῶν p 3. Ibid. καὶ om. v. 5. ὑπολείπωμαι v. 14. καὶ γὰρ οἳ φύσει] ὅσοι δὲ φύσει l. Bekk.

P. 605. 2. αὐτοῖς] ἑαυτοῖς l. s 1. v. Bekk. 8. τοῦτο] τούτου v. τοσοῦτον l. Bekk. 10. ἐν ἀγορᾷ] ἐν ἀγρῷ l. p 3. s 1. v. Bekk. 4. τὰ ἐναντία] τἀναντία l. Bekk. 19. μετεβάλλοντο s 1. v. ult. κατεργασαμένῳ] κατειργασμένοις l. Bekk.

P. 606. 2. ἡμῖν s 1. 2. παρασχεῖν] παρέσχε l. Bekk. Ibid. καὶ γὰρ] καίτοι Bekk. 8. οὐδὲν om. p 3. 9. γνώμη τοῦτο p 3. s 1. antep. δέ τι] δὲ τὸ p 3. ult. ἀδικεῖν] μὴ ἀδικεῖν p 3. s 1. v. Ald. Bekk.

P. 607. 3. ἢ ταλαιπωρεῖ] ἣν ταλαιπωρεῖν Bekk. pen. οὔτ' εἰ] οὐ γὰρ Bekk.

P. 608. pen. φησὶ δὲ καὶ ταῦτα καὶ αὐτὸς] καὶ ταῦτα ὥς φησι καὶ ἀστὸς l. Bekk. φῆ δὲ καὶ ταῦτα καὶ ἀστὸς p 3. δὲ om. v. φησὶ om. in lacuna Ald. ult. ὅτι] ὅ τι Bekk.

P. 609. 16. ἐνθάδ'] ἔνθα p 3. s 1. v. 19. ΜΑΡΤΥΡΙΑ ΤΩΝ ΠΕΡΙ ΔΙΟΤΙΜΟΝ] Μάρτυρες l. p 3. 20. ὠφελῆσαι] ὠφελήσοι m. p 3. s 1. ὠφελήσει l. Bekk. 22. κερδαίνοι] κερδανεῖ l. Bekk.

P. 610. 3. τότε] τότε τ' l. Bekk. τότε μὲν i. 4. τε] δὲ i. 11. ἤδη] οἶδα q. Bekk. οἶμαι l. 12. οἰκεῖον] οἰκεῖοι m. q. p 3. s 1. v. οἱ οἰκεῖοι i. l. Bekk. 17. περὶ] παρὰ s 1. 19. πιστεύσαντα p 3. s 1. Ibid. αὐτῆς l. Bekk. 23. παραλείπουσα v. antep. αὐτῷ] αὐτῇ l. Bekk.

P. 611. 6. αὐτοῦ λαβ.] αὐτοῦ τοῦ λαβ. l. m. p 3. s 1. v. Bekk. 9. Τί [ἂν] οὖν Bekk. 13. τότε ἀγαθὸν] τότε κακὸν i. l. q. Bekk. ult. τοῖς πονηροῖς] τοὺς πονηροὺς Bekk. Ibid. παύσασθαι] παύσεσθαι l. p 3. s 1. Bekk.

P. 612. 7. γ'] τ' p 3. v. antep. ἐκκλησιάζεται] ἐκκλησιάζοιτο l. Bekk.

P. 613. 6. τοιαύτην v. 9. μεγάλως v. 14. δήμῳ] νόμῳ v. Ibid. ἐτιμάσατε p 3. 15. ἑαυτοῦ p 3. Ibid. κολάσετε l. m. κολάζετε p 3. s 1. κολάσητε v. κολάσαιτε Bekk. 18. γενομένους v. 19. γενομένων v.

P. 614. 11. αὐτῇ s 1. 12. βούλεσθαι p 3. s 1. v. antep. ὅτε] ὅτι v. ὅταν s 1. ἡνίκα l.

P. 615. 1. ἱκανὰ μὲν] ἱκανά μοι l. Bekk. 2. αὐτῶν] αὐτοὺς Bekk. antep. αὐτῷ m. p 3. s 1. v. Ibid. γε δοκιμάσθητε Ald. pen. γὰρ αὐτοῦ τὰ] γὰρ τὰ τούτου l. p 3. s 1. v. Bekk.

ΚΑΤΑ ΔΙΟΓΕΙΤΟΝΟΣ.

P. 616. 3. εἰδὼς] εἰδώς τε p 11. Bekk. antep. δύνονται Ald. πολλὰ δεινὰ] πολλὰ καὶ δεινὰ c 2. p 3. 11. Bekk.

P. 617. 2. ἀδελφιδῆν] θυγατριδῆν c 2. p 11. Bekk. 3. δεηθεὶς ἀμφοτέρων p 11. Bekk. 4. τοὺς φίλους] αὐτοὺς τοῖς φίλοις p 11. Bekk. Ibid. διαιτᾶν] δίαιταν p 11. Bekk. 5. δὲ Δ.] δὲ ὁ Δ. p 11. Bekk. 6. ἐξήλεγκτο] ἐξηλέγχετο p 11. Bekk. 8. ὑπομεῖναι] καθυπομένειν p 11. 9. μᾶλλον om. h. p 3. 12. οὐδὲν] μηδὲν p 11. 21. λαβεῖν Διογείτων p 11. Bekk. 25. τὸν om. p 3. pen. ἀναγκαιότητας] ἀνάγκας h. p 3. Bekk. ult. παῖδας ἐπιτρ.] αὐτοῦ ἐπιτρ. c 2. p 3. Bekk.

P. 618. 1. αὐτίκα] ναυτικὰ p 3. Bekk. 2. χιλίας] δισχιλίας c 2. h. p 3. 8. 9. 10. Bekk. 6. κατέλιπε] κατέλιπε [δὲ] Bekk.

P. 619. 4. τὸ] τὸν h. p 3. 8. 9. 10. Bekk. 6. ὑπολειπόντων h. p 3. 11. καταλείποι h. p 3. 14. διέφερον h. p 3. 8. 9. 10. Ibid. νῦν] νυνὶ p 3. Bekk. 24. οὕνεκα] codd. et Bekk. Ibid. σφῶν.] σφῶν αὐτῶν. c 2. h. p 3. 8. 9. 10. Bekk.

P. 620. 1. ὑμᾶς] ἡμᾶς p 3. Bekk. 4. ἰέναι] εἶναι c 2. 5. ὑπὸ] ἀπὸ c 2. 12. ἐξέλιπε] ἐξέπλει Bekk. antep. καταθήκην] παρακαταθήκην c 2. p 8. 9. καταθήκην Bekk. ult. καὶ τοὺς καὶ] καὶ τοὺς h. p 8. 9. Bekk. καὶ p 3.

P. 621. 7. αὐτίκα] ναυτικὰ Bekk. 8. ἐπέδειξεν] ἀπέδειξεν h. p 3. 8. 9. 10. Bekk. Ibid. διακήσει] διοικίσει Bekk. 10. βιβλίῳ] τῷ βιβλίῳ h. p 3. Bekk. ult. ἅπερ ἐμοὶ] ἃ παρ' ἐμοὶ Bekk.

P. 622. τελευτήσαντος, ἐξέωκας] τελευτήσαντος ἐγώ σοι ἔδωκα. καὶ ἐκβαλεῖν (ἐκβάλλειν c 2. h. p 8. 9.) τούτους ἠξίωκας c 2. h. p 3. 8. 9. 10. Bekk. 4. οὐ μετὰ ἀκολούθου om. c 2. p 3. 8. 9. 10. 5. τῶν om. h. p 3. 8. μὲν om. p 10. 14. τὴν σὴν θυγατέρα] τὴν συνειδυῖαν c 2. p 8. 9. τὴν σὴν θυγατέρα τὴν συνειδυῖαν p 3. Bekk. 18. οἱ] πάντες οἱ c 2. h. p 8. 9. Bekk. 27. μάρτυρες.] μάρτυρες. ΜΑΡΤΥΡΕΣ. Bekk.

P. 623. 1. τοσαύτην δ'] τοσαύτην γὰρ c 2. p 8. 9. Bekk. 2. εἰς ἀλλήλους om. c 2. p 3. 8. 9. 10. 5. ἐλθεῖν] ἐλεῖν c 2. h. p 3. 8. 9. ἔχειν Bekk. 8. ὅπου] ὅποι p 3. ω Bekk. 11. γναφίων p 8. γναφίον p 9. Ibid. ἱμάτια] [ἱμάτια] Bekk. Ibid. κουρέως c 2. h. p 8. 9. 18. ἀπέφαινεν om. p. 3.

P. 624. 1. παιδίων c 2. p. 8. 9. 2. τῶν om. p 3. 4. τῷ δ'] τόνδ' p 3. Ibid. ἐπεὶ] ἐπὶ p 3. 8. 9. 5. εἰσὶν om. p 8. 9. 9. ἀπηλλαγμένοις] ἀπηλλαγμένος h. p 3. 8. 9. 10. Bekk. Ibid. πριαμένους] πριάμενος h. p 3. 8. 10. Bekk. πριάμενον p 9. 12. καταστήσονται c 2. 14. κληρονόμοι p 8. κληρονόμων Ald. 16. δεούσαιν h. δέουσαν p 3. 8. 9. 17. συμβάλλεσθαι h. ult. θυγατριδῶν] θυγατριδῶν αὐτοῦ h. p 3. 10. Bekk.

P. 625. 1. τὸν] τὴν c 2. Ibid. ἀπέστειλεν] ἀπέστελλεν h. p 3. 8. 9. Bekk. ἐπέστειλεν c 2. 4. φάσκων c 2. Ibid. καὶ μέντοι] καίτοι c 2. h. p 3. 8. 9. 10. Bekk. 5. ὅποι p 8. 9. 6. μὲν] μὴ p 3. 11. τοῦ] τὸν c 2. p 8. 9. 13. τετταράκοντα] τέτταρας c 2. h. p 8. 9. Bekk. 15. δεούσαιν h. Ibid. ὥς γε p 3. 8. 9. 16. ὅσον ὅπερ] ὅσονπερ c 2. p 8. 9. Bekk. 17. αὐτῷ om. p 3. ult. μικρὸν] μικρῷ c 2. h. p 3. 8. 9. Bekk.

P. 626. 1. αὗται ἔτεσι h. p 3. 10. Bekk.

ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ.

P. 627. 7. δὲ om. p 3. 8. 9. 10.

P. 628. 1. σοφὰ τῶν] σοφῶν τῶν h. p 3. 10. σοφιστῶν Bekk. 2. χρηστῶν] ἀχρήστων c 2. Bekk. 10. δὲ καὶ τὰ c 2. 11. τῶν αὐτῶν] codd. et Ald. Bekk. 15. πολλὰς] πολλὰς μὲν p 3. Bekk. ult. καὶ πρὸς τοὺς c 2.

P. 629. 2. στερῆσθαι c 2. h. p 3. στερεῖσθαι p 8. 9. antep. τόποις] τρόποις p 3. Bekk. Ibid. χρωμένους h. q. p 3.

P. 630. 4. ἕως ἐπ'] ἕως ἂν ἐπ' c 2. p 8. 9. Bekk. antep. ἡμαρτηκόσιν h. q. p 3. 8. 9.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ.

P. 631. antep. εἰσὶν] ἐστὲ p 4. εἰσὶν ἡ Bekk. Ibid. ἢ πάσχειν] καὶ πάσχειν p 4. ἢ πάσχειν Bekk. pen εἰ] ὅτι c 2. ult. τῶν Π.] τῶν ἐκ Π. Bekk.

P. 632. 1. κατελθεῖν] κατιέναι p 4. 2. καταδουλοῦσθε] καταδουλώσασθε c 2. καταδουλώσεσθαι p 8. καταδουλώσεσθε p 9. Bekk. 3. οὔτε] οὔτε ἡλικίᾳ οὔτε Bekk. Ibid. ἀπελαυνόμενος, ἀλλ'] ἀπελαυνόμενος οὔτε οὐσίᾳ ἔλαττον, ἀλλ' p 4. ἀπελαυνόμενος, ἀλλ' Bekk. 8. ἐκτήμεθα] ἐκτησάμεθα h. p 3. 8. 9. 10. Bekk. Ibid. οὕτως] ὅπως Bekk. Ibid. 'Αθηναίων] codd. et Bekk. Ibid. τινὰ om. h. p 3. pen. ἀπολοῦμεν] codd. et Bekk. ult. πειθώμεθα] πείθησθε p 4.

P. 633. 4. ἐν om. codd. et edd. 8. αὐτοὺς Ald. 14. ὅπερ κτήσονται] ἀπέκτησονται p 8. 9. ἅπερ κτήσονται Bekk. antep. λάβητε c 2. pen. ἡμῖν] ὑμῖν p 3. Bekk. ult. ποιήσωμεν Λακ.] ποιήσωμεν ἃ Λακ. Bekk.

P. 634. 1. τούτοις] τούτους p 8. 9. Bekk. Ibid. περιγενήσεσθαι c 2. 3. ὑμῶν Ald. 4. καταψηφίσεσθαι p 3. 10. καταψηφίσεσθε h. Ibid. μὲν πείθω] μὴ πείθω Bekk. 6. τὴν αὐτὴν ἔχοντας γνώμην om. p 3. post γνώμην addunt τὴν αὐτῶν οἰκοῦντας h. p 3. Bekk. 7. τοὺς μὲν - - - οἰκοῦντας om. p 3. Ibid. Λακεδαιμονίων h. 8. ὑμῶν p 8. 9. 10. ἐμβάλωσι] ἐμβάλλωσι h. p 3. Bekk. 11. καλῶς p 3. 12. ἐὰν δὲ] ἂν δὲ h. p 9. 13. τῶν ὑπαρχόντων c 2. p 3. 8. 9. Bekk. ult. ἄνδρες] 'Αθηναῖοι c 2. p 8. 9.

P. 635. 7. ἀλλὰ χρὴ] ἀλλὰ γὰρ χρὴ c 2. p 8. 9. Bekk. ἀλλὰ γὰρ χρῆν h.

INDICES

AD LYSIAM.

INDEX GRÆCITATIS LYSIACÆ.

AD PAGINAS ET VERSUS EDIT. REISK.

_ Omne sub singulis vocibus ante literam T. Taylori, reliquum Reiskii, est.

A.

Ἀβάκιον] μετ' ἀβακίου καὶ τραπεζίου πωλῶν ἑαυτόν. cum abacio mensulaque vendens se ipsum. Fragment. p. 21, 1.

ἀβίωτος βίος. 228, 5.

ἀγάζεσθαι] τίς τῆς τόλμης αὐτοὺς οὐκ ἂν ἠγάσθη. 103, 7. et utroque modo (juxta Taylorum) dici posse videtur ἀγασθέντα τῆς ἀρετῆς cum Demosthene, vel ἠγάσθη αὐτοὺς ἕνεκα τῆς τόλμης cum Lysia. T.

ἀγαθὸς] ἀγαθοί, nude, sine ἄνδρες. 85, 2. παιδευθέντες ἐν τοῖς τῶν προγόνων ἀγαθοῖς. 124, 3. ἀγαθὸς γεωργὸς ἦν ὁ πατήρ. 693, 2.

ἀγανακτεῖν ἐπὶ τοῖς γεγενημένοις. 5. 2. τῷ πράγματι. 145, 4. τῶν τειχῶν καθηρημένων. 549, 3. T.

ἀγαπᾷν τοῖς ὑπάρχουσιν ἀγαθοῖς. 82, 2. τῇ σωτηρίᾳ. 106, 6. ἀγαπήσειν με εἰ τὸ σῶμα σώσω. 392, 2. Ita στέργειν. 913, 6. T. ἀγαπῶμεν, contenti simus atque congratulemur nobis, ἂν ὁποσουτινοσοῦν πριάμενοι παρ' αὐτῶν ἀπέλθωμεν. 722, 6. οὐκ ἀγαπᾷ, satis non habet, non acquiescit, εἴ τις αὐτὸν ἐᾷ τούτων μετέχειν, ἀλλὰ καὶ — 787, 13.

ἀγαπητῶς] δεινὸν ἦν ἀγαπητῶς ὀλίγῳ πρότερον σεσωσμένους ἐφ' ἕτερον κίνδυνον ἰέναι. 582, 2. ἀγαπητῶς ὑφ' ὑμῶν σωθέντα. vix, ægre, ut causæ multum ei sit, cur sibi congratuletur. 243, 2.

ἀγγεῖον] ἀγγεῖα ἀπόλοιτο. 634, ult.

ἄγειν] γυναῖκα εἰς οἰκίαν. 6, pen. ἡσυχίαν. 147, 5. 151, 3. 258, ult. χρυσίον. 631, 2. et 9. T. aureum vas, quoquo is, tecum habere, et pro tuo uti. ἀπὸ τοῦ τείχους ἦγον καὶ ἔφερον ὑμᾶς. 689, 1. abducere in servitutem. 735, 6.

ἀγένειος] πυῤῥιχισταῖς ἐχορήγουν ἀγενείοις. 700, 3.

ἀγήρατος] ἀγήρατοι μνῆμαι. 130, antep.

ἁγνεύειν] ἁγνεύοντες θύομεν. 252, pen.

ἀγνὼς, ἀγνῶτος. ignotus. 200, 1. πιστεύειν ἀεὶ μᾶλλον τοῖς ἀγνῶσι τῶν γνωρίμων. 227, 7. ἀγνῶτας ἐὰν κολάζητε, οὐδεὶς ἔσται τῶν ἄλλων βελτίων. 525, 7.

ἀγορὰ] ἡ εἰς τὴν ἀγορὰν βαδίζουσα θεράπαινα. 11, pen. 18, ult. ἐγγὺς οἰκῶν τῆς ἀγορᾶς. 656, 8.

ἀγορανόμοι. 722, 10. T.

ἀγορεύειν et ἀπαγορεύειν de lege passim. *to enjoin*. διαῤῥήδην ἀγορεύοντα. *expressedly setting forth*. 474, 1. T. ἀγορεύοντος τοῦ νόμου διαῤῥήδην. 325, 4.

ἄγραφος] ἄγραφοι νόμοι, καθ' οὓς Εὐμολπίδαι ἐξηγοῦνται. 204, 3.

ἀγρίως ἀποδέχεσθαι. 744, ult. T.

ἀγὼν] ἀγῶνες ἐπ' αὐτοῖς τίθενται ῥώμης καὶ σοφίας καὶ πλούτου. 131, 2. οἱ τὸν ἀγῶνα τιθέντες (certamen forense puta). 559, 2. τόνδε τὸν ἀγῶνα (Olympicum) πρῶτος συνήγειρε. 911, 2. ἀγῶνα σωμάτων ἐποίησε. 911. pen.

ἀγωνιᾷν] ὃ δὴ ἀγωνιῶ καὶ ἀγανακτῶ. 787, 1.

ἀγωνίζεσθαι περὶ πατρίδος καὶ οὐσίας. 263, 3. et alibi frequenter. ἀγωνισάμενον τῆς ξενίας. 483, 6. ἀγωνίζεσθαι καλῶς. 507, 1. εὖ. feliciter. 684, 6. ἄμεινον. 770, 2. κακῶς. infeliciter. ᾔσθετό με δίκας ἰδίας κακῶς ἀγωνισάμενον. 147, 7. T. Qui ut testatum faceret, vocabulum κακῶς accipi posse pro *infeliciter*, affert e Reinesiano corpore inscriptionem, ubi *mater scelerata* appellatur, quæ esset infelix. o te, Bollane, cerebri infelicem, cui talia domi non nascantur, non reposita in adversariis, memoriæ armariis; qui tam exquisitam sapientiam, neque scias jactare, neque affectes. Sed ad rem. ἀγωνίζεσθαι κίνδυνον. 98, antep. περὶ τοῦ σώματος. de conditione libera aut tuenda aut amittenda certare. 185, ult. μετὰ τοῦ δικαίου ἀγωνιεῖσθαι. 684, 6.

ἀγώνισμα] τοῦτο μέγιστον ἀγώνισμα εἶναι. 497, 1. T. titulus juris, quo tu fidens jure contendere atque victoriam sperare audes.

ἀδηφάγος] ἀδηφάγους (vel ἀδδηφ.) τριήρεις [triremis pleni stipendii]. fragm. 16, 16.

ἄδεια] τῶν παίδων τὰ σώματα εἰς ἄδειαν κατέστησε. in locum tutum. 75, 3. πολλὴν ἄδειαν αὐτοῖς ἐψηφισμένοι ἔσεσθε ποιεῖν ὅ, τι βούλονται. 725, 2.

ἀδελφὴ] ἀδελφαῖς συγγεγόνασι. 550, ult.

ἀδελφὸς] ἀδελφὰ τὰ βουλεύματα τοῖς ἔργοις. 119, 9. T. similis, consentaneus. quatenus est adjectivum; ut substantivum, in isto. τοῦτον, οὐχ ὡς ἀδελφὸν αὐτῆς, ἀλλ' ὡς ἄνδρα, εἰς τὴν οἰκίαν εἰσιέναι τὴν αὐτοῦ. 541, ult.

ἀδέσποτος: fragm. 36.

ἀδικεῖν] οἱ νόμοι ἀπεγνωκότες εἰσί μου μὴ

nerunt, statim vos odisse incipiunt. 820, 9.

ἀμαθὴς] ἀμαθέστερος. 243, 1.

ἁρπάσαι τὴν κνημῖδα τῆς ἁμάξης. currus radium arripere. fragm. 36.

ἁμαρτάνειν] ἐμοῦ μὲν ἁμαρτάνει. 140, 1. κοινῆς ἐλπίδος ἡμαρτηκότες. communi spe destituti. 64, 3. T. prioris loci hæc est sententia, jactum in me saxum a capite meo aberravit. ὅστις περὶ τοὺς ἑαυτοῦ ἀναγκαίους τοιαῦτα ἁμαρτάνει ἁμαρτήματα. 884, 10. τίς νομοθέτης ἤλπισεν ἁμαρτήσεσθαι τῶν πολιτῶν τινὰ τοιαύτην ἁμαρτίαν. 887, 2. et 9.

ἁμάρτημα] ἀφικνεῖσθαι εἰς τὰ ἁμαρτήματα. venire ad loca, ubi peccaris, eosque ad homines, quos læseris, et qui testes tuorum sint scelerum. 215, ult. τὰ τῶν ἐχθρῶν ἁμαρτήματα ἄμεινον ὑμᾶς ποιήσῃ περὶ ὑμῶν αὐτῶν βουλεύσασθαι. 775, 17.

ἁμαρτία] ἀφιέντες τὰς τῶν πατέρων ἁμαρτίας. 694, 3.

ἀμάχητος] κλαίω τὸν ἀμάχητον ὄλεθρον. cum miles perit, copia dimicandi exclusus, vulnerum nihil hosti reddens. fragm. 27, 7.

ἄμβλωσις. fragm. 8, 10.

ἄμεινον] νομίζω ἄμεινον ἂν γίγνεσθαι. 448, pen. T. positum hic est ἄμεινον pro simplici καλῶς vel εὖ. v. βελτίων.

ἀμελεῖν] ἀμελοῦντες τῶν οἰκείων, τῶν ἀλλοτρίων ἐπιμελοῦνται. 759, 5. πῶς διαθέσεως τοῦ τετελευτηκότος ἀμελήσαιμεν. fragm. 29, 33.

ἁμιλλᾶσθαι] νενίκηκα τριήρει ἁμιλλώμενος ἐπὶ Σουνίῳ. 700, 4.

ἀμνημονεῖν] τοὺς κακοὺς τιμᾶν καὶ τῶν ἀγαθῶν ἀμνημονεῖν. 886, 1.

ἀμύνεσθαι. propulsare. 94, 5. τοὺς ἐπιόντας. 83, 3. ἐπειδὴ αὐτὸν ἠμυνάμην, ἐκστὰς ἔβαλλέ με λίθοις. 139, ult. περὶ τοῦ σώματος. 146, 6. pro τιμωρεῖσθαι. 476, pen. T.

ἀμφιγνοεῖν. dubitare. fragm. 11, 4.

ἀμφιδέαι] ἀμφιδέαις δεδέσθαι τὰς θύρας. cum non posset excutere fores, quia catenis vinctæ erant. fragm. 16, 9. nisi potius ἀμφιδέαι vectes ferrei sunt foribus objecti.

ἀμφιδρόμια. fragm. 8, 19.

ἀμφίθυρος οἰκία. 393, 12. T. domus porta; præter anticam, postica quoque instructa.

ἀμφισβητεῖν] τῶν χρημάτων ἠμφισβήτουν ἡμῖν. 593, 5. T. ἀμφισβητῆσαί μοι τῶν ἐμῶν. 704, 14. ὥσπερ ἐπικλήρου τῆς συμφορᾶς οὔσης ἀμφισβητήσων ἥκει. 751, 1. εἰ μὲν χωρίου ἀμφισβητεῖς, καρποῦ, εἰ δ' οἰκίας, ἐνοικίου. fragm. 13, 27.

ἀμωσγέπως. quoquomodo. 450, ult. T.

ἀναβαίνειν ἐφ' ἵππου. 56, 3. 524, 1. T. καί μοι ἀνάβητε (in tribunal puto) τούτων μάρτυρες. 31, 10. ἀναβάντες εἰς τὸ ὑπερῷον. 27, 2. de Amazonibus, quæ primæ hominum omnium in equos insceuderunt. 56, 3. οὐκ ἄν ποτε ἀνέβη εἰς ἄλλην ναῦν, ἢ τὴν ἄριστα πλέουσαν. 700, pen. διὰ τὴν συμφορὰν, ἀλλ' οὐ διὰ τὴν ὕβριν, ἐπὶ τοὺς ἵππους ἀναβαίνω. 747, 4.

ἀναβιβάζειν] ἀναβιβασάμενος αὐτὸν ἔρεσθαι βούλομαι. 397, 13. οὐκ ἔχω οὕστινας δεησομένους ὑμῶν ἀναβιβάσομαι. 612, 3. ἀναβιβασάμενος τοὺς παῖδας αὐτοῦ κλαίῃ. 693, ult. T.

ἀνάγειν] ἀνάγεσθαι. navem solvere. 626, 2. T. ἀνάγειν τὸν ἵππον. equum e pugna ad stabulum reducere. 307, 1. deferre. fragm. 12, 18.

ἀναγκάζειν] συμφορὰν, ἣν καθ' ὅσον ἀναγκάζομαι, κατὰ τοσοῦτον μνημονεύσω. 873, 3.

ἀναγκαῖος ἐκείνου. 638, 10. ἐκείνῳ. 673, pen. v. Κηδεστής. Ἐπιτήδειος. Προσήκειν. T. ὅστις περὶ τοὺς ἑαυτοῦ ἀναγκαίους τοιαῦτα ἁμαρτάνει ἁμαρτήματα, τί ἂν περὶ τοὺς ἀλλοτρίους ποιήσειεν; 884, 10.

ἀναγκαιότης] propinquitas, necessitudo sanguinis. διὰ ταύτας τὰς ἀναγκαιότητας οὐδενὶ προσήκειν μᾶλλον ἐπιτρόπῳ τῶν παίδων γενέσθαι. 894, 20.

ἀνάγκη quasi absolute et adverbialiter. 382, ult. v. not. 3. ἐν ἀνάγκῃ ἐστί. 202, 8. idem est ἀναγκαίως ἔχει. 200, 3. ἀναγκαίως ἔχω. 232, pen. Ita Suetonius in Julio 23. magno in negotio habuit. Plato de Rep. οὐκοῦν καὶ ἰατρῶν ἐν χρείαις ἐσόμεθα πολὺ μᾶλλον οὕτω διαιτώμενοι, ἢ ὡς τὸ πρότερον. T. ὑπὸ δαιμονίου τινὸς ἀγόμενος ἀνάγκης. 229, 3. εἰς τοιαύτην ἀνάγκην καταστήσας. 481, 5.

ἀναγράφειν] ἀναγράφεσθαι εὐεργέτης. 682, 4. ἀναγράψαι νόμους. describere. 837, ult. T. ἀναγράφειν. aliquem in ærariis scribere. 324, 5. εἰ ξένος τις ἀναγραφῆναι [subaudi ἐν στήλῃ] εὐεργέτης ἠξίου. 682, 4. τά τε γὰρ οἰκεῖα ἀνεγέγραπτο [si bene habet, neque potius ἐνεγεγρ. leg. est]. nam et de rebus nostris privatis atque domesticis perscriptum erat illis in literis. 688, 3. τέτταρα ἔτη ἀνέγραψε, id est, τοσαῦτα διέτριψεν ἐν τῇ τῶν νόμων ἀναγραφῇ. quadriennium insumpsit legibus in mundo exarandis. 840, 9. ἐξ ὧν ἔδει ἀναγράφειν. quibus ex exemplaribus transcribendum, aut a quibus inde Archontibus exscribendi sumendum esset exordium. 840, ult. εὐσέβειαν, ἀλλ' οὐκ εὐτέλειαν ἀναγράφειν. in codice legum condendo, pietatis majorem, quam frugalitatis, habere rationem. 859, 1.

ἀναγραφεὺς τῶν νόμων ἐγίνετο. 837, 3. τῶν ἱερῶν καὶ τῶν ὁσίων ἀναγραφεὺς γενόμενος. 862, ult. T.

ἀναδικία. judicium irritum. fragm. 36.

ἀναδύεσθαι. declinare. 579, pen. T.

ἀνάθεσις] σὺν τῇ τῆς σκευῆς ἀναθέσει. 700, 2. T. σὺν τῇ τοῦ τρίποδος ἀναθέσει. dedicatione. 698, 9.

ἀναιρεῖν] οὐκ ἔφασαν οἷοί τ' εἶναι τοὺς ἐκ τῆς θαλάττης ἀνελέσθαι. 406, ult. μὴ περιϊδεῖν ἡμᾶς ὑπὸ τῶν πολεμίων ἀναιρεθέντας. 662, 5.

ἀναίρεσις] ἀναίρεσιν δοῦναι τῶν νεκρῶν. jus sepulturæ concedere. 63, 2. T.

ἀναισθήτως ἔχω πρὸς τὸ φρονεῖν. fragm. 35.

ἀναισχυντίᾳ διενήνοχε τῶν ἄλλων ἀνθρώπων. 749, 3.

ἀνακαλεῖν τινά. ad forum suum citare. 563, 1. ἀνακαλεσάμενος ποῖα ἁμαρτήματα. 251, 2. verum Tayloro istæc lectio mendosa videtur. ἀνακαλεσάμενοι τοὺς παρόντας videtur idem esse atque ἀνακρίναντες, cum interrogassent, exploravissent. 323, pen. ubi explicationis ergo Taylor addit e lingua sibi vernacula, *as if to a Rehearing.* ἀνακαλοῦντες τὴν συγγένειαν. sæpius ingeminantes, commemorantes. fragm. 27, 10.

ἀνακαλυπτήρια. fragm. 8, antep. εἰ τὰ δοθέντα ἀνακαλυπτήρια γυναικὶ γαμουμένῃ βιαίως [imo vero βεβαίως] ἔχειν δεῖ αὐτήν. fragm. 9, 8.

ἀνάκειον] ἱπποδρομία ἀνακείων. fragm. 30, 16.

ἀνακεῖσθαι] ἀνάκειται τῆς ἀρετῆς τὰ μνημεῖα πρὸς τοῖς ἱεροῖς. 371, 1. T.

Anacoluthum. τὴν οὐσίαν ἣν κατέλιπεν, οὐ πλείονος ἀξία ἐστὶν, ἢ — 649, 2. item in continente post Καλλίας τοίνυν — τούτου τὸ τίμημα.

ἀναλίσκειν] ἀνάλωσε πλείω εἰς τὴν πόλιν, ἢ εἰς ἑαυτὸν καὶ τοὺς οἰκείους. 618, 2. τὰ πατρῷα εἰς τὰς αἰσχίστας ἡδονὰς ἀναλίσκειν εἰθισμένοι. 619, 1. τὰ μὲν ἑαυτῶν ἀνηλώκασι, τοῖς δὲ τὰ σφέτερα σώζειν βουλομένοις ἐπιβουλεύουσι. 753, ult. οὐδεμίαν ὑμῖν εἴσονται χάριν, ἀλλὰ τοῖς ἀνηλωμένοις. 826, pen.

ἀναλογίζεσθαι] ἀναλογισάμενοι καὶ τὰ εἰρημένα, καὶ τὰ παραλελειμμένα. 552, pen.

ἀνάλωμα] εἰς δύο παῖδας καὶ ἀδελφὴν ἐν ὀκτὼ ἔτεσι λῆμμα καὶ ἀνάλωμα ἀπέδειξε. 905, 1. ὥστε τούτοις λελογίσθαι ὅσονπερ αὐτῷ ὅλον τὸ ἀνάλωμα γεγένηται. 909, 6.

ἀνάμνησις] ἀναμνήσεις θυσιῶν. conceptiones votorum de sacrificiis offerendis. 103, 2. T.

ἀναμφισβήτητος] ἀναμφισβήτητα τἀριστεῖα λαμβάνειν. 105, 9.

ἀναμφισβητήτως. 172, pen. T.

ἀνάξιος] ἀνάξιοι τῆς σωτηρίας οὐκ ἐδόκουν εἶναι. 478, ult. ἀνάξιοι ὑμῶν τε καὶ τοῖς πόλεως. 695, 2. ἀνάξια ὑμῶν πεπονθότες καὶ τῶν εἰς ὑμᾶς ὑπηργμένων. 711, 3. ὡς ἀνάξιον τῆς οὐσίας ἐπίτροπον κατέλιπε. 904, 5. ubi ἀνάξιον per se stat, non cum οὐσίας copulandum, id quod cum ἐπίτροπον cohæret.

ἀναπαύειν] ὅτι οὐκ ἦλθεν εἰς τὰ ὅπλα ἀναπαυσόμενος. quod non venerit in castra, ad ibi pernoctandum. 452, 9.

ἀναπείθειν] μὴ ἀναπεισθῆτε ὑπὸ τούτου. 257, 6.

ἀναπέμπειν] τοὺς παῖδας εἰς ἄστυ ἀναπέμπειν. 897, 9.

ἀνάπηρος. claudus, mutilatus, debilitatus. 750, 2.

ἀναπράττειν] exigere, repetere. ἵνα τὰς καταστήσεις ἀναπράττητε παρ' αὐτῶν. 573, 3. T.

ἀνάπτειν] τὸν λύχνον ἐκ τῶν γειτόνων ἀνάψασθαι. operam dare, ut vicini te patiantur tuam lucernam ex igni suo accendere, mandare id opus puellæ. 15, 3.

ἀνάργυρος ὤν. fragm. 15. 20.

ἀναρπάζειν] ἀναρπάζουσι τὸν σῖτον. coercent, strangulant. 722, 4.

ἀνασείειν τὰς φοινικίδας. 253, 1. faciebant hoc sacerdotes, si quem diris devoverent. compara cum nostro *die Blutfane schwingen* vel *schwenken*. Cf. Scott. *Lady of the Lake*, cant. III. 10. sqq.

ἀνάστατος] πόλεις ὑπὸ τυράννων ἀναστάτους γεγενημένας. 913, 5.

ἀνασώζειν] ἀνεσώθην εἰς Κατάνην. 686, 3.

ἀνατιθέναι] ἀναθέμενος [scil. εἰς τὰς βοῦς vel εἰς τὴν ἅμαξαν] ὁ βοηλάτης ᾤχετο, ἀπάγων τὰ ξύλα. 277, ult. quod Taylor ait Atticum esse pro ἐπιθέμενος.

ἀναυμάχητος ὄλεθρος. clades, ubi classi tuæ pereundum est, etiamsi cum classe hostili confligendi copia ipsi negata esset, sophistice dictum. fragm. 27, 5.

ἀναφαίνειν] ἀναφανῇ ἐν τοῖς ἱππεῦσι τεταγμένος ἐν τοῖς ὁπλίταις. subito spectandum se præbeat haud opinantibus. 525, 3.

ἀναφέρειν] τὴν αἰτίαν εἰς ἄλλους. 276, 2. οἷς τὰς ἀπολογίας ἀνοίσει. 434, 12. T. rem aliquo referre, causam vel culpam alicui imputare, 400, 6. τὴν αἰτίαν εἰς ἐκείνους ἀνέφερον. 717, pen. ἀναφερομένας ὁρῶ τὰς ἀπολογίας εἰς ἐκείνους. 426, 7. 479, 4. οἱ ἄλλοι τῆς αὐτῶν ἀρχῆς κατὰ πρυτανείαν λόγον ἀναφέρουσι. exhibent, scil. τοῖς λογισταῖς. 842, 2.

ἀναχωρεῖν] τοῦ σεμνοῦ Στειριέως ὕστερον ἀνεχώρησα. prælia excessi. 580, ult. τὰς ἐξόδους μετὰ τῶν πρώτων ποιούμενος, μετὰ δὲ τῶν τελευταίων ἀναχωρῶν. 582, pen.

ἀνδραποδίζεσθαι] πόλις ὑπὸ τῶν βαρβάρων ἠνδραποδίσθη. 114, 3.

ἀνδραποδιστής. 350, 6.

ἀνδριὰς Κόνωνος χαλκοῦς ἔστη πρώτου [scil. μετὰ τὸν Ἁρμόδιον καὶ Ἀριστογείτονα]. fragm. 18, 27.

ἀνδρικὸς] Θαργηλίοις νικήσας ἀνδρικῷ χορῷ. 698, 4.

ἀνδροφόνος] ἀνδροφόνον οὐκ ἐᾷ λέγειν. 348, 2. et 5. οὐ γὰρ δεῖν, ἀνδροφόνον αὐτὸν ὄντα συμπέμπειν τὴν πομπὴν τῇ Ἀθηνᾷ. 500. 7.

ἀνδρωνῖτις. 13, 1. T.

ἀνεῖναι. dimittere. 511, 5. T.

ἀποβαίνειν. cum classe armata infestisque animis aliquo appellere, descendere. 82, ult. ὧν ὑμῖν οὐδὲν ἀποβέβηκεν. evenit. 825, pen.

ἀποβάλλειν τὰ ὅπλα. 342, ult. τὴν ἀσπίδα. 349, 7. T.

ἀποβλέπειν eleganter dictum. πρὸς τὴν τούτων τύχην ἀποβλέποντες. 187, 9. T.

ἀπογινώσκειν] absolvere. ἀπεγνωκότες μὴ ἀδικεῖν. 40, 1. desperare. ἀπογνόντας τῆς ἐλευθερίας. 107, 11. T. ἀπογνώσεσθε, absolvetis, ὁμολογούντων αὐτῶν. 723, 7.

ἀπογράφεσθαι. in judicio accusari. 260, 3. ἀπογράφειν. denunciare, deferre reum. 284, ult. ἀπεγράφοντο τὰ ἀνδράποδα. curabant a scriba publico nomina mancipiorum, ætates, patrias, artes, laudes, vitia, annotari, ut fisco addictorum. 388, ult. ἀπογράφει ὀνόματα. edit scribæ publico nomina in tabulas referenda. 463, 7. ἀπογράφειν. conficere indicem rerum in alicujus substantia repertarum (vulgo inventarium usurpant), quæ substantia fisco esset adjudicata. 591, ult. ἀπογραφέντος. cum bona ejus proscripta fuissent. 653, 2. δικαιότερον ἂν ὑμᾶς ἀπογραφῆναι ὑπὸ τῶν ζητητῶν τὰ ἡμέτερα ἔχειν. 705, 3. τῶν Ἐλευσῖνάδε ἀπογραψαμένων. eorum, qui cum nomen militiæ dedissent adversus Eleusinem, h. e. adversus triginta tyrannos ibi conclusos, suscipiendæ, coque vobiscum in castra exissent, tamen ad partes tyrannorum transfugerunt, et cum iis oppugnationem in oppido Eleusine tolerarunt. 767, 2. τὰ χρήματα ἀπογράψαι, in indices et tabulas referre, τὰ ἐκ τῶν πόλεων εἰλημμένα. 819, 10. πρὸς τοὺς ἐκλογέας τοῦ φόρου ἅπαντα ἀπογραφόμεθα. fragment. 10, 2.

ἀπογραφὴ] cum nomen alicujus ad magistratum defertur, ut defugientis militiam. 319, 1. inventarium substantiæ proscriptæ. 591. ult. libellus accusatorius de peculatu, seu de pecuniis publicis interversis. 828, 3.

ἀποδεικνύναι] ἀποδεῖξαι μεγάλην τὴν ἑαυτοῦ πατρίδα. 113, 6. μεγάλην ἀντὶ μικρᾶς τὴν πόλιν. 119, 6. γνώμην ἀποδεδειγμένος. 400, 1. T. νόμον. legem proferre. 848, 1. 849, 1. et 9. τὰς ζημίας τούτων (scil. οὔσας) ἀποδείξει. clades acceptas his imputabit, a se ad hos devolvet. 908, 11.

ἀπόδειξις] ἀπόδειξιν ἐποιήσαντο τοῦ ἑαυτῶν τρόπου. 395, 15.

ἀποδέχεσθαι αὐτοῦ (si sincerus sit locus). 177, 3. τῶν ἀπολογουμένων. 535, 13. 836, 2. λόγους. 181, 6. ἐλέγχους. 616, 4. ταῦτ' αὐτοῦ ἀποδέχεσθε. 501, 7. T. ἀποδέχεσθαι περὶ τούτων οὐ προσήκει ὑμῖν. 507, 3. τοὺς καὶ τοῖς ἐχθροῖς ἐλεεινοὺς ἀγρίως ἀποδέξεσθε. 744, ult. ἀποδέχεσθαι τὰς τοιαύτας κατηγορίας περὶ τῶν τοιούτων ἀνθρώπων. 846, ult.

ἀποδημεῖν. peregre esse, proficisci. 142, 9. ἐπιδημεῖν contrarium. T. ἀποδημήσαντος ἐκείνου καὶ ἐν διαβολῇ γενομένου, ἐδημεύθη ἡ οὐσία. absente domo. 635, pen.

ἀποδιδόναι] ἡ αὐτὴ τιμωρία ἀποδέδοται τοῖς ἀσθενεστάτοις πρὸς τοὺς τὰ μέγιστα δυναμένους. 5, 8. εἰς τὸ δημόσιον ἀπέδοσαν. 395, 13. εἰς τὴν βουλήν. referre ad senatum. 712, ult. T. τιμωρίαν. assignare, attribuere alicui pœnam ut certam et propriam, quam violatus ab aggressore, ut sibi debitam nulloque modo denegandam, repetat. 5, 8. τῷ δικαστηρίῳ τῷ ἐξ Ἀρείου πάγου ὑφ' ὑμῶν ἀποδέδοται τὰς τοῦ φόνου δίκας δικάζειν. 32, 1. τῇ πατρίδι τὰ τροφεῖα ἀποδόντες. 124, pen. ἀπέδοσαν τὰ λοιπὰ εἰς τὸ δημόσιον. reddebant. 395, 13. οὐχ ὅπως σκεύη ἀπέδοσθε. vendidistis, sectioni subjecistis. 634, 2. ὑπὲρ τῶν ἱερῶν, ἃ οὗτοι τὰ μὲν ἀπέδοντο, τὰ δ' εἰσιόντες ἐμίαινον. 445. ult. ἐπιστολήν, ἣν ἔδωκεν, ἀποδοῦναι ἐμοί. mihi reddendam. 688, 1. δύο τάλαντα ἀποδοῦναι. dependere, necessario reddenda, ut debita. 860, pen. ὕστερον τῶν ἔργων τὰς χάριτας ἀποδοῦναι. 885, 3. οὔτε χρήσταις, creditoribus, ἀποδεδωκώς. 910, ult. πλείστου ἀποδίδονται. carissimi vendunt. 9, 12. εἰ ἀποδεδώκει τῷ Κτησικλεῖ ν παλαίας. fr. 8, 7. συγκομίσας δὲ δῶρα καὶ ἀποδόμενος [alii ἀποδοὺς] τὸ ἀργύριον. dona colligens, et argentum renumerans. fr. 27, 25. ἀπέδοσαν αὐτὸν τοῖς ἀδελφοῖς. fr. 31, 10.

ἀποδιδράσκειν vel ἀποδράναι ἐκ τοῦ κινδύνου. 224, 3. 582, 6. ἀποδράσας (si bene habet). 226, 2. T.

ἀποδιοπομπεῖσθαι τὴν πόλιν. 255, pen. v. not. 58. ἀποδιοπομπεῖσθαι πᾶν τὸ ἀργύριον, dixit Plutarchus in Lysandro. T. Sed fallitur. verbum hoc, non cum πόλιν, sed aut cum ἀρὰν, aut cum φαρμακὸν cohæret.

ἀποδοκιμάζειν χειροτονηθέντα στρατηγόν. 451, 19. T. reprobare ut indignum, v. c. sacerdotio. 790, 9.

ἀποδύειν vel ἀποδύναι] φάσκειν θοιμάτιον ἀποδεδύσθαι. 350, 3. T. ἀπεδύσατο εἰς τὴν αὐτὴν πάλαιστραν. fragm. 30, 2.

ἀπόθετος ὑμῖν φίλος ᾤμην εἶναι. carus imprimis, neque ad minutos quosque sordidosque usus vobis adhibendus, sed parce cauteque usurpandus, et ad raras summique momenti necessitates reservandus. 313, ult.

ἀποθνήσκειν] ἀποθανεῖν ἢ καμεῖν νομίμως ἅπασι κοινὸν ἀνθρώποις. fragm. 22, 13. καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἀποθνήσκοντα μὴ δύνασθαι τὸν βίον τελευτῆσαι. ibid. exempla hujus v. a Tayloro annotata v. in θνήσκειν, quo ille retulerat.

ἀποκεῖσθαι] ἀποκειμένας παρ' ἑαυτῷ τεσσαράκοντα μνᾶς. quas ipse servabat apud

se jacentes in deposito. 626, 1.

ἀποκινδυνεύειν] ἀλλ' ἀπεκινδύνευον τοῦτο. 180, ult. T.

ἀποκλείειν] ὡς ἀπεκλείσθην ἐν τῷ δωματίῳ. 20, 6.

ἀποκληροῦν] magistratus per sortem legere. σιτοφύλακας ἀποκληροῦτε. 722, ult. ὡς ὁ χρόνος οὐκ ἐγχωρεῖ ἄλλον (regem sacrorum) ἀποκληρῶσαι. 790, 8. T.

ἀπόκρισις. defensio. fragm. 35, circa fin.

ἀποκρύπτειν] περὶ ὧν ἀποκρυπτόμεθα μηδένα εἰδέναι. 276, 8.

ἀποκτείνειν] ἀπέκτεινα. 170, 6. 491, pen. ἀπέκτεινεν. 397, 10. ἀποκτείνειε. 503, pen. ἀποκτείναντα. 496, 1. ἀπεκτόνασι. 348, 6. ubi male vulgo ἀπεκτείνασι. ἀπεκτονέναι. 344, 1. ἀπεκτονώς. 222, 8. ἀποκτενοῦντες. 497, 6. usurpari aiunt technici in perfecto et aoristo priori, in secundo non ita. quod arbitror verum esse. v. p. 448, not. 3. ἀπέκτεινον. 605, pen. sed lectio videtur esse ἀπέκτειναν. T.

ἀποκτιννύναι] ἀπεκτίννυον. 761, 3. ubi MS. ἀπεκτίννυσαν. T. ἀνθρώπους περὶ οὐδενὸς ἡγοῦντο. 387, 2.

ἀπολαγχάνειν. abjudicare, sententia sua alicui jus aliquod derogare, eripere. 168, ult. 169, 3. ἀπολαχεῖν. sortem adire. fragm. 28, 11.

ἀπολαμβάνειν] accipere id, quod tibi debeatur. ἀπελάμβανον τοὺς τόκους. 590, 4. χάριν. 690, 10.

ἀπολαύειν] τῆς τούτων ἀρετῆς τὸ ἴσον τοῖς ἄλλοις ἀπέλαυσαν. 128, 4. ἀπολαύοντες τῶν τῆς πόλεως εὐτυχιῶν. 610, 4. τῆς ἡλικίας αὐτῆς ἀπολαύων. fr. 5, ult.

ἀπολείπειν] ἐμοῦ πολὺ ἀπολελειμμένου τῶν ἐμαυτοῦ κακῶν. me pone mala mea procul relicto, h. e. longe distante a scientia dedecorum meorum, me oblatam mihi contumeliam prorsus ignorante. 16, 5. ἀπολείπειν τοὺς διώκοντας. magno intervallo pone se relinquere. 56, ult. ἀπολιπεῖν τὰς τάξεις οὐκ ἐτολμᾶτε. 526, 3. οὐδεμιᾶς στρατείας ἀπελείφθη. 684, 8. οὐδενὸς οὐδ' ἐνταῦθα κινδύνου ἀπελειπόμην. 686, 9. πῶς οὐκ αἰσχρὸν ὑμῖν καὶ ἡντινοῦν ἀπολιπεῖν δίκην, omittere, non exercere, ἥντινά τις παρὰ τούτων βούλοιτο λαμβάνειν. 435, 10.

ἄπολις] μὴ ἡμᾶς ἀντὶ πολιτῶν ἀπόλιδας ποιήσητε. 694, pen. T.

ἀπολλύναι. mulierem corrumpere, pellicere ad stuprum aliaque flagitia orationis insidiis et consuetudinis turpitudine. 11, ult. βούλεσθε ἡμᾶς δικαίως μᾶλλον σῶσαι, ἢ ἀδίκως ἀπολέσαι. 655, 13.

ἀπολογεῖσθαι ἔργοις καλλίστοις, ὅτι οὐ τῇ αὐτῶν κακίᾳ — 120, 4. ἀνάγκη τὸν ἀπολογούμενον, κἂν ἐξ ἴσου ἀκροᾶσθε, ἔλαττον ἔχειν. 614, ult. οὐκ ἂν δυνάμενοι ὑπὲρ τῶν σφετέρων ἁμαρτημάτων ἀπολογήσασθαι, ἑτέρων κατηγορεῖν τολμῶσι. 708, 4. ἀπελογησάμην ἔργοις. 714, 6. οὐχ ὑπὲρ αὐτῶν ἀπολογήσεσθαι, ἀλλὰ τούτων κατηγορήσειν. 719, 4. ἀπολογεῖσθαι περὶ τῶν ἑαυτοῖς πεπραγμένων πολὺ μᾶλλον, ἢ τοὺς ἀδικοῦντας σώζειν πειρᾶσθαι. 866, 8.

ἀπολογία] ὃν ἔδει κοσμιώτατον εἶναι τῶν πολιτῶν, ἀπολογίαν ποιούμενον τὸν ἑαυτοῦ βίον τῶν τοῦ πατρὸς ἁμαρτημάτων. 542, 6. ἀναφέρειν τινὶ τὴν ἀπολογίαν. conferre culpam suam in alium, eoque se purgatum ire. 434, 12.

ἀπολύειν] ἀπελύσω τὴν πρὸς τοὺς τριάκοντα αἰτίαν μείζω τὸν δῆμον κακὰ ποιήσας. purgasti, defendisti. 496, 7. ἀπελύσατε τοὺς παρόντας. 683, 1.

ἀπομάχεσθαι] ἐπειδὴ ἀπεμαχεσάμεθα. controversiam nostram pugna disceptavimus. 148, pen.

ἀπόμισθοι. mercede fraudati. fr. 21, 3.

ἀπομισθοῦν. fundum elocare. 268, pen.

ἀπομνύειν. juratus infitiari. 573, pen.

ἀποπέμπειν φαρμακόν. 255, ult. Λακεδαιμονίους ἀπειλοῦντας, ὅταν μὴ ἀποπέμπωμεν αὐτοῖς τὰ χρήματα. nisi mittamus statas æris debiti pensiones. 860, 6. ἀποπέμψας εἰς τὸν Ἀδρίαν ὁλκάδα. 908, 7.

ἀπόπεμψις] ἀποπέμψεως, scil. δίκη. actio repulsionis. fragm. 36.

ἀπορεῖν] ἀποροῦντες μεταπεῖσαι αὐτούς. 324, 5. T. cum eos nullo modo possent a proposito deducere. ἀπορεῖν τοῖς περιεστηκόσι. 96, 2. οὐ γὰρ δήπου τῶν τοιούτων γε λόγων ἀπορήσει, εἰ καὶ μαρτύρων ἀπορήσει. 280, ult. ἀργυρίου εἰς τὸν ἀπόστολον ἠπόρει. ad classem expediendam, milites et nautas conducendos. 625, 13.

ἀπόρθητος] μόνοι οἰκοῦντες ἀπόρθητον καὶ ἀτείχιστον καὶ ἀστασίαστον. 914, 16.

ἀπορία] τοῖς εἰς τοιαύτας ἀπορίας καθιστᾶσι. 861, 7.

ἄπορος ἀγών. 260, 3. ταύτην τὴν αἰτίαν ἀπορωτάτην εἶναι ἀποδεῖξαι. 261, ult. ἀπορώτατος κίνδυνος. certamen forense imprimis impeditum et inexplicabile. 291, 4.

ἀπόῤῥητος] ἀπόῤῥητα de Cereris religionibus. 252, 5. in Jure. 344, 5. in rebus politicis. 428, 6. 458, 5. τὰς σπονδὰς ἀποῤῥηθήσεσθαι. 722, 1. si lectio sit sincera. T. Sincera utique est. Sed locus hic non erat huc referendus, quo nil pertinet, sed ad ἀπειπεῖν. οἱ μὲν ἄλλοι ἄνθρωποι τῶν πολεμίων ἕνεκα ποιοῦνται τὰ ἀπόῤῥητα. 428, 6. ἐν ἀποῤῥήτῳ μηνύει. 458, 5. ποῖα ἂν ἀπόῤῥητα τηρῆσαι, ὃς οὐδὲ τὰ προειρημένα παῦσαι ἠξίωσε. 888, pen. οὐδ' εἴ τι ἄλλο τῶν ἀποῤῥήτων ἤκουσα. probrorum ex illo genere, quæ leges nolunt cuiquam ingeri. 344, 5.

ἀπόρως ὑμᾶς διαθείη. 452, 4. μὴ περιϊδεῖν ἡμᾶς ἀπόρως διατεθέντας. ad incitas redactos. 611, 7.

aliquid certi statuere. fragm. 13, 13. Sed vereor ne Taylor ita vertens erraverit, si nihil aliud, in *filiis* certe. volebat, aut certe debebat *filiabus* dare. Verum διαιτᾶσθαι videtur h. l. significare *elocari*, *verthan werden*, wie man eine Weibsperson verthut, weg thut, an den Mann bringt. Aut μεθ' ὑμῶν διαιτᾶσθαι, vobiscum, inter vos versari. μετὰ τῶν ἐλεοκόπων διαιτώμενος. habitans. fragm. 13, 30. ἐξ ἀγροῦ ὁπόταν ἔλθοι, παρ' ἡμῖν διῃτᾶτο. fr. 14, 12.

διαιτητὴς] ἕως τὸν περὶ τῶν διαιτητῶν νόμον ἔθεσθε. fr. 11, 1.

διακεῖσθαι] ὀλιγώρως. 6, 3. ἠλιθίως. 13, ult. οἰκείως. 43, 1. δεινῶς. 172, 10. ἀνοήτως. 355, 5. ἀδίκως καὶ παρανόμως πρὸς τοὺς ἄλλους. 551, 5. ἀηδῶς, κακῶς. 571, 6. φιλοτιμότερον τοῦ δέοντος. 585, 7. πιστότερον πρὸς ἐκείνους ἢ πρὸς ἡμᾶς. 607, ult. ὁμοίως ἐμοὶ διακειμένους. 745, 2. λίαν ἀσελγῶς. 751, pen. λίαν ἀπόρως. 752, 5. χαλεπῶς. 797, 9. οὕτω διακεῖσθαι ὥστε — 156, 10. 497, 10. ὅμως καὶ οὕτω διακείμενοι. *though in so deplorable a condition.* 430, 9. T. τούτῳ τῷ τρόπῳ διέκειτο πρὸς τοὺς πολίτας, inverse dictum pro τούτῳ τῷ τρόπῳ διέκειντο πρὸς αὐτὸν οἱ πολῖται. 500, pen. τοῖς λίαν ὑβριστικῶς πρὸς τὰ θεῖα διακειμένοις. fr. 22, 9.

διακελεύεσθαι] hortari. διεκελεύσαντο τοῖς ὅρκοις ἐμμένειν. 779, ult.

διακλέπτειν τῇ ἀπολογίᾳ τὴν κατηγορίαν. in defensione sui statum causæ ita conturbare, aliena admiscendo, ut reus ad accusationis capita caveat accedere, sed ea sedulo devitet atque dissimulet, studeatque memoriam criminum sibi objectorum animis auditorum et judicum eripere. 788, 3.

διακονεῖν. de ancilla a pedibus, quæ adhibeatur allegationibus, e. c. ut in forum eat obsonatum. 18, ult.

διακωδωνίζειν] διακωδωνισθέντες. explorati. fr. 37.

διακωλύειν μὴ σώζεσθαι (id est, ὥστε μὴ σώζ.) 696, pen.

διαλαμβάνειν] inter se comparare, ut consules Rom. provincias olim comparabant, h. e. partiri, aut sortiri. τὰς οἰκίας, 387, ult. διαλαμβάνειν τοὺς νόμους ταύτῃ. sic administrare, versare, exercere, dispensare. 520, 8.

διαλέγεσθαι] οὐδεὶς ἀνθρώπων αὐτῷ ὡς ἀλιτηρίῳ διελέγετο. 499, 1. μικρὸν διαλεγόμενοι. submisse aut pauca loquentes in sermonibus. 584, 2. διαλεγόμενοι de oratione forensi. 584, 2. v. not. postrema hæc ex indice Taylori repetii.

διαλύειν] διαλελυμένος φανερῶς περὶ τούτων. reconciliatus in gratiam, vetustis simultatibus amica compositione obliteratis. 166, 1.

διαμαρτύρεσθαι] διεμαρτυρήθη μὴ Πλαταιεὺς εἶναι. agebatur in eum διαμαρτυρίᾳ, cum esset, qui actioni obnunciaret, negans eum Platæensem esse. 736, pen.

διαμάχεσθαι μετὰ τοῦ δικαίου ὑπὲρ τῶν ἀσθενεστέρων. 71, ult. conf. 76, 11. περὶ τούτου. 164, 1. 890, 3.

διαμνημονεύειν. 738, 1.

διανέμειν τὸν αὑτοῦ βίον τοῖς ἐχθροῖς καὶ τοῖς συκοφάνταις, 228, 4. τοῖς παισὶν, οὐ κτησάμενος, ἀλλὰ παρὰ τοῦ πατρὸς παραλαβών. 638, 2. ἕτεροι δὲ καὶ ταῦτα διανεμοῦνται, ὥσπερ καὶ τἄλλα. inter se divident, nihil eorum ad vos pervenire sinent. 704, 11.

διάνοια ἀνθρώπων. 93, 1. ἐξ ἴσου τῇ συμφορᾷ τὴν διάνοιαν ἔχειν. 742, 1. διάνοια θεῶν. 115, 5. τοὺς ἔτι νέους καὶ νέαις ταῖς διανοίαις χρωμένους. 752, ult. τὴν διάνοιαν ἔσχον (id est, διενοοῦντο). fr. 22, 3.

διαπλεῖν. 394, 12.

διαπράττεσθαι κατὰ τοὺς νόμους περὶ αὐτῶν. 148, 4. lege agere. μέγα τι ᾤου διαπράξασθαι. consecuturum. 477, 8. 579, pen. οὐ μόνον τούτῳ διαπράττεσθε. *make for him.* 511, pen. id quod in superioribus erat συμπράττειν. v. συμπρ. T. διαπράττεσθαι βίᾳ. 38, 3. πάντων διαπεπραγμένων. re jam peracta. 42, 9. διεπραξάμην λαθών. 273, 3. τὰ ὀνόματα σφῶν αὐτῶν διαπράττονταί τινες, δόντες ἀργύριον τῷ ῥήτορι, προσγραφῆναι εἰς τὴν στήλην. 492, ult. 849, 9. οὐ μὴν ὡς τοῦτο διαπραττόμενοι τὴν διάνοιαν ἔσχον. verum tamen ipsis in mentem nunquam venerat, ut laborarent sese miseros reddere. fr. 22, 3.

διαρπάζειν. 640, 1.

διαῤῥήδην εἴρηται. 32, ult.

διάρχειν] διῆρξα. ad finem gessi magistratum. fr. 25, 12.

διασκάπτειν τὰ τείχη. 453, 11. T.

διασώζειν] διασώζεσθαι δόξαν. 124, 4. διασώζοντες τὰς τῶν φίλων οὐσίας συκοφαντοῦνται. fr. 18, 8.

διατειχίζειν] διατειχιζόντων τὸν ἰσθμόν. 106, 5.

διατιθέναι] διατίθεσθαι ἀνοητότερον πρὸς τὸ μειράκιον. 136, pen. δεινῶς διατεθῆναι τυπτόμενος. 150, 1. εἰ διαθείη ἡμᾶς ἀπόρως, ὥσπερ διέθηκεν. 452, 4. 611, 8. † testamento dare, legare. 469, 8. et fors. 640, ult. v. not. 96. et cl. Markland ad locum. T. διατεθέντες (id est, διακείμενοι) οὕτω παρανόμως καὶ βιαίως. 334, ult.

διατριβὴ] τῶν νεωτέρων ὅσοι περὶ κύβους ἢ πότους ἢ τὰς τοιαύτας ἀκολασίας τὰς διατριβὰς ποιοῦνται. 577, 11.

διατρίβειν παρὰ Λυσιμάχῳ. 142, 16. ὀλίγον χρόνον διατρίψαντες. 143, 4. T.

διαφέρειν] τούτοις μεγάλα τὰ διαφέροντά ἐστιν εὖ τε πράττειν τὴν πόλιν, καὶ ἀνεπιτηδείως. *to them great is the difference.*

872, 1. v. 892, 1. T. διαφέρειν ταῖς ψυχαῖς τῶν ἀνδρῶν. animis præstare sexui virili. 57, 3. ἀπὸ τῶν πολὺ διαφερόντων ἢ καλῶν ἢ κακῶν, a facinoribus utramvis in partem insignibus, ἀναγκαῖόν ἐστι τοὺς ποιήσαντας γιγνώσκεσθαι. 200, 3. διαφέρει πλεῖστον τῇ γνώμῃ τῶν ἄλλων. 202, 1. διαφέρεσθαι περὶ τῶν ὀνομάτων. 348, 4. ἵνα μὴ περὶ τιμῆς διαφερώμεθα. ne de pretio secum contenderemus. 722, 5.

διαφερόντως. diverso modo. 882, ult.

διαφεύγειν ἀνθρώπους. 30, 1. τοὺς ἐν τῷ πολέμῳ κινδύνους. 129, pen. διέφυγον τὸν θάνατον. 444, 15.

διαφθείρειν γυναῖκα. pudicitiam ejus violare. 6, ult. 20, 1. 42, 6. 489, 3. T. τὰς ψυχὰς τῶν γυναικῶν, ὥστε οἰκειοτέρας αὐτοῖς ποιεῖν τὰς ἀλλοτρίας γυναῖκας, ἢ τοῖς ἀνδράσι. 38, 5. θεῶν τις τὴν αὐτοῦ γνώμην διέφθειρεν. 221, 3. περὶ τοῦτον τὸν κάπηλον, ὡς περὶ στήλην, διαφθείρονται. evertunt, aut navigium, ut nautæ, aut currum, ut aurigæ, circa hunc scopulum, aut circa hanc metam, collatores τῶν ἐράνων, quippe quibus contributiones ipsorum a debitore haud repensantur. fr. 5, 9.

διαφορὰ] contentio. οὐ περὶ πολιτείας αὐτοῖς εἰσὶν αἱ διαφοραὶ, ἀλλὰ περὶ τῶν ἰδίᾳ συμφερόντων. 767, 5.

διάφορος τοῖς οἰκείοις. *at variance with his Relations*, 552, 8. T. διάφοροι περὶ τῶν ἐμῶν. contendentes mecum de jure possessionis bonorum meorum. 276, ult.

διαφυλάττειν. 94, pen.

διαχειρίζειν. 328, 2. διεχείρισε τὰ τῆς πόλεως πάντα. 651, 2. χρήματα. 758, 5. καίτοι τί αὐτὸν οἴεσθε πεποιηκέναι περὶ ὧν οὐδεὶς αὐτῷ σύνοιδεν, ἀλλ' αὐτὸς μόνος διεχείριζεν. 909, 8. διαχειρίσας ὀρθῶς καὶ δικαίως τὴν οὐσίαν. fragm. 18, 11.

διαψηφίζεσθαι. 787, 4. T.

διαψήφισις] ῥᾳδίαν ὑμῖν περὶ αὐτοῦ τὴν διαψήφισιν πεποίηκε. 405, 11. T.

διδάσκειν] διδάσκουσιν ὑμᾶς ἐπιορκεῖν. 535, 1.

διδάσκαλος δεινοτάτων ἔργων. 433, ult.

διδόναι τὴν ψῆφον. 559, 3. T. τῶν ἑαυτοῦ. de suo largiri. 113, ult. διδόναι, ut Latinorum *largiri*, pro concedere, atque assumere tantisper pro vero, de quo dubites, aut quod neges reapse verum esse. 170, 3. ἐμοῦ ἅπαντας διδόντος τοὺς θεράποντας, offerente, spondente me traditurum, οὓς φησὶ παραγενέσθαι, παραλαβεῖν οὐκ ἠθέλησε. 294, 5.

διέρχεσθαι] διελθεῖν ἔδει με τρεῖς θύρας. 394, 6.

δικάζειν] δικάζεσθαι de oratore, postulare. οὐδενὶ οὔτε δίκην ἐδικασάμεθα. 384, 12. δικάζεσθαι κακηγορίας. postulare aliquem convicii. 344, 7. 367, pen. 46, 1. 353, ult. ἐδικαζόμην τῆς οἰκίας τοῖς ἔχουσι. 593, 9. de judice. φόνου δίκας δικάζεσθαι. 351, 1. T. qui in hoc postremo loco lapsus est. non ibi δικάζονται ad judices refertur, sed ad partes inter se contendentes. Θέωνι κακηγορίας ἐδικάσω. 353, ult. 367, pen. αἰσχρὰς δίκας δεδίκασμαι. turpium criminum me reum esse factum. 706, 9. δίκασαι αὐτῷ κατὰ τοὺς νόμους. fragm. 13, 26. τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχειν δικάζοντας ἄξιον, ἣν καὶ νομοθετοῦντας. fragm. 36.

δικαιολογεῖσθαι. jure repetere. fragm. 15, 5.

δίκαιος ὠφεληθῆναι. 870, 8. οὔτ' ὀφείλω, οὔτ' ἐκτῖσαι δίκαιός εἰμι. 325, 8. 674, 8. 690, 6. T. τὰ δίκαια βοηθεῖν. 186, 5. οὐ δίκαιος διὰ τοῦτό ἐστι βλάπτεσθαι. non ideo meretur noxia affici. 674, 8. πολλῷ δικαιότεροί ἐστε τούτοις χαρίζεσθαι, ὧν πεπείρασθε. vos multo magis decet. 694, 7. δίκαιός εἰμι (nisi potius εἶ leg. est in secunda persona) μηδὲν παραλιπεῖν, ἀλλ' ἅπαντα εἰπεῖν. fragm. 10, 23.

δικαίωσις] idem quod δίκαιον, titulus juris quo causam tuam confirmes. ἔτι πλείονας νόμους καὶ ἄλλας δικαιώσεις παρασχήσομαι. 325, 2.

δικαιοσύνη] περὶ δικαιοσύνης καὶ ἀρετῆς πολλοὺς καὶ σεμνοὺς λέγοντα λόγους. fragm. 4, 15.

δικαστήριον παρὰ τοὺς νόμους πληρωθῆναι ἀδύνατον. 790, pen. ἐγγὺς οἰκῶν τῆς ἀγορᾶς, οὐδὲ πρὸς δικαστηρίῳ, οὐδὲ πρὸς βουλευτηρίῳ ὤφθην οὐδεπώποτε. 656, 8.

δικαστὴς] περὶ πολλοῦ ἂν ποιησαίμην τοιούτους ὑμᾶς ἐμοὶ δικαστὰς περὶ τούτου τοῦ πράγματος γενέσθαι, οἷοί περ ἂν ὑμῖν αὐτοῖς εἴητε τοιαῦτα πεπονθότες. 2, ult. μὴ μόνον δικαστὰς, ἀλλὰ καὶ νομοθέτας αὐτοὺς γενέσθαι. 520, 3.

δίκη, γραφὴ, εἰσαγγελία. 577, 16. ὅσας ἢ δίκας ἰδίας συκοφαντῶν ἐδικάζετο, ἢ γραφὰς ὅσας ἐγράψατο, ἢ ἀπογραφὰς ἀπέγραψεν. 488, 5. δίκην λαβεῖν. pœnas sumere. 31, 8. παρ' ἐμοῦ. 184, pen. ἑτέρου. 207, 6. τῇ τῶν τεθνεώτων ἀρετῇ. 407, 2. δίκην ἔχειν. 59, ult. δοῦναι. 160, 2. et passim. τοῖς θεοῖς. 205, 2. δίκας διδόναι. 797, 2. δίκην ἀσεβείας παρ' ἑτέρου λαβεῖν. 207, 6. T. ταῖς γραφαῖς, causis publicis, opponuntur αἱ δίκαι, causæ privatæ. 46, 1. δίκας ἐξ ἀντιδόσεως κακῶς ἀγωνίζεσθαι. 147, 6. οὐ μόνον παρ' ἀνθρώποις, ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῖς θεοῖς διδόναι δίκην. 205, 2. προσκαλεῖσθαι δίκην ἀσεβείας πρὸς βασιλέα. apud regem sacrorum de sacris violatis aliquem postulare. 206, 2. δίκαι οὐκ ἦσαν ἐν τῷ πολέμῳ. 590, 8. ὅτε πρῶτον αἱ ἀστυκαὶ δίκαι ἐδικάζοντο. 590, 10, δίκην δίδωσι. non, ut alias, significat, pœnas dat, sed judicio se sistit, discrimen judicii subit. 669, 7. δίκην οὗτος ὑμῖν δίδωσιν. hic sui vobis facit copiam, ut, si velitis, pœnas de se sumatis. 684, 2. ἀντιγράφεσθαι δίκην μὴ εἰσαγώγιμον εἶναι. 732, 7. ἀντωμοσία τῆς δίκης.

ἀνελεύθερον καὶ λίαν φιλόδικον εἶναι νομίζω τὸ κακηγορίας δικάζεσθαι. 344, 7. 353, ult. 367, pen.
κακοδαιμονιαστὴς] ἀντὶ νουμηνιαστῶν κακοδαιμονιαστὰς σφίσιν αὐτοῖς τοὔνομα θέμενοι. fr. 22, 1.
κακονοεῖν] οὐδέποτε ὑμῖν παύονται κακονοοῦντες. 832, 12.
κακόνοια. 722, 9.
κακόνους] πάντων ἀνθρώπων ἦν ἂν ἐμαυτῷ κακονοίστατος. 283, 11. ὡς κακόνοι ὄντες τῷ πλήθει. 603, 8. κακόνοι ἐγένοντο εἰς τὰ ὑμέτερα πράγματα. 682, pen. 764, 4.
κακοπαθεῖν μὲν πολλάκις, ἀναπαύεσθαι δὲ μηδέποτε. 226, 6.
κακὸς] ἐμοῦ πολὺ ἀπολελειμμένου τῶν ἐμαυτοῦ κακῶν. 16, 5. συνέχεσθαι κακοῖς. 22, 7. περιποιεῖν ἑαυτὸν ἐκ πολέμου καὶ κακῶν. 246, 1. ἔῤῥωτο κακόν τι ἐργάζεσθαι. 464, 5.
κακοτεχνίου (actio maleficii). fr. 36.
κακοῦν] κακώσας φαίνεται τὸν δῆμον, ὃν αὐτοῦ φησὶ πατέρα εἶναι. 510, 1.
κακουργεῖν] ὅστις τοῦ μὴ ἀδικεῖν οὐ προνοεῖται, τοῦ δὲ μὴ δοῦναι ἐπιμελεῖται, κακουργεῖ. fr. 36.
κακῶς] δίκας ἐξ ἀντιδόσεως κακῶς ἠγωνίσατο. 147, 7. ὥστε τούτῳ γε κακῶς ὑφ᾽ ὑμῶν μεμαρτύρηται. 488, ult. κακῶς ἀκούειν ὑπό τινος. 298, 1. ὄζειν κάκιστον τοῦ ἄρτου καὶ τῆς μάζης. 190, ult. κάκιον γεγονέναι. ignobiliore loco natus esse. 622. 5.
κάκωσις] κακώσεως νόμος. 510, 7. T.
καλάμη] οὑτοσὶ δὲ πυροὺς ἐπὶ καλάμῃ ἀροῖ. post stipulam terram arat ad triticum conferendum. fragm. 28, 4.
καλὸς] τρόπαιον ἔργου καλλίστου μὲν αὐταῖς, αἰσχίστου δὲ τοῖς πολεμίοις. 112, 3. τῷ καλλίστῳ ὀνόματι χρώμενος δεινοτάτων ἔργων διδάσκαλος κατέστη. 133, pen. περὶ τῶν καλῶν καὶ αἰσχρῶν ἐναντίαν ἔχειν τὴν γνώμην. fragm. 37.
καλῶς αὐτῷ εἶχε. satis refectus fuit cibo potuque et sermonum hilaritate. 27, 3. 43, 3. ὡς οὐ καλῶς (id est, καθαρῶς) Ἀθηναῖον ὄντα. 482, ult. καλῶς ἐποίησεν οὕτω τελευτήσας τὸν βίον. 821, 9.
κάμνειν] ἀποθανεῖν ἢ κάμνειν νομίμως ἅπασι κοινόν ἐστι. fr. 22, 13.
κάμπτειν] ἐστὶ δὲ κάμψαντι τοῦ τείχους γωνιασμός. fr. 24, 4.
καπηλεῖον] δᾶδας λαβόντες ἐκ τοῦ ἐγγυτάτου καπηλείου. 27, ult. συγκλείσαντες τὰ καπηλεῖα. fr. 5, 4.
κάπηλος] κάπηλοι, παρ᾽ ὧν προπόσεις λαμβάνων, οὐκ ἀποδίδωσι. fr. 5, 3. per contemptum. περὶ τοῦτον τὸν κάπηλον, ὡς περὶ στήλην, διαφθείρονται. fr. 5, 9. ἀντὶ καπήλου ἑαυτὸν μυροπώλην ἐπέδειξε. fr. 5. 20.
καρκῖνος] ἐλυμήναντο γάρ μου τὸν καρκῖνον εἰσφατῶσαι αἱ κύνες. fragm. 23, 15.
καρπὸς] καρποῦ τινὶ δικάζεσθαι. jure cum aliquo contendere de fructibus fundi. fr. 13, 27.
καρποῦσθαι ἰδίᾳ τὰς τῆς πόλεως συμφοράς. 778, 11. T.
κατὰ τῶν ἀρχόντων ψεύδονται. de magistratibus et in eorum fraudem atque contumeliam. pro vulgari τῶν ἀρχόντων καταψεύδονται. 717, 5. κατὰ τῆς κλίμακος καταβαίνειν. 13, 3.
καταβαίνειν κατὰ τῆς κλίμακος. 13, 3.
καταβάλλει πατάξας. 492, 7. 505, 8.
καταγγέλλειν] denunciare. ἀντὶ εἰρήνης πόλεμον κατηγγέλκασι. 781, 4.
κατάγειν] παρ᾽ ἐκείνῳ κατηγόμην. penes eum devertebar. hospitio ejus utebar. fr. 32, 17. καταγηόχασι. fr. 36.
καταγελᾷν] καταγελάσονται πολλοὶ ἐμοῦ. 142, 4. καταγελῶν τῆς πόλεως ἄπεισι. 568, 16. καταγελῶντες καὶ θεῶν καὶ τῶν ὑμετέρων νόμων. fr. 22, 4.
καταγινώσκειν τινὰ φόνου (pro τινὸς φόνον). 33, 1. τινὸς συκοφαντίαν. 177, 6. εἰ αὐτοῦ μὲν ἐκείνου θάνατον κατέγνωτε, τοῦ υἱοῦ δὲ ἀδικοῦντος δι᾽ αὐτὸν ἀποψηφιεῖσθε. 527, 14. καταγνόντες σφῶν αὐτῶν ἀδικεῖν. 669, 6. μὴ καταγνῶναι δωροδοκίαν ἐμοῦ. 709, 2. εἴ τις ὑμῶν πονηρίαν καταγνώσεται τῶν ὡς ἐμὲ εἰσιόντων. 755, 2. δειλίαν τοῦ Ἀλκιβιάδου υἱέος. 527, 8. T. φυγὴν αὐτοῦ καταγνοὺς Θρᾴκης καὶ πάσης πόλεως πολίτης ἐβούλετο μᾶλλον γενέσθαι. 548, 10. φαυλότητά μου μεγίστην καταγινώσκεις. fr. 35.
καταγνύναι] οὐδεὶς κατεάγη τὴν κεφαλήν. 144, 3. κατεαγεὶς τὴν κεφαλήν. 156, ult. κατεάξαντες. 159, 6. T.
καταγωγὴ] taberna. fr. 36.
καταδαρθεῖν] ἐπειδὴ πάντες κατέδαρθον. fragm. 22, 19.
καταδέχεσθαι. exsules recipere domo, in patriam rursus redire sinere. 208, ult.
καταδιαιτᾷν] δίαιταν καταδιαιτησάμενος οὐδενός. 773, 10. κατεδιητησάμην. in judicio arbitratus vici. fr. 36.
καταδικάζειν] judicio vincere. κατεδικάσατο ἐπὶ Ξεναινέτου ἄρχοντος. 590 ult. 732, 3. 737, 1.
καταδουλοῦν] χειροτονοῦντες ὑμᾶς αὐτοὺς καταδουλοῦσθε. 918, 4.
καταδρομῆς γενομένης τῶν φυγάδων. 688, pen.
καταδωροδοκεῖν. pro largitionibus jura majestatis, nervos reip. vendere. 808, 9.
καταθάπτειν. 248, 3.
κατακεῖσθαι] γυναικῶν ὁμοῦ πολλῶν καὶ ἀνδρῶν κατακειμένων. ad mensam accumbentibus. fr. 35, 13.
κατακυβεύσας τὰ ὄντα. bona cum prodegisset alea. 541, 2.
καταλαμβάνειν] ὅτι τηνικαῦτα ἀφιγμένος οὐδὲν καταλήψοιτο τῶν ἐπιτηδείων. 26, ult. percontando intelligere, doceri, rescire. ἑτέρους δὲ οὐκ ἔνδον ὄντας κατελάμβανον, id est, αὐτοὺς μὲν οὐ κατελάμβανον, ἅτε οὐκ ἔνδον ὄντας, ἐμάνθανον δὲ, ὅτι οὐκ εἴσιν ἔνδον. ad aliorum domos delatus, docebar ab incolis, eos domo abesse. 45, 1.

καταλέγειν] enumerare, recensere. 92, 4. καταλέγεσθαι. militiæ adscribi. 319, 2. et 4. καταλέξαι εἰς τοὺς ὁπλίτας. 566, 4. καταλέξειν ἐνακισχιλίους. 675, 2. 676, 4. καταλέξας εἰς τὸν κατάλογον τῶν Ἀθηναίων οὐδένα φανήσομαι. 773, 9. οὐδὲ τῶν τρισχιλίων κατελέγην. 845, 5. καταλεγεὶς Διόδοτος μετὰ Θρασύλλου. allectus in numerum militum eorum, qui Thrasyllum deberent in castra prosequi. 894, 15.
καταλείπειν φυλακὴν ἱκανήν. 97, 1. τίς ἔτι αὐτοῖς ἡδονὴ καταλείπεται. 125, 3. εἰ γὰρ μὴ τοιοῦτος ἦν, οὐκ ἂν ἐκ πολλῶν ὀλίγα κατέλειπεν. 660, 4. τὸν βίον καταλιπεῖν. 901, 4. τὰς γεγενημένας συμφορὰς ἱκανὰ μνημεῖα τῇ πόλει καταλελεῖφθαι. 917, 2.
καταλογεὺς] qui præest conscribendis nominibus civium allegendorum eum in ordinem, qui dignus habetur gerendæ reip. 675, 2.
κατάλογος] εἰς τὸν Ἀθηναίων κατάλογον καταλέξας. 773, 9.
καταλύειν τὴν δημοκρατίαν. 452, 7. πλῆθος. 454, 8. δῆμον. ibid. T. οὐχ οὗτοι καταλύουσι τὸν δῆμον οἳ πλειστοὺς ἂν πολίτας ποιῶσιν, ἀλλ᾽ οἳ ἂν ἐκ πλειόνων ἐλάττους. 676, 2. τὰς ναῦς δι᾽ ἀπορίαν χρημάτων καταλυομένας. 817, ult. ἀσεβῶ καταλύων τὰς θυσίας. 852, 3. πολλὰ τῶν ἱερῶν καταλύεται. 858, pen. ἐπιβουλεύειν καταλῦσαι τὴν πολιτείαν. 452, 7.
καταμαρτυρεῖν] καταμαρτυρήσει σου τὸ τῆς βουλῆς ψήφισμα. 463, 2.
καταμένειν] οἳ κατέμειναν ἐν τοῖς δήμοις. 882, 4.
καταμηνύειν] κατεμήνυσε τῶν ἀνδρῶν. 473, 7.
καταπειράζειν] τὴν ὑμετέραν ψῆφον καταπειράσοντες εἰσεληλύθασιν εἰς τὸ δικαστήριον. 367, 12.
καταπίπτειν] πληγεὶς κατέπεσεν εὐθύς. 29, ult.
καταπλεῖν] κατέπλευσεν εἰς τὴν ἑαυτοῦ πόλιν. 224, pen.
καταπλὴξ] formidine perculsus et dejectus animo. 251, ult. fragm. 6, ult.
καταποντίζειν] κατεπόντισε τοὺς φίλους. 541, 3.
καταπροδιδόναι] τῶν ἄλλων ἁπάντων ὅσοι ἦρξαν καταπροδιδόντων. 669, 4.
καταρᾶσθαι στὰς πρὸς ἑσπέραν. 253, 1.
κατασκάπτειν] εἰ κατασκαφείη τῶν μακρῶν τειχῶν ἐπὶ δέκα σταδια ἑκατέρου. 451, 6. T.
κατασκαφὴ τῶν τειχῶν. 451, 8. T.
κατασκεδαννύναι] ἀλλ᾽ οὐχ οὗτος ὁ λόγος ἐν τῇ πόλει κατεσκέδασται. 367, ult.
κατασκευάζειν] ὡς ἐγγυτάτω τῆς ἀγορᾶς κατεσκευασμένους. qui suas κατασκευὰς, h. e. officinas, instrumenta, supellectilem, tabernas, prope forum habent. 754, ult. κατεσκεύασμαι τέχνην μυρεψικήν. *ich habe mir eine Apotheke, oder Liqueurboutique zugelegt.* fr. 4. 11.
κατάστασις] manupretium, quod militi recens allecto datur ad comparandum nonnulla expeditioni necessaria. ἵνα τὰς καταστάσεις ἀναπράττοιτε παρ᾽ αὐτῶν. 574, 3. κατάστασιν παραλαβόντα. 574, 6. τοὺς ἔχοντας τὰς καταστάσεις. 574, pen. πόλιν ἐν τοιαύτῃ καταστάσει. 881, 15.
κατατάσσειν] οὐδεὶς ταξίαρχος αὐτὸν φαίνεται κατατάξας εἰς φυλήν. 498, ult.
κατατιθέναι ἀργύριον. 179, pen. οὐδὲν τῶν αὐτοῦ καταθήσει, dependet, ἀλλὰ τὰ ὑμέτερα ὑμῖν ἀποδώσει. 832, 2. μετοίκιον κατατιθεὶς, dependens, ἐπὶ προστάτου ᾤκει. 874, 1. κατατίθεσθαι ἔχθραν φανερὰν πρὸς ἐκείνους. suscipere. 84, pen. ut nostrum *einlegen. Ehre, Schande einlegen.* serere quasi causas simultatis, et tanquam semen aliquod animis credere servandum, unde postmodum apertæ inimicitiæ exsistant. σῖτον. frumenta in granariis recondere, atque ad tempus caritatis reservare. 718, 8. παρακαταθηκῶν, ἃς ἐκεῖνος παρά σοι κατέθετο. 903, 9. τὸν πρὸς ἀλλήλους πόλεμον καταθέσθαι. deponere. 914, 6. τὰς ὑπολοίπους φορὰς οὐ κατατίθησιν. fragm. 5, 8. Taylor h. l. ad caput penult. Lectionum Lysiacarum ablegat.
καταφεύγειν εἰς γναφεῖον. 145, 1. ἐπὶ τὴν ἑστίαν. 29. 4. κατέφυγον εἰς ταύτην. permisi causæ meæ dijudicationem hujus fœminæ testimonio, ad illud provocans, in eoque spondens me acquieturum. 181, 4. ἐπ᾽ ἐμὲ κηδεστὴν ὄντα κατέφυγον. receptum habebant. 893, 6.
καταφρονεῖν] nauseare. τῶν μὲν παρόντων καταφρονῶν, τῶν δ᾽ ἀπόντων ἐπιθυμῶν. 433, 8. T. εἰ κατεφρόνησαν τοῦ ὑμετέρου πλήθους, etiamsi condonetis hoc illis, quod plebem vestram contempserint, 333, 1.
καταχαρίζεσθαί τινι. gratiæ alicujus jus et fas condonare. 192, pen. ῥᾷόν ἐστιν ἄλλους τινὰς τὰ ὑμέτερα καταχαρίζεσθαι ἢ ὑμᾶς αὐτούς. 814, 6.
καταχειροτονεῖν] Ἐργοκλέους θάνατον κατεχειροτονήσατε. 828, 8.
καταχορηγεῖν] κατεχορήγησε πεντακισχιλίας δραχμάς. impendit in choregatum. 642, 2.
καταχρῆσθαι. quæ pecunia adhuc iners in arca jacuisset, eam alicui rei impendere, expromere, erogare, atque exercere. 626, 2. et 6.
καταψεύδεσθαί τινος. 179, 3. ὅσα ζώντων ἐπιχειροῦσι καταψεύδεσθαι. 652, 7.
καταψηφίζεσθαί τινος θάνατον. 446, pen. 535, 11. 922, 5. δειλίαν. pronunciare, dignum eum videri, qui imbellis appelletur. 525, 2.
κατειπεῖν ἅπαντα τἀληθῆ. enumerare, prodere verbis. 22, 8. de indice, percontanti, quæ novit, omnia prodente. *aussagen, ausbeichten [to utter, confess every*

Ξ.

O.

πόλεμος Ἀρχιδάμειος. fr. 11, 16.
πολιορκεῖν] εἰρήνης οὔσης ὑπὸ τούτων ἐπολιορκούμεθα. 722, 8.
πόλις] tota regio, vel universus populus, ut in Latinis *civitas*. 200, ult. πόλις a δήμῳ videtur distingui. 227, 5. πιστότερα ἡγεῖσθε περὶ ὧν ἅπασα ἡ πόλις μαρτυρεῖ — 286, pen.
πολιτεύεσθαι] πολιτευόμενοι πρὸς σφᾶς αὐτοὺς ἀδίκως. cum necessariis suis. 551, 6.
πολίτης Θρᾴκης ἢ τινος ἄλλης πόλεως ἐβούλετο μᾶλλον γενέσθαι, ἢ τῆς ἑαυτοῦ πατρίδος εἶναι. 548, 11. οὐχ οὗτοι καταλύουσι τὸν δῆμον, οἳ ἂν πλείους πολίτας ποιῶσιν, ἀλλ' οἳ ἂν ἐκ πλειόνων ἐλάττους. 676, 2. πρὸς τῷ εἶναι πολίτας, καὶ ἐπιθυμοῦντας τούτου. 871, pen. Insequentia dat Taylor: πολίτης. *a fellow Citizen*. 441, ult. 674, pen. 733, 4. Ita civis apud Romanos. δημότης. popularis. 479, 8. 599, 3. ἡμῖν ἡλικιώτης. 695, ult. ἡμῖν φυλέτης. 700, 15.
πολλαχοῦ. 444, 15. 603, 1. T.
πολλαχόθεν. 217, 1. T.
πολλοστὸς] πολλοστὸν μέρος τῶν ἑαυτοῦ ὀνειδῶν τοῖς ἄλλοις μεταδιδόναι. 542, ult. οὗτος δέ μου καταγελᾷ, ὅτι οὐδὲ τὸ πολλοστὸν μέρος εἴρηκα τῶν τούτῳ ὑπαρχόντων κακῶν. 552, 19. οὐδὲ πολλοστὸν μέρος ἐφάνη τῆς παρ' ὑμῖν δόξης τὰ χρήματα. bona redacta vix aliquampiam minutam partem æquare speratorum a vobis. 636, 3. 639, 1. 641, 3. 761, 1.
πολυπραγμοσύνῃ μηδεμιᾷ. 17, 1.
πολυπράγμων καὶ θρασὺς καὶ φιλαπεχθήμων. 757, 8.
πολὺς] περὶ πολλοῦ, πλείστου, etc. v. περί. πολὺ πλεῖστον ἐκεῖνοι διήνεγκαν ἁπάντων ἀνθρώπων. 103, 7. πολὺ πλείστων κινδύνων μετασχόντες. 106, 2. T. ᾧ μὲν πολὺ, πολὺς, ᾧ δὲ μικρὸν, μικρός. fragm. 38.
πολυτελῶς. 285, pen.
πολύφιλος. 303, 1. πολυφιλώτερος. fr. 36.
πομπὴ] ἔπεμψαν οἱ πολῖται τὴν πομπὴν ἐκ Πειραιῶς εἰς τὴν πόλιν. 499, 4. οὐ γὰρ δεῖν αὐτὸν, ἀνδροφόνον ὄντα, συμπέμπειν τὴν πομπὴν τῇ Ἀθηνᾷ. 500, 8.
πονηρία] εἴ τις ὑμῶν πονηρίαν καταγνώσεται τῶν ὡς ὑμᾶς εἰσιόντων. 755, 2. διὰ τὴν τῶν τριάκοντα πονηρίαν σωθήσεσθαι μᾶλλον ἢ τὴν τῶν φυγόντων δύναμιν. 777, 5. τὴν αὐτοῦ πονηρίαν, cupiditatem in aliena bona involantem, scelerositatem, κληρονόμῳ εἶναι τῶν τοῦ τεθνεῶτος χρημάτων. 907, 5.
πονηρὸς] ἁπάντων πονηρότατος Βάτραχος, πλὴν τούτου. 242, 5. ἡγούμενος, οὐκ ἂν δύνασθαι πρεσβύτερος λαμπρὸς γενέσθαι, εἰ μὴ νέος ὢν πονηρότατος δόξειεν εἶναι. 537, 3. μηδαμῶς τοῖς λέγουσι λόγον βεβαιοῦτε τῶν πάντων πονηρότατον. 692, 3.
πονήρως ἔχειν τὰ πράγματα. 547, 4. T.
πορίζεσθαι πρόφασιν τῆς ἁμαρτίας. 297, ult. μάρτυρας πεπόρισται. testes undeunde extudit, sibi comparavit, subornavit ære redemptos. 831, 6.
πότος] τῶν νεωτέρων ὅσοι περὶ πότους ἢ κύβους ἢ τὰς τοιαύτας ἀκολασίας τὰς διατριβὰς ποιοῦνται. 577, 9.
πρᾶγμα] πράγματα ἀσθενέστερα. 449, ult. καθισταμένων πραγμάτων. 458, 6. τὰ πράγματα παρεστηκότα. 511, 9. T. πρᾶγμα, pro πράγματα. molestia. 207. 5. εὐνούστατος εἶναι δοκῶν τοῖς πράγμασι. constitutioni liberæ reip. 426, pen.
πρᾷος] πρᾳοτέρους ὑμᾶς ποιῶσι. 684, 1. πάνυ πρᾷον. 752, 1.
πράττειν] ἀργύριον πράξασθαι. 28, 10. 323, 2. τόκον. 360, pen. ἃ ὀφείλει. 590, 9. πραττούσης τῆς βουλῆς σωτηρίαν. 428, 3. πράττειν ὅπως οἰκοδομηθήσεται τὰ τείχη. 425, 5. περὶ τηλικούτων πραγμάτων πράττοντες. περὶ τῶν χρημάτων πρὸς τούτους πράττοντες. 810, 3. οἱ πράττοντες τὰ πράγματα. 483, 4. πράττειν κακῶς. 414, 2. εὖ. ἀνεπιτηδείως. 869, pen. T. ὀργὰς τοῖς ἀκούουσι κατὰ τῶν τὰ δίκαια πραττόντων παρασκευάζουσι. 31, 2. οὔτε χρημάτων ἕνεκεν ἔπραξα ταῦτα. neque, quo rem facerem, causam hanc suscepi, vel, negotium hoc agitavi. 7, ult. τὰ ἑαυτοῦ πράττειν. rerum suarum satagere, 624, 8. 789, 4. βουλομένους ἀγαθόν τι πρᾶξαι τῇ πόλει, num bene Græcum est pro τὴν πόλιν ἀγαθόν τι ποιεῖν? videtur esse, sed hactenus, ut dativus non cum infinitivo construatur, sed cum ἀγαθόν. *aliquid facere, quod prosit civitati*. 472, pen. οἱ πράττοντες τότε τὰ πράγματα. principes reip. qui tum erant. 483, 4. περὶ τῶν χρημάτων καὶ τῶν δώρων πρὸς τούτους ἦσαν οἱ πράττοντες. qui in negotio largitionum ad hos missitati, allegati fuerunt, ut interpretes atque moderatores earum. 810, 3. ἡ μετάστασις (mutatio reip.) ἐπράττετο. agitabatur. 847, 3. μὴ αὐτὸν κτεῖναι, ἀλλ' ἀργύριον πράξασθαι. exigere pecuniam, eaque data placari. 28, 10.
πρέμνον] οἱ οἰκέται ἐξέτεμνον τὰ πρέμνα 277, pen.
πρέπειν] πονηρίᾳ πρέποντα τὰ πεπραγμένα. 142, 3. T.
πρεσβύτις τις ἄνθρωπος προσέρχεται. 16, 6.
πρίασθαι] ἐνίοτε γὰρ οὐκ ἔστιν οὐδὲ πρίασθαι, οὐδ' ἐὰν πάνυ τις ἐπιθυμῇ, τὰ τοιαῦτα. 633, pen. 718, 6.
πρὶν ἡμέρας πέντε γενέσθαι. 268, 3. πρὶν τὴν αἰτίαν εἰπεῖν. 394, pen. 654, 2. πρὶν μᾶλλον ἢ ἧττον. v. quæ Nos ad p. 206. T.
προαναλίσκειν] *vorstrecken, vorschiessen* [*to advance, lend*]. 657, 7.
προαπόλλυσθαι. 87, 6.
προβαίνειν] τοὺς ἤδη προβεβηκότας τῇ ἡλικίᾳ. 752, pen.
πρόβουλος. 426, antep.
πρόγονος] προσήκει τούτῳ διὰ μὲν αὐτὸν τεθνάναι, διὰ δὲ τοὺς προγόνους πεπρᾶσθαι. 864, 1.

προδιδόναι] ᾗ ἡμέρᾳ γυνὴ προδῷ τὸ σῶμα, καὶ τὴν τάξιν λίπῃ τῆς αἰδοῦς, εὐθέως παραλλάττει τῶν φρενῶν. fragm. 37.
προδότης τῶν ὅρκων. fragm. 27, 9.
προειδέναι τὸν θάνατον. 99, ult.
προειπεῖν] ποῖα ἂν ἀπόρρητα τηρῆσαι, ὃς οὐδὲ τὰ προειρημένα ποιῆσαι ἠξίωσε. dudum ante imperata, cum interminatione denunciata. 888, ult.
προθεσμίας οὔσης μηδεμιᾶς τῷ κινδύνῳ. cum nullus temporis terminus præfinitus esset, pone quem tutus ab omni persecutione forensi essem. 275, pen. οὐ γὰρ οἶμαι τῶν τοιούτων ἀδικημάτων οὐδεμίαν προθεσμίαν εἶναι. præfixum annorum certum numerum, ultra quem extracta animadversio (aut actio forensis) locum in jure nullum amplius habeat. 501, 10. fragm. 24, 25.
προθυμεῖσθαι χρηστὸς εἶναι. 142, 6. ἵν' ἀγαθοὶ γίγνεσθαι προθυμῶνται ἐκ παρασκευῆς. 888, 8.
προθυμίας εἰς τοῦτο ἀφικόμην. 289, ult. προθυμία in sensu sequiore, ardor inimicorum ei, cui infesti sunt, nocendi. 338, 3. 614, 8. προθυμίας τῆς ἐμῆς οὐδὲν ἐλλέλειπται. 445, pen.
πρόθυμον παράσχου τὴν σὴν δύναμιν εἰς τὴν ἐμὴν σωτηρίαν. 393, 7. τοὺς δ' ἄλλους προθυμοτέρους (scil. εἰς ὑμᾶς) ποιήσετε κατ' ἀξίαν χαριζόμενοι, ὃς ἄν τις (id est, ὅστις ἂν) ὑμᾶς εὖ ποιῇ. 692, 1. πρόθυμοι εἰς τὴν πόλιν γεγενήμεθα. 690, 3.
προίεσθαι] οὐδὲν ὑμῖν προεῖνται τῶν σφετέρων αὐτῶν. largiti sunt. 703, 11.
προὶξ] προῖκα ὀλίγην λαβεῖν. uxorem sibi deligere, filiove, parum dotatam. 623, 4. 624, 2.
προΐστασθαι] τοὺς τοῦ δήμου προεστηκότας. 450, 9. T.
προκαλεῖσθαι δίκην. postulare. 707, pen. προκαλεσαίμην αὐτὸν εἰς ἀντίδοσιν. 745, 10.
προκαταγινώσκειν] μὴ προκαταγινώσκετε ἀδικίαν τοῦ — 618, 5. σφῶν αὐτῶν προκαταγνόντες ἀδικεῖν οἴχονται. 683, 4.
προκινδυνεύειν ὑπὲρ ἐλευθερίας. 613, 7. T.
προκεῖσθαι] προκειμένου κέρδους. 73, 5. de funere, quod porrectum jacet, ad spectandum cuique patens, et paratum efferendo. fr. 13, 10. ubi προὔκειτο μὲν et ἐξενεχθέντος δὲ inter se opponuntur.
προλαμβάνειν] πρότερον προλαβόντες. 794, 2.
τὰ Προμήθεια] festus dies Promethei sacris faciendis consecratus. ἐγυμνασιάρχουν εἰς Προμήθεια. 699, 7.
προνοεῖσθαι τῶν λεγόντων. oratorum dignitati consulere. 50, 7. deliberato proposito, consulto, grande facinus perpetrare. προνοηθῆναι δόξω περὶ τούτων. 155, 7. προνοηθεὶς καὶ ἐπιβουλεύσας ἦλθον. 150, 11. προνοηθῆναι ἐκ πολλοῦ ὅπως τῶν ἐχθρῶν τις ἕλκος λήψεται. 159, 3.
πρόνοια] ὥσπερ κατ' ἐμαυτοῦ τὴν πρόνοιαν ἐξευρίσκων. 154, 1. quasi diuturna meditatione tandem extundens aliquod facinus, unde actio vulneris ex præmeditato in me posset institui. πρόνοιαν οὐδεμίαν τραύματος ἡγούμην εἶναι, ὅστις — 159, 1. ab eo nullam dari causam hujus actionis capessendæ, qui — πρόνοια sunt in foro Attico verbera et vulnera et cædes adeo de industria illata.
πρόξενος] προξένους (verum ibi ξένους simplex verius est) καὶ πολίτας ὑμετέρους ἠδικηκώς. 817, 6.
προορᾷν] περὶ τῶν μελλόντων προορᾶσθαι. 916, 1.
πρόπαππος. pater avi. 549, pen.
πρόπεμπτα] litium æstimatarum partis depositionem. fragm. 25, 15.
προπηλακίζειν] προπηλακιζόμενοι. 565, 7.
πρόποσις] κάπηλοι, παρ' ὧν προπόσεις οὐκ ἀποδίδωσι. fragm. 5, 3.
προπράτης. antevenditor. fr. 30. cui jus est merces suas venales prius exponendi, quam exponere fas est mangonibus.
πρὸς παίδων καὶ γυναικῶν ἱκετεύω. 184, 1. μηδαμῶς πρὸς θεῶν. 512, 9. τὸν πρὸς μητρὸς (scil. πάππον). *on the Mother's side*. 549, pen. πρὸς ταῖς πύλαις ἦσαν. 500, 2. πρὸς τῷ δικαστηρίῳ ὤφθην. 656, 8. ἐπειδὴ ἦν πρὸς ἡμέραν. ubi lucescebat. 14, ult. πρὸς τὴν πόλιν αὐτοῖς τοιαῦτα ὑπάρχει. 397, 8. πρὸς τὴν πόλιν δεδυστυχήκασιν, ἄλλως δὲ κόσμιοί εἰσιν. 550, 9. *in regard to*. πρὸς τὰς στρατείας καὶ τοὺς κινδύνους. 577, 19. v. περὶ et εἰς. T. a) πρὸς, *adversus*, ubi oppositio, repugnantia, infestus animus significatur. ἡ αὐτὴ τιμωρία τοῖς ἀσθενεστάτοις πρὸς τοὺς τὰ μέγιστα δυναμένους ἀποδέδοται. infirmissimis quibusque causam in foro agentibus adversus opulentissimos quosque. 5, 8. φανερὰν πρὸς ἐκείνους ἔχθραν καταθέσθαι. 84, 5. τὸν πρὸς πολεμίους κίνδυνον φοβούμενοι. periculum, quod obeundum sibi esset adversus hostes vel cum hostibus. 88, 1. τίνος ὄντος ἐμοὶ πρὸς ὑμᾶς ἐγκλήματος. qua mea ad vos offensione? id est, quid ego commiseram, cur mihi causa esset apud vos dicenda, ad vos purganda. inverse, pro τίνος ὄντος ὑμῖν κατ' ἐμοῦ ἐγκλήματος, quid erat vobis, de quo quereremini de me? 367, 2. ἀνὴρ ἀγαθὸς πρὸς τοὺς πολεμίους. 863, 8. ἀπελύσω τὴν πρὸς τοὺς τριάκοντα αἰτίαν, offensionem, qua triginta tyrannos tibi reddideras infensos, relevasti eo, quod — μείζω τὸν δῆμον κακὰ ποιήσας. 496, 7. b) cum relationem ad aliquid, comparationem cum eo, aut convenientiam significat. παρεσκευασάμην δὲ καὶ τὸ πλήρωμα πρὸς ἐκεῖνον. verum remiges

quoque tam dextro gubernatori pares, et æquiparabiles in opere suo, comparaveram. 702, 7. c) *versus.* πρὸς ἡμέραν ἦν. prope accedebat tempus, ut mane fieret, pæne illucescebat. 14, ult. στάντες πρὸς ἑσπέραν. stantes, ora ad solem occidentem conversi. 253, 1. d) ἡ πρὸς τὸν πόλεμον ἐπιστήμη. 914, 15. sed ibi leg. potius τὴν τῶν πρὸς τὸν πόλεμον, scil. ποιούντων. rerum ad bellum facientium scientiam.

προσάγειν ἐνθάδε. huc, ad populum, producere. 227, 1.

προσαπογράφειν. 464, 8. 480, 4.

προσαπολωλέναι. 426, 5.

προσβάλλειν] immittere, infligere, de diis pestes aliasve clades humano generi immittentibus. μείζους καὶ χαλεπωτέρας συμφορὰς καὶ νόσους, ἢ τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις προσβάλλοντες. fragm. 22, 12.

προσγίγνεσθαι] τὰ τούτων ἐχόμενα κακὰ προσγίγνεταί μοι. 745, 6.

προσγράφειν] δόντες ἀργύριον τῷ ῥήτορι διαπράττονταί τινες τὰ ὀνόματα σφῶν αὐτῶν εἰς τὴν στήλην προσγραφῆναι. 493, 2.

προσδανείζειν] προσδεδανεῖσθαι τοῖς ξένοις καὶ ἄλλοθεν. præter æs, quod hospitibus e Cypro de suo credidisset, adhuc aliud quoque ab amicis credito corrogasse, sub conditione dandi fœnoris. 631, 4. 656, 3.

προσδεῖν] πολλῶν δὲ προσεδεήθησαν. 625, 14. προσδεῖν γὰρ πρὸς τὸν μισθὸν τοῖς πελτασταῖς. mercedis cetrariis promissæ nonnihil adhuc restare nondum depensum, neque corrogatum. 626, 4.

προσεῖναι] τὰ προσόντα τῇ πόλει. *the public Revenues.* 703, ult. T. verum ea lectio vitiosa est. Ego veram dedi προσιόντα.

προσενθυμεῖσθαι. 797, 13.

προσέρχεσθαι] προσελθεῖν μοι. 16, 5. 712, 1. πρός σε. 17, 2. T.

προσήκειν ὁμοίως κἀμοὶ τῆς ἐλευθερίας. 174, pen. οὐδὲν ἡγοῦμαι προσήκειν ἡμῖν πρὸς τοῦτον τοὺς ὅρκους καὶ τὰς συνθήκας. 507, 6. οὐδὲν Ἀνδοκίδῃ τῶν συνθηκῶν. 234, 5. οἱ προσήκοντες αὐτῶν. 125, 1. 598, 2. 636, 2. 654, 2. τούτοις. 128, 3. 611, 5. v. p. 125, not. 82.

προσιέναι] ὁρᾶτε τὰ προσιόντα τῇ πόλει ὡς ὀλίγα ἐστίν. 703, ult. ἃ δυνησόμεθα δαπανᾷν ἐκ τῶν προσιόντων λημμάτων. 854, 14, et ult. γῆν πριαμένους ἐκ τῶν προσιόντων τοὺς παῖδας τρέφειν. 907, 1.

προσίεσθαι] οὐκ ἔφασαν προσήσεσθαι. 459, pen. Ni leg. προήσεσθαι. T.

προσκαλεῖσθαι πρὸς ἀντίδοσιν. 745, 10. T. δίκην ἀσεβείας προσκαλεῖσθαι πρὸς τὸν βασιλέα. apud regem sacrorum aliquem denunciare reum sacrilegii, aut impietatis erga deos. 206, 2. προσεκαλεσάμην αὐτὸν πρὸς τὸν πολέμαρχον. 729, 4. πρὸς τὴν φυλὴν (vel, ut alibi legitur, πρὸς τοὺς τῇ φυλῇ δικάζοντας) ἧς εἶναι σκήπτοιτο. 729, ult. et 730, 2.

προσκεφάλαιον. 395, 6.

προσκτᾶσθαι πόλιν. 410, 4.

προσλαμβάνειν] ὡς προσληψόμενον αὐτὸν δοκιμαστὰς τοὺς ἐν ἄστει. 800, ult.

προσλογίζεσθαι. 646, 2.

πρόσοδος] πρόσοδοι. supplicationes deorum. 231, 3. ἄξιον ἡγεῖσθαι ταύτην τὴν πρόσοδον (hoc genus redituum vel vectigalium) τῇ πόλει βεβαιοτάτην, τὰς οὐσίας τῶν θελόντων λειτουργεῖν. 704, 2. πρόσοδον μὲν οὐδεμίαν ἀποφαίνων. 909, pen.

πρόσταξιν ποιεῖσθαι. 50, 8.

προστάτης] patronus, sponsor, vel fidejussor eorum, qui in rep. degunt non sua patria, sed aliena. ἐπὶ προστάτου (scil. προστασίᾳ vel ἐξουσίᾳ) ᾤκει. in peregrino solo habitabat sub patrocinio, tutela, potestate, auctoritate et arbitrio patroni. 874, 1. 880, 4.

προστάττειν] προσταχθὲν αὐτῷ. cum mandatum ipsi esset. 837, ult.

προστιθέναι τὴν θύραν. januam posti applicare, h. e. pessulo obdito obfirmare. 14, 14. Taylor sic interpretatur: *put to the Door.* "adducere" Latini.

προστιμᾷν. 357, 1. æstimare, de mulcta pecuniaria, aliave pœna.

πρόσφατος] τῆς ὀργῆς ἔτι προσφάτου οὔσης. 609, 8.

προσφέρειν λόγους. 11, pen. ducta metaphora a re bellica. Ita προσάγειν ἀνάγκην Plutarchus in Solone. Ita machinas, turres admovere, admœnire, scriptores Latini. Ita quoque Diodor. Siculus, quem cum ob cetera, tum ob hoc quoque adduxi, ut una opera duobus mendis emungerem. πλεύσας πρὸς τὴν Καρίαν Cimo τῶν παραθαλαττίων πόλεων ὅσαι μὲν ἦσαν ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἀπῳκισμέναι, ταύτας παραχρῆμα συνέπεσεν (lege συνέπεισεν, ut Xenophon τὰ μὲν συμπείθων, τὰ δὲ βιαζόμενος. Ita Æschines, Lycurgus, aliique) ἀποστῆναι τῶν Περσῶν· ὅσαι δ' ὑπῆρχον ἐγχώριοι, καὶ φρουρὰς ἔχουσαι Περσικὰς βίᾳ προσάγων ἐπολιόρκει. Histor. Bibl XI. tu leges βίαν προσάγων, ut ἀνάγκην Plutarchus, λόγον Noster. Similiter quoque Thucydides 1, 57. ὀλιγώρως καὶ παρανόμως προσηνέχθησαν. 333, 3. 842, pen. T. ἀχαρίστως προσενήνεκται, scil. ὑμῖν. sese erga vos gessit iis modis, qui animum acceptorum beneficiorum immemorem proderent. 842, pen.

προσφοιτᾷν] ἵνα οἱ Δεκελεῖς προσφοιτῶσι. quo convenire solent statis temporum vicibus. 731, 3. ἕκαστος ὑμῶν εἴθισται προσφοιτᾷν, ὁ μὲν πρὸς μυροπώλιον, ὁ δὲ πρὸς κουρεῖον, ὁ δὲ πρὸς σκυτοτομεῖον. 754, 5. ἅπαντες εἴθισθε προσφοιτᾷν καὶ διατρίβειν ἀλλουγέπου. 755, 5.

πρόσχημα τοῦτο ποιούμενος. prætextam. 234, 3.

προτεραῖος] τῇ προτεραίᾳ ἢ ἀνήγετο. *the Day before he set sail.* 626, 2. MS. ᾗ ἀνήγετο. fortasse utrumque necessarium. ἢ ᾗ ἀνήγετο. v. Lect. Lys. c. 1. T.

πρότερον] οὐ πρότερον ἠθέλησεν ἀπελθεῖν, πρὶν — 139, 6. οὐ πρότερον ἕως. 429, 5. 565, 12. 779, 1. T.

προτιθέναι] προτίθεσθαι mortuum spectaculo. 395, 4. προθέντες αὐτοὺς εἰς κρίσιν. 811, 12.

προτιμᾷν] οὐδὲν οἶμαι προτιμήσειν. pensi non facturos. 297, 2.

προφασίζεσθαι] προφασιζόμενοι τοιαύτας προφάσεις. 312, 8. πενίαν. 721, 1.

πρόφασις] ἐπὶ τῇ ἐμῇ προφάσει. per occasionem mei. 215, ult. πρόφασιν ὑμᾶς ποθεῖν οὐδεμίαν ἀκοῦσαι. causam, ob quam Alcibiadem accusandum duxerint. 515, 2.

πρυτανεία] temporis id spatium, quo tribus quæque sua fungitur prytania. οἱ ἄλλοι τῆς αὐτῶν ἀρχῆς κατὰ πρυτανείαν, ut tribus unaquæque defuncta muniis suis succedenti tribui locum fecerit, λόγον ἀναφέρουσι. 842, 1.

πρωῒ] pro πρότου, vel πρότερον, vel πρώην. fr. 14, 9.

πρῶτος] τῆς πρώτης (id est, ἐπὶ τ. πρ.) τάξεως τεταγμένος μάχεσθαι τοῖς πολεμίοις. 579, ult.

πτῶμα] πτώματα ἐλαιῶν. oleas deciduas. fragm. 26, 29.

πτωχεία] εἰς πτωχείαν καταστάντες. 898, 10.

πτωχὸς] τὸν ἄνδρα αὐτῆς καὶ τοὺς υἱοὺς πτωχοὺς ἐποίησε. fragm. 5, 19.

πυελίς. pala annuli. fragm. 16, ult.

πυνθάνεσθαι] ἃ δὲ δι' ἑτέρων ἐπράχθη, καὶ οὐ χαλεπὸν ἦν περὶ τούτων πυθέσθαι. 909, 9. πάντα εἴην πεπυσμένος. 22, 4.

πὺξ παίειν. 170, 10. T.

πυρκαϊά. 281, 2.

πυροὶ] οὑτοσὶ δὲ πυροὺς ἐπὶ καλάμῃ ἀροῖ. hic post stipulam terram arat ad triticum conserendum. fr. 28, 8.

πυῤῥιχιστὴς] εἰς πυῤῥιχιστὰς ἀνήλωσα. 698, 6. πυῤῥιχισταῖς ἐχορήγουν ἀγενείοις. 700, 3.

πωλεῖν] οὐ τιμῆς τεταγμένης πωλοῦσι. fragm. 9, 10. μετ' ἀβακίου καὶ τραπεζίου πωλεῖν ἑαυτόν. fragm. 21, 2. ita sese vendere, ut ad illud venditionis atque emptionis negotium adhibeatur abacium et trapezium. illud est tabella ex ardesia facta, in qua summa pretii exaratur, de qua inter emptorem atque venditorem convenit, *eine Schiefertafel* [*a slate*], et mensula, in qua nummi ipsi numerantur, *ein Zahlbret* [*a counting-board*]. Usurpari potest de causidicis et judicibus, qui os suum et suffragia summi, quanti possunt, reis causæ suæ diffidentibus vendunt. πωλεῖσθαι. versari, ambulare, aut, ut alii interpretantur, corpore quæstum facere. 361, 1. v. not. 55.

πώμαλα. nullo modo. fragm. 35.

P.

ῥᾳστώνην τινὰ αὐτῷ οἴεται εἶναι. sperat causam ideo suam meliore loco futuram. 503, 4. adminiculum, unde rei molestia relevetur. ἐγὼ δὲ τοιαύτῃ συμφορᾷ περιπεπτωκὼς, ταύτην ἐμοὶ ῥᾳστώνην (*Alleviation*) ἐξεῦρον εἰς τὰς ὁδούς. 747, 1.

ῥήτωρ] δόντες ἀργύριον τῷ ῥήτορι. 493, 2.

ῥίπτειν τὸ ἱμάτιον. 143, 8. 154, 4. τὴν ἀσπίδα. 349, 6. 500, 5.

ῥόδον] τὰ ῥόδα κάλλιστα εἶναι, ἀλλ' οὐ πρέπειν αὐτῷ τὸ στεφάνωμα. fragm. 42.

ῥόπτρον. marculus januæ. 188, 1.

ῥώμη] τοὺς μάλιστα πιστεύοντας ταῖς ἑαυτῶν ῥώμαις. 752, pen.

ῥωννύναι] οὕτω σφόδρα ἔῤῥωτο, ruebat, gestiebat, ἡ βουλὴ κακόν τι ἐργάζεσθαι. 464, 5.

Σ.

σάλος] ἐν πολλῷ σάλῳ καὶ κινδύνῳ γενομένην ἐπιστάμενος τὴν πόλιν. 249, ult.

σανίδιον] ἐκ τοῦ σανιδίου τοὺς ἱππεύσαντας σκοπεῖν. 573, 9.

σανὶς] ἐν ταῖς σανίσιν ἅρμα ἐνεγέγραπτο. illis in tabulis, quibus inscripta erant nomina militia equestri fungentium. 795, 1.

σάτυρος] σατύρων ἔχει πρόσωπα καὶ βουκεφάλεια. fragm. 15, 9.

σεμνὸς ὅρκος. 134, 2. τοῦ σεμνοῦ Στειριέως ὕστερος ἀνεχώρησα. 580, ult. περὶ δικαιοσύνης καὶ ἀρετῆς πολλοὺς καὶ σεμνοὺς λέγοντα λόγους. fragm. 4, 15.

σηκὸς] olea consecrata. 258, et per totam illam orationem sæpe numero.

σηράγγιον. fragm. 9, 23.

σίδηρον. 30, 2. σιδήρειον. 45, 6. T.

σιδηροῦς] tardus, bardus, ficulneus. 363, pen.

σιπύα. arca panaria. fragm. 24, 17.

σιτοπώλης] τῶν σιτοπωλῶν ἐν τῇ βουλῇ κατηγόρουν. 712, 2. et tota illa oratione sæpius, quæ in pistores et dardanarios invehitur.

σῖτος] πλείω σῖτον συμπρίασθαι πεντήκοντα φορμῶν. 715, init. τὸν σῖτον συναρπάζειν. 722, 4. σῖτον ἐκ Χεῤῥονήσου αὐτοῖς φοιτᾷν καθ' ἕκαστον ἐνιαυτόν. 902, pen.

σιτοφύλαξ] σιτοφύλακας ἀποκληροῦν. 722, ult. T.

σιωπᾷν] οἳ ἂν καὶ σιωπῶντες ἐν ἅπαντι τῷ βίῳ παρέχωσι σώφρονας ἑαυτούς. 655, 14.

σιωπὴ] μὴ θορύβῳ τὰ πράγματα κρίνειν, ἀλλὰ σιωπῇ τὰ δίκαια γινώσκειν. fr. 37.

hæsit e proximo vocabulo τούς. T. συνάρχων. 418, 6. 792, ult.

σύνδειπνον]. convivium. ἐπὶ τὸ σύνδειπνον κεκλημένον. fragm. 24, ult. et 37, 20.

συνδιαβάλλεσθαι. 442, 6.

συνδικάζειν] una cum judicibus ordinariis in judicio assidere, non, patrocinari reo, id quod est συνδικεῖν. 848, 1. 850, 9.

σύνδικοι] fiscales, advocati fisci. 574, 6. 597, ult. 613, 1. 635, 3.

σύνδουλος. fr. 36.

συνέδριον. 325, 4.

συνειδέναι] πολλὰ καὶ δεινὰ συνειδὼς Σίμωνι. 133, 1. συνειδέναι αὐτῷ ἔργα ἀνόσια εἰργασμένῳ. 227, ult. συνῄδεσάν σοι ἀληθῆ λέγοντι. 280, 3. τὰ τῆς πόλεως συνειδὼς Ἐργοκλεῖ κλέπτοντι. 833, 1. cum de homine sibi ipsi conscio verba fiant, participium illud erit in casu recto. ὑμέτερα ἔχοντες σφίσιν αὐτοῖς ξυνειδῶσιν. 830, 11. Eandem habet significationem et constructionem συγγνῶναι, quod vide. T. συνῄδεσαν αὐτοῖς ὑπὸ τῆς πολιτείας τιμωμένοις. 602, pen. εἵλετο μᾶλλον συνειδέναι ὑμᾶς (scil. ἑαυτῷ φανερὰν οὐσίαν κεκτημένῳ, ὅτι χρήματα ἔχων δύναιτο λειτουργεῖν). 685, 1. σύνοισθα ἐξημαρτηκὼς, id est, σύνοισθα σαυτῷ ὅτι ἐξημάρτηκας. 786, 1. συνειδότες ἡμῶν ἑκατέρῳ τὸν βίον. 806, 5. οἱ τὰ τῶν ἰδιωτῶν ἀπολλύμενα τοῖς αὐτοῖς (scil. ἐπιτιμίοις, οἷς οἱ κλέπται αὐτοὶ) ἐνέχονται. 832, ult. περὶ ὧν οὐδεὶς αὐτῷ σύνοιδεν, ἀλλ᾽ αὐτὸς μόνος διεχείριζεν. 909, 7.

συνεθίζειν. 13, 5.

συνειπεῖν — ἀντειπεῖν. 405, 4. T.

συνεισπίπτειν. 145, 2.

συνεκδιδόναι] adjuvare collatione pecuniaria de suo patres pauperiores in filiabus elocandis. τῶν πολιτῶν τισὶν ἀποροῦσι συνεξέδωκα τὰς θυγατέρας. 659, 3.

συνεκπλεῖν. 461, 2. 8, 13. 481, pen.

συνέρχεσθαι] συνέλθωμεν, τὰ μὲν ὀψόμενοι, τὰ δὲ ἀκουσόμενοι. 912, 2.

συνεστιᾶν] συνειστιῶντο μίαν ἡμέραν ταξάμενοι τῶν ἀποφράδων. fragm. 21, ult.

συνέχειν] μηδέποτε παύσασθαι κακοῖς τοιούτοις συνεχομένην. 22, 8. T.

συνεχῶς] continuos tres annos, continenter. τρία ἔτη συνεχῶς τριηραρχῆσαι. 633, 2.

συνθετὸς] ἐστὶ γὰρ (engytheca) συνθετὴ, καὶ σατύρων ἔχει πρόσωπα καὶ βουκεφάλεια. fr. 15, 8.

συνθεωρεῖν] ire cum aliquo ad spectandum ludos. 301, 1.

συνιστάναι] συστήσασθαι τὴν ὀργήν. concipere, colligere, et veluti corrotundare atque massam in unam conflare. 330, ult. συνίστασθαι ἐπὶ τοὺς ἐμπόρους. coisse in societatem, conjurasse in fraudem negotiatorum. 723, 8. 726, 2. Unde (verba sunt Taylori) p. 726, 2. fortasse melius legatur ἐφ᾽ οὓς, quam ἐφ᾽ οἷς, ut editi.

συνοικεῖν] ἔγημαν δύο ὄντε τὴν Μεδοντιάδα, καὶ ξυνῳκείτην αὐτῇ. fr. 17, 19. πρὸς τοὺς ἐγγύτατα γένους συνοικοίη. ad eos, qui genere erant proximi, habitatum iret. fragm. 17, 5.

συνουσία] si bene habet, pro εὔνοια, studium quo quis alicui parti σύνεστι, præsto est, cum ea facit. 418, 4. συνουσίας οἰκειότητα. fragm. 35, 4.

συντελεῖν] τοῦ γείσου συντετελεσμένου καὶ τοῦ κρηπιδαίου. tecto perfecto et fundamento. fr. 26, 1.

συντίθεσθαι] consentire, assentiri. συντίθεται καὶ τούτοις καὶ Καρκῖνος ὁ ποιητής. fragm. 25, 16.

συντιμᾶν] συντιμηθῆναι. 889, 3. si lectio ista bene habet.

συντρίβειν τινὸς μέτωπον βαλὼν λίθῳ. 141, 2. συντριβόμεθα τὰς κεφαλάς. 146, 10. T.

συντριηραρχεῖν. 245, 1. 907, pen.

συνωμότης] conjurationis socius. 412, ult.

συνωνεῖσθαι τὸν σῖτον. 716, 4. et ult. ἕως ὁ συνεωνημένος σῖτος, frumentum coemptum, αὐτοὺς ἐπέλιπε. 720, 3.

συναφελεῖσθαι ὑμᾶς (scil. ἑαυτοῖς) οὐκ ἠξίουν. 442, 5.

συσκευάζεσθαι] συνεσκευασμένος τὰ ἑαυτοῦ ἐνθάδε. convasatis rebus fortunisque, quæ ei hic erant, omnibus. 873, pen. συνεσκευασμένος (nam sic ibi leg. est pro ἐσκευασμ.) τῶν χαλκωμάτων ὅσα οἷός τ᾽ ἦν πλεῖστα ὑπὸ μάλης λαβὼν ἐξήγαγε. fr. 22, 20.

σύσκηνος. 498, 2.

συσκοτάζειν] ἤδη συσκοτάζοντος (scil. τοῦ φωτὸς, vel τοῦ οὐρανοῦ). fragm. 30, 20.

συσσιτεῖν] οὐδεὶς τούτῳ συσσιτήσας φανήσεται, οὐδὲ σύσκηνος γενόμενος. 498, 1. T.

συστασιάζειν] συνεστασίαζε τῇ βουλῇ. factiosa et facinorosa senatus consilia opera sua secundavit. 848, ult.

συστρατεύεσθαι] αὐτοὶ οἱ συστρατευόμενοι ἴσασι. 689, 5.

Σφηττοῖ. 593, 8. 595, 4.

σχηματίζεσθαι] ἐσχηματισμένοι περιέρχονται. simulatis moribus circumeunt. fr. 29, 30. nisi potius est *geputzt, gefresieret* [*dressed, attired*].

σχολάζειν] a tractatione reip. vacare. 330, 1.

σώζειν τὰ ἐψηφισμένα. exsequi. 401, 1. φιλοτιμούμενοι ὅτι καὶ τοὺς φανερῶς ἡμαρτηκότας σώζειν δύνανται. 533, 2. σωζόμενα τὰ ὑπὸ τούτων δημευόμενα. 610. 6. βούλεσθε ἡμᾶς δικαίως μᾶλλον σῶσαι, ἢ ἀδίκως ἀπολέσαι. 655, 12. τὰ μὲν ἑαυτῶν ἀπολώλεκασι, τοῖς δὲ τὰ σφέτερα σώζειν, servare, tueri, salva retinere, βουλομένοις ἐπιβουλεύουσι. 753, ult. ἐπεὶ δ᾽ ἐσώθη. salva in portum rediit navis e peregrinatione. 908, 9. τὰ σωθέντα τῶν χρημάτων αὐτὸς ἕξει. merces et pecunias, quæ e periculo navigationis salvæ domum redierunt et adhuc supersunt. 908, 11.

σῶμα] περὶ τοῦ σώματος ἀγωνίζεσθαι. ne pro mancipio væneat. 185, 1. ἀφειδεῖν τοῦ σώματος. 87, pen. τῷ σώματι, robore lacertorum, πιστεύων, ἵνα ὑβρίζοι εἴς τῶν ὑμετέρων τινά. 665, 1. πλεῖστοι περὶ τοῦ σώματός εἰσιν ἠγωνισμένοι. non de libertate solum, sed ipso adeo de capite, vel spiritu. 725, 8. περὶ τοῦ σώματος ἀγωνίζεσθαι. de statu, servus, an ingenuus sis. 736, 9. τὰ τῶν Ἑλλήνων σώματα τῶν δαπανᾶσθαι δυναμένων. 914, 3. τοῦ σώματος ἤδη πονήρως διακειμένου. fr. 31. γυνὴ προδῷ τὸ σῶμα. fr. 37.

σῶς] ἕως τὸ στρατόπεδον σῶον ἦν. 686, 2.

σωτὴρ] Διὶ σωτῆρι θυσία γίγνεται. 790, pen. σωτῆρας τῆς Ἑλλάδος. 915, 2.

σωφρονεῖν ἀναγκάζονται οἱ πένητες ὑπὸ τῆς παρούσης ἀπορίας. 753, 3.

σώφρων] de pudica. 14, 1. T.

T.

ταλαιπωρεῖν] οὔτε τῷ σώματι ἀδύνατος ἦν ταλαιπωρεῖν. 877, ult.

ταμίας ἐγὼ τῶν ἐμῶν πολὺ βελτίων ἔσομαι τῶν τὰ τῆς πόλεως ὑμῖν ταμιευόντων. 704, 9. τῶν αὐτοῦ χρημάτων ταμίαν ἐποίησε. 829, 1. τῶν χρημάτων βασιλεὺς ταμίας. 914, 2.

ταμιεύειν] ὃς ἐφύλαττεν αὐτῷ καὶ ἐταμίευε πάντα τὰ ἐν Κύπρῳ. 639, 5. 704, 10. ἐκ τῆς τούτου χειρὸς τεταμιεύμεθα τοὺς νόμους. ab vel ex ejus manu leges aut accepimus, aut nullas accepimus, eoque modo dispensatas, pro ipsius arbitrio, parce, aut largius, eaque forma, aut primigenia haud temerata, aut adulterata et commentitia, prout ipsi aut dare, aut negare libuit. passi sumus eum promum condum juris nostri civilis. 839, pen.

ταξιαρχεῖν. 450, pen.

ταξίαρχος] tribunus cohortis pedestris. 162, 6. 498, ult. 565, 4.

τάξις] τὴν τάξιν ἄκυρον ποιεῖν. 565, 3. τῆς πρώτης τάξεως τεταγμένος, τῶν πολεμίων προσιόντων, τῆς δευτέρας γένηται. 524, ult. ἀκληρωτὶ τὴν ἡμετέραν τάξιν, cohortem, πέμπειν. 582, 4. ἢ ἡμέρα γυνὴ προδῷ τὸ σῶμα, καὶ τὴν τάξιν, stationem, λίπῃ τῆς αἰδοῦς, εὐθέως παραλλάττει τῶν φρενῶν. fr. 37.

τάττειν] ἀποθανόντες οὗπερ ἐτάχθησαν μάχεσθαι. 95, 5. τετάχθαι. a rerum natura ita esse constitutum et ordinatum. 336, 7. 524, ult. τῆς πρώτης (id est, ἐπὶ τ. π.) τεταγμένος τοῖς πολεμίοις μάχεσθαι. 579, ult. οὐκ ἔστιν ὅπου τάξαι ἑαυτὸν ὑμῖν παρέσχε. 875, 2. οὐ τιμῆς τεταγμένης πωλοῦσι. fr. 9, 10. συνειστιῶντο μίαν ἡμέραν ταξάμενοι τῶν ἀποφράδων. fragm. 21, ult.

ταφὴ] οὐδὲ ταφῆς τῆς νομιζομένης εἴασαν τυχεῖν. 444, 12. τοῖς δ᾽ εἰς ταφὴν παρεῖχεν ἀργύριον. 659, 5.

τάφος] pro ταφὴ, sepultura, humatione, exsequiis. 50, 2. 116, ult.

τέγος, vel ut aliis στέγος. 142, ult. T.

τείρειν] τειρομένους ὑπὲρ ὑμῶν. cruciatos, exagitatos. defatigatos. 406, 8.

τεῖχος διελεῖν, καθαιρεῖν, περιελεῖν, κατασκάπτειν, διασκάψαι. v. voces singulas. T.

τεκμήριον] τεκμηρίοις μεγάλοις περὶ τῶν μεγάλων χρῆσθαι. 286, 8.

τελευταῖος] οἱ τελευταῖοι κρινόμενοι σώζονται. 616, 2. οὐδὲ τελευταῖος ἐπὶ τοὺς κινδύνους ἦλθε. 889, 1.

τελευτᾶν τὸν βίον. 124, 9. 130, 6. 469, 2. 470, 18. et simpliciter ἐπειδὴ ἐτελεύτησαν. 512, pen. 590, 5. ὡς αὕτη τελευτῶσα εἰσαγγείλειεν. demum. 23, pen. καὶ τελευτῶντες Λακεδαιμονίους ἐπάγοντες. 423, 4. τελευτῶν δὲ δήσας. 539, 1. T. καλῶς ἐποίησεν οὕτω τελευτήσας τὸν βίον. 821, 10.

τελευτὴν ἐπιτιθέναι καλλίστην τοῖς κινδύνοις. 107, 13. τελευτὴν τοῦ βίου τοιαύτην ἐποιήσατο. 121, 7.

τέμνειν. vastare. 264, pen. τεμνομένην τὴν χώραν περιορῶντες. 923, 8.

τετταράκοντα ἔτη γεγονώς. 244, pen.

τέχνη] vitæ institutum. 20, 2. 202, 3. μήτε τέχνῃ, μήτε μηχανῇ μηδεμιᾷ. 512, 9. T. τέχνην ἔχει τοιαύτην. 20, 2. πάσῃ τέχνῃ καὶ μηχανῇ ἐλεήσατε. 655, 7. τέχνην κέκτημαι βραχέα δυναμένην ὠφελεῖν. 743, pen. ὅσοι τέχνας ἔχουσιν, id est, ἀσκοῦσιν. 754, 3. κατασκευάσομαι τέχνην, officinam, tabernam, μυρεψικήν. fr. 4, 11. διὰ τὸ τρεῖς τέχνας ἐργάζεσθαι. fragm. 25, 31.

τέως] olim, tunc temporis, nuper, hactenus. ἐν τῷ τέως χρόνῳ. 272, 3. 707, 5. 815, ult. 818, 8. 873, 6. 911, 4. fragm. 13, 15.

τηλικοῦτος] ὃν εἰ, τηλικοῦτον ὄντα, tantillum, cum adhuc puerulus esset vix cubitum longus, ἀπεκτείνατε, οὐκ ἂν ἐγένοντο τοσαῦται συμφοραὶ τῇ πόλει. 527, 10. περὶ ἀσεβείας ἀγωνιζόμενοι τηλικοῦτοι γεγόνασι. tam potentes et tam formidandi facti sunt. 708, 2.

τηνικαῦτα. *at that time of night*. 26, pen. *so late*, tunc demum. 148, ult. T.

τηρεῖν τινά. observare aliquem oculis insidiosis, insidiari. 153, 3. ὁ λεγόμενος ὑπ᾽ αὐτοῦ καιρὸς ἐπιμελῶς ἐτηρήθη. 429, 7. ποῖα οὖν ἀπόρρητα τηρῆσαι, ὃς οὐδὲ τὰ προειρημένα ποιῆσαι ἠξίωσε. 888, ult.

τῆτες] hoc anno. 718, ult. fr. 28, 13.

τιθέναι] νόμους θέντες. 159, 5. 204, ult. 793, pen. νόμον ἔθεσθε. 254, 1. τίθεσθαι ὅπλα. 500, 3. v. Vales. ad Harp. in voce, Dukerum Hudsonumque ad Thucydid. VIII. 93. Æsch. V. 3. ed. Stephani, Etymol. M. in V. Θέμενος τὰ ὅπλα, Demosth. 727. B. Aristoph.

Aves. 449. Plutarch. in Pericle et conf. Laert. 1, 65. T. τίθενται ἀγῶνες ἐπ' αὐτοῖς. 131, 3. θέσθαι τὰ ὅπλα. stare in acie armatus, tribuno lustranti copias se dare conspiciendum, et specimen suæ peritiæ armorum tractandorum exhibere. 500, 3. οἱ τὸν ἀγῶνα τιθέντες. forense puta certamen. 559, 2. οὔτ' ἐν Πειραιεῖ, οὔτ' ἐν ἄστει ἔθετο τὰ ὅπλα. in castris agebat, muniis castrensibus fungebatur. 880, 5. τὸ μὲν ἥμισυ αὐτῷ τίθησι. sumptuum factorum partem dimidiam ipse sibi imputat, in se suscipit. 905, pen. θήσω, ponam in ratione, ὅσον οὐδεὶς πώποτ' ἐν τῇ πόλει. 910, 1.

τιμᾷν] τὴν οὐσίαν διακοσίων καὶ πεντήκοντα δραχμῶν τιμᾶσθαι. 148, 12. δεσμοῦ ἢ ἀργυρίου. 221, ult. πλείονος ἢ ταλάντου τετίμηνται. 594, 6. θανάτου. 811, 9. τῶν ἐσχάτων. 811, 15. T. νόμῳ τοὺς ἀγαθοὺς τιμῶντες. leges sancientes, per quas honores viris fortibus et bonis decernuntur. 77, ult. τιμᾶσθαι δεσμοῦ. ipse sibi pœnam carceris ore suo irrogare eaque se dignum declarare. 220, 1. ἀργυρίου. pecuniariam mulctam ipse sibi statuere. 221, ult. ὁ πάππος αὐτοῦ διακοσίων ταλάντων ἐτιμήσατο. censum profitebatur CC talentorum. tantum sibi aiebat in bonis esse, idque apud censores. 650, 1. θανάτου τιμήσητε. mortis pœnam dictaveritis. 811, 9. τῶν ἐσχάτων αὐτῷ τιμήσητε. 811, 15. 862, 3. δι' ὅ, τι τοὺς ἀγαθοὺς τιμᾶτε, καὶ τοὺς κακοὺς ἀτιμάζετε. 888, 5. τὴν μὲν αἰκίαν χρημάτων ἐστὶ μόνον τιμῆσαι, τοὺς δὲ ὑβρίζειν δόξαντας ἔξεστιν ὑμῖν θανάτῳ ζημιῶσαι. fragm. 17, 30.

τιμὴ] τιμαὶ, ut Lat. *honores*, h. e. magistratus, imperia. εἰς τὰς τιμὰς καθίστασαν. 770, ult. pretium. 720, 2. Ἰφικράτης τιμῶν ἔτυχεν, ὧν (nam sic leg. est, non ὡς quod est in editis) Ἁρμόδιος καὶ Ἀριστογείτων. fragm. 18, 26.

τίμημα] pœna, satisfactio, quam quis seu statuit alteri, seu irrogat ipse sibi, eique sese ultro dedit, offensioni, injuriæ luendæ, expiandæ ergo. ἐγὼ δὲ τῷ τούτου τιμήματι οὐ συνεχώρουν. 31, 7. census quem de se quisque ad censores edit. τούτου τίμημα οὐδὲ δυοῖν ταλάντοιν ἐστί. ne duo quidem talenta in fortunis habet. 650, 2. ἐν τῷ τιμήματι ἀζημίους ἀφιέναι. in æstimatione litis. 816, 2. τίμημα καταστήσασθαι. pignus constituisse. fragm. 21, 8.

τίμιος] carus, qui magni vænit, contrarium τῷ ἀξίῳ vili. τίμιος ἦν ὁ σῖτος. 718, 2. ὀβολῷ μόνον πωλεῖν τιμιώτερον. obolo solummodo vendere carius, puta, quam ipsi emissent. 718, 7. κερδαίνουσι πλεῖστα, ὅταν τίμιον τὸν σῖτον πωλῶσι. 721, 7. ἀξιώτερον, minoris, τὸν σῖτον ὠνήσεσθε, εἰ δὲ μὴ, τιμιώτερον, pluris. 727, ult.

τιμωρεῖσθαι] ulcisci, pœnas reposcere. ἐχθρούς. 63, 4. τῶν γεγενημένων ἀσεβημάτων. 228, penult. ἦσθα ἄν με τετιμωρημένος. 278, ult. νομίζοντες οὐχ ἱκανῶς με τετιμωρῆσθαι. 33, 1. ἐχθρῶν οὐδεὶς τετιμωρημένος. 773, 4. τιμωρεῖν et τιμωρεῖσθαι ὑπέρ. 448, 1. ὑπὲρ ὑμῶν αὐτῶν. 443, 1. τιμωρεῖν ὑπὲρ αὐτοῦ Ἀγόρατον. 469, 12. ὡς φονέα ὄντα. 469, 16. 496, 1. 511, 10. ὑπὲρ τῶν παρεληλυθότων τιμωρησάμενοι. 568, 9. τιμωρεῖν τοῖς φίλοις. suppetias ferre, vindicare. 205, ult. 344, 9. T. Istæc ego in commentarios retuleram. τιμωρεῖν cum casu et sine eo. cum Dativo, vindicare aliquem, præsto ei esse, ut injuria ab eo depellatur, oblatæve pœnæ ab aggressore repetantur. 205, ult. cum Accusativo, punire. τιμωρεῖτε τοὺς ἀδικοῦντας τὼ θεὼ τούτω. punite eos, qui duas hasce deas violarunt. 192, ult. 496, 12. et 15. simpliciter, h. e. sine casu, succurrere, ultionem exsequi. τιμωρεῖν ὑπὲρ ἀνδρῶν. 447, 2. ὑπὲρ τοῦ δήμου. popularem libertatem vindicare. 476, 2. 510, 9. In Medio, punire. τιμωρεῖσθαι τοὺς ἐχθροὺς ζῶντας, ἀνδρῶν ἀγαθῶν εἶναι. 63, 4. οὔτ' ἐχθρὸν ἐτιμωρησάμην, οὔτε φίλον εὐεργέτησα. 329, 2. 531, 2. ὥσπερ τούτους ὁρᾶτε προθυμουμένους σώζειν τοὺς φίλους, οὕτω χρὴ καὶ ὑμᾶς τιμωρεῖσθαι τοὺς ἐχθρούς. 867, 3. simpliciter, sine casu. εἰ δὲ, πάλαι δέον τιμωρεῖσθαι, ὕστερον ἡμεῖς τιμωρούμεθα, τὸν χρόνον κερδαίνει, ὃν ἔζη, οὐ προσῆκον αὐτῷ. 502, 3. μὴ πρὸ τῆς κρίσεως μισοπονηρεῖν, ἀλλ' ἐν τῇ κρίσει τιμωρεῖσθαι. 868, 4.

τιμωρία αὕτη περὶ τούτου μόνου τοῦ ἀδικήματος ἀποδέδοται. pœna constituta, sancita est. 5, 7. τιμωρίαν ποιεῖσθαι. ultionem sibi parere, h. e. sumendo pœnas ab altero, qui te læserit, tuas vindicare injurias. 33, 2. τιμωρία τῶν θεῶν. ultio ea, qua jura et religiones deorum violatas vindicatum imus. 210, 1. ἡγούμενοι τὴν αὐτῶν ἀρχὴν βεβαιοτέραν εἶναι τῆς παρὰ τῶν θεῶν τιμωρίας. quam metuenda esset animadversio a diis. 444, 15. τοῖς Ἕλλησιν οὐδεμία αὐτῶν τιμωρία γεγένηται. 917, 2. οὐκ εἰς τοὺς παῖδας ἀποτίθενται τὰς τιμωρίας. fr. 22, 10. honor. fr. 35, ult.

τιμωρὸς τῶν εἰς ἡμᾶς ἡμαρτηκότων. 605, 6. T.

τιτθὸς] mamma. ἵνα τὸν τιτθὸν αὐτῷ διδῷ. 13, 7. 14, 8.

τιτρώσκειν ἀνδρὸς σῶμα. 212, 3.

τοιαῦτα, ἃ — 447, pen. τοιαύτη, ἣν — 453, 6. τοιαῦτα, οἷα — 445, 2. 467, 4. T.

τόκον πράττεσθαι. 360, pen. μὴ περιιδεῖν αὐτὸν διὰ τοὺς τόκους ἐκ τῶν ὄντων ἐκπεσόντα. fr. 4, 10. οἴσω σοι ἐννέα ὀβολοὺς τῆς μνᾶς τόκους. fr. 4, 12. οὔτε τοὺς τόκους, οὔτε τὸ ἀρχαῖον ἀπεδίδου. fr. 4, 20.

τολμᾷν] posse a se impetrare. 250, 1. τοιαῦτα λέγοντες, οὐ τοιαῦτα ποιεῖν ἐτόλμων. 385, pen. οὐκ εἴ τις τολμᾷ, μισεῖν. si quis ferociam et confidentiam in sermone, incessu et agendo præ se fert, non ideo eum odisse. 583, 1. περὶ τούτων οὐδενὶ ἐτόλμα πείθεσθαι. a se non impetravit, ut obsecundaret. 893, pen. ἐπιχειρεῖν et τολμᾷν copulantur. fr. 4, 16.

τολμηρῶς εἶπε. 431, 3.

τοσοῦτος] οὐ τοσαῦτα χρήματα, ὧν ὑμεῖς ἡττήσεσθε. 822, 2. 834, 8. Ita ferme, καθ' ὅσον ἀναγκάζομαι, κατὰ τοῦτο μέμνημαι. 873, 4. modo καθ' ὅσον ἕκαστος οἷός τ' ἦν, κατὰ τοσοῦτον ἐβοήθει τῇ πατρίδι. 873, 10. T. εἰς τοσοῦτον ἥκομεν. 812, 10.

τράπεζα] taberna nummularii. 320, 3. τὴν ψῆφον ἔδει φανερὰν ἐπὶ τὰς τραπέζας τίθεσθαι. in judicio puta propositas. 467, 7.

τραπέζιον] asserculus, taleola, in qua nummi numerantur. fr. 21, 2.

τραῦμα] πρόνοιαν τραύματος οὐδεμίαν ἡγούμην εἶναι. 159, 1.

τρέπειν] τρέπομαι παριὼν ὡς τὸν Λυσίμαχον. devertor in transitu ad L. 143, 3. τρέψεσθε πρὸς ὑμᾶς αὐτούς. convertemini in vosmet ipsos, sævietis in viscera vestra. 315, ult. τρέπεσθαι ἐπὶ τοῦτον τὸν λόγον. ad illam excusationem receptum habere. 372, 2. 790, 7. τραπέσθαι ἐπὶ τιμωρίαν τῶν παρεληλυθότων. 609, 5. et pen.

τριβώνιον. pannucia. 903, 5.

τριηραρχῶν εἰς Κύπρον. lectus, jussus in illa in Cyprum expeditione trierarchi munere fungi. 628, pen.

τριηραρχία] τῆς ἑαυτοῦ τριηραρχίας παρὰ τῶν θυγατριδῶν τὸ ἥμισυ πράττεται. 908, 5.

τριήρης] νενίκηκα τριήρει ἁμιλλώμενος. 700, 4.

τρίπους] σὺν τῇ τοῦ τρίποδος ἀναθέσει. 698, 9. περὶ τοῦ χρυσοῦ τρίποδος. fragm. 34.

τρισκαιδεκέτης. 346, 1.

τρισχίλιοι] τοὺς τρισχιλίους στασιάζοντας ἐκ τοῦ ἄστεος. 776, 4. οὐδὲ τῶν τρισχιλίων κατελέγην. 845, 5.

τρόπαια ἀείμνηστα καθιστάναι. 79, ult. τρόπαια τῶν βαρβάρων (id est, ἀπὸ vel κατὰ τῶν βαρβάρων) ἔστησαν. 89, 1. τρόπαια στήσαντες καλλίστου μὲν αὐτοῖς ἔργου, αἰσχίστου δὲ τοῖς πολεμίοις. 112, 2. 119, 3. 924, 3. τρόπαια πολλὰ καὶ καλὰ ἔστησε κατὰ τῶν πολεμίων. 600, penult.

τρόπος] ἐδέοντο αὐτοῦ παντὶ τρόπῳ ἀπελθεῖν Ἀθήνηθεν. 461, 1. ἐκ παντὸς τρόπου. 462, 8. ἀπόδειξιν ἐποιήσαντο τοῦ αὐτῶν τρόπου. 395, 15. τρόποις ἀεὶ τοῖς αὐτοῖς χρώμενοι. 914, pen.

τροφεῖα ἀποδιδόναι τῇ πατρίδι. 124, ant. ποῖα τροφεῖα ἀνταποδιδούς. 251, 3.

τροφὴ] πολλὰ δεδαπάνηκα εἰς τὴν ὑμετέραν τροφήν. 898, 2.

τρυφᾷν] τρεῖς τέχνας ἐργάζεται — καὶ πρὸς τούτοις τὸ τετρυφηκέναι. fr. 25, 31. nisi ibi potius τετρυπηκέναι leg. est a τρυπᾷν, et designatur ars margaritas perforandi.

τυγχάνειν ἀνδρῶν ἀγαθῶν. incurrere in viros fortes, cum iis in acie congredi. 58, 1. τυγχάνειν τινὸς (scil. προθύμου εἰς βοήθειαν), ab aliquo opem impetrare. ἐμοῦ δεηθεὶς οὐκ ἔτυχεν. 298, 2. διὰ τί γὰρ ἂν καὶ τοιούτων ὑμῶν τύχοιμι. ecqua etiam de causa vos judices sortiar tam acerbos et iniquos? 757, 5.

τύπος] περὶ τοῦ τύπου. de sigillo. fr. 25, 30.

τυρὸς] ἐλθόντα εἰς τὸν χλωρὸν τυρόν. ad forum casei recentis. 732, ult. 733, 2. v. Lect. Lysiac. caput extremum. T.

τύχη] ἡ δὲ τύχη καὶ ὁ δαίμων περιεποίησεν. 486, antepen. ταῖς τύχαις εἴκειν. temporibus servire. 601, 9. ταῦτα οὐκ ἀπὸ τύχης ἐγένετο, ἀλλ' ἀπὸ τῆς ἐμῆς παρασκευῆς. 702, 3. ὑπὸ τῇ δυσχεστέρᾳ γενέσθαι τύχῃ. 744, 4. οὔτε τὴν τύχην δείσας, οὔτε ὑμᾶς αἰσχυνθείς. 746, 2. κοινὰς εἶναι τὰς τύχας ἅπασι καὶ τῶν ἀγαθῶν καὶ τῶν κακῶν. rerum secundarum juxta adversarumque sortes. 756, pen. εἰ μηδὲν δι' ἄλλο, τῆς τύχης ἕνεκα. 854, 9. τοὔνομα πρέπον ταῖς αὐτῶν τύχαις. fragm. 22, 2.

Υ.

ὑβάδα. fragm. 27, 32.

ὑβρίζειν] ὑβρίζω σε et ὑβρίζω εἴς σε quid distent, videas Luciani canonem in Solœcista. Refutatur ab oratoribus passim. v. cl. Markland. p. 17. *prius.* 7, 1. 149, 5. 538, ult. 542, pen. *posterius.* 17, 2. 28, 8. 666, 1. T. ὁ ἀνὴρ ὁ ὑβρίζων εἴς σε καὶ τὴν σὴν γυναῖκα. 17, 2. ὕβριζεν αὐτὸν, stupravit eum, ὡραῖον ὄντα. 538, ult. οὐ τοὺς πενομένους ὑβρίζειν, contumeliis, injuriis, violentiis grassari, εἰκός ἐστιν, ἀλλὰ τοὺς πλείω τῶν ἀναγκαίων κεκτημένους. 752, 5. τοὺς ὑβρίζειν δόξαντας ἔξεστιν ὑμῖν θανάτῳ ζημιοῦν. fr. 17, 30.

ὕβρις] de adulterio, stupro. 5, ult. Ita Plutarch. de fortuna Alexandri, Ῥωξάνης ἐρασθεὶς, οὐχ ὕβριζεν, ἀλλ' ἔγημε. Diodor. Sic. L. XII. τὴν θυγατέρα ἀπέκτεινεν, ἵνα μὴ τῆς ὕβρεως λάβῃ πεῖραν. οὐχ ὕβρεως, ἀλλὰ κέρδους ἕνεκεν. 273, 5. διὰ τὴν συμφορὰν, ἀλλ' οὐ διὰ τὴν ὕβριν. *not out of wantonness or luxury.* 747, 3. T.

ὑβριστὴς καὶ βίαιος καὶ λίαν ἀσελγῶς διακείμενος. 751, pen. οἷς τ' ἐγχωρεῖ τῶν ἀνθρώπων ὑβρισταῖς εἶναι, καὶ οἷς οὐ προσήκει. 752, 4.

Φ.

INDEX REGIMINUM

A TAYLORO CONSCRIPTUS.

ARTICULUS.

'Αφικνοῦμαι εἰς τὸν καὶ τόν. 27, 7. καί μοι κάλει τὸν καὶ τόν. 659, 8. τῶν μὲν δυστυχησάντων, τῶν δὲ τῆς παρόδου κρατησάντων. 95, pen. 109, ult. 111, 4. τὰς μὲν πυνθάνονται, τὰς δὲ λογοποιοῦσι. 721, 9.

NOMINATIVUS.

Sing. εὔνους. *Plur.* Πλαταιεῖς. εὖνοι. 416, 5. 447, 2. 664, 2. κακόνοι. μείζους. κρείττους. βελτίους. ἀμείνους. πλείους. νῆες. † ἐπιγραφόμενος 'Αναγυράσιος εἶναι. 494, 2. φησὶν 'Αθηναῖος ποιηθῆναι. 496, 14. οὐχ οἷοί τ' ἔφασαν εἶναι. 406, ult. αὐτοὶ ἔφασαν συνεκπλευσεῖσθαι. 461, 2. ὁμολογεῖ ἀνδροφόνος εἶναι. 506, 9. ἡγούμενοι οἷοί τ' ἔσεσθαι. 94, ult. ἡγούμενος οὐκ ἂν δύνασθαι λαμπρὸς γενέσθαι. 537, 2. ἴσως φήσει ἄκων τοσαῦτα κακὰ ἐργάσασθαι. 476, 4. εὖ δ' ᾔδει οὐ δυνησόμενος παραδοῦναι. 220, 2. ἐλανθάνομεν ἡμᾶς αὐτοὺς ὄντες θνητοί. 128, ult. εἰς οὓς ἁμαρτάνων οὐ λανθάνει. 232, 6. ὃς ἔφη δεσπότης τούτου εἶναι. 733, 12. † Adverbialiter quasi positus, ut ἀνάγκη pro ἀναγκαίως. v. p. 382, not. 3. † Nominativi pendentis exempla sunt: δεινότατα οὖν πάσχω, ὃς εἰ μὲν παρέσχετο μάρτυρας, τούτοις ἂν ἠξίου πιστεύειν. 280, 5. Καλλίας τοίνυν, ὅτι ἐτεθνήκει ὁ πατὴρ — τότε τούτου τοίνυν τίμημα οὐδὲ δυοῖν ταλάντοιν ἐστίν. 649, 4. εἰ ζῶντες μὲν πλουτεῖν ἐδόκουν, ἀποθανόντες δὲ, πολὺ παρὰ τὴν δόξαν τὴν ὑμετέραν ἐφάνη. 646, 9. Hujusmodi est: ἔχοντες (ἡμεῖς) ἀργύριον καὶ χρυσίον, χαλκὸν δὲ καὶ κόσμον — εἰς τοσαύτην ἀπληστίαν ἀφίκοντο. 395, 9.

GENITIVUS.

Sing. γήρως. Πειραιῶς (v. 234. 11. et Lect. Lysiac. cap. IV.) 'Αρχίνου. 394, 7. *Plur.* πλειόνων. νεῶν. 115, 4. πάντων. 454, 5. Πλαταιέων. 733, 10. † τοσούτου δεῖ. ἐκ. ἐδέησε. v. Δεῖ. † τῆς πατρίδος φυγήν. 159, 7. δι' ἑτέρων ὀργήν. 239. (v. not. 24.) μεγάλων ἀδικημάτων ὀργὴν ἔχοντες. 396, 5. † τοῖς τοιούτοις τῶν ἁμαρτημάτων. 525, 16. εἰς τοῦτο τῆς ἡλικίας. 186, 17. † σύμβολον φιάλης χρυσῆς, id est, φιάλην χρυσῆν. 629, 1. v. eruditiss. Marklandum ad locum. † Casus pretii vel valoris. ἔπιπλα πλείω ἢ χιλίων δραχμῶν. 635, 1. γῆν καὶ οἰκίαν ἐκτήσατο πλέον ἢ πέντε ταλάντων. 642, 1. πεντήκοντα μνῶν πρίασθαι. 633, 4. τιμήσασθαι δεσμοῦ. 220, 1. ἀργυρίου. 221, ult. ἱερὰ ἄθυτα τριῶν ταλάντων. 855, 2.

DATIVUS.

'Ισθμοῖ. Σφηττοῖ. Κικυννοῖ. 'Αθήνησι. 'Ραμνοῦντι. Μουνυχιᾶσιν. (v. p. 479, not. 2.) † εἰς τὴν σωτηρίαν τῇ πατρίδι. 248, 5. † ὃς ἐφύλαττεν αὐτῷ, *ejus quæstor.* 639, 5. † πιστεύουσι τούτοις ἀληθῆ λέγειν. 655, 13. † ἐπ' ἐκείνοις ἦν μηνύσασιν ἐλευθέροις γενέσθαι. 274, ult. † παράδειγμα ποιήσετε τοῖς ἄλλοις δικαίοις εἶναι. 811, 2. † Otiosus. καί μοι ἀνάβητε μάρτυρες. λάβε μοι νόμον etc. passim. "Tongillum mihi eduxit." Cic. Catil. Unde fortassis p. 356, 4. loco τοῦ καίτοι ἀνάγνωθι τὸν νόμον legere mavis καί μοι ἀνάγν. Modo enim καί μοι ἀνάγνωθι τούτους τοὺς νόμους. Notabile est, διαφορὰς οὐχ ὑπὲρ ὑμῶν, ἀλλ' ὑπὲρ ἑαυτῶν γενομένας, ὁπότεροί μοι ταῦτα πράξουσι, καὶ τῆς πόλεως ἄρξουσι. 417, pen. δοκείτω δ' ὑμῖν ἡ γνώμη ὁρᾶν ἃ οὗτος ἐποίει. 252, 2. ἐπειδὴ δέ μοι ἡ μήτηρ ἐτελεύτησε. 11, 2. εἶχεν ἄν τινα λόγον τὸ ψεῦδος αὐτῷ. 151, 7. εἶχόν τινα λόγον αὐτῷ αἱ συνθῆκαι. 507, pen. ὅπως ἐξαλειφθείη αὐτῷ τὰ ἁμαρτήματα. 237, 2. † Solennis maxime constructio cum verbo passivo. ἐπειδὴ πάντα εἴρητο αὐτῇ. 24, 4. οὐδέ ἐστιν ἔμοιγε τοιοῦτο πεπραγμένον. 183, pen. πάντα τὰ ἠσεβημένα αὐτῷ. 199, 4. εἰς ἔλεγχον τῶν αὐτοῖς βεβιωμένων. 571, 3. ὅσα αἰσχρὰ τούτῳ ἐπιτετήδευται. 488, 3. † τοσούτῳ ἀσεβέστερος. 213, ult. v. cl. Markland ad p. 857. † πρότερον πένθ' ἡμέραις, *sooner by five Days.* 573, 2. ὀβολῷ τιμιώτερον. 718, 7. δραχμῇ. 720, 4. v. 858, 896. † τούτων ἀξίους ὄντας τῇ πόλει. 396, 5. v. περί. † ὀλίγῳ πρὸ τῶν τριάκοντα. 263, 7. † τόν τε γόνῳ πατέρα, καὶ τὸν ποιητήν. 510. 3.

ACCUSATIVUS.

Sing. Πειραιᾶ. εὐκλεᾶ θάνατον. τὴν κλεῖν. τὸν 'Αθω. Περικλέα. ὑγιᾶ. ναῦν. πλείω. εὔνοιαν. προῖκα. οὐσίαν. εὔνουν. μείζω. βελτίω. φονέα. βασιλέα. Τυδέα. Πλαταιέα. 'Αχαρνέα. 881, 10. *Plur.* χρυσοῦς ἑλικτῆρας. κρείττους. ἥττους. εὔνους. υἱεῖς. φονέας. πλείω τὰ ὀστᾶ. Πλαταιέας. βελτίους. † ἐπειδὰν ἴδωσι τὸν βασιλέα ὅστις ἐστί. 199, 3. ἐπέδειξαν τὴν ἔχθραν ἥ τις εἴη. 383, 2. Κλεοφῶντα πάντες ἴστε ὅτι πολλὰ ἔτη διεχείρισε τὰ τῆς πόλεως πάντα. 651, 2. (Hujusmodi sunt: τοὺς παῖδας ἀδήλους εἶναι ὁποτέρων τυγχάνουσιν ὄντες. 38, ult. οὐκ ἐλεοῦντες τὰ τείχη εἰ πεσοῦνται, οὔτε κηδόμενοι τῶν νεῶν εἰ Λακεδαιμονίοις παραδοθήσονται. 454, 4. 513, ult. ὑμᾶς εἰσόμενα ἥν τινα γνώμην περὶ τῶν ἀδικούντων ἕξετε. 811, 5.) Notabilis valde est ea locutio. Ita Sophocles Ajace, 118. ὁρᾷς 'Οδυσσεῦ τὴν θεῶν ἰσχὺν ὅση. Plaut. Amphitr. 1, 3. 10. "Ecastor te experior quanti facias uxorem tuam." et Cistell. 1. 3. 16. "quoniam reum ejus furti nescit qui siet." Ita fere Hebræi Genes. XLIX. 15. וירא מנחה כי טוב ואת־הארץ כי נעמה et Exod. II. 2. ותהר האשה ותלד בן ותרא אתו כי־טוב Habet Plutarchus in Vita Thesei: προθυμότατος ἀκροατὴς ἐγένετο τῶν διηγουμένων ἐκεῖνον ὅστις εἴη. et modo οὐκ ἐδοκίμαζε φράζειν αὐτὸν ὅστις εἴη. Livius 11, 12. "Ne ignorando regem semet ipse aperiret quis esset." Apollon. Rhod. I. 961.

τοὺς δ' ἄμυδις φιλότητι Δολίονες ἠδὲ καὶ αὐτὸς
Κύζικος ἀντήσαντες, ὅτε στόλον ἠδὲ γενέθλην
ἔκλυον οἵτινες εἶεν.

Cicero Tuscul. I. 24. "Quid illa tandem? num leviora censes? quæ declarant inesse in animis hominum divina quædam: quæ si cernerem quemadmodum nasci possent, etiam quemadmodum interirent viderem." Maxime tamen eo declarantur Attici: τούτους ὑπερβήσομαι ἵνα μή με τις εἴπῃ ὡς ἄρα λίαν ἀκριβολογοῦμαι ἅπαντα. Æsch. c. Timarch. p. 6. ed. Steph. ἵνα γνωρίσητε αὐτὸν ὅστις ἐστί. idem. ibid. 'Αθηναῖοι δὲ οὐδὲ τὸν στρατηγὸν ἴσασιν, οὐδὲ τὴν δύναμιν, ἣν ἐξέπεμψαν, ὅπου ἐστίν. idem de ement. legat. p. 37. ed. ejusdem. Plato de Legg. l. 1. p. 640. C. ed. Serrani. Notavi quoque et hæc, quæ consulas loca. Sophocl. Electr. 954. 955. σχ. Triclin. 1107. Æschyl. Prometh. 473. Demosth. p. 324. 1075, ult. edit. Wolf. Isocr. 473, 8. 81, 5. Wolf. Isæum 52. 12. ed. Steph. Plato de Leg. 626. Charmid. 162. ed. Serrani. Non longe abest scriptor e Nostratibus,

Go bid thy Mistress, when my
Drink is ready,
She strike upon the bell.

Shakesp. Macbeth. Act. 2. sc. 2. Similis est locutio χρημάτων ἕνεκα, ἵνα λάβοιμεν. 690, 8. ἡμῶν πεπείρασθε οἷοί ἐσμεν εἰς ὑμᾶς. 691. 1. † Accusativus cognatæ, quam vocant, significationis. ἁμάρτημα ἐξαμαρτάνειν. 28, pen. κινδύνους κινδυνεύειν. 163, 8. λειτουργίας λειτουργεῖν. 163, 9. εὐχὰς εὔξεται. 196, 4. ἔργα εἰργάσατο. 223, 3. 229, ult. 290, 7. εἰσφορὰς εἰσφέρειν. 285, 8. ἀγῶνα ἀγωνίζεται. 291, 1. ναυμαχίας νεναυμαχηκώς. 293, 4. μάχας μεμαχημένος. 293, 5. μαχεσάμενοι. 444, 2. λόγον λέγειν. 305, 2. προφάσεις προφασιζόμενοι. 312, 8. στρατείαν στρατεύεσθαι. 368, 6. μαρτυρεῖν μαρτυρίαν. 372, 3. χορηγίας χορηγήσαντες. 396, 7. 657, 10. ψήφισμα ψηφίζεσθαι. 459, 1. κρίσιν κριθῆναι. 474. 2. ἀρχὰς ἄρξαντες. 486, 2. τριηραρχίας τριηραρχήσαντες. 486, 2. δίκας δικάζεσθαι, γραφὰς γράφεσθαι, ἀπογραφὰς ἀπογράφειν. 488, 6. ἐπιβουλὴν ἐπιβουλεύειν. 455, 10. βουλὴν βουλεύειν. 457, 2. φυγὴν φυγεῖν. 496, 2. πομπὴν συμπέμπειν. 500, 7. πέμπειν. 501, 5. ἀπαγωγὴν ἀπάγειν. 505, 1. συνθήκας συνθέσθαι. 506, 7. διαθήκας διαθέσθαι. 638, ult. δαπάνας δαπανώμενος. 699, 2. δίαιταν καταδιαιτησάμενος. 773, 10. νίκας νικᾶν. 789, 1. † Illustriora sunt πολιορκούντων Αἴγυπτον. 108, pen. χωρίον γεωργεῖν. 263, pen. οἰκοδομεῖν τείχη. 425, 5. χορηγεῖν δραχμὰς, id est, in χορηγίας insumere. 642. pen. ἀνδραποδίζειν πόλιν. 114, 3. συμφορὰς λογοποιεῖν. 721, 8. Ita νέκταρ οἰνοχοεῖν apud Homer. τριήρεις ναυπηγεῖσθαι, Æsch. c. Ctesiphon. ἀνδρείαν νομοθετεῖν, Plat. de Legg. l. 1. συμπόσιον παιδαγωγεῖν, Id. ibid. ἀνθρώπους σαρκοφαγεῖν, Diodor. Sic. σελήνη γεωργουμένη, Lucian. t. 1. p. 645. βέλη ἀκοντίσαι, Laert. 1. 9. στοὰν οἰκοδομῆσαι, Hyperides apud Harpocr. δικαστήρια οἰκοδομεῖν, Demosth. 835. F. τὸν τύφον μου τροποφόρησον, Cic. 13. Attic. 29. χωρίον πολιορκοῦντες, Demosth. 242, C. βίον οἰκονομεῖν, Joseph. in præfat. Ant. Judaic. "inædificare mœnia." Cæs. B. Civ. 2. 16. τάφον οἰκοδομεῖσθαι, Diod. Sic. σκάφη ναυπηγεῖσθαι, item. πυρσῶν δᾳδουχία, Ach. Tat. ἄνδρα πολιορκεῖν, Aristoph. Lysistr. 281. Hærent etiam in schedis meis et hæ quoque locutiones: σιδήρεω κεχάλκευται, ex fragm. apud Plutarch. ἵππους βουκολεῖσθαι, χειμονομεῖ σκέλεσι, apud Athenæum et Herodotum. v. Herod. Erat. 129. ἀναχαιτίσας φόβην, Eurip. in Rheso, cum quo conf. Plutarch. in Cimone. Adeundi sunt etiam Isæus 28, 1. Aristoph. Lys. 159. Pindar. apud Athen. p. 279.

Homer. Odyss. Θ. 229. Plutarch. de Garrul. p. 503. A. 809. C. idem p. 161, ult. 620. B. Lucian. Timon. 135. Demosth. 242. C. Sophocl. Elect. 732. et Schol. Tricl. Æschyl. Eumen. 37. 78. † πολλὰ ἀγαθὰ ὑμᾶς ἐποίησεν. 186, 16. ὅ, τι ἀγαθὸν ἐργασάμενος τοὺς δεσπότας. 187, 10. ταῦτα ποιήσαιμι αὐτὸν, ἅπερ ἐκεῖνος ὑμᾶς. 305, 2. τὴν πόλιν οὐ μικρὰ ἔβλαψεν. 448, 7. Absolute loco genitivi ἐξὸν μοι μηδένα συνειδέναι. 47, 7. ἐξὸν αὐτῷ χιλίαις ναυσὶ διαβιβάσαι. 92, 5. ὥσπερ οἱ πάντας λαθεῖν δέον. 274, 2. ὡς οὐκ ἐξεσόμενον τῇ πόλει δίκην λαβεῖν. 524, 8. contendunt nonnulli hunc esse casum rectum, inter quos sunt Scholiastes Thucydidis et Corinthius de Dialectis, quos tamen refutat H. Stephanus Animadv. art. IX. quos etiam refutare poterunt et hi loci Lysiæ: ἀγῶνες τίθενται ἐπ' αὐτοῖς ῥώμης καὶ σοφίας καὶ πλούτου, ὡς ἀξίους ὄντας τοὺς ἐν τῷ πολέμῳ τελευτήσαντας ταῖς αὐταῖς τιμαῖς καὶ τοὺς ἀθανάτους τιμᾶσθαι. 131, 3. ἃ μὲν γὰρ ἐκεῖνον ᾔδεσαν, ἐλθόντας ἡμᾶς ὡς τοῦτον, καὶ ἡμεῖς ὁμολογοῦμεν. 178, 1. ὡς ἐκεῖνον πολλῶν ἀγαθῶν, ἀλλ' οὐ κακῶν αἴτιον γεγενημένον. 527, 8. ὡς τῶν αὐτῶν ὄντας ἀξίους, ὅσοι φεύγοντες — καὶ ὅσοι — 546, 5. 761, 2. Contra tamen stat locus ille p. 812. 17. ὥσπερ ἡμεῖς τὰ τούτων μισθοφοροῦντες, ἀλλ' οὐ τούτων τὰ ἡμέτερα κλεπτόντων. † Summæ et id quoque elegantiæ, verbum semel positum significationi duorum accusativorum, quibus annectitur, ex æquo respondere posse. ἅμα τοῖς τε νόμοις τοῖς πατρῴοις καὶ Ἀνδοκίδῃ χρῆσθαι. 202, 10. πολὺ μᾶλλον ἐφοβεῖσθε τοὺς τῆς πόλεως νόμους ἢ τὸν πρὸς τοὺς πολεμίους κίνδυνον. 526, 4. οὔτε θεοὺς οὔτ' ἀνθρώπους νομίζει. 389, 4. id est, neque deos omnino esse arbitratur, neque homines reveretur. Ita enim dicitur ἡγεῖσθαι ἄνθρωπον pro revereri. apud Demosth. c. Mid. 619. D. ὑπεριδὼν τὰ φύσει πεφυκότα καὶ τὰς ἀνθρωπίνας διανοίας. 92, pen. Ita Andocides de Mysteriis, p. 11. ed. Steph. πλείονος ἐποιήσασθε σώζειν τὴν πόλιν ἢ τὰς ἰδίας τιμωρίας. Ita cultissimus omnium Poeta,

And now a Kingdom saves, and now a Groat.

Attamen cum verbum ab alterutro abhorret, dura admodum et καταχρηστικωτέρα facta est oratio, ut Apoll. Rhod. 1, 168. βῆ δ' ὄγε Μαιναλίης ἄρκτου δέρος ἀμφίτομόν τε δεξιτερῇ πάλλων πέλεκυν μέγαν. idem 340. ὄρχαμον ὑμείων, ᾧ κεν τὰ ἕκαστα μέλοιτο, νείκεα συνθεσίας τε μετὰ ξείνοισι βαλέσθαι. † καὶ ταῦτ' ἔξαρνός ἐστι. 150, 4. 465, 2. † ἔστειλε πεντήκοντα μυριάδας στρατιάν. 82, 4. χωρίον δωρεὰν λαβών. 263, 4. † πρόφασιν μὲν — τὸ δ' ἀληθές. 452, 8. † διελεῖν ἐπὶ δέκα στάδια τῶν τειχῶν, *to raze so much of the Wall, as came to ten stadia.* 453, 10. Ita κατασκαφείη τῶν τειχῶν ἐπὶ δέκα στάδια ἑκατέρου. 451, 6. † τὰ γεγενημένα ἐμοῦ καὶ τῶν μαρτύρων ἀκηκόατε. 147, 11. et juxta ἀμφοτέρων ἡμῶν ἀκούσαντες τἀληθῆ. Ita ἀλλήλων ταῦτ' ἴσασιν. 276, 7.

ANTIPTOSIS.

Τὴν οὐσίαν, ἣν κατέλιπε τῷ υἱεῖ, οὐ πλείονος ἀξία ἐστὶν ἢ τεττάρων καὶ δέκα ταλάντων. 649, 2. Ita Terent. Andr. "Has quas credis esse, non veræ sunt nuptiæ." Ita Demosth. 324. C. καὶ τὴν δικαίαν ἥτις ἐστὶν ἀπολογία, φεύξεται. Ita quoque Lucian. de dea Syria init. Herodotum, ut opinor, ejusque orationem σολοικοφανῆ ludibrio habens: ἐρέω δὲ καὶ ὁκόσα περὶ τῶν τὸ ἱρὸν εἱσαμένων μυθολογέουσι, καὶ τὸν νηὸν, ὅπως ἐγένετο. Aristoph. Lysistr. 61.

οὐδ' ἃς προσεδόκων κἀλογιζόμην ἐγὼν,
πρώτας παρέσεσθαι δεῦρο τὰς Ἀχαρνέων
γυναῖκας, οὐχ ἥκουσι. et 409.
ὁ χρυσοχόε, τὸν ὅρμον, ὃν ἐσκεύασας,
ὀρχουμένης μου τῆς γυναικὸς ἑσπέρας,
ἡ βάλανος ἐκπέπτωκεν ἐκ τοῦ τρήματος.

† Nescio annon satis commode referri possit locutio illa oratoribus familiarissima: δέομαι ὑμῶν τὰ δίκαια ψηφίσασθαι, ἐνθυμουμένους ὅτι — 364, 4. 374, 2. δέομαι ὑμῶν — τούτων μεμνημένους — βοηθεῖν ἡμῖν. 662, 2. vid. omnino τὸν πάνυ Markland. ad p. 364. et 620.

PRONOMEN quod dicitur RELATIVUM.

Solennis maxime constructio. ἔνοχος οἷς Σ. διωμόσατο. 136, 3. μηδὲν παθεῖν ὧνπερ οἱ ἄλλοι Ἑρμαῖ. 207, 3. id est, τούτων, ἅπερ οἱ ἄλλοι Ἑρμαῖ ἔπαθον. περὶ τῆς αἰτίας, ἧς ἐγὼ φεύγω. 169, ult. male enim legitur ἣ ἐγὼ φεύγω, ut Scaliger vidit. δίκην ἀξίαν τῶν ἀδικημάτων, ὧν τὴν πόλιν ἠδικήκασι. 434, pen. πολλοστὸν μέρος τὰ χρήματα, ὧν ὑμεῖς προσεδοκᾶτε. 639, 1. μηδ' ὧν φασὶ μέλλειν πράξειν, πλείω χάριν αὐτοῖς ἴστε, ἢ ὧν ἐποίησαν, ὀργίζεσθε. 434, 6.

ADJECTIVUM.

Eodem modo terminantur Masculina et Fœminina. v. p. 259, n. 3. Ita ἄκυρον τάξιν. 565, 3. θύρα αὔλειος. 394, 5. μέταυλος. 20, ult. ἀμφίθυρος οἰκία. 393, 12. ἀδελφὰς ἀνεκδότους. 470, pen. et similia. † Substantivorum vice funguntur, ut τὸ νόμιμον πάτριον καὶ ἀρχαῖον. 253, 2. τοῖς ἐμοῖς ἀναγκαίοις. 305, 6. τοῖς ἐμοῖς ἐπιτηδείοις. 309, 4. οἰκονόμος δεινὴ — φειδωλὸς ἀγαθή. 10, ult. Hinc vindicari debet locus Apostoli Tit. 11, 5. οἰκουροὺς ἀγαθὰς, non disjunctim, ut versio Anglicana οἰκουροὺς, ἀγαθάς. Atque istius mentis est H. Steph. Schediasm. 11, 28. Ita Plato Reip. l. 1. τῷ δὲ μηδὲν ἑαυτῷ ἄδικον ξυνειδότι ἡδεία ἐλπὶς ἀεὶ πάρεστι καὶ ἀγαθὴ γηροτρόφος. † καθ' ὅσον ἂν βραχὺ ἕκαστος δύνηται. 510, pen. διὰ ταχέων. 90, 1. ὡς ἂν δύνωμαι διὰ βραχυτάτων 576, antep. † ὅτι ἡμῖν ποιητέον ἐστίν. 40, 7. ἢ τοὺς νόμους ἐξαλειπτέον ἐστὶν, ἢ ἀπαλλακτέον τοῦ ἀνδρός. 202, 11.

ADVERBIUM.

ἀκληρωτί. 582, 4. νεωστί. 596, 2. τὸ παλαιὸν, *olim.* 55, ult. τὸ πρῶτον, τὸ τελευταῖον, τὸ πέρας. 333, ult. τὰ ὕστατα. 469, 1. ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ passim. πότερα id est πότερον. 173, 3. 226, 5. τὴν ἀρχὴν, *omnino.* 297, 2. v. sodes quæ dixi ad p. 320, n. 16. et Lect. Lysiac. cap. penult. † *Loci.* Ἐρατοσθένης Οἴηθεν. 19, 2. v. n. 38. Ἐλευσινόθεν. 242, 8. Ἀλωπεκῆθεν. 623, 7. ἠρόμην ὁπότε δημοτεύοιτο. 729, pen. ἀπεκρίνετο ὅτι Δεκελειόθεν. 730, 2. εἴ τινα γινώσκοιεν Δεκελειόθεν δημοτευόμενον Παγκλέωνα. 731, 4. Ἐλευσῖνάδε. 301, 1. Μουνυχίαζε. 463, 4. † Constructio loco Adjectivi. τῶν ἐνθάδε συμφορῶν. 59, 1. τὸν μεταξὺ βίον. 412, 2. τοὺς ἐγγύτατα γένους. fr. 17, 5. τοὺς κάτω — τοὺς ἄνω θεούς. 59, ult. ἐμποδὼν ἀμπέλοις. v. p. 90, n. 81. et 27. n. 61. Exempla habes 138, 1. 200, 2. 196, 5. ἡ αὔριον ἡμέρα. 790, 12. † loco Præpositionis πρότερον τῆς ἔχθρας. 328, pen.

COMPARAT. ADJ.

τούτων (id est, IV. fratrum) ὁ πρεσβύτερος. 489, 7.

SUPERLAT. ADJ. et ADV.

Κοσμιώτατα τὰς συμφορὰς φέρειν δύναται. 137, 2. τὰ ἄριστα ἦρξε τῇ πόλει. 668, ult. ῥᾷστα διδάξομεν. 449, 7. ὡς ἀλυπότατα μεταχειριοῦνται τὸ συμβεβηκὸς πάθος. 746, 5. ὡς τάχιστα. 460, ult. ἐπειδὴ τάχιστα ᾐσθόμην. 44, 3. ἐξῆλθε. 139, pen. et passim. similiter v. 261. not. 54.

VERBUM.

παραδοίη. ἐνδημοίη. κατηγοροίη. διακέαντο. τελευτήσαιεν. δόξειας. ἐξελέγξειε. ἀξιώσειεν. ἐλεήσειεν. ὁμολογήσειαν. ἀποκτείνειε. δηλώσειε. διδάξειε. μηνύσειε. τολμήσειε. φάσκοιεν. εἰδείη. κατασταίη. πεποιθότες ἦτε. ἀπεγνωκότες εἰσί. ἑωρακὼς ἦν. ἀπεκτονὼς ἦν. τετιμωρηκότες ἔσεσθε. εἰρηκὼς εἴην. † Futurum secundum passivum frequentissime sumptum, ut αἰτήσονται, παιήσονται etc. τιμωρήσεται tamen passive sumptum. 448, 1. † Cetera etiam tempora vocis passivæ active usurpata. καταδεδουλωμέναι τοὺς περὶ αὐτάς. 57, 5. καλὸν τὴν πόλιν εἰργασμένος. 183, 3. παρ' ἐμοῦ μεμισθωμένοι. 271, pen. στρατείαν ἐστρατευμένοι. 368, 6. γνώμην ἀποδεδειγμένος. 400, 1. ταῦτα διανοηθείς. 143, 12. ἐδυνήθησαν. 261, 1. φοβηθῆναι τοὺς θεοὺς, οἰκίας, ἧς οὗτος ἐμεμίσθωτο. 142, antep. 85, 3. Futura Attica. νομιοῦσι. ἰσχυριεῖται. ἀποψηφιεῖσθαι. κομιεῖσθε. καταψηφιεῖσθε. ἀγωνιεῖσθαι. χρηματιούμενος. † Simplex loco Compositi. ἰόντι ἐξ ἀγροῦ ἀπήντησε. 26, 3. ῥίψας τὸ ἱμάτιον ᾤχετο φεύγων. 143, 8. † Compositum loco simplicis. v. ἀπιέναι in indice superiori. ἀποτολμᾶν. 283, 17. ἀφικόμενος δεῦρο. 411, pen. ἀποχρᾶν. 464, pen.

INDICATIVUS.

ἐβουλεύοντο τί χρὴ ποιεῖν. 460, 4. ἐν ὑμῖν ἐστὶ πότερον χρή. 40, 3. στασιάζουσαι τῆς Ἑλλάδος ᾧτινι χρὴ τρόπῳ. 83, 2.

INFINITIVUS.

Οὐδὲν γὰρ εἰδέναι. 22, 13. ἀκινδύνως γὰρ ἔσεσθαι. 107, 2. ὅρκους τε γὰρ ὀμωμοκέναι. 458, 8. add. 520, pen. † Post ὥστε. v. ὥστε. † Absolute δεῖν ἕκαστον κινδυνεύειν. 522, 3. † Notabilis maxime hæc est constructio sc. cum aures nostræ infinitivum *passivum* exspectent, et oboriatur *activus.* ἕτοιμος ἦμην παραδοῦναι βασανίζειν. 287, 4. ἀποτυμπανίσαι παρέδοτε. 490, ult. παραδέδωκεν αὐτὸν ὑμῖν χρῆσθαι ὅ, τι ἂν βούλησθε. 229, 1. ἑαυτὸν ὑμῖν τάξαι παρέσχε. 875, 2. διαιτᾶν ἐπιτρέψαι. 893, 10. τὸ σῶμα παρασχόντα τάξαι τοῖς στρατηγοῖς, Lycurg. p. 153, 19. ed. Steph. Ita Galli *Je ferai te donner cent coups. Je fis armer cinq cens hommes.* ψήφισμα ὃ δίδωσι γράψαι, Demosth. p. 300. A. add. Isocr. 472, 18. Sophocl. Œd. Col. 37. eundem Lycurgum 155, 14. 160, 26. 157, 28. et alibi multoties. ἔχω εἰπεῖν, ἀποδεῖξαι etc. 163, 1. 168, 2. 330, 3. 496, 15. et passim. ἔδωκεν αὐτοῖς ἔχειν τὰς αὐτὰς τιμάς. 121, 9. ἕξετε πᾶσι χρῆσθαι. 704, 6. † οὐδὲν δεινὸν εἴργασται ἐπὶ τὴν πατρίδα στρατεύεσθαι. 545, ult. † εἰ δὲ μὴ κατέσχον, οὐδὲν ἧττον τό γ' ἐπ' ἐκείνων πεποιῆσθαι. 160, 3. † ἡλικίαν ἔχων εἰδέναι περὶ τῶν τοιούτων. 234, pen. † ὑμῖν πολλὴν συγγνώμην ἔχω ὀργίζεσθαι. 759, 1. id est, *si succenseatis.*

PARTICIPIUM.

πολλὰ ἔχων εἰπεῖν ἱκανὰ νομίζω τὰ εἰρημένα.

268, 2. *though I have a great Deal more to say, I think I have said enough.* πολλὰ καὶ δεινὰ συνειδὼς Σ. οὐκ ἄν ποτ' αὐτὸν εἰς τοσοῦτον τόλμης ἡγησάμην ἀφικέσθαι. 133, 1. μέλλων ἄξειν χρυσίον οὐκ ἔφη εἶναι. 631, 2. πολλῶν καὶ δεινῶν ὑπαρχόντων, τοὺς μὲν παῖδας αὐτῶν ζηλῶ. 125, 8. Ita ἔδοξε τὸ πρόσωπον ἐψιμμυθιῶσθαι τοῦ ἀδελφοῦ τεθνεῶτος οὔπω τριάκονθ' ἡμέρας. 15, pen. Xenophon. Anabas. L. 2. fin. ἀποθνησκόντων δὲ τῶν στρατηγῶν ὅτι ἐστράτευσαν ἐπὶ βασιλέα σὺν Κύρῳ, τὰ αὐτὰ πεποιηκὼς οὐκ ἀπέθανεν. et Hist. Gr. l. 2. ἀποθνησκόντων ἐν τῇ πόλει λιμῷ πολλῶν οὐ διελέγοντο περὶ διαλλαγῆς. † Aliquando vice Adverbii fungitur. ἀσμένη με ἑωρακυῖα. 14, 10. ἄσμενος ἄν με εἶδεν. 150, 16. ἄσμενοι συμφορὰς ὁρῶσιν. 721. 8. τῶν μὲν ἀκόντων ὑπακουόντων, τῶν δὲ ἑκόντων προδιδόντων. 94, 4. † Participium pro causa. δεινῶς διατεθῆναι τυπτόμενος. 150, 1. σῶσαί με χρήματα λαβών. 389, 1. αἰσχυνομένους ἀποτρέψεσθαι, præ pudore. 143, 11. ὀργιζόμενοι παραχρῆμα τιμωρεῖσθαι ζητοῦσι. 156, 6. εὖ ποιῶν ἠξίουν μοι εἶναι φίλον· οὗτος δὲ ὑβρίζων καὶ παρανομῶν ᾤετο ἀναγκάσειν αὐτὸν ποιεῖν ὅ, τι βούλοιτο. 138, 4. πάντων τῶν κακῶν ἀποθανοῦσα αἰτία μοι γεγένηται. 11, 2. ut Seneca Octav. Act. I. sc. 1. " semper genitrix Deflenda mihi, prima meorum Causa malorum." ἀγαθὰ μεγάλα ποιῆσαι τὴν πόλιν μηνύσας. 233, 2. διέγραψαν τὰς δίκας ἔμποροι φάσκοντες εἶναι. 593, 10. τριηραρχῶν ἀνάλωσεν ἑπτὰ μνᾶς. 643, 1. Ita δεδιὼς ἐποίουν, *I did it through, or out of, fear.* 398, 4. βασανιζόμενος ἀναγκασθήσεται εἰπεῖν. 297, 6. † Loco Infinitivi. εἰδότες τὰς σφετέρας ναῦς ὀλίγας οὔσας. 100, 4. ἐπιστάμενοι τὴν πόλιν ἠρημωμένην. 100, 6. οὐκ αἰσχύνεται τραῦμά γε ὀνομάζων ὑπώπια καὶ ἐν κλίνῃ περιφερόμενος. 172, 8. Ita φανήσεται ἀποκτείνας. 505, pen. αἴτιος γεγενημένος. 600, 1. φαίνεται διώξας. 150, 1. etc. passim. ὁμολογούμεθα ἐλθόντες, *we are allowed or admitted to have come.* 171, 3. οὐκ ἄρξασθαι, ἀλλὰ παύσασθαι λέγοντα. 381, 1. παύσομαι κατηγορῶν. 447, 1. Et quemadmodum φαίνει admittit hanc constructionem, ita φανερός ἐστι. φανερός ἐστι ποιησάμενος. 166, 3. φανερός εἰμι μὴ ἐλθών. 325, 8. φανεροί εἰσι πεποιηκότες. 511, 1. 149, 6. 166, not. 8. δῆλός ἐστι φθονῶν. 741, 13. παρέλιπον ἀδικοῦντες. 774, 13. † Exprimit, quandoque modum. ᾤχετο φεύγων. 143, 9. 154, 5. ἐνίκων μαχόμενοι, ναυμαχοῦντες, ᾤχετο ἐκπλέων. 679, 2. Ad quam formam sæpe redundare videtur, ut ἀπιὼν ᾤχετο. 27, 3. 43, 3. ἑτέραν ὁδὸν ᾠχόμην ἀπιών. 143, 12. 364, 3. † Post ἐλήφθη aut ἁλίσκεται aut aliquid simile eleganter exprimit crimen sive αἰτίαν. Dicitur etiam ab Atticis JCtis ἐλήφθη μοιχὸς etc. Ita ἁλίσκεται ἐξαγαγών. 490, 1. προδιδοὺς ληφθεὶς ἐδέθη. 223, ult. παραφρυκτωρευόμενος ληφθεὶς ἀπετυμπανίσθη. 489, 8. Item post λαχεῖν. δίκην ἔλαχον τούτῳ Παγκλέωνι οὐκ ὄντι Πλαταιεῖ. 728, ult. Item ὤφθησαν ἀδικοῦντες. 808, pen. † Variæ Constructiones variique usus participiorum. οὐδὲν ἔλαττον εἶχον σιωπῶντες. 416, 3. ταύτην πίστιν διδόναι τῆς εὐνοίας ἑτέρους κακῶς ποιοῦντες, ἀλλ' οὐ σφᾶς αὐτοὺς χρηστοὺς παρέχοντες. 610, 1. νομίζοντες αὐτοὶ μὲν ἄδικα ποιεῖν, Ἀθηναίους δὲ δίκαια λέγειν. 107, 4.

EPENTHESIS.

Epenthesin aiunt Atticam esse οὑτοσί. 147, 4. τουτί. 346, 1. τουτονί. 447, 6. τουτουί. 449, 6. τοιουτοσί. 483, ult. ἐντευθενί. 489, ult. οὐχί. 527, 9. οὑτωσί. 147, 8. νυνί. 196, 1. ταυτησί. 734, pen. et similia.

CONTRACTIO et SYNALŒPHE.

Θάτερον. θοἰμάτιον. κἀγαθά. κἀκεῖνος. κἀνταῦθα. Πειραιῶς. (v. p. 234, n. 11.) Πειραιᾶ. προὔδωκε. προὔθεσαν. προὐνοήθησαν. προὐτιμήθητε. τἀγαθοῦ. τἀκείνων. τἄλλα. τἀληθῆ. τἀναντία. τἀργύριον. τἀπόρρητα. τοὔπισθεν. τοὐπίσω. φρούρια. etc.

HYPERBATON.

Οὐκ οἶδ' ὅτι δεῖ ταῦτ' ὀλοφύρεσθαι. 128, pen. id est, οἶδα ὅτι οὐ δεῖ ταῦτα ὀλ. Ita 280, ult. 293, 7. 373, pen. 408, 1. Ejusdem generis sunt οὐδὲν προσήκει ὡς ἀδικοῦντας κινδυνεύειν. 264, 3. Ita Æschines c. Timarch. οὐκ ἐδόκει οἷόν τε εἶναι τῷ νομοθέτῃ τὸν αὐτὸν ἄνθρωπον ἰδίᾳ μὲν εἶναι πονηρόν, δημοσίᾳ δὲ χρηστόν. Et ubi causa præpositionem antevertitur, ἔμπειρος γὰρ — ἐδόκει μοι. 393, 11. et similia. τὸν μὲν ἄλλον χρόνον — ἐπειδὴ δέ. 8, ult. 147, 5. 263, 7. Plato in Menexeno: πολλαχῇ μὲν καὶ ἄλλῃ, πρῶτον δὲ καὶ μέγιστον, ὅτι τυγχάνει οὖσα θεοφιλής. Demosth. c. Neæram: μεταπέμπεται εἰς Κόρινθον ἄλλους τε τῶν ἐραστῶν — καὶ Φρυνίωνα τὸν Παιανιέα. Plato in Phædone: καὶ ἄλλοι τινές με ἤροντο ἤδη, καὶ Εὔηνος πρῴην. Xenoph. Anabas. 2. ποταμὸς δὲ εἰ μέν τις καὶ ἄλλος ἄρα ἡμῖν ἐστὶ διαβατέος οὐκ οἶδα· τὸν δ' οὖν Εὐφράτην ἴσμεν ὅτι ἀδύνατον διαβῆναι κωλυόντων πολεμίων. Cicero de Oratore, l. 1. " Nobis enim huc venientibus jucundum satis videbatur, si, cum vos de rebus aliis loqueremini, tamen nos aliquid e sermone vestro memoria dignum excipere possemus, ut vero penitus in eam ipsam totius hujus vel studii, vel artificii, vel facultatis disputationem pene intimam veniatis, vix optandum nobis videbatur."

PLEONASMUS.

Εἰσελθών, εἰσιὼν εἰς τὴν οἰκίαν or. 1. passim. adde 134, ult. 231, 2. 242, ult. ἐνῆν ἐν αὐτῷ. 263, ult. † τίνα ποτέ. ὅπως ποτέ. μηδείς πω. ὅτε περ. ὅτου τινός. 697, ult. et similia passim. † πόρνης ἀνθρώπου. 172, 11. δούλην ἄνθρωπον. 183, 1. ἄνδρες δικασταὶ passim. στρατηγοῦ ἀνδρός. 497, pen. πρεσβύτης ἄνθρωπος. 16, 6. † οἴκαδε ὡς ἐμέ. 27, 1. *domum ad me.* † οὐ — οὐ ingeminatum. 232, 4. πρὶν — πρίν. 615, 14. ἂν — ἄν. 678, 3. πρότερον — πρίν. 715, 1. † σφετέρων αὐτῶν et similia. 58, 8. 462, 2. 470, 16. 552, 13. τῶν ἰδίων τῶν ὑμετέρων αὐτῶν. 704, 5. † παρὰ τὴν ἡλικίαν ἀνοητότερον. 136, 4. μᾶλλον κοσμιώτατον. 542, 5. † ὁμοίως ὥσπερ αὐτοί. 127, 10. † πλείστων ὅσων. μυρίας ὅσας. ἁπασῶν ὅσων. v. cl. Markland, ad or. XX. p. 684. † ἀπεγνωκότες μὴ ἀδικεῖν. 40, 1. ἀποκρυπτόμεθα μηδὲν εἰδέναι. 276, 8. ἐξάρνους μὴ οὐ χρήματα ἔχειν. 681, pen. διακωλύειν μὴ σώζεσθαι. 696, pen. ἀπαγορεύειν μηδένα συνωνεῖσθαι. 716, pen. ἐπειδὴ τάχιστά με εἶδον, μετὰ ταῦτα ἐδέοντό μου. 146, ult. nisi ita legere mavis ἐπειδὴ τάχιστά με εἶδον μετὰ ταῦτα, *the first time they saw me afterwards.* add. 139, pen. † χρημάτων ἕνεκεν, ἵνα πλούσιος ἐκ πένητος γένωμαι. 7, pen. χρημάτων ἕνεκα ἵνα πλούσιος — deinde πλούσιος ἐκ πένητος. quod postremum imitatur Terent. " feci e servo ut esses libertus mihi." ψεύδεται, καὶ οὐκ ἀληθῆ λέγει. 174, ult. ἄκοντα καὶ μὴ ἑκόντα μηνύειν. 456, 3. εἰπεῖν τὰ ὀνόματα, καὶ μὴ ἀνώνυμον τὴν μήνυσιν ποιήσασθαι. 458, pen. οὐ βουλόμενος, ἀλλ' ἄκων. 600, 3. τῷ σώματι δύνασθαι, καὶ οὐκ εἶναι τῶν ἀδυνάτων. 742, ult. μακροτέρας τῶν ἀναγκαίων. longiora itinera. 747, 1. ὧν ἐπιλελῆσθαι καὶ οὐδ' ἀναμνησθήσεσθαι ἐνίους αὐτῶν νομίζεις. 786, 2.

ELLIPSIS.

ἐκέλευε συνδειπνεῖν, id est, mecum. 27, 1. τὸ δὲ μέγιστον σημεῖον τοῦ πλήθους, scil. ἐρῶ vel simile quid. 92, 4. δηλώσει δέ. 364, 2. sc. id quod sequitur δηλώσει. ἕτερον μέγα τεκμήριον. 494, ult. ἀλλ' ἕτερον, id est, τεκμήριον παρέξομαι. 498, 1. 457, 1. 628, 6. μηδὲν εὑρησόμεθα τοῦ σωθῆναι. 696, pen. † Ellipsis Præpositionis, τὸν λοιπὸν βίον. 274, 9. πολλῷ χρόνῳ ὕστερον. 115, 7. ᾠχόμην ἔξω σιωπῇ. 16, 3. ἐξήλασαν βίᾳ. 139, 9. τῆς πρώτης τάξεως τεταγμένος. 524, ult. et similia, quæ in singula pagina occurrunt. τῆς νυκτὸς περιτρέχειν. 44, 4. Ita fort. leg. est illud Comici, quod laudavimus ex Athenæo capite X. Lectionum Lysiacarum. ἢ λωποδυτεῖν τῆς νυκτὸς ἢ τοιχωρυχεῖν Διονυσίοις. 169, 1. μυστηρίοις. 196, ult. *in die Mysteriorum.* τραγῳδοῖς διαχορηγῆσαι. 633, 1. ἀθληταῖς νικᾶν, Ἰσθμοῖ καὶ Νεμέᾳ. 661, ult. Θαργηλίοις. 698, 4. Παναθηναίοις. 698, 6. His adde ἀνδράσι. 698, 7. κατέστην χορηγὸς παιδικῷ χορῷ. 699, 8. ἐχορήγουν πυῤῥιχισταῖς ἀγενείοις. 700, 3. κατασταθεὶς χορηγὸς τραγῳδοῖς. 745, 9. † Verbi. εἶπον ἐγὼ ὅπως ταῦτα μηδεὶς ἀνθρώπων πεύσεται. 24, ult. † Particulæ. ἐκάθευδον ἄσμενος ἧκων ἐξ ἀγροῦ. 14, pen. οἳ ἀπέθανον εὖνοι ὄντες τῷ πλήθει. 447, 2. id est, ὡς εὖνοι. *who died for their Affection to the Constitution.* Ecce enim εἰ μὲν ἐν τῇ ὀλιγαρχίᾳ ἀποθνήσκοιμεν εὖνοι ὄντες τῷ πλήθει, ἀποστεροίμεθα τῶν ὄντων. 603, 6. Eodem modo Isæus de Dicæogenis hæreditate: οὔτ' ἐλεεῖν ἐστὲ δίκαιοι κακῶς πράττοντα καὶ πενόμενον, οὔτ' εὖ ποιεῖν ὡς ἀγαθόν τι εἰργασμένον τὴν πόλιν. Ita Hebræi נודו הרכם צפור Psalm. XI. 1. Ita Aristophanes Pluto 314. σὺ δ' Ἀρίστυλλος ὑποχάσκων ἐρεῖς Ἕπεσθε μητρὶ χοῖροι. et Horatius in Art. " Nec verbum verbo curabis reddere fidus Interpres," ut locum intelligit H. Stephanus Schediasm. 1. 9. et eruditiss. Rutgers. † Adverbii. θάνατον μετ' ἐλευθερίας αἱρούμενοι ἢ βίον μετὰ δουλείας. 118, 10. ἐγὼ δεξαίμην ἂν πάσας τὰς ἀσπίδας ἐῤῥιφέναι, ἢ τοιαύτην γνώμην ἔχειν. 365, 1. 377, 2. 379, 3. 383, not. 5. † Substantivi. ἐκ πολλοῦ προνοεῖσθαι. 159, 3. φεύγειν τὴν ἐμαυτοῦ. 184, 6. οἱ τριάκοντα passim. ὀλίγῳ πρὸ τῶν τριάκοντα, id est, paulo ante dominationem xxx virorum. 263, 7. μὴ ἔχειν τῶν Ἀριστοφάνους χρημάτων. 635, 5. ἐδίδου τῶν ἑαυτοῦ. 113, ult. ubi v. cel. Markland. add. 728. διὰ βραχυτάτων. 424, 7. ἐπὶ ξένης. 445, 6. κατ' ἀξίαν χαριζόμενοι. 692, 1. εἰς Προμήθεια. 699, 7. Ita memini apud Proclum de vita Porphyrii Πλατώνεια celebrare, h. e. *Plato's Birth-day, or the festival held upon that Day.* et sexcenta similia, quorum messem habebis apud Bosium.

COMPUTUS.

Τρισκαιδεκάτης. 346, 1. † τῷ μὲν πέντε μνᾶς, τῷ δὲ χιλίας δραχμάς. 594, pen. idem ac si dixisset τῷ μὲν πέντε μνᾶς, τῷ δὲ δέκα. v. not. 17. † τοὺς μετὰ Θρασύλλου δέκα. 701, 2. quorum tamen unus erat Thrasyllus, non decem præter Thrasyllum. † a minori numero ordiri mos erat πεντήκοντα καὶ διακοσίων

δραχμῶν. 148, 11. ἑπτὰ καὶ ἑξήκοντα. 369, pen. τεττάρων καὶ δέκα. 649, 4. ἑξακόσιοι καὶ χίλιοι. 834, 3. Nonnulla de computo Attico habes ad orat. c. Diogitonem. v. not. 8. et 22. εἴκοσι καὶ ἑκατόν. 395, 12. Qua occasione arrepta editionem nostram claudet Lucianus, si quid sit in nostra arte, quod verum dicere possis, summa fide et ἀκριβείᾳ vindicatus Ver. Hist. l. 1. exeunte: ἐπὶ αὐτῶν ἔπλεον τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων ἀμφὶ τοὺς εἴκοσι καὶ ὀκτώ. τούτων δὲ οἱ μὲν ἐκωπηλάτουν, — ἐπὶ δὲ τῆς πρώρας ὅσον τεσσαράκοντα ὡπλισμένοι αὐτῶν ἐμάχοντο. Ex XXVIII. pars remis incumbebant, reliqui quadraginta in armis erant. Putidissime. Lege. εἴκοσι καὶ ἑκατόν. quod ex Homeri Catalogo 16. videtur fuisse navis πλήρωμα,

τῶν μὲν πεντήκοντα νέες κίον, ἐν δὲ ἑκάστῃ
κοῦροι Βοιωτῶν ἑκατὸν καὶ εἴκοσι βαῖνον.

INDEX HISTORICUS
A REISKIO CONSCRIPTUS.

INDEX GEOGRAPHICUS
A REISKIO CONSCRIPTUS.

INDEX
AUCTORUM ANTIQUORUM
QUI
IN HAC LYSIÆ EDITIONE EMENDANTUR
EX EDITIONE LONDINENSI HUC TRANSLATUS.

⁂ Quibus locis numerus Romanus II. est præfixus, illi loci in volumine hoc secundo Lysiæ nostri leguntur, in fragmentis, aut in annotationibus Marklandi ad Dionysii Halicarn. libellum de Lysia, aut in Taylori Lectionibus Lysiacis. cæteri omnes loci, quibus numerus Romanus nullus est præfixus, hi in primo volumine leguntur. Teneto tamen, lector, qui numeri minores majorem illum Romanum II. sequuntur, omnes in secundo volumine quærendos esse, tametsi numero Romano careant, quem brevitatis studio, et ne iteratio tædium crearet, omisimus, postquam semel ad primum locum posuissemus. Reisk.

INDEX

LOCORUM NOVI FŒDERIS

QUÆ

A CL. MARKLANDO

ILLUSTRANTUR.

Consensus paginarum editionis Reiskianæ Lysiæ cum paginis et versibus editionis Tayloranæ primæ seu Londinensis.

Reisk.	Tayl.	
2	1	1
4	2	1
5		3
6	3	4
7	4	3
8		6
9	5	2
10		4
11		8
12	6	3
13		5
14	7	1
15	8	5
16		9
17	9	8
20	10	3
2		6
3	12	8
4	13	1
5		6
6		ult.
7	14	4
8		13
9	15	11
30	16	1
1		6
2	17	6
3		8
4		10
5	18	8
7		9
8		ult.
9	19	7
40		9
1	20	8
2		ult.
3	21	pen.
4	22	10
5	23	1
6		pen.
7	24	4
8	25	1
50	26	1
1	27	6
2		pen.
3	28	1
4		2
5		7
6		pen.
7	29	4
8		ult.
9	31	1
60		ult.
3	32	1
4	33	1
5		7
6	34	1
8		3
9	35	1

Reisk.	Tayl.	
70	36	1
1		2
2		4
3		8
4	37	7
5		ult.
6	38	4
7	39	3
8		9
9	40	1
82		5
3	41	5
4	42	2
5		8
6	43	2
7		8
8	44	5
9		7
90		pen.
1	45	5
2	46	1
4		10
5	47	7
6	48	1
7		7
8		10
9	49	9
100	50	2
2		11
3	51	3
4		pen.
5	52	1
6		12
7	53	9
8	54	ult.
9	55	5
110		9
1		ult.
2	56	7
3	57	2
4		ult.
5	58	4
6		ult.
7	59	5
8		pen.
9	60	13
120	61	8
1		ult.
2	62	9
3		pen.
4	63	7
5	64	3
6		ult.
7	65	6
8	66	5
9		10
130	67	2
1		11
2	68	2

Reisk.	Tayl.	
133	69	1
4		ult.
5	70	6
6		pen.
7	71	5
8		7
9	72	2
140	73	1
2		5
3	74	8
4	75	5
5		12
6	76	6
7	77	1
8	78	1
9	79	4
150		11
1	80	pen.
2	81	ult.
3	82	4
4		9
5	83	6
6	84	4
8	85	4
9		8
160	86	7
1	87	1
2		8
3	88	1
4	89	1
6	90	2
8		5
9		pen.
170	91	4
1	92	7
2		pen.
3	93	10
4	94	10
5	95	1
6		7
7		9
8	96	3
9		7
181		pen.
2	97	6
3		8
4		ult.
5	99	1
6		3
7	101	1
8	102	1
191	103	3
2		5
6	105	1
9	106	1
200		6
1		9
2	107	1
3		ult.

Reisk.	Tayl.	
204	108	3
5		7
7	109	2
8		pen.
210	110	2
1		6
2		9
3	111	2
4		pen.
5	112	9
6		ult.
7	113	2
8		8
221	114	2
2		6
3	115	pen.
4	116	4
6		10
7	117	3
8		11
9	118	3
230		7
1		pen.
2	119	4
3		pen.
4	120	8
5	121	5
7		pen.
8	122	3
240	123	4
1		7
2	124	2
3	125	2
4		5
8	126	3
9	127	4
250	128	1
1		3
2		9
3	129	5
5		8
6	130	7
7		ult.
8	132	1
260	133	3
1		ult.
3	134	4
4	135	2
5		9
6	136	1
7		5
8		9
9	137	1
271		5
2		pen.
3	138	5
4	139	9
5		pen.
6	140	5

Reisk.	Tayl.	
277	141	1
8		5
9		9
280	142	5
1		12
2	143	3
3		11
4	144	13
5	145	3
6		11
7	146	1
8		10
9	147	2
290		11
1	148	5
2		pen.
3	149	3
4		pen.
5	151	1
7	152	1
8		pen.
9	153	4
300		6
1	154	1
2		3
3		pen.
4	155	4
5		9
6	156	4
7		6
8		11
9		15
311	157	3
2		13
3	158	7
4		10
5	159	4
6		10
7	160	1
8		ult.
9	161	10
320	162	4
3		pen.
4	163	5
5	164	1
6		10
7	165	1
8		4
9		10
330		ult.
1	166	5
2		9
3		13
5	167	3
6		10
7	168	4
8		8
9	169	1
343	170	2
5	172	4
7		10
8	173	6
9	174	3

Reisk.	Tayl.	
350	174	10
1	175	8
3		pen.
4	176	3
5		8
6	177	6
7		ult.
9	178	2
360	179	2
1		ult.
3	180	2
4		7
5		pen.
6	181	1
7		7
8		ult.
9	182	13
370	183	2
1		8
2		13
3	184	1
4		5
5	186	2
6		4
7	187	7
8		13
9		17
380	188	6
1	189	1
2	190	1
3		5
4	191	1
5	192	3
6		8
7		pen.
8	193	6
9		10
390	194	4
2		9
3	195	6
4	196	6
5	197	4
6	198	3
7		ult.
8	199	13
9	200	ult.
400	1	3
2	2	2
3		5
4		13
5	3	5
6	4	1
7		10
8	5	4
9		8
410		12
1	6	6
2	7	3
3		9
4	8	3
5		pen.
6	9	7
7	210	1

Reisk.	Tayl.	
418	210	10
9	1	3
420		11
1	2	1
2		11
3	3	12
4	4	1
5		8
6		pen.
7	5	11
8	6	9
9	7	7
430		ult.
1	8	12
2	9	13
3	220	5
4		pen.
5	2	3
6	3	4
7		11
8	4	4
440		11
1	5	4
2	6	6
3	7	1
4		8
5	8	pen.
6	9	9
7	231	1
8	2	4
9	3	2
450		10
1	4	5
2	5	8
3	6	6
4	7	2
5		11
6	8	8
7	9	3
8		6
9	240	4
460		11
1	1	3
2	2	1
3		9
4	3	3
5		14
6	4	1
7		pen.
8	5	13
9	6	3
470	7	3
1	8	4
2		13
3	9	2
4		11
5	250	1
6		5
7	251	1
8		ult.
9	2	1
480		12
1	3	5

Reisk.	Tayl.	
482	253	pen.
3	4	4
4		12
5	5	11
6		6
7		13
8	6	4
9		pen.
490	7	7
1		11
2	8	7
3	9	8
4		13
5	260	1
6		8
7	1	8
8	2	6
9		9
500	3	1
1		11
2	4	9
3	5	1
4		9
5		10
6	6	5
7		ult.
8	7	9
9		11
510		ult.
1	8	12
2	9	9
3	270	7
4	1	3
5	2	1
6	3	1
8	4	1
9		3
520		9
1	5	5
2	6	3
3		7
4	7	6
5	8	5
6	9	9
7		13
8	280	11
9		pen.
530	1	7
1		10
2	2	2
3		3
4		8
5	3	2
6	4	2
7		6
8	5	1
9		6
541	6	1
2		8
3		2
4		3
5		9
6	8	5

Reisk.	Tayl.	
547	289	6
8	290	3
9		14
550	1	5
1		14
2	2	8
3	3	11
7	4	1
8	5	2
9		5
560		8
1		ult.
2	6	3
3		6
5		8
6	7	6
7		pen.
8	8	1
9	9	2
570	300	1
1	1	1
2	2	1
3		2
4		12
5	3	6
6	4	1
7		11
8	5	14
9	6	8
580	7	3
1		5
2		11
3	8	13
4	9	3
5		6
6	311	1
8	2	2
9		7
590		ult.
1	3	11
2	4	3
3		6
4	5	7
5	6	1
7	7	3
8	8	1
9	9	1
600		5
1	320	8
2	1	4
3		ult.
4	2	9
5	3	2
6		13
7	4	pen.
8	5	6
9	6	1
610		10
1	7	12
2	8	6
3	9	1
4	330	1
5	1	9

Reisk.	Tayl.	
616	332	9
7	3	1
8		11
9	4	3
620		8
1	5	3
2		ult.
3	6	6
4	7	2
5	8	2
6	9	5
7		pen.
8	340	4
630		11
1	1	1
2		13
3	2	3
4		11
5	3	1
6	4	1
7	4	6
8		pen.
9	5	9
640	6	2
1		4
3	7	2
5	8	2
6		5
8	9	1
9		6
651		13
2	350	3
3		11
4	1	1
5		pen.
6	2	12
7	3	7
8	4	3
9		8
660	5	6
1	6	3
2		11
3	7	1
4	8	1
6		11
8	9	5
9		11
670	360	8
1		13
2	1	4
3		10
4	2	1
5		9
6		13
7	3	5
8		12
9	4	6
680		10
1	5	2
2		7
3		ult.
4	6	6
5	7	1

Reisk.	Tayl.	
686	367	5
7	8	1
8		8
9	9	1
690		8
1	370	3
2		5
3		12
4	1	4
5	2	1
6		6
7	3	1
8	4	1
9		11
700	5	5
1	6	7
2	7	2
3		13
4	8	11
5	9	11
6	380	4
7		13
8	1	9
9	2	4
710	3	2
1	4	1
2	5	1
3	6	5
4		11
5	7	5
6		pen.
7	8	5
8		pen.
9	9	9
720	390	6
1		pen.
2	1	10
3	2	6
4	3	3
5		11
6	4	8
7		11
8	6	1
9	7	2
730		pen.
1	8	1
2		8
3	9	10
4	400	8
5		ult.
6	1	12
7	2	12
8	3	7
741	5	1
2	6	9
3	7	1
4		12
5	8	7
6	9	5
7		10
8	410	5
9		9
750	411	3

Reisk.	Tayl.	
751	411	8
2	412	2
3		10
4	413	9
5		ult.
6	414	9
7	415	2
8	416	1
9	417	1
760	418	2
1		5
2		9
3	419	6
4	420	8
5	421	2
7	422	1
8		pen.
9	423	7
770	424	3
1		9
2		ult.
3	425	7
4	426	9
5	427	8
6	428	8
7		pen.
8	430	1
9	431	1
780		ult.
1	432	12
2	433	5
3		pen.
4	434	6
5	435	1
7	436	2
8		pen.
9	437	2
790		13
1	438	10
2		ult.
3	439	3
4		11
5	440	5
6		10
7	441	4
9	442	5
800	443	8
1		ult.
2	444	5
3		12
4	445	3
5		12
6	446	13
7	448	2
8	449	4
9		ult.
810	450	2
1		11
2	451	pen.
3	453	3
4		8
5	454	2
6		6

Reisk.	Tayl.	
817	455	1
8	456	5
9		pen.
820	457	9
1	458	2
2	459	2
3		10.
4	460	7
5		11
6	461	3
7	462	3
8	463	2
9	464	13
830	465	5
1		ult.
2	466	11
3	467	12
4	468	1
5	469	1
6	470	1
7		6
9	471	3
840		pen.
2	472	11
4	473	9

Reisk.	Tayl.	
845	474	1
6		10
7	475	1
8		8
9		11
850	476	7
1	477	6
2		12
4	478	7
5	479	8
8		ult.
860	480	8
1	481	3
2		11
3	482	8
4	483	7
5	484	4
6		11
7	485	7
8	486	2
9	487	1
870	488	5
1		pen.
2	487*	7
3	488*	4

Reisk.	Tayl.	
874	489	1
5		8
7	490	5
8		pen.
9	491	4
880		ult.
1	492	7
2	493	6
3	494	8
4	497	1
5		ult.
6	498	10
7	499	6
8		ult.
9	500	12
890	501	9
1		14
2	504	1
3		3
4	505	5
5	506	10
6		pen.
7	507	5
8	508	4
899	509	6

Reisk.	Tayl.	
901	510	1
2		9
3	511	1
4	512	1
5	513	4
6		pen.
7	514	ult.
8	515	7
9	516	8
910	517	6
1	518	1
2	519	5
3		12
4	520	7
6	521	10
7	523	1
8	524	7
9		11
920	525	1
1		13
2	526	4
3		ult.
4	527	11

FINIS.

Londini: imprimebat J. F. Dove in area quæ est Divi Joannis.

ADDENDA ET CORRIGENDA.

P. 186. 3. corr. ἀρετὰς—p. 205. Not. col. 1. 22. corr. Variant Codd.—p. 293. 3. corr. περὶ τῆς οὐσίας, et in Var. Lect. infra Textum add. τῆς om. T. A.—p. 313. 1. in Var. Lect. infra Textum add. ἀπαγγέλλειν T. R.—p. 373. in Var. Lect. infra Textum corr. edit.—p. 378. in Var. Lect. infra Textum corr. [2] μὲν om. T. R.—p. 390. in Var. Lect. infra Textum corr. [6] τοιούτοις οὐκ οὖσιν T. A.—p. 396. in Var. Lect. infra Textum corr. [5] εἴ τις T. R. A.—p. 445. Not. col. 2. 22. corr. τινὰς—p. 457. in Marg. pro 58. corr. 585—p. 483. 9. corr. [1] ΑΠΟΓΡΑΦΗ—11. corr. [2] [πρὶν—12. corr. [3] οὐδὲν—13. corr. [4] δ'—15. corr. [5] οὐσίας—antep. corr. [6] δὶς—p. 486. in Var. Lect. infra Textum corr. [10] λάβοι τὴν ἐκ T.—p. 492. 3. corr. πάμπολλα—p. 511. ult. corr. [8] ἀλλ'—p. 513. 1. corr. τῶν—p. 521. 19. corr. [4] τοσούτῳ—p. 558. in. Var. Lect. infra Textum corr. [8] ἑτέρου T.—p. 564. Not. coll. 1. 25. corr. Ἐν αὐτῷ, Vind.—p. 634. 13. corr. [7] τῶν ὑπαρχόντων, et in Var. Lect. infra Textum corr. [7] τῶν om. T. R.

VOLUME 3

ORATORES
ATTICI

ET QUOS SIC VOCANT

SOPHISTÆ

OPERA ET STUDIO

GULIELMI STEPHANI DOBSON A.M.

REGIÆ SOCIETATIS LITERARUM SOCII

TOMUS TERTIUS

ISOCRATES

LONDINI
EXCUDIT J. F. DOVE
(APUD QUEM ETIAM VENEUNT)
A. S. MDCCCXXVIII.

ISOCRATIS

QUÆ EXSTANT OMNIA

INDICIBUS

VARIETATE LECTIONIS

CONTINUA INTERPRETATIONE LATINA

SCHOLIIS GRÆCIS

ANNOTATIONIBUS VARIORUM

H. WOLFII. H. STEPHANI AUGERI
LANGII CORAIS FACCIOLATI FRICKII MORI SPOHNII
BERGMANI FINDEISENI ORELLII MAII
ALIORUMQUE ET SUIS

ILLUSTRAVIT

GULIELMUS STEPHANUS DOBSON A.M.

REGIÆ SOCIETATIS LITERARUM SOCIUS

PRÆFIGUNTUR ADVERSARIA

NUNC PRIMUM PUBLICI JURIS FACTA

PETRI PAULI DOBREE

GRÆCARUM LITERARUM APUD CANTABRIGIENSES
NUPER PROFESSORIS REGII

LONDINI

PROSTANT APUD J. F. DOVE

A. S. MDCCCXXVIII.

PRÆFATIO EDITORIS.

Isocratem, qualicunque meo studio ac industria expolitum, jam ordine tertium, haud interturbato instituti mei processu, tuas, Lector candide, in manus tradere, tuoque judicio permittere, mihi contingit, parum, uti spero, benignitatem tuam et liberalitatem in me Auctoremque meum claudi sensuro.

Tres potissimum Editores recentiores nactus est Isocrates, Augerum scilicet, Langium et Coraem: quorum, mea saltim opinione, Coraes longe optimus. Verum enimvero, eo quod post tempora Corais plures atque præstantiores MSS. sunt collati, eorumque lectiones variantes hinc illinc congestæ, in medio jam tandem repostæ, partes Editoris iniquius, ut putabam, egissem, ni Textum recensuissem. Ex eo igitur animi mei sensu Textum ad fidem MSS. denuo formavi; et Varietates Textuum, Augeri, Langii et Corais, in singulis paginis apposui.

Annotationes, perinde ac in præcedentibus Oratoribus a me nuperrime editis, comparatæ ac digestæ, Textui apponuntur. Atqui studiosis Isocratis mei auctor sum, ut Panegyricam et Areopagiticam, copiosioribus animadversionibus, Bergmani hanc, illam Mori, illustratam, ceu clavim, quod vulgo dicunt, ad cæteras, primas pellegerint: in reliquis enim, Parænetica excepta et Nicocleis, brevitati, quantum liceret, studui.

Accedunt Scholia, in editione Corais evulgata, Variantes Lectiones, et Indices.

Interpretatio Latina Hieronymi Wolfii est, in lacuna autem longiore orationis de Antidosi, recentius ex auctoritate MSS. expleta, Angeli Maii, ad Nostram editionem passim accommodata.

Isocratem nostrum volo, L. C., inspexeris et conquæsieris. Εὐτύχει.

Augustis Nonis, A. D. MDCCCXXVIII., ex Museo meo, in vico quem vocant HIGHGATE, prope Londinum.

PETRI PAULI DOBREE

ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΤΟΥ

GRÆCARUM LITERARUM APUD CANTABRIGIENSES

PROFESSORIS REGII

ADVERSARIA

AD ISOCRATEM.

Isocrates Bekkeri.

[AD PAG. ET LIT. EDIT. STEPH.]

Lectus Isocr. Januario et Februario 1823. Relegebam Martio. Notas inchoavi Martii 23tio.

"Paucis ille mendis deformatur." Valck. mss. Philosophi descriptio, ad Nicocl. p. 22. d. Isocr. *τέχναι*. Ep. Socr. 28. p. 60. 65. Vide Phil. 105. c. *ἦν δὲ καὶ τὰ παλαιὰ διαλεχθῆναι τῆς Ἰσοκράτους ἡλικίας, τὸ δὲ εὐθαλῶς, ὡς φησὶν αὐτὸς, ἀνθούσης τῆς διανοίας*. ibid. p. 60. 61. ubi cæcutit Allatius. An respicit Panath. 233. b. c.? Imo Philipp. 84. d. ut recte Allat. Cæterum Allatii ms. alius *εὐρυθαλῶς*, i. e. ΕΥΡΥΘΜΩΣ, quomodo lege ex Isocr. 87. e. (adde c. Sophist. 294. d. et compara Isocr. Epist. VI.) et verte, *res antiquas narrare, Isocratis ætatem decet; exornare, florentis ætatis est*. Isocrati defuit vox et audacia, Philipp. 98. c. Panath. 234. b. *ἄρχων* et *τύραννος*, quomodo differant, de Pace 177. c. Piæ fraudes, Busir. 226. b. Rhetorica fides, 265. b. 282. e. 284. b. Agamemnoni et Pindaro sese comparat, Panath. 247. d. etc. Antid. §. 177. ed. Bekk. Homero, Panath. 288. b. Philippo, Ep. I. Education, 238. b. etc. Attica dialectus, Xenophon Resp. Ath. 2. 8. Antidos. §. 316. Codex Fuggeranus apud Wolfium est non mstus ipse, sed msti collatio, illi communicata ab amico (vide Præf. ad Castig. p. 806), admixtis forsan v. ll. aliunde ductis, ut *πλεονεξίας* p. 160. A. quod suspicor o Dionysio, non msto, esse. De ed. Basil. apud Isingrinium, Hemst. in Miscell. Obs. t. 7. p. 324. Orationum ordo hic, qui apud Wolf. et Steph. Isocratem perstringi a Platone Euthyd. p. 305. c. H. St. valde probabiliter conjicit optimus Heindorfius.

Ad Demonicum.

Isocratis Apolloniatæ. Hemsterh. ad Plut. p. 294.

Ad Nicoclem.

[211] 17. a. *ἀσκητῶν*. Ad Arist. Pl. 585.

17. b. Antidos. §. 224.

18. d. *καὶ τῷ κάλλει τῶν κτημάτων*. Scholion, ut suspicor, ad *προειρημ.* scil. *κατασκευαῖς*.

19. d. *πολεμικός*. De Pace 186. b.

20. e. Conf. Nicocl. 35. d.

24. d. Non fero *ὄντα* omissum post *πολλῶν*, præsertim in antithetorum artifice. (Porson. ad Hec. p. 49. et marg.) Malim, *βασιλέα ὄντα*.

Nicocles.

26. b. De Pace 165. e.

27. b.—28. d. Antidos. §. 268—275.

27. b. Malim, εἴπερ γὰρ διὰ τοὺς ἐξαπατῶντας καὶ ψευδομένους πρὸς — (vel simpliciter dele κ. τ. ψευδ.)

27. d. "Sequentia confer cum Cicer. de Orator. I. ." Maius.

30. d. Conf. Thucyd. I. 141.

32. a. εἰ δὲ δεῖ — "Exprimit Cicero de Rep. I. 36." Maius.

32. a. ἀρχαίων. Philipp. 111. c.

33. c. Lys. c. Nicom. p. 185, 19.

36. a. Vide Antidos. §. 308.

36. d. Conf. ad Nicocl. 20. e. Epist. II.

39. b. δύνασθαι μὲν πλείω τῆς ἀρετῆς ὠφελεῖν. Forsan del. ὠφ. Vide seqq. Male: vide de Pace 165. c. Per τὰς δυνάμεις αὐτῶν εἶναι, intellige, *illud et esse et vocari malum, hoc bonum.* δύναμις, Busir. 226. d.

Panegyricus.

[213] Quo tempore edita? — Durante Antalcida pace, 64. d. occupata Cadmea, 67. a. Olynthiis et Phliasiis obsessis, 67. a. Amyntas, Dionysius, 67. a. Res Ægyptiæ, 69. d. Evagoras, 69. e. Persicæ res, 74. c. Italia et Sicilia, 76. b. παρακαταθήκη, 80. d. Non possunt intelligi de Oropo: vide Chronol. ad Ol. 103, 3. "Olymp. XCIX. 3. circiter editus Paneg." Simson Chron. p. 828. Citatur Panegyricus, Antidos. 321. c. etc. Philipp. 99. a. b. 84. b—d. Panath. 269. a. Epist. III. πάτριον, 44. c. 45. d. 51. e. 53. c.

42. b. πέρας Phil. 110. e.

42. d. ἀρχαίως. Harpocr. in v. Epp. Socr. XXVIII. p. 64, 1.

43. a. Panath. 233. d.

46. b. De Pace 166. b.

47. d. ἐφ' ἑκατέρας τῆς ἠπ. Panath. 241. d. 267. e. Philipp. 105. a.

48. c. fin. οἱ γὰρ ἐν ἀρχῇ. Non intelligo.

49. b. Lysias Olymp.

49. c. εὐτυχίας. De Bigis 353. c.

50. a. καὶ τῶν ἀ. Si tantum posuisset πάντων pro ἀπ. effecisset opimum Aristophaneum.

50. a. An sensus est, *Præmio a vobis donati non magis insignes sunt, quam si simile præmium in singulis Græciæ urbibus reportavissent?* An morem tangit, inscriptionem publice faciendam curandi, in civium honorem, qui Athenis vicissent?

50. e. Antidos. §. 316.

52. e. Panath. 273. d.

52. e. Eur. Or. 1167.

56. c. Areopag. 148. a. etc.

56. d. φθήσονται. Vid. Evag. 197. b.

56. e. De Pace 186. a.

58. b. οἰκείαν. Lys. p. 192, 25.

58. b. ἀλλοτρίαις Lysias p. 193, 1.

59. b. ἀγωνιῶντες. Harpocr. v.

60. d. fin. Markl. ad Lys. p. 194, 14.

61. a. Citat Coraes Evag. 194. e. Vide Markl. ad Lys. Epitaph. p. 194, 15.

61. d. Cum seqq. confer Panath. 245. c. etc.

64. a. Xenoph. Hellen. 3. 5. 12.

65. c. Phil. 94. e.

66. a. μέγαν. Epist. II.

66. b. Panath. 244. e.

66. c. Plataic. 300. b.

66. d.—68. c. 72. d.

67. e. Ep. III.

68. c. τῶνδε τῶν τόπων. Intelligo de ἐπικούροις, i. e. ξένοις, e Græcia. Similiter Plato Menex. t. 5. p. 397, 10. Bekk. φυγάδας καὶ ἐθελοντάς. sed de alio tempore, ut puto; vide Isocr. - - - - mox 70. b.

69. a—d. Respicit, ut videtur, Demosthenes.

70. a. εἰ δὲ δεῖ — "Clem. Al. Str. VI. p. 747. Andocid. 23, 39." Cor.

70. a. 'Ρόδον. Phil. 94. e.

71. b. Philipp. 100. c.

71. d. κώμην. Antidos. §. 122.

71. e. Evag. 200. e.

72. c. ἐξεταζόμενοι utcunque intelligas *drilled, trained* (to servitude). Sed vide an hæc transponenda 71. e. καὶ τελευτῶντες, ἐξεταζόμενοι πρὸς αὐτοῖς τοῖς βασιλείοις, καταγέλαστοι γεγόνασιν. ut pugnam ad Cunaxam pompam fuisse meram dicat. Si hoc probas, ἔχοντες, πρὸς, lego sine καί.

73. a. Panath. 266. c.

73. d. εἴ τις ἐπικηρ. Arist. Thesm. 344.

75. a. An del. οἷον 'Ρόδος καὶ Σάμος καὶ Χίος?

Philippus.

83. d. Etsi vulgatæ lectiones plerumque negligendæ, vide an hic lateat πολιτῶν, vel τῶν ἐν τῇ πόλει (ut 86. e.) et διαλεγομένων. Quid si, τοιαῦτα δὲ πολλῶν λεγόντων τῶν ἐν τῇ πόλει τῶν διαλεγομένων ἡμῖν. Philippica oratio vulgata statim post pacem, antequam Phocico bello finem imposuisset Philippus, 92. e. 96. e. etc. 109. a.

87. a. Evag. 199. c. Panath. 277. b.

87. c. Epist. I.

87. d. Liber patrono eget, Plato Phædr. p. 98—9. *quem* locum contulit Grayius cum Protag. p. 221, 15. (Bekk.) imo

HIERONYMUS WOLFIUS

DE

VITA ISOCRATIS

ET

ORATIONUM EJUS DIVISIONE

ATQUE

INTERPRETATIONE SUA.

Isocrates rhetor et philosophus Atheniensis, honestis parentibus natus, annis abhinc circiter bis mille: atque ab optimis præceptoribus, ea ætate qua et philosophia et eloquentia floruerunt, Gorgia, Prodico, Theramene, Tisia institutus, vixit annos prope centum: et nobilissimis adolescentibus erudiendis, et gravissimis orationibus scribendis, opes et gloriam intra domesticos parietes est consecutus: quam tanto temporis spatio adhuc inviolatam retinet. Id quod nobis argumentum esse debet, bonitatis scriptorum ejus. Nam Aristoteles (quisquis ille fuit, sive Stagirites philosophus, sive Siculus rhetor), quum se ejus æmulum esse dissimulare non potuerit, seipsum magis invidentiæ crimine condemnavit, quam Isocratem obtrectando læsit: et Aristides rhetor, Panathenaicum æmulatus, contra orationem de Pace non tam fortassis ex animo quam ostentandi ingenii causa scripsit. Jam Dionysii Halicarnassei censuræ ejusmodi sunt, ut Isocrati nihil detrahant: sed adolescentes moneant, ne temere quidvis, alieno et loco et tempore, imitentur. Quintiliano tamen in declamando stylique exercitationibus magis placet ubertas et copia ornamentorumque orationis affectatio, quam horrida et jejuna brevitas. Præterea tam honorifica de auctore nostro, cum aliorum complurium, tum Platonis et Ciceronis testimonia in promptu sunt, ut confidenter possint omnibus omnium calumniis et opponi et anteferri. Præstantiam ejus illud etiam declarat, quod, ut idem Cicero ait, ex ejus ludo, tanquam ex equo Trojano, innumeri principes exierunt, quorum partim in pompa, partim in acie illustres esse voluerunt. Et ipse apud Græciæ principes ac reges, quamvis ob vocis imbecillitatem

et verecundiam ingenii rempubl. non attigisset, celebris et gratiosus fuit: et plerasque orationes vel ad maximas Græciæ civitates vel ad reges et principes scripsit. Quamobrem lucubrationes ejus et scripta suavissima atque saluberrima, non studiosorum duntaxat hominum lectione, sed regum etiam et principum in republica virorum cognitione digna sunt; modo illi, aliis occupationibus et oblectationibus paulisper omissis, sapientium virorum legendis monimentis aliquid temporis impertire ad utilitatem et suam et aliorum dignarentur. Atque hæc de vita ejus delibasse nobis satis sit: cætera e suis petantur auctoribus.

Genus orationis numerosum, purum, et ornatum, delectationi honestæ et ingeniorum culturæ magis est quam forensi contentioni accommodatum. Cujus suavitas et elegantia, nec e mea conversione (quam ipse limavi quidem ut potui, sed longe ornatiorem esse vellem), nec fortasse cujusquam alterius perspici potest. Sententiæ (quas me et perspicue explicasse, et fide optima appendisse confido) in eo passim gravissimæ sunt, tam philosophicæ, quam ad vitam civilem pertinentes. Docet rationem studiorum: dat gerendæ reipubl. præcepta: et imperandi et parendi disciplinam tradit: recte facta magnifice exornat: argumentorum gravitatem suavissimæ orationis concinnitate quasi condit et demulcet, ut non abs re Attica Siren fuerit appellatus. Quum igitur utile dulci miscuerit, nec tantum doceat, sed moveat etiam et delectet, omne tulisse punctum, ut ait Horatius, videri potest, et omnibus honestatis et eloquentiæ studiosis quam commendatissimus esse debet. Instruentur enim hic tum recte sentiendi tum bene dicendi et præceptis et copiosissimis in omni genere causarum exemplis. Illud tamen monendi sunt rudiores, in orationibus ad ostentationem et delectationem scriptis quædam vel laudari vel defendi, quæ in præceptis et doctrina morum improbentur et vituperentur; itaque illa non esse imitanda. Neque enim ita sensit Isocrates, sed causæ propositæ serviit; illaque ludens potius, quam serio scripsit: neque adeo fuit obliviosus, ut non animadverteret ea præceptis suis et consiliis non esse consentanea; neque putavit quenquam fore tam hebetem atque ineptum, ut ab oratione philosophica declamationem oratoriam non discerneret.

Orationes ejus ad nostram ætatem pervenerunt una et viginti, quæ in quatuor classes distribui possunt, hoc modo. Primæ classis sunt admonitiones tres, seu præceptiones de officiis: παραίνεσις ad Demonicum, ad Nicoclem, Nicocles sive συμβουλευτικός. etsi nonnulli codices perperam scriptum habent συμμαχικός, quæ inscriptio ad orationem de Pace pertinet. Hæ referri possunt ad genus διδακτικὸν ἢ διδασκαλικὸν καὶ ἐξεταστικόν, non sine causa cæteris tribus causarum generibus ab Aristotele additum, quod in omni liberali

doctrina (si quis vere judicet) principatum obtinet, ac suasioni, quæ inde veluti propagatur, admodum est affine. Sunt autem Deliberativi generis orationes quinque: Panegyrica, et Ad Philippum (quarum tanta fuit apud Græcos admiratio et auctoritas, ut Philippus et Alexander earum lectione ad Persicum regnum evertendum incitati esse perhibeantur), Archidamus sive Λακεδαιμόνιος, Areopagiticus, De pace sive συμμαχικὸς ἢ συμβουλευτικός. Nec alio fere pertinent novem ejus Epistolæ, quamvis una atque altera laudationis speciem habeat. Tertio loco sunt laudationes quatuor: Evagoræ, Helenæ, Busiridis, et liber qui Panathenaicus inscribitur. Mausoli enim encomion, ut et ad Dionysium tyrannum scripta oratio, interciderunt. Eodem etiam oratio, quæ reprehensionem sophistarum continet, non incommode referetur; licet eos (ut bono et cordato viro dignum est) emendare quam vituperare, et semetipsum commendare quam illos in odium atque invidiam adducere, magis instituit. Restant forenses septem: De Permutatione, De Bigis, Æginetica, Trapezitica, Paragraphica, Contra Lochitem, Ἀμάρτυρος. His annumerari potest etiam Plataica, quæ forensi omnino vehementia constat, cum accusatione violentiæ Thebanorum. Oratio autem de Bigis non tam defensio est, quam laudatio Alcibiadis; Philippicam item, et Panegyricam, et de Permutatione, Dionysius ἐσχηματισμένους ἐπαίνους, hoc est, per speciem suasionis et defensionis tectas esse laudes, confirmat.

Et hæ reliquiæ sunt scriptorum Isocratis. Nam ejus præceptiones artis oratoriæ, orationes item vel quatuor, ut Dionysius, vel septem, ut Cæcilius quidam putabat, vel, ut Suidas tradit, undecim, nobis quidem perierunt. Duæ autem, aut (dissentiunt enim auctores de numero) quinque et triginta, falso quondam adscriptæ illi fuerunt. Sed ex amissis desiderari maxime potest oratio scripta ad Dionysium Siciliæ tyrannum (cujus ipse in oratione Philippica meminit), in quo a crudelitate revocando, et animo ejus ad clementiam et moderationem traducendo, magnas haud dubie vires eloquentiæ adhibuit. Nec sine magno fructu et insigni voluptate legerentur, opinor, criminationes Aristotelis, et Cephisodori defensiones.

Hic autem earum quæ supersunt ordo, quem exposui, quemque in Græcolatina editione Basiliensi propter discentium commoditatem (ut et in Demosthene et Æschine factum est), observandum curavimus: etsi ab usitata collocatione recedit, tamen quum ea neque temporum neque ullius methodi rationem habeat, sed plane fortuita videatur, laudandus potius est quam reprehendendus Primum enim docendi sunt imperiti, alias ἐξηγήσει et simplici expositione sententiæ nostræ (quod genus παραινετικὸν dicitur), alias ἀποδείξει allatisque rationibus cujusmodi et disputationes philoso-

phicæ sunt et aliqua ex parte genus συμβουλευτικόν. Nec enim ei qui dat consilium, hoc tantum dicendum est, Sic volo, sic censeo, ita opinor: sed afferendæ sunt rationes, cur ita velit, censeat, opinetur; et demonstrandum, id quod suadet, fieri et posse et debere et expedire. Jam consiliis et factis, quæ vel honesta et recta esse vel turpia et prava constat, parata est aut laus aut vituperatio. Si non constat, arbitrorum et judicum disceptatione controversia dirimitur. Doctrina igitur institutioque consilium et suasionem, suasio laudationem, laudatio quæ certarum rerum est, disceptationem quæ est dubiarum, antecedit. Sed hæc non magni sunt momnti: et quicunque ordo servetur, cuique liberum est, eam primum legere orationem quam sibi aptissimam esse putarit.

Transeamus igitur ad conversionem nostram, deque ea Lectorem paucis moneamus. Ad hujus eloquentissimi et sapientissimi scriptoris lectionem assiduam Tybingæ excitatus sum, studio et industria Iacobi Scheggii, anno Salutis restitutæ M. D. XXXV. ætatis meæ XIX. qui, ut vir est non excellenti tantum ingenio et omnium disciplinarum capaci præditus omnique liberali doctrina, philosophiæ in primis et artis medicæ scientia exquisita perpolitus, sed singulari etiam humanitate ornatus, Ioanni Scheubelio, Euclidi nostræ ætatis, et mihi Evagoræ laudationem privatim interpretari non est gravatus. Quæ mihi res tantam Isocratis admirationem movit, ut ex eo tempore vix ullum sive Latinum sive Græcum scriptorem illi anteponam. Post, quum anno M. D. XLV. in celebri quadam urbe selectos adolescentes docerem, industria et vitæ modestia mihi laudem et gratiam peperit: quas e vestigio insecuta Invidia et Ate nescio quæ pessimis artibus et capitalibus insidiis persequi me non prius destitit, quam invitis et diu repugnantibus iis quorum erat auctoritas (putabant enim viri optimi, nihil mihi periculi esse, ignari scilicet illorum scelerum, sed melancholicis me turbari cogitationibus ex assiduitate studiorum natis) et doctissimis quibusque frustra me retinere cupientibus fuga salutem quærere coegisset. Quæ fuga mea in belli Germanici initia incidit, ut privata mea calamitas cum publicis conjuncta summam mihi desperationem rerum omnium afferret. Sustentatus igitur ad tempus patroni cujusdam et paterni amici, clarissimi optimique viri, liberalitate, quatuor converti orationes, Archidamum, Philippicam, de Pace, Areopagiticam, partim levandi mei doloris causa, partim spe innotescendi eruditis et remedium aliquod afflictæ fortunæ meæ inveniendi. Quibus Basileam allatis, auctor mihi fuit Oporinus totius Isocratis convertendi: idque factum Argentinæ anno MDXLVII. in ædibus Medici celeberrimi et veteris amici, Sebaldi Havenreuteri, qui mihi domum victumque communem jam ante liberalissime obtulerat, neque in hunc usque diem

omnibus officiis ornare me destitit. Qua in re tanta animi alacritate perrexi, ut interdum uno die duodecim Græcas pagellas absolverem. Reliquas certe XVII. orationes, cum IX. epistolis et vita Isocratis a tribus descripta auctoribus, intra mensis unius spatium confeci. Deinde semestre circiter datum est emendationi et annotationum conscriptioni, statimque prælo subjectus Latinus Isocrates anno MDXLVIII. editus est, temerario prorsus (ut Fabii verbis utar) editionis honore, eventu tamen feliciore quam prudentiore consilio. Majorem enim habebam tum Græcæ linguæ usum et facultatem, quam Latinæ, deque styli puritate parum laborabam, id satis esse ratus, si auctoris sententiam utcunque expressissem, ut posset intelligi; prava consuetudine nostri sæculi et nationis fretus, quam Eguatius, τὴν Ἡγησίππου λοιδορίαν μιμησάμενος, τὸν ἐγκέφαλον οὐκ ἐν τοῖς κροτάφοις οὐδὲ ἐν ταῖς πτέρναις καταπεπατημένον φορεῖν, sed cerebrum in digitis habere, dixit, propter inconsideratam chartis quidvis illinendi audaciam: quæ tamen non male mihi cessit. Nam et patroni primum id meum, et minime elaboratum opus, liberaliter sunt remunerati; et docti viri ac studiosi adolescentes non pauci conatum meum approbarunt; et hac occasione commissi mihi fuerunt Augustani discipuli, quos biennium Basileæ, unum annum Lutetiæ Parisiorum, institui. Unde in Fuggeranam familiam primum adscitus, post a Senatu Augustano ad Græcas Latinasque literas docendas sum vocatus: quo in munere versor adhuc, eo studio quod fides mea postulat, eo successu quem sive loci genius sive fortuna mea sive tempora nostra patiuntur. Sed ut ad institutum redeam, Castalio, quum Isocratem meum statim a prælo percurrisset, crassissima quæque vitia dictionis, in suo codice, Oporini opinor impulsu, notavit: ut sunt clausulæ in carmen desinentes, paraphrases non necessariæ, proverbia affectata, Græci casus, trajectiones verborum obscuriores, Germanismi nonnulli, et id genus alia. Quæ ego omnia in meum transcripta codicem Lutetiam attuli et diligentius expendi omnia; triploque plura delevi et mutavi, quam a Castalione confixa fuerant; et codicem non Threiciis sed Allobrogicis et Wolfianis notis compunctum, Basileam anno MDLI. rediens, una cum Demosthene (de quo alias dicendi locus dabitur), Vascosano reliqui, a quo is biennio post, quum eum contempsisse lucubrationem meam putarem, est elegantibus typis editus: quo tempore illius editionis Oporinus æque ignarus, severiore etiam a me lima, dum Fuggeranæ bibliothecæ præessem, adhibita, eundem Græce Latineque recudit. Cæterum, quum ne illa quidem vel mihi, nedum aliis severioribus censoribus, satis probaretur, inter docendum mutavi pæne totum orationis genus, ut eundem esse vix agnoscas. Quod quantis laboribus et molestiis mihi constiterit, ii demum credere poterunt, qui eandem aleam luserint. Hoc

certe affirmare ausim, me plus in una oratione castiganda sudasse, quam in totius operis prima translatione. Quam tamen auguror ab hominibus obesæ naris prælatum iri huic tanto a me studio adornatæ. Pauci enim, in hac ignavia, in tanta ambitionis et avaritiæ flamma et rixandi vesania, Latinitatis rationem habent, augendis opibus et honoribus adipiscendis et adversariis prosternendis intenti. Sed ego adolescentiæ rationem habui, quam assuefieri velim, ut quemadmodum Jurisconsulti sine legibus, ita et ipsa absque probati auctoris exemplis loqui erubesceret. Neque tamen id assecutum me esse dicere ausim. Repugnat enim sæpe Græci sermonis genius, minimeque se Latino præbet obedientem, nisi latissime velis extra auctoris quasi alveum expatiari, *καὶ ὑπὲρ τὰ ἐσκαμμένα πηδᾶν*: quod ego mihi permittere nequaquam velim, rem conatus arduam et perdifficilem, ac potius eam quæ vix ac ne vix quidem fieri posse videatur, ut et verbis Græcis proxime insisterem, et a Latinitate quam minimum aberrarem. Quod igitur olim temere et imperite potius (fatendum est enim), quam superbe et arroganter (quid si etiam *μαντικῶς* scripsi: nam et poetæ vates dicuntur),

> Græca legant docti: rudibus conversio servit
> Nostra, polita minus, sed studiosa scopi.
> Hi nimis audaces super ardua nubila tranant:
> Hi timidi nimium litora tuta legunt.
> Nos (medio quantum licuit contendere cursu)
> Flamma nec exussit, nec madefecit aqua.
> Est appensa quidem planis sententia verbis,
> Verbaque, qua debent, annumerata fide:

nunc majore cum venia Lectorum, et paulo verius scribere posse videar. Sicubi tamen hunc scopum, vel rei difficultate victus, vel ab ingenio et doctrinæ copio destitutus, attingere non potui, religiosus et fidus interpres esse malui, quam quod multi faciunt, alii ex inscitia, alii ex ambitione, meas pro Isocraticis in medium afferre sententias. Quam religionem sunt qui superstitionem atque ineptias appellantes et contemnant et oderint et insectentur, et primam translationem meam, tam secundæ et tertiæ, quam et huic quintæ recognitioni anteponant. Paucis enim, ut dixi, Latinitas curæ est, et a pluribus tumidum et promiscuum orationis genus modesto et puro antefertur. Sunt etiam quibus totum hoc displiceat, recognoscere et corrigere: et toties eandem quasi cantilenam recantare vehementer improbetur. Cur non aiunt, aut initio functus es omni fidelis et diserti interpretis officio; aut si id non potuisti, cur non potius egisti otium, et aliis istam mandasti provinciam, doctioribus et eloquentioribus? Equidem nihil habeo quod respondeam, nisi, nos tum pro nostris opibus mœnia condidisse:

> Primitias dedimus, quas noster agellus habebat,
> Quales e tenui rure venire solent:

et quod neque primam editionem abolere licuit, neque ulla cujusquam conversio, quam quidem nos viderimus, nostra melior successit; *κατὰ τὸν δεύτερόν φασι πλοῦν*, ad recognitionem, tanquam eos qui in Ecclessia lapsi sunt, ad pœnitentiam, confugisse.

> Nunc postquam nos alma Ceres meliore beavit
> Fruge, damus, nobis quod dedit alma Ceres.

Nam et optima quæque nobis spectanda sunt: et quum ea negantur, in hac consolatione acquiescendum, quod meliorem partem scimus a majore vinci, quæ, perspicuitate nostræ conversionis contenta, verborum ornatum non magnopere requirat. Sin illud etiam accesserit, ut aliqui styli quoque laudem nonnullam aut saltem diligentiæ mihi tribuant, quidni præclare mecum actum putabo? Severis autem istis censoribus, *οὐχὶ μὲν κλαίειν καὶ οἰμώζειν λέγω* (*Σκυθικὸν γὰρ τοῦτό γε, καὶ λίαν ἴσως φιλαπέχθημον*), *ἀλλὰ, κατὰ Βιάντα τὸν σοφὸν, κρόμμυα ἐσθίειν*: ut lacrymis oculorum, sine ullo animi dolore, impediti, minus acute perspiciant errata nostræ orationis, et ideas Platonicas et Zenonias somniare desistant, et in se ipsi descendentes cogitent quam multa et dixerint et fecerint et scripserint, quæ nunc si omnia eis essent integra, mutata vellent. Quod si in moribus et vita, quæ omni gestu moderatior, omni versu aptior esse debet, concessum est *παλινδρομῆσαι μᾶλλον ἢ κακῶς δραμεῖν*, si in uno epistolio, quod ad magnum principem gravi de re scribitur, multa delentur, nonnulla adduntur, non pauca mutantur, et sæpe de uno verbo scrupulosæ exsistunt disputationes, cur nobis ea scribentibus, quæ ad memoriam posteritatis pertinent, *ἡ τῶν δευτέρων φροντίδων εἴτε μετάνοια εἴτε καὶ πρόνοια* negetur? Sed et de me, et de ignavis atque ingratis mearum lucubrationum Momis, *οἵτινες ῥᾷον ἂν ἡμᾶς μωμήσαιντο ἢ μιμήσαιντο*, plus satis.

Ego præstiti quod licuit et potui facileque patior eos, quibus nostra displicent, alios Isocratis quærere interpretes, qui complures fuerunt: de quibus ego recensebo, quos mihi videre contigit. Parænesin igitur interpretatus est Antonius Luscus, Rodolphus Agricola, Ioachimus Camerarius, Antonius Schorus, Andreas Sidelius: Orationem de regno ad Nicoclem, Martinus Phileticus, Erasmus Roterodamus, Thomas Naogeorgus: Nicoclem et Evagoram, Claudius Baduellus, sane quam eleganter, qui utinam totum Isocratem convertendum sumpsisset; sic enim mea opera nequaquam fuisset opus: Evagoram, Baptista Guarinus, Matthæus Dreserus: Areopagiticum, Ioannes Ludovicus Vives, et Vitus Amerpachius: Orationem contra Sophistas, Christophorus Hegendorfinus, Vitus Amerpachius; idemque et Nicoclem et Helenæ laudationem et Busiridem et Plataicum et de Permutatione, Archidamum item, quem et Victorinus Strigelius: Philippicam,

Georgius Sabinus: Orationem de Pace, Onophrius Bartholinus, et Petrus Mosellanus: Orationes Isocratis omnes, Ioannes Lonicerus: Epistolas omnes, Renatus Guillonius. Hæ igitur Isocraticarum lucubrationum interpretationes in manus mihi venerunt: de quibus singulis quid sentiam, non necesse habeo dicere. Sed acutus, eruditus et æquus Lector facile videbit QUID DISTENT ÆRA LUPINIS: et, ut nihil aliud ego præstitissem, vel ob hoc mihi deberi gratiam intelliget, quod plurimos adolescentes ad legendum Græcæ eloquentiæ parentem (cur enim hoc ornare Isocratem elogio dubitem?) incitarim; idque non minima ex parte effecerim, ut is in plerasque scholas bene institutas sit receptus. Neque vero parum bene de repub. meriti esse censendi sunt, qui adolescentiæ studia ad optimum quenque utriusque linguæ auctorem cognoscendum excitarint. Verum noster hic orator vere politicus et regius (repetenda enim sunt quæ supra etiam diximus) non modo studiosorum hominum lectione, sed et regum et principum in republica virorum cognitione, mihi certe quidem videtur esse dignus. Quod, etsi legendis ejus scriptis melius quam ulla alia ratione intelligetur, tamen vel propter Græcæ linguæ ignaros, vel propter rerum imperitos adolescentes, et veterum et nostræ ætatis doctorum hominum testimonia, tanquam sententiæ nostræ suffragia quædam adscribamus.

HENRICI STEPHANI
IN ISOCRATEM
DIATRIBÆ.

FACTURUM me rem vobis gratam putavi, si aliquot Diatribis meam de multis ad lectionem librorum Isocratis pertinentibus et conferentibus, quæ ab iis proponuntur, earumque sunt argumenta, sententiam exponerem. Rationi autem consentaneum existimavi, primum, quis esset primi libri, vel potius libelli, auctor, disquirere: præsertim quum satis nossem, ex Isocratis lectoribus vix centesimum quenque scire tres scriptores fuisse qui nomen illud haberent: et magni tamen referre judicarem, notum unicuique esse quisnam sit cujus librum in manus sumit, et sibi magistrum deligit: atque hoc præsertim non ignorari, quonam is sæculo vixerit. Ex hujus enim rei ignoratione in magnos aliquis errores incidere possit. Sed quid mirum, tam multos illi primo et celeberrimo scriptori Isocrati illam ad Demonicum Parænesin falso adscribere, quæ tanta doctrina tamque salubribus præceptis referta est ut vel illo Isocrate digna videri queat, quum inter Latina scripta esse tam multa pseudepigrapha videamus, et quidem ita ut eorum nomina scriptorum mentiantur, cum quibus non solum indigni sunt qui ulla in parte conferantur, sed quorum mentio cum illorum mentione conjungatur. Atque ut de illo putido historicorum grege, veterum nomina impudentissime mentiente (quo in grege non ultimus est Berosus) taceam: nonne sæculo nostro valde pudendum est, quosdam qui ante ducentos aut circiter annos vixissent, quique versificatorum titulum vix mererentur, pro veteribus poetis esse habitos? Quid sæculo nostro dico, quum de re, quam et nuper omnes viderunt, loquar? Quum enim etiam nuper tot editiones typographicæ immundos illos et lutulentos Maximiani versus pro Cornelii Galli elegiis nobis certatim obtruderent, quotusquisque e lectoribus fucum sibi fieri animadvertebat?

Sed, ne hujus rei mentio a nostris Isocratibus longius nos abducat, hoc quidem extra controversiam est, Atheniensem illum, adeo a Græcis Latinisque celebratum, oratorem, et qui omnium scriptorum primus hoc nomine exstitisse existimatur, auctorem illius

opusculi non fuisse: sed uter e cæteris duobus illud scripserit, id vero controversia haud caret. Hanc ego ita dirimere conatus sum, ut, si non aliud præstiterim, meum judicium proposuerim, suum unicuique relinquens.

Ausus sum autem et aliam dubitationem movere, et eam quidem novam, de auctore duorum quæ primum illud sequuntur opusculorum: de qua si mihi non assentiemini, hoc saltem (ut spero) fatebimini, me idoneam (haud nullam certe, qualiscunque sit) dubitandi habuisse causam.

DIATRIBE I.

(1.) De tribus Scriptoribus, quorum quisque Isocrates nominatus fuit. (2.) Quædam legi in Libello qui inscribitur Parænesis ad Demonicum, et quem vulgus primo illi et omnium celeberrimo Atheniensi adscribit, in quibus tamen auctor sermonem minime cum illius Isocratis sermone communem habeat: quinetiam præceptiones quasdam, quæ sæculo illius Isocratis minus accommodatæ aut minus necessariæ videri possint. (3.) Libellum hunc a Dionysio Halicarnasseo uni e duobus posterioribus adscribi, ab Harpocratione, alteri: ac utri potius tribuendus videatur. (4.) Parænesis an potius Paræneses appellari debeat. (5.) Paræneticam Epistolam aptius vocatum iri quam Paræneticam Orationem.

(1.) Isocratis nomen celeberrimus ille scriptor Atheniensis, haud unus habuit: ille inquam qui Socratis et Platonis æqualis fuit, cujus schola officina eloquentiæ habita est: aut (si ipsa Ciceronis verba mavis) e cujus ludo, tanquam ex equo Trojano, innumeri principes exierunt. Ille de quo apud Platonem Socrates hæc loquitur (eodem Cicerone interprete), ‘Adolescens etiamnunc, Phædre, Isocrates est: sed quid de illo augurer, lubet dicere. Majore mihi ingenio videtur esse quam ut cum orationibus Lysiæ comparetur: præterea ad virtutem major indoles: ut minime mirum futurum sit, si, quum ætate processerit, aut in hoc orationum genere, cui nunc studet, tantum quantum pueris reliquis præstet omnibus, qui unquam orationes attigerunt: aut, si contentus his non fuerit, divino aliquo animi motu majora concupiscat. Inest enim natura philosophia in hujus viri mente quædam.’ Haud, inquam, hic, cujus alia multa eulogia in sequentibus habes, unus inter veteres scriptores hoc appellatus nomine fuit: sed alii etiam duo Isocrates fuerunt. Horum unus (ut testatur Suidas) Amyclæ filius fuit, qui Apolloniam Ponticam, sive Heracleam, patriam habuit: discipulus ac successor magni illius Isocratis (ita enim ille loquitur, *μαθητὴς καὶ διάδοχος τοῦ μεγάλου Ἰσοκράτους*) qui et Platonis auditor fuit. Plura autem apud Suidam de hoc tibi

legenda relinquens, ad alterum e duobus posterioribus venio, cujus a Dionysio Halicarnasseo fit mentio. Is enim in suo de arte rhetorica libello Echecratem compellans, Isocratis cujusdam mentionem facit qui suus pariter et Echecratis sodalis fuerit.

(2.) Opusculum ad Demonicum scriptum, seu Demonico dicatum, esse quidem Isocratis, sed non ejus Isocratis cujus et cætera quæ exstant sive opera, sive opuscula, Wolfius interpres sibi persuadere non potuit: ut hæc ejus verba ostendunt, ‘Cæterum quia pleraque nomina, quæ propria dicuntur, *ὁμώνυμα* sunt, id est, diversis personis tribuuntur: notandum est, Harpocrationem ex hoc libello citare sententiam *Ἰσοκράτους Ἀπολλωνιάτου*: sed et orationis et præceptionum id genus est, ut a reliquis Atheniensis Isocratis scriptis minime abhorreat.’ Hæc ille: at ego contra sermonem ejus quædam habere dico in quibus minime cum Atheniensis Isocratis sermone conveniat. Nam ut de adverbio *ἀκμὴν*, pro *ἔτι*, cujus alibi a me fit mentio, taceam (præsertim quum alia exstet lectio, ut ibidem doceo), *διότι* dicit ubi *ὅτι* tantummodo habere locum apud Atheniensem Isocratem posset §. *ϛ′*. *ἐνθυμοῦ δὲ διότι τοῖς μὲν φαύλοις ἐνδέχεται τὰ τυχόντα πράττειν.* At in Polybio hunc particulæ *διότι* usum (quem fortasse abusum Isocratis sæculum vocasset) me sæpe observasse memini: sicut et illud *ἀκμὴν*, adverbialiter positum pro *ἔτι*. Nec minus (ut opinor) abuti judicatus fuisset vocula *ὧν*, eam ponens pro *τίνων* §. *β′*. *μέλλομεν σοὶ συμβουλεύειν ὧν χρὴ τοὺς νεωτέρους ὀρέγεσθαι, καὶ τίνων ἔργων ἀπέχεσθαι.* Idemque latum judicium fuisset de hoc loco qui est in primo hujus opusculi limine: *τεκμήριον μὲν τῆς πρὸς ἡμᾶς φιλίας.* Tunc enim neminem non dicturum fuisse *τῆς πρὸς ἀλλήλους φιλίας* existimo. Aliæ præterea sunt quorundam verborum constructiones quam quæ Isocratis sæculo dari illis solerent, ut *καλὸν μὲν ἔργον ἐπιχειροῦσιν*, quum eo sæculo diceretur *καλῷ μὲν ἔργῳ ἐπιχειροῦσιν*. Sic *στέργε τὰ παρόντα* §. *δ′*. med. quum Isocrates huic verbo *στέργειν* dativum tribuat: sicut et ab aliis passim tribui videmus. Dubito etiam an *πολὺ* ita superlativo junctum reperiatur apud Isocratem ut initio hujus opusculi habemus. Sunt vero et pleonasmi, quos (ut mea fert sententia) nec Isocrates sibi concessisset, nec illius sæculi aures ferre potuissent. Ex horum numero est, *τὰ τῶν τρόπων ἤθη*, in ipso limine, *ἀλλ᾽ ὅπως τὰ τῶν τρόπων ἤθη σπουδαῖοι πεφυκέναι δόξουσι.* Ac nec nomini *ἀρετὴ* genitivum *τρόπων* addere (si bene memini) Isocrates solet. Quinetiam ipsius sermonis structuram longe esse aliam quam apud Isocratem, facile animadvertet qui unum cum altero diligenter conferet. Quid quod voces hoc in opusculo quamplurimæ sunt, præsertim compositæ, quæ nusquam apud Isocratem comparent? Ac sunt certe vocabula quæ hac in re perspicaces indolem alii potius sæculo, quod Isocrateo posterius fuerit, conve-

nientem, præ se ferre facile judicabunt. Cujusmodi sunt *φιλοπροσήγορος* et *φιλοπροσηγορία*. Neque tamen hoc ita dico quasi *κίβδηλα* aut *ὑποκίβδηλα* censeri debeant: immo vero non tantum a Græcæ linguæ puritate ea haud abhorrere, sed ei multum quoque ornamenti afferre existimo: utpote quæ (de compositis autem potissimum loquor) docta et magno judicio prædita audacia ab Isocratis posteris excogitata fuerint. Hanc autem audaciam e sæculo in sæculum magis ac magis crevisse fateor: sed simul etiam judicium, quod ad hanc requirebatur, magis ac magis, quo longius ab antiquitate recedebatur, decrevisse dico. Libuit autem hasce meas circa sermonem hujus scriptoris observationes in exemplum etiam proponere examinis sermonis aliorum quorundam scriptorum: quum ex tali examine aliæ tales controversiæ tolli possint. Verum, ut ad Wolfium redeam, quum is genus id orationis in hoc esse opusculo contendat, quod a reliquis Atheniensis Isocratis scriptis (dicit autem, a reliquis, tanquam non dubitans quin et hoc sit ejusdem Isocratis) minime abhorreat: idemque de præceptionibus dicat: illud quidem prius satis me refutasse fateberis, ut spero: ad præceptiones autem quod attinet, sicut plurimas esse Isocrate dignas non inficior, ita nonnullas de rebus levioribus esse puto quam ut ejus gravitati convenire dici possint: quasdam etiam quæ ejus sæculo fortasse minus accommodatæ fuisse aut minus necessariæ videri queant. Scio tamen alioqui duos proxime sequentes libellos auctoritatem huic dare videri posse: verum de illorum quoque auctore aliquid dubitationis mihi subortum esse in proxime sequente Diatribe docebo.

(3.) Nunc, tanquam ex abundanti (siquidem satis validis usus videor argumentis ad probandum quod dixi), auctoritate Harpocrationis primum, deinde et Dionysii Halicarnassei nitar. Ille igitur exponens *ἐπακτὸς ὅρκος*, Lysiam, necnon Isocratem Apolloniaten *ἐν ταῖς πρὸς Δημόνικον παραινέσεσι*, his usum esse verbis scribit. Exstant autem hæc §. *δ'*. ante med. Verum huic loco opponere velit fortasse contentiosus aliquis alium ejusdem Harpocrationis, in vocabulo *παράκλησις*: quod postquam poni *ἀντὶ τοῦ προτροπῇ* dixit, subjungit, *Ἰσοκράτης παραινέσεσι*. et ex eo affert ista verba §. *β'*. *διόπερ ἡμεῖς οὐ παράκλησιν εὑρόντες ἀλλὰ παραίνεσιν γράψαντες*. Animadvertendum est autem posse hunc locum alteri opponi, quod *Ἰσοκράτης*, ut in cæteris locis, sine adjunctione illa vocabuli *Ἀπολλωνιάτης*, dicatur: ac fatendum vel illic non ab Harpocratione, sed ab alio, qui non itidem illi prisco Isocrati adscribendum hoc opusculum censeret, vocabulum hoc adjunctum, vel hic ab aliquo detractum fuisse. Nisi quod hic, ut illic, adjectum non est, oblivione ipsius Harpocrationis contigisse quis existimare malit. Utrocunque autem se res modo habeat, videmus non animadvertisse Muretum, posse locum hunc alteri opponi: nullam enim hujus mentionem facit.

Neque vero hujus Isocratis Apolloniatæ esse sibi persuadet, sed potius cujusdam alius, qui sodalis Dionysii Halicarnassei et Echecratis fuerit: quem Echecratem Dionysius in suo de arte rhetorica libro compellans (ad eum enim hunc scribit) ita orditur: *Ἰσοκράτης μὲν, ὁ σὸς ἑταῖρος καὶ ἐμὸς, ὦ Ἐχέκρατες, εἴπερ ἄλλο τι, φησὶ χρῆναι προσεῖναι τοῖς σπουδαίοις ἀνθρώποις (ἐν τῇ παραινέσει τῇ πρὸς τὸν Ἱππονίκου), καὶ τὴν φιλοπροσηγορίαν*. Hæc autem scribit Dionysius in ea libri ejus parte cui titulum fecit, *μέθοδος προσφωνηματικῶν*. Observandum est porro obiter aliam quoque esse lectionem, pro *τὸν Ἱππονίκου*, videlicet *τὸν Ἱππόνικον*: sed non dubium est quin *Ἱππονίκου* scribendum sit, ut intelligamus Demonicum, Hipponici filium. Adeo ut nulla de illius nomine, cui dicatus fuerit libellus iste, possit oriri controversia: sicut etiam nulla nasci potest de loco quem Dionysius affert: quum idem locus in omnium oculos statim incurrat, in nostro ad Demonicum opusculo §. *δ'*. *τῷ μὲν τρόπῳ γίνου φιλοπροσήγορος, τῷ δὲ λόγῳ εὐπροσήγορος*. Quinetiam hæc, quæ adjicit Dionysius illis quæ attuli verbis, *ὅπερ ἐστὶ τὸ προσφωνεῖν τοὺς ἀπαντῶντας*, sequi illo itidem in loco videmus. Adjicit enim quicunque est libelli auctor: *ἔστι δὲ φιλοπροσηγορίας μὲν, τὸ προσφωνεῖν τοὺς ἀπαντῶντας*. Quum ergo nulla de his rebus dubitatio relinquatur, superest tantum ut judicemus utri potius e duobus posterioribus adjudicandus sit hic libellus. Muretus quidem illi Isocrati, cujus mentionem facit Dionysius, adscribendum potius censet (postquam enim illum Dionysii ipse quoque locum proposuit, addit, 'Harpocration tamen quid sit *ἐπακτὸς ὅρκος*, id est, delatum jusjurandum, exponens, Isocratem Apolloniatem ejus de quo agimus libelli auctorem facit: at is veteris illius Isocratis auditor fuit, ut apud Suidam est. Sed magis me ea quæ supra recitavi verba Dionysii movent.'), ac me quoque in hac esse sententia fateor: verum quum nullam ille rationem afferat, ego duas afferri posse existimo. Prior est, verisimile non esse, Dionysium Halicarnasseum, tantum virum, et tam diligentem talium rerum inquisitorem, potuisse hic falli, præsertim quum is quem auctorem libri illius esse scribebat, non solum ætate sua viveret, sed etiam sodalis ejus esset: atque id (eum videlicet esse auctorem) Echecrati, suo discipulo, tanquam rem non solum controversia carentem sed notissimam diceret. Posterior autem ratio est, quia quo longius a vetustissimi Isocratis sæculo abfuit hic Isocrates Dionysii et Echecratis sodalis, eo verisimilius est illud opusculum ab eo scriptum esse: et quidem propter illa quæ in eo animadvertenda esse dixi.

(4.) De Titulo quoque moveri possit controversia, utrum is esse debeat Parænesis, an Paræneses. Ac sicut in præcedente, Dionysium quidem ab una stare parte, Harpocrationem ab altera, vidimus, ita et hic accidere videmus. Dionysius enim *ἐν τῇ παρ-*

αινέσει non *ἐν ταῖς παραινέσεσι*, dicit: Harpocration contra *παραινέσεσι*, non *παραινέσει*, et quidem utroque in loco: nimirum et in *παράκλησις*, ubi simpliciter Isocratem nominat: et in *ἐπακτὸς ὅρκος*, ubi Isocratem Apolloniatem vocat. Quumque hic *ἐν ταῖς πρὸς Δημόνικον παραινέσεσι* legamus, ibi legitur tantum, *Ἰσοκράτης παραινέσεσι*. Ego, quamvis *παραίνεσιν* ferri posse haud negem, ut idem valeat quod *παραινετικὸς λόγος*, tamen vel hoc ipsum *παραινετικὸς λόγος* (ut a quibusdam vocatur, quum fortasse *παραινετικὴ ἐπιστολὴ* aptius appellari posset, ut paulo post dicetur), vel cum Harpocratione *παραινέσεις* titulum ei esse malim.

(5.) Ne de hoc quidem assentiri aliis possum, hoc opusculum pro oratione habendum esse, et orationem ad Demonicum vocari debere. Epistolæ enim potius quam orationis formam præ se fert. Ac titulus qui a veteribus huic opusculo datur, *παραίνεσις*, sive *παραινέσεις*, non minus epistolæ quam orationi convenire potest: ac quamvis vulgo *παραινετικὸς* etiam *λόγος* appelletur, non minus apte *παραινετικὴν ἐπιστολὴν* dici posse constat.

DIATRIBE II.

(1.) Illa etiam duo Opuscula, quorum unum Ad Nicoclem, alterum Nicocles inscribitur, suspecta quibusdam fuisse, tanquam nomen auctoris mentientia. (2.) Illa quoque Opuscula, sive illos Libellos, magis apte fortasse vocari posse Epistolas: præsertimque priori videri magis convenire nomen Epistolæ.

(1.) Magis mirum posse multis videri scio quod nunc de aliis duobus opusculis dicam, quæ illud ad Demonicum proxime sequuntur: suspecta videlicet fuisse et ipsa tanquam nomen auctoris mentientia. Movisse autem illos existimo cum alia, quæ non minus adversus hos libellos quam primum illum objici possent (et hoc quidem nominatim, convenientius fuisse illi, de optimo reipubl. statu, quam de regno optime administrando, præcepta tradere: ac facilius illic quam hic præceptiones ejus fidem a lectoribus impetrare potuisse, quod illic multo magis quam hic ducem habere experientiam posset), tum vero quod a multis Græcis scriptoribus qui aliorum hujus Isocratis librorum mentionem faciunt, nullam hujus fieri viderent. Ego vero, quod ad priorem illam objectionem attinet, parvi eam esse ponderis existimo præ hac quæ afferri posset: homini et in democratia nato, et democratiam mirifice laudare solito, non solum indecens sed vix etiam fas esse tantis monarchiam laudibus extollere, easque literarum monumentis mandare. Quinetiam majoris ista objectio ponderis esset, ponderis (ut opinor) esset, quod orationis quæ Nicocles vocatur repugnantia quædam loquantur iis

quæ in Areopagitica leguntur. nam ibi scribit §. *κδ'. καὶ Λακεδαιμονίους διὰ τοῦτο κάλλιστα πολιτευομένους, ὅτι μάλιστα δημοκρατούμενοι τυγχάνουσιν.* at vero in Nicocle hæc legimus §. *ϛ'. ἔτι δὲ Καρχηδονίους καὶ Λακεδαιμονίους, τοὺς ἄριστα τῶν Ἑλλήνων πολιτευομένους, οἴκοι μὲν ὀλιγαρχουμένους, παρὰ δὲ τὸν πόλεμον βασιλευομένους.* Quis unquam magis sibi repugnantia scripsisse dici potest, si ab unius ejusdemque calamo profectus est uterque locus? Frivolum autem (ne dicam ridiculum) hic esset, allegare quod in Nicocle legitur, ex Isocrate jam auditum esse quomodo administrandum regnum esset. Quid enim obstaret quominus responderetur, unum e cæteris duobus, quorum facta est mentio, aut etiam unum e tribus aliis fuisse illum Isocratem. Nam alii quidem duo ad notitiam nostram pervenerunt: verum fieri potest ut tertius aliquis atque adeo et quartus quispiam nos lateat. Ego tamen hanc quæstionem in medio relinquens, hoc tantum dico, eandem et in Evagoræ encomio quam in illis duobus libellis hærere videri suspicionem (quod tamen opusculum ab Harpocratione illi primo Isocrati non uno in loco adscribitur): præsertim quum hoc Nicocli filio dicatum sit, et in ipso limine ab illo compelletur. Meminit porro idem Harpocration, in *Ἑρμαῖ*, cujusdam orationis Antiphontis *πρὸς Νικοκλέα*: quicunque hic fuerit.

(2.) Addam vero et hoc, illa opuscula, a quocunque scripta sint (illam enim quæstionem, uti dixi, in medio relinquo), magis apte, meo quidem judicio, epistolas, quam orationes, vocatum iri: præsertimque priori magis convenire nomen epistolæ videri: sicut et illi ad Demonicum libello convenientius esse judicavi. Nec vero movere hoc quenquam debet, quod in Nicocle legimus §. *δ'. τὸν μὲν οὖν πρότερον λόγον, ὡς χρὴ τυραννεῖν, Ἰσοκράτους ἠκούσατε· τὸν δ' ἐχόμενον, ἃ δεῖ ποιεῖν τοὺς ἀρχομένους, ἐγὼ πειράσομαι διελθεῖν.* Neque enim hic *λόγον* necesse est orationem interpretari, ea quidem significatione qua Isocratis orationes vocamus, et aliorum qui oratores appellantur: sed late accipere possumus, ita ut is etiam, qui in sua epistola de re aliqua disserit, de ea *λόγον ποιεῖσθαι* dici queat.

DIATRIBE III.

(1.) De Orationum Isocratis in certas classes distributione. (2.) De diversis Titulis seu Inscriptionibus quarundam.

(1.) Quam hic vides orationum Isocratis in certas classes distributionem, licet tres illæ editiones, Aldina, Romana, Mediolanensis, non haberent, sed eam Hieronymus Wolfius introduxerit, sequen-

dam tamen putavi: nec dubito quin meum in sequenda ea consilium sis probaturus, quum hæc novitas non solum nihil incommodi sed etiam commodi aliquid ad harum lectionem afferat. Sed et vocabulum συμμορία quo usus est (quasi quis *decuriam* Latine dicat, ut Bud. interpretatur) retinui: etiamsi τάγμα paulo magis placeret. Sed quum ille scripsisset: Ἡ πρώτη συμμορία, παραινετικὴ οὖσα· et in Latina interpretatione: *Prima classis admonitionum.* malui ita inscribere: Τῶν Ἰσοκράτους λόγων συμμορία πρώτη, τοὺς παραινετικοὺς λόγους περιέχουσα. Eandemque in cæteris classibus formam tituli secutus sum. Hanc autem in certas classes distributionem non solum nihil incommodi sed etiam aliquid commodi (ut modo dixi) et quidem multum commodi attulisse animadvertes, si cum præcedentibus editionibus conferas, ubi Nicoclem sequitur Evagoræ encomium: et hoc alia duo: quum ille multo aptius Nicocli, tertiæ orationi paræneticæ, classem earum, quas suasorias vocat, subjunxerit. Sed quum ibi sit hic titulus: Ἡ δευτέρα συμμορία συμβουλευτική· et in Interpretatione: *Secunda classis suasionum.* malui, eandem quam in prima classe formam sequens, scribere: Τῶν Ἰσοκρ. λ. συμμ. δευτ. τοὺς συμβουλ. περιέχουσα. Præsertim vero Latinum titulum mutare necesse fuit, propter ambiguitatem. Qui enim audit, *Secunda classis suasionum,* unicam suasionum classem esse non putat. Adeo ut saltem addendum foret, *quæ est,* hoc modo: *Secunda classis, quæ est suasionum.* Ego igitur ita: *Classis secunda, orationes suasorias complectens.* Quod si quis tamen una eademque classe comprehendendas fuisse has orationes, qua et tres præcedentes, dicat, non valde repugnabo: etiamsi illæ (præsertimque duæ priores) aliam quandam formam habeant, utpote in quasdam velut particulas sectæ, ut fieri ab iis solet qui præcepta tradunt: et ita denique scriptæ ut epistolæ potius quam orationes vocandæ videantur. Tertiæ classi quum titulus hic datus esset: Ἡ τρίτη συμμορία ἐγκωμιαστική· et in Latina interpretatione: *Tertia classis exornationum* (ubi eadem quæ in præcedente est ambiguitas). ego mihi permisi ita inscribere: Συμμορία τρίτη, τοὺς ἐπιδεικτικοὺς ἢ ἐγκωμιαστικοὺς λόγους περιέχουσα· in Latina autem interpretatione: *Classis tertia, orationes complectens quæ sunt generis demonstrativi sive encomiastici, id est, quo encomia scribuntur.* Ideo autem ἐπιδεικτικοὺς præposui, quod mihi latius quam altera vox patere videatur. Quamvis autem *generis demonstrativi* dixerim, fateor assentiri me non posse iis qui ἐπιδεικτικὸν εἶδος, *demonstrativum genus,* itidemque ἐπιδεικτικοὺς λόγους vocant *demonstrativas orationes* (etiamsi quorundam veterum scriptorum auctoritate niti se dicant), quum istud verbale hoc in loco eam sequatur verbi ἐπιδείκνυσθαι significationem, qua de iis dicitur qui aliquod scriptum ad se ostentandos edunt: ideoque ἐπιδεικτικοὶ λόγοι (qui et πρὸς τὰς ἐπιδείξεις

γεγραμμένοι ab Isocrate dicuntur) sonet *orationes ad ostentationem comparatæ,* aut uno verbo *ostentatoriæ.* Quamvis autem ἐπιδεικτικὸν γένος tantum et ἐγκωμιαστικὸν dixerim, scio tamen esse qui ἐπαινετικὸν etiam ac πανηγυρικὸν vocari existiment: sed illud ἐπαινετικὸν minus quam ἐγκωμιαστικὸν est significans: at illud πανηγυρικὸν ad certas quasdam orationes restringitur, tales qualis hujus ipsius Isocratis est ea quæ πανηγυρικὸς λογός appellatur: sicut et qui παναθηναϊκὸς dicitur, hoc poni in numero potest. Quarta classis ab eo inscripta fuit: Ἡ τρίτη συμμορία δικανική· Latine uno quidem in loco: *Quarta, classis forensium orationum:* at in altero: *Quarta classis judiciorum.* Agnoscis autem utrobique eandem illam cujus antea mentionem feci amphiboliam. Sed eum *judicialium orationum* potius quam *judiciorum* dicere debuisse, existimo. Atque hæc sunt de quibus te, quod attinet ad harum orationum in certas classes distributionem, monendum putavi. De nonnullis autem quæ privatim ad quasdam orationes spectant, a me in sequentibus moneberis: si tamen prius de auctore orationis ad Demonicum verba fecero.

(2.) Ad Titulos diversos unius ejusdemque orationis nunc veniens, a Parænesi ad Demonicum initium sumam (quam tamen vocandam epistolam potius quam orationem mihi videri dixi) sed ita ut ad ea quæ Diatribe prima de aliis duobus ejus titulis scripsi, lectorem remittam. Secundo opusculo post hæc verba: ΠΡΟΣ ΝΙΚΟΚΛΕΑ· in quibusdam exempl. subjungitur: περὶ τοῦ βασιλεύειν· in aliis: περὶ βασιλείας. Sed in Nicocle §. δ'. legimus: Τὸν μὲν οὖν ἕτερον λόγον, ὡς χρὴ τυραννεῖν Ἰσοκράτους ἠκούσατε. ubi non dubito quin ὡς positum sit pro πῶς (ut ὧν pro τίνων in opusc. ad Demonicum), τυραννεῖν autem in bonam partem dictum esse constat pro βασιλεύειν. Quamobrem suspicari quis possit scriptum illic fuisse non περὶ τοῦ βασιλεύειν, sed περὶ τοῦ πῶς χρὴ βασιλεύειν, aut etiam brevius πῶς χρὴ βασιλεύειν. Alterum autem ad titulum quod attinet, περὶ βασιλείας, suspectum quidem esse mihi, dicere vix ausim: sed hoc saltem dicam, perinde videri intelligendum ac si scriptum esset περὶ τῆς ἀγαθῆς βασιλείας, aut etiam περὶ τῆς ἀρίστης βασιλείας. Opusculo quod proxime sequitur hoc, ac veluti copulatum huic est, titulus est ΝΙΚΟΚΛΗΣ: in quibusdam vero libris ei adjectum est ἢ συμβουλευτικός. Cujus epigraphes mentio fit et hac in editione his verbis: ἐπιγράφεται δὲ ὅμως οὐ μόνον Νικοκλῆς ἀλλὰ καὶ συμβουλευτικός. Sed hic titulus minime mihi placet, quum τοῦ συμβουλευτικοῦ λόγου appellatio tam late pateat, ut non minus convenire præcedenti potuerit. Ex eo autem ipso quem paulo ante ex §. δ'. attuli loco titulum elicere aptissimum quis possit istum, περὶ τοῦ, τίνα δεῖ ποιεῖν τοὺς ἀρχομένους. Nam post allata inde verba sequitur, τὸν δ' ἐχόμενον (subaudi λόγον) ἃ δεῖ ποιεῖν τοὺς ἀρχομένους, ἐγὼ πειράσομαι διελθεῖν. Ac valde profecto rationi

hoc consentaneum est, ut postquam expositum est quæ sint regis partes, exponatur etiam quæ sint eorum quos sua in ditione habet. Fateor alioqui dubitare me an hujus libelli auctor locuturus ita fuerit: *περὶ τοῦ, τίνα δεῖ ποιεῖν τοὺς ἀρχομένους*. et annon potius dicturus: *περὶ τῶν ποιητέων τοῖς ἀρχομένοις*. aut etiam: *περὶ τῶν καθηκόντων τοῖς ἀρχομένοις*. Interpres a Stobæo orationem hanc *Κύπριον λόγον* appellari etiam scribit; atque addit, mirum non futurum eandem et *Σαλαμίνιον* inscribi: sed hi tituli dantur orationi quem *Εὐαγόρου ἐγκώμιον* vocatur, ut ibi docebo. Sequitur oratio quæ PANEGYRICA inscripta est (quum ante illam de qua dixi orationum Isocratis in certas classes distributionem sequeretur Evagoræ encomium), eam alio nomine quam *πανηγυρικὸν* (subaudiendo *λόγον*) ne ab Harpocratione quidem nominatam invenio. Ita enim passim, *Ἰσοκράτης πανηγυρικῷ*. AD PHILIPPUM scripta oratio, non solum *πρὸς Φίλιππον λόγος*, sed etiam *Φιλιππικὸς* sine adjectione hujus substantivi, sæpe nominatur: et, quidem ab Harpocratione, scribente passim: *Ἰσοκράτης Φιλιππικῷ*. Alicubi tamen, et *Φιλίππῳ* scriptum invenitur: ut in *ἀναιρεθεὶς*, post quam exposuit *ἀναληφθεὶς καὶ στραφεὶς* (verum minime dubium est quin mutandum sit in *τραφεὶς*), subjungit: *παρ' Ἰσοκράτει Φιλίππῳ*. Exstat autem hoc participium §. *κζ'*. Atque ut ibi legimus *Φιλίππῳ* apud Harpocrationem, sic et in *ἀπαριθμῶν*. Dionysius Halicarnasseus, de hac ipsa oratione loquens (nisi et epistola vocari potest, aut etiam debet: eo tamen excepto quod epistolæ *μέτρον* excedere videri queat), dicit: *ἃ πρὸς Φίλιππον αὐτῷ τὸν Μακεδόνα γέγραπται*. Quemadmodum autem hanc orationem vocari etiam *τὸν Φιλιππικὸν λόγον* dixi, ita et orationes Demosthenis *Φιλιππικοὶ λόγοι* vocatæ fuerunt: sed hæ *κατὰ Φιλίππου* dicendæ sunt (Dionysius autem et *τὰς κατὰ Φιλίππου δημηγορίας* appellat), quum ista Isocratis inscribatur *πρὸς Φίλιππον*. Ac merito quidem, quum sit consilium ei dantis: ideoque recte inter *τοὺς συμβουλευτικοὺς λόγους* hic ponatur. Nam ipsemet Isocrates se *συμβουλεύειν* dicit, paucis argumentum hujus orationis ita complectens §. *ϛ'*. *μέλλω γὰρ σοὶ συμβουλεύειν, προστῆναι τῆς τε τῶν Ἑλλήνων ὁμονοίας καὶ τῆς ἐπὶ τοὺς βαρβάρους στρατείας*. Excipit illam ad Philippum orationem ea quæ ΑΡΧΙΔΑΜΟΣ vocatur. Inscripta autem fuit et *Πρὸς Λακεδαιμονίους λόγος*: et quidem Dionysium Halicarnasseum ita vocantem audimus ubi ejus argumentum proponit: *μάλιστα δ' ἐν τῷ πρὸς Λακεδαιμονίους γραφέντι λόγῳ* inquit. Sunt vero qui et *Λακεδαιμόνιον λόγον* nomen ei fuisse scribant: quem tamen titulum (qui brevitatis, ut verisimile est, studio excogitatus fuit) minus probo. Ab Harpocratione passim *Ἀρχίδαμος* appellatur: alicubi tamen et *Ὁ περὶ Ἀρχιδάμου λόγος* appellatur. ut in nomine *Πεδάριτος*. scribit enim: *Πεδάριτος. Ἰσοκράτης· ἐν τῷ περὶ Ἀρχιδάμου λόγῳ τῶν ἐκ Λακεδαι-*

μονος ἐκπεμφθέντων. ἔστιν οὗτος ἁρμοστὴς ἀνήρ. sed expungenda est stigme post *ἐκπεμφθέντων*. Sunt porro qui Archidamum inscriptam fuisse hanc orationem dicant, quod vel habita fuerit vel haberi potuerit ab Archidamo apud Lacedæmonios. Quarum rationum posterior quidem mihi probatur: at prior dicere quod minime verisimile sit videtur. A Philostrato Archidamus nominatur: qui hoc insigni eulogio eam ornat: *ἄριστα τῶν Ἰσοκράτους φροντισμάτων ὁ Ἀρχίδαμος ξύγκειται* &c. AREOPAGITICA ORATIO aliud nomen (quod sciam) non habet: sed tantum *Ἀρειοπαγιτικὸς λόγος* a Græcis itidem vocatur. Interpres senatoriam sive censoriam, aut de corrigenda et ordinanda republica, dici posse existimat. Scopus enim ejus, et summa est: *ὅτι δεῖ τὴν ὀχλοκρατίαν καὶ ἀναρχίαν ἀνελόντας μεταλαμβάνειν δημοκρατίαν*. Existimatur autem vocata fuisse Areopagitica hæc oratio, quod ab Isocrate in ipso Areopago habita fuerit: sed fieri etiam potest (meo quidem judicio) ut a dignitate et præstantia nomen hoc consecuta sit: tanquam digna quæ vel in medio Areopago haberetur. Sic de oratione quæ Archidamus inscribitur, creditum est a quibusdam, sic esse dictam quod Archidamo conveniens esset, ac digna quæ ab eo apud Lacedæmonios haberetur. Subjungitur orationi Areopagiticæ oratio de pace, inscripta Ο ΠΕΡΙ ΕΙΡΗΝΗΣ ΛΟΓΟΣ, vel Ο ΣΥΜΜΑΧΙΚΟΣ (id est, *socialis*), et quidem ab Aristotele hoc nomine vocatur. Unde autem nomen hoc illi datum sit, ex argumento Dionysii Halicarnassei intelligi potest. In quibusdam libris veteribus his verbis *Περὶ εἰρήνης* adjectum est *συμβουλευτικός*. Alicubi autem et *τὸν εἰρηνικὸν λόγον* nominatim inveni. Oratio inscripta EVAGORÆ ENCOMIUM, alicubi et EVAGORAS simpliciter vocatur, ut videre est apud Harpocrationem. Habet vero et alia nomina. nam *Σαλαμίνιος* etiam *λόγος*, et *Κύπριος*, et *Ἐπιτάφιος* appellatur: ut etiam interpres annotat. Mirum est vero eum scripsisse eadem illa nomina duo, *Σαλαμίνιος* et *Κύπριος*, dari orationi quæ Nicocles appellatur: ac vereor ne memoriæ lapsu factum hoc sit. At huic orationi quæ Evagoras vel Evagoræ Encomium dicitur, posse convenire, ex ejus argumento, necnon ex iis quæ in ipsa oratione scribuntur, disci potest. Sicut quidam ex Evagoræ Encomio aliquid afferentes, citabant interdum Isocratem in Evagora, brevitatis gratia, sic etiam Isocratem in Helena, pro illis verbis, in Helenæ Encomio. Itidemque et in sequente Encomio Busiridis mos fuit ut Isocrates in Busiride, pro illis verbis, Isocrates in Busiridis Encomio, citaretur. PANATHENAICA ORATIO vocatur ista, nulloque alio, ut opinor, nomine: sed quum interpres in dubio relinquat, an ita vocata sit ex eo quod in festo cui nomen Panathenæa habita est, an vero quod *πάντα τὰ Ἀθηναίων κατορθώματα καταλέγει*: non dubium est quin priori illi etymo assentiendum sit potius, et

quin hoc posterius nimis ridicule (ne dicam ridicula nimis subtilitate) sit excogitatum. Pro his verbis ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΣΟΦΙΣΤΩΝ legitur etiam Εἰς *τοὺς σοφιστάς*: sed Κατὰ *τῶν σοφιστῶν* tutius scribitur. In reliquis orationibus aut nulla aut rara est tituli diversitas: sed quod attinet ad orationem illam quæ hic ΠΡΟΣ ΕΥΘΥΝΟΥΝ inscribitur, animadvertendum est id de quo lector monitus a me ibi fuit: ne ejus titulus esse vocabulum ΑΜΑΡΤΥΡΟΣ existimetur, ut in quibusdam editionibus pro titulo positum fuit: unde manavit et in hanc editionem eadem vox, ac super posita fuit, tanquam titulus unicuique paginæ: quum alioqui ipsi orationis principio verus præfixus fuisset, ΠΡΟΣ ΕΥΘΥΝΟΥΝ. Nisi quis malit ΥΠΕΡ ΝΙΚΙΟΥ ΠΡΟΣ ΕΥΘΥΝΟΥΝ. Quod autem ad illam vocem Ἀμάρτυρος attinet, hinc contigisse puto ut pro epigraphe hujus orationis sit habita: quod in quibusdam exemplaribus scriptum sit: ΥΠΕΡ ΝΙΚΙΟΥ Η ΑΜΑΡΤΥΡΟΣ. aliquis autem illud Η acceperit pro Ἡ, id est *vel*, quum esset accipiendum pro articulo præpositivo Ἡ.

DIATRIBE IV.

(1.) De multis quæ Dionysius Halicarnassens apud Isocratem summopere laudat. (2.) De nonnullis quæ idem apud eundem reprehendit. (3.) De quibusdam ad Vitam ejus pertinentibus, a Dionysio Halicarnasseo prætermissis.

(1.) Dionysius Halicarnasseus multa apud Isocratem (et merito quidem) summopere laudat: sed ita ut nec quæ reprehendat, desint. Verum laudatio (de qua prius dicam) multo latius patet. nam haud tantum ejus doctrinam et eloquentiam sed mores etiam laudat: ad reprehensionem autem quod attinet, ea non circa aliud quam nescio quam ejus in suo dicendi genere *κακοήθειαν* (utar enim hoc verbo, quoniam maxime convenire videtur ei quod ille exprimere velle videtur. etiamsi eo minime usus sit) versatur: ut ex altera parte hujus Diatribes patebit. Quum autem non solum in ejus vita sed aliis plerisque locis ejus eloquentiam laudet, eum quem mihi memoria suggeret ordinem sequar. Legimus igitur in Isæo de hoc oratore: *ἐνθυμούμενος δὲ ὅτι τὴν μὲν ποιητικὴν κατασκευὴν καὶ τὸ μετέωρον δὴ τοῦτο καὶ πομπικὸν εἰρημένον οὐδεὶς Ἰσοκράτους ἀμείνων ἐγένετο, παρέλιπον ἑκὼν οὓς ᾔδειν ἧττον ἐν ταῖς ἰδέαις ταύταις κατορθοῦντας.* Mirari autem quis possit hunc quem primum (non tamen habita ordinis ratione, sed prout memoria suggessit, sicut modo dicebam) propono locum: idque duabus de causis. Una est, quod hæc poetica structura (ita enim *κατασκευὴν*

quam compositionem interpretari malim: alioqui nec elocutionem dicere dubitaturus) minus in Isocrate quam in quibusdam aliis exstare videatur: altera, quod eam contra in Platone reprehendat, in sua ad Cn. Pompeium epistola, qua illi respondens, suam de Platonis elocutione (quam ille ab eo reprehensam conquerebatur) sententiam profert: *Reprehendo autem* (inquit) *Platonem, non tanquam unum quempiam e multis, sed tanquam virum magnum et qui non longe a natura divina abfuerit, quod illum poeticæ structuræ tumorem in sermones philosophicos invexerit, Gorgiam æmulatus.* Ejus verba sunt: *ἐπιτιμῶ τε οὐχ ὡς τῶν τυχόντων τῳ, ἀλλ' ὡς ἀνδρὶ μεγάλῳ καὶ ἐγγὺς τῆς θείας ἐληλυθότι φύσεως, ὅτι τὸν ὄγκον τῆς ποιητικῆς κατασκευῆς ἐπὶ λόγοις ἤγαγε φιλοσόφους, ζηλώσας τοὺς περὶ Γοργίαν.* Est autem valde notandum illud *οὐχ ὡς τῶν τυχόντων τῳ*, ac si diceret, *si quis e scriptorum vulgo*, seu *e vulgaribus scriptoribus* (vel *si quis e magno scriptorum grege*, aut *e gregariis scriptoribus*, si fas sit ita loqui), hoc peccasset, mereri veniam videri posset. Illud autem *ὄγκον* malui *tumorem* (quod proprie sonat), quam *fastum* (ut quidam), interpretari: respiciens ad tumidi epithetum, quod Antimacho dabatur. Et hæc quidem Dionysius: verum aliquis pro illo respondere poterit, idcirco reprehendi ab eo Platonem, quod hac in re modum sicut Isocrates, et quidam alii, minime tenuerit. Atque hoc ex iis quæ proxime sequuntur apparet: *ὥςτε καὶ διθυράμβοις τινὰ ποιεῖν ἐοικότα.* Ut autem illas nostri Isocratis laudes ex Dionysio persequar, animadvertendum est, eum alibi, videlicet in libello Περὶ *συνθέσεως ὀνομάτων*, illius stylo *μεγαλοπρέπειαν* tribuere: quæ appellatio cum præcedentibus optime convenit. Ad ornatum autem orationis ejus quod attinet, vel potius ornamenta varia, non potuit suam de illis mentem nobis aptius aperire, quam ea qua utitur comparatione in libello Περὶ *τῆς Δημοσθένους δεινότητος.* Ibi enim nostri Isocratis, sicut et Platonis, compositionem seu elocutionem cælatis et tornatis operibus comparat. Ejus verba sunt: *ὁρῶν γε δὴ τοὺς θαυμαζομένους ἐπὶ σοφίᾳ καὶ κρατίστων λόγων ποιητὰς νομιζομένους, Ἰσοκράτην καὶ Πλάτωνα, γλυπτοῖς καὶ τορευτοῖς ἐοικότας ἐκφέροντας λόγους.* Eodem vero et alibi hos duos scriptores eulogio ornat, nimirum in libro Περὶ *συνθέσεως ὀνομάτων.* nam ibi quoque scribit: *ἄλλως τε καὶ τῶν τότε ἀνθρώπων οὐ γραπτοῖς ἀλλὰ γλυπτοῖς καὶ τορευτοῖς ἐοικότας ἐκφερόντων λόγους.* Quibus subjungit: *λέγω δὲ Ἰσοκράτους καὶ Πλάτωνος τῶν σοφιστῶν.* Ubi observa obiter, vocari *σοφιστὰς* eos quos altero in loco *ἐπὶ σοφίᾳ θαυμαζομένους* dixit. Ad illam autem *σοφίαν* (de Isocrate nunc peculiariter loquor) referendæ sunt laudes illæ quas idem ejus orationibus tribuit, non jam ad elocutionem, qua utitur, sed ad ea quæ ab eo dicuntur, respiciens. Nam de consilio quod ille in Archidamo dat Lacedæmoniis, lo-

quens, scribit: *Hæc enim non Lacedæmoniis solum* (puto enim οὐ Λακεδαιμονίοις μόνον eum scripsisse), *sed aliis quoque Græcis, atque adeo omnibus hominibus, suadere illum dixerim, multo melius quam omnes philosophos, qui virtutem et honestatem finem vitæ constituunt.* Qui locus mihi in memoriam revocat illum Horatii de Homero,

> "Qui, quid sit pulcrum, quid turpe, quid utile, quid non,
> Plenius ac melius Chrysippo et Crantore dicit."

Ac omnino certe similis est quæ illic Isocrati a Dionysio laus tribuitur. Inter alios autem locos quibus illius orationes mirifice commendat, non (uti dixi) ad ipsam elocutionem, verum ad ea quæ ab illo dicuntur, respiciens, præcipuus esse videtur, ubi Isocratem et Lysiam inter se comparans, postquam scripsit: τά τε ἄλλα ὅσα περὶ τὴν πραγματικὴν οἰκονομίαν ἐστὶν ἀγαθὰ, πολλῷ μείζονα ἐστὶ παρ' Ἰσοκράτει καὶ κρείττονα, subjungit ista, in quibus videtur aliqua ex parte ipsis Isocratis verbis insistere. Hæc enim sunt quæ subjungit: μάλιστα δ' ἡ προαίρεσις ἡ τῶν λόγων περὶ οὓς ἐσπούδαζε, καὶ τῶν ὑποθέσεων τὸ κάλλος, ἐν αἷς ἐποιεῖτο τὰς διατριβάς (nam illud προαίρεσις et hoc διατριβὰς ex ipso mutuari videtur, ut in sequentibus ostendam)· ἐξ ὧν οὐ λέγειν δεινοὺς μόνον ἀπεργάσαιτ' ἂν τοὺς προσέχοντας αὐτῷ τὸν νοῦν, ἀλλὰ καὶ τὰ ἤθη σπουδαίους, οἴκῳ τε καὶ πόλει καὶ ὅλῃ τῇ Ἑλλάδι χρησίμους. κράτιστα γὰρ δὴ παιδεύματα πρὸς ἀρετὴν ἐν τοῖς Ἰσοκράτους ἐστὶν εὑρεῖν λόγοις. Sequentia autem, quæ eodem pertinent, ibi videnda tibi relinquo. Sed quod dixi, eum initio hujus sermonis ipsis Isocratis verbis aliqua ex parte videri insistere, a me dictum scias velim, propter illa verba: μάλιστα δ' ἡ προαίρεσις ἡ τῶν λόγων περὶ οὓς ἐσπούδαζε, nec non illa: ἐν αἷς ἐποιεῖτο τὰς διατριβάς. Legimus enim apud ipsum Isocratem Panath. §. δ'. πλὴν ὅτι περὶ τὴν φιλοσοφίαν ἣν προειλόμην, ἀτυχίαι τινὲς μοὶ καὶ συκοφαντίαι γεγόνασι. Atque ut hic dicit προειλόμην, ita προαιρούμενος, de re eadem, in loco qui hunc parvo intervallo præcedit: τοὺς δὲ εἰδέναι ποιήσω περὶ ἃ προαιρούμενος τυγχάνω διατρίβειν. Neque enim dubito quin hic eadem de re loquatur, de qua et in illo altero loco: ubi suæ philosophiæ, id est ejus quam προείλετο, mentionem facit. De qua philosophia in Diatribe quinta dicturus sum: alia etiam multa quæ ex Dionysio iis quæ attuli adjici possent, apud eum videnda tibi relinquens, ac præcipua tibi proposuisse contentus.

(2.) Ad partem alteram hujus Diatribes accedo, in qua me de iis quæ Dionysius Halicarnasseus in Isocrate reprehendit, dicturum promisi. Is igitur in hujus oratoris vita, figuras quasdam apud eum ita crebras esse scribit (cujusmodi sunt paromœoses, et parisoses, et antitheta) ut reliquæ structuræ orationis incommodent, et auribus fastidium pariant. Ejus verba sunt: αἵ τε παρομοιώσεις καὶ παρισώσεις καὶ τὰ ἀντίθετα, καὶ πᾶς ὁ τῶν τοιούτων σχημάτων κόσμος, πολύς ἐστι παρ' αὐτῷ καὶ λυπεῖ πολλάκις τὴν ἄλλην κατασκευὴν, προσιστάμενος ταῖς ἀκοαῖς. Et in iis quæ parvo intervallo præcedunt, dixerat, orationes ejus esse tales ut concertationes cujusmodi sunt in conventibus populi et in judiciis, non ferant. Idem alibi de eo loquens: τῆς μέντοι ἀγωγῆς τῶν περιόδων τὸ κύκλιον καὶ τῶν σχηματισμῶν τῆς λέξεως τὸ μειρακιῶδες οὐκ ἐδοκίμαζον. Quinetiam mentionem paulo post facit cujusdam Philonici dialectici, qui diceret, eum quum alioqui reliquam orationis ejus structuram (seu compositionem) probet, hoc novitatis studium reprehendere (nisi quis non καινότητος, sed κενότητος, malit legere) et similem pictori esse adderet, qui iisdem vestibus ac gestibus picturas omnes ornaret. Omnes enim (aiebat) ejus orationes eosdem tropos habere comperiebam. Atque his subjungit Hieronymi philosophi de eo dictum super iisdem orationibus, belle quidem eas posse legi, sed non etiam in concione posse ita ut decet pronuntiari. Et aliquanto post, mentionem iterum facit earum nominatim figurarum quarum et antea fecerat, videlicet antithesεων, parisosεων et paromœosεων. Quibus subjungit, se tamen illa figurarum genera non carpere (quum multi et historici et oratores iis usi sint, orationem tanquam flosculis ornare volentes), sed nimium earum usum. Tandemque ad exempla veniens, ea ex Panegyrico (quem τὸν περιβόητον λόγον appellat, id est, celeberrimam illam orationem) depromit, et ab hoc loco incipiens: πλείστων μὲν οὖν ἀγαθῶν αἰτίους καὶ μεγίστων ἐπαίνων ἀξίους ἡγοῦμαι. hic non tantum membrum unum orationis alteri respondere scribit (sive æquale esse; dicit enim: οὐ μόνον τῷ κώλῳ τὸ κῶλον ἴσον), sed etiam vocabula vocabulis, videlicet μεγίστων illi πλείστων, et ἐπαίνων illi ἀγαθῶν, et ἀξίους illi αἰτίους. Atque hanc periodum subjungens: οὐδὲ ἀπέλαυον μὲν ὡς ἰδίων, ἠμέλουν δὲ ἀλλοτρίων· ait, non solum membrum sequens esse πάρισον ei quod præcedit: sed etiam bis uti hic antithetis: quum ἠμέλουν sit antithetum illi ἀπέλαυον: at ἀλλοτρίων antithetum sit præcedenti ἰδίων. Sequitur apud eum: ἀλλ' ἐκήδοντο μὲν ὡς οἰκείων, ἀπείχοντο δὲ ὥσπερ χρὴ τῶν μηδὲν προσηκόντων. Atque hic rursus hoc ἀπείχοντο opponi ait illi ἐκήδοντο et hæc μηδὲν προσηκόντων illi οἰκείων. Ac ne his quidem (inquit) contentus est: sed in ea quæ sequitur periodo, rursus hæc verba: καὶ τοῖς παισὶ μεγάλην δόξαν καταλείψειν· ex adverso posita sunt illorum (vel ex adverso illis respondent), αὐτός τε μέλλοι μάλιστα εὐδοκιμήσειν. Itidemque ex adverso horum, οὐδὲ τὰς θρασύτητας τὰς ἀλλήλων ἐζήλουν, posita sunt ista quæ subjunguntur: οὐδὲ τὰς τόλμας τὰς καθ' ἑαυτῶν ἤσκουν. Atque hæc parvo intervallo apud eum sequi ait: ἀλλὰ δεινότερον μὲν ἐνόμιζον

εἶναι κακῶς ὑπὸ τῶν πολιτῶν ἀκούειν, ἢ καλῶς ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἀποθνήσκειν. ubi *καλῶς* et *κακῶς* sibi respondent, *ἀκούειν* autem et *ἀποθνήσκειν* sunt *πάρισα*. In hujus autem loci interpretatione verbum *ἀντιστρέφειν* nolui reddere (cum quibusdam) inter se converti: ne quis eum putaret aliud hoc verbo quam parisosin illam velle ostendere. Nam et Fabius eam agnoscit in hoc dicto: "*Quantum possis, in eo semper experire ut prosis:*" vocans tamen *πάρισον*. Nec vero *ἀντιστρέφειν* tantum dicit Dionysius, sed etiam *ἀντίστροφον* esse. Fabius contraposita vocat, libro ix. "In concionibus quidem etiam similiter cadentia quædam et contraposita deprehendas." Idem alibi scribit: "Gratiam dicendi e paribus contrariis acquirere." Quum autem *ἀντίθετα εἶναι* et *ἀντίκεισθαι* dicit Dionysius, ad eam quoque respicit oppositionem qua res rebus opponuntur. Verum, ut longius in illa Dionysiana reprehensione progrediar, subjungit, Isocratem tolerari potuisse, si hic saltem illi affectationi modum posuisset: quod eum non fecisse ostendit. Nam in periodo quæ illam excipit, talem esse: *ὅτι τοῖς ἀγαθοῖς τῶν ἀνθρώπων οὐδὲν δεήσει πολλῶν γραμμάτων, ἀλλ' ὀλίγων συνθημάτων, καὶ περὶ τῶν κοινῶν καὶ περὶ τῶν ἰδίων ὁμονοήσουσιν.* Ubi esse *πάρισα* dicit hæc duo, *γραμμάτων* et *συνθημάτων*: at vero *πολλῶν* et *ὀλίγων*, *κοινῶν* et *ἰδίων*, esse *ἀντίθετα*. Est autem observandum et hic quod antea dixi, ubi antitheta vocat, ad ipsam quæ in rebus est antithesin respicere. Subjungit Dionysius: *ἔπειθ', ὥςπερ οὐδὲν εἰρηκὼς τοιοῦτον, ἀθρόαις ἐπικλύσει ταῖς παρισώσεσιν.* Respondet autem hoc futurum *ἐπικλύσει* præcedenti *ἀνήσει*: ubi scribit, *ἀλλ' οὐκ ἀνήσει*. Quo etiam in loco video hærere multos (ut de hoc quoque obiter moneam): ita enim scriptus est: *εἰ μέτριος ἦν μέχρι δεῦρο, ἀνεκτὸς, ἀλλ' οὐκ ἀνήσει.* at si interpunctionis sedem mutent, hærere desinent. Sic autem mutanda est illa sedes, ut quæ post *δεῦρο* est, post *ἦν* ponatur: hoc modo, *εἰ μέτριος ἦν, μέχρι δεῦρο ἀνεκτός*. Perinde ac si diceret: Si modum tenere sciret, nequaquam ulterius perrexisset, ac tolerari certe huc usque potuisset. Sed contra *οὐκ ἀνήσει*; quin potius, *ἀθρόαις ἐπικλύσει ταῖς παρισώσεσιν*. Videamus autem illum *ἐπικλυσμόν*. is huic loco subest (si fidem illi habemus): *τὰ τῶν ἄλλων διῴκουν θεραπεύοντες, ἀλλ' οὐχ ὑβρίζοντες τοὺς Ἕλληνας· καὶ στρατηγεῖν οἰόμενοι δεῖν αὐτῶν, ἀλλὰ μὴ τυραννεῖν αὐτῶν· καὶ μᾶλλον ἐπιθυμοῦντες ἡγεμόνες ἢ δεσπόται προσαγορεύεσθαι, καὶ σωτῆρες ἀλλὰ μὴ λυμεῶνες ἀποκαλεῖσθαι· τῷ ποιεῖν εὖ προσαγόμενοι τὰς πόλεις, ἀλλ' οὐ βίᾳ προσκαταστρεφόμενοι· πιστοτέροις μὲν τοῖς λόγοις ἢ νῦν τοῖς ὅρκοις χρώμενοι· ταῖς δὲ συνθήκαις, ὥςπερ ἀνάγκαις, ἐμμένειν ἀξιοῦντες.* Tandemque exclamat: *καὶ τί δεῖ τὰ καθ' ἕκαστα διεξιόντα μηκύνειν; ὀλίγου γὰρ ἅπας ὁ λόγος ὑπὸ τῶν τοιούτων αὐτῷ κεκόμψευται σχημάτων.* Leguntur autem hi omnes loci Panegyrici Isocratis §. *κα'*. *κβ'*. sed quod habemus hic

προσκαταστρεφόμενοι, valde mirum et ineptum etiam visum est, id est, ineptæ cujusdam affectationis: atque adeo magis, quam aliud quidquam eorum quæ a Dionysio reprehenduntur, reprehensione dignum. Inepte enim, vel potius ineptissime, dictum esset *προσκαταστρεφόμενοι* pro *καταστρεφόμενοι*, ut duobus modis conveniret cum *προσαγόμενοι*, id est, ut non modo essent parisa, seu homœoteleuta (etiamsi quidam inter hæc discrimen constituunt), sed etiam ab eadem præpositione utrumque inciperet. Sed mea editio statim ostendit, fidem Dionysio, aut librario cujus manu exscriptus fuit hic ejus liber, minime habendam esse. Nam in ea *καταστρεφόμενοι* legi comperi. De hoc quidem certe ei assentior, ista, quæ alioqui ornamenta orationis essent, et aures mulcerent, contra ob nimiam frequentiam, eas posse offendere. Scimus enim esse ubique verum istud, Ne quid nimis: nec minus vere dici (allegorice etiam loquendo), Mel nimium in fel converti: juxta illum quoque versiculum Græcum:

Καὶ γὰρ τοῦ μέλιτος τὸ πλέον ἐστὶ χολή.

Nec vero Dionysius tantum reprehendit eum hoc nomine, sed Fabius quoque reprehendi ait: Scribit enim: "in compositione adeo diligens, ut cura ejus reprehendatur." Ita ut in dubio nobis hic relinquat, an et ipse sit e numero reprehensorum. Quam nobis augere dubitationem hic ejusdem locus potest: "Magnæ veteribus curæ fuit, gratiam dicendi e paribus contrariis acquirere: Gorgias, in hoc immodicus, copiosus utique prima ætate Isocrates fuit." Neque enim immodicum, sicut et Gorgiam, fuisse scribit, sed tantum copiosum. Et quidem hoc ab eo restringi etiam, observandum est, quum addit, prima ætate. Quod optime convenit cum eo quod scribit Dionysius, orationes ab eo sub vitæ finem scriptas, minus esse *μειρακιώδεις*, utpote perfectam prudentiam a longa ætate adeptas. Fortasse autem illa, *ἧττον εἰσὶ μειρακιώδεις*, verti ex Horatio possent *minus juvenantur*. Cæterum, quamvis ita de Isocrate scribat, fateor tamen, eum, ubi, de junctura loquens, quædam exempla eorum quæ in illa animadvertenda sunt attulit, addere: "Nimiosque non immerito in hac cura putant omnes Isocratem secutos, præcipueque Theopompum." Idem scribit, plures eruditorum aliam esse dicendi rationem, aliam scribendi, putavisse: ac rursus, alios ad componendum optimos, actionibus idoneos non fuisse, ut Isocratem. Unde et Ciceronem dicentem audimus "eum forensi luce caruisse."

(3.) Inter illa autem quæ Dionysius Halicarnasseus ad vitam Isocratis pertinentia omisit, memorabilia sunt quæ de ejus senectute leguntur, cum apud alios, tum vero Ciceronem in libro De Senectute: "Est etiam (inquit) quiete et pure et eleganter actæ

ætatis placida ac lenis senectus. Qualem accepimus Platonis, qui uno et octogesimo anno scribens mortuus est: qualem Isocratis, qui eum librum, qui Panathenaicus inscribitur, quarto et nonagesimo anno scripsisse dicitur: vixitque quinquennium postea." Nisi potius scribendum est: 'vixisseque quinquennium postea.' Mentionem autem ipsemet Isocr. ætatis suæ facit circa principium hujus libri §. α'. ἡγοῦμαι γὰρ (inquit) οὐχ ἁρμόττειν οὔτε τοῖς ἔτεσι τοῖς ἐννενήκοντα καὶ τέσσαρσιν, ὧν ἐγὼ τυγχάνω γεγονὼς, οὔθ' ὅλως τοῖς ἤδη πολιὰς ἔχουσιν ἐκεῖνον τὸν τρόπον ἔτι λέγειν. Ac mirum est Ciceronem ita loqui: "quarto et nonagesimo anno scripsisse dicitur." quum ipsemet Isocrates de se hoc testetur. Nisi forte Ciceroni hoc in mentem non venisse putandum est. Prætereundum autem non est, eum, quamvis ita de sua ætate locutus hic sit Isocrates, tamen circa finem hujus ipsius orationis dicere se triennio tantum a centum annis abesse. Cæterum, si de senectute Isocratis verba fecisset Dionysius, deque iis quæ tam senex præstitit, mentio facienda simul fuisset ejus quod non semel illi usu venit, ut videlicet delirare putaretur. Legimus enim in oratione ad Philippum §. ζ'. οὕτως ἐξεπλάγησαν μὴ διὰ τὸ γῆρας ἐξέστηκα τοῦ φρονεῖν. Quæ interpres vertit: *Usque adeo veriti sunt ne senio delirarem.* Sed animadvertere debuit esse ellipsin ante particulam μή: ideoque, verbo ἐξεπλάγησαν significationem suam relinquens, ita locum hunc reddere: *Usque adeo obstupefacti sunt, verentes ne præ senio delirarem.* Vel; *ne præ senio mente motus essem.* Quinetiam alibi rei hujus mentionem facit, et quidem verbo magis proprio utens: id est, quod Latino delirare respondet. Locus est in Panathenaico §. θ'. ἄλλως τε ἂν καὶ φανῶ μηδὲ νῦν πω, τηλικοῦτος ὢν, μὴ παραληρῶν. Ubi tamen observandum scripsisse (si locus mendo caret) non ληρῶν, sed παραληρῶν. In quo aliquis fortasse vocabulo præpositionem extenuandi vim habere suspicetur. In illa autem ad Philippum oratione non dubitat suam in senectute etiam φιλοτιμίαν profiteri. Postquam enim dixit de Panegyrica oratione loquens, se non ignorasse hanc orationem ætati suæ minime convenientem esse, et aliud etiam incommodum prævidisse: tandem se adeo in ipsa etiam senectute fuisse φιλότιμον scribit, ut eorum quæ deterrere illum poterant, rationem minime habuerit. Ejus verba sunt: ἀλλ' ὅμως ἐγὼ, ἁπάσας ταύτας τὰς δυσχερείας ὑπεριδὼν, οὕτως ἐπὶ γήρως γέγονα φιλότιμος, ὥςτε βουληθῆναι ἅμα τοῖς πρός σε λεγομένοις καὶ τοῖς μετ' ἐμοῦ διατρίψασιν ὑποδεῖξαι, etc. Ubi minime placet, cum interprete φιλότιμος reddere *acer:* sed propriam ei significationem relinquendam censeo: quum hujusmodi φιλοτιμία maximum sit cujusdam in senectute permanentis μεγαλοφροσύνης indicium: quam alioqui et in aliis quodam loco laudantem eum audimus. Jam vero et circa principium Panathenaici multa de sua senectute verba facit:

sed ibi ejus incommoda nolle se dissimulare ostendit, quamvis alibi (quod sciam) minime de illa conqueratur. Incipit autem ab illis quæ senio tribui solent epithetis, scribens §. δ'. ἀλλ' οὕτω μοι τὸ γῆράς ἐστι δυσάρεστον καὶ μικρολόγον καὶ μεμψίμοιρον. et subjungit: ὥςτε πολλάκις ἤδη τὴν μὲν φύσιν τὴν ἐμαυτοῦ κατεμεμψάμην, ἧς οὐδεὶς ἄλλος καταπεφρόνηκε, καὶ τὴν τύχην ὠδυράμην. Alioqui certe multa de sua præterita vita commemorat, quæ felicem illam reddidisse dici poterant. *Ego enim* (inquit) *ea bona maxima consecutus, quibus se præditos esse, omnibus sit optabile, ac primum ut sanus et corpore et mente essem (nec utcunque, id quidem, sed ita ut cum illis certare possem qui ad summam circa horum utrumque felicitatem pervenerunt), deinde earum quas vita postulat facultatum tantum, ut nunquam ulla re caruerim ex iis quæ intra mediocritatem consistunt, neque quas ullus qui prudentia præditus sit concupiscat.* Cætera tibi apud eum legenda relinquo: quibus eam quam dixi de sua senectute querimoniam subjungit. Neque vero hæc tantum apud eum legas velim, et observes, cum hac in oratione tum in aliis. Inde enim multa de viri tanti vita, quæ cognitu dignissima sunt, iis quæ a Dionysio scripta sunt adjici poterunt.

DIATRIBE V.

(1.) Politica quædam Isocratis, quæ observatu præ aliis digna videntur. (2.) Ethica quædam ejusdem, quæ itidem observatu præ aliis digna videri possunt.

(1.) Maximam fuisse cognitionem Isocrati politicæ scientiæ (quam ipse nobis permitteret politicam philosophiam appellare) existimavit Dionysius Halicarnasseus, ut ex aliquot ejus locis colligere possumus. Inter illos autem præcipuus est ille, ubi auctor est iis qui dant operam ut eam scientiam seu facultatem (vocat enim πολιτικὴν δύναμιν) sibi comparent, et quidem non aliquam ejus partem, sed universam, hunc scriptorem semper in manibus habeant. Puto enim deesse ἀεὶ ante vel post ἔχειν. Scribit autem initio vitæ ipsius Isocratis fuisse primum qui se contulerit ad hanc scientiam, et τοὺς ἐριστικοὺς ac φυσικοὺς λόγους relinquens, τοὺς πολιτικοὺς amplexus sit. Ex hac autem scientia consequi aliquem (quemadmodum ipse Isocrates scribit) ut possit et deliberare et alloqui et agere quæ sunt utilia. Hoc autem et Periclem sibi apud Thucydidem tribuere scimus, quum dicit: ὃς οὐδενὸς οἴομαι ἥσσων εἶναι γνῶναί τε τὰ δέοντα καὶ ἑρμηνεῦσαι ταῦτα. ac perinde esse ac si se nulli in iis quæ ad politicam scientiam pertinent, cedere diceret. Vocat autem non solum τὴν πολιτικὴν ἐπιστήμην, sed etiam τὴν πολιτικὴν φιλοσο-

φίαν, cum alibi, tum vero in iis quæ de priscis oratoribus ad Ammæum scripsit. Nec dubito quin et Isocrates plerisque locis de sua philosophia loquens, hanc intelligat. Sic in Panathenaico, postquam dixit §. ε'. ἐπὶ τὸ φιλοσοφεῖν, καὶ πονεῖν, καὶ γράφειν ἃ διανοηθείην, κατέφυγον. addit: οὐ περὶ μικρῶν τὴν προαίρεσιν αἰρούμενος, οὐδὲ περὶ τῶν ἰδίων συμβολαίων, οὐδὲ περὶ ὧν ἄλλοι τινὲς ληροῦσιν, ἀλλὰ περὶ τῶν Ἑλληνικῶν καὶ βασιλικῶν καὶ πολιτικῶν πραγμάτων. Eam certe doctrinam quocunque nomine appellet, ad eam pertinentia omnia tractari ab eo constat, si quis diligenter quæ ab eo dicuntur observet. Quemadmodum autem Aristoteles politicæ vitæ finem statuit honorem, sic apud hunc nostrum scriptorem legimus in oratione Areopagitica, de iis qui reipublicæ curam gessissent (dicit enim ἐπιμελεῖσθαι τῶν κοινῶν), si se in eo munere justos præbuissent, laudari solitos, eosque hoc fuisse honore contentos. Cæterum, quum in democratia viverit Isocrates, et hæc politeia illi præ quavis alia placeret, non mirum si suam politicam scientiam sive politicam philosophiam (ut etiam nominari dictum paulo ante fuit) ad eam potissimum contulerit. Atque aliis certe quamplurimis itidem placuisse mirum in modum democratiam præ oligarchia et aristocratia (nisi forte dicendum potius est eam solam placuisse) vel hinc colligimus, quod prisci oratores politeiam de democratia, tanquam κατ' ἐξοχὴν, dixerint: et ipse Isocrates eorum sit e numero, qui vocabulo illo ita usi sunt. Alioqui πολιτείαν et pro πολίτευμα, id est, pro certa administrandæ reipubl. forma, ab eo etiam dici videmus. Sic in Areopag. §. ε'. *Nihil aliud est anima civitatis quam ipsa politeia: quæ tantam vim habet quantam in corpore prudentia.* Ac possit certe hic διοίκησις exponi: sicut proxime præcedit: ἀλλὰ τοῖς ἄριστα καὶ σωφρονέστατα τὴν αὐτῶν διοικοῦσιν. Immo et διοίκησιν paulo ante dixerat: sicut et in Panath. §. ν'. legimus. Quum autem tres sint διοικήσεως formæ, id est, administrationis reipublicæ, sive regiminis reipubl. tres formæ, unaquæque earum vocatur interdum κατάστασις (ut si quis Latine hunc vel illum reip. statum esse dicat) ab hoc etiam scriptore: exstatque exemplum in Areopag. §. κδ'. Sed cum κατάστασις subaudiendus genitivus πολιτείας, aut πόλεως. Atque ita dici queant esse tres καταστάσεις πολιτείας: sicut tres ἰδέαι πολιτείας ab ipso etiam Isocrate nominantur (dicente alioqui et πολετεῖαι pro hoc ipso), eodemque modo tres διοικήσεως ἰδέας appellare non dubito quin nobis liceat: quemadmodum paulo ante dixi tres διοικήσεως formæ. Nec vero dubitandum est quin et reliquæ πολιτείας ἰδέαι, ut ab ipso quoque Isocrate vocari modo dixi, illi optime notæ fuerint: ideoque tanto potuerit de sua illa democratia prudentius loqui. Sed hoc sciendum est, illum, in Panathenaica oratione, non cum aliis tres has ideas constituere, oligarchiam, democratiam, et aristocratiam: sed oli-

garchiæ et democratiæ addere monarchiam, facta alioqui paulo ante democratiæ mentione quæ aristocratia uteretur: et ita quidem ut neget se hanc cum vulgo inter politeias velle numerare. Aliquot autem in locis oligarchiæ longe præferendam esse democratiam ostendit: quorum unus est in Areop. §. κε'. Politicum igitur ita se ostendit noster Isocrates in iis quæ de optima democratia passim his in orationibus disseruit, ut vix meliorem quis eo magistrum nancisci possit. Politicum autem quum dico, politicæ scientiæ seu philosophiæ (ut etiam vocari docui) peritum intelligo. Ideoque aliquot in locis quæ sit vera democratia (ut in Panath. §. νη'.), quæ sit omnium æquissima et firmissima (ut in Areop. §. θ'.), doctissime disserit. Inter illas autem quibus democraticum statum afficit laudes, hæc minime est postrema, in Areop. §. κδ'. Lacedæmonios ideo pulcherrimam politeiam habere, quod omnium maxime democratia utuntur. Hæc enim verba: καὶ Λακεδαιμονίους διὰ τοῦτο κάλλιστα πολιτευομένους ὅτι μάλιστα δημοκρατούμενοι τυγχάνουσιν. ita malo vertere, quam ut ab interprete versa habes: quoniam, ut ille vertit, non agnoscitur comparatio unius politeiæ cum cæteris. Ac, quum ἰσότης, id est, æquabilitas (vel juris æquabilitas, ut ab aliis vocatur), ad democratici status conservationem multum valeat, eam sæpe commendat: atque ubi illa ἰσότης locum habet, res se habere ὁμαλῶς ait: ut contra ἀνωμάλως, ubi ei locus non est. Huc autem pertinentem locum habes contra Lochit. §. ιγ'. ubi pauperum et divitum fit mentio. Adeo autem hanc ἰσότητος observationem veris democratiis asserit, ut ἰσότητας et democratias, et contra πλεονεξίας et oligarchias, copulet in Areop. orat. §. κδ'. Ac ibidem, postquam illud de Lacedæmoniis dixit quod paulo ante mememoravi, rationem affert quod tum circa electionem magistratuum, tum vero circa ea quæ ad quotidianam vitæ consuetudinem spectant, ἰσότητες necnon ὁμοιότητες plus quam apud alios valeant. De bonis etiam legibus, quod bonæ democratiæ sint fundamentum, sæpe disserit, et quomodo sua eis auctoritas conservanda sit, ostendit: adeo quidem ut alicubi judices ταῖς ἐπιεικείαις καταχρωμένους (quod uno verbo majores nostri *epicaïzer* dicebant, pro *epieikizer*, verbo ex illo nomine ἐπιείκεια deducto) opponat iis qui legibus parent. Videtur autem legum multitudinem in Paneg. reprehendere §. κβ'. Denique, ut hodie pragmatici suas cautiones habent, quas vulgo cautelas juris appellant (nec mirum ex tot cautelariis libris tot cautelarios viros emergere: liceat enim nobis voce hac utrobique uti), sic nostro isti politico suæ fuerunt: quarum unam in Areopag. tibi videndam relinquo §. η'. Quinetiam ut democratiæ suas corruptelas haberent (maxime autem adversus corruptelas cautionibus esse opus scimus, et quidem præcautionibus etiam, ut ab illis caveatur) cum ex aliis locis, tum ex quodam §. λ'. discimus.

(2.) Ethica tamen an minus huic nostro Isocrati quam politica cognita fuerint, in dubium fortasse quispiam vocet: at mihi, non minorem illorum quam horum cognitionem adeptum esse eum persuasissimum est. Sed circa hanc philosophiam aliquid sibi peculiare vel potius aliqua sibi peculiaria habuisse videtur: adeo quidem ut improborum etiam nonnullis suam quandam virtutem tribuat. Quod multo magis videri non solum *παράδοξον*, sed etiam *ἄτοπον*, potest, quam quod alibi apud eum legimus, aliquam esse *ψευδολογίαν*, minime reprehensione sed excusatione dignam. Immo vero istud quod de pseudologia scribit, excusatione digna, omnino excusabile, nec prorsus novum est: at illud alterum de improborum virtute, non dubium est, quin multi tale sibi videri dicturi sint quale ego dixi. Sed erunt fortasse qui, huic dictio patrocinari volentes, latrones seu prædones in exemplum afferant, qui in partienda inter se præda justitiam servare dicti a nonnullis fuerunt. Verum illis respondendum erit,

"Nil agit exemplum quod litem lite resolvit."

Ac, quoniam justitiæ mentio incidit, hoc addam, ejus præcipue mentionem ab eo passim fieri, ac interdum hanc et *σωφροσύνην* copulari. ut in Nicocle §. *ι'*. *ἅπαντα γὰρ ταῦτα σωφροσύνης ἔργα καὶ δικαιοσύνης ἐστίν*. Quinetiam duas hasce virtutes maximi inter cæteras pretii esse in eodem opusculo scribit §. *η'*. *οἶμαι γὰρ ἔγωγε πάντας ἂν ὁμολογῆσαι, πλείστου τῶν ἀρετῶν ἀξίας εἶναι τήν τε σωφροσύνην καὶ τὴν δικαιοσύνην*. Quinetiam in libello ad Demonicum copulari has videmus. Ac scio quidem ab aliquo hic quæstionem moveri posse, an facere nobis satis illa exempla debeant, quod an nostri Isocratis sint illa opuscula dubitetur (immo vero de priore nulla relinquatur dubitatio, quin alius Isocratis sit), verum ego eandem copulationem et in quibusdam locis quos esse nostri scriptoris constat, me observare memini: et aliquod fortasse exemplum, antequam de justitia dicendi finem faciam, sum allaturus. Ista quidem duo *καρτερίαν* et *σωφροσύνην* in Panathenaico conjungi videmus §. *οθ'*. Verum, ad *δικαιοσύνην* ut revertar, mirum quidem nemini videri possit, illam cum *σωφροσύνῃ* conjungi: sed *ἀπὸ τῆς ἀρετῆς* separari, id vero vix ulli mirum non futurum arbitror. Legimus tamen De Pace in fin. *προτρέψουσιν ἐπ' ἀρετὴν καὶ δικαιοσύνην*. Quod autem in Panath. §. *μθ'*. exstat, *ἀρετῆς καὶ φρονήσεως*, non itidem videri mirum debere dixerim, quod nonnullos (quorum Aristoteles) *φρόνησιν*, id est, prudentiam, in virtutum numero scimus haud posuisse. Si autem bene memini, etiam *ἀρετὴν καὶ ἀνδρείαν* alicubi ita dicit, quasi hæc separans. Verum ne hic quidem mihi desit quod respondeam, quum in Panath. §. *οθ'*. legamus: *ἑώρων γὰρ ἅπαντες τὴν μὲν εὐψυχίαν τὴν πολεμικὴν* (dixerat autem antea *ἀνδρείαν*) *πολ-*

λοὺς ἔχοντας καὶ τῶν ταῖς κακίαις ὑπερβαλλόντων, τῆς δὲ χρησίμης ἐπὶ πᾶσι καὶ πάντας δυναμένης ὠφελεῖν οὐ κοινωνοῦντας τοὺς πονηρούς. Ne tamen omni patrocinio destitutum et primum illum relinquam locum, *ἐπ' ἀρετὴν καὶ δικαιοσύνην* (monstrosa enim hæc separatio fuerit justitiæ a virtute), videndum esse aio, annon ita intelligi possint illa verba ut si dictum esset: *ἐπὶ τήν τε ἄλλην ἀρετὴν καὶ δικαιοσύνην*. Nisi forte et scriptum ita ab Isocrate fuisse suspicandum sit. Sed novum multis (sat scio) videbitur, ita loqui Isocratem, *ἐπὶ τὴν ἄλλην ἀρετὴν*, pro his, *ἐπὶ τὰς ἄλλας ἀρετάς*. Ego hunc illi scrupulum eximam, alium locum proferens ex De Pace §. *κ'*. ubi ita loquitur. ibi enim legimus: *τήν τ' εὐσέβειαν, καὶ τὴν σωφροσύνην, καὶ τὴν δικαιοσύνην, καὶ τὴν ἄλλην ἀρετήν*. Alioqui *καὶ τὰς ἄλλας ἀρετὰς*, magis usitato sermone, alibi ab eo dici confiteor. Facit autem pro mea conjectura hic locus, modis duobus. nam et *τὴν ἄλλην ἀρετὴν* ita dictum videmus, ut in altero illo intelligi deberet loco: et de injuria quam *δικαιοσύνῃ* fieri questus sum, mihi assentitur, quum illi contra suum inter virtutes locum tribuat. Sed antequam ab hoc ipso loco discedam, aliud est de quo te monebo: Isocratis philosophiam ethicam peculiare aliquid et in eo habere, quod quum ii, qui felicitatem humanam in virtute constituunt, minime pietatem illi, vel potius pietati illam, minime adjungant; contra ille veluti ducem illam constituat. Is enim e quo proxime præcedentia deprompsi locus, ita totus legitur: *ἃ μὲν οὖν ὑπάρχειν δεῖ τοῖς μέλλουσιν εὐδαιμονήσειν, τήν τ' εὐσέβειαν καὶ τὴν σωφροσύνην καὶ τὴν δικαιοσύνην* (simul autem observa, *σωφροσύνην* et *δικαιοσύνην*, sicut in iis quos attuli antea locis, copulari, ideoque me jam meo promisso satisfecisse memineris quod non longo intervallo præcessit) *καὶ τὴν ἄλλην ἀρετὴν, ὀλίγῳ πρότερον εἰρήκαμεν*. Est autem et alius locus, ubi eum hujus erga deos pietatis mentionem facere videmus, et quidem eam itidem velut ducem virtutibus constituentem: non tamen iisdem quibus illic virtutibus, temperantiæ et justitiæ, sed justitiæ et prudentiæ. Ejus verba sunt: *οὐδεὶς γὰρ ὅςτις οὐχὶ τῶν ἐπιτηδευμάτων προκρίνει τὴν εὐσέβειαν τὴν περὶ τοὺς θεοὺς, καὶ τὴν δικαιοσύνην τὴν περὶ τοὺς ἀνθρώπους, καὶ τὴν φρόνησιν τὴν περὶ τὰς ἄλλας πράξεις*. Sciendum est autem, hunc nostrum Isocratem præ quovis alio magni illos facere quos *καλῶς γεγονότας* vocat (bene natos Latine nos posse interpretari puto), tanquam aliquod ad virtutem adipiscendam *προτέρημα* habentes: atque hoc multis in locis, a me admonitus, observare poteris. Sed hoc quoque animadvertendum est, alicubi bonæ etiam educationis et institutionis mentionem facere. ut Panath. §. *οθ'*. *ἀλλὰ μόνοις ἐγγινομένην* (sed muto in *ἐγγινομένης*) *τοῖς καλῶς γεγονόσι καὶ τεθραμμένοις καὶ πεπαιδευμένοις*. Ubi tamen potuisse videtur contentus esse adjectione participii *τεθραμμένοις*, quum eo comprehendi et *πεπαιδευμένοις* queat: sicut et apud Latinos edu-

catio institutionem complectitur. Ac pro meo facere quidam videtur locus, ubi ἐλευθέρως τεθραμμένους et μεγαλοφρονεῖν εἰθισμένους dicit: quum antea τοῦ παιδευθῆναι mentione facta, eadem de re loqui velle videatur. Alia sunt quamplurima per hujus nostri Isocratis orationes sparsa, quæ ad ethicam philosophiam pertinent: ea autem observanda tibi relinquo, te velut in viam hujus observationis induxisse contentus. Sed quum finem huic Diatribæ imponere hic statuissem, recordatus sum illius loci Isocratici, cujus in principio mentionem feci, ubi videlicet ille improbis nonnullis suam quandam virtutem tribuit: ac puduit lectorem omnino suspensum de eo relinquere, ac non hoc saltem addere, annon et ipse aliquo meo patrocinio adjuvari posset: ac mihi in mentem venit tandem, id me officium illi in uno ex meis Schediasmatis præstitisse.

DIATRIBE VI.

(1.) De aliquot locis communibus, quorum nonnulli haud semel tractantur. (2.) De quibusdam acute et fere paradoxe ab eo dictis. (3.) Hunc Oratorem simul et Virum bonum ubique videri: quod veteres in uno quoque oratore requisiverunt.

(1.) Communes etiam loci hunc apud scriptorem sunt pulcherrimi, et pulcherrime tractati. De iis autem loquor communibus locis quorum a Quintiliano non semel fit mentio: et quidem ita ut libri secundi cap. primo, thesewn simul mentionem faciat, ubi scribit: "antiquis hoc fuisse ad augendam eloquentiam genus exercitationis, ut theses dicerent (nisi forte *discerent* potius quam *dicerent* scripsit), et communes locos, et cætera, citra complexum rerum personarumque, quibus veræ fictæque controversiæ continentur." Et aliquanto post, de locis communibus loquitur: "sive qui sunt in vitia directi, quales leguntur a Cicerone compositi; seu quibus quæstiones generaliter tractantur, quales sunt editi a Quinto quoque Hortensio: ut, Sitne parvis argumentis credendum: et pro testibus, et in testes, in mediis litium medullis versantur." Quibus subjungit: "arma hæc esse quodammodo præparanda semper, ut aliquis, quum res poscet, his utatur." Non dubito autem quin tales locos valde apte ex nostro Isocrate ἐπαμφοτερίζειν dicere possimus. Fit autem eorundem ab eodem mentio cum alibi tum hic, ubi librarii fidem suspectam habeo (lib. xii. cap. 8.) "Nam, ut taceam (inquit) de negligentibus, quorum nihil refert ubi litium cardo vertatur, dum sint, quæ vel extra causam ex personis ac communi tractatu locorum occasionem clamandi largiantur: aliquos et ambitio pervertit etc." Neque enim dubito quin pro his, *communi tractatu*

locorum, scribendum sit, *communium tractatu locorum*: immo ne de hoc quidem dubitandum puto, quin mihi de hac emendatione omnes sint assensuri; præsertim quum et alibi hoc loquendi genere utatur: "Tractare locos communes." Verum sunt apud hunc oratorem nonnullæ etiam dissertationes, quæ quum et ipsæ pro locis communibus haberi possint (ut postea latius locorum communium appellatio extenta fuit), tamen in illis vel potius de illis λόγοι ἐπαμφοτερίζοντες locum itidem non habent. Exemplum insigne in principio Nicoclis habemus §. β'. ἀλλὰ γὰρ οὐ δίκαιον, οὐδ' εἴ τινες τοὺς ἀπαντῶντας τύπτοιεν, τῆς ῥώμης κατηγορεῖν, οὐδὲ τοὺς ἀποκτιννύντας τὴν ἀνδρείαν λοιδορεῖν· οὔθ' ὅλως τὴν τῶν ἀνθρώπων πονηρίαν ἐπὶ τὰ πράγματα μεταφέρειν. Huc autem pertinet iste etiam Panathenaici locus: *Existimo enim neminem esse, qui non fassurus sit, pessimos gravissimo supplicio dignos esse qui rebus quæ ad hominum utilitatem inventæ sunt, ad eorum perniciem utuntur.* Sic Aristot. Rhetor. lib. i. εἰ δὲ ὅτι μεγάλα βλάψειεν ἂν ὁ χρώμενος ἀδίκως τῇ τοιαύτῃ δυνάμει τῶν λόγων, τοῦτό γε κοινόν ἐστι κατὰ πάντων τῶν ἀγαθῶν, πλὴν ἀρετῆς· καὶ μάλιστα κατὰ τῶν χρησιμωτάτων, οἷον, ἰσχύος, ὑγιείας, πλούτου, στρατηγίας. τούτοις γὰρ ἄν τις ὠφελήσειε τὰ μέγιστα, χρώμενος δικαίως, καὶ βλάψειεν, ἀδίκως. Quamvis autem hic virtutem excipiat, tamen si admitteretur illud quod antea ex hoc nostro oratore attuli, eam in improbis quoque locum habere, nullo modo ne ipsa quidem excipi posset. Atque adeo audivimus jam illum, inter alia exempla etiam τὸ τῆς ἀνδρείας afferentem. Et vero his de rebus liceret ἐπαμφοτερίζειν, non minus quam de illis quæ tractantur per locos illos qui proprie communes appellantur, si Carneadem imitari quis vellet. Is enim (ut Fabius refert) Romæ audiente censorio Catone non minoribus viribus contra justitiam dicitur disseruisse quam pridie pro justitia dixerat. Est autem hic locus ex eorum numero quos poetæ quoque interdum tractandos sibi sumunt; et quem pulcre ab Ovidio tractatum esse videmus Tristium libro ii. 266. his versibus: ibi enim, ut thesin hanc probet,

"Nil prodest quod non lædere possit idem,"

his exemplis utitur,

"Igne quid utilius? siquis tamen urere tecta
Apparat, audaces instruit igne manus.
Eripit interdum, modo dat medicina salutem:
Quæque juvet monstrat, quæque sit herba nocens.
Et latro et cautus præcingitur ense viator:
Ille sed insidias, hic sibi portat opem.
Discitur innocuas ut agat facundia causas:
Protegit hæc sontes immeritosque premit."

(2.) Nunc mihi ad ea transeundum est quæ apud nostrum oratorem, acute et fere paradoxe dicta, leguntur, id est, ad pauca

eorum exempla. Vide igitur annon poni hoc in numero possint ista, quæ habes in Paneg. §. λγ'. *διὰ δὲ τὴν πυκνότητα τῶν μεταβολῶν, ἀθυμότερον διάγουσιν οἱ τὰς πόλεις οἰκοῦντες, τῶν ταῖς φυγαῖς ἐζημιωμένων· οἱ μὲν γὰρ τὸ μέλλον δεδίασιν, οἱ δὲ ἀεὶ κατιέναι προσδοκῶσι.* Ubi etiam voluisse videtur alludere ad proverbium illud: 'Spes alit exsules.' Subjungam quod affinitatis multum cum isto habet, quum in eo quoque mentio spei fiat. Exstat autem in Panathenaico §. δ'. fin. *ἀτιμότεροι γίνονται, πρὸς τῷ μὴ δοκεῖν ἄξιοί τινος εἶναι, τῶν ὀφειλόντων τῷ δημοσίῳ· τοῖς μὲν γὰρ ἐκτίσειν τὸ καταγνωσθὲν ἐλπίδες ὕπεισιν, οἱ δ' οὐδέποτ' ἂν τὴν φύσιν μεταβάλοιεν.* Hoc in numero (mea quidem sententia) poni queunt nonnulla quæ in Panegyrico leguntur in fine paginæ 63. ed. Steph. et principio sequentis. Sed aptiora etiam multa lector a me admonitus observare poterit.

(3.) In tertii etiam capitis Diatribes hujus ratione reddenda brevis ero: et a Fabii verbis initium summam: quibus scribit, "perfectum illum oratorem quem instituit, nonnisi virum bonum esse posse. ideoque se non dicendi modo eximiam in eo facultatem sed omnes animi virtutes exigere. Neque enim hoc concesserim (inquit) rationem rectæ honestæque vitæ, ut quidam putaverunt, ad philosophos relegandam: quum vir ille vere civilis, et publicarum privatarumque rerum administrationi accommodatus, qui regere consiliis urbes, fundare legibus, emendare judiciis possit, non alius sit profecto quam orator." Hæc ille, plura quidem certe ab eo quem instituit oratore exigens quam fortasse exigi necesse foret: verum quod ad illud attinet, ut orator sit vir bonus, si, quod Demosthenes in proœmio cujusdam orationis et quidem in prima ipsius proœmii periodo dicit, locum haberet, quemvis oratorem virum esse bonum necesse foret. Ita enim ille: *Ἔδει μὲν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοὺς λέγοντας ἅπαντας ἐν ὑμῖν, μήτε πρὸς ἔχθραν ποιεῖσθαι λόγον μηδένα, μήτε πρὸς χάριν.* Quis enim orator, nisi idem sit vir bonus, poterit nec odii nec amicitiæ in dicendo rationem habere? Sed quum non facile hæ duæ dotes in unum eundemque coeant, ut nimirum bonus orator virque bonus sit, hic esse debere videtur *πλοῦς δεύτερος*, ut vir bonus habeatur. In promptu enim ratio est,

Τρόπος ἔσθ' ὁ πείθων τοῦ λέγοντος, οὐ λόγος.

At de nostro Isocrate quid dicemus, in cujus orationibus omnes *καλοκἀγαθίας* notæ elucescunt? Neque vero eum verisimile est ita de se loqui ausurum fuisse: *πειρώμενος γὰρ ἀναμαρτήτως ζῆν καὶ τοῖς ἄλλοις ἀλύπως.* nisi se haberi saltem pro tali scivisset. Sed tamen si quis locum hunc et alios quosdam ejus de seipso loquentis suspectos habet, saltem Dionysium Halicarnasseum audiat, de consilio quod ille Lacedæmoniis dat in Archidamo, hæc scribentem (ut dixi

Diatribe quarta). Hæc enim non Lacedæmoniis solum, sed aliis quoque Græcis, atque adeo omnibus hominibus suadere illum dixerim, multo melius quam omnes philosophos, qui virtutem et honestatem finem vitæ constituunt. Quod si hoc contentus eulogio non est, audiat et alterum, quod in Isæo de ejus et Lysiæ orationibus pronuntiat.

DIATRIBE VII.

(1.) De nonnullis vocabulis et loquendi generibus ab Harpocratione et Suida apud Isocratem observatis. (2.) De iis quæ illis adjici posse videntur. (3.) De artificio quod Isocrates sermoni suo adhibuit, præsertimque de eo quod minus animadvertitur.

(1.) Harpocrationis Lexicon quoddam ab Aldo Manutio editum olim fuit, anno MDIII. cui titulus est LEXICON DECEM ORATORUM (vix enim hic potest exprimi vis articuli *τῶν*, genitivo *ῥητόρων* præfixi), et orationibus Demosthenis ab eo subjunctum. Postea vero idem ex eodem Harpocrationis Lexico, necnon e Suida, excerpsit aut excerpenda curavit Isocratica quædam vocabula: atque huic eclogæ titulum fecit, ΑΡΠΟΚΡΑΤΙΩΝΟΣ ΚΑΙ ΣΟΥΙΔΑ ΠΕΡΙ ΤΙΝΩΝ ΠΑΡ' ΙΣΟΚΡΑΤΕΙ ΛΕΞΕΩΝ. eamque ipsius Isocratis orationibus a se excusis subjunxit: quum alioqui titulus fronti libri illius præfixus, Harpocrationem, non aliquam tantum ejus partem polliceretur. Ego vero, quum toto Harpocrationis Lexico a multis jam annis attente considerato animadvertissem, eum quæ titulo sui libri promiserat, fideliter præstitisse, ac eos etiam qui alioqui in Græca lingua non parum exercitati essent, partim *ἀγνοεῖν* nonnulla quæ ab illo docerentur, partim *ἀμφιγνοεῖν* quædam de quibus omnem ipsis auctoritate sua (quam haud parvam existimo) dubitationem tolleret; et scirem ipsum cum ex aliorum multorum librorum ac libellorum, tum vero ex hujus editione, gratiam a Græcæ linguæ studiosis iniisse: tantum abest ut quod ille ipsis sua editione dederat, mea denegare voluerim, ut contra meo paternoque simul more, id illis *πολλῷ τῷ μέτρῳ* et *λώϊον* reddere statuerim. Quomodo autem id effecerim quid attinet hic commemorare, quum oculis tuis sim subjecturus? Prius tamen quam id faciam, de eo quod Harpocration et Suidas hac in parte præstiterunt, præfari quædam libet. Te igitur nescium esse nolo, eos, præsertimque Harpocrationem, ea quæ Isocrati vel peculiaria vel cum aliis communia paucis essent, in his paucis quæ ex illo excerptæ sunt paginis, non proponere solum, sed etiam exponere. Alicubi igitur Isocratis

tantum fit mentio, tanquam hoc vel illo vocabulo usi: et alicubi dicitur Isocrates in more habere ita eo uti (veluti ubi legimus, *Ἤπειρον, σύνηθές ἐστι τῷ Ἰσοκράτει τὴν ὑπὸ τῷ βασιλεῖ τῶν Περσῶν γῆν οὕτω καλεῖν*); alicubi additur et quidam alius qui eo itidem usus fuerit, aut quidam alii adjiciuntur. Suidam autem sciendum est non harum tantum vocum quæ ad Isocratis sed aliarum etiam quæ ad aliorum oratorum lectionem faciunt, plerasque habere, ac non immerito existimari eum ex Harpocrationis libro eas descripsisse: quum Harpocration et prior eo fuerit, et multos scriptores testes citet, quorum alibi nulla fit a Suida mentio. Alioqui ex uno eodemque hausisse fonte videri possent: quamvis apud Suidam alicubi plura, alicubi contra pauciora legantur: et alicubi emendatior ejus sit lectio, alicubi mendosior: alicubi eadem omnino menda, nominatimque eædem alicujus vocis aut aliquarum vocum *ἐλλείψεις*, habeantur. Exempli gratia, in vocabulo *σκαφηφόροι*, legitur apud Harpocrationem pariter et Suidam: *οὐχ ἡμῖν ἔχοντες χάριν τῆς πολιτείας, ἀλλὰ τῷ ἀργυρίῳ, οὗτοι γὰρ εσκαφηφόρουν Ἀθήνησι.* Hunc locum sive apud Harpocrationem sive apud Suidam quis legat, multum illi negotii facesset particula *γὰρ*, quoniam nihil videre poterit cujus rationem illa reddat, adeoque nec quomodo hæc *οὗτοι γὰρ ἐσκαφηφόρουν Ἀθήνησι*, cum præcedentibus cohæreant. Nec mirum si hoc in loco apud utrumque lexicographum hærebit: quum apud utrumque inter *ἀργυρίῳ* et *οὗτοι* desint hæ tres voces, *ἀντὶ τοῦ μέτοικοι.* optime enim (his insertis) cohærere illa videbis, *οὗτοι γὰρ ἐσκαφηφόρουν Ἀθήνησι.* Nam apud illos quum post *σκαφηφόροι* sequi deberet *ἀντὶ τοῦ μέτοικοι*, deinde afferri locus Dinarchi ubi sic usus est illo vocabulo: contra continuo post *σκαφηφόροι* ponitur, *Δείναρχος ἐν τῷ κατὰ Ἀγασικλέους φησὶν*, et his subjunguntur ejus verba: istis vero illa, *οὗτοι γὰρ ἐσκαφηφόρουν Ἀθήνησι*, omissis illis quæ interjicienda sunt (uti dixi) et quidem e veteris libri auctoritate. Libuit enim, ut tibi magis in hac parte Harpocrationis edenda gratificarer, etiam unum e meis in quosdam illius locos Schediasmatis, quod alioqui cum cæteris dilatum fortasse diu fuisset, tibi repræsentare: simulque de ista Harpocrationis in quibusdam locis consuetudine te monere, expositionem vocabuli talem in locum reservandi, id est, non ponendi nisi post ipsius auctoris verba. Ne hoc quidem ignorare te velim, Suidam plerumque Isocratis nomen tacere, etiamsi aliquod vocabulum quo is usus est, exponat: interdum in fine tantum ponere, post alia multa, ad ipsum Isocratem, licet ejusdem vocis et ibi fiat mentio, non pertinentia. ut videre est in *Παραγραφή*. Cum hoc autem, tum alia, in causa fuerunt cur alicubi ad ipsum remittere, quam totum afferre locum maluerim. Quod alioqui et apud Harpocrationem quibusdam in vocabulis feci. Quum vero et aliquot propria nomina tum virorum tum locorum ex utro-

que cæteris vocabulis interjecta essent, ea omittenda censui: præsertim quum eo in numero nonnulla sint ex iis etiam quæ cuique satis esse nota possunt. Nam et Agesilaus unum eorum est, *Ἀγησίλαος* (inquit) *οὗτος ἦν, ὡς ὁ Ξενοφῶν δηλοῖ, βασιλεὺς Λακ.* etc. Id est, Agesilaus. Hic, ut Xenophon declarat, Lacedæmoniorum rex erat, clarus et strenuus: et multa Asiæ loca in suam potestatem redegit, usus eorum militum qui cum Cyro adscenderant opera. Hæc fere sunt de quibus te, antequam tibi ad Harpocrationem et Suidam aditum patefacerem, præmonendum putavi.

ΑΓΕΛΑΙΩΝ. *Ἰσοκράτης ἐν τῷ Παναθηναϊκῷ. ὡς ἂν εἰ ἔλεγε, τῶν πολλῶν σοφιστῶν καὶ πλανητῶν. ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ἀγελαίων ζώων, ἃ βόσκεται εἰς ἃ τύχοι χωρία· ἢ ἀπὸ τῶν ἰχθύων, οὓς διαβόσκεσθαι φασὶ ῥύδην, καὶ ἀγεληδόν. ἡ εὐθεῖα, ὁ ἀγελαῖος.* HARPOCRAT.

ΑΓΕΛΑΙΩΝ, *apud Isocratem in Panathenaica oratione. Perinde ac si diceret, vulgarium sophistarum et erronum.* Locus autem Isocratis in Panathen. §. *η'*. est hic: *ἀπαντήσαντες γάρ μοί τινες τῶν ἐπιτηδείων, ἔλεγον ὡς ἐν τῷ Λυκείῳ συγκαθεζόμενοι τρεῖς ἢ τέτταρες τῶν ἀγελαίων σοφιστῶν, καὶ πάντα φασκόντων εἰδέναι, καὶ ταχέως πανταχοῦ γιγνομένων, διαλ.* etc. Ubi quod additur, *καὶ ταχέως πανταχοῦ γιγνομένων* occasionem fortasse præbuit Harpocrationi addendi illud *πλανητῶν*: quum alioqui sufficere posset *τῶν πολλῶν.* Alioqui non minus placeret eodem alioqui sensu, exponere *τῶν τυχόντων, τῶν ἀπερῥιμμένων*, vel *τῶν καταβεβλημένων καὶ κατημελημένων*: ut hæc duo participia copulantur ab Isocrate hac in ipsa oratione. Gregarios sophistas interpretando, vocem quidem voci respondentem habebimus, sed tamen ita ut alia in Latino quam in Græco vocabulo futura esse videatur. Cæterum non *διαβόσκεσθαι* sed *βόσκεσθαι* apud Suidam legitur: quod et malo.

ΑΓΩΝΙΑΙΝ, *τὸ ἀγωνίζεσθαι, Ἰσοκράτης ἐν τῷ περὶ τῆς ἀντιδόσεως. Ἀγωνιῶντες ἀντὶ τοῦ ἀγωνιζόμενοι, παρὰ τῷ αὐτῷ ἐν τῷ Πανηγυρικῷ.* HARPOCRAT.

ΑΓΩΝΙΑΙΝ, *in significatione verbi ἀγωνίζεσθαι, apud Isocratem in oratione De antidosi. Itidemque* Ἀγωνιῶντες, *significans ἀγωνίζεσθαι, apud eundem in Paneg.* Hæc Harpocration: sed omittere non debuit, poni itidem nomen *ἀγωνία* (unde factum est verbum *ἀγωνιᾷν*) pro *ἀγὼν*, et quidem apud eundem oratorem in Evagoræ encomio. Nam ibi plurale *ἀγωνίας* legimus, pro *ἀγῶνας*, id est, *certamina*, §. *α'*. *οἱ δὲ περὶ τὴν μουσικὴν καὶ τὰς ἄλλας ἀγωνίας ὄντες.* Digna autem fuerunt *ἀγωνία* et *ἀγωνιᾷν* quorum hæc significatio notaretur, quum jam hæc obsolevisset, et aliam accepissent.

ΑΔΕΛΦΙΖΕΙΝ, *ἀντὶ τοῦ ἀδελφὸν καλεῖν, παρ' Ἰσοκράτει, ἐν Αἰγινητικῷ.* HARPOCRAT.

ΑΔΕΛΦΙΖΕΙΝ, *fratrem appellare, apud Isocratem in Æginetica oratione.* Habes autem §. *ιε'*. *εἶτα νῦν ἀδελφίζειν αὐτὸν ἐπιχειρήσουσιν.*

Sic autem πατρίζειν a quodam invenio annotatum pro *patrem appellare*, non solum pro *patrem imitari:* sed neutrius significationis exemplum affertur. Hanc autem posteriorem significationem et πατριάζειν et πατρώζειν habere constat. Nominat alioqui Harpocration et alios qui verbo ἀδελφίζειν ita usi sint.

ΑΝΑΙΡΕΘΕΙΣ, ἀντὶ τοῦ ἀναληφθεὶς καὶ στραφεὶς, παρ' Ἰσοκράτει Φιλίππῳ. HARPOCRAT.

ΑΝΑΙΡΕΘΕΙΣ, *sublatus et educatus, apud Isocr. ad Philippum.* Intelligendum autem istud participium *sublatus*, sequendo eum verbi *tollere* usum quo dicitur a Terentio,

"Quicquid peperisset, decreverunt tollere."

Educatus autem addo, quod pro στραφεὶς reponam τραφείς. Locus est §. κζ'. ἐκτεθεὶς μὲν ὑπὸ τῆς μητρὸς εἰς τὴν ὁδὸν, ἀναιρεθεὶς δὲ ὑπὸ Περσίδος γυναικός. Ad hanc autem accedit significationem illud ἀναιρεθεὶς, quod de eo dicitur cujus cadaver sublatum fuit ad sepulturam. Cujus significationis ignoratio multos interpretes in errorem impulit.

ΑΝΤΙΘΕΣΙΣ, Ἰσοκράτης Παναθηναϊκῷ. Σχῆμα λέξεως ἐστὶν ἡ ἀντίθεσις, καθ' ἣν ἀντιτιθέασιν ἀλλήλοις τὰ ἐναντία, ἤτοι κατὰ μέρος, ἢ ἀθρόα. HARPOCRAT.

ANTITHESIS, *apud Isocr. in Panath. Figura orationis est Antithesis, per quam inter se opponunt contraria, vel singulatim, vel confertim.* Nisi quis pro ἀθρόα dicere malit *multa simul.* Dicit autem Harpocr. σχῆμα λέξεως, ad differentiam eorum quæ vocantur σχήματα διανοίας. In principio illius orationis occurrit locus ille; ibi enim legitur §. α'. καὶ πολλῶν μὲν ἐνθυμημάτων γέμοντας, οὐκ ὀλίγων δ' ἀντιθέσεων καὶ παρισώσεων, καὶ τῶν ἄλλων ἰδεῶν τῶν ἐν ταῖς ῥητορείαις διαλαμπουσῶν. videlicet λόγους. Ut autem ἀντιθέσεων et παρισώσεων ab Isocrate mentio hic fit simul, ita etiam a Dionysio Halicarnasseo ea conjungi videmus, earum usum, et quidem nimium, apud hunc oratorem esse dicentem. Sed παρισώσεσιν addit παρομοιώσεις. Quod si quis utriusque generis antithesewn ab Harpocratione propositi exempla videri cupit, plura apud Harpocrationem legat. Idem ἀντίθετον quoque ab Æschine vocari hoc schema scribit.

ΑΠΑΡΙΘΜΩΝ, ἀντὶ τοῦ ἀποπληρῶν ἀριθμόν. Ἰσοκράτης Φιλίππῳ. HARPOCRAT.

ΑΠΑΡΙΘΜΩΝ, *id est, explens numerum. Isocrates ad Philippum.* Videndum an significatio hæc satis isti loco conveniat §. ι'. ἀναγινώσκῃ δέ τις αὐτὸν ἀπιθάνως, καὶ μηδὲν ἦθος ἐνσημαινόμενος, ἀλλ' ὥςπερ ἀπαριθμῶν.

ΑΠΙΣΤΕΙΝ, ἀντὶ τοῦ ἀπειθεῖν, Ἀντιφῶν κατὰ Λαισποδίου, Ἰσοκράτης ἐν τῇ ἐπιστολῇ τῇ πρὸς Φίλιππον. HARPOCRAT.

ΑΠΙΣΤΕΙΝ *pro* ἀπειθεῖν, *Antiphon adversus Læspodiam, Isocrates in sua ad Philippum epistola.* Addit vero et ἀπιστίαν eodem modo pro ἀπείθειαν dixisse Demosthenem, et alios plerosque. Ita quidem Harpocration: sed exemplaria ut nec in istis duobus nominibus, nec in illis duobis verbis sibi assentiri sciendum est. Interim autem observa hic vocare epistolam ad Philippum, non autem orationem: quum alioqui dicat alibi passim Ἰσοκράτης Φιλίππῳ.

ΑΠΟΛΕΛΟΙΠΟΤΕΣ, ἀντὶ τοῦ νενικηκότες. ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν δρομέων. οἱ γὰρ νικῶντες ἀπολείπουσι τοὺς ἡττημένους. Ἰσοκράτης Παναθ. καὶ Πανηγ. HARPOCRAT.

ΑΠΟΛΕΛΟΙΠΟΤΕΣ, *id est, qui vicerunt. Metaphora a cursoribus. qui enim vincunt, relinquunt eos qui victi sunt. Isocr. Panath. et Panegyr.* Latini, eadem metaphora utentes, non simpliciter dicunt *relinquere*, id est, ἀπολείπειν, sed *a tergo relinquere.* Quum autem valde usitata sit hæc metaphora in voce passiva ἀπολείπεσθαι (unde et ἀπελείφθη habes in Panegyr. §. ιβ'. pro *victa fuit*, vel *inferior fuit*, aut *postremas tulit:* habes ἀπολειφθέντες dictum itidem in Panath. §. ξε'.), contra rara est in activa ἀπολείπειν. ideoque non mirum est si Harpocration dignam judicavit quam annotaret.

ΑΠΟΠΟΜΠΑΣ, ἀποτροπὰς, Ἰσοκράτης Φιλίππῳ. HARPOCRAT.

ΑΠΟΠΟΜΠΑΣ, *aversationes, Isocr. ad Philippum.* Haud commode tamen Latine possit quis dicere *aversationes horum facere*, pro *aversari hos*, sicut Græce dicitur ἀποτροπὰς ποιεῖσθαι, et frequentius ἀποτροπὴν ποιεῖσθαι. Locus autem est §. μϐ'. τοὺς δὲ οὔτ' ἐν ταῖς εὐχαῖς, οὔτ' ἐν ταῖς θυσίαις τιμωμένους, ἀλλ' ἀποπομπὰς αὐτῶν ἡμᾶς ποιουμένους. Id est, *sed illos aversantes*, aut etiam *detestantes.* At vero ἀποπομπαῖοι θεοὶ aliter dicuntur, minimeque ἀναλόγως huic significationi: sed ita vocantur tanquam depulsores (videlicet malorum), et aversores, seu propulsatores. Dies tamen quibus illis sacrificabatur, ἀποπομπαὶ vocabantur.

ΑΡΧΑΙΩΣ, Ἰσοκράτης Πανηγυρικῷ. Τά τε παλαιὰ καινῶς διελθεῖν, καὶ περὶ τῶν νεωστὶ γενομένων ἀρχαίως εἰπεῖν. ἔνιοι μὲν φασὶ σημαίνειν ἀρχαιοτρόπως, τουτέστιν, ἀρχαιοτέροις ὀνόμασι χρῆσθαι. HARPOCRAT.

ΑΡΧΑΙΩΣ, *apud Isocr. Panegyr.* pro ἀρχαιοτρόπως. Legitur autem §. α'. is quem affert locus, non procul a principio Panegyrici: sed pro διελθεῖν ibi est διεξελθεῖν: quod magis probo. Sonare autem dici posset ἀρχαιοτρόπως, *antiquo more*, vel, *modo quodam qui suam antiquitatem sapiat* aut *redoleat.* Sed ipsummet Harpocrationem audimus exponentem, ἀρχαιοτέροις ὀνόμασι: sic tamen ut ambiguum sit an ex suo an ex aliorum judicio ita exponat ἀρχαιοτρόπως: sequens nimirum judicium eorum qui pro ἀρχαιοτρόπως accipi censuerunt. Quare videndum an recte interpres verterit hunc locum ita: *tum iis quæ recens acta sunt, quædam vetustatis opinio conci-*

liari queat." Cæterum suspicor scripsisse Harpocrationem, Θουκυδίδης δ' ἐν τῇ πρώτῃ. ut videlicet particula δὲ præcedenti μὲν respondeat, per oppositionem. Sed emendatione opus habere videtur ille locus Thucydidis.

ΑΥΘΕΝΤΗΣ, ὁ αὐτόχειρ, ἢ ὁ αὐτὸν ἀναιρῶν. διὸ παρ' Ἰσοκράτει, αὐθέντης. HARPOCRAT.

Harpocrationis locus hic donec suæ integritati restitutus fuerit, haud facile fuerit illius mentem ex eo eruere. Quorsum enim hic διὸ ante παρ' Ἰσοκράτει αὐθέντης ponitur? Sed eadem tamen apud Suidam scriptura exstat. Illud quidem αὐθέντης nondum mihi apud Isocratem occurrit, quod quidem meminerim: sed αὐτόχειρες legimus in Panegyr. §. λβ'. μᾶλλον δὲ ἐτίμων τοὺς αὐτόχειρας καὶ φονέας τῶν πολιτῶν ἢ τοὺς γονέας τοὺς ἑαυτῶν. Sed hanc loci istius scripturam vix puto ab Harpocratione potuisse agnosci. quid enim attinebat, post αὐτόχειρας illud φονέας adjicere?

ΔΕΚΑΖΩΝ, Ἰσοκράτης περὶ τῆς εἰρήνης. ὅ,τι ποτὲ τοῦτ' ἐστὶ, δῆλον ἅπασιν. Ἐρατοσθένης δὲ ἐν τοῖς περὶ τῆς ἀρχαίας κωμῳδίας, πόθεν τὸ πρᾶγμα εἴρηται δηλοῖ, οὕτω λέγων, Λύκος ἐστὶν ἥρως πρὸς τοῖς ἐν Ἀθήναις δικαστηρίοις, τοῦ θηρίου μορφὴν ἔχων, πρὸς ὃν οἱ δωροδοκοῦντες κατὰ δέκα γιγνόμενοι συνεστρέφοντο. ὅθεν εἴρηται Λύκου δεκάς. Ἀριστοτέλης δ' ἐν Ἀθηναίων πολιτείᾳ, Ἄνυτον φησὶ καταδεῖξαι τὸ δεκάζειν τὰ δικαστήρια. HARPOCRAT.

ΔΕΚΑΖΩΝ, *apud Isocratem De pace. Quid autem sit istud, notum est omnibus. Eratosthenes autem in iis quæ de antiqua comœdia scripsit, unde res hæc dicta sit, declarat.* Interpretor autem, *haud notum est omnibus:* quoniam præfixa particula οὐ, lego οὐ δῆλον ἅπασιν. Cætera quæ adjungit, conferenda cum iis quæ a Zenodoto, Suida et Hesychio, scribuntur. et videndus Erasmus in proverbio, Lupi decas. Quod autem ad Isocratis locum attinet, is exstat in illa oratione §. ιζ'. Cæterum sequendo quam habemus lectionem, ὅ,τι ποτὲ τοῦτ' ἐστὶ δῆλον ἅπασιν, intelligendum erit: Notum esse quidem omnibus verbi hujus usum, sed non item hujus usus originem, verum ab Eratosthene eam declarari. Alioqui videri posset scribendum, οὐ δῆλον ἅπασι. tunc autem ὅ,τι ποτὲ τοῦτ' ἐστὶ dicendum esset significare: Unde data sit isti vocabulo hæc significatio. Sed aliter locuturus fuisse videtur, si hoc dicere voluisset.

ΔΕΚΑ καὶ ΔΕΚΑΔΟΥΧΟΣ, Ἰσοκράτης ἐν τῇ πρὸς Καλλίμαχον παραγραφῇ. ἦρχον μὲν γὰρ οἱ δέκα, οἱ μετὰ τοὺς τριάκοντα καταστάντες. περὶ τῶν κατὰ τὴν κατάλυσιν τῶν τριάκοντα Ἀθήνησι χειροτονηθέντων ἀνδρῶν δέκα, καὶ τῶν ἑξῆς, εἴρηκεν Ἀνδροτίων ἐν τῇ τρίτῃ. ἐκαλεῖτο μέντοι τούτων ἕκαστος τῶν ἀρχόντων δεκαδοῦχος, ὡς δῆλον ποιεῖ Λυσίας ἐν τῷ περὶ τοῦ Διογένους κλήρου. HARPOCRAT.

ΔΕΚΑ *et* ΔΕΚΑΔΟΥΧΟΣ, *apud Isocratem in Exceptione adversus Callimachum. Rerum enim potiebantur viri decem, qui post eos qui Triginta vocabantur constituti fuerant. Cæterum de viris decem qui Athenis creati fuerunt quum abrogatum viris triginta esset imperium, et de illis quæ secuta sunt, dixit Androtion libro tertio. Horum autem decem magistratuum quisque Decaduchus vocabatur, ut Lysias declarat, in oratione quæ inscribitur* περὶ τοῦ Διογένους κλήρου. Sed videtur scribendum, περὶ δὲ τῶν κατὰ κατάλυσιν. Immo nec κατὰ satis placet, verum malim μετά. Quinetiam in principio hujus observationis, non δέκα, sed οἱ δέκα (pro eo quod Latini dicerent *Decemviri*), scriptum ab Harpocratione fuisse verisimile est: quum omnino requiratur articulus (ut etiam legimus circa principium illius παραγραφῆς adversus Callimachum: ἦρχον μὲν γὰρ οἱ δέκα, οἱ μετὰ τοὺς τριάκοντα καταστάντες), ac verisimile sit, quum hunc auctor præfixisset, a quopiam fuisse sublatum, quod ordinem alphabeticum interrumperet. At in Panath. ubi non δέκα simpliciter, sed δέκα μόνους ἄνδρας dixit, merito articulum omisit. Fortasse autem pro δεκαδοῦχος suspicetur quispiam scribendum δεκάδαρχος. De qua suspicione vide quæ dicentur in observatione proxime sequente nominis δεκαδαρχία.

ΔΕΚΑΔΑΡΧΙΑ, Ἰσοκράτης. τὰς μὲν ὑπὸ Λακεδαιμονίων κατασταθείσας πόλεσι δεκαδαρχίας συνεχῶς ὀνομάζουσιν οἱ ἱστορικοί· ὁ μέντοι Ἰσοκράτης ἐν τῷ Παναθηναϊκῷ τρόπον τινὰ ἐξηγήσατο τοὔνομα. φησὶ γὰρ ὅτι Λακεδαιμόνιοι δέκα μόνον ἄνδρας, κυρίους ἑκάστης πόλεως ἐποίησαν. Φίλιππος μέντοι παρὰ Θετταλοῖς δεκαδαρχίας οὐ κατέστησεν, ὡς γέγραπται ἐν τῷ ἕκτῳ Φιλιππικῶν Δημοσθένους, ἀλλὰ τετραρχίαν. HARPOCRAT.

ΔΕΚΑΔΑΡΧΙΑ, *apud Isocratem. Historici subinde vocant Decadarchias quæ a Lacedæmoniis constitutæ sunt in urbibus: Isocrates vero in Panathen. vocabulum hoc quodammodo exposuit. scribit enim Lacedæmonios unamquanque urbem in potestatem virorum decem tradidisse. Philippus tamen apud Thessalos non constituit decadarchias (ut scriptum est in Philipp. VI. Demosthenis), sed tetrarchiam.* Nisi forte τετραρχίαν in τετραρχίας mutandum quis censet. Scripsisse porro Harpocrationem δεκαδαρχίαι, non δεκαδαρχία, existimo, initio hujus suæ observationis. Sic certe apud Isocratem in oratione ad Philippum pluralem numerum habemus §. μ'. διὰ τὰς δεκαδαρχίας τὰς ἐπὶ Λακεδαιμονίων. Nec dubito quin Harpocration locum hunc significare voluerit, atque adeo hujus etiam ipsius orationis nomen addiderit: qui omissus a librario fuerit. Quod vero attinet ad illum Panathenaici locum, in quo scribit Isocratem quodammodo vocabulum illud δεκαδαρχίας ἐξηγήσασθαι, id est, *exposuisse*, pulcherrimam ejus emendationem una eademque opera nobis suppeditat. Quum enim non in hac mea tantum editione sed in aliis quoque scriptum sit, ἀλλὰ δέκα μόνους ἄνδρας ἑκάστης πόλεως ἐποίησαν, quis hærere hic non cogatur? At

ecce, jam hærere desinemus, quum *κυρίους* genitivo illi adjiciendum ex isto Lexicographo didicerimus. Ne hoc quidem omittendum, apud Suidam legi *δεκάρχαι*, non *δεκαδάρχαι*: et *ἀναλόγως* ibidem scriptum esse *δεκαρχίας*, non *δεκαδαρχίας*. (Simul autem animadvertendum, scriptum esse apud eum *κατασταθείσας ἐν ταῖς πόλεσι.*) Atqui *δεκαδάρχαι*, iidem et *δεκάδαρχοι* dicuntur. Adeo ut suspectum cuipiam esse possit illud *δεκαδοῦχος*, quod in præcedente Harpocrationis observatione legitur: etiamsi apud Suidam eadem scriptura exstet. Respondendum fuerit alioqui, dictum esse *δεκαδοῦχος*, tanquam *δεκάδα ἔχων*, ea forma qua alia quædam ex verbo *ἔχω* composita.

ΔΗΜΟΚΟΙΝΟΣ, *ὁ δημόσιος βασανιστής. Ἰσοκράτης ἐν τῷ Τραπεζιτικῷ σχεδὸν ἐξηγήσατο τοὔνομα.* HARPOCRAT.

ΔΗΜΟΚΟΙΝΟΣ, ***publicus tortor. Isocrates in oratione quæ Trapezitica vocatur, propemodum exposuit hoc vocabulum.*** Locus in quo Isocratem propemodum exposuisse hoc vocabulum scribit, est hic §. θ'. *καὶ ἐγὼ μὲν ἠξίουν αὐτοὺς μαστιγοῦν τὸν ἐκδοθέντα καὶ στρεβλοῦν, ἕως ἂν τἀληθῆ δόξειεν αὐτοῖς λέγειν· οὗτος δ' οὐ δημοκοίνους ἔφασκεν ἑλέσθαι αὐτοὺς, ἀλλ' ἐκέλευε λόγῳ πυνθάνεσθαι παρὰ τοῦ παιδὸς εἴ τι βούλοιτο.* Ideo autem puto dici ab illo eum propemodum exposuisse hanc vocem, quod præcedat, *μαστιγοῦν τὸν ἐκδοθέντα καὶ στρεβλοῦν.* perinde videlicet ac si *δημόκοινος* esset *ὁ μαστιγῶν καὶ στρεβλῶν.*

ΔΙΑΘΕΣΙΣ, *ἀντὶ τοῦ πρᾶσις, Ἰσοκράτης Βουσίριδι.* HARPOCRAT.

ΔΙΑΘΕΣΙΣ, ***pro venditione, apud Isocratem Busiride.*** Quamvis autem rarus sit hic verbi *διατίθεσθαι* usus, non tamen Isocrati peculiaris: sicut nec is activæ vocis usus quem habet apud eum adverbio juncta in Paneg. Nam illic legimus §. λβ.' *εἶτα οὐκ αἰσχύνονται τὰς μὲν ἑαυτῶν πόλεις οὕτως ἀνόμως διαθέντες, τῆς δ' ἡμετέρας ἀδίκως κατηγοροῦντες*, id est, ***quum suas civitates tot injuriis contra leges affecerint.*** At vero §. λγ'. *οὓς ἡμεῖς οὕτω διέθεμεν, ὥςτε μὴ μόνον παύσασθαι στρατείας ἐφ' ἡμᾶς ποιουμένους*, id est, ***quos ita tractavimus***, vel ***quos in eum statum redegimus.*** Non enim assentiri possum interpreti, vertenti: ***quos ita compescuimus.*** Libuit autem, facta mentione illius usus vocis passivæ, et de hoc activæ usu istud annotare, præsertim quum Isocrati multo sit magis quam aliis vetustis scriptoribus familiaris. Sed addam alium paulum diversum ex Panath. §. νς'. ibi enim dicens, *καὶ διατιθέντας οὕτω πρὸς ἡμᾶς*, intelligit: ***qui hunc illis erga nos affectum indunt***, sive ***qui eos sic affectos erga nos reddunt***, vel ***animatos.***

ΔΙΕΣΚΑΡΙΦΗΣΑΜΕΘΑ, *ἀντὶ τοῦ διελύσαμεν. σκάριφον γάρ ἐστι τὸ κάρφος, καὶ φρύγανον. ἔστι δὲ τὰ τοιαῦτα εὐδιάλυτα καὶ εὐφύσητα. Ἰσοκράτης Ἀρεοπαγιτικῷ. Περὶ ἐγγύης δὲ διεσκαριφησάμεθα. Σκαριφήσασθαι γὰρ ἐστὶ, τὸ ἐπισεσυρμένως τι ποιεῖν, καὶ μὴ κατὰ τὴν προσήκουσαν ἀκρίβειαν.* HARPOCRAT.

ΔΙΕΣΚΑΡΙΦΗΣΑΜΕΘΑ, ***id est, dissolvimus. Nam*** *σκάριφον* ***est idem quod*** *κάρφος* ***et*** *φρύγανον.* ***hæc autem sunt ejusmodi ut facile dissolvantur et flatu excutiantur. Isocr. in orat. Areopagitica:*** *περὶ ἐγγύης δὲ διεσκαριφησάμεθα.* ***Nam*** *σκαριφήσασθαι* ***est aliquid raptim facere, et non tam accurate quam par est.*** Apud Suidam eadem leguntur: nisi quod ipse Isocratis locus non affertur: sed hæc verba, *οὕτως Ἰσοκράτης*, sequitur, *σκαριφήσασθαι ἐστὶ τὸ ἐπισεσυρμ.* etc. Non abs re autem quis in hac Harpocrationis observatione quædam miretur: primum, unde sint illæ duæ voces *περὶ ἐγγύης*, quas verbo *διεσκαριφησάμεθα* præfigit: deinde, quomodo exponat verbo *διελύσαμεν*, quum hoc ipsum ab Isocrate verbum subjungatur (apud eum enim legimus, illa in oratione §. ε'. *οὐδένα χρόνον τὰς εὐτυχίας κατασχεῖν ἠδυνήθημεν, ἀλλὰ ταχέως διεσκαριφησάμεθα καὶ διελύσαμεν αὐτάς*): postremo, quomodo cum præcedentibus cohæreant ista quæ Aristophanis locum sequuntur: *σκαριφήσασθαι γὰρ ἐστὶ, τὸ ἐπισεσυρμ.* etc. Cujus enim rei rationem hic particula *γὰρ* reddit, quum alia sit omnino expositio, ac minime cum præcedente conveniens? Sed duo sunt eorum quæ proposui in quibus nos aliquantum Suidas juvat. Ac primum ad hanc posteriorem expositionem quod attinet, apud eum vocula *γὰρ* illi non adhibetur, sed legitur, *σκαριφήσασθαι ἐστὶ τὸ ἐπισ.* ut antea dixi. Nec dubito quin omissa fuerit particula disjunctiva ante verbum *σκαριφήσασθαι*, et Harpocr. scriptum reliquerit, *ἢ σκαριφ.* ut ea uti mos est quum diversa expositio proponitur. Alioqui dicitur etiam, *κατὰ δὲ τοὺς ἄλλους*, vel aliquid tale. Præterea videmus Harpocrationis lectionem, in iis quæ profert tanquam ex Isocrate, et minime tamen cum nostris conveniunt (nisi et in alio hujus orationis loco ita verbo *διεσκαριφησάμεθα* utitur), a Suida non confirmari. Quod si quis eum ipsum esse locum sibi persuadet, sed ab hoc Lexicographo aliud quam *περὶ ἐγγύης* scriptum fuisse, manet interim illa dubitatio quam movi primam, quomodo illud vocabulum *διεσκαριφησάμεθα* exponatur voce *διελύσαμεν*, quæ ab ipso Isocrate cum altera illa velut copulatur. Ac mihi certe fit verisimile illum non verbo *διελύσαμεν*, sed aliquo alio usum esse. Aliud autem aptius in mentem mihi non venit quam *διεῤῥίψαμεν.* Cæterum alia quædam hoc de verbo (quo nullum in toto Isocratis opere magis aliis inusitatum esse arbitror) in meo Thesauro Græcæ linguæ legere poteris.

ΕΙΛΩΤΕΥΕΙΝ, *τὸ δουλεύειν. Ἰσοκράτης Πανηγυρικῷ. εἵλωτες γὰρ οἱ μὴ γόνῳ δοῦλοι Λακεδαιμονίων, ἀλλ' οἱ πρῶτοι χειρωθέντες τῶν Ἕλος τὴν πόλιν οἰκούντων· ὡς ἄλλοι τε πολλοὶ μαρτυροῦσι καὶ Ἑλλάνικος ἐν τῇ πρώτῃ.* HARPOCRAT.

ΕΙΛΩΤΕΥΕΙΝ, *servire, Isocr. Paneg. nam* εἵλωτες *vocabantur qui Lacedæmoniorum servi erant, non ab ipso ortu, sed capti primi ex illis qui urbem dictam Helos incolebant: ut cum alii multi testantur, tum Hellanicus libro* 1. Isocratis de Lacedæmoniis verba in illa oratione sunt §. λϛ′. τῇ αὐτῶν πόλει τοὺς ὁμόρους εἱλωτεύειν ἀναγκάζουσι. Sed εἱλωτεύειν non exponerem simpliciter δουλεύειν, cum Harpocratione, verum δουλεύειν ὥςπερ εἵλωτα. et illo in loco δουλεύειν ὥςπερ εἵλωτας, vel ὥςπερ εἵλωτας ὄντας, sive δουλεύειν εἱλωτικὸν τινὰ τρόπον, aut etiam δουλεύειν εἱλωτικῶς, si hoc uti adverbio liceret. Latine autem dici posset: *Heloticam quandam servitutem servire.* Valde autem duram hanc fuisse, ex alio ejusdem oratoris loco discimus. Cæterum hyperbole quadam utens, eos e servis dominos suos a nonnullis Græcis factos scribit §. λβ′.

ΕΠΑΚΤΟΣ ὅρκος, ὃν αὐτός τις ἑκὼν αὑτῷ ἐπάγεται, τουτέστιν αἱρεῖται. Λυσίας ἐν τῷ πρὸς Χαιρέστρατον καὶ Ἰσοκράτης Ἀπολλωνιάτης ἐν ταῖς πρὸς Δημόνικον παραινέσεσιν. ἔστι δὲ ὅρκου τρία εἴδη, ἀπώμοτος καὶ κατώμοτος, καὶ ὁ καλούμενος ἐπακτός. εἶναι δὲ τοῦτον οὐχ ἁπλοῦν. δεῖ γὰρ τὸν προτεινόμενον ὑπὸ τοῦ ὁρκίζοντος αὐτοῖς ὀνόμασιν ἀντιφωνεῖν τὸν ὁρκιζόμενον.

ΕΠΑΚΤΟΣ ὅρκος (est autem ὅρκος *jusjurandum*), *quem quis sibi defert, id est, spontaneus. Lysias in orat. ad* (vel *adversus*) *Chærestratum, et Isocrates Apolloniates in suis ad Demonicum monitis. Sunt vero ejus tria genera,* ἀπώμοτος et κατώμοτος *et qui* ἐπακτὸς *appellatur. Hunc autem non esse simplicem: oportet enim ei quod proponitur ab eo qui jusjurandum defert respondere iisdem verbis eum cui defertur.* (p. 6. e. ed. Steph.) Valde nova nec vera hæc ἐπακτοῦ ὅρκου expositio non immerito lectori videatur, quum vix ullus inveniri possit qui in dubium vocandum putet an ἐπακτὸς ὅρκος sit qui ab alio defertur. Neque tamen negari potest quin Harpocrationis menti assentiatur mea interpretatio: nam αὑτῷ recte a me scribi, non αὐτῷ, ut sit pro ἑαυτῷ, ostendit Suidas, quum apud eum legatur ἑαυτῷ: et hujus expositionis totius verba sint apud eum ista: ὃν ἄν τις αὐτὸς ἑκὼν ἑαυτῷ ἐπάγηται, τουτέστιν αἱρεῖται. Illa autem, ὃν ἄν τις αἱρῆται (nam ita scribendum est, sicut præcedit ἐπάγηται) vel ὅν τις αἱρεῖται, una voce reddo *spontaneus*: quum et *voluntarius* reddi (ut opinor) queat. Recte autem apud eundem Suidam corrigitur illa expositio hac proxime sequente: ἄλλοι δὲ τοὐναντίον, ὁ ἀλλαχόθεν ἐπιφερόμενος, ἀλλ᾽ οὐκ αὐθαίρετος. Quibus verbis subjungitur mentio illorum trium generum jurisjurandi. Sed quod ad posteriorem hanc ἐπακτοῦ ὅρκου expositionem attinet (quam et ego multo meliorem, immo solam bonam esse judico), jam apud eundem Lexicographum præcesserat, antequam περὶ τοῦ αὐθαιρέτου intelligi debere diceretur. Hæc enim ibi præcedunt: Ἐπακτὸς ὅρκος, ὁ μὴ αὐθαίρετος, ἀλλ᾽ ἐφ᾽ ὃν ἕτερος ἄγει. Jam vero et ipse

Isocratis locus, sive Apolloniatæ, sive alius (ut antea dictum fuit) qui tempore Dionysii Halicarnassei vixit, ad amplectendam posteriorem hanc ἐξήγησιν, rejicendam priorem (quod pace Harpocrationis, magni alioqui viri, dictum sit) compellere nos videtur. Ibi enim ita eum monet: *Jusjurandum epactum admitte, duabus de causis: vel ut teipsum turpi crimine liberes, vel ut amicos e periculis eripias.* Nam hic observandum est dici προσδέχου, id est, *admitte:* atqui quomodo quis jusjurandum spontaneum, non autem ab alio delatum, admittere diceretur? Illud vero διὰ δύο προφάσεις libenter aliter interpretarer, quam *duabus de causis:* quum hæc verba respondeant potius Græcis istis, διὰ δύο αἰτίας: et quæ subjunguntur illis verbis διὰ δύο προφάσεις, non tam sint duæ causæ propter quas jusjurandum admitti debet, quam duæ res quæ quum accidunt, præ aliis ad jusjurandum admittendum impellere debent. In illis porro Harpocrationis quæ sequuntur verbis, ubi de tribus jurisjurandi generibus loquitur, desidero verbum ad quod illud εἶναι referri possit. Præterea vereor ne aliud quam ἁπλοῦν ipse scripserit. In sequenti autem et ultima hujus observationis periodo lego τῷ προτεινομένῳ, sive τοῖς προτεινομένοις pro τὸν προτεινόμενον, ut ostendere vel mea hujus loci interpretatio potest.

ΕΛΑΦΡΟΤΑΤΟΥΣ. ἐν ἐπαίνῳ λέγουσι τοὔνομα οἱ παλαιοὶ, ἀντὶ τοῦ πραοτάτους· κατὰ τὸ ἐναντίον τῷ βαρυτάτους καὶ φορτικωτάτους. Ἰσοκράτης Παναθηναϊκῷ· Σφᾶς δ᾽ αὐτοὺς ὡς δυνατὸν ἐλαφροτάτους καὶ μετριωτάτους τοῖς συνοῦσι παρέχοντας. HARPOCRAT.

ΕΛΑΦΡΟΤΑΤΟΥΣ. *In laudem utuntur veteres hoc vocabulo, pro* πραοτάτους, *ut contrario his,* βαρυτάτους et φορτικωτάτους. *Isocr. Panath.* σφᾶς δ᾽ αὐτοὺς ὡς δυνατὸν ἐλαφροτάτους καὶ μετριωτάτους τοῖς συνοῦσι παρέχοντας. Facit autem pro Harpocrationis expositione locus hic qui eadem in oratione legitur §. ιθ′. μάλιστα μὲν οὖν ἐντεῦθεν ἄν τις δυνηθείη κατιδεῖν ὅσῳ μετριώτερον καὶ πραότερον ἡμεῖς τῶν πραγμάτων ἐπεμελήθημεν. Nam illi superlativo ἐλαφροτάτους, quod exponit πραοτάτους, vides eodem modo subjungi μετριωτάτους, quo hic comparativo μετριώτερον subjungitur πραότερον (neque enim in hujusmodi copulationibus ratio ordinis semper habetur), ac fieri potest ut in illa expositione ad locum hunc respexerit. Quum autem dicit κατὰ τὸ ἐναντίον τῷ βαρυτάτους et φορτικωτάτους, respicit ad eas voces quæ eo in loco præcedunt istas: et tamen non omnino easdem affert quas ibi legimus. Nam ita scriptum habemus totum locum §. ια′. τὰς μὲν τῶν ἄλλων ἀηδίας καὶ βαρύτητας εὐκόλως καὶ ῥᾳδίως φέροντας, σφᾶς δ᾽ αὐτοὺς ἐλαφροτάτους καὶ μετριωτάτους τοῖς σύνοῦσι παρέχοντας. Apud Suidam paulo aliter quam apud Harpocr. scriptum est: ἐν ἐπαίνῳ λέγουσι τὸ ὄνομα οἱ παλαιοὶ, ἀντὶ τοῦ πραοτάτους, κατὰ τὸ ἐναντίον τοῦ βαρυτάτου καὶ φορτικωτάτου. Istud igitur colligendum hinc est, Harpocratio-

nem et Suidam (nisi potius Harpocrationis tantum mentio facienda est, quum Suidam ex illo mutuatum esse vix quisquam neget) hunc quidem in voce *φορτικωτάτους*, illum autem in vocabulo *φορτικωτάτου*, ad illud *ἀηδίας* respexisse: perinde ac si *ἡ ἀηδία* et *τὸ φορτικὸν*, aut etiam *τὸ φορτικώτατον*, idem sonarent. Verum, quamvis paulo ante *ἐλαφροτάτους*, sicut et *μετριωτάτους*, scripserim in illo Isocratis loco, tanquam et in hac mea editione ita legeretur, nunc contra fateor, in ea, sicut in Aldina et aliis, *ἐλαφροτέρους* male scriptum esse, ac *ἐλαφροτάτους* ex isto Harpocrationis loco reponendum esse: etiamsi, vel eo tacente, aliquem hanc emendationem sibi permittere potuisse existimem.

ΕΠΙΘΕΤΟΥΣ *ἑορτὰς*, *Ἰσοκράτης Ἀρεοπαγιτικῷ. τὰς μὴ πατρίους, ἄλλως δὲ ἐπιψηφισθείσας, ἐπιθέτους ἐκάλουν.* HARPOCRAT.

ΕΠΙΘΕΤΟΥΣ *ἑορτὰς* (perinde ac si quis dicat: *adjectitia festa*, sive *adscititia*), *quæ patriæ non erant, sed alia de causa decreto approbatæ*, *ἐπιθέτους* *appellabant*. Locus Isocratis exstat §. *ιαʹ*. *οὐδὲ τὰς μὲν ἐπιθέτους ἑορτὰς, αἷς ἑστίασίς τις προσείη, μεγαλοπρεπῶς ἦγον, ἐν δὲ τοῖς ἁγιωτάτοις τῶν ἱερῶν ἀπὸ μισθωμάτων ἔθυον.* Ubi tamen interpres *peregrinas ferias* vertit, non *adjectitias*, aut *adscititias*, vel *advectitias*, vel *adventitias:* quorum unoquoque, ac præsertim illorum priorum, vim vocabuli et originem ostendisset. Cæterum ad expositionem Harpocrationis quod attinet, in qua, inter cætera, *τὰς μὴ πατρίους* esse dicit, sciendum est, apud Isocratem, proxime præcedere, *τὰς πατρίους θυσίας ἐξέλειπον*. ita enim scribendum est, non *ἐξέλιπον*.

ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΣΘΑΙ, *ἀντὶ τοῦ ἐπαινεῖν, καὶ, ὡς ἐν τῇ συνηθείᾳ λέγομεν ἐπιφωνεῖν. Ἰσοκράτης Παναθηναϊκῷ.* HARPOCRAT.

ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΣΘΑΙ, *id est*, *Laudare, atque* (*ut consueto nobis sermone dicitur*) *ἐπιφωνεῖν*. *Isocr. Panath.* Locus Isocratis est in ipso Panathenaici principio §. *αʹ*. *καὶ τοὺς ἀκούοντας ἐπισημαίνεσθαι καὶ θορυβεῖν ἀναγκαζουσῶν.* Ubi observa etiam *θορυβεῖν* eadem de re dictum. Nisi forte *ἐπιθορυβεῖν* potius scripsisse existimandus est, quod sæpe hujusmodi locis adhibetur. Verum et simplex *θορυβεῖν* hac de re dictum in alio ejusdem orationis loco legitur: et quidem ab ipso Isocrate explicatum. Nam hæc sunt ejus verba, circa finem ejusdem orationis. §. videlicet *ργʹ*. habemus: *ταῦτ' εἰπόντος αὐτοῦ, καὶ τοὺς παρόντας ἀξιώσαντος ἀποφήνασθαι περὶ ὧν παρεκλήθησαν, οὐκ ἐθορύβησαν (ὃ ποιεῖν εἰώθασι πᾶσι τοῖς χαριέντως διειλεγμένοις)· ἀλλ' ἀνεβόησαν, ὡς ὑπερβαλλόντως εἰρηκότος.*

ΕΠΙΣΤΑΘΜΟΣ, *Ἰσοκράτης Πανηγυρικῷ· Ἑκάτομνος δ' ὁ Καρίας ἐπίσταθμος. Ὃς οὐδὲν ἕτερον ἦν, ἢ κατὰ σατραπείαν Καρίας κύριος ὑπῆρχεν.* HARPOCRAT.

ΕΠΙΣΤΑΘΜΟΣ, *Isocrates oratione Panegyrica*: *Ἑκάτομνος δ' ὁ Καρίας ἐπίσταθμος.* *Quod nihil aliud est quam*, *κατὰ σατραπείαν*

Καρίας κύριος ὑπῆρχεν. Ideo autem ita interpretor, *quod nihil aliud est* (nisi quis malit: *quod nihil aliud sonat*), quoniam scribo, *ὃ οὐδὲν ἕτερον ἦν*, vel potius *ἐστί*. At vero apud Suidam mendosus etiam legitur hic locus: ita videlicet, *ὃς οὐδὲν ὕστερον ἦν ἢ κατὰ σατραπείαν Καρίας κύριος.* Hæc autem verba ita reddi posse existimo: *per satrapeiam* (nisi quis malit *satrapeiæ jure*) *dominus Cariæ*, vel *Cariæ dominus utpote satrapa*. Interpres hoc loco vertit: *Cariæ præses*. Legitur autem in alio ejusdem orationis loco §. *λδʹ*. *καὶ προστάττων ἃ χρὴ ποιεῖν ἑκάστους, καὶ μονονοὐκ* (ita enim potius scribendum quam disjuncte *μόνον οὐκ*) *ἐπιστάθμους ἐν ταῖς πόλεσι καθιστάς.* Ubi idem interpres *præfectos* reddit. Non dubium est tamen quin eadem utrobique hujus vocabuli esse interpretatio debeat. nam et hic de rege Persarum agitur, *ἐπιστάθμους* in Græcia, non secus quam in Asia sua, constituente.

ΗΠΕΙΡΟΝ. *συνηθές ἐστι τῷ Ἰσοκράτει τὴν ὑπὸ τῷ βασιλεῖ τῶν Περσῶν γῆν οὕτω καλεῖν. ὥςπερ ἔν τε Φιλιππικῷ καὶ Ἀρχιδάμῳ.* HARPOCRAT.

ΗΠΕΙΡΟΝ. *In more habet Isocrates regionem quæ est sub regis Persarum ditione, ita vocare: ut in Philippica oratione, et in Archidamo.* Sic autem et *ἠπειρώτας*, eos quibus rex Persarum imperabat, appellantem audimus in Paneg. §. *μβʹ*. *τοῖς δ' ἠπειρώταις, οὐδ' ὅταν εὖ πάσχωσι, χάριν ἴσασιν.* ubi interpres pro Epirotis, seu Epiri incolis, *Asianos* dixit. Ac eosdem certe *τοὺς τὴν Ἀσίαν κατοικοῦντας* vocat Isocrates in Panath. ubi etiam subaudiendum est *βαρβάρους*, sicut ex sequentibus apparet. Ita enim ibi scriptum est §. *λʹ*. *οὐ μόνον πρὸς ἅπαντας τοὺς τὴν Ἀσίαν κατοικοῦντας ἀλλὰ καὶ πρὸς ἄλλα γένη πολλὰ τῶν βάρβάρων κινδυνεύων.* Nam ex eo quod subjungit, *πρὸς ἄλλα γένη πολλὰ τῶν βαρβάρων*, se et Asianos omnes pro barbaris habere ostendit. Fortasse tamen objiciet quispiam necesse non esse ex sequentibus ibi subaudire *βαρβάρους*, quum, vel Isocrate tacente, ex aliis ejus locis et aliorum etiam quibusdam pro barbaris habitos constet. Eodem vero dicitur modo in Philipp. §. *δʹ*. *εἰς τὴν Ἀσίαν τὸν πόλεμον ἐξενεγκεῖν.* At in Panegyr. §. *γʹ*. dans idem consilium, dicit: *κοινῇ τοῖς βαρβάροις πολεμήσωμεν.* quibus verbis præfixa sunt ista: *παυσάμενοι τῆς πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς φιλονεικίας.* sicut illo altero in loco hæc verba: *εἰς τὴν Ἀσίαν τὸν πόλεμον ἐξενεγκεῖν*: præcedunt ista: *πλὴν εἰ δόξειε ταῖς πόλεσι ταῖς μεγίσταις, διαλυσαμέναις τὰ πρὸς σφᾶς αὐτάς.* Jam vero in eadem oratione Panegyrica, tanquam ex aliis idem consilium proponens, scribit §. *βʹ*. *ὡς χρὴ, διαλυσαμένους τὰς πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς ἔχθρας ἐπὶ βάρβαρον τραπέσθαι.* Cæterum in Panath. Europæ simul et Asiæ mentionem facit. Græcis, non minus quam barbaris, suam orbis partem tribuens, §. *ιςʹ*. *καὶ τὴν Εὐρώπην κρείττω γίνεσθαι τῆς Ἀσίας.*

ΚΑΙΝΩΣ, Ἰσοκράτης Πανηγυρικῷ, οἷον ὡς τοῖς νεωτέροις ἁρμόττειν πράγμασιν. Ἔφορος δὲ τρόπον τινὰ ἐξηγήσατο αὐτὸ ἐν τῇ πρώτῃ. HARPOCRAT.

ΚΑΙΝΩΣ, *Isocr. orat. Panegyrica: ita videlicet ut rebus novis convenire queat. Ephorus autem illud quodammodo exposuit libro primo.* Locus hic est idem qui et in voce ἀρχαίως ab eo citatus fuit ex eadem oratione. ibi enim post ἀρχαίως scribit, Isocr. Panegyrico §. α΄. τά τε παλαιὰ καινῶς διελθεῖν, καὶ περὶ τῶν νεωστὶ γενομένων ἀρχαίως εἰπεῖν. Cujus scripturæ minimum est discrimen a nostra (circa hujus orationis principium); tantum enim pro illo διελθεῖν habemus διεξελθεῖν (quum multi sint loci qui et hoc διεξελθεῖν comprobare possint: et quidem unum ex iis legamus in proxime sequente pagina §. β΄. καὶ διεξέρχονται τάς τε συμφορὰς τὰς ἐκ τοῦ πολέμου τοῦ πρὸς ἀλλήλους ἡμῖν γεγενημένας), et γεγενημένων pro γενομένων. Cæterum in eadem illa vocabuli ἀρχαίως observatione, paucis interjectis, addit: Θουκυδίδης ἐν τῇ πρώτῃ τῶν ἱστοριῶν τρόπον τινὰ ἐξηγήσατο. at hic videmus de Ephoro idem scribi, id est, eum dici eundem illum locum τρόπον τινὰ ἐξηγήσασθαι. Qua de re alius erit dicendi locus.

ΚΑΚΩΣ εἰδότες, ἀντὶ τοῦ ἀγνοοῦντες, Ἰσοκράτης περὶ εἰρήνης. HARPOCRAT.

ΚΑΚΩΣ εἰδότες (id est, *male scientes*, si verbum verbo reddatur), *pro ignorantes, Isocrates De pace.* Excogitatum fortasse fuit hoc loquendi genus ad imitationem illius quod ei opponitur, εὖ εἰδότες: quamvis hic εὖ dici queat pleonasticum. Ac ne hoc quidem observatu indignum est, adverbium κακῶς eum in hoc loquendi genere habere usum quem habet alicubi *male* (quod ei apud Latinos respondet), veluti ubi dicitur de non sano *male sanus;* qui et *insanus.* Ovidio autem præ aliis hic adverbii istius usus est familiaris. Cæterum non debuit Harpocration aliquem tantum ex oratione De pace testem citare: quum et alibi passim exstent in aliis ejus orationibus loci ex quibus testimonia peti possunt. Eorum e numero duos saltem, qui in Panath. leguntur, memoria mea suppeditabit. Unus est §. ξε΄. κακῶς εἰδότες ὡς τοὺς μὲν θεραπεύοντας αὐτὸν ὑβρίζειν εἴθισται. ubi tamen interpres vertit: *ut non animadvertamus.* Altero, §. οε΄. κακῶς εἰδότες ὡς οὐδὲν οὔτ᾽ ὅσιον οὔτε καλόν ἐστι τὸ μὴ μετὰ δικαιοσύνης καὶ λεγόμενον καὶ πραττόμενον.

ΚΗΡΥΚΕΣ, Ἰσοκράτης Πανηγυρικῷ. γένος ἐστὶν ἐν Ἀθήναις οὕτως ὀνομαζόμενον. κέκληται δὲ ἀπὸ Κήρυκος τοῦ Ἑρμοῦ. HARPOCRAT.

ΚΗΡΥΚΕΣ, *Isocrates Paneg. Stirps quædam est Athenis hoc nomine. Vocatur autem a quodam Keryce, qui Mercurii filius fuit.* Verto ita ἀπὸ Κήρυκος τοῦ Ἑρμοῦ, quod existimem subaudiri υἱοῦ, ut omnes norunt hanc ellipsin esse frequentissimam. ac ideo scripsi

etiam Κήρυκος, litera K majuscula. Alioqui non video quæ hujus loci interpretatio afferri possit. Nam si voluisset significare stirpem illam a quodam, qui præco Mercurii fuit, nomen accepisse, paulo aliter (ut opinor) locutus fuisset: et his vel similibus verbis usus esset: ἀπὸ τινὸς ὃς κήρυξ τοῦ Ἑρμοῦ ἐγένετο. Sed eum hoc dicere voluisse, parum mihi sit verisimile. Exstat autem locus Isocratis μβ΄. Εὐμολπίδαι δὲ καὶ κήρυκες ἐν τῇ τελετῇ τῶν μυστηρίων etc. Sed scribendum censeo hic quoque Κήρυκες litera K majuscula. Interpres tamen, tanquam appellativum, reddidit *præcones.*

ΚΟΡΟΠΛΑΘΟΣ, Ἰσοκράτης ἐν τῷ περὶ τῆς ἀντιδόσεως. Τοὺς ἐκ πηλοῦ, ἢ κηροῦ, ἢ τινὸς τοιαύτης ὕλης, πλάττοντας κόρας ἢ κούρους, οὕτως ὠνόμαζον. HARPOCRAT.

ΚΟΡΟΠΛΑΘΟΣ, *Isocr. in orat. De permutatione. Eos qui e luto, aut cera, aut ex alia hujusmodi materia, puellulos aut puellulas fingebat, ita vocabant.* Suidas habet: Κοροπλάθοι, οἱ τοὺς κόρους πλάττοντες κηρῷ ἢ γύψῳ. τουτέστι τὰ ζῶα πάντα. Ubi non dubium est quin mendosum sit hoc τουτέστι, et quæ distinguenda erant, male in unum confusa fuerint: ut ex iis quæ in Thesauro meo Græcæ linguæ leges, tibi apparebit. Sunt qui κοροπλάθον *puparum fictorem* interpretentur. Locus porro Isocratis in illius orationis initio tibi occurret.

ΛΟΓΙΣΜΟΣ, ἡ λογιστικὴ τέχνη. Ἰσοκράτης Βουσίριδι. HARPOCRAT.

ΛΟΓΙΣΜΟΣ, *Supputandi ars, sive computandi. Isocr. Busiride.* Apud Isocr. in Buriside §. θ΄. plurale λογισμοῖς habemus, non singulare λογισμῷ. Ita enim ibi scriptum est: ἐν ἀστρονομίᾳ καὶ λογισμοῖς καὶ γεωμετρίᾳ διατρίβειν ἔπεισεν. sed minime dubium est quin λογισμῷ non λογισμοῖς scriptum hic ab Harpocratione fuerit. Cæterum λογισμοῖς illud redditur ab interprete *arithmetica.*

ΛΟΓΟΠΟΙΟΣ, ὁ ὑφ᾽ ἡμῶν ἱστορικὸς λεγόμενος. Ἰσοκράτης Βουσίριδι. HARPOCRAT.

ΛΟΓΟΠΟΙΟΣ, *qui a nobis dicitur historicus. Isocr. Busiride.* Isocr. in Bus. §. ιε΄. ὁμολογεῖται δὲ παρὰ πάντων τῶν λογοποιῶν. Paulo post autem legimus etiam verbum quod ex hoc nomine factum est, ubi scribit: καὶ πολλὰς ἄλλας ἀνομίας ἐλογοποίησαν κατὰ τούτων.

ΞΕΝΙΤΕΥΟΜΕΝΟΥΣ, ἀντὶ τοῦ μισθοφοροῦντας. ξένοι δὲ οἱ μισθοφόροι. Ἰσοκράτης Φιλιππικῷ, κἂν τινὶ τῶν πρὸς Φίλιππον ἐπιστολῶν. HARPOCRAT.

ΞΕΝΙΤΕΥΟΜΕΝΟΥΣ, *id est, mercede militantes.* ξένοι *autem qui mercede militant. Isocr. or. Phil. et in quadam epistolarum ad Philippum.* Tanquam præcedente nomine ξενίτης, dicitur ξενιτεύομαι, etiamsi Harpocr. nullam hujus sed tantum nominis ξένοι

mentionem faciat. Cæterum unus ex illis Isocratis locis est hic §. *ν'*. *ὅσοι τῶν τὰς δυνάμεις ἐχόντων τὰ τῶν ξενιτευομένων στρατόπεδα μισθοῦνται.*

ΟΣΙΟΝ. *Ὑπερίδης ἐν τῷ πρὸς Ἀριστογείτονα φησί· Καὶ τὰ χρήματα τά τε ἱερὰ καὶ τὰ ὅσια. ὅ,τε Ἰσοκράτης Ἀρεοπαγιτικῷ· Καὶ τοῖς ἱεροῖς καὶ τοῖς ὁσίοις. Ὅτι δὲ τὰ ὅσια τὰ δημόσια δηλοῖ Δημοσθένης ἐν τῷ κατὰ Τιμοκράτους σαφῶς διδάσκει.* HARPOCRAT.

ΟΣΙΟΝ. *Hyperides oratione ad Aristogitonem dicit, καὶ τὰ χρήματα τά τε ἱερὰ καὶ τὰ ὅσια. Quin etiam Isocrates in Areopag. καὶ τοῖς ἱεροῖς καὶ τοῖς ὁσίοις. Significare autem ὅσια idem quod δημόσια, aperte docet Demosthenes adversus Timocratem.* His subjungit locum illum Demosthenis: atque illi addit, ex Didymo, duobus dictum fuisse modis *τὸ ὅσιον*, et quod esset *ἱερὸν*, et quod *ἰδιωτικόν*. Ubi hæc vox *ἰδιωτικὸν* non immerito futura esse suspecta videtur, etiamsi eadem apud Suidam lectio exstet. Cæterum et vulgaris nominis *ὅσιον* usus exemplum habemus apud nostrum Isocratem, cum alibi, tum Panath. §. *ιε'*.

ΠΑΡΡΗΣΙΑΣ, *ἀντὶ τοῦ βλασφημίας καὶ λοιδορίας. Ἰσοκράτης Βουσίριδι.* HARPOCRAT.

ΠΑΡΡΗΣΙΑΣ, *id est, maledicentiæ et convitiationis. Isocr. Busiride.* Nisi quis malit *maledictorum et convitiorum*: quod illud verbale *convitiatio*, præsertimque ejus genitivus, aliquid duriusculum habeat. Locus est §. *ιϛ'*. *τῆς δ' εἰς τοὺς θεοὺς παῤῥησίας ὀλιγωρήσομεν.* Non assentior autem Harpocrationi de hac expositione: sed malim simpliciter exponere: *nimiæ in deos loquendi libertatis.* Quod si licentiam loquendi dicamus, adjectivo illo non itidem opus fuerit. Perinde ac si diceret: Tantæ loquendi licentiæ ut ad maledicta usque ac convitia erumpat.

ΕΚ ΤΟΥ ΠΛΑΤΩΝΟΣ
ΠΕΡΙ ΙΣΟΚΡΑΤΟΥΣ.

ΦΑΙΔΡΟΣ. Οὐδὲ γὰρ οὐδὲ τὸν σὸν ἑταῖρον δεῖ παρελθεῖν. ΣΩΚΡΑΤΗΣ. Τίνα τοῦτον; ΦΑΙΔ. Ἰσοκράτη τὸν καλόν. ᾧ τί ἀπαγγελεῖς ὦ Σώκρατες; τίν' αὐτὸν φήσομεν εἶναι; ΣΩΚΡ. Νέος ἔτι, ὦ Φαῖδρε, Ἰσοκράτης· ὃ μέντοι μαντεύομαι κατ' αὐτοῦ λέγειν ἐθέλω. ΦΑΙΔ. Τὸ ποῖον δή; ΣΩΚΡ. Δοκεῖ μοι ἀμείνων ἢ κατὰ τοὺς περὶ Λυσίαν εἶναι λόγους τὰ τῆς φύσεως, ἔτι τε ἤθει γεννικωτέρῳ κεκρᾶσθαι· ὥςτε οὐδὲν ἂν γένοιτο θαυμαστὸν προϊούσης τῆς ἡλικίας, εἰ περὶ αὐτούς τε τοὺς λόγους οἷς νῦν ἐπιχειρεῖ πλέον ἢ παίδων διενέγκοι τῶν πώποτε ἁψαμένων λόγων, ἔτι τε εἰ αὐτῷ μὴ ἀποχρήσαι ταῦτα, ἐπὶ μείζω δέ τις αὐτὸν ἄγοι ὁρμὴ θειοτέρα. φύσει γὰρ, ὦ φίλε, ἔνεστί τις φιλοσοφία τῇ τοῦ ἀνδρὸς διανοίᾳ.

ΕΚ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΤΟΥ ΑΛΙΚΑΡΝΑΣΣΕΩΣ
ΠΕΡΙ ΙΣΟΚΡΑΤΟΥΣ.

α'. ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ ὁ Ἀθηναῖος ἐγεννήθη μὲν ἐπὶ τῆς ὀγδοηκοστῆς καὶ ἕκτης Ὀλυμπιάδος, ἄρχοντος Ἀθήνησι Λυσιμάχου, πέμπτῳ πρότερον ἔτει τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου, δυσὶ καὶ εἴκοσιν ἔτεσι νεώτερος Λυσίου. πατρὸς δ' ἦν Θεοδώρου, τινὸς τῶν μετρίων πολιτῶν, θεράποντας αὐλοποιοὺς κεκτημένου καὶ τὸν βίον ἀπὸ ταύτης ἔχοντος τῆς ἐργασίας. ἀγωγῆς δὲ τυχὼν εὐσχήμονος καὶ παιδευθεὶς οὐδενὸς Ἀθηναίων χεῖρον, ἐπειδὴ ταχίστα ἀνὴρ ἐγένετο, φιλοσοφίας ἐπεθύμησε. γενόμενος δ' ἀκουστὴς Προδίκου τε τοῦ Κείου καὶ Γοργίου τοῦ Λεοντίνου καὶ Τισίου τοῦ Συρακουσίου, τῶν τότε μέγιστον ὄνομα ἐν τοῖς Ἕλλησιν ἐχόντων ἐπὶ σοφίᾳ, ὡς δέ τινες ἱστοροῦσι, καὶ Θηραμένους τοῦ ῥήτορος, ὃν οἱ

ΠΛΑΤΩΝΟΣ] In Phædr. §. 146.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ] Περὶ τῶν ἀρχαίων Ῥητόρων, p. 534—585.

Λυσιμάχου] Nonnulli rescribendum censent Ναυσιμάχου.

Τριάκοντα ἀπέκτειναν, δημοτικὸν εἶναι δοκοῦντα, σπουδὴν μὲν ἐποιεῖτο πράττειν τε καὶ λέγειν τὰ πολιτικά. ὡς δὲ ἡ φύσις ἠναντιοῦτο, τὰ πρῶτα καὶ κυριώτατα τοῦ ῥήτορος ἀφελομένη, τόλμαν τε καὶ φωνῆς μέγεθος, ὧν χωρὶς οὐχ οἷόν τε ἦν ἐν ὄχλῳ λέγειν, ταύτης μὲν ἀπέστη τῆς προαιρέσεως. ἐπιθυμῶν δὲ δόξης καὶ τοῦ πρωτεῦσαι παρὰ τοῖς Ἕλλησιν ἐπὶ σοφίᾳ, καθάπερ αὐτὸς εἴρηκεν, ἐπὶ τὸ γράφειν ἃ διανοηθείη κατέφυγεν, οὐ περὶ μικρῶν τὴν προαίρεσιν ποιούμενος οὐδὲ περὶ τῶν ἰδίων συμβολαίων οὐδὲ ὑπὲρ ὧν ἄλλοι τινὲς τῶν τότε σοφιστῶν, περὶ δὲ τῶν Ἑλληνικῶν καὶ βασιλικῶν πραγμάτων, ἐξ ὧν ὑπελάμβανε, τάς τε πόλεις ἄμεινον οἰκήσεσθαι καὶ τοὺς ἰδιώτας ἐπίδοσιν ἕξειν πρὸς ἀρετήν· ταῦτα γὰρ ἐν τῷ Παναθηναϊκῷ λόγῳ περὶ αὐτοῦ γράφει. πεφυρμένην δὲ παραλαβὼν τὴν ἄσκησιν τῶν λόγων ὑπὸ τῶν περὶ Γοργίαν καὶ Πρωταγόραν σοφιστῶν, πρῶτος ἐχώρησεν ἀπὸ τῶν ἐριστικῶν τε καὶ φυσικῶν ἐπὶ τοὺς πολιτικούς, καὶ περὶ ταύτην σπουδάζων τὴν ἐπιστήμην διετέλεσεν, ἐξ ἧς, ὥς φησιν αὐτὸς, τὸ βουλεύεσθαι καὶ λέγειν καὶ πράττειν τὰ συμφέροντα παραγίνεται τοῖς μαθοῦσιν. ἐπιφανέστατος δὲ γενόμενος τῶν κατὰ τὸν αὐτὸν ἀκμασάντων χρόνον, καὶ τοὺς κρατίστους τῶν Ἀθήνῃσί τε καὶ ἐν τῇ ἄλλῃ Ἑλλάδι νέων παιδεύσας, ὧν οἱ μὲν ἐν τοῖς δικανικοῖς ἐγένοντο ἄριστοι λόγοις, οἱ δ' ἐν τῷ πολιτεύεσθαι καὶ τὰ κοινὰ πράττειν διήνεγκαν, [καὶ] ἄλλοι δὲ τὰς κοινὰς τῶν Ἑλλήνων τε καὶ βαρβάρων πράξεις ἀνέγραψαν, καὶ τῆς Ἀθηναίων πόλεως εἰκόνα ποιήσας τὴν ἑαυτοῦ σχολὴν, κατὰ τὰς ἀποικίας τῶν λόγων, πλοῦτον ὅσον οὐδεὶς τῶν ἀπὸ φιλοσοφίας χρηματισαμένων περιποιησάμενος ἐτελεύτα τὸν βίον ἐπὶ Χαιρωνίδου ἄρχοντος ὀλίγαις ἡμέραις ὕστερον τῆς ἐν Χαιρωνείᾳ μάχης, δυοῖν δέοντα βεβιωκὼς ἑκατὸν ἔτη, γνώμῃ χρησάμενος ἅμα τοῖς ἀγαθοῖς τῆς πόλεως συγκαταλῦσαι τὸν ἑαυτοῦ βίον, ἀδήλου ἔτι ὄντος πῶς χρήσεται τῇ τύχῃ Φίλιππος παραλαβὼν τὴν τῶν Ἑλλήνων ἀρχήν. τὰ μὲν οὖν ἱστορούμενα περὶ αὐτοῦ κεφαλαιωδῶς ταῦτ' ἐστίν.

β'. Ἡ δὲ λέξις ᾗ κέχρηται τοιοῦτόν τινα χαρακτῆρα ἔχει· καθαρὰ μέν ἐστιν οὐχ ἧττον τῆς Λυσίου καὶ οὐδὲν εἰκῇ τιθεῖσα ὄνομα, τήν τε διάλεκτον ἀκριβοῦσα ἐν τοῖς πάνυ τὴν κοινὴν καὶ συνηθεστάτην· καὶ γὰρ αὕτη πέφευγεν ἀπηρχαιωμένων καὶ σημειωδῶν ὀνομάτων τὴν ἀπειροκαλίαν, καὶ κέκραται συμμέτρως, τό τε σαφὲς ἐκείνῃ παραπλήσιον ἔχει, καὶ τὸ ἐναργὲς, ἠθική τέ ἐστι καὶ πιθανή. κατὰ δὲ τὴν τροπικὴν φράσιν ὀλίγον τι διαλλάττει τῆς Λυσίου. καὶ στρογγύλη δὲ οὐκ ἔστιν, ὥςπερ ἐκείνη, καὶ συγκεκροτημένη καὶ πρὸς ἀγῶνας δικανικοὺς εὔθετος· ὑπτία δέ ἐστι μᾶλλον καὶ κεχυμένη πλουσίως. οὐδὲ δὴ σύντομος οὕτως, ἀλλὰ καὶ κατασκελὴς καὶ βραδυτέρα τοῦ μετρίου — δι' ἣν δ' αἰτίαν τοῦτο πάσχει,

Περὶ δὲ τῶν] Leg. ἀλλὰ περὶ τῶν. AUGER.

Ἐχώρησεν κ. τ. λ.] Ἴσως ἐχώρισεν ἀπὸ τῶν ἐριστικῶν τε καὶ φυσικῶν τοὺς πολιτικούς. CORAES.

Ἐν τοῖς πάνυ] Sub. ἀκριβοῦσι. *inter eos qui dictionem maxime curant.* AUGER.

Καὶ γὰρ αὕτη πέφευγεν] Ἴσ. γρ. καὶ γάρτοι πέφευγεν. COR.

Σημειωδῶν] Per σημειώδη ὀνόματα intelligo *verba per tropos aliunde deducta*, his opponuntur ὀνόματα συνηθέστατα. AUGER.

μετὰ μικρὸν ἐρῶ —, οὐδὲ τὴν σύνθεσιν ἐπιδείκνυται τὴν φυσικὴν καὶ ἀφελῆ καὶ ἐναγώνιον, ὥςπερ ἡ Λυσίου, ἀλλὰ πεποιημένην μᾶλλον εἰς σεμνότητα πομπικὴν καὶ ποικίλην, καὶ πῇ μὲν εὐπρεπεστέραν ἐκείνης, πῇ δὲ περιεργοτέραν· ὁ γὰρ ἀνὴρ οὗτος τὴν εὐέπειαν ἐκ παντὸς διώκει καὶ τοῦ γλαφυρῶς λέγειν στοχάζεται μᾶλλον ἢ τοῦ ἀφελῶς. τῶν τε γὰρ φωνηέντων τὰς παραλλήλους θέσεις, ὡς λυούσας τὰς ἁρμονίας τῶν ἤχων καὶ τὴν λειότητα τῶν φθόγγων λυμαινομένας, παραιτεῖται· περιόδῳ τε καὶ κύκλῳ περιλαμβάνειν τὰ νοήματα πειρᾶται ῥυθμοειδεῖ πάνυ καὶ οὐ πολὺ ἀπέχοντι τοῦ ποιητικοῦ μέτρου, ἀναγνώσεώς τε μᾶλλον οἰκειότερός ἐστιν ἢ ῥήσεως. τοιγάρτοι τὰς μὲν ἐπιδείξεις τὰς ἐν ταῖς πανηγύρεσι καὶ τὴν ἐκ χειρὸς θεωρίαν φέρουσιν αὐτοῦ οἱ λόγοι, τοὺς δ' ἐν ἐκκλησίαις καὶ δικαστηρίοις ἀγῶνας οὐχ ὑπομένουσι. τούτου δ' αἴτιον, ὅτι πολὺ τὸ παθητικὸν ἐν ἐκείνοις εἶναι δεῖ, τοῦτο δ' ἥκιστα δέχεται περίοδος· αἵ τε γὰρ παρομοιώσεις καὶ παρισώσεις καὶ τὰ ἀντίθετα καὶ πᾶς ὁ τῶν τοιούτων σχημάτων κόσμος πολύς ἐστι παρ' αὐτῷ, καὶ λυπεῖ πολλάκις τὴν ἄλλην κατασκευὴν προσιστάμενος ταῖς ἀκοαῖς.

γ'. Καθόλου δὲ τριῶν ὄντων, ὥς φησι Θεόφραστος, ἐξ ὧν γίνεται τὸ μέγα καὶ σεμνὸν καὶ περιττὸν ἐν λέξει, τῆς τε ἐκλογῆς τῶν ὀνομάτων καὶ τῆς ἐκ τούτων ἁρμονίας καὶ τῶν περιλαμβανόντων αὐτὰ σχημάτων, ἐκλέγει μὲν εὖ πάνυ καὶ τὰ κράτιστα ὀνόματα τίθησιν, ἁρμόττει δ' αὐτὰ περιέργως τὴν εὐφωνίαν ἐντείνων μουσικὴν, σχηματίζει τε φορτικῶς, καὶ τὰ πολλὰ γίνεται ψυχρὸς ἢ τῷ πόῤῥωθεν λαμβάνειν ἢ τῷ μὴ πρέποντα εἶναι τὰ σχήματα τοῖς πράγμασι [ἢ] διὰ τὸ μὴ κρατεῖν τοῦ μετρίου. ταῦτα μέντοι καὶ μακροτέραν αὐτῷ ποιεῖ τὴν λέξιν πολλάκις· λέγω δὲ τό τε εἰς περιόδους ἐναρμόττειν ἅπαντα τὰ νοήματα καὶ τὸ τοῖς αὐτοῖς τύποις τῶν σχημάτων τὰς περιόδους περιλαμβάνειν καὶ τὸ διώκειν ἐκ παντὸς τὴν εὐρυθμίαν. οὐ γὰρ ἅπαντα δέχεται, οὔτε μῆκος τὸ αὐτὸ, οὔτε σχῆμα τὸ παραπλήσιον, οὔτε ῥυθμὸν τὸν ἴσον, ὥςτ' ἀνάγκη παραπληρώμασι λέξεων οὐδὲν ὠφελουσῶν χρῆσθαι καὶ ἀπομηκύνειν πέρα τοῦ χρησίμου τὸν λόγον. λέγω δ' οὐχ ὡς διὰ παντὸς αὐτοῦ ταῦτα ποιοῦντος — οὐχ οὕτω μαίνομαι —· καὶ γὰρ συντίθησί ποτ' ἀφελῶς τὰ ὀνόματα καὶ λύει τὴν περίοδον εὐγενῶς καὶ τὰ περίεργα σχήματα καὶ φορτικὰ φεύγει, καὶ μάλιστα ἐν τοῖς συμβουλευτικοῖς τε καὶ δικανικοῖς λόγοις, ἀλλ' ὡς ἐπὶ πολὺ τῷ ῥυθμῷ δουλεύοντος καὶ τῷ κύκλῳ τῆς περιόδου καὶ τὸ κάλλος τῆς ἀπαγγελίας ἐν τῷ περιττῷ τιθεμένου κοινότερον εἴρηκα περὶ αὐτοῦ.

δ'. Κατὰ δὴ ταῦτα φημὶ τὴν Ἰσοκράτους λέξιν λείπεσθαι τῆς Λυσίου, καὶ ἔτι κατὰ τὴν χάριν. καίτοι γε ἀνθηρός ἐστιν, εἰ καί τις ἄλλος, καὶ ἐπαγωγὸς ἡδονῇ τῶν ἀκροωμένων Ἰσοκράτης, ἀλλ' οὐκ ἔχει τὴν αὐτὴν χάριν ἐκείνῳ· τοσοῦτον δ' αὐτοῦ λείπεται κατὰ ταύτην τὴν ἀρετὴν, ὅσον τῶν φύσει καλῶν σωμάτων τὰ συνεραν-

Ἐπιδ. τὴν φυσικὴν] Ἴσ. ἐπιδείκνυται φυσικήν. COR.

Τὴν ἐκ χειρὸς θεωρίαν] Modus loquendi parum usitatus, quem intellexi et verti: *lectionem placidam.* AUGER.

ζόμενα κόσμοις ἐπιθέτοις. πέφυκε γὰρ ἡ Λυσίου λέξις ἔχειν τὸ χάριεν· ἡ δ' Ἰσοκράτους βούλεται. ταύταις μὲν δὴ ταῖς ἀρεταῖς ὑστερεῖ Λυσίου, κατὰ γοῦν τὴν ἐμὴν γνώμην, προτερεῖ δέ γε ἐν ταῖς μελλούσαις λέγεσθαι. ὑψηλότερός ἐστιν ἐκείνου κατὰ τὴν ἑρμηνείαν καὶ μεγαλοπρεπέστερος μακρῷ καὶ ἀξιωματικώτερος. θαυμαστὸν γὰρ δὴ καὶ μέγα τὸ τῆς Ἰσοκράτους κατασκευῆς ὕψος, ἡρωϊκῆς μᾶλλον ἢ ἀνθρωπίνης φύσεως οἰκεῖον. δοκεῖ δή μοι μὴ ἀπὸ σκοποῦ τις ἂν εἰκάσαι τὴν μὲν Ἰσοκράτους ῥητορικὴν τῇ Πολυκλείτου τε καὶ Φειδίου τέχνῃ κατὰ τὸ σεμνὸν καὶ μεγαλότεχνον καὶ ἀξιωματικὸν, τὴν δὲ Λυσίου τῇ Καλάμιδος καὶ Καλλιμάχου τῆς λεπτότητος ἕνεκα καὶ τῆς χάριτος· ὥςπερ γὰρ ἐκείνων οἱ μὲν ἐν τοῖς ἐλάττοσι καὶ ἀνθρωπικοῖς ἔργοις εἰσὶν ἐπιτυχέστεροι τῶν ἑτέρων, οἱ δ' ἐν τοῖς μείζοσι καὶ θειοτέροις δεξιώτεροι, οὕτω καὶ τῶν ῥητόρων ὁ μὲν ἐν τοῖς μικροῖς ἐστὶ σοφώτερος, ὁ δ' ἐν τοῖς μεγάλοις περιττότερος· τάχα μὲν γὰρ καὶ τῇ φύσει μεγαλόφρων τις ὢν, εἰ δὲ μὴ, τῇ γε προαιρέσει πάντως τὸ σεμνὸν καὶ θαυμαστὸν διώκων. ταῦτα μὲν οὖν περὶ τῆς λέξεως τοῦ ῥήτορος.

ε'. Τὰ δ' ἐν τῷ πρακτικῷ τόπῳ θεωρήματα, τὰ μὲν ὅμοια τοῖς Λυσίου, τὰ δὲ κρείττονα. ἡ μὲν εὕρεσις ἡ τῶν ἐνθυμημάτων, ἡ πρὸς ἕκαστον ἁρμόττουσα πρᾶγμα, πολλὴ καὶ πυκνὴ καὶ οὐδὲν ἐκείνης λειπομένη, καὶ κρίσις ὡσαύτως ἀπὸ μεγάλης φρονήσεως γινομένη· τάξις δὲ καὶ μερισμοὶ τῶν πραγμάτων καὶ ἡ κατ' ἐπιχείρημα ἐξεργασία καὶ τὸ διαλαμβάνεσθαι τὴν ὁμοειδίαν ἰδίαις μεταβολαῖς καὶ ξένοις ἐπεισοδίοις, τά τε ἄλλα ὅσα περὶ τὴν πραγματικὴν οἰκονομίαν ἐστὶν ἀγαθὰ, πολλῷ μείζονά ἐστι παρ' Ἰσοκράτει καὶ κρείττονα, μάλιστα δ' ἡ προαίρεσις ἡ τῶν λόγων, περὶ οὓς ἐσπούδαζε, καὶ τῶν ὑποθέσεων τὸ κάλλος, ἐν αἷς ἐποιεῖτο τὰς διατριβὰς, ἐξ ὧν οὐ λέγειν δεινοὺς μόνον ἀπεργάσαιτ' ἂν τοὺς προσέχοντας αὐτῷ τὸν νοῦν, ἀλλὰ καὶ τὰ ἤθη σπουδαίους οἴκῳ τε καὶ πόλει καὶ ὅλῃ τῇ Ἑλλάδι χρησίμους· κράτιστα γὰρ δὴ παιδεύματα πρὸς ἀρετὴν ἐν τοῖς Ἰσοκράτους ἐστὶν εὑρεῖν λόγοις. καὶ ἔγωγε φημὶ χρῆναι τοὺς μέλλοντας οὐχὶ μέρος τι τῆς πολιτικῆς δυνάμεως, ἀλλ' ὅλην αὐτὴν κτήσασθαι, τοῦτον ἔχειν τὸν ῥήτορα διὰ χειρός· καὶ εἴ τις ἐπιτηδεύει τὴν ἀληθινὴν φιλοσοφίαν, μὴ τὸ θεωρητικὸν αὐτῆς μόνον ἀγαπῶν, ἀλλὰ καὶ τὸ πραγματικὸν, μηδ' ἀφ' ὧν αὐτὸς ἄλυπον ἕξει βίον προαιρούμενος, ἀλλ' ἐξ ὧν πολλοὺς ὠφελήσει, παρακελευσαίμην ἂν αὐτῷ τὴν ἐκείνου τοῦ ῥήτορος μιμεῖσθαι προαίρεσιν.

ϛ'. Τίς γὰρ οὐκ ἂν γένοιτο φιλόπολίς τε καὶ φιλόδημος; ἢ τίς οὐκ ἂν ἐπιτηδεύσειε τὴν πολιτικὴν καλοκαγαθίαν, ἀναγνοὺς αὐτοῦ τὸν Πανηγυρικόν; ἐν ᾧ, διεξιὼν τὰς τῶν ἀρχαίων ἀρετὰς, φησὶν, ὡς οἱ τὴν Ἑλλάδα ἐλευθερώσαντες ἀπὸ τῶν βαρβάρων οὐ τὰ πολέμια δεινοὶ μόνον ἦσαν, ἀλλὰ καὶ τὰ ἤθη γενναῖοι καὶ φιλότιμοι καὶ σώφρονες· οἵ γε τῶν μὲν κοινῶν μᾶλλον ἐφρόντιζον ἢ τῶν

Κόσμοις ἐπιθέτοις] Leg., admonente Wolfio, κόσμους ἐπιθέτους. Idem.

Τάχα μὲν γὰρ καὶ] Ἰσ. τάχα μὲν καὶ. Cor.

Τὰ δ' ἐν τῷ πρακτικῷ τόπῳ] Hic Dionysius, postquam egit de verbis (περὶ τῆς λέξεως), agit de rebus et sententiis, περὶ τῶν πράξεων. Auger.

ἰδίων, τῶν δ' ἀλλοτρίων ἧττον ἐπεθύμουν ἢ τῶν ἀδυνάτων, καὶ τὴν εὐδαιμονίαν οὐ πρὸς ἀργύριον ἔκρινον, ἀλλὰ πρὸς εὐδοξίαν, μέγαν οἰόμενοι τοῖς παισὶ καταλείψειν πλοῦτον καὶ ἀνεπίφθονον, τὴν παρὰ τοῖς πλήθεσι τιμήν. κρείττονα δ' ἡγοῦντο τὸν εὐσχήμονα θάνατον ἢ τὸν ἀκλεῆ βίον· ἐσκόπουν δ' οὐχ ὅπως οἱ νόμοι καλῶς καὶ ἀκριβῶς αὐτοῖς ἕξουσιν, ἀλλ' ὡς ἡ τῶν καθ' ἡμέραν ἐπιτηδευμάτων μετριότης μηδὲν ἐκβήσεται τῶν πατρίων· οὕτω δ' εἶχεν αὐτοῖς τὰ πρὸς ἀλλήλους φιλοτίμως καὶ πολιτικῶς, ὥςτε καὶ τὰς στάσεις ἐποιοῦντο πρὸς ἀλλήλους, πότεροι πλείω τὴν πόλιν ἀγαθὰ ποιήσουσιν, οὐχ οἵ τινες ἑτέρους ἀπολέσαντες τῶν λοιπῶν αὐτοὶ ἄρξουσι· τῇ δ' αὐτῇ προθυμίᾳ χρώμενοι καὶ πρὸς τὴν Ἑλλάδα, τῷ θεραπεύειν προσήγοντο τὰς πόλεις, καὶ τῷ πείθειν ταῖς εὐεργεσίαις μᾶλλον ἢ τῷ βιάζεσθαι τοῖς ὅπλοις κατεῖχον, πιστοτέροις χρώμενοι τοῖς λόγοις ἢ νῦν τοῖς ὅρκοις, καὶ ταῖς συνθήκαις ἀξιοῦντες μᾶλλον ἐμμένειν ἢ ταῖς ἀνάγκαις· τοιαῦτα δὲ περὶ τῶν ἡττόνων ἀξιοῦντες γινώσκειν, οἷα περὶ σφῶν αὐτῶν τοὺς κρείττους ἂν ἠξίωσαν φρονεῖν· οὕτω δὲ παρεσκευασμένοι τὰς γνώμας, ὡς ἰδίᾳ μὲν ἔχοντες τὰς ἑαυτῶν πόλεις, κοινὴν δὲ πατρίδα τὴν Ἑλλάδα οἰκοῦντες.

ζ'. Τίς δ' οὐκ ἂν ἀγαπήσειε μέγεθος ἔχων ἀνὴρ καὶ δυνάμεώς τινος ἡγούμενος, ἃ πρὸς Φίλιππον αὐτῷ τὸν Μακεδόνα γέγραπται; ἐν οἷς ἀξιοῖ στρατηγὸν ἄνδρα καὶ τηλικαύτης ἐξουσίας κύριον διαλλάττειν μὲν τὰς διαφερομένας πόλεις, ἀλλὰ μὴ συγκρούειν πρὸς ἀλλήλας· τὴν δ' Ἑλλάδα μεγάλην ἐκ μικρᾶς ποιεῖν· ὑπεριδόντα δὲ τῆς περὶ τὰ μικρὰ φιλοτιμίας τοῖς τοιούτοις ἐπιχειρεῖν ἔργοις, ἐξ ὧν κατορθώσας τε πάντων ἡγεμόνων ἐπιφανέστατος ἔσται, καὶ ἀποτυχὼν τήν γ' εὔνοιαν τὴν παρὰ τῶν Ἑλλήνων κτήσεται, ἧς οἱ τυχόντες πολλῷ μᾶλλόν εἰσι ζηλωτότεροι τῶν μεγάλας πόλεις καὶ πολλὰς χώρας καταστρεφομένων. ἔτι δὲ παρακελεύεται μιμεῖσθαι τὴν Ἡρακλέους τε προαίρεσιν καὶ τῶν ἄλλων ἡγεμόνων, ὅσοι μετὰ τῶν Ἑλλήνων ἐπὶ τοὺς βαρβάρους ἐστράτευσαν· καὶ φησὶ χρῆναι τοὺς ἑτέρων διαφέροντας προαιρεῖσθαι μὲν τὰς μέγεθος ἐχούσας πράξεις, ἐπιτελεῖν δ' αὐτὰς μετ' ἀρετῆς, ἐνθυμουμένους ὅτι τὸ μὲν σῶμα θνητὸν ἔχομεν, ἀθάνατοι δὲ γινόμεθα δι' ἀρετήν· καὶ τοῖς μὲν πρὸς ἄλλο τι τῶν ἀγαθῶν ἀπλήστως διακειμένοις ἀχθόμεθα, τοὺς δὲ τιμὴν μείζω τῆς ὑπαρχούσης ἀεὶ κτωμένους ἐπαινοῦμεν· καὶ ὅτι τῶν μὲν ἄλλων, ἐφ' οἷς χαίρουσιν οἱ πολλοὶ, τοῦ τε πλούτου καὶ ἀρχῆς καὶ δυναστείας, πολλάκις τοὺς ἐχθροὺς συμβαίνει γίνεσθαι κυρίους, τῆς δὲ ἀρετῆς καὶ τῆς παρὰ τοῖς πλήθεσιν εὐνοίας τοὺς οἰκείους ἑκάστου κληρονομεῖν.

η'. Πολλὴ γὰρ ἀνάγκη τοὺς ἀναγινώσκοντας ταῦτα δυνάστας φρονήματός τε μείζονος ὑποπίμπλασθαι καὶ μᾶλλον ἐπιθυμεῖν τῆς ἀρετῆς.

θ'. Τίς δ' ἂν μᾶλλον ἐπὶ τὴν δικαιοσύνην καὶ τὴν εὐσέβειαν προτρέψαιτο, καθ' ἕκαστόν τ' ἄνδρα ἰδίᾳ καὶ κοινῇ τὰς πόλεις

Αὐτῷ — γέγραπται] scripta sunt ab ipso, scil. ab Isocrate. Idem.

δλας, τοῦ Περὶ τῆς Εἰρήνης λόγου; ἐν γὰρ δὴ τούτῳ πείθει τοὺς Ἀθηναίους τῶν μὲν ἀλλοτρίων μὴ ἐπιθυμεῖν, ἐπὶ δὲ τοῖς παροῦσι στέργειν· καὶ τῶν μὲν μικρῶν πόλεων ὡσπερανεὶ κτημάτων φείδεσθαι, τοὺς δὲ συμμάχους εὐνοίᾳ τε καὶ εὐεργεσίαις πειρᾶσθαι κατέχειν, ἀλλὰ μὴ ταῖς ἀνάγκαις μηδὲ ταῖς βίαις· τῶν δὲ προγόνων μιμεῖσθαι, μὴ τοὺς πρὸ τῶν Δεκελεικῶν γενομένους, οἳ μικροῦ ἐδέησαν ἀπολέσαι τὴν πόλιν, ἀλλὰ τοὺς πρὸ τῶν Περσικῶν, οἳ καλοκαγαθίαν ἀσκοῦντες διετέλεσαν· ἐπιδείκνυταί θ', ὡς οὐχ αἱ πολλαὶ τριήρεις, οὐδ' οἱ μετὰ βίας ἀρχόμενοι Ἕλληνες μεγάλην ποιοῦσι τὴν πόλιν, ἀλλ' αἱ δίκαιαί τε προαιρέσεις καὶ τὸ τοῖς ἀδικουμένοις βοηθεῖν. παρακαλεῖ τε τὴν τῶν Ἑλλήνων εὔνοιαν οἰκείαν ποιεῖν τῇ πόλει, μεγίστην ἡγούμενος πρὸς εὐδαιμονίαν, καὶ πολεμικοὺς μὲν εἶναι ταῖς παρασκευαῖς καὶ ταῖς μελέταις, εἰρηνικοὺς δὲ τῷ μηδένα μηδὲν ἀδικεῖν, διδάσκων ὡς οὔτε πρὸς πλοῦτον οὔτε πρὸς δόξαν οὔθ' ὅλως πρὸς εὐδαιμονίαν οὐθὲν ἂν συμβάλοιτο τηλικαύτην δύναμιν, ὅσην ἀρετὴ καὶ τὰ μέρη ταύτης, καὶ τοῖς μὴ ταὐτὰ ὑπειληφόσιν ἐπιτιμῶν, οἳ τὴν μὲν ἀδικίαν κερδαλέαν ἡγοῦνται καὶ πρὸς τὸν βίον τὸν καθ' ἡμέραν συμφέρουσαν, τὴν δὲ δικαιοσύνην ἀλυσιτελῆ καὶ μᾶλλον ἑτέροις ἢ τοῖς ἔχουσιν ὠφέλιμον. τούτων γὰρ οὐκ οἶδ' εἴ τις ἂν ἢ βελτίους ἢ ἀληθεστέρους ἢ μᾶλλον πρέποντας φιλοσοφίᾳ δύναιτο λόγους εἰπεῖν.

ι'. Τίς δὲ τὸν Ἀρεοπαγιτικὸν ἀναγνοὺς λόγον οὐκ ἂν γένοιτο κοσμιώτερος; ἢ τίς οὐκ ἂν θαυμάσειε τὴν ἐπιβολὴν τοῦ ῥήτορος, ὃς ἐτόλμησε διαλεχθῆναι περὶ πολιτείας Ἀθηναίοις, ἀξιῶν μεταθέσθαι μὲν τὴν τότε καθεστῶσαν δημοκρατίαν ὡς μεγάλα βλάπτουσαν τὴν πόλιν, ὑπὲρ ἧς τῶν δημαγωγῶν οὐδεὶς ἐπεχείρει λέγειν, θεωρῶν εἰς τοσαύτην αὐτὴν προεληλυθυῖαν ἀκοσμίαν ὥστε μηδὲ τοὺς ἄρχοντας ἔτι τῶν ἰδιωτῶν κρατεῖν, ἀλλ' ἕκαστον ὅ τι καθ' ἡδονὴν αὐτῷ γίνοιτο καὶ ποιοῦντα καὶ λέγοντα καὶ τὴν ἄκαιρον παῤῥησίαν δημοτικὴν ἐξουσίαν ὑπὸ πάντων νομιζομένην· ἀνασώσασθαι δὲ τὴν ὑπὸ Σόλωνός τε καὶ Κλεισθένους κατασταθεῖσαν πολιτείαν. ἧς τὴν προαίρεσιν καὶ τὰ ἤθη διεξιὼν, δεινότερον μὲν ἡγεῖσθαι φησὶ τοὺς τότ' ἀνθρώπους τὸ τοῖς πρεσβυτέροις ἀντειπεῖν ἢ τὴν τάξιν λύειν· δημοκρατίαν δ' αὐτοὺς νομίζειν οὐ τὴν ἀκολασίαν, ἀλλὰ τὴν σωφροσύνην· τὸ δ' ἐλεύθερον οὐκ ἐν τῷ καταφρονεῖν τῶν ἀρχόντων, ἀλλ' ἐν τῷ τὰ κελευόμενα ποιεῖν τίθεσθαι, ἐξουσίαν τ' οὐθενὶ τῶν ἀκολάστων ἐπιτρέπειν, ἀλλὰ τοῖς βελτίστοις ἀνατιθέναι τὰς ἀρχὰς, τοιούτους ἔσεσθαι τοὺς ἄλλους ὑπολαμβάνοντας οἷοίπερ ἂν ὦσιν οἱ τὴν πόλιν διοικοῦντες· ἀντὶ δὲ τοῦ τὰς ἰδίας οὐσίας ἐκ τῶν δημοσίων ἐπανορθοῦν, τοὺς ἰδίους πλούτους εἰς τὰ κοινὰ καταχορηγεῖν· χωρὶς δε τούτων πλείω τὴν ἐπιμέλειαν ποιεῖσθαι τοὺς πατέρας τῶν υἱῶν ἀνδρῶν γενομένων ἢ παίδων ὄντων ἐποιοῦντο, ἐνθυμουμένους ὡς

Ἐπιβολὴν] I. e. inquit Wolfius, ἔννοιαν, ἐγχείρησιν, *cogitationem, conatum, seu institutum.* Idem.

Λύειν] F. leg. λιπεῖν. Idem.

Καταχορηγήσειν] Καταχορηγῆσαι corrigebat Wolfius, καταχορηγεῖν Coraes, cui obsecundamus.

οὐκ ἐξ ἐκείνης τῆς παιδείας ἀλλ' ἐκ ταύτης τῆς σωφροσύνης μᾶλλον ὠφελεῖται τὸ κοινὸν, κρείττονά θ' ὑπολαμβάνειν τὰ χρηστὰ ἐπιτηδεύματα τῆς ἀκριβοῦς νομοθεσίας, σκοποῦντας οὐχ ὅπως ταῖς τιμωρίαις τοὺς ἁμαρτάνοντας ἀνείρξουσιν, ἀλλ' ὡς μηδὲν ἄξιον ζημίας ἕκαστον ἐπιτηδεύειν, καὶ τὴν μὲν πατρίδα δεῖν οἰομένους ἐν ἐξουσίᾳ διάγειν μεγάλῃ, τοῖς δ' ἰδιώταις μηδὲν ἐξεῖναι ποιεῖν ὅ τι ἂν οἱ νόμοι κωλύωσι, καρτερεῖν δὲ τὰ δεινὰ καὶ μὴ ἐκπλήττεσθαι ταῖς συμφοραῖς.

ια'. Τίς δ' ἂν μᾶλλον πείσειε καὶ πόλιν καὶ ἄνδρας τοῦ ῥήτορος, πολλαχῇ μὲν καὶ ἄλλῃ, μάλιστα δ' ἐν τῷ πρὸς Λακεδαιμονίους γραφέντι λόγῳ, ὃς ἐπιγράφεται μὲν Ἀρχίδαμος, ὑπόθεσιν δὲ περιείληφε τὴν περὶ τοῦ μὴ προέσθαι Μεσσήνην Βοιωτοῖς, μηδὲ ποιεῖν τὸ προσταττόμενον ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν; ἠτύχητο γὰρ δὴ τοῖς Λακεδαιμονίοις ἥ τε περὶ Λεῦκτρα μάχη, καὶ πολλαὶ μετ' ἐκείνην ἕτεραι, καὶ τὰ μὲν Θηβαίων πράγματα ἤνθει τε καὶ εἰς μέγεθος ἀρχῆς προεληλύθει, τὰ δὲ τῆς Σπάρτης ταπεινὰ καὶ ἀνάξια τῆς ἀρχαίας ἡγεμονίας ἐγεγόνει. τελευτῶσα γοῦν, ἵνα τύχῃ τῆς εἰρήνης ἡ πόλις, ἐβουλεύετο εἰ χρὴ Μεσσηνίας ἀποστῆναι, ταύτην ἐπιτιθέντων αὐτῇ Βοιωτῶν τὴν ἀνάγκην. ὁρῶν οὖν αὐτὴν ἀνάξια πράττειν μέλλουσαν τῶν προγόνων, τόνδε τὸν λόγον συνετάξατο Ἀρχιδάμῳ, νέῳ μὲν ὄντι καὶ οὔπω βασιλεύοντι, ἐλπίδας δὲ πολλὰς ἔχοντι ταύτης τεύξεσθαι τῆς τιμῆς· ἐν ᾧ διεξέρχεται, πρῶτον μὲν ὡς δικαίως ἐκτήσαντο Μεσσήνην Λακεδαιμόνιοι, παραδόντων τ' αὐτὴν τῶν Κρεσφόντου παίδων, ὅτε ἐξέπεσον ἐκ τῆς ἀρχῆς καὶ τοῦ θεοῦ προστάξαντος δέξασθαι καὶ τιμωρεῖν τοῖς ἀδικουμένοις, πρὸς δὲ τούτοις ἐπικυρώσαντος μὲν τὴν κτῆσιν τοῦ πολέμου, κάτοχον δὲ καὶ βέβαιον πεποιηκότος τοῦ χρόνου. διδάσκει δ' ὡς οὐ Μεσσηνίοις τοῖς οὐκέτ' οὖσιν, ἀλλὰ δούλοις καὶ εἵλωσιν, ὁρμητήριον καὶ καταφυγὴν παρέξουσι τὴν πόλιν, διεξέρχεταί τε τοὺς κινδύνους τῶν προγόνων οὓς ὑπέμειναν ἕνεκα τῆς ἡγεμονίας, καὶ τῆς δόξης ὑπομιμνήσκει τῆς παρὰ τοῖς Ἕλλησιν ὑπαρχούσης περὶ αὐτῶν, παραινεῖ τε μὴ συγκαταπίπτειν ταῖς τύχαις μηδ' ἀπογινώσκειν τὰς μεταβολὰς, ἐνθυμουμένους ὅτι πολλοὶ μὲν ἤδη μείζω δύναμιν ἔχοντες ἢ Θηβαῖοι ὑπὸ τῶν ἀσθενεστέρων ἐκρατήθησαν, πολλοὶ δ' εἰς πολιορκίαν κατακλεισθέντες καὶ δεινότερα ἢ Λακεδαιμόνιοι πάσχοντες διέφθειραν τοὺς ἐπιστρατεύσαντας. καὶ παράδειγμα ποιεῖται τὴν Ἀθηναίων πόλιν, ἥτις ἐκ πολλῆς εὐδαιμονίας ἀνάστατος γενομένη τοὺς ἐσχάτους ὑπέστη κινδύνους, ἵνα μὴ τοῖς βαρβάροις ποιῇ τὸ προσταττόμενον. παρακελεύεται δὲ καὶ καρτερεῖν ἐπὶ τοῖς παροῦσι καὶ θαῤῥεῖν περὶ τῶν μελλόντων, ἐπισταμένους ὅτι τὰς τοιαύτας συμφορὰς αἱ πόλεις ἐπανορθοῦνται πολιτείᾳ χρηστῇ καὶ πολέμων ἐμπειρίαις, ἐν οἷς προεῖχεν ἡ Σπάρτη τῶν ἄλλων πόλεων. οἴεται δὲ δεῖν οὐ τοὺς κακῶς πράττοντας εἰρήνης ἐπιθυμεῖν, οἷς ἐκ τῆς καινουργίας ἐπὶ τὸ κρεῖττον μεταβάλλειν τὰ πράγματα ἐλπὶς,

Ἕκαστον ἐπιτηδεύειν] Velim legi: ἕκαστος ἐπιτηδεύσει. Auger.

Συνετάξατο] Np. ὁ Ἰσοκράτης. Idem.

Πάσχοντες] F. παθόντες. Sylburg.

ἀλλὰ τοὺς εὐτυχοῦντας· ἐν γὰρ τῷ ἀκινδύνῳ τὴν τῶν παρόντων ἀγαθῶν εἶναι φυλακήν. πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα πρὸς τούτοις διεξελθῶν, ὅσα καὶ κοινῇ καὶ ἰδίᾳ τοῖς ἐπιφανεστάτοις αὐτῶν ἐπράχθη κατὰ τοὺς πολέμους λαμπρὰ ἔργα, καὶ ὅσης αἰσχύνης ἄξια δράσουσι, καὶ ὡς διαβληθήσονται παρὰ τοῖς Ἕλλησιν ἐπιλογισάμενος, καὶ ὅτι πάντοθεν αὐτοῖς ἐπικουρία τις ἔσται τὸν ἀγῶνα ποιουμένοις καὶ παρὰ θεῶν καὶ παρὰ συμμάχων καὶ παρὰ πάντων ἀνθρώπων, οἷς ἐπίφθονος ἡ Θηβαίων δύναμις αὐξομένη, καὶ τὴν κατέχουσαν ἀκοσμίαν καὶ ταραχὴν τὰς πόλεις, ἐπιτροπευόντων τῆς Ἑλλάδος Βοιωτῶν, ἐπιδειξάμενος· τελευτῶν, εἰ καὶ μηθὲν τούτων μέλλοι γίνεσθαι μηδ' ὑπολείποιτό τις ἄλλη σωτηρίας ἐλπὶς, ἐκλιπεῖν κελεύει τὴν πόλιν, διδάσκων αὐτοὺς, ὡς χρὴ παῖδας μὲν καὶ γυναῖκας καὶ τὸν ἄλλον ὄχλον εἴς τε Σικελίαν ἐκπέμψαι καὶ Ἰταλίαν καὶ τἄλλα χωρία τὰ φίλια, αὐτοὺς δὲ καταλαβομένους τόπον, ὅςτις ἂν ὀχυρώτατος ᾖ καὶ πρὸς τὸν πολέμον ἐπιτηδειότατος, ἄγειν καὶ φέρειν τοὺς πολεμίους καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν· οὐδεμίαν γὰρ ἀξιώσειν δύναμιν ὁμόσε χωρεῖν ἀνδράσι κρατίστοις μὲν τὰ πολέμια τῶν Ἑλλήνων, ἀπονενοημένως δὲ πρὸς τὸ ζῆν διακειμένοις, δικαίαν δ' ὀργὴν καὶ πρόφασιν εὐπρεπῆ τῆς ἀνάγκης ἔχουσι. ταῦτα γὰρ οὐ Λακεδαιμονίοις μόνοις συμβουλεύειν φαίην ἂν αὐτὸν ἔγωγε, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἄλλοις Ἕλλησι καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις, πολλῷ κρεῖττον ἁπάντων φιλοσόφων, οἳ τέλος ποιοῦνται τοῦ βίου τὴν ἀρετὴν καὶ τὸ καλόν.

ιβ'. Ἔχων δὲ πολλοὺς αὐτοῦ καὶ ἄλλους διεξιέναι λόγους, πρὸς πόλεις τε καὶ δυνάστας καὶ ἰδιώτας γραφέντας, ὧν οἱ μὲν εἰς τὴν τοῦ βίου σωφροσύνην τὰ πλήθη παρακαλοῦσιν, οἱ δ' εἰς μετριότητα καὶ νόμιμον ἀρχὴν τοὺς δυνάστας προάγουσιν, οἱ δὲ κοσμίους τῶν ἰδιωτῶν ἀπεργάζονται τοὺς βίους, ἃ δεῖ πράττειν ἕκαστον ὑποτιθέμενοι, δεδοικὼς μὴ πέρα τοῦ δέοντος ὁ λόγος ἐκμηκυνθῇ μοι, ταῦτα μὲν ἐάσω· τοῦ δ' εὐπαρακολούθητα γενέσθαι μοι μᾶλλον τὰ πρόσθεν εἰρημένα, καὶ τῆς διαφορᾶς ἕνεκα ᾗ διαλλάττει Λυσίου, τὰς ἀρετὰς αὐτῶν εἰς βραχύτερον συναγαγὼν λόγον ἐπὶ τὰ παραδείγματα μεταβήσομαι.

ιγ'. Πρώτην μὲν τοίνυν ἔφην ἀρετὴν εἶναι λόγων τὴν καθαρὰν ἑρμηνείαν· ἐν ᾗ διαλλαγὴν οὐδεμίαν εὕρισκον παρ' οὐδετέρῳ. ἔπειτα τὴν ἀκρίβειαν τῆς διαλέκτου τῆς τότε συνήθους· καὶ ταύτην ἑώρων ὁμοίαν παρ' ἀμφοτέροις. μετὰ ταῦτ' ἐπελογιζόμην, ὅτι τοῖς κυρίοις καὶ συνήθεσι καὶ κοινοῖς ὀνόμασιν ἀμφότεροι κέχρηνται· ἡ δ' Ἰσοκράτους λέξις, προσλαβοῦσά τι τῆς τροπικῆς κατασκευῆς, μέχρι τοῦ μὴ λυπῆσαι προῆλθε. τῆς δὲ σαφηνείας καὶ τῆς ἐναργείας ἀμφοτέρους κρατεῖν ἀπεφηνάμην. ἐν δὲ τῷ συντόμως ἐκφέρειν τὰ νοήματα Λυσίαν μᾶλλον ἡγούμην ἐπιτυγχάνειν. περὶ τὰς αὐξήσεις Ἰσοκράτην κατορθοῦν ἄμεινον ἐδόκουν. ἐν τῷ συστρέφειν τὰ νοήματα καὶ στρογγύλως ἐκφέρειν, ὡς πρὸς ἀλη-

Διαλλάττει] Scil. ὁ Ἰσοκράτης. Sic phrasim intellige: *et discriminis causa quo Isocrates a Lysia differt.* Auger.

Μέχρι τοῦ μὴ λυπῆσαι] Non absque ratione velit Sylburgius μὴ mutari in καὶ, sic enim Dionysius cum veritate simul et secum melius consentiret. Idem. Ἀπιθάνως. Cor.

θινοὺς ἀγῶνας ἐπιτήδειον, Λυσίαν ἀπεδεχόμην. ἐν ταῖς ἠθοποιΐαις ἀμφοτέρους εὕρισκον δεξιούς· τῆς δὲ χάριτος καὶ τῆς ἡδονῆς ἀναμφιλόγως ἀπεδίδουν τὰ πρωτεῖα Λυσίᾳ. τὸ μεγαλοπρεπὲς ἡρῷον παρ' Ἰσοκράτει· τοῦ πιθανοῦ καὶ πρέποντος οὐδέτερον ἐδόκουν ἀπολείπεσθαι. ἐν τῇ συνθέσει τῶν ὀνομάτων Λυσίαν μὲν ἀφελέστερον ἔκρινον, Ἰσοκράτην δὲ περιεργότερον· καὶ τὸν μὲν τῆς ἀληθείας πιθανότερον εἰκαστὴν, τὸν δὲ τῆς κατασκευῆς ἀθλητὴν ἰσχυρότερον. ταῦτ' ἔφην περὶ τῆς λέξεως τῆς ἑκατέρου.

ιδ'. Τῶν δὲ πραγμάτων ποιούμενος ἐξέτασιν, τὴν μὲν εὕρεσιν θαυμαστὴν παρ' ἀμφοῖν κατελαβόμην, καὶ ἔτι τὴν κρίσιν· τῇ δὲ τάξει τῶν ἐνθυμημάτων καὶ τοῖς μερισμοῖς τῶν ἐπιχειρημάτων καὶ τῇ καθ' ἕκαστον εἶδος ἐξεργασίᾳ, τοῖς τ' ἄλλοις ἅπασι τοῖς ἐν τῷ πραγματικῷ τόπῳ θεωρήμασι, παρὰ πολὺ προτερεῖν ἡγούμην Ἰσοκράτην Λυσίου· κατὰ δὲ τὴν λαμπρότητα τῶν ὑποθέσεων καὶ τὸ φιλόσοφον τῆς προαιρέσεως πλεῖον διαφέρειν ἢ παιδὸς ἄνδρα, ὡς ὁ Πλάτων εἴρηκεν· εἰ δὲ χρὴ τἀληθὲς εἰπεῖν, καὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων ῥητόρων, ὅσοι φιλοσόφως τοῦ μαθήματος τούτου προέστησαν. τῆς μέντοι ἀγωγῆς τῶν περιόδων τὸ κύκλιον καὶ τῶν σχηματισμῶν τῆς λέξεως τὸ μειρακιῶδες οὐκ ἐδοκίμαζον· δουλεύει γὰρ ἡ διάνοια πολλάκις τῷ ῥυθμῷ τῆς λέξεως καὶ τοῦ κομψοῦ λείπεται τὸ ἀληθινόν. κράτιστον δ' ἐπιτήδευμα ἐν διαλέκτῳ πολιτικῇ καὶ ἐναγωνίῳ τὸ ὁμοιότατον τῷ κατὰ φύσιν· βούλεται δ' ἡ φύσις τοῖς νοήμασιν ἕπεσθαι τὴν λέξιν, οὐ τῇ λέξει τὰ νοήματα. συμβούλῳ δὲ δὴ περὶ πολέμου καὶ εἰρήνης λέγοντι, καὶ ἰδιώτῃ τὸν περὶ ψυχῆς τρέχοντι κίνδυνον ἐν δικασταῖς, τὰ κομψὰ καὶ θεατρικὰ καὶ μειρακιώδη ταῦτα, οὐκ οἶδα ἥν τινα δύναιτ' ἂν παρασχεῖν ὠφέλειαν· μᾶλλον δ' οἶδα ὅτι καὶ βλάβης ἂν αἴτια γένοιτο. χαριεντισμὸς γὰρ πᾶς ἐν σπουδῇ καὶ καλῶς γινόμενος, ἄωρον πρᾶγμα καὶ πολεμιώτατον ἐλέῳ.

ιε'. Οὗτος δ' οὐκ ἐμὸς ὁ λόγος πρώτου μὰ Δία· ἐπεὶ πολλοὶ καὶ τῶν παλαιῶν ταύτην εἶχον ὑπὲρ αὐτοῦ τὴν δόξαν. Φιλόνικος μὲν γὰρ ὁ διαλεκτικὸς, τὴν ἄλλην κατασκευὴν τῆς λέξεως ἐπαινῶν τἀνδρὸς, μέμφεται τῆς καινότητος ταύτης καὶ τοῦ φορτικοῦ, ἐοικέναι τέ φησιν αὐτὸν ζωγράφῳ ταῖς αὐταῖς ἐσθήσεσι καὶ τοῖς αὐτοῖς σχήμασι πάσας ἐπικοσμοῦντι τὰς γραφάς. ἅπαντας γοῦν [φησὶν] εὕρισκον τοὺς λόγους αὐτοῦ τοῖς αὐτοῖς τρόποις τῆς λέξεως κεχρημένους, ὥστ' ἐν πολλοῖς τεχνικῶς τὰ καθ' ἕκαστα ἐξεργαζόμενον τοῖς ὅλοις ἀπρεπῆ παντελῶς φαίνεσθαι διὰ τὸ μὴ προσηκόντως τοῖς ὑποκειμένοις τῶν ἠθῶν φράζειν. Ἱερώνυμος δ' ὁ φιλόσοφος φησὶν, ἀναγνῶναι μὲν ἄν τινα δυνηθῆναι τοὺς λόγους αὐτοῦ καλῶς, δημηγορῆσαι δὲ τήν τε φωνὴν καὶ τὸν τόνον ἐπάραντα, καὶ ἐν ταύτῃ τῇ κατασκευῇ μετὰ τῆς ἁρμοττούσης ὑποκρίσεως εἰπεῖν οὐ παντελῶς· τὸ γὰρ μέγιστον καὶ κινητικώτατον τῶν ὄχλων παραιτεῖσθαι, τὸ παθητικὸν καὶ ἔμψυχον, δουλεύειν γὰρ αὐτὸν τῇ λειότητι διὰ παντός· τὸ δὲ κεκραμένον καὶ παν-

Ὁ Πλάτων εἴρηκεν] In Phædr. §. 146.

Καὶ καλῶς] F. leg. καὶ κακοῖς. Casaub.

Καινότητος] F. leg. κενότητος. Sylburg.

Κεχρημένους] F. leg. κεχρωσμένους. Wolf.

τοδαπὸν ἐπιτάσει τε καὶ ἀνέσει καὶ τὸ ταῖς παθητικαῖς ἀποθέσεσι διειλημμένον ὑπερβεβηκέναι. καθόλου δέ φησιν αὐτὸν εἰς ἀναγνώστου παιδὸς φωνὴν καταδύντα μήτε τόνον μήτε πάθος μήθ' ὑπόκρισιν δύνασθαι φέρειν. πολλοῖς δὲ καὶ ἄλλοις ταῦτα καὶ παραπλήσια τούτοις εἴρηται· περὶ ὧν οὐδὲν δέομαι γράφειν· ἐξ αὐτῆς γὰρ ἔσται τῆς Ἰσοκράτους λέξεως τεθείσης καταφανὴς ὅ τε τῶν περιόδων ῥυθμὸς, ἐκ παντὸς διώκων τὸ γλαφυρὸν, καὶ τῶν σχημάτων τὸ μειρακιῶδες περὶ τὰς ἀντιθέσεις καὶ παρισώσεις καὶ παρομοιώσεις κατατριβόμενον. καὶ οὐ τὸ γένος μέμφομαι τῶν σχημάτων· πολλοὶ γὰρ αὐτοῖς ἐχρήσαντο καὶ συγγραφεῖς καὶ ῥήτορες, ἀνθίσαι βουλόμενοι τὴν λέξιν· ἀλλὰ τὸν πλεονασμόν. τὸ γὰρ μὴ ἐν καιρῷ γίνεσθαι μηδ' ἐν ὥρᾳ προσίστασθαι φημὶ ταῖς ἀκοαῖς.

ιϛ'. Ἐν γοῦν τῷ Πανηγυρικῷ, τῷ περιβοήτῳ λόγῳ, πολύς ἐστιν ἐν τοῖς τοιούτοις· πλείστων μὲν οὖν ἀγαθῶν αἰτίους, καὶ μεγίστων ἐπαίνων ἀξίους ἡγοῦμαι· ἐνταῦθα γὰρ οὐ μόνον τῷ κώλῳ τὸ κῶλον ἴσον, ἀλλὰ καὶ τὰ ὀνόματα τοῖς ὀνόμασι, τῷ μὲν πλείστων τὸ μεγίστων, τῷ δ' ἀγαθῶν τὸ ἐπαίνων, τῷ δ' αἰτίους τὸ ἀξίους· καὶ αὖθις· οὐδὲ ἀπέλαυον μὲν ὡς ἰδίων, ἠμέλουν δὲ ὡς ἀλλοτρίων· τό τε γὰρ κῶλον τὸ δεύτερον τῷ κώλῳ τῷ πρὸ αὐτοῦ πάρισον, καὶ τῶν ὀνομάτων, τῷ μὲν ἀπέλαυον τὸ ἠμέλουν ἀντίθετον, τῷ δ' ἰδίων τὸ ἀλλοτρίων· οἷς ἐπιτίθησιν· ἀλλ' ἐκήδοντο μὲν ὡς οἰκείων, ἀπείχοντο δ' ὥςπερ χρὴ τῶν μηδὲν προσηκόντων· ἀντίκειται γὰρ δὴ πάλιν κἀνταῦθα, τῷ μὲν ἐκήδοντο τὸ ἀπείχοντο, τῷ δ' οἰκείων τὸ μηδὲν προσηκόντων. καὶ οὔπω ταῦτα ἱκανὰ, ἀλλ' ἐν τῇ μετὰ ταῦτα περιόδῳ πάλιν ἀντιστρέφει τῷ μὲν αὐτός τε μέλλοι μάλιστα εὐδοκιμήσειν, τὸ ἐπιφερόμενον καὶ τοῖς παισὶ μεγάλην δόξαν καταλείψειν, τῷ δ' οὐδὲ τὰς θρασύτητας τὰς ἀλλήλων ἐζήλουν, τὸ συναπτόμενον αὐτῷ οὐδὲ τὰς τόλμας τὰς καθ' ἑαυτῶν ἤσκουν. καὶ οὐδὲ μικρὸν διαλιπὼν ἐπιφέρει τούτοις· ἀλλὰ δεινότερον μὲν ἐνόμιζον εἶναι κακῶς ὑπὸ τῶν πολιτῶν ἀκούειν ἢ καλῶς ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἀποθνήσκειν. οὐκοῦν καὶ δεύτερον τῷ μὲν καλῶς τὸ κακῶς ἀντίστροφον, τῷ δ' ἀκούειν τὸ ἀποθνήσκειν πάρισον. εἰ μέτριος ἦν, μέχρι δεῦρο ἀνεκτός· ἀλλ' οὐκ ἀνήσει. πάλιν γοῦν ἐν τῇ μετ' αὐτὴν περιόδῳ τίθησιν· ὅτι τοῖς ἀγαθοῖς τῶν ἀνθρώπων οὐδὲν δεήσει πολλῶν γραμμάτων, ἀλλ' ἀπ' ὀλίγων συνθημάτων καὶ περὶ τῶν κοινῶν καὶ περὶ τῶν ἰδίων ὁμονοήσουσιν· οὐκοῦν τὸ γραμμάτων καὶ συνθημάτων πάρισον, καὶ τὸ πολλῶν καὶ ὀλίγων, καὶ κοινῶν καὶ ἰδίων ἀντίθετα. ἔπειθ' ὥςπερ οὐδὲν εἰρηκὼς τοιοῦτον, ἀθρόαις ἐπικλύσει ταῖς παρισώσεσιν, εἰσφέρων αὐτίκα· τὰ τῶν ἄλλων διῴκουν θεραπεύοντες, ἀλλ' οὐχ ὑβρίζοντες τοὺς Ἕλλη-

Ταῦτα] Ἴσως· ταὐτά. Cor.

Εἰ μέτριος] Ἴσως· καὶ εἰ μέτριος. Cor.

νας, καὶ στρατηγεῖν οἰόμενοι δεῖν, ἀλλὰ μὴ τυραννεῖν αὐτῶν· καὶ μᾶλλον ἐπιθυμοῦντες ἡγεμόνες ἢ δεσπόται προσαγορεύεσθαι· καὶ σωτῆρες, ἀλλὰ μὴ λυμεῶνες ἀποκαλεῖσθαι· τῷ ποιεῖν εὖ προσαγόμενοι τὰς πόλεις, ἀλλ' οὐ βίᾳ καταστρεφόμενοι· πιστοτέροις μὲν τοῖς λόγοις ἢ νῦν τοῖς ὅρκοις χρώμενοι, ταῖς δὲ συνθήκαις ὥςπερ ἀνάγκαις ἐμμένειν ἀξιοῦντες. καὶ τί δεῖ τὰ καθ' ἕκαστα διεξιόντα μηκύνειν; ὀλίγου γὰρ ἅπας ὁ λόγος ὑπὸ τῶν τοιούτων αὐτῷ κεκόμψευται σχημάτων· οἱ μέντοι γε ἐπὶ τελευτῇ τοῦ βίου γραφέντες λόγοι ἧττον εἰσὶ μειρακιώδεις, ὡς ἂν οἶμαι, τελείαν ἀπειληφότες τὴν φρόνησιν παρὰ τοῦ χρόνου· καὶ περὶ μὲν τούτων ἱκανὰ ταῦτα.

ιζ'. Ὥρα δ' ἂν εἴη καὶ τῶν παραδειγμάτων ἅψασθαι καὶ δεῖξαι τίς ἐστι τούτοις ἡ τοῦ ῥήτορος ἰσχύς. ἅπαντα μὲν οὖν τὰ γένη τῶν προβλημάτων καὶ πάσας τὰς ἰδέας τῶν λόγων ἀμήχανον ἐν ὀλίγῳ δηλῶσαι· ἀρκεῖ δὲ μία τε δημηγορία παραληφθεῖσα, καὶ λόγος εἷς ἐκ τῶν δικανικῶν. ὁ μὲν οὖν συμβουλευτικὸς λόγος ἐστὶν, ἐν ᾧ παρακαλεῖ τοὺς Ἀθηναίους διαλύσασθαι μὲν τὸν συμμαχικὸν κληθέντα πόλεμον, ὃν ἐπολέμουν πρὸς αὐτοὺς Χῖοί τε καὶ Ῥόδιοι καὶ οἱ τούτων σύμμαχοι· παύσασθαι δὲ πλεονεκτοῦντας καὶ τῆς κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν ἐπιθυμοῦντας ἀρχῆς, διδάσκων ὡς ἔστιν οὐ μόνον κρείττων ἡ δικαιοσύνη τῆς ἀδικίας, ἀλλὰ καὶ ὠφελιμωτέρα. τὸ μὲν οὖν ὕπτιον καὶ ἀναβεβλημένον τῆς ἀγωγῆς καὶ τῶν περιόδων ὁ χαριεντισμὸς ἔνεστι κἀν τούτοις· τὰ δὲ θεατρικὰ τῶν σχημάτων τεταμιευμένως παρείληπται. ταῦτα μὲν δὴ παρορᾶν δεῖ τοὺς ἀναγινώσκοντας καὶ μὴ ἄξια ἡγεῖσθαι σπουδῆς, ὥςπερ κατ' ἀρχὰς ἔφην· τοῖς δ' ἄλλοις πάνυ προσέχειν τὸν νοῦν. ἄρχεται δ' ὁ λόγος ἐνθένδε. Ἅπαντες μὲν εἰώθασιν οἱ παριόντες ἐνθάδε ταῦτα μέγιστα φάσκειν εἶναι καὶ μάλιστα σπουδῆς ἄξια τῇ πόλει, περὶ ὧν αὐτοὶ μέλλουσι συμβουλεύειν· οὐ μὴν ἀλλ' εἰ καὶ περὶ ἄλλων τινῶν πραγμάτων ἥρμοζε τοιαῦτα προειπεῖν, δοκεῖ μοι πρέπειν καὶ περὶ τῶν νυνὶ παρόντων ἐντεῦθεν ποιήσασθαι τὴν ἀρχήν. ἥκομεν γὰρ ἐκκλησιάσοντες περί τε πολέμου καὶ εἰρήνης, ἃ μεγίστην ἔχει δύναμιν ἐν τῷ βίῳ τῷ τῶν ἀνθρώπων, καὶ περὶ ὧν ἀνάγκη τοὺς ὀρθῶς βουλευσαμένους ἄμεινον τῶν ἄλλων πράττειν. τὸ μὲν οὖν μέγεθος ὑπὲρ ὧν συνεληλύθαμεν τηλικοῦτόν ἐστιν. ὁρῶ δ' ὑμᾶς οὐκ ἐξ ἴσου τῶν λεγόντων τὴν ἀκρόασιν ποιουμένους, ἀλλὰ τοῖς μὲν προσέχοντας τὸν νοῦν, τῶν δ' οὐδὲ τῆς φωνῆς ἀνεχομένους. καὶ θαυμαστὸν οὐδὲν ποιεῖτε· καὶ γὰρ τὸν

Ἀπειληφότες] Διορθ. τινὲς, ἀπειληφότος. Idem.

Τίς ἐστι τούτοις] F. τίς ἐστιν ἐν τούτοις, ἢ τούτοις τίς ἐστιν. Wolf. Malim τούτοις τίς ἐστιν. Auger.

Εἷς ἐκ] F. εἷς τῶν ἐκ. Idem.

Συμβουλευτικὸς] Orationem Περὶ Εἰρήνης ἢ συμμαχικὸν intellige.

ἄλλον χρόνον εἰώθατε τοὺς ἄλλους ἅπαντας ἐκβάλλειν, πλὴν τοὺς συναγορεύοντας ταῖς ὑμετέραις ἐπιθυμίαις. ὃ καὶ δικαίως ἄν τις ὑμῖν ἐπιτιμήσειεν, ὅτι, συνειδότες πολλοὺς καὶ μεγάλους οἴκους ὑπὸ τῶν κολακευόντων ἀναστάτους γεγενημένους, καὶ μισοῦντες ἐπὶ τῶν ἰδίων τοὺς ταύτην ἔχοντας τὴν τέχνην, ἐπὶ τῶν κοινῶν οὐχ ὁμοίως διάκεισθε πρὸς αὐτούς· ἀλλὰ, κατηγοροῦντες τῶν προσιεμένων καὶ χαιρόντων τοῖς τοιούτοις, αὐτοὶ μᾶλλον φαίνεσθε τούτοις πιστεύοντες ἢ τοῖς ἄλλοις πολίταις. καὶ γάρ τοι πεποιήκατε τοὺς ῥήτορας μελετᾷν καὶ φιλοσοφεῖν οὐ τὰ μέλλοντα τῇ πόλει συνοίσειν, ἀλλ' ὅπως ἀρέσκοντας ὑμῖν λόγους ἐροῦσιν, ἐφ' οὓς καὶ νῦν τὸ πλῆθος αὐτῶν συνεῤῥύηκεν. ἅπασι γὰρ ἦν φανερὸν, ὅτι μᾶλλον ἥδεσθε τοῖς παρακαλοῦσιν ὑμᾶς ἐπὶ τὸν πόλεμον ἢ τοῖς περὶ τῆς εἰρήνης συμβουλεύουσιν. οἱ μὲν γὰρ προσδοκίαν ἐμποιοῦσιν, ὡς τὰς κτήσεις τὰς ἐν ταῖς πόλεσι κομιούμεθα καὶ τὴν δύναμιν ἀναληψόμεθα πάλιν, ἣν πρότερον ἐτυγχάνομεν ἔχοντες· οἱ δ' οὐδὲν τοιοῦτον ὑποτείνουσιν, ἀλλ' ὡς ἡσυχίαν ἔχειν δεῖ· καὶ μὴ μεγάλων ἐπιθυμεῖν παρὰ τὸ δίκαιον, ἀλλὰ στέργειν τὸ ἴσον, ὃ χαλεπώτατον πάντων τοῖς πλείστοις τῶν ἀνθρώπων ἐστίν. οὕτω γὰρ ἐξηρτήμεθα τῶν ἐλπίδων καὶ πρὸς τὰς δοκούσας εἶναι πλεονεξίας ἀπλήστως ἔχομεν, ὥστ' οὐδ' οἱ κεκτημένοι τοὺς μεγίστους πλούτους μένειν ἐπὶ τούτοις ἐθέλουσιν, ἀλλ' ἀεὶ τοῦ πλείονος ὀρεγόμενοι περὶ τῶν ὑπαρχόντων κινδυνεύουσι. διόπερ ἄξιόν ἐστι δεδιέναι μὴ καὶ νῦν ἡμεῖς ἔνοχοι γενώμεθα ταύταις ταῖς ἀνοίαις· λίαν γάρ τινές μοι δοκοῦσιν ὡρμῆσθαι πρὸς τὸν πόλεμον, ὥσπερ οὐ τῶν τυχόντων συμβεβουλευκότων, ἀλλὰ τῶν θεῶν ἀκηκοότες, ὅτι κατορθώσομεν ἅπαντα καὶ ῥᾳδίως κρατήσομεν τῶν ἐχθρῶν. χρὴ δὲ τοὺς νοῦν ἔχοντας περὶ μὲν ὧν ἴσασι μὴ βουλεύεσθαι — περίεργον γὰρ —, ἀλλὰ πράττειν ὡς ἐγνώκασι· περὶ ὧν δ' ἂν βουλεύωνται, μὴ νομίζειν εἰδέναι τὸ συμβησόμενον, ἀλλ' ὡς δόξῃ μὲν χρωμένους, ὅ τι δ' ἂν τύχῃ γενησόμενον, οὕτω διανοεῖσθαι περὶ αὐτῶν. ὧν ὑμεῖς οὐδέτερον τυγχάνετε ποιοῦντες, ἀλλ' ὡς οἷόν τε ταραχωδέστατα διάκεισθε· συνεληλύθατε μὲν γὰρ, ὡς δέον ὑμᾶς ἐξ ἁπάντων τῶν ῥηθέντων ἐκλέξασθαι τὸ βέλτιστον· ὥσπερ δ' ἤδη σαφῶς εἰδότες ὃ πρακτέον ἐστὶν, οὐ θέλετε ἀκούειν πλὴν τῶν εἰς ἡδονὴν δημηγορούντων. καίτοι προσῆκεν ὑμᾶς, εἴπερ ἐβούλεσθε ζητεῖν τὸ τῇ πόλει συμφέρον, μᾶλλον τοῖς ἐναντιουμένοις ταῖς ὑμετέραις γνώμαις προσέχειν τὸν νοῦν ἢ τοῖς χαριζομένοις, εἰδότας ὅτι τῶν ἐνθάδε παριόντων οἱ μὲν ἃ βούλεσθε λέγοντες

ῥᾳδίως ἐξαπατᾷν δύνανται· τὸ γὰρ πρὸς χάριν ῥηθὲν ἐπισκοτεῖ τῷ καθορᾷν τὸ βέλτιστον· ὑπὸ δὲ τῶν μὴ πρὸς ἡδονὴν συμβουλευόντων οὐδὲν ἂν πάθοιτε τοιοῦτον· οὐ γάρ ἐστιν ὅπως ἂν μεταπεῖσαι δυνηθεῖεν ὑμᾶς, μὴ φανερὸν τὸ συμφέρον καταστήσαντες. χωρὶς δὲ τούτων, πῶς ἂν ἄνθρωποι καλῶς δυνηθεῖεν ἢ κρῖναι περὶ τῶν γεγενημένων ἢ βουλεύσασθαι περὶ τῶν μελλόντων, εἰ μὴ τοὺς μὲν λόγους τοὺς τῶν ἐναντιουμένων παρ' ἀλλήλους ἐξετάζοιεν, αὐτοὶ δ' αὑτοὺς κοινοὺς ἀμφοτέροις ἀκροατὰς παράσχοιεν; θαυμάζω δὲ τῶν πρεσβυτέρων, εἰ μηκέτι μνημονεύουσι, καὶ τῶν νεωτέρων, εἰ μηδενὸς ἀκηκόασιν, ὅτι διὰ μὲν τοὺς παραινοῦντας ἀντέχεσθαι τῆς εἰρήνης οὐδὲν πώποτε κακὸν ἐπάθομεν· διὰ δὲ τοὺς ῥᾳδίως πολεμεῖν αἱρουμένους μεγάλαις συμφοραῖς περιεπέσομεν. ὧν ἡμεῖς οὐδεμίαν ποιούμεθα μνείαν· ἀλλ' ἑτοίμως ἔχομεν, μηδὲν εἰς τὸ πρόσθεν ἡμῖν αὐτοῖς πράττοντες, τριήρεις πληροῦν καὶ χρημάτων εἰσφορὰς ποιεῖσθαι καὶ βοηθεῖν καὶ πολεμεῖν οἷς ἂν τύχωμεν, ὥσπερ ἐν ἀλλοτρίᾳ τῇ πόλει κινδυνεύοντες. τούτων δ' αἴτιόν ἐστιν, ὅτι προσῆκον ὑμᾶς ὁμοίως ὑπὲρ τῶν κοινῶν ὥσπερ ὑπὲρ τῶν ἰδίων σπουδάζειν, οὐ τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχετε περὶ αὐτῶν· ἀλλ', ὅταν μὲν ὑπὲρ τῶν ἰδίων βουλεύησθε, ζητεῖτε συμβούλους τοὺς ἄμεινον φρονοῦντας ὑμῶν αὐτῶν· ὅταν δ' ὑπὲρ τῆς πόλεως ἐκκλησιάζητε, τοῖς μὲν τοιούτοις ἀπιστεῖτε καὶ φθονεῖτε, τοὺς δὲ πονηροτάτους τῶν ἐπὶ τὸ βῆμα παριόντων ἐπαινεῖτε, καὶ νομίζετε δημοτικωτέρους εἶναι τοὺς μεθύοντας τῶν νηφόντων καὶ τοὺς νοῦν οὐκ ἔχοντας τῶν εὖ φρονούντων καὶ τοὺς τὰ τῆς πόλεως διανεμομένους τῶν ἐκ τῆς ἰδίας οὐσίας ὑμῖν λειτουργούντων· ὥστ' ἄξιον θαυμάζειν εἴ τις ἐλπίζει τὴν πόλιν, τοιούτοις συμβούλοις χρωμένην, ἐπὶ τὸ βέλτιον ἐπιδώσειν. ἐγὼ δ' οἶδα μὲν ὅτι πρόσαντές ἐστιν ἐναντιοῦσθαι ταῖς ὑμετέραις διανοίαις, καὶ ὅτι δημοκρατίας οὔσης οὐκ ἔστι παῤῥησία, πλὴν ἐνθάδε μὲν τοῖς ἀφρονεστάτοις καὶ μηδὲν ὑμῶν φροντίζουσιν, ἐν δὲ τοῖς θεάτροις τοῖς κωμῳδοδιδασκάλοις· ὃ καὶ πάντων ἐστὶ δεινότατον, ὅτι τοῖς μὲν ἐκφέρουσιν εἰς τοὺς ἄλλους Ἕλληνας τὰ τῆς πόλεως ἁμαρτήματα τοσαύτην ἔχετε χάριν, ὅσην οὐδὲ τοῖς εὖ ποιοῦσι, πρὸς δὲ τοὺς ἐπιπλήττοντας καὶ νουθετοῦντας ὑμᾶς οὕτω διατίθεσθε δυσκόλως, ὥσπερ πρὸς τοὺς κακόν τι τὴν πόλιν ἐργαζομένους. ὅμως δὲ, καὶ τούτων ὑπαρχόντων, οὐκ ἂν ἀποσταίην ὧν διενοήθην· παρελήλυθα γὰρ οὐ χαριούμενος ὑμῖν οὐδὲ χειροτονίαν μνηστεύσων, ἀλλ' ἀποφανούμενος ἃ τυγχάνω γιγνώσκων· πρῶ-

τον μὲν περὶ ὧν ὁ πρύτανις προτίθησιν, ἔπειτα καὶ περὶ τῶν ἄλλων τῶν τῆς πόλεως πραγμάτων. οὐδὲν γὰρ ὄφελος ἔσται τῶν ὑπὲρ τῆς εἰρήνης γνωσθέντων, ἂν μὴ περὶ τούτων ὀρθῶς λοιπὸν βουλευσώμεθα. φημὶ δ' οὖν χρῆναι ποιεῖσθαι τὴν εἰρήνην, μὴ μόνον πρὸς Χίους τε καὶ Ῥοδίους καὶ Βυζαντίους καὶ Κώους, ἀλλὰ πρὸς πάντας ἀνθρώπους, καὶ χρῆσθαι ταῖς συνθήκαις, μὴ ταύταις αἷς νῦν τινὲς γεγράφασιν, ἀλλὰ ταῖς γενομέναις μὲν πρὸς βασιλέα καὶ Λακεδαιμονίους, προσταττούσαις δὲ τοὺς Ἕλληνας αὐτονόμους εἶναι καὶ τὰς φρουρὰς ἐκ τῶν ἀλλοτρίων πόλεων ἐξιέναι καὶ τὴν αὑτῶν ἔχειν ἑκάστους. τούτων γὰρ οὔτε δικαιοτέρας εὑρήσομεν οὔτε μᾶλλον τῇ πόλει συμφερούσας.

ιη΄. Ταῦτα προειπὼν καὶ οὕτω διαθεὶς τοὺς ἀκούοντας πρὸς τὸν μέλλοντα λόγον ἐπιτηδείως, ἐγκώμιόν τε κάλλιστον τῆς δικαιοσύνης διαθέμενος, καὶ τὰ καθεστηκότα πράγματα μεμψάμενος, ἐπιτίθησι τούτοις τὴν σύγκρισιν τῶν τότ' ἀνθρώπων πρὸς τοὺς προγόνους. Τούτου δ' ἕνεκα ταῦτα προεῖπον, ὅτι περὶ τῶν λοιπῶν οὐδὲν ὑποστειλάμενος, ἀλλὰ παντάπασιν ἀνειμένως μέλλω ποιεῖσθαι τοὺς λόγους πρὸς ὑμᾶς. τίς γὰρ, ἄλλοθεν ἐπελθὼν καὶ μήπω συνδιεφθαρμένος ἡμῖν, ἀλλ' ἐξαίφνης ἐπιστὰς τοῖς γενομένοις, οὐκ ἂν μαίνεσθαι καὶ παραφρονεῖν ἡμᾶς νομίσειεν; οἳ φιλοτιμούμεθα μὲν ἐπὶ τοῖς τῶν προγόνων ἔργοις καὶ τὴν πόλιν ἐκ τῶν τότε πραχθέντων ἐγκωμιάζειν ἀξιοῦμεν, οὐδὲν δὲ τῶν αὐτῶν ἐκείνοις πράττομεν, ἀλλὰ πᾶν τοὐναντίον. οἱ μὲν γὰρ ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων τοῖς βαρβάροις πολεμοῦντες διετέλεσαν· ἡμεῖς δὲ τοὺς ἐκ τῆς Ἀσίας τὸν βίον πορίζομένους ἐκεῖθεν ἀναστήσαντες ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας ἠγάγομεν. κἀκεῖνοι μὲν ἐλευθεροῦντες τὰς πόλεις τὰς Ἑλληνίδας καὶ βοηθοῦντες αὐταῖς τῆς ἡγεμονίας ἠξιώθησαν, ἡμεῖς δὲ καταδουλούμενοι καὶ τἀναντία τοῖς τότε πράττοντες ἀγανακτοῦμεν, εἰ μὴ τὴν αὐτὴν τιμὴν ἐκείνοις ἕξομεν· οἳ τοσοῦτον ἀπολελείμμεθα καὶ τοῖς ἔργοις καὶ ταῖς διανοίαις τῶν κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον γενομένων, ὅσον οἱ μὲν ὑπὲρ τῆς τῶν Ἑλλήνων σωτηρίας κ. τ. λ. οὕτως ὀλίγον αὐτῶν φροντίζομεν — ἓν γὰρ ἀκούσαντες γνώσεσθε καὶ περὶ τῶν ἄλλων —, ὥςτε θανάτου τῆς ζημίας ἐπικειμένης ἤν τις ἁλῷ δεκάζων, τοὺς τοῦτο φανερώτατα ποιοῦντας στρατηγοὺς χειροτονοῦμεν, καὶ τὸν πλείστους διαφθεῖραι δυνηθέντα τῶν πολιτῶν, τοῦτον ἐπὶ τὰ μέγιστα

Τοὺς ἐκ τῆς Ἀ. τὸν βίον πορίζομένους] Intellige Græcos mercenarios milites, qui inopia coacti in Asiam militatum ibant, et regi Persarum aut satrapis illius navabant operam. Auger.

τῶν πραγματώυ καθίσταμεν· σπουδάζοντες δὲ περὶ τὴν πολειτείαν οὐχ ἧττον ἢ περὶ τὴν σωτηρίαν ὅλης τῆς πόλεως, καὶ τὴν δημοκρατίαν εἰδότες ἐν μὲν ταῖς ἡσυχίαις καὶ ταῖς ἀσφαλείαις αὐξομένην καὶ διαμένουσαν, ἐν δὲ τοῖς πολέμοις δὶς ἤδη καταλυθεῖσαν, πρὸς μὲν τοὺς τῆς εἰρήνης ἐπιθυμοῦντας, ὡς πρὸς ὀλιγαρχικοὺς ὄντας, δυσκόλως ἔχομεν· τοὺς δὲ τὸν πόλεμον ἀγαπῶντας, ὡς τῆς δημοκρατίας κηδομένους, εὔνους εἶναι νομίζομεν. ἐμπειρότατοι δὲ λόγων καὶ πραγμάτων ὄντες, οὕτως ἀλογίστως ἔχομεν, ὥςτε περὶ τῶν αὐτῶν τῆς αὐτῆς ἡμέρας οὐ ταὐτὰ γινώσκομεν· ἀλλ' ὧν πρὶν εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἀναβῆναι κατηγοροῦμεν, ταῦτα συνελθόντες χειροτονοῦμεν· οὐ πολὺν δὲ χρόνον διαλιπόντες, τοῖς [ἐνταῦθα] ψηφισθεῖσιν, ἐπειδὰν ἀπίωμεν πάλιν, ἐπιτιμῶμεν· προσποιούμενοι δὲ σωφρονέστατοι τῶν Ἑλλήνων εἶναι, τοιούτοις χρώμεθα συμβούλοις, ὧν οὐκ ἔστιν ὅςτις οὐκ ἂν καταφρονήσειε, καὶ τοὺς αὐτοὺς τούτους κυρίους τῶν κοινῶν ἁπάντων καθίσταμεν, οἷς οὐδεὶς ἂν τῶν ἰδίων οὐδὲν ἐπιτρέψειε.

ιθ΄. Τοιοῦτος μὲν δή τις ἐν τοῖς συμβουλευτικοῖς λόγοις ὁ ἀνήρ· ἐν δὲ τοῖς δικανικοῖς, τὰ μὲν ἄλλα πάνυ ἀκριβὴς καὶ ἀληθινὸς, καὶ τῷ Λυσίου χαρακτῆρι ἔγγιστα μὲν προσεληλυθὼς, ἐν δὲ τῇ συνθέσει τῶν ὀνομάτων τὸ λεῖον ἐκεῖνο καὶ εὐπρεπὲς ἔχων, ἔλαττον μὲν ἢ ἐν ἄλλοις λόγοις, οὐ μὴν ἀλλ' ἔχων γε. μηδεὶς δ' ἀγνοεῖν ὑπολάβῃ με, μηδ' ὅτι Ἀφαρεὺς, ὁ πρόγονός τε καὶ εἰσποίητος Ἰσοκράτει γενόμενος, ἐν τῷ πρὸς Μεγακλείδην περὶ τῆς ἀντιδόσεως λόγῳ, διορίζεται μηδεμίαν ὑπὸ τοῦ πατρὸς ὑπόθεσιν εἰς δικαστήριον γεγράφθαι, μηδ' ὅτι δέσμας πάνυ πολλὰς δικαστικῶν λόγων Ἰσοκρατείων περιφέρεσθαι φησὶν ὑπὸ τῶν βιβλιοπωλῶν Ἀριστοτέλης· ἐπίσταμαι γὰρ ταῦτα ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων λεγόμενα· καὶ οὔτ' Ἀριστοτέλει πείθομαι, ῥυπαίνειν τὸν ἄνδρα βουλομένῳ, οὔτ' Ἀφαρεῖ, τούτου γ' ἕνεκα λόγον εὐπρεπῆ πλαττομένῳ, συντίθεμαι· ἱκανὸν δ' ἡγησάμενος εἶναι τῆς ἀληθείας βεβαιωτὴν τὸν Ἀθηναῖον Κηφισόδωρον — ὃς καὶ συνεβίωσεν Ἰσοκράτει καὶ γνησιώτατος ἀκουστὴς ἐγένετο καὶ τὴν ἀπολογίαν τὴν πάνυ θαυμαστὴν ἐν ταῖς πρὸς Ἀριστοτέλην ἀντιγραφαῖς ἐποιήσατο —, πιστεύω γεγράφθαι λόγους τινὰς ὑπὸ τοῦ ἀνδρὸς εἰς δικαστήρια, οὐ μέντοι πολλούς. καὶ χρῶμαι παραδείγματι ἐξ αὐτῶν ἑνὶ — οὐ γὰρ ἐγχωρεῖ πλείοσι —, τῷ Τραπεζι-

Ἐν ἄλλαις] Γρ. ἐν τοῖς ἄλλαις. Cor.

Πρόγονος] *privignus*, vel quia locum filii tenet, vel quia natus est antequam ille, cujus est privignus, ipsius matrem duxerit. Auger.

Διορίζεται] Malim cum Wolfio διϊσχυρίζεται. Idem. Μηδὲν δέον. Cor.

Ἀριστοτέλην] Siculum illum Aristotelem, inquit Wolfius, male cum Stagirita confundunt Cicero, Dionysius, Athenæus et Eusebius, ut bene Ionsius in dissertatione de philosophia peripatetica observavit. Menagius ad Diog. Laert. p. 199. ed. Amst. Auger.

Πλείοσι] Np. χρῆσθαι. Idem.

K

τικῷ λεγομένῳ, ὃν ἔγραψε ξένῳ τινὶ τῶν μαθητῶν κατὰ Πασίωνος τοῦ Τραπεζίτου. ἔστι δὲ ὁ λόγος οὗτος. Ὁ μὲν ἀγών μοι μέγας ἐστὶν, ὦ ἄνδρες δικασταί· οὐ γὰρ μόνον περὶ πολλῶν χρημάτων κινδυνεύω, ἀλλὰ καὶ περὶ τοῦ μὴ δοκεῖν ἀδίκως τῶν ἀλλοτρίων ἐπιθυμεῖν, ὃ ἐγὼ περὶ πλείστου ποιοῦμαι. οὐσία γάρ μοι ἱκανὴ καταλειφθήσεται, καὶ τούτων στερηθέντι· εἰ δὲ δόξαιμι μηδὲν προσῆκον τοσαῦτα χρήματα ἐγκαλέσαι, διαβληθείην ἂν τὸν ἅπαντα βίον. ἔστι δ', ὦ ἄνδρες δικασταὶ, πάντων χαλεπώτατον τοιούτων ἀντιδίκων τυχεῖν. τὰ μὲν γὰρ συμβόλαια πρὸς τοὺς ἐπὶ ταῖς τραπέζαις ἄνευ μαρτύρων γίνεται· τοῖς ἀδικουμένοις δὲ πρὸς τοιούτους ἀνάγκη κινδυνεύειν, οἳ καὶ φίλους πολλοὺς κέκτηνται καὶ χρήματα πολλὰ διαχειρίζουσι καὶ πιστοὶ διὰ τὴν τέχνην δοκοῦσιν εἶναι. ὅμως δὲ, καὶ τούτων ὑπαρχόντων, ἡγοῦμαι φανερὸν πᾶσι ποιήσειν, ὅτι ἀποστεροῦμαι τοσούτων χρημάτων ὑπὸ Πασίωνος. ἐξ ἀρχῆς δ' ὑμῖν, ὅπως ἂν δύνωμαι, διηγήσομαι τὰ πεπραγμένα. ἐμοὶ γὰρ, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, πατὴρ μέν ἐστι Σινωπεὺς, ὃν οἱ πλέοντες εἰς τὸν Πόντον ἅπαντες ἴσασιν οὕτως οἰκείως πρὸς Σάτυρον διακείμενον, ὥςτε πολλῆς μὲν χώρας ἄρχειν, ἁπάσης δὲ τῆς δυνάμεως ἐπιμελεῖσθαι τῆς ἐκείνου. πυνθανόμενος δὲ καὶ περὶ τῆσδε τῆς πόλεως καὶ περὶ τῆς ἄλλης Ἑλλάδος, ἐπεθύμησα ἀποδημῆσαι. γεμίσας δ' ὁ πατήρ μου δύο ναῦς σίτου καὶ χρήματα δοὺς ἐξέπεμψεν ἅμα κατ' ἐμπορίαν καὶ θεωρίαν. συστήσαντος δέ μοι Πυθοδώρου τοῦ Φοίνικος Πασίωνα, ἐχρώμην τῇ τούτου τραπέζῃ. χρόνῳ δ' ὕστερον διαβολῆς πρὸς Σάτυρον γενομένης, ὡς καὶ ὁ πατὴρ ὁ ἐμὸς ἐπιβουλεύοι τῇ ἀρχῇ κἀγὼ τοῖς φυγάσι συγγινοίμην, τὸν μὲν πατέρα μου συλλαμβάνει, ἐπιστέλλει δὲ τοῖς ἐνθάδε ἐπιδημοῦσιν ἐκ τοῦ Πόντου, τὰ χρήματα παρ' ἐμοῦ παραλαβεῖν καὶ αὐτὸν εἰσπλεῖν κελεύειν· ἐὰν δὲ τούτων μηδὲν ποιῶ, παρ' ὑμῶν ἐξαιτεῖν. ἐν τοσούτοις δὲ κακοῖς ὢν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, λέγω πρὸς Πασίωνα τὰς ἐμαυτοῦ συμφοράς· οὕτω γὰρ οἰκείως πρὸς αὐτὸν διεκείμην, ὥςτε μὴ μόνον περὶ τῶν χρημάτων, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν ἄλλων τούτῳ μάλιστα πιστεύειν. ἡγούμην δὲ, εἰ μὲν προείμην ἅπαντα τὰ χρήματα, κινδυνεύσειν, εἴ τι πάθοι ἐκεῖνος, στερηθεὶς καὶ τῶν ἐνθάδε καὶ τῶν ἐκεῖ, πάντων ἐνδεὴς γενήσεσθαι· εἰ δ' ὁμολογῶν εἶναι, ἐπιστείλαντος Σατύρου, μὴ παραδοίην, εἰς τὰς μεγίστας διαβολὰς ἐμαυτὸν καὶ τὸν πατέρα καταστήσειν πρὸς Σάτυρον. βουλευομένοις οὖν ἡμῖν ἐδόκει βέλτιστον εἶναι, τὰ μὲν φανερὰ τῶν χρημάτων παραδοῦναι, περὶ δὲ τῶν

παρὰ τούτῳ κειμένων μὴ μόνον ἔξαρνον εἶναι, ἀλλὰ καὶ ὀφείλοντά με καὶ ἑτέροις ἐπὶ τόκῳ φαίνεσθαι, καὶ πάντα ποιεῖν, ἐξ ὧν ἐκεῖνοι μάλιστ' ἤμελλον πεισθήσεσθαι μὴ εἶναί μοι χρήματα. τότε μὲν οὖν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, ἐνόμιζόν μοι Πασίωνα δι' εὔνοιαν ἅπαντα ταῦτα συμβουλεύειν· ἐπειδὴ δὲ ταῦτα πρὸς τοὺς περὶ Σάτυρον διεπραξάμην, ἔγνων αὐτὸν ἐπιβουλεύοντα τοῖς ἐμοῖς. βουλομένου γὰρ ἐμοῦ κομίσασθαι τἀμαυτοῦ, καὶ πλεῖν εἰς Βυζάντιον, ἡγησάμενος οὗτος κάλλιστον καιρὸν αὐτῷ παραπεπτωκέναι· τὰ μὲν γὰρ χρήματα πολλὰ εἶναι τὰ παρ' αὐτῷ κείμενα, [καὶ] ἄξια ἀναισχυντίας· ἐμὲ δὲ πολλῶν ἀκουόντων ἔξαρνον γεγενῆσθαι μηδὲν κεκτῆσθαι· πᾶσί τε φανερὸν ἀπαιτούμενον, καὶ ἑτέροις ὁμολογοῦντα ὀφείλειν, καὶ πρὸς τούτοις, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, νομίζων, εἰ μὲν αὐτοῦ μένειν ἐπιχειροίην, ἐκδοθήσεσθαί με ὑπὸ τῆς πόλεως Σατύρῳ, εἰ δ' ἄλλοσέ ποι τραποίμην, οὐδὲν αὐτῷ μελήσειν τῶν ἐμῶν λόγων, εἰ δ' εἰσπλευσοίμην εἰς τὸν Πόντον, ἀποθανεῖσθαί με μετὰ τοῦ πατρός· ταῦτα διαλογιζόμενος, διενοεῖτό με ἀποστερεῖν τὰ χρήματα. καὶ πρὸς μὲν ἐμὲ προσεποιεῖτο ἀπορεῖν ἐν τῷ παρόντι, καὶ οὐκ ἂν ἔχειν ἀποδοῦναι· ἐπειδὴ δ' ἐγὼ, βουλόμενος εἰδέναι τὸ πρᾶγμα, προσπέμπω Φιλόμηλον αὐτῷ καὶ Μενέξενον ἀπαιτήσοντας, ἔξαρνος γίνεται πρὸς αὐτοὺς μηδὲν ἔχειν τῶν ἐμῶν. πανταχόθεν δέ μοι τοσούτων κακῶν προσπεπτωκότων, τίνα οἴεσθέ με γνώμην ἔχειν; ᾧ γ' ὑπῆρχε σιωπῶντι μὲν ὑπὸ τούτου ἀποστερεῖσθαι τῶν χρημάτων, λέγοντι δὲ μηδὲν μᾶλλον κομίσασθαι, πρὸς Σάτυρον δ' εἰς τὴν μεγίστην διαβολὴν ἐμαυτὸν καὶ τὸν πατέρα καταστῆσαι. κράτιστον οὖν ἡγησάμην ἡσυχίαν ἄγειν. μετὰ δὲ ταῦτα, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, ἀφικνοῦνταί μοι οἱ ἀπαγγέλλοντες, ὅτι ὁ πατὴρ ἀφεῖται, καὶ Σατύρῳ οὕτως ἁπάντων μεταμέλει τῶν πεπραγμένων, ὥς πίστεις τε τὰς μεγίστας αὐτῷ δεδωκὼς εἴη, καὶ τὴν ἀρχὴν ἔτι μείζω πεποιηκὼς ἧς εἶχε πρότερον, καὶ τὴν ἀδελφὴν τὴν ἐμὴν γυναῖκα τῷ ἑαυτοῦ υἱεῖ εἰληφώς. πυθόμενος δὲ ταῦτα Πασίων, καὶ εἰδὼς ὅτι φανερῶς ἤδη πράξω περὶ τῶν ἐμαυτοῦ, ἀφανίζει τὸν παῖδα, ὃς συνῄδει περὶ τῶν χρημάτων. ἐπειδὴ δ' ἐγὼ προσελθὼν ἐπεζήτουν αὐτὸν, ἡγούμενος ἔλεγχον σαφέστατον τοῦτον ἂν γενέσθαι περὶ ὧν ἐνεκάλουν, λέγει λόγον δεινότατον, ὡς ἐγὼ καὶ Μενέξενος, διαφθείραντες καὶ πείσαντες τὸν ἐπὶ τῇ τραπέζῃ καθήμενον, ἓξ τάλαντα ἀργυρίου λάβοιμεν παρ' αὐτοῦ. ἵνα δὲ μηδεὶς ἔλεγχος μηδὲ βάσανος γένοιτο περὶ αὐτῶν, ἔφασκεν ἡμᾶς ἀφανίσαντας

τὸν παῖδα ἀντεγκαλεῖν αὐτῷ, καὶ ἐξαιτεῖν τοῦτον ὃν αὐτοὶ ἠφανίσαμεν. καὶ ταῦτα λέγων καὶ ἀγανακτῶν καὶ δακρύων εἷλκέ με πρὸς τὸν πολέμαρχον, ἐγγυητὰς αἰτῶν· καὶ οὐ πρότερον ἀφῆκεν, ἕως αὐτῷ κατέστησα ἓξ ταλάντων ἐγγυητάς. καί μοι ἀνάβητε τούτων μάρτυρες.

κʹ. Ταῦθ' ὅτι μὲν ὅλῳ τῷ γένει διαφέρει τῶν ἐπιδεικτικῶν τε καὶ συμβουλευτικῶν κατὰ τὸν χαρακτῆρα τῆς λέξεως, οὐθείς ἐστιν ὃς οὐκ ἂν ὁμολογήσειεν· οὐ μέντοι παντάπασί γε τὴν Ἰσοκράτειον ἀγωγὴν ἐκβέβηκεν· ἀκαρῆ δέ τινα διασώζει τῆς κατασκευῆς τε καὶ σεμνολογίας ἐκείνης ἐνθυμήματα, καὶ ποιητικώτερα μᾶλλόν ἐστιν ἢ ἀληθινώτερα. οἷον ὅταν φησίν· ἡγούμην δὲ, εἰ μὲν μὴ προείμην τὰ χρήματα, κινδυνεύσειν. τὸ γὰρ ἀποίητόν τε καὶ ἀφελὲς τοιοῦτον· ἡγούμην δὲ μὴ παραδοὺς τὰ χρήματα κινδυνεύσειν. ἔτι ἐκεῖνο· καὶ πρὸς τούτοις, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, νομίζων, εἰ μὲν αὐτοῦ μένειν ἐπιχειροίην, ἐκδοθήσεσθαί με ὑπὸ τῆς πόλεως Σατύρῳ, εἰ δ' ἄλλοσέ ποι τραποίμην, οὐδὲν αὐτῷ μελήσειν τῶν ἐμῶν λόγων, εἰ δ' εἰσπλευσοίμην εἰς τὸν Πόντον, ἀποθανεῖσθαί με μετὰ τοῦ πατρός. ἥ τε γὰρ περίοδος ἐκμηκύνεται πέρα τοῦ δικανικοῦ τρόπου, καὶ ἡ σύνθεσις ἔχει τι τοῦ ποιητικοῦ, τό τε σχῆμα τῆς λέξεως ἐκ τῶν ἐπιδεικτικῶν εἴληπται παρισώσεων καὶ παρομοιώσεων. τό τε οὖν ἐπιχειροίην καὶ τραποίμην καὶ εἰσπλευσοίμην ἐν ἑνὶ χωρίῳ κείμενα, καὶ τῶν κώλων τριῶν ὄντων τὸ μῆκος ἴσον ὑπάρχον, τεκμήρια τῆς Ἰσοκράτους κατασκευῆς ἐστί· καὶ τὰ τούτοις ἐπιφερόμενα· διενοεῖτό με ἀποστερεῖν τὰ χρήματα, καὶ πρὸς μὲν ἐμὲ προσεποιεῖτο ἀπορεῖν καὶ οὐκ ἂν ἔχειν· παρόμοιά τε καὶ παραπλήσια ἀλλήλοις ἐστὶ, καὶ πρὸς τούτοις ἃ μετ' ὀλίγον ἐπιτίθησιν· ὡς πίστεις τε μεγίστας αὐτῷ δεδωκὼς εἴη, καὶ τὴν ἀρχὴν ἔτι μείζω πεποιηκὼς ἧς εἶχε πρότερον, καὶ τὴν ἀδελφὴν τὴν ἐμὴν γυναῖκα τῷ ἑαυτοῦ υἱεῖ εἰληφώς· καὶ γὰρ ἐνταῦθα πάλιν τὸ δεδωκὼς καὶ πεποιηκὼς καὶ εἰληφὼς παρόμοιον, καὶ τὴν ἀρχὴν καὶ τὴν ἀδελφήν. ἔχοι δ' ἄν τις καὶ ἄλλα πρὸς τούτοις λέγειν, ἐξ ὧν ὁ χαρακτὴρ τοῦ ῥήτορος ἔσται καταφανής· ἀνάγκη δ' ἴσως στοχάζεσθαι τοῦ χρόνου.

ΕΚ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ.

Ὁ δ' Ἰσοκρατικὸς [λόγος] κομψεύεται μὲν, ἀλλὰ μετὰ σεμνότητος, καὶ πανηγυρικώτερός ἐστι μᾶλλον ἢ δικανικώτερος· ἔχει δὲ τὸν κόσμον μετ' ἐνεργείας καὶ πομπικός ἐστι μετὰ τοῦ ἀνυστικοῦ καὶ χρησίμου, οὐ μὴν ἀγωνιστικός· περιγράφων δὲ τὴν ἀπαγγελίαν ταῖς περιόδοις, καὶ ὅλως μεσότητα σωφρονίζων λιτότητι, τὸ δὲ λιτὸν ἐξαίρων. καὶ αὐτοῦ μάλιστα ζηλωτέον τήν τε τῶν ὀνομάτων συνέχειαν καὶ τὸ τῆς ὅλης ἰδέας ἐπιδεικτικόν.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ] Ἀρχαίων κρίσ. p. 432.
Ἐνεργείας] Γρ. ἐναργείας. Cor.
Μεσότητα] Ἴσως· σεμνότητα. Idem.

ΕΚ ΤΟΥ ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ
ΠΕΡΙ ΙΣΟΚΡΑΤΟΥΣ.

Ἰσοκράτης, ἐνενήκοντα καὶ ἓξ ἐτῶν γεγονὼς, τὸν Πανηγυρικὸν ἔγραφε λόγον· περὶ ἔτη δὲ ἑνὸς ἀποδέοντα ἑκατὸν γεγονὼς, ὡς ᾔσθετο Ἀθηναίους ὑπὸ Φιλίππου ἐν τῇ περὶ Χαιρώνειαν μάχῃ νενικημένους, ποτνιώμενος, τὸν Εὐριπίδειον στίχον προσηνέγκατο, εἰς ἑαυτὸν ἀναφέρων,

Σιδώνιόν ποτ' ἄστυ Κάδμος ἐκλιπών·

καὶ ἐπειπὼν, ὡς δουλεύσει ἡ Ἑλλὰς, ἐξέλιπε τὸν βίον.

ΕΚ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ.

Ἂν σολοικίσῃς δὲ ἢ βαρβαρίσῃς, ἓν ἔστω φάρμακον ἡ ἀναισχυντία· καὶ πρόχειρον εὐθὺς ὄνομα οὔτε ὄντος τινὸς οὔτε γενομένου ποτὲ ἢ ποιητοῦ ἢ συγγραφέως, ὃς οὕτω λέγειν ἐδοκίμαζε σοφὸς ἀνὴρ καὶ τὴν φωνὴν ἐς τὸ ἀκρότατον ἀπηκριβωμένος. ἀλλὰ καὶ ἀναγίγνωσκε τὰ παλαιὰ μὲν μὴ σύ γε, μηδὲ εἴ τι ὁ λῆρος Ἰσοκράτης ἢ ὁ χαρίτων ἄμοιρος Δημοσθένης ἢ ὁ ψυχρὸς Πλάτων, ἀλλὰ τοὺς τῶν πρὸ ἡμῶν ὀλίγον λόγους, καὶ ἃς φασι ταύτας ΜΕΛΕΤΑΣ, ὡς ἔχῃς, ἀπ' ἐκείνων ἐπισιτισάμενος, ἐν καιρῷ καταχρῆσθαι, καθάπερ ἐκ ταμιείου προαιρῶν.

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΥΣΑΝΙΟΥ
ΠΕΡΙ ΙΣΟΚΡΑΤΟΥΣ.

Κεῖται δὲ [ἐν τῷ Ὀλυμπίῳ] ἐπὶ κίονος Ἰσοκράτους ἀνδριάς. ὃς ἐς μνήμην τρία ὑπελείπετο, ἐπιμονώτατον μὲν, ὅτι οἱ βιώσαντι ἔτη δυοῖν δέοντα ἑκατὸν οὔποτε κατελύθη μαθητὰς ἔχειν· σωφρονέστατον δὲ, ὅτι πολιτείας ἀπεχόμενος διέμεινε καὶ τὰ κοινὰ οὐ πολυπραγμονῶν· ἐλευθερώτατον δὲ, ὅτι, πρὸς τὴν ἀγγελίαν τῆς ἐν Χαιρωνείᾳ μάχης ἀλγήσας, ἐτελεύτησεν ἐθελοντής.

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ] Μακροβ. §. κγʹ.
Πανηγυρικὸν] Γρ. Παναθηναϊκόν. Cor.
Προσηνέγκατο] Γρ. προηνέγκατο. Idem.
ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ] Ῥητόρ. διδασκ. §. ιζʹ.
ΠΑΥΣΑΝΙΟΥ] Attic. c. 18.

ΕΚ ΤΟΥ ΦΙΛΟΣΤΡΑΤΟΥ

ΠΕΡΙ ΙΣΟΚΡΑΤΟΥΣ.

Ἡ δὲ σειρὴν ἡ ἐφεστηκῦια τῷ Ἰσοκράτους τοῦ σοφιστοῦ σήματι — ἐφέστηκε δ' οἷον ᾄδουσα — πειθὼ κατηγορεῖ τοῦ ἀνδρὸς, ἣν συνεβάλετο ῥητορικοῖς νόμοις καὶ ἤθεσι, πάρισα καὶ ἀντίθετα καὶ ὁμοιοτέλευτα οὐχ εὑρὼν πρῶτος, ἀλλ' εὑρημένοις εὖ χρησάμενος. ἐπεμελήθη δὲ καὶ περιβολῆς καὶ ῥυθμῶν καὶ συνθήκης καὶ κρότου. ταυτὶ δ' ἡτοίμασέ που καὶ τὴν Δημοσθένους γλῶτταν· Δημοσθένης γὰρ μαθητὴς μὲν Ἰσαίου, ζηλωτὴς δὲ Ἰσοκράτους γενόμενος, ὑπερεβάλετο αὐτὸν ῥυθμῷ καὶ ἐπιφορᾷ καὶ περιβολῇ καὶ ταχύτητι λόγου τε καὶ ἐννοίας. σεμνότης δ' ἡ μὲν Δημοσθένους ἐπεστραμμένη μᾶλλον, ἡ δ' Ἰσοκράτους ἁβροτέρα τε καὶ ἡδίων. παράδειγμα δὲ ποιώμεθα τῆς μὲν Δημοσθένους σεμνότητος· πέρας μὲν γὰρ ἅπασιν ἀνθρώποις ἐστὶ τοῦ βίου θάνατος, κἂν ἐν οἰκίσκῳ τις αὐτὸν καθείρξας τηρῇ· δεῖ δὲ τοὺς ἀγαθοὺς ἄνδρας ἐγχειρεῖν μὲν ἅπασιν ἀεὶ τοῖς καλοῖς, τὴν ἀγαθὴν προβαλλομένους ἐλπίδα, φέρειν δ' ὅ τι ἂν ὁ θεὸς διδῷ γενναίως. ἡ δὲ Ἰσοκράτους σεμνότης ὧδε κεκόσμηται· τῆς γὰρ γῆς ἁπάσης τῆς ὑπὸ τῷ κόσμῳ κειμένης δίχα τετμημένης, καὶ τῆς μὲν Ἀσίας, τῆς δ' Εὐρώπης καλουμένης, τὴν ἡμίσειαν ἐκ τῶν συνθηκῶν εἴληφεν, ὥςπερ πρὸς τὸν Δία τὴν χώραν νεμόμενος. τὰ μὲν οὖν πολιτικὰ ὤκνει καὶ ἀπεφοίτα τῶν ἐκκλησιῶν, διά τε τὸ ἐλλιπὲς τοῦ φθέγματος, διά τε τὸν Ἀθήνησι φθόνον, ἀντιπολιτευόμενον ἐν τοῖς μάλιστα τοῖς σοφώτερόν τι ἑτέρου ἀγορεύουσιν· ὅμως δ' οὐκ ἀπεσπούδαζε τῶν κοινῶν. τόν τε γὰρ Φίλιππον, ἐν οἷς πρὸς αὐτὸν ἔγραφεν, Ἀθηναίοις δήπου διωρθοῦτο· καὶ οἷς περὶ τῆς εἰρήνης συγγέγραφεν, ἀνεσκεύαζε τοὺς Ἀθηναίους ἐκ τῆς θαλάττης, ὡς κακῶς ἐν αὐτῇ ἀκούοντας· ὁ Πανηγυρικός τε αὐτῷ λόγος, ὃν διῆλθεν Ὀλυμπιᾶσι, τὴν Ἑλλάδα πείθων ἐπὶ τὴν Ἀσίαν στρατεύειν, παυσαμένους τῶν οἴκοι ἐγκλημάτων. οὗτος μὲν οὖν, εἰ καὶ κάλλιστος λόγων, αἰτίαν ὅμως παραδέδωκεν, ὡς ἐκ τῶν Γοργίᾳ σπουδασθέντων εἰς τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν συντεθείς. ἄριστα δὲ τῶν Ἰσοκράτους φροντισμάτων ὅ τε Ἀρχίδαμος ξύγκειται καὶ ὁ Ἀμάρτυρος. τοῦ μὲν γὰρ

ΦΙΛΟΣΤΡΑΤΟΥ] Vit. Sophist. i. 17.

Πειθὼ κατηγορεῖ] Ad verbum interpretor: *accusat*, vel *arguit*, *virum suadelæ*, i.e. testatur virum donatum fuisse suadela. AUGER.

Τὰ πολιτικὰ ὤκνει] I. e. ὤκνει πολιτεύεσθαι. IDEM.

Ἐν τοῖς] Malim abesse. IDEM.

Διωρθοῦτο] *rectum faciebat*, i. e. efficiebat ut illis amicus esset. IDEM.

Ἀνεσκεύαζε — ἐκ τῆς θαλάττης] Ἀπέτρεπε τῆς κατὰ θάλατταν ἀρχῆς. COR.

Πείθων] Sub. ἐστί. AUGER. Ἴσως· πείθει. COR.

Τοῦ μὲν γὰρ — ἀναφέρον] *spiritus enim illius* (i. e. Archidami, orationis inscriptæ ΑΡΧΙΔΑΜΟΣ) *pervadit Lacedæmonios, revocans a Leuctrica clade*, i. e. erigens illorum animos Leuctrica clade afflictos. AUGER.

διήκει φρόνημα Λακεδαιμονίοις τῶν Λευκτρικῶν ἀναφέρον, καὶ οὐκ ἀκριβῆ μόνον τὰ ὀνόματα, ἀλλὰ καὶ ἡ συνθήκη λαμπρά· ἐναγώνιος δ' ὁ λόγος, ὡς καὶ τὸ μυθῶδες αὐτοῦ μέρος τὸ περὶ τὸν Ἡρακλέα καὶ τὰς βοῦς σὺν ἐπιστροφῇ ἡρμηνεῦσθαι. ὁ δ' Ἀμάρτυρος ἰσχὺν ἐνδείκνυται κεκολασμένην εἰς ῥυθμούς· νόημα γὰρ ἐκ νοήματος εἰς περιόδους ἰσοκώλους τελευτᾷ. ἀκροαταὶ δὲ τοῦ ἀνδρὸς τούτου πολλοὶ μὲν, ἐλλογιμώτατος δὲ Ὑπερίδης ὁ ῥήτωρ· Θεόπομπον γὰρ τὸν ἐκ Χίου καὶ τὸν Κυμαῖον Ἔφορον οὔτ' ἂν διαβάλοιμι οὔτ' ἂν θαυμάσαιμι. οἱ δ' ἡγούμενοι τὴν κωμῳδίαν καθάπτεσθαι τοῦ Ἰσοκράτους, ὡς αὐλοποιοῦ, ἁμαρτάνουσι. πατὴρ μὲν γὰρ αὐτῷ Θεόδωρος ἦν, ὃν ἐκάλουν αὐλοποιὸν Ἀθήνησιν· αὐτὸς δὲ οὔτ' αὐλοὺς ἐγίνωσκεν οὔτε ἄλλο τι τῶν ἐν βαναύσοις. οὐ γὰρ ἂν οὐδὲ τῆς ἐν Ὀλυμπίᾳ εἰκόνος ἔτυχεν, εἴ τι τῶν εὐτελῶν εἰργάζετο. ἀπέθανε μὲν οὖν Ἀθήνησιν ἀμφὶ τὰ ἑκατὸν ἔτη. ἕνα δὲ αὐτὸν ἡγώμεθα τῶν ἐν πολέμῳ ἀποθανόντων· ἐπειδὴ μετὰ τὰ κατὰ Χαιρώνειαν ἐτελεύτα, μὴ καρτερήσας τὴν ἀκρόασιν τοῦ Ἀθηναίων πταίσματος.

ΕΚ ΤΟΥ ΑΙΛΙΑΝΟΥ

ΠΕΡΙ ΙΣΟΚΡΑΤΟΥΣ.

Ἰσοκράτης ὁ ῥήτωρ ἔλεγεν ὑπὲρ τῆς Ἀθηναίων πόλεως, ὑμοίαν εἶναι ταῖς ἑταίραις. καὶ γὰρ ἐκείναις τοὺς ἁλισκομένους ὑπὸ τῆς ὥρας αὐτῶν βούλεσθαι συνεῖναι αὐταῖς· ὅμως δὲ μηδένα εὐτελῶς οὕτως αὐτοῦ πέρι φρονεῖν, ὡς ὑπομεῖναι ἂν συνοικῆσαί τινι αὐτῶν. καὶ οὖν καὶ τὴν Ἀθηναίων πόλιν ἐνεπιδημῆσαι μὲν εἶναι ἡδίστην, καὶ κατά γε τοῦτο πασῶν τῶν κατὰ τὴν Ἑλλάδα διαφέρειν· ἐνοικῆσαι δὲ ἀσφαλῆ μηκέτι εἶναι. ᾐνίττετο δὲ διὰ τούτων τοὺς ἐπιχωριάζοντας αὐτῇ συκοφάντας καὶ τὰς ἐκ τῶν δημαγωγούντων ἐπιβουλάς.

ΕΚ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ.

Λόγος τις εἰς ἐμὲ ἀφίκετο, λέγων αἴτιον Ἰσοκράτην γενέσθαι τὸν ῥήτορα τοῖς Πέρσαις καταδουλώσεως, ἧς ἐδουλώσαντο αὐτοὺς Μακεδόνες. τοῦ γὰρ Πανηγυρικοῦ λόγου, ὃν Ἰσοκράτης τοῖς Ἕλλησιν ἐπεδείξατο, εἰς Μακεδονίαν ἐλθοῦσα ἡ φήμη, πρῶτον μὲν Φίλιππον ἐπὶ τὴν Ἀσίαν ἀνέστησεν· ἀποθανόντος δὲ ἐκείνου, Ἀλέξανδρον τὸν υἱὸν αὐτοῦ, πατρῴων κληρονόμον, τὴν ὁρμὴν τὴν τοῦ Φιλίππου διαδέξασθαι παρεσκεύασε.

Ὡς καὶ τὸ μυθ.] Ὡς hic idem ac ὥστε, quod ultimum malim. IDEM.

Ὀλυμπίᾳ] Γρ. Ὀλυμπιείῳ. COR.

Ἐν πολέμῳ] Γρ. ἐν τῷ πολέμῳ. IDEM.

ΑΙΛΙΑΝΟΥ] Var. Hist. l. xii. 52.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ] Var. Hist. l. xiii. 11.

ΕΚ ΤΟΥ ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΥ

ΠΕΡΙ ΙΣΟΚΡΑΤΟΥΣ.

α΄. Ἰσοκράτης Θεοδώρου μὲν ἦν παῖς τοῦ Ἐρχιέως τῶν μετρίων πολιτῶν, θεράποντας αὐλοποιοὺς κεκτημένου, καὶ εὐπορήσαντος ἀπὸ τούτων ὡς καὶ χορηγῆσαι καὶ παιδεῦσαι τοὺς υἱοὺς — ἦσαν γὰρ αὐτῷ καὶ ἄλλοι, Τελέσιππος καὶ Διόμνηστος· ἦν δὲ καὶ θυγάτριον —· ὅθεν εἰς τοὺς αὐλοὺς κεκωμῴδηται ὑπὸ Ἀριστοφάνους καὶ Στράττιδος.

β΄. Γενόμενος δὲ κατὰ τὴν ὀγδοηκοστὴν ἕκτην Ὀλυμπιάδα ἐπὶ Λυσιμάχου Μυῤῥινουσίου, ἄρχοντος Ἀθήνησι, Λυσίου μὲν ἦν νεώτερος δυσὶ καὶ εἴκοσιν ἔτεσι, πρεσβύτερος δὲ Πλάτωνος ἑπτά. παῖς μὲν ὢν ἐπαιδεύετο οὐδενὸς ἧττον Ἀθηναίων, ἀκροώμενος Προδίκου τε τοῦ Κείου καὶ Γοργίου τοῦ Λεοντίνου καὶ Τισίου τοῦ Συρακουσίου καὶ Θηραμένους τοῦ ῥήτορος. οὗ καὶ συλλαμβανομένου ὑπὸ τῶν Τριάκοντα καὶ φυγόντος ἐπὶ τὴν Βουλαίαν ἑστίαν, ἁπάντων καταπεπληγμένων, μόνος ἀνέστη βοηθήσων. καὶ πολὺν χρόνον ἐσίγησε κατ᾽ ἀρχάς· ἔπειτα ὑπ᾽ αὐτοῦ παρῃτήθη, εἰπόντος, ὀδυνηρότερον αὐτῷ συμβήσεσθαι, εἴ τις τῶν φίλων ἀπολαύσειε τῆς συμφορᾶς· καὶ ἐκείνου τινὰς οὔσας τέχνας αὐτῷ φασὶ συμπραγματεύσασθαι, ἡνίκα ἐν τοῖς δικαστηρίοις ἐσυκοφαντεῖτο, αἳ εἰσὶν ἐπιγεγραμμέναι Βότωνος.

γ΄. Ἐπεὶ δ᾽ ἠνδρώθη, τῶν μὲν πολιτικῶν πραγμάτων ἀπέσχετο, ἰσχνόφωνός τε ὢν καὶ εὐλαβὴς τὸν τρόπον καὶ τὰ πατρῷα ἀποβεβληκὼς ἐν τῷ πρὸς Λακεδαιμονίους πολέμῳ, ἄλλοις δὲ μεμελετηκὼς φαίνεται, ἕνα δὲ μόνον εἰπὼν λόγον τὸν περὶ τῆς Ἀντιδόσεως. διατριβὴν δὲ συστησάμενος, ἐπὶ τὸ φιλοσοφεῖν καὶ γράφειν ἃ διανοηθείη ἐτράπετο. καὶ τόν τε Πανηγυρικὸν λόγον καὶ τινὰς ἄλλους τῶν συμβουλευτικῶν, οὓς μὲν αὐτὸς γράφων ἀνεγίνωσκεν, οὓς δ᾽ ἑτέροις παρεσκεύαζεν, ἡγούμενος οὕτως ἐπὶ τὸ τὰ δέοντα φρονεῖν τοὺς Ἕλληνας προτρέψασθαι. διαμαρτάνων δὲ τῆς προαιρέσεως, τούτων μὲν ἀπέστη, σχολῆς δὲ ἡγεῖτο, ὥς τινές φασι, πρῶτον ἐπὶ Χίου, μαθητὰς ἔχων ἐννέα· ὅτε καὶ ἰδὼν τὸν μισθὸν ἀριθμούμενον εἶπε δακρύσας, Ὡς ἐπέγνων ἐμαυτὸν νῦν τούτοις πεπραμένον. ὡμίλει δὲ τοῖς βουλομένοις, χωρίσας πρῶτος τοὺς ἐριστι-

ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΥ] Vit. X. Orat.

Ἐσίγησε] Συνηγόρησε dedit Coraes.

Τῆς συμφορᾶς] F. τῆς αὐτοῦ συμφορᾶς. Reisk.

Ἐκείνου] Leg. ἐκεῖνον. Auger.

Βότωνος] Boton præceptor fuit Xenophontis philosophi juxta Diog. Laert. l. ix. 18.

Εἰπὼν] F. εἰπεῖν. Xyland.

Διατριβὴν δὲ συστησάμενος] quumque ludum aperuisset. Wolf.

Προτρέψασθαι] Προτρέψεσθαι de suo Coraes.

κοὺς λόγους τῶν πολιτικῶν, περὶ οὓς ἐσπούδασε. καὶ ἀρχὰς δὲ καὶ περὶ τὴν Χίον κατέστησε, καὶ τὴν αὐτὴν τῇ πατρίδι πολιτείαν· ἀργύριόν θ᾽, ὅσον οὐδεὶς σοφιστῶν, εὐπόρησεν, ὡς καὶ τριηραρχῆσαι. ἀκροαταὶ δ᾽ αὐτοῦ ἐγένοντο εἰς ἑκατὸν, ἄλλοι τε πολλοὶ, καὶ Τιμόθεος ὁ Κόνωνος, σὺν ᾧ καὶ πολλὰς πόλεις ἐπῆλθε, συντιθεὶς τὰς πρὸς Ἀθηναίους ὑπὸ Τιμοθέου πεμπομένας ἐπιστολάς· ὅθεν ἐδωρήσατο αὐτῷ τάλαντον τῶν ἀπὸ Σάμου περιγενομένων. ἐμαθήτευσε δ᾽ αὐτῷ καὶ Θεόπομπος ὁ Χῖος καὶ Ἔφορος ὁ Κυμαῖος καὶ Ἀσκληπιάδης ὁ τὰ τραγῳδούμενα συγγράψας καὶ Θεοδέκτης ὁ Φασηλίτης ὁ τὰς τραγῳδίας ὕστερον γράψας — οὗ ἐστὶ τὸ μνῆμα ἐπὶ τὸν Κυαμίτην πορευομένοις, κατὰ τὴν ἱερὰν ὁδὸν τὴν ἐπ᾽ Ἐλευσῖνα, τὰ νῦν κατερηρειμμένον, ἔνθα καὶ τοὺς ἐνδόξους τῶν ποιητῶν ἀνέστησε σὺν αὐτῷ, ὧν Ὅμηρος ὁ ποιητὴς σώζεται μόνος — Λεωδάμας τ᾽ Ἀθηναῖος καὶ Λάκριτος ὁ νομοθέτης Ἀθηναίοις, ὡς δέ τινές φασι, καὶ Ὑπερίδης καὶ Ἰσαῖος. καὶ Δημοσθένην δ᾽ ἔτι ῥητορεύοντι φασὶ μετὰ σπουδῆς προσελθεῖν αὐτῷ· καὶ χιλίας μὲν ἃς εἰσεπράττετο οὐκ ἔχειν φάναι παρασχεῖν, διακοσίας δὲ δώσειν ἐφ᾽ ᾧ τε τὸ πέμπτον μέρος ἐκμάθῃ, τὸν δ᾽ ἀποκρίνασθαι, ὡς Οὐ τεμαχίζομεν, ὦ Δημόσθενες, τὴν πραγματείαν, ὥσπερ δὲ τοὺς καλοὺς ἰχθῦς ὅλους πωλοῦμεν, οὕτω κἀγώ σοι, εἰ βούλοιο μαθητεύειν, ὁλόκληρον ἀποδώσομαι τὴν τέχνην.

δ΄. Ἐτελεύτα δ᾽ ἐπὶ Χαιρωνίδου ἄρχοντος, ἀπαγγελθέντων τῶν περὶ Χαιρώνειαν ἐν τῇ Ἱπποκράτους παλαίστρᾳ πυθόμενος, ἐξαγαγὼν αὑτὸν τοῦ βίου τέτρασιν ἡμέραις διὰ τοῦ σιτίων ἀποσχέσθαι, προειπὼν τρεῖς ἀρχὰς δραμάτων Εὐριπίδου,

Δαναὸς ὁ πεντήκοντα θυγατέρων πατήρ·
Πέλοψ ὁ Ταντάλειος εἰς Πῖσαν μολών·
Σιδώνιόν ποτ᾽ ἄστυ Κάδμος ἐκλιπών·

ὀκτὼ καὶ ἐννενήκοντα ἔτη βιοὺς, ἢ, ὥς τινες, ἑκατόν· οὐχ ὑπομείνας τετράκις ἰδεῖν τὴν Ἑλλάδα καταδουλουμένην· πρὸ ἐνιαυτοῦ, ἢ, ὥς τινες, πρὸ τεσσάρων ἐτῶν, τῆς τελευτῆς συγγράψας τὸν Παναθηναϊκόν. τὸν δὲ Πανηγυρικὸν ἔτεσι δέκα συνέθηκεν, οἱ δὲ δεκαπέντε λέγουσιν, ὃν μετενηνοχέναι ἐκ τῶν Γοργίου τοῦ Λεοντίνου καὶ Λυσίου· τὸν δὲ περὶ τῆς Ἀντιδόσεως δύο καὶ ὀγδοήκοντα ἔτη γεγονώς· τὸν δὲ πρὸς Φίλιππον ὀλίγῳ πρότερον τοῦ θανάτου. ἐγένετο δ᾽ αὐτῷ καὶ παῖς Ἀφαρεὺς, πρεσβύτῃ ὄντι, ἐκ Πλαθάνης τῆς Ἱππίου τοῦ ῥήτορος ποιητὸς, τῶν δὲ τῆς γυναικὸς

Δὲ καὶ περὶ] F. δὲ τὰς περὶ. Reisk. Quocum facit Coraes, qui καὶ interim expunxit.

Τὸν Κυαμίτην] Sic dedit Coraes pro vulg. τὸν Κυαμῖτιν. Cyamites heros Atheniensis, cujus sacellum in via sacra non procul a sepulcro Theodectis. Cf. Pausan. Attic. c. 37.

Νομοθέτης] F. νομοθετήσας. Wolf. Xyland. Reisk. σοφιστεύσας Ἀθήνησιν mavult Coraes, qui citat Demosth. c. Lacrit. §. γ΄. et §. ια΄.

Καὶ — δ᾽ ἔτι] quin etiam præter hos. Wolf.

Ἐφ᾽ ᾧ τε] I. e. ἵνα. Idem.

Ἐκμάθῃ] F. ἐκμαθεῖν. Salmas.

Πωλοῦμεν] Πωλοῦσιν conjecit Coraes.

Τετράκις] Mavult vel deleri vel mutari in γεγηρακὼς Wyttenbach. Rectius forsan rem tractant, qui Philippum, quartum, post Danaum, Pelopem, Cadmum, alienum Græciæ debellatorem intelligunt. Cf. Panath. §. κθ΄.

Τῆς Ἱππίου] Scil. θυγατρός. Wolf.

τριῶν παίδων ὁ νεώτατος. εὐπόρησε δ' ἱκανῶς, οὐ μόνον ἀργύριον εἰσπράττων τοὺς γνωρίμους, ἀλλὰ καὶ παρὰ Νικοκλέους τοῦ Κυπρίων βασιλέως, ὃς ἦν υἱὸς Εὐαγόρου, εἴκοσι τάλαντα λαβὼν ὑπὲρ τοῦ πρὸς αὐτὸν γραφέντος λόγου· ἐφ' οἷς φθονηθεὶς τρὶς προεβλήθη τριηραρχεῖν. καὶ δὶς μὲν ἀσθένειαν σκηψάμενος διὰ τοῦ παιδὸς παρῃτήσατο· τὸ δὲ τρίτον ὑποστὰς ἀνήλωσεν οὐκ ὀλίγα. πρὸς δὲ τὸν εἰπόντα πατέρα, ὡς οὐδὲν ἄλλ' ἢ ἀνδράποδον συνέπεμψε τῷ παιδίῳ, Τοιγαροῦν (ἔφη) ἄπιθι· δύο γὰρ ἀνθ' ἑνὸς ἕξεις ἀνδράποδα. ἠγωνίσατο δὲ καὶ τὸν ἐπὶ Μαυσώλῳ τεθέντα ὑπὸ Ἀρτεμισίας ἀγῶνα· τὸ δὲ ἐγκώμιον οὐ σώζεται. ἐποίησε δὲ καὶ εἰς Ἑλένην ἐγκώμιον καὶ Ἀρεοπαγιτικόν. ἐξελθεῖν δὲ τοῦ βίου, οἱ μὲν ἐναταῖον φασὶ, σίτων ἀποσχόμενον, οἱ δὲ τεταρταῖον, ἅμα ταῖς ταφαῖς τῶν ἐν Χαιρωνείᾳ πεσόντων. συνέγραψε δ' αὐτοῦ καὶ ὁ παῖς Ἀφαρεὺς λόγους.

ε'. Ἐτάφη δὲ μετὰ τῆς συγγενείας πλησίον Κυνοσάργους ἐπὶ τοῦ λόφου ἐν ἀριστερᾷ αὐτός τε καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ Θεόδωρος καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ, ταύτης τε ἀδελφὴ τηθὶς τοῦ ῥήτορος Ἀνακὼ, καὶ ὁ ποιητὸς υἱὸς Ἀφαρεὺς, καὶ ὁ ἀνεψιὸς αὐτοῦ Σωκράτης μητρὸς Ἰσοκράτους ἀδελφῆς Ἀνακοῦς υἱὸς ὢν, ὅ τε ἀδελφὸς αὐτοῦ ὁμώνυμος τοῦ πατρὸς Θεόδωρος, καὶ οἱ υἱωνοὶ τοῦ ποιηθέντος αὐτῷ παιδὸς Ἀφαρέως, Ἀφαρεὺς, καὶ ὁ τούτου πατὴρ Θεόδωρος, ἥ τε γυνὴ Πλαθάνη, μήτηρ δὲ τοῦ ποιητοῦ Ἀφαρέως. ἐπὶ μὲν οὖν τούτων τράπεζαι ἐπῆσαν ἓξ, αἳ νῦν οὐ σώζονται. αὐτῷ δ' Ἰσοκράτει ἐπὶ τοῦ μνήματος ἐπῆν κίων τριάκοντα πηχῶν, ἐφ' οὗ Σειρὴν πηχῶν ἑπτὰ συμβολικῶς, ὃς νῦν οὐ σώζεται. ἦν δὲ καὶ αὐτοῦ τράπεζα πλησίον, ἔχουσα ποιητάς τε καὶ τοὺς διδασκάλους αὐτοῦ, ἐν οἷς καὶ Γοργίαν εἰς σφαῖραν ἀστρολογικὴν βλέποντα, αὐτόν τε τὸν Ἰσοκράτην παρεστῶτα. ἀνάκειται δὲ αὐτοῦ καὶ ἐν Ἐλευσῖνι εἰκὼν χαλκῆ ἔμπροσθεν τοῦ προστώου ὑπὸ Τιμοθέου τοῦ Κόνωνος, καὶ ἐπιγέγραπται·

Τιμόθεος φιλίας τε χάριν, ξενίην τε προτιμῶν,
Ἰσοκράτους εἰκῶ τήνδ' ἀνέθηκε θεαῖς·

Λεωχάρους ἔργον.

ϛ'. Φέρονται δὲ αὐτοῦ λόγοι ἑξήκοντα, ὧν εἰσὶ γνήσιοι κατὰ μὲν Διονύσιον εἰκοσιπέντε, κατὰ δὲ Καικίλιον εἰκοσιοκτὼ, οἱ δ' ἄλλοι κατεψευσμένοι. εἶχε δ' ἀλλοτρίως πρὸς ἐπίδειξιν, ὡς ἀφικομένων ποτὲ πρὸς αὐτὸν τριῶν ἐπὶ τὴν ἀκρόασιν, τοὺς μὲν δύο κατασχεῖν, τὸν δὲ τρίτον ἀπολῦσαι, φάμενος, εἰς τὴν ἐπιοῦσαν

Παίδων] Add. ὤν. REISK.

Προεβλήθη] Ἴσως. προεκλήθη. COR.

Τρίτον ἀποστὰς] Ὑποστὰς, i. e. ὑπομείνας, ἀναδεξάμενος, de suo Coraes.

Ἠγωνίσατο] Confundit hic, aiunt VV. DD., Pseudo-Plutarchus Isocratem Atheniensem cum Apolloniata.

Καὶ οἱ υἱωνοὶ] Διορθοῦσι οἱ μὲν, καὶ ὁ υἱωνὸς, τοῦ ποιηθέντος αὐτῷ παιδὸς Ἀφαρέως, Ἀφαρεὺς κ. τ. λ. ἕτεροι δὲ, Καὶ οἱ υἱωνοὶ αὐτοῦ, τοῦ ποιηθέντος αὐτῷ παῖδες Ἀφαρέως. Ἐν δὲ τῇ Γαλλικῇ τοῦ Ἀμιότου μεταφράσει παρελείφθησαν ἅπαντα ταῦτα. Ἴσως γραπτέον, Καὶ οἱ υἱοὶ τοῦ ποιηθέντος αὐτῷ Ἀφαρέως, ἥ τε γυνὴ Πλαθάνη κ. τ. λ. COR.

Τράπεζαι] Sunt longæ et latæ tabulæ, seu ligneæ seu marmoreæ, appensæ e parietibus cum inscriptione aut imaginibus pictis. REISK.

Ἐλευσῖνι] Ἴσως· Ἐλευσινίῳ. COR.

ἥξειν· νῦν γὰρ αὐτῷ τὸ θέατρον εἶναι ἐν ἀκροατηρίῳ. εἰώθει δὲ καὶ πρὸς τοὺς γνωρίμους αὐτοῦ λέγειν, ὡς αὐτὸς μὲν δέκα μνῶν διδάσκοι, τῷ δ' αὐτὸν διδάξαντι τόλμαν καὶ εὐφωνίαν δώσειν δεκακισχιλίας. καὶ πρὸς τὸν ἐρόμενον, Διότι οὐκ ὢν αὐτὸς ἱκανὸς ἄλλους ποιεῖ, Εἶπεν, ὅτι καὶ αἱ ἀκόναι αὐταὶ μὲν τέμνειν οὐ δύνανται, τὸν δὲ σίδηρον τμητικὸν ποιοῦσιν. εἰσὶ δ' οἳ καὶ τέχνας αὐτὸν λέγουσι συγγεγραφέναι· οἱ δ' οὐ μεθόδῳ ἀλλ' ἀσκήσει χρήσασθαι. πολίτην δὲ οὐδέποτε εἰσέπραξε μισθόν. προσέταττε δὲ τοῖς γνωρίμοις εἰς τὰς ἐκκλησίας ἀπαντῶσιν ἀναφέρειν αὐτῷ τὰ εἰρημένα. ἐλυπήθη δὲ οὐ μετρίως ἐπὶ τῷ Σωκράτους θανάτῳ καὶ μελανειμονῶν τῇ ὑστεραίᾳ προῆλθε. πάλιν δὲ ἐρομένου τινὸς αὐτὸν, Τί ῥητορική; Εἶπε, τὰ μὲν μικρὰ μεγάλα, τὰ δὲ μεγάλα μικρὰ ποιεῖν. ἑστιώμενος δέ ποτε παρὰ Νικοκρέοντι τῷ Κύπρου τυράννῳ, προτρεπομένων αὐτὸν τῶν παρόντων διαλεχθῆναι, ἔφη, Οἷς μὲν ἐγὼ δεινὸς, οὐχ ὁ νῦν καιρός· οἷς δὲ ὁ νῦν καιρὸς, οὐκ ἐγὼ δεινός. Σοφοκλέα δὲ τὸν τραγικὸν θεασάμενος ἑπόμενον ἐρωτικῶς παιδὶ, εἶπεν, Οὐ μόνον δεῖ, Σοφόκλεις, τὰς χεῖρας ἔχειν παρ' αὑτῷ, ἀλλὰ καὶ τοὺς ὀφθαλμούς. τοῦ δὲ Κυμαίου Ἐφόρου ἀπράκτου τῆς σχολῆς ἐξελθόντος καὶ πάλιν ὑπὸ τοῦ πατρὸς Δημοφίλου πεμφθέντος ἐπὶ δευτέρῳ μισθῷ, παίζων Δίφορον αὐτὸν ἐκάλει· ἐσπούδασε μέντοι ἱκανῶς περὶ τὸν ἄνδρα καὶ τὴν ὑπόθεσιν τῆς ἱστορίας αὐτὸς ὑπεθήκατο. ἐγένετο δὲ πρὸς τὰ Ἀφροδίσια καταφερὴς, ὡς ὑποπάστῳ παρειλκυσμένῳ ἐν τῇ κοίτῃ χρῆσθαι, κρόκῳ διάβροχον ἔχοντα τὸ προσκεφάλαιον· καὶ νέον μὲν ὄντα μὴ γῆμαι, γηράσαντα δὲ ἑταίρᾳ συνεῖναι, ᾗ ὄνομα ἦν Λαγίσκη, ἐξ ἧς ἔσχε θυγάτριον, ὃ γενόμενον ἐτῶν δώδεκα πρὸ γάμων ἐτελεύτησεν. ἔπειτα Πλαθάνην, τὴν Ἱππίου τοῦ ῥήτορος γυναῖκα ἠγάγετο τρεῖς παῖδας ἔχουσαν. ὧν τὸν Ἀφαρέα, ὡς προείρηται, ἐποιήσατο· ὃς καὶ εἰκόνα αὐτοῦ χαλκῆν ἀνέθηκε πρὸς τῷ Ὀλυμπιείῳ ἐπὶ κίονος, καὶ ἐπέγραψεν.

Ἰσοκράτους Ἀφαρεὺς πατρὸς εἰκόνα τήνδ' ἀνέθηκε
Ζηνὶ, θεούς τε σέβων, καὶ γονέων ἀρετήν.

ζ'. Λέγεται δὲ καὶ κελητίσαι, ἔτι παῖς ὤν· ἀνάκειται γὰρ ἐν ἀκροπόλει χαλκοῦς ἐν τῇ σφαιρίστρᾳ τῶν Ἀρρηφόρων κελητίζων [ἔτι παῖς ὤν, ὥς εἶπον τινές]. δύο δ' ἐν ἅπαντι τῷ βίῳ συνέστησαν αὐτῷ ἀγῶνες· πρότερος μὲν εἰς ἀντίδοσιν προκαλεσαμένου αὐτὸν Μεγακλείδου, πρὸς ὃν οὐκ ἀπήντησε διὰ νόσον, τὸν δὲ υἱὸν πέμψας Ἀφαρέα ἐνίκησε· δεύτερος δὲ Λυσιμάχου αὐτὸν προκαλεσαμένου περὶ τριηραρχίας εἰς ἀντίδοσιν, ἡττηθεὶς δὲ τὴν τριηραρχίαν ὑπέστη. ἦν δ' αὐτοῦ καὶ γραπτὴ εἰκὼν ἐν τῷ Πομπείῳ.

η'. Ὁ δὲ Ἀφαρεὺς συνέγραψε μὲν λόγους, οὐ πολλοὺς δὲ, δικανικούς τε καὶ συμβουλευτικούς. ἐποίησε δὲ καὶ τραγῳδίας περὶ ἑπτὰ καὶ τριάκοντα, ὧν ἀντιλέγονται δύο. ἀρξάμενος δ' ἀπὸ

Ἀκροατηρίῳ] Οὕτως οἱ πλεῖστοι ἐκ διορθ. ἀντὶ τοῦ, ἀκρωτηρίῳ. Ἀλλ' οὐδ' οὕτως εὐσύνετος ἡ φράσις. Μήποτε οὖν ἐγέγραπτο· Νῦν γὰρ αὐτῷ θέατρον οὐκ εἶναι ἀκροατήριον. τοῦ Ἀκροατήριον ὧδε ἐπιθετικῶς ἐκλαμβανομένου. COR.

Δεκακισχιλίας] Scil. δραχμάς.

Νικοκρεόντι] F. Νικοκλεῖ. WOLF. COR.

Ὑποπάστῳ] F. χρυσοπάστῳ. SALMAS. ὑπὸ πάστῳ. TURNEB.

Ἔχοντα] F. ἔχοντι. REISK.

Ὀλυμπιείῳ] Scil. τῷ ναῷ τοῦ Ὀλυμπίου Διός.

Λυσιστράτου διδάσκειν ἄχρι Σωσιγένους, ἐν ἔτεσιν εἰκοσιοκτὼ, διδασκαλίας ἀστικὰς καθῆκεν ἕξ· καὶ δὶς ἐνίκησε διὰ Διονυσίου καθεὶς, καὶ δι' ἑτέρων ἑτέρας δύο Ληναϊκάς. τῆς δὲ μητρὸς αὐτῶν, Ἰσοκράτους καὶ Θεοδώρου, καὶ τῆς ταύτης ἀδελφῆς Ἀνακοῦς, εἰκόνες ἀνέκειντο ἐν Ἀκροπόλει, ὧν ἡ τῆς μητρὸς παρὰ τὴν Ὑγίειαν νῦν κεῖται μετεπιγεγραμμένη· ἡ δὲ Ἀνακοῦς οὐ σώζεται. ἔσχε δὲ υἱοὺς, Ἀλέξανδρον μὲν ἐκ Κοίνου, Σωσικλέα δ' ἐκ Λυσίου.

ΕΚ ΤΟΥ ΦΩΤΙΟΥ
ΠΕΡΙ ΙΣΟΚΡΑΤΟΥΣ.

Ἀνεγνώσθη Ἰσοκράτους τοῦ ῥήτορος λόγοι κα'. καὶ ἐπιστολαὶ θ'. Συμβουλευτικοὶ μὲν τῶν αὐτοῦ λόγων εἰσὶν ὅ τε πρὸς Δημόνικον καὶ ὁ πρὸς Νικοκλέα, χρησίμους παραινέσεις περιέχοντες· καὶ ἔτι ὁ δεύτερος πρὸς Νικοκλέα καὶ περὶ τῆς Εἰρήνης. καὶ ὁ Πανηγυρικὸς δὲ σκοπὸν ἔχειν ὑποτίθεται τὴν συμβουλὴν, δι' ἧς ὁμόνοιά τε πρὸς ἀλλήλους τοῖς Ἕλλησι καὶ κοινὸς ὁ πρὸς τοὺς βαρβάρους καταπραχθείη πόλεμος· τὸ δὲ πλεῖστον τοῦ λόγου εἰς τὰ τῶν Ἀθηναίων ἐγκώμια κατατρίβεται. καὶ ὁ Ἀρεοπαγιτικὸς δὲ τῶν συμβουλευτικῶν ἐστὶ, προτρέπων τοὺς Ἀθηναίους ἐπ' ἀρετὴν, ἐξ ἐπαίνου μὲν τῶν προγεγονότων, καταδρομῆς δὲ τῶν ἔτι τῷ βίῳ περιόντων. καὶ ὁ Πλαταϊκὸς δὲ συμβουλευτικός ἐστι. καὶ ὁ ἐπιγραφόμενος δὲ Ἀρχίδαμος συμβουλευτικός ἐστι καὶ παρακαλεῖ Λακεδαιμονίους ἐπὶ τὸν κατὰ Θηβαίων πόλεμον ὑπὲρ Μεσσηνίων. ὁ δὲ κατὰ τῶν Σοφιστῶν ἐπιγραφόμενος κατηγορία τῶν ἀντιπολιτευομένων αὐτῷ ἐστὶ σοφιστῶν. ὁ δὲ ἐφεξῆς λόγος Βουσίριδος αὐτῷ ἐστὶν ἐγκώμιον, ὥςπερ καὶ ἐπιγέγραπται. ὁ δὲ ἑνδέκατος Ἑλένης ἐγκώμιον· καὶ ὁ δωδέκατος Εὐαγόρου ἐγκώμιον, ὃς Εὐαγόρας ἐπιγράφεται, προσπεφωνημένος Νικοκλεῖ τῷ υἱεῖ. ὁ δὲ ἐπιγραφόμενος Φίλιππος συμβουλευτικός ἐστι, Φιλίππῳ συμβουλεύων τῆς τε τῶν Ἑλλήνων φροντίζειν ὁμονοίας καὶ τῆς κατὰ τῶν ἐν Ἀσίᾳ βαρβάρων συστρατείας. ὁ δὲ Παναθηναϊκὸς ἐγκώμιόν ἐστι τῆς Ἀθηναίων πόλεως καὶ τῶν προγόνων, ὃν ἀπάρξασθαι μέν φησι συγγράφειν ἐνενήκοντα καὶ τεττάρων ἐτῶν ἄγων ἡλικίαν, νόσου δὲ χαλεπῆς τριετίαν κατασχούσης, ἐν τῷ ἐνενηκοστῷ ἑβδόμῳ εἰς πέρας ἀγαγεῖν τὸν λόγον. ὁ δὲ περὶ τῆς Ἀντιδόσεως ἐπιγραφόμενος λόγος δικανικός τις εἶναι δοκεῖ,

Λυσιστράτου] Scil. ἄρχοντος Ἀθήνησι. Wolf.

Διονυσίου] Dionysius videtur celeber ea ætate histrio fuisse. Reisk.

Ἔσχε] Scil. Anaco. Sed vid. Wolf., Reisk., Wyttenbach., cæteri, ad loc.

ΦΩΤΙΟΥ] Cod. 159.

Ἀνεγνώσθη] Γράφε· ἀνεγνώσθησαν. Cor.

Περὶ τῆς Εἰρήνης] Γράφε· ὁ περὶ τῆς Εἰρήνης. Idem.

καὶ ἀπολογίαν ἔχων ὧν Λυσίμαχος κακῶς εἶπεν Ἰσοκράτην. δύο δὲ καὶ ὀγδοήκοντα ἐτῶν ὄντι οὗτος αὐτὸς μέγιστος ὢν τῶν ἄλλων λόγος συνετάγη. ἔστι δ' ὁ λόγος σύμμικτος καὶ ποικίλος μᾶλλον ἢ οἱ ἄλλοι· παρατίθεται δὲ καὶ τῶν ἄλλων αὐτοῦ λόγων περικοπάς τινας, ἐξ ὧν οὐ φθείρειν τοὺς νέους, ἀλλ' ὠφελεῖν τὸ κοινὸν ἐπιδείκνυσιν ἑαυτόν. δικανικὸς δὲ καὶ ὁ πρὸς Καλλίμαχον· ὁμοίως δὲ καὶ ὁ Αἰγινητικὸς ὑπὲρ κλήρου ἀγωνιζόμενος. τῶν δικανικῶν δὲ καὶ ὁ πρὸς Εὐθύνουν ὑπὲρ Νικίου, καὶ ὁ Τραπεζιτικὸς, καὶ ὁ πρὸς Λοχίτην ὕβρεως καὶ πληγῶν δίκην ἀπαιτῶν. οὕτω μὲν καὶ τοσούτους ἔγνωμεν Ἰσοκράτους λόγους. Τῶν δ' ἐννέα ἐπιστολῶν αὐτοῦ μία μέν ἐστι πρὸς Διονύσιον τὸν Σικελίας τύραννον, ἑτέρα δὲ πρὸς Ἀρχίδαμον, καὶ πρὸς Φίλιππον δύο, μία δὲ πρὸς Ἀλέξανδρον, καὶ πρὸς Ἀντίπατρον ἄλλη· καὶ δὴ καὶ πρὸς Τιμόθεον· καὶ πρὸς τοὺς Μυτιληναίων ἄρχοντας ἡ ἐννάτη. οὗτος μὲν οὖν ὁ ῥήτωρ σοφιστεύειν μᾶλλον ἢ τῶν κοινῶν προστατεῖν, ὥςπερ οἱ ἄλλοι ἐννέα ῥήτορες, ὧν καὶ Δημοσθένης ἦν, εἵλετο, καίτοι καὶ πρὸ ἐκείνων τοῖς τῆς ῥητορικῆς ἀκμάζων λόγοις καὶ κατ' ἐκείνους τὴν ἐπ' αὐτοῖς δόξαν οὐκ ἐλαττούμενος. κέχρηται δὲ μάλιστα μὲν, ὡς αὐτίκα τοῖς ἀναγινώσκουσι δῆλον, εὐκρινείᾳ καὶ καθαρότητι· πολλήν τε ἐπιμέλειαν περὶ τὴν ἐργασίαν τῶν λόγων ἐπιδείκνυται. ὥςτε καὶ εἰς περιττὸν τῷ διεκπίπτειν τὸν κόσμον, καὶ τὸ ἐπιμελές. καὶ αὐτὸ δὲ τὸ τῆς ἐργασίας πλεονάζον παρ' αὐτῷ οὐ τὸ γόνιμον μᾶλλον τῶν ἐπιχειρημάτων ἢ τὸ ἀπειρόκαλον παριστᾷ. ἦθος δὲ καὶ ἀλήθεια καὶ γοργότης οὐδὲ μέτεστι παρ' αὐτῷ. μεγέθους δὲ αὐτῷ, ὅσον εἰς τὸν πολιτικὸν ἐναρμόζει λόγον, ἄριστα, καὶ παραπλησίως κέκραται τῇ σαφηνείᾳ· ἄτονος δὲ πλέον τοῦ δέοντος ὁ λόγος. οὐχ ἥκιστα δὲ αὐτοῦ σμικρολογίαν καὶ τὸ προσκορὲς τῶν παρισώσεων αἰτιᾶται. ἀλλὰ ταῦτα φαμὲν, πρὸς τὴν ἐν λόγοις αὐτοῦ ἀρετὴν, τὸ ἐκπῖπτον ἐκείνης καὶ ἀνόμοιον ἐνδεικνύμενοι· ἐπεὶ πρός γε ἐνίους τῶν γράφειν λόγους ἐπαιρωμένων ἀρεταὶ ἂν δόξωσι καὶ τὰ ἐκείνου ἐλαττώματα.

ΕΚ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΦΩΤΙΟΥ.

Ἀνεγνώσθησαν Ἰσοκράτους λόγοι διάφοροι. φέρονται δὲ αὐτοῦ τὸν ἀριθμὸν ἑξήκοντα· ὧν ἐκρίθησαν γνήσιοι, κατὰ μὲν Διονύσιον ἐπὶ τοῖς πέντε καὶ εἴκοσι, κατὰ δὲ Καικίλιον ὀκτὼ καὶ εἴκοσι. γεγραφέναι δὲ αὐτὸν τέχνην ῥητορικὴν λέγουσιν, ἣν καὶ ἡμεῖς ἴσμεν τοῦ ἀνδρὸς ἐπιγραφομένην τῷ ὀνόματι. οἱ δὲ συνασκήσει μᾶλλον ἢ τέχνῃ χρήσασθαι κατὰ τοὺς λόγους τὸν ἄνδρα φασί. γέγονε δὲ

Αὐτὸς μέγιστος] Ἴσως. αὐτῷ μέγιστος. Idem.

Τοσούτους — λόγους] Παρέδραμεν ἢ ὁ Φώτιος ἀμνημονήσας, ἢ ὁ τὰ Φωτίου ἀντιγράψας, τὸν Περὶ τοῦ ζεύγους λόγον. Idem.

Ἐννάτη] Παρέλιπε τὴν Πρὸς τοὺς Ἰάσονος παῖδας ἐπιστολήν. Idem.

Σοφιστεύειν] Τὴν τῶν λόγων τέχνην διδάσκειν. Idem.

Πρὸ ἐκείνων] Τῶν πλείστων δηλονότι. Idem.

Περιττὸν τῷ] Γράφε, περιττὸν αὐτῷ. Idem.

Ἀλήθεια] Ἀφέλεια. Idem.

Μέτεστι παρ' αὐτῷ. μεγέθους] Ἴσως· μέτεστιν αὐτῷ. μέγεθος —. Idem.

ΦΩΤΙΟΥ] Κώδ. σξ'. Ἐκ τοῦ Ψευδοπλουτάρχου, ἢ γοῦν ἐξ οὗ καὶ ὁ Ψευδοπλούταρχος, παρείληφε τῶν ἑξῆς τὰ πλεῖστα ὁ Φώτιος. Ἔχει δε καὶ ἀλλαχόθεν οὐκ οἶδ' ὅθεν συνηρανισμένα τινά· ὧν χάριν καὶ τἆλλα δὶς γράψαι οὐκ ὤκνησα. Idem.

κατὰ τὴν ὀγδοηκοστὴν καὶ ἕκτην Ὀλυμπιάδα, νεώτερος μὲν Λυσίου ἐπὶ δυσὶν ἔτεσι καὶ εἴκοσι, Πλάτωνος δὲ πρεσβύτερος δέκα δεόντων τριῶν. ἦν δὲ παῖς Θεοδώρου Ἐρχιέως, ἑνὸς τῶν μετρίων πολιτῶν. ἐν παισὶ μὲν οὖν τελῶν ἠκροάσατο Προδίκου τε τοῦ Κείου καὶ Γοργίου τοῦ Λεοντίνου καί Τισίου τοῦ Συρακουσίου καὶ τοῦ ῥήτορος Θηραμένους. εἰς ἄνδρας δὲ τελέσας πραγμάτων μὲν ἀναχωρεῖ τῶν πολιτικῶν, ὅτι τε τὴν φωνὴν ἰσχνὸς ἦν καὶ τὸν τρόπον εὐλαβής· τὰ πατρῷα μέντοι ἀποβεβληκὼς ἐν τῷ πρὸς Λακεδαιμονίους πολέμῳ, ἕνα μόνον τὸν τῆς Ἀντιδόσεως λόγον εἰπὼν, ἀπέστη τῆς τοιαύτης προαιρέσεως· ἰδίαν δὲ διατριβὴν ὑποστησάμενος ἐπὶ τὸ φιλοσοφεῖν καὶ γράφειν ὥρμησε. καὶ ὅ τε Πανηγυρικὸς αὐτῷ λόγος συνετάγη, καί τινες ἄλλοι τῶν συμβουλευτικῶν, ἡγουμένῳ ταῖς παραινέσεσι τοὺς Ἕλληνας φρονεῖν ἐκδιδάξαι τὰ συμφέροντα. ἀποτυχὼν δὲ τῆς γνώμης, τούτου μὲν ἀπέστη τοῦ ἐπιτηδεύματος, σχολῆς δὲ σοφιστικῆς ἡγεῖτο, ὡς μέν τινές φασι, τὰ πρῶτα ἐπὶ Χίου, μαθητὰς ἔχων ἐννέα· ἡνίκα καὶ τὸν μισθὸν ἰδὼν τῆς διδασκαλίας ἀριθμούμενον φάναι δακρύσαντα, ὡς Νῦν ἐμαυτὸν ἔγνων τούτοις πεπραμένον. ἠκροάσαντο δὲ αὐτοῦ ἄλλοι τε πολλοὶ, ὡς καὶ εἰς ἑκατὸν συντελέσαι, καὶ δὴ καὶ Τιμόθεος ὁ Κόνωνος· μεθ᾽ οὗ καὶ πολλὰς ἐπιὼν πόλεις τὰς πρὸς Ἀθηναίους ἐπιστολὰς συνετίθει, αἳ τὸν Τιμόθεον ἐπεγράφοντο. ὅθεν ἐκεῖνος ταλάντῳ αὐτὸν ἐδωρήσατο. γεγόνασι δὲ αὐτοῦ ἀκροαταὶ καὶ Ξενοφῶν ὁ Γρύλλου καὶ Θεόπομπος ὁ Χῖος καὶ Ἔφορος ὁ Κυμαῖος· οἷς καὶ ταῖς ἱστορικαῖς συγγραφαῖς προὐτρέψατο χρήσασθαι, πρὸς τὴν ἑκάστου φύσιν ἀναλόγως καὶ τὰς ὑποθέσεις τῆς ἱστορίας αὐτοῖς διανειμάμενος. ἐπὶ τούτοις καὶ Ἀσκληπιάδης, ὃς τὰ τραγῳδούμενα συνεγράψατο· Θεοδέκτης δὲ ὁ Φασηλίτης, καὶ αὐτὸς ὕστερον τραγῳδίας συνταξάμενος. ἀλλὰ καὶ Λαοδάμας ὁ Ἀθηναῖος, καὶ Λάκριτος ὁ νομοθετήσας Ἀθηναίοις· ὡς δέ φασιν ἄλλοι, καὶ Ὑπερίδης καὶ Ἰσαῖος. Δημοσθένης δὲ προσῆλθε μὲν αὐτῷ μετὰ σπουδῆς, καὶ χιλίας μὲν, ἃς εἰσεπράττετο οὐκ ἔχειν [ἔφη] παρασχεῖν, διακοσίας δὲ ἐφ᾽ ᾧ τὸ πέμπτον μέρος ἐκμαθεῖν, δώσειν· πρὸς δὲ ταῦτα τὸν Ἰσοκράτην ἀποκρίνασθαι, ὡς Οὐ τεμαχίζομεν τὴν πραγματείαν, ἀλλ᾽, εἰ βούλοιο, ὁλόκληρόν σοι ἀποδώσομεν τὴν τέχνην. τὸν μὲν οὖν Περὶ τῆς ἀντιδόσεως, καὶ τὸν

Τούτου μὲν ἀπέστη] Ἀντιφάσκει προδήλως τοῦτο τοῖς ἄλλοις τοῖς περὶ Ἰσοκράτους ἱστορημένοις. τοσοῦτον γὰρ ἐδέησεν ἀποστῆναι τοῦ συμβουλεύειν τοῖς ἑαυτοῦ πολίταις τὰ συμφέροντα, ὥστ᾽, ἐνενηκοστὸν καὶ τέταρτον ἄγων ἔτος τῆς ἡλικίας, γράφειν ἤρξατο τὸν Παναθηναϊκὸν, ἐν ᾧ παραβάλλει τὴν ἐκδιαίτησιν τῆς ἐφ᾽ ἑαυτοῦ δημοκρατίας πρὸς τὴν τῶν προγόνων σώφρονα πολιτείαν. IDEM.

Οἷς καὶ] Γρ. οὓς καί. IDEM.

Τραγῳδούμενα] Τὴν ἱστορίαν τῶν ἐπὶ σκηνῆς τραγῳδουμένων, ἤγουν τῶν ἀφορμὴν τραγῳδίας καὶ ὑπόθεσιν παρασχόντων προσώπων. IDEM.

Θεοδέκτης δὲ] Γράφε· Θεοδέκτης τε. Οὗτος δὲ καὶ Ἀριστοτέλει ὕστερον ἐμαθήτευσε, καὶ τραγῳδίας ἐποίησε, καὶ τέχνην συνέταξε ῥητορικήν. IDEM.

Ὁ νομοθετήσας Ἀθηναίοις] Ἴσως γρ. Ὁ σοφιστεύσας Ἀθήνησι, καθάπερ ἔφθην σημειωσάμενος εἰς τὰ τοῦ Ψευδοπλουτάρχου· ἐξ ἐκείνου γὰρ παρείληφε ταῦτα ὁ Φώτιος. IDEM.

Ἀποδώσομεν] Γράφε· Ἀποδώσομαι· Ἔστι δὲ καὶ ταῦτα ἐκ τοῦ Ψευδοπλουτάρχου. περὶ ὧν τῆς ἀπιθανότητος εἴρηκα μὲν καὶ ἐν τοῖς περὶ τῆς Ἰσοκράτους ἐκδόσεως (Μερ. Α. σελ. ξδ΄-ξε΄.), προσθήσω δὲ νῦν τοῖς εἰρημένοις, ὅτι καὶ παντάπασιν ἄτοπον τὸν ἐν Χίῳ δακρύσαντα Ἰσοκράτην, ἡνίκα τὸν μισθὸν ἐλάμβανε παρὰ τῶν ξένων μαθητῶν, ὕστερον Ἀθήνησιν ἐπὶ τοσοῦτον ἐλθεῖν φιλοκερδείας, ἢ ἀληθέστερον φάναι, αἰσχροκερδείας, καὶ ταύτης ἀνοήτου, ὥστε παρὰ πολίτου τοῦ Δημοσθένους, διότι μὴ ὅλον

Πανηγυρικὸν, καί τινας τῶν συμβουλευτικῶν, εἴρηταί μοι ὅπως τε καὶ ὅτε συνέταξε. συνέθηκε μέντοι τὸν Πανηγυρικὸν, οἱ μὲν ἔτεσι φασὶ δέκα, οἱ δὲ ἐπὶ τούτοις ἕτερα πέντε· καίτοι γε Γοργίου τοῦ Λεοντίνου καὶ Λυσίου τῶν ἐνθυμημάτων καὶ ἐπιχειρημάτων μικροῦ μεταβολὴ καθέστηκε καὶ μετάθεσις ὁ Πανηγυρικὸς Ἰσοκράτους λόγος. διατρίψαι δ᾽ ἄν τις οἰηθείη μακρὸν οὕτω χρόνον τοῦ Πανηγυρικοῦ, προσεδρεύοντα τὸν ῥήτορα τῇ συνθήκῃ, διὰ τὸ τῆς λέξεως κατεσκευασμένον καὶ περιττὸν, καὶ διὰ τὴν εἰς ἀκρίβειαν τῶν ὀνομάτων ἐκλογὴν, καὶ δὴ καὶ τῆς πρὸς ἄλληλα τούτων συνθήκης. ἀλλὰ καὶ ἡ τῶν κώλων καὶ περιόδων ἐπὶ τοσοῦτον ἀκρίβεια ἱκανὴ καταναλῶσαι χρόνον. μάλιστα δὲ αὐτῷ ἡ τῶν πραγμάτων εὕρεσις καὶ διοίκησις τὴν τοσαύτην ἀσχολίαν ἐνεποίησε· τὰ γὰρ κεφάλαια καὶ τὰ ἐπιχειρήματα, οἷς ὁ λόγος οἰκονομούμενος ἀπαρτίζεται, εἴ τις ἐπιμελῶς καὶ καθ᾽ ἕκαστον μέρος ἐπισκέψοιτο, εὑρήσει συντελεσθῆναι πολλοῦ δεόμενα χρόνου. διὸ καὶ πολλὰς πολλοῖς παρέσχε τῶν κριτικῶν διατριβὰς μὲν καθ᾽ ἑαυτοὺς, διαφωνίας δὲ πρὸς ἀλλήλους, τῶν μὲν ἐμβαθυνομένων τῇ μελέτῃ καὶ διασκέψει τοῦ λόγου, τῶν δὲ κατὰ τὸ ἐπιπόλαιον τὴν ἀνάγνωσιν ποιουμένων· ἔστι δ᾽ εἰπεῖν καὶ διότι τοῖς μὲν ἔνεστι φύσις εὖ ἔχουσα πρὸς τὰς κρίσεις, τοὺς δὲ ὁ ἐλαττούμενος ἐπιγινώσκει λόγος. τὸν δὲ λεγόμενον Παναθηναϊκὸν πρὸ ἐνιαυτοῦ τῆς τελευτῆς αὐτοῦ ἔγραψεν, ἢ, ὥς τινές φασι, πρὸ τεσσάρων. καὶ τοὺς πρὸς Φίλιππον δὲ ὀλίγῳ πρότερον τοῦ θανάτου. ἐβίω δὲ, ὡς μέν τινές φασιν, ἔτη ἑκατὸν, ὡς δ᾽ ἕτεροι, δυοῖν δεόντων μόνον. ἐτελεύτησε δὲ, ἀπαγγελθέντος αὐτῷ τοῦ περὶ Χαιρώνειαν πάθους, ἐξαγαγὼν ἑαυτὸν τοῦ βίου τέτρασιν ἡμέραις ἀσιτήσας, ἅτε δὴ μὴ ὑπομείνας ἰδεῖν τετράκις δουλουμένην τὴν Ἑλλάδα. εὐπόρησε δὲ ἀργύριον ἱκανὸν, οὐ τοὺς γνωρίμους εἰσπράττων μόνον, ἀλλὰ καὶ παρὰ Νικοκλέους, ὃς ἐβασίλευε τῶν Κυπρίων — Εὐαγόρου δὲ ἦν οὗτος υἱὸς —, ὑπὲρ τοῦ πρὸς αὐτὸν γραφέντος συμβουλευτικοῦ λόγου τάλαντα λαβὼν εἴκοσιν· ἐφ᾽ οἷς φθόνον ἐφελκύσας, τριηραρχεῖν προεβλήθη. καὶ δὶς μὲν ἀσθένειαν σκηψάμενος διὰ τοῦ παιδὸς παρῃτήσατο· τὸ δὲ τρίτον ὑποστὰς ἀνήλωσεν οὐκ ὀλίγα. οὗτος πρὸς τὸν διαπυνθανόμενον, Διὰ τί, μὴ δυνατὸς ὢν δημηγορεῖν, ἄλλους ποιεῖ δημηγόρους; Ὅτι καὶ αἱ ἀκόναι (ἔφη) αὐταὶ μὲν τέμνειν οὐ δύνανται, τὸν δὲ σίδηρον τμητικὸν ποιοῦσι. καὶ πρὸς τὸν εἰπόντα δὲ πατέρα, ὡς οὐδὲν ἄλλο ἢ ἀνδράποδον συνέπεμψε τῷ οἰκείῳ παιδὶ, Ἄπιθι (ἔφη), δύο γὰρ ἀνθ᾽ ἑνὸς ἕξεις ἀνδράποδα. ἐπὶ δὲ τῷ Σωκράτους

εἶχε καταθεῖναι τὸν μισθὸν, μηδὲ τὸ πέμπτον αὐτοῦ μέρος ἐθέλειν λαμβάνειν. IDEM.

Τοὺς πρὸς Φίλ.] Ἢ γραπτέον, Τὸν πρὸς Φίλιππον, ἢ καὶ τὰς πρὸς τὸν Μακεδόνα τοῦ Ῥήτορος ἐπιστολὰς συννενοηκέναι τὸν Φώτιον ὑποληπτέον. IDEM.

Τοῦ παιδὸς] Τοῦ εἰσποιητοῦ υἱοῦ Ἀφαρέως. IDEM.

Ἕξεις ἀνδράποδα] Τοιοῦτός τις ἔοικεν ὁ νοῦς εἶναι τοῦ λεγομένου· τῶν τις ξένων εὐπόρων, Ἰσοκράτει μαθητεύσοντα πέμψας Ἀθήναζε τὸν υἱὸν, ἀνδράποδον μόνον συνέπεμψεν ὑπουργὸν, οὐ μὴν καὶ ἀργύριον, μισθὸν τῆς μαθήσεως. Τὴν οὖν ῥυπαρίαν τοῦ πεπομφότος καταμεμφόμενος Ἰσοκράτης, Ἄπιθι, ἔφη, καὶ δύο ἀνθ᾽ ἑνὸς ἕξεις ἀνδράποδα, τό τε συμπεμφθὲν τῷ υἱεῖ, καὶ αὐτὸν τὸν υἱὸν, μηδὲν ἀνδραπόδου διοίσοντα, εἰ μὴ μεθέξει τῆς προσηκούσης τοῖς ἐλευθέροις ἀγωγῆς καὶ παιδείας. Τοῦτο καὶ πρὸς οὐκ ὀλίγους τῶν νῦν ἐστὶν ἐπιλέγειν τοὺς ἵππους μὲν καλοὺς τοῖς παισὶν ὠνουμένους, παιδείας δὲ μεταδοῦναι μηδόλως φροντίζοντας· Ἄπιθι πατέρων κακοδαιμονέστατε· δύο γὰρ ἀνθ᾽ ἑνὸς ἕξεις ἵππους, τὸν μὲν ἐν τῇ φάτνῃ τρεφόμενον, τὸν δὲ τῆς αὐτῆς σοι τραπέζης μετέχοντα. COR.

θανάτῳ λίαν ἐλυπήθη, καὶ μελανειμονῶν προῆλθε τῇ ὑστεραίᾳ. δύο δὲ ἐν ἅπαντι τῷ βίῳ συνέστησαν αὐτῷ ἀγῶνες· πρότερος μὲν εἰς ἀντίδοσιν, προκαλεσαμένου αὐτὸν Μεγακλείδου, πρὸς ὃν οὐκ ἀπήντησε διὰ νόσον, τὸν δὲ θετὸν υἱὸν ἀνθ' αὐτοῦ προβαλλόμενος Ἀφαρέα, ἐνίκησε· δεύτερος δὲ, Λυσιμάχου προκαλεσαμένου αὐτὸν περὶ τριηραρχίας εἰς ἀντίδοσιν, ἐν ᾧ καὶ ἡττηθεὶς, τὴν τριηραρχίαν ὑπέστη. τῶν δὲ λόγων αὐτοῦ τὸ εὐκρινὲς καὶ σαφὲς καὶ μεμελετημένον πᾶσι δῆλον· καὶ ὡς ἐπανθεῖ αὐτοῖς οὐ μόνον ἔμφυτον, ἀλλὰ καὶ κομμωτικὸν κάλλος. οὐ μέντοι γε πολυσχήμων ὁ ἀνὴρ, οὐδὲ ταῖς κατὰ τὸ σχῆμα τροπαῖς ποικιλλόμενος· διὸ καὶ δι' ἔνδειαν τῆς ἐν τούτοις μεταβολῆς, οὐδὲ ἐναγώνιος. Ἰσοκρατικὴ δὲ καὶ τῶν ἐν τοῖς λόγοις ὑποστάσεων ἡ συνέχεια. τάχα δ' ἄν τις αὐτὸν αἰτιάσαιτο κλοπῆς, ἐξ ὧν ἐν τῷ Πανηγυρικῷ λόγῳ αὐτοῦ πολλὰ τῶν κατὰ τοὺς ἐπιταφίους λόγους εἰρημένων Ἀρχίνῳ τε καὶ Θουκυδίδῃ καὶ Λυσίᾳ ὑπεβάλετο. ἀλλ' οὐδὲν κωλύει, παραπλησίων ανακυπτόντων πραγμάτων, ταῖς ὁμοίαις ἐξεργασίαις χρῆσθαι καὶ τοῖς ἐνθυμήμασιν, οὐχ ὑποβαλλόμενον τὰ ἀλλότρια, ἀλλὰ τῆς τῶν πραγμάτων ἀναβλαστανούσης φύσεως τοιαῦτα, οἷα καὶ τοῖς προλαβοῦσι προβαλλομένη ἐπιδείκνυται. ἐτάφη δὲ τελευτήσας λαμπρῶς ἅμα πατρὶ καὶ μητρὶ καὶ ἀδελφῇ καὶ τῇ ἄλλῃ συγγενείᾳ. ἀνάκειται δὲ αὐτοῦ καὶ ἐν Ἐλευσῖνι εἰκὼν χαλκῆ, ἐπιγραφὴν ἔχουσα,

Τιμόθεος, φιλίας τε χάριν σύνεσίν τε προτιμῶν,
Ἰσοκράτους εἰκῶ τήνδ' ἀνέθηκε θεῷ,

Λεωχάρους ἔργον. καὶ ἑτέραν δὲ εἰκόνα ἔστησεν αὐτοῦ πρὸς τῷ Ὀλυμπίῳ ἐπὶ κίονος χαλκῆς ὁ θετὸς παῖς Ἀφαρεὺς, υἱὸς γεγονὼς Λαγίσκης, ἑταίρας τινός· ἣν ἔχουσαν τρεῖς παῖδας ὕστερον Ἰσοκράτης ἠγάγετο, ὧν εἷς ἦν καὶ ὁ Ἀφαρεὺς ὁ τὴν εἰκόνα στησάμενος καὶ ἐπιγράψας·

Ἰσοκράτους Ἀφαρεὺς πατρὸς εἰκόνα τήνδ' ἀνέθηκε
Ζηνὶ, θεούς τε σέβων, καὶ γονέων ἀρετήν.

Ὑποστάσεων] Ὑπόστασις καλεῖται τοῖς τὰς ῥητορικὰς τέχνας συντεταχόσιν ἐκεῖνο τὸ εἶδος τοῦ λόγου, ἐν ᾧ κῶλα κώλοις, καὶ περίοδοι περιόδοις συζεύγνυνται δι' ἐκείνων τῶν μορίων, ἅπερ ἀναγκαίως συνεισάγουσιν ἄλληλα, καὶ ἀλλήλοις ἀνταποδίδονται· οἷά ἐστι τὰ Οὕτως ὥστε, Τοσοῦτον ὅσον, Τηλικαῦτα ἡλίκα κ. τ. λ. οἷς μάλιστα χαίρειν τὸν Ἰσοκράτην ἴσασιν οἱ καὶ κατὰ μικρὸν τοῖς λόγοις αὐτοῦ συνδιατρίψαντες. Σκοπητέον δὲ ἀκριβέστερον μήποτε συγκέχυται ἡ Ὑπόστασις ἐνίοτε τῇ Ἀποστάσει, καίπερ ἑτεροῖόν τι δηλούσης τῆς ῥητορικῆς Ἀποστάσεως. IDEM.

Ἐλευσῖνι] Ἐλευσινίῳ, γραπτέον εἶναι φθὰς εἴκασα ἐν τοῖς πρόσθεν. IDEM.

Θεῷ] Γράφε, θεαῖς (τουτέστι τῇ Δήμητρι καὶ τῇ Κόρῃ), ὡς φέρεται ἐν τοῖς τοῦ Ψευδοπλουτάρχου. IDEM.

Λεωχάρους] Ἀντὶ, Κλεοχάρους, ἔγραψα, καθὰ φέρεται ἐν τοῖς τοῦ Ψευδοπλουτάρχου, Λεωχάρους. Ἦν δ' οὗτος τῶν ὀνομαστοτάτων ἀνδριαντοποιῶν, ἀκμάσας, ὥς φησι Πλίνιος (ΛΔ. η'. σελ. 649.), κατὰ τὴν ἑκατοστὴν δευτέραν Ὀλυμπιάδα. IDEM.

Ὀλυμπίῳ] Γρ. Ὀλυμπείῳ. IDEM.

Λαγίσκης] Ὁ δὲ Ψευδοπλούταρχος, ἐξ οὗ ταῦτα παρείληφεν ὁ Φώτιος, οὐ τῆς ἑταίρας Λαγίσκης υἱὸν λέγει τὸν Ἀφαρέα, ἀλλὰ Πλαθάνης, τῆς Ἱππίου τοῦ Ῥήτορος θυγατρὸς, ἣν νόμῳ γαμετὴν ἐποιήσατο Ἰσοκράτης. IDEM.

ΕΚ ΤΟΥ ΣΟΥΙΔΑ
ΠΕΡΙ ΙΣΟΚΡΑΤΟΥΣ.

Ἰσοκράτης, Θεοδώρου αὐλοποιοῦ, Ἀθηναῖος ῥήτωρ, γενόμενος ἐπὶ τῆς ὀγδοηκοστῆς ἕκτης Ὀλυμπιάδος, ὅ ἐστι μετὰ τὰ Πελοποννησιακά. καὶ διὰ μὲν τῆς φωνῆς τὴν ἀτονίαν καὶ τὸ ἀπαῤῥησίαστον δίκας οὐκ εἶπεν· ἐδίδαξε δὲ πλείστους, καὶ λόγους γέγραφε λβ'. βιώσας δ' ἔτη ἓξ πρὸς τοῖς ἑκατὸν ἐτελεύτησεν. ἀδελφοὶ δ' αὐτῷ ἐγένοντο Τίσιππος καὶ Θεόμνηστος καὶ Θεόδωρος, διδάσκαλος δὲ Γοργίας· οἱ δὲ Τισίαν φασὶν, οἱ δὲ Ἀρχῖνον, οἱ δὲ Πρόδικον ἔφασαν, οἱ δὲ Θηραμένην. οἱ δὲ λόγοι αὐτοῦ πλεῖστοι.

ΕΚ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ.

Ἔφορος Κυμαῖος καὶ Θεόπομπος Δαμασιστράτου Χῖος, ἄμφω Ἰσοκράτους μαθηταὶ, ἀπ' ἐναντίων τό τε ἦθος καὶ τοὺς λόγους ὁρμώμενοι. ὁ μὲν γὰρ Ἔφορος ἦν τὸ ἦθος ἁπλοῦς, τὴν δὲ ἑρμηνείαν τῆς ἱστορίας ὕπτιος καὶ νωθρὸς καὶ μηδεμίαν ἔχων ἐπίτασιν· ὁ δὲ Θεόπομπος τὸ ἦθος πικρὸς καὶ κακοήθης, τῇ δὲ φράσει πολὺς καὶ συνεχὴς καὶ φορᾶς μεστὸς [καὶ] φιλαλήθης ἐν οἷς ἔγραψεν. ὁ γοῦν Ἰσοκράτης τὸν μὲν ἔφη χαλινοῦ δεῖσθαι, τὸν δὲ Ἔφορον κέντρου κ. τ. λ.

ΕΚ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ.

Φιλίσκος Μιλήσιος, ῥήτωρ, Ἰσοκράτους ἀκουστὴς τοῦ ῥήτορος. ἐγένετο δὲ πρότερον αὐλητὴς παραδοξότατος· διὸ καὶ Αὐλοτρύπην Ἰσοκράτης αὐτὸν ἐκάλει. γέγραπται δὲ αὐτῷ τάδε· Μιλησιακὸς, Ἀμφικτυονικὸς, Τέχνη ῥητορικὴ ἐν βιβλίοις δύο, Ἰσοκράτους ἀπόφασις.

ΕΚ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ.

Ἰσοκράτης, Ἀμύκλα τοῦ φιλοσόφου· Ἀπολλωνίας τῆς ἐν τῷ Πόντῳ, ἢ Ἡρακλείας, ὡς Καλλίστρατος ὁ ῥήτωρ· μαθητὴς καὶ διάδοχος τοῦ μεγάλου Ἰσοκράτους, διακούσας δὲ καὶ Πλάτωνος τοῦ φιλοσόφου. οὗτος δὲ ὁ Ἰσοκράτης καὶ Θεοδέκτῃ τῷ ῥήτορι καὶ τραγῳδιοποιῷ καὶ Θεοπόμπῳ τῷ Χίῳ ἅμα τῷ Ἐρυθραίῳ Ναυκράτῃ διηγωνίσατο περὶ λόγων εἰς τὸν ἐπιτάφιον Μαυσώλου τοῦ Καρὸς, βασιλέως Ἁλικαρνασσοῦ. καὶ λόγοι αὐτοῦ ε'. Ἀμφικτυονικὸς, Προτρεπτικὸς, Περὶ τοῦ τάφον μὴ ποιῆσαι Φιλίππῳ, Περὶ τοῦ μετοικισθῆναι, Περὶ τῆς ἑαυτοῦ πολιτείας.

Μετὰ τὰ Πελ.] Γρ. κατὰ τὰ Πελ. IDEM.

Τίσιππος] Τελέσιππον καὶ Διόμνηστον ὠνόμασε τούτους ὁ Ψευδοπλούταρχος ἀνωτέρω παραλιπὼν τὸν Θεόδωρον. IDEM.

Προτρεπτικὸς] Ὁ πρὸς Δημόνικον ἂν εἴη οὗτος. IDEM.

ΕΚ ΤΟΥ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ ΠΕΡΙ ΙΣΟΚΡΑΤΟΥΣ.

Φασὶ δ' ἐνταῦθα οἱ παλαιοὶ, ὅτι τρεῖς τρόποι ῥητορείας. ὁ ἀπολελυμένος καὶ βραχὺς καὶ περὶ τὰ καίρια ἔχων, οἷος ὁ τοῦ Μενελάου, ὃς ἐπιτρέχων τὰ πολλὰ, ὡς εἴρηται, μόνα λέγει τὰ καίρια. δεύτερος ὁ ὑψηλὸς καὶ καταπληκτικὸς καὶ μεστὸς ἐνθυμημάτων ἀθρόως λεγομένων, ὃν καὶ Δημοσθένης ζηλοῖ. καὶ τρίτος· ὁ πιθανὸς καὶ πολλῶν πλήρης δογμάτων, οἷος ὁ τοῦ Νέστορος, οὗ ζηλωτὴς Ἰσοκράτης, ὃς τὸ γνωμολογικὸν καὶ σαφὲς ἐζήλωσε.

ΕΚ ΤΟΥ ΕΡΡΙΚΟΥ ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΠΕΡΙ ΙΣΟΚΡΑΤΟΥΣ.

Ἰσοκράτης κάκιστον ἄρχοντα ἔλεγεν εἶναι τὸν ἄρχειν ἑαυτοῦ μὴ δυνάμενον. Ἐρωτηθείς· Διὰ ποίαν αἰτίαν τοὺς ἄλλους διδάσκων λέγειν αὐτὸς σιωπᾷ; ἔφη· Καὶ γὰρ ἡ ἀκόνη αὐτὴ μὲν οὐ τέμνει, τὰ δὲ ξίφη ὀξέα ποιεῖ. Ἐρωτηθείς· Τίνι οἱ φιλόπονοι τῶν ῥαθύμων διαφέρουσιν; εἶπεν· Ὡς οἱ εὐσεβεῖς τῶν ἀσεβῶν ἐλπίσιν ἀγαθαῖς. Ἰδὼν νεανίαν φιλοπονοῦντα, ἔφη· Κάλλιστον ὄψον τῷ γήρατι ἀρτύεις. Καρέωνος ὄντος λάλου καὶ σχολάζειν παρ' αὐτῷ βουλομένου, διττοὺς ᾔτησε μισθούς. τοῦ δὲ τὴν αἰτίαν πυθομένου, Ἕνα μὲν (ἔφη), ἵνα λαλεῖν μάθῃς, τὸν δὲ ἕτερον, ἵνα σιγᾶν.

ΕΚ ΤΟΥ ΕΡΜΟΓΕΝΟΥΣ ΠΕΡΙ ΙΣΟΚΡΑΤΟΥΣ.

Πολὺ τὸ καθαρὸν τῆς λέξεως παρ' Ἰσοκράτει.

ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ] Ad Il. Γ. p. 406.

Ἀθρόως λεγομένων] Τοὺς ἀντιγράψαντας τὰ τοῦ Εὐσταθίου εἰκὸς ὧδε παραλιπεῖν τὰς τέσσαρας ταύτας λέξεις, "Οἷος ὁ τοῦ Ὀδυσσέως·" ἐκεῖνα γὰρ ἑρμηνεύει ἐνθάδε Εὐστάθιος τὰ ἔπη (Ἰλιάδ. Γ. 21[illegible]—223.), ἐν οἷς θαυμασίως ὁ ποιητὴς τὴν Ὀδυσσέως ῥητορείαν πρὸς τὴν τοῦ Μενελάου παραβάλλει, προεπῃνεκὼς ἐν ἑτέροις (Ἰλιάδ. Α. 249.) τὴν γλυκίονα μέλιτος αὐδὴν τοῦ ῥητορικοῦ Νέστορος. Cor.

ΣΤΕΦΑΝΟΥ] Syllog. Apophthegm. Hellen. p. 697.

Καρέωνος] Οὐχ Ἑλληνικὸν, ἢ γοῦν οὐ τῶν ἐπὶ Ἰσοκράτους ἐν χρήσει κυρίων ὀνομάτων, τοῦ Καρέωνος τοὔνομα· καὶ μήποτε γραφικῶς ἡμάρτηται παρὰ τῷ Μονεμβασίας ἐπισκόπῳ Ἀρσενίῳ, ἐξ οὗ ταῦτα ἠρανίσατο ὁ Στέφανος. Cor.

ΕΡΜΟΓΕΝΟΥΣ] Lib. A. ἰδεῶν.

ΙΣΟΚΡΑΤΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ.

TABULA

EORUM QUÆ CONTINENTUR

IN

TOMO TERTIO.

ΙΣΟΚΡΑΤΟΥΣ ΛΟΓΟΙ.

ΙΣΟΚΡΑΤΟΥΣ

ΛΟΓΟΙ.

A.

ΙΣΟΚΡΑΤΟΥΣ

ΠΡΟΣ ΔΗΜΟΝΙΚΟΝ

ΠΑΡΑΙΝΕΣΙΣ.

Pag. ed. H. Steph. — Pag. ed. Cor.

2 α΄. EN πολλοῖς μὲν, ὦ Δημόνικε, πολὺ διεστώσας 1
εὑρήσομεν τάς τε τῶν σπουδαίων γνώμας καὶ τὰς τῶν
φαύλων διανοίας· πολὺ δὲ μεγίστην διαφορὰν εἰλήφασιν ἐν
ταῖς πρὸς ἀλλήλους συνηθείαις. οἱ μὲν γὰρ φίλους παρόντας
μόνον τιμῶσιν, οἱ δὲ καὶ μακρὰν ἀπόντας ἀγαπῶσι· καὶ
b τὰς μὲν τῶν φαύλων συνηθείας ὀλίγος χρόνος διέλυσε, τὰς
δὲ τῶν σπουδαίων φιλίας οὐδ᾽ ἂν ὁ πᾶς αἰὼν ἐξαλείψειεν.
ἡγούμενος οὖν πρέπειν τοὺς δόξης ὀρεγομένους καὶ παιδείας
ἀντιποιουμένους τῶν σπουδαίων ἀλλὰ μὴ τῶν φαύλων

SUMMARIUM] (α΄.) *Proœmium.* Causæ, quare hanc orationem ad Demonicum miserit. Multo præstare adolescentes ad bene vivendum, quam ad bene dicendum informare. Quid sibi in hac oratione propositum sit. Præstantia virtutis, quæ Herculis Theseique laboribus immortalitatis notam impresserit. (γ΄.) Exemplum Hipponici patris virtutibus maxime conspicui filio ad imitandum proponitur. Transitus ad præcepta. (δ΄.) *Præcepta.* Qua ratione dii sunt colendi. Pietas erga parentes. Quæ corporis exercitatio eligenda sit. Modestia. Quid juvenes deceat. Conscientiæ vis. Quomodo te geras erga deos, parentes, amicos, leges. Quæ voluptates quærendæ. Famæ parcendum esse, criminationes ab aliis profectas fugiendo. Qua via multa discere possimus. Affabilitas et comitas. Exercitatio in laboribus. Animi continentia. Taciturnitas et in arcanis custodiendis cautio. Quomodo jusjurandum sit præstandum. Qua ratione amici sint comparandi, explorandi, conservandi. Vestitus. Quæ in divitiarum possessione et usu lex observanda sit. Nemini calamitatem esse exprobrandam. Quibus benefaciendum. Cavendum esse ab assentatoribus. Officia comitatis. Compotationes fugiendæ. Liberalitas. Humanitatis præstantia. Quomodo amicitia concilietur. Optima consultandi ac perficiendi ratio. Reges imitandos esse iisque parendum. Magistratuum gerendorum ratio. Potentiam cum æquitate esse jungendam. Justitiam pecuniæ præponendam. Corpus exercendum, sed ingenium præcipue colendum. Gloriæ postponenda securitas. (ε΄.) *Epilogus.* Quare multa dicta sint, quæ ætati Demonici nondum conveniant. Rerum honestarum studium in Demonico laudat, et quo ille animo has admonitiones recepturus sit, inde auguratur. Voluptates, quæ e recte factis oriantur, quæque præterea ad virtutem sequendam probos homines impellere possint. Deorum erga probos pravosque animus e remunerandis puniendisque liberis ex se susceptis optime perspici potest. Præcepta utilia undequaque colligenda esse. LANG. Hæc oratio videtur scripta fuisse anno ante Christum 404. et Isocratis ætatis 33. AUGER.

Πολλοῖς] Sub. πράγμασι. WOLF.

Διεστῶσας] Pro διεστηκέναι ἢ διεστᾶναι, Græci enim verbis finitis, sensuum præsertim, sæpe subjungunt accusativos, ubi Latini infinitivis sæpius utuntur. IDEM.

Εὑρήσομεν] Ἐπιτευξόμεθα, ἐξετάσομεν, καὶ ἐρεύνῃ καταληψόμεθα. Ἐλλειπτικὸν est. Intelligitur enim μελετῶντες, ἢ θεωροῦντες τὸν βίον. IDEM.

Σπουδαίων] Scil. ἀνθρώπων ἢ ἀνδρῶν. Est autem σπουδαῖος non tam studiosus, qui φιλομαθὴς rectius dicitur; quam vir bonus et honestus, virtute præditus, philosophiæ deditus. IDEM.

Διαφορὰν εἰλήφασιν] Διαφέρουσι. IDEM.

Παρόντας] I. e. ἕως ἂν παρῶσι. IDEM.

Διέλυσε] I. e. διαλύειν εἴωθε. IDEM. *dirimere solet.* AUGER.

εἶναι μιμητὰς, ἀπέσταλκά σοι τόνδε τὸν λόγον δῶρον, τεκμήριον μὲν τῆς πρὸς [1]ὑμᾶς [2]εὐνοίας, σημεῖον δὲ τῆς πρὸς Ἱππόνικον συνηθείας. πρέπει γὰρ τοὺς παῖδας, ὥσπερ τῆς οὐσίας, οὕτω καὶ τῆς φιλίας τῆς πατρικῆς κληρονομεῖν.

β΄. Ὁρῶ δὲ καὶ τὴν τύχην ἡμῖν συλλαμβάνουσαν καὶ c τὸν παρόντα καιρὸν συναγωνιζόμενον· σὺ μὲν γὰρ παιδείας ἐπιθυμεῖς, ἐγὼ δὲ παιδεύειν ἄλλους ἐπιχειρῶ; καὶ [3]σοὶ μὲν ἀκμὴ φιλοσοφεῖν, ἐγὼ δὲ τοὺς φιλοσοφοῦντας ἐπανορθῶ. ὅσοι μὲν οὖν πρὸς τοὺς ἑαυτῶν φίλους τοὺς προτρεπτικοὺς λόγους συγγράφουσι, καλὸν μὲν ἔργον [4]ἐπιχειροῦσιν, οὐ μὴν περί γε τὸ κράτιστον τῆς φιλοσοφίας διατρίβουσιν· ὅσοι δὲ τοῖς νεωτέροις εἰσηγοῦνται, μὴ δι᾽ ὧν τὴν δεινότητα τὴν d ἐν τοῖς λόγοις ἀσκήσουσιν, ἀλλ᾽ ὅπως τὰ τῶν τρόπων ἤθη
2 σπουδαῖοι πεφυκέναι δόξουσι, τοσούτῳ μᾶλλον ἐκείνων τοὺς 3

[1] ἡμᾶς Langius
[2] φιλίας Augerus Coraes L.
[3] σὺ μὲν ἀκμὴν φιλοσοφεῖς A. C. L.
[4] ἐπιχειροῦσι ποιεῖν C.

Τεκμήριον — σημεῖον] Distinguunt τεκμήριον et σημεῖον, ut hoc et fallax conjectura sit et proprie ad præterita pertinet: illud ad futura, item, ut sit propria et certa rei nota. Ex qua distinctione colligi potest, hoc velle Isocratem: Demonico hanc orationem quasi pignus esse debere constituendæ cum ipso amicitiæ, quæ cum patre ejus olim intercesserit. WOLF.

Τῆς πρὸς ἡμᾶς] Scil. οὔσης ἢ ὑπαρχούσης. IDEM. ἡμᾶς cum editionibus veteribus et Wolfio retinui, quidquid contra dicant octo Auger. biblioth. regiæ Codd., e quibus ille recepit ὑμᾶς. Contextus enim auctorisque sive imitatoris hujus loquendi subtilitas postulant, ut φιλία (*amicitia*) erga Demonicum a συνηθείᾳ (*consuetudine*) πρὸς Ἱππόνικον probe secernatur. Quod si concesseris, συνήθεια πρὸς Ἱππόνικον, quæ sequitur, requirit in hoc versu φιλίαν πρὸς σὲ, sive, ut mutua significetur inter Isocratem et Demonicum amicitia, φιλίαν ἡμῶν, vel, quod idem est, πρὸς ἡμᾶς, neutiquam vero πρὸς ὑμᾶς. LANG. Coraes quoque πρὸς ὑμᾶς dedit; et pro singulari πρός σε intelligi vult, ut in Orat. ad Philipp. et Epist. 3.

Ὁρῶ] Scil. τῇ διανοίᾳ. WOLF.

Συλλαμβάνουσαν] Συνεργοῦσαν, βοηθοῦσαν. IDEM.

Καιρὸν] Καιρὸς est pars temporis, rei gerendæ commoditatem incommoditatemve complectens. IDEM.

Ἀκμὴν] Non mihi displicet lectio Codd. καί σοι μὲν ἀκμὴ φιλοσοφεῖν, quod interpretor: *et tu quidem es in eo ætatis flore ut literis studeas.* Nota apud Isocratem φιλοσοφεῖν significare sæpius *literis studere*, sicut οἱ φιλόσοφοι *viri literati*, et φιλοσοφία *studium literarum*. AUGER. Φιλοσοφίαν λέγει ἅπασαν ἁπλῶς τὴν ἀνθρωπίνην παιδείαν, καὶ φιλοσοφεῖν τὸ περὶ ταύτην σπουδάζειν. CORAES. Interpreteris: *hoc ipso tempore.* Auger., male, puto, cum Wolfio *ardenter.* Nam ut verba antecedentia καὶ τὸν παρόντα χρόνον, in sequentibus habeant, cui respondeant, ἀκμὴν, h. l. de tempore intelligendum est, interpretandumque, ut dixi. Conf. Mœris Atticist. ed. Fischeri p. 7. et Morum in Indice ad Xenoph. Anabas. LANG. ἀκμὴν Coraes per ἔτι exponit.

Τοὺς] Ante προτρεπτικοὺς videtur abesse posse. LANG.

Ἐπιχειροῦσι] Cum accusativo positum offendit. Hinc in Cod. Battiei illi verbo non male additum legitur ποιεῖν, quo insolentior verbi structura, ubivis cum dativo occurrentis, evanescit. IDEM. Plut. ὡς δὲ ᾔσθετο καὶ τὴν Ἀρ. τὰ αὐτὰ βουλευομένην, ἐπεχείρει τὸ ἔργον. Plat. in Crit. §. 5. οὐδὲ δίκαιόν μοι δοκεῖς ἐπιχειρεῖν τὸ πρᾶγμα.

Τὸ κράτιστον] Vel μέρος subintelligi potest; vel neutrum loco fœminini positum esse existimari, ut sit περὶ τὴν κρατίστην φιλοσοφίαν. WOLF.

Φιλοσοφίας] Vid. Ind. LANG.

Εἰσηγοῦνται] Εἰσάγουσι, χειραγωγοῦσι. *introducunt, tirones viæ ignaros quasi manu ducunt.* WOLF.

Δι᾽ ὧν] Scil. πραγμάτων ἢ τρόπων. IDEM.

Τὰ τῶν τρόπων ἤθη] I. e. κατὰ συνωνυμίαν, τὰ ἤθη καὶ τοὺς τρόπους. IDEM.

Δόξουσι] Cod. Bav. et August. male δόξωσι. Vid. Fr. Aug. Wolf. ὁ πάνυ in

ἀκούοντας ὠφελοῦσιν, ὅσον οἱ μὲν ἐπὶ λόγον μόνον παρακαλοῦσιν, οἱ δὲ καὶ τὸν τρόπον αὐτῶν ἐπανορθοῦσι. διόπερ ἡμεῖς, οὐ παράκλησιν εὑρόντες ἀλλὰ παραίνεσιν γράψαντες, μέλλομέν σοι συμβουλεύειν, ὧν χρὴ τοὺς νεωτέρους ὀρέγεσθαι καὶ τίνων ἔργων ἀπέχεσθαι, καὶ ποίοις τισὶν ἀνθρώποις ὁμιλεῖν, καὶ πῶς τὸν ἑαυτῶν βίον οἰκονομεῖν. ὅσοι γὰρ τοῦ βίου ταύτην τὴν ὁδὸν ἐπορεύθησαν, οὗτοι μόνοι τῆς ἀρετῆς
b ἐφικέσθαι γνησίως ἠδυνήθησαν· ἧς οὐδὲν κτῆμα σεμνότερον οὐδὲ βεβαιότερόν ἐστι. κάλλος μὲν γὰρ ἢ χρόνος [1]ἀνήλωσεν ἢ νόσος ἐμάρανε· πλοῦτος δὲ κακίας μᾶλλον ἢ καλοκαγαθίας ὑπηρέτης ἐστὶν, ἐξουσίαν μὲν τῇ ῥαθυμίᾳ παρασκευάζων, ἐπὶ δὲ τὰς ἡδονὰς τοὺς νέους παρακαλῶν· ῥώμη δὲ μετὰ μὲν φρονήσεως ὠφέλησεν, ἄνευ δὲ ταύτης πλείω τοὺς

[1] ἀνάλωσεν C. L.

Demosth. Leptin. p. 266. et 375. e qua observatione multa hujusmodi loca emendanda sunt. Adde Findeisen. ad Evagor. c. 1. et Fischer. ad Welleri Grammat. (edit. noviss.) spec. 2. p. 251. seq. qui plura, ut solet, in hanc rem loca collegit. LANG.

Οἱ μὲν — οἱ δὲ] Scil. οἱ προτρέποντες — οἱ παραινοῦντες. WOLF.

Παράκλησιν — παραίνεσιν] Παράκλησιν Suidas ait esse λόγον ἀντίῤῥησιν ἐπιδεχόμενον, παραίνεσιν vero λόγον συμβουλευτικὸν ἀντίῤῥησιν οὐκ ἐπιδεχόμενον. IDEM. Apparet ex hoc loco per παράκλησιν intelligi debere *hortationem ad eloquentiam*, et per παραίνεσιν *hortationem ad virtutem.* AUGER.

Ὧν] Ante ὧν subauditur ταῦτα. IDEM.

Ἧς οὐδὲν — βεβαιότερόν ἐστι] Sententiam hanc iisdem pæne verbis repetiit Stobæus in Sermonib. (ed. Gesneri, 1543. f.) p. 4; hoc tamen discrimine, ut pro ἧς, qua voce ibi incipi non poterat, poneret τῆς ἀρετῆς. LANG.

Ἀνάλωσεν] Unus Harlei. ἠνάλωσεν: alter ἀνήλωσεν. Verbum ἀναλίσκειν vel potius ἀναλοῦν modo augmento carere, modo ante præpositionem incrementum habere, modo post illam, a grammaticis præcipi, notum est. Sed, quoniam alterum α hoc in verbo longum est, Attici aliique Græci veteres illud carere augmento jusserunt. V. Valcken. ad Euripid. Phœn. p. 223. et Pierson. ad Mœr. p. 122. Dialectus vero Macedonica et Alexandrina, relicta hac diligentia, uti augmento perperam instituerunt. Unde Suidas v. ἀναλίσκειν: ἐν δὲ τῷ παρεληλυθότι, inquit, καὶ διὰ τοῦ η ἀδιαφόρως· οἷον, ἀνήλισκον καὶ ἀνάλισκον. Atque hac posteriorum scriptorum negligentia decepti librarii, etiam in veterum Græcorum libris, alii alterum α longum, alii primum, mutarent fere in η longum. Deinde e vitiosa Mœridis (Λέξεων Ἀττικῶν καὶ Ἑλλήνων) lectione, recentiorum quorundam grammaticorum ortum est præceptum, ut formas perfecti ἀνήλωκα et ἠνάλωκα Atticas, sed formam ἀνάλωκα communem appellarent. Res potius, ut Hudsonius ad Mœridem docuit, contra se habet. Hinc Fischerus ad Welleri Grammat. (edit. sec.) spec. 3. part. 1. p. 34. non dubitat, quin in locis Atticorum auctorum, in quorum optimo et vetustissimo quoque Codice in talibus locis forma perfecti ἀναύξητος exstet, hujus verbi augmentum ubique delendum sit, et vetus genuinaque forma restituenda. Quorum in numero sunt quoque quatuor Isocratis loci, quos ille ex vera Atticorum norma emendandos censet. In Panathen. ἀναλωκότας pro ἀνηλωκότας, in Paragraph. ἀνάλωσεν et ἀναλώσαμεν pro ἀνήλωσεν et ἀνηλώσαμεν, in Areopag. ἀναλώκει pro ἀνηλώκει, et in oratione de Pace ἀνάλωκας pro ἀνήλωκας. Quod vero de simplicibus valet, de compositis quoque valere, quis dubitet? Exemplis igitur a Fischero allatis adjicienda erunt κατηναλωμένα p. 670. et ἀπανηλωκότες p. 239. Aliter H. Wolf. in Castigatt. p. 808. qui ἀνήλωσεν hoc nostro loco rectius legi hujusque verbi a regulis incrementorum exceptionem a depravatis potius codicibus, quam ab usu grammaticorum derivandam putat. IDEM. Ἀνάλωσεν, ἐμάρανε, ὠφέλησεν, ἔβλαψε, ἐκόσμησε, ἐπεσκότησεν, ἀντὶ τοῦ ἀναλίσκει ἢ φιλεῖ ἀναλίσκειν, κ. τ. λ. CORAES.

ἔχοντας ἔβλαψε, καὶ τὰ μὲν σώματα τῶν ἀσκούντων ἐκό-
σμησε, ταῖς δὲ τῆς ψυχῆς ἐπιμελείαις ἐπεσκότησεν. ἡ δὲ τῆς c
ἀρετῆς κτῆσις, οἷς ἂν ἀκιβδήλως [1] ταῖς διανοίαις συναυξηθῇ,
μόνη μὲν συγγηράσκει, πλούτου δὲ κρείττων, χρησιμωτέρα
δὲ εὐγενείας ἐστί, τὰ μὲν τοῖς ἄλλοις ἀδύνατα δυνατὰ
[2] καθιστᾶσα, τὰ δὲ τῷ πλήθει φοβερὰ θαρσαλέως ὑπομέ-
νουσα, καὶ τὸν μὲν ὄκνον ψόγον, τὸν δὲ πόνον ἔπαινον
ἡγουμένη. ῥᾴδιον δὲ τοῦτο καταμαθεῖν ἐστὶν ἔκ τε τῶν
Ἡρακλέους ἄθλων καὶ τῶν Θησέως ἔργων, οἷς ἡ τῶν τρόπων d
ἀρετὴ τηλικοῦτον εὐδοξίας χαρακτῆρα [3] τοῖς ἔργοις ἐπέβαλεν,
ὥστε μηδὲ τὸν ἅπαντα χρόνον δύνασθαι λήθην ἐμποιῆσαι
τῶν ἐκείνοις πεπραγμένων.

γ'. Οὐ μὴν ἀλλά, καὶ τὰς τοῦ πατρὸς προαιρέσεις
ἀναμνησθείς, οἰκεῖον καὶ καλὸν ἕξεις παράδειγμα τῶν

[1] ἐν ταῖς A. C. [2] καθιστῶσα A. L. [3] [τοῖς ἔργοις] L.

Ἔχοντας] Scil. τὴν ῥώμην, sive τοὺς ῥωμαλέους. Wolf.

Ἀσκούντων] Wolf. conjecit ἀθλούντων, vel supplet ἑαυτούς, vel refert ad σώματα. Ego vero ῥώμην subaudire seu repetere malim. Lang.

Ἐπεσκότησεν] *obesse solet*. Cod. August. ἐπεσκότισεν, quod Battieus quoque in Codd. Bodlei., Harlei. et Collegii novi illis reperisse ait. Tuetur quoque hanc lectionem Stobæus, p. 358. Sed verba in έω et ίζω, ut οἰκεῖν et οἰκίζειν, quorum illa neutraliter, hæc transitive accipi solent, ab ipsis auctoribus inter se confusa esse videntur, et quod ad ἐπισκοτίζειν attinet, illud ne exstare quidem, quantum scio, videtur. Sed utut sit, hoc tamen indubitatum est, quod ἐπισκοτεῖν in significatione activa in pluribus veterum locis appareat et, quod majus est, in ipso Isocrate, p. 253, v. 13. ἐπισκοτεῖ legatur. Hinc nihil mutare consultius duxi. Idem. Τοὺς ἀθλητὰς αἰνίττεται. Coraes.

Οἷς — συναυξηθῇ] Si præpositio a verbo divulsa ad casum suum referatur h. m. σὺν οἷς — αὐξηθῇ, vel ὧν — αὐξηθῇ, facilior erit conversio. Wolf. ἐν ante ταῖς διανοίαις in Cod. August., ed. Ald. et apud Stobæum, p. 4. deest. οἷς vero h. l., ut alibi, pro ὧν positum est, ut locus interpretandus sit: *quorum cum ratione illa augetur*. Lang.

Συγγηράσκει] Scil. τῷ κεκτημένῳ ἢ ἔχοντι αὐτήν. Wolf.

Οἷς — τοῖς ἔργοις] Suspecta lectio, constructio certe non nisi per ἀντίπτωσιν excusari potest. Nec sane nego, sæpe Græcos dativis uti pro genitivis, facile tamen dat. plural. οἷς pro genitivo dual. οἷν scribi potest. Wolf. Quodsi Wolfio concedimus, locus ita sonaret: Ἡρακλέους ἄθλων καὶ τῶν Θησέως ἔργων, ὧν τοῖς ἔργοις. At quis est, qui sentiat, talem ejusdem verbi intra tam breve spatium repetitionem in tam concinno et difficili scriptore, qualis hic noster aut ejus sollicitus imitator est, vix tolerabilem esse? Itaque verosimilius mihi videtur, verba, quæ inclusi, ab aliquo margini adscripta esse, quibus iste indicaret, οἷς non esse ad Herculem et Theseum, sed ad ἔργων trahendum, quod scilicet dubium esse possit. Atque in hoc verum iste, quicunque fuerit, vidit; nam nota operibus quidem alicujus imprimi potest, minime ipsi. Ergo alterutrum concedendum est, vel οἷς positum esse pro ὧν, cui tamen repugnat auctoris dicendi mos, vel ἔργοις delendum; quorum posterius verosimilius mihi visum est. Hæc vero admonitio priscis jam temporibus e margine in textum migrasse et loco quidem perverso videtur, quum Scholiastes ad Sophoclis Trachin., ed. Brunck. octonis, Tom. III. p. 201. utrumque et οἷς et τοῖς ἔργοις retineat; nisi quis et Scholiastam interpolatum esse contendat. Lang. Conjecturam Langii οὐκ ἄλογον censet Coraes; nisi si τοῖς ἔργοις synecdochice per κατὰ τὰ ἔργα explicare placeat.

Ἐμποιῆσαι] Scilicet τοῖς ἀνθρώποις. Wolf.

Ἐκείνοις] Pro ὑπ' ἐκείνων ἢ δι' ἐκείνων. Sicut mox sequitur τῶν ὑπ' ἐμοῦ λεγομένων Idem.

ὑπ' ἐμοῦ [1] σοι λεγομένων. [2] οὐ γὰρ ὀλιγωρῶν τῆς ἀρετῆς
οὐδὲ ῥᾳθυμῶν διετέλεσε τὸν βίον, ἀλλὰ τὸ μὲν σῶμα τοῖς
e πόνοις ἐγύμναζε, τῇ δὲ ψυχῇ τοὺς κινδύνους ὑπέμενεν. οὐδὲ
τὸν πλοῦτον παρακαίρως ἠγάπα, ἀλλ' [3] ἀπέλαυε μὲν τῶν
παρόντων ἀγαθῶν ὡς θνητός, ἐπεμελεῖτο δὲ τῶν ὑπαρχόν-
των ὡς ἀθάνατος. οὐδὲ ταπεινῶς διῴκει τὸν ἑαυτοῦ βίον, ἀλλὰ
4 φιλόκαλός τε ἦν καὶ μεγαλοπρεπὴς καὶ τοῖς φίλοις κοινός, 3
καὶ μᾶλλον ἐθαύμαζε τοὺς περὶ αὐτὸν σπουδάζοντας ἢ τοὺς
τῷ γένει προσήκοντας· ἡγεῖτο γὰρ εἶναι πρὸς ἑταιρίαν πολ-
λῷ κρείττω φύσιν νόμου καὶ τρόπον γένους καὶ προαίρεσιν
ἀνάγκης. ἐπιλίποι δ' ἂν ἡμᾶς ὁ πᾶς χρόνος, εἰ πάσας τὰς
ἐκείνου πράξεις καταριθμησαίμεθα. ἀλλὰ τὸ μὲν ἀκριβὲς
αὐτῶν ἐν ἑτέροις καιροῖς δηλώσομεν, δεῖγμα δὲ τῆς Ἱππονίκου
b φύσεως νῦν ἐξενηνόχαμεν, πρὸς ὃ δεῖ [4] ζῆν σε ὥσπερ πρὸς
παράδειγμα, νόμον μὲν τὸν ἐκείνου τρόπον ἡγησάμενον,
μιμητὴν δὲ καὶ ζηλωτὴν τῆς πατρῴας ἀρετῆς γενόμενον·
αἰσχρὸν γὰρ τοὺς μὲν γραφεῖς ἀπεικάζειν τὰ καλὰ τῶν
ζῴων, τοὺς δὲ παῖδας μὴ μιμεῖσθαι τοὺς σπουδαίους τῶν
γονέων. ἡγοῦ δὲ μηδενὶ τῶν ἀθλητῶν οὕτω προσήκειν ἐπὶ
τοὺς ἀνταγωνιστὰς ἀσκεῖν, ὡς σοὶ σκοπεῖν ὅπως ἐφάμιλλος

[1] σοι om. A. [2] οὐδὲ A. L. [3] ἀπήλαυε A. C. L. [4] σε ζῆν A. C.

Οὐδὲ γὰρ] Malim ut in Codd. οὐ γάρ. Auger.

Ὑπέμενεν] Cod. August. ὑπέμεινεν formam usitatiorem, tuetur, quæ in plurali legere est in Paneg. §. ιδ'. Οὐ γὰρ μικρούς, οὐδὲ ὀλίγους, οὐδὲ ἀφανεῖς ἀγῶνας ὑπέμειναν. Cod. Auger. S. habet ὑφίστατο. Lang.

Παρακαίρως] I. e. ἀπρεπῶς, ἀναρμόστως, παρὰ τὸν καιρόν. Wolf.

Ἀλλ' ἀπήλαυε — θνητὸς] Optime illustrantur disticho margini Cod. Augerii adscripto [Lucian. t. iii. p. 314.]

Ὡς τεθνηξόμενος μὲν τῶν ἀγαθῶν ἀπόλαυε·
Ὡς δὲ βιωσόμενος φείδεο τῶν κτεάνων.

Lang.

Τῶν ὑπαρχόντων] Scil. ἀγαθῶν. Wolf.

Κοινὸς] Interpretantur hoc loco πᾶσι προκείμενος καὶ γινόμενος. Potest etiam intelligi de comitate et humanitate Hipponici, ὅτι γέγονε πρὸς τοὺς πλησιάζοντας ὁμιλητικός, ἀλλὰ μὴ σεμνός. ut Xen. Hell. I. 1. 30. ἰδίᾳ οἱ πρὸς Ἑρμοκράτην προσομιλοῦντες μάλιστα ἐπόθησαν τήν τε ἐπιμέλειαν καὶ προθυμίαν καὶ κοινότητα. Isocr. Evag. §. κα'. ἡγούμενοι κοινοτέραν εἶναι κ. τ. λ. i. e. ἐπιεικεστέραν, πρᾳοτέραν, φιλανθρωποτέραν. Sic et in Hel. laud. §. ιζ'. ἡγούμενοι πιστοτέραν εἶναι κ. τ. λ. Unde apparet τὸ κοινὸν humanitatis et communitatis studium significare. neque enim placet illa expositio: Hipponicum parem omnibus amicis tribuisse. Idem.

Τοὺς τῷ γένει προσήκοντας] Scil. αὐτῷ. τοὺς ἑαυτῷ συγγενεῖς. Idem.

Τὸ μὲν ἀκριβὲς] Sive perfectionem dicas, sive certitudinem, sive accuratam rationem, sive diligentiam, sive quid aliud, parum erit commodum: si vero τὸ ἀκριβὲς αὐτῶν δηλώσομεν sic efferas ἀκριβῶς ἢ ἀκριβέστερον αὐτὰς δηλώσομεν, commodius explicabitur Latine *accurate* aut *accuratius eas declarabimus*. Idem. I. e. *accuratam morum illius descriptionem*. Lang.

Πρὸς ὃ] Sic rectius, ut subintelligatur δεῖγμα. Wolf. Rudolphus legisse videtur πρὸς ὅν, convertit enim: *ad quem*. Lang.

Γραφεῖς] Et mox γονεῖς pro γραφέας et γονέας, quibus gaudent Attici ususque est alibi Isocrates, esse argumento inter alia plurima opinatur Coraes, hanc orationem Isocratis Atheniensis non esse.

γενήσῃ τοῖς τοῦ πατρὸς ἐπιτηδεύμασιν. οὕτω δὲ τὴν γνώμην c
ἀδύνατον διατεθῆναι τὸν μὴ πολλῶν καὶ καλῶν ἀκουσμάτων πεπληρωμένον· τὰ μὲν γὰρ σώματα τοῖς συμμέτροις πόνοις, ἡ δὲ ψυχὴ τοῖς σπουδαίοις λόγοις αὔξεσθαι πέφυκε. διόπερ ἐγώ σοι πειράσομαι συντόμως ὑποθέσθαι, δι' ὧν ἄν μοι δοκοίης ἐπιτηδευμάτων πλεῖστον πρὸς ἀρετὴν ἐπιδοῦναι καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν ἀνθρώποις εὐδοκιμῆσαι.

δ'. Πρῶτον μὲν οὖν εὐσέβει τὰ πρὸς τοὺς θεοὺς, μὴ d
μόνον θύων, ἀλλὰ καὶ τοῖς ὅρκοις ἐμμένων· ἐκεῖνο μὲν γὰρ τῆς τῶν χρημάτων εὐπορίας σημεῖον, τοῦτο δὲ τῆς τῶν τρόπων καλοκαγαθίας τεκμήριον. Τίμα τὸ δαιμόνιον ἀεὶ

Διατεθῆναι] I. e. διακεῖσθαι. *nemo hoc in animum inducere potest, nisi, etc.* Wolf.

Ὑποθέσθαι] Idem quod παραινεῖν. Idem.

Ἐπιδοῦναι — εὐδοκιμῆσαι] Pro ἐπιδώσειν — εὐδοκιμήσειν. Idem.

Πρῶτον μὲν εὐσέβει] Apud plerosque mortalium, cultiores præsertim, usu receptum est, a divino cultu, tanquam sanctissimo aliquo negotio rerum atque actionum capere initium. Memoratu digna sunt verba Platonis de leg. l. IV. §. 7. ὁ μὲν δὴ Θεὸς, ὥσπερ ὁ παλαιὸς λόγος, ἀρχήν τε καὶ τελευτὴν καὶ μέσα τῶν ὄντων ἁπάντων ἔχει. et qui Orpheo, poetæ veteri, adscribuntur versus:

Ζεὺς κεφαλὴ, Ζεὺς μέσσα,
Διὸς δ' ἐκ πάντα τέτυκται.
Ζεὺς βασιλεὺς, Ζεὺς ἀρχὸς
ἁπάντων, ἀρχιγένεθλος.

A cultu Deorum immortalium exordiendum esse, præcipit quoque aureorum illorum carminum auctor, qui Pythagoras statuitur, dum canere, incipit: Ἀθανάτους μὲν πρῶτα θεοὺς, νόμῳ ὡς διάκειται, Τίμα. Romanos eundem morem tenuisse, testis est Plinius, qui panegyricam orationem, Nervæ Trajano dictam his verbis orditur: "Bene ac sapienter, P. C. majores instituerunt, ut rerum agendarum, ita dicendi initium a precationibus capere, quod nihil rite nihilque providenter homines sine Deorum immortalium ope, consilio, honore auspicarentur." Quin omnis non sermonis solum, sed cogitationis etiam principium a Diis sumendum esse, scribit dictus Plato: ἀπὸ γὰρ θεῶν χρὴ πάντα ἀρχόμενον ἀεὶ λέγειν τε καὶ νοεῖν. epist. VIII. Frick.

Μὴ μόνον θύων] Ita Zaleucus quoque apud Diodorum l. XII. incipit leges suas eandemque sententiam habet Xenophon sub finem orationis de Agesilao. Facciolatus. Ὑμνῶν (verba sunt Xenophontis) οὔποτ' ἔληγεν, ὡς τοὺς θεοὺς οἴοιτο οὐδὲν ἧττον ὁσίοις ἔργοις ἢ ἁγνοῖς ἱεροῖς ἥδεσθαι. Frick.

Τοῖς ὅρκοις] Id vel maxime monuit Isocrates, quia Græca fides fama laborabat et apud multos valebat impium illud, quod est apud Ælianum var. hist. l. VII. c. 12. δεῖ τοὺς παῖδας τοῖς ἀστραγάλοις ἐξαπατᾶν, τοὺς δὲ ἄνδρας τοῖς ὅρκοις. Facc. De juratissimis Græcis Euripidis illud valet: πιστὸν Ἕλλας οἶδεν οὐδέν. Apud Ægyptios perjurium crimen ita grave est habitum, ut perjuri omnes capite damnarentur, velut tales, qui pietatem in deos violarent et fidem inter homines tollerent. Theognis jam questus est, v. 1135. Ὅρκοι δ' οὐκέτι πιστοὶ ἐν ἀνθρώποισι δίκαιοι, Οὐδὲ θεοὺς οὐδεὶς ἅζεται ἀθανάτους. Recte Cicero: "Qui jusjurandum violat, fidem violat." Item: "nullum vinculum ad adstringendam fidem jurejurando majores arctius esse voluerunt." Offic. l. III. c. 29. 31. Hinc Bacchis apud Terentium inquit: "Aliud si scirem, qui firmare meam apud vos possem fidem, Sanctius quam jusjurandum, id pollicerer tibi, Laches." in Hecyr. act. V. sc. 1. 24. 25. Polybius, comparatione Græcos inter et Romanos instituta, de posterioribus inquit l. vi. c. 54. παρὰ Ῥωμαίοις κατά τε τὰς ἀρχὰς καὶ πρεσβείας πολύ τι πλῆθος χρημάτων χειρίζοντες, δι' αὐτῆς τῆς κατὰ τὸν ὅρκον πίστεως, τηροῦσι τὸ καθῆκον. Frick.

Τὸ δαιμόνιον] I. e. πᾶν τὸ ὑπερβαῖνον τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν. Wolf.

Τὸ δαιμόνιον] In Græco est δαιμόνιον, quo nomine intelligitur loci Genius. In carminibus Pythagoreis, quibus tota hæc sententia exprimitur, habemus ἥρωας ἀγαυοὺς et καταχθονίους δαίμονας. De his Cicero de leg. l. II. c. 11. "Ex hominum genere consecratos, sicut Herculem et cæteros, coli lex jubet." Facc. Dæmones terrestres, hoc est, præstantes virtute viros cum Pythagora honorari vult Noster, de quibus legi merentur Theod. Marcilii annotata ad Pythagoræ carm. aur. v. 3. quæ adjuncta sunt Hieroclis Commentar. in ead. p. 348. seq. ed. Lond. MDCLXXIII. Frick.

μὲν, μάλιστα δὲ μετὰ τῆς πόλεως· οὕτω γὰρ δόξεις ἅμα
e τε τοῖς θεοῖς θύειν καὶ τοῖς νόμοις ἐμμένειν. Τοιοῦτος γίγνου περὶ τοὺς γονεῖς, οἵους ἂν εὔξαιο περὶ σεαυτὸν γενέσθαι τοὺς [1]σεαυτοῦ παῖδας. Ἄσκει τῶν περὶ τὸ σῶμα γυμνασίων μὴ τὰ πρὸς τὴν ῥώμην, ἀλλὰ τὰ πρὸς τὴν ὑγίειαν συμφέροντα. τούτου δ' ἂν [2]ἐπιτύχοις, εἰ [3]λήγοις τῶν πόνων ἔτι πονεῖν δυνάμενος. Μήτε γέλωτα προπετῆ στέργε, μήτε λόγον μετὰ θράσους ἀποδέχου· τὸ μὲν γὰρ ἀνόητον, τὸ δὲ μανικόν. Ἃ ποιεῖν αἰσχρὸν, ταῦτα νόμιζε μηδὲ λέγειν εἶναι καλόν. Ἔθιζε [1]σεαυτὸν εἶναι μὴ σκυθρωπὸν, ἀλλὰ σύννουν· 4

[1] σαυτ. A. C. L. [2] ἐπιτυγχάνοις A. C. L. [3] λήγεις L.

Μετὰ τῆς πόλεως] Ἐν αἷς ἡμέραις ἡ πόλις εἴωθε τιμᾷν τὸ δαιμόνιον ἑορταῖς καὶ θυσίαις. Cor.

Μετὰ τῆς πόλεως] Cultus est honoris signum. Ac privatus quidem honoris exigui. Ille demum magni verique honoris signum est, in quem cives omnes publice consentiunt. Facc.

Τοιοῦτος γίνου κ. τ. λ.] Sumptum ex Thalete apud Diogenem Laert. l. I. segm. 37. Idem. Thaletis sententia, crebriore usu confirmata, hæc est: οὓς ἂν ἐράνους εἰσενέγκῃς τοῖς γονεῦσι, τοὺς αὐτοὺς προσδέχου καὶ παρὰ τῶν τέκνων. Frick.

Γονεῖς] Nomine autem parentum intelligit Isocrates illos omnes, qui nobis a natura, vel a parentibus ipsis loco parentum dati sunt. Magistri quoque hac voce significantur, ut est apud Clem. Alexandrinum stromat. l. I. sub init. Facc.

Τοὺς γονεῖς — τοὺς σαυτοῦ παῖδας] F. leg. τοὺς σοὺς γονεῖς — τοὺς σοὺς παῖδας. Auger.

Ἄσκει κ. τ. λ.] Ita Celsus l. I. c. 2. "Exercitationis plerumque finis esse debet sudor; aut certe lassitudo, quæ citra fatigationem sit." Id præsertim eo spectat, quia 'corporis fatigationes, si nimiæ sint, impediunt studia et cætera mentis opera,' ut scribit Plutarchus de lib. educ. c. XI. 4. Facc. Conspirat Cicero cum Nostro. "Habenda (inquit) ratio valetudinis: utendum exercitationibus modicis." Et, paucis interjectis: "corpora defatigatione et exercitatione ingravescunt; animi autem exercitatione levantur." de senect. c. 11. Frick.

Πρὸς τὴν ῥώμην] Notat athletas, fortasse etiam Lacedæmonas, qui omnes exercitationes ad corporis robur referebant, in quo et reprehenduntur ab Aristotele polit. l. VIII. c. 4. Facc.

Μήτε γέλωτα προπετῆ στέργε] Wolf. recte explicat: μὴ προπετῶς γέλα. Lang.

Μήτε γέλωτα] Epictetus enchir. c. XLIII. γέλως μὴ πολὺς ἔστω, μηδὲ ἐπὶ πολλοῖς, μηδὲ ἀνειμένος. Facc.

Μήτε λόγον μετὰ θράσους ἀποδέχου] Ambiguum est, aut videtur, utrum moneat, Demonico abstinendum esse temeraria oratione, an vero, si quem jactabundum audierit, eum improbandum esse. Sed facile intelligitur, Demonico præcipi, quid ipsi faciundum, quidve fugiendum sit. Wolf. μήτε θρασεῖς ἔστωσαν οἱ λόγοι. Cor.

Ἃ ποιεῖν αἰσχρὸν] Hoc traductum est inter Publii Syri mimos n. 793. "quod facere turpe est, dicere honestum ne puta." Isocrates sumpsit fortasse ex Herodoto I. 138. ἅσσα δέ σφι ποιέειν οὐκ ἔξεστι, ταῦτα οὐδὲ λέγειν ἔξεστι. Facc.

Σκυθρωπὸν] Horat. l. I. ep. 18. v. 94. "Deme supercilio nubem." Cicero de amicit. c. 18. "Tristitia et in omni re severitas absit." Facc. Tristitiam non animi; sed vultus exprimit vocabulum Græcum σκυθρωπὸς, nec veram, sed affectatam, talem nempe, qualis est hypocritarum, Matth. VI. 16. Adhibetur tamen eadem vox quoque de discipulis Emaunticis, Luc. XXIV. 17. Latini auctores vocabula *tristis* et *severus* eodem significatu conjungunt. Cicero: "triste et severum dicendi genus." de clar. orator. Item: "severus ac tristis vultus." de orat. Cornelius Nepos Lysim, Epaminondæ in philosophia præceptorem, appellat "tristem et severum senem." Sed Plinius junior de Euphrate l. I. ep. 10. "nullus horror in cultu,

δι' ἐκεῖνο μὲν γὰρ αὐθάδης, διὰ δὲ τοῦτο φρόνιμος εἶναι
δόξεις. Ἡγοῦ μάλιστα σεαυτῷ πρέπειν κόσμον, αἰσχύνην, b
δικαιοσύνην, σωφροσύνην· τούτοις γὰρ ἅπασι δοκεῖ κρατεῖσθαι τὸ τῶν νεωτέρων ἦθος. Μηδέποτε μηδὲν αἰσχρὸν ποιήσας ἔλπιζε λήσειν· καὶ γὰρ ἂν τοὺς ἄλλους λάθῃς, [1]σεαυτῷ γε συνειδήσεις. [2]Τοὺς μὲν θεοὺς φοβοῦ, τοὺς δὲ

[1] σαυτῷ A. C. L. [2] τὸν μὲν θεὸν A.

nulla tristitia, multum severitatis." ubi observa, tristitiam indicare excessum quendam severitatis, et vide, quæ Cellarius ad hunc locum annotavit. Præterea lege, quæ de voce σκυθρωπὸς habent I. C. Wolfius in cur. philol. et crit. in Matth. VI. 16. et E. Leigh. crit. sacr. nov. test. p. 547. FRICK.

Σύννουν] Σύννους, ut Agricola, *cogitabundus; severus*, ut Camerarius. WOLF.

Κόσμον] Κοσμιότητα καὶ εὐταξίαν. COR.

Αἰσχύνην] Αἰσχύνη hic pudor honestus, qui adolescentem decet, quo sensu a Thucydide cum voce αἰδοῦς conjungitur: τῆς αἰδοῦς καὶ αἰσχύνης ἡ εὐψυχία πλεῖστον μετέχει. Schol. libr. 1. Alias tum apud profanos scriptores haud raro, tum præsertim in posterioris fœderis libris in malam accipitur partem. FRICK.

Τούτοις γὰρ ἅπασι δοκεῖ κρατεῖσθαι] Constructio ambigua est, utrum τούτοις ἅπασι, an vero ἅπασι δοκεῖ, κρατεῖσθαι τούτοις, conjungenda sint. Mihi tamen (nisi codices refragarentur) commodior lectio videretur: τούτοις γὰρ ἅπαν κ. τ. λ. Κρατεῖσθαι, i. e. ἐμπεριέχεσθαι, ἐμπεριλαμβάνεσθαι. WOLF. Construe: δοκεῖ γὰρ κρατεῖσθαι τούτοις ἅπασι κ. τ. λ. Quod hic intelligendum sit per κρατεῖσθαι non satis liquet; nonnulli interpretantur *excellere, commendari*, quam interpretationem admitto. AUGER. Locus videtur sic explicandus: *Hæc enim* (quatuor) *omnia esse videntur, quibus juvenum mores seu disciplina contineantur.* est enim idem, ac si dixisset: Ταῦτα γὰρ (scil. κόσμος, αἰσχύνη, δικαιοσύνη, σωφροσύνη) ἅπαντα εἶναι δοκεῖ, οἷς τὸ τῶν νεωτέρων ἦθος κρατεῖται. Similem constructionem legis Areop. §. ιζ'. ἐν μόνοις γὰρ ἂν τούτοις ἐμμένειν τοὺς ἐλευθέρως τεθραμμένους, pro μόνα γὰρ ἂν ταῦτα εἶναι, οἷς etc. Κρατεῖν autem habere significationem τοῦ *continere*, tum ex prima hujus verbi vi, ubi *viribus præditum esse* significat, unde *firmiter tenere* et *continere* sua sponte veluti progreditur, tum ex usu ejus satis apparet. Hinc κρατεῖσθαι a Wolfio recte explicatur per ἐμπεριέχεσθαι, ἐμπεριλαμβάνεσθαι, et supervacanea est vel potius falsa ejusdem Viri conjectura, qua ille pro ἅπασι, quod recte se habere antea a me demonstratum est, offert ἅπαν. LANG. Τοῖς γὰρ τέσσαρσι τούτοις κατέχεσθαι καὶ μένειν ἐντὸς τοῦ καλοῦ τὸ ἦθος νέων νομίζεται. COR. Idem ἐπικρατήσειεν in fin. h. or. per κατάσχοι exponit, et citat Areopagit. §. ιη'. ἀμφοτέροις κατεῖχον κ. τ. λ.

Ποιήσας] I. e. ἐὰν ποιήσῃς. *si quid unquam turpe feceris, minime clam fore sperato.* WOLF.

Ἔλπιζε λήσειν] Seneca ep. 27. "scelera, etiamsi non sint deprehensa, quum fierent, sollicitudo non cum ipsis absit." Juvenalis sat. 13. "Nocte dieque tuum gestas in pectore testem." Attamen "quoto cuique (inquit Plinius lib. III. ep. 20.) eadem honestatis cura secreto, quæ palam? Multi famam, conscientiam pauci verentur." FACC.

Γε συνειδήσεις] Scil. τὸ αἰσχρόν. γε hic commode per *at* redditur: *at ipse tibi conscius eris.* WOLF.

Τοὺς θεοὺς] Pro vulgato τὸν θεὸν recepi. Posteriorem lectionem Christianæ alicui vel piæ recentiorum temporum manui, quæ pias fraudes pro licitis haberet, originem debere, quis dubitare possit? Singularem itaque quotiescunque occurrit, occurrit autem plus quam semel, tum hac ratione, tum Codd. auctoritate permotus in pluralem non minus pie mutavi. LANG.

Τοὺς μὲν θεοὺς φοβοῦ] Solon apud Diog. Laert. l. I. segm. 60. θεοὺς τίμα, γονέας αἰδοῦ. Quam sententiam carmine expressit Phocylides v. 6. Πρῶτα θεὸν τίμα, μετέπειτα δὲ σεῖο γονῆας. Isocrates dixit: φοβοῦ, *time*. In sacris literis passim Dei *timor*, id est, cultus et religio, inculcatur. Observandum est enim, analogiam quandam esse inter *timorem* et *religionem*, quod notavit Servius ad Virg. Æn. II. v. 715. Apud Persium Sat. II. 31. "metuens divum matertera," id est, religiosa. Apud Silium l. I. 82. "templum patria Tyriis formidine cultum," id est, religione. Eodem sensu usurpat formidinem Horatius l. I. ep. 6. 4. FACC. Iisdem fere sententiis utitur Plutarchus: δεῖ θεοὺς μὲν σέβεσθαι, γονέας δὲ τιμᾶν, πρεσβυτέρους αἰδεῖσθαι, νόμοις πειθαρχεῖν, ἄρχουσιν ὑπείκειν, φίλους ἀγαπᾶν. de lib. educ. c. 10. Quo et spectat Virgilii illud: "Imprimis venerare Deos." Georg. l. I. 338. FRICK.

γονεῖς τίμα, τοὺς δὲ φίλους αἰσχύνου, τοῖς δὲ νόμοις πείθου.
c Τὰς ἡδονὰς θήρευε τὰς μετὰ δόξης· τέρψις γὰρ σὺν τῷ καλῷ μὲν ἄριστον, ἄνευ δὲ τούτου κάκιστον. Εὐλαβοῦ τὰς διαβολάς, κἂν ψευδεῖς ὦσιν· οἱ γὰρ πολλοὶ τὴν μὲν ἀλήθειαν ἀγνοοῦσι, πρὸς δὲ τὴν δόξαν ἀποβλέπουσιν. Ἅπαντα δόκει ποιεῖν, ὡς μηδένα λήσων· καὶ γὰρ ἂν παραυτίκα κρύψῃς, ὕστερον ὀφθήσῃ. μάλιστα δ' ἂν εὐδοκιμοίης, εἰ
d φαίνοιο [1]ταῦτα μὴ πράττων, ἃ τοῖς ἄλλοις [2]ἂν πράττουσιν ἐπιτιμῴης. Ἐὰν ᾖς φιλομαθής, ἔσῃ πολυμαθής. Ἃ μὲν ἐπίστασαι, διαφύλαττε ταῖς μελέταις, ἃ δὲ μὴ μεμάθηκας, προσλάμβανε ταῖς ἐπιστήμαις· ὁμοίως γὰρ αἰσχρὸν ἀκούσαντα χρήσιμον λόγον μὴ [3]μαθεῖν, καὶ διδόμενόν τι ἀγαθὸν παρὰ τῶν φίλων μὴ [4]λαβεῖν. Καταναλίσκε τὴν ἐν τῷ

[1] τοιαῦτα L. [2] ἣν πράττωσιν L. [3] μανθάνειν A. C. L. [4] λαμβάνειν C. L.

Τὰς ἡδονὰς κ. τ. λ.] Eandem fere sententiam expressit Isocrates senior in oratione, quam habuit Nicocles §. ια'. ταύτας προειλόμην τῶν ἡδονῶν, οὐ τὰς ἐπὶ τοῖς ἔργοις μηδεμίαν τιμὴν ἐχούσας, ἀλλὰ τὰς ἐπὶ ταῖς δόξαις ταῖς δι' ἀνδραγαθίαν γινομένας. Ex distichis Catonianis: "Si famam servare cupis, dum vivis, honestam, Fac fugias animo, quæ sunt mala gaudia vitæ." FACC.

Τὰς μετὰ δόξης] Scil. οὔσας, i. e. ἐνδόξους. WOLF.

Διαβολὰς] H. l. passive accipiendum est, ut e sequentibus liquet: *criminationes, quibus tu ab aliis afficeris.* LANG.

Τὰς διαβολὰς] Cicero de amic. c. 17. "Nec vero negligenda est fama." Et de offic. l. I. c. 28. "Negligere, quid de se quisque sentiat, non solum arrogantis est; sed etiam omnino dissoluti." FACC.

Δόξαν] Δόξα hic intelligenda est *opinio ex rumore populari orta.* WOLF.

Τὴν δόξαν] Hinc Syrus in mimis n. 8. "Ad calamitatem quilibet rumor valet." FACC.

Δοκεῖ] *persuasum habeto, fingito ipse tibi.* WOLF.

Κρύψῃς] Scil. τὰ πεπραγμένα, vel ἃ ἂν ποιήσῃς. IDEM.

Ὕστερον ὀφθήσῃ] Verus est apud Græcos sententia: πάντ' ἀνακαλύπτων ὁ χρόνος πρὸς φῶς φέρει. In Publii Syri mimis n. 574. "Nullum sine teste putaveris suo locum." FACC. Legi merentur, quæ in tritum illud: 'tempus omnia revelat.' aureo adagiorum opere habet Erasmus. FRICK.

Μὴ πράττων] Idem monebat Thales apud Diog. Laert. segm. 36. unde sumpsit Isocrates. Auctor distich. Caton. libr. I. "Quæ culpare soles, ea tu ne feceris ipse." FACC.

Φιλομαθὴς] Ex hoc fortasse Isocratis loco sumptum est illud distich. Caton. libr. IV. "Ne pudeat, quæ nescieris, te velle doceri: Scire aliquid, laus est, pudor est, nil discere velle." Itaque Plinius hac de causa laudat Avitum l. VIII. ep. 23. "Hæc ejus præcipua eruditio, quod discere volebat." Vid. Senecam ep. 76. IDEM.

Ἃ μὲν ἐπίστασαι] Ita Plinius Basso suo l. IV. ep. 23. "Cognovi, te multum disputare, multum audire, multum lectitare, quumque plurimum scias, quotidie tamen aliquid addiscere." IDEM.

Ταῖς μελέταις] I. e. διὰ τῶν μελετῶν. WOLF.

Ταῖς ἐπιστήμαις] Τῷ μανθάνειν, ἢ διὰ τοῦ μανθάνειν ἐπιστήμας. IDEM.

Ὁμοίως γὰρ κ. τ. λ.] Socrates apud Diog. Laert. l. II. segm. 31. aiebat, 'unicum bonum esse scientiam, unicum malum inscitiam.' "Quamvis enim scientia (ut ait Seneca ep. 89.) virtutem dare non possit; animum tamen ad accipiendam illam præparat." Ex distich. Catonian. l. IV. "Discere ne cesses: cura sapientia crescit." FACC.

Λαμβάνειν] Mihi videtur vel μανθάνειν mutandum in μαθεῖν, vel λαβεῖν in λαμβάνειν. AUGER. E Cod. Auger. R. desumpsi. Sed fortasse λαβεῖν bene habet, quum nullus dubitem, infinitivos diversorum temporum conjunctos fuisse, præsertim quum hæc diversitas non significationi, sed formæ tantum insit. Librarii vero talia nescientes alterum pro altero posue-

βίῳ σχολὴν εἰς τὴν τῶν λόγων φιληκοΐαν· οὕτω γὰρ τὰ c
τοῖς ἄλλοις χαλεπῶς εὑρημένα συμβήσεταί σοι ῥᾳδίως
μανθάνειν. Ἡγοῦ τῶν ἀκουσμάτων πολλὰ πολλῶν εἶναι
χρημάτων κρείττω· τὰ μὲν γὰρ ταχέως ἀπολείπει, τὰ δὲ
πάντα τὸν χρόνον παραμένει· σοφία γὰρ [1]μόνον τῶν κτη-
μάτων ἀθάνατον. Μὴ κατόκνει μακρὰν ὁδὸν πορεύεσθαι 6
πρὸς τοὺς διδάσκειν τι χρήσιμον ἐπαγγελλομένους· αἰσχρὸν
γὰρ τοὺς μὲν ἐμπόρους τηλικαῦτα πελάγη διαπερᾶν ἕνεκα
τοῦ πλείω ποιῆσαι τὴν ὑπάρχουσαν οὐσίαν, τοὺς δὲ νεωτέ-
ρους μηδὲ τὰς κατὰ γῆν πορείας ὑπομένειν ἐπὶ τῷ βελτίω
καταστῆσαι τὴν αὑτῶν διάνοιαν. Τῷ μὲν τρόπῳ γίγνου
φιλοπροσήγορος, τῷ δὲ λόγῳ εὐπροσήγορος. ἔστι δὲ φιλο-
προσηγορίας μὲν τὸ προσφωνεῖν τοὺς ἀπαντῶντας, εὐπροσ- b
ηγορίας δὲ τὸ τοῖς λόγοις αὐτοῖς οἰκείως ἐντυγχάνειν.

[1] μόνη A. L.

runt. Hinc pro μανθάνειν v. pen. tres. Auger. Codd. habent μαθεῖν, et pro λαβεῖν unus Augerii, ut dixi, λαμβάνειν. Itaque si quid mutandum, μαθεῖν potius, quoniam plures id tuentur, quam λαβεῖν recipiendum videtur. Lang.

Καταναλίσκε κ. τ. λ.] Ex distich. Catonian. l. IV. "Disce aliquid: nam quum subito fortuna recedit, Ars remanet vitamque hominis non deserit unquam." Idem docet Phædrus l. IV. fab. 21. per Simonidis naufragium, in quo ipse unus nihil amisit, quia ejus opes sapientia duntaxat continebantur. Facc. Hoc Plutarcho elegantius expressit nemo: πλοῦτος, inquit, τίμιον μὲν, ἀλλὰ τύχης κτῆμα, ἐπειδὴ τὰν μὲν ἐχόνταν πολλάκις ἀφείλετο, τοῖς δ' οὐκ ἐλπίσασι φέρουσα προσήνεγκε. Instituta deinde comparatione doctrinæ cum gloria, pulcra forma, sanitate et robore, tandem concludit: παιδεία τᾶν ἐν ἡμῖν μόνον ἐστὶν ἀθάνατον καὶ θεῖον. de lib. educ. c. VIII. Frick.

Βίῳ] Videtur subintelligi παντὶ ἢ ὅλῳ. quicquid in vita otii datur. Wolf.

Τὰ μὲν] Observandum hic τὰ μὲν ad propinquius referri. Idem.

Μόνη] Malim μόνον. Auger.

Κτημάτων] I. e. ἁπάντων ὧν ἔχομεν. Wolf.

Ἀθάνατον] Scil. χρῆμα ἢ πρᾶγμα. Idem. Intellige χρῆμα. Lang.

Μὴ κατόκνει] Θεογν. στ. 71. Ἀλλὰ μετ' ἐσθλὸν ἰὼν βούλεο, πολλὰ μογήσας, Καὶ μακρὴν ποσσὶν, Κύρν', ὁδὸν ἐκτελέσας. Cor.

Μὴ κατόκνει κ. τ. λ.] Veteres longa itinera suscipiebant ad eos, qui doctrina fama celebrabantur. Cicero de fin l. V. c. 29. "Cur Plato Ægyptum peragravit, ut a sacerdotibus barbaris numeros et cœlestia acciperet? Cur post Tarentum ad Archytam? Cur ad cæteros Pythagoreos, cæt. Cur ipse Pythagoras et Ægyptum lustravit, et Persarum Magos adiit? Cur tantas regiones barbarorum pedibus obiit, tot maria transmisit?" Facc. Græcorum pariter ac Romanorum juvenes ætate provectiori doctores longe celeberrimos in ipsa Græcia et alibi salutasse et præter alia sapientiæ emporia cum primis academiam Atheniensem, communem tum omnium ludum literarium, adiisse, satis constat. Conferri hic merentur I. Zeutgravii diss. de peregrin. academ., G. N. Kriegkii diatribe de peregrin. Rom. academ. et I. G. Walghii parerg. acad. pag. 68. seq. Frick.

Πλείω ποιῆσαι] I. e. αὐξῆσαι. Wolf.

Τῷ μὲν τρόπῳ κ. τ. λ.] Cicero offic. l. II. c. 14. "Difficile dictu est, quantopere conciliet animos hominum comitas affabilitasque sermonis." Itaque Plutarchus de lib. educ. c. XIV. ult. adolescentes esse φιλοπροσηγόρους et comiter alloqui compellantes se. Huc spectavit Dionysius Halicarnasseus, quum scripsit initio methodi orationum προσφωνηματικῶν pag. 37. Ἰσοκράτης μὲν ὁ σὸς ἑταῖρος καὶ ἐμὸς, ὦ Ἐχέκρατες, εἴπερ ἄλλο τι, φησὶ χρῆναι προσεῖναι τοῖς σπουδαίοις ἀνθρώποις, ἐν τῇ παραινέσει πρὸς τὸν Ἱππονίκου, καὶ τὴν φιλοπροσηγορίαν, ὅπερ ἐστὶ τὸ προσφωνεῖν τοὺς ἀπαντῶντας. Hinc apparet, orationis hujus auctorem fuisse Isocratem quendam Dionysii æqualem. Facc.

Αὐτοῖς] Scil. τοῖς ἀπαντῶσι. Wolf.

Οἰκείως] Bifariam intelligi potest, vel pro φιλικῶς vel pro κατ' ἀξίαν, προσηκόντως. Et quidem non peccare mihi videatur, si quis hic vertat: *et familiariter et convenienter cum iis colloqui.* Idem.

Ἡδέως μὲν ἔχε πρὸς ἅπαντας, χρῶ δὲ τοῖς βελτίστοις· οὕτω
γὰρ τοῖς μὲν οὐκ ἀπεχθὴς ἔσῃ, τοῖς δὲ φίλος γενήσῃ. 5
Τὰς ἐντεύξεις μὴ ποιοῦ [1]πυκνὰς τοῖς αὐτοῖς, μηδὲ μακρὰς
περὶ τῶν αὐτῶν· πλησμονὴ γὰρ ἁπάντων. Γύμναζε σεαυτὸν
πόνοις ἑκουσίοις, ὅπως ἂν [2]δύνῃ καὶ τοὺς ἀκουσίους ὑπομέ-
c νειν. Ὑφ' ὧν κρατεῖσθαι τὴν ψυχὴν αἰσχρὸν, τούτων
ἐγκράτειαν ἄσκει πάντων, κέρδους, ὀργῆς, ἡδονῆς, λύπης. [3]ἔσῃ
δὲ τοιοῦτος, [4]ἐὰν κέρδη μὲν εἶναι νομίζῃς δι' ὧν εὐδοκιμήσεις,
ἀλλὰ μὴ δι' ὧν εὐπορήσεις, [5]τῇ δὲ ὀργῇ παραπλησίως
ἔχῃς πρὸς τοὺς ἁμαρτάνοντας, ὥσπερ ἂν πρὸς [6]σεαυτὸν
ἁμαρτάνοντα καὶ τοὺς ἄλλους ἔχειν ἀξιώσειας· ἐν δὲ τοῖς
τερπνοῖς, [4]ἐὰν αἰσχρὸν ὑπολάβῃς τῶν μὲν οἰκετῶν ἄρχειν,
d ταῖς δ' ἡδοναῖς δουλεύειν· ἐν δὲ τοῖς λυπηροῖς, [4]ἐὰν τὰς τῶν
ἄλλων ἀτυχίας ἐπιβλέπῃς καὶ σαυτὸν ὡς ἄνθρωπος ὢν
ὑπομιμνήσκῃς. Μᾶλλον τήρει τὰς τῶν λόγων ἢ τὰς τῶν
χρημάτων παρακαταθήκας· δεῖ γὰρ τοὺς ἀγαθοὺς ἄνδρας
τρόπον ὅρκου πιστότερον φαίνεσθαι παρεχομένους. Προσή-

[1] πυκνὰς ποιοῦ A. L. [2] δύναιο A. C. L. [3] ἔσῃ δὲ ἐν τῷ κέρδει A.
[4] ἂν A. C. L. [5] τῇ δὲ ὀργῇ ἂν C. L. ἐν δὲ τῇ ὀργῇ ἂν A. [6] σαυτὸν A. C. L.

Ἡδέως ἔχε] Ἡδὺς ἔσο τῷ τε ἔργῳ καὶ τῷ λόγῳ. Idem.

Χρῶ τοῖς βελτίστοις] Amicorum delectum cum honore parentum et cognatorum statim conjungit. Pythagoras v. 5. τῶν ἄλλων ἀρετῇ ποιεῦ φίλον ὅστις ἄριστος. Illa demum amicitia, quæ cum optimis constituitur, hoc est, quæ virtutis societate conglutinatur, et fructuosa et firma stabilisque censenda est. Frick.

Τοῖς αὐτοῖς] Scil. ἀνθρώποις. Wolf.

Τῶν αὐτῶν] Scil. πραγμάτων. Idem.

Γύμναζε σεαυτὸν] De laboribus voluntariis ad vires exercendas multa sunt in Græcarum civitatum institutis. Cicero Tuscul. II. c. 14. "Illi, qui Græciæ formam rerum publicarum dederunt, corpora juvenum firmari labore voluerunt." Facc.

Ἐγκράτειαν] Præcepta hæc continentiæ petita sunt e schola virtutis moralis, unde et sedulo inculcata in schola Pythagoricorum ex doctrina magistri, dicentis v. 9. κρατεῖν δ' εἰθίζεο τῶν δὲ, Γαστρὸς μὲν πρώτιστα, καὶ ὕπνου, λαγνείης τε καὶ θυμοῦ. Continentia hæc in omni apparet virtute hujusque studiosus animum instruit continentia omnium, quibus vinci aliquem, turpe est, lucri, iræ, voluptatis, doloris, ac tristitiæ. Frick.

Τοιοῦτος] Scil. ἐγκρατής. Auger.

Δι' ὧν εὐδοκιμήσεις] In Publii Syri mimis n. 66. "Bene vulgo audire, est alterum patrimonium." Ibid. "Damnum appellandum est cum mala fama lucrum." Facc.

Ὡς ἄνθρωπος ὢν] Pro ὡς ἄνθρωπον ὄντα, vel ὡς ἄνθρωπος εἶ. Wolf. Male. Lang.

Μᾶλλον τήρει κ. τ. λ.] Plutarchus de lib. educ. c. XIV. scribit: 'ideo a veteribus mysteria quædam fuisse instituta, quæ proferre nefas esset, ut homines custodiendis arcanis adsuescerent et per fidem divinam ad humanam ducerentur.' Adde et Horatium l. I. sat. 4. v. 84. et l. I. ep. 18. v. 38. Facc. Huc pertinet et Phocylidis illud v. 18. Γλώσσῃ νοῦν ἐχέμεν, κρυπτὸν λόγον ἐν φρεσὶν ἴσχειν. Frick.

Δεῖ γὰρ — παρεχομένους] Verbum de verbo: *Viros enim bonos decet, apparere* (φαίνεσθαι), *integritatem vel mores* (τρόπον) *fide digniores exhibentes* (παρεχομένους), *quam jusjurandum*, h. e. monstrare illos decet integritatem vel probitatem fide digniorem, quam jusjurandum. Lang.

Τρόπον ὅρκου] Huc pertinet illud Solonis apud Diog. Laert. l. I. segm. 60. καλοκαγαθίαν ὅρκου πιστοτέραν ἔχε. Itaque Xenocratem, quum ad aram accessisset testimo-

κειν ἡγοῦ τοῖς πονηροῖς ἀπιστεῖν, ὥσπερ τοῖς χρηστοῖς πιστεύειν. Περὶ [1] τῶν ἀποῤῥήτων μηδενὶ λέγε, πλὴν ἐὰν ὁμοίως συμφέρῃ τὰς πράξεις σιωπᾶσθαι σοί τε τῷ λέγοντι e κἀκείνοις τοῖς ἀκούουσιν. Ὅρκον ἐπακτὸν προσδέχου διὰ [2] δύο προφάσεις, ἢ σεαυτὸν αἰτίας αἰσχρᾶς ἀπολύων, ἢ φίλους ἐκ [3] μεγάλων κινδύνων διασώζων. ἕνεκα δὲ χρημάτων μηδένα [4] θεῶν ὀμόσῃς, μηδ᾽ ἂν εὐορκεῖν μέλλῃς· δόξεις γὰρ 7 τοῖς μὲν ἐπιορκεῖν, τοῖς δὲ φιλοχρημάτως ἔχειν. Μηδένα φίλον ποιοῦ, πρὶν ἂν ἐξετάσῃς πῶς κέχρηται τοῖς πρότερον φίλοις· ἔλπιζε γὰρ αὐτὸν καὶ περὶ σὲ [5] γενέσθαι τοιοῦτον, οἷος καὶ περὶ ἐκείνους γέγονε. Βραδέως μὲν φίλος

[1] δὲ τῶν A. [2] δύω C. L. [3] μεγάλων om. A. [4] θεὸν A. [5] γενήσεσθαι A. C.

nium dicturus, judices jurare prohibuerunt, ut est apud Valerium Maximum l. II. c. 10. et apud Ciceronem ad Atticum l. I. ep. 16. Facc. F. leg. τὸν τρόπον ὅρκ. H. Stephan.

Προσήκειν ἡγοῦ κ. τ. λ.] Utramque partem hujus moniti complexus est Phædrus l. III. fab. 10. "Hippolytus obiit, quia novercæ creditum est; Cassandræ quia non creditum, ruit Ilium." Ad partem primam pertinet illud Plinii l. I. ep. 5. "Gratia malorum tam infida est, quam ipsi." Facc.

Πλὴν ἐὰν ὁμοίως κ. τ. λ.] Hæc verba sic vulgo interpretantur: *nisi taceri illas res æque expediat illis, qui audiant, quam tibi, qui enunties.* At quid, quæso, hoc sibi vult? Contextus postulat potius contrarium! Quod ut constet, ante σιωπᾶσθαι modo inseras μὴ, quæ particula, in locis parum dilucide expressis, nunc addita, nunc deleta a librariis, plures ejusmodi locos, de quibus deinde sermo erit, corrupit. Si hanc particulam meo voto adjeceris, locum verte: *nisi res illas non taceri*, i. e. evulgare, *æque expediat tibi, qui evulges, ac aliis, qui istas audiant.* Wolf. et Auger. nullam h. l. difficultatem sensisse videntur. Lang.

Ὅρκον ἐπακτὸν προσδέχου] *jusjurandum adactum accipito.* Rodolph. *jusjurandum si exigatur dabis.* Camerar. *jusjurandum si postulabitur dabis.* Wolf. Ἐπακτὸς ὅρκος est jusjurandum ab alio delatum. Facc. Harpocration in voce ἐπακτὸς explicuit: ὃν αὐτός τις ἑκὼν αὐτῷ ἐπάγεται, τοῦτ᾽ ἔστιν αἱρεῖται. Consentit Suidas, sed adjicit: ἄλλοι δὲ τοὐναντίον (dicunt ἐπακτὸν ὅρκον), ὃ ἀλλαχόθεν εἰσφερόμενος. Hanc vero Harpocrationis explicationem sive falsam sive corruptam habet Augerius. Posterius illi ob Suidæ consensum dari vix potest, ergo prius examinemus. Jusjurandum dupliciter dividi potest: vel a nobis ipsis offertur, vel ab aliis nobis imponitur. Illud in universum spontaneum est et per se rejiciendum: hoc partim spontaneum, partim necessarium est. Spontaneum dico, quod detrectari potest, exempli causa, quod nobis ad veritatem in judicio eruendam offertur; necessarium, quod evitari non potest, ut judicis aliorumque munerum jusjurandum. Quid, si Harpocration illud spontaneum jusjurandum, quod nobis quidem ab aliis imponitur, sed non minus tamen voluntarium est, quam quod ipsi offerimus, ὅρκον ἐπακτὸν vocaret, quis eum aut erroris aut corruptionis insimularet? Lang.

Ἀπολύων — διασώζων] Pro ἵνα ἀπολύῃς — διασώζῃς. Wolf.

Μηδένα θεῶν ὀμόσῃς] Id videtur sumptum a Clinia Pythagorico, de quo Basilius in paræn. ad adolesc. p. 15. Ἐξὸν δι᾽ ὅρκου τριῶν ταλάντων ζημίαν ἀποφυγεῖν, ὁ δὲ ἀπέτισε μᾶλλον, ἢ ὤμοσε, καὶ ταῦτα εὐορκεῖν μέλλων. Epictetus enchirid. c. XLIV. Ὅρκον παραίτησαι, εἰ μὲν οἷόν τε, εἰς ἅπαν· εἰ δὲ μὴ, ἐκ τῶν ἐνόντων. Facc.

Πῶς κέχρηται] Præceptum Epicharmi est, cujus hemistichium habet Cicero in fine epist. I. l. III. ad Q. Fratr. γνῶθι, πῶς ἄλλῳ κέχρηται. Idem.

Γενέσθαι] Pro γενήσεσθαι. Wolf.

Βραδέως μὲν φίλος κ. τ. λ.] Ex Solone apud Diog. Laert. l. I. segm. 60. Φίλους μὴ ταχὺ κτῶ, οὓς δ᾽ ἂν κτήσῃ, μὴ ἀποδοκίμαζε. Hac de causa laudatur Augustus a Suetonio c. LXVI. "Amicitias neque facile admisit, et constantissime retinuit." Theognis v. 1143. Μήποτε τὸν παρεόντα μεθεὶς φίλον, ἄλλον ἐρεύνα. Facc.

γίγνου, [1] γενόμενος δὲ πειρῶ διαμένειν· ὁμοίως γὰρ αἰσχρὸν μηδένα φίλον ἔχειν καὶ πολλοὺς ἑταίρους μεταλλάττειν.
b Μήτε μετὰ βλάβης πειρῶ τῶν φίλων, μήτε ἄπειρος εἶναι τῶν ἑταίρων θέλε, τοῦτο δὲ ποιήσεις, [2] ἐὰν μὴ δεόμενός [3] του δεῖσθαι προσποιῇ. [4] Περὶ τῶν ῥητῶν ὡς ἀποῤῥήτων [5] ἀνακοινοῦ. μὴ τυχὼν μὲν γὰρ οὐδὲν βλαβήσῃ, τυχὼν δὲ μᾶλλον τὸν τρόπον αὐτῶν ἐπιστήσῃ. Δοκίμαζε τοὺς φίλους ἔκ τε τῆς περὶ τὸν βίον ἀτυχίας καὶ τῆς ἐν τοῖς

[1] γινόμενος L. [2] ἂν A. C. L. [3] τὸ A. L. [4] , περὶ δὲ τῶν A. , περί τε τῶν C. [5] ἀνακοινῇ A. ἀνακοινοῖ C.

Γινόμενος] Cod. August. et ed. Mediolan. Rectius tamen videtur γενόμενος saltem ex iis, quæ docuit Fischer. ad Welleri Grammat. spec. 3. part. 1. p. 61. Liceat modo adjicere, γινόμενος posse esse participium imperfecti, non aliam significationem habens quam γενόμενος, quod Fischer. pro aor. 2. accipit, nos pro alio imperfecto a γένομαι derivato habemus. Hinc, præsertim Cod. August. bonæ alias notæ et edit. principe suffragantibus, nihil mutandum esse duximus. Lang.

Πειρῶ διαμένειν] Notum est proverbium vere antiquissimum: 'amicitia stabilium, felicitas temperantium,' quod jam Aristoteles commendavit: ὀρθῶς λέγεται, ὅτι ἡ φιλία τῶν βεβαίων, ὥσπερ ἡ εὐδαιμονία τῶν αὐτάρκων. mor. ad Eudem. l. VII. Frick.

Μήτε μετὰ βλάβης κ. τ. λ.] Hinc Publius Syrus in mimis n. 118. "Cave amicum credas, nisi quem probaveris." Vitium eorum, qui amicos sibi sumunt sine examine, Lucianus vocat ἀκρασίαν περὶ τοὺς φίλους, in Timone p. 72. Vide Ciceronem de amic. c. XVII. seq. Facc. Sapienter Seneca ep. 3. "post amicitiam credendum est, ante amicitiam judicandum." Frick.

Τοῦτο δὲ ποιήσεις] I. e. τούτου ἂν ἐπιτυγχάνῃς. Wolf.

Μὴ] Pro μηδενὸς, et mox τὸ δεῖσθαι pro τὴν ἔνδειαν. Idem.

Δεόμενος, τὸ δεῖσθαι] Δεόμενός του, δεῖσθαι de suo dedit Coraes; et sententiam sic effert: τοῦτο δὲ ποιήσεις, τουτέστι πειράσῃ τῶν ἑταίρων, πρῶτον μὲν, ἐὰν μὴ δεόμενός τινος πράγματος παρ᾽ αὐτῶν, προσποιήσῃ δεῖσθαι· ἔπειτα, ἐὰν ἀνακοινοῖ αὐτοῖς περὶ τῶν ἀζημίως ῥηθῆναι δυναμένων, ὡς περὶ ἀποῤῥήτων. Ἢν μὲν γὰρ μὴ τύχῃς παρ᾽ αὐτῶν οὗ ἐδεήθης πράγματος, ἢ τῆς περὶ ὧν ἀνεκοινώσω πίστεως, οὐδὲν βλαβήσῃ κ. τ. λ.

Περὶ τῶν ῥητῶν ὡς ἀποῤῥήτων ἀνακοινοῦ] Scil. τούτοις, οὓς ἂν φίλους ποιεῖσθαι ἐν νῷ ἔχῃς. Wolf. Unde hic sensus exit: Quod ita facies, si egere te simularis non egens et cum iis communicaris res non arcanas tanquam arcanas. At ne sic quidem hæc verba in sequentibus habent, quo commode nitantur. Nam verba μὴ τυχὼν, cum verbis quidem δεῖσθαι προσποιῇ bene conveniunt, sed minus bene posteriori propositionis membro apta sunt. Ab aliena manu profecta videntur. Lang.

Μὴ τυχὼν] Vocem generaliorem, scil. τῆς ἐλπίδος, supplet Wolf., seu explicat ἀποτυχὼν τῆς βοηθείας καὶ σιγῆς, vertens: *si non juverint et arcanum effutiverint.* Quæ omnia fecerunt, ut verba pro subditivis haberem. Idem.

Δοκίμαζε τοὺς φίλους ἐκ τῆς ἀτυχίας] I. e. ἡ δοκιμασία τῶν φίλων εἴη ἡ ἀτυχία. Wolf.

Δοκίμαζε τοὺς φίλους κ. τ. λ.] Publius Syrus in mimis n. 33. "Amicum, an nomen habeas, aperit calamitas." Porro similitudinem Isocrateam expressit Ovidius trist. l. I. el. 5. "Scilicet ut fulvum spectatur in ignibus aurum; Tempore sic duro est inspicienda fides." Facc. Quo in loco poetæ τὸ *spectare* idem est quod δοκιμάζειν, *probare.* Atque ex hac Isocratea oratione sumpsit fortasse quoque Cicero, quæ ad Papirium scripsit l. IX. ep. 16. "non facile dijudicatur amor verus et fictus, nisi aliquod incidat ejusmodi tempus, ut quasi aurum igni, sic benevolentia fidelis periculo aliquo perspici possit." id quod jam suspicatum esse Manutium, ex ejus commentar. didici. Huc spectant et illa Valerii Max. l. IV. c. 7. "sinceræ fidei amici præcipue in adversis rebus cognoscuntur, in quibus quicquid præstatur, totum a constanti benevolentia proficiscitur." Frick.

Περὶ τὸν βίον] I. e. τῶν βιωτικῶν. ut et in Panegyr. τῆς ἀπορίας τῆς περὶ τὸν βίον ἡμῶν ἀφαιρεθείσης. Si quis vero generaliter de quavis calamitate intelligere vult, non sane impedio: sed alterum membrum societatis periculorum frustratum adjici videretur. Wolf.

6 κινδύνοις κοινωνίας· τὸ μὲν γὰρ χρυσίον ἐν τῷ πυρὶ [1] βασανί-
ζομεν, τοὺς δὲ φίλους ἐν ταῖς ἀτυχίαις διαγιγνώσκομεν. c
[2] Οὕτως ἄριστα χρήσῃ τοῖς φίλοις, [3] ἐὰν μὴ περιμένῃς τὰς
παρ' ἐκείνων δεήσεις, ἀλλ' αὐτεπάγγελτος αὐτοῖς [4] ἐν τοῖς
καιροῖς βοηθῇς. Ὁμοίως αἰσχρὸν [5] εἶναι νόμιζε τῶν ἐχθρῶν
νικᾶσθαι ταῖς κακοποιΐαις καὶ τῶν φίλων ἡττᾶσθαι ταῖς
εὐεργεσίαις. Ἀποδέχου τῶν ἑταίρων μὴ μόνον τοὺς ἐπὶ
τοῖς κακοῖς δυσχεραίνοντας, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐπὶ τοῖς d
ἀγαθοῖς μὴ φθονοῦντας· πολλοὶ γὰρ ἀτυχοῦσι [6] μὲν τοῖς
φίλοις συνάχθονται, καλῶς δὲ πράττουσι φθονοῦσι. Τῶν
ἀπόντων φίλων μέμνησο πρὸς τοὺς παρόντας, ἵνα δοκῇς
μηδὲ τούτων ἀπόντων ὀλιγωρεῖν. Εἶναι βούλου τὰ περὶ τὴν
ἐσθῆτα φιλόκαλος, ἀλλὰ μὴ καλλωπιστής. ἔστι δὲ φιλο-

[1] δοκιμάζομεν A. C. L. [2] οὕτω δ' ἂν A. οὕτω δ' C. L. [3] ἂν A. C. L. [4] ἐν τοῖς καιροῖς αὐτοῖς A. L. [5] εἶναι om. A. C. L. [6] μὲν om. L.

Οὕτω δ' ἂν ἄριστα κ. τ. λ.] Hinc Publius Syrus in mimis n. 86. "Bis est gratum, quod opus est, ultro si afferas: Qui exspectat, ut rogetur, officium levat." Hinc Seneca de benefic. l. II. c. 1. "molestum verbum est, onerosum et demisso vultu dicendum: Rogo. Hujus facienda est gratia amico. Sero beneficium dedit, qui roganti dedit. Ideo divinanda est cujusque voluntas et, quum intellecta est, necessitate gravissima rogandi liberanda est." Itaque scribit Aristoteles Rhet. l. II. c. 7. 'nos irasci amicis, qui non advertunt, quibus rebus indigeamus.' Facc.

Ἐν τοῖς καιροῖς] Scil. αὐτῶν, i. e. ἐν ταῖς δυστυχίαις. Sic Cicero quoque "sua tempora" dicit Clodianum illud exsilium. Si quis tamen καιροῖς αὐτοῖς pro *in ipso temporis articulo* accipere velit, non obsto. Wolf. Καιροὺς λέγει τὰς τῶν συμφορῶν περιστάσεις. Cor.

Τῶν ἐχθρῶν νικᾶσθαι] Publius Syrus in mimis n. 950. "Veterem ferendo injuriam, invites novam." Ex moribus scribit ætatis et gentis suæ. Nam apud Ethnicos justitiæ munus geminum erat, nec aliis injuriam facere nocendo, nec sibi tolerando. Itaque Corinthii apud Thucydidem l. II. Lacedæmonos reprehendunt tanquam minus justos, 'quod ipsi quidem alios non læderent, sed tamen lædi se socorditer paterentur.' Et Isocrates senior in Evagora eum laudat, tanquam virum religiosum, 'quod acceptas injurias ulcisceretur, non ipse prior faceret.' Facc.

Μὴ φθονοῦντας] Rogatus Cleobulus, ut est apud Stobæum p. 409. ed Wechel. quid vitandum esset maxime, respondit: τῶν μὲν φίλων τὸν φθόνον, τῶν δὲ ἐχθρῶν τὴν ἐπιβουλήν. Hinc Pyblius Syrus in mimis: "Mage cavenda est amicorum invidia, quam insidiæ hostium." Idem.

Τούτων ἀπόντων] Τούτων ponitur pro αὐτῶν, et ἀπόντων hypotheticῶs pro ἐὰν ἀπῶσι, *cum abfuerint*. Wolf. Sed dubium est, utrum hoc αὐτῶν ad ἀπόντων φίλων, an ad τοὺς παρόντας retulerit, quod in sensu h. l. constituendo diligenter definiendum est. Accuratiorem interpretationem præbere videtur Melissa, cujus lectionem Wolf. h. l. citat, nempe τῶν παρόντων. Quæ quidem Melissæ lectio nihil nisi interpretamentum est, quo monere voluit, τούτων ad παρόντας, non ad ἀπόντων φίλων referendum esse, tanquam scripsisset auctor: ἵνα δοκῇς μηδὲ τῶν παρόντων φίλων, ἀπόντων (i. e. ἐὰν ἀπῶσι) ὀλιγωρεῖν. sed nos tamen, quomodo locum intellexerit, melius docet et ad veram illius explicationem ducit. Locum igitur hac explicatione admissa sic vertas: *ne ipsos nunc præsentes, quando absint, negligere videaris.* Lang.

Τῶν ἀπόντων φίλων κ. τ. λ.] Itaque eos amamus, a quibus videmus amari amicos absentes, ut scribit Aristoteles Rhet. l. I. c. 9. Facc. Egregium quoque Thaletis dictum, quod jure celebratur: φίλων παρόντων καὶ ἀπόντων μεμνῆσθαι φησί. apud Diog. Laert. l. I. segm. 37. Vid. Erasmi adag. II. 52. Frick.

Τὰ περὶ τὴν ἐσθῆτα] Pro κατὰ τὴν ἐσθῆτα. Verte: *sis in vestitu munditiæ studiosus, sed quæ non odiosa sit et quæsita nimis.* Lang.

Φιλόκαλος] Seneca ep. XCII. "Mun-

κάλου μὲν τὸ μεγαλοπρεπὲς, καλλωπιστοῦ δὲ τὸ περίεργον.
e Ἀγάπα τῶν ὑπαρχόντων ἀγαθῶν μὴ τὴν ὑπερβάλλουσαν
κτῆσιν, ἀλλὰ τὴν μετρίαν ἀπόλαυσιν. Καταφρόνει τῶν
περὶ τὸν πλοῦτον σπουδαζόντων [1] μὲν, χρῆσθαι δὲ τοῖς
ὑπάρχουσι μὴ δυναμένων· παραπλήσιον γὰρ οἱ τοιοῦτοι
8 πάσχουσιν, ὥσπερ ἂν εἴ τις ἵππον κτήσαιτο καλὸν, κακῶς
ἱππεύειν ἐπιστάμενος. Πειρῶ τὸν πλοῦτον χρήματα καὶ
κτήματα κατασκευάζειν. ἔστι δὲ χρήματα μὲν τοῖς ἀπο-
λαύειν ἐπισταμένοις, κτήματα δὲ τοῖς [2] κτᾶσθαι δυναμέ-

[1] μὲν om. A. C. L. [2] χρῆσθαι L.

dæ vestis electio appetenda est homini. Natura enim homo mundum et elegans animal est." Huic ipsi munditiæ modum præscribit Cicero l. I. offic. c. 36. "Adhibenda est munditia non odiosa; neque exquisita nimis, tantum quæ fugiat agrestem et inhumanam negligentiam. Eadem ratio est adhibenda vestitus, in quo, sicut in plerisque rebus, mediocritas optima est." Facc. Homerus odyss. ζ. 29. Ἐκ γάρ τοι τούτων φάτις ἀνθρώποις ἀναβαίνει Ἐσθλή. Ad quem versum jam Cælii Rhodigini, item Erasmi indicio respicit Quintilianus, dicens: "cultus concessus atque magnificus addit hominibus, ut Græco versu testatum est auctoritatem." Instit. orat. l. VIII. procem. Frick.

Ἀγάπα τῶν ὑπαρχ. κ. τ. λ.] In Publii Syri mimis n. 745. "quicquid est plus, quam necesse, possidentes premit." Apuleius in Apol. p. 436. in usum Delph. "In omnibus ad vitæ munia utendis quicquid aptam moderationem supergreditur, oneri potius, quam usui exuberat." Sumpsit opinor, ab Aristotele, qui l. VII. polit. c. 1. scribit: 'ea, quæ in usu posita sunt, et bona utilia dicuntur, talia esse, ut excessu noceant habenti.' Facc.

Κτῆσιν] Ut apud Aristotelem hic commode intelligi potest *quærendi studium* seu *actum*. Wolf.

Καταφρόνει κ. τ. λ.] In Publii Syri mimis n. 762. 638. "Quid tibi pecunia opus est, si ea uti non potes?" "Pecunia est ancilla, si scis uti: si nescis, domina est." Itaque Socrates, cuidam de suis divitiis glorianti, οὐ πρότερον αὐτὸν θαυμάσειν ἔφη, πρὶν ἂν καὶ ὅτι κεχρῆσθαι τούτοις ἐπίσταται πειρασθῆναι. Refert Basilius in paræn. ad adolesc. Adde Aristidem socrat. dial. II. n. 17. Facc.

Πειρῶ τὸν πλοῦτον] I. e. πλουτεῖν. Wolf.

Πειρῶ τὸν πλοῦτον etc.] Sententia vult: et utendum et fruendum esse divitiis, h. e. eam rationem ineundam rei familiaris, ut et sarta tecta conservetur et fructus ex ea percipiatur; vel, pecuniam conferendam esse in usus necessarios et liberales, prædia vero excolenda, tuenda et conservanda esse. Idem. Interpreteris: *Fac, ut divitiis non tantum utaris, sed et serves illas: utuntur iis, qui frui sciunt; servant seu retinent, qui uti illis possunt.* Qui enim caput ipsum, non usuras, consumit, is utitur quidem divitiis, sed modo tamdiu, quoad consumptæ sunt, nec ulterius iis uti potest. Quod sine dubio subtilis auctor exquisitis his verbis indicare voluit, uti quisque mecum sentiet, qui morem illius penitius noverit. Auger. vero in alia prorsus abiit locumque paullo immutatum sic perperam est interpretatus: *Fac, ut divitiæ non ad necessitatem tantum, sed ad commoditates vitæ inserviant, iisque utare non ad vivendum duntaxat, sed ad vivendum cum splendore convenienti.* Lang. Coraes cum Augero pro χρῆσθαι dedit κτᾶσθαι, et sic sententiam effert: πειρῶ τὰ κτήματα ποιεῖν χρήματα, τουτέστι χρήσιμα· παρὰ τὸ χρῆσθαι γὰρ τὰ χρήματα, ὥσπερ παρὰ τὸ κτᾶσθαι τὰ κτήματα, ὧν ἡ περιουσία πλοῦτος καλεῖται. καὶ τὸ ἀπολαύειν τῶν κτημάτων οὐδέν ἐστιν ἕτερον ἢ ἐλευθερίως χρῆσθαι αὐτοῖς. Cf. Aristot. Rhet. I. 5.

Πειρῶ τὸν πλοῦτον κ. τ. λ.] Monitum hoc ortum puto ex verbis margini adscriptis ab interprete aliquo, ut intelligeretur, qua de re agat hoc loco Isocrates. Ipsa quoque constructio verborum minus recte habet. Cæterum ad artem recte fruendi pertinet illud Horatii l. I. ep. 4. v. 7. "Di tibi divitias dederant artemque fruendi." Sallustius in Catilin. c. 2. dixit "vivere et frui anima," quo ferme sensu Seneca ep. 60. "vivit is, qui se utitur." Facc.

Ἀπολαύειν — χρῆσθαι] Ἡ ἀπόλαυσις finis est et divitiarum et laborum qui propter eas capiuntur omnium: χρῆσις vero τοῦ πλούτου est ea administratio rei familiaris, ut sors incolumis sit. Wolf.

νοις. Τίμα τὴν ὑπάρχουσαν οὐσίαν δυοῖν ἕνεκα, τοῦ τε
ζημίαν μεγάλην ἐκτῖσαι [1] δύνασθαι, καὶ τοῦ φίλῳ σπου- b
δαίῳ δυστυχοῦντι βοηθῆσαι· πρὸς δὲ τὸν ἄλλον βίον μηδὲν
ὑπερβαλλόντως ἀλλὰ μετρίως αὐτὴν ἀγάπα. Στέργε μὲν
τὰ παρόντα, ζήτει δὲ τὰ βελτίω. Μηδενὶ συμφορὰν ὀνει-
δίσῃς· κοινὴ γὰρ ἡ τύχη, καὶ τὸ μέλλον ἀόρατον. Τοὺς
ἀγαθοὺς εὖ ποίει· καλὸς γὰρ θησαυρὸς παρ' ἀνδρὶ σπου-
δαίῳ χάρις ὀφειλομένη. τοὺς κακοὺς [2] δ' εὖ ποιῶν ὅμοια
πείσῃ τοῖς τὰς ἀλλοτρίας κύνας σιτίζουσιν· ἐκεῖναί τε γὰρ c
τοὺς διδόντας ὥσπερ τοὺς τυχόντας ὑλακτοῦσιν, οἵ τε
κακοὶ τοὺς ὠφελοῦντας ὥσπερ τοὺς βλάπτοντας ἀδικοῦσι.
Μίσει τοὺς κολακεύοντας, ὥσπερ τοὺς ἐξαπατῶντας·

[1] δύνασθαι om. A. L.

[2] δ' om. A. L.

Ζημίαν] Vox ζημία fortasse referenda est ad mulctas et pœnas judiciarias. Facc. Nisi integram phrasin de quocunque damno rei familiaris resarciendo interpretari malis. Frick.

Βοηθῆσαι] Cicero offic. l. I. c. 20. "Nihil honestius magnificentiusque, quam pecuniam contemnere, si non habeas: si habeas, ad beneficentiam liberalitatemque conferre." Nepos in vita Attici c. 12. "Tantum abfuit a cupiditate pecuniæ, ut nulla in re usus sit ea, nisi in deprecandis amicorum aut periculis aut incommodis. Facc.

Αὐτὴν] Scil. οὐσίαν. — Med. αὐτὸν, scil. βίον, qua posteriore lectione admissa βίος h. l. idem erit, quod οὐσία, locusque ita fere transferendus: *quod vero ad reliquas divitias attinet, tu ne non immoderate illas, sed mediocriter æstimes.* At non video, quid sibi velint *aliæ divitiæ*, nec quid aliud mihi displiceat, addo. Hinc πρὸς τὸν ἄλλον βίον explico: *ad reliquos in vita usus.* præsertim quum οὐσίαν jam præcesserit, et αὐτὴν, quod ad οὐσίαν commode refertur, a Codd. firmetur. Lang.

Στέργε μὲν τὰ παρόντα] *sorte tua contentus esto.* Wolf.

Στέργε μὲν τὰ παρόντα] Id dicitur in eos, qui *sua parvi pendunt*, ut loquitur Sallustius in Catilin. c. IX. Phædrus l. I. fab. 4. ita docet meliora quærenda esse, ut tamen præsentia non amittamus. Idem docuit Æsopus et ex eo G. Faernus fab. LIII. et Avianus fab. XX. Horat. l. I. ep. 17. v. 23. "Omnis Aristippum decuit color et status et res, Tentantem majora, fere præsentibus æquum. Facc.

Ζήτει δὲ τὰ βελτίω] Cicero *res meliores quærere* hoc dicit. Wolf.

Μηδενὶ συμφορὰν ὀνειδίσῃς] Sumptum est ex Pittaco apud Diog. Laert. l. I. segm. 78. Ἀτυχίαν μὴ ὀνειδίζειν. Hinc Publius Syrus in mimis n. 148. "Crudelis est in re adversa objurgatio." Idem ibid. n. 586. "objurgari in calamitate gravius est, quam calamitas." Ex proverb. Catonian. cujuscunque sint auctoris: "Irridens miserum, dubium sciat omne futurum." Facc.

Σπουδαίῳ] Post σπουδαίῳ supplendum ἀπόκειται. *præclarus thesaurus repositus est apud virum bonum debita gratia.* Sententia est: Beneficium in bonum virum collocatum non aliud est, quam thesaurum aliquem asservandum illi dedisse, quem is tibi quovis tempore bona fide sit redditurus. Wolf.

Τοὺς κακοὺς εὖ ποιῶν] Phædrus l. IV. fab. 18. "Qui fert auxilium malis, post tempus dolet." Est etiam in rem hanc Theognidis sententia v. 105. Δειλοὺς εὖ ἔρδοντι ματαιοτάτη χάρις ἐστί. Item Plauti in Pœnul. act. III. sc. 3. "Malo benefacere tantundem est periculum, quantum bono malefacere." Facc.

Ἐκεῖναι] Pro αὗται, et refertur ad propinquius nomen. Wolf.

Τυχόντας] Budæus in suo codice annotarat τύπτοντας, ut τύπτειν et διδόναι inter se opponerentur: lectio bona est, etsi τυπόντας melius quadraret ad τυχόντας. Idem. Egregie. Lang. Ἀλλ' οὐ χρὴ μετακινεῖν τὴν γραφήν· οἱ γὰρ κύνες, οὐκ ἐπὶ μόνους τοὺς τύπτοντας ὁρμῶσιν, ἀλλὰ "πρὶν σκέψασθαι εἰ φίλος, ἂν μόνον ψοφήσῃ, ὑλακτοῦσιν," ὥς φησιν ὁ φιλόσοφος Ἠθ. Νικομ. Ζ. ζ'. Cor.

Ὠφελοῦντας] Scil. αὐτούς. Wolf.

Μίσει τοὺς κολακεύοντας] Huc facit illud Phædri l. I. fab. 13. "qui se laudari gaudent verbis subdolis, Seræ dant pœnas turpes pœnitentiæ." Hinc Cato: "Noli homines blando nimium sermone probare. fistula dulce canit, volucrem dum decipit auceps." Vid. Senec. p. 123. Facc. Exstat in Plutarchi moralibus opusculum *de discrimine adulatoris et amici*, ubi primo τραπεζέας *mensarios* nominat; deinde vero ad quæstionem: 'a quonam adulatorum maxime cavendum sit?' respondet: τὸν μὴ δοκοῦντα, μηδ' ὁμολογοῦντα κολακεύειν, ὃν οὐκ ἔστι λαβεῖν περὶ τοὐπτανεῖον, οὐδὲ ἁλίσκεται σκιὰν καταμετρῶν ἐπὶ δεῖπνον, οὐδ' ἔῤῥιπται μεθυσθεὶς ὅπως ἔτυχεν, ἀλλὰ νήφει τὰ πολλὰ, καὶ πολυπραγμονεῖ, καὶ πράξεων μετέχειν οἴεται δεῖν, καὶ λόγων ἀποῤῥήτων βούλεται κοινωνὸς εἶναι. Frick.

ἀμφότεροι γὰρ πιστευθέντες τοὺς [1] πιστεύσαντας ἀδικοῦ-
σιν. Ἐὰν ἀποδέχῃ τῶν φίλων τοὺς πρὸς τὸ φαυλότατόν σοι
χαριζομένους, οὐχ ἕξεις ἐν τῷ βίῳ τοὺς πρὸς τὸ βέλτιστον 7
d ἀπεχθανομένους. Γίγνου πρὸς τοὺς πλησιάζοντας ὁμιλη-
τικὸς, ἀλλὰ μὴ σεμνός· τὸν μὲν γὰρ τῶν ὑπεροπτικῶν ὄγκον
μόλις ἂν οἱ δοῦλοι καρτερήσειαν, τὸν δὲ τῶν ὁμιλητικῶν
τρόπον ἅπαντες ἡδέως ὑποφέρουσιν. ὁμιλητικὸς δ' ἔσῃ, μὴ
δύσερις ὢν μηδὲ δυσάρεστος μηδὲ πρὸς [2] πάντας φιλόνικος,
μηδὲ πρὸς τὰς τῶν πλησιαζόντων ὀργὰς τραχέως ἀπαντῶν,
e μηδ' ἂν ἀδίκως ὀργιζόμενοι τυγχάνωσιν, ἀλλὰ θυμουμένοις
μὲν αὐτοῖς εἴκων, πεπαυμένοις δὲ τῆς ὀργῆς ἐπιπλήττων·
μηδὲ περὶ τὰ γελοῖα σπουδάζων, μηδὲ περὶ τὰ σπουδαῖα

[1] πιστεύοντας A. C. L.

[2] πάντα A. C. L.

Πιστευθέντες] I. e. Ἐάν τις πιστεύῃ αὐτοῖς. Wolf.

Πρὸς τὸ φαυλότατον] Idem est quod ἐν τοῖς φαυλοτάτοις πράγμασι. Wolf. *ad maximum tuum incommodum.* Lang.

Ἐν τῷ βίῳ] Videtur subintelligi ὅλῳ, *quoad vixeris.* Wolf.

Πρὸς τὸ βέλτιστον] I. e. ἕνεκα τοῦ βελτίστου. Idem. *ad maximam tuam utilitatem.* Idem est ac quod Epist. 4. occurrit: περὶ τοῦ συμφέρειν ἀντιλέγειν τολμῶντας, et ibid. ἐπὶ τῷ βελτίστῳ παῤῥησιαζομένους. Lang.

Ἀπεχθανομένους σοι] I. e. οἵτινες ἂν βούλοιντο ἀπεχθάνεσθαί σοι. *qui propter admonitionum severitatem odium tuum suscipere non recusent.* Rodolphus fortasse legit παριστανομένους, vertit enim *qui tibi ad ea quæ sunt optima sequendum assistant.* Wolf.

Γίνου π. τ. πλ. ὁμιλητικὸς] Phædrus l. III. fab. 16. "Humanitati qui se non accommodat, Plerumque pœnas oppetit superbiæ." Facc. Cicero l. II. offic. c. 14. Conciliat animos hominum comitas affabilitasque sermonis." Idem de amic. c. 18. "Suavitas quædam sermonum atque morum haudquaquam mediocre condimentum amicitiæ." Frick.

Πάντα] Subintelligi potest vel ἄνθρωποι vel πράγματα. Rodolphus: *cum omnibus.* ergo aut legit πάντας, aut πάντα genere masculino accepit. Wolf.

Πρὸς πάντα φιλόνεικος] *omnibus in rebus adversator*, uti H. Wolfius interpretatur. Præstantior autem est lectio, quæ Facciolato quoque placuit: πρὸς πάντας φιλόνεικος. *cum omnibus certandi, omnibus præstandi cupidus*, scilicet ut Isocrates ταυτολογίας culpa liberetur. Frick.

Τραχέως] Rodolphus: *celeriter.* legit ταχέως. quod cum iis quæ sequuntur, non male convenit. Wolf.

Τραχέως] Libenter legissem ταχέως, *continuo.* Seneca de ira l. III. c. 39. "Primam iram non audebis oratione mulcere, surda est et amens. Remedia in remissionibus prosunt." Vide ibi plura. Huc pertinet Pythagoricum dictum apud Plutarchum de lib. educ. c. XVII. πῦρ σιδήρῳ μὴ σκαλεύειν. Facc. Quod cum reliquis Pythagoræ symbolis erudite explicavit Erasmus adag. I. 2. Frick.

Ἀπαντῶν] I. e. ἀποκρινόμενος, vel μηδὲ λόγοις μηδ' ἔργοις ἀμειβόμενος. Wolf.

Περὶ τὰ γελοῖα — περὶ τὰ σπ.] Antitheta sunt. *seriam rem in nugis agere*, h. e. severitate ludicris in rebus uti; et *in re seria nugas agere*, idem quod παίζειν. Idem. Pro περὶ utroque loco Cod. August. legit παρὰ, quod in significatione *inter*, v. c. παρὰ τὴν πόσιν (*inter potandum*), huic loco apprime convenit. Accedit, quod hæ præpositiones a librariis

τοῖς γελοίοις χαίρων — τὸ γὰρ ἄκαιρον πανταχοῦ λυπη-
ρόν —· μηδὲ τὰς χάριτας ἀχαρίστως χαριζόμενος, ὅπερ
πάσχουσιν οἱ πολλοὶ, ποιοῦντες [1] μὲν, ἀηδῶς δὲ τοῖς φίλοις
ὑπουργοῦντες· μηδὲ φιλαίτιος ὢν, βαρὺ γὰρ, μηδὲ φιλεπιτι- 9
μητὴς, παροξυντικὸν γάρ. Μάλιστα μὲν εὐλαβοῦ τὰς ἐν
τοῖς πότοις συνουσίας· [2] ἐὰν δέ ποτέ σοι συμπέσῃ καιρὸς,
ἐξανίστασο πρὸ μέθης. ὅταν γὰρ ὁ νοῦς ὑπὸ οἴνου διαφθαρῇ,
ταὐτὰ πάσχει τοῖς ἅρμασι τοῖς τοὺς ἡνιόχους [3] ἀποβα-
λοῦσιν· ἐκεῖνά τε γὰρ ἀτάκτως φέρεται [4] διαμαρτόντα τῶν
εὐθυνούντων, ἥ τε ψυχὴ πολλὰ σφάλλεται διαφθαρείσης b

[1] μὲν εὖ A. C. [2] ἂν A. C. L. [3] ἀποβάλλουσιν A. C. L.
[4] διαμαρτάνοντα τῶν εὐθυνόντων A. L.

quam sæpissime inter se sunt confusæ, ut docet Fischer. ad Weller. Gr. spec. 3. part. 2. p. 225 et 271. Ceterum γελοῖα e præcepto Mœridis scribendum est γέλοια. Lang.

Μὴ περὶ τὰ γελοῖα] Horatius l. I. ep. 18. v. 89. "Oderunt hilarem tristes tristemque jocosi." Hinc Aristoteles scribit Rhet. l. II. c. 7. "nos irasci illis, qui ironia utuntur, quum ipsi serio agimus." Hac ipsa de causa Socrates invidia laboravit, quod perpetua ironia uteretur. Facc.

Τοῖς γελοίοις χαίρων] Pro τοῖς γελοίοις χαίρων exspectamus γελοιάζων vel tale quid. Lang.

Τὸ ἄκαιρον] Scilicet id vult Isocrates, ut quæ suo tempore suoque loco fieri, convenit, illa faciamus; ne lætemur aliis dolentibus, quum iis condolere sit æquum, quod in Theognidis sententiis v. 1217. seq. sic exprimitur: Μήποτε πὰρ κλαίουσι καθιζόμενοι γελάσωμεν, Τοῖς αὐτῶν ἀγαθοῖς, Κύρν᾽, ἐπιτερπόμενοι. Frick.

Μηδὲ τὰς χάριτας κ. τ. λ.] Seneca de benefic. l. II. c. 4. "Sunt, qui beneficia asperitate verborum et supercilio in odium adducunt, eo sermone usi, ea superbia, ut impetrasse, pœniteat." Et c. 7. "Fabius verrucosus beneficium ab homine duro aspere datum, panem lapidosum vocabat." Vid. ibi plura in hanc rem. Facc.

Ποιοῦντες μὲν] Scil. ὧνπερ δέονται οἱ φίλοι. Budæus legit: ποιοῦντες μὲν εὖ. Wolf. Et textui inseruit Wolfius; etsi ἐλλειπτικῶς, inquit, potest accipi. Citat Coraes Lycurg. c. Leocrat. §. κδ᾽.

Τὰς χάριτας ὅστις εὐγενῶς χαρίζεται,
Ἥδιον ἐν βροτοῖσιν· οἳ δὲ δρῶσι μὲν,
Χρόνῳ δὲ δρῶσι, δρῶσι δυσγενέστερον.

Φιλαίτιος] Contra querulos in malis humanis est Senecæ epist. 96. . Sed hic queruli notantur in amicitia colenda. Facc.

Φιλεπιτιμητὴς] Publius Syrus in mimis, n. 34. "Amicum lædere ne joco quidem licet." Idem.

Μάλιστα μὲν εὐλαβοῦ κ. τ. λ.] Anacharsis apud Diog. Laert. l. I. segm. 103. aiebat, vitem tres ferre fructus, primum *voluptatis*, secundum *ebrietatis*, tertium *mœroris*. Itaque idem philosophus mirabatur, cur Græci primum quidem parvis poculis in mensa uterentur; postea vero, quum saturi essent, majoribus. De hac Græcorum intemperantia loquitur Cicero Tusc. V. et in oratione pro Cluentio. Contra Plato, ut est apud Diog. Laert. l. III. segm. 39. p. 187. concedebat, ut in rebus festis ad ebrietatem potaretur. Et Xenocrates, vir cætera temperantissimus, corona aurea donatus est ob largiorem compotationem. Diog. Laert. l. IV. segm. 8. Idem. Græcorum veteres bibaces fuisse, ex Athenæo, Æliano aliisque facile demonstratur. Quin et potationum concertationes usitatas fuisse, vel unum πολυποσίας certamen, ab Alexandro Magno institutum, docet, in quo unus et quadraginta compotorum vini sumpti abundantia perierunt; victor autem Promachus, accepto talento, victoriæ præmio, tertio post conflictum die obiit, referente Plutarcho in Alexandro. Plura exempla percenset Ælianus var. hist. l. II. c. 41. Cum hoc Isocratis præcepto egregie quoque conspirat Theognidis V. 484. seqq. sententia: μὴ πῖν᾽ οἶνον ὑπερβολάδην, Ἀλλ᾽ ἢ πρὶν μεθύειν ὑπανίστασο, μὴ σὲ βιάσθω Γαστὴρ, ὥστε κακὸν λάτριν ἐφημέριον· Ἢ παρεὼν μὴ πῖνε. Frick.

Διαμαρτάνοντα] I. e. μὴ ἔχοντα. Wolf.

Εὐθυνόντων] Cod. August. et ed. Mediolan. εὐθυνοῦντων (scr. εὐθυνούντων). Vid. epist. 9. p. 758. Vertas: *illi (currus) enim temere feruntur, quum rectoribus destituti sunt.* Lang.

τῆς διανοίας. Ἀθάνατα μὲν φρόνει τῷ μεγαλόψυχος εἶναι,
θνητὰ δὲ τῷ συμμέτρως τῶν ὑπαρχόντων ἀπολαύειν. Ἡγοῦ
τὴν παιδείαν τοσούτῳ μεῖζον ἀγαθὸν εἶναι τῆς ἀπαιδευσίας,
ὅσῳ τὰ μὲν ἄλλα μοχθηρὰ πάντες κερδαίνοντες πράττου-
σιν, αὕτη δὲ μόνη καὶ προσεζημίωσε τοὺς ἔχοντας· πολ-
λάκις γὰρ, [1] ὧν τοῖς λόγοις ἐλύπησαν, [2] τούτων τοῖς ἔργοις
c τὴν τιμωρίαν ἔδοσαν. Οὓς ἂν βούλῃ ποιήσασθαι φίλους,
ἀγαθόν τι λέγε περὶ αὐτῶν πρὸς τοὺς [3] ἀπαγγέλλοντας·
ἀρχὴ [4] γὰρ φιλίας μὲν ἔπαινος, ἔχθρας δὲ ψόγος. Βουλευό-
μενος παραδείγματα ποιοῦ τὰ παρεληλυθότα τῶν μελ-
λόντων· τὸ γὰρ ἀφανὲς ἐκ τοῦ φανεροῦ ταχίστην ἔχει τὴν
διάγνωσιν. Βουλεύου μὲν βραδέως, ἐπιτέλει δὲ ταχέως τὰ
δόξαντα. Ἡγοῦ κράτιστον εἶναι παρὰ μὲν [5] τῶν θεῶν

[1] ὃν A. C. L. [2] τούτῳ A. C. L. [3] ἀπαγγελοῦντας C.
[4] μὲν γὰρ φιλίας A. C. L. [5] θεοῦ A.

Ἀθάνατα μὲν φρόνει etc.] Verba hæc vertenda esse videntur, ac si Græce scriptum esset: μεγαλόψυχος ἔσο, ὡς ἀθάνατος, καταφρονῶν τῆς ὑπερβαλλούσης κτήσεως τῶν χρημάτων· συμμέτρως δὲ τῶν ὑπαρχόντων ἀπόλαυε, ὡς θνητός. Wolf. Quæ in Hipponico supra (p. 3. e. ed. Steph.) laudavit auctor, ea h. l. in præcepti forma recurrunt, unde apparet μεγαλόψυχον h. l. esse *liberalem*. Lang. Ἐλευθέριος. Cor.

Τὴν παιδείαν] De παιδείᾳ et ἀπαιδευσίᾳ, quæ non modo in tractatione artium, sed in omni vita locum habet, vide Scioppium de pædia politices. Quem hic Isocrates vocat ἀπαίδευτον, Ital. *incolto, incivile*, Plutarchus de legend. poet. dicit ἀμαθῆ, eumque ait in rebus omnibus peccare. Huic opponit τὸν ἀστεῖον, quem ait omnia recte agere. Facc. Βαρὺ ἀπαιδευσία, inquit Pittacus apud Stobæum serm. XXVIII. p. 87. ed. Wechel. Frick.

Πάντες] Fortasse πάντα legendum. Wolf. Perperam. Lang.

Κερδαίνοντες] Construe hæc verba ita, ut κερδαίνοντες ultimum locum occupet, vertens: *lucrum inde facientes.* Idem.

Αὕτη δὲ μόνη etc.] *Illa autem* (eruditionis inopia) *tantum abest, ut lucrum faciat, ut etiam maxime noceat possessoribus suis.* Idem.

Τοὺς ἔχοντας] Scil. τὴν ἀπαιδευσίαν, h. e. τοὺς ἀπαιδεύτους. Wolf.

Ἀπαγγέλλοντας] Scil. ἐκείνοις. sed malim ἀπαγγελοῦντας. Idem. Uti Rodolp. Agricol. in suo Cod. reperisse videtur, quippe qui vertit: *qui renunciaturi sunt.* Lang.

Βουλευόμενος] I. e. ἐν τῷ βουλεύεσθαι, vel ἐὰν βουλεύῃ. Aliquid obscuritatis habent hæc verba, sed sententia perspicua est: Si quas res agendas suscepturus sis, considerandum esse, quomodo eædem aliis successerint, ut eas vel urgeas, si felix eventus fuerit, vel omittas, si adversus. Wolf.

Ταχίστην ἔχει διάγνωσιν] *facillime vel celerrime perspicitur.* Lang.

Βουλεύου μὲν βραδέως κ. τ. λ.] Primam partem hujus moniti expressit Publius Syrus in mimis n. 170. "Deliberandum est diu, quod statuendum est semel:" alteram Velleius l. II. c. 79. a quo M. Agrippa dicitur "extra dilationes positus consultisque facta conjungens:" utramque Sallustius de bello catilin. c. 1. "Priusquam incipias, consulto et, ubi consulueris, mature facto opus est." Id totum refertur ab Aristotele inter proverbia l. VI. ethic. c. 10. Δεῖ βουλεύεσθαι μὲν ἐφ᾽ ἡσυχίας, ποιεῖν δὲ τὰ δόξαντα μετὰ σπουδῆς. Facc. Livius l. V. c. 19. "Omnia summa ratione consilioque acta fortuna etiam sequitur." Frick.

Δόξαντα] Scil. σοί. Wolf.

Ἡγοῦ κράτιστον κ. τ. λ.] Horatius l. I. ep. 18. v. ult. "Satis est orare Jovem, quæ donat et aufert: Det vitam, det opes, æquum mi animum ipse parabo." Et Cicero de nat. deor. l. III. c. 36. "Judicium hoc omnium mortalium est, fortunam a deo petendam, a se ipso sumendam esse sapientiam." Vide tamen, ne homini plus tribuas, quam deceat. Facc.

Παρὰ τῶν θεῶν] H. e. τῶν διδομένων ὑπὸ τῶν θεῶν καὶ μὴ τῆς ἀνθρωπίνης δυνάμεως ὄντων. Wolf.

εὐτυχίαν, παρὰ δὲ ἡμῶν αὐτῶν εὐβουλίαν. Περὶ ὧν ἂν d
αἰσχύνῃ παῤῥησιάσασθαι, [1] βούλῃ δέ τισι τῶν φίλων
8 ἀνακοινώσασθαι, χρῶ τοῖς λόγοις ὡς περὶ ἀλλοτρίου τοῦ πράγματος· οὕτω γὰρ τὴν ἐκείνων τε γνώμην αἰσθήσῃ, καὶ σεαυτὸν οὐ καταφανῆ ποιήσεις. Ὅταν [2] ὑπὲρ τῶν σεαυτοῦ μέλλῃς τινὶ [3] συμβούλῳ [4] χρῆσθαι, σκόπει πρῶτον πῶς [5] τὰ ἑαυτοῦ διῴκησεν· ὁ γὰρ κακῶς διανοηθεὶς περὶ τῶν ἰδίων, οὐδέποτε καλῶς βουλεύσεται περὶ τῶν ἀλλοτρίων. e
οὕτω δ' ἂν [6] μάλιστα βουλεύεσθαι παροξυνθείης, εἰ τὰς συμφορὰς τὰς ἐκ τῆς ἀβουλίας ἐπιβλέψειας· καὶ γὰρ τῆς ὑγιείας πλείστην ἐπιμέλειαν ἔχομεν, ὅταν τὰς λύπας τὰς ἐκ τῆς ἀῤῥωστίας ἀναμνησθῶμεν. Μιμοῦ τὰ τῶν βασιλέων 10
ἤθη, καὶ δίωκε τὰ ἐκείνων ἐπιτηδεύματα· δόξεις γὰρ αὐτοὺς ἀποδέχεσθαι καὶ ζηλοῦν· ὥστε σοι συμβήσεται παρά τε τῷ πλήθει μᾶλλον εὐδοκιμεῖν καὶ τὴν παρ' ἐκείνων εὔνοιαν

[1] βούλει A. C. L. [2] δὲ ὑπὲρ τῶν A. C. L. [3] συμβουλεύεσθαι A. C. L. [4] χρῆσθαι om. A. C. L. [5] ὑπὲρ τῶν αὐτοῦ A. [6] κάλλιστα A.

Παρ' ἡμῶν αὐτῶν] I. e. ὅσα ἐπὶ τοῖς ἀνθρώποις ἐστί. Idem.

Ἀνακοινώσασθαι] Scil. περὶ αὐτῶν. Idem.

Ὅταν δὲ ὑπὲρ τῶν σεαυτοῦ κ. τ. λ.] Itaque Isocrates senior in orat. de regno monet Nicoclem, ut sibi caveat ab iis, qui τοῖς μὲν ἄλλοις εὐδαιμονίαν ὑπισχνοῦνται, αὐτοὶ δὲ ἐν πολλαῖς ἀπορίαις εἰσί. Facc.

Μέλλῃς τινὶ συμβουλεύεσθαι] I. e. συμβουλήν τινος ζητήσῃς. Wolf. Auct. ad Herenn., 4. 18: "Qui suis rationibus inimicus fuerit semper, eum quomodo alienis rebus amicum fore speres." Plura loca laudat Kuhn ad Æl. V. H. 1. 33. ed. Perizon. p. 64. Cæterum συμβουλεύεσθαι cum dativo constructum est: *consulere aliquem* seu *commentari cum aliquo de re agenda*. Lang.

Μάλιστα] Conf. infra p. 110. 8. seq. Idem.

Ἀβουλίας] Scil. γιγνομένας. Wolf.

Μιμοῦ τὰ τῶν βασιλέων ἤθη] Memorandum videtur hoc præceptum et locis illis, quorum plures in hac oratione deprehendisse mihi videor, annumerandum, e quibus demonstrari possit, Isocratem Atheniensem vix posse esse opusculi hujus auctorem, quidquid alii, in quorum numero etiam Angerius est, contra clamitent. Nam tum in verbis dicendique formis, tum in sententiis et nimio imitandi studio, quo haud raro obscuritas oritur non levis, denique in toto scribendi genere tot, ut mihi quidem videtur, argumentorum copia operis subditivi parata est, ut Wolf., qui Isocratem ejusque dicendi morem penitius novit, valde mirer, quod huic libello, etsi per se haud contemnendo, Isocratis Atheniensis nomen tam simpliciter præponere non dubitarit. Lang.

Μιμοῦ τὰ τῶν βασ. ἤθη] Plinius paneg. c. XLV. "Flexibiles quamcunque in partem ducimur a principe atque, ut ita dicam, sequaces sumus. Huic enim cari, huic probati esse cupimus, quod frustra speraverint dissimiles, eoque obsequii continuatione pervenimus, ut prope omnes homines unius moribus vivamus." Facc. Pergit interjectis paucis Plinius: "vita principis censura est eaque perpetua: ad hanc dirigimur, ad hanc convertimur; nec tam imperio nobis opus est, quam exemplo," quasi diceret: recta vitæ principis exempla idem præstant, quod munus censoris perpetui. Disserit enim de principe optimo, Trajano suo. Josephus antiqu. judaic. 3. circa finem hæc habet: οἱ ἀρχόμενοι οὐκ ἀποδέχεσθαι δοκοῦσι τὰ τῶν βασιλέων ἔργα, μὴ ταῦτα πράττοντες. Frick.

Δίωκε] Διώκειν hic idem est quod ἐφίεσθαι καὶ ἐπιτηδεύειν. Wolf.

Δόξεις] Sive αὐτοῖς τοῖς βασιλεῦσι sive ἑτέροις τισί. Idem.

Αὐτοὺς ἀποδέχεσθαι] I. e. ἀρέσκεσθαι τοῖς τρόποις αὐτῶν. Idem.

Ζηλοῦν] Licet fortassis accipere hic ἀντὶ τοῦ μακαρίζειν, h. e. *fortunatum judicare*. Idem.

βεβαιοτέραν ἔχειν. Πείθου μὲν καὶ τοῖς νόμοις τοῖς ὑπὸ τῶν βασιλέων κειμένοις· ἰσχυρότατον μέντοι νόμον ἡγοῦ τὸν ἐκείνων τρόπον. ὥσπερ γὰρ τὸν ἐν δημοκρατίᾳ πολιτευό-
b μενον τὸ πλῆθος δεῖ θεραπεύειν, οὕτω καὶ τὸν ἐν μοναρχίᾳ κατοικοῦντα τὸν βασιλέα προσήκει θαυμάζειν. Εἰς ἀρχὴν κατασταθεὶς, μηδενὶ χρῶ πονηρῷ πρὸς τὰς διοικήσεις· ὧν γὰρ ἂν ἐκεῖνον [1] ἁμάρτῃ, σοὶ τὰς αἰτίας ἀναθήσουσιν. Ἐκ τῶν κοινῶν ἐπιμελειῶν ἀπαλλάττου μὴ πλουσιώτερος ἀλλ' ἐνδοξότερος· πολλῶν γὰρ χρημάτων κρείττων ὁ παρὰ
c τοῦ πλήθους ἔπαινος. Μηδενὶ πονηρῷ πράγματι μήτε παρίστασο μήτε συνηγόρει· δόξεις γὰρ καὶ αὐτὸς τοιαῦτα πράττειν, οἷάπερ ἂν τοῖς ἄλλοις πράττουσι βοηθῇς. Παρασκεύαζε σεαυτὸν πλεονεκτεῖν μὲν [2] δύνασθαι, ἀνέχου δὲ τὸ ἴσον [3] ἔχων, ἵνα δοκῇς ὀρέγεσθαι τῆς δικαιοσύνης μὴ δι' ἀσθένειαν ἀλλὰ δι' ἐπιείκειαν. Μᾶλλον ἀποδέχου δικαίαν πενίαν
d ἢ πλοῦτον ἄδικον· τοσούτῳ γὰρ κρείττων δικαιοσύνη χρημάτων, ὅσῳ τὰ μὲν ζῶντας μόνον ὠφελεῖ, ἡ δὲ καὶ τελευτήσασι δόξαν παρασκευάζει, κἀκείνων μὲν [4] τοῖς φαύλοις μέτεστι, ταύτης δὲ τοῖς μοχθηροῖς ἀδύνατον μεταλαβεῖν. Μηδένα ζήλου

[1] ἁμάρτοι A. L. [2] δυνάμενον A. L. [3] ἔχειν A. C. L. [4] καὶ τοῖς C.

Τὴν παρ' ἐκείνων] H. e. τὴν τῶν βασιλέων. Idem.

Κειμένοις] Pro τεθειμένοις. Idem.

Τὸν ἐκείνων τρόπον] I. e. ὅπερ ἂν αὐτοῖς βουλομένοις ᾖ. Idem.

Θαυμάζειν] I. e. περὶ πλείστου ποιεῖσθαι ἢ τιμᾶν. Idem.

Κατασταθεὶς] Scil. ὑπὸ τοῦ βασιλέως ἢ τῶν κρατούντων. Idem.

Διοικήσεις] Cum Wolfio suppleas τῶν περὶ τὴν ἀρχὴν πραγμάτων. Lang.

Τοῦ πλήθους ἔπαινος] Hinc Publius Syrus in mimis n. 96. "Bona opinio hominum tutior pecunia est." Facc. Pindarus Isthm. hymn. VII. ὁ δ' ὄλβιος, ὃν φάμαι κατέχοντ' ἀγαθαί. Frick.

Μηδενὶ πονηρῷ κ. τ. λ.] Publius Syrus in mimis n. 88. "Bis peccas, quum peccanti obsequium accommodas." Theognis v. 411. Μηδενὸς ἀνθρώπων κακίας δόκει εἶναι ἑταῖρος. Facc.

Παρίστασο] Ad advocatos pertinet, qui etiam tacentes sua præsentia reo patrocinantur, quod Latini dicunt *stare ab aliquo*: συνηγόρει ad oratores et causidicos, qui oratione defendunt reum. Wolf.

Ἀνέχου τὸ ἴσον ἔχειν] I. e. στέργε ἢ ἀγάπα τὴν ἰσότητα, μὴ δυσφόρει τὰ ἴσα ἔχων. Pro ἔχειν quid si participium ἔχων legatur? quod videtur Ἑλληνικώτερόν. Etsi in Paragr. οὐκ ἀγαπᾷ τῶν ἴσων τυγχάνειν τοῖς ἄλλοις. Idem.

Δικαίαν πενίαν] I. e. πενίαν μετὰ δικαιοσύνης. Quanquam si ad alios refertur, res pro persona posita est, ut sit: τοὺς δικαίους πένητας ἢ τοὺς πλουσίους ἀδίκους ὄντας. Idem.

Μᾶλλον ἀποδέχου δικαίαν κ. τ. λ.] Theognis v. 144. Βούλεο δ' εὐσεβέως ὀλίγοις σὺν χρήμασιν οἰκεῖν, Ἢ πλουτεῖν ἀδίκως χρήματα πασσάμενος. Facc. Huc pertinet et illud Pindari Isthm. hymn. VII. τὸ δὲ πὰρ δίκαν γλυκὺ πικροτάτα μένει τελευτά. Frick.

Κἀκείνων] Theognis v. 149. Χρήματα μὲν δαίμων καὶ παγκάκῳ ἀνδρὶ δίδωσιν. Facc. Idem v. 681. Πολλοὶ πλοῦτον ἔχουσιν ἀΐδρεες, οἱ δὲ τὰ καλὰ Ζητοῦσιν χαλεπῇ τειρόμενοι πενίῃ. Frick.

Κἀκείνων μὲν τ. φ. μέτεστι] I. e. καὶ εἰ φαῦλοι πλουτεῖν δύνανται. Wolf.

Ταύτης] Τῆς δόξης τῆς ὑπὸ τῆς δικαιοσύνης παρασκευαζομένης. Cor.

Μηδένα ζήλου κ. τ. λ.] Ex Chilone apud Diog. Laert. l. I. segm. 70. Ζημίαν αἱρεῖσθαι μᾶλλον ἢ κέρδος αἰσχρόν. Facc. Celebratum quoque Hesiodi dictum Ἐργ. 350. Μὴ κακὰ κερδαίνειν, κακὰ κέρδεα ἶσα ἄτῃσιν. Frick.

τῶν ἐξ ἀδικίας κερδαινόντων, ἀλλὰ μᾶλλον ἀποδέχου τοὺς
μετὰ δικαιοσύνης ζημιωθέντας· οἱ γὰρ δίκαιοι τῶν ἀδίκων εἰ c
9 μηδὲν ἄλλο πλεονεκτοῦσιν, ἀλλ᾽ οὖν ἐλπίσι γε σπουδαίαις
ὑπερέχουσι. Πάντων μὲν ἐπιμελοῦ τῶν περὶ τὸν βίον,
μάλιστα δὲ τὴν σαυτοῦ φρόνησιν ἄσκει· μέγιστον γὰρ ἐν
ἐλαχίστῳ νοῦς ἀγαθὸς ἐν ἀνθρώπου σώματι. Πειρῶ [1] τῷ μὲν 11
σώματι εἶναι φιλόπονος, [2] τῇ δὲ ψυχῇ φιλόσοφος· ἵνα τῷ
μὲν ἐπιτελεῖν δύνῃ τὰ δόξαντα, τῇ δὲ προορᾷν ἐπίστῃ τὰ
συμφέροντα. Πᾶν ὅ τι ἂν μέλλῃς λέγειν, πρότερον ἐπισκόπει
τῇ γνώμῃ· πολλοῖς γὰρ ἡ γλῶττα προτρέχει τῆς διανοίας.
[3] Δύο ποιοῦ καιροὺς τοῦ λέγειν, ἢ περὶ ὧν οἶσθα σαφῶς, ἢ περὶ
ὧν ἀναγκαῖον εἰπεῖν. ἐν τούτοις γὰρ μόνοις ὁ λόγος τῆς σιγῆς
κρείττων, ἐν δὲ τοῖς ἄλλοις ἄμεινον σιγᾷν ἢ λέγειν. Νόμιζε
μηδὲν εἶναι τῶν ἀνθρωπίνων βέβαιον· οὕτω γὰρ οὔτ᾽ εὐτυχῶν
ἔσῃ περιχαρὴς, οὔτε δυστυχῶν περίλυπος. Χαῖρε μὲν ἐπὶ

[1] τὸ μὲν σῶμα A. C. L. [2] τὴν δὲ ψυχὴν A. C. L. [3] δύω C.

Μηδὲν ἄλλο πλεονεκτοῦσιν] I. e. ἐν μηδενὶ ἄλλῳ πράγματι πλέον ἔχουσι τῶν ἀδίκων ἢ ὑπερέχουσιν. Wolf.

Ἐλπίσι γε σπουδαίαις] Isocrates moniti hujus rationem videtur ab eodem Chilone sumpsisse apud Diog. Laert. l. I. segm. 69. Ἐρωτηθεὶς, τίνι διαφέρουσιν οἱ πεπαιδευμένοι τῶν ἀπαιδεύτων, ἔφη, ἐλπίσιν ἀγαθαῖς. Facc.

Τῶν περὶ τὸν βίον] Quicquid ad vitam degendam attinet, intelligendum. Wolf.

Νοῦς ἀγαθὸς] Quid sit *mens bona*, vide apud Senecam epist. XXIII. XLI. et LXXVI. Late funditur ad omne recte cogitandi, loquendi et agendi consilium. Vid. et Persii sat. II. quæ inscribi solet de *bona mente*. Facc.

Φιλόπονος] Seneca de provid. c. V. "Labor optimos citat. Senatus per totum diem consulitur, quum illo tempore vilissimus quisque aut in campo otium suum oblectet, aut in popina lateat cæt." Facc.

Πολλοῖς γὰρ ἡ γλῶττα τ. λ.] Ex Chilone, ut est apud Diog. Laert. I. segm. 70. γλῶτταν μὴ προτρέχειν τοῦ νοῦ. Idem significat Homerus, quum ait, "Ulyssem non ex ore vocem mittere, sed ex pectore." ut est apud Gellium l. I. c. 15. Facc.

Δύο ποιοῦ κ. τ. λ.] In vulgata præceptum hoc sequenti est propositum, quam transpositionem Augerius, Wolfii auctoritate recepit. Lang.

Τῆς σιγῆς] Epictetus enchir. c. XLI. σιωπὴ τὸ πολὺ ἔστω, ἢ λαλείσθω τὰ ἀναγκαῖα, καὶ δι᾽ ὀλίγων. Simonides autem aiebat: μηδέποτε αὐτῷ μεταμελῆσαι σιγήσαντι, φθεγξαμένῳ δὲ πολλάκις. Ex distich. Catonian. l. I. "Virtutem primam esse puta compescere linguam: Proximus ille deo, qui scit ratione tacere." Facc.

Εὐτυχῶν ἔσῃ περιχαρὴς] Ex Periandro ut est apud Diog. Laert. l. I. segm. 97. Εὐτυχῶν μὲν μέτριος ἴσθι, δυστυχῶν δὲ φρόνιμος. Ita Phædrus l. IV. fab. 16. "Parce gaudere oportet et sensim queri." Facc. Ceterum de fortuna utraque, æquo animo ferenda, ut multa egregia habet Plutarchus; ita et hanc commendat sententiam: Εὐλόγιστος ὁ τὸν οἰκεῖον ὅρον ἔχων καὶ δυνάμενος φέρειν δεξιῶς τά τε προσηνῆ καὶ τὰ λυπηρὰ τῶν ἐν τῷ βίῳ συμβαινόντων. Paucis interjectis pergit: τῶν καλῶς λεγομένων ἐστὶν ἐν ὑποθήκης μέρει καὶ τοῦτο·

μηδ᾽ εὐτύχημα μηδὲν ὧδ᾽ ἔστω μέγα,
ὅ σ᾽ ἐξεπαίρῃ μεῖζον, ἢ χρεὼν, φρονεῖν·
μηδ᾽, ἄν τι συμβῇ δυσχερὲς, δουλοῦ
πάλιν,
ἀλλ᾽ αὐτὸς αἰεὶ μίμνε τὴν σαυτοῦ φύσιν
σώζων βεβαίως, ὥστε χρυσὸς ἐν πυρί.

πεπαιδευμένων γάρ ἐστι καὶ σωφρόνων ἀνδρῶν, πρός τε τὰς δοκούσας εὐτυχίας τὸν αὐτὸν εἶναι, καὶ πρὸς τὰς ἀτυχίας γενναίως φυλάξαι τὸ πρέπον. Orat. consol. ad Apollon. vol. vii. p. 318. ed. Hutten. Frick.

τοῖς συμβαίνουσι τῶν ἀγαθῶν, [1] λυποῦ δὲ μετρίως ἐπὶ τοῖς
γιγνομένοις τῶν κακῶν, γίγνου δὲ τοῖς ἄλλοις [2] μηδ᾽ ἐν
ἑτέροις ὢν κατάδηλος· ἄτοπον γὰρ τὴν μὲν οὐσίαν ἐν ταῖς
οἰκίαις ἀποκρύπτειν, τὴν δὲ διάνοιαν φανερὰν ἔχοντα πε-
c ριπατεῖν. Μᾶλλον εὐλαβοῦ ψόγον ἢ κίνδυνον· δεῖ γὰρ εἶναι
φοβερὰν τοῖς μὲν φαύλοις τὴν τοῦ βίου τελευτὴν, τοῖς δὲ
σπουδαίοις τὴν ἐν τῷ ζῆν ἀδοξίαν. Μάλιστα μὲν πειρῶ
ζῆν κατὰ τὴν ἀσφάλειαν· ἐὰν δέ ποτέ σοι συμβῇ κινδυνεύ-
ειν, ζήτει τὴν ἐκ τοῦ πολέμου σωτηρίαν μετὰ καλῆς δόξης,
ἀλλὰ μὴ μετ᾽ αἰσχρᾶς φήμης· τὸ μὲν γὰρ τελευτῆσαι
πάντων ἡ πεπρωμένη κατέκρινε, τὸ δὲ καλῶς ἀποθανεῖν
d ἴδιον τοῖς σπουδαίοις ἡ φύσις ἀπένειμε.

έ. Καὶ μὴ θαυμάσῃς, εἰ πολλὰ τῶν εἰρημένων οὐ πρέ-
πει σοι πρὸς τὴν νῦν παροῦσαν ἡλικίαν. οὐδὲ γὰρ ἐμὲ τοῦτο
διέλαθεν· ἀλλὰ προειλόμην διὰ τῆς αὐτῆς πραγματείας
ἅμα τοῦ τε παρόντος βίου συμβουλίαν ἐξενεγκεῖν, καὶ τοῦ
μέλλοντος χρόνου παράγγελμα καταλιπεῖν. τὴν μὲν γὰρ
τούτων χρείαν ῥᾳδίως εἰδήσεις, τὸν δὲ συμβουλεύοντα μετ᾽
e εὐνοίας χαλεπῶς εὑρήσεις. ὅπως οὖν τὰ λοιπὰ μὴ παρ᾽
ἑτέρου ζητῇς, ἀλλ᾽ ἐντεῦθεν ὥσπερ ἐκ ταμιείου προφέρῃς,
ᾠήθην δεῖν μηδὲν παραλιπεῖν ὧν [3] ἔχω σοι συμβουλεύειν.
πολλὴν δ᾽ ἂν [4] τοῖς θεοῖς χάριν σχοίην, εἰ μὴ διαμάρτοιμι 10
12 τῆς δόξης [5] ἧς ἔχων περὶ σοῦ τυγχάνω. τῶν μὲν γὰρ ἄλ-

[1] καὶ λυποῦ μετρ. A. C. L. [2] ἐν μηδετέροις L. [3] ἂν ἔχω A. C. L. [4] τῷ θεῷ A. [5] ἣν A. L.

Τῶν ἀγαθῶν] Pro ἀγαθοῖς positum est, sicuti τῶν κακῶν pro κακοῖς. Wolf.

Μετρίως] Mihi videtur referendum ad χαῖρε, sicut ad λυποῦ. Auger.

Λυποῦ μετρίως] Theognis v. 1159. ὁ μὲν ἐσθλὸς Τολμᾷ ἔχων τὸ κακὸν, οὐκ ἐπίδηλος ὅμως. Facc.

Ἐν μηδετέροις] Verte: *neque gaudens neque dolens aliis hominibus* (ἄλλοις) *manifestus sis.* Lang. Et sic Coraes.

Μᾶλλον εὐλαβοῦ ψόγον κ. τ. λ.] In Publii Syri mimis n. 923. "Tolerabilior, qui mori jubet, quam qui male vivere." Hinc C. Marius apud Sallustium de bello Jugurth. c. XC. "Nemo ignavia immortalis factus; neque quisquam parens liberis, ut æterni forent, optavit, magis ut boni honestique vitam exigerent." Facc.

Κατὰ τὴν ἀσφάλειαν] Pro ἀσφαλῶς καὶ ἐν ἀσφαλεῖ, ἐν εἰρήνῃ. Wolf.

Ἐκ τοῦ πολέμου] *ex certamine.* Si quis ita vertat, *ex bello*, non repugnarim. Nam et Livius l. II. c. 7. videtur sumere *bellum* pro certamine. Et apertius Varro de lingua Lat. l. VI. c. 3. Facc.

Τὸ δὲ καλῶς ἀποθ.] Cicero pro P. Quinct. c. 15. "Mors honesta sæpe vitam quoque turpem exornat." Idem.

Ἡ φύσις ἀπένειμε] Quæ salvo sensu omitti possunt, a Cod. August. absunt. Lang.

Προειλόμην] Pro ἐβουλόμην. Wolf.

Διὰ τῆς αὐτῆς πραγματείας] *una eademque opera.* Lang.

Τοῦ παρόντος βίου συμβουλίαν ἐξενεγκεῖν] I. e. συμβουλεύειν, ὅπως νῦν χρὴ διάγειν τὸν βίον etc. Wolf.

Τὴν μὲν γὰρ τούτων χρείαν] I. e. πῶς καὶ πότε χρὴ τούτοις χρῆσθαι. Idem.

Προφέρῃς] Ἴσ. προφέρῃ. ἡ γὰρ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ἐδωδίμων, ἅ τις προαιρεῖται καὶ προφέρεται, ἤγουν ἐξάγει ἰδίας ἕνεκα χρήσεως. Cor.

λων τοὺς πλείστους εὑρήσομεν, ὥσπερ τῶν σιτίων τοῖς ἡδί-
στοις μᾶλλον ἢ τοῖς ὑγιεινοτάτοις χαίροντας, οὕτω καὶ τῶν
φίλων τοῖς συνεξαμαρτάνουσι πλησιάζοντας, ἀλλ᾽ οὐ τοῖς
νουθετοῦσι. σὲ δὲ νομίζω τοὐναντίον τούτων ἐγνωκέναι,
τεκμηρίῳ χρώμενος τῇ περὶ τὴν ἄλλην σου παιδείαν φιλο-
πονίᾳ· τὸν γὰρ αὑτῷ τὰ βέλιστα πράττειν ἐπιτάττοντα,
τοῦτον εἰκὸς καὶ τῶν ἄλλων τοὺς ἐπὶ τὴν ἀρετὴν παρακα- b
λοῦντας ἀποδέχεσθαι. μάλιστα δ᾽ ἂν παροξυνθείης ὀρε-
χθῆναι τῶν καλῶν ἔργων, εἰ καταμάθοις, ὅτι καὶ τὰς ἡδο-
νὰς [1] ἐκ τούτων μάλιστα [2] γνησίως ἔχομεν. ἐν μὲν γὰρ τῷ
ῥαθυμεῖν καὶ τὰς πλησμονὰς ἀγαπᾷν εὐθὺς αἱ λῦπαι ταῖς
ἡδοναῖς παραπεπήγασι, τὸ δὲ περὶ τὴν ἀρετὴν φιλοπονεῖν
καὶ σωφρόνως τὸν αὑτοῦ βίον οἰκονομεῖν ἀεὶ τὰς τέρψεις
εἰλικρινεῖς καὶ βεβαιοτέρας ἀποδίδωσι· κἀκεῖ μὲν [3] πρότερον c
ἡσθέντες ὕστερον ἐλυπήθημεν, ἐνταῦθα δὲ μετὰ τὰς λύπας
τὰς ἡδονὰς ἔχομεν. ἐν [4] πᾶσι δὲ τοῖς ἔργοις οὐχ οὕτω τῆς
ἀρχῆς μνημονεύομεν, ὡς τῆς τελευτῆς αἴσθησιν λαμβάνο-
μεν· τὰ γὰρ πλεῖστα τῶν περὶ τὸν βίον οὐ δι᾽ αὐτὰ πρά-
γματα ποιοῦμεν, ἀλλὰ τῶν ἀποβαινόντων ἕνεκα διαπο-
νοῦμεν.

ϛ΄. Ἐνθυμοῦ δὲ [5] ὅτι τοῖς μὲν φαύλοις ἐνδέχεται τὰ τυ-
χόντα πράττειν — εὐθὺς γὰρ τοῦ βίου τοιαύτην πεποίην-
ται τὴν ὑπόθεσιν —, τοῖς δὲ σπουδαίοις οὐχ οἷόν τε τῆς d
ἀρετῆς ἀμελεῖν [6] διὰ τὸ πολλοὺς ἔχειν τοὺς ἐπιπλήττοντας.

[1] τὰς ἐκ A. C. L. [2] γνησίας C. [3] πρῶτον A. C. L.
[4] ἅπασι A. C. L. [5] διότι A. L. [6] ἢ πολλοὺς A. C. L.

Τούτων] Scil. τῶν πλησιαζόντων τοῖς συνεξαμαρτάνουσι. Wolf.

Φιλοπονίᾳ] Conjungenda sunt φιλοπονίᾳ σοῦ. Idem.

Πράττειν] Scil. τῆς φήμης ἕνεκα. Idem.

Γνησίως] F. γνησίας. Idem.

Παραπέπηγασι] Γειτνιάζουσι καὶ πλησίον ἀλλήλαις κεῖνται. Cor.

Φαύλοις] De significatione φαῦλος et σπουδαῖος vid. Ind. Lang.

Εὐθὺς] Ἀπ᾽ αὐτῆς τῆς ἀρχῆς. Cor. Cf. Schol. Aristoph. Nub. 1043.

Τοιαύτην πεποίηνται τὴν ὑπόθεσιν] *tale fundamentum vitæ illorum jactum est*, scil. a fortuna, h. e. cum fortuna obscuros eos fecerit, nemo magnopere curat, sive honeste sive turpiter vivant. Wolf.

Ἢ πολλοὺς] Post ἢ videtur deesse aliquid, et legendum ἢ αὐτοὺς μὴ πολλοὺς, subaudiendo οὐχ οἷόν τε. Auger. Post ἢ intelligi etiam potest ἀναγκαῖον. vel constructio ita resolvenda: τοῖς δὲ σπουδαίοις οὐχ οἷόν τε τῆς ἀρετῆς ἀμελεῖν ἢ τοιόνδε ὥςτε ἔχειν. Wolf. οἷόν τε repeti commode posse negat, hinc aut ἀνάγκη post ἔχειν repetit, aut ἔχειν pro ἕξουσι positum esse putat. Ego vero vix dubito, Græcos ita locutos esse, quum, ut Fr. A. Wolf. ait ad Reizii libell. de prosodiæ Græcæ accentus inclinatione, p. 80: 'vulgus, penes quod norma est et arbitrium loquendi, adeo ducitur analogiæ sensu, ut ea, quæ in uno aliquo genere satis causæ habent, eadem in aliis aut minore ratione aut nulla ad imitationem trahat. *Inde fit, ut non raro constructio aliqua auctores habeat optimos, cujus difficile sit probabilem solutionem afferre.*' Mihi displicet porro τοὺς post ἔχειν. Lang. ἢ per εἰ δὲ exponit Coraes, subaudiendo ἀμελήσουσι ἀνάγκη.

πάντες γὰρ μισοῦσιν οὐχ οὕτω τοὺς ἐξαμαρτάνοντας, ὡς
τοὺς ἐπιεικεῖς μὲν φάσκοντας εἶναι, μηδὲν δὲ τῶν τυχόντων
διαφέροντας· εἰκότως· ὅπου γὰρ τοὺς τῷ λόγῳ [1] μόνον ψευ-
δομένους ἀποδοκιμάζομεν, ἦ πού [2] γε τοὺς τῷ βίῳ παντὶ
e ἐλαττουμένους, οὐ φαύλους εἶναι φήσομεν; δικαίως δ᾽ ἂν
τοὺς τοιούτους ὑπολάβοιμεν μὴ μόνον εἰς ἑαυτοὺς ἁμαρτά-
νειν, ἀλλὰ καὶ τῆς τύχης εἶναι προδότας· ἡ μὲν γὰρ αὐτοῖς
χρήματα καὶ δόξαν καὶ φίλους ἐνεχείρισεν, οἱ δὲ σφᾶς αὐ-
τοὺς ἀναξίους τῆς ὑπαρχούσης εὐδαιμονίας κατέστησαν. εἰ
δὲ δεῖ θνητὸν ὄντα τῆς τῶν θεῶν στοχάσασθαι διανοίας,
13 ἡγοῦμαι κἀκείνους ἐπὶ τοῖς οἰκειοτάτοις μάλιστα δηλῶσαι 11
πῶς ἔχουσι πρὸς τοὺς φαύλους καὶ τοὺς σπουδαίους τῶν
ἀνθρώπων. Ζεὺς γὰρ Ἡρακλέα καὶ Τάνταλον γεννήσας —
ὡς οἱ μῦθοι λέγουσι, καὶ πάντες πιστεύουσι —, τὸν μὲν διὰ
τὴν ἀρετὴν ἀθάνατον ἐποίησε, τὸν δὲ διὰ τὴν κακίαν ταῖς
μεγίσταις τιμωρίαις ἐκόλασεν. οἷς [3] δεῖ παραδείγμασι χρω-
μένους ὀρέγεσθαι τῆς καλοκαγαθίας, καὶ μὴ μόνον τοῖς
b ὑφ᾽ ἡμῶν εἰρημένοις ἐμμένειν, ἀλλὰ καὶ τῶν ποιητῶν τὰ
βέλτιστα μανθάνειν, καὶ τῶν ἄλλων σοφιστῶν, εἴ τι χρή-
σιμον εἰρήκασιν, ἀναγιγνώσκειν. ὥσπερ γὰρ τὴν μέλιτταν
ὁρῶμεν ἐφ᾽ ἅπαντα μὲν τὰ βλαστήματα καθιζάνουσαν,
ἀφ᾽ ἑκάστου δὲ τὰ [4] βέλτιστα λαμβάνουσαν, οὕτω χρὴ
καὶ τοὺς παιδείας ὀρεγομένους, μηδενὸς μὲν ἀπείρως ἔχειν,
πανταχόθεν δὲ τὰ χρήσιμα συλλέγειν. μόλις γὰρ ἄν τις
ἐκ ταύτης τῆς ἐπιμελείας τὰς τῆς φύσεως ἁμαρτίας ἐπι-
κρατήσειεν.

[1] μόνῳ A. C. L. [2] γε om. A. C. L. [3] χρὴ A. C. L. [4] χρήσιμα A. C. L.

Ἦπου] Πόσῳ μᾶλλον. Cor.

Ἐλαττουμένους] Scil. τῆς δόξης καὶ τῆς τῶν ἀνθρώπων προσδοκίας τῆς περὶ αὐτῶν ὑπαρχούσης. Wolf. *factos inferiores*, sc. ea quam de se dederant opinione, vel ea quam professi erant virtute. Auger. Cæterum ut intelligas, qua fiat, ut φαύλοις universis h. l. tribuantur, quæ nonnullis tantum eorum conveniant, i. e. magna de se hominum opinio, res familiaris, amici, peculiarem h. l. vocis φαῦλος et σπουδαῖος vim observes, quam in Indice indicavi. Lang.

Τύχης] Rodolphus: ψυχῆς. Sed nostra lectio haud dubie verior est. Wolf.

Προδότας] Vid. Ind. Lang.

Καὶ τῶν ἄλλων] F. καὶ τὰ τῶν ἄλλων. Verbum enim ἀναγινώσκειν alioqui commode satis construi non potest, etiamsi ad εἴ τι χρήσιμον εἰρήκασιν referre velis. Wolf.

Σοφιστῶν] Τῶν μὴ ἐμμέτρως, ἀλλὰ καταλογάδην γραψάντων. Cor. Cf. Schol. Aristoph. Nub. 330.

Μόλις] *et vix tamen*. Lang.

Ἐκ ταύτης] I. e. διὰ ταύτης. Wolf.

B.

ΙΣΟΚΡΑΤΟΥΣ

ΠΡΟΣ ΝΙΚΟΚΛΕΑ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΥΕΙΝ Η ΠΕΡΙ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ.

Pag. ed. Cor. | Pag. ed. H. Steph.

12 α'. ΟΙ μὲν εἰωθότες, ὦ Νικόκλεις, ὑμῖν τοῖς βασιλεῦσιν 14
ἐσθῆτας ἄγειν ἢ χρυσὸν εἰργασμένον ἢ [1] τῶν ἄλλων τι τῶν
τοιούτων κτημάτων, ὧν αὐτοὶ μὲν ἐνδεεῖς εἰσίν, ὑμεῖς δὲ

[1] ἄλλο τι A. C. L.

SUMMARIUM. (α'.) *Proœmium.* Muneris hujus præ aliis quæ regibus offerri soleant indoles ac præstantia, cujus finis sit de regum officiis præcipiendi. Hominibus nimirum privatis multam esse officia sua discendi occasionem, regibus, qui difficillimam artem exerceant, nullam. Hinc tyrannorum, qui beatissimi esse possint, miserabilem vitam, multorumque hominum de conditione illorum perversum judicium. Quid regibus sequendum sit, quid fugiendum, in universum docere per se laudabile esse, licet expositio instituto non respondeat. (γ'.) *Præcepta.* Primarius regum finis, ex quo veluti e fonte omnia eorum officia effluant inque quem recurrant. (δ'.) Quem si quis consequi velit, sapientiorem aliis fieri oportere ingenio excolendo et prudentiorum hominum consuetudine. (ε'.) Reges debere populum amore complecti, multitudinem tueri et continere, optimos honorare, omnes ab injuria defendere. (ϛ'.) Edicta, instituta, leges, negotiationes, lites, judicia. Quomodo civitas administranda sit. In quo magnificentia sit ostendenda. Qua ratione dii sint colendi. (ζ'.) Quibus honores tribuendi. Quæ sit tutissima corporis custodia. Privatorum opes tuendæ. Veritatis studium. Qua ratione peregrini habendi sint. Erga cives clementia. Quomodo et quando bellum sit gerendum. Moderatio et abstinentia. (η'.) De amicis, familiaribus, præfectis, ministris eligendis. Quid alii de aliis dicant, audiendum. Calumniatores puniendos. Sibi ipsi imperandum esse. (θ'.) Quibus studiis delectandum sit, et de quibus rebus certandum. Quales honores ambiendi. Quæ studia occultanda, quæ ostendenda. Regum temperantia exemplum civibus. Optimi regni indicium. Liberis gloria potius quam opes relinquenda. In vestibus splendor, in vita severitas, in dictis factisque consideratio. Modus in rebus servandus. (ι'.) Urbanitas cum gravitate conjuncta. Cui studiorum generi præ cæteris opera danda sit regibus. Qua ratione optime inclarescant. (ια'.) Præstantia animi præ corporis effigie. Ipsis faciendum esse quod probent, quod æmulentur, quod liberis præcipiant. Qui sapientes sint habendi. — (ιβ'.) *Epilogus.* In ejusmodi præceptis non id agi ut nova sint, quæ doceantur, sed ut quam plurima undique collecta jucunde tradantur. Ea utilia quidem esse, sed lectoribus haud jucunda. (ιγ'.) In causa esse hominum perversitatem. Cupiunt pessima, aversantur optima. Hinc qui vulgo hominum placere velit, eum Homerico more fabulas narrare easdemque Tragicorum exemplo in actiones redigere oportere. (ιδ'.) Regi vero aliter esse judicandum, neque homines factaque voluptate, sed utilitate esse metiendos. Homines autem inprimis e prudentibus et tempestivis consiliis æstimandos esse. Bonum consiliatorem omnibus bonis esse præponendum. (ιε'.) Hoc donum quoque in hac re ab aliis differre, quod usu non deterius, sed pretiosius etiam fiat. LANG. Videtur scripta hæc oratio fuisse non multo tempore postquam Nicocles ad regnum pervenit anno ante Christum 373. et Isocratis ætatis 63. AUGER.

Νικόκλεις] Fuit hic Nicocles Evagoræ filius, rex Cypriæ Salaminis. WOLF.

Ὑμῖν τοῖς βασιλεῦσιν] Scil. τοῖς ἡμιθέοις εἶναι δοκοῦσι. IDEM.

Ἄγειν] Scil. διὰ γῆς ἢ θαλάσσης, ἢ ἐξ ἀλλοδαπῆς χώρας. IDEM.

Κτημάτων] Prætuli eam maxime ob causam, quod pretium rerum, quas possidemus modo, ut possideamus, non, ut illis utamur (κτημάτων), leve est et fere nullum, et contextus postulat, ut rerum, quarum h. l. auctor mentionem facit, pretium quam maxime extenuetur. LANG.

15 πλουτεῖτε, λίαν ἔδοξαν εἶναί μοι καταφανεῖς, οὐ δόσιν ἀλλ'
ἐμπορίαν ποιούμενοι, καὶ πολὺ τεχνικώτερον αὐτὰ πωλοῦντες τῶν ὁμολογούντων καπηλεύειν. ἐγὼ δ' [1] ἡγησάμην ἂν [2] γενέσθαι ταύτην καλλίστην δωρεὰν καὶ χρησιμωτάτην καὶ μάλιστα πρέπουσαν ἐμοί τε δοῦναι καὶ σοὶ λαβεῖν, εἰ δυνηθείην ὁρίσαι, ποίων ἐπιτηδευμάτων ὀρεγόμενος καὶ τίνων ἔργων ἀπεχόμενος ἄριστ' ἂν καὶ τὴν πόλιν καὶ τὴν βασι-
b λείαν διοικοίης. τοὺς μὲν γὰρ ἰδιώτας ἔστι πολλὰ τὰ παιδεύοντα, [3] μάλιστα μὲν τὸ μὴ τρυφᾶν ἀλλ' ἀναγκάζεσθαι περὶ τοῦ βίου καθ' [4] ἑκάστην τὴν ἡμέραν βουλεύεσθαι, ἔπειθ' οἱ νόμοι καθ' οὓς ἕκαστοι πολιτευόμενοι τυγχάνουσιν, ἔτι δ' ἡ παῤῥησία καὶ τὸ φανερῶς ἐξεῖναι τοῖς τε φίλοις ἐπιπλῆξαι, καὶ τοῖς ἐχθροῖς ἐπιθέσθαι ταῖς ἀλλήλων ἁμαρτίαις, πρὸς δὲ τούτοις [5] καὶ τῶν ποιητῶν τινὲς τῶν προγεγενημένων ὑποθήκας ὡς χρὴ ζῆν καταλελοίπασιν·
c ὥστ' ἐξ ἁπάντων τούτων εἰκὸς αὐτοὺς βελτίους γίγνεσθαι. τοῖς δὲ τυράννοις οὐδὲν ὑπάρχει τοιοῦτον, ἀλλ' [6] οὓς ἔδει παιδεύεσθαι μᾶλλον τῶν ἄλλων, ἐπειδὰν εἰς τὴν ἀρχὴν [7] καταστῶσιν, ἀνουθέτητοι διατελοῦσιν· οἱ μὲν γὰρ πλεῖστοι τῶν ἀνθρώπων αὐτοῖς οὐ πλησιάζουσιν, οἱ δὲ συνόντες 13
πρὸς χάριν ὁμιλοῦσι. καὶ γάρ τοι κύριοι [8] γιγνόμενοι καὶ
d χρημάτων πλείστων καὶ πραγμάτων μεγίστων, διὰ τὸ μὴ καλῶς χρῆσθαι ταύταις ταῖς ἀφορμαῖς πεποιήκασιν ὥστε πολλοὺς ἀμφισβητεῖν, πότερόν ἐστιν ἄξιον ἑλέσθαι τὸν βίον τὸν τῶν ἰδιωτευόντων μέν, ἐπιεικῶς δὲ πραττόντων, ἢ

[1] ἡγησαίμην A. L. [2] καλλίστην γενέσθαι ταύτην A. C. L. [3] καὶ μάλιστα A. C. L. [4] ἑκ. ἀγωνίζεσθαι τὴν ἡμέραν, ἔπειθ' A. C. L. [5] τινὲς καὶ τῶν ποιητῶν A. C. L. [6] οὓς μᾶλλον ἔδει τῶν ἄλλων παιδεύεσθαι A. C. L. [7] κατασταθῶσιν A. C. L. [8] γενόμενοι A. L.

Ὁρίσαι] Martinus Phileticus: *definitione quadam explicare.* WOLF.

Τὴν πόλιν] Scil. Salaminem, præcipuam Nicoclis urbem. IDEM.

Τὸ ἐξεῖναι] I. e. ἡ ἐξουσία. Observetur obiter etiam constructio: ἐξεῖναι τοῖς φίλοις ἐπιπλῆξαι, scil. τοῖς φίλοις. IDEM.

Ἐξ ἁπάντων κ. τ. λ.] Conjungo: γίνεσθαι βελτίους ἐξ ἁπάντων τούτων, i. e. ὅταν ταῦτα πάντα συζευχθῇ. IDEM.

Μὴ καλῶς] Phileticus: *perperam atque immodice.* Ἤγουν ἐπὶ βλάβῃ ἑαυτῶν τε καὶ ἑτέρων, ἀλλ' οὐκ εἰς τὸ αὐτούς τε εὐδαιμονεῖν καὶ τοὺς ἄλλους εὐεργετεῖν. IDEM.

Πολλοὺς] Scilicet τῶν εὖ φρονούντων. IDEM.

Ἐπιεικῶς δὲ πραττόντων] Referri hoc potest vel ad morum modestiam, vel ad fortunarum mediocritatem, id quod magis probo. IDEM. *mediocri sorte* vel *conditione utentium.* AUGER. Et sic quoque Coraes.

τὸν τῶν τυραννευόντων. ὅταν μὲν γὰρ ἀποβλέψωσιν εἰς τὰς
τιμὰς καὶ τοὺς πλούτους καὶ τὰς δυναστείας, ἰσοθέους
[1]ἅπαντες νομίζουσι τοὺς ἐν ταῖς μοναρχίαις ὄντας· ἐπει-
δὰν δὲ ἐνθυμηθῶσι τοὺς φόβους καὶ τοὺς κινδύνους, καὶ
διεξιόντες [2]ὁρῶσι τοὺς μὲν ὑφ' ὧν ἥκιστα [3]χρῆν διεφθαρμέ- e
νους, τοὺς δὲ εἰς τοὺς οἰκειοτάτους ἐξαμαρτεῖν ἠναγκασμέ-
νους, τοῖς δὲ ἀμφότερα ταῦτα συμβεβηκότα, πάλιν ὁπωσ-
οῦν ζῆν ἡγοῦνται λυσιτελεῖν μᾶλλον ἢ μετὰ τοιούτων συμ-
φορῶν ἁπάσης τῆς Ἀσίας βασιλεύειν. ταύτης δὲ τῆς ἀνω- 16
μαλίας καὶ τῆς ταραχῆς αἴτιόν ἐστιν, ὅτι τὴν βασιλείαν
ὥσπερ ἱερωσύνην παντὸς ἀνδρὸς εἶναι νομίζουσιν, ὃ [4]τῶν
ἀνθρωπίνων πραγμάτων μέγιστόν ἐστι καὶ πλείστης προ-
νοίας δεόμενον.

β'. Καθ' ἑκάστην μὲν οὖν [5]τὴν πρᾶξιν, ἐξ ὧν ἄν τις μάλιστα δύναιτο κατὰ τρόπον διοικεῖν, καὶ τὰ μὲν ἀγαθὰ διαφυλάττειν τὰς δὲ συμφορὰς διαφεύγειν, τῶν ἀεὶ παρόν-

[1] ἅπαντας A. C. L. [2] εὕρωσι A. C. L. [3] ἐχρῆν A. C. L. [4] πάντων τῶν C. [5] τὴν om. A. C. L.

Ἐνθυμηθῶσι] Ἐν νῷ βάλωνται καὶ λογίσωνται. COR.

Τοὺς κινδύνους] Scil. τοὺς ἐπηρτημένους τοῖς τυράννοις. WOLF.

Διεξιόντες] Scil. παρ' ἑαυτοῖς, h. e. λογιζόμενοι ἢ ἐνθυμούμενοι. Nisi quis malit subintelligere τὰς ἱστορίας, ut sit τὸ διεξιέναι idem quod τὸ ἀναγινώσκειν. IDEM.

Ὑφ' ὧν ἥκιστα ἐχρῆν] Scil. ὑπὸ τῶν οἰκειοτάτων. IDEM. Vid. de Pace §. λϛ'. LANG.

Ὁπωσοῦν] Quasi dicat: *vel in extrema paupertate.* WOLF.

Ἀνωμαλίας καὶ τῆς ταραχῆς] Prius ad regum cædes præternaturales (v. 5.), posterius ad turbulentam eorum vitam referendum est, neutrum ad aliorum hominum de regum vita ambiguum judicium, de quo antea sermo est. Wolfius contra ἀνωμαλίας utroque modo explicari posse contendit, ut post ἀνωμαλίας vel suppleri possit τῆς ὑπολήψεως περὶ τοῦ τυραννικοῦ βίου, vel ἀνωμαλίαν accipias pro διαστροφήν, i. e. perversitatem, qua a naturæ præscripto et officii regula disceditur. Nam cognati et conjuges et confines non perdere, sed mutuo sese tueri debebant. Uter nostrum hac de re rectius existimet, sequentia statim docebunt. LANG. τῆς ἐν τοῖς βασιλείοις συμβαινούσης. COR.

Ὅτι τὴν βασιλείαν, ὥσπερ ἱερωσύνην] Videtur hoc intelligendum, non tam de illis sacerdotibus qui sacra per omnem ætatem curabant, quam de iis qui sorte apud Athenienses reges sacrificuli et pontifices designabantur, neque quicquam fere præstabant aliud, quam quod in pompa sacrorum illustri ornatu se spectandos præbebant. Cf. Demosth. contra Neær. WOLF. In oratione de Antidosi, §. κϛ'. hæc leguntur: παραινῶ τῷ Νικοκλεῖ, μὴ ῥαθυμεῖν, μηδ' ὥσπερ ἱερωσύνην εἰληφότα τὴν βασιλείαν, ἀμελῶς οὕτω τὴν γνώμην ἔχειν. e quo loco apparet, auctorem ipsum docuisse, quo verbum νομίζουσιν (v. 11.), quod Wolf. et ad alios homines de regum vita judicantes referri posse contendit, pertineat, nempe ad ipsos reges. Quo concesso, etiam ἀνωμαλία illuc trahendum erit. Conf. Epist. ϛ. §. δ'. LANG.

Πλείστης] Ab Augero seductus, dedi pro πλείονος, quod bene cum antecedenti superlativo conjungi posse, docuit Fischerus in Animadv. ad Welleri Gramm. ed. 2. III. a. 330. IDEM.

Καθ' ἑκάστην πρᾶξιν] I. e. ἐν ἑκάστῃ πράξει, scil. ἐκεῖνα ἢ ταῦτα ἐξ ὧν ἢ δι' ἄν. WOLF. Intellige adverbialiter *singulatim.* AUGER.

Ἐξ ὧν] Pro ὅπως vel τίνα τρόπον. WOLF. *quomodo, quo pacto.* AUGER.

Διοικεῖν] Scil. τὴν πόλιν καὶ τὴν βασιλείαν. WOLF.

Τῶν ἀεὶ παρόντων] I. e. τῶν ἐφεστώτων τῇ διοικήσει τῶν πραγμάτων, τῶν συμβούλων, τῶν μεγιστάνων. IDEM.

των ἔργον ἐστὶ συμβουλεύειν· [1]καθ' ὅλων δὲ τῶν ἐπιτηδευ-
b μάτων ὧν χρὴ στοχάζεσθαι, καὶ περὶ ἃ δεῖ διατρίβειν,
ἐγὼ πειράσομαι διελθεῖν. εἰ μὲν οὖν ἔσται τὸ δῶρον ἐξερ-
γασθὲν ἄξιον τῆς ὑποθέσεως, χαλεπὸν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς
συνιδεῖν· πολλὰ γὰρ καὶ τῶν [2]μετὰ μέτρου ποιημάτων καὶ
τῶν καταλογάδην συγγραμμάτων ἔτι μὲν ἐν ταῖς διανοίαις
ὄντα τῶν συντιθέντων μεγάλας τὰς προσδοκίας παρέσχεν,
ἐπιτελεσθέντα δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις [3]ἐπιδειχθέντα πολὺ
c καταδεεστέραν τὴν δόξαν τῆς ἐλπίδος ἔλαβεν. οὐ μὴν ἀλλὰ
[4]τό γε [5]ἐπιχείρημα καλῶς ἔχει, τὸ ζητεῖν τὰ παραλε-
λειμμένα καὶ νομοθετεῖν ταῖς μοναρχίαις. οἱ μὲν γὰρ τοὺς
ἰδιώτας παιδεύοντες ἐκείνους μόνους ὠφελοῦσιν· εἰ δέ τις
τοὺς κρατοῦντας τοῦ πλήθους ἐπ' ἀρετὴν προτρέψειεν, ἀμ-
φοτέρους ἂν [6]ὀνήσειε, καὶ τοὺς τὰς δυναστείας ἔχοντας καὶ
τοὺς ὑπ' [7]αὐτοῖς ὄντας· τοῖς μὲν γὰρ ἂν τὰς ἀρχὰς ἀσφα- 14
λεστέρας, τοῖς δὲ τὰς πολιτείας πρᾳοτέρας ποιήσειεν.

d γ'. Πρῶτον μὲν οὖν σκεπτέον, τί τῶν βασιλευόντων
ἔργον ἐστίν· ἐὰν γὰρ [8]ἐν κεφαλαίοις τὴν δύναμιν ὅλου τοῦ
πράγματος καλῶς [9]περιλάβωμεν, ἐνταῦθα ἀποβλέποντες
ἄμεινον καὶ περὶ τῶν [10]μερῶν ἐροῦμεν. οἶμαι δὴ πάντας ἂν

[1] καθόλου A. C. L. [2] ἐμμέτρων A. C. L. [3] ὑποδειχθέντα A. L. [4] καὶ τό A. C. L. [5] ἐγχείρημα A. C. L. [6] ὠφελήσειε A. C. L. [7] αὐταῖς A. C. L. [8] τὸ κεφάλαιον καὶ τὴν A. C. [9] παραλάβωμεν A. [10] ἄλλων μερῶν A. C. L.

Καθόλου δὲ τῶν ἐπιτηδευμάτων] Observetur constructio. Auger genitivum ἐπιτηδευμάτων a καθόλου regi putat, Wolf. vero genitivum esse positum pro accusativo. Conf. p. 133. v. 12. (καθόλου τῶν πραγμάτων λέγοντας), quo posteriore loco non dubium est, quin πραγμάτων a καθόλου regatur, quum priori loco genitivus a διελθεῖν pendere possit. Constructio vero καθόλου cum genitivo ita resolvenda videtur, ut hoc adverbium in suas partes dividatur, καθ' ὅλου. ὅλον autem, omnesque illius casus, quum substantivi vim habeat, sequentis substantivi genitivum secum habere quis miretur? Præcipi ergo posse videtur, καθόλου, propter ipsius substantivam naturam, nonnunquam cum genitivo construi. LANG. Ὑπερβιβασμὸς est juxta Coraem pro καθόλου ὧν ἐπιτηδευμάτων χρὴ στοχ. ut Panath. §. ξα'. καὶ τὸν χρόνον, ὅσον αὐτῇ χρώμενοι διετ. pro καὶ ὅσον χρόνον αὐτῇ χρώμενοι διετ. et Aristoph. Vesp. 601. Σκέψαι δ' ἀπὸ τῶν ἀγαθῶν οἵων ἀποκλείεις pro Σκέψαι δ' ἀφ' οἵων ἀγαθῶν ἀποκλείεις.

Τῶν ἐπιτηδευμάτων] Regitur a καθόλου. *quantum ad studia generatim quæ etc.* AUGER.

Ἔσται τὸ δῶρον ἐξεργασθὲν] Εἰ τὸ δῶρον, ἐπειδὰν ἐξεργασθῇ, ἔσται ἄξιον τῆς ὑποθ. Cave conjungas ἔσται ἐξεργασθὲν ἀντὶ τοῦ ἐξεργασθήσεται. WOLF.

Προσδοκίας] Scil. διὰ τὴν δόξαν τῶν συντιθέντων. IDEM.

Παραλελειμμένα] Scil. ὑπὸ τῶν ἄλλων. IDEM. I.e. ea quæ nondum tractata sunt. AUGER.

Ἀσφαλεστέρας] Διὰ τὴν τῶν ὑπηκόων εὔνοιαν. WOLF.

Πρᾳοτέρας] Διὰ τὴν τῶν ἀρχόντων παιδείαν καὶ φρόνησιν. IDEM.

Ἐν κεφαλαίοις] Lectio a me recepta e Cod. Auger. R. deprompta est. Verte: *si enim regnandi vim summatim comprehenderimus.* quanquam non nego, et vulgatam ad idem fere redire: *si artis regnandi vim et summam* etc. modo obscurius paullo dictum videtur. LANG.

ὁμολογῆσαι, προσήκειν αὐτοῖς πόλιν τε δυστυχοῦσαν παῦ-
σαι καὶ καλῶς πράττουσαν διαφυλάξαι καὶ μεγάλην ἐκ
μικρᾶς ποιῆσαι· τὰ γὰρ ἄλλα τὰ καθ᾽ ἑκάστην [1] τὴν
ἡμέραν συμπίπτοντα τούτων ἕνεκα πρακτέον ἐστί. καὶ μὴν e
ἐκεῖνό γε φανερὸν, ὅτι δεῖ τοὺς ταῦτα δυνησομένους καὶ περὶ
[2] τηλικούτων βουλευσομένους μὴ ῥαθυμεῖν [3] μηδ᾽ ἀμελεῖν,
ἀλλὰ σκοπεῖν ὅπως φρονιμώτερον [4] διακείσονται τῶν ἄλλων.
δέδεικται γὰρ, ὅτι τοιαύτας [5] τὰς βασιλείας ἕξουσι, οἵας 17
περ ἂν τὰς αὐτῶν γνώμας παρασκευάσωσιν. ὥστε οὐδενὶ
τῶν [6] ἀσκητῶν οὕτω προσήκει τὸ σῶμα γυμνάζειν, ὡς τοῖς
βασιλεῦσι τὴν ψυχὴν τὴν ἑαυτῶν· ἅπασαι γὰρ αἱ πανη-
γύρεις [7] οὐδὲν μέρος τιθέασι τούτων τῶν ἄθλων, [8] περὶ ὧν
ὑμεῖς καθ᾽ ἑκάστην [9] τὴν ἡμέραν ἀγωνίζεσθε.

δ΄. Ὧν ἐνθυμούμενον χρὴ προσέχειν τὸν νοῦν, ὅπως ὅσον
περ ταῖς τιμαῖς τῶν ἄλλων προέχεις, τοσοῦτον καὶ ταῖς
ἀρεταῖς αὐτῶν διοίσεις. καὶ μὴ νόμιζε τὴν ἐπιμέλειαν ἐν μὲν b
τοῖς ἄλλοις πράγμασι χρησίμην εἶναι, πρὸς δὲ τὸ βελτίους
ἡμᾶς καὶ φρονιμωτέρους γίγνεσθαι μηδεμίαν ἔχειν δύναμιν·
μηδὲ καταγνῷς τῶν ἀνθρώπων τοσαύτην δυστυχίαν, ὥς
περὶ μὲν τὰ θηρία τέχνας εὑρήκαμεν, αἷς αὐτῶν τὰς ψυ-

[1] τὴν om. A. C. L. [2] τούτων A. [3] μηδ᾽ ἀμελεῖν om. A. L.
[4] διακείσωνται A. [5] ἕξουσι τὰς βασιλείας A. C. L. [6] ἀθλητῶν A. C. L.
[7] οὐθὲν A. L. [8] ὑπὲρ A. C. L. [9] ἀγωνίζεσθε τὴν ἡμέραν A. C. L.

Αὐτοῖς] Np. τοῖς βασιλεῦσι. AUGER.

Μεγάλην ἐκ μικρᾶς ποιῆσαι] Ita in orat. ad Philipp. ait, ejus esse, τὴν Ἑλλάδα μεγάλην ἐκ μικρᾶς ποιεῖν. Huc pertinet dictum Themistoclis, qui (ut est apud Plutarchum in ejus vita) aiebat, 'se lyræ quidem et psalterii rudem esse; civitatem autem, quam parvam et obscuram accepisset, magnam et claram fecisse.' Quomodo civitas ex parva fiat magna, et quænam sit vere magna, docet Aristoteles l. VII. polit. c. 4. FACC.

Ῥᾳθυμεῖν] Quam Isocrates vocat ῥᾳθυμίαν, Xenophon appellat ῥᾳδιουργίαν in epilogo orat. de Agesil. τῇ βασιλείᾳ προσήκειν ἐνόμισεν οὐ ῥᾳδιουργίαν. IDEM.

Φρονιμώτερον] Qua signaficatione dixit Aristoteles l. IV. ethic. c. 5. 'prudentem esse, qui, quæ sibi et aliis hominibus bona sint, cernere potest.' IDEM.

Δέδεικται] *demonstratum est*, i. e. id pro demonstrato, pro certo, tenetur. AUGER.

Ἅπασαι γὰρ — ἄθλων] *omnes enim ludorum celebritates nullam partem constituunt eorum præmiorum*, i. e. nulla pars sunt eorum præmiorum, nihil sunt in comparatione eorum præmiorum. IDEM. Male. LANG. Τουτέστιν, Αἱ πανηγύρεις (cf. Paneg. in init.) τοὺς μὲν ἀθλητὰς μεγάλων δωρεῶν ἠξίωσαν, καίπερ οὐδὲν ἕτερον σκοποῦντας ἢ ὅπως εὐεκτήσουσι τοῖς σώμασι· τοῖς δ᾽ ὑπὲρ τῶν κοινῶν πονοῦσι, καὶ τὰς αὑτῶν ψυχὰς οὕτω παρασκευάσασιν ὥστε καὶ τοὺς ἄλλους ὠφελεῖν δύνασθαι, οὐδεμίαν τιμὴν ἀπένειμαν. COR.

Ὧν ἐνθυμούμενον] Scil. σε. Observetur constructio verbi cum genitivo; usitate enim dicitur: ἃ ἐνθυμ. WOLF.

Ὅπως ὅσονπερ κ. τ. λ.] Eandem sententiam repetit in oratione, quam habuit Nicocles. Cyrus autem aiebat, ut est apud Xenophontem in pæd. l. VIII. et apud Plutarchum in apophth. reg. et imp. ἄρχειν μηδενὶ προσήκειν, ὃς οὐ κρείττων ἐστὶ τῶν ἀρχομένων. Plinius de Trajano in paneg. c. XXI. "Hoc ceteris major, quo melior." FACC. Recte hinc Aristoteles ὅσον τῇ τύχῃ διαφέρεις, τοσοῦτον καὶ ταῖς ἀρεταῖς πρωτεύειν σε δεῖ. FRICK.

χὰς ἡμεροῦμεν καὶ πλείονος ἀξίας ποιοῦμεν, ἡμᾶς δ᾽ αὐτοὺς
c οὐδὲν ἂν πρὸς ἀρετὴν ὠφελήσαιμεν, [1] ἀλλ᾽ ὡς καὶ τῆς παι-
δεύσεως καὶ τῆς ἐπιμελείας δυναμένης τὴν ἡμετέραν [2] φύσιν
εὐεργετεῖν, οὕτω διάκεισο τὴν γνώμην, καὶ τῶν τε παρόν-
των τοῖς φρονιμωτάτοις πλησίαζε, καὶ τῶν [3] ἄλλων οὓς
ἂν δύνῃ μεταπέμπου, καὶ μήτε τῶν ποιητῶν τῶν εὐδοκι-
μούντων μήτε τῶν σοφιστῶν μηδενὸς οἴου δεῖν ἀπείρως
ἔχειν, ἀλλὰ τῶν μὲν ἀκροατὴς γίγνου, τῶν δὲ μαθητὴς,
καὶ παρασκεύαζε σεαυτὸν τῶν μὲν [4] ἐλαττόνων κριτὴν,
τῶν δὲ μειζόνων [5] ἀγωνιστήν· διὰ γὰρ τούτων τῶν γυμνα- 15
d σίων, τάχιστ᾽ ἂν γένοιο τοιοῦτος, οἷον ὑπεθέμεθα δεῖν εἶναι
τὸν ὀρθῶς βασιλεύσοντα καὶ τὴν πόλιν ὡς χρὴ διοικήσοντα.
μάλιστα δ᾽ ἂν αὐτὸς ὑπὸ σαυτοῦ παρακληθείης, εἰ δεινὸν

[1] ἄλλως τε καὶ L. [2] ψυχὴν A. [3] ἀπόντων C. [4] ἐλασσόνων A. C. L.
[5] ἀνταγωνιστήν A. C. L.

Ἄλλως τε] Wolf. conjecit ἀλλ᾽ ὥς γε vel ἀλλ᾽ ὡς τῆς τε. Idem adjicit: 'Ordo verborum est: ἀλλ᾽ οὕτω διάκεισο τὴν γνώμην, ὡς τῆς παιδεύσεως etc.' Cui loco simillimus est, qui in epist. 6. ad fin. occurrit, item in Xenoph. Anabasi, 1. 3. 6. ed. Zeun. ὡς ἐμοῦ οὖν ἰόντος ὅπῃ ἂν καὶ ὑμεῖς, οὕτω τὴν γνώμην ἔχετε. et in Cyrop. 1. 6. 11. ὡς οὖν ἐμοῦ μηδέποτε ἀμελήσοντος — οὕτως ἔχε τὴν γνώμην. Conf. ibid. 8. 4. 27. et 8. 7. 10. Constructio ita credo, resolvi potest: *sed quemadmodum* seu *ac si possit institutio et opera naturæ nostræ benefacere, ita existimate.* Quocirca Wolfii conjecturam non recepisse me nunc pœnitet. Adjicit Wolf.: ὁ νοῦς, ὅτι ταῖς μελέταις αὔξεσθαι πέφυκεν ἡ ἀρετή. Commodius videretur legi: ἀλλ᾽ ὡς τῆς τε παιδεύσεως καὶ etc. Fieri etiam potest, ut in archetypo scriptum fuerit: ἀλλ᾽ ὥς γε, librarius vero conjunxit, et τε pro γε scripsit. LANG. Οὕτω διάκεισο τὴν γνώμην περὶ τῆς παιδεύσεως καὶ τῆς ἐπιμελείας, ὡς δυναμένων ἀμφοτέρων εὐεργετεῖν τὴν ἡμετέραν φύσιν. COR.

Τῶν τε παρόντων] H. e. τῶν ἐγχωρίων τῶν ἐν τῇ πόλει καὶ τοῖς βασιλείοις σου διατριβόντων. WOLF.

Τοῖς φρονιμωτάτοις] Ita in fine orationis Nicoclem monet, ut sibi adjungat τοὺς νοῦν ἔχοντας, καὶ δυναμένους ὁρᾷν πλέον τι τῶν ἄλλων. Vetus poeta apud Themistium orat. XVI. Σοφοὶ τύραννοι τῶν σοφῶν ξυνουσίᾳ. FACC.

Καὶ τῶν ἄλλων οὓς ἂν δύνῃ μεταπέμπου] Hæc verba lucem accipiunt, redduntque iis vicissim, a verbis, quæ p. 122. v. 2. leguntur. LANG.

Μήτε τῶν ποιητῶν κ. τ. λ.] Horatius l. I. ep. 18. v. 96. "Inter cuncta leges et percontabere doctos." Aristoteles Ethic. l. X. c. 9. Τὰ πολιτικὰ ἐπαγγέλλονται μὲν διδάσκειν οἱ σοφισταί. Porro Sophistæ nomen ea tempestate honestissimum erat. Poetas autem quum dicit, Theognidem intelligit, Phocylidem, Solonem, Homerum, Hesiodum, et alios, qui morum et sapientiæ magistri habebantur. Vide Plutarchum de poet. legend. FACC.

Τῶν μὲν ἀκροατὴς] Ἀνάφερε τὸ τῶν μὲν πρὸς τοὺς σοφιστὰς, τὸ δὲ τῶν δὲ πρὸς τοὺς ποιητάς. COR.

Τῶν μὲν ἐλασσόνων — τῶν δὲ μειζόνων] Wolf. recte interpretatus est: *minorum* (scil. τὴν φρόνησιν καὶ τὴν παιδείαν) *sis judex, majorum* (i. e. τῶν φρονιμωτέρων) *æmulator.* Auger. vero, perperam, ut contextus docet: *in minoribus rebus, — in majoribus* etc. LANG.

Τῶν μειζόνων ἀνταγωνιστὴν] Cicero de se: "ego (inquit) omnium meorum consiliorum atque factorum exempla semper ex summorum hominum factis mihi censui petenda." Orat. de provinc. consul. c. VIII. FRICK.

Εἰ δεινὸν ἡγήσαιο κ. τ. λ.] Qui unus in civitate aliis imperare vult (ut scribit Aristoteles l. III. polit. c. 9.), ita debet virtute excellere, ut ne comparari quidem cum aliis possit; sed sit "veluti Deus quidam inter homines. Nemo enim ausit Jovem gubernare; aut se illi socium in gubernando adjungere." Publius Syrus in mimis n. 599. "Omnes æquo animo parent, ubi

ἡγήσαιο τοὺς χείρους τῶν βελτιόνων ἄρχειν καὶ τοὺς ἀνοη-
τοτέρους τοῖς φρονιμωτέροις προστάττειν· ὅσῳ γὰρ ἂν ἐῤῥω-
μενεστέρως τὴν τῶν ἄλλων ἄνοιαν ἀτιμάσῃς, τοσούτῳ μᾶλ-
λον τὴν σαυτοῦ διάνοιαν ἀσκήσεις.

ε΄. Ἄρχεσθαι μὲν οὖν ἐντεῦθεν χρὴ τοὺς μέλλοντάς τι c
τῶν δεόντων [1] ποιήσειν, πρὸς δὲ τούτοις φιλάνθρωπον εἶναι δεῖ
καὶ φιλόπολιν· οὔτε γὰρ ἵππων οὔτε κυνῶν οὔτε ἀνδρῶν
οὔτε ἄλλου πράγματος οὐδενὸς οἷόν τε καλῶς ἄρχειν, ἢν μή
τις χαίρῃ τούτοις ὧν αὐτὸν δεῖ ποιεῖσθαι τὴν ἐπιμέλειαν.
μελέτω σοι τοῦ πλήθους, καὶ περὶ παντὸς ποιοῦ κεχαρι-
σμένως αὐτοῖς ἄρχειν, γιγνώσκων ὅτι καὶ τῶν ὀλιγαρχιῶν 18
καὶ τῶν ἄλλων πολιτειῶν αὗται πλεῖστον χρόνον διαμέ-
νουσιν, αἵ τινες ἂν ἄριστα τὸ πλῆθος [2] θεραπεύωσι. καλῶς
δὲ δημαγωγήσεις, ἐὰν [3] μήθ' ὑβρίζειν τὸν ὄχλον ἐᾷς μήθ'
ὑβριζόμενον περιορᾷς, ἀλλὰ [4] σκοπῇς ὅπως οἱ βέλτιστοι
μὲν τὰς τιμὰς ἕξουσιν, οἱ δ' ἄλλοι μηδὲν [5] ἀδικήσονται·
ταῦτα γὰρ στοιχεῖα πρῶτα καὶ μέγιστα χρηστῆς πολι-
τείας ἐστί.

ς΄. Τῶν προσταγμάτων καὶ τῶν ἐπιτηδευμάτων κίνει b

[1] ποιήσειν τῶν δεόντων A. C. L. [2] θεραπεύσωσι A. C. L. [3] μήτε τὸν ὄχλον ὑβρίζειν A. C. L. [4] σκοπεῖς A. [5] ἀδικηθήσονται A. C. L.

digni imperant." Facc.

Δεινὸν] H. l. ἄδικον, ἄτοπον, παρὰ φύσιν. Wolf.

Ἄνοιαν] Propter oppositum διάνοιαν vers. seq., lectioni quorundam Codd. ἄγνοιαν præferendam esse, Wolf. jure censet. Lang.

Τοὺς μέλλοντας] Idem quod τοὺς βουλομένους ἢ ἐπιθυμοῦντας. Wolf.

Φιλάνθρωπον] Rex dicitur φιλάνθρωπος et φιλόπολις, quia nisi suos amet, ne Rex quidem dici potest, siquidem, ut est apud Xenophontem in pædia, sub initium l. VIII. ἄρχων ἀγαθὸς οὐδὲν διαφέρει πατρὸς ἀγαθοῦ. Hujus amoris in patriam et cives præclarum exemplum habes in vita Agesilai, quam scripsit idem Xenophon. Id porro, quod monet Isocrates, eo maxime spectat, ut, qui civitatem regit, habeat φιλίαν πρὸς τὴν καθεστῶσαν πολιτείαν, ut est apud Aristotelem l. V. polit. c. 9. Facc. In primis prædicat hunc civium amorem in Trajano Plinius Paneg. c. 21. "Ut cum civibus tuis, quasi cum liberis parens, vivis! hoc tantum ceteris major, quo melior." Frick.

Εἶναι] Subaudi σὲ, vel τινὰ, si intelligas de omni homine regnum habente. Auger.

Μελέτω σοι τοῦ πλήθους κ. τ. λ.] Hac ratione Evagoras dicitur ab Isocrate δημοτικὸς ὢν τῇ τοῦ πλήθους θεραπείᾳ. Cura porro multitudinis commendatur ab Aristotele polit. l. V. præsertim c. 8. et 10. ubi ostendit, potissimas causas tum conservandæ tum corrumpendæ dominationis inde oriri. Facc.

Κεχαρισμένως ἄρχειν, est ita imperare, ut carus gratusque sis ipsis civibus, hoc est, lenitate et clementia iis se commendare, quippe qua Principes animos civium facile sibi conciliant simulque firmissimum illud præsidium, amorem scilicet et fidem, comparant adeoque rem publicam validissimis munimentis stabiliunt. Nam teste Claudiano de IV. Consul. Honor. v. 281. seq. "Non sic excubiæ, nec circumstantia pila, Quam tutatur amor." Corn. Nep. x. 5. "Nec ullum imperium tutum, nisi benevolentia munitum." Confer omnino Senecam de clementia. Frick.

Αὐτοῖς] Regitur a κεχαρισμένως, non ab ἄρχειν, quod regit genitivum. Auger.

Καλῶς δημαγωγήσεις] Principem decet "mitis severitas, non dissoluta clementia," ut ait Plinius in panegyr. c. LXXX. Frick.

Τῶν προσταγμάτων κ. τ. λ.] Velleius

καὶ μετατίθει τὰ μὴ καλῶς καθεστῶτα· καὶ μάλιστα μὲν
εὑρετὴς γίγνου τῶν βελτίστων, εἰ δὲ μή, μιμοῦ τὰ παρὰ
τοῖς ἄλλοις [1] ὀρθῶς ἔχοντα. Ζήτει νόμους τὸ μὲν σύμπαν
δικαίους καὶ συμφέροντας καὶ σφίσιν αὐτοῖς ὁμολογουμένους,
πρὸς δὲ τούτοις οἵ τινες τὰς μὲν ἀμφισβητήσεις ὡς ἐλαχί-
στας, τὰς δὲ διαλύσεις ὡς οἷόν τε ταχίστας, τοῖς πολίταις
[2] ποιοῦσι· ταῦτα γὰρ ἅπαντα προσεῖναι δεῖ τοῖς καλῶς
c κειμένοις νόμοις. Τὰς μὲν ἐργασίας αὐτοῖς καθίστη κερδα-
λέας, τὰς δὲ πραγματείας ἐπιζημίους, ἵνα τὰς μὲν φεύ-
γωσι, πρὸς δὲ τὰς [3] προθυμότερον ἔχωσι. Τὰς κρίσεις
ποιοῦ, περὶ ὧν ἂν πρὸς ἀλλήλους ἀμφισβητῶσι, μὴ πρὸς
χάριν μηδὲ ἐναντίας ἀλλήλαις, ἀλλ' ἀεὶ ταὐτὰ [4] περὶ τῶν 16
αὐτῶν γίγνωσκε· καὶ γὰρ πρέπει καὶ συμφέρει τὴν τῶν
βασιλέων γνώμην [5] ἀκινήτως ἔχειν περὶ τῶν δικαίων, ὥσπερ
d τοὺς νόμους τοὺς καλῶς κειμένους. [6] Οἴκει τὴν πόλιν ὁμοίως
ὥσπερ τὸν πατρῷον οἶκον, ταῖς μὲν κατασκευαῖς λαμπρῶς
καὶ βασιλικῶς, ταῖς δὲ πράξεσιν ἀκριβῶς, ἵν' εὐδοκιμῇς

[1] καλῶς A. C. L. [2] ποιήσουσι A. C. L. [3] προθύμως A. C. L. [4] περί γε A. C. L. [5] ἀμετακινήτως A. C. L. [6] διοίκει A. C. L.

l. II. c. 89. laudat Augustum cum ob alias causas, tum præsertim, "quod leges emendarit utiliter." Aristoteles famen polit. l. II. c. 6. monet, 'ne facile leges mutentur; sed errata potius quædam legislatorum ferantur. Non enim (inquit) tantum proderit correctio et mutatio, quantum nocebit exemplum non parendi.' Facc. Livius: "Ex legibus, quæ non in tempus aliquod, sed perpetuæ utilitatis causa in æternum latæ sunt, nullam abrogari debere, fateor, nisi quam aut usus coarguit aut status aliquis reipublicæ inutilem fecit." histor. l. XXXIV. 6. Idem.

Εἰ δὲ μὴ] Scil. δύναιο εὑρίσκειν αὐτός. Wolf.

Μιμοῦ τὰ παρὰ κ. τ. λ.] Non ille solum laudabilis est, qui ipse per se sapit et per se invenit; sed etiam qui scit uti aliorum sapientia, ut est apud Hesiodum in syntagmate, quod inscribitur Opera et dies v. 293. et apud Aristotelem Ethic. l. I. c. 4. Facc.

Ἀμφισβητήσεις] Intelligo, et incertas interpretationes legum, et lites ac controversias forenses: διαλύσεις, tum arbitrorum tum judicum sententias. Wolf.

Ἐργασίας] Non tantum opus et laborem, sed etiam quæstum, sive ex agricultura, sive ex artibus, sive ex mercatura significare, nemini est ignotum. Πραγματεῖαι autem, quum omnia callida aucupia et inhonesta, tum vero causidicorum messem continent, quæ ita a Græcis appellantur. Vult agricolas, opifices, mercatores meliori esse conditione, et regi gratiores, quam homines callidis aucupiis deditos. Idem.

Καθίστη] Wolf. mutare vult in καθίστα a καθιστάω. Conf. p. 126. v. 4. Lang.

Πραγματείας ἐπιζημίους] Tacitus annal. l. XI. c. 6. "Quo modo vis morborum pretia medentibus, sic fori tabes pecuniam advocatis fert." Facc.

Διοίκει τὴν πόλιν — διαρκῇς] Sensus expeditus videtur: Sumptus civitatis tuæ sicuti domus ne superent reditus. quo regibus h. l. idem præciperetur, quod supra p. 101. antep. universis hominibus præceptum est. Quocirca κατασκευὴ explicarem *apparatus* seu *res unicuique civitati necessarias*, πράξεις autem *rationes accepti expensi*. Lang. Langio assentitur Coraes, et ἀκριβῶς per φειδομένως exponit.

Διοίκει τ. π. ὁμοίως] Scilicet, quod scribit Tacitus annal. l. XIII. c. 50. "ut ratio quæstuum et necessitas erogationum inter se congruant." Facc.

Ταῖς πράξεσιν] Intelligi potest vel de

ἅμα καὶ διαρκῆς. Τὴν μεγαλοπρέπειαν ἐνδείκνυσο [1] μηδ'
ἐν μιᾷ τῶν πολυτελειῶν τῶν εὐθὺς ἀφανιζομένων, ἀλλ' ἔν
τε τοῖς προειρημένοις καὶ τῷ κάλλει τῶν κτημάτων, καὶ
ταῖς τῶν φίλων εὐεργεσίαις· τὰ γὰρ τοιαῦτα τῶν ἀναλω-
μάτων αὐτῷ τε σοὶ [2] παραμενεῖ, καὶ τοῖς ἐπιγιγνομένοις
[3] πλείονος ἄξια τῶν δεδαπανημένων καταλείψεις. Τὰ c
[4] πρὸς τοὺς θεοὺς ποίει μὲν, ὡς οἱ πρόγονοι κατέδειξαν, ἡγοῦ
δὲ [5] θῦμα τοῦτο κάλλιστον εἶναι καὶ θεραπείαν μεγίστην,
ἐὰν ὡς βέλτιστον καὶ δικαιότατον σεαυτὸν παρέχῃς· μᾶλ-
λον γὰρ ἐλπὶς τοὺς τοιούτους ἢ τοὺς ἱερεῖα πολλὰ καταβάλ- 19
λοντας πράξειν τι παρὰ τῶν θεῶν ἀγαθόν.

ζ'. Τίμα ταῖς μὲν ἀρχαῖς τῶν [6] φίλων τοὺς οἰκειοτάτους,

[1] ἐν μηδεμιᾷ A. C. L. [2] παραμένει L. [3] πλέονος A. [4] περὶ A. C. L. [5] τοῦτο εἶναι θῦμα κάλλιστον A. C. L. [6] τιμῶν A. C. L.

vectigalium, vel de privatæ vitæ, rationibus; utrumque sensum ego admisi. AUGER.

Τὴν μεγαλοπρέπειαν κ. τ. λ.] De re hac tota vide Ciceronem offic. l. II. c. 16. et 17. Martialis l. V. epigr. 43. ostendit, opes omnes tandem perire easque duntaxat manere et in ære nostro esse, per quas benigni sumus erga amicos. M. Antonius apud Senecam l. VI. de benefic. c. 3. "Hoc habeo, quodcunque dedi." FACC.

Ἐν τοῖς προειρημένοις] Videlicet τῇ τε φρονήσει καὶ δικαιοσύνῃ, καὶ ταῖς λαμπραῖς καὶ βασιλικαῖς παρασκευαῖς, καὶ πράξεσιν ἀκριβέσιν. Etsi fortasse præstat τὰ προειρημένα intelligere τὴν φρόνησιν καὶ δικαιοσύνην. WOLF.

Τῶν κτημάτων] Αἱ κατασκευαὶ potissimum ad ædificia referri videntur: τὰ κτήματα vero significare instrumentum domesticum et supellectilem omnemque ædium apparatum. IDEM.

Ταῖς τῶν φίλων εὐεργεσίαις] H. e. ταῖς εἰς τοὺς φίλους γιγνομέναις, ἐὰν εὐεργετήσῃς τοὺς φίλους. IDEM.

Παραμένει] F. παραμενεῖ. IDEM.

Ὡς οἱ πρόγονοι κατέδειξαν] Idem curavit Numa, ut est apud Livium l. I. c. 20. "ne quid divini juris, negligendo patrios ritus peregrinosque adsciscendo, turbaretur." Cicero de leg. l. II. c. 16. "Quum consulerent Athenienses Apollinem Pythium, quas potissimum religiones tenerent; oraculum editum est, eas, quæ essent in more majorum." Mæcenas autem, quum idem suaderet Augusto, addidit rationem, ut est apud Dionem l. LII. sub fin. "Quia, qui nova numina introducunt, ad usum peregrinarum legum cives pelliciunt." FACC.

Θῦμα κάλλιστον] Ad partem hanc moniti hujus secundam pertinet, quod Persius scribit adversus illos, qui magna sacrificia faciebant mente improba, Sat. II. v. 71. "Quin damus id Superis, de magna quod dare lance Non possit magni Messallæ lippa propago, Compositum jus fasque animo, sanctosque recessus Mentis, et incoctum generoso pectus honesto?" IDEM.

Καταβάλλοντας] Κτείνοντας, σφάζοντας. et πράξειν· λαβεῖν ex Hesych. COR.

Τίμα ταῖς μὲν ἀρχαῖς τῶν τιμῶν τοὺς οἰκειοτάτους] Pro ἀρχαῖς sensus videtur requirere λαμπροτάταις, ut opponatur ἀληθεστάταις, et ita sum interpretatus. AUGER. Locus, uti nunc est, inter difficiles numerandus, quum propter singula verba, tum ob eorum structuram lectionisque varietatem. Erasmus transtulit: *Primos honores tribue conjunctissimis, verissimos amicissimis.* Wolfius pro ἀρχαῖς conjecit ἀρίσταις sive ἀρχικωτάταις. At vero neque hæc Wolfii conjectura neque nostra quam dedimus in Notis explicatio [scil. *capitibus honorum*, i. e. primariis honoribus] attento, credo, lectori satisfaciet. Restat igitur, ut locum alio modo curandi periculum faciamus. Quid si pro ἀρχαῖς levissima mutatione, legamus ἀργαῖς (*inanibus*)? quod τῷ ἀληθεστάταις optime responderet: *inanibus — veris*, præsertim si alteram Cod. Auger. lectionem admitteremus, ἀληθείαις αὐταῖς (vel, si mavis, αὐτῶν), ut gradus quoque convenirent, quanquam posterius propter crebram graduum diversorum compositionem ne po-

ταῖς δὲ [1] ἀληθείαις αὐταῖς τοὺς εὐνουστάτους. Φυλακὴν
ἀσφαλεστάτην ἡγοῦ τοῦ σώματος εἶναι τήν τε τῶν φίλων
ἀρετὴν καὶ τὴν τῶν πολιτῶν εὔνοιαν καὶ τὴν σαυτοῦ φρόνη-
σιν· διὰ γὰρ τούτων καὶ κτᾶσθαι καὶ [2] σώζειν τὰς τυραν-
νίδας μάλιστ' ἄν τις δύναιτο. Κήδου τῶν οἴκων τῶν [3] πο-
b λιτικῶν, καὶ νόμιζε τοὺς [4] δαπανῶντας ἀπὸ τῶν σῶν ἀνα-
λίσκειν καὶ τοὺς ἐργαζομένους τὰ σὰ πλείω ποιεῖν· ἅπαντα
γὰρ τὰ τῶν οἰκούντων τὴν πόλιν οἰκεῖα τῶν καλῶς βασι-
λευόντων ἐστί. Διὰ παντὸς τοῦ χρόνου τὴν ἀλήθειαν
οὕτω φαίνου προτιμῶν, ὥστε πιστοτέρους εἶναι τοὺς σοὺς
λόγους [5] ἢ τοὺς τῶν ἄλλων ὅρκους. Ἅπασι μὲν τοῖς ξένοις
ἀσφαλῆ τὴν πόλιν πάρεχε καὶ πρὸς τὰ συμβόλαια νόμι-

[1] ἀληθεστάταις τοὺς A. C. L. [2] διασώζειν A. C. L. [3] ἰδιωτῶν A. C. L. [4] δαπανωμένους A. C. L. [5] μᾶλλον ἢ C.

stularetur quidem. (Vid. Fischeri Animadvv. ad Welleri Gr. spec. 3. part. 1. p. 330.) Quid vero sint τιμαὶ ἀληθέσταται, explicatum invenies p. 125. antep. unde apparet, esse *reverentiæ* signa. Ex hac conjectura locus sic esset vertendus: *inanibus reverentiæ signis honora propinquissimos viros* (qui pluribus de causis raro amicissimi sunt et prudentissimi), *verissimis amicissimos.* Aliis verbis: *amicissimis viris benevolentiam et fiduciam, propinquissimis vero civilitatem tribuas.* Alteram Cod. lectionem φίλων pro τιμῶν negligendam prorsus ideo duxi, quod tantum abest, ut loco subveniat, ut etiam impeditiorem illum reddat. Nam ἀληθεστάταις in sequentibus necessario requirit substantivum, quo ullo modo referri possit. LANG. Ἐνδέχεται μέντοι τὴν ἀρχαίαν γραφὴν ὑπάρξαι, ταῖς ἀρχικαῖς τῶν τιμῶν, τουτέστι, ταῖς τιμαῖς, αἷς ἀρχή τις καὶ δυναστεία συνῆπται, τίμα τοὺς προσήκοντάς σοι τῷ γένει μάλιστα, ταῖς δὲ ἀληθεστάταις τιμαῖς, οἷόν ἐστι τὸ ἐπὶ συμβουλίαν παρακαλεῖν τινὰ, τὸ στεφανοῦν, ἢ δωρεαῖς τιμᾷν, τῶν καλῶς πεπραγμένων ἕνεκα, καὶ τὰ τοιαῦτα, τοὺς εὐνουστάτους. COR.

Φυλακὴν ἀσφαλεστάτην κ. τ. λ.] Apud eundem Isocratem in Helenæ encomio laudatur Theseus, οὐδὲ ἐπεισάκτῳ δυνάμει τὴν ἀρχὴν διαφυλάττων, ἀλλὰ τῇ τῶν πολιτῶν εὐνοίᾳ δορυφορούμενος. Sallustius in bell. Jugurth. c. X. "Non exercitus, neque thesauri præsidia regni sunt; verum amici." Tacitus hist. l. IV. c. 7. "Nullum majus boni imperii instrumentum, quam boni amici." FACC.

Κήδου τῶν οἴκων κ. τ. λ.] Idem in Panegyr. Ἐπὶ τῆς ἡμετέρας ἡγεμονίας εὑρήσομεν τοὺς οἴκους τοὺς ἰδίους πρὸς εὐδαιμονίαν πλεῖστον ἐπιδόντας. Mæcenas apud Dionem V. p. 485. ed. Vechel. monet Augustum, 'ne sinat, cives suos ædificiis uti pluribus, aut majoribus, quam deceat.' Hoc autem pertinet ad tollendas impensas supervacuas, quibus civitatis vires exhauriuntur. FACC.

Τοὺς δαπανωμένους] I. e. τοὺς ἐλαττοῦντας τὴν οὐσίαν, εἴτε δι' ἀμέλειαν εἴτε ἐξ ἀσωτίας. WOLF.

Ἀπὸ τῶν σῶν] Post ἀπὸ Codd. Auger. inserunt τῶν ἰδίων, non male: *et crede, illos, qui sua ipsorum consumunt, consumere tua.* LANG. Εἰκὸς τὴν γνησίαν Ἰσοκράτους γραφὴν, τοιαύτην ὑπάρξαι πάλαι· κήδου τῶν πολιτικῶν οἴκων οὐχ ἧττον ἢ τῶν ἰδίων, καὶ νομίζε — τοὺς δ' ἐργαζομένους πλείω ποιεῖν τὰ σά. Οἴκους δὲ πολιτικοὺς δηλονότι λέγει τοὺς τῶν πολιτῶν. COR.

Πιστοτέρους εἶναι τοὺς σοὺς λόγους] Huc pertinet illud Scytharum ad Alexandrum, apud Curtium l. VII. c. 8. "Jurando gratiam Scythas sancire ne credideris: colendo fidem jurant." Isocrates noster in Panegyrico laudat antiquos Athenienses, tanquam πιστοτέροις χρωμένους τοῖς λόγοις, ἢ νῦν τοῖς ὅρκοις. FACC.

Τοῖς ξένοις] "Male etiam (inquit Cicero l. III. offic. c. II). qui peregrinos urbibus uti prohibent eosque exterminant. Nam esse pro cive, qui civis non sit, rectum est non licere; usu vero urbis prohibere peregrinos, sane inhumanum est." Id porro monet Isocrates, quia in Græcia civitates erant hospitibus iniquiores. Vide Livium l. XLI. c. 23. IDEM.

Ἀσφαλῆ] Ὥστε μήτ' αὐτὴν βλάπτεσθαι ὑπὸ τῶν ξένων μήτε βλάπτειν τούτους. WOLF.

μον, περὶ πλείστου δὲ ποιοῦ τῶν ἀφικνουμένων μὴ τοὺς
σοὶ [1] δωρεὰς [2] ἄγοντας, ἀλλὰ τοὺς παρὰ σοῦ λαμβάνειν c
ἀξιοῦντας· τιμῶν γὰρ τοὺς τοιούτους μᾶλλον παρὰ τοῖς
ἄλλοις εὐδοκιμήσεις. Τοὺς [3] πολλοὺς φόβους [4] ἐξαίρει τῶν
πολιτῶν, καὶ μὴ βούλου [5] περιδεεῖς εἶναι τοὺς μηδὲν ἀδικοῦν-
17 τας· ὅπως γὰρ ἂν τοὺς ἄλλους πρὸς σαυτὸν διαθῇς, οὕτω
καὶ σὺ πρὸς ἐκείνους ἕξεις. Ποίει μὲν μηδὲν μετ' ὀργῆς,
δόκει δὲ τοῖς ἄλλοις, ὅταν σοι καιρὸς [6] ᾖ. Δεινὸς μὲν φαίνου
τῷ μηδέν σε λανθάνειν τῶν γιγνομένων, πρᾶος δὲ τῷ τὰς d
τιμωρίας ἐλάττους ποιεῖσθαι τῶν ἁμαρτανομένων. Ἀρχικὸς
εἶναι βούλου μὴ χαλεπότητι μηδὲ τῷ σφόδρα κολάζειν,
ἀλλὰ τῷ πάντας ἡττᾶσθαι τῆς σῆς διανοίας, καὶ νομίζειν
ὑπὲρ τῆς [7] αὐτῶν σωτηρίας ἄμεινον [8] αὐτῶν σε βουλεύεσθαι.

[1] δῶρα A. [2] εἰσάγοντας A. L. [3] πολλοὺς om. A. C. L. [4] ἐξαιροῦ A. C. L. [5] περιδεὴς εἶναι τοῖς μηδὲν ἀδικοῦσι A. C. L. [6] ᾖ· καὶ δεινὸς C. [7] ἑαυτῶν A. C. L. [8] αὐτῶν om. A. C. L.

Δωρεὰς εἰσάγον.] Sallustius in Catilin. c. VI. laudat vetustissimos Romanorum, quod "magis dandis, quam accipiendis beneficiis amicitias pararent." Ceterum de iis, qui dona Regibus ferebant, ut majora quædam ab iis auferrent, loquitur Isocrates initio hujus orationis. Regibus quidem Persarum, dum regiones suas obirent, nemo accedebat sine donis, ut est apud Ælianum de var. hist. c. XXXI. et XXXII. Facc.

Ἀλλὰ τοὺς παρὰ σοῦ λαμβάνειν ἀξιοῦντας] Tales sunt homines eruditi, philosophi, poetæ, oratores, musici etc. Wolf. Conf. p. 117. 5. Lang.

Τοὺς φόβους ἐξαιροῦ] Cicero offic. l. II. c. 7. "Omnium rerum nec aptius est quidquam ad opes tuendas ac tenendas, quam diligi; nec alienius, quam timeri." Et paullo post: "qui se metui volunt, a quibus metuuntur, eosdem metuant ipsi, necesse est." In eandem sententiam Auctor ep. I. ad Cæsar. de ordin. rep. c. 3. "Nec quemquam arbitror multis metuendum esse, quin ad eum ex multis formido recidat." Similia habet Seneca de ira l. II. c. 11. et de clementia l. I. c. 19. Itaque recte Statius Theb. l. I. 127. "Parens odii metus." Facc. Idem confirmat Lucanus Pharsal. l. V. 257. "Quisque pavet, quibus ipse timori est." et quod habet Josephus antiq. judaic. l. VIII. c. 4. Εὐνούστεροι ἔσεσθαι πρὸς αὐτὸν καὶ ἀγαπήσειν τὴν δουλείαν διὰ τὴν ἐπιείκειαν, ἢ διὰ τὸν φόβον. Frick.

Μετ' ὀργῆς] "Cum ira (inquit Cicero offic. l. I. c. 38.) nihil recte fieri, nihil considerate potest." Nam iratus videre nequit mediocritatem illam, quæ est inter nimium et parum. Idcirco autem videre nequit, quia, ut scribit Plutarchus de ira, ὡς δι' ὁμίχλης τὰ σώματα, καὶ δι' ὀργῆς τὰ πράγματα μείζονα φαίνεται. Decet igitur, ut ait idem Cicero offic. l. I. c. 25. "eos, qui præsunt reipublicæ, esse legum similes, quæ ad puniendum non iracundia, sed æquitate ducuntur." Multa sunt exempla sapientum virorum, qui noluerunt castigare eos, quibus essent irati, ob id ipsum quod essent irati. Vide Plutarchum de liber. educ. Facc. Quo spectat et Senecæ illud de ira l. I. c. 16. "procedam in tribunal, non furens, nec infestus; sed vultu legis," quæ non excandescit, sed omnibus est æqualis. Verissima item Thucydidis sententia l. III. ἐναντιωτάτη τῇ εὐβουλίᾳ ὀργή. quam sic expressit Sallustius in bel. Jugurth. c. LXIV. "cupido atque ira consultores pessimi." Frick.

Δοκεῖ δὲ τοῖς ἄλλοις] Scil. ποιεῖν μετ' ὀργῆς, ἢ ὀργίζεσθαι. Wolf.

Ὅταν σοι] Σοι non incommode videretur omitti, et tamen ferri potest, ut prudentiæ Nicoclis hoc permittat. Idem. Quod velim et ego abesse, nisi in or. ad Demon. legerem: ἂν δέ ποτέ σοι συμπέσῃ καιρός. Auger.

Δεινὸς μὲν φαίνου] Mæcenas ad Augustum apud Dionem l. LII. sub fin. Τὸν δὴ τῶν ἄλλων βίον ἐπισκόπει μὲν, μὴ μέντοι καὶ χαλεπῶς ἐξέταζε. Facc.

Μὴ χαλεπότητι] Ita Evagoras ab eodem Isocrate laudatur, φοβερὸς ὢν, οὐ τῷ

Πολεμικὸς [1] μὲν ἴσθι ταῖς ἐπιστήμαις καὶ ταῖς παρα-
σκευαῖς, εἰρηνικὸς δὲ τῷ μηδὲν παρὰ τὸ δίκαιον πλεονεκτεῖν.
e Οὕτως ὁμίλει τῶν πόλεων πρὸς τὰς ἥττους, ὥσπερ ἂν τὰς
κρείττους πρὸς σεαυτὸν ἀξιώσειας. Φιλονείκει μὴ περὶ
[2] πάντων, ἀλλὰ περὶ ὧν ἂν κρατήσαντί σοι μέλλῃ συνοί-
σειν. Φαύλους ἡγοῦ μὴ τοὺς συμφερόντως ἡττωμένους, ἀλλὰ
τοὺς μετὰ βλάβης περιγιγνομένους. Μεγαλόφρονας εἶναι
20 νόμιζε μὴ τοὺς μείζω περιβαλλομένους ὧν οἷοί τέ εἰσι κατα-
σχεῖν, ἀλλὰ τοὺς [3] καλῶν μὲν ἐφιεμένους, ἐξεργάζεσθαι δὲ
δυναμένους οἷς ἂν ἐπιχειρῶσι. Ζήλου μὴ τοὺς μεγίστην
ἀρχὴν κτησαμένους, ἀλλὰ τοὺς ἄριστα τῇ παρούσῃ χρη-
σαμένους· καὶ νόμιζε τελέως εὐδαιμονήσειν, οὐκ ἐὰν [2] πάν-
των ἀνθρώπων μετὰ φόβων καὶ κινδύνων [4] ἄρξῃς, ἀλλ' ἐὰν,
b τοιοῦτος ὢν οἷον χρὴ καὶ πράττων ὥσπερ ἐν τῷ παρόντι,
μετρίων ἐπιθυμῇς καὶ μηδενὸς τούτων [5] ἀτυχῇς.

[1] γίγνου ταῖς A. C. L. [2] ἁπάντων A. C. L. [3] μετρίων A. C. L. [4] ἄρχῃς A. C. L. [5] ἀπορῇς A. C. L.

πολλοῖς χαλεπαίνειν, ἀλλὰ τῷ πολὺ τὴν φύσιν τῶν ἄλλων ὑπερβάλλειν. Eadem fere sententia repetitur in orat. de pace. Plinius ad Trajanum in paneg. c. XLVI. "Quis terror valuisset efficere, quod reverentia tui efficit?" Idem.

Πολεμικὸς γίνου] In orat. de pace vult Athenienses suos πολεμικοὺς μὲν εἶναι ταῖς παρασκευαῖς καὶ ταῖς μελέταις, εἰρηνικοὺς δὲ τῷ μηδένα μηδὲν ἀδικεῖν. Plinius ad Trajanum in Paneg. c. XVI. "Nec times bella, nec provocas." Idem. Ante dixit Plinius excit. loc. "Innutritus bellicis laudibus pacem amas." Frick.

Πολεμικὸς γίνου ταῖς ἐπιστήμαις etc.] Conf. de Pace §. μς'. Lang.

Πρὸς τὰς ἥττους] Ita in Panegyrico ait, antiquos Athenienses magna fide et modestia se gessisse erga reliquos Græciæ populos. Τὴν αὐτὴν ἀξιοῦντες γνώμην ἔχειν πρὸς τοὺς ἥττους, ἥνπερ τοὺς κρείττους πρὸς σφᾶς αὐτούς. Vide monitum ultimum orationis tertiæ. Facc.

Φιλονείκει] Contra eos, qui inutiles pugnas conserunt, est Senecæ epistola XLV. Aristippus autem ad disputatorem, a quo fuerat in tali quadam contentione per fallacias victus: 'Ego (inquit) victus abeo, jucundius, quam tu victor, dormiturus.' Idem.

Τοὺς συμφ. ἡττωμένους] Plutarchus de lib. educ. Οὐ τὸ νικᾶν μόνον, ἀλλὰ καὶ τὸ ἡττᾶσθαι ἐπίστασθαι καλὸν, ἐν οἷς τὸ νικᾶν βλαβερόν. Idem.

Τοὺς συμφερόντως ἡττωμένους] Ii sunt intelligendi qui in potestate habent suos affectus et cedunt cum possent vincere, ut post majorem fructum capiant suæ moderationis; aut qui commodius tempus vincendi exspectant. Wolf.

Τοὺς μείζω περιβαλλομένους] Seneca de consol. ad Helv. c. X. "Nonne furor et ultimus mentium error est, quum exiguum capias, cupere multum?" Theognis v. 461. Μή ποτ' ἐπ' ἀπρήκτοισι νόον ἔχε, μηδὲ μενοίνα Χρήμασι, τῶν ἄνυσις γίγνεται οὐδεμία. Facc. Sapienter quoque Pindarus Pyth. Od. 3. Χρὴ δὲ καθ' αὐτὸν αἰεὶ παντὸς ὁρᾶν μέτρον. Frick.

Μεγίστην ἀρχὴν] Sallustius in Catil. c. II. inter vitia priscorum regum, qui Cyrum secuti sunt, refert, quod "maximam gloriam in maximo imperio putarent." Apuleius autem in apolog. p. 436. fortunam tunicæ comparat, quæ "magis concinna, quam longa probatur:" et paullo infra gubernaculis navium, quæ si "ingentia et enormia sint, facilius mergunt, quam regunt." Seneca ep. CXIII. "O quam magnis homines erroribus tenentur, qui jus dominandi trans maria cupiunt permittere, felicissimosque se judicant, si multas per milites provincias obtinent et novas veteribus adjungunt!" Facc.

Μετρίων ἐπιθυμῇς] Phocylides in sentent. Πάντων μέτρον ἄριστον, ὑπερβασίη δ' ἀλεγεινή. Sumpta est sententia ex dicto sive Solonis sive Cleobuli, ut est apud Clementem Alexandr. l. I. Strom. p. 300. ed. Col. 1688. Idem. Idem præceptum

η΄. Φίλους κτῶ μὴ πάντας τοὺς βουλομένους, ἀλλὰ τοὺς τῆς σῆς φύσεως ἀξίους ὄντας· μηδὲ μεθ᾽ ὧν ἥδιστα συνδιατρίψεις, ἀλλὰ μεθ᾽ ὧν ἄριστα τὴν πόλιν διοικήσεις. Ἀκριβεῖς ποιοῦ τὰς δοκιμασίας τῶν συνόντων, εἰδὼς ὅτι πάντες οἱ μή σοι [1] πλησιάσαντες ὁμοιόν σε τοῖς χρωμένοις [2] εἶναι νομιοῦσι. Τοιούτους ἐφίστη τοῖς πράγμασι τοῖς μὴ διὰ σοῦ γιγνομένοις, ὡς αὐτὸς τὰς αἰτίας ἕξων ὧν ἂν ἐκεῖνοι πράξωσι. Πιστοὺς ἡγοῦ μὴ τοὺς [3] ἅπαν, ὅ τι ἂν c
λέγῃς ἢ ποιῇς, ἐπαινοῦντας, ἀλλὰ τοὺς τοῖς ἁμαρτανομένοις ἐπιτιμῶντας. Δίδου παῤῥησίαν τοῖς εὖ φρονοῦσιν, ἵνα, περὶ ὧν ἂν ἀμφιγνοῇς, ἔχῃς τοὺς συνδοκιμάσοντας. Διόρα
18 καὶ τοὺς τέχνῃ κολακεύοντας καὶ τοὺς μετ᾽ εὐνοίας θερα-

[1] πλησιάζοντες A. C. L. [2] εἶναι om. A. L. [3] πᾶν A. C. L.

exstat apud Homerum et Hesiodum, quorum ille Od. O. 69. νεμεσσῶμαι δὲ καὶ ἄλλῳ Ἀνδρὶ ξεινοδόκῳ, ὅς κ᾽ ἔξοχα μὲν φιλέῃσιν, Ἔξοχα δ᾽ ἐχθαίρῃσιν, ἀμείνω δ᾽ αἴσιμα πάντα. Hic ἔργ. καὶ ἡμ. 692. Μέτρα φυλάσσεσθαι, καιρὸς δ᾽ ἐπὶ πᾶσιν ἄριστος. Similia habet Euripides, Pindarus, alii. FRICK.

Φίλους κτῶ] In fine orationis explicat clarius, quinam sint amici Regi idonei, id est, σύμβουλοι ἀγαθοί. FACC. Bene de Principe Helvidius Priscus: "nullum majus (inquit) boni imperii instrumentum, quam boni amici," apud Tacitum hist. l. IV. c. 7. cum quo conspirat Plinii illud in Paneg. c. 45. "Quum plurimis amicitiis fortuna Principum indigeat, præcipuum est Principis opus, amicos parare." item Sallustii: "non exercitus, neque thesauri præsidia regni sunt, verum amici," hoc est, consiliarii, bell. Jugurth. c. X. FRICK.

Ἀκριβεῖς ποιοῦ κ. τ. λ.] Plinius ad Trajanum in Panegyr. c. LXXXIII. "Est magnificum, quod te ab omni contagione vitiorum reprimis ac revocas, sed magnificentius, quod tuos. Quanto enim magis arduum est alios præstare, quam se, tanto laudabilius, quod quum ipse sis optimus, omnes circa te similes tui effecisti." Itaque Mæcenas monet Augustum apud Dionem l. LII. sub fin. ne familiaribus suis nimium indulgeat. Πάντα γὰρ, ὅσα ἂν ἢ καλῶς ἢ κακῶς πράξωσι, σοὶ προστεθήσεται. FACC.

Τοιούτους ἐφίστη κ. τ. λ.] Cicero ad Quintum Fratrem, Prætorem Asiæ l. I. ep. 1. c. 3. "Circumspiciendum diligenter, ut in hac custodia provinciæ non te unum, sed omnes ministros imperii tui, sociis et civibus et reipublicæ præstare videare." Plutarchus in præcept. polit. scribit, Principem, qui utitur pravis administris, non differre ab opifice, qui utitur normis, regulis ac libellis parum idoneis. IDEM.

Πιστοὺς ἡγοῦ] Xenophon. in Cyrop. l. VIII. 2. 10. scribit, Cyrum habuisse familiares quosdam, qui *oculi et aures Regis* appellabantur, ut, quæcunque viderent aut audirent sibi opportuna, libere dicerent ac monerent. IDEM. De Nerone contra memoriæ proditum est, ejus auribus veritate nihil gravius exstitisse eumque, "ut faciendis sceleribus promptum, ita audiendi, quæ faceret, insolentem fuisse," ut scribit Tacitus annal. l. XV. c. 67. Adulatores detestatur bonus Princeps, quibus "omnia ejus, honesta atque inhonesta, laudare mos est." Idem annal. l. II. c. 38. FRICK.

Δίδου παῤῥησίαν] Hiero (inquit Plutarchus in apophth. reg. et imp.) dicere solebat: μηδένα τῶν παῤῥησιαζομένων πρὸς αὐτὸν ἄκαιρον εἶναι. Theopompus autem, ut est apud eundem Plutarchum in apophthegm. Lacon. interroganti cuidam, quomodo regnum tuto servare posset, respondit: 'Si justam loquendi libertatem amicis permittas.' Hanc in rem facit Senecæ querela de benefic. l. VI. c. 30. "Non vides, quomodo Principes in præceps agat exstincta libertas et fides in obsequium servile submissa? dum nemo ex animi sui sententia suadet dissuadetque; sed adulandi certamen est, et unum amicorum omnium officium, una contentio, quis blandissime fallat." FACC.

Τοὺς συνδοκιμάσοντας] Τοὺς συνεξετάσοντας, τί ποιητέον, τί ψηφιστέον, τί ἀποκριτέον, τί δικαστέον. WOLF.

Διόρα τοὺς τέχνῃ κολακ.] Celebre est Phocyonis dictum ad Antipatrum apud

πεύοντας, ἵνα μὴ πλέον οἱ πονηροὶ τῶν χρηστῶν ἔχωσιν. Ἄκουε τοὺς λόγους τοὺς περὶ ἀλλήλων, καὶ πειρῶ γνωρίζειν ἅμα τούς [1] τε λέγοντας, [2] ὁποῖοί τινές εἰσι, καὶ περὶ
d ὧν ἂν λέγωσι. Ταῖς αὐταῖς κόλαζε ζημίαις τοὺς ψευδῶς διαβάλλοντας, αἷσπερ [3] τοὺς ἐξαμαρτάνοντας. Ἄρχε σαυτοῦ μηδὲν ἧττον ἢ [4] τῶν ἄλλων, καὶ τοῦθ᾽ ἡγοῦ βασιλικώτατον, ἐὰν μηδεμιᾷ δουλεύῃς τῶν ἡδονῶν, ἀλλὰ κρατῇς τῶν ἐπιθυμιῶν μᾶλλον ἢ τῶν πολιτῶν. Μηδεμίαν συνουσίαν εἰκῇ προσδέχου μηδ᾽ ἀλογίστως, ἀλλ᾽ ἐπ᾽ ἐκείναις ταῖς διατριβαῖς ἔθιζε σαυτὸν χαίρειν, ἐξ ὧν αὐτός τ᾽
e ἐπιδώσεις καὶ τοῖς ἄλλοις βελτίων εἶναι δόξεις.

θ΄. Μὴ φαίνου φιλοτιμούμενος ἐπὶ τοῖς τοιούτοις ἃ καὶ τοῖς κακοῖς διαπράξασθαι δυνατόν ἐστιν, ἀλλ᾽ ἐπ᾽ ἀρετῇ μέγα φρονῶν, ἧς οὐδὲν μέρος τοῖς πονηροῖς μέτεστι. Νόμιζε τῶν τιμῶν ἀληθεστάτας εἶναι, μὴ τὰς ἐν τῷ φανερῷ μετὰ
21 δέους γιγνομένας, ἀλλ᾽ ὅταν αὐτοὶ παρ᾽ αὐτοῖς ὄντες
μᾶλλόν σου τὴν γνώμην ἢ τὴν τύχην θαυμάζωσιν. Λάνθανε

[1] τε om. A. C. L. [2] ὁποῖοι καὶ τίνες A. L. [3] ἂν τοὺς C. L. [4] καὶ τῶν A. C. L.

Plutarchum in apophth. reg. et imp. Οὐ δύνασαι, Ἀντίπατρε, καὶ φίλῳ Φωκίωνι χρῆσθαι, καὶ κόλακι. Curtius autem l. VIII. c. 5. "Adulatio perpetuum malum regum, quorum opes sæpius assentatio quam hostis evertit." Plutarchus syntagma scripsit de distinguendo adulatore ab amico, quod legere juvabit. FACC.

Ἄκουε τοὺς λόγους κ. τ. λ.] Agesilaus, ut refert Xenophon sub fin. orationis, quam de illo scripsit, et Plutarchus in apophtegm. Laconicis, quum audiret laudatores aut vituperatores aliorum, aiebat: οὐχ ἧττον δεῖν μανθάνειν τοὺς τῶν λεγόντων τρόπους, ἢ περὶ ὧν λέγοιεν. Hanc in rem monet Horatius eos, qui cum viris principibus vivunt, l. I. ep. 18. v. 68. "Quid de quoque viro et cui dicas, sæpe videto." IDEM.

Ταῖς αὐταῖς κόλαζε κ. τ. λ.] Scite Julianus Imperator, ut est apud Ammianum initio l. XVIII. "Ecquis innocens esse poterit, si accusasse sufficiet?" Itaque Plinius in Paneg. c. XXXIV. et XXXV. Trajanum summopere laudat, quod delatores acerbissimis suppliciis coerceret. IDEM.

Αἷσπερ ἂν] Scil. ἐκόλαζες ἁλόντας ἢ ἐξελεγχθέντας τοὺς διαβαλλομένους. WOLF.

Ἄρχε σεαυτοῦ] Seneca ep. CXIII. "Imperare sibi maximum imperium est." Hinc servus Horatio exprobrat l. II. Sat. 7. v. 81. "Tu mihi, qui imperitas, aliis servis miser." Ab Isocrate nostro Evagoras laudatur, tanquam ἡγούμενος τῶν ἡδονῶν, ἀλλ᾽ οὐκ ἀγόμενος ὑπ᾽ αὐτῶν. FACC.

Μηδεμιάν συνουσίαν κ. τ. λ.] Advertenda vox συνουσία, et verbum ἐπιδίδωμι. Nam Plato eodem fere modo locutus est sub initium Hippiæ Majoris: ὥς σοι συνόντες πλέον ἂν εἰς ἀρετὴν ἐπιδιδοῖεν. Ad sententiam quod attinet, idem præcipit Theognis redditque rationem hanc v. 35. Ἐσθλῶν μὲν γὰρ ἄπ᾽ ἐσθλὰ μαθήσεαι, ἢν δὲ κακοῖσι Συμμιχθῇς, ἀπολεῖς καὶ τὸν ἐόντα νόον. IDEM. "Sumuntur (ait Seneca) a conversantibus mores," de ira l. III. c. 8. FRICK.

Μηδεμίαν — δόξεις] Post διοικήσεις p. 124. 3. de suo posuit Augerus.

Ἐπιδώσεις] Scil. πρὸς φρόνησιν καὶ ἀρετήν. WOLF.

Μέγα φρονῶν] Scil. φαίνου. IDEM.

Ἧς οὐδὲν μέρος] Ita Nicocles in oratione, quæ proxime sequitur, ait, se eas virtutes semper coluisse, ὧν μηδὲν μέρος τοῖς πονηροῖς μέτεστι. FACC.

Νόμιζε τῶν τιμῶν κ. τ. λ.] Totam hanc sententiam expressit Plinius in exordio panegyrici ad Trajanum. IDEM.

Αὐτοὶ] Np. πολῖται. AUGER.

Λάνθανε κ. τ. λ.] Ratio moniti est, quia Principibus, ut scribit Tacitus annal. l. IV.

μὲν, [1]ἢν ἐπί τῷ σοι συμβῇ τῶν φαύλων χαίρειν, ἐνδείκνυσο
δὲ περὶ τὰ μέγιστα σπουδάζων. Μὴ τοὺς μὲν ἄλλους ἀξίου
κοσμίως ζῆν, τοὺς δὲ βασιλέας ἀτάκτως· ἀλλὰ τὴν σαυ-
τοῦ σωφροσύνην παράδειγμα τοῖς ἄλλοις καθίστη, γιγνώ-
σκων ὅτι τὸ τῆς πόλεως ὅλης ἦθος ὁμοιοῦται τοῖς ἄρχουσι.
Σημεῖον ἔστω σοι τοῦ καλῶς βασιλεύειν, ἐὰν τοὺς ἀρχομέ- b
νους ὁρᾷς εὐπορωτέρους καὶ σωφρονεστέρους γιγνομένους διὰ
τὴν σὴν ἐπιμέλειαν. Περὶ πλείονος ποιοῦ δόξαν καλὴν ἢ
πλοῦτον μέγαν τοῖς παισὶ καταλιπεῖν· ὁ μὲν γὰρ θνητὸς,
ἡ δὲ ἀθάνατος, καὶ δόξῃ μὲν χρήματα κτητὰ, δόξα δὲ χρη-
μάτων οὐκ ὠνητὴ, καὶ τὰ μὲν καὶ [2]φαύλοις [3]ἐνίοτε παρα-
γίγνεται, τὴν δὲ οὐχ οἷόν τε ἀλλ' ἢ τοὺς διενεγκόντας κτή-
σασθαι. Τρύφα μὲν [4]ἐν ταῖς ἐσθῆσι καὶ τοῖς περὶ τὸ σῶμα

[1] ἐὰν A. C. L. [2] τοῖς φαύλαις A. C. L. [3] ἐνίοτε om. A. L. [4] ἐν om. A. L.

c. 40. "præcipua rerum ad famam dirigenda sunt." Facc.

Παράδειγμα τοῖς ἄλλοις] Eandem sententiam Isocrates expressit in orat. Areopagitica, ubi loquitur de Solone et Clisthene. In bonum exemplum Velleius l. II. c. 126. "Facere recte cives suos Princeps optimus faciendo docet, quumque sit imperio maximus, exemplo major est." In malum Cicero de leg. l. III. c. 14. "Vitiosi principes vitia infundunt in civitatem; neque solum obsunt, quod ipsi corrumpuntur, sed etiam quod corrumpunt, plusque exemplo, quam peccato nocent." Plutarchus in Syntagmate ad Princip. imper. comparat eum, qui imperat, regulæ, quæ, nisi recta sit, non potest ea, quibus applicatur, recta facere. Porro de iis, quæ Princeps facere debet, ut civibus suis ad virtutem exemplo sit, vide Xenophontem in Cyri Pædia sub initium lib. VIII. Idem. Cicero alibi ex Platonis l. IV. de legibus hoc dictum refert: "quales in republica Principes essent, tales reliquos solere esse cives." famil. l. I. ep. 9. Confirmant idem Livius: "ipsi se homines in Regis, velut unici exempli, mores formant." l. I. c. 21. Plinius: "ut in corporibus, sic in imperio gravissimus est morbus, qui a capite diffunditur." l. IV. ep. 22. Claudianus: "componitur orbis Regis ad exemplum, nec sic inflectere sensus Humanos edicta valent, ut vita regentis." de IV. consul. Honor. v. 299. Valerius Maximus, qui, dum Ptolomæum, Ægyptiorum regem luxuriæ se tradidisse memorat, tum pergit, "regis mores omnem secutam regiam; nec amicos tantum præfectosque, verum etiam omnem exercitum, depositis militiæ studiis, otio ac desidia corruptos fuisse." l. XXX. c. i. Frick.

Σημεῖον ἔστω κ. τ. λ.] Cicero ad Atticum l. VIII. ep. 11. "Moderatori reipublicæ beata civium vita proposita est, ut opibus firma, copiis locuples, gloria ampla, virtute honesta sit." Et Mæcenas apud Dionem l. LII. p. 481. *Τὸν ἄρχοντα τὸν ἄριστον οὐ δεῖ μὴ μόνον αὐτὸν πάνθ' ἃ προσήκει ποιεῖν, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων ὅπως ὡς ὅτι βέλτιστοι γίγνωνται, προνοεῖν.* Facc.

Περὶ πλείονος ποιοῦ κ. τ. λ.] Auctor ep. 2. ad Cæs. de ordin. rep. c. 7. "Sæpe jam audivi, qui reges, quæ civitates et nationes per opulentiam magna imperia amiserint, quæ per virtutem inopes ceperint." Facc. Valerius Maximus l. IV. c. 3. "Ea civitas, id regnum æterno in gradu facile steterit, ubi minimum virium Veneris pecuniæque cupido sibi vindicaverit." Frick.

Δόξῃ] Stobæus p. 328. *δόξης*. Melius credo. Et mox post *φαύλοις* Cod. Auger. non male addit *ἐνίοτε*. Lang.

Τρύφα μὲν ταῖς ἐσθῆσι] Cyrus, ut est apud Xenophontem in Cyrop. l. VIII. 1. 40. tum ipse magnam vestis totiusque corporis ornatus curam suscipiebat, tum eos quoque suscipere volebat, quibus magistratus mandaret. Contra Livius sub init. l. XXI. laudat Annibalem, "quod vestitus ejus nihil inter æquales excelleret." Sed tunc quidem Annibal nondum erat cum imperio. Cæterum, ut scribit Plinius l. VI. ep 31. "Veste et comitatu non quidem augetur dignitas; ornatur tamen et instruitur." Facc.

c κόσμοις, καρτέρει δὲ ὡς χρὴ τοὺς [1]βασιλεύοντας ἐν τοῖς
ἄλλοις ἐπιτηδεύμασιν, ἵνα οἱ μὲν ὁρῶντες διὰ τὴν ὄψιν ἄξιόν
σε τῆς ἀρχῆς εἶναι νομίζωσιν, οἱ δὲ συνόντες διὰ τὴν τῆς
ψυχῆς ῥώμην τὴν αὐτὴν ἐκείνοις γνώμην ἔχωσιν. Ἐπισκόπει
τοὺς λόγους ἀεὶ τοὺς σαυτοῦ καὶ τὰς πράξεις, ἵν' ὡς ἐλα- 19
χίστοις [2]ἁμαρτήμασι περιπίπτῃς. Κράτιστον μὲν τῆς
ἀκμῆς τῶν καιρῶν τυγχάνειν, ἐπειδὴ δὲ δυσκαταμαθήτως
d ἔχουσιν, ἐλλείπειν αἱροῦ καὶ μὴ πλεονάζειν· αἱ γὰρ μετριό-
τητες μᾶλλον ἐν ταῖς ἐνδείαις ἢ ταῖς ὑπερβολαῖς [3]ἔνεισιν.
ι'. Ἀστεῖος εἶναι πειρῶ καὶ σεμνός· τὸ μὲν γὰρ τῇ τυραν-
νίδι πρέπει, τὸ δὲ πρὸς τὰς συνουσίας ἁρμόττει. χαλεπώ-
τατον δὲ τοῦτο πάντων ἐστὶ [4]τῶν προσταγμάτων· εὑρήσεις
γὰρ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, τοὺς μὲν σεμνυνομένους ψυχροὺς
ὄντας, τοὺς δὲ βουλομένους ἀστείους εἶναι ταπεινοὺς φαινο-
μένους. δεῖ δὲ χρῆσθαι μὲν ἀμφοτέραις ταῖς ἰδέαις ταύταις,
e τὴν δὲ συμφορὰν τὴν [5]ἑκατέρᾳ προσοῦσαν διαφεύγειν. Ὅ
τι ἂν [6]ἀκριβῶσαι [7]βουληθῇς ὧν ἐπίστασθαι προσήκει τοὺς
βασιλέας, ἐμπειρίᾳ μέτιθι καὶ φιλοσοφίᾳ· τὸ μὲν γὰρ
φιλοσοφεῖν τὰς ὁδούς σοι δείξει, τὸ δὲ ἐπ' αὐτῶν τῶν ἔργων
22 γυμνάζεσθαι δύνασθαί σε χρῆσθαι τοῖς πράγμασι ποιήσει.

[1] βασιλέας A. C. L. [2] τοῖς ἁμαρτ. A. C. L [3] ἰσχύουσιν A. C. L
[4] πραγμάτων A. C. L. [5] ἑκατέραις A. C. L. [6] ἀκριβῶς εἰδέναι A. C. L.
[7] βούλει A. L. βούλῃ C.

Καρτέρει] Si, uti vult Wolfius per *laborum tolerantiam* reddatur *καρτέρει* et per *ἐπιτηδεύματα* intelligantur *deliberationes et præludia bellica*, quid demum per *συνόντες* in sequentibus velit non satis constat. Nec occurrit, quo pacto hæcce studia familiaribus potius, quam remotissimo cuique, animi indolem notam faciant: quum laborum tolerantia et præludia bellica non minus in conspectum veniunt, quam splendida vestitus ornamenta. Quod si per *καρτέρει* *temperantia* intelligatur, et per *ἐπιτηδεύματα* *alia studia quæ cum voluptate conjuncta sunt*, tum familiares eundem merito admiraturi sunt ob virtutes privatas, quarum ipsi sunt conscii, quem ob vestitus splendorem admirantur vulgus. Battie.

Ἐλλείπειν αἱροῦ] Cicero in Orat. c. XXII. "Etsi suus cuique rei modus est; tamen magis offendit nimium, quam parum." Facc.

Ἀστεῖος εἶναι πειρῶ] Lampridius in Alexandr. c. 1. narrat, *nimiam civilitatem* Alexandro objectam fuisse, quæ imperii potestatem contemptibiliorem faciebat. Modum egregie tenuit Trajanus, de quo Plinius in panegyr. c. IV. "Nihil severitati ejus hilaritate, nihil gravitati simplicitate, nihil majestati humanitate detrahitur." Vide Nepotem in Attico c. XV. Idem.

Σεμνὸς] *Σεμνότητα* cum Justo Lipsio in privato *auctoritatem*, in principe *majestatem* dixeris, polit. l. II. c. 16. Frick.

Ἀμφοτέραις] I. e. gravitate et urbanitate. Lang.

Ἀκριβῶς] *Ὁλοκλήρως*, h. e. *θεωρητικῶς τε καὶ πραγματικῶς*. Mox *μέτιθι παρὰ τὸ μετιέναι, τὸ ἐπιχειρεῖν*. Wolf.

Φιλοσοφίᾳ] De conjunctione philosophiæ cum experientia ad recte gubernandum agit Aristoteles Ethic. l. X. c. ult. Crudelem Neronis dominationem matri quidam imputant, ut est apud Suetonium c. LII. "quod eum a philosophia avertit, monens imperaturo contrariam esse." Facc.

Θεώρει τὰ γιγνόμενα καὶ τὰ συμπίπτοντα καὶ τοῖς ἰδιώταις καὶ τοῖς τυράννοις· ἐὰν γὰρ τὰ παρεληλυθότα μνημονεύῃς, ἄμεινον [1] περὶ τῶν μελλόντων βουλεύσῃ. Δεινὸν ἡγοῦ τῶν μὲν ἰδιωτῶν τινὰς [2] ἐθέλειν ἀποθνήσκειν, ἵνα τελευτήσαντες ἐπαινεθῶσι, τοὺς δὲ βασιλέας μὴ τολμᾶν χρῆσθαι τοῖς ἐπιτηδεύμασι τούτοις, ἐξ ὧν ζῶντες εὐδοκιμήσουσιν. Βούλου τὰς εἰκόνας τῆς ἀρετῆς ὑπόμνημα μᾶλλον ἢ τοῦ b
σώματος καταλιπεῖν. Μάλιστα μὲν πειρῶ τὴν ἀσφάλειαν σαυτῷ καὶ τῇ πόλει διαφυλάττειν· [3] ἐὰν δ' ἀναγκασθῇς κινδυνεύειν, αἱροῦ καλῶς τεθνάναι μᾶλλον ἢ ζῆν αἰσχρῶς. Ἐν [4] πᾶσι τοῖς ἔργοις μέμνησο τῆς βασιλείας, καὶ φρόντιζε ὅπως μηδὲν ἀνάξιον τῆς τιμῆς ταύτης [5] πράξεις.

[1] καὶ περὶ A. C. L. [2] ἐθέλειν τινὰς A. C. L. [3] ἣν A. C. L. [4] ἅπασι A. C. L. [5] ποιήσεις A. C. L.

Ἐὰν γὰρ τὰ παρεληλ. μνημονεύῃς] Plutarchus scribit: Ἡ τῶν γεγενημένων πράξεων μνήμη τῆς περὶ τῶν μελλόντων εὐβουλίας γίνεται παράδειγμα. de lib. educ. c. XIII. Ex proverbiis Catonian. in I. A. Fabricii bibl. med. et inf. Latinit. vol. v. p. 53. "Quid cantus caveas, aliena exempla docebunt." Dionysius Halicarn. βουλεύονταί τε ἄριστα περὶ τῶν μελλόντων οἱ παράδειγμα ποιούμενοι τὰ γεγονότα τῶν ἐσομένων. antiq. l. X. p. 471. Andocides: χρὴ τεκμηρίοις χρῆσθαι τοῖς πρότερον γενομένοις περὶ τῶν μελλόντων ἔσεσθαι. Frick.

Βούλου τὰς εἰκόνας] Agesilaus moriens, ut narrat Plutarchus in apophthegm. vetuit sibi imagines poni. Εἴ τι καλὸν ἔργον πεποίηκα, τοῦτό μου μνημεῖόν ἐστιν. Sumpsit, opinor, Plutarchus ex oratione Xenophontis de Agesilao, ubi eadem fere sententia est, prope finem. Mæcenas quoque monuit Augustum, ne statuas aureas aut argenteas sibi fieri pateretur, sed potius recte agendo memoriam sui propagaret, ut est apud Dionem l. II. sub fin. Tiberius apud Tacitum annal. l. IV. c. 38. "Hæc mihi in animis vestris templa, hæ pulcherrimæ effigies et mansuræ." Loquitur de suis virtutibus. Facc. Adde Plinium, qui "fama (inquit) Principis non imaginibus et statuis, sed virtute ac meritis prorogatur." in paneg. c. LV. 10. Frick.

Καλῶς τεθνάναι] Cicero offic. l. I. c. 23. "Quum tempus necessitasque postulat, decertandum manu est, et mors servituti turpitudinique anteponenda." Sallustius de T. Turpilio Silano Præfecto Vaccæ in Numidia, in bell. Jugurth. c. LXVII. "Quia illi in tanto malo turpis vita fama integra potior, improbus intestabilisque videtur." Facc. Alibi Cicero: "mors honesta sæpe vitam quoque turpem exornat; vita turpis ne morti quidem honestæ locum relinquit." orat. pro Quinctio c. XV. Philo: ψυχὴ φιλότιμος ζωῆς ἀδόξου τὸν σὺν εὐκλείᾳ θάνατον προκρίνουσα. de fortitud. p. 741. ed. Franc. Frick.

Μέμνησο τῆς βασιλ.] Rationem rei hujus reddit Plutarchus in præcept. polit. Διὰ δόξαν, ἣν οἱ πολλοὶ περὶ ἀρχῆς καὶ πολιτείας ἔχουσιν, ὡς πράγματος μεγάλου, καὶ καθαρεύειν ἀξίου πάσης ἀτοπίας καὶ πλημμελείας. Itaque, ut idem ait Plutarchus non solum in publica dicta et facta Principis inquiritur, sed et in cœnam ejus, et in cubile, et in matrimonium, et in seria, et in ludicra omnia. Facc. Huc pertinet illud Senecæ: "humili loco positis exserere manum, litigare, in rixam procurrere ac morem iræ suæ gerere, liberius est, leves inter paria ictus sunt; Regi vociferatio quoque verborumque intemperantia non ex majestate est." qui paucis interjectis pergit: "alia conditio est eorum, qui in turba, quam non excedunt, latent, quorum et virtutes ut appareant diu luctantur et vitia tenebras habent. Vestra, o Nero, facta dictaque rumor excipit, et ideo nullis magis curandum est, qualem famam habeant, quam qui qualemcunque meruerint, magnam habituri sunt." de clementia l. I. c. 7. 8. item Plinii: "habet hoc primum magna fortuna, quod nihil tectum nihil occultum esse patitur; principum vero non modo domos, sed cubicula ipsi intimosque secessus recludit, omniaque arcana noscenda famæ proponit atque explicat." in panegyr. c. LXXXIII. Frick.

ια'. Μὴ περιίδῃς τὴν σαυτοῦ φύσιν [1] ἅπασαν ἅμα διαλυθεῖσαν· ἀλλ' ἐπειδὴ θνητοῦ [2] [μὲν] σώματος ἔτυχες
c [3] [ἀθανάτου δὲ ψυχῆς], πειρῶ τῆς ψυχῆς ἀθάνατον [4] τὴν μνήμην καταλιπεῖν. Μελέτα περὶ καλῶν ἐπιτηδευμάτων λέγειν, ἵνα συνεθισθῇς ὅμοια τοῖς εἰρημένοις φρονεῖν. [5] Ἅττ' ἂν σοι λογιζομένῳ φαίνηται βέλτιστα, ταῦτα τοῖς ἔργοις ἐπιτέλει. Ὧν τὰς δόξας ζηλοῖς, μιμοῦ [6] τὰς πράξεις. Ἃ [7] τοῖς αὑτοῦ παισὶν ἂν συμβουλεύσειας, τούτοις αὐτὸς ἐμμένειν ἀξίου. Χρῶ τοῖς εἰρημένοις, ἢ ζήτει βελτίω τούτων.
d Σοφοὺς [8] νόμιζε μὴ τοὺς [9] περὶ μικρῶν ἀκριβῶς ἐρίζοντας, ἀλλὰ τοὺς εὖ περὶ τῶν μεγίστων λέγοντας, μηδὲ τοὺς τοῖς μὲν ἄλλοις εὐδαιμονίαν ὑπισχνουμένους, αὐτοὺς δὲ ἐν πολλαῖς ἀπορίαις ὄντας, ἀλλὰ τοὺς μέτρια μὲν περὶ αὑτῶν λέγοντας, ὁμιλεῖν δὲ καὶ τοῖς πράγμασι καὶ τοῖς ἀνθρώποις δυναμένους, καὶ μὴ διαταραττομένους ἐν ταῖς τοῦ βίου μεταβολαῖς, ἀλλὰ καλῶς καὶ μετρίως καὶ τὰς συμφορὰς καὶ τὰς εὐτυχίας φέρειν ἐπισταμένους.

e ιβ'. Καὶ μὴ θαύμαζε, εἰ πολλὰ τῶν εἰρημένων ἐστὶν, ἃ καὶ σὺ γιγνώσκεις· οὐδὲ γὰρ ἐμὲ τοῦτο [10] παρέλαθεν, ἀλλ' ἠπιστάμην, ὅτι τοσούτων ὄντων τὸ πλῆθος καὶ τῶν ἰδιωτῶν

[1] ἅμα πᾶσαν A. C. L. [2] uncos om. A. C. L. [3] uncos om. A. C. L. [4] τὴν om. A. C. L. [5] ἃ δ' ἂν A. L. [6] καὶ τὰς L. [7] τοῖς παισὶν τοῖς αὐτοῦ A. C. L. [8] δὲ νόμιζε A. [9] ἀκριβῶς περὶ μικρῶν A. C. L. [10] διέλαθεν A. C. L.

Μὴ περιίδῃς κ. τ. λ] Idem fere Isocrates scribit in orat. ad Philipp. Τὸ μὲν σῶμα θνητὸν ἔχομεν, ἀθάνατοι δὲ γινόμεθα δι' ἀρετήν. Utramque sui partem homini considerandam Plinius proponit l. IX. ep. 3. "Omnes homines arbitror oportere aut immortalitatem suam aut mortalitatem cogitare: et illos quidem contendere et eniti, hos quiescere et remitti." Facc. Cætera humana pereunt et, Sallustio teste, "divitiarum et formæ gloria fluxa atque fragilis est, virtus clara æternaque habetur," bell. Catilin. c. I. Quo etiam pertinet Metrodori cujusdam effatum: "mortale est omne mortalium bonum," apud Senecam ep. XCVIII. ubi addit: "illud verum bonum non moritur, certum est sempiternumque, sapientia et virtus: hoc unum contingit immortale mortalibus." Confer quoque Valerium Maximum l. V. c. 6. Frick.

Διαλυθεῖσαν] Ἀντὶ τοῦ διαλυθῆναι, ἢ ὅπως ἂν διαλυθῇ. Wolf.

Μελέτα περὶ κ. τ. λ.] Ratio moniti hujus peti potest a contrario, ut est apud Aristotelem polit. l. VII. c. 17. Ἐκ τοῦ γὰρ εὐχερῶς λέγειν ὁτιοῦν τῶν αἰσχρῶν, γίνεται καὶ τὸ ποιεῖν συνέγγυς. Facc.

Ἃ δ' ἂν σοι λογιζ.] Celeberrimum erat apud Lacedæmonas dictum, quod refert Plutarchus in apophthegm. Lacon. ἴσασι μὲν οἱ Ἀθηναῖοι τὰ καλὰ, οὐ πράσσουσι δέ. Vide Ciceronem de senect. c. XVIII. Idem.

Μίμου τὰς πράξεις] Quintilianus: "artis pars magna continetur imitatione. Atque omnis vitæ ratio sic constat, ut, quæ probamus in aliis, facere ipsi velimus." Institut. l. X. 2. Cicero de Orat. l. II. 22. "Quæ maxime excellunt in eo quem quis imitatur, ea diligentissime persequatur." Frick.

Χρῶ τοῖς εἰρημένοις] Horatius l. I. ep. 6. "si quid novisti rectius istis, Candidus imperti; si non, his utere mecum." Facc.

Τοσούτων ὄντων τὸ πλῆθος etc.] Ambiguum videri potest, utrum referatur ad

καὶ τῶν ἀρχόντων οἱ μέν τι τούτων εἰρήκασιν, οἱ δὲ ἀκηκόα- 23
σιν, οἱ δὲ ἑτέρους ποιοῦντας ἑωράκασιν, [1] οἱ δὲ αὐτοὶ τυγχά-
νουσιν ἐπιτηδεύοντες. ἀλλὰ γὰρ οὐκ ἐν τοῖς λόγοις χρὴ τοῖς
περὶ τῶν ἐπιτηδευμάτων ζητεῖν τὰς καινότητας, ἐν οἷς οὔτε
παράδοξον οὔτ' ἄπιστον οὔτ' ἔξω τῶν νομιζομένων οὐδὲν
ἔστιν εὑρεῖν, ἀλλ' ἡγεῖσθαι τοῦτον εἶναι χαριέστατον, ὃς
ἂν τῶν διεσπαρμένων ἐν ταῖς τῶν ἄλλων διανοίαις ἀθροῖσαι
τὰ πλεῖστα δυνηθῇ καὶ φράσαι κάλλιστα περὶ αὐτῶν. b
ἐπεὶ κἀκεῖνό μοι πρόδηλον ἦν, ὅτι τὰ συμβουλεύοντα καὶ
τῶν ποιημάτων καὶ τῶν συγγραμμάτων χρησιμώτατα μὲν
ἅπαντες νομίζουσιν, οὐ μὴν ἥδιστά γε αὐτῶν ἀκούουσιν,
ἀλλὰ ταὐτὸ πεπόνθασιν ὅπερ πρὸς τοὺς νουθετοῦντας· καὶ
γὰρ ἐκείνους ἐπαινοῦσι μὲν ἅπαντες, πλησιάζειν δὲ οὐ βού-
λονται, ἀλλὰ μᾶλλον αἱροῦνται συνεῖναι τοῖς [2] συνεξαμαρ-
τάνουσιν, ἀλλ' οὐ τοῖς ἀποτρέπουσι. σημεῖον δ' ἄν τις ποιή-
σαιτο, τὴν Ἡσιόδου καὶ Θεόγνιδος καὶ Φωκυλίδου ποίησιν· c
καὶ γὰρ τούτους φασὶ μὲν ἀρίστους συμβούλους γεγενῆσθαι
τῷ βίῳ τῷ τῶν ἀνθρώπων, ταῦτα δὲ λέγοντες αἱροῦνται
συνδιατρίβειν ταῖς ἀλλήλων ἀνοίαις μᾶλλον ἢ ταῖς ἐκείνων
ὑποθήκαις. ἔτι δ' εἴ τις ἐκλέξειε [3] τῶν προεχόντων ποιητῶν
τὰς καλουμένας γνώμας, ἐφ' αἷς ἐκεῖνοι μάλιστ' ἐσπούδα-
21 σαν, ὁμοίως ἂν καὶ πρὸς ταύτας διατεθεῖεν· ἥδιον γὰρ ἂν
κωμῳδίας τῆς φαυλοτάτης ἢ τῶν οὕτω τεχνικῶς πεποιη- d
μένων ἀκούσαιεν.

ιγ΄. Καὶ τί δεῖ καθ' ἓν ἕκαστον λέγοντα διατρίβειν;
ὅλως γὰρ εἰ [4] θέλοιμεν σκοπεῖν τὰς φύσεις [5] τὰς τῶν ἀνθρώ-
πων, εὑρήσομεν τοὺς πολλοὺς αὐτῶν οὔτε τῶν σιτίων χαί-
ροντας τοῖς ὑγιεινοτάτοις οὔτε τῶν ἐπιτηδευμάτων τοῖς
καλλίστοις οὔτε τῶν πραγμάτων τοῖς βελτίστοις οὔτε

[1] ἔνια A. C. L. [2] ἐξαμαρτάνουσιν A. C. L. [3] καὶ τῶν A. C. L. [4] ἐθέλοιμεν A. C. L. [5] τὰς om. A. C. L.

πλῆθος παραινέσεων, an vero πλῆθος ἀνθρώπων. Sed rectius videtur, si intelligatur τοσούτου πλήθους ὄντος ἰδιωτῶν καὶ ἀρχόντων. Sic enim ea postulant quæ sequuntur. Wolf. Resolve et verte: ὅτι οἱ μὲν καὶ τῶν ἰδιωτῶν καὶ τῶν ἀρχόντων (τοσούτων αὐτῶν ὄντων τὸ πλῆθος). *quod tum privatorum hominum, tum regum tot numero existentium, alii etc., alii etc.* Ergo genitivus τοσούτων ὄντων pendet ab οἱ μὲν, οἱ δὲ. Lang. Coraes refert ad τῶν εἰρημένων.

Ἐξαμαρτάνουσιν] F. συνεξαμαρτάνουσιν. ut Parænesi legitur p. 110. 3. Wolf.

Συνδιατρίβειν ταῖς ἀλλήλων ἀνοίαις] Τὸ συνδιατρίβειν commode hic accipi potest ἀντὶ τοῦ διαλέγεσθαι περὶ τῆς τῶν ἀλλήλων ἀνοίας. *de stultis suis opinionibus et factis colloqui malunt.* Wolf. Προκρίνουσιν ἀκούειν τοὺς ἀνοήτους λόγους ἀλλήλων. Cor. Cf. Paneg. §. μβ΄. Evag. §. λα΄.

τῶν μαθημάτων τοῖς ὠφελιμωτάτοις, ἀλλὰ παντάπασιν
e ἐναντίας τῷ συμφέροντι τὰς ἡδονὰς ἔχοντας, καὶ δοκοῦντας
καρτερικοὺς καὶ φιλοπόνους [1] εἶναι τοὺς τῶν δεόντων τι
[2] ποιοῦντας· ὥστε πῶς ἄν τις τοῖς τοιούτοις ἢ παραινῶν ἢ
διδάσκων ἢ χρήσιμόν τι λέγων ἀρέσειεν; οἳ πρὸς τοῖς εἰρη-
μένοις λόγοις φθονοῦσι μὲν τοῖς εὖ φρονοῦσιν, ἁπλοῦς δὲ
24 ἡγοῦνται τοὺς νοῦν οὐκ ἔχοντας· οὕτω δὲ τὰς ἀληθείας τῶν
πραγμάτων φεύγουσιν, ὥστε οὐδὲ τὰ σφέτερ' αὐτῶν ἴσασιν,
ἀλλὰ λυποῦνται μὲν περὶ τῶν ἰδίων λογιζόμενοι, χαίρουσι
δὲ περὶ τῶν ἀλλοτρίων διαλεγόμενοι, βούλοιντο δ' ἂν τῷ
σώματι κακοπαθῆσαι μᾶλλον ἢ τῇ ψυχῇ πονῆσαι καὶ
σκέψασθαι περί τινος τῶν ἀναγκαίων. εὕροι δ' ἄν τις

[1] εἶναι καὶ φιλοπόνους A. C. L. [2] μὴ ποιοῦντας A. L.

Καὶ δοκοῦντας καρτερικοὺς εἶναι, καὶ φιλοπόνους, τοὺς τῶν δεόντων τι μὴ ποιοῦντας] F. leg. τοὺς τῶν μὴ δεόντων τι ποιοῦντας. *ex male factis eos constantiæ laudem captare.* Budæus τῶν δεόντων τι μὴ pro μηδὲν τῶν δεόντων interpretatur: *eos qui officio nulla ex parte funguntur.* Et sunt sane Græcis tales μεταθέσεις negationum non inusitatæ. Wolf. Τι μὴ, i. e. μηδέν. Auger. Locum, uti nunc est, atque ut ipsi dedimus illum, dum attentius intueor, me offendit. *et* (reperimus) *illos videri constantes et industrios, quæ eorum, quæ facere debebant, nihil faciunt.* At homines dissolutos et inertes, de quibus hic sermo est, a quoquam vel stultissimo *constantes* haberi et *laboriosos*, quis non miretur, quanquam contextus ita comparatus sit, ut absurdissima quæque huic perversorum hominum sermoni aptissima esse videantur. Nam hæc ipsa perversitas postulat, ut vel οἱ τῶν δεόντων τι μὴ ποιοῦντες oppositi sint constantibus et laboriosis, vel alius ex hoc loco sensus eliciatur. Deinde molesti nescio quid habet istud τι μὴ, quod Wolfius ideo disponere cupit. Tum, quod me maxime movet, est locus huic nostro simillimus, qui de Pace §. λε΄. legitur sic: ἐπιδείξειεν ἄν τις πολλοὺς, χαίροντας μὲν καὶ τῶν ἐδεσμάτων καὶ τῶν ἐπιτηδευμάτων τοῖς καὶ τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχὴν βλάπτουσιν, ἐπίπονα δὲ καὶ χαλεπὰ νομίζοντας (scil. ταῦτα) ἀφ' ὧν ἀμφότερα ταῦτ' (i. e. σῶμα καὶ ψυχὴ) ὠφελοῖντο, καὶ καρτερικοὺς εἶναι δοκοῦντας, τοὺς ἐν τούτοις ἐμμένοντας. Quæ postrema verba e contextu ita vertenda sunt: *eosque, qui in hisce difficilibus rebus* (quæ corpori et animo saluti sunt) *perdurant, carnifices* (καρτερικοὺς) *sui ipsius esse putant.* Video vocem καρτερικὸς h. l. non in laudem sed vituperium dictam esse, atque hanc significationem illa et hic habere poterit, dummodo μὴ post τι expungas, vertens: *eosque haberi carnifices sui duramque vitam agentes* (φιλοπόνους), *qui ex parte modo officio suo satisfaciant.* Tunc quoque τι τῶν δεόντων jure positum esset pro τὰ δέοντα, locusque multo quam antea expeditior. Quam sæpe vero οὐ et μὴ librariorum incuria vel appositum sit vel deletum, ubi non debebat, non est, quod multis demonstrem. Plura in hanc rem exempla in Nostro occurrunt. Hinc Interpretes nunc ponere illud, nunc delere pro loci cujusque natura tentarunt. Vid. e. c. Panath. §. γ΄. init. et quæ statim hic sequuntur. Lang. μὴ omittit Coraes, et locum sic exponit: καὶ νομίζοντας εἶναι καρτερικοὺς, τουτέστι, πόνων ὑπομενετικοὺς ἕνεκα τοῦ καλοῦ, καὶ φιλομόχθους, τοὺς πράττοντάς τι τῶν ἀναγκαίων, ὧν οὐδὲ τοὺς φαυλοτάτους εἰκὸς ἀμελεῖν.

Ἁπλοῦς δὲ ἡγοῦνται τοὺς νοῦν οὐκ ἔχοντας] Steph. in Thes. T. I. p. 485. vocem ἁπλοῦς h. l., quam ibi expresse laudat, transfert: *qui mente caret*, i. e. *stultus*, sed quid mirum, quæso, stultos vocari mente carentes? Hinc cum Augerio ἁπλοῦς sensu bono accipio, vel οὐκ ante νοῦν deleo, quod magis nunc placet, ut sensus exeat: *et prudentes* (νοῦν ἔχοντας) *pro stultis habent.* Alia enim interpretandi ratio, quæ in mentem venit, dura nimis videtur, quam quod eam huic præferam, nempe τοὺς accipi posse pro τούτους, ut locus ita constituatur: ἁπλοῦς δὲ ἡγοῦνται τούτους, νοῦν οὐκ ἔχοντας. *illosque* (sapientes) *pro simplicibus habent, mente carentes.* Lang. Ἁπλοῦς ἐπὶ καλοῦ ἀντὶ τοῦ χρηστούς. Cor.

αὐτοὺς ἐν μὲν ταῖς πρὸς ἀλλήλους συνουσίαις [1] ἢ λοιδοροῦν- b
τας ἢ λοιδορουμένους, ἐν δὲ ταῖς ἐρημίαις οὐ βουλευομένους
ἀλλ᾽ εὐχομένους. λέγω δὲ ταῦτα οὐ [2] καθ᾽ ἁπάντων, ἀλλὰ
κατὰ τῶν ἐνόχων τοῖς εἰρημένοις ὄντων. ἐκεῖνο δ᾽ οὖν φανε-
ρὸν, ὅτι δεῖ τοὺς βουλομένους ἢ ποιεῖν ἢ γράφειν τι κεχαρι-
σμένον τοῖς πολλοῖς μὴ τοὺς ὠφελιμωτάτους τῶν λόγων
ζητεῖν, ἀλλὰ τοὺς μυθωδεστάτους· ἀκούοντες μὲν γὰρ τῶν
τοιούτων χαίρουσι, θεωροῦντες δὲ τοὺς ἀγῶνας καὶ τὰς c
ἁμίλλας [3] [ψυχαγωγοῦνται]. διὸ καὶ τὴν Ὁμήρου ποίησιν
καὶ τοὺς [4] πρώτους εὑρόντας τραγῳδίαν ἄξιον θαυμάζειν,
ὅτι κατιδόντες τὴν φύσιν τὴν τῶν ἀνθρώπων ἀμφοτέραις
ταῖς ἰδέαις ταύταις κατεχρήσαντο πρὸς τὴν ποίησιν. ὁ μὲν
γὰρ τοὺς ἀγῶνας καὶ τοὺς πολέμους [5] τοὺς τῶν ἡμιθέων
ἐμυθολόγησεν, οἱ δὲ τοὺς μύθους εἰς ἀγῶνας καὶ πράξεις
κατέστησαν, ὥστε μὴ μόνον ἀκουστοὺς ἡμῖν ἀλλὰ καὶ θεα-
22 τοὺς [6] γενέσθαι. τοιούτων οὖν παραδειγμάτων ὑπαρχόντων, d
δέδεικται τοῖς ἐπιθυμοῦσι τοὺς ἀκροωμένους ψυχαγωγεῖν,
ὅτι τοῦ μὲν νουθετεῖν καὶ συμβουλεύειν ἀφεκτέον, ἐκεῖνα
δὲ γραπτέον καὶ λεκτέον οἷς ὁρῶσι τοὺς ὄχλους [7] μάλιστα
χαίροντας.

ιδ´. Ταῦτα δὲ διῆλθον ἡγούμενός σε δεῖν, [8] τὸν οὐχ ἕνα
τῶν πολλῶν ἀλλὰ πολλῶν ὄντα τύραννον, μὴ τὴν αὐτὴν
γνώμην ἔχειν τοῖς ἄλλοις, μηδὲ τὰ σπουδαῖα τῶν πραγμά-

e των μηδὲ τοὺς εὖ φρονοῦντας τῶν ἀνθρώπων ταῖς ἡδοναῖς
[1] κρίνειν, ἀλλ᾽ ἐπὶ τῶν πράξεων τῶν χρησίμων αὐτοὺς δοκι-
μάζειν· ἄλλως τε [2] ἐπειδὴ περὶ [3] μὲν τῶν γυμνασίων τῶν
τῆς ψυχῆς ἀμφισβητοῦσιν οἱ περὶ τὴν φιλοσοφίαν [4] ὄντες,
καὶ φασὶν οἱ μὲν διὰ τῶν ἐριστικῶν λόγων, οἱ δὲ διὰ τῶν
25 πολιτικῶν, οἱ δὲ δι᾽ ἄλλων τινῶν φρονιμωτέρους ἔσεσθαι
τοὺς αὐτοῖς πλησιάζοντας, ἐκεῖνο δὲ πάντες ὁμολογοῦσιν,
ὅτι δεῖ τὸν καλῶς πεπαιδευμένον ἐξ ἑκάστου τούτων [5] φαί-
νεσθαι [6] βουλεύεσθαι δυνάμενον. χρὴ τοίνυν ἀφέμενον τῶν
ἀμφισβητουμένων ἐπὶ τὸ ὁμολογούμενον ἐλθόντα λαμβάνειν
αὐτῶν τὸν ἔλεγχον, καὶ μάλιστα μὲν ἐπὶ τῶν καιρῶν θεω-
ρεῖν τοὺς συμβουλεύοντας, εἰ δὲ μὴ, τοὺς καθόλου [7] περὶ
b τῶν πραγμάτων λέγοντας. καὶ τοὺς [8] μὲν μηδὲν γιγνώ-
σκοντας τῶν δεόντων [9] ἀποδοκίμαζε — δῆλον γὰρ ὡς ὁ
μηδὲν ὢν [10] αὐτὸς χρήσιμος οὐδ᾽ ἂν ἄλλον φρόνιμον ποιή-
σειεν —, τοὺς δὲ νοῦν ἔχοντας καὶ δυναμένους ὁρᾶν πλέον
τι τῶν ἄλλων περὶ πολλοῦ ποιοῦ καὶ θεράπευε, γιγνώσκων

[1] ἢ om. A. C. L. [2] κατὰ πάντων A. C. L. [3] ἀγάζονται A. ἄχθονται L. uncos om. C. [4] πρώτως A. L. [5] τοὺς om. A. C. L. [6] γεγενῆσθαι A. C. L. [7] μάλιστα om. A. C. L. [8] τὸν om. A. C. L.

[1] ἀνακρίνειν A. C. L. [2] καὶ ἐπειδὴ C. [3] μὲν om. A. C. L. [4] διατρίβοντες A. C. L. [5] γενέσθαι A. L. ἑλέσθαι C. [6] [τὰ χρήσιμα]. χρὴ τοίνυν τὸν δυνάμενον βουλεύεσθαι ἀφέμενον C. [7] περὶ om. A. C. L. [8] μὲν om. A. C. L. [9] ἀποδοκιμάζειν A. C. L. [10] αὐτῷ A. C. L.

Εὐχομένους] Sex Augerii Codd. habent, εὐωχουμένους (*epulantes*). At quis non videat *epulari* (ταῖς ἐρημίαις) solitudini minime convenire, *optare* contra optime locum habere? Lang.

Τοὺς ἀγῶνας] Hic intelligo propter verbum θεωροῦντας, non tam serias deliberationes atque negotia, aut graviores disputationes, quam τοὺς γυμνικοὺς ἀγῶνας, certamina pugilum etc. ut significet eos ita molles esse, ut etiam ista belli præludia reformident extra omne periculum constituti, et iis, quæ in scena repræsentantur, non secus atque veris rebus et historiis afficiantur, perversis animis præditi; alienisque malis iisque confictis dolentes, et vera sua non agnoscentes. Wolf. Vulgatam verte: *lætitia et dolore propter aliena afficiuntur.* Lang.

Ἄχθονται] E marg. Cod. pro ἄχθονται dedit Coraes ψυχαγωγοῦνται. et, si ἐξηγητικῶς id intelligis, priscam lectionem fuisse suspicatur ἄγονται, h. e. κηλοῦνται, θέλγονται. Εἰκὸς μέντοι μᾶλλον (pergit) τὸ ψυχαγωγοῦνται διόρθωσιν εἶναι τοῦ ἡμαρτημένου ἄχθονται· οὐ μόνον ὅτι καὶ προϊὼν χρήσεται τῇ λέξει ὁ ῥήτωρ, ἀλλ᾽ ὅτι καὶ οἰκεῖον πάνυ τὸ ῥῆμα ἐπὶ τῶν τοιούτων, sc. τραγῳδιῶν.

Πρώτως] Malim πρώτους. quod τὸ πρώτως plerumque idem valet quod προηγουμένως, eique opponitur τὸ δευτέρως vel κατὰ τὸν δεύτερον λόγον. Wolf.

Ταῦτα] Np. præceptiones et sententias de regno bene administrando quæ præcesserunt. Auger. Male. Cum modo, ut quisque facile videt, qui locum bis legerit, ad observationem de perverso hominum studio factam referri possit. Lang.

Ταῖς ἡδοναῖς ἀνακρίνειν] Τουτέστι, μήτε τὰ πράγματα σπουδαῖα, μήτε τοὺς ἀνθρώπους φρονίμους, κρίνειν, ἐκ τῆς προσγινομένης ἡμῖν ἐξ αὐτῶν ἡδονῆς, ἀλλ᾽ ἐξ ὧν ἡμᾶς ὠφελοῦσιν. Cor.

Ἄλλως τε] Post τε videtur addendum καὶ juxta usitatum loquendi morem. Auger. Sensus: Quocunque modo aliquis eruditus sit, omnes tamen, quid profecerint, in una re examinari possunt. Lang.

Διὰ τῶν ἐριστικῶν λόγων] Erasmus: *e disputatoriis et ad contentionem paratis rationibus.* Phileticus: *liberali quadam sermonum inter se discrepantium disciplina.* Intelligo disputationes dialecticas. Wolf.

Διὰ τῶν πολιτικῶν] Intelligo doctrinam et artem dicendi. Tales sunt orationes Isocratis. Idem.

Αὐτοῖς] Τοῖς περὶ τὴν φιλοσοφίαν διατρίβουσι. Cor.

Αὐτῶν] Τῶν ἀμφισβητουμένων. Erasm. Vel τῶν λόγων, vel τῶν περὶ τὴν φιλοσοφίαν διατριβόντων καὶ τὴν εὐβουλίαν ἐπαγγελλομένων. et rectius ad personam refertur oratio quam ad rem. Wolf. *eos* (philosophos) *explorare.* Lang.

Ἐπὶ τῶν καιρῶν] Intelligo simpliciter: *cum negotia incidunt. cum res consilium præsens postulat.* Wolf. Hæc verba, propter sequentia δῆλον γὰρ, ὡς ὁ μηδὲν ὢν αὐτῷ χρήσιμος, explicanda videntur sic: *eo temporis puncto, quo ipsi consilio indigent.* Nihilominus tamen duo sunt in primis, quæ huic expositioni obstant; primum καθόλου τῶν πραγμάτων, deinde etiam λέγοντας. utrumque enim vocabulum ad publicas magis quam ad privatas res, de quibus posterioribus insuper in reliquis verbis non est sermo, spectant. Accedit, quod res ipsa absurdi quid contineat. Quis enim alterum de rebus domesticis examinare possit aut velit? Quapropter valde dubito, an verba, δῆλον γὰρ — ποιήσειν, genuina sint, præsertim quum salvo contextu abesse possint, immo ipsum potius turbent, quam ad illum pertineant, et glossæ margini adscriptæ similiora sint, quam, ut in proverbio est, unum ovum alteri ovo. E loco p. 106. v. 7. huc migrasse videntur. Lang.

Εἰ δὲ μὴ] Scil. θεωρηθῶσιν ἐπὶ τῶν καιρῶν. *si re consilium præsens flagitante, ambages et nugas egerint.* Fortasse τοὺς ἐριστικοὺς intelligit. Wolf. τῶν πραγμάτων regitur a καθόλου: *eos qui in genere de rebus loquuntur.* Auger. De καθόλου conf. quæ dicta sunt ad p. 115. v. 1. Lang.

ὅτι σύμβουλος ἀγαθὸς χρησιμώτατον καὶ τυραννικώτατον ἁπάντων [1] τῶν κτημάτων ἐστίν. ἡγοῦ δὲ τούτους σοι μεγίστην [2] ποιεῖν τὴν βασιλείαν, οἵτινες ἂν τὴν διάνοιαν τὴν c
σὴν πλεῖστα ὠφελῆσαι δυνηθῶσιν.

ιε'. Ἐγὼ μὲν οὖν ἅ τε γιγνώσκω [3] παρήνεκα, καὶ τιμῶ σε τούτοις οἷς τυγχάνω δυνάμενος· βούλου δὲ καὶ τοὺς ἄλλους, ὅπερ εἶπον ἀρχόμενος [4] τοῦ λόγου, μὴ τὰς εἰθισμένας ἄγειν σοι δωρεὰς, ἃς ὑμεῖς πολὺ πλείονος ἀγοράζετε παρὰ τῶν διδόντων ἢ [5] παρὰ τῶν πωλούντων, ἀλλὰ τοιαύτας, αἷς [6] κἂν σφόδρα [7] χρῇ καὶ μηδεμίαν ἡμέραν [8] δια- d
λείπῃς, οὐ κατατρίψεις, ἀλλὰ [9] καὶ πλείονος ἀξίας [10] ποιήσεις.

[1] τῶν om. A. C. L. [2] ποιήσειν A. C. L. [3] παρήνεσα A. C. L.
[4] τοῦ λόγου om. A. L. [5] παρὰ om. A. C. L. [6] ἐὰν A. C. L.
[7] χρήσῃ A. C. L. [8] διαλίπῃς A. C. L. [9] μϊζους καὶ A. C.
[10] οὔσας αὐτὰς ποιήσ. A. αὐτὰς ποιήσ. C. L.

Τιμῶ σε τούτοις] Δωροῦμαί σε τούτοις. Cor. Ἢ τῶν πωλ.] F. ἢ παρὰ τῶν πωλ. Auger.

Γ.

ΙΣΟΚΡΑΤΟΥΣ ΝΙΚΟΚΛΗΣ Η ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΣ.

Pag. ed. H.Steph. 26 α'. ΕΙΣΙ τινες οἳ δυσκόλως ἔχουσι πρὸς τοὺς λόγους καὶ Pag. ed. Cor. 23
διαμέμφονται τοὺς φιλοσοφοῦντας, καὶ φασὶν αὐτοὺς οὐκ

SUMMARIUM. (α'.) *Procemium.* Eloquentia, ob vile lucrum quod illius studiosi inde faciunt, non est vituperanda. Majus enim commodum ex agendo, quam ex loquendo nascitur. Deinde quævis humana actio commodum aliquod spectat. (β'.) Quare hominum vitium, quo rebus utilibus abutuntur, non esse ad res transferendum. Quæ distinguendi negligentia fecit, ut bonum, quo natura nobis dederit egregiius nullum, odio persequerentur. (γ'.) Quantam vim ratio atque oratio in hominum vitam habuerint, et qui fructus quotidie inde redeant, ita ut omnium, quæ ratione perficiantur, oratio dux et auctor habenda sit. Qui igitur hanc facultatem lædunt, isti vel nefandissima quæque committere non dedignabuntur. Omnium autem orationum id genus reliquis palmam præripere, quod de officiis regum erga cives et civium erga illos moneat. (δ'.) Cujus posterioris generis hanc esse, in qua Nicocles primum monarchiæ præstantiam, deinde suum regnandi jus evincere, denique præcepta subditorum erga regem exponere conatur. (ε'.) Monarchiam aliis imperii formis præstare justitia, jucunditate, lenitate, quemque ex meritis honorando, utiles ab inutilibus distinguendo, postulando denique, ut uni, non pluribus pareatur. Excellere etiam in consultando et agendo. Qui annuum magistratum gerunt, experientia carent, successoribus freti multa negligunt, sibi invident, rerum gerendarum occasiones prætermittunt, successoribus meliores videri cupiunt, de republica ut re aliena securi sunt. Audacissimorum civium consiliis utuntur. (ϛ'.) At non tantum domi, verum etiam in bello monarchia ceteris ubique præferenda est. Illam enim milites facilius conscribere posse iisque unum melius quam plures præesse, exempla Persarum, Dionysii, Carthaginiensium, Lacedæmoniorum, et Atheniensium satis ostendunt. Omnes denique homines monarchiam ceteris præponere vel inde liquet, quod diis ipsis hanc imperii formam affingimus. (ζ'.) Me vero jure hoc regno potitum esse, ex origine mea facillime demonstrari potest. (η'.) Restat ut me esse dignum illo probem. (θ'.) Quodsi inter omnes virtutes temperantia et justitia primum locum occupant, in restituendis rebus et internis et externis, quas turbarum plenas a patre acceperam, nil nisi incrementa et felicitatem civitatis respiciens justus repertus ero. Tantum autem abfuit, ut aliena appeterem, ut etiam redderem, quæ mihi hereditate obvenerant, ac multis civibus et exteris benefacerem. (ι'.) Temperantiam in eo probavi, quod alienis uxoribus et pueris semper abstinui. Quo in genere virtutis, civibus partim exemplo, partim in ea re superior esse volui, in qua vel laudatissimi quique subinde labuntur, nihil detestabilius ratus, læsa fide conjugali, sanctissime omnium servanda. Hac neglecta, discordiæ ac seditiones domesticæ oriuntur, regibus æque ac publicæ vitandæ. Ideo quoque in procreandis liberis ab aliorum regum consuetudine secessi, genuinam tantum sobolem procreandam esse ratus easque seligendas voluptates, non quæ multum laboris et parum laudis haberent, sed gloriæ participes e probitate veluti ultro provenirent. (ια'.) Sed quum virtutes tum maxime explorandæ sint, quum difficillime exerceantur, equidem justitiam in summa penuria,

ἀρετῆς ἀλλὰ πλεονεξίας ἕνεκα ποιεῖσθαι τὰς τοιαύτας δια-
τριβάς. ἡδέως ἂν οὖν πυθοίμην τῶν οὕτω διακειμένων, διὰ
τί τοὺς μὲν εὖ λέγειν ἐπιθυμοῦντας [1] ψέγουσι, τοὺς δ' ὀρθῶς
πράττειν [2] βουλομένους ἐπαινοῦσιν· εἰ γὰρ αἱ πλεονεξίαι b
λυποῦσιν αὐτούς, πλείους καὶ μείζους ἐκ τῶν ἔργων ἢ τῶν
λόγων εὑρήσομεν γιγνομένας. ἔπειτα κἀκεῖνο ἄτοπον, εἰ
λέληθεν αὐτούς, ὅτι τὰ περὶ τοὺς θεοὺς εὐσεβοῦμεν καὶ τὴν
δικαιοσύνην ἀσκοῦμεν καὶ τὰς ἄλλας ἀρετὰς ἐπιτηδεύομεν, 27
οὐχ ἵνα τῶν ἄλλων ἔλαττον ἔχωμεν, ἀλλ' ὅπως ἂν ὡς μετὰ
πλείστων ἀγαθῶν τὸν βίον διάγωμεν. ὥστε οὐ κατηγορη-
τέον τούτων τῶν πραγμάτων ἐστὶν, δι' ὧν ἄν τις μετ' ἀρε-
τῆς πλεονεκτήσειεν, ἀλλὰ τῶν ἀνθρώπων τῶν περὶ τὰς
πράξεις ἐξαμαρτανόντων ἢ τοῖς λόγοις ἐξαπατώντων καὶ
μὴ δικαίως χρωμένων αὐτοῖς.

β'. Θαυμάζω δὲ τῶν ταύτην τὴν γνώμην ἐχόντων, [3] ὅπως b
οὐ καὶ τὸν πλοῦτον καὶ τὴν ῥώμην καὶ τὴν ἀνδρίαν κακῶς
λέγουσιν. εἴπερ γὰρ διὰ τοὺς [4] ἐξαμαρτάνοντας καὶ τοὺς
ψευδομένους πρὸς τοὺς λόγους χαλεπῶς ἔχουσι, προσήκει
καὶ τοῖς ἄλλοις ἀγαθοῖς αὐτοὺς ἐπιτιμᾶν· φανήσονται γὰρ
τινες καὶ τῶν ταῦτα κεκτημένων ἐξαμαρτάνοντες καὶ πολ-

[1] φεύγουσι A. [2] βουλευομένους L. [3] πῶς A. L. [4] ἐξαπατῶντας A. L.

temperantiam in maxima potestate, continentiam in juvenili ætate, idque non fortuito, sed consilio colui. (ιβ'.) *Præcepta.* De diligenti ac justa rerum administratione. Abstinentia et aliis se præbendi ratio. Quomodo optime parentur opes. Accipere non semper fructuosum esse, dare damnosum. Mandata alacriter facienda esse. Regum, in delictis perspiciendis, sollertia. Aperte esse agendum. Inter cives simpliciter et aperte esse versandum. Quomodo actiones explorandæ. Conspirationes contra regem haud reticendæ. Qui felices habendi sint. Cœtus seditiosos fugiendos peccatorumque etiam suspiciones vitandas esse. (ιγ'.) Præsenti statui adhærendum regumque mores civium moribus temperandos. Regum securitas cives a metu vacuos reddit. Cives in observantia legum humiles, in obeundis muneribus publicis splendidos esse oportere. Quomodo adolescentes ad virtutem ducendi sint, et quare parere discere iis expediat. Quæ opes filiis relinquendæ. Diffidentes miseros esse et infelices, felices autem nihil mali sibi conscios. Flagitium prodesse, virtutem obesse qui opinantur, in errore sunt. Bonis hominibus non esse invidendum, sed illos æmulandos esse. Qui amandi sint a civibus ac honorandi. Quæ absente rege cogitanda. Quibus in rebus benevolentiam erga regem ostendere oporteat. Quomodo erga alios nos geramus, quid evitemus, quid exspectemus. Bonos non tantum laudandos, sed etiam imitandos esse. Quibus maxima libertate frui liceat. (ιδ'.) Adhortatio ad peragenda præcepta a commodis consecuturis desumpta. LANG. Hæc oratio videtur scripta fuisse eodem fere tempore quo illa quæ præcedit, cujus est veluti appendix. AUGER.

Τοὺς φιλοσοφοῦντας] Speciatim τοὺς περὶ τοὺς λόγους σπουδάζοντας. WOLF. *eos qui studio eloquentiæ addicti sunt.* AUGER.

Τὰς τοιαύτας διατριβὰς] Οἵαπερ ἐγένετο ἡ Ἰσοκράτους πρὸς Νικοκλέα. Disputationes de eloquentiæ et philosophiæ studio, de administrando regno, de virtute et omni officio. WOLF.

Βουλευομένους] F. leg. βουλομένους. IDEM.

Ὡς μετὰ πλείστων] Ἀντὶ τοῦ μεθ' ὡς πλείστων. COR.

λοὺς διὰ τούτων κακῶς ποιοῦντες. ἀλλὰ γὰρ οὐ δίκαιον,
[1] οὔτ', εἴ τινες τοὺς ἀπαντῶντας [2] τύπτουσι, τῆς ῥώμης 24
c κατηγορεῖν, οὔτε διὰ τοὺς [3] ἀποκτείνοντας [4] οὓς οὐ δεῖ τὴν
ἀνδρίαν λοιδορεῖν, οὔθ' ὅλως τὴν τῶν ἀνθρώπων πονηρίαν
ἐπὶ τὰ πράγματα μεταφέρειν, ἀλλ' αὐτοὺς ἐκείνους ψέγειν,
ὅσοι τοῖς ἀγαθοῖς κακῶς χρῶνται καὶ τοῖς ὠφελεῖν δυναμέ-
νοις τούτοις βλάπτειν τοὺς συμπολιτευομένους ἐπιχειροῦσι.
νῦν δ', ἀμελήσαντες τοῦτον τὸν τρόπον περὶ ἑκάστου
διορίζεσθαι, πρὸς ἅπαντας τοὺς λόγους δυσκόλως διά-
κεινται, καὶ τοσοῦτον διημαρτήκασιν ὥστε οὐκ αἰσθά-
d νονται τοιούτῳ πράγματι δυσμενῶς ἔχοντες, ὃ πάντων
τῶν [5] ἐνόντων ἐν τῇ τῶν ἀνθρώπων φύσει πλείστων ἀγαθῶν
αἴτιόν ἐστι.

γ'. Τοῖς μὲν γὰρ ἄλλοις οἷς ἔχομεν οὐδὲν τῶν ἄλλων
ζώων διαφέρομεν, ἀλλὰ [6] πολλῶν καὶ τῷ τάχει καὶ τῇ
ῥώμῃ καὶ ταῖς ἄλλαις εὐπορίαις καταδεέστεροι τυγχάνομεν
ὄντες· ἐγγενομένου δὲ ἡμῖν τοῦ πείθειν ἀλλήλους καὶ δηλοῦν
πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς περὶ ὧν ἂν βουληθῶμεν, οὐ μόνον τοῦ
e θηριωδῶς ζῆν ἀπηλλάγημεν, ἀλλὰ καὶ συνελθόντες πόλεις
ᾠκίσαμεν καὶ νόμους ἐθέμεθα καὶ τέχνας εὕρομεν, καὶ σχε-
δὸν ἅπαντα τὰ δι' ἡμῶν μεμηχανημένα λόγος ἡμῖν ἐστιν ὁ
συγκατασκευάσας. οὗτος γὰρ [7] περὶ τῶν δικαίων καὶ [8] τῶν
28 ἀδίκων καὶ τῶν αἰσχρῶν καὶ τῶν καλῶν ἐνομοθέτησεν· ὧν
μὴ διαταχθέντων, οὐκ ἂν οἷοί τε ἦμεν οἰκεῖν μετ' ἀλλήλων.
τούτῳ καὶ τοὺς κακοὺς ἐξελέγχομεν καὶ τοὺς ἀγαθοὺς
ἐγκωμιάζομεν. διὰ τούτου τούς τε ἀνοήτους παιδεύομεν καὶ
τοὺς φρονίμους δοκιμάζομεν· τὸ γὰρ λέγειν ὡς δεῖ τοῦ φρο-
νεῖν εὖ μέγιστον σημεῖον ποιούμεθα, καὶ λόγος ἀληθὴς καὶ
νόμιμος καὶ δίκαιος ψυχῆς ἀγαθῆς καὶ πιστῆς εἴδωλόν
ἐστιν. μετὰ τούτου καὶ περὶ τῶν ἀμφισβητησίμων ἀγωνι-
b ζόμεθα καὶ περὶ τῶν ἀγνοουμένων σκοπούμεθα· ταῖς γὰρ
πίστεσιν, αἷς τοὺς [9] ἄλλους λέγοντες πείθομεν, ταῖς αὐταῖς
ταύταις [10] βουλευόμενοι χρώμεθα, καὶ ῥητορικοὺς μὲν καλοῦ-

[1] οὐδ' L. [2] τύπτοιεν A. C. L. [3] ἀποκτιννύντας A. C. [4] οὓς οὐ δεῖ om. A. [5] ὄντων A. C. L. [6] πολλῷ A. C. L. [7] καὶ περὶ A. C. L. [8] περὶ τῶν A. C. L. πολλοὺς A. [10] καὶ περὶ τῶν ἰδίων βουλευόμ. A. καὶ περὶ τῶν ἄλλων βουλευόμ. C. L.

Διαταχθέντων] Πρῶτον μὲν ὑπὸ τῆς φύσεως· ἔπειτα δὲ καὶ ὑπὸ τῶν νομοθετῶν. WOLF.

Καὶ περὶ τῶν ἄλλων] F. περὶ τῶν ἰδίων vel οἰκείων. *iisdem argumentis et in nostris rebus*

μεν τοὺς ἐν τῷ πλήθει λέγειν δυναμένους, εὐβούλους δὲ νομί-
ζομεν οἵ τινες ἂν αὐτοὶ πρὸς αὑτοὺς ἄριστα περὶ τῶν πρα-
25 γμάτων διαλεχθῶσιν. εἰ δὲ δεῖ συλλήβδην περὶ τῆς δυνά-
μεως ταύτης εἰπεῖν, οὐδὲν τῶν φρονίμως πραττομένων εὑρή-
σομεν ἀλόγως γιγνόμενον, ἀλλὰ καὶ τῶν ἔργων καὶ τῶν c
διανοημάτων ἁπάντων ἡγεμόνα [1] λόγον ὄντα, καὶ μάλιστα
χρωμένους αὐτῷ τοὺς πλεῖστον νοῦν ἔχοντας· ὥςτε τοὺς
τολμῶντας βλασφημεῖν περὶ τῶν παιδευόντων καὶ φιλοσο-
φούντων ὁμοίως ἄξιον μισεῖν, ὥςπερ τοὺς εἰς τὰ τῶν θεῶν
ἕδη ἐξαμαρτάνοντας. ἐγὼ δ᾽ ἀποδέχομαι μὲν [2] ἅπαντας
τοὺς λόγους, τοὺς καὶ κατὰ μικρὸν ἡμᾶς ὠφελεῖν δυναμέ-
νους· οὐ μὴν ἀλλὰ [3] καλλίστους ἡγοῦμαι καὶ βασιλικωτά- d
τους καὶ μάλιστα πρέποντας ἐμοὶ τοὺς περὶ τῶν ἐπιτηδευ-
μάτων καὶ τῶν πολιτειῶν παραινοῦντας, καὶ τούτων αὐτῶν
ὅσοι διδάσκουσι τούς τε δυναστεύοντας ὡς δεῖ τῷ πλήθει
χρῆσθαι, καὶ τοὺς ἰδιώτας ὡς χρὴ πρὸς [4] τοὺς ἄρχοντας
διακεῖσθαι· [5] διὰ γὰρ τούτων ὁρῶ τὰς πόλεις εὐδαιμονε-
στάτας καὶ μεγίστας γιγνομένας.

δ΄. Τὸν μὲν οὖν ἕτερον λόγον, ὡς χρὴ τυραννεῖν, Ἰσοκρά-
τους ἠκούσατε, τὸν δὲ ἐχόμενον, ἃ δεῖ ποιεῖν τοὺς ἀρχομέ- e
νους, ἐγὼ πειράσομαι διελθεῖν, οὐχ ὡς ἐκεῖνον ὑπερβαλού-
μενος, ἀλλ᾽ ὡς προσῆκόν μοι περὶ τούτων μάλιστα διαλε-
χθῆναι πρὸς ὑμᾶς. εἰ μὲν γάρ, ἐμοῦ μὴ δηλώσαντος ἃ
βούλομαι ποιεῖν ὑμᾶς, [6] διαμάρτοιτε τῆς ἐμῆς γνώμης, οὐκ 29
ἂν εἰκότως ὑμῖν ὀργιζοίμην· εἰ δέ, προειπόντος ἐμοῦ, μηδὲν
γίγνοιτο [7] τούτων, δικαίως ἂν ἤδη τοῖς μὴ πειθομένοις
μεμφοίμην. ἡγοῦμαι δ᾽ οὕτως ἂν μάλιστα παρακαλέσαι
καὶ προτρέψαι πρὸς τὸ μνημονεύειν ὑμᾶς τὰ ῥηθέντα καὶ
πειθαρχεῖν αὐτοῖς, οὐκ εἰ περὶ τὸ συμβουλεύειν μόνον

[1] τὸν λόγον A. C. L. [2] πάντας A. C. L. [3] καὶ καλλίστους A. L. [4] τοὺς om. A. [5] καὶ γὰρ διὰ A. C. L. [6] διαμαρτάνοιτε A. C. L. [7] τοιοῦτον A. L.

utimur. ut τοὺς ἄλλους et περὶ τῶν ἰδίων antitheta sint. Alioqui, si subintelligas πράγματα, frigidius erit. Idem. *quibus enim argumentis alios dicendo persuademus, iisdem etiam aliorum res deliberantes utimur.* Lang. Ἴσως ἄμεινον τὸ διαργάφειν αὐτάς. Cor.

Ἀλόγως] Ἄνευ λόγου. Wolf.

Παιδευόντων] Hic intelligo de iis qui docent eloquentiam, φιλοσοφούντων de iis qui student eloquentiæ. Auger.

Πρὸς ἄρχοντας] Malim πρὸς τοὺς ἄρχοντας. Wolf.

Ὡς χρὴ — ἃ δεῖ] Προσυπακουστέον ἔξωθεν τῷ ὡς καὶ τῷ ἃ, τὸ διδάσκοντα, παραινοῦντα, ὑποτιθέμενον, ἢ ἕτερόν τι τοιοῦτον. Cor.

γενοίμην καὶ ταῦτ᾽ ἀπαριθμήσας ἀπαλλαγείην, ἀλλ᾽ εἰ
b [1] προεπιδείξαιμι, πρῶτον μὲν τὴν πολιτείαν τὴν παροῦσαν
ὡς ἄξιόν ἐστιν ἀγαπᾶν, οὐ μόνον διὰ τὴν ἀνάγκην, οὐδ᾽ ὅτι
πάντα τὸν χρόνον μετὰ ταύτης οἰκοῦμεν, ἀλλ᾽ ὅτι [2] βελ-
τίστη τῶν πολιτειῶν ἐστίν· ἔπειθ᾽ ὡς ἐγὼ ταύτην ἔχω τὴν
ἀρχὴν οὐ παρανόμως οὐδ᾽ ἀλλοτρίαν, ἀλλ᾽ ὁσίως καὶ δικαίως
καὶ διὰ τοὺς ἐξ ἀρχῆς προγόνους καὶ διὰ τὸν πατέρα καὶ
δι᾽ ἐμαυτόν. τούτων γὰρ προαποδειχθέντων, [3] τίς οὐκ αὐτὸς 26
c αὑτοῦ καταγνώσεται τὴν μεγίστην ζημίαν, ἐὰν μὴ πει-
θαρχῇ τοῖς ὑπ᾽ ἐμοῦ συμβουλευθεῖσι καὶ προσταχθεῖσι;

ε΄. Περὶ μὲν οὖν τῶν πολιτειῶν — ἐντεῦθεν γὰρ ὑποτι-
θέμενος ἠρξάμην — οἶμαι πᾶσι δοκεῖν δεινότατον μὲν εἶναι
τὸ τῶν αὐτῶν ἀξιοῦσθαι τοὺς χρηστοὺς καὶ τοὺς πονηρούς,
δικαιότατον δὲ τὸ [4] διωρίσθαι περὶ τούτων καὶ μὴ τοὺς
d ἀνομοίους τῶν ὁμοίων τυγχάνειν, ἀλλὰ καὶ πράττειν καὶ
τιμᾶσθαι κατὰ τὴν ἀξίαν ἑκάστους. αἱ μὲν τοίνυν ὀλιγαρ-
χίαι καὶ δημοκρατίαι τὰς ἰσότητας τοῖς μετέχουσι τῶν
πολιτειῶν ζητοῦσι, καὶ τοῦτο εὐδοκιμεῖ παρ᾽ αὐταῖς, [5] ἢν
μηδὲν ἕτερος ἑτέρου δύνηται πλέον ἔχειν· ὃ τοῖς πονηροῖς
συμφέρον ἐστίν· αἱ δὲ μοναρχίαι πλεῖστον μὲν νέμουσι τῷ
βελτίστῳ, δεύτερον δὲ τῷ μετ᾽ ἐκεῖνον, τρίτον δὲ καὶ τέταρ-
τον τοῖς ἄλλοις κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον. καὶ ταῦτ᾽ εἰ μὴ
e πανταχοῦ καθέστηκεν, ἀλλὰ τό γε βούλημα τῆς πολι-
τείας τοιοῦτόν ἐστιν. καὶ [6] μὲν δὴ διορᾶν καὶ τὰς φύσεις
τῶν ἀνθρώπων καὶ τὰς πράξεις ἅπαντες ἂν τὰς τυραννί-

[1] προσεπιδείξαιμι A. C. L. [2] καὶ βελτίστη τῶν ἄλλων πολ. A. C. L. [3] οὐκ ἔστιν ὅστις A. C. L. [4] διορθώσασθαι A. διορίζεσθαι L. [5] ἐὰν A. C. [6] μὴν δὴ L. μὴν εἰ δεῖ A.

Ἀπαριθμήσας] Ἁπλῶς διηγησάμενος. Idem.

Προσεπιδείξαιμι] Ἴσως προαποδείξαιμι. Idem.

Ὑποτιθέμενος ἠρξάμην] Velim legi: ὑποθέμενος ἄρχομαι. *hic enim incipio juxta id quod proposui.* Auger.

Πράττειν] Interpretor: *ut agatur cum unoquoque, ut ea cujusque fortuna sit et dignitas.* Wolf.

Τοῖς μετέχουσι τῶν πολ.] *iis qui participes sunt administrationum*, sc. omnibus civibus in democratia, et principibus tantum in oligarchia. Auger.

Καὶ μὴν δὴ διορᾶν etc.] Construas: Καὶ ἅπαντες ἂν ὁμολογήσαιεν τὰς τυραννίδας μᾶλλον διορᾶν, καὶ τὰς φύσεις τῶν ἀνθρώπων καὶ τὰς πράξεις. *atque quisque facile concedat, a tyrannide hominum mores et vitam melius perspici posse, quam a reliquis civitatum formis.* Ita vero locum esse explicandum, nempe de tyrannidis bonos cives a malis distinguendi facultate, et antecedentia et consequentia docent. Non audiendus igitur videtur Wolf., qui post μᾶλλον addere vult συμφέρειν, quo alius prorsus et a contextu alienissimus sensus egreditur. Lang. Προειλόμην, καὶ μὲν δή, τουτέστιν, καὶ πρὸς τούτοις. Cor. Cf. Busir. §. ιϛ΄. καὶ μὲν δὴ - - - καίτοι etc.

δας μᾶλλον ὁμολογήσαιεν. καίτοι τίς οὐκ ἂν [1]δέξαιτο τῶν
εὖ φρονούντων τοιαύτης πολιτείας μετέχειν ἐν ᾗ μὴ [2]διαλή- 30
σει χρηστὸς ὤν, μᾶλλον ἢ φέρεσθαι μετὰ τοῦ πλήθους μὴ
γιγνωσκόμενος ὁποῖός τίς ἐστιν; ἀλλὰ μὴν καὶ πρᾳοτέραν
τοσούτῳ [3]δικαίως ἂν αὐτὴν [4]εἶναι [5]κρίναιμεν, ὅσῳπερ ῥᾷόν
ἐστιν ἑνὸς ἀνδρὸς γνώμῃ προσέχειν τὸν νοῦν μᾶλλον ἢ πολ-
λαῖς καὶ παντοδαπαῖς [6]διανοίαις ζητεῖν ἀρέσκειν. ὅτι μὲν
οὖν ἡδίων ἐστὶ καὶ πρᾳοτέρα καὶ δικαιοτέρα, διὰ πλειόνων
μὲν ἂν τις ἀποδείξειεν, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ διὰ τούτων συνι- b
δεῖν ῥᾴδιόν ἐστι· περὶ δὲ τῶν λοιπῶν, ὅσον αἱ μοναρχίαι
[7]πρὸς τὸ βουλεύσασθαι καὶ [8]πρᾶξαί τι τῶν δεόντων δια-
φέρουσιν, οὕτως ἂν κάλλιστα θεωρήσαιμεν, εἰ τὰς μεγίστας
τῶν πράξεων παρ' ἀλλήλας τιθέντες ἐξετάζειν ἐπιχειρή-
σαιμεν αὐτάς. οἱ μὲν τοίνυν κατ' ἐνιαυτὸν εἰς τὰς ἀρχὰς
εἰσιόντες πρότερον ἰδιῶται γίγνονται, πρὶν αἰσθέσθαι τι
τῶν τῆς πόλεως, καὶ λαβεῖν ἐμπειρίαν αὐτῶν· οἱ δ' ἀεὶ τοῖς c
27 αὐτοῖς ἐπιστατοῦντες, ἢν καὶ τὴν φύσιν καταδεεστέραν
ἔχωσιν, ἀλλ' οὖν ταῖς γε ἐμπειρίαις πολὺ τῶν ἄλλων
προέχουσιν. ἔπειθ' οἱ μὲν πολλῶν καταμελοῦσιν, εἰς ἀλλή-
λους ἀποβλέποντες, οἱ δ' οὐδενὸς ὀλιγωροῦσιν, εἰδότες ὅτι
δεῖ πάντα δι' αὐτῶν γίγνεσθαι. πρὸς δὲ τούτοις οἱ μὲν ἐν
ταῖς ὀλιγαρχίαις καὶ ταῖς δημοκρατίαις διὰ τὰς πρὸς σφᾶς
αὐτοὺς φιλοτιμίας λυμαίνονται τοῖς κοινοῖς· οἱ δ' ἐν ταῖς
μοναρχίαις ὄντες, οὐκ ἔχοντες ὅτῳ φθονήσουσιν, [9]πάντων, d
ὡς οἷόν τ' ἐστὶ, [10]βέλτιστα πράττουσιν. ἔπειθ' οἱ μὲν [11]ὑστε-
ρίζουσι τῶν πραγμάτων· τὸν μὲν γὰρ πλεῖστον χρόνον ἐπὶ
τοῖς ἰδίοις διατρίβουσιν, ἐπειδὰν δ' εἰς τὰ συνέδρια συνέλ-

[1] εὔξαιτο A. C. L. [2] διαλήσῃ A. L. [3] καὶ ἡδίονα δικαίως A. [4] εἶναι om. A. C. L. [5] κρίνοιμεν A. L. [6] διανοίαις καὶ παντοδαπαῖς A. C. L. [7] καὶ πρὸς A. C. L. [8] πρὸς τὸ πρᾶξαί A. C. L. [9] περὶ ἁπάντων A. C. L. [10] τὰ βέλτιστα A. C. L. [11] ὑστεροῦσι A. C. L.

Καὶ δικαιοτέραν δικαίως] Post τοσούτῳ abjeci verba καὶ δικαιοτέραν, quæ tum contextui repugnant, tum a duobus Auger. Codd. et a Stob., p. 322. recte absunt. Nam contextu accuratius considerato invenies, monarchiam aliis civitatis formis justitia præstare, jam esse demonstratum, item civibus illam jucundiorem esse; quibus peractis restat, ut eam quoque mansuetiorem ac leniorem esse demonstretur, quæ demonstratio a verbis, ἀλλὰ μὴν καὶ πρᾳοτέραν, nunc demum incipit. Quæ tres virtutes singulatim antea commemoratæ inde a versu 7. ὅτι μὲν οὖν etc., summatim repetuntur, quo clarum fit, in enumeratione singularum virtutum antecedente, duas diversas virtutes, quarum altera jam affuerit, non esse conjungendas. Augerius hunc locum parum perspexit. LANG.

Κάλλιστα] Ἴσως μάλιστα. COR.

Ταῖς γε ἐμπειρίαις] Εἰ ἀεὶ τοῖς αὐτοῖς ἐπιστατοῖεν. WOLF.

θῶσιν, πλεονάκις ἂν τις αὐτοὺς εὕροι διαφερομένους ἢ κοινῇ
βουλευομένους· οἱ δ', οὔτε συνεδρίων οὔτε χρόνων αὐτοῖς
ἀποδεδειγμένων, ἀλλὰ καὶ τὰς ἡμέρας καὶ τὰς νύκτας ἐπὶ
c ταῖς πράξεσιν ὄντες, οὐκ ἀπολείπονται τῶν καιρῶν, ἀλλ'
ἕκαστον ἐν τῷ δέοντι πράττουσιν. ἔτι δ' οἱ μὲν πρὸς ἀλλή-
λους δυσμενῶς ἔχουσι, καὶ βούλοιντ' ἂν καὶ τοὺς πρὸ αὐτῶν
ἄρχοντας καὶ τοὺς ἐφ' [1]αὑτοῖς ὡς κάκιστα διοικῆσαι τὴν
πόλιν, ἵν' ὡς μεγίστην δόξαν αὐτοὶ [2]λαβῶσιν· οἱ δὲ διὰ
31 παντὸς τοῦ βίου κύριοι τῶν πραγμάτων ὄντες εἰς [3]ἅπαντα
τὸν χρόνον καὶ τὰς εὐνοίας [4]ἔχουσι. τὸ δὲ μέγιστον· τοῖς
γὰρ κοινοῖς οἱ μὲν ὡς ἰδίοις, οἱ δὲ ὡς ἀλλοτρίοις, προσέχουσι
τὸν νοῦν, καὶ συμβούλοις χρῶνται περὶ αὐτῶν οἱ μὲν τῶν
ἀστῶν τοῖς τολμηροτάτοις, οἱ δ' ἐξ ἁπάντων ἐκλεξάμενοι
τοῖς φρονιμωτάτοις, καὶ τιμῶσιν οἱ μὲν τοὺς ἐν τοῖς ὄχλοις
εἰπεῖν δυναμένους, οἱ δὲ τοὺς χρῆσθαι τοῖς πράγμασιν
ἐπισταμένους.

b ϛʹ. Οὐ μόνον δ' ἐν τοῖς ἐγκυκλίοις καὶ τοῖς κατὰ [5]τὴν
ἡμέραν [6]ἑκάστην γιγνομένοις αἱ μοναρχίαι διαφέρουσιν, ἀλλὰ
καὶ τὰς ἐν τῷ πολέμῳ πλεονεξίας ἁπάσας περιειλήφασι.
καὶ γὰρ παρασκευάσασθαι δυνάμεις καὶ [7]χρήσασθαι ταύ-
ταις, ὥστε καὶ λαθεῖν καὶ [8]φθῆναι, καὶ τοὺς μὲν πεῖσαι, τοὺς

[1] ἑαυτῶν A. [2] λαμβάνωσιν A. C. L. [3] πάντα L. [4] ὁμοίως ἔχουσι. τὸ δὲ μέγιστον πάντων· A. C. L. [5] τὴν om. A. C. L. [6] ἑκάστην om. A. L. [7] χρῆσθαι A. [8] ὀφθῆναι A. C. L.

Ἀποδεδειγμένων] Διωρισμένων. COR.

Καὶ τὰς ἡμέρας καὶ τὰς νύκτας] Ἀντὶ τοῦ συνεχῶς. IDEM.

Δέοντι] Καιρῷ ἢ χρόνῳ. IDEM.

Τοὺς ἐφ' ἑαυτοῖς] Wolf. transtulit: *eos, qui in ipsorum potestate sunt*, quanquam non negat, his verbis significari posse quoque *collegas*, qui ipsorum temporibus vivunt, *successores* vero, quod oppositum, τοὺς πρὸ αὐτῶν ἄρχοντας, postulat, non interpretari audet, mavult igitur τοὺς μεθ' ἑαυτούς. At in utroque, tum versione tum in postremo dubio, erravit sane Vir egregius, quum οἱ ἐφ' ἑαυτοῖς non solum esse possint æquales, sed et successores, ut, plures optimorum auctorum loci, quos Fischerus collegit ad Welleri Grammat. spec. 3. part. 2. p. 236. seq., ubi hic noster locus expresse in auxilium vocatus est, satis declarant. LANG. Τοὺς διαδεχομένους αὐτοὺς ἄρχοντας. COR.

Εὐνοίας] Wolf. conjecit ἐννοίας ὁμοίας, ut sententia sit: *eadem perpetuo sentiunt. reipublicæ consultum semper volunt.* LANG. Ἴσως εὐνοίας ὁμοίας. COR. Idem tamen lectionem: εὐνοίας ἔχουσιν. τὸ δὲ μέγιστον· veram censet.

Γὰρ κοινοῖς] Malim abesse γάρ. LANG.

Καὶ γὰρ παρασκευάσασθαι etc.] Causa tum hujus præstantiæ, tum aliarum quæ monarchiæ h. l. conceduntur, in eo sine dubio quærenda, quod voluntate unius, si idoneus est et strenuus homo, omnia civitatis negotia et *facilius* et *celerius*, quoniam non eget ille consensu aliorum, perfici possunt. Quod ideo adjicio, ne quis hunc locum difficultatis temere aut corruptionis insimulet, ut factum est ab ignota manu in editione Isocratis Wolfiana minoris formæ, quam ex auctione librorum Fischeri emptam possideo. IDEM.

Ὀφθῆναι] Ἴσως φθῆναι. Εὐαγόρ. ιθʹ. μήτε τ. ἐ. α. φθάνειν, μήτε τ. ἐ. ὅ. λανθάνειν. COR.

δὲ βιάσασθαι, παρὰ δὲ τῶν ἐκπρίασθαι, τοὺς δὲ ταῖς ἄλ-
λαις θεραπείαις προσαγαγέσθαι, μᾶλλον αἱ τυραννίδες τῶν
28 ἄλλων πολιτειῶν οἷαί τ' εἰσί. καὶ ταῦτ' ἐκ τῶν ἔργων ἄν τις c
οὐχ ἧττον ἢ τῶν λόγων πιστεύσειεν. τοῦτο μὲν γὰρ τὴν τῶν
Περσῶν δύναμιν ἅπαντες ἴσμεν τηλικαύτην τὸ μέγεθος γε-
γενημένην, οὐ διὰ τὴν τῶν ἀνδρῶν φρόνησιν, ἀλλ' ὅτι μᾶλλον
τῶν ἄλλων τὴν βασιλείαν τιμῶσι· τοῦτο δὲ Διονύσιον τὸν
τύραννον, [1]ὅτι παραλαβὼν τὴν μὲν ἄλλην Σικελίαν ἀνάστα-
τον γεγενημένην, τὴν δ' αὑτοῦ πατρίδα πολιορκουμένην, οὐ
μόνον αὐτὴν τῶν παρόντων κινδύνων ἀπήλλαξεν, ἀλλὰ καὶ d
μεγίστην τῶν Ἑλληνίδων πόλεων ἐποίησεν· ἔτι δὲ Καρχη-
δονίους καὶ Λακεδαιμονίους, τοὺς ἄριστα τῶν Ἑλλήνων
πολιτευομένους, οἴκοι μὲν ὀλιγαρχουμένους, [2]παρὰ δὲ τὸν
πόλεμον βασιλευομένους. ἔχοι δ' ἄν τις ἐπιδεῖξαι καὶ τὴν
πόλιν τῶν Ἀθηναίων, τὴν μάλιστα τὰς τυραννίδας μισοῦ-
σαν, ὅταν μὲν πολλοὺς ἐκπέμψῃ στρατηγούς, ἀτυχοῦσαν,
ὅταν δὲ δι' ἑνὸς [3]ποιήσηται τοὺς κινδύνους, κατορθοῦσαν. καί- e
τοι πῶς ἄν τις σαφέστερον ἐπιδείξειεν ἢ διὰ [4]τοιούτων παρα-
δειγμάτων πλείστου τὰς μοναρχίας ἀξίας οὔσας; φαίνον-
ται γὰρ οἵ τε διὰ τέλους [5]τυραννευόμενοι μεγίστας δυνάμεις
ἔχοντες, οἵ τε καλῶς ὀλιγαρχούμενοι, περὶ ἃ μάλιστα 32
σπουδάζουσιν, οἱ μὲν ἕνα μόνον στρατηγόν, οἱ δὲ βασιλέα
τῶν στρατοπέδων κύριον καθιστάντες, οἵ τε μισοῦντες τὰς
τυραννίδας, ὁπόταν πολλοὺς ἄρχοντας ἐκπέμψωσιν, οὐδὲν
τῶν δεόντων πράττοντες. εἰ δὲ δεῖ τι καὶ τῶν ἀρχαίων
εἰπεῖν, λέγεται καὶ τοὺς θεοὺς ὑπὸ [6]Διὸς βασιλεύεσθαι.
περὶ ὧν, εἰ μὲν ὁ λόγος ἀληθής ἐστι, δῆλον ὅτι κἀκεῖνοι ταύ-
την τὴν κατάστασιν προκρίνουσιν, εἰ δὲ τὸ μὲν σαφὲς μηδεὶς
οἶδεν, αὐτοὶ δ' εἰκάζοντες οὕτω περὶ αὐτῶν ὑπειλήφαμεν, b

[1] ὃς C. L. [2] περὶ L. [3] ποιῆται A. C. L. [4] τούτων τῶν A. C. L. [5] τυραννούμενοι A. C. L. [6] τοῦ Διὸς A. C. L.

Ἀνάστατον γεγεν.] Ὑπὸ τῶν Καρχηδονίων. Hujus meminit et in Philippica oratione. Wolf. Historia apud Diod. Sic. l. 13. 14. Batt.

Παρὰ τὸν πόλεμον] Ἐν καιρῷ πολέμου. Cor.

Καὶ τὴν πόλιν τῶν Ἀθ.] Videtur alludere ad cladem acceptam ad Ægospotamos, cui bello sex duces præfuerunt. Xen. Hellen. l. II. Item ad Siculam expeditionem, cui tres, Nicias, Lamachus, Demosthenes, revocato Alcibiade. Wolf.

Οἵ τε καλῶς ὀλιγαρχούμενοι περὶ ἃ] Pro τῶν τε καλῶς ὀλιγαρχουμένων ἐν ἐκείνοις πράγμασι περὶ ἃ — Sic Homerus Od. M. 73. οἱ δὲ δύω σκόπελοι, ὁ μὲν οὐρανὸν εὐρὺν ἱκάνει, ἀντὶ τοῦ, τοῖν δὲ δυοῖν σκοπέλοιν ὁ μὲν etc. Idem.

σημεῖον, ὅτι πάντες τὴν μοναρχίαν προτιμῶμεν· οὐ γὰρ ἂν
ποτ' αὐτῇ χρῆσθαι τοὺς θεοὺς ἔφαμεν, εἰ μὴ πολὺ τῶν ἄλ-
λων προέχειν αὐτὴν ἐνομίζομεν. περὶ μὲν οὖν τῶν πολιτειῶν,
ὅσον ἀλλήλων διαφέρουσιν, ἅπαντα μὲν οὔθ' εὑρεῖν οὔτ' εἰπεῖν
δυνατόν ἐστιν· οὐ μὴν ἀλλὰ πρός γε τὸ παρὸν [1]ἀποχρώντως
καὶ νῦν εἴρηται περὶ αὐτῶν.

c ζ'. Ὡς δὲ προσηκόντως ἡμεῖς τὴν ἀρχὴν ἔχομεν, πολὺ
τούτου συντομώτερος καὶ μᾶλλον ὁμολογούμενος ὁ λόγος 29
ἐστίν. τίς γὰρ οὐκ οἶδεν, ὅτι Τεῦκρος μὲν ὁ τοῦ γένους ἡμῶν
ἀρχηγός, παραλαβὼν τοὺς τῶν ἄλλων πολιτῶν προγόνους,
πλεύσας δεῦρο καὶ [2]τὴν πόλιν αὐτοῖς ἔκτισε καὶ τὴν χώραν
[3]κατένειμεν; ὁ δὲ πατὴρ Εὐαγόρας ἀπολεσάντων ἑτέρων
τὴν ἀρχὴν πάλιν ἀνέλαβεν, ὑποστὰς τοὺς μεγίστους κινδύ-
d νους, καὶ τοσοῦτον μετέστησεν ὥστε μηκέτι Φοίνικας Σαλα-
μινίων τυραννεῖν, ἀλλ', ὧνπερ ἦν τὴν ἀρχήν, τούτους καὶ
νῦν ἔχειν τὴν βασιλείαν.

η'. Λοιπὸν οὖν ἐστὶν ὧν προεθέμην, περὶ ἐμαυτοῦ διελθεῖν,
ἵν' ἐπίστησθε ὅτι τοιοῦτός ἐστιν ὑμῶν ὁ βασιλεύς, ὃς οὐ
μόνον διὰ τοὺς προγόνους ἀλλὰ καὶ δι' [4]ἐμαυτὸν δικαίως ἂν
καὶ μείζονος [5]τιμῆς ἢ τηλικαύτης [6]ἠξιώθην. οἶμαι γὰρ ἐγὼ
πάντας ἂν ὁμολογῆσαι πλείστου τῶν ἀρετῶν ἀξίας εἶναι
e τήν τε σωφροσύνην καὶ τὴν δικαιοσύνην. οὐ γὰρ μόνον ἡμᾶς
τὸ καθ' αὑτὰς ὠφελοῦσιν, ἀλλ', εἰ [7]θέλοιμεν σκοπεῖν καὶ
τὰς φύσεις καὶ τὰς δυνάμεις καὶ τὰς χρήσεις τῶν [8]πρα-
γμάτων, εὑρήσομεν τὰς μὲν [9]μὴ μετεχούσας [10]τούτων τῶν

[1] ἐξαρκούντως A. C. L. [2] τὴν om. A. C. L. [3] διένειμεν A. C. L. [4] ἑαυτὸν C. αὑτὸν L. [5] τιμῆς om. C. [6] ἀξιωθείην A. ἀρχῆς ἀξιωθείη C. ἀρχῆς ἀξιωθείην L. [7] ἐθέλοιμεν C. [8] ἀρετῶν A. [9] μὴ om. A. C. [10] μηδαμῶς τούτων A. C.

Ὁ δὲ πατὴρ Εὐαγόρας] Hæc in Evagora copiosius exponuntur §. η'. sqq. et attinguntur ab Horatio l. 1. od. 7. Idem.

Ἣν τὴν ἀρχὴν] Adverbialiter pro κατὰ τὴν ἀρχήν. *quorum fuerat initio.* Idem.

Δι' ἐμαυτὸν] Quid si δι' ἑαυτὸν, et postea ἀξιωθείη. Idem.

Εὑρήσομεν τὰς μὲν μὴ μετεχούσας] Τὰς μὲν et in sequentibus τὰς δὲ ad χρήσεις et δυνάμεις nullo modo referri potest, multo minus ad πραγμάτων, quod generis diversitas prohibet. Hinc pro πραγμάτων aut cum Augerio recipiendum erit ex illius conjectura ἀρετῶν, cui tamen verbum γιγνομένας de actione potius, quam de virtutis exercitatione dici solitum obstare videtur, aut, quod ipse obtuli, πράξεων. Cæterum Augerii ἀρετῶν Isocratis de virtutibus sententiæ, alteram nimirum ab altera sejunctam exerceri posse, nullo modo repugnat, ut e loco p. 147. v. 5. satis manifestum est. Lang. Ὑπολαμβάνω σχῆμα εἶναι τὸ λεγόμενον σύνεσιν, τὴν ἐπαγωγὴν τοῦ θηλυκοῦ τὰς μὲν πρὸς τὸ οὐδέτερον πραγμάτων, ὑπονοουμένου δηλονότι τοῦ πράξεις, συγγενοῦς ὀνόματος τῷ πράγματα. Cor.

ἰδεῶν μεγάλων κακῶν αἰτίας οὔσας, τὰς δὲ μετὰ δικαιοσύ- 33
νης καὶ σωφροσύνης γιγνομένας πολλὰ τὸν βίον [1] τὸν τῶν
ἀνθρώπων ὠφελούσας. εἰ [2] δή τινες τῶν προγεγενημένων ἐπὶ
ταύταις ταῖς ἀρεταῖς εὐδοκίμησαν, ἡγοῦμαι κἀμοὶ προσή-
κειν τῆς αὐτῆς δόξης ἐκείνοις τυγχάνειν.

θʹ. Τὴν μὲν οὖν δικαιοσύνην ἐκεῖθεν ἂν μάλιστα κατί-
δοιτε. παραλαβὼν γὰρ, ὅτ᾽ εἰς τὴν ἀρχὴν καθιστάμην, τὰ
μὲν βασίλεια χρημάτων κενὰ καὶ πάντα [3] κατηναλωμένα,
τὰ δὲ [4] πράγματα ταραχῆς μεστὰ καὶ πολλῆς ἐπιμελείας b
δεόμενα καὶ φυλακῆς καὶ δαπάνης, εἰδὼς [5] ἑτέρους ἐν τοῖς
τοιούτοις καιροῖς ἐκ παντὸς τρόπου τὰ σφέτερ᾽ αὐτῶν διορθου-
μένους καὶ πολλὰ παρὰ τὴν φύσιν τὴν αὑτῶν πράττειν
ἀναγκαζομένους, ὅμως οὐδ᾽ ὑφ᾽ ἑνὸς τούτων διεφθάρην, ἀλλ᾽
οὕτως ὁσίως καὶ καλῶς ἐπεμελήθην τῶν πραγμάτων, ὥστε
μηδὲν ἐλλείπειν ἐξ ὧν οἷόν τ᾽ ἦν αὐξηθῆναι καὶ πρὸς εὐδαιμο-
30 νίαν ἐπιδοῦναι τὴν πόλιν. πρός τε γὰρ τοὺς πολίτας μετὰ c
τοσαύτης πρᾳότητος προσηνέχθην, ὥστε μήτε φυγὰς μήτε
θανάτους μήτε χρημάτων ἀποβολὰς μήτ᾽ ἄλλην μηδεμίαν
τοιαύτην συμφορὰν ἐπὶ τῆς ἐμῆς γεγενῆσθαι βασιλείας. ἀβά-
του δ᾽ ἡμῖν τῆς Ἑλλάδος οὔσης διὰ τὸν πόλεμον τὸν γεγε-
νημένον, καὶ πανταχοῦ [6] συλωμένων ἡμῶν, τὰ πλεῖστα τού-
των διέλυσα, τοῖς μὲν ἅπαντ᾽ ἀποτίνων, τοῖς δὲ μέρη, τῶν
δ᾽ [7] ἀναβαλέσθαι δεόμενος, πρὸς δὲ τοὺς ὅπως ἠδυνάμην περὶ d
τῶν ἐγκλημάτων διαλλαττόμενος. ἔτι δὲ καὶ τῶν τὴν νῆσον
οἰκούντων δυσκόλως πρὸς ἡμᾶς διακειμένων, [8] καὶ βασιλέως
τῷ μὲν λόγῳ διηλλαγμένου τῇ δ᾽ ἀληθείᾳ τραχέως ἔχοντος,
ἀμφότερα ταῦτα κατεπράϋνα, τῷ μὲν προθύμως ὑπηρετῶν,
πρὸς δὲ τοὺς δίκαιον ἐμαυτὸν παρέχων. τοσούτου γὰρ δέω
τῶν ἀλλοτρίων ἐπιθυμεῖν, ὥσθ᾽ ἕτεροι μὲν, ἢν καὶ [9] μακρῷ
μείζω τῶν ὁμόρων δύναμιν ἔχωσιν, ἀποτέμνονται τῆς γῆς e

[1] τὸν om. A. C. L. [2] δὲ δή A. C. L. [3] καταναλωμένα C.
[4] πράγματα δὲ A. C. L. [5] δ᾽ ἑτέρους A. C. L. [6] συλουμένων A. C. L.
[7] ἀναβάλλεσθαι A. L. [8] καὶ τοῦ βασ. A. L. [9] μικρῷ A. C. L.

Τούτων τῶν ἰδεῶν] Τῆς τε σωφροσύνης καὶ τῆς δικαιοσύνης. Wolf.

Οὐδ᾽ ὑφ᾽ ἑνὸς] Ἀντὶ τοῦ, ὑπ᾽ οὐδενός. Cor.

Ἀβάτου — οὔσης] Propter fœdera, ut opinor, quæ inter regem Persarum et Græcos auctoritate Lacedæmoniorum facta sunt. Defecerat autem Evagoras ab Artaxerxe, ut postea videbimus: quare consentaneum est, eum a Græcis etiam hostem fuisse judicatum. Wolf.

Πανταχοῦ] Malim πανταχῇ. *undequaque*. Auger.

Καὶ βασιλέως] Malim καὶ τοῦ βασιλέως. Wolf.

καὶ πλεονεκτεῖν ζητοῦσιν· ἐγὼ δ᾽ οὐδὲ τὴν διδομένην [1] χώραν
ἠξίωσα λαβεῖν, ἀλλ᾽ αἱροῦμαι μετὰ δικαιοσύνης τὴν ἐμαυ-
τοῦ [2] μόνον ἔχειν μᾶλλον ἢ μετὰ κακίας πολλαπλασίαν
34 τῆς ὑπαρχούσης κτήσασθαι. καὶ τί δεῖ καθ᾽ [3] ἓν ἕκαστον
λέγοντα διατρίβειν, ἄλλως τε καὶ συντόμως ἔχοντα δηλῶ-
σαι περὶ ἐμαυτοῦ; φανήσομαι γὰρ [4] οὐδένα μὲν πώποτ᾽
ἀδικήσας, πλείους δὲ καὶ τῶν πολιτῶν καὶ τῶν ἄλλων
Ἑλλήνων εὖ πεποιηκὼς, καὶ μείζους δωρεὰς ἑκατέροις δεδω-
κὼς ἢ σύμπαντες οἱ πρὸ ἐμοῦ βασιλεύσαντες. καίτοι χρὴ
τοὺς μέγα φρονοῦντας ἐπὶ δικαιοσύνῃ καὶ προσποιουμένους
b χρημάτων εἶναι κρείττους τοιαύτας ὑπερβολὰς ἔχειν εἰπεῖν
περὶ αὑτῶν.

ιʹ. Καὶ μὲν δὴ καὶ περὶ σωφροσύνης ἔτι μείζω τούτων ἔχω
διελθεῖν. εἰδὼς γὰρ ἅπαντας ἀνθρώπους περὶ πλείστου
ποιουμένους τοὺς παῖδας τοὺς αὑτῶν καὶ τὰς γυναῖκας, καὶ
μάλιστα ὀργιζομένους τοῖς εἰς ταῦτα ἐξαμαρτάνουσι, καὶ
τὴν ὕβριν τὴν περὶ ταῦτα μεγίστων κακῶν αἰτίαν γιγνο-
μένην, καὶ πολλοὺς ἤδη [5] καὶ τῶν ἰδιωτῶν καὶ τῶν [6] δυ-
c ναστευσάντων διὰ ταύτην [7] ἀπολομένους, οὕτως ἔφυγον τὰς
αἰτίας ταύτας, ὥστε ἐξ οὗ τὴν βασιλείαν ἔλαβον, οὐδενὶ 31
φανήσομαι σώματι πεπλησιακὼς πλὴν τῆς ἐμαυτοῦ γυναι-
κὸς, οὐκ ἀγνοῶν [8] ὅτι κἀκεῖνοι παρὰ τοῖς πολλοῖς εὐδοκι-
μοῦσιν, ὅσοι περὶ μὲν τὰ τῶν πολιτῶν δίκαιοι τυγχάνουσιν
ὄντες, ἄλλοθεν δέ ποθεν αὑτοῖς ἐπορίσαντο τὰς ἡδονὰς,
ἀλλὰ βουλόμενος ἅμα μὲν ἐμαυτὸν ὡς πορρωτάτω ποιῆσαι
τῶν τοιούτων ὑποψιῶν, ἅμα δὲ παράδειγμα καταστῆσαι
d τὸν τρόπον τὸν ἐμαυτοῦ τοῖς ἄλλοις πολίταις, γιγνώσκων
ὅτι φιλεῖ τὸ πλῆθος ἐν τούτοις τοῖς ἐπιτηδεύμασι τὸν βίον
διάγειν, ἐν οἷς ἂν τοὺς ἄρχοντας τοὺς αὑτῶν ὁρῶσι διατρί-

[1] μοι χώραν A. C. L. [2] μόνην A. C. L. [3] ἓν om. A. [4] μηδένα A. C. L.
[5] καὶ om. A. C. L. [6] δυναστευόντων A. C. L. [7] ἀπολλυμένους A. C. L.
[8] ὡς A. C. L.

Τὴν διδομένην μοι χώραν] Historia mihi nota non est. Forte rex Persarum ditionem, alii ademptam, Nicocli donare voluit; aut aliqui a vicino tyranno ad Nicoclem defecerunt. In Evagora scribit: ὅτι καὶ χώραν πολλὴν προσεκτήσατο, καὶ μικροῦ ἐδέησεν Κύπρον ἅπασαν κατασχεῖν. Quid ergo si διδομένην, i. e. τὴν ὑπὸ τοῦ πατρὸς καταλειφθεῖσαν. Wolf. Διδομένην, *a patre relictam, et reliquis Cypri regibus armis ereptam*: cui opponitur ἡ ἐμαυτοῦ lin. seq. Lang.

Καὶ πολλοὺς ἤδη τῶν] F. καὶ πολλοὺς τῶν τε, vel ἀπολομένους aut ἀπολωλότας. Ἤδη ἀπολλυμένους videtur insolens hoc quidem loco, quum præcedat εἰδὼς γὰρ ἅπαντας κ. τ. λ. Wolf. Ἄμεινον γράφειν ἀπολομένους. Cor.

ϐοντας. ἔπειτα καὶ προσήκειν ἡγησάμην τοσούτῳ τοὺς
βασιλέας βελτίους εἶναι τῶν ἰδιωτῶν, ὅσῳπερ καὶ τὰς
τιμὰς μείζους αὐτῶν ἔχουσι, καὶ δεινὰ ποιεῖν, ὅσοι τοὺς
μὲν ἄλλους κοσμίως ζῆν ἀναγκάζουσιν, αὐτοὶ δ' αὑτοὺς μὴ
σωφρονεστέρους τῶν ἀρχομένων παρέχουσι. πρὸς δὲ τούτοις e
τῶν μὲν ἄλλων πράξεων ἑώρων ἐγκρατεῖς καὶ τοὺς πολλοὺς
γιγνομένους, τῶν δ' ἐπιθυμιῶν τῶν περὶ τοὺς παῖδας καὶ
τὰς γυναῖκας καὶ τοὺς βελτίστους ἡττωμένους· ἠβουλήθην
οὖν ἐν τούτοις ἐμαυτὸν ἐπιδεῖξαι καρτερεῖν δυνάμενον, ἐν οἷς
ἔμελλον οὐ μόνον τῶν [1] ἄλλων διοίσειν, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐπ'
ἀρετῇ μέγα φρονούντων. ἔτι δὲ καὶ τῶν τοιούτων πολλὴν 35
κακίαν κατεγίγνωσκον, ὅσοι γυναῖκας λαϐόντες καὶ κοινω-
νίαν ποιησάμενοι παντὸς τοῦ βίου μὴ [2] στέργουσιν οἷς
ἔπραξαν, ἀλλὰ ταῖς αὑτῶν ἡδοναῖς [3] λυποῦσι ταύτας, ὑφ'
ὧν αὐτοὶ μηδὲν ἀξιοῦσι λυπεῖσθαι· καὶ περὶ μὲν ἄλλας
τινὰς [4] κοινωνίας ἐπιεικεῖς σφᾶς αὐτοὺς [5] παρέχουσιν, ἐν δὲ
ταῖς πρὸς τὰς γυναῖκας [6] ἐξαμαρτάνουσιν· ἃς ἔδει τοσούτῳ
μᾶλλον διαφυλάττειν, ὅσῳπερ οἰκειότεραι καὶ μείζους οὖσαι b
τυγχάνουσι τῶν ἄλλων. εἶτα καὶ λανθάνουσιν ἔνδον ἐν
[7] τοῖς ϐασιλείοις στάσεις καὶ διαφορὰς αὑτοῖς ἐγκαταλεί-
ποντες. καίτοι χρὴ τοὺς ὀρθῶς ϐασιλεύοντας μὴ μόνον τὰς
πόλεις ἐν ὁμονοίᾳ πειρᾶσθαι διάγειν, ὧν ἂν ἄρχωσιν, ἀλλὰ
καὶ [8] τοὺς οἴκους τοὺς ἰδίους καὶ τοὺς τόπους ἐν οἷς ἂν κατοι-
κῶσιν· ἅπαντα γὰρ ταῦτα σωφροσύνης ἔργα καὶ δικαιοσύνης
32 ἐστίν. οὐ τὴν αὐτὴν δὲ γνώμην ἔσχον οὐδὲ περὶ τῆς παιδο- c
ποιίας τοῖς πλείστοις τῶν ϐασιλέων, οὐδ' ᾠήθην δεῖν τοὺς
μὲν ἐκ ταπεινοτέρας ποιήσασθαι τῶν παίδων τοὺς δ' ἐκ
σεμνοτέρας, οὐδὲ τοὺς μὲν νόθους αὑτῶν τοὺς δὲ γνησίους
καταλιπεῖν, ἀλλὰ πάντας ἔχειν τὴν αὐτὴν φύσιν καὶ πρὸς
πατρὸς καὶ πρὸς μητρὸς ἀνενεγκεῖν, τῶν μὲν θνητῶν εἰς
Εὐαγόραν τὸν πατέρα τὸν ἐμὸν, τῶν δ' ἡμιθέων εἰς Αἰακίδας,

[1] πολλῶν C. L. [2] στέργωσιν A. [3] λυπῶσι A. [4] κοινωνίας τινὰς A. C. L. [5] παρέχωσι A. [6] ἐξαμαρτάνωσιν A. [7] αὑτοῖς τοῖς A. C. L. [8] τοὺς ἰδίους οἴκους A. C. L.

Καρτερεῖν] Ἀντὶ τοῦ, ἐγκράτειαν ἀσκεῖν, ἢ ἐγκρατεύεσθαι, ἢ ἐγκρατῆ τούτων εἶναι. Wolf.

Οἷς ἔπραξαν] Pro ἐκείναις ἃ ἔπραξαν. Idem.

Διάγειν] Διοικεῖν, ἢ κυβερνᾷν. Cor.

Τὴν αὐτὴν φύσιν] Malim τὴν αὑτῶν φύσιν. ortum suum. Wolf. sed omnes posse referre. Aug. Ita ut ἔχειν significet posse, et conjungatur cum sequente ἀνενεγκεῖν. Lang.

τῶν δὲ θεῶν εἰς Δία, καὶ μηδένα τῶν ἐξ ἐμοῦ γενομένων
d ἀποστερηθῆναι ταύτης τῆς εὐγενείας.

ιαʹ. Πολλῶν δέ με προτρεπόντων ἐμμένειν τοῖς ἐπιτη-
δεύμασι τούτοις, οὐχ ἥκιστά με κἀκεῖνο παρεκάλεσεν, ὅτι
τῆς μὲν ἀνδρίας καὶ τῆς δεινότητος καὶ τῶν ἄλλων τῶν
εὐδοκιμούντων ἑώρων καὶ τῶν κακῶν ἀνδρῶν πολλοὺς μετέ-
χοντας, τὴν δὲ σωφροσύνην καὶ τὴν δικαιοσύνην ἴδια κτή-
ματα τῶν καλῶν κἀγαθῶν ὄντα. κάλλιστον οὖν ὑπέλαϐον,
εἴ τις δύναιτο ταύταις ταῖς ἀρεταῖς [1] προέχειν τῶν ἄλλων
e [2] ὧν οὐδὲν μέρος τοῖς πονηροῖς μέτεστιν, ἀλλὰ [3] γνησιώταται
καὶ βεβαιόταται [4] καὶ μεγίστων ἐπαίνων ἄξιαι τυγχά-
νουσιν οὖσαι. [5] τούτων ἕνεκα [6] καὶ ταῦτα διανοηθεὶς [7] περιτ-
τοτέρως τῶν ἄλλων ἤσκησα τὴν σωφροσύνην καὶ [8] [τὴν
δικαιοσύνην καὶ ταύτας] προειλόμην τῶν ἡδονῶν οὐ τὰς ἐπὶ
36 τοῖς ἔργοις [9] τοῖς μηδεμίαν τιμὴν [10] ἔχουσιν, ἀλλὰ τὰς ἐπὶ

[1] προσέχειν τὸν νοῦν τῶν A. C. L. [2] ἀφελόμενος (ἀφέμενος C.) ὧν μηδὲν A. C. L. [3] καὶ γνησιώταται A. C. L. [4] καὶ μέγισται καὶ A. [5] [τούτων ἕνεκα] L. [6] καὶ om. A. C. L. [7] περιττότερον A. C. L. [8] uncos om. A. C. L. [9] τοῖς om. A. C. L. [10] ἐχούσας A. C. L.

Δεινότητος] Δεινότης jure mihi explicasse videor *acrimonia mentis*, seu, ut alias vocatur hæc virtus, *sapientia*, ut, quod contextus flagitat, primariarum quatuor virtutum nulla omissa videatur. [Augerus enim *eloquentia*.] Lang. Φρονήσεως. Cor.

Τῶν ἄλλων ἀφελόμενος] Wolf. explicat *ab aliis avulsus*, i. e. selegi ac quasi separavi has duas virtutes a cæteris, has mihi peculiares esse volui et èximie colui. Sed minus bene vel saltem minus dilucide, credo. ἀφελόμενος enim active significat, ut fere semper, *auferens*, seu h. l. *separans*, ubi αὐτὰς supplendum est. Dicitur enim ἀφαιρεῖσθαί τί τινος, secundum quam usitatam hujus verbi constructionem proprie dicendum fuisset : αὐτὰς τῶν ἄλλων ἀφελόμενος. *eas a reliquis separans.* Lang. *eas segregans ab aliis virtutibus*, i. e. eas aliis virtutibus præponens, vel eas seligens inter alias virtutes. Auger.

Ἕνεκα] Mihi videtur addendum καὶ post ἕνεκα, et forte recidendum τούτων ἕνεκα ut redundans. Lang.

Ταύτας — τῶν ἡδονῶν] Pro ταύτας τὰς ἡδονάς. Wolf.

Οὐ τὰς ἐπὶ τοῖς ἔργοις μηδεμίαν τιμὴν ἐχούσας] In Summario interpretatus sum: *non istas* (voluptates), *quæ cum labore conjunctæ honore carent, sed quæ cum honore conjunctæ veluti ultro proveniunt.* Respondent sibi h. l. ἐπὶ τοῖς ἔργοις et ἐπὶ ταῖς δόξαις, μηδεμίαν τιμὴν ἐχούσας et δι' ἀνδραγαθίαν γιγνομένας, quam posteriorem lectionem alteri, quæ in textu remansit, præferendam puto. Sententia vero mihi hæc esse videtur : Voluptates, quæ e moderationis et justitiæ interno sensu nascuntur, et honorificæ sunt, et opera non egent, ultro potius omnia juste facta comitantur, e puro quippe bonæ conscientiæ fonte promanantes. Intelligit ergo Noster sapientum voluptates, sive, ut cum Epicuro loquar, voluptates stabiles, quæ nihil aliud sunt nisi animi nil mali sibi conscii hilaritas. Aliter Wolfius, qui τὰς ἐπὶ τοῖς ἔργοις μηδεμίαν τιμὴν ἐχούσας exponit ὧν τὰ ἔργα ἄτιμά ἐστιν, ἢ οὐκ ἔντιμά γε, οἷον αἱ συνουσίαι ταῖς γυναιξὶν, οἱ πότοι καὶ κῶμοι etc. sequentia vero, ἀλλὰ τὰς ἐπὶ ταῖς δόξαις, eas voluptates, quæ expetuntur propter gloriam, fortium facinorum comitem. Wolf. igitur ἐπὶ ante τοῖς ἔργοις alio sensu accipit, quam ἐπὶ ante ταῖς δόξαις, in quo falli videtur. Lang. Προειλόμην οὐκ ἐκείνας τὰς ἡδονὰς, αἵπερ οὐδεμίαν τιμὴν τῷ ἡδομένῳ παρέχουσι μεθ' ἃ ἔπραξεν ἔργα, ἀλλὰ τὰς ἡδονὰς τὰς ἑπομένας ταῖς δόξαις ταῖς γιγνομέναις δι' ἀνδραγαθίαν, ἤγουν τὰς ἡδονὰς, ἃς ἥδεταί τις ἐπαινούμενος δι' ἀνδραγαθίαν. Cor.

ταῖς δόξαις ταῖς δι' ἀνδραγαθίαν [1] γιγνομέναις. χρὴ δὲ δο-
κιμάζειν τὰς ἀρετὰς οὐκ ἐν ταῖς αὐταῖς ἰδέαις ἁπάσας,
ἀλλὰ τὴν μὲν δικαιοσύνην ἐν ταῖς ἀπορίαις, τὴν δὲ σωφρο-
σύνην ἐν ταῖς δυναστείαις, τὴν [2] δ' ἐγκράτειαν ἐν ταῖς τῶν
νεωτέρων ἡλικίαις. ἐγὼ τοίνυν ἐν [3] πᾶσι τοῖς καιροῖς τούτοις
φανήσομαι πεῖραν τῆς ἐμαυτοῦ φύσεως δεδωκώς. ἐνδεὴς μέν b
[4] γε χρημάτων καταλειφθεὶς οὕτω δίκαιον ἐμαυτὸν παρέ-
σχον, ὥςτε μηδένα λυπῆσαι τῶν πολιτῶν· λαβὼν δ' ἐξου-
σίαν ὥςτε ποιεῖν ὅ τι ἂν βούλωμαι, σωφρονέστερος τῶν ἰδιω-
τῶν ἐγενόμην· τούτων δ' ἀμφοτέρων ἐκράτησα, ταύτην ἔχων
τὴν ἡλικίαν ἐν ᾗ τοὺς πλείστους ἂν εὕροιμεν μάλιστα περὶ
33 τὰς πράξεις ἐξαμαρτάνοντας. καὶ [5] ταῦτ' ἐν ἑτέροις μὲν
ἴσως ὤκνουν εἰπεῖν, οὐχ ὡς οὐ φιλοτιμούμενος ἐπὶ τοῖς c
πεπραγμένοις, ἀλλ' ὡς οὐκ ἂν πιστευθεὶς ἐκ τῶν λεγομέ-
νων· ὑμεῖς δ' αὐτοί μοι μάρτυρές ἐστε πάντων τῶν εἰρημένων.
ἄξιον μὲν οὖν καὶ τοὺς φύσει κοσμίους ὄντας ἐπαινεῖν καὶ
θαυμάζειν, ἔτι δὲ μᾶλλον [6] καὶ τοὺς μετὰ λογισμοῦ τοιού-
τους ὄντας. οἱ μὲν γὰρ τύχῃ καὶ μὴ γνώμῃ σωφρονοῦντες
τυχὸν ἂν καὶ μεταπεισθεῖεν· οἱ δὲ πρὸς τῷ πεφυκέναι καὶ
διεγνωκότες ὅτι μέγιστόν ἐστι τῶν ἀγαθῶν ἀρετὴ, δῆλον
ὅτι πάντα τὸν βίον ἐν ταύτῃ τῇ τάξει [7] διαμενοῦσι. διὰ d
τοῦτο δὲ πλείους ἐποιησάμην τοὺς λόγους καὶ περὶ ἐμαυτοῦ
καὶ περὶ τῶν ἄλλων τῶν προειρημένων, ἵνα μηδεμίαν ὑπο-
λίπω πρόφασιν, ὡς οὐ δεῖ ποιεῖν ὑμᾶς ἑκόντας καὶ προθύ-
μως, ἅττ' ἂν ἐγὼ προστάξω καὶ συμβουλεύσω.

ιβ'. Φημὶ [8] δὲ [9] χρῆναι πράττειν ἕκαστον ὑμῶν, ἐφ' οἷς
ἐφέστηκεν, ἐπιμελῶς καὶ δικαίως· καθ' ὁπότερον γὰρ ἂν
[10] ἐλλείπητε τούτων, ἀνάγκη ταύτῃ κακῶς [11] σχεῖν τὰς πρά- e
ξεις. μηδενὸς οὖν ὀλιγωρεῖτε μηδὲ καταφρονεῖτε τῶν προστε-

[1] γινομένας A. [2] δὲ καρτερίαν A. C. L. [3] ἅπασι A. C. L. [4] γὰρ A. C. L. [5] πάντα ταῦτα A. L. [6] τοὺς καὶ A. C. L. [7] διαμένουσι L. [8] δὴ A. C. L. [9] χρῆναι om. A. L. [δεῖν] C. [10] ἐλλίπητέ τι A. C. L. [11] ἔχειν A. C. L.

Γινομέναις] F. γινομένας. Wolf.

Ἰδέαις] I. e. περιστάσεσι, ut Wolfius recte explicat. Lang. Ἢ καιροῖς, ἢ ὑποθέσεσι. Cor.

Ἀμφοτέρων] Ἤγουν τῆς δικαιοσύνης καὶ σωφροσύνης. Wolf.

Ἐκράτησα] Ἀμετακινήτως περὶ αὐτὰς ἐσπούδασα. Idem. *hæc utraque præstiti fortiter et meipsum vincens.* Auger.

Διαμένουσι] Malim διαμενοῦσι. Wolf.

Φημὶ] Hic ἀντὶ τοῦ κελεύω positum esse videtur. Idem. Lang.

Τούτων] Np. horum quibus vos præfecti estis. Auger.

ταγμένων, ὑπολαμβάνοντες ὡς οὐ παρὰ [1] τοῦτ' ἐστὶν, ἀλλ'
ὡς παρ' ἕκαστον τῶν μερῶν ἢ καλῶς ἢ κακῶς ἕξον τὸ
37 σύμπαν, οὕτω σπουδάζετε περὶ αὐτῶν. [2] Κήδεσθε μηδὲν
ἧττον τῶν ἐμῶν ἢ τῶν ὑμετέρων αὐτῶν, καὶ μὴ νομίζετε
μικρὸν ἀγαθὸν εἶναι τὰς τιμὰς ἃς ἔχουσιν οἱ καλῶς τῶν
ἡμετέρων ἐπιστατοῦντες. Ἀπέχεσθε τῶν ἀλλοτρίων, ἵν'
ἀσφαλέστερον τοὺς οἴκους τοὺς ὑμετέρους αὐτῶν κεκτῆσθε.
Τοιούτους εἶναι χρὴ περὶ τοὺς ἄλλους ὑμᾶς, οἷόνπερ ἐμὲ
περὶ ὑμᾶς ἀξιοῦτε γίγνεσθαι. Μὴ σπεύδετε πλουτεῖν
μᾶλλον ἢ χρηστοὶ δοκεῖν εἶναι, γιγνώσκοντες ὅτι καὶ τῶν
b Ἑλλήνων καὶ τῶν Βαρβάρων οἱ μεγίστας ἐπ' ἀρετῇ δόξας
ἔχοντες πλείστων ἀγαθῶν δεσπόται καθίστανται. Τοὺς
χρηματισμοὺς τοὺς παρὰ τὸ δίκαιον γιγνομένους ἡγεῖσθε
μὴ πλοῦτον ἀλλὰ κίνδυνον ποιήσειν. Μὴ τὸ μὲν λαβεῖν
κέρδος εἶναι νομίζετε, τὸ δ' ἀναλῶσαι ζημίαν· οὐδέτερον γὰρ
τούτων ἀεὶ τὴν αὐτὴν ἔχει δύναμιν, ἀλλ' ὁπότερον ἂν ἐν 34
c καιρῷ καὶ μετ' ἀρετῆς γίγνηται, τοῦτ' [3] ὠφελεῖ τοὺς ποι-
οῦντας. Μηδὲ πρὸς ἓν χαλεπῶς ἔχετε τῶν ὑπ' ἐμοῦ προσ-
ταττομένων· ὅσοι γὰρ ἂν ὑμῶν περὶ πλεῖστα τῶν ἐμῶν
χρησίμους αὑτοὺς παράσχωσιν, οὗτοι πλεῖστα τοὺς οἴκους
τοὺς αὑτῶν ὠφελήσουσιν. Ὅ τι ἂν ὑμῶν ἕκαστος αὑτὸς
αὑτῷ τύχῃ συνειδὼς, ἡγείσθω μηδὲ ἐμὲ λήσειν, [4] ἀλλὰ κἂν
τὸ σῶμα τοὐμὸν μὴ παρῇ, τήν γε διάνοιαν τὴν ἐμὴν οἰέσθω
τοῖς γιγνομένοις παρεστάναι· ταύτην γὰρ τὴν γνώμην

[1] ταῦτ' A. C. L. [2] καὶ κήδεσθε L. [3] ὠφελήσει A. C. L. [4] ἀλλὰ ἐὰν καὶ A. L.

Ὡς οὐ παρὰ ταῦτ' ἐστὶν] Multum obscuritatis est in verbis, sed hanc puto sententiam esse: Singula mandata esse diligenter exsequenda, non quod in ipsis per se tantum semper momenti sit; sed quod is, qui minima negligat, etiam graviora contemnere videatur; et qui semel contumax deprehendatur, de illius animo nunquam sit bene sperandum. Παρὰ cum accusativo sæpe causam denotat. Wolf. Subaudi τὸ κοινὸν vel τὸ σύμπαν. *quod ab his non pendet commune bonum.* Auger. *quod in eo res non sita est.* Lang. Μηδενὸς τῶν ὑπ' ἐμοῦ προσταττομένων καταφρονεῖτε, νομιζόντες ὅτι οὐ διὰ ταῦτα, τουτέστι, δι' τὴν ἐπιμέλειαν ἢ τὴν καταφρόνησιν αὐτῶν, καλῶς ἢ κακῶς ἕξει τὸ σύμπαν, ἀλλὰ σπουδάζετε περὶ αὐτῶν, νομίζοντες ὅτι καλῶς ἢ κακῶς ἕξει τὸ σύμπαν, καὶ δι' ἕκαστον τῶν μερῶν, τουτέστι, καὶ δι' ἑνὸς μόνου ἐπιμέλειαν, ἢ καταφρόνησιν, τῶν ὑπ' ἐμοῦ προσταττομένων. Cor. Cf. Aristot. Polit l. v. c. 8.

Ἀπέχεσθε κ. τ. λ.] Vide Ciceronem de offic. l. III. c. 5. et seq. Cæterum qui sibi licere vult aliena occupare, idem jus videtur aliis concedere in sua. Facc. Dio Cassius: ‘propria (inquit) diligenter asservanda, aliena neutiquam desideranda.’ hist. Rom. l. LIII. Justinus: “dum aliena affectat, propria amittit.” l. XXXIX. c. 1. Frick.

Μὴ τὸ μὲν λαβεῖν] Itaque aiebat Publius Syrus in mimis n. 645. “Perdidisse mallem, quam accipere turpiter.” Facc.

Μηδ' πρὸς ἓν] Ἀντὶ τοῦ, πρὸς μηδέν. Cor.

ἔχοντες σωφρονέστερον [1] βουλεύσεσθε περὶ ἁπάντων. Μηδὲν d ἀποκρύπτεσθε μήθ᾽ ὧν κέκτησθε μήθ᾽ ὧν μέλλετε πράττειν, εἰδότες ὅτι περὶ τὰ κεκρυμμένα τῶν πραγμάτων ἀναγκαῖόν ἐστι πολλοὺς φόβους γίγνεσθαι. Μὴ τεχνικῶς ζητεῖτε πολιτεύεσθαι μηδ᾽ ἀφανῶς, ἀλλ᾽ οὕτως ἁπλῶς καὶ φανερῶς ὥστε μηδ᾽ ἄν τις βούληται ῥᾴδιον εἶναι ὑμᾶς [2] διαβαλεῖν. Δοκιμάζετε τὰς πράξεις, καὶ νομίζετε πονηρὰς μὲν e ἃς [3] πράττοντες ἐμὲ [4] βούλεσθε λανθάνειν, χρηστὰς δὲ περὶ ὧν [5] ἐγὼ μέλλω πυθόμενος βελτίους ὑμᾶς νομιεῖν. Μὴ κατασιωπᾶτε, ἐάν τινας ὁρᾶτε περὶ τὴν ἀρχὴν τὴν ἐμὴν πονηροὺς ὄντας, ἀλλ᾽ ἐξελέγχετε, καὶ νομίζετε τῆς αὐτῆς εἶναι ζημίας ἀξίους τοὺς συγκρύπτοντας τοῖς ἐξαμαρτάνουσιν. [6] Εὐτυχεῖν [7] νομίζετε μὴ τοὺς λανθάνοντας, ἐάν τι κακὸν 38 ποιήσωσιν, ἀλλὰ τοὺς μηδὲν ἐξαμαρτάνοντας· τοὺς μὲν γὰρ εἰκὸς τοιαῦτα παθεῖν, οἷάπερ αὐτοὶ ποιοῦσι, τοὺς δὲ χάριν ἀπολαβεῖν, ἧς ἄξιοι τυγχάνουσιν ὄντες. [8] Ἑταιρείας μὴ [9] ποιεῖσθε μηδὲ συνόδους ἄνευ τῆς ἐμῆς γνώμης· αἱ γὰρ τοιαῦται συστάσεις ἐν μὲν ταῖς ἄλλαις πολιτείαις πλεονεκτοῦσιν, ἐν δὲ ταῖς μοναρχίαις κινδυνεύουσιν. Μὴ μόνον ἀπέχεσθε τῶν ἁμαρτημάτων, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐπιτηδευ- b μάτων τῶν τοιούτων ἐν οἷς ἀναγκαῖόν ἐστιν ὑποψίαν [10] ἐγγίγνεσθαι.

[1] ἂν βουλεύσησθε περὶ αὐτῶν. A. C. L. [2] διαβάλλειν A. C. L. [3] ἂν πράττοντες A. C. L. [4] βούλησθε A. C. L. [5] ἂν ἐγὼ A. C. L. [6] εὐτυχεῖς A. C. L. [7] δὲ νομίζετε L. [8] ἑταιρίας C. L. [9] ποιεῖτε μήτε A. C. L. [10] γίγνεσθαι A. C. L.

Μηδὲν ἀποκρύπτεσθε] Cicero offic. l. III. c. 9. "Honesta bonis viris, non occulta quæruntur." Proindeque ad vitandos terrores "hic murus aheneus esto, Nil conscire sibi," ut ait Horatius l. I. ep. 1. v. 70. Facc. Moris humani accuratissimus censor, Seneca vere scribit: "Quid prodest recondere se et oculos hominum auresque vitare? bona conscientia turbam advocat, mala etiam in solitudine anxia atque sollicita est. Si honesta sunt, quæ facis, omnes sciant: si turpia, quid refert, neminem scire, quum tu scias? O te miserum, si contemnis hunc testem!" ep. XLIII. Frick.

Εὐτυχεῖς νομίζετε] Cicero offic. l. III. c. 8. "satis nobis persuasum esse debet, si omnes deos hominesque celare possimus; nihil tamen avare, nihil injuste, nihil libidinose, nihil incontinenter esse faciendum." Facc.

Ἑταιρείας μὴ ποιεῖτε] Cato apud Livium l. XXXIV. c. 2. "Ab nullo genere non æque summum periculum est, si cœtus et concilia et secretas consultationes esse sinas." Facc. Ἑταιρείαι sunt conventus vel coitiones hominum unius corporis, vel collegii. Ejusmodi sodalitates, sine publica auctoritate factas, dudum prudentissimi imperatores, reges et principes suspectas habuerunt, ne sub eo nomine coeuntes hominum factiosorum cœtus res novarent ac rempublicam perturbarent. Ita Trajanus imperator eas in provincia Bithynia vel ideo vetuerat, quod "provinciam istam ab ejusmodi factionibus esse vexatum, meminerat," ut ipse ad Plinium suum scribit l. X. ep. XLIII. Fusius de his betæriis commentatur Rupertus in observ. ad Sallustii bell. Jugurth. p. 372. seq. Frick.

ιγ΄. Τὴν ἐμὴν φιλίαν ἀσφαλεστάτην καὶ βεβαιοτάτην εἶναι νομίζετε. [1] Διαφυλάττετε τὴν παροῦσαν κατάστασιν, καὶ μηδεμίας ἐπιθυμεῖτε μεταβολῆς, εἰδότες ὅτι διὰ τὰς [2] ταραχὰς ἀναγκαῖόν ἐστι καὶ τὰς πόλεις ἀπόλλυσθαι καὶ τοὺς οἴκους τοὺς ἰδίους ἀναστάτους γίγνεσθαι. Μὴ μόνον 35
c τὰς φύσεις αἰτίας νομίζετε τοῦ χαλεποὺς ἢ πρᾴους εἶναι τοὺς τυράννους, ἀλλὰ καὶ τὸν τρόπον [3] τὸν τῶν πολιτῶν· πολλοὶ γὰρ ἤδη διὰ τὴν τῶν ἀρχομένων κακίαν τραχύτερον ἢ κατὰ τὴν αὐτῶν γνώμην ἄρχειν ἠναγκάσθησαν. Θαῤῥεῖτε μὴ διὰ τὴν ἐμὴν μᾶλλον πρᾳότητα ἢ διὰ τὴν ὑμετέραν αὐτῶν ἀρετήν. Τὴν ἐμὴν ἀσφάλειαν ἄδειαν [4] ὑμῖν αὐτοῖς εἶναι νομίζετε· καλῶς γὰρ τῶν περὶ ἐμὲ καθεστώ-
d των, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ τὰ περὶ ὑμᾶς [5] ἕξει. Ταπεινοὺς μὲν εἶναι χρὴ πρὸς τὴν ἀρχὴν τὴν ἐμὴν, ἐμμένοντας τοῖς [6] ἔθεσι καὶ διαφυλάττοντας τοὺς νόμους τοὺς βασιλικοὺς, λαμπροὺς δ᾽ ἔν τε ταῖς ὑπὲρ τῆς πόλεως λειτουργίαις καὶ [7] τοῖς ἄλλοις τοῖς ὑπ᾽ ἐμοῦ προσταττομένοις. Προτρέπετε τοὺς νεωτέρους ἐπ᾽ ἀρετὴν, μὴ μόνον παραινοῦντες, ἀλλὰ καὶ περὶ τὰς πράξεις ὑποδεικνύντες αὐτοῖς [8] οἵους εἶναι χρὴ
e τοὺς ἄνδρας τοὺς ἀγαθούς. Διδάσκετε τοὺς παῖδας τοὺς ὑμετέρους αὐτῶν βασιλεύεσθαι, καὶ περὶ τὴν παίδευσιν

[1] καὶ διαφυλάττετε A. C. L. [2] τοιαύτας ταραχὰς A. C. L. [3] τὸν om. A. C. L. [4] ἑαυτοῖς A. C. L. [5] αὐτοὺς ἕξει A. C. L. [6] ἤθεσι A. C. L. [7] τοῖς ἄλλοις om. A. L. [8] ὁποίους A. C. L.

Διαφυλάττετε κ. τ. λ.] Petrarcha de rep. administr. "Augusti est notissimum illud: Quisquis præsentem statum civitatis commutari non vult, et civis et vir bonus est." Facc. Exstat hoc inter alios Augusti sermones in Macrobii saturnal. l. II. c. 4. Xenophon Hellen. l. II. πᾶσαι μεταβολαὶ πολιτειῶν εἰσὶ θανατηφόροι. Ejusdem sententiæ est illud Taciti: "quæ convertuntur, in deterius mutantur." annal. l. XIV. c. 43. Ita Lycurgus, constituta pœna gravissima, prohibuit, ne quis civis, peregre profectus, vagari, neve in ædes suas advenas recipere, auderet. Cui legi ferendæ hæc ratio suberat, ne vel peregrini externas in civium domos res importarent, vel ipsi, exteras regiones perlustrantes, novos mores adsciscerent. Referunt hoc Plutarchus tum in apophthegm. Lacon. tum in vita Lycurgi et Xenophon de republ. Laced. p. 689. seq. Conferendi quoque N. Cragius de republ. Laced. l. III. p. 314. et I. Meursius miscell. Laconic. l. II. c. 9. p. 142. Frick.

Θαῤῥεῖτε κ. τ. λ.] Huc referri potest; quod est in Publii Syri mimis n. 593. "Oportet, ut bonum peccandi odio, non metu, facias." Facc.

Τὴν ἐμὴν ἀσφάλειαν κ. τ. λ.] Plinius ad Trajanum in panegyr. c. LXXII. "Deos obsecramus, ut omnia prospere cedant tibi, reipublicæ, nobis; vel, si brevius sit optandum, ut uni tibi, in quo et respublica et nos sumus." Facc. Idem ad eundem: "Precati deos, ut te generi humano, cujus tutela et securitas saluti tuæ innisa est, incolumem florentemque præstarent," l. X. ep. 60. Seneca: "Quid pulcrius est, quam - - - nihil esse cuiquam tam pretiosum, quod non salute Præsidis commutatum velit? Omne, quod illi contingit, sibi quoque evenire deputet." de clement. l. I. c. 19. Frick.

Παίδευσιν τῆς τοιαύτης ἀρετῆς] F. παίδευσιν ταύτης τῆς ἀρετῆς. Wolf.

[1]τὴν τοιαύτην ἐθίζετε αὐτοὺς ὡς μάλιστα διατρίβειν· [2]ἢν γὰρ [3]καλῶς ἄρχεσθαι μάθωσι, [4]πολλῶν ἄρχειν δυνήσονται, καὶ πιστοὶ μὲν ὄντες καὶ δίκαιοι μεθέξουσι τῶν ἡμετέρων ἀγαθῶν, κακοὶ δὲ γενόμενοι κινδυνεύσουσι περὶ τῶν ὑπαρχόντων. Μέγιστον ἡγεῖσθε τοῖς παισὶ καὶ βεβαιότατον 39
πλοῦτον παραδώσειν, ἢν αὐτοῖς δύνησθε τὴν ἡμετέραν εὔνοιαν [5]καταλείπειν. Ἀθλιωτάτους ἡγεῖσθε καὶ δυστυχεστάτους, ὅσοι περὶ τοὺς πιστεύσαντας ἄπιστοι γεγόνασιν· ἀνάγκη γὰρ τοὺς τοιούτους ἀθύμως ἔχοντας καὶ φοβουμένους [6]ἅπαντα, καὶ μηδὲν μᾶλλον πιστεύοντας τοῖς φίλοις ἢ τοῖς ἐχθροῖς τὸν ἐπίλοιπον χρόνον διάγειν. Ζηλοῦτε μὴ τοὺς πλεῖστα κεκτημένους, ἀλλὰ τοὺς μηδὲν κακὸν σφίσιν b
αὑτοῖς συνειδότας· μετὰ γὰρ τοιαύτης ψυχῆς [7]ἥδιστ' ἄν τις τὸν βίον δύναιτο [8]διαγαγεῖν. Μὴ τὴν κακίαν δύνασθαι μὲν [9]πλείω τῆς ἀρετῆς ὠφελεῖν νομίζετε, τὸ δ' ὄνομα δυσχερέστερον ἔχειν· ἀλλ' οἵωνπερ ὀνομάτων [10]ἕκαστον τῶν πραγμάτων τετύχηκε, τοιαύτας ἡγεῖσθε καὶ τὰς δυνάμεις αὐτῶν εἶναι. Μὴ φθονεῖτε τοῖς παρ' [11]ἐμοὶ πρωτεύουσιν,
36 ἀλλ' ἁμιλλᾶσθε, καὶ πειρᾶσθε χρηστοὺς ὑμᾶς αὐτοὺς [12]παρέχοντες ἐξισοῦσθαι τοῖς προέχουσι. Φιλεῖν οἴεσθε δεῖν c
καὶ τιμᾶν οὕςπερ ἂν καὶ ὁ βασιλεύς, ἵνα καὶ παρ' ἐμοῦ τυγχάνητε τῶν αὐτῶν τούτων. Οἷά περ παρόντος ἐμοῦ λέγετε, τοιαῦτα καὶ [13]περὶ ἀπόντος φρονεῖτε. Τὴν εὔνοιαν τὴν πρὸς ἡμᾶς ἐν τοῖς ἔργοις ἐνδείκνυσθε μᾶλλον ἢ [14]ἐν τοῖς

[1] τῆς τοιαύτης ἀρετῆς ἐθίζ. Δ. [2] ἐὰν A. C. L. [3] καλῶς om. A. C. L. [4] πολλῷ μᾶλλον ἄρχειν A. C. L. [5] καταλιπεῖν A. C. L. [6] ἅπαντας A. C. L. [7] ἥδιον A. C. L. [8] διάγειν A. C. L. [9] πλέον A. C. L. [10] ἕκαστα A. C. L. [11] ἐμοῦ A. L. [12] παρέχοντας A. L. [13] περὶ om. A. C. L. [14] ἐν om. A. C. L.

Ἐὰν γὰρ ἄρχεσθαι μάθωσι] Cicero de leg. l. III. c. 2. "Qui modeste paret, videtur, qui aliquando imperet, dignus esse." Facc.

Ἄπιστοι γεγόνασιν] Cicero: "perfidiosum et nefarium est, fidem frangere, quæ continet vitam." Orat. pro Q. Rosc. Com. c. VI. Frick.

Ζηλοῦτε μὴ τοὺς κ. τ. λ.] Horatius l. IV. Od. 9.

"Non possidentem multa vocaveris
Recte beatum: rectius occupat
Nomen beati, qui deorum
Muneribus sapienter uti,
Duramque callet pauperiem pati,
Pejusque letho flagitium timet."

Facc.

Παρ' ἐμοῦ πρωτ.] F. παρ' ἐμοὶ πρωτ. Wolf.

Παρέχοντας] F. παρέχοντες. Idem.

Φιλεῖν οἴεσθε κ. τ. λ.] M. Terentius hac ipsa de causa excusat Tiberio amorem suum et obsequium erga Sejanum apud Tacitum annal. l. VI. c. 8. "Tuum, Cæsar, generum, tui consulatus socium, tua officia in republica capessentem colebamus. Non est nostrum æstimare, quem supra cæteros et quibus de causis extollas." Facc.

Οἷάπερ] Malim οἷα. Wolf.

λόγοις. Ἃ πάσχοντες ὑφ' ἑτέρων ὀργίζεσθε, ταῦτα [1]τοὺς ἄλλους μὴ ποιεῖτε. Περὶ ὧν ἂν ἐν τοῖς λόγοις κατηγορῆτε,
d μηδὲν τούτων ἐν τοῖς ἔργοις ἐπιτηδεύετε. Τοιαῦτα προσδοκᾶτε πράξειν, οἷ' ἂν περὶ ἡμῶν [2]διανοῆσθε. Μὴ μόνον ἐπαινεῖτε τοὺς ἀγαθούς, ἀλλὰ καὶ μιμεῖσθε. Τοὺς λόγους τοὺς ἐμοὺς νόμους εἶναι [3]νομίζοντες πειρᾶσθε τούτοις ἐμμένειν, εἰδότες ὅτι τοῖς μάλιστα ποιοῦσιν ὑμῶν [4]ἁγὼ βούλομαι, [5]τάχιστα τούτοις ἐξέσται ζῆν ὡς αὐτοὶ βούλονται.

ιδ'. Κεφάλαιον δὲ τῶν εἰρημένων, οἵους περ [6]τοὺς ὑφ'
e ὑμῶν ἀρχομένους [7]οἴεσθε δεῖν περὶ ὑμᾶς εἶναι, τοιούτους χρὴ [8]καὶ περὶ τὴν ἀρχὴν τὴν ἐμὴν ὑμᾶς γίγνεσθαι· καὶ ταῦτ' ἐὰν ποιῆτε, τί δεῖ περὶ τῶν συμβησομένων μακρολογεῖν; ἢν γὰρ ἐγώ τε παρέχω τοιοῦτον ἐμαυτόν, οἷόν περ ἐν τῷ παρελθόντι χρόνῳ, καὶ τὰ παρ' ὑμῶν ὁμοίως ὑπηρετῆται,
40 ταχέως ὄψεσθε καὶ τὸν βίον τὸν ὑμέτερον αὐτῶν ἐπιδεδωκότα καὶ τὴν ἀρχὴν τὴν ἐμὴν ηὐξημένην καὶ τὴν πόλιν εὐδαίμονα γεγενημένην. ἄξιον μὲν οὖν τηλικούτων ἀγαθῶν ἕνεκα μηδὲν ἐλλείπειν, ἀλλὰ καὶ πόνους καὶ κινδύνους οὕςτινασοῦν ὑπενεγκεῖν· ὑμῖν δ' ἔξεστι μηδὲν ταλαιπωρηθεῖσιν, ἀλλὰ πιστοῖς μόνον καὶ δικαίοις οὖσιν, ἅπαντα ταῦτα διαπράξασθαι.

[1] τοῖς ἄλλοις A. L. [2] διανοεῖσθε A. L. [3] νομίζετε καὶ πειρ. A. C. L. [4] ἃ A. C. L. [5] τάχιστα om. A. C. L. [6] ἂν τοὺς A. C. L. [7] οἴησθε C. [8] καὶ om. A. C. L.

Ἃ πάσχοντες ὑφ' κ. τ. λ.] Hinc illud Publii Syri in mimis n. 4. "Ab alio exspectes, alteri quod feceris." Facc.

Τοῖς ἄλλοις] F. τοὺς ἄλλους. Wolf.

Περὶ ὧν] I. e. ὧνπερ. quæ accusatis. Malim περὶ ἅνπερ. Idem. F. ὧνπερ. Auger.

Περὶ ὧν ἂν ἐν τοῖς κ. τ. λ.] Inter apophthegmata, quæ Thaleti tribuuntur (num vero eum auctorem agnoscant, incertum est), et hoc exstat: Θαλῆς ἐρωτηθείς, πῶς ἂν ἄριστα καὶ δικαιότατα βιώσαιμεν, ἐάν, ἔφη, ἃ τοῖς ἄλλοις ἐπιτιμῶμεν αὐτοὶ μὴ δρῶμεν. Diog. Laert. l. I. segm. 36. Frick.

Πράξειν] I. e. εὐτυχήσειν, ἢ δυστυχήσειν. Wolf.

Οἷα ἂν] Malim οἷάπερ ἄν. Idem.

Μὴ μόνον ἐπαινεῖτε] Sapienter Plutarchus: τοῦτο προκοπῆς ἀληθοῦς ἴδιόν ἐστι πάθος, ὧν ζηλοῦμεν τὰ ἔργα, τὴν διάθεσιν φιλεῖν καὶ ἀγαπᾶν καὶ μετ' εὐνοίας ἀεὶ τιμὴν ἀποδιδούσης εὔφημον ἐξομιοῦσθαι. Frick.

Οἵουσπερ ἂν περὶ ὑμᾶς κ. τ. λ.] Ad illud pertinet id, quod Seneca scribit epist. XLVII. "Sic cum inferiore vivas, quemadmodum tecum superiorem velles vivere." Facc.

Τὰ παρ' ὑμῶν — ὑπηρετῆται] I. e. ἐὰν ὑμεῖς ὑπηρετῆτε. Wolf.

CONJECTURA

DE TEMPORE

QUO EDITUS VIDETUR PANEGYRICUS

AUCTORE S. F. N. MORO.

Locus classicus, e quo tempus hujus orationis definiri debet capite XXXIX. occurrit: *Βασιλεὺς, στρατεύσας ἐπ' Εὐαγόραν, — — οὐ δύναται περιγενέσθαι, ἀλλ' ἤδη ἓξ ἔτη διατέτριφεν*, unde necessario sequitur, Panegyricum editum esse sexto aut septimo anno belli, ab Artaxerxe Mnemone cum Evagora gesti, et, si Diodorus Siculus audiatur, per decennium gesti: etsi eum in hoc numero vix audiendum esse, ad Panegyrici c. 39. monui. Initia belli dupliciter constituta reperi. Diodorus Siculus,[1] Calvisius[2] et Dodwellus[3] ad annum secundum Olympiadis XCVII. retulerunt, ut adeo editio Panegyrici in annum tertium aut quartum Olymp. XCVIII. incidat. Chytræus,[4] quanquam ipsius anni numeros non expressit, eo tamen loco inseruit mentionem hujus belli, ut videatur Olympiadi XCVII. et XCVIII. attribuisse. Scaliger,[5] qui in versione Eusebiani Chronici ad Olymp. XCVIII. notatum repererat: ***Evagoras in furorem versus, quum regnaret Cypri:*** hæc Latina primum ex Eusebii Græcis, ubi *ἐξέστη* (i. e. *ἐξεχώρησε*) scriptum est, recte corrigenda censuit, et de deditione insulæ accepit, qua omni, præter Salamina, *cesserat Evagoras:* deinde anno quarto Olymp. XCVIII. finem belli posuit, secutus, ut videtur, eam rationem, quam sequendam esse ipse Isocrates suadet, ut ad c. 39. dixi. Nam si Diodori Siculi decennium esset verus numerus: efficeret aliquot annis antiquiorem Panegyricum, eumque anno quarto Olymp. XCVII. aut primo Olymp. XCVIII. assignari juberet: etiamsi tam exiguum discrimen in illa temporum vetustate eo minus attendi deberet, quo minus definiri plane potest, aliusque videtur tempus belli cœpti, alius consilii initi et primæ occultæque molitionis notasse. Quum ergo plurium sententiæ tamen satis propinqua rei gestæ tempora indicent, non temere statuemus, Panegyricum vel Olympiade XCVII. vel XCVIII. scriptum esse. Saltem hoc, nisi chronologis, qui rem consulto tractarunt, nimium

[1] L. 14. p. 716. ed. Wessel. Cf. Usserii Annales p. 136.
[2] In Opere Chronol. p. 272.
[3] Chronologia Xenophont. §. 20.
[4] Chronologia Xenoph. p. 192.
[5] Ad Euseb. Chron. an. 1630. p. 123.

detrahere velimus, temporum rationi multo melius convenit, quam quod Fabricius[6] et nuper doctissimus nobisque amicissimus Schirachius[7] judicarunt, innotuisse Panegyricum intra Olymp. XCII. et XCVI.

Nihilo minus duo videntur sententiæ nostræ opponi posse, quæ si tollere nequeamus, veremur, ut de tempore Panegyrici aliquid constituere liceat. Nam primum, quæ Isocrates cap. XXXV. de Olynthiis et Amynta narrat, ea Diodorus Siculus[8] in rebus anni secundi Olymp. XCIX. commemoravit, consentiente Dodwello:[9] quæ Isocrates ibidem contra Phliasios jam facta dicit, ea idem Diodorus eodem loco et de eodem tempore, quo superiora, tradit; quanquam Dodwellus,[1] probante ad illum Diodori locum Wesselingio, post Olynthi expugnationem sub initia Olymp. C. Phliasios subactos putat. Similiter expugnatio Cadmeæ recentior Panegyrico est.[2] Tum in Calvisiano opere chronologico, et illa Scaligeriana *ἱστοριῶν συναγωγῇ*, quæ est in Thesauro temporum,[3] nihil horum ante Olymp. XCIX. aut C. ponitur. Secunda difficultas hæc est. Isocrates c. XXXIX. bellum Artaxerxis contra Ægyptios, jam finitum, notandis ducum nominibus et exitu sic describit, ut illud, de quo Diodorus[4] accurate egit, intelligi debeat. Atqui hoc magno chronologorum consensu ex Diodori auctoritate finem habuit Olymp. CI. anno tertio. Et quis tandem hæc expediat? Panegyricum sexto vel septimo anno belli, a Persis contra Evagoram gesti, prodiise, hoc est, Olymp. XCVII. vel XCVIII. nihilo minus in eo tradi, quæ in Olymp. XCIX. C. et CI. incidant. Nam ille locus Isocratis, quem classicum diximus, ita certus est et perspicuus, ut, si quis de vitio cogitet, ne reperiri quidem possit probabili conjectura, cur alicui in mentem venerit illud *ἤδη ἓξ ἔτη* ponere. Diodorum autem, consentientem fere chronologiæ Xenophonteæ, tamque studiosum in notandis numeris, et cum eo recentiores chronologos, negligentiæ errorisque in omni illa serie numerorum arguere velle, temerarium fuerit. Relinquitur ergo, ut vel negemus, nobis de tota re constare, quæ ut est sæpe honesta excusatio, ita videri potest interdum occultare tædium quærendi et cogitandi; vel Isocratem duobus locis interpolatum suspicemur. Id autem sic intelligendum est, ex c. XXXV. tollendam esse hanc particulam: *Καὶ τὴν Θηβαίων Καδμείαν κατέλαβον — — τῷ Μακεδόνων βασιλεῖ*, ex c. XXXIX. totum hunc locum: *Οὐκ ἐκεῖνος μὲν ἐπὶ τὸν πόλεμον — — τῶν ὁμόρων ζητεῖν ἐπάρχειν*. Nempe attentus ad historiam Græcam lector hæc Isocraticæ narrationi addidit, quæ sciret postea evenisse. Verum simul ac cogito, in loco de

[6] Bibl. Gr. Lib. II. c. 26.
[7] Disput. de Isocrate, §. 7. p. 23.
[8] L. XV. p. 17.
[9] Chronol. Xenoph. §. 29.
[1] Ibid. §. 31.
[2] Vid. Dodwell. l. c. §. 29.
[3] Pag. 324.
[4] Lib. XV. p. 33.

Olyntho νῦν et πολεμοῦσι tempore præsenti legi, et de Amynta συμπράττουσι, omnem hanc conjecturam repudio; saltem vehementer dubito: namque vivo Isocrate, vixit autem ultra hæc tempora, nemo interpolare orationem ausus est: cur ergo, qui interpolavit, quum res jam gestæ essent, non perfectum usurpavit? Certius mendum alterius loci de defectione Ægypti demonstrare possum. Ter igitur reperi Ægyptum ab Artaxerxe Mnemone descivisse. Primum Lacedæmoniis, a Conone bello petitis,[5] Nephereus, Ægypti rex, frumenta misit, quæ est ἀποστασία, defectionis a rege Persiæ professio. Secundo Acoris, rex Ægypti, Evagoram contra Persas juvit, habuitque adjutorem Gaon, præfectum classis Persicæ.[6] Jam hæ quidem defectiones cum eo tempore Panegyrici, quod ab initio constituere conati sumus, conveniunt: sed nec Artaxerxes vel Nephereo bellum intulisse usquam traditur, vel Acoridi (contra quem sine dubio ultionis studio, finito demum bello contra Evagoram, expeditionem paravit,[7] quanquam ipsum bellum serius cum Nectanebi gestum est), nec talis fuit eventus, potuitve esse, bello non gesto, qualis in loco Isocratico describitur. Igitur narratio oratoris a rei gestæ veritate abhorret. Tertiæ Ægypti defectio plane sic narrata est a Diodoro,[8] tum quoad ducis Pharnabazi nomen, tum quoad eventum seu discessum Persarum ex Ægypto, ut ab Isocrate. Atqui hoc bellum, ut ante diximus, recentius est tempore Panegyrici: quapropter totum hoc, quod agit de bello contra Nectanebin, ducibus Persicis et eventu, resecandum videtur a Panegyrico: ita enim relinquitur defectio vel Nepherei, vel Acoridis, illa antiquior Panegyrico, hæc æqualis: esse vero utramque intelligendam, inde fit credibile, quod apud Isocratem hæc leguntur: τί διαπέπρακται πρὸς τοὺς ἔχοντας αὐτὴν, hoc est, contra duos reges, diverso tempore imperium obtinentes. Accedit aliud, quod additamentum ejici jubet. Quomodo, si hic de bello contra Nectanebin ageretur, potuisset Isocrates scribere: Μετὰ ταῦτα ἐπ' Εὐαγόραν στρατεύσας, quum bellum Evagoræ jam antea confectum fuerit? E contrario hæc bene cohærent, si πρῶτον μὲν ad alterutram priorum defectionum, vel utramque adeo referatur: ita enim μετὰ ταῦτα significat rem, quæ profecto post illas defectiones accidit, id quod de Nephereo exploratum est, de Acoride hinc apparet, quod Evagoram in initiis belli et molitione adjuvit, ideoque ante ipsum bellum descivit a Persis. Atque sic Isocraticum τί διαπέπρακται magnum contemptum exprimit, quoniam expeditio Persarum contra defectores ne suscepta quidem est.

Si cui forte in mentem veniat opinari, bis potuisse Panegyricum

[5] Isocr. Paneg. c. 41. Diod. Sic. l. XIV. p. 703. ad quem locum Wesselingius nomen Hercynionis apud Justinum, VI. 2. VI. 6. 3. corruptum judicat.

[6] Diod. Sic. l. XV. p. 5, 6. 9, 10.

[7] Diod. Sic. ibid. p. 23.

[8] Lib. XV. p. 33.

ab ipso Isocrate edi, ac posteriori recensioni adjici, quæ post priorem editionem facta essent: is diligenter cogitet, argui hoc modo Isocratem incredibilis negligentiæ, qui, cum temporis spatia voluisset extendere, e priori editione ἤδη ἓξ ἔτη servarit, quasi non protulisset temporis fines, et res confuderit. Neque hanc conjecturam de duplici editione adjuverit locus, de quo ad cap. 14. not. nonnulla scripsi.

COROLLARIUM.

Hæc igitur de ætate definienda Morus censuit; quum antea excitaverit tantum, quæ secum pugnent, neque vero eadem reconciliaverit, in iis acquiescere nemo potest. C. M. Wielandus, qui in Musei Attici volumine I. part. I. 1796. versionem hujus orationis dedit, in præfatione hanc etiam quæstionem de anno, quo editus sit Panegyricus p. X. — XVII. tetigit. Quæ ibi disputavit eo redeunt, ut, quum duo argumenta paribus sibi adversentur viribus, quorum hoc comprobet orationem *haud serius* esse editam, quam ineunte Olympiade XCVIII. illud autem doceat *haud prius* esse editam, quam exeunte XCIX. sumat Isocratem tam diu versatum esse in Panegyrico elaborando et perpoliendo, ut interea bellum Cyprium finitum, et expeditio Lacedæmoniorum adversus Olynthios suscepta fuerit. Recensionem duplicem necessariam esse negat, et verba ἤδη ἓξ ἔτη de industria non mutata remansisse, neque vero ob incuriam relicta esse affirmat, quum orationibus ex ipsa Isocratis sententia et ad ejusdem exemplum liceat interdum a fide et veritate historica recedere, cfr. Panathen. c. 71. hanc vero fidem tanto facilius ab illo negligi potuisse censet, quanto major fuerit Atheniensium, longe alia curantium, levitas.

Quum post has Wielandi curas, qui hanc rem tractaverit, neminem noverim (Langius enim in versione vernacula Panegyrici, quæ 1797. prodiit p. 14. pæne idem dicit, his verbis: quidni sumamus eum tam diu hanc orationem retinuisse, ut de rebus gestis et prioribus et posterioribus tanquam de præsentibus posset loqui?), equidem hic sententiam apponam Io. Aug. Godofredi Rostii, juvenis docti et in literis Græcis optime versati. Dederat hic eam Godofr. Henr. Schaefero, viro probitate, doctrina et eruditione pariter eximio, ut, si qua data fuerit occasio, publice proponeret, qui ubi novæ editionis parandæ curam mihi traditam esse compererat, quæ est ejus, qua me ornat, benevolentia, mecum eam communicavit. Habet se ita:

DE ISOCRATIS PANEGYRICO.

" Neque Moro neque Wielando in iis, quæ de Panegyrico scripserunt, assentior. Morus enim, cujus solius dissertationem editioni Panegyrici ab ipso curatæ præmissam hæc scribens ob oculos habe-

bam, in capite 39. delere voluit verba *οὐκ ἐκεῖνος ζητεῖν ἐπάρχειν*, quia, quæ hic narrentur, post evenerint, quam Panegyricus editus fuerit, quippe qui prodierit sexto aut septimo anno belli ab Artaxerxe Mnemone cum Evagora gesti. At quidni statuamus, Isocratem bis edidisse Panegyricum aliaque in priori, alia in posteriori editionibus narrasse? Judico igitur, eum, cum primum publici juris faceret Panegyricum, dixisse, regem Persarum cum Ægypto, quæ defecisset, bellantem infelicem fuisse, et huic calamitati subjunxisse expeditionem adversus Evagoram post malum hoc susceptam, quam, quoniam Evagoras tandem victas manus dedit, in posteriori editione cum Panegyricus promulgaretur, tertia Ægypti defectio acciderat. Suppressa vero narratione, cujus initium est *Μετὰ ταῦτα*, non licuit superius scribere *Καὶ πρῶτον μὲν ἀποστάσης Αἰγύπτου*, sed simpliciter *Καὶ ἀποστάσης Αἰγύπτου*, aut *'Αποστάσης γὰρ Αἰγύπτου*. Scriba vero, cui Panegyricus qui nunc habetur maximam certe partem debetur, quod utriusque editionis manuscriptis utebatur, se nihil eorum, quæ in alterutra editione legerentur, omittentem optimum opus conditurum esse putavit. Quid mirum, si diligentia nimia protulit ea, quæ negligentiam spirant? Sed cur non eandem sententiam de capitis 35. particula *καὶ τὴν Θηβαίων — τῷ Μακεδόνων βασιλεῖ* feramus? cur dubitemus eam ab Isocrate in editione panegyrici posteriore scriptam esse? Scripsi Eisenbergæ urbe principatus Altenburgensis Ioannes Augustus Godofredus Rost Candidatus Theologiæ."

Equidem, ut jam quid ipse sentiam de hac re proponam, nihil horum probo, quanquam acumen et sagacitatem virorum, qui has sententias tulerunt, uti decet, laudo. Demonstratum est a Moro *ante* Olympiadem XCVIII. Panegyricum edi non potuisse; patet hoc ex iis, quæ de Thimbrone et Dercyllida c. 40, Agesilao c. 41, Cytheris c. 33. cfr. Xenoph. hist. Gr. IV. 8. Diodor. Sicul. XIV. 84. Cyri expeditione c. 40. prœlio ad Cnidum commisso c. 39. 43. Cononis obitu c. 41. pace Antalcidæ c. 33. 34. 47. et præter alia de Evagoræ bello cum Artaxerxe Mnemone narrantur. Sed his missis ad ea progrediar, de quibus non convenit.

Primum loquar de Ægypti defectione, quæ c. 39. commemoratur. Morus hanc eandem esse putavit, quam Diodorus l. XV. enarret, et quam secutum sit bellum gravissimum, in quo dux erat Pharnabazus. Sed quum hoc gestum sit Olympiadis CI. anno tertio, Panegyricum autem Ol. XCVIII. a. 4. editum esse putet, omnem hunc locum spurium, ab aliena manu insertum, ideoque rescindendum censet, in qua re adstipulantem habet Langium.[1] Wielandus et Rostius eandem expeditionem cum Moro sumunt, diverso autem modo, de quo supra, explicare student.

[1] L. commemor. p. 14. "Mit der andern (Stelle c. 39.) aber hat es weniger Schwierigkeit, daher auch Morus die letztere mit Klammern, jene aber nicht damit versehn hat."

Sed hoc bellum intelligi nequit. Solum Pharnabazi nomen nihil probare non est, quod pluribus verbis doceam; illud autem bellum, quod Olympiadis CI. anno III. assignatur, quanquam plures annos parando belli apparatu insumpserat Pharnabazus, per *unius* anni spatium ita gestum est, ut Pharnabazus et Iphicrates ex Ægypto recedere deberent. Navibus enim accesserunt Diodor. Sic. l. XIV. c. 41. 42. Polyæn. strat. III. 38. militibus expositis castellum oppugnarunt Diodor. Sic. l. 1. c. 42. et Nilo omnem regionem inundante ex Ægypto discesserunt ib. c. 43. Isocrates autem c. 35. diserte dicit: *καὶ πρῶτον μὲν ἀποστάσης Αἰγύπτου, τί διαπέπρακται πρὸς τοὺς ἔχοντας αὐτήν; Οὐκ ἐκεῖνος (ὁ βασιλεὺς) μὲν ἐπὶ τὸν πόλεμον τοῦτον κατέπεμψε τοὺς εὐδοκιμωτάτους Περσῶν 'Ακροκόμαν, καὶ Τιθραύστην, καὶ Φαρνάβαζον; Οὗτοι δὲ τρία ἔτη μείναντες, καὶ πλείω κακὰ παθόντες, ἢ ποιήσαντες, τελευτῶντες οὕτως αἰσχρῶς ἀπηλλάγησαν, ὥςτε κ.τ.λ.* Sed præterea, quod hoc bellum, quod Isocrates innuit, per *tres annos* gestum est, illud autem, quod illi volunt, intra *unius anni* spatium continetur, alia accedunt, quæ doceant, de illo non esse cogitandum. Patet enim ex verbis, *Καὶ πρῶτον μὲν ἀποστάσης Αἰγύπτου, — μετὰ δὲ ταῦτα ἐπ' Εὐαγόραν στρατεύσας*, defectionem Ægypti et secutam expeditionem Artaxerxis priorem esse, et antecessisse bello adversus Evagoram. Morus et Rostius, qui hoc bene senserunt, ut aptum redderent locum sententiæ, vario modo de his verbis statuerunt. Sed hunc locum optime sese habere, nullo modo sollicitandum esse et magna cura servatum in eo esse ordinem temporis, statim apparebit. Eadem serie Isocrates alio loco repetiit, de quo ne cogitarunt quidem, qui de Panegyrici editi anno scripserunt. Capite XLIII. hæc leguntur: *οὐκ Αἴγυπτος μὲν αὐτοῦ καὶ Κύπρος ἀφέστηκε; Φοινίκη δὲ καὶ Συρία — ἀνάστατοι γεγόνασι; Τύρος δ' — ὑπὸ τῶν ἐκείνου κατείληπται;* (postquam Ægyptus defecerat, Evagoras descivit; post defectionem Evagoras Phœniciam et alias regiones in suam potestatem redegerat) *'Εκάτομνος δ' ὁ Καρίας ἐπίσταθμος τῇ μὲν ἀληθείᾳ πολὺν ἤδη χρόνον ἀφέστηκε.* postquam bellum inceperat Evagoras, clam eum adjuvit Hecatomnus Diod. Sic. XV. 2. Elucet inde servato ordine in priore loco Isocratem dixisse *καὶ πρῶτον μὲν — Μετὰ δὲ ταῦτα*, et aliam expeditionem, quæ triennium expleverit, neque vero istam uno finitam anno hic ab Isocrate esse indicatam. Quænam vero fuerit, atque utrum ex iis sit rebus gestis, quas ex historicis, quos superstites habemus, non comperimus, an quas ex oratoribus discimus, quarum historici vero nullam fecerunt mentionem, non definiam. Videtur autem, si probabilibus datur locus, rex Persarum adversus Nephereum aut Aco-

ridem expeditionem suscepisse, quam Diodorus non commemoraverit.

Hæc igitur ante expeditionem Artaxerxis contra Evagoram evenerant, neque possunt Olympiadis CI. anno tertio assignari.

Jam vero de Amynta, Olynthiis, Phliasiis et expugnata Cadmea videamus. Olymp. XCVIII. anno quarto Lacedæmonii Mantineam oppugnabant; cives per æstatem fortiter restiterunt, sed sub finem anni se dediderunt Lacedæmoniis, qui eos in vicos denuo abire jusserunt (διῴκισαν). Olymp. XCIX. a. II. Lacedæmonii cum Amynta, Olynthiis et Phliasiis bellum inferre cœperunt; quod varia fortuna cum Amynta continuarunt usque ad finem anni I. Olympiadis C. quo Olynthii se Lacedæmoniis submiserunt Diodor. Sic. l. XV. c. 19 — 23. res Phliasiorum non uti e Diodoro XV. 19. videri possit Olymp. XCIX. a. II. sed post Agesipolidis adversus Olynthios expeditionem, h. e. *post finem anni IV.* ejusdem Olymp. compositas esse jam Wesselingius Tom. II. p. 17. ad Diodorum et Dodwellus, cfr. Conjectur. Mori, docuerunt. Cadmeam vero Thebanorum arcem duce Phœbida Lacedæmonii occuparunt a. III. Olymp. XCIX. Diodor. Sic. XV. 20. Hæc quum c. 35. commemorentur, neque concinere videantur cum loco c. 39. varia ratione, quam repetere nolo, sollicitata sunt.

Restat igitur, ut de illo loco, qui bellum Evagoræ tangit, et omni hoc bello nonnulla moneam. Initium expeditionis Persicæ adversus Evagoram constituunt anno secundo Olympiadis XCVII. cfr. Mor. Conject. init.; quum sexto hujus belli anno Panegyricum editum esse putent, credunt hoc anno IV. Olymp. XCVIII. factum esse, atque eadem de causa illa, de quibus modo locutus sum, exagitarunt. Vidit quidem Morus hic latere difficultatem et vix audiendum esse Diodorum, qui per decennium hoc bellum dicat esse gestum, cfr. Conject. in.; sed tantum abest, ut solverit, ut novis offuderit tenebris ad c. 39. ubi putat non decimo aut nono demum anno finitum esse hoc bellum, sed jam septimo. At vero ut hoc missum faciam, veram enim non esse hanc opinionem mox sponte apparebit, Diodorus egregie secum pugnat, neque ita quidem potest ab errore defendi, ut sumamus eum, quæ serius acciderint addidisse prioribus, ut statim declaret quemnam hæc res habuerit finem, priusquam ad alia transierit, qua ratione fortassis quæ de Phliasiis monui possent excusari. Narrat enim Diodorus l. XV. c. 9. ὁ μὲν οὖν Κυπριακὸς πόλεμος, δεκαετὴς σχεδὸν γεγενημένος, καὶ τὸ πλέον τοῦ χρόνου περὶ παρασκευὰς ἀσχοληθεὶς, διετῆ χρόνον τὸν ἐπὶ πᾶσι συνεχῶς πολεμηθεὶς, τοῦτον τὸν τρόπον κατελύθη, Olympiadis XCVIII. a. IV. libri XIV. autem capite 98. initia hujus belli Olympiadis XCVII. anno secundo assignat: hoc modo igitur post decem, illo post sex, annos bellum finitum esse dicit, et

duobus postremis potissimum annis pugnatum esse. Ad hunc locum Wesselingius: "at Isocrates Panegyr. p. 101. sextum ejus belli annum, cum orationem eam scriberet; verti, jamque Evagoram maritimo certamine superatum rebus angustis esse, significat: cui eadem tempestate viventi cur tandem non accessero?" Tum quidem decem annorum numerum confirmat ipse Isocrates Evagor. c. 23. Εὐαγόρᾳ δὲ πολεμήσας (βασιλεὺς) ἔτη δέκα, τῶν αὐτῶν κύριον κατέλιπεν, ὧνπερ ἦν καὶ πρὶν εἰς τὸν πόλεμον εἰσελθεῖν, sed reliqua facile illustrari non possunt. Quæ Diodorus l. l. narrat per ἐπανάληψιν historicam eorum, quæ aliquot annis ante facta fuerant, ita ut ea adjunxerit et repetierit, quo facilius origines atque causæ belli perspici possent jam recte explicuit Verpoortennius in Dissertat. de regno Salaminio in Cypro cur. Ioh. Fr. Fischer. Lips. 1779. 8. jam enim Olymp. XCV. a. II. rex erat. Olymp. XCVII. a. II. quum solam Salaminem teneret, reliquis Cypri urbibus bellum parasse videtur, et deinde iis intulisse, quarum aliis persuasit, alias armis coegit, ut imperio suo se subjicerent; expeditio autem Artaxerxis adversus ipsum serius initium cepit, atque bellum usque ad mediam Olympiadem centesimam gestum est. Potest quidem hoc ex Isocrate et aliunde jam sentiri, sed ut demonstrem, locum historici adhibeam, qui erat huic ætati proximus, de qua quæcunque traduntur et obscura sunt et secum pugnant.

Ex iis scriptoribus, qui si eorum opera ætatem tulissent optime tenebras dissipare possent, quæ etiamnum permultas historiæ Græcæ ætates obtegunt, pæne primum locum obtinet Theopompus Chius. Etiamsi enim interdum paullo cupidius in notatione morum versaretur, et rhetorico artificio scripta exornaret, Isocratis disciplinam prodens; tamen eum gravissimis et fide dignis auctoribus annumerandum esse, ejusque testimonia maximi esse ponderis, nam de Θαυμασίοις hic sermo non est, atque ab eo multos historiæ scriptores, inter eos etiam Diodorum pendere constat. Quapropter quum collectione eorum, qua ex ejus scriptis hic illic ab antiquioribus commemorantur etiamnum ægre careamus, maxime optandum est, ut ne diutius retineant, qui ea collecta servant. Theopompi libros legit Photius cod. CLXXVI., et nobiscum nonnulla communicat, quorum quædam hic proferam. P. 389. ed. Hoeschel. 1653. Ἀνεγνώσθησαν Θεοπόμπου λόγοι ἱστορικοί. Πεντήκοντα δὲ καὶ τρεῖς εἰσὶν οἱ σωζόμενοι αὐτοῦ τῶν ἱστορικῶν λόγοι, διαπεπτωκέναι δὲ καὶ τῶν παλαιῶν τινὲς ἔφησαν τήν τε ἕκτην καὶ ἑβδόμην, καὶ δὴ καὶ τὴν ἐννάτην καὶ εἰκοστὴν, καὶ τὴν τριακοστήν. Ἀλλὰ ταύτας μὲν οὐδ' ἡμεῖς εἴδομεν· Μηνοφάνης δέ τις τὰ περὶ Θεόπομπον διεξιὼν (ἀρχαῖος δὲ καὶ εὐκαταφρόνητος ὁ ἀνὴρ), καὶ τὴν δωδεκάτην συνδιαπεπτωκέναι λέγει. Καίτοι αὐτὴν ἡμεῖς ταῖς ἄλλαις συνανέγνωμεν κ. τ. λ. Scripsit Theopompus σύνταξιν Ἑλληνικῶν libris XII. contentam, in

qua ubi desierat Thucydides inde exorsus est et septendecim annorum historiam enarravit, Diodor. Sic. XIII. 42. XIV. 85. usque ad Olymp. XCVI. a. 2. ex hoc libro esse nequeunt, quæ Photius affert, indicat enim opus trium et quinquaginta librorum et alia inscriptione insignitum. Intelligendus igitur est liber duodecimus eorum, quos Theopompus præterea conscripsit, ejus operis, quod ipse *ἱστορικοὺς λόγους* inscripsisse videtur, quod vero seriores, quum præcipue res Philippi in eo persequeretur, *φιλιππικὸν* vel *φιλιππικὰ* dixerunt. Sed præterquam quod de numero librorum diversæ sunt sententiæ, his quoque difficultatibus hic impliciti sumus, primum quod in hoc opere Theopompum ab Olympiadis *quintæ et centesimæ* anno secundo exorsum esse dicit Diodorus Sic. XVII. 3. deinde quod Menophanes, cfr. Photii loc., librum duodecimum periisse dixerat, quod Wesselingium permovit, ut ad Diodor. Sic. T. I. p. 573. n. 37. diceret: "Ego vero haud scio an Photius libri titulo sit deceptus. Theopompus XII. Græc. Historicæ librum absolvit navali pugna ad Cnidum, quæ ex Nostri calculis anno secundo Olymp. XCVI. commissa est. Quæ vero illo L. XII., quem Patriarcha excerpsit Cod. CLXXVI., continebantur, omnia Olympiadem eam exceperunt, veluti res Acoridis in Ægypto gestæ, Evagoræ illatum ab Artaxerxe bellum, pax Antalcidæ et motus pacis ejus causa per Græciam orti et reliqua. Hæc Callisthenes libris Rer. Græcarum, ut Auctor extremo L. XIV. significat, complexus erat, non Theopompus." Dolendum est Frid. Kochium promissis nondum stetisse in Proleg. ad Theopompum Chium Sedini 1803. datis, nam has *ἀπορίας* solvere voluit, cfr. p. 51. Sed ut ut est, sive Callisthenes hæc scripserit, cujus historica Græca bene distinguenda sunt ob virtutem a reliquis ejus scriptis, sive ipse Theopompus fortassis ea ratione, qua a libro XLI. ad XLIII. historiam Siculam rebus Olymp. CIX. gestis inseruit, ab initio tyrannidis Dionysiacæ Ol. XCIII. exorsus; tamen ab auctore profecta sunt, illi ætati propius viventi, quam Diodorus erat, et permagnum iis nullo modo poterit denagari momentum.

Pergit Photius: *καὶ περιέχει ὁ δωδέκατος λόγος περί τε Πακώριος* (*'Ακώριος*) *τοῦ Αἰγυπτίων βασιλέως, ὡς πρός τε τοὺς Βαρκαίους ἐσπείσατο, καὶ ὑπὲρ Εὐαγόρου ἔπραττε τοῦ Κυπρίου, ἐναντία πράττων τῷ Πέρσῃ* (Olymp. XCVII. exeunt. et Ol. XCVIII. in.)· *ὅν τε τρόπον παράδοξον* (*παρὰ δόξαν*) *Εὐαγόρας τῶν Κυπρίων ἀρχῆς ἐπέβη, Αὐδήμωνα* (*Diod.* *'Αβδήμονα*) *κατασχὼν τὸν Κιτιέα, ταύτης ἐπάρχοντα· τίνα δέ τρόπον Ἕλληνες, οἱ σὺν 'Αγαμέμνονι, τὴν Κύπρον κατέσχον, ἀπελάσαντες τοὺς μετὰ Κιννύρου, ὧν εἰσὶν ὑπολιπεῖς 'Αμαθαύσιοι* (hæc omnino per *ἐπανάληψιν* historicam)· *ὅπως τε ὁ βασιλεὺς* (rex Persarum) *Εὐαγόρᾳ συνεπείσθη πολεμῆσαι,*

στρατηγὸν ἐπιστήσας Αὐτοφραδάτην τὸν Λυδίας σατράπην, ναύαρχον δὲ 'Εκατόμνων (Olymp. XCVIII. in. ad hoc enim tempus et finem prægressæ Ol. referenda videntur, quæ Diodor. Sic. XV. 2. de Evagora, *ἐκυρίευε κατὰ τὴν Φοινίκην Τύρου καὶ τινῶν ἑτέρων*, et Isocrates dicunt, Evag. c. 23. *μικροῦ μὲν ἐδέησε Κύπρον ἅπασαν κατασχεῖν, Φοινίκην δὲ ἐπόρθησε, Τύρον δὲ κατὰ κράτος εἷλε, Κιλικίαν δὲ βασιλέως ἀπέστησε*). Tunc igitur Hecatomno mandatum est, ut Evagoram subigeret; paullo post ubi ille plus profuerat, quam nocuerat Evagoræ, Artaxerxes, expeditionem majorem suscepit. Persequamur verba Photii: *καὶ περὶ τῆς εἰρήνης, ἣν αὐτὸς τοῖς Ἕλλησιν ἐβράβευσεν.* Patet, hic intelligendam esse pacem Antalcidæ, Ol. XCIII. a. II. hac facta *ὁ μὲν βασιλεὺς*, ut utar Diodori verbis XIV. 110. *διαλυθεὶς τῆς πρὸς τοὺς Ἕλληνας διαφορᾶς, παρεσκευάζετο τὰς δυνάμεις εἰς τὸν Κυπριακὸν πόλεμον. ὁ γὰρ Εὐαγόρας σχεδὸν ὅλην τὴν Κύπρον ἦν ἐκκεκλημένος, καὶ δυνάμεις ἁδρὰς συνηθροίκει διὰ τὸ τὸν 'Αρταξέρξην ἐν τῷ πρὸς τοὺς Ἕλληνας πολέμῳ διεσπάσθαι.*

Hanc expeditionem Photius indicat ita: *ὅπως τε πρὸς Εὐαγόραν ἐπικρατέστερον ἐπολέμει*; et ab ea (Olymp. XCVIII. a. II. ex. et III. in. sese exordium libri XV. fecisse declarat ipse Diodorus XV. c. I. extremo. Proxime sequuntur apud Photium: *καὶ περὶ τῆς ἐν Κύπρῳ ναυμαχίας* (Diod. l. I. c. 3. constat, hanc pugnam commissam esse a. III. ejusdem Olymp.) *καὶ ὡς 'Αθηναίων ἡ πόλις ταῖς πρὸς βασιλέα συνθήκαις ἐπειρᾶτο ἐμμένειν, Λακεδαιμόνιοι δὲ ὑπέρογκα φρονοῦντες παρέβαινον τὰς συνθήκας.* Hæc postrema indicant civium Mantineæ *διοικισμὸν*, anno IV. ejusd. Olymp. et quæ deinde Olynthiis, Phliasiiis, Thebanis fecerunt. Quum jam ad Lacedæmonios transiisset auctor, quem excerpsit Photius, et injuriarum fecisset mentionem et *ὑπερβασιῶν*, pacem iterum commemoravit Antalcidæ Lacedæmonii; quam enim ante in Persarum rebus enarrandis ex horum rationibus enarraverat, eandem ad Lacedæmonios progressus ex alterius hujus partis rationibus exposuit, ut ab utraque parte eam explanaret et illustraret.

Inde redit: *καὶ ὡς Τιρίβαζος ἐπολέμησεν·* (Diodor. XV. 8. Ol. XCVIII. anno IV. ex. et seqq.) *ὅπως τε Εὐαγόρᾳ ἐπεβούλευσεν· ὅπως τε αὐτὸν Εὐαγόρας πρὸς βασιλέα διαβαλὼν συνέβαλε μετ' 'Ορόντου.*

Hæc omnia tempore *post finem* Olympiadis XCVIII. proximo et deinceps (h. e. Ol. XCIX.) facta esse ordo docet; mirum esse nequit, quod recedunt hi numeri et anni ab iis Diodori, quum omnis narratio diversa sit, et, uti supra monui, hic a se ipse dissentiat.

Audiamus Photium: *καὶ ὡς Νεκτενβίιος παρειληφότος τῶν Αἰγυπτίων βασιλείαν, πρὸς Λακεδαιμονίους πρεσ-*

βεις ἀπέστειλεν Εὐαγόρας (rex autem factus est Nectenibis vel Nectanebis ineunte Olympiade C.[1])· τίνα τε τρόπον ὁ περὶ Κύπρον αὐτῷ πόλεμος διελύθη. Ita incideret finis belli hujus Cyprii in annum II. vel III. Olympiadis centesimæ. Consentiunt cum hac ratione, quæ ab Isocrate narrantur. Nam, uti supra monitum est, bellum Cyprium decem explevit annos, dicit autem c. 39. Μετὰ δὲ ταῦτα ἐπ' Εὐαγόραν στρατεύσας (Olymp. XCVIII. 2.), ὃς ἄρχει μὲν μιᾶς πόλεως (Salaminem intelligas) τῶν ἐν Κύπρῳ, ἐν δὲ ταῖς συνθήκαις ἔκδοτός ἐστιν (pace Antalcidæ Ol. XCVIII. 2. facta), οἰκῶν δὲ τὴν νῆσον κατὰ μὲν θάλατταν προδεδυστύχηκεν (Ol. XCVIII. 3.), ὑπὲρ τῆς χώρας τρισχιλίους εἶχε μόνον πελταστάς· ἀλλ' ὅμως οὕτω ταπεινῆς δυνάμεως οὐ δύναται περιγενέσθαι βασιλεὺς πολεμῶν, ἀλλ' ἤδη μὲν ἓξ ἔτη διατέτριφεν· εἰ δὲ δεῖ τὰ μέλλοντα κ. τ. λ.

Hæc ita sunt explicanda: ex quo victus est Evagoras prœlio navali, nonnisi tria millia militum habebat, sola Salamine se continere debet, jam *sextus* agitur annus; tanto exercitu, quo Evagoram Ol. XCVIII. 2. aggressus est ipse βασιλεὺς eum subigere nequit, sed ex quo cum eo post prœlium navale pugnat, et Evagoras, qui antea ingentem exercitum coegerat (vide supra et Diod. XV. 2.), quum defecissent socii, periissent aut descivissent milites, tria modo εἶχε militum millia, Artaxerxes οὕτω ταπεινῆς δυνάμεως περιγενέσθαι nequit, sed adversus eam bellum gerens jam sextum annum attigit. Elucet hinc sextum hunc annum, ex quo Artaxerxes frustra οὕτω ταπεινὴν δύναμιν oppugnet, esse annum quartum Olympiadis nonagesimæ.

Finis hujus belli (σχεδὸν vid. Diod. supr.) per decennium gesti, et Ol. XCVIII. 2. incepti, incidit in eundem annum, qui ex excerptis historici antiqui modo erutus est Ol. C. 2. Post ejus finem a Photio hæc commemorantur: καὶ περὶ Νικοκρέοντος ὡς ἐπεβούλευσεν, ὡς παραδόξως ἐφωράθη, ὡς ἔφυγε· καὶ ὡς τῇ ἐκείνου παιδὶ καταλειφθείσῃ κόρῃ Εὐαγόρας τε καὶ ὁ τούτου παῖς Πνυταγόρας (var. Πρυταγόρας, Isocrat. et Diodor. Πρωταγόρας, vid. Wesseling. ad Diodor. XV. 4.), λανθάνοντες ἀλλήλους, συνεκάθευδον· Θρασυδαίου δὲ ἡμάῤῥενος (ὃς ἦν Ἠλεῖος τὸ γένος) αὐτοῖς παρὰ μέρος ὑπηρετουμένου τῇ πρὸς τὴν κόρην ἀκολασίᾳ· καὶ ὡς τοῦτο αὐτοῖς αἴτιον ὀλέθρου γέγονε, Θρασυδαίου τὴν ἐκείνων ἀναίρεσιν κατεργασαμένου. Interemptus autem est Evagoras Ol. CI. 3. cfr. Verpoortenn. l. I. p. 28. Meurs.

[1] Olymp. C. a. II. Cfr. Allgemeine Welthistorie, Tom. I. Hal. 1746, p. 566, §. 692. atque §. ant. coll. p. 486. §. 598, Eusebius anno I. Olympiadis XCVIII. assignat, et ejusdem a. II. Evagoræ deditionem: nam rectissime Scaliger dedit ἐξέστη, hoc vero non potest intelligi de fuga Evagoræ ad Acoridem hoc anno a Diodoro enarratam, sed ita: Cypri, pæne totius insulæ, imperium, quod antea sibi vindicaverat, amisit (et solam retinuit Salaminem). Hic prochronismum esse jam Morus sensit; est autem decem annorum. Simili modo in iis, quæ proxime notata sunt ab Eusebio prochronismum septem annorum esse jam Scaliger vidit, et in animadvers. p. 114 b. notavit.

Cypr. p. 114. Perizon. ad Ælian. Tom. II. p. 475. sqq. ed. Gron. 1731., neque diu post finem hujus belli vixit, ita, ut quanquam erat, si quis alius, audax et ad molitiones proclivis nihil perfecerit, quapropter etiam Isocrates in ejus laudatione post hoc tempus nihil commemorat.

Quæ quum ita sint editus est Panegyricus a. IV. Olymp. XCIX. et omnia optime consentiunt. Hoc anno dicere poterat Isocrates c. 45. Hecatomnus, τῇ μὲν ἀληθείᾳ πολὺν ἤδη χρόνον ἀφέστηκε (inde a med. Ol. XCVIII.). c. 35. Μαντινέων πόλιν — ἀνάστατον ἐποίησαν (Ol. XCVIII. 4.), τὴν δὲ Θηβαίων Καδμείαν κατέλαβον (Ol. XCIX. 3. in., de eadem re intelligo verba c. 33. πελτασταὶ δὲ τὰς πόλεις καταλαμβάνουσιν), καὶ νῦν Ὀλυνθίοις καὶ Φλιασίοις πολεμοῦσι. vid. sup. p. 160.

Etiamsi Isocrates decem aut adeo plures annos insumpserit Panegyrico elaborando; tamen eo usque dementiæ delabi non potuit, ut quæ in fine hujus decennii pariter atque quæ in initio gesta essent, tanquam præsentia conjungeret. Fac per plures annos eum magnam hujus orationis partem, fortassis a. c. 4—30. (cfr. Lang. vers. vernac. præf. p. 10.), perpolivisse; tamen cum C. M. Wielando l. l. sumi nullo modo potest, eum quamvis interea se subjecisset Evagoras, non mutata reliquisse verba: ἀλλ' ἤδη ἓξ ἔτη διατέτριφεν· εἰ δὲ δεῖ τὰ μέλλοντα τοῖς γεγενημένοις τεκμαίρεσθαι, πολὺ πλεῖον ἐλπίς ἐστιν, ἕτερον ἀποστῆναι, πρὶν ἐκεῖνον ἐκπολιορκηθῆναι. Quamvis enim in rebus antiquioribus orator non adstrictus sit ad fidem historicam: tamen tam miro modo de rebus paucis annis antea gestis, quam ederet hanc suasionem (Cic. Or. c. II.), non potuit hallucinari, ut argumentis in hortando et suadendo uteretur, quæ jam dudum evanuissent atque ad nihilum redacta et irrita essent.

Denique, si duplicem fecit recensionem Isocrates, nonnisi verba mutavit, et in tornanda et elimanda oratione versatus est. De ea Ægypti defectione, quam tertiam dixerunt Morus et Rostius cogitari non posse docui; sed etiamsi altera recensio post eam facta esset, Isocrates eam *post* Evagoræ bellum commemorasset, neque vero *ante*, quod non solum hoc, verum etiam alio loco c. 43. fecit, qui ita adversatur huic sententiæ, ut nihil clarius; cæterum idem valet hic, quod modo contra Wielandum monitum est.

Non modo restant, quæ jam aderant difficultates, neque possunt his rationibus moveri, uti Morus jam sensit; sed novæ etiam excitantur. Plane irrita fuisset tota oratio, Evagoras, Olynthii, Phliasii jam dudum subacti, Cyprus Persis subjecta, Lacedæmonii Thebis pulsi, Evagoras interemptus, Lacedæmonii adversum Martem sæpius experti fuissent, ut multa alia, partim gravissima taceam.

Editus igitur est et in vulgus innotuit Panegyricus anno quarto Olympiadis XCIX. SPOHN.

Δ.

ΙΣΟΚΡΑΤΟΥΣ

ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΟΣ.

Pag. ed. Cor. 37 α'. ΠΟΛΛΑΚΙΣ ἐθαύμασα τῶν τὰς πανηγύρεις συναγαγόντων καὶ τοὺς γυμνικοὺς ἀγῶνας καταστησάντων, Pag. ed. H. Steph. 41

SUMMARIUM. (α'.) Quanquam ingenii vires exercentibus nulla publice præmia destinata sunt, tamen gloriam ex hac oratione capiendam satis mihi magnum fore præmium ratus, consilium daturus adsum, de bello Barbaris inferendo ac de concordia inter nos ipsos restituenda. Multi quidem, qui oratoris nomen sibi vindicant, idem argumentum certatim arripuerunt, attamen ego, quum istis male successerit, et ejusmodi materia, quæ et auctorem ostendere et multis prodesse possit, inprimis mihi placeat, deinde tempus, quo eam tractare expediat, nondum præterierit, eademque denique res multam disserendi varietatem admittat, non fugiendum illud, sed melius tractandum esse existimavi. In hac nimirum, sicuti in alia quavis arte, non tam is laudari meretur, qui primo, quam qui optime laboravit. (β'.) Quum vero ii, qui nimiam in orationibus diligentiam, tanquam vulgi captu superiorem vituperant, quasi vero accuratio simplicitatem excludat, nostris orationibus judicandis impares sese ostendant, ego potius ejusmodi judices provoco, qui difficiles ac morosi, nil nisi quod frustra apud alios quærant, in meis orationibus exspectent. Tantum vero abest, ut auditorum benevolentiam excusando captem, ut etiam ad irridendum me eos invitem, nisi exspectationi talibus promissis excitatæ satisfecero. Deinde alii in hoc præcipue peccant, quod Græcos, missis erga se ipsos inimicitiis, ad bellum contra Persas excitant, antequam principes Græciæ civitates, facta imperii divisione, inter se conciliarunt. (γ'.) Quoniam igitur causa discordiæ inter Lacedæmonios Atheniensesque, ante omnia removenda, imperium terrestre et maritimum est, quod Lacedæmonii totum sibi vindicant, Atheniensibus dimidia parte contentis; Lacedæmonii fortasse obsecundabunt, si demonstratum ivero, imperium Græciæ multis de causis Atheniensium potius quam Lacedæmoniorum esse. (δ'. ε'.) Imperium Græciæ ab initio penes Athenienses fuisse eosque plurima maximaque beneficia in Græcos contulisse, quo isti (Lacedæmonii) jus suum potissimum evinci cupiunt, ex antiquitate, magnitudine ac celebritate Athenarum rebusque ab initio gestis facillime demonstrari potest. (ς'.) Quod ad beneficia attinet, Athenienses primum fruges et mysteria, quæ a Cerere ipsis donata maximam in hominum culturam vim habuerunt, cum omnibus, ab invidia alieni, communicarunt. (ζ'.) Quæ narratio, etsi ob id ipsum, quod antiquissima est, fidem meretur, tamen quum quibusdam suspecta videri possit, argumentis ex historia et ratione petitis confirmabitur. Plurimæ Græciæ civitates in veteris beneficii memoriam quotannis frumenti primitias Athenas mittunt, quod qui facere neglexerunt, iis Pythia sæpius patria observare imperavit. (η'.) Præterea meliorem bene vivendi rationem paullatim introductam verosimile est, aut primos maximeque pios homines a diis accepisse, aut quos constat ingeniosissimos invenisse. (θ'.) Deinde quum Athenienses viderent Græcos, ob arctum terræ quam incolerent spatium, fame et assiduis bellis premi, miserunt in urbes, qui egenorum duces facti barbaros fugarunt et sedibus positis fines Græciæ propagarunt. (ι'. ια'.) Reliqua denique omnia bona, quæ a diis non profecta sunt, Atheniensibus accepta referuntur. Prima leges tulit Atheniensium civitas, rempublicam constituit, multis Græcos malis liberavit, artes et ad necessaria vitæ et ad jucunditatem utiles invenit, hospitalem se omnibus præbet, atque in

ὅτι τὰς μὲν τῶν σωμάτων εὐεξίας οὕτω μεγάλων δωρεῶν ἠξίωσαν, τοῖς δὲ ὑπὲρ τῶν κοινῶν ἰδίᾳ πονήσασι καὶ τὰς

media Græcia mercatum instituit, ubi universæ res facile comparari possunt. (ιβ'.) Quodsi magni conventus multis de causis laudari merentur, nostra civitas, in qua perpetuus est hominum undequaque confluentium conventus quæque ludos et celebritates maximas apud se instituendas curavit, nec hac quidem in re postremas tulit. (ιγ'.) In philosophia vero et eloquentia, quarum altera legum inventrix, morumque ac disciplinæ magistra fuit, altera homines a belluis, sapientes a stolidis, eruditos ab ineruditis distinxit, in tantum urbs nostra omnes homines superavit, ut ejus discipuli aliorum præceptores facti sint, nomenque Græci et ingeniosi hominis idem prorsus significent. (ιδ'.) At non solum in pace, verum etiam in bello Atheniensium beneficia laudari merentur, quippe qui et pro patria et libertate aliorum multa magna splendidaque pericula subierunt, imbecillioribusque opitulari, quam potentioribus injuriarum adjutores esse maluerunt. (ιε'. ις'.) Quem promptum eorum ad opem ferendam animum ac potentiam, supplices, antiquissimis jam temporibus Athenas, tanquam ad communem aram misericordiæ confugientes, satis declarant. Ut leviora omittam, Adrastus, Argivorum rex, adversus Thebanos, qui corpora ad Cadmeam cæsorum sepelienda sibi tradere recusarant, et Heraclidæ adversus Eurystheum opem urbis nostræ implorarunt tanto successu, ut Atheniensium auxilia adjuti alteros cadavera reddere cogerent et alterius ferociam prorsus compescerent. Adrastus, compos voti factus, a Thebis abiit, et Eurystheus, qui Herculem, Jove natum divinoque robore præditum, partim imperiis, partim injuriis, per totam vitam vexaverat, captus ab Heraclidis contumeliosa morte periit, qui quum Spartam postea conderent ejusque reges fierent, omnis posterioris Lacedæmoniorum felicitatis, Atheniensium beneficio, auctores fuerunt. (ιζ'.) Si vero antiquissimis illis temporibus civitas nostra Thebanos imperata facere coegit, Lacedæmonios servavit, Argivos vicit, atque hi tres populi potentissimi omnium inter Græcos fuerunt, nostros majores omnibus ab initio superiores fuisse liquet. (ιη'.) Atque idem fere de barbaris dicere licet, quorum antiquissimos et potentissimos civitas nostra vicit. (ιθ'.) Thracum et Amazonum incursiones, qui, Atheniensibus in potestatem redactis, omnes omnino Græcos subegisse opinabantur, tanto successu a majoribus nostris repulsæ sunt, ut alteri sedes suas Græcis relinquere cogerentur, alterarum nulla clade superstes esset. (κ'. κα'.) In bello autem contra Darium et Xerxem gesto, et virtus et opes majorum nostrorum tam insignes fuere, ut præmio fortitudinis statim ab initio honorati paullo post, omnium consensu, maris imperium obtinerent, non recusantibus Lacedæmoniis, de quorum et Atheniensium civitate paullo prolixius disserere conabor, etsi plures iique eloquentissimi cives easdem res jam olim occuparunt. (κβ'.) Atque hoc loco ii, qui ante hoc bellum in utraque civitate exstiterunt ac rem publicam administrarunt, propter egregia instituta moresque, quibus populum ad virtutem, in Persico bello probatam, præpararent, silentio non sunt prætereundi. Quemadmodum vero erga se, eodem modo et erga reliquas civitates affecti erant, quas beneficiis conciliare sibi, quam vi subigere satius duxerunt. (κγ'.) His igitur moribus posteri eorum imbuti et aucti, tales sese in bello Persico præstiterunt, ut, viribus totius Asiæ perbrevi tempore fractis, omnique laude superiores facti, neque poetarum neque oratorum quisquam eos digne satis extollere potuerit. (κδ'.) Fuit quidem semper inter Athenienses Lacedæmoniosque æmulatio quædam ac honoris contentio, sed tum de salute Græcorum, non de servitute certarunt, quod utrique in primis celeritate, qua primam Persarum in Græciam irruptionem represserunt, ubi alteri alteris priores esse voluerunt, affatim satis manifestarunt. (κε'.) Quæ utriusque civitatis æmulatio etiam ex eo palam fit, quod Athenienses in secunda Persarum in Græciam expeditione, cui Xerxes ipse præfuit, cum paucis navibus suis, veluti soli cum barbaris confligere cuperent, classi illorum ad Artemisium, Lacedæmonii autem, paucis adjuti sociis, Persarum pedestribus copiis innumerabilibus in Thermopylis occurrerunt. (κς'.) Verum enim vero varia utrique fortuna usi sunt. Lacedæmonii in Thermopylis ab hostibus circumventi perierunt; Athenienses, victis ad Artemisium barbaris, ubi Thermopylas expugnatas esse audiverunt, domum reversi omnibusque sociis destituti, proprio Marte immensam hostium multitudinem terra marique repellere conati sunt. (κζ'.) Muneribus Persarum, si bello desisterent, generoso animo repudiatis, nec Græcis, a quibus turpiter destituti erant, irati, solos se, tanquam Græciæ principes, pro patria mori decere existimarunt et urbe hostibus

αὐτῶν ψυχὰς οὕτω παρασκευάσασιν ὥςτε καὶ τοὺς ἄλλους ὠφελεῖν δύνασθαι, τούτοις [1] δ' οὐδεμίαν τιμὴν ἀπένειμαν, ὧν b

[1] δ' om. A. C. L.

ad diripiendum et diruendum relicta, soli naves conscenderunt. Victis vero hac classe ad Salaminem barbaris, Athenienses, qui plurimas ad hoc prœlium naves contulerant, salutis Græcorum auctores putandi sunt. (κη'.) Qui igitur in superioribus bellis maximam gloriam deportarunt, qui privata sæpius pro aliis pericula subierunt, qui in communibus prœliis fortitudinis præmia obtinuerunt, qui pro salute aliorum urbem suam reliquerunt, denique qui antiquis temporibus plurimas urbes condiderunt, easque maximis periculis liberarunt, nonne æquum est, eos in bello contra barbaros hegemoniam habere? (κθ'.) Sunt quidem, qui nos, suscepto maris imperio, maleficiorum in socios accusent, sed animadvertimus tantum in contumaces, quod in regundis tot civitatibus bonus ordo requirit, idque rarius etiam quam sub Lacedæmoniorum imperio factum est, bonarum autem civitatum concordiæ et incrementis, ad eandem normam omnes regundo, sicuti vera societas postulat, consuluimus. (λ'. λα'.) Introduximus nempe ubique democratiam, quæ justissima et, ut nostrum exemplum docet, saluberrima est reipublicæ forma, nec vituperari meremur, quod custodiæ locorum causa in desertas urbes colonias deduximus, non permoti, ut isti opinantur, injusta habendi cupiditate, a qua tam longe remoti sumus, ut ne Eubœam quidem, nobis percommode sitam, occupaverimus. Nonne Scionæorum agrum Platæensibus distribuimus? (λβ'.) Qua igitur fronte decemviri, per Græciæ civitates a Lacedæmoniis constituti, qui injustissima quæque nefandissimaque in cives committere non erubuerunt, cupiditatis aliena possidendi accusare nos audent? Quis a communi hac calamitate immunis fuit? Præterea judicia nostra illo tempore accusant, qui trium mensium spatio plures indicta causa interfecerunt, quam civitas nostra per totum imperii tempus vix in judicium adduxit. (λγ'.) Neque præsens status, in quo pax et libertas in scriptis sunt, desiderantur in factis, nostro principatui anteponendus est. Facta quippe hac pace bellum civile exortum est, libertas evanuit. Persæ autem, simulac imperium Græciæ a nobis ad Lacedæmonios transiit, maris imperium acceperunt, multasque Græciæ civitates expugnarunt et adorti sunt. (λδ'.) Quanta hæc fuerit imperii mutatio, e fœderibus maxime, nunc et illo tempore ictis, apparet; siquidem Persarum rex, sub nostro imperio intra fines suos repressus, imo tributa dare coactus, e Lacedæmoniorum pactis rerum Græcarum arbiter est, multasque Græciæ civitates in ditionem accepit, quarum conditionem servorum illa miserabiliorem esse Lacedæmonii patiuntur. (λε'.) Etenim tanta potentia præditi sunt Lacedæmonii, ut socios facile liberare possent, quod tantum abest ut faciant, ut, etiam servitute sociorum vires barbarorum augeant, cum Græcis quotidie bella gerant et cum barbaris societatem perpetuam ineant. (λς'.) Quæ asperius a me dicta sunt, non quo Lacedæmonios in odium adducam, sed quantum fieri possit, ab isto instituto abducam; quo animo illud etiam adjicio, quod finitimos civitati suæ servire cogunt, barbaros totius Græciæ servos non efficiunt, pauperes insulanos exactionibus vexant, Asianos in abundantia vivere sinunt. (λζ'.) Utrique autem valde dementes sumus in eo, quod omissis fructibus, quos ex Asia percipere liceret, agrum nostrum populamur, seditiones in Asia non modo non excitamus, sed etiam tumultus fortuito exortos componere studemus, atque dum de minutiis inter nos rixamur, regem Persarum, qui nos irridet, viribus nostris uti Asiamque illius esse concedimus, non viribus coacti, sed dementia nostra capti. (λη'.) Qui regem Persarum hoc tempore, quo turbis agitatus est, ob nimis magnam potentiam oppugnatu difficilem opinantur, bellum potius suadent quam dissuadent, et ratione virium illius vehementer errant. (λθ'.) Istæ enim non tam æstimandæ sunt ex eo, quod cum Atheniensibus vel Lacedæmoniis conjunctus, quam quod solus effecit, ubi imbecillimus, ut exempla docent, reperietur. Ægyptum, quæ defecerat, ad obsequium reducere per triennium frustra tentavit; Evagoram Salaminis in Cypro regem sexennium obsedit et nondum expugnavit; Lacedæmoniorum denique ad Cnidum classem, triennium obsessus, vix tandem vicit; quanquam hæc in splendidissimis ejus facinoribus numerantur, quæ de industria selegi, non ignarus illorum, quæ ignaviam satraparum Persiæ clarissime ostendunt. (μ'.) Nonne Dercyllidas, Lacedæmoniorum dux, cum mille cetratis Æoliam occupavit, Draco cum tribus millibus Mysiam vastavit, Thibro cum totidem fere Lydiam populatus est, Agesilaus denique reliquiis virium Cyri minoris usus, tota pæne Asia intra Halyn sita po-

εἰκὸς ἦν αὐτοὺς μᾶλλον ποιήσασθαι πρόνοιαν· τῶν μὲν γὰρ ἀθλητῶν δὶς τοσαύτην ῥώμην λαβόντων οὐδὲν ἂν πλέον

titus est? Neque meliores se exercitus circa ipsum regem interiorisque Asiæ incolæ præstiterunt, qui cum exigua ac deserta Cyri manu dimicare non ausi, insidias frustra struxerunt, eamque, quamvis regem ipsum aggressa esset, incolumem redire passi sunt. Ubique igitur ignaviam ostenderunt. (μα'.) Causa vero, quare et duces et milites neque fortitudinis neque alius cujuspiam virtutis participes sunt, in educatione ac civitatis forma quærenda est. Proceres eorum, in ipsa regia, humilitate ac superbia imbuti, hos mores in provinciis retinent, erga amicos infidi, adversus hostes effeminati sunt, partim abjecte, partim superbe vivunt, socios contemnunt, hostibus serviunt. Exemplo sunt Conon, Themistocles, Agesilaus etc. Nunquam Græcis insidiari destiterunt, omniaque nostra ita iis inimica fuerunt, ut neque deorum sedibus pepercerint. (μβ'.) Hinc Græci laudandi, qui, templa ab illis diruta non reficiendo Persasque a mysteriis arcendo, perpetuum veluti odii monumentum posteris relinquere voluerunt. Naturale quasi Græcorum in barbaros odium e hymnis, qui in bellum cum barbaris compositi sunt, delectationeque nostra, qua illorum clades audimus, elucet. Hinc etiam honor a majoribus nostris Homeri carminibus tributus, quæ in scholis legi et in quibus certari instituerunt, derivandus est. (μγ'.) In iis autem, quæ bellum adversus illos suscipiendum suadent, tempus maxime præsens est, quo nullum potest inveniri opportunius, ubi plurimæ Asiæ civitates aut defecerunt ab illo, aut vastatæ sunt, aut ab hostibus illius occupatæ. Qua opportunitate usi, si maritimas Asiæ civitates præoccupaverimus, reliquæ omnes, quæ invitæ regis imperio parent, in partes nostras transibunt, eumque conjunctis viribus adorti tota facile Asia fruemur. (μδ'.) Præterquam autem, quod fructuosior est hujus expeditionis maturatio, æquitas etiam postulat hac ipsa ætate illam suscipi, ut, qui maximarum calamitatum, quibus Græcia hucusque afflicta fuit, participes fuerunt, iidem prosperis ejusdem rebus fruantur. (με'. μς'.) Quo vero pusillioris animi civitatum principes sunt, qui, quæ ipsos curare in primis deceret, privatis hominibus relinquunt, tanto nos simus alacriores, ut hæ nostræ inimicitiæ finiantur, quod fiet, si communiter barbaris bellum intulerimus, quum ad concordiam et communis hostis et communis amicus nec non victus quotidiani copia requiratur. (μζ'.) Hanc ob causam festinandum est, ut bellum quam primum e Græcia in Asiam transferamus. Pax enim, facta nuper cum barbaris, nos retardare non potest, quum injustissima sit, nec ab illis servetur, jussui denique quam pacto sit similior. Hinc legati, per quos fœdus Antalcidæ factum est, jure accusandi sunt, quod Lacedæmoniis et Atheniensibus, qui bellum ob stabiliendas opes gesserunt, nihil prorsus concesserunt, immo ne definiverunt quidem, an utrique armis capta reddant, an retineant; barbarum vero, quasi bellum ejus causa gestum sit, ignominiose totius Asiæ dominum constituerunt. (μη'.) Deinde magno nobis est dedecori, injurias toti Græciæ illatas non ulcisci, quum majores nostri, ob mulierem uni ereptam, decem totos annos cum barbaris bellaverunt Trojamque diruerunt. (μθ'.) Suadent præterea hanc expeditionem commodum, justitia, invidia licita, pietas erga majores, hostium denique imbecillitas. (ν'.) Quoniam autem vindicta e barbaris, Asiæ imperium, laus denique æterna huic expeditioni, tanquam præmia, posita sunt, non deerunt sane, qui interesse illi velint. (να'.) *Epilogus.* Sed nunc demum me huic felicitati, quæ inde redundabit, adumbrandæ imparem sentio, meosque auditores hortor, ut, qui potentia instructi sunt, Athenienses et Lacedæmonios conciliare inter se studeant, oratores vero in ejusmodi potius argumento, quam quovis alio minus gravi atque utili, certare velint. LANG.

Πολλάκις ἐθαύμασα] Exordium, more Isocratis simplicitate conspicuum, transitum ad rem ipsam parat, §. α'. β'. Superbia quadam a reliquis differt, oratores, quicunque ea de re antea dixerant, spernens. Sed, uti jam Augerus rectissime monuit, ita comparatum esse debuit, si quidem Isocrates post tot et toties repetita aliorum tentamina, quæ nihil effecerant, animos auditorum sibi et orationi suæ statim in initio conciliare voluit. Cfr. quæ infra ad §. β'. extr. dicentur. MORUS.

Συναγαγόντων] Aristoteles Rhet. III. c. 9. ubi hunc locum laudat, habet *ἀγόντων*. Sed non est sermo de his, qui conventus agunt et celebrant; verum de iis, qui instituerunt, ut solerent esse conventus. IDEM.

Δωρεῶν] Et hæc repetiit Aristoteles Rhet. III. c. 14. sed sensum modo expressit. IDEM. Aristoteles comparat Isocratis a vituperio *τῶν τὰς πανηγύρεις*

γένοιτο τοῖς ἄλλοις, ἑνὸς δὲ ἀνδρὸς εὖ φρονήσαντος ἅπαντες
ἂν ἀπολαύσειαν οἱ βουλόμενοι κοινωνεῖν τῆς ἐκείνου διανοίας.
οὐ μὴν ἐπὶ τούτοις ἀθυμήσας εἱλόμην ῥαθυμεῖν, ἀλλ᾽
ἱκανὸν νομίσας ἆθλον ἔσεσθαί μοι τὴν δόξαν τὴν ἀπ᾽
αὐτοῦ τοῦ λόγου γενησομένην ἥκω συμβουλεύσων περί τε
τοῦ πολέμου τοῦ πρὸς τοὺς βαρβάρους καὶ τῆς ὁμονοίας τῆς
πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς, οὐκ ἀγνοῶν ὅτι πολλοὶ τῶν προσποιησα- c
μένων εἶναι σοφιστῶν ἐπὶ τοῦτον τὸν λόγον ὥρμησαν, ἀλλ᾽ 42
ἅμα μὲν ἐλπίζων τοσοῦτον [1]διοίσειν ὥστε τοῖς ἄλλοις μηδὲν
πώποτε δοκεῖν εἰρῆσθαι περὶ αὐτῶν, ἅμα δὲ προκρίνας
τούτους καλλίστους εἶναι τῶν λόγων, οἵτινες περὶ μεγίστων
τυγχάνουσιν ὄντες καὶ τούς τε λέγοντας μάλιστ᾽ ἐπιδει-
κνύουσι καὶ τοὺς ἀκούοντας πλεῖστ᾽ ὠφελοῦσιν, ὧν εἷς

[1] αὐτῶν διοίσειν A. C. L.

συναγαγόντων et Gorgiæ in oratione deperdita, quæ Ὀλυμπιακὸς λόγος inscribebatur, a laude eorundem incipientis exordia. Spohn.

Ἰδίᾳ πονήσασι] Non in omnium conspectu, non in conventu et panegyri; sed domi, privato studio, cogitando, discendo, seque ad facultatem ῥητορικὴν parando. Mor. Et docendo, quam vitæ rationem exemplo ipse comprobavit Isocrates. Vide Lucian. Parasit. tom. II. p. 257. Cic. Brut. c. 8. Valckenaer. ad Eurip. Hippol. p. 269. et Isocr. in orat. περὶ ἀντιδόσεως. Spohn.

Οὐδὲν ἂν πλέον γένοιτο] *nihil tamen hoc aliis profuerit.* Πλέον γίνεταί τινι ἔκ τινος, *nascitur alicui commodum ex aliquo.* Nam πλέον in quibusdam, ut πλέον ἔχειν, πλεονεκτεῖν, et inde deductis verbis, significat *præcipui quid, commodum,* etiam injuste partum. Mor. Cfr. Valckenaer. diatrib. in Euripid. fragm. c. 14. p. 151. Matthiæ Gramm. Gr. p. 514. sq. Spohn.

Σοφιστῶν] Sophistæ (quales ante Isocratem fuerunt Gorgias, Thrasymachus, Protagoras [Hippias], v. Isocr. Encom. Hel. init. Plutarch. et Dion. Halic. in Isocrate, in. [Cic. de Orat. III. c. 16.]) proprie ἀπὸ τοῦ σοφίζειν dicti sunt *magistri, doctores,* ut Isocr. contra Soph. §. α΄. οἱ παιδεύειν ἐπιχειροῦντες, et §. δ΄. τὴν σοφίαν διδάσκοντες. Imprimis ita nominati sunt, qui artem disserendi tradiderunt, eamque duplicem, vel de capite aliquo doctrinæ in scholis (Cic. Fin. II. 1.), vel de republica: quod discrimen apertum est ex oratione contra Soph. §. ι΄. Οὐ μόνον τούτοις, qui doctrinam omnem amplectuntur, ἀλλὰ καὶ τοῖς τοὺς πολιτικοὺς λόγους ὑπισχνουμένοις. Sed Isocrates, qui auctore Plutarcho et Dionysio Hal. in ejus vita (p. 94. ed. Sylb.) a præceptoribus acceperat ῥητορικὴν seu διαλεκτικὴν πεφυρμένην (mistam ex omnibus dicendi generibus, etiam his, quæ controversias et disputationes physicas tractarent), eam fecit tantum πολιτικὴν, h. e. eam, cujus usus esset in civitate, eo quod de moribus, regenda civitate, humanaque vita exponeret, et vivere in civitate, aut eam administrare doceret. Sunt ergo hoc loco, et §. κγ΄. item Thuc. III. 38. extr. σοφισταὶ, *oratores* [Cfr. Schol. Aristophan. ad Nub. v. 330. p. 323. ed. Hermann.] (σοφισταὶ λόγων dicuntur ap. Plutarch. in Lycurg. c. 9.), ut de Pac. fin. οἱ φιλόσοφοι sunt δημαγωγοὶ, aut saltem, qui dicunt de republica. Plutarchus in Isocrate et Longinus sect. 4. hunc ipsum Isocratem accensent Sophistis [Cic. Orat. c. 11. inquit: "qualem Isocrates fecit Panegyricum, multique alii, qui sunt nominati Sophistæ"]. Diod. Sic. l. XII. p. 514. Wessel. τὴν σοφιστείαν *eloquentiæ facultatem et laudem* dixit. V. Suidas in h. v. et Intt. Hesychii [s. h. v. et s. v. φιλόσοφος]. Mor.

Περὶ αὐτῶν] Vide, quæ infra ad §. β΄. med. dicentur. Idem.

Προκρίνας] Pro simplici κρίνας. Panath. §. μδ΄. πολὺ σπουδαιοτέραν τὴν ἀρχὴν προκρίναντες, ubi synonymum νομίζοντες, i. e. κρίνοντες. Xenoph. apol. Socr. §. 21. προκρίνομαι εἶναι βέλτιστος. Idem Cyrop. II. 3. 5. πᾶσι τοῦτο προκέκριται κάλλιστον εἶναι. Idem. Non pro simplici κρίνας ponitur, sed quando aliquid cum aliquo comparatur, et ei præfertur. Spohn.

οὗτός ἐστιν. ἔπειτ᾽ οὐδ᾽ οἱ καιροί πω παρεληλύθασιν, ὥστ᾽
ἤδη μάτην εἶναι τὸ μεμνῆσθαι περὶ [1]τούτων. τότε γὰρ χρὴ
b παύεσθαι [2]λέγοντας, ὅταν ἢ τὰ πράγματα λάβῃ τέλος
καὶ μηκέτι δέῃ βουλεύεσθαι περὶ αὐτῶν, ἢ τὸν λόγον ἴδῃ τις
ἔχοντα πέρας, ὥστε μηδεμίαν λελεῖφθαι τοῖς ἄλλοις ὑπερ- 38
βολήν. ἕως δ᾽ ἂν τὰ μὲν ὁμοίως ὥσπερ πρότερον φέρηται, τὰ
δ᾽ εἰρημένα φαύλως ἔχοντα τυγχάνῃ, πῶς οὐ χρὴ σκοπεῖν
καὶ φιλοσοφεῖν τοῦτον τὸν λόγον, ὃς ἢν κατορθωθῇ καὶ τοῦ
πολέμου τοῦ πρὸς ἀλλήλους καὶ τῆς ταραχῆς τῆς παρούσης
c καὶ τῶν μεγίστων κακῶν ἡμᾶς ἀπαλλάξει; πρὸς δὲ τού-
τοις, εἰ μὲν μηδαμῶς ἄλλως οἷόν τ᾽ ἦν δηλοῦν τὰς αὐτὰς
πράξεις ἀλλ᾽ ἢ διὰ μιᾶς ἰδέας, εἶχεν ἄν τις ὑπολαβεῖν, ὡς
περίεργόν ἐστι τὸν αὐτὸν τρόπον ἐκείνοις λέγοντα πάλιν

[1] αὐτῶν A. C. L.

[2] λέγοντα C. L.

Λέγοντα] Malim λέγοντας, vitandi hiatus causa. Wolf.

Ἔχοντα πέρας] Orat. ad Philipp. §. ζ΄. ἐγὼ μὲν γὰρ ἡγοῦμαι ταῦτα πέρας ἕξειν· οὐδένα γὰρ ἄλλον ποτὲ δυνήσεσθαι μείζω πρᾶξαι τούτων. Spohn.

Φέρηται] Emphaticum verbum est, quo significat, nihil ratione geri, sed cœco quodam impetu animorum Græcos inter se digladiari. Wolf.

Φαύλως ἔχοντα] *non idonea ad persuadendum,* ut Xen. Symp. III. 7. φαῦλος φανοῦμαι, parum idoneus ad emendandos homines: apud Thucyd. φαῦλον τείχισμα IV. 115. parum idoneum seu firmum ad defendendum. Mor. Xenoph. Memor. Socr. IV. 13. de Venat. III. 7. Thucyd. IV. 9. et multi alii loci addi possent, si necessarium esset. Φαῦλον enim non solum dicitur, quodcunque est parvi pretii, nullius momenti etc.; sed quodcunque non tali est conditione, qua esse debet. Vid. §. β΄. extr. Spohn.

Σκοπεῖν — λόγον] *de hujusmodi oratione cogitare eamque elaborare.* Lang.

Φιλοσοφεῖν] Est omnino in cogitatione et tractatione alicujus rei versari, præsertim subtilius et certa via. Isocr. de permut. §. ιη΄. φιλοσοφεῖν περὶ τοὺς ποιητὰς, tractare poetas, legendo, interpretando. Contra Soph. §. η΄. οἱ φιλοσοφήσαντες, qui literas, præsertim artem disserendi didicerunt; οἱ συγγενόμενοι τοῖς σοφισταῖς, Plutarchus in Isocr.; ἐπὶ τὸ φιλοσοφεῖν (ad cogitandum) καὶ γράφειν ἐτράπετο, quod est e Panath. §. ε΄. Alio Panath. loco. ϛγ΄. est, *rem dijudicare,* examinare secundum præcepta. V. infra p. 173. not. Ergo est φιλοσοφεῖν λόγον, *versari in commentatione orationis,* tractare, scribere orationem. Sic infra §. ν΄. et de pace §. β΄. synonyma sunt σκοπεῖν, μελετᾷν, μεριμνᾷν, φροντίζειν, σκέπτεσθαι. V. Budæi Comm. L. Gr. p. 1072. Harpocratio φιλοσοφεῖν interpretatur πονεῖσθαι φάσκειν, *exerceri ad dicendum, se parare.* Mor. Symmach §. μη΄. φιλοσοφήσετε καὶ σκέψεσθε. Epistol. ad Timoth. ζητεῖν καὶ φιλοσοφεῖν, et Photii Lexic. p. 473. Spohn.

Διὰ μιᾶς ἰδέας] *uno eodemque modo.* Sequitur synonymum, τὸν αὐτὸν τρόπον, ut de permut. §. ν΄. αἱ ἰδέαι et οἱ τρόποι τῶν λόγων promiscue dicuntur: qui locus omnino conferendus est. Significat igitur ἡ ἰδέα τῶν λόγων, *modum, formam* (Cic. Orat. c. 11.), *habitum, genus orationum,* in modo et tractandi, et eloquendi. Encom. Helen. §. ϛ΄. διὰ πολλῶν ἰδεῶν, ita ut attendas varia genera scriptionum: ib. §. ζ΄. λόγος ἐκ τῶν αὐτῶν ἰδεῶν, oratio, scripta eodem modo, quo alii scripsere. Busir. §. ιγ΄. extr. ἡ ἰδέα ὅλη, δι᾽ ἧς εὐλογεῖν δεῖ, universa forma et modus orationis, quo quis in laudando uti debet. Contra Soph. §. θ΄. αἱ ἰδέαι, ἐξ ὧν τοὺς λόγους συντίθεμεν, varia genera dicendi, e quibus orationem componimus. De permut. §. ε΄. Epist. ad Iasonis liberos p. 742. ed. Lang. inventis argumentis et partibus, ζητητέον τὰς ἰδέας, quærendus est modus et forma orationis, elocutio et tractatio. Sed Panath. init. sunt *figuræ orationis,* ubi et exempla ponuntur. Cf. Longin. Sect. 11. αἱ ἰδέαι τῶν αὐξήσεων. Mor. Adde orat. ad Nicocl. §. ι΄. ιγ΄. Spohn.

ἐνοχλεῖν τοῖς ἀκούουσιν· ἐπειδὴ δ' οἱ λόγοι τοιαύτην ἔχουσι τὴν φύσιν, ὥςθ' οἷόν τ' εἶναι περὶ τῶν αὐτῶν πολλαχῶς ἐξηγήσασθαι, καὶ τά τε μεγάλα ταπεινὰ ποιῆσαι καὶ τοῖς μικροῖς μέγεθος [1]περιθεῖναι, καὶ τὰ παλαιὰ καινῶς [2]διελθεῖν καὶ περὶ τῶν νεωστὶ γεγενημένων ἀρχαίως εἰπεῖν, d
οὐκ ἔτι φευκτέον ταῦτ' ἐστὶ περὶ ὧν ἕτεροι πρότερον εἰρήκασιν, ἀλλ' ἄμεινον ἐκείνων εἰπεῖν πειρατέον. αἱ μὲν γὰρ πράξεις αἱ προγεγενημέναι κοιναὶ πᾶσιν ἡμῖν κατελείφθησαν, τὸ δ' ἐν καιρῷ ταύταις καταχρήσασθαι καὶ τὰ προσήκοντα περὶ ἑκάστης ἐνθυμηθῆναι καὶ τοῖς ὀνόμασιν εὖ διαθέσθαι τῶν εὖ φρονούντων ἴδιόν ἐστιν. ἡγοῦμαι δ' οὕτως ἂν μεγίστην ἐπίδοσιν λαμβάνειν καὶ τὰς ἄλλας τέχνας e

[1] προσθεῖναι A. C. L.

[2] διεξελθεῖν A. C. L.

Ἐπειδὴ — ἀρχαίως εἰπεῖν] Hunc locum cum aliqua varietate, sensum non immutante, omisso etiam integro membro, περὶ τῶν αὐτῶν πολλαχῶς ἐξηγήσασθαι, Longinus de Subl. sect. 38. §. 3. repetiit, judicavitque hanc vitiosam hyperbolen, quæ dicturo fidem non conciliaret. Et tamen Isocrates, auctore Plutarcho in ejus vita, in hac re vim eloquentiæ posuit. Cf. Schirachius disp. 2. de Isocrate, §. 15. Mor.

Καινῶς διελθεῖν] Quum καινῶς διελθεῖν haud dubie significet, *novo modo dicere, ut nemo antea*, οὕτως, ὡς οὐδεὶς ἂν ἄλλος δύναιτο (quod legitur capite hoc exeunte et Panath. initio), vel, ut non solent οἱ πρῶτοι τῶν λόγων ἀρχόμενοι, sequitur, ut ἀρχαίως εἰπεῖν explicari debeat, *antiquo modo dicere, ut ii, qui initium fecerunt et tentarunt*, non immutata in melius ratione tractandi, olim introducta. Si Harpocratio, ἀρχαίως explicans ἀρχαιοτρόπως, sic, ut dixi, intellexit: audio. Sin addito illo, ἀρχαιοτέροις ὀνόμασι, ad verba tantum et elocutionem retulit: non probem, quoniam hic non tantum de verbis, sed etiam de modo tractandi agitur. Cf. H. Stephani diatr. 7. in Isocr. p. 39. Mor. Locus ab aliis comprobatus. Cfr. Wyttenbachii Biblioth. Crit. VIII. 1. p. 38., Toupium ad Longinum c. XXXVIII. p. 437. Lips., Cresollium in Theatr. Soph. I. xi. p. 83. ed. Paris.; his, quæ Meier-Marx ad Ephori Cumæi fragm. p. 90. annotavit, adde Wielandii observat. in Mus. Attic. 1796. (tom. I. p. I.) p. 73. sq. Hunc locum ita explicandum esse puto: 'Quum autem orationis indoles et natura ea sit, ut eadem minime eodem modo repeti debeant, sed variis modis et formis possint proponi, et res magnæ minui et deprimi, contra parvæ efferri, augeri et amplificari; jam dudum gestæ, a multis igitur jam cognitæ et celebratæ, nova forma et recens gestarum colore ornari, recens gestæ, novæ necdum auditæ, quadam antiquitatis nota commendari queant, ut illæ specie novarum animos alliciant et oblectent, hæ vero, dum rebus priscis et rationibus prius usitatis componantur et conferantur, speciem conditionis haud insolitæ præ se ferentes in auditorum animos sese insinuent' et q. s. Spohn.

Εὖ διαθέσθαι] *ornate scribere*, omninoque elocutionis virtutes indicantur. Est enim εὖ seu καλῶς διατιθέναι in universum, rem aut hominem quocunque modo (i. e. rem quoad naturam, conditionem, usum etc. hominem quoad sententias, appetitiones, corpus, res externas) sic afficere, ut bonus sit, *reddere bonum*: ideoque hominem reddere sapientem, virtutis amantem, felicem: rem reddere pulcram, utilem, probabilem. Cf. §. λβ'. Oratio autem redditur καλὴ τοῖς ὀνόμασι, quæ ornate scribitur, elocutionisque virtutes habet. Præterea ut hic conjunxit προσήκοντα ἐνθυμηθῆναι, de sententiis aptis rei quæ tractatur, et ὀνόμασιν εὖ διαθέσθαι, ita contra Soph. §. θ'. conjunctim posuit, τὸν λόγον ἐνθυμήμασι πρεπόντως καταποικίλαι, et τοῖς ὀνόμασιν εὐρύθμως καὶ μουσικῶς εἰπεῖν, *oratione numerose cadente et concinna uti*. Cf. Panath. init. De permut. §. ιη'. Atqui hoc est τοῖς ὀνόμασιν εὖ διαθέσθαι, sive εἰπεῖν χαριέστερον, in Soph. l. c. vel ἐπιχαρίτως, ep. ad Ias. lib. §. β'. Mor. Cfr. Evag. §. γ'. Spohn.

Ἂν] Med. et Cod. Coll. N. ἐὰ. Recte.

καὶ τὴν περὶ τοὺς λόγους φιλοσοφίαν, εἴ τις τιμῴη καὶ θαυμάζοι μὴ τοὺς πρώτους τῶν [1]ἔργων ἀρχομένους, ἀλλὰ τοὺς ἄριστα αὐτῶν ἕκαστον ἐξεργαζομένους, μηδὲ τοὺς
43 περὶ τούτων ζητοῦντας [2]λέγειν περὶ ὧν μηδεὶς πρότερον εἴρηκεν, ἀλλὰ τοὺς οὕτως ἐπισταμένους εἰπεῖν ὡς οὐδεὶς ἂν ἄλλος δύναιτο.

β'. Καίτοι τινὲς ἐπιτιμῶσι τῶν λόγων τοῖς ὑπὲρ τοὺς ἰδιώτας ἔχουσι καὶ λίαν ἀπηκριβωμένοις· καὶ τοσοῦτον διημαρτήκασιν ὥςτε τοὺς πρὸς ὑπερβολὴν πεπονημένους πρὸς

[1] λόγων A. C. L.

[2] τι λέγειν A. C. L.

opinor. Mor. Minime; ἂν enim ad οὕτως et λαμβάνειν referendum est, uti in oratione de permutat. §. ιζ'. ἡγοῦμαι τάχιστ' ἂν ἀφεῖσθαι τῆς δόξης ταύτης. Vid. Dawes. Miscellan. crit. p. 64. ed. Lips., Matthiæ Gramm. p. 879., Schaefer. Meletem. crit. p. 60. L. 1. ἀφεῖσθαι retinendum est, Coraes contra codd. fidem ἀφέσθαι. Spohn.

Φιλοσοφίαν] Auctore Cicerone de Or. III. 16. ante Socratem "omnis rerum optimarum cognitio, atque in iis exercitatio, philosophia" nominata est: et docet tractatio veterum scriptorum, omnibus disciplinis hoc nomen commune fuisse. Sic enim Panath. §. η'. αἱ φιλοσοφίαι καὶ παιδεῖαι τῶν ἄλλων, *disciplinæ quas alii coluerunt*, doctrina aliorum cujusvis generis. Hesychius in φιλόσοφος etiam musicos sic appellatos esse tradit. V. Cel. Ruhnken. ad h. l. et S. V. Ernesti de philosophia vitæ. Ergo etiam hoc loco ἡ φιλοσοφία περὶ τοὺς λόγους erit *eloquentia*, eloquentiæ studium, aut ars disserendi, ut Evag. §. γ'. οἱ περὶ τὴν φιλοσοφίαν, *oratores*, quos paullo post appellat τοὺς περὶ τοὺς λόγους. orat. ad Phil. §. λε'. οἱ περὶ τὴν φιλοσοφίαν διατρίβοντες, *oratores*. ep. ad Ias. lib. §. γ'. οἱ διατρίβοντες περὶ τὴν φιλοσοφίαν τὴν ἡμετέραν, æmulantes studia mea, i. e. eloquentiam. In Soph. §. ϛ'. suam et rhetorum artem φιλοσοφίαν nominat, Panath. §. δ'. ἡ φιλοσοφία ἣν προειλόμην, *genus doctrinæ quod secutus sum*, cf. init. orat. de permut., Busir. in. et Dion. Hal. in Isocr. p. 94. οἱ χρηματιζόμενοι ἐκ τῆς φιλοσοφίας, *qui literis, præsertim eloquentia tradenda, victum quærunt*. Causa nominis est apud Dion. Hal. p. 98. ὅσοι φιλοσόφως τοῦ μαθήματος τούτου (loquitur de eloquentia) προέστησαν, qui eam subtiliter tractarunt, artem effecerunt: ut Isocrates de permut. §. ιη'. ἐκ φιλοσοφίας τὴν δύναμιν τῶν λόγων εἰλήφασι, cogitando discendoque, præceptis subtilius cognoscendis, θεωρητικῶς, facultatem dicendi sibi pararunt, non mero usu, πρακτικῶς. H. Stephanus diatr. 5. in Isocr. p. 27. ubicunque Isocrates φιλοσοφίαν memorat, intelligi putat τὴν πολιτικὴν φιλοσοφίαν, hactenus, ut, qui eam teneat, possit et deliberare, et alloqui, et agere quæ sint utilia. Mor. Cfr. Wielandii observat. in Mus. Attic. Tom. I. P. I. p. 74. et adde init. orat. ad Demonic. Hanc ob causam recte comprobat Coraes lectionem var. in cap. 5. illius orationis, quæ pro v. φιλοπονίᾳ φιλοσοφίᾳ præbet; Isocrates enim §. δ'. dixerat: πειρῶ τὸ μὲν σῶμα εἶναι φιλόπονος, τὴν δὲ ψυχὴν φιλόσοφος. Lexicon rhetoricum in Bekkeri Anecdot. Græc. Vol. I. p. 314. φιλοσόφημα· ἐπινόημα, τεχνίτευμα. Spohn.

Τοῖς ὑπὲρ τ. ἰ. ἔχουσι] Sensus est, τοῖς ὑπερέχουσι τοὺς ἰδιώτας, *quæ superant intelligentiam et vires indoctorum, alienorum a facultate dicendi, quæ vulgi captum excedunt*. Rarior syntaxis, ὑπερέχειν accusativo jungens. V. H. Steph. Thes. L. G. Tmesis verbi ὑπερέχειν, in oratione Attici scriptoris metro soluta, defendi poterit exemplo Xenoph. Symp. VIII. 17. παρά τι ποιεῖσθαι. V. Bachium. Cf. ad Xen. Hellen. I. 4. 2. Mor. Exempla tmeseos in Herodoto satis frequentia sunt; apud Atticos scriptores non tam rara esse, quam Matthiæ Gr. gr. §. 594. censet, docent Schaeferus ad Long. p. 417. sqq., Koen. ad Gregor. Cor. p. 449. ed. Schaef., Boissonad., idem Schaefer. in Meletem. critic. p. 68. not. 7. et quos ibi laudat. Spohn.

Λίαν ἀπηκριβωμένοις] *diligentissime scriptæ orationes*. Panath. §. ι'. ἀπηκριβωμένοι ἐπὶ τοῖς μαθήμασι, qui literas summa cum cura tractarunt. Busir. §. α'. μᾶλλον ἀπηκριβωμένοι, diligentiores cæteris in re tractanda, ideoque doctiores. Mor.

Διημαρτήκασιν] Subaudi τῆς ἀληθείας. Auger.

Ὥστε — σκοποῦσιν] Sensus est: Orationes politicas, summo studio perpolitas,

τοὺς ἀγῶνας τοὺς περὶ τῶν ἰδίων συμβολαίων σκοποῦσιν,
ὥςπερ ὁμοίως ἀμφοτέρους δέον ἔχειν, ἀλλ᾽ οὐ τοὺς μὲν ἀσφα-
λῶς τοὺς δὲ ἐπιδεικτικῶς, ἢ σφᾶς μὲν διορῶντας τὰς με- b
τριότητας, τὸν δὲ ἀκριβῶς ἐπιστάμενον λέγειν ἁπλῶς οὐκ
ἂν [1] δυνάμενον εἰπεῖν. οὗτοι μὲν οὖν οὐ λελήθασιν ὅτι τούτους
39 ἐπαινοῦσιν, ὧν ἐγγὺς αὐτοὶ τυγχάνουσιν ὄντες· ἐμοὶ δὲ
οὐδὲν πρὸς τοὺς τοιούτους ἀλλὰ πρὸς ἐκείνους [2] ἐστὶ τοὺς
οὐδὲν ἀποδεξομένους τῶν [3] εἰκῆ λεγομένων, ἀλλὰ δυσχερα-
νοῦντας καὶ ζητήσοντας ἰδεῖν τι τοιοῦτον ἐν τοῖς ἐμοῖς λόγοις,
[4] οἷον παρὰ τοῖς ἄλλοις οὐχ εὑρήσουσι. πρὸς οὓς ἔτι μικρὸν c
ὑπὲρ ἐμαυτοῦ θρασυνάμενος, ἤδη περὶ τοῦ πράγματος ποιή-
σομαι τοὺς λόγους. τοὺς μὲν γὰρ ἄλλους ἐν τοῖς προοιμίοις
ὁρῶ καταπραΰνοντας τοὺς ἀκροατὰς, καὶ προφασιζομένους
ὑπὲρ τῶν μελλόντων ῥηθήσεσθαι, καὶ λέγοντας τοὺς μὲν
ὡς ἐξ ὑπογυίου γέγονεν αὐτοῖς ἡ παρασκευὴ, τοὺς δὲ ὡς
χαλεπόν ἐστιν [5] ἴσους τοὺς λόγους τῷ μεγέθει τῶν ἔργων
ἐξευρεῖν. ἐγὼ δ᾽, ἢν μὴ καὶ τοῦ πράγματος ἀξίως εἴπω καὶ
τῆς δόξης τῆς ἐμαυτοῦ καὶ τοῦ χρόνου, μὴ μόνον τοῦ περὶ d
τὸν λόγον ἡμῖν διατριφθέντος ἀλλὰ καὶ σύμπαντος οὗ βε-
βίωκα, παρακελεύομαι μηδεμίαν μοι συγγνώμην ἔχειν,
ἀλλὰ καταγελᾶν καὶ καταφρονεῖν· οὐδὲν γὰρ ὅ τι τῶν

[1] μὴ δυνάμενον A. C. L. [2] ἐστὶ ante ἀλλὰ ponunt A. C. L. [3] εἰκῆ τῶν A. C. L. [4] ὃ A. C. L. [5] ἴσους τῷ μεγέθει λόγους A. C. L.

cum iis, quæ de causis privatis coram judicibus habentur, quarumque maxima virtus simplicitas est, temere confundunt. Lang.

Σκοποῦσιν] Σκοπεῖν τι πρὸς ἄλλο τι, aliquid ad alius rei rationes examinare, aliquid cum alia re comparare; ita Æginet. §. κβ΄. Cæterum cfr. or. de permutat. ιζ΄. Spohn.

Δέον] Ἀντὶ τοῦ δέοντος, et σφᾶς διορῶντας pro σφῶν διορώντων. Wolf.

Τὰς μετριότητας] Si quis medium teneat inter nimium orationis ornatum, qui objici solebat generi ἐπιδεικτικῷ, et nimiam tenuitatem. Thuc. II. 35. μετρίως εἰπεῖν, medium tenere dicendo, nec nimis, nec parum laudare, ut μετρίως ἐπαινεῖν, Panathen. §. ιδ΄. Mor.

Οὐ λελήθασιν] *non obscurum est, palam est, ab his eos laudari, quos assequi facile possunt et æquare.* Idem. Vel ad τούτους subaudiendum τοὺς λόγους, vel pro τούτους legendum ταῦτα, quod malim. Auger. Neutrum probo; sed ad oratores istius generis referendum est. Spohn.

Ἐκείνους] Servant Græci, secus ac Latina consuetudo patitur, demonstrativa pronomina ante participia. §. γ΄. Τούτους τιμᾶσθαι, τοὺς ὄντας. Panath. §. α΄. περὶ ἐκείνους ἐπραγματευόμην, τοὺς συμβουλεύοντας. §. θ΄. pronomen postponitur, εἰς τὴν χώραν ἀφορισθεῖσαν, εἰς ταύτην ἰέναι. §. μδ΄. ἵν᾽ οἱ κοινωνήσαντες οὗτοι ἀπολαύσωσι. de pace §. ιβ΄. τὸ ὠφελοῦν τοῦτο προαιρεῖσθαι χρή. Lycurg. in Leocr. §. ι΄. τὸν περιῃρημένον τοῦτον ἐᾶσαι. §. ιθ΄. τὴν εὔκλειαν συνειλεγμένην ταύτην περιορᾷν καταλυομένην. Mor.

Ὡς — παρασκευὴ] *se parum temporis tribuere commentandæ orationi potuisse.* Idem.

Τοῦ χρόνου] Sive decem sive quindecim annis hæc est composita oratio, ut scribit Plutarchus. Wolf.

Παρακελεύομαι] Cf. orat. ad Phil. §. λε΄. ubi hujus loci mentio fit. Mor.

τοιούτων οὐκ ἄξιός εἰμι [1] πάσχειν, εἴπερ μηδὲν τῶν ἄλλων
διαφέρων οὕτω μεγάλας τὰς ὑποσχέσεις ποιοῦμαι. περὶ
μὲν οὖν τῶν ἰδίων ταῦτά μοι προειρήσθω· περὶ δὲ τῶν
e κοινῶν, ὅσοι μὲν εὐθὺς ἐπελθόντες διδάσκουσιν ὡς χρὴ δια-
λυσαμένους τὰς πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς ἔχθρας ἐπὶ τὸν βάρβαρον
τραπέσθαι, καὶ διεξέρχονται τάς τε συμφορὰς τὰς ἐκ τοῦ
πολέμου τοῦ πρὸς ἀλλήλους ἡμῖν γεγενημένας καὶ τὰς
ὠφελείας τὰς ἐκ τῆς στρατείας τῆς ἐπ᾽ ἐκεῖνον ἐσομένας,
44 ἀληθῆ μὲν λέγουσιν, οὐ μὴν ἐντεῦθέν γε ποιοῦνται τὴν
ἀρχὴν, ὅθεν ἂν μάλιστα συστῆσαι ταῦτα δυνηθεῖεν. τῶν
γὰρ Ἑλλήνων οἱ μὲν [2] ὑφ᾽ ἡμῖν, οἱ δ᾽ ὑπὸ Λακεδαιμονίοις
εἰσίν· αἱ γὰρ πολιτεῖαι, δι᾽ ὧν οἰκοῦσι τὰς πόλεις, οὕτω
τοὺς πλείστους αὐτῶν διειλήφασιν. ὅςτις οὖν οἴεται τοὺς

[1] μὴ πάσχειν L. [2] ἐφ᾽ L.

Εἰμι μὴ] Wolfius, quanquam geminatam negationem vehementius negare opinatur; tamen omisit, et post eum reliqui. Idem. Recte quidem; duæ enim voculæ negantes ad diversa verba referendæ sunt, quod non respexit Langius μὴ iterum recipiens. Sensus est: dignus sum, qui quodvis horum patiar. Spohn.

Περὶ τῶν ἰδίων] Quæ ad me unum pertinent: περὶ τῶν κοινῶν, quæ mihi cum cæteris oratoribus communia sunt, et ad constitutionem causæ referenda. Mor.

Ἔχθρας] Bellum Peloponnesiacum intelligit. Ὁ Βάρβαρος est rex Persiæ. Idem.

Συστῆσαι] *unde si ordirentur, hanc omnem causam constituere* (statum controversiæ definire) *poterant.* §. γ΄. ἐχρῆν ἐντεῦθεν ἄρχεσθαι. Nam στάσις, cui conjunctum est συνίστημι, apud rhetores Græcos (v. argum. orationum Demosth. Lycurg. aliorumque) est ea, quam Cic. Inv. I. 8. *constitutionem causæ*, Quinctilianus III. 6. *statum* appellavit. Causa, quam Isocrates tractat, sic constituenda erat, ut primum quæreretur, utrum ad Lacedæmonios, an Athenienses principatus Græciæ pertineret: deinde, ut bellum contra Persas suaderetur. Idem. Coraes, nescio quam ὑπαλλαγὴν statuens, ad Ἕλληνας refert. Augerus: 'pro συστῆσαι in vulg. vellem legi συστῆναι, quod explicarem, *coagmentari, conflari, constare.*' Cfr. Orat. ad Philipp. §. ις΄. ubi hæc: ὥστ᾽ οὐδὲν ἄτοπον εἰ καὶ ταῦτα μόνος ἂν συστῆσαι δυνηθείης (perficere). ibidem §. κη΄. πῶς οὐ σέ γε χρὴ προσδοκᾷν —— ῥᾳδίως τὰ προειρημένα συστήσειν. Spohn.

Αἱ πολιτεῖαι] *forma civitatis, qua singulæ civitates utuntur*, vel democratica, vel oligarchica. §. ε΄. ἡ κατασκευὴ, ἐν ᾗ κατοικοῦμεν, καὶ δι᾽ ἧς πολιτευόμεθα. §. λα΄. μετὰ ταύτης τῆς πολιτείας οἰκοῦμεν. Areop. §. η΄. διὰ ταύτης τῆς πολιτείας ᾤκουν τὴν πόλιν. Est ergo πολιτεία, δι᾽ ἧς οἰκοῦμεν τὴν πόλιν, forma et institutio reipublicæ, secundum quam, tanquam normam, rempublicam administramus, inque ea vivimus: quod eleganti similitudine declaravit Isocr. Areop. §. η΄. Mor.

Διειλήφασιν] Thuc. I. 18. Victo Xerxe, Græci omnes διεκρίθησαν πρός τε Ἀθηναίους καὶ Λακεδαιμονίους. Cf. III. 82. Διαλαμβάνειν v. c. τόπον est, *occupare locum per intervalla*, disponendis præsidiis, ædificiis, arboribus, Dion. Hal. A. p. 253. et Diod. Sic. l. IV. p. 654. πύργοις διαλαβεῖν. Demosth. de Cor. c. 51. τοὺς ὅρους στήλαις διαλαβεῖν, *fines columnis dispositis constituere*: unde omnino Isocr. ad Phil. §. ν΄. διαλαβεῖν τὴν Ἀσίαν, *utrinque fines Asiæ ponere.* Aristid. Panath. p. 65. τροπαίοις διαλαβεῖν Ἑλλήσποντον, *per intervalla ponere tropæa.* Vid. Reiskii Animadv. ad Polyb. p. 135. Wessel. ad Diod. Sic. I. 33. Æl. V. H. IX. 3. Hoc est igitur *distinguere locum* v. c. arboribus, quo facto in intervalla dividitur: hinc omnino, ut nostro loco, *dividere. Græcorum* πολιτεῖαι *sic diviserunt* (*atque adeo comprehendunt*) *plerosque Græcos*, i. e. forma, qua quæque utuntur, vel δημοκρατικὴ vel μοναρχικὴ, coegit eos, vel Atheniensibus vel Lacedæmoniis se adjungere. Cf. or. ad Phil. §. ια΄. Ἅπασαι (πόλεις τῆς Ἑλλάδος) ὑπὸ ταῖς εἰρημέναις εἰσὶν (parent Athen. Spart.

ἄλλους κοινῇ τι πράξειν ἀγαθὸν, πρὶν ἂν τοὺς προεστῶτας αὐτῶν διαλλάξῃ, λίαν ἁπλῶς ἔχει καὶ πόῤῥω τῶν πραγμάτων ἐστίν. ἀλλὰ δεῖ [1] τὸν μὴ μόνον ἐπίδειξιν [2] ποιούμενον b ἀλλὰ καὶ διαπράξασθαί τι [3] βουλόμενον ἐκείνους τοὺς λόγους ζητεῖν, οἵ τινες [4] τὼ πόλη τούτω πείσουσιν ἰσομοιρῆσαι πρὸς ἀλλήλας καὶ τάς θ᾽ ἡγεμονίας διελέσθαι, καὶ τὰς πλεονεξίας ἃς νῦν παρὰ τῶν Ἑλλήνων ἐπιθυμοῦσιν αὐταῖς γίνεσθαι, ταύτας παρὰ τῶν βαρβάρων ποιήσασθαι.

γʹ. Τὴν μὲν οὖν ἡμετέραν πόλιν ῥᾴδιον ἐπὶ ταῦτα [5] προαγαγεῖν, Λακεδαιμόνιοι δὲ νῦν μὲν ἔτι δυσπείστως ἔχουσι· c παρειλήφασι γὰρ ψευδῆ λόγον, ὡς ἔστιν αὐτοῖς ἡγεῖσθαι πάτριον· ἢν δ᾽ ἐπιδείξῃ τις αὐτοῖς ταύτην τὴν τιμὴν ἡμετέραν οὖσαν μᾶλλον ἢ [6] ᾽κείνων, τάχ᾽ ἂν ἐάσαντες τὸ διακριβοῦσθαι περὶ τούτων ἐπὶ τὸ συμφέρον ἔλθοιεν. ἐχρῆν μὲν οὖν καὶ τοὺς ἄλλους ἐντεῦθεν ἄρχεσθαι καὶ μὴ πρότερον περὶ τῶν ὁμολογουμένων συμβουλεύειν, πρὶν [7] περὶ τῶν ἀμφισβητουμένων ἡμᾶς [8] ἐδίδαξαν· ἐμοὶ δ᾽ οὖν ἀμφοτέρων ἕνεκα προσήκει περὶ ταῦτα ποιήσασθαι τὴν πλείστην δια- d τριβὴν, μάλιστα μὲν ἵνα προὔργου τι γένηται καὶ παυσάμενοι τῆς πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς φιλονεικίας κοινῇ τοῖς βαρβάροις πολεμήσωμεν, εἰ δὲ τοῦτό ἐστιν ἀδύνατον, ἵνα δηλώσω τοὺς ἐμποδὼν ὄντας τῇ τῶν Ἑλλήνων εὐδαιμονίᾳ, καὶ πᾶσι γένηται φανερὸν ὅτι καὶ πρότερον ἡ πόλις ἡμῶν δικαίως τῆς θαλάττης ἦρξε καὶ νῦν οὐκ ἀδίκως ἀμφισβητεῖ περὶ τῆς

[1] τοὺς A. C. L. [2] ποιουμένους A. C. L. [3] βουλομένους A. C. L.
[4] τὰς πόλεις ταύτας A. C. L. [5] προσαγαγεῖν A. C. L. [6] ἐκείνων A. C. L.
[7] [περὶ] L. [8] ἀπαλλάξαι A. C. L.

Argiv. Thebanis), καὶ καταφεύγουσιν, ἐφ᾽ ἣν ἂν τούτων τύχωσιν, καὶ τὰς βοηθείας ἐντεῦθεν λαμβάνουσιν. Cf. Xen. Hellen. VI. 3. 6. Idem.

Ἡγεμονίας] Ἡγεμονία modo ita comparata erat, ut e pluribus civitatibus iisdemque sociis aliqua ἡγεμὼν esset Evag. §. ιʹ. prima inter pæne pares, προστάτις Paneg. §. λʹ. modo ita, ut imperio quodam esset conjuncta, quo illa ἡγεμὼν cum reliquis ageret, tanquam cum subditis et subjectis, hanc ob causam interdum cum δυναστείᾳ commutatur Paneg. §. γʹ. et ιζʹ. ad Philipp. §. ιεʹ. ιθʹ. Panath. §. κʹ. Συμμαχικῶς igitur et δεσποτικῶς ratio τῆς ἡγεμονίας sese habere potuit. Spohn.

Διελέσθαι] Antea maritimum imperium Atheniensium, terrestre Lacedæmoniorum fuerat. Thuc. I. 18. Quæ divisio quam justa sit et utilis, oratione explicatur apud Xenoph. Hellen. VII. 1. cf. 5. 34. Mor.

Καὶ τὰς πλεονεξίας — ποιήσασθαι] Hæc in Panegyrico se posuisse, ipse Isocrates or. ad Phil. §. δʹ. dicit. Idem.

Ἀμφοτέρων ἕνεκα] duplicem ob causam, quæ sequitur. Lang.

Προὔργου] Suidas s. v. προὔργου· — Ἰσοκράτης φησίν· Ἵνα προὔργου τι γένηται ἀντὶ τοῦ πλέον. Cfr. Zonar. Phot. ibidemque Schleusner. et interprr. Hesych. unde Coraes suam explicationem hausit. Spohn.

Τοὺς ἐμποδὼν ὄντας] Lacedæmonios. Aristot. rhet. III. c. 17. §. 17. Ἰσοκράτης συμβουλεύων κατηγορεῖ Λακεδαιμονίων ἐν τῷ Πανηγυρικῷ. Mor.

ἡγεμονίας. τοῦτο μὲν γὰρ, εἰ δεῖ τούτους ἐφ᾽ ἑκάστῳ τιμᾶ- e σθαι τῶν ἔργων τοὺς ἐμπειροτάτους ὄντας καὶ μεγίστην δύναμιν ἔχοντας, ἀναμφισβητήτως ἡμῖν προσήκει τὴν ἡγεμονίαν ἀπολαβεῖν, ἥν [1] περ πρότερον ἐτυγχάνομεν ἔχοντες· οὐδεὶς γὰρ ἂν ἑτέραν πόλιν ἐπιδείξειε τοσοῦτον ἐν τῷ πολέμῳ τῷ κατὰ γῆν ὑπερέχουσαν ὅσον τὴν ἡμετέραν ἐν τοῖς κινδύνοις τοῖς κατὰ θάλατταν διαφέρουσαν. τοῦτο δὲ, εἴ τινες ταύτην μὲν μὴ [2] νομίζουσι δικαίαν εἶναι τὴν κρίσιν, ἀλλὰ πολλὰς τὰς μεταβολὰς γίγνεσθαι — τὰς γὰρ δυναστείας οὐδέποτε τοῖς αὐτοῖς παραμένειν —, ἀξιοῦσι δὲ τὴν ἡγεμονίαν ἔχειν ὥσπερ ἄλλο τι γέρας ἢ τοὺς πρώτους τυχόντας ταύτης τῆς τιμῆς ἢ τοὺς πλείστων ἀγαθῶν αἰτίους τοῖς Ἕλλησιν ὄντας, ἡγοῦμαι καὶ τούτους [3] εἶναι μεθ᾽ ἡμῶν· ὅσῳ b γὰρ ἄν τις [4] πορρωτέρωθεν σκοπῇ περὶ τούτων ἀμφοτέρων, τοσούτῳ [5] πλέον ἀπολείψομεν τοὺς [6] ἀμφισβητοῦντας.

δʹ. Ὁμολογεῖται μὲν γὰρ τὴν πόλιν ἡμῶν ἀρχαιοτάτην 41
εἶναι καὶ μεγίστην καὶ παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις ὀνομαστοτάτην· οὕτω δὲ [7] καλῆς τῆς ὑποθέσεως οὔσης, ἐπὶ τοῖς ἐχομένοις τούτων ἔτι μᾶλλον ἡμᾶς προσήκει τιμᾶσθαι. ταύτην γὰρ οἰκοῦμεν οὐχ ἑτέρους ἐκβαλόντες οὐδ᾽ ἐρήμην καταλα- c βόντες οὐδ᾽ ἐκ πολλῶν ἐθνῶν μιγάδες συλλεγέντες, ἀλλ᾽

[1] περ om. A. C. L. [2] νομίζωσι A. L. [3] γ᾽ εἶναι A. C. L.
[4] πορρωτέρω A. C. L. [5] πλεῖον A. C. L. [6] ἀμφισβ. περὶ αὐτῶν. A. C. L.
[7] καλλίστης ὑποθ. A. C. L.

Ἐφ᾽ ἑκάστῳ] Subaudi πράγματι. nisi mavis ἐφ᾽ ἑκάστῳ jungere cum τῶν ἔργων, disjungendo τῶν ἔργων ab ἐμπειροτάτους, quod ultimum malo. Auger.

Τοὺς πρώτους] Videtur Isocrates §. δʹ. hoc ex antiquitate gentis Atticæ per se demonstrare voluisse: quod ut vim habeat, vereor, nisi reliquæ narrationes de bellis §. θʹ. ιʹ. addantur; quum antiquitas ipsa non necessario cum principatu conjuncta sit. Cæterum sciendum est, hanc omnem antiquissimi temporis ἡγεμονίαν non fuisse ei similem, quæ per Salaminiam victoriam constituta (v. ad §. κʹ.) pacis et belli tempore aliquamdiu obtinuit: sed partim majorem in bellis auctoritatem propter opes majores (ut §. ιεʹ. de Atheniensibus ante tempora Trojani belli, ἡγεμονικῶς εἶχον, cum explicatione, μείζω δύναμιν εἶχον), partim munus ordinandi belli aliosque ducendi, unde §. θʹ. στρατηγοὶ καταστάντες αὐτῶν, et §. κβʹ. οἰόμενοι δεῖν στρατηγεῖν. Eodem sensu Thuc. p. 13. 59. 63. 64. ed. Steph. de Lacedæmoniis, ante victoriam Lysandri, quæ iis principatum κατ᾽ ἐξοχὴν acquisivit, ἡγεῖσθαι, et p. 263. μέγιστον ἀξίωμα τῶν Ἑλλήνων ἔχοντες. Et ita accipiendum est, ubicunque Lacedæmoniis tribuitur ἡγεμονία ante pugnam illam Lysandri. Quid quod ipso tempore Salaminiæ pugnæ visi sibi sunt ἡγεμόνες τῆς θαλάσσης, Diod. Sic. XI. 27. hoc est cæteris opulentiores et majores, digni jure belli constituendi. Mor.

Πορρωτέρω] *ulterius regrediendo ad prisca tempora.* Idem. Archidam. §. εʹ. διὰ τοῦτο δὲ προλήψομαι πόῤῥωθεν. ib. §. μγʹ. καὶ τί δεῖ τὰ πόῤῥω λέγειν; et imprimis §. ιςʹ. ἀρχαῖα καὶ πορρωτέρω — λέγειν. Spohn.

Μεγίστην] Cfr. Helen. Encom. §. ιζʹ. Panathen. §. μηʹ. Idem.

Οἰκοῦμεν] Justin. II. 6. Mor.

Μιγάδες] Τὸ ἐκ πολλῶν ἄθροισμα ξένων. Hesych. Dicuntur etiam σύγκλυδες Thuc. VII. 5. et Lat. *convenæ*. Sed fortasse μιγάδες h. l. glossema est, quo, ut notissimo

οὕτω καλῶς καὶ γνησίως γεγόναμεν, ὥςτ᾽ ἐξ ἧςπερ ἔφυμεν,
ταύτην ἔχοντες ἅπαντα τὸν χρόνον διατελοῦμεν, αὐτόχθονες
ὄντες καὶ [1] τῶν ὀνομάτων τοῖς αὐτοῖς [2] οἷςπερ τοὺς οἰκειοτά-
τους τὴν πόλιν ἔχοντες προσειπεῖν· μόνοις γὰρ ἡμῖν τῶν
Ἑλλήνων τὴν αὐτὴν τροφὸν καὶ πατρίδα καὶ μητέρα καλέ-
σαι προσήκει. καίτοι χρὴ τοὺς εὐλόγως μέγα φρονοῦντας
καὶ περὶ τῆς ἡγεμονίας δικαίως ἀμφισβητοῦντας καὶ τῶν d
[3] πατρίων πολλάκις μεμνημένους τοιαύτην τὴν ἀρχὴν τοῦ
γένους ἔχοντας φαίνεσθαι.

έ. Τὰ μὲν οὖν ἐξ ἀρχῆς ὑπάρξαντα καὶ παρὰ τῆς τύχης
δωρηθέντα τηλικαῦθ᾽ ἡμῖν τὸ μέγεθός ἐστιν· ὅσων δὲ τοῖς
ἄλλοις ἀγαθῶν αἴτιοι γεγόναμεν, οὕτως ἂν κάλλιστ᾽ ἐξετά-
σαιμεν, εἰ τόν τε χρόνον ἀπ᾽ ἀρχῆς καὶ τὰς πράξεις τὰς e
τῆς πόλεως ἐφεξῆς διέλθοιμεν· εὑρήσομεν γὰρ αὐτὴν οὐ
μόνον τῶν πρὸς τὸν πόλεμον κινδύνων, ἀλλὰ καὶ τῆς ἄλλης
κατασκευῆς, ἐν ᾗ κατοικοῦμεν καὶ μεθ᾽ ἧς πολιτευόμεθα

[1] τοῖς ὀνόμασι A. C. L. [2] ὥςπερ L. [3] πατρῴων L.

verbo, aliquis interpretari voluit periphrasin Isocraticam, οἱ ἐκ πολλῶν ἐθνῶν συλλεγέντες. IDEM. Non ita videtur. SPOHN.

Γεγόναμεν] Nos, qui nunc vivimus, tam honestam et ingenuam originem habemus. MOR.

Αὐτόχθονες ὄντες] An est glossema periphraseos, ἐξ ἧσπερ ἔφυμεν? IDEM. Neque hoc ejiciendum esse censeo, tantam enim ea in re quæsiverunt gloriam Athenienses, ut vix credam Isocratem illud nomen omisisse. Cfr. Symmach. §. ιζ'. imprim. Panathen. §. μη'. ubi leguntur: ὄντας δὲ μήτε μιγάδας, μήτ᾽ ἐπήλυδας, ἀλλὰ μόνους αὐτόχθονας τῶν Ἑλλήνων, καὶ ταύτην ἔχοντας τὴν χώραν τροφὸν, ἐξ ἧσπερ ἔφυσαν, καὶ στέργοντας αὐτὴν ὁμοίως, ὥςπερ οἱ βέλτιστοι τοὺς πατέρας καὶ τὰς μητέρας τὰς αὐτῶν. Vid. etiam Harpocrat. SPOHN.

Τὴν αὐτὴν κ. τ. λ.] Panath. §. μη'. Lys. Epitaph. §. ς'. τὴν αὐτὴν ἐκέκτηντο μητέρα καὶ πατρίδα. Demosth. Orat. Fun. §. β'. Platon. Menex. p. 865. ed. Bas., Aristid. Panath. p. 11. ed. Steph. sententiam immutavit. Cic. Flacc. 26. parens, altrix, patria. MOR.

Τῶν πατρίων] §. γ'. Λακεδαιμόνιοι δὲ — πάτριον. Ergo hi sunt ii, qui semper jactant, qua auctoritate majores fuerint, et quid ipsis inde a majoribus proprium fuerit, et propter majores etiamnum debeatur. Πατρῴων hoc loco non probo, (etsi in re simili Herodotus IX. 27. usurpavit), partim quia Isocrates videtur pluribus locis (§. γ'. θ'. ιε'. ις'. ιθ'.) eodem verbo de eadem re usus esse: partim, quia constat, πατρῷα plerumque dici, quæ ad *patrem* referuntur, πάτρια, quæ ad majores patriamque universam pertinent; quanquam libri scripti et editi sunt inconstantes, ipsique scriptores videntur variasse. De discrimine horum verborum e sententia grammaticorum veterum v. Intt. ad Lucian. Solœc. T. III. p. 561. et Fischerus ad Wellerum, p. 293. [Coraes ad Heliodor. p. 92.] Itaque conjecturam Wolfii πατρίων secutus sum. IDEM.

Διέλθοιμεν] Si res, et ab initio gestas, et ceteras deinceps percurramus. IDEM.

Πρὸς τὸν πόλεμ.] Quia belli, præsertim mari, gerendi rationem et modum demonstravit: sic enim historia duce debet intelligi, αἰτία τῶν πρὸς τὸν πόλεμον κινδύνων, *quæ docuit bella gerere.* De bellis egit c. θ'. ιε'. ιθ'. De re maritima Thuc. p. 13. Ἀθηναῖοι ναυτικοὶ ἐγένοντο, qui etiam p. 122. Athenas dixit πόλιν, καὶ ἐς πόλεμον, καὶ ἐς εἰρήνην αὐταρκεστάτην. IDEM. Np. αἰτίαν οὖσαν, *esse causam periculorum in bello*, i. e. belli gerendi rationem demonstravisse, vel, suo exemplo docuisse qua virtute belli pericula subeunda sint. AUGER.

καὶ δι᾽ ἣν ζῆν δυνάμεθα, σχεδὸν ἁπάσης αἰτίαν οὖσαν.
ἀνάγκη δὲ προαιρεῖσθαι τῶν εὐεργεσιῶν μὴ τὰς διὰ μικρό-
46 τητα διαλαθούσας καὶ κατασιωπηθείσας, ἀλλὰ τὰς διὰ
τὸ μέγεθος ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων καὶ πάλαι καὶ νῦν καὶ
πανταχοῦ καὶ λεγομένας καὶ μνημονευομένας.

ς'. Πρῶτον μὲν [1] τοίνυν, οὗ πρῶτον ἡ φύσις ἡμῶν ἐδεήθη,
διὰ τῆς πόλεως τῆς ἡμετέρας ἐπορίσθη· καὶ γὰρ εἰ μυθώ-
δης ὁ λόγος γέγονεν, ὅμως [2] αὐτῷ καὶ νῦν ῥηθῆναι προσήκει.
Δήμητρος γὰρ [3] ἀφικομένης εἰς τὴν χώραν [4] ὅτ᾽ ἐπλανήθη
b τῆς Κόρης ἁρπασθείσης, καὶ πρὸς τοὺς προγόνους [5] ἡμῶν
εὐμενῶς διατεθείσης ἐκ τῶν εὐεργεσιῶν ἃς οὐχ οἷόν τ᾽ ἄλ- 42
λοις ἢ τοῖς μεμυημένοις ἀκούειν, καὶ δούσης δωρεὰς [6] αἵπερ
μέγισται τυγχάνουσιν οὖσαι, τούς τε καρποὺς οἳ τοῦ μὴ
θηριωδῶς ζῆν ἡμᾶς αἴτιοι γεγόνασι, καὶ τὴν τελετὴν ἧς οἱ
[7] μετασχόντες περί τε τῆς τοῦ βίου τελευτῆς καὶ τοῦ σύμ-
παντος αἰῶνος ἡδίους τὰς ἐλπίδας ἔχουσιν, οὕτως ἡ πόλις
ἡμῶν οὐ μόνον θεοφιλῶς ἀλλὰ καὶ φιλανθρώπως ἔσχεν, ὥςτε
c κυρία γενομένη τοιούτων ἀγαθῶν οὐκ ἐφθόνησε τοῖς ἄλλοις,
ἀλλ᾽ ὧν ἔλαβεν ἅπασι μετέδωκε. καὶ τὰ μὲν ἔτι καὶ νῦν

[1] οὖν A. C. L. [2] αὐτὸν A. C. L. [3] ἀφικνουμένης A. C. L.
[4] ἡμῶν ὅτε A. C. L. [5] τοὺς ἡμετέρους A. C. L. [6] διττὰς αἵπερ A. C. L.
[7] μετέχοντες A. C. L.

Δι᾽ ἣν ζῆν δυνάμεθα] Quum locus de vita in societate, quæ humanior est, capiendus sit, efficitur hic sensus: *per quam institutionem civitatis vitalem vitam* (ἀξιοβίωτον) *vivere possumus*, non ferinam amplius, quæ ratione hominum, societati destinatorum, ne vita quidem dici potest. Hoc autem effectum quidem est etiam inventione frugum, quæ homines a vita ferina abduxit (§. ς'.), et mysteriis, quæ bona spe replent vitam humanam (ibid.), sed potissimum legibus (§. η'.), de quibus et Xen. Mem. III. 3. 11. δι᾽ ὧν ζῆν ἐπιστάμεθα. Nec vita primorum hominum, ut est §. η'. talis fuit, qualis nunc vivitur; sed subinde accesserunt commoda, δι᾽ ἃ ζῆν (melius et humanius vivere) δυνάμεθα. Atqui hæc omnia debentur Atheniensibus. Cf. Diod. Sic. V. 5. MOR.

Πρῶτον] Ad hoc refertur, περὶ δὲ τοὺς αὐτοὺς χρόνους, §. θ'. IDEM.

Δήμητρος] Callim. H. in Cer. 8. sqq. Ovid. Met. V. 438. ibidemque v. 385. de raptu Proserpinæ, quæ est ἡ Κόρη. Cf. Cic. N. D. II. 24. Verr. IV. 49., Tacit. Ann. II. 49., Claudiani carmen nemo nescit. IDEM.

Θηριωδῶς] Diod. Sic. I. 8., Sext. Empir. p. 295. et 551. ed. Fabric., Ovid. Fast. II. 291., Æl. V. H. III. 39. IDEM.

Σύμπαντος αἰῶνος] Demonstratum est initiatis, animum esse immortalem, aut saltem, vitam a morte corporis continuari, et esse futuram sortem beatam miseramve. Cf. Platon. Phæd. c. 13., Æschin. dial. 3. c. 17. 20., Aristoph. Ran. v. 155 sqq. et schol. ad h. l. Cic. de Legg. II. 14. "Hic accepimus non solum rationem cum lætitia vivendi; sed et cum spe meliore moriendi." Meursii Eleusin. c. 17., Eschenbachii Epigenes p. 185. IDEM.

Θεοφιλῶς] Non modo cara Diis fuit, quippe ornata beneficiis divinis; sed et alios suorum bonorum reddidit participes. IDEM. Cfr. Panathen. §. μη'. ubi Athenienses dicit πάντα — τὸν χρόνον ἠσκηκότας εὐσέβειαν μὲν περὶ τοὺς θεοὺς, δικαιοσύνην δὲ περὶ τοὺς ἀνθρώπους. ibid. c. πε'. εὐσέβεια et δικαιοσύνη junguntur. SPOHN.

Τὰ μὲν] Refertur ad fruges, quarum

καθ᾽ ἕκαστον [1] τὸν ἐνιαυτὸν δείκνυμεν, τῶν δὲ συλλήβδην
τὰς [2] ἐργασίας καὶ τὰς χρείας καὶ τὰς [3] ὠφελίας τὰς [4] ἀπ᾽
αὐτῶν γιγνομένας [5] ἐδίδαξεν. καὶ τούτοις ἀπιστεῖν [6] μικρῶν
ἔτι προστεθέντων οὐδεὶς ἂν ἀξιώσειεν.

ζʹ. Πρῶτον μὲν γὰρ, ἐξ ὧν ἄν τις καταφρονήσειε τῶν
λεγομένων ὡς ἀρχαίων ὄντων, ἐκ τῶν αὐτῶν τούτων εἰκότως d
ἂν καὶ τὰς πράξεις γεγενῆσθαι νομίσειεν· διὰ γὰρ τὸ πολ-
λοὺς εἰρηκέναι καὶ πάντας ἀκηκοέναι προσήκει μὴ καινὰ
μὲν, πιστὰ δὲ δοκεῖν εἶναι τὰ λεγόμενα περὶ αὐτῶν. ἔπειτ᾽
οὐ μόνον ἐνταῦθα καταφυγεῖν ἔχομεν, ὅτι τὸν λόγον καὶ
τὴν φήμην ἐκ πολλοῦ παρειλήφαμεν, ἀλλὰ καὶ σημείοις
μείζοσιν ἢ τούτοις ἔστιν ἡμῖν χρήσασθαι περὶ αὐτῶν· αἱ

[1] τὸν om. A. C. L. [2] εὐεργεσίας A. L. [3] ὠφελείας A. C. L. [4] δι᾽ A. C. L. [5] ἐδιδάξαμεν A. C. L. [6] μικρὸν ἔτι ἡμῶν προστιθέντων A. C. L.

primitiæ quotannis ex omni Græcia Athenas mittebantur, §. ζ. (cf. Suidas in Εἰρεσιώνη. T. II. p. 29.) Quotannis ergo argumento idoneo demonstrabatur, agriculturam aliis ostensam esse ab Atheniensibus. Τῶν δὲ, acceperim de mysteriis, quorum commoda breviter docuit, ἧς οἱ μετέχοντες — ἔχουσι. Quum ergo εὐεργεσίαι τῶν sc. τελετῶν seu μυστηρίων jam significet *commoda e mysteriis orta*, ideoque molesta sit ejusdem rei repetitio, τὰς δι᾽ αὐτῶν γιγνομένας (quod insuper in γενομένας mutandum videtur), quumque synonymia χρείας et ὠφελείας habeat aliquid frigidi: deleverim penitus hæc verba, quæ inclusi, adscripta fortasse ab eo, qui τὰς εὐεργεσίας et χρείας τῶν μυστηρίων explicare vellet. Mor. Morus igitur verba καὶ τὰς ὠφελείας usque ad γιγνομένας delenda esse censuit, ideoque uncinis inclusit; sed non ejicienda sunt, vox autem εὐεργεσίας mutanda est, uti rectissime docuit Retbergius in Tentamine emendationum et animadversionum in Isocratem, quod insertum est Biblioth. vet. liter. et art. ab Heerenio editæ Part. X. Gott. 1794. Inedit. et Animadv. crit. p. 23. sqq. Ibi p. 24. ille hæc disseruit: — 'quomodo differant εὐεργεσίαι frugum et ὠφέλειαι, equidem non dixerim. Mendosum esse videtur εὐεργεσίας proque eo ἐργασίας legendum. Sic omnia leniter fluunt et perspicue. Tria nempe cum reliquis Græcis communicarunt Athenienses. 1) τὰς ἐργασίας τῶν καρπῶν, h. e. variarum frugum, non tritici solius, suam quarumcunque culturam. 2) τὰς χρείας τῶν καρπῶν, i. e. quæcunque τέχναι [ut statim vocat] ad colendas eas, et in usum hominum conficiendas necessariæ sunt. 3) τὰς ὠφελείας αὐτῶν, quem usum, quæve commoda præstent. Facile permutari potuit εὐεργεσίας et ἐργασίας. Similiter erratum est. ep. 7. 421.' i. e. in epistola ad Timotheum p. 746. ed. Lang. l. 15., ubi H. Wolfius recte conjecit ἐργασίας, quam lectionem cod. Augeri et Helmstad. Matthaei comprobant. Eandem vocem recte restituisse videtur Coraes §. καʹ. orat. Areopagit., ubi etiam ὠφέλειαι sequuntur, cfr. §. ιβʹ. ejusd. orat. Reliqua, et in iis verbum γιγνομένας, bene se habent. Vox εὐεργεσίας ea de causa, præter similitudinem, commutari facile potuit cum illa, quod sæpe repetitur et statim §. seq. (τῆς παλαιᾶς εὐεργεσίας) recurrit. Passim confusæ sunt hæ voces. vid. var. lect. ad Artemidor. p. 379. ed. Reiff., et Dionys. de compos. p. 50 sq. et not. Schaefer. ed. Göller. p. 25. Spohn. Sic vertas: *et hæc quidem* (mysteria) *nos Athenienses etiam nunc quotannis in magna hominum undique confluentium frequentia celebramus, harum vero* (frugum) *culturam* (ἐργασίας ex Retbergii conject.), *artesque quæ ad eas in hominum usum præparandas necessariæ sunt, usum denique*, συλλήβδην (ein für alle mahl, *once for all*) *docuimus*. Lang.

Μὴ καινὰ] Qui pro μὴ καινὰ intelligendo posuerit ἀρχαῖα (sunt enim ἀρχαῖα profecto μὴ καινὰ, *non nupera demum*), is videbit, quam apte e serie narrationis ἀρχαῖα eademque πιστὰ jungantur: *non nupera quidem et recentia, sed fide tamen digna*: nam vetustarum narrationum fides hic defenditur. Mor.

μὲν γὰρ πλεῖσται τῶν πόλεων [1] ὑπόμνημα τῆς παλαιᾶς
e εὐεργεσίας ἀπαρχὰς τοῦ σίτου καθ᾽ ἕκαστον [2] τὸν ἐνιαυτὸν
ὡς ἡμᾶς ἀποπέμπουσι, ταῖς δὲ ἐκλειπούσαις πολλάκις ἡ
Πυθία προσέταξεν ἀποφέρειν τὰ μέρη τῶν καρπῶν καὶ
ποιεῖν πρὸς τὴν πόλιν τὴν ἡμετέραν τὰ πάτρια. καίτοι
47 περὶ τίνων χρὴ [3] μᾶλλον πιστεύειν, ἢ περὶ ὧν ὅ τε θεὸς
ἀναιρεῖ καὶ πολλοῖς τῶν Ἑλλήνων συνδοκεῖ, καὶ τά τε
πάλαι ῥηθέντα τοῖς παροῦσιν ἔργοις συμμαρτυρεῖ καὶ τὰ
νῦν γιγνόμενα τοῖς ὑπ᾽ ἐκείνων εἰρημένοις ὁμολογεῖ;

ηʹ. Χωρὶς δὲ τούτων, [4] ἢν ἅπαντα ταῦτα ἐάσαντες ἀπὸ
τῆς ἀρχῆς σκοπῶμεν, εὑρήσομεν, ὅτι τὸν βίον οἱ πρῶτοι
φανέντες ἐπὶ γῆς οὐκ εὐθὺς οὕτως ὥσπερ νῦν ἔχοντα κατέ-
λαβον, ἀλλὰ κατὰ μικρὸν [5] αὐτοὶ συνεπορίσαντο. τίνας
b οὖν χρὴ μᾶλλον νομίζειν ἢ δωρεὰν παρὰ τῶν θεῶν λαβεῖν ἢ
ζητοῦντας αὐτοὺς ἐντυχεῖν; οὐ τοὺς ὑπὸ πάντων ὁμολο- 43
γουμένους καὶ πρώτους γενομένους καὶ πρός τε τὰς τέχνας
εὐφυεστάτους ὄντας καὶ πρὸς τὰ τῶν θεῶν εὐσεβέστατα
διακειμένους; καὶ μὴν ὅσης προσήκει τιμῆς τυγχάνειν τοὺς
τηλικούτων ἀγαθῶν αἰτίους, [6] περίεργον διδάσκειν· οὐδεὶς
γὰρ ἂν δύναιτο [7] δωρεὰν τοσαύτην τὸ μέγεθος εὑρεῖν, ἥ τις
ἴση τοῖς πεπραγμένοις [8] ἐστί.

[1] ὑπομνήματα A. C. L. [2] τὸν om. A. C. L. [3] μάλιστα A. C. L. [4] ἐὰν A. C. L. [5] αὐτοῖς A. C. L. [6] πάρεργον A. L. [7] δωρεᾶς τοσαύτης A. L. [8] ἔσται C.

Ἐκλειπούσαις] An ἐκλιπούσαις melius? Idem visum est Augero. De primitiis, Athenas quotannis missis, eadem habet Aristid. Panath. p. 14. Ibidem: θεὸς διὰ τῶν μαντειῶν μητρόπολιν τῶν καρπῶν ὀνομάζει τὴν πόλιν. Idem. Vulgaris lect. defendi debet. Spohn.

Χωρὶς δὲ τούτων] Summa capitis hæc est: Si, missa narratione fabulosa de frugibus et mysteriis, rem consideremus ab initio, h. e. si quæramus, quale fuerit humanum genus inde ab initio rerum humanarum, reperiemus, commoda vitæ, quibus nunc utimur, paullatim accessisse. Jam ea vel deus dedit, vel homines invenerunt. Si illud, videtur largitus esse Athenis, ubi colitur sanctissime: sin hoc, videntur Athenienses invenisse, quippe primi omnium, et ad inveniendum solertissimi. Mor.

Συνεπορίσαντο] Subaudi τὰ ἐπιτήδεια. Forte tamen revocandum τὸν βίον, et jungendo cum συνεπορίσαντο interpretandum est: *victum comparaverunt*. Auger.

Λαβεῖν] Subaudi τοὺς καρποὺς, ita et ad ἐντυχεῖν subaudi τοῖς καρποῖς. Idem.

Δωρεᾶς τοσαύτης] Sed non displicet conjectura Wolfii in Cast. δωρεὰν τοσαύτην τὸ μέγεθος. Etiam versio Latina, huic conjecturæ accommodata, mollior est. Δωρεὰ et paullo ante τιμὴ, *honor, remunerationis et præmii vim habens, præmium benevolum*. Mor. Wolf. conjecit δωρεὰν τοσαύτην, quod Langius non improbat, et Coraes in textum recepit; idem deinde ἔσται pro ἐστί scripsit. Neutrum probo; neque Augero assentior, qui notavit: 'δωρεᾶς regitur ab εὑρεῖν, nam εὑρίσκω construitur cum genitivo et accusativo.' Sensus est: Nemo, opinor, magnitudinem beneficii cogitatione complecti potest, quod illi plane æquum sit. Ὅστις post talia sæpe adest. vid. Wyttenbach. Bibl. Crit. III. 2. p. 63. sq. Spohn.

Τοῖς πεπραγμένοις] *ipsis beneficiis*, quæ sunt in facto posita. Mor.

Ἐστὶ] Malim ἔσται. Auger.

θ'. Περὶ μὲν οὖν τοῦ μεγίστου τῶν εὐεργετημάτων καὶ c
πρώτου γενομένου καὶ πᾶσι κοινοτάτου ταῦτ' ἔχομεν εἰπεῖν. περὶ δὲ τοὺς αὐτοὺς χρόνους ὁρῶσα τοὺς μὲν βαρβάρους τὴν πλείστην τῆς χώρας κατέχοντας, τοὺς δ' Ἕλληνας εἰς μικρὸν τόπον [1] κατακεκλειμένους καὶ διὰ σπανιότητα τῆς γῆς ἐπιβουλεύοντάς τε σφίσιν αὐτοῖς καὶ στρατείας ἐπ' ἀλλήλους ποιουμένους, καὶ τοὺς μὲν δι' ἔνδειαν τῶν καθ' ἡμέραν τοὺς δὲ διὰ τὸν πόλεμον ἀπολλυμένους, οὐδὲ ταῦθ' d
οὕτως ἔχοντα περιεῖδεν, ἀλλ' ἡγεμόνας εἰς τὰς πόλεις ἐξέπεμψεν, οἳ παραλαβόντες τοὺς μάλιστα βίου δεομένους, στρατηγοὶ καταστάντες αὐτῶν καὶ πολέμῳ κρατήσαντες τοὺς βαρβάρους, πολλὰς μὲν ἐφ' [2] ἑκατέρας τῆς ἠπείρου

[1] κατακεκλεισμένους A. C. L. [2] ἑκάτερα A. C. L.

Ἔχομεν εἰπεῖν] Cfr. autem Panath. c. 69. SPOHN.

Περὶ δὲ τοὺς κ. τ. λ.] Cfr. ad tria, quæ jam sequuntur capita Thucyd. II. 36—41. IDEM.

Τῆς χώρας] *ejus terræ, quam nos incolimus, quæ ab Attica et Bœotia* (nam hæ duæ partes vetustissimis temporibus Græcia supra Isthmum fuisse videntur, id quod de Athenis constat, de Thebis intelligitur e §. ιϛ'.) *usque ad Macedoniam pertinuit, et postea* Ἑλλάδος *nomen habuit.* Hoc postulat et narratio hujus loci, et quæ diserte sequuntur de hac χώρᾳ, ἅπας τόπος, ὃν νῦν τυγχάνομεν κατέχοντες, et ἡ ὑφ' ἡμῶν ἀφορισθεῖσα χώρα, *quæ, finibus nostra opera constitutis, a barbarorum regnis divisa et Græca facta est.* Hoc firmatur duobus locis e Panath. §. ιϛ'. Οἱ ἡμέτεροι πρόγονοι (gerendis iis rebus, quæ nostro loco narrantur) ἐδίδαξαν τοὺς Ἕλληνας, ὃν τρόπον τὴν Ἑλλάδα μεγάλην ποιήσειαν. Mox: Συνέβαινεν, ἐξ ὧν ἡμεῖς (Athenienses) ἐπράττομεν, αὐξάνεσθαι τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Εὐρώπην κρείττω γίνεσθαι τῆς Ἀσίας. Quibus addendum est ex eadem oratione §. ξη'. Athenienses illo tempore διπλασίαν πεποιήκασι τὴν Ἑλλάδα, τῆς ἐξ ἀρχῆς συστάσης. Etiam Barbaros intelligimus eos, qui tum finitimi Atticæ et Bœotiæ fuerunt, communique nomine Thraces et Scythæ dicti videntur, quorum nominum vaga est significatio; utrique tamen imperium Europæ habuerunt. Ac de Thracibus Isocrates §. ιθ'. τὸν ἄλλον χρόνον (ante Erechtheum) ὅμοροι προσοικοῦντες ἡμῖν, et Socrates apud Xen. Mem. III. 5. 10. bellum ab Erechtheo gestum (gestum autem est cum Thracibus et Eleusiniis: Paneg. §. ιθ'.) appellat bellum πρὸς τοὺς ἐκ τῆς ἐχομένης ἠπείρου πάσης. Ergo Thraces illo tempore finitimi Atticæ fuerunt. Hos Thraces coegerunt Athenienses recedere versus septentrionem, et Græciæ fines promoverunt: nam inter Thracas et Atticam Bœotiamque orta est Thessalia, Epirus, Macedonia etc. Hinc §. ιθ'. de Thracibus: Τοσοῦτον διέλιπον, ὥστε ἐν τῷ μεταξὺ τῆς χώρας (inter Bœotiam et Thraciam) ἔθνη πολλὰ, καὶ γένη παντοδαπὰ, καὶ πόλεις μεγάλας κατοικισθῆναι. Fines Thraciæ tempore belli Peloponnesiaci Thucyd. II. 97. notavit, unde apparet, quam longe a Græcia remoti fuerint. MOR.

Στρατείας ἐπ' ἀλλήλ.] Thucyd. l. I. init. IDEM.

Ἐφ' ἑκάτερα τῆς ἠπ.] Versus Ionium et Ægæum mare, ut Panath. §. ιϛ'. ubi eadem verba repetuntur: nam ἤπειρος h. l. est Græcia, his maribus conclusa. Quum autem Isocrates, quod paullo ante demonstravimus, hic de finibus Græciæ, in Europa propagatis, et de antiquissima ætate loquatur: male Wolfius et Meursius Fort. Att. c. 6. de coloniis, in ora Europæ et Asiæ illo tempore conditis, cogitarunt: nam hoc Minos fecit, non Athenienses. Diod. Sic. V. 84. Quid vero, si etiam temporum ratio pugnet? Scilicet colonia in Ioniam deducta est tertio Archonte perpetuo, quod Meursius ibidem docuit. Ergo non περὶ τοὺς αὐτοὺς χρόνους, *eo tempore, quo fruges inventæ sunt,* quod diu ante Archontum tempora accidit. Tum Arist. Panath. p. 20. absoluta narratione de modo insularum condendarum, his demum conditis in Asiam trajecisse Athenienses docet. Idem Aristides p. 18. ab Atheniensibus illo tempore adjutos dicit τοὺς ἀπ' ἀμφοτέρων αἰγιαλῶν, τοῦ θ' ἑσπερίου καὶ τοῦ ἑῴου, eo quidem loco, quo Græcis auxilia ab iis lata esse prædicat. Ambo illa litora, quibus Attica continetur, (quorsum enim referatur ἀμφότεροι et quidnam medium sit?) num alia esse possunt, quam Ægæi et Ionii maris? Simile quid notavit Perizon. ad Æl. V. H. V. 3. IDEM. *in utrumque Græciæ latus,* i. e. versus Ionium et Ægæum mare. Augerus conjicit ἑκατέρα. *per utramque continentem,* Europam et Asiam. Perperam. LANG. Γρ. ἑκατέρας ὧδέ τε καὶ ἐν τῷ Παναθ. (§. ιϛ'.), καθὰ φέρεται ἀλλάχου (§. ξζ'.) τοῦ αὐτοῦ Παναθηναϊκοῦ. COR. ἐφ' ἑκατέρας τ. ἠ. scribi debet, uti etiam Philipp. §. μζ'. legitur, quod jam Cor. bene vidit; denotare voluit utrumque litus terræ continentis et Græciæ et Asiæ (minoris), non utrumque latus Græciæ. Cfr. Panath. §. κα'. SPOHN.

πόλεις ἔκτισαν, [1] ἁπάσας δὲ τὰς νήσους κατῴκισαν, ἀμφοτέρους δὲ καὶ τοὺς ἀκολουθήσαντας καὶ τοὺς ὑπομείναντας
e ἔσωσαν· τοῖς μὲν γὰρ ἱκανὴν τὴν οἴκοι χώραν κατέλιπον, τοῖς δὲ πλείω τῆς ὑπαρχούσης ἐπόρισαν· ἅπαντα γὰρ περιεβάλοντο τὸν τόπον, ὃν νῦν τυγχάνομεν κατέχοντες. ὥστε καὶ τοῖς ὕστερον βουληθεῖσιν ἀποικίσαι τινὰς καὶ μιμήσασθαι τὴν πόλιν τὴν ἡμετέραν πολλὴν ῥᾳστώνην ἐποίησαν·
48 οὐ γὰρ αὐτοὺς ἔδει κτωμένους χώραν διακινδυνεύειν, ἀλλ' εἰς τὴν [2] ὑφ' ἡμῶν ἀφορισθεῖσαν εἰς ταύτην οἰκεῖν ἰόντας. καίτοι τίς ἂν ταύτης ἡγεμονίαν ἐπιδείξειεν ἢ πατριωτέραν τῆς πρότερον γενομένης πρὶν [3] τὰς πλείστας οἰκισθῆναι τῶν Ἑλληνίδων πόλεων, ἢ μᾶλλον συμφέρουσαν τῆς τοὺς μὲν βαρβάρους ἀναστάτους ποιησάσης, τοὺς δὲ Ἕλληνας [4] εἰς τοσαύτην εὐπορίαν προαγαγούσης;

[1] πάσας A. C. L. [2] ἀφ' L. [3] τὰς om. A. C. L. [4] ἐπὶ A. C. L.

Τὰς νήσους] Cycladas intelligit, e quibus Minois ætate Caras ejecerunt. Panath. l. c. et Aristid. Panath. p. 20. qui Aristides, remotis ab ora Græciæ Barbaris, Ægeum mare pacatum esse gloriatur, quod Wolfius e Thucydide (I. 8.) observarat: etsi Thuc. a Minoe expulsos esse tradidit (cf. Diod. Sic. IV. 6.), quod et Athenienses suo modo facere potuerunt, quanquam Minos fuit θαλαττοκράτωρ. Cæterum hoc beneficium denuo pluribus commendavit Panath. §. ξε'. sqq. e quo loco quædam partes narrationis accuratius cognosci possunt. Totum autem bellum, quo Græcia amplificata est, ibid. §. οϛ'. πόλεμον περὶ τὴν κτίσιν τῶν ἀποικιῶν appellat. MOR.

Ἀμφοτέρους] Aristot. rhet. III. c. 9. locum memoriter sic protulit: ἀμφοτέρους δ' ὤνησαν, καὶ τοὺς ὑπομ. καὶ τοὺς ἀκολ. τῶν μὲν γὰρ πλείω τοῖς οἴκοι προσεκτήσαντο, τοῖς δ' ἱκανὴν τοῖς οἴκοι κατέλιπον. IDEM. Retbergius l. l. p. 25. utramque lectionem ὤνησαν et προσεκτήσαντο præferendam esse putat. Coraes Mori sententiam amplectitur. SPOHN.

Περιεβάλοντο] *omnem terram sibi vindicarunt, occuparunt.* Ergo tenuerunt ampliorem ea, quam ante incoluerant regionem. Herodot. V. 25. πόλιν περιβαλέσθαι, *occupare.* Aristoteles προσκτήσασθαι posuit, quæ est interpretatio. MOR.

Ἀφ'] Ὑφ' est in Wolf. min. Cant. Aug. Posterius, ut usitatius, substituerunt rariori, cujus exempla non desunt, ut Xen. Mem. II. 2. 5. εὐεργετημένος ἀπὸ γονέων, ubi conjunguntur ἀπὸ et ὑπό. Actor. II. 22. ἀποδεδειγμένος ἀπὸ τοῦ θεοῦ. ubi vid. Loesner. Observatt. Philon. Thucyd. V. 37. ἐπεσταλμένος ἀπό τινος, *cui ab aliquo mandatum est.* Id. VIII. 48. τὰ πρασσόμενα ἀπὸ Ἀλκιβιάδου. Cf. Fischerus ad Wellerum p. 354. IDEM. Sed præfero vulgar. ἀπὸ, quam librarii immutasse videntur, nam dicit τοὺς ὕστερον βουληθέντας ἀποικίσαι τινὰς οὐκ ἔδει διακινδυνεύειν, ἀλλ' εἰς τὴν ἀφ' ἡμῶν ἀφορισθεῖσαν ἰέναι, τοῦτ' ἔστιν εἰς τὴν ἀπὸ τῶν προγόνων τῶν ἡμετέρων etc. *postea* in eam abire licuit, quæ jam inde a majorum nostrorum temporibus occupata erat et constituta. Vid. v. c. Jacobs. Anthol. Tom. I. 1. p. 159. Heinrich. ad Musæi v. 32. SPOHN.

Πατριωτέραν] *antiquiorem,* ad verbum interpretor: principatum qui magis a

ί. Οὐ τοίνυν, ἐπειδὴ τὰ μέγιστα συνδιέπραξε, τῶν ἄλ-
λων ὠλιγώρησεν, ἀλλ' ἀρχὴν μὲν ταύτην ἐποιήσατο τῶν b
44 εὐεργεσιῶν, τροφὴν τοῖς δεομένοις εὑρεῖν, ἥνπερ χρὴ τοὺς
μέλλοντας καὶ περὶ τῶν ἄλλων καλῶς διοικήσειν. ἡγουμένη
δὲ τὸν βίον τὸν ἐπὶ τούτοις μόνον οὔπω τοῦ ζῆν ἐπιθυμεῖν
ἀξίως ἔχειν, οὕτως ἐπεμελήθη καὶ τῶν λοιπῶν, ὥστε τῶν
παρόντων τοῖς ἀνθρώποις ἀγαθῶν, ὅσα μὴ παρὰ τῶν θεῶν
ἔχομεν ἀλλὰ δι' ἀλλήλους ἡμῖν γέγονε, μηδὲν μὲν ἄνευ τῆς
πόλεως τῆς ἡμετέρας εἶναι, τὰ δὲ πλεῖστα διὰ ταύτην γεγε-
νῆσθαι. παραλαβοῦσα γὰρ τοὺς Ἕλληνας ἀνόμως ζῶντας c
καὶ σποράδην οἰκοῦντας, καὶ τοὺς μὲν ὑπὸ δυναστειῶν ὑβρι-
ζομένους τοὺς δὲ δι' ἀναρχίαν ἀπολλυμένους, καὶ τούτων τῶν
κακῶν αὐτοὺς ἀπήλλαξε, τῶν μὲν κυρία γενομένη, τοῖς δ'
αὑτὴν παράδειγμα ποιήσασα· πρώτη γὰρ καὶ νόμους ἔθετο
καὶ πολιτείαν κατεστήσατο. δῆλον δὲ ἐκεῖθεν· οἱ γὰρ ἐν
ἀρχῇ περὶ τῶν φονικῶν ἐγκαλέσαντες καὶ βουληθέντες μετὰ d
λόγου καὶ μὴ μετὰ βίας διαλύσασθαι τὰ πρὸς ἀλλήλους,
ἐν τοῖς νόμοις τοῖς ἡμετέροις τὰς κρίσεις ἐποιήσαντο περὶ
[1] αὐτῶν. καὶ μὲν δὴ καὶ τῶν τεχνῶν τάς τε πρὸς [2] τἀνα-
γκαῖα τοῦ βίου χρησίμας καὶ τὰς πρὸς ἡδονὴν μεμηχανη-
μένας, τὰς μὲν εὑροῦσα, τὰς δὲ δοκιμάσασα, χρῆσθαι τοῖς
[3] ἄλλοις παρέδωκε.

[1] τούτων A. C. L. [2] τὰ ἀναγκαῖα A. C. L. [3] λοιποῖς A. C. L.

patribus, a majoribus, veniat. AUGER.

Εὑρεῖν] Non video satis, qui locus hic sit infinitivo: itaque malim εὑροῦσα, quod et Augero in mentem venit. Reperit autem Athen. civitas τοῖς δεομένοις τροφὴν, quum iis, de quibus §. θ'. dixit, hoc est, τοῖς τοῦ βίου δεομένοις, effecerit εὐπορίαν, assignandis sedibus, ibid. De initiis agriculturæ frugibusque omnino repertis jam §. ς' — ι'. dictum erat. MOR. Miror Morum Augeri opinionem probare potuisse sic legendum esse censentis: δεομένοις εὑροῦσα, ἥνπερ χρὴ εὑρεῖν τοὺς κ. τ. λ. Infinitivum in lingua Græca sæpissime ita poni notum est, et similia exempla attulit Coraes e Busir. §. ς'. ἤρξατο μὲν οὖν ἐντεῦθεν, ὅθενπερ χρὴ τοὺς εὖ φρονοῦντας, ἅμα τόπον ὡς κάλλιστον καταλαβεῖν, καὶ τὴν τροφὴν ἱκανὴν τοῖς περὶ αὐτὸν ἐξευρεῖν. et ex Evag. §. ια'. λαβὼν δὲ ταύτην τὴν ἀφορμὴν, ἥνπερ χρὴ τοὺς εὐσεβεῖν βουλομένους, ἀμύνεσθαι κ. τ. λ. SPOHN.

Τὸν ἐπὶ τούτοις μόνον] Vita, quæ bis tantum rebus (victu et commoratione certa atque commoda) continetur. MOR.

Ἀλλήλους] F. ἀλλήλων. WOLF.

Γεγενῆσθαι] Panathen. §. θ'. βουλόμενος ἐπιδεῖξαι τὴν πόλιν ἡμῶν πλειόνων ἀγαθῶν αἰτίαν γεγενημένην τοῖς Ἕλλησιν ἢ τὴν Λακεδαιμονίων. sim. §. μγ'. οθ'. de permut. §. κα'. SPOHN.

Παραλαβοῦσα] *quum* (illo tempore, quo curam Græciæ suscepit) *accepisset* (nacta esset) *Græcos*. MOR.

Ἀνόμως ζῶντας] Cic. pro Sext. 42. Inv. I. 2. IDEM.

Σποράδην] Encom. Hel. §. ιζ'. de Theseo: τὴν πόλιν σποράδην καὶ κατὰ κώμας οἰκοῦσαν εἰς ταὐτὸν συνήγαγε. Thucyd. II. 15. Saltem hinc discitur, quid sit σποράδην. IDEM.

Παράδειγμα] Vid. omnino Thucyd. II. 37. IDEM.

Νόμους ἔθετο] Multa collegit Spanhem. ad Callim. H. in. Cer. passim. IDEM. Cfr. Panathen. §. ιη'. et μη'. SPOHN.

ια'. Τὴν τοίνυν ἄλλην διοίκησιν οὕτω φιλοξένως κατε-
e σκευάσατο καὶ πρὸς ἅπαντας οἰκείως, ὥστε καὶ τοῖς χρη-
μάτων δεομένοις καὶ τοῖς ἀπολαῦσαι τῶν ὑπαρχόντων
ἐπιθυμοῦσιν ἀμφοτέροις ἁρμόττειν, καὶ μήτε τοῖς εὐδαιμο-
νοῦσι μήτε τοῖς δυστυχοῦσιν ἐν ταῖς αὑτῶν ἀχρήστως ἔχειν,
ἀλλ' ἑκατέροις αὐτῶν εἶναι παρ' ἡμῖν, τοῖς μὲν ἡδίστας
49 διατριβὰς, τοῖς δὲ ἀσφαλεστάτην καταφυγήν. ἔτι δὲ τὴν
χώραν οὐκ αὐτάρκη κεκτημένων ἑκάστων, ἀλλὰ τὰ μὲν
ἐλλείπουσαν τὰ δὲ πλείω τῶν ἱκανῶν φέρουσαν, καὶ πολλῆς
ἀπορίας οὔσης τὰ μὲν ὅπου χρὴ διαθέσθαι τὰ δὲ ὁπόθεν
εἰσαγαγέσθαι, καὶ ταύταις ταῖς συμφοραῖς ἐπήμυνεν. ἐμ-
πόριον γὰρ ἐν μέσῳ τῆς Ἑλλάδος τὸν Πειραιᾶ [1] κατεσκευά-
σατο, τοσαύτην ἔχονθ' ὑπερβολὴν, ὥσθ' ἃ παρὰ τῶν ἄλλων
ἓν παρ' ἑκάστων χαλεπόν ἐστι λαβεῖν, ταῦθ' ἅπαντα παρ'
b αὐτῆς ῥᾴδιον εἶναι πορίσασθαι.

ιβ'. Τῶν τοίνυν τὰς πανηγύρεις καταστησάντων δικαίως 45
ἐπαινουμένων, ὅτι τοιοῦτον ἔθος ἡμῖν παρέδοσαν, ὥστε σπει-
σαμένους πρὸς ἀλλήλους καὶ τὰς ἔχθρας τὰς ἐνεστηκυίας
διαλυσαμένους συνελθεῖν εἰς ταὐτὸν, [2] καὶ μετὰ τοῦτ'
εὐχὰς καὶ θυσίας κοινὰς ποιησαμένους ἀναμνησθῆναι μὲν
τῆς συγγενείας τῆς πρὸς ἀλλήλους ὑπαρχούσης, εὐμενεστέ-
c ρως δ' εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον διατεθῆναι πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς,
καὶ τάς τε παλαιὰς ξενίας ἀνανεώσασθαι καὶ καινὰς [3] ἑτέ-
ρας ποιήσασθαι, καὶ μήτε τοῖς ἰδιώταις μήτε τοῖς διενεγ-
κοῦσι τὴν φύσιν ἀργὸν εἶναι τὴν διατριβὴν, ἀλλ' ἀθροι-
σθέντων τῶν Ἑλλήνων [4] ἐγγενέσθαι τοῖς μὲν ἐπιδείξασθαι
τὰς αὑτῶν εὐτυχίας, τοῖς δὲ θεάσασθαι τούτους πρὸς ἀλλή-

[1] κατεστήσατο, τοσαύτην ὑπερβολὴν ἔχον A. C. L. [2] μετὰ δὲ τοῦτο A. C. L.
[3] ἄλλας A. C. L. [4] εἰς ἓν γενέσθαι A. L. εἰς ἓν ἐγγενέσθαι C.

Φιλοξένως] H. e. cœpit esse κοινὴ πόλις (c. 14.), qualis βασιλεία κοινὴ Evag. §. κα'. in quam exteri omnes recipiebantur, φιλόξενος. Adde Thuc. II. 39. MOR.

Ἀπολαῦσαι] Aristot. rhet. III. c. 9. ὥστε καὶ τ. χρ. δ. κ. τ. ἀπολ. βουλομένοις. IDEM.

Ἐν ταῖς] Χώραις, πόλεσι, πατρίσι. WOLF.

Διαθέσθαι] Dorvillius ad Chariton. p. 269. (p. 362. ed. Lips). vertit: *venum exponere et vendere.* Polyb. XIV. 7. prædam διατίθεσθαι mercatoribus. MOR.

Ἐμπόριον] Thuc. II. 38. ἐπεισέρχεται ἐκ πάσης γῆς τὰ πάντα. IDEM.

Χαλεπὸν] Quippe quum itinera in diversa loca facienda sint. LANG.

Πανηγύρεις] Conventus, similes ludis Olympicis, Pythicis, etc. Paullo post συνόδους appellat. MOR.

Θυσίας κοινὰς] Comparari possunt feriæ Latinæ. IDEM.

Ἰδιώταις] Qui se non exercuerunt ad edenda ingenii, virium, dexteritatisque specimina in iis conventibus et ludis. MOR.

Εὐτυχίας] Bona animi, corporis, rerum

λους ἀγωνιζομένους, καὶ μηδετέρους ἀθύμως διάγειν, ἀλλ'
ἑκατέρους ἔχειν ἐφ' οἷς φιλοτιμηθῶσιν, οἱ μὲν ὅταν ἴδωσι d
τοὺς ἀθλητὰς αὑτῶν ἕνεκα πονοῦντας, οἱ δὲ ὅταν ἐνθυμη-
θῶσιν ὅτι πάντες ἐπὶ τὴν σφετέραν θεωρίαν ἥκουσι, —
τοσούτων τοίνυν ἀγαθῶν διὰ τὰς συνόδους ἡμῖν γιγνομένων,
οὐδ' ἐν τούτοις ἡ πόλις ἡμῶν ἀπελείφθη. καὶ γὰρ θεάματα
πλεῖστα καὶ κάλλιστα κέκτηται, τὰ μὲν ταῖς δαπάναις
ὑπερβάλλοντα, τὰ δὲ κατὰ τὰς τέχνας εὐδοκιμοῦντα, τὰ
δ' ἀμφοτέροις τούτοις διαφέροντα· καὶ τὸ πλῆθος τῶν [1] εἰσα- e
φικνουμένων ὡς ἡμᾶς τοσοῦτόν ἐστιν, ὥστ' εἴ τι ἐν τῷ πλη-
σιάζειν [2] ἀλλήλοις ἀγαθόν ἐστι, καὶ τοῦτο ὑπ' αὐτῆς πε-
ριειλῆφθαι. πρὸς δὲ τούτοις καὶ φιλίας εὑρεῖν πιστοτάτας
καὶ συνουσίαις ἐντυχεῖν [3] παντοδαπωτάταις μάλιστα παρ'
ἡμῖν ἐστίν, ἔτι δὲ ἀγῶνας ἰδεῖν [4] μὴ μόνον τάχους καὶ ῥώ-
μης, ἀλλὰ καὶ λόγων καὶ γνώμης καὶ τῶν ἄλλων ἔργων 50
ἁπάντων, καὶ τούτων ἆθλα μέγιστα. πρὸς γὰρ οἷς αὐτὴ
τίθησι, καὶ τοὺς ἄλλους διδόναι συναναπείθει· τὰ γὰρ ὑφ'
ἡμῶν κριθέντα τοσαύτην λαμβάνει δόξαν, ὥστε παρὰ πᾶ-
σιν ἀνθρώποις ἀγαπᾶσθαι. χωρὶς δὲ τούτων αἱ μὲν ἄλλαι
πανηγύρεις διὰ πολλοῦ χρόνου συλλεγεῖσαι ταχέως διε- b
λύθησαν, ἡ δ' ἡμετέρα πόλις ἅπαντα τὸν αἰῶνα τοῖς ἀφι-
κνουμένοις πανήγυρίς ἐστιν.

[1] ἀφικνουμένων A. C. L. [2] ἀλλήλους L. [3] παντοδαπαῖς A. C. L. [4] καὶ μὴ A. L.

externarum, quorum omnium documenta dantur in illis conventibus, ut animi, recitando; corporis, pugnando; divitiarum, χορηγίᾳ, ἱπποτροφίᾳ, et omnino λειτουργίαις. Hinc Lysias Epitaph. §. ιϛ'. ἀγῶνες ῥώμης καὶ σοφίας καὶ πλούτου. Cf. omnino Dionys. Halic. in τέχνῃ, T. II. p. 33. ed. Sylburg. Has ipsas partes hujus εὐτυχίας enarrat Aristoteles Rhet. l. 1. c. 5. §. 4. et §. 41. addit, esse hæc omnia εὐτυχίαν sive εὐτυχήματα, quoniam a fortuna, vel sola, vel artibus adjuta, proficiscantur. IDEM.

Ἀθύμως] Ἄθυμος est h. l. qui eo, quod alios excellere laudarique videt, *ægre fert*, se a nulla re laudabilem esse, *et sibi displicet*. IDEM.

Ἐφ' οἷς φιλοτιμηθ.] *e qua re laudem sibi vindicare*, qua re gloriari, cujus possessione sibi placere *possint*. Sic μέγα φρονεῖν c. 22. et Xen. Symp. c. 3. 4. sæpe. IDEM.

Πλησιάζειν ἀλλήλοις] Φιλίαι et ἀγῶνες accurate respondent superioribus, εἰς ταὐτὸν συνελθεῖν, ξενίαι et ἀγωνιζόμενοι. Ergo, quæcunque commoda sunt conventuum Græciæ, ea deprehenduntur Athenis, quæ urbs sempiterno conventui Olympico similis est, et ἅπαντα τὸν αἰῶνα πανήγυρις. Cæterum ἀλλήλοις a Wolfio sumpsi. IDEM.

Ἀγαπᾶσθαι] Thuc. I. 41. ἡ πᾶσα πόλις παίδευσις τῆς Ἑλλάδος ἐστί. IDEM.

Διὰ πολλοῦ χρόνου] *post satis longi temporis intervallum*, ut Olympici, Pythici, Isthmici ludi statis temporibus repetuntur. Finitis ludis, domum quisque suam discedit. Sed Athenis perpetuus est hominum undiquaque congregatorum conventus, fitque semper, quod alibi fit tum, cum ludi celebrantur, per intervalla temporis longiora. IDEM. Cfr. Viger. p. 587. et Hermann. ad eund. p. 856. sic etiam simplex διὰ χρόνου, vid. Wolf. in præfat. ad Orationem pro M. Marcello p. 27., Spalding. in Mus. antiquit. studior. P. I. p. 74. sq. SPOHN.

ιγ'. Φιλοσοφίαν τοίνυν, ἣ πάντα ταῦτα συνεξεῦρε καὶ
συγκατεσκεύασε, καὶ πρός τε τὰς πράξεις ἡμᾶς ἐπαίδευσε 46
καὶ πρὸς ἀλλήλους ἐπράϋνε, καὶ τῶν συμφορῶν τάς τε δι'
ἀμαθίαν καὶ τὰς ἐξ ἀνάγκης γιγνομένας διεῖλε, καὶ τὰς
μὲν φυλάξασθαι τὰς δὲ καλῶς ἐνεγκεῖν [1] ἐδίδαξεν, ἡ πόλις
c ἡμῶν [2] κατέδειξε, καὶ λόγους ἐτίμησεν ὧν πάντες μὲν ἐπι-
θυμοῦσι τοῖς δὲ ἐπισταμένοις φθονοῦσι, συνειδυῖα μὲν, ὅτι
τοῦτο μόνον ἐξ ἁπάντων τῶν ζώων ἴδιον ἔφυμεν ἔχοντες,
καὶ ὅτι τούτῳ πλεονεκτήσαντες καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν
αὐτῶν διηνέγκαμεν, ὁρῶσα δὲ περὶ μὲν τὰς ἄλλας πράξεις
οὕτω ταραχώδεις οὔσας τὰς τύχας ὥστε πολλάκις ἐν αὐ-
ταῖς καὶ τοὺς φρονίμους ἀτυχεῖν καὶ τοὺς ἀνοήτους κατορ-
θοῦν, τῶν δὲ λόγων τῶν καλῶς καὶ τεχνικῶς ἐχόντων οὐ
d μετὸν τοῖς φαύλοις, ἀλλὰ ψυχῆς εὖ φρονούσης ἔργον ὄντας
καὶ τούς τε σοφοὺς καὶ τοὺς ἀμαθεῖς δοκοῦντας εἶναι ταύτῃ
πλεῖστον ἀλλήλων διαφέροντας, ἔτι δὲ τοὺς [3] εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς
ἐλευθέρως τεθραμμένους ἐκ μὲν ἀνδρίας καὶ πλούτου καὶ
τῶν τοιούτων ἀγαθῶν οὐ γιγνωσκομένους, ἐκ δὲ τῶν λεγο-
μένων μάλιστα καταφανεῖς γιγνομένους, καὶ τοῦτο σύμβο-
λον τῆς παιδεύσεως ἡμῶν ἑκάστου πιστότατον ἀποδεδει-
e γμένον, καὶ τοὺς [4] λόγῳ καλῶς χρωμένους οὐ μόνον ἐν ταῖς
αὑτῶν δυναμένους, ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις ἐντίμους
ὄντας. τοσοῦτον [5] δ' ἀπολέλοιπεν ἡ πόλις ἡμῶν περὶ [6] τὸ
φρονεῖν καὶ λέγειν τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους, ὥσθ' οἱ ταύτης
51 μαθηταὶ τῶν ἄλλων διδάσκαλοι γεγόνασι, καὶ τὸ τῶν

[1] ἐποίησεν· ἐδίδαξεν A. [2] κατέδειξε om. A. L. [3] εὐθὺς om. A. C. L. [4] τῷ λόγῳ A. C. L. [5] δ' om. L. [6] τοῦ A. C. L.

Φιλοσοφίαν] Qualem Cicero descripsit Tusc. V. 2. MOR.

Συνεξεῦρε] *in inveniendo excolendoque adjuvit ingenium*, vel *necessitatem*. Ordo periodi est: ἡ πόλις ἡμῶν φιλοσοφίαν καὶ λόγους ἐτίμησε: nam subjectum, ἡ πόλις ἡμῶν, est διὰ μέσου positum. V. Perizon. ad Sanctii Minerv. p. 720. sq. MOR. LANG.

Διεῖλε] *discernere docuit*. MOR.

Λόγους] Facultatem de partibus sapientiæ, i. e. rebus divinis et humanis, probabiliter dicendi. Sic Xen. Mem. III. 3. 11. Idem IV. 6. διαλεκτικὴν appellat, et IV. 3. 12. ἑρμηνείαν: nam λόγος est ejus, qui sensus animi interpretatur oratione et explicat. Vis eloquendi et oratio dicitur a Cicerone N. D. II. 59. Inv. I. 2. de Orat. I. 8. et alibi. IDEM.

Τεθραμμένοι] Quibus inde a natalibus liberalior educatio contigit. IDEM.

Ἀποδεδειγμένον] *ostensum, monstratum nobis esse, et ab ipsa natura, et usu vitæ*, ut §. μα'. δέδεικται, i. e. *docuit usus*. IDEM.

Ὄντας] Hunc putavi finem periodi: ἡ πόλις ἐτίμησε φιλοσοφίαν καὶ λόγους, συνειδυῖα μὲν, ὁρῶσα δέ. Post τοσοῦτον non male δὲ addatur: nam antea dixerat: *Urbs nostra coluit philosophiam*; nunc addit: *Tantum autem alios hoc studio præstitit*. IDEM.

Περὶ τοῦ φρονεῖν] *quod ad philosophiam et dicendi facultatem attinet*. Wolf. sine causa suspicatur π. τὸ φρονεῖν. IDEM.

Ἑλλήνων ὄνομα πεποίηκε μηκέτι τοῦ γένους ἀλλὰ τῆς δια-
νοίας δοκεῖν [1] εἶναι, καὶ μᾶλλον Ἕλληνας καλεῖσθαι τοὺς
τῆς παιδεύσεως τῆς ἡμετέρας ἢ τοὺς τῆς κοινῆς φύσεως
[2] μετέχοντας.

ιδ'. Ἵνα δὲ μὴ δοκῶ περὶ τὰ μέρη διατρίβειν ὑπὲρ ὅλων
τῶν πραγμάτων ὑποθέμενος [3] μηδ' ἐκ τούτων ἐγκωμιάζειν
τὴν πόλιν ἀπορῶν τὰ πρὸς τὸν πόλεμον αὐτὴν ἐπαινεῖν, b
ταῦτα μὲν εἰρήσθω μοι πρὸς τοὺς ἐπὶ τοῖς τοιούτοις φιλοτι-
μουμένους· ἡγοῦμαι δὲ [4] τοῖς προγόνοις ἡμῶν οὐχ ἧττον ἐκ
τῶν κινδύνων [5] [τῶν πρὸς τὸν πόλεμον] τιμᾶσθαι ποσήκειν
ἢ τῶν ἄλλων εὐεργεσιῶν. οὐ γὰρ μικροὺς οὐδ' ὀλίγους οὐδ'
47 ἀφανεῖς ἀγῶνας ὑπέμειναν, ἀλλὰ πολλοὺς καὶ δεινοὺς καὶ
μεγάλους, τοὺς μὲν ὑπὲρ τῆς αὐτῶν χώρας, τοὺς δὲ ὑπὲρ
τῆς τῶν ἄλλων ἐλευθερίας· ἅπαντα γὰρ τὸν χρόνον διετέ-
λεσαν κοινὴν τὴν πόλιν παρέχοντες καὶ τοῖς ἀδικουμένοις c
ἀεὶ τῶν Ἑλλήνων ἐπαμύνουσαν. διὸ δὴ καὶ κατηγοροῦσί
τινες ἡμῶν ὡς οὐκ ὀρθῶς βουλευομένων, ὅτι τοὺς ἀσθενε-
στέρους εἰθίσμεθα θεραπεύειν, ὥςπερ οὐ μετὰ τῶν ἐπαι-
νεῖν βουλομένων ἡμᾶς τοὺς λόγους ὄντας τοὺς τοιούτους. οὐ
γὰρ, ἀγνοοῦντες ὅσον διαφέρουσιν αἱ μείζους τῶν συμμα-
χιῶν πρὸς τὴν ἀσφάλειαν, οὕτως [6] ἐβουλευόμεθα περὶ αὐ-
τῶν, ἀλλὰ, πολὺ τῶν ἄλλων ἀκριβέστερον εἰδότες τὰ συμ- d
βαίνοντ' ἐκ τῶν τοιούτων, ὅμως ᾑρούμεθα τοῖς ἀσθενεστέ-

[1] τεκμήριον εἶναι A. C. L. [2] μετασχόντας A. C. L. [3] ἐρεῖν μηδ' A. C. L.
[4] τοὺς προγόνους A. C. L. [5] uncos om. A. C. L. [6] ἐβουλευσάμεθα A. C. L.

Τῆς διανοίας] Intelligit φιλοκαλίαν, urbanitatis et elegantiæ sensum, quem quivis esse ibi putat, ubi audit Græcum hominem, Græcas artes, Græcos mores. Idem.

Ἐπαινεῖν] Quam materiam laudis hic et Panathenaici pluribus locis tractare instituit Isocrates, eam laudatori Atheniensium necessariam judicavit Aristoteles, Rhet. l. II. c. 22. Πῶς ἂν δυναίμεθα ἐπαινεῖν τοὺς Ἀθηναίους, εἰ μὴ ἔχοιμεν τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν, ἢ τὴν ἐν Μαραθῶνι μάχην, ἢ τὰ ὑπὲρ Ἡρακλειδῶν πραχθέντα, ἢ τῶν ἄλλων τινῶν τοιούτων. Cicero quidem has res gestas "campum oratorum" dixit. V. Valckenaer. ad Herodot. IX. 27. Idem.

Ἡγοῦμαι] Totus hic locus usque ad §. κθ'. in oratione περὶ ἀντιδόσεως §. κα'. sqq. repetitus est cum multa varietate. Idem.

Ἀεὶ] Junge cum τοῖς ἀδικουμένοις. Gallice ad verbum: *secourant tous les Grecs à mesure qu'ils étoient opprimés.* Nam sæpius apud Græcos ἀεὶ significat non perpetuitatem rei in omnibus temporis instantibus, sed perpetuitatem rei quoties eædem recurrunt occasiones. Auger.

Ὥσπερ οὐ μετὰ κ. τ. λ.] *quasi vero hujusmodi verba non adjuvent potius laudatores nostros.* Lang.

Τοὺς λόγους ὄντας] Accusativi absoluti. Sensus est: Quasi vero hujusmodi voces reprehensorum nostræ incogitantiæ non adjuvent potius laudatores nostros. Eundem sensum Wolfius et Marklandus ad Lys. p. 440. expresserunt. Mor.

Ἡρούμεθα κ. τ. λ.] Auctor sententiæ Lysias Epitaph. §. ε'. Ἠξίουν ὑπὲρ τῶν ἀσθενεστέρων μετὰ τοῦ δικαίου διαμάχεσθαι μᾶλλον, ἢ τοῖς δυναμένοις χαριζόμενοι τοὺς ὑπ' ἐκείνων ἀδικουμένους ἐκδοῦναι. Idem.

ροις καὶ παρὰ τὸ συμφέρον βοηθεῖν μᾶλλον ἢ τοῖς κρείτ-
τοσι τοῦ λυσιτελοῦντος ἕνεκα συναδικεῖν.

ιε'. Γνοίη δ' ἄν τις καὶ τὸν τρόπον καὶ τὴν ῥώμην [1] τὴν
τῆς πόλεως ἐκ τῶν ἱκετειῶν, ἃς ἤδη τινὲς [2] ἡμῖν ἐποιήσαντο.
τὰς μὲν οὖν ἢ νεωστὶ γεγενημένας ἢ περὶ μικρῶν ἐλθούσας
παραλείψω· πολὺ δὲ πρὸ τῶν Τρωϊκῶν—ἐκεῖθεν γὰρ δίκαιον
e τὰς πίστεις λαμβάνειν τοὺς [3] ὑπὲρ τῶν πατρίων ἀμφισβη-
τοῦντας — ἦλθον οἵ θ' Ἡρακλέους παῖδες, καὶ μικρὸν πρὸ
τούτων Ἄδραστος ὁ Ταλαοῦ βασιλεὺς ὢν Ἄργους· οὗτος
52 μὲν ἐκ τῆς στρατείας [4] τῆς ἐπὶ Θήβας δεδυστυχηκὼς, καὶ
τοὺς [5] ὑπὸ τῇ Καδμείᾳ τελευτήσαντας αὐτὸς μὲν οὐ δυνά-
μενος ἀνελέσθαι, τὴν δὲ πόλιν ἡμῶν ἀξιῶν βοηθεῖν ταῖς
κοιναῖς τύχαις καὶ μὴ [6] περιορᾷν τοὺς ἐν τοῖς πολέμοις ἀπο-
θνήσκοντας ἀτάφους γιγνομένους μηδὲ παλαιὸν ἔθος καὶ
πάτριον νόμον καταλυόμενον· οἱ [7] δ' Ἡρακλέους παῖδες
φεύγοντες τὴν Εὐρυσθέως ἔχθραν, καὶ τὰς μὲν ἄλλας πό-

[1] τὴν om. A. C. L. [2] ἡμᾶν A. C. L. [3] περὶ A. C. L.
[4] δεδυστυχηκὼς τῆς ἐπὶ Θήβας A. C. L. [5] ἐπὶ L. [6] παροξᾷν L.
[7] δὲ παῖδες Ἡρακλέους A. C. L.

Ῥώμην] Γνώμην ἀντ. quod sensum non incommodum efficit, et de sensibus atque studiis Atheniensium, alios juvandi, accipi potest, ut §. ιδ'. dixerat ὀρθῶς βουλεύεσθαι, quæ est γνώμη ὀρθή. Sed præterquam quod hoc jam verbo τρόπον, quo *mores* et *indoles* indicantur, comprehensum est: vidi in margine Bas. 1. 2. verbo γνώμην adscriptum esse δύναμιν, fortasse ut ex loco Panegyrici moneretur de corrigendo altero loco. Et profecto verum est ῥώμην. Nam, sive professionem Isocratis Panath. §. ο'. sq. ubi res cum Thebanis gestas enarravit, audiamus, sive ad conclusionem nostri loci (ἐκ δὲ τούτων — εἶχε, cf. §. ιζ'. fin.) quod totam demonstrationem finit), attendamus, apparet, auctoritatem et opes Atheniensium descriptas esse. Jam quod est in conclusione argumenti, id nonne tum promittitur, quum argumenti initium fit? Ergo incipit περὶ τῆς ῥώμης dicere. Idem.

Ταλαοῦ] Quia Talaus fuit Argonauta (Apoll. Rh. I. 118. Orph. Arg. 146.), ideoque vixit Herculis ætate, Adrastus, ejus filius, æqualis Heraclidis, potuit paullo ante, quam Heraclidæ e Peloponneso ejicerentur, ad Athenienses confugere. Idem.

Ἐπὶ Θήβας] Est hæc expeditio illorum, qui plerumque οἱ ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας dicuntur, ab Æschylo, Euripide, Statio celebrata; a Diod. Sic. IV. 64. 65 narrata. Laudavit Lysias Epitaph. §. δ'. virtutem Atheniensium in hoc bello. Cf. Isocr. Panath. §. ο'. οα'. quo loco ipse fatetur, se in Panegyrico aliter narrasse: quæ diversitas in eo est, quod hoc loco Athenienses bello oppugnasse Thebas traduntur; in Panathenaico, missa legatione Thebanos permovisse, ut occisorum corpora humanda redderent. In Plataico §. κα'. ubi eadem res exponitur, ambigue dicit, coactos esse Thebanos νομιμώτερον βουλεύεσθαι. Lysias primum legatione, deinde bello repetitos mortuos docet. Non pugnat Herodotus IX. 27. cum Argivorum ducem Polynicen appellat: hic enim, ab Eteocle fratre Thebis pulsus, ad Adrastum confugit, ab eoque exercitum accepit: quare primi ducum fuerunt οἱ περὶ τὸν Ἄδραστον καὶ Πολυνείκην. Diod. Sic. l. c. Idem.

Ἐπὶ τῇ Καδμ.] Ita Xen. Hell. VI. 5. 38. Sed ὑπὸ Wolf. Sensus non variatur; crediderim tamen, hoc significatu ὑπὸ cum accusativo usitatius poni, quanquam Plataic. §. κα'. et Aristid. Panath. p. 24. dativus legitur. V. ad §. λα'. Idem. Helen. enc. §. ιε'. ὑπὸ τὴν Καδμείαν τελ. Fischerus ad Weller. III. b. 278. præfert ὑπό. Spohn.

Ἀνελέσθαι] Scil. πρὸς ταφήν. Wolf.

Φεύγοντες] Heraclidarum ejectio e Peloponneso et reditus est antiquæ historiæ

λεις ὑπερορῶντες ὡς οὐκ ἂν δυναμένας βοηθῆσαι ταῖς αὑτῶν b
συμφοραῖς, τὴν δ' ἡμετέραν ἱκανὴν νομίζοντες εἶναι μόνην ἀποδοῦναι χάριν ὑπὲρ ὧν ὁ πατὴρ αὐτῶν ἅπαντας ἀνθρώπους [1]εὐεργέτησεν. ἐκ δὴ τούτων ῥᾴδιον κατιδεῖν ὅτι καὶ κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον ἡ πόλις ἡμῶν ἡγεμονικῶς εἶχε καὶ νῦν οὐκ ἀδίκως ἀμφισβητεῖ περὶ τῆς ἡγεμονίας. [2]τίς γὰρ ἂν
48 ἱκετεύειν [3]τολμήσειεν ἢ τοὺς ἥττους [4]αὐτοῦ ἢ τοὺς ὑφ' ἑτέ-
ροις ὄντας, [5]παραλιπὼν τοὺς μείζω δύναμιν ἔχοντας, ἄλλως c
τε καὶ περὶ πραγμάτων οὐκ ἰδίων ἀλλὰ κοινῶν, καὶ περὶ ὧν οὐδένας ἄλλους εἰκὸς ἦν ἐπιμεληθῆναι πλὴν [6]τοὺς προεστάναι τῶν Ἑλλήνων [7]ἀξιοῦντας; ἔπειτ' οὐδὲ ψευσθέντες φαίνονται τῶν ἐλπίδων, δι' ἃς κατέφυγον ἐπὶ τοὺς προγόνους ἡμῶν. ἀνελόμενοι γὰρ [8]πόλεμον ὑπὲρ μὲν τῶν τελευτησάντων πρὸς Θηβαίους, ὑπὲρ δὲ τῶν παίδων τῶν Ἡρακλέους πρὸς τὴν Εὐρυσθέως δύναμιν, τοὺς μὲν ἐπιστρατεύσαντες
ἠνάγκασαν ἀποδοῦναι θάψαι τοὺς νεκροὺς τοῖς προσήκουσι, d
Πελοποννησίων δὲ τοὺς μετ' Εὐρυσθέως εἰς τὴν χώραν ἡμῶν εἰσβαλόντας ἐπεξελθόντες ἐνίκησαν μαχόμενοι κἀκεῖνον τῆς ὕβρεως ἔπαυσαν. θαυμαζόμενοι δὲ καὶ διὰ τὰς ἄλλας πράξεις, ἐκ τούτων τῶν ἔργων ἔτι μᾶλλον εὐδοκίμησαν. οὐ γὰρ

[1] εὐηργέτησεν A. C. L. [2] τίνες A. C. L. [3] τολμήσαιεν A. C. L. [4] αὑτῶν A. C. L. [5] παραλιπόντες A. C. L. [6] τῶν C. L. [7] ἀξιούντων C. L. [8] τὸν πόλεμον A. C. L.

Græcæ nobilissima pars. Diod. Sic. IV. 57. Cf. Lysias Epitaph. §. ε'. Aristides Panath. p. 17. Euripides in Heraclidis. Mor.

Εὐεργέτησεν] Hinc Hercules in Lucian. dial. Deor. 13. init. Τοσαῦτα πεπόνηκα (inquit) ἐκκαθαίρων τὸν βίον, θηρία καταγωνιζόμενος, καὶ ἀνθρώπους ὑβριστὰς τιμωρούμενος. Idem.

Ἡγεμ. εἶχε] *par imperio fuit.* Idem.

Τολμήσαιεν] Οὐκ ἂν ὀκνήσαιεν, φοβηθέντες δήπου μὴ ἄπρακτοι γένωνται· ἤ, τίνες ἂν ὑπομείναιεν, ἢ ἀξιώσαιεν, ἢ οὐκ ἂν αἰσχύνοιντο. Videtur enim catachresis quædam in hoc esse verbo. Wolf. Retbergius in comment. supr. laud. p. 26. lectionem vulg. defendi posse statuit, sed si displicuerit, legi vult τλήσαιεν aut ἐθελήσαιεν. Locus ἀντ. docet nihil esse mutandum. Spohn.

Ἠνάγκασαν] Isocrates h. l. facit cum Euripide in Supplic., quem Plutarchus falsi arguit in Theseo c. 28. (οὐχ ὡς Εὐριπίδης ἐποίησεν, μάχῃ τῶν Θηβαίων κρατήσας, ἀλλὰ πείσας καὶ σπεισάμενος·), et in Helenæ Encom. §. ιε'. (quanquam in Panathenaico aliam sententiam tueri videtur) itemque Pausan. Attic. c. 39. Wendler. Justin. VI. 6. "Corpora interfectorum ad sepulturam poscere, est apud Græcos signum victoriæ traditæ." Hic respicit τοὺς ἐπὶ τῇ Καδμείᾳ τελευτήσαντας, vide supra et Plataic. §. κα'. Spohn.

Οὐ — ἐποίησαν] Sensus est apertus: *non parum effecerunt, non parvum momentum fecerunt:* in quo cum Wolfio in annotationibus rariorem syntaxin agnosco; nemo enim παρὰ desideret, si absit. Thucyd. IV. 12. τοῦτο ἐπὶ πολὺ τῆς δόξης ἐποίει, pro πολὺ, *magnam gloriam attulit, fecit magnum ad gloriam.* Conferri potest, ἔστι παρ' ὀλίγον, παρὰ πολὺ, *est exiguum, magnum,* in Platon. apol. Socr. c. 25. ubi vid. Fischerus. Mor. Non superfluum est παρὰ, sensus enim hic est: non enim eo tantum pervenerunt, at parum abesset, quin perficerent; sed tantopere immutarunt etc. Deleto autem παρὰ plane alius oritur sensus. Spohn. Cum Moro facit Langius; cum Spohnio Coraes. Cf. Symmach. §. λβ'.

παρὰ μικρὸν ἐποίησαν, ἀλλὰ τοσοῦτον τὰς τύχας ἑκατέ-
e ρων μετήλλαξαν, ὥσθ' ὁ μὲν ἱκετεύειν ἡμᾶς ἀξιώσας βίᾳ τῶν ἐχθρῶν [1]ἅπανθ' ὅσων ἐδεήθη διαπραξάμενος ἀπῆλθεν, Εὐρυσθεὺς δὲ βιάσασθαι προσδοκήσας αὐτὸς αἰχμάλωτος [2]γενόμενος ἱκέτης ἠναγκάσθη καταστῆναι, καὶ τῷ μὲν ὑπερενεγκόντι τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν, ὃς ἐκ Διὸς μὲν [3]γεγονὼς, ἔτι δὲ θνητὸς ὢν θεοῦ ῥώμην [4]ἔσχε, τούτῳ μὲν ἐπιτάττων καὶ λυμαινόμενος ἅπαντα τὸν χρόνον διετέλεσεν,
53 ἐπειδὴ δὲ εἰς ἡμᾶς ἐξήμαρτεν, εἰς τοσαύτην κατέστη μεταβολὴν ὥστ' ἐπὶ τοῖς παισὶ [5]τοῖς ἐκείνου γενόμενος ἐπονειδίστως τὸν βίον ἐτελεύτησε.

ιϛ'. Πολλῶν δ' ὑπαρχουσῶν [6]ἡμῖν εὐεργεσιῶν εἰς τὴν πόλιν [7]τὴν Λακεδαιμονίων, περὶ ταύτης μόνης μοι συμβέβηκεν εἰπεῖν· ἀφορμὴν γὰρ λαβόντες τὴν δι' ἡμῶν αὐτοῖς γενομένην σωτηρίαν οἱ πρόγονοι μὲν τῶν νῦν ἐν Λακεδαίμονι βασιλευόντων, ἔκγονοι δ' Ἡρακλέους, κατῆλθον μὲν εἰς
b Πελοπόννησον, κατέσχον δ' Ἄργος καὶ Λακεδαίμονα καὶ [8]Μεσσήνην, οἰκισταὶ δὲ Σπάρτης ἐγένοντο, καὶ τῶν παρόν-

[1] κρατήσας ἅπανθ' A. C. L. [2] γεγονὼς A. C. L. [3] ἦν γεγονὼς A. C. L. [4] εἶχε A. C. L. [5] τοῖς om. A. [6] εὐεργεσιῶν ἡμῖν A. C. L. [7] τῶν A. C. L. [8] Μεσήνην A. L.

Βιάσασθαι] An βιάσεσθαι? Mor.

Λυμαινόμενος] Solet fere accusativo jungi λυμαίνεσθαι, sed et dativo, ut contra Lochit. §. θ'. ὕβρις, ὅλοις τοῖς πράγμασι λυμαινομένη. Xen. Hell. II. 3. 17. λυμ. τῇ καταστάσει. Dem. cor. c. 95. λυμ. τοῖς ὅλοις. Cf. Ernest. ad Xen. Mem. I. 3. 6. Idem.

Ἐπὶ — γενόμενος] *subjectus Heraclidis est, iis succubuit.* Cf. Panath. §. ον'. et Wesseling. ad. Diod. Sic. IV. 57. E sententia Dorvillii ad Chariton, p. 156. [p. 294. ed. Lips.] legendum est ἐπὶ τοῖς ἐκείνου, ejecto παισί. Idem.

Συμβέβηκεν] *ita factum est, res ita tulit,* ut de hoc uno beneficio dicerem. Nam hujus beneficii commemoratio erat consilio dicentis inprimis opportuna. Idem.

Ἀφορμὴν] Nam beneficio a nobis exhibito nituntur commoda Lacedæmoniorum, quibus adhuc utuntur. Idem.

Βασιλευόντων] I. e. *Heraclidæ,* quorum stemma, quatenus huc pertinet, sic decurrit: Hercules: Hyllus: Cleodæus: Aristomachus: Aristodemus: Eurysthenes et Procles. Hinc duæ regiæ familiæ Lacedæmoniæ, Eurysthenidarum et Proclidarum. Herod. VI. 52. VII. 204. VIII. 131. Idem.

Ἔκγονοι] Ἀντ. ἔγγονοι, ut apud Demosth. de cor. p. 290. ed. Reisk. Ἡρακλέους ἔγγονοι, al. ἔκγονοι, de hac ipsa re, confusione fere constanti. Credo igitur Alberto ad Hesych. in ἔκγονα et ἔγγονα, item Ernestio ad Callim. Epigr. 29. T. I. p. 237. et ad Hom. Od. γ. 123. et Oudendorpio ad Thom. Mag. p. 849. utrumque verbum promiscue *filios et nepotes,* omninoque posteros notare: etsi nonnulli ἔκγονον de filio, ἔγγονον de nepotibus explicari volunt. Cf. Dorvill. ad Charit. p. 327. ed. Lips. Certe hoc loco παῖδες, ἔκγονοι, ἔγγονοι Ἡρακλέους sunt inprimis filii proprie dicti (nam agitur de ætate Eurysthei, qui Herculi æqualis fuit), intellectis tamen etiam familiis. Idem.

Μεσήνην] Malit Wolf. Μεσσήνην. Monuit ad Pausan. Gr. p. 568. Sylburgius, diplasiasmum literæ in talibus poeticum esse: nam ætas prisca literas non facile duplicavit. De conditis his regnis v. Pausan. Gr. p. 151. 205. 284. Idem. Heynius ad Apollodor. Bibl. I. 7. 9. simplici σ scribendum esse hoc nomen censet, et quodammodo ei assentitur Dorvillius ad Chariton. p. 254. ed. Lips. Sed

των αὐτοῖς ἀγαθῶν ἁπάντων ἀρχηγοὶ κατέστησαν. ὧν ἐχρῆν ἐκείνους μεμνημένους μηδέποτ' εἰς τὴν χώραν ταύτην
49 [1]εἰσβαλεῖν, ἐξ ἧς ὁρμηθέντες αὐτῶν οἱ πρόγονοι [2]τοσαύτην εὐδαιμονίαν [3]κατεστήσαντο, μηδ' εἰς κινδύνους καθιστάναι τὴν πόλιν τὴν ὑπὲρ τῶν παίδων τῶν Ἡρακλέους προκινδυνεύσασαν, μηδὲ τοῖς μὲν ἀπ' ἐκείνου [4]γεγονόσι διδόναι τὴν c βασιλείαν, τὴν δὲ τῷ γένει τῆς σωτηρίας αἰτίαν οὖσαν δουλεύειν αὐτοῖς ἀξιοῦν. εἰ δὲ δεῖ τὰς χάριτας καὶ τὰς ἐπιεικείας ἀνελόντας ἐπὶ τὴν ὑπόθεσιν πάλιν ἐπανελθεῖν καὶ τὸν ἀκριβέστατον τῶν λόγων εἰπεῖν, οὐ δή που πάτριόν ἐστιν ἡγεῖσθαι τοὺς ἐπήλυδας τῶν αὐτοχθόνων, οὐδὲ τοὺς εὖ παθόντας τῶν εὖ ποιησάντων, οὐδὲ τοὺς ἱκέτας γενομέ- d νους τῶν ὑποδεξαμένων.

ιζ'. Ἔτι δὲ συντομωτέρως ἔχω δηλῶσαι περὶ αὐτῶν. τῶν μὲν γὰρ Ἑλληνίδων πόλεων, χωρὶς τῆς ἡμετέρας, Ἄργος καὶ Θῆβαι καὶ Λακεδαίμων καὶ τότ' ἦσαν μέγισται καὶ νῦν ἔτι διατελοῦσι. φαίνονται δ' ἡμῶν οἱ πρόγονοι τοσοῦτον ἁπάντων διενεγκόντες, [5]ὥσθ' ὑπὲρ μὲν Ἀργείων δυστυχη-

[1] ἐμβαλεῖν A. C. L. [2] εἰς τοσαύτην C. L. [3] ἐκτήσαντο A. κατέστησαν C. L. [4] γενομένοις A. C. L. [5] ὥσθ' om. A. C.

duplici σ usitatior scriptura. vid. I. Casaubon. ad Polyb. III. p. 120. Wass. ad Thucyd. VI. 74. Eustath. ad Dionys. Perieges. v. 411. et ad Hom. Il. p. 294. I. 46. Odyss. p. 1899. l. 51. sq. ed. Rom. Tzschuck. ad Pomp. Mel. Vol. III. P. II. p. 236. Ita etiam in nummis cfr. Wass. l. l. Rasche Lex. num. Vol. III. P. I. p. 592. sq. SPOHN.

Ἀρχηγοὶ κατέστησαν] Isocrates, auxilium hoc Heraclidis præstitum contra Eurysthea exaggerans, jungit oratorio more cum vero reditu, hac ratione, quod nisi tunc Athenienses eos servassent, redire nunquam potuissent. Quare, addit, oportebat Lacedæmonios dein hujus beneficii memores nunquam hanc terram invadere, ex qua profecti ipsorum majores ad illam devenerunt fortunam. Isocratem sequitur Ælian. Var. Hist. IV. 5. ubi vid. Perizon. WENDLER.

Δουλεύειν] *esse in imperio, parere iis*, quod apud Cæsarem B. G. centies est *servire*. Cic. Flacc. c. 28. Judæam dicit *servam factam* (al. male, servatam), quoniam Romano imperio subjecta est. Ita Lycurg. in Leocr. §. ιε'. πόλις δούλη οὖσα. MOR.

Εἰ δὲ δεῖ κ. τ. λ.] Sed si, omissa a nobis mentione gratiarum (quas Lacedæmonii nobis debent) æquitatisque (qua erga nos uti debent), redeundum est ad caput rei (quæ hac oratione tractatur, h. e. ad quæstionem de jure principatus postulandi), si res ipsa plane urgenda est (qualis est per se, summo jure, per naturam rei), non doceri potest, repetendo rem inde a majorum factis, jus imperii esse — — Est ergo ἀναιρεῖν h. l. *tollere, omittere, non commemorare, prætermittere*. Post ἀνελόντας intelligendum ἡμᾶς: nisi quis malit ἀνελόντα, sc. με. IDEM. Morum non temere conjecisse ἀνελόντα comprobat Coraes ex Evagor. §. ιζ'. Busir. §. ιδ'. SPOHN.

Διατελοῦσι] Wolf. ante διατελοῦσι addi vult οὖσαι, quasi non possit ex ἦσαν repeti. MOR. Cfr. or. ad Philipp. §. ια'. SPOHN.

[Ὥσθ' ὑπὲρ] Duplex ὥστε in hac periodo etsi sic positum videri potest, ut altero loco post longius hyperbaton significet, *ut inquam*: tamen priori loco non aptum est. Periodus sic cohæret: Majores nostri alios omnes tantum præstiterunt, imperando, vincendo, servando (hic est modus, quo præstiterunt alios), ut nemo videatur de opibus Atheniensium illo tempore clarius dicere posse, quam si res illas commemoret. Ergo inter τὸ præ-

σάντων Θηβαίοις, ὅτε μέγιστον ἐφρόνησαν, ἐπιτάττοντες, e ὑπὲρ δὲ τῶν παίδων τῶν Ἡρακλέους Ἀργείους καὶ τοὺς ἄλλους Πελοποννησίους μάχῃ [1]κρατήσαντες, ἐκ δὲ [2]τῶν πρὸς Εὐρυσθέα [3]κινδύνων τοὺς οἰκιστὰς τῆς Σπάρτης καὶ τοὺς ἡγεμόνας τοὺς Λακεδαιμονίων διασώσαντες. [4]ὥστε περὶ μὲν τῆς ἐν τοῖς Ἕλλησι δυναστείας οὐκ οἶδ' ὅπως ἄν τις σαφέστερον ἐπιδεῖξαι δυνηθείη.

54 ιη'. Δοκεῖ δέ μοι καὶ περὶ [5]τῶν πρὸς τοὺς βαρβάρους

[1] νικήσαντες A. C. L. [2] τοῦ A. C. L. [3] κινδύνου A. C. L. [4] , ὥστε A. C. , [ὥστε] L. [5] τῶν πρότερον τῶν A. L.

stare et ea verba, quæ modum præstandi exprimunt, non potuit ὥστε intermedium poni, quia illæ duæ notiones, *præstare* aliquem *aliqua re*, non solent divelli ullius linguæ consuetudine: quod statim sentiet, qui locum in aliam linguam transtulerit. Hinc prius ὥστε inclusi. Quod autem Wolfius pro ὥστε ἐπέταξαν dictum judicavit, neglecta ob numeros constructione, id continet excusationem omnium vitiorum. Non sic numerose scribunt, ut grammaticæ damnum fiat. Quis unquam ὥστε junxit participio? MOR. Langius posterius inclusit, p. 564. haud inutile declaravit, in Corrig. et Addend. commode ferri posse et prius potius includendum esse censuit. Ioh. Casp. Orellius in orat. de permut. p. 222. defendit, pleonastice positam esse h. voc. putans, sed quod attulit exemplum ex Archidam. §. β'. id nihil probat. Quum hanc voculam ὥστε codd. non solum hic, sed etiam in orat. de permut., præter Laurentianum in utroque loco egregio consensu tueantur, equidem puto eam non e librarii cujusdam aut ignorantia aut incuria ortam esse, neque igitur statim ejiciendam. Huic loco non quidem alius §. δ'. extr. ad Philipp. tam similis est: εὕρισκον οὐδαμῶς ἂν ἄλλως αὐτὴν ἡσυχίαν ἄγουσαν, πλὴν εἰ δόξειε ταῖς πόλεσι ταῖς μεγίσταις, διαλυσαμέναις τὰ πρὸς σφᾶς αὐτάς, εἰς τὴν Ἀσίαν τὸν πόλεμον ἐξενεγκεῖν, καὶ τὰς πλεονεξίας, ἃς νῦν ἀξιοῦσι παρὰ τῶν Ἑλλήνων αὑταῖς γίγνεσθαι, ταύτας εἰ παρὰ τῶν Βαρβάρων ποιήσασθαι βουληθεῖεν. quam qui legitur Evagor. §. λγ'. χρὴ δ' οὐκ ἀγαπᾶν εἰ τῶν παρόντων τυγχάνεις ὢν ἤδη κρείττων, ἀλλ' ἀγανακτεῖν, εἰ [τοιοῦτος μὲν αὐτὸς ὢν τὴν φύσιν, γεγονὼς δὲ τὸ μὲν παλαιὸν ἀπὸ Διός, τὸ δ' ὑπογυιότατον (ita scribas) ἐξ ἀνδρὸς τοιούτου τὴν ἀρετὴν], εἰ μὴ πολὺ διοίσεις καὶ τῶν ἄλλων, καὶ κ. τ. λ. Hinc saltem videmus non plane alienam fuisse ab Isocrate eam struendi rationem, quam codd. exhibent, neque statim delendum, neque cum Moro et Langio includendum [ὥσθ'], neque in ὡς mutandum esse hoc vocabulum, quanquam Isocrates ὡς sæpissime cum participiis conjungat. Scripsi igitur ὥστε. Obiter moneo, me etiam Demon. §. ς'. ῥᾴδιον δὲ τοῦτο καταμαθεῖν ἐστὶν ἔκ τε τῶν Ἡρακλέους ἄθλων, καὶ τῶν Θησέως ἔργων, οἷς ἡ τῶν τρόπων ἀρετὴ τηλικοῦτον εὐδοξίας χαρακτῆρα τοῖς ἔργοις ἐπέβαλεν, ὥστε μηδὲ τὸν ἅπαντα χρόνον δύνασθαι λήθην ἐμποιῆσαι τῶν ἐκείνοις πεπραγμένων, nihil mutandum censere. SPOHN.

Κινδύνου] Codd. Ambros. et Laurent. in ἀντ. τῶν πρ. Εὐρ. κινδύνων, quod idem est, quum Isocrates sæpissime plurali numero utatur. Non solum de hac voce id animadverti potest, v. c. Archid. §. ζ'. Evagor. §. δ'. ς'. ζ'. η'. ιβ'. et sæpiss. sed etiam de aliis vocibus, quales sunt καιροί, ἐλπίδες, ἰσότητες, ταπεινότητες, ἀνάγκαι, καινότητες, φόβοι, et cum multis aliis, quas enumerare mora est, πλήθη (de cujus probitate non debebat dubitare Schneiderus ad Theophrast. c. 6. (7.) 3.) Panegyr. §. κβ'. et in orat. de permutat. §. κα'. Areopagit. §. ις'. et πλοῦτοι Panegyr. §. μα'. Areopagit. §. β'. de pac. §. λη'. Panathen. §. οθ'. et sæpius, cfr. Schaefer. ad Dionys. de composit. p. 364. et sq. IDEM.

Τῆς Σπάρτης] Deest in ἀντ., ut jungatur τοὺς οἰκιστὰς τῶν Λακεδ. Sed respexit ad c. 16. οἰκισταὶ Σπάρτης. Ἡγεμόνες, quia Heraclidæ postea duces et reges Lacedæmoniorum fuerunt. MOR. Τῆς Σπάρτης Orell. recepit, licet renuentibus codicibus, et præter necessitatem, Dio Cass. Hist. Rom. l. LI. c. 16. τὸν Ἀλέξανδρον τὸν οἰκιστὴν αὐτῶν. SPOHN.

Περὶ τῶν πρότερον] *de vetustioribus*. Sunt quidem, quæ sequuntur de Eumolpo, priora ejectione Heraclidarum et rebus Adrasti, de quibus huc usque dixit (nam utraque res in tempora Thesei incidit, id quod de Heraclidis indubitatum est, de Adrasto constat e Panath. §. ο'. [Helen. Encom. §. ιε'.]), sed bellum cum Amazonibus Thesei memoria gestum est, Persica

τῇ πόλει πεπραγμένων προσήκειν εἰπεῖν, ἄλλως [1] τε καὶ
ἐπειδὴ τὸν λόγον κατεστησάμην περὶ τῆς ἡγεμονίας τῆς
ἐπ᾽ ἐκείνους. ἅπαντας μὲν οὖν ἐξαριθμῶν τοὺς κινδύνους
λίαν ἂν μακρολογοίην· ἐπὶ δὲ τῶν μεγίστων [2] τὸν αὐτὸν
τρόπον ὅνπερ ὀλίγῳ πρότερον [3] πειράσομαι καὶ περὶ τούτων
διελθεῖν. ἔστι γὰρ ἀρχικώτατα μὲν τῶν [4] γενῶν καὶ μεγί- b
στας δυναστείας ἔχοντα Σκύθαι καὶ Θρᾷκες καὶ Πέρσαι·
τυγχάνουσι δ᾽ οὗτοι μὲν ἅπαντες ἡμῖν ἐπιβουλεύσαντες, ἡ
δ᾽ ἡμετέρα πόλις πρὸς ἅπαντας τούτους διακινδυνεύσασα.
καίτοι τί λοιπὸν ἔσται τοῖς ἀντιλέγουσιν, ἢν ἐπιδειχθῶσι
τῶν μὲν Ἑλλήνων οἱ μὴ δυνάμενοι τυγχάνειν τῶν δικαίων
ἡμᾶς ἱκετεύειν ἀξιοῦντες, τῶν δὲ βαρβάρων οἱ βουλόμενοι
καταδουλώσασθαι τοὺς Ἕλληνας ἐφ᾽ ἡμᾶς πρώτους ἰόντες;

[1] τε ἐπειδὴ καὶ A. L. [2] στὰς τὸν A. C. [3] διῆλθον πειράσομαι A. C. L. [4] ἐθνῶν A. C. L.

autem multo post. Hinc intelligitur, bella cum Barbaris, quæ tractare hoc capite incipit, h. e. bella cum Eumolpo, Amazonibus et Persis, non omnia posse τὰ πρότερον, Heraclidis et Adrasto vetustiora, appellari. Præterea cum hactenus Atheniensium δυναστείαν ἐν τοῖς Ἕλλησι declarasset: demonstrat nunc, etiam Barbaros ab iis superatos esse. Ergo rebus Atheniensium cum Græcis nunc opponuntur res eorundem cum Barbaris gestæ; non autem quæritur, quid πρότερον fuerit. Quare inclusi hæc verba, τῶν πρότερον, quæ in loco altero περὶ ἀντ. ab omnibus editionibus recte absunt. Mor. πρότερον sume absolute, *antea, jam pridem*; non relative ad facta, quæ præcedunt. Auger. τῶν πρότερον omnes codd. in Panegyr. habent, et in ἀντ. cod. Ambros., neque ejici debet, respectu belli, quod denuo Barbaris illaturos esse vult Græcos. Τῇ πόλει πεπραγμένων, similis ratio, deprehenditur Demonic. §. β΄. Philipp. §. ξδ΄. Evagor. §. ιβ΄. Spohn.

Ἄλλως τε ἐπειδὴ καὶ] Coraes hic et in ἀντ. ad Philipp. §. λγ΄. Evagor. §. β΄. Panathen. §. θ΄. καὶ, quod in omnibus libris sequitur particulam insertam, præfixit et ante eam posuit. Præter necessitatem, ut videtur Hermanno ad Viger. p. 781. edit. II., et usum Isocratis. Idem.

Ἐπὶ τῶν μεγίστων] Habet aliquid obscuritatis, quia absolute positum videtur, nec jungi potest τῷ διελθεῖν. Verti tamen sic debet: *in maximis rebus* (hærens, vel subsistens, quod ad maximas res attinet), *conabor de his ita, ut paullo ante, dicere*. Quod si cui parum probetur, is ἐπὶ mutet in ἐκ, hoc sensu: *e maximis* (petita materia orationis) *conabor* etc. Et plane sic locutus est §. κα΄. ἐκ τῶν ὑπολοίπων οὐκ ὀκνητέον μνησθῆναι περὶ αὐτῶν, *e reliquis* (petita materia, seu, facto selectu), *non dubitandum est de iis dicere*. Mor. Hic certo nihil mutandum est; ἐπὶ τῶν μεγ. idem est, quod περὶ τῶν μ., præpositiones autem interdum permutantur, idemque fit in eadem construendi serie; exempla sunto, quod Mor. e §. κα΄. et quæ Schaeferus, eruditionis penu, ad Dionys. Halic. de compos. p. 387. et in indice Melemat. crit. p. 162. commemorarunt. Spohn. Sensus facilis est: *quomodo autem res gravissimas narravi, eodem has etiam* (i. e. gravissimas) *afferam*. Lang.

Ἀρχικώτατα] Putem esse populos, imperantes late, quos Cic. Or. c. 34. *imperiosos* dixit. Ἀντ. ἀρχαϊκώτατα, quod Wolfius recte rejecit. Nam primum non de antiquitate, sed imperio nationum sermo est: deinde non decuit Isocratem, qui paullo Athenienses fecerat vetustissimos, nunc illum honorem Barbaris tribuere. De imperio Thracum et Scytharum præter Herodotum vid. §. ιθ΄. Καθ᾽ ὃν χρόνον ἑκάτεροι τῆς Εὐρώπης ἐπῆρχον, quibus convenit, quod apud Xenoph. Mem. II. 1. 10. Socrates de sua ætate loquitur: ἐν τῇ Εὐρώπῃ (quatenus non paret Græcis) Σκύθαι μὲν ἄρχουσι, Μαιῶται δὲ ἄρχονται. Etiam Thucydides II. 96. sqq. utriusque populi opes describit: quæ saltem sunt argumenta vetustæ magnitudinis. Mor. Intelligo, gentes quæ maxime principem locum obtinent. Auger.

Καταδουλώσασθαι] Idem judicium de

c ιθ΄. Ἐπιφανέστατος μὲν οὖν τῶν πολέμων ὁ Περσικὸς
γέγονεν. οὐ μὴν ἐλάττω [1] τεκμήρια τὰ παλαιὰ τῶν ἔργων
ἐστὶ τοῖς περὶ τῶν πατρίων ἀμφισβητοῦσιν. ἔτι γὰρ ταπει-
νῆς οὔσης τῆς Ἑλλάδος, ἦλθον εἰς τὴν χώραν ἡμῶν Θρᾷκες
μὲν μετ᾽ Εὐμόλπου τοῦ Ποσειδῶνος, Σκύθαι δὲ μετὰ Ἀμα-
ζόνων τῶν Ἄρεως θυγατέρων, οὐ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον,
ἀλλὰ καθ᾽ ὃν ἑκάτεροι τῆς Εὐρώπης ἐπῆρχον, μισοῦντες
μὲν ἅπαν τὸ τῶν Ἑλλήνων γένος, ἰδίᾳ δὲ πρὸς ἡμᾶς ἐγκλή-
d ματα ποιησάμενοι, νομίζοντες ἐκ τούτου τοῦ τρόπου πρὸς
μίαν μὲν πόλιν κινδυνεύσειν, ἁπασῶν δὲ ἅμα κρατήσειν. οὐ
μὴν κατώρθωσαν, ἀλλὰ πρὸς μόνους τοὺς προγόνους τοὺς
ἡμετέρους συμβαλόντες ὁμοίως διεφθάρησαν, ὥσπερ ἂν εἰ
πρὸς ἅπαντας ἀνθρώπους ἐπολέμησαν. δῆλον δὲ τὸ μέγεθος
τῶν κακῶν τῶν γενομένων ἐκείνοις· οὐ γὰρ ἄν ποθ᾽ οἱ λόγοι
περὶ αὐτῶν τοσοῦτον χρόνον διέμειναν, εἰ μὴ καὶ τὰ πραχθέν-
e τα πολὺ τῶν ἄλλων διήνεγκε. λέγεται δ᾽ οὖν περὶ μὲν
Ἀμαζόνων, ὡς τῶν μὲν ἐλθουσῶν οὐδεμία πάλιν ἀπῆλθεν,
αἱ δ᾽ ὑπολειφθεῖσαι διὰ τὴν ἐνθάδε συμφορὰν ἐκ τῆς ἀρχῆς
ἐξεβλήθησαν· περὶ δὲ Θρᾳκῶν, ὅτι τὸν ἄλλον χρόνον ὅμοροι
προσοικοῦντες ἡμῖν διὰ τὴν τότε γεγενημένην στρατείαν
τοσοῦτον διέλιπον, ὥστ᾽ ἐν τῷ μεταξὺ τῆς χώρας ἔθνη
πολλὰ καὶ γένη παντοδαπὰ καὶ πόλεις μεγάλας κατοικι-
σθῆναι.

κ΄. Καλὰ μὲν οὖν καὶ ταῦτα καὶ πρέποντα τοῖς περὶ

[1] τούτων τεκμήρια A. C. L.

bellis Persicis Lysiæ in Epitaph. §. ζ. Mor.

Ταπεινῆς] Est illa Græcia, quam Isocrates §. θ΄. init. descripsit. Etiam Latine dicitur "humilis civitas," Cæs. B. G. VII. 54. quo loco verbum *humilis* in hac re perspicue explicatur. Idem.

Ἦλθον — Θρᾷκες] Tempore Erechthei. Panath. §. οη΄. Thucyd. II. 15. Lycurg. in Leocr. §. κδ΄. Xen. Memor. III. 5. 10. Dicitur Eleusinium bellum, quia Eumolpus dux Eleusiniorum fuit, quibuscum Athenienses de finibus contenderunt. Thuc. II. 15. Meurs. de regno Att. II. 8. Idem.

Σκύθαι] Tempore Thesei. Panath. l. c. Lysias Epitaph. §. γ΄. Plutarch. Thes. c. 27. Aristid. Panath. p. 25. Justin. II. 4. 26. Amazonum ἐγκλήματα fuerunt, raptam esse a Theseo Hippolyten. Idem.

Ἐπῆρχον] Plerique idem valere putant τὸ ἐπάρχειν, quod simplex ἄρχειν, i. e. *imperare*, vel *imperium obtinere*. Sed mihi conatum potius atque initium occupandi imperii, quam effectum et absolutionem, significare videtur. Wolf. Non interpretare *imperabant*, sed *imperare affectabant*. Auger.

Δῆλον δὲ — γὰρ] De hac frequentissima loquendi forma, cui similis est §. κδ΄. λα΄. σημεῖον δὲ, τεκμήριον δὲ, ἐδήλωσε δὲ, et alia ejusdem significationis, sequente γὰρ, egit Bachius ad Xen. Symp. IV. 17. Mor.

Αἱ δ᾽ ὑπολειφθεῖσαι] *quæ in patria remanserant*, non ad bellum una profectæ erant. Idem.

Προσοικ. ἡμῖν] Vid. §. θ΄. Itaque διέλιπον sic accipiendum est: *spatium intermedium reliquerunt*, recedendo a finibus nostris. Idem.

τῆς ἡγεμονίας ἀμφισβητοῦσιν· ἀδελφὰ δὲ τῶν εἰρημένων,
καὶ τοιαῦτα οἷάπερ [1] εἰκὸς τοὺς ἐκ τοιούτων γεγονότας, [2] οἱ
πρὸς Δαρεῖον καὶ Ξέρξην πολεμήσαντες ἔπραξαν. μεγίστου
γὰρ πολέμου συστάντος [3] ἐκείνου καὶ πλείστων κινδύνων
[4] εἰς τὸν αὐτὸν χρόνον συμπεσόντων, καὶ τῶν μὲν πολεμίων b
ἀνυποστάτων οἰομένων εἶναι διὰ τὸ πλῆθος, τῶν δὲ συμμά-
χων ἀνυπέρβλητον ἡγουμένων ἔχειν τὴν ἀρετὴν, ἀμφοτέρων
κρατήσαντες ὡς ἑκατέρων προσῆκε, καὶ πρὸς ἅπαντας τοὺς
51 κινδύνους διενεγκόντες, εὐθὺς μὲν τῶν ἀριστείων ἠξιώθησαν,
οὐ πολλῷ δ᾽ ὕστερον τὴν ἀρχὴν [5] τῆς θαλάττης ἔλαβον,
δόντων μὲν τῶν ἄλλων Ἑλλήνων, οὐκ ἀμφισβητούντων δὲ
τῶν νῦν ἡμᾶς ἀφαιρεῖσθαι ζητούντων. c

κά. Καὶ μηδεὶς οἰέσθω με ἀγνοεῖν ὅτι καὶ Λακεδαιμό-
νιοι περὶ τοὺς καιροὺς [6] τούτους πολλῶν ἀγαθῶν αἴτιοι τοῖς
Ἕλλησι κατέστησαν· ἀλλὰ διὰ τοῦτο καὶ μᾶλλον ἐπαινεῖν

[1] εἰκὸς ποιεῖν τοὺς L. [2] ἃ A. οἳ L. [3] ἐκείνου πολέμου συστάντος A. C. L. [4] κατὰ A. C. L. [5] τῆς θαλάττης τὴν ἀρχὴν A. C. L. [6] τούτους τοὺς καιροὺς A. C. L.

Ἀδελφὰ — ἔπραξαν] *quæ in bellis Persicis gesserunt, similia sunt superioribus, et talia, qualia tantorum virorum posteros fecisse credibile est.* Post εἰκὸς cod. Bav. ποιεῖν addit, quod non abhorret ab Isocratica redundantia. Mox male in ἀντ. scriptum est οἳ pro ἃ, quasi ad τοιούτους referatur. Idem. Langius illud ποιεῖν recepit, rectius autem in voce ἔπραξαν subauditur; ποιεῖν enim ab homine minus erudito, quam qui hæc intelligeret, majoris perspicuitatis causa additum esse videtur. Sensus est: ἀδελφὰ δὲ τ. εἰρ. καὶ τοιαῦτα, οἷάπερ εἰκὸς τοὺς ἐκ τ. γ. [πράττειν] (ἐκεῖνά ἐστιν) ἃ ἔπραξαν κ. τ. λ. Spohn.

Συμμάχων] Wolfius frustra socios Persarum intelligit. Mor.

Ἡγουμένων] Wolfius inserendum esse putat αὐτούς. Spohn.

Ὡς ἑκατέρῳ προσῆκεν] *ut debebant utrique vinci*: socios enim, qui se a nemine antecelli putabant, ut decet, virtute superarunt; hostes armis. Wolfius ἑκατέρους legi voluit, ut paullo ante ἀμφότεροι forma plurali, qua similitudine non opus est. Ego, si quid mutem (nam nescio, an προσήκει αὐτῷ dicatur hic recte de eo, qui patitur jure meritoque, quum fere usurpetur de his, qui aliquid agunt, unde et Wolfius ad h. l. mire philosophatus est), receperim ἑκατέρων ex Ἀντ. ut κρατῆσαι repetatur, ὡς προσῆκεν (Ἀθηναίοις) ἑκατέρων κρατῆσαι. Nam sic Lyc. in Leocr. §. ιζ'. qui locus aperte expressus est ex Isocratico: ἀμφοτέρων περιγεγόνασι, ὡς ἑκατέρων (περιγίνεσθαι) προσῆκε. Is. Panath. §. κη'. οὐχ οὕτως εὐδοκίμησεν, ὡς προσῆκεν αὐτὸν (εὐδοκιμεῖν). Mor. Ἑκατέρων etiam Retbergius in Bibl. vet. Lit. et art. l. I. p. 25. prætulit. Spohn.

Ἠξιώθησαν] *judicati sunt fortissimi*, primo post pugnam ad Artemisium, quæ in hæc tempora incidit, Herodot. VIII. 17. τῶν Ἑλλήνων κατὰ ταύτην τὴν ἡμέρην ἠρίστευσαν Ἀθηναῖοι. Adde Diod. Sic. XI. 13. Iterum post pugnam Salaminiam et bellum cum Xerxe, Isocr. Areop. §. γ'. ἐπρωτεύσαμεν τῶν Ἑλλήνων, et Justin. II. 14. "Atheniensium virtus cæteris prælata." Herodotus tamen VIII. 98. primo loco Æginetas ponit, ubi vid. Valckenar. Cf. Diod. Sic. XI. 27. Mor.

Ἔλαβον] Hoc ita factum est, ut Græci, etiam Asiatici, imperium iis deferrent. Areop. §. ς'. οἱ πρόγονοι παρ᾽ ἑκόντων Ἑλλήνων τὴν ἡγεμονίαν ἔλαβον. Panath. §. ιζ'. Symmach. §. ια'. Thucyd. V. 95. Tum cœperunt naves et tributa imperare, ib. c. 96., obedientibus Græcis, eoque se imperium maris inter Græcos habere declararunt. Cf. omnino Xen. Hell. VI. 5. 34. Locum hunc Aristot. rhet. III. p. 239. extr. repetiit, ab εὐθὺς ad ἔλαβον. Idem.

Οὐκ ἀμφισβητούντων] Clandestinis artibus Lacedæmonii auctoritatem hanc Atheniensium minuere mox conati sunt. Idem.

ἔχω τὴν πόλιν τὴν ἡμετέραν, ὅτι τοιούτων ἀνταγωνιστῶν
τυχοῦσα τοσοῦτον αὐτῶν διήνεγκε. βούλομαι δ᾽ ὀλίγῳ
μακρότερα περὶ [1] τοῖν πολέοιν [2] τούτοιν εἰπεῖν καὶ μὴ ταχὺ
d λίαν παραδραμεῖν, ἵν᾽ ἀμφοτέρων ἡμῖν [3] ὑπόμνημα γένηται,
τῆς τε τῶν προγόνων ἀρετῆς, καὶ τῆς πρὸς τοὺς βαρβάρους
ἔχθρας. καίτοι με [4] οὐ λέληθεν, ὅτι χαλεπόν ἐστιν ὕστα-
τον ἐπελθόντα λέγειν περὶ πραγμάτων πάλαι προκατει-
λημμένων, καὶ περὶ ὧν οἱ μάλιστα δυνηθέντες τῶν πολιτῶν
εἰπεῖν ἐπὶ τοῖς δημοσίᾳ θαπτομένοις πολλάκις εἰρήκασιν·
ἀνάγκη γὰρ τὰ μὲν μέγιστ᾽ [5] αὐτῶν ἤδη κατακεχρῆσθαι,
e μικρὰ δέ τινα παραλελεῖφθαι. ὅμως δ᾽ ἐκ τῶν ὑπολοίπων,
ἐπειδὴ συμφέρει τοῖς πράγμασιν, οὐκ ὀκνητέον μνησθῆναι
περὶ αὐτῶν.

κβ'. Πλείστων μὲν οὖν ἀγαθῶν αἰτίους καὶ μεγίστων
ἐπαίνων ἀξίους ἡγοῦμαι γεγενῆσθαι τοὺς τοῖς σώμασιν
56 ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος προκινδυνεύσαντας· οὐ μὴν οὐδὲ τῶν πρὸ
τοῦ πολέμου τούτου [6] γενομένων καὶ δυναστευσάντων [7] ἐν
ἑκατέρᾳ [1] τοῖν πολέοιν δίκαιον ἀμνημονεῖν. ἐκεῖνοι γὰρ ἦσαν
οἱ προασκήσαντες τοὺς ἐπιγιγνομένους καὶ τὰ πλήθη προ-
τρέψαντες ἐπ᾽ [8] ἀρετὴν καὶ χαλεποὺς ἀνταγωνιστὰς τοῖς
βαρβάροις ποιήσαντες. οὐ γὰρ ὠλιγώρουν τῶν κοινῶν, οὐδ᾽
ἀπέλαυον μὲν ὡς ἰδίων, ἠμέλουν δ᾽ ὡς ἀλλοτρίων, ἀλλ᾽
ἐκήδοντο μὲν ὡς οἰκείων, ἀπείχοντο δ᾽ ὥσπερ χρὴ τῶν μηδὲν
b προσηκόντων· οὐδὲ πρὸς ἀργύριον τὴν εὐδαιμονίαν ἔκρινον,

[1] ταῖν A. C. L. [2] ταύταιν A. C. L. [3] ὑπομνήματα A. C. L. [4] οὐδὲ A. L. [5] τούτων A. C. L. [6] γεγενημένων A. C. L. [7] ἐν om. L. [8] ἀρετῇ L.

Ἐπὶ τοῖς δημ. θαπτ.] De concionibus funebribus Periclis (Thucyd. II. 35.), Platonis in Menexeno, Demosthenis (qui quidem an sit auctor, non constat), Hyperidis et Lysiæ diligentissime exposuit Taylorus Lect. Lysiacis c. 3. Marklandus ad Lysiam p. 435. Isocratem hoc loco de Lysiæ ἐπιταφίῳ dixisse putat. Idem.

Κατακεχρῆσθαι] Hic, quod non memini me alibi vidisse, verbum καταχράομαι accipitur in sensu passivo; et significat *valde utor*. Auger.

Πλείστων — ἡγοῦμαι] Hæc posuit Dion. Hal. T. II. p. 99. v. 23. ed. Sylb. in exemplis nimiæ concinnitatis. Idem p. 96. totum hoc caput summatim enarravit. Mor.

Προκινδυνεύσαντας] Cum Miltiade et Themistocle. Cf. Lycurg. in Leocr. §. ιβ'. Mor. Et Cor. ad Heliod. p. 165. Spohn.

Ἐν ἑκατέρᾳ] Etsi Steph. in Thes. L. Gr. δυναστεύειν etiam dativo jungi monuit: tamen usitatius prætuli. Et sunt οἱ δυναστεύσαντες ἐν τῇ πόλει, qui magistratum gesserunt, civitatem administrarunt. Mor.

Ἐκεῖνοι] Aristot. rhet. l. III. c. 17. Ἐν τοῖς ἐπιδεικτικοῖς δεῖ τὸν λόγον ἐπεισοδιοῦν ἐπαίνοις, οἷον Ἰσοκράτης ποιεῖ· ἀεὶ γάρ τινα εἰσάγει. Talis est hæc laus majorum, et Areop. §. η'. κ'. qui locus cum nostro ob similitudinem sententiarum et verborum necessario conferendus est. Idem.

ἀλλ᾽ οὗτος ἐδόκει πλοῦτον ἀσφαλέστατον κεκτῆσθαι καὶ κάλλιστον, ὅστις [1] τοιαῦτα τυγχάνοι πράττων ἐξ ὧν αὐτός τε μέλλοι μάλιστ᾽ εὐδοκιμήσειν καὶ τοῖς παισὶ με-
52 γίστην δόξαν καταλείψειν· οὐδὲ [2] τὰς θρασύτητας [3] τὰς ἀλλήλων ἐζήλουν, οὐδὲ τὰς τόλμας τὰς [4] αὐτῶν ἤσκουν, ἀλλὰ δεινότερον [5] μὲν ἐνόμιζον εἶναι [6] κακῶς ὑπὸ τῶν πολιτῶν ἀκούειν ἢ καλῶς ὑπὲρ τῆς [7] πόλεως ἀποθνήσκειν, c μᾶλλον δ᾽ ᾐσχύνοντ᾽ ἐπὶ τοῖς κοινοῖς ἁμαρτήμασιν ἢ νῦν ἐπὶ τοῖς ἰδίοις τοῖς σφετέροις αὐτῶν. τούτων δ᾽ ἦν αἴτιον, ὅτι τοὺς νόμους ἐσκόπουν ὅπως ἀκριβῶς καὶ καλῶς ἕξουσιν, οὐχ οὕτω τοὺς περὶ τῶν ἰδίων συμβολαίων ὡς τοὺς περὶ τῶν καθ᾽ ἑκάστην [8] τὴν ἡμέραν ἐπιτηδευμάτων. ἠπίσταντο γὰρ ὅτι τοῖς καλοῖς κἀγαθοῖς τῶν ἀνθρώπων οὐδὲν δεήσει πολλῶν γραμμάτων, ἀλλ᾽ ἀπ᾽ ὀλίγων συνθημάτων ῥᾳδίως καὶ περὶ τῶν ἰδίων καὶ περὶ τῶν κοινῶν ὁμονοήσουσιν. οὕτω d δὲ πολιτικῶς εἶχον, ὥστε καὶ τὰς στάσεις ἐποιοῦντο πρὸς

[1] τυγχάνει τοιαῦτα A. L. τυγχάνοι τοιαῦτα C. [2] γὰρ τὰς A. C. L. [3] τὰς om. A. L. [4] καθ᾽ ἑαυτῶν A. C. L. [5] μὲν om. A. L. [6] τὸ κακῶς A. C. L. [7] πατρίδος ἀποθανεῖν A. C. L. [8] τὴν om. A. C. L.

Οὐδὲ γὰρ] Orellius p. 226. in notis præfert lectionem οὐδὲ τὰς θρ. reliquis, sed γὰρ hic non delevi. Nam non continuantur hic, uti Orellius opinatur, membra οὐ γὰρ — οὐδὲ πρ., sed quæ sequuntur, οὐδὲ γὰρ τὰς etc., referenda sunt ad verba ὅστις τυγχάνοι τοιαῦτα πράττων. Sensus est: Sed ii ditissimi videbantur, qui in ejusmodi factis operam collocarent, quæ et sibi et posteris gloriam pararent maximam, neque enim audacia certabant, neque sese invicem ferociter lacessebant, sed gravius quiddam esse putabant male audire a civibus, quam honeste pro patria mori, magis vero pudebat eos publicorum delictorum, quam nostros homines pudet privatorum peccatorum. Spohn.

Θρασύτ. ἀλλήλων] Sunt αἱ θρασ. ἀλλ. quum omnes sibi omnia in omnes licere putant, et αἱ τόλμαι καθ᾽ ἑαυτ. quum omnes audent omnia in omnes. Mor.

Ἐπιτηδευμάτων] Quales fuerunt Lycurgi leges, quæ disciplinam constituerunt. Areop. §. ις΄. οὐκ ἐκ τῶν γραμμάτων (legibus scriptis) ἡ ἐπίδοσις τῆς ἀρετῆς ἐστὶ, ἀλλ᾽ ἐκ τῶν καθ᾽ ἑκάστην ἡμέραν ἐπιτηδευμάτων. Idem.

Ὅτι — ὁμονοήσουσιν] Dion. H. l. c. v. 38. Sed omisit καλοῖς, ἀπ᾽, ῥᾳδίως. Quod autem in ἀντ. pro γραμμάτων est πραγμάτων, id huic loco non convenit. Συνθήματα sunt, quæ invicem constituerunt, de quibus convenerunt: ut adeo ex composito potius, quam e lege agerent. Nec debebat h. l. Wolfius *tesseras* vertere, etsi in cod. Fug. scholion hoc, σημείων, repererat. Præterea ὁμονοεῖν ἀπό τινος est *consentire ope et beneficio alicujus rei*, §. μς΄. ἀσφαλῶς οἰκεῖν ἔκ τινος. Thuc. IV. 25. παραπλέειν ἀπὸ κάλω, *prætervehi, ope remulci*. Id. IV. 18. γνώμῃ σφάλλεσθαι ἀπό τινος, *errare propter aliquid*. et IV. 98. τολμᾷν τι ἀπὸ ξυμφορῶν, *audere aliquid propter calamitatem, coactum calamitate*. IV. 105. δύνασθαι ἀπὸ μετάλλων, *opulentum esse propter metallorum possessiones*. Idem.

Ὅτι δεήσει — ὁμονοήσουσι] Sic jungitur ὅτι futuro indicativi. Lysias in Eratosth. §. θ΄. ὅτι ἔσονται — δυνήσονται. Etiam διότι, Xen. Mem. I. 2. 53. ubi est pro ὅτι. Item ὥστε, Paneg. c. 37. Xen. Mem. III. 6. 12. Et ὅπως, ut paullo ante ὅπως ἕξουσιν, et c. λε΄. με΄. μς΄. μη΄. να΄. Areop. λβ΄. quinquies eodem loco, Lysias l. c. ὅπως ψηφίσεσθε — ἔσεσθε. Xen. Mem. III. 2. 1. III. 8. 8. II. 1. 1. Œcon. VI. 12. 15. Dem. de Cor. c. 94. et innumeris aliis locis. De eadem syntaxi τοῦ ἵνα v. Markland. ad Lysiam p. 43. ed. Reisk. Idem.

Ἀλλὰ] Post ἀλλὰ repete ὅτι, et ita verte: *sed ope paucorum pactorum et publicis et privatis de rebus facillime consensuros esse*. Lang.

ἀλλήλους, οὐχ ὁπότεροι τοὺς ἑτέρους ἀπολέσαντες τῶν λοιπῶν ἄρξουσιν, ἀλλ᾽ ὁπότεροι [1] φθήσονται τὴν πόλιν ἀγαθόν τι ποιήσαντες· καὶ τὰς [2] ἑταιρείας συνῆγον, οὐχ ὑπὲρ τῶν ἰδίᾳ συμφερόντων, ἀλλ᾽ ἐπὶ τῇ τοῦ πλήθους ὠφελείᾳ. τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ τὰ τῶν ἄλλων διῴκουν, θεραπεύοντες e ἀλλ᾽ οὐχ ὑβρίζοντες τοὺς Ἕλληνας, καὶ στρατηγεῖν οἰόμενοι δεῖν ἀλλὰ μὴ τυραννεῖν αὐτῶν, καὶ μᾶλλον ἐπιθυμοῦντες ἡγεμόνες ἢ δεσπόται προσαγορεύεσθαι καὶ σωτῆρες ἀλλὰ μὴ λυμεῶνες ἀποκαλεῖσθαι, τῷ ποιεῖν εὖ προσαγόμενοι τὰς πόλεις, ἀλλ᾽ οὐ βίᾳ καταστρεφόμενοι, πιστοτέροις μὲν τοῖς
57 λόγοις ἢ νῦν τοῖς ὅρκοις χρώμενοι, ταῖς δὲ συνθήκαις ὥσπερ ἀνάγκαις ἐμμένειν ἀξιοῦντες, οὐχ οὕτως ἐπὶ ταῖς δυναστείαις μέγα φρονοῦντες ὡς ἐπὶ τῷ σωφρόνως ζῆν φιλοτιμούμενοι, τὴν αὐτὴν ἀξιοῦντες γνώμην ἔχειν πρὸς τοὺς ἥττους ἥνπερ τοὺς κρείττους πρὸς σφᾶς αὐτούς, ἴδια μὲν ἄστη τὰς αὑτῶν

[1] ὀφθήσονται A. C. L. [2] ἑταιρίας A. C. L.

Ὀφθήσονται] Codd. Cor. in ἀντ. quod etiam Coraes illuc recepit, et huc se non recepisse in notis dolet, φθήσονται. Dionys. Halicarn. ita sensum hujus loci exprimit: πότεροι πλείω τὴν πόλιν ἀγαθὰ ποιήσουσι, οὐχ οἵτινες, ἑτέρους ἀπολέσαντες, τῶν λοιπῶν αὐτοὶ ἄρξουσι. Neque vero hic neque in ἀντ. ὀφθήσονται necessario mutandum est, nam ὄπτομαι ποιῶν idem est, quod *incurrit in oculos, palam, conspicuum* etc. *est me hoc facere*, aut palam facio, conspicuus sum, fio, hoc perficiendo, Archidam. §. μ΄. extr., et sic infra §. κδ΄. κς΄. ἀντ. p. 65. Orell. Cfr. Hesych. s. v. ὀφθῇ et ὤφθη, Gataker. ad Antonin. X. 8. p. 329. De simili ratione, qua participii loco substantivum est, monuit Dorvillius ad Chariton. p. 483. ed. Lips. Vertendum igitur puto hunc locum: *sed utri bonis urbi parandis conspicui essent*, i. e. utri voluntatem in urbem luculentius declararent. Idem pæne exprimitur verbo φαίνεσθαι, ita ut φαίνομαι ποιῶν et ὄπτομαι ποιῶν sensu non differant, cfr. præter locos, quos Morus in Ind. attulit, Nicocl. §. β΄. Areopagit. §. ιη΄. Busir. §. γ΄. ιη΄. Panath. §. ιε΄. ξ΄. Plat. §. η΄. ιη΄. de Big. §. γ΄. ιβ΄. Trapezit. §. ε΄. Callim. §. κδ΄. Æginet. §. η΄. Spohn.

Τὰ τῶν ἄλλων — ἐμμένειν ἀξιοῦντες] Dion. Hal. l. c. v. 42. Post δεῖν addidit αὐτῶν. De θεραπεύειν cf. §. ιβ΄. τοὺς ἀσθενεστέρους θεραπ. Mor.

Καὶ σωτῆρες] Hoc quantum sit, non melius explicari potest, quam ab Herodoto, VII. 139. factum est, etsi ille non de his majoribus, quos Isocrates prædicat, sed de iis commodis, quæ Salaminiam victoriam consecuta sunt, loquitur. Mor. Cfr. de pac. §. μς΄. Spohn.

Καταστρεφόμενοι] *subjicientes imperio suo*. Sic Herodot. I. 6. V. 1. et sæpissime. Dem. de Cor. c. 10. 14. Xen. Cyrop. VII. 4. 8. ubi syn. est, ὑποχειρίους ποιεῖσθαι. Diod. Sic. XVII. 89. Et Latini dicunt, *evertere, delere civitatem*, cui leges et libertas eripiuntur. Præterea Dion. H. habet προσκαταστρεφόμενοι, cujus verbi exempla ignoro. Henr. Stephanus diatr. 4. in Isocr. p. 25. errori librariorum tribui posse putat [ortum sine dubio inde, quod προσαγορεύεσθαι et προσαγόμενοι antecedunt]. Mor.

Ὅρκοις] Ita edd. omnes et Dion. H. etiam p. 96. Recte. Nam ἔργοις, quod in ἀντ. editur, non aptum videtur, et est a Wolfio rejectum: quum hoc velut in proverbium de laude bonæ fidei abierit, dictis tantum, atque adeo plus tribui, quam juramentis. Idem.

Ἄστη] Civitates (Athenas, Spartam) putabant esse urbes *suas*, quas suas dicerent, quarum possessio, amor, cura et usus ad ipsos proprie pertineret, ut patriæ urbis, quæ non est omnium omnino patria. Quæ sint *privatæ urbes* apud Anglum interpretem et Wolfium, equidem non intelligo. Idem. Dionys. Halicarn. l. l. τοιαῦτα δὲ περὶ τῶν ἡττόνων ἀξιοῦντες γινώσκειν, οἷα περὶ σφῶν αὐτῶν τοὺς κρείττους ἂν ἠξίωσαν φρονεῖν, οὕτω δὲ παρεσκευασμένοι τὰς γνώμας, ὡς ἰδίᾳ μὲν ἔχοντες τὰς

πόλεις ἡγούμενοι, κοινὴν δὲ πατρίδα τὴν Ἑλλάδα νομίζοντες
εἶναι.

κγ΄. Τοιαύταις δὲ διανοίαις χρώμενοι, καὶ τοὺς νεωτέ-
ρους [1] ἐν τοῖς τοιούτοις ἤθεσι παιδεύοντες, οὕτως ἄνδρας b
ἀγαθοὺς ἀπέδειξαν τοὺς πολεμήσαντας πρὸς τοὺς ἐκ τῆς
Ἀσίας, ὥστε μηδένα πώποτε δυνηθῆναι περὶ αὐτῶν μήτε
τῶν ποιητῶν μήτε τῶν σοφιστῶν ἀξίως τῶν ἐκείνοις πεπρα-
53 γμένων εἰπεῖν. καὶ πολλὴν αὐτοῖς ἔχω συγγνώμην· ὁμοίως
γάρ ἐστι χαλεπὸν ἐπαινεῖν τοὺς [2] ὑπερβεβληκότας τὰς τῶν
ἄλλων ἀρετάς, ὥσπερ τοὺς μηδὲν ἀγαθὸν πεποιηκότας·
τοῖς μὲν γὰρ οὐχ ὕπεισι πράξεις, πρὸς δὲ τοὺς οὐκ εἰσὶν c
ἁρμόττοντες λόγοι. πῶς γὰρ ἂν γένοιντο σύμμετροι τοιούτοις
ἀνδράσιν, οἳ τοσοῦτον [3] μὲν τῶν ἐπὶ Τροίαν στρατευσαμένων
διήνεγκαν, ὅσον οἱ μὲν [4] περὶ μίαν πόλιν [5] [στρατεύσαντες]
ἔτη δέκα διέτριψαν, οἱ δὲ τὴν ἐξ ἁπάσης τῆς Ἀσίας δύνα-
μιν ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ κατεπολέμησαν, οὐ μόνον δὲ τὰς αὑτῶν
πατρίδας διέσωσαν, ἀλλὰ καὶ τὴν σύμπασαν [6] Ἑλλάδα
ἠλευθέρωσαν; ποίων δ᾽ ἂν ἔργων ἢ πόνων ἢ κινδύνων ἀπέ-
στησαν ὥστε ζῶντες εὐδοκιμεῖν, οἵτινες ὑπὲρ τῆς δόξης, ἧς d
ἔμελλον τελευτήσαντες ἕξειν, οὕτως ἑτοίμως ἤθελον ἀπο-
θνήσκειν; οἶμαι δὲ καὶ τὸν πόλεμον τοῦτον θεῶν τινὰ συνα-
γαγεῖν ἀγασθέντα τὴν ἀρετὴν αὐτῶν, ἵνα μὴ τοιοῦτοι γενό-
μενοι τὴν φύσιν διαλάθοιεν μηδ᾽ ἀκλεῶς τὸν βίον τελευτή-
σαιεν, ἀλλὰ τῶν αὐτῶν τοῖς ἐκ τῶν θεῶν γεγονόσι καὶ
καλουμένοις ἡμιθέοις ἀξιωθεῖεν. καὶ γὰρ [7] ἐκείνων τὰ μὲν
σώματα ταῖς τῆς φύσεως ἀνάγκαις ἀπέδοσαν, τῆς δ᾽ ἀρετῆς e
ἀθάνατον τὴν μνήμην [8] ἐποίησαν.

[1] ἐν τοῖς om. A. L. τοῖς om. C. [2] ὑπερβεβηκότας A. C. L. [3] μὲν om. A. C. L. [4] ἐπὶ A. C. [5] uncos om. A. C. L. [6] Ἑλλάδα σύμπασαν A. C. L. [7] ἐκεῖνοι A. C. L. [8] κατέλιπον A. C. L.

ἑαυτῶν πόλεις, κοινὴν δὲ πατρίδα τὴν Ἑλλάδα οἰκοῦντες. Spohn.

Ἄνδρας ἀγαθοὺς] *viros fortes*, ut §. κβ΄. χαλεποὺς ἀνταγωνιστὰς τοῖς Βαρβάροις dixerat. Mor.

Σοφιστῶν] De sophistis, qui h. l. sunt oratores, vid. ad. §. α΄. Interpretatio hujus loci peti potest e Panath. §. ιγ΄. Σύμπαντες οἱ περὶ τὴν ποίησιν καὶ τοὺς λόγους ὄντες. Similiter ad Phil. §. ξα΄. οὔτε λόγων εὑρετής, οὔτε ποιητής. Idem. Adde ib. §. μς΄. Evagor. §. ιη΄. Spohn.

Ὅσον] *quatenus, quoad.* Mor.

Περὶ μίαν πόλιν] Conjungitur περὶ πόλιν διατρ. et στρατεύσαντες est, *expeditione suscepta*. Cæteræ edd. ἐπὶ, ut cum στρατ. jungatur, quod non est necesse. Idem.

Κινδύνων ἀπέστησαν] *quæ pericula credibile est eos fugisse, qui — quæ tandem pericula declinassent?* Idem.

Οἶμαι κ. τ. λ.] Si Suidas in v. ἄγαμαι (ubi legitur, οἶμαι δὲ τὸν πόλεμον θεῶν τινὰ ἀγασθῆναι) ad hunc Isocratis locum respexit, memoriter eum scripsit. Idem.

Κατέλιπον] Orell. Symmach. §. λα΄. commemorat, quod cfr. Spohn.

κδ΄. Ἀεὶ μὲν οὖν οἵ θ᾽ ἡμέτεροι πρόγονοι καὶ Λακεδαι-
μόνιοι φιλοτίμως πρὸς ἀλλήλους εἶχον, οὐ μὴν ἀλλὰ [1] περὶ
58 καλλίστων ἐν ἐκείνοις τοῖς χρόνοις ἐφιλονείκησαν, οὐκ ἐχθροὺς
ἀλλ᾽ ἀνταγωνιστὰς σφᾶς αὐτοὺς εἶναι νομίζοντες, οὐδ᾽ ἐπὶ
δουλείᾳ τῇ τῶν Ἑλλήνων τὸν βάρβαρον θεραπεύοντες, ἀλλὰ
[2] περὶ μὲν τῆς κοινῆς σωτηρίας ὁμονοοῦντες, ὁπότεροι δὲ ταύ-
της αἴτιοι γενήσονται, περὶ τούτου ποιούμενοι τὴν ἅμιλλαν.
ἐπεδείξαντο δὲ τὰς αὑτῶν ἀρετὰς πρῶτον μὲν ἐν τοῖς ὑπὸ
Δαρείου πεμφθεῖσιν. ἀποβάντων γὰρ αὐτῶν εἰς τὴν Ἀττι-
b κήν, οἱ μὲν οὐ περιέμειναν τοὺς συμμάχους, ἀλλὰ τὸν κοι-
νὸν πόλεμον ἴδιον κίνδυνον ποιησάμενοι πρὸς τοὺς ἁπάσης
τῆς Ἑλλάδος καταφρονήσαντας ἀπήντων τὴν οἰκείαν δύνα-
μιν ἔχοντες, ὀλίγοι πρὸς πολλὰς μυριάδας ὥσπερ ἐν ἀλλο-
τρίαις ψυχαῖς μέλλοντες [3] κινδυνεύειν, οἱ δ᾽ οὐκ ἔφθησαν
πυθόμενοι τὸν περὶ τὴν Ἀττικὴν πόλεμον, καὶ πάντων 54
τῶν ἄλλων ἀμελήσαντες ἧκον ἡμῖν ἀμυνοῦντες, τοσαύτην
ποιησάμενοι σπουδὴν ὅσηνπερ ἂν τῆς αὑτῶν χώρας πορθου-
c μένης. σημεῖον δὲ τοῦ τάχους καὶ τῆς ἁμίλλης· τοὺς μὲν
γὰρ ἡμετέρους προγόνους φασὶ τῆς αὐτῆς ἡμέρας πυθέσθαι
τε τὴν ἀπόβασιν τὴν τῶν βαρβάρων καὶ βοηθήσαντας ἐπὶ
τοὺς ὅρους τῆς χώρας καὶ μάχῃ νικήσαντας τρόπαιον στῆσαι
τῶν πολεμίων, τοὺς δ᾽ ἐν τρισὶν ἡμέραις καὶ τοσαύταις νυξὶ

[1] καὶ περὶ A. C. L. [2] ἅμα μὲν περὶ A. C. L. [3] κινδυνεύσειν A. C. L.

Ἀρετὰς] Ἀντ. εὐψυχίας. Cfr. Montefalcon. Palæogr. Gr. p. 336. 338. Bast. epistol. crit. p. 147. not. 61. inprimis vero in not. ad Gregor. Corinth. p. 739. ed. Schaef. et Schaefer. in Meletem. critic. p. 117. Idem.

Εἰς τὴν Ἀττικὴν] Herodot. V. 102. Mor.

Περιέμειναν] 'Habuerunt quidem Athenienses in exercitu civium decem mille et mille Platæenses auxiliares (sic Justin. II. 9. 9. Paullo aliter Cornel. Milt. c. 5. Rem narrat Herodotus, VI. 108. sed de numero nihil: venisse etiam Platæenses πανδημεί.) et opem Lacedæmoniorum implorarunt (Herodot. c. 106.), sed quum illi religione (νόμῳ, Herodot.) impediti ante plenilunium exire non auderent, Athenienses Martis aleam experiri summo cum periculo sunt coacti. Orator igitur noster, quod necessarium fuit, voluntarium facit.' Hæc Wolfius. Athenienses (οἱ μὲν) non exspectarunt eos, quos auxilio vocarant, Lacedæmonios: sed socios habuerunt, qui se ultro obtulerant, Platæenses. Herodot. c. 108. Lysias Epitaph. §. ζ. οὐκ ἀνέμειναν πυθέσθαι οὐδὲ βοηθῆσαι τοὺς συμμάχους. Mox idem, ἀπήντων ὀλίγοι πρὸς πολλούς. Idem.

Μέλλ. κινδυνεύσειν] *quasi adituri essent periculum, non sua, sed aliorum vita projicienda.* Rursus e Lysia, §. ζ. τὰς ψυχὰς ἀλλοτρίας διὰ τὸν θάνατον κεκτῆσθαι. Thucyd. I. 70. σώμασιν ἀλλοτριωτάτοις χρῶνται, sic utuntur corpore in prœliis, quasi illud sit alius hominis corpus. Contra ea apud Diod. Sic. XVI. 78. dicitur ταῖς τῶν ἄλλων ψυχαῖς ἐναποκυβεύειν, qui aleam fortunæ experitur ita, ut vitam aliorum morti objiciat, non suam. Idem. *quasi non suam, sed aliorum vitas, periculo objicerent.* Lang.

Ἧκον] Sed sero venerunt Spartani (οἱ δὲ). Herodot. VI. 120. Mor.

διακόσια καὶ χίλια στάδια διελθεῖν στρατοπέδῳ πορευομένους. οὕτω σφόδρ' ἠπείχθησαν οἱ μὲν μετασχεῖν τῶν d κινδύνων, οἱ δὲ [1] φθῆναι συμβαλόντες πρὶν ἐλθεῖν τοὺς βοηθήσοντας.

κε'. Μετὰ δὲ ταῦτα γενομένης τῆς ὕστερον στρατείας, ἣν αὐτὸς Ξέρξης ἤγαγεν, ἐκλιπὼν μὲν τὰ βασίλεια, στρατηγὸς δὲ καταστῆναι τολμήσας, ἅπαντας δὲ τοὺς ἐκ τῆς Ἀσίας συναγείρας· περὶ οὗ τίς οὐχ ὑπερβολὰς προθυμηθεὶς εἰπεῖν ἐλάττω τῶν ὑπαρχόντων εἴρηκεν; ὃς εἰς τοσοῦτον ἦλθεν [2] ὑπερηφανίας, ὥστε μικρὸν μὲν ἡγησάμενος ἔργον e εἶναι τὴν Ἑλλάδα χειρώσασθαι, βουληθεὶς δὲ τοιοῦτον μνημεῖον καταλιπεῖν ὃ μὴ τῆς ἀνθρωπίνης φύσεώς ἐστιν, οὐ πρότερον ἐπαύσατο πρὶν ἐξεῦρε καὶ συνηνάγκασεν ὃ πάντες [3] θρυλοῦσιν, ὥστε τῷ στρατοπέδῳ πλεῦσαι μὲν διὰ τῆς ἠπείρου, πεζεῦσαι δὲ διὰ τῆς θαλάττης, τὸν μὲν Ἑλλήσποντον ζεύξας, τὸν δὲ Ἄθω διορύξας. πρὸς δὴ τὸν οὕτω μέγα 59 φρονήσαντα καὶ τηλικαῦτα διαπραξάμενον καὶ τοσούτων δεσπότην γενόμενον ἀπήντων διελόμενοι τὸν κίνδυνον, Λακεδαιμόνιοι μὲν εἰς Θερμοπύλας πρὸς τὸ πεζόν, χιλίους αὑτῶν

[1] ὀφθῆναι A. L. [2] ὑπερηφανείας A. L. [3] θρυλλοῦσιν A. C. L.

Στρατ. πορευομένους] Στρατοπέδῳ πορεύεσθαι, *iter facere exercitu*, h. e. sic, ut iter facientes sint exercitus (Liv. III. 18. "agmine in forum descendunt," sic, ut descendentes essent agmen: Id. III. 50. "eunt agmine in urbem," i. e. sic, ut essent agmen), ergo cum armis servatoque ordine, ut solet στρατόπεδον aut agmen, non palantes, quale iter paullo plus difficultatis et tarditatis habet, et imparatos objicit hosti. Pertinet loquendi modus ad augendam admirationem celeritatis. Idem.

Ὀφθῆναι] Quid si φθῆναι? Sed et illud satis commodum. Wolf. Cf. §. κβ'.

Μετὰ δὲ ταῦτα κ. τ. λ.] Hic subaudiendum videtur ἐπεδείξαντο τὰς αὑτῶν ἀρετὰς, quod præcessit p. 201. v. 8. Malim tamen ut sæpius fit apud oratores, phrasim suspensam hærere post συναγείρας, nec finiri; quod mihi consentaneum videtur spiritui illi tanquam divino quo hic animatur orator. Auger. Cf. Panath. §. ιζ'. Lang.

Περὶ οὗ κ. τ. λ.] Constitui parenthesin a verbis περὶ οὗ usque ad διορύξας, quum apodosis sit in ἀπήντων. *suscepta expeditione, cujus dux Xerxes fuit — tanto duci occurrerunt.* Omnino cum hac Xerxis descriptione Lysias in Epit. §. ζ'. conferendus est, e quo nonnulla ad verbum repetiit Isocrates. Occurrit ibidem ἠνάγκασε absolute, ut hic συνηνάγκασεν, et Cic. Catil. II. 11. "dii cogent vitia superari." Mor.

Προθυμηθεὶς κ. τ. λ.] *etsi nova plane et inaudita dicere sustinuit.* Exemplum ὑπερβολῶν erat, flumina siccata esse. Justin. II. 10. Alia Isocrates ipse tangit. Idem.

Ὑπερηφανείας] Scripsi ὑπερηφανίας, cfr. Etymolog. Magn. p. 420. l. 2. edit. Schaefer. Iul. Poll. VIII. 79. Spohn.

Ὥστε τῷ στρατ. πλεῦσ.] Repetit Aristot. rhet. III. c. 9. Mor.

Πρὸς τὸ πεζὸν] *contra pedites*, ut paullo post, πρὸς τὸ ναυτικόν. Idem.

Χιλίους] Etsi Herodotus, VII. 202. 205. trecentos tantum commemoravit, tamen dissensus componi potest. Nam quum trecenti dicuntur, intelligendi sunt patres familias, cives Spartani, diligentissime ex toto populo delecti, quod idem diserte tradit c. 205. Quum mille nominantur, addendi sunt trecentis illis civibus Helotes, quorum duobus vel tribus quisque civis stipatus esse solebat, id quod in universum monuit Isocrates Panath. §. ογ'. et accurate demonstravit Wesseling. ad Herodot. VII. 222. VIII. 25. Cf. Thucyd.

ἐπιλέξαντες καὶ τῶν συμμάχων ὀλίγους παραλαβόντες, ὡς ἐν τοῖς στενοῖς κωλύσοντες αὐτοὺς περαιτέρω προελθεῖν, οἱ δ' ἡμέτεροι πατέρες ἐπ' Ἀρτεμίσιον, ἑξήκοντα τριήρεις b πληρώσαντες πρὸς ἅπαν τὸ τῶν πολεμίων ναυτικόν. ταῦτα δὲ ποιεῖν ἐτόλμων, οὐχ οὕτω τῶν πολεμίων καταφρονοῦντες ὡς πρὸς ἀλλήλους [1] ἀγωνιῶντες, Λακεδαιμόνιοι μὲν ζηλοῦντες

[1] ἀγωνιζόμενοι A. C. L.

IV. 8. Λακεδαιμόνιοι εἴκοσι καὶ τετρακόσιοι, καὶ Εἵλωτες οἱ περὶ αὐτούς. In Plutarchi Aristide c. 10. de Spartanis militibus est: ὧν ἕκαστος ἑπτὰ περὶ αὑτὸν Εἵλωτας εἶχε. Add. Xen. Hellen. VI. 5. 28. Neque vero mirandum est, cur, quum etiam de Helotibus Isocrates loquatur, dixerit, *mille e suis delegerunt*, quoniam Helotes quoque dicuntur Lacedæmonii, iisque in recensione exercitus sic annumerantur, ut Lacedæmonii, e quorum numero etiam Helotes sunt, opponantur Spartanis, qui sunt cives Spartani. In quam rem insignis est locus Xenoph. Hellen. VI. 4. 15. ubi narratur, συμπάντων Λακεδαιμονίων mille obiisse, inter quos fuerint quadringenti Spartani, αὐτοὶ Σπαρτιᾶται, cives: quod egregie convenit Herodoteo loco de patribus familias. Denique Diod. Sic. XI. 4. de hoc ipso prœlio: Λακεδαιμονίων χίλιοι, καὶ σὺν αὐτοῖς Σπαρτιᾶται τριακόσιοι. ubi Wesselingius ostendit, Lacedæmonios et Spartanos ut partem et totum differre. Sexcenti Lacedæmonii apud Justin. II. 11. 14. etiam cives et Helotes fuisse videntur. Idem.

Ὀλίγους] Fuere secundum Herodotum, VII. 222. quadringenti Thebani, septingenti Thespienses: nam reliqui, c. 202. nominati, diffugerant, c. 219. Diod. XI. 9. qui solos Thespienses mansisse narrat. Ante sociorum fugam superarant summam quatuor millium, quam Diod. Sic. XI. 4. et Justin. II. 11. init. rotunde posuit. De numero Thespiensium non temere dubitavit Valckenaer. ad Herodot. VII. 202. Idem.

Αὐτοὺς] Malim αὐτὸν, nempe Xerxem. Auger. Sed ad πεζὸν referendum est. Non omnes enim Xerxis copiæ (i. e. αὐτὸς) ibi erant, sed pedestres tantum; navales vero Athenienses arcere studebant. Legendum igitur αὐτοὺς, copias pedestres. Spohn.

Ἑξήκοντα τριήρ.] Universæ Græcorum classi, ad Artemisium collectæ, interfuerunt 127. naves Atticæ, Herodot. VIII. 1. aut 140. juxta Diod. Sic. XI. 12. quibus post priorem congressum ad Artemisium 53. submissæ sunt, Herodot. c. 14. Diod. Sic. c. 13. Quomodo ergo Isocrates dicere potuit, ἑξήκοντα τριήρεις πληρώσαντες? An illas tantum quinquaginta et tres submissas, rotundo numero sexaginta, nominavit, cæteris omissis? Quod si ita est, ut videtur, nisi locum corruptum arbitremur, nimis recessit a vero. Mor. Coraes hanc ob rem conjecit verba καὶ ἑκατὸν esse addenda. Sed quamvis numerus facillime depravari potuerit, præsertim si siglis scriptus esset; tamen nihil mutandum esse puto. Nam secundum Herodot. VIII. in. Athenienses CXXVII. naves miserant, sed ex his magnum numerum Platæenses compleverant; deinde vero, ut hoc, in quo scriptores, uti in omnibus quæ hanc pugnam spectant, non optime consentiunt, mittam, oratoris consilium adeo conspicuum est, ut de mutatione cogitari vix possit. Comparare enim studet Atheniensium virtutem ad Artemisium declaratam cum clarissimo Lacedæmoniorum ad Thermopylas facto (Herodot. VIII. c. 15.); inde autem patet tantum abesse debuisse, ut numerum more oratorum amplificaret, ut ne verum quidem recenseret, sed minueret, quo facto facilius cum parvo Lacedæmoniorum ad Thermopylas numero conferri posset. Spohn.

Ἀγωνιζόμενοι] Codd. Ambrosian. et Laurent. ἀγωνιῶντες. Harpocratio: ἀγωνιᾶν τὸ ἀγωνίζεσθαι. Ἰσοκράτης ἐν τῷ περὶ τῆς ἀντιδόσεως· ἀγωνιῶντες ἀντὶ τοῦ ἀγωνιζόμενοι παρὰ τῷ αὐτῷ, ἐν τῷ Πανηγυρικῷ. Inde Suidas: ἀγωνιᾶν Ἰσοκράτης ἀντὶ τοῦ ἀγωνίζεσθαι et ἀγωνιῶντες ἀντὶ τοῦ ἀγωνιζόμενοι. Ἰσοκράτης. Quum neutrum in scriptis Isocrateis repererit Carol. Segaar. in Observ. in Isocrat. (Act. Soc. Traject. I. p. 85.), statuit memoria lapsum esse Harpocrationem, quum certum sit 'Grammaticos Veterum loca non raro memoriter citare atque ex istis citationibus receptam lectionem non temere esse mutandam.' Sed Zonaras quoque p. 37. ἀγωνιῶντες ἀντὶ τοῦ ἀγωνιζόμενοι· οὕτως Ἰσοκράτης, et Photius p. 12. ἀγωνιᾶν. Ἰσοκράτης ἀντὶ τοῦ ἀγωνίζεσθαι, καὶ ἀγωνιῶντες ἀντὶ τοῦ ἀγωνιζόμενοι, ὁ αὐτὸς, et pæne iisdem verbis Lexicon rhetor. sophist. in Bekkeri Anecdot. gr. Vol. I. p. 333. l. 26. sq., ita, ut mirum sit, si in omnibus error Harpocrationis prævaluisset

τὴν πόλιν τῆς [1]Μαραθῶνι μάχης καὶ ζητοῦντες αὐτοὺς
[2]ἐξισῶσαι, καὶ δεδιότες μὴ δὶς ἐφεξῆς ἡ πόλις ἡμῶν αἰτία
γένηται τοῖς Ἕλλησι τῆς σωτηρίας· οἱ δ' ἡμέτεροι [3][πρό-
γονοι] μάλιστα μὲν βουλόμενοι διαφυλάξαι τὴν παροῦσαν
δόξαν καὶ πᾶσι ποιῆσαι φανερὸν ὅτι καὶ [4]τὸ πρότερον δι' c
ἀρετὴν ἀλλ' οὐ διὰ [5]τύχην ἐνίκησαν, ἔπειτα [6]καὶ προαγα-
γέσθαι τοὺς Ἕλληνας ἐπὶ [7]τὸ διαναυμαχεῖν, ἐπιδείξαντες
αὐτοῖς ὁμοίως ἐν τοῖς ναυτικοῖς κινδύνοις ὥςπερ ἐν [8]τοῖς πε-
ζοῖς τὴν ἀρετὴν τοῦ πλήθους περιγιγνομένην.

κς'. Ἴσας δὲ τὰς τόλμας παρασχόντες οὐχ [9]ὁμοίαις
ἐχρήσαντο ταῖς τύχαις, ἀλλ' οἱ μὲν διεφθάρησαν καὶ ταῖς
ψυχαῖς νικῶντες τοῖς σώμασιν ἀπεῖπον — οὐ γὰρ δὴ τοῦτό
γε θέμις εἰπεῖν, ὡς ἡττήθησαν· οὐδεὶς γὰρ αὐτῶν φυγεῖν d
ἠξίωσεν —, οἱ δ' ἡμέτεροι τὰς μὲν πρόπλους ἐνίκησαν,

[1] ἐν Μαραθῶνι A. C. L. [2] ἐξίσου καταστῆσαι A. C. L. [3] uncos om. A. C. L. [4] τὸ om. A. C. L. [5] τὴν τύχην A. C. L. [6] δὲ καὶ προσαγαγέσθαι A. C. L. [7] τῷ L. [8] τοῖς om. A. L. [9] ὁμοίως A. L.

præ veritate. In neutra oratione reperiri hanc vocem testatur etiam Coraes. Nunc demum a Mustoxyde in codicibus illis reperta est vox ἀγωνιῶντες; fortassis ἀντ. locum innuit Harpocrationis observatio, quum illic pæne eadem repetat, quæ in Panegyr. legantur a §. ιδ'. ad §. κθ'., sed partim aliam ob causam, partim, quod nondum scimus quid in loco Panegyr. illi codices exhibeant, nihil mutavi. Sane vero dolendum est, Mustoxyden nondum publici juris fecisse, quas e codicibus illis, præcipue autem e cod. Ambros. nactus sit varias lectiones, notatu dignas, ad alias orationes, quam ad illam de permutatione, spectantes. Cæterum nisi plane recesserunt a more suo glossographi, quos supra commemoravi, ἀγωνιᾷν in alio loco orationis de permut. legebatur, illic autem et in Panegyr. ἀγωνιῶντες. Idem.

Τῆς Μ. μάχης] Subaudi ἕνεκα. Auger. Lang.

Τὴν ἀρετὴν κ. τ. λ.] Lycurg. in Leocr. §. κη'. Οἱ πρόγονοι καταφανῆ ἐποίησαν, τὴν ἀνδρίαν τοῦ πλούτου, καὶ τὴν ἀρετὴν τοῦ πλήθους περιγιγνομένην. Mor.

Ὁμοίως] Lycurg. in Leocr. §. ιβ'. de Chæronensi prœlio: τῶν κινδύνων ἐξίσου μετασχόντες, οὐχ ὁμοίως τῆς τύχης ἐκοινώνησαν, et §. κη'. de Thermopylis: ταῖς μὲν τύχαις οὐχ (nam hoc est necessario addendum) ὁμοίαις ἐχρήσαντο. Idem. Helen. Enc. §. ιβ'. Nicocl. §. ε'. Plutarch. Thes. c. 20. Spohn.

Ὡς ἡττήθησαν] Lysias Epitaph. §. ν'. οὐχ ἡττηθέντες τῶν ἐναντίων, ἀλλ' ἀποθανόντες, οὗπερ ἐτάχθησαν. Lycurg. §. ιβ'. οὐχ ἡττήθησαν, ἀλλ' ἀπέθανον ἀμύνοντες, et νικῶντες ἀπέθανον, qui locus ibi pulcherrime tractatus est. Hæc jam notavit Markland. ad Lysiam l. l. Diod. Sic. XI. 11. τοῖς μὲν σώμασι κατεπονήθησαν, ταῖς δὲ ψυχαῖς οὐχ ἡττήθησαν. Justin. II. 11. 18. "Non victi, sed vincendo fatigati." Diduxit sententiam Demosth. Or. fun. §. ζ. Mor.

Πρόπλους] *præmissas, præcursorias.* Sic Thuc. VI. 46. αἱ πρόπλοι νῆες, et IV. 120. τριήρης προπλέουσα. Herodot. VI. 97. Δᾶτις προπλώσας, *qui præierat.* Nempe Xerxes selectas ex omni classe Persica ducentas naves (Diod. Sic. XI. 12. trecentas) ad Artemisium præmiserat, ut Græcorum classem adorirentur. Herodot. VIII. 7. Wolfiana interpretatio, πρωτόπλους, in marginem utriusque Bas. venit. Sed πρωτόπλους Græci dicunt vel recentes, Homer. Od. θ. 35. vel eas, quæ navigant in primo ordine, Xenoph. Hellen. v. 1. 24. ut πρωτοστάται in exercitu pedestri. Idem.

Ἐνίκησαν] Duobus prœliis ad Artemisium commissis, quæ Herodotus, VIII. 6 — 16. descripsit. Sed in priori c. 11. ἑτεραλκέως ἀγωνίσασθαι narrat, in posteriori c. 16. παραπλησίους ἀλλήλοισι γενέσθαι, ut Cornel. Them. c. 3. "pari prœlio discessisse," quibuscum consentit Diod. Sic. XI. 12. μέρει μὲν τῶν νεῶν ἑκάτεροι ἐπροτέ-

ἐπειδὴ δὲ ἤκουσαν τῆς παρόδου τοὺς πολεμίους κρατοῦντας,
οἴκαδε καταπλεύσαντες [1][καὶ τὰ κατὰ τὴν πόλιν διοική-
σαντες] οὕτως ἐβουλεύσαντο περὶ τῶν λοιπῶν, ὥςτε πολλῶν
καὶ καλῶν αὐτοῖς προειργασμένων ἐν τοῖς τελευταίοις τῶν
κινδύνων [2]ἔτι πλέον διήνεγκαν. ἀθύμως γὰρ ἁπάντων τῶν
συμμάχων διακειμένων, καὶ Πελοποννησίων μὲν διατειχι-
e ζόντων τὸν Ἰσθμὸν καὶ ζητούντων ἰδίαν αὐτοῖς σωτηρίαν,
τῶν δὲ ἄλλων πόλεων ὑπὸ τοῖς βαρβάροις γεγενημένων καὶ
συστρατευομένων ἐκείνοις, πλὴν εἴ τις διὰ [3]μικρότητα ἠμε-
λήθη, προσπλεουσῶν δὲ τριήρων διακοσίων καὶ χιλίων καὶ
[4]πεζῆς στρατιᾶς ἀναριθμήτου μελλούσης εἰς τὴν Ἀττικὴν
εἰσβάλλειν, οὐδεμιᾶς σωτηρίας αὐτοῖς [5]ὑποφαινομένης,
ἀλλ' ἔρημοι συμμάχων γεγενημένοι καὶ τῶν ἐλπίδων ἁπα-
σῶν διημαρτηκότες, ἐξὸν αὐτοῖς μὴ μόνον τοὺς παρόντας
κινδύνους διαφυγεῖν ἀλλὰ καὶ τιμὰς ἐξαιρέτους λαβεῖν, ἃς
αὐτοῖς ἐδίδου βασιλεύς, ἡγούμενος εἰ τὸ τῆς πόλεως προσ-
λάβοι ναυτικόν, παραχρῆμα καὶ Πελοποννήσου κρατήσειν,
οὐχ ὑπέμειναν τὰς παρ' ἐκείνου δωρεάς, οὐδ' ὀργισθέντες
b τοῖς Ἕλλησιν ὅτι προὐδόθησαν ἀσμένως ἐπὶ τὰς διαλλαγὰς
τὰς πρὸς τοὺς βαρβάρους ὥρμησαν, ἀλλ' αὐτοὶ μὲν ὑπὲρ τῆς

[1] καὶ - - - - διοικήσαντες om. L. uncos om. A. [2] ἐπὶ πλέον διενεγκεῖν A. C. L. [3] σμικρότητα παρημελήθη A. C. L. [4] τῆς πεζῆς A. C. L. [5] ὑπολειπομένης A. C. L.

ρησαν, οὐδέτεροι δὲ ὁλοσχερεῖ νίκῃ πλεονεκτήσαντες διελύθησαν. Ergo orator hic nimis laudavit. Idem.

Παρόδου] Thermopylas seu Pylas intelligit, ut Lysias Epit. §. ν'. nam Pylæ dicuntur loca, per quæ regio aditur. Curt. III. 4. Idem.

Διοικήσαντες] Herodot. VIII. 40. 41. rem narravit: intelligitur decretum de servandis familiis. Καὶ τὰ — διοικήσαντες nescio, unde Wolfius ediderit; sed ejicere nolui, quum in ἀντ. legatur κατασκευάσαντες τὰ περὶ τὴν πόλιν. Idem.

Διατειχ. τὸν Ἰσθμὸν] Ita Lysias Epitaph. §. θ'. et Diod. Sic. XI. 16. item ὀχυροῦν τεῖχος ἀπὸ Λεχαίου μέχρι Κεγχρεῶν. Herodot. VIII. 40. τειχεῖν τὸν Ἰσθμόν. c. 71. οἰκοδόμεον διὰ τοῦ Ἰσθμοῦ τεῖχος. Xen. Symp. V. 6. ὑψηλὴ ῥὶς διατετείχικε τὰ ὄμματα, *velut murus inter oculos interjectus impedimento est.* Idem.

Γεγενημένων] Herodot. VIII. 65. Idem.

Διακοσ. καὶ χιλίων] Idem numerus Persicæ classis §. κζ'. λγ'. et Panath. §. ιζ'. repetitur [Cfr. Lys. Epitaph.]. Herodot. VII. 89. septem addit. cf. Brisson. de Regno Persar. p. 747. sqq. Idem.

Ἐδίδου βασιλεὺς] Non memini, me hoc legisse apud historicos. Wolf. Aut ignoramus, quid a Xerxe Atheniensibus ante ipsam Salaminiam pugnam oblatum sit (esse autem nihil oblatum, inde fit credibile, quod sine mora post pugnam ad Thermopylas Atticam et Athenas vastavit: Herodot. VIII. 51 — 54.), aut Isocrates festinatione quadam retulit ad hæc tempora id, quod vel Xerxes ante prœlium ad Thermopylas Græcis ibi collectis promisit, Diod. Sic. XI. c. 5. vel Mardonius, dux Xerxis, post Salaminiam pugnam ante Platæense prœlium, Atheniensibus obtulit. Herodot. VIII. 136. 140. Justin. II. 14. Plutarch. Aristid. c. 10. Diod. Sic. c. 28. Aristid. Panath. p. 41. Ἕτερος (i. e. Xerxes) δώσει τὴν ἡγεμονίαν, καὶ προσθήσει χρήματα Μηδικὰ καὶ δωρεάς. Cf. p. 49. ubi suo loco narratur. Mor.

56 ἐλευθερίας πολεμεῖν παρεσκευάζοντο, τοῖς δ' ἄλλοις τὴν
δουλείαν αἱρουμένοις συγγνώμην εἶχον. ἡγοῦντο γὰρ ταῖς
μὲν ταπειναῖς τῶν πόλεων προσήκειν [1]ἐκ παντὸς τρόπου ζη-
τεῖν τὴν σωτηρίαν, ταῖς δὲ προεστάναι τῆς Ἑλλάδος ἀξιού-
σαις οὐχ οἷόν τ' εἶναι διαφεύγειν τοὺς κινδύνους, ἀλλ' ὥσπερ c
τῶν ἀνδρῶν τοῖς καλοῖς κἀγαθοῖς αἱρετώτερόν ἐστι καλῶς
ἀποθανεῖν ἢ ζῆν αἰσχρῶς, οὕτω καὶ τῶν πόλεων ταῖς ὑπερ-
εχούσαις λυσιτελεῖν ἐξ ἀνθρώπων ἀφανισθῆναι μᾶλλον ἢ
δούλαις ὀφθῆναι γενομέναις. δῆλον δ' ὅτι ταῦτα διενοήθησαν·
ἐπειδὴ γὰρ οὐχ οἷοί τ' ἦσαν πρὸς ἀμφοτέρας ἅμα παρα-
τάξασθαι τὰς δυνάμεις, παραλαβόντες ἅπαντα τὸν
ὄχλον τὸν ἐκ τῆς πόλεως εἰς τὴν ἐχομένην νῆσον ἐξέπλευσαν,
ἵν' ἐν μέρει πρὸς ἑκατέραν [2][τὴν δύναμιν ἀλλὰ μὴ πρὸς ἀμ- d
φοτέρας ἅμα] κινδυνεύσωσι.

κζʹ. Καίτοι πῶς ἂν ἐκείνων ἄνδρες ἀμείνους ἢ μᾶλλον
φιλέλληνες ὄντες ἐπιδειχθεῖεν, οἵτινες ἐτόλμησαν ἐπιδεῖν,
ὥστε μὴ τοῖς λοιποῖς αἴτιοι γενέσθαι τῆς δουλείας, ἐρήμην
μὲν τὴν πόλιν γιγνομένην, τὴν δὲ χώραν πορθουμένην, ἱερὰ
δὲ συλώμενα καὶ νεὼς ἐμπιπραμένους, ἅπαντα δὲ τὸν πόλε-
μον περὶ [3]τὴν πατρίδα τὴν αὑτῶν γιγνόμενον; καὶ οὐδὲ e
ταῦτ' ἀπέχρησεν αὐτοῖς, ἀλλὰ πρὸς χιλίας καὶ διακοσίας
τριήρεις μόνοι διαναυμαχεῖν [4]ἐμέλλησαν. οὐ μὴν εἰάθησαν·
καταισχυνθέντες γὰρ Πελοποννήσιοι τὴν ἀρετὴν αὐτῶν, καὶ
νομίσαντες προδιαφθαρέντων μὲν τῶν ἡμετέρων οὐδ' αὐτοὶ
σωθήσεσθαι, κατορθωσάντων δὲ εἰς ἀτιμίαν τὰς αὑτῶν πό-
λεις καταστήσειν, ἠναγκάσθησαν μετασχεῖν τῶν κινδύνων. 61

[1] ἐξ ἅπαντος A. C. L. [2] uncos om. A. C. L. [3] τὴν om. A. C. L. [4] ἐτόλμησαν A. C. L.

Ἐπειδὴ γὰρ κ. τ. λ.] Magnam hujus loci partem repetiit Dionys. Halicarn. de vi Demosth. T. II. p. 188. ed. Sylb. Idem.

Ἐν μέρει] *separatim*. Lang.

Πρὸς ἑκατέραν] Lysias Epitaph. §. ηʹ. ἵν' ἐν μέρει πρὸς ἑκατέραν, ἀλλὰ μὴ πρὸς ἀμφοτέρας ἅμα τὰς δυνάμεις κινδυνεύσωσιν. Mor. Aliam et uti Langio videtur veram hujus migrationis causam videmus Panathen. §. ιζʹ. Spohn.

Ἐτόλμησαν] Ἔτλησαν Retberg. l. l. p. 25. Idem.

Ἱερὰ] Τὰ ἀναθήματα καὶ σκεύη. Wolf.

Ἅπαντα δὲ] Markland. ad Lysiam §. ηʹ. propter Lysiæ locum sic corrigit: ἅπ. δὲ δεινὰ καὶ τ. π. Sed uni editioni nihil tribuerim. Cum lectione vulgata consentit Dionys. Hal. De Athenis desertis Herodot. VIII. 51. sqq. Mor.

Ἠναγκάσθησαν] *pudore et honesti cogitatione adacti sunt.* Sic Isocraticæ narrationis consilium hæc accipere jubet, quanquam calliditate Themistoclis coacti sunt remanere, cum fugam decressent. Herodot. VIII. 75. Cornel. Themist. c. 4. quibuscum Lycurg. in Leocr. §. ιζʹ. consentit: βίᾳ τοὺς ἄλλους ἠλευθέρωσαν οἱ Ἀθηναῖοι, ἀναγκάσαντες ναυμαχεῖν, *alios invitos servarunt, quoniam dimicare coegerunt.* Ergo primum Athenienses non soli depugnare voluerunt (v. Taylorus ad Lysiam §. ζ.), deinde socii non pudore aut vi honestatis victi affuerunt prœlio, denique præter Lacedæmonios multi alii Atheniensium socii convenerant, quos Herodot. VIII. 42. sqq. enumeravit. Adeo multum Isocrates laudandi studio tribuit. Idem.

καὶ τοὺς μὲν θορύβους τοὺς ἐν τῷ πράγματι γενομένους καὶ
τὰς κραυγὰς καὶ τὰς παρακελεύσεις, ἃ κοινὰ πάντων [1]ἐστὶ
τῶν ναυμαχούντων, [2]οὐκ οἶδ' [3]ὅτι δεῖ λέγοντα διατρίβειν· ἃ
δ' ἐστὶν ἴδια καὶ τῆς ἡγεμονίας ἄξια καὶ τοῖς προειρημένοις
ὁμολογούμενα, ταῦτα δ' ἐμὸν ἔργον [4]ἐστὶν εἰπεῖν. τοσοῦτον
γὰρ ἡ πόλις ἡμῶν διέφερεν, ὅτ' ἦν ἀκέραιος, ὥστ' ἀνάστατος
b γενομένη πλείους μὲν συνεβάλετο τριήρεις εἰς τὸν κίνδυνον
τὸν ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος ἢ σύμπαντες οἱ [5]ναυμαχήσαντες,
οὐδεὶς δὲ πρὸς ἡμᾶς οὕτως ἔχει δυσμενῶς, ὅστις οὐκ ἂν ὁμο- 57
λογήσειε διὰ μὲν τὴν ναυμαχίαν ἡμᾶς τῷ πολέμῳ κρατῆ-
σαι, ταύτης δὲ τὴν ἡμετέραν πόλιν αἰτίαν γενέσθαι.

κηʹ. Καίτοι μελλούσης στρατείας ἐπὶ τοὺς βαρβάρους
ἔσεσθαι, τίνας χρὴ τὴν ἡγεμονίαν ἔχειν; οὐ τοὺς ἐν τῷ

[1] εἰσὶ A. C. L. [2] οὐχ ὁρῶ A. C. L. [3] τί A. L. [4] εἰπεῖν ἐστὶν A. C. L. [5] συνναυμαχήσαντες C.

Καὶ — διατρίβειν] Descripsit hæc omnia Lysias Epitaph. §. ηʹ. quem ab Isocrate hic reprehendi Marklandus existimat. Eadem fere verba Isocr. Evag. §. ϛʹ. Idem.

Ταῦτα δ'] Malim δὴ, aut γε, nam δὲ non est idoneum. Idem. Sed etiam in ἀντ. loco omnes in hoc δ' consentire videntur, quum nulla notata sit varietas; neque aliquid mutandum esse patet ex iis, quæ Werfer. in Act. Philol. Monac. I. p. 91. sedulo notavit. Spohn.

Ὥστ' ἀνάστ.] Legendum videtur, ὥστε καὶ ἀνάστ. Mor. Non est, quod cum Moro et Augero mutemus. Spohn.

Πλείους κ. τ. λ.] Hunc locum et §. λαʹ. τριήρεις διπλασίας, ἢ σύμπαντες οἱ ἄλλοι, et similem Lysiæ Epit. §. ηʹ. sic explicandum puto, ut Demosth. de cor. c. 21. 70. Τριακοσίων οὐσῶν τῶν πασῶν (τριηρῶν), τὰς διακοσίας ἡ πόλις (τῶν Ἀθηναίων) παρέσχετο, numeris rotunde positis: quibuscum consentiunt, quos Valckenaer. ad Herodot. VIII. 1. laudavit, quorumque loca de classe ad Salaminem collecta intelligenda sunt. Sed si numeros accurate ineamus, ab Atheniensibus 180 naves missæ sunt, Herodot. VIII. 44. et universa Græcorum classis 378 navibus constitit, ib. c. 48. ideoque Athenienses *propemodum* tot miserunt, quot cæteri omnes. Rem optime expressit Thucydides I. 74. Ἐς τὰς τετρακοσίας ναῦς (h. e. 378. quæ fuit universa classis) παρεσχόμεθα ὀλίγῳ ἐλάσσους τῶν δύο μοιρῶν. Aristides Panath. p. 38. de multitudine Atticarum navium more suo nimis argute locutus est. Melius p. 41. δύο τοῦ παντὸς μέρη μόνοι Ἀθηναῖοι ἐπλήρουν. Mor.

Μὲν] Delendum videtur: nam οὐδεὶς δὲ non refertur ad hoc μέν. Idem. Augerus assentitur, Coraes retinendum esse putat et interpretatur: τοσοῦτον ἡ πόλις ἡμῶν διέφερε, ὥστε οὐκ ἔστιν ὃς οὐκ ἂν ὁμολογήσειεν αἰτίαν αὐτὴν γενέσθαι τῆς ναυμαχίας, δι' ἣν ἐκρατήσαμεν τῶν Βαρβάρων. Sed idem fortassis in μόνη mutandum censet et hoc præferre videtur. Male. Orator verborum concinnitati et numerorum suavitati indulgens paullulum recessit a recta via, sive verius obscuriorem reddidit nexum. Sensus hic est: Urbs plures *quidem* instruxit naves ad pugnam, quam reliqui socii, inde *autem* patet eam salutis nostræ esse causam; posterius vero membrum ornatu oratorio variatum est. Ex his μὲν retinendum esse in hoc loco, quod etiam ἀντ. habet, et οὐδεὶς δὲ scribendum esse apparet. Spohn.

Ἡμᾶς] Pro ἡμᾶς velim legi Ἕλληνας. Auger.

Ταύτης] Sc. τῆς ναυμαχίας, quoniam, cæteris recusantibus, præ metu Isthmum munientibus, et in Peloponneso latentibus, unus Themistocles sociis persuasit, ut ad Salamina confligerent, Herodot. VIII. 56—64. idemque eos, fugere molientes, resistere coegit. Mor.

προτέρῳ πολέμῳ μάλιστα εὐδοκιμήσαντας, καὶ πολλάκις μὲν ἰδίᾳ προκινδυνεύσαντας, ἐν δὲ τοῖς κοινοῖς τῶν ἀγώνων c
ἀριστείων ἀξιωθέντας; οὐ τοὺς τὴν αὑτῶν ἐκλιπόντας ὑπὲρ τῆς τῶν ἄλλων σωτηρίας, καὶ τό τε παλαιὸν οἰκιστὰς τῶν πλείστων πόλεων γενομένους, [1] καὶ πάλιν αὐτὰς ἐκ τῶν μεγίστων συμφορῶν διασώσαντας; πῶς δ' οὐκ ἂν δεινὰ πάθοιμεν, εἰ τῶν κακῶν πλεῖστον μέρος μετασχόντες ἐν ταῖς τιμαῖς ἔλαττον ἔχειν [2] ἀξιωθεῖμεν, καὶ τότε προταχθέντες ὑπὲρ ἁπάντων νῦν ἑτέροις ἀκολουθεῖν [3] ἀναγκα- d
σθεῖμεν;

κθ'. Μέχρι μὲν οὖν τούτων οἶδ' ὅτι πάντες ἂν [4] ὁμολογήσειαν πλείστων ἀγαθῶν τὴν πόλιν ἡμῶν αἰτίαν γεγενῆσθαι, καὶ δικαίως ἂν αὐτῆς τὴν ἡγεμονίαν εἶναι· μετὰ δὲ ταῦτα ἤδη τινὲς ἡμῶν κατηγοροῦσιν ὡς, ἐπειδὴ τὴν ἀρχὴν τῆς θαλάττης παρελάβομεν, πολλῶν κακῶν αἴτιοι τοῖς Ἕλλησι κατέστημεν, καὶ τόν τε Μηλίων ἀνδραποδισμὸν καὶ [5] τὸν Σκιωναίων ὄλεθρον ἐν τούτοις τοῖς λόγοις ἡμῖν e
προφέρουσιν. ἐγὼ δ' ἡγοῦμαι, πρῶτον μὲν οὐδὲν εἶναι τοῦτο σημεῖον ὡς κακῶς ἤρχομεν, εἴ τινες τῶν πολεμησάντων ἡμῖν σφόδρα φαίνονται κολασθέντες, ἀλλὰ πολὺ τόδε μεῖ-

[1] [καὶ] L. [2] ἀξιωθείημεν A. C. L. [3] ἀναγκασθείημεν A. C. L. [4] ὁμολογήσαιεν A. C. L. [5] τῶν A. L.

Τό τε παλ.] An τό γε παλαιὸν, e Dion. Hal. Ergo τό γε παλ. *olim. quidem*; πάλιν, *denuo*. IDEM. Melius. LANG.

Οἰκιστὰς] §. θ'. πολλὰς μὲν — ἔκτισαν, et, ἅπαντα περιεβάλοντο τὸν τόπον. Ergo hic οἰκισταὶ dicuntur, qui colonias deducunt, ut Callim. H. in Ap. v. 67. οἰκιστὴς, et Schol. ad v. 76. Mox inclusi καί. MOR. Idem fecit Langius, satis temere, nam referendum est ad antecedens τε, καὶ τό τε παλαιόν — καὶ πάλιν — *neque vero tantummodo olim, — sed etiam deinde* etc. SPOHN.

Προταχθέντες] Deberi Atheniensibus principatum, etiam Herodot. IX. 27. Thucydides I. 73. et Xenoph. Hell. VII. 1. fictis orationibus explicarunt. MOR.

Κακῶν αἴτιοι] Quidquid, constituto post Salaminiam victoriam imperio Atheniensium, usque ad initium belli Peloponnesiaci ab iis crudeliter, avare, aut injuste factum est, tradidit Thucyd. I. 98—119. Isocratis autem, hæc excusantis, argumenta quis non videt admodum infirma esse? IDEM.

Μηλίων] Tempore belli Peloponnesiaci Melus, colonia Lacedæmoniorum (Herodot. VIII. 38.), noluerat Atheniensium societati adjungere, Thucyd. V. 84. Itaque diu obsessa tandem se dedidit Atheniensibus, qui ἡβῶντας ἀπέκτειναν, παῖδάς τε καὶ γυναῖκας ἠνδραπόδισαν, τὸ δὲ χωρίον αὐτοὶ ᾤκησαν, ἀποίκους ὕστερον πεντακοσίους πέμψαντες. Id. V. 160. Cf. Isocr. Panath. §. κβ'. Xen. Hellen. II. 2. 2. Diod. Sic. XII. 65. Melios tandem restituit Lysander Xen. Hell. II. 2. 5. IDEM.

Σκιωναίων] Scione ab Atheniensibus defecit, Aristoph. Vesp. 210. Thuc. IV. 120. oppugnata est, c. 133. sqq. et capta, V. 32. Cf. Diod. Sic. XII. 72. 76. Ac tum quoque juventute interfecta, liberis mulieribusque in servitutem redactis, Athenienses locum Platæensibus habitandum dederant. Cf. infra §. λα'. Etiam Aristides Panath. p. 77. excusat Athenienses, sed, ut omnia solet, nimis. IDEM.

Κολασθέντες] Sed Melii nihil, tali ultione dignum, commiserant. IDEM.

62 ζον τεκμήριον ὡς καλῶς διῳκοῦμεν τὰ τῶν συμμάχων, ὅτι τῶν πόλεων τῶν [1] ὑφ' ἡμῖν οὐσῶν οὐδεμία τοιαύταις συμφοραῖς περιέπεσεν. ἔπειτ', εἰ μὲν ἄλλοι τινὲς τῶν αὐτῶν πραγμάτων πρᾳότερον ἐπεμελήθησαν, εἰκότως ἂν ἡμῖν ἐπιτιμῷεν· εἰ δὲ [2] μήτε τοῦτο γέγονε, μήθ' οἷόν τ' ἐστὶ τοσούτων πόλεων τὸ πλῆθος κρατεῖν ἢν μή τις κολάζῃ τοὺς ἐξαμαρτάνοντας, πῶς [3] οὐκ ἤδη δίκαιόν ἐστιν ἡμᾶς ἐπαινεῖν, οἵτινες ἐλαχίστοις χαλεπήναντες πλεῖστον χρόνον τὴν ἀρχὴν κατασχεῖν ἠδυνήθημεν;

b λ'. Οἶμαι δὲ πᾶσι δοκεῖν τούτους κρατίστους προστάτας
[4] γενήσεσθαι τῶν Ἑλλήνων, ἐφ' ὧν οἱ πειθαρχήσαντες ἄριστα 58
τυγχάνουσι πράξαντες. ἐπὶ τοίνυν τῆς ἡμετέρας ἡγεμονίας εὑρήσομεν καὶ τοὺς οἴκους τοὺς ἰδίους πρὸς εὐδαιμονίαν πλεῖστον ἐπιδόντας καὶ τὰς πόλεις μεγίστας γενομένας. οὐ γὰρ ἐφθονοῦμεν ταῖς αὐξανομέναις αὐτῶν, οὐδὲ ταραχὰς [5] ἐνεποιοῦμεν πολιτείας [6] ἐναντίας παρακαθιστάντες, ἵν'
c [7] ἀλλήλοις μὲν στασιάζοιεν, ἡμᾶς δ' ἀμφότεροι θεραπεύοιεν, ἀλλὰ τὴν τῶν συμμάχων ὁμόνοιαν κοινὴν ὠφέλειαν νομίζοντες τοῖς αὐτοῖς νόμοις ἁπάσας τὰς πόλεις διῳκοῦμεν, συμμαχικῶς ἀλλ' οὐ δεσποτικῶς βουλευόμενοι περὶ αὐτῶν, ὅλων μὲν τῶν πραγμάτων ἐπιστατοῦντες, ἰδίᾳ δ' ἑκάστους ἐλευθέρους ἐῶντες εἶναι, καὶ τῷ μὲν πλήθει βοηθοῦντες,

[1] ἐφ' A. L. [2] μήποτε A. C. L. [3] οὐ δίκ. A C. L. [4] γεγενῆσθαι A. C. L. [5] ἐποιοῦντο L. [6] ὑπεναντίας A. C. L. [7] ἐν ἀλληλ. A. C. L.

Πλεῖστον χρόνον] Panath. §. ιθ'. Σπαρτιᾶται μὲν ἔτη δέκα μόλις ἐπεστάτησαν τῶν πραγμάτων· ἡμεῖς δὲ πέντε καὶ ἑξήκοντα συνεχῶς κατέσχομεν τὴν ἀρχήν. Recte ergo locus Lycurgi in Leocr. §. ιζ'. ἐνενήκοντα ἔτη τῶν Ἑλλήνων ἡγεμόνες οἱ πρόγονοι κατέστησαν, repugnans cæterorum narrationi, a Tayloro sic in dubitationem vocatur, ut is ἑβδομήκοντα legendum esse suspicetur, quod et Lysias Epitaph. §. ια'. scripsit: nisi quis ex Aristid. Panath. p. 73. (Ἀθηναῖοι πλέω ἢ ἑβδομήκοντα ἔτη κατέσχον τὴν ἀρχήν· Λακεδαιμόνιοι οὐδ' εἰς τρεῖς Ὀλυμπιάδας διεφύλαξαν.) defendere utcumque Lycurgum malit, et ab Aristide addita existimare tempora, quibus per Cononem recuperarunt Attici imperium (Cornel. Con. c. 4.): v. Meursii Fortuna Att. c. 10. p. 89. IDEM.

Ἐποιοῦμεν] Ἐνεποιοῦμεν, quod e conjectura recepit Wolfius, non est necessarium. Si quis medio ἐποιούμεθα opus esse putet, is cogitet, ταραχὰς ποιεῖν non esse hoc loco circumlocutionem verbi ταράττειν, *in præsenti jam miscere omnia* (nam tum ταραχὰς ποιεῖσθαι melius erat, ut λόγον ποιεῖσθαι pro λέγειν), sed significare, *instigatorem esse et causam turbarum futurarum*. Et sic ποιεῖν ῥοπὴν, ῥᾳστώνην, *efficere, causam esse*, §. θ'. λη'. IDEM.

Κοινὴν] *nobis communem*, ad nos quoque pertinentem. IDEM.

Τοῖς αὐτοῖς νόμ.] *ad eandem normam*, quam ipsi nobis proposueramus: quæ norma describitur, συμμαχικῶς — ἀποστερεῖσθαι, et in sententiis inest institutisque, quæ δημοκρατίαν introducunt et firmant. IDEM.

Ἑκάστους] Singuli intelligantur non cives; sed singulæ civitates et respublicæ, ut Rhodii, Chii, Byzantii. WOLF.

ταῖς δὲ [1] δυναστείαις πολεμοῦντες, δεινὸν ἡγούμενοι τοὺς πολλοὺς ὑπὸ τοῖς ὀλίγοις εἶναι, καὶ τοὺς ταῖς οὐσίαις ἐνδεεστέρους τὰ δὲ ἄλλα μηδὲν χείρους ὄντας ἀπελαύνεσθαι d
τῶν ἀρχῶν, ἔτι δὲ κοινῆς τῆς πατρίδος οὔσης τοὺς μὲν τυραννεῖν τοὺς δὲ μετοικεῖν, καὶ φύσει πολίτας ὄντας νόμῳ τῆς πολιτείας ἀποστερεῖσθαι. τοιαῦτ' ἔχοντες ταῖς ὀλιγαρχίαις ἐπιτιμᾶν καὶ πλείω τούτων, τὴν αὐτὴν πολιτείαν ἥνπερ παρ' ἡμῖν αὐτοῖς καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις κατεστήσαμεν, ἣν οὐκ οἶδ' [2] ὅ τι δεῖ διὰ μακροτέρων ἐπαινεῖν, ἄλλως τε καὶ συντόμως ἔχοντα δηλῶσαι περὶ αὐτῆς. μετὰ γὰρ ταύ- e
της οἰκοῦντες ἑβδομήκοντ' ἔτη [3] διετέλεσαν, ἄπειροι μὲν τυραννίδων, ἐλεύθεροι δὲ πρὸς τοὺς βαρβάρους, ἀστασίαστοι

[1] δυναστείαις δὲ A. C. L. [2] ὅτι A. C. [3] διετελέσαμεν A. C. L.

Τοὺς δὲ μετοικεῖν] *velut peregrinos vivere in patria*, deterioris conditionis esse, velut μετοίκους εἶναι. Dicebantur enim ab Atheniensibus μέτοικοι, qui sedes rerum suarum e patria Athenas transtulerant, ibique fixerant. v. Harpocrat. in μετοίκιον, et Valckenaer. ad Ammon. p. 109. et [p. 113. Cfr. præterea de his, quæ monuerunt Jul. Pollux l. VIII. 91. et III. 55. Hesych., Suid., Etymol. M., Ducker. ad Thucyd. II. 13., Potter. Archæol. L. I. c. 10., Petit. legg. Att. II. 5. inprimis Wolf. Prolegg. ad Demosth. Leptin. p. 362. sqq.] Nam id Isocrates h. l. non dicit, Athenienses noluisse, ut imperio illorum utentes aliorsum migrarent, sed ne qui, nati in patria, in ea carerent jure civitatis; et νόμῳ (per introductam civitatis formam) μετοίκων loco ac numero essent. Mor.

Παρ' ἡμῖν αὐτοῖς] Integro libello de rep. Athen. exposuit Xenophon, Athenis veram δημοκρατίαν fuisse. Idem.

Ἑβδομήκοντα ἔτη] Non miror, si Meursio in Fort. Att. c. 10. p. 89. et aliis fortasse in mentem venit, hos septuaginta annos de eo tempore, quo Athenienses imperium tenuerunt, capiendos esse, quum annorum numerus conveniat, et multa quoad numerum similia loca reperiantur: qua de re ad c. 29. n. dictum est. Sed res longe aliter se habet. Nam primum illud tempus imperii, frequentissimum bellis, non poterat dici sine bellis cum ullis hominibus effluxisse: deinde μετὰ ταύτης ad πολιτείαν δημοκρατικὴν τῶν Ἀθηναίων §. λ'. refertur, non ad ἡγεμονίαν. Quæritur ergo, quando Athenis tale spatium temporis elapsum sit, quale hic describitur, videnturque termini septuaginta annorum sic constituendi, ut initium ducamus a primo archonte annuo, Creonte, qui Olympiade 23. creatus est, finemque faciamus Olympiadem 42. Nam sic non solum efficiuntur anni septuaginta et sex, quos Isocrates rotunde septuaginta appellavit, sed etiam sermo est de vera δημοκρατίᾳ, quæ a tempore archontum annuorum initium cepit. Porro per hoc totum tempus nullus exstitit tyrannus, nulla seditio, sed demum Olymp. 45. Cylon arcem invasit (Herodot. V. 71. Thucyd. I. 126.): nec bella sunt cum aliis gesta, donec Olymp. 43. contra Mitylenæos pugnarunt: nec denique cum Barbaris dimicatio incidit: aut si quid tale accidit (quis enim omnia legerit?), levius fuit, et propemodum negligendum in historia. Itaque nec Corsinus in Fastis Att. T. III. p. 33. sqq. per totum hoc tempus alicujus belli, ab Atheniensibus gesti, mentionem injecit: quanquam initium archontum annuorum Ol. 24. et turbas Cylonis Ol. 42. assignavit. Quum ergo sit hoc intervallum septuaginta annorum, quantum præterea de tempore adeo remoto judicare licet, tale, quale Isocrates descripsit: fortasse non temere hos terminos constitui. De quo si quis me humaniter admonendum putaverit, et libenter patiar, et verum amplectar. Mor. Eundem annorum numerum deprehendes apud Lys. in Epitaph. §. ια'. sed Demosthen. Olynth. III. §. θ'. 45. a., et adv. Phil. III. §. ϛ'. 73. a., Lycurg. adv. Leocrat. §. ιζ'. nonaginta, nisi error latet in numero, Andocides (aut Phæax) de pac. §. η'. quinque et octoginta, Dionys. Halicarn. Arch. Rom. I. c. 3. 68. ipse vero Isocrates in Panathen. §. ιθ'. 65. annos, et Plato. Epist. VII. 70. ἡγεμονίαν habuisse Athenienses referunt. Spohn.

δὲ πρὸς σφᾶς αὐτούς, εἰρήνην δ' ἄγοντες πρὸς [1] πάντας ἀνθρώπους.

63 λα'. Ὑπὲρ ὧν προσήκει τοὺς εὖ φρονοῦντας μεγάλην χάριν ἔχειν πολὺ μᾶλλον ἢ τὰς κληρουχίας ἡμῖν ὀνειδίζειν, ἃς ἡμεῖς εἰς τὰς ἐρημουμένας τῶν πόλεων φυλακῆς ἕνεκα τῶν χωρίων ἀλλ' οὐ διὰ πλεονεξίαν ἐξεπέμπομεν. σημεῖον δὲ τούτων· ἔχοντες γὰρ χώραν μὲν [2] ὡς πρὸς τὸ πλῆθος τῶν πολιτῶν ἐλαχίστην, ἀρχὴν δὲ μεγίστην, [3] καὶ κεκτημένοι τριήρεις διπλασίας μὲν ἢ σύμπαντες οἱ ἄλλοι, δυνα-
b μένας δὲ πρὸς δὶς τοσαύτας κινδυνεύειν, ὑποκειμένης [4] τῆς Εὐβοίας ὑπὸ τὴν Ἀττικήν, ἣ καὶ πρὸς τὴν ἀρχὴν [5] τὴν τῆς 59
θαλάττης εὐφυῶς εἶχε καὶ [6] τὴν ἄλλην ἀρετὴν ἁπασῶν τῶν νήσων διέφερε, κρατοῦντες αὐτῆς μᾶλλον ἢ τῆς ἡμετέρας αὐτῶν, καὶ πρὸς τούτοις εἰδότες καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων καὶ τῶν βαρβάρων τούτους [7] μάλιστ' εὐδοκιμοῦντας, οἳ τοὺς ὁμόρους ἀναστάτους ποιήσαντες ἄφθονον καὶ ῥᾴθυμον
c αὐτοῖς κατεστήσαντο τὸν βίον, ὅμως οὐδὲν τούτων ἡμᾶς ἐπῆρε

[1] ἅπαντας A. C. L. [2] πρὸς μὲν τὸ A. C. L. [3] κεκτημένοι δὲ A. C. L. [4] δὲ τῆς A. C. L. [5] τὴν om. A. C. L. [6] πρὸς τὴν A. C. L. [7] κάλλιστ' A. L.

Ὑπὲρ ὧν] *ob ea, quæ huc usque exposita sunt, merita.* Totum hunc locum, ὑπὲρ ὧν — ἐξεπέμπομεν, repetiit Harpocratio in Κληροῦχοι: quos ille dicit fuisse: οὓς Ἀθηναῖοι ἔπεμπον ἐπὶ τὰς πόλεις, ἃς ἐλάμβανον, κλήρους ἑκάστοις διανεμοῦντες. Eam ob rem Diod. Sic. XV. 23. refert, Athenienses male ubivis audiisse, ideoque tandem coactos esse, ereptos possessoribus legitimis agros iis restituere. Ibid. §. κθ'. Mor.

Τῶν πόλεων] Vid. §. κθ'. de Melo et Scione. Idem.

Διὰ πλεονεξίαν] §. λβ'. μὴ τῶν ἀλλοτρίων ἐπιθυμεῖν. Idem.

Διπλασίας] Vid. §. κζ'. Mox δὶς τοσαύτας de Xerxis classe intelligendum, de qua ibidem dixit. Idem.

Ὑποκειμένης] Ὑποκειμένη seu κειμένη ὑπὸ τὴν Ἀττικήν, *sita prope, juxta Atticam.* Hom. Il. φ. 26. ὑπὸ κρημνούς, *juxta crepidines.* Virgil. "Trojæ sub mœnibus altis." Usitatius fere est ἐπικεῖσθαι, ut Thuc. IV. 53. de insula, ἐπίκειται τῇ Λακωνικῇ, et c. 54. ἐπίκ. ἐπὶ τῇ Λακ. Versio Wolfii, *infra Atticam sita*, non exprimit, quod h. l. exprimi debet. Idem.

Εὐφυῶς εἶχε] Thucyd. VIII. 96. de opportunitate Eubœæ ad imperium Atheniensium agit, et ex ea capere Athenienses plus emolumenti dicit, quam ex ipsa Attica. Idem.

Πρὸς τὴν ἄλλην ἀρετὴν] *quoad cætera bona, commoda.* Herodot. IV. 108. ἀρετὴ Λιβύης, Thuc. I. 2. ἀρετὴ γῆς, de fertilitate. Nam omnis præstantia rei alicujus, sive a natura sit, sive ab exercitatione et opera, dicitur ἀρετή. Vid. omnino Fragm. Metopi in Galei Opusc. myth. p. 684. Cic. Phil. XIV. 9. "virtutes diei." Idem.

Κρατοῦντες] Quid si? κρατοῦντες ἂν αὐτῆς, ἤγουν, εἴπερ ἠβουλόμεθα. Wolf. *obtinentes*, i. e. obtinere volentes, id agentes ut imperio teneremus. Eodem modo I Thess. II. 24. οὐκ ἀρέσκοντες, *non placere studentes.* Gal. I. 10. εἰ ἤρεσκον, *si placere studerem.* Sic fortasse Xen. Mem. I. 2. 31. ἐπηρεάζων, *insolenter tractare cupiens*, hoc agens, ut eum tractaret insolenter. Similiter Latinos omittere verbum *velle*, docuit Gron. ad Liv. 37. 17. Mor.

Κάλλιστ'] Fug. et Bav. μάλιστ', probante Wolfio, nisi forte hæc rarioris formæ, καλῶς εὐδοκιμεῖν, interpretatio est. Sensus est: Etsi noveramus, Græcos et Barbaros magna laude floruisse, qui satis injuste vicinos oppresserant, ut ipsi crescerent: tamen ideo nobis non indulsimus, eos imitari. Idem.

περὶ τοὺς ἔχοντας τὴν νῆσον ἐξαμαρτεῖν, ἀλλὰ μόνοι δὴ τῶν
μεγάλην δύναμιν [1] λαβόντων περιείδομεν ἡμᾶς αὐτοὺς [2] ἀπο-
ρωτέρως ζῶντας τῶν δουλεύειν αἰτίαν ἐχόντων. καίτοι βου-
λόμενοι πλεονεκτεῖν οὐκ ἂν δή που τῆς μὲν Σκιωναίων γῆς
ἐπεθυμήσαμεν, ἣν Πλαταιέων τοῖς ὡς ἡμᾶς καταφυγοῦσι
φαινόμεθα παραδόντες, τοσαύτην δὲ χώραν παρελίπομεν,
ἣ πάντας ἂν ἡμᾶς εὐπορωτέρους ἐποίησε. d

λβ'. Τοιούτων τοίνυν ἡμῶν γεγενημένων καὶ τοσαύτην
πίστιν δεδωκότων ὑπὲρ τοῦ μὴ τῶν ἀλλοτρίων ἐπιθυμεῖν,
τολμῶσι κατηγορεῖν οἱ τῶν δεκαδαρχιῶν κοινωνήσαντες καὶ
τὰς αὑτῶν πατρίδας [3] διαλυμηνάμενοι, καὶ μικρὰς μὲν ποιή-
σαντες δοκεῖν εἶναι τὰς τῶν προγεγενημένων ἀδικίας, οὐδε-
μίαν δὲ [4] λιπόντες ὑπερβολὴν τοῖς αὖθις βουλομένοις γενέ-
σθαι πονηροῖς, ἀλλὰ φάσκοντες μὲν λακωνίζειν τἀναντία e
δ' ἐκείνοις ἐπιτηδεύοντες, καὶ τὰς μὲν Μηλίων ὀδυρόμενοι
συμφορὰς, περὶ δὲ τοὺς αὑτῶν πολίτας ἀνήκεστα τολμή-
σαντες ἐξαμαρτεῖν. ποῖον γὰρ αὐτοὺς ἀδίκημα διέφυγεν; ἢ
τί τῶν αἰσχρῶν καὶ δεινῶν οὐ διεξῆλθον; οἱ τοὺς μὲν [5] ἀνο- 64
μωτάτους πιστοτάτους ἐνόμιζον, τοὺς δὲ προδότας ὥσπερ
εὐεργέτας ἐθεράπευον, ἡροῦντο δὲ τῶν Εἱλώτων ἐνίοις δου-

[1] ἐχόντων A. C. L. [2] ἀπορώτερον A. C. L. [3] λυμηνάμενοι A. C. L. [4] ἀπολιπόντες A. C. L. [5] ἀνοητοτάτους A.

Ἐξαμαρτεῖν] Tamen Athenienses, Eubœa suo imperio subjecta, cæterisque incolis in fidem et societatem receptis, unam insulæ urbem, Hestiæam, ejectis oppidanis, occuparunt: Thuc. I. 114. Diod. Sic. XII: 22. (Xenoph. Hellen. II. 2. 2. rem obiter tangens, Ἱστιέας appellat, haud infrequenti scripturæ permutatione. v. Stephan. de urb. in Ἱστίαια.) Quam urbem etiam tum tenuerunt, quum insula a Lacedæmoniis subacta est, Thuc. VIII. 95. Oreus enim, quod nomen hoc loco commemoratur, est recentius, cum antiquo Hestiææ mutatum. v. Intt. Diod. Sic. XV. 30. Wass. ad Thuc. l. l. Schol. ad Thucyd. I. 114. IDEM.

Τῶν δ. α. ἐχόντων] *in quibus causa erat, quare servirent*, digni servitute. Nam ab Atheniensibus defecerant. Diod. Sic. XII. 7. IDEM. I. e. qui facile possent in servitutem redigi. AUGER.

Πλεονεκτεῖν] Si injuste lucrari voluissemus, non quæsiissemus parvum lucrum, magnum autem neglexissemus. MOR.

Καταφυγοῦσι] Thucyd. III. 20. De Scione Platæensibus tradita vid. §. κα'. IDEM.

Τοιούτων κ. τ. λ.] Totum hoc caput et contra Lacedæmonios, et contra eos qui cum iis principatum tenentibus senserunt, imprimis contra decemviros per Græciæ civitates constitutos, et triginta tyrannos Athenis præfectos, scriptum est. Eædem injuriæ enumeratæ sunt de Pace §. λϛ'. Panath. §. λη'. IDEM.

Δεκαδαρχιῶν] Lacedæmonii, eorumque jussu constituti decemviri. Præter ea, quæ Isocrates ipse Panath. §. ιη'. Cornel. Lysand. c. 1. 2. 3. et Harpocratio in h. v. et in δεκαδοῦχος (cf. Henr. Stephani diatr. 7. in Isocr. p. 40.) habent, adeundus est Diod. Sic. l. XIV. 3. X. 13. Plutarch. Lysand. c. 13. ad quem locum Wesselingius de varietate scribendi, in verbis δεκαρχία et δεκαδαρχία ubivis usitata, quædam notavit. IDEM. Adde Isocrat. ad Philipp. §. μ'. et Panath. §. κε'. Vales. ad l. Harpocrat. Cor. et Lang. ad loc. Isocr. laud. SPOHN.

Ἡγοῦντο] F. ᾑροῦντο. WOLF. *hanc rationem sequebantur.* MOR.

Τῶν Εἱλώτων] Plerumque δούλους inter-

λεύειν, ὥστ' εἰς τὰς αὑτῶν πατρίδας ὑβρίζειν, μᾶλλον δ'
ἐτίμων τοὺς αὐτόχειρας [1] [καὶ φονέας] τῶν πολιτῶν ἢ τοὺς

[1] uncos om. A. L.

pretantur (v. Hesych. in h. v.), quod parum definitum est (cf. Henr. Steph. diatr. 7. in Isocr. p. 45.) Accuratius ergo Harpocratio in εἱλωτεύειν. Εἵλωτες, οἱ μὴ γόνῳ δοῦλοι Λακεδαιμονίων, ἀλλ' οἱ πρῶτοι χειρωθέντες τῶν Ἕλος τὴν πόλιν οἰκούντων. et scholiastes Thucyd. ad I. 101. Ἕλος, πόλις Λακωνικῆς, ἧς οἱ πολῖται ἐκαλοῦντο Εἵλωτες. Ergo Helotes fuerunt populus Spartæ finitimus, quippe qui cum aliis finitimis potuit aliorsum confugere (Thucyd. l. c.), a quo Spartani semper defectionem metuerunt (IV. 80.), et cujus pars, inito cum Lacedæmoniis fœdere, e Peloponneso exiit (I. 103.), verum ad imam servitutem redactus, ut, quidquid permisissent aut jussissent Lacedæmonii, sustinere deberet. Vid. Strabo l. VIII. p. 364. et Cornel. Pausan. c. 2. Eorum conditionem accurate descripsit Isocr. Panath. §. ογ'. Sed quanquam fuerunt ordo, inter ingenuos et servos natos interjectus (Pollux Onom. III. 8. p. 366.), tamen auctore Thucydideo scholiaste, l. c. in contemptum Helotum omnino servi Lacedæmoniorum dicti sunt Helotes. Quare ubique videndum, utrum populus Spartæ finitimus, an servi et domestici, οἰκέται, intelligantur. Hoc loco de populo sermo est. IDEM.

Αὐτόχειρας] Αὐτόχειρ, *percussor, qui sua manu interficit, etiam alium.* Isocr. Æginet. §. θ'. ἀπέκτειναν τὸν πατέρα, αὐτόχειρες γενόμενοι, *sua manu patrem occiderunt.* Plataic. §. ιβ'. qui cædes faciunt, αὐτόχειρες appellantur. Αὐτόχειρ θυγατρός. Dion. Hal. T. I. p. 720. ed. Sylb. Αὐτόχειρ τοῦ φόνου, *patrans cædem.* Demosth. de Cor. c. 88. Etiam Hesychius: Αὐτόχειρ, φονεὺς (alterius, opinor, quia non addidit ἑαυτοῦ), et Αὐτόχειρες, οἱ ταῖς ἰδίαις χερσὶ φονεύοντες, quod Lycurg. in Leocr. c. 30. αὐτοχειρὶ ἀποκτείνειν dixit: ut in Xenoph. Hell. VI. 4. 35. αὐτοχειρία, *cædis administratio*, cui opponitur βουλὴ, machinatio. Videntur præterea hoc loco αὐτόχειρ et φονεὺς, quæ non constanter differunt, sic posse distingui, ut ille sit, qui sua manu occidat, hic, qui etiam subornet administros cædium: nisi potius καὶ φονέας glossema est. MOR. Αὐτόχειρ est quicunque sua manu aliquid perficit, cfr. Hoogeveen. ad Viger. ed. Herm. sec. not. 47., Hesych. s. v. αὐτοχειρία, Thom. Mag. ad eand. voc., ibique interprr., Phrynich. Eclog. p. 216. ed. Pauw., idem in Prop. in Bekker. Anecdot. Græc. Vol. I. p. 7. et 17., Sophocl. Antigon. 892. Electr. 1196., N. T. Act. Apostol. c. 27. 19. Hinc ita dicitur, qui manu operatur, ἐργάτης Iul. Poll., quem locum Henr. Stephan. Thes. Gr. recte ita emendavit, αὐτόχειρ, ἐργάτης. Deinde quicunque ipse, non per alium, aliquid efficit, auctor, v. c. μάχης Herodian. hist. L. VII. c. 3. τάφου Soph. Antigon. 306. Erf. τῆς ἀσελγείας Demosth. p. 534. 4. ed. Reisk. τοῦ μιάσματος Memnon. Exc. ed. Orell. p. 18.; neque κακῶν neque ἀγαθῶν αὐτόχειρες sunt dii Isocr. Philipp. c. 64, quum non suis manibus, non ipsi tribuant, sed ope aliorum. Passive αὐτόχειρα γράμματα, quæ a cujusdam ipsius manu scripta sunt, αὐτόγραφα, Dio Cass. p. 905. 42. ed. Reim. Imprimis vero de cæde dicitur, ut denotetur h. v. cædem sua manu perficiens, sua manu trucidans, Hesych. Φονεὺς, Phavorin. s. h. v. — ἕτερον καὶ μὴ δι' ἄλλου φονεύσας, Zonar. — φονεύσαντες αὐτοχειρίᾳ — τινὰς, adde Hesych. loc. a Moro adscriptum. Harpocrat. s. v. αὐθέντης. Αὐτόχειρ τοῦ φόνου Sophocl. Electr. 950. Œd. Reg. 269. Demosth. p. 321. 17. ed. Reisk. Plato Epist. VII. auctor cædis, vi illata. Additur plerumque genitivus hominis interfecti, quod jam Stephan. in Thes. rectissime vidit. Αὐτόχειρα ἄλλον ἄλλου Demosth. adv. Leptin. §. λδ'. αὐτόχειρά μου id. 549. 5. ed. Reisk., αὐτοῦ Dio Cass. 935. 75. 1193. 84. Φλάκκου id. l. 50. 56. sq., Γαΐου Appian. Bell. Civ. IV. c. 9. Dio Cass. 446. 4. 485. 5. 509. 73., τοῦ πατρὸς Liban. I. p. 922. extr. Diodor. Sicul. I. 377., θυγατρὸς Dionys. Halic. loc. a Moro laud. Sæpenumero autem hic genitivus omittitur. Isocrat. Plataic. §. ιβ'. Æginet. §. θ'., Dio Cass. I. p. 64. l. 46. sq., Soph. Œd. Reg. 230. Erf. Ajac. 57., Hesych. s. v. αὐτόχειρες. Ipsius manu est αὐτόχειρ Soph. Antigon. 1159., ita ut dubium sit, utrum sua ipsius, an patris ipsius manu ceciderit, nam Chorus interrogat, cfr. interprr. ad h. loc. Ita Antigon. 172. de fratribus illis legimus πληγέντες αὐτόχειρι σὺν μιάσματι, ipsorum manibus (invicem) perempti. Cfr. Eurip. Phœniss. 887. Sophocl. Œd. Reg. 1326. nemo sua ipsius manu fecit, sed ego mea ipsius feci. De simili ratione verborum αὐτόκτονος et αὐτοσφαγὴς vid. Lobeckium meum ad Ajac. p. 355. et Heath. ap. Musgrav. ad Antigon. 1159. Denique dicitur de vi, quam aliquis sibimet ipse infert. Παίσας ὑφ' ἧπαρ αὐτόχειρ αὑτὴν Sophocl. Antig. v. 1300. αὐτόχειρ σφαγὴ Eurip. Phœn. 344. τρόπος Orest. 1040. αὐτόχειρ ἑαυτοῦ Dio Cass. 872. 28. Plerumque simpliciter positum denotat eum, qui ipse

γονέας τοὺς αὑτῶν, εἰς τοῦτο δ' ὠμότητος ἅπαντας ἡμᾶς κατέστησαν, ὥστε πρὸ τοῦ μὲν διὰ τὴν παροῦσαν εὐδαιμονίαν καὶ ταῖς μικραῖς ἀτυχίαις πολλοὺς ἕκαστος ἡμῶν εἶχε τοὺς συμπαθήσοντας, ἐπὶ δὲ τῆς τούτων ἀρχῆς διὰ τὸ πλῆ- b
θος τῶν οἰκείων κακῶν ἐπαυσάμεθ' ἀλλήλους ἐλεοῦντες· οὐδενὶ γὰρ τοσαύτην σχολὴν παρέλιπον, ὥσθ' ἑτέρῳ συναχθεσθῆναι. τίνος γὰρ οὐκ ἐφίκοντο; ἢ τίς οὕτω [1] πόῤῥω

[1] τοσοῦτον πόῤῥω A. L.

semet ipsum peremit. Zonar. Phavorin. Suid et loc. innumeris. Cæterum cfr. de h. v. Carol. Segaar. l. l. Orell. ad Nicol. Damascen., præcipue vero F. A. Wolf. ad Demosth. Leptin. §. λδ'. Similis ratio conspicitur in usu verbi αὐτοχειρία cfr. Iens. Lect. Luc. p. 9. loc. Glossogr. supra commemorat. De eo, qui alium sua manu interficit, Demosth. 787. 26. ed. Reisk., Tzetz. Schol. ad Lyc. 17. Adde Xenoph. locum, quem Morus attulit. Harpocratio in Lexic. αὐθέντης, ὁ αὐτόχειρ, ἢ ὁ αὐτὸν ἀναιρῶν. διὸ παρ' Ἰσοκράτει, αὐθέντης, Λυσίας δὲ ἐν τῷ κ. τ. λ. Sed vocem αὐθέντης apud Isocratem reperiri negarunt Henr. Stephan. Diatr. ad h. l. Corol. Segaar. in Specim. Observ. p. 74. Stephanus de h. l.: 'Harpocrationis locus hic, donec suæ integritati restitutus fuerit, haud facile fuerit illius mentem ex eo eruere.' Valckenaerius in Diatribe in Eurip. perd. dram. reliq. p. 189: 'Mallem scripsisset ut veriora αὐθέντης, ὁ αὐτόχειρ, ἢ ἑαυτὸν ἀναιρῶν, παρ' Ἀντιφῶντι· διὸ παρὰ Σοφοκλεῖ, αὐτοέντης.' Segaar. antea legendum esse putaverat: ὁ αὐτὸς ἀναιρῶν. διὸ παρ' Ἰσοκράτει αὐθέντας καὶ φονέας. deinde vero conjecit αὐτὸν, quemadmodum Henr. Steph. jam exhibet, reliqua non retractans. Quum hic et Coraes putarent, Harpocrationem hunc Panegyrici locum respexisse, ille l. c., Coraes αὐθέντας et hic et Plataic. §. ιβ'. reposuit. Sententiam Harpocrationis confirmant Suidas et Cyrill. Lex. MS. Voss. (coll. MS. Fabric.) laud. Albert. ad Hesych. αὐτοέντης. Sed sumamus haud corruptum esse locum in libro tantopere corrupto, potuitne alium locum respicere, quum Isocratis scripta et manca adhuc et perquam negligenter tractata sint? Equidem nihil video, quod ad hunc solum locum nos vocet. Miror etiam Morum verba καὶ φονέας delenda putasse, multo magis vero Segaarium dixisse adstipulantem, p. 75. 'Interpretamenti speciem præ se ferre videri' et expungendum esse p. 76. eundem p. 78. ea revera ejecisse, sed αὐτόχειρας reduxisse ita, ut legeret τοὺς αὐτόχειρας τῶν πολιτῶν ἢ τοὺς γονέας τοὺς ἑαυτῶν. Coraes in ipsa oratione asteriscis notavit Morum secutus, glossema esse putans; in not. et hic et Plataic. §. ιβ'. confirmat, τοὺς αὐθέντας τῶν πολιτῶν scribens. Nihil est, quod adeo moveat; rectius retinentur hæc verba, quam rejiciuntur. Αὐτόχειρας καὶ φονέας τῶν πολιτῶν, ἢ τοὺς γονέας τοὺς ἑαυτῶν, quivis videt oratorem scribere potuisse, qui in his magnam curam collocaret. Respondet vox φονέας sono sequentis vocis γονέας; ita supra ῥώμης καὶ γνώμης §. ιγ'. infra §. ξ'. φήμην καὶ μνήμην, de pace §. θ'. πόλιν πάλιν, et sexcenties similia reperiuntur. Spohn.

Καὶ] Wolfius suspicatur κἂν, vel καὶ ἐπὶ vel κἂν ἐπὶ, sine causa: quum bene Græce dicatur, συμπάσχειν ταῖς ἀτυχίαις, ut mox συναχθ. ἑτέροις. Mor.

Οὕτω τοσοῦτον πόῤῥω] An pleonasmus illustrari potest exemplo illius, οὕτω μέχρι πόῤῥω, apud Demosth. de Cor. c. 52. Wolfio τοσοῦτον redundare videtur. In margine edd. Bas. legitur ἐπὶ τοσοῦτον, quod etsi in se significat, *adeo*, tamen ante πόῤῥω poni non potest. Idem. Pleonasmus evidens, sed utraque vox servari potest, quum Græci a pleonasmis non alieni sint. Auger. Coraes autem ejecit vocem τοσοῦτον. Reiskius in animadv. in auct. Græc. Vol. II. p. 16. extr.: 'sæpe vim, dicit, et efficaciam sermonis consectantes Auctores ubertate utuntur et exaggerant verba æquipollentia.' Addam, imprimis in formulis et verbis, quæ numerum, magnitudinem et similia indicant. Ita et Isocrates et alii sæpissime οὕτω σφόδρα, ita μᾶλλον cum comparativo μάλιστα cum superlativo, ἢ post genitivum comparentem, alia multa in quibus Hesiod. ἔργ. 41. ὅσον — μέγ' ὄνειαρ, αὖθις αὖ πάλιν, cfr. Brunck. lex. Sophocl. et Schaefer. ad Soph. Tom. II. p. 326. Meletem. crit. p. 99. Αὐτοὶ μόνοι Reisk. l. l. μόνος καθ' αὑτὸν Soph. Œd. Reg. 63. μοῦνος ἀπ' ἄλλων, cfr. Schneider. ad Argon. Orph. v. 83. Hæc, ut reliqua taceam, doceant non adeo superfluum et ineptum glossema esse v. τοσοῦτον, quam Coraes putaverit.

τῶν πολιτικῶν ἦν πραγμάτων, ὅστις οὐκ ἐγγὺς ἠναγκάσθη γενέσθαι τῶν συμφορῶν, εἰς ἃς αἱ τοιαῦται φύσεις ἡμᾶς
c κατέστησαν; εἶτα οὐκ αἰσχύνονται τὰς [1] αὑτῶν πόλεις οὕτως ἀνόμως διαθέντες [2] καὶ τῆς ἡμετέρας ἀδίκως κατηγοροῦντες, ἀλλὰ πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ περὶ τῶν δικῶν καὶ τῶν γραφῶν τῶν ποτὲ παρ' ἡμῖν γενομένων λέγειν τολμῶσιν, αὐτοὶ πλείους ἐν τρισὶ μησὶν ἀκρίτους ἀποκτείναντες ὧν ἡ πόλις ἐπὶ τῆς ἀρχῆς ἁπάσης ἔκρινε. φυγὰς δὲ καὶ στάσεις καὶ νόμων συγχύσεις καὶ πολιτειῶν μεταβολάς, ἔτι δὲ
d παίδων ὕβρεις καὶ γυναικῶν αἰσχύνας καὶ χρημάτων ἁρπαγὰς τίς ἂν δύναιτο διεξελθεῖν; πλὴν τοσοῦτον εἰπεῖν ἔχω [3] καθ' ἁπάντων, ὅτι τὰ μὲν ἐφ' ἡμῶν δεινὰ ῥᾳδίως ἄν τις ἑνὶ ψηφίσματι διέλυσε, τὰς δὲ σφαγὰς καὶ τὰς

[1] μὲν ἑαυτῶν A. C. L. [2] τῆς δ' A. C. L. [3] κατὰ πάντων A. C. L.

Latinum adeo simili modo poni, videre est apud Vechner. in Hellenolex. p. 166. not. Nihil igitur mutavi in lectione, quam omnes, quod sciam, codices tuentur, et cavendum in his, ne cum Heynio, notum illud μοῦνος ἐπ' ἀνθρώπων conjiciente, erremus. Πόῤῥω τῶν πραγμάτων εἶναι, cfr. Panathen. §. κη'. λγ'. de permut. §. ιϛ'. et sæpius, ignarum et imperitum eorum esse, ἰδιώτην, denotat. Spohn.

Φύσεις] Homines his ingeniis, hac indole præditi. Mor.

Διαθέντες] Sunt οἱ διαθέντες τὰς πόλεις ἀνόμως, ii quos supra dixit κοινωνήσαντας τῶν δεκαδαρχιῶν, hoc est, alii etiam Græci, præter Lacedæmonios, qui quidem, jubentibus Lacedæmoniis, in sua quique civitate decemviralem potestatem tenuerunt: quapropter hic dicuntur τὰς ἑαυτῶν πόλεις, suam patriam, fœde tractasse, et paulo ante περὶ τοὺς ἑαυτῶν πολίτας ἐξημαρτηκέναι, item λυμήνασθαι τὰς ἑαυτῶν πατρίδας. Cornel. Lys. c. 1. Οὕτω διέθεντο, *ad eam conditionem adegerunt*. Cf. §. α'. λγ'. μγ'. et Ernesti ad Xen. Mem. IV. 2. 40. De ἀνόμως est in fine capitis, αἱ ἀνομίαι ἐπὶ Λακεδαιμονίων γενόμεναι, et νόμων συγχύσεις, et §. μδ'. ἐν ταῖς αὑτῶν ἀνόμως ἀπώλοντο, in quibus omnibus locis ἀνόμως est, *contra leges illarum civitatum*, neglectas a decemviris, a quibus defendi debebant, cum cives essent, et patriam administrarent. Idem.

Περὶ τῶν] Cfr. Caroli Segaar. Spec. Observ. crit. in Isocrat. in Actis Trajectin. I. p. 86. qui comprobat. Spohn.

Γενομένων] Cfr. Panath. §. κβ'. Idem.

Ἐν τρισὶ μησὶν] Hoc ad triginta tyrannorum, a Spartanis constitutorum, tempora videtur referendum, a quibus Areop. §. κζ'. narrat mille et quingentos cives occisos (quanquam addit ἀκρίτους, quod fortasse non de omnibus omnino capiendum est), ultra quinque millia fugiendi consilium capere coacta esse: rursus Panath. §. κδ'. plures esse indicta causa a Lacedæmoniis tempore imperii occisos, quam Athenis ab urbe condita in judicium adductos. Cf. Xen. Hell. II. 4. 13. ubi eorum crudelitas per octo menses grassata chronologice dicitur (nam non integrum annum tyranni fuerunt), ut ab Isocrate per tres menses, h. e. satis breve temporis spatium. Mor. Cfr. Senec. de tranquillit. III. p. 352. Diogen. Laert. VII. 5. Æschin. de mal. leg. p. 38. 15. contr. Ctesiph. p. 87. 20. Hemsterhuis. ad Aristoph. Plut. p. 440. Wesseling. ad Diodor. Sic. T. I. p. 643. Taylor. in Lys. vit. p. 47. Valkenaer. diatr. in Eurip. p. 188. sq. Spohn.

Παίδων ὕβρεις] Cfr. Cor. Prodr. bibl. gr. p. 365. ipse Isocr. infra Panath. §. ϛ'. αἰσχύνας γυναικῶν καὶ παίδων. Lucian. Tyr. §. 26. παρθένους διαφθείρων καὶ ἐφήβους καταισχύνων. Demosth. p. 413. 26. ed Reisk. Spohn.

Ἁρπαγὰς] Panath. §. πθ'. de Lacedæmoniis: ὥσπερ τέχνην ἔχοντες τὸ ἁρπάζειν. Mor. Cfr. §. πδ'. sed hanc artem hic non innuit. Spohn.

Τὰ μὲν] Pro τὰ velim legi πάντα. Auger.

Διέλυσε] *facile abolere potuisset*. Centies enim ἂν, aoristi indicativo junctum, Latini plusquamperfecti conjunctivo simile est. [Cfr. Hermann. ad Viger. p. 820. edit. II.] Prudenter de Atheniensium

ἀνομίας τὰς ἐπὶ τούτων γενομένας οὐδεὶς ἂν ἰάσασθαι δύναιτο.

λγ΄. Καὶ μὴν οὐδὲ τὴν παροῦσαν εἰρήνην, οὐδὲ τὴν αὐτονομίαν τὴν ἐν ταῖς πολιτείαις μὲν οὐκ ἐνοῦσαν, ἐν δὲ ταῖς c
συνθήκαις ἀναγεγραμμένην, ἄξιον ἑλέσθαι μᾶλλον ἢ τὴν ἀρχὴν τὴν ἡμετέραν. τίς γὰρ ἂν τοιαύτης καταστάσεως ἐπιθυμήσειεν; ἐν ᾗ καταποντισταὶ μὲν τὴν θάλατταν κατέχουσι, πελτασταὶ δὲ τὰς πόλεις καταλαμβάνουσιν, ἀντὶ δὲ τοῦ πρὸς ἑτέρους περὶ τῆς χώρας πολεμεῖν ἐντὸς τείχους πρὸς ἀλλήλους οἱ πολῖται μάχονται, πλείους δὲ 65
πόλεις αἰχμάλωτοι γεγόνασιν ἢ πρὶν τὴν εἰρήνην ἡμᾶς ποιήσασθαι, διὰ δὲ τὴν πυκνότητα τῶν μεταβολῶν [1] ἀθυμοτέρως διάγουσιν οἱ τὰς πόλεις οἰκοῦντες τῶν ταῖς φυγαῖς ἐζημιωμένων· οἱ μὲν γὰρ τὸ μέλλον δεδίασιν, οἱ δὲ ἀεὶ κατιέναι προσδοκῶσι. τοσοῦτον δ' ἀπέχουσι τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς αὐτονομίας, ὥσθ' αἱ μὲν ὑπὸ τυράννοις εἰσί, τὰς δ' ἁρμοσταὶ κατέχουσιν, ἔνιαι δ' ἀνάστατοι γεγόνασι, τῶν δ' οἱ βάρβαροι δεσπόται καθεστήκασιν· οὓς ἡμεῖς διαβῆναι τολ- b

[1] ἀθυμότερον A. C. L.

injuriis verbo leniore *διαλύειν*, *finire*, utitur, graviore *ἰᾶσθαι* de Lacedæmoniorum sævitia. Mor.

Εἰρήνην] Pacem, ignominioso Antalcidæ fœdere a Græcis cum Artaxerxe Mnemone sancitam: quo fœdere quum Lacedæmonii primum Atheniensibus molesti esse cuperent, tamen ad extremum etiam Athenienses conditiones pacis probarunt. Ejus historia e Xen. Hellen. IV. 8. 12. sqq. et Diod. Sic. XIV. 110. petenda est. Ipsa formula pacis, *αἱ συνθῆκαι*, apud Xen. l. c. V. 1. 28. legitur. Cf. Justin. VI. 6. Quantum rex Persiæ creverit hac pace, paucis, sed perspicue infra §. λζ΄. fin. traditur: *τὴν γὰρ Ἀσίαν — τειχίζειν*. Cf. §. λδ΄. §. μζ΄. Panath. λθ΄. Plutarch. in Artaxerxe p. 1022. ed. Francof. Idem.

Καταποντισταὶ] Odii augendi causa Lacedæmonios et Persas appellat piratas, ut eorum crudelitatem in expeditionibus marinis indicet. Verbum *καταποντιστὴς* suo significatu de piratis occurrit Panath. §. πθ΄. et *καταποντισμὸς*, recens natorum, mari mersorum, nex §. μς΄. Demosth. c. Aristocr. §. μα΄. *λῃστὰς καὶ καταποντιστὰς* ut synonyma conjungit. Idem.

Καταλαμβάνουσιν] Retulerim ad Lacedæmonios, qui facta pace Antalcidæ unam post aliam urbem hostiliter aggressi sunt, armisque ceperunt. Res narratur §. λε΄. Idem est, *πόλεις αἰχμάλωτοι γεγόνασι*. Ergo peltastæ sunt omnino *armati*. Idem. Male audierunt *πελτασταὶ*, quia erant *ξένοι*, *milites mercenarii* (ergo non omnino *armati*). *ξενικὸν* autem hoc primum fuit in Græcia. vid. Valesii Notæ in Notas Maussaci ad Harpocrat. p. 322. sq. Wendler.

Ἀπέχουσι] Adde vel subaudi *αἱ πόλεις*. Auger.

Ἁρμοσταὶ] *Ἁρμοστὴς* ex etymologia et loquendi usu est omnino reipublicæ administrator: v. Intt. ad Hesych. et Suidas, et Wesseling. ad Diod. Sic. XIII. 66. Sed constat, verbo generis translato ad formam significandam, nominatim eos, qui a Lacedæmoniis præfecti sunt urbibus, eorum imperio subjectis, nomen *τῶν ἁρμοστῶν* gessisse. Dem. de Cor. c. 28. de hoc ipso tempore imperii Spartanorum: *Λακεδαιμόνιοι τὰ κύκλῳ τῆς Ἀττικῆς κατεῖχον ἁρμοσταῖς*. Polyb. IV. 27. Xen. de rep. Laced. XIV. 2. dicit, olim Lacedæmonios maluisse domi vivere, quam *ἁρμόζειν* (i. e. *εἶναι ἁρμοστὰς*) *ἐν ταῖς πόλεσιν*. Mor. Adde Harpocrat. et Zonar. s. v. *ἁρμ.*, Etym. M. p. 364. l. 38. ed. Sylb. Spohn.

Δεσπόται] Hinc §. λδ΄. *οἱ Λακεδαιμόνιοι πολλοὺς τῶν Ἑλλήνων ἐκδότους τοῖς Βαρβάροις*

μήσαντας εἰς τὴν Εὐρώπην καὶ μεῖζον ἢ [1] προσῆκεν αὐτοῖς φρονήσαντας οὕτω διέθεμεν, ὥστε μὴ μόνον παύσασθαι στρα- 61
τείας ἐφ' ἡμᾶς ποιουμένους, ἀλλὰ καὶ τὴν αὑτῶν χώραν ἀνέχεσθαι πορθουμένην, καὶ διακοσίαις καὶ χιλίαις ναυσὶ περιπλέοντας εἰς τοσαύτην ταπεινότητα κατεστήσαμεν, ὥστε μακρὸν πλοῖον [2] ἐπὶ τάδε Φασήλιδος μὴ καθέλκειν,
c ἀλλ' ἡσυχίαν ἄγειν καὶ τοὺς καιροὺς περιμένειν, ἀλλὰ μὴ τῇ παρούσῃ δυνάμει πιστεύειν. καὶ ταῦθ' ὅτι διὰ τὴν τῶν προγόνων τῶν ἡμετέρων ἀρετὴν οὕτως εἶχον, αἱ τῆς πόλεως συμφοραὶ σαφῶς ἐπέδειξαν· ἅμα γὰρ ἡμεῖς τε τῆς ἀρχῆς ἀπεστερούμεθα καὶ τοῖς Ἕλλησιν ἀρχὴ τῶν κακῶν ἐγίγνετο. μετὰ γὰρ τὴν ἐν Ἑλλησπόντῳ γενομένην ἀτυχίαν ἑτέρων
d ἡγεμόνων καταστάντων ἐνίκησαν μὲν οἱ βάρβαροι ναυμαχοῦντες, ἦρξαν δὲ τῆς θαλάττης, κατέσχον δὲ τὰς πλείστας τῶν νήσων, ἀπέβησαν δ' εἰς τὴν Λακωνικήν, Κύθηρα δὲ κατὰ κράτος εἷλον, ἅπασαν δὲ τὴν Πελοπόννησον κακῶς ποιοῦντες περιέπλευσαν.

λδ΄. Μάλιστα δ' ἂν τις συνίδοι τὸ μέγεθος τῆς μεταβολῆς, [3] εἰ παραναγνοίη τὰς συνθήκας τάς τ' ἐφ' ἡμῶν γενομένας καὶ τὰς νῦν ἀναγεγραμμένας. τότε μὲν γὰρ ἡμεῖς
e φανησόμεθα τὴν ἀρχὴν τὴν βασιλέως ὁρίζοντες καὶ τῶν

[1] προσῆκον A. [2] ἐντὸς Φασ. A. C. L. [3] εἴπερ ἀναγνοίη A. C. L.

ἐποίησαν. Cf. λζ΄. μδ΄. μζ΄. et formula pacis apud Xenoph. Hellen. IV. 8. 12. Mor.

Προσῆκον] Scil. *προσῆκον ἦν*, aut *προσῆκεν*. Wolf.

Οὕτω διέθεμεν] *eo redegimus*. Videtur autem totum hoc de rebus Cimonis ad Eurymedontem intelligendum esse. Thuc. I. 100. Diod. Sic. XI. 60. 61. Mor.

Πορθουμένην] Cfr. Plataic. c. 24. Spohn.

Κατεστήσαμεν] Eos, qui (nuper Xerxis ætate) mille et ducentis navibus usi erant (postea tempore Longimani), adeo humiles reddidimus. Mor.

Φασήλιδος] Cf. Areop. §. λζ΄. Panath. §. κ΄. Scilicet Athenienses cum Artaxerxe Longimano, ad Cyprum victo a Cimone, fœdus fecerunt, ut est apud Lycurg. in Leocr. c. 17. *μακρῷ πλοίῳ μὴ πλεῖν ἐντὸς Κυανέων καὶ Φασήλιδος*. Hoc pro *Φάσιδος* scribendum esse, Taylorus recte docuit, et Diod. Sic. XII. 4. ac Suidam in *Κίμων* laudavit. Aristides Panath. p. 57. versus septentrionem Cyaneas, versus meridiem Chelidonias (insulas, Phaselidi vicinas, v. Suid. l. c.) terminos constitutos dicit. Adde Plutarch. in Cimone p. 487. ed. Francof. Hoc ergo §. λδ΄. voluit Isocrates, quum *τὴν ἀρχὴν τὴν βασιλέως ὁρίζειν* scripsit. Idem. *Φάσηλις* Herodot. II. 178. Plutarch. vit. Alex. p. 674. Thucyd. II. 69. VIII. 88. ubi cod. Gr. *Φασηλίδος*, VIII. 99. Dionys. Perieg. v. 855. Eustath. ad Hom. p. 635. l. 36. ed. Rom. nam secundum Herodianum ap. Steph. Byz. *προπαροξύνεται*. *Φασηλὶς* autem *ὀξυτόνως* scribitur e præceptis Eustathii ad Dionys. l. ita Strab. Tom. V. p. 666. *Tz.*, Stephan. Byzant. s. h. v. Ptolem. V. 3. Diodor. Sic. XII. c. 4. XX. c. 27. Scylax p. 59. ed. Hudson. *Φασῆλις* apud Ctes. in Phot. bibl. p. 145. Spohn.

Ἀτυχίαν] Clades Atheniensium ad flumen Ægos, ubi victoria Lysandri Lacedæmoniis imperium Græciæ peperit. Xen. Hellen. II. 1. Diod. Sic. III. 106. Cornel. Lys. Mor.

Ναυμαχοῦντες] Ut postea Artaxerxes Mnemon ad Cnidum, de quo §. λθ΄. Idem.

φόρων ἐνίους τάττοντες καὶ κωλύοντες αὐτὸν τῇ θαλάττῃ χρῆσθαι· νῦν δ' ἐκεῖνός ἐστιν ὁ διοικῶν τὰ τῶν Ἑλλήνων, καὶ προστάττων ἃ χρὴ ποιεῖν ἑκάστους, καὶ μόνον οὐκ ἐπιστάθμους ἐν ταῖς πόλεσι καθιστάς. πλὴν γὰρ τούτου τί τῶν ἄλλων ὑπόλοιπόν ἐστιν; οὐ καὶ τοῦ πολέμου κύριος ἐγένετο,
καὶ τὴν εἰρήνην ἐπρυτάνευσε, καὶ τῶν παρόντων πραγμά- 66
των ἐπιστάτης καθέστηκεν; οὐχ ὡς ἐκεῖνον πλέομεν, ὥσπερ πρὸς δεσπότην, ἀλλήλων κατηγορήσοντες; οὐ βασιλέα τὸν μέγαν αὐτὸν προσαγορεύομεν, ὥσπερ αἰχμάλωτοι γεγονότες; οὐκ ἐν τοῖς πολέμοις τοῖς πρὸς ἀλλήλους ἐν ἐκείνῳ τὰς ἐλπίδας ἔχομεν τῆς σωτηρίας, ὃς ἀμφοτέρους ἡμᾶς ἡδέως ἂν ἀπολέσειεν; ὧν ἄξιον ἐνθυμηθέντας ἀγανακτῆσαι μὲν ἐπὶ b
τοῖς παροῦσι, [1]ποθέσαι δὲ τὴν ἡγεμονίαν τὴν ἡμετέραν, μέμψασθαι δὲ Λακεδαιμονίοις ὅτι τὴν μὲν ἀρχὴν εἰς τὸν
62 πόλεμον κατέστησαν ὡς ἐλευθερώσοντες τοὺς Ἕλληνας, ἐπὶ δὲ [2]τελευτῆς οὕτω πολλοὺς αὐτῶν ἐκδότους τοῖς βαρβάροις ἐποίησαν, καὶ τῆς μὲν ἡμετέρας πόλεως τοὺς Ἴωνας ἀπέστησαν, ἐξ ἧς ἀπῴκησαν καὶ δι' ἣν πολλάκις ἐσώθησαν,
τοῖς δὲ βαρβάροις αὐτοὺς ἐξέδοσαν, ὧν ἀκόντων τὴν χώραν c
ἔχουσι καὶ πρὸς οὓς οὐδὲ πώποτ' ἐπαύσαντο πολεμοῦντες. καὶ τότε μὲν ἠγανάκτουν, ὅθ' ἡμεῖς νομίμως ἐπάρχειν τινῶν ἠξιοῦμεν· νῦν δ' εἰς [3]τοιαύτην δουλείαν καθεστώτων

[1] ποθῆσαι A. C. L. [2] τελευτῆς δὲ A. C. L. [3] τοσαύτην A. C. L.

Ἐπιστάθμους] Ἐπίσταθμος, κατὰ σατραπείαν κύριος (i. e. satrapa). Harpocr. Suidas. IDEM. Etymol. Magn. p. 330. ed. Schaef. SPOHN.

Τὴν εἰρήνην ἐπρυτ.] *suo arbitratu de pace decernit*, eam facit, suadet, tuetur, mutat, tollit: plane idem, quod hoc ipso loco, κύριος ἐγένετο, *penes eum est arbitrium.* Diod. Sic. XIV. 110. constitutum narrat, ut, si qui non paruissent fœderi, contra eos Artaxerxes διὰ τῶν εὐδοκούντων (*e sua sententia, ut ipsi placeret*, εὐδοκουμένως αὐτῷ. Polyb. XVII. 32.) bellum gereret. Aristid. Panath. p. 72. regi Persiæ Asiaticos Græcos deditos queritur, datamque potestatem τοῖς ἄλλοις (Europæis Græcis) τὰ δίκαια ὁρίζειν. Proinde Græci non solum pace Antalcidæ velut norma usi sunt, Xen. Hellen. VI. 5. 2. sed Artaxerxes etiam iis sæpe suasit pacem, Diod. Sic. XV. 38. 50. 70. 76. Usurpari autem πρυτανεύειν significatu administrandi et moderandi, notum est. Lucian. T. II. p. 379. simillimum est, τοὺς στασιάζοντας διαλλάττειν, καὶ ἐκείνοις εἰρήνην πρυτανεύειν. Dion. Halic. T. II. p. 34. ed. Sylb. de rege, pacem patriæ conservante, τὴν εἰρήνην πρυτανεύει. Hesychius: ἐπρυτάνευε, διῴκει. quod et de hoc loco valere potest. Cf. Harpocrat. in πρυτανεύοντα, [πρυτάνεις et ἐπιστάτης, ac Vales. not.] MOR.

Πλέομεν] Lege omnino Panath. §. ξε'. sq. πρέσβεις πέμπομεν ὡς ἐκεῖνον, ἐλπίζοντες, ὁποτέροις ἂν οἰκειότερον διατεθείη, κυρίους τότε (f. τούτους;) γενήσεσθαι τῆς ἐν τοῖς Ἕλλησι πλεονεξίας. IDEM.

Ἐξέδοσαν] In formula pacis Antalcidæ, Xen. Hellen. V. 1. 28. Ἀρταξέρξης νομίζει δίκαιον, τὰς ἐν τῇ Ἀσίᾳ πόλεις (i. e. τοὺς Ἴωνας) ἑαυτοῦ εἶναι. Ergo ἀπέστησαν significat, *a nobis nostraque societate separatos esse voluerunt*; eo, quod Persico imperio eos subesse passi sunt: nec accurate vertit in notis Wolfius: *impulerunt ad defectionem.* IDEM.

οὐδὲν φροντίζουσιν αὐτῶν, οἷς οὐκ ἐξαρκεῖ δασμολογεῖσθαι καὶ τὰς ἀκροπόλεις ὁρᾶν ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν κατεχομένας, ἀλλὰ πρὸς ταῖς κοιναῖς συμφοραῖς καὶ τοῖς σώμασι δεινό-
d τερα πάσχουσι τῶν παρ' ἡμῖν ἀργυρωνήτων· οὐδεὶς γὰρ ἡμῶν οὕτως αἰκίζεται τοὺς οἰκέτας, ὡς ἐκεῖνοι τοὺς ἐλευθέρους κολάζουσι. μέγιστον δὲ τῶν κακῶν, ὅταν ὑπὲρ αὐτῆς τῆς δουλείας ἀναγκάζωνται συστρατεύεσθαι, καὶ πολεμεῖν τοῖς ἐλευθεροῦν ἀξιοῦσι, καὶ τοιούτους κινδύνους ὑπομένειν, ἐν οἷς ἡττηθέντες μὲν παραχρῆμα διαφθαρήσονται, κατορθώσαντες δὲ μᾶλλον εἰς τὸν [1]λοιπὸν χρόνον δουλεύσουσιν.

λε'. Ὧν τίνας ἄλλους αἰτίους χρὴ νομίζειν ἢ Λακεδαι-
e μονίους; οἳ τοσαύτην ἰσχὺν ἔχοντες περιορῶσι τοὺς μὲν αὐτῶν συμμάχους γενομένους οὕτω δεινὰ πάσχοντας, τὸν δὲ βάρβαρον τῇ τῶν Ἑλλήνων ῥώμῃ τὴν ἀρχὴν τὴν αὑτοῦ κατασκευαζόμενον. καὶ πρότερον μὲν τοὺς τυράννους ἐξέβαλ-
67 λον, τῷ δὲ πλήθει τὰς βοηθείας ἐποιοῦντο, νῦν δὲ [2]τοσοῦτον μεταβεβλήκασιν, ὥστε ταῖς μὲν πολιτείαις πολεμοῦσι, τὰς δὲ μοναρχίας συγκαθιστᾶσι. τὴν [3]μέν γε Μαντινέων πόλιν εἰρήνης ἤδη γεγενημένης ἀνάστατον ἐποίησαν, [4]καὶ τὴν Θηβαίων Καδμείαν κατέλαβον, καὶ νῦν [5]Ὀλυνθίους καὶ Φλιασίους πολιορκοῦσιν, Ἀμύντᾳ δὲ τῷ Μακεδόνων βα-

[1] ἐπίλοιπον A. C. L. [2] εἰς τοσοῦτον A. C. L. [3] δὲ Μαντ. A. C. L.
[4] τὴν δὲ A. C. L. [5] Ὀλυνθίοις καὶ Φλιασίοις πολεμοῦσιν A. C. L.

Ἐξαρκεῖ] *qui non satis miseriarum pati videntur, quod tributa ab iis exiguntur.* Nempe Lacedæmonii imperarunt iis tributa. Cf. §. λς'. IDEM.

Ἀργυρωνήτων] Οὐδὲν ἧττον τῶν ἀργυρωνήτων δουλεύουσι. Plataic. §. ια'. IDEM.

Ῥώμῃ] *opibus Ioniæ adjutus, usus.* IDEM.

Ἐξέβαλλον] Opem tulerunt Atheniensibus, quum Hippiam ejecerunt. Herodot. V. 62—65. Thucyd. VI. 59. sqq. Xen. Hellen. VI. 5. 33. IDEM.

Πολιτείαις] Ut oppositio πολιτείας et μοναρχίας ostendit, πολιτείαν esse hoc loco δημοκρατίαν aut πλῆθος, quod ante dixerat: ita Harpocratio in πολιτεία docet, rhetores hoc verbo ἰδίως uti de democratia, laudatque Isocratis Panegyricum. Demosth. de Rhod. lib. p. 196. ed. Reisk. οἱ τὰς πολιτείας καταλύοντες, καὶ μεθιστάντες εἰς ὀλιγαρχίαν, κοινοὶ ἐχθροὶ πάντων τῶν ἐλευθερίαν ἐπιθυμούντων. Cf. Henr. Steph. diatr. 5. in Isocr. p. 27. IDEM. Et F. A. Wolf. ad Demosth. Leptin. §. ς'. SPOHN.

Μαντινέων] De Pace §. λγ'. Μαντινέας διῴκισαν, *divisos* in quatuor pagos *habitare jusserunt.* Xen. Hellen. V. 2. Wesselingius ad Diod. Sic. XV. 5. cf. c. 12. Polyb. IV. 27. Ipsa urbs diruta est. Cf. Harpocrat. in Μαντινέων διοικισμός. [et Vales. not.] MOR.

Καδμείαν] Phœbidas Lacedæmonius, capta per fraudem Cadmea, ipse quidem punitus est, sed non item deductum præsidium. Plataic. §. ιβ'. Xen. Hellen. V. 2. 17. sqq. Diod. Sic. XV. 20. Polyb. IV. 27. IDEM.

Ὀλυνθίους] Initia sunt apud Xen. l. c. §. 11. Reliqua §. 27. Tum c. 3. init. et §. 18—26. Adde Diod. Sic. XV. 19. sqq. ubi Lacedæmonios dicit denuo habuisse principatum Græciæ. Ex his locis, præcipue Diodori, simul intelligitur, contra Olynthios pugnanti Amyntæ Spartanos opem tulisse. IDEM.

Φλιασίους] Tandem expugnati sunt, de

σιλεῖ καὶ Διονυσίῳ τῷ Σικελίας τυράννῳ καὶ τῷ βαρβάρῳ [1]τῷ τῆς Ἀσίας κρατοῦντι συμπράττουσιν, ὅπως [2]ὡς μεγίστην ἀρχὴν ἕξουσιν. καίτοι πῶς οὐκ ἄτοπον τοὺς προεστῶτας τῶν Ἑλλήνων ἕνα μὲν ἄνδρα τοσούτων ἀνθρώπων b
63 καθιστάναι δεσπότην, ὧν οὐδὲ τὸν ἀριθμὸν ἐξευρεῖν ῥᾴδιόν ἐστι, τὰς δὲ μεγίστας τῶν πόλεων μηδ' αὐτὰς αὑτῶν ἐᾶν εἶναι κυρίας, ἀλλ' ἀναγκάζειν δουλεύειν ἢ ταῖς μεγίσταις συμφοραῖς περιβάλλειν· ὃ δὲ πάντων δεινότατον, [3]ὅταν τις ἴδῃ τοὺς τὴν ἡγεμονίαν ἔχειν ἀξιοῦντας ἐπὶ μὲν τοὺς Ἕλ- c
ληνας [4][μόνον οὐχὶ] καθ' ἑκάστην [5]τὴν ἡμέραν στρατευομένους, πρὸς δὲ τοὺς βαρβάρους εἰς ἅπαντα τὸν χρόνον συμμαχίαν πεποιημένους.

λϛʹ. Καὶ μηδεὶς ὑπολάβῃ με δυσκόλως ἔχειν, ὅτι τραχύτερον τούτων ἐμνήσθην, προειπὼν ὡς περὶ διαλλαγῶν ποιήσομαι τοὺς λόγους· οὐ γάρ, ἵνα πρὸς τοὺς ἄλλους διαβάλω τὴν πόλιν τὴν Λακεδαιμονίων, οὕτως εἴρηκα περὶ αὐτῶν, ἀλλ' ἵν' αὐτοὺς ἐκείνους παύσω, καθ' ὅσον ὁ λόγος δύναται, τοιαύτην [6]τὴν γνώμην ἔχοντας. ἔστι δὲ οὐχ οἷόν τ' d
ἀποτρέπειν τῶν ἁμαρτημάτων, οὐδ' ἑτέρων πράξεων πείθειν ἐπιθυμεῖν, ἢν μή τις ἐρρωμένως ἐπιτιμήσῃ τοῖς [7]παροῦσι· χρὴ δὲ κατηγορεῖν μὲν ἡγεῖσθαι τοὺς ἐπὶ βλάβῃ [8]τοιαῦτα λέγοντας, νουθετεῖν δὲ τοὺς ἐπ' ὠφελείᾳ [9]λοιδοροῦντας. τὸν γὰρ αὐτὸν λόγον οὐχ ὁμοίως ὑπολαμβάνειν δεῖ, μὴ μετὰ τῆς αὐτῆς διανοίας λεγόμενον. ἐπεὶ καὶ τοῦτ'

[1] τῷ om. A. C. L. [2] ὡς om. A. C. L. [3] ὅτ' ἂν A. L.
[4] uncos om. A. C. L. [5] τὴν om. A. C. L. [6] τὴν om. A. C. L.
[7] ἁμαρτάνουσι A. C. L. [8] λοιδοροῦντας A. C. L. [9] τοιαῦτα πράττοντας A. C. L.

Pace §. λγʹ. [adde Archid. §. λθʹ.] Uberius narravit Xen. Hellen. V. 2. 8. V. 3. 10—25. Diod. Sic. XV. 19. Idem.

Διονυσίῳ] Misso ad Dionysium Aristo, qui verbis defenderet libertatem Græcorum in Sicilia, re opprimeret. Diod. Sic. XIV. 10. quem locum jam Wolfius indicavit. Cf. Xenoph. Hellen. VI. 2. 3. 21. Diod. Sic. XV. 23. Iidem adjuverunt Dionysium auxiliaribus submittendis, Diod. Sic. XIV. 44. omnique modo ejus tyrannidem munierunt, ut ipsi, tanto adjutore freti, crescerent. Sed res diu ante cœpta est, quam Panegyricus editus est. Dicemus ergo, quum Isocrates de præsenti tempore loquatur, illa fuisse initia societatis, ad tempora usque Panegyrici cultæ. Idem.

Βαρβάρῳ] Facta cum eo per Antalcidam pace v. ad §. λγʹ. et deinde re, opera, studio omni. Ne vero quis additamentum ineptum putet, τῆς Ἀσίας κρατοῦντι, quod in se supervacuum esse fatemur, sciendum est, hoc additamentum esse præparationem lectorum ad argumentationem, statim adjectam, τοσούτων ἀνθρώπων δεσπότης. Hic igitur est ille τῆς Ἀσίας (ὅλης) κρατήσας. Non verbum Βάρβαρος multitudinem subjectorum indicat, sed notio *domini Asiæ*. Idem.

Ἕξουσιν] Subaudi οἱ βάρβαροι. Lang.

Κατηγορεῖν] Κακηγορεῖν pro κατηγορεῖν scribendum putat Markland. ad Lysiam p. 380. Ed. Reisk. Wendler.

Ἐπεὶ] Wolf. vertit, *nam*. Significat hoc quoad sensum, sed in se est, *quum*,

ἔχομεν αὐτοῖς ἐπιτιμᾶν, ὅτι τῇ μὲν αὑτῶν πόλει τοὺς ὁμό-
e ρους εἱλωτεύειν ἀναγκάζουσι, τῷ δὲ κοινῷ [1]τῷ τῶν συμμάχων οὐδὲν τοιοῦτον κατασκευάζουσιν, [2]ἐξὸν αὐτοῖς τὰ πρὸς ἡμᾶς διαλυσαμένοις ἅπαντας τοὺς βαρβάρους περιοίκους ὅλης τῆς Ἑλλάδος καταστῆσαι. καίτοι χρὴ τοὺς φύσει καὶ μὴ διὰ τύχην μέγα φρονοῦντας τοιούτοις ἔργοις
68 ἐπιχειρεῖν πολὺ μᾶλλον ἢ τοὺς νησιώτας δασμολογεῖν, οὓς ἄξιόν ἐστιν ἐλεεῖν, ὁρῶντας, [3]τούτους μὲν διὰ σπανιότητα τῆς γῆς τὰ ὄρη γεωργεῖν ἀναγκαζομένους, τοὺς δ' ἠπειρώτας δι' ἀφθονίαν [4]τῆς χώρας τὴν μὲν πλείστην αὐτῆς ἀρ-

[1] τῷ om. A. C. L. [2] ἐξ ὧν ἔσται αὐτοῖς A. L. ἐξ ὧν αὐτοῖς ἔσται C.
[3] τοὺς A. C. L. [4] τῆς om. A. C. L.

quoniam, et adhæret superioribus, ut Latinum *quanquam*, quod interdum est additamentum proximæ periodi sine apodosi. Mor.

Εἱλωτεύειν] *Helotum more servire*. Vid. §. λβʹ. Cæteros accolas eodem modo, quo Helotas, tractant. Harpocratio: Εἱλωτεύειν, δουλεύειν· Ἰσοκράτης ἐν τῷ Πανηγυρικῷ. Idem. Adde epistol. ad Philipp. III. Spohn.

Τῷ κοινῷ τῶν συμμ.] *communitati sociorum*, i. e. Græcorum omnium societate inter se conjunctorum. Auger. I. e. Græcis universis. Lang.

Ἐξ ὧν] Devar. de partic. linguæ Gr. p. 139. malit ἐξ οὗ. Recte. Mor. Langius pro ἐξ ὧν ἔσται conjecit ἐξόν. Sed Cor. et Auger. recte defendunt lect. vulg. nam sæpenumero ἐξ ὧν eodem sensu legitur, quo δι' ὧν uti jam Henr. Stephan. innuit Thes. Gr. I. p. 1162. in. et Cor. ad h. l. vidit, id fieri solet, quando plura præcesserunt ad quæ refertur. Vide Xenoph. Hiero 8. 8. Sympos. 4. 10., Demosth. 1160. 23. ed. Reisk., Isocr. ad Nicocl. §. βʹ. Panegyr. §. ζʹ. λζʹ. λθʹ. bis, μγʹ. Archidam. §. κϛʹ. pac. §. μʹ. Areopagit. §. ιϛʹ. Spohn.

Ἡμᾶς] Pro ἡμᾶς velim legi σφᾶς, et ita sum interpretatus: *abolitis suis ipsorum controversiis*. Auger. Non mutanda est hæc vox. Spohn.

Περιοίκους] Persas eo redigere, ut Græcis sint tales, quales Spartanis sunt περίοικοι. Sed περίοικοι a Spartanis dicebantur, vicinorum Spartæ oppidorum incolæ, liberi quidem, sed imperio Spartanorum subjecti, jure autem civitatis non donati. Ergo sensus est: redigere Persas ad similitudinem subditorum deterioris conditionis. Plura dixi in ind. ad Xen. Hellen. Omnino lenitate nominis, *vicinus, finitimus*, tegitur crudelitas aut insolentia rei, *servitutis*, deteriorisque conditionis. Cæterum nomina varia, quibus singulæ gentes appellabant addictos ita sibi deteriore conditione, et subditos, collegit Pollux Onomast. III. 83. Mor.

Νησιώτας] Asiæ insulas potissimum indicat. Ὁρῶντας, si *viderint* se. οἱ μέγα φρονοῦντες. Idem.

Ἠπειρώτας] Persas, et quicunque in Asia minore, præter insulanos, Persico imperio parent. Ipsum consilium Isocratis declarat, Persas hoc toto loco dici crescentes et opulentos negligentia quadam Lacedæmoniorum. Accedit auctoritas Harpocrationis in Ἤπειρον, unde verba huc retulimus: Ἤπειρον Σύνηθές ἐστι τῷ Ἰσοκράτει, τὴν ὑπὸ τῷ βασιλεῖ τῶν Περσῶν γῆν (Asiam minorem et Persiam) οὕτω καλεῖν. Loca Isocratis hæc sunt: §. μβʹ. τοῖς ἠπειρώταις, Persis. Nam quæ hoc loco de odio Atheniensium erga ἠπειρώτας narrat, ea statim exemplis odii erga Persas illustrat. Quare odium erga ἠπειρώτας est odium erga Persas. §. ναʹ. τὸν πόλεμον πρὸς τοὺς ἠπειρώτας ποιεῖσθαι, transferre bellum ad eos, qui in Asia Persis parent. §. μγʹ. fin. Rex Persiæ invitis ἠπειρώταις imperat, i. e. satrapiis Asiæ minoris, de quibus toto capite egit. Ibid. αἱ νῆσοι αἱ περὶ τὴν ἤπειρον, ad oras Asiæ minoris, vide ibi exempla: paullo post et in orat. ad Phil. §. μγʹ. διαβαίνειν εἰς τὴν ἤπειρον, in Asiam, quæ Persis paret, trajicere. Evag. §. ιʹ. τὰ περὶ τὴν ἤπειρον, res Asiæ, Persis subjectæ. Xen. Hellen. III. 1. 3. de Asia, αἱ ἐν τῇ ἠπείρῳ Ἑλληνίδες πόλεις. Nam quas copias Xenophon ex his oppidis venisse dicit, eas Diod. Sic. l. XIV. p. 670. Asiaticas fuisse tradit. Aristid. Panath. p. 27. οἱ ἐν τῇ ἠπείρῳ Ἴωνες. Auctor orat. funebr. in opp. Demosth. p. 1392. τὸν ἐξ ἁπάσης τῆς ἠπείρου στόλον dixit classem Persicam. Adde Paneg. §. μϛʹ.

γὸν περιορῶντας, ἐξ ἧς δὲ καρποῦνται, τοσοῦτον πλοῦτον
κεκτημένους.

λζ΄. Ἡγοῦμαι δ᾽, εἴ τινες ἄλλοθέν ποθεν ἐπελθόντες
θεαταὶ γένοιντο τῶν παρόντων πραγμάτων, πολλὴν ἂν αὐ-
τοὺς καταγνῶναι μανίαν ἀμφοτέρων ἡμῶν, οἵ τινες οὕτω b
περὶ μικρῶν κινδυνεύομεν, ἐξὸν ἀδεῶς πολλὰ κεκτῆσθαι,
64 καὶ τὴν ἡμετέραν αὐτῶν χώραν διαφθείρομεν, ἀμελήσαν-
τες [1]τὴν Ἀσίαν καρποῦσθαι. καὶ τῷ μὲν οὐδέν ἐστι προὔρ-
γιαίτερον ἢ σκοπεῖν ἐξ ὧν [2]μηδέποτε παυσόμεθα πολε-
μοῦντες πρὸς ἀλλήλους· ἡμεῖς δὲ τοσούτου δέομεν συγκρούειν
τι τῶν ἐκείνου πραγμάτων ἢ ποιεῖν στασιάζειν, ὥστε καὶ
τὰς διὰ [3]τύχην αὐτῷ γεγενημένας ταραχὰς [4]συνδιαλύειν
ἐπιχειροῦμεν, οἵ τινες καὶ τοῖν στρατοπέδοιν τοῖν περὶ c
Κύπρον ἐῶμεν αὐτὸν τῷ μὲν χρῆσθαι τὸ δὲ πολιορκεῖν,
ἀμφοτέροιν αὐτοῖν [5]τῆς Ἑλλάδος ὄντοιν. οἵ τε γὰρ ἀφε-
στῶτες πρὸς ἡμᾶς τ᾽ οἰκείως ἔχουσι καὶ Λακεδαιμονίοις
σφᾶς αὐτοὺς ἐνδιδόασι, τῶν τε μετὰ Τιριβάζου στρατευο-
μένων καὶ τοῦ πεζοῦ τὸ χρησιμώτατον ἐκ τῶνδε τῶν τόπων

[1] τοῦ τὴν A. C. L. [2] οὐδέποτε A. C. L. [3] τύχας A. C. L. [4] διαλύειν A. C. L. [5] ἐκ τῆς A. C. L.

et Henr. Steph. diatr. 7. in Isocr. p. 47. Vales. ad Harpocrat. p. 87. sq. Idem. Cfr. quæ infra ad §. μϛ΄. not. disseram. Spohn.

Τῷ μὲν] Regi Persiæ. Mor. Lang.

Συγκρούειν] In aliqua parte ejus regni turbas seditionemve movere, sollicitando committere cum eo, *collidere bello*. Horat. Epp. I. 2. 7. Ut ergo Demosth. de Cor. c.7. συγκρούειν καὶ ταράττειν τὰ πράγματα dixit: ita et hic συγκρούειν est idem quod ποιεῖν στασιάζειν, alterum proprium, alterum translatum. Hoc loco tamen ἢ ποιεῖν στασιάζειν, ob illud ἢ, et explicandi speciem, glossemati similius est, quam synonymo addito. Mor. Non ita videtur; non enim idem est, sed diversum. Spohn.

Ταραχὰς] Interpreter *seditiones*, tum quia de his loquitur, tum quia sequitur locus de defectione Evagoræ, exemplo ταραχῆς διὰ τύχην γεγενημένης. Mor.

Στρατοπέδοιν] Exercitus, quo socio Artaxerxes usus est ad Evagoram, Salaminiæ tyrannum, coercendum, qui Cyprum sibi vindicare moliebatur, fuit præcipue Ionum duce Tiribazo, quod hic narratur: is, quem obsedit, fuit Evagoræ, dimicantis contra Persas, a quorum imperio defecerat §. λθ΄. Sunt ergo οἱ ἀφεστῶτες Evagoras cum sociis, quorum nomina prodidit Diod. Sic. XV. 2. De Athen. et Evagoræ societate etiam Xen. Hellen. IV. 8. 24. V. 1. 40. Idem.

Τῶν τόπων] Sed e quibus locis? An ex iis, in quibus orator versabatur, quos velut δεικτικῶς appellat? Quum autem rex Persiæ nullos e Græcia Europæa adjutores habuerit, sic videtur hoc referendum ad τὴν Ἑλλάδα, ut de Græcia Asiatica intelligatur (quam et Xenoph. Hell. II. 2. 3. etsi de alia re scribens, Ἑλλάδα appellat), quomodo mox Ἰωνία ponitur, e quo apparet, Isocratem voluisse hoc loco Ἑλλάδα latissimo significatu dicere. Nihilo minus durum est, quum nihil nisi Ἑλλὰς præcesserit, τούσδε τοὺς τόπους repente accipere de Asiatica Græcia. Præterea ἐκείνων τῶν τόπων scribendum fuit. Itaque vel nomen proprium latet in τῶνδε τῶν, vel commata sic transponenda sunt: τῶν τε μετὰ Τιριβάζου στρατευομένων καὶ τοῦ ναυτικοῦ τὸ πλεῖστον μέρος ἀπ᾽ Ἰωνίας συμπέπλευκεν, καὶ τοῦ πεζοῦ τὸ χρησιμώτατον ἐκ τῶνδε (f. τούτων) τῶν τόπων (i. e. Ἰωνίας) ἤθροισται. Idem. Coraes ita hæc verba struit et explicat: καὶ τὸ χρησιμώτατον τοῦ πεζοῦ τῶν στρατευομένων μετὰ Τιριβάζου (τοῦ Περσικοῦ σατράπου) συνήθροισται ἐκ τῶνδε τῶν τόπων (Κύπρου τε δηλονότι καὶ τῶν περὶ Κύπρον τόπων, μάλιστα δὲ τῆς κατέναντι Κιλικιακῆς παραλίας, Δωρικαῖς ἀποικίαις τὸ πάλαι κατεχομένης), καὶ τὸ πλεῖστον μέρος τοῦ ναυτικοῦ ἀπ᾽ Ἰωνίας (τοῦτ᾽ ἔστι τῆς Ἀσιανῆς Ἑλλάδος) συμπέπλευκε. Sed nonnisi transpositio est, sive ὕστερον πρότερον; et navales copiæ ex Ionia secutæ et terrestres in illa regione collectæ sunt. Non alienum esse hunc modum loquendi ab Isocrate, docent, si exemplis opus est in re plana, Evagor. §. ιβ΄. κβ΄. Spohn.

Τὴν Ἀσίαν] Persiam. ἐπόρθουν ἂν dictum est pro πορθοῖεν ἄν, *prædari vellent*. Mor. Minime, illud enim significaret: fieri forsitan potuisse, ut etc., hoc autem denotat: qui multo lubentius, opinor, vastabant, i. e. vastare volebant. Spohn.

Ἀλλήλους] Iones cum Cypriis de unius Evagoræ possessione. Mor.

Περὶ μὲν τῶν Κυκλ.] Περὶ τῶν μὲν Κυκλ. Wolf.

Ἐν δὲ ταῖς] Insolentius dictum pro solenni ἐν ταῖς δὲ — Sic supr. § κγ΄. τοῖς μὲν γὰρ οὐχ ὕπεισι πράξεις, πρὸς δὲ τοὺς οὐκ εἰσὶν ἁρμόττοντες λόγοι. infr. §. μα΄. εἰς μὲν τοὺς ὑβρίζοντες, τοῖς δὲ δουλεύοντες. vid. H. Steph. de dial. Att. p. 184. et Reizius de accent. inclin. p. 13. Wendler.

Πεποίηται] Ἴσως· πεποίηκεν. Cor. Non video, qui eo delabi potuerit, nam et sensus planus est (non quidem in se, sed sibi, in commodum suum, talia perfecerat), et in quibus perfectum et plusquamperfectum medii non usitata sunt, eadem tempora e passivo peti solent. Ita Areopagit. §. ι΄. λ΄. Demonic. §. ϛ΄. Evag. §. λα΄. pac. §. λα΄. Archidam. §. α΄. Evag. §. κα΄. et sæp., cfr. Viger. p. 216. et 748. ed. Hermann. sec. et quos ibi laudat, Stephan. de Dial. Attic. p. 65. Markland. post Suppl. Eurip. p. 281. Fischer. præfat. ad Well. p. 12. sq., quibus adde Maittair. p. 107. ed. Sturz., Fisch. ad Well. T. III. b. p. 62. sq., Dorvill. ad Charit. p. 604. ed. Lips., Matth. Gr. Gr. §. 493. Poppo. Observat. crit. in Thucyd. p. 76. sq. In sequentibus a recepta ratione distinguendarum enunciationum recessi. Spohn.

ἤθροισται, καὶ τοῦ ναυτικοῦ τὸ πλεῖστον μέρος ἀπ᾽ Ἰωνίας
d συμπέπλευκεν, οἳ πολὺ ἂν ἥδιον κοινῇ τὴν Ἀσίαν ἐπόρθουν
ἢ πρὸς ἀλλήλους ἕνεκα μικρῶν ἐκινδύνευον. ὧν ἡμεῖς οὐδε-
μίαν ποιούμεθα πρόνοιαν, ἀλλὰ περὶ μὲν τῶν Κυκλάδων
νήσων ἀμφισβητοῦμεν, τοσαύτας δὲ τὸ πλῆθος [1]πόλεις καὶ
τηλικαύτας τὸ μέγεθος δυνάμεις οὕτως εἰκῇ τῷ βαρβάρῳ
παραδεδώκαμεν. τοιγαροῦν τὰ μὲν ἔχει, τὰ δὲ μέλλει,
τοῖς δ᾽ ἐπιβουλεύει, δικαίως ἁπάντων ἡμῶν καταπεφρονη-
e κώς. διαπέπρακται γὰρ ὃ τῶν ἐκείνου προγόνων οὐδεὶς πώ-
ποτε· τήν τε γὰρ Ἀσίαν διωμολόγηται καὶ παρ᾽ ἡμῶν καὶ
παρὰ Λακεδαιμονίων βασιλέως εἶναι, τάς τε πόλεις τὰς
Ἑλληνίδας οὕτω κυρίως παρείληφεν, ὥστε τὰς μὲν αὐτῶν
κατασκάπτειν, ἐν δὲ ταῖς ἀκροπόλεις [2]ἐντειχίζειν. καὶ
ταῦτα πάντα γέγονε διὰ τὴν ἡμετέραν ἄνοιαν, ἀλλ᾽ οὐ διὰ
τὴν ἐκείνου δύναμιν.

69 λη΄. Καίτοι τινὲς θαυμάζουσι τὸ μέγεθος τῶν βασιλέως
πραγμάτων, καὶ φασὶν αὐτὸν εἶναι δυσπολέμητον, διεξιόν-
τες ὡς πολλὰς τὰς μεταβολὰς [3]τοῖς Ἕλλησι [4]πεποίηκεν.
ἐγὼ δ᾽ ἡγοῦμαι μὲν τοὺς [5]ταῦτα λέγοντας οὐκ ἀποτρέπειν
ἀλλ᾽ ἐπισπεύδειν τὴν [6]στρατείαν· εἰ γὰρ ἡμῶν ὁμονοησάν-

[1] τριήρεις A. C. L. [2] τειχίζειν A. C. L. [3] ἐν τοῖς A. C. L. [4] πεποίηται A. C. L. [5] ταῦτα τοὺς A. C. L. [6] στρατιάν A.

των [1] αὐτὸς ἐν ταραχαῖς ὢν χαλεπὸς ἔσται [2] προσπολε-
μεῖν, ἦ που σφόδρα χρὴ δεδιέναι τὸν καιρὸν ἐκεῖνον, ὅταν
τὰ μὲν τῶν βαρβάρων καταστῇ καὶ διὰ μιᾶς γένηται γνώ- b
μης, ἡμεῖς δὲ πρὸς ἀλλήλους ὥσπερ νῦν πολεμικῶς ἔχωμεν.
οὐ μὴν οὐδ' εἰ συναγορεύουσι τοῖς ὑπ' ἐμοῦ λεγομένοις, οὐδ'
ὡς ὀρθῶς περὶ τῆς ἐκείνου δυνάμεως γιγνώσκουσιν. εἰ μὲν
γὰρ ἀπέφαινον αὐτὸν ἅμα [3] τοῖν πολέοιν ἀμφοτέροιν πρό-
τερόν ποτε περιγεγενημένον, εἰκότως ἂν ἡμᾶς καὶ νῦν ἐκ-
φοβεῖν ἐπεχείρουν. εἰ δὲ τοῦτο μὲν [4] μὴ γέγονεν, ἀντιπάλων
δ' ὄντων ἡμῶν καὶ Λακεδαιμονίων προσθέμενος τοῖς ἑτέροις c
ἐπικυδέστερα τὰ πράγματα [5] θάτερ' ἐποίησεν, οὐδέν ἐστι
τοῦτο σημεῖον τῆς ἐκείνου ῥώμης. ἐν γὰρ τοῖς τοιούτοις και-
ροῖς πολλάκις μικραὶ δυνάμεις μεγάλας [6] τὰς ῥοπὰς ἐποίη-
σαν· ἐπεὶ καὶ περὶ Χίων ἔχοιμ' ἂν τοῦτον τὸν λόγον εἰπεῖν,
ὡς ὁποτέροις ἐκεῖνοι προσθέσθαι βουληθεῖεν, οὗτοι κατὰ
θάλατταν κρείττους ἦσαν.

λθ'. Ἀλλὰ γὰρ οὐκ ἐκ τούτων δίκαιόν ἐστι σκοπεῖν τὴν
βασιλέως δύναμιν, ἐξ ὧν μεθ' ἑκατέρων γέγονεν, ἀλλ' ἐξ ὧν d
αὐτὸς ὑπὲρ αὑτοῦ πεπολέμηκε. καὶ πρῶτον μὲν ἀποστάσης
Αἰγύπτου τί διαπέπρακται πρὸς τοὺς ἔχοντας αὐτήν; οὐκ
ἐκεῖνος μὲν ἐπὶ τὸν πόλεμον τοῦτον κατέπεμψε τοὺς εὐδο-
κιμωτάτους Περσῶν, [7] Ἀβροκόμαν καὶ Τιθραύστην καὶ

[1] ἁπάντων αὐτὸς A. C. L. [2] πρὸς τὸ πολεμεῖν A. [3] ταῖν πολέοιν ἀμφοτέραιν A. C. L. [4] μηδέποτε A. C. L. [5] τούτων A. C. L. [6] τὰς om. A. C. L. [7] Ἀκροκόμαν A. C. L.

Ἐν ταραχαῖς ὢν] Utens regno perturbato seditionibus, ut ipso illo tempore cum Evagora, qui defecerat, bellum gerebat. Cf. §. λθ'. Mor.

Πρὸς τὸ πολεμεῖν] Wolfius e conjectura recepit προσπολεμεῖν, oppugnatu. recte, opinor. Nam primo postulat hoc usus loquendi in hac ipsa formula, χαλεπὸς προσπολεμεῖν, Thuc. VII. 51. (ubi Scholiastes χαλεπὸν προσπ. interpretatur δυσεπιχείρητον), deinde analogia linguæ, jungentis talia adjectiva infinitivis, χαλεπὸς ἄρξαι, difficilis imperatu, qui difficulter gubernari potest, Thuc. VII. 14. aut φοβερὸς προσπολεμεῖν, Demosth. Olynth. 2. p. 54. ed Reisk. Idem. Lectionem προσπολεμεῖν probat quoque Dorville ad Charit. p. 534. additque, non opus esse passivo. Sic Lucian. Phalar. Pr. p. 190. ἀποτρόπαιά μοι ἀκοῦσαι ἦν, ubi recte Schol. explicat ἀκουσθῆναι. Wendler. Vide quæ notarunt Fischer. ad Well. III. b. p. 24. interp. ad Viger. 187. ed. II. Hermann., Matthiæ Gr. Gr. p. 765. sq., Dorvill. ad Charit. p. 434. sq. 469. 526. et imprimis Poppo. Observat. crit. ad Thucyd. p. 73. sqq. Spohn.

Ὅταν — γνώμης] quando barbari tranquilli et concordes erunt. Lang.

Πολεμικῶς] Wolf. mavult πολεμίως ἔχειν, hostilem esse; quum πολεμικῶς ἔχειν sit bellicosum esse. Idem.

Ἐπικυδέστερα] Ἐνδοξότερα, ἐπικρατέστερα Hesychius, cfr. etiam Zonar. p. 793. Spohn.

Οὐκ — ἐπάρχειν] Egi de hoc loco, quem inclusi, in Conjectura de tempore Panegyrici. Nomen satrapæ Persici, Ἀκροκόμας, Harpocratio inseruit Lexico suo; sed ibi Ἀβροκόμας dicitur. Mor. Ita etiam in Suidæ Lexico, et apud Zonaram Ἀβροκόμας ex Harpocrat. Spohn.

Φαρνάβαζον; οὗτοι δὲ τρί' ἔτη μείναντες, καὶ πλείω κακὰ
παθόντες ἢ ποιήσαντες, τελευτῶντες οὕτως αἰσχρῶς ἀπηλ-
λάγησαν, ὥστε τοὺς ἀφεστῶτας μηκέτι τὴν ἐλευθερίαν
e ἀγαπᾶν, ἀλλ' ἤδη καὶ τῶν ὁμόρων ζητεῖν ἐπάρχειν; μετὰ
δὲ ταῦτα ἐπ' Εὐαγόραν στρατεύσας, ὃς ἄρχει μὲν μιᾶς πό-
λεως [1] [τῶν ἐν Κύπρῳ], ἐν δὲ ταῖς συνθήκαις ἔκδοτός ἐστιν,
οἰκῶν δὲ νῆσον κατὰ μὲν θάλατταν προδεδυστύχηκεν, ὑπὲρ
δὲ τῆς χώρας τρισχιλίους [2] ἔχει μόνον πελταστάς, ἀλλ'
ὅμως οὕτω ταπεινῆς δυνάμεως οὐ δύναται περιγενέσθαι
βασιλεὺς πολεμῶν, ἀλλ' ἤδη μὲν ἓξ ἔτη διατέτριφεν, εἰ δὲ
δεῖ τὰ μέλλοντα τοῖς γεγενημένοις τεκμαίρεσθαι, πολὺ
πλείων ἐλπίς ἐστιν ἕτερον ἀποστῆναι πρὶν ἐκεῖνον ἐκπο-

[1] uncos om. A. C. L. [2] εἶχε A. C.

Εὐαγόραν] Voluerat Evagoras, Salaminiorum tyrannus, subjectam Artaxerxi Mnemoni Cyprum sibi omnino vindicare (cf. c. 37. n. Diod. Sic. XIV. 98.), quare bellum exarsit (XV. 2.), quod, si numeros recte iniit Diodorus, per decem annos sic gestum est, ut duobus annis extremis pugnaretur, reliquum tempus apparatu insumeretur (XV. 9. vid. Wesseling.), Evagoras denique, navali prælio victus, obsidione pressus, et a sociis fere derelictus, pacem peteret (ibid.). Historiam Evagoræ laudandi causa narravit Isocr. Evag. §. ια'. Mor.

Ἐν Κύπρῳ] Sed non debebat Isocrates reticere, Evagoram omni fere Cypro imperasse (Diod. Sic. XV. 2.), cujus urbes et consilio et vi sibi adjunxerat (id XIV. 98.), et multas cum aliis societates contraxisse (id. XV. 2.). Idem.

Ἔκδοτος] Fœdere non comprehensus, sed Artaxerxi deditus erat. Nam pace Antalcidæ Cyprus in Persarum potestatem venit. Xen. Hellen. V. 1. 28. Hinc Cypriorum nonnulli adversus vim Evagoræ, late imperitantis, Artaxerxem in auxilium vocarunt. Idem.

Οἰκῶν κ. τ. λ.] qui, etsi in ipsa insula habitat, et inde multo plus opportunitatis ad bellum habet, quam hostes, procul venientes, et a patria longe remoti, tamen προσδεδυστύχηκε, ab initio infeliciter pugnavit cum classe hostili, et tria tantum millia peditum, quibus insulam defendat, habet. Legerim ἔχει, pro εἶχε, ut Wolfius e conjectura edidit. Idem. Langius hæc notat: 'Wolf. ad vocem νῆσον adjicit: quæ fugam intercludit. Ego vero, quum neutra explicatio satisfaciat, commate post ἐστιν deleto δέque incluso locum uti nunc est ita interpretor: quique in fœdere (Antalcidæ), quo tota Cyprus Persarum regi tradita est, ipse quoque, partem ejusdem possidens deditus est. Si quis vero verba: οἰκῶν δὲ τὴν νῆσον vel pro glossemate habere vel aliter corrigere velit, lubenter accedo.' Nihil mutandum est; neque εἶχε sollicitandum, quum de re continuata ex altera parte præterita, ex altera vero præsente sermo sit: per omne illud tempus habebat et etiamnum habet. Spohn.

Προσδεδυστύχηκεν] Evagoram primo navali congressu victum esse, narrat Diod. Sic. XV. 3. Hinc conclusi, προδεδυστυχηκότα esse hoc loco, qui ab initio male pugnavit. Mor.

Τῆς χώρας] Victus navali prœlio, in ipsa insula obsessus est (Diod. Sic. XV. 4. 8.), et ὑπὲρ τῆς χώρας pugnare coactus. Idem.

Πελταστὰς] Diod. Sic. XV. 2. Evagoram, præter socios, habuisse dicit militum sex millia. Nempe ab initio. Sed victum navali prælio, obsessumque Salamine, a sociis relictum esse narrat, XV. 8. Sic ergo fieri potuit, ut ejus copiæ tandem ad trium millium paucitatem redigerentur. Idem.

Διατέτριφεν] Si ergo tum, quum Isocrates hæc scripsit, sextus hujus belli annus exactus est, aut septimus agebatur, si eo anno clades navalis jam acciderat, et insula obsidebatur: non concedi potest Diodoro Sic. (XV. 9.), nono aut decimo anno finitum esse hoc bellum. Nam finitum est hac ipsa obsidione, quæ, auctore Isocrate, in septimum annum belli incidit. Et cur non assentiamus, mouente ad h. l. Diodori Wesselingio, Isocrati, qui eo ipso tempore vixit? Quare Diodorus non accurate narravit, decem annos insumptos esse. Idem.

λιορκηθῆναι· τοιαῦται βραδυτῆτες ἐν ταῖς πράξεσι ταῖς βα-
σιλέως ἔνεισιν. ἐν δὲ τῷ πολέμῳ τῷ περὶ [1]Ῥόδον ἔχων μὲν
τοὺς Λακεδαιμονίων συμμάχους εὔνους διὰ τὴν χαλεπότητα
τῶν πολιτειῶν, χρώμενος δὲ ταῖς ὑπηρεσίαις ταῖς παρ' ἡμῶν, b
66 στρατηγοῦντος δὲ αὐτῷ Κόνωνος, ὃς ἦν ἐπιμελέστατος μὲν
τῶν στρατηγῶν, πιστότατος δὲ τοῖς Ἕλλησιν, ἐμπειρότατος
δὲ τῶν πρὸς τὸν πόλεμον κινδύνων, τοιοῦτον λαβὼν συνα-
γωνιστὴν, τρία μὲν ἔτη περιεῖδε τὸ ναυτικὸν [2]τὸ προκιν-
δυνεῦον ὑπὲρ τῆς Ἀσίας ὑπὸ τριήρων ἑκατὸν [3]μόνων πολιορ-
κούμενον, πεντεκαίδεκα δὲ μηνῶν τοὺς στρατιώτας τὸν μι-
σθὸν ἀπεστέρησεν, ὥστε τὸ μὲν ἐπ' ἐκείνῳ πολλάκις ἂν
διελύθησαν, διὰ δὲ τὸν ἐφεστῶτα κίνδυνον καὶ τὴν συμμα- c
χίαν τὴν περὶ Κόρινθον συστᾶσαν μόλις ποτὲ ναυμαχοῦντες

[1] Κνίδον A. C. L. [2] τὸ περὶ τὴν Ἀσίαν A. C. L. [3] μόνον A. C. L.

Ἐκπολιορκηθῆναι] Ergo tum maxime obsidebatur Evagoras anno septimo. Hæc autem obsidio finem fecit paulo post bello. Proinde bellum non per decem annos tractum est. Cæterum Isocratem spes fefellit: nam Evagoras hac ipsa obsidione tandem coercitus est. Idem.

Ἐν τῷ πολέμῳ] Narratio de hoc bello, quod rex Persiæ, duce Conone socioque Evagora usus, contra Lacedæmonios gessit, occurrit in Evag. §. κα'. Or. ad Phil. §. κϛ'. [adde Areopag. §. ϛ'.] Xen. Hellen. IV. 3. 6. Diod. Sic. XIV. 39. 79. 83. Justin. IV. 2. 3. Cornel. Con. II. 3. 4. Meminit et Plutarch. in Artaxerxe p. 1022. ed. Francof. Quibus quidem locis quum constanter tradatur, ad Cnidum a Conone bellum gestum esse, debui e conjectura Wolfii Κνίδον atque Κόνωνος recipere, quum ante Wolfium contra omnem historiæ fidem Ῥόδον et Κίμωνος legeretur. Idem. His locis de hac pugna F. A. Wolfius in orat. Demosth. Leptin. §. ιϛ'. addit Andoc. de pac. §. ϑ'. Dinarch. in Demosthen. §. γ'. Quum mirus codicum consensus in hoc loco Ῥόδον defendat, et hæc pugna non solum potuerit ibi commissa dici, quod etiam Coraes vidit, quoniam Rhodus vicina erat, sed etiam a Schol. ad loc. Demosth. περὶ Ῥόδον pugnata dicatur, pristinam lectionem Ῥόδον, quæ ab H. Wolfio expulsa est. et a Steph. aliisque rejecta, revocavi. Cfr. præterea Ernest. ad Xenoph. Memorab. III. 5. 4. quem etiam F. A. Wolfius laudat, Drakenborch. ad Liv. XXXIX. 49. et de simili re Dorvill. ad Charit. p. 571. ed. Lips. Spohn.

Χαλεπότητα] *quia ferre non poterant formam civitatum, a Lacedæmoniis institutam.* cf. §. λβ'. Diod. Sic. XIV. 82. διὰ τὸ βάρος τῆς ἐπιστάσεως, plane eodem sensu. Xenoph. Mem. II. 2. 7. ἡ χαλεπότης τῆς μητρὸς, *mores matris, quos filius ferre nequit.* Liv. "gravis ordo senatorius," i. e. plebi molestus. Cononem secuti sunt Rhodii, desertis Lacedæmoniis. Diod. Sic. XIV. 79. Cf. paulo post v. pen. Mor.

Ὑπηρεσίαις] *ministeriis.* Rectius ὑπειρεσίαις, *remigiis.* Wolf. Varia nostra Atheniensium opera usus est, nos commoda ei ministravimus. Scilicet cum Tithraustes, satrapa Persicus, vim Agesilai, tum in Asia bellum gerentis, timeret: pecunia sollicitavit Græcos, ut bello Spartanis inferendo Agesilaum redire cogerent. Effecta igitur societas est, cui et Athenienses se adjunxerunt. Sic Agesilao redire coacto inservierunt Athenienses Persis, et commodum iis ingens ministrarunt. Xenoph. Hellen. III. 5. 1. 9. it. 4. 2. Mor. Wieland. Mus. Attic. I. 1. p. 105. ὑπειρεσίαις. Recte Auger. *où ses vaisseaux étoient remplis de rameurs Athéniens.* Sic Demosth. p. 1208. 20. 1214. 23. 1216. 13. 1217. 2. Thuc. I. 143. cfr. Ducker. ad eund. VI. 31. VIII. 1. Diod. Sic. XIV. 54. Spohn.

Ἐμπειρότατος] Respicit hunc locum Eustathius ad Il. Α. v. 225. Tom. 1. p. 179. seq. ed. Polit. In sequentibus errore affuit ὅστε, mutavi etiam rationem interpungendi. Mor.

Συμμαχίαν] Hæc est ipsa illa contra Spartanos conflata societas, de qua v.

ἐνίκησαν. καὶ ταῦτ' ἐστὶ τὰ βασιλικώτατα καὶ σεμνό-
τατα τῶν ἐκείνῳ πεπραγμένων, καὶ περὶ ὧν οὐδέποτε παύ-
ονται λέγοντες οἱ βουλόμενοι τὰ τῶν βαρβάρων μεγάλα
ποιεῖν.

μ'. Ὥστ' οὐδεὶς ἂν ἔχοι τοῦτ' εἰπεῖν, ὡς οὐ [1]δικαίως
χρῶμαι τοῖς παραδείγμασιν, οὐδ' ὡς ἐπὶ μικροῖς διατρίβω
d τὰς μεγίστας τῶν πράξεων [2]παραλείπων· φεύγων γὰρ
ταύτην τὴν αἰτίαν τὰ κάλλιστα τῶν ἔργων διῆλθον, οὐκ
ἀμνημονῶν οὐδ' ἐκείνων, ὅτι Δερκυλλίδας μὲν χιλίους ἔχων
ὁπλίτας τῆς Αἰολίδος [3]ἐπῆρχε, Δράκων δὲ Ἀταρνέα κατα-
λαβὼν καὶ τρισχιλίους πελταστὰς συλλέξας τὸ Μύσιον
πεδίον ἀνάστατον ἐποίησε, [4]Θίβρων δὲ ὀλίγῳ πλείους τού-
των διαβιβάσας τὴν Λυδίαν [5]ἅπασαν ἐπόρθησεν, Ἀγη-
e σίλαος δὲ τῷ [6]Κυρείῳ [7]στρατεύματι χρώμενος μικροῦ δεῖν

[1] δικαίοις A. C. L. [2] παραλιπὼν A. C. L. [3] ἐπῆρξε A. C. L. [4] Θίμβρων A. C. [5] πᾶσαν A. C. L. [6] Κύρου A. [7] στρατοπέδῳ A. C.

4. dixi. Nam quoniam Corinthi exercitus collectus est (Diod. Sic. XIV. 83.), indidemque ad bellum profectus (Xen. Hell. IV. 4. 1.), et commune sociorum concilium ibi habitum (Diod. Sic. XIV. 82. ἐν τῇ Κορίνθῳ κοινὸν συνέδριον κατεστήσαντο), ipsum bellum dictum est Corinthiacum. Hinc Diod. Sic. XIV. 87. Τῶν κατὰ τὸν πόλεμον (τοῦτον) δεινῶν σχεδόν τι περὶ τὴν Κόρινθον γενομένων, ὁ πόλεμος οὗτος ἐκλήθη Κορινθιακός. Sic Isocr. Plataic. §. ιβ'. Apud Xenoph. IV. 2. 8. οἱ περὶ τοὺς Κορινθίους opponuntur τοῖς περὶ τοὺς Λακεδαιμονίους. Idem.

Ἀμνημονῶν] Cfr. Priscian. l. XVIII. p. 1174. Cor.

Δερκυλλίδας] Dercyllidas, a Lacedæmoniis in Asiam harmosta missus, Thibroni successit, qui iniquius erga socios se gesserat. Xen. Hellen. III. 1. 6. sqq. Diod. Sic. XIV. 38. Justin. VI. 1. 2. scribitur *Hercyllides.* Harpocratio, Dercyllidam regem Lacedæmoniorum appellans, abusus est regis nomine. Mor.

Δράκων] Dracon Atarneo, oppido Mysiæ, e regione Lesbi sito et a Dercyllida occupato, præfectus est. Xenoph. Hell. III. 2. 9. Cf. Harpocratio in Δράκων, et Ἀταρνεὺς, et Hutchinson. Dissertat. ad Xenoph. de Expedit. Cyri, p. 39. Ed. Lips. Idem. Cf. Zonar. Berkel. et Holsten. ad Stephan. Byzant. s. h. v. Valckenaer. ad Herodot. I. 160. Wesseling. ad Diodor. Sic. XVI. 52. et Herodot. VI. 4. Maussac. ad Harpoc. p. 272. et Vales. in ejusd. not. p. 337. ed. Gronov. Spohn.

Θίβρων] Vulgo Θίμβρων, de qua varietate Wesseling. ad Diod. Sic. XIV. 36. egregie disputavit. Res ita se habuit. Postquam Artaxerxes adjutores Cyri fratris ulcisci cœperat, Iones a Lacedæmoniis auxilium petierunt. Itaque Thibro harmosta missus est. Diod. Sic. l. c. Xen. Hellen. III. 1. 3. Occupatis tum aliquot oppidis (ibid.), redire Spartam jussus est: sed paullo ante pacem Antalcidæ denuo in Asiam missus ἔφερε καὶ ἦγε τὴν βασιλέως. Xenoph. Hellen. IV. 8. 17. Diod. Sic. XIV. 99. Cf. Harpocratio in Θίμβρων. Mor. Wesseling. ad Diod. Sic. XIII. 66. ad Herodot. II. 164. Schneider. Xenoph. Anab. VII. 2. 28. Ephem. lit. Ien. a. 1809. p. 128. et omnino Thes. Stephan. T. III. p. 1147. Interprr. Hesych. s. v. συμβίνη, Reland. Palæst. III. p. 911. Dorvill. ad Chariton. p. 469. 601. 672. ed. Lips. Orus in Etymol. M. p. 69. l. 16. ed. Sylb. et imprimis Hemsterhuis. ad Aristoph. Plut. v. 729. De hoc nomine Vales. ad Harpocr. p. 93. ed. Gronov. et Wesseling. l. a Moro laudatum. Spohn.

Διαβιβάσας] Ναυσὶ δηλονότι διὰ τοῦ Ἑλλησπόντου διαγαγών. Wolf.

Ἀγησίλαος] Reliquiæ Græcorum, qui Cyrum minorem in illa nobilissima expeditione adversus fratrem adjuverant, et victo Cyro se duce Xenophonte receperant, adjunxerant se Agesilao, tum in Asia pugnanti adversus Persas. v. ad Xenoph. Hellen. III. 4. 20. Quum autem Agesilaus illo tempore multos alios Europæos et Asiaticos habuerit in exercitu (Xen.

τῆς ἐντὸς Ἅλυος χώρας ἁπάσης ἐκράτησε. καὶ [1] μὴν οὐδὲ τὴν
στρατιὰν τὴν μετὰ βασιλέως περιπολοῦσαν, οὐδὲ τὴν Περ-
σῶν [2] ἀνδρίαν ἄξιον φοβηθῆναι· καὶ γὰρ ἐκεῖνοι φανερῶς ἐπε-
δείχθησαν ὑπὸ τῶν Κύρῳ συναναβάντων οὐδὲν βελτίους
ὄντες τῶν ἐπὶ [3] θαλάττῃ. τὰς μὲν γὰρ ἄλλας μάχας ὅσας 71
ἡττήθησαν ἐῶ, καὶ τίθημι στασιάζειν αὐτοὺς καὶ μὴ βού-
λεσθαι προθύμως πρὸς τὸν ἀδελφὸν [4] τὸν βασιλέως διακιν-
δυνεύειν· ἀλλ' ἐπειδὴ Κύρου τελευτήσαντος συνῆλθον ἅπαντες
οἱ τὴν Ἀσίαν κατοικοῦντες, ἐν τούτοις τοῖς καιροῖς οὕτως
αἰσχρῶς ἐπολέμησαν, ὥστε μηδένα λόγον [5] ὑπολιπεῖν τοῖς
εἰθισμένοις τὴν [6] Περσῶν [2] ἀνδρίαν ἐπαινεῖν. λαβόντες γὰρ
ἑξακισχιλίους τῶν Ἑλλήνων, οὐκ ἀριστίνδην [7] ἐπειλεγμένους, b
67 ἀλλ' οἳ διὰ φαυλότητα ἐν ταῖς αὑτῶν πόλεσιν οὐχ οἷοί τ'

1 μὴν om. A. C. L. 2 ἀνδρείαν A. 3 θαλάττης A. C. L. 4 τοῦ A. C. L.
5 ὑπολείπειν A. L. τῶν Περσῶν A. C. L. 7 μὲν ἐπιλελεγμένους A. C. L.

Hellen. III. 4. 2. 3. Agesil. 1. 14. sqq.), non video, cur Isocrates hoc loco eum tantummodo reliquias exercitus, qui Cyrum adjuverat, habuisse dicat, quasi non alios multos in exercitu habuisset. An simpliciter tempus hoc additamento notare voluit: *tunc, quum illas reliquias in exercitu suo habebat?* Agesilaus enim sæpe pugnavit adversus Persas alio tempore. Præterea Harpocratio in Κυρεῖον exstare dicit hoc verbum in Isocratis Panegyrico, et interpretatur Κυρεῖον στράτευμα. Sed non exstat in Panegyrico. Ergo in hoc nostro Isocratis loco legerim: τῷ Κυρείῳ χρώμενος. Hoc aliquis explicaturus in margine τῷ Κύρου στρατοπέδῳ scripsit, quod glossema in textum venit. Harpocrationis locum Suidas T. II. p. 401. corruptum exhibet. Mor. Cfr. præterea Photium, Phavorinum, Plutarch. Tom. I. 605. II. p. 212. Xenoph. Expedit. Cyr. I. 10. 1. quæ addi possunt iis, quæ Carol. Segaar. in Act. Traject. I. p. 81. sqq. collegit, qui etiam Κυρείῳ probare videtur. Κυρείῳ στρατεύματι, quum loci Glossogr. II. hoc diserte flagitent, ego quoque recepi. Κύρου στρατοπέδῳ ejus glossa esse videtur; quæ uti multæ aliæ deinde in textum recepta est, formula, quæ minus usitata erat, expulsa. Spohn.

Ἀνδρίαν] Ἀνδρείαν Wolf. De qua mutatione Dorvillius ad Chariton. p. 405. (p. 446. ed. Lips.) præclare judicat: 'Nollem, in Isocrate contra fidem antiquarum editionum ubique ἀνδρεία repositum.' Nam in perpetua scribendi varietate vix potest certa lex in solutæ orationis scriptoribus esse, ut adeo monumentorum veterum scriptura tenenda videatur. Persæ hic opponuntur populis Asiæ minoris, de quibus huc usque dixerat. Mor.

Συναναβάντων] Xenoph. Hist. III. 14. οἱ ἀναβάντες μετὰ Κύρου. Idem.

Ἐπὶ θαλάττῃ] Οἱ ἐπὶ θαλάττης, qui in Asia minore habitant, etiam non prope oras. Nam qui e Persia Asiam minorem adeunt, versus mare e mediterraneis proficiscuntur. Sic §. μα'. καταβαίνοντες ἐπὶ θάλατταν, satrapæ, qui e Persia in Asiæ minoris provincias mittuntur. Infra, hoc ipso capite, ἡ παραλία τῆς Ἀσίας, de iisdem provinciis. §. μγ'. αἱ πόλεις αἱ ἐπὶ θαλάττῃ, urbes Asiæ minoris. Xen. Hell. I. 4. 1. et Diod. Sic. XIV. 12. Κῦρος ἄρχων τῶν ἐπὶ θαλάττης σατραπῶν. Idem XI. 2. provincias πάσης τῆς παραθαλαττίου, quæ Xerxi paret, sic enarrat, ut Asia minor describatur. Hinc in Xen. Hell. III. 4. 27. πόλεις ἐπιθαλαττίδιοι. Cæterum de bello Cyri adversus fratrem Artaxerxem nota sunt omnia e Xenophonte de expeditione Cyri, et Diod. Sic. XIV. 19. sqq. Idem.

Τίθημι] *pono* seu *concedo*. Lang.

Ἑξακισχ. τῶν Ἑλλ.] *quum iis hostes obtigissent sex millia Græcorum.* Secundum Xenophontem anab. V. 3. 4. e decem millibus Græcorum, qui cum Cyro fuerant, reversi sunt octo millia et sexcenti. Rem denuo narravit Isocrates or. ad Phil. §. λζ'. Mor.

Μὲν ἐπιλελεγ.] Μὲν superfluum esse putans Coraes, et e librariorum incuria ortum, errat. Spohn.

ἦσαν ζῆν, ἀπείρους μὲν τῆς χώρας ὄντας, ἐρήμους δὲ συμ-
μάχων γεγενημένους, [1] προδεδομένους δ' ὑπὸ τῶν συνανα-
βάντων, ἀπεστερημένους δὲ τοῦ στρατηγοῦ μεθ' οὗ συνηκο-
λούθησαν, τοσοῦτον ἥττους αὐτῶν ἦσαν, ὥσθ' ὁ βασιλεὺς,
ἀπορήσας τοῖς παροῦσι καὶ καταφρονήσας τῆς περὶ αὐτὸν
c δυνάμεως, τοὺς ἄρχοντας τοὺς τῶν [2] ἐπικούρων ὑποσπόνδους
συλλαβεῖν ἐτόλμησεν, ὡς εἰ τοῦτο παρανομήσειε συντα-
ράξων τὸ στρατόπεδον, καὶ μᾶλλον εἵλετο περὶ τοὺς θεοὺς
ἐξαμαρτεῖν ἢ πρὸς ἐκείνους ἐκ τοῦ φανεροῦ διαγωνίσασθαι.
διαμαρτὼν δὲ τῆς ἐπιβουλῆς, καὶ τῶν στρατιωτῶν συμμει-
νάντων καὶ καλῶς [3] ἐνεγκόντων τὴν συμφορὰν, ἀπιοῦσιν αὐ-
τοῖς [4] Τισσαφέρνην καὶ τοὺς ἱππέας συνέπεμψεν, ὑφ' ὧν
ἐκεῖνοι παρὰ πᾶσαν ἐπιβουλευόμενοι τὴν ὁδὸν ὁμοίως διεπο-
d ρεύθησαν ὥσπερανεὶ προπεμπόμενοι, μάλιστα μὲν φοβού-
μενοι τὴν ἀοίκητον τῆς χώρας, μέγιστον δὲ τῶν ἀγαθῶν
νομίζοντες εἰ τῶν πολεμίων ὡς πλείστοις ἐντύχοιεν. κεφά-
λαιον δὲ τῶν εἰρημένων· ἐκεῖνοι γὰρ, οὐκ ἐπὶ [5] λείαν ἐλθόντες

1 προδιδομένους C. 2 Ἑλλήνων A. C. L. 3 ἐνεγκάντων A. C. L.
4 Τισαφέρνην A. C. L. 5 Μυσῶν λείαν C. μὲν λείαν L.

Τοῦ σρατηγοῦ] Cyrus potius quam Clearchus intelligatur. Wolf.

Συνηκολούθησαν] Cfr. Priscian. p. 1104. Putsch. Spohn.

Συλλαβεῖν] Xenoph. anab. II. c. 5. 6. Mor.

Ἐπιβουλῆς] Wolf. suspicatur ἐπιβολῆς, sine necessitate. Idem.

Τισσαφέρνην] Xen. anab. l. III. c. 4. sqq. ubi semper, ut apud alios, scribitur Τισσαφέρνης. Idem.

Ἀοίκητον] Diod. Sic. XIV. 25. extr. Idem.

Ἐπιμέλειαν] Ἐπὶ μὲν λείαν, ne esset locus sine sensu, cum Wolf. edidi. Idem laudat conjecturam Justi Velsii, ἐπί γε λείαν. Idem. Coraes conjecit ἐπὶ Μυσῶν λείαν. Est hoc proverbium de iis, qui facile agros suos vastari sibique quamvis injuriam inferri patiuntur, neque se defendentes neque ulciscentes, et impune a quibuslibet læduntur et diripiuntur. Cfr. Harpocrat. p. 122. ed. Gronov., Aristotel. Rhetor. I. 12. Explicat vero Cor. hunc locum ita: οὐκ ἐλθόντες ἐπὶ Μυσῶν ληστείαν, ὥς φησιν ἡ παροιμία, τοῦτ' ἔστιν ἐπ' εὐκαταφρονήτους τινὰς καὶ ὑπὸ τοῦ τυχόντος ὁτιοῦν πάσχειν ἑτοίμους, οἷοί περ ἦσαν οἱ Μυσοὶ, οὐδὲ κώμην καταλαβόντες, ἀλλ' ἐπ' αὐτὸν τὸν βασιλέα τὸν προσηγορευόμενον Μέγαν, καὶ πλείστων ἀνθρώπων τε καὶ πόλεων δεσπόζοντα, στρατεύσαντες, ἀσφαλέστερον ἀνεχώρησαν κ. τ. λ. Sed contra hanc conjecturam, quamvis speciosam, edit. Cor. censor doctissimus in Ephemer. literar. Ienens. a. 1810. n. 188. p. 301. hæc monuit. Primum ipse rex in ea erat conditione, ut Μυσῶν λεία dici potuisset, nam provincias regni sui neque ulciscitur vastatas neque punit desciscentes, contra milites eosdemque mercenarios, qui ad regiæ sedis et urbis principis viciniam audaci conatu progressi erant, nonnisi proditione se regnumque defendere potest, et proditos demum a se vinci posse putat. Deinde quum quamvis injuriam et insolentiam in terra vi subacta denotet Μ. λ., haud apte sequi putanda essent verba singularem indicantia οὐδὲ κώμην λαβόντες. Præterea offenderet, si in eodem capite verba Μυσῶν λεία imagine a simili re mutuo sumpta explicari deberent et orator metaphorico sensu iis usus esset, paulo ante verbis τὸ Μύσιον πεδίον sensu vero et simplici. His ab illo viro d. notatis addi potest, Isocratem, si Μυσῶν λείαν scripsisset, addidisse aut κατὰ τὴν παροιμίαν aut simili modo auditores monuisse. Ita quos affert Coraes Demosth. p. 280. Reisk. τὴν Μ. λείαν καλουμένην, et Aristot. ὡς ὄντας κατὰ τὴν παροιμίαν τούτους Μυσῶν λείαν. Egregia est H. Wolfii conjectura, quam

οὐδὲ κώμην καταλαβόντες, ἀλλ' ἐπ' αὐτὸν τὸν βασιλέα
στρατεύσαντες, ἀσφαλέστερον κατέβησαν τῶν περὶ φιλίας
[1]ὡς [2]αὐτὸν πρεσβευόντων. ὥστε μοι δοκοῦσιν ἐν ἅπασι τοῖς
τόποις σαφῶς ἐπιδεδεῖχθαι τὴν αὑτῶν μαλακίαν· καὶ γὰρ e
ἐν τῇ παραλίᾳ τῆς Ἀσίας πολλὰς μάχας ἥττηνται, καὶ
διαβάντες εἰς τὴν Εὐρώπην δίκην ἔδοσαν — οἱ μὲν γὰρ
αὐτῶν κακῶς ἀπώλοντο, οἱ δ' αἰσχρῶς ἐσώθησαν —, καὶ
τελευτῶντες [3]ὑπ' αὐτοῖς τοῖς βασιλείοις καταγέλαστοι
γεγόνασι.

μα'. Καὶ τούτων οὐδὲν ἀλόγως γέγονεν, ἀλλὰ πάντ' 72
εἰκότως ἀποβέβηκεν· [4]οὐ γὰρ οἷόν τε τοὺς οὕτω τρεφομένους καὶ πολιτευομένους οὔτε τῆς ἄλλης ἀρετῆς μετέχειν οὔτε ἐν ταῖς μάχαις τρόπαιον [5]ἱστάναι τῶν πολεμίων.

[1] ὡς om. A. C. L. [2] αὐτοῦ A. L. αὐτῶν C. [3] ἐπ' A. C. L. [4] οὐδὲ A. C. L. [5] ἵστασθαι A. C. L.

retinui, ἐπὶ μὲν λείαν. Quæ sequuntur οὐδὲ κώμην λαβόντες sæpe his annectuntur, uti jam vidit censor l. l., qui hæc attulit exempla Plutarch. Camill. 23. τὴν χώραν περιϊόντες ἐλεηλάτουν καὶ τὰς κώμας ἐπόρθουν. Herodian. VI. 5. 5. πολλὰς ἐνέπρησε κώμας λείαν τε ἀπήγαγεν. VII. 2. 3. et 4. τάς τε κώμας ἐμπιπρὰς. . . . καὶ λείας ἀπέλαυνον. VII. 9. 11. ἀγρούς τε καὶ κώμας ἐμπιπράναι λεηλατεῖν τε τοῖς στρατιώταις ἐπέτρεψεν. Polyæn. VII. 29. 1. φρούρια βασιλέως κατέσκαψε, κώμας κατέπρησε, φόρους ἥρπασε, λείαν ἤλασεν. Adde Xenophon. Expedit. Cyr. VII. 6. 26. Herodian. I. 10. 2. κώμαις τε καὶ ἀγροῖς ἐπιτρέχων ἐλήστευεν, ib. III. 9. 7. πολλὰς δὲ κώμας — πορθήσας τήν τε χώραν λεηλατήσας, ib. 17. τὴν γῆν ἐλεηλάτει — καὶ κώμας ἐμπιπρὰς κ. τ. λ. IV. 11. 11. Polyaen. III. 11. 10. Sensus est: neque enim agros incursaverant, et leviter incursionem fecerant in fines regni, prædandi causa, aut pagos, locos haud munitos, aggressi erant, ut eos celeriter diriperent; sed ipsum regem, quem ob potentiam magnum appellare solent homines, adorti et ad regiam sedem, ut totum regnum everterent, progressi erant. Μὲν autem, quod Coraem offendit, ab H. Wolfio optime appositum est; ita paullo superius οὐκ ἀριστίνδην μὲν ἐπιλελεγμένους, ἀλλ' οἳ διὰ φαυλότητα —, exemplis non opus est. SPOHN.

Αὐτοῦ] E conjectura Wolfius, *qui de amicitia cum eo* (rege) *missi sunt*, haud dubie vere, quia præcesserat βασιλέα. MOR. Coraes retinuit lectionem codicum, αὐτῶν, quod aut ad Persas aut κατ' ἔμφασιν ad vocem πρεσβευόντων referendum esse putat, sensum ita constituens: quanquam contra ipsum regem pugnaverunt; tamen facilius et majore securitate redierunt, non solum, quam quilibet alii, quos sumere placet, sed etiam majore quam qui maxima cura regis favorem sibi conciliare studuerunt, et ea de causa legatos miserunt. Sed, ut alia taceam, tunc scripsisset orator αὐτῶν τῶν περὶ φιλίας πρεσβευόντων. In codicibus sine dubio ob sequentem vocem πρεσβευόντων erratum est. SPOHN.

Τοῖς βασιλείοις] Evag. §. κβ'. μικροῦ δεῖν Κῦρος ἔλαθε τὸν βασιλέα ἐπὶ τὸ βασίλειον ἐπιστάς. Xenoph. Anabas. II. 4. 4. ἡμεῖς (Græci cum Cyro) ἐνικῶμεν τὴν βασιλέως δύναμιν ἐπὶ ταῖς θύραις αὐτοῦ. MOR.

Οὔτε τῆς ἄλλης ἀρετῆς] Interpretare commentando: *neque virtutis bellicæ neque aliarum virtutum*. Græci, sicut Latini, virtutem in plures partes dividebant, quarum virtus bellica una erat. AUGER.

Τρόπαιον] Τρόπαιόν τινος significat tropæum, quod aliquis erexit, signum victoriæ aut victoriam quam aliquis reportavit, ita Herodian. I. 15. 15. πατρός τε καὶ προγόνων. plerumque autem quod in alicujus victi memoriam erectum est, τῶν βαρβάρων Lys. p. 89. Reisk., Xenophon. Expedit. Cyr. VII. 6. 25. Isocrat. ad Philipp. §. μζ'. τῶν πολεμίων Xenophon. Ages. 1. 26. Sympos. 8. 38, Andocid. ed. Reisk. p. 73. Isocrat. Panegyr. c. 24. in memoriam rei, victoriæ de re, τρ. ἔργου Lys. p. 112. 119. 924. Reisk., τῶν κακῶν Eurip. Orest. v. 712. τῆς ἱππομαχίας Thucyd. VI. 98. τῆς νησομαχίας Lucian. Ver. hist. I. 42. Herodian. III. 4. 6. huc non referam. Lu-

πῶς γὰρ [1]ἐν τοῖς ἐκείνων ἐπιτηδεύμασιν ἐγγενέσθαι δύναιτ'
ἂν ἢ στρατηγὸς δεινὸς ἢ στρατιώτης ἀγαθός, ὧν τὸ μὲν
πλεῖστόν ἐστιν ὄχλος ἄτακτος καὶ κινδύνων ἄπειρος, πρὸς
b μὲν τὸν πόλεμον ἐκλελυμένος, πρὸς δὲ τὴν δουλείαν ἄμεινον
τῶν παρ' ἡμῖν οἰκετῶν πεπαιδευμένος, οἱ δ' ἐν ταῖς μεγί- 68
σταις δόξαις ὄντες αὐτῶν ὁμαλῶς μὲν οὐδὲ κοινῶς οὐδὲ πολιτικῶς οὐδεπώποτ' ἐβίωσαν, ἅπαντα δὲ τὸν χρόνον διάγουσιν εἰς μὲν τοὺς ὑβρίζοντες τοῖς δὲ δουλεύοντες, [2]ὡς ἂν ἄνθρωποι μάλιστα τὰς φύσεις [3]διαφθαρεῖεν, καὶ τὰ μὲν σώματα διὰ τοὺς πλούτους τρυφῶντες, τὰς δὲ ψυχὰς διὰ τὰς
c μοναρχίας ταπεινὰς καὶ περιδεεῖς ἔχοντες, ἐξεταζόμενοι

[1] ἂν ἐν A. C. L. [2] ὡσανεὶ A. C. L. [3] διεφθαρμένοι A. C. L.

cian. Ver. hist. I. 18. τρόπαια ἐστήσαμεν, τὰ μὲν ἐπὶ τῶν ἀραχνίων τῆς πεζομαχίας, τὸ δὲ τῆς ἀερομαχίας ἐπὶ τῶν νεφῶν. SPOHN.

Δύναιτ' ἂν] Cfr. Werfer. in Act. phil. Monac. T. I. p. 247. Hermann. ad Viger. p. 815. sqq. IDEM.

Ἀμείνων] F. ἄμεινον. WOLF.

Ὁμαλῶς] *æquabiliter*, ut æquo jure alios tecum frui sinas, οὐκ ἐπιθυμῶν πλεονεξίας. v. Budæi Comment. L. Gr. p. 1069. Ergo ὁμαλῶς οὐδεπώποτ' ἐβίωσαν non potest melius explicari, quam per illa, οὐ κοινῶς, οὐ πολιτικῶς. Fortassis ergo οὐδὲ κ. οὐδὲ πολ. glossemata sunt. MOR. Omnium minime, sed perquam necessaria sunt. Πολιτικῶς hic aliam habet significationem quam supra §. κϛ'. neque eam, quæ Demosth. p. 976. πολιτικὸς ἔρανος καὶ κοινός ἐστι πάνθ' ὅσα ταξάντων τῶν νόμων ἕκαστος ποιεῖ, p. 329. πολιτικὴ καὶ κοινὴ βοήθεια χρημάτων, p. 151. οὐκ ἴσως, οὐδὲ πολιτικῶς ἔνιοι πολιτεύονται, et aliis multis inest, neque quam Cicero de finib. V. c. 23. explicat his verbis: "nam quum sic hominis natura generata sit, ut habeat quiddam innatum *quasi civile atque populare*, quod Græci πολιτικὸν vocant." Κοινῶς autem non ita intelligendum est, uti apud Demosth. aut cum v. δίκαιος p. 524. aut cum v. φιλάνθρωπος junctum p. 315. 1018. aut simpliciter κοινῶς p. 1436. Thucyd. III. c. 53. Coraes ita hæc verba explicat: τὰ μὲν ταπεινῶς τὰ δ' ὑπερηφάνως ζῶντες, — κοινῶς, ἐξ ἴσου τοῖς ἄλλοις, — πολιτικῶς, ὥσπερ χρὴ τὸν ἐν Πολιτείᾳ, τοῦτ' ἔστιν ἰσονομίᾳ, καὶ μὴ τυραννίᾳ, βιοῦντα. Augerus vertit: *qui vero ex iis honoratissimi sunt, nunquam æquabili jure, aut populariter, civiliterque vixerunt, sed ita omnem exigunt ætatem, ut aliis insultent, aliis inserviant*, etc. Equidem ita interpretor: nunquam æquabili, constante sibique conveniente ratione vixerunt, neque ita, ut cives decet, ut communi reliquorum civium, privatorum, statu frui vellent, et legibus et magistratibus obedirent, quippe qui cum aliis insolenter agere soleant potentiorum more, et δεσποτικῶς καὶ ὡς δυναστεύοντες vivere velle videantur, neque vero κοινῶς, æqua reliquorum conditione contenti; neque ita, ut magistratus decet et eos qui in administranda republica versantur, subditorum enim more obediunt et serviunt. De v. πολιτικῶς non est, quod exemplis hanc significationem confirmem; κοινῶς sic me legere memini apud Dion. Cass. l. 45. c. 43. ὥστε μηδ' ἂν βούληται δύνασθαι δημοκρατικῶς ὑμῖν συμπολιτεῦσαι· εἰ μὲν γὰρ ἴσως καὶ κοινῶς, eodem statu, quo reliqui cives, ζῆν ἠβούλετο, οὐδ' ἂν κ. τ. λ. et l. 46. c. 17. οὐδὲν ἔτι τὸ παράπαν ὡς καὶ δυναστεύων ἔπραξε καὶ προσέτι καὶ κοινῶς καὶ ἀφυλάκτως πᾶσιν ἡμῖν συνῆν. SPOHN.

Τρυφῶντες] Τρυφᾷν, quia opponitur τῷ ταπεινῷ et περιδεεῖ, videtur indicare fastum et contemptum aliorum. Ergo: *quoad corpus*, externas res, *superbiunt*, cultu victuque luxuriantes, in quo est arrogantia et pauperum contemptus. Xen. Hellen. IV. 1. 13. est ἐντρυφᾷν, luxu et deliciis se efferre. MOR.

Ἐξεταζόμενοι] Genealogia hujus verbi hæc est: 1) examinari, 2) habito examine talem, qualis quisque est, inveniri (i. e. spectari), 3) inveniri, cognosci omnino qualitate præditum sine notione examinis, 4) inveniri, esse, versari aliquo in loco, 5) inveniri inter alios, h. e. iis annumerari, esse inter eos, 6) inveniri aliquid agentem, ideoque cerni agentem, ut manifestum sit et certum, te egisse. His exempla quædam addidimus. Demosth. de Cor. c. 54. ἐξηταζόμην λέγων καὶ πράττων τὰ δέοντα, *inveniebar*, i. e. erat apertum,

[1]πρὸς αὐτοῖς τοῖς βασιλείοις καὶ [2]προκαλινδούμενοι καὶ
πάντα τρόπον μικρὸν φρονεῖν μελετῶντες, θνητὸν μὲν ἄν-
δρα προσκυνοῦντες καὶ δαίμονα προσαγορεύοντες, τῶν δὲ
θεῶν μᾶλλον ἢ τῶν ἀνθρώπων [3]ὀλιγωροῦντες. τοιγαροῦν οἱ
καταβαίνοντες αὐτῶν ἐπὶ θάλατταν, οὓς καλοῦσι σατρά-
πας, οὐ καταισχύνουσι τὴν [4]ἐκεῖ παίδευσιν, ἀλλ' ἐν τοῖς
ἤθεσι τοῖς αὐτοῖς διαμένουσι, πρὸς μὲν τοὺς φίλους ἀπίστως d
πρὸς δὲ τοὺς ἐχθροὺς ἀνάνδρως ἔχοντες, καὶ τὰ μὲν ταπει-
νῶς τὰ δ' ὑπερηφάνως ζῶντες, τῶν μὲν συμμάχων κατα-
φρονοῦντες, τοὺς δὲ πολεμίους θεραπεύοντες. τὴν μέν γε
μετ' Ἀγησιλάου στρατιὰν ὀκτὼ μῆνας ταῖς αὑτῶν δαπά-
ναις διέθρεψαν, τοὺς δ' ὑπὲρ αὐτῶν [5]κινδυνεύοντας ἑτέρου
τοσούτου χρόνου τὸν μισθὸν ἀπεστέρησαν· καὶ τοῖς μὲν
Κισθήνην καταλαβοῦσιν ἑκατὸν τάλαντα διένειμαν, τοὺς

[1] δὲ πρὸς A. C. L. [2] προκυλινδούμενοι A. C. L. [3] καταφρονοῦντες A. C. L. [4] ἐκείνων A. C. L. [5] κινδυνεύσαντας A. C. L.

me dicere. C. 58. ἐπὶ τοῖς συμβᾶσιν ἐξήτασαι πεποιηκὼς, *inventus es*, eventu cognitum apertumque fuit, te fecisse. In his duobus locis simile est τῷ ὅπτεσθαι (v. ind. in h. v.), atque adeo Demosth. Olynth. 2. p. 23. ed. Reisk. opponuntur κρύπτεσθαι ac σκιάζεσθαι verbo ἐξετάζεσθαι. Harpocratio e Demosth. ἐξετάζεσθαι, ἀντὶ τοῦ ὁρᾶσθαι. Dion. Hal. A. l. IV. p. 108. v. 38. In familia et civitate regenda ἐξητάσθη πιστὸς καὶ δίκαιος, *experimento talis inventus est*, fides ejus et justitia spectata est. Demosth. de Cor. c. 63. εἰ παρῆν καὶ μετὰ τῶν ἄλλων ἐξητάζετο, si adfuit (publicæ lætitiæ) et *cum aliis inventus est*, s. interfuit aliis. Aristid. Panath. p. 58. Ἐπιδαύριοι σὺν Κορινθίοις ἐξεταζόμενοι, *iis juncti*, eorum socii. Sic apud Suidam: ἐξεταζόμενος, συναριθμούμενος. Demosth. c. 84. ἐμπειρίαν μου εὑρήσετε ἐξεταζομένην ἐν τοῖς κοινοῖς, meam dicendi facultatem cognoscetis semper *inventam*, i. e. versatam esse in causis publicis. Huic simillimum Sext. Emp. adversus rhetores, init. ῥητορικὴ ἐπ' ἀγορᾶς καὶ βημάτων ἐξεταζομένη, versatur in foro. Cf. Hesych. in ἐτάζεσθαι, ἐξετάζεται, ἐξητασμένος, et similibus, Vales. et Harpocrat. p. 63., Reiskii index Gr. Demosth., Ernestii Glossar. Polyb. Itaque locus Isocraticus sic vertendus est: *ante palatium inveniuntur*, i. e. versantur. Suidam, qui hunc ipsum locum in Lexico, T. I. p. 768. repetit, et sic interpretatur, ἀριθμούμενοι ἐν τοῖς βασιλείοις, *aulicis annumerantur*, non sequar, quum id non videatur h. l. dici, e quo quis genere hominum sit; sed qua re se submittat regi, et humiliter eum colat observetque. Non bene editor Cant. *tanquam lustratione facta recensiti*. Melius Wolfius: *præstolati*. Idem. *in regiæ foribus ordine dispositi*. Lang.

Μικρὸν φρονεῖν] Cfr. Aristoteles in Rhetor. III. c. 10. Spohn.

Διέθρεψαν] Accepit Agesilaus ea lege, ut recederet, a Tithrauste, Satrapa Persico, triginta talenta. Xen. Hellen. III. 4. 25. Diod. Sic. XIV. 80. nihil nisi semestres inducias commemorat. Mor.

Ἀπεστέρησαν] *bis totidem mensium stipendio privaverunt*. §. λθ'. fin. de quindecim mensibus locutus est. Ergo *alterum tantum temporis spatium* non ἀκριβῶς dixit. Idem.

Κισθήνην] Harpocratio de monte Thraciæ cepit; Suidas item, apud quem Κισσήνη scribitur. Cf. Intt. ad Hesych. in Κισσήνη. Wolfius de urbe Æolidis intelligit, quam Cellar. Geogr. T. II. p. 44. ad Mysiam retulit, et Stephanus de urbibus in Πᾶσσα itemque Plinius Hist. Nat. V. 32. commemoravit. Sed quam diu de re, quam Isocrates respicit, non constat (mihi quidem non constat), tam diu de situ loci nihil definiri potest. Idem. Assentior Wolfio. Κισθήνη urbs, prope quam erat portus; Strabonis ætate ἔρημος ea erat p. 607. Plin. V. 30. Pompon. Mela I. 18. ubi cfr. Tzschuck. Spohn.

e δὲ μεθ' αὑτῶν εἰς Κύπρον στρατευσαμένους μᾶλλον ἢ τοὺς
αἰχμαλώτους ὕβριζον. ὡς δ' ἁπλῶς εἰπεῖν καὶ μὴ καθ'
[1]ἓν ἕκαστον ἀλλ' ὡς ἐπὶ [2]τὸ πολύ, τίς ἢ τῶν πολεμησάν-
των αὐτοῖς οὐκ εὐδαιμονήσας ἀπῆλθεν, ἢ τῶν ὑπ' ἐκείνοις
73 γενομένων οὐκ αἰκισθεὶς τὸν βίον ἐτελεύτησεν; οὐ Κόνωνα
μέν, ὃς ὑπὲρ τῆς Ἀσίας στρατηγήσας [3]τὴν ἀρχὴν τὴν Λα-
κεδαιμονίων κατέλυσεν, ἐπὶ [4]θανάτῳ συλλαβεῖν ἐτόλμησαν;
Θεμιστοκλέα δ', ὃς ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος αὐτοὺς κατεναυμά-
χησε, [5]τῶν μεγίστων δωρεῶν ἠξίωσαν; καίτοι πῶς χρὴ
τὴν τούτων φιλίαν ἀγαπᾶν, οἳ τοὺς μὲν εὐεργέτας τιμω-
ροῦνται, τοὺς δὲ κακῶς ποιοῦντας οὕτως ἐπιφανῶς κολα-
b κεύουσι; περὶ τίνας δ' ἡμῶν οὐκ [6]ἐξημαρτήκασι; ποῖον δὲ
χρόνον διαλελοίπασιν [7]ἐπιβουλεύοντες τοῖς Ἕλλησι; τί δ'

[1] ἓν om. A. C. L. [2] τὸ om. A. [3] τὴν Λακεδαιμονίων ἀρχὴν A. C. L. [4] θάνατον A. L. [5] καὶ A. C. L. [6] ἐξαμαρτάνουσι A. C. L. [7] οὐκ ἐπιβουλεύοντες A. C. L.

Στρατευσαμένους] Iones. cf. §. λζ'. Mor.

Ὑπὲρ τῆς Ἀσίας] Nomine regis Persiæ. §. λθ'. Idem.

Κατέλυσεν] Diod. Sic. XIV. 84. Λακεδαιμόνιοι ἀπὸ τούτου τοῦ χρόνου τὴν κατὰ θάλατταν ἀρχὴν ἀπέβαλον. Nam eo bello confecto, omnis Græcia Athenis paruit, Isocr. Areop. §. γ'. liberataque est a dominatu Spartanorum, Justin. VI. 4. Cornel. Con. c. 4. Idem.

Ἐπὶ θάνατον] Ἐπὶ θανάτῳ. Wolf. Est quidem posterius usitatius et forte verius, *eo consilio, ut interficeretur*; sed quis nunquam aliter locutos, nunquam talia permutata, dicat? Mor. Quum solennes sint formulæ λαμβάνειν, συλλαμβάνειν, ἄγειν ἐπὶ θανάτῳ (vid. Wesseling. ad Diod. Sic. Tom. II. p. 86. n. 45. et p. 182. n. 24. cujus exemplis adde Xenophon. Exped. Cyr. V. 7. 34. ed. Zeun. Memor. IV. 4. 3. Lucian. Pisc. 4. et ipse Isocrates Encom. Helen. §. ις'. quem locum Coraes indicavit, ita dixerit), Coraem secutus dedi ἐπὶ θανάτῳ. Cæterum Xenoph. Expedit. Cyr. I. 6. 10. lect. var. ἐπὶ θάνατον ἄγοιτο. Spohn.

Συλλαβεῖν] Xen. Hellen. IV. 8. 16. et Diod. Sic. XIV. 85. falso crimine captum tradunt, ut pax Antalcidæ perficeretur. Paullo aliter Cornel. Con. c. 5. Mor.

Ἠξίωσαν] Cornel. Them. c. 9. 10. Idem.

Οὐκ ἐπιβουλεύοντες] Potest exprimi per καθ' ὃν οὐκ ἐπεβούλευσαν. Sed si conjungas διαλελοίπασιν ἐπιβουλ., negatio οὐκ redundabit: est enim idem quod οὐ διετέλεσαν ἐπιβουλεύοντες. Wolf. Coraes vocem οὐκ supervacaneam, atque aut errore librariorum, aut ira oratoris nimio in Barbaros odio effervescentis ortam esse putat; prius concedit etiam ejus censor in Ephemerid. liter. Ienens. a. 1810. p. 184. p. 270. qui eam librariis originem debere opinatur. Coraes recte quidem ad h. l. et de pac. §. κβ'. dixit, in ejusmodi interrogationibus, ubi quasi subaudiatur, qui neget, non adesse negationem, de qua re non dubitare debebat idem censor l. com. p. 269. sq., nam quos versus ex Ovidio affert, ii nihil probant, non enim interrogantis, sed exclamantis et admirantis sunt. Contra Coraes non recte declaravit, negationem tunc tantum adesse posse in ejusmodi enunciationibus, ubi quasi subaudiatur respondens, qui affirmet. Discernendæ enim sunt interrogationes, in quibus negatio ad omnia quæ sequuntur referenda est, quales v. c. sunt Panegyr. §. λθ'. οὐκ ἐκεῖνος μὲν ἐπὶ τὸν πόλεμον τοῦτον κατέπεμψε τοὺς εὐδοκιμωτάτους Περσῶν, Ἀκροκόμαν καὶ Τιθραύστην καὶ Φαρνάβαζον; ubi subaudiri posset ἀληθῶς, κατέπεμψεν ἐκείνους, de big. §. ε'. οὐ, καταλαβόντες τὸν Πειραιᾶ, καὶ τὸν σῖτον — διεφθείρετε, καὶ τὴν γῆν ἐτέμνετε; κ. τ. λ. ubi responderi potuisset πάνυ μὲν οὖν οὕτως ἔχει, ab iis interrogationibus, in quibus negatio nonnisi singulam notionem spectat, quæ pari modo affirmate exprimi potuisset. Tales sunt, quas ipse affert, περὶ τίνας δὲ ἡμῶν οὐκ ἐξαμαρτάνουσι; ibi negatio ad solam vocem ἐξαμαρ. referenda est, οὐκ ἐξαμαρτάνειν est ita se gerere, uti decet; dicere potuisset περὶ τίνας καλῶς καὶ προσηκόντως

69 οὐκ ἐχθρὸν αὐτοῖς ἔστι τῶν παρ' ἡμῖν, οἳ καὶ τὰ τῶν θεῶν ἕδη καὶ τοὺς νεὼς συλᾶν ἐν τῷ προτέρῳ πολέμῳ καὶ κατακαίειν ἐτόλμησαν; διὸ καὶ τοὺς Ἴωνας ἄξιον ἐπαινεῖν, ὅτι τῶν ἐμπρησθέντων ἱερῶν ἐπηράσαντ' εἴ [1] τι τινὲς [2] κινήσειαν ἢ πάλιν εἰς [3] τἀρχαῖα καταστῆσαι βουληθεῖεν, οὐκ ἀπορούντες [4] πόθεν ἐπισκευάσωσιν, ἀλλ' ἵν' ὑπόμνημα τοῖς ἐπι- c
γιγνομένοις ᾖ τῆς τῶν βαρβάρων ἀσεβείας, καὶ μηδεὶς πιστεύῃ τοῖς τοιαῦτα εἰς τὰ τῶν θεῶν [5] [ἕδη] ἐξαμαρτεῖν [6] τολμῶσιν, ἀλλὰ καὶ φυλάττωνται καὶ δεδίωσιν, ὁρῶντες

[1] τι om. L. [2] οἰκοδομήσαιεν A. C. L. [3] τὰ ἀρχαῖα A. C. L.
[4] ὅθεν A. L. ὁπόθεν C. [5] uncos om. A. C. L. [6] τολμήσασιν A. C. L.

πράττουσι; ubi subaudiendum est περὶ οὐδένα· τίς οὐκ εὐδαιμονήσας ἀπῆλθεν; h. e. τίς κακοδαιμονήσας ἀπῆλθεν; οὐδείς· τί δ' οὐκ ἐχθρὸν αὐτοῖς ἐστί; h. e. τί φίλον αὐτοῖς ἐστίν; οὐδέν, πάντα γὰρ ἐχθρὰ αὐτοῖς ἐστίν. Ita etiam de pac. §. ε'. τίνας δὲ — οὐ παρεκαλέσαμεν; de big. §. ε'. ποῖον κίνδυνον οὐκ ἂν ὑπέμεινεν; — ἐπὶ τίνα δ' ἢ πόλιν, ἢ φίλον, ἢ ξένον οὐκ ἤλθετε; Panegyr. §. λβ'. τί τῶν αἰσχρῶν καὶ δεινῶν οὐ διεξῆλθον; — h. e. — παρακαλεῖν ὠκνήσαμεν; ὑπομενεῖν ὤκνησεν; — παρελίπετε; — διέρχεσθαι ἐφυλάξαντο εὐλαβούμενοι; Hoc igitur loco pari modo non ad omnem enunciationem, sed ad solum verbum ἐπιβουλεύοντες negatio referri debet, ita ut pæne idem sit, ac si dixisset: ποῖον δὲ χρόνον διαλελοίπασιν ἐπιβουλεύειν ὀκνοῦντες; Contra de pac. §. κβ'. πόσας δὲ πρεσβείας ὡς βασιλέα τὸν μέγαν ἀπεστείλαμεν, κ. τ. λ. verba sunt non interrogantis, sed secum reputantis et admirantis, uti illa Ovidii: "*quos* humeros," "*quales* vidi" etc., quæ commemoravit cens. l. com., h. e. quam ingentem numerum! quam pulcros vidi! Hinc patet negationem in h. l. omnium minime esse supervacaneam, neque igitur aliquid mutandum, nisi sensum eximere placuerit toti loco. SPOHN.

Ἕδη] Ne videantur otiosa tautologia τὰ τῶν θεῶν ἕδη templis jungi, interpreter τὰ ἕδη, *simulacra*: de qua significatione ad Xenoph. Hellen. in ind. dixi: nisi quis hanc periphrasin templorum, τὰ τῶν θεῶν ἕδη ad indignationem augendam facere debere existimet. De re vid. §. κζ'. MOR. *loca sacra*. LANG.

Καὶ τοὺς νεὼς] Si quis hæc verba e margine in textum venisse dixerit, adstipulantem habebit Langium; sed hic non recte intellexit h. l. SPOHN.

Ἴωνας] Ante pugnam Platæensem conjuratum esse a Græcis in hanc sententiam, et Diod. Sic. XI. 29. et Lycurg. in Leocr. §. ιθ'. servata etiam jurisjurandi formula, narravit: ille in Isthmo in ipso itinere factum dixit, hic ad Platæas, itinere finito. Sed de Ionibus ne verbum quidem: tantum Ἕλληνας commemorant, quo nomine hic Europæos Græcos indicari, docet Herodotus, IX. 28. sq. quo loco aciem Græcorum describit, etsi de jurejurando plane nihil retulit. Igitur vel audiendus est judex, inprimis peritus, Wesselingius, ad locum istum Diodori, qui Isocratem in hoc similem Theopompo, a quo tota res in dubitationem adducta est, arbitratur: aut Ἴωνας mutandum in Ἕλληνας. Quod si sequamur, §. μβ'. in. καὶ περὶ τῶν πολιτῶν τῶν ἡμετέρων erit *nominatim et de civibus et majoribus Atheniensium*. MOR.

Εἴ τινες] Vere correxit Valckenaer. ad Herodot. V. 102. εἴ τι τινὲς sublata distinctione ante εἰ. Non enim templa devoverunt, sed eos, qui ea refecturi essent: et ut hic τι τῶν ἱερῶν, sic Lycurgus l. c. οὐδὲν τῶν ἱερῶν τῶν ἐμπρησθέντων ἀνοικοδομήσω. Diodorus, ut Isocrates, οἰκοδομήσω. IDEM. Langius, qui verba τῶν ἐμπρ. ἱερῶν genitivos absolutos esse putavit, magnopere erravit. Dedi εἴ τι-τινες. De re cfr. Brisson. de R. Pers. II. p. 218. sqq. et Wesseling. ad Diod. Sic. XI. 29. SPOHN.

Ὅθεν] Coraes e cod. Par., quem contulit, ὁπόθεν, ejus censor in Eph. lit. Ien. l. l. p. 285. ὅθεν ἐπισκευάσουσι, scribendum censet ad Helen. enc. §. λ'. sed hujus loci alia est ratio, est autem conj. aor., non e. fut., uti ille putat. IDEM. *unde reædificarent*. Xen. Hell. II. 1. 7. II. 2. 1. ἐπισκευάζειν τὰς ναῦς, *reficere naves*. Diod. Sic. XX. 84. Thucyd. I 29. ἐπισκευὴ τῶν νεῶν, *refectio classis*. v. Schol. Demosth. de Cor. c. 35. et 97. ἐπισκευὴ τῶν τειχῶν, *refectio murorum*, quam Lycurg. §. ια'. κατασκευὴν dixit: eodemque significatu Thuc. IV. 116. ἀνασκευάζειν. Cæterum ὑπόμνημα τῆς τῶν βαρβάρων ἀσεβείας ipsius formulæ verba sunt. MOR.

αὐτοὺς οὐ μόνον τοῖς σώμασιν ἡμῶν ἀλλὰ καὶ τοῖς ἀναθήμασι πολεμήσαντας.

μβ'. Ἔχω δὲ καὶ περὶ τῶν πολιτῶν τῶν ἡμετέρων [1] τοιαῦτα διελθεῖν. καὶ γὰρ οὗτοι πρὸς μὲν τοὺς ἄλλους, ὅσοις πεπολεμήκασιν, ἅμα διαλλάττονται καὶ τῆς ἔχθρας τῆς
d [2] γεγενημένης ἐπιλανθάνονται, τοῖς δ' ἠπειρώταις οὐδ' ὅταν εὖ πάσχωσι χάριν ἴσασιν· οὕτως ἀείμνηστον πρὸς αὐτοὺς τὴν ὀργὴν ἔχουσι. καὶ πολλῶν μὲν οἱ πατέρες ἡμῶν Μηδισμοῦ θάνατον κατέγνωσαν, ἐν δὲ τοῖς συλλόγοις ἔτι καὶ νῦν ἀρὰς ποιοῦνται, πρὶν ἄλλο τι χρηματίζειν, εἴ τις ἐπικηρυκεύεται Πέρσαις τῶν πολιτῶν· Εὐμολπίδαι δὲ καὶ Κήρυκες

[1] πολλὰ τοιαῦτα A. C. L. [2] προγεγενημένης A. C. L.

Ἠπειρώταις] Vid. §. λϛ'. IDEM.

Χρηματίζειν] Quum χρηματίζειν omnino significet, *rem tractare*: etiam nominatim significat, *publicum negotium tractare*, h. e. in concione aut senatu aliquid agere, de republica agere, ideoque in hoc Isocratico loco, *decernere et suadere in concione*. Cf. Hesych. et Budæus in Comm. L. Gr. p. 325. Variatur autem usus verbi ita, ut vel χρηματίζειν, verbum generis, ponatur solum eo significatu, *publicam rem tractare*; vel adjungatur forma (species), quæ potissimum intelligenda sit. E priore genere sunt: ἡ βουλὴ χρηματιοῦσα περὶ φυλακῆς, *acturus, deliberaturus senatus de præsidio*. Lycurg. c. Leocr. §. ια'. χρηματίζειν περί τινος, *deliberare communi consilio*. Aristoph. Thesmoph. v. 384. χρηματίζειν τοῖς πρεσβευταῖς, *legatis operam dare, cum iis agere*. Polyb. III. 66. et Exc. Leg. n. 3. τῇ πόλει χρηματίζειν περὶ φιλίας, *cum civitate agere de amiticia*. Thucyd. V. 4. E posteriore genere sunt: Πρυτάνεις καὶ στρατηγοὶ ἐχρημάτισαν, καὶ εἵλοντο πρέσβεις, *negotium publicum tractarunt, inque senatu legatos crearunt*. Demosth. de Cor. c. 23. χρηματίζει ἡ βουλὴ καὶ προβουλεύει, *senatus deliberat et probuleuma facit*. ibid. c. 53. χρηματίζων τε καὶ δικάζων, *negotium publicum tractans, ac nominatim jus dicens*. Dion. Hal. A. p. 710. χρηματίζειν τε καὶ πράττειν, *administrare publicam rem et moderari*. Diod. Sic. I. 70. Denique in Plat. apol. Socr. c. 26. ἀμελήσας χρηματισμοῦ, *qui omni genere occupationis privatæ vel publicæ abstinuit*. IDEM. Cfr. Coray. ad Heliodor. II. p. 347., Spanhem. ad Julian. p. 122., Interprr. Thom. M. p. 919. ed. Bernard., Ducker. ad Thucyd. p. 58. 354. 417. Wesseling. ad Diod. Sic. I. p. 53. 74. 81. SPOHN.

Ἐπικηρυκεύεται] *si quis legatos de pace et amicitia mittendos censeat*. Eodem sensu apud Thucyd. IV. 27. ubi Scholia πρεσβείαν πέμπειν explicandi causa habent. Plene dixit Dion. Hal. A. p. 616. ἐπικηρυκεύειν περὶ διαλλαγῶν καὶ φιλίας, quo fere modo Harpocratio ἐπικηρυκείαν dixit esse, τὸ περὶ διαλλαγῶν καὶ φιλίας κήρυκας πέμπειν. Ad Isocratis locum refero Hesychianum: Ἐπικηρυκεύεται, προσκηρύσσεται, h. e. *per præconem nunciat*; ut Thucyd. IV. 118. προσκηρυκεύεσθαι dixit. Ita verbum, quod per se significabat, *præconem* aut *caduceatorem mittere*, nominatim dici cœpit de his, qui de pace et amicitia mittunt legatos. Cf. Aristoph. Thesmoph. v. 342. sqq. MOR. De hujus vocab. rat. omnino disseruerunt Valesius in Notas Maussaci ad Harpocrat. p. 146. et 281. ed. Gronov., Valckenaer. in Animadv. ad Ammon. p. 80., Abresch. ad Thucyd. p. 411., Ducker. ad Thucyd. l. VII. c. 48. VIII. c. 80.; adde Zonar. p. 802. et 838. atque Tittmann. ad post. loc., et F. A. Wolf. ad Demosth. Leptin. §. ιγ'. SPOHN.

Εὐμολπίδαι] Hesychius: Εὐμολπίδαι· οὕτως οἱ ἀπὸ τοῦ Εὐμόλπου (v. Paneg. §. ιθ'.) ἐκαλοῦντο, τοῦ πρώτου ἱεροφαντήσαντος, h. e. qui Athenienses primus docuit Eleusiniæ Cereris sacra. v. Intt. Hesych. a quibus Suidas et Meursius in Eleus. nominati sunt. MOR.

Κήρυκες] Plura fuerunt Athenis genera Κηρύκων, diversorum occupatione, et tempore ac loco, quo fungebantur præconum munere. v. Pollux VIII. 103. Hoc loco intelliguntur ii, de quibus ita scripsit Harpocratio: Κήρυκες· Ἰσοκράτης Πανηγυρικῷ· γένος ἐστὶν (fuit familia sacra, in Eleusiniis mysteriis præconum munere fungens,

ἐν τῇ τελετῇ τῶν μυστηρίων διὰ τὸ τούτων μῖσος καὶ τοῖς
ἄλλοις βαρβάροις εἴργεσθαι τῶν ἱερῶν, ὥσπερ τοῖς ἀνδρο- e
φόνοις, προαγορεύουσιν. οὕτω δὲ φύσει πολεμικῶς πρὸς αὐτοὺς
ἔχομεν, ὥστε καὶ τῶν μύθων ἥδιστα συνδιατρίβομεν τοῖς
Τρωϊκοῖς καὶ Περσικοῖς, δι' ὧν ἔστι πυνθάνεσθαι τὰς ἐκείνων
συμφοράς. εὕροι δ' ἂν τις ἐκ μὲν τοῦ πολέμου τοῦ πρὸς 74
τοὺς βαρβάρους ὕμνους πεποιημένους, ἐκ δὲ τοῦ πρὸς [1] τοὺς
Ἕλληνας θρήνους ἡμῖν γεγενημένους, καὶ τοὺς μὲν ἐν ταῖς
ἑορταῖς ᾀδομένους, τῶν δ' ἐπὶ ταῖς συμφοραῖς ἡμᾶς μεμνη-
μένους. οἶμαι δὲ καὶ τὴν Ὁμήρου ποίησιν μείζω λαβεῖν
δόξαν, ὅτι καλῶς τοὺς πολεμήσαντας τοῖς βαρβάροις
ἐνεκωμίασε, καὶ διὰ τοῦτο βουληθῆναι τοὺς προγόνους ἡμῶν
ἔντιμον αὐτοῦ ποιῆσαι τὴν τέχνην ἔν τε τοῖς τῆς μουσικῆς b
ἄθλοις καὶ τῇ παιδεύσει τῶν νεωτέρων, ἵνα πολλάκις
70 ἀκούοντες τῶν ἐπῶν ἐκμανθάνωμεν τὴν ἔχθραν τὴν ὑπάρ-
χουσαν [2] πρὸς αὐτούς, καὶ ζηλοῦντες τὰς ἀρετὰς τῶν

[1] τοὺς om. A. C. L. [2] πρὸς αὐτοὺς ὑπάρχουσαν A. C. L.

plane ut Eumolpidæ, quæ et ipsa est familia sacra, certæ occupationi destinata. v. Sigon. de rep. Athen. p. 46. Potter. archæol. Gr. II. 3. p. 228.) ἐν Ἀθήναις, οὕτως ὀνομαζόμενον ἀπὸ τοῦ Κήρυκος τοῦ Ἑρμοῦ. Adde Hesych. et Polluc. IV. 12. imprimis VIII. 103. ubi unum genus τῶν κηρύκων dicitur μυστικόν. Hinc Xen. Hellen. II. 4. 13. τῶν Μυστῶν κήρυξ. ubi in ind. monui. Solent autem Εὐμολπίδαι et Κήρυκες sæpe jungi, ubi de mysteriis sermo est: Thuc. VIII. 53. Æsch. c. Ctesiph. p. 406. ed. Reisk. Diod. Sic. I. 29. Æliani fragm. in Εὐμολπίδαι: et voluerunt jungere nonnulli in Cornel. Alcib. c. 4. In quo sequi possumus Diodor. Siculum, Eumolpidas cum Ægyptiorum sacerdotum dignitate comparantem, Κήρυκας cum Ægyptiis pastophoris, inferioris quippe dignitatis. Si ergo Ceryces familia fuerunt: non video, cur Wolf. et ed. Cant. verterint, *præcones*, etsi munere præconum functi sunt, quum debuissent servare nomen Ceryces. vid. Taylor. ad Æschin. l. l. Mor.

Ἐν τῇ τελ. τῶν μυστ.] *tum, quum initiant mysteriis*. Tum ergo Eumolpidæ jubent edici, et a Cerycibus edicitur, ut Persæ procul absint. Idem. *in receptione in mysteria*. Lang.

Ἀδομένους] Quod factum est a rhapsodis: neque enim nisi particulas Homerici carminis, velut hymnos in laudem heroum, intelligere videtur, non factos peculiares hymnos. Mor.

Συμφοραῖς] Bella Græcorum intestina sunt materia lugubris orationis, si quis ἐπὶ ταῖς συμφοραῖς, de magno luctu, aut in publico luctu dicat. Etiam fabularum scenicarum argumentum sic versari solebat in luctu, ut hujusmodi res describerentur, Panath. §. μς'. Dem. de Cor. c. 21. Idem.

Μουσικῆς] Musica certamina sunt, in quibus certatur edendis literarum artium ingeniique speciminibus. Nam Musa omnem eruditionem et elegantiam indicat. Atticos dicere potius ἀγῶνα (sive ἆθλον) μουσικῆς, quam ἀγῶνα μουσικὸν, præclare docuit Hemsterh. ad Aristoph. Plut. v. 1163. 1164. Apud Thucyd. III. 104. ἀγὼν μουσικῆς et μουσικὸς promiscue occurrit. Itaque quum fere usurpetur ἀγὼν μουσικῆς, non τῆς μουσικῆς, quanquam posterius Aristid. Panath. p. 52. habet, etiam hoc loco articulum inclusi. Causa erroris e dativo τοῖς orta est. Putem quoque in Evagoræ initio μουσικῆς scribendum pro μουσικῇ, ut ἀγῶσι μουσικῆς καὶ γυμνικοῖς cohæreat, quod idem, si quis Aristophanis locum corrigeret, legendum esset. Idem. Morus articulum τῆς uncis incluserat, Coraes, si aliquid mutandum esset, ἔν τε τοῖς μουσικοῖς ἄθλοις; hoc repugnat iis, quæ Morus notavit, illud haud necessarium est. Spohn.

στρατευσαμένων ἐπὶ Τροίαν τῶν αὐτῶν ἔργων ἐκείνοις ἐπι-
θυμῶμεν.
μγ'. Ὥστε μοι δοκεῖ πολλὰ λίαν εἶναι τὰ παρακελευό-
μενα πολεμεῖν αὐτοῖς, μάλιστα δ' ὁ παρὼν καιρός, ὃν οὐκ
c ἀφετέον, [1] [οὗ σαφέστερον οὐδέν]· καὶ γὰρ αἰσχρὸν, παρ-
όντι μὲν μὴ χρῆσθαι, παρελθόντος δ' αὐτοῦ μεμνῆσθαι.
τί γὰρ ἂν καὶ [2] βουληθεῖμεν ἡμῖν προσγενέσθαι, μέλλοντες
βασιλεῖ πολεμεῖν, ἔξω τῶν νῦν ὑπαρχόντων; οὐκ Αἴγυπτος
μὲν αὐτοῦ καὶ Κύπρος ἀφέστηκε; Φοινίκη δὲ καὶ Συρία
διὰ τὸν πόλεμον ἀνάστατοι γεγόνασι; Τύρος δ', ἐφ' ᾗ μέγ'
ἐφρόνησεν, ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν τῶν ἐκείνου κατείληπται; τῶν
d δ' ἐν Κιλικίᾳ πόλεων τὰς μὲν πλείστας οἱ μεθ' ἡμῶν ὄντες
ἔχουσι, τὰς δ' οὐ χαλεπόν ἐστι κτήσασθαι. Λυκίας δ'
οὐδὲ εἷς πώποτε Περσῶν ἐκράτησεν. [3] Ἑκατόμνως δ' ὁ
Καρίας ἐπίσταθμος τῇ μὲν ἀληθείᾳ πολὺν ἤδη χρόνον
ἀφέστηκεν, ὁμολογήσει δ' ὅταν ἡμεῖς βουληθῶμεν· ἀπὸ δὲ
Κνίδου μέχρι Σινώπης Ἕλληνες τὴν Ἀσίαν παροικοῦσιν, οὓς
οὐ δεῖ πείθειν ἀλλὰ μὴ κωλύειν πολεμεῖν. [4] καίτοι τοιούτων
ὁρμητηρίων ὑπαρξάντων, καὶ τοσούτου πολέμου τὴν Ἀσίαν
e περιστάντος, τί δεῖ τὰ συμβησόμενα λίαν ἀκριβῶς [5] ἐξετά-
ζειν; ὅπου γὰρ μικρῶν μερῶν ἥττους εἰσὶ, [6] οὐκ ἄδηλον [7] ὡς
ἂν [8] διατεθεῖεν, εἰ πᾶσιν ἡμῖν πολεμεῖν ἀναγκασθεῖεν: ἔχει
δὲ οὕτως. ἐὰν μὲν ὁ βάρβαρος ἐῤῥωμενεστέρως κατάσχῃ τὰς
πόλεις τὰς ἐπὶ θαλάττῃ, φρουρὰς μείζους ἐν αὐταῖς ἢ νῦν

[1] uncos om. A. C. L. [2] βουληθείημεν A. C. L. [3] Ἑκατόμνος A. C. L. [4] καὶ A. C. L. [5] προαγορεύειν A. C. L. [6] οὐκ ἄδηλον om. A. C. L. [7] πῶς A. C. L. [8] διατελεῖεν A.

Οὗ σαφέστερον οὐδὲν] *qua re nihil est evidentius*, i. e. nihil est evidentius occasionem omitti non debere. Auger.

Βουληθείημεν] Cfr. Werfer in Act. Monac. Tom. I. p. 246. Spohn.

Κατείληπται] Diod. Sic. XV. 2. de Evagora: Ἐκυρίευε κατὰ τὴν Φοινίκην Τύρου καὶ τινῶν ἑτέρων. ubi Wesselingius hunc Isocratis locum comparavit. De Syria nihil habeo. Mor.

Ἑκάτομνος] Hunc locum Harpocratio in ἐπίσταθμος respexit. Diod. Sic. XV. 2. Εὐαγόρας (bello cum Artaxerxe suscepto) παρ' Ἑκατόμνου, τοῦ Καρίας δυνάστου (et IV. 98. ubi vid. Wesseling.) λάθρα συμπράττοντος αὐτῷ, χρημάτων ἔλαβε πλῆθος, εἰς διατροφὴν ξενικῶν δυνάμεων. Idem.

Ἀληθείᾳ] *si rem vere æstimemus*, non ex ejus simulatione. Ὁμολογήσει, ita ut palam fiat, *ipsa re, ipso facto*, quod, sublata simulatione, ἀλήθειαν in lucem profert, et veluti fatetur. Idem.

Ὁρμητηρίων] Ὁρμητήριον, *locus, unde proficiscimur, erumpimus in hostem*. Illustravit verbi usum Wesseling. ad Diod. Sic. XIV. 47. et monuit, talem locum arcem ac sedem belli Latine dici, usus auctoritate Casaub. ad Polyb. I. 17. Idem.

Διατεθεῖεν] *quantam cladem accepturi videntur*. Vid. ad §. λβ'. Idem. *ad quamnam conditionem adacti fuerint*. Auger. διατελεῖεν, cujus correctionis eum pœnitet in Var. Lectt. Lang.

ἐγκαταστήσας, τάχ᾽ ἂν καὶ τῶν νήσων αἱ [1] περὶ τὴν ἤπει- 75
ρον, οἷον Ῥόδος καὶ Σάμος καὶ Χίος, ἐπὶ τὰς ἐκείνου τύχας
ἀποκλίναιεν· ἢν δ᾽ ἡμεῖς αὐτὰς πρότεροι καταλάβωμεν,
εἰκὸς τοὺς τὴν Λυδίαν καὶ Φρυγίαν καὶ τὴν ἄλλην τὴν
ὑπερκειμένην χώραν οἰκοῦντας ἐπὶ τοῖς ἐντεῦθεν ὁρμωμένοις
εἶναι. διὸ δεῖ σπεύδειν καὶ μηδεμίαν ποιεῖσθαι διατριβὴν, ἵνα
μὴ πάθωμεν ὅπερ οἱ πατέρες ἡμῶν. ἐκεῖνοι γὰρ [2] ὑστερί-
σαντες τῶν βαρβάρων καὶ προέμενοί τινας τῶν συμμάχων b
ἠναγκάσθησαν ὀλίγοι πρὸς πολλοὺς κινδυνεύειν, ἐξὸν αὐτοῖς
71 προτέροις διαβᾶσιν εἰς τὴν ἤπειρον μετὰ πάσης τῆς τῶν
Ἑλλήνων δυνάμεως ἐν μέρει τῶν ἐθνῶν ἕκαστον [3] χειροῦ-
σθαι. δέδεικται γὰρ, ὅταν τις πολεμῇ πρὸς ἀνθρώπους ἐκ
πολλῶν τόπων [4] συλλεγομένους, ὅτι δεῖ μὴ περιμένειν, ἕως
ἂν [5] ἐπιστῶσιν, ἀλλ᾽ ἔτι διεσπαρμένοις αὐτοῖς ἐπιχειρεῖν. c
ἐκεῖνοι μὲν οὖν προεξαμαρτόντες ἅπαντα ταῦτ᾽ ἐπηνωρθώ-
σαντο, καταστάντες εἰς τοὺς μεγίστους ἀγῶνας. ἡμεῖς δ᾽,
ἂν σωφρονῶμεν, ἐξ ἀρχῆς φυλαξόμεθα καὶ πειρασόμεθα
φθῆναι περὶ τὴν Λυδίαν καὶ [6] τὴν Ἰωνίαν στρατόπεδον
ἐγκαταστήσαντες, εἰδότες ὅτι καὶ βασιλεὺς οὐκ ἑκόντων
ἄρχει τῶν ἠπειρωτῶν, ἀλλὰ μείζω δύναμιν περὶ αὑτὸν ἑκά-
στων αὐτῶν ποιησάμενος· ἧς ἡμεῖς [7] ὅταν κρείττω διαβιβά-
σωμεν, [8] ὃ βουληθέντες ῥᾳδίως ἂν ποιήσαιμεν, ἀσφαλῶς d

[1] εἰσὶ περὶ A. C. L. [2] ὑστερήσαντες A. C. L. [3] χειρώσασθαι A. C. L. [4] συλλεγομένους τόπων A. C. L. [5] ἀθροισθῶσιν A. C. L. [6] περὶ τὴν A. C. L. [7] ὁπόταν A. C. L. [8] ἣν A.

Ἤπειρον] Vid. §. λϛ'. [et paullo inferius, §. μϛ'.] Ita mox διαβαίνειν εἰς τὴν ἤπειρον et ἠπειρῶται. Si cui nomina insularum, Græcis notissimarum, delere libeat, ego non dissentiam. Mor.

Ὑπερκειμένην] *quæ ultra Phrygiam sita est*, Persiæ propinquior. Wollius etiam ὑποκειμένην, *ad mare situm*, legi posse putat, quod plane non est necessarium. Idem.

Εἶναι] Ante εἶναι velim addi ἄν. Auger. Numeros turbaret, neque video, quod flagitet. Spohn.

Ὑστερήσαντες] *passi sunt se a barbaris præveniri.* Unde mox: πειρασόμεθα φθῆναι. Qui autem Herodotum IV. 89—104. et V. 4—94. legerit, reperiet, primum τινὰς τῶν συμμάχων proditos et Ionas esse, et quotquot in Græcia a Persis ante pugnam Marathoniam subacti sint (IV. 103. V. 49. 100.), deinde, quæ hic dicantur de majorum negligentia, ad Darii Hystaspis tempora pertinere, non, ut Wollio placuit, ad Xerxis tantum ætatem. Omnino enim, si Persas prævertere voluerunt, ante debuerunt Persiam petere, quam Persæ primum omnium Europam: hoc autem a Dario factum est. Mor.

Προέμενοι] *quum præmisissent.* Lang.

Ἐν μέρει] *sensim, paulatim.* Idem.

Ὃ βουλ.] Editt. ἣν βουλ. legunt, quod Auger. vertit: *quem* (exercitum) *velimus, facile modo comparaverimus.* Sed ita in medio ποιησαίμεθα dicendum fuisset, ut duobus versibus ante. Mor. Lectionem ἣν ita defendit Hoogeveen (ad Viger. de Idiotism. Gr. ling. p. 290.), ut dicat, articulum subjunctivum retinere aliquando genus substantivi, quod in præcedente membro inveniatur. Wendler. Sensus est: Non lubenter parent incolæ illarum regionum Persarum regi, sed coacti, majorem enim habet exercitum, quam illorum civitates singulæ; ubi igitur nos in illis regionibus exercitum opposuerimus copiis Persarum, iis majorem (quod facile, opinor, fieri potest, dummodo velimus), totam Asiam etc. Spohn.

ἅπασαν τὴν Ἀσίαν καρπωσόμεθα. πολὺ δὲ κάλλιον ἐκείνῳ
περὶ τῆς βασιλείας πολεμεῖν, ἢ πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς περὶ τῆς
ἡγεμονίας ἀμφισβητεῖν.

μδ'. Ἄξιον δ᾽ ἐπὶ τῆς νῦν ἡλικίας ποιήσασθαι τὴν
[1] στρατείαν, ἵν᾽ οἱ τῶν συμφορῶν κοινωνήσαντες οὗτοι καὶ
τῶν ἀγαθῶν ἀπολαύσωσι καὶ μὴ πάντα τὸν χρόνον
e δυστυχοῦντες διαγάγωσιν. ἱκανὸς γὰρ ὁ παρεληλυθὼς χρό-
νος, ἐν ᾧ τί τῶν δεινῶν οὐ γέγονε; πολλῶν γὰρ κακῶν τῇ
φύσει τῇ τῶν ἀνθρώπων ὑπαρχόντων αὐτοὶ πλείω τῶν
ἀναγκαίων προσεξευρήκαμεν, πολέμους καὶ στάσεις ἡμῖν
αὐτοῖς ἐμποιήσαντες, ὥστε τοὺς μὲν ἐν ταῖς αὑτῶν ἀνόμως
76 ἀπόλλυσθαι, τοὺς δ᾽ ἐπὶ ξένης μετὰ παίδων καὶ γυναικῶν
ἀλᾶσθαι, πολλοὺς δὲ δι᾽ ἔνδειαν τῶν καθ᾽ ἡμέραν ἐπικουρεῖν
ἀναγκαζομένους ὑπὲρ τῶν ἐχθρῶν τοῖς φίλοις μαχομένους
ἀποθνήσκειν. ὑπὲρ ὧν οὐδεὶς πώποτ᾽ ἠγανάκτησεν· ἀλλ᾽
ἐπὶ [2] μὲν ταῖς συμφοραῖς ταῖς ὑπὸ τῶν ποιητῶν συγκειμέ-
ναις δακρύειν ἀξιοῦσιν, ἀληθινὰ δὲ πάθη πολλὰ καὶ δεινὰ
γιγνόμενα διὰ τὸν πόλεμον ἐφορῶντες τοσούτου δέουσιν

[1] στρατιὰν A. [2] μὲν om. A. C. L.

Ἀνόμως] Vid. ad §. λβ'. Wolf. ἀνόμως, ὠμῶς, quam utrum conjecturam, an interpretationem esse voluerit, non dixit: neque ergo judicare licet. Longe aliter Paullus Rom. 2. 12. ἀνόμως ἀπόλλυσθαι. Mor.

Δι᾽ ἔνδειαν] Legerim, τῇ ἐνδείᾳ, *inopiæ succurrere coactos.* Vulgatam qui defendere velit, ponet comma post ὑπὲρ τῶν ἐχθρῶν, et ἐπικουρεῖν ὑπὲρ. τ. ἐχθ. capiet, ut ὑπέρ τινος βοηθεῖν, *auxilio defendere aliquem.* Idem. Verte: *multi apud hostes, propter inopiam quotidiani victus, stipendia facere coacti, pugnantes cum hostibus contra amicos, cadunt.* Lang. Nihil mutandum est ἡ ἔνδεια τῶν καθ᾽ ἡμέραν Archidam. §. κγ'. Philipp. §. ν'. de pac. §. ιϛ'. Busir. § κ'. ιϛ'. Panegyr. §. θ'. coll. Panathen. §. ξζ'. sq. et infra §. μϛ'. est inopia rerum ad vitam sustentandam necessariarum, penuria; multi igitur, βίου δεόμενοι, Panath. §. ξκ'. *propter* penuriam, propterea quod deerat iis victus, quo vitam sustentare possent, coacti, ἐπίκουροι ἐγένοντο τῶν Βαρβάρων, ne fame perirent, veriti, καὶ ἀποθνήσκουσι μαχόμενοι, ἤγουν πολεμοῦντες, τοῖς φίλοις, τοῦτ᾽ ἔστι τοῖς Ἕλλησι, popularibus, amicis, ὑπὲρ τῶν ἐχθρῶν, i. e. τῶν Βαρβάρων. Ita Xenoph. Expedit. Cyr. VII. 4. 9. ὑπὲρ τούτου ἀποθανεῖν, et ib. I. 9. 30. μαχόμενοι ἀπέθανον ὑπὲρ Κύρου. Eurip. Alcest. v. 701. μὴ θνῆσχ᾽ ὑπὲρ τοῦδ᾽ ἀνδρός. v. 693. οὐχ ὑπερθνήσκειν σέθεν, et v. 711. κατθανεῖν πείσεις ἀεὶ γυναῖχ᾽ ὑπὲρ σοῦ, 284. θνήσκω ὑπὲρ σέθεν. μάχεσθαι ὑπέρ τινος Xenoph. Cyropæd. II. 1. 21. IV. 4. 11. cfr. Observat. miscellan. Vol. VIII. p. 350. In ejusmodi formulis quomodo differant περὶ et ὑπὲρ docuerunt Markland. ad Lys. Or. 3. §. θ'. et Valckenaer. ad Eurip. Phœniss. p. 449. De verbo ἐπικουρεῖν autem, ejusque significatione diversa ab ea verbi συμμαχεῖν Ammon. de different. affin. voc. p. 31. ed. Valckenaer. et p. 55. idem de differentia vocum ἐπίκουροι et σύμμαχοι dixit, adde Etymolog. Magn. et Thom. Mag. s. v. βοηθεῖν. Sed hoc discrimen non semper servatum esse, notum est. Cæterum hunc locum jam Augerus et Langius recte interpretati sunt. Spohn.

ἐλεεῖν, ὥςτε καὶ μᾶλλον χαίρουσιν ἐπὶ τοῖς ἀλλήλων κακοῖς b ἢ τοῖς ἰδίοις αὐτῶν ἀγαθοῖς. ἴσως δ᾽ ἂν καὶ τῆς ἐμῆς εὐηθείας πολλοὶ καταγελάσειαν, εἰ [1] δυστυχίας ἀνδρῶν ἐν
72 [2] τοῖς τοιούτοις καιροῖς ὀδυροίμην, ἐν οἷς Ἰταλία μὲν ἀνάστατος γέγονε, Σικελία δὲ καταδεδούλωται, τοσαῦται δὲ πόλεις τοῖς βαρβάροις ἐκδέδονται, τὰ δὲ λοιπὰ μέρη τῶν Ἑλλήνων ἐν τοῖς μεγίστοις κινδύνοις ἐστί.

με΄. Θαυμάζω δὲ τῶν δυναστευόντων ἐν ταῖς πόλεσιν, εἰ προσήκειν αὐτοῖς ἡγοῦνται μέγα φρονεῖν, μηδὲν πώποθ᾽ c ὑπὲρ τηλικούτων πραγμάτων μήτ᾽ εἰπεῖν μήτ᾽ ἐνθυμηθῆναι δυνηθέντες. ἐχρῆν γὰρ αὐτοὺς, εἴπερ ἦσαν ἄξιοι τῆς παρούσης δόξης, ἁπάντων ἀφεμένους τῶν ἄλλων περὶ τοῦ πολέμου τοῦ πρὸς τοὺς βαρβάρους εἰσηγεῖσθαι καὶ συμβουλεύειν. τυχὸν μὲν γὰρ ἄν τι [3] συνεπέραναν. εἰ δὲ καὶ προαπεῖπον, ἀλλ᾽ οὖν τούς γε λόγους ὥσπερ χρησμοὺς εἰς τὸν ἐπιόντα χρόνον [4] ἂν κατέλιπον. νῦν δ᾽ οἱ μὲν ἐν ταῖς d μεγίσταις δόξαις ὄντες ἐπὶ μικροῖς σπουδάζουσιν, ἡμῖν δὲ τοῖς τῶν πολιτικῶν ἐξεστηκόσι περὶ τηλικούτων πρα-

[1] δυστυχίαν A. C. L. [2] τοῖς om. A. C. L. [3] διεπέραναν A. C. L. [4] ἂν om. A. C. L.

Δυστ. ἀνδρῶν] Clades *hominum singulorum*: quum *integræ civitates* pereant clade. Mor.

Ἰταλία] De Pace §. λγ΄. Λακεδαιμόνιοι (accepto principatu) τὰς ἐν Ἰταλίᾳ καὶ Σικελίᾳ πολιτείας ἀνῄρουν, καὶ τυραννίδας καθίστασαν. Hinc interpretor ἀνάστατον γίγνεσθαι καὶ καταδουλοῦσθαι. Nimirum Dionysius, Siciliæ tyrannus, fractis in Sicilia opibus Atheniensium, quidquid Græcorum ibi et in Italia (Diod. Sic. XIV. 90. 91. Thuc. l. VI. init.) fuit, fuit autem magna multitudo, juvantibus imprimis Spartanis (cf. §. λϛ΄.), sibi conjicere conatus est. Justin. XX. 1. Aristid. Panath. p. 80. Idem.

Τυχὸν κ. τ. λ.] *num fortasse profecissent aliquid: sin ante exitum rei defecissent*, v. c. fatigati labore, infirmitate detenti, necessitate coacti, etc. ideoque rem infectam abjecissent. Nemo, opinor, reprehendet hanc verbi προαπειπεῖν interpretationem, quum ita διαπεραίνειν et προαπειπεῖν accurate opponantur, quod non est in hujus verbi versione Wolf. *diem obire*: neque enim necessarium erat, hoc loco perfectioni conatus impedimentum mortis opponere, qui præterea rarissimus est significatus. Hemsterh. ad Lucian. dial. sel. p. 78. exemplum verbi προαπειρηκέναι sic usurpati posuit, ut hic προαπειπεῖν usurpatur. Idem. *ante rei exitum animum desponderent, rem infectam abjicerent.* Lang. Mihi quidem hic etiam Wolfius optime intellexisse videtur Isocratem, προαπειπεῖν enim sine dubio denotat antea mori, diem obire re nondum perfecta; nam de morte impediente cogitandum esse docet locus Lycurgi similis, quem Coraes attulit, in Leocr. §. 21. καί μοι δοκοῦσι τῶν ἀρχαίων τινὲς ποιητῶν, ὥσπερ χρησμοὺς γράψαντες τοῖς ἐπιγενομένοις τάδε τὰ ἰαμβεῖα καταλιπεῖν, et comprobant verba: εἰ καὶ προαπεῖπον, tamen εἰς τὸν ἐπιόντα χρόνον reliquerunt. Χρησμοὶ dici possunt verba eorum, qui in eadem sentiendi ratione perseverantes morte opprimuntur; sed nisi καταγέλαστος fieri voluit Isocrates, eorum λόγους, qui per parvum temporis spatium idem constanter suaserant, paullo post autem de successu desperantes a priore consilio desciverant, χρησμοὺς appellare non potuit, neque dicere eos, λόγους, quos prius habuerint, καταλιπεῖν εἰς τὸν ἐπιόντα χρόνον. Spohn.

Ἐξεστηκόσι] *qui, omissa republica, vitam privatam agunt.* Lang. *qui alieni sumus ab administranda republica.* Vide de hoc

γμάτων συμβουλεύειν [1] παραλελοίπασιν. οὐ μὴν ἀλλ᾽ ὅσῳ μικροψυχότεροι τυγχάνουσιν ὄντες οἱ προεστῶτες ἡμῶν, [2] τοσούτῳ τοὺς ἄλλους ἐῤῥωμενεστέρως δεῖ σκοπεῖν ὅπως [3] ἀπαλλαγησόμεθα τῆς παρούσης ἔχθρας. νῦν μὲν γὰρ μάτην ποιούμεθα τὰς περὶ τῆς εἰρήνης συνθήκας· οὐ γὰρ
e διαλυόμεθα τοὺς πολέμους ἀλλ᾽ ἀναβαλλόμεθα, καὶ περιμένομεν τοὺς καιροὺς ἐν οἷς ἀνήκεστόν τι κακὸν ἀλλήλους ἐργάσασθαι δυνησόμεθα.

μϛ΄. Δεῖ δὲ ταύτας τὰς ἐπιβουλὰς [4] ἐκποδὼν ποιησαμένους ἐκείνοις τοῖς ἔργοις ἐπιχειρεῖν, ἐξ ὧν τάς τε πόλεις ἀσφαλέστερον οἰκήσομεν καὶ πιστότερον διακεισόμεθα πρὸς ἡμᾶς αὐτούς. ἔστι δ᾽ ἁπλοῦς καὶ ῥᾴδιος ὁ λόγος ὁ περὶ
77 τούτων· οὔτε γὰρ εἰρήνην οἷόν τ᾽ ἐστὶ βεβαίαν ἀγαγεῖν, [5] ἢν μὴ κοινῇ τοῖς βαρβάροις πολεμήσωμεν, οὔθ᾽ ὁμονοῆσαι τοὺς Ἕλληνας, πρὶν ἂν καὶ τὰς [6] ὠφελίας ἐκ τῶν αὐτῶν καὶ τοὺς κινδύνους πρὸς τοὺς αὐτοὺς ποιησώμεθα. τούτων δὲ [7] γενομένων, καὶ τῆς ἀπορίας τῆς περὶ τὸν βίον ἡμῶν

[1] καταλελοίπασιν A. C. L. [2] τοσοῦτον A. C. L. [3] ἀπαλλαγησώμεθα A. [4] ἐκ ποδῶν C. [5] ἐὰν A. C. L. [6] φιλίας A. C. L. [7] γεγονότων A. C. L.

verbo Hemsterhuis. ad Lucian. Tim. p. 152. Dorvill. ad Chariton. I. 4. 8. 2. Spohn.

Οὐ μὴν] Particula μὴν prædictæ locutionis antecedens innuit, *quod tametsi res ita se habeat*, ac si dixisset: καίπερ οὖν τούτων οὕτως ἐχόντων. v. Devar. de Particc. Gr. L. p. 302. Wendler. Viger. p. 464., Abresch. Dilucidatt. Thucyd. 5. 45., Bergler. ad Alciphron. p. 253., Hoogeveen. doctrin. partic. ed. Schütz. p. 481. sq. Spohn.

Ἀναβαλλόμεθα] Laudat hunc locum tanquam pulcrum Aristotel. Rhetor. III. 1. Mor.

Ἐπιβουλὰς] Revocavi: refertur enim ad περιμένειν τοὺς καιροὺς etc. §. με΄. quæ sunt insidiæ. Etiam versio Wolf. habet *insidias*, et voluit Wolfius ἐπιβουλὰς poni pro ἐπιβολὰς, probavitque Dorvillius ad Chariton. p. 35. qui [*aggressiones*] *molimina, consilia*, interpretatur. Nec detrahitur quidquam oppositioni Isocraticæ, ἐπιβουλαὶ et ἔργα, quum ἐπιβουλαὶ sint consilia insidiantium. Idem. Cfr. Panathen. §. μδ΄. Spohn.

Ἐκ τῶν αὐτῶν] An est, *ab iisdem* exspectandam amicitiam sibi conciliare? Cf. tamen ind. in ἐκ. Mor. In indice interpretatus erat: *iisdem argumentis impulsi*, quod quum plane falsum esset delevi. Langius vertit: *nisi e Græcis tantum, exclusis barbaris, amicos elegerimus.* Auger. cum Wolfio: *et amicitias propter eosdem et bella contra eosdem paraverimus.* Locutus est de Persis et Græcis, ita quidem ut diceret, haud prius firmam fore pacem Græcis, quam communi molimine et junctis viribus omnes Græci Persas fuerint adorti; hoc autem antea fieri non posse, neque Græcos ad illum consensum posse revocari, quam φιλίας h. e. συμμαχίας, uti Xenophon. Expedit. Cyr. VII. 3. 7. Hellen. VII. 4. 4. fecerint ἐκ τῶν αὐτῶν, de quibus modo locutus erat, e Græcis, contra τοὺς αὐτοὺς, de quibus etiam vix desierat loqui, Persas. Sensus igitur est: πρὶν ἂν καὶ τὴν συμμαχίαν ἐκ τῶν αὐτῶν, τῶν Ἑλλήνων, καὶ τοὺς κινδύνους τοὺς πολεμικοὺς ἤγουν τὸν πόλεμον, πρὸς τοὺς αὐτοὺς, τοῦτ᾽ ἔστι τοὺς Βαρβάρους, ποιησώμεθα. Spohn.

Τῆς ἀπορ. — βίον] §. μδ΄. ἡ ἔνδεια τῶν καθ᾽ ἡμέραν. Mor. Langius in indice hæc dicta esse putat pro τὸν πόλεμον ἐνθένδε διοριοῦμεν, ita etiam vertit Augerus. Coraes putare aliquis possit, inquit, Isocratem scripsisse: ὅπως ὡς τάχιστα τὸν πόλεμον ἐνθένδε εἰς τὴν etc. sed ἐνθένδε significat ἐνταῦθα. Res ita se habet: denotat bellum *hinc* (Barbaris) imminens. Primo adspectu videtur quidem simile

ἀφαιρεθείσης, ἣ καὶ τὰς ἑταιρίας διαλύει καὶ τὰς συγ-
γενείας εἰς ἔχθραν προάγει καὶ πάντας ἀνθρώπους εἰς
πολέμους καὶ στάσεις καθίστησιν, οὐκ ἔστιν ὅπως οὐχ
ὁμονοήσομεν καὶ τὰς εὐνοίας ἀληθινὰς πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς b
73 ἕξομεν. ὧν ἕνεκα περὶ παντὸς ποιητέον ὅπως ὡς τάχιστα
τὸν ἐνθένδε πόλεμον εἰς τὴν ἤπειρον διοριοῦμεν, ὡς μόνον
[1] ἂν τοῦτο ἀγαθὸν ἀπολαύσαιμεν [2] τῶν κινδύνων τῶν πρὸς
ἡμᾶς αὐτούς, εἰ ταῖς ἐμπειρίαις ταῖς ἐκ τούτων γεγενημέ-
ναις πρὸς τὸν βάρβαρον καταχρήσασθαι δόξειεν ἡμῖν.

μζ΄. Ἀλλὰ γὰρ ἴσως διὰ τὰς συνθήκας ἄξιον ἐπισχεῖν,
ἀλλ᾽ οὐκ ἐπειχθῆναι καὶ θᾶττον ποιήσασθαι τὴν [3] στρα- c
τείαν· δι᾽ ἃς αἱ μὲν ἠλευθερωμέναι τῶν πόλεων βασιλεῖ

[1] γ᾽ ἂν A. C. δ᾽ ἂν L. [2] ἐκ τῶν A. C. L. [3] στρατιάν A.

aliquid significare, ac si dixisset auctor, bellum quod hic oritur; re vera autem diversum est, originem et originis locum indicat, verum etiam id inde aliorsum flecti. De re simili monuit Matthiæ Gr. Gr. §. 596. Spohn.

Ἤπειρον] Vid. §. λϛ΄. Mor. Ἤπειρος — σύνηθες δὲ τῷ Ἰσοκράτῃ (sic, scrib. Ἰσοκράτει), καλεῖν ἤπειρον τὴν ὑπὸ βασιλείας τῶν Περσῶν γῆν, Io. Zonaras in Lexic. p. 1001. Photius ed. Hermann. p. 58. ἤπειρον, τῷ Ἰσοκράτει σύνηθές ἐστι τὴν ὑπὸ βασιλεῖ τῶν Περσῶν γῆν οὕτω καλεῖν, qui locus nonnisi eo a Suidæ loco recedit, quod hic τῷ ante v. βασιλεῖ habet. Lexicon rhetoricum in Bekkeri Anecdot. Græc. Vol. I. p. 263. ἤπειρος ἡ Ἀσία, καὶ ἠπειρῶται οἱ Βάρβαροι. Locus Harpocrationis jam a Moro adscriptus est, §. λϛ΄. adde locis ibi commemoratis: Panegyr. §. μγ΄. Archidam. §. θ΄. λα΄. Evagor. §. κϛ΄. Pac. §. πγ΄. Philipp. §. μ΄. μγ΄. bis. ν΄. Xenophon. Hellen. I. 2. 11. ita etiam intelligendi sunt loci Dion. Cass. l. XLVIII. c. 24. L. c. 6. 28. ἡ ἤπειρος, et l. XLVIII. c. 26. τήν τε Κιλικίαν κατέσχε καὶ τῆς Ἀσίας τὰς ἠπειρώτιδας πόλεις, neque vero uti vulgo vertitur; huc etiam spectant Æschyl. Pers. 45. ἠπειρογενὲς ἔθνος, Aristid. de concord. urb. Tom. II. p. 301. ed. Jebb., Callimach. hym. in Del. v. 178. e recepta lectione. Ita etiam Ælian. V. H. VIII. c. 5. intelligo; neque enim de Epiro cum Gesnero cogitandum, neque Vulteio et Kuhnio in continente vertendum, dicit enim: condidit Miletum, Ephesum etc. καὶ ἄλλας δὲ πολλὰς ὕστερον ᾤκισε πόλεις ἐν τῇ ἠπείρῳ, i. e. alias etiam multas Asiæ (minoris) urbes. Cæterum cfr. præter Vales. ad Harpocrat. p. 87. ed. Gronov., Spanhem. ad Callimach. hymn. in Del. v. 62. qui ad v. 178. uberius ea de re dicere voluit, neque vero dixit, eundem in Observationn. ad Julian. Orat. p. 122. sq., Tittmann. ad Zonar. l. l. Spohn.

Διοριοῦμεν] exterminemus. Lang.

Ὡς μόνον δ᾽] Wolf. suspicatus est γ᾽. Eleganter. ut hoc uno saltem commodo fruamur. Mor. Ὡς ad verbum interpretare ita ut. Auger. Ordo verborum est: ἀπολαύσαιμεν δ᾽ ἂν τοῦτο ἀγαθὸν ὡς μόνον, εἰ. Lang. Is, quem illi volunt, sensus plane non inest, neque inesse potest. Interpretor locum: quæ quum ita sint, ante omnia eo anniti debemus, ut quam primum, quod hinc Persis imminet, bellum in Asiam (minorem) transferamus; tanquam unicum autem lucrum et commodum e bellis, quæ contra nosmet ipsos gessimus, paratum hoc nobis videri posset, etc. unum autem hoc bonum inde ortum cogitare possemus, etc. Spohn.

Ἐκ τῶν] Wolfius particulam ἐκ ejiciendam putat: non male, etsi non necessarium est. Mor.

Ἐμπειρίαις] Lysias Epitaph. §. 30. ἐκ τῶν ἡμαρτημένων μαθόντα περὶ τῶν λοιπῶν ἄμεινον βουλεύσασθαι. Hæc est ergo ἐμπειρία. Sed fateor, mihi semper planius visum esse, ei ἐμπειρίαις mutaretur in εὐπορίαις, firmarique suspicionem alio loco §. β΄. fin. τὰς πλεονεξίας, ἃς παρὰ τῶν Ἑλλήνων αὐτοῖς γίγνεσθαι ἀξιοῦσιν, ποιήσασθαι παρὰ τῶν Βαρβάρων. Idem. Quævis mutatio locum corrumperet, quo nihil integrius. Spohn. Mori mutationi sensus totius prorsus obstat. Lang.

Ποιήσασθαι] Suspicor scribendum περίσασθαι. H. Stephan.

Βασιλεῖ] Cfr. Schaefer. Meletem. critic. p. 4. Spohn.

χάριν ἴσασιν, ὡς δι᾽ ἐκεῖνον τυχοῦσαι τῆς αὐτονομίας
ταύτης, αἱ δ᾽ ἐκδεδομέναι τοῖς βαρβάροις μάλιστα μὲν
Λακεδαιμονίοις [1] ἐπικαλοῦσιν, ἔπειτα δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις
τοῖς [2] μετασχοῦσι τῆς εἰρήνης, ὡς [3] ὑπὸ τούτων δουλεύειν
ἠναγκασμέναι. καίτοι πῶς οὐ χρὴ διαλύειν ταύτας τὰς
ὁμολογίας, ἐξ ὧν τοιαύτη δόξα γέγονεν, ὥσθ᾽ ὁ μὲν βάρ-
d βαρος κήδεται τῆς Ἑλλάδος καὶ φύλαξ τῆς εἰρήνης ἐστίν,
ἡμῶν δέ τινές εἰσιν οἱ λυμαινόμενοι καὶ κακῶς ποιοῦντες
αὐτήν; ὃ δὲ πάντων καταγελαστότατον, ὅτι τῶν γεγραμ-
μένων ἐν ταῖς ὁμολογίαις τὰ χείριστα τυγχάνομεν διαφυ-
λάττοντες. ἃ μὲν γὰρ αὐτονόμους ἀφίησι τάς τε νήσους καὶ
τὰς πόλεις τὰς ἐπὶ τῆς Εὐρώπης, πάλαι λέλυται καὶ μάτην
ἐν ταῖς στήλαις ἐστίν· ἃ δ᾽ αἰσχύνην φέρει ἡμῖν καὶ πολ-
e λοὺς τῶν συμμάχων ἐκδέδωκε, ταῦτα δὲ [4] κατὰ χώραν
μένει καὶ [5] πάντες [6] αὐτὰ κύρια ποιοῦμεν. ἃ [7] χρῆν ἀναιρεῖν
καὶ μηδεμίαν ἐᾶν ἡμέραν, νομίζοντας προστάγματα καὶ μὴ
συνθήκας εἶναι. τίς γὰρ οὐκ οἶδεν ὅτι συνθῆκαι μέν εἰσιν,
78 αἵ τινες ἂν ἴσως καὶ κοινῶς [8] ἀμφοτέροις ἔχωσι, προστά-

[1] ἐγκαλοῦσιν A. C. L. [2] μετέχουσι A. C. L. [3] ὑπὲρ A. C. L. [4] καὶ κατὰ C.
[5] πάντ᾽ A. C. L. [6] αὐτοὶ C. [7] χρὴ A. C. L. [8] ἐν ἀμφοτέροις A. C. L.

Τοῖς ἄλλοις] Videtur intelligere Athenienses. Vid. §. λγ΄. Est autem fœdus, de quo Isocrates toto hoc capite loquitur, pax Antalcidæ. Mor.

Ὁμολογίας] Et συνθήκας pro una eademque re h. l. usurpat Isocrates. Proprie ὁμολογίαι sunt pacta nuda scriptis non comprehensa: at συνθῆκαι sunt conventiones scripto comprehensæ, quæ et deponi apud sequestrem solebant. vid. Vales. ad Harpocrat. p. 250. sq. Wendler.

Ὥστ᾽] An ὡς legendum? Indicativus enim defendi possit. Mor. Consentit, qui eum secutus est, Coraes. Muniverat autem viam Augerus, qui in notis ad hunc locum, pro ὥστε, inquit, malim ὡς. Hæc quidem quid sibi vellent, non prius perspexi, quam ubi versionem hujus loci inspexeram, quæ haud dubie fraudem iis fecit. Ita se habet: *e quibus talis opinio orta est, Barbarum et Græciæ curam gerere, et pacis esse custodem; nostrum vero* etc. Imo ironice ita intelligo: *scilicet talem laudem et tantam gloriam inde consecuti sumus, ut Persarum rex Græciæ curam gerat et pacem inter Græcos conservet; nostrum autem* etc. δόξα enim hic est, quam Evagor. §. κβ΄. dixit δόξαν τῶν πραγμάτων, rebus gestis parta. Spohn.

Φύλαξ τῆς εἰρ.] *tuetur pacem*, ne quis eam violet, ut νομοφύλακες Græcorum leges tuebantur, ne quis eas violaret, Cic. Leg. III. 20. Sed ipsa re quid fecerit Artaxerxes, disci potest e §. λδ΄. Mor.

Στήλαις] Cf. §. μη΄. ἐν στήλαις λιθίναις ἀναγράψαντας. Idem.

Ταῦτα δὲ] Legendum ταῦτά γε. Idem. Coraes dedit ταῦτα δὲ καὶ κατὰ χώραν μ., assumpta vocula καὶ e codice suo, et refert ad antecedentem v. καὶ, ac si dixisset: οὐ μόνον ἐν ταῖς στήλαις μένει (τοῦτο γάρ ἐστι [uti putat] τὸ κατὰ χώραν) ἀλλὰ καὶ ἐπικυροῦμεν ἡμεῖς πάντα τῷ διαφυλάττειν αὐτά. Recte quidem deinde addit non esse mutandum δὲ in γε, uti voluerint Langius et Morus, quod verum esse videbis ex iis quæ Werferus in Actis philol. Monacens. Tom. I. p. 92. disseruit; sed κατὰ χώραν non bene intellexit. Vide de ejus significatione Viger. p. 161. Schol. Thucyd. ad I. c. 28. et Stephan. ad h. l. ad III. c. 22. IV. c. 26. et 76.; exempla apud Thucydidem, Dion. Cassium satis multa. Coraes deinde αὐτὰ Morum secutus in αὐτοὶ mutavit. Nollem factum; omnia bene se habent, modo ne quis cum Corae verba ἃ χρὴ ab antecedentibus colo sejungat, sed uti debet iis annectat. Spohn.

Ἐν ἀμφοτέροις] Particulam ἐν nemo desideret, si absit: συνθήκη ἔχουσα ἴσως καὶ

γματα δὲ τὰ τοὺς ἑτέρους ἐλαττοῦντα παρὰ τὸ δίκαιον; διὸ καὶ τῶν πρεσβευσάντων ταύτην τὴν εἰρήνην δικαίως ἂν κατηγοροῖμεν, ὅτι πεμφθέντες ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων ὑπὲρ τῶν βαρβάρων ἐποιήσαντο τὰς συνθήκας. ἐχρῆν γὰρ αὐτοὺς, εἴτ᾽ ἐδόκει τὴν αὐτῶν ἔχειν ἑκάστους, εἴτε καὶ τῶν [1] δοριαλώτων ἐπάρχειν, εἴτε [2] τούτων κρατεῖν ὧν ὑπὸ τὴν εἰρήνην ἐτυγχάνομεν ἔχοντες, ἕν τι τούτων ὁρισαμένους καὶ κοινὸν τὸ δίκαιον ποιησαμένους, οὕτω συγγράφεσθαι περὶ αὐτῶν. b

74 νῦν δὲ τῇ μὲν ἡμετέρᾳ πόλει καὶ τῇ Λακεδαιμονίων οὐδεμίαν τιμὴν ἀπένειμαν, τὸν δὲ βάρβαρον ἁπάσης τῆς Ἀσίας δεσπότην κατέστησαν, ὡς ὑπὲρ ἐκείνου πολεμησάντων ἡμῶν, ἢ τῆς μὲν Περσῶν ἀρχῆς πάλαι καθεστηκυίας, ἡμῶν δὲ ἄρτι τὰς πόλεις κατοικούντων, ἀλλ᾽ οὐκ ἐκείνων μὲν νεωστὶ [3] ταύτην τὴν τιμὴν ἐχόντων, ἡμῶν δὲ τὸν ἅπαντα χρόνον c ἐν τοῖς Ἕλλησι δυναστευόντων.

μή. Οἶμαι δ᾽ ἐκείνως εἰπὼν μᾶλλον δηλώσειν τήν τε περὶ ἡμᾶς ἀτιμίαν γεγενημένην καὶ τὴν τοῦ βασιλέως πλεονεξίαν. τῆς γὰρ γῆς ἁπάσης τῆς ὑπὸ τῷ κόσμῳ κειμένης δίχα τετμημένης, καὶ τῆς μὲν Ἀσίας τῆς δ᾽ Εὐρώπης καλουμένης, τὴν ἡμίσειαν ἐκ τῶν συνθηκῶν εἴληφεν, ὥσπερ πρὸς τὸν Δία τὴν χώραν νεμόμενος, ἀλλ᾽ οὐ πρὸς [1] ἀνθρώπους d τὰς συνθήκας ποιούμενος. καὶ ταύτας [2] ἠνάγκασεν ἡμᾶς ἐν στήλαις λιθίναις ἀναγράψαντας ἐν τοῖς κοινοῖς τῶν ἱερῶν ἀναθεῖναι, πολὺ κάλλιον τρόπαιον τῶν ἐν ταῖς μάχαις γιγνομένων· τὰ μὲν γὰρ ὑπὲρ μικρῶν ἔργων καὶ μιᾶς τύχης ἐστὶν, αὗται δ᾽ ὑπὲρ [3] ἅπαντος τοῦ πολέμου καὶ καθ᾽ ὅλης τῆς Ἑλλάδος ἑστήκασιν. ὑπὲρ ὧν [4] ἄξιον ὀργίζεσθαι, καὶ e σκοπεῖν ὅπως τῶν [5] τε γεγενημένων δίκην [6] ληψόμεθα καὶ τὰ μέλλοντα [7] διορθωσόμεθα. καὶ γὰρ αἰσχρὸν, ἰδίᾳ μὲν τοῖς βαρβάροις οἰκέταις ἀξιοῦν χρῆσθαι, δημοσίᾳ δὲ τοσούτους τῶν συμμάχων περιορᾶν αὐτοῖς δουλεύοντας· καὶ τοὺς μὲν περὶ τὰ Τρωϊκὰ [8] γενομένους μιᾶς γυναικὸς ἁρπασθείσης οὕτως ἅπαντας συνοργισθῆναι τοῖς ἀδικηθεῖσιν, ὥστε

79 μὴ πρότερον παύσασθαι πολεμοῦντας πρὶν τὴν πόλιν ἀνάστατον ἐποίησαν τοῦ τολμήσαντος ἐξαμαρτεῖν, ἡμᾶς δὲ ὅλης τῆς Ἑλλάδος ὑβριζομένης μηδεμίαν ποιήσασθαι κοινὴν τιμωρίαν, ἐξὸν ἡμῖν εὐχῆς ἄξια διαπράξασθαι. μόνος γὰρ οὗτος ὁ πόλεμος κρείττων εἰρήνης ἐστὶ, [9] θεωρίᾳ μὲν μᾶλλον ἢ

(p. 244) [1] δορυαλώτων A. [2] καὶ τούτων A. C. L. [3] ταύτην om. A. L.

(p. 245) [1] τοὺς ἀνθρώπους A. C. L. [2] συνηνάγκασεν A. C. L. [3] παντὸς A. C. L. [4] καὶ ἄξιον A. L. [5] τε om. A. C. L. [6] ληψώμεθα A. [7] διορθωσώμεθα A. [8] γιγνομένους L. [9] καὶ θεωρίᾳ μᾶλλον A. C. L.

καινῶς ἀμφοτέροις. Mor.

Προστάγματα] §. λδ'. προστάττει, ἃ χρὴ ποιεῖν ἑκάστους. Idem.

Ἐχρῆν κ. τ. λ.] Verba hujus periodi sic ordina: ἐχρῆν γὰρ αὐτοὺς ἕν τι — ποιησαμένους, εἴτ᾽ ἐδόκει — ἔχοντες, οὕτω συγγράφεσθαι περὶ αὐτῶν. Lang.

Κόσμῳ] Malim τὸν κόσμον, ἤγουν οὐρανόν. Wolf. Κόσμος est cœli ambitus, cum sideribus, ut Ammian. Marcell. XII. 42. "consideratio mundani motus et siderum." v. Ernesti ad Xen. Mem. I. 1. 11. Itaque γῆ ὑπὸ τῷ κόσμῳ terra est, quæ sub cœlo jacet. Sic Alexandrini Iob. 1. 7. 2. 2. ἡ ὑπ᾽ οὐρανὸν, de orbe terrarum. Aristid. Pan. p. 14. αἱ ὑφ᾽ ἡλίῳ πόλεις ex Hom. Il. δ. 44. Theophrast. Char. procem. τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ τὸν αὐτὸν ἀέρα κειμένης. Ovid. Tr. v. 3. 7. se, in Ponto habitantem, nominat *suppositum stellis ursæ*. Mor. 'Κόσμος proprie illis temporibus dictum cœlum cum sideribus, cujus appellationis auctor Pythagoras. Phot. Bibl. Cod. 659. adde [Plutarch. de plac. Philos. 4. 1. Diogen. Laert. VIII. 48.] Stanleium ad Æschyl. Agam. 6.' Ernest. ad Mem. l. l. His adjungas Platon. Timæ. Tom. III. p. 31. et 43. ed. Steph. Vol. XI. p. 302. Bip. Polit. Vol. VI. p. 30. Bip. et quos laudant interprr. ad Diogen. Laert. VIII. 485. c. 25. Achill. Tat. Isag. p. 129. Bentley. ed. Phalar. Epist. p. 292. ed. Lennep. Philo de incorrupt. mund. Tom. II. p. 488. ed. Mang. Apud Latinos mundus eodem sensu, vide quos laudarunt interpp. Plin. H. N. II. 51. et Pompon. Mel. Tom. III. P. I. p. 19. ed. Tzschuck., Gronov. Observat. l. c. 9. et Forcellin. in Lex. s. h. v. Spohn.

Τετμημένης] Constat, Africam ab antiquis vel Asiæ annumeratam esse, quod jam monuit Wolfius, vel Europæ: unde hic duæ partes terræ. V. Agathemerus de geograph. 2. 2. apud Hudson. in Geogr. minoribus vol. II. Ciaccon. ad Pompon. Melam 1. 1. Cort. ad Sallust. Jug. c. 17. Cellar. Geogr. T. I. l. 1. c. 11. Mor. Adde: Berkel. ad Stephan. Byzant. s. v. ἤπειρος, Varro de re rust. lib. I. c. 2. de ling. Lat. IV. 5. Hudson. ad Scymn. Chi. v. 76. p. 2. Lycophron. v. 1295. ibique Tzetz., Salmas. Exercitat. Plin. p. 228. extr., Schaefer. ad Lamberti Bos Ellips. p. 531. Meletemat. crit. p. 27. 32. ad Schol. Paris. ad Apollon. Rhod. Argon. II. v. 778. Tom. II. 188., Ukert. in libro: *Geographie der Griechen und Römer* Tom. I. P. 2. pag. 280. sq. Spohn.

Νεμόμενος] *quasi* frater Jovis *terram inter se et Jovem divisisset*. Tralatitium est, omnem mundum inter Jovem, Neptunum et Plutonem divisum esse. Quæ quidem quum divisio totius in partes permagnas fuerit, habet aliquid simile huic divisioni, quæ totam terram in duas partes magnas distribuit. Mor. Commentor: quasi partitio regionis cum ipso fieret tanquam cum Jove. Auger.

Ἐν τοῖς κοινοῖς τῶν ἱερῶν] Wolf. *in publicis templis*. quod equidem sic ceperim, ut in notis Wolfius, ut Thuc. V. 18. ἱερὰ κοινὰ de Delphico templo, ut Xenoph. Mem. I. 1. 2. κοινοὺς τῆς πόλεως βωμοὺς, ut Isocr. Paneg. §. ιβ'. κοινὰς θυσίας a communione sacrorum dixit, et verterim: *communia toti Græciæ templa*, quale fuit Delphicum et Jovis Olympii, quoniam fœdus Antalcidæ totius Græciæ nomine factum, ejusque tabula in communi templo posita est. Exemplum occurrit apud Thucyd. V. 47. Nam publica, i. e. urbis templa, sic intelligere, ut opponantur privatis, i. e. singulorum sacellis, de quibus ad Theophr. Char. c. 16. Casaubonus dixit, ab hoc loco alienum fuerit. Mor. Hunc quoque locum laudat Aristotel. Rhetor. III. 1. indicante Corae. Spohn.

Τῶν γεγ.] Τῶν τε γεγ. Wolf.

Θεωρίᾳ] *bellum, similius legationi solemni*, sacrorum et splendoris causa profecturæ, *quam expeditioni, aut exercitui*, ad bellum profecturo. Videbimur θεωρίαν mittere, non exercitum: ergo bellum habebit plus admirationis, splendoris et ostentationis, quam periculi et laboris. De θεωρίᾳ, solemni legatione, v. Ernestium ad Xen. Mem. III. 3. 12. Valckenaer. ad Herodot. VI. 87. Schol. Triclin. ad Soph. Œd. T. 114. [Reines. epist. ad. Vorst. p. 62. Cuper. Observ. l. IV. c. 15. Thom. Mag. ibique interprr.] Sententiam imitatus est Aristid. Panath. p. 30. de bello contra Darium: Ἡ πόλις πομπὴν ἀγούσῃ προσεῴκει μᾶλλον, ἢ πρὸς ἀγῶνα κοσμουμένῃ. Ibid. p. 75. de alio bello: Ἐξῆλθον, ὥσπερ πομπῆς, ἀλλ᾽ οὐ κινδύνων μεθέξειν μέλλοντες. Quæ loca dubitare non sinunt, θεωρίαν hic esse πομπήν. Male igitur Wolf. *specta-*

[1]στρατείᾳ προσεοικώς, ἀμφοτέροις δὲ συμφέρων, καὶ τοῖς
[2]ἡσυχίαν ἄγειν βουλομένοις καὶ τοῖς πολεμεῖν ἐπιθυμοῦσιν.
[3]εἴη γὰρ ἂν τοῖς μὲν ἀδεῶς τὰ σφέτερ' αὐτῶν καρποῦσθαι, b
75 τοῖς δ' ἐκ τῶν ἀλλοτρίων μεγάλους πλούτους καταστή-
σασθαι.

μθ'. [4]Πολλαχοῦ δ' ἄν τις λογιζόμενος εὕροι ταύτας
τὰς πράξεις μάλιστα [5]λυσιτελούσας ἡμῖν. φέρε γάρ, πρὸς
τίνας χρὴ πολεμεῖν τοὺς μηδεμιᾶς πλεονεξίας ἐπιθυμοῦν-
τας, ἀλλ' αὐτὸ τὸ δίκαιον σκοποῦντας; οὐ πρὸς τοὺς καὶ
πρότερον τὴν Ἑλλάδα κακῶς ποιήσαντας καὶ νῦν ἐπιβου-
λεύοντας καὶ πάντα τὸν χρόνον οὕτω διακειμένους πρὸς c
ἡμᾶς; τίσι δὲ φθονεῖν εἰκός ἐστι τοὺς μὴ παντάπασιν
ἀνάνδρως διακειμένους, ἀλλὰ μετρίως τούτῳ τῷ πράγματι
χρωμένους; οὐ τοῖς μείζους μὲν τὰς δυναστείας ἢ κατ' ἀν-
θρώπους περιβεβλημένοις, ἐλάττονος δ' ἀξίοις τῶν παρ'
ἡμῖν δυστυχούντων; ἐπὶ τίνας δὲ [6]στρατεύειν προσήκει
τοὺς ἅμα μὲν εὐσεβεῖν βουλομένους, ἅμα δὲ τοῦ συμφέρον-
τος [7]ἐνθυμουμένους; οὐκ ἐπὶ τοὺς καὶ φύσει πολεμίους καὶ
πατρικοὺς ἐχθρούς, καὶ πλεῖστα μὲν ἀγαθὰ κεκτημένους, d
ἥκιστα δ' ὑπὲρ αὐτῶν [8]ἀμύνεσθαι δυναμένους; οὐκοῦν
ἐκεῖνοι πᾶσι τούτοις ἔνοχοι τυγχάνουσιν ὄντες.

[1] στρατιᾷ A. L. [2] τὴν ἡσυχίαν A. C. L. [3] ἐξέσται A. C. L. [4] πολλαχῇ C. [5] λυσιτελούσας μάλιστα A. C. L. [6] μᾶλλον προσήκει στρατεύειν A. C. L. [7] προνοουμένους A. C. L. [8] ἀμύνασθαι A. C. L.

culum interpretatur. Similis locus Thuc. VI. 31. de apparatu bellico: μᾶλλον ἐπίδειξις τῆς δυνάμεως καὶ ἐξουσίας, ἢ ἐπὶ πολεμίους παρασκευή. Mor.

Πράγματι] H. e. invidia. Hac autem utitur moderate, qui in invidendo tenet medium, ideoque nec viris bonis, quorum virtus dignitatem meretur, invidet, neque tamen æquo animo videre potest ignavos et malos, opibus auctos: quod qui ferre potest, is ἀνάνδρως διάκειται. Idem vidimus Wolfio placuisse. Ergo sic procurrit oratio: *cui videtur invidere is, qui non plane ignavus est* (non plane nullos invidiæ stimulos sentit), *nec tamen immodicus in hac re*, in invidendo? Quod autem versio ed. Cant. hoc πρᾶγμα intellexit de bello, in quo ex πολεμεῖν in initio capitis πόλεμος repetendum est, id durius videtur. Nec placet Augeri sententia, πρᾶγμα referentis ad ἀνανδρείαν. Idem. Recte interpretatus esse videtur Coraes, qui in illo ἀνάνδρως subaudiendum putat v. ἀνδρία; est enim ἀνάνδρως, ἄνευ ἀνδρίας, ita ut hunc in modum procedat: τοὺς μὴ παντάπασιν ἄνευ ἀνδρίας ὄντας, ἀλλὰ μετρίως τούτῳ τῷ πράγματι (τῇ ἀνδρίᾳ) χρωμένους. Similem locum Coraes ex Archidam. §. γ'. attulit: οὐ μόνον ἡμῖν, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς μηδὲ ἀνάνδρως διακειμένοις, ἀλλὰ καὶ κατὰ μικρὸν (μετρίως) ἀρετῆς ἀντιποιουμένοις. De simile re vid. exempla ap. Matth. Gr. Gr. p. 603. Spohn.

Τῆς δυναστείας — περιβεβλημένοις] *qui induerunt potentiam, seu potentia cinctis.* Lang.

Δυστυχούντων] Exsules aut servi, similes Helotibus. §. λβ'. λς'. Mor. Ii qui et ingenio et opibus infelices sunt. Auger.

Οὐκοῦν] Scripsi οὔκουν (cfr. Hermann. ad Viger. ed. II. p. 794. sq.) et in fine mutavi signum, videntur enim hæc verba interrogare: *nonne igitur hæcce omnia in Persas cadunt?* Spohn.

ν'. Καὶ μὴν οὐδὲ τὰς πόλεις λυπήσομεν στρατιώτας ἐξ
αὐτῶν καταλέγοντες, ὃ νῦν ἐν τῷ πολέμῳ τῷ πρὸς ἀλλή-
λους ὀχληρότατον αὐταῖς ἐστί· πολὺ γὰρ οἶμαι σπανιωτέ-
ρους ἔσεσθαι τοὺς μένειν [1]ἐθελήσοντας τῶν συνακολουθεῖν
ἐπιθυμησόντων. τίς γὰρ οὕτως ἢ νέος ἢ παλαιὸς ῥᾴθυμός
e ἐστιν, ὅστις οὐ μετασχεῖν βουλήσεται ταύτης τῆς στρα-
τιᾶς τῆς ὑπ' Ἀθηναίων μὲν καὶ Λακεδαιμονίων στρατηγου-
μένης, ὑπὲρ δὲ τῆς τῶν συμμάχων ἐλευθερίας ἀθροιζομένης,
ὑπὲρ δὲ τῆς Ἑλλάδος ἁπάσης ἐκπεμπομένης, ἐπὶ δὲ τὴν
τῶν βαρβάρων τιμωρίαν πορευομένης; φήμην δὲ καὶ μνή-
80 μην καὶ δόξαν πόσην τινὰ χρὴ νομίζειν ἢ ζῶντας ἕξειν ἢ
τελευτήσαντας καταλείψειν τοὺς ἐν [2]τοῖς τοιούτοις ἔργοις
ἀριστεύσαντας; ὅπου γὰρ οἱ πρὸς Ἀλέξανδρον πολεμή-
σαντες καὶ μίαν πόλιν ἑλόντες τοιούτων ἐπαίνων ἠξιώθη-
σαν, ποίων [3]τινῶν χρὴ προσδοκᾶν ἐγκωμίων τεύξεσθαι
τοὺς ὅλης [4]τῆς Ἀσίας κρατήσαντας; τίς γὰρ ἢ τῶν ποιεῖν
δυναμένων ἢ τῶν λέγειν ἐπισταμένων οὐ πονήσει καὶ φιλο-
b σοφήσει, βουλόμενος ἅμα τε τῆς αὐτοῦ διανοίας καὶ τῆς 76
ἐκείνων ἀρετῆς [5]μνημεῖον εἰς ἅπαντα τὸν χρόνον κατα-
λιπεῖν;

να'. Οὐ τὴν αὐτὴν δὲ τυγχάνω γνώμην ἔχων ἔν τε τῷ
παρόντι καιρῷ καὶ περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ λόγου. τότε μὲν γὰρ
ᾤμην ἀξίως δυνήσεσθαι [6]τῶν πραγμάτων εἰπεῖν· νῦν δ' οὐκ
ἐφικνοῦμαι τοῦ μεγέθους αὐτῶν, ἀλλὰ πολλά με διαπέ-
φευγεν ὧν διενοήθην. αὐτοὺς οὖν χρὴ [7]συνδιορᾶν ὅσης ἂν
c εὐδαιμονίας τύχοιμεν, εἰ τὸν μὲν πόλεμον τὸν νῦν ὄντα περὶ

[1] ἐθέλοντας A. C. L. [2] τούτοις τοῖς A. C. L. [3] τίνων A. [4] τῆς om. A. C. L. [5] μνήμην A. C. L. [6] περὶ τῶν A. C. L. [7] συνορᾶν A. C. L.

Ἢ νέος ἢ παλ.] Coraes opinari videtur Isocratem hic locum Homericum respexisse Il. Ξ. 108. sed plures sunt loci, ubi similis ratio, v. c. Xenophon. Memorab. III. 10. 1. Idem.

Φήμην] Ad verba φήμη, μνήμη, δόξα, respexit Aristot. rhet. III. c. 7. §. 11. ubi ab oratore commoto eandem rem pluribus verbis repeti atque iterari monet, idque Isocratem sub finem Panegyrici fecisse dicit, usum verbis φήμη δὲ καὶ γνώμη. Ergo legendum apud Aristot. φήμη δὲ καὶ μνήμη. Mor.

Ἀλέξανδρον] Paridem Trojanum intelligit. Idem.

Τοὺς ὅλης Ἀσίας] Malim τοὺς ὅλης τῆς Ἀσίας. Wolf.

Ποιεῖν] *carmina scribere.* Auger.

Φιλοσοφήσει] Quid sit φιλοσοφεῖν, §. α'. dixi. [Cfr. Heusdium in *Cornelii Anne den Tex* dissertatione de vi musices ad excolendum hominem e sententia Platonis, Trajecti, 1816. 8. p. 110. sq.] Οἱ ποιεῖν δυνάμενοι καὶ εἰπεῖν βουληθέντες [poetæ et oratores] est apud Lysiam Epitaph. §. α'. e quo locum hunc Isocratis ductum putant Taylorus et Marklandus. Mor.

Εἰ τὸν μὲν πόλεμον κ. τ. λ.] Hunc locum Isocrates orat. ad Phil. p. 121. [c. 4.] repetiit: εἰ δόξεις ταῖς πόλεσι ταῖς μεγί-

ἡμᾶς πρὸς τοὺς ἠπειρώτας ποιησαίμεθα, τὴν δ᾽ εὐδαιμονίαν τὴν ἐκ τῆς Ἀσίας εἰς τὴν Εὐρώπην διακομίσαιμεν, καὶ μὴ μόνον ἀκροατὰς γενομένους ἀπελθεῖν, ἀλλὰ τοὺς μὲν πράττειν δυναμένους παρακαλοῦντας ἀλλήλους πειρᾶσθαι διαλλάττειν τήν τε πόλιν τὴν ἡμετέραν καὶ τὴν Λακεδαιμονίων, τοὺς δὲ τῶν λόγων ἀμφισβητοῦντας πρὸς μὲν τὴν παρακαταθήκην καὶ περὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων ὧν νῦν φλυαροῦσι d
[1] παύεσθαι γράφοντας, πρὸς δὲ τοῦτον τὸν λόγον ποιεῖσθαι τὴν ἅμιλλαν, καὶ σκοπεῖν ὅπως ἄμεινον ἐμοῦ περὶ τῶν αὐτῶν πραγμάτων ἐροῦσιν, ἐνθυμουμένους ὅτι τοῖς [2] μεγάλα ὑπισχνουμένοις οὐ πρέπει περὶ μικρὰ διατρίβειν, οὐδὲ τοιαῦτα λέγειν ἐξ ὧν ὁ βίος μηδὲν ἐπιδώσει τῶν πεισθέντων, ἀλλ᾽ ὧν ἐπιτελεσθέντων αὐτοί τε ἀπαλλαγήσονται τῆς e
[3] παρούσης ἀπορίας καὶ τοῖς ἄλλοις μεγάλων ἀγαθῶν αἴτιοι δόξουσιν εἶναι.

[1] παύσασθαι A. C. L.
[2] μεγάλας τὰς ὑποσχέσεις ποιουμένοις οὐ A. C. L.
[3] τοιαύτης A. C. L.

σταις, διαλυσαμέναις τὰ πρὸς σφᾶς αὐτούς, εἰς τὴν Ἀσίαν (hæc est ergo ἤπειρος) τὸν πόλεμον ἐξενεγκεῖν. Illam εὐδαιμονίαν ἐκ τῆς Ἀσίας §. μη΄. extr. appellavit μέγαν πλοῦτον ἐκ τῶν ἀλλοτρίων. Idem.

Καὶ μὴ μόνον] Subaudi χρή. Auger.

Ἀμφισβητοῦντας] *qui certant dicendo*, ἅμιλλαν ποιοῦνται, omninoque οἱ ἐπιστάμενοι λέγειν, ut §. ν΄. Conjunxit ergo λέγειν καὶ πράττειν, quæ interdum, ubi aliquis δεινὸς λέγειν τε καὶ πράττειν dicitur, administrationem reipublicæ indicant, quæ agendo et dicendo absolvebatur. Mor.

Πρὸς] Auger. conjecit fortassis legendum esse περὶ, sed vide not. sq. Spohn.

Πρὸς τὴν παρακατ.] Ut e verbis, quæ paullo post leguntur, πρὸς τὸν λόγον ἁμιλλᾶσθαι, facile apparet, πρὸς τὴν παρακατ. esse, *contra depositum*, non *de deposito*: ita obscurum est, qua de re agatur: nisi quis Wolfii opinionem probare velit, cui ficta controversia declamationis forensis videtur, scripta illa ab Isocrate, et aliorum contrariis orationibus refutata. Mor. Thomas Magister p. 682. sq. ed. Bernard. et παραθήκη et παρακαταθήκη comprobat, Mœris autem p. 313. ed. Peirs. et Phrynich. p. 138. ed. Pauw. hoc Atticis vindicant, παραθήκην vero ἑλληνικῶς dici tradunt. Cfr. præterea de h. v. ejusque significationibus Hesych., Suid., Zonar., Phot., Phavorin., Harpocration. s. v. ὅρος p. 133. ed. Gron., Raphel., Pricaeum et Wetsten. ad I Timoth. VI. 20., Perizon. ad Ælian. V. H. IV. c. 1., Palairet. Observatt. Philolog. p. 469., Wesseling. ad Diodor. Sicul. XV. c. 76., Wass. ad Thucyd. II. c. 72., Dorvill. ad Charit. p. 508. ed. Lips. Hujus loci sensum ingeniose constituit Wolfius, sed vereor ut recte. Dicit enim Isocratem innuere declamationem, quam, referente Diogene Laertio, Antisthenes quidam scripserit contra orationem Isocratis πρὸς Εὐθύνουν inscriptum. Quum ibi de παρακαταθήκῃ agatur, facile potuisset altera inscriptione ἢ περὶ παρακαταθήκης dici, Isocrates igitur hoc loco dicere: desinant contra alias orationes inprimis contra illam πρὸς Εὐθύνουν scribere, et ad hujus (Panegyrici) æmulationem se convertant. Mihi vero eosdem hic in fine orationis indicare videtur, quos in initio notaverat §. β΄. τοὺς περὶ τῶν ἰδίων συμβολαίων maximo studio dicentes. Cfr. Euthyn. §. β΄. et γ΄. unde patet de eadem re utrumque dici. Spohn. Wolfio assentitur Langius.

Ὧν] Augerus ante vocem ὧν v. περὶ addi vult; male. Spohn.

Τοιαῦτα λέγειν τ. κ. λ.] *talia dicere, ex quibus eorum, quibus persuaserint, vita non augebitur*, i. e. *ex quibus suæ vitæ nullum felicitatis incrementum capient.* ἐπιδώσει dicitur pro ἐπίδοσιν λήψεται. Wendler. Cfr. quæ hac de re monuerunt Elsnerus Observ. sacr. Tom. I. p. 482. Drusius Fragm. Vet. Græc. p. 180. Valckenaer. ad Euripid. Phœniss. v. 21. p. 112. Græv. ad Lucian. Pseudosophist. Obs. 33. Reitz. Tom. II. p. 61. Spohn.

Ε.

ΙΣΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΡΟΣ ΦΙΛΙΠΠΟΝ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ

ΑΔΗΛΟΥ ΤΟΥ ΓΡΑΨΑΝΤΟΣ.

Pag. ed. H. Steph. 81 — Pag. ed. Cor. 77

ΙΣΤΕΟΝ, ὅτι τὸν λόγον τοῦτον ἔγραψε τῷ Φιλίππῳ ὁ Ἰσοκράτης μετὰ τὴν εἰρήνην τὴν γενομένην ὑπὸ τῶν περὶ τὸν Αἰσχίνην καὶ Δημοσθένην· διὸ καὶ ἔσχε καιρὸν γράψαι αὐτῷ, τῷ Φιλίππῳ, ὡς φίλῳ γενομένῳ τῆς Ἀθηναίων πόλεως. ἐν σχήματι δὲ τοῦ ἐγκωμιάσαι αὐτὸν παραινεῖ αὐτῷ διαλλάξαντα τὰς Ἑλληνικὰς πόλεις τὰς μεγάλας, πρὸς ἑαυτὰς στασιαζούσας, στρατεῦσαι κατὰ Περσῶν. πρέπει γάρ σοι, φησὶ, τοῦτο ποιῆσαι, Ἡρακλείδῃ ὄντι καὶ τοιούτῳ δυνατῷ. καὶ ὁ μὲν Φίλιππος λαβὼν τὸν λόγον καὶ ἀναγνοὺς οὐκ ἐπείσθη τοῖς λεγομένοις, ἀλλ᾽ ἀνεβάλετο τέως· ὕστερον δὲ ὁ παῖς ὁ τούτου Ἀλέξανδρος ἀναγνοὺς τὸν λόγον καὶ ἐρεθισθεὶς ἐστράτευσε κατὰ Δαρείου τοῦ ὑστέρου καὶ λεγομένου Ὤχου. τὸ μὲν γὰρ κύριον ὄνομα Ὦχος ἐλέγετο· κολακεύοντες δ᾽ αὐτὸν οἱ Πέρσαι ἐπίκλην αὐτὸν ὠνόμαζον Δαρεῖον, ὡς πρὸς τοὺς [1] πρώτους προγόνους.

78 Ἡ δὲ στάσις τοῦ λόγου πραγματική· συμβουλεύει γάρ. ἔγραψε δὲ ὁ Ἰσοκράτης τὸν λόγον γέρων ὤν, μικρὸν πρὸ τῆς ἑαυτοῦ καὶ Φιλίππου τελευτῆς, ὥς φησιν ὁ Ἕρμιππος.

ΕΤΕΡΑ ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ

ΕΚ ΤΩΝ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΤΟΥ ΑΛΙΚΑΡΝΑΣΣΕΩΣ.

Τίς οὐκ ἂν ἀγαπήσειε μέγεθος ἔχων ἀνὴρ καὶ δυνάμεώς τινος ἡγούμενος, ἃ πρὸς Φίλιππον αὐτῷ τὸν Μακεδόνα γέγραπται; ἐν οἷς ἀξιοῖ στρατηγὸν ἄνδρα καὶ τηλικαύτης ἐξουσίας κύριον διαλλάττειν μὲν τὰς διαφερομένας πόλεις, ἀλλὰ μὴ συγκρούειν πρὸς ἀλλήλας, τὴν δ᾽ Ἑλλάδα μεγάλην ἐκ μικρᾶς ποιεῖν, καὶ ὑπεριδόντα τῆς περὶ τὰ μικρὰ φιλοτιμίας τοῖς τοιούτοις ἐπιχειρεῖν ἔργοις, ἐξ ὧν κατορθώσας τε πάντων ἡγεμόνων ἐπιφανέστατος ἔσται, καὶ ἀποτυχὼν τήν γε εὔνοιαν τὴν παρὰ τῶν Ἑλλήνων κτήσεται· ἧς οἱ τυχόντες πολλῷ μᾶλλον εἰσὶ ζηλωτότεροι

[1] πρώτους om. C.

Μετὰ τὴν εἰρήνην] Bellum inter se gerebant Athenienses et Philippus de Amphipoli Thraciæ urbe. Tandem utrique sumptibus exhausti pacem fecerunt: cujus sanciendæ causa Æschines et Demosthenes cum aliis octo legatis in Macedoniam sunt profecti. Consulantur hac de re Æschinis et Demosthenis orationes περὶ Παραπρεσβείας. Wolf.

Τοιούτῳ δυνατῷ] Pro οὕτω δυνατῷ. Idem. Γραπτέον ἔοικεν· οὕτω δυνατῷ, ἢ, ἔτι οὕτω δυνατῷ. Cor.

Οὐκ ἐπείσθη] Imo in ipso Persici belli apparatu, auctore Diodoro Siculo, a Pausania satellite est interfectus. Scribit et Ælianus l. xiii. [V. H. c. 11.] Isocratem Persarum excidii causam exstitisse. Fama enim Panegyricæ orationis Philippum excitatum expeditionem instituisse, quam eo mortuo filius Alexander confecerit. Wolf.

Καὶ λεγομένου Ὤχου] Non consentire videtur cum ratione temporum et historiis. Nam postremus Darius, quem Alexander vicit, Codomannus a Justino l. x. [c. 3.] cognomento dicitur. Idem. Ἴσως· τοῦ λεγ. Ὤχου. Cor.

Ἐπίκλην] Leg. ἐπίκλησιν pro κατ᾽ ἐπίκλησιν, i. e. *cognomento*. Wolf. Adverb. *cognominatim*. Auger. Lang. Cf. Eustath. ad Hom. Il. H. 138.

Ὡς πρὸς τοὺς πρώτους προγόνους] Sive elliptica sive mutila oratio est. Sed sententia est: ὡσπερανεὶ ἐκ τῶν προγόνων τύχῃ ταύτης τῆς ἐπικλήσεως. Wolf. Subaudi vel adde ἐπιβλέψαντες, aut ἐπενεγκόντες, aut aliud quid. Auger. πρώτους, uti ad Cyrum et Cambysem potius quam Darium pertinens, expungebat Coraes; et subaudiebat ἀναφέροντες, aut tale quid.

Μικρὸν πρὸ τῆς ἑαυτοῦ] Cf. Plutarch. in Vit. Isocr. §. δ΄.

Αὐτῷ — γέγραπται] *scripta sunt ab ipso*, sc. ab Isocrate. Auger.

τῶν μεγάλας πόλεις καὶ πολλὰς χώρας καταστρεφομένων. ἔτι δὲ παρακελεύεται μιμεῖσθαι τὴν Ἡρακλέους τε προαίρεσιν καὶ τῶν ἄλλων ἡγεμόνων, ὅσοι μετὰ τῶν Ἑλλήνων ἐπὶ τοὺς βαρβάρους ἐστράτευσαν. καί φησι χρῆναι τοὺς ἑτέρων διαφέροντας προαιρεῖσθαι μὲν τὰς μέγεθος ἐχούσας πράξεις, ἐπιτελεῖν δ' αὐτὰς μετ' ἀρετῆς, ἐνθυμουμένους ὅτι τὸ μὲν σῶμα θνητὸν ἔχομεν, ἀθάνατοι δὲ γινόμεθα δι' ἀρετήν, καὶ τοῖς μὲν πρὸς ἄλλο τι τῶν ἀγαθῶν ἀπλήστως διακειμένοις ἀχθόμεθα, τοὺς δὲ τιμὴν μείζω τῆς ὑπαρχούσης ἀεὶ κτωμένους ἐπαινοῦμεν· καὶ ὅτι τῶν μὲν ἄλλων ἐφ' οἷς χαίρουσιν οἱ πολλοὶ, τοῦ τε πλούτου καὶ ἀρχῆς καὶ δυναστείας, πολλάκις τοὺς ἐχθροὺς συμβαίνει γίνεσθαι κυρίους, τῆς δ' ἀρετῆς καὶ τῆς παρὰ τοῖς πλήθεσιν εὐνοίας τοὺς οἰκείους ἑκάστου κληρονομεῖν. Πολλὴ γὰρ ἀνάγκη τοὺς ἀναγινώσκοντας ταῦτα δυνάστας φρονήματός τε μείζονος ὑποπίμπλασθαι καὶ μᾶλλον ἐπιθυμεῖν τῆς ἀρετῆς.

79 α′. ΜΗ θαυμάσῃς, ὦ Φίλιππε, διότι τοῦ λόγου ποιή- 82
σομαι τὴν ἀρχὴν οὐ τοῦ πρὸς σὲ ῥηθησομένου καὶ νῦν

SUMMARIUM. (α′.) Neque ætatis infirmitate, Philippe, neque delirio aliquo, sed justis de causis paullatimque ad hanc orationem scribendam adductus sum. (β′.) Bello enim Atheniensium de Amphipoli tecum adhuc durante, equidem, quum alii utrosque vos ad bellum instigarent, pacis faciundæ auctor fui, suadens, ut Amphipolin, cujus possessio ob nimis magnam distantiam neque Atheniensibus neque tibi ob Atheniensium inimicitiam utilis esset, nomine illis traderes, revera possideres. (γ′.) Verum quum ego in hoc argumento versarer, vos prudenti consilio pacem fecistis, priusquam oratio absoluta erat. (δ′.) Reputans igitur mecum, qua ratione pax facta permaneret, nostram civitatem haud quieturam esse reperiebam, nisi maximæ civitates, compositis inter se discordiis, bellum in Asiam transferrent, et emolumenta, quæ nunc a Græcis extorquent, a barbaris peterent. (ε′.) Quam ob causam Panegyricæ orationis argumentum, quo nullum potest inveniri honestius nec cunctis Græcis utilius, denuo tractare conatus sum, hoc discrimine, ut consilium, in hac oratione, ad unum virum, qui huic negotio præesse possit, illic ad plures dirigam. (ϛ′.) Quoniam vero, Philippe, tu is es, qui talia efficere possis, tibi suasurus sum, ut concordiæ inter Græcos stabiliendæ et expeditioni contra barbaros suscipiendæ præesse velis. (ζ′.) Opposuerunt quidem se consilio, mittendi tibi orationem hanc, familiarium meorum nonnulli, res tuas gestas, prudentiam ac consiliatores in memoriam mihi revocantes, ac Philippum injuriam sibi factam existimaturum dicentes. (η′.) Sed quum orationem ipsam perlegissent, non solum omnium, quæ dixerant, eos pœnituit, sed hujus etiam orationis quam primum tibi mittendæ auctores fuerunt. (θ′.) Ne igitur idem tibi eveniat quod familiaribus meis, tota tibi perlegenda erit oratio, priusquam judicium de illa feras. (ι′.) Judicaveris autem optime, an operæ pretium quid dixerim, si missis omnibus, quæ ad rhetoricam atque illam prælegendi artem pertinent, ad res solummodo attentus, usum orationis potius e rerum tractatarum veritate quam vulgi opinione mensus fueris. (ια′.) *Pars prior: de Græcis inter se conciliandis.* Si Græcos inter se conciliare vis, quatuor solummodo, a quibus reliquæ omnes pendent, in concordiam reducendæ tibi erunt Argivorum, Lacedæmoniorum, Thebanorum, Atheniensiumque civitates. (ιβ′.) Nulla autem harum tibi negligenda erit, quum maxima earundem in majores tuos beneficia exstent. (ιγ′.) Nunc vero peropportuna adest, et debita illis digno modo solvendi, et omnia, quæ unquam in illos deliqueris, obliterandi occasio. (ιδ′.) At fortasse objicient nonnulli, neque Argivos unquam Lacedæmoniis amicos futuros esse, neque Lacedæmonios Thebanis. (ιε′.) Quibus respondeo, omnes calamitatibus exæquatos, commoda concordiæ rerum antehac gestarum injustæ habendi cupiditati longe præpositoros esse. (ιϛ′.) Fieri quidem potest, ut hoc negotium paullo difficilius sit, sed id ipsum, quod tu solus illi par sis, ad suscipiendum illud te excitare debet. (ιζ′.) Qui hanc rem nullo plane modo expediri posse opinantur, isti neque quid antea factum sit, neque ingenium Græcorum, utilitatem omnibus rebus anteponentium, neque miserias, neque denique auctoritatis tuæ vim novisse declarant. (ιη′.) Utrum vero primariæ Græciæ civitates, quas nominavi, ad reconciliationis maturitatem pervenerint nec ne, e rationibus eorundem inter se facillime apparebit. (ιθ′.) Lacedæmonii post acceptam ad Leuctras cladem in maximis angustiis versantur. (κ′.) His infeliciores etiam Argivi sunt, qui, bello finitimorum, quo indesinenter fere premuntur, nonnunquam vacantes, nobilissimos opulentissimosque civium trucidant. (κα′.) Thebani, quamvis splendidissimam in Leuctris e Lacedæmoniis victoriam deportarunt, tamen fortuna male usi, omnem hoc tempore salutis spem in te

δειχθήσεσθαι μέλλοντος, ἀλλὰ τοῦ περὶ Ἀμφιπόλεως γραφέντος. περὶ οὗ μικρὰ βούλομαι προειπεῖν, ἵνα δηλώσω

uno positam habent. (κβ′.) Nostra denique civitas pacem ante cæteras fecit tibique in omnibus, quæ a te suscipientur, adjumento erit. (κγ′.) *Facilia esse.* At vero facillime etiam perfici posse, quæ suadeo, ea exempla docebunt, ubi difficiliora etiam ac deteriora confecta videmus. (κδ′.) Alcibiades, quum a nobis ultro abiisset, et tanta vulnera inflixisset non solum urbi nostræ, sed Lacedæmoniis totique etiam Græciæ, in patriam per vim rediit et a civibus honorificentissime exceptus est. (κε′.) Item Conon, qui, accepta ad Ægospotamon clade, in Cyprum aufugerat ibique privatus degebat, classe ad Cnidum collecta Lacedæmonios superavit ac patriæ suæ imperium Græciæ una cum prisco decore restituit. (κϛ′.) Dionysius, unus e multis Syracusanorum, et genere et gloria et cæteris rebus, Syracusas occupavit et universas Siciliæ urbes, quæ quidem Græcæ essent, cepit, tantasque copias, tum pedestres tum navales, comparavit, quantas nemo ante illum. (κζ′.) Præterea Cyrus, a matre in viam abjectus, a Persica vero muliere sublatus et nutritus, totius Asiæ dominatu potitus est. (κη′.) Quum igitur hi tantas res gesserint, nonne te, quæ tibi suadeo, facile perfecturum crediderim? (κθ′.) Cæterum talia suscipienti nec gloria splendida, nec Græcorum benevolentia, nec propria felicitas tibi deerit. (λ′.) Nunc quæ hactenus verecundia retardatus omisi, libere eloquar. (λα′.) Oratores nostri, tui æque ac pacis inimici, spargere student, et olim te Græcis insidiatum esse et nunc nihil agere, quam ut omnem Græciam, victis Peloponnesiis, in tuam potestatem redigas. (λβ′.) Cui calumniæ, etsi quivis amicorum tuorum contradicit, tamen abs te haud negligendam esse arbitror, nec committendum, ut talis de te fama suboriatur. (λγ′.) Statuas modo eundem te præbere erga omnes, aliisque civitatibus bene aliis male velle desinas, atque insuper ea suspicias, propter quæ Græcorum fidem tibi conciliabis et barbaris terrorem incuties. (λδ′.) Ego vero, quanquam neque dux neque orator aut alioqui potens sim, tamen bene sentiendi et cognoscendi in contentionem si descendendum est, in primis me numeraverim, atque quo solo quoque possum modo, consilium dare conor tum patriæ, tum reliquis Græcis et illustribus quibusque viris. (λε′.) Si quæ forte in hac oratione omiserim aut non eodem modo, quo in Panegyrico factum est, dicere valeam, equidem, quum neque nova invenire, neque eadem repetere possim, a te, qui res non verba curas, veniam facile impetraturum esse confido. (λϛ′.) *Pars orationis posterior.* Nihil contra barbaros suscipiendum esse prius, quam Græci aut una militando aut saltem favendo, incœptis opitulentur, Agesilai irrita expeditio exemplo esse potest. (λζ′.) Ut igitur bellum, Græcis sibi reconciliatis, in Asiam transferas, ego non tam eorum te excitabo exemplis, qui rem ibi bene, sed male gessisse existimantur, eos dico, qui cum Cyro et Clearcho militarunt, quos rex Persarum, quum facillime ab iis superatus esset, tantopere timuit, ut duces eorum per insidias necare mallet, quam cum militibus, Cyro duce privatis, palam decertare auderet. (λη′.) Si igitur Cyri manus, nisi mors ducis intervenisset, totum Persicum regnum subactura fuisset, tu autem a nimio persequendi studio, quo ille interiit, facile cavere et meliores etiam copias comparare possis, quæ tandem adhortatio pulcrior esse possit et efficacior hoc exemplo? (λθ′.) Quum hoc loco res potius quam verba valeant, nihil, credo, attinebit, si quædam ex Panegyrico huc transtulerim, præsertim quum mea sint, quæ repeto, nec alii meis uti dubitent. (μ′.) Nunc audi, quibus rebus Cyrum minorem et Clearchum longe superas, Græcorum in Asia erga te benevolentia, milites conscribendi hoc tempore facilitate, artis denique militaris peritia. (μα′.) Deinde si regem, quocum tibi certandum erit, comparamus cum illo, cui Cyrus bellum intulit, illum Græcos oppugnasse, hunc ne devastantes quidem regionem suam superasse invenienmus. Ille totius Asiæ dominus fuit, hic ne earum quidem urbium Græcarum, quæ ipsi traditæ sunt. (μβ′.) Quo loco res ejus sunt? Ægyptus, Cyprus, Phœnicia, Cilicia finitimaque loca, unde classem Persæ instruere solebant, partim defecerunt, partim bello ac tantis malis conflictantur, ut nulla utilitas ex his gentibus ad illum redeat. (μγ′.) Idrieum, quem iste pessime tractat, aliosque satrapas, spe libertatis ostensa, facillime ad defectionem impuleris. (μδ′.) Plura adjicerem de ratione regem celerrime vincendi, nisi quorundam reprehensionem timerem, si ego tibi de ratione belli consilium darem. (με′.) Ad exemplum tibi sufficere arbitror Amyntam patrem, Caranum regni Macedonici, et Herculem, generis vestri auctorem, quorum primus omnibus iis civitatibus amicus fuit, ad quarum amicitiam te excito, secundus, omni regione Græca

καὶ σοὶ καὶ τοῖς ἄλλοις, ὡς οὐ δι᾽ ἄνοιαν οὐδὲ διαψευσθεὶς [1]τῆς ἀῤῥωστίας τῆς νῦν μοι παρούσης [2]ἐπεθέμην γράφειν b τὸν πρὸς σὲ λόγον, ἀλλ᾽ εἰκότως καὶ κατὰ μικρὸν ὑπαχθείς.

[1] ὑπὸ τῆς A. C. L.   [2] ὑπεθέμην A. C. L.

omissa, Macedonicum regnum occupavit; (μϛ′.) tertius denique, familiæ vestræ auctor, prudentia, sapientia et justitia, temporis sui hominibus non minus antecelluit, quam robore corporis, ad quod demonstrandum unum ejus facinus, multis aliis omissis, sufficiat. (μζ′.) Ille, quum Græciam bellis ac seditionibus refertam videret, facta inter civitates pace, expeditionem contra Trojam, quæ tum in Asia potentissima erat, suscepit, eaque paucos intra dies capta, universis regibus gentium utrumque maris mediterranei litus incolentium occisis, veluti monumentum virtutis suæ, columnas, quas vocant Herculeas, constituit. (μη′.) Quibus exemplis, non alienis, sed domesticis excitari te æquum est, ut, nisi in omnibus, in moribus tamen et humanitate et benevolentia erga Græcos, progenitoris tui quam simillimus fias, non iis bellum inferens, quos te invadere nefas est, sed cum Græcis adversus eos bellum gerens, quos ab Herculis posteris oppugnari decet. (μθ′.) Te autem ideo per totam orationem ad præstanda Græcis beneficia, humanitatem ac mansuetudinem adhortor, quod morum acerbitatem omnibus molestam esse video, mansuetudinem autem non in brutis solum et hominibus, sed in diis etiam probari. (ν′.) Si Iason Pheræus maximam gloriam consecutus est eo, quod in Asiam se transiturum et regi Persarum bellum esse illaturum dictitabat, qualem de te opinionem homines habituros esse putas, si eadem, re ipsa, perfeceris ac nisi totum regnum, partem tamen illi eripueris, eoque deducas eos, qui nunc propter inopiam rerum necessariarum passim oberrant obvia quæque invastantes, aut saltem urbes Asiæ Græcas in libertatem vindicaveris. (να′.) Mirum est, plures Persas Græciam subigere voluisse, nostrum vero de expugnanda Asia cogitasse neminem. Illi nos ultro lacessunt, nos, ne de vindicanda quidem injuria cogitamus. De minutiis potius inter nos belligeramus, et dum reducendis iis, qui a rege defecerunt, operam navamus, non animadvertimus, nos cum patriis hostibus nostros perdere cognatos. (νβ′.) In tanta igitur Græcorum ignavia, te totam Græciam, in exemplum progenitoris tui, patriam existimare ac belli Persici ducem evadere decet. (νγ′.) At si qui fortasse me reprehenderint, quod, nostra urbe omissa, te ad expeditionem contra barbaros et ad curam totius Græciæ suscipiendam hortari maluerim; (νδ′.) isti eam non prætermissam, sed primum a me impulsam esse sciant, ac tum demum neglectam, quum, quæ a me dicerentur, illam minus curare viderem. (νε′.) Cogites igitur, quam turpe sit, Asiam florentiorem esse Europa, ac, qui ad Cyrum, a matre abjectum, genus referunt, Magnos reges appellari, Herculis vero, in deorum numerum recepti, posteros humilioribus nominibus salutari. (νϛ′.) At vero non opes ac potentiam, quarum satis habes, et quas vitæ periculo quærere inexplebilis est, sed amplissimam pulcherrimamque gloriam, cujus adipiscendæ causa et privatorum honestissimi mortem oppetere non dubitant, quamque solum liberis certo relinquere possumus, tibi inde comparandum esse suadeo. (νζ′.) Te autem non solum hac mea oratione, sed majorum exemplis, eorumque, qui ob susceptam contra barbaros expeditionem pro semideis habentur, nec non temporibus his excitari consideres. (νη′.) Ego vero, quum omnia, quæ de his rebus dixi quæque ad bellum hoc hortantur, colligere non valeam, tibi eadem ex omnibus seligenda committo. (νθ′.) Qui imperium Persarum ab homine barbaro constitutum et ad servitutem conflatum, a viro Græco et bellicis in rebus multum exercitato, spe libertatis proposita dissolvi posse negant, in maximo isti errore versantur. (ξ′.) Si nos ad concordiam reduxeris ac barbaros debellaveris, quid vetat, quum facta tua majorum facta jam æquent, quo minus dicamus, talia neque gesta a quoquam esse, neque in posterum gestum iri? (ξα′.) Tantali opes, Pelopis imperium atque Eurysthei potentiam a nemine, neque poetarum neque oratorum, laudata invenies, qui vero ad Trojam militarunt eorumque similes ab omnibus prædicantur. (ξβ′.) Atque eodem modo non tam Atheniensium imperium pecuniamque a sociis exactam atque potentiam, quæ sæpius reprehensa etiam sunt, quam Marathoniam pugnam et Salaminiam celebrant. Lacedæmoniorum autem non victorias, sed in Thermopylis cladem admirantur. (ξγ′.) At si quæ pejus ac frigidius in hac oratione dicta sint, senectuti meæ, sin similia iis quæ superiore tempore edidi, deorum alicui tribuas, qui non tam mei quam Græciæ curam gerit, et sicuti in aliis, ita etiam in

β′. Ὁρῶν γὰρ τὸν πόλεμον τὸν ἐνστάντα σοὶ [1]καὶ τῇ πόλει περὶ Ἀμφιπόλεως πολλῶν κακῶν αἴτιον γιγνόμενον, ἐπεχείρησα λέγειν περί τε τῆς πόλεως ταύτης καὶ τῆς χώρας οὐδὲν τῶν αὐτῶν οὔτε τοῖς ὑπὸ τῶν σῶν ἑταίρων λεγομένοις οὔτε τοῖς ὑπὸ τῶν ῥητόρων τῶν παρ᾽ ἡμῖν, ἀλλ᾽
c ὡς οἷόν τε πλεῖστον ἀφεστῶτα τῆς τούτων διανοίας. οὗτοι μὲν γὰρ παρώξυνον ἐπὶ τὸν πόλεμον, συναγορεύοντες ταῖς ἐπιθυμίαις ὑμῶν· ἐγὼ δὲ περὶ μὲν τῶν ἀμφισβητουμένων οὐδὲν [2]ἀπεφαινόμην, ὃν δ᾽ ὑπελάμβανον τῶν λόγων εἰρηνικώτατον εἶναι, περὶ τοῦτον διέτριβον, λέγων ὡς ἀμφότεροι
83 διαμαρτάνετε τῶν πραγμάτων, καὶ σὺ μὲν πολεμεῖς ὑπὲρ τῶν ἡμῖν συμφερόντων, ἡ δὲ πόλις ὑπὲρ τῆς σῆς δυναστείας· λυσιτελεῖν γὰρ σοὶ μὲν [3]ἡμᾶς ἔχειν τὴν χώραν ταύτην, τῇ δὲ πόλει μηδ᾽ ἐξ ἑνὸς τρόπου λαβεῖν αὐτήν. καὶ περὶ τούτων οὕτως ἐδόκουν διεξιέναι τοῖς ἀκούουσιν, ὥστε μηδένα τὸν λόγον [4]αὐτῶν μηδὲ τὴν λέξιν ἐπαινεῖν ὡς ἀκριβῶς καὶ καθαρῶς ἔχουσαν, [5]ὅπερ εἰώθασί τινες ποιεῖν, ἀλλὰ τὴν
b ἀλήθειαν τῶν πραγμάτων θαυμάζειν, καὶ νομίζειν οὐδαμῶς ἂν ἄλλως παύσασθαι τῆς φιλονεικίας ὑμᾶς ταύτης, πλὴν εἰ σὺ μὲν πεισθείης πλείονος ἀξίαν ἔσεσθαί σοι τὴν τῆς πόλεως φιλίαν ἢ τὰς προσόδους τὰς ἐξ Ἀμφιπόλεως

[1] τε καὶ A. C. L.   [2] ἀπεφηνάμην A. C. L.   [3] μὴ A. L.
[4] αὐτὸν A. C. L.   [5] ὥσπερ A. C. L.

his partes cuique suas distribuit. (ξδ′.) At vero scias, verissimis te eorum laudibus celebrari, qui ingenium tuum tantis negotiis par esse existimant, quique efficiunt, ut universa posteritas te magis quam omnium temporum reges admiretur. (ξε′.) *Epilogus.* Hæc quam temporibus apte quave diligentia scripta sint, e vobis, qui audieritis, cognoscendum erit, sed meliora his et ad hunc rerum statum accommodatiora tibi neminem suasurum esse, satis mihi scire videor. Lang. Videtur scripta fuisse oratio anno ante Christum 347. et Isocratis ætatis 90. Auger.

Ῥηθησομένου] Instituerat Isocrates mittere ad Philippum orationem de Amphipoli, quæ pace facta non absoluta fuit. Ejus orationis summam hic exponit. Wolf.

Δι᾽ ἄνοιαν] F. δι᾽ ἄγνοιαν. Idem.

Τὸν πρὸς σὲ λόγον] I. e. hanc præsentem orationem, ab illa de Amphipoli diversam; quæ non, sicuti hæc, πρὸς Φίλιππον scripta est. Lang.

Κατὰ μικρὸν] *paulatim, mora interposita.* non subito, nec temerario cœcoque animi impetu, sed maturo consilio. Wolf.

Ἐνστάντα] Συμβάντα, γενόμενον. Cor. I. e. *durare* viderem. Lang.

Ἀφεστῶτα] In accusativo neutrius generis, et regitur a λέγειν. Auger.

Περὶ τῶν ἀμφισβητουμένων] *de controversiis*, i. e. de jure possidendi Amphipolim. Lang. περὶ ὧν διεφέρεσθε. Cor.

Διαμαρτάνετε τῶν πραγμ.] *aberratis a rebus*, i. e. erratis. Lang. Κακῶς κρίνετε τὰ πράγματα. Cor.

Ὑπὲρ τῶν ἡμῖν συμφ.] *pro nostro commodo*, ne Amphipolim amplius possideamus. Lang.

Σοὶ μὲν ἡμᾶς ἔχειν] Sensus est: Nomine esse possessorem hujus terræ æque tibi inutile est propter Atheniensium inimicitiam inde ortam, ac illis vera possessio propter distantiam et incolarum (ἐμπολιτευθέντων) supplementum nocet. Idem.

Μηδ᾽ ἐξ ἑνὸς] Pro ἐκ μηδενός. Wolf.

80 γιγνομένας, ἡ δὲ πόλις δυνηθείη καταμαθεῖν ὡς χρὴ τὰς
μὲν τοιαύτας φεύγειν ἀποικίας, αἵ τινες τετράκις ἢ πεν-
τάκις ἀπολωλέκασι τοὺς ἐμπολιτευθέντας, ζητεῖν δ' ἐκεί-
νους τοὺς τόπους τοὺς πόῤῥω μὲν κειμένους τῶν ἄρχειν δυ- c
ναμένων, ἐγγὺς δὲ τῶν δουλεύειν εἰθισμένων, εἰς οἷόν περ
Λακεδαιμόνιοι Κυρηναίους ἀπῴκισαν· πρὸς δὲ τούτοις, εἰ σὺ
μὲν γνοίης ὅτι [1]λόγῳ παραδοὺς τὴν χώραν ἡμῖν ταύτην
αὐτὸς ἔργῳ κρατήσεις αὐτῆς, καὶ προσέτι τὴν εὔνοιαν τὴν
ἡμετέραν κτήσῃ — τοσούτους γὰρ ὁμήρους παρ' ἡμῶν λήψῃ
τῆς φιλίας, ὅσους περ ἂν [2]ἐποίκους εἰς τὴν σὴν δυναστείαν
ἀποστείλωμεν —, τὸ δὲ πλῆθος ἡμῶν εἴ τις διδάξειεν ὡς,
ἢν λάβωμεν Ἀμφίπολιν, ἀναγκασθησόμεθα τὴν αὐτὴν d
εὔνοιαν ἔχειν τοῖς σοῖς πράγμασι διὰ τοὺς ἐνταῦθα κατοι-
κοῦντας [3]οἵαν περ εἴχομεν Μηδόκῳ τῷ παλαιῷ διὰ τοὺς ἐν
Χεῤῥονήσῳ γεωργοῦντας.

γ'. Τοιούτων δὲ [4]πολλῶν λεγομένων [5]ἤλπισαν ὅσοι περ
ἤκουσαν, διαδοθέντος τοῦ λόγου διαλύσεσθαι τὸν πόλεμον
[6]ὑμᾶς καὶ γνωσιμαχήσαντας βουλεύσεσθαί τι κοινὸν ἀγα-
θὸν περὶ [7]ὑμῶν αὐτῶν. εἰ μὲν οὖν ἀφρόνως ἢ [8]καὶ νουνεχόντως e
ταῦτ' ἐδόξαζον, δικαίως ἂν ἐκεῖνοι τὴν αἰτίαν ἔχοιεν· ὄντος
δ' οὖν ἐμοῦ περὶ τὴν πραγματείαν ταύτην ἔφθητε ποιησά-
μενοι τὴν εἰρήνην, πρὶν ἐξεργασθῆναι τὸν λόγον, σωφρονοῦν-
τες· ὅπως γὰρ οὖν πεπρᾶχθαι κρεῖττον ἦν [9]αὐτὴν ἢ συνέ- 84
χεσθαι τοῖς κακοῖς τοῖς διὰ τὸν πόλεμον γιγνομένοις.

δ'. Συνησθεὶς δὲ τοῖς περὶ τῆς εἰρήνης ψηφισθεῖσι, καὶ
νομίσας οὐ μόνον ἡμῖν ἀλλὰ καὶ σοὶ καὶ τοῖς ἄλλοις Ἕλλησιν
ἅπασι συνοίσειν, ἀποστῆσαι μὲν τὴν ἐμαυτοῦ διάνοιαν τῶν
ἐχομένων οὐχ οἷός τ' ἦν, ἀλλ' οὕτω διεκείμην ὥστ' εὐθὺς

[1] σὺ μὲν λόγῳ A. C. L. [2] ἀποίκους A. C. L. [3] ἡμῶν οἵαν A. C. L.
[4] ὄντων τῇ πόλει τῶν λεγ. A. C. L. [5] ἡμῖν ἤλπισαν A. C. L. [6] ἡμᾶς A. C. L.
[7] ἡμῶν A. C. L. [8] καὶ om. C. [9] ἡμῖν A. L. ὑμῖν C.

Κυρηναίους ἀπῴκισαν] Pro τοὺς ἑαυτῶν πολίτας εἰς Κυρήνας ἀπῴκισαν, τοὺς νῦν Κυρηναίους λεγομένους. Cf. Herodot. Melpom. [c. 163. sq.] IDEM.

Μηδόκῳ] Harpocration legit Ἀμαδόκῳ, et dicit hic agi de Amadoco patre, qui habebat filium ejusdem nominis. Demosthenes in oratione contra Aristocratem, et Xenophon in historiis Hellenicis, loquuntur de Amadoco Thraciæ principe. Diodorus Siculus hunc nominat Medocum, ut hic nominatur. AUGER.

Διὰ τοὺς ἐν Χ. γεωργοῦντας] Athenienses, Miltiade duce, coloni ad Chersonesum missi, agros aliquot illic tenuerunt. IDEM.

Γνωσιμαχήσαντας] Μετανοήσαντας. COR. Cf. Hesych. et Mœris sub voc.

Ἐξεργασθῆναι] Τελειωθῆναι. COR.

Πεπρᾶχθαι] Scil. εἰρήνην. AUGER. *pacem quocumque modo* (ὅπως οὖν) *factam esse melius erat quam belli calamitatibus premi* (συνέχεσθαι). LANG.

σκοπεῖσθαι, πῶς ἂν τὰ πεπραγμένα παραμείνειεν ἡμῖν,
b καὶ μὴ χρόνον ὀλίγον ἡ πολις ἡμῶν διαλιποῦσα πάλιν ἑτέρων
πολέμων ἐπιθυμήσειε· διεξιὼν δὲ [1]περὶ τούτων πρὸς ἐμαυ-
τὸν εὕρισκον οὐδαμῶς ἂν ἄλλως αὐτὴν ἡσυχίαν ἄγουσαν,
πλὴν εἰ δόξειε ταῖς πόλεσι ταῖς μεγίσταις διαλυσαμέναις
τὰ πρὸς σφᾶς αὐτὰς εἰς τὴν Ἀσίαν τὸν πόλεμον ἐξενεγκεῖν,
καὶ τὰς πλεονεξίας, ἃς νῦν ἀξιοῦσι παρὰ τῶν Ἑλλήνων αὑ- 81
ταῖς γίγνεσθαι, ταύτας εἰ παρὰ τῶν βαρβάρων ποιήσασθαι
c βουληθεῖεν· ἅπερ ἐν τῷ πανηγυρικῷ λόγῳ τυγχάνω συμβε-
βουλευκώς.

έ. Ταῦτα δὲ διανοηθεὶς, καὶ νομίσας οὐδέποτ' ἂν εὑρε-
θῆναι καλλίω ταύτης ὑπόθεσιν οὐδὲ κοινοτέραν οὐδὲ μᾶλλον
[2]ἅπασιν ἡμῖν [3]συμφέρουσαν, ἐπήρθην πάλιν [4]γράψαι περὶ
αὐτῆς, οὐκ ἀγνοῶν οὐδὲν τῶν περὶ ἐμαυτὸν, ἀλλ' εἰδὼς μὲν τὸν
λόγον τοῦτον οὐ [5]τῆς ἡλικίας τῆς ἐμῆς δεόμενον, ἀλλ' ἀνδρὸς
ἀνθοῦσαν τὴν ἀκμὴν ἔχοντος καὶ τὴν φύσιν πολὺ τῶν
ἄλλων διαφέροντος, ὁρῶν δ' ὅτι χαλεπόν ἐστι περὶ τὴν
d αὐτὴν ὑπόθεσιν δύο λόγους ἀνεκτῶς εἰπεῖν, ἄλλως τε κἂν
ὁ [6]πρότερον ἐκδοθεὶς οὕτως ᾖ γεγραμμένος, ὥστε καὶ τοὺς
βασκαίνοντας ἡμᾶς μιμεῖσθαι καὶ θαυμάζειν αὐτὸν μᾶλλον
τῶν καθ' ὑπερβολὴν ἐπαινούντων. ἀλλ' ὅμως ἐγὼ ἁπάσας
ταύτας τὰς δυσχερείας ὑπεριδὼν οὕτως ἐπὶ γήρως γέγονα
φιλότιμος, [7]ὥστ' ἠβουλήθην ἅμα τοῖς πρὸς σὲ [8]λεγομένοις
e καὶ τοῖς μετ' ἐμοῦ διατρίψασιν ὑποδεῖξαι καὶ ποιῆσαι φα-
νερὸν ὅτι τὸ μὲν ταῖς πανηγύρεσιν ἐνοχλεῖν καὶ πρὸς ἅπαν-
τας λέγειν τοὺς συντρέχοντας ἐν αὐταῖς πρὸς οὐδένα λέγειν

[1] ἕκαστα A. C. L. [2] ἅπασιν om. A. C. L. [3] ξυμφέρουσαν A. L.
[4] συγγράψαι A. C. L. [5] τῆς ἐμῆς ἡλικίας A. C. L. [6] πρότερος A. C. L.
[7] ὥστε βουληθῆναι A. C. L. [8] συλλεγομένοις A.

Ἄγουσαν] Malim ἄξουσαν. sed esto enallage temporis. WOLF.

Ποιήσασθαι] Stephanus conjicit πορίσασθαι. Sed nihil mutandum videtur, uti recte judicat Retberg. LANG.

Κοινοτέραν] Segaarius p. 87. existimat Isocratem scripsisse οἰκειοτέραν. Perperam. IDEM. Κοινῇ πᾶσι τοῖς Ἕλλησι προσήκουσαν. COR.

Τὴν ἀκμὴν] Quid si τὴν αὐτὴν, scil. ἡλικίαν, WOLF. ἀνθοῦσαν ἔχοντος τὴν ἀκμὴν, πρωθυστέρως θ' ἅμα καὶ εὐφανοτέρως Ἀριστοτέλης Ῥητορ. Γ. ια'. COR.

Ἅμα τοῖς - - - μετ' ἐμοῦ] I. e. eadem opera et tibi consulere et familiares meos monere. καὶ hic significat *etiam*. WOLF. Dedi συλλεγομένοις, *iis qui circa te congregantur*, i. e. tuis aulicis. AUGER. Quod opus non erat. Vertere velim: *collectis circa te*. ita ut respondeat τῷ διατρίψασιν μετ' ἐμοῦ. LANG. Διὰ τῶν πρὸς σέ μοι λεγομένων, ἤγουν, ἐν ᾧ χρόνῳ ταῦτα λέγω πρὸς σέ. COR.

Ὑποδεῖξαι] Ἴσως· ἐπιδεῖξαι. IDEM.

Τοὺς συντρέχοντας] Μνημονεύει Ἀριστοτέλης Ῥητορ. Γ. ι'. IDEM.

ἐστὶν, ἀλλ' ὁμοίως οἱ τοιοῦτοι τῶν λόγων ἄκυροι τυγχάνου-
σιν ὄντες τοῖς νόμοις καὶ ταῖς πολιτείαις ταῖς ὑπὸ τῶν σο-
φιστῶν γεγραμμέναις· δεῖ δὲ τοὺς βουλομένους μὴ μάτην 85
φλυαρεῖν ἀλλὰ προὔργου τι ποιεῖν, καὶ τοὺς οἰομένους ἀγα-
θόν τι κοινὸν εὑρηκέναι τοὺς μὲν ἄλλους ἐᾷν πανηγυρίζειν,
αὐτοὺς δ' ὧν εἰσηγοῦνται ποιήσασθαί τινα προστάτην
τῶν καὶ λέγειν καὶ πράττειν δυναμένων καὶ δόξαν με-
γάλην ἐχόντων, εἴπερ μέλλουσί [1] τινες προσέξειν αὐτοῖς
τὸν νοῦν.

ς'. Ἅπερ ἐγὼ γνοὺς, διαλεχθῆναί σοι προειλόμην, οὐ
[2] πρὸς χάριν ἐκλεξάμενος,—καίτοι πρὸ πολλοῦ ποιησαίμην
ἂν σοι κεχαρισμένως εἰπεῖν, ἀλλ' οὐκ ἐπὶ [3] τούτῳ τὴν διά- b
νοιαν ἔσχον. ἀλλὰ τοὺς μὲν ἄλλους ἑώρων τοὺς ἐνδόξους τῶν
ἀνδρῶν ὑπὸ πόλεσι καὶ νόμοις οἰκοῦντας, καὶ οὐδὲν ἐξὸν
[4] αὐτοῖς ἄλλο πράττειν [5] πλὴν τὸ προσταττόμενον, ἔτι δὲ
πολὺ καταδεεστέρους ὄντας τῶν πραγμάτων τῶν ῥηθησομέ-
82 νων, σοὶ δὲ μόνῳ πολλὴν ἐξουσίαν ὑπὸ τῆς τύχης δεδομένην
καὶ πρέσβεις πέμπειν πρὸς οὓς [6] τινας ἂν [7] βουληθῇς καὶ
δέχεσθαι παρ' ὧν ἄν σοι δοκῇ καὶ λέγειν ὅ τι ἂν ἡγῇ c
συμφέρειν, πρὸς δὲ τούτοις καὶ πλοῦτον καὶ [8] δύναμιν
κεκτημένον [9] ὅσην οὐδεὶς τῶν Ἑλλήνων, ἃ μόνα τῶν ὄντων
καὶ πείθειν καὶ βιάζεσθαι πέφυκεν· ὧν οἶμαι καὶ τὰ νῦν
ῥηθησόμενα προσδεήσεσθαι. μέλλω γάρ σοι συμβουλεύειν

[1] τινες om. A. L. [2] τὰ πρὸς A. C. L. [3] τοῦτο A. L.
[4] αὐτοῖς ἐξὸν A. C. L. [5] ἢ A. C. L. [6] τινας om. A. C. L.
[7] βουληθείης A. L. [8] δύναμιν καὶ πλοῦτον A. C. L. [9] ὅσον A. C. L.

Ὁμοίως — τοῖς νόμοις] *æqualiter legibus*, i. e. æque atque leges. Exstabant eo tempore Platonis libri de Legibus et de Republica. Scribitur autem obiisse Plato anno Philippi xiii. a quo etiam reprehensus fuerit. Diog. Laert. l. iii. Et quidem, si conjecturæ venia detur propter illa ipsa scripta de Legibus et de Repub. fuisse reprehensum a Philippo crediderim, quod multa in iis præcepta sunt contra morem consuetudinemque civilem. Apte igitur affert hoc, quod Philippo probari sciebat. Wolf. Aut Prodici sophistæ, qui idem argumentum ante Platonem tractasse fertur. Auger.

Δεῖ δὲ] Oratio pendet a membro superiore, ὅτι δὲ δεῖ. Wolf.

Εἴπερ μέλλουσι] Scil. οἱ ἀκούοντες. Possit et οἴπερ μέλλ. sed illud melius. Idem.

Σοὶ] Scil. τοιούτῳ ὄντι, οἷόν περ ὑπεθέμην. Idem.

Οὐ πρὸς χάριν] Scil. διαλεχθῆναι. vel τὰ πρὸς χάριν, scil. ὄντα, ἢ λεγόμενα. Idem. Forsan citra necessitatem, judice Corae.

Ἐπὶ τοῦτο] F. ἐπὶ τούτῳ. Wolf.

Ὑπὸ πόλεσι καὶ νόμοις] Videtur intelligere reges Lacedæmoniorum potissimum, qui et ipsi Heraclidæ erant, æque ac Philippus: ac recens erat adhuc Agesilai memoria, qui e medio victoriæ cursu, patriæ imperio, ex Asia domum revocatus ea quæ instituerat perficere non potuit. Idem.

Καταδεεστέρους - - - ῥηθησομένων] Ἀδυνατωτέρους ἢ ὥστε ἐπιτελέσαι ὅσας μέλλω σοι λέγειν. Cor.

προστῆναι τῆς τε τῶν Ἑλλήνων ὁμονοίας καὶ τῆς ἐπὶ τοὺς
βαρβάρους στρατείας· ἔστι δὲ τὸ μὲν πείθειν [1] πρὸς τοὺς
Ἕλληνας συμφέρον· τὸ [2] δὲ βιάζεσθαι πρὸς τοὺς βαρβάρους
d [3] χρήσιμον. ἡ μὲν οὖν περιβολὴ παντὸς [4] τοῦ λόγου τοιαύτη
τίς ἐστιν.

ζ'. Οὐκ ὀκνήσω δὲ πρὸς σὲ κατειπεῖν ἐφ' οἷς ἐλύπησάν
μέ τινες τῶν [5] πλησιασάντων· οἶμαι γὰρ ἔσεσθαί τι προὔρ-
γου. δηλώσαντος γάρ μου πρὸς αὐτοὺς ὅτι μέλλω σοι λόγον
πέμπειν οὐκ ἐπίδειξιν ποιησόμενον οὐδ' ἐγκωμιασόμενον τοὺς
πολέμους τοὺς διὰ σοῦ γεγενημένους — ἕτεροι γὰρ τοῦτο
e ποιήσουσιν —, ἀλλὰ πειρασόμενόν σε προτρέπειν ἐπὶ
πράξεις οἰκειοτέρας καὶ καλλίους καὶ μᾶλλον συμφερούσας
ὧν νῦν τυγχάνεις προῃρημένος, οὕτως ἐξεπλάγησαν μὴ διὰ
τὸ γῆρας [6] ἐξεστηκὼς ὦ τοῦ φρονεῖν, ὥστ' ἐτόλμησαν ἐπι-
πλῆξαί μοι, πρότερον οὐκ εἰωθότες τοῦτο ποιεῖν, λέγοντες
86 ὡς ἀτόποις καὶ λίαν ἀνοήτοις ἐπιχειρῶ πράγμασιν, ὅστις
Φιλίππῳ συμβουλεύσοντα λόγον [7] μέλλεις
πέμπειν, ὃς, εἰ καὶ πρότερον ἐνόμιζεν αὑτὸν εἶ-
ναί τινος πρὸς τὸ φρονεῖν καταδεέστερον, νῦν διὰ
τὸ μέγεθος τῶν συμβεβηκότων οὐκ ἔστιν ὅπως
οὐκ οἴεται βέλτιον δύνασθαι βουλεύεσθαι τῶν
ἄλλων. ἔπειτα καὶ Μακεδόνων ἔχει περὶ αὑ-
τὸν τοὺς σπουδαιοτάτους, οὓς εἰκὸς, εἰ καὶ
περὶ τῶν ἄλλων ἀπείρως ἔχουσι, τό γε συμ-
b φέρον ἐκείνῳ μᾶλλον ἢ σὲ γιγνώσκειν. ἔτι δὲ

[1] στρατεύειν ἰδίᾳ σοι τιμὴν φέρον A. C. L. [2] ἐπὶ τοὺς A. C. L.
[3] κοινῇ χρήσιμον A. C. L. [4] τοῦ λόγου παντὸς A. C. L. [5] πλησιαζόντων A. C. L.
[6] ἐξέστηκα τοῦ A. C. L. [7] μέλλω A. C. L.

Προστῆναι] Quasi patronum et præsidem, seu ducem et auctorem esse. Wolf.

Ἡ περιβολὴ τοῦ λόγου] Ἡ ὑπόθεσις ἣν ὁ λόγος περιέχει, καὶ οἱονεὶ περίβολος περικλείει. Cor.

Οἶμαι γὰρ ἔσεσθαί τι προὔργου] *nam profuturum esse puto*, np. ut perlegas orationem hanc, priusquam de illa deque auctore ejus judices. V. §. θ'. Lang.

Οἰκειοτέρας] Vel ad imitationem Herculis τοῦ ἀθλητοῦ καταστάντος ὑπὲρ τοῦ βίου τῶν ἀνθρώπων, ut alibi dicit, pertinet; vel ἀντὶ τοῦ πρεπωδεστέρας ponitur. Eodem etiam τὸ καλλίους referatur. Wolf.

Μᾶλλον συμφερούσας] Scil. tam publice Græcis, quam privatim ipsi Philippo, qui majorem prædam a barbaris Asianis capere poterat, quam a vicinis et Græcis. Idem.

Μὴ ἐξεστηκὼς ὦ τοῦ φρονεῖν] *ne a mente alienus*, seu *mente captus, sim.* Lang.

Ὅστις] Ἀντὶ τοῦ ἁπλοῦ, ὅς. Cor.

Αὐτὸν εἶναι - - - καταδεέστερον] Juxta regulas Græci sermonis videretur legendum esse: αὐτὸς εἶναι - - - καταδεέστερος. Auger. Πρὸς per κατὰ exprimit Coraes sic: κατὰ τὸν φρόνησιν ἐλαττούμενον. Et syntaxin explicat: καταδεέστερος τῷ φρονεῖν, ἢ τῇ φρονήσει, sub. ἐν.

καὶ τῶν Ἑλλήνων πολλοὺς ἂν ἴδοις ἐκεῖ κατ-
οικοῦντας, οὐκ ἀδόξους ἄνδρας οὐδ' ἀνοήτους,
ἀλλ' οἷς ἐκεῖνος ἀνακοινούμενος οὐκ ἐλάττω
τὴν βασιλείαν πεποίηκεν, ἀλλ' εὐχῆς ἄξια
διαπέπρακται. τί γὰρ ἐλλέλοιπεν; οὐ Θετ-
ταλοὺς μὲν τοὺς πρότερον [1]ἐπάρχοντας Μα-
83 κεδονίας οὕτως οἰκείως πρὸς αὐτὸν διακεῖσθαι
πεποίηκεν, ὥσθ' ἑκάστους αὐτῶν μᾶλλον
ἐκείνῳ πιστεύειν ἢ τοῖς συμπολιτευομένοις;
τῶν δὲ πόλεων τῶν περὶ τὸν τόπον ἐκεῖνον c
τὰς μὲν ταῖς εὐεργεσίαις πρὸς τὴν αὑτοῦ
συμμαχίαν προσῆκται, τὰς δὲ σφόδρα λυπού-
σας [2]αὐτὸν ἀναστάτους πεποίηκε; Μάγνη-
τας δὲ καὶ [3]Περῤῥαιβαίους καὶ Παίονας κατέ-
στραπται, καὶ πάντας ὑπηκόους αὑτοὺς εἴληφε;
τοῦ δ' Ἰλλυριῶν πλήθους πλὴν τῶν [4]παρὰ τὸν
Ἀδρίαν οἰκούντων ἐγκρατὴς καὶ κύριος γέγο-
νεν; ἁπάσης δὲ τῆς Θρᾴκης οὓς ἠβουλήθη
δεσπότας κατέστησε; τὸν δὴ [5]τοιαῦτα καὶ τη- d
λικαῦτα διαπεπραγμένον οὐκ οἴει πολλὴν μω-
ρίαν καταγνώσεσθαι τοῦ πέμψαντος τὸ βι-
βλίον, καὶ πολὺ διεψεῦσθαι νομιεῖν τῆς τε
τῶν λόγων δυνάμεως καὶ τῆς αὑτοῦ διανοίας;

η'. Ταῦτ' ἀκούσας ὡς μὲν τὸ πρῶτον ἐξεπλάγην, καὶ
πάλιν ὡς ἀναλαβὼν ἐμαυτὸν ἀντεῖπον πρὸς ἕκαστον τῶν
ῥηθέντων, παραλείψω, μὴ καὶ δόξω τισὶ [6]λίαν ἀγαπᾶν,
εἰ χαριέντως αὐτοὺς ἠμυνάμην· λυπήσας δ' οὖν [7]μετρίως e
— ὡς ἐμαυτὸν ἔπειθον — τοὺς ἐπιπλῆξαί μοι τολμή-
σαντας, τελευτῶν ὑπεσχόμην μόνοις αὐτοῖς τῶν ἐν τῇ
πόλει τὸν λόγον δείξειν, καὶ ποιήσειν οὐδὲν ἄλλο περὶ αὐ-

[1] ἐπάρξαντας A. C. L. [2] αὐτὸν om. A. C. L. [3] Περῤῥεβαίους A. L. [4] περὶ A. C. L. [5] τοιοῦτον A. C. L. [6] λίαν om. A. C. L. [7] οὐ μετρίως A. C. L.

Ἐπάρχοντας] *imperium affectantes.* Nisi quis [cum Wolfio] in hoc verbo exaggerationem potentiæ Thessalicæ quærere velit. Lang. Cf. Diodor. Sic. l. xvi. Justin. l. viii. Demosth. Olynth. et Philippic. et Plutarch. passim.

Οὐκ οἴει - - - διανοίας] *nonne putas stultum judicaturum hunc qui libellum miserit, magnoque illum in errore versari de orationum scriptarum vi atque minus honorifice sentire de judicio prudentiaque ejus ad quem scribitur?* Igitur αὐτοῦ ad Philippum referas. Lang.

τοῦ πλὴν ὅ τι ἂν ἐκείνοις δόξῃ. τούτων ἀκούσαντες ἀπῆλ-
87 θον, οὐκ οἶδ' ὅπως τὴν διάνοιαν ἔχοντες. πλὴν οὐ πολλαῖς
ἡμέραις ὕστερον ἐπιτελεσθέντος τοῦ λόγου καὶ δειχθέντος
αὐτοῖς, [1]τοσοῦτον μετέπεσον, ὥστ' ᾐσχύνοντο μὲν ἐφ' οἷς
[2]ἐθρασύναντο, μετέμελε δ' αὐτοῖς ἁπάντων τῶν εἰρημένων,
ὡμολόγουν δὲ μηδενὸς πώποτε [3]τοσοῦτον πράγματος δια-
μαρτεῖν, ἔσπευδον δὲ μᾶλλον [4]ἢ 'γὼ πεμφθῆναί σοι τοῦ-
τον τὸν λόγον, ἔλεγον δ' ὡς ἐλπίζουσιν οὐ μόνον σὲ καὶ
b τὴν πόλιν ἕξειν μοι χάριν ὑπὲρ τῶν εἰρημένων, ἀλλὰ καὶ
τοὺς Ἕλληνας ἅπαντας.

θ'. Τούτου δ' ἕνεκά σοι ταῦτα διῆλθον, ἵν' ἤν τί σοι
[5]φανῇ τῶν ἐν ἀρχῇ λεγομένων ἢ μὴ πιστὸν ἢ μὴ δυνατὸν ἢ
μὴ πρέπον σοι πράττειν, μὴ δυσχεράνας ἀποστῇς τῶν λοι-
πῶν, μηδὲ πάθῃς [6]ταὐτὸ τοῖς ἐπιτηδείοις [7]τοῖς ἐμοῖς, ἀλλ'
ἐπιμείνῃς ἡσυχάζουσαν ἔχων τὴν διάνοιαν, ἕως ἂν διὰ τέλους
ἀκούσῃς ἁπάντων τῶν λεγομένων. οἶμαι γὰρ ἐρεῖν τι τῶν 84
δεόντων καὶ τῶν σοὶ συμφερόντων.

c ι'. Καίτοι μ' οὐ λέληθεν, ὅσον διαφέρουσι τῶν λόγων εἰς
τὸ πείθειν οἱ λεγόμενοι τῶν ἀναγιγνωσκομένων, οὐδ' ὅτι
πάντες ὑπειλήφασι τοὺς μὲν περὶ σπουδαίων πραγμάτων
καὶ κατεπειγόντων ῥητορεύεσθαι, τοὺς δὲ πρὸς ἐπίδειξιν
καὶ πρὸς ἐργολαβίαν γεγράφθαι. καὶ ταῦτ' [8]οὐκ ἀλόγως
ἐγνώκασιν· ἐπειδὰν γὰρ ὁ λόγος ἀποστερηθῇ τῆς τε δόξης
d [9]τῆς τοῦ λέγοντος καὶ τῆς φωνῆς καὶ τῶν μεταβολῶν τῶν
ἐν ταῖς ῥητορείαις γιγνομένων, ἔτι δὲ καὶ τῶν καιρῶν καὶ

[1] τοσοῦτο A. C. L. [2] ἐθρασύνοντο A. C. L. [3] τοσούτου C. [4] εἰς τὸ πεμφθ. A. C. L. [5] φαίνηται A. C. L. [6] τὸ αὐτὸ A. C. L. [7] ἐμοὶ A. C. L. [8] οὐ κακῶς A. C. L. [9] τῆς om. A. C. L.

Πλὴν ὅ τι] Hic πλὴν per ἢ explicat Coraes: sed mox v. 2. per ὅμως vel ἀλλά.

Μετέπεσον] Μετεβάλοντο. Cor.

Τοσούτου πράγματος] Ferri potest et hoc. Malim tamen τοσοῦτον. *ut negarent se ulla unquam in re tantopere errasse.* Wolf.

Οἱ λεγόμενοι] Οἱ ἐκ στόματος ἀπαγγελλόμενοι ἐπὶ πολλῶν ἀκροωμένων. Cor.

Τοὺς μὲν] Τοὺς λεγομένους. Idem.

Ῥητορεύεσθαι] Ῥητορικῶς ἀπαγγέλλεσθαι. Idem.

Τοὺς δὲ] Τοὺς ἀναγινωσκομένους. Idem.

Ἐργολαβίαν] Ἐργολαβία ἐπὶ κακοῦ λαμβάνεται· ἔστι γὰρ, ὡς ἂν τις εἴποι, καπηλικὴ περὶ τὸ κέρδος σπουδή. Idem.

Τῶν μεταβολῶν] Actionis varietas in voce, in vultu, gestu, statu, incessu, motu denique corporis totius, ad exprimendam vim rerum de quibus agitur atque affectuum varietatem, intelligenda est. Wolf.

Τῶν καιρῶν] Articulus rei gerendæ intelligatur, ut si nuntietur adventare hostes, qui arma paranda esse suadet, attentos habet auditores, et excitata illorum studia ad rem gerendam multo magis, quam si aut Panegyricum Isocratis aut orationem Demosthenis περὶ Στεφάνου securis et otiosis recitaret. οἱ γὰρ καιροὶ τὴν σπουδὴν καὶ προθυμίαν ἐγείρουσι. Idem.

τῆς σπουδῆς τῆς περὶ τὴν πρᾶξιν, καὶ μηδὲν ᾖ τὸ συναγω-
νιζόμενον καὶ συμπεῖθον, ἀλλὰ τῶν μὲν προειρημένων ἁπάν-
των ἔρημος γένηται καὶ γυμνὸς, ἀναγιγνώσκῃ δέ τις αὐτὸν
ἀπιθάνως καὶ μηδὲν ἦθος ἐνσημαινόμενος ἀλλ᾽ ὥσπερ ἀπα-
ριθμῶν, εἰκότως, οἶμαι, φαῦλος εἶναι δοκεῖ τοῖς ἀκούουσιν,
ἅπερ καὶ τὸν νῦν [1]ἐπιδεικνύμενον μάλιστ᾽ ἂν βλάψειε καὶ
φαυλότερον φαίνεσθαι ποιήσειεν· οὐδὲ γὰρ ταῖς περὶ τὴν
λέξιν εὐρυθμίαις καὶ ποικιλίαις κεκοσμήκαμεν αὐτὸν, αἷς e
αὐτός τε νεώτερος ὢν ἐχρώμην, καὶ τοῖς ἄλλοις ὑπέδειξα
δι᾽ ὧν τοὺς λόγους ἡδίους [2] ἂν ἅμα καὶ πιστοτέρους ποιοῖεν.
ὧν οὐδὲν ἔτι δύναμαι διὰ τὴν ἡλικίαν; ἀλλ᾽ ἀπόχρη μοι το- 88
σοῦτον, ἢν αὐτὰς τὰς πράξεις ἁπλῶς δυνηθῶ διελθεῖν.
ἡγοῦμαι δὲ καὶ σοὶ προσήκειν ἁπάντων τῶν ἄλλων ἀμελή-
σαντι ταύταις μόναις προσέχειν τὸν νοῦν. οὕτω δ᾽ ἂν ἀκρι-
βέστατα καὶ κάλλιστα [3]θεωρήσειας εἴ τι [4]τυγχάνομεν
λέγοντες, ἢν τὰς μὲν δυσχερείας τὰς περὶ τοὺς σοφιστὰς
καὶ τοὺς ἀναγιγνωσκομένους τῶν λόγων ἀφέλῃς, ἀναλαμ- b
βάνων δ᾽ ἕκαστον αὐτῶν εἰς τὴν διάνοιαν [5]ἐξετάζῃς, μὴ
πάρεργον ποιούμενος μηδὲ μετὰ ῥᾳθυμίας, ἀλλὰ μετὰ λο-
γισμοῦ καὶ φιλοσοφίας, ἧς καὶ σὲ μετεσχηκέναι φασίν.
μετὰ γὰρ τούτων σκοπούμενος μᾶλλον ἢ μετὰ τῆς τῶν
πολλῶν δόξης ἄμεινον ἂν βουλεύσαιο περὶ αὐτῶν. ἃ μὲν
οὖν ἠβουλόμην σοι προειρῆσθαι, ταῦτά ἐστι.

ια΄. Περὶ δ᾽ αὐτῶν τῶν πραγμάτων ἤδη ποιήσομαι τοὺς
85 λόγους. φημὶ γὰρ χρῆναί σε τῶν μὲν ἰδίων μηδενὸς ἀμελῆ-

[1] ἔτι δεικνύμενον A. [2] θ᾽ A. C. L. [3] θεωρήσαις C. [4] τυγχάνοιμεν A. C. L. [5] ἐξετάσῃς A.

Ἦθος] H. l. redditur *affectus*. Vid. Quinctl. l. vi. 2. LANG.

Ὥσπερ ἀπαριθμῶν] *quasi verba annumeraret auditori*. Harpocration paullo difficilius explicuit: ἀποπληρῶν ἀριθμόν. IDEM.

Πιστοτέρους] Πιθανωτέρους. COR.

Ἁπλῶς] Sine ornamentis verborum et sententiarum. WOLF.

Οὕτω δ᾽ ἂν] Velim legi: οὕτω γὰρ ἄν. AUGER.

Τὰς μὲν δυσχερείας τὰς περὶ τοὺς σοφιστὰς] *difficultates*, sive *incommoditates*, *sophisticas*, i. e. oratorias, aut certe rhetoricas. Sententia est: Pronuntiationem et actionem minus aptam non obstare oportere consilii veritati. WOLF. *omissis difficultatibus de sophistis*, i. e. sophistam tibi consilium esse daturum, et *prælectis orationibus*. LANG. Ἐὰν μὴ προσέχῃς ταῖς δυσχερείαις, αἳ παρέπονται τοῖς λόγοις τῶν σοφιστῶν, τουτέστιν, οὐ μόνον ταῖς εὐρυθμίαις καὶ ποικιλίαις, αἷς νῦν κοσμεῖν τοὺς λόγους διὰ τὸ γῆρας ἀδυνατῶ, ἀλλὰ καὶ αὐτῷ τούτῳ, ὅτι οὐχ ὁμοίως πείθουσιν οἱ ἀναγινωσκόμενοι τοῖς ἀπὸ στόματος δημηγορουμένοις τῶν λόγων· ἐὰν, φημὶ, ταῦτα πάντα χαίρειν ἐάσας, ταῖς διὰ τῶν λόγων δηλουμέναις πράξεσιν ἐπιβάλλῃς τὴν διάνοιαν καὶ ταύτας μόνας ἐξετάζῃς. COR.

Ἕκαστον αὐτῶν] Νp. ἕκαστον τῶν ὑπ᾽ ἐμοῦ λεγομένων. AUGER.

σαι, πειραθῆναι δὲ διαλλάξαι τήν τε πόλιν [1]τὴν Ἀργείων
καὶ τὴν Λακεδαιμονίων καὶ τὴν Θηβαίων καὶ τὴν ἡμετέραν.
ἢν γὰρ ταύτας συστῆσαι δυνηθῇς, οὐ χαλεπῶς, οἶμαι, καὶ
τὰς ἄλλας ὁμονοεῖν ποιήσεις· ἅπασαι γάρ εἰσιν ὑπὸ ταῖς
εἰρημέναις, καὶ καταφεύγουσιν, ὅταν φοβηθῶσιν, ἐφ᾽ ἣν
ἂν τούτων τύχωσι, καὶ τὰς βοηθείας ἐντεῦθεν λαμβάνου-
d σιν. [2]ὥστ᾽ ἐὰν τέτταρας μόνον πόλεις εὖ φρονεῖν πείσῃς, καὶ
τὰς ἄλλας πολλῶν κακῶν ἀπαλλάξεις.

ιβ΄. Γνοίης δ᾽ ἂν ὡς οὐδεμιᾶς σοι προσήκει τούτων ὀλι-
γωρεῖν, ἢν ἀνενέγκῃς αὐτῶν τὰς πράξεις ἐπὶ τοὺς σοὺς
προγόνους· εὑρήσεις γὰρ [3]ἑκάστῃ πολλὴν φιλίαν πρὸς ὑμᾶς
καὶ μεγάλας εὐεργεσίας ὑπαρχούσας. Ἄργος μὲν γὰρ
ἔστι σοι πατρὶς, ἧς δίκαιον τοσαύτην σε ποιεῖσθαι πρό-
e νοιαν, ὅσηνπερ τῶν γονέων τῶν σαυτοῦ· Θηβαῖοι δὲ τὸν ἀρ-
χηγὸν τοῦ γένους ὑμῶν τιμῶσι καὶ ταῖς προσόδοις καὶ ταῖς
θυσίαις μᾶλλον ἢ τοὺς θεοὺς τοὺς ἄλλους· Λακεδαιμόνιοι
δὲ τοῖς ἀπ᾽ ἐκείνου γεγονόσι καὶ τὴν βασιλείαν καὶ τὴν
89 ἡγεμονίαν εἰς ἅπαντα τὸν χρόνον δεδώκασι· τὴν δὲ πόλιν
τὴν ἡμετέραν φασὶν, οἷς περὶ τῶν παλαιῶν πιστεύομεν,
Ἡρακλεῖ μὲν [4]συναιτίαν γενέσθαι τῆς ἀθανασίας — ὃν
δὲ τρόπον, σοὶ μὲν αὖθις πυθέσθαι ῥᾴδιον, ἐμοὶ δὲ νῦν
εἰπεῖν οὐ καιρὸς —, τοῖς δὲ παισὶ τοῖς ἐκείνου τῆς σωτη-
ρίας. μόνη γὰρ ὑποστᾶσα τοὺς μεγίστους κινδύνους πρὸς
τὴν Εὐρυσθέως δύναμιν ἐκεῖνόν τε τῆς ὕβρεως ἔπαυσε καὶ
τοὺς παῖδας τῶν φόβων τῶν ἀεὶ παραγιγνομένων αὐτοῖς
b ἀπήλλαξεν. ὑπὲρ ὧν οὐ μόνον τοὺς τότε σωθέντας δίκαιον
ἦν ἡμῖν χάριν ἔχειν, ἀλλὰ καὶ τοὺς νῦν ὄντας· διὰ γὰρ
ἡμᾶς καὶ ζῶσι καὶ τῶν ὑπαρχόντων ἀγαθῶν ἀπολαύουσι·
μὴ γὰρ σωθέντων ἐκείνων, [5]οὐδὲ γενέσθαι τὸ παράπαν
ὑπῆρχεν αὐτοῖς.

[1] τῶν A. L. [2] ὥστε ἂν A. C. L. [3] ἐν ἑκάστῃ A. C. L. [4] αἰτίαν A. C. L. [5] οὐδ᾽ ἂν C.

Συστῆσαι] I. e. ὁμονοεῖν ποιῆσαι καὶ διαλλάξαι πρὸς ἀλλήλας. WOLF. Εἰς ὁμόνοιαν ἄξαι καὶ φιλιῶσαι. COR.

Ἄργος - - - πατρὶς] Propter Caranum Argivum, ad quem Philippus genus suum referebat. Vide Justinum l. vii. 1. et Diodorum. WOLF.

Τὸν ἀρχηγὸν τοῦ γένους] Scil. τοῦ σαυτοῦ, ἤγουν τὸν Ἡρακλέα. IDEM.

Προσόδοις] Προσελεύσεσιν, ἐντεύξεσι, προσευχαῖς. COR.

Οἷς περὶ τῶν π. πιστεύομεν] Periphrasis, i. e. οἱ συγγραφεῖς, ἢ ἱστοριογράφοι. WOLF.

Τοῖς δὲ παισὶν] Vide Pausaniæ Attica [c. 32.] et Euripidis Heraclidas. IDEM.

ιγ΄. Τοιούτων οὖν ἁπασῶν τῶν πόλεων γεγενημένων
ἔδει μὲν μηδέποτέ σοι μηδὲ πρὸς μίαν αὐτῶν γενέσθαι
διαφοράν. ἀλλὰ γὰρ [1]ἅπαντες πλείω πεφύκαμεν ἐξαμαρ-
τάνειν ἢ κατορθοῦν. ὥςτε τὰ μὲν πρότερον γεγενημένα
c κοινὰ θεῖναι δίκαιόν ἐστιν· εἰς δὲ τὸν ἐπίλοιπον χρόνον 86
φυλακτέον ὅπως μηδὲν συμβήσεταί [2]σοι τοιοῦτον, καὶ
σκεπτέον τί ἂν ἀγαθὸν αὐτὰς ἐργασάμενος φανείης ἄξια
καὶ σαυτοῦ καὶ τῶν ἐκείνοις πεπραγμένων πεποιηκώς.
ἔχεις δὲ καιρόν· ἀποδιδόντα γάρ σε χάριν ὧν [3]ὤφειλες,
ὑπολήψονται διὰ τὸ πλῆθος τοῦ χρόνου τοῦ μεταξὺ προϋ-
πάρχειν τῶν εὐεργεσιῶν. καλὸν δ᾽ ἐστὶ δοκεῖν μὲν τὰς μεγί-
d στας τῶν πόλεων εὖ ποιεῖν, μηδὲν δ᾽ ἧττον [4]αὑτὸν ἢ ᾽κείνας
ὠφελεῖν. χωρὶς δὲ τούτων, εἰ πρός τινας αὐτῶν ἀηδές τί
σοι συμβέβηκεν, ἅπαντα ταῦτα διαλύσεις· αἱ γὰρ ἐν τοῖς
παροῦσι καιροῖς εὐεργεσίαι λήθην [5]ἐμποιοῦσι τῶν πρότε-
ρον [6]ὑμῖν εἰς ἀλλήλους πεπλημμελημένων. ἀλλὰ μὴν
κἀκεῖνο φανερὸν, ὅτι πάντες ἄνθρωποι τούτων πλείστην
μνείαν ἔχουσιν, ὧν ἂν ἐν ταῖς συμφοραῖς εὖ πάθωσιν.
e ὁρᾷς δ᾽ ὡς τεταλαιπώρηνται διὰ τὸν πόλεμον, καὶ ὡς
παραπλησίως ἔχουσι τοῖς ἰδίᾳ μαχομένοις. καὶ γὰρ
ἐκείνους αὐξανομένης μὲν τῆς ὀργῆς οὐδεὶς ἂν διαλλάξειεν·
ἐπὴν δὲ κακῶς ἀλλήλους διαθῶσιν, οὐδενὸς διαλύοντος αὐτοὶ
90 διέστησαν. ὅπερ οἶμαι καὶ ταύτας ποιήσειν, ἢν μὴ σὺ
πρότερον αὐτῶν ἐπιμεληθῇς.

ιδ΄. Τάχ᾽ οὖν ἄν τις ἐνστῆναι τοῖς εἰρημένοις τολμήσειε,
λέγων, ὡς ἐπιχειρῶ σε πείθειν ἀδυνάτοις [7]ἐπιτίθεσθαι
πράγμασιν· οὔτε γὰρ Ἀργείους φίλους ἄν ποτε γενέσθαι
Λακεδαιμονίοις [8]οὔτε Λακεδαιμονίους Θηβαίοις, οὐθ᾽ ὅλως
τοὺς εἰθισμένους ἅπαντα τὸν χρόνον πλεονεκτεῖν οὐδέποτ᾽
ἂν ἰσομοιρῆσαι πρὸς ἀλλήλους.

ιε΄. Ἐγὼ δ᾽, ὅτε μὲν ἡ πόλις ἡμῶν ἐν τοῖς Ἕλλησιν
b ἐδυνάστευε καὶ πάλιν ἡ Λακεδαιμονίων, οὐδὲν ἂν [9]ἡγοῦμαι

[1] πάντες A. C. L. [2] τοιοῦτο A. C. L. [3] ὀφείλεις A. C. L.
[4] σεαυτὸν ἢ ἐκείνας A. C. L. [5] ἐμποιήσουσι A. C. L. [6] ἡμῖν A. C. L.
[7] ἐπιθέσθαι A. C. L. [8] οὔτ᾽ ἂν A. C. L. [9] ἡγούμην A. C. L.

Κοινὰ θεῖναι] *communia putare*, i. e. fragilitati humanæ tribuere. LANG.
Ἔχεις δὲ καιρὸν] Ἐν δέοντι καὶ εὐκαίρως τοῦτο ποιήσεις. COR.
Οὔτ᾽ ἂν Λακ.] Malim οὔτ᾽ αὖ Λακ. AUGER.

περανθῆναι τούτων· ῥᾳδίως γὰρ ἂν [1]ἑκατέραν ἐμποδὼν
γενέσθαι τοῖς πραττομένοις· νῦν δ᾽ οὐχ ὁμοίως ἔγνωκα περὶ
αὐτῶν. οἶδα γὰρ ἁπάσας ὡμαλισμένας ὑπὸ τῶν συμφορῶν,
ὥςθ᾽ ἡγοῦμαι πολὺ μᾶλλον αὐτὰς αἱρήσεσθαι τὰς ἐκ τῆς
ὁμονοίας ὠφελείας ἢ τὰς ἐκ τῶν τότε πραττομένων πλεο-
νεξίας.

ις΄. Ἔπειτα τῶν μὲν ἄλλων ὁμολογῶ μηδένʼ ἂν δυνηθῆναι
c διαλλάξαι τὰς πόλεις ταύτας, σοὶ δ᾽ οὐδὲν τῶν τοιούτων
ἐστὶ χαλεπόν. ὁρῶ γάρ σε τῶν τοῖς ἄλλοις δοκούντων ἀνελ- 87
πίστων εἶναι καὶ παραδόξων πολλὰ διαπεπραγμένον, ὥςτ᾽
οὐδὲν ἄτοπον εἰ καὶ ταῦτα μόνος [2]συστῆσαι δυνηθείης. χρὴ
δὲ τοὺς μέγα φρονοῦντας καὶ τοὺς διαφέροντας μὴ [3]τοῖς
τοιούτοις ἐπιχειρεῖν ἃ καὶ τῶν τυχόντων ἄν τις κατα-
πράξειεν, ἀλλ᾽ ἐκείνοις οἷς μηδεὶς ἂν ἄλλος ἐπιχειρήσειε
d πλὴν τῶν ὁμοίαν σοι καὶ τὴν φύσιν καὶ τὴν δύναμιν
ἐχόντων.

ιζ΄. Θαυμάζω δὲ τῶν ἡγουμένων ἀδύνατον εἶναι πραχθῆ-
ναί τι τούτων, εἰ μήτ᾽ αὐτοὶ τυγχάνουσιν εἰδότες μήθ᾽
ἑτέρων ἀκηκόασιν ὅτι πολλοὶ [4]δὴ πόλεμοι καὶ δεινοὶ γεγό-
νασιν, οὓς οἱ διαλυσάμενοι μεγάλων ἀγαθῶν ἀλλήλοις [5]αἴ-
τιοι κατέστησαν. τίς γὰρ ἂν ὑπερβολὴ γένοιτο τῆς ἔχθρας
τῆς πρὸς Ξέρξην τοῖς Ἕλλησι γενομένης; οὗ τὴν φιλίαν
ἅπαντες ἴσασιν ἡμᾶς τε καὶ Λακεδαιμονίους μᾶλλον ἀγα-
e πήσαντας ἢ τῶν συγκατασκευασάντων ἑκατέροις ἡμῶν τὴν
ἀρχήν. καὶ τί δεῖ [6]λέγειν τὰ παλαιὰ καὶ τὰ πρὸς τοὺς
βαρβάρους; ἀλλ᾽ εἴ τις ἀθρήσειε καὶ σκέψαιτο τὰς τῶν
[7]Ἑλλήνων συμφορὰς, οὐδὲν ἂν μέρος οὖσαι φανεῖεν τῶν διὰ
91 Θηβαίους καὶ Λακεδαιμονίους ἡμῖν γεγενημένων. ἀλλ᾽ οὐδὲν
ἧττον Λακεδαιμονίων τε στρατευσάντων ἐπὶ Θηβαίους καὶ

[1] ἑκατέραν ἐμπ. ἂν A. C. L. [2] ἂν συστῆσαι A. C. L. [3] τοῖς om. A. C. L.
[4] δὲ καὶ δεινοὶ πόλεμοι A. L. [5] αἴτιοι ἀλλήλοις A. L. [6] με λέγειν A. C. L.
[7] ἄλλων A. C. L.

Ὡμαλισμένας] Ἐξισωμένας, ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ὁμαλῶν καὶ ἐπιπέδων χωρίων, ἀντιδιεσταλμένως πρὸς τὰ ἄνισα καὶ ἀνώμαλα. μνημονεύει δὲ καὶ τούτου τοῦ χωρίου Ἀριστοτέλης Ῥητορ. Γ. ια΄. COR.
Οὗ τὴν φιλίαν] De historia non satis mihi constat, nisi id quod de amicitia Laconum et Atheniensium cum Xerxe scribit, ad ejus posteros et successores referatur, aut de utriusque populi ducibus, Pausania atque Themistocle, intelligatur. Fortassis autem καὶ παρ᾽ ἱστορίαν servit causæ Isocrates, aut alios quam nos habuit auctores. WOLF.
Οὐδὲν ἂν μέρος] Οὐδὲ τὸ πολλοστὸν μέρος παραβαλλόμεναι πρὸς τὰς γενομένας ἡμῖν συμφορὰς ὑπὸ Θηβαίων καὶ Λακεδαιμονίων, COR.

βουλομένων λυμήνασθαι τὴν Βοιωτίαν καὶ [1] διοικίσαι τὰς
πόλεις, βοηθήσαντας ἡμεῖς ἐμποδὼν ἐγενόμεθα ταῖς ἐκείνων
ἐπιθυμίαις· καὶ πάλιν μεταπεσούσης τῆς τύχης, καὶ Θη-
βαίων καὶ Πελοποννησίων ἁπάντων ἐπιχειρησάντων ἀνάστα-
τον ποιῆσαι τὴν Σπάρτην, ἡμεῖς καὶ πρὸς ἐκείνους μόνοι
τῶν Ἑλλήνων ποιησάμενοι συμμαχίαν [2] συναίτιοι τῆς σω- b
τηρίας αὐτοῖς κατέστημεν. πολλῆς οὖν ἀνοίας ἂν εἴη μεστὸς,
εἴ τις ὁρῶν τηλικαύτας μεταβολὰς γιγνομένας, καὶ τὰς
πόλεις μήτ' ἔχθρας μήθ' ὅρκων μήτ' ἄλλου μηδενὸς φρον-
τιζούσας πλὴν ὅ τι ἂν ὑπολάβωσιν ὠφέλιμον αὐταῖς εἶναι,
τοῦτο [3] δὲ μόνον στεργούσας καὶ πᾶσαν τὴν σπουδὴν περὶ
[4] τούτου ποιουμένας, μὴ καὶ νῦν νομίζοι τὴν αὐτὴν γνώμην
ἕξειν αὐτὰς, ἄλλως τε καὶ σοῦ μὲν ἐπιστατοῦντος ταῖς
διαλλαγαῖς, τοῦ δὲ συμφέροντος πείθοντος, τῶν δὲ παρόντων c
88 κακῶν ἀναγκαζόντων. ἐγὼ μὲν γὰρ οἶμαι τούτων [5] σοι
συναγωνιζομένων ἅπαντα γενήσεσθαι κατὰ τρόπον.

ιή. Ἡγοῦμαι δ' οὕτως ἂν σε μάλιστα καταμαθεῖν εἴτ'
εἰρηνικῶς εἴτε πολεμικῶς αἱ πόλεις αὗται πρὸς ἀλλήλας
ἔχουσιν, εἰ διεξέλθοιμεν μήτε παντάπασιν ἁπλῶς μήτε λίαν
ἀκριβῶς [6] τὰ μέγιστα τῶν παρόντων αὐταῖς.

ιθ'. Καὶ πρῶτον μὲν σκεψώμεθα [7] τὰ Λακεδαιμονίων. d
οὗτοι [8] γὰρ ἄρχοντες τῶν Ἑλλήνων — οὐ πολὺς χρόνος ἐξ
οὗ — καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν, εἰς τοσαύτην
μεταβολὴν ἦλθον, ἐπειδὴ τὴν μάχην ἡττήθησαν τὴν ἐν
Λεύκτροις, ὥστ' ἀπεστερήθησαν μὲν τῆς ἐν τοῖς Ἕλλησι
δυναστείας, τοιούτους δ' ἄνδρας ἀπώλεσαν σφῶν αὐτῶν, οἳ
προῃροῦντο τεθνάναι μᾶλλον ἢ ζῆν ἡττηθέντες [9] ὧν πρότερον

[1] διοικῆσαι L. [2] αἴτιοι A. C. L. [3] τε C. [4] τοῦτο A. C. L.
[5] σοι om. A. C. L. [6] ἀλλὰ τὰ A. C. L. [7] τὰ τῶν Λακ. A. L.
[8] μὲν γὰρ A. C. L. [9] ὑπὸ τούτων ὧν A.

Διοικῆσαι] Legendum censeo διοικίσαι, i. e. dissipare, eversis mœnibus in pagos redigere. Wolf. Cf. Harpocrat. sub voc.

Ἐμποδὼν ἐγενόμεθα] Scilicet non tam cupiditate conservandi Thebanos, quam crescentis potentiæ Lacedæmoniorum metu, Alcibideo artificio. Wolf. Vid. Diod. Sic. l. xv. p. 345. 375. Batt.

Πολλῆς οὖν ἀνοίας] Hic haud immerito exclamat Wolfius in fidem Græcorum, qui jus et fas proprio emolumento postponebant, idque ita palam profitebantur. Auger.

Οὐ πολὺς χρόνος ἐξ οὗ] *non multum tempus ex quo*, i. e. οὐ πρὸ πολλοῦ, cum non ita olim Græcis imperassent. Wolf. Phrasis usitata apud Demosthenem, quæ adverbialiter sumitur, *non ita pridem*; explica phrasin: non multum tempus est ex quo hæc de quibus agitur facta sunt. Auger.

Τὴν μάχην] Vid. Xenoph. Hellen. l. vi. c. 4. Batt.

ἐδέσποζον. πρὸς δὲ τούτοις ἐπεῖδον Πελοποννησίους ἅπαντας
e τοὺς πρότερον [1] μεθ' αὑτῶν ἐπὶ τοὺς ἄλλους ἀκολουθοῦντας,
τούτους μετὰ Θηβαίων εἰς τὴν αὑτῶν [2] εἰσβαλόντας, πρὸς
οὓς ἠναγκάσθησαν [3] διακινδυνεύειν οὐκ ἐν τῇ χώρᾳ περὶ
τῶν καρπῶν, ἀλλ' ἐν μέσῃ τῇ πόλει πρὸς αὐτοῖς τοῖς ἀρ-
χείοις περὶ παίδων καὶ γυναικῶν, τοιοῦτον κίνδυνον ὃν μὴ
92 κατορθώσαντες μὲν εὐθὺς [4] ἀπώλλυντο, νικήσαντες δ' οὐδὲν
μᾶλλον ἀπηλλαγμένοι τῶν κακῶν εἰσὶν, ἀλλὰ πολεμοῦνται
μὲν ὑπὸ τῶν τὴν χώραν αὐτῶν περιοικούντων, ἀπιστοῦνται
δ' [5] ὑφ' ἁπάντων Πελοποννησίων, μισοῦνται δ' ὑπὸ τοῦ
πλήθους τῶν Ἑλλήνων, ἄγονται δὲ καὶ φέρονται τῆς νυκτὸς
καὶ τῆς ἡμέρας ὑπὸ τῶν οἰκετῶν τῶν σφετέρων αὐτῶν, οὐ-
δένα δὲ χρόνον διαλείπουσιν ἢ στρατεύοντες ἐπί τινας ἢ
b μαχόμενοι πρός τινας ἢ βοηθοῦντες τοῖς ἀπολλυμένοις αὑτῶν.
τὸ δὲ μέγιστον τῶν κακῶν· δεδιότες γὰρ διατελοῦσι, μὴ
Θηβαῖοι διαλυσάμενοι τὰ πρὸς Φωκέας πάλιν ἐπανελθόντες
μείζοσιν αὐτοὺς συμφοραῖς περιβάλωσι τῶν πρότερον [6] γεγε-
νημένων. καίτοι πῶς οὐ χρὴ νομίζειν τοὺς οὕτω διακειμένους
[7] ἀσμένους ἂν ἰδεῖν ἐπιστατοῦντα τῆς εἰρήνης ἀξιόχρεων
ἄνδρα καὶ δυνάμενον διαλῦσαι τοὺς ἐνεστῶτας αὐτοῖς πο-
λέμους;

c κ'. Ἀργείους τοίνυν ἴδοις ἂν τὰ μὲν παραπλησίως τοῖς 89
εἰρημένοις πράττοντας, τὰ δὲ χεῖρον τούτων ἔχοντας· πολε-
μοῦσι [8] μὲν γὰρ ἐξ [9] οὗ περ τὴν πόλιν οἰκοῦσι πρὸς τοὺς ὁμό-
ρους, ὥσπερ καὶ Λακεδαιμόνιοι, τοσοῦτον δὲ διαφέρουσιν
ὅσον ἐκεῖνοι μὲν πρὸς ἥττους αὑτῶν, οὗτοι δὲ πρὸς κρείττους·
ὃ πάντες ἂν ὁμολογήσειαν μέγιστον εἶναι τῶν κακῶν. οὕτω
δὲ τὰ περὶ τὸν πόλεμον ἀτυχοῦσιν, ὥστ' ὀλίγου δεῖν καθ'
d ἕκαστον [10] τὸν ἐνιαυτὸν τεμνομένην καὶ πορθουμένην τὴν [11] αὑ-

[1] μετ' αὑτῶν A. C. L. [2] εἰσβάλλοντας A. C. L. [3] κινδυνεύειν A. C. L.
[4] ἀπόλοιντο A. C. L. [5] ὑπὸ πάντων A. C. L. [6] αὐτοῖς γεγεν. A. C. L.
[7] ἀσμένως A. C. L. [8] μὲν om. A. C. L. [9] ὅσου A. C. L.
[10] τὸν om. A. C. L. [11] αὑτῶν om. A. C. L.

Τοὺς πρότερον - - - ἀκολουθοῦντας] *qui prius cum ipsis contra alios militabant.* Lang.

Ἀπόλοιντο] Γραπτέον ἔοικεν· ἂν ἀπώλοντο. Cor.

Τῶν οἰκετῶν] Sunt intelligendi Helotes, sive περίοικοι, mancipia Lacedæmoniorum. Wolf.

Διαλυσάμενοι τὰ πρὸς Φωκέας] *pace facta cum Phocensibus.* Loquitur de sacro bello, quod copiose describitur a Diodoro l. xvi. et apud Justinum l. viii. Idem.

Ἐκεῖνοι] Οἱ Λακεδαιμόνιοι. Cor.

Οὗτοι] Οἱ Ἀργεῖοι. Idem.

τῶν χώραν περιορῶσιν. ὃ δὲ πάντων δεινότατον· ὅταν γὰρ οἱ
[1] πολέμιοι διαλίπωσι κακῶς αὐτοὺς ποιοῦντες, αὐτοὶ τοὺς
[2] ἐνδοξοτάτους καὶ πλουσιωτάτους τῶν πολιτῶν ἀπολλύ-
ουσι, καὶ ταῦτα δρῶντες οὕτω χαίρουσιν ὡς οὐδένες ἄλλοι
τοὺς πολεμίους [3] ἀποκτείνοντες. αἴτιον δ' ἐστὶ τοῦ ταραχω-
δῶς αὐτοὺς οὕτω ζῆν οὐδὲν ἄλλο πλὴν ὁ πόλεμος· ὃν ἢν
διαλύσῃς, οὐ μόνον αὐτοὺς τούτων ἀπαλλάξεις, ἀλλὰ καὶ c
περὶ τῶν ἄλλων ἄμεινον βουλεύεσθαι ποιήσεις.

κα΄. Ἀλλὰ μὴν τὰ περὶ Θηβαίους οὐδὲ σὲ λέληθε. καλ-
λίστην γὰρ μάχην νικήσαντες, καὶ μεγίστην δόξαν ἐξ αὐ-
τῆς λαβόντες, διὰ τὸ μὴ καλῶς [4] χρῆσθαι ταῖς εὐτυχίαις
οὐδὲν βέλτιον πράττουσι τῶν ἡττηθέντων καὶ δυστυχησάν-
των. οὐ γὰρ ἔφθασαν τῶν ἐχθρῶν κρατήσαντες, καὶ πάντων
ἀμελήσαντες ἠνώχλουν μὲν [5] ταῖς πόλεσι ταῖς ἐν Πελοπον- 93
νήσῳ, Θετταλίαν δ' ἐτόλμων καταδουλοῦσθαι, Μεγαρεῦσι
δ' ὁμόροις οὖσιν ἠπείλουν, τὴν δ' ἡμετέραν πόλιν μέρος τι
τῆς χώρας ἀπεστέρουν, Εὔβοιαν δὲ ἐπόρθουν, εἰς Βυζάντιον
δὲ τριήρεις ἐξέπεμπον, ὡς καὶ γῆς καὶ θαλάττης ἄρξοντες.
τελευτῶντες δὲ πρὸς Φωκέας πόλεμον ἐξήνεγκαν, ὡς τῶν τε
πόλεων ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ κρατήσοντες, τόν τε τόπον ἅπαντα
τὸν περιέχοντα κατασχήσοντες, τῶν τε χρημάτων τῶν ἐν b
Δελφοῖς περιγενησόμενοι ταῖς ἐκ τῶν ἰδίων δαπάναις. ὧν
οὐδὲν [6] αὐτοῖς ἀποβέβηκεν, ἀλλ' ἀντὶ μὲν τοῦ λαβεῖν τὰς
Φωκέων πόλεις τὰς αὑτῶν ἀπολωλέκασιν, [7] εἰσβάλλοντες δ'
εἰς τὴν τῶν πολεμίων ἐλάττω κακὰ ποιοῦσιν [8] ἐκείνους ἢ
90 πάσχουσιν [9] ἀπιόντες εἰς τὴν αὑτῶν· ἐν μὲν γὰρ τῇ Φωκίδι
τῶν μισθοφόρων τινὰς ἀποκτείνουσιν, οἷς λυσιτελεῖ τεθνάναι
μᾶλλον ἢ ζῆν, ἀναχωροῦντες δὲ τοὺς ἐνδοξοτάτους [10] αὑτῶν

[1] πόλεμοι A. L. [2] ἐνδόξους A. L. [3] ἀποκτείναντες A. C. L.
[4] χρήσασθαι A. C. L. [5] τὰς πόλεις τὰς A. C. L. [6] αὐτοῖς om. A. C. L.
[7] εἰσβαλόντες A. L. [8] ἐκείνοις L. [9] πρὶν ἀπιέναι A. C. L.
[10] αὑτῶν om. A. C. L.

Περιορῶσιν] *despiciunt, negligunt*, i. e. obsistere aut prohibere non possunt. Wolf.

Αὐτοὶ τοὺς ἐνδοξ.] De seditione inter Argivos orta, scytalismi nomine insignita, vid. Diod. Sic. l. xv. p. 372. Batt.

Μάχην] Pugna Leuctrica nemini ignota est ex Plutarchi Pelopida et Xenophontis Hellen. l. vi. Wolf.

Οὐ γὰρ ἔφθασαν κ. τ. λ.] I. e. ἐπειδὴ τάχιστα ἐκράτησαν, ἠμέλησαν πάντων καὶ ἠνώχλουν etc. Idem. *nam quum hostes vicissent, nihil iis prius fuit, quam molestos esse.* Lang.

Τῶν τε χρημάτων - - - δαπάναις] *quasi vero Delphicas opes*, a Phocensibus, ut belli sumptibus pares sint occupatas, *superaturi sint sumptibus privatis.* Lang.

c καὶ μάλιστα τολμῶντας ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἀποθνήσκειν
ἀπολλύουσιν. εἰς τοῦτο δὲ τὰ πράγματα αὐτῶν περιέστηκεν,
ὥστ' ἐλπίσαντες ἅπαντας τοὺς Ἕλληνας ὑφ' αὑτοῖς ἔσεσθαι
νῦν ἐν σοὶ τὰς ἐλπίδας ἔχουσι τῆς αὑτῶν σωτηρίας. ὥστ'
οἶμαι καὶ τούτους ταχέως ποιήσειν ὅ τι ἂν σὺ κελεύῃς [1] καὶ
συμβουλεύῃς.

κβ΄. Λοιπὸν δ' ἂν ἦν ἡμῖν ἔτι περὶ τῆς πόλεως διαλεχθῆ-
ναι τῆς ἡμετέρας, εἰ μὴ προτέρα τῶν ἄλλων εὖ φρονήσασα
d τὴν εἰρήνην [2] ἐπεποίητο. νῦν δ' αὐτὴν οἶμαι καὶ συναγω-
νιεῖσθαι τοῖς ὑπὸ σοῦ πραττομένοις, ἄλλως τε κἂν δυνηθῇ
συνιδεῖν, ὅτι ταῦτα [3] διοικεῖς πρὸ τῆς ἐπὶ τὸν βάρβαρον
στρατείας.

κγ΄. Ὡς μὲν οὖν οὐκ ἀδύνατόν ἐστί σοι συστῆσαι τὰς
πόλεις ταύτας, ἐκ τῶν εἰρημένων ἡγοῦμαί σοι [4] γεγενῆσθαι
φανερόν· ἔτι τοίνυν ὡς καὶ ῥᾳδίως ταῦτα πράξεις, ἐκ πολλῶν
παραδειγμάτων οἶμαι γνῶναί σε ποιήσειν. ἢν γὰρ φανῶσιν
e ἕτεροί τινες τῶν προγεγενημένων μὴ καλλίοσι μὲν μηδ' ὁσιω-
τέροις ὧν ἡμεῖς συμβεβουλεύκαμεν ἐπιχειρήσαντες, μείζω
δὲ καὶ [5] δυσκολώτερα τούτων ἐπιτελέσαντες, τί λοιπὸν
ἔσται τοῖς ἀντιλέγουσιν ὡς οὐ θᾶττον σὺ [6] τὰ ῥᾴω πράξεις
ἢ 'κεῖνοι τὰ χαλεπώτερα;

94 κδ΄. Σκέψαι δὲ πρῶτον τὰ περὶ [7] Ἀλκιβιάδην. ἐκεῖνος
γὰρ [8] φυγὼν παρ' ἡμῶν, καὶ τοὺς ἄλλους ὁρῶν, τοὺς πρὸ
αὐτοῦ ταύτῃ τῇ συμφορᾷ κεχρημένους ἐπτηχότας διὰ τὸ
μέγεθος [9] τὸ τῆς πόλεως, οὐ τὴν αὐτὴν γνώμην ἔσχεν ἐκείνοις,
ἀλλ' οἰηθεὶς πειρατέον εἶναι βίᾳ κατελθεῖν προείλετο πολε-
μεῖν πρὸς αὐτήν. καθ' ἕκαστον μὲν οὖν τῶν τότε γενομένων

[1] καὶ συμβουλεύῃς om. A. C. L. [2] ἐποιήσατο A. C. L. [3] διοικήσεις A. C. L.
[4] γενήσεσθαι A. C. L. [5] σκολιώτερα A. C. L. [6] ταῦτα πράξεις A. C. L.
[7] τὸν Ἀλκιβιάδην A. C. L. [8] ἐκπεσὼν A. C. L. [9] τὸ om. A. C. L.

Ὑφ' αὑτοῖς ἔσεσθαι] *sub semetipsis fore*, pro ἐλπίσαντες ἄρξειν τῶν Ἑλλήνων. Wolf.

Ὅτι ταῦτα διοικεῖς] I. e. ὅτι εἰς ὁμόνοιαν ἄγεις τὰς στασιαζούσας τῶν πόλεων. Sed longe aliter Philippus egit. Primum Phocenses evertit; postea Græcos contra se a Demosthene concitatos ad Chæroneam vicit; ac tum demum bellum contra barbaros apparavit. Idem.

Ἐκεῖνος γὰρ φυγὼν] Accusatus scilicet quod Atheniensium mysteria impie polluisset quodque Mercurii statuas violasset. Qui a Sicilia, quo cum imperio missus fuerat, in judicium revocatus, veritusque in patriam redire, ad Lacedæmonios se contulit, illisque contra patriam navavit operam. Qua de re copiose egit Thucydides l. vi. et Xenophon, Diodorus item l. xiii. Batt.

Ἐπτηχότας] *trepidasse*, i. e. nihil esse molitos contra Athenienses, sed otium egisse. Wolf.

[1] εἴ τις λέγειν ἐπιχειρήσειεν, οὔτ᾽ ἂν διελθεῖν ἀκριβῶς δύναι-
το, πρός τε τὸ παρὸν ἴσως ἂν ἐνοχλήσειεν· εἰς τοσαύτην δὲ b
ταραχὴν κατέστησεν οὐ μόνον τὴν πόλιν, ἀλλὰ καὶ Λακε-
91 δαιμονίους καὶ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας, ὥσθ᾽ ἡμᾶς μὲν παθεῖν
ἃ πάντες ἴσασι, τοὺς δ᾽ ἄλλους τηλικούτοις κακοῖς περιπε-
σεῖν ὥστε μηδέπω νῦν ἐξιτήλους εἶναι τὰς συμφορὰς τὰς δι᾽
ἐκεῖνον τὸν πόλεμον ἐν ταῖς πόλεσι [2] ἐγγεγενημένας, Λακε-
δαιμονίους δὲ τοὺς τότε δόξαντας εὐτυχεῖν εἰς τὰς νῦν ἀτυ-
χίας δι᾽ Ἀλκιβιάδην καθεστάναι· πεισθέντες γὰρ ὑπ᾽ c
αὐτοῦ τῆς κατὰ θάλατταν δυνάμεως ἐπιθυμῆσαι καὶ τὴν
κατὰ γῆν ἡγεμονίαν ἀπώλεσαν, ὥστ᾽ εἴ τις φαίη τότε τὴν
ἀρχὴν αὐτοῖς γενέσθαι τῶν παρόντων κακῶν, ὅτε τὴν
ἀρχὴν τῆς θαλάττης ἐλάμβανον, οὐκ ἂν ἐξελεγχθείη ψευ-
δόμενος. ἐκεῖνος μὲν οὖν τηλικούτων αἴτιος γενόμενος κατ-
ῆλθεν εἰς τὴν πόλιν, μεγάλης μὲν δόξης τυχὼν, οὐ μὴν
[3] ἐπαινούμενος ὑφ᾽ ἁπάντων.

κε΄. Κόνων δ᾽ οὐ πολλοῖς ἔτεσιν ὕστερον ἀντίστροφα
τούτων ἔπραξεν. ἀτυχήσας γὰρ ἐν τῇ ναυμαχίᾳ τῇ περὶ d
Ἑλλήσποντον οὐ δι᾽ αὑτὸν ἀλλὰ διὰ τοὺς συνάρχοντας οἴ-
καδε μὲν ἀφικέσθαι κατῃσχύνθη, πλεύσας δ᾽ εἰς Κύπρον
χρόνον μέν τινα περὶ τὴν τῶν ἰδίων ἐπιμέλειαν διέτριβεν,
αἰσθόμενος δ᾽ Ἀγησίλαον εἰς τὴν Ἀσίαν μετὰ πολλῆς δυ-
νάμεως διαβεβηκότα καὶ πορθοῦντα τὴν χώραν οὕτω μέγ᾽
ἐφρόνησεν, ὥστ᾽ ἀφορμὴν οὐδεμίαν ἄλλην ἔχων πλὴν τὸ
σῶμα καὶ τὴν διάνοιαν ἤλπισε Λακεδαιμονίους καταπο- e
λεμήσειν ἄρχοντας τῶν ἄλλων Ἑλλήνων καὶ κατὰ γῆν καὶ
κατὰ θάλατταν, καὶ ταῦτα πέμπων ὡς τοὺς βασιλέως
στρατηγοὺς [4] ὑπισχνεῖτο ποιήσειν. καὶ τί δεῖ [5] τὰ πλείω
λέγειν; συστάντος γὰρ αὐτῷ ναυτικοῦ περὶ [6] Ῥόδον καὶ

[1] οὔτε λέγειν ἄν τις ἐπιχ. A. C. L.
[2] γεγενημένας A. C. L. [3] ἐπαινουμένης A. C. L. [4] ὑπισχνεῖται A. L.
[5] τὰ om. A. C. L. [6] Κνίδον νικήσας A. C. L.

Ὡς ἡμᾶς μὲν παθεῖν] Plutarchus scribit impulsu Alcibiadis Lacedæmonios et Gylippum in Siciliam misisse et exercitum in Atticam, et Deceleam muniisse, ex qua acerrime sunt oppugnati Athenienses. Idem.

Τὴν ἀρχὴν αὐτοῖς] Μνημονεύει τοῦ χωρίου ὁ Ἀριστοτέλης Ῥητορικ. Γ. ια΄. Cor.

Ἀντίστροφα] Hesych. explicat: ἴσα, ὅμοια. Sed h. l. potius sunt opposita. Alcibiades per vim in urbem rediit, Conon voluntate civium. Lang.

Ἀτυχήσας γὰρ κ. τ. λ.] Vid. Xenoph. Hellen. l. ii. c. 1. Batt.

Περὶ τὴν τῶν ἰδ. ἐπιμ. διέτριβεν] suarum rerum cura occupatus fuit, i. e. privatus degit. Lang.

95 νικήσας τῇ ναυμαχίᾳ, Λακεδαιμονίους μὲν ἐξέβαλεν ἐκ
τῆς ἀρχῆς, τοὺς δ᾽ ἄλλους Ἕλληνας ἠλευθέρωσεν, οὐ μόνον
δὲ τὰ τείχη τὰ τῆς πατρίδος ἀνώρθωσεν, ἀλλὰ καὶ τὴν
πόλιν εἰς τὴν αὐτὴν δόξαν προήγαγεν ἐξ ἧσπερ ἐξέπεσεν.
καίτοι τίς ἂν προσεδόκησεν ὑπ᾽ ἀνδρὸς οὕτω ταπεινῶς
πράξαντος ἀναστραφήσεσθαι τὰ τῆς Ἑλλάδος πράγματα,
καὶ τὰς μὲν ἀτιμωθήσεσθαι τὰς δ᾽ ἐπιπολάσειν τῶν Ἑλ-
ληνίδων πόλεων;

b κϛ΄. Διονύσιος τοίνυν — βούλομαι γὰρ ἐκ πολλῶν σε
πεισθῆναι ῥᾳδίαν εἶναι τὴν πρᾶξιν, ἐφ᾽ ἥν σε τυγχάνω
παρακαλῶν — πολλοστὸς ὢν [1] Συρακοσίων καὶ τῷ γένει 92
καὶ τῇ δόξῃ, καὶ τοῖς ἄλλοις [2] ἅπασιν, ἐπιθυμήσας μοναρ-
χίας ἀλόγως καὶ μανικῶς, καὶ τολμήσας ἅπαντα πράτ-
τειν τὰ φέροντα πρὸς τὴν δύναμιν ταύτην, κατέσχε μὲν
Συρακούσας, ἁπάσας δὲ τὰς ἐν Σικελίᾳ πόλεις, ὅσαι περ
ἦσαν Ἑλληνίδες, κατεστρέψατο, τηλικαύτην δὲ δύναμιν
c περιεβάλετο καὶ [3] πεζὴν καὶ ναυτικὴν ὅσην οὐδεὶς ἀνὴρ τῶν
πρὸ ἐκείνου [4] γενομένων.

κζ΄. Ἔτι τοίνυν Κῦρος — ἵνα μνησθῶμεν καὶ [5] περὶ
τῶν βαρβάρων — ἐκτεθεὶς μὲν ὑπὸ τῆς μητρὸς εἰς τὴν ὁδὸν,
ἀναιρεθεὶς δ᾽ ὑπὸ Περσίδος γυναικὸς, εἰς τοσαύτην ἦλθε
μεταβολὴν ὥσθ᾽ ἁπάσης τῆς Ἀσίας γενέσθαι δεσπότης.

κη΄. Ὅπου δ᾽ Ἀλκιβιάδης μὲν φυγὰς ὢν, Κόνων δὲ δε-
δυστυχηκὼς, Διονύσιος δ᾽ οὐκ ἔνδοξος ὢν, Κῦρος δ᾽ οὕτως
οἰκτρᾶς αὐτῷ τῆς ἐξ ἀρχῆς γενέσεως [6] ὑπαρξάσης, εἰς το-
d σοῦτον προῆλθον καὶ [7] τηλικαῦτα διεπράξαντο, πῶς οὐ σέ
γε χρὴ προσδοκᾶν, τὸν ἐκ τοιούτων μὲν γεγονότα, Μακε-
δονίας δὲ βασιλεύοντα, τοσούτων δὲ κύριον ὄντα, ῥᾳδίως
τὰ προειρημένα συστήσειν;

[1] Συρακουσίων A. C. L. [2] ἅπασιν om. A. C. L.
[3] πεζικὴν A. C. L. [4] γεγενημένων A. C. L. [5] περὶ om. A. C. L.
[6] ὑπαρχούσης A. C. L. [7] τοσαῦτα A. C. L.

Τὰ τείχη] Quæ mœnia Athenarum a Themistocle constructa Lysander everterat. Wolf.

Ἐπιπολάσειν] Ἐξ ἀδόξων ἐνδόξους γενήσεσθαι. ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ἐπιπλεόντων τῷ ὕδατι, ἀντιδιεσταλμένως πρὸς τὰ ὑποβρύχια. Cor.

Διονύσιος] Vid. Diod. Sic. l. xiii. et xiv. Batt.

Πολλοστὸς] Ἐλάχιστος, ἄδοξος. γραμματεὺς γὰρ ἦν, ὥς φησι Δημοσθένης ἐν τῷ πρὸς Λεπτίνην [λε΄.]. Cor.

Ἑλληνίδες] Nam barbari quoque Afri et alii multas Siciliæ urbes tenebant. Wolf.

Κῦρος] Vid. Herodot. l. i. 109. sqq. et Xenoph. Cyrop.

Ἀναιρεθεὶς] Ἀναληφθεὶς καὶ τραφείς. Harpocrat.

κθ΄. Σκέψαι δ᾽ ὡς ἄξιόν ἐστι τοῖς τοιούτοις τῶν ἔργων
μάλιστ᾽ ἐπιχειρεῖν, ἐν οἷς κατορθώσας μὲν [1]ἐνάμιλλον τὴν
σαυτοῦ δόξαν καταστήσεις τοῖς πρωτεύσασι, διαμαρτὼν δὲ
τῆς προσδοκίας ἀλλ᾽ οὖν τήν γε εὔνοιαν κτήσῃ τὴν παρὰ e
τῶν Ἑλλήνων, ἣν πολὺ κάλλιόν ἐστι λαβεῖν ἢ πολλὰς πό-
λεις τῶν Ἑλληνίδων κατὰ κράτος ἑλεῖν· τὰ μὲν γὰρ τοιαῦτα
τῶν ἔργων φθόνον ἔχει καὶ δυσμένειαν καὶ πολλὰς βλασφη-
μίας, οἷς δ᾽ ἡμεῖς συμβεβουλεύκαμεν, οὐδὲν πρόσεστι τού-
των. ἀλλ᾽ εἴ τις θεῶν αἵρεσίν σοι δοίη μετὰ ποίας ἂν ἐπι- 96
μελείας καὶ διατριβῆς εὔξαιο τὸν βίον [2]διαγαγεῖν, οὐδεμίαν
ἕλοιο ἂν, εἴπερ ἐμοὶ συμβούλῳ χρῷο, μᾶλλον ἢ ταύτην. οὐ
γὰρ μόνον ὑπὸ τῶν ἄλλων [3]ἔσῃ ζηλωτὸς, ἀλλὰ καὶ σὺ
σαυτὸν μακαριεῖς. τίς γὰρ ἂν ὑπερβολὴ γένοιτο τῆς τοιαύ-
της εὐδαιμονίας, ὅταν πρέσβεις μὲν ἥκωσιν ἐκ τῶν μεγίστων
πόλεων οἱ μάλιστ᾽ εὐδοκιμοῦντες εἰς τὴν σὴν δυναστείαν,
93 μετὰ δὲ τούτων βουλεύῃ περὶ τῆς κοινῆς σωτηρίας, περὶ ἧς
οὐδεὶς ἄλλος φανήσεται τοιαύτην πρόνοιαν πεποιημένος, b
αἰσθάνῃ δὲ τὴν Ἑλλάδα πᾶσαν ὀρθὴν οὖσαν ἐφ᾽ οἷς σὺ
τυγχάνεις [4]εἰσηγούμενος, μηδεὶς δ᾽ ὀλιγώρως ἔχῃ τῶν παρὰ
σοὶ βραβευομένων, ἀλλ᾽ οἱ μὲν πυνθάνωνται περὶ αὐτῶν ἐν
οἷς [5]ἐστὶν, οἱ δ᾽ εὔχωνταί σε μὴ διαμαρτεῖν ὧν ἐπεθύμησας,
οἱ δὲ δεδίωσι μὴ πρότερόν τι πάθῃς πρὶν τέλος ἐπιθεῖναι
τοῖς πραττομένοις; [6]ὧν γιγνομένων πῶς οὐκ ἂν εἰκότως
μέγα φρονοίης; πῶς δ᾽ [7]οὐκ ἂν περιχαρὴς ὢν τὸν βίον δια- c
τελοίης, τηλικούτων σαυτὸν εἰδὼς πραγμάτων ἐπιστάτην
γεγενημένον; τίς δὲ οὐκ ἂν τῶν καὶ μετρίως [8]λογιζομένων
ταύτας ἄν σοι παραινέσειε [9]μάλιστα προαιρεῖσθαι τῶν
πράξεων τὰς ἀμφότερα [10]φέρειν ἅμα δυναμένας, ὥσπερ καρ-
πούς, ἡδονάς θ᾽ ὑπερβαλλούσας καὶ τιμὰς ἀνεξαλείπτους;

[1] ἐφάμιλλον A. C. L. [2] διάγειν A. C. L. [3] ἔσει A. L. [4] ἡγούμενος A. C. L. [5] εἰσὶν A. C. L. [6] ἐφ᾽ οἷς γιγνομένοις A. C. L. [7] οὐχὶ περιχ. A. C. L. [8] λογίζεσθαι δυναμένων A. C. L. [9] μάλιστα παραινέσειε A. C. L. [10] σοι φέρειν A. C. L.

Ὀρθὴν οὖσαν] Ἐγρηγοροῦσαν καὶ σφόδρα προσέχουσαν τὸν νοῦν. Cor.

Τῶν παρὰ σοι βραβευομένων] Regitur ab ὀλιγώρως. ὀλιγώρως ἔχῃ, *negligenter se habeat*, i. e. negligat. Auger. Verte: *quæ apud te*, in regia tua, *dispensantur* seu *diriguntur*. Lang.

Ἐν οἷς εἰσὶν] *in quibus sint*, i. e. quo loco res sint. Pro εἰσὶν Med. ἐστὶν, quum ad βραβευόμενα pertineat. Lang.

Μὴ πρότερόν τι πάθῃς] Videtur vaticinatus hic esse Isocrates, ut et in Epistolis: οὐδὲ γὰρ ἔσται λοιπὸν ἔτι, πλὴν θεὸν γενέσθαι. Nam in ipso Persici belli apparatu et pompa celeberrima, cum se decimum tertium deum fecisset, a satellite Pausania fuit interfectus. Wolf.

λ΄. [1]Ἀπέχρη δ᾽ ἂν [2]ἤδη μοι τὰ προειρημένα περὶ τούτων,
d εἰ μὴ παραλελοιπὼς ἦν τινὰ λόγον, οὐκ ἀμνημονήσας ἀλλ᾽
ὀκνήσας εἰπεῖν, ὃν ἤδη μοι δοκῶ δηλώσειν· οἶμαι γάρ σοί τε
συμφέρειν ἀκοῦσαι περὶ αὐτῶν, ἐμοί τε προσήκειν μετὰ
παῤῥησίας, ὥσπερ εἴθισμαι, ποιεῖσθαι τοὺς λόγους.

λα΄. Αἰσθάνομαι γάρ σε διαβαλλόμενον ὑπὸ τῶν σοὶ μὲν
φθονούντων, τὰς δὲ πόλεις τὰς αὑτῶν εἰθισμένων εἰς τα-
ραχὰς καθιστάναι, καὶ [3]τὴν εἰρήνην τὴν τοῖς ἄλλοις κοινὴν
e πόλεμον τοῖς αὑτῶν ἰδίοις εἶναι νομιζόντων, οἳ πάντων τῶν
ἄλλων ἀμελήσαντες περὶ τῆς σῆς δυνάμεως λέγουσιν, ὡς
οὐχ ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος ἀλλ᾽ ἐπὶ ταύτην αὐξάνεται, καὶ
[4]σὺ πολὺν χρόνον ἤδη πᾶσιν ἡμῖν ἐπιβουλεύεις, καὶ λόγῳ μὲν
μέλλεις [5]Μεσσηνίοις βοηθεῖν, ἐὰν τὰ περὶ Φωκέας διοικήσῃς,
97 ἔργῳ δ᾽ ὑπὸ σαυτῷ ποιεῖσθαι Πελοπόννησον [6][διανοῇ]·
ὑπάρχουσι δέ σοι Θετταλοὶ μὲν καὶ Θηβαῖοι καὶ πάντες
οἱ τῆς Ἀμφικτυονίας μετέχοντες ἕτοιμοι συνακολουθεῖν,
Ἀργεῖοι δὲ καὶ [5]Μεσσήνιοι καὶ Μεγαλοπολῖται καὶ τῶν
ἄλλων πολλοὶ συμπολεμεῖν καὶ ποιεῖν ἀναστάτους Λακε-
δαιμονίους· ἢν δὲ ταῦτα πράξῃς, [7]ὡς καὶ τῶν ἄλλων Ἑλ-
λήνων ῥᾳδίως κρατήσεις. ταῦτα φλυαροῦντες καὶ φάσκοντες 94
b ἀκριβῶς εἰδέναι, καὶ ταχέως ἅπαντα τῷ λόγῳ καταστρε-
φόμενοι, πολλοὺς πείθουσι, καὶ μάλιστα [8]μὲν τοὺς τῶν
αὐτῶν κακῶν ἐπιθυμοῦντας ὧνπερ οἱ λογοποιοῦντες, ἔπειτα

[1] ἀπόχρη A. L. [2] ἤδη om. A. C. L. [3] τῆς εἰρήνης οὔσης τ. ἄ. κοινῆς τὸν πόλεμον αὐτῶν ἴδιον A. C. L. [4] συχνὸν ἤδη χρόνον ἅπασιν A. C. L. [5] Μεσην. A. L. [6] uncos om. A. C. L. [7] ὡς om. A. C. L. [8] μὲν om. A. C. L.

Καὶ τὴν εἰρήνην] Vid. Aristotel. Rhet. l. iii. 10. et Philip. Epist. apud Demosth. vol. i. §. ζ.

Μέλλεις Μεσσηνίοις βοηθεῖν] Messenii jam multos annos exsulabant eversa patria pulsi a Lacedæmoniis. Eis Philippus opem se laturum esse profitebatur, ut Lacedæmoniorum avaritiæ atque cupiditati obsisteretur. Wolf.

Ἀμφικτυονίας] Amphictyones commune Græcorum concilium fuit ad Thermopylas congregatum, ut ait Suidas, ita vocatum ab Amphictyone Deucalionis filio: ipse enim cum regnaret populos convocavit. Concilii autem hujusce participes fuere Iones, Dorienses, Perrhæbœi, Bœoti, Magnetes, Achæi, Phthiotæ, Melienses, Dolopes, Ænianes, Delphi, Phocenses. Alii vero narrant eos sic esse appellatos, quod qui convocabantur circum Delphos habitarent. Batt.

Συμπολεμεῖν] Sub. ὑπάρχουσιν ἕτοιμοι. Auger.

Τῷ λόγῳ καταστρεφόμενοι] Simile est Demosthenicum illud: τοῖς ψηφίσμασι πολεμεῖν. Innuit autem Isocrates facilius ista dici quam perfici; monetque Philippum, ne rem non modo inhonestam, sed etiam periculosissimam suscipiat. Wolf.

Τοὺς τῶν αὐτῶν κακῶν ἐπιθυμοῦντας] I. e. τοὺς τὸν πόλεμον ἴδιον χρηματισμὸν εἶναι νομίζοντας. Idem.

Οἱ λογοποιοῦντες] Οἱ ψευδεῖς λόγους συντιθέντες. Cor.

[1] καὶ τοὺς οὐδενὶ [2] λογισμῷ χρωμένους ὑπὲρ τῶν κοινῶν, ἀλλὰ παντάπασιν [3] ἀναισθήτως διακειμένους καὶ πολλὴν χάριν ἔχοντας τοῖς ὑπὲρ αὐτῶν φοβεῖσθαι καὶ δεδιέναι προσποιουμένοις, ἔτι δὲ τοὺς οὐκ ἀποδοκιμάζοντας τὸ δοκεῖν σε ἐπιβουλεύειν τοῖς Ἕλλησιν, ἀλλὰ τὴν αἰτίαν ταύτην ἀξίαν c
ἐπιθυμίας εἶναι νομίζοντας· οἳ τοσοῦτον ἀφεστᾶσι τοῦ νοῦν ἔχειν, ὥστ᾽ οὐκ ἴσασιν, ὅτι τοῖς αὐτοῖς ἄν τις [4] λόγοις χρώμενος τοὺς μὲν βλάψειε, τοὺς δ᾽ ὠφελήσειεν. οἷον καὶ νῦν, εἰ μέν τις φαίη τὸν τῆς Ἀσίας βασιλέα τοῖς Ἕλλησιν ἐπιβουλεύειν καὶ [5] παρεσκευάσθαι στρατεύειν ἐφ᾽ ἡμᾶς, οὐδὲν ἂν λέγοι περὶ αὐτοῦ [6] φλαῦρον, ἀλλ᾽ ἀνδρωδέστερον αὐτὸν καὶ [7] πλέονος ἄξιον δοκεῖν [8] ἂν εἶναι ποιήσειεν· εἰ δὲ τῶν ἀφ᾽ Ἡρακλέους τινὶ πεφυκότων, ὃς ἁπάσης κατέστη τῆς Ἑλλά- d
δος εὐεργέτης, ἐπιφέροι τὴν αἰτίαν ταύτην, εἰς τὴν μεγίστην αἰσχύνην ἂν αὐτὸν καταστήσειε. τίς γὰρ οὐκ ἂν ἀγανακτήσειε καὶ μισήσειεν, εἰ φαίνοιτο τούτοις ἐπιβουλεύων ὑπὲρ ὧν ὁ πρόγονος αὐτοῦ προείλετο κινδυνεύειν, καὶ τὴν μὲν εὔνοιαν, ἣν ἐκεῖνος κατέλιπε τοῖς ἐξ αὐτοῦ γεγενημένοις, μὴ πειρῷτο διαφυλάττειν, ἀμελήσας δὲ τούτων ἐπονειδίστων ἐπιθυμοίη καὶ πονηρῶν πραγμάτων;

λβ΄. Ὧν ἐνθυμούμενόν σε χρὴ μὴ περιορᾶν τοιαύτην e
φήμην σαυτῷ περιφυομένην, ἣν οἱ μὲν ἐχθροὶ περιθεῖναί σοι ζητοῦσι, τῶν δὲ φίλων οὐδεὶς ὅστις οὐκ ἂν ἀντειπεῖν ὑπὲρ σοῦ τολμήσειε. καίτοι περὶ τῶν σοὶ συμφερόντων ἐν ταῖς τούτων ἀμφοτέρων γνώμαις μάλιστ᾽ ἂν κατίδοις τὴν ἀλήθειαν.

λγ΄. Ἴσως [9] οὖν ὑπολαμβάνεις μικροψυχίαν εἶναι τὸ 98
τῶν βλασφημούντων καὶ φλυαρούντων καὶ τῶν πειθομένων τούτοις φροντίζειν, ἄλλως [10] θ᾽ ὅταν καὶ μηδὲν σαυτῷ [11] συνειδῇς ἐξαμαρτάνων. χρὴ δὲ μὴ καταφρονεῖν τοῦ πλήθους, μηδὲ παρὰ μικρὸν ἡγεῖσθαι τὸ παρὰ πᾶσιν εὐδοκιμεῖν, ἀλλὰ τότε νομίζειν καλὴν ἔχειν καὶ μεγάλην τὴν

[1] δὲ καὶ A. C. L. [2] λόγῳ A. C. L. [3] ἀνοήτως A. C. L. [4] λογισμοῖς A. C. L. [5] παρασκευάζεσθαι A. C. L. [6] φαῦλον L. [7] πλείονος A. C. L. [8] ἂν om. A. L. [9] δ᾽ A. C. L. [10] τε καὶ ὅταν C. [11] συνίδῃς A. συνοίδῃς L.

Περὶ τῶν σοι συμφερόντων κ. τ. λ.] Verte: *quid tibi utile sit, ex utrorumque*, et calumniatorum et defensorum, *sententiis facile perspicies.* LANG.

Συνίδῃς] Malim συνοίδῃς ἢ συνειδῇς. Nam συνιδεῖν, *perspicere*, συνειδέναι, *conscium esse*, significat. WOLF.

δόξαν καὶ πρέπουσαν [1] σοὶ καὶ τοῖς προγόνοις καὶ τοῖς ὑφ᾽ 95
ὑμῶν πεπραγμένοις, ὅταν οὕτω διαθῇς τοὺς Ἕλληνας,
b ὥσπερ ὁρᾷς Λακεδαιμονίους τε πρὸς τοὺς αὐτῶν βασιλέας ἔχοντας τούς θ᾽ ἑταίρους τοὺς σοὺς πρὸς σὲ διακειμένους. ἔστι δ᾽ οὐ χαλεπὸν τυχεῖν τούτων, ἢν ἐθελήσῃς κοινὸς ἅπασι γενέσθαι, καὶ παύσῃ ταῖς μὲν τῶν πόλεων οἰκείως ἔχων, πρὸς δὲ τὰς ἀλλοτρίως διακείμενος· ἔτι δ᾽ ἢν τὰ τοιαῦτα προαιρῇ πράττειν, ἐξ ὧν τοῖς μὲν Ἕλλησιν ἔσῃ πιστὸς, τοῖς δὲ βαρβάροις φοβερός.

c λδ΄. Καὶ μὴ θαυμάσῃς, ἅπερ ἐπέστειλα καὶ πρὸς Διονύσιον [2] τὴν τυραννίδα κτησάμενον, εἰ μήτε στρατηγὸς ὢν μήτε ῥήτωρ μήτ᾽ ἄλλως δυνάστης θρασύτερόν σοι διείλεγμαι τῶν ἄλλων. ἐγὼ γὰρ πρὸς μὲν τὸ πολιτεύεσθαι πάντων ἀφυέστατος ἐγενόμην τῶν πολιτῶν — οὔτε γὰρ φωνὴν ἔσχον ἱκανὴν, οὔτε τόλμαν δυναμένην ὄχλῳ [3] χρῆσθαι καὶ μολύνεσθαι καὶ λοιδορεῖσθαι τοῖς ἐπὶ τοῦ βήματος καλινδουμένοις —, τοῦ δὲ φρονεῖν εὖ καὶ πεπαιδεῦσθαι καλῶς, εἰ
d καί τις ἀγροικότερον εἶναι φήσει τὸ ῥηθὲν, [4] ἀμφισβητῶ, καὶ θείην ἂν ἐμαυτὸν οὐκ ἐν τοῖς ἀπολελειμμένοις ἀλλ᾽ ἐν τοῖς προέχουσι τῶν ἄλλων. διόπερ ἐπιχειρῶ συμβουλεύειν τοῦτον τὸν τρόπον, ὃν ἐγὼ πέφυκα καὶ δύναμαι, καὶ τῇ πόλει καὶ τοῖς ἄλλοις Ἕλλησι καὶ τῶν ἀνδρῶν τοῖς ἐνδοξοτάτοις.

λε΄. Περὶ μὲν οὖν τῶν ἐμῶν, καὶ [5] ὧν σοι πρακτέον [6] ἐστὶ πρὸς τοὺς Ἕλληνας, σχεδὸν ἀκήκοας· περὶ δὲ τῆς στρατείας
e τῆς εἰς τὴν Ἀσίαν ταῖς μὲν πόλεσιν, ἃς ἔφην σε χρῆναι διαλλάττειν, τότε [7] συμβουλεύσομεν ὡς χρὴ πολεμεῖν πρὸς

[1] καὶ σοὶ A. C. L. [2] τὸν A. C. L. [3] χρήσασθαι καὶ μολύνασθαι A. C. L. [4] ἀμφισβητῶν A. [5] περὶ ὧν ἡγοῦμαί σοι A. C. L. [6] εἶναι A. C. L. [7] μοι δοκῶ συμβουλεύειν A. L. μοι δοκῶ συμβουλεύσειν C.

Ὅταν οὕτω διαθῇς τοὺς Ἑλλ.] *quando sic affeceris Græcos*, i. e. cum effeceris ut ita in te sint animati Græci, ad eum modum de te sentiant, eam erga te benevolentiam habeant. IDEM.

Πρὸς Διονύσιον] Hæc oratio hactenus non visa est. IDEM.

Μολύνεσθαι] Proprie *coinquinari*, hic *commisceri, conflictari.* AUGER. Πλησιάζειν, ἀναστρέφεσθαι καὶ συνδιατρίβειν, ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν χρωματιζομένων τε καὶ σπιλουμένων. COR.

Λοιδορεῖσθαι] Active (Wolf. passive) *conviciis lacessere eos qui in subselliis versantur*, nisi καλινδούμενοι iidem qui §. νδ΄. μαινόμενοι, *in suggestu insanientes.* LANG. Medie Coraes, scil. λοιδορεῖν ἐν τῷ μέρει καὶ λοιδορεῖσθαι, vel λοιδοροῦντα ἀντιλοιδορεῖσθαι, sicuti Aristophan. Eq. 1400. μεθύων τε ταῖς πόρναισι λοιδορήσεται. Anglice verteris: *to bandy hasty words.*

Ἀγροικότερον] Ἀλαζονικώτερον. COR.

τοὺς βαρβάρους, ὅταν ἴδωμεν αὐτὰς ὁμονοούσας, πρὸς σὲ
δὲ νῦν ποιήσομαι τοὺς λόγους, οὐ τὴν αὐτὴν ἔχων διάνοιαν
[1]καὶ κατ᾽ ἐκείνην τὴν ἡλικίαν, ὅτ᾽ ἔγραφον [2]περὶ τὴν αὐτὴν 99
ὑπόθεσιν ταύτην. τότε μὲν γὰρ παρεκελευόμην τοῖς ἀκου-
σομένοις καταγελᾶν μου καὶ καταφρονεῖν, ἢν μὴ καὶ τῶν
πραγμάτων καὶ τῆς δόξης τῆς ἐμαυτοῦ καὶ τοῦ χρόνου τοῦ
περὶ [3]τὸν λόγον διατριφθέντος ἀξίως φαίνωμαι διεξιών· νῦν
δὲ φοβοῦμαι μὴ πάντων τῶν προειρημένων πολὺ καταδε-
96 έστερον τύχω διαλεχθείς. καὶ γὰρ πρὸς τοῖς ἄλλοις ὁ λόγος
ὁ Πανηγυρικὸς, ὁ τοὺς ἄλλους τοὺς περὶ τὴν φιλοσοφίαν b
διατρίβοντας εὐπορωτέρους ποιήσας, ἐμοὶ πολλὴν ἀπορίαν
παρέσχηκεν· οὔτε γὰρ ταὐτὰ βούλομαι λέγειν τοῖς ἐν
ἐκείνῳ γεγραμμένοις, [4]οὔτ᾽ ἔτι καινὰ δύναμαι ζητεῖν. οὐ
μὴν ἀποστατέον [5]ἐστὶν, ἀλλὰ λεκτέον περὶ ὧν ὑπεθέμην,
ὅ τι ἂν [6]ὑποπέσῃ καὶ [7]συμφέρῃ πρὸς τὸ πεῖσαί σε ταῦτα
πράττειν. καὶ γὰρ ἢν ἐλλίπω τι καὶ μὴ δυνηθῶ τὸν αὐτὸν
τρόπον γράψαι τοῖς πρότερον ἐκδεδομένοις, ἀλλ᾽ οὖν ὑπογρά-
ψειν γ᾽ οἶμαι χαριέντως τοῖς ἐξεργάζεσθαι καὶ διαπονεῖν c
δυναμένοις.

λϛ΄. Τὴν μὲν οὖν ἀρχὴν τοῦ λόγου τοῦ σύμπαντος οἶμαι
πεποιῆσθαι ταύτην, ἥνπερ προσήκει τοὺς ἐπὶ τὴν Ἀσίαν
πείθοντας στρατεύειν. δεῖ γὰρ μηδὲν πρότερον πράττειν,
πρὶν ἂν λάβῃ τις τοὺς Ἕλληνας δυοῖν θάτερον, ἢ συναγω-
νιζομένους ἢ πολλὴν εὔνοιαν ἔχοντας τοῖς πραττομένοις. ὧν
Ἀγησίλαος ὁ δόξας εἶναι Λακεδαιμονίων φρονιμώτατος ὠλι- d
γώρησεν, οὐ διὰ κακίαν ἀλλὰ διὰ φιλοτιμίαν. ἔσχε γὰρ
διττὰς ἐπιθυμίας, καλὰς μὲν ἀμφοτέρας, οὐ συμφωνούσας
δὲ ἀλλήλαις οὐδ᾽ ἅμα πράττεσθαι δυναμένας. προῃρεῖτο

[1] νῦν καὶ A. C. L. [2] περὶ om. A. C. L. [3] τοὺς λόγους A. C. L. [4] οὔτε δύναμαι καινὰ A. C. L. [5] γ᾽ ἐστὶν A. C. L. [6] ὑποπέσοι A. L. θ᾽ ὕπεστί μοι C. [7] συμφέροι A. L. συμφέρει C.

Πρὸς σὲ δὲ νῦν] Malim scripsisset: νῦν δὲ πρὸς σέ. Lang.

Διεξιὼν] Vid. Paneg. §. β΄.

Ὁ τοὺς ἄλλους] Oblique et dissimulanter perstringit æmulos sophistas et oratores. Videmus apud Demosthenem non pauca pæne de verbo ex Isocrate descripta. Wolf.

Τοῖς ἐξεργάζεσθαι] Τοῖς regitur a χαριέντως, *eo modo qui gratus sit iis qui* &c. Auger. *qui absolvere et conficere possunt,* de opere malim, quale Isocrates suadet, quam de oratione intelligere. *ejusmodi tamen viris satisfacturum arbitror, qui res, non verba, spectantes, ad perficiendum quod agitur primis lineis contenti sunt.* Si quis tamen auctorem h. l. rhetores carpere potius putet, ut locus vulgo intelligitur, me non invito faciet. Lang.

Δυοῖν θάτερον] Sub. κατὰ, et sume adverbialiter. Auger.

Κακίαν] Ἄγνοιαν, ἀπειρίαν. Cor.

γὰρ βασιλεῖ τε πολεμεῖν, καὶ τοὺς ἑταίρους εἰς τὰς πόλεις
τὰς αὐτῶν [1]καταγαγεῖν, καὶ κυρίους ποιῆσαι τῶν πρα-
γμάτων. συνέβαινεν οὖν ἐκ μὲν τῆς πραγματείας τῆς ὑπὲρ
τῶν ἑταίρων ἐν κακοῖς καὶ κινδύνοις εἶναι τοὺς Ἕλληνας,
e διὰ δὲ τὴν ταραχὴν τὴν ἐνθάδε γιγνομένην [2]μὴ σχολὴν
ἄγειν μηδὲ δύνασθαι πολεμεῖν τοῖς βαρβάροις. ὥστ᾽ ἐκ τῶν
ἀγνοηθέντων κατ᾽ ἐκεῖνον τὸν χρόνον ῥᾴδιον καταμαθεῖν
ὅτι δεῖ τὸν ὀρθῶς βουλευόμενον μὴ πρότερον ἐκφέρειν τὸν
100 πρὸς βασιλέα πόλεμον, πρὶν ἂν διαλλάξῃ τοὺς Ἕλληνας
καὶ παύσῃ τῆς μανίας τῆς νῦν αὐτοῖς ἐνεστώσης· ἅπερ καὶ
σοὶ συμβεβουλευκότες τυγχάνομεν.

λζ΄. Περὶ μὲν οὖν τούτων οὐδεὶς ἂν ἀντειπεῖν τῶν εὖ
φρονούντων τολμήσειεν· οἶμαι δὲ τῶν μὲν ἄλλων εἴ τισι δό-
ξειε περὶ τῆς στρατείας τῆς εἰς τὴν Ἀσίαν συμβουλεύειν,
ἐπὶ ταύτην ἂν ἐπιπεσεῖν τὴν παράκλησιν, λέγοντας ὡς ὅσοι
b περ ἐπεχείρησαν πρὸς τὸν βασιλέα πολεμεῖν, ἅπασι συν- 97
έπεσεν ἐξ ἀδόξων μὲν γενέσθαι λαμπροῖς, ἐκ πενήτων δὲ
πλουσίοις, ἐκ ταπεινῶν δὲ πολλῆς χώρας καὶ πόλεων δεσπό-
ταις. ἐγὼ δ᾽ οὐκ ἐκ τῶν τοιούτων μέλλω σε παρακαλεῖν,
ἀλλ᾽ ἐκ τῶν ἠτυχηκέναι δοξάντων, λέγω δ᾽ ἐκ τῶν μετὰ
Κύρου καὶ Κλεάρχου [3]συστρατευσαμένων. ἐκείνους γὰρ
[4]ὁμολογεῖται νικῆσαι μὲν μαχομένους ἅπασαν τὴν βασι-
c λέως δύναμιν τοσοῦτον, ὅσον περ ἂν εἰ ταῖς γυναιξὶν αὐτῶν
συνέβαλον, ἤδη δ᾽ ἐγκρατεῖς δοκοῦντας εἶναι τῶν πραγμάτων,
διὰ τὴν Κύρου προπέτειαν ἀτυχῆσαι· περιχαρῆ γὰρ αὐτὸν
ὄντα καὶ διώκοντα πολὺ πρὸ τῶν ἄλλων, ἐν μέσοις γενόμε-
νον τοῖς πολεμίοις ἀποθανεῖν. ἀλλ᾽ ὅμως τηλικαύτης συμ-
φορᾶς συμπεσούσης [5]οὕτω σφόδρα κατεφρόνησεν ὁ βασιλεὺς
τῆς περὶ αὐτὸν δυνάμεως, ὥστε [6]προκαλεσάμενος Κλέαρχον
καὶ τοὺς ἄλλους ἡγεμόνας εἰς λόγον ἐλθεῖν, καὶ τούτοις
d μὲν ὑποσχόμενος μεγάλας δωρεὰς δώσειν, τοῖς δὲ ἄλλοις
στρατιώταις ἐντελῆ τὸν μισθὸν ἀποδοὺς ἀποπέμψειν, τοι-

[1] κατάγειν A. C. L. [2] αὐτὸν μὴ A. [3] στρατευσαμένων A. C. L. [4] ὁμολογοῦσι A. C. L. [5] αὐτῷ οὕτω A. C. L. [6] προσκαλεσάμενος A. C. L.

Μὴ σχολὴν ἄγειν] Scil. τὸν Ἀγησίλαον. Tametsi nihil vetat etiam ad Græcos referri, quorum ille auxiliis utebatur. Nota est historia et jocus Agesilai, se 30000 sagittariorum ex Asia pulsum conquerentis. Wolf.

Βουλευόμενον] Ἴσως· βουλευσόμενον. Cor.

Συνέπεσεν] Συνέβη. Idem.

αὐταῖς ἐλπίσιν [1] ὑπαγαγόμενος, καὶ πίστεις δοὺς τῶν [2] ἐκεῖ
νομιζομένων τὰς μεγίστας, συλλαβὼν αὐτοὺς ἀπέκτεινεν,
καὶ μᾶλλον εἵλετο περὶ τοὺς θεοὺς ἐξαμαρτεῖν ἢ τοῖς στρα-
τιώταις οὕτως ἐρήμοις οὖσι συμβαλεῖν.

λη'. [3] Ὥστε τίς ἂν γένοιτο παράκλησις ταύτης καλλίων
καὶ πιστοτέρα; φαίνονται γὰρ κἀκεῖνοι κρατήσαντες ἂν c
τῶν βασιλέως πραγμάτων, εἰ μὴ διὰ Κῦρον. σοὶ δὲ τήν
[4] τε ἀτυχίαν τὴν τότε [5] γεγενημένην οὐ χαλεπὸν φυλάξα-
σθαι, τοῦ τε στρατοπέδου τοῦ κρατήσαντος τὴν ἐκείνου
δύναμιν ῥᾴδιον πολὺ κρεῖττον παρασκευάσασθαι. καίτοι
τούτων ἀμφοτέρων ὑπαρξάντων πῶς οὐ χρὴ θαῤῥεῖν ποιού-
μενον τὴν στρατείαν ταύτην;

λθ'. Καὶ μηδεὶς ὑπολάβῃ με βούλεσθαι λαθεῖν, ὅτι 101
τούτων ἔνια πέφρακα τὸν αὐτὸν τρόπον ὅνπερ πρότερον.
[6] ἐπιστὰς γὰρ ἐπὶ τὰς αὐτὰς διανοίας εἱλόμην [7] μὴ πονεῖν
γλιχόμενος τὰ [8] δεδηλωμένα καλῶς [9] ἑτέρως εἰπεῖν· καὶ γὰρ
εἰ μὲν ἐπίδειξιν ἐποιούμην, ἐπειρώμην ἂν ἅπαντα τὰ τοιαῦ-
98 τα [10] διαφεύγειν, σοὶ δὲ συμβουλεύων, μωρὸς ἂν [11] ἦν, εἰ περὶ
τὴν λέξιν [12] πλείω χρόνον διέτριβον ἢ περὶ τὰς πράξεις, ἔτι
δ' εἰ τοὺς ἄλλους ὁρῶν τοῖς ἐμοῖς χρωμένους αὐτὸς μόνος b
[13] ἀπειχόμην τῶν ὑπ' ἐμοῦ πρότερον εἰρημένων. τοῖς μὲν οὖν
οἰκείοις τυχὸν ἂν χρησαίμην, ἤν που σφόδρα κατεπείγῃ καὶ
[14] πρέπῃ, τῶν δ' ἀλλοτρίων οὐδὲν ἂν προσδεξαίμην, ὥσπερ
οὐδ' ἐν τῷ παρελθόντι χρόνῳ.

μ'. Ταῦτα [15] μὲν οὖν οὕτως· δοκεῖ δέ μοι μετὰ ταῦτα
περὶ τῆς παρασκευῆς διαλεκτέον εἶναι τῆς τε σοὶ [16] γενησο-
μένης καὶ τῆς ἐκείνοις ὑπαρξάσης. τὸ μὲν τοίνυν μέγιστον,

[1] ὑπαγόμενος A. C. L. [2] ἐκείνῳ A. L. [3] καίτοι A. C. L. [4] τε om. A. C. L. [5] γενομένην A. C. L. [6] εἰ A. C. L. [7] ἐλθεῖν ποιεῖν A. C. L. [8] δεδηλωσόμενα A. [9] εἶχεν A. C. L. [10] διαφυλάττειν A. C. L. [11] εἴην A. C. L. [12] πλείονα A. C. L. [13] ἀπεσχόμην A. ἀπεχοίμην C. L. [14] πρέπον ᾖ A. C. L. [15] μὲν οὕτως ἔξει. A. C. L. [16] γενομένης A. L.

Ὑπαγαγόμενος] Μετ' ἀπάτης πείσας. Idem.

Τῶν ἐκεῖ νομιζομένων] Τῶν ἐν Ἀσίᾳ, τουτέστι παρὰ Πέρσαις, εἰθισμένων πίστεων. Ὁ Σικελιώτης Διόδωρ. Ις. μγ'. Καὶ τὴν δεξιὰν ἔδωκε τῷ Θετταλίωνι· ἔστι δ' ἡ πίστις αὕτη βεβαιοτάτη παρὰ τοῖς Πέρσαις. Idem.

Εἰ μὴ διὰ Κῦρον] *nisi Cyrus obstitisset.* Wolf. deesse putat ἀπέτυχον, vel simile aliquod verbum, quanquam hæc ellipsis et alibi legitur. Lang. Εἰ μὴ ὁ Κύρου θάνατος ἐμποδὼν αὐτοῖς ἐγένετο. Cor.

Ἐκείνου] Scil. regis Persarum. Lang.

Τῶν δ' ἀλλοτρίων] Et tamen cavere non potuit, quin Lysiæ Epitaphium et Gorgiæ Panegyricum compilasse putaretur, ut Plutarchus et Philostratus indicant. Wolf. Verius, ni fallor, posueris nescio quem rhetoriscum hasce orationes ex Isocrateis aliisque coagmentasse.

Ἐκείνοις] Cyro nempe et Clearcho. Lang. Cor.

c σὺ μὲν τοὺς Ἕλληνας εὔνους ἕξεις, ἤνπερ [1] ἐθελήσῃς ἐμμεῖναι
τοῖς περὶ τούτων εἰρημένοις, ἐκεῖνοι δὲ διὰ τὰς δεκαδαρχίας
τὰς ἐπὶ Λακεδαιμονίων ὡς οἷόν τε [2] δυσμενεστάτους. ἡγοῦντο
γὰρ Κύρου μὲν καὶ Κλεάρχου κατορθωσάντων μᾶλλον ἔτι
δουλεύσειν, βασιλέως δὲ κρατήσαντος ἀπαλλαγήσεσθαι
τῶν κακῶν τῶν παρόντων· ὅπερ καὶ συνέπεσεν αὐτοῖς. καὶ
μὴν καὶ στρατιώτας σὺ μὲν ἐξ ἑτοίμου λήψῃ τοσούτους
d ὅσους ἂν βουληθῇς· οὕτω γὰρ ἔχει τὰ τῆς Ἑλλάδος, ὥστε
ῥᾷον εἶναι συστῆσαι στρατόπεδον μεῖζον καὶ κρεῖττον ἐκ
τῶν πλανωμένων ἢ τῶν πολιτευομένων· ἐν ἐκείνοις δὲ τοῖς
χρόνοις οὐκ ἦν ξενικὸν οὐδὲν, ὥστε ἀναγκαζόμενοι ξενολογεῖν
ἐκ τῶν πόλεων πλέον ἀνήλισκον εἰς τὰς διδομένας τοῖς
[3] συλλέγουσι δωρεὰς ἢ [4] τὴν εἰς τοὺς στρατιώτας [5] μισθοφο-
ράν. καὶ μὴν εἰ [6] βουληθεῖμεν ἐξετάσαι καὶ παραβαλεῖν
e σέ τε τὸν νῦν ἡγησόμενον τῆς στρατείας καὶ βουλευσόμενον
περὶ [7] ἁπάντων καὶ Κλέαρχον τὸν ἐπιστατήσαντα τῶν
τότε πραγμάτων, εὑρήσομεν ἐκεῖνον μὲν οὐδεμιᾶς πώποτε
δυνάμεως πρότερον οὔτε ναυτικῆς οὔτε πεζῆς καταστάντα
κύριον, ἀλλ' ἐκ τῆς ἀτυχίας τῆς συμβάσης αὐτῷ περὶ
102 τὴν ἤπειρον ὀνομαστὸν γενόμενον, σὲ δὲ τοσαῦτα καὶ τηλι-
καῦτα τὸ μέγεθος διαπεπραγμένον, περὶ ὧν εἰ μὲν πρὸς
ἑτέρους τὸν λόγον ἐποιούμην, καλῶς [8] ἂν εἶχε διελθεῖν,
πρὸς σὲ δὲ διαλεγόμενος, εἰ [9] τὰς σὰς πράξεις σοι διεξιοίην,
δικαίως ἂν ἀνόητος [10] ἅμα καὶ περίεργος εἶναι δοκοίην.

μα'. Ἄξιον δὲ μνησθῆναι καὶ τῶν βασιλέων [11] ἀμφοτέρων, 99
ἐφ' ὃν σοί τε [12] συμβουλεύω στρατεύειν καὶ πρὸς ὃν Κλέαρ-
χος ἐπολέμησεν, ἵν' ἑκατέρου [13] τὴν γνώμην καὶ τὴν δύναμιν
b εἰδῇς. ὁ μὲν τοίνυν τούτου πατὴρ τὴν [14] πόλιν τὴν ἡμετέραν

[1] ἐθέλῃς A. C. L. [2] δυσμενεστάτους [εἶχον]. C. [3] Ἕλλησι A. C. L. [4] τὸν C. L. εἰς τὸν A. [5] μισθὸν A. C. L. [6] βουληθείημεν A. C. L. [7] πάντων A. C. L. [8] ἂν om. A. C. L. [9] πάσας τὰς A. C. L. [10] ἅμα om. A. C. L. [11] ἀμφοτέρων om. A. C. L. [12] συμβουλεύομεν A. C. L. [13] καὶ τὴν A. C. L. [14] τε πόλιν A. C. L.

Τοὺς Ἕλληνας] Intellige Asiam incolentes. Lang.

Ἐκεῖνοι] Np. Cyri milites. Auger.

Μᾶλλον ἔτι δουλεύσειν] Nam Clearchus Lacedæmonius erat. Wolf.

Ὥστε ῥᾷον εἶναι κ. τ. λ.] Vid. Epist. Θ. §. γ'. Lang.

Τῶν πολιτευομένων] I. e. τῶν ἐν ταῖς πόλεσι ζώντων. Wolf.

Ξενικὸν] Scil. στράτευμα. Græci ξένους appellarunt *mercenarios milites*, qui proprie μισθοφόροι dicuntur. Idem.

Ξενολογεῖν] *conducere mercede ac deligere peregrinos milites.* Idem.

Ἐκ τῆς ἀτυχίας] Intelligo hic miserabilem Clearchi interitum. Idem.

Ὁ μὲν τοίνυν τούτου πατὴρ] Rex Persarum nunc regnans erat Artaxerxes Ochus;

καὶ πάλιν [1] τὴν Λακεδαιμονίων κατεπολέμησεν, οὗτος δ'
οὐδενὸς πώποτε τῶν στρατευμάτων τῶν τὴν χώραν αὐτοῦ
λυμαινομένων ἐπεκράτησεν. ἔπειθ' ὁ μὲν τὴν Ἀσίαν [2] ἅπασαν
παρὰ τῶν Ἑλλήνων ἐν ταῖς συνθήκαις [3] ἐξέλαβεν, οὗτος δὲ
τοσούτου δεῖ τῶν [4] ἄλλων ἄρχειν, ὥστ' οὐδὲ τῶν ἐκδοθεισῶν
αὐτῷ πόλεων [5] ἐγκρατής ἐστιν. ὥστ' [6] οὐδεὶς ὅστις οὐκ ἂν c
ἀπορήσειε, πότερα χρὴ νομίζειν τοῦτον αὐτῶν ἀφεστάναι
δι' ἀνανδρίαν, ἢ [7] 'κείνας ὑπερεωρακέναι καὶ καταπεφρονηκέ-
ναι τῆς βαρβαρικῆς δυναστείας.

μβ'. Τὰ τοίνυν περὶ τὴν χώραν ὡς διάκειται, τίς οὐκ
ἂν ἀκούσας παροξυνθείη πολεμεῖν πρὸς αὐτόν; Αἴγυπτος
μὲν γὰρ ἀφειστήκει καὶ κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον, οὐ μὴν
ἀλλ' ἐφοβοῦντο μή ποτε βασιλεὺς αὐτὸς ποιησάμενος
στρατείαν κρατήσειε καὶ τῆς διὰ τὸν ποταμὸν δυσχωρίας d
καὶ τῆς ἄλλης παρασκευῆς ἁπάσης· νῦν δ' οὗτος ἀπήλλα-
ξεν αὐτοὺς τοῦ δέους τούτου. [8] συμπαρασκευασάμενος γὰρ
δύναμιν ὅσην οἷός τ' ἦν [9] πλείστην, καὶ στρατεύσας ἐπ'
αὐτοὺς, ἀπῆλθεν ἐκεῖθεν οὐ μόνον ἡττηθεὶς, ἀλλὰ καὶ
καταγελασθεὶς καὶ δόξας οὔτε βασιλεύειν οὔτε στρατη-
γεῖν ἄξιος εἶναι. τὰ τοίνυν περὶ Κύπρον καὶ Φοινίκην καὶ
Κιλικίαν καὶ τὸν τόπον ἐκεῖνον, ὅθεν ἐχρῶντο [10] ναυτικῷ,
τότε μὲν ἦν [11] βασιλέως, νῦν δὲ τὰ μὲν ἀφέστηκε, τὰ δ' ἐν e
πολέμῳ καὶ κακοῖς τοσούτοις ἐστὶν, ὥστ' ἐκείνῳ μὲν μηδὲν
εἶναι τῶν ἐθνῶν τούτων χρήσιμον, σοὶ δ', ἢν πολεμεῖν πρὸς
αὐτὸν βουληθῇς, συμφόρως ἕξειν.

μγ'. Καὶ μὴν Ἰδριέα γε τὸν εὐπορώτατον τῶν νῦν περὶ

[1] τὴν τῶν A. A. C. L. [2] πᾶσαν A. C. L. [3] ἔλαβεν A. C. L. [4] Ἑλλήνων A. C. L. [5] κύριός A. C. L. [6] οὐκ ἔστιν A. C. L. [7] ἐκείνας C. [8] συναγαγὼν A. C. L. [9] πλείστην ὅσην οἷός τ' ἦν A. C. L. [10] τῷ ναυτικῷ A. C. L. [11] μετὰ βασιλέως A. C. L.

hujus pater Artaxerxes Mnemon. AUGER.

Κατεπολέμησεν] Non tam suis ipse viribus et copiis, quam pecunia nunc Lacedæmoniis et Lysandro per Tissaphernem contra Athenienses, nunc his et Cononi per Pharnabazum contra illos, nunc Græcis cæteris contra utrosque, suppeditanda. Vide Diodorum l. xv. p. 478. et l. xvi. p. 531. WOLF.

Οὗτος δ' οὐδενὸς] Ochus scilicet, quem postea se erga subditos crudeliter gerentem a Bagoa venenum interfectum esse totamque ipsius familiam funditus deletam narrat Diodorus. BATT.

Διὰ τὸν ποταμὸν] In Busiride affirmat Nilum quasi murum esse Ægypti. WOLF.

Παρασκευῆς] Παρασκευὴ, *omnia bello gerendo opportuna.* LANG.

Ἀπῆλθεν ἐκεῖθεν] Eum tamen Ægyptum subsegisse narrat Diodorus l. xvi. p. 446-8. BATT.

Νῦν δὲ τὰ μὲν ἀφέστηκε] Potissimum de Evagora hic agitur. WOLF.

Συμφόρως ἕξειν] Sub. τὰ ἔθνη ταῦτα. AUGER.

Ἰδριέα] Fuit hic Idrieus Cariæ satrapa, filius Hecatomni, et frater Mausoli ac

τὴν ἤπειρον προσήκει δυσμενέστερον εἶναι τοῖς βασιλέως
103 πράγμασι τῶν πολεμούντων· ἢ πάντων [1] γ' ἂν εἴη σχετλιώ-
τατος, εἰ μὴ βούλοιτο καταλελύσθαι ταύτην τὴν ἀρχὴν,
τὴν αἰκισαμένην μὲν τὸν ἀδελφὸν, πολεμήσασαν δὲ πρὸς
αὐτὸν, ἅπαντα δὲ τὸν χρόνον ἐπιβουλεύουσαν καὶ [2] βουλο- 100
μένην τοῦ τε σώματος αὐτοῦ καὶ τῶν χρημάτων ἁπάντων
γενέσθαι κυρίαν. ὑπὲρ ὧν δεδιὼς νῦν μὲν ἀναγκάζεται θερα-
πεύειν αὐτὸν καὶ χρήματα πολλὰ καθ' ἕκαστον [3] τὸν ἐνι-
b αυτὸν ἀναπέμπειν. εἰ δὲ σὺ διαβαίης εἰς τὴν ἤπειρον, ἐκεῖνός
τ' ἂν ἄσμενος ἴδοι βοηθὸν ἥκειν αὐτῷ σε νομίζων, τῶν τ'
ἄλλων σατραπῶν πολλοὺς ἀποστήσεις, ἢν ὑπόσχῃ τὴν
ἐλευθερίαν αὐτοῖς, καὶ τοὔνομα τοῦτο διασπείρῃς εἰς τὴν
Ἀσίαν, ὅπερ εἰς τοὺς Ἕλληνας εἰσπεσὸν καὶ τὴν ἡμετέραν
καὶ τὴν Λακεδαιμονίων [4] ἀρχὴν κατέλυσεν.

μδ'. Ἔτι δ' ἂν πλείω λέγειν ἐπεχείρουν, ὃν τρόπον
πολεμῶν τάχιστ' ἂν περιγένοιο τῆς τοῦ βασιλέως δυνά-
c μεως· νῦν δὲ φοβοῦμαι μή τινες ἐπιτιμήσωσιν ἡμῖν, εἰ μηδὲν
πώποτε [5] μεταχειρισάμενος τῶν [6] στρατιωτικῶν [7] νῦν τολ-
μῴην σοὶ παραινεῖν τῷ πλεῖστα καὶ μέγιστα διαπεπρα-
γμένῳ κατὰ πόλεμον· ὥστε περὶ μὲν τούτων οὐδὲν οἶμαι δεῖν
πλείω λέγειν.

με'. Περὶ δὲ τῶν ἄλλων, ἡγοῦμαι [8] τόν τε πατέρα [9] σου
καὶ τὸν κτησάμενον τὴν βασιλείαν καὶ τὸν τοῦ γένους
ἀρχηγὸν, εἰ τῷ μὲν εἴη [10] θέμις, οἱ δὲ δύναμιν λάβοιεν, τῶν
d αὐτῶν ἂν τούτων γενέσθαι συμβούλους, ὧνπερ ἐγώ. χρῶμαι
δὲ τεκμηρίοις, ἐξ ὧν διαπεπραγμένοι τυγχάνουσιν. ὅ τε γὰρ
πατήρ σου πρὸς τὰς πόλεις ταύτας, αἷς σοὶ παραινῶ προσ-
έχειν τὸν νοῦν, πρὸς ἁπάσας οἰκείως εἶχεν· ὅ τε κτησά-
μενος τὴν ἀρχὴν, μεῖζον φρονήσας τῶν αὑτοῦ πολιτῶν καὶ

[1] γ' om. A. C. L. [2] βουλευομένην A. C. L. [3] τὸν om. A. C. L. [4] ἀρχὴν καὶ τὴν Λακ. A. C. L. [5] μεταχειρισάμενα A. C. L. [6] στρατηγικῶν A. C. L. [7] σοὶ τολμῶμεν A. C. L. [8] ἀρκεῖν πρὸς παράδειγμα τόν A. L. ἀρκεῖν πρὸς παράδειγμα asteriscis inclusit C. [9] σοι A. C. L. [10] λέγειν C. βουλομένῳ λέγειν A. L.

Artemisiæ. Cf. Harpocrat. sub voc. et Diodor. Sic. l. xvi.

Σχετλιώτατος] Ἀνοητότατος. COR.

Τόν τε πατέρα σου καὶ τὸν κτησάμενον τὴν βασιλείαν καὶ τὸν τοῦ γένους ἀρχηγὸν] Amyntam scil. et Caranum et Herculem.

Τῷ μὲν — οἱ δὲ] Herculi — Caranus et Amyntas.

Γενέσθαι] Hic deesse videtur οἴομαι, nisi mavis subaudiri ἡγοῦμαι quod præcessit. AUGER. Ad γενέσθαι repete ἡγοῦμαι. LANG.

μοναρχίας ἐπιθυμήσας, οὐχ ὁμοίως ἐβουλεύσατο τοῖς πρὸς
τὰς τοιούτας φιλοτιμίας [1] ὁρμωμένοις. οἱ μὲν γὰρ ἐν ταῖς
αὐτῶν πόλεσι στάσεις καὶ ταραχὰς καὶ [2] σφαγὰς ἐμποι- e
οῦντες ἐκτῶντο τὴν τιμὴν ταύτην, ὁ δὲ τὸν μὲν τόπον τὸν
Ἑλληνικὸν ὅλως εἴασε, τὴν δ᾽ ἐν Μακεδονίᾳ βασιλείαν κα-
τασχεῖν ἐπεθύμησεν· ἠπίστατο γὰρ τοὺς μὲν Ἕλληνας οὐκ
εἰθισμένους ὑπομένειν τὰς μοναρχίας, τοὺς δ᾽ ἄλλους οὐ
δυναμένους ἄνευ τῆς τοιαύτης δυναστείας διοικεῖν τὸν βίον 104
101 τὸν σφέτερον αὐτῶν. καὶ γάρ τοι συνέβη διὰ τὸ γνῶναι
περὶ τούτων αὐτὸν ἰδίως καὶ τὴν βασιλείαν γεγενῆσθαι
πολὺ τῶν ἄλλων ἐξηλλαγμένην. μόνος γὰρ [3] Ἑλλήνων οὐχ
ὁμοφύλου γένους ἀξιώσας ἄρχειν μόνος καὶ διαφυγεῖν ἠδυνή-
θη τοὺς κινδύνους τοὺς περὶ τὰς μοναρχίας γιγνομένους. τοὺς
μὲν γὰρ ἐν τοῖς Ἕλλησι τοιοῦτόν τι διαπεπραγμένους εὕροι-
μεν ἂν οὐ μόνον αὐτοὺς διεφθαρμένους, ἀλλὰ καὶ τὸ γένος b
αὐτῶν ἐξ ἀνθρώπων ἠφανισμένον, ἐκεῖνον δ᾽ αὐτόν τε ἐν
εὐδαιμονίᾳ τὸν βίον [4] διαγαγόντα, τῷ τε γένει καταλι-
πόντα τὰς αὐτὰς τιμὰς ἅσπερ αὐτὸς εἶχε.

μς΄. Περὶ τοίνυν Ἡρακλέους, οἱ μὲν ἄλλοι τὴν ἀνδρίαν
ὑμνοῦντες αὐτοῦ καὶ τοὺς ἄθλους ἀπαριθμοῦντες διατε-
λοῦσι, περὶ δὲ τῶν ἄλλων τῶν τῇ ψυχῇ προσόντων ἀγαθῶν
οὐδεὶς οὔτε τῶν ποιητῶν οὔτε τῶν λογοποιῶν οὐδεμίαν φα-
νήσεται μνείαν πεποιημένος. ἐγὼ δὲ ὁρῶ μὲν τόπον ἴδιον καὶ c
παντάπασιν [5] ἀδιεξέργαστον, οὐ μικρὸν οὐδὲ κενὸν, ἀλλὰ
πολλῶν μὲν ἐπαίνων καὶ καλῶν πράξεων γέμοντα, ποθοῦντα
δὲ τὸν ἀξίως ἂν δυνηθέντα διαλεχθῆναι περὶ αὐτῶν. ἐφ᾽ ὃν
εἰ μὲν νεώτερος ὢν ἐπέστην, ῥᾳδίως ἂν ἐπέδειξα τὸν πρόγονον
ὑμῶν καὶ τῇ φρονήσει καὶ τῇ [6] φιλοτιμίᾳ καὶ τῇ δικαιο-
σύνῃ πλέον διενεγκόντα πάντων τῶν προγεγενημένων ἢ τῇ
ῥώμῃ τῇ τοῦ σώματος· νῦν δ᾽ ἐπελθὼν ἐπ᾽ αὐτὸν, καὶ κατι- d
δὼν τὸ πλῆθος τῶν ἐνόντων εἰπεῖν, τήν τε δύναμιν τὴν παρ-

[1] ὡρμημένοις A. C. L. [2] σφαγὰς καὶ ταραχὰς A. C. L.
[3] τῶν Ἑλλ. A. C. L. [4] διάγοντα A. L. [5] ἀδιέργαστον A. C. L.
[6] φιλοσοφίᾳ A. C. L.

Γνῶναι] Κρῖναι. Cor.

Ἰδίως] Φρονίμως. proprie, i. e. prudenter et ad ingenia hominum accommodate. Wolf. Οὐχ ὡς οἱ ἄλλοι. Cor.

Βασιλείαν] Sub. αὐτοῦ. Auger.

Ἐξηλλαγμένην] Διαφέρουσαν. Cor.

Τήν τε δύναμιν τ. π. μοι κατεμεμψάμην] reprehendi facultatem dicendi meam, i. e. animadverto me imparem esse gravitati argumenti. Wolf.

οῦσάν μοι κατεμεμψάμην καὶ τὸν λόγον ᾐσθόμην [1] διπλά-
σιον ἂν γενόμενον τοῦ νῦν ἀναγιγνωσκομένου. τῶν μὲν οὖν
ἄλλων [2] ἀπέστην διὰ τὰς αἰτίας ταύτας, μίαν δὲ πρᾶξιν
[3] ἐξ αὐτῶν ἔλαβον, ἥπερ ἦν προσήκουσα μὲν καὶ πρέπουσα
τοῖς [4] προειρημένοις, τὸν δὲ καιρὸν ἔχουσα μάλιστα σύμ-
μετρον τοῖς νῦν λεγομένοις.

e μζ΄. Ἐκεῖνος γὰρ ὁρῶν τὴν Ἑλλάδα πολέμων καὶ στά-
σεων καὶ [5] πολλῶν ἄλλων κακῶν μεστὴν οὖσαν, παύσας
ταῦτα καὶ διαλλάξας τὰς πόλεις πρὸς ἀλλήλας ὑπέδειξε
τοῖς ἐπιγιγνομένοις, μεθ᾽ ὧν χρὴ καὶ πρὸς οὓς δεῖ τοὺς πο-
λέμους ἐκφέρειν. [6] [μὴ γὰρ ῥᾳθυμήσας] ποιησάμενος [7] γὰρ
105 στρατείαν ἐπὶ Τροίαν, ἥπερ εἶχε τότε [8] μεγίστην δύναμιν 102
τῶν περὶ τὴν Ἀσίαν, τοσοῦτον διήνεγκε τῇ στρατηγίᾳ τῶν
πρὸς τὴν αὐτὴν ταύτην ὕστερον πολεμησάντων, ὅσον οἱ μὲν
μετὰ τῆς τῶν Ἑλλήνων δυνάμεως ἐν ἔτεσι δέκα μόλις αὐτὴν
ἐξεπολιόρκησαν, ὁ δ᾽ ἐν ἡμέραις ἐλάττοσιν ἢ τοσαύταις καὶ
μετ᾽ ὀλίγων στρατεύσας ῥᾳδίως αὐτὴν κατὰ κράτος εἷλε.
καὶ μετὰ ταῦτα τοὺς βασιλέας τῶν ἐθνῶν τῶν ἐφ᾽ ἑκατέ-
b ρας τῆς ἠπείρου τὴν παραλίαν κατοικούντων ἅπαντας
ἀπέκτεινεν· οὓς οὐδέποτ᾽ ἂν διέφθειρεν, εἰ μὴ καὶ τῆς δυνά-
μεως αὐτῶν ἐκράτησε. ταῦτα δὲ πράξας τὰς στήλας τὰς
Ἡρακλέους καλουμένας ἐποιήσατο, τρόπαιον μὲν τῶν βαρ-
βάρων, μνημεῖον δὲ τῆς ἀρετῆς αὐτοῦ καὶ τῶν κινδύνων, ὅρους
δὲ τῆς τῶν Ἑλλήνων χώρας. τούτου δ᾽ ἕνεκά σοι περὶ τού-
των διῆλθον, ἵνα γνῷς ὅτι σε τυγχάνω τῷ λόγῳ παρακα-

[1] διπλασίω A. C. L. [2] ἀφέξομαι πάντων διὰ A. C. L. [3] ἐκλεξάμενος ἔλαβον C.
[4] εἰρημένοις A. C. L. [5] τῶν A. L. [6] uncos om. A. C. L.
[7] δὲ A. C. L. [8] μεγίστην τότε A. C. L.

Καιρὸν] Quæ sequuntur de seditionibus quibus laborabat Græcia quo tempore Hercules ipsius patrocinium suscepit, evincunt per καιρὸν intelligi debere *eandem temporis occasionem*, seu *simile tempus* quoddam Philippo accidisse quod Herculi; adeoque actionem illam Herculis, qua sc. Græciam liberavit a malis, etc., simili tempore (vel potius occasione) evenisse, quo nunc Philippum ad ea suscipienda hortatur. Si enim per καιρὸν voluisset intelligi *temporis spatium*, χρόνον potius dixisset. Batt. *occasionem*, i. e. hic, longitudinem tempori aptatam. Auger. *longitudinem*, huic orationi aptam. Lang.

Ἐλάττοσιν ἢ τοσαύταις] *in diebus paucioribus quam tot*, sub. fuerunt anni, sc. decem. Pro τοσαύταις forte legendum τοσούτοις, sc. ἔτεσιν. Auger. Quod opus non est. Lang. Ἐλάττοσι δέκα ἡμερῶν. μνημονεύει τούτου καὶ Σένεκας ἐν Ἀγαμέμν. 865: 'Te duce concidit totidem diebus Troja, quot annis.' Cor.

Ἐφ᾽ ἑκατέρας τῆς ἠπείρου] Τῆς τε Ἀσιανῆς καὶ τῆς Εὐρωπαίας, ὡς ἐξηγήσατο ὁ Περιζώνιος ἐν τῇ Αἰλιαν. Ποικ. Ἱστ. Ε. γ΄. Idem.

λῶν ἐπὶ τοιαύτας πράξεις, ἃς ἐπὶ τῶν ἔργων οἱ πρόγονοί
σου φαίνονται κάλλιστα προκρίναντες. c

μη΄. Ἅπαντας μὲν οὖν χρὴ τοὺς νοῦν ἔχοντας [1] τὸν κρά-
τιστον ὑποστησαμένους πειρᾶσθαι γίγνεσθαι τοιούτους,
μάλιστα δὲ σοὶ προσήκει. [2] τὸ γὰρ [3] μὴ [4] δεῖν ἀλλοτρίοις
χρῆσθαι παραδείγμασιν, ἀλλ᾽ οἰκεῖον ὑπάρχειν, πῶς οὐκ
εἰκὸς ὑπ᾽ αὐτοῦ σε παροξύνεσθαι καὶ φιλονεικεῖν ὅπως τῷ
προγόνῳ σαυτὸν ὅμοιον παρασκευάσεις; λέγω δ᾽ οὐχ ὡς
δυνησόμενον ἁπάσας σε μιμήσασθαι τὰς Ἡρακλέους πρά- d
ξεις — οὐδὲ γὰρ [5] ἂν τῶν θεῶν ἔνιοι δυνηθεῖεν —· ἀλλὰ
κατά γε τὸ τῆς ψυχῆς ἦθος καὶ τὴν φιλανθρωπίαν καὶ
τὴν εὔνοιαν, ἣν εἶχεν εἰς τοὺς Ἕλληνας, δύναιο ἂν ὁμοιωθῆ-
ναι τοῖς ἐκείνου [6] βουλήμασιν. ἔστι δέ σοι πεισθέντι τοῖς ὑπ᾽
ἐμοῦ λεγομένοις τυχεῖν δόξης, οἵας ἂν αὐτὸς βουληθείης·
ῥᾷον γάρ ἐστιν ἐκ τῶν παρόντων κτήσασθαί σε τὴν καλλί-
στην, [7] ἢ ἐξ ὧν παρέλαβες ἐπὶ τὴν [8] νῦν ὑπάρχουσαν προελ-
θεῖν. σκέψαι δ᾽ ὅτι σε τυγχάνω παρακαλῶν, ἐξ ὧν ποιήσῃ e
τὰς στρατείας, οὐ μετὰ τῶν βαρβάρων ἐφ᾽ οὓς οὐ δίκαιόν
ἐστιν, ἀλλὰ μετὰ τῶν Ἑλλήνων ἐπὶ τούτους πρὸς οὓς προσ-
ήκει τοὺς ἀφ᾽ Ἡρακλέους γεγονότας πολεμεῖν.

μθ΄. Καὶ μὴ θαυμάσῃς, εἰ διὰ παντός σε τοῦ λόγου πει- 106
103 ρῶμαι προτρέπειν ἐπί [9] τε τὰς εὐεργεσίας [10] τὰς τῶν Ἑλ-
λήνων καὶ [11] πρᾳότητα καὶ φιλανθρωπίαν· ὁρῶ γὰρ τὰς μὲν
χαλεπότητας λυπηρὰς οὔσας καὶ τοῖς ἔχουσι καὶ τοῖς ἐν-
τυγχάνουσι, τὰς δὲ πρᾳότητας οὐ μόνον ἐπὶ [12] τῶν ἀνθρώ-
πων καὶ τῶν ἄλλων [13] ζώων ἁπάντων εὐδοκιμούσας, ἀλλὰ

[1] τὸ A. C. L. [2] τῷ A. [3] μηδὲν A. L. μηδὲ C. [4] δεῖν om. A. C. L. [5] ἂν post δυνηθεῖεν ponunt A. C. L. [6] βουλεύμασιν A. C. L. [7] ἤπερ A. C. L. [8] νῦν om. A. C. L. [9] τε om. A. C. L. [10] τὰς om. A. C. L. [11] πρᾳότητας καὶ φιλανθρωπίας A. C. L. [12] τῶν ζώων καὶ τῶν A. C. L. [13] ζώων om. A. C. L.

Ἐπὶ τῶν ἔργων] *re ipsa*. LANG.

Κάλλιστα προκρίναντες] Scil. ἑτέρων πράξεων. WOLF. κάλλιστα h. l. idem ac καλλίστας. LANG. Γρ. μάλιστα προκρίν. COR.

Οἰκεῖον] Ἴσως· οἰκεῖα. IDEM.

Ὑπ᾽ αὐτοῦ] Idem ac ὑπὸ τούτου. *ex ea re excitari*. Cæterum σε δυνησόμενον est accusativus absolutus. AUGER.

Ἐξ ὧν παρέλαβες] Ἐκ τούτων ἃ παρέλ. Initia regni Philippi tenuia fuerunt et perturbatissima: sed ille tamen, omnibus difficultatibus superatis, tum regnum patrium recuperavit, tum fines imperii longe lateque propagavit. WOLF. Ἐξ ὧν hic idem ac ἵνα vel ὅπως. AUGER.

Ἐπὶ τὰς εὐεργεσίας κ. τ. λ.] Ἐπὶ τὸ εὐεργετεῖν τοὺς Ἕλληνας, καὶ πρᾶον εἶναι καὶ φιλάνθρωπον, πρὸς αὐτούς. COR.

Χαλεπότητας] Non *difficultatem* significat hoc loco, sed *morositatem*, *asperitatem*, *sævitiam*. WOLF.

Καὶ τοῖς ἔχουσι καὶ τοῖς ἐντυγχάνουσι] Καὶ τοῖς χαλεποῖς οὖσι καὶ τοῖς πρὸς οὓς χαλεπῶς προσφέρονται. COR.

καὶ τῶν θεῶν τοὺς μὲν τῶν ἀγαθῶν ἡμῖν [1] αἰτίους ὄντας
Ὀλυμπίους προσαγορευομένους, τοὺς δ᾽ ἐπὶ ταῖς συμφοραῖς
b καὶ ταῖς τιμωρίαις τεταγμένους δυσχερεστέρας τὰς ἐπω-
νυμίας ἔχοντας, καὶ τῶν μὲν καὶ τοὺς ἰδιώτας καὶ τὰς
πόλεις καὶ νεὼς καὶ βωμοὺς ἱδρυμένους, τοὺς δ᾽ οὔτ᾽ ἐν ταῖς
εὐχαῖς οὔτ᾽ ἐν ταῖς θυσίαις τιμωμένους, ἀλλ᾽ ἀποπομπὰς
αὐτῶν ἡμᾶς ποιουμένους. ὧν ἐνθυμούμενον ἐθίζειν σαυτὸν
χρὴ καὶ μελετᾷν ὅπως ἔτι μᾶλλον ἢ νῦν τοιαύτην ἅπαν-
τες περὶ σοῦ τὴν γνώμην ἕξουσι. χρὴ δὲ τοὺς μείζονος δόξης
c τῶν ἄλλων ἐπιθυμοῦντας [2] περιβάλλεσθαι μὲν τῇ διανοίᾳ
τὰς πράξεις δυνατὰς μὲν, εὐχῇ δ᾽ ὁμοίας, ἐξεργάζεσθαι δὲ
ζητεῖν αὐτὰς ὅπως ἂν οἱ καιροὶ παραδιδῶσιν.

ν΄. Ἐκ πολλῶν δ᾽ ἂν κατανοήσειας ὅτι δεῖ τοῦτον τὸν
τρόπον πράττειν, μάλιστα δ᾽ ἐκ τῶν Ἰάσονι συμβάντων.
ἐκεῖνος γὰρ οὐδὲν τοιοῦτον οἷον σὺ κατεργασάμενος μεγίστης
δόξης ἔτυχεν, οὐκ ἐξ ὧν ἔπραξεν, ἀλλ᾽ ἐξ ὧν ἔφησεν· ἐποι-
d εῖτο γὰρ τοὺς λόγους ὡς εἰς τὴν ἤπειρον διαβησόμενος καὶ
βασιλεῖ πολεμήσων. ὅπου δ᾽ Ἰάσων λόγῳ μόνον χρησάμενος
οὕτως αὑτὸν ηὔξησε, ποίαν τινὰ χρὴ προσδοκᾷν περὶ σοῦ
γνώμην αὐτοὺς ἕξειν, ἢν ἔργῳ ταῦτα πράξῃς, καὶ μάλιστα
μὲν πειραθῇς ὅλην τὴν βασιλείαν ἑλεῖν, εἰ δὲ μὴ, χώραν
ὅτι πλείστην ἀφορίσασθαι καὶ διαλαβεῖν τὴν Ἀσίαν, [3] ὡς
λέγουσί τινες, ἀπὸ Κιλικίας μέχρι Σινώπης; πρὸς δὲ τού-
e τοις κτίσαι πόλεις ἐν τούτῳ τῷ τόπῳ, καὶ κατοικίσαι
τοὺς νῦν πλανωμένους δι᾽ ἔνδειαν τῶν καθ᾽ ἡμέραν καὶ λυ-
μαινομένους οἷς ἂν ἐντύχωσιν. οὓς εἰ μὴ [4] παύσομεν ἀθροι-

[1] αἰτίους ἡμῖν A. C. L. [2] περιβαλέσθαι A. C. L. [3] ἣν A. C. L. [4] παύσωμεν A. L.

Δυσχερεστάτας τὰς ἐπωνυμίας] Dii inferi intelligendi, ut Orcus, Furiæ, aliique quos ἀλάστορας [ἀλιτηρίους, προστροπαίους, παλαμναίους] dicunt a perpetuo nocendi studio. WOLF.

Καὶ τῶν μὲν κ. τ. λ.] Melius, puto auctor scripsisset: καὶ τοῖς μὲν κ. τ. λ. *atque illis* (Olympiis diis) *et privatos homines et civitates ponere et templa et aras* video. LANG.

Ἀποπομπὰς] Ἀποπομπαὶ sunt ea verba, quibus malum omen deprecamur: Quod absit! Quod deus avertat! Græce ὃ μὴ γένοιτο. [Anglice *heaven forfend!*] WOLF. Ἀποπομπὰς explicat Harpocration ἀποτροπὰς, *averruncationes*. AUGER.

Περιβάλλεσθαι] Ὑποτίθεσθαι. COR.

Παραδιδῶσιν] Ἐφιῶσι, συγχωρῶσιν, ἢ μᾶλλον ἀμεταβάτως, ἐνδιδῶσιν, ἐλλειπτικῶς τοῦ ἑαυτούς. COR.

Ἰάσονι] Iason, illa ætate Thessaliæ princeps, vir magna virtute magnaque potentia præditus, sed in ipso expeditionis barbaricæ apparatu, ut et Philippus non multo post, interfectus. AUGER. Cf. Xenoph. Hellen. l. vi. c. 1.

Αὐτοὺς] Ignoro ad quod referatur: pro quo velim legi τοὺς ἀνθρώπους. AUGER.

Οἷς ἂν ἐντύχωσιν] Scil. τόποις καὶ ἀνθρώποις. *et obvios quosque spoliant et pagos at-*

ζομένους βίον ἱκανὸν αὐτοῖς [1]πορίσαντες, λήσουσιν ἡμᾶς
τοσοῦτοι γενόμενοι τὸ πλῆθος, ὥστε μηδὲν ἧττον αὐτοὺς
104 εἶναι φοβεροὺς τοῖς Ἕλλησιν ἢ τοῖς βαρβάροις· ὧν οὐδεμίαν 107
ποιούμεθα πρόνοιαν, ἀλλ' ἀγνοοῦμεν κοινὸν φόβον καὶ κίν-
δυνον ἅπασιν ἡμῖν αὐξανόμενον. ἔστιν οὖν ἀνδρὸς μέγα φρο-
νοῦντος καὶ φιλέλληνος καὶ πορρωτέρω τῶν ἄλλων τῇ δια-
νοίᾳ καθορῶντος, ἀποχρησάμενον τοῖς τοιούτοις πρὸς τοὺς
βαρβάρους, καὶ χώραν ἀποτεμόμενον τοσαύτην ὅσην ὀλίγῳ
πρότερον εἰρήκαμεν, ἀπαλλάξαι τε τοὺς ξενιτευομένους
τῶν κακῶν ὧν αὐτοί τ' ἔχουσι καὶ τοῖς ἄλλοις παρέχουσι,
καὶ πόλεις ἐξ αὐτῶν συστῆσαι, καὶ ταύταις [2]ὁρίσαι τὴν b
Ἑλλάδα καὶ προβαλέσθαι πρὸ ἁπάντων ἡμῶν. ταῦτα
γὰρ πράξας οὐ μόνον ἐκείνους εὐδαίμονας ποιήσεις, ἀλλὰ
καὶ πάντας ἡμᾶς εἰς ἀσφάλειαν καταστήσεις. ἢν δ' οὖν
τούτων διαμάρτῃς, ἀλλ' ἐκεῖνό γε ῥᾳδίως ποιήσεις, τὰς
πόλεις τὰς τὴν Ἀσίαν κατοικούσας ἐλευθερώσεις. ὅ τι δ'
ἂν τούτων πρᾶξαι δυνηθῇς ἢ καὶ μόνον ἐπιχειρήσῃς, οὐκ
ἔσθ' ὅπως οὐ μᾶλλον τῶν ἄλλων εὐδοκιμήσεις, καὶ δικαίως, c
ἤνπερ ἐπὶ ταῦτα αὐτός θ' ὁρμήσῃς καὶ τοὺς Ἕλληνας προ-
τρέψῃς.

να'. Ἐπεὶ νῦν γε τίς οὐκ ἂν εἰκότως τὰ συμβεβηκότα
θαυμάσειε καὶ καταφρονήσειεν ἡμῶν; ὅπου παρὰ μὲν τοῖς
βαρβάροις, οὓς ὑπειλήφαμεν μαλακοὺς εἶναι καὶ πολέμων
ἀπείρους καὶ διεφθαρμένους ὑπὸ τῆς τρυφῆς, ἄνδρες [3]ἐγγε-
γόνασιν οἳ τῆς Ἑλλάδος ἠξίωσαν ἄρχειν, τῶν δ' Ἑλλήνων d
οὐδεὶς [4]τοσοῦτον πεφρόνηκεν, ὥστ' ἐπιχειρῆσαι τῆς Ἀσίας
ἡμᾶς ποιῆσαι κυρίους, ἀλλὰ τοσοῦτον αὐτῶν ἀπολελειμ-
μένοι τυγχάνομεν, ὥστ' ἐκεῖνοι μὲν οὐκ ὤκνησαν οὐδὲ προϋ-
πάρξαι τῆς ἔχθρας τῆς πρὸς τοὺς Ἕλληνας, ἡμεῖς δ' οὐδ'
ὑπὲρ ὧν κακῶς ἐπάθομεν [5]ἀμύνεσθαι τολμῶμεν αὐτούς,
ἀλλ' ὁμολογούντων ἐκείνων ἐν ἅπασι τοῖς πολέμοις μήτε
στρατιώτας ἔχειν μήτε στρατηγοὺς [6]μήτ' ἄλλο μηδὲν τῶν

[1] εἰσπορίσαντες A. L. [2] ἐχυρῶσαι A. C. L. [3] γεγόνασιν A. C. L.
[4] τοσοῦτο A. C. L. [5] ἀμύνασθαι A. C. L. [6] μηδὲ L.

que oppidula diripiunt. Wolf.

Ἀποχρησάμενον τοῖς τοιούτοις] I. e. τοῖς ἐξ ἁπασῶν κακουργιῶν συνερρυηκόσιν. Idem.

Ἀποτεμόμενον] Ἀπὸ τῆς Περσῶν βασιλείας ἀποχωρίσαντα. Cor.

Ξενιτευομένους] Harpocration explicat μισθοφοροῦντας. Sed hoc in loco rectius explicari puto: vitam vagabundam agentes. Lang. Τοὺς ἐπὶ ξένης πλανωμένους. Cor.

e εἰς τοὺς κινδύνους χρησίμων, ἀλλὰ ταῦτα πάντα παρ'
ἡμῶν μεταπεμπομένων, εἰς τοῦθ' ἥκομεν ἐπιθυμίας τοῦ κα-
κῶς ἡμᾶς αὐτοὺς ποιεῖν, ὥστ', ἐξὸν ἡμῖν τἀκείνων ἀδεῶς
ἔχειν, πρὸς ἡμᾶς [1]τ' αὐτοὺς περὶ μικρῶν πολεμοῦμεν, καὶ
τοὺς ἀφισταμένους τῆς ἀρχῆς τῆς βασιλέως συγκαταστρε- 105
108 φόμεθα, καὶ λελήθαμεν ἡμᾶς αὐτοὺς ἐνίοτε μετὰ τῶν πα-
τρικῶν ἐχθρῶν τοὺς τῆς αὐτῆς συγγενείας μετέχοντας
ἀπολλύναι ζητοῦντες.

νβ'. Διὸ καὶ σοὶ νομίζω συμφέρειν, οὕτως ἀνάνδρως δια-
κειμένων τῶν ἄλλων, προστῆναι τοῦ πολέμου [2]τοῦ πρὸς
ἐκεῖνον. προσήκει δὲ τοῖς μὲν ἄλλοις τοῖς ἀφ' Ἡρακλέους
πεφυκόσι καὶ τοῖς ἐν πολιτείᾳ καὶ νόμοις ἐνδεδεμένοις ἐκείνην
τὴν πόλιν στέργειν, ἐν ᾗ τυγχάνουσι κατοικοῦντες, σὲ δ'
ὥσπερ ἄφετον γεγενημένον [3]ἅπασαν τὴν Ἑλλάδα πατρίδα
b νομίζειν, ὥσπερ ὁ γεννήσας ὑμᾶς, καὶ κινδυνεύειν ὑπὲρ αὐτῆς
ὁμοίως [4]ὥσπερ ὑπὲρ ὧν μάλιστα σπουδάζεις.

νγ'. Ἴσως δ' ἂν τινες ἐπιτιμῆσαί μοι τολμήσειαν τῶν
οὐδὲν ἄλλο δυναμένων ἢ τοῦτο ποιεῖν, ὅτι σὲ προειλόμην
παρακαλεῖν ἐπί τε τὴν στρατείαν τὴν ἐπὶ τοὺς βαρβάρους
καὶ τὴν ἐπιμέλειαν τὴν τῶν Ἑλλήνων, παραλιπὼν τὴν
ἐμαυτοῦ πόλιν.

c νδ'. Ἐγὼ δ', εἰ μὲν πρὸς ἄλλους τινὰς πρότερον ἐπεχεί-
ρουν διαλέγεσθαι περὶ τούτων ἢ πρὸς τὴν πατρίδα τὴν τρὶς
τοὺς Ἕλληνας ἐλευθερώσασαν, δὶς μὲν ἀπὸ τῶν βαρβάρων,
ἅπαξ δ' ἀπὸ τῆς Λακεδαιμονίων ἀρχῆς, ὡμολόγουν ἂν
πλημμελεῖν· νῦν δ' ἐκείνην [5]μὲν φανήσομαι [6]πρώτην ἐπὶ
ταῦτα προτρέπων ὡς ἠδυνάμην μετὰ πλείστης σπουδῆς,
αἰσθανόμενος δ' ἔλαττον αὐτὴν φροντίζουσαν τῶν ὑπ' ἐμοῦ
d λεγομένων ἢ τῶν ἐπὶ τοῦ βήματος μαινομένων, ἐκείνην μὲν

[1] τ' om. A. C. L. [2] τοῦ om. A. C. L. [3] πᾶσαν A. C. L.
[4] ὡς περὶ ὧν A. C. L. [5] μὲν om. A. C. L. [6] πρῶτον A. C. L.

Ἐκεῖνον] Regem Persarum. Auger præter necessitatem legendum esse opinatur ἐκείνους, i. e. barbaros. Lang.

Ὥσπερ ἄφετον γεγενημένον] Ὥσπερ ἀπολελυμένον καὶ ἀποροῦντα πατρίδος ἰδίας. μνημονεύει τῆς ἀστείας τῆσδε μεταφορᾶς καὶ Ἀριστοτέλης Ῥητορικ. Γ. ια'. Cor.

Ὥσπερ ὁ γεννήσας ὑμᾶς] Ὁ πρόγονος ὑμῶν Ἡρακλῆς. Cor.

Ἐπί τε τὴν στρατείαν κ. τ. λ.] I. e. ἵνα στρατεύσῃς ἐπὶ τοὺς βαρβάρους καὶ ἐπιμελῇ τῶν Ἑλλήνων. Wolf.

Δὶς μὲν] Scil. in Marathonio campo, et altera vice apud Salaminem.

Ἅπαξ δ'] Cum Conon navali prælio victor Lacedæmoniis principatum eripuit. Nisi forte quis referre malit ad superiora tempora, cum post interfectum Pausaniam rerum potiri cœperunt Athenienses. Wolf.

Τῶν ἐπὶ τοῦ βήματος μαιν.] Wolf. vertit: pro suggestu insanientium. Ego vero in

εἴασα, τῆς δὲ πραγματείας οὐκ ἀπέστην. διὸ δικαίως ἂν
με πάντες ἐπαινοῖεν, ὅτι, τῇ δυνάμει ταύτῃ χρώμενος ἣν
ἔχων τυγχάνω, διατετέλεκα πάντα τὸν χρόνον πολεμῶν
μὲν τοῖς βαρβάροις, κατηγορῶν δὲ τῶν μὴ τὴν αὐτὴν [1] ἐμοὶ
γνώμην ἐχόντων, προτρέπειν δ' ἐπιχειρῶν οὓς ἂν [2] ἐλπίσω
μάλιστα δυνήσεσθαι τοὺς μὲν Ἕλληνας ἀγαθόν τι ποιῆσαι,
τοὺς δὲ βαρβάρους ἀφελέσθαι τὴν ὑπάρχουσαν εὐδαιμονίαν.
διόπερ καὶ νῦν πρὸς σὲ ποιοῦμαι τοὺς λόγους, οὐκ ἀγνοῶν e
ὅτι [3] τούτοις μὲν [4] ὑπ' ἐμοῦ λεγομένοις πολλοὶ φθονήσουσι,
106 τοῖς δ' αὐτοῖς τούτοις ὑπὸ σοῦ πραττομένοις ἅπαντες συνη-
σθήσονται. τῶν μὲν γὰρ εἰρημένων οὐδεὶς κεκοινώνηκε, τῶν
δ' [5] ὠφελιῶν τῶν κατεργασθησομένων οὐκ ἔστιν ὅςτις οὐκ
οἰήσεται μεθέξειν.

νε'. Σκέψαι δ' ὡς αἰσχρὸν περιορᾶν τὴν Ἀσίαν ἄμεινον 109
πράττουσαν τῆς Εὐρώπης καὶ τοὺς βαρβάρους εὐπορωτέρους
ὄντας τῶν Ἑλλήνων, ἔτι δὲ τοὺς μὲν ἀπὸ Κύρου τὴν ἀρχὴν
ἔχοντας, ὃν ἡ μήτηρ εἰς τὴν ὁδὸν ἐξέβαλε, [6] βασιλέας με-
γάλους προσαγορευομένους, τοὺς δ' ἀφ' Ἡρακλέους πεφυκό-
τας, ὃν ὁ γεννήσας διὰ τὴν ἀρετὴν εἰς θεοὺς ἀνήγαγε, ταπει-
νοτέροις ὀνόμασιν ἢ [7] 'κείνους προσαγορευομένους. ὧν οὐδὲν
ἐατέον οὕτως ἔχειν, [8] ἀλλ' ἀναστρεπτέον καὶ μεταστατέον b
ἅπαντα ταῦτ' ἐστίν.

νς'. Εὖ δ' ἴσθι μηδὲν ἄν με τούτων ἐπιχειρήσαντα πεί-
θειν σε, εἰ δυναστείαν μόνον καὶ πλοῦτον ἑώρων ἐξ αὐτῶν
γενησόμενον· ἡγοῦμαι γὰρ τά γε τοιαῦτα καὶ νῦν σοι πλείω
τῶν ἱκανῶν ὑπάρχειν, καὶ πολλὴν ἀπληστίαν ἔχειν ὅςτις
προαιρεῖται κινδυνεύειν ὥςτ' ἢ ταῦτα λαβεῖν ἢ στερηθῆναι
τῆς ψυχῆς. ἀλλὰ γὰρ οὐ πρὸς τὰς τούτων κτήσεις ἀπο-
βλέψας ποιοῦμαι τοὺς λόγους, ἀλλ' οἰόμενος ἐκ τούτων με- c
γίστην σοι καὶ καλλίστην γενήσεσθαι δόξαν. ἐνθυμοῦ δ'
ὅτι τὸ μὲν σῶμα θνητὸν ἅπαντες ἔχομεν, κατὰ δὲ τὴν
εὐδοξίαν καὶ τοὺς ἐπαίνους καὶ τὴν φήμην [9] καὶ τὴν μνήμην
τὴν τῷ χρόνῳ συμπαρακολουθοῦσαν ἀθανασίας μεταλαμ-

[1] μοι A. L. ἐμοὶ post ἐχόντων ponit C. [2] ἐλπίζω A. C. L. [3] τοῖς A. C. L.
[4] ὑπ' ἐμοῦ μὲν A. C. L. [5] ὠφελειῶν A. C. L. [6] βασιλεῖς A. L.
[7] κεῖνοι A. C. L. [8] ἀλλὰ μεταναστατέον καὶ ἀναστρεπτέον A. L.
[9] καὶ τὴν μνήμην om. A. C. L.

suggestu, ut §. λδ'. Lang. Τῶν ῥητόρων καὶ δημαγωγῶν. Cor.

Τῇ δυνάμει ταύτῃ] I. e. τοῖς λόγοις. Wolf.

βάνομεν, ἧς ἄξιον ὀρεγομένους καθ' ὅσον οἷοί τ' ἐσμὲν ὁτι-
οῦν πάσχειν. ἴδοις δ' ἂν καὶ τῶν ἰδιωτῶν τοὺς ἐπιεικεστά-
τους ὑπὲρ ἄλλου μὲν οὐδενὸς ἂν τὸ ζῆν ἀντικαταλλαξαμέ-
d νους, ὑπὲρ δὲ τοῦ τυχεῖν καλῆς δόξης ἀποθνήσκειν ἐν τοῖς
πολέμοις ἐθέλοντας, ὅλως δὲ τοὺς μὲν τιμῆς ἐπιθυμοῦντας
ἀεὶ μείζονος ἧς ἔχουσιν ὑπὸ πάντων ἐπαινουμένους, τοὺς δὲ
πρὸς ἄλλο τι τῶν [1] ὄντων ἀπλήστως διακειμένους ἀκρατε-
στέρους καὶ φαυλοτέρους εἶναι δοκοῦντας. τὸ δὲ μέγιστον τῶν
εἰρημένων, ὅτι συμβαίνει τοῦ μὲν πλούτου καὶ τῶν δυναστειῶν
e πολλάκις τοὺς ἐχθροὺς κυρίους γίγνεσθαι, τῆς δ' εὐνοίας
τῆς παρὰ τῶν πολιτῶν καὶ τῶν ἄλλων τῶν προειρημένων 107
μηδένας ἄλλους καταλείπεσθαι κληρονόμους πλὴν τοὺς ἐξ
ἡμῶν γεγονότας. ὥςτ' ᾐσχυνόμην ἄν, εἰ μὴ τούτων ἕνεκα
110 συνεβούλευόν [2] σοι καὶ τὴν στρατείαν ποιεῖσθαι ταύτην καὶ
πολεμεῖν καὶ κινδυνεύειν.

νζ'. Οὕτω δ' ἄριστα βουλεύσῃ περὶ τούτων, [3] ἢν ὑπο-
λάβῃς μὴ μόνον τὸν λόγον τοῦτόν [4] σε παρακαλεῖν, ἀλλὰ
καὶ τοὺς προγόνους καὶ τὴν τῶν [5] βαρβάρων ἀνανδρίαν καὶ
τοὺς ὀνομαστοτάτους γενομένους καὶ δόξαντας ἡμιθέους εἶναι
διὰ τὴν στρατείαν τὴν ἐπ' ἐκείνους, μάλιστα δὲ πάντων τὸν
καιρόν, ἐν ᾧ σὺ μὲν τυγχάνεις τοσαύτην δύναμιν κεκτημένος
b ὅσην οὐδεὶς τῶν τὴν Εὐρώπην [6] κατοικησάντων, πρὸς ὃν δὲ
πολεμήσεις, οὕτως ἐστὶ σφόδρα μεμισημένος καὶ καταπε-
φρονημένος ὑφ' ἁπάντων ὡς οὐδεὶς πώποτε τῶν βασιλευ-
σάντων.

νη'. Πρὸ πολλοῦ δ' ἂν ἐποιησάμην οἷόν τ' εἶναι [7] συνε-
ρᾶσαι τοὺς λόγους [8] ἅπαντας τοὺς ὑπ' ἐμοῦ περὶ τούτων
εἰρημένους· μᾶλλον γὰρ ἂν [9] ἄξιος οὗτος ἔδοξεν τῆς ὑπο-
c θέσεως. οὐ μὴν ἀλλὰ σέ [10] γε χρὴ σκοπεῖν ἐξ ἁπάντων τὰ
συντείνοντα καὶ προτρέποντα πρὸς τὸν πόλεμον τοῦτον·
[11] οὕτω γὰρ ἂν ἄριστα βουλεύσαιο περὶ αὐτῶν.

νθ'. Οὐκ ἀγνοῶ δ' ὅτι πολλοὶ τῶν Ἑλλήνων τὴν βασι-

[1] ἀνοήτως φιλουμένων τοῖς πολλοῖς ὁλοσχερῶς διακειμ. A. C. L. [2] σε A. L.
[3] ἂν A. C. L. [4] σε τοῦτον A. C. L. [5] πατέρων ἀνδρίαν A. C. L.
[6] οἰκησάντων A. C. L. [7] ὅπως ἂν συνερανίσαιμι A. C. L. [8] πάντας A. C. L.
[9] ἀξιόχρεως ἔδοξεν οὕτως ἡ πραγματεία εἶναι τῆς A. C. L. [10] τε L.
[11] οὕτω - - - - - αὐτῶν om. A. C. L.

Τῶν ἄλλων τῶν προειρ.] Τῆς εὐδοξίας, τῶν ἐπαίνων, τῆς φήμης. Idem.

λέως δύναμιν ἄμαχον εἶναι νομίζουσιν· ὧν ἄξιον θαυμάζειν,
εἰ τὴν ὑπ' ἀνθρώπου βαρβάρου καὶ κακῶς τεθραμμένου
κατασταθεῖσαν καὶ [1]συναχθεῖσαν ἐπὶ δουλείᾳ, ταύτην
ὑπ' ἀνδρὸς Ἕλληνος καὶ περὶ τοὺς πολέμους πολλὴν ἐμπει-
ρίαν ἔχοντος μὴ νομίζουσιν ἂν ἐπ' ἐλευθερίᾳ διαλυθῆναι,
καὶ ταῦτ' εἰδότες ὅτι συστῆσαι μὲν ἐστὶν ἅπαντα χαλε- d
πὸν, διαλῦσαι δὲ ῥᾴδιον.

ξ'. Ἐνθυμοῦ δ' ὅτι μάλιστα τούτους τιμῶσιν ἅπαντες
καὶ θαυμάζουσιν, οἵτινες [2]ἀμφότερα δύνανται, καὶ πολι-
τεύεσθαι καὶ στρατηγεῖν. ὅταν οὖν ὁρᾷς τοὺς ἐν μιᾷ πόλει
[3]ταύτην ἔχοντας τὴν φύσιν εὐδοκιμοῦντας, ποίους τινὰς χρὴ
προσδοκᾶν τοὺς ἐπαίνους ἔσεσθαι τοὺς περὶ σοῦ ῥηθησομέ-
νους, ὅταν φαίνῃ ταῖς μὲν εὐεργεσίαις ἐν ἅπασι τοῖς Ἕλλησι e
πεπολιτευμένος, ταῖς δὲ στρατηγίαις τοὺς βαρβάρους
108 κατεστραμμένος; ἐγὼ μὲν γὰρ ἡγοῦμαι ταῦτα πέρας ἕξειν·
οὐδένα γὰρ ἄλλον ποτὲ δυνήσεσθαι μείζω πρᾶξαι τούτων·
οὔτε γὰρ ἐν τοῖς Ἕλλησι [4]γενήσεσθαι τηλικοῦτον ἔργον, 111
ὅσον ἐστὶ τὸ πάντας ἡμᾶς ἐκ τοσούτων πολέμων ἐπὶ τὴν
ὁμόνοιαν προαγαγεῖν, οὔτε [5]τοῖς βαρβάροις εἰκός ἐστι συστῆ-
ναι τηλικαύτην δύναμιν, ἣν τὴν νῦν ὑπάρχουσαν καταλύσῃς.
ὥστε τῶν [6]μὲν ἐπιγιγνομένων, οὐδ' ἤν τις τῶν ἄλλων διε-
νέγκῃ τὴν φύσιν, οὐδὲν ἕξει ποιῆσαι τοιοῦτον. ἀλλὰ μὴν τῶν
[7]γε προγεγενημένων [8]ἔχω μὲν ὑπερβαλεῖν τὰς πράξεις τοῖς b
ἤδη διὰ σοῦ κατειργασμένοις, [9]οὐ γλίσχρως, ἀλλ' ἀληθινῶς·
ὅστις γὰρ ἔθνη τοσαῦτα τυγχάνεις κατεστραμμένος ὅσας
οὐδεὶς πώποτε τῶν ἄλλων Ἑλλήνων πόλεις εἷλε, πῶς οὐκ
ἂν πρὸς ἕκαστον αὐτῶν ἀντιπαραβαλὼν ῥᾳδίως ἂν ἐπέδειξα
μείζω σε κἀκείνων διαπεπραγμένον; ἀλλὰ γὰρ εἱλόμην

[1] συνταχθεῖσαν C. [2] ἀμφότερα ἂν δύνανται A. L. ἂν ἀμφότερα δύνανται C. [3] τοιαύτην A. C. L. [4] γεγενῆσθαι A. C. L. [5] ἐν τοῖς A. C. L. [6] νῦν μὲν L. [7] γε om. A. C. L. [8] ἔχομεν ὑπερβαλεῖν A. ἔχομεν παραβαλεῖν C. L. [9] οὐκ αἰσχρῶς A. C. οὐκ ἐχθρῶς L.

Ταῦτα πέρας ἕξειν] *hæc extrema, seu maxima, esse futura.* Lang.

Τῶν προγεγενημένων ἔχομεν ὑπερβαλεῖν κ. τ. λ.] Ad verbum interpretor: *possumus superare actiones majorum his jam a te factis*, i. e. possumus dicere actiones majorum his jam a te factis superari. Auger. Ego e Cod. Fugg. παραβαλεῖν et ἐχθρῶς revocavi. Sensus totius est: *possumus quidem res a te gestas cum majorum illis comparare, imo demonstrare, tuas esse superiores; sed abstineo, tum quod,* etc. Auger. vero cum explicatione vix audiendus est. Lang.

Πρὸς ἕκαστον] Scil. τῶν προγεγενημένων. Idem.

ἀποσχέσθαι τῆς τοιαύτης ἰδέας δι' ἀμφότερα, διά τε τοὺς
οὐκ εὐκαίρως αὐτῇ χρωμένους, καὶ διὰ τὸ μὴ βούλεσθαι
c ταπεινοτέρους ποιεῖν τῶν νῦν ὄντων τοὺς ἡμιθέους εἶναι νο-
μιζομένους.

ξα'. Ἐνθυμοῦ δ', ἵνα τι καὶ τῶν ἀρχαίων εἴπωμεν, ὅτι
τὸν Ταντάλου πλοῦτον καὶ τὴν Πέλοπος ἀρχὴν καὶ τὴν
Εὐρυσθέως δύναμιν οὐδεὶς ἂν οὔτε λόγων εὑρετὴς οὔτε ποιητὴς
ἐπαινέσειεν· ἀλλὰ [1]μετά γε τὴν Ἡρακλέους ὑπερβολὴν καὶ
τὴν Θησέως ἀρετὴν [2]τοὺς ἐπὶ Τροίαν στρατευσαμένους καὶ
τοὺς ἐκείνοις ὁμοίους γενομένους ἅπαντες ἂν εὐλογήσειαν.
[3]καίτοι τοὺς ὀνομαστοτάτους καὶ [4]τοὺς ἀρίστους αὐτῶν
d ἴσμεν ἐν μικροῖς πολιχνίοις καὶ νησυδρίοις τὰς ἀρχὰς κατα-
σχόντας. ἀλλ' ὅμως ἰσόθεον καὶ [5]παρὰ πᾶσιν ὀνομαστὴν
τὴν αὐτῶν δόξαν κατέλιπον· ἅπαντες γὰρ φιλοῦσιν οὐ τοὺς
σφίσιν αὐτοῖς μεγίστην δυναστείαν [6]κτησαμένους, ἀλλὰ
τοὺς τοῖς Ἕλλησι πλείστων ἀγαθῶν αἰτίους γεγενημένους.

ξβ'. Οὐ μόνον δ' ἐπὶ τούτων αὐτοὺς ὄψει τὴν γνώμην
ταύτην ἔχοντας, ἀλλ' ἐπὶ πάντων ὁμοίως. ἐπεὶ καὶ τὴν πό-
e λιν ἡμῶν οὐδεὶς ἂν ἐπαινέσειεν, οὔθ' ὅτι τῆς θαλάττης ἦρξεν,
οὔθ' ὅτι [7]τοσοῦτον πλῆθος [8]χρημάτων εἰσπράξασα τους
συμμάχους εἰς τὴν ἀκρόπολιν ἀνήνεγκεν, ἀλλὰ μὴν οὐδ' ὅτι 109
πολλῶν πόλεων ἐξουσίαν ἔλαβε, τὰς μὲν ἀναστάτους ποιῆ-
σαι, τὰς δ' αὐξῆσαι, τὰς δὲ ὅπως ἠβουλήθη διοικῆσαι, —
112 πάντα γὰρ [9]ταῦτα παρῆν αὐτῇ πράττειν — ἀλλ' ἐκ τούτων
μὲν πολλαὶ κατηγορίαι κατ' αὐτῆς γεγόνασιν, ἐκ δὲ τῆς
[10]Μαραθῶνι μάχης καὶ [11]τῆς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίας, καὶ
μάλισθ' ὅτι τὴν αὐτῶν ἐξέλιπον ὑπὲρ τῆς τῶν Ἑλλήνων
σωτηρίας, ἅπαντες αὐτὴν ἐγκωμιάζουσι. τὴν δ' αὐτὴν γνώ-

[1] γε μετὰ A. L. μετὰ om. C. [2] καὶ τοὺς A. C. L. [3] καὶ A. L. [4] τοὺς om. A. C. L. [5] παρὰ om. A. C. L. [6] κεκτημένους A. C. L. [7] τοσοῦτο A. C. L. [8] τῶν χρημάτων A. L. [9] ταῦτα γὰρ ἅπαντα A. C. L. [10] ἐν Μαραθῶνι A. C. L. [11] τῆς ἐν om. A. C. L.

Τῆς τοιαύτης ἰδέας] Scil. τῶν λόγων, i. e. τῆς ἀντιπαραβολῆς πρὸς τοὺς ἡμιθέους. Wolf. *hoc genere* vel *hac re*. Lang.

Δι' ἀμφότερα] I. e. διὰ δύο προφάσεις. Wolf.

Τοὺς οὐκ εὐκαίρως] Τοὺς κόλακας. Idem.

Τῶν νῦν ὄντων] Σαυτοῦ, τοῦ Φιλίππου. Idem.

Τοὺς ἡμιθέους] Τοὺς ἐπὶ Τροίαν στρατευσαμένους. Idem.

Ἐπὶ τούτων] *de his*, i. e. ad Trojam militantibus. αὐτοὺς refertur ad ἅπαντες v. 14. Lang.

Εἰσπράξασα τοὺς συμμάχους] *quam a sociis exegerat.* Lang.

Εἰς τὴν ἀκρόπολιν] Cf. Symmachic. §. με'.

Ἐξέλιπον] Np. οἱ Ἀθηναῖοι. Auger.

μην καὶ περὶ Λακεδαιμονίων ἔχουσι· καὶ γὰρ ἐκείνων μᾶλ-
λον [1] ἄγανται τὴν ἧτταν τὴν ἐν Θερμοπύλαις ἢ τὰς ἄλλας
νίκας, καὶ τὸ τρόπαιον τὸ μὲν κατ᾽ ἐκείνων ὑπὸ τῶν βαρ- b
βάρων σταθὲν ἀγαπῶσι [2] καὶ θεωροῦσι, τὰ δ᾽ ὑπὸ Λακεδαι-
μονίων κατὰ τῶν ἄλλων οὐκ ἐπαινοῦσιν ἀλλ᾽ ἀηδῶς ὁρῶσιν.
ἡγοῦνται γὰρ τὸ μὲν ἀρετῆς εἶναι σημεῖον, τὰ δὲ πλεονεξίας.

ξγʹ. Ταῦτ᾽ οὖν ἐξετάσας [3] ἅπαντα καὶ διελθὼν πρὸς αὑ-
τὸν, ἣν μέν τι τῶν εἰρημένων [4] ᾖ μαλακώτερον [5] ἢ καταδε-
έστερον, [6] αἰτιῶ τὴν ἡλικίαν [7] τὴν ἐμὴν, ᾗ δικαίως ἂν ἅπαντες c
συγγνώμην ἔχοιεν· ἣν δ᾽ ὅμοια τοῖς πρότερον διαδεδομένοις,
νομίζειν αὐτὰ χρὴ μὴ τὸ γῆρας τοὐμὸν εὑρεῖν, ἀλλὰ τὸ δαι-
μόνιον ὑποβαλεῖν, οὐκ ἐμοῦ φροντίζον, ἀλλὰ τῆς Ἑλλάδος
κηδόμενον, καὶ βουλόμενον ταύτην τε τῶν κακῶν ἀπαλλάξαι
τῶν παρόντων, καὶ σοὶ πολὺ μείζω περιθεῖναι [8] δόξαν τῆς
νῦν ὑπαρχούσης. οἶμαι δέ σε οὐκ ἀγνοεῖν ὃν τρόπον οἱ θεοὶ
τὰ τῶν ἀνθρώπων διοικοῦσιν. οὐ γὰρ αὐτόχειρες οὔτε [9] τῶν d
ἀγαθῶν οὔτε τῶν κακῶν γίγνονται τῶν [10] συμβαινόντων αὐ-
τοῖς, ἀλλ᾽ ἑκάστοις τοιαύτην ἔννοιαν ἐμποιοῦσιν, ὥστε δι᾽ ἀλ-
λήλων ἡμῖν ἑκάτερα παραγίγνεσθαι τούτων. οἷον ἴσως καὶ
νῦν τοὺς μὲν λόγους ἡμῖν ἀπένειμαν, ἐπὶ δὲ τὰς πράξεις σὲ
τάττουσι, νομίζοντες τούτων μὲν σὲ κάλλιστ᾽ ἂν ἐπιστα-
τῆσαι, τὸν δὲ λόγον τὸν ἐμὸν ἥκιστ᾽ ἂν ὀχληρὸν γενέσθαι
τοῖς ἀκούουσιν. ἡγοῦμαι δὲ καὶ τὰ πεπραγμένα πρότερον
οὐκ ἄν ποτέ σοι γενέσθαι τηλικαῦτα τὸ μέγεθος, εἰ μή τις e
θεῶν αὐτὰ συγκατώρθωσεν, οὐχ ἵνα τοῖς βαρβάροις μόνον
110 τοῖς ἐπὶ τῆς Εὐρώπης κατοικοῦσι πολεμῶν διατελῇς, ἀλλ᾽ 113
ὅπως [11] ἂν ἐν τούτοις γυμνασθεὶς καὶ λαβὼν ἐμπειρίαν καὶ
γνωσθεὶς οἷος εἶ τούτων ἐπιθυμήσῃς, ὧν [12] ἐγὼ τυγχάνω

[1] ἄγανται μᾶλλον A. C. L. [2] καὶ θεωροῦσι om. C. [3] πάντα A. C. L. [4] εἴη A. L. [5] καὶ A. C. L. [6] ἀποβλέπειν εἰς τὴν A. C. L. [7] τὴν ἐμὴν δεῖ A. L. δεῖ τὴν ἐμὴν C. [8] δόξαν πολὺ μείζω τηρηθῆναι τῆς A. C. L. [9] μετὰ τῶν A. [μετὰ] τῶν L. [10] συνόντων A. C. L. [11] ἂν om. A. C. L. [12] ἐγὼ om. A. C. L.

Ἐξετάσας] Deberet legi ἐξετάσαντα et διελθόντα propter δεῖ quod sequitur, et ad quod subaudiri debet σε. Idem. Sed anacoluthia est. Lang.

Ὅμοια] Sub. ᾖ.

Διαδεδομένοις] Videtur paulo sonantius et significantius esse quam ἐκδεδομένοις, quod alias ponit. Wolf.

Οὐ γὰρ αὐτόχειρες — αὐτοῖς] Ὁ νοῦς· Οἱ θεοὶ οὐ τοῖς αὐτῶν ἰδίαις χερσὶ διδόασιν οὔτε τἀγαθὰ οὔτε τὰ κακὰ τὰ συνόντα [συμβαίνοντα] τοῖς ἀνθρώποις. Cor. Steph. in Thesaur. vertit: *non enim dii manu propria vel bona vel mala dant.* et de usu horum genitivorum monet.

συμβεβουλευκώς. αἰσχρὸν οὖν ἐστὶ καλῶς τῆς τύχης ἡγου-
μένης ἀπολειφθῆναι, καὶ μὴ παρασχεῖν [1] σαυτὸν εἰς [2] ὃ
βούλεταί σε προαγαγεῖν.

ξδʹ. Νομίζω δὲ χρῆναί σε πάντας μὲν τιμᾶν τοὺς περὶ
τῶν σοὶ πεπραγμένων ἀγαθόν τι λέγοντας, κάλλιστα μέντοι
νομίζειν ἐγκωμιάζειν ἐκείνους τοὺς μειζόνων ἔργων [3] ἢ τηλι-
b κούτων τὴν σὴν φύσιν ἀξιοῦντας, καὶ τοὺς [4] μὴ μόνον ἐν τῷ
παρόντι κεχαρισμένως διειλεγμένους, ἀλλ᾽ οἵ τινες [5] ἂν τοὺς
ἐπιγιγνομένους οὕτω [6] ποιήσωσι τὰς σὰς πράξεις θαυμάζειν
ὡς οὐδενὸς ἄλλου τῶν προγεγενημένων. πολλὰ δὲ βουλόμενος
τοιαῦτα λέγειν οὐ δύναμαι· τὴν δ᾽ αἰτίαν δι᾽ ἥν, πλεονάκις
τοῦ δέοντος εἴρηκα.

ξεʹ. Λοιπὸν οὖν ἐστὶ τὰ προειρημένα συναγαγεῖν, ἵν᾽ ὡς
c [7] ἐν ἐλαχίστοις κατίδοις τὸ κεφάλαιον τῶν συμβεβουλευ-
μένων. φημὶ γὰρ χρῆναί σε τοὺς μὲν Ἕλληνας εὐεργετεῖν,
Μακεδόνων δὲ βασιλεύειν, τῶν δὲ βαρβάρων ὡς πλείστων
ἄρχειν. ἢν γὰρ ταῦτα πράττῃς, ἅπαντές σοι χάριν ἕξουσιν,
οἱ μὲν Ἕλληνες ὑπὲρ ὧν [8] εὖ πάσχουσι· Μακεδόνες δ᾽ [9] ἢν
βασιλικῶς ἀλλὰ μὴ τυραννικῶς αὐτῶν ἐπιστατῇς, τὸ δὲ
τῶν ἄλλων γένος [9] ἢν διὰ σὲ βαρβαρικῆς δεσποτείας ἀπαλ-
d λαγέντες Ἑλληνικῆς ἐπιμελείας τύχωσι. ταῦθ᾽ ὅπως μὲν
γέγραπται τοῖς καιροῖς καὶ ταῖς ἀκριβείαις, παρ᾽ ὑμῶν τῶν
ἀκουόντων πυνθάνεσθαι δίκαιόν ἐστιν· ὅτι μέντοι βελτίω
τούτων καὶ μᾶλλον ἁρμόττοντα τοῖς ὑπάρχουσιν οὐδεὶς ἂν
σοι συμβουλεύσειεν, σαφῶς εἰδέναι νομίζω.

[1] αὑτὸν A. C. L. [2] ἃ A. C. L. [3] καὶ A. C. L. [4] μὴ μόνον τοὺς A. C. L. [5] ἂν om. A. C. L. [6] ποιήσουσι A. C. L. [7] ἐν om. A. L. [8] ἂν εὖ πάσχωσι A. C. L. [9] ἂν A. C. L.

Τὴν δ᾽ αἰτίαν δι᾽ ἥν] Τὸ γῆρας λέγει. Cor.

Ὡς ἐν ἐλαχίστοις] Ἀντὶ τοῦ, ἐν ὡς ἐλαχίστοις. Idem.

Τοῖς καιροῖς καὶ ταῖς ἀκριβείαις] *tempestive et accurate.* Lang. Τῇ συμμετρίᾳ ἢ τῇ ἀμετρίᾳ, τουτέστιν, εἰ ὁ γραφείς μοι οὗτος λόγος συμμέτρως ἢ ὑπὲρ τὸ μέτρον γέγραπται. Cor. Cf. Epist. B. §. ϛʹ.

Πυνθάνεσθαι] Subaudi με. Auger.

Ἁρμόττοντα τοῖς ὑπάρχουσιν] I. e. τοῖς καθεστῶσι πράγμασι τῶν τε βαρβάρων καὶ τῶν Ἑλλήνων καὶ τοῦ Φιλίππου. Wolf.

ς.

ΙΣΟΚΡΑΤΟΥΣ

ΑΡΧΙΔΑΜΟΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ

Pag. ed. Cor. — Pag. ed. H. Steph.

ΑΔΗΛΟΥ ΤΟΥ ΓΡΑΨΑΝΤΟΣ.

111 ΜΕΤΑ τὰ Λευκτρικὰ κατέτρεχον τὴν Λακεδαίμονα Θηβαῖοι καὶ πολλάκις αὐτὴν ἐκάκωσαν, 114
ὡς καὶ τὰς Λακεδαιμονίων γυναῖκας ἀπαντῆσαι Λακεδαιμονίοις συνεχῶς φεύγουσι καὶ εἰπεῖν [1] Μὴ καὶ δεύτερον ὑμᾶς ἔχομεν ἐν τῇ γαστρὶ δέξασθαι; καὶ οὕτω συστραφέντες ἐν Μαντινείᾳ ἐνίκησαν, τῶν Ἀθηναίων ἱππέων καλῶς παραταξαμένων. μετὰ τὰ ἐν Μαντινείᾳ οὖν ἔπεμψαν Λακεδαιμόνιοι πρὸς Θηβαίους αἰτοῦντες αὐτοὺς τὴν εἰρήνην· οἱ δ' ὑπέσχοντο αὐτοῖς ἡσυχάσειν, [2] ἢν [3] Μεσσήνην ἀνοικίσωσι καὶ αὐτόνομον ἐάσωσι. τῶν οὖν ἄλλων συμβουλευόντων Λακεδαιμονίοις ἀνοικίσαι, Ἀρχίδαμος ὁ νεώτερος συμβουλεύει Λακεδαιμονίοις μὴ ἀνοικίσαι. κατάγεται δ' οὕτως ὁ μικρὸς Ἀρχίδαμος· Ζευξίδαμος, οὗ Ἀρχίδαμος, οὗ Ἆγις, οὗ Ἀγησίλαος, οὗ Ἀρχίδαμος. καὶ οἱ μὲν λέγουσιν, ὅτι πέμψας Ἀρχίδαμος ἐν Ἀθήναις τὸν λόγον παρὰ Ἰσοκράτους ἐδέξατο· ἄλλοι δέ φασι γυμνασίαν εἶναι τὸν λόγον Ἰσοκράτους, Τίνας ἂν εἴποι λόγους Ἀρχίδαμος συμβουλεύων Λακεδαιμονίοις. καὶ ἡ μὲν ὑπόθεσις αὕτη· στάσις δὲ τῷ λόγῳ πραγματική· κεφάλαιον δὲ τὸ ξυμφέρον.

112

ΕΤΕΡΑ ΥΠΟΘΕΣΙΣ

ΕΚ ΤΩΝ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΤΟΥ ΑΛΙΚΑΡΝΑΣΣΕΩΣ.

Τίς δ' ἂν μᾶλλον πείσειε καὶ πόλιν καὶ ἄνδρας τοῦ ῥήτορος; πολλαχῇ μὲν καὶ ἄλλῃ, μάλιστα δ' ἐν τῷ πρὸς Λακεδαιμονίους γραφέντι λόγῳ, ὃς ἐπιγράφεται μὲν Ἀρχίδαμος, ὑπόθεσιν δὲ περιείληφε τὴν περὶ τοῦ μὴ προέσθαι [3] Μεσσήνην Βοιωτοῖς, μηδὲ ποιεῖν τὸ προσταττόμενον ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν. ἠτύχητο γὰρ δὴ τοῖς Λακεδαιμονίοις ἥ τε περὶ Λεῦκτρα μάχη καὶ πολλαὶ μετ' ἐκείνην ἕτεραι, καὶ τὰ μὲν Θηβαίων πράγματα ἤνθει τε καὶ εἰς μέγεθος ἀρχῆς προελη-

[1] ἣ L. [2] εἰ A. L. [3] Μεσήνην A. L.

ΑΡΧΙΔΑΜΟΣ] Inscribitur etiam Λακεδαιμόνιος vel ὁ πρὸς Λακεδαιμονίους λόγος, quod vel habita fuerit vel haberi potuerit ab Archidamo apud Lacedæmonios. Wolf.

Μετὰ τὰ Λευκτρικὰ] Intell. πράγματα. *post res ad Leuctra gestas.* Lang.

Μὴ καὶ δεύτερον] *numquid denuo.* Auger.

Ἐν τῇ γαστρὶ] Pro εἰς τὴν γαστέρα. Wolf.

Ἐνίκησαν] Contra historicorum fidem, quamvis in hoc prælio Epaminondas occisus est. Lang.

Καλῶς παραταξαμένων] I. e. ἐν τῇ προτάξει καλῶς μαχεσαμένων. Wolf.

Ἀνοικίσωσι] *instaurarent.* In quo argumenti hujus misellus auctor iterum lapsus est. Messene enim paulo post Leuctricam pugnam ab Epaminonda instaurata erat. Diod. Sic. l. xv. 66. et Pausan. Mess. c. 27. Rectius dixisset ἀφιστῶσι Μεσσήνης. Lang.

Κατάγεται] Id est, γενεαλογεῖται. Wolf.

Ὁ μικρὸς] Ὁ νεώτερος. Idem.

Οὗ Ἀρχίδαμος] Scil. υἱὸς ἐγένετο. Idem.

Ἐν Ἀθήναις] Pro εἰς Ἀθήνας. Lang.

Τίνας] Ante τίνας adde vel subaudi δείξαντος. Auger.

Στάσις — πραγματικὴ] Nihil aliud esse videtur, quam finem orationis esse actionem, non auscultationem. Wolf.

Κεφάλαιον] Præcipuum argumentum et firmamentum; ut Wolf. explicat, quo res confirmatur. Lang.

λύθει, τὰ δὲ τῆς Σπάρτης ταπεινὰ καὶ ἀνάξια τῆς ἀρχαίας ἡγεμονίας ἐγεγόνει. τελευτῶσα γοῦν, ἵνα τύχῃ τῆς εἰρήνης ἡ πόλις, ἐβουλεύετο εἰ χρὴ [1] Μεσσηνίας ἀποστῆναι, ταύτην ἐπιτιθέντων αὐτῇ Βοιωτῶν τὴν ἀνάγκην. ὁρῶν οὖν αὐτὴν ἀνάξια πράττειν μέλλουσαν τῶν προγόνων, τόνδε τὸν λόγον συνετάξατο Ἀρχιδάμῳ, νέῳ μὲν ὄντι καὶ οὔπω βασιλεύοντι, ἐλπίδας δὲ πολλὰς ἔχοντι ταύτης τεύξεσθαι τῆς τιμῆς. ἐν ᾧ διεξέρχεται πρῶτον μὲν ὡς δικαίως ἐκτήσαντο [1] Μεσσήνην Λακεδαιμόνιοι, παραδόντων τε αὐτὴν τῶν Κρεσφόντου παίδων ὅτ' ἐξέπεσον ἐκ τῆς ἀρχῆς, καὶ τοῦ θεοῦ προστάξαντος δέξασθαι καὶ τιμωρεῖν τοῖς ἀδικουμένοις, πρὸς δὲ τούτοις ἐπικυρώσαντος μὲν τὴν κτῆσιν τοῦ πολέμου, κάτοχον δὲ καὶ βέβαιον πεποιηκότος τοῦ χρόνου. διδά-
115 σκει δ' ὡς οὐ [1] Μεσσηνίοις τοῖς οὐκέτ' οὖσιν, ἀλλὰ δούλοις καὶ Εἵλωσιν ὁρμητήριον καὶ καταφυγὴν παρέξουσι τὴν πόλιν. διεξέρχεταί τε τοὺς κινδύνους τῶν προγόνων οὓς ὑπέμειναν ἕνεκα τῆς ἡγεμονίας, καὶ τῆς δόξης ὑπομιμνήσκει τῆς παρὰ τοῖς Ἕλλησιν ὑπαρχούσης περὶ αὐτῶν. παραινεῖ δὲ μὴ συγκαταπίπτειν ταῖς τύχαις μηδ' ἀπογιγνώσκειν τὰς μεταβολάς, ἐνθυμουμένους ὅτι πολλοὶ μὲν ἤδη μείζω δύναμιν ἔχοντες ἢ Θηβαῖοι ὑπὸ τῶν ἀσθενεστέρων ἐκρατήθησαν, πολλοὶ δ' εἰς πολιορκίαν κατακλεισθέντες καὶ δεινότερα ἢ Λακεδαιμόνιοι πάσχοντες διέφθειραν τοὺς ἐπιστρατεύσαντας. καὶ παράδειγμα ποιεῖται τὴν Ἀθηναίων πόλιν, ἥ τις ἐκ πολλῆς εὐδαιμονίας ἀνάστατος γενομένη τοὺς ἐσχάτους ὑπέστη κινδύνους, ἵνα μὴ τοῖς βαρβάροις ποιῇ τὸ προσταττόμενον. παρακελεύεται δὲ καὶ καρτερεῖν ἐπὶ τοῖς παροῦσι καὶ θαῤῥεῖν περὶ τῶν μελλόντων, ἐπισταμένους ὅτι τὰς τοιαύτας συμφορὰς αἱ πόλεις ἐπανορθοῦνται πολιτείᾳ χρηστῇ καὶ πολέμων ἐμπειρίαις, ἐν οἷς προεῖχεν ἡ Σπάρτη τῶν ἄλλων πόλεων. οἴεται δὲ δεῖν [2] οὐ τοὺς
κακῶς πράττοντας [3] εἰρήνης ἐπιθυμεῖν, οἷς ἐκ τῆς καινουργίας ἐπὶ τὸ κρεῖττον μεταβάλλειν τὰ 113
πράγματα ἐλπίς, ἀλλὰ τοὺς εὐτυχοῦντας· ἐν γὰρ τῷ ἀκινδύνῳ τὴν τῶν παρόντων ἀγαθῶν εἶναι φυλακήν. Πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα πρὸς τούτοις διεξελθὼν, ὅσα καὶ κοινῇ καὶ ἰδίᾳ τοῖς ἐπιφανεστάτοις αὐτῶν ἐπράχθη κατὰ τοὺς πολέμους λαμπρὰ ἔργα, καὶ ὅσης αἰσχύνης ἄξια δράσουσι, καὶ ὡς διαβληθήσονται παρὰ τοῖς Ἕλλησιν ἐπιλογισάμενος, καὶ ὅτι πάντοθεν αὐτοῖς ἐπικουρία τις ἔσται τὸν ἀγῶνα ποιουμένοις καὶ παρὰ θεῶν καὶ παρὰ συμμάχων καὶ παρὰ πάντων ἀνθρώπων, οἷς ἐπίφθονος ἡ Θηβαίων δύναμις αὐξομένη, καὶ τὴν κατέχουσαν ἀκοσμίαν καὶ ταραχὴν τὰς πόλεις ἐπιτροπευόντων τῆς Ἑλλάδος Βοιωτῶν ἐπιδειξάμενος, τελευτῶν, εἰ καὶ μηθὲν τούτων μέλλοι γίνεσθαι μηδ' ὑπολείποιτό τις ἄλλη σωτηρίας ἐλπὶς, ἐκλιπεῖν κελεύει τὴν πόλιν, διδάσκων αὐτοὺς ὡς χρὴ παῖδας μὲν καὶ γυναῖκας καὶ τὸν ἄλλον ὄχλον εἴς τε Σικελίαν ἐκπέμψαι καὶ Ἰταλίαν καὶ τἄλλα χωρία τὰ φίλια, αὐτοὺς δὲ καταλαβομένους τόπον ὅς τις ἂν ὀχυρώτατος ᾖ καὶ πρὸς τὸν πόλεμον ἐπιτηδειότατος ἄγειν καὶ φέρειν τοὺς πολεμίους καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν. οὐδεμίαν γὰρ ἀξιώσειν δύναμιν ὁμόσε χωρεῖν ἀνδράσι, κρατίστοις μὲν τὰ πολέμια τῶν Ἑλλήνων, ἀπονενοημένως δὲ πρὸς τὸ ζῆν διακειμένοις, δικαίαν δ' ὀργὴν καὶ πρόφασιν εὐπρεπῆ τῆς ἀνάγκης ἔχουσι.

Ταῦτα γὰρ οὐ Λακεδαιμονίοις μόνον συμβουλεύειν φαίην ἂν αὐτὸν ἔγωγε, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἄλλοις Ἕλλησι καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις, πολλῷ κρεῖττον ἁπάντων φιλοσόφων, οἳ τέλος ποιοῦνται τοῦ βίου τὴν ἀρετὴν καὶ τὸ καλόν.

116 α΄. ΙΣΩΣ τινὲς ὑμῶν θαυμάζουσιν ὅτι, τὸν ἄλλον χρόνον ἐμμεμενηκὼς τοῖς τῆς πόλεως νομίμοις ὡς οὐκ οἶδ' εἴ τις

[1] Μεσην. A. L. [2] αὐτοὺς κακῶς A. L. [3] μὴ εἰρήνης A. L.

Συνετάξατο] Np. ὁ Ἰσοκράτης. Auger.

Τοῖς βαρβάροις προστατ.] Idem ac ὑπὸ τῶν βαρβάρων προστατ. Idem.

Ἐκ τῆς καινουργίας] Τουτέστιν, ἐκ τοῦ νεωτέροις πράγμασιν ἐπιχειρεῖν καὶ κινεῖν ὅλως τὰ καθεστηκότα. Cor.

Ἐν τῷ ἀκινδύνῳ] Ἐν τῷ μὴ πολεμεῖν. Idem.

Φαίην ἂν αὐτὸν] Np. τὸν Ἰσοκράτην. Auger.

SUMMARIUM. (α΄.) Quum seniorum, qui quidem apud vos concionari solent, nec quisquam pro reipublicæ dignitate dixit, aliique aut prorsus tacent aut non fortiter satis adversantur, ego adolescens vel præter civitatis meæque vitæ morem sententiam dicere aggrediar. (β΄.) Est vero iste juvenes a dicendo arcendi mos multis de causis vituperandus, et quia recte judicandi facultas juvenibus æque ac senioribus data sit, tum de bello dicere, cujus maxime participes sunt, juvenibus plus quam senioribus conveniat, deinde errantes in dicendo non aliis, sed sibi noceant, denique hac ratione e multis optima eligere liceat. (γ΄.) Res autem, de qua deliberatum nunc vobiscum conveni, gravissimi est momenti, siquidem libertas nostra, pro cujus defensione nullæ acerbitates nullaque pericula recusanda sunt, in summo periculo versatur, ubi, quæ Thebani postulant, sociique nobis suadere cupiunt (nempe ἀποστῆναι Μεσσηνίας), pacis recuperandæ causa, fecerimus, gravius sane ac illustrius tropæum Leuctrico illo contra nos erigentes. (δ΄.) Quodsi socii vestri tale quid suadent atque minitantur etiam, nisi assentiamur, se pacem per se esse facturos, equidem illos vobis indignos et iniquos esse censeo, sine

ἄλλος τῶν ἡλικιωτῶν, τοσαύτην πεποίημαι [1] τὴν μεταβολὴν, ὥστε περὶ ὧν ὀκνοῦσιν οἱ πρεσβύτεροι λέγειν, περὶ τού-

[1] τὴν om. A. L.

quibus gloriosius etiam quam adjuti ab illis bellum contra Thebanos geremus. (ε'.) Ac primum quidem vos commonefaciendos esse censeo, quo pacto Mesene in potestatem vestram venerit, ut inde pateat, Mesenen vos eodem jure, quo Lacedæmonem possidere. (ϛ'.) Ubi Hercules e mortali deus factus erat, posteri ejus ætate tertia, ab oraculo in patriam terram abire jussi, considerata oraculi sententia, Argos hereditatis jure ad se pertinere, Lacedæmonem tanquam servam sibi traditam, Mesenen denique ut expugnatam ab Hercule et Nestoris fidei commissam sibi deberi, deprehenderunt. (ζ'.) Assumptis igitur majoribus vestris Doriensibus, in quibus Heraclidæ (Temenus, Cresphontes et Aristodemus), tunc habitabant, expeditionis sociis, inter quos regionem dividendam pacti sunt et a quibus regnum peculiari jure possidendum acceperunt, incolas illorum trium locorum vicerunt ac regna in totidem partes diviserunt. Sed quum Mesenii Cresphontem ducem ac regem suum interfecissent, filii ejus Mesenen in præmium vindictæ patris, quam petierant, Lacedæmoniis tradiderunt. (η'.) Quodsi autem Mesenem eodem jure, ut ex his breviter dictis apparet, quo Lacedæmonem possidemus, neque quisquam vestrum Lacedæmonem, si postularetur, relinqueret, non aliter quoque de Mesene animati esse debetis. (θ'.) Accedit, quod Mesenen prius possedimus, quam pleræque urbes Græciæ conditæ sunt Persæque Asiam subegerunt, et quod Thebani illam non Meseniis reddiderunt, sed Helotis, servis suis, tradiderunt. (ι'.) Mesenen nos jure obtinere et nos iniqua pati inde etiam patet, quod nunquam antea, ubi inferiores etiam hostibus, quam nunc, pacem facere coacti sumus, neque Persarum rex neque Thebanorum civitas jus illud in dubium vocarunt. (ια'.) Quod etiam vetussissimum et fide dignissimum oraculorum denuo agnovit, ubi nobis viam expugnandi Mesenen accuratissime monstravit. (ιβ'.) Quum igitur acceptam a Cresphontis filiis, oraculo consentiente, per tot annos atque ipsorum hostium judicio illam possideamus, quid est, quod nos, hoc tempore commodi studio pacem recusare et tunc rerum alienarum desiderio cum Meseniis bellum gessisse dicant? (ιγ'.) At vero dicunt, qui nobis pacis faciendæ auctores sunt, temporibus esse cedendum, neque in talibus rerum circumstantiis, quid justum sit, sed quid expediat, quærendum. (ιδ'.) Ego vero utile nunquam honesto præferendum esse dico, præsertim quum honestum ubique vincere et in hoc nostro casu jus (*possidendi Mesenen*) certum, utilitatem (*pacem cum Thebanis*) vero valde dubiam esse videam. (ιε'.) Deinde quoque magna nobis spes est, rem bene gerendi, quum sæpius usu venit, ut victi superiores fierent victoribus et obsidentes obsessis. (ιϛ'.) Exemplo sunt potissimum Athenienses, qui, ut antiquiora omittam, in Persico bello urbe ac regione relicta ex summis calamitatibus in maximam felicitatem evecti sunt. (ιζ'.) Item Dionysius, quum a Carthaginiensibus obsidione premeretur et jam in eo esset, ut salutem fuga quæreret, bello repetito non solum multa millia hostium cecidit, sed etiam dominationem in cives, qui erga ipsum iniquo animo erant, confirmavit. (ιη'.) His similia effecit etiam Amyntas, Macedonum rex, qui, a vicinis barbaris prœlio victus, totaque Macedonia privatus, parvum quoddam castellum occupavit ac trium mensium spatio totam Macedoniam recepit. (ιθ'.) Thebanorum quoque, incursus et minas nostras olim sustinere audentium, in tantum mutata est fortuna, ut jam nobis imperandi jus sibi arrogent. (κ'.) Igitur præsentia forti animo tolerare ac de futuris bene sperare oportet, præsertim quum ejusmodi calamitates et recta rerum administratione et rei militaris peritia, qua utraque gaudemus, emendantur. (κα'.) At quidam belli perfidiam accusant ac mirantur, quemquam esse, qui rei tam sævæ et temerariæ fidem habendam censeat. (κβ'.) Ego vero felicibus pacem expetendam esse puto, calamitosis vero bellum gerendum, ac tunc demum pactiones faciendas, quum aut suos hostes superarint aut ipsorum robur illorum robori æquaverint. (κγ'.) Recordemini autem, quam turpe sit, quod quum superioribus temporibus socia aliqua civitas vel unius Lacedæmonii ope servata sit, nos ne universi quidem patriam nostram servare conamur. (κδ'.) Quis nos non reprehenderet, si Mesenios, pro hac regione per viginti annos obsessos et a majoribus nostris multis laboribus et periculis paratos, verbis persuasi abjiceremus? (κε'.) Atque his omnibus neglectis, nonnulli tam cupide nobis Mesenen tradere suadent, ut urbis nostræ imbecillitatem hostiumque potentiam

των νεώτερος ὢν παρελήλυθα συμβουλεύσων. ἐγὼ δὲ, εἰ μέν τις [1] ἄλλος τῶν εἰθισμένων ἐν ὑμῖν ἀγορεύειν ἀξίως ἦν τῆς

[1] ἄλλος om. A. L.

commemorantes, nos sibi respondere jubeant, quibus auxiliis freti, suscipiendi vobis belli auctores simus. (κϛ'.) Ego vero et justitiam et deorum benevolentiam et bonam reipublicæ administrationem, cum civium pudore ac virtute conjunctam, delicta denique hostium maxima nobis eaque optima auxilia futura esse arbitror. (κζ'.) Tum et externi multi, opinor, Athenienses, inquam, et reliquarum urbium nonnullæ, nec non Dionysius tyrannus Ægyptique rex cæterique Asiæ principes suis æque ac nostris commodis consulent. (κη'.) Reliquæ porro Peloponnesi civitates, tum insigniores, tum ignobiliores, maximis hoc tempore calamitatibus afflictæ, etsi non prius, nunc saltem rerum maximarum curam habebunt. (κθ'.) Licet autem nihil horum eveniret, ego tamen, et majorum et juris nostri reverentia ductus, de sententia haud decederem et omnia belli pericula potius sustinerem, quam pactiones tam turpes inirem, eosque, qui civitatem nostram laudare solent, mendacii arguerem. (λ'.) Miserandam hanc nostram conditionem hostes vitiis emendabunt, quod nisi fit, dura quidem sunt, quæ suadebo, sed animis nostris digniora, quam qualia cæteri suadent. (λα'.) Parentes nostros cum uxoribus ac liberis reliquamque inutilem bello turbam in loca tuta transportandam esse arbitror, reliquis autem viris castellum erit occupandum, ex quo hostes terra marique tamdiu diripiant ac investent, quoad nostra sibi vindicasse eos pœniteat et ultro pacem petant. (λβ'.) Talem autem vagantem exercitum, qui omnia loca, bello opportuna, patriam habet, maxime terribilem fore puto, quia damna, quibus afficientur hostes, reddere non poterunt. (λγ'.) At si fortasse in unum collecti hostes nos adoriantur, nihil, puto, optabilius eveniet, quam ut cominus in aciem descendant incompositi homines, et ex colluvie quadam conflati, et a multis ducti imperatoribus. (λδ'.) Verum quidem est, nos neque urbis magnitudine neque multitudine virorum reliquis antecellere, tamen illud constat, quod nostra respublica exercitui similis est bene instituto ac ducibus parere volenti. (λε'.) Parva manu majores nostri hanc regionem expugnarunt. Athenienses pro aliorum libertate regionem suam deseruerunt, atque Phocæi, ut Persarum regis dominationem effugerent, Asia relicta, Massiliam condiderunt. Indignissimum igitur et maxime ridiculum esset, nisi nos, ne pro nostra quidem ipsorum salute urbem relinquere auderemus et iis ipsis parere sustineremus, quibus antea semper imperavimus. (λϛ'.) Atqui hæc non ideo dixi, quasi nulla alia ad salutem via superesset, sed ut acerbiores etiam calamitates perferatis, priusquam has de Mesene conditiones ineatis. (λζ'.) Neque vero tam cupide vos ad bellum excitarem, nisi firmam ac pulcram inde pacem emersuram viderem, quæ nulla prorsus esse potest, si urbem potentem factam vicinam habemus, in qua hostes servos nostros collocarunt. (λη'.) Quæ autem causa est, quæ nos magis ad bellum instiget, quam quod Thebani præter jus nobis imperant, agrum eripiunt, servos manumittunt, eosque in agro nostro collocant etc., pro quibus non bella solum, sed exsilia, sed mortem perpetiendam esse arbitror. (λθ'.) Non autem, quid sociis expediat, faciendum est, sed quid nos nostraque facinora deceat, reputandum, ita ut, nisi cum honestate servari liceat, mors nobis saluti anteponenda sit, quippe quum ignavia non minus in consiliis quam in prœliis appareat. (μ'.) Atque in primis cavendum est, ne quid respublica dedecoris traxerit, neque, quum imperium nobis vindicaverimus, imperata aliorum faciamus tantumque degenerasse videamur a majoribus nostris, ut, dum illi mortem oppetere non recusarunt, quo aliis imperent, nos ne pro libertate quidem pericula adire non audeamus. (μα'.) Deinde, quis nostrum ad Olympiam aliosque celebres conventus accedere suscipiet, ita tunc ob ignaviam conspicuus, ut antea virtute illustris, acerbissima convicia e servis nostris auditurus, qui fastum nobis et arrogantiam objicient, ingenium vero ac gravitatem abjudicabunt? (μβ'.) Imitemini igitur majores vestros, quorum virtutes nemo verbis exæquare possit, neque exspectetis, dum alii malis vestris medicinam adhibeant, sed quæ vobis evenere, eadem ipsi propulsare studeatis. (μγ'.) Principes hoc tempore Græciæ civitates non pace ad hanc magnitudinem pervenerunt, sed pristinam dignitatem belli calamitatibus recuperarunt. Illarum ut splendorem assequamur, neque vitæ neque aliarum rerum ulli parcere debemus, cogitantes præterea, omnes huic concilio attendere et quid statuatur cupide exspectare. (μδ'.) Quodsi ob nostrum jus tuendum mortem oppetere non recusaverimus, non tantum laude, sed securitate

πόλεως εἰρηκὼς, [1] πολλὴν ἂν ἡσυχίαν ἦγον· νῦν δ', ὁρῶν τοὺς
114 μὲν συναγορεύοντας οἷς οἱ πολέμιοι προστάττουσι, τοὺς δ' b
οὐκ ἐῤῥωμένως ἐναντιουμένους, τοὺς δὲ παντάπασιν ἀποσε-
σιωπηκότας, ἀνέστην ἀποφανούμενος ἃ γιγνώσκω περὶ τού-
των, αἰσχρὸν νομίσας, εἰ τὴν ἰδίαν τοῦ βίου [2] τάξιν διαφυ-
λάττων [3] περιόψομαι τὴν πόλιν [4] ἀνάξια ψηφισαμένην
αὑτῆς.

β'. Ἡγοῦμαι δ', εἰ καὶ περὶ τῶν ἄλλων πρέπει τοὺς τη-
λικούτους [5] σιωπᾷν, περί γε τοῦ πολεμεῖν ἢ μὴ προσήκειν
τούτους [6] μάλιστα συμβουλεύειν οἵπερ καὶ τῶν κινδύνων
πλεῖστον μέρος μεθέξουσιν, ἄλλως τε δὴ καὶ τοῦ γνῶναί c
τι τῶν δεόντων ἐν κοινῷ καθεστῶτος ἡμῖν. εἰ μὲν γὰρ ἦν
ἀποδεδειγμένον, ὥστε τοὺς μὲν πρεσβυτέρους περὶ ἁπάντων
εἰδέναι τὸ βέλτιστον, τοὺς δὲ νεωτέρους [7] μηδὲ περὶ ἑνὸς ὀρθῶς
γιγνώσκειν, καλῶς ἂν εἶχεν ἀπείργειν ἡμᾶς τοῦ συμβου-
λεύειν. ἐπειδὴ δ' οὐ τῷ πλήθει τῶν ἐτῶν πρὸς τὸ φρονεῖν εὖ
διαφέρομεν ἀλλήλων, ἀλλὰ τῇ φύσει καὶ ταῖς ἐπιμελείαις, 117
πῶς οὐκ [8] ἀμφοτέρων χρὴ τῶν ἡλικιῶν πεῖραν λαμβάνειν,
ἵν' ἐξ ἁπάντων ὑμῖν ἐξῇ τῶν ῥηθέντων ἑλέσθαι τὰ συμφο-
ρώτατα; θαυμάζω δ' ὅσοι τριήρων μὲν ἡγεῖσθαι καὶ στρα-
τοπέδων ἄρχειν ἀξιοῦσιν ἡμᾶς, ὑπὲρ ὧν μὴ καλῶς βουλευ-
σάμενοι πολλαῖς ἂν συμφοραῖς καὶ μεγάλαις τὴν πόλιν
περιβάλοιμεν· εἰπεῖν δ' ἃ γιγνώσκομεν περὶ ὧν ὑμεῖς μέλ-
λετε κρίνειν, οὐκ οἴονται δεῖν ἡμᾶς, ἐν οἷς κατορθώσαντες
μὲν ἅπαντας ἂν ὠφελήσαιμεν, διαμαρτόντες δὲ τῆς [9] ὑμε- b

[1] ἡσυχίαν ἂν A. C. L. [2] τάξιν τοῦ βίου A. C. L. [3] προήσομαι A. C. L. [4] ἀναξίως προψηφισαμένην A. C. L. [5] σιωπᾷν om. A. C. L. [6] μάλιστα τούτοις A. C. L. [7] περὶ μηδενὸς A. C. L. [8] ἐπ' ἀμφοτέρων A. C. L. [9] ἡμετέρας A. L.

etiam in posterum fruemur, sin pericula metuerimus, multis turbis nos implicabimus. (με'.) Nunquam hostes de nobis tropæum erexerunt, duce e familia nostra rege. Hinc quibus ducibus in prœlio semper vicistis, iisdem etiam, quum de bello deliberatur, obtemperare velitis. Lang. Oratio hæc videtur scripta fuisse anno ante Christum 370. et Isocratis ætatis 66. Auger.

Ἐμμεμενηκὼς] Scil. οὕτως. Wolf.

Νομίμοις] In quibus cavebatur, qui xxx. annos natus non fuit apud populum concionaretur, etc. Cf. Plutarch. Lycurg. §. 25.

Τοὺς τηλικούτους] Homines ea ætate qua ego sum, i. e. juvenes. Auger.

Ὥστε τοὺς μὲν] Ὥστε ex sententia Corais redundat, aut pro τὸ poni videtur.

Πρὸς τὸ φρονεῖν εὖ] sapientia. Lang.

Ταῖς ἐπιμελείαις] Ταῖς τροφαῖς καὶ παιδείαις. Cor.

Περὶ ὧν ὑμεῖς μέλλετε κρίνειν] I. e. quæ facere aut omittere in arbitrio vestro est. Lang.

Διαμαρτόντες δὲ τῆς ὑμετέρας γνώμης] Ἀποτυχόντες δὲ τῆς ὑμετέρας κρίσεως, τουτέστιν, ἐὰν τὰ ὑπ' ἐμοῦ λεχθησόμενα μὴ χρήσιμα κρίνητε μήτε συμφέροντα. Cor.

τέρας γνώμης αὐτοὶ μὲν ἴσως [1] φαυλότεροι δόξομεν εἶναι, τὸ
δὲ κοινὸν οὐδὲν ἂν ζημιώσαιμεν. οὐ μὴν ὡς ἐπιθυμῶν τοῦ
λέγειν, οὐδ' ὡς ἄλλως πως παρεσκευασμένος ζῆν ἢ τὸν παρ-
ελθόντα χρόνον, οὕτως εἴρηκα περὶ τούτων, ἀλλὰ βουλό-
μενος ὑμᾶς προτρέψαι μηδεμίαν ἀποδοκιμάζειν τῶν ἡλικιῶν,
c ἀλλ' ἐν ἁπάσαις ζητεῖν εἴ τίς [2] τι δύναται περὶ τῶν παρόν-
των πραγμάτων εἰπεῖν [3] ἀγαθόν.

γ'. Ὡς ἐξ οὗ τὴν πόλιν οἰκοῦμεν, οὐδεὶς οὔτε πόλεμος
οὔτε κίνδυνος περὶ τηλικούτων τὸ μέγεθος ἡμῖν γέγονε, περὶ
ὅσων [4] νυνὶ βουλευσόμενοι συνεληλύθαμεν. πρότερον μὲν γὰρ
ὑπὲρ τοῦ τῶν ἄλλων ἄρχειν ἠγωνιζόμεθα, νυνὶ δ' ὑπὲρ τοῦ
μὴ ποιεῖν αὐτοὶ τὸ προσταττόμενον· ὃ σημεῖον ἐλευθερίας 115
d ἐστὶν, ὑπὲρ ἧς οὐδὲν ὅ τι τῶν δεινῶν οὐχ [5] ὑπομενετέον, οὐ
μόνον ἡμῖν, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς [6] μὴ [7] λίαν ἀνάνδρως
διακειμένοις, ἀλλὰ καὶ κατὰ μικρὸν ἀρετῆς ἀντιποιου-
μένοις. ἐγὼ μὲν οὖν, εἰ δεῖ [8] τοὐμὸν ἴδιον εἰπεῖν, ἑλοίμην ἂν
ἀποθανεῖν ἤδη μὴ ποιήσας τὸ προσταττόμενον, μᾶλλον ἢ
[9] πολλαπλάσιον χρόνον ζῆν τοῦ τεταγμένου [10] ψηφισάμε-
νος ἃ Θηβαῖοι κελεύουσιν· αἰσχυνοίμην γὰρ ἂν, εἰ γεγονὼς
μὲν ἀφ' Ἡρακλέους, τοῦ δὲ πατρὸς βασιλεύοντος, αὐτὸς δ'
e ἐπίδοξος ὢν τυχεῖν τῆς τιμῆς ταύτης, περιίδοιμι, καθ' ὅσον
ἐστὶν [11] ἐπ' ἐμοὶ, τὴν χώραν, ἣν ἡμῖν οἱ πρόγονοι κατέλι-
πον, ταύτην τοὺς οἰκέτας τοὺς ἡμετέρους ἔχοντας. ἀξιῶ δὲ
καὶ ὑμᾶς τὴν αὐτὴν ἐμοὶ γνώμην ἔχειν, ἐνθυμηθέντας ὅτι
μέχρι μὲν [12] ταυτησὶ τῆς ἡμέρας δεδυστυχηκέναι δοκοῦμεν
118 ἐν τῇ μάχῃ τῇ πρὸς Θηβαίους, καὶ τοῖς μὲν σώμασι κρατη-
θῆναι διὰ [13] τὸν οὐκ ὀρθῶς [14] ἡγησάμενον, τὰς δὲ ψυχὰς ἔτι
καὶ νῦν ἀηττήτους [15] ἔχειν· εἰ δὲ φοβηθέντες τοὺς ἐπιόντας
κινδύνους προησόμεθά τι τῶν ἡμετέρων [16] αὐτῶν, βεβαιώσο-

[1] ἂν φαυλ. δόξαιμεν A. C. L. [2] τι om. A. C. L. [3] ἀγαθόν τι A. C. L. [4] νῦν βουλευσόμενος συνελήλυθα A. C. L. [5] ὑπομενητέον A. [6] μηδὲ A. C. L. [7] λίαν om. A. C. L. [8] με τοῦτο ἴδιον A. L. μέ τι τῶν ἰδίων C. [9] πολὺ πλείονα A. L. πολὺ πλείω C. [10] ποιήσας A. C. L. [11] ἐν A. C. L. [12] ταύτης A. C. L. [13] τῶν A. C. L. [14] ἡγησαμένων A. C. L. [15] ἴσχειν C. L. [16] αὐτῶν om. A. C. L.

Ὡς ἐξ οὗ] Ὡς hic significat *quia*, quam significationem interdum habet, et idem valet ac γάρ. Auger. Ego idem esse quod sequens ἐξ οὗ et prorsus redundare puto. Vid. Zeune ad Viger. p. 539. Lang.

Τὰς δὲ ψυχὰς — ἴσχειν] Ἴσχειν revocavi, quum optime respondeat præcedenti κρατηθῆναι. Verte: *quoad animos autem invictos valere seu invictos esse*. Idem.

μεν τὰς Θηβαίων ἀλαζονείας καὶ πολὺ σεμνότερον τρόπαιον
τοῦ περὶ Λεῦκτρα καὶ φανερώτερον στήσομεν καθ' ἡμῶν
αὐτῶν· τὸ μὲν γὰρ ἀτυχίας, τὸ δὲ τῆς ἡμετέρας διανοίας
ἔσται γεγενημένον. μηδεὶς οὖν ὑμᾶς [1] πείσῃ τοιαύταις αἰσχύ-
ναις τὴν πόλιν περιβαλεῖν.

δ'. Καίτοι λίαν προθύμως οἱ σύμμαχοι συμβεβουλεύ- b
κασιν ὑμῖν, ὡς χρὴ [2] Μεσσήνην ἀφέντας ποιήσασθαι τὴν
εἰρήνην. οἷς ὑμεῖς δικαίως ἂν ὀργίζοισθε πολὺ μᾶλλον ἢ τοῖς
ἐξ ἀρχῆς ἀποστᾶσιν ὑμῶν. ἐκεῖνοι μὲν γὰρ ἀφέμενοι τῆς
[3] ἡμετέρας φιλίας τὰς αὑτῶν πόλεις ἀπώλεσαν, εἰς στάσεις
καὶ σφαγὰς καὶ πολιτείας πονηρὰς ἐμβαλόντες, οὗτοι δὲ
[4] ἡμᾶς κακῶς ποιήσοντες ἥκουσι· τὴν γὰρ δόξαν, ἣν ἡμῖν οἱ
πρόγονοι μετὰ πολλῶν κινδύνων ἐν ἑπτακοσίοις ἔτεσι [5] κτη- c
σάμενοι κατέλιπον, [6] ταύτην ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ πείθουσιν
ὑμᾶς ἀποβαλεῖν, ἧς οὔτ' ἀπρεπεστέραν τῇ Λακεδαίμονι
[7] συμφορὰν οὔτε δεινοτέραν οὐδέποτ' ἂν εὑρεῖν ἠδυνήθησαν.
εἰς τοῦτο δ' ἥκουσι πλεονεξίας, καὶ τοσαύτην ἡμῶν [8] κατε-
116 γνώκασιν ἀνανδρίαν, ὥστε πολλάκις ἡμᾶς ἀξιώσαντες
ὑπὲρ τῆς αὑτῶν πολεμεῖν, ὑπὲρ Μεσσήνης οὐκ οἴονται δεῖν
ἡμᾶς κινδυνεύειν, ἀλλ' ἵν' αὐτοὶ τὴν σφετέραν αὐτῶν ἀσφα- d
λῶς καρπῶνται, πειρῶνται διδάσκειν ἡμᾶς ὡς χρὴ τοῖς
ἐχθροῖς τῆς ἡμετέρας παραχωρῆσαι, καὶ πρὸς τοῖς ἄλλοις
ἐπαπειλοῦσιν, ὡς εἰ μὴ ταῦτα συγχωρήσομεν ποιησόμενοι
τὴν εἰρήνην κατὰ σφᾶς αὐτούς. ἐγὼ δ' οὐ [9] τοσούτῳ χαλε-
πώτερον ἡγοῦμαι τὸν κίνδυνον ἡμῖν ἔσεσθαι τὸν ἄνευ τούτων,
[10] ὅσῳ καλλίω καὶ λαμπρότερον καὶ παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις
ὀνομαστότερον. τὸ γὰρ μὴ δι' ἑτέρων ἀλλὰ δι' ἡμῶν αὐτῶν e
πειρᾶσθαι σώζεσθαι καὶ περιγενέσθαι τῶν ἐχθρῶν, ὁμολο-
γούμενον τοῖς ἄλλοις [11] τοῖς τῆς πόλεως ἔργοις ἐστίν. οὐδὲ
πώποτε δὲ λόγους ἀγαπήσας, ἀλλ' ἀεὶ νομίζων τοὺς περὶ
[12] τοῦτο διατρίβοντας ἀργοτέρους εἶναι [13] πρὸς τὰς πράξεις, 119

[1] πεῖσαι L. [2] Μεσήν. A. L. passim. [3] ὑμετέρας A. C. [4] ὑμᾶς A. C.
[5] κτησάμενοι om. A. C. L. [6] αὐτὴν A. [7] συμφορὰν om. A. C. L.
[8] κατεγνώκασιν ἡμῶν A. C. L. [9] τοσοῦτον C. [10] ὅσον C. [11] τοῖς om. A. C.
[12] ταῦτα A. C. L. [13] πρὸς om. A. L.

Οἱ σύμμαχοι] Ἔπιθι τὸν Ξενοφ. Ἑλλην. Ζ. β'. 2. καὶ δ'. 7—10. Cor.

Ἧς οὔτ'] Malim ἧς πρᾶξιν οὔτ' etc. Nam ad δόξαν non sat commode referri posse videtur. Wolf. Subaudi cum Augero γνώμης. Lang. Ἧς συμβουλῆς· ὑπονοεῖται δὲ ἀπὸ τῶν προηγησαμένων, συμβεβουλεύκασιν καὶ πείθουσιν. Cor.

νῦν οὐδὲν ἂν περὶ πλείονος ποιησαίμην ἢ δυνηθῆναι περὶ
τῶν προκειμένων ὡς βούλομαι διελθεῖν. ἐν γὰρ τῷ παρόντι
διὰ τούτων ἐλπίζω μεγίστων ἀγαθῶν αἴτιος ἂν γενέσθαι
τῇ πόλει.

ε'. Πρῶτον μὲν οὖν οἶμαι δεῖν [1] διαλεχθῆναι πρὸς ὑμᾶς [2] ὃν
τρόπον ἐκτησάμεθα Μεσσήνην, καὶ δι' ἃς αἰτίας ἐν Πελο-
ποννήσῳ κατῳκήσατε Δωριεῖς τὸ παλαιὸν ὄντες. διὰ τοῦτο
b δὲ προλήψομαι [3] πορρωτέρωθεν, ἵν' ἐπίστησθ' [4] ὅτι ταύτην
ὑμᾶς τὴν χώραν ἀποστερεῖν ἐπιχειροῦσιν, ἣν ὑμεῖς οὐδὲν
ἧττον ἢ τὴν ἄλλην Λακεδαίμονα κέκτησθε δικαίως.

ς'. [5] Ἐπειδὴ γὰρ Ἡρακλῆς μετήλλαξε τὸν βίον, θεὸς
ἐκ θνητοῦ γενόμενος, κατὰ μὲν ἀρχὰς οἱ παῖδες αὐτοῦ διὰ
τὴν τῶν ἐχθρῶν δύναμιν ἐν πολλοῖς πλάνοις [6] καὶ κινδύνοις
ἦσαν, τελευτήσαντος δ' Εὐρυσθέως κατῴκησαν ἐν Δωριεῦσιν.
ἐπὶ δὲ [7] τρίτης γενεᾶς ἀφίκοντο εἰς Δελφοὺς, χρήσασθαι
c τῷ μαντείῳ περί τινων βουληθέντες. ὁ δὲ θεὸς περὶ μὲν [8] ὧν
ἐπηρώτησαν οὐκ ἀνεῖλεν, ἐκέλευσε δ' [9] αὐτοὺς ἐπὶ τὴν πα-
τρῴαν ἰέναι χώραν. σκοπούμενοι δὲ τὴν μαντείαν, εὕρισκον
Ἄργος μὲν κατ' ἀγχιστείαν αὐτῶν γιγνόμενον — Εὐρυ-
σθέως γὰρ ἀποθανόντος μόνοι [10] Περσειδῶν ἦσαν καταλελειμ-
μένοι —, Λακεδαίμονα δὲ [11] κατὰ δόσιν — ἐκβληθεὶς γὰρ 117
Τυνδάρεως ἐκ τῆς ἀρχῆς, ἐπειδὴ Κάστωρ καὶ Πολυδεύκης
d ἐξ ἀνθρώπων ἠφανίσθησαν, καταγαγόντος αὐτὸν Ἡρακλέ-
ους δίδωσι [12] αὐτῷ τὴν χώραν διά τε τὴν εὐεργεσίαν ταύτην
καὶ διὰ τὴν συγγένειαν τὴν πρὸς τοὺς παῖδας —, Μεσσή-
νην δὲ δοριάλωτον ληφθεῖσαν — συληθεὶς γὰρ Ἡρακλῆς τὰς
βοῦς [13] τὰς ἐκ τῆς Ἐρυθείας [14] ὑπὸ Νηλέως καὶ τῶν παίδων,

[1] ὑμᾶς ὑπομνῆσαι A. C. L. [2] δι' ὃν A. L. [3] πόῤῥωθεν A. C. L.
[4] διότι A. C. L. [5] ἐπεὶ A. C. L. [6] καὶ κίνδυνος om. A. L.
[7] τῆς τρίτης A. C. L. [8] ὧν μὲν A. C. L. [9] αὐτοὺς om. A. C. L.
[10] Περσιδῶν A. [11] καταδουλωθεῖσαν A. C. L. [12] αὐτῷ om. A. C. L.
[13] ἃς A. C. L. [14] ἐξήλασεν ὑπὸ A. C. L.

Ἐλπίζω] Videtur poni ἀντὶ τοῦ ἐλπίζοιμι ἂν, ὑποθετικῶς. Wolf.

Τὴν ἄλλην Λακεδ.] *reliquam Lacedæmona*, i. e. reliqua Lacedæmonis dominia. Auger.

Ἐπὶ τρίτης γενεᾶς] Herodotus et Pausanias tradunt Herculis filium fuisse Hyllum, qui genuerit Cleodæum, hic Aristomachum, cujus filius fuerit Aristodemus Herculis adnepos, qui cum Doriensibus Peloponnessum occuparit. Wolf.

Ἐξ ἀνθρώπων ἠφανίσθησαν] Non ἐτελευτήθησαν, quia, quum de obitu Castoris et Pollucis nihil certi traderetur, credebantur non mortui fuisse, sed in numerum deorum relati. Auger.

Τὴν συγγένειαν] Subaudi Ἡρακλέους. Lang.

Παῖδας] Tyndarei, Castorem et Pollucem. Idem.

Δοριάλωτον ληφθεῖσαν] *bello captam* ab Hercule. Repete εὕρισκον. Lang.

πλὴν [1]ὑπὸ Νέστορος, λαβὼν αὐτὴν αἰχμάλωτον τοὺς μὲν
ἀδικήσαντας ἀπέκτεινε, Νέστορι δὲ παρακατατίθεται τὴν
πόλιν, νομίσας αὐτὸν εὖ φρονεῖν, ὅτι νεώτατος ὢν οὐ συν- e
εξήμαρτε τοῖς ἀδελφοῖς —.

ζ΄. Ὑπολαβόντες δ᾿ οὕτως ἔχειν τὴν μαντείαν, καὶ τοὺς
προγόνους τοὺς ὑμετέρους παραλαβόντες καὶ [2]στρατόπεδον
συστησάμενοι, τὴν μὲν ἰδίαν χώραν εἰς τὸ κοινὸν τοῖς συνα-
κολουθήσασιν ἔδοσαν, τὴν δὲ βασιλείαν ἐξαίρετον αὐτοὶ 120
παρ᾿ ἐκείνων ἔλαβον, ἐπὶ δὲ τούτοις [3]πίστεις ἀλλήλοις δόν-
τες ἐποιοῦντο τὴν στρατείαν. τοὺς μὲν οὖν κινδύνους τοὺς ἐν
τῇ πορείᾳ γενομένους καὶ τὰς ἄλλας πράξεις τὰς οὐδὲν
πρὸς τὸ παρὸν φερούσας τί δεῖ λέγοντα διατρίβειν; πολέμῳ
δὲ κρατήσαντες τοὺς ἐν τοῖς τόποις τοῖς εἰρημένοις κατοι-
κοῦντας τριχῇ διείλοντο τὰς βασιλείας. ὑμεῖς μὲν οὖν μέχρι
[4]ταυτησὶ τῆς ἡμέρας ἐμμένετε ταῖς συνθήκαις καὶ τοῖς ὅρ- b
κοις, οὓς ἐποιήσασθε πρὸς τοὺς προγόνους τοὺς ἡμετέρους.
διὸ καὶ τὸν παρελθόντα χρόνον ἄμεινον τῶν ἄλλων ἐφέρεσθε,
καὶ τὸν ἐπιόντα προσδοκᾶν χρὴ τοιούτους ὄντας βέλτιον ἢ
νῦν πράξειν. Μεσσήνιοι δ᾿ εἰς τοῦτ᾿ ἀσεβείας ἦλθον, ὥστ᾿
ἐπιβουλεύσαντες ἀπέκτειναν Κρεσφόντην, τὸν οἰκιστὴν μὲν
τῆς πόλεως, κύριον δὲ τῆς χώρας, ἔκγονον δ᾿ Ἡρακλέους,
[5]αὐτῶν δὲ γεγενημένον ἡγεμόνα. διαφυγόντες δ᾿ οἱ παῖδες c
αὐτοῦ τοὺς κινδύνους ἱκέται κατέστησαν [4]ταυτησὶ τῆς πό-
λεως, ἀξιοῦντες [6]βοηθεῖν τῷ τεθνεῶτι καὶ τὴν χώραν δι-
δόντες ἡμῖν. ἐπερόμενοι δὲ τὸν θεὸν, κἀκείνου προστάξαντος
δέχεσθαι ταῦτα καὶ [7]τιμωρεῖν τοῖς ἠδικημένοις, ἐκπο-
λιορκήσαντες Μεσσηνίους οὕτως ἐκτήσασθε τὴν χώραν.

118 η΄. Περὶ μὲν οὖν τῶν ἐξ ἀρχῆς ἡμῖν ὑπαρξάντων ἀκριβῶς
μὲν οὐ διῆλθον — ὁ γὰρ παρὼν καιρὸς οὐκ ἐᾷ μυθολογεῖν,
ἀλλ᾿ ἀναγκαῖον ἦν συντομώτερον ἢ σαφέστερον διαλεχθῆναι d
περὶ αὐτῶν —, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ διὰ τούτων οἶμαι πᾶσιν

[1] ὑπὸ om. A. C. L. [2] τὸ στρατόπεδον A. C. L. [3] πίστιν A. C. L. [4] ταύτης A. C. L. [5] αὐτὸν A. L. [6] τιμωρεῖν L. [7] βοηθεῖν L.

Τὸν οἰκιστὴν] Non quod condiderit, sed quia occupaverat. Wolf.

Βοηθεῖν τῷ τεθν.] Τιμωρεῖν τῷ τεθν. (quod, sicuti τιμωρεῖσθαι, cum dativo non raro ponitur pro ἐνδικεῖν, *vindicare*, *ulcisci*) ex egregia Segaarii conject., propter loquendi usum, loco βοηθεῖν huc translatum est, et posterius in locum τοῦ τιμωρεῖν v. 26. successit, quanquam ipse inter *opem ferre* et *ulcisci* affinitatem esse fatetur, ut Livius ait xxxi. 24. "proxima auxilio est ultio." Sed §. ια΄. ubi idem repetitur, legitur βοηθεῖν ἀδικουμένοις. Lang.

εἶναι φανερὸν διότι τὴν ὁμολογουμένην ἡμετέραν εἶναι χώραν
οὐδὲν διαφερόντως κεκτημένοι τυγχάνομεν ἢ τὴν ἀμφισβη-
τουμένην. ταύτην [1]τε γὰρ οἰκοῦμεν, δόντων μὲν Ἡρακλει-
δῶν, ἀνελόντος δὲ τοῦ θεοῦ, πολέμῳ δὲ κρατήσαντες τοὺς
e ἔχοντας· ἐκείνην [2]τ᾿ ἐλάβομεν παρὰ τῶν αὐτῶν [3]καὶ τὸν
αὐτὸν τρόπον καὶ ταῖς μαντείαις χρησάμενοι ταῖς αὐταῖς.
εἰ μὲν οὖν οὕτως ἔχομεν ὥστε μηδὲ περὶ ἑνὸς ἀντιλέγειν,
μηδ᾿ [4]ἐὰν αὐτὴν τὴν Σπάρτην [5]ἐκλιπεῖν ἡμῖν προστάττωσι,
περίεργόν ἐστι [6]ὑπὲρ Μεσσήνης σπουδάζειν· εἰ δὲ μηδεὶς ἂν
ὑμῶν ἀξιώσειε ζῆν ἀποστερούμενος τῆς πατρίδος, προσήκει
121 καὶ περὶ ἐκείνης ὑμᾶς τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχειν. τὰ γὰρ
αὐτὰ δικαιώματα καὶ τοὺς αὐτοὺς λόγους περὶ ἀμφοτέρων
αὐτῶν εἰπεῖν [7]ἔχομεν.

θ΄. Ἀλλὰ μὴν οὐδ᾿ ἐκεῖν᾿ ὑμᾶς λέληθεν, ὅτι τὰς κτήσεις
καὶ τὰς ἰδίας καὶ τὰς κοινὰς, ἢν ἐπιγένηται πολὺς χρόνος,
κυρίας καὶ πατρῴας ἅπαντες εἶναι νομίζουσιν. ἡμεῖς τοίνυν
Μεσσήνην εἵλομεν πρὶν [8]Πέρσας λαβεῖν τὴν βασιλείαν καὶ
κρατῆσαι τῆς ἠπείρου, καὶ πρὶν οἰκισθῆναί τινας τῶν πόλεων
b τῶν Ἑλληνίδων. καὶ τούτων ὑπαρχόντων ἡμῖν, τῷ μὲν
βαρβάρῳ τὴν Ἀσίαν [9]ὡς πατρῴαν οὖσαν [10]ἀποδιδόασιν, ὃς
οὔπω διακόσι᾿ ἔτη [11]κατέσχηκε τὴν ἀρχὴν, ἡμᾶς δὲ [12]Μεσ-
σήνην ἀποστεροῦσιν, οἳ [13]πλέον ἢ διπλάσιον χρόνον ἢ τοσοῦ-
τον τυγχάνομεν ἔχοντες αὐτήν· καὶ [14]Πλαταιὰς μὲν καὶ
Θεσπιὰς ἐχθὲς καὶ πρώην πεποιήκασιν ἀναστάτους, ταύ-
την δὲ διὰ [15]τετρακοσίων ἐτῶν [16]μέλλουσι κατοικίζειν, ἀμφό-
c τερα παρὰ τοὺς ὅρκους καὶ τὰς συνθήκας πράττοντες. καὶ
εἰ μὲν τοὺς ὡς ἀληθῶς Μεσσηνίους κατῆγον, ἠδίκουν μὲν
ἂν, ὅμως δ᾿ [17]εὐλογωτέρως ἂν εἰς ἡμᾶς [18]ἐξημάρτανον· νῦν δὲ
τοὺς Εἵλωτας ὁμόρους ἡμῖν παρακατοικίζουσιν, ὥστε μὴ

[1] μὲν A. C. L. [2] δὲ A. C. L. [3] κατὰ A. C. L. [4] ἂν A. C. L. [5] ἐκλείπειν A. C. L. [6] περὶ A. C. L. [7] ἔχοιμεν A. L. [8] ἢ Πέρσας A. C. L. [9] ὥσπερ A. C. L. [10] ἀπεδίδοσαν A. C. L. [11] κατέσχε A. C. L. [12] Μεσσήνης A. C. L. [13] πλεῖον A. C. L. [14] Πλάταιαν A. C. L. [15] τριακοσίων A. C. L. [16] κατοικίζουσιν A. C. L. [17] εὐλογώτερον A. C. L. [18] ἐξήμαρτον A. C. L.

Προτάττωσι] Sub. Θηβαῖοι. Idem.

Ἀποδιδόασιν] Scil. Θηβαῖοι.

Πλέον ἢ διπλάσιον χρόνον ἢ τοσοῦτον] Πλέον τετρακοσίων ἐτῶν. Cor.

Ἐχθὲς καὶ πρώην] *nuper admodum.* Lang.

Τετρακοσίων] Ita quoque Dinarchus in orat. c. Demosth.; at Lycurgus in orat. c. Leocr. πεντακόσια, Plutarchus in Apothegm. et Ælianus V. H. xiii. 42. τριάκοντα καὶ διακόσια, et Diodorus Sic. l. xv. 80. τριακόσια ἔτη numerat.

119 τοῦτ᾽ εἶναι χαλεπώτατον, εἰ τῆς χώρας [1] στερησόμεθα παρὰ
τὸ δίκαιον, ἀλλ᾽ εἰ τοὺς δούλους τοὺς ἡμετέρους ἐποψόμεθα
κυρίους αὐτῆς ὄντας.

ι΄. Ἔτι τοίνυν ἐκ τῶν ἐχομένων γνώσεσθε σαφέστερον, d
ὅτι καὶ νῦν δεινὰ πάσχομεν καὶ τότε δικαίως Μεσσήνην εἴχο-
μεν. πολλῶν γὰρ κινδύνων γεγενημένων ἡμῖν ἤδη ποτὲ [2] ποι-
ήσασθαι τὴν εἰρήνην ἠναγκάσθημεν πολὺ χεῖρον πράττοντες
τῶν πολεμίων. ἀλλ᾽ ὅμως ἐν τοιούτοις καιροῖς [3] γιγνομένων
τῶν συνθηκῶν, ἐν οἷς οὐχ οἷόν τ᾽ ἦν πλεονεκτεῖν, περὶ μὲν
ἄλλων τινῶν [4] ἀμφισβητήσεις ἐγίγνοντο, περὶ δε [5] Μεσσή-
νης οὔθ᾽ ὁ βασιλεὺς οὔθ᾽ ἡ τῶν [6] Ἀθηναίων πόλις οὐδὲ e
πώποθ᾽ ἡμῖν [7] ἐνεκάλεσεν ὡς ἀδίκως κεκτημένοις αὐτήν.
καίτοι πῶς ἂν περὶ τοῦ δικαίου κρίσιν ἀκριβεστέραν ταύτης
εὕροιμεν τῆς ὑπὸ μὲν τῶν ἐχθρῶν ἐγνωσμένης, ἐν δὲ ταῖς
ἡμετέραις δυσπραξίαις γεγενημένης;

ια΄. Τὸ τοίνυν μαντεῖον, ὃ πάντες ἂν [8] ὁμολογήσειαν 112
ἀρχαιότατον εἶναι καὶ κοινότατον καὶ πιστότατον, οὐ μόνον
ἔγνω τόθ᾽ ἡμετέραν εἶναι Μεσσήνην, ὅτε διδόντων ἡμῖν [9] αὐ-
τὴν τῶν Κρεσφόντου παίδων προσέταξε δέχεσθαι τὴν [10] δω-
ρεὰν καὶ βοηθεῖν τοῖς [11] ἀδικουμένοις, ἀλλὰ καὶ τοῦ πολέμου
μακροῦ γιγνομένου, πεμψάντων [12] ἀμφοτέρων εἰς Δελφούς,
[13] κἀκείνων μὲν σωτηρίαν αἰτούντων, ἡμῶν δ᾽ ἐπερωτώντων
ὅτῳ τρόπῳ τάχιστ᾽ ἂν κρατήσαιμεν τῆς πόλεως, τοῖς μὲν
οὐδὲν ἀνεῖλεν ὡς οὐ δικαίαν ποιουμένοις τὴν αἴτησιν, ἡμῖν δ᾽ b
ἐδήλωσε καὶ [14] τὰς θυσίας [15] ἃς ἔδει ποιήσασθαι, καὶ βο-
ήθειαν παρ᾽ ὧν [16] μεταπέμψασθαι.

ιβ΄. Καίτοι πῶς ἂν [17] τις μαρτυρίαν μείζω καὶ σαφεστέ-
ραν τούτων [18] παράσχοιτο; φαινόμεθα γὰρ πρῶτον μὲν παρὰ
τῶν κυρίων λαβόντες τὴν χώραν — οὐδὲν γὰρ κωλύει διὰ
βραχέων πάλιν περὶ αὐτῶν [19] διελθεῖν —, ἔπειτα κατὰ
πόλεμον αὐτὴν [20] ἑλόντες, ὅνπερ τρόπον αἱ πλεῖσται τῶν πό- c

[1] στερηθησόμεθα A. C. L. [2] ποιεῖσθαι A. C. L. [3] γενομένων A. C. L.
[4] ἀμφισβήτησις ἐγίγνετο A. C. L. [5] τῆς Μεσσ. A. C. L. [6] Θηβαίων A. C. L.
[7] ἐνεκάλεσαν A. C. L. [8] ὁμολογήσαιεν A. C. L. [9] αὐτὴν om. A. C. L.
[10] πόλιν A. C. L. [11] ἠδικημένοις C. [12] ἡμῶν ἀμφοτ. A. C. L.
[13] ἐκείνων A. C. L. [14] τὰς om. A. C. L. [15] οἵας A. C. L.
[16] μεταπέμπεσθαι A. C. L. [17] τις om. A. C. L.
[18] παράσχοι τις τούτων A. L. παρασχοιτό τις τούτων C. [19] ἔτι διελθεῖν A. C. L.
[20] ἔχοντες A. C. L.

Βοήθειαν παρ᾽ ὧν μεταπεμψ.] Nota fabula de Tyrtæo.

λεων περὶ ἐκείνους τοὺς χρόνους ᾠκίσθησαν, ἔτι δὲ τοὺς ἠσε-
βηκότας εἰς τοὺς παῖδας [1] τοὺς Ἡρακλέους ἐκβεβληκότες,
οἳ δικαίως ἂν ἐξ ἁπάσης τῆς οἰκουμένης ὑπερωρίσθησαν,
πρὸς δὲ τούτοις καὶ τῷ πλήθει τοῦ χρόνου καὶ τῇ τῶν 120
ἐχθρῶν κρίσει καὶ ταῖς τοῦ θεοῦ μαντείαις προσηκόντως
ἔχοντες αὐτήν. ὧν [2] ἓν ἕκαστόν ἐστιν ἱκανὸν διαλῦσαι τοὺς
d λόγους τῶν κατηγορεῖν τολμώντων, ὡς ἢ νῦν διὰ πλεονεξίαν
οὐ ποιούμεθα τὴν εἰρήνην, ἢ τότε τῶν ἀλλοτρίων ἐπιθυ-
μοῦντες ἐπολεμήσαμεν πρὸς Μεσσηνίους. περὶ μὲν οὖν τῆς
κτήσεως ἔνεστι μὲν εἰπεῖν ἴσως πλείω τούτων, οὐ μὴν ἀλλὰ
καὶ ταῦθ᾽ ἱκανῶς εἰρῆσθαι νομίζω.

ιγ΄. Λέγουσι δ᾽ οἱ συμβουλεύοντες ἡμῖν ποιεῖσθαι τὴν
εἰρήνην, ὡς χρὴ τοὺς εὖ φρονοῦντας μὴ τὴν αὐτὴν γνώμην
e ἔχειν περὶ τῶν πραγμάτων εὐτυχοῦντας [3] καὶ δυστυχοῦν-
τας, ἀλλὰ πρὸς τὸ παρὸν [4] ἀεὶ βουλεύεσθαι καὶ ταῖς τύ-
χαις ἐπακολουθεῖν καὶ μὴ [5] μεῖζον φρονεῖν τῆς δυνάμεως,
μηδὲ τὸ δίκαιον ἐν τοῖς τοιούτοις καιροῖς ἀλλὰ τὸ συμφέρον
ζητεῖν.

ιδ΄. Ἐγὼ δὲ περὶ μὲν τῶν ἄλλων ὁμολογῶ τούτοις, ὅπως
δὲ τοῦ δικαίου χρὴ ποιεῖσθαί [6] τι προὐργιαίτερον [7] οὐδεὶς ἄν
123 με λέγων πείσειεν. ὁρῶ γὰρ καὶ τοὺς νόμους ἕνεκα τούτου
κειμένους, καὶ τοὺς ἄνδρας τοὺς καλοὺς [8] κἀγαθοὺς ἐπὶ
τούτῳ φιλοτιμουμένους, καὶ τὰς πόλεις τὰς εὖ καὶ φιλοτί-
μως πολιτευομένας περὶ [9] τούτου μάλιστα σπουδαζούσας,
[10] ἔτι δὲ τοὺς πολέμους τοὺς προγεγενημένους οὐ κατὰ τὰς
δυνάμεις ἀλλὰ [11] κατὰ τὸ δίκαιον [12] τὸ τέλος ἅπαντας εἰλη-
φότας· ὅλως δὲ τὸν βίον τὸν τῶν ἀνθρώπων διὰ μὲν κακίαν
b ἀπολλύμενον δι᾽ ἀρετὴν δὲ σωζόμενον. ὥστ᾽ οὐκ ἀθυμεῖν δεῖ
τοὺς ὑπὲρ τῶν δικαίων κινδυνεύειν μέλλοντας, ἀλλὰ πολὺ
μᾶλλον τοὺς ὑβρίζοντας καὶ τοὺς τὰς εὐτυχίας μὴ μετρίως
φέρειν ἐπισταμένους. ἔπειτα κἀκεῖνο χρὴ σκοπεῖν· [13] νυνὶ γὰρ

[1] τοῦ A. C. L. [2] ἓν om. A. C. L. [3] τε καὶ A. C. L. [4] εὖ A. C. L.
[5] μείζονα A. C. L. [6] τι om. C. [7] τὸ συμφέρον οὐδεὶς A. C. L.
[8] τε κἀγ. A. C. L. [9] τοῦτο A. C. L. [10] καὶ τοὺς A. C. L.
[11] καὶ κατὰ A. L. [12] τὸ om. A. C. L. [13] νυνὶ μὲν γὰρ περὶ A. C. L.

Διαλῦσαι] Ἀνατρέψαι, ἀνασκευάσαι, ψευδεῖς ἀποδεῖξαι. Cor.

Οὐδεὶς ἂν μελετῶν πείσειεν] Leg. οὐδεὶς ἄν με λέγων πείσειεν. *nemo verbis mihi persuaserit.* Isocrat. de Big. §. ιε΄. ταῦτα οὐδεὶς ἂν ὑμᾶς λέγων ἔπεισε. Aristoph. Lys. 1231. ἢν τοὺς Ἀθηναίους ἐγὼ πείσω λέγων. Ad Herodot. l. iii. 115. Valckenaer. Qui τὸ συμφέρον porro inclusit.

Τούτου] Np. τοῦ δικαίου. Auger.

περὶ μὲν τοῦ δικαίου πάντες τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχομεν,
περὶ δὲ τοῦ συμφέροντος ἀντιλέγομεν. δυοῖν δὲ [1] προτεινο-
μένοιν ἀγαθοῖν, καὶ τοῦ μὲν ὄντος προδήλου τοῦ δὲ ἀγνοου-
μένου, πῶς οὐκ ἂν ποιήσαιτε καταγέλαστον, εἰ τὸ μὲν
ὁμολογούμενον ἀποδοκιμάσαιτε, τὸ δ᾽ ἀμφισβητούμενον c
ἑλέσθαι δόξειεν ὑμῖν, ἄλλως τε καὶ τῆς αἱρέσεως τοσοῦτον
121 διαφερούσης; ἐν μὲν γὰρ τοῖς [2] ἐμοῖς λόγοις ἔνεστι μηδὲν
[3] μὲν προέσθαι τῶν [4] ἡμετέρων αὐτῶν μηδ᾽ αἰσχύνῃ μηδεμιᾷ
τὴν πόλιν περιβαλεῖν, ὑπὲρ δὲ τῶν δικαίων κινδυνεύοντας
ἐλπίζειν ἄμεινον ἀγωνιεῖσθαι τῶν ἐχθρῶν, ἐν δὲ τοῖς τούτων
ἀφεστάναι μὲν ἤδη Μεσσήνης, [5] προεξαμαρτόντας δὲ τοῦτ᾽
εἰς ὑμᾶς αὐτοὺς τυχὸν καὶ τοῦ συμφέροντος καὶ τοῦ δικαίου d
καὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων ὧν προσδοκᾶτε [6] διαμαρτεῖν. καὶ
γὰρ οὐδὲ τοῦτό [7] πω φανερόν ἐστιν, ὡς, ἐὰν ποιήσωμεν τὰ
κελευόμενα, βεβαίως ἤδη τὴν εἰρήνην [8] ἄξομεν. οἶμαι γὰρ οὐκ
ἀγνοεῖν ὑμᾶς, ὅτι πάντες εἰώθασι πρὸς μὲν τοὺς ἀμυνομένους
περὶ τῶν δικαίων διαλέγεσθαι, τοῖς δὲ λίαν ἑτοίμως ποιοῦσι
τὸ προσταττόμενον ἀεὶ [9] πλείω προσεπιβάλλειν οἷς ἂν ἐξ
ἀρχῆς [10] διανοηθῶσιν, ὥστε συμβαίνειν βελτίονος εἰρήνης τυγ- e
χάνειν τοὺς πολεμικῶς διακειμένους τῶν ῥᾳδίως τὰς ὁμολο-
γίας ποιουμένων.

ιέ. Ἵνα δὲ μὴ δοκῶ περὶ ταῦτα πολὺν χρόνον διατρί-
βειν, [11] ἁπάντων τῶν τοιούτων ἀφέμενος ἐπὶ τὸν ἁπλού-
στατον ἤδη τρέψομαι τῶν λόγων. εἰ μὲν γὰρ μηδένες 124
πώποτε τῶν δυστυχησάντων ἀνέλαβον αὑτοὺς μηδ᾽ ἐπε-
κράτησαν τῶν ἐχθρῶν, οὐδ᾽ ἡμᾶς εἰκὸς ἐλπίζειν περιγενή-
σεσθαι πολεμοῦντας· εἰ δὲ πολλάκις γέγονεν ὥστε καὶ τοὺς
μείζω δύναμιν ἔχοντας ὑπὸ τῶν ἀσθενεστέρων κρατηθῆναι
καὶ τοὺς πολιορκοῦντας ὑπὸ τῶν [12] κατακεκλειμένων δια-
φθαρῆναι, τί θαυμαστὸν, εἰ καὶ τὰ νῦν καθεστῶτα λήψε-
ταί τινα μετάστασιν;

[1] προκειμένοιν A. C. L. [2] ἡμετέροις A. C. L. [3] μὲν om. A. C. L.
[4] ὑμετέραν C. [5] προεξαμαρτάνοντας A. C. L. [6] διαμαρτάνειν A. C. L.
[7] πω om. A. C. L. [8] ἕξομεν A. C. L. [9] πλέον προσεπιτάττειν ὧν ἂν A. C. L.
[10] ἐπινοηθῶσιν A. L. ἐπινοήσωσιν C. [11] πάντων A. C. L.
[12] κατακεκλεισμένων A. C. L.

Ἐν δὲ τοῖς τούτων (adversariorum)] Sub. λόγοις ἔνεστι. AUGER. In oratione eorum Lacedæmoniorum qui pacem quocunque modo faciendam suadent. LANG.

Προσδοκᾶτε] Malim προσδοκῶμεν. AUG.

Ἀνέλαβον αὑτοὺς] recollegissent se, seu pristinum statum restituissent. LANG.

Μετάστασιν] Μεταβολήν. COR.

b ιϛ΄. [1] Ἐπὶ μὲν οὖν τῆς ἡμετέρας πόλεως οὐδὲν ἔχω τοιοῦ-
τον εἰπεῖν· ἐν γὰρ τοῖς ἐπέκεινα χρόνοις οὐδένες πώποτε
[2] κρείττους [3] ἡμῶν εἰς ταύτην τὴν χώραν εἰσέβαλον· ἐπὶ δὲ
τῶν ἄλλων πολλοῖς ἂν τις παραδείγμασι χρήσαιτο, καὶ
μάλιστ᾽ ἐπὶ τῆς πόλεως τῆς Ἀθηναίων. τούτους γὰρ
εὑρήσομεν, ἐξ ὧν [4] μὲν τοῖς ἄλλοις προσέταττον, πρὸς τοὺς
Ἕλληνας διαβληθέντας, ἐξ ὧν δὲ τοὺς ὑβρίζοντας [5] ἠμύ-
ναντο, παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις εὐδοκιμήσαντας. τοὺς μὲν οὖν
c παλαιοὺς κινδύνους [6] εἰ διεξιοίην, οὓς ἐποιήσαντο πρὸς
Ἀμαζόνας ἢ Θρᾷκας ἢ Πελοποννησίους τοὺς μετ᾽ Εὐρυσθέως
εἰς τὴν χώραν αὐτῶν εἰσβαλόντας, ἴσως ἀρχαῖα καὶ [7] πόῤῥω 122
τῶν νῦν παρόντων λέγειν ἂν δοκοίην· ἐν δὲ τῷ Περσικῷ
πολέμῳ τίς οὐκ οἶδεν ἐξ οἵων συμφορῶν εἰς ὅσην εὐδαιμονίαν
κατέστησαν; μόνοι γὰρ τῶν ἔξω Πελοποννήσου κατοικούν-
των, ὁρῶντες τὴν τῶν βαρβάρων δύναμιν ἀνυπόστατον
d οὖσαν, οὐκ ἠξίωσαν βουλεύσασθαι περὶ τῶν προσταττομέ-
νων αὐτοῖς, ἀλλ᾽ εὐθὺς εἵλοντο περιιδεῖν τὴν πόλιν ἀνάστα-
τον [8] γεγενημένην μᾶλλον ἢ δουλεύουσαν. ἐκλιπόντες δὲ τὴν
χώραν [9] [καὶ τὴν πόλιν], καὶ πατρίδα μὲν τὴν ἐλευθερίαν
νομίσαντες, κοινωνήσαντες δὲ τῶν κινδύνων ἡμῖν, τοσαύτης
μεταβολῆς ἔτυχον, ὥστε ὀλίγας ἡμέρας στερηθέντες τῶν
e αὑτῶν πολὺν χρόνον δεσπόται τῶν ἄλλων κατέστησαν.

ιζ. Οὐ μόνον δ᾽ ἄν τις ἐπὶ ταύτης τῆς πόλεως ἐπιδεί-
ξειε τὸ τολμᾶν ἀμύνεσθαι τοὺς ἐχθροὺς, ὡς πολλῶν ἀγα-
θῶν αἴτιόν ἐστιν, ἀλλὰ καὶ Διονύσιος ὁ τύραννος καταστὰς
εἰς πολιορκίαν ὑπὸ Καρχηδονίων, οὐδεμιᾶς αὐτῷ σωτηρίας
125 [10] ὑποφαινομένης, ἀλλὰ καὶ τῷ πολέμῳ κατεχόμενος, καὶ
τῶν πολιτῶν πρὸς αὐτὸν δυσχερῶς διακειμένων, αὐτὸς μὲν
ἐμέλλησεν ἐκπλεῖν, τῶν δὲ χρωμένων τινὸς τολμήσαντος
εἰπεῖν ὡς καλόν ἐστιν ἐντάφιον ἡ τυραννὶς, αἰσχυνθεὶς ἐφ᾽

[1] περὶ A. [2] κρείττονες A. C. L. [3] ἡμῖν L. [4] μὲν om. A. C. L.
[5] ἠμύνοντο A. C. L. [6] εἰ διεξέλθοιμι κινδύνους A. C. L. [7] ποῤῥωτέρω A. C. L.
[8] γινομένην A. C. L. [9] uncos om. A. C. L. [10] ὑπολειπομένης A. C. L.

Διονύσιος] Cf. Plutarch. in Vit. et Ælian. V. H. iv. 8.

Τῶν δὲ χρωμένων] Τῶν ἑταίρων ἢ φίλων. COR.

Τινὸς] Qui nuncupatus est Eloris juxta Diod. Sic. l. xiv. et Ellopides juxta Ælian. l. l.

Ὡς καλόν ἐστιν ἐντάφιον ἡ τυραννὶς] quam pulcrum ac decorum est tanquam tyrannum mori. ἐντάφιον vestis est, qua mortuorum corpora honeste ad sepulturam involvebantur. Plures hujusmodi locutiones collegit Wesseling. ad Diod. Sic. xi. 11. LANG.

οἷς διενοήθη καὶ πάλιν ἐπιχειρήσας πολεμεῖν, πολλὰς μὲν
μυριάδας Καρχηδονίων διέφθειρεν, ἐγκρατεστέραν δὲ τὴν
ἀρχὴν [1] τὴν τῶν πολιτῶν κατεστήσατο, πολὺ δὲ μείζω
τὴν δύναμιν τὴν αὐτοῦ τῆς πρότερον ὑπαρχούσης ἐκτήσατο,
τυραννῶν δὲ τὸν βίον διετέλεσε, καὶ τὸν υἱὸν ἐν ταῖς αὐταῖς b
τιμαῖς καὶ δυναστείαις, ἐν αἷσπερ αὐτὸς ἦν, κατέλιπε.
ιή. Παραπλήσια δὲ τούτοις Ἀμύντας ὁ [2] Μακεδόνων βα-
σιλεὺς ἔπραξεν. ἡττηθεὶς γὰρ ὑπὸ τῶν βαρβάρων τῶν προσ-
οικούντων μάχῃ καὶ πάσης Μακεδονίας ἀποστερηθεὶς, τὸ
μὲν πρῶτον ἐκλιπεῖν τὴν χώραν διενοήθη καὶ τὸ σῶμα
διασώζειν, ἀκούσας δέ τινος ἐπαινοῦντος τὸ πρὸς Διονύσιον
ῥηθὲν, καὶ μεταγνοὺς ὥσπερ ἐκεῖνος, χωρίον μικρὸν καταλα- c
βὼν καὶ βοήθειαν ἐνθένδε μεταπεμψάμενος, ἐντὸς [3] μὲν
123 τριῶν μηνῶν ἅπασαν κατέσχε Μακεδονίαν, τὸν δ' ἐπίλοιπον
χρόνον βασιλεύων γήρᾳ τὸν βίον ἐτελεύτησεν.
ιθ'. Ἀπείποιμεν δ' ἂν ἀκούοντές τε καὶ λέγοντες, εἰ
πάσας τὰς τοιαύτας πράξεις ἐξετάζοιμεν· ἐπεὶ καὶ τῶν
περὶ Θήβας πραχθέντων εἰ μνησθείημεν, ἐπὶ μὲν τοῖς γεγε-
νημένοις ἂν [4] λυπηθεῖμεν, περὶ δὲ τῶν μελλόντων βελτίους
ἂν ἐλπίδας λάβοιμεν. τολμησάντων γὰρ αὐτῶν ὑπομεῖναι d
τὰς εἰσβολὰς καὶ τὰς ἀπειλὰς τὰς ἡμετέρας, εἰς τοῦθ' ἡ
τύχη τὰ πράγματα περιέστησεν αὐτῶν, ὥστε τὸν ἄλλον
χρόνον ὑφ' [5] ἡμῖν ὄντες νῦν ἡμῖν προστάττειν ἀξιοῦσιν.
κ'. Ὅστις οὖν ὁρῶν [6] τοσαύτας μεταβολὰς γεγενημένας
ἐφ' ἡμῶν οἴεται [7] παύσεσθαι, λίαν ἀνόητός ἐστιν· ἀλλὰ δεῖ
καρτερεῖν ἐπὶ τοῖς παροῦσι καὶ θαρρεῖν περὶ τῶν μελλόντων,
ἐπισταμένους ὅτι τὰς τοιαύτας συμφορὰς αἱ πόλεις ἐπαν- e
ορθοῦνται πολιτείᾳ χρηστῇ καὶ ταῖς περὶ τὸν πόλεμον

[1] τὴν om. A. C. L. [2] τῶν Μακ. A. C. L. [3] μὲν om. A. L.
[4] λυπηθείημεν A. C. L. [5] ἡμᾶς A. C. L. [6] τοιαύτας A. C. L.
[7] παύεσθαι A. L.

Ἐγκρατεστέραν — κατεστήσατο] Ἐγκρατέστερος ἐγένετο τῶν πολιτῶν, τουτέστιν, ἀσφαλέστερον αὐτῶν ἐτυράννησε. Cor.

Ὑπὸ τῶν βαρβάρων] Οἱ Ἰλλυριοὶ ἦσαν οὗτοι, ὡς ἱστορεῖ Διόδωρος ὁ Σικ. ΙΕ. ιθ'. Cor.

Ἐνθένδε] I. e. παρ' ἡμῶν τῶν Λακεδαιμονίων. Nam in Panegyrica mentio fit Amyntæ a Lacedæmoniis adjuti. Hoc malo quam ἐνθένδε pro ἐκεῖθεν accipere. Wolf. *hinc*, i. e. ex Lacedæmone. Auger. Sed obstat historia. V. Morus ad Paneg. §. λε'. Hinc ἐνθένδε malim esse e *Græcia in universum*. Lang. Μήποτε δὲ ἀντὶ τοῦ ἐκεῖθεν ἐκληπτέον, τουτέστιν, ἐξ ἐκείνου τοῦ μικροῦ χωρίου, ὃ κατέλαβε, καλέσας πρὸς ἑαυτὸν, ἤγουν ἐλθεῖν ποιήσας, ἄλλοθεν βοήθειαν· παρὰ τίνων δὲ οὐ λέγει, οὐδὲ λέγειν ἐπαναγκὲς ἦν. ἦσαν δὲ οἱ συλλαβόντες αὐτῷ εἰς τὴν τῆς ἀρχῆς ἀνάκτησιν οἱ Θετταλοί. Διόδ. Σικ. ΙΔ. ϛβ'. Cor.

ἐμπειρίαις. περὶ ὧν οὐδεὶς [1] ἂν τολμήσειεν ἀντειπεῖν, ὡς οὐ
τὴν μὲν ἐμπειρίαν μᾶλλον τῶν ἄλλων ἔχομεν, [2] πολιτείαν
126 δ' οἵαν [3] εἶναι χρὴ, παρὰ μόνοις ἡμῖν ἐστίν. ὧν [4] ὑπαρχόν-
των, οὐκ ἔστιν ὅπως οὐκ ἄμεινον πράξομεν τῶν μηδ' ἑτέρου
τούτων πολλὴν ἐπιμέλειαν πεποιημένων.
κα'. Κατηγοροῦσι δέ τινες τοῦ πολέμου, καὶ διεξέρχον-
ται τὴν ἀπιστίαν αὐτοῦ, τεκμηρίοις ἄλλοις τε πολλοῖς
χρώμενοι καὶ μάλιστα τοῖς περὶ ἡμᾶς γεγενημένοις, καὶ
θαυμάζουσιν εἴ τινες οὕτω χαλεπῷ καὶ παραβόλῳ πρά-
γματι πιστεύειν ἀξιοῦσιν.
κβ'. Ἐγὼ δὲ πολλοὺς μὲν οἶδα διὰ τὸν πόλεμον μεγά-
b λην εὐδαιμονίαν κτησαμένους, πολλοὺς δὲ τῆς ὑπαρχούσης
[5] ἀποστερηθέντας διὰ τὴν εἰρήνην· οὐδὲν γὰρ τῶν [6] τοιούτων
ἐστὶν ἀποτόμως οὔτε κακὸν οὔτ' ἀγαθὸν, ἀλλ' [7] ὡς ἂν χρή-
σηταί τις [8] τοῖς πράγμασι καὶ τοῖς καιροῖς, οὕτως ἀνάγκη
καὶ τὸ τέλος ἐκβαίνειν ἐξ αὐτῶν. χρὴ δὲ τοὺς μὲν εὖ πράτ-
τοντας [9] τῆς εἰρήνης ἐπιθυμεῖν· ἐν γὰρ τῇ καταστάσει ταύτῃ
πλεῖστον ἄν τις χρόνον τὰ παρόντα διαφυλάξειε· τοὺς δὲ
c δυστυχοῦντας τῷ πολέμῳ προσέχειν τὸν νοῦν· ἐκ γὰρ τῆς 124
ταραχῆς καὶ τῆς [10] καινουργίας θᾶττον ἂν μεταβολῆς τύ-
χοιεν. ὧν ἡμεῖς δέδοικα μὴ τἀναντία πράττοντες φανῶμεν·
ὅτε [11] μὲν γὰρ ἐξῆν ἡμῖν τρυφᾶν, πλείους τοὺς πολέμους
ἐποιούμεθα τοῦ δέοντος, ἐπειδὴ δ' εἰς ἀνάγκην [12] καθέστα-
μεν ὥστε κινδυνεύειν, ἡσυχίας ἐπιθυμοῦμεν καὶ περὶ ἀσφα-
λείας βουλευόμεθα. καίτοι χρὴ τοὺς βουλομένους ἐλευθέρους
d εἶναι τὰς μὲν ἐκ τῶν ἐπιταγμάτων συνθήκας φεύγειν ὡς ἐγ-
γὺς δουλείας οὔσας, ποιεῖσθαι δὲ τὰς διαλλαγὰς, ὅταν ἢ πε-
ριγένωνται τῶν ἐχθρῶν ἢ [13] τὴν δύναμιν τὴν αὐτῶν ἐξισώσωσι

[1] ἂν om. A. C. L. [2] πολιτεία A. L. [3] εἶναι om. A. C. L.
[4] ὑπαρξάντων A. L [5] στερηθέντας A. C. L. [6] ὄντων A. L. [7] ὅπως A. C. L.
[8] καὶ τοῖς A. C. L. [9] τῆς om. A. C. L. [10] πανουργίας A. C. L.
[11] μὲν om. A. L. [12] καθίσταμεν A. κατέστημεν L. [13] τὴν αὐτῶν δύναμιν A. C. L.

Τὴν ἀπιστίαν] Passive *fidem incertam*, sive etiam active *perfidiam*. Lang. Τὸ ἄδηλον καὶ ἀβέβαιον. Cor.

Ἀποτόμως] *absolute, per se*. Sensus: Nulla res per se aut bona est aut mala, sed fit utrumque tractatione. Lang. Ἀκριβῶς, ἀπολύτως, τουτέστιν, καθ' ἑαυτὸ καὶ μὴ πρὸς ἕτερα τὴν ἀναφορὰν ἔχον. Cor.

Καινουργίας] *novis rebus moliendis*. Wolf.

Χρὴ τοὺς κ. τ. λ.] Μνημονεύει τοῦ χωρίου Ἀριστοτέλης Ῥητορ. Γ. ιζ. Cor.

Τὰς ἐκ τῶν ἐπιταγμάτων συνθήκας] Σπονδὰς ὀνομάζει τὰς τοιαύτας Ἀνδοκίδης ἀντιδιεσταλμένως πρὸς τὴν εἰρήνην. π. τ. πρὸς Λακ. εἰρην. §. α'. Idem.

τῇ τῶν πολεμίων· [1] ὡς τοιαύτην ἕκαστοι τὴν εἰρήνην ἕξουσιν,
οἵαν περ ἂν τοῦ πολέμου ποιήσωνται τὴν [2] κατάλυσιν.

κγ'. Ὧν ἐνθυμουμένους χρὴ μὴ προπετῶς ἡμᾶς αὐτοὺς
[3] ἐμβαλεῖν εἰς αἰσχρὰς ὁμολογίας, μηδὲ ῥᾳθυμότερον ὑπὲρ τῆς
πατρίδος ἢ [4] τῶν ἄλλων φανῆναι βουλευομένους. ἀναμνήσθητε e
δὲ πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς ὅτι τὸν παρελθόντα χρόνον, εἰ πολιορ-
κουμένῃ τινὶ τῶν πόλεων τῶν συμμαχίδων εἷς μόνος [5] Λα-
κεδαιμονίων βοηθήσειεν, ὑπὸ πάντων [6] ἂν ὡμολογεῖτο παρὰ
τοῦτον [7] γενέσθαι τὴν σωτηρίαν αὐτοῖς. καὶ τοὺς μὲν πλεί-
στους τῶν τοιούτων ἀνδρῶν παρὰ τῶν πρεσβυτέρων ἄν τις 127
ἀκούσειε, τοὺς δ' ὀνομαστοτάτους ἔχω κἀγὼ διελθεῖν.
[8] Πεδάριτος μὲν γὰρ εἰς Χίον [9] εἰσπλεύσας τὴν πόλιν αὐτῶν
διέσωσε· Βρασίδας δὲ εἰς Ἀμφίπολιν εἰσελθὼν, ὀλίγους περὶ
αὑτὸν τῶν πολιορκουμένων συνταξάμενος, πολλοὺς ὄντας
τοὺς πολιορκοῦντας ἐνίκησε μαχόμενος· Γύλιππος δὲ [10] Συ-
ρακοσίοις βοηθήσας οὐ μόνον ἐκείνους διέσωσεν, ἀλλὰ καὶ
τὴν δύναμιν τὴν κρατοῦσαν αὐτῶν καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ
θάλατταν ἅπασαν αἰχμάλωτον ἔλαβε. καίτοι πῶς οὐκ b
αἰσχρὸν τότε μὲν ἕκαστον ἡμῶν ἱκανὸν εἶναι τὰς ἀλλοτρίας
πόλεις διαφυλάττειν, νυνὶ δὲ πάντας μηδὲ πειρᾶσθαι τὴν
ἡμετέραν αὐτῶν διασώζειν; καὶ τὴν μὲν Ἀσίαν καὶ τὴν
Εὐρώπην μεστὴν πεποιηκέναι τροπαίων ὑπὲρ τῶν ἄλλων
πολεμοῦντας, ὑπὲρ δὲ τῆς πατρίδος οὕτω φανερῶς ὑβριζο-
125 μένης μηδεμίαν μάχην ἀξίαν λόγου φαίνεσθαι μεμαχημέ-
νους; ἀλλ' ἑτέρας μὲν πόλεις, ὑπὲρ τῆς ἡμετέρας ἀρχῆς c
τὰς ἐσχάτας ὑπομεῖναι πολιορκίας, αὐτοὺς δ' ἡμᾶς, ὑπὲρ
τοῦ μηδὲν ἀναγκασθῆναι [11] παρὰ τὸ δίκαιον ποιεῖν, μηδὲ
μικρὰν οἴεσθαι δεῖν [12] ὑπενεγκεῖν κακοπάθειαν, ἀλλὰ ζεύγη
μὲν ἵππων ἀδηφαγούντων ἔτι καὶ νῦν ὁρᾶσθαι τρέφοντας,
ὥσπερ δὲ τοὺς εἰς τὰς δεινοτάτας ἀνάγκας ἀφιγμένους καὶ
τῶν καθ' ἡμέραν ἐνδεεῖς ὄντας οὕτω ποιεῖσθαι τὴν εἰρήνην;

[1] ὥστε L. [2] διάλυσιν A. C. L. [3] ἐμβάλλειν εἰς αἰσχρὰν ὁμολογίαν A. C. L. [4] περὶ τῶν A. C. L. [5] Λακεδαιμόνιος A. C. L. [6] ἂν om. A. C. L. [7] γεγενῆσθαι A. C. L. [8] Παιδάριτος A. [9] πλεύσας A. C. L. [10] Συρακουσίοις A. C. L. [11] παρὰ τὸ δικ. ἀναγκασθῆναι A. C. L. [12] ὑπομεῖναι A. C. L.

Πεδάριτος] Vid. Vales. ad Harpocrat. sub voc.

Αὐτῶν] Np. Χίων. AUGER.

Ζεύγη μὲν ἵππων] Cf. Xenoph. Hellen. vi. 4. 10.

d κδ'. Ὃ δὲ πάντων σχετλιώτατον, εἰ φιλοπονώτατοι δο-
κοῦντες εἶναι τῶν Ἑλλήνων ῥᾳθυμότερον [1] τῶν ἄλλων βου-
λευσόμεθα περὶ τούτων. [2] τίνας γὰρ ἴσμεν, ὧν καὶ ποιή-
σασθαι μνείαν ἄξιόν ἐστιν, οἵτινες ἅπαξ ἡττηθέντες καὶ
μιᾶς εἰσβολῆς γενομένης οὕτως ἀνάνδρως ὡμολόγησαν [3] πάν-
τα τὰ προσταττόμενα ποιήσειν; [4] πῶς δ' ἂν οἱ τοιοῦτοι
δυστυχοῦντες πολὺν χρόνον [5] ἀντάρκέσειαν; τίς δ' οὐκ ἂν
e ἐπιτιμήσειεν ἡμῖν, εἰ Μεσσηνίων [6] ὑπὲρ τῆς χώρας ταύτης
εἴκοσιν ἔτη πολιορκηθέντων ἡμεῖς οὕτω ταχέως κατὰ συν-
θήκας αὐτῆς ἀποσταίημεν, καὶ μηδὲ τῶν προγόνων μνη-
σθείημεν, ἀλλ' ἣν ἐκεῖνοι μετὰ πολλῶν πόνων καὶ κινδύνων
128 ἐκτήσαντο, ταύτην ἡμεῖς ὑπὸ λόγων πεισθέντες ἀποβά-
λοιμεν;

κέ. Ὧν οὐδὲν ἔνιοι φροντίσαντες, ἀλλὰ πάσας τὰς
αἰσχύνας ὑπεριδόντες, τοιαῦτα [7] συμβουλεύουσι ὑμῖν, ἐξ ὧν
εἰς ὀνείδη τὴν πόλιν καταστήσουσιν. οὕτω δὲ προθύμως
[8] ἐπαγοῦσιν ὑμᾶς πρὸς τὸ παραδοῦναι [9] Μεσσήνην, ὥστε καὶ
διεξελθεῖν ἐτόλμησαν τήν τε τῆς πόλεως ἀσθένειαν καὶ τὴν
b τῶν πολεμίων δύναμιν, καὶ κελεύουσιν ἀποκρίνασθαι τοὺς
ἐναντιουμένους αὐτοῖς, πόθεν βοήθειαν προσδοκῶντες [10] ἥξειν
διακελευόμεθα [11] πολεμεῖν.

κς'. Ἐγὼ δὲ μεγίστην ἡγοῦμαι συμμαχίαν εἶναι καὶ
βεβαιοτάτην τὸ τὰ δίκαια πράττειν — εἰκὸς γὰρ καὶ τὴν
τῶν θεῶν εὔνοιαν [12] γενέσθαι μετὰ τούτων, εἴπερ χρὴ περὶ
τῶν μελλόντων τεκμαίρεσθαι τοῖς ἤδη γεγενημένοις —,
πρὸς δὲ ταύτῃ τὸ καλῶς πολιτεύεσθαι καὶ σωφρόνως
c [13] ζῆν καὶ μάχεσθαι τοῖς πολεμίοις [14] ἐθέλειν καὶ μηδὲν 126
οὕτω δεινὸν νομίζειν ὡς τὸ κακῶς ἀκούειν ὑπὸ τῶν πολιτῶν·
[15] ἃ μᾶλλον ἡμῖν ἢ τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις ὑπάρχει. μεθ' ὧν

[1] τῶν ἄλλων om. A. C. L.
[2] τίνα δὲ τῶν περιισταμένων ἡμῖν ἐξ ἀνδρῶν τοιούτων ἀπειλῶν καὶ ποιεῖσθαι A. C. L.
[3] ἅπαντα A. C. L. [4] ἢ πῶς ἂν A. C. L. [5] ἐπαρκέσειαν A. C. L. [6] ἐπὶ A. L. [7] συμβουλεύουσι ταῦτα, ἐξ A. C. L. [8] παρακαλοῦσιν ἡμᾶς A. C. L. [9] τὴν Μεσ. A. C. L. [10] ἕξειν A. C. L. [11] πολεμεῖν ὑμῖν A. C. L. [12] ἔσεσθαι A. C. L. [13] καὶ μέχρι θανάτου μάχεσθαι A. C. L. [14] θέλειν A. L. [15] ὃ A. C. L.

Μετὰ τούτων] Scil. Λακεδαιμονίων, vel τῶν τὰ δίκαια πραττόντων. AUGER. Μετὰ τῶν τὰ δίκαια πραττόντων. LANG. COR.

Πρὸς δὲ ταύτῃ] Np. συμμαχίᾳ, supple καὶ ταύτην εἶναι συμμαχίαν ἡγοῦμαι, τὸ καλῶς —. AUGER. Supple συμμαχίᾳ, μεγίστην εἶναι συμμαχίαν ἡγοῦμαι. LANG. Πρὸς τῇ ἐκ τῆς δικαιοπραγίας συμμαχίᾳ. COR.

ἂν ἐγὼ πολὺ ἥδιον πολεμοίην ἢ μετὰ πολλῶν μυριάδων·
οἶδα γὰρ καὶ τοὺς [1] πρώτους ἡμῶν εἰς ταύτην τὴν χώραν
[2] ἀφικομένους οὐ τῷ πλήθει τῶν ἄλλων περιγενομένους,
ἀλλὰ ταῖς ἀρεταῖς ταῖς ὑπ' ἐμοῦ προειρημέναις· ὥστ' οὐκ
ἄξιον διὰ τοῦτο φοβεῖσθαι τοὺς πολεμίους, ὅτι πολλοὶ
τυγχάνουσιν ὄντες, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον ἐπ' ἐκείνοις θαῤῥεῖν, d
ὅταν ὁρῶμεν ἡμᾶς μὲν αὐτοὺς οὕτως ἐνηνοχότας τὰς συμ-
φορὰς ὡς οὐδένες ἄλλοι πώποτε, καὶ τοῖς [3] τε νόμοις καὶ τοῖς
ἐπιτηδεύμασιν ἐμμένοντας, οἷς ἐξ ἀρχῆς κατεστησάμεθα,
τοὺς δὲ [4] μηδὲ τὰς εὐτυχίας φέρειν [5] δυναμένους, ἀλλὰ δια-
τεταραγμένους, καὶ τοὺς μὲν [6] τὰς συμμαχίδας πόλεις κα-
ταλαμβάνοντας, τοὺς δὲ τἀναντία τούτοις πράττοντας,
ἄλλους δὲ περὶ χώρας τοῖς ὁμόροις ἀμφισβητοῦντας, [7] τοὺς
δὲ μᾶλλον [8] ἀλλήλοις φθονοῦντας ἢ πρὸς ἡμᾶς πολεμοῦντας. e
ὥστε [9] θαυμάζω τῶν μείζω συμμαχίαν ζητούντων, ὧν οἱ
πολέμιοι τυγχάνουσιν ἐξαμαρτάνοντες. [10] [ταῦθ' ἡμῖν βο-
ηθήσει].

κζ'. Εἰ δὲ δεῖ καὶ περὶ τῶν ἔξωθεν βοηθειῶν εἰπεῖν,
[11] ἡγοῦμαι πολλοὺς ἔσεσθαι τοὺς βουλομένους ἡμῖν [12] ἐπα- 129
μύνειν. ἐπίσταμαι γὰρ πρῶτον μὲν Ἀθηναίους, εἰ καὶ μὴ
πάντα μεθ' ἡμῶν εἰσὶν, ἀλλ' [13] ὑπέρ γε τῆς σωτηρίας τῆς
ἡμετέρας ὁτιοῦν ἂν ποιήσοντας· ἔπειτα τῶν ἄλλων πόλεων
[14] ἔστιν ἃς ὁμοίως ἂν ὑπὲρ τῶν [15] ἡμῖν συμφερόντων ὡς περὶ
τῶν αὑταῖς βουλευσομένας· ἔτι δὲ Διονύσιον τὸν τύραννον
καὶ [16] τὸν Αἰγυπτίων βασιλέα καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς κατὰ
τὴν Ἀσίαν δυνάστας, καθ' ὅσον [17] ἕκαστοι δύνανται, προθύ-
μως ἂν ἡμῖν ἐπικουρήσοντας· πρὸς δὲ τούτοις καὶ τῶν Ἑλ- b
λήνων τοὺς ταῖς οὐσίαις προέχοντας καὶ ταῖς δόξαις πρω-
τεύοντας καὶ [18] βελτίστων πραγμάτων ἐπιθυμοῦντας, εἰ

[1] προγόνους A. C. L. [2] ἀφικνουμένους A. C. L. [3] νομιζομένοις A. C. L.
[4] μηδὲ om. A. C. L. [5] μὴ δυναμ. A. C. L. [6] ἔχοντας συμμαχίας, A. C. L.
[7] τοὺς δὲ om. A. L. [8] ἀλλήλοις φθονοῦντας om. A. L. [9] θαυμάζειν A. C. L.
[10] uncos om. A. C. L. [11] ὑπολαμβάνω A. om. C. L. [12] ἐπαμύνειν [ἐλπίς]. C.
[13] οὖν ὑπέρ γε τῆς ἑαυτῶν σωτηρίας πάντα ποιήσ. A. C. L. [14] τινὰς ὁμοίως A. C. L.
[15] νῦν ἡμῖν A. C. L. [16] τῶν L. [17] ἂν ἕκ. δύνανται A. C. L.
[18] τῶν βελτίστων A. C. L.

Ἐπ' ἐκείνοις] Scil. τοῖς νῦν λεχθησομένοις. Τὸ ἐκείνοις sic accipere malo, quam referre ad personam Thebanorum. Wolf.

Μὴ πάντα] Πάντα adverbialiter, idem ac πάντως. Auger.

Κατὰ τὴν Ἀσίαν] Quæ apud veteres Africam, tanquam partem, complectebatur. Lang. At vero Pindarus Pyth. ix. 14. Libyam dicit ῥίζαν ἀπείρου τρίταν.

καὶ μήπω συνεστήκασιν, ἀλλὰ ταῖς γ' εὐνοίαις μεθ' ἡμῶν
ὄντας, ἐν οἷς περὶ τῶν μελλόντων εἰκότως ἂν μεγάλας
[1] ἐλπίδας ἔχοιμεν.

κη'. Οἶμαι δὲ καὶ τὸν [2] ἄλλον ὄχλον τὸν ἐν Πελοπον- 127
νήσῳ καὶ τὸν δῆμον, ὃν οἰόμεθα [3] μάλιστα πολεμεῖν ἡμῖν,
ποθεῖν ἤδη τὴν ἡμετέραν ἐπιμέλειαν. οὐδὲν γὰρ αὐτοῖς
c ἀποστᾶσι γέγονεν ὧν προσεδόκησαν, ἀλλ' ἀντὶ μὲν τῆς
ἐλευθερίας τοὐναντίον [4] ἀποβέβηκεν — ἀπολέσαντες γὰρ
αὑτῶν τοὺς βελτίστους ἐπὶ τοῖς χειρίστοις τῶν πολιτῶν
γεγόνασιν —, ἀντὶ δε τῆς αὐτονομίας εἰς πολλὰς καὶ δει-
νὰς ἀνομίας ἐμπεπτώκασιν. εἰθισμένοι δὲ τὸν ἄλλον χρόνον
μεθ' ἡμῶν ἐφ' ἑτέρους ἰέναι, νῦν τοὺς ἄλλους ὁρῶσιν [5] ἐφ'
αὑτοὺς στρατευομένους, καὶ τὰς στάσεις, ἃς ἐπυνθάνοντο
d πρότερον παρ' ἑτέροις οὔσας, νῦν παρ' αὑτοῖς ὀλίγου δεῖν
καθ' ἑκάστην ἡμέραν [6] γιγνομένας. οὕτω δ' [7] ὡμαλισμένοι
ταῖς συμφοραῖς εἰσὶν, ὥστε [8] μηδένα διαγνῶναι δύνασθαι
τοὺς κάκιστα πράττοντας αὐτῶν. οὐδεμία γάρ ἐστι τῶν πό-
λεων ἀκέραιος [9] οὐδ' ἥ τις οὐχ ὁμόρους ἔχει τοὺς κακῶς ποιή-
σοντας· [10] ὥστε τετμῆσθαι μὲν τὰς χώρας, πεπορθῆσθαι
δὲ τὰς πόλεις, ἀναστάτους δὲ γεγενῆσθαι τοὺς οἴκους τοὺς
e ἰδίους, ἀνεστράφθαι δὲ τὰς πολιτείας καὶ καταλελύσθαι
τοὺς νόμους, μεθ' ὧν οἰκοῦντες εὐδαιμονέστατοι τῶν Ἑλλή-
νων [11] ἦσαν. οὕτω δ' ἀπίστως [12] τὰ πρὸς σφᾶς αὐτοὺς καὶ δυ-
σμενῶς ἔχουσιν, ὥστε μᾶλλον τοὺς πολίτας ἢ τοὺς πολεμίους
δεδίασιν· ἀντὶ δὲ τῆς ἐφ' ἡμῶν [13] ὁμονοίας καὶ τῆς παρ' [14] ἀλ-
130 λήλων εὐπορίας εἰς τοσαύτην ἀμιξίαν ἐληλύθασιν, ὥσθ' οἱ
μὲν κεκτημένοι τὰς οὐσίας ἥδιον ἂν εἰς τὴν θάλατταν τὰ
σφέτερ' αὐτῶν [15] ἐκβάλοιεν ἢ τοῖς δεομένοις ἐπαρκέσειαν, οἱ
δὲ καταδεέστερον πράττοντες οὐδ' ἂν εὑρεῖν δέξαιντο μᾶλ-
λον ἢ τὰ τῶν ἐχόντων ἀφελέσθαι· καταλύσαντες δὲ τὰς

[1] τὰς ἐλπίδας A. C. L. [2] ἄλλον om. A. C. L.
[3] κἂν οὐ πρότερον, ἀλλὰ νῦν γε πολλὴν ποιήσεσθαι τὴν ἐπιμ. A. C. L.
[4] αὐτοῖς ἀποβέβηκεν A. C. L. [5] ἐπ' αὐτοὺς ὁρῶσι A. C. L. [6] γιγν. ὁρῶσιν. A. C. L.
[7] δεδαμασμένοι A. C. L. [8] μηδὲ A. C. L. [9] οὐδ' om. A. C. L.
[10] ὡς A. C. L. [11] ἐτύγχανον A. C. L. [12] τὰ om. A. C. L. [13] εὐπορίας A. C. L.
[14] ἡμῶν εὐνοίας εἰς A. C. L. [15] βάλοιεν A. C. L.

Συνεστήκασιν] Scil. μετ' ἀλλήλων, vel, quod magis placet, μεθ' ἡμῶν. Wolf.

Ἀπολέσαντες —] Τὰς τῶν ἐν Πελοποννήσῳ πόλεων στάσεις αἰνίττεται, καὶ μάλιστα τῆς τῶν Κορινθίων, ἐν ᾗ πλείστους τῶν λακωνιζόντων ὁ δῆμος κατέσφαξε. Cor.

θυσίας ἐπὶ τῶν βωμῶν σφάττουσιν ἀλλήλους· πλείους δὲ
φεύγουσι νῦν ἐκ μιᾶς πόλεως ἢ πρότερον ἐξ ἁπάσης τῆς Πε-
λοποννήσου. καὶ τοσούτων ἀπηριθμημένων κακῶν, πολὺ b
πλείω τὰ παραλελειμμένα τῶν εἰρημένων ἐστίν· οὐδὲν γὰρ
ὅ τι τῶν δεινῶν ἢ χαλεπῶν [1] οὐκ ἐνταῦθα συνδεδράμηκεν. ὧν
οἱ μὲν ἤδη μεστοὶ τυγχάνουσιν ὄντες, οἱ δὲ [2] διὰ ταχέων
ἐμπλησθήσονται, καὶ ζητήσουσί τινα τῶν παρόντων πρα-
128 γμάτων εὑρεῖν ἀπαλλαγήν. μὴ γὰρ οἴεσθ' αὐτοὺς [3] μενεῖν
ἐπὶ τούτοις· οἵτινες γὰρ εὖ πράττοντες ἀπεῖπον, πῶς ἂν
οὗτοι κακοπαθοῦντες πολὺν χρόνον καρτερήσειαν; ὥστ', οὐ
μόνον [4] ἢν μαχόμενοι [5] νικήσωμεν, ἀλλ' ἐὰν ἡσυχίαν ἔχον- c
τες [6] περιμείνωμεν, ὄψεσθ' αὐτοὺς [7] μεταβαλλομένους καὶ
τὴν ἡμετέραν συμμαχίαν σωτηρίαν [8] αὐτῶν εἶναι νομίζον-
τας. τὰς μὲν οὖν ἐλπίδας ἔχω τοιαύτας.

κθ'. Τοσοῦτον δ' ἀπέχω τοῦ [9] ποιῆσαί τι τῶν προστατ-
τομένων, ὥστ', εἰ μηδὲν γίγνοιτο τούτων μηδὲ βοηθείας μη-
δαμόθεν τυγχάνοιμεν, ἀλλὰ τῶν Ἑλλήνων οἱ μὲν ἀδικοῖεν
ἡμᾶς οἱ δὲ [10] περιορῷεν, οὐδ' ἂν οὕτω μεταγνοίην, ἀλλὰ d
πάντας ἂν τοὺς ἐκ τοῦ πολέμου κινδύνους ὑπομείναιμι πρὶν
ποιήσασθαι τὰς ὁμολογίας ταύτας. αἰσχυνθείην γὰρ ἂν
[11] ὑπὲρ ἀμφοτέρων, εἴτε καταγνοίημεν τῶν προγόνων, ὡς
ἀδίκως [12] Μεσσηνίους ἀφείλοντο τὴν χώραν, εἴτ' ἐκείνων
ὀρθῶς κτησαμένων [13] καὶ προσηκόντως ἡμεῖς παρὰ τὸ δί-
καιον συγχωρήσαιμέν τι περὶ αὐτῆς. τούτων μὲν οὖν [14] οὐδέ-
τερον ποιητέον, σκεπτέον δ' ὅπως ἀξίως ἡμῶν αὐτῶν [15] πο-
λεμήσομεν, καὶ μὴ τοὺς εἰθισμένους ἐγκωμιάζειν ἡμῶν τὴν e
πόλιν [16] ἐλέγξομεν ψευδεῖς ὄντας, ἀλλὰ τοιούτους [17] ἡμᾶς
αὐτοὺς [18] παρασχήσομεν, ὥστ' ἐκείνους ἐλάττω [19] τῶν
ὑπαρχόντων δοκεῖν εἰρηκέναι περὶ ἡμῶν.

λ'. Οἶμαι μὲν οὖν [20] οὐδὲν δεινότερον συμβήσεσθαι τῶν νῦν

[1] ὃ οὐκ A. L. [2] ταχέως A. C. L. [3] μένειν A. L. [4] ἂν A. C. L.
[5] νικῶμεν, ἀλλὰ ἂν A. C. L. [6] περιμένωμεν C. [7] μεταβαλλομένους αὐτοὺς A. C. L.
[8] αὐτοῖς A. C. L. [9] ποιεῖν A. C. L. [10] ὑπεροριῷεν A. C. L. [11] ὑπ' A. L.
[12] Μεσσηνίων A. C. L. [13] καὶ προσηκόντως om. A. C. L.
[14] οὐθέτερον C. οὐθ' ἕτερον L. [15] πολεμήσωμεν A. [16] ἐλέγξωμεν A. L. ἐξελέγξομεν C.
[17] ἡμᾶς αὐτοὺς om. A. L. [18] παρασχήσωμεν A. [19] τι τῶν A. L. [20] μηδὲν A. C. L.

Ἐπὶ τῶν βωμῶν σφάττουσιν ἀλλήλους] Τὰς σφαγὰς δῆλός ἐστι λέγων ἐνταῦθα τὰς ἐν Κορίνθῳ συμβάσας τῷ τρίτῳ τῆς Ϟϛ'. Ὀλυμπ. περὶ ὧν ὁ Ξενοφ. Ἑλληνικ. Δ. γ'. 3. Idem.

Πλείους] Πεντακοσίους φησὶν ὁ Σικελιώτης Διόδωρος ΙΔ. πϛ'. φυγαδευθῆναι πολίτας ἐν τῇ προειρημένῃ στάσει. Idem.

131 παρόντων, ἀλλὰ τοὺς ἐχθροὺς τοιαῦτα βουλεύσεσθαι καὶ
πράξειν, ἐξ ὧν ἐπανορθώσουσιν ἡμᾶς· ἂν δ' ἄρα ψευσθῶμεν
τῶν ἐλπίδων καὶ πανταχόθεν ἐξειργώμεθα καὶ μηδὲ τὴν
πόλιν ἔτι δυνώμεθα [1] διαφυλάττειν, χαλεπὰ μέν ἐστιν ἃ
μέλλω λέγειν, ὅμως δ' οὐκ ὀκνήσω παρρησιάσασθαι περὶ
αὐτῶν. καὶ γὰρ ἐξαγγελθῆναι τοῖς Ἕλλησι καλλίω ταῦτ'
ἐστὶ καὶ μᾶλλον ἁρμόττοντα τοῖς ἡμετέροις φρονήμασιν,
[2] ὧν ἔνιοί τινες ἡμῖν συμβουλεύουσι.

b λα'. Φημὶ γὰρ χρῆναι τοὺς μὲν γονέας τοὺς ἡμετέρους
αὐτῶν καὶ τοὺς παῖδας καὶ τὰς γυναῖκας καὶ τὸν ὄχλον τὸν
ἄλλον ἐκ τῆς πόλεως ἐκπέμψαι, τοὺς μὲν ἐς Σικελίαν καὶ
Ἰταλίαν, τοὺς δ' εἰς Κυρήνην, τοὺς δ' εἰς τὴν ἤπειρον — 129
[3] ἄσμενοι δ' αὐτοὺς ἅπαντες οὗτοι δέξονται καὶ χώρᾳ πολλῇ
καὶ ταῖς ἄλλαις [4] ταῖς περὶ τὸν βίον εὐπορίαις, οἱ μὲν χάριν
ἀποδιδόντες ὧν εὖ πεπόνθασιν ὑφ' ἡμῶν, οἱ δὲ [5] κομιεῖσθαι
c προσδοκῶντες ὧν ἂν [6] προϋπάρξωσιν —, ὑπολειφθέντας
δὲ τοὺς βουλομένους καὶ δυναμένους κινδυνεύειν, τῆς μὲν
πόλεως [7] ἀφεῖσθαι καὶ τῶν ἄλλων κτημάτων, πλὴν ὅσα
ἂν [8] οἷοί τ' ὦμεν ἀπενέγκασθαι μεθ' ἡμῶν αὐτῶν, καταλα-
βόντας δὲ χωρίον, ὅ τι ἂν [9] ἐχυρώτατον ᾖ καὶ πρὸς τὸν
πόλεμον συμφορώτατον, ἄγειν καὶ φέρειν τοὺς πολεμίους καὶ
κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν, ἕως ἂν παύσωνται τῶν
ἡμετέρων ἀμφισβητοῦντες. καὶ ταῦτ' ἐὰν τολμήσωμεν καὶ
d μὴ κατοκνήσωμεν, ὄψεσθε τοὺς νῦν ἐπιτάττοντας, ἱκετεύον-
τας καὶ δεομένους ἡμῶν Μεσσήνην ἀπολαβεῖν καὶ ποιήσα-
σθαι τὴν εἰρήνην.

λβ'. Ποία γὰρ ἂν τῶν πόλεων τῶν ἐν Πελοποννήσῳ τοι-

[1] φυλάττειν A. C. L. [2] ἢ ὧν A. L. [3] ἀσμένως A. C. L.
[4] ταῖς om. A. C. L. [5] κομίσασθαι A. L. κομίσεσθαι C. [6] προϋπάρχωσιν A. C. L.
[7] ἀφίστασθαι A. C. L [8] δυνάμεθα A. C. L. [9] ὀχυρώτατον A. C. L.

Ἔνιοί τινες] Coraes laudat similem usum ex Panath. §. ιδ'. Demosth. Aristog. B. §. ζ'. et Lysiam c. Philon. §. ϛ'.

Εἰς τὴν ἤπειρον] Supra dixit opem laturos Lacedæmoniis τοὺς κατὰ τὴν Ἀσίαν δυνάστας. Quare ἤπειρος hic ἀντὶ τῆς Ἀσίας τῆς ὑπὸ τῷ μεγάλῳ βασιλεῖ non incommode intelligitur, quo remotiores sint ab hostium violentia. Sed si quis mavult Epirum Græciæ regionem intelligere, non impedio. Wolf.

Δέξονται καὶ χώρᾳ πολλῇ] Ἐλλειπτικῶς τῆς ἐν. ὁ δὲ νοῦς· δέξονται χορηγοῦντες χώραν πολλήν, εἴς τε οἴκησιν δηλάδη καὶ γεωργίαν καὶ τὰς ἄλλας εὐπορίας τοῦ βίου. Cor.

Οἱ δὲ κομιεῖσθαι — προϋπάρξωσιν] *alii sperantes reddita accipere pro illis in quibus anteiverunt.* Lang. Οἱ δὲ χάριν ἀπολαβεῖν προϋπηργμένων ἀγαθῶν ἐλπίζοντες. Cor.

Ὑπολειφθέντας — κινδυνεύειν] Refer ad φημὶ χρῆναι. Intellige ὑπολειφθέντας non *relictos*, sed *reliquos*. Auger.

οὗτον πόλεμον ὑπομείνειεν, οἷον εἰκὸς [1]γενέσθαι βουληθέν-
των ἡμῶν; τίνες δ' οὐκ ἂν ἐκπλαγεῖεν καὶ δείσαιεν στρα-
τόπεδον συνιστάμενον, τοιαῦτα μὲν [2]διαπεπραγμένον,
δικαίως δὲ τοῖς αἰτίοις τούτων ὠργισμένον, ἀπονενοημένως
δὲ πρὸς τὸ ζῆν διακείμενον; καὶ τῷ μὲν σχολὴν [3]ἄγειν, e
καὶ [4]μηδὲ περὶ ἓν ἄλλο διατρίβειν ἢ περὶ τὸν πόλεμον
τοῖς ξενικοῖς στρατεύμασιν ὡμοιωμένον, ταῖς δὲ ἀρεταῖς
καὶ τοῖς ἐπιτηδεύμασι τοιοῦτον οἷον ἐξ ἁπάντων ἀνθρώπων
οὐδεὶς ἂν συντάξειεν; ἔτι δὲ [5]μηδεμιᾷ πολιτείᾳ τετα-
γμένῃ χρώμενον, ἀλλὰ θυραυλεῖν καὶ πλανᾶσθαι κατὰ 132
τὴν χώραν δυνάμενον, καὶ ῥᾳδίως μὲν ὅμορον οἷς ἂν βούλη-
ται γιγνόμενον, τοὺς δὲ τόπους ἅπαντας τοὺς πρὸς τὸν
πόλεμον συμφέροντας πατρίδας εἶναι νομίζον; ἐγὼ μὲν
γὰρ οἶμαι τῶν λόγων [6]μόνον ῥηθέντων [7]τούτων καὶ δια-
σπαρέντων εἰς τοὺς Ἕλληνας εἰς πολλὴν ταραχὴν κατα-
στήσεσθαι τοὺς ἐχθροὺς [8]ἡμῶν, ἔτι δὲ μᾶλλον, [9]ἢν καὶ
τέλος ἐπιθεῖναι τούτοις ἀναγκασθῶμεν. τίνα γὰρ οἰηθῶ-
μεν αὐτοὺς γνώμην ἕξειν, ὅταν αὐτοὶ μὲν κακῶς πάσχωσιν, b
ἡμᾶς δὲ μηδὲν δύνωνται [10]ποιεῖν; καὶ τὰς μὲν αὑτῶν
[11]πόλεις ἴδωσιν εἰς πολιορκίαν καθεστηκυίας, τὴν δ' ἡμε-
τέραν οὕτω [12]διεσκευασμένην ὥστε μηκέτι τῇ συμφορᾷ ταύτῃ
130 περιπεσεῖν; ἔτι δὲ τὴν τῶν σωμάτων τροφὴν ἡμῖν μὲν
ῥᾳδίαν [13]οὖσαν ἔκ τε [14]τῶν ὑπαρχόντων [15]καὶ τῶν ἐκ τοῦ
πολέμου γιγνομένων, αὐτοῖς δὲ χαλεπὴν [16]διὰ τὸ μὴ ταὐ-
τὸν εἶναι, στρατόπεδόν [17]τε [18]τοιοῦτον διοικεῖν καὶ [19]τοὺς
ὄχλους τοὺς ἐν ταῖς πόλεσι διατρέφειν; ὃ δὲ [20]πάντων c
ἄλγιστον [21]ἐκείνοις, ὅταν τοὺς μὲν ἡμετέρους οἰκείους ἐν

[1] ἢ γενέσθαι A. C. L. [2] συμπεπραγμένον A. C. L. [3] πρῶτον ἄγειν A. C. L. [4] μηκέτι ἐν ἄλλῳ A. L. [5] ἐν μηδεμιᾷ πόλει τεταγμένον, ἀλλὰ A. C. L. [6] μόνων C. [7] τούτων καὶ διασπαρέντων om. A. C. L. [8] ἡμῶν om. A. C. L. [9] εἰ A. L. [10] ποιεῖν μὴ δύνωνται A. C. L. [11] πόλεις αὐτῶν A. C. L. [12] παρεσκευασμένην A. C. L. [13] οὖσαν om. A. C. L. [14] τῆς τῶν A. C. L. [15] κτήσεως καὶ A. L. χρήσεως καὶ C. [16] εἶναι διὰ A. C. L. [17] τε om. C. [18] τοιοῦτο A. C. L. [19] τὸν ὄχλον τὸν A. C. L. [20] παντὸς L. [21] ἐκείνοις ἀλγεινότατον A. C. L.

Θυραυλεῖν] Περιέρχεσθαι τὴν χώραν καὶ μηδεμιᾷ πόλει ἐγκατατετάχθαι. εἴη δ' ἂν πως καὶ τὸ Γαλλιστὶ λεγόμενον bivouaquer. Cor.

Διοικεῖν] curare, seu alere. Sensus: Talis exercitus pluribus eget alimentis, quam urbis alicujus incolæ. Lang.

Τοὺς μὲν ἡμετέρους οἰκείους] Γραπτέον ἔοικεν· οἴκους. τὸ γὰρ ἡμετέρους οἰκείους ἀντὶ τοῦ ἡμῖν οἰκείους οὐ πάνυ τι πιθανόν. ὁποτέρως δ' ἂν γράφῃς, πρὸς τοὺς μικρῷ πρόσθεν (λα'.) γονέας, παῖδας, καὶ γυναῖκας τὴν ἀναφορὰν ἔχει, οὓς παρὰ τοῖς ἐν Σικελίᾳ Κυρήνῃ τε καὶ ἠπείρῳ ἐν πάσαις ταῖς περὶ τὸν βίον εὐπορίαις διάξειν ἔμελλον. Cor.

πολλαῖς [1]εὐπορίαις πυνθάνωνται γεγενημένους, τοὺς δ'
αὑτῶν ὁρῶσι καθ' ἑκάστην [2]τὴν ἡμέραν ἐνδεεῖς ὄντας τῶν
ἀναγκαίων, καὶ μηδ' ἐπικουρῆσαι δύνωνται τοῖς κακοῖς
[3]τούτοις, ἀλλ' ἐργαζόμενοι μὲν τὴν χώραν τὰ σπέρματα
προσαπολλύωσιν, ἀργὸν δὲ περιορῶντες μηδένα χρόνον [4]ἀν-
ταρκεῖν οἷοί τ' ὦσιν.

d λγ'. Ἀλλὰ γὰρ ἴσως ἀθροισθέντες καὶ κοινὸν ποιησά-
μενοι στρατόπεδον παρακολουθήσουσι, [5]καὶ κωλύσουσιν
ἡμᾶς κακῶς ποιεῖν αὐτούς. καὶ τί ἂν εὐξαίμεθα μᾶλλον
ἢ λαβεῖν πλησιάζοντας καὶ [6]παρατεταγμένους καὶ περὶ
τὰς αὐτὰς [7]δυσχωρίας ἡμῖν ἀντιστρατοπεδεύοντας ἀνθρώ-
πους ἀτάκτους καὶ μιγάδας καὶ πολλοῖς ἄρχουσι χρωμέ-
e νους; [8]οὐδὲν γὰρ ἂν πολλῆς πραγματείας [9]δεήσειεν, ἀλλὰ
ταχέως [10]ἂν αὐτοὺς [11]ἐξαναγκάσαιμεν ἐν τοῖς ἡμετέροις
[12]καιροῖς ἀλλὰ μὴ [13]τοῖς αὑτῶν ποιήσασθαι τοὺς κινδύνους.

λδ'. [14]Ἐπιλίποι δ' ἂν τὸ λοιπὸν μέρος τῆς ἡμέρας, εἰ
τὰς πλεονεξίας τὰς [15]ἐσομένας λέγειν ἐπιχειρήσαιμεν.
ἐκεῖνο δ' [16]οὖν [17]πᾶσι φανερὸν, ὅτι τῶν Ἑλλήνων διενηνόχα-
μεν οὐ τῷ μεγέθει τῆς πόλεως οὐδὲ τῷ πλήθει τῶν
133 [18]ἀνθρώπων, ἀλλ' ὅτι τὴν πολιτείαν ὁμοίαν κατεστησά-
μεθα στρατοπέδῳ καλῶς διοικουμένῳ καὶ πειθαρχεῖν
[19]ἐθέλοντι τοῖς ἄρχουσιν. ἢν οὖν εἰλικρινὲς τοῦτο [20]ποιήσω-
μεν, ὃ μιμησαμένοις ἡμῖν συνήνεγκεν, οὐκ ἄδηλον ὅτι
[21]ῥᾳδίως τῶν πολεμίων ἐπικρατήσομεν.

λε'. Ἴσμεν δὲ καὶ τοὺς [22]οἰκιστὰς ταυτησὶ τῆς πόλεως
γενομένους, ὅτι μικρὸν μὲν στρατόπεδον εἰς τὴν Πελοπόν-

[1] ἐμπειρίαις καὶ εὐπορίαις A. L. [2] τὴν om. A. C. L. [3] τούταις om. A. C. L. [4] αὐταρκεῖν A. C. L. [5] ἡμῖν καὶ A. C. L. [6] παρατατομένους C. [7] δυσχερείας A. L. [8] οὐδὲ A. C. L. [9] δενηθείημεν A. C. L. [10] μὲν A. L. [11] ἀναγκάσαιμεν A. C. L. [12] καιροῖς om. A. C. L. [13] ἐν τοῖς A. C. L. [14] ἐπιλείποι A. L. [15] ἡμετέρας A. C. L. [16] αὖ A. L. [17] πᾶσι om. A. C. L. [18] ἀνδρῶν A. C. L. [19] θέλοντι A. L. [20] ποιησώμεθα A. C. L. [21] ῥᾳδίως om. A. C. L. [22] ἐπικρατεῖς ταύτης A. C. L.

Δυσχωρίας] Significat Lacedæmonios versaturos in locis impeditis, arduis et præruptis, ubi ab hostibus oppugnari facile non possint. Wolf.

Ἐν τοῖς ἡμετέροις καιροῖς] *quando nostra utilitas postulabit.* Auger.

Ἐπίλιποι δ' ἂν] Ἴσως· ἐπίλιποι δ' ἄν μι. ὡς ἡρμήνευσεν ὁ Ἰταλὸς μεταφραστὴς, non mi bastarà tutto oggi, καὶ ὡς αὐτὸς Ἰσοκράτης εἰρήκει ἐν Συμμαχικ. ιζ'. Cor.

Ἐπιχειρήσαιμεν] Ἴσως· ἐπιχειρήσαιμι. Idem.

Ἢν οὖν εἰλικρινὲς κ. τ. λ.] Ὁ νοῦς· Τούτῳ διαφέρομεν τῶν ἄλλων Ἑλλήνων, ὅτι ἡ παρ' ἡμῖν πολιτεία ὡμοίωτο στρατοπέδῳ, τουτέστιν ἐμιμεῖτο, καὶ εἰρήνης οὔσης, στρατόπεδον καλῶς διοικούμενον. ἐὰν οὖν νῦν πολεμούμενοι ποιήσωμεν εἰλικρινῶς καὶ ἀληθῶς τοῦτο, οὗ ἡ μίμησις ἐν τοῖς πρόσθεν χρόνοις ἡμᾶς ὠφέλησε καὶ προέχειν τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ἐποίησε, δῆλον ὅτι νικήσομεν τοὺς ἡμῖν πολεμοῦντας. Idem.

νησον εἰσῆλθον ἔχοντες, πολλῶν δὲ καὶ μεγάλων [1] πόλεων
ἐκράτησαν. καλὸν οὖν μιμήσασθαι τοὺς προγόνους, καὶ b
πάλιν ἐπὶ τὴν ἀρχὴν ἐπανελθόντας, ἐπειδὴ προσεπταί-
131 καμεν, πειραθῆναι τὰς τιμὰς [2] καὶ τὰς δυναστείας ἀναλα-
βεῖν, ἃς πρότερον ἐτυγχάνομεν ἔχοντες. πάντων δ' ἂν δεινό-
τατον ποιήσαιμεν, εἰ συνειδότες Ἀθηναίοις ἐκλιποῦσι τὴν
[3] αὐτῶν χώραν ὑπὲρ τῆς τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ἐλευθερίας,
ἡμεῖς μηδὲ ὑπὲρ τῆς ἡμετέρας αὐτῶν σωτηρίας ἀφέσθαι τῆς c
πόλεως τολμήσαιμεν, ἀλλά, δέον ἡμᾶς [4] παράδειγμα [5] τῶν
τοιούτων ἔργων [6] τοῖς ἄλλοις παρέχειν, μηδὲ [7] μιμήσασθαι
τὰς ἐκείνων πράξεις ἐθελήσαιμεν. ἔτι δὲ [8] τούτου καταγε-
λαστότερον, εἰ Φωκαεῖς μὲν φεύγοντες τὴν βασιλέως τοῦ
μεγάλου δεσποτείαν, ἐκλιπόντες τὴν Ἀσίαν εἰς Μασσαλίαν
ἀπῴκησαν, ἡμεῖς δ' εἰς [9] τοσοῦτον μικροψυχίας ἔλθοιμεν
ὥστε τὰ προστάγματα τούτων ὑπομεῖναι, ὧν ἄρχοντες
ἅπαντα τὸν χρόνον διετελέσαμεν.

λϛʹ. Χρὴ δὲ [10] μὴ περὶ τὴν ἡμέραν ταύτην ταῖς ψυχαῖς d
διατρίβειν, ἐν ᾗ δεήσει χωρίζειν τοὺς οἰκειοτάτους [11] ἀφ'
ἡμῶν αὐτῶν, ἀλλ' [12] ἐπ' ἐκείνους τοὺς χρόνους ἀφορᾶν, ἐν οἷς
περιγενόμενοι τῶν ἐχθρῶν [13] ἀνορθώσομεν τὴν πόλιν, κομιού-
μεθα δὲ τοὺς ἡμετέρους [14] αὐτῶν, ἐπιδειξόμεθα δὲ πᾶσιν ὅτι
νῦν μὲν ἀδίκως δεδυστυχήκαμεν, τὸν δὲ [15] παρελθόντα χρό-
νον δικαίως τῶν ἄλλων πλέον ἔχειν ἠξιοῦμεν. ἔχει δ' οὕτως.
ἐγὼ [16] τούτους εἴρηκα τοὺς λόγους, οὐχ ὡς δέον ἡμᾶς ἤδη e
ταῦτα πράττειν οὐδ' ὡς οὐδεμιᾶς ἄλλης ἐνούσης ἐν τοῖς
πράγμασι σωτηρίας, ἀλλὰ βουλόμενος ὑμῶν προπαρα-
σκευάσαι τὰς γνώμας, ὡς καὶ ταύτας [17] τὰς συμφορὰς καὶ
πολὺ δεινοτέρας τούτων ὑπομενετέον ἡμῖν, πρὶν περὶ Μεσσή-
νης ποιήσασθαι συνθήκας οἵας κελεύουσιν ἡμᾶς. 134

[1] πόλεων om. A. C. L. [2] καὶ τὰς δυναστείας om. A. C. L. [3] αὐτῶν om. A. C. L. [4] παραδείγματα A. C. L. [5] τῶν om. A. C. L. [6] καὶ A. C. L. [7] μιμεῖσθαι A. C. L. [8] τοῦτο A. L. [9] τοῦτο A. C. L. [10] μηδὲ A. C. L. [11] εὐθὺς ἀφ' A. C. L. [12] ἐπ' om. A. C. L. [13] ἐπανορθώσομεν A. C. L. [14] αὐτῶν οἰκείους, A. C. L. [15] παρεληλυθότα A. C. L. [16] γὰρ τούτους A. C. L. [17] καὶ πολὺ τούτων δεινοτέρας συμφορὰς A. C. L.

Συνειδότες Ἀθηναίοις ἐκλιποῦσι] Idem, Latino quidem more, εἰδότες ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι τὴν πόλιν ἐξέλιπον. Wolf.

Καταγελαστότερον] Scil. ποιήσαιμεν ἄν.

Φωκαεῖς] Qui urbem Phocæam in Asia habitabant. Vid. Herodot. i. 163. sqq. et Harpocrat. sub v. Μασσαλία.

Ἀπῴκησαν] in coloniam migraverunt. Lang.

λζʹ. Οὐχ οὕτω δ' ἂν προθύμως ἐπὶ τὸν πόλεμον ὑμᾶς
παρεκάλουν, εἰ μὴ τὴν εἰρήνην ἑώρων ἐξ ὧν μὲν ἐγὼ λέγω
καλὴν καὶ βεβαίαν γενησομένην, ἐξ ὧν δ' ἔνιοί [1] τινες συμ-
βουλεύουσιν, [2] οὐ μόνον αἰσχρὰν ἐσομένην, ἀλλ' οὐδὲ χρό-
νον οὐδένα παραμενοῦσαν. [3] ἢν γὰρ [4] παρακατοικισώμεθα
[5] τοὺς Εἵλωτας καὶ τὴν πόλιν ταύτην [6] περιίδωμεν αὐξη-
θεῖσαν, τίς οὐκ οἶδεν, ὅτι πάντα [7] τὸν [8] βίον ἐν ταραχαῖς
καὶ κινδύνοις [9] διατελοῦμεν ὄντες; ὥσθ' οἱ περὶ ἀσφαλείας
b διαλεγόμενοι λελήθασιν αὑτοὺς τὴν μὲν εἰρήνην ὀλίγας
ἡμέρας ἡμῖν ποιοῦντες, τὸν δὲ πόλεμον εἰς [10] ἅπαντα τὸν
χρόνον κατασκευάζοντες.

ληʹ. Ἡδέως δ' ἂν αὐτῶν πυθοίμην, ὑπὲρ τίνων οἴονται 132
χρῆναι μαχομένους ἡμᾶς ἀποθνήσκειν; οὐχ ὅταν οἱ πολέ-
μιοι προστάττωσί [11] τι παρὰ τὸ δίκαιον καὶ τῆς χώρας
ἀποτέμνωνται καὶ τοὺς οἰκέτας ἐλευθερῶσι; καὶ [12] τούτους
c μὲν κατοικίζωσιν [13] εἰς ταύτην ἣν ἡμῖν οἱ πατέρες κατέλι-
πον, ἡμᾶς δὲ μὴ μόνον τῶν ὄντων ἀποστερῶσιν, ἀλλὰ [14] καὶ
πρὸς τοῖς ἄλλοις [15] κακοῖς εἰς ὀνείδη καθιστῶσιν; ἐγὼ μὲν
γὰρ ὑπὲρ τούτων οὐ μόνον πόλεμον, ἀλλὰ καὶ φυγὰς καὶ
θανάτους οἴομαι προσήκειν ἡμῖν ὑπομένειν. πολὺ γὰρ κρεῖτ-
τον ἐν ταῖς δόξαις αἷς ἔχομεν τελευτῆσαι τὸν βίον μᾶλλον,
ἢ ζῆν ἐν [16] ταῖς ἀτιμίαις, [17] ἃς ληψόμεθα [18] ποιήσαντες ἃ
προστάττουσιν ἡμῖν. [19] ὅμως δ' εἰ δεῖ μηδὲν ὑποστειλάμενον
d εἰπεῖν, [20] αἱρετώτερον ἡμῖν [21] ἐστὶν [22] ἀναστάτοις γενέσθαι
μᾶλλον ἢ [23] καταγελάστοις ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν. τοὺς γὰρ ἐν
ἀξιώμασι καὶ φρονήμασι [24] τηλικούτοις βεβιωκότας δυοῖν
δεῖ θάτερον, ἢ πρωτεύειν ἐν τοῖς Ἕλλησιν, ἢ παντάπασιν
[25] ἀνῃρῆσθαι μηδὲν ταπεινὸν διαπραξαμένους, [26] ἀλλὰ κα-
λὴν τὴν τελευτὴν τοῦ βίου ποιησαμένους.

[1] τινες om. A. C. L. [2] οὐ μόνον om. A. C. L. [3] ἐὰν A. C. L. [4] παροικήσαιμεν A. C. L. [5] τοὺς Εἵλωτας καὶ τὴν πόλιν om. A. C. L. [6] περιίδωμεν om. A. C. L. [7] τὸν πάντα A. C. L. [8] χρόνον A. L. [9] διατελέσομεν A. C. L. [10] πάντα A. C. L. [11] τι om. A. C. L. [12] τοὺς A. C. L. [13] εἰς ταύτην κατάγωσιν A. C. L. [14] καὶ om. A. C. L. [15] καὶ A. C. L. [16] πάσαις A. C. L. [17] ἃς ληψόμεθα om. A. C. L. [18] ποιήσαντας A. C. L. [19] εἰ δὲ A. C. L. [20] τὸ φαινόμενον αἱρετώτερον A. C. L. [21] ἐστὶν om. A. C. L. [22] ἀναστάτους A. C. L. [23] καταγελάστους A. C. L. [24] τοιούτοις A. C. L. [25] ἀναιρεῖσθαι A. C. L. [26] ἀλλὰ - - - - - ποιησαμένους om. A. C. L.

Ὀλίγας ἡμέρας] Ἀντὶ τοῦ, ἐν ὀλίγαις ἡμέραις, τῶν Ἀττικῶν εἶναί φησιν ὁ Πρισκιανὸς Βιβ. λ. ΙΗ. 1191. Cor.

Τῆς χώρας ἀποτέμνωνται] Τὸ πλῆρες· Ἀπὸ τῆς χώρας μέρος τέμνωσιν ἑαυτοῖς. Idem.

λθ΄. Ἃ χρὴ [1] διαλογισαμένους μὴ φιλοψυχεῖν, μηδ᾽
ἐπακολουθεῖν ταῖς τῶν συμμάχων γνώμαις ὧν ἡγεῖσθαι e
πρότερον ἠξιοῦμεν, ἀλλ᾽ αὐτοὺς σκεψαμένους ἑλέσθαι μὴ
[2] τὸ τούτοις ῥᾷστον, ἀλλ᾽ ὃ πρέπον ἔσται τῇ Λακεδαίμονι καὶ
τοῖς πεπραγμένοις ἡμῖν. περὶ γὰρ τῶν αὐτῶν οὐχ ὁμοίως
ἅπασι βουλευτέον, ἀλλ᾽ ὡς ἂν ἐξ ἀρχῆς ἕκαστοι [3] τοῦ βίου
ποιήσωνται [4] τὴν ὑπόθεσιν. Ἐπιδαυρίοις μὲν [5] γὰρ καὶ
Φλιασίοις καὶ Κορινθίοις οὐδεὶς ἂν ἐπιπλήξειεν, εἰ μηδενὸς 135
ἄλλου φροντίζοιεν ἢ τοῦ διαγενέσθαι καὶ περιποιῆσαι σφᾶς
αὐτούς· Λακεδαιμονίους δ᾽ οὐχ οἷόν τ᾽ ἐστὶν ἐκ παντὸς
τρόπου ζητεῖν τὴν σωτηρίαν, ἀλλ᾽ ἂν μὴ [6] προσῇ τὸ καλῶς
[7] τῷ σώζεσθαι, θάνατον ἡμῖν αἱρετέον ἐστί. τοῖς γὰρ [8] ἀρε-
τῆς ἀμφισβητοῦσιν ὑπὲρ οὐδενὸς οὕτω σπουδαστέον, ὡς ὑπὲρ
τοῦ μηδὲν αἰσχρὸν πράττοντας φανῆναι. εἰσὶ δ᾽ [9] αἱ τῶν
πόλεων κακίαι καταφανεῖς οὐχ ἧττον ἐν τοῖς τοιούτοις b
βουλεύμασιν ἢ τοῖς ἐν τῷ πολέμῳ κινδύνοις. τῶν μὲν γὰρ
ἐκεῖ γιγνομένων τὸ πλεῖστον μέρος τῇ τύχῃ μέτεστι, [10] τὸ
δ᾽ ἐνθάδε [11] γνωσθὲν αὐτῆς τῆς διανοίας σημεῖόν ἐστιν. ὥσθ᾽
133 ὁμοίως ἡμῖν φιλονεικητέον ἐστὶν ὑπὲρ τῶν ἐνθάδε [12] ψηφι-
σθησομένων, ὥσπερ ὑπὲρ τῶν ἐν τοῖς [13] ὅπλοις ἀγώνων.

μ΄. Θαυμάζω δὲ τῶν ὑπὲρ [14] μὲν τῆς ἰδίας [15] δόξης ἀπο-
θνήσκειν ἐθελόντων, ὑπὲρ δὲ τῆς κοινῆς μὴ τὴν αὐτὴν γνώ-
μην ἐχόντων· ὑπὲρ ἧς ὁτιοῦν πάσχειν ἄξιον, [16] ὥστε μὴ c
καταισχῦναι τὴν πόλιν, μηδὲ περιιδεῖν [17] τὴν τάξιν λιποῦσαν,
εἰς ἣν οἱ πατέρες κατέστησαν αὐτήν. πολλῶν δὲ πραγμά-
των καὶ δεινῶν ἡμῖν ἐφεστώτων, ἃ δεῖ διαφυγεῖν, ἐκεῖνο
μάλιστα φυλακτέον, ὅπως μηδὲν ἀνάνδρως φανησόμεθα
διαπραττόμενοι μηδὲ συγχωροῦντες τοῖς πολεμίοις παρὰ
τὸ δίκαιον. αἰσχρὸν γὰρ τοὺς ἄρξαι τῶν Ἑλλήνων ἀξιωθέν-
τας ὀφθῆναι τὸ προσταττόμενον ποιοῦντας, καὶ τοσοῦτον
ἀπολειφθῆναι τῶν προγόνων, ὥστε τοὺς μὲν ὑπὲρ τοῦ τοῖς
ἄλλοις ἐπιτάττειν ἐθέλειν ἀποθνήσκειν, ἡμᾶς δ᾽ ὑπὲρ τοῦ
μὴ ποιεῖν τὸ [18] κελευόμενον μὴ τολμᾶν [19] διακινδυνεύειν. d

[1] λογιζομένους A. C. L. [2] ὃ A. C. L. [3] τοῦ βίου om. A. C. L. [4] τούτου τὴν A. C. L. [5] οὖν A. C. L. [6] ᾖ πρὸς τῷ καλῷ A. [7] τῷ om. A. C. L. [8] περὶ ἀρετῆς A. C. L. [9] αἱ om. A. C. L. [10] τῶν C. L. [11] γνωσθέντων C. L. [12] ψηφιζομένων, ὡς A. C. L. [13] πολέμοις A. C. L. [14] μὲν om. A. C. L. [15] χώρας A. C. L. [16] καὶ μὴ καταισχύνειν A. C. L. [17] αὐτὴν ἐκλείπουσαν τὴν τάξιν A. C. L. [18] προσταττόμενον A. C. L. [19] κινδυνεύειν A. C. L.

μα΄. Ἄξιον δὲ καὶ τὴν [1] Ὀλυμπιάδα καὶ τὰς ἄλλας
αἰσχυνθῆναι πανηγύρεις, ἐν αἷς ἕκαστος ἡμῶν ζηλωτότερος
ἦν καὶ θαυμαστότερος τῶν ἀθλητῶν τῶν ἐν τοῖς ἀγῶσι
e τὰς νίκας ἀναιρουμένων. εἰς ἃς [2] τίς ἂν ἐλθεῖν τολμήσειεν,
ἀντὶ μὲν τοῦ τιμᾶσθαι [3] καταφρονηθησόμενος, ἀντὶ δὲ τοῦ
[4] περίστατος ὑπὸ πάντων δι᾽ ἀρετὴν εἶναι [5] περίβλεπτος
136 ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἐπὶ κακίᾳ [6] γενησόμενος, ἔτι δὲ πρὸς τού-
τοις [7] ὀψόμενος μὲν τοὺς οἰκέτας [8] ἀπὸ τῆς χώρας [9] ἧς οἱ
πατέρες ἡμῖν κατέλιπον ἀπαρχὰς καὶ θυσίας μείζους
ἡμῶν ποιουμένους, [10] ἀκουσόμενος δ᾽ αὐτῶν τοιαύταις βλασ-
φημίαις χρωμένων, οἵαις περ εἰκὸς τοὺς χαλεπώτερον μὲν
τῶν ἄλλων δεδουλευκότας, ἐξ ἴσου δὲ νῦν τὰς συνθήκας
τοῖς δεσπόταις πεποιημένους· ἐφ᾽ αἷς [11] ἕκαστος ἡμῶν οὕτως
[12] ἂν ἀλγήσειεν, ὡς οὐδεὶς ἂν τῶν ζώντων διὰ [13] λόγου δηλώ-
b σειεν. ὑπὲρ ὧν χρὴ βουλεύεσθαι, καὶ μὴ τότ᾽ ἀγανακτεῖν
ὅτ᾽ οὐδὲν ἡμῖν ἔσται πλέον, ἀλλὰ νῦν σκοπεῖν ὅπως μηδὲν
συμβήσεται [14] τοιοῦτον. ὡς ἔστιν ἓν τῶν αἰσχρῶν πρότερον
μὲν μηδὲ [15] τῆς τῶν ἐλευθέρων ἰσηγορίας [16] ἀνέχεσθαι, νῦν δὲ
καὶ τὴν τῶν δούλων παῤῥησίαν ὑπομένοντας φαίνεσθαι. δό- 134
ξομεν γὰρ τὸν παρελθόντα χρόνον ἀλαζονεύεσθαι, καὶ τὴν
μὲν φύσιν ὅμοιοι τοῖς ἄλλοις εἶναι, ταῖς δὲ αὐθαδείαις καὶ
c ταῖς σεμνότησιν οὐκ ἀληθιναῖς ἀλλὰ πεπλασμέναις κεχρῆ-
σθαι. μηδὲν οὖν ἐνδῶμεν [17] τοιοῦτον τοῖς εἰθισμένοις ἡμᾶς
κακολογεῖν, ἀλλὰ τοὺς [18] λόγους [19] αὐτῶν ἐξελέγξαι πειρα-
θῶμεν, ὅμοιοι γενόμενοι τοῖς τῶν προγόνων ἔργοις.

μβ΄. Ἀναμνήσθητε δὲ τῶν [20] ἐν Διπαίᾳ πρὸς Ἀρκάδας
ἀγωνισαμένων, οὕς φασιν ἐπὶ μιᾶς ἀσπίδος παραταξαμέ-

[1] Ὀλυμπίαν A. C. L. [2] τίνας ἂν τολμήσειν ἡμῶν οἴεσθε ἐλθεῖν A. C. L. [3] καταφρονηθησομένους A. C. L. [4] περιόπτους A. L. περιστάτους C. [5] περιβλέπτους A. C. L. [6] γενησομένους A. C. L. [7] ὀψομένους A. C. L. [8] ἐκ A. C. L. [9] ἣν A. C. L. [10] ἀκουσομένους A. C. L. [11] ἕκαστον A. L. [12] ἀγανακτήσειαν A. L. ἂν ἀγανακτήσειεν C. [13] λόγων δηλῶσαι A. C. L. [14] τοιοῦτο A. C. L. [15] τὰς A. C. L. [16] ἀνασχέσθαι A. C. L. [17] τοιοῦτον om. A. C. L. [18] μὲν λόγους A. C. L. [19] αὐτῶν om. A. C. L. [20] προγόνων τῶν πρὸς τοὺς Ἀρκάδας ἠγωνισμένων A. C. L.

Ἐφ᾽ αἷς] Scil. συνθήκαις. Sic enim malo quam ἐφ᾽ αἷς βλασφημίαις. Significat, opinor: Si quis Lacedæmonius vicinum habuerit Messenium, cui aliquid eripere videatur, Messenios statim pacta et conventa objecturos. WOLF.

Ὅμοιοι — ἔργοις] Ἀντὶ τοῦ, ὅμοιοι γενόμενοι τοῖς προγόνοις, ἢ, ὅμοια ἐργασάμενοι τοῖς τῶν προγόνων ἔργοις. Περὶ τῆς Ἀντιδ. κθ΄. Ὁμοίους γενέσθαι ταῖς αἰτίαις κ. τ. λ. COR.

Ἐπὶ μιᾶς ἀσπίδος] Quid fuerit apud Græcos prorsus ignoro: sed hic patet hanc fuisse oratoris mentem, ut diceret

νους τρόπαιον στῆσαι πολλῶν μυριάδων, καὶ τῶν τριακοσίων d
τῶν ἐν [1] Θυρέαις ἅπαντας Ἀργείους μάχῃ νικησάντων, καὶ
τῶν χιλίων τῶν εἰς Θερμοπύλας ἀπαντησάντων, οἳ πρὸς
ἑβδομήκοντα μυριάδας τῶν βαρβάρων συμβαλόντες οὐκ
ἔφυγον οὐδ᾽ ἡττήθησαν, ἀλλ᾽ ἐνταῦθα τὸν βίον ἐτελεύτησαν
οὗ [2] περ ἐτάχθησαν, τοιούτους σφᾶς αὐτοὺς παρασχόντες,
ὥστε τοὺς μετὰ τέχνης ἐγκωμιάζοντας μὴ δύνασθαι τοὺς
ἐπαίνους ἐξισῶσαι ταῖς ἐκείνων ἀρεταῖς. ἁπάντων οὖν τού-
των [3] ἀναμνησθέντες ἐῤῥωμενέστερον ἀντιλαβώμεθα τοῦ e
[4] πολέμου, καὶ μὴ περιμείνωμεν ὡς ἄλλων τινῶν τὰς παρ-
ούσας ἀτυχίας ἰασομένων, ἀλλ᾽ ἐπειδήπερ ἐφ᾽ ἡμῶν γεγόνα-
σιν, ἡμεῖς αὐτὰς [5] καὶ διαλῦσαι πειραθῶμεν. χρὴ [6] δὲ τοὺς 137
ἄνδρας τοὺς ἀγαθοὺς ἐν τοῖς τοιούτοις καιροῖς φαίνεσθαι
διαφέροντας· αἱ μὲν γὰρ εὐτυχίαι καὶ τοῖς φαύλοις τῶν
ἀνθρώπων τὰς κακίας συγκρύπτουσιν, αἱ δὲ δυσπραξίαι
ταχέως καταφανεῖς ποιοῦσιν [7] ὁποῖοί τινες ἕκαστοι τυγχά-
νουσιν ὄντες· ἐν αἷς ἡμῖν ἐπιδεικτέον ἐστὶν, [8] εἴ τι τῶν ἄλλων
ἄμεινον τεθράμμεθα καὶ πεπαιδεύμεθα πρὸς ἀρετήν.

μγ΄. Ἔστι δ᾽ οὐδὲν ἀνέλπιστον ἐκ τῶν [9] νῦν παρόντων b
συμβῆναί τι τῶν [10] δεόντων ἡμῖν. οἶμαι γὰρ ὑμᾶς οὐκ
ἀγνοεῖν, ὅτι πολλαὶ πράξεις ἤδη τοιαῦτα γεγόνασιν, ἃς ἐν
ἀρχῇ μὲν ἅπαντες ὑπέλαβον εἶναι συμφορὰς καὶ τοῖς παθοῦσι
συνηχθέσθησαν, ὕστερον δὲ τὰς αὐτὰς ταύτας ἔγνωσαν
μεγίστων ἀγαθῶν αἰτίας γεγενημένας. καὶ τί δεῖ τὰ πόῤῥω
λέγειν; ἀλλὰ [11] καὶ νῦν τὰς πόλεις τὰς [12] γε πρωτευούσας,
λέγω [13] δὲ τὴν Ἀθηναίων καὶ Θηβαίων, εὕροιμεν ἂν οὐκ ἐκ c
135 τῆς εἰρήνης μεγάλην ἐπίδοσιν [14] λαβούσας, ἀλλ᾽ ἐξ ὧν [15] ἐν

[1] Θυρεαῖς A. C. L. [2] περ om. A. C. L. [3] μνησθέντες ἐῤῥωμένως A. C. L. [4] πολεμεῖν A. C. L. [5] καὶ om. A. C. L. [6] γὰρ A. C. L. [7] οἷοί περ ἕκ. A. C. L. [8] ὅτι A. C. L. [9] νυνὶ A. C. L. [10] μὴ παρόντων A. C. L. [11] καὶ om. A. C. L. [12] γε om. A. C. L. [13] δὴ A. C. L. [14] λαμβανούσας A. C. L. [15] ἐν om. A. L.

Lacedæmonios fuisse perquam paucos, et ita paucos ut sub una aspide, si ita loqui fas est, occultari potuissent. Sic dicimus Gallice *une poignée de soldats*. AUGER. Male. *acie simplici*. Nostri: *einen mann hoch*. Græci: *einen schild hoch*. Vid. Xenoph. Hell. i. 6, 22. vi. 5, 19. 4, 12. LANG. Οὕτως ὀλίγους, ὡς ἑνὶ στίχῳ πάντας ἐπὶ μετώπου προάγειν, οὐκ ἔχοντας βάθος. COR.

Θυρεαῖς] Vid. Duker. ad Thucyd. iv. p. 270. LANG. Historia exstat apud Herodot. i. 82. et Pausan. Corinth. c. 38.

Συμβῆναι] Ἀντὶ τοῦ συμβήσεσθαι. WOLF.

Τὰ πόῤῥω] Τὰ παλαιά. COR.

Ἐξ ὧν] H. l. interpretor *ex quo tempore*, ita ut respondeat p. 321. 1. ἐκ δὲ τούτων. Verte: *ex quo calamitatibus belli se roborarant*. δὲ, *inquam*. LANG.

τῷ πολέμῳ [1] προδυστυχήσασαι πάλιν ἀνέλαβον αὑτὰς, ἐκ
δὲ τούτων τὴν μὲν ἡγεμόνα [2] τῶν Ἑλλήνων καταστᾶσαν, τὴν
δ᾽ ἐν τῷ παρόντι τηλικαύτην γεγενημένην ὅσην οὐδεὶς
πώποτ᾽ [3] ἔσεσθαι προσεδόκησεν. αἱ γὰρ ἐπιφάνειαι καὶ
λαμπρότητες οὐκ ἐκ τῆς ἡσυχίας, ἀλλ᾽ ἐκ τῶν ἀγώνων
γίγνεσθαι φιλοῦσιν. ὧν ἡμᾶς ὀρέγεσθαι προσήκει, μήτε
d τῶν σωμάτων μήτε τῆς ψυχῆς μήτε τῶν ἄλλων ὧν ἔχομεν
μηδενὸς φειδομένους. [4] ἢν γὰρ κατορθώσωμεν καὶ τὴν πόλιν
εἰς ταὐτὸ καταστῆσαι δυνηθῶμεν, ἐξ ὧνπερ ἐκπέπτωκε,
καὶ τῶν προγεγενημένων μᾶλλον [5] θαυμασθησόμεθα, καὶ
τοῖς ἐπιγιγνομένοις οὐδεμίαν ὑπερβολὴν ἀνδραγαθίας ὑπο-
λείψομεν, ἀλλὰ καὶ τοὺς βουλομένους ἡμᾶς [6] εὐλογεῖν ἀπο-
ρεῖν ποιήσομεν, [7] ὅ τι τῶν πεπραγμένων ἡμῖν [8] ἄξιον ἐροῦσι.
e δεῖ δὲ [9] μηδὲ τοῦτο λανθάνειν ὑμᾶς, ὅτι πάντες τῷ συλλόγῳ
τούτῳ καὶ τοῖς γνωσθησομένοις ὑφ᾽ ὑμῶν [10] προσέχουσι τὸν
νοῦν. ὥσπερ οὖν ἐν κοινῷ θεάτρῳ τῶν Ἑλλήνων διδοὺς ἔλεγ-
χον ἕκαστος ὑμῶν τῆς αὑτοῦ φύσεως οὕτω διακείσθω τὴν
γνώμην.

138 μδ΄. Ἔστι δ᾽ ἁπλοῦν τὸ καλῶς βουλεύσασθαι περὶ
τούτων. [11] ἢν μὲν γὰρ ἐθέλωμεν ἀποθνήσκειν ὑπὲρ τῶν
δικαίων, οὐ μόνον εὐδοκιμήσομεν, ἀλλὰ καὶ τὸν ἐπίλοιπον
χρόνον ἀσφαλῶς ἡμῖν ἐξέσται ζῆν· εἰ δὲ [12] φοβησόμεθα τοὺς
κινδύνους, εἰς πολλὰς ταραχὰς καταστήσομεν ἡμᾶς αὐτούς.
παρακαλέσαντες οὖν ἀλλήλους ἀποδῶμεν τὰ τροφεῖα τῇ
πατρίδι, καὶ μὴ περιΐδωμεν ὑβρισθεῖσαν τὴν Λακεδαίμονα
b καὶ καταφρονηθεῖσαν, μηδὲ ψευσθῆναι ποιήσωμεν τῶν ἐλπί-
δων τοὺς εὔνους ἡμῖν ὄντας, μηδὲ περὶ πλείονος [13] φανῶμεν
ποιούμενοι τὸ ζῆν τοῦ παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις εὐδοκιμεῖν,
ἐνθυμηθέντες ὅτι κάλλιόν ἐστιν ἀντὶ θνητοῦ σώματος ἀθά-
νατον δόξαν ἀντικαταλλάξασθαι, καὶ ψυχῆς ἧς [14] οὐχ
ἕξομεν ὀλίγων ἐτῶν, πρίασθαι τοιαύτην εὔκλειαν ἢ πάντα

[1] δυστυχήσασαι A. C. L. [2] τῶν Ἑλλήνων om. A. C. L. [3] ἔσεσθαι πώποτε A. C. L. [4] ἐὰν A. C. L. [5] ἐγκωμιασθησόμεθα A. C. L. [6] εὐλογεῖν ἡμᾶς A. C. L. [7] τί A. C. L. [8] ἀξίως A. C. L. [9] μὴ A. L. [10] προσέξουσι A. C. L. [11] ἐὰν A. C. L. [12] φοβηθησόμεθα A. C. L. [13] ποιούμενοι τὸ ζῆν προδόται φανῶμεν A. C. L. [14] οὐκ εὐπορήσομεν A. C. L.

Ἐξ ὧνπερ] Hic nota, licet εἰς ταὐτὸ præcesserit. Quod quidem non est juxta grammaticæ regulas, sed spiritui eloquentiæ non adversatur. AUGER.

Ψυχῆς ἧς οὐχ ἕξομεν ὀλίγων ἐτῶν] Ζωῆς ἧς μετ᾽ ὀλίγα ἔτη στερηθησόμεθα. COR.

τὸν αἰῶνα τοῖς ἐξ ἡμῶν [1] γενομένοις παραμενεῖ, πολὺ [2] μᾶλ- c
λον ἢ μικροῦ χρόνου [3] γλιχομένους μεγάλαις αἰσχύναις ἡμᾶς
136 αὐτοὺς περιβαλεῖν. ἡγοῦμαι δ᾽ ἂν ὑμᾶς οὕτω μάλιστα πα-
ροξυνθῆναι πρὸς τὸν πόλεμον, εἰ ταῖς διανοίαις ὥςπερ παρε-
στῶτας ἴδοιτε τοὺς γονέας καὶ τοὺς παῖδας τοὺς ὑμετέ-
ρους [4] αὐτῶν, τοὺς μὲν παρακελευομένους μὴ καταισχῦναι
τὸ τῆς Σπάρτης ὄνομα μηδὲ τοὺς νόμους ἐν οἷς ἐπαιδεύ- d
θημεν μηδὲ τὰς μάχας τὰς ἐφ᾽ αὐτῶν γενομένας, τοὺς δ᾽
ἀπαιτοῦντας τὴν χώραν ἣν οἱ πρόγονοι κατέλιπον, καὶ
[5] τὴν δυναστείαν [6] τὴν ἐν τοῖς Ἕλλησι, καὶ τὴν ἡγεμονίαν
ἥνπερ αὐτοὶ παρὰ τῶν πατέρων παρελάβομεν· πρὸς οὓς
οὐκ ἂν ἔχοιμεν εἰπεῖν ὡς οὐκ ἀμφότεροι δίκαια τυγχάνουσι
λέγοντες.

με΄. Οὐκ οἶδ᾽ ὅτι δεῖ μακρολογεῖν, πλὴν τοσοῦτον, ὡς
[7] πλείστων τῇ πόλει [8] ταύτῃ πολέμων καὶ κινδύνων γεγε-
νημένων οὐδεπώποθ᾽ οἱ πολέμιοι τρόπαιον ἡμῶν ἔστησαν
ἡγουμένου βασιλέως ἐκ τῆς οἰκίας τῆς ἡμετέρας. ἔστι δὲ e
νοῦν ἐχόντων ἀνδρῶν, οἵςπερ [9] ἂν ἐν ταῖς μάχαις ἡγεμόσι
χρώμενοι [10] κατορθῶσι, τούτοις καὶ περὶ τῶν μελλόντων κιν-
δύνων συμβουλεύουσι μᾶλλον ἢ τοῖς ἄλλοις πείθεσθαι.

[1] γιγνομένοις A. C. L.
[2] γὰρ μᾶλλον κρεῖττον μεγάλου καιροῦ τιμὴν ἀνταλλάξασθαι ἢ A. C. L.
[3] γλιχομένους om. A. C. L. [4] αὐτῶν om. A. C. L. [5] τὴν om. L. [6] τῶν L.
[7] πολλῶν A. C. L. [8] ταύτῃ om. A. C. L. [9] ἂν om. A. C. L.
[10] κατορθοῦσι A. C. L.

Τοὺς μὲν] Τοὺς γονέας. IDEM.

Τοὺς δ'] Τοὺς παῖδας. IDEM.

Ἀμφότεροι] Intellige παῖδες καὶ πατέρες. LANG.

Ἐκ τῆς οἰκίας τῆς ἡμετέρας] Heraclidæ fuerunt Spartani reges, et plerumque bini eodem tempore, sed e diversis familiis: quarum altera ab Eurysthene, altera a Procle, gemellis fratribus propagata erat. Archidamus autem ad Proclem ortum suum refert; eamque familiam tanquam perpetuo victricem commendat. WOLF.

BERGMANI
AD AREOPAGITICUM
PRÆFATIO.

ANTEQUAM ad Orationem Isocrateam perpetua annotatione illustrandam accedamus, operæ pretium duximus pauca quædam de ea universe præfari, quo facilior ad ejus intelligentiam aditus pateat.

Primum de Titulo operis dicendum. Inscribitur hæc oratio Ἀρειοπαγιτικὸς, scilicet λόγος. Sic certe legitur in Editione Wolfiana majori et minori, et apud reliquos Wolfium ætate consecutos Editores, Stephanum, Battieum, Augerium, Langium, Coraem. Sed Veteres multi, neglecta diphthongo, scripserunt Ἀρεοπαγιτικός. Hoc habent primum Editiones Mediolanensis, Aldina, Isingriniana: deinde Codex Lugduno-Batavus: denique scriptores veteres, Dionysius Halicarnassensis duobus locis, quibus de hac oratione agit, περὶ συνθ. ὀνομ. p. 27. 8. et in Vita Isocratis p. 97. 6. Harpocration in διεσκαριφησάμεθα, ἐπιθέτους ἑορτὰς, ὅσιον, συγγραφεῖς. Etymologus in ἐπιθέτους ἑορτάς. Grammaticus περὶ συντάξεως a Bekkero editus in Anecd. Gr. Vol. I, p. 125. in Ἀμύνω καὶ ἐπαμύνω, et in Ἀπορῶ. Photius Cod. CLVIII. cujus verba retulit Coraes inter testimonia veterum de Isocrate. Pseudo-Plutarchus in Vita Isocratis p. 838. B. Quæritur quæ sit verior scriptura. Quod si auctoritatibus certandum est, sane illi hæc anteponenda videtur: sed videndum quid cum Linguæ Analogia, quid cum usu veterum conveniat. Quod ad hunc attinet, Areopagi tribunal a Græcis frequentissime dici τὴν ἐξ Ἀρείου πάγου βουλὴν, vel et τὴν ἐν Ἀρείῳ πάγῳ βουλὴν, ducta appellatione a loco quodam Athenis, qui Ἄρειος πάγος, hoc est, *Martis collis* diceretur, non est quod dedita opera ostendamus. Cf. modo §. ιδ΄. Plutarchus in Sol. p. 88. D. E. Dicitur etiam Ἄρειος πάγος. Vid. §. ιε΄. (quanquam ibi fortasse de ipso *Martis colle* appellatio adhibetur, potius quam de Senatorum concilio) Panath. p. 265. B. ed. H. Stephan. Plutarch. p. 88. F. Aristoteles Rhet. l. 1. 3. Aristides Panath. p. 15. E. Usquamne, duabus vocibus in unam conflatis, dicatur Ἀρειόπαγος vel et Ἀρεόπαγος, ignoro. Sed apud Græcos certe illud frequens non est; nam Latini scriptores constanter *Areopagum, consilium Areopagi* ap-

pellant. Vid. Cicero de Nat. Deor. II. 29. de Div. I. 25. ad Att. V. 11. quibus tamen locis Ernestus edidit *Ariopagus*, uti et apud Senecam de Tranq. An. C. 3. in f. *Ariopagos* legitur. Juvenalis et Ovidius Græcam rationem secuti appellant, ille Sat. IX. 101. "curiam Martis," hic Met. V. 70. "scopulum Mavortis." Quidquid vero ejus rei sit, ab ista appellatione Ἄρειος πάγος ducitur Judicum sive Senatorum appellatio Ἀρειοπαγῖται. Plutarch. p. 88. E. Sed frequentioris usus videtur, neglecta diphthongo, Ἀρεοπαγῖται. Plutarch. p. 89. A. T. II. p. 384. B. Hyperides apud Athenæum XIII. p. 566. laudandus §. ιη΄. Lucianus de Gymnas. T. I. p. 742 et 743. Ed. Bas. Dinarchus contra Demosth. §. θ΄. etiam Lucas Act. XVII. 34. Hinc Latinum *Areopagitæ*. Cicero de Off. I. 32. Phil. V. 5. Balb. 12. item de Div. I. 25. ubi tamen Ed. Ern. habet *Ariopagita:* ad Div. XIII. 1. Quinctilianus V. 9. Gellius XII. 7. Macrobius Saturn. VII. 1. Unde formatum adjectivum *Areopagiticus* habet Sidonius Apollinaris IX. Ep. 9. Ut videatur apud Græcos usurpatum fuisse Ἀρεοπαγιτικὸς (quæ et Orationis Lysiacæ VI. inscriptio est, non autem Ἀρειοπαγιτικὸς), itidem ductum a nomine substantivo Ἀρεοπαγίτης. Quod, nisi præstet totam varietatem librariis tribuere, ex Linguæ analogia forte ita explicari potest, ut ortum dicas non e conjunctione adjectivi Ἄρειος cum nomine substantivo πάγος, h. e. *collis Martius*; sed ab Ἄρεος, Genitivo nominis Ἄρης, et πάγος, ut sit Ἄρεος πάγος, *collis Martis*, contracte Ἀρεόπαγος, quemodmodum a Genitivo nominis Pelops ducitur Πελοπόννησος pro Πέλοπος νῆσος: ab Ἀρεόπαγος autem, etsi non videatur in usu fuisse, ducatur Ἀρεοπαγίτης. Accedit fortasse Latinorum, etsi non constans, consuetudo diphthongum εἰ in *i* mutandi, ut si Græce nunquam aliter scriptum fuisset, quam Ἀρειόπαγος, Ἀρειοπαγίτης, illi potius scripturi fuisse videantur *Ariopagus*, *Ariopagita*, *Ariopagiticus*. Sed et hic libri variant. Certe cum Ἀρεοπαγιτικὸς in Inscriptione Isocratei operis, Grammaticorum, aliorum Scriptorum, Codicis unius (et fortasse plurium, nam de ista varietate nemo, quod sciam eorum, qui eos contulerunt, quidquam annotavit), postremo Editionum principum auctoritate nitatur; sic statuo, eam scribendi rationem non plane spernendam, sed ulteriore examine dignam esse. Maluimus tamen vulgo recepto Ἀρειοπαγιτικὸς suum locum relinquere.

Quæriter insuper, qua de causa ita inscribatur Oratio. Nihil hac de re Veteres. Vulgo existimatur eam ita dictam esse, quod ab Isocrate in Areopago habita fuerit. Vid. Wolfii argumentum in fine, qui præterea in Annotatione ait eam Latine dici posse *Senatoriam* sive *Censoriam*, sive de *Corrigenda et Ordinanda Republica*. Potius simpliciter vertatur *Oratio Areopagitica*, vel et *Areopagiticus*. Aliter H. Stephanus in Diatribe Isocratea III. qua agitur de diversis titulis seu inscriptionibus quarumdam Orationum, censet fieri etiam posse (suo quidem judicio) ut a dignitate et præstantia nomen hoc consecuta sit: tanquam digna quæ vel in medio Areopago haberetur. Oblocutus quoque est vulgari sententiæ Auctor Gallicus Vitarum veterum Oratorum Græcorum,[1] T. I. p. 88. qui putat ita inscriptam esse hanc orationem ob magnificam Areopagi, quæ in ea legitur, laudationem; neque enim, si eam habuisset Isocrates coram Areopago, eum de hujus, quæ erat sua ætate, conditione, tanta fiducia et acerbitate dicturum fuisse, quantæ v. gr. §. ιε΄. apparent. Mihi quidem neque Stephani neque hujus ratio placet: neque enim Areopagi laudes præcipuum argumentum operis faciunt. Sed ne vulgaris quidem sive Wolfii sententia stare potest, si quidem vere referat Pseudo-Plutarchus in Vita Isocr. p. 837. A. Isocratem tenui voce præditum et in dicendo timidum, ***unam tantum habuisse orationem de Permutatione*** (cf. et p. 838. A.), sed schola instituta, Panegyricum et alias quasdam orationes generis deliberativi (τῶν συμβουλευτικῶν) partim ipsum qui scripserat recitavisse (nimirum in schola, coram paucis auditoribus, coll. p. 838. D.), partim aliis recitandas tradidisse. Hujus autem orationis mentionem cum Laudationis Helenæ mentione conjunxit, nihil aliud dicens quam hoc p. 838. B. ἐποίησε δὲ καὶ εἰς Ἑλένην ἐγκώμιον καὶ Ἀρεοπαγιτικόν. Cur isti auctori fides denegetur causa nulla est, quandoquidem ejus testimonium ipse Isocrates comprobat in Exordio Panathenaici. Ergo falsum est orationem hanc habuisse Isocratem, falsum etiam eam coram Areopagi Senatu habitam esse. Et tamen nulla satis probabilis ratio inscriptionis afferri potest, si ea non habita est in Areopago. Quamobrem ego quidem sic existimem, dictam eam esse Areopagiticam, quia fingebatur habita esse in Areopago, sive quod eodem redit, quia ab Isocrate ad Areopagitas missa est. Nihil, fateor, certi hac de re novimus: sed maxime probabilia sequimur. Neque, si ita statuas, quidquam valet, quod a Scriptore Gallico opponi vidimus, Isocratem audacius, quam par esset, Areopagitas

[1] Liber, anno 1752. Lutetiæ Parisiorum, non addito auctoris nomine, forma octava editus, inscribitur: *Vies des Anciens Orateurs Grecs avec des Reflexions sur leur Eloquence, des Notices de leurs Ecrits, et des Traductions de quelques uns de leurs Discours.* Duos Operis Tomos possideo, quorum altero de Isocrate, altero de Dione Chrysostomo agitur. Utrum plures prodierint ignoro: certe consilium Operis hisce duabus tractationibus minime absolutum est. Prior autem ille complectitur primum *Vitam Isocratis*, deinde *Observationes de ejus Eloquentia*, tum *Dissertationem de Operibus ejus*, addita eorum Tabula Chronologica, porro *Disputationem de historia Athenarum ad illustrandas Orationes Isocratis in primis Panegyricum*, postremo *Interpretationem Gallicam* nonnullarum orationum, *Nicoclis*, *Panegyrici*, *Laudationis Evagoræ*, *Amartyri adversus Euthynum*. Opus non indoctum, nec ineleganter scriptum, quod etiam post *Wolfium* in Ed. Isocr. *Fabricium* in Bibl. Græca cum fructu legi potest, et multa continet, nisi vera, certe vero quam simillima, dignaque, quæ diligentius perpendantur, maxime in ea parte ubi de Operibus Isocratis agitur.

reprehendisse. Aliud enim est dicere, aliud scribere. Quæ dicere forte erubuisset, commode scribere potuit; quæ auribus forte ingrata fuissent, prudenti lectori displicere non poterant: neque Areopagi erat, æquissimi judicii, in Isocratem vera prædicantem ira commoveri. Neque alia ratio videtur, ob quam Lysiæ quoque illa Oratio Areopagitica dicatur, quam quod coram Areopagi Judicibus habita fuerit, in primis cum causa esset ad religionem pertinens (continetur enim ea *ὑπὲρ τοῦ σηκοῦ ἀπολογία*, ***de sacræ olivæ trunco***, uti vertit interpres Latinus), quales Areopagus dijudicare solebat. Vid. Harpocr. in *ἐπιθέτους ἑορτάς*. Parum autem refert utrum dicas de oratione aliqua eam esse esse habitam, an habitam fingi tantum.

Sequitur ut de Orationis Argumento ejusque tractandi ratione dicamus. Qua de causa ad dicendum accesserit Orator, jam inde ab initio declaravit cum diceret sese *περὶ σωτηρίας τὴν πρόσοδον ποιήσασθαι*, quod, ut haud male Wolfius monuit, idem valet ac si Latine dicas, de eo dicere ***providendum esse ne quid respublica detrimenti capiat***, uti et docent sequentia. Quo autem consilio (*ἥντινα γνώμην ἔχων*), cum res Atheniensium satis prosperæ viderentur, de eo providendum esse censeret, docent hæc ex ultimo Capite: *ἡγούμενος μὲν οὖν ἐγὼ, ἢν μιμησώμεθα τοὺς προγόνους, καὶ τῶν κακῶν ἡμᾶς τούτων* (***odio Græcorum, contemptu barbarorum, paupertate*** cæt. quæ Capitibus duobus præcedentibus enumeraverat) *ἀπαλλαγήσεσθαι, καὶ σωτῆρας οὐ μόνον τῆς πόλεως ἀλλὰ καὶ τῶν Ἑλλήνων ἀπάντων γενήσεσθαι, τήν τε πρόσοδον ἐποιησάμην καὶ τοὺς λόγους εἴρηκα τούτους.* Hoc ergo sibi vult, ut ad majorum imitationem Athenienses adhortetur, atque hoc consilio laudandam sibi sumpsit eam reipubl. administrandæ rationem, qua usi majores optime rem gesserant, et in qua sola civitatis salus posita erat. Docent id quæ §. ε΄. in f. et ς΄. leguntur: *ὑπὲρ ἧς (πολιτείας ὑπὸ τῶν προγόνων καταλειφθείσης) ἐγὼ καὶ τὸν λόγον μέλλω ποιεῖσθαι καὶ τὴν πρόσοδον ἀπεγραψάμην. εὑρίσκω γὰρ ταύτην ἂν μόνην γενομένην, καὶ τῶν μελλόντων κινδύνων ἀποτροπὴν καὶ τῶν παρόντων κακῶν ἀπαλλαγὴν, ἢν ἐθελήσωμεν ἐκείνην τὴν δημοκρατίαν ἀναλαβεῖν, ἣν Σόλων μὲν ὁ δημοτικώτατος γενόμενος ἐνομοθέτησε, Κλεισθένης δὲ, ὁ τοὺς τυράννους ἐκβαλὼν καὶ τὸν δῆμον καταγαγὼν, πάλιν ἐξ ἀρχῆς κατέστησεν.* Illam ergo Reipubl. formam primum a Solone constitutam, deinde, sopita Pisistratidarum tyrannide, a Clisthene revocatam et magis magisque confirmatam, quæ vero postea, in primis postquam Periclis et Ephialtæ opera Areopagi auctoritas labefactata erat, quod ipse Isocrates significat §. ιθ΄., a prudenti rerum omnium administratione, quæ æqua *ἀριστοκρατίας* ac *δημοκρατίας* mixtura sive conjunctione efficiebatur, in intolerabilem plebis insanientis dominationem, bonorumque magistratuum inopia in omnis generis tur-

pissimam licentiam, *εἰς ὀχλοκρατίαν καὶ ἀναρχίαν*, ab altera vero parte in paucorum tyrannidem sive *ὀλιγαρχίαν* conversa fuerat (cf Wolfius initio Annot.); illam, inquam, pristinam reip. formam in præsentis perversi et corrupti rerum status locum restituendam esse, summum est dicentis consilium, dicendorumque argumentum. In quo pertractando ita versatur ut utriusque Reip. formæ virtutes, vitia, commoda, incommoda exponat. Summam omnium paucis verbis complexus est Photius l. c. *Καὶ ὁ Ἀρεοπαγιτικὸς δὲ*, inquit, *τῶν συμβουλευτικῶν ἐστὶ, προτρέπων τοὺς Ἀθηναίους ἐπ' ἀρετὴν, ἐξ ἐπαίνου μὲν τῶν προγεγονότων, καταδρομῆς δὲ τῶν ἔτι τῷ βίῳ περιόντων.* Majore ubertate et orationis elegantia Dionysius Halicarnassensis in Vita Isocratis p. 97. insigni loco, quem plerique Editores argumenti loco Operi Isocrateo præfixerunt, nos huc referre maluimus, censentes Dionysium non adeo argumentum sibi conscribendum sumpsisse, quam præstantiam operis ostendere voluisse, de hac oratione ita disserit: *Τίς δὲ τὸν Ἀρεοπαγιτικὸν ἀναγνοὺς λόγον, οὐκ ἂν γένοιτο κοσμιώτερος; ἢ τίς οὐκ ἂν θαυμάσειε τὴν ἐπιβολὴν τοῦ ῥήτορος; ὃς ἐτόλμησε διαλεχθῆναι περὶ πολιτείας Ἀθηναίοις, ἀξιῶν μεταθέσθαι μὲν τὴν τότε καθεστῶσαν δημοκρατίαν, ὡς μεγάλα βλάπτουσαν τὴν πόλιν, ὑπὲρ ἧς (τῶν) δημαγωγῶν οὐθεὶς ἐπεχείρει λέγειν· θεωρῶν εἰς τοσαύτην αὐτὴν προεληλυθυῖαν ἀκοσμίαν, ὥςτε μηδὲ τοὺς ἄρχοντας ἔτι τῶν ἰδιωτῶν κρατεῖν, ἀλλ' ἕκαστον ὅ, τι καθ' ἡδονὴν αὐτῷ γίνοιτο, καὶ ποιοῦντα καὶ λέγοντα, καὶ τὴν ἄκαιρον παῤῥησίαν δημοτικὴν ἐξουσίαν ὑπὸ πάντων νομιζομένην· ἀνασώσασθαι δὲ τὴν ὑπὸ Σόλωνός τε καὶ Κλεισθένους κατασταθεῖσαν πολιτείαν· ἧς τὴν προαίρεσιν καὶ τὰ ἔθη*[1] *διεξιὼν, δεινότερον μὲν ἡγεῖσθαί φησι τοὺς τότε ἀνθρώπους τὸ τοῖς πρεσβυτέροις ἀντειπεῖν, ἢ τὴν τάξιν λύειν· δημοκρατίαν δὲ αὐτοὺς νομίζειν οὐ τὴν ἀκολασίαν, ἀλλὰ τὴν σωφροσύνην· τὸ δὲ ἐλεύθερον οὐκ ἐν τῷ καταφρονεῖν τῶν ἀρχόντων, ἀλλ' ἐν τῷ τὰ κελευόμενα ποιεῖν τίθεσθαι· ἐξουσίαν τε οὐθενὶ τῶν ἀκολάστων ἐπιτρέπειν, ἀλλὰ τοῖς βελτίστοις ἀνατιθέναι τὰς ἀρχὰς, τοιούτους ἔσεσθαι τοὺς ἄλλους ὑπολαμβάνοντας οἷοίπερ ἂν ὦσιν οἱ τὴν πόλιν διοικοῦντες· ἀντὶ δὲ τοῦ τὰς ἰδίας οὐσίας ἐκ τῶν δημοσίων ἐπανορθοῦν, τοὺς ἰδίους πλούτους εἰς τὰ κοινὰ καταχορηγῆσαι· χωρὶς δὲ τούτων, πλείω τὴν ἐπιμέλειαν ποιεῖσθαι τοὺς πατέρας τῶν υἱῶν ἀνδρῶν γενομένων, ἢ παίδων ὄντων ἐποιοῦντο· ἐνθυμουμένους ὡς οὐκ ἐξ ἐκείνης τῆς παιδείας,*[2] *ἀλλ' ἐκ ταύτης τῆς σωφροσύνης, μᾶλλον ὠφελεῖται τὸ κοινόν· κρείττονά τε ὑπολαμβάνειν τὰ χρηστὰ ἐπιτηδεύματα τῆς ἀκριβοῦς νομοθεσίας, σκοποῦντας οὐχ ὅπως ταῖς τιμωρίαις τοὺς ἁμαρτάνοντας ἀνείρξουσιν, ἀλλ' ὡς μηδὲν ἄξιον ζημίας ἕκαστον ἐπιτηδεύειν·*[3] *καὶ τὴν μὲν πατρίδα δεῖν οἰομένους*

[1] Reiskius in Ed. Dionys. Hal. T. V. p. 550. dedit ἤθη, quem in hoc loco referendo secutus est Coraes, quem Vid. in Ann. T. II. p. 102.

[2] Langius in Isocratis Edit. p. 215. emendandum censet *παιδίας*. Cf. Ann. ad locum Isocr. §. ιδ΄.

[3] Reiskius T. V. p. 683. emendat ἕκαστος ἐπιτηδεύῃ· Augerius ἕκαστος ἐπιτηδεύσει.

ἐν ἐξουσίᾳ διάγειν μεγάλῃ, τοῖς δ' ἰδιώταις μηδὲν ἐξεῖναι ποιεῖν ὅ, τι ἂν οἱ νόμοι κωλύωσι· καρτερεῖν δὲ τὰ δεινὰ, καὶ μὴ ἐκπλήττεσθαι ταῖς συμφοραῖς.

Hæc ille. Nos pauca adjungamus de argumenti tractandi ratione, sive de ea, quam dispositionem dicunt Rhetores.

De Exordio, quod §. ε'. prioribus continetur, vere utique judicavit Wolfius ad verba §. δ'. καὶ ταῦτ' εἰκότως καὶ ποιοῦμεν καὶ πάσχομεν. 'Quia (inquit) apud Areopagitas, neque exordiis uti, neque movere affectus licebat, in hoc principio non magnopere curantur præcepta exordiorum. Etsi enim loci benevolentiæ et attentionis passim in eo sparguntur: reprehensione tamen magna ex parte constat. Primum recensetur inanis fiducia Atheniensium (§. α'.). Deinde ostenditur, ut felices et potentes revera essent, fortunæ tamen non esse fidendum, exemplis adductis (§. α'. β'. γ'.). Tertio loco negat eos esse fortunatos: ac potius in periculo constitutos re male gesta demonstrat (§. δ'.). Nunc quarto loco αἰτιολογίαν subjicit calamitatum, eaque ratione commode ad propositionem accedit: corrigendam et ordinandam esse reipublicam, quod labefactata disciplina et superiorum calamitatum causa fuerit: et nisi ea in integrum restituatur, majores impendeant (§. ε'. ϛ'. ζ'.).'

Exordium et propositionem excipit ipsius Argumenti proprie ita dicta Pertractatio constans comparatione veteris Reipubl. formæ a Solone et Clisthene constitutæ cum ea, quæ ipsius ætate obtineret, inde a §. ζ' — κβ'. Primum de civitatis constitutione universe loquitur, §. η' — ι'. Deinde ad singulas ejus partes, et vitæ quotidianæ consuetudinem transit, agitque cum de cultu deorum §. ια'. tum de ditiorum pauperiorumque mutua necessitudine et concordia §. ιβ'. tum etiam, causam rei exponens §. ιγ'. de liberorum institutione et honestatis cura Areopagi Senatui mandata, de cujus Senatus laudibus, sapientissimoque ejus instituendi majorum consilio, et ad honestam vitæ rationem servandam, et ad scelera prævidenda et occupanda, et ad omne commodi genus civitati afferendum, deinceps usque ad §. κβ'. ita disserit, ut Solonis rempublicam oculis quasi cernere tibi videaris.

De hac autem utriusque Reipubl. formæ comparatione ante omnia hoc tenendum est, in ea ita versari Isocratem, ut in laudibus majorum reprehensio suæ ætatis, in hujus reprehensione laus majorum cernatur; sive, ut aliis verbis utar, plerumque eam constare commemoratione vitiorum, quibus illa careret, præsens premeretur, et prædicandis virtutibus bonisque, quibus illa abundaret et excelleret, hæc careret. Animadvertit hoc jam omnium interpretum primus, atque haud scio an princeps dicendus, Wolfius, Annot. ad initium §. η'. οἱ γὰρ κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον κ. τ. λ. 'Descriptio (inquit) veteris laudatæque reipubl. κατ' ἀφαίρεσιν καὶ θέσιν tractata.

Nec enim id tantum dicit, quid fecerint illi, idest τὰ δέοντα, quod nunc non fiat: sed etiam, quid non fecerint, idest, τὰ γιγνόμενα, quod nunc fiat.' Et passim in Commentario hac de re monuit. Conferantur etiam Photii verba modo laudata: in primis quæ e Dionysio Hal. retulimus, quæ si quis contulerit cum locis Isocrateis, quæ ista scribens in animo habebat, videbit eum idem sensisse et illustrare voluisse. Nos quoque operam dabimus ut in præcipuorum locorum interpretatione idem ostendamus. Vid. Animadversiones nostræ ad §. η'. ιβ'. ιη'. ιθ'. Pertinet hæc observatio non solum ad artificii rhetorici, quo ad evitandam reprehensionis acerbitatem invidiamque depellendam orator usus est, intelligentiam, neque ad orationis tantum elegantiam pulcritudinemque sentiendam, ejusque consilium perspiciendum; sed etiam haud parum confert ad civitatis formam, mores, et vitæ consuetudinem Atheniensium cognoscendam; cum quæ Solonis eumque proxime secuta ætate fuerint; tum quantum de majorum virtute et severa disciplina desciverint, atque in ignaviam, gravissimarum rerum incuriam, luxuriam, morum corruptelam atque omni reprehensione dignam licentiam inciderint, et quousque jam Isocratis ætate prolapsi fuerint: quæ vitia in causa fuisse amissæ Græcorum libertatis, quæ, fusis Atheniensium sociorumque copiis ad Chæroneam a Philippo Macedone, Isocratis senectuti morte finem imposuit, non dubitandum est. Cf. Valckenaerius in orat. de Philippo Mac. p. 241. et 272. ibique annotationes.

Diximus de artificio rhetorico. Id in reliqua Orationis parte æque ac in superiore elucet. Inde a §. κγ' — κε'. occurrit Isocrates reprehensioni adversariorum, qui objicere poterant eum operam inanem ludere, et periculum esse ne novarum rerum studiosus videretur. Non nova se sed vetera atque omnibus nota suadere dicit, indeque maxime suam sententiam apparere, quod in plerisque orationibus paucorum cupiditates reprehendisset, æquam populi dominationem, τὰς δημοκρατίας, laudasset; quas sciret, vel tum, cum non essent optime constitutæ, tamen longe præstare ταῖς ὀλιγαρχίαις. Quod ut ostendat, atque odium, si quod forte sibi contraxisset, diluat, præsentis ab omnibus reprehensæ reip. formæ cum XXX. virorum tyrannide comparatæ laudationem (quanquam sese a proposito averti sentiebat) suscipit, §. κε' — κθ'. Quod cum fecisset, eique denuo objici posset, cur tandem eam civitatis administrationem, quam modo tantopere laudavisset, abrogandam, aliamque ejus loco substituendam censeret: ita dicenti sic occurrit §. λ'. ut contendat Athenienses non satis sibi ducere debere si paulo meliores essent pessimis civibus, XXX. tyrannis, sed graviter ferre quamdiu majoribus pejores essent. Inde ad pristinum argumentum redit, ac rursus incidit §. λβ'. in laudes fortitudinis et

ingenii, quibus majores excelluerant, sed a quibus §. λγ'. eorum posteri h. e. sui æquales turpiter degeneraverant, ita ut illæ ipsis dedecori essent: quod dum agit se ipsum eorum numero non excludit, sed invidiæ minuendæ causa per κοίνωσιν prima persona utitur ἡμεῖς. Mox tamen isti vituperationi, ne propositum plane desereret, fine imposito, perorandi initium facit §. λδ'. atque, utilis et noxii ratione inita, aggreditur brevem comparationem sive potius ἀνακεφαλαίωσιν præcipuorum commodorum, quæ prudens reip. forma majorumque disciplina civitati olim attulerant, calamitatumque et periculorum, quorum præsens perversa rerum administratio et ignavia civium causæ exstiterant §. λε' — λη'. Postremo consilii, quo ad dicendum prodierat, brevi facta significatione, et re judicio Areopagitarum commissa, qui quod optimum civitati ipsis videretur eligerent, dicendi finem facit §. λθ'.

Comparationes ejus generis, quod postremo loco diximus, apud Oratores non sunt infrequentes. Simili arte usus est Demosthenes Olynth. III. §. η'. sqq. et περὶ συντάξεως §. ι'. Lycurgus adv. Leocratem p. 126. et sqq. contulit veterum temporum felicitatem, cum infelici et servili civitatis Atheniensis totiusque Græciæ conditione, quæ pugnam Chæronensem est consecuta. Quæ loca cum argumento hujus orationis contulisse, operæ pretium fuerit.

Superest tertio loco difficilior quæstio de Tempore, sive, quo ætatis anno eam orationem scripserit Isocratis. Nihil hac de re veteres, pauca recentiores in medium attulerunt: ut ex ipso operis argumento aliisque indiciis responsio petenda sit. Non nisi Wolfius et, quem supra laudavimus, auctor Gallicus aliquid monuerunt. Ille Annot. ad verba e §. α'. ὧν ὑπαρχόντων κ. τ. λ. ita disputavit ut appareat illum in ea versatum esse sententia, scriptionem hujus orationis secutam esse victoriam navalem Cononis, antecessisse bellum sociale et scriptam Orationem de Pace: 'Ex hac (inquit) enumeratione copiarum Atheniensis Reipubl. colligitur orationem hanc scriptam esse post navalem Cononis victoriam, qui patriæ dignitatem pristinam restituit, quam filius ejus Timotheus, felicissimus imperator, et conservavit et amplificavit. Etsi autem in hac oratione mentio nulla fit Philippi: tamen urbium Thraciæ amissionem [Vid. §. δ'.] nullam ego quidem aliam novi, nisi eam, cum, Olyntho expugnata, etiam cæteræ in ejus potestatem ceciderunt. Nam Thraciæ quidem reges, quorum prima Olynthiaca mentionem facit Demosthenes, ἀκύρως ἄγαν πόλεις vocarentur. Sed utut et χρονολογία et ἱστορία se habeant, cum videret Isocrates honestam disciplinam labefactari, et multa temere geri ex fiducia virium: mature monuit, occurrendum esse his periculis, quæ temeritatem consequi soleant: ut vates potius, quam orator fuisse videatur. Nec enim ita multo post, propter Atheniensium tyrannidem Chii

et Rhodii et Coi et Byzantii, aliique eorum socii, bellum eis intulerunt, quod ὁ συμμαχικὸς πόλεμος dicitur: de quo agit in oratione περὶ εἰρήνης.' Fluctuavit Wolfius, et in Annot. ad locum §. δ'. de Thebanis aperte fassus est temporum rationes sibi non satis perspectas esse. Alter autem ille scriptor, quem diximus, annum scriptæ orationis accuratius definire tentavit. Censet Op. I. p. 87. cum propter mentionem Lacedæmoniorum contra Thebanos ab Atheniensibus auxilia petentium (Vid. §. κη'.) tum epistolarum recens a Persiæ Rege missarum, in quibus Athenienses parum honorifice tractaverat (§. λζ'. in f.); ratione temporum habita, scriptionem ejus ponendam esse in annum A. C. 368. (laudans ad h. a. Usserium), Isocratis LXVIII. Eamque sententiam secutus est in conficienda Tabula Chronologica Operum ejus, p. 124. Ex mea quidem sententia seriora sunt hujus libri tempora. Primum de eo nullum dubium est, quin §. κη'. uti et γ'. mentio fiat temporum, quæ Leuctricam pugnam, quæ fuit anno A. C. 371. proxime consecuta sunt, ut suo loco videbimus. Sed de epistolis Regis Persarum, quæ §. λζ'. memorantur, non æque expedita res est, et nescio an usquam apud historicos earumdem, quas Isocrates significavit, mentio occurrat: nam sæpius accidit ut literæ ab illo in Græciam perferrentur. Verum nequaquam hæc sunt unica indicia, quæ sequi in hac quæstione aut possimus, aut debeamus. Contra plura alia adsunt. Mentio fit §. α'. pacis, qua terra marique Atheniensium civitas utebatur; classis ducentarum amplius triremium, quam possidebant; sociorum multorum ad opem, ubi opus esset, ferendam paratissimorum, aliorum tributa pendentium. §. γ'. coll. §. λζ'. renovati odii contemptusque Græcorum et inimicitiæ cum Rege Persarum. §. δ'. amissarum omnium Thraciæ civitatum, frustra in conductitias copias consumptorum mille amplius talentorum, calumniarum quibus a Græcis petebantur Athenienses, belli adversus barbarum orti, auxiliorum Thebanorum amicis sive sociis præstitorum, propria culpa perditorum et amissorum suorum sociorum, denique sacrificiorum læti nuncii, quæ in tot tantisque rebus adversis celebrata fuerant. Præterea §. κδ'. loquitur Isocrates de compluribus orationum a se habitarum, in quibus pravas paucorum imperantium cupiditates reprehendisset, æquam reipubl. popularis formam laudavisset. Similiterque §. λβ'. postquam superiori dixisset, Atheniensibus studendum esse non ut pessimis hominibus meliores essent, sed ne majoribus pejores, et cum his virtutis certamen illis ineundum esse, subjicit se hæc non nunc primum, sed sæpius jam, et in multorum conventu dixisse: καὶ τοῦτον εἴρηκα τὸν λόγον οὐ νῦν πρῶτον ἀλλὰ πολλάκις ἤδη καὶ πρὸς πολλούς. Quorum ratione habita sponte eo ducimur ut statuere debeamus, cum hanc orationem scriberet Isocrates, eum jam multas quin reliquarum plerasque edidisse: atque adeo non tantum post editum Panegyricum, cujus

hoc præcipuum est argumentum ut majorum fortia facta suis ad imitationem proponat, ac de quo merito dicere poterat se dixisse *coram multis*, πρὸς πολλούς: scripta enim erat ista oratio ut in publico Græcorum conventu, πανηγύρει, unde etiam nomen habet, recitaretur; ejus autem scriptæ tempus ex Mori quidem sententia incidit in Olympiadem XCVII. vel XCVIII. hoc est, intra annos A. C. 388 et 380. sed etiam post tempora belli socialis Atheniensium contra socios, quod fuit inde ab anno 358—356. et scriptæ Orationis de Pace, περὶ εἰρήνης, qua de hoc bello agitur, idque in primis egit Isocrates ut injustas paucorum cupiditates increparet, temerariam rerum publicarum administrationem vituperaret, majorumque, qui tempore bellorum Persicorum vixerant, æquitatem et virtutem solas æmulatione dignas esse ostenderet. Vid. ibi p. 166. D. et alibi. Deinde si ad uberem illam, quam diximus, rerum gestarum enumerationem attenderis, nulla alia tempora intelligi posse opinor, quam quæ in extremam Oratoris senectutem cadant. Nam quod Wolfius ait nullam aliam se nosse urbium Thraciæ amissionem, nisi eam, cum Olyntho expugnata, etiam cæteræ in Philippi potestatem ceciderunt: id rectissime animadversum puto, ut loco laudato, sic in Annot. ad §. δ'. ubi vid. et nostra animadversio. Quod vero propterea miratur nullam fieri Philippi mentionem, eam ab illo non animadversam revera fieri censemus, si modo eodem Cap. ὁ βάρβαρος non de Rege Persarum, sed de Philippo intelligatur, ut intelligi debere verosimillimum est. Quapropter minime possumus probare, quod addit, Isocratem vatem potius quam oratorem egisse, ut mox secutam sociorum defectionem sibi prævisam prædixerit. Nec enim ea, quæ §. δ'. leguntur, ita referuntur, ut ea aut fieri posse aut futura esse significetur, sed ea ratione ut manifesto appareat res jam ante aliquod tempus gesta referri, ob quas etiam læti nuncii festa celebrata fuerint. Sed ut ad Thraciæ civitates redeamus, Olynthus, ut postea videbimus, expugnata est anno A. C. 348. quo tempore Isocrates annum agebat octogesimum octavum. Natus enim est Orator, auctoribus Pseudo-Plutarcho p. 136. B. et Dionysio Hal. in Vita Isocr. p. 94. I. Olymp. LXXXVI. quinto anno ante bellum Peloponnesium, h. e. anno A. C. 436. si belli istius initium ponas in annum 431. Interea jam per aliquot annos contra Phocenses bellum sacrum gerebatur a Thebanis eorumque sociis primum solis, deinde duce et adjutore Philippo, qui altero postea anno 346. finem ei imposuit, cum gravi sacrilegorum damno. Quorum impiam causam cum Athenienses tutati essent, hinc odium Græcorum invidiamque sibi contraxerant, cum Philippo autem et hac et aliis de causis inimicitiam habuerant, bellumque adversus eum gesserant: quo pertinere videntur cum quæ §. γ'. leguntur de odio Græcorum, tùm verba e §. δ'. πρὸς δὲ τοὺς Ἕλληνας διαβεβλημένοι, καὶ τῷ βαρβάρῳ πολέμιοι γεγονότες, ut suo loco videbimus. Non autem usque

ad finem belli duravit inimicitia cum Macedone. Metuens enim, ne diuturnitate belli pressi Thebani Atheniensium societatem peterent, Philippus illis auxilia, his pacem promisit, narrante Demosthene de Corona §. ζ'. Pacis conditiones accipiunt Athenienses. Ipso autem suasore Demosthene, mox Legati ad Regem mittuntur qui de fœdere cum eo agant. In his Æschines fuit, qui inde pacis auctorem arguit Demosthenem, adv. Ctesiph. §. κγ'. Demosthene culpam in illum transferente §. α'. sqq. Philippo autem in Thracia commorante, ibique omnia sibi subjiciente, Legati per tres menses otiosi in Macedonia consident. Subito ille e Thracia per Thermopylas in Phocidem transit, bellumque conficit eversis Phocensium urbibus. Huc referam pacis mentionem §. α'. Nec opinatus vero de Philippo adveniente nuncius, Atheniensibus, etsi pace ab eo accepta, tantum terrorem injecit, ut, ac si infesto animo Macedo adventaret, omnia ex agris in urbem comportanda esse decernerent, referentibus itidem Demosthene §. ιβ'. Æschine §. λ'. quo fortasse Isocrates respexit §. κ'. Apparet certe, quamvis pacis tempore, attamen minime prosperas, sed potius lubricas atque in periculo constitutas fuisse civitatis res: quod diserte Isocrates significat §. α'. Nam dum a Philippo decipiebantur, ad hunc compositi belli gratia, ad illos odium invidiaque pervenerunt. Cf. iterum Demosth. l. c. et passim alibi. Hisce autem temporum indiciis animadversis, cum et reliqua, quæ Isocrates refert, de Thebanorum sociis servatis, suis amissis, aut non multo post, aut paulo antea accidisse videantur, de quo suo loco videbimus, spero nos non plane a vero aberraturos esse, si statuamus hoc fere tempore, idest XC. circiter Oratoris anno, hanc ab eo missam esse Orationem ad Areopagi Senatum, qui de periculoso rerum statu deliberaret, quidque optimum factu et civitati utilissimum videretur, audita, sive potius lecta ejus sententia, decerneret. Ὑμεῖς δὲ (inquit in fine) ταῦτα πάντα λογισάμενοι, χειροτονεῖτε, ὅ, τι ἂν ὑμῖν δοκῇ μάλιστα συμφέρειν τῇ πόλει.

Nolim nimium huic conjecturæ tribuere. Attamen aliunde patere videtur ad extremam Isocratis senectutem hoc opus referendum esse, quippe quod scriptum videatur demum post habitam Grationem de Permutatione, περὶ τῆς ἀντιδόσεως, quam ad annum ætatis ejus octogesimum secundum refert Pseudo-Plutarchus pag. 837. F. Cum autem orationem dico περὶ τῆς ἀντιδόσεως, non eam intelligo quæ in omnibus Operum Isocratis editionibus fertur, sed eam, quam ingenti lacuna suppleta cum sua animadversione edidit Orellius; de quo in Præfatione dictum est. In ista enim recens inventa hujus libri parte complura sunt quæ Areopagitico mirificam lucem affundant, partim distinctius quam in hac fit relata, partim uberius declarata, partim, qui Atheniensium depravati mores obiter tantum in hac perstringuntur, eos ita increpantia ut manifestum sit, cum illam haberet Isocrates, turpissima vitia in civitate locum ha-

buisse, et in omni vitæ genere licentiam, quæcunque vellet quis faciendi, obtinuisse. Vid. Annot. ad §. ϛ'. ιη'. κζ'. Quæ si jam tum ita fuerint, quis miretur octo post annis nova ea reprehensione digna censuisse Oratorem atque in hac oratione Areopagitica dedita opera sibi vituperanda sumpsisse? Ne autem quis dicat, ea ex hac in illam postea fuisse translata, uti multa alia ex antea editis scriptis, nos quidem id facile concederemus si in illa περὶ ἀντιδόσεως uspiam Areopagitici mentionem factam videremus, quemadmodum diserte memorantur Panegyricus, Oratio de Pace, Oratio ad Nicoclem, Libellus contra Sophistas, cæt. e quibus integræ ῥήσεις eæque longiores fere verbotenus transscriptæ referuntur. Vid. Ed. Steph. p. 321. C. — 332. D. 330. B. — 342. B. 342. C. — 343. C. Orell. p. 53 — 58. et 95 — 97. Areopagiticus vero tantum abest ut usquam memoretur, ut contra, quæ ejus locis quibusdam simillima sunt, ea ita dicantur, ut non ex priore opere translata, sed tum primum a scriptore dicta videantur. Quod si autem jam tunc scriptus erat Areopagiticus, quid tandem causæ esse poterat cur hanc tantæ præstantiæ orationem, quæ civilis prudentiæ laudem adeo sibi vindicaret, ne semel quidem nominatim memoraret Isocrates, neque quæ in ea sapientissime coram Areopagi Judicibus disputaverat, itidem aut nulla aut levi mutatione ex ea referret? Nihil profecto magis ab Isocratis ingenio et consilio illius, qua se ab adversariorum calumniis liberare studebat, orationis abhorrere videtur, quam istud de suo opere silentium. Contra si aliquot annis post illam compositus censeatur Areopagiticus, haud postremum locum illa tenebit inter πλείστους illos λόγους suos quos §. κδ'. et λβ'. memorat. Ne dicam de argumento ejusque tractandi modo universe ita comparatis ut quo provectiore ætate scripserit Isocrates, eo seni venerabili et sapientiæ laude clarissimo digniora videantur. Ac ne quis de tanta senectute sollicitus sit, novimus postea duplo minimum longiorem orationem Panathenaicam ab eo conscriptam esse, quam XCIV. ætatis anno sese scribere aggressum esse, absolvisse XCVII. ipse fatetur pag. 233. B. et 289. C. Ut merito dixerit Cicero de Senect. 5. "Est etiam quiete et pure et eleganter actæ ætatis placida et lenis senectus. Qualem accepimus Platonis, qui uno et octogesimo anno scribens mortuus est. Qualem Isocratis, qui eum librum, qui Panathenaicus inscribitur, quarto et nonagesimo anno scripsisse dicitur, vixitque quinquennium postea." Quo loco a Cicerone positum esse *scripsisse se dicit*, quod et in uno Cod. Palatino repertum fuit, comparato Isocrate p. 288. E. existimat Valckenaerius in Diatr. Euripidea, C. XXIII. p. 255. A.

Atque hæc de Oratione universe dicta sufficiant: quæ ad rectiorem singulorum intelligentiam ut aliquid collatura sint, spero. Sequatur jam ipsa Annotatio ad singula deinceps Capita.

Z.

ΙΣΟΚΡΑΤΟΥΣ

[1]ΑΡΕΟΠΑΓΙΤΙΚΟΣ.

Pag. ed. H. Steph. — Pag. ed. Cor.

140 α'. ΠΟΛΛΟΥΣ ὑμῶν οἶμαι θαυμάζειν ἥντινά ποτε γνώμην 138
ἔχων περὶ σωτηρίας τὴν πρόσοδον ἐποιησάμην, ὥσπερ τῆς

[1] ΑΡΕΙΟΠΑΓΙΤΙΚΟΣ A. C. L. passim.

SUMMARIUM. (α'.) Quanquam Atheniensium reipublicæ hoc tempore conditio ob pacem et potentiam prosperrima videatur, tamen, quod multi mirabuntur, salus civitatis nostræ hujus orationis argumentum erit. (β'.) Ipsa enim hæc vestra virium fiducia in causa est, quare vobis timeo, quum, uti Lacedæmoniorum et nostra ipsorum exempla maxime docent, opes ac potentiam dementia ac licentia comitari soleant, inopiam vero et humilitatem prudentia ac moderatio. (γ'.) Nos certe cauta et diligenti rerum administratione Græciæ principes facti, nimis magna virium fiducia servitutem vix effugimus, idemque fere Lacedæmoniis evenit. Hinc insipientis est, rebus præsentibus confidere. (δ'.) Quum amissis Thraciæ urbibus et ultra mille talentis in stipendia militum profusis, Græcis insuper suspecti, barbaro hostes facti sociisque vestris destituti, bis jam, quasi re prospere gesta, supplicationes decreveritis, aut, quantis in turbis civitas versetur, non animadvertere, aut nullam prorsus ejus curam habere videmini. (ε'.) Atque harum rerum causa est reipublicæ forma, quæ in civitate idem valet, ac in corpore intelligentiæ vis, quæque de omnibus rebus deliberans secundas res servat, adversas vitat, quamque nos, quum depravata sit, dictis quidem reprehendimus, revera illi a majoribus acceptæ præferimus. (ϛ'.) Una vero ratio est, qua et imminentia pericula declinentur et præsentia removeantur, si rejecta nostra, eam democratiam revocare voluerimus, quam Solon constituit, Clisthenesque revocavit, quaque nec populariorem nec reipublicæ utiliorem reperiemus. (ζ'.) Utramque vero, et præsentem et veterem illam, quam brevissimis potero, adumbrare conabor. (η'.) Vetus illud administrationis genus cives non sic erudiebat, ut in protervia democratiam, in legum neglectu libertatem, in audacia quidvis dicendi æqualitatem, et in faciendi quidvis licentia felicitatem positam esse existimarent, sed cives meliores et modestiores effecit, ea æqualitate introducta, quæ pro suo quemque merito remunerat et punit, nec omnes promiscue ad sortitionem magistratuum vocando, sed optimum quemque et singulis muneribus maxime parem eligendo. (θ'.) Penes populum summum erat imperium, opulentiores vero rempublicam ut res suas administrabant, si bene rem gessissent, sola laude contenti, sin male, pœna affecti. Hinc nullæ, ut nunc, de magistratibus contentiones, hinc populi comprobatio. (ι'.) Uti vero respublica in universum ordinata erat, ita quoque in negotiis quotidianis summus ordo apparuit. (ια'.) Deos nec temere nec perturbate colebant, atque ut ipsi deos curabant, ita quoque a diis excipiebantur. (ιβ'.) Quemadmodum vero deos colebant, sic etiam erga se ipsos animati erant. Pauperiores opulentiorum familias non minus curabant quam suas, locupletiores necessitatibus pauperum subveniebant, tuti nempe ob judicum justitiam possessionumque securitatem. (ιγ'.) Cujus tam pacatæ inter se vitæ tamque præclaræ gubernationis causam etsi jam innuerim, tamen, ne quis de omissione ejusdem queratur, pluribus jam ac dilucidius exponere conabor. (ιδ'.) Illi nempe majorem etiam virorum quam puerorum curam gerentes, Areopagiticum senatum morum censuræ præfecerunt, qui, quum præter virtute ac modestia spectatissimos nullus in eum reciperetur, universis Græciæ conciliis longe antecelluit. (ιε'.) Cujus rei testimonium vel ex iis, quæ hodie fiunt, peti potest. Quicunque enim ad hoc concilium evecti sunt, etsi in cæteris rebus minus tolerabiles sint, tamen naturæ suæ indulgere non audentes, illius loci institutis utuntur. (ιϛ'.) Majores scilicet

πόλεως ἐν κινδύνοις οὔσης ἢ σφαλερῶς αὐτῇ τῶν πραγμάτων καθεστηκότων, ἀλλ᾽ οὐ πλείους μὲν τριήρεις ἢ διακοσίας κεκτημένης, εἰρήνην δὲ καὶ τὰ περὶ τὴν χώραν ἀγούσης καὶ

nostri, morum probitatem non e multitudine et accuratione legum pendere existimantes, non porticus legibus, sed animos justitia ornandos censebant, nec quomodo immodestos punirent, spectabant, sed ne pœna digni essent, cavebant, siquidem male educati vel optimas leges transgrederentur, bene instituti ne malas quidem negligerent. (ιζ.) Quanquam autem nullam civium ætatem negligebant, adolescentes tamen utpote turbulentissimis affectibus et pluribus cupiditatibus agitatos præcipue inspiciebant, quemque pro facultate ad honesta studia ac jucundos labores assuefacientes, dum pigritiam inopiæ matrem et inopiam omnium flagitiorum præceptricem existimabant. (ιη′.) Denique, ut nullam ætatem negligerent, urbe in tribus divisa, agroque in pagos, uniuscujusque vitam notabant et parum modeste se gerentes in Senatum abducebant. Is alios monere, aliis minitari, aliosque, ut par erat, punire. Nam non vigilantia solum, sed pœna quoque opus esse credebant. Hinc alia prorsus eaque vera tunc juvenum vivendi ratio. (ιθ′.) Quodsi hodiernam vitupero, me non juvenibus iratum esse sciant, sed iis, qui paullo ante nos rempublicam administrantes Areopagi auctoritatem dissolverunt. (κ′.) Hujus sub imperio respublica, interna externaque quiete gavisa, Græcis fidelis, barbaris formidabilis fuit. In agro cives securi et felices, in urbe modesti vitam transigebant, felicitatem non fastus insolentia, sed tali rerum necessariarum copia metientes, ne quis civium egeret. Nunc multa in hoc administrationis statu secum pugnant et magno reipublicæ dedecori sunt. (κα′.) Quorum nihil sub illo Senatu fuit, qui tenuiorum inopiam levabat, magistratuum avaritiæ frenos injiciebat, juventutis intemperantiam coercebat, cives a cupiditate habendi retinebat, senibus torporem excutiebat, omniumque rerum diligentem curam suscipiebat. (κβ′.) Atque eorum, quæ fortasse a me prætermissa sunt, similem rationem fuisse, e dictis facile intelligitur. (κγ′.) Objecerunt quidem nonnulli, vos mihi nunquam in hac re obtemperaturos atque hunc rerum statum propter consuetudinem emendatiori et feliciori reipublicæ vix præposituros, ita ut, perdita opera, nihil efficerem, quam ut populo infensus et oligarchiæ instituendæ cupidus viderer. (κδ′.) Ego vero haud novam et occultam administrationem, sed manifestam et patriam commendo, quæ et reipublicæ nostræ, et reliquis Græcis plurimas utilitates peperit, vituperans ubique injustam dominationem, æqualitatem vero et democratiam recte ordinatam laudans, qua qui utuntur, felicissimi semper fuerunt. (κε′.) Oligarchiæ nempe vel mala democratia, qualis hæc nostra est, longe anteponenda erit. (κϛ′.) Cujus utriusque discrimen, etsi ab instituto alienum videatur, tamen, ne delicta democratiæ nostræ perstringere, bona præterire videar, breviter exponam. (κζ′.) Post cladem ad Ægospotamon acceptam democratiæ faventes quidquid pro libertate pati parati erant, oligarchiæ vero cupidi, servitutem subire haud recusabant. Quamdiu democratia floruit, nos aliorum arcibus præsidia imposuimus, triginta vero regnantibus, nostra ab hostibus occupata fuit. Oligarchia nobis imperium eripuit, democratia reddidit. Hæc urbem ædificiis et sacris et profanis ornavit; illa neglexit, expilavit, destruxit; oligarchia innumeros cives occidit et in exsilium misit; democratia mansuete et civiliter erga cives egit. (κη′.) Mansuetudinis vero et æquitatis signum democratia dedit maximum et pulcherrimum eo, quod pecuniam ad democraticos expugnandos a Lacedæmoniis mutuo sumptam, rebus restitutis communiter esse solvendam censuit, quo tanta inter cives concordia orta est, ut Lacedæmonii, qui sub oligarchia nobis imperitabant, sub democratia a nobis auxilium contra Thebanos peterent. (κθ′.) Quæ omnia eo spectant, primum, ut me oligarchiæ haud suasorem esse ostendam, deinde, ut appareat democratiam vel male constitutam oligarchiæ longe præferendam esse. (λ′.) Si quis fortasse miretur, quare pro hoc civitatis statu, qui tanta tamque multa effecerit, alium substitui velim, atque nunc probem, quæ quavis alia occasione vituperem; (λα′.) is sciat, hanc reipublicæ formam, quæ nunc est, aliis quidem præferendam esse, sed ratione nostrum, qui ex optimis majoribus orti sumus, magnopere vituperandam, meque etiam singulos homines, qui ex integerrimis viris nati, paullo probiores sunt nequissimis, non tam laudare quam vituperare. (λβ′.) Huc accedit, quod nostra quoque terra viros gignit et alit, quum ad artes et negotia sollertissimos, tum fortitudine reliquisque virtutibus præstantes, uti e prœliis, quæ priscis temporibus commiserunt, satis apparet. (λγ′.) Atque hæc observatio non tam laudi nobis quam dedecori est, quippe

τῶν κατὰ θάλατταν ἀρχούσης, ἔτι δὲ συμμάχους ἐχούσης, b
πολλοὺς μὲν τοὺς [1]ἑτοίμως ἡμῖν ἤν τι δέῃ βοηθήσοντας,

[1] ἑτοίμους A. L.

qui ignavia et flagitiis nobilitatem nostram maculamus. Sed satis de his, ne longius ab instituto aberremus. (λδ′.) Paucis modo de iis, quæ ab initio institui, adjectis locum aliis cedam. (λε′.) Quodsi rempublicam, ut nunc, in posterum etiam administrabimus, fieri vix potest, ut felicitatis participes simus, sin vero eandem emendaverimus, consentaneum est, tales res nostras fore, quales majorum nostrorum fuerunt. (λϛ′.) Quod ut palam fiat, utriusque administrationis effectus, tum majorum, tum nostræ, inter se comparandi sunt. Ac primum quidem videamus, quomodo Græci ac barbari erga veterem rempublicam affecti fuerint, et quomodo nunc erga nos animati sint. (λζ′.) Græci igitur tantam tunc in nobis fiduciam posuerunt, ut plurimi ultro civitati nostræ se committerent, barbari vero eandem timerent. Nunc alteri nos oderunt, alteri contemnunt. (λη′.) Huc accedit, quod illi, pacati inter se atque quieti, omnes pugnando superarunt, qui quidem in Atticam impetum facerent, nos contra, quotidie nosmetipsos lacessimus, rem militarem prorsus negligimus, mendicando ab obviis civitatem probro afficimus, egemus, rempublicam missam facimus. (λθ′.) Ego vero sperans fore, ut ab his malis liberemur, nec tantum civitati nostræ, sed universis etiam Græcis saluti futuri simus, huc accessi dicturus, vobisque, ut reipublicæ consultum velitis, permitto. Lang. Videtur oratio hæc scripta fuisse anno ante Christum 348. et Isocratis ætatis 88. Auger.

Πολλοὺς ὑμῶν — πρόσοδον ἐποιησάμην] Quæ hoc et seq. §. usque ad verba *ἐπὶ τὸ χεῖρον εἰθισμένας μεταπίπτειν* continentur, omnia in exemplum *συνθέσεως γλαφυρᾶς καὶ ἀνθηρᾶς* retulit Dionysius Halicarn. *περὶ συνθ. ὀνομ.* p. 27. l. 7—24. suo ipsius judicio subjecto l. 24—40. Notetur indicativus *ἐποιησάμην*, cujus loco Latinitas postulat subjunctivum: *multos ego vestrum mirari puto, quo tandem consilio huc accesserim.* Sic sæpe Græci indicativo utuntur, cujus generis multa notavit Matthiæ Gramm. Gr. §. 507. Similis constructio est ap. Antiphontem Or. I. §. β′. *θαυμάζω δ᾽ ἔγωγε καὶ τοῦ ἀδελφοῦ, ἥντινά ποτε γνώμην ἔχων ἀντίδικος καθέστηκε πρὸς ἐμέ.* Xenoph. Mem. Socr. I. 1. 1. *ἐθαύμασα τίσι δή ποτε λόγοις — ἔπεισαν.* Cf. et initium Prooemii Theophrastei in Charact. Mor. Solent nonnunquam Oratores in orationis principio auditorum admirationi occurrere. Sic noster orationem ad Philippum ita incipit: *Μὴ θαυμάσῃς, ὦ Φίλιππε, διότι τοῦ λόγου ποιήσομαι τὴν ἀρχὴν κ. τ. λ.* Archidamus hoc modo exorditur: *Ἴσως τινὲς ὑμῶν θαυμάζουσιν, ὅτι κ. τ. λ.* — *Ἥντινα γνώμην ἔχων*, *quo consilio, quid mihi in mentem venerit, quæ sit consilii mei ratio, quæ res me moverit, ut cæt.* ut recte cepit Wolfius. Consilium autem Oratoris quale fuerit supra vidimus in Introd. Verba igitur *περὶ σωτηρίας*, scil. *τῆς πόλεως*, *de tuenda civitatis salute*, quod et per se facile intelligitur, non ad hæc sed ad sequentia *τὴν πρόσοδον ἐποιησάμην* pertinent.— Vocabulum *πρόσοδον* Budæus Comm. L. Gr. pag. 125. minus recte ait significare *conventum* et *concilium*, quasi *σύνοδον, πανήγυριν*, allatis locis Isocrateis: quam interpretationem probavit H. Stephanus in Thes. L. Gr. et expressit Wolfius vertens: *multos ego vestrum mirari puto, quidnam in mentem mihi veniat, ut indicto concilio providendum esse moneam ne quid Respubl. detrimenti capiat.* Rectius idem in Annot. explicuit *surgere* vel *prodire ad dicendam sententiam:* vertitque in fine Orat. verba *τήν τε πρόσοδον ἐποιησάμην καὶ τοὺς λόγους εἴρηκα τούτους*, *ea de causa et huc accessi et hanc orationem habui.* Est enim *πρόσοδος aditus ad senatum*, vel *ad populum*, h. l. Areopagitas, uti optime docuit Valesius Emendatt. IV. 9. vindicavitque Doricam formam *πόθοδον* in Psephismate Byzantiorum apud Demosth. pro Cor. §. κζ. eodemque sensu legitur in Fragmento Dionis Cassii p. 922. D. Ed. Leuncl. *Πρόσοδον* autem *ποιεῖσθαι* nihil aliud est quam *προσιέναι*, quod frequentius dicitur *παριέναι, παρέρχεσθαι*, *de oratore in concionem populi vel apud judices prodeunte ad verba facienda.* Cujusmodi periphrases infinitivi *ποιεῖσθαι* cum substantivo frequentissimæ sunt apud Græcos. Sic §. δ′. *τὸν λόγον ποιεῖσθαι*, et κδ′. *τοὺς λόγους ποιεῖσθαι* simpliciter denotat *λέγειν dicere*, ut Latine dicitur *verba facere.* Similiter *ὀργὴν ποιησάμενος* pro *ὀργισθεὶς* dixit Herodotus III. 25. ubi vid. Valckenaerius: idem VIII. 10. *ἀπόπειραν αὐτέων ποιήσασθαι* pro *ἀποπειρᾶσθαι αὐτέων*, ubi notavit Wesselingius. Quin ipsum *πρόσοδον ποιεῖσθαι* exstat apud eum VII. 223. *Ξέρξης δὲ ἐς ἀγορῆς κου μάλιστα πληθώρην πρόσοδον ἐποιέετο*, pro quo mox dicitur: *οἵ τε δὴ βάρβαροι οἱ ἀμφὶ Ξέρξεα προσήϊσαν.* eademque ratione sequitur: *καὶ οἱ ἀμφὶ*

πολὺ δὲ πλείους τοὺς τὰς συντάξεις ὑποτελοῦντας καὶ τὸ προσταττόμενον ποιοῦντας· ὧν ὑπαρχόντων [1] ἡμᾶς μὲν ἂν τις φήσειεν εἰκὸς εἶναι θαῤῥεῖν, ὡς πόῤῥω τῶν κινδύνων ὄντας, τοῖς δ' ἐχθροῖς τοῖς ἡμετέροις προσήκειν δεδιέναι καὶ βουλεύεσθαι περὶ [2] τῆς αὑτῶν σωτηρίας.

β'. Ὑμεῖς μὲν οὖν οἶδ' ὅτι τούτῳ χρώμενοι τῷ λογισμῷ καὶ τῆς ἐμῆς προσόδου καταφρονεῖτε, καὶ πᾶσαν ἐλπίζετε c
τὴν Ἑλλάδα ταύτῃ τῇ δυνάμει κατασχήσειν· ἐγὼ δὲ δι' αὐτὰ ταῦτα τυγχάνω δεδιώς. ὁρῶ γὰρ τῶν πόλεων τὰς ἄριστα πράττειν οἰομένας [3] κάκιστα [4] βουλευομένας καὶ τὰς

[1] ὑμᾶς A. C. L. [2] τῆς αὑτῶν om. A. C. L. [3] τὰ κάκιστα A. C. L. [4] συμβουλευομένας L.

Λεωνίδην Ἕλληνες, ὡς τὴν ἐπὶ θανάτῳ ἔξοδον ποιεύμενοι, i. e. ἐξιόντες. Plura collegit Matthiæ Gramm. Gr. §. 413. Obs. 5. Aliud vero est C. V. τὴν πρόσοδον ἀπεγραψάμην, quod monentibus Wolfio et Budæo l. c. p. 585. recte vertitur *denunciavi me accessurum esse*, illustraturque animadversione Corais ad §. α'. etsi et hic minus recte alterum τὴν πρ. ποιεῖσθαι cum eo conferat: εἴη δ' ἂν τοῦτο, inquit, ἡμέραν τάσσειν, ἐν ᾗ τῶν ῥητόρων ἕκαστος, πολλῶν ὄντων, διαλεχθήσεσθαι ἔμελλε πρὸς τὴν βουλὴν ἢ τὸν δῆμον. Bergman.

Ἢ σφαλερῶς] Fort. καὶ σφαλερῶς. Lang.

Ἀλλ' οὐ πλείους — θάλατταν ἀρχούσης] Pacem intelligi tempore belli Phocensis a Philippo Macedone Atheniensibus oblatam ab iisque acceptam, nec non eam quæ bellum istud proxime consecuta est, supra in Introductione ex variis indiciis efficere studuimus. Quibus et nunc addantur, quæ de civitatis potentia navali hoc loco refert Isocrates, quæque eo tempore sic fere sese habuisse videntur. Etenim paulo ante pugnam Chæronensem, quod tempus haud ita longe inde abfuit, classem ducentarum navium in mare deducendam esse decreto sancivit Senatus Populusque Atheniensis, auctore Demosthene, qui rem narrat de Cor. §. ν'. ipsumque decretum a se conditum affert. Hinc patet, qua ratione dici possint maris imperium tenuisse. De numero triremium, trecentas plerumque eos habuisse, docuit Meursius de Fortuna Athenarum, C. VII. ubi et plura de militia terrestri reditibusque civitatis collegit. Vid. et Lect. Att. I. 1. p. 7. et 8. Quantum rei navalis peritia, opibus, ac potentia reliquis Græcis præstiterint Athenienses, testatur Archidamus Lacedæmonius apud Thucydidem I. 80. eos vocans ἄνδρας, οἳ γῆν τε ἑκὰς ἔχουσι, καὶ προσέτι θαλάσσης ἐμπειρότατοί εἰσι, καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν ἄριστα ἐξήρτυνται, πλούτῳ τε ἰδίῳ καὶ δημοσίῳ, καὶ ναυσὶ καὶ ἵπποις καὶ ὅπλοις, καὶ ὄχλῳ, ὅσος οὐκ ἐν ἄλλῳ ἑνί γε χωρίῳ Ἑλληνικῷ ἐστίν· ἔτι δὲ καὶ ξυμμάχους πολλοὺς φόρου ὑποτελεῖς ἔχουσι. — Cæterum notissima dictio est εἰρήνην ἄγειν, proprie *pacem agere*, i. e. *in pace degere, vivere, pace frui*, frequens et apud alios et apud Isocratem, infra §. κ'. in Paneg. Cf. Sluiteri Lectt. Andoc. p. 209. In Or. de Pace peculiariter denotat *pacem conservare, constanter paci studere* §. ι'. Berg.

Ἑτοίμως — βοηθήσοντας] Est hæc omnino vera lectio, non ἑτοίμους, quod, ut recte monet Wolfius in Castig. postularet infinitivum βοηθήσειν, βοηθεῖν, βοηθῆσαι. Sic in Or. de Pace §. μς'. πολλοὺς ἕξομεν τοὺς ἑτοίμως συναγωνιζομένους ἡμῖν. Unde recte nostro loco ἑτοίμως probat Royaards in Diatr. l. p. 61. Neque statui potest ἑτοίμους positum esse pro ἑτοίμως, adjectivum pro adverbio. Videtur quidem ἀσμένους sic positum esse pro ἀσμένως, apud Thucyd. VII. 73. 84. sed horum locorum alia ratio est. Idem.

Τὰς συντάξεις ὑποτελοῦντας] Solennis dictis συντάξεις ὑποτελεῖν, *tributa pendere*, occurrit et de Pace §. ιγ'. Idem est συντάξεις διδόναι ibid. §. ια'. Συντάξεις autem Atticos per euphemismum dixisse pro φόρους, quæ vox occurrit in Laud. Hel. §. ιγ'. et cum illa conjungitur in Panath. §. μδ'. notissimum est. Cf. Harpocr. in voce. Egregia hac de re habet Coraes, omisso tamen insigni Plutarchi loco in Solone pag. 86. C. ἃ δ' οὖν οἱ νεώτεροι τοὺς Ἀθηναίους λέγουσιν τὰς τῶν πραγμάτων δυσχερείας ὀνόμασι χρηστοῖς καὶ φιλανθρώποις ἐπικαλύπτοντας, ἀστείως ὑποκορίζεσθαι, τὰς μὲν πόρνας ἑταίρας, τοὺς δὲ φόρους συντάξεις, φυλακὰς δὲ τὰς φρουρὰς τῶν πόλεων, οἴκημα δὲ τὸ δεσμωτήριον καλοῦντας, πρῶτον Σόλωνος ἦν (ὡς ἔοικε) σόφισμα, τὴν τῶν χρεῶν ἀποκοπὴν σεισάχθειαν ὀνομάσαντος. Idem.

μάλιστα θαῤῥούσας εἰς πλείστους κινδύνους καθισταμένας. αἴτιον δὲ τούτων ἐστὶν, ὅτι τῶν ἀγαθῶν καὶ τῶν κακῶν
d οὐδὲν αὐτὸ καθ' αὑτὸ παραγίγνεται τοῖς ἀνθρώποις, ἀλλὰ συντέτακται καὶ συνακολουθεῖ τοῖς μὲν πλούτοις καὶ ταῖς

Αἴτιον δὲ τούτων ἐστὶν κ. τ. λ.] Tib. Hemsterhusius in marg. Isocratis, qui in Bibliotheca Academiæ nostræ servatur, hæc notavit: 'Theopompus ἐν τῇ ἑνδεκάτῃ τῶν περὶ Φιλίππου hæc Isocratea de verbo ad verbum transcripsit. Porphyrius ap. Eusebium Præp. Evang. X. p. 464. C.' Idem.

Οὐδὲν αὐτὸ καθ' αὑτὸ παραγίγνεται τοῖς ἀνθρώποις] *nihil ipsum per se accidit, adest hominibus.* Sensus est: Nullum est bonum quod solum et sejunctum ab omni malo hominibus adsit: nullum contra malum quod sejunctum a bono exsistat. Similis sententia est in Archidamo §. κβ'. οὐδὲν γὰρ τῶν ὄντων ἐστὶν ἀποτόμως οὔτε κακὸν οὔτ' ἀγαθόν. De dictione αὐτὸ καθ' αὑτὸ, *solum, non cum aliis rebus commistum*, vid. Hoogeveenius ad Vigerum de Idiot. IV. 7. p. 170. Sic apud Platonem in Phædone p. 14. Ed. Wyttenb. illud dicitur esse mori χωρὶς μὲν ἀπὸ τῆς ψυχῆς ἀπαλλαγὲν αὐτὸ καθ' αὑτὸ τὸ σῶμα γεγονέναι, *seorsim ab animo liberatum solum esse corpus.* Plutarch. in Cicer. p. 882. E. αὐτὸς καθ' ἑαυτὸν ἐξέπλευσε, *solus navigavit.* Vid. et Xenoph. Mem. S. III. 5. §. 4. et 11. 14. §. 2. Idem.

Ἀλλὰ συντέτακται καὶ συνακολουθεῖ — μετριότης] Duo priora vocabula sejungenda videntur a reliquis, ut ex antecedentibus subintelligatur τὰ ἀγαθὰ καὶ τὰ κακά. *conjuncta sunt bona cum malis.* Ita constat oppositio antecedentium οὐδὲν αὐτὸ καθ' αὑτό. Jam quæ universe de omni bonorum ac malorum genere dicta erant, exemplo illustrat: καὶ συνακολουθεῖ κ. τ. λ. Et sic verbi causa, ut rem distinctius exponam: καὶ h. l. explicandi vim habet: συνακολουθεῖ κ. τ. λ. consequuntur divitias et potentias insania et postea insolentia, indigentiam vero et humilitatem temperantia et moderatio. Notanda est oppositio verborum πλοῦτοι — ἔνδειαι, δυναστεῖαι — ταπεινότητες, ἄνοια — σωφροσύνη, ἀκολασία — μετριότης, *divitiæ — paupertas, imperia — humilitas*, i. e. eorum conditio qui aliis subjecti sunt, *amentia — prudentia, insolentia — moderatio.* De divitiarum damno vid. et ad Demon. §. ϛ'. et comparetur elegans locus Luciani in Timone T. I. 141. ubi Plutus dicit: ἐπειδάν τις ἀναπετάσας τὴν θύραν εἰσδέχεταί με, συμπαρεισέρχεται μετ' ἐμοῦ λαθὼν ὁ τῦφος καὶ ἡ ἄνοια. quem laudat Willetus ad Galeni Protrept. p. 80. De moderatione cum inopia conjuncta ad Nicocl. §. θ'. αἱ γὰρ μετριότητες (inquit) μᾶλλον ἐν ταῖς ἐνδείαις ἢ ταῖς ὑπερβολαῖς ἰσχύουσιν. Ne forte quem offendat τῇ ἀνοίᾳ h. l. opponi τὴν σωφροσύνην cum hæc soleat significare *temperantiam*, sciat, si etymologiam spectes, recte alteram alteri opponi: est enim ἄνοια *absentia mentis*, σωφροσύνη *sanitas mentis*, ex σόος *salvus* et φρὴν *mens.* Similiter ap. Xenoph. Mem. S. I. 3. 9. opponuntur οἱ σωφρονικοὶ τοῖς ἀνοήτοις ex emendatione Schutzii, qui in Append. Obss. p. 185. recte monet σωφρονικὸν proprie denotare *hominem sanæ mentis*, ἀνόητον *insanum* ac *dementem.* Eadem oppositionis ratio esse videtur in loco Isocratis de Pace §. κθ'. τοσοῦτον δὲ διήνεγκαν ἀνοίᾳ πάντων ἀνθρώπων, ὥστε τοὺς μὲν ἄλλους αἱ συμφοραὶ συστέλλουσι καὶ ποιοῦσι σωφρονεστέρους, ἐκεῖνοι δ' οὐδ' ὑπὸ τούτων ἐπαιδεύθησαν. Similiter certe Socrates ap. Xenoph. Mem. I. 1. 16. σωφροσύνην opponit μανίᾳ, ad quem locum Schneiderus similem Platonis affert ex Alcib. II. τὸ μαίνεσθαι ἆρα ὑπεναντίον σοι δοκεῖ τῇ σωφροσύνῃ. Isocrates τοὺς ἀνοήτους τοῖς φρονίμοις opposuit in Nicocl. §. γ'. τοὺς ἀνοητοτέρους τοῖς φρονιμωτέροις et τὴν ἄνοιαν τῇ διανοίᾳ ad Nicocl. §. δ'. et Panath. §. ζ'. Aliter, et, si usum loquendi spectes, accuratius fortasse Aristot. Rhet. I. 9. 12. σωφροσύνην opponit ἀκολασίᾳ, et II. 23. 2. τὸ σωφρονεῖν τῷ ἀκολασταίνειν. Nostro autem loco ἀκολασία cum ἀνοίᾳ ita conjungitur, ut ex hac illam oriri significetur. Hinc ἄνοια non ita accipienda est ac si divites sana mente careant, sed hoc sibi vult Isocrates eos sana mente non uti, temere et inconsiderate agere: σωφροσύνη indicat pauperes et humili loco positos *prudenter* agere, i. e. cum sana mente, adhibito consilio et cogitate. Sensus itaque totius loci huc fere redit: Si qui divites et potentes sunt, hi in usu divitiarum et potestatis suæ non utuntur ratione, sed temere agunt, unde fit ut in lasciviam sive intemperantiam incidant: qui autem in inopia et humili loco versantur, hi eo ipso coguntur parvulis, quas habent, opibus, ratione et prudenter uti, neque elatius et superbius sese gerere, unde fit ut sint μέτριοι, ut modum et mediocritatem in omnibus rebus servent. De plurali πλούτοις cf. Coraes. Idem.

δυναστείαις ἄνοια καὶ μετὰ ταύτης ἀκολασία, ταῖς δ' ἐν-
δείαις καὶ ταῖς ταπεινότησι σωφροσύνη καὶ μετριότης. ὥστε 141
χαλεπὸν εἶναι διαγνῶναι, ποτέραν ἄν τις δέξαιτο τῶν με-
ρίδων τούτων τοῖς παισὶ τοῖς αὑτοῦ καταλιπεῖν. ἴδοιμεν γὰρ
ἂν ἐκ μὲν τῆς φαυλοτέρας εἶναι δοκούσης ἐπὶ τὸ βέλτιον
ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τὰς πράξεις ἐπιδιδούσας, ἐκ δὲ τῆς κρείτ-
139 τονος φαινομένης ἐπὶ τὸ χεῖρον εἰθισμένας μεταπίπτειν. καὶ
τούτων ἐνεγκεῖν [1] ἔχω παραδείγματα, πλεῖστα μὲν ἐκ τῶν
ἰδιωτικῶν πραγμάτων — πυκνοτάτας γὰρ ταῦτα λαμ- b
βάνει τὰς μεταβολὰς —, [2] οὐ μὴν ἀλλὰ μείζω [3] γε καὶ
φανερώτερα τοῖς ἀκούουσιν ἐκ τῶν ἡμῖν καὶ Λακεδαιμονίοις
συμβάντων.

γ'. Ἡμεῖς τε γὰρ ἀναστάτου μὲν τῆς πόλεως ὑπὸ τῶν

[1] ἔχει L. ἐστὶ A. [2] οὐ μὴν ἀλλὰ om. A. C. L. [3] δὲ A. C. L.

Ποτέραν ἄν τις δέξαιτο τῶν μερίδων τούτων τ. π. τ. α. κ.] *utram sortem quis optet suis liberis relinquere*, i. e. utrum πλούτους καὶ δυναστείας, an vero ἐνδείας καὶ ταπεινότητας. Δέχεσθαι h. l. est *velle, optare*, de qua significatione vid. Budæus Comm. L. Gr. p. 892. et seq. Sic in Archid. §. κη'. οὐδ' ἂν εὑρεῖν δέξαιντο μᾶλλον ἢ τὰ τῶν ἐχόντων ἀφελέσθαι. *ne invenire quidem mallent, quam possessoribus sua auferre.* De Pace §. λ'. εἰ δεξαίμεθ' ἂν — τοιαῦτα πάσχουσαν τὴν πόλιν ἐπιδεῖν. In Evag. §. ιε'. οὐδεὶς γάρ ἐστιν οὕτω ῥάθυμος, ὅστις ἂν δέξαιτο παρὰ τῶν προγόνων τὴν ἀρχὴν ταύτην παραλαβεῖν μᾶλλον, ἢ κτησάμενος ὁσίως — τοῖς παισὶ τοῖς ἑαυτοῦ καταλιπεῖν. Repudianda ergo Wolfii conjectura εὔξαιτο. In Nicocl. §. ε'. ad verba: καίτοι τίς οὐκ ἂν εὔξαιτο τῶν εὖ φρονούντων τοιαύτης πολιτείας μετέχειν, L. C. Valcken. in marg. e MSS. notavit δέξαιτο, et in proxime antecedentibus δὴ pro εἰ δεῖ. Quo Cod. V. Cl. usus sit ignoro, nam in LB. vetus lectio exstat εὔξαιτο. Idem.

Ἐκ μὲν τῆς φαυλοτέρας — ἐπὶ τὸ βέλτιον ἐπιδιδούσας] Varia ratione verbum ἐπιδίδωμι construitur: vel cum ἐπὶ, ut nostro loco et ap. Xenoph. Œcon. p. 826. C. et Isocr. de Pace §. ι'. vel cum εἰς, ibid. §. θ'. vel cum πρὸς, ad Nicocl. §. θ'. Paneg. §. λ'. de Pace §. κα'. Præcedit ἐκ τινὸς, *alicujus rei opera, per aliquid*, nostro loco et ad Nicocl. §. ζ'. item διὰ τινὸς ad Dem. §. γ'. ἐγώ σοι πειράσομαι συντόμως ὑποθέσθαι, δι' ὧν ἄν μοι δοκοίης ἐπιτηδευμάτων πλεῖστον πρὸς ἀρετὴν ἐπιδοῦναι. Cf. Morus in Ind. Paneg. Idem.

Λαμβάνει τὰς μεταβολὰς] *accipiunt mutationes*, i. e. mutationibus subjecta, obnoxia sunt, eas patiuntur, mutantur. Sic in Panath. §. μδ'. ἥ τε τῶν συμμάχων εὔνοια ταχέως ληψομένη μεταβολήν. Sic etiam dicitur λαμβάνειν μετάστασιν in Archid. §. ιε'. Idem.

Ἡμεῖς τε γὰρ — ἐπρωτεύσαμεν τῶν Ἑλλήνων] Notanda est hujus loci similitudo cum alio de Pace, ubi de Atheniensibus et Lacedæmoniis conjunctim dicit §. λη'. σκέψασθε, τί τὸ ποιῆσαν κ. τ. λ. Sermonem esse de bello Persico altero, a Xerxe Græciæ illato, manifestum est. Eo autem virtute et consilio Themistoclis feliciter composito, Principatus Græciæ, quanquam repugnantibus Lacedæmoniis, Atheniensibus delatus est: quod h. l. significat Isocrates verbis ἐπρωτεύσαμεν τῶν Ἑλλήνων, cujus loco §. ϛ'. legimus παρ' ἑκόντων τῶν Ἑλλήνων τὴν ἡγεμονίαν ἔλαβον, scil. majores nostri. In Paneg. §. κ'. εὐθὺς μὲν τῶν ἀριστείων ἠξιώθησαν, οὐ πολλῷ δ' ὕστερον τῆς θαλάττης τὴν ἀρχὴν ἔλαβον, δόντων μὲν τῶν ἄλλων Ἑλλήνων, οὐκ ἀμφισβητούντων δὲ τῶν νῦν ἡμᾶς ἀφαιρεῖσθαι ζητούντων, ubi vid. Morus, et ab eo laudatus Thucydides I. 95. Similitudinis causa apponantur loca de Pace §. ια'. ἐκ δὲ τοῦ δικαίαν τὴν πόλιν παρέχειν καὶ βοηθεῖν τοῖς ἀδικουμένοις, καὶ μὴ τῶν ἀλλοτρίων ἐπιθυμεῖν, παρ' ἑκόντων τῶν Ἑλλήνων τὴν ἡγεμονίαν ἐλάβομεν. §. ιϛ'. κἀκεῖνοι (i. e. majores nostri in bello Persico) ἐλευθεροῦντες τὰς πόλεις τὰς Ἑλληνίδας καὶ βοηθοῦντες αὐταῖς τῆς ἡγεμονίας ἠξιώθησαν. Addatur Lycurgus adv. Leocr. p. 145. qui de victoriis Marathonia et Salaminia locutus, τοιγαροῦν (inquit) τοιαύταις χρώμενοι γνώμαις ἐνενήκοντα μὲν ἔτη Ἑλλήνων ἡγεμόνες κατέστησαν, Φοινίκην δὲ καὶ Κιλικίαν ἐπόρθησαν, ἐπ' Εὐρυμέδοντι δὲ

βαρβάρων [1] γεγενημένης διὰ τὸ δεδιέναι καὶ προσέχειν τὸν
νοῦν τοῖς πράγμασιν ἐπρωτεύσαμεν τῶν Ἑλλήνων, ἐπειδὴ
δ' ἀνυπέρβλητον ᾠήθημεν ἔχειν τὴν δύναμιν, παρὰ μικρὸν
ἤλθομεν ἐξανδραποδισθῆναι· Λακεδαιμόνιοί τε τὸ μὲν πα-

[1] γενομένης A. C. L.

καὶ ναυμαχοῦντες καὶ πεζομαχοῦντες ἐνίκησαν, ἑκατὸν δὲ τριήρεις τῶν βαρβάρων αἰχμαλώτους ἔλαβον, ἅπασαν δὲ τὴν Ἀσίαν κακῶς ποιοῦντες κατέπλευσαν. Quo loco notetur equisita significatio verbi καταπλέειν *continua navigatione infestare, populari*, quo sensu de pedestribus copiis frequentissimum est καταθέειν. De pugna Marathonia dicit p. 166. eos τῶν μὲν Ἑλλήνων προστάτας, τῶν δὲ βαρβάρων δεσπότας ἑαυτοὺς καθεστηκέναι. Denique mentio facienda est loci Isocratei in parte recens edita Orationis περὶ ἀντιδόσεως §. κϛ' * κ'. ἐπὶ δὲ τούτῳ Θεμιστοκλῆς ἡγεμὼν ἐν τῷ πολέμῳ τῷ Περσικῷ γενόμενος, συμβουλεύσας τοῖς προγόνοις ἡμῶν ἐκλιπεῖν τὴν πόλιν (ὃ τίς ἂν οἷός τ' ἐγένετο πεῖσαι, μὴ πολὺ τῷ λόγῳ διενεγκών;) εἰς τοῦτ' αὐτῶν τὰ πράγματα προήγαγεν, ὥστ' ὀλίγας ἡμέρας ἀνάστατοι γενόμενοι, πολὺν χρόνον δεσπόται τῶν Ἑλλήνων κατέστησαν. Eundemque Themistoclem respicit §. κϛ'. * κγ'. fin. ubi τὴν πόλιν (ait) διὰ φρόνησιν ἑνὸς ἀνδρὸς εὐδαιμονεστάτην καὶ μεγίστην τῶν Ἑλληνίδων πόλεων γενομένην. Cf. et §. κϛ'. * κθ'. fin. Idem.

Ἀναστάτου μὲν τῆς πόλεως — γενομένης] *eversa, vastata urbe a barbaris.* Et de ipsa urbe, et de tota regione, et de incolis usurpatur vox ἀνάστατος. Vid. Paneg. §. κζ'. Nicocl. §. ϛ'. Paneg. §. θ'. fin. ad Philipp. §. λα'. Budæus Comm. p. 472. Morus in Indice ad Paneg. De familiis ab adulatoribus pessumdatis occurrit de Pace §. β'. συνειδότες πολλοὺς καὶ μεγάλους οἴκους ὑπὸ τῶν κολακευόντων ἀναστάτους γεγενημένους. Eleganter Lycurgus adv. Leocr. ostendit civitatum ἀνάστασιν proprie esse earum mortem, usus etiam exemplo Athenarum et Trojæ, p. 138. et 139. Idem.

Προσέχειν τὸν νοῦν τοῖς πράγμασιν] Dici etiam elliptice potuisset προσέχειν τοῖς πράγμασι. Sed illud magis Atticum est, et frequentius, præsertim apud Oratores. Vid. Thomas Mag. voce προσέχω, ibique Sallier. Exemplis ab eo allatis, in quibus ellipsis obtinet, addatur Isocr. in Panath. νϛ'. μᾶλλον τούτῳ προσεῖχον, ἢ τοῖς ἄλλοις, ὅπως κ. τ. λ. Idem.

Ἐπειδὴ δ' ἀνυπέρβλητον — ἐξανδραποδισθῆναι] Referenda ad acceptam cladem ad Ægospotamos et captas a Lysandro Athenas. Nam et in ipsa urbis obsidione Athenienses putabant se in servitutem redactum iri, ut est ap. Xenoph. Hist. Gr. II. p. 459. C. et ne hoc fieret, sola Lacedæmoniorum benevolentia effecit, qui cum Corinthii, Thebani, aliique Græci suaderent Athenas evertere, nolle sese Græcam civitatem servitute opprimere dixerunt. Vid. idem p. 460. B. de Thebanis etiam VI. p. 609. D. et 611. E. Ad hanc Lacedæmoniorum clementiam spectant etiam loca Isocratis de Pace §. κζ'. ὥστε παρὰ μικρὸν — συμμάχων ὄντων. item §. λδ'. ἡμεῖς τε γὰρ — ὑπὸ Λακεδαιμονίων ἐσώθημεν. adv. Callimachum §. ιγ'. καταπολεμηθέντες — ὑμῶν ἀγανακτήσειε. In primis perspicuus locus est in Plataico, ubi Athenienses ita alloquuntur Platæenses §. ιγ'. οὐ δυστυχησάντων ὑμῶν — συμφοραῖς περιπεσεῖν. Universam calamitatem deplorat Isocrates de Permut. §. κθ'. De causis hujus tantæ rerum conversionis miranti Pericli, quomodo tandem Atheniensium res in pejus ruerint, respondit Socrates apud Xenoph. Mem. III. 5. 13. ἐγὼ μὲν οἶμαι, ὥσπερ καὶ ἄλλοι τινὲς διὰ τὸ πολὺ ὑπερενεγκεῖν καὶ κρατιστεῦσαι, καταρραθυμήσαντες, ὑστερίζουσι τῶν ἀντιπάλων, οὕτω καὶ Ἀθηναίους πολὺ διενεγκόντας ἀμελῆσαι ἑαυτῶν, καὶ διὰ τοῦτο χείρους γεγονέναι. Atheniensium autem potestas in primis tum invicta censebatur, cum undique a finitimis hostibus pressi, nihilominus tamen classem cum ingentibus copiis ad Syracusas obsidendas et Siciliam debellandam emiserunt, uti hujus expeditionis historia docet apud Thucyd. VI. Cf. et Isocrates de Pace §. κθ'. Idem.

Λακεδαιμόνιοί τε — κινδύνοις κατέστησαν] Paucis verbis magnas rerum conversiones complexus est Isocrates. De origine Lacedæmoniorum repetenda a Doriensibus, qui ope Atheniensium Peloponnesum ingressi, Argos, Lacedæmona, Messenam occuparunt, deque eorum vita frugali et militaribus exercitiis dedita, qua factum est ut reliquos omnes virtute antecellerent, ac totam fere Peloponnesum sibi subjicerent, res notissima est cum aliunde, tum e multis Isocratis locis. Vid. Archid. §. ε'. sqq. Paneg. §. ιϛ'. ubi cf. Morus. Panath. ϟθ'. sqq. §. οδ'. §'. ιδ'. seq. ubi ipsis vita militaris vitio vertitur. Postea μείζω φρονήσαντες τοῦ δέοντος (in Panegyr. §. κϛ'. dicitur μεῖζον ἢ προσῆκον αὐτοῖς φρονήσαντες), καὶ λαβόντες καὶ τὴν κατὰ γῆν καὶ τὴν κατὰ θάλατταν ἀρχήν. Docent hæc, qua in re constiterit ista superbia, animi

λαιὸν ἐκ φαύλων [1] καὶ ταπεινῶν πόλεων ὁρμηθέντες διὰ τὸ c
σωφρόνως ζῆν καὶ στρατιωτικῶς κατέσχον Πελοπόννησον,
μετὰ δὲ ταῦτα [2] μεῖζον φρονήσαντες τοῦ δέοντος καὶ λα-
βόντες καὶ τὴν κατὰ γῆν καὶ τὴν κατὰ θάλατταν ἀρχὴν
εἰς τοὺς αὐτοὺς ἡμῖν κινδύνους κατέστησαν. ὅστις οὖν εἰδὼς
τοσαύτας μεταβολὰς γεγενημένας καὶ τηλικαύτας δυνάμεις
οὕτω ταχέως ἀναιρεθείσας πιστεύει τοῖς παροῦσιν, [3] λίαν
ἀνόητός ἐστιν, ἄλλως τε καὶ τῆς μὲν πόλεως ἡμῶν πολὺ
καταδεέστερον νῦν πραττούσης ἢ κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον, d
τοῦ δὲ μίσους τοῦ τῶν Ἑλλήνων καὶ τῆς ἔχθρας τῆς πρὸς

[1] τε καὶ μικρῶν πόλ. A. C. L. [2] μείζω A. C. L. [3] λίαν om. A. C. L.

elatio, τὸ μείζω φρονεῖν τοῦ δέοντος, in eo quod Principatum Græciæ sibi arrogaverint. Fuit autem hoc post captas a Lysandro Athenas. Nam ab eo inde tempore superbius sese gesserunt, socios crudeliter et injuste vexarunt, in primis Decadarchiis in civitatibus constitutis, Pacis Antalcideæ Græcorum libertati valde noxiæ auctores exstiterunt, alia, quæ passim ab historicis narrantur, et ab Isocrate in Panathenaico dedita opera reprehenduntur. Vid. ibi §. ιη'. κγ'. λε'. sq. ογ'. alibi. Et cf. Diodorus Siculus XIV. 2. 10. 11. 17. 34. 82. Hinc factum est, ut odiosum eorum nomen inter Græcos exsisteret, tandemque bello cum Thebanis impliciti, gravissima clade ad Leuctras accepta, fere in servitutem redigerentur: εἰς τοὺς αὐτοὺς, inquit Isocrates, ἡμῖν κινδύνους κατέστησαν. Quæ verba ad ejus cladis tempora pertinent. Nam ut antea Athenæ, sic post eam Lacedæmon pene expugnata est a Thebanis, qui statim in agrum Laconicum irruptionem fecerunt, ita ut ipsa urbs in maximo esset periculo. Vid. Xenoph. Hist. Gr. VI. p. 607. et 608. nec non in Agesil. p. 662. B. et C. Ælian. V. H. IV. 8. In primis legendus ipse Isocrates ad Philipp. §. ιζ'. sqq. et cum nostro loco conferenda sunt hæc e Panathenaico §. ιθ'. εὕροι τις ἂν — συμφοραῖς αἷσπερ ἡμεῖς. Idem.

Ὅστις οὖν εἰδὼς—ἀνόητός ἐστιν] Ut notetur quam sui similis semper sit Isocrates conferantur loci ad Phil. §. ιζ'. πολλῆς οὖν, ἀνοίας ἂν εἴη μεστὸς εἴ τις ὁρῶν τηλικαύτας μεταβολὰς γινομένας — in Archid. §. κ'. ὅστις οὖν ὁρῶν τοιαύτας μεταβολὰς γεγενημένας, ἐφ' ἡμῶν οἴεται παύεσθαι, λίαν ἀνόητός ἐστιν. — Πιστεύειν τοῖς παροῦσιν idem est quod in Paneg. §. λγ'. dicitur τῇ παρούσῃ δυνάμει πιστεύειν. Idem.

Κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον] Æque ac, quod mox sequitur τότε, referendum ad ea tempora quæ pugnam ad Ægospotamos et captas a Lysandro Athenas proxime antecesserunt: de quibus initio Capitis dixerat. Idem.

Τοῦ δὲ μίσους — ἀνακεκαινισμένης] Quæ paulo ante dixerat τῆς πόλεως ἡμῶν πολὺ καταδεέστερον πραττούσης, spectabant internam Reipubl. conditionem, opes, copias navales ac pedestres, cæt. Quæ autem hic habentur, externum habitum civitatis indicant, præsertim aliorum hominum ratione habita. Ὁ βασιλεὺς sine dubio intelligitur Rex Persarum, qui a Græcis ita per excellentiam dicebatur, item βασιλεὺς ὁ μέγας, uti est in Paneg. §. λδ'. de Pace §. κβ'. De utroque et odio Græcorum et inimicitia cum Rege Persarum etiam infra queritur §. λβ'. ubi epistolas ab eo missas memorat, in quibus non magnifice sese de Atheniensibus sentire ostendisset. Sed ut de literis illis res parum nota est, sic nullum adest satis apertum indicium quo doceamur, quis Rex Persarum, quæ inimicitiæ intelligantur. Quod si recte sese habeant ea quæ de tempore hujus orationis editæ supra scripsimus, Rex erit intelligendus Ochus, Artaxerxis Mnemonis spurius filius, qui regnavit in Persis, quo tempore Philippus Macedoniæ præfuit, cujusque mentio fit cum in Oratione ad hunc scripta, §. μα'. tum nominatim in veteri ejus Orationis Argumento, cujus auctor eum cum Dario Codomanno confudit. Græcos ei in bello contra Phœnices et Ægyptios auxilia suppeditavisse historia docet. Vid. Diodorus Siculus XIV. 44. Sed de inimicitiis ejus cum Atheniensibus fateor mihi nihil constare. Fieri tamen potest ut justa bellandi causa fuerit, si quidem Philippum ad bellum communi cum Græcis consilio Persis inferendum excitare studuit Isocrates. Idem.

τὸν βασιλέα πάλιν ἀνακεκαινισμένης, ἃ τότε κατεπολέ-
μησεν ἡμᾶς.
δ'. Ἀπορῶ δὲ πότερον ὑπολάβω μηδὲν μέλειν ὑμῖν τῶν
κοινῶν πραγμάτων, ἢ φροντίζειν μὲν αὐτῶν, εἰς τοῦτο δ'
ἀναισθησίας ἥκειν ὥστε λανθάνειν ὑμᾶς εἰς ὅσην ταραχὴν ἡ
e πόλις ἡμῶν καθέστηκεν. ἐοίκατε γὰρ οὕτω διακειμένοις ἀν-
θρώποις, οἵ τινες ἁπάσας μὲν τὰς πόλεις τὰς ἐπὶ Θρᾴκης

Ἃ τότε κατεπολέμησεν ἡμᾶς] Καταπολεμεῖν est *debellare*. Sic etiam in Paneg. §. κγ'. et apud Andoc. Or. III. §. γ'. Ut autem Athenæ a Lysandro caperentur, effecit et odium Græcorum, in primis Lacedæmoniorum, et inimicitia adversus regem Persarum Darium Nothum, qui per filium Cyrum Lysandro auxilia suppeditabat. Vid. Xenoph. Hist. Gr. II. p. 455. A. Idem.

Εἰς τοῦτο δ' ἀναισθησίας ἥκειν] Notetur solennis constructio pronominis τοῦτο sequente Genitivo. Sic in Paneg. p. 64. a. [ed. H. Stephan. et sic deinceps] εἰς τοῦτο δ' ὠμότητος ἅπαντας ἡμᾶς κατέστησαν. Ad Phil. p. 107. e. εἰς τοῦτο ἥκομεν ἐπιθυμίας. Archid. p. 118. c. εἰς τοῦτο δ' ἥκουσι πλεονεξίας. Similiter de Pace p. 174. d. εἰς τοσοῦτο μίσους κατέστησαν. Aliter tamen in Paneg. p. 65. b. εἰς τοσαύτην ταπεινότητα κατεστήσαμεν, adjectivo cum substantivo conveniente. Ἀναισθησία quid sit, docent Theophrastus in Charact. c. 15. et Casaubonus in Annot. Est vitium intelligentiæ, ut ille definit, βραδύτης ψυχῆς ἐν λόγοις καὶ πράξεσι, et opponitur τῇ ἀγχινοίᾳ quæ describi solet ὀξύτης ψυχῆς. Nostro loco quid sit, indicant sequentia ὥστε λανθάνειν ὑμᾶς εἰς ὅ. τ. ἡ. π. ἡ. κ. ea intelligitur animi tarditas qua fiebat ut cum in maximis periculis versarentur id nemo sentiret, omnes optime constitutas res civitatis putarent. Idem.

Ἐοίκατε γὰρ οὕτω διακειμένοις ἀνθρώποις] Qui scil. res publicas aut non curent, aut qua ratione sese habeant non sentiant. Sed est in hoc loco difficultas quædam, in eo posita quod cum hic ἐοίκατε in secunda persona dicatur, mox in prima sequatur οἵτινες — — τεθύκαμεν — ἐκκλησιάζομεν. A secunda persona ad primam transiisse Isocratem ne nimia in cives convicia diceret, censet Coraes, cujus hæc sunt verba: Ἐοίκατε] Ἐοίκαμεν, ὤφειλεν εἰπεῖν, πρωτοπροσώπως κἀνταῦθα, διὰ τὰ προσεχῆ, Τεθύκαμεν, Ἐκκλησιάζομεν· ἀλλ' εἰκὸς αὐτὸν, δι' οὐδὲν ἕτερον ἀπὸ τοῦ δευτέρου ἐπὶ τὸ πρῶτον μεταβῆναι πρόσωπον, ἢ τὸ μὴ δοκεῖν κατακόρως χρῆσθαι κατὰ τῶν πολιτῶν τοῖς ὀνείδεσι. Quidquid hujus sit, anacoluthon esse in hoc loco negari nequit, in quod incidisse videtur Scriptor, postquam minus considerate, de rebus magis quam de verbis sollicitus, dixerat τοὺς δ' ἡμετέρους αὐτῶν συμμάχους. Mihi aliquando in mentem venit ἐοίκατε γὰρ οὕτω διακειμένοις ἀνθρώποις transponendum esse ad antecedentia, vel post κοινῶν πραγμάτων, vel post ἀναισθησίας ἥκειν. Ita certe οἵτινες proxime pertineret ad ἡ πόλις ἡμῶν, atque prima persona sequi posset. Sed ejusmodi anacolutha apud optimos scriptores occurrunt, præsertim in longiore oratione, qualis etiam hoc loco est. Wolfius ad verba οἵτινες — ἀπολωλεκότες notavit: *scilicet εἰσὶν, idest ἀπολωλέκασιν, aut ellipsis est, aut enallage, participiis loco verborum positis.* Idem.

Οἵτινες ἁπάσας μὲν τὰς πόλεις — συμμάχους ἀπολωλεκότες] Difficile est his omnibus tantum, quantum satis est, lucis ex historia affundere. Neque ex interpretibus quisquam quod operæ pretium esset annotavit, præter Wolfium, cujus ipsa verba referamus. Primum ad ista ἁπάσας μὲν τὰς πόλεις τὰς ἐπὶ Θρᾴκης ἀπολωλεκότες notavit sequentia: 'Olynthum scilicet et triginta duas urbes Chalcidici generis, quas Philippus Macedo ceperat, de quibus multa verba fiunt apud Demosthenem περὶ Παραπρεσβείας. Vide Libanii argumentum τῶν Ὀλυνθιακῶν, itemque vitam Demosthenis ab eo descriptam.' Profecto nisi de civitatibus Thraciæ a Philippo captis sermo sit, quorsum hæc pertineant non video. De his autem præter orationis laudatæ loca §. κα'. ϟ'. οε'. Vid. ipsa Olynth. I. §. ς'. Phil. III. §. ς'. Diodorus Siculus XVI. 52. aliique ibi a Wesselingio laudati. Belli Philippum inter et Athenienses de Olynthiorum societate gesti initia Diodoro teste fuerunt Archonte Cephisodoto, Olymp. CV. 3. Cff. Capp. 6. et 8. Chalcidicas civitates Philippo subjectas refert Archonte Callimacho, Olymp. CVII. 4. Olynthum expugnatam sequente anno Olymp. CVIII. 1. Archonte Theophilo. Vid. Capp. 52. et 53. Qui annus, si Olympiadum initium ab anno 776. A. C. ducas, ut vulgaris fert sententia, respondet fere anno A. C. 348. vel 349. Simsonius eas numerare solens

ἀπολωλεκότες, πλείω δ' ἢ χίλια τάλαντα μάτην εἰς τοὺς ξένους [1] ἀνηλωκότες, πρὸς δὲ τοὺς Ἕλληνας διαβεβλημένοι

[1] ἀπανηλωκότες A. L. ἀπαναλωκότες C.

inde ab anno 774. retulit in annum 346. De exitu belli Phocensis Archonte Archia, Olymp. CVIII. 3. refert idem Diodorus C. 59. — Sequitur πλείω δ' ἢ χίλια τάλαντα μάτην εἰς τοὺς ξένους ἀπαναλωκότες 'Quia (inquit Wolfius) classis Atheniensium exclusa tempestate opem ferre Olynthiis non potuerat. Demosthenes περὶ Συντάξεως §. ι'. εἰς τοὺς Ἑλλήνων ἀπόρους· ξένοι scilicet στρατιῶται, sunt peregrini et conductitii milites, μισθωτοὶ ἢ μισθοφόροι, quorum duces ξεναγοὶ ἢ ξεναγωγοὶ dicuntur. τοῖς ξενοῖς ἢ ξενικοῖς στρατεύμασιν opponuntur αἱ πολιτικαὶ δυνάμεις. Demosthenes Olynthiaca 3. §. θ'. πλείω δ' ἢ χίλια καὶ πεντακόσια τάλαντα ἀνηλωκότες εἰς οὐδὲν δέον, etc. Conferatur hic locus cum Isocrate.' Recte: vid. etiam Harpocr. in Ξενικὸν et Ξενιτευομένους. Illo, postquam de majorum præclare gestis retulerat, subjicit: ἡμεῖς δ', ὅσης ἅπαντες ἐρημίας ἐπειλημμένοι, σκέψασθε εἰ παραπλήσια. οὐ πλείω μὲν ἢ χίλια καὶ πεντακόσια τάλαντα ἀνήλωται μάτην εἰς τοὺς τῶν Ἑλλήνων ἀπόρους; ἐξανήλωνται δὲ οἵ τε ἴδιοι πάντες οἶκοι, καὶ τὰ κοινὰ τῇ πόλει, καὶ τὰ παρὰ τῶν συμμάχων; οὓς δ' ἐν τῷ πολέμῳ συμμάχους ἐκτησάμεθα, οὗτοι νῦν ἐν τῇ εἰρήνῃ ἀπολώλασιν. Alter autem ex Olynth. III. ei plane similis sic se habet: νυνὶ δὲ πῶς ὑμῖν ὑπὸ τῶν χρηστῶν τῶν νῦν τὰ πράγματα ἔχει· ἆρά γε ὁμοίως καὶ παραπλησίως; καὶ τὰ μὲν ἄλλα σιωπῶ, πολλ' ἂν ἔχων εἰπεῖν, ἀλλ' ὅσης ἅπαντες ὁρᾶτε ἐρημίας ἐπειλημμένοι· καὶ Λακεδαιμονίων μὲν ἀπολωλότων, Θηβαίων δ' ἀσχόλων ὄντων, τῶν δ' ἄλλων οὐδενὸς ὄντος ἀξιόχρεω περὶ τῶν πρωτείων ὑμῖν ἀντιτάξασθαι. ἐξὸν δ' ἡμῖν καὶ τὰ ἡμέτερ' αὐτῶν ἀσφαλῶς ἔχειν, καὶ τὰ τῶν ἄλλων δίκαια βραβεύειν, ἀπεστερήμεθα μὲν χώρας οἰκείας· πλείω δ' ἢ χίλια καὶ πεντακόσια τάλαντα ἀνηλώκαμεν εἰς οὐδὲν δέον. οὓς δ' ἐν τῷ πολέμῳ συμμάχους ἐκτησάμεθα, εἰρήνης οὔσης, ἀπολωλέκασιν οὗτοι. ἐχθρὸν δ' ἐφ' ἡμᾶς αὐτοὺς τηλικοῦτον ἠσκήκαμεν (ηὐξήκαμεν legendum putat Valcken. in Ann. 58. ad Orat. de Philippo Mac. p. 267). ἢ φρασάτω τις ἐμοὶ παρελθών, πόθεν ἄλλοθεν ἰσχυρὸς γέγονεν ἢ παρ' ἡμῶν αὐτῶν Φίλιππος. Numerum talentorum Demosthenes ipse remp. tractans diligentius notavit quam Isocrates. Erat autem gravis reprehensio et insigne ignaviæ documentum, tantam pecuniarum summam frustra in mercenarios milites esse consumptam. Antea enim populus ipse militabat, et res multo melius gerebantur. Ne Cyri quidem minoris ætate ullus usus erat militum mercenariorum: postea vero Græcia obruebatur vagorum et errabundorum hominum colluvie, qui mercede conducti stipendia faciebant in horum illorumve gratiam. Disertus est locus ad Philipp. p. 101. D. οὕτω γὰρ ἔχει τὰ τῆς Ἑλλάδος, ὥστε ῥᾷον εἶναι συστῆσαι στρατόπεδον μεῖζον καὶ κρεῖττον ἐκ τῶν πλανωμένων ἢ τῶν πολιτευομένων· ἐν ἐκείνοις δὲ τοῖς χρόνοις οὐκ ἦν ξενικὸν οὐδέν. His etiam naves compleri solebant dum ipsi cives Athenienses transtro insiderent, et remigium manu tenentes in terram hostilem escenderent. Sæpius de conductitiorum abusu queritur Isocrates. Vid. Oratio de Pace p. 168. D. et seq. 174. E. Panath. p. 249. C. Epist. ad Philipp. p. 410. C. De ignavia suæ ætatis Demosthenes l. c. τὸ μὲν πρῶτον, inquit, καὶ στρατεύεσθαι τολμῶν αὐτὸς ὁ δῆμος, δεσπότης τῶν πολιτευομένων ἦν, κ. τ. λ. — ὑμεῖς δ' ὁ δῆμος ἐκνενευρισμένοι, καὶ περιῃρημένοι χρήματα καὶ συμμάχους, ἐν ὑπηρέτου καὶ προσθήκης μέρει γεγένησθε. Multa etiam habet Philipp. I. §. β'. sqq. Militiæ neglectum ipse Isocrates infra notat §. λη'. Cf. Böckhius in Opere Germanico de Œconomia Civili Atheniensium, V. I. p. 291. — Πρὸς δὲ τοὺς Ἕλληνας διαβεβλημένοι. 'Suspecti atque invisi propter tyrannicum imperium, aut etiam propter res male adversus Philippum gestas.' Sic Wolfius. Utraque conjungi possunt. In socios imperiose egerunt, maxima tributa ab iis exegerunt, classes iis imperarunt, cæt. nonnunquam etiam crudeliter in eos sævierunt, ut in Melios et Scionæos: quæ tamen alibi excusare studuit Isocrates Paneg. p. 61. D. et sq. Panath. p. 245. D. et sq. Unde Byzantiorum, Chiorum, Rhodiorum, aliorumque defectio, quæ fuit causa belli socialis: quod ipsum Athenienses πρὸς τοὺς Ἕλληνας διαβέβληκε, ut ait Isocrates de Pace p. 163. A. Maxime autem artibus Philippi apud reliquos Græcos invisi erant, quod bello sacro cum Lacedæmoniis aliisque nonnullis impiam Phocensium causam adversus Thebanos, Locros, aliosque, qui socium sibi adjunxerant Philippum (cf. ad Philipp. p. 93. E.), defendere voluerant. Vid. Demosth. de Cor. §. κζ'. et passim. — Καὶ τῷ βαρβάρῳ πολέμιοι γεγονότες. Dupliciter intelligi potest appellatio ὁ βάρβαρος, vel de Rege Persarum, vel de Philippo Macedone. Nam de illo quidem occurrit in Paneg. §. β'. ubi vid. Morus not. eique inimicitias fuisse cum Atheniensibus cum modo ante

καὶ τῷ βαρβάρῳ πολέμιοι γεγονότες, ἔτι δὲ τοὺς μὲν Θηβαίων φίλους σώζειν ἠναγκασμένοι, τοὺς δ' ἡμετέρους αὐτῶν

dixerat Isocrates in fine §. γ'. tum infra significat λζ'. Atque de hoc intellexit Wolfius, qui consulendam esse ait Demosthenis orationem περὶ συμμοριῶν, qua utrum huic bellum sit inferendum nec ne deliberatur. Sed fortasse rectius intelligatur Philippus, quem a Demosthene sexcenties ita vocari omnes norunt, ut adeo hac appellatione eum distinguere voluerit Isocrates a Rege Persarum, quem et supra et infra constanter appellat τὸν βασιλέα. In primis id probabile fit si conferantur huic loco quam maxime similia verba Demosthenis ex Olynth. III. §. θ'. supra allata, quibus diserta Philippi ἐχθροῦ mentio fit. Contra eum autem bellum gesserant cum de Olynthiorum societate, tum bello Phocensi, ut vidimus. — Ἔτι δὲ τοὺς μὲν Θηβαίων φίλους σώζειν ἠναγκασμένοι. Apponantur iterum Wolfii verba: 'Intelligo (inquit) Megalopolitas, pro quibus exstat Demosthenis oratio, quæ quidem quasi commentarius est hujus loci. — Hæc igitur verba sunt Demosthenis §. ζ'. πολὺ δὴ κάλλιον καὶ ἄμεινον, τὴν Θηβαίων συμμαχίαν αὐτοὺς παραλαβεῖν, τῇ δὲ Λακεδαιμονίων πλεονεξίᾳ μὴ ἐπιτρέπειν· ἢ νῦν ὀκνοῦντας, μὴ τοὺς Θηβαίων σώσωμεν συμμάχους, τούτους μὲν προέσθαι, πάλιν δὲ σώζειν αὐτοὺς τοὺς Θηβαίους· καὶ προσέτι ἐν φόβῳ καθεστάναι περὶ ἡμῶν αὐτῶν. Mihi αἱ περὶ τὰς χρονολογίας δυσχέρειαι sæpe sunt molestæ, adeo ut verear, μήποτε δεινῆς ἀνιστορησίας κατηγορηθῶ. Neque enim ubique distinctio temporum mihi in promptu est, quod cum iis alia congruere videntur, alia ab iisdem abhorrere. ἐπέχων τοίνυν καὶ διασκεπτόμενος, æquo animo exspecto τὰς τῶν δογματικῶν, τῶν πανεπιστημόνων καὶ ἀναμαρτήτων ὄντων, ἀποφάνσεις· τουτέστι, ὅ, τι με χρὴ παθεῖν ἢ ἀποτῖσαι.' Nolim me referri in illorum numerum, quos Wolfius dixit. Sed si mea sententia quæratur, non censeo eum esse ἀνιστορησίας accusandum: cum tempora satis bene convenire videantur. Lacedæmoniorum enim illa in agrum Megalopolitarum excursio, quæ, missis ab utraque parte Athenas legatis, causam dicendi præbuit Demostheni, a Simsonio quidem relata est in A. M. 3653. A. C. 350. cum jam superiori anno belli initium factum esset, ut ex Demosthene cognosci notavit Wesselingius: ita ut facile ejus rei mentionem injicere potuerit Isocrates. Quod si fecerit, ἠναγκασμένοι significabit eos temporum rationibus adactos fuisse. Nam ut ex Demosthene constat, periculum erat ne, si, Megalopolitarum, qui Thebanorum socii et amici erant, causa repudiata, Lacedæmonios iniqua molientes adjuvissent, dum ne Thebanorum potentia nimia incrementa caperet se sibi cavere crederent, illis viam aperirent ad Peloponnesi dominatum et ipsi tandem ab illis sibi metuendum haberent. Ergo potius videbatur Thebanorum sociis quam Lacedæmoniis opem ferre. Quod, cum Thebani et bello Phocensi et aliis de causis ipsis infesti essent, durum erat: contra Lacedæmoniorum ad recuperandam Oropum opem exspectabant. Nec tamen constat utrum auxilia Megalopolitis miserint Athenienses: a Diodoro Siculo certe non memorantur XVI. 39. ubi vid. Wesselingius.—Superest: τοὺς δ' ἡμετέρους αὐτῶν συμμάχους ἀπολωλεκότες. Istud ἀπολλύναι dupliciter intelligi potest, vel *perdere*, vel *amittere*. Audiamus Wolfium: 'Perdidimus (inquit), ad egestatem redegimus tributis exigendis et male tractando: aut, Amisimus, quod magis placet, ut de Olynthiis et Thracensibus civitatibus intelligatur. Nam cæteri quidem socii nondum defecerant aut certe non omnes, cum initio statim dixerit, ἔτι δὲ συμμάχους ἐχούσης. Sed tamen et Demosthenes, qui ex hac oratione in tertiam Olynthiacam nonnulla transtulisse videri posset, si ratio temporum pateretur, sic scribit [l. supra cit. §. θ'.]: ἀπεστερήμεθα μὲν χώρας οἰκείας· πλείω δ' ἢ χίλια καὶ πεντακόσια τάλαντα ἀναλώκαμεν εἰς οὐδὲν δέον, οὓς δ' ἐν τῷ πολέμῳ συμμάχους ἐκτησάμεθα, εἰρήνης οὔσης ἀπολωλέκασιν οὗτοι. Quem locum enarrator de sociali bello intelligit, haud scio quam recte.' Oppositum σώζειν *ab interitu vindicare*, omnino postulat ut ἀπολλύναι majus quid significet quam simpliciter *amittere*, nimirum aut *ad interitum adducere*, aut certe *sua ipsius culpa amittere, ad defectionem cogere*. Utrumque acciderat nimiis tributis exigendis ad sustentandas copias mercenarias. Prius diserte significat Isocrates de Pace p. 168. D. εἰς τοῦτο δὲ μωρίας ἐληλύθαμεν, ὥστ' αὐτοὶ μὲν ἐνδεεῖς ἐσμὲν τῶν καθ' ἡμέραν, ξενοτροφεῖν δ' ἐπικεχειρήκαμεν. καὶ τοὺς συμμάχους τοὺς ἡμετέρους αὐτῶν λυμαινόμεθα καὶ δασμολογοῦμεν, ἵνα τοῖς ἁπάντων κοινοῖς ἐχθροῖς τὸν μισθὸν ἐκπορίζωμεν. Atque hoc quoque Demosthenem sibi voluisse verba ejus manifeste docent. Cf. et Olynth. II. §. γ'. Quo facto cum socii deficerent, eos et *perdiderant* et *amiserant*. Malim in vertendo uti priore vocabulo *perdidimus*. Quinam hic socii intelligantur difficile dictu est. Belli socialis tempore multos defecisse constat. Utrum Demosthenis

συμμάχους ἀπολωλεκότες, ἐπὶ τοσαύταις πράξεσιν εὐαγ- 142
γέλια μὲν δὶς ἤδη τεθύκαμεν, ῥαθυμότερον δὲ περὶ αὐτῶν
ἐκκλησιάζομεν τῶν πάντα τὰ δέοντα πραττόντων. καὶ ταῦτ'
140 εἰκότως καὶ ποιοῦμεν καὶ πάσχομεν· οὐδὲν γὰρ οἷόν τε γί-
γνεσθαι κατὰ τρόπον τοῖς μὴ καλῶς περὶ ὅλης [1] τῆς διοι-
κήσεως βεβουλευμένοις, ἀλλ' ἐὰν καὶ κατορθώσωσι περί
τινας [2] τῶν πράξεων ἢ διὰ τύχην ἢ δι' ἀνδρὸς ἀρετήν, μικρὸν b

[1] τῆς διοικήσεως ὅλης A. C. L. [2] πράξεις A.C. L.

indicio Oropii intelligi queant, ignoro. Eam civitatem quo minus ope Lacedæmoniorum recuperarent, in causa fuisse, aut certe esse potuisse auxilia Megalopolitanis præstita, ejus verba declarant §. δ'. ς'. — Hæc de rebus gestis, in quibus illustrandis maxime probabilia secuti, certi nihil affirmare audemus. — Superest ut paucis rationem reddamus receptæ lectionis ἀπαναλωκότες, quam substituimus vulgari ἀπανηλωκότες, præeunte Corae, qui et infra §. κζ'. ἀνάλωσεν pro ἀνήλωσεν edidit, et ubique fere de revocanda veteri forma Attica monuit. Attici enim veteres ā longum in ἀναλόω non solent mutare, sine ullo augmento scribentes ἀναλίσκω, ἀνάλουν, ἀνάλωκα, ἀνάλωμαι, pro quibus seriores ἀνήλωκα, ἠνάλωκα, ἠνήλωκα scribunt. Vid. Valckenaer. ad Eurip. Phœniss. p. 222. Thomas Mag. p. 55. laudati Matthiæ Gramm. Gr. §. 166. N°. 1. Obs. 2. coll. §. 222. Ipsum ἀνάλωσεν exstat in Oratione ad Demonicum, non ita longe ab initio, de quo docte disputat Langius in Addendis p. 52. De verbo ἀνώγειν monuit Porsonus in Præf. ad Eurip. Hecubam p. 18. Sunt tamen qui dissentiant. Cff. Wolfius in Castig. ad hunc posteriorem locum, notæ ad Thomam Mag. l. c. Sallier. ad Mœrin, p. 26. Idem.

Ἐπὶ τοσαύταις πράξεσιν εὐαγγέλια μὲν δὶς ἤδη τεθύκαμεν] Εὐαγγέλια dicta fuisse ob res lætas nuntiatas indicta festa, quibus sacra facerent, amicisque partes victimarum mitterent, notum est e Meursii Græcia Fer. L. III. h. v. Εὐαγγέλια θύειν itaque est ejusmodi sacra facere læti nuncii causa, additurque ἐπὶ cum Dativo rei significans *propter, ob*, uti hoc nostro loco. Pollux V. 129. ἡ μέντοι ἐπὶ τὸ συνήδεσθαι θυσία, εὐαγγέλια, ὥσπερ καὶ ἐπὶ τὸ ἥδεσθαι. a quo nostrum Isocratis locum respici ait Kühnius in nota: dubito an recte. Aristoph. Eqq. 654. jam Wolfio laudatus:

——————— Ἄνδρες ἤδη μοι δοκεῖ,
Ἐπὶ συμφοραῖς ἀγαθαῖσιν εἰσηγγελμέναις,
Εὐαγγέλια θύειν, ἑκατὸν βοῦς τῇ θεῷ.

Quod vero hic tam diserte significat Isocrates *jam bis sacrificia boni nuncii facta esse*, de eo utrum aliunde constet, dicere nequeo. Idem.

Τῶν πάντα τὰ δέοντα πραττόντων] *quam qui prosperrima fortuna utuntur.* idem ac τῶν εὐτυχούντων, εὐπραττόντων, uti recte exposuit Wolfius. Est hæc rarior significatio dictionis τὰ δέοντα πράττειν, quæ alias frequentissime notat *officio fungi*; quam h. l. postulat oppositionis ratio. Eadem obtinere videtur in loco Nicocl. p. 32. A. φαίνονται γὰρ — οἵ τε μισοῦντες τὰς τυραννίδας, ὁπόταν πολλοὺς ἄρχοντας ἐκπέμψωσιν, οὐδὲν τῶν δεόντων πράττοντες. *apparet enim — eos, qui odio tyrannidis multos imperatores* (in prælium) *emittunt, nullam rem feliciter peragere.* Quæ sententia, si id nunc ageretur, magna exemplorum copia ex historia illustrari posset. Cæterum Wolfio videtur Orator de industria quæsivisse locutionem ambiguam, qua civibus et officii neglectum, et calamitatem temeritatis comitem objiceret. Idem.

Καὶ ταῦτ' εἰκότως κ. π. κ. π.] Εἰκότως ea fieri dicuntur, quæ *cum ratione*, non *temere aguntur.* Sic in Paneg. §. μα'. πάντα εἰκότως ἀποβέβηκεν opponitur τῷ οὐδὲν ἀλόγως γέγονεν. Nec tamen hoc sibi vult Isocrates ut Athenienses cum ratione tam prave res suas administrare dicat: sed vertendum est *merito*, ut sensus sit: Nil mirum est, nos tam male rem gerere, et tanta mala pati. Ποιοῦμεν spectat modo dicta ἐπὶ τοσαύταις — πραττόντων· πάσχομεν autem, quæ antea commemoraverat inde ab οἵτινες ἁπάσας μὲν — συμμάχους ἀπολωλεκότες. Idem.

Οὐδὲν γὰρ οἷόν τε — βεβουλευμένοις] Ad οὐδὲν suppleri potest μέρος τῆς διοικήσεως e sequentibus τῆς ὅλης διοικήσεως, ut sensus sit: *nulla enim pars rerum publicarum bene administrari potest ab iis, qui de universa reipublicæ administratione prava ineunt consilia.* Eadem sententia aliis verbis inversa exstat § ι'. ἀνάγκη γὰρ τοῖς περὶ ὅλων τῶν πραγμάτων καλὰς τὰς ὑποθέσεις πεποιημένοις, καὶ κατὰ τὰ μέρη τὸν αὐτὸν τρόπον ἔχειν ἐκείνοις. Idem.

Ἢ διὰ τύχην, ἢ δι' ἀνδρὸς ἀρετήν] *sive for-*

διαλιπόντες πάλιν εἰς τὰς αὐτὰς ἀπορίας κατέστησαν. καὶ ταῦτα γνοίη τις ἂν ἐκ τῶν περὶ ἡμᾶς [1] γεγενημένων.

έ. Ἁπάσης γὰρ τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ τὴν πόλιν ἡμῶν ὑποπεσούσης καὶ μετὰ τὴν Κόνωνος ναυμαχίαν καὶ μετὰ

[1] γενομένων A. C. L.

tuna, sive humana virtute. Fortunam veteres intelligebant divinam voluntatem, ad eamque non ea, quæ ratione ac consilio provisa administrataque essent, referebant, sed potius quorum causæ ignorarentur, quæque quasi divinitus cecidisse viderentur: itaque rationem, sive humanam prudentiam, fortunæ opponunt. Vid. Muretus in elegantissima de Fortuna disputatione ad Ciceronis Catil. I. 6. Opp. T. II. p. 552. et seqq. Ex hac animadversione illustrandus etiam est hic noster locus, ubi τύχη opponitur ἀνδρὸς ἀρετῇ, i. e. humanæ virtuti, consilio, prudentiæ, fortitudini. Cujusmodi oppositio frequens est apud Oratores. Sic Cicero pro Lege Manil. 16. "Ego enim sic existimo, Maximo, Marcello, Scipioni, Mario, et cæteris magnis imperatoribus non solum propter virtutem, sed etiam propter fortunam, sæpius imperia mandata atque exercitus esse commissos." Similiter Ælianus V. H. XIII. 23. Alexandri εἰς ὅπλα ἀρετὴν distinguit ab ejus τύχῃ. Itaque verba ἀνδρὸς ἀρετὴ h. l. idem fere valent ac ἀνθρωπίνη ἀρετὴ, quanquam Isocrates rectius usus est voce ἀνὴρ quam ἄνθρωπος. Illius enim propria virtus est, et hactenus huic opponitur. Eranius Philo Ammonio subjectus p. 156. Ἀνὴρ ἀνθρώπου διαφέρει. Ἀνὴρ μὲν γάρ ἐστι κυρίως ὁ ἐπ' ἀρετῇ διαπρέπων. Ἄνθρωπος δὲ ὁ ἐπὶ μηδενὶ διαπρέπων. Ubi vid. Valckenaerius. Sic item Grammaticus Bekkeri V. I. p. 394. Ἄνδρα· τὸν ἀνδρεῖον, καὶ τὸν κατὰ κοινωνίαν τῆς γυναικός. Eo sensu ἀνὴρ legitur in versibus Homericis:

Ὦ φίλοι, Ἀνέρες ἐστὲ, καὶ ἄλκιμον ἦτορ ἕλεσθε·
Ἀνέρες ἐστὲ φίλοι, μνήσασθε δὲ θούριδος ἀλκῆς.

Il. E. 529. Θ. 174. et sæpius recurrentibus. Huc pertinet quod refert Ælianus Var. Hist. IV. 27. Diogenem, accepto parvulo nummulo a Diotimo Carystio, ei versu Homerico gratias egisse, Od. Z. 180.

Σοὶ δὲ θεοὶ τόσα δοῖεν, ὅσα φρεσὶ σῇσι μενοινᾷς,
Ἄνδρα τε καὶ οἶκον.

Ἄνδρα enim eum de *viro forti* accepisse, patet ex iis quæ addit Ælianus: ἐδόκει δέ πως ὁ Διότιμος μαλθακώτερος εἶναι. Quanquam Homerus simplicitur pro *marito* posuit. Sic et Xenoph. Cyrop. II. 2. 21. ὅστισπερ ἀνὴρ οἴοιτο εἶναι. *quicunque sese virum putaret.* Lycurgus adv. Leocr. p. 134. opposuit sexui imbelli et puerulis. De Autolyco, quem Athenienses condemnaverant, quod, quamvis ipse belli pericula subiisset, tamen uxorem liberosque in tuto deposuisset, postquam dixerat, in Leocratem sic invehitur: καίτοι εἰ τὸν τοὺς ἀχρήστους εἰς τὸν πόλεμον ὑπεκθέσθαι αἰτίαν ἔχοντα ἐτιμωρήσασθε, τί δεῖ πάσχειν, ὅστις ἀνὴρ ὢν οὐκ ἀπέδωκε τὰ τροφεῖα τῇ πατρίδι. Alio usu ἀνὴρ ponitur pro τὶς, uti et nonnunquam Latinorum *vir*; quod tamen poetis, quam oratoribus convenientius judicat Hoogeveenius ad Vigerum de Idiot. III. 3. 1. p. 76. Exemplis ab eo allatis addatur Homerus Il. K. 293.

ἣν οὔπω ὑπὸ ζυγὸν ἤγαγεν ἀνήρ·

et cf. ibid. vs. 320. Sic et Sophocles in Ajace, 1162. et 1172. laudatus Wyttenbachio ad Platonis Phædonem p. 257. Nec tamen desunt exempla, etsi rariora, apud solutæ orationis scriptores. Nolim huc referre locum Platonis Dial. laudati p. 92. Ed. Wyttenb. τὸ μὲν οὖν ταῦτα διϊσχυρίσασθαι οὕτως ἔχειν, ὡς ἐγὼ διελήλυθα, οὐ πρέπει νοῦν ἔχοντι ἀνδρί. Sed sine dubio huc pertinent loca Thucydidis VIII. 60. ξυνέπραξαν δὲ Ἐρετριέων τε ἄνδρες καὶ αὐτῶν Ὠρωπίων, h. e. *Eretriensium et Oropiorum nonnulli*, item c. 71. καὶ οἱ Ἀθηναῖοι — ἄνδρας κατέβαλον αὐτῶν — καὶ ὅπλων τινῶν καὶ νεκρῶν ἐκράτησαν. Herodoti IV. 26. ἐπεὰν ἀνδρὶ ἀποθάνοι πατήρ. VIII. 75. ἐξελθὼν δὲ πέμπει ἐς τὸ στρατόπεδον τὸ Μήδων ἄνδρα πλοίῳ, ἐντειλάμενος τὰ λέγειν χρεών. Cf. Gronovii Annotatio Ed. Wess. p. 84. b. init. Addatur Andocides de Myst. §. ιδ'. μηδὲ ἐπ' ἀνδρὶ νόμον ἐξεῖναι θεῖναι, ἐὰν μὴ τὸν αὐτὸν ἐπὶ πᾶσιν Ἀθηναίοις. *et de nemine licere legem ferre, nisi eadem de omnibus Atheniensibus feratur.* Alia significatione ἀνὴρ identidem repetitum vertendum est *alius — alius*, ut apud Xenoph. Œcon. p. 867. B. Idem.

Μετὰ τὴν Κόνωνος ναυμαχίαν] Malim μετά τε τὴν Κόν. ναυμ. Wolf. Intelligitur pugna navalis, qua Conon Lacedæmonios ad Cnidum vicit, eosque maris imperium, quod inde a captis Athenis tenuerant per

τὴν Τιμοθέου στρατηγίαν, οὐδένα χρόνον τὰς εὐτυχίας
κατασχεῖν ἠδυνήθημεν, ἀλλὰ ταχέως διεσκαριφησάμεθα
καὶ διελύσαμεν αὐτάς. πολιτείαν γὰρ τὴν ὀρθῶς ἂν τοῖς
πράγμασι [1]χρησαμένην οὔτ᾿ ἔχομεν οὔτε [2]καλῶς ζητοῦ- c
μεν. καίτοι τὰς εὐπραγίας ἅπαντες ἴσμεν καὶ παραγι-

[1] χρησομένην A. C. L. [2] λαβεῖν A. C. L.

decem annos, Atheniensibus reddere coegit: quod illi legatis missis fecerunt, uti infra Isocrates narrat §. κζ'. Cæterum res nota est, præter Isocratis locos ad Philip. p. 94. D. Evag. p. 199. C. — 200. D. et 202. D. e Xenophonte Hellen. IV. p. 518. A. B. Diodoro Siculo XIV. 83. et 84. Nepote in Con. 4. aliisque laudatis a Moro ad Paneg. §. λθ'. μα'. et Meursio Miscell. Lacon. III. 10. ubi de tempore, per quod Lacedæmonii Principatum Græciæ tenuerint, disputat. Addatur Andocides Or. III. et, qui conjunctum cum Timotheo filio Cononem patrem laudavit, Dinarchus contra Demosth. §. γ'. et contra Philoclem §. δ'. Id haud alienum videtur notare, quod Isocrates ipse ad Phil. l. c. de Conone dicit: ἤλπισε Λακεδαιμονίους καταπολεμήσειν ἄρχοντας τῶν ἄλλων Ἑλλήνων καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν. similiter a Diodoro c. 39. referri Cononis hoc in copiis comparandis fuisse consilium ut Græciam liberaret. In eo autem a Xenophonte et Nepote discedit Diodorus, quod Periarchum, non Pisandrum, Lacedæmoniorum ducem nominat. Berg.

Τὴν Τιμοθέου στρατηγίαν] Στρατηγίαν dicit universe quoniam Timothei virtus et mari et terra conspicua fuit. De hoc quoque res satis cognita est e Nepote, qui victoriis ejus memoratis cap. 2. subjicit: "Quo facto Lacedæmonii de diutina contentione destiterunt, et sua sponte Atheniensibus imperii maritimi principatum concesserunt; pacemque his legibus fecerunt, ut Athenienses mari duces essent." Fuit is discipulus Isocratis, eique valde dilectus, quippe cujus etiam ad eum exstat Epistola. Sed nusquam magis ejus laudes celebravit, quam in Orat περὶ ἀντιδόσεως §. κϛ'. *ϛ'. — ζ. ubi fere ejus encomium scripsit. Primum de ejus expeditionibus victoriisque refert §. κϛ'. *ϛ'. Reliqua in ejus indole, clementia et benevolentia, qua sibi suisque Græcas civitates conciliaverat, celebrandis consumuntur. Locus longior est, quam ut hic adscribatur: sed animadversione dignum est, Cornelium Nepotem in Timotheo C. 1. et 2. Isocratem in nonnullis imitatum videri, ut quidem censet Orellius in Præf. Idem.

Διεσκαριφησάμεθα] Rarior vox, de qua egerunt Harpocration, Suidas, Etymologus, Hesychius, alii, quorum loca vid. ap. Coraem in egregia ad h. l. annotatione. Sensus perspicuus est, et recte ab eo expressus, διεσκορπίσαμεν, διεσκεδάσαμεν, *dissipavimus*; explicatur etiam sequenti καὶ διελύσαμεν αὐτὰς, unde conjicit Coraes aut apud Harpocrationem, qui itidem hac voce interpretatur, legendum esse διεχύσαμεν, aut tria ista vocabula ex Isocratea oratione ejicienda. Neutrum necesse videtur. Si qui conjecturæ locus esse debeat, quidni potius ab Isocrate scriptum dicamus διεχύσαμεν? Sed ne de hoc quidem statuere ausim. Cæterum de Harpocrationis loco conferri etiam possunt Stephanus Diatr. Isocr. VII. qui ab illo scriptum fuisse putat διερρίψαμεν, et H. Royaards in Diatr. supra laud. p. 27. cumque priore ejus parte plane conveniunt hæc Grammatici veteris Bekkeriani V. I. p. 239. Διεσκαριφησάμεθα· ἀντὶ τοῦ διελύσαμεν. σκάριφον γάρ ἐστι τὸ κάρφος καὶ φρύγανον, ἔστι δὲ τὰ τοιαῦτα εὐδιάλυτα καὶ εὐφύσητα. Idem.

Τὰς εὐπραγίας ἅπαντες ἴσμεν — περιβεβλημένοις] Convenit quodammodo dictum Themistoclis apud Justinum II. 12. "Patriam municipes esse, non mœnia; civitatemque non in ædificiis, sed in civibus positam." Et Niciæ apud Thucyd. VII. 77. ἄνδρες γὰρ πόλις, καὶ οὐ τείχη, οὐδὲ νῆες ἀνδρῶν κεναί. Item Agesilai, qui interrogatus, cur Sparta non esset munita respondit: ἄνδρες πόλις καὶ οὐ τοῖχοι· cui simile est aliud Lycurgi, quod e Plutarcho notavit Valckenaerius ad Theocr. Adon. p. 254. οὐκ ἂν εἴη ἀτείχιστος πόλις, ἅτις ἀνδρείοις καὶ οὐ πλίνθοις ἐστεφάνωται. Cæterum ad verba οὐ τοῖς τείχη μ. κ. κ. π. opposite Wolfius: 'Hæc (inquit) ad laudem Athenarum pertinent:' attulitque ad proxime sequentia ἀλλὰ τοῖς ἄριστα καὶ σωφρ. τ. α. δ. locum Plauti in Persa Act. IV. Sc. IV. vs. 5. ubi de Athenis Sagaristio, Virgo et Toxilus colloquuntur:

"S. Quid id quod vidisti, ut munitum muro tibi visum 'st oppidum?
V. Si incolæ bene sunt morati, pulcre munitum arbitror.

γνομένας καὶ παραμενούσας οὐ τοῖς [1]τὰ τείχη μέγιστα καὶ
κάλλιστα περιβεβλημένοις, οὐδὲ τοῖς μετὰ πλείστων ἀν-
θρώπων εἰς τὸν αὐτὸν τόπον [2]συνηθροισμένοις, ἀλλὰ τοῖς
ἄριστα καὶ σωφρονέστατα τὴν αὑτῶν [3]πόλιν διοικοῦσιν.
ἔστι γὰρ ψυχὴ πόλεως οὐδὲν [4]ἕτερον ἢ πολιτεία, τοσαύτην
ἔχουσα δύναμιν ὅσην περ ἐν σώματι φρόνησις. αὕτη γάρ
d ἐστιν ἡ βουλευομένη περὶ ἁπάντων, καὶ τὰ μὲν ἀγαθὰ
διαφυλάττουσα, τὰς δὲ συμφορὰς διαφεύγουσα. ταύτῃ καὶ
τοὺς νόμους καὶ τοὺς ῥήτορας καὶ τοὺς ἰδιώτας ἀναγκαῖόν
ἐστιν ὁμοιοῦσθαι, καὶ πράττειν οὕτως ἑκάστους, οἵαν περ

[1] τὰ om. A. C. L. [2] ἠθροισμένοις A. C. L. [3] πόλιν om. A. C. L. [4] ἄλλο A. C. L.

Perfidia et peculatus ex urbe et avaritia si exsulant:
Quarta invidia, quinta ambitio, sexta obtrectatio,
Septimum perjurium. T. Euge! V. Octava indiligentia,
Nona injuria: decimum, quod pessimum aggressu scelus:
Hæc nisi urbe aberunt, centuplex murus rebus servandis parum est."

Idem.

Ἔστι γὰρ ψυχὴ πόλεως — οἵανπερ ἂν αὐτὴν ἔχωσιν] Egregia sententia, quæ exstat etiam in Panath. p. 261. C. πᾶσα πολιτεία ψυχὴ πόλεώς ἐστι, τοσαύτην ἔχουσα δύναμιν, ὅσηνπερ ἐν σώματι φρόνησις· αὕτη γάρ ἐστιν ἡ βουλευομένη περὶ ἁπάντων, καὶ τὰ μὲν ἀγαθὰ διαφυλάττουσα, τὰς δὲ συμφορὰς διαφεύγουσα, καὶ πάντων αἰτία τῶν ταῖς πόλεσι συμβαινόντων ἀγαθῶν. Et, notante Corae, apud Aristotelem Polit. IV. 11. ἡ γὰρ πολιτεία βίος τίς ἐστι πόλεως. Interest tamen quod βίος solummodo *vitam*, ψυχὴ utrumque et *vitam* vitæque conservatricem *animam*, et *animum* significat. Altera notio nostro loco præferenda, ob illud, quod sequitur, φρόνησις, quæ facultas est animi sive intelligentiæ. Locus autem Panathenaici aliquando me in eam cogitationem induxit, ut putarem Isocratem nostro loco verbis transpositis scripsisse: ἔστι γὰρ πολιτεία οὐδὲν ἄλλο ἢ ψυχὴ πόλεως. quæ lectio totius orationis nexui haud inepte respondeat. Primum enim non quæritur quid sit ψυχὴ πόλεως, cujus nulla in antecedentibus mentio facta erat, sed quid sit πολιτεία, de qua paulo ante dixerat πολιτείαν γὰρ τὴν ὀρθῶς ἂν κ. τ. λ. et cujus notio inest proxime præcedentibus τὴν αὑτῶν διοικοῦσιν, quorum loco æque dici potuerat τὴν αὑτῶν πολιτευομένοις, uti et vicissim ex his πολιτείαν interpretari debemus διοίκησιν, quod recte vidit Stephanus in Diatr. Isocr. V. Deinde sententiæ vis melius etiam apparet. Dixerat modo Isocrates: τὰς εὐπραγίας παραγίνεσθαι καὶ παραμένειν — τοῖς ἄριστα καὶ σωφρονέστατα τὴν αὑτῶν διοικοῦσιν. *felicitatem adesse et perdurare apud eos, qui optime et prudentissime suam civitatem administrent.* Quæritur ratio, quare id ita fiat. Respondet Isocrates: *quia hæc civitatis administratio*, διοίκησις, πολιτεία, *nihil aliud est quam animus civitatis, tantumque in eam vim habet, quantam in corpus hominis* φρόνησις, *animi prudentia.* Est comparatio universæ civitatis cum homine. Quemadmodum animi prudentia et moderatio plurimum confert ad corporis curam bene instituendam vitamque conservandam, sic etiam prudens reip. administratio magnam vim habet ad civitatis universæ salutem procurandam, eamque quam diutissime incolumem præstandam. Ab altera tamen parte huic conjecturæ obstat, quod, uti nunc legitur, τοσαύτην ἔχουσα δύναμιν et αὕτη γάρ κ. τ. λ. quæ de πολιτείᾳ dicuntur, hujus mentionem proxime sequuntur: quod, verbis trajectis, aliter sese habet; quanquam eodem modo ac in loco Panathenaici. Itaque nihil definiendum, omnia doctiorum judicio relinquenda putamus. Cæterum sequentia αὕτη γάρ κ. τ. λ. de πολιτείᾳ dicuntur, ejusque vim in civitatis salutem indicant. De civibus, quomodo Reip. formæ similes sint, comparetur Plato de Rep. VIII. Ed. Bip. V. VII. p. 168. quo libro singulas Reip. formas percurrit. Verbis τὰ μὲν ἀγ. δ. τ. δ. σ. δ. plane similia leguntur ad Nicoclem, pag. 28. Ad verba ὁμοιοῦσθαι καὶ πράττειν recte Wolfius: 'Prius ad actiones, mores, et orationes, alterum ad fortunam et successus referendum.' Idem.

ἂν [1]ταύτην ἔχωσιν. ἧς ἡμεῖς διεφθαρμένης οὐδὲν φροντίζο-
μεν, οὐδὲ σκοποῦμεν ὅπως ἐπανορθώσομεν αὐτήν· ἀλλ' ἐπὶ
μὲν τῶν [2]ἐργαστηρίων καθίζοντες κατηγοροῦμεν τῶν
καθεστηκότων, καὶ λέγομεν ὡς οὐδέποτ' ἐν δημοκρατίᾳ
κάκιον ἐπολιτεύθημεν, ἐν δὲ τοῖς πράγμασι καὶ ταῖς e
διανοίαις αἷς ἔχομεν μᾶλλον αὐτὴν ἀγαπῶμεν τῆς ὑπὸ τῶν
προγόνων καταλειφθείσης. ὑπὲρ ἧς ἐγὼ καὶ [3]τοὺς λόγους
μέλλω ποιεῖσθαι καὶ τὴν πρόσοδον ἀπεγραψάμην.

ϛʹ. Εὑρίσκω γὰρ ταύτην μόνην [4]ἂν γενομένην καὶ τῶν 143
μελλόντων κινδύνων ἀποτροπὴν καὶ τῶν παρόντων κακῶν
ἀπαλλαγήν, ἣν ἐθελήσωμεν ἐκείνην τὴν δημοκρατίαν ἀνα-
141 λαβεῖν, ἣν Σόλων μὲν ὁ δημοτικώτατος γενόμενος ἐνομοθέ-

[1] αὐτὴν A. C. L. [2] δικαστηρίων τῶν καθεστηκότων κατηγοροῦμεν A. C. L. [3] τὸν λόγον A. C. L. [4] ἂν μόνην A. C. L.

Ὑπὲρ ἧς — ἀπεγραψάμην] *pro qua ego dicturus sum, et me huc* (ad dicendum) *accessurum esse denunciavi.* Vid. annot. ad §. αʹ. Ὑπὲρ ἧς vertimus *pro qua.* Plus enim significat quam περὶ ἧς, *de qua*, nimirum, *in cujus gratiam, laudem, cujus celebrandæ et commendandæ causa.* Sic ὑπέρ τινος λέγειν est *pro aliquo dicere, eum in judicio defendere.* Similiter in Paneg. p. 53. D. ὑπὲρ μὲν Ἀργείων δυστυχησάντων Θηβαίοις ἐπιτάττοντες. *in gratiam Argivorum infelicium Thebanis imperantes.* In Archid. p. 123. C. ὑπὲρ τῶν δικαίων κινδυνεύειν. *pro jure, justa causa pericula obire.* Et ad Phil. p. 96. E. de Philippi potestate legimus: οὐχ ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος ἀλλ' ἐπὶ ταύτην αὐξάνεται. *non pro Græcia*, in ejus commodum, salutem, *sed contra eam*, in ejus perniciem, *augetur.* IDEM.

Ἣν Σόλων μὲν ὁ δημοτικώτατος γεν. — ἐξ ἀρχῆς κατέστησε] Cf. Dionys. Hal. l. supra cit. in Introd. Notetur titulus δημοτικωτάτου Soloni tributus, et explicatus Demostheneo illo de Cor. §. γʹ. Σόλων εὔνους ὢν ὑμῖν (populo Atheniensium) καὶ δημοτικός. Eandem laudem ei vindicat Aristoph. in Nubibus, 1189.

Ὁ Σόλων, ὁ παλαιὸς, ἦν φιλόδημος τὴν φύσιν.

Infra utrique et Soloni et Clistheni tribuitur §. κδʹ. Nec dubium, quin utrique conveniat. Δημοτικὸς enim proprie opponitur τῷ τυραννικῷ. Cf. Maximus Tyr. XIV. 6. Qualis esse debeat, delineavit, Æschines adv. Ctesiph. §. νδʹ. quorsum respicit Demosth. Or. I. §. λζʹ. Ad Clisthenem quod attinet, tyranni ab eo ejecti intelliguntur non Hippias et Hipparchus; hic enim jam antea occisus erat ab Harmodio et Aristogitone, quo facto tantum aberat ut liberarentur Athenæ tyrannide, ut contra magis etiam quam antea per quatuor annos ea premerentur, teste Herodoto V. 55.; sed Hippias ejusque et Hipparchi superstites liberi: quos Alcmæonidæ, et in his Clisthenes, oriundus ex ea gente, Pisistrato tyrannidem occupante, exsules voluntarii Athenis profecti, Pythia, Apollinis Delphici sacerdote, pecuniis inducta, ut, si quid Lacedæmonii ab oraculo peterent, primum Athenas liberandas esse diceret, horum opera, qui exercitum duce Rege suo Cleomene miserant, reliquis exsulibus collectis, ejecerunt, exsulesque in patriam reduxerunt. Rem uberius refert Herodotus V. 62—65. a quo diserte memorantur οἱ παῖδες τῶν Πεισιστρατιδέων. Probe autem animadvertendum, quod seq. Cap. 66. addit, Clisthenem eum fuisse, qui Pythiam corrupisse feratur; quod et testatur Scholiastes Mss. ad Aristidis Panath. a Valckenaerio ad cap. 63. laudatus. Hinc enim quodammodo apparet ipsum fuisse qui Tyrannos ejecerit, quod quomodo fecerit, populumque reduxerit, clarius docet Alcibiades filius, quem sic loquentem inducit Isocrates in Or. de Bigis p. 351. E. καὶ τὸ τελευταῖον (de Alcmæonidis agit qui odio tyrannidis Athenas reliquerant) Ἀλκιβιάδης καὶ Κλεισθένης, ὁ μὲν πρὸς πατρὸς, ὁ δὲ πρὸς μητρὸς ὢν πρόπαππος τοῦ πατρὸς τοὐμοῦ, στρατηγήσαντες τῆς φυγῆς (h. e. τῶν φυγάδων, *exercitum exsulum ducentes*, uti etiam abstracto pro concreto posito τὰς φυγὰς — κατελθούσας pro τοὺς φυγάδας — κατελθόντας dixit Isocrates de Pace

τησε, Κλεισθένης δὲ ὁ τοὺς τυράννους ἐκβαλὼν καὶ τὸν
δῆμον καταγαγὼν πάλιν ἐξ ἀρχῆς κατέστησεν. ἧς οὐκ ἂν
εὕροιμεν οὔτε δημοτικωτέραν οὔτε τῇ πόλει [1]μᾶλλον συμφέ-
ρουσαν. τεκμήριον δὲ μέγιστον· οἱ μὲν γὰρ ἐκείνῃ χρώμενοι, b
πολλὰ καὶ καλὰ διαπραξάμενοι καὶ παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις
εὐδοκιμήσαντες, παρ' ἑκόντων τῶν Ἑλλήνων τὴν ἡγεμονίαν
ἔλαβον, οἱ δὲ τῆς νῦν παρούσης ἐπιθυμήσαντες, ὑπὸ πάν-
των μισηθέντες καὶ [2]πολλὰ καὶ δεινὰ παθόντες, μικρὸν

[1] μᾶλλον τῇ πόλει A. C. L. [2] πολλάκις δεινὰ A. L.

p. 184. A. Vid. et Xenophon. Hist. Gr. V. p. 553. D. Thucyd. VIII. 64. Ut non opus sit legere ἐκ τῆς φυγῆς, quod voluit Coraes.) κατήγαγον τὸν δῆμον (h. e. τοὺς φυγάδας de quibus ante dixerat), καὶ τοὺς τυράννους ἐξέβαλον, καὶ κατέστησαν ἐκείνην τὴν δημοκρατίαν, ἐξ ἧς οἱ πολῖται πρὸς μὲν ἀνδρείαν οὕτως ἐπαιδεύθησαν, κ. τ. λ. Plutarch. in Pericle p. 153. D. de Clisthene dicit: ὃς ἐξήλασε Πεισιστρατίδας καὶ κατέλυσε τὴν τυραννίδα γενναίως, καὶ νόμους ἔθετο, καὶ πολιτείαν ἄριστα κεκραμένην πρὸς ὁμόνοιαν καὶ σωτηρίαν κατέστησεν. Cf. idem in Aristide p. 319. C. et legatur Meursius in Pisistrato cap. XVI. Sed in primis memorandus est insignis locus ipsius Isocrates in Or. de Perm. §. κϛʹ. * κ. qui nostro loco fere Commentarii instar esset possit: ἐκεῖνος μὲν γὰρ (inquit, loquitur autem de Solone) προστάτης τοῦ δήμου καταστὰς, οὕτως ἐνομοθέτησε, καὶ τὰ πράγματα διέταξεν ἐκείνου, καὶ τὴν πόλιν κατεσκεύασεν, ὥστ' ἔτι καὶ νῦν ἀγαπᾶσθαι τὴν διοίκησιν τὴν ὑπ' ἐκείνου συνταχθεῖσαν· μετὰ δὲ ταῦτα Κλεισθένης ἐκπεσὼν ἐκ τῆς πόλεως ὑπὸ τῶν τυράννων, λόγῳ πείσας τοὺς Ἀμφικτύονας δανεῖσαι τῶν τοῦ θεοῦ χρημάτων αὑτῷ (de hoc non alibi me legere memini), τόν τε δῆμον κατήγαγε, καὶ τοὺς τυράννους ἐξέβαλε, καὶ τὴν δημοκρατίαν ἐκείνην κατέστησε τὴν αἰτίαν τοῖς Ἕλλησι τῶν μεγίστων ἀγαθῶν γενομένην. Ibidem §. κϛʹ. * κθʹ. de Clisthene dicit: σκέψασθε ποῖός τις ἦν καὶ πῶς γεγονὼς, καὶ τίνα τρόπον πεπαιδευμένος ὁ τοὺς τυράννους ἐκβαλὼν καὶ τὸν δῆμον καταγαγών. Quæ omnia probant, magis ab Alcmæonidis, quam ab Harmodio et Aristogitone liberatas esse Athenas, de quo disertis verbis sententiam dixit Herodotus VI. 123. egregie confirmatam narratione Thucydidis VI. 53—59. Unde autem factum sit ut vel sic tamen his tanta tribueretur dissolutæ tyrannidis laus, docte exposuit Valckenaerius ad Herodoti V. 55. Cæterum ἐξ ἀρχῆς κατέστησε positum esse pro ἀποκατέστησε *in integrum restituit*, recte monuit Wolfius. De pleonasmo πάλιν ἐξ ἀρχῆς, quod habet et Aristoph. in Pluto 867. paucis egit Cl. Borgerus ad Ep. Pauli ad Gal. 267. IDEM.

Τεκμήριον δὲ μέγιστον· οἱ μὲν γὰρ ἐκείνῃ χρώμενοι κ. τ. λ.] Elliptica dictio notissima pro τούτου δὲ τεκμήριον μέγιστόν ἐστι τοῦτο ὅτι οἱ μὲν ἐκ χρ. κ. τ. λ. in qua probe animadvertatur usus particulæ γὰρ pro ὅτι, cum apud Isocratem, tum apud alios frequentissimus, in primis post formulas τεκμήριον δὲ, σημεῖον δὲ, μέγιστον δὲ, κεφάλαιον δὲ, alia; de quo egerunt Vigerus et Hoogeveenius III. 11. 1. p. 145. Matthiæ Gr. §. 283. in f. Bachius ad Xenoph. Symp. IV. 17. laudatus a Moro ad Paneg. §. ιθʹ. et verbo monuit Cl. Wyttenbachius ad Platonis Phæd. p. 160. plura se ad Plutarchum dicturum pollicitus. Eadem ratione post τεκμήριον occurrit infra §. κηʹ. De Pace p. 178. B. 185. C. Panath. p. 243. B. Trapez. p. 364. E. Amart. p. 402. A. Altera constructio cum ὅτι est in Paneg. p. 61. E. πολὺ τόδε μεῖζον τεκμήριον — ὅτι τῶν πόλεων κ. τ. λ. — Post κεφάλαιον §. ιϛʹ. et ληʹ. — Post σημεῖον Paneg. p. 58. C. Evag. p. 190. C. Panath. p. 263. D. — Post τὸ δὲ μέγιστον Nicocl. p. 31. A. — Post ἔλεγχος ap. Lysiam Pro Mantitheo §. βʹ. — Post παράδειγμα ap. Thucyd, I. 2. — Post μαρτύριον δὲ, ap. eundem I. 8. cæt. — Similiter reperitur post adverbia: ἐκεῖθεν in Nicocl. p. 33. A. De Pace p. 176. D. infra §. κδʹ. ἔνθενδε, Busir. p. 225. B. Similia quoque sunt ex Orat. ad Philipp. p. 92. E. τὰ περὶ τοὺς Θηβαίους οὐδέ σε λέληθεν· καλλίστην γὰρ μάχην νικήσαντες, κ. τ. λ. pro ὅτι καλλίστην μ. ν. Archid. p. 123. B. κἀκεῖνο χρὴ σκοπεῖν· νυνὶ γὰρ περὶ τοῦ δικαίου πάντες τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχομεν, pro ὅτι νῦν περὶ τοῦ δ. κ. τ. λ. IDEM.

Παρ' ἑκόντων — ἔλαβον] Vid. supra dicta ad cap. III. IDEM.

Μικρὸν ἀπέλιπεν τοῦ μὴ ταῖς ἐσχάταις συμφοραῖς περιπεσεῖν] H. e. τοῦ ἐξανδραποδισθῆναι, ut supra dixit §. γʹ. Iisdem plane verbis utitur περὶ ἀντ. §. κϛʹ. * ϛʹ.

ἀπέλιπον τοῦ μὴ ταῖς ἐσχάταις συμφοραῖς περιπεσεῖν.
καίτοι πῶς χρὴ ταύτην τὴν πολιτείαν ἐπαινεῖν ἢ στέργειν,
τὴν τοσούτων μὲν κακῶν πρότερον αἰτίαν γενομένην, νῦν δὲ c
καθ' ἕκαστον [1] τὸν ἐνιαυτὸν ἐπὶ τὸ χεῖρον ἀεὶ φερομένην;
πῶς δ' οὐ [2] χρὴ δεδιέναι μὴ τοσαύτης ἐπιδόσεως γιγνομένης
τελευτῶντες εἰς τραχύτερα πράγματα τῶν τότε γενομένων ἐξοκείλωμεν;

ζ'. Ἵνα δὲ μὴ συλλήβδην μόνον ἀκηκοότες ἀλλ' ἀκριβῶς
εἰδότες ποιῆσθε καὶ τὴν αἵρεσιν καὶ τὴν κρίσιν [3] αὐτῶν,
ὑμέτερον μὲν ἔργον ἐστὶ παρασχεῖν ὑμᾶς αὐτοὺς προσέχον-
τας τὸν νοῦν τοῖς ὑπ' ἐμοῦ λεγομένοις, ἐγὼ δ' ὡς ἂν δύνω- d
μαι συντομώτατα πειράσομαι περὶ ἀμφοτέρων τούτων
διελθεῖν πρὸς ὑμᾶς.

η'. Οἱ γὰρ κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον τὴν πόλιν διοικοῦντες
κατεστήσαντο πολιτείαν οὐκ ὀνόματι μὲν τῷ κοινοτάτῳ

[1] τὸν om. A. C. L. [2] δεῖ A. C. L. [3] περὶ αὐτῶν A. C. L.

καὶ πρᾳοτάτῳ προσαγορευομένην, ἐπὶ δὲ τῶν πράξεων οὐ
τοιαύτην τοῖς ἐντυγχάνουσι φαινομένην, [1] οὐδ' ἣ τοῦτον τὸν
τρόπον ἐπαίδευε τοὺς πολίτας ὥσθ' ἡγεῖσθαι τὴν μὲν
e ἀκολασίαν δημοκρατίαν, τὴν δὲ παρανομίαν ἐλευθερίαν,
τὴν δὲ παῤῥησίαν ἰσονομίαν, τὴν δ' ἐξουσίαν τοῦ [2] πάν-
τα ποιεῖν εὐδαιμονίαν, ἀλλὰ [3] μισοῦσα καὶ κολάζουσα τοὺς
τοιούτους βελτίους [4] καὶ σωφρονεστέρους ἅπαντας τοὺς
πολίτας ἐποίησε. μέγιστον δ' αὐτοῖς συνεβάλετο πρὸς τὸ
144 καλῶς οἰκεῖν τὴν πόλιν, ὅτι δυοῖν ἰσοτήτοιν νομιζομέναιν
εἶναι, καὶ τῆς μὲν ταὐτὸν ἅπασιν ἀπονεμούσης, τῆς δὲ
[5] τὸ προσῆκον ἑκάστοις, οὐκ ἠγνόουν τούτων τὴν χρησιμω- 142
τέραν, ἀλλὰ τὴν μὲν τῶν αὐτῶν ἀξιοῦσαν τοὺς χρηστοὺς

[1] οὐδὲ τὸν τρόπον τοῦτον ἐπαίδευον A. C. L. [2] ταῦτα A. L. [3] καὶ μισοῦσα A. C. L. [4] μὲν καὶ A. L. [5] πρὸς τὸ A. C. L.

De dictione *συμφοραῖς περιπίπτειν*, cui similes sunt aliæ *ζημίαις περιπ.* §. θ'. *ἀτυχίαις περιπ.* §. κζ'. vid. Wyttenb. Bibl. Crit. V. III. P. II. p. 68. Idem.

Τελευτῶντες εἰς τραχ. πρ. — ἐξοκείλωμεν] *tandem in asperiores res, acerbiores calamitates incidamus.* Ἐξοκέλλειν, *impingere*, proprie dicitur de navibus quæ ventorum vi in terram ejiciuntur. Eo sensu occurrit apud Herodotum VII. 182. et a Polluce I. 114. refertur inter *παθήματα* navis. Gramm. ap. Bekkerum An. Gr. V. I. p. 252. Ἐξοκεῖλαι· ἐξορμῆσαι καὶ ἐκδραμεῖν, ὑπὸ τῆς τοῦ πνεύματος φορᾶς ἐκπεσεῖν εἰς τὴν γῆν. Deinde ad alia transfertur et simpliciter notat *incidere, delabi in aliquid*, adhibeturque fere semper in malam partem. Sic in Ep. II. ad Philippum Isocrates dicit p. 409. C. ἔλαθον ἐμαυτὸν οὐκ εἰς ἐπιστολῆς συμμετρίαν, ἀλλ' εἰς λόγου μῆκος ἐξοκείλας, de quo loco vid. Coraes, et notetur ἐξοκέλλειν magis convenire formulæ εἰς λόγου μῆκος, quam alteri εἰς ἐπιστολῆς συμμετρίαν. De quo constructionis genere monuit Cl. Wyttenbachius Bibl. Crit. P. XI. p. 110. et seq. Ælian. V. H. IX. 24. ἐξώκειλε εἰς τοσοῦτον τρυφῆς, et XII. 24. ἐπὶ τοσοῦτον τρυφῆς. Vid. et Oratio περὶ ἀντ. §. κς'. *κε'. ubi conjungitur cum alia rariore forma κατασκελετεύω. Idem.

Συλλήβδην] H. l. τῷ ἀκριβῶς oppositum significat *summatim, universe*, ita ut non de singulis rei partibus, sed tantum in universum quid rei sit dicatur. Similiter fere occurrit in Paneg. §. ς'. et De Perm. §. κς'. * κδ'. Usitatum etiam hac ratione philosophis, uti ap. Platonem in Phædone p. 21. ad quem locum in ann. p. 170. Cl. Wyttenb. ait plura se notavisse ad Plutarchum de Educ. Pueror. p. 7. D. Gramm. ap. Bekkerum V. I. p. 303. Συλλήβδην (inquit) συνειλημμένως, ἑκατέρωθεν, συνηθροισμένως, ὅπερ ἐστὶ συλλαβόντα καὶ συναγαγόντα. Cæterum τότε æque ac supra §. γ'. spectat tempora captarum a Lysandro Athenarum. Idem.

Περὶ ἀμφοτέρων τούτων] Hoc est, de Reip. forma a Solone et Clisthene constituta, et de nostra præsenti rerum administratione. Similis comparatio majorumque laudatio, digna quæ cum hac, quam nunc incipit Isocrates, conferatur, exstat in Oratione de Pace p. 167. D. — 170. D. item p. 174. et in Paneg. §. κβ'. sqq. ubi vid. Morus. Idem.

Οἱ γὰρ κ. τ. λ.] *qui igitur* etc. Solenne oratoribus aliisque scriptoribus hac significatione est particula *γὰρ*, cum de re aliqua dicere incipiunt. Sic etiam infra §. κζ'. init. λε'. Ad Philipp. p. 113. C. λοιπὸν οὖν ἐστὶ τὰ προειρημένα συναγαγεῖν· φημὶ γὰρ, κ. τ. λ. *dico igitur cet.* De Pace p. 174. A. ὅθεν δ' ἀπέλιπον πάλιν ποιήσομαι τὴν ἀρχήν· ἔφασκον γὰρ ἐκεῖθεν, κ. τ. λ. de Permut. p. 310. B. Trapez. p. 358. C. Ægin. p. 385. C. Alia exempla passim occurrunt. Idem.

Ὀνόματι μὲν τῷ κοινοτάτῳ καὶ πρᾳοτάτῳ] Τῷ τῆς δημοκρατίας δηλονότι, inquit Coraes. Sensus est: Reip. formam sibi constituerunt non eam, quæ nomen quidem democratiæ gereret, re ipsa autem plane aliter esse haberet. Similiter Lysias Pro Polystr. init. τὸ ὄνομα τῶν τετρακοσίων opponit eorum ἔργοις. Alias dicitur λόγῳ μὲν — ἔργῳ δέ. Panath. p. 249. D. et 277. A. item ἐν μὲν τοῖς λόγοις — ἐν δὲ τοῖς ἔργοις, Hel. p. 209. A. quæ formulæ explicantur alia τῷ μὲν λόγῳ — τῇ δ' ἀληθείᾳ, Nicocl. p. 33. D. Cf. annotatio Valckenaerii ad Herod. II. 100. Nostrum autem locum illustrant hæc e Panath. p. 259. D. ἄπειροι πολιτειῶν ὄντες (de majoribus loquitur), οὐ διήμαρτον αἱρούμενοι τῆς ὑπὸ πάντων ἀνομολογηθείσης, οὐ μόνον εἶναι κοινοτάτης καὶ δικαιοτάτης, ἀλλὰ καὶ συμφορωτάτης ἅπασι τοῖς χρωμένοις καὶ ἡδίστης. Idem.

Οὐδὲ τὸν τρόπον τοῦτον — τοῦ πάντα ποιεῖν εὐδαιμονίαν] Rectissime Coraes pro veteri lectione ταῦτα in textum recepit πάντα, cum ob locum §. ιδ'. ἐξῆν αὐτοῖς ποιεῖν ὅτι βουληθεῖεν, tum ob alium e Panath. modo laudata verba proxime sequentem, et hæc itidem illustrantem: κατεστήσαντο γὰρ δημοκρατίαν οὐ τὴν εἰκῆ πολιτευομένην, καὶ νομίζουσαν τὴν μὲν ἀκολασίαν ἐλευθερίαν, τὴν δ' ἐξουσίαν, ὅ, τι βούλεταί τις (τοῦ ὅ, τι β. τ. edidit Coraes) ποιεῖν εὐδαιμονίαν, ἀλλὰ τὴν τοῖς τοιούτοις μὲν ἐπιτιμῶσαν, ἀριστοκρατίᾳ δὲ χρωμένην. Conf. etiam de Pace p. 180. A. ab eodemque laudatus Aristoteles Polit. VI. 4. Perversa autem ejusmodi ἐλευθερία, qualem Isocrates hic significat, a Platone de Rep. VIII. (Ed. Bip. V. VII. p. 217.) dicitur ἀναρχία, et cum Isocrateis omnino conferri merentur quæ de ea scripsit p. 210. 212. 213. et in sequentibus passim. Æquales hic increpat Orator, notante Dionys. Hal. l. l. in Introd. propterea de civitatis constitutione immutanda disserens, quod videret εἰς τοσαύτην αὐτὴν προεληλυθυῖαν ἀκοσμίαν, ὥστε μηδὲ τοὺς ἄρχοντας ἔτι τῶν ἰδιωτῶν κρατεῖν, ἀλλ' ἕκαστον ὅ, τι καθ' ἡδονὴν αὐτῷ γίγνοιτο καὶ ποιοῦντα καὶ λέγοντα, καὶ τὴν ἄκαιρον παῤῥησίαν δημοτικὴν ἐξουσίαν ὑπὸ πάντων νομιζομένην. Idem paulo post subjicit: δημοκρατίαν αὐτοὺς νομίζειν, οὐ τὴν ἀκολασίαν ἀλλὰ τὴν σωφροσύνην, τὸ δ' ἐλεύθερον οὐκ ἐν τῷ καταφρονεῖν τῶν ἀρχόντων, ἀλλ' ἐν τῷ τὰ κελευόμενα ποιεῖν τίθεσθαι. Idem.

Ἀλλὰ μισοῦσα καὶ κολάζουσα — ἐποίησε] Supplendus est ex antecedentibus Nominativus ἡ ὑπὸ τῶν προγόνων κατασταθεῖσα πολιτεία. Idem.

Δυοῖν ἰσοτήτοιν νομιζομέναιν εἶναι, κ. τ. λ.] Insignem esse imitationem Platonis Gorgiæ §. 136. p. 508. A. λέληθέ σε ὅτι ἡ ἰσότης ἡ γεωμετρικὴ καὶ ἐν θεοῖς καὶ ἐν ἀνθρώποις μέγα δύναται. de Legg. VI. p. 757. B. δυοῖν ἰσοτήτοιν οὔσαιν ὁμωνύμοιν μὲν, ἔργῳ δὲ εἰς πολλὰ σχεδὸν ἐναντίαιν, κ. τ. λ. censet Orellius ad Or. περὶ ἀντ. Wolfius notavit Aristotelem Eth. V. ex hac Oratione locum de duplici analogia seu proportione vel mutuatum esse, vel certe non primum invenisse. Locus est Eth. Nicom. V. 4. quem cum Platonis altero adscripsit Heindorfius Gorgiæ l. l. p. 211. de sententia laudans Valckenaerium ad Eurip. Phœn. v. 541. p. 199. Attamen alia videtur Platonis, alia Isocratis distinctio. Idem.

Ἀλλὰ τὴν μὲν τῶν αὐτῶν — οὐ δικαίαν οὖσαν] De hac perversa æqualitate comparetur disputatio Cyri cum suis apud Xenoph. Cyrop. II. 2. §. 17—21. Ne-

καὶ [1] τοὺς πονηροὺς ἀπεδοκίμαζον ὡς οὐ δικαίαν οὖσαν, τὴν δὲ κατὰ [2] τὴν ἀξίαν ἕκαστον τιμῶσαν καὶ κολάζουσαν προῃροῦντο, καὶ διὰ ταύτης ᾤκουν τὴν πόλιν, οὐκ ἐξ ἁπάν-

[1] τοὺς om. A. C. L. [2] τὴν om. A. C. L.

que ab hoc loco plane aliena sunt quæ Polybius disputat de Populi Romani potestate L. IV. p. 256. τιμῆς γάρ ἐστι καὶ τιμωρίας ἐν τῇ πολιτείᾳ μόνος ὁ δῆμος κύριος, οἷς συνέχονται μόνοις καὶ δυναστεῖαι, καὶ πολιτεῖαι, καὶ συλλήβδην πᾶς ὁ τῶν ἀνθρώπων βίος· παρ' οἷς γὰρ ἢ μὴ γινώσκεσθαι συμβαίνει τὴν τοιαύτην διαφορὰν, ἢ γινωσκομένην χειρίζεσθαι κακῶς, παρὰ τούτοις οὐδὲν οἷόν τε κατὰ λόγον διοικεῖσθαι τῶν ὑφεστώτων· πῶς γὰρ εἰκὸς ἐν ἴσῃ τιμῇ ὄντων τῶν ἀγαθῶν τοῖς κακοῖς; Quæ ultima speciem habent imitationis Homericæ, Il. Ι. 319.—

Ἐν δὲ ἰῇ τιμῇ ἠμὲν κακὸς ἠδὲ καὶ ἐσθλός.

Sed in primis conferenda sunt hæc ex Nicocle p. 29. C. οἶμαι πᾶσι δοκεῖν δεινότατον μὲν εἶναι τὸ τῶν αὐτῶν ἀξιοῦσθαι τοὺς χρηστοὺς καὶ τοὺς πονηρούς· δικαιότατον δὲ τὸ διορθώσασθαι περὶ τούτων, καὶ μὴ τοὺς ἀνομοίους τῶν ὁμοίων τυγχάνειν, ἀλλὰ καὶ πράττειν καὶ τιμᾶσθαι κατὰ τὴν ἀξίαν ἑκάστους. Cf. quoque Lysias contra Philonem §. β'. Idem.

Οὐκ ἐξ ἁπάντων — προκρίνοντες, κ. τ. λ.] Insignis locus de magistratuum electione apud Athenienses, ea in primis quæ Solonis et Clisthenis ætate obtinuit. Huc pertinent quæ habet Dionysius Hal. l. cit. in Introd. et cf. Panath. p. 260. A. 261. D. 262. C. Proxime, quantum scimus, ad Isocratis sententiam accedit Aristotles, qui Polit. II. 10. de Solone agens, ait eum civitatis formam optime temperavisse: εἶναι γὰρ τὴν μὲν ἐν Ἀρείῳ πάγῳ βουλὴν ὀλιγαρχικόν· τὸ δὲ τὰς ἀρχὰς αἱρετὰς ἀριστοκρατικόν· τὰ δὲ δικαστήρια δημοτικόν. Et mox, aliis interjectis, de magistratuum electione sic disputat: ἐπεὶ Σόλων γε ἔοικε τὴν ἀναγκαιοτάτην ἀποδιδόναι τῷ δήμῳ δύναμιν, τὸ τὰς ἀρχὰς αἱρεῖσθαι καὶ εὐθύνειν. μηδὲ γὰρ τούτου κύριος ὢν ὁ δῆμος, δοῦλος ἂν εἴη καὶ πολέμιος· τὰς δὲ ἀρχὰς ἐκ τῶν γνωρίμων καὶ τῶν εὐπόρων κατέστησε πάσας ἐκ τῶν πεντακοσιομεδίμνων, καὶ ζευγιτῶν, καὶ τρίτου τέλους τῆς καλουμένης ἱππάδος· τὸ δὲ τέταρτον θητικὸν, οἷς οὐδεμιᾶς ἀρχῆς μετῆν. Aristoteli in reliquis simillimus Plutarchus in Sol. p. 87. F. 88. A. Equites secundo, ζευγίτας tertio loco posuit, diserte significans postremæ classis cives, etsi nullo magistratu fungerentur, tamen τῷ συνεκκλησιάζειν καὶ δικάζειν participes fuisse τῆς πολιτείας. Vel sic tamen duo sunt, quæ difficilius expediantur, quin imo repugnantiæ specimen præ se ferant. Primum, Isocrates paulo ait eam constitutionem fuisse δημοτικωτέραν, quam ubi sortitio adhiberetur: Aristoteles contra id ἀριστοκρατικὸν judicat. Sed hoc levius. Gravius alterum, quo sensu magistratuum sortitionem neget ille, cum tamen constet eam in usu fuisse Athenis, idque jam antiquis temporibus. Nam quod ad Archontes attinet, eos fuisse κληρωτοὺς ἐκ παλαιοῦ, sole clarius ostendit Plutarchi locus in Pericle pag. 157. A. unde de Solone tanquam peculiare quid notare videtur Ælianus V. H. VIII. 80. quod Athenienses eum αἱρετὸν προείλοντο ἄρχειν αὐτοῖς, οὐ κληρωτόν. Legebatur eadem ratione Senatus CCCC. sive, ut Clisthenes postea instituit, CCCCC. unde ἡ βουλὴ ἀπὸ τοῦ κυάμου dicebatur, quia fabarum (κυάμων) in sortitione usus erat. Cf. Plutarch. in Per. p. 162. Et de aliis item magistratibus constat eos sorte lectos fuisse, cui sortitioni quotannis præessent Thesmothetæ in Theseo. Vid. Æschines adv. Ctesiph. §. ζ'. Id vero quo pacto cum Isocratis et Aristotelis sententia conciliari queat, quærendum est. Ipsa illius verba videamus. Οὐκ ἐξ ἁπάντων, inquit, τὰς ἀρχὰς κληροῦντες, *non ex omnibus magistratus sortientes*, ut non omnem sortitionem prorsus negare videatur, sed eam, cujus omnes cives, boni æque ac mali, nullo discrimine participes essent: cff. modo de *prava æqualitate* dicta. Ἀλλὰ τοὺς βελτίστους καὶ τοὺς ἱκανωτάτους ἐφ' ἕκαστον τῶν ἔργων προκρίνοντες. Ellipticam dicendi rationem censeo, in qua subintelligendum sit τοῖς ἄλλοις, h. e. τοῖς μὴ χρηστοῖς καὶ μὴ ἱκανοῖς, ex antecedentium oppositione, ut sensus sit: *sed optimos et ad unumquamque rem maxime idoneos præferentes minus bonis, minus idoneis*: hoc enim proprie significat προκρίνειν. Id autem ita intelligendum puto ac si dixisset: *optimos et maxime idoneos reliquis in sortitione anteponentes, ad sortiendum designantes.* Sic enim res sese habebat Athenis. Sorte legebantur complures magistratus, at non omnes promiscue cives ad eam sortitionem admittebantur; prius a populo designabantur, qui sortituri essent: hi autem e potentioribus civibus ex lege Solonis eligebantur, hoc est ἐκ πεντακοσιομεδίμνων, ἱππέων, ζευγιτῶν. Vid. Plut. l. c. collatis quæ p. 88. D. de Senatu CCCC. leguntur. Præterea ne quando minus apti munere fungerentur, obstat eorum exploratio (δοκιμασία), es-

των τὰς ἀρχὰς κληροῦντες, ἀλλὰ τοὺς βελτίστους καὶ τοὺς
b ἱκανωτάτους ἐφ' ἕκαστον τῶν ἔργων [1] προκρίνοντες. τοιούτους γὰρ ἤλπιζον ἔσεσθαι καὶ τοὺς ἄλλους, οἷοί περ ἂν ὦσιν οἱ τῶν πραγμάτων ἐπιστατοῦντες. ἔπειτα καὶ δημο-

[1] προκρίναντες A.

sentne parentibus civibus Atticis nati, legitimeque ad magistratum gerendum admissi, tum qui mores, quod vitæ genus antea fuisset: quam ut in reliquis, sic etiam in iis, qui sorte legebantur, antequam munus inirent, adhibitam fuisse, diserte docet Æschines contra Ctesiph. §. ζ'. καὶ αἱ κληρωταὶ ἀρχαὶ οὐκ ἀδοκίμαστοι, ἀλλὰ δοκιμασθεῖσαι ἄρχουσι. Universe cff. Pollux VIII. 44. ibique Hemsterh. item 68. Budæi Comment. L. Gr. p. 67. Xenoph. de Rep. Ath. III. 4. p. 699. D. Mem. II. 2. 13. Hinc jam intelligitur, quid sibi velint ista: οὐκ ἐξ ἁπάντων τὰς ἀρχὰς κληροῦντες. Sed præter τὰς κληρωτὰς ἀρχὰς aliud genus erat χειροτονητῶν, qui a tribubus singulis suffragiis eligebantur: quo pertinebant decem στρατηγοὶ, prætores, ἵππαρχοι duo, φύλαρχοι, ταξίαρχοι, alii. Vid. Pollux VIII. 94. 100. Valesius ad Harpocr. p. 175. Demosth. in Procem. 64. Et in his quidem maxime prudentiæ virtutisque ratio habebatur, ut iis Isocratea optime conveniant. Idemque de iis valet, qui proprie αἱρετοὶ dicebantur, et ad tempus rei cujusdam peragendæ, operisve curandi præfecturam gerebant. Universe de variis magistratuum generibus vid. loca Æschinis adv. Ctesiph. §. ιγ'. ζ'. Isocratem vero non nisi hos postremos significavisse, statui nequit. Potius est, ut ejus verba universe accipiantur, atque ex consuetudine civitatis explicentur. Idemque in sequentibus faciendum puto, ut ista: ἐν μὲν γὰρ τῇ κληρώσει τὴν τύχην βραβεύειν κ. π. λ. τ. ἀ. τ. ὀλ. ἐπ. ἐν δὲ τῷ προκρίνειν τοὺς ἐπιεικεστάτους, τὸν δῆμον ἔσεσθαι κύριον ἑλέσθαι τ. ἀ. μ. τ. κ. π. sic intelligantur: *etenim in sortitione, cujus omnes et boni et mali participes essent, omnia a fortuna pendere: ac sæpius magistratu potiri, qui paucorum potentiæ studeant: contra, ubi optimi cives minus bonis anteponerentur, penes populum esse, eos eligere, qui maxime populari imperio faveant*, h. e. eos ad sortiendum designare. Nec abhorret, statuere procedente ætate de severitate in optimis designandis aliquid remissum esse, ita ut fere ἐξ ἁπάντων sortitio fieret; adeoque tacitam his inesse Atheniensium reprehensionem, qualis etiam inest dicto Socratis apud Xenoph. Mem. I. 2. 9. quod respexisse videtur Aristoteles Rhetor. II. 20. §. 9. et 10. Certe suffragiis pessimos eligi solere diserte increpat Isocr. de Pace p. 170. C. Ut autem in creandis magistratibus, sic per totum muneris tempus, eoque exacto, populus erat κύριος τῶν ἀρχῶν, quippe omnes rationibus reddendis erant adstricti, ὑπεύθυνοι: cf. in primis Æschines l. l. et passim. Plutarch. in Per. p. 158. A. T. II. p. 822. E. Ruhnkenius ad Timæum p. 126. Ergo qui recte administraverant, eos laudare et honore afficere, qui secus, eos punire poterat, quod Isocrates significat §. seq. Idem.

Τοιούτους — ἐπιστατοῦντες] Ratio redditur, quare ex optimis civibus magistratus elegerint, quia solet populus horum mores imitari. Nam ut est ad Nicoclem p. 21. A. τὸ τῆς πόλεως ὅλης ἦθος ὁμοιοῦται τοῖς ἄρχουσι. Et in Nicocle p. 34. D. φιλεῖ τὸ πλῆθος ἐν τούτοις τοῖς ἐπιτηδεύμασι τὸν βίον διάγειν, ἐν οἷς ἂν τοὺς ἄρχοντας τοὺς ἑαυτῶν ὁρῶσι διατρίβοντας. De Pace p. 170. B. reprehensis Atheniensibus, quod pessimis civibus reip. administrationem committebant, subjicit: καὶ τοὺς μὲν μετοίκους τοιούτους εἶναι νομίζομεν, οἵουσπερ ἂν τοὺς προστάτας νέμωσιν· αὐτοὶ δ' οὐκ οἰόμεθα τὴν αὐτὴν λήψεσθαι δόξαν τοῖς προεστῶσιν ἡμῶν: qui locus ideo notabilis est, quod ex eo quodammodo appareat tacite iterum cives reprehendere Isocratem, qui non amplius ita sentirent. Similiter Xenoph. Cyrop. VIII. 8. 5. ὁποῖοί τινες γὰρ ἂν οἱ προστάται ὦσι, τοιοῦτοι καὶ οἱ ὑπ' αὐτοὺς ἐπιτοπολὺ γίγνονται. Nec prorsus dissimile aliud de Vectigal. Athen. init. p. 920. A. ἐγὼ τοῦτο μὲν ἀεί ποτε νομίζω, ὁποῖοί τινες οἱ προστάται ὦσι, τοιαύτας καὶ τὰς πολιτείας γίγνεσθαι. Euripides Orest. 770.

Δεινὸν οἱ πολλοὶ, κακούργους ὅταν ἔχωσι προστάτας,
Ἀλλ', ὅταν χρηστοὺς λάβωσι, χρηστὰ βουλεύουσ' ἀεί.

Cicero ad Div. I. 9. ex Platone, notante Wolfio: "Quales (inquit) in republ. principes sunt, tales reliqui cives solent esse." Virgilius ad apum cœtum transtulit, Georg. IV. 951.

"Ut binæ regum facies, ita corpora plebis."

Ἔπειτα καὶ δημοτικωτέραν — πολιτείαν] Causa indicatur, cur magistratus non sorte

τικωτέραν ἐνόμιζον εἶναι [1] ταύτην τὴν κατάστασιν [2] ἢ τὴν διὰ τοῦ λαγχάνειν [3] γιγνομένην· ἐν μὲν γὰρ τῇ κληρώσει τὴν τύχην [4] βραβεύσειν καὶ πολλάκις λήψεσθαι τὰς ἀρχὰς τοὺς ὀλιγαρχίας ἐπιθυμοῦντας, ἐν δὲ τῷ προκρίνειν τοὺς ἐπιεικεστάτους τὸν δῆμον ἔσεσθαι κύριον ἑλέσθαι τοὺς ἀγα- c
πῶντας μάλιστα τὴν καθεστῶσαν πολιτείαν.

θ΄. Αἴτιον δ' ἦν τοῦ ταῦτα τοῖς πολλοῖς ἀρέσκειν καὶ μὴ περιμαχήτους εἶναι τὰς ἀρχὰς, ὅτι [5] μεμαθηκότες ἦσαν ἐργάζεσθαι καὶ φείδεσθαι, καὶ μὴ τῶν μὲν οἰκείων ἀμελεῖν τοῖς δ' ἀλλοτρίοις ἐπιβουλεύειν, μηδ' ἐκ τῶν δημοσίων τὰ σφέτερ' αὐτῶν διοικεῖν, ἀλλ' ἐκ τῶν ἑκάστοις ὑπαρχόντων, ὁπότε δεήσειε, [6] τοῖς κοινοῖς ἐπαρκεῖν, μηδ' ἀκριβέστερον εἰδέναι τὰς ἐκ τῶν ἀρχείων προσόδους ἢ τὰς ἐκ τῶν ἰδίων d
γιγνομένας αὐτοῖς. οὕτω δ' ἀπείχοντο [7] σφόδρα τῶν τῆς

[1] ταύτην εἶναι A. C. L. [2] τῆς A. C. L. [3] γιγνομένης A. C. L. [4] βραβεύειν A. C. L. [5] μεμελητηκότες A. C. L. [6] καὶ τοῖς A. C. L. [7] σφόδρα om. A. C. L.

duxerint. Verba modo explicuimus. IDEM.

Αἴτιον δ' ἦν τοῦ ταῦτα τοῖς πολλοῖς ἀρέσκειν, καὶ μὴ περιμαχήτους εἶναι τὰς ἀρχὰς, κ. τ. λ.] Cum argumento totius hujus §. cf. locus e Panath. p. 263. A — C. Ἐργάζεσθαι universe significat *rem familiarem augere, ejus curam gerere*; et ita h. l. opponitur sequenti τῶν οἰκείων ἀμελεῖν. Eadem significatione ad Nicocl. p. 19. B. opponitur τῷ δαπανᾶσθαι. Cf. Hoogev. ad Vigerum III. 13. 5. p. 163. Alteri φείδεσθαι, *parce vivere, parsimonia uti*, respondet item sequens τοῖς ἀλλοτρίοις ἐπιβουλεύειν, quod qui faciunt, tantum absunt, ut suis parcant, ut et aliorum bona dilapidare cupiant. IDEM.

Καὶ μὴ τῶν μὲν οἰκείων ἀμ. τ. δ. ἀ. ἐ.] Idem in veteribus Atheniensibus laudat in Paneg. p. 63. D. In Or. autem de Pace ita suos reprehendit, ut rursus illud appareat, hac laude majorum vituperationem præsentis ætatis contineri. Verba hæc sunt p. 164. C. οὐδὲν δὲ τούτων οἷόν τ' ἐστὶ γενέσθαι πρότερον, πρὶν ἂν πεισθῆτε, τὴν μὲν ἡσυχίαν ὠφελιμωτέραν καὶ κερδαλεωτέραν εἶναι τῆς πολυπραγμοσύνης, τὴν δὲ δικαιοσύνην τῆς ἀδικίας, τὴν δὲ τῶν ἰδίων ἐπιμέλειαν τῆς τῶν ἀλλοτρίων ἐπιθυμίας· περὶ ὧν οὐδεὶς πώποτε τῶν ῥητόρων εἰπεῖν ὑμῖν ἐτόλμησεν. Similiter de Permut. p. 315. A. memorantur οἱ προῃρημένοι τῶν μὲν ἰδίων ἀμελεῖν, τοῖς δ' ἀλλοτρίοις ἐπιβουλεύειν. Nec tamen prorsus eadem esse putem τὰ ἴδια et τὰ οἰκεῖα· illa enim tantummodo privatas uniuscujusque civis res significant, et mox opponuntur τοῖς δημοσίοις. Contra τὰ οἰκεῖα latius patent, nec tantum singulorum civium bona, sed totius civitatis complectuntur. Perspicue id apparet ex loco de Pace p. 175. E. ubi exemplum τῆς τῶν οἰκείων ἀμελείας, τῶν δ' ἀλλοτρίων ἐπιθυμίας hoc affertur, quod Decelico bello pressi Athenienses, vel sic tamen classem ad Siciliam debellandam emiserant, quodque τῶν προαστείων τῶν οἰκείων οὐ κρατοῦντες, Ἰταλίας καὶ Σικελίας καὶ Καρχηδόνος ἄρξειν προσεδόκησαν. Nostro loco utrumque significari putem, privata ob antecedentia, publica, quod mox peculiaris τῶν ἰδίων mentio fit. Cæterum conferri potest præceptum Nicoclis p. 37. A. ἀπέχεσθε τῶν ἀλλοτρίων, ἵν' ἀσφαλέστερον τοὺς οἴκους τοὺς ὑμετέρους αὐτῶν κέκτησθε. IDEM.

Μηδ' ἐκ τῶν δημοσίων — ἐπαρκεῖν] Significantur hæc et illustrantur hisce Dionysii Hal. qui ait, antiquos Athenienses ἀντὶ τοῦ τὰς ἰδίας οὐσίας ἐκ τῶν δημοσίων ἐπανορθοῦν, τοὺς ἰδίους πλούτους εἰς τὰ κοινὰ καταχορηγῆσαι. Eadem laus illis tribuitur in Paneg. p. 56. A. Ejusque contrarium graviter in æqualibus reprehendit de Pace p. 161. B. Exemplum privatarum impensarum publicis sumptibus factarum Andocides Or. IV. §. ς'. refert Alcibiadem accusans quod ἰδίας ἀπὸ τῶν κοινῶν προσόδους κατεσκευάσατο. Cujus contrarium habemus ibid. §. ιδ'. ubi de se ipse dicit: τὰ προσταττόμενα δαπανῶ, οὐκ ἀπὸ τῶν κοινῶν, ἀλλ' ἀπὸ τῶν ἰδίων. IDEM.

Οὕτω δ' ἀπείχοντο — δεομένους] Sensus est: *tanta erat illorum abstinentia a publicis opibus, ut eo tempore difficilius reperirentur, qui* (lucri e publicis opibus capiendi cupiditate ducti) *magistratum gerere cuperent, quam nunc, qui illud recusent, nolint, fugiant.* Μηδὲν δεῖσθαι enim h. l. videtur significare *nolle*, uti interpretatur Budæus Comm. L. Gr. p. 955. Rursus est oppositio præteritorum et præsentium. Quam pauci olim erant, qui magistratu gerendo lucrum sibi comparare studerent, tam multi nunc sunt, qui publicæ pecuniæ inhiantes ad remp. administrandam advolant: tam pauci, qui privati homines vivere malint, a rebus gerendis remoti. Sic enim Panath. l. l. dicit, tunc temporis μηδένα τῶν πολιτῶν, ὥσπερ νῦν, διακεῖσθαι πρὸς τὰς ἀρχὰς, ἀλλὰ μᾶλλον τὸ ταύτας φεύγειν ἡδὺ ἢ διώκειν. IDEM.

πόλεως, ὥςτε χαλεπώτερον ἦν ἐν ἐκείνοις τοῖς χρόνοις εὑρεῖν τοὺς βουλομένους ἄρχειν ἢ νῦν τοὺς μηδὲν δεομένους· οὐ γὰρ ἐμπορίαν ἀλλὰ λειτουργίαν ἐνόμιζον εἶναι τὴν τῶν κοινῶν ἐπιμέλειαν, οὐδ' ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας ἐσκόπουν [1] ἐλθόντες εἴ τι λῆμμα παραλελοίπασιν οἱ πρότερον ἄρχοντες, ἀλλὰ
e πολὺ μᾶλλον εἴ τινος πράγματος κατημελήκασι τῶν τέλος ἔχειν κατεπειγόντων. ὡς δὲ συντόμως εἰπεῖν, ἐκεῖνοι διεγνωκότες ἦσαν ὅτι δεῖ τὸν μὲν δῆμον ὥςπερ τύραννον καθιστά-

[1] ἐλθόντες om. A. C. L.

Οὐ γὰρ ἐμπορίαν — ἐπιμέλειαν] Non enim *mercaturam*, sed λειτουργίαν putabant esse rerum publicarum curam, h. e. non enim putabant se in gerenda rerum publicarum cura, in administranda republica, id sibi debere propositum habere, ut ex ea, tanquam ex mercatura, lucrum facerent, sed hoc potius, ut reipublicæ opera sua et pecunia prodessent (rursus his lucem afferunt sequentia μηδ' ἀπὸ τῆς — κατεπειγόντων). Hoc enim est λειτουργία et λειτουργεῖν; quod primaria notione significat *res publicas facere, operari*. Indicat hoc Ulpianus in Demosth. in Lept. λεῖτον ἐκάλουν οἱ παλαιοὶ τὸ δημόσιον, ὅθεν λειτουργεῖν τὸ δημόσιον ἐργάζεσθαι. Et peculiariter de ejusmodi *opera* usurpatur *quam sua pecunia cives reip. præstabant*: quod qui facerent, λειτουργοὶ Athenis dicebantur, erantque varii generis, χορηγοὶ, γυμνασίαρχοι, ἑστιάτορες, τριήραρχοι et εἰσφέροντες, de quibus omnibus egit Sigonius de Rep. Athen. IV. 4. Hoc sensu Xenophon Mem. II. 7. 6. λειτουργεῖν τῇ πόλει dixit pro, *civitati pecunias de suis ipsius facultatibus suppeditare.* eodemque Nicocles p. 38. D. cives suos jubet esse λαμπροὺς ἐν ταῖς ὑπὲρ τῆς πόλεως λειτουργίαις. Atque hæc notio nostro loco probe tenenda est: ex ea enim intelligitur oppositio inter ἐμπορίαν, quæ lucrum affert, et λειτουργίαν, qua, objecta omni lucri spe, ipsi de suis civitati opem ferant cives. Disputatur autem num scribi debeat λειτουργία, λειτουργεῖν, an potius λητουργία, λητουργεῖν. Vid. Thomas Mag. in voce p. 573. Hoc, ut Atticorum proprium, commendat Mœris, ad quem vid. Piersonus p. 252. Huc pertinet quod dicit vetus Grammaticus ap. Bekkerum V. I. p. 277. Λειτουργεῖν· οἱ παλαιοὶ Ἀθηναῖοι διὰ τοῦ η ἔλεγον λητουργεῖν· λητὸς γὰρ ἐστὶ δημόσιον ἀρχεῖον, οἱ οὖν ἐν τῷ λητῷ ἐργαζόμενοι οὗτοι λειτουργοῦσιν (f. l. λητουργοῦσιν). ὅπερ νῦν διὰ τῆς ει διφθόγγου λέγεται. Mœridis sane sententiam hic egregie confirmat: quod autem de δημοσίῳ ἀρχείῳ ait, mihi quidem plane novum videtur: reliqui, quantum scio, simpliciter interpretantur τὸ δημόσιον. Vid. etiam Valcken. Animadv. ad Ammon. II. 16. p. 144. seq. IDEM.

Λῆμμα] Gramm. cujus sunt λέξεις ῥητορικαὶ ap. Bekkerum V. I. p. 276. Λῆμμα· κέρδος. Eo sensu frequens est, veluti ap. Lysiam contra Diogit. §. ς'. Dinarchum in Demosth. §. ζ. in Aristogit. §. δ'. in Philocl. §. α'. Dissentiunt Mœris p. 245. et Herodianus p. 470. scribendumne sit λῆμμα an λῆμα, qua de re vid. ad Mœrin Hudsonus et Piersonus. Illud omnino cum Herodiano tenendum. Nam λῆμα simplici μ significat *animum, animi impetum*, τὸ παράστημα τῆς ψυχῆς: contra λῆμμα est κέρδος, a verbo λαμβάνω: uti recte distinguunt Ammonius ejusque Editioni subjectus Eranius Philo, cum Herodiano consentientes, ut hinc cum Hudsono Mœris corrigendus videatur. Vid. Valckenaerius ad Ammon. Animadvs. L. II. C. XV. p. 141 — 143. et, præter alios Piersono laudatos, L. Bosii Anim. in Script. Gr. p. 48. Recte etiam distinguuntur in Fragm. Lex. Gr. subjecto Hermanni Libro de Emend. Rat. Gramm. Gr. p. 326. f. λῆμα ἡ ἀνδρία καὶ ἡ φρόνησις· λῆμμα δὲ τὸ κέρδος. IDEM.

ναι τὰς ἀρχὰς καὶ κολάζειν τοὺς ἐξαμαρτάνοντας καὶ κρίνειν περὶ τῶν ἀμφισβητουμένων, τοὺς δὲ σχολὴν ἄγειν 145
δυναμένους καὶ βίον ἱκανὸν κεκτημένους ἐπιμελεῖσθαι τῶν
143 κοινῶν ὥςπερ [1] οἰκέτας, καὶ δικαίους μὲν γενομένους ἐπαινεῖσθαι καὶ στέργειν [2] ταύτῃ τῇ τιμῇ, κακῶς δὲ διοικήσαντας μηδεμιᾶς συγγνώμης τυγχάνειν, ἀλλὰ ταῖς μεγίσταις ζημίαις περιπίπτειν. καίτοι πῶς ἄν τις ταύτης ἢ βεβαιοτέραν ἢ δικαιοτέραν δημοκρατίαν εὕροι, τῆς τοὺς μὲν δυνατωτάτους ἐπὶ τὰς πράξεις καθιστάσης, αὐτῶν δὲ τούτων τὸν b
δῆμον κύριον ποιούσης;

ι΄. Τὸ μὲν οὖν σύνταγμα τῆς πολιτείας τοιοῦτον ἦν αὐτοῖς· ῥᾴδιον δ᾽ ἐκ τούτων [3] καταμαθεῖν ὡς καὶ τὰ κατὰ [4] τὴν ἡμέραν ἑκάστην ὀρθῶς καὶ νομίμως πράττοντες διετέλεσαν. ἀνάγκη γὰρ [5] τοῖς περὶ ὅλων τῶν πραγμάτων καλὰς τὰς ὑποθέσεις [6] πεποιημένοις καὶ [7] τὰ μέρη τὸν αὐτὸν τρόπον ἔχειν ἐκείνοις.

[1] οἰκειοτάτων A. L. [τῶν] οἰκειοτάτων C. [2] ταύτην τὴν τιμὴν A. C. L. [3] καταμανθάνειν A. C. L. [4] τὴν om. A. C. L. [5] τοὺς C. [6] πεποιημένους C. [7] τὰ κατὰ A. L. κατὰ τὰ C.

Σχολὴν ἄγειν] Intelligitur *otium liberale*, vacuum ab omni opificio, quale etiam dicitur ἀργία in Busir. p. 225. B. cui opponitur ἔργον, *opus illiberale*. Cf. Cl. Wyttenbachius ad Sel. Hist. Gr. p. 373. et 452. et Bibl. Crit. P. XII. p. 41. sq. Idem.

Βίον] *res ad victum necessarias*, τὴν περιουσίαν, ut interpretatur Coraes. Locum respexit Isocrates de Perm. p. 129. Ed. Or. Τοὺς βίον ἱκανὸν κεκτημένους καὶ σχολὴν ἄγειν δυναμένους. notavitque Orellius. Idem.

Ἐπιμελεῖσθαι τῶν κοινῶν ὥσπερ οἰκειοτάτων] Hoc est boni viri et imperantis. Comparentur loca e Paneg. et Or. de Pace supra laudata. Huc pertinet, quod refert Herodotus V. 29. Parios, Miletum sedaturos, magistratus elegisse eos, quorum optime culti essent agri: δοκέειν γὰρ ἔφασαν καὶ τῶν δημοσίων οὕτω δὴ σφέας ἐπιμελήσεσθαι ὥσπερ τῶν σφετέρων. Ubi notavit quædam Wesselingius. Idem.

Ἐπαινεῖσθαι καὶ στέργειν τ. τ. τ.] Laus enim est maximum præmium, uti docet etiam ad Demon. p. 10. B. ἐκ τῶν κοινῶν ἐπιμελειῶν ἀπαλλάττου μὴ πλουσιώτερος ἀλλ᾽ ἐνδοξότερος· πολλῶν γὰρ χρημάτων κρείττων ὁ παρὰ τοῦ πλήθους ἔπαινος. Lycurgus adv. Leocr. §. ιβ΄. ἔτι δὲ καὶ δίκαιον τὸν ἔπαινον, ὃς μόνος ἆθλον τῶν κινδύνων τοῖς ἀγαθοῖς ἀνδράσιν ἐστι, κ. τ. λ. Cicero Pro Arch. 11. "Nullam enim virtus aliam mercedem laborum periculorumque desiderat, præter hanc laudis et gloriæ." Sic etiam Aristoteles Politicæ vitæ finem statuit honorem: vid. Stephani Diatr. Is. V. p. 28. Exemplum Cyri habemus apud Xenoph. Cyrop. I. 2. 1. omnia tolerantis τοῦ ἐπαινεῖσθαι ἕνεκα. Idem.

Τῆς τοὺς μὲν δυνατωτάτους ἐπὶ τ. π. κ.] Propter locum e §. η΄. τοὺς ἱκανωτάτους ἐφ᾽ ἕκαστον τῶν ἔργων προκρίνοντες, putet forte quis, hic reponendum esse ἱκανωτάτους· id vero minus recte. Referri enim potest ad antecedentia τοὺς δὲ σχολὴν ἄγειν δυναμένους, κ. τ. λ. Idem.

Ἀνάγκη γὰρ τοῖς — πεποιημένοις, καὶ κατὰ τὰ μέρη τ. α. τ. ἔχειν ἐκείνοις] Recte Coraes κατὰ τὰ μέρη ex veteribus Edd. revocavit pro Wolfiano τὰ κατὰ μέρη: non item, meo quidem judicio, Dativum τοῖς — πεποιημένοις mutavit in Accusativum τοὺς πεποιημένους, allatis aliis locis, ubi ἀνάγκη sequente Accusativo cum Infinitivo occurrit. Nec enim h. l. Dativus pendet ab ἀνάγκη, sed ab Infinitivo ἔχειν, dum sequens ἐκείνοις in hac constructione redundat, hoc sensu: *Necesse enim est, ut qui universam rerum administrationem recte instituant, apud eosdem, quod ad singulas partes attinet, res eodem modo sese habeat.* Similem sententiam habuimus §. δ΄. Idem.

c ια΄. Καὶ πρῶτον μὲν τὰ περὶ τοὺς θεοὺς — ἐντεῦθεν γὰρ [1] ἄρχεσθαι δίκαιον — οὐκ ἀνωμάλως οὐδ᾽ ἀτάκτως οὔτ᾽ ἐθεράπευον οὔτ᾽ ὠργίαζον· οὐδ᾽, [2] ὁπότε μὲν δόξειεν αὐτοῖς, [3] τριακοσίας βοῦς ἔπεμπον, ὁπότε δὲ τύχοιεν, τὰς πατρίους θυσίας [4] ἐξέλειπον· οὐδὲ τὰς μὲν ἐπιθέτους ἑορτάς, αἷς ἑστίασίς τις προσείη, μεγαλοπρεπῶς ἦγον, ἐν δὲ τοῖς ἁγιωτάτοις τῶν ἱερῶν ἀπὸ μισθωμάτων ἔθυον· ἀλλ᾽ ἐκεῖνο μόνον
d ἐτήρουν, ὅπως μηδὲν μήτε τῶν πατρίων [5] καταλύσουσι μήτ᾽ ἔξω τῶν νομιζομένων [6] προσθήσουσιν. οὐ γὰρ ἐν ταῖς πολυ-

[1] ἄρξασθαι δίκαιόν μοι δοκεῖ A. L. ἄρξασθαι δίκαιον εἶναί μοι δοκεῖ C. [2] εἴποτε A. C. L. [3] τριακοσίους A. L. [4] ἐξέλιπον A. L. [5] καταλύσωσι A. [6] προσθήσωσιν A.

Οὔτε ἐθεράπευον, οὔτε ὠργίαζον] Notetur illud de *sacris popularibus*, hoc de *arcanis* sive *mysteriis* accipiendum: sic de sacris Bonæ Deæ occurrit apud Plutarch. in Cicer. p. 870. B. Idem.

Οὐκ ἀνωμάλως οὐδὲ ἀτάκτως] Prius pertinet ad sumptus, alias maximos, alias minimos: alterum ad tempora et statos dies. Wolf.

Ἔπεμπον] Ἐν τῇ πομπῇ ἔθυον καὶ κατέβαλλον. Nam τὸ πέμπειν ἀντὶ τοῦ πομπεύειν hic poni videtur: nisi quis forte intelligere malit de sacrificiis, quæ Athenienses in externa templa, ut Delphici Apollinis, et Jovis Olympii, aliorumque Deorum miserunt. Idem. Posterius præferam, quæ fuit præcipua pietatis pars apud Græcos: vid. Casaubonus ad Theophr. p. 329. qui hoc ipso loco utitur. Berg.

Ἐπιθέτους ἑορτὰς] Explicant Grammatici, Harpocration, Suidas et Etymologus, τὰς μὴ πατρίους, ἄλλως δὲ ἐπιψηφισθείσας, quæ Areopagi judicio adsciscebantur, uti sequentia declarant; addunt enim ἐλέγετο δὲ παρ᾽ αὐτοῖς καὶ ἄλλα (ἄλλα solius est Etymologi) ἐπίθετά τινα, ὁπόσα μὴ πάτρια ὄντα ἡ ἐξ Ἀρείου πάγου βουλὴ ἐδίκαζεν. Cf. Valesius ad Harp. p. 29. Idem.

Αἷς ἑστίασίς τις προσείη] Τὰς δημοθοινίας intelligi, de quibus Xenoph. de Ath. Rep. II. 9. θύουσιν οὖν δημοσίᾳ μὲν ἡ πόλις ἱερεῖα πολλά· ἔστι δὲ ὁ δῆμος ὁ εὐωχούμενος καὶ διαλαγχάνων τὰ ἱερεῖα, monet Coraes. Similiter Isæus de Astyphili hæred. §. ζ΄. memorat: τὰς θυσίας — ἐν αἷσπερ οἱ ἄλλοι Ἀθηναῖοι ἑστιῶνται. Sequens μεγαλοπρεπῶς idem est, quod mox dicitur ἐν πολυτελείαις. Idem.

Τοῖς ἁγιωτάτοις τῶν ἱερῶν] Eadem sunt, quæ modo τὰς πατρίους θυσίας dixerat, de quibus scriptum erat ἐν ταῖς κύρβεσι, in *tabulis legum*, unde dictio τὰ ἐκ τῶν κύρβεων θύειν. idem quod κατὰ τὰ πάτρια θύειν, apud Lysiam adv. Nicomachum §. ε΄. qui ipsum illud, quod hic Isocrates reprehendit, fecisse accusatur. Cf. et Plutarchus in Solone p. 92. B. Idem.

Ἀπὸ μισθωμάτων ἔθυον] Didymus apud Harpocrationem interpretatur ἐκ τῶν τεμενικῶν προσόδων, probantibus Maussaco et ad h. l. Wolfio: improbantibus Valesio ad Harp. p. 95. et Corae ad h. l. qui rectius interpretantur *ex locatione*. Hic quidem omnium optime vim dictionis explicuisse videtur. Primum docet e loco Lysiæ modo cit. aliud quid esse ἀπὸ τῶν προσόδων θύειν sive ἀπὸ τῶν προσιόντων χρημάτων, quæ Nicomachus nefarie in adscititiis sacris consumpsisse dicitur, ita ut, unde patria celebrarentur, non superesset. Tum, Valesium secutus, verborum ἀπὸ μισθωμάτων θύειν subjicit hanc interpretationem: Ἔστι δὲ τοῦτο τὸ μισθοῦ ἐκδιδόναι τινὶ, οὐ κατὰ μέρη ἀλλ᾽ ὁλοκλήρως οὕτως, ὥστε τὸν ἐργολαβήσαντα ἐπ᾽ ἀδήλῳ σαλεύειν τῷ κέρδει τῷ ἀπὸ τούτου, ἢ τῇ ζημίᾳ, οὐδὲν ἧττον ἢ τὸν ἐκδόντα· οἷον, ἐπὶ τοῦ προκειμένου, εἰ ἔδει ἑκατόμβην τοῖς θεοῖς θῦσαι κατὰ τὰ πάτρια, αἱ δὲ πρόσοδοι οὐκ ἐξήρκουν εἰς ἑκατὸν βοῶν ὠνὴν, διὰ τὸ προκαταναλῶσθαι αὐτὰς εἰς τὰς μὴ πατρίους, ἀλλ᾽ ἐπιθέτους ἑορτὰς καὶ θυσίας, ἐμίσθουν οἱ τῶν ἱερῶν διοικηταὶ τὴν ἑορτὴν καὶ τὴν θυσίαν τῷ ἐξ ἐλαχίστου ποιήσειν αὐτὰς ὑφισταμένῳ· καὶ ἐκαλεῖτο τοῦτο, Ἀπὸ μισθωμάτων θύειν. Cum qua interpretatione fere consentiunt duo Veteres Grammatici in Bekkeri An. Gr. V. I. p. 207. et 432. Idem.

Οὐ γὰρ ἐν ταῖς π. — παρέδοσαν] Conferri possunt quæ refert de Socrate Xenophon Mem. I. 3. §. 3. et præceptum ad Nicocl. p. 18. E. τὰ περὶ τοὺς θεοὺς ποίει μὲν ὡς οἱ πρόγονοι κατέδειξαν· κ. τ. λ. Εἶναι ἐν h. l. est *constare in*, uti et ap. Aristot. Rhet. I. 5. 21. τὸ πλουτεῖν ἐστὶν ἐν τῷ χρῆσθαι

τελείαις ἐνόμιζον εἶναι τὴν εὐσέβειαν, ἀλλ᾽ ἐν τῷ μηδὲν
κινεῖν ὧν αὐτοῖς οἱ πρόγονοι παρέδοσαν. [1]καὶ γάρ τοι καὶ
τὰ παρὰ τῶν θεῶν οὐκ ἐμπλήκτως οὐδὲ ταραχωδῶς αὐτοῖς
συνέβαινεν, ἀλλ᾽ εὐκαίρως καὶ πρὸς τὴν ἐργασίαν τῆς χώρας
καὶ πρὸς τὴν συγκομιδὴν τῶν καρπῶν.

ιβ΄. Παραπλησίως δὲ τοῖς [2]εἰρημένοις καὶ τὰ πρὸς
σφᾶς αὐτοὺς διῴκουν. οὐ γὰρ μόνον περὶ τῶν κοινῶν ὡμο- e
νόουν, ἀλλὰ καὶ περὶ τὸν ἴδιον βίον τοσαύτην ἐποιοῦντο
πρόνοιαν ἀλλήλων, ὅσην περ χρὴ τοὺς εὖ φρονοῦντας καὶ
πατρίδος κοινωνοῦντας. οἵ τε γὰρ πενέστεροι τῶν πολιτῶν 146
τοσοῦτον ἀπεῖχον τοῦ φθονεῖν τοῖς πλείω κεκτημένοις, ὥςτε
ὁμοίως ἐκήδοντο τῶν οἴκων τῶν μεγάλων ὥςπερ τῶν σφε-
τέρων [3]αὐτῶν, ἡγούμενοι τὴν ἐκείνων εὐδαιμονίαν [4]αὑτοῖς
144 εὐπορίαν ὑπάρχειν· οἵ τε τὰς οὐσίας ἔχοντες οὐχ ὅπως ὑπερ-
εώρων τοὺς καταδεέστερον πράττοντας, ἀλλ᾽ ὑπολαμβάνον-
τες αἰσχύνην αὑτοῖς εἶναι τὴν τῶν πολιτῶν ἀπορίαν ἐπή-
μυνον ταῖς ἐνδείαις, τοῖς μὲν γεωργίας ἐπὶ μετρίαις μισθώ- b

[1] τοιγάρτοι A. C. L. [2] προειρημένοις A. C. L. [3] αὐτῶν L. [4] αὐτοῖς A. L.

μᾶλλον ἢ ἐν τῷ κεκτῆσθαι. Κινεῖν autem est *abrogare, immutare.* Sic in Evag. p. 190. C. τὶ κινεῖν τῶν μὴ καλῶς ἐχόντων. Conjungitur cum μετατιθέναι ad Nicocl. p. 18. B. In Evag. p. 201. D. convenit cum λύειν, *abrogare.* Herodotus III. 80. dixit τὰ νόμαια κινεῖν. Idem.

Οὐκ ἐμπλήκτως οὐδὲ ταραχωδῶς] Recte Wolfius ad h. l. 'Hæc verba pertinent ad τὴν δυσκρασίαν τῶν ὡρῶν καὶ τῶν ἀέρων, cum anni quadrantes suam temperiem non servant. — Item τὸ ἐμπλήκτως huc etiam accommodari potest, cum subitæ fiunt aeris et tempestatum mutationes:' Prius ἐμπλήκτως Coraes interpretatur εὐμεταβόλως, pro quo Homerum Od. Υ. 132. ἐμπλήγδην dixisse ait. Certe si ita accipiatur, quodammodo explicatur eo, quod sequitur, ταραχωδῶς, quod idem valet ac ἀτάκτως, ἀκαίρως, quippe utrumque opponitur sequenti εὐκαίρως. Occurrit etiam ἐμπλήκτως apud Thucyd. III. 82. ubi Schol. interpretatur μανιωδῶς. Et cum aliis ejusdem significationis adverbiis, εὐήθως, ἀνοήτως, ἀφρόνως, ἐπιπλήκτως, ἐκφρόνως, ἀσυνέτως, recensetur a Polluce V. 121. Idem.

Τὰ πρὸς σφᾶς αὐτοὺς] Hoc est *civium inter consuetudo.* Primum dixit de cultu Deorum: nunc progreditur ad privatæ vitæ rationem describendam, τὸν ἴδιον βίον, ut ipse mox dicit. Cernitur autem in hac laude reprehensio æqualium, quos plane aliter egisse significat §. λη΄. Idem.

Ἐποιοῦντο πρόνοιαν ἀλλήλων] Πρόνοιαν ποιεῖσθαι τινὸς, *curam gerere alicujus,* frequens apud Isocratem dictio. Vid. Paneg. p. 41. B. De Pace p. 175. D. Genitivus pendet a suppressa præpositione περὶ, quæ addita reperitur ad Phil. p. 96. A. Plat. p. 297. A. Idem uno verbo dicitur προνοεῖσθαι Panath. p. 249. B. idemque significat quod ἐπιμελεῖσθαι, quippe opponitur τῷ ἀμελεῖν apud Galenum Protrept. C. VIII. ἑστιώμενος — παρά τινι τῶν μὲν ἑαυτοῦ πάντων ἀκριβῶς προνενοημένῳ, μόνου δ᾽ ἑαυτοῦ παντάπασιν ἠμεληκότι. Idem.

Ἡγούμενοι — ὑπάρχειν] Cum his ex Orat. de Perm. ἡγούμενος τὸν ἀγῶνα τὸν πρὸς ἐμὲ παρ᾽ ἑτέρων χρηματισμὸν ποιήσειν, καὶ προσδοκῶν, κ. τ. λ. comparat Orellius in Ann. p. 209. Idem.

Οὐχ ὅπως — ἀλλὰ] *non solum non — sed etiam.* Plenius οὐχ ὅπως — ἀλλὰ καὶ de Pace p. 186. C. Busir. p. 222. B. Vid. Sluiteri Lect. And. p. 280. ab eoque laudati. Idem.

Γεωργίας] H. l. *agros colendos,* de ipsa *agricultura* infra legitur §. ιζ΄. De agriculturæ studio apud Athenienses vid. Xenophon Œcon. C. IV. V. XII. Idem.

σεσι παραδιδόντες, τοὺς δὲ κατ᾽ ἐμπορίαν ἐκπέμποντες, τοῖς
δ᾽ εἰς τὰς ἄλλας ἐργασίας ἀφορμὴν παρέχοντες. [1]οὐ γὰρ
ἐδεδίεσαν μὴ δυοῖν θάτερον πάθοιεν, ἢ πάντων στερηθεῖεν,
ἢ πολλὰ πράγματα σχόντες μέρος τι κομίσαιντο τῶν [2]προ-
εθέντων· ἀλλ᾽ ὁμοίως ἐθάῤῥουν περὶ τῶν ἔξω [3]δεδομένων
ὥςπερ περὶ τῶν ἔνδον [4]κειμένων. ἑώρων γὰρ τοὺς περὶ τῶν
[5]συμβολαίων κρίνοντας οὐ ταῖς ἐπιεικείαις [6]χρωμένους,
c ἀλλὰ τοῖς νόμοις πειθομένους, οὐδ᾽ ἐν τοῖς τῶν ἄλλων ἀγῶ-
σιν αὑτοῖς ἀδικεῖν ἐξουσίαν παρασκευάζοντας, ἀλλὰ μᾶλ-

[1] οὐδὲ A. C. L. [2] πρόσθεν ὄντων A. C. L. [3] διδομένων A. C. L.
[4] ἀποκειμένων A. C. L. [5] τοιούτων A. C. L. [6] καταχρωμένους A. C. L.

Κατ᾽ ἐμπορίαν ἐκπέμποντες] Sic Trapez. p. 359. A. ὁ πατὴρ — (μὲ) ἐξέπεμψεν ἅμα κατ᾽ ἐμπορίαν καὶ κατὰ θεωρίαν. Solonem κατὰ θεωρίης πρόφασιν Athenis profectum, narrat Herodotus I. 29. Idem.

Ἀφορμὴν] *subsidia,* unde operis aut mercaturæ initium fieret, itaque *pecuniæ,* quæ apud Atticos propria hac voce dicebantur; postea προβολὴ, et ἐνθήκη dicta sunt. Vid. Harpocration in v. Maussacus ad eum, Valesius ad eum p. 14. et ad Notas Maussaci p. 103. et 104. Coraes ad h. l. et in Add. p. 334. item Casaubonus ad Theophr. p. 132. Idem.

Μέρος τι κομίσαιντο] *partem aliquam recuperarent.* Κομίζεσθαι sæpissime est *recuperare.* Vid. Thomas Mag. in v. et quos laudat Oudendorpius. Ex Isocrate notentur sequentia: Archid. p. 133. D. De Pace p. 163. D. Evag. p. 195. A. Plat. p. 301. C. Trapez. p. 359. E. 360. C. adv. Callim. p. 379. A. Addantur Andocides Or. III. §. γ΄. Xenoph. Mem. S. IV. 4. 17. Herodot. IV. 179. Idem.

Ταῖς ἐπιεικείαις καταχρωμένους] Quid hoc sit, patet ex opposito τοῖς νόμοις πειθομένους, scilicet, nulla habita pœnarum lege constitutarum ratione, delinquentibus indulgere, veniam dare, certe concedere ut debitæ pecuniæ reddendæ tempus differant. Ταῖς συγκαταβάσεσι interpretatur Coraes. Cf. et Stephani Diatr. V. p. 29. Sententiam quodammodo illustrant hæc ad Nicocl. p. 18. C. τὰς κρίσεις ποιοῦ, περὶ ὧν ἂν πρὸς ἀλλήλους ἀμφισβητῶσι, μὴ πρὸς χάριν, μηδ᾽ ἐναντίας ἀλλήλαις, ἀλλ᾽ ἀεὶ ταὐτὰ περί γε τῶν αὐτῶν γίνωσκε. Wolfius ad hæc: 'Quando (inquit) ut Terentius ait, "judices propter invidiam adimunt diviti et ex misericordia addunt pauperi."' Idem.

Οὐδ᾽ ἐν τοῖς τῶν ἄλλων ἀγῶσιν αὐτοῖς ἀδικεῖν ἐξουσίαν παρασκ.] Proposita *impunitatis spe,* quam recte ait Cicero pro Milone 16. "maximam illecebram esse peccandi." Langius et Coraes ediderunt αὐτοῖς. Sed, me quidem judice, sententia postulat αὑτοῖς. Pendent hæc ab antecedenti ἑώρων quod dicitur de divitibus, qui pauperioribus pecunias mutuo dabant. Hi videbant, judices αὐτοῖς, *ipsis,* h. e. pauperibus illis, *nullam præbere fraudandi facultatem* (ἀδικεῖν sive τοῦ ἀδικεῖν ἐξουσίαν). Quomodo? ἐν τοῖς τῶν ἄλλων ἀγῶσιν, *in reliquarum judiciis,* hoc est in aliorum pauperum, si qui forte fidem fregissent, nec debita solvissent, causis dijudicandis, dum eos culpa liberarent. Etenim *clementiæ,* τῇ ἐπιεικείᾳ, erga delinquentes nullus locus erat, ut modo vidimus: sed ipsi judices reis magis infesti erant, quam ipsi illi qui injuriam acceperant. Atque sic etiam edidit Wolfius, quanquam in Annot. præferre videtur αὑτοῖς. 'Judicia enim (inquit) penes pauperes erant Athenis, et quotannis judices mutabantur. Itaque colludebant inter sese, sicut etiam in dicendis testimoniis. Unde proverbium δάνεισόν μοι μαρτυρίαν.' De quo Cf. Erasmus in Adag. p. 569. Idem.

Ἀλλὰ μᾶλλον ὀργιζομένους τ. ἀ. ἀ. τ. ἀ.] Οἱ ἀποστεροῦντες sunt *fraudatores, qui alios mutua data pecunia fraudant.* Sic occurrit etiam adv. Lochitem p. 398. B. Ὀργίζεσθαι proprie dicitur de populo in judiciis. Ad horum autem verborum rectam intelligentiam notanda est ratio legum Solonis, de quibus potissimum loquitur Isocrates, ita comparata ut lædentem pariter læsi atque illæsi persequerentur. Quam ipse optimam civitatis formam pronuntiavit apud Plutarch. in Sol. p. 88. C. Quo etiam pertinet ipsius dictum apud Stobæum Flor. S. XIII. p. 268. Ed. Gesn. εἰ δὲ βούλει καὶ νῦν, ἔφη ὁ Σόλων, περὶ πολιτείας ἀκοῦσαι, δοκεῖ μοι πόλις ἄριστα πράττειν, καὶ μάλιστα σώζειν δημοκρατίαν, ἐν ᾗ τὸν ἀδικήσαντα τοῦ ἀδικηθέντος οὐδὲν ἧττον οἱ μὴ ἀδικηθέντες προβάλλονται καὶ κολάζουσιν. laudatum Meursio in Solone C. XXIX. et de quo plura dedit Cl. Wyttenbachius

3 A

λου ὀργιζομένους τοῖς ἀποστεροῦσιν αὐτῶν τῶν ἀδικουμένων, καὶ νομίζοντας διὰ τοὺς ἄπιστα τὰ συμβόλαια ποιοῦντας μείζω βλάπτεσθαι τοὺς πένητας τῶν πολλὰ κεκτημένων· τοὺς μὲν γὰρ, ἣν παύσωνται [1]προϊέμενοι, μικρῶν προσόδων [2]ἀποστερηθήσεσθαι, τοὺς δ', [3]ἢν ἀπορήσωσι τῶν ἐπαρκούντων, εἰς τὴν ἐσχάτην ἔνδειαν [4]καταστήσεσθαι. καὶ γάρ d
τοι διὰ ταύτην τὴν γνώμην [5]οὐδεὶς οὔτ' ἀπεκρύπτετο τὴν οὐσίαν οὔτ' ὤκνει συμβάλλειν, [6]ἀλλ' ἥδιον ἑώρων τοὺς δανειζομένους ἢ τοὺς ἀποδιδόντας. ἀμφότερα γὰρ αὐτοῖς συνέβαινεν, ἅπερ ἂν βουληθεῖεν ἄνθρωποι νοῦν ἔχοντες· ἅμα γὰρ τούς τε πολίτας ὠφέλουν καὶ τὰ σφέτερ' αὐτῶν ἐνεργὰ καθίστασαν. κεφάλαιον δὲ τοῦ καλῶς ἀλλήλοις ὁμιλεῖν· αἱ μὲν γὰρ κτήσεις ἀσφαλεῖς ἦσαν, οἷςπερ κατὰ τὸ δίκαιον c

[1] προσποιούμενοι A. C. L. [2] ἀποστερήσεσθαι A. C. L. [3] ἂν A. C. L. [4] κατασταθήσεσθαι A. C. L. [5] οὐδεὶς om. A. C. L. [6] οὐδεὶς, ἀλλ' A. C. L.

in animadversione ad Plutarchi Conviv. Sap. p. 154. D. Hinc item explicanda videntur Lysiæ hæc Pro Callia: ἄξιον δὲ μοὶ δοκεῖ εἶναι, οὐ τούτων ἴδιον ἡγεῖσθαι τὸν ἀγῶνα, ἀλλὰ κοινὸν ἁπάντων τῶν ἐν τῇ πόλει. Idem.

Καὶ νομίζοντας — κατασταθήσεσθαι] Cum Demosthene in Phormionem §. ιϛ'. comparavit Valesius Emend. IV. 4. Quod attinet ad verba ἢν παύσωνται προσποιούμενοι, non dubito quin supervacanea sit Corais conjectura προσπορίζόμενοι, et προσποιεῖσθαι hic recte interpretatus fuerit Wolfius in Ann. *augere opes mutuo danda pecunia, aut clientelis adsciscendis rem familiarem amplificare*, allato loco quodam Pausaniæ, quanquam eodem modo ac h. l. me alibi legere non memini. Cff. tamen Thucyd. II. 33. 85. ibique Schol. Herodotus VI. 66. ibique Valcken. item IX. 36. Itaque non capio, cur miretur Coraes, Harpocrationem in voce: Προσεποιήσαντο, ἀντὶ τοῦ Ἀντεποιήσαντο. Ἰσαῖος ἐν τῷ κατὰ Νικοδήμου. Οὐδεὶς πώποτε προσεποιήσατο, οὐδ' ἠμφισβήτησε τῆς κληρονομίας ἐκείνων (ἐκείνῳ editur de Pyrrhi hæred. init.). nullam fecisse hujus Isocrateæ significationis mentionem. Neque enim prorsus eadem est, ac in loco Isæi, ubi designat *injustum conatum hæreditatem sibi vindicandi*, uti et sequens ἠμφισβήτησε declarat: quod secus est nostro loco, ubi de *justo ac debito fœnore* agitur. — Cæterum ἀποστερήσεσθαι, est futurum medium pro passivo ἀποστερηθήσεσθαι, quod frequens est apud Atticos. Vid. Piersonus ad Mœrin p. 13. 367. et 21. Hemsterhusius ad Thomam Mag. p. 852. Valckenaerius ad Theocritum Id. I. 26. Sic ap. Thucyd. VI. 91. est ἀποστερήσονται pro ἀποστερηθήσονται. V. 56. ἀδικήσεσθαι pro ἀδικηθήσεσθαι. Paneg. p. 80. C. ἀπαλλαγήσονται pro ἀπαλλαχθήσονται. Quapropter haud inepta est Corais suspicio, pro eo quod sequitur κατασταθήσεσθαι restituendum esse καταστήσεσθαι, præsertim cum id etiam alibi exstet in Archid. p. 132. A. Idem.

Ἀπεκρύπτετο] Ἀποκρύπτεσθαι h. l. *sibi reservare, in suum usum abscondere*, ex vi verbi medii, quam recte ostendit Coraes. Eodem sensu eademque de re verbum occurrit apud Isæum De Apollod. hæred. §. η'. τί χρὴ τὸν μέτριον πολίτην; οὐκ, εἰ μὲν ἕτεροι τὰ μὴ προσήκοντ' ἐβιάζοντο λαμβάνειν, τούτων μηδὲν ποιεῖν, τὰ δ' ἑαυτοῦ μόνον πειρᾶσθαι σώζειν; οὐδ' εἰ (forte rectius legatur οὐκ, εἰ) πόλις δεῖται χρημάτων, ἐν πρώτοις εἰσφέρειν καὶ μηδὲν ἀποκρύπτεσθαι τῶν ὄντων; Antiquitus, et adhuc puero Isocrate, divitiæ magno honori erant Athenis, ita ut quisque se ditiorem, quam revera esset, simularet: postea periculo, ob sycophantarum calumnias, ut cogerentur opes dissimulare, ἀποκρύπτεσθαι. Qua de re classicus est locus περὶ τῆς ἀντ. §. κϛ'. * ι'. Idem.

Τὰ σφέτερ' αὐτῶν ἐνεργὰ καθ.] Scil. χρήματα, vel et κτήματα. Sunt autem κτήματα ἐνεργὰ *pecuniæ, quæ fœnora dant, quæstuosæ*, dicta etiam κάρπιμα, quibus opposita sunt κτήματα ἄκαρπα ap. Aristot. Rhet. I. 9. 34. Idem.

Αἱ μὲν γὰρ κτήσεις — αἱ δὲ χρήσεις — πολιτῶν] Pro ὅτι αἱ μὲν κτ. ut supra monuimus. Earundem vocum oppositio est in præcepto ad Dem. §. δ'. πειρῶ τὸν πλοῦτον χρήματα καὶ κτήματα κατασκευάζειν· ἔστι δὲ χρήματα μὲν τοῖς ἀπολαύειν ἐπισταμένοις, κτήματα δὲ τοῖς κτᾶσθαι δυναμένοις. uti recte edidit Coraes pro vulgari χρῆσθαι δυν. et hunc locum cum simili Aristot. Rhet. I. 5. 19—21. contulit: quem cum nostro etiam contulisse, operæ pretium fuerit. Idem Aristot. Polit. II. 3. postquam dixisset apud Lacedæmonios omnia communi usui patere, addit: φανερὸν τοίνυν, ὅτι βέλτιον, εἶναι μὲν ἰδίας τὰς κτήσεις, τῇ δὲ χρήσει ποιεῖν κοινάς. Comparetur egregius locus Teletis apud Stobæum p. 522. et sq. item Cicero Ep. ad Div. VII. 29. Plutarch. Sol. p. 90. A. Xenophon. de Laced. Rep. p. 682. E. Quod ad rem ipsam attinet, notissimum habemus Cimonis exemplum apud Nepotem in Cim. C. IV. Plutarch. in Pericl. p. 156. F. Idem.

ὑπῆρχον, αἱ δὲ χρήσεις [1]κοιναὶ πᾶσι τοῖς δεομένοις τῶν πολιτῶν.

ιγ'. Ἴσως ἂν οὖν [2]τις ἐπιτιμήσειεν τοῖς εἰρημένοις, ὅτι τὰς μὲν πράξεις ἐπαινῶ τὰς ἐν ἐκείνοις τοῖς χρόνοις γεγενη-
147 μένας, τὰς δ' αἰτίας οὐ φράζω, δι' ἃς οὕτω καλῶς καὶ [3]τὰ πρὸς σφᾶς αὐτοὺς εἶχον καὶ τὴν πόλιν διῴκουν. ἐγὼ δ' οἶμαι μὲν εἰρηκέναι τι καὶ τοιοῦτον, οὐ μὴν ἀλλ' ἔτι πλείω καὶ σαφέστερον πειράσομαι διαλεχθῆναι περὶ αὐτῶν.

ιδ'. Ἐκεῖνοι γὰρ οὐκ ἐν μὲν ταῖς [4]παιδείαις πολλοὺς 145

[1] ἐπίσης κοιναὶ A. C. L. [2] τινες ἐπιτιμήσειαν A. C. L. [3] τὰ om. A. C. L. [4] παιδίαις A. L.

Ἐγὼ δ' οἶμαι μὲν εἰρηκέναι τι καὶ τοιοῦτον] Causa enim horum omnium erat in prudenti reip. moderatione, recta æqualitatis notione, cæt. de quibus supra §. η'. θ'. et passim hic illic dixit. Idem.

Ἐκεῖνοι γὰρ οὐκ — εἶχον] Intelligitur omne genus magistrorum et inspectorum, qui in Atheniensium institutione permulti erant, et hoc fere ordine sibi invicem succedebant: παιδαγωγὸς, παιδοτρίβης (qui corporis habitum et exercitia curabat, τὴν παιδοτριβικὴν, cujus pars erat ἡ γυμναστική), γραμματοδιδάσκαλος, ἁρμονικὸς, ζωγράφος, procedente ætate, ἀριθμητικὸς, γεωμέτρης, πωλοδάμνης. Mox e pueritia in ephebos egressis, quod fiebat decimo octavo ætatis anno, ut mox videbimus, præerant κοσμητὴς, παιδοτρίβης, ὁπλόμαχος, γυμνασίαρχος. Vid. elegans locus Teletis apud Stobæum Serm. XCVI. p. 535. 14. Ed. Gesn. eique adhibeatur Plato in Pratogora p. 325. C — 326. D. item Isocrates περὶ ἀντ. Ed. Orell. p. 91. Aristophanes in Nubb. 958—980. Æschines Socraticus in Axiocho Cap. VII. et VIII. Qui cum ejus rei curam Areopago tribuat, quod et mox Isocrates facit, ejus verba adscribamus: ὁπόταν δὲ (τὸ βρέφος, de puero loquitur) εἰς τὴν ἑπταετίαν ἀφίκηται, πολλοὺς πόνους διαντλῆσαν, καὶ γυμνασταὶ καὶ παιδοτρίβαι τυραννοῦντες· αὐξομένου δὲ, κριτικοὶ, γεωμέτραι, τακτικοὶ, πολὺ πλῆθος δεσποτῶν. ἐπειδὰν δὲ εἰς τοὺς ἐφήβους ἐγγραφῇ, καὶ φόβος χείρων εἴη, τὸ Λυκεῖον, καὶ Ἀκαδήμεια, καὶ γυμνασιαρχία, καὶ ῥάβδοι, καὶ κακῶν ἀμετρίαι· καὶ πᾶς ὁ τοῦ μειρακίσκου χρόνος ἐστὶν ὑπὸ σωφρονιστὰς, καὶ τὴν ἐπὶ τοὺς νέους αἵρεσιν τῆς ἐξ Ἀρείου πάγου βουλῆς. Sophronistæ ejusmodi decem erant Athenis, ex singulis tribubus, notantibus Etymologo in voce, et distinctius Grammatico Bekkeri V. I. p. 301. Σωφρονισταί· ἄρχοντές τινες χειροτονητοὶ, δέκα τὸν ἀριθμὸν, ἑκάστης φυλῆς εἷς. ἐπεμελοῦντο δὴ τῆς σωφροσύνης τῶν ἐφήβων, μισθὸν παρὰ τῆς πόλεως λαμβάνοντες ἕκαστος καθ' ἡμέραν δραχμήν. Iidem dicebantur κοσμηταί. Cf. Meursius Lect. Att. II. 5. p. 65. Pollux VIII. 138. ibique Hemsterh. quem corrigit Boeckh. de Œcon. Civ. Ath. V. I. p. 256. in nota. Petitus de Legg. Att. p. 384. Universe non ingenii tantum, sed multo etiam magis morum ratio habebatur in liberorum institutione. Multa loca laudantur in Annot. ad Creuzeri Orat. de Civitate Athenarum omnis humanitatis parente p. 57. Ad totum hunc locum pertinent verba Dionysii Hal. qui ait, veteres Athenienses πλείω τὴν ἐπιμέλειαν ποιεῖσθαι τοὺς πατέρας τῶν υἱῶν ἀνδρῶν γενομένων ἢ παίδων ὄντων ἐποιοῦντο· ἐνθυμουμένους ὡς οὐκ ἐξ ἐκείνης τῆς παιδείας, ἀλλ' ἐκ ταύτης τῆς σωφροσύνης μᾶλλον ὠφελεῖται τὸ κοινόν. E quibus nos quidem majus præsidium pro lectione παιδίαις, quam pro altera παιδείαις, peti posse putamus. Nec tamen illud cum Langio restituendum Dionysio. Hic enim Isocrateum παιδίαις explicuit verbis παίδων ὄντων, unde sequitur ἐξ ἐκείνης τῆς παιδείας positum esse pro ἐκ τῆς τῶν παίδων παιδείας seu

τοὺς ἐπιστατοῦντας εἶχον, ἐπειδὴ δ' εἰς ἄνδρας δοκιμασθεῖεν, ἐξῆν αὐτοῖς ποιεῖν ὅ τι βουληθεῖεν, ἀλλ' ἐν αὐταῖς ταῖς ἀκμαῖς πλείονος ἐπιμελείας ἐτύγχανον ἢ παῖδες ὄντες. b οὕτω γὰρ ἡμῶν [1] οἱ πρόγονοι σφόδρα περὶ τὴν σωφροσύνην ἐσπούδαζον, ὥστε τὴν ἐξ Ἀρείου πάγου βουλὴν ἐπέστησαν ἐπιμελεῖσθαι τῆς εὐκοσμίας, ἧς οὐχ οἷόν τ' ἦν μετασχεῖν πλὴν τοῖς καλῶς γεγονόσι καὶ πολλὴν ἀρετὴν καὶ σωφροσύνην ἐν τῷ βίῳ ἐνδεδειγμένοις, ὥστε πάντων αὐτὴν εἰκότως διενεγκεῖν τῶν ἐν τοῖς Ἕλλησι συνεδρίων.

[1] οἱ πρόγονοι ἡμῶν περὶ A. C. L.

ἀγωγῆς, *e puerorum institutione*, cui opponitur ἐκ ταύτης τῆς σωφροσύνης, h. e. τῶν ἀνδρῶν, *cum severa disciplina cives virilis ætatis in officio retinentur.* De simili Lycurgi instituto apud Spartanos refert Xenophon de Rep. Laced. p. 678. E. sq. Si cui h. l. magis placeat παιδείαις [dedit enim Bergmanus παιδίαις], interpretandum erit, ut fecit, Coraes, ἐν ταῖς τῶν παίδων ἀγωγαῖς, *in puerili institutione.* IDEM.

Ἐπειδὴ δ' εἰς ἄνδρας δοκιμασθεῖεν] *postquam virilem ætatem consecuti essent.* Significatur omne illud ætatis tempus quod pueritiam sequitur. Illustratur loco ex Æginet. p. 386. C. ubi opponuntur ἕως μὲν γὰρ παῖδες ἦμεν et ἐπειδὴ δ' ἄνδρες ἐγενόμεθα. idemque est, quod in Panath. p. 277. B. de Lacedæmoniorum pueris (παισὶ) dicit: ἐπειδ' ἂν δ' εἰς ἄνδρας συντελῶσιν. Ibid. p. 231. C. ἀπὸ τῶν νεωτέρων distinguit τοὺς πρεσβυτέρους, καὶ τοὺς εἰς ἄνδρας δεδοκιμασμένους, *virilis ætatis homines.* Idem simplici verbo dicitur δοκιμάζεσθαι, et in primis de iis adhibetur, qui *in suam tutelam veniunt*, a tutoribus liberati, ut opponatur τῷ ἐπιτροπευθῆναι. Sic de Bigis p. 352. B. de Alcibiade legimus: ἐπετροπεύθη δ' ὑπὸ Περικλέους — δοκιμασθεὶς δὲ κ. τ. λ. de quo loco cf. Budæus in Comm. L. Gr. p. 67. Lysias adv. Diagit. §. γ'. ἐπειδὴ δεδοκίμασαι καὶ ἀνὴρ γεγένησαι. Isæus de Astyph. hered. §. θ'. Harpocr. δοκιμασθεὶς, ἀντὶ τοῦ εἰς ἄνδρας ἐγγραφεὶς, ad quem plura dedit Valesius p. 22. Ὀρφανοὺς δοκιμάσαι dixit Xenophon de Rep. Ath. p. 699. D. Id autem Athenis ita fiebat, ut eorum nomina inscriberentur tabulæ, quæ dicebatur ληξιαρχικὸν γραμματεῖον, cujus mentio est ap. Isocr. de Pace p. 176. D. cf. etiam Harpocr. in v. idque fiebat vicesimo ætatis anno, postquam inde a duodevicesimo anno dicti essent ἔφηβοι. Vid. Pollux VIII. 104. et 105. Exemplum ejusmodi adolescentis, qualem hic delineat Isocrates, habemus apud Terentium Andr. Act. I. Sc. I. v. 24. sqq.

"Nam is postquam excessit ex ephebis,
Sosia,.
Liberius vivendi fuit potestas: nam antea,
Qui scire posses, aut ingenium noscere,
Dum ætas, metus, magister prohibebant?"

Quod jam Wolfius notaverat. IDEM.

Ἐν αὐταῖς ταῖς ἀκμαῖς] *in ipso ætatis flore, vigore.* Eodem sensu voce ἀκμὴ utitur in Orat. ad Philippum p. 84. C. εἰδὼς τὸν λόγον τοῦτον οὐ τῆς ἐμῆς ἡλικίας δεόμενον (jam senex scribebat Isocrates), ἀλλ' ἀνδρὸς ἀνθοῦσαν τὴν ἀκμὴν ἔχοντος; cujus loci ultima verba respexit Aristot. Rhet. III. 11. 2. Valcken. margini adscripsit: 'Ep. Socrat. p. 61. 2.' Item in Evag. p. 204. A. et in Ep. ad Iasonis liberos p. 418. D. Hinc verbum ἀκμάζειν, ejusque oppositum παρακμάζειν, quibus utitur Xenoph. Mem. IV. 4. 23. IDEM.

Οὕτω γὰρ — εὐκοσμίας] Idem §. ις'. dicitur κυρίαν ἐποίησαν ἐπιμελεῖσθαι τῆς εὐταξίας. Quod sequitur ἧς, referendum ad βουλὴν, non ad εὐκοσμίας. IDEM.

Τοῖς καλῶς γεγονόσι] *bene natis.* Cf. Steph. Diatr. V. Recte Wolfius nobilitatem istam, more Attico, intelligendam dicit, ut utroque parente cive natus sit, ἐξ ἀστοῦ καὶ ἀστῆς, ut ex legitimo conjugio et parentibus, non infamibus, procreatus. IDEM.

Ὥστε πάντων αὐτὴν — συνεδρίων] De Areopagi præ omnibus aliis judiciis præstantia, justitia, gravitate, plura sunt veterum scriptorum loca. Lysias adv. Andoc. §. γ'. vocat σεμνότατον καὶ δικαιότατον δικαστήριον. Lycurgus adv. Leocr. §. γ'. κάλλιστον ἔχοντες τῶν Ἑλλήνων παράδειγμα, τὸ ἐν Ἀρείῳ πάγῳ συνέδριον, ὃ τοσοῦτον διαφέρει τῶν ἄλλων δικαστηρίων, ὥστε καὶ παρ' αὐτοῖς ὁμολογεῖσθαι τοῖς ἁλισκομένοις δικαίαν ποιεῖσθαι τὴν κρίσιν. Aristides Panath. p. 15. E. οὐ γάρ ἐστιν (inquit) ὑπὲρ τὸν Ἄρειον πάγον οὐδὲν εὑρεῖν ἥν τις ὑπερβολὴν ζητοίη. p. 91. A. vocat τῶν ἐν τοῖς Ἕλλησι δικαστηρίων ἐντιμότατον καὶ ἁγιώτατον. pag. 94. A. μὴ εἶναι dicit καλλίω λαβεῖν ἀριστοκρατίας

c ιε'. Σημείοις δ' ἄν τις χρήσαιτο περὶ τῶν τότε καθεστώτων καὶ τοῖς ἐν τῷ παρόντι γιγνομένοις· ἔτι γὰρ καὶ νῦν ἁπάντων τῶν περὶ τὴν αἵρεσιν καὶ τὴν δοκιμασίαν [1] κατημελημένων ἴδοιμεν ἂν τοὺς ἐν τοῖς ἄλλοις πράγμασιν οὐκ ἀνεκτοὺς ὄντας, ἐπειδὰν εἰς Ἄρειον πάγον ἀναβῶσιν, ὀκνοῦντας τῇ φύσει χρῆσθαι καὶ μᾶλλον τοῖς ἐκεῖ νομίμοις ἢ

[1] ταύτην καθημένων A. C. L.

εἰκόνα. Addatur Themistius Or. quomodo Philosopho dicendum sit p. 46. Xenoph. Mem. III. 5. 20. et egregia laudatio Areopagi ap. Demosth. adv. Aristocr. §. ιε'. Alia, de quibus Meursius in Areop. C. IV. Plura de cura honestatis ei mandata vid. ad §. ιη'. IDEM.

Ἁπάντων τῶν περὶ τὴν αἵρεσιν καὶ τὴν δοκιμασίαν ταύτην καθημένων] Locus obscurior, de quo sic Wolfius: '*Eos, qui sedent circa delectum et probationem hanc.* Verba suspicione mendi non vacant, obscura certe sunt. Puto tamen eam esse sententiam, ut intelligantur designati et delecti, seu adsciti in Senatum Areopagiticum, qui, etsi alias improbi, tamen eo in loco munere funguntur, et quasi παλιγγενεσίᾳ quadam immutati, gravitatem et sanctitatem quandam præ se ferre incipiunt. Si τῶν καθειμένων ἐπὶ τὴν αἱρ. καὶ τ. δοκ. τ. *qui demissi sunt ad hanc electionem et probationem* legatur, intelligerentur οἱ αἱρεθέντες καὶ δοκιμασθέντες Ἀρειοπαγῖται εἶναι ἢ εἰς Ἄρειον πάγον ἀναβῆναι, designati et creati Areopagitæ.' De qua conjectura ita disputat Coraes: 'Καὶ καλῶς ἂν εἶχεν οὕτω γράφειν, εἰ καὶ ἀντὶ τῆς Περὶ ἡ Ἐπὶ παρελαμβάνετο πρόθεσις· ἵν' ἦν, τῶν καθιέντων ἑαυτοὺς ἐπὶ τὴν αἵρεσιν, τουτέστι, τῶν προσερχομένων ἐπὶ τὸ δοκιμασθῆναι καὶ αἱρεθῆναι Ἀρειοπαγίτας, ἢ τῶν ἐφιεμένων τῆς τιμῆς ταύτης.' Langius: 'Verto: (inquit) *quamdiu examinantur et eliguntur* seu *circa examen et electionem versantur*, cui oppositum est ἀναβῶσιν, *electi sunt.* Metaphora est a colle petita, unde collegium illud nomen traxit, quem qui nondum adscenderunt, i. e. in Senatum Areopagiticum nondum recepti sunt, vocantur καθήμενοι (veluti circa collis radices sedentes), περὶ τὴν δοκιμασίαν etc., recepti vero ἀναβάντες. Hinc perperam vertitur καθήμενοι: *designati et delecti.* Auger. falso explicat αἵρεσις, *ordo, collegium*, δοκιμασία, *tribunal quod de moribus judicat.*' Orellius ad Orat. περὶ τῆς ἀντ. obiter monet una addita syllaba restituendum esse καθηρημένων. — Hæc Viri Docti: optionem perito Lectori relinquimus. Nobis tamen hactenus persuasum est, hæc verba haud incommode verti posse: *eorum, qui circa electionem et explorationem hanc versantur*, atque intelligi *eos, qui ad munus Areopagitarum adspirant, qui illud ambiunt, eoque consilio primum eliguntur et explorantur.* Quanquam exemplum similis constructionis verbi καθῆσθαι cum præpositione περὶ, sequente Accusativo, nunc non succurrit; constat Areopagitas non admissos fuisse nisi præcedente *exploratione, probatione*, sive δοκιμασίᾳ, qualis in omnibus magistratibus locum habebat, ut supra vidimus. Ἡ ἐν Ἀρείῳ πάγῳ βουλὴ, inquit Socrates ap. Xenoph. Mem. III. 5. 20. ἐκ τῶν δεδοκιμασμένων καθίσταται. Quæ δοκιμασία cujus generis esset, colligi potest ex insigni Plutarchi loco in Pericle p. 157. A. referentis Periclem Areopagi non fuisse participem, διὰ τὸ μήτ' ἄρχων, μήτε θεσμοθέτης, μήτε βασιλεὺς, μήτε πολέμαρχος λαχεῖν. αὗται γὰρ αἱ ἀρχαὶ, addit, κληρωταί τε ἦσαν ἐκ παλαιοῦ, καὶ δι' αὐτῶν οἱ δοκιμασθέντες ἀνέβαινον εἰς Ἄρειον πάγον. Cf. idem in Sol. p. 88. D. Nemo ergo, nisi qui ista munera cum laude gesserat, quod ut constaret examine opus erat, admittebatur: quo ipso illustrantur quæ modo ante scripsit Isocrates, nemini in eum Senatum admitti licuisse πλὴν τοῖς — πολλὴν ἀρετὴν καὶ σωφροσύνην ἐν τῷ βίῳ ἐνδεδειγμένοις, quarum virtutum ostendendarum opportunitate fruebantur per omne illud tempus, quo Archontis munere fungebantur. Porro, quæ his e regione opposita verba sequuntur, ἐπειδὰν εἰς Ἄρειον πάγον ἀναβῶσιν, recte vertuntur: *postquam in Areopagi Senatum cooptati, Senatores lecti fuerint*, quo sensu formula ἀναβαίνειν εἰς Ἄρειον πάγον, præter Plutarchum loco modo laudato, usus est ipse Isocrates in Panath. p. 265. B. metaphora, ut recte Langius monet, a colle petita, quippe situm erat Areopagi tribunal in colle Martis, Ἄρειος πάγος dicto, in quem gradibus adscendebatur, quos hodieque etiam conspicuos esse e Chandleri Itinerario T. II. p. 432. Ed. Gall. refert Coraes. Hinc Areopagus κατ' ἐξοχὴν dicebatur ἡ ἄνω βουλή. Vid. Meursius C. I. in f. et C. VI. Valesius ad Harpocr. p. 68. Grammaticus Bekkeri V. I. p. 253. IDEM.

Τῇ φύσει χρῆσθαι] *natura uti*, h. e. *naturæ pravitatem sequi*, idem quod mox di-

ταῖς αὑτῶν κακίαις ἐμμένοντας. τοσοῦτον φόβον [1] ἐκεῖνοι τοῖς πονηροῖς [2] ἐνειργάσαντο, καὶ τοιοῦτο μνημεῖον ἐν τῷ τόπῳ τῆς αὑτῶν ἀρετῆς καὶ σωφροσύνης ἐγκατέλιπον. d

ιϛʹ. Τὴν δὴ τοιαύτην, ὥσπερ εἶπον, κυρίαν ἐποίησαν ἐπιμελεῖσθαι τῆς εὐταξίας, [3] ἣ τοὺς μὲν οἰομένους ἐνταῦθα βελτίστους ἄνδρας γίγνεσθαι, παρ' οἷς οἱ νόμοι μετὰ πλείστης ἀκριβείας κείμενοι τυγχάνουσιν, ἀγνοεῖν [4] ἐνόμιζεν· οὐδὲν γὰρ [5] ἂν κωλύειν ὁμοίους ἅπαντας εἶναι τοὺς Ἕλληνας ἕνεκά γε τοῦ ῥᾴδιον εἶναι τὰ γράμματα λαβεῖν παρ' ἀλλήλων. ἀλλὰ γὰρ οὐκ ἐκ [6] τούτων τὴν ἐπίδοσιν εἶναι τῆς ἀρετῆς, ἀλλ' ἐκ e τῶν καθ' ἑκάστην [7] τὴν ἡμέραν ἐπιτηδευμάτων· τοὺς γὰρ πολλοὺς ὁμοίους [8] τοῖς ἤθεσιν ἀποβαίνειν, ἐν οἷς ἂν ἕκαστοι παιδευθῶσιν. ἐπεὶ τά γε πλήθη καὶ τὰς ἀκριβείας τῶν νόμων σημεῖον εἶναι τοῦ κακῶς οἰκεῖσθαι τὴν πόλιν [9] ταύτην· ἐμφράγματα γὰρ αὐτοὺς ποιουμένους τῶν ἁμαρτημάτων 148

[1] ἐκεῖνοι φόβον A. C. L. [2] ἐναπειργάσαντο, καὶ τοσοῦτον A. C. L. [3] οἳ A. C. L. [4] ἐνόμιζον A. C. L. [5] ἂν om. A. C. L. [6] τοιούτων A. L. [τῶν] τοιούτων C. [7] τὴν om. A. C. L. [8] τοῖς ἤθεσιν ἀποβαίνειν ὁμοίους ἀνάγκη A. C. L. [9] αὐτὴν A. C. L.

citur ταῖς αὑτῶν κακίαις ἐμμένειν. Φύσις de quacunque animi affectione, sive bona, mala, usurpari videtur. Ælianus V. H. IX. 27. refert, Laconem quendam graviter lugentem, cum quidam eum increparet, respondisse: *οὐ γὰρ ἐγὼ αἴτιος τούτου, ἡ φύσις δὲ μοῦ ῥεῖ*. Idem.

Τὴν δὴ τοιαύτην] Scil. βουλήν. Sequens οἳ autem ad τοὺς προγόνους referendum, qui §. ιδʹ. Areopago curam τῆς εὐκοσμίας commisisse dicuntur. Et de his, non de Judicibus Areopagi, sequentia omnia sunt accipienda. Minus recte Coraes ad Areopagitas retulit, pro οἳ — ἐνόμιζον olim ἣ ἐνόμιζεν scriptum fuisse putans. Quod si vel omnino ad hos referri debeat, ea emendatione non indigemus: βουλὴν enim, sequente οἳ, esset constructio κατὰ τὸ σημαινόμενον, frequens apud Atticos, docente Gregor. de Dial. Att. §. 27. et 29. ubi vid. Koenius. Sed legantur §. sqq. quæ omnino de majoribus cogitare jubent, et init. §. ιηʹ. diserte illi distinguuntur ἀπὸ τῆς βουλῆς. Ac si de illis universe intelligatur, eo numero Areopagitas non excludi, res ipsa loquitur. In seqq. adverbio ἐνταῦθα proprie respondere debuisset ὅπου, sed grata quadam orationis negligentia posuit Isocrates παρ' οἷς, quod commode ad antecedens ἀνθρώπους refertur. Ἀγνοεῖν autem idem valet ac ἐν ἀγνοίᾳ εἶναι, *in errore versari*, uti recte Coraes et Langius monent. Idem.

Ὁμοίους — παρ' ἀλλήλων] Ὁμοίους, h. e. ὁμοίως ἀγαθούς, *æque bonos*. Et singularis animadvertenda vis particulæ ἕνεκα, quæ hic significat *quod attinet ad*, *quatenus*, ut sensus sit: *quatenus facile fieri possit, ut alter alterius leges describat*. Demosth. Olynth. III. §. ϛʹ. id agens ut non facienda, sed et peragenda esse decreta adversus Philippum, ostendat, πάλαι γὰρ ἂν (inquit) ἕνεκά γε ψηφισμάτων, ἐδεδώκει δίκην, scil, ὁ Φίλιππος. Idem.

Ἀλλὰ γὰρ — παιδευθῶσιν] Ubi enim desunt morum probitas et recte agendi voluntas, ibi nihil efficiunt leges. Quod mox latius explicat Noster. Juvat apponere Horatianum Od. III. 24. 35.

"Quid leges sine moribus
Vanæ proficiunt?"

Cf. locus ex Paneg. p. 56. C. mox laudandus. De damno multarum legum multa loca laudavit Abramus ad Cicer. Or. pro Sext. C. XXV. Idem.

Ἐμφράγματα γὰρ — ἀναγκάζεσθαι] Est hic locus explicatu paulo difficilior. Pro γίνεσθαι Langius et Coraes e Codd. receperunt τίθεσθαι, solenne de legibus verbum: quomodo si legas, nexus sic constituendus videtur, ut αὐτοὺς, ob antecedens οἰκεῖσθαι τὴν πόλιν, accipiatur pro τοὺς τὴν πόλιν διοικοῦντας, h. e. τοὺς πολιτευομένους· cff. sequentia; et ad hos referatur passivum ἀναγκάζεσθαι, hoc sensu: *ipsos enim* (eos, qui remp. administrant) *si velint obicem ponere malefactis* (ἐμφράγματα ποιουμένους τῶν ἁμαρτημάτων. Simili dictione, ἁπάσας τὰς ὁδοὺς τῶν ἀδικημάτων ἐνέφραξαν, dixit Lycurgus adv. Leocr. §. λʹ.), *multas leges ferre cogi*. Quia, si eo tantum consilio leges ferri debeant, nunquam earum condendarum finis adest. Sic solita Isocratea concinnitate sibi respondent ἐμφράγματα ποιεῖσθαι et νόμους τίθεσθαι. Wolfius, legens γίγνεσθαι, αὐτοὺς ποιουμένους acceperat pro αὐτῶν ποιουμένων, *dum obstructionibus peccata prohibere nituntur*. Mihi aliquando videbatur tolli difficultas, si pro αὐτοὺς legatur ἂν τοὺς, sic: *eos enim, qui velint peccata legibus obstruere, eo ipso cogi multas leges ferre*: quod num liceat, videant alii: sensus idem est. Idem.

πολλοὺς τίθεσθαι τοὺς νόμους ἀναγκάζεσθαι. [1] δεῖν δὲ τοὺς [2] ὀρθῶς πολιτευομένους οὐ τὰς στοὰς ἐμπιπλάναι γραμμάτων, ἀλλ' ἐν ταῖς ψυχαῖς ἔχειν τὸ δίκαιον· οὐ γὰρ τοῖς ψηφί- 146 σμασιν ἀλλὰ τοῖς ἤθεσι καλῶς οἰκεῖσθαι τὰς πόλεις, καὶ τοὺς μὲν κακῶς τεθραμμένους καὶ τοὺς ἀκριβῶς τῶν νόμων

[1] δεῖ A. [2] εὖ A. C. L.

Οὐ τὰς στοὰς ἐμπιπλάναι γραμμάτων] H. e. νόμων, quæ mox ψηφίσματα dicuntur. Leges apud Athenienses descriptas in tabulis, in publicis locis suspensas fuisse, recte monet Wolfius: cf. Plutarch. in Sol. p. 92. A. B. Sequenti dictione ἐν ταῖς ψυχαῖς ἔχειν τὸ δίκαιον utitur item Xenophon Sympos. p. 881. B. Idem.

Καὶ τοὺς μὲν κακῶς — ἐθελήσειν ἐμμένειν] Ratio nunc reddenda receptæ lectionis ἁπλῶς. Dicit Isocrates, homines male institutos, τοὺς κακῶς τεθραμμένους, vel diligentissime scriptas, vel optimas leges migrare, τοὺς ἀκριβῶς τῶν νόμων ἀναγεγραμμένους, idem fere ac si dixisset τοὺς καλῶς κειμένους νόμους: eos contra, qui caute et prudenter, h. e. bene instituti sunt, τοὺς ἀσφαλῶς πεπαιδευμένους, eosdem ac τοὺς καλῶς τεθραμμένους, etiam bonis legibus, τοῖς καλῶς κειμένοις, obedire *solere*; id enim θέλειν hic videtur significare: cff. Pierson. ad Mœrin p. 382. et D'Arnaud Anim. Crit. p. 168. Non recte sibi invicem respondere opposita, quivis facile sentiet. Quis enim dubitet, quin, si homo male institutus nequeat bonis legibus coerceri, at certe bene institutus iis obtemperare velit. Jam sensit hoc Wolfius, qui propterea pro τοῖς καλῶς κειμένοις, emendari voluit τοῖς κακῶς κειμένοις. Quam conjecturam in textum receperunt Langius et Coraes; ille 'ut constet (inquit) oppositio, et insignis obedientia designetur, qualem Sophocles postulat, quum inquit in Antig. 666. ὃν πόλις στήσειε, τοῦδε χρὴ κλύειν — καὶ σμικρὰ καὶ δίκαια καὶ τἀναντία.' Eadem fere jam Wolfius notaverat. Omnia sane, si ita legatur, e regione opposita sunt. At, ne dicam e sola conjectura natam esse lectionem, quænam inde sententia nascitur? Ut e prava institutione procedat vel optimarum legum migratio, sic bonam institutionem efficere ut homines malis legibus obedire velint. Quis hanc sententiam universe probet, aut Athenis unquam usu probatam fuisse censeat? Equidem nihil in ea egregii video. Quod porro ad Sophoclem attinet, sunt ista verba Creontis tyranni, qui quo paternam et regiam auctoritatem tueatur, filiumque Hæmonem a nuptiis Antigones, quam jure sese mortis supplicio affecturum contendebat, avocet, filium ita alloquitur, et mox vs. 668. sqq. ab ista sententia in exornandum locum de gravissimo ἀναρχίας damno incidit, ut sensus universe huc fere redeat; *præstat injusti imperantis legibus parere, quam nullis*. Quæ sententia parum similitudinis cum Isocratea nostra habet. Neque loca Platonis in Critone p. 51. et Aristotelis Polit. IV. 8. a Corae allata huc pertinent. Si igitur neque καλῶς, neque κακῶς legi potest, quærenda est lectio duobus hisce extremis media velut interjacens: atque hanc nobis suppeditat Codex L. B. ἁπλῶς: qua assumpta omnia bene procedunt, veteres Athenienses cum maxime decent, et cum Isocratis consuetudine conveniunt. Sensus erit: *Ut homines bene instituti vel accuratissime scriptas leges migrant, sic bene instituti facile iis obtemperant, quæ non tanta diligentia, sed simplici via ac ratione scriptæ, neque malæ, neque bonæ sunt, non ita aliis præstantia sua antecellunt*. Sensisse ita veteres Athenienses, ostendunt quæ in Paneg. p. 56. C. de iis legimus: τοὺς νόμους ἐσκόπουν ὅπως ἀκριβῶς καὶ καλῶς ἕξουσιν, οὐχ οὕτω τοὺς περὶ τῶν ἰδίων συμβολαίων, ὡς τοὺς περὶ τῶν καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἐπιτηδευμάτων· ἠπίσταντο γὰρ, ὅτι τοῖς καλοῖς κἀγαθοῖς τῶν ἀνθρώπων οὐδὲν δεήσει πολλῶν γραμμάτων, ἀλλ' ἀπ' ὀλίγων συνθημάτων ῥᾳδίως καὶ περὶ τῶν ἰδίων καὶ περὶ τῶν κοινῶν ὁμονοήσουσιν. quem locum respicit Dionys.

ἀναγεγραμμένους τολμήσειν παραβαίνειν, τοὺς δὲ [1]καλῶς πεπαιδευμένους καὶ τοῖς [2]ἁπλῶς κειμένοις [3]ἐθελήσειν ἐμ- b μένειν. ταῦτα [4]διανοηθέντες οὐ τοῦτο πρῶτον ἐσκόπουν, δι' ὧν κολάσουσι τοὺς ἀκοσμοῦντας, ἀλλ' ἐξ ὧν [5]παρασκευάσουσι μηδὲν αὐτοὺς ἄξιον ζημίας βουλήσεσθαι [6]ἐξαμαρτάνειν· ἡγοῦντο γὰρ τοῦτο μὲν αὐτῶν ἔργον εἶναι, τὸ δὲ περὶ τὰς τιμωρίας σπουδάζειν τοῖς ἐχθροῖς προσήκειν.

ιζ'. Ἁπάντων μὲν οὖν ἐφρόντιζον τῶν πολιτῶν, μάλιστα c δὲ τῶν νεωτέρων. ἑώρων γὰρ τοὺς τηλικούτους ταραχωδέστατα

[1] ἀσφαλῶς A. C. L. [2] καλῶς A. κακῶς C. L. [3] θελήσειν A. L. [4] δὲ διαν. A. C. L. [5] ἂν κατασκευάσουσι A. L. κατασκευάσουσι C. [6] ἁμαρτάνειν A. C. L.

Hal. cum in vita Isocr. p. 96. 11. de Atheniensibus e Panegyrico refert: ἐσκόπουν δὲ οὐχ ὅπως οἱ νόμοι καλῶς καὶ ἀκριβῶς αὐτοῖς ἕξουσιν, ἀλλ' ὡς ἡ τῶν καθ' ἡμέραν ἐπιτηδευμάτων μετριότης μηδὲν ἐκβήσεται τῶν πατρίων. Denique solet Isocrates voces ἀκριβῶς et ἁπλῶς opponere: veluti ad Philipp. p. 91. C. μήτε παντάπασιν ἁπλῶς, μήτε λίαν ἀκριβῶς. Paneg. p. 43. B. τὸν δὲ ἀκριβῶς ἐπιστάμενον λέγειν (modo memoraverat λόγους λίαν ἀπηκριβωμένους) ἁπλῶς οὐκ ἂν μὴ δυνάμενον εἰπεῖν. quod et Stephanus in Thes. animadvertit, dicens his locis ἁπλῶς posse etiam exponi *inelaborate*, præsertim quum alibi (init. Panath.) ἁπλῶς εἰρῆσθαι dicat, ἃ μηδεμιᾶς κοσμιότητος μετέχει. Recte quidem: et sic ipse Isocrates explicat in Or. ad Phil. p. 87. E. ubi de suo ad Philippum λόγῳ ita scribit: οὐδὲ γὰρ ταῖς περὶ τὴν λέξιν εὐρυθμίαις καὶ ποικιλίαις κεκοσμήκαμεν αὐτὸν, αἷς αὐτός τε νεώτερος ὢν ἐχρώμην, καὶ τοῖς ἄλλοις ἐπέδειξα, δι' ὧν τοὺς λόγους ἡδίους θ' ἅμα καὶ πιστοτέρους ποιοῖεν· ὧν οὐδὲν ἔτι δύναμαι διὰ τὴν ἡλικίαν, ἀλλ' ἀπόχρη μοι τοσοῦτον, ἣν αὐτὰς τὰς πράξεις ἁπλῶς δυνηθῶ διελθεῖν. Ἡσυχίαν ἁπλῶς ἄγειν, *sine malevolentiæ suspicione* dixit Demosth. pro Cor. §. ϛζ'. Isocratis locum Toupius adhibuit ad emendandum Longinum π. Ὑ. XLIV. 7. Idem.

Οὐ τοῦτο πρῶτον ἐσκ. — ἁμαρτάνειν] Οἱ ἀκοσμοῦντες, uti et §. ιη'. idem valet ac οἱ ἁμαρτάνοντες, i. e. qui negligunt τὴν εὐκοσμίαν et εὐταξίαν, de qua supra dixerat §. ιδ'. et ιϛ'. Sic etiam legitur init. §. ιη'. Hæc et antecedentia ἀλλὰ γὰρ οὐκ — ἐπιτηδευμάτων respiciuntur a Dionysio Hal. l. l. in Introd. p. 54. Sunt autem et hæc illustranda ex indole Legum Solonis, ea ut cives sponte sua a peccando arcerentur, et ad recte vivendum agendumque excitarentur. Quod manifestum fit ex dicto Solonis, qui, cum eum Anacharsis irrideret, ac si putaret, posse legibus cohiberi injustitias et pravas cupiditates civium respondit: ὅτι καὶ συνθήκας ἄνθρωποι φυλάττουσιν, ἃς οὐδετέρῳ λυσιτελές ἐστι παραβαίνειν τῶν θεμένων· καὶ τοὺς νόμους αὐτὸς οὕτως ἁρμόζεται τοῖς πολίταις, ὥστε πᾶσι τοῦ παρανομεῖν βέλτιον ἐπιδεῖξαι τὸ δικαιοπραγεῖν. Ut refert Plutarchus in Solone p. 81. A. Huc referri possunt quæ in Mitylenæorum causa de sociis in officio retinendis suadet Diotimus apud Thucyd. III. 46. χρὴ δὲ τοὺς ἐλευθέρους οὐκ ἀφισταμένους σφόδρα κολάζειν, ἀλλὰ πρὶν ἀποστῆναι σφόδρα φυλάσσειν, καὶ προκαταλαμβάνειν ὅπως μηδ' εἰς ἐπίνοιαν τούτου ἴωσι, κρατήσαντάς τε ὅτι ἐπ' ἐλάχιστον τὴν αἰτίαν ἐπιφέρειν. Cf. etiam Lycurgus adv. Leocr. §. λ'. Similis erat Persarum Legislatio, de qua Xenophon Cyrop. I. 2. §. 2. et 3. Idem.

Τιμωρίας] Τιμωρίαι apte hic tribuuntur τοῖς ἐχθροῖς, quippe vindicandæ legis et punientis causa infliguntur, κόλασις contra et κολάζειν spectant emendationem peccantis. Vid. Cl. Wyttemb. ad Sel. Hist. p. 372. et 452. Notanda hæc differentia, ut appareat, quam diligens fuerit Isocrates in verborum delectu, nec tamen nimis h. l. premenda. Idem.

Ἑώρων γὰρ τοὺς τηλικούτους — ἐπιθυμιῶν] Eadem de juventutis indole fuit Lycurgi sententia ap. Xenoph. de Rep. Laced. p. 679. A. Wolfius attulit versum Homericum. Il. Γ. 108.

Αἰεὶ δ' ὁπλοτέρων ἀνδρῶν φρένες ἠερέθονται.

Ταραχωδέστατα διακεῖσθαι significat *turbulentissimis animi perturbationibus agitari*. Hinc in Panath. p. 280. D. mentio fit μείζονος φρονήματος, quam senem deceat, et ταραχῆς μειρακιώδους. — Γέμειν proprie de *navibus oneratis* dicitur, deinde ad alia transfertur, præsertim in malam partem. Gramm. apud Bekkerum V. I. p. 86. Γέμειν τὴν ναῦν μόνον φασὶ δεῖν λέγειν, τὰ δ' ἄλλα μεστὰ λέγειν, ἐλέγχει δ' αὐτοὺς Εὔβουλος Εἰρήνῳ. Alius περὶ συντάξεως p. 131. Γέμω· γενικῇ· Δίωνος ἑνδεκάτῳ βιβλίῳ· "οἱ δὲ Καρχηδόνιοι, τὰς ναῦς αὐτῶν ἀναπλεούσας οἴκαδε τηρήσαντες, συχνὰς χρημάτων γεμούσας εἷλον." καὶ Ἰσοκράτης· γεμούσας πονηρῶν ἐπιθυμιῶν. Scribe γεμούσαις uti est in loco de Pace p. 167. C. quem respexit. Sic γέμειν ἁμαρτημάτων Panath. p. 238. E. vid. et p. 233. A. ubi præcedit μεστὸς, et infra hujus Orationis §. κ'. Nonnunquam tamen et bono sensu dicitur: ad Phil. p. 104. C. ὁρῶ μὲν τόπον ἴδιον — πολλῶν μὲν ἐπαίνων καὶ καλῶν πράξεων γέμοντα. Vid. et Panath. init. p. 233. A. Idem.

διακειμένους καὶ πλείστων γέμοντας ἐπιθυμιῶν, καὶ τὰς ψυχὰς αὐτῶν μάλιστα [1]παιδευθῆναι δεομένας [2]ἐπιθυμίαις καλῶν ἐπιτηδευμάτων καὶ πόνοις ἡδονὰς ἔχουσιν· [3]ἐν μόνοις γὰρ ἂν [4]τούτοις [5]ἐμμεῖναι τοὺς ἐλευθέρως τεθραμμένους καὶ μεγαλοφρονεῖν εἰθισμένους. ἅπαντας μὲν οὖν ἐπὶ τὰς αὐτὰς ἄγειν διατριβὰς οὐχ οἷόν τ' ἦν, ἀνωμάλως τὰ περὶ d τὸν βίον ἔχοντας· ὡς δὲ πρὸς τὴν οὐσίαν ἥρμοττεν, οὕτως ἑκάστοις προσέταττον. τοὺς μὲν γὰρ ὑποδεέστερον πράττοντας ἐπὶ τὰς γεωργίας καὶ τὰς ἐμπορίας ἔτρεπον, εἰδότες τὰς μὲν ἀπορίας διὰ τὰς ἀργίας γιγνομένας, τὰς δὲ κακουργίας διὰ τὰς ἀπορίας· ἀναιροῦντες οὖν τὴν ἀρχὴν τῶν κακῶν ἀπαλλάξειν ᾤοντο καὶ τῶν ἄλλων ἁμαρτημάτων τῶν μετ' [6]ἐκείνην γιγνομένων· τοὺς δὲ βίον ἱκανὸν κεκτημέ-

[1] παιδευθῆναι μάλιστα A. C. L. [2] ἐν ἐπιθυμίαις A. C. L. [3] μόνους A. [4] ἐν τούτοις A. [5] ἐμμένειν A. C. L. [6] ἐκείνων A. C. L.

Πόνοις ἡδονὰς ἔχουσιν] Notissimus est Epicharmi versiculus ap. Xenoph. Mem. II. 1. 20. Vid. et Hist. Gr. IV. p. 582. E. ἐκ τῶν πόνων καὶ τὰ μαλακὰ γίνεται. Et cf. Lucianus Rhet. Præc. T. II. p. 714. Ed. Basil. Ex Isocrate notetur locus ad Dem. p. 12. B. τὸ περὶ τὴν ἀρετὴν φιλοπονεῖν, καὶ σωφρόνως τὸν ἑαυτοῦ βίον οἰκονομεῖν ἀεὶ τὰς τέρψεις εἰλικρινεῖς καὶ βεβαιοτέρας ἀποδίδωσι. Hinc manifestum, quales labores intelligat Isocrates. Cf. et Evag. p. 197. B. et 198. A. Idem.

Τοὺς μὲν γὰρ — ἔτρεπον] Cff. quæ Cap. XII. dixit. Idem.

Τὰς μὲν ἀπορίας — ἀπορίας] Elegans in his est gradatio. Ad ultima illa τὰς δὲ κ. δ. τ. ἀπ. cui non in mentem veniat Horatianum illud Od. III. 24. 44.

"Magnum pauperies opprobrium jubet
Quidvis et facere et pati,
Virtutisque viam deserit arduæ."

Et ipse Isocrates legatur in Paneg. p. 77. A. cf. et Xenoph. de Ath. Rep. p. 692. Idem.

Ἀναιροῦντες οὖν τὴν ἀρχὴν τῶν κακῶν] Hoc est, τὴν ἀργίαν, quæ hic dicitur ἀρχὴ τῶν κακῶν, i. e. τῶν ἀποριῶν, *omnis infelicitatis*, nam de malefactis mox dicitur. Hanc autem sustulerunt Athenienses lata lege adversus ἀργίαν, de qua Plutarchus in Solone p. 87. E. Diog. Laert. I. 55. VII. 168. Eam ab Ægyptiis desumpsisse Solonem tradit Herodotus II. 177. sed Draconi potius auctori tribuendam esse monet Valcken. in annot. Pisistratum auctorem facit Plutarchus p. 96. D. Plura vid. cum apud eum, tum apud Meursium in Sol. C. XVII. Engelbronnerum in Annot. ad Orat. de Incr. quod bellorum Calamitas bonarum artium studiis affert, p. 41. auctoresque ibi laudatos. Similis lex fuit Sardis, referente Æliano V. H. IV. 1. Idem.

Τοὺς δὲ βίον ἱκανὸν κεκτ. — διατρίβειν] Ditiorum liberos potissimum in scholas ventitavisse, nec nisi sero eas reliquisse, diserte Plato notavit in Protag. p. 326. C. Cæterum de iis, quæ h. l. memorantur, res satis aperta est, cum aliunde, tum ex iis quæ init. §. ιδ'. notavimus. Duo hic distinguuntur exercitiorum genera: alterum corporis, ἡ ἱππικὴ, τὰ γυμνάσια καὶ τὰ κυνηγέσια: animi alterum, ἡ φιλοσοφία. Sic ipse Isocrates distinxit insigni loco Orat. de Perm. §. κϛ'. *ιγ'. Legum Solonis circa educationem e complurium scriptorum locis summam hanc confecit Petitus de Legg. Att. p. 239. ut omnes natare et literas discerent: ut tenuioris

νους περὶ [1] τὴν ἱππικὴν καὶ τὰ γυμνάσια καὶ τὰ κυνηγέσια e
καὶ τὴν φιλοσοφίαν ἠνάγκασαν διατρίβειν, ὁρῶντες ἐκ τούτων
τοὺς μὲν διαφέροντας γιγνομένους, τοὺς δὲ τῶν πλείστων
κακῶν [2] ἀπεχομένους.

ιή. Καὶ [3] ταῦτα νομοθετήσαντες [4] οὐδὲ τὸν λοιπὸν χρόνον 149
ὠλιγώρουν, ἀλλὰ διελόμενοι τὴν μὲν πόλιν κατὰ κώμας τὴν
δὲ χώραν κατὰ δήμους ἐθεώρουν τὸν βίον τὸν ἑκάστου, καὶ

[1] τι A. C. L. [2] ἀποσχομένους A. C. L. [3] ταῦτ' οὐ νομοθ. C. L. [4] οὐ A. om. C. L.

sortis pueri vel agriculturæ, vel mercaturæ, vel opificio cuidam operam darent; honestiores et locupletiores musicam tractare et equitare discerent; tum et gymnasiis, venationi, et postremum philosophiæ studerent. Tria priora illa ad fortitudinem in bello referebantur, ut scite Wolfius monuit. De Equitatione et Venatione constat e libellis Xenophonteis. Illius studium præcipue cernebatur in quadrigis alendis, quæ currui jungerentur, et publicis certaminibus, v. c. Olympicis, destinarentur, ut constat Alcibiadis exemplo ap. Plutarch. p. 196. B. et Isocr. de Bigis p. 353. C. De Venatione vid. et Pollux L. V. initio. Gymnasia sive palæstræ erant Athenis tria, Lyceum, Academia, Cynosarges: cf. Fabri Agonisticon I. 17. p. 118. in nota: in quibus quænam exercitii genera obtinerent, docet Antiquitatis doctrina, et dedita opera pertractavit Hier. Mercurialis de Arte Gymnastica. Vid. et Faber. I. 5. 6. Nonnulla notavit Doct. Willetus ad Galeni Protrept. p. 77. 78. Γυμνάσια καὶ κυνηγέσια conjunxit etiam Lesbonax Orat. III. ad fin. Philosophiæ nomine intelligitur omnis liberalis doctrina, quæ animi cultum spectat, melioresque cives facit, potissimum dicendi ars. Id ipse Isocrates significat loco citato, late de philosophia disputans p. 88 — 95. Nam quæ postea κατ' ἐξοχὴν Philosophorum Scholæ Athenis fuerunt, antiqua illa ætate, quæ Solonem et Clisthenem proxime consecuta est, nondum erant. Ea res Socratis demum et Periclis ætate invaluit, qui uterque Anaxagoram audierunt, hic etiam Zenonem Eleatem. Cf. Plutarch. in Pericle p. 154. A. B. Cæterum de voce φιλοσοφία conferri potest Morus ad Paneg. §. α'. et ιγ'. Idem.

Καὶ ταῦτ' — ὠλιγώρουν] Contrarium in æqualibus apertius increpat de Pace p. 169. C. πλείστους δὲ τιθέμενοι νόμους, οὕτως ὀλίγον αὐτῶν φροντίζομεν (ἓν γὰρ ἀκούσαντες γνώσεσθε καὶ περὶ τῶν ἄλλων), ὥστε θανάτου τῆς ζημίας ἐπικειμένης ἤν τις ἁλῷ δεκάζων, τοὺς τοῦτο φανερώτατα ποιοῦντας στρατηγοὺς χειροτονοῦμεν, κ. τ. λ. Bonæ civitatis esse, curare ut leges rite observentur, eleganter docet Xenoph. Œcon. p. 845. E. Idem.

Διελόμενοι τὴν μὲν πόλιν κ. τ. λ.] De divisione Atticæ in populos, δήμους, nemo dubitat, satisque plana sunt omnia e Meursii libello de hoc argumento, cui adjungantur Excerpta ex J. Sponii Itinerario de Pagis Atticis, subjecta illius Theseo: ut videatur significari institutio τῶν δημάρχων, quorum erat suum quemque δῆμον convocare, in suffragia mittere, censum agere ad tributum definiendum, privatorum exactionem instituere, cætera. Vid. Schol. Aristoph. ad Nubes, vs. 37. Pollux VIII. 108. Bekkeri Anecd. V. I. p. 237. Etymologus et Harpocr. in v. δήμαρχος et ναυκραρικά. Sed urbis in κώμας distributio interpretes vexavit, e quibus Wolfium φυλὰς legendum, Langium vocabula transponenda censuisse monuimus. Ut universa regio Attica suos δήμους, sic ipsa Athenarum urbs suas κώμας habuit, a Theseo ita in unum congregatas, ut, sublatis singularum conciliis, unum omnium esset commune βουλευτήριον, communia judicia, Athenis. Res satis nota e loco classico Thucydidis II. 15. Cff. et Plutarch. in Theseo p. 10. E. et sq. et Isocrates ipse in Hel. p. 214. E. Hinc forte res explicanda est, si quidem Areopagus erat omnium supremum tribunal. Cæterum quid statuendum sit, aut de Suida in v. Κωμηδόν· ἔνιοι τοὺς ἐν τῇ πόλει δήμους κώμας φασὶ προσαγορεύεσθαι: aut de Grammatico Bekkeri V. I. p. 274. Κῶμαι· τὰ μέρη τῆς πόλεως ἢ τὰς ἀκροπόλεις: aut de ipso Meursio, hujus Isocratei loci auctoritate docente, 'utramque partem (urbem et Piræeum) in κώμας suas distributam fuisse, ut in δήμους totam regionem,' de Fort. Athen. C. II. in Gronov. Thes. T. V. p. 1693. doctiorum judicio relinquimus. Idem.

Ἐθεώρουν τὸν βίον τὸν ἑκάστου — ἐκόλαζεν] Valerius Maximus II. 6. "Est et ejusdem urbis sanctissimum consilium, Areopagus; ubi quid quisque ageret, aut quoniam quæstu sustentaretur, diligentissime inquiri solebat: ut homines honestatem,

τοὺς ἀκοσμοῦντας [1] ἀνῆγον εἰς τὴν βουλήν· ἡ δὲ τοὺς μὲν
ἐνουθέτει, τοῖς δὲ ἠπείλει, τοὺς δ' ὡς προσῆκεν ἐκόλαζεν. 147
ἠπίσταντο γάρ, ὅτι δύο τρόποι τυγχάνουσιν ὄντες οἱ καὶ
προτρέποντες ἐπὶ τὰς ἀδικίας καὶ παύοντες τῶν πονηριῶν·
παρ' οἷς μὲν γὰρ μήτε φυλακὴ μήτε ζημία τῶν τοιούτων
b καθέστηκε μήθ' αἱ κρίσεις ἀκριβεῖς εἰσὶ, παρὰ τούτοις
μὲν διαφθείρεσθαι καὶ τὰς ἐπιεικεῖς τῶν φύσεων, ὅπου δὲ
μήτε λαθεῖν τοῖς ἀδικοῦσι ῥᾴδιόν ἐστι μήτε φανεροῖς γενομένοις συγγνώμης τυχεῖν, ἐνταῦθα δ' ἐξιτήλους γίγνεσθαι
τὰς κακοηθείας. ἅπερ ἐκεῖνοι γιγνώσκοντες [2] ἀμφοτέροις

[1] εἰς τὴν βουλὴν ἦγον A. C. L. [2] ἀμφοτέρως L.

vitæ rationem memores reddendam esse, sequerentur." Athenæus VI. p. 168. A. ὅτι δὲ τοὺς ἀσώτους μὴ ἔκ τινος περιουσίας ζῶντας τὸ παλαιὸν ἀνεκαλοῦντο οἱ Ἀρεοπαγῖται, καὶ ἐκόλαζον, ἱστόρησαν Φανόδημος καὶ Φιλόχορος, ἄλλοι τε πλείους. Plutarch. in Sol. p. 88. D. et 90. E. Exemplum habemus Cleanthis, apud Diogenem Laertium VII. Demetrii, apud Athen. l. c. Vid. Meursius in Areop. C. IX. — Ἄγειν εἰς τὴν βουλὴν rarius esse pro εἰσάγειν, observat Orellius ad Or. π. ἀντ. p. 208. Animadvertatur item elegans gradatio verborum νουθετεῖν, *admonere*; ἀπειλεῖν, *minari*; κολάζειν, *castigare*: quæ tria inverso ordine conjunxit etiam Plato in Phædone p. 61. Ed. Wyttenb. Idem.

Ἠπίσταντο γὰρ — κακοηθείας] *Duæ* ex illorum sententia, erant *rationes, quæ* homines *ad male agendum excitarent: duæ* item, *quæ eos a peccando avocarent. Illæ* exsistunt, ubi negligitur omnis *cum* φυλακὴ, h. e. diligens cura, qua cavetur, ne cui male agendi aut voluntas aut opportunitas præbeatur, *tum* ζημία τῶν τοιούτων et κρίσεις ἀκριβεῖς, h. e. ubi malefactoribus nulla pœna constituta est, neque æquum et legitimum de malefactis judicium habetur; id enim est κρίσις ἀκριβὴς, h. e. quæ fiat non πρὸς χάριν, πρὸς ἐπιείκειαν, sed κατὰ τὸν νόμον. Cf. supra §. ιβ'. *Hæ* contra ibi adsunt, ubi adest *cum* φυλακὴ, qua fiat, ut malefactoribus latere difficile sit, *tum* ζημία καὶ κρίσις ἀκριβὴς, ita ut, si quando scelus commissum in lucem veniat, nulla venia peccanti exspectanda sit. *Illæ* vitia fovent, *hæ* virtutes excitant. Ita explicandus hic locus, atque si ita explicetur facile intelligitur, quid statuendum sit, de conjectura H. Royaards in Diss. sæpius laudata p. 50. pro ἀδικίας legendum esse ἀρετάς. Hæc universe. — Ἐξιτήλους γίγνεσθαι, proprie *evanidas fieri, evanescere.* Vox ἐξίτηλος occurrit etiam in Or. ad Philipp. p. 94. B. frequens in primis Herodoto, composita ab ἐξιτέω, frequentativo ab ἔξειμι, *exeo*, et terminatione ηλος, uti docet Cl. Wyttenbachius ad Sel. Pr. Hist. p. 340. Ineptissima itaque Grammatici annotatio ap. Bekkerum V. I. p. 252. Ἐξιτήλους· ἀφανεῖς, ἀπὸ τοῦ ἔξω εἶναι τοῦ δήλου, qui utrum nostrum locum in animo habuerit, nec ne, non statuimus. Metaphoram a coloribus evanescentibus ductam esse censet Coraes. Porro laudanda Isocratis diligentia in usu particularum μὲν et δὲ, quæ accuratissime h. l. sibi respondent: παρ' οἷς μὲν — παρὰ τούτοις μὲν — ὅπου δὲ — ἐνταῦθα δὲ. Eadem cernitur in loco de Pace p. 170. C. οἷς μὲν γὰρ περὶ τῶν μεγίστων συμβούλοις χρώμεθα, τούτους μὲν —· οἷς δ' οὐδεὶς ἂν — συμβουλεύσαιτο, τούτους δὲ αὐτοκράτορας ἐκπέμπομεν: uti et in locis Xenophonteis Œcon. p. 828. D. Hieron. p. 915. E. Insignem vim habet ista particularum repetitio, quod de simplici δὲ compluribus exemplis docuit in eodem Opere Wyttenbachius p. 409. et 456. Notentur ex Isocrate Paneg. κζ'. et μζ'. (quibus locis Morus corrigere voluit δὴ aut γὲ) Busir. p. 221. E. 226. B. Panath. p. 260. D. contra Soph. p. 294. D. adv. Callim. p. 382. B Addantur Herodotus VI. 16. 54. Plato Phædon. p. 41. et 91. Ed Wyttenb. Idem.

Ἅπερ ἐκεῖνοι γινώσκ. — καὶ ταῖς τιμωρίαις καὶ ταῖς ἐπιμελείαις] H. e. τῇ ζημίᾳ καὶ ἀκριβεῖ κρίσει, καὶ τῇ φυλακῇ uti modo dixerat. Pœna maleficiis, honore recte factis proposito, cives a Solone a vitiis avocabantur, ad virtutem impellebantur. Notante Stobæo Serm. XLI. p. 247. 24. Σόλων ἐκείνην εἶπεν ἄριστα τὴν πόλιν οἰκεῖσθαι, ἐν ᾗ τοὺς ἀγαθοὺς ἄνδρας συμβαίνει τιμᾶσθαι, καὶ τὸ ἐναντίον, ἐν ᾗ τοὺς κακοὺς ἀμύνεσθαι. Auctor Ep. ad Brutum XV. "Solon Rempublicam duabus rebus contineri di-

κατεῖχον τοὺς πολίτας καὶ ταῖς τιμωρίαις καὶ ταῖς ἐπιμε-
λείαις· τοσούτου γὰρ [1] ἔδεον αὐτοὺς λανθάνειν οἱ κακόν τι
δεδρακότες, ὥστε καὶ τοὺς ἐπιδόξους ἁμαρτήσεσθαί [2] τι
προῃσθάνοντο. τοιγαροῦν οὐκ ἐν τοῖς [3] σκιραφείοις οἱ νεώτεροι c
διέτριβον, οὐδ᾽ ἐν ταῖς αὐλητρίσιν, οὐδ᾽ ἐν τοῖς τοιούτοις

[1] ἐδέοντο A. C. L. [2] τι om. A. C. L. [3] σκιραφίοις A. C. L.

xit, præmio et pœna." Laudat Meursius in Sol. C. XXIX. De τιμῇ, quæ pars erat, τῆς ἐπιμελείας uti h. l. dicitur, supra jam vidimus §. θ′. et cf. infra §. κα′. Referri huc potest Lycurgi locus adv. Leocr. §. γ′. δύο γάρ ἐστι τὰ παιδεύοντα τοὺς νέους, ἥ τε τῶν ἀδικούντων τιμωρία, καὶ ἡ τοῖς ἀνδράσι τοῖς ἀγαθοῖς δεδομένη δωρεά· πρὸς ἑκάτερον δὲ τούτων ἀποβλέποντες, τὴν μὲν διὰ τὸν φόβον φεύγουσι, τῆς δὲ διὰ τὴν δόξαν ἐπιθυμοῦσι. IDEM.

Τοιγαροῦν οὐκ ἐν τοῖς σκιραφείοις κ, τ. λ.] Gravis est Atheniensium reprehensio, qui tantopere a majorum severitate et continentia desciverant, ut Isocratis ætate omnis generis incontinentiæ et lasciviæ, prava parentum indulgentia, juventus sese traderet. Gravius etiam in Orat. de Permut. §. κς′. * κζ′. de neglectu omnium eorum studiorum, quæ bonis civibus formandis inservirent, questus, hisce, quæ toti huic loco quasi commentarii instar esse possunt, in suos invehitur: ἀφ᾽ ὧν ὑμεῖς πολὺν ἤδη χρόνον ἀπελαύνετε τοὺς νεωτέρους, ἀποδεχόμενοι τοὺς λόγους τῶν διαβαλλόντων τὴν τοιαύτην παιδείαν· καὶ γάρ τοι πεποιήκατε τοὺς μὲν ἐπιεικεστάτους αὐτῶν ἐν πότοις καὶ συνουσίαις καὶ ῥαθυμίαις καὶ λαγνείαις τὴν ἡλικίαν διάγειν, ἀμελήσαντες (ἀμελήσαντας e conj. edidit Orell.) τοῦ σπουδάζειν ὅπως ἔσονται βελτίους· τοὺς δὲ χείρω τὴν φύσιν ἔχοντας, ἐν τοιαύταις ἀκολασίαις ἡμερεύειν, ἐν αἷς πρότερον οὐδ᾽ ἂν οἰκέτης ἐπιεικὴς οὐδεὶς ἐτόλμησεν· οἱ μὲν γὰρ αὐτῶν ἐπὶ τῆς ἐννεακρούνου ψύχουσιν οἶνον· οἱ δ᾽ ἐν τοῖς καπηλείοις πίνουσιν· ἕτεροι δ᾽ ἐν τοῖς σκιραφείοις κυβεύουσι· πολλοὶ δ᾽ ἐν τοῖς τῶν αὐλητρίδων διδασκαλείοις διατρίβουσι. Quid melius nostrum locum illustret, quam hæc? de quibus nihil aliud monemus, quam τὴν ἐννεάκρουνον fuisse fontem Athenis, qui antea Callirrhoe dicebatur, testibus Thucydide II. 15. et Harpocratione in v. ab Orellio laudatis, qui hunc quidem ipsa illa Isocratis verba ob oculos habuisse putat: quod si verum sit, pro Λυσίας ἐν τῷ περὶ τῆς ἀντιδόσεως legendum erit Ἰσοκράτης ἐν τ. π. τ. ἀ. Cæterum digna, quæ iis addantur, sunt verba Theopompi apud Athenæum XII. p. 532. laudata a Corae. Hic igitur, discipulus Isocratis, eadem ac magister, de Atheniensibus testatur: Καὶ γὰρ αὐτοὶ τοῦτον τὸν τρόπον ἔζων, ὥστε τοὺς μὲν νέους ἐν τοῖς αὐλητριδίοις καὶ παρὰ ταῖς ἑταίραις διατρίβειν· τοὺς δὲ μικρὸν ἐκείνων πρεσβυτέρους ἔν τε τοῖς κύβοις καὶ ταῖς τοιαύταις ἀσωτίαις· τὸν δὲ δῆμον ἅπαντα πλείω καταναλίσκειν εἰς τὰς κοινὰς ἑστιάσεις καὶ κρεανομίας, ἤπερ εἰς τὴν τῆς πόλεως διοίκησιν. Lysias item pro Mantitheo §. γ′. memorat: τῶν νεωτέρων, ὅσοι περὶ κύβους ἢ πότους ἢ περὶ τὰς τοιαύτας ἀκολασίας τυγχάνουσι τὰς διατριβὰς ποιούμενοι. — Σκιράφεια Grammatici recte interpretantur κυβεῖα vel κυβευτήρια, *aleatoria*: sed neque de vera vocis scriptura, neque unde ducta sit appellatio, consentiunt. Vid. Harpocration, Etymologus, Suidas, Mœris, Hesychius, Pollux IX. 96. Grammaticus Bekkeri Vol. I. p. 300. Nos nostro loco lectionem σκιραφείοις prætulimus, probatam a Corae ad h. l. et ab Orellio. l. c. Hemsterhusius ad Pollucis locum iis accedere videtur, qui putant dicta fuisse a Σκίρῳ, loco extra Athenas, ubi templum erat Ἀθηνᾶς σκειράδος, et in quem convenire solebant aleatores, quippe Athenis per morum censores minus tutum esset alea ludere; ubi denique secundum Stephanum Byzantium etiam meretrices commorabantur. Plura qui cupit, adeat ipse Viri Cl. annotationem, uti et Meursium de Pop. Atticis p. 120. ac D'Orvillium in Vanno Critico p. 312. laudatos Piersono ad Mœrin p. 343. De Σκίρῳ Petitum citat Taylor ad Demosth. pro Cor. §. μ′. IDEM.

Ἐν ταῖς αὐλητρίσιν] Priscianus L. XVIII. col. 1181. Ed. Putschii, laudatus etiam Corae in Add. p. 334. 'Isocrates (inquit) in Areopagitico, ἐν ταῖς αὐλητρίσιν, pro in loco, in quo habitant tibicines. Huic simile Cicero in I. Invectivarum (Catil. I. 1.): "Dico te venisse priore nocte inter falcarios," i. e. in locum ubi sunt falcarii.' Recte quidem ille: sic enim ipse Isocrates et Theopompus locis all. interpretantur. Cf. de hoc usu Brunck. ad Aristoph. Lysistr. 557. Meretricibus (ταῖς πορναῖς, παισὶ, ἑταίραις) plerumque comites aderant, uti et Saltrices (ὀρχηστρίδες). Vid. Aristoph. Ran. 513. Nubb. 996. laudatus a Corae et mox citandus. Apud Lysiam Or. IV. §. α′. confitentur quidam, se venisse πρὸς παῖδας καὶ αὐλητρίδας καὶ μετ᾽ οἴνου. Ab Æliano V. H. VII. 2. conjunctim memorantur

συλλόγοις ἐν οἷς νῦν διημερεύουσιν· ἀλλ᾽ ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασιν ἔμενον, ἐν οἷς ἐτάχθησαν, θαυμάζοντες καὶ [1] ζηλοῦντες

[1] ὁμιλοῦντες A. C. ὁμιλοῦντες καὶ θαυμάζοντες L.

πολλαὶ —γυναικῶν, μουσουργοὶ καὶ αὐλητρίδες, καὶ ἑταῖραι κάλλει διαπρέπουσαι καὶ ὀρχηστρίδες. XIII. 1. αὐλητρίδες et αὐτὰ τὰ τῶν μειρακίων τῶν κατὰ πόλιν, *ea quibus juvenes urbani delectari solent*. Apud Theocritum Id. II. 146. Simætha meretrix suam memorat αὐλητρίδα. IDEM.

Ἐν τοῖς τοιούτοις συλλόγοις, ἐν οἷς νῦν διημερεύουσιν] Quales intelligantur conventus, e locis allatis satis apparet. Διημερεύουσιν autem cum emphasi accipiendum, *totos dies transigunt*. Simili in causa hoc verbo utitur Ælian. V. H. III. 14. Isocrates bono sensu de discipulis suis secum degentibus, de Perm. §. κς′. * κβ′. Quæ huc usque dicta sunt omnia de licentia juventutis illustrat Æschines adv. Timarchum §. ι′. referens de juvene dedito ταῖς αἰσχίσταις ἡδοναῖς, ὀψοφαγίαις καὶ πολυτελείαις δείπνων, καὶ αὐλητρίσι, καὶ ἑταίραις, καὶ κύβοις, καὶ τοῖς ἄλλοις, ὑφ᾽ ὧν οὐδενὸς χρὴ κρατεῖσθαι τὸν γενναῖον καὶ ἐλεύθερον. IDEM.

Θαυμάζοντες καὶ ὁμιλοῦντες τοὺς ἐν τούτοις πρωτεύοντας] Durius videtur ὁμιλεῖν sequente Accusativo, qui convenit τῷ θαυμάζειν. Hinc varii Interpretum conatus. Wolfii verba hæc sunt in Annot. 'Observentur verba diversæ constructionis: θαυμάζω σε dicitur, sed ὁμιλῶ σοι non σε. Et tamen Isocrates sic scripsit, nisi forte culpa librarii mutatus sit ordo et legendum ὁμιλοῦντες καὶ θαυμάζοντες τοὺς, etc. quod omnino verum esse puto. Plus enim est θαυμάζειν quam ὁμιλεῖν, et gravius verbum recte sequitur. Demosth. πρὸς Λεπτ. Θηβαῖοι τοὺς μὲν ἑαυτοὺς ἀγαθόν τι ποιοῦντας μήτε τιμῶντες, μήτε θαυμάζοντες.' Ὑμνοῦντες Ruhnkenii, ζηλοῦντες Valckenaerii est conjectura, qui ad Eurip. Hippol. vs. 106. de vi verbi θαυμάζειν pro *colere* disputans, allato loco Isocrateo, p. 177. D. 'illic (inquit) pro ὁμιλοῦντες, quod in καθομιλοῦντες mutari nolim, scribendum arbitror ζηλοῦντες ut scribit p. 175. D. τὸν πλοῦτον θαυμάζοντες καὶ ζηλοῦντες· p. 344. A. τοὺς — σοφιστὰς ἐθαύμαζον, καὶ τοὺς συνόντας αὐτοῖς ἐζήλουν. Similiter θαυμάζειν καὶ ζηλοῦν *Democrito* junguntur aliisque: literarum ductus propius accedit in Isocrateis ὑμνοῦντες. quod placet Clar. D. Ruhnkenio.' Τιμῶντες Segaario debetur, Professori quondam Rheno-Trajectino, cujus exstat specimen Observationum Criticarum in Isocratem in Actis Literariis Societatis Rheno-Trajectinæ, T. I. p. 73 —105. Non immemor Valckenaerii, pag. 93. sic ab Isocrate scriptum existimabat, 'argumento (ut ait) loci p. 277. D. ἐκεῖνοι δὲ τοὺς τοιούτους τῶν ἔργων πρωτεύοντας βελτίστους εἶναι τῶν παίδων ὑπολαμβάνουσι, καὶ μάλιστα τιμῶσι: cui accedit, quod θαυμάζειν et τιμᾶν etiam jungit in Panegyr. p. 42. E. εἴ τις τιμῴη καὶ θαυμάζοι μὴ τοὺς πρώτους τῶν λόγων ἀρχομένους, ἀλλὰ τοὺς ἄριστα αὐτῶν ἕκαστον ἐξεργαζομένους.' Postremum tandem καθομιλοῦντες, quod Valckenaerio displicuisse vidimus, Coraes prætulit, qui, memoratis reliquorum conjecturis, in Addendis p. 334. scripsit: 'Καὶ ἔστι μὲν ἀληθὲς τὸ ἀείποτε πρὸς δοτικὴν φέρεσθαι τὸ Ὁμιλεῖν· οὐδέν γε μὴν ἐνταῦθα κωλύει καὶ πρὸς αἰτιατικὴν συνάψαι, κατὰ τὸ παρὰ τοῦτο σύνθετον Καθομιλεῖν, αἰτιατικῇ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ συνταττόμενον, ὡς ἐδήλωσεν ὁ Στέφανος ἐν τῷ Θησαυρῷ (B. σελ. 1310). Ἴσως δὲ καὶ, Θαυμάζοντες καὶ καθομιλοῦντες, ἦν ἡ ἀρχαία γραφή.' Nobis, si optio detur, reliquis omnibus præstare videtur Valckenaeriana conjectura, quæ elegantem efficit gradationem: primum admiratio exsistebat, deinde ex admiratione nascebatur æmulatio. Nec tamen ausi sumus eam in textum recipere, cum et vulgaris lectio ὁμιλοῦντες sese tueri posse videatur, sive ea ratione, quam Coraes attulit, sive alia quadam observatione, hac: duobus verbis diversos casus regentibus cum uno substantivo junctis, substantivum vel propioris vel remotioris casu poni. Prioris constructionis exempla sunt frequentissima. Sic §. λγ′. legimus: ἣν — ἐπιτιμήσω καὶ κατηγορήσω τῶν ἐνεστώτων πραγμάτων. Nam κατηγορεῖν Genitivum, ἐπιτιμᾶν Dativum postulat. Similia sunt ex Orat. de Perm. p. 332. E. ἐπιτιμᾶν καὶ βασκαίνειν τὰ τῶν ἄλλων. Contra Soph. p. 291. B. τίς γὰρ οὐκ ἂν μισήσειε ἅμα καὶ καταφρονήσειε — τῶν περὶ τὰς ἔριδας διατριβόντων. De Pace pag. 161. E. τοὺς ἐπιπλήττοντας καὶ νουθετοῦντας ὑμᾶς. Etenim νουθετεῖν cum Accusativo, ut §. ιη′. ἐπιπλήττειν cum Dativo poni solet, ad Nicocl. p. 15. B. Archid. p. 135. A. De Pace p. 167. C. Laud. Busir. p. 227. C. Quæ facere possint ad commendandam verborum transpositionem, quæ placuit Wolfio. Posterioris vero constructionis, qua remotiore loco positi verbi casum substantivum sequatur, exemplum esse possit hic noster locus; quanquam fateor ea esse rarissima, nec memini me ullum usquam invenire huic plane simile: nisi forte huc quodammodo pertineat istud Theophrasti περὶ ἀγροικίας

τοὺς ἐν τούτοις πρωτεύοντας. οὕτω δ' ἔφευγον τὴν ἀγορὰν,
ὥστε εἰ καί ποτε διελθεῖν ἀναγκασθεῖεν, μετὰ πολλῆς
αἰδοῦς καὶ σωφροσύνης ἐφαίνοντο τοῦτο ποιοῦντες. ἀντειπεῖν
δὲ τοῖς πρεσβυτέροις ἢ λοιδορήσασθαι δεινότερον ἐνόμιζον d
[1] ἢ νῦν περὶ τοὺς γονέας [2] ἐξαμαρτεῖν. ἐν καπηλείῳ δὲ φαγεῖν
ἢ πιεῖν [3] οὐδεὶς οὐδ' ἂν οἰκέτης ἐπιεικὴς ἐτόλμησε· σεμνύ-
νεσθαι [4] γὰρ ἐμελέτων, [5] ἀλλ' οὐ βωμολοχεύεσθαι. καὶ τοὺς

[1] εἶναι ἢ A. C. L. [2] ἐξαμαρτάνειν A. C. L. [3] οὐθεὶς A. L. [4] δὲ A. C. L. [5] καὶ A. C. L.

p. 13. ἐπ' ἄλλῳ μὲν 'μήτε θαυμάζειν μήτε ἐκπλήττεσθαι. ubi ἐπ' ἄλλῳ pendet a remotiore, non a propiore verbo: dicitur enim ἐκπλήττεσθαι ἐπί τινι, sed θαυμάζειν τι. Certe nulla ratio grammatica prohibere videtur, quominus ubi sic duo verba diversæ constructionis junguntur, substantivum non æque cum remotiore, quam cum propiore convenire queat. Verumtamen suum unicuique judicium esto. Idem.

Τὴν ἀγορὰν] Intelligitur forum ubi res venales exponebantur, quali in loco multa fieri solere honestati et bonis moribus contraria eleganter Xenophon animadvertit Cyrop. I. 2. 3. Ex turpitudine fori convicium illud περίτριμμα ἀγορᾶς, de quo cf. Pollux VI. 183. Eam partem τῆς ἀγορᾶς, ubi vendebatur, dictam fuisse κύκλους, Pollux testatur X. 18. Ad hæc autem et quæ proxime sequuntur pertinet locus Aristophanis Nubb. 986. et sqq. ubi, comparata majorum disciplina cum præsenti licentia, juvenem sic alloquitur aliquis:

Πρὸς ταῦτ', ὦ μειράκιον, θαῤῥῶν ἐμὲ τὸν κρείττω λόγον αἱροῦ·
Κἀπιστήσει μισεῖν ἀγορὰν, καὶ βαλανείων ἀπέχεσθαι,
Καὶ τοῖς αἰσχροῖς αἰσχύνεσθαι· κἂν σκώπτῃ τίς σε, φλέγεσθαι.
Καὶ τῶν θακῶν τοῖς πρεσβυτέροις ὑπανίστασθαι προσιοῦσι.
Καὶ μὴ περὶ τοὺς σαυτοῦ γονέας κακουργεῖν, ἄλλο τε μηδὲν
Αἰσχρὸν ποιεῖν· ὅτι τῆς αἰδοῦς μέλλεις τἄγαλμ' ἀναπλήσειν.
Μηδ' εἰς ὀρχηστρίδος εἰσιέναι, ἵνα μὴ πρὸς ταῦτα κεχηνὼς,
Μήλῳ βληθεὶς ὑπὸ πορνιδίου, τῆς εὐκλείας ἀποθραυσθῇς.
Μηδ' ἀντειπεῖν τῷ πατρὶ μηδέν· μηδ' Ἰαπετὸν καλέσαντα,
Μνησικακῆσαι τὴν ἡλικίαν, ἐξ ἧς ἐνεοτροφήθης.

Idem.

Ἀντειπεῖν δὲ — ἐξαμαρτάνειν] Paulo aliter hæc refert Dionysius l. l. supra p. 327. δεινότερον μὲν ἡγεῖσθαί φησι (Isocrates) τοὺς τότε ἀνθρώπους τὸ τοῖς πρεσβυτέροις ἀντειπεῖν ἢ τὴν τάξιν λύειν. Cf. Aristoph. l. c. Idem.

Ἐν καπηλείῳ δὲ — ἐτόλμησε] Καπηλεῖον, caupona, locus ubi vinum venale exponitur: cf. Pollux VII. 193. Simile est πανδοκεῖον; vid. ibid. 16. Cura honestatis in evitandis cauponis ex eo apparet, quod olim apud Græcos cauponæ, sive tabernæ, non multo honestiora loca erant, quam lenonis aut meretricis domus, ut ait Casaubonus ad Theophr. p. 207. (qui cf. et p. 436.) laudatis Æliano V. H. III. 14. et Athenæo XIII. p. 566. qui hæc Isocratis verba exemplo ex Hyperide desumpto comprobat: Ὑπερίδης δὲ, inquit, ἐν τῷ κατὰ Πατροκλέους, εἰ γνήσιος ὁ λόγος, τοὺς Ἀρεοπαγίτας, φησὶν, ἀριστήσαντά τινα ἐν καπηλείῳ κωλῦσαι ἀνιέναι εἰς Ἄρειον πάγον. Laudat et Meursius in Areop. C. IX. in f. Idem.

Σεμνύνεσθαι] *gravitatem servare, omnia serio facere et dicere*, quemadmodum hic τῷ βωμολοχεύεσθαι, sic in Hel. p. 210. B. τῷ σκώπτειν opponitur. Est autem βωμολοχεύεσθαι, idem fere ac σκώπτειν, *scurram agere, risum movere*, quod qui faciunt dicuntur βωμολόχοι, Harpocrationi dicti, εὔκολοί τινες ἄνθρωποι καὶ ταπεινοὶ, καὶ πᾶν ὁτιοῦν ὑπομένοντες ἐπὶ κέρδει, διὰ τοῦ παίζειν τε καὶ σκώπτειν. Ipsum Aristophanem βωμολόχον ἄνδρα καὶ γελοῖον ὄντα καὶ εἶναι σπεύδοντα vocat Ælian. V. H. II. 13. Metaphoram ductam esse docent grammatici a mendicis aras insidiantibus (τοὺς βωμοὺς λοχώντων) adulandoque risum moventibus. Præter Harpocrationem, et Maussacum ad eum, Thomam Magistrum, ibique Stoeberum p. 176. vid. Grammaticus Bekkeri V. I. p. 221. et 222. et alius p. 185. De re cf. Aristoph. l. c. vs. 966. Idem.

Καὶ τοὺς εὐτραπέλους δὲ — ἐνόμιζον] Thomas Mag. p. 801. distinguit inter σκῶμμα, γελοῖον et εὐτράπελον, quorum hoc definit τὸ μετὰ σεμνότητος χαριέντως λεγόμενον. Sed recte monet Sallierus alibi in malam partem dici, atque ita h. l. accipiendum, quippe explicatur per σκώπτειν δυνάμενον. Et hoc loco τοὺς εὐτραπέλους καὶ σκώπτειν δυναμένους mera periphrasis est τῶν βωμολοχευόντων, quod non tantum modo allata Harpocrationis verba docere videntur, collata vocis etymologia, sed et extra omnem dubitationem ponit ipsius Isocratis, ut ita dicam, interpretatio in Orat. περὶ τῆς ἀντ. §. κς'. * κζ'. ἐπεὶ νῦν γ' οὕτως, inquit, ἀνέστραπται καὶ συγκέχυται πολλὰ τῶν κατὰ τὴν πόλιν, ὥστ' οὐδὲ τοῖς ὀνόμασιν ἐν τῇ διαλέκτῳ ἔνιοί τινες ἔτι χρῶνται κατὰ τὴν φύσιν, ἀλλὰ μεταφέρουσιν ἀπὸ τῶν καλλίστων πραγμάτων ἐπὶ τὰ φαυλότατα τῶν ἐπιτηδευμάτων· τοὺς γὰρ βωμολοχευομένους καὶ σκώπτειν καὶ μιμεῖσθαι (*mimos agere*) δυναμένους, εὐφυεῖς καλοῦσι· προσῆκον τῆς προσηγορίας ταύτης τυγχάνειν τοὺς ἄριστα πρὸς ἀρετὴν πεφυκότας. Utrique loco, et huic et nostro, debilem inesse imitationem terribilis orationis Thucydideæ III. 82. καὶ τὴν εἰωθυῖαν ἀξίωσιν τῶν ὀνομάτων εἰς τὰ ἔργα ἀντήλλαξαν τῇ δικαιώσει, Orellius putat in Ann. Quod habet Ammonius: εὐφυὴς λέγεται παρὰ Ἀττικοῖς ὁ σκωπτικὸς, confirmat Isocrates, cum ait τοὺς σκώπτειν δυναμένους ita dictos fuisse. Proprie significat *egregia indole præditum*, atque ita occurrit §. λβ'. metaphora desumpta a plantis quæ læto germine sata feliciter surgunt. Vid. Valcken. in Animadvss. ad Amm. L. II. C. II. p. 87. ut non male Gallicum *homme d'esprit* conferat Coraes, qui et ex Athenæo VI. p. 60. locum affert Theopompi Philippum Macedonem dicentis χαίρειν — τῶν ἀνθρώπων τοῖς εὐφυέσι καλουμένοις, καὶ τὰ γελοῖα λέγουσι καὶ ποιοῦσι, eodem sensu ac nostro loco, ut apparet ex Demosthene Olynth. II. §. ζ. Σκωπτικὸς autem tantum distat a σκώπτης, quantum ab *eleganti* et ingenuo homine dignissimo jocandi genus *petulans* et flagitiosum, notante Valcken. ibid. p. 88. — Δυστυχεῖς, ex oppositione τοῦ εὐφυὴς, recte Laugius et Coraes interpretantur μωροὺς, ἠλιθίους. Eodem sensu, ut videtur, δυστυχία legitur ad Nicocl. p. 17. B. Idem.

Ἐκεῖνοι γὰρ ἦσαν οἱ προτρέψαντες τὴν ἀρχὴν κ. τ. λ.] Tangit Periclem et Ephialtem, quorum opera Areopagi auctoritas insigniter imminuta est. Vid. Plutarchus in Pericle p. 155. E. 157. A. in Cimone p. 485. B. T. II. p. 812. C. Diod. Sic. XI. 77. Aristot. Polit. II. 10. Meursius in Areop. C. IX. τὴν ἀρχὴν, ut recte monet Wolfius et Coraes, h. l. adverbialiter accipiendum, *primum, primi*. Sic etiam in Paneg. p. 66. B. ubi opponitur τῷ ἐπὶ τελευτῆς. Idem.

Ἧς ἐπιστατούσης — ἔγεμεν] Initium hujus capitis illustrant, quæ de præsentibus malis disputat Isocrates de Pace p. 185. A. μηδένα τῶν πολιτῶν ζῆν ἡδέως, μήτε ῥαθύμως, ἀλλ' ὀδυρμῶν μεστὴν εἶναι τὴν πόλιν· οἱ μὲν γὰρ τὰς πενίας καὶ τὰς ἐνδείας ἀναγκάζονται διεξιέναι καὶ θρηνεῖν πρὸς σφᾶς αὐτούς· οἱ δὲ τὸ πλῆθος τῶν προσταγμάτων καὶ λειτουργιῶν, καὶ τὰ περὶ τὰς εἰσφορὰς, καὶ τὰς ἀντιδόσεις· ἃ τοιαύτας ἐμποιεῖ λύπας, ὥστ' ἄλγιον ζῆν τοὺς τὰς οὐσίας κεκτημένους, ἢ τοὺς συνεχῶς πενομένους. Quæ omnia mala deinceps repetuntur a malevolis oratoribus et demagogis. Vid. etiam p. 184. B. De multitudine litium, quæ Athenis dijudicabantur, vid. Xenoph. de Ath. Rep. p. 699. A. —

εὐτραπέλους δὲ καὶ [1] τοὺς σκώπτειν δυναμένους, οὓς νῦν
εὐφυεῖς προσαγορεύουσιν, ἐκεῖνοι δυστυχεῖς ἐνόμιζον.
e ιθ'. Καὶ μηδεὶς οἰέσθω με δυσκόλως διακεῖσθαι πρὸς
τοὺς ταύτην ἔχοντας τὴν ἡλικίαν. οὔτε γὰρ ἡγοῦμαι τού-
τους αἰτίους εἶναι τῶν γιγνομένων, σύνοιδά τε τοῖς πλεί-
στοις αὐτῶν ἥκιστα χαίρουσι ταύτῃ τῇ καταστάσει, δι'
ἣν ἔξεστιν αὐτοῖς ἐν ταῖς ἀκολασίαις ταύταις διατρίβειν·
150 ὥστε οὐκ ἂν εἰκότως τούτοις [2] ἐπιτιμῴην, ἀλλὰ πολὺ [3] δι-
καιότερον τοῖς ὀλίγῳ πρὸ ἡμῶν τὴν πόλιν διοικήσασιν. ἐκεῖνοι
γὰρ ἦσαν [4] οἱ προτρέψαντες ἐπὶ ταύτας τὰς ὀλιγωρίας καὶ 148
καταλύσαντες τὴν τῆς βουλῆς δύναμιν.
κ'. Ἧς ἐπιστατούσης οὐ δικῶν οὐδ' ἐγκλημάτων οὐδ'

[1] τοὺς om. A. C. L. [2] ἐπιτιμῴημεν A. C. L. [3] ἂν δικ. A. C. L. [4] οἱ τὴν ἀρχὴν προτρ. A. C. L.

εἰσφορῶν οὐδὲ πενίας οὐδὲ πολέμων ἡ πόλις ἔγεμεν, ἀλλὰ
καὶ πρὸς ἀλλήλους ἡσυχίαν εἶχον καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους
ἅπαντας εἰρήνην ἦγον. παρεῖχον γὰρ σφᾶς αὐτοὺς τοῖς μὲν
Ἕλλησι πιστούς, τοῖς δὲ βαρβάροις φοβερούς. τοὺς μὲν γὰρ b
σεσωκότες ἦσαν, παρὰ δὲ τῶν δίκην τηλικαύτην εἰληφότες,
ὥστ' ἀγαπᾶν ἐκείνους εἰ μηδὲν ἔτι κακὸν πάσχοιεν. τοι-
γάρτοι διὰ ταῦτα μετὰ τοσαύτης ἀσφαλείας διῆγον, ὥστε
καλλίους εἶναι καὶ πολυτελεστέρας τὰς οἰκήσεις καὶ τὰς
[1] κατασκευὰς τὰς ἐπὶ τῶν ἀγρῶν ἢ τὰς ἐντὸς τείχους, καὶ
πολλοὺς τῶν πολιτῶν μηδ' εἰς τὰς ἑορτὰς εἰς ἄστυ κατα-
βαίνειν, ἀλλ' αἱρεῖσθαι μένειν ἐπὶ τοῖς ἰδίοις ἀγαθοῖς μᾶλ- c
λον ἢ τῶν κοινῶν ἀπολαύειν. οὐδὲ γὰρ τὰ περὶ τὰς θεωρίας,

[1] ἐπισκευὰς A. C. L.

Εἰσφοραὶ, proprie *collationes pecuniæ*, civibus imperabantur, quotiescunque Respublica inopia laborabat. Lysias de Niciæ bonis publ. §. ζ. καὶ ὅταν ἡ πόλις δέηται χρημάτων, ἀπὸ τούτων ὑμῖν εἰσφέρομεν. Frequens earum mentio apud Oratores, conjuncta cum λειτουργίαις, τριηραρχίαις, χορηγίαις, etc. Isocrates περὶ ἀντιδ. §. κς'. * η'. se filiumque refert εἰς τοὺς διακοσίους τοὺς εἰσφέροντας καὶ λειτουργοῦντας. Prima autem ejus generis collatio, eaque ducentorum talentorum, facta est tempore belli Peloponnesii ad urgendam Mitylenes obsidionem, auctore Thucydide III. 19. Vere igitur h. l. dixit apud majores nullis εἰσφοραῖς opus fuisse, quo ipso suæ ætatis homines perstringit. — Πενίας, h. e. πενήτων. Vid. §. λη'. cur autem non essent ea ætate pauperes, ostendit §. ιβ'. Mox ad εἶχον ex antecedenti πόλις, supplendus nominativus οἱ πολῖται. Idem.

Παρεῖχον γὰρ — πάσχοιεν] Spectant tempora bellorum Persicorum. Athenienses tunc fuisse σωτῆρας τῆς Ἑλλάδος, probat Herodotus VII. 139. De verbo ἀγαπᾶν, *contentum esse, satis sibi ducere*, vid. Sluiterus Lect. And. p. 189. Lysias eo utitur contra Eratosth. §. γ'. eodemque sensu adverbio ἀγαπητῶς. pro Mantitheo §. δ'. Idem.

Διὰ ταῦτα] Delendum putat Coraes. Idem.

Μετὰ τοσαύτης ἀσφαλείας διῆγον — ἢ τὰς ἐντὸς τείχους] Securitatis indicium in eo cernitur, quod belli tempore, cum agri incursionibus vastabantur, omnia in urbem comportanda erant. Quod semper moleste tulerunt Athenienses, quorum plurimis mos erat in agris habitare; eaque consuetudine valde delectabantur. Exemplum ejus rei præbent tempora Peloponnesii belli, de quo egregius est Thucydidis locus, classicus in hac re, II. 14—17. qui morem istum repetit ex antiqua Atticorum degendi ratione per pagos, κατὰ κώμας, quæ postea etiam, quum jam Theseus eos dispersos in unam urbem coegisset, obtinuerit. Cap. 65. doluisse dicuntur οἱ δυνατοὶ καλὰ κτήματα κατὰ τὴν χώραν οἰκοδομίαις τε καὶ πολυτελέσι κατασκευαῖς ἀπολωλεκότες. Similiter post pugnam Chæronensem decrevit populus παῖδας μὲν καὶ γυναῖκας ἐκ τῶν ἀγρῶν ἐς τὰ τείχη κατακομίζειν, teste Lycurgo adv. Leocr. §. ς'. Aliud exemplum, Naxiorum exstat apud Herodotum V. 34. ubi vid. Valcken. In primis vero ipsorum Atheniensium factum animadvertatur, quos, quo tempore Philippus ad sacrilegos delendos Phocidem invaderet, etsi paulo ante pace ab eo accepta, attamen omnia ex agris in urbem comportanda decrevisse, referunt Demosth. de Corona §. ιϛ'. Æschines contra Ctesiph. §. λ'. Anonymus in Argumento Orat. Demosth. de Falsa Leg. Quod si enim vera sint, quæ de tempore conscripti Areopagitici supra disputavimus, ea res, quæ recens acciderat, aptam majorum laude æquales tacite reprehendendi causam Isocrati præbere poterat. — Τὰς ἐπισκευὰς recte Coraes interpretatur τὰ ἔπιπλα καὶ σκεύη τῶν οἴκων. Latine dicas *omnia quæ moveri possunt*, ut ait Nepos in Themist. 2. Consentit Thucydides, qui habet τὴν κατασκευὴν ᾗ κατ' οἶκον ἐχρῶντο. Cf. Pollux IX. 10. sq. Idem.

Οὐδὲ γὰρ τὰ περὶ τὰς θεωρίας — ἐποίουν] Θεωρίας fuisse *publica sacrificia*, quæ vel jungi vel opponi soleant ταῖς θυσίαις, notum est. Et his suæ ætatis petulantiam insectatur Isocrates, gravius vituperatam in Oratione de Pace p. 174. E. et sq. Queritur de ἀσελγείᾳ τῶν πατέρων et ἀνοίᾳ eorum qui temporibus fere captarum Athenarum rempubl. moderabantur; quos eo processisse ait, ut decernerent, quæ e sociorum vectigalibus pecuniæ superessent, ea per singula talenta in saltationem celebrandis Bacchi sacris esse inferenda (εἰς τὴν ὀρχήστραν τοῖς Διονυσίοις): tum ita pergit p. 175. C. ἐπειδὰν πλῆρες ᾖ τὸ θέατρον, καὶ τοῦτ' ἐποίουν, καὶ παρεισῆγον τοὺς παῖδας τῶν ἐν τῷ πολέμῳ τετελευτηκότων· ἀμφοτέροις ἐπιδεικνύντες, τοῖς μὲν συμμάχοις τὰς τιμὰς τῆς οὐσίας αὐτῶν ὑπὸ μισθωτῶν εἰσφερομένας, τοῖς δ' ἄλλοις Ἕλλησι τὸ πλῆθος τῶν ὀρφανῶν, καὶ τὰς συμφορὰς, τὰς διὰ τὴν πλεονεξίαν ταύτην γιγνομένας. καὶ ταῦτα δρῶντες αὐτοί τε τὴν πόλιν εὐδαιμόνιζον, καὶ πολλοὶ τῶν νοῦν οὐκ ἐχόντων ἐμακάριζον αὐτήν. Commode porro huc referuntur, quæ de θεωρικοῖς χρήμασι, seu pecunia publica inter pauperes distributa, ut, unde, ad spectacula ventitantes, duos obolos solverent, haberent, passim referuntur. Vid. Libanii Argumentum Demosth. Olynth. I. hujus Oratio περὶ συντάξεως. Harpocr. in voce et Valesius p. 38. Res a Pericle profecta postea Eubuli consiliis magis etiam invaluit. Cf. Ruhnken. Hist. Crit. Or. Gr. p. 66. Idem.

ὧν ἕνεκ' [1] ἄν τις ἦλθεν, ἀσελγῶς οὐδ' ὑπερηφάνως, ἀλλὰ
νουνεχόντως ἐποίουν. οὐ γὰρ ἐκ τῶν πομπῶν οὐδ' ἐκ τῶν
περὶ τὰς χορηγίας φιλονεικιῶν οὐδ' ἐκ τῶν τοιούτων ἀλα-
ζονειῶν τὴν εὐδαιμονίαν ἐδοκίμαζον, ἀλλ' ἐκ τοῦ σωφρόνως
οἰκεῖν καὶ τοῦ βίου τοῦ καθ' ἡμέραν καὶ τοῦ μηδένα τῶν
d πολιτῶν ἀπορεῖν τῶν ἐπιτηδείων. ἐξ ὧνπερ χρὴ κρίνειν τοὺς
ὡς ἀληθῶς εὖ πράττοντας καὶ μὴ φορτικῶς πολιτευομέ-
νους· ἐπεὶ νῦν γε τίς οὐκ ἂν ἐπὶ τοῖς γιγνομένοις τῶν εὖ
φρονούντων ἀλγήσειεν, ὅταν ἴδῃ τινὰς τῶν πολιτῶν αὐτοὺς
μὲν περὶ τῶν ἀναγκαίων, εἴθ' ἕξουσιν εἴτε μή, πρὸ τῶν δι-
καστηρίων κληρουμένους, τῶν δ' Ἑλλήνων τοὺς ἐλαύνειν τὰς

[1] ἂν om. L.

Οὐ γὰρ ἐκ τῶν πομπῶν — ἐδοκίμαζον] Superbiæ Atheniensium (ὑπερηφανίας) in illis (ἐν ταῖς πομπαῖς) exemplum est apud Ælianum V. H. VI. 1. De insano studio τῶν χορηγιῶν egit Spanhemius ad Callimachum p. 363. laudatus Ernesto ad Xenoph. Mem. III. 4. §. 3. Cf. et Casaubonus ad Athenæum XIV. 8. p. 904. Idem.

Καὶ τοῦ μηδένα τ. π. ἀ. τ. ἐ.] Socrates ad Xenoph. Mem. I. 6. 10. disputat, τὴν εὐδαιμονίαν non esse πολυτέλειαν, sed τὸ μηδενὸς δεεσθαι. Idem.

Φορτικῶς] Coraes interpretatur ἀλαζονικῶς ex anteced. ἀλαζονειῶν. Pollux III. 130. eodem loco ponit cum ἀνυποίστως, δυσοίστως, ἀφορήτως, δυσανέκτως, δυσανασχέτως, δυσφόρως, βαρέως, ἐπαχθῶς. E quibus equidem h. l. duo postrema nostro loco aptissima censeam, atque τὸ φορτικῶς πολιτεύεσθαι de ea reip. administratione intelligam, qua fiat ut in aliorum civium opulentia et abundantia alii paupertate et omnis generis miseria premantur. Inopiæ certe mox mentio fit. Unus Cod. habet φροντικῶς, quod etsi rarum est, tamen μὴ deleto melius convenire ait Langius. Idem.

Αὐτοὺς μὲν περὶ τῶν — κληρουμένους] Tanta illi inopia premebantur rerum maxime necessariarum, ut unde viverent, non haberent, nisi, ad causam judicandam sorte electi, in aliquo tribunali, δικαστηρίῳ, judicii mercedem, quæ erat τριώβολον, seu dimidium drachmæ, accepissent. Ex hac consuetudine explicat Coraes. Majorem lucem affert locus de Pace p. 185. B. ubi omnia mala repetens a pravis oratoribus et demagogis, πρὸς γὰρ τοῖς ἄλλοις κακοῖς, inquit, καὶ τῶν καθ' ἡμέραν ἑκάστην ἀναγκαίων, οὗτοι μάλιστα βούλονται σπανίζειν ὑμᾶς· ὁρῶσι γὰρ τοὺς μὲν ἐκ τῶν ἰδίων δυναμένους τὰ σφέτερ' αὐτῶν διοικεῖν, τῆς πόλεως ὄντας καὶ τῶν τὰ βέλτιστα λεγόντων· τοὺς δ' ἀπὸ τῶν δικαστηρίων ζῶντας, καὶ τῶν ἐκκλησιῶν, καὶ τῶν ἐντεῦθεν λημμάτων, ὑφ' αὑτοῖς διὰ τὴν ἔνδειαν ἠναγκασμένους εἶναι, καὶ πολλὴν χάριν ἔχοντας ταῖς εἰσαγγελίαις, καὶ ταῖς γραφαῖς, καὶ ταῖς ἄλλαις συκοφαντίαις, ταῖς δι' αὐτῶν γιγνομέναις, κ. τ. λ. Idem.

Τῶν δ' Ἑλλήνων — τρέφειν ἀξιοῦντας] Vi-

ναῦς βουλομένους τρέφειν ἀξιοῦντας, καὶ χορεύοντας μὲν ἐν χρυσοῖς ἱματίοις, χειμάζοντας δ' ἐν [1] τοιούτοις ἐν οἷς οὐ βούλομαι λέγειν· καὶ τοιαύτας ἄλλας ἐναντιώσεις περὶ τὴν [2] διοίκησιν γιγνομένας, αἳ μεγάλην αἰσχύνην περιποιοῦσι τῇ πόλει;

κα΄. Ὧν οὐδὲν ἦν ἐπ' ἐκείνης τῆς βουλῆς· ἀπήλλαξε γὰρ

[1] τούτοις A. C. L.   [2] τοιαύτην διοίκησιν A. C. L.

dentur intelligenda de ξενοτροφίᾳ de qua classicus est locus de Pace p. 168. D. εἰς τοῦτο δὲ μωρίας ἐληλύθαμεν, ὥστ' αὐτοὶ μὲν ἐνδεεῖς ἐσμὲν τῶν ἀναγκαίων, ξενοτροφεῖν δ' ἐπικεχειρήκαμεν. Cff. supra dicta ad §. δ΄. Et paulo post de re navali loquens: καὶ τότε μὲν (inquit, h. e. majorum tempore) εἰ τριήρεις πληροῖεν, τοὺς μὲν ξένους καὶ τοὺς δούλους ναύτας εἰσεβίβαζον, τοὺς δὲ πολίτας μεθ' ὅπλων ἐξέπεμπον· νῦν δε τοῖς μὲν ξένοις ὁπλίταις χρώμεθα, τοὺς δὲ πολίτας ἐλαύνειν ἀναγκάζομεν. Cum tamen ex hoc ipso loco appareat, Isocratis ætate cives Athenienses, quos redit Aristophanes Equit. 1368. fuisse qui naves impellerent, quod diserte etiam testatur Xenophon de Rep. Ath. I. 2. difficile dictu est, qui nostro loco οἱ Ἕλληνες dici videantur ἐλαύνειν τὰς ναῦς, præsertim cum οἱ κληρούμενοι, de quibus modo dixerat, etiam Græci erant. Coraes ea de causa pro Ἑλλήνων legendum suspicatur ἄλλων, totius loci hac exhibita paraphrasi: 'Τίς οὐκ ἂν λυπηθείη ὁρῶν τινὰς τῶν πολιτῶν Ἀθηναίων οὕτω πενομένους, ὥστε κληροῦσθαι πρὸ τῶν δικαστηρίων, ἐπ' ἀδήλῳ τῷ ἕξειν τὰ ἀναγκαῖα, ἐὰν λάχωσι κρίνειν, ἢ μὴ ἕξειν, ἐὰν ἀπολάχωσι· καὶ ὅμως ἀξιοῦντας τρέφειν, ἤγουν μισθὸν διδόναι τὴν πόλιν τοῖς ἐκ τῶν ἄλλων πολιτῶν Ἀθηναίων βουλομένοις ἐλαύνειν τὰς ναῦς· τοῦτο γάρ ἐστιν, ὡς ἐρεῖ μετ' ὀλίγα ἡ περὶ τὴν διοίκησιν ἐναντίωσις.' De utriusque vocabuli confusione alibi dixerat in Ann. ad Paneg. §. κ΄. ibique laudato loco Prodromi Biblioth. Gr. Nos de loco difficili statuere non audemus: quanquam fortasse vulgaris lectio explicari potest e loco Panath. p. 256. D. e quo patet genus hominum perditissimorum Athenas confluentium mercede navibus impositum fuisse, qui eas impellerent. Cf. etiam de Pace p. 174. E. Sic nexus esset: *æquum censentes alere eos Græcorum* (istos enim ἐκ τῆς Ἑλλάδος collectos fuisse, posteriore loco diserte significat) *qui velint naves* (Atheniensium scilicet) *impellere*. Sed judicium penes doctiores esto. IDEM.

Χορεύοντας μὲν — βούλομαι λέγειν] Idem, monente Corae, fratri frater exprobrat apud Demosth. adv. Bœotum de Nom. §. ι΄. Qui saltabant, non suis sumptibus, sed τῶν χορηγῶν, per totum illud disciplinæ tempus, quo erudiebantur chori ad festa, et vestiebantur et nutriebantur; ut facile fieri posset, si χορηγίαι magnifice agerentur, ut, cum eo tempore splendidis auroque ornatis vestibus saltassent, eo exacto ipsi pauperes nec tantis sumptibus pares hiemem sordido vestitu transigere cogerentur. Populum vili vestitu in balneis, frigoris levandi causa, hieme degisse, testantur Xenophon de Rep. Athen. I. 1. et Schol. ad Aristoph. Plut. 535. itidem Corai laudati. In illis ἐν οἷς βούλομαι λέγειν elegans est euphemismus, cui similis ap. Demosth. Ol. II. §. ζ΄. IDEM.

Ὧν οὐδὲν κ. τ. λ.] Complectitur hoc Caput quasi ἀνακεφαλαίωσιν quandam eorum quæ de laudibus Areopagi et reip. forma apud majores dixerat. IDEM.

Ἀπήλλαξε γὰρ — ὠφελείαις] Cf. supra §. ιβ΄. ubi facta mentio ἀφορμῆς, a divitibus pauperibus datæ εἰς τὰς ἐργασίας, confirmat Corais conjecturam, quæ et mihi aliquando in mentem venerat, pro εὐεργεσίαις legendum esse ἐργασίαις, quippe qua tollitur tautologia, et quæ hic dicuntur ὠφέλειαι, respondent τῇ ἀφορμῇ ibi memoratæ. Sæpius ista duo confunduntur. Langius in Paneg. §. ς΄. fin. etsi in textu reliquerit εὐεργεσίας, in nota tamen probavit Retbergii conjecturam ἐργασίας. Aliter Morus eo loco spuria judicaverat verba καὶ τὰς ὠφελείας τὰς δι' αὐτῶν γιγνομένας. In Ep. Z. ad Timoth. eodem sensu, ac nostro loco, nunc legitur ἐργασίας, quod ibi pro εὐεργεσίας e Cod. MS. restituit Matthæus, probantibus Langio et Corae. Et sic etiam occurrit in Orat. ad Nicocl. p. 18. C. — Notatu dignum est, τοὺς ἔχοντας h. l. uti et infra §. λη΄. simpliciter positum significare *divites*. Supra §. ιβ΄. dixerat οἱ τὰς οὐσίας ἔχοντες. Qua de re hæc sunt verba Cl. Ruhnkenii in Scholiis MS. in Xenoph. Mem. I. 2. 45. 'Οἱ τὰ χρήματα ἔχοντες sunt *divites*, sed sæpe supprimitur nomen χρήματα, et οἱ ἔχοντες simpliciter sunt *opulenti* et *fortunati*. Euripides apud Stobæum p. 53.

κακὸς ὁ μὴ 'χων, οἱ δ' ἔχοντες ὄλβιοι.

Hugo Grotius vertit: *dites beati, paupe-*

τοὺς μὲν πένητας τῶν ἀπορίων ταῖς [1] ἐργασίαις καὶ ταῖς
151 παρὰ τῶν ἐχόντων [2] ὠφελίαις, τοὺς δὲ νεωτέρους τῶν ἀκολασιῶν τοῖς ἐπιτηδεύμασι καὶ ταῖς αὑτῶν ἐπιμελείαις, τοὺς 149
δὲ πολιτευομένους τῶν πλεονεξιῶν ταῖς τιμωρίαις καὶ τῷ μὴ λανθάνειν τοὺς ἀδικοῦντας, τοὺς δὲ πρεσβυτέρους τῶν [3] ἀθυμιῶν ταῖς τιμαῖς ταῖς πολιτικαῖς καὶ ταῖς παρὰ τῶν νεωτέρων θεραπείαις. καίτοι πῶς ἂν γένοιτο ταύτης πλείονος ἀξία πολιτεία, τῆς οὕτω καλῶς ἁπάντων τῶν πραγμάτων ἐπιμεληθείσης;

b κβ΄. [4] Περὶ μὲν [5] οὖν τῶν [6] ποτὲ καθεστώτων τὰ μὲν πλεῖστα διεληλύθαμεν· ὅσα δὲ παραλελοίπαμεν, ἐκ τῶν εἰρημένων, ὅτι κἀκεῖνα τὸν αὐτὸν τρόπον εἶχε τούτοις, ῥᾴδιόν ἐστι καταμαθεῖν.

κγ΄. Ἤδη δέ τινες ἀκούσαντές μου ταῦτα [7] διεξιόντος ἐπῄνεσαν [8] μὲν ὡς οἷόν τε μάλιστα, καὶ τοὺς προγόνους ἐμακάρισαν ὅτι τὸν τρόπον τοῦτον τὴν πόλιν διῴκουν, οὐ μὴν
c ὑμᾶς [9] γε ᾤοντο πεισθήσεσθαι χρῆσθαι τούτοις, ἀλλ' αἱρήσεσθαι διὰ τὴν συνήθειαν ἐν τοῖς καθεστηκόσι πράγμασι κακοπαθεῖν μᾶλλον ἢ μετὰ πολιτείας ἀκριβεστέρας ἄμεινον τὸν βίον διάγειν· εἶναι δ' ἔφασαν [10] ἐμοὶ καὶ κίνδυνον, μὴ τὰ βέλτιστα συμβουλεύων μισόδημος εἶναι δόξω καὶ τὴν πόλιν ζητεῖν εἰς ὀλιγαρχίαν ἐμβαλεῖν.

κδ΄. Ἐγὼ δ', εἰ μὲν περὶ [11] πραγμάτων ἀγνοουμένων καὶ

[1] εὐεργεσίαις A. L.   [2] ὠφελείαις C. L. A. qui ante παρὰ ponit.
[3] ῥᾳθυμιῶν A. C. L.   [4] καὶ περὶ A. C.   [5] οὖν om. A. C.   [6] τότε A. C. L.
[7] ἐπεξιόντος A. C. L.   [8] με A. C. L.   [9] γε om. A. C. L.
[10] μοι A. C. L.   [11] πραγμάτων περὶ A. C. L.

rum infelix genus. Vide Kusterum ad Aristoph. Plut. v. 596. Latini etiam hoc imitati sunt. Lactantius Div. Instit. V. 8. "ut habentium pia collatio non habentibus subveniret." Addantur Eurip. Alcest. 58. Aristot. Rhet. II. 16. 4. Virgil. Georg. II. 499. et vid. quoque Marklandus ad Lysiam pro Mantith. §. γ΄. Wetsten. in N. T. V. I. p. 400. Grævius ad Cicer. ad Div. VII. 29. Valcken. ad Herod. VI. 22. IDEM.

Τοὺς δὲ νεωτέρους — ἐπιμελείαις] Vid. supra §. ιζ΄. IDEM.

Τοὺς δὲ πολιτευομένους — ἀδικοῦντας] Cff. §. θ΄. et ιη΄. IDEM.

Τοὺς ἀδικοῦντας] Αὐτοὺς ἀδικ. conjicit Coraes. IDEM.

Τοὺς δὲ πρεσβ. — θεραπείαις] Cff. item §. θ΄. et ιη΄. Xenoph. Mem. II. 1. 33. οἱ γεραίτεροι ταῖς τῶν νέων τιμαῖς ἀγγάλλονται. IDEM.

Ἤδη δέ τινες ἀκούσαντες μου, κ, τ. λ.] Alios h. l. loquentes inducit Isocrates se et laudantes et difficultatem quandam sibi objicientes, quibus ipse deinde respondet. Eadem arte sæpius utitur, in Paneg. p. 61. D. ad Phil. p. 85. E. et sq. Panath. p. 275. A. 280. C. 281. C. sqq. de Permut. §. κς΄. * π΄. — Ἐπαινεῖν et μακαρίζειν distinguit Isocrates. Veteres illud ad fortunam, hoc ad virtutem referunt. Vid. Cl. Wyttenbachius Bibl. Crit. P. IX. p. 54. sq. ubi typographi errore hicce locus ex Archidamo, non ex Areopagitico laudatur. IDEM.

[1] μὴ κοινῶν τοὺς λόγους ἐποιούμην, καὶ περὶ τούτων ἐκέλευον ὑμᾶς ἑλέσθαι συνέδρους ἢ συγγραφέας, δι᾽ ὧν ὁ δῆμος κατε- d

[1] καινῶν A. C. L.

Καὶ περὶ τούτων — τὸ πρότερον] Illustranda hæc sunt ex historia conversionis Athenarum tempore Quadringentorum: quam refert Thucydides VIII. et ex eo Harpocration v. συγγραφεῖς. Referunt quoque Diod. Sic. XIII. 36. Justinus V. 3. Taylorus in vita Lysiæ Or. Gr. 115. Ruhnkenius Diss. de Antiphonte C. II. Opusc. p. 235—240. Summa rei hæc est. Alcibiades exsul reditum in patriam sibi parare studebat. Eo consilio agit cum Atheniensium ducibus, qui cum classe apud Samum commorabantur, iisque multa pollicitus significat velle se in patriam redire, ea conditione ut populare imperium in oligarchiam convertatur: cujus cum et ipsi cupidi essent, quanquam primum repugnante Phrynicho, legatus mittitur Athenas cum aliis Pisander, qui rem cum populo communicet. Quo simul ac pervenisset, populumque edocuisset in uno Alcibiadis reditu positam esse salutem civitatis, populi decreto eligitur cum novem collegis ad rem peragendam. Decem illi Athenis profecti ad Tissaphernem et Alcibiadem, postquam frustra cum iis egissent, Samum se conferunt: et cum Atheniensium ducibus ibi degentibus ipsi, nulla amplius Alcibiadis ratione habita, consilium capiunt paucorum imperii constituendi. Mox decem eo consilio dimittuntur, quinque ad insulas et subjectas civitates, quinque, in quibus Pisander, Athenas. Hi rem jam fere a sociis peractam, et popularem reip. formam dissolutam reperiunt. Hac rerum conditione statim reliqua perficere aggrediuntur. Primum, convocata populi concione, sententiam dicunt: δέκα ἄνδρας ἑλέσθαι ξυγγραφέας αὐτοκράτορας· τούτους δὲ ξυγγράψαντας γνώμην ἐσενεγκεῖν ἐς τὸν δῆμον ἐς ἡμέραν ῥητὴν, καθ᾽ ὅ, τι ἄριστα ἡ πόλις οἰκήσεται. Postea, ubi dies ille advenisset, iterum convocata concione, nihil aliud in medium referunt isti ξυγγραφεῖς, quam *licere unicuique civi, quam velit, sententiam dicere.* Tum palam omnes sententiam dicunt, veteres magistratus esse abrogandos, eorumque loco eligendos quinque viros, dictos προέδρους, hos centum eligere, et horum centum unumquemque sibi tres alios adsciscere; omnes, quadringentos numero, curiam (τὸ βουλευτήριον) ingressos, ἄρχειν ὅπη ἂν ἄριστα γινώσκωσιν αὐτοκράτορας. Vid. Thucydides VIII. 47—49. 53. 54. 56. 63—68. Constituti sunt isti CCCC septimo anno ante XXX tyrannos et per IV menses reipublicæ præfuerunt, docente Wesselingio ad Simsoni Chron. p. 777. Jam nulla alia difficultas superest, quam quod Isocrates memoret συνέδρους ἢ συγγραφέας, Thucydides nullam συνέδρων mentionem facere videatur. Thucydideis repugnant quæ addit iis Harpocr. ἦσαν δὲ οἱ μὲν πάντες συγγραφεῖς τριάκοντα οἱ τότε αἱρεθέντες καθὰ φησὶν Ἀνδροτίων τε καὶ ὁ Φιλόχορος, ἑκάτερος ἐν τῇ Ἀτθίδι· quare ipse subjicit: ὁ δὲ Θουκυδίδης τῶν δέκα ἐμνημόνευσε μόνον τῶν προβούλων. Προβούλους nunc vocat, quos Thucydides ξυγγραφεῖς dixit; et revera non alii erant quam πρόβουλοι, quippe nulla decernendi auctoritate præditi, tantummodo quoddam, ut ita dicam, προβούλευμα de civitate ordinanda ad populum referre debebant. Valesius p. 71. Harpocrationem confundere docet ξυγγραφεῖς, quorum meminit Thucydides, qui priores ante CCCC electi sunt, cum XXX illis συγγραφεῦσι, quorum meminisse Androtionem dicit, aliosque: nam XXX illos συγγραφεῖς eos esse qui postea XXX tyranni evaserint, cumque ξυγγραφεῖς τῶν νόμων electi essent, nullam tamen legem tulerint, teste Xenophonte L. II. Porro Etymologi errorem notat, tradentis eosdem decem συγγραφεῖς dictos etiam fuisse καταλογεῖς, laudato Suida in καταλογεύς. Quod si ita sit, cum eo erravit, qui eadem fere habet, Grammaticus Bekkeri V. I. p. 301. et 270. Sed, quod majoris momenti est, e Suida et aliunde ostendit, decem illis alios additos esse XX προβούλους, quorum qui fiat ut nulla apud Thucydidem mentio reperiatur, equidem statuere non possum: sed hinc forte ista apud Harpocrat. προβούλων appellatio repetenda. Quidquid hujus sit, non multum ex his omnibus profecimus ad intelligendum, quinam fuerint isti σύνεδροι Isocratis. Neque enim hac appellatione designari aut eos, quos Thucydides προέδρους, aut quos Suidas aliique προβούλους memorant, verisimile est: apud Isocratem vero συνέδρους in προέδρους mutare, temerarium sit. D'Arnaud De Diis Paredris C. VIII. p. 41. suspicatur Isocratem scripsisse συνέδρους ἢ συγγραφέας, *decem scribas collegas.* Sagaciter quidem ille et ingeniose. Sed si teneatur ista *collegæ* notio, uti omnino tenendam esse ipsa vocabuli vis et usus docent: sic enim Demosth. de Cor. §. ια'. συνέδρους τῶν Ἀμφικτυόνων dixit; et sic vocabantur qui a sociis Legati cum Atheniensibus de re communi deliberabant, ap. Isocr. de Pace p. 165. A. quo pertinet glossa Grammatici Bekkeriani V. I. p.

λύθη τὸ πρότερον, εἰκότως ἂν [1] εἶχον τὴν αἰτίαν ταύτην· νῦν δ᾽ οὐδὲν εἴρηκα τοιοῦτον, ἀλλὰ διείλεγμαι περὶ διοικήσεως οὐκ ἀποκεκρυμμένης ἀλλὰ [2] πᾶσι φανερᾶς, ἣν [3] πάντες ἴστε καὶ [4] πατρίαν ἡμῖν οὖσαν καὶ πλείστων ἀγαθῶν καὶ τῇ πόλει καὶ τοῖς ἄλλοις Ἕλλησιν αἰτίαν γεγενημένην, πρὸς δὲ τούτοις ὑπὸ τοιούτων ἀνδρῶν νομοθετηθεῖσαν καὶ
e καταστα θεῖσαν, οὓς οὐδεὶς ὅστις οὐκ ἂν ὁμολογήσειε, δημοτικωτάτους γεγενῆσθαι τῶν πολιτῶν. ὥστε πάντων ἄν μοι συμβαίη δεινότατον, εἰ τοιαύτην πολιτείαν εἰσηγούμενος νεωτέρων δόξαιμι πραγμάτων ἐπιθυμεῖν. ἔπειτα κἀκεῖθεν ῥάδιον γνῶναι τὴν ἐμὴν [5] διάνοιαν· ἐν γὰρ τοῖς πλείστοις τῶν 150
152 λόγων τῶν εἰρημένων ὑπ᾽ ἐμοῦ φανήσομαι ταῖς μὲν ὀλιγαρχίαις καὶ [6] ταῖς πλεονεξίαις ἐπιτιμῶν, τὰς δ᾽ ἰσότητας καὶ τὰς δημοκρατίας ἐπαινῶν, οὐ πάσας, ἀλλὰ τὰς καλῶς

[1] ἔσχον A. C. L. [2] πᾶσι om. A. C. L. [3] ἅπαντες A. C. L.
[4] πάτριον A. C. L. [5] την διάνοιαν διαγνῶναι τὴν ἐμὴν A. C. L. [6] ταῖς om. A. C. L.

302. Σύνεδροι· οἱ ἀπὸ τῶν συμμάχων μετὰ τῶν Ἀθηναίων βουλευόμενοι περὶ τῶν πραγμάτων: si igitur teneatur ista *collegæ* significatio, equidem sine ulla mutatione Isocratem explicari posse puto, quem non crediderim id sibi proposuisse, ut historicorum diligentia *decem scribarum* mentionem faceret. Videtur utroque vocabulo unos eosdemque significavisse: primum scripsisse συνέδρους, *collegas*: quod cum esset vagum nec satis definitum, quo melius sua mens intelligeretur, addidit ἢ συγγραφέας, ut *ipsa* horum collegarum *appellatione* addita, nulla dubitandi causa relinqueretur. Ab Isocratis oratione ejusmodi tautologia, si tamen est tautologia, non abhorret: alioquin possit quis suspicari, voces ἢ συγγραφέας esse glossam, quæ interpretandi causa margini adscripta, in textum irrepserit; sed ea quidem suspicio non satis certa ratione niti videtur.—Atque hic huic jam nimis longæ annotationi finis imponendus esset, nisi de Harpocrationis loco aliqua mihi suspicio orta esset. Initium ejus sic se habet: Συγγραφεῖς· Ἰσοκράτης Ἀρεοπαγιτικῷ. εἰθισμένον ἦν παρ᾽ Ἀθηναίοις ὁπότε δέοι πλῆθός τι αἱρεῖσθαι. ὥσπερ εἰς ῥητὴν ἡμέραν εἰσέφερε γνώμας εἰς τὸν δῆμον. Sequi eum Thucydidem, cujus verba supra attulimus, ultima illa manifestum faciunt: et mox ex eo totam rem subjicit. Sed corrupta ejus esse verba, facile apparet: nam si quæras, quid esset εἰθισμένον παρ᾽ Ἀθηναίοις, nihil ex iis elici potest. Fortasse aliquid excidit: fortasse etiam vestigia Thucydidea secutis legere nobis licet: εἰθισμένον ἦν παρ᾽ Ἀθηναίοις, ὁπότε δέοι πολιτείας, τινὰς αἱρεῖσθαι (vel αἱρεῖσθαί τινας), οἵπερ εἰς ῥητὴν ἡμέραν εἰσέφερον γνώμας εἰς τὸν δῆμον. Hoc certe dicere voluit. Cæterum Thucydidis meminit quoque Thomas Mag. v. συγγραφεὺς, ad quem docta de variis ejus vocis significationibus est Sallierii animadversio p. 813. Idem.

Οὐκ ἀποκεκρυμμένης] H. e. οὐκ ἀγνοουμένης ex anteced. Idem.

Ἣν πάντες ἴστε — τῶν πολιτῶν] Vid. supra initio §. ϛ'. ibique annotata. Dictionem οὐδεὶς ὅστις οὐκ, quæ occurrit et §. sq. et Archid. p. 117. C. præter Hoogeveenium ad Vigerum p. 27. attigit Cl. Wyttenbachius Bibl. Crit. P. X. p. 93. et ad Platonis Phædonem p. 331. Idem.

Εἰσηγούμενος] H. e. *inducere volens, studens*, uti subinde verbis actionem significantibus inest voluntatis agendi notio, de qua constructione vid. Morus ad Paneg. §. λα'. et cf. Wyttenb. l. c. p. 185. Εἰσηγεῖσθαι est *alicujus rei auctorem esse, suadere aliquam rem*, αἴτιον εἶναί τινος. Thucyd. III. 20. εἰσηγησαμένων τὴν πεῖραν αὐτοῖς, Θεαινέτου τε τοῦ Τιμίδου, ἀνδρὸς μάντεως, καὶ Εὐμολπίδου τοῦ Δαϊμάχου. mox de iisdem dicit: ἡγοῦντο δὲ οἵπερ καὶ τῆς πείρας αἴτιοι ἦσαν. Hinc εἰσηγητὴς, *suasor, auctor, inventor*: de quo obiter monuit Cl. Reuvens Coll. Liter. p. 75. sq. Idem.

καθεστηκυίας, οὐδ' ὡς [1]ἔτυχον, ἀλλὰ δικαίως καὶ [2]λογονεχόντως. οἶδα γὰρ τούς τε προγόνους τοὺς ἡμετέρους [3]ἐν ταύτῃ τῇ καταστάσει πολὺ τῶν ἄλλων διενεγκόντας, καὶ Λακεδαιμονίους διὰ τοῦτο κάλλιστα πολιτευομένους, ὅτι

[1] ἐτύγχανον A. C. L. [2] γουνεχόντως A. C. L. [3] ἐν om. A. C. L.

Οὐδ' ὡς ἐτύγχανον] Recte Coraes: 'εἰκῆ καὶ ἀλογίστως, καὶ ὅπως ἐπήρχετό μοι.' Panath. p. 238. A. dicit εἰκῆ καὶ φορτικῶς καὶ χύδην ὅ, τι ἂν ἐπέλθῃ λέγειν. Similis est formula ὡς ἔτυχε. Cf. Royaards Diatr. I. p. 17. Non spernenda hæc Wolfii Annotatio: 'Est callide admodum usus h. l. Nam cum videri velit, etiam præsentem corruptamque Democratiam Oligarchiæ præferre: veterem tamen illam, quæ sincera fuit, commendat. Sic et populi offensionem cavet, et tamen id quod vult consequitur.' Idem.

Καὶ Λακεδαιμονίους κ. τ. λ. — ἰσχύουσας] In priore loci parte Wolfii versionem: *et Lacedæmoniorum ob hoc maxime rempublicam scio florere, quod populari statu maxime utuntur*: sic correxit Stephanus Diatr. Isocr. V. *Lacedæmonios ideo pulcherrimam politeiam habere, quod omnium maxime democratia utuntur.* Conveniunt hæc e Panath. 270. C. Lacedæmonios παρὰ σφίσι μὲν αὐτοῖς ἰσονομίαν καταστῆσαι, καὶ δημοκρατίαν τοιαύτην, οἵανπερ χρὴ τοὺς μέλλοντας ἅπαντα τὸν χρόνον ὁμονοήσειν. Contrarium legitur in Nicocle p. 31. D. ἔτι δὲ Καρχηδονίους καὶ Λακεδαιμονίους, τοὺς ἄριστα τῶν Ἑλλήνων πολιτευομένους (cf. hujus loci emendatio a Cl. Wyttenbachio proposita Bibl. Crit. P. X. p. 8.), οἴκοι μὲν ὀλιγαρχουμένους, παρὰ δὲ τὸν πόλεμον βασιλευομένους. E qua repugnantia Stephanus Diatr. Isocr. II. quamvis minus recte, argumentum petiit ad eam quoque Orationem Isocrati abjudicandam. Mixta fuit Spartanæ Reip. forma e populari et optimatium imperio, accedente regio nomine, magis quam potestate. Significat ipse Isocrates in Panath. p. 265. A. agens de institutis Lycurgi τήν τε δημοκρατίαν καταστήσαντος παρ' αὐτοῖς, τὴν ἀριστοκρατίᾳ μεμιγμένην, ἥπερ ἦν παρ' ἡμῖν· καὶ τὰς ἀρχὰς οὐ κληρωτὰς ἀλλ' αἱρετὰς ποιήσαντος καὶ τὴν τῶν γερόντων αἵρεσιν, τῶν ἐπιστατούντων ἅπασι τοῖς πράγμασι, μετὰ τοσαύτης σπουδῆς ποιεῖσθαι νομοθετήσαντος, μεθ' ὅσησπερ φασὶ καὶ τοὺς ἡμετέρους περὶ τῶν εἰς Ἄρειον πάγον ἀναβήσεσθαι μελλόντων· ἔτι δὲ καὶ τὴν δύναμιν αὐτοῖς περιθέντος τὴν αὐτὴν, ἥνπερ ᾔδει καὶ τὴν βουλὴν ἔχουσαν τὴν παρ' ἡμῖν. Quod ait, Lycurgum Atheniensium rempubl. imitatum esse, fortasse majorem patriæ, quam veritatis, amorem spirat: sed apparet, quod diximus, mixtam fuisse civitatis formam. Hinc pro consilii varietate vel democratia vel oligarchia haberi poterat, notante Aristotele Polit. IV. 9. ὅπερ (inquit) συμβαίνει περὶ τὴν Λακεδαιμονίων πολιτείαν. πολλοὶ γὰρ ἐγχειροῦσι λέγειν ὡς δημοκρατίας οὔσης, διὰ τὸ δημοκρατικὰ πολλὰ τὴν τάξιν ἔχειν· οἷον, πρῶτον τὸ περὶ τὴν τροφὴν τῶν παίδων· ὁμοίως γὰρ οἱ τῶν πλουσίων τρέφονται τοῖς τῶν πενήτων, καὶ παιδεύονται τὸν τρόπον τοῦτον, ὃν ἂν δύναιντο καὶ τῶν πενήτων οἱ παῖδες· ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῆς ἐχομένης ἡλικίας, καὶ ὅταν ἄνδρες γένωνται, τὸν αὐτὸν τρόπον· οὐδὲν γὰρ ἄδηλος ὁ πλούσιος καὶ ὁ πένης. οὕτω τὰ περὶ τὴν τροφὴν ταὐτὰ πᾶσιν ἐν τοῖς συσσιτίοις· καὶ τὴν ἐσθῆτα οἱ πλούσιοι τοιαύτην, οἵαν ἄν τις παρασκευάσαι δύναιτο καὶ τῶν πενήτων ὁστισοῦν. ἔτι τῷ δύο τὰς μεγίστας ἀρχὰς, τὴν μὲν αἱρεῖσθαι τὸν δῆμον, τῆς δὲ μετέχειν· τοὺς μὲν γὰρ γέροντας αἱροῦνται, τῆς δ' ἐφορείας μετέχουσιν. οἱ δ' ὀλιγαρχίαν, διὰ τὸ πολλὰ ἔχειν ὀλιγαρχικά· οἷον, τὸ πάσας αἱρετὰς εἶναι καὶ μηδεμίαν κληρωτήν· ἀλλ' ὀλίγους εἶναι κυρίους θανάτου καὶ φυγῆς, καὶ ἄλλα τοιαῦτα πολλά. Locum, quamvis longiorem, adscribere operæ pretium duximus, utpote qui Isocrateo nostro fere commentarii instar est. Ab universe enim dicta sententia, *Lacedæmonios ideo optima reip. forma uti quia maxime populari utuntur*, ad singulas partes transit, aitque et *in magistratuum electione*, ἐν τῇ τῶν ἀρχῶν αἱρέσει, et *in vita quotidiana*, τῷ βίῳ τῷ καθ' ἡμέραν, et *in reliquis rebus*, τοῖς ἄλλοις ἐπιτηδεύμασι, *magis apud eos æqualitatem et similitudinem valere, quam apud alios.* Ad primum quod attinet, sive τὴν τῶν ἀρχῶν αἵρεσιν, missis Regibus constanter ex eadem Proclis et Eurysthenis gente creari solitis, Reip. moderandæ præerat Senatus Seniorum, qui γερουσία dicebatur, constabatque viginti et octo viris, qui sexagesimum ætatis annum consecuti per totam vitam omni reprehensione vacaverant: horum autem electio penes populum erat, ut præter Aristotelem l. c. diserte testatur Plutarchus in Lycurgo p. 55. D. — 56. A. Postea constituti sunt Ephori, quorum potestati subessent reges: cf. Nepos in Pausan. C. III. Et in his quidem creandis magis etiam apparuit imperii popularis studium, si quidem, ut ait idem Aristoteles Polit. II. 7. hi magistratus, rerum maximarum domini, omnes

b μάλιστα δημοκρατούμενοι τυγχάνουσιν. ἐν γὰρ τῇ τῶν ἀρχῶν αἱρέσει καὶ τῷ βίῳ τῷ καθ' ἡμέραν καὶ τοῖς ἄλλοις [1]ἐπιτηδεύμασιν ἴδοιμεν ἂν παρ' αὐτοῖς τὰς ἰσότητας καὶ τὰς ὁμοιότητας μᾶλλον ἢ παρὰ τοῖς ἄλλοις ἰσχυούσας· [2]οἷς αἱ μὲν ὀλιγαρχίαι πολεμοῦσιν, οἱ δὲ καλῶς δημοκρατούμενοι χρώμενοι διατελοῦσι.

κε'. Τῶν τοίνυν ἄλλων πόλεων ταῖς ἐπιφανεστάταις καὶ
c [3]μεγίσταις, ἢν ἐξετάζειν βουληθῶμεν, εὑρήσομεν τὰς δημοκρατίας μᾶλλον ἢ τὰς ὀλιγαρχίας συμφερούσας· ἐπεὶ καὶ τὴν ἡμετέραν πολιτείαν, ᾗ πάντες ἐπιτιμῶσιν, ἢν παραβάλωμεν [4]αὐτὴν μὴ πρὸς τὴν ὑπ' ἐμοῦ ῥηθεῖσαν, ἀλλὰ πρὸς τὴν [5]ὑπὸ τῶν Τριάκοντα καταστᾶσαν, [6]οὐδεὶς ὅστις οὐκ ἂν θεοποίητον εἶναι νομίσειεν.

κϛ'. Βούλομαι δ', εἰ καί [7]τινές με φήσουσιν ἔξω τῆς

[1] τοῖς ἐπιτ. A. L. [2] αἷς A. L. [3] μεγάλαις A. C. L. [4] ταύτην C. [5] ἐπὶ A. C. L. [6] οὐθεὶς L. [7] τί A. C. L.

(erant autem quinque) e populo legebantur, ita ut sæpius pauperrimi ad illud munus pervenirent. De aliis, νομοφύλαξι, ἐμπελώροις, ἁρμοσταῖς, pauciora constant. *Vitæ quotidianæ*, τοῦ βίου τοῦ καθ' ἡμέραν, *æqualitas* ante omnia cernebatur in φειδιτίων seu συσσιτίων instituto, quæ erant convivia publica, quibus cives Spartani quotidie, ad quindecim plerumque una congregati, cibi capiundi causa aderant, habita maxima temperantiæ et frugalitatis ratione. Præter Aristotelem locis citatis, classica sunt loca Plutarchi in Lycurgo p. 45. B — D. et 46. B — F. Vid. et Meursius Miscell. Lac. I. 9. 10. Ad τὰ ἄλλα ἐπιτηδεύματα in primis referenda est liberorum institutio, qui civitatis potius quam parentum esse existimabantur, indeque a septimo ætatis anno omnes, nullo excepto, ne regiis quidem, cujuscunque generis et conditionis essent, domum paternam relinquere, publico loco una degere, eodem vestitu cultuque, iisdemque studiis et exercitiis, quibus unicuique civi interesse, eosque pro arbitrio interrogare, vituperare, laudare licebat, uti cogebantur. Aristoteli l. c. addatur Plutarchus p. 50. A. — 54. D. Referri etiam possunt, quæ matrimonium spectant, cui omnes adstrictos esse voluit Legislator, cujusque consilium non ita in vitæ suavitate et commodo statuit, sed ut esset, unde patriæ cives et defensores nascerentur. Vid. p. 48. C. — 49. D. Universe Lycurgi consilium fuit, ut nulla esset civium inter cives differentia, cujus maxime in eo indicium est quod agrum integrum civitatis esse et æqualiter inter cives distribui voluit, teste Plutarcho p. 42. A — C. Late de his omnibus aliisque exposuit Manso in Opere Germanico præstantissimo, quod inscribitur Sparta, Vol. I. P. I. p. 88. et sqq. 109. et sqq. 145. et sqq. 156. et sqq. 242. et sqq. et alibi passim. De agrorum illa distributione, liberorum educatione, syssitiis et vestitu Spartanorum peculiariter egit P. II. p. 129. et sqq. 156. et sqq. 188. et sqq. Idem.

Ἣ πάντες ἐπιτιμῶσιν] Supra §. ε'. dixerat: ἐπὶ μὲν τῶν δικαστηρίων τῶν καθεστηκότων κατηγοροῦμεν, καὶ λέγομεν ὡς οὐδέποτε ἐν δημοκρατίᾳ κάκιον ἐπολιτεύθημεν. Idem.

Ἔξω τῆς ὑποθέσεως] Nam id tantum Isocrates sibi proposuerat, ut laudatione Reip. formæ Solonis et Clisthenis ætate receptæ conscribenda ad eam revocandam cives adhortaretur. Vid. §. ε'. et ϛ'. Itaque hæc comparatio præsentis administrationis cum Imperio XXX. tyrannorum erat aliquid extra ejus ὑπόθεσιν, h. e. ad argumentum, quod sibi tractandum sumpserat, non pertinens. Ὑπόθεσις apud Rhetores et Oratores significat orationis *argumentum, consilium oratoris in dicendo*, ad Phil. p. 84. C. 110. B. Hel. p. 208. A. Formula ἔξω τῆς ὑποθέσεως λέγειν vel χρῆσθαι τοῖς λόγοις occurrit item Panath. p. 247. E. 266. D. Eodemque sensu πόῤῥω γίγνεσθαι τῆς ὑποθέσεως p. 250. E. et infra §. λγ'. ἀποπλανᾶσθαι ἀπὸ τῆς ὑποθέσεως. Idem.

ὑποθέσεως λέγειν, δηλῶσαι καὶ διελθεῖν ὅσον αὕτη τῆς τότε
[1]διήνεγκεν, ἵνα μηδεὶς οἴηταί με τὰ μὲν ἁμαρτήματα τοῦ d
δήμου λίαν ἀκριβῶς ἐξετάζειν, εἰ δέ τι καλὸν ἢ σεμνὸν διαπέπρακται, ταῦτα [2]δὲ [3]παραλείπειν. ἔσται δ' ὁ λόγος οὔτε μακρὸς οὔτ' ἀνωφελὴς τοῖς ἀκούουσιν.

κζ'. Ἐπειδὴ γὰρ τὰς ναῦς τὰς περὶ [4]Ἑλλήσποντον ἀπωλέσαμεν καὶ ταῖς [5]συμφοραῖς ἐκείναις ἡ πόλις περιέπεσε, τίς οὐκ οἶδε τῶν πρεσβυτέρων τοὺς μὲν δημοτικοὺς καλουμένους ἑτοίμους ὄντας ὁτιοῦν πάσχειν ὑπὲρ τοῦ μὴ
ποιεῖν τὸ προσταττόμενον, καὶ δεινὸν ἡγουμένους εἴ τις ὄψε- e
ται τὴν πόλιν τὴν τῶν Ἑλλήνων ἄρξασαν [6]ταύτην ὑφ' ἑτέ-

[1] διέστηκεν A. C. L. [2] δὲ om. A. C. L. [3] παραλιπεῖν A. C. L.
[4] τὸν Ἑλλ. A. C. L. [5] ἀτυχίαις A. C. L. [6] ταύτην om. A. C. L.

Ἐπειδὴ γὰρ τὰς ναῦς — περιέπεσε] Significatur clades qua Lysander Atheniensium classem devicit ad Ægospotamos prope Hellespontum, de qua scripserunt Xenophon Hist. Gr. II. p. 456. D. — 457. B. Diodorus Sic. XIII. 106. Nepos in Lysandro, 1. in Alcib. 8. alii. Ab eo interitu classis in Hellesponto Oratores exordium sumunt dicendi de Rep. ad XXX viros translata, quod, laudato nostro loco aliisque Lysiæ, animadvertit Taylorus in hujus Vita Or. Gr. R. Vol. VI. p. 123. in nota. Præterea illud notandum, plerumque eos, nulla Ægospotami mentione facta, simpliciter de Clade ad Hellespontum loqui. Utriusque usus exempla quædam afferamus. Exordium dicendi ab ista clade ducunt Isocrates adv. Callim. p. 382. B. ὅτε γὰρ ἡ πόλις ἀπώλεσε τὰς ναῦς ἐν Ἑλλησπόντῳ καὶ τῆς δυνάμεως ἐστερήθη. Andocides de Myst. §. κς'. ἐπεὶ γὰρ αἱ νῆες διεφθάρησαν καὶ ἡ πολιορκία ἐγένετο. Lysias in Nicom. §. γ'. ἐπειδὴ γὰρ, ἀπολομένων τῶν νεῶν, ἡ μετάστασις ἐπράττετο. Or. Funebr. §. ιϛ'. ἀπολλυμένων γὰρ τῶν νεῶν ἐν Ἑλλησπόντῳ, εἴτε ἡγεμόνος κακίᾳ, εἴτε θεῶν διανοίᾳ, καὶ συμφορᾶς ἐκείνης μεγίστης γενομένης καὶ ἡμῖν τοῖς δυστυχήσασι καὶ τοῖς ἄλλοις Ἕλλησι. Adv. Eratosth. §. θ'. ἐπειδὴ δὲ ἡ ναυμαχία καὶ ἡ συμφορὰ τῇ πόλει ἐγένετο. Adv. Agoratum §. β'. ἐπειδὴ γὰρ αἱ νῆες αἱ ὑμέτεραι διεφθάρησαν κ. τ. λ. Hellesponti præterea mentio fit apud Andoc. de Pace §. δ'. ἡνίκα ἀπωλέσαμεν τὰς ναῦς ἐν Ἑλλησπόντῳ καὶ τειχήρεις ἐγενόμεθα. apud Lysiam pro bonis Aristoph. §. γ'. ὅτε ἡ ναυμαχία ἐγένετο ἐν Ἑλλησπόντῳ. Pro Mantith. §. β'. dicitur ἡ ἐν Ἑλλησπόντῳ συμφορά. Similiter apud Aristid. Panath. p. 67. E. ἡ ναυμαχία ἡ καθ' Ἑλλήσποντον, et Lacedæmonii qui ibi pugnarunt p. 72. B. vocantur οἱ ἐν Ἑλλησπόντῳ Λακεδαιμονίων. Ita quoque Isocrati dicitur ἡ ναυμαχία ἡ περὶ Ἑλλήσποντον, ad Phil. p. 94. D. ἡ ἀτυχία ἡ ἐν Ἑλλησπόντῳ γενομένη, Panath. p. 253. C. ἡ ἐν Ἑλλησπόντῳ γενομένη ἀτυχία, Paneg. p. 65. C. Eandem significat de Pace p. 176. B. τὸ δὲ τελευταῖον ἐν Ἑλλησπόντῳ διακοσίας, scil. τριήρεις, ἀπωλέσαμεν. Atque ita a Lysia De Publ. Niciæ bonis §. ϛ'. et Apol. δωροδοκίας §. ϛ'. vocatur ἡ τελευταία ναυμαχία. Cæterum locus Lysiæ laudatus ex Or. Funebr. si cum nostro comparetur, patet ταῖς ἀτυχίαις ἐκείναις cum emphasi accipiendum esse, *magnis illis calamitatibus*, h. e. obsidioni et tyrannidi XXX virorum eam cladem consecutæ, quæ similiter a Lysia in Philon. §. β'. κατ' ἐξοχὴν dicitur ἡ συμφορά. Idem.

Τίς οὐκ οἶδε τῶν πρεσβυτέρων] Nam calamitas illa acciderat trigesimo secundo circiter Isocratis anno: itaque qui cum eo senes erant, illorum temporum recordari poterant. Mox ipse: καὶ μὲν δὴ καὶ τάδε τίς οὐ μνημονεύει τῶν ἡλικιωτῶν τῶν ἐμῶν; Idem.

Τοὺς μὲν δημοτικοὺς — ὑφ' ἑτέροις οὖσαν] Nam quum Lacedæmonii pacem obtulissent ea conditione ut longi muri decem stadiorum spatio ab utraque Piræei parte diruerentur, et Archestratus quidam eam accipere suaderet, in vinculis conjectus est, factumque decretum, ne de his suadere liceret, idque eo quidem tempore, quo urbs gravissima fame laborabat. Vid. Xenoph. Hist. Gr. II. p. 495. C. et D. Cf. quoque Lysias De Niciæ bonis publ. §. ϛ'. et adv. Agoratum §. ϛ'. Idem.

ροις οὖσαν [1][καὶ τούτους μὲν ἐκσπόνδους γενομένους], τοὺς
δὲ τῆς ὀλιγαρχίας ἐπιθυμήσαντας ἑτοίμως καὶ τὰ τείχη 151
καθαιροῦντας καὶ τὴν δουλείαν ὑπομένοντας; καὶ τότε μέν,
153 ὅτε τὸ πλῆθος κύριον ἦν τῶν πραγμάτων, ἡμᾶς τὰς τῶν
ἄλλων ἀκροπόλεις φρουροῦντας, ἐπειδὴ δ' οἱ Τριάκοντα παρέλαβον τὴν πολιτείαν, τοὺς πολεμίους τὴν ἡμετέραν ἔχοντας; καὶ κατὰ μὲν ἐκεῖνον τὸν χρόνον δεσπότας ἡμῶν ὄντας Λακεδαιμονίους, ἐπειδὴ δ' οἱ φεύγοντες κατελθόντες πολεμεῖν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας ἐτόλμησαν καὶ Κόνων ναυμαχῶν ἐνίκησε, πρέσβεις ἐλθόντας παρ' αὐτῶν καὶ διδόντας τῇ
πόλει τὴν ἀρχὴν [2]τὴν τῆς θαλάττης; καὶ μὲν δὴ καὶ τάδε
b τίς οὐ μνημονεύει τῶν ἡλικιωτῶν τῶν ἐμῶν, τὴν μὲν [3]δημο-

[1] uncos om. A. C. L. [2] τὴν om. A. C. L. [3] γὰρ δημοκρ. A. L.

Ἐκσπόνδους γενομένους] Μὴ κοινωνοῦντας ὧν ἐσπείσαντο οἱ ὀλιγαρχικοὶ πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους σπονδῶν, interpretatur Coraes. Sed hac de re nihil Xenophon. Idem.

Ἑτοίμως καὶ τὰ τείχη καθαιροῦντας] Imo ad tibiæ cantum, ὑπ' αὐλῆς, ut ait Xenoph. p. 400. E. Cf. et Diodor. Sic. XIV. 3. Lysias adv. Erastosth. §. ιa'. fraude Theramenis dirutos esse muros docet, eum opponens Themistocli, qui eas invitis Lacedæmoniis ædificaverat. Ut h. l. sic etiam adv. Lochitem p. 397. C. Isocrates Oligarchiæ fautoribus rem tribuit. Idem.

Καὶ τότε μὲν — ἔχοντας] Idem brevius dixit de Pace p. 177. C. de Atheniensibus: ἀντὶ μὲν γὰρ τοῦ φρουρεῖν τὰς τῶν ἄλλων ἀκροπόλεις τῆς αὑτῶν ἐπεῖδον τοὺς πολεμίους κυρίους γενομένους. Item de Permut. p. 345. B. ἐπείδομεν — ὅλην τὴν πόλιν περὶ ἀνδραποδισμοῦ κινδυνεύσασαν — καὶ τὴν ἀκρόπολιν τοὺς πολεμίους οἰκήσαντας. Rogantibus XXX. missa sunt Athenas Lacedæmoniorum præsidia cum præfecto Callibio. Vid. Xenoph. p. 462. D. E. Hos Lacedæmoniorum ἐπικούρους fuisse, qui arcem occupaverint, diserte docet Lysias adv. Eratosth. §. ια'. idemque adv. Agoratum §. ι'. dicit: Λακεδαιμόνιοι τὴν ἀκρόπολιν ὑμῶν εἶχον. Idem.

Ἐπειδὴ δὲ οἱ τριάκοντα] Jam transit ad imperium XXX. tyrannorum, et Athenas in libertatem restitutas, quam historiæ Græcæ partem peculiariter persecutus est Taylorus in Vita Lysiæ Or. Gr. Vol. VI. p. 130—140. Et multi veteres historici, oratores, alii, ejus meminerunt: quorum loca ille collegit p. 130. in nota. Xenophontis Hellen. II. locum retulit etiam Cl. Wyttenbachius in Sel. Princ. Hist. p. 202—224. egregia annotatione auctum p. 400. sqq. Nos ea suo loco attingemus, quæ ad Isocratem illustrandum faciunt. Idem.

Ἐπειδὴ δ' οἱ φεύγοντες — ἐτόλμησαν] Duce Thrasybulo, uti ex Nepote et aliunde notum est. Idem.

Καὶ Κόνων ναυμαχῶν — τῆς θαλάττης] Decem annis postea locum habuit pugna navalis ad Cnidum, de qua supra diximus §. ε'. quamque Xenophon obiter tantum attingens nullam fecit Legationis istius mentionem. Idem.

Τὴν μὲν δημοκρατίαν — ἁπάντων] Primum adscribatur locus fere similis ex Or. de Perm. §. κς' * κ'. ubi hæc omnia a Pericle repetuntur: τὸ δὲ τελευταῖον Περικλῆς καὶ δημαγωγὸς ὢν ἀγαθὸς καὶ ῥήτωρ ἄριστος, οὕτως ἐκόσμησε τὴν πόλιν καὶ τοῖς ἱεροῖς, καὶ τοῖς ἀναθήμασι, καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν, ὥστ' ἔτι καὶ νῦν τοὺς εἰσαφικνουμένους εἰς αὐτὴν νομίζειν μὴ μόνον ἄρχειν ἀξίαν εἶναι τῶν Ἑλλήνων, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων. Jam duo hic animadvertenda: primum, κοσμήσασαν dictum esse pro κοσμῆσαι vel κεκοσμηκέναι, participium pro infinitivo, quod frequens esse jam ostenderunt Vigerus et Hoogev. de Idiot. p. 338. et Abreschius Dilucid. Thucyd. p. 151. laudatos Wyttenbachio ad Platonis Phædonem p. 170. qui plures variosque ejus rationis usus ad Plutarchum sese notavisse ait. Hoc quidem loco minus perspicue nobis apparere videbatur, ideoque notavimus. Cæterum in tota hac Orationis parte idem tenendum. Alterum, τοὺς ἀφικνουμένους simpliciter positum nihil aliud significare quam τοὺς ξένους, quod præter l. l. ex Or. de Perm. luce clarius docent hæc ad Nicocl. p. 19. B. ἅπασι

κρατίαν οὕτω κοσμήσασαν τὴν πόλιν καὶ τοῖς ἱεροῖς καὶ τοῖς ὁσίοις, ὥστ᾽ ἔτι καὶ νῦν τοὺς ἀφικνουμένους νομίζειν

μὲν τοῖς ξένοις ἀσφαλῆ τὴν πόλιν παρέσχε, καὶ πρὸς τὰ συμβόλαια νόμιμον· περὶ πλείστου δὲ ποιοῦ τῶν ἀφικνουμένων μὴ τοὺς σοὶ δωρεὰς εἰσάγοντας, ἀλλὰ τοὺς παρὰ σοῦ λαμβάνειν ἀξιοῦντας. Eadem voce utitur in Paneg. p. 49. E. qui locus insignis est de multitudine hospitum Athenas ad πανηγύρεις adventantium. Cf. etiam Aristides Panath. p. 7. A. et 84. B. qui habet compositum εἰσαφικνουμένους. De Perm. p. 106. §. κϛ΄. * ιϑ΄. τοὺς ξένους τοὺς ἀφικνουμένους dixit Isocrates. Demosth. pro Cor. §. νϑ΄. τοὺς εἰς τὴν πόλιν ἀνθρώπους ἀφικνουμένους. Verum hæc facilia. Superest multo difficilior quæstio de verbis τοῖς ἱεροῖς καὶ ταῖς θυσίαις, sintne ita legenda, an pro ταῖς θυσίαις reponendum τοῖς ὁσίοις, et quomodo explicanda. Harpocrationis locus, cujus auctoritate nititur posterior lectio, sic se habet: "Οσιον. Ὑπερίδης ἐν τῷ πρὸς Ἀριστογείτονα φησί· Καὶ τὰ χρήματα τά τε ἱερὰ καὶ τὰ ὅσια. ὅ, τε Ἰσοκράτης Ἀρεοπαγιτικῷ· Καὶ τοῖς ἱεροῖς καὶ τοῖς ὁσίοις. Ὅτι δὲ τὰ ὅσια δημόσια δηλοῖ, Δημοσθένης ἐν τῷ κατὰ Τιμοκράτους σαφῶς διδάσκει περὶ τούτων· Καὶ τὰ μὲν ἱερὰ, τὰς δεκάτας τῆς θεοῦ, καὶ τὰς πεντηκοστὰς τῶν ἄλλων θεῶν σεσυληκότες. καὶ μετ᾽ ὀλίγα· Τὰ δὲ ὅσια ἃ ἐγένετο ἡμέτερα κεκλοφότες. Δίδυμος δὲ διχῶς, φησὶν, ἔλεγον τὸ ὅσιον· τό, τε ἱερὸν καὶ τὸ ἰδιωτικόν. Unde sua sumpsit Suidas in voce. Probaruntque istud τοῖς ὁσίοις, præter Isocratis Editores, Augerium, Langium et Coraem, Valckenaerius ad Herodotum VI. 9. Segaarius in Actis Lit. Trag. T. I. p. 83. Sluiterus Lectt. Andoc. p. 273. qui haud scio an minus recte huc retulerit Stephanum in Diatr. Isocr. VII. Quæ enim hic de Harpocrationis loco scripsit p. 50. paucissima sunt, eaque, e quibus quid senserit non facile appareat; in textu autem Isocrateo ταῖς θυσίαις reliquit. Quod si ab Isocrate non profectum est, mendum sit oportet omnibus Codicibus MSS. quotquot adhuc collati sunt, antiquius: omnes enim et codices et Editiones Veteres id tuentur: quibus omnibus sane ætate longe superior Harpocration, facile tamen memoriter citans labi potuit; ut, nisi sua sese bonitate lectio commendet, sola ejus auctoritas non sufficere videatur. Jam si legas τοῖς ἱεροῖς καὶ τοῖς ὁσίοις, subintelligendum est οἰκοδομήμασι, quæ nonnunquam apud veteres per ἱερὰ et ὅσια, *sacra* et *profana*, designari, Valckenaerius monet, quamvis nullo exemplo allato, eosdemque hic laudari vult, quos sæpe laudat Demosthenes, qui Athenarum urbem templis exornaverant, aliisque publicis ædificiis, veluti Olynth. III. §. θ΄. δημόσια μὲν τοίνυν οἰκοδομήματα, καὶ κάλλη τοιαῦτα καὶ τοσαῦτα κατεσκεύασαν ἡμῖν ἱερῶν. alibi: posterius quidem recte, si verba allata ex Or. de Perm. conferas: ut sensus sit *democratium illam ita ornasse urbem ædificiis cum sacris*, h. e. deorum templis, *tum publicis*, ut, cæt. Universe ὅσια veteres dixerunt τὰ δημόσια, τὰ μὴ θεῖα, eademque ratione τοῖς ἱεροῖς opposuerunt, ac τὰ βέβηλα τοῖς ἀβεβήλοις. Sic sæpissime distinguuntur χρήματα ἱερὰ καὶ ὅσια, *pecuniæ sacræ*, quas movere nefas est, et *publicæ, profanæ*, quibus uti licet in civitatis commodum. Vid. Sluiterus l. c. ab eoque laudatus Valcken. ad Ammon. Animadvss. L. III. C. VI. p. 184. et ipse Ammonius in v. ὅσιον. Cf. item Valesius ad Harpocr. p. 58. et Gramm. Bekkeri Vol. I. p. 288. Huc pertinent loca ab Harpocratione laudata, Hyperidis in Oratione deperdita adv. Aristogitonem, et Demosthenis adv. Timocr. §. λ΄. item §. δ΄. κθ΄. alia complura. Cf. Pollux VIII. 105. Ἱερὰ καὶ ὁσία διοίκησις dicebatur *administratio expensarum in rebus sacris et publicis*. Vid. Böckh. de Œcon. Civ. Athen. Vol. I. p. 181. Similiter τὰ ἱερὰ καὶ ὅσια, scil. πράγματα, *res sacræ et profanæ*, distinguuntur in Lege, cujus meminit Isæus de Philoctemonis hæred. §. ι΄. νόθῳ μηδὲ νόθῃ εἶναι ἀγχιστείαν μήθ᾽ ἱερῶν μήθ᾽ ὁσίων, item de Astyph. hæred. §. γ΄. Lycurgus adv. Leocr. §. ιη΄. ὑπὲρ ὁσίων καὶ ἱερῶν ἀμύνειν dixit; Latine dicas *pro aris ac focis decertare*; eodem forte sensu idem §. λζ΄. τῇ πατρίδι βοηθεῖν καὶ τοῖς ἱεροῖς καὶ τοῖς νόμοις. Cf. item Demosth. adv. Aristocr. §. ιε΄. Sed apud Isocratem κοσμεῖν τὴν πόλιν τοῖς ἱεροῖς καὶ τοῖς ὁσίοις non aliter quam de *ædificiis* intelligi potest: quod num Harpocrationi, verba inter duo loca, quibus *pecuniæ sacræ et publicæ* significarentur, collocanti, perspectum fuerit, equidem dubito, nec vanam suspicionem censeo ipsum Isocratis librum ob oculos ei non fuisse. Contra, si τοῖς ἱεροῖς καὶ ταῖς θυσίαις legatur, illud de *deorum templis* erit accipiendum, hoc de *sacrificiis publicis*, præsertim iis, quæ tempore festorum et solennium conventuum (πανηγύρεων) peragi solebant, cum ludis ac spectaculis conjuncta: de quorum pulcritudine et splendore, hospitumque advenientium multitudine classicus est locus Panegyrici p. 49. B.—50. B. Sæpius autem eo sensu ἱερὰ et θυσίαι conjunguntur. Insignia sunt loca Platonis Alcib. II. p. 148. E. de Atheniensibus: οἳ πλείστας μὲν

αὐτὴν ἀξίαν εἶναι μὴ μόνον τῶν Ἑλλήνων ἄρχειν ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων, τοὺς δὲ Τριάκοντα τῶν μὲν ἀμελήσαντας, [1] τὰ δὲ συλήσαντας, τοὺς δὲ νεωσοίκους ἐπὶ καθ-

[1] τοὺς C.

θυσίας καὶ καλλίστας τῶν Ἑλλήνων ἄγομεν, ἀναθήμασί τε κεκοσμήκαμεν τὰ ἱερὰ αὐτῶν, ὡς οὐδένες ἄλλοι. Plutarchi in Pericle p. 162. D. de decreto eo auctore facto, e Græcis civitatibus omnibus advocandos esse, et in conventum Athenas mittendos, qui deliberent περὶ τῶν Ἑλληνικῶν ἱερῶν, ἃ κατέπρησαν οἱ βάρβαροι, καὶ τῶν θυσιῶν, ἃς ὀφείλουσιν ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος εὐξάμενοι τοῖς θεοῖς. Xenophontis de Athen. Rep. II. 9. θυσίας δὲ καὶ ἱερὰ, καὶ ἑορτὰς, καὶ τεμένη, γνοὺς ὁ δῆμος ὅτι οὐχ οἷόν τέ ἐστιν ἑκάστῳ τῶν πενήτων θύειν, καὶ εὐωχεῖσθαι, καὶ κτᾶσθαι ἱερὰ, καὶ πόλιν οἰκεῖν καλὴν καὶ μεγάλην, ἐξεῦρεν ὅτῳ τρόπῳ ἔσται ταῦτα. Æschinis adv. Ctesiph. §. ν΄. ἱερὰ μὲν ἱδρύσατο Παυσανίου, εἰς αἰτίαν δὲ εὐαγγελίων θυσίας τὴν βουλὴν κατέστησε ποιῆσαι. Alia significatione ita conjunguntur, ut ἱερὰ universe *sacra, ritus sacri* dicantur. Apud Xenophontem Hellen. II. p. 474. C. pugna commissa exsulum cum XXX. viris, Cleocritus præco sic exsules alloquitur: Ἄνδρες πολῖται, τί ἡμᾶς ἐξελαύνετε; τί ἀποκτεῖναι βούλεσθε; ἡμεῖς γὰρ ὑμᾶς κακὸν μὲν οὐδεπώποτε ἐποιήσαμεν, μετεσχήκαμεν δὲ ὑμῖν καὶ ἱερῶν τῶν σεμνοτάτων, καὶ θυσιῶν, καὶ ἑορτῶν τῶν καλλίστων. Plutarchus in Sol. p. 92. B. referens de legibus Solonis ligneis axibus, quæ κύρβεις dicerentur, inscriptis, subjicit: ἔνιοι δέ φασιν ἰδίως, ἐν οἷς ἱερὰ καὶ θυσίαι περιέχονται, κύρβεις, h. e. *quibus leges de sacris et sacrificiis continentur*. Sed hoc quidem loco ἱερὰ de *templis* potius accipienda esse, suadet locus supra laudatus ex Orat. de Perm. §. κϛ΄. * κ΄. quo, quod ad lectionis varietatem attinet, parum cæteroquin lucis oritur. Nos vulgarem ταῖς θυσίαις ejus generis esse putavimus, ut in textu servari posset: verane sit nec ne firmiter pronunciare non audemus. Pergimus ergo ad sequentia arcte cum his conjuncta. Idem.

Τοὺς δὲ τριάκοντα τῶν μὲν ἀμελήσαντας, τοὺς δὲ συλήσαντας] Quæritur quorsum referenda sint τῶν μὲν et τοὺς δέ. Si ταῖς θυσίαις in antecedentibus legatur, optime, præeunte Wolfio in Ann. subintelligitur θυσιῶν: *triginta tyrannos vero sacrificia publica neglexisse*. Si τοῖς ὁσίοις *ædificiis publicis, profanis*, non æque aptum videtur verbum ἀμελεῖν, nisi eo sensu ut *nullam eorum curam habuerint*, iisque quasi *manum detraxerint*. Sed τοὺς δὲ quorsum pertinet? 'Neque ad ἱερὰ (inquit idem V. D.) neque ad θυσίας referri potest: fortassis omissum est πολίτας ἢ θεοὺς aut certe ea vox subintelligitur, nisi forte sit μνημονικὸν ἁμάρτημα, ut Isocrates respexerit non ad ἱερὰ sed ad ναούς.' Similia sunt quæ scripsit in Castig., nisi quod ibi ad τῶν μὲν ἀμ. supplet τῶν θυσιῶν καὶ ἱερῶν. Verbum συλᾶν optime deorum templis convenit. Vid. Paneg. p. 60. D. et 73. B. Qua propter Segaarius Op. I. p. 94. notavit, forte quem genuinum putare τὰ, vel et post τοὺς δὲ excidisse νεὼς, ob sequens τοὺς δὲ νεωσοίκους. 'Videtur tamen mihi (sic pergit) jam in Isocrate hic potius quædam incogitantia, tanquam si scripsisset ante τοῖς ναοῖς, locum habere; cujus plura apud optimos utriusque linguæ scriptores reperiuntur exempla. Vid. Hemsterh. ad Lucian. T. I. p. 400. et quos ibi laudat.' Idemque p. 104. τὰ ab Augerio receptum esse notat, incertum ex ingenione an ex Codd. cum nihil hic notatum sit. Recepit item τὰ δὲ Langius. Coraes servat τοὺς δὲ, esse putans σχῆμα πρὸς τὸ σημαινόμενον, uti apud Thucyd. II. 47. νόσος — λεγόμενον. Mihi dubium nullum est, quin quacunque tandem velis ratione, ad τοῖς ἱεροῖς referendum sit: nec improbabilis videtur lectio τὰ δὲ, quæ ob sequens τοὺς δὲ νεωσοίκους, ipsa facile in τοὺς δὲ abire potuit: noluimus tamen in textum admittere. Idem.

Τοὺς δὲ νεωσοίκους — χιλίων ταλάντων] Rem ex Isocrate refert Meursius de Fortuna Ath. C. VII. Ejus etiam meminit Lysias adv. Eratosth. §. ιϛ΄. ὑπέρ τε τῶν νεωρίων ἃ καθεῖλον. et adv. Agoratum §. ι΄. Itaque videntur οἱ νεώσοικοι et τὰ νεώρια promiscue dicta esse. Posteriore vocabulo utitur Isocrates de Pace p. 179. B. τὰς δὲ τριήρεις ἐκ τῶν νεωρίων ἐξελκύσαντες. Distincte tamen recenset Pollux IX. 28. ubi cf. Hemsterh. Distinxit etiam Gramm. Bekkeri V. I. p. 282. Νεώσοικοι καταγώγια ἐπὶ τῆς θαλάττης ᾠκοδομημένα εἰς ὑποδοχὴν τῶν νεῶν, ὅτε μὴ θαλαττεύοιεν· τὰ νεώρια δὲ ἡ τῶν ὅλων περιβολή. qui fere convenit cum Etymologo, nisi quod hic habeat τῶν ὅρων. Illud fortasse rectius, si quidem Demosthenes loco classico περὶ συμμοριῶν §. ζ΄. ait, τοὺς στρατηγοὺς δεῖν διανεῖμαι τόπους δέκα τῶν νεωρίων, σκεψαμένους, ὅπως ὡς ἐγγύτατ᾽ ἀλλήλων κατὰ τριάκοντ᾽ ὦσι νεώσοικοι, quos porro *triginta triremibus* inservire debere ait. Ergo νεώσοικοι *ædificia* erant *singulis triremibus destinata*: νεώρια, *omnium νεωσοίκων ambitus*. Cf. etiam Har-

αιρέσει τριῶν ταλάντων [1]ἀποδομένους, εἰς οὓς ἡ πόλις [2]ἀνήλωσεν οὐκ ἐλάττω χιλίων ταλάντων; ἀλλὰ μὴν οὐδὲ τὴν c
πραότητα δικαίως ἂν τις ἐπαινέσειε τὴν ἐκείνων μᾶλλον ἢ τὴν [3]τοῦ δήμου. οἱ μὲν γὰρ ψηφίσμασι παραλαβόντες τὴν πόλιν πεντακοσίους μὲν καὶ χιλίους τῶν πολιτῶν ἀκρίτους ἀπέκτειναν, εἰς δὲ τὸν Πειραιᾶ [4]φυγεῖν [5]πλείους ἢ πεντακισχιλίους ἠνάγκασαν· οἱ δὲ κρατήσαντες καὶ μεθ' ὅπλων

[1] ἀποδιδομένους A. L. [2] ἀνάλωσεν C. [3] τῆς δημοκρατίας A. C. L. [4] φεύγειν A. C. L. [5] πλείονας A. L.

pocration, et ad eum Valesius p. 54. Antiquissima Atheniensium navalia ante Xerxis tempora erant in portu Phalero, teste Herodoto VI. 116. postea a Themistocle in Piræeum translata sunt. Vid. Mearsius in Piræeo Cap. X. et III. Locus, ubi ejusmodi navalia erant, dicebatur ἐπίνειον. Cf. Schol. Thucyd. ad I. 30. II. 84. Et videntur fuisse loca tecta: certe Xenoph. Hist. Gr. IV. p. 523. E. memorat τὰ τέγη τῶν νεωσοίκων, quanquam ibi de Atheniensium navalibus non loquitur. Idem.

Οἱ μὲν γὰρ ψηφίσματι παραλαβόντες τὴν πόλιν] Quo scilicet statutum erat ut Senatum reliquosque magistratus constituerent, et leges conscriberent, secundum quas Resp. administraretur. Posterius neglexerunt: prius ex amicis fecerunt. Vid. Xenoph. p. 461. 462. Diod. Sic. XIV. 4. Idem.

Πεντακοσίους μὲν καὶ χιλίους τῶν π. ἀ. ἀ.] Idem refert adv. Lochitem p. 397. D. In Paneg. §. λβ'. plures tribus mensibus indicta causa ab iis interfectos esse refert, quam civitas per universum imperii tempus condemnasset: ubi cf. Morus. Rem narrant etiam Æschines de Falsa leg. §. κδ'. contra Ctesiph. §. ϛ'. Heraclides de Polit. p. 2. Diog. Laert. in Zenone p. 437. Ed. Casaub. habet χιλίους καὶ τετρακοσίους, quem librarii errorem esse censet Coraes ad h. l. Non addito numero refert Lysias adv. Eratosth. p. §. ε'. ιϛ'. Pro Aristoph. bonis §. β'. ita interemptos ait Nicophemum et Aristophanem. In primis eos interfecere qui virtute et divitiis eminebant, unde Isocrates Amart. p. 402. A. ait eo tempore δεινότερον fuisse πλουτεῖν ἢ ἀδικεῖν. Cf. Lysias Pro Niciæ bonis §. η'. Fictam moderationem consecuta est tanta crudelitas: qua de re egregia sunt loca Sallustii de bello Cat. C. 51. et Diod. Sic. XIV. 4. ubi cf. Wessel. De nostro loco, uti et universe de historia XXX. virorum, pauca quædam dedit Hemsterh. ad Schol. Aristoph. in Plut. p. 440. et sq. — Ἄκριτος Harpocr. interpretatur ἀδιάκριτος, ad quem cf. Vales. p. 5. Quinam vere dici possint ἄκριτοι, Lysias eleganter docet adv. Epicr. §. β'. Idem.

Εἰς δὲ τὸν Πειραιᾶ φυγεῖν πλείονας ἢ πεντακισχιλίους ἠνάγκασαν] 'Metu (inquit Wolfius) ne et ipsi per injuriam occiderentur.' Recte: sic enim ἀναγκάζειν h. l. intelligendum: *crudelitate sua effecerunt ut in Piræeum confugere cogerentur quinque millia hominum.* Eodemque modo accipiendum apud Diodorum Siculum XIV. 32. μετῴκισαν αὐτοὺς εἰς τὸν Πειραιέα. *effecerunt ut in Piræeum habitatum concederent.* Quid porro de illis factum sit, Xenophon docet L. II. p. 470. D. φευγόντων δὲ ἐς τὸν Πειραιᾶ, καὶ ἐντεῦθεν πολλοὺς ἄγοντες, ἐνέπλησαν καὶ τὰ Μέγαρα καὶ τὰς Θήβας τῶν ὑποχωρούντων. Eos qui in Piræeum aufugerent, eo consilio ut inde navibus elaberentur, persequentes XXX. tyranni, *fecerunt ut Thebæ et Megara replerentur exsulibus.* Vid. Cl. Wyttenbachii Annotatio p. 406. Cæterum numerum exsulum nusquam alibi me traditum invenire memini. Idem.

Οἱ δὲ κρατήσαντες — τῶν κατελθόντων] Οἱ δὲ sunt *exsules*, qui partim in Piræeum, partim in alia loca, Megaram, Thebas, aufugerant. Hi κρατήσαντες, *victoria potiti* (ausi enim erant duce Thrasybulo κατελθόντες πολεμεῖν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας, ut supra dixit), καὶ μεθ' ὅπλων μετιόντες, *et armis persecuti*, hostes, triginta tyrannos eorumque copias, ut non opus sit Wolfii conjectura κατιόντες, *redeuntes ab exsilio:* victoria enim accepta eos hostes persecutos esse, diserte Xenophon refert p. 471. C. et 474. B. αὐτοὺς τοὺς αἰτιωτάτους τῶν κακῶν ἀνελόντες, *sublatis non nisi qui maxime malorum auctores fuerant.* Critia et Hippomacho e triginta, Charmide e decem præfectis Piræei prælio cæsis (Vid. Xenoph. l. c.), tandem Pausaniæ quoque opera res eo deducta est, ut pax restitueretur, et unusquisque, *exceptis triginta tyrannis, et Undecimviris, et decem Piræei præfectis*, ad sua abiret: nec ita multo post jurejurando se obstrinxerunt, ἦ μὴν μὴ μνησικακήσειν, *injuriarum non amplius me-*

d [1]κατιόντες αὐτοὺς τοὺς αἰτιωτάτους τῶν κακῶν ἀνελόντες, οὕτω τὰ πρὸς [2]τοὺς [3]ἄλλους καλῶς καὶ νομίμως διῴκησαν, ὥστε μηδὲν ἔλαττον ἔχειν τοὺς ἐκβαλόντας τῶν κατελθόντων.

κη'. Ὃ δὲ πάντων κάλλιστον καὶ μέγιστον [4]τεκμήριον τῆς ἐπιεικείας τοῦ δήμου· δανεισαμένων γὰρ τῶν ἐν ἄστει μεινάντων ἑκατὸν τάλαντα παρὰ Λακεδαιμονίων εἰς τὴν πολιορκίαν τῶν τὸν Πειραιᾶ [5]κατασχόντων, ἐκκλησίας γενομένης περὶ ἀποδόσεως τῶν χρημάτων, καὶ λεγόντων πολλῶν ὡς δίκαιόν ἐστι διαλύειν τὰ πρὸς [6]Λακεδαιμονίους
e μὴ τοὺς πολιορκουμένους ἀλλὰ τοὺς δανεισαμένους, ἔδοξε
τῷ δήμῳ κοινὴν ποιήσασθαι τὴν ἀπόδοσιν. καὶ γάρ τοι διὰ 152
ταύτην τὴν γνώμην εἰς τοιαύτην ἡμᾶς ὁμόνοιαν κατέστησαν καὶ τοσοῦτον ἐπιδοῦναι τὴν πόλιν ἐποίησαν, ὥστε Λακεδαι-
154 μονίους, τοὺς ἐπὶ τῆς ὀλιγαρχίας ὀλίγου δεῖν καθ' ἑκάστην [7]τὴν ἡμέραν ἡμῖν προστάττοντας, ἐλθεῖν ἐπὶ τῆς δημοκρατίας ἱκετεύσοντας καὶ δεησομένους μὴ περιιδεῖν [8]αὐτοὺς ἀναστάτους [9][ὑπὸ Θηβαίων] γενομένους. τὸ δ' οὖν κεφάλαιον τῆς ἑκατέρων διανοίας τοιοῦτον ἦν· οἱ μὲν γὰρ ἠξίουν τῶν μὲν πολιτῶν ἄρχειν, τοῖς δὲ πολεμίοις δου-

[1] μετιόντες L. [2] τοὺς om. A. L. [3] ἀλλήλους L. [4] τεκμήριον καὶ μέγιστον A. C. L. [5] κατεχόντων C. L. [6] τοὺς Λακ. A. C. L. [7] τὴν om. A. C. L. [8] σφᾶς αὐτοὺς A. C. L. [9] uncos om. A. C. L.

mores fore. Res nota est e Xenophonte p. 478. C. et 479. B. Hoc significat Isocrates ultimis illis: οὕτω τὰ πρὸς ἀλλήλους καλῶς καὶ νομίμως διῴκησαν ὥστε μηδὲν ἔλαττον ἔχειν τοὺς ἐκβαλόντας τῶν κατελθόντων. In quibus temere lectionem πρὸς ἀλλήλους sollicitarunt Augerius, Laugius et Coraes. Sensus enim est: *sic res inter se pulcre et legitime composuerunt*, nimirum, qui in urbe cum XXX. manserant (οἱ ἐκβαλόντες), et qui antea exsules armorum vi reditum sibi in patriam paraverant (οἱ κατελθόντες), ut cæt. Xenophon item l. c. habet. οἱ δὲ διήλλαξαν, ἐφ' ᾧ τε εἰρήνην μὲν ἔχειν ὡς πρὸς ἀλλήλους. Idem.

Δανεισαμένων γὰρ τῶν ἐν ἄστει μεινάντων ἑκατὸν τάλαντα κ. τ. λ.] Rei mentionem fecit etiam Xenophon p. 476. B. Lysias adv. Eratosth. §. ι'. Demosth. adv. Lept. §. ε'. p. 134. Οἱ τὸν Πειραιᾶ κατέχοντες, sunt *qui Piræeum tenebant*, partim ab initio tyrannidis eo profugi, partim qui aliunde reduces ductu Thrasybuli se cum illis conjunxerant. Vid Xenoph. l. c. et p. 472. C. et 475. B. Wolfii conjecturam κατασχόντων, *qui occupaverant*, contra omnium Codicum et Veterum Editionum fidem non recipiendam putavimus. Idem.

Διὰ ταύτην τὴν γνώμην] Recte Coraes: διὰ τὴν περὶ τῆς ἀποδόσεως ταύτην κρίσιν. Idem.

Ὥστε Λακεδαιμονίους — Θηβαίων γενομένους] Lacedæmoniis clade ad Leuctram afflictis, Thebani, facta irruptione in agrum Laconicum, Spartam ipsam obsederunt. Metu perculsi illi Legatos ad Athenienses miserunt, qui auxilia ab iis peterent. Rem narrat Xenophon. Hist. Gr. VI. p. 607. C. — 609. C. et significat etiam alibi Isocrates ad Phil. p. 91. A. de Pace p. 180. D. Idem.

Οἱ μὲν γὰρ ἠξίουν — ἔχειν] Οἱ μὲν sunt οἱ τῆς ὀλιγαρχίας ἐπιθυμήσαντες. — Οἱ δὲ, sunt οἱ δημοτικοὶ καλούμενοι uti supra dixerat §. κζ'. De re ipsa comparetur locus adv. Lochitem p. 397. C. αὐτοὶ γὰρ ἡμεῖς δὶς ἤδη τὴν δημοκρατίαν ἐπείδομεν καταλυθεῖσαν, καὶ δὶς τῆς ἐλευθερίας ἀπεστερήθημεν,

λεύειν, οἱ δὲ τῶν μὲν ἄλλων ἄρχειν, τοῖς δὲ πολίταις ἴσον
ἔχειν.
κθ'. Ταῦτα δὲ διῆλθον δυοῖν [1]ἕνεκα, πρῶτον μὲν ἐμαυ- b
τὸν ἐπιδεῖξαι βουλόμενος οὐκ ὀλιγαρχιῶν οὐδὲ πλεονεξιῶν
ἀλλὰ δικαίας καὶ κοσμίας ἐπιθυμοῦντα πολιτείας, ἔπειτα
τὰς δημοκρατίας τάς τε κακῶς καθεστηκυίας ἐλαττόνων
συμφορῶν αἰτίας γιγνομένας, τάς τε καλῶς πολιτευομένας
προεχούσας τῷ δικαιοτέρας εἶναι καὶ κοινοτέρας καὶ τοῖς
χρωμένοις ἡδίους.
λ. Τάχ' οὖν ἂν [2]τις θαυμάσειεν, τί βουλόμενος ἀντὶ
τῆς πολιτείας τῆς οὕτω πολλὰ καὶ καλὰ διαπεπραγμένης c
ἑτέραν ὑμᾶς πείθω μεταλαβεῖν, καὶ τίνος ἕνεκα νῦν μὲν
οὕτω καλῶς ἐγκεκωμίακα τὴν δημοκρατίαν, ὅταν δὲ τύχω,
πάλιν μεταβαλὼν ἐπιτιμῶ καὶ κατηγορῶ τῶν [3]καθεστώ-
των;
λα'. Ἐγὼ δὲ καὶ τῶν ἰδιωτῶν τοὺς ὀλίγα μὲν κατορ-
θοῦντας πολλὰ δ' ἐξαμαρτάνοντας μέμφομαι καὶ νομίζω
φαυλοτέρους εἶναι τοῦ δέοντος· καὶ πρός [4]γε τούτοις τοὺς
γεγονότας ἐκ καλῶν κἀγαθῶν ἀνδρῶν, καὶ μικρῷ μὲν ὄντας d
ἐπιεικεστέρους τῶν ὑπερβαλλόντων ταῖς πονηρίαις, πολὺ
δὲ χείρους τῶν [5]πατέρων, λοιδορῶ, καὶ συμβουλεύσαιμ' ἂν
αὐτοῖς παύσασθαι τοιούτοις οὖσι. τὴν αὐτὴν οὖν γνώ-
μην [6]ἔχω καὶ περὶ τῶν κοινῶν· ἡγοῦμαι [7]γὰρ δεῖν

[1] ἕνεκεν A. C. L. [2] τινες θαυμάσειαν A. C. L. [3] καθεστηκότων A. C. L. [4] τε A. L. [5] πατρῴων A. L. [6] ἔχων A. C. L. [7] γὰρ om. A. C. L.

οὐχ ὑπὸ τῶν ταῖς ἄλλαις πονηρίαις ἐνόχων ὄντων, ἀλλὰ διὰ τοὺς καταφρονοῦντας καὶ βουλομένους τοῖς μὲν πολεμίοις δουλεύειν, τοὺς δὲ πολίτας ὑβρίζειν. Idem.

Ἐλαττόνων συμφορῶν] Comparativus pendet a subintellecto ἢ αἱ ὀλιγαρχίαι. Nam hoc est quod ex comparatione præsentis malæ democratiæ cum oligarchia triginta virorum efficere voluit. Idem.

Καὶ κοινοτέρας] H. e. κοινωφελεστέρας, *publicæ utiltati magis inservientes.* Eodem sensu occurrit ad Philipp. p. 84. C. ubi in margine notaverat Hemsterhusius, teste Segaario in Act. Traj. T. I. p. 105. Verba fortasse ideo omissa sunt quia non intelligebantur. Idem.

Τάχ' οὖν] *fortasse vero.* Grammaticus ap. Bekkerum An. Vol. I. p. 309. notavit. Τάχα· παρὰ τοῖς πανταῖς ἀντὶ τοῦ ταχέως, παρὰ δὲ τοῖς ῥήτορσι τὰ πολλὰ εὑρίσκεται ἀντὶ τοῦ ἴσως κειμένον, ἥκιστα δὲ παραλαμβάνεται ἐπὶ δισταγμοῦ. Plura et magis distincta habet Thomas Mag. p. 835. Idem.

Ὀλίγα μὲν κατορθοῦντας πολλὰ δ' ἐξαμαρτάνοντας] I. e. *pauca bene, multa male gerentes.* Sic eadem verba opponuntur ad Philipp. p. 89. B. πάντες πλείω πεφύκαμεν ἐξαμαρτάνειν ἢ κατορθοῦν. Eodemque fere sensu κατορθῶν occurrit in Evag. p. 196. E. Frequentius tamen de *felici successu* usurpatur. Cf. Aristot. Rhet. I. 6. 41. 9. 58. Recte jam Wolfius annotavit: 'Verbum κατορθοῦν et ad *animum* et ad *fortunam* refertur: κατόρθωμα aut *recte factum* est, aut *successus* et *res bene gesta.*' Illa significatione philosophis usitata vox. Idem.

ἡμᾶς [1]οὐ μέγα φρονεῖν οὐδ' ἀγαπᾶν, εἰ κακοδαιμονησάν-
των καὶ μανέντων ἀνθρώπων νομιμώτεροι γεγόναμεν, ἀλλὰ
πολὺ μᾶλλον ἀγανακτεῖν καὶ βαρέως φέρειν, εἰ χείρους 153
e τῶν προγόνων [2]τυγχάνοιμεν ὄντες· πρὸς γὰρ τὴν ἐκείνων
ἀρετήν, ἀλλ' οὐ πρὸς τὴν τῶν Τριάκοντα πονηρίαν, ἁμιλ-
λητέον ἡμῖν ἐστίν, ἄλλως τε καὶ προσῆκον ἡμῖν βελτίστοις
ἁπάντων ἀνθρώπων εἶναι.
155 λβ'. Καὶ τοῦτον εἴρηκα τὸν λόγον οὐ νῦν πρῶτον, ἀλλὰ
πολλάκις ἤδη καὶ πρὸς πολλούς. ἐπίσταμαι γὰρ ἐν [3]μὲν

[1] μὴ μεγαλοφρονεῖν μηδ' A. C. L. [2] τυγχάνομεν A. C. L. [3] μὲν om. A. C. L.

Εἰ κακοδαιμονησάντων καὶ μανέντων ἀνθρώπων νομ. γεγόν.] *si legibus melius pareamus quam furentes et insanientes homines.* Intelligendum de tyrannico furore, quo et XXX viri et omnes paucorum imperii fautores in leges violandas et miseros cives vexandos ferebantur. Sic etiam de Pace p. 181. B. mentio fit ἐπὶ τῶν τριάκοντα μανίας. et mox hoc ipso Cap. memorat τὴν τῶν τριάκοντα πονηρίαν. Verbum κακοδαιμονᾶν proprie *malo genio agitari*, vel significat *furere*, estque fere synonymum τοῦ μαίνεσθαι, ut h. l. et apud Xenophon. Mem. II. 1. 5. Aristoph. Plut. 372. ubi cf. Spanhemius; vel *adversa fortuna uti*, ita ut opponatur τῷ εὐδαιμονεῖν, quippe veteres δαίμονος nomine etiam *fortunam* intelligebant; ita certe hujus significationis rationem exposuit Muretus ad Cicer. Cat. I. Opp. T. II. p. 552. Eo sensu occurrit ap. Dinarchum adv. Demosth. §. ιζ. εἰ μὲν οὖν ἔτι δεῖ τὴν πόλιν τῆς Δημοσθένους πονηρίας καὶ ἀτυχίας ἀπολαύειν, ἵνα πλέον κακοδαιμονῶμεν, *ut majoribus premamur cladibus* vertit interpres. Minus recte Stephanus in Thes. videtur distinxisse inter κακοδαιμονέω, *adversa fortuna uti*, et κακοδαιμονάω, *malo genio agitari*, si quidem illud Atticis non fuit in usu, auctore Thoma Magistro p. 491. ubi vid. annott. Nonnunquam plus esse quam μαίνεσθαι ex Aristoph. Plut. 502. notat Coraes. Idem.

Ἐπίσταμαι γὰρ ἐν μὲν τοῖς ἄλλοις τόποις — πρὸς ἀρετὴν διαφέροντας] Elegans comparatio, si qua est, sed ad cujus elegantiam penitus perspiciendam animadvertendum est τοῖς ἄλλοις τόποις, h. e. ταῖς ἄλλαις χώραις, *reliquis regionibus*, quæ feraces erant fructuum, arborum, animalium, Isocratem opponere τὴν ἡμετέραν χώραν, h. e. *Atticam*, cujus, quamvis melle et olivis abundaret, universe solum erat siccum et sterile, quod vel e Thucydide I. 2. notum multorum poetarum scriptorumque testimoniis confirmatur, quorum complura collegit Doct. Willetus ad Galeni Protrept. p. 92. Sensus itaque huc redit: Ut reliquæ regiones suos quæque fructus, arbores, animalia habent, sibi propria, atque a reliquarum regionum proventibus natura differentia; sic nostra regio, non illa quidem ita frugum ferax est, sed multo meliora et præstantiora profert, homines, eosque, qui non solum ad omnia agenda ac perficienda optima indole præditi sint, sed fortitudine et virtute reliquarum omnium regionum incolis antecellant. Elegantiam hujus loci in eodem argumento satis bene assecutus est Aristides in Panath. p. 11. A. B. Nec male Wolfius contulit Homeri de Ithaca dictum Od. I. 27. τρηχεῖ', ἀλλ' ἀγαθὴ κουροτρόφος. Quod autem ad illud attinet, unde comparatio desumpta est, aliis in terris alia crescere, de eo argumento egregie cecinit Virgilius Georg. I. 53—59.

"Hic segetes, illic veniunt felicius uvæ:
Arborei fœtus alibi, atque injussa virescunt
Gramina. Nonne vides, croceos ut Tmolus odores,
India mittit ebur, molles sua thura Sabæi?
At Chalybes nudi ferrum, virosaque Pontus
Castorea. Eliadum palmas Epiros equarum?
Continuo has leges æternaque fœdera certis
Imposuit natura locis."

Conf. etiam II. 116. et sqq. Nec minus egregia sunt hæc Themistii, diversitatem istam a Prometheo repetentis, Or. V. p. 122. ὁ δὲ (De Prometheo sermo est) αὐτὴν τὴν γῆν κατεποίκιλλε, καὶ διένεμεν ἑκάστῳ μέρει τὰ παρὰ τῶν θεῶν δεδομένα· νέμων δὲ, τὴν μὲν λιπαν εὔπορον ἀπεργάζετο, τὴν δὲ ἀμπέλοις ἐκόσμει, τὴν δὲ τῷ κάρπῳ τῆς Ἀθη-

τοῖς ἄλλοις τόποις φύσεις ἐγγιγνομένας καρπῶν καὶ δένδρων καὶ ζώων [1] ἰδίας ἐν ἑκάστοις καὶ πολὺ τῶν ἄλλων διαφερούσας, τὴν δ' ἡμετέραν χώραν ἄνδρας φέρειν [2] καὶ τρέφειν δυναμένην οὐ μόνον πρὸς τὰς τέχνας καὶ τὰς πράξεις [3] καὶ τοὺς λόγους εὐφυεστάτους, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἀνδρίαν καὶ πρὸς ἀρετὴν [4] πολὺ διαφέροντας. τεκμαίρεσθαι δὲ δίκαιόν ἐστι b τοῖς τε παλαιοῖς ἀγῶσιν, οὓς ἐποιήσαντο πρὸς Ἀμαζόνας

[1] ἰδέας A. [2] καὶ τρέφειν καὶ φέρειν A. C. L. [3] καὶ τοὺς λόγους om. A. C. L. [4] πολὺ om. A. C. L.

νᾶς, ἄλλην δὲ ἀκροδρύων πλήθεσιν. ἄλλην δὲ ὕλης εὐτροφίᾳ καθάπερ κόμῃ· καὶ τῇ μὲν χρυσὸν ἐγκατέσπειρε, τῇ δὲ χαλκὸν, τῇ δὲ ἄργυρον, τῇ δὲ ἄλλο τι τοιοῦτον, ἐπανισῶν ὅτι μάλιστα ἑκάστῳ μέρει τὸν κόσμον. Idem.

Φύσεις ἐγγιγνομένας — διαφερούσας] Istud φύσεις καρπῶν καὶ δένδρων nihil aliud esse videtur quam periphrasis, pro καρποὺς καὶ δένδρα. Quem usum vocis φύσις apud Græcos, uti et *naturæ* apud Latinos, frequentem esse, compluribus exemplis ostendit Cl. Wyttenbachius ad Platonis Phædonem p. 232. e quibus unum hoc referamus, quod maxime ad rem præsentem facit, Dionis Chrys. Or. XXXV. p. 435. C. εἰσὶ δὲ λειμῶνες αὐτόθι πάγκαλοι, καὶ φύσις (uti pro φύσιν emendat. Wytt.) ἀνθῶν τε καὶ δένδρων. Quod sequitur ζώων ἰδέας, *animalium genera*, item eodem redit ac si dixisset ζῶα, et frequens ea significatione est vocabulum ἰδέα Isocrati. Panath. p. 259. E. ubi memorat τρεῖς ἰδέας τῶν πολιτειῶν. Hel. p. 210. E. de Perm. p. 319. C. Nec tamen puto temere scripsisse Wolfium in Ann. ad ista ἐν μὲν τοῖς ἄλλοις τόποις — ἐν ἑκάστοις. 'Durior constructio nec mendi suspicione vacat. Etsi hujusmodi sive trajectiones verborum, sive pleonasmi, passim apud bonos auctores occurrunt.' Inest enim et meo sensu nescio quid duri, ut si modo codicum auctoritas accederet, malim elegantem conjecturam Langii legentis ἰδίας, quæ certe universæ orationi melius convenire videtur: magis utique illa probanda quam, quod Coraes proposuit, servata lectione ἰδέας, in sequentibus legere κατὰ πολὺ διαφερούσας. Mihi aliquando in mentem venerat legendum esse φύσει ἐγγιγνομένας, κ. τ. λ. ita ut ἰδέας etiam ad καρπῶν καὶ δένδρων referretur: *natura*, h. e. propria cujusque regionis indole, *singulis inesse genera frugum et arborum et animalium, eaque multum a reliquis* (h. e. a reliquarum regionum frugibus) *diversa*. Sed possumus omni conjectura carere, dummodo, quod et in ipsa illa interpretatione feci, in verbis καὶ πολὺ τ. ἄ. δ. particula καὶ intensive accipiatur, ac si scriptum sit καὶ ταύτας, *et eas quidem, sive vel eas multum ab aliis diversas*. Idem.

Τὴν δ' ἡμετέραν χώραν κ. τ. λ.] Eadem laus Atticæ tribuitur De Pace p. 346. ῥᾴδιόν ἐστι καταμαθεῖν καὶ τὴν χώραν ἡμῶν, ὅτι δύναται τρέφειν ἄνδρας ἀμείνους τῶν ἄλλων. De Italia idem cecinit Virgilius Georg. II. 168. et sqq. Est autem in his elegans gradatio: magnum est si qua regio excellentes viros, aliunde advenas, τρέφῃ, *nutriat, alat, foveat*, veluti *nutrix*, τροφός: majus etiam, si eos ipsa φέρῃ, *proferat*, si ipsa eorum quasi *mater* sit. Respicitur origo Atheniensium, qui sese αὐτόχθονας ferebant, habebantque ταύτην τὴν χώραν τροφὸν, ἐξ ἧσπερ ἔφυσαν, ut ait in Panath. p. 258. C. Classica hac de re loca sunt Paneg. §. δ'. ubi aliorum loca notavit Morus tum Thucydidis I. 2. Cf. etiam Aristides p. 6. A. Hinc apparet, quam egregie fallatur qui putet scribendum potius fuisse φέρειν καὶ τρέφειν cum tamen illud hoc antecedere debeat. Idem.

Πρὸς τὰς τέχνας καὶ τὰς πράξεις εὐφυεστάτους] Πρὸς τὰς τέχνας εὐφυέστατοι dicuntur quoque Athenienses in Paneg. p. 47. B. e quo loco apparere videtur, intelligi eorum sagacitatem in inveniendis iis artibus quæ ad meliorem vitæ cultum ducunt. Nostro autem loco τέχναι et πράξεις ita distingui possunt, ut illud ad artium inventionem et cognitionem referatur, hoc ad earum usum in vitæ commodum; ut sensus sit: *eos optima indole præditos esse non tantum ad inveniendos et addiscendas artes, sed etiam ad eos in vitæ utilitatem exercendas, adhibendas*. Idem.

Ἀλλὰ καὶ πρὸς ἀνδρίαν καὶ πρὸς ἀρετὴν διαφέροντας] Hac de re ita Lycurgus §. κ'. τοῦτο γὰρ ἔχει μέγιστον ἡ πόλις ἀγαθὸν, ὅτι τῶν μὲν καλῶν ἔργων παράδειγμα τοῖς Ἕλλησι γέγονε· ὅσον γὰρ τῷ χρόνῳ πασῶν ἐστὶν ἀρχαιοτάτη, τοσοῦτον οἱ πρόγονοι ἡμῶν τῶν ἄλλων ἀνθρώπων ἀρετῇ διενηνόχασιν. Quod deinceps probat ex historia Codri. Idem.

Τοῖς τε παλαιοῖς ἀγῶσιν — ἠξιώθησαν] Similitudinis causa comparetur locus Xenophontis Mem. III. 5. §. 9. 10. ubi eorundem omnium bellorum mentio fit.

καὶ Θρᾷκας καὶ Πελοποννησίους ἅπαντας, καὶ τοῖς κινδύνοις τοῖς περὶ τὰ Περσικὰ γενομένοις, ἐν οἷς καὶ μόνοι καὶ μετὰ Πελοποννησίων, καὶ πεζομαχοῦντες καὶ ναυμαχοῦντες, νικήσαντες τοὺς βαρβάρους ἀριστείων ἠξιώθησαν. ὧν οὐδὲν ἂν ἔπραξαν, εἰ μὴ πολὺ τὴν φύσιν διήνεγκαν.

λγ'. Καὶ μηδεὶς οἰέσθω τὴν εὐλογίαν ταύτην προσήκειν c ἡμῖν τοῖς νῦν πολιτευομένοις, ἀλλὰ πολὺ τοὐναντίον. εἰσὶ γὰρ οἱ τοιοῦτοι τῶν λόγων [1] ἔπαινος μὲν τῶν [2] ἀξίους σφᾶς αὐτοὺς τῆς τῶν προγόνων ἀρετῆς παρεχόντων, κατηγορία δὲ τῶν τὰς εὐγενείας ταῖς αὑτῶν ῥαθυμίαις καὶ κακίαις καταισχυνόντων. ὅπερ ἡμεῖς ποιοῦμεν· εἰρήσεται γὰρ τἀληθές· τοιαύτης [3] γὰρ ἡμῖν τῆς φύσεως ὑπαρχούσης οὐ διεφυλάξαμεν αὐτὴν, ἀλλ' ἐμπεπτώκαμεν εἰς [4] ἄνοιαν καὶ

[1] ἔπαινοι A. C. L. [2] ἀξίων A. [3] γὰρ ἡμῖν τῆς om. A. C. L. [4] ἄγνοιαν A. C. L.

Breviter significamus bellum cum Amazonibus fuisse tempore Thesei, abreptæ Antiopes recuperandæ causa; cum Thracibus, quibus cum Eleusinii conjuncti erant, ætate Erechthei; cum omnibus Peloponnesiis, in Heraclidarum, qui Athenas supplices venerant, gratiam adversus Eurystheum regem gestum esse. Nam de rebus notissimis non est quod multa dicamus, præsertim cum frequentissima horum bellorum, uti et Persicorum, mentio sit; in Paneg. §. ιϛ'.—κζ'. ubi cf. Morus. Panath. p. 242. D. — 243. B. 273. C. — 274. D. Archid. p. 124. C. ad Phil. p. 112. A. de Pace p. 166. E. et sq. Cf. Aristides in Panath. p. 23—51. De bello adversus Thraces suavissimus locus est Lycurgi adv. Leocr. §. κδ'. et de pugna Marathonia ibid. §. κζ'. Gloriari hisce fortibus factis solebant Athenienses. Cf. Herodotus IX. 27. Oratio Legatorum Atheniensium ap. Thucyd. I. 73. et sqq. item Periclis ibid. C. 144. Plura passim occurrunt. Idem.

Ἀριστείων ἠξιώθησαν] Vid. hac de re Morus ad Paneg. §. κ'. Idem.

Καὶ μηδεὶς οἰέσθω τὴν εὐλογίαν ταύτην προσήκειν ἡμῖν] *nemo vero censeat, hanc laudationem, has laudes, convenire nobis*, i. e. *nos tantis laudibus dignos esse*. Minime vero: istis laudibus nostra potius reprehensio continetur, quippe qui a majorum virtute defecimus. Idem.

Τὰς εὐγενείας] Εὐγένεια in primis iis tribui solet, quorum majores bellica laude inclaruerunt, ignavia amittitur. Lesbonax Or. Hortat. §. γ'. ὅστις μὲν γὰρ πρότερον δοκῶν εὐγενὴς, νῦν μὴ θελήσει διαμάχεσθαι, τήν τ' ἐκ τῶν προγόνων ὑπάρχουσαν εὐγένειαν ἀπολεῖ καὶ τοῖς παισὶ δυσμένειαν (f. l. δυσγένειαν) ἀπολείψει· ὅστις δὲ ἐν τῷ ἔργῳ ἀνὴρ ἀγαθὸς, τῶν τε προγόνων τὴν ἀρετὴν ἀναμνήσει, τοῖς τε παισὶν εὐγένειαν καταλείψει· τῶν γὰρ ἐν τοῖς δεινοῖς ἀνδρῶν ἀγαθῶν γενομένων οἱ παῖδες εὐγενεῖς νομίζονται. Idem.

Εἰρήσεται γὰρ τἀληθὲς] Eadem formula utitur Demosth. Or. adv. Philippi Ep. §. ε'. ἡμεῖς δὲ (εἰρήσεται γὰρ τἀληθὲς) οὐδὲν ποιοῦντες ἔνθαδε καθήμεθα. Similes sunt complures aliæ Oratoribus usurpatæ. Andoc. de Pace §. δ'. τὰ γὰρ ὄντα λέξω. Lysias in Simonem §. γ'. ἅπαντα γὰρ δεῖ τἀληθῆ λέγειν. Adv. Andoc. §. η'. et pro Mantith. §. ϛ'. τὰ γὰρ ἀληθῆ χρὴ λέγειν. Dinarch. contra Philocl. §. α'. εἰ δεῖ τἀληθῆ λέγειν (δεῖ δὲ). Contra Demosth. §. γ'. εἰρήσεται γὰρ ἃ γιγνώσκω. Dionys. Hal. in Vita Isocr. p. 876. init. εἰ δὲ χρὴ τἀληθὲς εἰπεῖν. Idem.

Ἐμπεπτώκαμεν εἰς ἄγνοιαν καὶ ταραχὴν καὶ πον. πρ. ἐπ.] Ἄγνοιαν Wolfius interpretatur ἀκρισίαν τοῦ τε πρέποντος καὶ τοῦ συμφέροντος, *neque quid deceat, neque quid expediat vere judicamus*. Sic fere convenit cum ea quam §. δ'. ἀναισθησίαν dixit. De Pace p. 182. B. ἃ γὰρ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὁρᾶτε, ταῦτ' ἐφ' ὑμῶν ἀγνοεῖτε αὐτῶν. Ἄγνοια et ταραχὴ junguntur de Perm. §. κϛ'. * ζ'. ἣν δ' ἀναλογίσησθε τὴν ἄγνοιαν, ὅσην ἔχομεν πάντες ἄνθρωποι, καὶ τοὺς φθόνους τοὺς ἐπιγιγνομένους ἡμῖν, ἔτι δὲ τὰς ταραχὰς καὶ τὴν τύρβην ἐν ᾗ ζῶμεν, κ. τ. λ. Sed præstat fortasse legere ἄνοιαν, quod conjecit Co-

ταραχὴν καὶ πονηρῶν πραγμάτων ἐπιθυμίαν. ἀλλὰ γὰρ ἢν [1] ἐπακολουθῶ τοῖς [2] ἐνοῦσιν [3] ἐπιτιμῆσαι καὶ κατηγο- d
ρῆσαι τῶν [4] ἐνεστώτων πραγμάτων, δέδοικα μὴ πόῤῥω λίαν τῆς ὑποθέσεως [5] ἀποπλανηθῶ.

λδ'. Περὶ μὲν οὖν τούτων καὶ πρότερον εἰρήκαμεν, καὶ πάλιν ἐροῦμεν, ἢν μὴ πείσωμεν ὑμᾶς παύσασθαι τοιαῦτα ἐξαμαρτάνοντας· περὶ δ' ὧν ἐξ ἀρχῆς τὸν λόγον κατεστη-
154 σάμην βραχέα διαλεχθεὶς [6] παραχωρῶ τοῖς βουλομένοις e
ἔτι συμβουλεύειν περὶ τούτων.

[1] ἐπακολουθῶν A. C. L. [2] νῦν οὖσιν C. [3] ἐπιτιμήσω καὶ κατηγορήσω A. C. L. [4] καθεστώτων A. [5] ἀποπλανῶ L. [6] παραχωρήσομαι A. C. L.

raes, et ante eum conjecerat ipse Wolfius: nobis item aliquando in mentem venit. Sane permultis in locis Atheniensium *insania*, *dementia*, culpatur, maxime in Orat. de Pace. Ἀνοίας mentio ibi fit p. 160. A. et mox sequitur l. C. ὡς οἷόν τε ταραχωδέστατα διακεῖσθε. Pag. 165. B. ἐκ δὲ τοῦ δικαίαν τὴν πόλιν παρέχειν, καὶ βοηθεῖν τοῖς ἀδικουμένοις, καὶ μὴ τῶν ἀλλοτρίων ἐπιθυμεῖν παρ' ἑκόντων τῶν Ἑλλήνων τὴν ἡγεμονίαν ἐλάβομεν· ὧν νῦν ἀλογίστως καὶ λίαν εἰκῆ πολὺν ἤδη χρόνον καταφρονοῦμεν· εἰς τοῦτο γάρ τινες ἀνοίας ἐληλύθασιν ὥσθ' ὑπειλήφασι τὴν μὲν ἀδικίαν ἐπονείδιστον μὲν εἶναι, κερδαλέαν δὲ καὶ πρὸς τὸν βίον τὸν καθ' ἡμέραν συμφέρουσαν· τὴν δὲ δικαιοσύνην εὐδόκιμον μὲν, ἀλυσιτελῆ δὲ, κ. τ. λ. En, quæ intelligatur ἄνοια, ea, quam sequantur ἀδικίαι, sive, ut nostro loco est, πονηρῶν πραγμάτων ἐπιθυμίαι. Similiter ἄνοια memoratur p. 175. B. 183. E. 184. D. ἄνοια καὶ μανία τῶν τὴν ἀδικίαν πλεονεξίαν εἶναι νομιζόντων, p. 162. C. μωρία, p. 168. D. ἀφροσύνη et ἄνοια eorum qui, cum Attica vastaretur, Sicilia sese potituros putarent, p. 176. A. Quæ omnia eo majorem vim habent, quod sæpius similitudinem ejus Orationis cum nostra notavimus. In Paneg. p. 68. E. prospere gestæ res Regis Persarum ab Atheniensium ἀνοίᾳ repetuntur. Panath. p. 235. D. mentio fit μανίας in mutuis dissensionibus conspicuæ. Confusa sæpius esse duo ista vocabula, et literarum similitudo probabile reddit, et usus docet. Vid. Thucyd. VI. 89. cujus Scholiastæ ad C. 16. itidem ἄνοια pro ἄγνοια restituendum est. In Or. ad Nicocl. p. 17. D. ἄνοια et διάνοια opponuntur: in Or. de Perm. p. 343. C. ubi eadem repetuntur, sed antea legebatur ἄγνοιαν, recte ex Wolfii emendatione ἄνοιαν ediderunt Langius et Coraes. In Platonis Lachete p. 197. A. itidem requiri ἄνοιαν, *absentiam mentis*, non ἄγνοιαν, *ignorantiam*, monuit me Cl. Bakius. Quid differant docet Valcken. ad Herod. VI. 69. Idem.

Ἢν ἐπακολουθῶν τοῖς ἐνοῦσιν, κ. τ. λ.] Similiter de Pace p. 73. B. δέδοικα (inquit) μὴ διὰ τὸ πολλάκις ἐπιτιμᾷν δόξω τισὶ προαιρεῖσθαι τῆς πόλεως κατηγορεῖν. Videtur autem ex conjectura Wolfii pro veteri τοῖς αἰνοῦσιν quod nihili est, legendum esse τοῖς ἐνοῦσιν, præsertim cum ea lectio Codice LB. confirmetur. Sic sensus est: *si persequens, ad finem perducens ea quæ dicenda supersunt*, et subintelligitur infinitivus εἰπεῖν, qui eidem formulæ, τὰ ἐνόντα additur ad Phil. p. 104. D. de Perm. p. 345. C. Cf. et Busir. p. 229. E. de Pace p. 188. A. Sæpius confund. ῑ et αι monet Koen. ad Gregor. de Dial. p. 146. 190. 249. sq. Nec tamen plane spernendum quod Coraes offert τοῖς νῦν οὖσιν, h. e. τοῖς νῦν πολιτευομένοις, maxime ob verbum ἐπακολουθεῖν frequens significatione *insectandi*, *vituperandi*. Idem.

Δέδοικα μὴ πόῤῥω λίαν τῆς ὑποθέσεως ἀποπλανηθῶ] Ratio reddenda lectionis ἀποπλανηθῶ, quam e Wolfii conjectura nos recepisse significavimus pro alia ἀποπλανῶ. Hanc Langius defendere conatus est observatione Stephani Thes. T. III. p. 343. ἀποπλανῶ novo prorsus modo accipi posse pro ἀποπλανηθῶ. Idem tamen Stephanus in Edit. reliquit ἀποπλανηθῶ. Nostro quidem judicio recte animadvertit Coraes, si ἀποπλανῶ scripserit Isocrates, addendum fuisse ὑμᾶς, uti bis occurrit apud Æschinem adv. Ctesiph. §. να'. ξγ'. ἵνα δὲ μὴ ἀποπλανῶ ὑμᾶς ἀπὸ τῆς ὑποθέσεως. Hoc loco autem passivum postulant quæ supra jam dixerat §. κϛ'. init. cum de triginta tyrannis narrare inciperet: βούλομαι δ', εἰ καί τί με φήσουσιν ἔξω τῆς ὑποθέσεως λέγειν. Idem.

Παραχωρῶ] Dicitur de Oratore qui, dicendi fine facto, de suggestu descendens alii dicendi locum præbet. Sic Andocides Or. I. §. ε'. ἐάν τις ἐλέγξῃ με, ὅτι ψεύδομαι, χρήσασθέ μοι ὅ, τι βούλεσθε· καὶ σιωπῶ, καὶ παραχωρῶ, εἴ τις ἀναβαίνειν βούληται. Cf. de hoc verbo not. ad Thomam Mag. p. 133. Idem.

λε'. Ἡμεῖς γὰρ ἢν μὲν οὕτως οἰκῶμεν τὴν πόλιν ὥσπερ νῦν, [1] οὐκ ἔστιν ὅπως [2] οὐ καὶ βουλευσόμεθα καὶ πολεμήσομεν καὶ βιωσόμεθα καὶ σχεδὸν ἅπαντα [3] καὶ πεισόμεθα
156 καὶ πράξομεν, ἅπερ ἐν τῷ παρόντι [4] καιρῷ καὶ τοῖς παρελθοῦσι χρόνοις· ἢν δὲ μεταβάλωμεν τὴν πολιτείαν, δῆλον ὅτι κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον, οἷά περ ἦν τοῖς προγόνοις τὰ πράγματα, τοιαῦτ' ἔσται καὶ περὶ ἡμᾶς· ἀνάγκη γὰρ ἐκ τῶν αὐτῶν πολιτευμάτων καὶ τὰς πράξεις ὁμοίας ἀεὶ καὶ παραπλησίας ἀποβαίνειν.

λϛ'. Δεῖ δὲ τὰς μεγίστας αὐτῶν παρ' ἀλλήλας [5] θέντας βουλεύσασθαι, ποτέρας ἡμῖν αἱρετέον ἐστί. καὶ πρῶτον
b [6] μὲν σκεψώμεθα τοὺς Ἕλληνας καὶ τοὺς βαρβάρους, πῶς πρὸς ἐκείνην τὴν πολιτείαν διέκειντο καὶ πῶς νῦν ἔχουσι πρὸς ἡμᾶς· οὐ γὰρ ἐλάχιστον μέρος τὰ γένη ταῦτα συμβάλλεται πρὸς εὐδαιμονίαν, ὅταν ἔχῃ κατὰ τρόπον ἡμῖν.

[1] οἰκοῦσι, οὐκ A. C. L. [2] οὐκ ἂν βουλ. A. C. L. [3] κακὰ A. C. L. [4] καιρῷ om. A. C. L. [5] τιθέντας A. C. L. [6] μὲν om. A. C. L.

Κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον] *secundum eandem rationem*, *eadem ratione*, sive ut barbare dicas, *proportione*, scil. qua, si servaverimus malam reipublicæ administrationem, omnia cum ea conjuncta mala patiemur, *eadem*, inquam, *ratione*, si eam immutaverimus, æque prosperas res geremus. Eodem sensu legitur in Nicocl. p. 29. D. αἱ δὲ μοναρχίαι πλεῖστον μὲν νέμουσι τῷ βελτίστῳ, δεύτερον δὲ τῷ μετ' ἐκεῖνον, τρίτον δὲ καὶ τέταρτον τοῖς ἄλλοις κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον, *eadem ratione*, h. e. ut quo sit inferior, eo minus ipsi tribuatur. Idem.

Ἀνάγκη γὰρ — ἀποβαίνειν] Nam ut ait Aristoteles Rhet. I. 4. 17. ἀπὸ γὰρ τῶν ὁμοίων τὰ ὅμοια γίγνεσθαι πέφυκε. Idem.

Δεῖ δὲ τὰς μεγίστας κ. τ. λ.] De peroratione, quæ hic incipit, constatque comparatione pristini et præsentis Reip. status, cff. supra dicta in Introductione. Idem.

Ποτέρας ἡμῖν αἱρετέον ἐστὶ] Proprius et Græcus usus Gerundii, quem et Latini subinde sequuntur, magna exemplorum copia probatus a Cl. Wyttenbachio Philom. P. II. p. 15. notatus etiam Willeto ad Galeni Protr. p. 137. Addantur sequentia. Isocrates in Paneg. p. 42. D. φευκτέον ταῦτ' ἐστί. Ep. VI. p. 419. E. τὰς πράξεις τὰς καθ' ἑκάστην τὴν ἡμέραν σκεπτέον. Andocides Or. III. §. η'. ταύτην οὐκ ἐκτέον φασὶ τὴν εἰρήνην τινὲς εἶναι. Lysias Or. VI. §. β'. τοὺς νόμους ἐξαλειπτέον. Lycurgus adv. Leocr. §. ιϛ'. κολαστέον ἐστὶ τοῦτον. Demosth. Olynth. II. §. ϛ'. πολλὴν δὴ τὴν μετάστασιν καὶ μεγάλην δεικτέον τὴν μεταβολήν. Casus personæ, monente item Wyttenbachio, vel, ut h. l. Dativus est, vel Accusativus. Archid. p. 133. E. δεινοτέρας συμφορὰς ὑπομενετέον ἡμῖν. Ep. VII. ad Timoth. p. 422. D. ἑτέρους σοὶ συμβούλους παρακλητέον. Accusativi rarius exemplum hoc est e Xenoph. Mem. III. 11. 2. ταύτην ἡμῖν χάριν ἰστέον, *hæc nobis gratias agere debet*. De usu Gerundii pluralis in έα pro singulari in έον, Atticis proprio, notavit Gregorius de Dial. §. 63. Sic Thucyd. I. 86. οὓς οὐ παραδοτέα τοῖς Ἀθηναίοις ἐστίν. Idem.

Ὅταν ἔχῃ κατὰ τρόπον ἡμῖν] *quando, uti oportet, decet, erga nos sese habeant, gerant.* Κατὰ τρόπον elliptice dicitur pro κατὰ τὸν δέοντα ἢ πρέποντα τρόπον, monente Corae, cujus hæc est horum verborum paraphrasis: Ὅταν προσφέρωνται καθὼς πρέπει εἰς ἡμᾶς. Eodem sensu legitur supra §. γ'. et Philipp. p. 91. C. Adverbii locum tenens recte ponitur cum ἔχειν et Dativo personæ, uti similia complura sunt satis nota, εὐνοϊκῶς ἔχειν τινὶ, δυσκόλως ἔχειν τινὶ, cæt. Itaque non est, quod quis suspicetur, scriptum olim fuisse ὅντιν' ἂν ἔχῃ κατὰ τρόπον ἡμῖν, quod et verborum collocationi minus conveniat. Idem.

λζ΄. Οἱ μὲν τοίνυν Ἕλληνες οὕτως ἐπίστευον τοῖς κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον πολιτευομένοις, ὥστε τοὺς πλείστους αὐτῶν ἑκόντας ἐγχειρίσαι τῇ πόλει σφᾶς αὐτούς. οἱ δὲ βάρβαροι τοσοῦτον ἀπεῖχον τοῦ πολυπραγμονεῖν περὶ τῶν Ἑλληνικῶν πραγμάτων, ὥστε οὔτε μακροῖς πλοίοις [1] ἐπὶ τάδε Φασήλιδος ἔπλεον οὔτε στρατοπέδοις ἐντὸς Ἅλυος ποταμοῦ κατέβαινον, ἀλλὰ πολλὴν ἡσυχίαν ἦγον. νῦν δ' εἰς τοῦτο τὰ πράγματα [2] περιέστηκεν, ὥσθ' οἱ μὲν μισοῦσι τὴν πόλιν, οἱ δὲ καταφρονοῦσιν ἡμῶν. καὶ περὶ μὲν τοῦ μίσους τῶν Ἑλλήνων αὐτῶν ἀκηκόατε τῶν στρατηγῶν· ὡς δὲ βασιλεὺς ἔχει [3] πρὸς ἡμᾶς, ἐκ τῶν ἐπιστολῶν ὧν ἔπεμψεν ἐδήλωσεν.

[1] ἔγγιστα Φασ. A. C. L. [2] καθέστηκεν A. C. L. [3] τὰ πρὸς A. C. L.

Οἱ μὲν τοίνυν κ. τ. λ.] Latius hac §. exponitur quod supra §. κ΄. breviter dixerat: παρεῖχον γὰρ σφᾶς αὐτοὺς τοῖς μὲν Ἕλλησι πιστοὺς τοῖς δὲ βαρβάροις φοβερούς. Idem.

Ὥστε τοὺς πλείστους — αὐτοὺς] Conferatur locus de Pace p. 174. C. Eleganter in laudem Timothei dixit De Perm. §. κϛ΄. * ϛ΄. fin. τοιγάρτοι διὰ τὴν δόξαν τὴν ἐκ τούτων περιγιγνουμένην πολλαὶ τῶν πόλεων, τῶν πρὸς ὑμᾶς δυσκόλως ἐχουσῶν, ἀναπεπταμέναις αὐτὸν ἐδέχοντο ταῖς πύλαις. Idem.

Ὥστ' οὔτε μακροῖς πλοίοις — κατέβαινον] De Phaselide et Haly fluvio, terminis ditionis regiæ, agitur etiam in Panath. p. 244. E. Phaselidis solius mentio fit in Paneg. p. 65. B. Victis Persarum copiis ad Eurymedontem fluvium a Cimone, Athenienses cum Artaxerxe fœdus fecerunt, quo istis finibus ejus regnum circumscriberetur: qua de re egregius est Lycurgi locus adv. Leocr. §. ιζ΄. καὶ τὸ κεφάλαιον τῆς νίκης, οὐ τὸ ἐν Σαλαμῖνι τρόπαιον ἀγαπήσαντες ἔστησαν, ἀλλ' ὅρους τοῖς βαρβάροις πήξαντες τοὺς εἰς τὴν ἐλευθερίαν τῆς Ἑλλάδος, καὶ τούτους κωλύσαντες ὑπερβαίνειν, συνθήκας ἐποιήσαντο, μακρῷ μὲν πλοίῳ μὴ πλεῖν ἐντὸς Κυανέων καὶ Φάσιδος (leg. Φασήλιδος uti recte docet Taylorus), τοὺς δ' Ἕλληνας αὐτονόμους εἶναι, μὴ μόνον τοὺς τὴν Εὐρώπην ἀλλὰ καὶ τοὺς τὴν Ἀσίαν κατοικοῦντας. Non diserte quidem eo loco Halys memoratur, sed ejus mentio intelligitur ex iis quæ de Græcis in Asia habitantibus dicuntur. Quare autem Halys fluvius terminus statueretur, ratio petenda videtur cum ex eo quod Crœsi ditio eo terminata fuerat, tum ex ea Asiæ divisione, qua in Asiam cis Taurum et ultra Taurum distinguebatur, illaque etiam dicebatur Asia intra Halyn. Vid. Cellarii Orbis antiq. L. III. C. I. in primis §. 6. et 13. ibique laudata Herodoti et Strabonis loca; et de Haly amni C. VIII. §. 57. Et hic quidem in continente terra terminus erat: mari Phaselis, Lyciæ in Pamphiliæ finibus urbs, de qua vid. Cell. ibid. C. III. §. 164. et C. VI. §. 4. Lycurgus meminit etiam Κυανέων, quod quomodo intelligendum sit, patet ex Aristide Panath. p. 57. E. qui distincte refert Regem Persarum convenisse δυοῖν ὅροιν εἴσω μηκέτι πλευσεῖσθαι, πρὸς μεσημβρίαν μὲν Χελιδονέας, πρὸς δὲ ἄρκτον Κυανέας. Scilicet cum mari ab utraque Asiæ parte, vel Ponto Euxino a septentrione, vel mari Interno a meridie navigari poterat, utroque loco terminus erat statuendus. Itaqué a septentrione termini loco constitutæ sunt Insulæ Cyaneæ, sitæ prope ostium Ponti Euxini ad Bosporum: a meridie vero Chelidoneæ insulæ, sive, uti Isocrates et Lycurgus habent, urbs Phaselis, ad quam illæ insulæ jacent. Easdem memorat Aristides p. 72. A. et Or. in Romam p. 100. D. Non semper eosdem fuisse terminos docet ibid. p. 102. E. οὐ τοίνυν οὐδὲ μέχρι τούτων τῶν ὅρων ἐκεῖνός γε (Rex Persarum) κυρίως ἀεὶ βασιλεὺς, ἀλλ' ὅπως ἢ Ἀθηναῖοι δυνάμεως, ἢ Λακεδαιμόνιοι ἔχοιεν τύχης· νῦν μὲν ἕως Ἰώνων καὶ Αἰολέων καὶ θαλάττης βασιλεύς· πάλιν δὲ οὐκέτι Ἰώνων, οὐδὲ ἕως θαλάττης ἀλλ' ἄχρι Λυδῶν· οὐχ ὁρῶν θάλατταν ἐκ τῶν πρὸς ἑσπέραν Κυανέων, ἀτεχνῶς ὥσπερ ἐν παίδων παιδιᾷ βασιλεὺς, ἄνω μένων, πάλιν κατιὼν, τῶν συγχωρησόντων βασιλεύειν δεόμενος. Pace Antalcidea contra, uti notissimum est, fœdere sancitum est, ut omnes Græcæ in Asia civitates Regi subjectæ essent. Idem.

Ἐκ τῶν ἐπιστολῶν ὧν ἐπέμψεν ἐδήλωσε] Utrumque dicitur et ἐκ τῶν ἐπιστολῶν et ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς. Coraes suspicatur respici ejusmodi epistolam, qualis fuit ea, cujus mentionem facit Æschines c. Ctesiph. §. πη΄. his verbis: ὁ γὰρ τῶν Περσῶν βασιλεὺς, οὐ πολλῷ πρότερον χρόνῳ πρὸ τῆς Ἀλεξάνδρου διαβάσεως εἰς τὴν Ἀσίαν, κατέπεμψε τῷ δήμῳ καὶ μάλα ὑβριστικὴν καὶ βάρβαρον ἐπιστολὴν, ἐν ᾗ τά τε δὴ ἄλλα καὶ μάλ' ἀπαιδεύτως διελέχθη, καὶ ἐπὶ τελευτῆς ἐνέγραψεν ἐν τῇ ἐπιστολῇ, Ἐγὼ, φησὶν, ὑμῖν χρυσίον οὐ δώσω· μή με αἰτεῖτε, οὐ γὰρ λήψεσθε. Num vero ipsæ illæ epistolæ, quas Isocrates in animo habuit, alicubi exstent, equidem dicere nequeo.

d λη΄. Ἔτι [1] πρὸς τούτοις ὑπὸ μὲν ἐκείνης τῆς εὐταξίας
οὕτως ἐπαιδεύθησαν οἱ πολῖται πρὸς ἀρετὴν, ὥστε σφᾶς
μὲν αὐτοὺς μὴ [2] λυπεῖν, τοὺς δ' εἰς τὴν χώραν εἰσβάλλοντας
ἅπαντας μαχόμενοι νικᾶν. ἡμεῖς δὲ τοὐναντίον· ἀλλήλοις 155
μὲν γὰρ κακὰ [3] παρέχοντες οὐδεμίαν ἡμέραν [4] διαλείπομεν,
τῶν δὲ περὶ τὸν πόλεμον οὕτω [5] κατημελήκαμεν, ὥστ' οὐδ'
εἰς ἐξετάσεις ἰέναι τολμῶμεν, ἢν μὴ λαμβάνωμεν ἀργύριον.
e τὸ δὲ μέγιστον· τότε μὲν οὐδεὶς ἦν τῶν πολιτῶν ἐνδεὴς τῶν
ἀναγκαίων, οὐδὲ προσαιτῶν τοὺς ἐντυγχάνοντας τὴν πόλιν

[1] δὲ πρὸς A. C. L. [2] κινεῖν A. C. L. [3] παρέχειν A. C. L. [4] παραλείπομεν A. C. L. [5] κατημελήσαμεν A. C. L.

Ὑπὸ μὲν ἐκείνης τῆς εὐταξίας] Hoc est *tempore illius boni ordinis*, i. e. eo tempore cum bono ordini conservando tantum operæ dabat Areopagus: ὑπὸ hic idem fere valet ac ἐπὶ, tempus designans, qua de re cf. Sluiterus Lect. And. p. 265. Idem.

Τοὺς δ' εἰς τὴν χώραν εἰσβάλλοντας ἅπαντας μαχόμενοι νικᾶν] 'Observetur (inquit Wolfius) ἀντίπτωσις, amphiboliæ vitandæ causa, ut arbitror, usurpata. Ex regula enim dicendum erat, ὥστε μαχομένους νικᾶν τοὺς εἰσβάλλοντας. Sed tum fuisset ambiguum (quod ad constructionem quidem attinet: nam sententia vel sic plana atque perspicua esset) utrum τὸ μαχομένους ad Athenienses pertineret, an vero ad hostes? Accipiatur item τὸ μαχόμενοι, ἀντὶ τοῦ, τῷ μάχεσθαι, pugnando.' Cum his, et nonnullis ex antecedentibus, uti et sequentibus, in primis conferenda sunt quæ scripsit Pace p. 174. B. et seq. Idem.

Ἀλλήλοις μὲν γὰρ — παραλείπομεν] Recte Wolfius ad h. l. 'Athenæ (inquit) plenæ fuerunt sycophantis adeo ut litibus perstreperent omnia. Ad eam rixandi et calumniandi libidinem hæc verba referenda sunt.' Multa verba fiunt in Orationibus de Pace et de Permutatione: v. c. p. 185. C. 315. A. alibi. Referri etiam huc potest æmulatio τοῦ δήμου et τῶν ὀλιγάρχων, quæ duæ partes semper valuerunt Athenis. Cf. Casaubonus ad Theophrastum p. 360. Idem.

Τῶν δὲ περὶ τὸν πόλεμον — ἀργύριον] Cf. locus ex Or. de Pace modo laudatus, et alius p. 168. B. ἡμεῖς δ' οὐδ' ὑπὲρ τῆς ἡμετέρας αὐτῶν πλεονεξίας κινδυνεύειν ἀξιοῦμεν· ἀλλ' ἄρχειν μὲν ἁπάντων ζητοῦμεν, στρατεύεσθαι δ' οὐκ ἐθέλομεν· καὶ πόλεμον μὲν μικροῦ δεῖν πρὸς ἅπαντας ἀνθρώπους ἀναιρούμεθα, πρὸς δὲ τοῦτον οὐχ ἡμᾶς ἀσκοῦμεν. Εἰς ἐξέτασιν ἰέναι recte, ut videtur, Coraes explicat: Πορεύεσθαι εἰς τὸ ἐγγραφῆναι τῷ στρατιωτικῷ καταλόγῳ, εἰς τὸ μετὰ τῶν στρατευσομένων ἐξετασθῆναι. Addit: Εἴη δ' ἂν ἐξέτασις τῶν στρατιωτῶν καὶ ἣν οἱ Γάλλοι revue καλοῦσι. Illud præfero, ut sensus sit: *adeo negligimus belli studia, ut ne nomen quidem dare militiæ velimus, nisi accepta pecunia.* Atque ita fere jam Wolfius interpretatus erat. Τολμᾶν h. l. non adeo *audere* significat, sed potius *in animum inducere, velle,* ut etiam Paneg. §. ιϛ΄. explicat Morus in Indice. Cf. de hoc usu verbi τολμᾶν Cl. Wyttenb. ad. Plat. Phæd. p. 273. Idem.

Τὸ δὲ μέγιστον· τότε μὲν οὐδεὶς — τὴν πόλιν κατῄσχυνε] Laudat Meursius de Fortuna Athen. c. IV. in f. factum esse docens ex omnium rerum ad victum necessariarum vili pretio. Addi debet cura divitum, qua pauperum inopiæ subveniebant, iisque ad quævis honesta opificia pecuniarum auxilia suppeditabant: tum etiam lex περὶ ἀργίας, qua cavebatur, ne quis otio languesceret, atque in inopiam incideret. De quibus supra dixit Isocrates §. ιβ΄. et. ιζ΄. Qui hic ἐνδεὴς τῶν ἀναγκαίων, alias dicitur βίου χρῄζων, βίου ἐνδεὴς, docente Valcken. ad Theocr. Adoniaz. p. 243. B. De eleganti formula Attica τὸ δὲ μέγιστον, monuerunt Hoogev. ad Vig. p. 11. et Wyttenb. l. c. p. 160. Idem.

κατήσχυνε, νῦν δὲ πλείους εἰσὶν οἱ [1] σπανίζοντες τῶν ἐχόντων· οἷς ἄξιόν ἐστι πολλὴν συγγνώμην ἔχειν, εἰ μηδὲν τῶν κοινῶν φροντίζουσιν, ἀλλὰ τοῦτο σκοποῦσιν ὁπόθεν τὴν [2] ἀεὶ παροῦσαν ἡμέραν [3] διάξουσιν. 157

λθ΄. Ἐγὼ μὲν οὖν [4] ἡγούμενος, ἢν μιμησώμεθα τοὺς προγόνους, καὶ τῶν κακῶν ἡμᾶς τούτων ἀπαλλαγήσεσθαι καὶ σωτῆρας οὐ μόνον τῆς πόλεως ἀλλὰ καὶ τῶν Ἑλλήνων ἁπάντων γενήσεσθαι, τήν τε πρόσοδον ἐποιησάμην καὶ τοὺς λόγους εἴρηκα τούτους· ὑμεῖς δὲ ταῦτα πάντα λογισάμενοι χειροτονεῖθ' ὅ τι ἂν ὑμῖν δοκῇ μάλιστα συμφέρειν τῇ πόλει.

[1] σπανιζόμενοι A. C. L. [2] ἀεὶ τὴν A. C. L. [3] δυνήσονται διαγαγεῖν A. C. L. [4] ἡγούμενος μὲν οὖν ἐγὼ A. C. L.

Νῦν δὲ πλείους εἰσὶν οἱ σπανιζόμενοι τῶν ἐχόντων] *nunc vero major est pauperum, quam divitum numerus.* Conff. quæ supra dixit §. κ΄. initio et fine, ibique notata. Idem.

Τήν τε πρόσοδον ἐποιησάμην καὶ τοὺς λόγους εἴρηκα τούτους] *huc accessi, in hunc locum adscendi, et hanc orationem habui.* Vid. ann. ad §. α΄. Idem.

Χειροτονεῖτε] *manibus sublatis, extensis, decernite,* uti mos erat Atheniensibus, satis cognitus. Sed ad hunc morem respiciens eleganter dixit Andocides Or. III. §. η΄. ὁ γὰρ τὴν χεῖρα μέλλων ὑμῶν αἴρειν, οὗτος ὁ πρεσβεύων ἐστὶν, ὁπότερ' ἂν αὐτῷ δοκῇ, καὶ τὴν εἰρήνην καὶ τὸν πόλεμον ποιεῖν. Forte etiam respexit Lycurgus adv. Leocr. §. λα΄. διομωμόκατε δ' ἐν τῷ ψηφίσματι τῷ Δημοφάντου, κτείνειν τὸν τὴν πατρίδα προδιδόντα, καὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ καὶ χειρὶ καὶ ψήφῳ. Idem.

Η.

ΙΣΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΕΙΡΗΝΗΣ Η ΣΥΜΜΑΧΙΚΟΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ

ΑΔΗΛΟΥ ΤΟΥ ΓΡΑΨΑΝΤΟΣ.

Pag. ed. H. Steph. — Pag. ed. Cor.

157 ΠΕΜΦΘΕΙΣ ὁ Χάρης καταδουλώσασθαι τὴν Ἀμφίπολιν, αὐτονομουμένην κατ' ἐκεῖνον τὸν 156
χρόνον καὶ καθ' ἑαυτὴν γενομένην, ὡς τῶν Λακεδαιμονίων μὲν κακῶς διακειμένων μετὰ τὰ Λευκτρικὰ, καὶ τῶν Ἀθηναίων δ' ἀσθενῶν ὄντων, οὗτος, νομίζων εὐχερῶς αὐτὴν ὅτε δὴ ποτε λαβεῖν, καὶ μᾶλλον βουλόμενος τὴν ἀρχαίαν δύναμιν περιποιῆσαι τοῖς Ἀθηναίοις, ἐπεχείρησε Χίοις καὶ Ῥοδίοις καὶ τοῖς λοιποῖς συμμάχοις. εἶτα ἐκεῖνοι ἀντέστησαν, καὶ ἡττήθη ὁ Χάρης οὕτως, ὥστε λοιπὸν αὐτὸν ἀπορεῖν τί δεῖ ποιῆσαι· καὶ γὰρ, εἰ ἀνεχώρησεν ἐξ αὐτῶν καὶ ἦλθεν εἰς Ἀμφίπολιν, αὐτοὶ ἂν ἀμυνόμενοι ἤρχοντο εἰς τὴν Ἀττικήν. ταῦτα δ' οἱ Ἀθηναῖοι ἀκούσαντες ᾔτησαν σπονδὰς, καὶ εὐθὺς οἱ Χῖοι καὶ Ῥόδιοι σὺν [1] τοῖς ἄλλοις συνέθεντο. καὶ οὗτός ἐστιν ὁ συμμαχικὸς πόλεμος. νῦν οὖν πρόκειται ἐκκλησία περὶ τοῦ καταθέσθαι τὸν πόλεμον, καὶ ἀνίσταται ὁ Ἰσοκράτης συμβουλεύων ὡς δεῖ μὴ πολυπραγμονεῖν ἀλλ' ἡσυχάζειν. Καὶ
μερίζει τὸν λόγον εἰς δύο· ἓν μὲν τὸ καὶ τοὺς Χίους καὶ τοὺς ἄλλους ἐᾶσαι αὐτονόμους, ἓν δὲ 157
τὸ ἐᾶσαι τὴν ἡγεμονίαν τὴν κατὰ θάλατταν. κατὰ τοῦτο δὲ τὸ μέρος λέγεται Ἀριστείδης

[1] τοῖς om. A. L.

ΠΕΡΙ ΕΙΡΗΝΗΣ] Hæc oratio a Dionysio Halic. aliisque appellatur ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ, ab Aristotele vero Rhetor. iii. 17. ΣΥΜΜΑΧΙΚΟΣ. Cf. Diodorus Sic. xvi. 7.

Χάρης] Cf. Aristot. l. l. et Theopompus xii. p. 532.

Μετὰ τὰ Λευκτρικὰ] Μετὰ τὴν ἧτταν ἣν ἡττήθησαν ἐν Λεύκτροις ὑπὸ Θηβαίων. Cor.

Καὶ τῶν Ἀθ. δ.] Καὶ δ', particulæ jungendæ, significant *atque etiam.* Wolf. καὶ includebat Coraes.

Ὅτε δή ποτε] Intellige *quovis tempore,* vel *quando vellet.* Auger. Ὁπότε βουληθείη. Cor.

Λοιπὸν] *jam, deinde, deinceps.* Wolf.

Εἰ ἀνεχώρησεν ἐξ αὐτῶν] Scil. τῶν Χίων καὶ Ῥοδίων. *si ab illis recessisset, si eos oppugnare destitisset.* Idem.

Ἀμυνόμενοι] Non scilicet tam suis copiis et viribus freti, quam classe Persica. Nam, quia Pharnabazum, qui a rege defecerat, Chares adjuverat, Artaxerxes Atheniensibus iratus trecentas insularibus naves auxilio missurus erat. Idem.

Σὺν τοῖς ἄλλοις συνέθεντο] I. e. σὺν τοῖς ἄλλοις συμμάχοις συνέθεντο τὰς σπονδάς. Idem.

Ἀνίσταται ὁ Ἰσοκράτης] Videtur παρ' ἱστορίαν εἶναι. Scripsit enim orationes Isocrates et aliis nonnullas dedit recitandas, cum ipse propter verecundiam et vocis imbecillitatem publice verba facere non posset. In Antidosi tamen se et scripsisse et habuisse orationes affirmat; et Panegyricum Olympiæ pronuntiatum ab eo tradit Philostratus, τὸν περὶ τῆς Ἀντιδόσεως Plutarchus. Idem.

Συμβουλεύων] Γρ. συμβουλεύσων. Cor.

Ἀριστείδης] Τὸν ἐν Σμύρνῃ σοφιστεύσαντα Ἀριστείδην λέγει, ὃς συνέταξε καὶ τὸν Παναθηναϊκὸν καλούμενον κατ' Ἰσοκράτους μιμη-

ἐπαφεῖναι τὸν ἀντιῤῥητικὸν τῆς εἰρήνης. καὶ ἡ μὲν ὑπόθεσις αὕτη, κεφάλαιον δὲ τοῦ λόγου τὸ συμφέρον, ἡ δὲ στάσις πραγματική· συμβουλὴ γὰρ περὶ τῆς εἰρήνης.

Ἐὰν δέ ποτε ἀναγκασθῇς κοινὸν προοίμιον εἰπεῖν, τὴν κατασκευὴν αὐτῷ ἰδίαν πρόσαγε, ὡς ἐν τῷδε τῷ περὶ εἰρήνης Ἰσοκράτους ἡ κατασκευὴ ἰδία προσετέθη, ὅπου φησί· περὶ μεγάλων ἥκομεν· περὶ γὰρ πολέμου καὶ εἰρήνης. κάλλιστον δ' ἐν τούτοις καὶ τὸ τῆς μεθόδου, εἰ μεθοδεύοιμεν αὐτὰ ἐπισημαινόμενοι, εἰ καὶ πᾶσιν εἰωθὼς ὁ λόγος εἴη.

ΑΛΛΗ ΥΠΟΘΕΣΙΣ

ΕΚ ΤΩΝ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΤΟΥ ΑΛΙΚΑΡΝΑΣΣΕΩΣ.

Τίς ἂν μᾶλλον ἐπὶ τὴν δικαιοσύνην καὶ τὴν εὐσέβειαν προτρέψαιτο, καθ' ἕκαστόν τε ἄνδρα 158
ἰδίᾳ καὶ κοινῇ τὰς πόλεις ὅλας, τοῦ περὶ τῆς εἰρήνης λόγου; ἐν γὰρ δὴ τούτῳ πείθει τοὺς Ἀθηναίους τῶν μὲν ἀλλοτρίων μὴ ἐπιθυμεῖν, ἐπὶ δὲ τοῖς παροῦσι στέργειν, καὶ τῶν μὲν μικρῶν πόλεων ὥσπερανεὶ κτημάτων φείδεσθαι, τοὺς δὲ συμμάχους εὐνοίᾳ τε καὶ εὐεργεσίαις πειρᾶσθαι κατέχειν, ἀλλὰ μὴ ταῖς ἀνάγκαις μηδὲ ταῖς βίαις, τῶν δὲ προγόνων μιμεῖσθαι μὴ τοὺς πρὸ τῶν Δεκελεικῶν γενομένους, οἳ μικροῦ ἐδέησαν ἀπολέσαι τὴν πόλιν, ἀλλὰ τοὺς πρὸ τῶν Περσικῶν, οἳ καλοκαγαθίαν ἀσκοῦντες διετέλεσαν. ἐπιδείκνυταί τε ὡς οὐχ αἱ πολλαὶ τριήρεις οὐδ' οἱ μετὰ βίας ἀρχόμενοι Ἕλληνες μεγάλην ποιοῦσι τὴν πόλιν, ἀλλ' αἱ δίκαιαί τε προαιρέσεις καὶ τὸ τοῖς ἀδικουμένοις βοηθεῖν. παρακαλεῖ τε τὴν τῶν Ἑλλήνων εὔνοιαν οἰκείαν ποιεῖν τῇ πόλει, μεγίστην ἡγούμενος πρὸς εὐδαιμονίαν καὶ πολεμικοὺς μὲν εἶναι ταῖς παρασκευαῖς καὶ ταῖς μελέταις, εἰρηνικοὺς δὲ τῷ μηδένα μηδὲν ἀδικεῖν, διδάσκων ὡς οὔτε πρὸς πλοῦτον οὔτε πρὸς δόξαν οὔθ' ὅλως πρὸς εὐδαιμονίαν οὐθὲν ἂν συμβάλοιτο τηλικαύτην δύναμιν ὅσην ἀρετὴ καὶ τὰ μέρη ταύτης, καὶ τοῖς μὴ ταὐτὰ ὑπειληφόσιν ἐπιτιμῶν, οἳ τὴν μὲν ἀδικίαν κερδαλέαν ἡγοῦνται καὶ πρὸς τὸν βίον τὸν καθ' ἡμέραν συμφέρουσαν, τὴν δὲ δικαιοσύνην ἀλυσιτελῆ καὶ μᾶλλον ἑτέροις ἢ τοῖς ἔχουσιν ὠφέλιμον. τούτων γὰρ οὐκ οἶδ' εἴ τις ἂν βελτίους ἢ ἀληθεστέρους ἢ μᾶλλον πρέποντας φιλοσοφίᾳ δύναιτο λόγους εἰπεῖν.

158 α'. ΑΠΑΝΤΕΣ μὲν εἰώθασιν οἱ παριόντες ἐνθάδε ταῦτα 159
μέγιστα φάσκειν εἶναι καὶ μάλιστα σπουδῆς ἄξια τῇ πόλει,

σιν, καθὰ καὶ τὸν Πρὸς Λεπτίνην πρὸς Δημοσθένην ἁμιλλώμενος. Ἔοικε δὲ ὁ Ἀντιῤῥητικὸς τῆς εἰρήνης οὗτος ὁ αὐτὸς εἶναι καὶ ὁ παρὰ τῷ Φιλοστράτῳ ἐν Ἀριστείδου βίῳ ἐπιγραφόμενος, Ἰσοκράτης Ἀθηναίους ἐξάγων τῆς θαλάσσης. IDEM.

Ἐπαφεῖναι] Proprie *immisisse*, pro ἐκδεδωκέναι, *edidisse*. AUGER. Ἀπὸ μεταφορᾶς εἰρημένον τῶν ἀφιεμένων ἐπί τινα καὶ παρορμωμένων κυνῶν. COR.

Κοινὸν] *vulgare*, quibus plurimi utuntur. LANG.

Κατασκευὴν ἰδίαν] *conformationem*. Vult nempe, ut exemplo Isocratis methodice apponatur: *tametsi omnes hoc modo exordiri solent*. IDEM.

SUMMARIUM. (α'.) Si unquam oratori licet ejusmodi exordio uti: 'De maximis rebus atque summo studio dignis ad concionandum accedo,' certe de ea re licet, de qua nunc deliberaturi convenimus, de bello, inquam, ac pace. (β'.) Scio quidem, vos nemini attentam præbere aurem præterquam iis, qui vestræ plus habendi cupiditati blandientes ad bellum vos adhortantur; sed ipsam hanc vestram cupiditatem, quæ facit, ut oratores non quid reipublicæ expediat, sed quid vobis placeat, meditentur, sedandam esse arbitror. (γ'.) Atqui vobis, qui quod deliberaturi estis, nondum certo scitis, sed ob id ipsum deliberatis, quod quid faciendum sit, nescitis, non tam ii audiendi sunt, qui cupiditati vestræ gratificantur, quam ii, qui adversantur eidem, quum ab his verum audire, ab illis facillime decipi possitis. (δ'.) Quum vero in rebus privatis prudentiores in consilium adhibeatis, in publicis contra insipientiores, quid mirum est, vos ad bellum tam paratos esse et calamitatum immemores, quibus bello oppressi fuistis, iis, qui pacem suadent, maxime adversari? (ε'.) Quanquam vero scio, quam arduum sit, vestris adversari sententiis, libertatemque loquendi iis tantum in hac democratia concessam esse, qui vestra delicta efferant, non, qui emendare velint, tamen primum de iis, quæ Prytanes retulerunt, deinde et de cæteris reipublicæ negotiis, sententiam libere aperiam. (ϛ'.) *Pars prima*. Pacem igitur cum omnibus faciendam esse censeo, et quidem his conditionibus, quæ Græcos sui juris esse ac suam quemque regionem tenere jubeant. (ζ'.) Etsi autem ab initio injustum videbitur, si, nobis alienas possessiones relinquentibus, reliqui nostrum exemplum non sequuntur, tamen, si orationem ad finem attente audiveritis, dementiæ atque insaniæ condemnabitis eos, qui alienas urbes vi tenent, nec, quæ ex ejusmodi

περὶ ὧν ἂν αὐτοὶ μέλλωσι [1] συμβουλεύσειν· οὐ μὴν ἀλλ' εἰ καὶ περὶ ἄλλων τινῶν πραγμάτων [2] ἥρμοσε τοιαῦτα προει-

[1] συμβουλεύειν A. L.

[2] ἥρμοζε A. C. L.

factis calamitates oriantur, animadvertunt. (η'.) Ac primum quidem de pace et quid in præsentia optemus, deinde de aliis rebus sermo erit. (θ'.) Quodsi in præsentia securitatem, necessitates, concordiam ac bonam apud alios existimationem desideramus, bellum certe hæc bona nobis eripuit, pax restituet, et insuper ab externis hostibus liberabit. (ι'.) At vero non solum pax facienda est, sed deliberandum etiam, qua ratione illam conservemus, nec tantum dilationem, sed præsentium malorum liberationem inveniamus; quod fieri non potest, nisi vobis pluribus demonstravero, quietem esse sollicitudini præferendam, improbitati justitiam, suarum rerum curam cupiditati alienarum, etsi de his rebus nemo oratorum apud vos verba facere conatus est. (ια'.) Omnes quidem homines commodum suum spectant, sed viam nescientes, diversas rationes ineunt. Ita nos quoque Græcorum imperium expetentes, dum a recta via aberramus, nil nisi inimicitias, bella et sumptus nobis paramus. (ιβ'.) Qui justitiam probatam quidem, sed inutilem, vel justos etiam miseriores habent injustis, in maximo isti errore versantur. Sola virtus ejusque pars justitia est, quæ, etsi non semper, plerumque tamen, non in præsentia tantum, sed etiam in omne ævum felices nos reddat. (ιγ'.) Utinam vero æque facile sit, virtutem extollere atque auditores ad eam colendam deducere, corruptos nempe ad hominibus, qui nihil aliud quam decipere possunt, quique quando largitionibus corrupti bellum aliquibus inferre volunt, majores esse imitandos dicere audent, etc. (ιδ'.) Quos lubenter interrogarem, utros majorum nobis ad imitandum commendent, an eos, qui tempore belli Persici fuerunt, an qui ante bellum Decelicum rempublicam gesserunt. Loquar an taceam, dubito. (ιε'.) Quanquam autem gravius irascimini iis, qui delicta vestra reprehendunt, quam malorum vestrorum auctoribus, tamen, quia ægrotis animis nullum aliud remedium est, quam libere reprehendens sermo, meus patriæ amor postulat, ut loquar ac vituperem. (ιϛ'.) Laudamus majores, illisque contraria facimus. Illi enim contra barbaros pugnarunt, Græcis libertatem donarunt, pro Græcorum salute urbem suam reliquerunt, nos vero adversus Græcos cum Græcis militibus pugnamus, Græcos servitute opprimimus, ne pro amplificando quidem dominatu nostro dimicare volumus, ipsi indigentes rebus ad victum necessariis, peregrinum militem eumque omni flagitiorum genere corruptissimum alere conamur, conductitios milites gravi armatura dignamur, et cives remigare cogimus. (ιζ'.) Verum non militiæ solum, sed etiam domi deterrime ac perturbatissime res nostras administramus, civitatem, qua gloriamur, cuivis impertientes, leges, quarum plurimas ferimus, ubivis negligentes, belli concitatores tanquam democratiæ fautores æstimantes, sententias in concione semper mutantes, pessimos consultores adhibentes, improbissimos civium fidelissimos reipublicæ custodes existimantes, eos denique, a quibus nemo vel de privatis vel de publicis rebus consilium peteret, summa potestate instructos emittentes. (ιη'.) Causa vero, quare tam male nobis consulentes non incolumes tantum, sed etiam nulla civitate opibus ac potentia inferiores simus, in hostium nostrorum erratis quærenda est, in quibus salutis spes nullo modo in posterum collocanda erit. (ιθ'.) Ne quis vero eorum, qui saniori mente sunt, mihi objiciat, vituperare facilius esse quam emendare, equidem, quum libere dicere aggressus sim, pari modo de mali nostri curatione loqui pergam. (κ'.) Vera quidem erit oratio nostra, sed haud jucunda vobis, qua ostendam, quomodo ad pietatem, moderationem et justitiam, tanquam felicitatis fundamenta, pervenire possimus. (κα'.) *Pars altera*. Censeo igitur, et feliciores et meliores nos fore, si maris imperium, quod omnium malorum causa fuit, concupiscere destiterimus, demonstraturus, illud neque justum esse neque utile, neque denique acquiri posse. (κβ'.) Ac primum injustum esse, a vobis ipsis didici, quippe qui, quum Lacedæmonii istam potentiam tenerent, nunquam eorum principatum accusare cessavistis, neque prius destitistis, terra marique pugnare, quam Lacedæmonii de libertate Græcorum fœdera facere voluerunt. (κγ'.) Deinde qui possumus in præsenti penuria rem comparare, quam in præterita abundantia amisimus, iis præsertim institutis usi, quibus non acquisivimus, eam, sed amisimus? (κδ'.) Antequam vero ad tertium progrediar, vobisque hanc potestatem inutilem esse demonstrem, iterum quædam præfari cogor, ne urbem imprimis accusare instituisse videar. (κε'.) Nolo autem vos apud alios criminari, sed a præsentibus studiis abducere. Hinc, quamvis

πεῖν, δοκεῖ μοι πρέπειν καὶ περὶ τῶν [1] νῦν παρόντων [2] ἐντεῦθεν ποιήσασθαι τὴν ἀρχήν. ἥκομεν γὰρ ἐκκλησιάσοντες b

[1] νυνὶ A. C. L. [2] πραγμάτων ἐντεῦθεν A. L. [πραγμάτων] ἐντεῦθεν C.

verba criminationis speciem habeant, mente tamen differunt, ideoque non malevolus, sed optimus civis vocari mereor. (κϛ'.) Optime, inquam, perspicietis, maris imperium nobis inutile esse, si reipublicæ statum ante acceptam istam potentiam cum præsenti forma contuleritis. (κζ'.) Ante maris imperium populus Atheniensis, ab optimis oratoribus ductus, fortis et laboriosus et temperans fuit, tantaque apud omnes fide gaudebat, ut se ultro traderent, idem vero maris imperio et malignis demagogis pigritiæ, ignaviæ vanæque spei plenus redditus est, tantumque odium sibi peperit, ut parum abesset, quin sociorum consensu urbs nostra exscinderetur. (κη'.) Ne vero patrum nostrorum, imperii tempore rempublicam administrantium, delicta percensendo indignationem vestram nimium moveam, sepositis iis, quæ vobis odiosissima esse possint, ea solummodo commemorabo, e quibus amentiam illorum optime cognoscere possitis. (κθ'.) Pecuniam, quæ ex tributis supererat, populo in theatro distribuerunt, atque occisorum in bello pupillos introduxerunt, scilicet quo sociis facultatum suarum æstimationem et aliis clades ipsorum demonstrarent. Usqueadeo sua neglexerunt et aliena appetiverunt, ut, dum in conspectu suo patria a Lacedæmoniis vastabatur, in Siciliam triremes implerent, Italiamque cum Carthagine expugnare sperarent. Neque tamen calamitatibus correcti sunt. In Ægypto ducentas triremes cum ipsis hominibus, ad Cyprum quinquaginta et centum, in Ponto decem millia armatorum, partim civium, partim sociorum, amiserunt; in Sicilia quadraginta millia virorum cum ducentis et quadraginta triremibus; in Hellesponto denique ducentæ perierunt. Sepulcra publica civibus et civium tabulas exteris implebant, ita ut nobilissimorum virorum generibus amplissimisque familiis sub hoc imperio eversis, permutati et pæne alii facti videamur. (λ'.) Quodsi ea civitas laudanda est, quæ antiquissimas familias studiosius conservat, iique viri æmulandi sunt, qui imperio, quod iis a populo defertur, digni sunt, imitari ac laudari merentur circa Persica bella viventes, qui victu quotidiano non egentes nec abundantes, æquitatem reipublicæ gerendæ suasque virtutes laudi sibi ducentes suavissimam vitam transigebant. Hos autem proxime secuti, non principatum obtinere, sed tyrannidem exercere maluerunt, quorum alterum ab altero longissime distat. Quo factum est, ut, tyrannorum fortuna usi, suas arces suosque liberos hostium potestati permittere cogerentur. (λα'.) Quis vero nostrum est, nisi sit mente captus, omniumque, quæ homini sancta et cara esse solent, prorsus negligens, qui imperii ejusmodi calamitates, mediocris vitæ prosperitati, opesque justitiæ anteponere possit? E quibus omnibus apparet, et nostram terram viros aliis præstantiores alere, et imperium maris omnes, qui illo utuntur, deteriores efficere. (λβ'.) Atque hanc sui ipsius naturam citius etiam in Lacedæmoniis patefecit, quorum constitutionem, per septingentos annos intactam, ita concussit, ut parum abesset, quin funditus interiret. Reddidit enim illos injustos, socordes, iniquos, avaros, sociorum contemptores, alienarum rerum appetentes, jurisjurandi ac fœderum negligentes, bellorumque ita studiosos, ut neque sociis neque maxima sibi tribuentibus parcerent. Exemplo sunt Chii, Thebani rexque Persarum. (λγ'.) Hinc causa malorum Spartæ non in Leuctrica clade, sed in iis quærenda est, quæ istam cladem anteiverunt, quum Lacedæmonii alios vastabant, alios vexabant, respublicas aliorum abrogabant, alios denique bellis ac seditionibus implebant. Hac demum principatus licentia factum est, ut etiam terrestre imperium, cujus bona gubernatione maris illud facile acceperant, celeriter amitterent, neglectis nempe patrum legibus et institutis, nec cogitantes, istam potestatem meretricibus esse similem, quæ amatores alliciunt ac perdunt. (λδ'.) Hanc vero esse nimiæ potentiæ naturam et indolem, et Lacedæmoniorum et nostra simillima exempla docent. Utrique enim simulatque hanc potestatem adepti sumus, omni flagitiorum genere maculati et sociis invisi redditi, alteri alteros ab interitu vindicavimus. (λε'.) Neque vero mirum est, Lacedæmonios et Athenienses de maxima malorum causa armis contendisse, quum plurimorum natura ferat, ut vel in iis rebus, quæ illis præcipue curæ sunt, noxia utilibus anteponant, et hostibus melius quam sibimetipsis consulant. (λϛ'.) Idemque evenire videmus iis, qui in libera civitate potestatem summam, rem et odii et periculi plenissimam, summis viribus appetunt, aliosque sua ipsorum cupiditate veluti excusatos reddunt. (λζ'.) Quod de monarchia probatis, idem de maris imperio negatis, etsi monarchia a maris imperio nihil prorsus differt, atque pru-

[1] περὶ πολέμου καὶ εἰρήνης, ἃ μεγίστην ἔχει δύναμιν ἐν τῷ βίῳ τῷ τῶν ἀνθρώπων, καὶ περὶ ὧν ἀνάγκη τοὺς ὀρθῶς βουλευομένους, ἄμεινον τῶν ἄλλων πράττειν. τὸ μὲν οὖν μέγεθος, ὑπὲρ ὧν συνεληλύθαμεν, τηλικοῦτόν ἐστιν.

[1] περί τε A. C. L.

dentiæ non levissimum signum est, de iisdem rebus eadem ubique judicare. Thebanos quidem injuste agere creditis, quoniam finitimos lædunt, vos autem ipsi, qui in socios non æquiores estis, quam illi in Bœotos, justitiam exercere putatis. (λη'.) Quodsi inquirere velitis, quæ causa sit, quare nostra et Lacedæmoniorum civitas ab exiguis initiis profecta Græcis imperarint, ac deinde, aucta in immensum potentia, de excidio dimicarint, quareque Thessali, a majoribus maxima potentia instructi, in maximas angustias adducti sint, Megarenses autem, quibus ab initio res parvæ et tenues essent, maximas inter Græcos facultates nunc possideant, illi bello premantur, hi pace fruantur; omnium malorum causam esse, invenietis, intemperantiam et superbiam, bonorum vero modestiam, quæ a civitatibus multo magis colenda est, quam a privatis hominibus, quum civitas, ob immortalitatem, humanam ac divinam pœnam vix effugiat, privatus vero fortasse prius obierit, quam scelerum pœnas dare possit. (λθ'.) Cujus rei memores non iis auscultare debetis, qui in præsentia grata dicentes futuri temporis nullam rationem habent, quique, dum populo studere simulant, totam rempublicam evertunt, sed iis, qui rempublicam amplificaverunt, et quorum consiliis democratia multos per annos neque mota neque mutata est, quique viros in exsilium per Triginta actos revocarunt, et ob virtutem maxime celebrantur. (μ'.) Licet vero tam multa monumenta exstent, e quibus, qualis sub utrorumque administratione urbis conditio fuerit, appareat, ita tamen oratorum improbitate delectamur, ut hosce divites ac beatos, cives vero, ob bella et excitatas ab iis turbas, inopes ac infelices factos esse, æquis animis feramus. Qui quidem a Pericle tantum differunt, ut hic octo millibus talentorum in arcem relatis minorem censum relinqueret, quam a patre acceperat, hi contra e pauperibus ditissimi facti sint, populumque pauperiem pati cogant. (μα'.) Miror equidem, si non perspicere possitis, nullum genus hominum populo inimicius et malevolentius esse, quam oratores improbos et plebis concitatores, qui dum ipsi regnare cupiunt, nihil magis optant, quam ut cives etiam iis indigeant, quæ ad victum necessaria sunt, siquidem opulentiores civitati bene volunt, pauperes vero ipsis servire coguntur. (μβ'.) *Peroratio.* Quæ his malis medela adhiberi possit, antea quidem jam dixi, sed uti in mentem incurrebat. Hinc repetere ea, quæ gravioris momenti sunt, non inutile erit. (μγ'.) Res igitur civitatis emendabimus felicioresque reddemus, primum, si tales consiliarios in publicis negotiis adhibuerimus, quales in privatis nobis contingere optamus, neque calumniatores pro popularibus, honestos vero pro oligarchicis habuerimus. (μδ'.) Deinde socii eodem loco habendi sunt, quo amici, neque iis dominorum more, sed amicorum præesse debemus. (με'.) Denique præter pietatem in deos nihil nobis potius esse debet, quam apud Græcos bene audire. (μϛ'.) Quodsi his accesserit, ut exercitatione et apparatu bellicosi, revera pacis studiosi simus, non tantum civitatem nostram, sed omnes omnino Græcos felices reddimus. Potentiores enim Græciæ civitates, quibus inferiorem aliquam lædendi animus erit, ubi paratum viderint nostram læsis opitulari, aut abstinebunt, aut omnes, qui in angustiis et metu erunt, ad nos confugient seque nobis tradent. Hinc neque amici nobis, neque opes et potentia, neque denique gloria deerunt, si, in aliorum injuriis et insania, primi nos ad sanam mentem reversi, recuperata majorum laude, libertatis potius vindices quam Græciæ pestis fuerimus appellati. (μζ'.) Totius autem rei caput est, si maledicta, quibus nunc petimur, exstinguere et a bellis temere susceptis cessare principatumque in omne tempus tenere cupimus, ut principatus noster non tyrannico imperio, sed Lacedæmoniorum regum illi similis sit, qui suos servare, non opprimere solent, indeque apud cives suos in maximo honore et amore sunt. (μη'.) Juniores vero et per ætatem robustiores in fine moneo, ut ea dicant et scribant, quibus maximas civitates aliisque mala inferre solitas ad virtutem et justitiam adhortentur, cogitantes, a Græciæ salute suam quoque ipsorum prosperam fortunam pendere. Lang. Videtur scripta fuisse oratio anno ante Christum 337. et Isocratis ætatis 79. Auger.

Μέγεθος] Sub. τούτων. Idem.

β΄. Ὁρῶ δ᾽ ὑμᾶς οὐκ ἐξ ἴσου τῶν λεγόντων τὴν ἀκρόα-
σιν ποιουμένους, ἀλλὰ τοῖς μὲν προσέχοντας τὸν νοῦν, τῶν
δ᾽ οὐδὲ τὴν φωνὴν ἀνεχομένους. καὶ θαυμαστὸν οὐδὲν ποιεῖτε·
καὶ γὰρ τὸν ἄλλον χρόνον εἰώθατε πάντας τοὺς ἄλλους ἐκ- c
βάλλειν, πλὴν τοὺς συναγορεύοντας ταῖς ὑμετέραις ἐπιθυ-
μίαις. ὃ καὶ δικαίως ἄν τις ὑμῖν ἐπιτιμήσειεν, ὅτι, συνειδό-
τες πολλοὺς καὶ μεγάλους οἴκους ὑπὸ τῶν κολακευόντων
ἀναστάτους γεγενημένους, καὶ μισοῦντες ἐπὶ τῶν ἰδίων
τοὺς ταύτην ἔχοντας τὴν [1]τέχνην, ἐπὶ τῶν κοινῶν οὐχ
ὁμοίως διάκεισθε πρὸς αὐτούς, ἀλλὰ κατηγοροῦντες τῶν
προσιεμένων καὶ χαιρόντων τοῖς τοιούτοις αὐτοὶ φαίνεσθε d
μᾶλλον τούτοις πιστεύοντες ἢ τοῖς ἄλλοις πολίταις. καὶ
[2]γάρ τοι πεποιήκατε τοὺς ῥήτορας μελετᾷν καὶ φιλοσοφεῖν
οὐ τὰ μέλλοντα τῇ πόλει συνοίσειν, ἀλλ᾽ ὅπως ἀρέσκον-
τας ὑμῖν λόγους ἐροῦσιν· ἐφ᾽ οὓς καὶ νῦν τὸ πλῆθος αὐτῶν
συνεῤῥύηκεν. [3]πᾶσι γὰρ ἦν φανερὸν, ὅτι μᾶλλον [4]ἡσθή-
σεσθε τοῖς παρακαλοῦσιν ὑμᾶς ἐπὶ τὸν πόλεμον ἢ τοῖς
159 περὶ τῆς εἰρήνης συμβουλεύουσιν. οἱ μὲν γὰρ προσδοκίαν e
ἐμποιοῦσιν ὡς καὶ τὰς κτήσεις τὰς ἐν ταῖς πόλεσι κομιού-
μεθα καὶ τὴν δύναμιν ἀναληψόμεθα πάλιν ἣν [5]πρότερον
ἐτυγχάνομεν ἔχοντες· οἱ δ᾽ οὐδὲν τοιοῦτον [6]ὑποτείνουσιν,
ἀλλ᾽ ὡς ἡσυχίαν ἔχειν δεῖ καὶ μὴ μεγάλων ἐπιθυμεῖν
παρὰ τὸ δίκαιον, ἀλλὰ στέργειν τοῖς παροῦσιν, ὃ χαλεπώ- 160
τατον πάντων τοῖς πλείστοις τῶν ἀνθρώπων ἐστίν. οὕτω
γὰρ ἐξηρτήμεθα τῶν ἐλπίδων καὶ πρὸς τὰς δοκούσας εἶναι
πλεονεξίας ἀπλήστως ἔχομεν, ὥστ᾽ οὐδ᾽ οἱ κεκτημένοι
τοὺς μεγίστους πλούτους μένειν ἐπὶ τούτοις ἐθέλουσιν,
ἀλλ᾽ ἀεὶ τοῦ πλείονος ὀρεγόμενοι [7]περὶ τῶν ὑπαρχόντων

[1] γνώμην A. C. L. [2] γὰρ αὐτοὶ A. L. [3] ἅπασι γάρ ἐστι A. C. L.
[4] ἥδεσθε A. C. L. [5] καὶ πρότερον A. C. L. [6] προτείνουσιν A. C. L.
[7] καὶ περὶ A. C. L.

Ὑπὸ τῶν κολακευόντων] Ὑπὸ τῶν δημηγόρων, οἳ λέγουσιν ὑμῖν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις, ὅτι οὐδὲν πώποτε πεπλημμελήκατε. Ἐπιθι Ἐπιστ. Β. η΄. Cor.

Ἀλλὰ κατηγοροῦντες — τοιούτοις] quum reprehendatis istos, qui tales viros (adulatores) admittant eorumque consuetudine delectentur. Lang.

Φιλοσοφεῖν] Idem ac πονεῖσθαι juxta Harpocrat. *laborando exquirere.* φιλοσοφεῖν ὅπως, *laborare, studere, ut.* Auger.

Ὅπως ἀρέσκοντας κ. τ. λ.] Εὐριπίδ. Ἑκάβ. 252.

Ἀχάριστον ὑμῶν σπέρμ᾽, ὅσοι δημηγόρους
Ζηλοῦτε τιμάς· μηδὲ γιγνώσκοιθ᾽ ἐμοὶ,
Οἳ τοὺς φίλους βλάπτοντες οὐ φροντίζετε,
Ἢν τοῖσι πολλοῖς πρὸς χάριν λέγητέ τι.
Cor.

κινδυνεύουσιν. ὅπερ ἄξιόν ἐστι δεδιέναι, μὴ καὶ νῦν ἡμεῖς
ἔνοχοι γενώμεθα ταύταις ταῖς ἀνοίαις· λίαν γάρ τινές
b μοι δοκοῦσιν ὡρμῆσθαι πρὸς τὸν πόλεμον, ὥσπερ οὐ τῶν
τυχόντων συμβεβουλευκότων, [1]ἀλλὰ τῶν θεῶν ἀκηκοότες
ὅτι [2]κατορθώσομεν ἅπαντα καὶ ῥᾳδίως τῶν ἐχθρῶν ἐπι-
κρατήσομεν.

γ΄. Χρὴ δὲ τοὺς νοῦν ἔχοντας περὶ μὲν ὧν ἴσασι μὴ
βουλεύεσθαι — περίεργον γὰρ — ἀλλὰ πράττειν ὡς ἐγνώ-
κασι, περὶ ὧν δ᾽ ἂν βουλεύωνται, μὴ νομίζειν εἰδέναι
c τὸ συμβησόμενον, ἀλλ᾽ ὡς δόξῃ μὲν χρωμένους, ὅ τι ἂν
τύχῃ δὲ γενησόμενον, οὕτω διανοεῖσθαι περὶ αὐτῶν. ὧν
ὑμεῖς οὐδέτερον τυγχάνετε ποιοῦντες, ἀλλ᾽ ὡς οἷόν τε τα-
ραχωδέστατα διάκεισθε. συνεληλύθατε μὲν γὰρ ὡς δέον
ὑμᾶς ἐξ ἁπάντων τῶν ῥηθέντων ἐκλέξασθαι τὸ βέλτιστον,
ὥσπερ δ᾽ ἤδη σαφῶς εἰδότες ὃ πρακτέον ἐστὶν, οὐκ ἐθέλετ᾽
ἀκούειν πλὴν τῶν πρὸς ἡδονὴν δημηγορούντων. καίτοι
d προσῆκεν ὑμᾶς, εἴπερ ἠβούλεσθε ζητεῖν τὸ τῇ πόλει συμ-
φέρον, μᾶλλον τοῖς ἐναντιουμένοις ταῖς ὑμετέραις γνώμαις
προσέχειν τὸν νοῦν ἢ τοῖς καταχαριζομένοις, εἰδότας, ὅτι
τῶν ἐνθάδε παριόντων οἱ μὲν ἃ βούλεσθε λέγοντες ῥᾳδίως
ἐξαπατᾷν δύνανται — τὸ γὰρ πρὸς χάριν ῥηθὲν ἐπισκοτεῖ
τῷ καθορᾷν ὑμᾶς τὸ βέλτιστον —, ὑπὸ δὲ τῶν μὴ πρὸς
ἡδονὴν συμβουλευόντων οὐδὲν ἂν πάθοιτε τοιοῦτον· οὐ γὰρ
e ἔστιν ὅπως ἂν μεταπεῖσαι δυνηθεῖεν ὑμᾶς, μὴ φανερὸν
τὸ συμφέρον ποιήσαντες. χωρὶς δὲ τούτων πῶς ἂν ἄνθρωποι
καλῶς δυνηθεῖεν ἢ κρῖναι περὶ τῶν γεγενημένων ἢ βουλεύ- 160
σασθαι περὶ τῶν μελλόντων, εἰ μὴ τοὺς μὲν λόγους τοὺς
161 τῶν ἐναντιουμένων παρ᾽ ἀλλήλους ἐξετάζοιεν, αὐτοὶ δ᾽
αὑτοὺς κοινοὺς ἀμφοτέροις ἀκροατὰς [3]παράσχοιεν;

δ΄. Θαυμάζω δὲ τῶν [4]τε πρεσβυτέρων, εἰ μηκέτι μνη-

[1] ἀλλ᾽ ὡς τῶν A. C. L. [2] καὶ κατορθώσομεν A. C. L. [3] παρέχοιεν A. C. L.
[4] τε om. A. C. L.

Ὅπερ ἄξιον] Malim διόπερ ἄξιον. Wolf. Ἄμεινον. Cor.

Ὡς δόξῃ — περὶ αὐτῶν] Ordo verborum hic est: χρὴ οὕτω διανοεῖσθαι περὶ αὐτῶν, ὡς δόξῃ μὲν χρωμένους, γενησόμενον δ᾽ ὅ, τι ἂν τύχῃ. Τὸ δόξῃ χρῆσθαι est δοξάζειν καὶ οἴεσθαι, et γενησόμενον ἀντὶ τοῦ γενησομένου, ut mox ὡς δέον pro ὡς δέοντος, ὡς ἂν δέῃ. Wolf.

Μεταπεῖσαι] Ἕτερόν τι ἢ τοὐναντίον πεῖσαι, οὗ βούλεσθε. Idem.

Εἰ μὴ τοὺς μὲν λόγους τοὺς τῶν ἐναντιουμένων] F. leg. εἰ μὴ τῶν μὲν λόγων τοὺς ἐναντιουμένους. Auger. Quod opus non est. Lang.

μονεύουσι, καὶ τῶν νεωτέρων, εἰ μηδενὸς ἀκηκόασιν, ὅτι διὰ
μὲν τοὺς παραινοῦντας ἀντέχεσθαι τῆς εἰρήνης οὐδὲν πώποτε
κακὸν ἐπάθομεν, διὰ δὲ τοὺς ῥᾳδίως τὸν πόλεμον [1]αἱρου-
μένους πολλαῖς ἤδη καὶ μεγάλαις συμφοραῖς περιεπέσομεν.
ὧν ἡμεῖς οὐδεμίαν ποιούμεθα μνείαν, ἀλλ' ἑτοίμως ἔχομεν,
μηδὲν εἰς τοὔμπροσθεν ἡμῖν αὐτοῖς πράττοντες, τριήρεις b
πληροῦν καὶ χρημάτων εἰσφορὰς ποιεῖσθαι καὶ βοηθεῖν καὶ
πολεμεῖν οἷς ἂν τύχωμεν, ὥσπερ ἐν ἀλλοτρίᾳ τῇ πόλει
κινδυνεύοντες. τούτων δ' αἴτιόν ἐστιν, ὅτι [2]προσῆκον
ὑμᾶς ὁμοίως ὑπὲρ τῶν κοινῶν ὥσπερ ὑπὲρ τῶν ἰδίων σπου-
δάζειν, [3]οὐ τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχετε περὶ αὐτῶν, ἀλλ'
ὅταν μὲν ὑπὲρ τῶν ἰδίων βουλεύησθε, ζητεῖτε συμβούλους
τοὺς ἄμεινον φρονοῦντας ὑμῶν αὐτῶν, ὅταν δὲ ὑπὲρ [4]τῆς c
πόλεως ἐκκλησιάζητε, τοῖς μὲν τοιούτοις ἀπιστεῖτε καὶ
φθονεῖτε, τοὺς δὲ [5]πονηροτάτους τῶν ἐπὶ τὸ βῆμα παριόν-
των [6]ἀσκεῖτε, καὶ νομίζετε δημοτικωτέρους εἶναι τοὺς με-
θύοντας τῶν νηφόντων καὶ τοὺς νοῦν οὐκ ἔχοντας τῶν εὖ
φρονούντων καὶ τοὺς τὰ τῆς πόλεως διανεμομένους τῶν ἐκ
τῆς ἰδίας οὐσίας ὑμῖν λειτουργούντων. ὥστ' ἄξιον θαυμά-
ζειν, εἴ τις ἐλπίζει τὴν πόλιν τοιούτοις συμβούλοις χρω- d
μένην ἐπὶ τὸ βέλτιον ἐπιδώσειν.

ε'. Ἐγὼ δ' οἶδα μὲν ὅτι πρόσαντές ἐστιν ἐναντιοῦσθαι
ταῖς ὑμετέραις διανοίαις, καὶ ὅτι δημοκρατίας οὔσης οὐκ
ἔστι παῤῥησία, πλὴν ἐνθάδε μὲν τοῖς ἀφρονεστάτοις καὶ
μηδὲν ὑμῶν φροντίζουσιν, ἐν δὲ τῷ θεάτρῳ τοῖς κωμῳδοδι-
δασκάλοις — ὃ καὶ πάντων ἐστὶ δεινότατον, ὅτι τοῖς μὲν
ἐκφέρουσιν εἰς τοὺς ἄλλους Ἕλληνας τὰ τῆς πόλεως ἁμαρ-

[1] ἀναιρουμένους A. C. L. [2] προσῆκεν A. [3] ὑμεῖς δὲ οὐ A. C. L.
[4] τῶν τῆς A. C. L. [5] πονηροὺς C. L. [6] ἐπαινεῖτε A C. L.

Μηδὲν εἰς τοὔμπροσθεν ἡμῖν αὐτοῖς πράττοντες] Alii aliter interpretantur, sed haud dubie sententia est: *μηδὲν προκόπτοντες διὰ τούτων καὶ μηδὲν ὠφελούμενοι.* Recte Onophrius Bartholinus [cui assentitur Langius]: *nullam ex ea re utilitatem nobis comparantes.* Wolf. *nihil facientes nobismetipsis in anteriora*, i. e. juxta me, de futuro securi, non solliciti. Auger. Πράττοντες ἀντὶ τοῦ προκόπτοντες, τοῦ νοῦ μηδὲν ὡς εἰπεῖν παραλλάττοντος. ἔστι γάρ· Μηδὲν ἑαυτοῖς ποιοῦντες, ὧν χρὴ ποιεῖν τοὺς εἰς τοὔμπροσθεν προχωρῆσαι βουλομένους. Ὡς τοίνυν τὸ τοῦ Πλάτωνος Πολιτ. I. 604. Εἰς τὸ πρόσθεν προβαίνειν, οὕτω καὶ τὸ τοῦ Ἰσοκράτους Εἰς τοὔμπροσθεν πράττειν, μόνῃ σχεδὸν τῇ λέξει διαφέρει τοῦ Εὐριπιδείου Ἑκάβ. 960. Εἰς πρόσθεν προκόπτειν. Cor. Eum vide.

Πρόσαντες] Δυσχερὲς, ἀηδὲς, ὡς ἐξηγεῖται Ἡσύχιος. Cor.

Παῤῥησία] Ἐξουσία, ἄδεια τοῦ λαλεῖν. Idem.

Ἐνθάδε] in suggestu. Lang.

Τοῖς κωμῳδοδιδασκάλοις] Τοῖς ποιοῦσι καὶ διδάσκουσι τὰς κωμῳδίας, οἷος ἦν Ἀριστοφάνης, ὁ τοσαῦτά τε καὶ τοιαῦτα σκώψας τοὺς Ἀθηναίους. Cor.

e τήματα τοσαύτην ἔχετε χάριν, ὅσην οὐδὲ τοῖς εὖ ποιοῦσι,
πρὸς δὲ τοὺς ἐπιπλήττοντας καὶ νουθετοῦντας ὑμᾶς οὕτω
διατίθεσθε δυσκόλως, ὥσπερ [1]πρὸς τοὺς κακόν τι τὴν πόλιν 161
ἐργαζομένους —· ὅμως δὲ καὶ τούτων ὑπαρχόντων οὐκ ἂν
ἀποσταίην ὧν διενοήθην. παρελήλυθα γὰρ οὐ χαριούμενος
162 ὑμῖν οὐδὲ χειροτονίαν μνηστεύσων, ἀλλ' ἀποφανούμενος ἃ
τυγχάνω γιγνώσκων πρῶτον μὲν περὶ ὧν οἱ πρυτάνεις
προτιθέασιν, ἔπειτα [2]περὶ τῶν ἄλλων τῶν τῆς πόλεως
πραγμάτων· οὐδὲν γὰρ ὄφελος [3]ἔσται τῶν νῦν περὶ τῆς
εἰρήνης γνωσθέντων, ἢν μὴ καὶ περὶ τῶν λοιπῶν ὀρθῶς βου-
λευσώμεθα.

ς'. Φημὶ δ' οὖν χρῆναι ποιεῖσθαι τὴν εἰρήνην μὴ μόνον
πρὸς Χίους καὶ Ῥοδίους καὶ [4]Βυζαντίους, ἀλλὰ πρὸς
b ἅπαντας ἀνθρώπους, καὶ χρῆσθαι ταῖς συνθήκαις μὴ
ταύταις αἷς νῦν τινὲς γεγράφασιν, ἀλλὰ ταῖς γενομέναις
μὲν πρὸς βασιλέα καὶ Λακεδαιμονίους, προσταττούσαις δὲ
Ἕλληνας αὐτονόμους εἶναι καὶ τὰς φρουρὰς ἐκ τῶν ἀλ-
λοτρίων πόλεων ἐξιέναι καὶ τὴν αὐτῶν ἔχειν ἑκάστους.
τούτων γὰρ οὔτε δικαιοτέρας εὑρήσομεν οὔτε μᾶλλον τῇ
πόλει συμφερούσας.

c ζ'. Ἢν μὲν οὖν ἐνταῦθα καταλίπω τὸν λόγον, οἶδ' ὅτι
δόξω τὴν πόλιν ἐλαττοῦν, εἰ Θηβαῖοι μὲν ἕξουσι Θεσπιὰς
καὶ Πλαταιὰς καὶ τὰς ἄλλας πόλεις ἃς παρὰ τοὺς ὅρκους
κατειλήφασιν, ἡμεῖς δὲ ἔξιμεν μηδεμιᾶς ἀνάγκης οὔσης ἐξ
ὧν τυγχάνομεν ἔχοντες· ἢν δὲ διὰ τέλους ἀκούσητέ μου προσ-
έχοντες τὸν νοῦν, οἶμαι πάντας [5]ὑμᾶς καταγνώσεσθαι
πολλὴν ἄνοιαν καὶ μανίαν τῶν τὴν ἀδικίαν πλεονεξίαν
d εἶναι νομιζόντων καὶ τῶν τὰς ἀλλοτρίας πόλεις βίᾳ [6]κατ-
εχόντων καὶ μὴ λογιζομένων τὰς συμφορὰς τὰς ἐκ τῶν

[1] πρὸς om. A. L. [2] καὶ περὶ A. C. L. [3] ἐστι C. L.
[4] Βυζαντίους καὶ Κῴους A. [5] ἂν ὑμᾶς A. C. L. [6] κατεχόντων βίᾳ A. C. L.

Χειροτονίαν] *suffragia*, i. e. magistratus qui dabantur per suffragia populi. Auger. Οὐδὲ τοῦτο σπουδάζων, ὅπως διὰ τῆς χειροτονίας ψηφίσησθε ἃ μέλλω λέξειν. Cor. Cf. Areopag. §. λθ'.

Περὶ ὧν] Περὶ πολέμου δήπου καὶ εἰρήνης. Wolf.

Πρυτάνεις] Præsides senatus quingentorum, qui ad populum referebant id de quo deliberandum esset. Auger.

Φημὶ δ' οὖν κ. τ. λ.] Observetur hic probari quod in Panegyrica improbatum est, fœdus scilicet Persicum Antalcida Lacedæmonio interprete factum. Wolf. Cf. Diodor. Sic. xvi. 7. 21.

Πλεονεξίαν] Κέρδος. ἐπὶ καλοῦ γὰρ ἐνταῦθα ἡ λέξις. Cor.

τοιούτων ἔργων γιγνομένας. ταῦτα μὲν οὖν διὰ παντὸς τοῦ
λόγου [1]πειρασόμεθα διδάσκειν ὑμᾶς.

ή. Περὶ δὲ τῆς εἰρήνης πρῶτον διαλεχθῶμεν, καὶ σκε-
ψώμεθα τί ἂν ἐν τῷ παρόντι γενέσθαι [2]βουληθεῖμεν ἡμῖν.
ἢν γὰρ ταῦτα [3]καλῶς ὁρισώμεθα καὶ νουνεχόντως, πρὸς
ταύτην τὴν ὑπόθεσιν ἀποβλέποντες ἄμεινον βουλευσόμεθα e
καὶ περὶ τῶν ἄλλων.

θ'. Ἆρ᾽ οὖν ἂν ἐξαρκέσειεν ἡμῖν, εἰ τήν τε πόλιν ἀσφα-
162 λῶς οἰκοῖμεν καὶ τὰ [4]περὶ τὸν βίον εὐπορώτεροι γιγνοί-
μεθα καὶ τά τε πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς ὁμονοοῖμεν καὶ παρὰ
τοῖς ἄλλοις Ἕλλησιν εὐδοκιμοῖμεν; ἐγὼ μὲν γὰρ ἡγοῦμαι
τούτων ὑπαρξάντων τελέως τὴν πόλιν [5]εὐδαιμονήσειν. ὁ μὲν 163
τοίνυν πόλεμος ἁπάντων ἡμᾶς τῶν εἰρημένων ἀπεστέρηκε·
καὶ [6]γὰρ πενεστέρους πεποίηκε, καὶ πολλοὺς κινδύνους
ὑπομένειν ἠνάγκασε, καὶ πρὸς τοὺς Ἕλληνας διαβέβληκε,
καὶ [7]πάντας τρόπους τεταλαιπώρηκεν ἡμᾶς. ἢν δὲ τὴν
εἰρήνην ποιησώμεθα καὶ τοιούτους ἡμᾶς αὐτοὺς παράσχωμεν
οἵους αἱ κοιναὶ συνθῆκαι προστάττουσι, μετὰ πολλῆς μὲν
ἀσφαλείας τὴν πόλιν οἰκήσομεν, ἀπαλλαγέντες πολέμων b
καὶ κινδύνων καὶ ταραχῆς εἰς ἣν νῦν πρὸς ἀλλήλους [8]καθέ-
σταμεν, καθ᾽ ἑκάστην δὲ τὴν ἡμέραν [9]πρὸς εὐπορίαν ἐπιδώ-
σομεν, ἀναπεπαυμένοι μὲν τῶν εἰσφορῶν καὶ τῶν τριηραρχιῶν
καὶ τῶν ἄλλων τῶν περὶ τὸν πόλεμον λειτουργιῶν, ἀδεῶς δὲ
γεωργοῦντες καὶ τὴν θάλατταν πλέοντες καὶ ταῖς ἄλλαις
ἐργασίαις ἐπιχειροῦντες, αἳ νῦν διὰ τὸν πόλεμον ἐκλελοί-
πασιν. ὀψόμεθα δὲ τὴν πόλιν διπλασίας μὲν ἢ νῦν τὰς c
προσόδους λαμβάνουσαν, μεστὴν δὲ [10]γιγνομένην ἐμπόρων
καὶ ξένων καὶ μετοίκων, ὧν νῦν [11]ἐρήμη καθέστηκε. τὸ δὲ
μέγιστον, συμμάχους ἕξομεν ἅπαντας ἀνθρώπους, οὐ βε-

[1] πειράσομαι A. C. L. [2] βουληθείημεν A. C. L. [3] καλῶς ταῦτα A. C. L. [4] πρὸς A. C. L. [5] πάλιν εὐδαιμ. A. C. L. [6] γάρ τοι A. C. L. [7] πάντα τρόπον A. C. L. [8] κατέστημεν A. L. [9] εἰς A. C. L. [10] γενομένην A. C. L. [11] ἔρημος A. C. L.

Ἀπαλλαγέντες — ταραχῆς] Ἀριστοφαν. Εἰρήν. 292.

Νῦν ἐστὶν ἡμῖν, ὦ ᾿νδρες Ἕλληνες, καλὸν,
Ἀπαλλαγεῖσι πραγμάτων τε καὶ μαχῶν,
Ἐξελκύσαι τὴν πᾶσιν εἰρήνην φίλην.

Idem.

Καθέσταμεν] Ὧ καὶ Θουκυδίδης καὶ ἕτεροι ἐχρήσαντο, ἀντὶ τοῦ καθίσταμεν, παρὰ τὸ θέμα ἵστημι. Idem.

Ξένων καὶ μετοίκων] Ξένοι dicebantur peregrini qui urbem invisebant, in ea non permansuri. Μέτοικοι, peregrini qui in urbem migrarunt, in ea habituri. Auger. Cf. Harpocrat. sub v. μετοίκιον.

βιασμένους ἀλλὰ πεπεισμένους, οὐδ᾽ ἐν μὲν ταῖς ἀσφαλείαις
διὰ τὴν δύναμιν ἡμᾶς [1]ὑποδεχομένους, ἐν δὲ τοῖς κινδύνοις
d ἀποστησομένους, ἀλλ᾽ οὕτω διακειμένους ὥσπερ χρὴ τοὺς
ἀληθῶς συμμάχους καὶ φίλους ὄντας. πρὸς δὲ τούτοις, ἃ
νῦν ἀπολαβεῖν οὐ δυνάμεθα διὰ πολέμου καὶ πολλῆς
δαπάνης, ταῦτα διὰ πρεσβείας ῥᾳδίως κομιούμεθα. μὴ
γὰρ οἴεσθε μήτε Κερσοβλέπτην ὑπὲρ Χεῤῥονήσου μήτε
Φίλιππον ὑπὲρ Ἀμφιπόλεως [2]πολεμήσειν, ὅταν ἴδωσιν
ἡμᾶς μηδενὸς τῶν ἀλλοτρίων ἐφιεμένους. νῦν μὲν γὰρ
εἰκότως φοβοῦνται γείτονα ποιήσασθαι τὴν πόλιν ταῖς
αὑτῶν δυναστείαις — ὁρῶσι γὰρ ἡμᾶς οὐ στέργοντας
e [3]ἐφ᾽ οἷς ἂν [4]ἔχωμεν, ἀλλ᾽ ἀεὶ τοῦ πλείονος ὀρεγομένους —,
ἢν δὲ μεταβαλώμεθα τὸν τρόπον καὶ δόξαν βελτίω λάβω-
μεν, οὐ μόνον ἀποστήσονται τῆς ἡμετέρας, ἀλλὰ καὶ τῆς 163
αὑτῶν προσδώσουσι· λυσιτελήσει γὰρ αὐτοῖς θεραπεύουσι
τὴν δύναμιν τὴν τῆς πόλεως ἀσφαλῶς ἔχειν τὰς αὑτῶν
βασιλείας. καὶ μὲν δὴ καὶ τῆς Θρᾴκης ἡμῖν ἐξέσται το-
164 σαύτην [5]ἀποτεμέσθαι χώραν, ὥστε μὴ μόνον αὐτοὺς
ἄφθονον ἔχειν, ἀλλὰ καὶ τοῖς δεομένοις τῶν Ἑλλήνων καὶ
δι᾽ ἀπορίαν πλανωμένοις ἱκανὸν δύνασθαι βίον παρασχεῖν.
ὅπου γὰρ Ἀθηνόδωρος καὶ Καλλίστρατος, ὁ μὲν ἰδιώτης
ὢν, ὁ δὲ φυγὰς, οἰκίσαι πόλεις οἷοί τε γεγόνασιν, ἦ που
βουληθέντες ἡμεῖς πολλοὺς ἂν τόπους τοιούτους [6]δυνηθεῖμεν
κατασχεῖν. χρὴ δὲ τοὺς πρωτεύειν ἐν τοῖς Ἕλλησιν ἀξιοῦν-
b τας τοιούτων ἔργων ἡγεμόνας γίγνεσθαι πολὺ μᾶλλον ἢ
πολέμου καὶ [7]στρατοπέδων ξενικῶν, ὧν νῦν ἡμεῖς ἐπιθυ-
μοῦντες τυγχάνομεν.

ί. Περὶ μὲν οὖν ὧν οἱ πρέσβεις ἐπαγγέλλονται, καὶ
ταῦθ᾽ ἱκανὰ, καὶ πολλὰ ἂν ἴσως τις προσθείη τούτοις·

[1] ὑποδεξομένους A. C. L. [2] ἡμῖν πολεμήσειν A. C. L. [3] ἐφ᾽ om. A. C. L. [4] ἔχομεν A. ἔχοιμεν L. [5] ἀποτέμνεσθαι A. [6] δυνηθείημεν A. C. L. [7] στρατοπέδου ξενικοῦ A. C. L.

Ἄφθονον] Refer ad βίον quod sequitur. Auger.

Ἀθηνόδωρος] Athenodorum στρατιώτην Ἀθηναῖον vocat Suidas. Birisadis Thraciæ regis et affinis et dux fuit, sicut Charidemus Cersobleptis: de quorum utrisque prolixe agitur in oratione Demosthenis contra Aristocratem. De Callistrato oratore Atheniensi vide Plutarchum in vita Demosthenis §. ε'. et ipsum Demosthenem in oratione περὶ τοῦ ἐπιτριηραρχήματος §. ιγ'. [et Lycurgum c. Leocrat. §. κβ'.] Wolf.

Οἱ πρέσβεις] Incertum est de quibus hic legatis orator loquatur, an de legatis aliunde missis Athenas, vel de legatis Atheniensibus qui redierant unde missi fuere. Auger.

ἡγοῦμαι δὲ δεῖν ἡμᾶς οὐ μόνον ψηφισαμένους τὴν εἰρήνην ἐκ
τῆς ἐκκλησίας ἀπελθεῖν, ἀλλὰ καὶ βουλευσαμένους ὅπως
ἄξομεν αὐτὴν, καὶ μὴ ποιήσομεν ὅπερ εἰώθαμεν, ὀλίγον c
χρόνον διαλιπόντες πάλιν εἰς τὰς αὐτὰς καταστησόμεθα
ταραχὰς, μηδ' ἀναβολὴν ἀλλ' ἀπαλλαγὴν εὑρήσομέν τινα
τῶν κακῶν τῶν παρόντων. οὐδὲν δὲ τούτων οἷόν τ' ἐστὶ γε-
νέσθαι πρότερον, πρὶν ἂν πεισθῆτε τὴν μὲν ἡσυχίαν ὠφελι-
μωτέραν καὶ κερδαλεωτέραν εἶναι τῆς πολυπραγμοσύνης,
τὴν δὲ δικαιοσύνην τῆς ἀδικίας, τὴν δὲ τῶν ἰδίων ἐπιμέλειαν
τῆς τῶν ἀλλοτρίων ἐπιθυμίας. περὶ ὧν οὐδεὶς πώποτε τῶν
ῥητόρων εἰπεῖν [1]ἐν ὑμῖν ἐτόλμησεν· ἐγὼ δὲ περὶ αὐτῶν τού- d
των τοὺς πλείστους τῶν λόγων μέλλω ποιεῖσθαι πρὸς
ὑμᾶς· ὁρῶ γὰρ τὴν εὐδαιμονίαν ἐν τούτοις ἐνοῦσαν, ἀλλ'
οὐκ ἐν οἷς [2]νῦν [3]τυγχάνομεν πράττοντες. ἀνάγκη δὲ τὸν
ἔξω τῶν εἰθισμένων ἐπιχειροῦντα δημηγορεῖν καὶ τὰς ὑμε-
τέρας γνώμας μεταστῆσαι βουλόμενον πολλῶν πραγμά-
των ἅψασθαι καὶ διὰ μακροτέρων τοὺς λόγους ποιήσασθαι,
καὶ τὰ μὲν ἀναμνῆσαι, τῶν δὲ κατηγορῆσαι, τὰ δ' ἐπαι- e
164 νέσαι, περὶ δὲ τῶν συμβουλεῦσαι. μόλις γὰρ ἄν τις ὑμᾶς
ἐξ ἁπάντων τούτων ἐπὶ τὸ βέλτιον φρονῆσαι δυνηθείη
προαγαγεῖν.

ιά. Ἔχει γὰρ οὕτως. ἐμοὶ δοκοῦσιν ἅπαντες μὲν ἐπι-
θυμεῖν τοῦ συμφέροντος καὶ τοῦ πλέον ἔχειν τῶν ἄλλων,
οὐκ εἰδέναι δὲ τὰς πράξεις τὰς ἐπὶ ταῦτα φερούσας, ἀλλὰ 165
ταῖς δόξαις διαφέρειν ἀλλήλων· οἱ μὲν γὰρ [4]ἔχειν ἐπιεικεῖς
καὶ στοχάζεσθαι τοῦ δέοντος δυναμένας, οἱ δ' ὡς οἷόν τε
πλεῖστον τοῦ συμφέροντος διαμαρτανούσας. ὅπερ καὶ τῇ
πόλει συμβέβηκεν. ἡμεῖς γὰρ οἰόμεθα μὲν, ἢν τὴν θάλατ-
ταν πλέωμεν πολλαῖς τριήρεσι καὶ βιαζώμεθα τὰς πόλεις
συντάξεις διδόναι καὶ συνέδρους ἐνθάδε πέμπειν, [5]διαπρά-
ξασθαί τι τῶν δεόντων· πλεῖστον δὲ διεψεύσμεθα τῆς ἀλη- b
θείας. ὧν μὲν γὰρ ἠλπίζομεν οὐδὲν ἀποβέβηκεν, ἔχθραι δ'
ἡμῖν ἐξ αὐτῶν καὶ πόλεμοι καὶ δαπάναι [6]μεγάλαι γεγό-

[1] ἐν om. A. L. ἐν ὑμῖν om. C. [2] νῦν om. A. C. L. [3] ἐτυγχάνομεν A. L. [4] ἔχουσιν A. C. L. [5] διαπράξεσθαί C. [6] πολλαὶ A. C. L.

Ἄξομεν αὐτὴν] Ita Sallust. in Epist. Mithrid. "Liceatne tum pacem agere."

Ἐπιεικεῖς — διαμαρτανούσας] Subaudi δόξας. AUGER. Et ἔχειν refer ad δοκοῦσιν.

Συνέδρους] assessores, quos urbes sociæ mittere cogebantur, ut deliberationibus de re communi interessent. AUGER.

νασιν, εἰκότως· καὶ γὰρ τὸ πρότερον ἐκ μὲν τῆς τοιαύτης
πολυπραγμοσύνης εἰς τοὺς ἐσχάτους κινδύνους κατέστημεν,
ἐκ δὲ τοῦ δικαίαν τὴν πόλιν παρέχειν καὶ βοηθεῖν τοῖς
ἀδικουμένοις καὶ μὴ τῶν ἀλλοτρίων ἐπιθυμεῖν παρ' ἑκόν-
c των τῶν Ἑλλήνων τὴν ἡγεμονίαν ἐλάβομεν· ὧν νῦν ἀλογί-
στως καὶ λίαν εἰκῇ πολὺν ἤδη χρόνον καταφρονοῦμεν.

ιβ'. Εἰς τοῦτο γάρ τινες ἀνοίας ἐληλύθασιν, ὥσθ' ὑπει-
λήφασι τὴν μὲν ἀδικίαν ἐπονείδιστον μὲν εἶναι, κερδαλέαν
δὲ καὶ πρὸς τὸν βίον τὸν καθ' ἡμέραν συμφέρουσαν, τὴν δὲ
δικαιοσύνην εὐδόκιμον μὲν, ἀλυσιτελῆ δὲ καὶ μᾶλλον δυνα-
μένην τοὺς ἄλλους ὠφελεῖν ἢ τοὺς ἔχοντας αὐτὴν, κακῶς
εἰδότες ὡς οὔτε πρὸς χρηματισμὸν οὔτε πρὸς δόξαν οὔτε
d πρὸς ἃ δεῖ πράττειν οὔθ' ὅλως πρὸς εὐδαιμονίαν οὐδὲν ἂν
συμβάλοιτο τηλικαύτην δύναμιν, ὅσην περ ἀρετὴ καὶ τὰ
μέρη ταύτης. τοῖς γὰρ ἀγαθοῖς οἷς ἔχομεν ἐν τῇ ψυχῇ,
τούτοις κτώμεθα καὶ τὰς [1]ἄλλας ὠφελείας ὧν δεόμενοι
τυγχάνομεν· ὥσθ' οἱ τῆς αὑτῶν διανοίας [2]ἀμελοῦντες λε-
λήθασι σφᾶς αὐτοὺς ἅμα τοῦ τε φρονεῖν ἄμεινον καὶ τοῦ
πράττειν [3]βέλτιον τῶν ἄλλων ὀλιγωροῦντες. θαυμάζω δ'
e εἴ τις οἴεται τοὺς τὴν εὐσέβειαν καὶ τὴν δικαιοσύνην ἀσκοῦν- 165
τας [4]καρτερεῖν καὶ μένειν [5]ἐν τούτοις [6]ἐλπίζοντας ἔλαττον
ἕξειν τῶν πονηρῶν, ἀλλ' οὐχ ἡγουμένους καὶ παρὰ θεοῖς
166 καὶ παρὰ ἀνθρώποις πλέον οἴσεσθαι τῶν ἄλλων. ἐγὼ μὲν
γὰρ πέπεισμαι τούτους μόνους ὧν δεῖ πλεονεκτεῖν, τοὺς δ'
ἄλλους ὧν οὐ βέλτιόν ἐστιν. [7]ὁρῶ γὰρ τοὺς μὲν τὴν ἀδικίαν
προτιμῶντας καὶ τὸ λαβεῖν τι τῶν ἀλλοτρίων μέγιστον
ἀγαθὸν [8]νομίζοντας ὅμοια πάσχοντας τοῖς δελεαζομένοις
τῶν ζώων, καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν ἀπολαύοντας ὧν ἂν λάβω-
σιν, ὀλίγῳ δ' ὕστερον ἐν τοῖς μεγίστοις κακοῖς ὄντας, τοὺς
δὲ μετ' εὐσεβείας καὶ δικαιοσύνης ζῶντας ἔν τε τοῖς παροῦσι

[1] ἄλλας om. A. C. L. [2] ὀλιγωροῦντες A. C. L. [3] βέλτιον τῶν ἄλλων πράττειν A. C. L. [4] καὶ καρτερεῖν A. C. L. [5] ἐπὶ A. C. L. [6] ἐθέλοντας A. C. L. [7] ὁρῶμεν C. ὁρῶ μὲν A. L. [8] εἶναι νομίζ. A. C. L.

Καὶ γὰρ τὸ πρότερον] Videntur hæc intelligenda de classe missa ad subigendam Siciliam et Samum expugnandam, quamvis ipsi Athenienses eo tempore a Lacedæmoniis obsiderentur. Etsi nihil vetat totum illud tempus intelligi, quo, adempto Lacedæmoniis imperio, Græciæ præfuerunt. WOLF.

Πρὸς ἃ δεῖ πράττειν] *ad ea quæ necessaria sunt gerenda seu ad rem bene gerendam.* LANG.

Τοὺς δ' ἄλλους ὧν οὐ βέλτιόν ἐστιν] Τοὺς δὲ λοιποὺς, τουτέστιν τοὺς πονηροὺς, πέπεισμαι πλεονεκτεῖν ἐκείνοις τοῖς πράγμασιν, ἐν οἷς οὐ συμφέρει πλέον ἔχειν τῶν ἄλλων. COR.

χρόνοις ἀσφαλῶς διάγοντας καὶ περὶ τοῦ σύμπαντος αἰῶνος b
ἡδίους τὰς ἐλπίδας ἔχοντας. καὶ ταῦτ', εἰ μὴ κατὰ πάν-
των οὕτως εἴθισται συμβαίνειν, ἀλλὰ τό γ' ὡς ἐπὶ τὸ
πολὺ τοῦτον γίνεται τὸν τρόπον. χρὴ δὲ τοὺς εὖ φρονοῦντας,
ἐπειδὴ τὸ μέλλον ἀεὶ συνοίσειν οὐ καθορῶμεν, τὸ πολλάκις
ὠφελοῦν, τοῦτο φαίνεσθαι προαιρουμένους. πάντων δ' ἀλο-
γώτατον πεπόνθασιν, ὅσοι κάλλιον μὲν ἐπιτήδευμα νομί-
ζουσιν εἶναι καὶ θεοφιλέστερον τὴν δικαιοσύνην τῆς ἀδικίας, c
χεῖρον δ' οἴονται βιώσεσθαι τοὺς ταύτῃ χρωμένους τῶν
τὴν πονηρίαν [1]προῃρημένων.

ιγ'. Ἠβουλόμην δ' ἄν, ὥσπερ πρόχειρόν ἐστιν ἐπαινέσαι
τὴν ἀρετὴν, οὕτω [2]ῥᾴδιον εἶναι τοὺς ἀκούοντας [3]πεῖσαι
ἀσκεῖν αὐτήν· νῦν δὲ δέδοικα μὴ μάτην τὰ τοιαῦτα λέγω.
διεφθάρμεθα γὰρ πολὺν ἤδη χρόνον ὑπ' ἀνθρώπων οὐδὲν
ἀλλ' ἢ φενακίζειν δυναμένων, οἳ τοσοῦτον τοῦ πλήθους κα- d
ταπεφρονήκασιν ὥσθ' [4]ὁπόταν βουληθῶσι πόλεμον πρός
τινας ἐξενεγκεῖν, αὐτοὶ χρήματα λαμβάνοντες, λέγειν
τολμῶσιν ὡς χρὴ τοὺς προγόνους μιμεῖσθαι, καὶ μὴ περιο-
ρᾶν ἡμᾶς αὐτοὺς καταγελωμένους μηδὲ τὴν θάλατταν
πλέοντας τοὺς μὴ τὰς συντάξεις ἐθέλοντας ἡμῖν ὑποτελεῖν.

ιδ'. Ἡδέως ἂν οὖν αὐτῶν πυθοίμην, τίσιν ἡμᾶς τῶν
προγεγενημένων κελεύουσι [5]ὁμοίους [6]γίγνεσθαι; πότερον
166 τοῖς περὶ τὰ Περσικὰ γενομένοις, ἢ τοῖς πρὸ τοῦ πολέμου
τοῦ Δεκελεικοῦ τὴν πόλιν διοικήσασιν; εἰ μὲν γὰρ τούτοις, e
οὐδὲν ἀλλ' ἢ συμβουλεύουσιν ἡμῖν πάλιν περὶ ἀνδραποδι-
σμοῦ κινδυνεύειν, εἰ δὲ τοῖς [7]Μαραθῶνι [8]τοὺς βαρβάρους
νικήσασι καὶ τοῖς πρὸ [9]τούτων γενομένοις, πῶς οὐ πάντων 167
ἀναισχυντότατοι τυγχάνουσιν ὄντες, εἰ τοὺς τότε [10]πολι-
τευομένους ἐπαινοῦντες τἀναντία πράττειν ἐκείνοις πείθου-
σιν ἡμᾶς, καὶ τοιαῦτ' ἐξαμαρτάνειν περὶ ὧν [11]ἀπορῶ τί
ποιήσω, πότερα χρήσωμαι ταῖς ἀληθείαις, ὥσπερ καὶ περὶ

[1] προαιρουμένων A. C. L. [2] καὶ ῥᾴδιον A. C. L. [3] πεῖσαι τοὺς ἀκούοντας A. C. L.
[4] ὅταν A. C. L. [5] ὁμοίους κελεύουσιν A. C. L. [6] γεγενῆσθαι A. L.
[7] ἐν Μαραθῶνι A. C. L. [8] τοὺς βαρβάρους om. A. C. L.
[9] αὐτῶν γεγενημένοις, πῶς οὐχ ἁπάντων A. C. L. [10] πεπολιτευμένους A. L.
[11] καὶ ἀπορῶ A. C. L.

Τὸ μέλλον ἀεὶ συνοίσειν] quid semper utile futurum sit. Lang.

Φαίνεσθαι προαιρουμένους] I. e. φανερῶς προαιρεῖσθαι καὶ προτιμᾶν τοῦ ἐναντίου.

Διεφθάρμεθα] Τὸν νοῦν, ἢ τὴν φρόνησιν, ὡς δῆλον ἀλλαχόθεν Παναθ. οθ'. Cor.

Πλέοντας] Subaudi περιορᾶν. Auger.

τῶν ἄλλων, ἢ κατασιωπήσω, δείσας τὴν πρὸς ὑμᾶς ἀπέ-
χθειαν;

ιε'. Δοκεῖ μὲν γάρ μοι βέλτιον εἶναι διαλεχθῆναι περὶ
b αὐτῶν· ὁρῶ δ' ὑμᾶς χαλεπώτερον διατιθεμένους πρὸς τοὺς
ἐπιτιμῶντας ἢ πρὸς τοὺς αἰτίους τῶν κακῶν γεγενημένους.
οὐ μὴν ἀλλ' αἰσχυνθείην ἄν, εἰ φανείην μᾶλλον φροντίζων
τῆς ἐμαυτοῦ δόξης ἢ τῆς κοινῆς σωτηρίας. ἐμὸν [1]μὲν οὖν
ἔργον ἐστὶ, καὶ τῶν ἄλλων τῶν κηδομένων τῆς πόλεως,
προαιρεῖσθαι τῶν λόγων μὴ τοὺς ἡδίστους ἀλλὰ τοὺς ὠφε-
λιμωτάτους· ὑμᾶς δὲ χρὴ πρῶτον μὲν τοῦτο γιγνώσκειν,
ὅτι τῶν [2]μὲν περὶ τὸ σῶμα νοσημάτων πολλαὶ θεραπεῖαι
c καὶ παντοδαπαὶ τοῖς ἰατροῖς εὕρηνται, ταῖς δὲ ψυχαῖς
ταῖς [3]ἀγνοούσαις καὶ γεμούσαις πονηρῶν ἐπιθυμιῶν οὐδέν
ἐστιν ἄλλο φάρμακον πλὴν λόγος ὁ τολμῶν τοῖς ἁμαρτανο-
μένοις ἐπιπλήττειν, ἔπειθ' ὅτι καταγέλαστόν ἐστι τὰς μὲν
καύσεις καὶ τὰς τομὰς τῶν ἰατρῶν ὑπομένειν, ἵνα πλειό-
νων ἀλγηδόνων ἀπαλλαγῶμεν, τοὺς δὲ λόγους ἀποδοκιμά-
ζειν πρὶν εἰδέναι σαφῶς εἰ τοιαύτην ἔχουσι τὴν δύναμιν ὥστ'
ὠφελῆσαι τοὺς ἀκούοντας.

d ις'. Τούτου δ' ἕνεκα ταῦτα προεῖπον, ὅτι περὶ τῶν λοι-
πῶν οὐδὲν ὑποστειλάμενος ἀλλὰ παντάπασιν ἀνειμένως
μέλλω τοὺς λόγους [4]ποιεῖσθαι πρὸς ὑμᾶς. τίς γὰρ [5]ἄλ-
λοθεν ἐπελθὼν καὶ μήπω συνδιεφθαρμένος ἡμῖν, ἀλλ' ἐξαί-
φνης ἐπιστὰς τοῖς γιγνομένοις, οὐκ ἂν μαίνεσθαι καὶ παρα-
φρονεῖν ἡμᾶς νομίσειεν; οἳ φιλοτιμούμεθα μὲν ἐπὶ τοῖς
e τῶν προγόνων ἔργοις καὶ τὴν πόλιν ἐκ τῶν τότε πραχθέν-
των ἐγκωμιάζειν ἔχομεν, οὐδὲν δὲ τῶν αὐτῶν ἐκείνοις πράτ- 167
τομεν, [6]ἀλλὰ πᾶν τοὐναντίον. οἱ μὲν γὰρ ὑπὲρ τῶν Ἑλ-
λήνων τοῖς βαρβάροις πολεμοῦντες διετέλεσαν, ἡμεῖς δὲ
τοὺς ἐκ τῆς Ἀσίας τὸν βίον πορίζομένους ἐκεῖθεν ἀναστή-
168 σαντες ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας ἠγάγομεν· κἀκεῖνοι μὲν ἐλευθε-
ροῦντες τὰς πόλεις τὰς Ἑλληνίδας καὶ βοηθοῦντες αὐταῖς

[1] μὲν om. A. C. L. [2] μὲν om. A. C. L. [3] νοσούσαις A. C. L.
[4] ποιεῖσθαι τοὺς λόγους A. C. L. [5] ἂν ἄλλοθεν C. [6] ἀλλ' ἅπαν C.

Ἀνειμένως] Ἐλευθέρως, πεπαῤῥησιασμένως. Cor.

Ἔχομεν] Quid si ἀξιοῦμεν. Wolf. Ὅπερ ἄμεινον. Cor.

Τοὺς ἐκ τῆς Ἀσίας] Intelligantur Græci mercenarii milites, qui in Asiam militatum abierant, et regi Persarum aut satrapis illius navabant operam. Wolf.

τῆς ἡγεμονίας ἠξιώθησαν, ἡμεῖς δὲ καταδουλούμενοι καὶ τἀναντία τοῖς τότε πράττοντες ἀγανακτοῦμεν, εἰ μὴ τὴν αὐτὴν τιμὴν [1] ἐκείνοις [2] ἕξομεν, οἳ τοσοῦτον ἀπολελείμμεθα καὶ τοῖς ἔργοις καὶ ταῖς διανοίαις τῶν κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον γενομένων, ὅσον οἱ μὲν ὑπὲρ τῆς τῶν Ἑλλήνων σωτηρίας τήν τε πατρίδα τὴν αὑτῶν ἐκλιπεῖν ἐτόλμησαν, καὶ μαχόμενοι καὶ ναυμαχοῦντες τοὺς βαρβάρους ἐνίκησαν, ἡμεῖς b
δ' οὐδ' ὑπὲρ τῆς ἡμετέρας αὐτῶν πλεονεξίας κινδυνεύειν ἀξιοῦμεν, ἀλλ' ἄρχειν μὲν ἁπάντων ζητοῦμεν, στρατεύεσθαι δ' οὐκ ἐθέλομεν, καὶ πόλεμον μὲν μικροῦ δεῖν πρὸς ἅπαντας ἀνθρώπους ἀναιρούμεθα, πρὸς δὲ τοῦτον οὐχ ἡμᾶς αὐτοὺς ἀσκοῦμεν, ἀλλ' ἀνθρώπους [3] αἱρούμεθα τοὺς μὲν ἀπόλιδας, τοὺς δ' αὐτομόλους, τοὺς δ' ἐκ τῶν ἄλλων κα- c
κουργιῶν συνεῤῥυηκότας, οἷς ὁπόταν τις [4] πλείω μισθὸν διδῷ, μετ' ἐκείνου ἐφ' ἡμᾶς ἀκολουθήσουσιν. ἀλλ' ὅμως οὕτως αὐτοὺς ἀγαπῶμεν, ὥσθ' ὑπὲρ μὲν τῶν παίδων τῶν ἡμετέρων, [5] εἰ περί τινας ἐξαμάρτοιεν, οὐκ ἂν ἐθελήσαιμεν δίκας ὑποσχεῖν, ὑπὲρ δὲ τῆς ἐκείνων ἁρπαγῆς καὶ βίας καὶ [6] παρανομίας μελλόντων τῶν ἐγκλημάτων ἐφ' ἡμᾶς ἥξειν οὐχ ὅπως ἀγανακτοῦμεν, ἀλλὰ καὶ χαίρομεν ὅταν ἀκούσωμεν αὐτοὺς τοιοῦτόν τι [7] διαπεπραγμένους. εἰς τοῦτο d
δὲ μωρίας ἐληλύθαμεν, ὥστ' αὐτοὶ μὲν ἐνδεεῖς τῶν καθ' ἡμέραν [8] ἐσμὲν, ξενοτροφεῖν δ' ἐπικεχειρήκαμεν, καὶ τοὺς συμμάχους τοὺς ἡμετέρους αὐτῶν λυμαινόμεθα καὶ δασμολογοῦμεν, ἵνα τοῖς ἁπάντων [9] ἀνθρώπων κοινοῖς ἐχθροῖς τὸν μισθὸν ἐκπορίζωμεν. τοσούτῳ δὲ χείρους ἐσμὲν τῶν προγόνων, οὐ μόνον τῶν εὐδοκιμησάντων ἀλλὰ καὶ τῶν μιση-

[1] ἐκείνοις τιμὴν A. C. L. [2] ἔχοιμεν A. [3] αἱρούμεθα om. A. L. [4] πλείονα A. L. [5] ἣν A. L. [6] πλεονεξίας A. L. [7] διαπραττομένους A. C. L. [8] ἔσμεν τῶν καθ' ἡμέραν A. C. L. [9] ἀνθρώπων om. A. C. L.

Ἡγεμονίας ἠξιώθ.] Post Pausaniæ interitum, qui crudelitate et superbia Græcorum animos a Lacedæmoniis alienaverat. IDEM.

Ὥσθ' ὑπὲρ τῶν μὲν παίδων — ὑποσχεῖν] Verte: *ut propter liberos nostros si quem læserint, pœnam suscipere nolimus,* ideoque illis talia facere interdicimus, illorum vero rapina etc., licet pœnam ipsi subibimus, gaudeamus. Augerius cum Wolfio locum male intellexit, dum vertit: *ut, si liberis nostris injuriam fecerint,* scil. isti homines. LANG.

Μελλόντων τῶν ἐγκλημ.] Quidam perperam interpretantur: *cum crimina seu querelæ de illorum rapinis* etc. *ad nos deferenda sint.* Sed sententia est: Quicquid peccaverint milites, id imputari Atheniensibus, qui Græcorum odia propter illos suscipiant. WOLF.

Οὐχ ὅπως] *non solum non.* AUGER. LANG.

Τοὺς συμμάχους κ. τ. λ.] Cf. Demosth. Phil. A. §. θ'.

e θέντων, ὅσον ἐκεῖνοι μὲν, εἰ πολεμεῖν πρός τινας ψηφίσαιντο, μεστῆς οὔσης ἀργυρίου καὶ χρυσίου τῆς ἀκροπόλεως ὅμως 168
ὑπὲρ τῶν δοξάντων τοῖς αὑτῶν σώμασιν ᾤοντο δεῖν κινδυνεύειν, ἡμεῖς δ' εἰς τοσαύτην ἀπορίαν ἐληλυθότες καὶ τοσοῦτοι τὸ πλῆθος ὄντες ὥσπερ βασιλεὺς ὁ μέγας μισθωτοῖς
169 χρώμεθα τοῖς στρατοπέδοις. καὶ τότε μὲν εἰ τριήρεις πληροῖεν, τοὺς μὲν ξένους καὶ τοὺς δούλους ναύτας εἰσεβίβαζον, τοὺς δὲ πολίτας μεθ' ὅπλων ἐξέπεμπον· νῦν δὲ τοῖς μὲν ξένοις ὁπλίταις χρώμεθα, τοὺς δὲ πολίτας ἐλαύνειν ἀναγκάζομεν, ὥσθ' ὁπόταν ἀποβαίνωσιν εἰς τὴν τῶν πολεμίων, οἱ μὲν ἄρχειν τῶν Ἑλλήνων ἀξιοῦντες ὑπηρέσιον ἔχοντες
b ἐκβαίνουσιν, οἱ δὲ τοιοῦτοι τὰς φύσεις [1] ὄντες οἵους ὀλίγῳ πρότερον διῆλθον, μεθ' ὅπλων κινδυνεύουσιν.

ιζ'. Ἀλλὰ γὰρ τὰ κατὰ τὴν πόλιν ἄν τις ἰδὼν καλῶς διοικούμενα [2] περὶ τῶν ἄλλων θαῤῥήσειεν, ἀλλ' οὐκ ἂν ἐπ' αὐτοῖς τούτοις μάλιστ' ἀγανακτήσειεν; οἵτινες αὐτόχθονες μὲν εἶναι φαμὲν καὶ τὴν πόλιν ταύτην προτέραν οἰκισθῆναι τῶν ἄλλων, προσῆκον δ' ἡμᾶς ἅπασιν εἶναι παράδειγμα
c τοῦ καλῶς καὶ τεταγμένως πολιτεύεσθαι, χεῖρον καὶ ταραχωδέστερον τὴν ἡμετέραν αὐτῶν διοικοῦμεν τῶν ἄρτι τὰς πόλεις οἰκιζόντων, καὶ σεμνυνόμεθα μὲν καὶ μέγα φρονοῦμεν ἐπὶ τῷ βέλτιον γεγονέναι τῶν ἄλλων, ῥᾷον δὲ μεταδίδομεν τοῖς βουλομένοις ταύτης τῆς εὐγενείας ἢ Τριβαλλοὶ καὶ Λευκανοὶ τῆς αὑτῶν δυσγενείας· πλείστους δὲ τιθέμενοι νόμους οὕτως ὀλίγον αὐτῶν φροντίζομεν — ἓν γὰρ ἀκούσαντες γνώσεσθε καὶ περὶ τῶν ἄλλων — ὥστε θανά-

[1] ὄντες om. C. [2] καὶ περὶ A. C. L.

Μεστῆς οὔσης] *quamvis tanta pecuniæ vis parata erat, ut mercenarios alere possent.* LANG.

Ἐλαύνειν] *remigare.* Vid. Areopag. §. κ'. IDEM.

Ὑπηρέσιον] Legit Wolfius ὑπειρέσιον, aitque esse τὸ ὑποκείμενον τοῖς ἐρέταις, i. e. *pulvinum nauticum,* sive *cui insideant nautæ,* ne diuturna sessione atterantur nates; vel quem sub axillis gestarent, ne illæ exulcerarentur: alios vero per *remum* interpretari. BATT. Interpretor cum nonnullis *remum.* AUGER. Τὸ κῶας ᾧ ἐπικάθηνται οἱ ἐρέσσοντες διὰ τὸ μὴ συντρίβεσθαι αὐτῶν τὰς πυγὰς, ὥς φησιν ὁ σχολιαστὴς τοῦ Θουκυδίδου B. ϟγ'. COR.

Ὀλίγῳ πρότερον διῆλθον] Ἀπόλιδας δηλονότι, αὐτομόλους, καὶ ἐκ τῶν ἄλλων κακουργιῶν συνεῤῥυηκότας. IDEM.

Ἀλλὰ γὰρ — ἀγανακτήσειεν] Ἐμιμήσατο τόδε τὸ χωρίον ὁ Δημοσθένης ἐν τῷ κατὰ Ἀνδροτ. 614. IDEM.

Οἵτινες] Ante οἵτινες subaudi vel ἡμᾶς ἰδὼν vel παρ' ἡμῶν. AUGER.

Αὐτόχθονες] Justinus ii. 6. vertit; "eodem solo quod incolunt innati." LANG.

Ῥᾷον δὲ μεταδίδ.] Cf. Demosth. π. συνταξ. §. θ'. et Athen. i. p. 12. et iii. 119.

Τριβαλλοὶ καὶ Λευκανοὶ] Triballi ignobiles barbari fuerunt, vicini Macedoniæ: Lucani, Italiæ populi, Apuliæ vicini. WOLF.

του τῆς ζημίας ἐπικειμένης ἥν τις ἁλῷ δεκάζων, τοὺς d
τοῦτο φανερώτατα ποιοῦντας στρατηγοὺς χειροτονοῦμεν,
καὶ τὸν πλείστους διαφθεῖραι τῶν πολιτῶν δυνηθέντα,
τοῦτον ἐπὶ τὰ μέγιστα τῶν πραγμάτων καθίσταμεν·
σπουδάζοντες δὲ περὶ τὴν πολιτείαν οὐχ ἧττον ἢ περὶ τὴν
σωτηρίαν ὅλης τῆς πόλεως, καὶ τὴν δημοκρατίαν εἰδότες
ἐν μὲν ταῖς ἡσυχίαις καὶ ταῖς ἀσφαλείαις αὐξανομένην καὶ
διαμένουσαν, ἐν δὲ τοῖς πολέμοις δὶς ἤδη καταλυθεῖσαν,
169 πρὸς μὲν τοὺς τῆς εἰρήνης ἐπιθυμοῦντας ὡς πρὸς ὀλιγαρχι- e
κοὺς ὄντας δυσκόλως ἔχομεν, τοὺς δὲ τὸν πόλεμον [1] ποιοῦντας
ὡς τῆς δημοκρατίας κηδομένους εὔνους εἶναι νομίζομεν· ἐμ-
πειρότατοι δὲ λόγων καὶ πραγμάτων ὄντες οὕτως ἀλογίστως
ἔχομεν, ὥςτε περὶ τῶν αὐτῶν τῆς αὐτῆς ἡμέρας οὐ ταὐτὰ 170
γιγνώσκομεν, ἀλλ᾽ ὧν μὲν πρὶν εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἀναβῆναι
κατηγοροῦμεν, ταῦτα συνελθόντες χειροτονοῦμεν, οὐ πολὺν
δὲ χρόνον [2] διαλιπόντες τοῖς [3] ἐνθάδε ψηφισθεῖσιν, ἐπειδὰν
ἀπίωμεν, πάλιν ἐπιτιμῶμεν· προσποιούμενοι δὲ σοφώτατοι
τῶν Ἑλλήνων εἶναι τοιούτοις χρώμεθα [4] συμβούλοις, ὧν
οὐκ ἔστιν ὅςτις οὐκ ἂν καταφρονήσειεν, καὶ τοὺς αὐτοὺς
τούτους κυρίους ἁπάντων [5] τῶν κοινῶν καθίσταμεν, οἷς b
οὐδεὶς ἂν τῶν ἰδίων οὐδὲν ἐπιτρέψειε. [6] ὃ δὲ πάντων σχε-
τλιώτατον· οὓς γὰρ ὁμολογήσαιμεν ἂν πονηροτάτους εἶναι
τῶν πολιτῶν, τούτους πιστοτάτους φύλακας ἡγούμεθα
τῆς πολιτείας εἶναι· καὶ τοὺς μὲν μετοίκους τοιούτους
εἶναι νομίζομεν, οἵους περ ἂν τοὺς προστάτας νέμωσιν,
αὐτοὶ δ᾽ οὐκ οἰόμεθα τὴν αὐτὴν λήψεσθαι δόξαν τοῖς προ-

[1] ἐμποιοῦντας A. C. L. [2] διαλείποντες A. C. L. [3] ἐνταῦθα A. C. L.
[4] συμβούλοις χρώμεθα A. C. L. [5] τῶν κοινῶν ἁπάντων A. C. L. [6] τὸ A. C. L.

Δεκάζων] *largitione corrumpens.* Lang. Hinc ortum esse vocabulum inquit Wolfius, quod rei, causæ suæ diffidentes, decimam controversæ pecuniæ partem judicibus promittere solebant, si secundum ipsos pronuntiassent: hinc transferri ad quamvis largitionem, corruptelam munerum et ambitus. Harpocration sub voc. aliam explicationem dat, quam valde obscuram et intellectu difficilem dicit Augerus, ἔτυμον Coraes. Harpocrat. vide.

Σχετλιώτατον] Ἀνοητότατον. Cor.

Πονηροτάτους] Ἀριστοφ. Βατρ. 730. ταῖς δὲ χαλκοῖς καὶ ξένοις καὶ πυῤῥίαις Καὶ πονηροῖς κἀκ πονηρῶν εἰς ἅπαντα χρώμεθα. Cor.

Τοὺς προστάτας] Peregrini, qui Athenis consederant, cogebantur patronum aliquem civem Atheniensem adsciscere, a quo non tantum defenderentur, sed etiam observarentur, ne vel insidiarentur reipub. Wolf. Cf. Harpocrat. sub voc. προστάτης et ἀπροστασίου, et Suid. tom. ii. 606.

Νέμωσιν] Ἀντὶ τοῦ αἱρῶνται. Wolf. Consuetam habet significationem: *quos patronos colunt.* Lang. Ἀντὶ τοῦ ἔχωσιν [cum Hesych. et Suid.] Cor.

c εστῶσιν ἡμῶν. τοσοῦτον δὲ διαφέρομεν τῶν προγόνων, ὅσον
ἐκεῖνοι μὲν τοὺς αὐτοὺς προστάτας [1] τε τῆς πόλεως
ἐποιοῦντο καὶ στρατηγοὺς ᾑροῦντο, νομίζοντες τὸν ἐπὶ τοῦ
βήματος τὰ βέλτιστα [2] συμβουλεῦσαι δυνάμενον, τὸν αὐ-
τὸν τοῦτον ἄριστ᾽ ἂν βουλεύσασθαι καὶ καθ᾽ αὑτὸν [3] γε-
νόμενον. ἡμεῖς δὲ τοὐναντίον τούτων ποιοῦμεν· οἷς μὲν γὰρ
περὶ τῶν μεγίστων συμβούλοις χρώμεθα, τούτους μὲν οὐκ
d ἀξιοῦμεν στρατηγοὺς χειροτονεῖν ὡς νοῦν οὐκ ἔχοντας, οἷς
δ᾽ οὐδεὶς ἂν οὔτε περὶ τῶν ἰδίων οὔτε περὶ τῶν κοινῶν συμ-
βουλεύσαιτο, τούτους δ᾽ αὐτοκράτορας ἐκπέμπομεν ὡς
ἐκεῖ σοφωτέρους ἐσομένους καὶ ῥᾷον βουλευσομένους περὶ
τῶν Ἑλληνικῶν πραγμάτων [4] ἢ περὶ τῶν ἐνθάδε προτιθε-
μένων. λέγω δὲ ταῦτ᾽ οὐ κατὰ πάντων, ἀλλὰ κατὰ τῶν
ἐνόχων τοῖς λεγομένοις ὄντων. [5] ἐπιλίποι δ᾽ ἄν με τὸ λοι-
e πὸν μέρος τῆς ἡμέρας, εἰ πάσας τὰς πλημμελείας τὰς ἐν
τοῖς πράγμασι [6] ἐγγεγενημένας ἐξετάζειν ἐπιχειροίην.
ιή. Τάχ᾽ οὖν ἄν τις τῶν σφόδρα τοῖς λεγομένοις ἐνόχων
ὄντων ἀγανακτήσας ἐρωτήσειε, Πῶς, [7] εἴπερ οὕτω κακῶς 170
βουλευόμεθα, σωζόμεθα καὶ δύναμιν οὐδεμιᾶς πόλεως
171 ἐλάττω κεκτημένοι τυγχάνομεν; ἐγὼ δὲ πρὸς ταῦτ᾽ ἀπο-
κριναίμην [8] ἂν ὅτι τοὺς ἀντιπάλους ἔχομεν οὐδὲν βέλτιον
ἡμῶν φρονοῦντας. εἰ γὰρ μετὰ τὴν μάχην, ἣν ἐνίκησαν
Θηβαῖοι Λακεδαιμονίους, ἐκεῖνοι μὲν ἐλευθερώσαντες τὴν
Πελοπόννησον καὶ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας αὐτονόμους ποιή-
σαντες ἡσυχίαν εἶχον, ἡμεῖς δὲ [9] τοιαῦτ᾽ ἐξημαρτάνομεν,
οὔτ᾽ ἂν οὗτος [10] ἔσχε ποιήσασθαι ταύτην τὴν ἐρώτησιν, ἡμεῖς
τ᾽ ἂν ἔγνωμεν ὅσῳ κρεῖττόν ἐστι τὸ σωφρονεῖν τοῦ πολυ-
b πραγμονεῖν. νῦν δ᾽ ἐνταῦθα περιέστηκε τὰ πράγματα,
ὥςτε Θηβαῖοι μὲν ἡμᾶς σώζουσιν, ἡμεῖς δὲ Θηβαίους, καὶ
συμμάχους ἐκεῖνοι μὲν [11] ἡμῖν ποιοῦσιν, ἡμεῖς δ᾽ [12] ἐκείνοις.

[1] τε om. A. C. L. [2] συμβουλεύσασθαι C. [3] δυνάμενον L.
[4] καὶ πολεμικῶν ἢ A. L. καὶ πολιτικῶν ἢ C. [5] ἐπιλείποι A. L.
[6] γεγενημένας A. C. L. [7] οὖν, εἴπερ A. C. L. [8] ἂν ἀποκριναίμην A. C. L.
[9] ταῦτα A. L. [10] εἶχε A. C. L. [11] ἡμᾶς A. L. [12] ἐκείνους A. L.

Καθ᾽ αὑτὸν γενόμενον] Στρατηγὸν αὐτοκράτορα χειροτονηθέντα, καὶ μόνον ἐν τῷ στρατοπέδῳ διοικοῦντα τὰ τοῦ πολέμου πράγματα. Idem.

Οἷς μὲν γὰρ κ. τ. λ.] Cf. Diog. Laert. in. Vit. Antisth. et Aristoph. Nub. 584. et Eq. 1313.

Συμμάχους ἐκεῖνοι — ἐκείνοις] Ὁ νοῦς· Ἡ Θηβαίων ἄνοια συμμάχους ἡμῖν παρασκευάζει οὓς ἂν κακῶς ἐκεῖνοι διατιθῶσι τῶν Ἑλλήνων, ὥσπερ καὶ ἡ ἡμετέρα ἄνοια συμμάχους ἐκείνοις ποιεῖ τοὺς κακῶς ὑφ᾽ ἡμῶν διατιθε-

ὥστ᾽, εἰ νοῦν εἴχομεν, ἀλλήλοις ἂν εἰς τὰς ἐκκλησίας ἀργύ-
ριον παρείχομεν· ὁπότεροι γὰρ ἂν πλεονάκις συλλεγῶσιν,
οὗτοι τοὺς ἐναντίους ἄμεινον πράττειν ποιοῦσι. χρὴ δὲ τοὺς
καὶ μικρὰ λογίζεσθαι δυναμένους οὐκ ἐν τοῖς τῶν ἐχθρῶν
ἁμαρτήμασι τὰς ἐλπίδας ἔχειν τῆς σωτηρίας, ἀλλ᾽ ἐν τοῖς c
αὑτῶν πράγμασι καὶ ταῖς αὑτῶν διανοίαις· τὸ μὲν γὰρ διὰ
τὴν ἐκείνων ἀμαθίαν συμβαῖνον ἡμῖν ἀγαθὸν τυχὸν ἂν παύ-
σαιτο καὶ λάβοι μεταβολὴν, τὸ δὲ δι᾽ ἡμᾶς αὐτοὺς γιγνό-
μενον [1] βεβαιοτέρως ἂν ἔχοι καὶ μᾶλλον παραμείνειεν ἡμῖν.

ιθ΄. Πρὸς μὲν οὖν τοὺς εἰκῇ τὰς [2] ἐπιλήψεις ποιουμένους
οὐ χαλεπὸν ἀντειπεῖν· εἰ δὲ δή τίς μοι παραστὰς τῶν ἐπιει- d
κέστερον διακειμένων ἀληθῆ μὲν λέγειν με προσομολογήσειε
καὶ προσηκόντως ἐπιτιμᾶν τοῖς γιγνομένοις, δίκαιον δ᾽ εἶναι
φαίη τοὺς ἐπ᾽ εὐνοίᾳ νουθετοῦντας μὴ μόνον κατηγορεῖν τῶν
πεπραγμένων, ἀλλὰ καὶ συμβουλεύειν [3] τίνων ἀπεχόμενοι
καὶ [4] ποίων ὀρεγόμενοι παυσαίμεθ᾽ ἂν ταύτην ἔχοντες τὴν
γνώμην καὶ τοιαῦτ᾽ ἐξαμαρτάνοντες, οὗτος ὁ λόγος ἀπορεῖν
ἄν με ποιήσειεν ἀποκρίσεως, οὐκ ἀληθοῦς [5] καὶ συμφερούσης,
ἀλλὰ ἀρεσκούσης ὑμῖν. οὐ μὴν ἀλλ᾽, ἐπειδήπερ ἀποκεκα- e
λυμμένως ὥρμημαι λέγειν, οὐκ ἀποκνητέον ἀποφήνασθαι
καὶ περὶ τούτων.

171 κ΄. Ἃ μὲν οὖν ὑπάρχειν δεῖ τοῖς μέλλουσιν εὐδαιμονήσειν,
τήν τ᾽ εὐσέβειαν καὶ τὴν σωφροσύνην καὶ τὴν δικαιοσύνην
καὶ τὴν ἄλλην ἀρετὴν ὀλίγῳ πρότερον εἰρήκαμεν· ὡς δ᾽ ἂν 172
τάχιστα πρὸς τὸ τοιοῦτοι γενέσθαι [6] παιδευθεῖμεν, ἀληθὲς
μέν ἐστι τὸ ῥηθησόμενον, ἴσως δ᾽ ἂν ἀκούσασιν ὑμῖν δεινὸν
εἶναι δόξειεν καὶ παρὰ πολὺ τῆς τῶν ἄλλων ἐξηλλαγμένον
διανοίας.

κα΄. Ἐγὼ γὰρ ἡγοῦμαι καὶ τὴν πόλιν ἡμᾶς ἄμεινον
οἰκήσειν καὶ βελτίους αὐτοὺς ἔσεσθαι καὶ πρὸς ἁπάσας τὰς
πράξεις ἐπιδώσειν, ἢν παυσώμεθα τῆς ἀρχῆς τῆς κατὰ
θάλατταν ἐπιθυμοῦντες. αὕτη γάρ ἐστιν ἡ καὶ νῦν εἰς τα- b

[1] βεβαίως A. C. L. [2] ὑπολήψεις A. C. L. [3] ποίων A. C. L.
[4] τίνων A. C. L. [5] οὐδὲ A. C. L. [6] παιδευθείημεν A. C. L.

μένους. Τὰ αὐτὰ δὲ σχεδὸν εἴρηκε καὶ ἀλλαχοῦ (λε΄. μς΄. περὶ Ἀντιδ. κθ΄.) περί τε Λακεδαιμονίων καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων. IDEM.

Τὰς ἐπιλήψεις ποιουμ.] Retberg. ἐπιλήψεις ποιεῖσθαι circumscriptionem [illegible] putat pro ἐπιλαμβάνεσθαι, *reprehendere*.

Μὴ μόνον κατηγορεῖν] Cf. Demosth. Olynth. A. §. ζ΄. init.

Ἐξηλλαγμένον] Διαφέρον. COR.

ραχὴν ἡμᾶς καθιστᾶσα, καὶ τὴν δημοκρατίαν ἐκείνην κατα-
λύσασα, μεθ᾽ ἧς οἱ πρόγονοι ζῶντες εὐδαιμονέστατοι τῶν
Ἑλλήνων ἦσαν, καὶ σχεδὸν ἁπάντων τῶν κακῶν αἰτία, ὧν
αὐτοί τε ἔχομεν καὶ τοῖς ἄλλοις παρέχομεν. οἶδα μὲν οὖν,
ὅτι χαλεπόν ἐστι δυναστείας ὑπὸ πάντων ἐρωμένης καὶ
περιμαχήτου γεγενημένης κατηγοροῦντα δοκεῖν ἀνεκτόν τι
c λέγειν· ὅμως δ᾽, ἐπειδήπερ ὑπεμείνατε καὶ τοὺς ἄλλους
λόγους, ἀληθεῖς μὲν ὄντας, φιλαπεχθήμονας δὲ, καὶ τού-
των ὑμᾶς [1] ἀνασχέσθαι δέομαι, καὶ μὴ καταγνῶναί μου
τοσαύτην μανίαν, ὡς ἄρα ἐγὼ προειλόμην [2] ἂν διαλεχθῆναι
πρὸς ὑμᾶς περὶ πραγμάτων οὕτω παραδόξων, εἰ μή τι
λέγειν ἀληθὲς εἶχον περὶ αὐτῶν. νῦν δ᾽ οἶμαι φανερὸν ποιή-
σειν ἅπασιν, ὡς οὔτε δικαίας ἀρχῆς ἐπιθυμοῦμεν οὔτε γενέ-
σθαι δυνατῆς οὔτε συμφερούσης ἡμῖν.

d κβ΄. Ὅτι μὲν οὖν οὐ δικαίας, παρ᾽ ὑμῶν μαθὼν ὑμᾶς
ἔχω διδάσκειν. ὅτε γὰρ Λακεδαιμόνιοι ταύτην εἶχον τὴν
δύναμιν, ποίους λόγους οὐκ [3] ἀνηλώσαμεν κατηγοροῦντες
μὲν τῆς ἐκείνων ἀρχῆς, διεξιόντες δ᾽ ὡς δίκαιόν ἐστιν αὐ-
τονόμους εἶναι τοὺς Ἕλληνας; τίνας δὲ τῶν πόλεων τῶν
[4] ἐλλογίμων οὐ παρεκαλέσαμεν ἐπὶ τὴν συμμαχίαν τὴν ὑπὲρ
e τούτων συστᾶσαν; πόσας δὲ πρεσβείας ὡς βασιλέα τὸν
μέγαν [5] ἀπεστείλαμεν, [6] διδαξούσας αὐτὸν ὡς οὔτε δίκαιόν
ἐστιν οὔτε συμφέρον μίαν πόλιν κυρίαν εἶναι τῶν Ἑλλήνων;
οὐ πρότερον δὲ ἐπαυσάμεθα [7] πολεμοῦντες καὶ κινδυνεύοντες 172
173 καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν, πρὶν ἠθέλησαν Λακε-
δαιμόνιοι ποιήσασθαι τὰς συνθήκας τὰς περὶ τῆς αὐτονο-
μίας. ὅτι μὲν οὖν οὐ δίκαιόν ἐστι τοὺς κρείττους τῶν ἡττό-
νων ἄρχειν, ἐν ἐκείνοις τε τοῖς χρόνοις [8] τυγχάνομεν ἐγνω-
κότες, καὶ νῦν ἐπὶ τῆς πολιτείας τῆς παρ᾽ ἡμῖν καθε-
στώσης.

[1] ἀνέχεσθαι A. C. L. [2] ἂν om. A. C. L. [3] ἀναλώσαμεν C.
[4] Ἑλληνίδων A. C. L. [5] [οὐκ] ἀπεστείλ. C. [6] διδασκούσας A. C. L.
[7] πολεμοῦντες ἐπαυσάμεθα A. C. L. [8] ἐτυγχάνομεν A. C. L.

Φιλαπεχθήμονας] *invidiosos, odiosos.* WOLF. LANG.

Ἐπὶ τὴν συμμαχίαν] Intelligo Græcorum conspirationem, cum triginta millibus sagittariorum (nomisma Persicum id erat) corrupti Lacedæmonios ita oppugnarunt, ut Agesilaum ex Asia revocare cogerentur. WOLF.

Τῆς πολιτείας] Τῆς δημοκρατίας, καθ᾽ ἣν οἱ πένητες καὶ ἄποροι ἐξ ἴσου ζῆν καὶ πολιτεύεσθαι τοῖς πλουσιωτάτοις καὶ δυνατωτάτοις ἀξιοῦσιν. IDEM. Post καθεστώσης subaudi vel adde *γινώσκομεν* vel *ἐπιδείκνυμεν*. AUGER.

κγʹ. Ὡς δ᾽ οὐδ᾽ ἂν [1]δυνηθεῖμεν τὴν ἀρχὴν ταύτην
καταστήσασθαι, ταχέως οἶμαι δηλώσειν. ἣν γὰρ μετὰ
μυρίων ταλάντων οὐχ οἷοί τ᾽ ἦμεν διαφυλάξαι, πῶς ἂν
ταύτην ἐκ τῆς παρούσης ἀπορίας κτήσασθαι [1]δυνηθεῖμεν,
ἄλλως τε καὶ χρώμενοι τοῖς ἤθεσιν, οὐχ οἷς ἐλάβομεν, ἀλλ᾽ b
οἷς ἀπωλέσαμεν αὐτήν;

κδʹ. Ὡς τοίνυν οὐδὲ διδομένην δέξασθαι τῇ πόλει συμ-
φέρει, δοκεῖτέ μοι τάχιστ᾽ ἂν ἐκεῖθεν καταμαθεῖν. μᾶλ-
λον δὲ καὶ περὶ τούτων βούλομαι μικρὰ προειπεῖν· δέδοικα
γάρ, μὴ διὰ τὸ [2]πολλοῖς ἐπιτιμᾶν δόξω τισὶ [3]προῃρῆσθαι
τῆς πόλεως κατηγορεῖν.

κεʹ. Ἐγὼ δ᾽, εἰ μὲν πρὸς ἄλλους τινὰς οὕτως ἐπεχείρουν
διεξιέναι περὶ τῶν πραγμάτων, εἰκότως ἂν εἶχον τὴν αἰτίαν c
ταύτην· νῦν δὲ πρὸς ὑμᾶς ποιοῦμαι τοὺς λόγους, οὐ διαβάλ-
λειν [4]ἑτέροις ἐπιθυμῶν, ἀλλ᾽ αὐτοὺς [5]βουλόμενος παῦσαι
τῶν τοιούτων ἔργων, καὶ τὴν εἰρήνην, περὶ ἧς ἅπας ὁ λόγος
ἐστὶ, βεβαίως καὶ τὴν πόλιν καὶ [6]τοὺς ἄλλους Ἕλλη-
νας ἀγαγεῖν. ἀνάγκη δὲ τοὺς νουθετοῦντας καὶ τοὺς κατη-
γοροῦντας τοῖς μὲν λόγοις χρῆσθαι παραπλησίοις, τὰς δὲ
[7]διανοίας ἔχειν [8]ἀλλήλοις ὡς οἷόν τ᾽ ἐναντιωτάτας. ὥστε d
περὶ τῶν ταὐτὰ λεγόντων οὐκ [9]ἀεὶ προσήκει τὴν αὐτὴν
ὑμᾶς γνώμην ἔχειν, ἀλλὰ τοὺς μὲν ἐπὶ βλάβῃ λοιδοροῦντας
μισεῖν ὡς κακόνους ὄντας τῇ πόλει, τοὺς δ᾽ ἐπ᾽ [10]ὠφελίᾳ
νουθετοῦντας ἐπαινεῖν καὶ [11]βελτίστους τῶν πολιτῶν νομί-
ζειν, καὶ τούτων αὐτῶν μάλιστα τὸν ἐναργέστατα δυνάμε-
νον δηλῶσαι τάς τε πονηρὰς τῶν πράξεων καὶ τὰς συμφορὰς
τὰς ἀπ᾽ αὐτῶν γιγνομένας. [12]οὗτος γὰρ ἂν τάχιστα ποιή-
173 σειεν ὑμᾶς, μισήσαντας ἃ δεῖ, βελτιόνων ἐπιθυμῆσαι πρα- e
γμάτων. ὑπὲρ μὲν οὖν τῆς τῶν λόγων τραχύτητος καὶ τῶν

[1] δυνηθείημεν A. C. L. [2] πολλάκις A. C. L. [3] προαιρεῖσθαι A. C. L. [4] πρὸς ἑτέρους A. C. L. [5] ὑμᾶς βουλ. A. C. L. [6] τοὺς Ἑλλ. τοὺς ἄλλους A. C. L. [7] δυνάμεις L. [8] ἀλλήλαις A. L. [9] ἀεὶ om. A. C. L. [10] ὠφελείᾳ A. C. L. [11] βελτίους L. [12] οὕτω A. C. L.

Μετὰ μυρίων ταλάντων] Cf. Demosth. Olynth. Γ. §. θʹ. Thucyd. ii. 13. Andocid. de Pac. cum Laced. §. αʹ. et Æschin. de male gesta leg. §. νδʹ.

Ἐκεῖθεν] Hic interrumpit se orator et pergit demum §. κϛʹ. Lang.

Κατηγοροῦντας] Segaar. l. c. p. 95. mutari suadet in κακηγοροῦντας, quoniam mox pariter opponit λοιδοροῦντας et νουθετοῦντας. Lang.

Τὰς μὲν διανοίας κ. τ. λ.] Οἱ μὲν γὰρ νουθετοῦντες ἐπ᾽ ὠφελείᾳ τῶν ἁμαρτημάτων καθάπτονται, παῦσαι τούτων τὸν νουθετούμενον βουλόμενοι· οἱ δὲ κατηγοροῦντες, κακόνοι ὄντες τῷ ἁμαρτάνοντι, ἐπὶ τῷ ὀνειδίζειν μᾶλλον ἢ ἐπανορθοῦν αὐτὸν τοῦτο ποιοῦσι. Cor.

εἰρημένων καὶ τῶν ῥηθήσεσθαι μελλόντων ταῦτ᾽ ἔχω λέγειν
πρὸς ὑμᾶς· ὅθεν δ᾽ ἀπέλιπον, πάλιν ποιήσομαι τὴν ἀρχήν.

174 κϛʹ. Ἔφασκον γὰρ ἐκεῖθεν κάλλιστ᾽ ἂν ὑμᾶς καταμα-
θεῖν, ὡς οὐ [1]συμφέρει λαβεῖν τὴν κατὰ θάλατταν ἀρχὴν,
εἰ σκέψαισθε τίνα τρόπον ἡ πόλις [2]διέκειτο, πρὶν τὴν δύνα-
μιν ταύτην κτήσασθαι, καὶ πῶς ἐπειδὴ κατέσχεν αὐτήν· ἢν
γὰρ ταῦτα παρ᾽ ἄλληλα τῇ διανοίᾳ θεωρήσητε, γνώσεσθ᾽
[3]ὅσων κακῶν αἰτία τῇ πόλει γέγονεν.

κζʹ. Ἡ μὲν τοίνυν πολιτεία τοσούτῳ βελτίων ἦν καὶ
b κρείττων ἡ τότε τῆς ὕστερον καταστάσης, ὅσῳ περ Ἀρι-
στείδης καὶ Θεμιστοκλῆς καὶ Μιλτιάδης ἄνδρες ἀμείνους
ἦσαν Ὑπερβόλου καὶ Κλεοφῶντος καὶ τῶν νῦν δημηγορούν-
των· τὸν δὲ δῆμον εὑρήσετε τὸν τότε πολιτευόμενον οὐκ
ἀργίας οὐδ᾽ ἀπορίας οὐδ᾽ ἐλπίδων κενῶν ὄντα μεστὸν, ἀλλὰ
νικᾶν μὲν δυνάμενον ἐν ταῖς μάχαις [4]ἅπαντας τοὺς εἰς τὴν
χώραν εἰσβάλλοντας, ἀριστείων δ᾽ ἀξιούμενον ἐν τοῖς
ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος κινδύνοις, οὕτω δὲ πιστευόμενον ὥστε τὰς
c πλείστας [5]αὐτῷ τῶν πόλεων ἑκούσας [6]ἐγχειρίσαι σφᾶς
αὐτάς. τούτων δ᾽ ὑπαρχόντων, ἀντὶ μὲν τῆς πολιτείας τῆς
παρὰ πᾶσιν εὐδοκιμούσης ἐπὶ τοιαύτην ἀκολασίαν ἡ δύ-
ναμις ἡμᾶς αὕτη προήγαγεν, ἣν οὐδεὶς ἂν [7]ἀνθρώπων ἐπαι-
νέσειεν· ἀντὶ δὲ τοῦ νικᾶν τοὺς ἐπιστρατεύοντας οὕτω τοὺς
πολίτας ἐπαίδευσεν, ὥστε μηδὲ πρὸ τῶν τειχῶν τολμᾶν
ἐπεξιέναι τοῖς πολεμίοις· ἀντὶ δὲ τῆς εὐνοίας τῆς παρὰ τῶν
d συμμάχων αὐτοῖς ὑπαρχούσης καὶ τῆς δόξης τῆς παρὰ
τῶν ἄλλων Ἑλλήνων εἰς [8]τοσοῦτον μῖσος κατέστησεν, ὥστε
παρὰ μικρὸν ἐλθεῖν ἐξανδραποδισθῆναι τὴν πόλιν, εἰ μὴ
Λακεδαιμονίων τῶν ἐξ ἀρχῆς πολεμούντων εὐνουστέρων
ἐτύχομεν ἢ τῶν πρότερον ἡμῖν συμμάχων ὄντων. οἷς οὐκ ἂν

[1] συμφέροι L. [2] διῳκεῖτο A. C. L. [3] πόσων A. C. L. [4] πάντας A. C. L. [5] αὐτοῖς A. L. [6] ἐγχειρίζειν A. C. L. [7] τῶν ἀνθρώπων A. L. [8] τοσοῦτο μίσους A. C. L.

Ἔφασκον] Dicebam, i. e. dicere instituebam. Auger.

Κάλλιστ᾽ ἂν] Γράφε· μάλιστ᾽ ἂν. κ. τ. λ. Cor.

Ὑπερβόλου καὶ Κλεοφῶντος] Οὓς κωμῳδεῖ καὶ Ἀριστοφάνης, Κλεοφῶντα μὲν Βατρ. 678. τὸν δ᾽ Ὑπέρβολον Εἰρήν. 689. Idem.

Αὐτῷ] Τῷ δήμῳ. Idem.

Εἰ μὴ Λακεδαιμονίων κ. τ. λ.] Cum in concilio Græcorum [post Lysandri victoriam] deliberaretur, utrum Athenæ exscindendæ essent et cives sub corona vendendi; quæ quidem Thebanorum et Corinthiorum sententia fuit: Archidamus negavit se commissurum, ut Græcia fieret ἑτερόφθαλμος; cujus oculus Sparta unus esset, alter Athenæ. Wolf. Cf. Ulpian. ad Demosth. π. Παραπρεσβ. §. κβʹ.

δικαίως ἐγκαλοῖμεν, ὅτι χαλεπῶς πρὸς ἡμᾶς διετέθησαν· οὐ
γὰρ ὑπάρχοντες, ἀλλ᾽ ἀμυνόμενοι καὶ πολλὰ καὶ δεινὰ
παθόντες τοιαύτην γνώμην ἔσχον περὶ ἡμᾶς.

174 κη΄. Τίς γὰρ ἂν ὑπέμεινε τὴν ἀσέλγειαν τῶν πατέρων e
τῶν ἡμετέρων, οἳ [1] συναγαγόντες ἐξ ἁπάσης τῆς Ἑλλάδος
τοὺς ἀργοτάτους καὶ τοὺς ἁπασῶν τῶν πονηριῶν μετέ-
χοντας, πληροῦντες τούτων τὰς τριήρεις, ἀπηχθάνοντο
τοῖς Ἕλλησι, καὶ τοὺς μὲν βελτίστους τῶν ἐν ταῖς ἄλλαις 175
πόλεσιν ἐξέβαλλον, τοῖς δὲ πονηροτάτοις τῶν Ἑλλήνων
τἀκείνων διένεμον; ἀλλὰ γὰρ εἰ τολμήσαιμι περὶ τῶν ἐν
ἐκείνοις τοῖς χρόνοις γενομένων ἀκριβῶς διελθεῖν, ὑμᾶς μὲν
ἴσως ἂν ποιήσαιμι βέλτιον βουλεύσασθαι περὶ τῶν [2] παρ-
όντων, αὐτὸς δ᾽ ἂν διαβληθείην· εἰώθατε γὰρ μισεῖν οὐχ
οὕτω τοὺς αἰτίους τῶν ἁμαρτημάτων ὡς τοὺς κατηγοροῦν-
τας αὐτῶν. τοιαύτην οὖν ὑμῶν γνώμην ἐχόντων, δέδοικα μὴ b
πειρώμενος ὑμᾶς εὐεργετεῖν αὐτὸς ἀπολαύσω τι φλαῦρον.
οὐ μὴν ἀποστήσομαι παντάπασιν ὧν διενοήθην, ἀλλὰ τὰ
μὲν πικρότατα καὶ μάλιστ᾽ ἂν ὑμᾶς λυπήσοντα παρα-
λείψω, μνησθήσομαι δὲ τούτων [3] μόνον, ἐξ ὧν γνώσεσθε τὴν
ἄνοιαν τῶν τότε πολιτευομένων.

κθ΄. Οὕτω γὰρ ἀκριβῶς εὕρισκον ἐξ ὧν ἄνθρωποι μά-
λιστ᾽ ἂν μισηθεῖεν, ὥστ᾽ ἐψηφίσαντο τὸ περιγιγνόμενον ἐκ
τῶν φόρων ἀργύριον, διελόντες κατὰ τάλαντον, εἰς τὴν c
ὀρχήστραν τοῖς Διονυσίοις [4] εἰσφέρειν, ἐπειδὰν πλῆρες ᾖ τὸ
θέατρον· καὶ τοῦτ᾽ ἐποίουν, καὶ παρεισῆγον τοὺς παῖδας
τῶν ἐν τῷ πολέμῳ τετελευτηκότων, ἀμφοτέροις ἐπιδεικνύν-
τες, τοῖς μὲν συμμάχοις τὰς τιμὰς τῆς οὐσίας αὐτῶν ὑπὸ

[1] συνάγοντες A. C. L. [2] ἄλλων A. C. L. [3] μόνων C. [4] ἐκφέρειν A. L.

Ποιήσαιμι] Malim πείσαιμι. Wolf.

Μὴ — ἀπολαύσω τι φλαῦρον] *ne ipse quid mali patiar.* Lang. Λείπει, ἐξ ὑμῶν. Cor.

Τοῖς Διονυσίοις εἰσφέρειν] Ὃ λέγει τοιοῦτόν ἐστιν· Ἀθηναῖοι τὸ ἐκ τῶν φόρων περιγιγνόμενον ἀργύριον καὶ εἰς τὴν ἀκρόπολιν ἀποκείμενον ἐν τοῖς Διονυσίοις, ὁπότε δηλαδὴ πλεῖστοι ξένοι ἐπεδήμουν κατὰ θέαν Ἀθήνησι, ἐπιδεικνύμενοι τούτοις τὸν πλοῦτον καὶ τὴν εὐδαιμονίαν, εἰσέφερον ὡς ἐν πομπῇ εἰς τὸ θέατρον, καὶ οἱ φέροντες ἐβάσταζον αὐτὸ κατὰ τάλαντον, ἵνα καὶ οἱ ξένοι ἀριθμεῖν ἔχοιεν τὸν πλοῦτον τῶν Ἀθηναίων. Idem.

Παρεισῆγον τοὺς παῖδας] Nam pupilli eorum, qui in bellis pro patria gestis occubuerant, ad virilem usque ætatem publice alebantur et instituebantur; jamque adulti panoplia donabantur. Hac de re agitur in Epitaphio Platonis et Demosthenis, itemque apud Laertium in vita Solonis. Wolf. Et fuse apud Æschin. c. Ctesiph. §. μη΄.

Τὰς τιμὰς τῆς οὐσίας αὐτῶν] Τὰ χρήματα, ἃ ἐδασμολογήθησαν, εἰσφέροντες καὶ τὰς συντάξεις ὑποτελοῦντες. Wolf. Intellige pecunias a sociis collatas et Athenis depositas ad bellum Persicum, quasque oratores quidam perversi Atheniensibus suaserant inter se dividere. Auger. *æstimationem facultatum sociorum.*

μισθωτῶν εἰσφερομένας, τοῖς δ᾽ ἄλλοις Ἕλλησι τὸ πλῆθος
τῶν ὀρφανῶν καὶ τὰς συμφορὰς τὰς διὰ τὴν πλεονεξίαν
d ταύτην γιγνομένας. καὶ ταῦτα δρῶντες αὐτοί τε τὴν πόλιν
εὐδαιμόνιζον, καὶ πολλοὶ τῶν νοῦν οὐκ ἐχόντων ἐμακάριζον
αὐτήν, τῶν μὲν συμβήσεσθαι διὰ ταῦτα μελλόντων οὐδε-
μίαν ποιούμενοι πρόνοιαν, τὸν δὲ πλοῦτον θαυμάζοντες καὶ
ζηλοῦντες, ὃς ἀδίκως εἰς τὴν πόλιν εἰσελθὼν καὶ τὸν δικαίως
ὑπάρξαντα διὰ ταχέων [1] ἤμελλε προσαπολεῖν. εἰς τοῦτο
γὰρ κατέστησαν τῶν μὲν οἰκείων ἀμελείας, τῶν δ᾽ ἀλλο-
e τρίων ἐπιθυμίας, ὥστε Λακεδαιμονίων ἐμβεβληκότων εἰς
τὴν χώραν καὶ τοῦ τείχους ἤδη τοῦ [2] Δεκελειᾶσιν ἑστη- 175
κότος εἰς Σικελίαν τριήρεις ἐπλήρουν, καὶ οὐκ ᾐσχύνοντο
τὴν [3] μὲν πατρίδα τεμνομένην καὶ πορθουμένην περιορῶντες,
ἐπὶ δὲ τοὺς οὐδὲν πώποτ᾽ εἰς ἡμᾶς ἐξαμαρτόντας [4] στρα-
176 τιὰν ἐκπέμποντες, ἀλλ᾽ εἰς τοῦτο ἀφροσύνης ἦλθον, ὥστε
τῶν προαστείων τῶν οἰκείων οὐ κρατοῦντες Ἰταλίας καὶ
Σικελίας καὶ Καρχηδόνος ἄρξειν προσεδόκησαν. τοσοῦτον δὲ
διήνεγκαν ἀνοίᾳ πάντων ἀνθρώπων, ὥστε τοὺς μὲν ἄλ-
λους αἱ συμφοραὶ συστέλλουσι καὶ ποιοῦσι [5] ἐμφρονεστέ-
ρους, ἐκεῖνοι δ᾽ [6] οὐδ᾽ ὑπὸ τούτων ἐπαιδεύθησαν. καίτοι
πλείοσι καὶ μείζοσι κακοῖς περιέπεσον ἐπὶ τῆς ἀρχῆς ταύ-
b της τῶν ἐν ἅπαντι τῷ χρόνῳ τῇ πόλει γεγενημένων. εἰς
Αἴγυπτον μέν [7] γε διακόσιαι πλεύσασαι τριήρεις αὐτοῖς
πληρώμασι διεφθάρησαν, περὶ δὲ Κύπρον πεντήκοντα καὶ
ἑκατόν· ἐν δὲ τῷ Πόντῳ μυρίους ὁπλίτας αὐτῶν καὶ τῶν
συμμάχων ἀπώλεσαν, ἐν Σικελίᾳ δὲ τέτταρας μυριάδας καὶ
τριήρεις τετταράκοντα καὶ διακοσίας, τὸ δὲ τελευταῖον ἐν
c Ἑλλησπόντῳ διακοσίας. τὰς δὲ κατὰ δέκα καὶ [8] πέντε καὶ
πλείους τούτων ἀπολλυμένας καὶ τοὺς κατὰ χιλίους καὶ

[1] ἔμελλε A. C. L. [2] Δεκελεικοῦ συνεστηκότος A. L. [3] μὲν om. A. L. [4] στρατιὰς A. C. L. [5] σωφρονεστέρους A. C. L. [6] οὐδὲν A. L. [7] γὰρ L. [8] πεντεκαίδεκα C.

Augerus, cujus versio hoc toto loco trunca est, vertit *pecunias.* Lang.

Εἰσφερομένας] Malim εἰσφερομένης. Idem.

Δεκελειᾶσιν] Ἡ Δεκέλεια τῆς Ἀττικῆς ἦν, Ἀθηνῶν ἀπέχουσα σταδίους μάλιστα εἴκοσι καὶ ἑκατόν, ἣν Ἆγις ὁ Λακεδαιμονίων βασιλεὺς κατὰ τῶν Ἀθηναίων ἐτείχισεν. Θουκυδίδ. Ζ. ιη΄ — κ΄. κζ΄. Cor.

Εἰς Σικελίαν τριήρεις ἐπλήρουν] Τὸ ἐντελές· τριήρεις ἐπλήρουν στρατιωτῶν πεμφθησομένων (ἢ πεμφθησομένας) εἰς Σικελίαν. Idem.

Συστέλλουσι] Μετριωτέρους ποιοῦσιν. Idem.

Μέν γε] Malim μὲν γάρ. Wolf.

Αὐτοῖς πληρώμασι] Sub. σύν. Auger.

Κατὰ δέκα καὶ πέντε] F. leg. κατὰ δέκα καὶ δέκα πέντε. Gallice *des pertes de vaisseaux par dix, par quinze.* Idem. Recte, credo. Lang.

δισχιλίους ἀποθνήσκοντας τίς ἂν ἐξαριθμήσειε; πλὴν [1]ἓν
ἦν τοῦτο τῶν ἐγκυκλίων, ταφὰς [2]ποιεῖν καθ' ἕκαστον [3]τὸν
ἐνιαυτὸν, εἰς ἃς πολλοὶ καὶ τῶν ἀστυγειτόνων καὶ τῶν ἄλ-
λων Ἑλλήνων ἐφοίτων, οὐ συμπενθήσοντες τοὺς τεθνεῶτας,
ἀλλὰ [4]συνησθησόμενοι ταῖς ἡμετέραις συμφοραῖς. [5]τελευ-
τῶντες δ' ἔλαθον σφᾶς αὐτοὺς τοὺς μὲν τάφους τοὺς δημο-
σίους τῶν πολιτῶν ἐμπλήσαντες, τὰς δὲ φρατρίας καὶ τὰ d
γραμματεῖα τὰ ληξιαρχικὰ τῶν οὐδὲν τῇ πόλει προσηκόν-
των. γνοίη δ' ἄν τις ἐκεῖθεν μάλιστα τὸ πλῆθος τῶν
[6]ἀπολλυμένων· τὰ γὰρ γένη τῶν ἀνδρῶν τῶν ὀνομαστοτά-
των, καὶ τοὺς οἴκους τοὺς μεγίστους, οἳ καὶ τὰς τυραννικὰς
στάσεις καὶ τὸν Περσικὸν πόλεμον διέφυγον, εὑρήσομεν ἐπὶ
τῆς ἀρχῆς, ἧς ἐπιθυμοῦμεν, ἀναστάτους γεγενημένους. ὥστ',
εἴ τις σκοπεῖσθαι βούλοιτο περὶ τῶν ἄλλων, ὥσπερ πρὸς e
[7]δεῖγμα τοῦτ' ἀναφέρων, [8]φανεῖμεν ἂν μικροῦ δεῖν ἀντηλ-
λαγμένοι.

176 λ'. Καίτοι χρὴ πόλιν μὲν εὐδαιμονίζειν μὴ τὴν ἐξ
ἁπάντων [9]τῶν ἀνθρώπων εἰκῇ πολλοὺς πολίτας ἀθροίζου-
σαν, ἀλλὰ τὴν τὸ γένος τῶν ἐξ ἀρχῆς τὴν πόλιν [10]οἰκισάν-
των μᾶλλον τῶν ἄλλων διασώζουσαν, ἄνδρας δὲ ζηλοῦν
μὴ τοὺς τὰς τυραννίδας κατέχοντας μηδὲ τοὺς [11]μείζω 177
[12]δυναστείαν τοῦ δικαίου κεκτημένους, ἀλλὰ τοὺς ἀξίους
μὲν ὄντας τῆς μεγίστης τιμῆς, στέργοντας δὲ ἐπὶ ταῖς ὑπὸ
τοῦ πλήθους διδομέναις δωρεαῖς. ταύτης γὰρ [13]ἕξιν οὔτ' ἀνὴρ
οὔτε πόλις λαβεῖν ἂν δύναιτο σπουδαιοτέραν οὐδὲ ἀσφαλε-
στέραν οὐδὲ πλείονος ἀξίαν· [14]ἥνπερ οἱ περὶ τὰ Περσικὰ
γενόμενοι σχόντες οὐχ ὁμοίως τοῖς λῃσταῖς ἐβίωσαν, τοτὲ
μὲν πλείω τῶν ἱκανῶν ἔχοντες, τοτὲ δ' ἐν σιτοδείαις καὶ πο- b
λιορκίαις καὶ τοῖς μεγίστοις κακοῖς καθεστῶτες, ἀλλὰ περὶ

[1] ἐνῆν τούτων τῶν ἐγκ. C. ἐνῆν τούτων τῶν ἐγκ. ὄντων A. L. [2] ποιεῖσθαι A. C. L. [3] τὸν om. A. C. L. [4] ἐφησθησόμενοι A. C. L. [5] τελευτήσαντες A. C. L. [6] ἀπολομένων C. [7] παράδειγμα A. C. L. [8] φανείημεν A. C. L. [9] τῶν om. A. C. L. [10] οἰκησάντων A. C. L. [11] μείζους A. [12] δυναστείας A. L. [13] ἐξουσίαν οὐδεὶς οὔτ' A. C. L. [14] οἵανπερ A.

Φρατρίας] Tribus Athenis dividebantur in tres partes, quæ dicebantur φρατρίαι [curiæ]. Auger.

Τὰ γραμματεῖα τὰ ληξιαρχικὰ] Erant tabulæ, in quas inscribebantur puberes jam suæ tutelæ facti, et in quas pariter referebantur omnium civium nomina. Idem.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς] Τῆς κατὰ θάλατταν. Cor.

Ἀντηλλαγμένοι] Ἄλλοι ἀντ' ἄλλων γεγονότες. Idem.

Τῆς μεγίστης τιμῆς] I. e. ἡγεμονίας. Lang.

μὲν τὴν τροφὴν τὴν καθ' ἡμέραν οὔτ' ἐν ἐνδείαις οὔτ' ἐν
ὑπερβολαῖς ὄντες, ἐπὶ δὲ τῇ τῆς πολιτείας δικαιοσύνῃ καὶ
ταῖς ἀρεταῖς ταῖς αὑτῶν φιλοτιμούμενοι καὶ τὸν βίον ἥδιον
τῶν ἄλλων διάγοντες. ὧν ἀμελήσαντες οἱ γενόμενοι μετ' ἐκεί-
νους οὐκ ἄρχειν ἀλλὰ τυραννεῖν [1]ἐπεθύμησαν, ἃ δοκεῖ μὲν
c τὴν αὐτὴν ἔχειν δύναμιν, πλεῖστον δ' ἀλλήλων κεχώρισται·
τῶν μὲν γὰρ ἀρχόντων ἔργον ἐστὶ τοὺς ἀρχομένους ταῖς
αὑτῶν ἐπιμελείαις ποιεῖν εὐδαιμονεστέρους, τοῖς δὲ τυράν-
νοις ἔθος καθέστηκε τοῖς τῶν ἄλλων πόνοις καὶ κακοῖς
αὑτοῖς ἡδονὰς παρασκευάζειν. ἀνάγκη δὲ τοὺς τοιούτοις
ἔργοις ἐπιχειροῦντας τυραννικαῖς καὶ ταῖς συμφοραῖς περι-
πίπτειν, καὶ τοιαῦτα πάσχειν οἷά περ ἂν καὶ τοὺς ἄλλους
δράσωσιν. ἃ καὶ τῇ πόλει συνέπεσεν· ἀντὶ μὲν γὰρ τοῦ
d φρουρεῖν τὰς τῶν ἄλλων ἀκροπόλεις τῆς αὑτῶν ἐπεῖδον τοὺς
πολεμίους κυρίους γενομένους· ἀντὶ δὲ τοῦ παῖδας ὁμήρους
λαμβάνειν, [2]ἀποσπῶντες ἀπὸ πατέρων καὶ μητέρων,
πολλοὶ τῶν πολιτῶν ἠναγκάσθησαν τοὺς αὑτῶν ἐν [3]τῇ πο-
λιορκίᾳ χεῖρον παιδεύειν καὶ τρέφειν ἢ προσῆκεν αὐτοῖς·
ἀντὶ δὲ τοῦ γεωργεῖν τὰς χώρας τὰς ἀλλοτρίας πολλῶν
ἐτῶν οὐδ' ἰδεῖν αὐτοῖς ἐξεγένετο τὴν αὑτῶν.

λα'. Ὥστ' εἴ τις ἡμᾶς ἐρωτήσειεν, εἰ δεξαίμεθ' ἂν το- 177
e σοῦτον χρόνον ἄρξαντες τοιαῦτα [4]παθοῦσαν τὴν πόλιν ἐπι-
δεῖν, τίς ἂν ὁμολογήσειε, πλὴν [5]εἴ τις παντάπασιν ἀπονε-
νοημένος ἐστὶ, καὶ μήθ' ἱερῶν μήτε γονέων μήτε παίδων
μήτ' ἄλλου μηδενὸς [6]φροντίζει πλὴν τοῦ χρόνου [7]μόνον τοῦ
178 καθ' αὑτόν; ὧν οὐκ ἄξιον τὴν διάνοιαν ζηλοῦν, ἀλλὰ πολὺ
μᾶλλον τῶν πολλὴν πρόνοιαν ἁπάντων τῶν τοιούτων [8]ποιου-
μένων, καὶ μηδὲν ἧττον ὑπὲρ τῆς κοινῆς δόξης ἢ τῆς ἰδίας

[1] ἐπεχείρησαν A. C. L. [2] ἀποσπῶντας A. C. L. [3] τῇ om. A. C. L. [4] πάσχουσαν A. C. L. [5] εἰ μή τις A. C. L. [6] φροντίζοι A. C. L. [7] μόνου A. C. L. [8] πεποιημένων A. C. L.

Τῆς αὑτῶν] Sc. πόλεως. Nam captis Athenis neque Lacedæmonios neque Macedonas arcem occupasse tradunt, sed præsidium in Munychia fuisse collocatum. Wolf.

Ἀποσπῶντες] F. ἀποσπῶντας. Idem.

Δεξαίμεθ' ἂν] Ἴσως δεξαίμεθα. Cor.

Τοσοῦτον χρόνον] Sc. ὅσον πὲρ πρότερον. Fuit autem id tempus vel septuaginta annorum, ut in Panegyrica; vel sexaginta quinque, ut in Panathenaica scriptum est. Wolf.

Ἀπονενοημένος] Cf. Theophrast. Char. vi.

Τοῦ χρόνου μόνον τοῦ καθ' αὑτοῦ] *suæ vitæ tempus*, de gloria post mortem securus. Lang.

Τῶν τοιούτων] Scil. ἱερῶν, γονέων, etc. Idem.

φιλοτιμουμένων, καὶ προαιρουμένων μέτριον βίον μετὰ δι-
καιοσύνης μᾶλλον ἢ μέγαν [1] πλοῦτον μετ' ἀδικίας. καὶ γὰρ
οἱ πρόγονοι τοιούτους αὑτοὺς παρασχόντες τήν τε πόλιν
εὐδαιμονεστάτην τοῖς [2] ἐπιγιγνομένοις παρέδοσαν καὶ τῆς
αὑτῶν ἀρετῆς ἀθάνατον τὴν μνήμην κατέλιπον. ἐξ ὧν ἀμφό- b
τερα ῥᾴδιόν ἐστι καταμαθεῖν, καὶ τὴν χώραν ἡμῶν, ὅτι
δύναται τρέφειν ἄνδρας ἀμείνους τῶν ἄλλων, καὶ τὴν καλου-
μένην μὲν ἀρχὴν οὖσαν δὲ συμφοράν, ὅτι πέφυκε χείρους
ἅπαντας ποιεῖν τοὺς χρωμένους αὐτῇ.

λβ'. Μέγιστον δὲ τεκμήριον· οὐ γὰρ μόνον ἡμᾶς ἀλλὰ
καὶ τὴν Λακεδαιμονίων πόλιν διέφθειρεν, [3] ὥστε τοῖς εἰθισμέ-
νοις ἐπαινεῖν τὰς ἐκείνων ἀρετὰς οὐχ οἷόν τ' ἐστὶν εἰπεῖν c
τοῦτον τὸν λόγον, ὡς ἡμεῖς μὲν διὰ τὸ δημοκρατεῖσθαι κα-
κῶς ἐχρησάμεθα τοῖς πράγμασιν, [4] εἰ δὲ Λακεδαιμόνιοι ταύ-
την τὴν δύναμιν [5] παρέλαβον, εὐδαίμονας ἂν καὶ τοὺς ἄλλους
καὶ σφᾶς αὐτοὺς ἐποίησαν. πολὺ γὰρ θᾶττον ἐν ἐκείνοις
ἐπεδείξατο τὴν φύσιν τὴν αὑτῆς· τὴν γὰρ πολιτείαν, ἣν
[6] ἐν ἑπτακοσίοις ἔτεσιν οὐδεὶς οἶδεν οὔθ' ὑπὸ κινδύνων οὔθ'
ὑπὸ συμφορῶν κινηθεῖσαν, ταύτην ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ [7] σαλεῦσαι d
καὶ λυθῆναι παρὰ μικρὸν ἐποίησεν. ἀντὶ γὰρ τῶν καθεστώ-
των παρ' αὐτοῖς ἐπιτηδευμάτων τοὺς μὲν ἰδιώτας [8] ἐνέ-
πλησεν ἀδικίας, ῥᾳθυμίας, ἀνομίας, φιλαργυρίας, τὸ δὲ
κοινὸν τῆς πόλεως ὑπεροψίας μὲν τῶν συμμάχων, ἐπιθυ-
μίας δὲ τῶν ἀλλοτρίων, ὀλιγωρίας δὲ τῶν ὅρκων καὶ τῶν
συνθηκῶν. τοσοῦτον γὰρ ὑπερεβάλοντο τοὺς ἡμετέρους τοῖς
178 εἰς τοὺς Ἕλληνας ἁμαρτήμασιν, ὅσον πρὸς τοῖς πρότερον
ὑπάρχουσι σφαγὰς καὶ στάσεις ἐν ταῖς πόλεσιν [9] ἐποίησαν, e
ἐξ ὧν ἀειμνήστους τὰς ἔχθρας πρὸς ἀλλήλους [10] ἕξουσιν. οὕτω
δὲ φιλοπολέμως καὶ φιλοκινδύνως διετέθησαν, τὸν ἄλλον

[1] πλοῦτον μέγαν A. C. L. [2] ἐπιγενομένοις A. C. L. [3] οὕτως, ὥστε A. C. L. [4] οἱ A. C. L. [5] εἰ παρέλαβον A. C. L. [6] ἐν om. A. C. L. [7] σαλευθῆναι A. C. L. [8] ἀνέπλησεν C. [9] ἐποιήσαντο A. C. L. [10] ἔχουσιν A. C. L.

Καὶ τὴν χώραν, ὅτι δύναται] Pro καὶ ὅτι δύναται ἡ χώρα ἡμῶν — καὶ ὅτι πέφυκε ἡ καλουμένη etc. IDEM.

Ταύτην τὴν δύναμιν] Τὴν κατὰ θάλατταν. COR.

Εἰ παρέλαβον] *si suscepissent.* LANG.

Ἐποίησαν] *reddituros fuisse.* IDEM.

Ἐν ἑπτακοσίοις ἔτεσιν] Hic Isocrates diserte tradit ætatem qua vixit Lycurgus, de qua Plutarchus [in Vit. §. α'.] dubitat. AUGER.

Πρὸς τοῖς πρότερον ὑπάρχουσι] *præter ea peccata quæ affuerunt.* Wolf. putat deesse aut saltem subintelligi κακοῖς. LANG.

χρόνον πρὸς τὰ τοιαῦτα πεφυλαγμένως μᾶλλον τῶν ἄλλων
179 ἔχοντες, ὥστε οὐδὲ τῶν συμμάχων οὐδὲ τῶν εὐεργετῶν ἀπέ-
σχοντο τῶν σφετέρων αὐτῶν, ἀλλὰ βασιλέως μὲν αὐτοῖς εἰς
τὸν πρὸς ἡμᾶς πόλεμον πλέον ἢ πεντακισχίλια τάλαντα
παρασχόντος, Χίων δὲ προθυμότατα πάντων τῶν συμμάχων
συγκινδυνευσάντων τῷ ναυτικῷ, Θηβαίων δὲ μεγίστην [1] δύ-
ναμιν εἰς τὸ πεζὸν [2] συμβαλομένων, οὐκ [3] ἔφθασαν τὴν
ἀρχὴν κατασχόντες, καὶ Θηβαίοις μὲν εὐθὺς ἐπεβούλευσαν,
b ἐπὶ δὲ τὸν βασιλέα Κλέαρχον καὶ στρατιὰν [4] ἀνέπεμψαν,
Χίων δὲ τοὺς [5] μὲν πρώτους τῶν πολιτῶν ἐφυγάδευσαν, τὰς
δὲ τριήρεις ἐκ τῶν νεωρίων ἐξελκύσαντες ἁπάσας ᾤχοντο
λαβόντες.

λγ'. Οὐκ [6] ἐξήρκεσε δ' αὐτοῖς ταῦτα ἐξαμαρτεῖν, ἀλλὰ
περὶ τοὺς αὐτοὺς χρόνους ἐπόρθουν μὲν τὴν ἤπειρον, ὕβριζον
δὲ τὰς νήσους, ἀνῄρουν δὲ τὰς ἐν Ἰταλίᾳ καὶ Σικελίᾳ πολι-
τείας καὶ [7] τυράννους καθίστασαν, ἐλυμαίνοντο δὲ τὴν Πελο-
c πόννησον καὶ μεστὴν στάσεων καὶ [8] πολέμων ἐποίησαν. ἐπὶ
ποίαν γὰρ τῶν πόλεων οὐκ ἐστράτευσαν; ἢ περὶ τίνας
αὐτῶν οὐκ ἐξήμαρτον; οὐκ Ἠλείων μὲν μέρος τι τῆς χώρας
ἀφείλοντο, τὴν δὲ γῆν [9] τὴν Κορινθίων ἔτεμον, Μαντινέας
δὲ διῴκισαν, Φλιασίους δὲ ἐξεπολιόρκησαν, εἰς δὲ τὴν Ἀρ-
γείων [10] εἰσέβαλον, οὐδὲν δὲ [11] ἐπαύσαντο τοὺς μὲν ἄλλους
κακῶς ποιοῦντες, αὑτοῖς δὲ τὴν ἧτταν τὴν ἐν Λεύκτροις
παρασκευάζοντες; ἥν φασί τινες αἰτίαν [12] γεγενῆσθαι τῇ
d Σπάρτῃ τῶν κακῶν, οὐκ ἀληθῆ λέγοντες· οὐ γὰρ διὰ ταύτην
ὑπὸ τῶν συμμάχων ἐμισήθησαν, ἀλλὰ διὰ τὰς ὕβρεις τὰς
ἐν τοῖς ἔμπροσθεν χρόνοις καὶ ταύτην ἡττήθησαν καὶ περὶ
τῆς αὑτῶν ἐκινδύνευσαν. χρὴ δὲ τὰς αἰτίας ἐπιφέρειν οὐ τοῖς
κακοῖς τοῖς ἐπὶ τῇ τελευτῇ γιγνομένοις, ἀλλὰ τοῖς πρώτοις
τῶν ἁμαρτημάτων, ἐξ ὧν ἐπὶ τὴν τελευτὴν ταύτην κατη-

[1] δύναμιν om. A. L. [2] ἰσχὺν συμβαλ. A. L. [3] ἔφθησαν A. C. L. [4] ἐξέπεμψαν A. C. L. [5] πρώτους μὲν A. C. L. [6] ἤρκεσε A. C. L. [7] τυραννίδας A. C. L. [8] πολέμων καὶ στάσεων A. C. L. [9] τῶν A. C. L. [10] ἐνέβαλον A. C. L. [11] ἐπαύοντο A. C. L. [12] γενέσθαι A. C. L.

Οὐκ ἔφθασαν — καὶ] *vix tamen principatum occupaverunt, quum etc.* IDEM. Historiam vide ap. Diod. Sic. l. xv. p. 342. et xiv. p. 249.

Τίνας αὐτῶν] Scil. τῶν πόλεων. Hic autem agitur præsertim de urbibus sociorum. AUGER.

Μαντινέας δὲ διῴκισαν] Hujus historiæ præter Xenophontem [Hell. v. 2.] Plato etiam meminit in Symposio. WOLF.

Περὶ τῆς αὐτῶν] *de sua ipsorum urbe seu patria.* LANG.

179 νέχθησαν. ὥςτε [1] πολὺ ἂν τις ἀληθέστερα τυγχάνοι λέγων,
εἰ φαίη τότε τὴν ἀρχὴν αὐτοῖς γεγενῆσθαι τῶν συμφορῶν, e
ὅτε τὴν ἀρχὴν τῆς θαλάττης παρελάμβανον, ἐκτῶντό [2] τε
δύναμιν οὐδὲν ὁμοίαν τῇ πρότερον ὑπαρχούσῃ. διὰ μὲν γὰρ
[3] τὴν κατὰ γῆν [4] ἡγεμονίαν καὶ τὴν εὐταξίαν καὶ τὴν καρ-
τερίαν τὴν ἐν αὐτῇ μελετωμένην ῥᾳδίως τῆς κατὰ θάλατταν 180
[5] δυνάμεως ἐπεκράτησαν, διὰ δὲ τὴν ἀκολασίαν τὴν ὑπὸ
ταύτης τῆς ἀρχῆς αὐτοῖς [6] ἐγγενομένην ταχέως κἀκείνης
τῆς ἡγεμονίας [7] ἀπεστερήθησαν. οὐ γὰρ ἔτι τοὺς νόμους
ἐφύλαττον οὓς παρὰ τῶν προγόνων παρέλαβον, οὐδ' ἐν
τοῖς ἤθεσιν [8] ἔμενον οἷς πρότερον εἶχον, ἀλλ', [9] ὑπολα-
βόντες ἐξεῖναι ποιεῖν αὐτοῖς ὅ τι ἂν βουληθῶσιν, εἰς πολλὴν
ταραχὴν κατέστησαν. οὐ γὰρ ᾔδεσαν τὴν ἐξουσίαν, ἧς
πάντες εὔχονται τυχεῖν, ὡς δύσχρηστός ἐστιν, οὐδ' ὡς πα- b
ραφρονεῖν ποιεῖ τοὺς ἀγαπῶντας αὐτὴν, οὐδ' ὅτι τὴν φύσιν
ὁμοίαν ἔχει ταῖς ἑταίραις ταῖς ἐρᾷν μὲν αὑτῶν ποιούσαις,
τοὺς δὲ χρωμένους ἀπολλυούσαις.

λδ'. Καίτοι φανερῶς ἐπιδέδεικται ταύτην ἔχουσα τὴν
δύναμιν. τοὺς γὰρ ἐν πλείσταις ἐξουσίαις γεγενημένους ἴδοι
τις ἂν ταῖς μεγίσταις συμφοραῖς περιπεπτωκότας, [10] ἀρξα-
μένους ἀφ' ἡμῶν καὶ Λακεδαιμονίων. αὗται γὰρ αἱ πόλεις
καὶ πολιτευόμεναι πρότερον σωφρονέστατα καὶ δόξαν ἔχου- c
σαι καλλίστην, ἐπειδὴ ταύτης ἔτυχον καὶ τὴν ἀρχὴν ἔλα-
βον, οὐδὲν ἀλλήλων διήνεγκαν, ἀλλ', ὥςπερ προσήκει [11] τοὺς
ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἐπιθυμιῶν καὶ τῆς αὐτῆς νόσου [12] διεφθαρ-
μένους, καὶ ταῖς πράξεσι ταῖς αὐταῖς ἐπεχείρησαν καὶ τοῖς
αὐτοῖς ἁμαρτήμασι παραπλησίως ἐχρήσαντο καὶ τὸ τελευ-
ταῖον [13] ὁμοίαις ταῖς συμφοραῖς περιέπεσον. ἡμεῖς τε γὰρ
μισηθέντες ὑπὸ τῶν συμμάχων καὶ περὶ ἀνδραποδισμοῦ d
κινδυνεύσαντες ὑπὸ Λακεδαιμονίων ἐσώθημεν, ἐκεῖνοί τε
πάντων αὐτοὺς ἀπολέσαι βουληθέντων ἐφ' ἡμᾶς καταφυ-
γόντες δι' ἡμῶν τῆς σωτηρίας ἔτυχον. καίτοι πῶς χρὴ τὴν

[1] πολὺ ἂν τις πῶς οὐκ ἂν A. L. πῶς οὐκ ἄν τις C. [2] δὲ L. [3] τῆς A. L. τὴν τῆς C.
[4] ἡγεμονίας εὐταξίαν A. C. L. [5] ἀρχῆς A. C. L. [6] γεγενημένην A. C. L.
[7] ἐστερήθησαν A. C. L. [8] ἐνέμενον A. C. L. [9] ὑπολαμβάνοντες A. C. L.
[10] ἀρξάμενος A. C. L. [11] τοῖς A. C. L. [12] διεφθαρμένοις A. C. L.
[13] ὁμοίως A. L.

Ταύτης τῆς ἀρχῆς] Τῆς κατὰ θάλατταν. Cor.

Κἀκείνης τῆς ἡγεμονίας] Τῆς κατὰ γῆν. Wolf.

ἀρχὴν [1] ταύτην ἐπαινεῖν τὴν τὰς τελευτὰς οὕτω πονηρὰς
ἔχουσαν; [2] ἢ πῶς οὐ μισεῖν καὶ φεύγειν [3] τὴν πολλὰ καὶ
δεινὰ ποιεῖν ἀμφοτέρας τὰς πόλεις ἐπάρασαν καὶ παθεῖν
ἀναγκάσασαν;

e λε'. Οὐκ ἄξιον δὲ θαυμάζειν, εἰ τὸν ἄλλον χρόνον ἐλάν- 180
θανεν ἅπαντας τοσούτων οὖσα κακῶν αἰτία τοῖς ἔχουσιν
αὐτὴν, οὐδ' εἰ περιμάχητος ἦν ὑφ' ἡμῶν καὶ Λακεδαιμονίων·
εὑρήσετε γὰρ τοὺς πλείστους τῶν ἀνθρώπων περὶ τὰς αἱρέ-
181 σεις τῶν πραγμάτων ἁμαρτάνοντας, καὶ πλείους μὲν ἐπι-
θυμίας ἔχοντας τῶν κακῶν ἢ τῶν ἀγαθῶν, ἄμεινον δὲ βου-
λευομένους ὑπὲρ τῶν ἐχθρῶν ἢ σφῶν αὐτῶν. καὶ ταῦτ' ἴδοι
τις ἂν ἐπὶ τῶν μεγίστων· τί γὰρ οὐχ οὕτω γέγονεν; οὐχ
ἡμεῖς μὲν [4] τοιαῦτα [5] προῃρούμεθα πράττειν, ἐξ ὧν Λακε-
δαιμόνιοι τῶν Ἑλλήνων δεσπόται κατέστησαν, ἐκεῖνοι δ'
οὕτω κακῶς προὔστησαν τῶν πραγμάτων, ὥςθ' ἡμᾶς οὐ
b πολλοῖς ἔτεσιν ὕστερον πάλιν ἐπιπολάσαι καὶ κυρίους γενέ-
σθαι τῆς ἐκείνων σωτηρίας; οὐχ ἡ μὲν τῶν ἀττικιζόντων
πολυπραγμοσύνη λακωνίζειν τὰς πόλεις ἐποίησεν, ἡ δὲ τῶν
λακωνιζόντων ὕβρις ἀττικίζειν τὰς αὐτὰς ταύτας ἠνάγκα-
σεν; οὐ διὰ μὲν τὴν τῶν δημηγορούντων πονηρίαν αὐτὸς ὁ
δῆμος ἐπεθύμησε τῆς ὀλιγαρχίας τῆς ἐπὶ τῶν Τετρακοσίων
καταστάσης; διὰ δὲ τὴν [6] τῶν Τριάκοντα μανίαν [7] ἅπαντες
c δημοτικώτεροι γεγόναμεν τῶν Φυλὴν καταλαβόντων; ἀλλὰ
γὰρ ἐπὶ τῶν ἐλαττόνων καὶ τοῦ βίου τοῦ καθ' ἡμέραν ἐπι-
δείξειεν ἂν τις [8] τοὺς πολλοὺς χαίροντας μὲν καὶ τῶν ἐδε-
σμάτων καὶ τῶν ἐπιτηδευμάτων τοῖς καὶ τὸ σῶμα καὶ τὴν
ψυχὴν βλάπτουσιν, ἐπίπονα δὲ καὶ χαλεπὰ νομίζοντας
ἀφ' ὧν ἀμφότερα ταῦτ' ἂν ὠφελοῖτο, καὶ καρτερικοὺς εἶναι
δοκοῦντας τοὺς ἐν τούτοις ἐμμένοντας. [9] οἵτινες οὖν, ἐν οἷς

[1] τοιαύτην ἀρχὴν A. C. L. [2] πῶς δ' οὐ A. C. L.
[3] τὴν οὕτω δεινὰ καὶ πολλὰ A. C. L. [4] ταῦτα A. L. [5] προῃρήμεθα A. C. L.
[6] ἐπὶ τῶν A. C. L. [7] πάντες A. C. L. [8] τοὺς om. A. C. L. [9] εἰ A. C. L.

Ἐπιπολάσαι] Ὑπερτερῆσαι τῶν Λακεδαιμονίων. Cor.

Τῶν ἀττικιζόντων] *Atticis partibus faventium.* Lang.

Ἐπὶ τῶν Τετρακοσίων κ. τ. λ.] Pisandri aliorumque conjuratione prævalente, populus tandem consensit ut eligerentur cccc viri qui rempublicam administrarent. Auger. Cf. Thucyd. viii. 65. sqq.

Τῶν Τριάκοντα] Lacedæmonii, victores et Athenarum domini facti, xxx cives elegerunt, qui civitatem sub ipsorum beneplacito regerent. Phyle autem castellum Atticæ, quod exsules sub xxx tyrannis Thrasybulo duce occuparunt. Auger.

Τοὺς ἐν τούτοις ἐμμένοντας] Τοὺς ἐκεῖνα πράττοντας, ἀφ' ὧν οἷόν τε καὶ τὴν ψυχὴν

ἀεὶ ζῶσι καὶ περὶ ὧν αὐτοῖς μᾶλλον μέλει, τὰ χείρω φαί-
νονται προαιρούμενοι, τί θαυμαστὸν εἰ περὶ τῆς ἀρχῆς τῆς d
κατὰ θάλατταν ἀγνοοῦσι καὶ μάχονται πρὸς ἀλλήλους,
περὶ ἧς μηδεὶς πώποτε λογισμὸς αὐτοῖς εἰσῆλθεν;

λϛʹ. Ὁρᾶτε δὲ καὶ τὰς μοναρχίας τὰς ἐν ταῖς πόλεσι
καθισταμένας, ὅσους ἔχουσι τοὺς ἐπιθυμητὰς καὶ τοὺς
ἑτοίμους ὄντας ὁτιοῦν πάσχειν ὥστε κατασχεῖν αὐτάς· αἷς
τί τῶν δεινῶν [1]ἢ τῶν χαλεπῶν οὐ πρόσεστιν; οὐκ εὐθὺς
ἐπειδὰν λάβωσι τὰς δυναστείας, ἐν τοσούτοις κακοῖς εἰσὶν e
181 ἐμπεπλεγμένοι, ὥστ᾽ ἀναγκάζεσθαι πολεμεῖν μὲν ἅπασι
τοῖς πολίταις, μισεῖν δὲ τούτους ὑφ᾽ ὧν οὐδὲν κακὸν πεπόν-
θασιν, ἀπιστεῖν δὲ [2]τοῖς φίλοις καὶ τοῖς ἑταίροις τοῖς αὑτῶν,
παρακατατίθεσθαι δὲ τὴν τῶν σωμάτων σωτηρίαν μισθοφό- 182
ροις ἀνθρώποις οὓς οὐδὲ πώποτ᾽ εἶδον, [3]μηδὲν δ᾽ ἧττον φοβεῖ-
σθαι τοὺς φυλάττοντας ἢ τοὺς ἐπιβουλεύοντας, οὕτω δ᾽ ὑπό-
πτως πρὸς ἅπαντας ἔχειν ὥστε μηδὲ τοῖς οἰκειοτάτοις θαῤ-
ῥεῖν πλησιάζοντας; εἰκότως· συνίσασι γὰρ τοὺς πρὸ αὑτῶν
[4]τετυραννευκότας τοὺς μὲν ὑπὸ [5]τῶν γονέων ἀνῃρημένους,
τοὺς δ᾽ ὑπὸ [5]τῶν παίδων, τοὺς δ᾽ ὑπ᾽ ἀδελφῶν, τοὺς δ᾽
ὑπὸ γυναικῶν, ἔτι δὲ τὸ γένος αὐτῶν ἐξ ἀνθρώπων ἠφα- b
νισμένον· ἀλλ᾽ ὅμως ὑπὸ τοσαύτας τὸ πλῆθος συμφορὰς
ἑκόντες σφᾶς αὐτοὺς ὑποβάλλουσιν. ὅπου δ᾽ οἱ πρωτεύοντες
καὶ δόξας μεγίστας ἔχοντες τοσούτων κακῶν ἐρῶσι, τί δεῖ
τοὺς ἄλλους θαυμάζειν, εἰ τοιούτων [6]ἑτέρων ἐπιθυμοῦσιν;

λζʹ. Οὐκ ἀγνοῶ δ᾽ ὅτι τὸν μὲν περὶ τῶν τυράννων λόγον
ἀποδέχεσθε, τὸν δὲ περὶ τῆς ἀρχῆς δυσκόλως ἀκούετε· πε-
πόνθατε γὰρ [7]πάντων αἴσχιστον [8]καὶ ῥαθυμότατον· ἃ
γὰρ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὁρᾶτε, ταῦτ᾽ ἐφ᾽ ὑμῶν αὐτῶν [9]ἀγνοεῖτε. c
καίτοι τῶν φρονίμως διακειμένων οὐκ [10]ἐλάχιστον τοῦτο
σημεῖόν ἐστιν, ἢν τὰς αὐτὰς πράξεις ἐπὶ πάντων [11]τῶν
ὁμοίων [12]φαίνωνται γνωρίζοντες. ὧν ὑμῖν οὐδὲν πώποτ᾽
ἐμέλησεν, ἀλλὰ τὰς μὲν τυραννίδας ἡγεῖσθε χαλεπὰς εἶναι

[1] τί A. C. L. [2] καὶ τοῖς A. C. L. [3] καὶ μηδὲν A. C. L.
[4] τετυραννηκότας A. C. L. [5] τῶν om. A. C. L. [6] ἔργων A. C. L.
[7] ἅπαν A. C. L. [8] καὶ ῥαθυμότατον om. A. C. L. [9] ἀγνοεῖτε αὐτῶν A. C. L.
[10] ἔλαττον A. C. L. [11] ὁμοίως A. C. L. [12] φαίνονται A. L.

καὶ τὸ σῶμα ὠφελεῖσθαι. Cor.
Ἀγνοοῦσι] Ἐν ἀγνοίᾳ εἰσίν. Idem.
Ὑπὸ τοσαύτας — ὑποβάλλουσιν] se ipsos tantis calamitatibus subjiciunt. Lang.

καὶ βλαβερὰς οὐ μόνον τοῖς ἄλλοις ἀλλὰ καὶ τοῖς ἔχουσιν
αὐτάς, τὴν δ᾽ ἀρχὴν τὴν κατὰ θάλατταν [1]μέγιστον τῶν
d ἀγαθῶν, τὴν οὐδὲν [2]οὔτε τοῖς πάθεσιν [2]οὔτε ταῖς πράξεσι
τῶν μοναρχιῶν διαφέρουσαν. καὶ τὰ μὲν [3]Θηβαίων πρά-
γματα νομίζετε πονηρῶς ἔχειν, ὅτι τοὺς περιοίκους ἀδικοῦ-
σιν, αὐτοὶ δ᾽, οὐδὲν βέλτιον τοὺς συμμάχους διοικοῦντες ἢ
[4]᾽κεῖνοι τὴν Βοιωτίαν, ἡγεῖσθε πάντα τὰ δέοντα πράττειν.

ληʹ. Ἢν οὖν ἐμοὶ [5]πεισθῆτε, παυσάμενοι τοῦ παντάπα-
σιν εἰκῇ βουλεύεσθαι προσέξετε τὸν νοῦν ὑμῖν αὐτοῖς καὶ
e τῇ πόλει, καὶ φιλοσοφήσετε καὶ σκέψεσθε, τί τὸ ποιῆσάν
ἐστι [6]τὼ πόλη τούτω, λέγω δὲ τὴν ἡμετέραν καὶ τὴν Λα- 182
κεδαιμονίων, ἐκ ταπεινῶν μὲν πραγμάτων ἑκατέραν ὁρμη-
θεῖσαν ἄρξαι τῶν Ἑλλήνων, ἐπεὶ δ᾽ ἀνυπέρβλητον τὴν δύ-
183 ναμιν ἔλαβον, περὶ ἀνδραποδισμοῦ κινδυνεῦσαι· καὶ διὰ
τίνας αἰτίας Θετταλοὶ μέν, μεγίστους πλούτους παραλα-
βόντες καὶ [7]χώραν ἀρίστην καὶ πλείστην ἔχοντες, εἰς
ἀπορίαν καθεστήκασι, Μεγαρεῖς δέ, μικρῶν αὐτοῖς καὶ
φαύλων τῶν ἐξ ἀρχῆς [8]ὑπαρξάντων, καὶ γῆν μὲν οὐκ ἔχον-
τες οὐδὲ λιμένας οὐδ᾽ ἀργυρεῖα, πέτρας δὲ γεωργοῦντες,
μεγίστους οἴκους [9]τῶν Ἑλλήνων κέκτηνται· κἀκείνων μὲν
τὰς ἀκροπόλεις ἄλλοι τινὲς ἀεὶ κατέχουσιν, ὄντων αὐτοῖς
b πλέον ἢ τρισχιλίων ἱππέων καὶ πελταστῶν ἀναριθμήτων,
οὗτοι δὲ μικρὰν δύναμιν ἔχοντες τὴν αὑτῶν ὅπως βούλονται
διοικοῦσι· καὶ πρὸς τούτοις, οἱ μὲν σφίσιν αὐτοῖς [10]πολεμοῦ-
σιν, οὗτοι δὲ μεταξὺ Πελοποννησίων καὶ Θηβαίων καὶ τῆς
ἡμετέρας πόλεως οἰκοῦντες [11]εἰρήνην ἄγοντες διατελοῦσιν.
ἢν γὰρ ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα διεξίητε πρὸς ὑμᾶς αὐτούς,
εὑρήσετε τὴν μὲν ἀκολασίαν καὶ τὴν ὕβριν τῶν κακῶν αἰ-
c τίαν γιγνομένην, τὴν δὲ σωφροσύνην τῶν ἀγαθῶν· ἣν ὑμεῖς
ἐπὶ μὲν τῶν ἰδίων ἐπαινεῖτε, καὶ νομίζετε τοὺς ταύτῃ χρω-
μένους ἀσφαλέστατα ζῆν καὶ [12]βελτίστους εἶναι τῶν πολι-
τῶν, τὸ δὲ κοινὸν [13]ἡμῶν οὐκ οἴεσθε δεῖν τοιοῦτο παρασκευά-

[1] μεγίστων ἀγαθῶν αἰτίαν A. C. L. [2] οὔτ᾽ ἐν A. C. L. [3] τῶν Θηβ. A. C. L.
[4] ἐκεῖνοι A. C. L. [5] πείθησθε A. C. L. [6] τὰ πόλεε ταύτα A. C. L.
[7] δύναμιν μεγίστην A. C. L. [8] ὑπαρχόντων A. C. L.
[9] τῶν Ἑλλ. οἴκους A. C. L. [10] ἀεὶ πολεμοῦσιν A. C. L. [11] τὴν εἰρήνην A. C. L.
[12] βελτίους L. [13] ὑμῶν A. C. L.

Εἰς ἀπορίαν] Np. πραγμάτων. Auger.
Ἀργυρεῖα] Ἀργύρου μέταλλα. Cor.
Τοιοῦτο] Scil. τὴν σωφροσύνην, et regitur a παρασκευάζειν. Auger.

ζειν. καίτοι προσήκει τὰς ἀρετὰς ἀσκεῖν καὶ τὰς κακίας
φεύγειν [1]πολὺ μᾶλλον ταῖς πόλεσιν ἢ τοῖς ἰδιώταις. ἀνὴρ
μὲν γὰρ ἀσεβὴς καὶ πονηρὸς τυχὸν ἂν φθάσειε [2]τελευτή-
σας πρὶν δοῦναι δίκην τῶν ἡμαρτημένων· αἱ δὲ πόλεις διὰ d
τὴν ἀθανασίαν ὑπομένουσι καὶ τὰς παρὰ τῶν ἀνθρώπων
καὶ τὰς παρὰ τῶν θεῶν τιμωρίας.

λθʹ. Ὧν ἐνθυμουμένους χρὴ μὴ προσέχειν τὸν νοῦν τοῖς
ἐν τῷ παρόντι μὲν χαριζομένοις, τοῦ δὲ μέλλοντος χρόνου
μηδεμίαν ἐπιμέλειαν ποιουμένοις, μηδὲ τοῖς φιλεῖν μὲν τὸν
δῆμον φάσκουσιν, ὅλην δὲ τὴν πόλιν λυμαινομένοις· ὡς καὶ
πρότερον, ἐπειδὴ παρέλαβον οἱ τοιοῦτοι τὴν ἐπὶ τοῦ βήμα- e
τος δυναστείαν, εἰς τοσαύτην ἄνοιαν προήγαγον τὴν πόλιν,
183 ὥστε παθεῖν αὐτὴν οἷά περ ὀλίγῳ πρότερον ὑμῖν διηγησά-
μην. ὃ καὶ πάντων μάλιστ' ἄν τις θαυμάσειεν, ὅτι προ-
χειρίζεσθε δημαγωγοὺς οὐ τοὺς τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχοντας 184
τοῖς μεγάλην τὴν πόλιν ποιήσασιν, ἀλλὰ τοὺς ὅμοια καὶ
λέγοντας καὶ πράττοντας τοῖς ἀπολέσασιν αὐτὴν, καὶ
ταῦτ' εἰδότες οὐ μόνον [3]ἐν τῷ ποιῆσαι τὴν πόλιν εὐδαίμονα
τοὺς χρηστοὺς τῶν πονηρῶν διαφέροντας, ἀλλὰ καὶ τὴν δη-
μοκρατίαν ἐπὶ μὲν ἐκείνων [3]ἐν πολλοῖς ἔτεσιν οὔτε κινηθεῖ-
σαν οὔτε μεταστᾶσαν, ἐπὶ δὲ τούτων ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ δὶς
ἤδη καταλυθεῖσαν, καὶ τὰς φυγὰς τὰς ἐπὶ τῶν τυράννων
καὶ τὰς ἐπὶ τῶν Τριάκοντα [4]γενομένας οὐ διὰ τοὺς συκο- b
φάντας κατελθούσας, ἀλλὰ διὰ τοὺς μισοῦντας τοὺς τοι-
ούτους καὶ μεγίστην ἐπ' ἀρετῇ δόξαν ἔχοντας.

μʹ. Ἀλλ' ὅμως τηλικούτων ἡμῖν ὑπομνημάτων καταλε-
λειμμένων [5]ὡς [6]ἐφ' ἑκατέρων αὐτῶν ἡ πόλις ἔπραττεν,
οὕτω χαίρομεν ταῖς τῶν ῥητόρων πονηρίαις, ὥσθ' ὁρῶντες
διὰ τὸν πόλεμον καὶ τὰς ταραχὰς ἃς [7]οὗτοι πεποιήκασι
τῶν μὲν ἄλλων πολιτῶν πολλοὺς ἐκ τῶν πατρῴων ἐκπεπτω- c

[1] καὶ πολὺ A. C. L. [2] τελευτῆσαι C. [3] ἐν om. A. C. L.
[4] γεγενημένας A. C. L. [5] ἐξ ὧν A. C. L. [6] ἀφ' A. L. [7] αὐτοὶ A. C. L.

Ὑπομένουσι] Hic non *sufferunt*, sed *exspectant*. IDEM. Male. LANG.

Τοῖς φιλεῖν μὲν τὸν δῆμον φάσκουσιν] Τοὺς δημαγωγοὺς καὶ ῥήτορας λέγει. COR.

Ὡς καὶ πρότ.] Ὡς h. l. significare *quia*, docet nos Auger, sed quare, nescio. LANG.

Τὰς φυγὰς] Pro τοὺς φυγάδας. Per tyrannos autem intelligendi sunt Pisistratidæ, contra quos Clisthenes libertatis defensionem suscepit. WOLF.

Ἐφ' ἑκατέρων] Intellige tum bonos tum malos demagogos.

Ἐκ τῶν πατρῴων ἐκπεπτωκότας] Τὴν πατρῴαν οὐσίαν ἀποβαλόντας καὶ πένητας γεγονότας. COR.

κότας, τούτους δ' ἐκ πενήτων πλουσίους γεγενημένους, οὐκ
ἀγανακτοῦμεν οὐδὲ φθονοῦμεν ταῖς εὐπραγίαις αὐτῶν,
ἀλλ' ὑπομένομεν τὴν [1]μὲν πόλιν διαβολὰς ἔχουσαν ὡς λυ-
μαίνεται καὶ δασμολογεῖ τοὺς Ἕλληνας, τούτους δὲ τὰς
ἐπικαρπίας λαμβάνοντας, καὶ τὸν μὲν δῆμον, ὅν φασιν
οὗτοι δεῖν τῶν ἄλλων ἄρχειν, [2]χεῖρον πράττοντα τῶν ταῖς
ὀλιγαρχίαις δουλευόντων, οἷς δ' οὐδὲν ὑπῆρχεν ἀγαθὸν,
d τούτους [3]δὲ διὰ τὴν ἄνοιαν τὴν ἡμετέραν ἐκ ταπεινῶν εὐ-
δαίμονας γεγενημένους. καίτοι Περικλῆς ὁ πρὸ τῶν τοιούτων
δημαγωγὸς καταστὰς, παραλαβὼν τὴν πόλιν, [2]χεῖρον
μὲν φρονοῦσαν ἢ πρὶν κατασχεῖν τὴν ἀρχὴν, ἔτι δ' ἀνεκτῶς
πολιτευομένην, οὐκ ἐπὶ τὸν ἴδιον χρηματισμὸν ὥρμησεν,
ἀλλὰ τὸν μὲν οἶκον ἐλάττω τὸν αὑτοῦ κατέλιπεν ἢ παρὰ
τοῦ πατρὸς παρέλαβεν, [4]εἰς δὲ τὴν ἀκρόπολιν ἀνήνεγκεν
e ὀκτακισχίλια τάλαντα, χωρὶς τῶν ἱερῶν. οὗτοι δὲ τοσοῦτον
ἐκείνου διενηνόχασιν, ὥστε λέγειν μὲν τολμῶσιν ὡς διὰ τὴν 184
τῶν κοινῶν ἐπιμέλειαν οὐ δύνανται τοῖς αὑτῶν ἰδίοις προσ-
έχειν τὸν νοῦν, φαίνεται δὲ τὰ μὲν ἀμελούμενα τοσαύτην
185 εἰληφότα τὴν ἐπίδοσιν, ὅσην οὐδ' ἂν εὔξασθαι τοῖς θεοῖς
πρότερον ἠξίωσαν, τὸ δὲ πλῆθος ἡμῶν, οὗ κήδεσθαι φασὶν,
οὕτω διακείμενον ὥστε μηδένα τῶν πολιτῶν ἡδέως [5]ζῆν
μηδὲ ῥᾳθύμως, ἀλλ' ὀδυρμῶν μεστὴν εἶναι τὴν πόλιν. οἱ
μὲν γὰρ τὰς πενίας καὶ τὰς ἐνδείας ἀναγκάζονται διεξιέναι
[6]καὶ θρηνεῖν πρὸς σφᾶς αὐτοὺς, οἱ δὲ τὸ πλῆθος τῶν προσ-
ταγμάτων καὶ [7]τῶν λειτουργιῶν καὶ τὰ [8]κακὰ τὰ περὶ
τὰς [9]συμμορίας καὶ τὰς ἀντιδόσεις· ἃ τοιαύτας ἐμποιεῖ
b λύπας, ὥστ' ἄλγιον ζῆν τοὺς τὰς οὐσίας κεκτημένους
ἢ τοὺς συνεχῶς πενομένους.

[1] μὲν om. A. L. [2] χείρω A. C. L. [3] δὲ om. A. C. L. [4] ἐς A.
[5] ζῆν ἡδέως μήτε A. C. L. [6] ἢ A. [7] τῶν om. A. C. L.
[8] κακὰ τὰ om. A. C. L. [9] εἰσφορὰς A. C. L.

Φθονοῦμεν] Ἀντὶ τοῦ νεμεσῶμεν. IDEM.

Ὡς λυμαίνεται] Τούτων τὴν ἐξήγησιν ζήτει ἐν ταῖς Ἀριστοφάνους Σφηξὶ 655—724. IDEM.

Τὰς ἐπικαρπίας] Τὰς ἀπὸ τοῦ φόρου ὠφελείας καὶ τὰ κέρδη, ἅπερ Ἀριστοφάνης (Σφ. 1114.) φόρου γόνον ὠνόμασε, καὶ Κηφῆνας τοὺς κατεσθίοντας αὐτὸν δημαγωγούς. IDEM.

Τὴν ἀρχὴν] Τὴν κατὰ θάλατταν. IDEM.

Ὀκτακισχίλια] Μύρια εἶπεν ἀνωτέρω κγʹ. IDEM.

Τῶν ἱερῶν] Τῶν τοῖς θεοῖς καθιερωθέντων χρημάτων. WOLF.

Ὅσην — ἠξίωσαν] *quanta (incrementa) olim ne a diis quidem precari ausi fuissent.* LANG.

Πρὸς σφᾶς αὐτοὺς] *intra privatos parietes*, oppositum est τῷ διεξιέναι, *aliis narrare.* IDEM. Διηγεῖσθαι καὶ ὀδύρεσθαι πρὸς ἀλλήλους. τοῦτο γὰρ ἐνταῦθα δύναται τὸ σφᾶς αὐτοὺς, πρὸς ἀμφότερα ἀναφερόμενον, τό τε διεξιέναι καὶ τὸ θρηνεῖν. COR.

Λειτουργιῶν] Cf. F. A. Wolf. Proleg. ad Demosth. Lept. p. 370—384.

μά. Θαυμάζω δ' εἰ μὴ δύνασθε συνιδεῖν, ὅτι γένος
οὐδέν ἐστι κακονούστερον τῷ πλήθει πονηρῶν ῥητόρων καὶ
δημαγωγῶν· πρὸς γὰρ τοῖς ἄλλοις κακοῖς, καὶ τῶν κατὰ
[1] τὴν ἡμέραν ἑκάστην ἀναγκαίων οὗτοι μάλιστα βούλονται
σπανίζειν ὑμᾶς· [2] ὁρῶντες τοὺς μὲν ἐκ τῶν ἰδίων δυναμένους
τὰ σφέτερ' αὐτῶν διοικεῖν τῆς πόλεως ὄντας καὶ τῶν τὰ
βέλτιστα λεγόντων, τοὺς δ' ἀπὸ τῶν δικαστηρίων ζῶντας c
καὶ τῶν ἐκκλησιῶν καὶ τῶν ἐντεῦθεν λημμάτων ὑφ' αὑτοῖς
διὰ τὴν ἔνδειαν ἠναγκασμένους εἶναι, καὶ πολλὴν χάριν
ἔχοντας ταῖς εἰσαγγελίαις καὶ ταῖς γραφαῖς καὶ ταῖς
ἄλλαις συκοφαντίαις ταῖς δι' αὐτῶν γιγνομέναις. ἐν οὖν
ταῖς ἀπορίαις, ἐν αἷς αὐτοὶ δυναστεύουσιν, ἐν ταύταις ἥδιστ'
ἂν ἴδοιεν ἅπαντες ὄντας τοὺς πολίτας. τεκμήριον δὲ μέγι-
στον· οὐ γὰρ τοῦτο σκοποῦσιν, ἐξ [3] οὗ τρόπου τοῖς δεομένοις
[4] βίον ἐκποριοῦσιν, ἀλλ' ὅπως [5] τοὺς ἔχειν τι δοκοῦντας d
τοῖς ἀπόροις ἐξισώσουσι.

μβ'. Τίς οὖν ἀπαλλαγὴ γένοιτ' ἂν κακῶν [6] τῶν παρόν-
των; διείλεγμαι μὲν τὰ πλεῖστα περὶ αὐτῶν τούτων, οὐκ
ἐφεξῆς, ἀλλ' ὡς ἕκαστον τῷ καιρῷ συνέπιπτε· μᾶλλον δ'
ἂν ὑμῖν ἐγγένοιτο μνημονεύειν, εἰ συναγαγὼν τὰ μάλιστα
κατεπείγοντα πάλιν ἐπανελθεῖν αὐτὰ πειραθείην.

μγ'. Ἔστι δ' ἐξ ὧν [7] ἂν ἐπανορθώσαιμεν τὰ τῆς πόλεως e
185 καὶ βελτίω ποιήσαιμεν, πρῶτον μὲν ἢν συμβούλους ποιώ-
μεθα τοιούτους περὶ τῶν κοινῶν, οἵους περ ἂν περὶ τῶν
ἰδίων ἡμῖν εἶναι [8] βουληθεῖμεν, καὶ παυσώμεθα δημοτικοὺς
μὲν εἶναι [9] νομίζοντες τοὺς συκοφάντας, ὀλιγαρχικοὺς δὲ 186
τοὺς καλοὺς κἀγαθοὺς τῶν ἀνδρῶν, γνόντες ὅτι φύσει μὲν

[1] τὴν om. A. C. L. [2] ὁρῶσι γὰρ τοὺς A. C. L. [3] ὅπου A. C. L.
[4] τὸν βίον A. C. L. [5] καὶ τοὺς A. C. L. [6] τῶν παρόντων κακῶν A. C. L.
[7] ἂν om. A. C. L. [8] βουληθείημεν A. C. L. [9] νομίζοντες εἶναι A. C. L.

Τῆς πόλεως — λεγόντων] *reipublicæ addictos esse et cum iis facere qui optima vobis suadent.* LANG.

Τοὺς δ' ἀπὸ τῶν δικαστ. ζῶντας] Vide Areopag. §. κ'. IDEM.

Ὡς ἕκαστον τῷ καιρῷ συνέπιπτε] *uti singula pro tempore in mentem veniebant.* IDEM.

Ἐγγένοιτο μνημονεύειν] *memoria tenere possetis.* IDEM.

Ἐπανελθεῖν] Ἐκ δευτέρου διηγήσασθαι. COR.

Ὅτι φύσει μὲν οὐδεὶς κ. τ. λ.] Sensus: Improba reipublicæ administratio improbos fingit populi ductores, et improbi populi ductores improbam efficiunt cupiuntque reipublicæ administrationem. Boni contra semper bonam cupiunt. Cf. de Antid. §. κδ'. LANG. Οὐδείς ἐστιν ἐκ φύσεως οὔτε δημοτικὸς οὔτ' ὀλιγαρχικός, τουτέστιν, οὔτε δημοκρατίας οὔτ' ὀλιγαρχίας ἐραστής, ἀλλ' ἐν ὁποτέρᾳ τῶν πολιτειῶν τούτων ἕκαστος τιμᾶται, ταύτην συνεστάναι καὶ σώζεσθαι βούλεται. ὅτι δ' οὗτός ἐστιν ὁ

οὐδεὶς οὐδέτερον τούτων ἐστὶν, ἐν ᾗ δ' ἂν ἕκαστοι τιμῶνται,
ταύτην βούλονται καθεστάναι τὴν πολιτείαν.

μδ'. Δεύτερον [1] δ' ἢν ἐθελήσωμεν χρῆσθαι τοῖς συμμά-
χοις ὁμοίως ὥσπερ τοῖς φίλοις, καὶ μὴ λόγῳ μὲν [2] αὐτονόμους
ἀφιῶμεν, ἔργῳ δὲ τοῖς στρατηγοῖς αὐτοὺς ὅ τι ἂν βούλωνται
ποιεῖν [3] ἐκδιδῶμεν, μηδὲ δεσποτικῶς ἀλλὰ συμμαχικῶς
b αὐτῶν ἐπιστατῶμεν, ἐκεῖνο καταμαθόντες, ὅτι μιᾶς μὲν
ἑκάστης τῶν πόλεων κρείττους ἐσμὲν, ἁπασῶν δ' ἥττους.

μέ. Τρίτον δ' ἢν μηδὲν περὶ πλείονος ἡγῆσθε, μετά γε
τὴν περὶ τοὺς θεοὺς εὐσέβειαν, τοῦ παρὰ τοῖς Ἕλλησιν εὐ-
δοκιμεῖν· τοῖς γὰρ οὕτω διακειμένοις ἑκόντες καὶ τὰς ἡγεμο-
νίας καὶ σφᾶς αὐτοὺς [4] διδόασιν.

μς'. Ἢν οὖν ἐμμείνητε τοῖς εἰρημένοις, καὶ πρὸς τούτοις
ὑμᾶς αὐτοὺς παράσχητε πολεμικοὺς μὲν ὄντας ταῖς μελέ-
c ταις καὶ ταῖς παρασκευαῖς, εἰρηνικοὺς δὲ τῷ μηδὲν παρὰ τὸ
δίκαιον πράττειν, οὐ μόνον εὐδαίμονα ποιήσετε ταύτην τὴν
πόλιν, ἀλλὰ καὶ τοὺς Ἕλληνας ἅπαντας. οὐδὲ γὰρ ἄλλη
τῶν πόλεων οὐδεμία τολμήσει περὶ αὐτοὺς ἐξαμαρτάνειν,
ἀλλ' ὀκνήσουσι καὶ πολλὴν ἡσυχίαν [5] ἄξουσιν, ὅταν ἴδωσιν
ἐφεδρεύουσαν [6] τὴν δύναμιν τὴν ἡμετέραν [7] καὶ παρεσκευα-
σμένην τοῖς ἀδικουμένοις βοηθεῖν. οὐ μὴν ἀλλ' ὁπότερον ἂν
[8] ποιήσωσι, τό γ' ἡμέτερον καλῶς ἕξει καὶ συμφερόντως.
d ἤν τε γὰρ δόξῃ τῶν πόλεων ταῖς προεχούσαις ἀπέχεσθαι
[9] τῶν ἀδικημάτων, ἡμεῖς τούτων τῶν ἀγαθῶν τὴν αἰτίαν
ἕξομεν· ἤν τ' ἐπιχειρῶσιν ἀδικεῖν, ἐφ' ἡμᾶς ἅπαντες οἱ δε-
διότες καὶ κακῶς πάσχοντες καταφεύξονται, πολλὰς

[1] δ' om. A. C. L. [2] αὐτοὺς αὐτονόμους A. L. αὐτοὺς inclusit C.
[3] ἐνδιδῶμεν A. C. L. [4] ἐνδιδόασιν A. C. L. [5] ἕξουσιν A. C. L.
[6] τὴν δύναμιν om. A. C. L. [7] πόλιν καὶ A. C. L. [8] ποιῶσιν A. C. L.
[9] τούτων τῶν A. C. L.

νοῦς τοῦ χωρίου, δῆλον ἐκ τοῦ Λυσίου (Δημ. καταλ. ἀπολογ. γ'.), ἐξ οὗ προδήλως παρείληφεν Ἰσοκράτης τὴν γνώμην, μικρὸν μεταποιήσας τὰς λέξεις. ταῦτα γὰρ ἐκεῖνός φησι· Πρῶτον μὲν οὖν ἐνθυμηθῆναι χρὴ, ὅτι οὐδείς ἐστιν ἀνθρώπων φύσει οὔτ' ὀλιγαρχικὸς οὔτε δημοκρατικὸς, ἀλλ ἥτις ἂν ἑκάστῳ πολιτεία μὴ συμφέρῃ, ταύτην προθυμεῖται μεθιστάναι. COR.

Τοῖς στρατηγοῖς] Οὗτοι γὰρ ἦσαν οἱ μάλιστα τοὺς συμμάχους δασμολογοῦντες καὶ πάντα τρόπον λυμαινόμενοι. Ἐπιθι Ἀριστοφάν. Σφ. 669. IDEM.

Τοῖς εἰρημένοις] *tribus illis quæ dicta sunt.* LANG.

Ὀκνήσουσι] Οὐ τολμήσουσι. COR.

Ἐφεδρεύουσαν] Ἔφεδροι in certamine Olympico, ut scribit Lucianus, dicebantur pugiles, qui exspectabant dum aliquis e concertantibus occubuisset, in cujus ipsi locum luctæ succederent. Hinc ductum verbum est ἐφεδρεύειν *stare in procinctu, esse in statione,* ac veluti in sublimi specula prospicientem ne quid mali ingruat. WOLF.

[1] ἱκετείας καὶ δεήσεις ποιούμενοι, καὶ διδόντες οὐ μόνον τὴν
ἡγεμονίαν ἀλλὰ καὶ σφᾶς αὐτούς. ὥστ' οὐκ ἀπορήσομεν
186 μεθ' ὧν κωλύσομεν τοὺς ἐξαμαρτάνοντας, ἀλλὰ πολλοὺς
ἕξομεν τοὺς ἑτοίμως [2] καὶ προθύμως συναγωνιζομένους ἡμῖν.
ποία γὰρ [3] πόλις ἢ τίς ἀνθρώπων οὐκ ἐπιθυμήσει μετα- e
σχεῖν τῆς φιλίας καὶ τῆς συμμαχίας τῆς ἡμετέρας, ὅταν
ὁρῶσι τοὺς αὐτοὺς ἀμφότερα, καὶ δικαιοτάτους ὄντας καὶ 187
μεγίστην δύναμιν κεκτημένους, καὶ τοὺς μὲν ἄλλους σώζειν
καὶ βουλομένους καὶ δυναμένους, αὐτοὺς δὲ μηδεμιᾶς βο-
ηθείας δεομένους; πόσην δὲ χρὴ προσδοκᾶν ἐπίδοσιν τὰ
τῆς πόλεως λήψεσθαι, [4] τοιαύτης εὐνοίας [5] ἡμῖν παρὰ τῶν
ἄλλων ὑπαρξάσης; πόσον δὲ πλοῦτον εἰς τὴν πόλιν
[6] εἰσρυήσεσθαι, δι' ἡμῶν ἁπάσης τῆς Ἑλλάδος σωζομένης;
τίνας δ' οὐκ ἐπαινέσεσθαι τοὺς τοσούτων καὶ τηλικούτων
ἀγαθῶν αἰτίους γεγενημένους; ἀλλὰ γὰρ οὐ δύναμαι διὰ b
τὴν ἡλικίαν ἅπαντα τῷ λόγῳ περιλαβεῖν, ἃ τυγχάνω
τῇ διανοίᾳ καθορῶν, πλὴν ὅτι καλόν ἐστιν ἐν ταῖς τῶν
ἄλλων ἀδικίαις καὶ μανίαις πρώτους εὖ φρονήσαντας προ-
στῆναι τῆς τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίας, καὶ [7] σωτῆρας ἀλλὰ
μὴ λυμεῶνας αὐτῶν κληθῆναι, καὶ περιβλέπτους ἐπ' ἀρετῇ
γενομένους τὴν δόξαν [8] τὴν τῶν προγόνων ἀναλαβεῖν.

μζ. Κεφάλαιον δὲ [9] τούτων ἐκεῖνο ἔχω λέγειν, εἰς ὃ c
πάντα τὰ προειρημένα συντείνει, καὶ πρὸς ὃ χρὴ βλέποντας
τὰς πράξεις τὰς τῆς πόλεως δοκιμάζειν. δεῖ γὰρ ἡμᾶς,
εἴπερ βουλόμεθα διαλύσασθαι μὲν τὰς διαβολὰς ἃς ἔχομεν
ἐν τῷ παρόντι, παύσασθαι δὲ τῶν πολέμων τῶν μάτην
γιγνομένων, κτήσασθαι δὲ [10] τῇ πόλει τὴν ἡγεμονίαν εἰς τὸν
ἅπαντα χρόνον, μισῆσαι μὲν ἁπάσας τὰς τυραννικὰς ἀρχὰς

[1] ἱκετηρίας A. L. ἱκεσίας C. [2] καὶ προθύμως om. A. C. L. [3] ἡ πόλις A. ἣ πόλις L. [4] τῆς τοιαύτης A. L. [5] ἡμῖν om. A. C. L. [6] εἰσρυήσεσθαι καὶ (καὶ om. C.) εἰς τὴν πόλιν A. C. L. [7] σωτηρίας A. [8] τὴν om. A. C. L. [9] πάντων A. C. L. [10] τῇ πόλει om. A. C. L.

Ἀμφότερα] Adverbialiter sumitur, utroque modo, simul. Auger.

Πόσην δὲ χρὴ] Ἴσως· πόσην δ' οὐ χρή. Cor.

Ἐπαινέσεσθαι] Potius ἐπαινέσαι. Wolf. Repete προσδοκᾶν χρή. Lang.

Διὰ τὴν ἡλικίαν] Diximus in fine analysis hujus orationis, Isocratem novemdecim et septuaginta annos fuisse natum, quum hanc scriberet. Auger.

Μισῆσαι — ἀρχὰς] Quomodo? Itane ut Syracusani tyrannidem Dionysii? At illud quidem ultro faciebant Athenienses. Est igitur μισῆσαι hoc loco μὴ ἐπιθυμεῖν τυραννικῆς δυναστείας μήτε καταδουλοῦσθαι τοὺς Ἕλληνας, ἀλλὰ προστῆναι τῆς ἐλευθερίας αὐτῶν. Wolf.

καὶ τὰς δυναστείας, [1] ἀναλογισαμένους τὰς συμφορὰς τὰς
d [2] ἐξ αὐτῶν [3] γεγενημένας, ζηλῶσαι δὲ καὶ μιμήσασθαι τὴν
[4] ἐν Λακεδαίμονι βασιλείαν. ἐκείνοις γὰρ ἀδικεῖν μὲν ἧττον
ἔξεστιν ἢ τοῖς ἰδιώταις· τοσούτῳ δὲ μακαριστότεροι τυγχά-
νουσιν ὄντες τῶν βίᾳ τὰς τυραννίδας κατεχόντων, ὅσον οἱ
μὲν τοὺς τοιούτους ἀποκτείναντες τὰς μεγίστας δωρεὰς
παρὰ τῶν συμπολιτευομένων λαμβάνουσιν, ὑπὲρ ἐκείνων δ'
e οἱ μὴ τολμῶντες ἐν ταῖς μάχαις ἀποθνήσκειν ἀτιμότεροι
γίγνονται τῶν τὰς τάξεις λειπόντων καὶ τὰς ἀσπίδας 187
ἀποβαλλόντων. ἄξιον οὖν ὀρέγεσθαι τῆς τοιαύτης ἡγεμο-
νίας. ἔνεστι [5] δὲ τοῖς πράγμασιν ἡμῶν τυχεῖν παρὰ τῶν
Ἑλλήνων τῆς [6] τιμῆς ταύτης, ἥνπερ ἐκεῖνοι παρὰ τῶν πολι-
τῶν ἔχουσιν, ἢν ὑπολάβωσι τὴν δύναμιν τὴν ἡμετέραν μὴ
188 δουλείας ἀλλὰ σωτηρίας αἰτίαν [7] αὐτοῖς [8] ἔσεσθαι.

μη. Πολλῶν δὲ καὶ [9] καλῶν λόγων ἐνόντων περὶ τὴν
ὑπόθεσιν ταύτην, ἐμοὶ μὲν ἀμφότερα συμβουλεύει παύσα-
σθαι λέγοντι, καὶ τὸ μῆκος τοῦ λόγου καὶ τὸ πλῆθος [10] τῶν
ἐτῶν τῶν ἐμῶν· τοῖς δὲ νεωτέροις καὶ μᾶλλον ἀκμάζουσιν ἢ
ἐγὼ παραινῶ καὶ παρακελεύομαι τοιαῦτα [11] καὶ λέγειν καὶ
γράφειν, ἐξ ὧν τὰς μεγίστας τῶν πόλεων καὶ τὰς εἰθισμέ-
νας ταῖς ἄλλαις κακὰ παρέχειν προτρέψουσιν ἐπ' ἀρετὴν
καὶ δικαιοσύνην, ὡς ἐν ταῖς τῆς Ἑλλάδος εὐπραγίαις συμ-
βαίνει καὶ τὰ τῶν φιλοσόφων πράγματα πολλῷ βελτίω
γίγνεσθαι.

[1] ἀναλογιζομένους A. C. L. [2] ἀπ' A. C. L. [3] γενησομένους A. C. L. [4] Λακεδαιμονίων A. C. L. [5] δ' ἐν τοῖς τοιούτοις πραγμ. ἡμᾶς A. C. L. [6] τοιαύτης τιμῆς A. C. L. [7] αὐτοῖς αἰτίαν A. C. L. [8] γενήσεσθαι A. C. L. [9] παντοδαπῶν A. C. L. [10] τῶν ἐμῶν ἐτῶν A. C. L. [11] καὶ om. A. C. L.

Ἐκείνοις] Τοῖς Λακεδαιμονίων βασιλεῦσι. Cor.

Ἧττον ἔξεστιν] Ephori potestatem habuerunt etiam interficiendi regis: id quod in Agide et Pausania declararunt. Wolf.

Ὑπὲρ ἐκείνων] Subintellige βασιλέων τῶν Λακεδαιμονίων. Lang.

Θ.

ΙΣΟΚΡΑΤΟΥΣ

ΕΥΑΓΟΡΟΥ ΕΓΚΩΜΙΟΝ

[1] Η

ΕΥΑΓΟΡΑΣ.

Pag. ed. Cor. 188 α΄. ΟΡΩΝ, ὦ Νικόκλεις, τιμῶντά σε τὸν τάφον τοῦ πατρὸς οὐ μόνον τῷ πλήθει καὶ τῷ κάλλει τῶν ἐπιφερο- Pag. ed. H. Steph. 189

[1] Η ΕΥΑΓΟΡΑΣ om. A.

SUMMARIUM. (α΄.) *Exordium.* Si quis est in mortuis sensus eorum, quæ in terra fiunt, Evagoram quidem tantam sui curam tuamque in funeris apparatu magnificentiam benigne excipere et libenter spectare existimabam, at multo tamen majorem gratiam illi habiturum arbitrabar, qui oratione, studiis et rebus gestis Evagoræ digna, laudem ejusdem, quam quisque homo magnanimus omnibus rebus anteponit, ad posteros propagare possit. (β΄.) Hucusque quidem non fuit in more positum, ut æquales nostros post mortem laudaremus, sed quum nil nisi invidia prohibuerit ejusmodi laudationes, ad excitandam juvenum virtutem propter veritatem, qua oratorem uti oportet, multo aliis efficaciores, hanc pravam consuetudinem emendandam et quemvis pro merito laudandum esse arbitror. (γ΄.) Sentio quidem, difficile esse, viros præstantes oratione prosa prædicare, ideoque oratoribus, qui his rebus abstinuerunt, lubenter ignosco, siquidem poetis permulta ornamenta concessa sunt, quæ oratoribus desunt; at nihilo minus tamen non cessandum est, sed periculum faciundum, an viri præstantes ab oratore non minus ornari possint quam a poetis. (δ΄.) *Confirmatio.* Ut omnes igitur sciant, Evagoram a pulcherrimis maximisque exemplis nihil degenerasse, de ortu primum ac natalibus illius dicendum erit. (ε΄.) Teucridarum, a quibus Evagoras ortum ducit, Æacus auctor, tantum inter semideos a Jove oriundos excelluit, ut Græci ope illius fame liberati, commune illi in Ægina templum ædificarent, et post mortem illum Plutoni ac Proserpinæ assidere perhiberent. (ϛ΄.) Hujus filii Telamon et Peleus fuerunt, quorum alter expeditionis Herculanæ contra Laomedontem socius præmio virtutis ornatus est, alter vero, Peleus, ubi in pugna contra Centauros se fortiter gesserat, Thetidem, Nerei filiam, mortalis immortalem in matrimonium accepit. (ζ΄.) A Peleo Achilles, a Telamone Ajax et Teucer procreati sunt: quorum Achilles in bello Trojano clarissimus fuit; Ajax secundum ab eo virtutis locum obtinuit; Teucer denique, quum in Troja expugnanda strenuam operam navasset, Cyprum advectus Salaminem condidit, eamque, quæ nunc regnat, familiam reliquit. (η΄.) Sic condita urbe initio quidem Teucri progenies regnum tenuerunt, sed insecutis temporibus e Phœnicia exsul a rege in fidem receptus magnamque potentiam nactus, pulso rege et hospitii jure violato, regno potitus est. (θ΄.) Tali rerum statu Evagoras nascitur, de quo, omnibus iis neglectis, quæ in paucorum tantum notitiam venerunt, ab his, quæ omnes fatentur, initium faciam. (ι΄.) Puer igitur et forma et viribus et modestia excelluit, viro autem facto et hæc omnia una creverunt, et his accessit fortitudo, sapientia, justitia, quæ quidem virtutes non mediocres in illo fuerunt, sed singulæ excellentes, ita ut tum Salamine regnantes neque eum privata sorte contentum

μένων, ἀλλὰ καὶ χοροῖς καὶ μουσικῇ καὶ γυμνικοῖς ἀγῶσιν, ἔτι δὲ πρὸς τούτοις ἵππων τε καὶ τριήρων ἁμίλλαις, καὶ

fore, neque sibi insidias structurum existimarent. (ια΄.) Ac licet duæ hæ de Evagora opiniones maxime inter se discreparent, neutra tamen eos fefellit, siquidem unus e proceribus tyrannum occidit, Evagoras vero, quem ille simul e medio tollere tutius putavit, incolumis Solos Ciliciæ urbem perfugit. Despectis inde fugitivis erronibus, adhibitisque, ut plerique dicunt, quinquaginta tantum hominibus, unde animus ejusdem et apud socios auctoritas apparet, reditum in patriam sibi patefacere aggressus est. (ιβ΄.) Atque cum his paucis non castellum aliquod firmum occupavit, sed ea ipse nocte, qua e navi descenderat, porta muri perfracta impetum in regiam fecit, neque prius pugnare adversus regis satellites desiit, quam capta regia et patrios honores suæ familiæ restituisset et dominum civitatis se ipse constituisset. (ιγ΄.) Quanquam vero Evagoræ virtus rerumque ab eo gestarum magnitudo ex his jam satis appareat, utramque tamen sequenti[illegible]s dilucidius etiam declarari arbitror. (ιδ΄.) Nemo enim inter omnes omnium temporum reges reperietur, qui honorem regium pulcrius quam ille acquisiverit, præstantissimis illorum brevitatis causa cum illo comparatis. (ιε΄.) Quis vero tam socors atque ignavus est, qui imperium a parentibus accipere, quam tam sancte partum, ut ille fecit, liberis suis relinquere maluerit? (ιϛ΄.) Ac inter veteres quidem patrii regni recuperationes eæ maxime celebrantur, quas a poetis accepimus, nec quisquam tamen eorum de ullo fabulatus est, qui per tam atrocia et horrenda pericula in regnum redierit, sed partim fortuna, partim dolo fraudeque reduces factos esse canunt. (ιζ΄.) Cyrus, quem ex posterioribus maxime admirantur, utpote regno Persarum potitum, Medorum copias exercitu vicit, Evagoram autem animo tantum suo et corpore pleraque perfecisse constat. Evagoras hostes occidit, Cyrus contra matris suæ patrem interemit, ita ut, si breviter libereque dicendum sit, nec quisquam mortalium, immortalium et semideorum pulcrius et splendidius et justius regnum acquisiverit. (ιη΄.) At si quis omnium rerum longe pulcherrimam pulcherrime sit adeptus, quomodo is pro factorum dignitate collaudari possit? (ιθ΄.) Neque vero, quum in his excelluisset, in cæteris inferior fuisse reperietur. Quamvis enim ingenio felicissimo esset, non tamen quidquam negligenter ac temere egit, sed in inquirendo et cogitando plurimum temporis consumpsit, existimans, qualis mens sit, tale et regnum futurum esse. Eodem igitur præclaro modo, quo regno potitus est, illud etiam administravit. In negotiis certe diligens, laboriosus, circumspiciens, neminem injuria affecit, bonos honoravit, malos punivit, atque tanta pietate et humanitate civitatem rexit, ut rex non minus quam cives fortunati judicarentur. Qamvis nihil consiliariis indigeret, cum amicis tamen consilium capiebat. Amicis sæpe de jure cedebat, hostes semper superabat. Nulla in re ordinis et constantiæ negligens fuit, et quidquid verbis promiserat, non minus servabat, quam si jusjurandum dedisset. Animosus fuit, alios sibi devinciens, ingenia aliorum longe superando terribilis, voluptatibus imperans non serviens, multumque sibi otii faciens paucis laboribus, non parvis oblectationibus multos labores sibi præparans. Atque plura etiam in illo fuisse, facta ejus declarant. (κ΄.) Urbis suæ florem, qui sub Phœnicum imperiis marcuerat, restituit et auxit, eamque ita potentem reddidit, ut, qui illam antea contempserant, nunc vehementer timerent. Nec solum urbem, sed totam etiam insulam mansuetam et moderatam efficit. Nam incolæ ante Evagoram inaccessibiles et in Græcos crudeles ita nunc mutati sunt, ut in amore Græcorum certent, Græcas mulieres in matrimonium ducant, Græcisque et operibus et studiis delectentur. (κα΄.) Itaque multi, iique Græcorum probi viri in Cyprum habitatum concesserunt, e quibus Cononem tantum nomino, qui post acceptam ad Ægospotamos cladem hunc locum et tutissimum sibi et patriæ utilissimum fore ratus, spe sua non excidit. Nam simulac Evagoram convenisset, se invicem plurimi fecerunt et de urbe nostra restituenda consenserunt. Videntes nempe patriam suam Lacedæmoniorum imperio subjectam esse, gravissime tulerunt et deliberantibus, quomodo eam infortuniis eriperent, mox opportunitatem Lacedæmonii præbuerunt. Quum enim Lacedæmonii, insatiabili cupiditate incensi, totius Asiæ imperium affectarent, illi duces regios docuerunt, non terra, sed mari cum Lacedæmoniis decertandum esse, ut non solum Asia, sed tota Græcia victoriæ fructus perciperet. Quod reipsa evenit. Nam victis duce Conone et adjutore Evagora (ad Cnidum) Lacedæmoniis imperioque privatis, et Græci libertatem et nostra civitas antiquæ gloriæ partem recuperaverunt; pro quibus meritis statuas illis juxta

λείποντ' οὐδεμίαν τῶν τοιούτων ὑπερβολὴν, ἡγησάμην Εὐαγόραν, εἴ τις ἐστὶν αἴσθησις τοῖς τετελευτηκόσι περὶ τῶν

Jovis servatoris simulacrum posuimus, tum maximi in Græcos beneficii tum arctissimæ inter ipsos amicitiæ monumentum. (κβ'.) Aliter autem erga illos affectus fuit Persarum rex; quippe qui Evagoram adeo reformidarit, ut dum beneficia illius experiebatur, bellum adversus illum moliretur, timens nimirum, ne, quæ erat illius magnanimitas et rerum gestarum gloria et successus, non Cypri tantum, sed totum Persarum regnum everteret. (κγ'.) Quo facto Evagoras, quanquam omnibus copiis inferior, ita tamen præclare se gessit, ut sua ipsius virtute filioque Protagora sociis, tota pæne Cypro potiretur, Phœniciam vastaret, Tyrum vi caperet, Ciliciam ad defectionem a rege impelleret, atque ita hostes bello satiaret, ut, bello per decem annos frustrà gesto, cupide pacem facerent. (κδ'.) Quapropter Evagoras non tantum reliqua bella, sed illud etiam Trojanum ab Heroibus gestum superasse videtur, siquidem unius urbis dominus, vires totius Asiæ sustinuit, dum illi conjunctis universæ Græciæ viribus solam Trojam expugnaverunt. Hinc majorem etiam quam illi gloriam adeptus esset, si tot laudis suæ præcones habuisset, quot illi. (κε'.) Quis enim illorum tanta perfecit, quanta Evagoras? Ex privato regem se constituit; gentem suam regno pulsam restituit; cives e Barbaris Græcos, ex mollibus bellicosos reddidit; urbem inhospitabilem mansuetiorem et mitiorem fecit; regis socius ad navale prœlium circa Cnidum maximas vires contulit; sed hostis factus ejusdem, tam præclare ultus est, ut bellum in Cypro gestum alta mente regis maneat repostum. (κϛ'.) Hinc quid maximum sit inter Evagoræ facinora, dicere nequeo, quocunque enim me convertero, omnia mihi maxima et admiratione dignissima videntur. (κζ'.) Quapropter illum immortalitate dignatum esse judico, siquidem perpetua felicitate ad obitum usque gravis est. (κη'.) *Epilogus.* Nulla nempe felicitatis pars illi defuit. Tales enim habuit majores, quales præter illum nemo alius; corpore et animo cæteris longe præstitit; immortalem nominis sui memoriam reliquit; senex factus, morborum senectutis expers decessit; multos, eosque pulcros, liberos suscepit, quorum alius rex, alius princeps vocatus est, ita ut nomen dei aut numinis aut immortalis in eum perquam commode conveniat. (κθ'.) Sentio quidem, multa, quæ de Evagora dici poterant, ob senectutis infirmitatem prætermissa esse, verumtamen pro viribus non illaudatus fuit. (λ'.) Pulcra sunt corporum imagines monumenta, attamen mentis rerumque gestarum illa, quæ in artificiosis orationibus conspiciuntur, multis de causis anteponenda videntur. Nam primum viri præstantes rerum gestarum gloria magis quam corporis forma superbiunt; deinde expressæ corporum formæ eodem loco manent; orationes vero evulgantur et eruditos delectant; porro fictis et pictis imaginibus nec quisquam corpus assimilare potest, mentem vero ac mores oratione depictos mente imitari valet. (λα'.) Atque hæc præcipua causa est, quare hanc orationem scripserim, quia ejusmodi pictura, non aliena præsertim, sed domestica, te tuosque tum in agendo tum in dicendo omnibus superiores reddere potest. (λβ'.) Ne vero putes, me segniorem te credere et stimulo egentem, quum tam sæpe te hortor, scias, me spectatoribus certaminum esse similem, qui non ultimos cursorum, sed primos metæque proximos instigare solent. (λγ'.) Meum igitur est aliorumque, qui tibi bene volunt, te hortari, ut eadem, qua incepisti via, pergas, tuum contra eniti, ut majoribus tuis quam simillimus fias, non contentus, nisi non tantum aliis, sed etiam iis, qui in iisdem tecum honoribus versantur, antecellueris. Atque hoc facile perfeceris, dummodo in sapientiæ studio perseveraveris, tantosque, quantos hucusque, feceris progressus. Lang. Videtur hæc oratio inscripta fuisse anno ante Christum 374. et Isocratis ætatis 62. Auger.

Νικόκλεις] Filius Evagoræ, regis Salaminis, urbis Cypri, atque ejus in regno successor: quare ab Isocrate de Permut. §. ιϛ'. ὁ τῶν Σαλαμινίων βασιλεὺς et §. κε'. ὁ Κύπριος appellatur, ut et a Maximo Tyrio Dissert. xx. et ab Ælian. V. H. vii. 2. Alio nomine dici putatur Nicocreon a Leopardo Emend. i. 10. et a Casaubono ad Athenæum viii. 9. Duos fuisse, quibus nomen Nicoclis tributum offenderetur docet Perizonius ad Ælian. l. l. quorum priorem hunc Evagoræ filium, cujus mentio ab Æliano fieret, fuisse existimat. Videtur eidem Perizonio regno privatus esse a Prytagora, seu Protagora, qui §. κγ'. ab Isocrate commemoratur. Findeisen. Cf. Diod. Sic. l. xiv. 98. Aristot. Polit. v. 10. et Justin. v. 6.

Τῶν ἐπιφερομένων] *inferiarum.* ἐπιφέρεσθαι enim idem est ac Lat. *inferre.* Lang.

Μουσικῇ] Morus ad Paneg. §. μϛ'. conjicit hic legendum esse μουσικῆς, improbantibus Findeiseno et Langio.

Λείποντ' οὐδεμίαν ὑπερβολὴν] Λείπειν, item ἀπολείπειν et καταλείπειν, οὐδεμίαν ὑπερβολὴν dicitur apud Isocratem is omnino, qui tantum facit, quantum nec exspectari ab eo nec fieri ab aliis potest, qui talem se quadam in re præstat, ut alios quidem superet, ab his vero, experientibus etiam, superari nequeat, qui adeo aliis longe præstat, et quidem in utramque partem. Sic usurpatur de insigniter improbis Paneg. §. λβ'. et Panath. §. κη'. de eo qui summam gloriam nactus est, ita ut alii eandem, nedum majorem, consequi non possint. Inprimis usurpatur de iis, qui magnificentia vincunt alios, et tantum insumunt in aliquam rem, quantum ab aliis fere insumi non possit. V. c. de Big. §. ιδ'. dicitur Alcibiades, τοῖς μέλλουσιν ἱπποτροφεῖν οὐδεμίαν ὑπερβολὴν καταλιπών. et paulo post Isocrates alia commemorans munera publica, quibus Alcibiades vacaverit, utitur verbo διαφέρειν. Find.

b ἐνθάδε γιγνομένων, εὐμενῶς μὲν ἀποδέχεσθαι καὶ ταῦτα
καὶ χαίρειν ὁρῶντα τήν τε περὶ αὐτὸν ἐπιμέλειαν καὶ τὴν
σὴν μεγαλοπρέπειαν, πολὺ δ' ἂν ἔτι πλείω χάριν ἔχειν ἢ
τοῖς ἄλλοις ἅπασιν, εἴ τις δυνηθείη περὶ τῶν ἐπιτηδευμάτων
αὐτοῦ καὶ τῶν κινδύνων ἀξίως διελθεῖν τῶν ἐκείνῳ πεπρα-
γμένων· εὑρήσομεν γὰρ τοὺς φιλοτίμους καὶ μεγαλοψύχους
τῶν ἀνδρῶν οὐ μόνον ἀντὶ τῶν τοιούτων ἐπαινεῖσθαι βουλο-
c μένους, ἀλλ' ἀντὶ τοῦ ζῆν ἀποθνήσκειν [1] εὐκόλως αἱρουμέ-
νους, καὶ μᾶλλον περὶ τῆς δόξης ἢ τοῦ βίου σπουδάζοντας,
καὶ πάντα ποιοῦντας ὅπως ἀθάνατον τὴν περὶ αὑτῶν
μνήμην [2] καταλείψουσιν. αἱ μὲν οὖν δαπάναι τῶν μὲν τοιού-
των οὐδὲν ἐξεργάζονται, τοῦ δὲ πλούτου σημεῖόν εἰσιν. οἱ
δὲ περὶ τὴν μουσικὴν καὶ τὰς ἄλλας ἀγωνίας ὄντες, οἱ μὲν
τὰς δυνάμεις [3] τὰς αὑτῶν οἱ δὲ τὰς τέχνας ἐπιδειξάμενοι, 189
d σφᾶς αὐτοὺς ἐντιμοτέρους κατέστησαν· ὁ δὲ λόγος, εἰ καλῶς
διέλθοι τὰς ἐκείνου πράξεις, ἀείμνηστον ἂν τὴν ἀρετὴν τὴν
Εὐαγόρου παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις ποιήσειεν.
β'. Ἐχρῆν μὲν οὖν καὶ τοὺς ἄλλους ἐπαινεῖν τοὺς ἐφ'
αὑτῶν ἄνδρας ἀγαθοὺς γεγενημένους, ἵν' οἵ τε δυνάμενοι τὰ
190 τῶν [4] ἄλλων ἔργα κοσμεῖν ἐν εἰδόσι ποιούμενοι τοὺς λόγους
ταῖς ἀληθείαις ἐχρῶντο περὶ αὐτῶν, οἵ τε νεώτεροι φιλοτι-
μοτέρως διέκειντο πρὸς τὴν ἀρετὴν, εἰδότες ὅτι τούτων [5] εὐ-
λογήσονται μᾶλλον, ὧν ἂν ἀμείνους σφᾶς αὐτοὺς παρά-

[1] εὐκλεῶς A. C. L. [2] καταλείψωσιν A. [3] αὐτῶν A. C. L. [4] παλαιῶν A. L. [5] εὐλογηθήσονται A. C. L.

Ἔχειν] Wolf. mavult ἕξειν, præter necessitatem, quum duo præsentia antecedant, et præsens apud optimos et Isocratem pro futuro ponatur. Lang.

Εἴ τις] Idem est h. l. ac τούτῳ, ὃς. Idem.

Τῶν ἐκείνῳ πεπραγμένων] Regitur ab ἀξίως. Auger.

Ἀντὶ τῶν τοιούτων] Refer ad ἐπιφερομένων etc. p. 438. 2. Lang.

Οἱ δὲ — ὄντες] Nominativus absolutus pro τῶν δὲ — ὄντων. Idem.

Ἀγωνίας] *certamina,* i. q. ἀγῶνες. Sic ap. Æschin. Socrat. Dial. i. §. 7. Find.

Ἐν εἰδόσι] Wolf. recte intellexit, et explicuit παρὰ τοῖς εἰδόσι. Verte: *qui rerum quæ sua ætate gestæ sunt notitiam habent.* Lang.

σχωσι. νῦν δὲ τίς οὐκ ἂν ἀθυμήσειεν, ὅταν ὁρᾷ τοὺς μὲν
περὶ τὰ Τρωϊκὰ [1] καὶ τοὺς ἐπέκεινα γενομένους ὑμνουμένους
καὶ τραγῳδουμένους, αὐτὸν δὲ προειδῇ, μηδ' ἂν [2] ὑπερβάλ-
λῃ τὰς ἐκείνων ἀρετὰς, μηδέποτε τοιούτων ἐπαίνων ἀξιω- b
θησόμενον; τούτων δ' αἴτιος ὁ φθόνος, ᾧ τοῦτο μόνον πρόσ-
εστιν ἀγαθὸν, ὅτι μέγιστον κακὸν τοῖς ἔχουσίν ἐστιν. οὕτω
γάρ τινες δυσκόλως πεφύκασιν, ὥσθ' ἥδιον [3] ἂν εὐλογουμέ-
νων [4] ἀκούοιεν οὓς οὐκ ἴσασιν εἰ γεγόνασιν, [5] ἢ τούτους ὑφ'
ὧν εὖ πεπονθότες αὐτοὶ [6] τυγχάνουσιν. οὐ μὴν δουλευτέον
[7] τοὺς νοῦν ἔχοντας τοῖς οὕτω κακῶς φρονοῦσιν, ἀλλὰ τῶν
μὲν τοιούτων ἀμελητέον, τοὺς δ' ἄλλους ἐθιστέον ἀκούειν c
περὶ ὧν καὶ λέγειν [8] δίκαιόν ἐστιν, ἄλλως [9] τ' ἐπειδὴ καὶ
τὰς ἐπιδόσεις [10] ἴσμεν γιγνομένας καὶ τῶν τεχνῶν καὶ τῶν
ἄλλων ἁπάντων οὐ διὰ τοὺς ἐμμένοντας τοῖς καθεστῶσιν,
ἀλλὰ διὰ τοὺς ἐπανορθοῦντας καὶ τολμῶντας ἀεί τι κινεῖν
τῶν μὴ καλῶς ἐχόντων.

γʹ. Οἶδα μὲν οὖν, ὅτι χαλεπόν ἐστιν ὃ μέλλω ποιεῖν,
ἀνδρὸς ἀρετὴν διὰ λόγων ἐγκωμιάζειν. σημεῖον δὲ μέγιστον·
περὶ μὲν γὰρ ἄλλων πολλῶν καὶ παντοδαπῶν λέγειν τολ-
μῶσιν οἱ περὶ τὴν φιλοσοφίαν ὄντες, περὶ δὲ τῶν τοιούτων d
οὐδεὶς πώποτ' αὐτῶν συγγράφειν ἐπεχείρησε. καὶ πολλὴν
αὐτοῖς ἔχω συγγνώμην. τοῖς μὲν γὰρ ποιηταῖς πολλοὶ δέ-
δονται κόσμοι· καὶ γὰρ πλησιάζοντας τοῖς ἀνθρώποις τοὺς
θεοὺς οἷόν τ' αὐτοῖς ἐστὶ ποιῆσαι, καὶ διαλεγομένους καὶ
190 συναγωνιζομένους οἷς ἂν βουληθῶσι, καὶ περὶ τούτων δη-
λῶσαι, μὴ μόνον τοῖς τεταγμένοις ὀνόμασιν, ἀλλὰ τὰ μὲν

[1] τούς τ' A. L. [2] ὑπερβάλληται A. C. L. [3] ἂν om. A. C. L.
[4] ἀκούειν A. C. L. [5] ἤ τι τούτων A. C. L. [6] τυγχάνουσιν ἀποδέχεσθαι. A. C. L.
[7] τούς γε A. C. L. [8] δικαιότερόν A. C. L. [9] τε καὶ ἐπειδὴ C. [10] ὁρῶμεν A. C. L.

Τοὺς ἐπέκεινα γενομ.] Intelliguntur ii a quibus bellum Thebanum gestum est. Vid. Fischer. ad Anacreont. Od. 1. FIND. Λέγει τοὺς πρὸ τῶν Τρωϊκῶν γενομένους, οἷον Ἡρακλέα, Θησέα, καὶ τοὺς τοιούτους. COR.

Ὑμνουμένους] Δι' ὕμνων ἐγκωμιαζομένους. IDEM.

Τραγῳδουμένους] Ἐν δράμασιν ᾀδομένους. IDEM.

Τοὺς νοῦν ἔχοντας] Est vel accus. absolut. pro dat. τοῖς ἔχουσι (quo autem Isocrates noluit hic uti, ne orationi inde exsisteret ambiguitas, quod statim dativ. sequatur), vel pendet a δεῖ latens in δουλευτέον, quod est i. q. δεῖ δουλεύειν. Sic ap. Xenoph. Mem. iii. 2. 10. τί δὲ, τοὺς κινδυνεύειν μέλλοντας, ἆρα τοὺς φιλοτιμοτάτους προτακτέον. FIND.

Ἀκούειν] Supple περὶ τούτων. LANG.

Οἱ περὶ τὴν φιλοσοφίαν ὄντες] *oratores seu homines eruditi.* IDEM.

Πολλοὶ δέδονται κόσμοι] Συγκεχώρηται πλεοναχῶς κοσμεῖν τὰ λεγόμενα. COR.

Συναγωνιζομένους] *opem ferentes.* LANG.

Βουληθῶσι] Scil. οἱ ποιηταί. IDEM.

Τοῖς τεταγμένοις ὀνόμασι] *verbis receptis seu usitatis.* IDEM. Τοῖς ἐν πλείονι χρήσει, ἃ μετ' ὀλίγον πολιτικὰ ὀνόματα καλέσει. COR.

Τὰ μὲν ξένοις] Ξένα μὲν ὀνόματα τὰ ἀφ' ἑτέρας γλώσσης ἢ διαλέκτου· καινὰ δὲ, τὰ ἐφ' ἑτέρας τασσόμενα σημασίας τῆς ἐφ' ἧς τέως ἐτέτακτο, ἢ καὶ ἀνάλογον τοῖς τεταγμένοις πλαττόμενα. λέγοιντο δ' ἂν καθ' ἕτερον τρόπον καινὰ καὶ αὐτὰ τὰ ἀρχαϊκά· εἰ γάρ τις τοῖς μηκέτι ἐν χρήσει ὀνόμασι χρῷτο, οὐκ ἂν ἀπεικότως κἀκεῖνον καινοῖς ὀνόμασι χρῆσθαι φήσαιεν οἱ ἀκούοντες. COR.

Πᾶσι τοῖς εἴδεσι] *omni modo.* LANG.

Λόγους] Supple οὖσιν. IDEM.

Τοῖς πολιτικοῖς] *ad sensum populi accommodatis seu usitatis.* IDEM. Οἷς ἐν τῇ πόλει χρῶνται, ἢ ἅπερ οἱ πολῖται γνωρίζουσιν. COR.

Τῶν ἐνθυμημάτων] Ἐνθυμήματα τοῖς ῥήτορσι λέγεται (ἀντιδιεσταλμένως πρὸς τὰ ὀνόματα) ἃ συλλογισμοὺς καλοῦσιν οἱ διαλεκτικοί. IDEM.

Τοῖς περὶ αὐτὰς τὰς πράξεις] *quas (sententias) res ipsæ suppeditant.* LANG. Τοῖς μὴ πόρρωθεν καὶ πανταχόθεν λαμβανομένοις, ἀλλ' ἐγγὺς οὖσι τῶν πράξεων, ὥς φησιν Ἀριστοτέλης Ῥητορικ. Β. κβʹ. COR.

Ἂν καὶ τῇ λέξει — κακῶς] I. e. εἰ καὶ ἡ λέξις καὶ τὰ ἐνθυμήματα τῶν ποιημάτων κακά ἐστι. WOLF.

Περὶ τῆς φύσεως] *de natalibus,* quæ sequuntur §. ηʹ. Wolf. [improbante quoque Findeiseno, qui proximum καὶ exponit *scilicet*] de corporis et animi virtutibus hoc vocabulum intelligi mavult. LANG. Περὶ τῆς γενέσεως. COR.

Τῶν ἄλλων ἕνεκα] Τῶν μὴ ἐπισταμένων χάριν. IDEM.

Ἀπὸ Διὸς] Supple γενομένους. LANG.

ξένοις τὰ δὲ καινοῖς τὰ δὲ μεταφοραῖς, καὶ μηδὲν παραλι-
πεῖν, ἀλλὰ πᾶσι τοῖς εἴδεσι διαποικίλαι τὴν ποίησιν· τοῖς
δὲ περὶ τοὺς λόγους οὐδὲν ἔξεστι τῶν τοιούτων, ἀλλ' ἀποτό-
μως καὶ τῶν ὀνομάτων τοῖς πολιτικοῖς [1] μόνον καὶ τῶν ἐν-
θυμημάτων τοῖς περὶ αὐτὰς τὰς πράξεις ἀναγκαῖόν ἐστι
191 χρῆσθαι. πρὸς δὲ τούτοις οἱ μὲν μετὰ μέτρων καὶ ῥυθμῶν
ἅπαντα ποιοῦσιν, οἱ δ' οὐδενὸς τούτων κοινωνοῦσιν· ἃ το-
σαύτην ἔχει χάριν, ὥστ', ἂν καὶ τῇ λέξει καὶ τοῖς ἐνθυμή-
μασιν ἔχῃ κακῶς, ὅμως [2] αὐταῖς ταῖς [3] εὐρυθμίαις καὶ ταῖς
συμμετρίαις ψυχαγωγοῦσι τοὺς ἀκούοντας· [4] γνοίη δ' ἄν
τις ἐκεῖθεν τὴν δύναμιν αὐτῶν· ἢν γάρ τις τῶν ποιημάτων
τῶν εὐδοκιμούντων τὰ μὲν ὀνόματα καὶ τὰς διανοίας κατα-
b λίπῃ, τὸ δὲ μέτρον διαλύσῃ, φανήσεται πολὺ καταδεέστερα
τῆς δόξης ἧς νῦν ἔχομεν περὶ αὐτῶν. ὅμως δὲ, καίπερ το-
σοῦτον πλεονεκτούσης τῆς ποιήσεως, οὐκ ὀκνητέον, ἀλλ'
ἀποπειρατέον ἐστὶ τῶν λόγων εἰ καὶ [5] τοῦτο δυνήσονται, τοὺς
ἀγαθοὺς ἄνδρας [6] εὐλογεῖν μηδὲν χεῖρον τῶν ἐν ταῖς ᾠδαῖς
καὶ τοῖς μέτροις ἐγκωμιαζόντων.

c δʹ. Πρῶτον μὲν οὖν περὶ τῆς φύσεως τῆς Εὐαγόρου, καὶ
τίνων ἦν ἀπόγονος, εἰ καὶ πολλοὶ προεπίστανται, δοκεῖ μοι
πρέπειν [7] κἀμὲ τῶν ἄλλων ἕνεκα διελθεῖν περὶ αὐτῶν, ἵνα
πάντες εἰδῶσιν, ὅτι καλλίστων αὐτῷ καὶ μεγίστων παρα-
δειγμάτων καταλειφθέντων οὐδὲν καταδεέστερον αὐτὸν ἐκεί-
νων παρέσχεν. ὁμολογεῖται μὲν γὰρ τοὺς ἀπὸ Διὸς εὐγε-

[1] μόνον om. A. C. L. [2] αὐταῖς om. A. C. L. [3] γε εὐρ. A. C. L.
[4] καταμάθοι A. C. L. [5] οὗτοι A. C. L. [6] εὖ λέγειν A. C. L.
[7] καὶ ἐμὲ A. C. L.

νεστάτους τῶν ἡμιθέων εἶναι, τούτων δ᾽ αὐτῶν οὐκ ἔστιν
ὅςτις οὐκ ἂν Αἰακίδας προκρίνειεν, ἐν μὲν γὰρ τοῖς ἄλλοις d
γένεσιν εὑρήσομεν τοὺς μὲν ὑπερβάλλοντας τοὺς δὲ κατα-
δεεστέρους ὄντας, οὗτοι δ᾽ ἅπαντες ὀνομαστότατοι τῶν καθ᾽
αὑτοὺς γεγόνασι.

έ. Τοῦτο μὲν γὰρ Αἰακὸς ὁ Διὸς μὲν ἔκγονος, τοῦ δὲ
γένους τοῦ Τευκριδῶν πρόγονος, τοσοῦτον διήνεγκεν ὥςτε
γενομένων αὐχμῶν ἐν τοῖς Ἕλλησι καὶ πολλῶν ἀνθρώπων
191 διαφθαρέντων, ἐπειδὴ τὸ μέγεθος τῆς συμφορᾶς [1]ὑπερέβαλ-
λεν, ἦλθον οἱ προεστῶτες τῶν πόλεων ἱκετεύοντες αὐτὸν, e
νομίζοντες διὰ τῆς [2]συγγενείας καὶ τῆς εὐσεβείας τῆς ἐκείνου
τάχιστ᾽ ἂν εὑρέσθαι παρὰ τῶν θεῶν τῶν παρόντων κακῶν
ἀπαλλαγήν. σωθέντες δὲ καὶ τυχόντες [3]ὧν ἐδεήθησαν, ἱερὸν
ἐν Αἰγίνῃ κατεστήσαντο κοινὸν τῶν Ἑλλήνων, οὗπερ ἐκεῖνος
ἐποιήσατο τὴν εὐχήν. καὶ κατ᾽ ἐκεῖνον μὲν τὸν χρόνον, ἕως 192
ἦν μετ᾽ ἀνθρώπων, μετὰ καλλίστης [4]ὢν δόξης διετέλεσεν·
ἐπειδὴ δὲ μετήλλαξε τὸν βίον, λέγεται παρὰ Πλούτωνι καὶ
Κόρῃ μεγίστας [5]τιμὰς ἔχων παρεδρεύειν ἐκείνοις.

ς'. Τούτου δὲ παῖδες ἦσαν Τελαμὼν καὶ Πηλεὺς, ὧν ὁ
μὲν ἕτερος μεθ᾽ Ἡρακλέους ἐπὶ Λαομέδοντα στρατευσάμενος

[1] ὑπερέβαλεν A. C. L. [2] εὐγενείας A. C. L. [3] ἁπάντων ὧν A. C. πάντων ὧν L. [4] δόξης ὢν A. C. L. [5] τιμὰς μεγίστας A. C. L.

Καθ' αὑτοὺς] Idem est quod supra §. β'. ἐφ' αὑτῶν. Cæterum repete γενομένων. Idem.

Τοῦτο μὲν] Anantapodoton est. Sequi enim debet τοῦτο δὲ, quod ob periodi prolixitatem et mutatam constructionem est omissum. Sequitur enim §. ς'. τούτου δὲ, et §. ζ'. τούτοιν δ'. Wolf.

Αἰακὸς] Fuit filius Æginæ, filiæ Asopi (unde ab Ovidio Metam. vii. 113. 484. dicitur Asopiades), et Jovis, qui in ignem conversus Æginam compressit. V. Ovid. Metam. vii. 113. Præter filios ab Isocrate laudatos, Telamonem et Peleum, ex Enclaide filia Chironis susceptos, tertius a veteribus, nomine Phocus, e Psammathe filia Nerei natus, commemoratur. V. Metam. vii. 668. [et Pindar. Nem. iv. 20. sqq.] Ab hoc Phoco, qui ab Apollon. Rod. i. 93. sq. dicitur interemptus esse a Telamone et Peleo, Phocenses nomen traxisse putantur. Vid. Schol. ad Apollon. Rhod. i. 207. Find.

Ἐν τοῖς Ἕλλησι] Pro ἐν τῇ Ἑλλάδι. Vid. Diod. Sic. iv. x. Qui scribit, ex imprecatione Minois pestilentiam istam invasisse Græciam, et precibus Æaci a cæteris depulsam solos Athenienses infestare non destitisse donec tributum illud, cujus in Helena mentio fit, Minoi pependissent. Wolf. Vid. Hemsterhus. ad Aristoph. Plut. p. 389. Find.

Ὑπερέβαλλεν] Ἐλλειπτικῶς τοῦ πᾶσαν ἀνθρωπίνην βοήθειαν, ἢ τινὸς τοιούτου. Cor.

Ἱκετεύοντες] F. leg. ἱκετεύσοντες, ut Plataic. §. α'. ἥκομεν ἱκετεύσοντες. Certe, ut ab aliis, ita semper ab Isocrate verbis, quibus notio eundi subjecta est, junguntur participia futurorum. Infra §. κα'. ἦλθον οἰκήσοντες, Plataic. §. κ'. κα'. Verum nil mutandum videtur. Participium præs. etiam hac in re poni solet. v. c. ap. Lucian. Timon. §. 110. προσῆλθεν ἐπικουρίας δεόμενος. Find.

Εὑρέσθαι] Pro εὑρήσεσθαι. Wolf.

Ἱερὸν ἐν Αἰγ.] Τὸ καὶ Αἰάκειον παρὰ τὸν ἥρωα καλούμενον. Cor. Vid. Pausan. Corinth. c. 29.

Λαομέδοντα] Vid. Ovid. Metam. xi. 210. sqq. Apollod. ii. 123. Hygin. fab. 89. Find.

[1]ἀριστείων ἠξιώθη, Πηλεὺς δ᾽ ἔν [2]τε τῇ μάχῃ τῇ πρὸς Κεν-
ταύρους ἀριστεύσας καὶ κατὰ πολλοὺς ἄλλους κινδύνους εὐ-
b δοκιμήσας Θέτιδι τῇ Νηρέως, θνητὸς ὢν [3]ἀθανάτῃ, συνῴ-
κησε, καὶ μόνου τούτου φασὶ τῶν προγεγενημένων ὑπὸ θεῶν
ἐν τοῖς γάμοις ὑμέναιον ᾀσθῆναι.

ζ'. Τούτοιν δ᾽ [4]ἑκατέρου, Τελαμῶνος μὲν Αἴας καὶ Τεῦ-
κρος [5]ἐγενέσθην, Πηλέως δὲ Ἀχιλλεὺς, οἳ μέγιστον καὶ
σαφέστατον ἔλεγχον ἔδοσαν τῆς αὑτῶν ἀρετῆς· οὐ γὰρ ἐν
ταῖς αὑτῶν πόλεσιν μόνον [6]ἐπρώτευσαν, οὐδ᾽ ἐν τοῖς τόποις
ἐν οἷς κατῴκουν, ἀλλὰ στρατείας τοῖς Ἕλλησιν ἐπὶ τοὺς
c βαρβάρους [7]γενομένης, καὶ πολλῶν μὲν ἑκατέρωθεν ἀθροι-
σθέντων, οὐδενὸς δὲ τῶν ὀνομαστῶν ἀπολειφθέντος, ἐν τού-
τοις τοῖς κινδύνοις Ἀχιλλεὺς μὲν ἁπάντων διήνεγκεν, Αἴας
δὲ μετ᾽ ἐκεῖνον ἠρίστευσε, Τεῦκρος δὲ τῆς τε τούτων συγγε-
νείας ἄξιος καὶ τῶν ἄλλων οὐδενὸς χείρων γενόμενος, ἐπειδὴ
Τροίαν συνεξεῖλεν, ἀφικόμενος εἰς Κύπρον, Σαλαμῖνά τε
κατῴκισεν, ὁμώνυμον ποιήσας τῆς πρότερον αὐτῷ πατρίδος
d οὔσης, καὶ τὸ γένος τὸ νῦν βασιλεῦον κατέλιπε.

ή. Τὰ μὲν οὖν ἐξ ἀρχῆς Εὐαγόρᾳ παρὰ τῶν προγόνων
ὑπάρξαντα τηλικαῦτα τὸ μέγεθός ἐστι. τοῦτον δὲ τὸν τρό-
πον τῆς πόλεως [8]κατοικισθείσης, κατὰ μὲν ἀρχὰς οἱ γε- 192
γονότες ἀπὸ Τεύκρου τὴν βασιλείαν εἶχον· χρόνῳ δὲ ὕστερον
ἀφικόμενος ἐκ Φοινίκης ἀνὴρ φυγὰς, καὶ πιστευθεὶς ὑπὸ
e τοῦ τότε [9]βασιλεύοντος καὶ μεγάλας δυναστείας λαβὼν,
οὐ χάριν ἔσχε τούτων, ἀλλὰ κακὸς μὲν [10]γενόμενος περὶ
τὸν ὑποδεξάμενον, δεινὸς δὲ πρὸς τὸ πλεονεκτῆσαι, τὸν μὲν
εὐεργέτην ἐξέβαλεν, αὐτὸς δὲ τὴν βασιλείαν κατέσχεν.
ἀπιστῶν δὲ τοῖς πεπραγμένοις, καὶ βουλόμενος ἀσφαλῶς
[11]κατασκευάσασθαι τὰ περὶ αὑτὸν, τήν τε πόλιν ἐξεβαρ-

[1] τῶν ἀριστείων ἔτυχε A. C. L. [2] τε om. A. C. L. [3] ἀθανάτῳ A. C. L. [4] ἑκατέρων A. C. L. [5] ἐγεννήθη A. C. L. [6] ἐπρώτευσαν μόνον A. C. L. [7] γινομένης L. [8] οἰκισθείσης A. C. L. [9] βασιλεύοντας τότε καὶ δυναστείας μεγάλας A. C. L. [10] γινόμενος A. L. [11] καταθέσθαι A. C. L.

Κενταύρους] Vid. Palæphat. c. 1. et quos ibi laudat Fischer. cf. Hygin. fab. 33. Idem.

Μόνου τούτου] Pendet a sequenti γάμοις. Lang. Idem contigisse Cadmo in nuptiis narrat Theognis ver. 15. sqq. et Diodor. Sic. V. 49.

Ἑκατέρωθεν] *ab utraque parte*, et Græcorum et barbarorum. Lang.

Ἐξεβαρβάρωσε] Βάρβαρον ἀνθ' Ἑλληνικῆς ἐποίησε, καὶ αὐτῶν τῶν κατοικούντων Ἑλλήνων τὰ ἤθη τῇ πρὸς τοὺς βαρβάρους ἐπιμιξίᾳ εἰς τὸ ἄγριον καὶ ἄμικτον τελέως μεταστήσας· τοιαῦτα γὰρ ἀπεργάζεται ἡ μετὰ βαρβάρων

βάρωσε καὶ τὴν νῆσον ὅλην βασιλεῖ τῷ μεγάλῳ κατεδού-
λωσεν.

θ'. Οὕτω δὲ [1] καὶ τῶν πραγμάτων καθεστώτων [2] καὶ 193
τῶν ἐκγόνων τῶν ἐκείνου τὴν ἀρχὴν ἐχόντων Εὐαγόρας γί-
γνεται· περὶ οὗ τὰς μὲν φήμας καὶ τὰς μαντείας καὶ τὰς
ὄψεις τὰς ἐν τοῖς ὕπνοις γενομένας, ἐξ ὧν [3] μειζόνως ἂν
φανείη γεγονὼς ἢ κατὰ ἄνθρωπον, αἱροῦμαι [4] παραλιπεῖν,
οὐκ ἀπιστῶν τοῖς λεγομένοις, ἀλλ' ἵνα πᾶσι ποιήσω φα-
νερὸν ὅτι τοσούτου δέω πλασάμενος εἰπεῖν τι περὶ τῶν ἐκείνῳ
πεπραγμένων, ὥστε καὶ τῶν ὑπαρχόντων ἀφίημι τὰ τοιαῦ-
τα περὶ ὧν ὀλίγοι τινὲς ἐπίστανται καὶ μὴ πάντες οἱ πο-
λῖται συνίσασιν. ἄρξομαι δὲ ἐκ τῶν ὁμολογουμένων λέγειν b
περὶ αὐτοῦ.

ι'. Παῖς μὲν γὰρ ὢν ἔσχε κάλλος καὶ ῥώμην καὶ σω-
φροσύνην, ἅπερ τῶν ἀγαθῶν πρεπωδέστατα τοῖς τηλι-
κούτοις ἐστί. καὶ τούτων μάρτυρας [5] ἄν τις ποιήσαιτο, τῆς
μὲν σωφροσύνης τοὺς συμπαιδευθέντας τῶν πολιτῶν, τοῦ δὲ
κάλλους ἅπαντας τοὺς ἰδόντας, τῆς δὲ ῥώμης τοὺς ἀγῶνας
ἐν οἷς ἐκεῖνος τῶν ἡλικιωτῶν ἐκρατίστευσεν. ἀνδρὶ δὲ γενο-
μένῳ ταῦτά τε πάντα συνηυξήθη, καὶ πρὸς τούτοις ἀνδρία c
προσεγένετο καὶ σοφία καὶ δικαιοσύνη, καὶ ταῦτ' οὐ μέσως
οὐδὲ ὥσπερ [6] ἑτέροις, ἀλλ' ἕκαστον αὐτῶν [7] εἰς ὑπερβολήν·
τοσοῦτον γὰρ καὶ ταῖς τοῦ σώματος καὶ ταῖς τῆς ψυχῆς
ἀρεταῖς διήνεγκεν, ὥσθ', ὁπότε μὲν αὐτὸν ὁρῷεν οἱ τότε βα-
σιλεύοντες, ἐκπλήττεσθαι καὶ φοβεῖσθαι περὶ τῆς ἀρχῆς,
ἡγουμένους οὐχ οἷόν τ' εἶναι τὸν τοιοῦτον τὴν φύσιν ἐν

[1] καὶ om. A. C. L. [2] καὶ τῶν - - - - - ἐχόντων om. A. C. L. [3] μείζω A. C. L. [4] καταλιπεῖν A. C. L. [5] ἄν τις μάρτυρας A. C. L. [6] ἐν ἑτέροις τισὶν A. C. L. [7] πρὸς A. C. L.

ἀναστροφὴ καὶ συμβίωσις. Διὸ καὶ ὁ παρὰ τῷ Εὐριπίδῃ Τυνδαρέως (Ὀρέστ. 485.) πρὸς Μενέλαον, ἀπὸ τοῦ περὶ Τροίαν ἐπανιόντα πολέμου, λέγει· Βεβαρβάρωσαι, χρόνιος ὢν ἐν βαρβάροις. Cor.

Φήμας] Hic videtur φῆμαι *omina* intelligi et *voces ex occulto editæ*. Wolf.

Τοῖς τηλικούτοις] Τοῖς τοιαύτην ἡλικίαν ἔχουσι, τοῖς παισὶ δηλονότι. Cor.

Ἐκρατίστευσεν] Κρείττων ἐγένετο, ὑπερεβάλετο. Idem.

Ἀνδρὶ δὲ γενομένῳ] Ἄνδρα γίγνεσθαι, *robustiorem fieri* (Corn. Nep. Alcib. 2. fin.); est Romanorum togam virilem sumere, et Græcorum inter ephebos referri, quod fiebat ætatis anno xviii. i. q. al. ἐγγράφεσθαι εἰς τοὺς ἐφήβους. Guarinus reddidit ad verbum: *virum fieri*. Wolfius melius per *adolescere*. Find.

Ἕκαστον αὐτῶν] *unaquæque harum* scil virtutum, ἀνδρία, σωφροσύνη, et δικαιοσύνη, pro ἑκάστη. Idem.

Οἱ τότε βασιλεύοντες] Aut positum est pro singulari, aut rex cum filiis et proceribus intelliguntur. Lang.

Τὸν τοιοῦτον τὴν φύσιν] *oriundum a tam*

d ἰδιώτου μέρει διαγαγεῖν, ὁπότε δ' εἰς τοὺς τρόπους ἀπο-
βλέψαιεν οὕτω σφόδρα πιστεύειν, [1] ὥστ' εἰ καί τις ἄλλος 193
τολμῴη περὶ αὐτοὺς ἐξαμαρτάνειν, νομίζειν Εὐαγόραν αὐτοῖς
ἔσεσθαι βοηθόν.

ια'. Καὶ τοσοῦτον τῆς δόξης παραλλαττούσης, οὐδετέ-
ρου τούτων ἐψεύσθησαν· οὔτε γὰρ ἰδιώτης ὢν διετέλεσεν
οὔτε περὶ ἐκείνους ἐξήμαρτεν, ἀλλὰ τοσαύτην ὁ δαίμων
ἔσχεν αὐτοῦ πρόνοιαν, ὅπως καλῶς λήψεται τὴν βασιλείαν,
e ὥσθ', ὅσα μὲν ἀναγκαῖον ἦν παρασκευασθῆναι δι' ἀσε-
βείας, ταῦτα μὲν ἕτερος ἔπραξεν, ἐξ ὧν δ' οἷόν τ' ἦν ὁσίως
καὶ δικαίως λαβεῖν τὴν ἀρχὴν, [2] Εὐαγόρᾳ διεφύλαξεν. εἷς
γὰρ τῶν δυναστευόντων ἐπιβουλεύσας τόν τε τύραννον
ἀπέκτεινε καὶ συλλαβεῖν Εὐαγόραν ἐπεχείρησεν, ἡγούμενος
οὐ δυνήσεσθαι κατασχεῖν τὴν ἀρχὴν, εἰ μὴ κἀκεῖνον ἐκ
194 ποδῶν [3] ποιήσαιτο. διαφυγὼν δὲ τὸν κίνδυνον, καὶ σωθεὶς εἰς
Σόλους τῆς Κιλικίας, οὐ τὴν αὐτὴν γνώμην ἔσχε τοῖς ταῖς
τοιαύταις συμφοραῖς περιπίπτουσιν. οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι, κἂν
ἐκ τυραννίδος ἐκπέσωσι, διὰ τὰς παρούσας τύχας ταπεινο-
τέρας τὰς ψυχὰς ἔχουσιν· ἐκεῖνος δ' εἰς τοσοῦτον μεγα-
λοφροσύνης ἦλθεν, ὥστε τὸν ἄλλον χρόνον ἰδιώτης ὢν, ἐπειδὴ
[4] φεύγειν ἠναγκάσθη, τυραννεῖν ᾠήθη δεῖν. καὶ τοὺς μὲν
b πλάνους τοὺς φυγαδικοὺς, καὶ τὸ δι' ἑτέρων ζητεῖν τὴν κά-
θοδον καὶ θεραπεύειν [5] αὑτοῦ χείρους, ὑπερεῖδε· λαβὼν δὲ
ταύτην [6] ἀφορμὴν ἥνπερ χρὴ τοὺς [7] εὐσεβεῖν βουλομένους,
ἀμύνεσθαι καὶ μὴ προτέρους ὑπάρχειν, καὶ προελόμενος ἢ
κατορθώσας τυραννεῖν ἢ διαμαρτὼν ἀποθανεῖν. παρακα-

[1] ὥστε καὶ εἴ A. C. L. [2] Εὐαγόραν A. C. Εὐαγόρας L. [3] ποιήσειε A. C. L. [4] φυγεῖν A. C. L. [5] τοὺς αὑτοῦ A. C. L. [6] τὴν ἀφορμὴν A. C. L. [7] εὐσεβεῖς A. L.

præclaris majoribus. Wolfius: *talem natura*. Guarinus æque male: *qui tali ingenio præditus esset*. Find.

Αὐτοῖς] Findeisen. cum Wolf. non male αὐτοῖς, βοηθὸν enim h. l. verte: *ultorem*. Lang.

Εὐαγόρᾳ διεφύλαξεν] Scil. ταῦτα, h. e. ut hæc Evagoræ servaret integra. Find. Alteram lectionem Εὐαγόρᾳ recipisse malim, ut ὁ δαίμων subjectum maneat. Lang.

Εἷς τῶν δυναστ.] Ἀβδήμονα καλεῖ τοῦτον Διόδωρος ὁ Σικ. ΙΔ. ϛη'. καὶ Τύριον γεγονέναι φησίν· ἔστι δ' ἡ Τύρος τῆς Φοινίκης. Cor.

Σόλους] Auctore Diogene Laertio condita est a Solone. Vid. Freinshem. ad Curt. iii. 7. 2. Find.

Κἂν ἐκ τυραν. ἐκπέσωσι] *etiam si regno exciderint*. Supple: ideoque majoribus animis res adversas ferre deberent. Lang.

Τοὺς φυγαδικοὺς] Τοὺς διὰ τὴν φυγὴν ἐξ ἀνάγκης συμβαίνοντας, οὓς εἰκὸς πλανᾶσθαι τοὺς φεύγοντας. Cor.

Ἥνπερ χρὴ τοὺς εὐσεβεῖν βουλομένους] Ἣν ὀφείλουσι λαμβάνειν οἱ βουλόμενοι εὐσεβεῖν· ἔστι δ' αὕτη τὸ ἀμύνεσθαι τοὺς κακῶς ποιήσαντας, ἀλλὰ μὴ προτέρους αὐτοὺς κακῶς ποιεῖν ἄλλους. Idem. Cf. Paneg. §. μθ'.

λέσας ἀνθρώπους — ὡς οἱ [1] τοὺς πλείστους λέγοντες —
περὶ πεντήκοντα, μετὰ τούτων παρεσκευάζετο ποιεῖσθαι
τὴν κάθοδον. ὅθεν καὶ μάλιστ' ἄν τις [2] καὶ τὴν φύσιν τὴν
ἐκείνου καὶ τὴν δόξαν ἣν εἶχε παρὰ τοῖς ἄλλοις θεωρήσειε· c
μέλλων τε γὰρ πλεῖν μετὰ τοσούτων ἐπὶ τηλικαύτην
[3] πόλιν τὸ μέγεθος, καὶ πάντων τῶν δεινῶν πλησίον ὄντων,
οὔτ' ἐκεῖνος ἠθύμησεν οὔτε τῶν παρακληθέντων οὐδεὶς ἀπο-
στῆναι τῶν κινδύνων ἠξίωσεν, ἀλλ' οἱ μὲν ὥσπερ θεῷ
194 [4] συνακολουθοῦντες ἅπαντες ἐνέμειναν τοῖς ὡμολογημένοις,
ὁ δ', [5] ὥσπερ ἢ στρατόπεδον ἔχων κρεῖττον τῶν ἀντιπάλων
ἢ προειδὼς τὸ συμβησόμενον, οὕτω διέκειτο τὴν γνώμην. d

ιβ'. Δῆλον δ' ἐκ τῶν ἔργων· ἀποβὰς γὰρ εἰς τὴν νῆσον,
οὐχ ἡγήσατο δεῖν χωρίον ἐχυρὸν καταλαβὼν καὶ τὸ σῶμα
[6] ἐν ἀσφαλείᾳ καταστήσας περιιδεῖν, εἴ τινες αὐτῷ τῶν
πολιτῶν βοηθήσουσιν· ἀλλ' εὐθύς, ὥσπερ εἶχε, ταύτης τῆς
νυκτὸς διελὼν τοῦ τείχους πυλίδα καὶ ταύτῃ τοὺς μεθ'
αὑτοῦ διαγαγὼν προσέβαλε πρὸς τὸ βασίλειον. καὶ τοὺς
μὲν θορύβους τοὺς ἐν τοῖς τοιούτοις καιροῖς [7] γιγνομένους καὶ e
τοὺς φόβους [8] τοὺς τῶν ἄλλων καὶ τὰς παρακελεύσεις τὰς
ἐκείνου τί δεῖ λέγοντα διατρίβειν; γενομένων δ' αὐτῷ τῶν
μὲν περὶ τὸν τύραννον ἀνταγωνιστῶν, τῶν δ' ἄλλων πολι-
τῶν θεατῶν — δεδιότες γὰρ τοῦ μὲν τὴν ἀρχὴν τοῦ δὲ τὴν 195
ἀρετὴν ἡσυχίαν [9] εἶχον —, οὐ πρότερον ἐπαύσατο μαχόμενος
καὶ μόνος πρὸς πολλοὺς καὶ μετ' ὀλίγων πρὸς ἅπαντας
τοὺς ἐχθρούς, πρὶν ἑλὼν τὸ βασίλειον καὶ τοὺς ἐχθροὺς
ἐτιμωρήσατο καὶ τοῖς φίλοις ἐβοήθησεν, ἔτι δὲ τῷ γένει τὰς

[1] πλεῖστοι λέγουσιν A. C. L. [2] καὶ om. A. C. L. [3] πρᾶξιν A. C. L.
[4] συνακολουθήσαντες A. C. L. [5] ὡσπερεὶ στρατ. A. C. L. [6] ἐπ' A. C. L.
[7] συμβαίνοντας A. C. L. [8] τοὺς om. A. L. [9] ἦγον A. C. L.

Τῶν παρακληθέντων] Οἱ παρακληθέντες dicuntur qui in societatem expeditionis suscipiendæ veniunt. Wolfius: *commilitones*. bene. Guarinus: *quos adhortatus fuerat*. male. Find.

Περιιδεῖν] Ἀναμεῖναι. Cor.

Ὥσπερ εἶχε] Usurpatur de eo, qui statim nulla mora interjecta, nec aliis opinantibus, aliquam rem suscipiendam aggreditur. Præmittitur εὐθύς. Sic ap. Xenoph. Cyrop. iii. 1. εὐθὺς πορεύεται ὥσπερ εἶχε, πρὸς τὸν Κῦρον, de Tigrane, qui ex itinere redux factus et cognito parentum et reliquorum necessariorum casu statim ad Cyrum se confert. Find.

Τῶν ἄλλων] Pro ἄλλων Wolf. mavult πολιτῶν aut πολλῶν. Ad quos autem ἄλλων pertineat, auctor ipse definire noluit. In antecedentibus supple τούτων. *horum aliorum*. Lang. Ἔστι ἡ φράσις κατὰ πραθύστερον, ἀντὶ τοῦ, καὶ τὰς παρακελεύσεις ἐκείνου καὶ τοὺς φόβους τῶν ἄλλων. Cor.

Τῷ γένει — ἐκομίσατο] I. q. §. κα'. τὸ γένος εἰς τὰς προσηκούσας τιμὰς πάλιν ἐπανήγαγε. Find.

τιμὰς τὰς πατρίους ἐκομίσατο, καὶ τύραννον αὑτὸν τῆς
πόλεως κατέστησεν.
b ιγ'. Ἡγοῦμαι μὲν οὖν, εἰ καὶ μηδενὸς ἄλλου μνησθείην,
ἀλλ' ἐνταῦθα [1] καταλείποιμι τὸν λόγον, ῥᾴδιον ἐκ τούτων
εἶναι γνῶναι τήν τε ἀρετὴν τὴν Εὐαγόρου καὶ τὸ μέγεθος
τῶν ἐκείνῳ πεπραγμένων. οὐ μὴν ἀλλ' ἔτι γε σαφέστερον
περὶ ἀμφοτέρων τούτων ἐκ τῶν ἐχομένων [2] οἴομαι δηλώσειν.
ιδ'. Τοσούτων γὰρ τυράννων ἐν ἅπαντι τῷ χρόνῳ γεγε-
νημένων οὐδεὶς φανήσεται τὴν τιμὴν ταύτην κάλλιον ἐκείνου
c κτησάμενος. εἰ μὲν οὖν πρὸς ἕκαστον αὐτῶν τὰς πράξεις
τὰς Εὐαγόρου [3] παραβάλλοιμεν, οὔτ' ἂν ὁ λόγος ἴσως τοῖς
[4] καιροῖς ἁρμόσειεν, οὔτ' ἂν ὁ χρόνος τοῖς λεγομένοις ἀρκέ-
σειεν· [5] ἢν δὲ προελόμενοι τοὺς εὐδοκιμωτάτους ἐπὶ τούτων
σκοπῶμεν, οὐδὲν μὲν χεῖρον [6] ἐξετῶμεν, πολὺ δὲ συντομώ-
τερον διαλεχθησόμεθα περὶ αὐτῶν.
ιε'. Τῶν μὲν οὖν τὰς πατρικὰς βασιλείας παραλα- 195
βόντων τίς οὐκ ἂν τοὺς Εὐαγόρου κινδύνους προκρίνειεν;
d οὐδεὶς γάρ ἐστιν οὕτω ῥάθυμος, ὅστις ἂν δέξαιτο παρὰ τῶν
προγόνων τὴν ἀρχὴν ταύτην παραλαβεῖν μᾶλλον ἢ κτησά-
μενος [7] ὥσπερ ἐκεῖνος τοῖς παισὶ τοῖς αὑτοῦ καταλιπεῖν.
ις'. Καὶ μὴν τῶν γε παλαιῶν καθόδων αὗται μάλιστ'
εὐδοκιμοῦσιν, ἃς παρὰ τῶν ποιητῶν ἀκούομεν· οὗτοι γὰρ
οὐ μόνον τῶν [8] γεγενημένων τὰς καλλίστας ἡμῖν ἀπαγγέλ-
λουσιν, ἀλλὰ καὶ παρ' αὑτῶν καινὰς συντιθέασιν. ἀλλ'
ὅμως οὐδεὶς αὐτῶν μεμυθολόγηκεν, ὅστις οὕτω δεινοὺς καὶ
e φοβεροὺς ποιησάμενος [9] τοὺς κινδύνους εἰς τὴν αὑτοῦ κατ-
ῆλθεν· ἀλλ' οἱ μὲν πλεῖστοι πεποίηνται διὰ τύχην λαβόν-
τες τὰς βασιλείας, οἱ δὲ μετὰ δόλου καὶ τέχνης περιγε-
νόμενοι τῶν ἐχθρῶν.

[1] καταλίποιμι A. C. L. [2] οἶμαι A. C. L. [3] παραβάλοιμεν A. C. L.
[4] ἀκούουσιν ἀρέσειεν A. C. L. [5] ἐὰν A. C. L. [6] ἕξομεν A. L. λέξομεν C.
[7] ὁσίως ὥσπερ A. C. L. [8] προγεγενημένων A. C. L. [9] τοὺς om. A. C. L.

Ἐπὶ τούτων] Ἴσως γρ. περὶ τούτων. Cor.

Τὴν ἀρχὴν ταύτην] Ταύτην mihi videtur hic suspectum esse: aut τοιαύτην legendum, aut suo loco motum librariorum culpa et post verba ὥσπερ ἐκεῖνος collocandum esse existimo. Find. Τὴν τῆς βασιλείας δηλονότι· ἀναφέρεται γὰρ πρὸς τὸ μικρὸν ἀνωτέρω βασιλείας. Cor.

Μᾶλλον] Non cum Guarino et Wolfio pertinere arbitror ad δέξαιτο, sed seq. ἢ h. l. notare *æque ac*. Find.

Μεμυθολόγηκεν] Sub. περί τινος. Auger. Lang. Προσυπάκουε ἄνδρα, ἥρωα, ἤ τι τοιοῦτον, πρὸς ὃ ἔχοι ἀναφέρεσθαι τὸ ἐπαγόμενον ὅστις. Cor.

Πεποίηνται] inducti sunt, sp. a poetis. Auger.

ιζ΄. Ἀλλὰ μὴν τῶν [1] γ᾽ ἐπὶ τάδε γεγενημένων, ἴσως δὲ
καὶ τῶν ἁπάντων, Κῦρον τὸν [2] Μήδους μὲν ἀφελόμενον τὴν
ἀρχὴν, Πέρσαις δὲ κτησάμενον, [3] καὶ πλεῖστοι καὶ μάλιστα
θαυμάζουσιν. ἀλλ᾽ ὁ μὲν τῷ Περσῶν στρατοπέδῳ τὸ Μήδων 196
ἐνίκησεν, ὃ πολλοὶ καὶ τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν Βαρβάρων
ῥᾳδίως ἂν ποιήσειαν· ὁ δὲ διὰ τῆς ψυχῆς τῆς αὑτοῦ καὶ τοῦ
σώματος τὰ πλεῖστα φαίνεται τῶν προειρημένων διαπραξά-
μενος. ἔπειτ᾽ ἐκ μὲν τῆς Κύρου στρατείας οὔπω δῆλον ὅτι
καὶ τοὺς Εὐαγόρου κινδύνους ἂν ὑπέμεινεν· ἐκ δὲ τῶν τούτῳ
πεπραγμένων ἅπασι φανερὸν ὅτι ῥᾳδίως ἂν κἀκείνοις τοῖς
ἔργοις ἐπεχείρησε. πρὸς δὲ τούτοις, τῷ μὲν ὁσίως καὶ δι- b
καίως ἅπαντα [4] πέπρακται, τῷ δὲ οὐκ εὐσεβῶς ἔνια συμ-
βέβηκεν· ὁ μὲν γὰρ τοὺς ἐχθροὺς ἀπώλεσε, Κῦρος δὲ τὸν
πατέρα [5] τὸν τῆς μητρὸς ἀπέκτεινεν. ὥστ᾽, εἴ τινες βούλοιν-
το μὴ τὸ μέγεθος τῶν συμβάντων ἀλλὰ τὴν ἀρετὴν [6] τὴν
ἑκατέρου κρίνειν, δικαίως ἂν Εὐαγόραν καὶ τούτου μᾶλλον
ἐπαινέσειαν. εἰ δὲ δεῖ συντόμως καὶ μηδὲν ὑποστειλάμενον
μηδὲ δείσαντα τὸν φθόνον, ἀλλὰ παῤῥησίᾳ χρησάμενον c
εἰπεῖν· οὐδεὶς οὔτε θνητὸς οὔτ᾽ ἡμίθεος οὔτ᾽ ἀθάνατος εὑρε-
196 θήσεται κάλλιον οὐδὲ λαμπρότερον οὐδ᾽ εὐσεβέστερον λα-
βὼν ἐκείνου τὴν βασιλείαν. καὶ τούτοις ἐκείνως μάλιστ᾽
ἄν τις πιστεύσειεν, εἰ [7] σφόδρα τοῖς λεγομένοις ἀπιστήσας
ἐξετάζειν ἐπιχειρήσειεν ὅπως ἕκαστος [8] ἐτυράννευσε. φανή-
σομαι γὰρ οὐκ ἐκ παντὸς τρόπου μεγάλα λέγειν προθυ-
μούμενος, ἀλλὰ διὰ τὴν τοῦ πράγματος ἀλήθειαν οὕτω
περὶ αὐτοῦ θρασέως εἰρηκώς. d

ιη΄. Εἰ μὲν οὖν ἐπὶ μικροῖς διήνεγκε, τοιούτων ἂν καὶ

[1] γε ἔπειτα γεγ. A. C. L. [2] Μήδων A. C. L. [3] οἱ A. C. L. [4] πέπρακται ἅπαντα A. C. L. [5] τὸν om. A. C. L. [6] τὴν om. A. C. L. [7] μὴ σφόδρα τοῖς νῦν λεγ A. C. L. [8] ἐτυράννησε A. C. L.

Τὸν πατέρα τὸν τῆς μητρὸς] Intelligendus est Astyages rex Persarum, e cujus filia Mandane et Cambyse rege Persarum Cyrus natus fuit. Est hoc παρ᾽ ἱστορίαν amplificandi Evagoræ et extenuandi Cyri causa usurpatum. Wolf. Cf. Herodot. i. 130. Xenoph. Cyrop. i. 5. Aristot. Polit. v. 10. Diod. Sic. ii. 34. et Justin. i. 7.

Μηδὲν ὑποστειλάμενον] *nihil retrahentem*, metaphora sumpta a nautis, quam eleganter expressit Horatius: "Contrahes vento nimium secundo turgida vela." Wolf.

Ἐκείνου] Regitur ab εὐσεβέστερον, et ab aliis comparativis, *magis pie quam ille* [sc. Evagoras]. Auger.

Ἐκ παντὸς τρόπου] Καὶ δικαίως καὶ ἀδίκως. Cor.

Τοιούτων] Np. οἷα ἂν ἦν ἔργα. Interpretare: *conveniens esset ipsum tales assequi laudes qualia essent ipsius facta*, scil. mediocres laudes pro factis mediocribus. Auger. Μικρῶν δηλονότι. Cor.

τῶν λόγων αὐτὸν [1] προσῆκεν ἀξιοῦσθαι· νῦν [2] δ᾽ ἅπαντες
ἂν ὁμολογήσειαν τυραννίδα καὶ τῶν θείων ἀγαθῶν καὶ
τῶν ἀνθρωπίνων μέγιστον καὶ σεμνότατον καὶ περιμαχη-
τότατον εἶναι. τὸν δὴ τὸ κάλλιστον τῶν ὄντων κάλλιστα
κτησάμενον, τίς ἂν [3] ῥήτωρ ἢ ποιητὴς ἢ λόγων εὑρετὴς ἀξίως
τῶν πεπραγμένων ἐπαινέσειεν;

e ιθ΄. Οὐ τοίνυν ἐν τούτοις [4] ὑπερβαλλόμενος, ἐν τοῖς
ἄλλοις εὑρεθήσεται καταδεέστερος [5] γενόμενος, ἀλλὰ πρῶ-
τον μὲν εὐφυέστατος ὢν τὴν γνώμην καὶ πλεῖστα κατορθοῦν
δυνάμενος ὅμως οὐκ ᾠήθη δεῖν ὀλιγωρεῖν οὐδ᾽ αὐτοσχεδιάζειν
197 περὶ τῶν πραγμάτων, ἀλλ᾽ ἐν τῷ ζητεῖν καὶ φροντίζειν
καὶ βουλεύεσθαι τὸν πλεῖστον [6] τοῦ χρόνου διέτριβεν,
ἡγούμενος μὲν, εἰ καλῶς τὴν αὑτοῦ φρόνησιν παρασκευάσειε,
καλῶς αὐτῷ καὶ τὴν βασιλείαν ἕξειν, θαυμάζων δ᾽ ὅσοι
τῶν μὲν ἄλλων ἕνεκα [7] τῆς ψυχῆς ποιοῦνται τὴν ἐπιμέ-
λειαν, αὐτῆς δὲ [8] ταύτης μηδὲν τυγχάνουσι φροντίζοντες.
ἔπειτα καὶ περὶ τῶν πραγμάτων τὴν αὐτὴν διάνοιαν εἶχεν·
b ὁρῶν γὰρ τοὺς ἄριστα τῶν ὄντων ἐπιμελουμένους ἐλάχιστα
λυπουμένους, καὶ τὰς ἀληθινὰς τῶν ῥᾳθυμιῶν οὐκ ἐν ταῖς
ἀργίαις ἀλλ᾽ ἐν ταῖς εὐπραγίαις [9] καὶ καρτερίαις ἐνούσας,
οὐδὲν ἀνεξέταστον [10] παρέλιπεν, ἀλλ᾽ οὕτως ἀκριβῶς καὶ
τὰς πράξεις ᾔδει καὶ τῶν πολιτῶν ἕκαστον ἐγίγνωσκεν,
ὥστε μήτε τοὺς ἐπιβουλεύοντας αὐτῷ φθάνειν μήτε τοὺς
ἐπιεικεῖς ὄντας λανθάνειν, ἀλλὰ πάντας τυγχάνειν τῶν

[1] προσῆκον ἦν A. C. L. [2] δὲ πάντες A. C. L. [3] ἢ ῥήτωρ A. [ἢ ῥήτωρ] C. L. [4] ὑπερβαλόμενος C. L. [5] γεγονὼς A. C. L. [6] χρόνον A. C. L. [7] τῆς μὲν ψυχῆς ἕνεκα τῶν ἄλλων A. C. L. [8] ταύτης om. A. C. L. [9] καὶ ταῖς καρτ. A. C. L. [10] παρέλειπεν C.

Τυραννίδα] Τὴν βασιλείαν. Idem.

Λόγων εὑρετὴς]. Guarinus: *orationis inventor*. Wolfius: *verborum opifex*. Non probo. λόγων εὑρετὴς est vel i. q. λογοποιὸς, quod vocabulo ποιητὴς junctum legitur orat. ad Phil. §. μς΄. λογοποιὸς autem auctore Harpocratione est i. q. ἱστορικὸς, vel λόγων εὑρετὴς significat h. l. *oratorem*, ita ut voc. ῥήτωρ sit e glossemate ortum: quod magis placet. Nam supra §. γ΄. Isocrates de poetis et oratoribus exposuit, et orat. ad Phil. §. ξα΄. λόγων εὑρετὴς copulatur cum voc. ποιητής. ita ut voc. ῥήτωρ legatur omissum. Find.

Αὐτοσχεδιάζειν] Ἀπροβουλεύτως καὶ μὴ προευτρεπισθέντα πράττειν ἢ λέγειν. Cor.

Ἕνεκα τῆς ψυχῆς] *voluptatis, animi recreandi causa*. Wolfius: *vitæ tuendæ causa*. male, opinor, ut seqq. docent. Æque male Guarinus: *quicunque aliorum gratia animi curam gerunt*. Find.

Ἔπειτα] *deinde*, respondet τῷ πρῶτον in antecedentibus. Lang.

Τὰς ἀληθινὰς τῶν ῥᾳθ.] *veras animi remissiones*. Idem.

Εὐπραγίαις] Hic intelligo εὐπραγίας, non *boni rerum successus*, sed *diligentia in rebus gerendis*. Auger. Ταῖς τῶν ἀγαθῶν ἔργων πράξεσι. Cor.

Καρτερίαις] Ταῖς ὑπομοναῖς τῶν πόνων. Idem.

προσηκόντων· οὐ γὰρ ἐξ ὧν ἑτέρων ἤκουεν, οὔτ᾽ ἐκόλαζεν c
197 οὔτ᾽ [1]ἐτίμα τοὺς πολίτας, ἀλλ᾽ ἐξ ὧν αὐτὸς συνῄδει, τὰς
κρίσεις ἐποιεῖτο περὶ αὐτῶν. ἐν [2]τοιαύταις δ᾽ ἐπιμελείαις
αὑτὸν καταστήσας, οὐδὲ περὶ τῶν κατὰ τὴν ἡμέραν ἑκάστην
προσπιπτόντων οὐδὲ περὶ ἓν πεπλανημένως εἶχεν, ἀλλ᾽
οὕτω θεοφιλῶς καὶ φιλανθρώπως διῴκει τὴν πόλιν, ὥστε
τοὺς [3]εἰσαφικνουμένους μὴ μᾶλλον Εὐαγόραν τῆς ἀρχῆς
ζηλοῦν ἢ τοὺς [4]ἄλλους τῆς ὑπ᾽ [5]ἐκείνου βασιλείας· ἅπαντα d
γὰρ τὸν χρόνον διετέλεσεν οὐδένα μὲν ἀδικῶν, τοὺς δὲ χρη-
στοὺς τιμῶν, καὶ σφόδρα μὲν ἁπάντων ἄρχων, νομίμως δὲ
τοὺς [6]ἐξαμαρτόντας κολάζων· οὐδὲν μὲν συμβούλων δεόμε-
νος, ὅμως δὲ τοῖς φίλοις συμβουλευόμενος· πολλὰ μὲν τῶν
[7]χρωμένων ἡττώμενος, ἅπαντα δὲ τῶν ἐχθρῶν [8]περιγι-
γνόμενος· σεμνὸς ὢν οὐ ταῖς τοῦ προσώπου συναγωγαῖς,
ἀλλὰ ταῖς τοῦ βίου κατασκευαῖς· οὐδὲ πρὸς ἓν ἀτάκτως e
οὐδ᾽ ἀνωμάλως διακείμενος, ἀλλ᾽ ὁμοίως τὰς ἐν τοῖς [9]ἔργοις
ὁμολογίας ὥσπερ τὰς ἐν τοῖς [10]λόγοις διαφυλάττων· μέγα
φρονῶν οὐκ ἐπὶ τοῖς διὰ τύχην, ἀλλ᾽ ἐπὶ τοῖς δι᾽ αὑτὸν
[11]γιγνομένοις· τοὺς μὲν φίλους ταῖς εὐεργεσίαις ὑφ᾽ αὑτῷ
ποιούμενος, τοὺς δ᾽ ἄλλους τῇ μεγαλοψυχίᾳ καταδουλού- 198
μενος· φοβερὸς ὢν οὐ τῷ πολλοῖς χαλεπαίνειν, ἀλλὰ τῷ
πολὺ τὴν τῶν ἄλλων [12]φύσιν ὑπερβάλλειν· ἡγούμενος τῶν
ἡδονῶν, ἀλλ᾽ οὐκ ἀγόμενος ὑπ᾽ αὐτῶν· ὀλίγοις πόνοις πολ-
λὰς ῥᾳστώνας κτώμενος, ἀλλ᾽ οὐ διὰ μικρὰς ῥᾳθυμίας με-
γάλους πόνους ὑπολειπόμενος· ὅλως [13]οὐδὲν [14]παραλείπων,
ὧν προσεῖναι [15]δεῖ τοῖς βασιλεῦσι, ἀλλ᾽ ἐξ ἑκάστης [16]τῆς b
πολιτείας [17]ἐξειλεγμένος τὸ βέλτιστον, καὶ δημοτικὸς μὲν
ὢν τῇ τοῦ πλήθους θεραπείᾳ, πολιτικὸς δὲ τῇ τῆς πόλεως
[18]ὅλης διοικήσει, στρατηγικὸς δὲ τῇ πρὸς [19]τοὺς κινδύνους

[1] ἐπετίμα τοῖς πολίταις A. L. [2] ταῖς τοιαύταις A. C. L. [3] ἀφικνουμένους A. C. L. [4] ἀρχομένους A. C. L. [5] ἐκείνῳ C. [6] ἐξαμαρτάνοντας A. C. L. [7] ἑταίρων A. [8] περιγενόμενος A. L. [9] λόγοις A. C. L. [10] ὅρκοις A. C. L. [11] γιγν. ἀγαθοῖς· A. C. L. [12] φύσιν τῶν ἄλλων A. C. L. [13] δὲ οὐδὲν A. C. L. [14] παραλιπὼν A. L. [15] τοῖς βασ. πρέπει A. C. L. [16] τῆς om. A. C. L. [17] ἐκλεγόμενος A. C. L. [18] ὅλης om. A. C. L. [19] τοὺς om. A. C. L.

Τῆς ἀρχῆς — βασιλείας] Sub. ἕνεκα. Auger.

Τῶν χρωμένων] Τῶν φίλων. Cor. Hunc locum exhibet Stobæus p. 329.

Ταῖς τοῦ προσώπου συναγωγαῖς] Ταῖς κατηφείαις, ἀπὸ τοῦ παρακολουθοῦντος τοῖς οὖσι σεμνοῖς ἢ δοκεῖν βουλομένοις· συνῆκται γὰρ αὐτῶν τὰ πρόσωπα. Idem.

Χαλεπαίνειν] De rege indignante dicitur, ut ap. Ælian. V. H. xii. 54. Vid. Valckenaer. Diatr. Eurip. Hippol. annexæ c. 25. p. 289. Find.

εὐβουλίᾳ, [1]μεγαλόφρων δὲ τῷ πᾶσι τούτοις διαφέρειν. καὶ
ταῦθ᾽ ὅτι προσῆν Εὐαγόρᾳ, καὶ πλείω τούτων, ἐξ αὐτῶν
τῶν ἔργων ῥᾴδιον καταμαθεῖν.

κ΄. Παραλαβὼν γὰρ τὴν πόλιν ἐκβεβαρβαρωμένην, καὶ
c διὰ τὴν [2]τῶν Φοινίκων ἀρχὴν οὔτε τοὺς Ἕλληνας προσδε-
χομένην οὔτε τέχνας ἐπισταμένην οὔτ᾽ ἐμπορίῳ χρωμένην
οὔτε [3]λιμένα κεκτημένην, ταῦτά τε πάντα διώρθωσε, καὶ 198
πρὸς τούτοις καὶ χώραν πολλὴν προσεκτήσατο καὶ τείχη
προσπεριεβάλετο καὶ τριήρεις ἐναυπηγήσατο, καὶ ταῖς ἄλ-
λαις [4]κατασκευαῖς οὕτως ηὔξησε τὴν πόλιν ὥστε μηδεμιᾶς
τῶν Ἑλληνίδων [5]ἀπολελεῖφθαι, καὶ δύναμιν τοσαύτην ἐνε-
ποίησεν ὥστε φοβεῖσθαι πολλοὺς τῶν πρότερον καταφρο-
d νούντων αὐτῆς. καίτοι τηλικαύτας ἐπιδόσεις τὰς πόλεις λαμ-
βάνειν οὐχ οἷόν τ᾽ ἐστὶν, [6]ἢν μή τις αὐτὰς διοικῇ τοιούτοις
ἤθεσιν, οἵοις Εὐαγόρας μὲν εἶχεν, ἐγὼ δ᾽ ὀλίγῳ πρότερον
ἐπειράθην διελθεῖν. ὥστ᾽ οὐ δέδοικα, μὴ φανῶ μείζω λέγων
τῶν ἐκείνῳ προσόντων, ἀλλὰ μὴ πολὺ λίαν ἀπολειφθῶ τῶν
πεπραγμένων αὐτῷ. τίς γὰρ ἂν ἐφίκοιτο τοιαύτης φύσεως,
ὃς οὐ μόνον τὴν αὑτοῦ πόλιν πλείονος ἀξίαν ἐποίησεν, ἀλλὰ
e καὶ [7]τὸν τόπον ὅλον τὸν περιέχοντα τὴν νῆσον ἐπὶ πρᾳότητα
καὶ μετριότητα προήγαγε; πρὶν [8]μὲν λαβεῖν Εὐαγόραν τὴν
ἀρχὴν οὕτως ἀπροσοίστως καὶ χαλεπῶς εἶχον, ὥστε καὶ
τῶν ἀρχόντων τούτους ἐνόμιζον εἶναι βελτίστους, οἵτινες
[9]ὠμότατα πρὸς τοὺς Ἕλληνας διακείμενοι τυγχάνοιεν·
199 νῦν δὲ τοσοῦτον μεταπεπτώκασιν, ὥσθ᾽ ἁμιλλᾶσθαι μὲν
οἵτινες αὐτῶν δόξουσι φιλέλληνες εἶναι [10]μάλιστα, παιδο-
ποιεῖσθαι δὲ τοὺς πλείστους αὐτῶν γυναῖκας λαμβάνοντας
παρ᾽ ἡμῶν, χαίρειν δὲ καὶ τοῖς κτήμασι καὶ τοῖς ἐπιτηδεύ-

[1] τυραννικὸς A. C. L. [2] τῶν om. A. [3] λιμένας A. C. L. [4] παρασκευαῖς A. C. L. [5] πόλεων ἀπολελ. A. C. L. [6] ἂν A. C. L. [7] τὸν περιέχοντα τόπον A. C. L. [8] μὲν γὰρ A. C. L. [9] ἂν ὠμότατα A. C. L. [10] μᾶλλον εἶναι A. C. L.

Τριήρεις ἐναυπηγήσατο] Sic τείχη τειχίζεσθαι Busir. §. ϛ΄. λειτουργίας λειτουργεῖν Ægin. §. ιζ΄. Idem.

Τοιαύτης φύσεως] Pro τοιούτου ἀνθρώπου. Auger. *dicendo sive verbis exæquet tale ingenium.* Lang.

Προήγαγε] Προάγειν significat præire aliis ad virtutem, h. e. suo exemplo auctoritateque, seu eo quod virtutem, quam aliis commendaveris, ipse vita exprimas, efficere ut hanc virtutem, antea ab iis neglectam, adamare atque colere incipiant. Find.

Ἀπροσοίστως] *omnem congressionem respuens inhumaniter.* Lang. Ἀπροσομιλήτως, ἀμίκτως, ἀγρίως, οἷς δηλονότι οὐχ οἷόν τε προσφέρεσθαι καὶ πλησιάζειν. Cor.

μασι τοῖς Ἑλληνικοῖς μᾶλλον ἢ τοῖς παρὰ σφίσιν αὐτοῖς,
πλείους δὲ καὶ τῶν περὶ τὴν μουσικὴν καὶ [1] περὶ τὴν ἄλλην
παίδευσιν ἐν τούτοις τοῖς τόποις διατρίβειν ἢ παρ' οἷς πρό-
τερον εἰωθότες ἦσαν. καὶ τούτων ἁπάντων οὐδεὶς ὅστις οὐκ b
ἂν Εὐαγόραν αἴτιον εἶναι [2] προσομολογήσειεν.

κα'. Μέγιστον δὲ τεκμήριον καὶ τοῦ τρόπου καὶ τῆς
ὁσιότητος τῆς ἐκείνου· τῶν γὰρ Ἑλλήνων πολλοὶ καὶ καλοὶ
[3] κἀγαθοὶ τὰς αὑτῶν πατρίδας ἀπολιπόντες ἦλθον εἰς Κύ-
προν οἰκήσοντες, ἡγούμενοι [4] κουφοτέραν καὶ νομιμωτέραν
εἶναι τὴν Εὐαγόρου βασιλείαν τῶν οἴκοι πολιτειῶν. ὧν τοὺς
μὲν ἄλλους ὀνομαστὶ διελθεῖν πολὺ ἂν ἔργον εἴη· Κόνωνα δὲ
199 τὸν διὰ πλείστας ἀρετὰς πρωτεύσαντα τῶν Ἑλλήνων τίς c
οὐκ οἶδεν, ὅτι δυστυχησάσης τῆς πόλεως ἐξ ἁπάντων ἐκλε-
ξάμενος ὡς Εὐαγόραν ἦλθε νομίσας καὶ τῷ σώματι βεβαι-
οτάτην εἶναι τὴν παρ' [5] ἐκείνῳ καταφυγὴν, καὶ τῇ πόλει
τάχιστ' ἂν αὐτὸν γενέσθαι βοηθόν. [6] καὶ πολλὰ πρότερον
ἤδη κατωρθωκὼς, οὐδὲ περὶ ἑνὸς πώποτε πράγματος ἔδοξεν
ἄμεινον ἢ περὶ [7] τούτου βουλεύσασθαι· συνέβη γὰρ αὐτῷ
διὰ τὴν ἄφιξιν τὴν εἰς Κύπρον καὶ ποιῆσαι καὶ παθεῖν d
πλεῖστα ἀγαθά. πρῶτον μὲν γὰρ οὐκ [8] ἔφθασαν ἀλλήλοις
πλησιάσαντες, καὶ περὶ πλείονος ἐποιήσαντο σφᾶς αὐτοὺς
ἢ [9] τοὺς πρότερον οἰκείους ὄντας. ἔπειτα περί τε τῶν ἄλλων
ὁμονοοῦντες ἅπαντα τὸν χρόνον διετέλεσαν, καὶ περὶ τῆς
ἡμετέρας πόλεως τὴν αὐτὴν γνώμην ἔσχον. ὁρῶντες γὰρ
αὐτὴν ὑπὸ Λακεδαιμονίοις οὖσαν καὶ μεγάλῃ μεταβολῇ
κεχρημένην λυπηρῶς καὶ βαρέως ἔφερον, ἀμφότεροι προσή-
κοντα ποιοῦντες· τῷ μὲν γὰρ ἦν φύσει πατρὶς, τὸν δὲ [10] διὰ e
πολλὰς καὶ μεγάλας εὐεργεσίας νόμῳ πολίτην ἐπεποίηντο.

[1] τῶν περὶ A. C. L. [2] ὁμολογήσειεν A. L. [3] καὶ ἀγαθοὶ A. C. L.
[4] κοινοτέραν εἶναι καὶ νομιμωτέραν A. C. L. [5] ἐκείνου A. L. ἐκεῖνον C.
[6] πολλὰ δὲ A. C. L. [7] τούτων βεβουλεῦσθαι A. C. L. [8] ἔφθησαν A. C. L.
[9] τοὺς om. L. [10] καὶ διὰ L.

Δυστυχησάσης τῆς πόλεως] Scil. τῆς τῶν Ἀθηναίων. Intelligenda est autem clades accepta in Hellesponto ad Ægospotamos: cum Athenienses a Lysandro tanta clade affecti sunt, ut et mœnia subruere cogerentur et libertatem amitterent. WOLF. Cf. Lysiam Ἀπολ. Δωροδ. Xenoph. Hell. ii. 1. Diod. Sic. xiii. 106. Pausan. iii. 11. Aristot. Rhet. ii. 23. Plutarch. in Lysand. Vit. Justin. v. 8.

Ἐκλεξάμενος] Scil. τὸν Εὐαγόραν. WOLF.

Περὶ πλείονος — ὄντας] Ὁ νοῦς· Περὶ πλείονος ἕτερος τὸν ἕτερον ἐποιήσατο ἢ τοὺς ὄντας ἑαυτῷ πρότερον οἰκείους. COR. *se pluris fecerunt, quam si ante jam summa inter eos familiaritas intercessisset.* FIND. Quocum facit Langius. Vid. Findeisenum in not. et Ind. s. voc. οἰκεῖος.

Τῷ μὲν] Τῷ Κόνωνι. COR.

Τὸν δὲ] Τὸν Εὐαγόραν. IDEM.

σκοπουμένοις δὲ αὐτοῖς ὅπως τῶν συμφορῶν αὐτὴν [1] ἀπαλ-
λάξουσι, [2] ταχὺν τὸν καιρὸν Λακεδαιμόνιοι παρεσκεύασαν·
200 ἄρχοντες γὰρ τῶν Ἑλλήνων καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θά-
λατταν, εἰς τοῦτ' ἀπληστίας ἦλθον ὥστε καὶ τὴν Ἀσίαν
κακῶς ποιεῖν ἐπεχείρησαν. λαβόντες δ' ἐκεῖνοι τοῦτον τὸν
καιρὸν, καὶ τῶν στρατηγῶν τῶν βασιλέως ἀπορούντων ὅ τι
[3] χρήσωνται τοῖς [4] πράγμασιν, ἐδίδασκον αὐτοὺς μὴ κατὰ
γῆν ἀλλὰ κατὰ θάλατταν τὸν πόλεμον τὸν πρὸς Λακεδαι-
μονίους ποιεῖσθαι, νομίζοντες εἰ μὲν πεζὸν στρατόπεδον
καταστήσαιντο καὶ τούτῳ περιγένοιντο, τὰ περὶ τὴν ἤπει-
b ρον [5] μόνον καλῶς ἕξειν, εἰ δὲ κατὰ θάλατταν κρατήσειαν,
[6] ἅπασαν τὴν Ἑλλάδα τῆς νίκης ταύτης μεθέξειν. ὅπερ
συνέβη· πεισθέντων γὰρ ταῦτα τῶν στρατηγῶν καὶ ναυτι-
κοῦ συλλεγέντος, Λακεδαιμόνιοι μὲν κατεναυμαχήθησαν καὶ
τῆς ἀρχῆς ἀπεστερήθησαν, οἱ δ' Ἕλληνες ἠλευθερώθησαν,
ἡ δὲ πόλις ἡμῶν τῆς τε παλαιᾶς δόξης μέρος τι πάλιν
[7] ἀνέλαβε, καὶ τῶν συμμάχων ἡγεμὼν κατέστη. καὶ ταῦτ'
c ἐπράχθη, Κόνωνος μὲν στρατηγοῦντος, Εὐαγόρου δὲ αὑτόν 200
τε παρασχόντος καὶ τῆς δυνάμεως τὴν πλείστην παρα-
σκευάσαντος. ὑπὲρ ὧν ἡμεῖς μὲν αὐτοὺς ἐτιμήσαμεν ταῖς
μεγίσταις τιμαῖς, καὶ τὰς εἰκόνας αὐτῶν ἐστήσαμεν, οὗπερ
τὸ τοῦ Διὸς ἄγαλμα τοῦ σωτῆρος, πλησίον ἐκείνου τε καὶ
σφῶν αὐτῶν, ἀμφοτέρων ὑπόμνημα, καὶ τοῦ μεγέθους τῆς
εὐεργεσίας καὶ τῆς φιλίας τῆς πρὸς ἀλλήλους.

κβ'. Βασιλεὺς δὲ οὐ τὴν αὐτὴν γνώμην ἔσχε περὶ αὐτῶν,
d ἀλλ' ὅσῳ μείζω καὶ πλείονος ἄξια κατειργάσαντο, τοσού-

[1] ἀπαλλάξωσι A. [2] ταχὺ A. C. L. [3] χρήσονται A. L.
[4] παροῦσιν A C. L. [5] μόνην A. C. L. [6] πᾶσαν A. C. L.
[7] ἀπέλαξε A. C. L.

Ἄρχοντες γὰρ κ. τ. λ.] Scil. οὗτοι. *cum et mari et terra duces essent Lacedæmonii* (Corn. Nep. Aristid. 2.), vel *cum cuncta Græcia sub Lacedæmoniorum esset imperio* (Corn. Nep. Con. 4.). FIND:

Ὥστε καὶ — ἐπεχείρησαν] Guarinus: *ut totius Asiæ imperium affectarent.* His verbis utitur Justinus, eadem de re exponens. vid. l. vi. 1. Fiebat autem hoc duce Agesilao, quem Lacedæmonii, victis ad Ægos flumen Atheniensibus, magno cum exercitu in Asiam miserunt ad eam occupandam. Vid. Xenoph. Ages. 1. Corn. Nep. Ages. c. 2. sq. IDEM.

Ὅπερ συνέβη] Γραπτέον· ὅπερ καὶ συνέβη. COR.

Κατεναυμαχήθησαν] Vid. Corn. Nep. Con. c. 4. et Justin. vi. 3.

Εὐαγόρου — παρασχόντος] Guarinus: *Evagoraque ipsam præbente victoriam.* inepte. Intell. συναγωνιζόμενον αὐτῷ. *ita autem ut Evagoras ei se præberet auxiliatorem, seu eum in hoc bello gerendo adjuvaret.* FIND.

Τὴν πλείστην] Scil. μερίδα. LANG.

Πλησίον ἐκείνου τε καὶ σφῶν αὐτῶν] *tum Jovi tum sibi ipsis vicinas.* IDEM.

τῷ μᾶλλον ἔδεισεν αὐτούς. περὶ μὲν οὖν Κόνωνος ἄλλος ἡμῖν
ἔσται λόγος· ὅτι δὲ πρὸς Εὐαγόραν οὕτως ἔσχεν, οὐδ' αὐτὸς
λαθεῖν ἐζήτησε. φαίνεται γὰρ μᾶλλον μὲν σπουδάσας περὶ
τὸν ἐν Κύπρῳ πόλεμον ἢ περὶ τοὺς ἄλλους ἅπαντας, μείζω
δὲ καὶ χαλεπώτερον ἐκεῖνον ἀνταγωνιστὴν νομίσας ἢ Κῦρον
τὸν περὶ τῆς βασιλείας ἀμφισβητήσαντα. [1] μέγιστον δὲ e
τεκμήριον· τοῦ μὲν γὰρ ἀκούων τὰς παρασκευὰς τοσοῦτον
κατεφρόνησεν, ὥστε διὰ τὸ μὴ φροντίζειν μικροῦ δεῖν ἔλαθεν
αὐτὸν ἐπὶ τὸ βασίλειον ἐπιστάς· πρὸς δὲ τοῦτον οὕτως ἐκ
πολλοῦ περιδεῶς ἔσχεν, ὥστε μεταξὺ πάσχων εὖ πολεμεῖν
πρὸς αὐτὸν ἐπεχείρησε, δίκαια μὲν οὐ ποιῶν, οὐ μὴν παντά- 201
πασιν ἀλόγως βουλευσάμενος. ἠπίστατο μὲν γὰρ πολλοὺς
καὶ τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν Βαρβάρων ἐκ ταπεινῶν καὶ
φαύλων πραγμάτων μεγάλας δυναστείας κατεργασαμένους,
ᾐσθάνετο δὲ τὴν Εὐαγόρου μεγαλοψυχίαν καὶ τὰς ἐπιδόσεις
αὐτῷ καὶ [2] τῆς δόξης καὶ τῶν πραγμάτων οὐ κατὰ μικρὸν
γιγνομένας, ἀλλὰ καὶ τὴν φύσιν ἀνυπέρβλητον ἔχοντα καὶ
τὴν τύχην αὐτῷ συναγωνιζομένην· ὥστ' οὐχ ὑπὲρ τῶν γεγε- b
νημένων ὀργιζόμενος ἀλλὰ περὶ τῶν μελλόντων φοβούμενος,
οὐδὲ περὶ Κύπρου μόνον δεδιὼς ἀλλὰ πολὺ περὶ μειζόνων,
ἐποιήσατο τὸν πόλεμον πρὸς αὐτόν· οὕτω δ' οὖν ὥρμησεν,
ὥστ' εἰς τὴν [3] στρατείαν ταύτην πλέον ἢ [4] τάλαντα πεντα-
κισχίλια καὶ μύρια [5] κατηνάλωσεν.

[1] καὶ τούτου μέγιστον τεκμ. A. C. L. [2] τὰς δόξας τῶν A. C. L.
[3] στρατιὰν A. L. [4] πεντάκις μύρια τάλαντα A. C. L. [5] κατανάλωσεν C.

Ἄλλος] Idem valet ac ἄλλως. *alio loco.* Idem.

Ἔλαθεν αὐτὸν] Ὁ Κῦρος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ καὶ βασιλέα Ἀρταξέρξην ἔλαθεν ἐπιστὰς ἐπὶ τὸ βασίλειον, τουτέστι, ἔφθη παραγενόμενος, πρὶν ἐκεῖνον εἰδῆσαι. Cor. Cf. Paneg. §. μ'.

Μεταξὺ πάσχων εὖ] *interim patiens bene,* i. e. interea dum beneficiis ab illo afficiebatur. Lang. Ἐν αὐτῷ τῷ χρόνῳ, ἐν ᾧ ὠφελεῖτο ὑπ' Εὐαγόρου. Cor.

Φαύλων] Εὐτελῶν. Idem.

Πραγμάτων] Post πραγμάτων Wolf. omissum esse putat, vel omissum videri posse dicit, ὁρμηθέντας: non negat tamen Isocratem et alibi ita locutum esse. Lang. *opibus et copiis parvis nec firmis.* ut πολλοὶ ἐκ ταπεινῶν καὶ φ. πραγμάτων μεγάλας δυναστείας κατεργάσασθαι dicantur, ut Paneg. §. λη'. μικραὶ δυνάμεις μεγάλας τὰς ῥοπὰς ποιῆσαι. fere ut Corn. Nep. Pelop. c. 2. "Magnæ sæpe res non ita magnis copiis sunt gestæ." Vel verba vertenda sunt: *cum re tenui et vili uterentur.* nam præpositio cum suo casu sæpe totam propositionem exprimit. Sic. Nep. l. l. "sed profecto nunquam a tam tenui initio tantæ opes sunt profligatæ." Quare non est, cur cum Wolfio existimes hic omissum esse ὁρμηθέντας, etsi sciam id tum addi ab Isocrate. Find.

Ἔχοντα] Non significat *habentem,* sed *se habentem:* refertur ad φύσιν, et idem valet ac ὄντα. Auger.

Δεδιὼς] Ut enim Pomp. Mela l. ii. 7. tradit, Cyprus novem regna cepit, quæ sub imperio regis Persarum fuisse auctor est Diod. Sic. xvi. Quare rex Persarum timebat, ne Evagoras, cujus opes indies augebantur, a se deficeret, et reliqui, qui erant in Cypro reguli, hujus auctoritatem atque exemplum sequerentur. Find.

κγ'. Ἀλλ' ὅμως Εὐαγόρας, πάσαις ἀπολελειμμένος ταῖς
δυνάμεσιν, ἀντιτάξας τὴν αὑτοῦ γνώμην πρὸς τὰς οὕτως 201
c ὑπερμεγέθεις παρασκευάς, ἐπέδειξεν αὑτὸν ἐν τούτοις πολὺ
θαυμαστότερον ἢ τοῖς ἄλλοις τοῖς προειρημένοις. ὅτε μὲν
γὰρ αὐτὸν εἴων εἰρήνην ἄγειν, τὴν αὑτοῦ πόλιν [1] μόνην εἶχεν·
ἐπειδὴ δ' ἠναγκάσθη πολεμεῖν, τοιοῦτος ἦν καὶ τοιοῦτον
εἶχε [2] Πνυταγόραν τὸν υἱὸν τὸν αὑτοῦ συναγωνιστήν, ὥστε
μικροῦ μὲν ἐδέησε Κύπρον ἅπασαν κατασχεῖν, Φοινίκην δ'
ἐπόρθησε, Τύρον δὲ κατὰ κράτος εἷλε, Κιλικίαν δὲ βασι-
d λέως ἀπέστησε, τοσούτους δὲ τῶν πολεμίων ἀπώλεσεν, ὥστε
πολλοὺς [3] Περσῶν πενθοῦντας τὰς αὑτῶν συμφορὰς με-
μνῆσθαι τῆς ἀρετῆς τῆς ἐκείνου· τελευτῶν δ' οὕτως ἐνέπλη-
σεν αὐτοὺς τοῦ πολεμεῖν, ὥστ' εἰθισμένων τὸν ἄλλον χρόνον
τῶν βασιλέων μὴ διαλλάττεσθαι τοῖς ἀποστᾶσι πρὶν κύριοι
γένοιντο τῶν σωμάτων, ἄσμενοι τὴν εἰρήνην ἐποιήσαντο λύ-
σαντες μὲν τὸν νόμον τοῦτον, οὐδὲν δὲ κινήσαντες τῆς Εὐα-
e γόρου τυραννίδος. καὶ Λακεδαιμονίων μὲν τῶν καὶ δόξαν καὶ
δύναμιν μεγίστην ἐχόντων κατ' ἐκεῖνον τὸν [4] χρόνον, ἐντὸς
τριῶν ἐτῶν ἀφείλετο τὴν ἀρχήν· Εὐαγόρᾳ δὲ πολεμήσας ἔτη
δέκα τῶν αὑτῶν κύριον [5] αὐτὸν κατέλιπεν, ὧνπερ ἦν καὶ
πρὶν εἰς τὸν πόλεμον εἰσελθεῖν. ὃ δὲ πάντων [6] δεινότατον·
202 τὴν γὰρ πόλιν ἣν Εὐαγόρας ἑτέρου τυραννεύοντος μετὰ πεν-
τήκοντ' ἀνδρῶν εἷλε, ταύτην βασιλεὺς ὁ μέγας τοσαύτην
δύναμιν ἔχων οὐχ οἷός τ' ἐγένετο χειρώσασθαι.

κδ'. Καίτοι πῶς ἄν τις τὴν ἀνδρίαν ἢ τὴν φρόνησιν ἢ
σύμπασαν τὴν ἀρετὴν τὴν Εὐαγόρου φανερώτερον ἐπιδεί-
ξειεν, ἢ διὰ τοιούτων ἔργων καὶ κινδύνων; οὐ γὰρ μόνον
φανεῖται τοὺς ἄλλους πολέμους ἀλλὰ καὶ τὸν τῶν ἡρώων
b ὑπερβαλόμενος, τὸν ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων ὑμνούμενον. οἱ

[1] μόνην πόλιν A. C. L. [2] Πρωταγόραν A. C. L. [3] τῶν Περσῶν A. C. L
[4] καιρὸν A. C. L. [5] αὐτὸν om. A. C. L. [6] θαυμαστότατον A. C. L.

Πνυταγόραν] Vid. Theopompus ap. Phot. cod. clxxvi. et Diod. Sic. l. l.

Λύσαντες] Λύσειν τὸν νόμον, *instituta patria non servare, recedere a more patriæ.* Vid. Raphel. Annott. ex Polyb. et Arrian. ad Ioh. vii. 23. Find.

Ἀφείλετο] Scil. rex Persarum.

Τῶν αὑτῶν κύριον] Hæ enim conditiones pacis fuerunt, ut Evagoras, regis nomine utens (servum enim se regis dici noluit, quod postulabatur), regi Persarum, sicut ante defectionem, dicto audiens esset. Vid. Συνθήκας Ὀρόντου πρὸς Εὐαγόραν Diod. Sic. xv. Wolf.

Τυραννεύοντος] Βασιλεύοντος. Cor.

μὲν γὰρ [1] μεθ᾽ ἁπάσης Ἑλλάδος Τροίαν μόνην εἷλον, ὁ δὲ μίαν πόλιν ἔχων πρὸς ἅπασαν τὴν Ἀσίαν ἐπολέμησεν· ὥστ᾽, εἰ τοσοῦτοι τὸ πλῆθος ἐγκωμιάζειν αὐτὸν [2] ἐβουλήθησαν ὅσοιπερ ἐκείνους, πολὺ ἂν [3] μείζω καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν ἔλαβε.

κέ. Τίνα γὰρ [4] εὑρήσομεν τῶν τότε γενομένων, εἰ τοὺς
202 μύθους [5] ἀφέντες τὴν ἀλήθειαν [6] σκοποῖμεν, τοιαῦτα διαπεπραγμένον, ἢ τίνα τοσούτων μεταβολῶν ἐν τοῖς πράγμασιν αἴτιον γεγενημένον; ὃς αὑτὸν μὲν ἐξ ἰδιώτου τύραννον c
κατέστησε, τὸ δὲ γένος ἅπαν [7] ἀπεληλαμένον τῆς πολιτείας εἰς τὰς προσηκούσας τιμὰς πάλιν ἐπανήγαγε, τοὺς δὲ πολίτας ἐκ βαρβάρων μὲν Ἕλληνας ἐποίησεν, ἐξ ἀνάνδρων δὲ πολεμικούς, ἐξ ἀδόξων δὲ ὀνομαστούς, τὸν δὲ τόπον ἄμικτον ὅλον παραλαβὼν καὶ παντάπασιν ἐξηγριωμένον ἡμερώτερον καὶ πρᾳότερον κατέστησεν, ἔτι δὲ πρὸς τούτοις εἰς ἔχθραν μὲν βασιλεῖ καταστὰς οὕτως αὐτὸν ἠμύνατο καλῶς, d
ὥστ᾽ ἀείμνηστον [8] γεγενῆσθαι τὸν πόλεμον τὸν περὶ Κύπρον, ὅτε δ᾽ ἦν αὐτῷ σύμμαχος, τοσούτῳ χρησιμώτερον αὑτὸν παρέσχε τῶν ἄλλων, ὥσθ᾽ ὁμολογουμένως μεγίστην αὐτῷ συμβαλέσθαι δύναμιν εἰς τὴν ναυμαχίαν τὴν περὶ Κνίδον, ἧς γενομένης βασιλεὺς μὲν ἁπάσης τῆς Ἀσίας κύριος κατέστη, Λακεδαιμόνιοι δ᾽ ἀντὶ τοῦ τὴν ἤπειρον πορθεῖν περὶ τῆς αὑτῶν κινδυνεύειν ἠναγκάσθησαν, οἱ δ᾽ Ἕλληνες ἀντὶ δου- e
λείας [9] αὐτονομίας ἔτυχον, Ἀθηναῖοι δὲ τοσοῦτον ἐπέδοσαν

[1] μετὰ πάσης A. C. L. [2] ἠβουλήθησαν C. [3] μείζω ἂν C. μείζον᾽ ἂν A. L. [4] ἂν εὑρήσομεν A. C. L. [5] νῦν ἀφέντες A. C. L. [6] σκοπῶμεν A. L. [7] ἀπεληλαμένον ἅπαν A. C. L. [8] γενέσθαι A. C. L. [9] αὐτονομίαν ἔσχον A. C. L.

Τῶν τότε γενομ.] I. e. tempore Trojani belli. Augerus male: 'tunc quum Evagoras viveret.' Est enim expresse adjectum: Missis de heroibus temporis Trojani fabulis, quæ poetis, non veritati debentur. LANG.

Γεγενημένον] Supple ὅσων Εὐαγόρας. AUGER.

Ἀπεληλαμένον τῆς πολιτείας] *regno pulsum*. LANG.

Ἄμικτον] *purum*, i. e. cujus incolæ cum aliis hominibus non miscentur. H. l. idem est ac ἄξενος, *inhospitalis*, uti Wolf. explicuit. Alias ἀπρόσμικτος et δυσπρόσμικτος. LANG.

Σύμμαχος] Positum est pro ἐπίκουρος. FIND.

Τῶν ἄλλων] Intelliguntur reliqui, qui erant præter Evagoram in Cypro reguli, et aliæ civitates maritimæ, quibus auctore Corn. Nep. Con. c. 4. rex Persarum per Cononem ad bellum cum Lacedæmoniis gerendum naves longas imperavit. Vid. §. κα΄. IDEM.

Τὴν ἤπειρον] Τὴν Ἀσίαν ὧδε, ἢ μᾶλλον τῆς Ἀσίας τὴν ὑπὸ τῷ Περσῶν βασιλεῖ τελοῦσαν. COR. Lacedæmonii enim, pugna navali apud Cnidum superati, a Thebanis et Atheniensibus bello petebantur, et ab his victi ex Asia Agesilaum revocabant, ut patriæ laboranti subveniret atque eam ab obsidionis periculo tutam præstaret. Vid. Xenoph. Ages. c. 1. §. 36. Corn. Nep. Ages. c. 4. et Justin. l. vi. 4. FIND.

Ἀθηναῖοι δὲ κ. τ. λ.] Citat Cornes Demosth. adv. Leptin. p. 477. ed. Reisk.

ὥστε τοὺς πρότερον αὐτῶν ἄρχοντας ἐλθεῖν [1] αὐτοῖς τὴν ἀρχὴν [2] δώσοντας.

κϛ΄. Ὥστ᾽, εἴ τις ἔροιτό με τί νομίζω μέγιστον εἶναι τῶν
203 Εὐαγόρᾳ πεπραγμένων, πότερον τὰς ἐπιμελείας καὶ τὰς παρασκευὰς τὰς πρὸς Λακεδαιμονίους, [3] ἐξ ὧν τὰ προειρημένα γέγονεν, ἢ τὸν τελευταῖον πόλεμον, ἢ τὴν κατάληψιν τῆς βασιλείας, ἢ τὴν ὅλην τῶν πραγμάτων διοίκησιν, εἰς πολλὴν ἀπορίαν ἂν καταστταίην. [4] ἀεὶ γάρ μοι δοκεῖ μέγιστον εἶναι καὶ θαυμαστότατον, καθ᾽ ὅ τι ἂν αὐτῶν ἐπιστήσω τὴν γνώμην.

κζ΄. Ὥστ᾽, εἴ τινες τῶν προγεγενημένων δι᾽ ἀρετὴν
b ἀθάνατοι γεγόνασιν, οἶμαι κἀκεῖνον ἠξιῶσθαι ταύτης τῆς δωρεᾶς, σημείοις χρώμενος, ὅτι καὶ τὸν ἐνθάδε [5] χρόνον εὐτυχέστερον καὶ θεοφιλέστερον ἐκείνων διαβεβίωκε. τῶν μὲν γὰρ ἡμιθέων τοὺς πλείστους καὶ [6] τοὺς ὀνομαστοτάτους εὑρήσομεν ταῖς μεγίσταις συμφοραῖς περιπεσόντας, Εὐαγό- 203
ρας δ᾽ οὐ μόνον θαυμαστότατος ἀλλὰ καὶ μακαριώτατος [7] ἐξ ἀρχῆς ὢν διετέλεσεν.

κή. Τί γὰρ ἀπέλιπεν εὐδαιμονίας; ὃς τοιούτων μὲν προ-
c γόνων ἔτυχεν οἵων οὐδεὶς ἄλλος, πλὴν εἴ τις ἀπὸ τῶν αὐτῶν ἐκείνῳ γέγονε, τοσοῦτον δὲ καὶ τῷ σώματι καὶ τῇ γνώμῃ [8] τῶν ἄλλων διήνεγκεν ὥστε μὴ μόνον Σαλαμῖνος ἀλλὰ καὶ τῆς Ἀσίας ἁπάσης ἄξιος εἶναι τυραννεῖν, κάλλιστα δὲ κτησάμενος τὴν βασιλείαν ἐν ταύτῃ τὸν βίον διετέλεσε, θνητὸς δὲ γενόμενος ἀθάνατον τὴν περὶ αὐτοῦ μνήμην κατέλιπε, τοσοῦτον δ᾽ ἐβίω χρόνον ὥστε μήτε τοῦ γήρως ἄμοιρος γενέσθαι μήτε τῶν [9] νόσων μετασχεῖν τῶν διὰ ταύτην τὴν
d ἡλικίαν γιγνομένων· πρὸς δὲ τούτοις, ὃ δοκεῖ σπανιώτατον

[1] ὡς αὐτοὺς A. C. L. [2] παραδώσοντας A. C. L. [3] δι᾽ A. C. L. [4] τοῦτο A. C. L. [5] βίον A. C. L. [6] τοὺς om. A. C. L. [7] ἐξ ἀρχῆς ὢν διετέλεσεν ἀλλὰ καὶ μακαριστότατος A. C. L. [8] τῶν ἄλλων καὶ τῇ γνώμῃ (ῥώμῃ A.) A. C. L. [9] νοσημάτων A. C. L.

Καθ᾽ ὅ τι ἂν αὐτῶν ἐπιστήσω τὴν γνώμην] Refer αὐτῶν ad ἐπιμελείας et alios accusativos sequentes, et interpretare: *ad quodcunque horum mentem applicuero*, i. e. quodcunque horum mente attentiori considero. AUGER. *ad quodcunque eorum animum intendam*. LANG. Καθ᾽ ὅ τι ἂν πρῶτον γένωμαι τῷ λογισμῷ καὶ προσέξω τὸν νοῦν. COR.

Τὸν ἐνθάδε] Τὸν ἐπὶ τῆς γῆς. WOLF.

Θεοφιλέστερον] Ἀντὶ τοῦ, μᾶλλον ὑπὸ θεοῦ φιλούμενον. COR.

Ἀπέλιπεν] I. e. οὐ προσῆν αὐτῷ. WOLF.

Εὐδαιμονίας] Scil. μέρος. IDEM.

Τῇ γνώμῃ] Γνώμην ἐνταῦθα, καθὰ καὶ μικρὸν ἀνωτέρω, τὸν νοῦν ἢ τὴν ψυχὴν λέγει. COR.

εἶναι καὶ χαλεπώτατον, εὐπαιδίας τυχεῖν ἅμα καὶ πολυ-
παιδίας, οὐδὲ τούτου διήμαρτεν, ἀλλὰ καὶ τοῦτ᾽ αὐτῷ
συνέπεσε· καὶ τὸ μέγιστον, ὅτι τῶν ἐξ αὐτοῦ [1] γεγονότων
οὐδένα κατέλιπεν ἰδιωτικοῖς ὀνόμασι προσαγορευόμενον,
ἀλλὰ τὸν μὲν βασιλέα καλούμενον, τοὺς δὲ ἄνακτας, τὰς
δὲ ἀνάσσας. ὥστ᾽, εἴ τινες τῶν ποιητῶν περί τινος τῶν
[2] γεγενημένων ὑπερβολαῖς κέχρηνται, λέγοντες ὡς ἦν θεὸς e
ἐν ἀνθρώποις ἢ δαίμων [3] θνητὸς, ἅπαντα τὰ τοιαῦτα περὶ
τὴν ἐκείνου φύσιν [4] ῥηθῆναι μάλιστ᾽ ἂν ἁρμόσειε.

κθ´. Τῶν μὲν οὖν εἰς Εὐαγόραν πολλὰ μὲν οἴομαι παρα-
λιπεῖν· ὑστερίζω γὰρ τῆς ἀκμῆς τῆς ἐμαυτοῦ, μεθ᾽ ἧς 204
ἀκριβέστερον καὶ φιλοπονώτερον ἐξειργασάμην ἂν τὸν ἔπαι-
νον τοῦτον· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ νῦν, ὅσον [5] κατὰ τὴν ἐμὴν
δύναμιν, οὐκ ἀνεγκωμίαστός ἐστιν.

λ´. Ἐγὼ δ᾽, ὦ Νικόκλεις, ἡγοῦμαι καλὰ μὲν εἶναι μνη-
μεῖα καὶ τὰς τῶν σωμάτων εἰκόνας, πολὺ μέντοι πλείονος
ἀξίας τὰς τῶν πράξεων καὶ τῆς διανοίας, ἃς ἐν τοῖς λόγοις
ἄν τις μόνον τοῖς τεχνικῶς ἔχουσι θεωρήσειε. προκρίνω δὲ
ταύτας, πρῶτον μὲν εἰδὼς τοὺς καλοὺς [6] κἀγαθοὺς τῶν b
ἀνδρῶν οὐχ οὕτως ἐπὶ τῷ κάλλει τοῦ σώματος σεμνυνομέ-
νους, ὡς ἐπὶ τοῖς ἔργοις καὶ τῇ [7] γνώμῃ φιλοτιμουμένους·
204 ἔπειθ᾽ ὅτι τοὺς μὲν τύπους ἀναγκαῖον παρὰ τούτοις εἶναι
[8] μόνοις παρ᾽ οἷς ἂν σταθῶσι, τοὺς δὲ λόγους ἐξενεχθῆναι
οἷόν τ᾽ ἐστὶν εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ διαδοθέντας ἐν ταῖς τῶν
εὖ φρονούντων διατριβαῖς ἀγαπᾶσθαι, παρ᾽ οἷς κρεῖττόν
ἐστιν ἢ παρὰ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν εὐδοκιμεῖν· πρὸς δὲ τού- c

[1] γενομένων A. C. L. [2] προγεγενημένων A. C. L. [3] ἀλλ᾽ οὐ θνητὸς A. C. L. [4] ῥηθῆναι φύσιν A. C. L. [5] ἦν κατὰ A. C. L. [6] καὶ ἀγαθοὺς A. C. L. [7] μνήμῃ A. C. L. [8] μόνον A. C. L.

Συνέπεσε] Συνέβη. Idem.

Τὸ μέγιστον] Sub. ἐστί. Auger.

Τὸν μὲν] Τὸν Νικοκλέα. Cor.

Ἄνακτας — ἀνάσσας] Anglice: *princes — princesses.*

Τῶν ποιητῶν] Τὸν Ὅμηρον αἰνίττεται, εἰπόντα περὶ τοῦ Ἕκτορος Ἰλ. Ω. 258.

Ἕκτορά θ᾽, ὃς θεὸς ἔσκε μετ᾽ ἀνδράσιν, οὐδὲ ἐῴκει
Ἀνδρός γε θνητοῦ παῖς ἔμμεναι, ἀλλὰ θεοῖο.

διαφέρουσι δὲ θεῶν δαίμονες, τῷ τοὺς μὲν δώδεκα τὸν ἀριθμὸν ὄντας κυρίως θεοὺς εἶναι καὶ μεγάλους θεοὺς λέγεσθαι. τοὺς δὲ δαίμονας τρισμυρίους τὸν ἀριθμὸν, ὥς φησιν Ἡσίοδος, φύσιν ἔχειν μεταξὺ θεῶν καὶ ἀνθρώπων. τρίτοι δὲ παρὰ τούτους ἦσαν οἱ καλούμενοι ἡμίθεοι ἢ ἥρωες, τουτέστιν, οἱ γεγονότες ἐκ θεοῦ καὶ θνητῆς ἢ ἐκ θνητοῦ καὶ θεᾶς, καὶ μετὰ θάνατον εἰς θεοὺς ἀναγόμενοι. Cor.

Περὶ τὴν ἐκείνου φύσιν] Ἀντὶ τοῦ, περὶ τῆς ἐκείνου φύσεως. Idem.

Εἰς Εὐαγόραν] Ἀνηκόντων. Idem.

Τοὺς μὲν τύπους] Τὰς μὲν εἰκόνας. Idem.

Ἀγαπᾶσθαι] Θαυμάζεσθαι, ἐπαινεῖσθαι, ἀποδοχῆς ἀξιοῦσθαι. Idem.

τοις, ὅτι τοῖς μὲν πεπλασμένοις καὶ [1] γεγραμμένοις οὐδεὶς
ἂν τὴν τοῦ σώματος φύσιν ὁμοιώσειε, τοὺς δὲ τρόπους τοὺς
ἀλλήλων καὶ τὰς διανοίας τὰς ἐν τοῖς λεγομένοις ἐνούσας
[2] ῥάδιόν ἐστι μιμεῖσθαι τοῖς μὴ ῥᾳθυμεῖν αἱρουμένοις ἀλλὰ
χρηστοῖς εἶναι βουλομένοις.

λα´. Ὧν ἕνεκα καὶ μᾶλλον ἐπεχείρησα γράφειν τὸν
λόγον [3] τοῦτον, ἡγούμενος καὶ σοὶ καὶ τοῖς σοῖς παισὶ καὶ
d τοῖς ἄλλοις τοῖς ἀπ᾽ Εὐαγόρου γεγονόσι πολὺ καλλίστην
ἂν γενέσθαι ταύτην [4] παράκλησιν, εἴ τις ἀθροίσας τὰς
ἀρετὰς τὰς ἐκείνου καὶ τῷ λόγῳ κοσμήσας παραδοίη θεω-
ρεῖν ὑμῖν καὶ συνδιατρίβειν αὐταῖς. τοὺς μὲν γὰρ ἄλλους
προτρέπομεν ἐπὶ τὴν φιλοσοφίαν ἑτέρους ἐπαινοῦντες, ἵνα
ζηλοῦντες [5] τοὺς εὐλογουμένους τῶν αὐτῶν ἐκείνοις ἐπιτη-
δευμάτων ἐπιθυμῶσιν· ἐγὼ δὲ σὲ καὶ τοὺς σοὺς οὐκ ἀλλο-
e τρίοις παραδείγμασι χρώμενος ἀλλ᾽ οἰκείοις παρακαλῶ, καὶ
συμβουλεύω προσέχειν τὸν νοῦν, ὅπως καὶ λέγειν καὶ πράτ-
τειν μηδενὸς ἧττον δυνήσῃ τῶν Ἑλλήνων.

λβ´. Καὶ μὴ νόμιζέ με καταγιγνώσκειν ὡς νῦν ἀμελεῖς,
ὅτι πολλάκις σοι διακελεύομαι περὶ τῶν αὐτῶν. οὐ γὰρ οὔτ᾽
207 ἐμὲ [6] λέληθας οὔτε τοὺς ἄλλους, ὅτι καὶ μόνος καὶ πρῶτος
τῶν ἐν τυραννίδι καὶ πλούτῳ καὶ τρυφαῖς ὄντων φιλοσοφεῖν
καὶ φιλοπονεῖν [7] ἐπικεχείρηκας, οὐδ᾽ ὅτι πολλοὺς τῶν βασι-
λέων ποιήσεις ζηλώσαντας τὴν σὴν παίδευσιν τούτων τῶν
διατριβῶν ἐπιθυμεῖν, ἀφεμένους ἐφ᾽ οἷς νῦν λίαν χαίρουσιν.

[1] τοῖς γεγρ. A. C. L. [2] ἐκ τούτων ῥᾷδιον A. C. L. [3] τοῦτον τὸν λόγον A. C. L. [4] τὴν παράκλησιν A. L. [5] ἐκ τούτων τοὺς A. C. L. [6] λέληθεν A. C. L. [7] ἐπεχείρησας A. C. L.

Τοῖς μὲν πεπλασμένοις κ. τ. λ.] Τοῖς ἐκ πηλοῦ πεποιημένοις καὶ τοῖς διὰ χρωμάτων μεμιμημένοις, ὁ δὲ νοῦς τοῦ ὅλου χωρίου· Οὐδεὶς ἂν πεπλασμένον ἢ γεγραμμένον ἰδὼν ἄνδρα, πρὸς ἐκεῖνον τὸ ἑαυτοῦ σῶμα ὁμοιώσειεν, οἷον εἴ τις Ἡρακλέους ἀνδριάντα ἀκριβῶς θεωρήσειε καὶ κατασκέψαιτο, οὐκ ἂν Ἡρακλέους ῥώμην προσκτήσαιτο, ἄῤῥωστος ὢν αὐτὸς τῷ σώματι. οἱ δὲ μὴ ῥᾳθυμεῖν, ἀλλ᾽ εἶναι χρηστοὶ βουλόμενοι, ῥᾳδίως ἂν ἐκ τῆς ἀκοῆς τῶν ἐπαίνων τούτων μιμήσαιντο τοὺς ἀλλήλων τρόπους, καὶ τὰς διανοίας τὰς ἐνυπαρχούσας ἐν τοῖς λεγομένοις, τουτέστι, τὰς διὰ τῶν λεγομένων φανερὰς γιγνομένας. Μετήνεγκε τοῦτο τὸ χωρίον ὁ Κικέρων ἐν τῷ ὑπὲρ Ἀρχίου λόγῳ κεφ. 12. μικρὸν παρεγκλίνας καὶ τῇ καθ᾽ ὑπόκρισιν ἐρωτήσει δεινώσας, πρὸς δὲ καὶ ὁ Τάκιτος ἐν τῷ βίῳ τοῦ Ἀγρικόλα κεφ. 46. Idem.

Ἀλλήλων] F. leg. τῶν ἄλλων. Auger. Cor. Attamen ferri potest ἀλλήλων. Lang.

Παράκλησιν] Προτροπὴν ἐπὶ τὴν Εὐαγόρου μίμησιν. Cor.

Θεωρεῖν] Ὡς εἰκόνα. Idem.

Συνδιατρίβειν αὐταῖς] Ἀναγινώσκειν αὐτάς. Idem.

Ἑτέρους] Opponitur οἰκείοις v. 15. Lang. Μηδὲν ἐκείνοις προσήκοντας, ἀλλοτρίους. Cor.

Τοὺς εὐλογουμένους] Τοὺς ἐπαινουμένους. Idem.

Οὐκ ἀλλοτρίοις κ. τ. λ.] Cf. Demosth. Olynth. Γ. §. θ´.

Ἀφεμένους] Sub. ἀπὸ τούτων. Auger.

ἀλλ' ὅμως ἐγὼ ταῦτ' εἰδὼς οὐδὲν ἧττον καὶ ποιῶ καὶ ποιήσω ταὐτὸν, ὅπερ ἐν τοῖς γυμνικοῖς ἀγῶσιν οἱ θεαταί· καὶ γὰρ ἐκεῖνοι παρακελεύονται τῶν δρομέων οὐ τοῖς ἀπολελειμμένοις, ἀλλὰ τοῖς περὶ τῆς νίκης [1] ἁμιλλωμένοις.

λγ'. Ἐμὸν μὲν οὖν [2] ἔργον καὶ τῶν ἄλλων φίλων τοιαῦτα
205 [3] λέγειν καὶ γράφειν, ἐξ ὧν μέλλομέν σε παροξύνειν ὀρέγεσθαι τούτων ὧνπερ καὶ νῦν τυγχάνεις ἐπιθυμῶν· σοὶ δὲ προσήκει μηδὲν ἐλλείπειν, ἀλλ' ὥςπερ ἐν τῷ παρόντι καὶ τὸν [4] λοιπὸν χρόνον ἐπιμελεῖσθαι, καὶ τὴν ψυχὴν ἀσκεῖν, ὅπως ἄξιος ἔσῃ καὶ τοῦ πατρὸς καὶ τῶν ἄλλων προγόνων. [5] ὡς ἅπασι μὲν προσήκει περὶ πολλοῦ ποιεῖσθαι τὴν φρόνησιν, μάλιστα δ' ὑμῖν τοῖς πλείστων [6] καὶ μεγίστων κυρίοις οὖσι. χρὴ δ' οὐκ ἀγαπᾷν εἰ τῶν παρόντων τυγχάνεις ὢν ἤδη κρείττων, ἀλλ' ἀγανακτεῖν εἰ τοιοῦτος μὲν αὐτὸς ὢν τὴν φύσιν, γεγονὼς δὲ τὸ μὲν παλαιὸν [7] ἐκ Διὸς, τὸ δ' ὑπογυιώτατον ἐξ ἀνδρὸς τοιούτου τὴν ἀρετὴν, [8] μὴ πολὺ διοίσεις καὶ τῶν ἄλλων καὶ τῶν ἐν ταῖς αὐταῖς σοι τιμαῖς ὄντων. ἔστι δ' ἐπὶ σοὶ μὴ διαμαρτεῖν τούτων· ἐὰν γὰρ ἐμμένῃς τῇ φιλοσοφίᾳ καὶ τοσοῦτον ἐπιδιδῷς ὅσον περ νῦν, ταχέως γενήσῃ τοιοῦτος οἷόν σε προσήκει.

[1] ἀγωνιζομένοις A. C. L. [2] ἐστι A. C. L. [3] καὶ λέγειν A. C. L. [4] ἄλλον A. C. L. [5] ὧν L. [6] καὶ μεγίστων om. A. C. L. [7] ἀπὸ A. C. L. [8] εἰ μὴ A. L. εἰ inclusit C.

Καὶ ποιῶ καὶ ποιήσω κ. τ. λ.] Ἔντεχνον καὶ πάνυ εὐφυὲς παράδειγμα, οὗ τῇ γλυκύτητι συνεκέρασε τὸ ἐκ τῆς συμβουλῆς αὐστηρόν. Cor.

Γυμνικοῖς] Quia vel nudi, ut athletæ, vel sola tunica induti, ut cursores, certabant. Find.

Παρακελεύονται] Παρακελεύεσθαι sensu proprio dicitur de spectatoribus, qui cursores cohortantur ad studium, eosque, ut loquitur Tacitus, clamore et plausu fovent. Idem.

Τοῖς περὶ τῆς νίκης] I. e. æmulos in currendo longe post se relinquentibus ideoque victoriæ proximos. Lang.

Ὧν ἅπασι κ. τ. λ.] Ὧν e Bav. revocavi et punctum post προγόνων delevi, ita ut vertendus sit locus: *quorum* (majorum vestrorum) *sapientiam magni facere omnibus quidem convenit, præsertim vero vobis, qui multos regitis.* Atque ita quoque legisse et construxisse videtur Guarinus, vertens: *quorum prudentiam.* Lang.

Ἀγαπᾷν] *contentum esse.* Sic, ἀγαπητῶς ἔχειν ap. Herodian. vi. 2. Find.

Τὸ δ' ὑπογυιώτατον] Τὸ νεώτατον, τὸ τελευταῖον, τὸ πρὸ μικροῦ, ἐπιῤῥηματικῶς. Cor.

I.

ΙΣΟΚΡΑΤΟΥΣ ΕΛΕΝΗΣ ΕΓΚΩΜΙΟΝ.

Pag. ed. H. Steph. 208 — Pag. ed. Cor. 206

α'. ΕΙΣΙ τινες οἳ μέγα φρονοῦσιν, ἢν ὑπόθεσιν ἄτοπον καὶ παράδοξον ποιησάμενοι περὶ ταύτης ἀνεκτῶς εἰπεῖν

SUMMARIUM. (α'.) *Prologus.* Sunt qui valde sibi placeant, si de argumento absurdo et mirabili tolerabiliter dicere queant, rixisque tempus terant, quæ plus difficultatis quam utilitatis habent. (β'.) Quodsi ineptiæ istæ ab istis inventæ essent, equidem non perinde mirarer de inventionis honore gloriantes, sed quis est, qui nesciat, Protagoram aliosque temporis illius sophistas, Gorgiam, Zenonem et Melissum, non solum talia, sed operosiora etiam scripta nobis reliquisse? (γ'.) Qui licet evidenter ostenderint, haud difficile esse, falsam de quacunque re orationem comminisci, tamen rhetores nostri his nugis jam diu explosis immorantur, quos veritatem persequi potius decebat, auditoresque suos erudire et exercere in iis rebus, quæ ad vitam civilem pertinent, quarum vel mediocris notitia supervacanearum rerum cognitioni longe præferenda est. (δ'.) Verum istis nihil curæ est, quam ut adolescentes bene nummatos de rebusque futilibus blaterare solentes, pecunia emungant. (ε'.) Quæ res non tam adolescentibus quam doctoribus, discipulos decipientibus, vitio est vertenda, (ϛ'.) qui arti mentiendi tantum favoris conciliarunt, ut nonnulli jam scribere audeant: exsulum egenorumque vitam quacunque aliâ optabiliorem esse, quo scilicet demonstrent, se de rebus civilibus facilius etiam dicere posse. At sophistas sapientiam sibi vindicantibus decet excellere indoctosque superare, non in iis rebus, quas Græci negligunt, sed in iis, quas universi æmulantur. Verum manifestum est, eos ob ingenii infirmitatem huc confugere, siquidem orationes ad omnium utilitatem spectantes inventionis et compositionis difficilioris sunt, quam istæ inutiles; nam parva facillime verbis superantur, et quidquid de illis dixerit aliquis, proprium ipsius est, de magnis vero secus est. (ζ'.) Hinc laudatorem Helenæ laudo, quod sibi feminam elegerit et venustate et genere et gloria præstantem. Attamen in eo erravit, quod laudationem scripturus defensionem scripsit, ideoque rem diversissimam commiscuit. (η'.) Ne vero reprehendere tantum videar, de propriis nihil ostendens, omnibus iis, quæ a cæteris dicta sunt, relictis, de Helena verba facere conabor. (θ'.) *Confirmatio.* Omnium semideorum a se ortorum Jupiter solius Helenæ pater vocari voluit, eamque præ Hercule ita honoravit, ut huic robur, illi pulcritudinem dederit, ejusque formam ubique et conspicuam et viris efficerit expetendam. (ι'.) Ac primum Theseus pulcritudine ejus victus, quum illam a parentibus fratribusque nondum adultam accipere non posset, periculis omnibus, quæ a Lacedæmone impendebant, neglectis, patria relicta Aphidnam Atticæ oppidum transtulit, ac tantum habuit gratiam Perithoo, qui cœptorum socius fuerat, ut illum ad inferos comitaretur Plutoni Proserpinam, Jovis et Cereris filiam, cujus Perithous nuptias petiit, erepturus. (ια'.) Quodsi Theseus vir vulgaris fuisset, nondum constaret, utrum hæc narratio laus Helenæ an Thesei accusatio esset, at huic nullam virtutem defuisse reperiemur. Quo autem laudationi Helenæ majorem etiam fidem conciliemus, de Thesei, qui illam amabat, laudibus plura adjicere lubet; (ιβ'.) in quibus viros illius ætatis fide dignissimos sequemur. *(Digressio in laudes Thesei.)* Theseus eodem tempore, quo Hercules natus, eandem quam ille gloriam æmulatus est. Uterque e fratribus, alter a Jove, a Neptuno alter, geniti, fraterna quoque studia habuerunt generisque humani quasi pugiles exstiterunt; (ιγ'.) hoc tamen discrimine, quod Hercules,

δυνηθῶσι· καὶ καταγεγηράκασιν οἱ μὲν οὐ φάσκοντες οἷόν τ' εἶναι ψευδῆ λέγειν οὐδ' ἀντιλέγειν οὐδὲ δύο λόγω περὶ τῶν

laboribus ab Eurystheo sibi impositis, non tam aliis quam sibi periclitatus sit, Theseus vero, quum sui juris esset, ejusmodi certamina delegit, per quæ aut Græcorum aut suæ ipsius patriæ benefactor haberetur. Taurum nempe a Neptuno immissum, qui Atticam vastaret, quem universi aggredi non audebant, solus ille domuit magnaque trepidatione incolas urbis liberavit. Postea Lapitharum auxilio bimembres Centauros, alias urbes vastantes, aliis minitantes, prœlio vicit nec multo post funditus delevit. Circa eadem tempora monstrum illud ex Pasiphae natum, cui Atheniensium civitas bis septenos pueros ex oraculo mittebat, superavit, et liberos non solum incolumes parentibus restituit, sed civitatem etiam a tam injusto acerboque tributo liberavit. (ιδ'.) Thesei facinora semel ingressus non facile inducor, ut Scironis Cercyonisque inhumanitatem prætermittam, quibus ille superatis a multis magnisque calamitatibus Græcos liberavit. Ne vero morosis quibusdam auditoribus a proposito aberrare iisque nimium tamen concedere videar, plurimis de Theseo omissis, reliqua, quam brevissimis potero, absolvam. (ιε'.) Fortitudinem ille ostendit in iis certaminibus, ubi solus pugnavit; rei militaris peritiam in prœliis, quæ universa civitas se duce commisit; pietatem erga deos in Adrasti liberorumque Herculis supplicationibus; reliquas denique virtutes in administrandæ civitatis ratione. (ιϛ'.) Quum enim tyrannorum vitam multis de causis omnium miserrimam esse existimaret, eosque non principes, sed civitatum pestes judicaret, inter liberam civitatem et tyrannidem medium quoddam interesse ostendit. (ιζ'.) Ac primum quidem cives sparsim prius ac vicatim habitantes, in unam civitatem, quæ etiam nunc inter Græcas amplissima est, congregavit; deinde omnibus civibus aditum ad magistratus patefecit; populum summam rerum administrare jussit; pericula sibi privatim vindicavit; utilitates in commune contulit; potestate rex, beneficiis popularis vitam sine ullis insidiis summaque omnium caritate peregit. (ιη'.) Quanquam vero virtutum, quibus Helena prædita fuit, testem nec fide digniorem nec judicem magis idoneum habemus quam Theseum, tamen, ne unius viri gloria ad laudandam illam abuti videamur, ad reliqua transire placet. (ιθ'.) Post Thesei descensum ad inferos præstantissimi illius temporis reges, spretis domesticis nuptiis, Helenæ Lacedæmonem reversæ nuptias petierunt, congressique fidem sibi mutuo dederunt, se eum adjuturos, qui connubio illius dignus haberetur; (κ'.) manifestum enim fuit, de ea armis dimicatum iri. Brevi post orta inter deas de formæ præstantia contentione, Alexander, Priami filius, judex delectus, præ omnibus aliis, quæ illi offerebantur, Helenam ideo elegit, quod Jovis gener vocari, liberisque suis talem originem, quæ ad Jovem referri potest, honorificentissimum sibi et nobilitatem subolis quasi possessionem perpetuam esse existimavit. (κα'.) Sunt quidem, qui eventum hujus optionis spectantes conviciis eum incesserunt, sed isti rem maxime ridiculam faciunt, si sua ipsorum ingenia illius ingenio antecellere arbitrantur, cui deæ de re gravissima primas detulerint. (κβ'.) Non igitur mirum, Alexandrum cum illa vivere decrevisse, propter quam multi semidei mori non recusarunt, eamque rem omnibus anteposuisse, de qua deas contendere viderat. (κγ'.) Quis Helenæ conjugium neglexisset, qua rapta tantum inter Græcos Barbarosque bellum exortum est, quantum nunquam antea fuerat. Illi peregre senescere, quam hac relicta domum reverti maluerunt, hi urbes exscindi agrosque vastari siverunt, ne illam Græcis redderent, utrique existimantes, in utracunque illa femina habitaret, eam regionem felicem fore. (κδ'.) Cujus belli tanta omnes incessit cupiditas, ut non Græci solum Barbarique, sed dii etiam inter se dimicarent, nedum filios suos, etsi fatum illorum prævidebant, a certamine prohiberent. (κε'.) Atque hoc illi recte, quum omne certamen iniretur de pulcritudine, cui mortalium rerum quævis ita postponitur, ut virtus ipsa ideo præcipue celebretur, quod omnium studiorum est pulcherrimum. Pulcritudinis amor, omni deliberatione superior, a natura nobis tributus est. Formosis bene volumus, eosdem tanquam deos colimus, illis libentius inservimus quam aliis imperamus, servosque pulcritudinis strenuos elegantesque ducimus. Qui ætatis florem prostituunt, infamia notamus, formam vero suam ipsorum custodientes honoramus. (κϛ'.) At non tantum homines a pulcritudine superantur, sed ipse Jupiter omnibus rebus major pulcritudini est obnoxius, quod ejusdem cum Alcmena, Danae, Nemesi, Ledaque amores manifestant. Quin tantus apud deos pulcritudini honos tribuitur, ut uxoribus suis, quum ab illa vincuntur, ignoscant, eæque

αὐτῶν πραγμάτων ἀντειπεῖν, οἱ δὲ διεξιόντες ὡς ἀνδρία
b καὶ σοφία καὶ δικαιοσύνη ταὐτόν ἐστι, καὶ φύσει μὲν οὐδὲν
αὐτῶν ἔχομεν, μία δ' ἐπιστήμη [1]καθ' ἁπάντων ἐστίν·
ἄλλοι δὲ περὶ τὰς ἔριδας διατρίβουσι τὰς οὐδὲν μὲν ὠφελούσας, πράγματα δὲ παρέχειν τοῖς πλησιάζουσι δυναμένας.

β'. Ἐγὼ δ', εἰ μὲν ἑώρων νεωστὶ τὴν περιεργίαν ταύτην
ἐν τοῖς λόγοις [2]ἐγγεγενημένην καὶ τούτους ἐπὶ [3]τῇ καινότητι
τῶν εὑρημένων φιλοτιμουμένους, οὐκ ἂν ὁμοίως ἐθαύμαζον
[4]αὐτῶν· νῦν δὲ τίς οὕτως ὀψιμαθής ἐστιν ὅστις οὐκ οἶδε
c Πρωταγόραν καὶ τοὺς κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον γενομένους
σοφιστάς, ὅτι καὶ τοιαῦτα καὶ πολὺ τούτων [5]πραγματωδέστερα συγγράμματα κατέλιπον ἡμῖν; πῶς γὰρ ἄν τις
ὑπερβάλοιτο Γοργίαν τὸν τολμήσαντα λέγειν ὡς οὐδὲν τῶν
ὄντων ἐστίν, ἢ Ζήνωνα τὸν ταὐτὰ δυνατὰ καὶ πάλιν ἀδύ-
d νατα πειρώμενον ἀποφαίνειν, ἢ Μέλισσον ὃς ἀπείρων τὸ

[1] κατὰ πάντων A. C. L. [2] γεγενημένην A. C. L. [3] τῇ om. A. C. L. [4] αὐτοὺς A. C. L. [5] ἔτι πραγμ. A. C. L.

non tam sileri suos cum mortalibus amores quam celebrari cupiant, pluresque ob pulcritudinem, quam ob alias virtutes in deorum numerum recipiantur. (κζ'.) Quos quum Helena forma superaret omnes, non tantum immortalitate, sed divina etiam potentia donata est, ita ut et fratres suos immortales reddiderit et Agamemnonem, a communi Pelopidarum calamitate liberatum deumque pro mortali factum, assessorem sibi constituerit. Hinc in hunc usque diem Spartiatæ Therapnis in Laconia utrique ut diis sacra faciunt. (κη'.) Stesichoro, qui initio carminis maledictis eam incesserat, illa potentiam suam eo ostendit, quod cæcus surrexit factaque palinodia visum recepit. Quin et Homerum ad carmina sua componenda ab ea impulsum Homeridæ quidam narrant, eaque re præcipue factum esse dictitant, ut poesis illius tam venusta tamque celebris reddita sit. (κθ'.) Divites igitur sacrificiis illam honorare, doctos scriptis virtutes illius prædicare decet. (λ'.) *Epilogus.* Ad ea, quæ prætermissa sunt, hoc imprimis pertinet, quod Helena in causa fuit, quod nos Barbaris non servimus. Constat enim, Græcos propter eam communem contra Barbaros expeditionem suscepisse atque tunc primum Europam de Asia triumphasse. Nam ante hoc bellum multi Barbari, calamitatibus in patria oppressi, in Græciam migrarunt ibique regnarunt, sed post idem bellum nos multas provincias Barbaris eripuimus; atque hic de Helenæ meritis locus longiori ejusdem laudationi materiam præbere potest. LANG. Non constat qua ætate hanc orationem scripserit Isocrates; sed ex hujus genere et stylo videtur tunc fuisse adolescens. AUGER.

Καταγεγηράκασιν οἱ μὲν οὐ φασκ. κ. τ. λ.] I. e. διατελοῦσι λέγοντες πάντα τὸν χρόνον τῆς ἡλικίας. WOLF. Πρὸς Πρωταγόραν ταῦτα καὶ τοὺς μετ' ἐκείνου σοφιστάς. Σεξτ. Ἐμπειρ. π. τ. Λογικ. 60. 382. COR. Vid. Plat. in Protag.

Μία δ' ἐπιστήμη καθ' ἁπάντων ἐστὶ] Ἀντὶ τοῦ, περὶ ἁπάντων. *sola doctrina virtutes omnes comparari.* WOLF. Κατὰ pro ἐπὶ juxta Langium, pro ὑπὲρ juxta Augerum.

Τούτους] I. e. sophistas nostri temporis. AUGER.

Πραγματωδέστερα] Πλείονας σοφιστικὰς καὶ ματαιολόγους δυσχερείας ἔχοντα. COR.

Γοργίαν] Τὸν Λεοντῖνον σοφιστὴν, τὸν καὶ Ἐγκώμιον εἰς Ἑλένην γεγραφότα. IDEM.

Ζήνωνα] Τὸν Ἐλεάτην φιλόσοφον, τὸν καὶ Ἀμφοτερόγλωσσον κληθέντα σκωπτικῶς ὑπὸ Τίμωνος τοῦ Φλιασίου. IDEM.

Μέλισσον] Τὸν Σάμιον, ὃς καὶ στρατηγῶν τῶν Σαμίων κατεναυμάχησεν Ἀθηναίους. IDEM.

πλῆθος πεφυκότων τῶν πραγμάτων ὡς ἑνὸς ὄντος τοῦ παντὸς ἐπεχείρησεν ἀποδείξεις εὑρίσκειν;

γʹ. Ἀλλ' ὅμως, οὕτω φανερῶς ἐκείνων [1] ἐπιδειξάντων, ὅτι ῥᾴδιόν ἐστι περὶ ὧν ἄν τις πρόθηται ψευδῆ μηχανήσα-
207 σθαι λόγον, ἔτι περὶ τὸν τόπον τοῦτον διατρίβουσιν· οὓς 209
ἐχρῆν ἀφεμένους ταύτης τῆς [2] τερθρείας, τῆς ἐν μὲν τοῖς λόγοις ἐξελέγχειν προσποιουμένης, ἐν δὲ τοῖς ἔργοις πολὺν ἤδη χρόνον ἐξεληλεγμένης, τὴν ἀλήθειαν διώκειν, καὶ περὶ τὰς πράξεις ἐν αἷς πολιτευόμεθα τοὺς συνόντας παιδεύειν, καὶ περὶ τὴν ἐμπειρίαν τὴν τούτων γυμνάζειν, ἐνθυμουμένους ὅτι πολὺ κρεῖττόν ἐστι περὶ τῶν χρησίμων ἐπιεικῶς δοξάζειν ἢ περὶ τῶν ἀχρήστων ἀκριβῶς ἐπίστασθαι, καὶ μικρὸν προέχειν ἐν τοῖς μεγάλοις [3] μᾶλλον ἢ πολὺ διαφέρειν ἐν b
τοῖς μικροῖς, καὶ τοῖς μηδὲν πρὸς τὸν βίον ὠφελοῦσιν.

δʹ. Ἀλλὰ γὰρ οὐδενὸς αὐτοῖς ἄλλου μέλει, πλὴν τοῦ χρηματίζεσθαι παρὰ τῶν νεωτέρων. ἔστι δ' ἡ περὶ τὰς ἔριδας [4] φιλοσοφία δυναμένη τοῦτο ποιεῖν· οἱ γὰρ μήτε τῶν ἰδίων [5] πω μήτε τῶν κοινῶν φροντίζοντες τούτοις μάλιστα χαίρουσι τῶν λόγων, οἳ μηδὲ πρὸς ἓν χρήσιμοι τυγχάνουσιν ὄντες.

εʹ. Τοῖς μὲν οὖν τηλικούτοις πολλὴ συγγνώμη ταύτην c
ἔχειν τὴν διάνοιαν· ἐπὶ γὰρ ἁπάντων τῶν πραγμάτων πρὸς τὰς περιττότητας καὶ [6] τὰς θαυματοποιΐας οὕτω διακείμενοι διατελοῦσι· τοῖς δὲ παιδεύειν προσποιουμένοις ἄξιον ἐπιτιμᾶν, ὅτι κατηγοροῦσι μὲν τῶν ἐπὶ τοῖς [7] ἰδίοις συμβολαίοις ἐξαπατώντων καὶ μὴ δικαίως τοῖς λόγοις χρωμένων, αὐτοὶ δ' ἐκείνων δεινότερα ποιοῦσιν. οἱ μὲν γὰρ ἄλλους τινὰς ἐζημίωσαν, οὗτοι δὲ τοὺς συνόντας μάλιστα βλάπτουσι. d

[1] ἀποδειξάντων A. C. L. [2] τεραθείας A. [3] μᾶλλον om. A. C. L. [4] φιλονεικία A. C. L. [5] πω om. A. C. L. [6] τὰς om. A. C. L. [7] ἰδίοις om. A. C. L.

Ῥᾴδιόν — λόγον] Ὡς γάρ φησιν Εὐριπίδης παρ' Ἀθην. ΙΕ. 677.

Ἐκ παντὸς ἄν τις πράγματος δισσῶν λόγων
Ἀγῶνα θεῖτ' ἄν, εἰ λέγειν εἴη σοφός.

IDEM.

Διατρίβουσιν] Velim addi οὗτοι, πp. nostrates sophistæ. AUGER.

Τῆς τερθρείας — ἐξεληλεγμένης] *præstigiarum, quæ verbis convincere profitentur, dum reipsa convictæ sunt.* LANG.

Ἀλλὰ γὰρ οὐδενὸς κ. τ. λ.] Ἔπιθι τὸν τοῦ Ξενοφῶντος Κυνηγετικὸν κεφ. ιγʹ. ἐν ᾧ πολλὰ τοῖς Ἰσοκράτους παραπλήσια εὑρήσεις κατὰ τῶν σοφιστῶν. COR.

Τοῖς τηλικούτοις] Τοῖς ταύτην τὴν ἡλικίαν ἔχουσιν, ἤγουν τοῖς νεωτέροις, ὧν φθὰς ἐμνημόνευσε. IDEM.

Τοὺς συνόντας] Τοὺς ἰδίους μαθητάς. IDEM.

ϛʹ. Τοσοῦτον δὲ ἐπιδεδωκέναι πεποιήκασι τὸ ψευδολογεῖν, ὥστ' ἤδη τινὲς, ὁρῶντες τούτους ἐκ τῶν τοιούτων ὠφελουμένους, τολμῶσι γράφειν ὡς ἔστιν ὁ τῶν πτωχευόντων καὶ φευγόντων βίος ζηλωτότερος ἢ ὁ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων. καὶ ποιοῦνται τεκμήριον ὡς, εἰ περὶ πονηρῶν πραγμάτων ἔχουσί τι λέγειν, περί [1] γε τῶν καλῶν [2] κἀγαθῶν ῥᾳδίως
e εὐπορήσουσιν. ἐμοὶ δὲ δοκεῖ πάντων εἶναι καταγελαστότατον τὸ διὰ τούτων τῶν λόγων ζητεῖν πείθειν ὡς περὶ τῶν πολιτικῶν ἐπιστήμην ἔχουσιν, ἐξὸν ἐν αὐτοῖς οἷς ἐπαγγέλλονται τὴν [3] ἐπίδειξιν ποιεῖσθαι· τοὺς γὰρ ἀμφισβητοῦντας
210 τοῦ φρονεῖν καὶ φάσκοντας εἶναι σοφιστὰς οὐκ ἐν τοῖς ἠμε- 208
λημένοις ὑπὸ τῶν ἄλλων, [4] ἀλλ' ἐν οἷς ἅπαντές εἰσιν ἀνταγωνισταὶ προσήκει διαφέρειν καὶ κρείττους εἶναι τῶν ἰδιωτῶν. νῦν δὲ παραπλήσιον ποιοῦσιν, ὥσπερ ἂν εἴ τις προσποιοῖτο κράτιστος εἶναι τῶν ἀθλητῶν, ἐνταῦθα καταβαίνων οὗ μηδεὶς ἂν ἄλλος ἀξιώσειε. τίς γὰρ ἂν τῶν εὖ φρονούντων συμφορὰς ἐπαινεῖν ἐπιχειρήσειεν; ἀλλὰ δῆλον ὅτι δι' ἀσθένειαν
b ἐνταῦθα καταφεύγουσιν. ἔστι γὰρ τῶν μὲν τοιούτων συγγραμμάτων μία τις ὁδὸς, ἣν οὔθ' εὑρεῖν οὔτε μαθεῖν οὔτε μιμήσασθαι δύσκολόν ἐστιν· οἱ δὲ κοινοὶ καὶ πιστοὶ καὶ τούτοις ὅμοιοι τῶν λόγων διὰ πολλῶν ἰδεῶν καὶ καιρῶν δυσκαταμαθήτων εὑρίσκονταί τε καὶ λέγονται, καὶ τοσούτῳ χαλεπωτέραν ἔχουσι τὴν σύνθεσιν, ὅσῳ περ τὸ σεμνύνεσθαι τοῦ σκώπτειν καὶ τὸ σπουδάζειν τοῦ παίζειν ἐπιπονώτερόν ἐστι. σημεῖον δὲ μέγιστον· τῶν μὲν γὰρ τοὺς βομ-

[1] γε om. A. C. L. [2] καὶ ἀγαθῶν A. C. L. [3] ἀπόδειξιν A. C. L. [4] Ἑλλήνων, ἀλλ' A. C. L.

Ὠφελουμένους] Χρηματιζομένους καὶ δόξαν λαμβάνοντας. WOLF.

Καὶ ποιοῦνται τεκμήριον] et (ejusmodi futile argumentum) *tanquam exemplum exhibent.* LANG. Καινοπρεπὴς ἡ σύνταξις, ἀντὶ τοῦ, Καὶ τὸ ἔχειν τι λέγειν περὶ πονηρῶν πραγμάτων ποιοῦνται τεκμήριον τοῦ ῥᾳδίως εὐπορήσειν καὶ περὶ τῶν ἀγαθῶν εἰπεῖν. COR.

Συμφορὰς] Ut vitam exsulum et mendicorum, quam quidem prædicant. LANG.

Μία τις ὁδὸς] Adhibetur nempe nil nisi occupationes, exaggerationes, insinuationes, extenuationes, comparationes, etc. IDEM.

Οἱ δὲ κοινοὶ] Οἱ λόγοι, ἐν οἷς κοινῶς ἅπαντές εἰσιν ἀνταγωνισταί. COR.

Πιστοὶ] Οἱ ἀληθεῖς εἶναι δοκοῦντες τοῖς πλείστοις τῶν ἀνθρώπων καὶ ἔνδοξοι. WOLF. *certi.* AUGER. Οἱ ἀληθεῖς, ἀντιδιεσταλμένως πρὸς τοὺς ψευδεῖς τῶν σοφιστῶν λόγους. COR.

Τούτοις ὅμοιοι] I. e. οἱ πιθανοί. WOLF. *his*, i. e. certis, *similes.* AUGER.

Διὰ πολλῶν ἰδεῶν] *per multas formas et decentias cognitu difficiles.* LANG. Διὰ πολλῶν εἰδῶν ἢ τρόπων. COR.

Τοὺς βομβυλιοὺς] Βομβυλιός· ζῶον παραπλήσιον μελίττῃ, ὀνομασμένον ἀπὸ τοῦ βόμβου. Harpocrat. Εἶδος μελίσσης παρὰ τὸ βομβεῖν, ἐκ πηλοῦ τὰ κηρία πλαττούσης. Suid. Ὥσπερ μέλιττ' ἢ βομβυλιὸς εἰσέρχεται. Aristoph. Vesp. 107. Quod Angli forsan vocant *a humblebee* or *bumblebee.*

βυλιοὺς καὶ τοὺς ἅλας καὶ τὰ τοιαῦτα βουληθέντων ἐπαι- c
νεῖν οὐδεὶς πώποτε λόγων ἠπόρησεν, οἱ δὲ περὶ τῶν ὁμολο-
γουμένων ἀγαθῶν [1] ἢ καλῶν ἢ τῶν διαφερόντων ἐπ' ἀρετῇ
[2] λέγειν ἐπιχειρήσαντες πολὺ καταδεέστερον τῶν ὑπαρχόν-
των ἅπαντες εἰρήκασιν. οὐ γὰρ τῆς αὐτῆς γνώμης ἐστὶν
ἀξίως εἰπεῖν περὶ ἑκατέρων αὐτῶν, ἀλλὰ τὰ μὲν [3] μικρὰ
ῥᾴδιον τοῖς λόγοις ὑπερβαλέσθαι, τῶν δὲ χαλεπὸν τοῦ
μεγέθους ἐφικέσθαι· καὶ περὶ μὲν τῶν δόξαν ἐχόντων σπά-
νιον εὑρεῖν [4] ἃ μηδεὶς πρότερον εἴρηκε, περὶ δὲ τῶν φαύλων d
καὶ ταπεινῶν ὅ τι ἂν τις τύχῃ φθεγξάμενος, ἅπαν ἴδιόν
ἐστι.

ζ'. Διὸ καὶ τὸν γράψαντα περὶ τῆς Ἑλένης ἐπαινῶ
μάλιστα τῶν εὖ λέγειν τι βουληθέντων, ὅτι περὶ τοιαύτης
ἐμνήσθη γυναικός, ἣ καὶ τῷ γένει καὶ τῷ κάλλει καὶ τῇ
δόξῃ πολὺ διήνεγκεν. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τοῦτον μικρόν τι
παρέλαθε· φησὶ [5] μὲν γὰρ ἐγκώμιον [6] γεγραφέναι περὶ
αὐτῆς, τυγχάνει δ' ἀπολογίαν εἰρηκὼς ὑπὲρ τῶν ἐκείνῃ e
πεπραγμένων. ἔστι δ' οὐκ ἐκ τῶν αὐτῶν ἰδεῶν οὐδὲ περὶ
τῶν αὐτῶν ἔργων ὁ λόγος, [7] ἀλλὰ πᾶν τοὐναντίον· ἀπο-
209 λογεῖσθαι μὲν γὰρ προσήκει περὶ τῶν ἀδικεῖν αἰτίαν ἐχόν- 211
των, ἐπαινεῖν δὲ τοὺς ἐπ' ἀγαθῷ τινι διαφέροντας.

η'. Ἵνα δὲ μὴ δοκῶ τὸ ῥᾷστον ποιεῖν, ἐπιτιμᾶν τοῖς ἄλλοις, μηδὲν ἐπιδεικνὺς τῶν ἐμαυτοῦ, πειράσομαι περὶ [8] τῆς αὐτῆς ταύτης εἰπεῖν, παραλιπὼν ἅπαντα τὰ τοῖς ἄλλοις εἰρημένα.

θ'. Τὴν μὲν οὖν ἀρχὴν τοῦ λόγου ποιήσομαι τὴν ἀρχὴν τοῦ γένους αὐτῆς. πλείστων γὰρ ἡμιθέων γεννηθέντων ὑπὸ Διὸς μόνης ταύτης [9] γυναικὸς πατὴρ ἠξίωσε κληθῆναι.

1 καὶ A. 2 τι λέγειν A. C. L. 3 [μικρὰ] C. 4 ὃ A. C. L. 5 μὲν om. A. C. L. 6 γράφειν A. L. 7 ἀλλ' ἅπαν A. C. L. 8 τῆς om. A. C. L. 9 τῆς γυναικὸς A. C. L.

Τοὺς ἅλας] Plat. in Sympos. §. 5. Ἀλλ' ἔγωγε ἤδη τινὶ ἐνέτυχον βιβλίῳ ἀνδρὸς σοφοῦ, ἐν ᾧ ἐνῆσαν ἅλες ἔπαινον θαυμάσιον ἔχοντες πρὸς ὠφέλειαν.

Τῶν διαφερόντων] Scil. ἀνδρῶν ἢ ἀνθρώπων. Wolf.

Περὶ ἑκατέρων αὐτῶν] I. e. περὶ μικρῶν καὶ μεγάλων. Auger.

Τῶν δὲ χαλεπὸν] Verba sic ordinentur: ἐφικέσθαι δὲ τοῦ μεγέθους τῶν, scil. μεγάλων, χαλεπόν ἐστι. Wolf.

Τὸν γράψαντα] Scil. Gorgias.

Εὖ λέγειν] *laudare*. Construe: διὸ τῶν (i. e. ἐν τοῖς) εὖ λέγειν τι βουληθέντων ἐπαινῶ μάλιστα τὸν γράψαντα περὶ τῆς Ἑλένης. Lang.

Οὐκ ἐκ τῶν αὐτῶν ἰδεῶν] *non ejusdem generis*. ἀπολογία enim ad genus judiciale, λόγος (*laudatio*) contra ad genus demonstrativum, pertinet. Idem.

b σπουδάσας δὲ μάλιστα περί [1] τε τὸν ἐξ Ἀλκμήνης [2] καὶ
τοὺς ἐκ Λήδας, τοσούτῳ μᾶλλον Ἑλένην Ἡρακλέους προὐ-
τίμησεν, ὥστε τῷ μὲν ἰσχὺν ἔδωκεν, ἣ βίᾳ τῶν ἄλλων
ἁπάντων κρατεῖν δύναται, τῇ δὲ κάλλος ἀπένειμεν, ὃ καὶ
τῆς ῥώμης αὐτῆς ἄρχειν πέφυκεν. εἰδὼς δὲ τὰς λαμπρότη-
τας καὶ τὰς ἐπιφανείας οὐκ ἐκ τῆς ἡσυχίας ἀλλ' ἐκ τῶν
c πολέμων καὶ τῶν ἀγώνων γιγνομένας, καὶ βουλόμενος αὐ-
τῶν μὴ μόνον τὰ σώματ' εἰς θεοὺς ἀναγαγεῖν ἀλλὰ καὶ
τὰς δόξας ἀειμνήστους καταλιπεῖν, τοῦ μὲν ἐπίπονον καὶ
φιλοκίνδυνον τὸν βίον κατέστησε, τῆς δὲ περίβλεπτον καὶ
περιμάχητον τὴν φύσιν ἐποίησε.

ι'. Καὶ πρῶτον μὲν Θησεύς, ὁ λεγόμενος μὲν Αἰγέως, γε-
νόμενος δ' ἐκ Ποσειδῶνος, ἰδὼν αὐτὴν οὔπω μὲν ἀκμάζου-
σαν, [3] ἤδη δὲ τῶν ἄλλων διαφέρουσαν, τοσοῦτον ἡττήθη τοῦ
d κάλλους [4] ὁ κρατεῖν τῶν ἄλλων εἰθισμένος, ὥσθ' ὑπαρχούσης
αὐτῷ καὶ πατρίδος μεγίστης καὶ βασιλείας ἀσφαλεστά-
της ἡγησάμενος οὐκ ἄξιον εἶναι ζῆν ἐπὶ τοῖς παροῦσιν ἀγα-
θοῖς ἄνευ τῆς πρὸς ἐκείνην οἰκειότητος, ἐπειδὴ παρὰ τῶν
κυρίων οὐχ οἷός τ' ἦν αὐτὴν λαβεῖν, ἀλλ' [5] ἐπέμενον τήν τε
τῆς παιδὸς ἡλικίαν καὶ τὸν χρησμὸν τὸν παρὰ τῆς Πυθίας,
ὑπεριδὼν τὴν ἀρχὴν τὴν Τυνδάρεω, καὶ καταφρονήσας τῆς
e ῥώμης τῆς Κάστορος καὶ Πολυδεύκους, καὶ πάντων τῶν
ἐν Λακεδαίμονι δεινῶν ὀλιγωρήσας, βίᾳ λαβὼν αὐτὴν εἰς
Ἄφιδναν τῆς Ἀττικῆς [6] κατέθετο, καὶ τοσαύτην χάριν ἔσχε
Πειρίθῳ τῷ μετασχόντι τῆς ἁρπαγῆς, ὥστε, βουληθέντος
αὐτοῦ μνηστεῦσαι Κόρην τὴν Διὸς καὶ Δήμητρος καὶ παρα- 210
212 καλοῦντος αὐτὸν ἐπὶ τὴν [7] εἰς ᾅδου κατάβασιν, ἐπειδὴ

1 τε om. A. L. 2 καὶ τοὺς ἐκ Λήδας om. A. L. 3 εἴδει A. C. L. 4 ὁ om. A. C. L. 5 ἀνέμενον A. C. L. 6 ἐκόμισε A. C. L. 7 εἰς om. A. L.

Περί τε τὸν ἐξ Ἀλκμ.] Τὸν Ἡρακλέα. Cor.

Τοὺς ἐκ Λήδας] Τὴν Ἑλένην καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῆς Κάστωρ καὶ Πολυδεύκης. Idem.

Ἣ βίᾳ τῶν ἄλλων] Herculi quidem Jupiter ἰσχὺν ἔδωκεν, ἣ μίᾳ τῶν ἄλλων κ. τ. λ. Sic litera mutata legendum arbitror. *In Annot. ad Hippol.* 1403. Valckenaer. Οὐκ ἀπιθάνως ἴσως. Cor.

Καὶ πρῶτον μὲν Θησεὺς] Cf. Lucian. Charid. in quo dialogo Isocratem imitatus est.

Αἰγέως] Scil. γενέσθαι, ἢ υἱὸς εἶναι. Wolf.

Τῶν ἄλλων] Ἤτε ἀνδρῶν, ἤτε ἐπιθυμιῶν. Potest enim hæc clausula vel ad fortitudinem vel ad continentiam Thesei referri. Idem.

Ἄνευ τῆς πρὸς ἐκείνην οἰκειότητος] *sine consuetudine illius.* Lang.

Παρὰ τῶν κυρίων] Scil. τῆς Ἑλένης, i. e. τῶν γονέων καὶ τῶν ἀδελφῶν. De oraculo isto non memini me quicquam legisse. Wolf.

Δεινῶν] Ἴσως· δυνατῶν. Cor.

Κόρην] Κόρη κατ' ἐξοχὴν ἡ Περσεφόνη, οὕτως ἐπονομασθεῖσα ὑπὸ τοῦ πατρὸς Ἄδου, βασιλέως Μολοσσῶν, διὰ τὸ κάλλος. Idem. Cf. Suid. in voc.

συμβουλεύων οὐχ οἷός τ' ἦν ἀποτρέπειν, προδήλου τῆς συμφορᾶς οὔσης ὅμως αὐτῷ συνηκολούθησε, νομίζων ὀφείλειν τοῦτον τὸν ἔρανον, μηδενὸς ἀποστῆναι τῶν ὑπὸ Πειρίθου [1]προσταχθέντων, ἀνθ' ὧν ἐκεῖνος αὐτῷ συνεκινδύνευσεν.

ιαʹ. Εἰ μὲν οὖν ὁ ταῦτα πράξας εἷς ἦν τῶν τυχόντων ἀλλὰ μὴ τῶν πολὺ διενεγκόντων, οὐκ ἂν πω δῆλος ἦν ὁ λόγος, πότερον Ἑλένης ἔπαινος ἢ κατηγορία Θησέως ἐστί·
νῦν δὲ τῶν μὲν ἄλλων τῶν εὐδοκιμησάντων εὑρήσομεν τὸν μὲν b
[2]ἀνδρίας, τὸν δὲ σοφίας, τὸν δ' ἄλλου τινὸς τῶν τοιούτων μερῶν ἀπεστερημένον, τοῦτον δὲ μόνον [3]οὐδενὸς ἐνδεᾶ γενόμενον, ἀλλὰ παντελῆ τὴν ἀρετὴν κτησάμενον. δοκεῖ δέ μοι περὶ αὐτοῦ καὶ διὰ μακροτέρων εἰπεῖν· ἡγοῦμαι γὰρ ταύτην μεγίστην εἶναι πίστιν τοῖς βουλομένοις Ἑλένην ἐπαινεῖν, ἢν ἐπιδείξωμεν τοὺς ἀγαπήσαντας καὶ θαυμάσαντες ἐκείνην
αὐτοὺς τῶν ἄλλων θαυμαστοτέρους ὄντας. c

ιβʹ. Ὅσα μὲν γὰρ ἐφ' ἡμῶν γέγονεν, εἰκότως ἂν ταῖς δόξαις ταῖς ἡμετέραις αὐτῶν διακρίνοιμεν, περὶ δὲ τῶν οὕτω παλαιῶν προσήκει τοῖς κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον εὖ φρονήσασιν ὁμονοοῦντας ἡμᾶς φαίνεσθαι. κάλλιστον μὲν οὖν περὶ Θησέως τοῦτ' εἰπεῖν ἔχω, ὅτι κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον Ἡρακλεῖ γενόμενος [4]ἐνάμιλλον τὴν αὑτοῦ δόξαν πρὸς τὴν ἐκείνου κατέστησεν· οὐ γὰρ μόνον τοῖς ὅπλοις ἐκοσμήσαντο
[5]παραπλησίοις, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἐπιτηδεύμασιν ἐχρήσαντο d
τοῖς αὐτοῖς, πρέποντα τῇ συγγενείᾳ ποιοῦντες. ἐξ ἀδελφῶν [6]γὰρ γεγονότες, ὁ μὲν ἐκ Διὸς, ὁ δ' ἐκ Ποσειδῶνος, ἀδελφὰς καὶ τὰς ἐπιθυμίας ἔσχον. μόνοι γὰρ οὗτοι τῶν προγεγενημένων ὑπὲρ τοῦ βίου [7]τοῦ τῶν ἀνθρώπων ἀθληταὶ κατέστησαν.

ιγʹ. Συνέβη δὲ τὸν μὲν ὀνομαστοτέρους καὶ μείζους, τὸν δὲ ὠφελιμωτέρους καὶ τοῖς Ἕλλησιν οἰκειοτέρους, ποιήσασθαι
τοὺς κινδύνους· τῷ μὲν γὰρ Εὐρυσθεὺς προσέταττε τάς τε e
βοῦς τὰς [8]ἐκ τῆς Ἐρυθείας ἀγαγεῖν καὶ τὰ μῆλα [9]τὰ τῶν

[1] προσταττομένων A. C. L. [2] ἀνδρείας A. [3] οὐθενὸς L. [4] ἐφάμιλλον A. C. L. [5] παραπλησίως A. L. [6] δὲ A. C. L. [7] τοῦ om. A. C. L. [8] ἐξ Ἐρυθείας A. C. L. [9] τὰ om. A. C. L.

Τὸν δ' ἄλλου] Ad verbum: *alium aliqua alia hujusmodi partium caruisse.* Sciendum est, quod jam observavimus, veteres universam virtutem in plures partes divisisse, ita ut singulæ virtutes ipsius forent pars aliqua. Auger.

Παραπλησίοις] Λέγει τὴν κορύνην, ἣν ἔφερε Θησεὺς, ὀνόματι μόνον διαφέρουσαν τοῦ Ἡρακλείου ῥοπάλου. Ἐπιθ. Πλούταρχ. Θησ. ηʹ. καὶ Εὐριπίδ. Ἱκέτ. 715. Cor.

Ἑσπερίδων ἐνεγκεῖν καὶ τὸν Κέρβερον ἀναγαγεῖν καὶ τοιού- 211
τους ἄλλους [1]πόνους, ἐξ ὧν ἤμελλεν οὐ τοὺς ἄλλους [2]ὠφε-
213 λήσειν ἀλλ' αὐτὸς κινδυνεύσειν· ὁ δ' αὐτὸς αὑτοῦ κύριος ὢν
τούτους [3]προῃρεῖτο τῶν ἀγώνων, ἐξ ὧν [4]ἤμελλεν ἢ τῶν Ἑλλήνων ἢ τῆς αὑτοῦ πατρίδος εὐεργέτης [5]γενήσεσθαι. καὶ τόν τε ταῦρον τὸν ἀνεθέντα μὲν ὑπὸ Ποσειδῶνος, τὴν δὲ χώραν λυμαινόμενον, ὃν πάντες οὐκ ἐτόλμων ὑπομένειν, μόνος χειρωσάμενος μεγάλου φόβου καὶ [6]πολλῆς ἀπορίας πάντας τοὺς οἰκοῦντας τὴν πόλιν ἀπήλλαξε· καὶ μετὰ ταῦτα Λαπίθαις σύμμαχος γενόμενος καὶ στρατευσάμενος ἐπὶ
b Κενταύρους τοὺς διφυεῖς, οἳ [7]τάχει καὶ ῥώμῃ καὶ τόλμῃ διενεγκόντες τὰς μὲν ἐπόρθουν τὰς δ' [8]ἤμελλον ταῖς δ' ἠπείλουν τῶν πόλεων, τούτους μάχῃ νικήσας εὐθὺς μὲν αὐτῶν τὴν ὕβριν ἔπαυσεν, οὐ πολλῷ δ' ὕστερον [9]χρόνῳ τὸ γένος ἐξ ἀνθρώπων ἠφάνισε. περὶ δὲ τοὺς αὐτοὺς χρόνους τὸ τέρας τὸ τραφὲν μὲν ἐν Κρήτῃ, γενόμενον δ' ἐκ Πασιφάης τῆς Ἡλίου θυγατρός· ᾧ κατὰ μαντείαν δασμὸν τῆς πόλεως
c δὶς ἑπτὰ παῖδας ἀποστελλούσης, ἰδὼν αὐτοὺς ἀγομένους καὶ [10]πανδημεὶ προπεμπομένους ἐπὶ θάνατον ἄνομον καὶ προῦπτον καὶ πενθουμένους ἔτι ζῶντας, οὕτως ἠγανάκτησεν ὥσθ' ἡγήσατο κρεῖττον εἶναι τεθνάναι μᾶλλον ἢ ζῆν [11]ἄρχων τῆς πόλεως τῆς οὕτως οἰκτρὸν τοῖς ἐχθροῖς φόρον ὑποτελεῖν ἠναγκασμένης. σύμπλους δὲ γενόμενος, καὶ κρατήσας φύσεως ἐξ ἀνδρὸς μὲν καὶ ταύρου μεμιγμένης, τὴν δ' ἰσχὺν ἐχούσης
d οἵαν προσήκει τὴν ἐκ τοιούτων [12]σωμάτων συγκειμένην, τοὺς μὲν παῖδας διασώσας τοῖς γονεῦσιν ἀπέδωκε, τὴν δὲ πόλιν οὕτως ἀνόμου καὶ δεινοῦ καὶ δυσαπαλλάκτου προστάγματος ἠλευθέρωσεν.

ιδʹ. Ἀπορῶ δ' ὅ τι [13]χρήσωμαι τοῖς ἐπιλοίποις· ἐπιστὰς γὰρ ἐπὶ τὰ Θησέως ἔργα καὶ λέγειν ἀρξάμενος περὶ αὐτῶν

[1] πόνους ἄλλους A. C. L. [2] ὠφελεῖν A. C. L. [3] προῄρητο A. C. L. [4] ἔμελλεν A. L. [5] νομισθήσεσθαι A. C. L. [6] μεγάλης A. C. L. [7] καὶ τάχει A. C. L. [8] ἔμελλον A. L. [9] χρόνῳ om. A. C. L. [10] πάνδημον C. L. [11] αἰσχρῶς ἄρχων A. C. L. [12] σωμάτων τοιούτων A. C. L. [13] χρήσομαι L.

Πάντες οὐκ ἐτόλμων] Καινῶς εἰρημένον, ἀντὶ τοῦ, οὐδεὶς ἐτόλμα. Idem.

Θυγατρὸς] Post θυγατρὸς subaudi ἠφάνισε, vel adde ἀνεῖλε, nisi mavis suspensionem quandam fieri post θυγατρὸς, et multis interjectis oratorem oblivisci præpositum accusativum; quæ artificiosa oblivio sæpe occurrit apud oratores. Auger. Ἄμεινον ἀνακόλουθον ἡγεῖσθαι τὴν σύνταξιν. Cor.

ὀκνῶ μὲν μεταξὺ παύσασθαι καὶ παραλιπεῖν τὴν [1]Σκίρω-
νός τε καὶ Κερκύονος καὶ τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων παρανο-
μίαν, πρὸς οὓς ἀνταγωνιστὴς γενόμενος ἐκεῖνος πολλῶν καὶ e
212 μεγάλων συμφορῶν τοὺς Ἕλληνας ἀπήλλαξεν, αἰσθάνομαι
δ' ἐμαυτὸν ἔξω φερόμενον τῶν καιρῶν, καὶ δέδοικα μή τισι
δόξω περὶ τούτου μᾶλλον σπουδάζειν ἢ περὶ ἧς τὴν ἀρχὴν
ὑπεθέμην. ἐξ ἀμφοτέρων οὖν τούτων αἱροῦμαι τὰ μὲν πλεῖ- 214
στα παραλιπεῖν διὰ τοὺς δυσκόλως ἀκροωμένους, περὶ δὲ
τῶν ἄλλων ὡς ἂν δύνωμαι συντομώτατα διελθεῖν, ἵνα τὰ
μὲν ἐκείνοις τὰ δ' ἐμαυτῷ χαρίσωμαι, καὶ μὴ παντάπασιν
ἡττηθῶ τῶν εἰθισμένων φθονεῖν καὶ τοῖς λεγομένοις ἅπασιν
ἐπιτιμᾶν.

ιε'. Τὴν μὲν οὖν ἀνδρίαν ἐν τούτοις ἐπεδείξατο τοῖς ἔργοις,
ἐν οἷς αὐτὸς καθ' αὑτὸν ἐκινδύνευσε, τὴν δ' ἐπιστήμην ἣν
εἶχε πρὸς τὸν πόλεμον, ἐν ταῖς μάχαις ἐν αἷς μεθ' ὅλης τῆς b
πόλεως ἠγωνίσατο, τὴν δ' εὐσέβειαν τὴν πρὸς τοὺς θεοὺς ἔν
τε ταῖς Ἀδράστου καὶ ταῖς τῶν παίδων τῶν Ἡρακλέους
ἱκετείαις — τοὺς μὲν γὰρ μάχῃ νικήσας Πελοποννησίους
διέσωσε, τῷ δὲ τοὺς ὑπὸ [2]τῇ Καδμείᾳ τελευτήσαντας βίᾳ
Θηβαίων θάψαι παρέδωκε —, τὴν δ' ἄλλην ἀρετὴν καὶ
[3]σωφροσύνην ἔν τε τοῖς προειρημένοις καὶ μάλιστ' ἐν οἷς τὴν
πόλιν διῴκησεν.

ις'. Ὁρῶν γὰρ τοὺς βίᾳ τῶν πολιτῶν ζητοῦντας [4]ἄρ- c
χειν ἑτέροις δουλεύοντας, καὶ τοὺς ἐπικινδύνον τὸν βίον τοῖς
ἄλλοις καθιστάντας αὐτοὺς περιδεῶς ζῶντας καὶ πολεμεῖν
ἀναγκαζομένους μετὰ μὲν [5]τῶν πολιτῶν πρὸς τοὺς [6]πολε-
μίους, μετὰ δ' ἄλλων τινῶν πρὸς τοὺς συμπολιτευομένους,
ἔτι δὲ συλῶντας μὲν τὰ τῶν θεῶν, [7]ἀποκτείνοντας δὲ τοὺς
βελτίστους τῶν πολιτῶν, ἀπιστοῦντας δὲ τοῖς οἰκειοτάτοις,

[1] Σκείρωνος καὶ A. C. L. [2] τὴν Καδμείαν A. C. L. [3] τὴν σωφρ. A. C. L.
[4] ἄρχειν ζητοῦντας A. C. L. [5] τῆς πόλεως A. C. L.
[6] ἐπιστρατευομένους, μετ' ἄλλων δέ A. C. L. [7] ἀποκτιννύντας A. C. L.

Ἔξω φερόμενον τῶν καιρῶν] *excedere modum.* Lang.

Περὶ ἧς τὴν ἀρχὴν ὑπεθέμην] Scil. λέγειν. *proposui me dicturum esse.* τὴν ἀρχὴν pro κατὰ τὴν ἀρχὴν vel ἐν τῇ ἀρχῇ. Neque enim placet conjungere ὑπεθέμην τὴν ἀρχὴν, *proposui principium,* vel *jeci fundamentum.* Wolf. Repete σπουδάζειν, et verte: *de qua ab initio dicere proposui.* Lang.

Βίᾳ Θηβαίων] Ἀκόντων Θηβαίων. ἐλλειπτικῶς, ἀντὶ τοῦ ἐν βίᾳ ἢ σὺν βίᾳ Θηβαίων. δῆλον δὲ τοῦτο ἐκ τοῦ παρὰ τῷ Σοφοκλεῖ (Αἴαντ. 1327.) πλήρους, Πρὸς βίαν ἐμοῦ. Cor.

Θάψαι παρέδωκε] Cf. Paneg. §. ιε'. Lang.

οὐδὲν δὲ [1]ῥαθυμότερον ζῶντας τῶν ἐπὶ θανάτῳ συνειλημ-
d μένων, ἀλλὰ τὰ μὲν ἔξω ζηλουμένους, αὐτοὺς δὲ παρ'
αὑτοῖς μᾶλλον τῶν ἄλλων λυπουμένους — τί γάρ ἐστιν
ἄλγιον ἢ ζῆν [2]δεδιότα μή τις αὐτὸν τῶν παρεστώτων ἀπο-
κτείνῃ, καὶ μηδὲν ἧττον φοβούμενον τοὺς φυλάττοντας ἢ
τοὺς ἐπιβουλεύοντας;—, τούτων ἁπάντων καταφρονήσας,
καὶ νομίσας οὐκ ἄρχοντας ἀλλὰ νοσήματα τῶν πόλεων
εἶναι τοὺς τοιούτους, [3]ἐπέδειξεν ὅτι [4]ῥάδιόν ἐστιν ἅμα 213
e τυραννεῖν καὶ μηδὲν χεῖρον διακεῖσθαι τῶν ἐξ ἴσου πολι-
τευομένων.

ιζ'. Καὶ πρῶτον μὲν τὴν πόλιν σποράδην καὶ κατὰ
κώμας οἰκοῦσαν εἰς [5]ταὐτὸ συναγαγὼν τηλικαύτην ἐποίη-
215 σεν, ὥστ' ἔτι καὶ νῦν ἀπ' ἐκείνου τοῦ χρόνου μεγίστην τῶν
Ἑλληνίδων εἶναι· μετὰ δὲ ταῦτα κοινὴν τὴν πατρίδα κατα-
στήσας, καὶ τὰς ψυχὰς τῶν [6]συμπολιτευομένων ἐλευθε-
ρώσας, ἐξ ἴσου τὴν ἅμιλλαν αὐτοῖς περὶ [7]τῆς ἀρετῆς
ἐποίησε, πιστεύων μὲν ὁμοίως αὐτῶν προέξειν ἀσκούντων
ὥσπερ ἀμελούντων, εἰδὼς δὲ τὰς τιμὰς ἡδίους οὔσας τὰς
παρὰ τῶν μέγα φρονούντων ἢ τὰς παρὰ τῶν δουλευόντων.
b [8]τοσοῦτου [9]δ' ἐδέησεν ἀκόντων τι ποιεῖν τῶν πολιτῶν, ὥσθ'
ὁ μὲν τὸν δῆμον καθίστη κύριον τῆς πολιτείας, οἱ δὲ μόνον
αὐτὸν ἄρχειν ἠξίουν, ἡγούμενοι πιστοτέραν καὶ κοινοτέραν
εἶναι τὴν ἐκείνου μοναρχίαν τῆς αὑτῶν δημοκρατίας. οὐ
γὰρ ὥσπερ ἕτεροι τοὺς μὲν πόνους ἄλλοις προσέταττε, τῶν
δ' ἡδονῶν αὐτὸς μόνος ἀπέλαυεν, ἀλλὰ τοὺς μὲν κινδύνους
ἰδίους ἐποιεῖτο, τὰς δ' ὠφελείας ἅπασιν εἰς τὸ κοινὸν ἀπε-
δίδου. καὶ γάρ τοι διετέλεσε τὸν βίον οὐκ ἐπιβουλευόμενος
c ἀλλ' ἀγαπώμενος· οὐδ' [10]ἐπάκτῳ δυνάμει τὴν ἀρχὴν διαφυ-
λάττων, ἀλλὰ τῇ τῶν πολιτῶν εὐνοίᾳ δορυφορούμενος, τῇ
μὲν ἐξουσίᾳ τυραννῶν, ταῖς δ' εὐεργεσίαις δημαγωγῶν.
οὕτω γὰρ νομίμως καὶ καλῶς διῴκει τὴν πόλιν, ὥστ' ἔτι

[1] εὐθυμότερον A. L. [2] ἀεὶ δεδιότα A. C. L. [3] ἀπέδειξεν A. C. L.
[4] ῥᾷον A. L. [5] ταὐτὸν A. C. L. [6] πολιτευομένων A. C. L.
[7] τὴν ἀρχὴν A. C. L. [8] τοσοῦτον A. L. [καὶ] τοσοῦτον C. [9] δ' om. A. C. L.
[10] ἐπεισάκτῳ A. C. L.

Μεγίστην] Conf. Panegyr. §. γ'. Idem.

Ἀσκούντων] Sub. ἑαυτοὺς, sicut ad ἀμελούντων, vel ἑαυτῶν vel τῶν πραγμάτων. Auger.

Τυράννων] Μοναρχῶν. Cor.

καὶ νῦν ἴχνος τῆς ἐκείνου πρᾳότητος ἐν τοῖς ἤθεσιν ἡμῶν
καταλελεῖφθαι.

ιη'. Τὴν δὴ γεννηθεῖσαν μὲν ὑπὸ Διὸς, κρατήσασαν δὲ
τοιαύτης ἀρετῆς καὶ σωφροσύνης, πῶς οὐκ ἐπαινεῖν χρὴ καὶ d
τιμᾷν καὶ νομίζειν πολὺ τῶν πώποτε γενομένων διενεγκεῖν;
οὐ γὰρ δὴ μάρτυρά γε πιστότερον οὐδὲ κριτὴν ἱκανώτερον
ἕξομεν ἐπαγαγέσθαι περὶ τῶν Ἑλένῃ προσόντων ἀγαθῶν
τῆς Θησέως διανοίας. ἵνα δὲ μὴ δοκῶ περὶ τὸν αὐτὸν τόπον
δι' ἀπορίαν διατρίβειν, μηδ' ἀνδρὸς ἑνὸς δόξῃ καταχρώ-
μενος ἐπαινεῖν αὐτὴν, βούλομαι καὶ περὶ τῶν ἐχομένων
διελθεῖν.

214 ιθ'. Μετὰ γὰρ τὴν Θησέως εἰς ᾅδου κατάβασιν ἐπανελ- e
θούσης αὐτῆς εἰς Λακεδαίμονα, καὶ πρὸς τὸ [1] μνηστεύεσθαι
λαβούσης ἡλικίαν, ἅπαντες οἱ τότε βασιλεύοντες καὶ δυνα-
στεύοντες [2] τὴν αὐτὴν γνώμην ἔσχον περὶ αὐτῆς. ἐξὸν γὰρ
αὐτοῖς λαμβάνειν ἐν ταῖς αὑτῶν πόλεσι γυναῖκας τὰς πρω- 216
τευούσας, ὑπεριδόντες τοὺς οἴκοι γάμους ἦλθον [3] ἐκείνην μνη-
στεύσοντες. οὔπω δὲ κεκριμένου τοῦ μέλλοντος αὐτῇ [4] συνοι-
κήσειν, ἀλλ' ἔτι κοινῆς τῆς τύχης οὔσης, οὕτω πρόδηλος ἦν
ἅπασιν [5] ἐσομένη περιμάχητος, ὥστε συνελθόντες πίστεις
ἔδοσαν ἀλλήλοις ἦ μὴν βοηθήσειν, εἴ τις ἀποστεροίη τὸν
ἀξιωθέντα λαβεῖν αὐτὴν, νομίζων ἕκαστος ταύτην τὴν ἐπι- b
κουρίαν αὑτῷ παρασκευάζειν. τῆς μὲν οὖν ἰδίας ἐλπίδος
πλὴν ἑνὸς ἀνδρὸς ἅπαντες ἐψεύσθησαν, τῆς δὲ κοινῆς δόξης,
[6] ἧς ἔσχον περὶ ἐκείνης, οὐδεὶς αὐτῶν διήμαρτεν.

κ'. Οὐ πολλοῦ γὰρ χρόνου διελθόντος, [7] γενομένης ἐν
θεαῖς περὶ κάλλους ἔριδος ἧς Ἀλέξανδρος ὁ Πριάμου κατέστη
κριτὴς, καὶ διδούσης Ἥρας μὲν ἁπάσης αὐτῷ [8] τῆς Ἀσίας
βασιλεύειν, Ἀθηνᾶς δὲ κρατεῖν ἐν [9] τοῖς πολέμοις, Ἀφροδί-
της δὲ τὸν γάμον τὸν Ἑλένης, τῶν μὲν σωμάτων οὐ δυνηθεὶς c
λαβεῖν διάγνωσιν, ἀλλ' ἡττηθεὶς τῆς τῶν θεῶν ὄψεως, τῶν

[1] μνηστεύσασθαι A. C. L. [2] ἐν ταῖς πόλεσι τὴν A. C. L. [3] ὡς ἐκείνην A. C. L.
[4] συνοικεῖν A. C. L. [5] ἀνθρώποις ἐσομένη A. C. L. [6] ἣν A. C. L.
[7] καὶ γενομένης A. C. L. [8] βασιλείαν τῆς Ἀσίας, A. C. L. [9] τοῖς om. A. C. L.

Οὐδὲ κριτὴν ἱκανώτερον] Ἐπιθι τὸν Ἀριστοτέλην Ῥητορικ. B. κγ'. 12. Idem. Vi receptam esse a fratribus, Theseo in exsilium acto a populo Atheniensi, callide dissimulat. Wolf.

Τῆς δὲ κοινῆς δόξης] Np. αὐτὴν ἔσεσθαι περιμάχητον. Lang.

Διδούσης] *promittente.* Idem.

Ἡττηθεὶς — ὄψεως] *adspectu dearum stupefactus.* Idem.

δὲ δωρεῶν ἀναγκασθεὶς γενέσθαι κριτὴς, εἵλετο τὴν οἰκειό-
τητα [1] τὴν Ἑλένης ἀντὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων, οὐ πρὸς τὰς
ἡδονὰς ἀποβλέψας, — καίτοι [2] καὶ τοῦτο τοῖς εὖ φρονοῦσι
πολλῶν αἱρετώτερόν ἐστιν, ἀλλ' ὅμως οὐκ ἐπὶ τοῦθ' ὥρμη-
σεν, — ἀλλ' ἐπεθύμησε Διὸς γενέσθαι [3][καὶ κληθῆναι]
κηδεστὴς, νομίζων πολὺ μείζω καὶ καλλίω ταύτην εἶναι τὴν
d τιμὴν ἢ τὴν τῆς Ἀσίας βασιλείαν, καὶ μεγάλας μὲν ἀρχὰς
καὶ δυναστείας καὶ φαύλοις ἀνθρώποις ποτὲ [4] παραγίγνε-
σθαι, τοιαύτης δὲ γυναικὸς οὐδένα τῶν ἐπιγιγνομένων ἀξιω-
θήσεσθαι, πρὸς δὲ τούτοις, οὐδὲν ἂν κάλλιον κτῆμα κατα-
λιπεῖν τοῖς παισὶν ἢ παρασκευάσας αὐτοῖς, ὅπως [5] μὴ
μόνον πρὸς πατρὸς [6] ἀλλὰ καὶ πρὸς μητρὸς ἀπὸ Διὸς
ἔσονται γεγονότες. ἠπίστατο γὰρ τὰς μὲν ἄλλας εὐτυ-
e χίας ταχέως μεταπιπτούσας, τὴν δ' εὐγένειαν ἀεὶ τοῖς
αὐτοῖς παραμένουσαν, ὥστε ταύτην μὲν τὴν αἵρεσιν ὑπὲρ 215
ἅπαντος τοῦ γένους ἔσεσθαι, τὰς δ' ἑτέρας δωρεὰς ὑπὲρ
τοῦ χρόνου [7] μόνον τοῦ καθ' αὑτόν.

κα'. Τῶν μὲν οὖν εὖ φρονούντων οὐδεὶς ἂν τοῖς λογι-
217 σμοῖς τούτοις ἐπιτιμήσειε, τῶν δὲ μηδὲν πρὸ τοῦ πράγματος
ἐνθυμουμένων ἀλλὰ τὸ συμβαῖνον [8] σκοπουμένων ἤδη τινὲς
ἐλοιδόρησαν αὐτόν· ὧν τὴν ἄνοιαν, ἐξ ὧν ἐβλασφήμησαν
περ ἐκείνου, ῥᾴδιον ἅπασι καταμαθεῖν. πῶς γὰρ οὐ [9] κα-
ταγέλαστον πεπόνθασιν, εἰ τὴν αὑτῶν φύσιν ἱκανωτέραν
εἶναι νομίζουσι τῆς ὑπὸ τῶν θεῶν προκριθείσης; οὐ γὰρ
δή [10] που περὶ ὧν εἰς τοσαύτην [11] ἔριν κατέστησαν, τὸν τυ-
χόντα διαγνῶναι κύριον ἐποίησαν, ἀλλὰ δῆλον ὅτι τοσαύτην
b ἔσχον σπουδὴν ἐκλέξασθαι [12] κριτὴν τὸν βέλτιστον, ὅσην
[13] περ αὐτοῦ τοῦ πράγματος ἐπιμέλειαν ἐποιήσαντο. χρὴ
δὲ σκοπεῖν ὁποῖός τις ἦν καὶ δοκιμάζειν αὐτὸν οὐκ ἐκ τῆς
ὀργῆς [14] τῆς τῶν ἀποτυχουσῶν, ἀλλ' ἐξ ὧν ἅπασαι βου-

[1] τῆς A. C. L. [2] καὶ om. A. C. L. [3] uncos om. A. C. L.
[4] παραγενήσεσθαι A. C. L. [5] καὶ πρὸς A. C. L. [6] ἀλλὰ om. A. C. L.
[7] μόνου C. [8] σκοπούντων A. C. L. [9] καταγελαστότατον A. C. L.
[10] που om. A. C. L. [11] φιλονεικίαν A. C. L. [12] κριτὴν ἐκλέξασθαι A. C. L.
[13] περὶ A. C. L. [14] τῆς om. A. C. L.

Τῶν δὲ μηδὲν πρὸ τοῦ πρ. ἐνθυμ.] *qui ea quæ actionibus antecedunt, seu actionum fines, non reputant.* Idem.

Ὁποῖός τις ἦν] Soil. ὁ Ἀλέξανδρος. Wolf.

Τῶν ἀποτυχουσῶν] *dearum victarum.* Lang.

Ἐξ ὧν] Pro ἐκ τούτου, ὅτι. Wolf.

λευσάμεναι προείλοντο τὴν ἐκείνου διάνοιαν. κακῶς μὲν
γὰρ παθεῖν ὑπὸ τῶν κρειττόνων οὐδὲν κωλύει καὶ τοὺς
μηδὲν ἐξημαρτηκότας· τοιαύτης δὲ τιμῆς τυχεῖν, ὥστε c
θνητὸν ὄντα θεῶν γενέσθαι κριτὴν, οὐχ οἷόν τε μὴ οὐ τὸν
πολὺ τῇ γνώμῃ διαφέροντα.

κβ΄. Θαυμάζω δ᾽ εἴ τις οἴεται κακῶς βεβουλεῦσθαι
τὸν μετὰ ταύτης ζῆν ἑλόμενον, ἧς ἕνεκα πολλοὶ τῶν ἡμιθέ-
ων ἀποθνήσκειν ἠθέλησαν. πῶς δ᾽ οὐκ ἂν [1]ἦν ἀνόητος, εἰ
τὰς θεὰς εἰδὼς περὶ κάλλους φιλονεικούσας αὐτὸς κάλλους
κατεφρόνησε, καὶ μὴ ταύτην ἐνόμισε μεγίστην εἶναι τῶν
δωρεῶν, περὶ ἧς κἀκείνας ἑώρα μάλιστα σπουδαζούσας;

κγ΄. Τίς δ᾽ ἂν τὸν γάμον τὸν Ἑλένης ὑπερεῖδεν, ἧς ἁρ- d
πασθείσης οἱ μὲν Ἕλληνες οὕτως ἠγανάκτησαν ὥσπερ ὅλης
τῆς Ἑλλάδος πεπορθημένης, οἱ δὲ βάρβαροι τοσοῦτον ἐφρό-
νησαν ὅσον περ ἂν εἰ πάντων ἡμῶν ἐκράτησαν. δῆλον δ᾽ ὡς
ἑκάτεροι διετέθησαν· πολλῶν γὰρ αὐτοῖς πρότερον ἐγκλη-
μάτων γενομένων περὶ μὲν τῶν ἄλλων ἡσυχίαν ἤγαγον,
ὑπὲρ δὲ ταύτης [2]τηλικοῦτον συνεστήσαντο πόλεμον οὐ
216 μόνον τῷ μεγέθει τῆς ὀργῆς, ἀλλὰ καὶ τῷ μήκει τοῦ e
χρόνου καὶ τῷ πλήθει τῶν παρασκευῶν, ὅσος οὐδεὶς πώ-
ποτε γέγονεν. ἐξὸν δὲ τοῖς μὲν ἀποδοῦσιν Ἑλένην ἀπηλ-
λάχθαι τῶν παρόντων κακῶν, τοῖς δ᾽ ἀμελήσασιν ἐκείνης 216
ἀδεῶς οἰκεῖν τὸν ἐπίλοιπον χρόνον, οὐδέτεροι ταῦτ᾽ ἠθέλησαν·
ἀλλ᾽ οἱ μὲν περιεώρων καὶ πόλεις ἀναστάτους γιγνομένας
καὶ τὴν χώραν πορθουμένην, ὥστε μὴ προέσθαι αὐτὴν τοῖς
Ἕλλησιν, οἱ δ᾽ ᾑροῦντο μένοντες ἐπὶ τῆς ἀλλοτρίας κατα-
γηράσκειν καὶ μηδέποτε τοὺς αὑτῶν ἰδεῖν μᾶλλον ἢ [3]᾽κείνην
καταλιπόντες εἰς τὰς αὑτῶν πατρίδας ἐπανελθεῖν. καὶ b
ταῦτ᾽ ἐποίουν οὐχ ὑπὲρ Ἀλεξάνδρου καὶ Μενελάου φιλονει-
κοῦντες, ἀλλ᾽ οἱ μὲν ὑπὲρ τῆς Ἀσίας, οἱ δ᾽ ὑπὲρ τῆς Εὐ-
ρώπης, νομίζοντες ἐν ὁποτέρᾳ τὸ σῶμα [4]τοὐκείνης κατοική-
σειε, ταύτην τὴν χώραν εὐδαιμονεστέραν ἔσεσθαι.

κδ΄. Τοσοῦτος δ᾽ ἔρως ἐνέπεσε τῶν πόνων καὶ τῆς [5]στρα-

[1] εἴη A. L. [2] τοσοῦτον A. C. L. [3] ἐκείνην A. C. L. [4] τὸ ἐκείνης A. C. L. [5] στρατιᾶς A. L.

Κακῶς — παθεῖν ὑπὸ τῶν κρειττ.] male audire a potentioribus, i. e. deabus. LANG.

Ὑπὲρ Ἀλεξάνδρου] pro Alexandro, i. e. pro Paride, filio Priami. AUGER.

τείας ἐκείνης οὐ μόνον τοῖς Ἕλλησι καὶ τοῖς βαρβάροις ἀλλὰ
καὶ τοῖς θεοῖς, ὥστε οὐδὲ τοὺς ἐξ αὑτῶν γεγονότας ἀπέτρε-
c ψαν τῶν ἀγώνων τῶν περὶ Τροίαν, ἀλλὰ Ζεὺς μὲν προει-
δὼς τὴν Σαρπηδόνος εἱμαρμένην, Ἠὼς δὲ τὴν Μέμνονος,
Ποσειδῶν δὲ τὴν Κύκνου, Θέτις δὲ τὴν Ἀχιλλέως, ὅμως
αὐτοὺς συνεξώρμησαν, καὶ [1]συνέπεμψαν, ἡγούμενοι κάλλιον
αὐτοῖς εἶναι τεθνάναι μαχομένοις περὶ τῆς Διὸς θυγατρὸς
μᾶλλον ἢ ζῆν ἀπολειφθεῖσι τῶν περὶ ἐκείνης κινδύνων. καὶ
τί δεῖ θαυμάζειν ἃ περὶ τῶν παίδων [2]διενοήθησαν; αὐτοὶ
γὰρ πολὺ μείζω καὶ δεινοτέραν ἐποιήσαντο [3]παράταξιν τῆς
d πρὸς [4]Γίγαντας αὐτοῖς γενομένης· πρὸς μὲν γὰρ ἐκείνους
μετ᾽ ἀλλήλων ἐμαχέσαντο, περὶ δὲ ταύτης πρὸς σφᾶς αὐ-
τοὺς ἐπολέμησαν.

κε΄. Εὐλόγως δὲ κἀκεῖνοι ταῦτ᾽ ἔγνωσαν, κἀγὼ τηλι-
καύταις ὑπερβολαῖς ἔχω χρήσασθαι περὶ [5]αὐτῆς· κάλλους
γὰρ πλεῖστον μέρος [6]μετέσχεν, ὃ σεμνότατον καὶ τιμιώτα-
τον καὶ θειότατον τῶν ὄντων ἐστί. ῥᾴδιον δὲ [7]γνῶναι τὴν
δύναμιν αὐτοῦ· τῶν μὲν γὰρ ἀνδρίας ἢ σοφίας ἢ δικαιοσύ-
e νης [8]μὴ μετεχόντων πολλὰ φανήσεται τιμώμενα μᾶλλον 217
[9]ἢ τούτων ἕκαστον, τῶν δὲ κάλλους ἀπεστερημένων οὐδὲν
εὑρήσομεν ἀγαπώμενον, ἀλλὰ πάντα καταφρονούμενα πλὴν
ὅσα τῆς ἰδέας ταύτης κεκοινώνηκε, καὶ τὴν ἀρετὴν διὰ τοῦτο
μάλιστ᾽ εὐδοκιμοῦσαν, [10]ὅτι κάλλιστον τῶν ἐπιτηδευμάτων
217 ἐστί. γνοίη δ᾽ ἄν τις κἀκεῖθεν, ὅσον διαφέρει τῶν ὄντων, ἐξ
ὧν αὐτοὶ διατιθέμεθα πρὸς ἕκαστον αὐτῶν. τῶν μὲν γὰρ
ἄλλων, ὧν ἂν ἐν χρείᾳ [11]γενώμεθα, τυχεῖν μόνον βουλόμε-
θα, περαιτέρω δὲ περὶ αὐτῶν οὐδὲν τῇ ψυχῇ προσπεπόν-
θαμεν· τῶν δὲ καλῶν ἔρως ἡμῖν ἐγγίγνεται, τοσούτῳ μείζω
τοῦ [12]βούλεσθαι ῥώμην ἔχων, ὅσῳ περ καὶ τὸ πρᾶγμα κρεῖτ-
τόν ἐστι. καὶ τοῖς μὲν κατὰ σύνεσιν ἢ κατ᾽ ἄλλο τι προέ-
b χουσι φθονοῦμεν, ἢν μὴ τῷ ποιεῖν ἡμᾶς εὖ καθ᾽ ἑκάστην

[1] συνεξέπεμψαν A. C. L. [2] ἔγνωσαν A. C. L. [3] τὴν παράταξιν A. C. L. [4] τοὺς Γίγ. A. C. L. [5] αὐτῶν A. L. [6] μετέσχηκεν A. C. L. [7] διαγνῶναι A. C. L. [8] μὴ om. A. C. L. [9] [ἢ τούτων ἕκαστον] C. L. [10] διότι A. C. L. [11] γιγνώμεθα A. L. [12] βουλεύσασθαι A. C. L.

Συνεξώρμησαν] una erumpere faciebant. LANG.

Περὶ αὐτῆς] Τῆς Ἑλένης δηλαδή. COR.

Περαιτέρω δὲ περὶ — προσπεπόνθαμεν] F. pro περὶ legendum πρὸς, et verba sic ordinanda: προσπεπόνθαμεν τῇ ψύχῃ περαιτέρω πρὸς οὐδὲν τούτων. WOLF. ulterius erga hæc propensione animi non progredimur. LANG.

[1] τὴν ἡμέραν [2] προσαγάγωνται καὶ στέργειν σφᾶς αὐτοὺς
[3] ἀναγκάσωσι· τοῖς δὲ καλοῖς εὐθὺς ἰδόντες εὖνοι γιγνόμεθα,
καὶ μόνους αὐτοὺς ὥςπερ τοὺς θεοὺς οὐκ ἀπαγορεύομεν θε-
ραπεύοντες, ἀλλ' ἥδιον δουλεύομεν τοῖς τοιούτοις ἢ τῶν ἄλ-
λων ἄρχομεν, πλείω χάριν ἔχοντες τοῖς πολλὰ προστάτ-
τουσιν ἢ τοῖς μηδὲν ἐπαγγέλλουσι. καὶ τοὺς μὲν [4] ὑπ' ἄλλῃ
τινὶ δυνάμει γιγνομένους λοιδοροῦμεν καὶ κόλακας ἀποκα-
λοῦμεν, τοὺς δὲ τῷ κάλλει λατρεύοντας φιλοκάλους καὶ c
φιλοπόνους εἶναι [5] νομίζομεν. τοσαύτῃ δ' εὐσεβείᾳ καὶ προ-
νοίᾳ χρώμεθα περὶ τὴν ἰδέαν τὴν τοιαύτην, ὥςτε καὶ [6] τῶν
ἐχόντων τὸ κάλλος τοὺς μὲν μισθαρνήσαντας καὶ κακῶς
βουλευσαμένους περὶ τῆς αὑτῶν ἡλικίας μᾶλλον ἀτιμάζομεν
ἢ τοὺς εἰς τὰ τῶν ἄλλων σώματ' [7] ἐξαμαρτόντας· ὅσοι δ' ἂν
τὴν αὑτῶν ὥραν διαφυλάξωσιν, ἄβατον τοῖς πονηροῖς ὥςπερ
ἱερὸν ποιήσαντες, τούτους εἰς τὸν ἐπίλοιπον χρόνον [8] ὁμοίως d
τιμῶμεν ὥςπερ τοὺς ὅλην τὴν πόλιν ἀγαθόν τι [9] ποιήσαντας.

κς'. Καὶ τί δεῖ τὰς ἀνθρωπίνας δόξας λέγοντα διατρί-
βειν; ἀλλὰ Ζεὺς ὁ κρατῶν [10] πάντων ἐν μὲν τοῖς ἄλλοις
τὴν αὑτοῦ δύναμιν ἐνδείκνυται, πρὸς δὲ τὸ κάλλος ταπεινὸς
[11] γιγνόμενος ἀξιοῖ πλησιάζειν. Ἀμφιτρύωνι μὲν γὰρ εἰκα-
σθεὶς ὡς Ἀλκμήνην ἦλθε, χρυσὸς δὲ ῥυεὶς Δανάῃ συνεγένετο,
218 κύκνος δὲ γενόμενος εἰς τοὺς Νεμέσεως κόλπους κατέφυγε, e
τούτῳ δὲ πάλιν ὁμοιωθεὶς Λήδαν ἐνύμφευσεν· ἀεὶ δὲ μετὰ
τέχνης ἀλλ' οὐ μετὰ βίας θηρώμενος φαίνεται [12] τὴν φύσιν
τὴν τοιαύτην. τοσούτῳ δὲ μᾶλλον προτετίμηται τὸ κάλλος 218
παρ' ἐκείνοις ἢ παρ' ἡμῖν, ὥςτε καὶ ταῖς γυναιξὶ ταῖς αὑτῶν
ὑπὸ τούτου κρατουμέναις συγγνώμην ἔχουσι· καὶ πολλὰς
ἄν τις ἐπιδείξειε τῶν ἀθανάτων, αἳ θνητοῦ κάλλους ἡττή-
θησαν, ὧν οὐδεμία λαθεῖν τὸ γεγενημένον ὡς αἰσχύνην ἔχον
ἐζήτησεν, ἀλλ' ὡς καλῶν ὄντων τῶν πεπραγμένων ὑμνεῖσθαι
μᾶλλον ἢ σιωπᾶσθαι περὶ αὐτῶν ἠβουλήθησαν. μέγιστον

[1] τὴν om. A. C. L. [2] προσάγωνται A. C. L. [3] ἀναγκάζωσι C. [4] ἐπ' A. [5] νομίζομεν εἶναι A. C. L. [6] αὐτῶν τῶν κεκτημένων A. C. L. [7] ἐξαμαρτάνοντας A. C. L. [8] ὁμοιώς om. A. C. L. [9] δράσαντας A. C. L. [10] ἁπάντων A. C. L. [11] γενόμενος A. C. L. [12] τὰς φύσεις τὰς τοιαύτας A. C. L.

Ἐπαγγέλλουσι] I. e. αἰτοῦσιν, ἢ ἀξιοῦσι λαμβάνειν. Wolf.

Μισθαρνήσαντας] quæstum occipientes. Lang.

Ταπεινὸς γενόμενος] sive alia terrestri specie humana assumpta. Idem.

Πολλὰς — τῶν ἀθανάτων] Scil. Auroram, Cererem, Venerem, etc.

Ὑμνεῖσθαι] Alludit ad hymnos Orphei, Homeri, et aliorum. Wolf.

b δὲ τῶν εἰρημένων τεκμήριον· πλείους γὰρ ἂν εὕροιμεν διὰ τὸ
κάλλος ἀθανάτους γεγενημένους ἢ διὰ τὰς ἄλλας ἀρετὰς
ἁπάσας.

κζ'. Ὧν Ἑλένη τοσούτῳ πλέον ἔσχεν, ὅσῳ περ καὶ τὴν
ὄψιν αὐτῶν διήνεγκεν. οὐ γὰρ μόνον ἀθανασίας ἔτυχεν, ἀλλὰ
καὶ τὴν δύναμιν ἰσόθεον λαβοῦσα πρῶτον μὲν τοὺς ἀδελ-
φοὺς ἤδη κατεχομένους ὑπὸ τῆς πεπρωμένης εἰς θεοὺς ἀνή-
γαγε· βουλομένη δὲ πιστὴν ποιῆσαι τὴν μεταβολὴν οὕτως
c αὐτοῖς τὰς τιμὰς ἐναργεῖς ἔδωκεν, ὥςθ' ὁρωμένους ὑπὸ τῶν
ἐν τῇ θαλάττῃ κινδυνευόντων σώζειν οἵ τινες ἂν εὐσεβῶς
αὐτοὺς ἐπικαλέσωνται. μετὰ δὲ ταῦτα Μενελάῳ τοσαύτην
χάριν ἀπέδωκεν ὑπὲρ τῶν πόνων καὶ τῶν κινδύνων οὓς δι'
ἐκείνην ὑπέμεινεν, ὥςτε, τοῦ γένους ἅπαντος τοῦ Πελοπιδῶν
διαφθαρέντος καὶ κακοῖς ἀνηκέστοις περιπεσόντος, οὐ μόνον
αὐτὸν τῶν συμφορῶν τούτων ἀπήλλαξεν, ἀλλὰ καὶ θεὸν
[1] αὐτὸν ἀντὶ θνητοῦ ποιήσασα σύνοικον αὑτῇ καὶ πάρεδρον
d εἰς ἅπαντα τὸν αἰῶνα κατεστήσατο. καὶ τούτοις ἔχω τὴν
πόλιν [2] τὴν Σπαρτιατῶν τὴν μάλιστα τὰ παλαιὰ διασώ-
ζουσαν ἔργῳ παρασχέσθαι μαρτυροῦσαν· ἔτι γὰρ καὶ νῦν ἐν
Θεράπναις τῆς Λακωνικῆς θυσίας αὐτοῖς [3] ἁγίας καὶ πατρίας
ἀποτελοῦσιν οὐχ ὡς ἥρωσιν, ἀλλ' ὡς θεοῖς ἀμφοτέροις οὖσιν.

κη'. [4] Ἐνεδείξατο δὲ καὶ Στησιχόρῳ τῷ ποιητῇ τὴν αὑ-
τῆς δύναμιν· ὅτε μὲν γὰρ ἀρχόμενος τῆς ᾠδῆς ἐβλασφήμησέ
e τι περὶ αὐτῆς, ἀνέστη τῶν ὀφθαλμῶν [5] ἐστερημένος, ἐπειδὴ
δὲ γνοὺς τὴν αἰτίαν τῆς συμφορᾶς τὴν καλουμένην παλινῳ- 219
δίαν ἐποίησε, πάλιν αὐτὸν εἰς τὴν αὐτὴν φύσιν κατέστησε.
λέγουσι δέ τινες καὶ τῶν Ὁμηριδῶν, ὡς ἐπιστᾶσα [6] τῆς
νυκτὸς Ὁμήρῳ [7] προσέταξε ποιεῖν περὶ τῶν στρατευσαμένων
219 ἐπὶ Τροίαν, βουλομένη τὸν ἐκείνων θάνατον ζηλωτότερον ἢ
τὸν βίον [8] τὸν [9] τῶν ἄλλων καταστῆσαι· καὶ μέρος μέν τι

[1] αὐτὸν om. A. C. L. [2] τῶν A. C. L. [3] ἁγίους καὶ πατρίους ἐπιτελοῦσιν A. C. L. [4] ἐπεδείξατο A. C. L. [5] ἀπεστερημένος A. C. L. [6] τῆς om. A. C. L. [7] προστάξαι A. C. L. [8] τὸν om. A. L. [9] τῶν om. C.

Τοὺς ἀδελφοὺς] Κάστορα καὶ Πολυδεύκην. Cor.

Ἤδη κατεχ. ὑπὸ τῆς πεπρωμένης] qui fato jam concesserant. pro ἀποθανόντας. Lang.

Ὁρωμένους] Ἐγίγνετο δὲ ἡ τοιαύτη ἐπιφάνεια ἐν εἴδει πυρὸς περιφυομένου τοῖς ἄκροις τῶν ἱστῶν· ὅπερ, καὶ μέχρι δεῦρο γιγνόμενον ἐν τοῖς χειμῶσιν, οὐδέν ἐστιν ἕτερον, ἢ ἠλεκτρικαὶ ἐκπυρσεύσεις. Cor.

Ἐν Θεράπναις] Τὰς Θεράπνας οἱ μὲν τόπον, οἱ δὲ πόλιν, τῆς Λακωνικῆς ἀποδεδώκασι. Cor. Castor et Pollux ibi sepulti sunt. Cf. Pind. Pyth. xi. fin. et Nem. x. 105. et Harpocrat. sub voc.

Ποιεῖν] canere. de poetis proprium. Lang.

[1]διὰ τὴν Ὁμήρου τέχνην, μάλιστα δὲ διὰ ταύτην οὕτως ἐπαφρόδιτον καὶ παρὰ πᾶσιν ὀνομαστὴν αὐτοῦ γενέσθαι τὴν ποίησιν.

κθ΄. Ὡς οὖν καὶ δίκην [2]λαβεῖν καὶ χάριν [3]ἀποδοῦναι δυναμένην, τοὺς μὲν τοῖς χρήμασι προέχοντας ἀναθήμασι καὶ θυσίαις καὶ ταῖς ἄλλαις προσόδοις ἱλάσκεσθαι καὶ τιμᾶν αὐτὴν χρή, τοὺς δὲ φιλοσόφους πειρᾶσθαί τι λέγειν περὶ b
αὐτῆς ἄξιον τῶν ὑπαρχόντων ἐκείνῃ· τοῖς γὰρ πεπαιδευμένοις πρέπει τοιαύτας ποιεῖσθαι τὰς ἀπαρχάς.

λ΄. Πολὺ δὲ πλείω τὰ παραλελειμμένα τῶν εἰρημένων ἐστί. [4]χωρὶς γὰρ τεχνῶν καὶ φιλοσοφιῶν καὶ τῶν ἄλλων ὠφελειῶν, ἃς ἔχοι τις ἂν εἰς ἐκείνην καὶ τὸν πόλεμον τὸν Τρωϊκὸν ἀνενεγκεῖν, δικαίως ἂν καὶ τοῦ μὴ δουλεύειν ἡμᾶς τοῖς βαρβάροις Ἑλένην αἰτίαν εἶναι νομίζοιμεν. εὑρήσομεν c
γὰρ τοὺς Ἕλληνας [5]δι' αὐτὴν ὁμονοήσαντας καὶ κοινὴν στρατείαν ἐπὶ τοὺς βαρβάρους ποιησαμένους, καὶ τότε πρῶτον τὴν Εὐρώπην [6]τῆς Ἀσίας τρόπαιον στήσασαν· ἐξ ὧν τοσαύτης μεταβολῆς ἐτύχομεν, ὥστε τὸν μὲν ἐπέκεινα χρόνον οἱ δυστυχοῦντες ἐν τοῖς βαρβάροις τῶν Ἑλληνίδων πόλεων ἠξίουν ἄρχειν, καὶ Δαναὸς μὲν ἐξ Αἰγύπτου φυγὼν Ἄργος κατέσχε, Κάδμος δὲ [7]Σιδώνιος Θηβῶν ἐβασίλευσε, Κᾶρες δὲ τὰς νήσους κατῴκουν, Πελοποννήσου δὲ συμπάσης d
ὁ Ταντάλου Πέλοψ ἐκράτησε, [8]μετὰ δ' ἐκεῖνον τὸν πόλεμον τοσαύτην ἐπίδοσιν τὸ γένος ἡμῶν ἔλαβεν, ὥστε καὶ πόλεις μεγάλας καὶ χώραν πολλὴν ἀφελέσθαι τῶν βαρβάρων. ἢν οὖν τινὲς βούλωνται ταῦτα [9]διεργάζεσθαι καὶ μηκύνειν, οὐκ ἀπορήσουσιν ἀφορμῆς ὅθεν Ἑλένην ἔξω τῶν εἰρημένων ἕξουσιν ἐπαινεῖν, ἀλλὰ πολλοῖς [10][καὶ καλοῖς] καὶ καινοῖς λόγοις ἐντεύξονται περὶ αὐτῆς.

[1] καὶ διὰ A. C. L. [2] λαμβάνειν A. C. L. [3] ἀποδιδόναι C. [4] καὶ χωρὶς A. C. L. [5] διὰ ταύτην A. C. L. [6] κατὰ τῆς A. C. L. [7] ὁ Σιδ. A. C. L. [8] μετ' ἐκεῖνον δὲ A. C. L. [9] ἐπεξεργάζεσθαι A. C. L. [10] uncos om. A. C. L.

Ταῖς ἄλλαις προσόδοις] Alias *reditus* sunt, ut intelligi possit Helenæ certos reditus esse assignandos, quo magnificentius colatur: alias sunt *supplicationes*, quas nunc vulgo *processiones* vocant. Wolf. Malim abesse ταῖς ἄλλαις, ut inutile et sensum impediens. Auger. Quod verum est, si ἀναθήματα et θυσίαι non vocari possunt πρόσοδοι, *accessus cujuscunque generis*. Lang.

Τοὺς δὲ φιλοσόφους] *viros eruditos, viros literatos*. Auger. Τοὺς περὶ τοὺς λόγους σπουδάζοντας ἰδίως ὧδε λέγει, ἤγουν τοὺς ῥήτορας. Cor.

Φιλοσοφιῶν] *Præter disciplinas*. Lang. Τῶν παρ' ἀνθρώπους ἁπασῶν ἐπιστημῶν, παρὰ τὰς καλουμένας τέχνας. Cor.

ΙΑ.

ΙΣΟΚΡΑΤΟΥΣ

ΒΟΥΣΙΡΙΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ

ΑΔΗΛΟΥ ΤΟΥ ΓΡΑΨΑΝΤΟΣ.

Pag. ed. H. Steph. 220 — Pag. ed. Cor. 220

ΤΟΥΤΟΝ τὸν λόγον γράφει πρὸς Πολυκράτη τινὰ σοφιστὴν, ἐξ ἀνάγκης ἐλθόντα ἐπὶ τὸ σοφιστεύειν διὰ πενίαν, Ἀθηναῖον μὲν τῷ γένει, σοφιστεύοντα δὲ νῦν ἐν Κύπρῳ. γράφει δὲ αὐτῷ ὡς φίλος, ἐπανορθούμενος αὐτὸν δῆθεν ὡς σφαλέντα ἐν τούτοις τοῖς λόγοις οἷς ἔγραφεν, ἔν τε τῷ ἐγκωμίῳ τοῦ Βουσίριδος καὶ ἐν τῇ κατηγορίᾳ τοῦ Σωκράτους. αὐτὸς γάρ ἐστιν ὁ παρασχὼν τὸν λόγον τῆς κατηγορίας Σωκράτους τοῖς περὶ Ἄνυτον καὶ [1]Μέλητον, ἵνα κατηγορηθεὶς ἀποθάνῃ. κατηγόρουν δὲ αὐτοῦ ὡς ὅτι καινὰ δαιμόνια εἰσφέρει τοῖς Ἀθηναίοις, λέγων [2]δεῖν σέβειν ὄρνεα καὶ κύνας καὶ τὰ τοιαῦτα, καὶ διὰ τοῦτο [3]διαφθείρει τοὺς νέους τοὺς μανθάνοντας. ἐζήτησαν δέ τινες διὰ ποίαν αἰτίαν μὴ φανερῶς τὸν κατ' αὐτοῦ λόγον εἰσῆλθεν, εἴ γε φείδεται τοῦ διδασκάλου; καὶ λέγομεν, ἵνα μὴ ὀργισθῶσιν οἱ Ἀθηναῖοι, ἀρτίως Σωκράτους καταψηφισάμενοι. δοκεῖ οὖν διὰ τούτου ὥσπερ ἐλέγχειν αὐτοὺς ὡς κακῶς καταψηφισαμένους. καὶ γὰρ καὶ αὐτοὶ μετέγνωσαν ὕστερον, ὅτι ἀσεβῶς ἔπραξαν καταψηφισάμενοι Σωκράτους, εἶτα καὶ σωφρονισθέντες διὰ τοῦ λοιμοῦ τοῦ ἐγκατασκήψαντος αὐτοῖς διὰ τὸν Σωκράτους θάνατον. ἀπέθανε δὲ ἐπὶ Λάχητος ἄρχοντος. ὅθεν λοιπὸν ἐκέλευσαν μηδένα δημοσίᾳ, οἷον ἐν κοινῷ θεάτρῳ, λέγειν περὶ Σωκράτους. ἀμέλει λέγεταί τι τοιοῦτον, ὡς ὅτι Εὐριπίδου βουλομένου εἰπεῖν περὶ αὐτοῦ καὶ δεδιότος, ἀναπλάσασθαι Παλαμήδην, ἵνα διὰ τούτου σχοίη καιρὸν τοῦ αἰνίξασθαι εἰς τὸν Σωκράτην καὶ εἰς τοὺς Ἀθηναίους, Ἐκάνετε, ἐκανέτε τῶν Ἑλλήνων τὸν ἀρι- 221

[1] Μέλιτον A. C. L. [2] δὴ A. L. [3] διαφθείρειν A. L.

Πολυκράτη] De hoc obtrectatore vid. Aristot. Rhet. ii. 24. Ælian. V. H. xi. 10. et Athenæus viii. p. 335.

Αὐτὸς γάρ ἐστιν κ. τ. λ.] Huic facto contradicit Phavorinus apud Diogenem Laertium, ostenditque accusationem Socratis fuisse scriptam a Polycrate exercendi duntaxat ingenii causa. Auger.

Ὡς ὅτι] Alterutrum videtur redundare, nisi peculiaris idiotismus fuerit recentium sophistarum. Wolf.

Μὴ φανερῶς τὸν κατ' αὐτοῦ] Puto leg. καὶ τὸν ἕτερον κατ' αὐτοῦ. Idem. κατ' αὐτοῦ ad Polycratem, εἰσῆλθεν ad Isocratem, spectat. Lang. Ὁ νοῦς· Διὰ τί ὡς συμβουλεύων, καὶ μὴ φανερῶς κατηγορῶν Πολυκράτους, ἔγραψε τὸν κατ' αὐτοῦ λόγον, εἴγε ἀσπάζεται καὶ ἀγαπᾷ τὸν διδάσκαλον. Cor.

Εἴγε] Pro εἴγε Wolf. mavult ἢ cum interrogatione. Quod non est opus. Lang.

Τοῦ διδασκάλου] Socratem, magistrum suum, intelligit Coraes: cæteri Polycratem, magistrum non suum, sed aliorum.

Διὰ τούτου] Intellige λόγου, vel Πολυκράτους, *sub persona Polycratis*. Wolf. Νp. τοῦ λόγου. Auger.

Ὥσπερ ἐλέγχειν αὐτοὺς ὡς κακῶς καταψ.] F. leg. ἐλέγχειν αὐτοὺς ὥσπερ κακῶς καταψ. Wolf.

Εἶτα] Wolf. per *præsertim* interpretaretur, si exemplum adesset. Interea accipit pro *sane*, aut ejusmodi aliquo. Lang.

Ἀμέλει] *deinceps, profecto*. Idem.

Ὡς ὅτι] Jungendum est cum ἀναπλάσασθαι, etsi Auger. hoc fieri vetat. Vid. Viger. p. 530. Idem.

Τοῦ αἰνίξασθαι] *obscure alludendi*. Idem.

Ἐκάνετε, ἐκάνετε] Diogenes Laertius hos versiculos sic citat:

Ἐκτάνετε, ἐκτάνετε τὰν πάνσοφον
Τὰν οὐδένα ἀλγύνουσαν ἀηδόνα μουσᾶν.

et addit, Meletum damnatum capitis, Anytum et cæteros accusatores in exsilium actos, Socrati æneam statuam a Lysippo factam esse decretam, civitatem lustratam, palæstras et gymnasia, velut in publico civitatis luctu, clausa. Nos

στον, ὃ ἐστιν ἐφονεύσατε. καὶ νοῆσαν τὸ θέατρον ἅπαν ἐδάκρυσε, διότι περὶ Σωκράτους ἠνίττετο. γράφει οὖν αὐτῷ τὸν λόγον τοῦτον, ὥσπερ εἴπομεν, ἐπιλαμβανόμενος αὐτοῦ. εἰ δέ τις ζητήσει τὴν αἰτίαν διὰ τί μὴ καὶ τὸν ἄλλον λόγον εἶπεν εἰς τὸν Σωκράτην, λέγομεν, ὡς ἤδη περὶ τούτου προειρήκαμεν, ἵνα μὴ ὀργισθῶσιν αὐτῷ οἱ Ἀθηναῖοι ἔναγχος καταψηφισάμενοι. Ἡ δ' ὑπόθεσις τοῦ Βουσίριδος τοιαύτη. Βούσιρις τῆς Λιβύης καὶ Ποσειδῶνος ἐγένετο παῖς· οὗτος τεχθεὶς ἐν Λιβύῃ τῇ χώρᾳ, ὑπεριδὼν τῆς ἐκεῖ οἰκήσεως εἵλετο τὴν ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ κτίζει πόλιν ὁμώνυμον αὐτῷ Βούσιριν, ἣ τις καὶ νῦν οὕτω κέκληται. αἰτίαν δ' ἔσχεν ὡς ξενηλάτης καὶ ὡς θύων τοὺς ξένους. ὁ οὖν Πολυκράτης, ἅτε δὴ καὶ σοφιστὴς καὶ λογογράφος, ἠθέλησε καὶ ἀπολογίαν γράψαι ὑπὲρ τοῦ Βουσίριδος καὶ ὑπὲρ τούτων ὧν ἐνεκαλεῖτο· εἰς ἣν αὐτοῦ ὁ Ἰσοκράτης ἐπιλαμβάνεται, καὶ ὑποτίθεται αὐτὸς πῶς ἔδει αὐτὸν γράψαι τὸ ἐγκώμιον. διὸ καὶ ὁ λόγος οὗτος τῶν τεσσάρων ἐγκωμίων ἐστί.

α'. ΤΗΝ μὲν [1]ἐπιείκειαν τὴν σὴν, ὦ Πολύκρατες, καὶ 221
τὴν τοῦ βίου μεταβολὴν παρ' ἄλλων πυνθανόμενος οἶδα·

[1] ἀποικίαν A.

Euripidis Palamedem amisimus. Sed historia exstat apud Dictym Cretensem et in Philostrati Heroicis; qui in Ulysse scribit: ἐκάνετε, ἐκάνετε etc. ut loco nostro. Wolf.

Νοῆσαν] *intelligens, animadvertens, quid sibi velint hæc verba.* Lang.

Αὐτῷ] I. e. Polycrati. Idem.

Ἐπιλαμβανόμενος] *reprehensurus.* Idem.

Τῶν τεσσάρων ἐγκωμίων ἐστὶ] Scil. εἷς, una de quatuor, quarum nomina Evagoras, Helena, Bousiris, Panathenaicus. Nam Panegyricus inter suasorias est potius numerandus, si Quinctilianum sequimur; et oratio Περὶ Ζεύγους, quanquam ibi prædicatur virtus Alcibiadis, tamen ad judiciales pertinet, ut et Plataicus. Wolf.

SUMMARIUM. (α'.) Orationum tuarum, o Polycrates, quibusdam lectis, equidem lubentissime de omni rhetorica arte tecum libere deseruissem, sed hæc in tempus opportunius differre et in præsentia de iis, quæ tibi utilia esse possint, per literas agere decrevi. Vereor quidem, ne in offensionem tuam incurram, quod omnibus, qui admonent, accidere solet; attamen operam dabo, ut te ab hac animi affectione abducam meque tibi ex animo bene velle demonstrem. (β'.) Animadvertens igitur, te et defensione Busiridis et Socratis accusatione, quas edidisti, vel imprimis gloriari, ego tibi manifestum reddere conabor, Busiridem non tam defensum quam accusatum, Socratem contra, quem accusare instituis, a te magis esse laudatum. (γ'.) Æoli Orpheique gloriam illum æmulatum esse dicis eique contraria prorsus instituta tribuis. Æolus hospites in regionem ipsius ejectos in patriam quemque suam reducendos curavit; hic vero, si tibi credendum est, hospites immolatos devoravit. Orpheus mortuos ab inferis reduxit; hic viventes ante fatum Orco tradidit. Absurdissimum est, quod contra genealogiam hunc illos æmulatum esse scribis, quorum ne patres quidem illis temporibus nati erant. (δ'.) Ne vero a te dicta tantum reprehendam, in hoc ipso argumento tibi paucis ostendere conabor, quæ sit tum laudandi tum defendendi ratio. (ε'.) (*Confirmatio.*) Neptunus illi pater, mater Libya fuit, quam primam regno potitam regioni nomen dedisse ferunt. Sed tales parentes nactus non splendore natalium superbiit, sed suæ virtutis perpetuum monumentum relinquendum esse putavit. (ς'.) Relicto imperio materno regnum armorum vi in Ægypto constituit, quam propter situm cœlique temperiem ac fertilitatem, Nili denique præsidium, Ægypto fœcunditatem continentis commoditatemque insulæ præbentis, qua quæ desunt importari et quæ supersunt exportari possunt, omnibus omnino terris anteposuit, locum amœnissimum et eum, qui incolis omnia ad victum necessaria præbere possit, recte is eligens. (ζ'.) Civium in ordines distributorum alios sacris præfecit, aliis artes designavit, alios rei militari vacare jussit, existimans, necessitates vitæque commoditates e terræ artiumque cultura profectas, tum rei militaris exercitatione tum erga deos pietate optime custodiri. (η'.) Quum observasset, qui rebus iisdem perpetuo essent occupati, eos in suo genere plurimum excellere, singulos easdem semper artes tractare jussit. Hinc Ægyptiorum artificum præstantia, hinc præclara illorum reipublicæ administrandæ ratio. Hinc Lacedæmonii, qui quandam illius partem ad se transtulerunt, optime civitatem administrant; hoc tamen discrimine, quod Ægyptii non omnes militiæ operam dant nec ob victus penuriam aliis sua eripere coguntur. Lacedæmoniorum enim pigritia atque rapacitas penuriam et, si omnibus communes essent, bella parerent, Ægyptiorum contra labor dominiique tutela securam beatamque vitam efficerent. (θ'.) Quin etiam ingenii cultura Busiridi accepta refertur: nam sacerdotibus, opes, moderationem et otium

τῶν δὲ λόγων τινὰς, ὧν γέγραφας, αὐτὸς ἀνεγνωκὼς ἥδιστα μὲν ἂν σοι περὶ ὅλης ἐπαῤῥησιασάμην τῆς παιδεύσεως, περὶ ἣν ἠνάγκασαι διατρίβειν — ἡγοῦμαι γὰρ τοῖς μὲν ἀναξίως δυστυχοῦσιν, ἐκ δὲ φιλοσοφίας χρηματίζεσθαι ζητοῦσιν

ut haberent, prospexit, per quas illi commoditates artem medicam repererunt; philosophiam introduxit; senibus gravissima quæque munia mandavit, adolescentibus persuasit, ut in astronomia, arithmetica et geometria versarentur, quæ studia non tantum ad alias res, verum etiam ad virtutem fructuosissima sunt. (ι'.) Maxime vero admiranda est illorum pietas cultusque deorum a Busiride institutus. In quacunque alia arte vel disciplina decipientes deceptis nocent; qui autem deos ad præmia pœnasque paratiores docent, in causa fuerunt ab initio, ne homines more ferarum inter se viverent. Hinc juramenti sanctitas apud Ægyptos, qui pœnas non differri, sed extemplo exigi opinantur. Deinde ut plebem ad omnia principum edicta observanda assuefaceret et in manifestis rebus tentaret, quid illa de occultis sentiret, ille quoque multa contempta apud nos animalia coli jussit. (ια'.) Sanctitatem Ægyptorum, de qua plura adjicere possem, imprimis perspexit Pythagoras, qui tum reliquam philosophiam ex Ægypto huc transtulit, tum consecrationibus in templis et sacrificiis illorum tantopere studuit, ut omnes Græcos nominis celebritate antecelleret et ut ejus discipulos magis admiremur tacentes quam eloquentiæ gloria præstantissimos. (ιβ'.) Quodsi vero omnium harum rerum, quas laudavi, Busiridem esse auctorem, demonstrari posse negas, (ιγ'.) ego tibi hæc non licere contendo, quum et ipse tuas de illo narrationes non probes, et talia illi tribuas, quæ neque in hominum imbecillitatem neque mansuetudinem cadant. Deinde etiamsi mea tuaque falsa sint, ego tamen illum laudo, tu contra vituperas, ideoque dupliciter peccas. (ιδ'.) Quæ ego profero, verosimilia sunt; siquidem receptorum illic institutorum præter Busiridem, Neptuno et Libya ortum, nemo auctor esse possit. (ιε'.) Denique rationi temporum non congruunt, quæ Busiridi objiciuntur. Ab Hercule illum propter cæsos hospites occisum esse dictitant, etsi constat, Herculem quatuor ætatibus illo juniorem fuisse, quod a te neglectum esse valde miror. (ις'.) Sed nulla tu veritatis ratione habita poetarum maledicta secutus es, qui de diis immortalibus eorumque filiis tales fabulas commenti sunt, quales nemo in suos inimicos dicere audeat. Pro quibus, quum pœnas, etsi non meritas, dederint, istorum deliramenta, si sapimus, non imitemur, cogitantes, eos, qui talia credunt et dicunt, eadem delinquere. (ιζ'.) Ego igitur non tantum deos, sed et illorum filios a quovis scelere alienos esse puto, aliisque ad optima quæque duces et magistros esse. Quoniam vero homines nos sobolis prosperitatem diis acceptam referimus, nostrosque liberos probos esse optamus eosque tales reddere possumus, absurdum esset, credere, deos nullam prorsus suorum liberorum curam gerere, eosque ex sese genitos adeo pravos et impios esse sinere. Quodsi eosdem bonos esse nolunt, deteriore sunt quam homines ingenio, si nequeunt, minore sunt quam sophistæ, qui discipulos emendant, potentia instructi. (ιη'.) Equidem laudationem et defensionem Busiridis facile dilatare possem, sed hæc sufficiant, quum non ostendendi mei, sed erudiendi tui causa, quomodo laudatio et apologia conficiendæ sint, hæc scripserim; nam tua oratio non defensio, sed criminum confessio rectius nominanda est. (ιθ'.) Tecum velim reputes, si ipse ad istum modum defenderere, quem tu animum erga defensorem habiturus sis! (κ'.) Deinde consideres, quam noxia ejusmodi sit oratio, quæ auditorum quempiam infelicem reddere possit! (κα'.) At si te hac oratione demonstrare voluisse ais, quomodo oporteat fœda crimina purgare, intelliges nunc, melius esse tacere, quam hac ratione quemquam defendere, præsertim cum ejusmodi orationibus arti oratoriæ maxima invidia contrahatur. (κβ'.) In posterum igitur talia improba argumenta ne tractes te rogo, (κγ'.) neque mireris, si ego te junior, nec ulla necessitudine tecum conjunctus monere instituerim, quum de ejusmodi rebus consilia dare eorum sit, qui et plurima sciant et prodesse velint. Lang. De hac oratione non magis constat, quam de illa quæ præcedit, qua ætate scripserit Isocrates; sed videtur tunc non fuisse annis provectior. Auger.

Ἐπιείκειαν] *æquitatem*, qua admonitionem hanc tibi salutarem æqui bonique facies. Wolf. conjicit ἀποίκησιν, vel ἀποικίαν. Lang. Ἴσον, ὡς εἰπεῖν, ὧδε δύναται ἡ ἐπιείκεια τῇ πενίᾳ, ὃ δῆλον οὐ μόνον ἐκ τῶν ἑπομένων, ἀλλὰ καὶ ἐξ ὧν Ὅμηρος (Ἰλ. Ψ. 245.) τὸν ἐπιεικῆ πρὸς τὸν πολλὸν ἀντιδιέσταλκε. Cor.

ἅπαντας τοὺς πλείω πεπραγματευμένους καὶ μᾶλλον ἀπη-
κριβωμένους προσήκειν ἐθελοντὰς τοῦτον εἰσφέρειν τὸν ἔρα-
νον —, ἐπειδὴ δ' οὔπω περιτετυχήκαμεν ἀλλήλοις, περὶ
μὲν τῶν ἄλλων, [1]ἤν ποτ' εἰς ταὐτὸν [2]ἔλθωμεν, τόθ' ἡμῖν
ἐξέσται διὰ πλειόνων ποιήσασθαι τὴν συνουσίαν, ἃ δ' ἐν
τῷ παρόντι δυναίμην ἂν εὐεργετῆσαί σε, ταῦτα δ' ᾠήθην
[3]χρῆναι σοὶ μὲν ἐπιστεῖλαι, πρὸς δὲ τοὺς ἄλλους ὡς οἷόν
τε μάλιστ' ἀποκρύψασθαι. γιγνώσκω μὲν οὖν, ὅτι τοῖς
222 πλείστοις τῶν νουθετουμένων ἔμφυτόν ἐστι μὴ πρὸς τὰς
ὠφελείας ἀποβλέπειν, ἀλλὰ τοσούτῳ χαλεπώτερον ἀκούειν 222
τῶν λεγομένων, ὅσῳπερ ἄν τις ἀκριβέστερον αὐτῶν ἐξετάζῃ
τὰς ἁμαρτίας· ὅμως δ' οὐκ ὀκνητέον ὑπομένειν τὴν ἀπέ-
χθειαν ταύτην τοῖς εὐνοϊκῶς πρός τινας ἔχουσιν, ἀλλὰ
πειρατέον μεθιστάναι τὴν δόξαν τῶν οὕτω πρὸς τοὺς συμ-
βουλεύοντας διακειμένων.

β'. [4]Αἰσθόμενος οὖν οὐχ ἥκιστά σε μεγαλαυχούμενον
ἐπί τε τῇ Βουσίριδος ἀπολογίᾳ καὶ τῇ Σωκράτους κατηγο-
ρίᾳ, πειράσομαί σοι ποιῆσαι καταφανές, ὅτι πολὺ [5]τοῦ b
δέοντος ἐν ἀμφοτέροις τοῖς λόγοις διήμαρτες. ἁπάντων γὰρ
εἰδότων ὅτι δεῖ τοὺς μὲν εὐλογεῖν τινὰς βουλομένους πλείω
τῶν ὑπαρχόντων ἀγαθῶν αὐτοῖς [6]προσόντ' ἀποφαίνειν,
τοὺς δὲ κατηγοροῦντας τἀναντία τούτων ποιεῖν, [7]τοσούτου
δέεις οὕτω κεχρῆσθαι τοῖς λόγοις, ὥσθ' ὑπὲρ μὲν Βουσίριδος
ἀπολογήσασθαι φάσκων οὐχ ὅπως τῆς ὑπαρχούσης αὐτὸν
διαβολῆς ἀπήλλαξας, ἀλλὰ καὶ τηλικαύτην αὐτῷ τὸ c
μέγεθος παρανομίαν προσῆψας, ἧς οὐκ ἔσθ' ὅπως ἄν τις
δεινοτέραν ἐξευρεῖν δυνηθείη· τῶν γὰρ ἄλλων τῶν ἐπιχειρη-
σάντων ἐκεῖνον λοιδορεῖν τοσοῦτο μόνον περὶ αὐτοῦ βλασφη-
μούντων, ὡς ἔθυε τῶν ξένων τοὺς ἀφικνουμένους, σὺ καὶ
κατεσθίειν αὐτὸν τοὺς ἀνθρώπους ᾐτιάσω· Σωκράτους δὲ
κατηγορεῖν [8]ἐπιχειρήσας, ὥσπερ ἐγκωμιάσαι βουλόμενος
Ἀλκιβιάδην ἔδωκας αὐτῷ μαθητήν, ὃν ὑπ' ἐκείνου μὲν d

[1] ὁπόταν εἰς A. C. L. [2] συνέλθωμεν A. C. L. [3] δεῖν A. C. L. [4] αἰσθανόμενος A. C. L. [5] τοῦ δέοντος πολὺ A. C. L. [6] τὰ προσόντα A. [τὰ] προσόντα C. L. [7] τοσούτῳ A. L. [8] ἐγχειρήσας A. C. L.

Ἀπηκριβωμένους] exercitatiores. Lang.
Τοὺς μὲν εὐλογεῖν κ. τ. λ.] *plura illis inesse bona, quam quæ insunt, monstrare oportet.* Idem.
Τἀναντία τούτων ποιεῖν] I. e. plura inesse illis mala demonstare. Idem.
Οὐχ ὅπως] *non modo non.* Idem.
Ἀλκιβιάδην ἔδωκας αὐτῷ μαθ.] Idem fe-

οὐδεὶς ᾔσθετο παιδευόμενον, ὅτι δὲ πολὺ διήνεγκε τῶν ἄλ-
λων, ἅπαντες ἂν ὁμολογήσειαν. τοιγαροῦν, εἰ γένοιτ' ἐξουσία
τοῖς τετελευτηκόσι βουλεύσασθαι περὶ τῶν εἰρημένων, ὁ
μὲν [1]ἄν σοι τοσαύτην ἔχοι χάριν ὑπὲρ τῆς κατηγορίας ὅσην
οὐδενὶ τῶν ἐπαινεῖν αὐτὸν εἰθισμένων, ὁ δ' εἰ καὶ περὶ τοὺς
ἄλλους πρᾳότατος ἦν, ἀλλ' οὖν ἐπί γε τοῖς ὑπὸ σοῦ λεγο-
μένοις οὕτως [2]ἂν ἀγανακτήσειεν, ὥστε μηδεμιᾶς ἂν ἀπο-
σχέσθαι τιμωρίας. καίτοι πῶς οὐκ αἰσχύνεσθαι μᾶλλον ἢ
e σεμνύνεσθαι προσήκει, τὸν παρὰ τοῖς λοιδορουμένοις [3]ὑφ'
αὑτοῦ μᾶλλον ἀγαπώμενον ἢ παρὰ τοῖς ἐγκωμιαζομένοις;

γ'. Οὕτω δ' ἠμέλησας εἰ μηδὲν ὁμολογούμενον ἐρεῖς, ὥστε
[4]φῂς μὲν αὐτὸν τὴν Αἰόλου καὶ τὴν Ὀρφέως ζηλῶσαι δόξαν, 223
ἀποφαίνεις δ' [5]οὐδὲν τῶν αὐτῶν ἐκείνοις ἐπιτηδεύσαντα.
[6]πότερα γὰρ τοῖς περὶ Αἰόλου λεγομένοις αὐτὸν [7]παρατά-
223 ξωμεν; ἀλλ' ἐκεῖνος μὲν τῶν ξένων τοὺς ἐπὶ τὴν χώραν
ἐκπίπτοντας εἰς τὰς αὑτῶν πατρίδας ἀπέστελλεν, ὁ δ', εἰ
χρὴ τοῖς ὑπὸ σοῦ λεγομένοις πιστεύειν, [8]θύσας κατήσθιεν.
[9]ἢ τοῖς Ὀρφέως ἔργοις ὁμοιώσωμεν; ἀλλ' ὁ μὲν ἐξ ᾅδου
τοὺς τεθνεῶτας ἀνῆγεν, ὁ δὲ πρὸ μοίρας τοὺς ζῶντας ἀπώλ-
λυεν. ὥσθ' ἡδέως ἂν εἰδείην [10]τί ποτ' ἂν ἐποίησεν, εἰ κα-
ταφρονῶν αὐτῶν ἐτύγχανεν, ὃς θαυμάζων τὴν ἀρετὴν τὴν
b ἐκείνων ἅπαντα φαίνεται τἀναντία διαπραττόμενος. ὃ δὲ
πάντων ἀτοπώτατον, ὅτι περὶ τὰς γενεαλογίας ἐσπουδα-
κὼς ἐτόλμησας εἰπεῖν ὡς τούτους ἐζήλωσεν, ὧν οὐδ' οἱ πατέ-
ρες πω κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον γεγονότες ἦσαν.

δ'. Ἵνα δὲ μὴ δοκῶ τὸ προχειρότατον ποιεῖν, ἐπιλαμ-
βάνεσθαι τῶν εἰρημένων μηδὲν ἐπιδεικνὺς τῶν ἐμαυτοῦ,
πειράσομαί σοι διὰ βραχέων δηλῶσαι [11]περὶ τὴν αὐτὴν
c ὑπόθεσιν, καίπερ οὐ σπουδαίαν οὖσαν, οὐδὲ σεμνοὺς λόγους
ἔχουσαν, [12]ἐξ ὧν ἔδει καὶ τὸν ἔπαινον καὶ τὴν ἀπολογίαν
ποιήσασθαι.

[1] χάριν ἂν εἰδείη σοι, ὁ δ' A. C. L. [2] ἂν om. A. C. L. [3] ὑπ' αὐτοῦ A. C. L. [4] ἔφης A. C. L. [5] αὐτὸν οὐδὲν A. C. L. [6] πότερον A. C. L. [7] παραβάλωμεν A. C. L. [8] τοὺς ξένους θύσας A. C. L. [9] ἀλλὰ C. ἀλλὰ καὶ A. L. [10] ὅ τι A. C. L. [11] τὰ περὶ A. C. L. [12] ὡς δεῖ A. C. L.

cit et Plato tum alibi passim, tum duobus Dialogis ejus nomine inscriptis. Wolf.
Ἠμέλησας — ἐρεῖς] Καινὴ σύνταξις, ἀντὶ τοῦ, ἠμέλησας τοῦ ὁμολογούμενόν τι ἐρεῖν. Cor.
Ἐκπίπτοντας] *delapsos, ejectos.* Lang.
Περὶ τὰς γενεαλ. ἐσπουδακὼς] *in genealogiarum studio versatus.* Idem.

έ. Περὶ μὲν οὖν τῆς Βουσίριδος εὐγενείας τίς οὐκ ἂν δυ-
νηθείη ῥᾳδίως εἰπεῖν; ὃς πατρὸς μὲν ἦν Ποσειδῶνος, μητρὸς
δὲ Λιβύης τῆς Ἐπάφου τοῦ Διός; ἣν φασι πρώτην γυναῖκα
βασιλεύσασαν ὁμώνυμον αὑτῇ τὴν χώραν καταστῆσαι.
τυχὼν δὲ τοιούτων προγόνων οὐκ ἐπὶ τούτοις [1] μόνοις μέγ'
ἐφρόνησεν, ἀλλ' ᾠήθη δεῖν καὶ τῆς ἀρετῆς τῆς αὑτοῦ μνη- d
μεῖον εἰς ἅπαντα τὸν χρόνον καταλιπεῖν.

ϛ'. Τὴν μὲν οὖν μητρῴαν ἀρχὴν ὑπερεῖδεν, ἐλάττω νο-
μίσας ἢ κατὰ τὴν αὑτοῦ φύσιν εἶναι· πλείστους δὲ κατα-
στρεψάμενος καὶ μεγίστην δύναμιν κτησάμενος ἐν Αἰγύπτῳ
κατεστήσατο τὴν βασιλείαν, οὐκ ἐκ τῶν [2] παρουσῶν μόνον,
ἀλλ' ἐξ [3] ἁπασῶν προκρίνας τὴν [4] ἐκεῖ πολὺ διαφέρειν
οἴκησιν. ἑώρα γὰρ τοὺς μὲν ἄλλους τόπους οὐκ εὐκαίρως
οὐδ' εὐαρμόστως πρὸς τὴν τοῦ σύμπαντος [5] φύσιν ἔχοντας, e
224 ἀλλὰ τοὺς μὲν ὑπ' ὄμβρων κατακλυζομένους, τοὺς δ' ὑπὸ
καυμάτων διαφθειρομένους, ταύτην δὲ τὴν χώραν ἐν καλ-
λίστῳ μὲν τοῦ κόσμου κειμένην, πλεῖστα δὲ καὶ παντο-
δαπὰ τἀγαθὰ φέρειν δυναμένην, ἀθανάτῳ δὲ τείχει τῷ
Νείλῳ τετειχισμένην, ὃς οὐ μόνον φυλακὴν ἀλλὰ καὶ τρο- 224
φὴν ἱκανὴν αὐτῇ παρέχειν πέφυκεν, ἀνάλωτος μὲν ὢν καὶ
[6] δύσμαχος τοῖς ἐπιβουλεύουσιν, εὐαγωγὸς δὲ καὶ πρὸς
πολλὰ χρήσιμος τοῖς ἐντὸς αὐτοῦ κατοικοῦσι. πρὸς γὰρ
τοῖς [7] προειρημένοις καὶ τὴν δύναμιν αὐτῶν πρὸς τὴν τῆς
γῆς ἐργασίαν ἰσόθεον πεποίηκε· τῶν γὰρ ὄμβρων καὶ
τῶν αὐχμῶν [8] τοῖς μὲν ἄλλοις ὁ Ζεὺς ταμίας ἐστὶν, ἐκείνων
δ' ἕκαστος ἀμφοτέρων τούτων αὐτὸς αὑτῷ κύριος καθέ- b
στηκεν. εἰς τοσαύτην δ' ὑπερβολὴν εὐδαιμονίας ἥκουσιν,
ὥστε τῇ μὲν ἀρετῇ καὶ τῇ φύσει τῆς χώρας καὶ τῷ πλήθει
τῶν πεδίων ἤπειρον καρποῦνται, τῇ δὲ τῶν [9] περιόντων δια-

[1] μόνοις om. A. C. L. [2] παρόντων A. C. L. [3] ἁπάντων A. C. L. [4] ἐκεῖσε A. L. [5] κόσμου φύσιν A. C. L. [6] δυσμάχητος A. C. L. [7] εἰρημένοις A. C. L. [8] [ὧν] τοῖς L. [9] ὄντων C. L.

Προκρίνας] Aut pro simplici κρίνας positum est, ut Wolf. explicuit, aut πολὺ διαφέρειν supervacaneum est. IDEM.

Ἐν καλλίστῳ] Scil. μέρει. WOLF. Ἢ τόπῳ. COR.

Κόσμου] Ἀντὶ τοῦ, οὐρανοῦ. IDEM.

Τῷ Νείλῳ τετειχισμένην] Τὸ Δέλτα καλούμενον τῆς Αἰγύπτου λέγει, τὴν καὶ ἰδιαιτέρως Αἴγυπτον τοῖς πολλοῖς ὀνομασμένην. IDEM.

Εὐαγωγὸς] Intelligendæ sunt derivationes Nili et fossæ, tum ad irrigandos agros tum ad commoditatem navigationis et delectationem factæ. WOLF.

Δύναμιν αὐτῶν] Γράφε· αὐτοῦ, τοῦ Νείλου δηλονότι. COR.

Ἐκείνων] *Ægyptiorum.* LANG.

Αὐτὸς αὑτῷ] *per se.* IDEM.

Διαθέσει] Harpocr. διάθεσις ἀντὶ τοῦ

θέσει καὶ τῇ τῶν ἐλλειπόντων κομιδῇ διὰ τὴν τοῦ ποταμοῦ
δύναμιν νῆσον οἰκοῦσι· κύκλῳ γὰρ αὐτὴν περιέχων καὶ
πᾶσαν διαῤῥέων πολλὴν αὐτοῖς εὐπορίαν ἀμφοτέρων τούτων
πεποίηκεν. ἤρξατο μὲν οὖν ἐντεῦθεν ὅθενπερ χρὴ τοὺς εὖ
c φρονοῦντας, ἅμα [1] τόν τε τόπον ὡς κάλλιστον [2] καταλα-
βεῖν καὶ [3] τροφὴν ἱκανὴν τοῖς περὶ αὑτὸν [4] ἐξευρεῖν.

ζ'. Μετὰ δὲ ταῦτα διελόμενος χωρὶς ἑκάστους, τοὺς μὲν
ἐπὶ [5] τὰς ἱερωσύνας κατέστησε, τοὺς δ' ἐπὶ τὰς τέχνας
ἔτρεψε, τοὺς δὲ τὰ περὶ τὸν πόλεμον μελετᾷν ἠνάγκασεν,
ἡγούμενος τὰ μὲν ἀναγκαῖα καὶ τὰς περιουσίας ἔκ τε τῆς
χώρας καὶ τῶν τεχνῶν δεῖν ὑπάρχειν, τούτων δ' εἶναι φυ-
λακὴν ἀσφαλεστάτην τήν τε περὶ τὸν πόλεμον ἐπιμέλειαν,
d καὶ τὴν [6] πρὸς τοὺς θεοὺς εὐσέβειαν.

ή. Ἅπαντας δὲ τοὺς ἀριθμοὺς περιλαβὼν ἐξ ὧν ἄριστ'
ἄν τις τὰ κοινὰ διοικήσειεν, ἀεὶ τοῖς αὐτοῖς τὰς αὐτὰς πρά-
ξεις μεταχειρίζεσθαι προσέταξεν, εἰδὼς τοὺς μὲν μεταβαλ-
λομένους τὰς ἐργασίας [7] οὐδὲ πρὸς ἓν τῶν ἔργων ἀκριβῶς
ἔχοντας, τοὺς δ' ἐπὶ ταῖς αὐταῖς πράξεσι συνεχῶς [8] δια-
μένοντας εἰς ὑπερβολὴν ἕκαστον ἀποτελοῦντας. τοιγαροῦν
e καὶ πρὸς τὰς τέχνας εὑρήσομεν αὐτοὺς [9] πλεῖον διαφέροντας 225
τῶν περὶ τὰς αὐτὰς ἐπιστήμας ἢ τοὺς ἄλλους δημιουργοὺς
τῶν ἰδιωτῶν· καὶ [10] πρὸς τὴν σύνταξιν, δι' ἧς τήν τε βασιλείαν
καὶ τὴν ἄλλην πολιτείαν διαφυλάττουσιν, οὕτω καλῶς ἔχον-
τας, ὥστε καὶ τῶν φιλοσόφων τοὺς ὑπὲρ τῶν τοιούτων λέγειν
225 ἐπιχειροῦντας καὶ μάλιστ' εὐδοκιμοῦντας τὴν ἐν Αἰγύπτῳ
προαιρεῖσθαι πολιτείαν [11] ἐπαινεῖν, καὶ Λακεδαιμονίους μέρος
τι τῶν ἐκεῖθεν μιμουμένους ἄριστα διοικεῖν τὴν αὑτῶν πόλιν.
καὶ γὰρ τὸ μηδένα τῶν μαχίμων ἄνευ τῆς τῶν ἀρχόντων

[1] τόν τε om. A. C. L. [2] καταλαβὼν A. [3] τὴν τροφὴν A. C. L. [4] ἐξευρὼν A. [5] ταῖς ἱερωσύναις A. C. L. [6] περὶ A. C. L. [7] πρὸς οὐδὲν τῶν A. C. L. [8] ἐπιμένοντας A. C. L. [9] πλεῖστον A. [10] περὶ A. C. L. [11] ἐπαινεῖν om. A. C. L.

πρᾶσις. Cf. Paneg. §. ια'. et Dorvill. ad Charit. ed. Lips. p. 362. IDEM. Interpretatus sum *exportationem*, quia bona regionis superflua exportantur ut vendantur. AUGER.

Ἔκ τε τῆς χώρας] Ἐκ τῆς γεωργίας, ἀντιδιεσταλμένως πρὸς τὰς τέχνας. COR.

Ἅπαντας δὲ τοὺς ἀριθμοὺς] *omnes numeros*, i. e. omnia. LANG.

Τοῖς αὐτοῖς τὰς αὐτὰς πρ.] Παῖς γὰρ πατρὸς ἐξεδέχετο τὸ ἐπιτήδευμα ἕκαστος. COR.

Πρὸς τὰς τέχνας κ. τ. λ.] Sententia: Ægyptiorum artifices alios longius superant, quam artifices in universum præstant illis qui artis ignari sunt. LANG.

Ἔχοντας] Regitur ab εὑρήσομεν, *se habentes*, sc. Ægyptios. AUGER.

Καὶ γὰρ τὸ κ. τ. λ.] Cf. Harpocrat. sub voc. κάθετος.

γνώμης ἀποδημεῖν καὶ τὰ συσσίτια καὶ τὴν τῶν σωμάτων ἄσκησιν, ἔτι δὲ τὸ [1] μηδένα τῶν ἀναγκαίων [2] ἀποροῦντα τῶν κοινῶν προσταγμάτων [3] ἀμελεῖν, μηδ᾿ ἐπὶ ταῖς ἄλλαις τέχναις διατρίβειν, ἀλλὰ τοῖς ὅπλοις καὶ ταῖς στρατείαις προσέχειν τὸν νοῦν, ἐκεῖθεν ἅπαντα ταῦτ᾿ εἰλήφασι. [4] τοσού- b
τῳ δὲ χεῖρον κέχρηνται [5] τούτοις τοῖς ἐπιτηδεύμασιν, ὅσον οὗτοι μὲν ἅπαντες στρατιῶται καταστάντες βίᾳ τὰ τῶν ἄλλων λαμβάνειν ἀξιοῦσιν, ἐκεῖνοι δ᾿ οὕτως οἰκοῦσιν ὥσπερ χρὴ τοὺς μήτε τῶν ἰδίων ἀμελοῦντας μήτε τοῖς ἀλλοτρίοις ἐπιβουλεύοντας. γνοίη δ᾿ ἄν τις ἐνθένδε τὸ διάφορον ἑκατέρας τῆς πολιτείας· εἰ μὲν γὰρ ἅπαντες μιμησαίμεθα τὴν Λακεδαιμονίων ἀργίαν καὶ πλεονεξίαν, εὐθὺς ἂν ἀπολοίμεθα c
καὶ διὰ τὴν ἔνδειαν τῶν καθ᾿ ἡμέραν καὶ διὰ τὸν πόλεμον τὸν πρὸς ἡμᾶς αὐτούς· εἰ δὲ τοῖς Αἰγυπτίων νόμοις [6] χρῆσθαι [7] βουληθεῖμεν, καὶ τοῖς μὲν ἐργάζεσθαι τοῖς δὲ τὰ τούτων σώζειν δόξειεν, ἕκαστοι τὴν αὑτῶν ἔχοντες εὐδαιμόνως ἂν τὸν βίον διατελοῖμεν.

θ΄. Καὶ μὲν δὴ καὶ τῆς περὶ τὴν φρόνησιν ἐπιμελείας εἰκότως ἄν τις ἐκεῖνον αἴτιον [8] νομίσειεν. τοῖς γὰρ ἱερεῦσι παρεσκεύασεν εὐπορίαν μὲν ταῖς ἐκ τῶν ἱερῶν προσόδοις, d
σωφροσύνην δὲ ταῖς ἁγνείαις ταῖς ὑπὸ τῶν νόμων προστεταγμέναις, σχολὴν δὲ ταῖς τῶν κινδύνων καὶ τῶν ἄλλων ἔργων ἀτελείαις· μεθ᾿ ὧν ἐκεῖνοι βιοτεύοντες τοῖς μὲν σώμασιν ἰατρικὴν ἐξεῦρον ἐπικουρίαν, οὐ διακεκινδυνευμένοις φαρμάκοις χρωμένην, ἀλλὰ τοιούτοις ἃ τὴν μὲν ἀσφάλειαν
226 ἔχει ὁμοίαν τῇ τροφῇ τῇ καθ᾿ ἡμέραν, τὰς δ᾿ ὠφελείας e
τηλικαύτας ὥστ᾿ ἐκείνους ὁμολογουμένως ὑγιεινοτάτους καὶ μακροβιωτάτους εἶναι, ταῖς δὲ ψυχαῖς φιλοσοφίας ἄσκησιν [9] κατέδειξαν, ἣ καὶ νομοθετῆσαι καὶ τὴν φύσιν τῶν ὄντων

[1] μηδενὸς A. L. [2] ἀποροῦντας A. L. [3] οὐκ ἀμελεῖν A. L. [4] τοσοῦτον A. C. L. [5] τούτοις κέχρηνται A. C. L. [6] χρῆσθαι νομίμοις A. C. L. [7] βουληθείημεν A. C. L. [8] εἶναι νομίσειεν A. C. L. [9] κατέδειξεν L.

Μηδενὸς τῶν ἀναγκ. ἀποροῦντας] Leg. μηδένα τῶν ἀναγκ. ἀποροῦντα. Claver.

Ἅπαντες στρατιῶται καταστ.] Sensus: Ægyptii quidem uni quoque rei operam dant, sed non omnino omnes eidem; Lacedæmonii contra omnes eidem student, ita ut militiæ dediti victu quotidiano careant. Lang.

Τὴν αὐτῶν] Scil. μερίδα. Idem.

Τῶν κινδύνων] Τῶν πολέμων. Cor.

Οὐ διακεκινδυνευμένοις] Diod. Sic. l. i. p. 52. Αἰγύπτιοι θεραπεύουσι τὰ σώματα κλυσμοῖς καὶ ποτίμοις τισὶ καθαρτηρίοις καὶ νηστείαις καὶ ἐμέτοις. Wolf. Cf. Aristot. Polit. iii. 11.

Κατέδειξαν] Scil. οἱ ἱερεῖς. Wolf.

ζητῆσαι [1] δύναται. καὶ τοὺς μὲν πρεσβυτέρους ἐπὶ τὰ [2] μέγιστα [3] τῶν πραγμάτων [4] ἔταξαν, τοὺς δὲ νεωτέρους ἀμε-
226 λήσαντας τῶν ἡδονῶν ἐν [5] ἀστρολογίᾳ καὶ λογισμοῖς καὶ γεωμετρίᾳ διατρίβειν [6] ἔπεισαν, ὧν τὰς δυνάμεις οἱ μὲν ὡς πρὸς ἕτερα χρησίμους ἐπαινοῦσιν, οἱ δ᾿ ὡς [7] πλεῖστα πρὸς ἀρετὴν [8] συμβαλλομένας ἀποφαίνειν ἐπιχειροῦσι.

ι΄. Μάλιστα δ᾿ [9] ἄξιον ἐπαινεῖν καὶ θαυμάζειν τὴν εὐσέβειαν αὐτῶν [10] καὶ τὴν περὶ τοὺς θεοὺς θεραπείαν. ὅσοι μὲν γὰρ σφᾶς αὐτοὺς οὕτω κατεσχημάτισαν, ὥστ᾿ ἢ κατὰ
b [11] σοφίαν ἢ κατ᾿ ἄλλην τιν᾿ ἀρετὴν ὑπολαμβάνεσθαι μειζόνως ἢ κατὰ τὴν ἀξίαν, οὗτοι [12] μὲν βλάπτουσι τοὺς ἐξαπατηθέντας. ὅσοι δὲ τῶν θείων πραγμάτων οὕτω προέστησαν, ὥστε καὶ τὰς ἐπιμελείας καὶ τὰς τιμωρίας δοκεῖν [13] εἶναι ἀκριβεστέρας τῶν συμβαινόντων, οἱ δὲ τοιοῦτοι πλεῖστα [14] τὸν βίον τὸν τῶν ἀνθρώπων ὠφελοῦσι. καὶ γὰρ τὴν ἀρχὴν οἱ τὸν φόβον ἡμῖν [15] ἐνεργασάμενοι τούτων αἴτιοι
c γεγόνασι τοῦ μὴ παντάπασι θηριωδῶς διακεῖσθαι πρὸς ἀλλήλους. ἐκεῖνοι τοίνυν οὕτως ἁγίως καὶ σεμνῶς περὶ ταῦτα ἔχουσιν, ὥστε καὶ τοὺς ὅρκους πιστοτέρους εἶναι τοὺς ἐν τοῖς ἐκείνων ἱεροῖς ἢ τοὺς παρὰ [16] τοῖς ἄλλοις [17] καθεστῶτας, καὶ τῶν ἁμαρτημάτων ἕκαστον οἴεσθαι παραχρῆμα δώσειν δίκην, ἀλλ᾿ οὐ διαλήσειν τὸν παρόντα χρόνον, οὐδ᾿ εἰς τοὺς παῖδας ἀναβληθήσεσθαι τὰς τιμωρίας. καὶ ταῦτ᾿ εἰκότως δοξάζουσι· πολλὰς γὰρ αὐτοῖς καὶ παντο-
d δαπὰς ἀσκήσεις τῆς [18] ὁσιότητος ἐκεῖνος κατέστησεν, ὅστις καὶ τῶν ζώων τῶν παρ᾿ ἡμῖν καταφρονουμένων ἔστιν ἃ σέβεσθαι καὶ τιμᾶν ἐνομοθέτησεν, οὐκ ἀγνοῶν τὴν δύναμιν αὐτῶν, ἀλλ᾿ ἅμα μὲν ἐθίζειν οἰόμενος δεῖν τὸν ὄχλον ἐμ-

[1] δύναται ζητῆσαι A. C. L. [2] βέλτιστα A. C. L. [3] τῶν πραγμάτων om. A. C. L. [4] ἔταξε A. C. L. [5] ἀστρονομίᾳ A. C. L. [6] ἔπεισεν A. C. L. [7] πλεῖστον A. C. L. [8] συλλαμβανομένας A. L. [9] ἄξιον om. A. C. L. [10] ἄξιον καὶ A. C. L. [11] φιλοσοφίαν A. C. L. [12] μὲν om. A. C. L. [13] εἶναι δοκεῖν A. C. L. [14] τὸν τῶν ἀνθρώπων βίον A. C. L. [15] ἐργασάμενοι A. C. L. [16] τοῖς om. A. C. L. [17] καθεστηκότας A. C. L. [18] θειότητος A. C. L.

Λογισμοῖς] I. e. τῇ ἀριθμητικῇ. Idem.

Κατεσχημάτισαν] *conformarunt*, i. e. qui severitate vultus, promissa barba, vestitu singulari, magnificentia verborum, se plus scire et posse quam alios profitentur. Idem.

Ὑπολαμβάνεσθαι μειζόνως] *ut pluris æstimentur*, nisi μειζόνως cuipiam suspectum videatur. Lang. Ἴσως· μείζονας ἢ μείζους. Cor.

Τὰς ἐπιμελείας] Scil. τὰς τῶν θεῶν περὶ τοὺς ἀνθρώπους. Wolf.

Τούτων] Scil. θείων πραγμάτων. Lang. Cor.

μένειν [1]ἅπασι τοῖς ὑπὸ τῶν ἀρχόντων παραγγελλομένοις,
ἅμα δὲ βουλόμενος πεῖραν λαμβάνειν [2]ἐν τοῖς φανεροῖς, ἥν
τινα περὶ τῶν ἀφανῶν διάνοιαν [3]ἔχουσιν. ἐνόμιζε γὰρ τοὺς
227 μὲν τούτων ὀλιγωροῦντας τυχὸν [4]καὶ τῶν μειζόνων κατα-
φρονήσειν, τοὺς δ' ἐπὶ πάντων ὁμοίως ἐμμένοντας τῇ τάξει e
βεβαίως ἔσεσθαι τὴν αὑτῶν εὐσέβειαν ἐπιδεδειγμένους.

ια'. Ἔχοι δ' ἄν τις μὴ σπεύδειν ὡρμημένος πολλὰ καὶ
[5]θαυμαστὰ περὶ τῆς ὁσιότητος αὐτῶν διελθεῖν, ἣν οὔτε
μόνος οὔτε πρῶτος ἐγὼ τυγχάνω καθεωρακὼς, ἀλλὰ πολ-
λοὶ καὶ τῶν ὄντων καὶ τῶν προγεγενημένων, ὧν καὶ Πυθα- 227
γόρας ὁ Σάμιός [6]ἐστιν· ὃς ἀφικόμενος εἰς Αἴγυπτον καὶ μα-
θητὴς ἐκείνων γενόμενος τήν τε ἄλλην φιλοσοφίαν πρῶτος
εἰς τοὺς Ἕλληνας ἐκόμισε, καὶ [7]τὰ περὶ τὰς θυσίας [8]καὶ
τὰς ἁγιστείας τὰς ἐν τοῖς ἱεροῖς ἐπιφανέστερον τῶν ἄλλων
ἐσπούδασεν, ἡγούμενος, εἰ καὶ μηδὲν αὐτῷ διὰ ταῦτα πλεῖον
γίγνοιτο παρὰ τῶν θεῶν, ἀλλ' [9]οὖν παρά γε τοῖς ἀνθρώποις b
ἐκ τούτων μάλιστ' [10]εὐδοκιμήσειν. ὅπερ αὐτῷ καὶ συνέβη·
τοσοῦτον γὰρ εὐδοξίᾳ τοὺς ἄλλους ὑπερέβαλεν, ὥστε καὶ
τοὺς νεωτέρους ἅπαντας ἐπιθυμεῖν αὐτοῦ μαθητὰς εἶναι,
καὶ τοὺς πρεσβυτέρους ἥδιον ὁρᾶν τοὺς παῖδας τοὺς αὑτῶν
ἐκείνῳ συγγιγνομένους ἢ τῶν οἰκείων ἐπιμελουμένους. καὶ
τούτοις οὐχ οἷόν τ' ἀπιστεῖν· ἔτι γὰρ καὶ νῦν τοὺς προσποιου-
μένους ἐκείνου μαθητὰς εἶναι μᾶλλον σιγῶντας [11]θαυμά-
ζουσι ἢ τοὺς ἐπὶ τῷ λέγειν μεγίστην δόξαν ἔχοντας. c

ιβ'. Ἴσως ἂν οὖν τοῖς εἰρημένοις ἀπαντήσειας, ὅτι τὴν μὲν
χώραν καὶ τοὺς νόμους καὶ τὴν εὐσέβειαν, ἔτι δὲ [12]τὴν φιλο-
σοφίαν ἐπαινῶ [13]τὴν Αἰγυπτίων, ὡς δὲ τούτων αἴτιος ἦν ὃν
ὑπεθέμην, οὐδεμίαν ἔχω λέγειν ἀπόδειξιν.

ιγ'. Ἐγὼ δ', εἰ μὲν ἄλλος τίς μοι τὸν τρόπον τοῦτον
ἐπέπληττεν, ἡγούμην ἂν αὐτὸν πεπαιδευμένως ἐπιτιμᾶν·
σοὶ δ' οὐ προσήκει ταύτην ποιεῖσθαι τὴν ὑπόληψιν. Βου-

[1] ἅπασιν ἐμμένειν A. C. L. [2] ἐν om. A. [3] ἔχωσιν A. C. L. [4] ἂν καὶ A. C. L.
[5] μεγάλα A. C. L. [6] εἷς ἐστιν A. C. L. [7] τὰ om. A. L.
[8] τε καὶ A. C. L. [9] οὖν om. A. C. L. [10] ἂν εὐδοκ. A. C. L.
[11] θαυμάζομεν A. C. L. [12] καὶ τὴν A. C. L. [13] τῶν A. C. L.

Τυχὸν] Sub., inquit Coraes, κατὰ ἢ παρὰ ἢ μετά· ἔστι δὲ ἀναλύειν εἰς τὸ ὅταν τύχῃ καὶ εἰς τὸ ἐὰν τύχῃ ἀδιαφόρως.

Τῶν οἰκείων] rei *familiaris*. LANG.

Τὸν τρόπον τοῦτον] *hoc modo*. IDEM.

Τὴν ὑπόληψιν] Τὴν ἀντίῤῥησιν, τὴν αἰτιαλογίαν. Ἴσως δὲ ἐγέγραπτο ἐπίληψιν, διὰ τὰ προηγησάμενα ἐπέπληττεν καὶ ἐπιτιμᾶν, ὧν συνώνυμόν ἐστι τὸ ἐπιλαμβάνεσθαι, παρ' ὃ ἡ ἐπίληψις. COR.

d ληθεὶς γὰρ Βούσιριν εὐλογεῖν προείλου λέγειν ὡς τόν τε
Νεῖλον περὶ τὴν χώραν περιέῤῥηξε καὶ τῶν ξένων τοὺς
[1]ἀφικουμένους [2]θύων κατήσθιεν· ὡς δὲ ταῦτ' ἐποίησεν, οὐ-
δεμίαν πίστιν εἴρηκας. καίτοι πῶς οὐ καταγέλαστόν ἐστι
ταῦτα παρὰ τῶν ἄλλων ἀπαιτεῖν, οἷς αὐτὸς μηδὲ κατὰ
μικρὸν κεχρημένος τυγχάνεις; ἀλλὰ τοσούτῳ πλέον ἡμῶν
ἀπέχεις τοῦ πιστὰ λέγειν, ὅσον ἐγὼ μὲν οὐδενὸς αὐτὸν 228
αἰτιῶμαι τῶν ἀδυνάτων, ἀλλὰ νόμων καὶ πολιτείας, αἵπερ
e εἰσὶ πράξεις τῶν ἀνδρῶν τῶν καλῶν [3]κἀγαθῶν· σὺ δὲ τοιού-
των δημιουργὸν ἀποφαίνεις, ὧν οὐδέτερον οὐδεὶς ἂν ἀνθρώ-
πων ποιήσειεν, ἀλλὰ τὸ μὲν τῆς τῶν θηρίων ὠμότητος, τὸ
δὲ τῆς τῶν θεῶν δυνάμεως ἔργον ἐστίν. ἔπειτ' εἰ καὶ τυγ-
228 χάνομεν ἀμφότεροι [4]ψευδῆ λέγοντες, ἀλλ' οὖν ἐγὼ μὲν τού-
τοις κέχρημαι τοῖς λόγοις οἷς περ χρὴ τοὺς ἐπαινοῦντας, σὺ
δ' οἷς προσήκει τοὺς λοιδοροῦντας· ὥστ' οὐ μόνον τῆς ἀλη-
θείας αὐτῶν ἀλλὰ καὶ τῆς ἰδέας ὅλης, δι' ἧς εὐλογεῖν δεῖ,
φαίνῃ διημαρτηκώς.

ιδ'. Χωρὶς δὲ τούτων, εἰ δεῖ τῶν σῶν ἀπαλλαγέντα τὸν
ἐμὸν λόγον ἐξετάζειν, οὐδεὶς ἂν αὐτῷ δικαίως [5]ἐπιπλήξειεν.
εἰ μὲν γὰρ ἄλλος τις ἦν φανερὸς ὁ ταῦτα πράξας [6]ἁγὼ
b φημὶ γεγενῆσθαι δι' ἐκεῖνον, ὁμολογῶ λίαν εἶναι τολμηρὸς,
εἰ περὶ ὧν ἅπαντες ἐπίστανται, περὶ τούτων μεταπείθειν
ἐπιχειρῶ. νῦν δ' ἐν κοινῷ τῶν πραγμάτων ὄντων, καὶ δοξά-
σαι δέον περὶ αὐτῶν, τίν' ἄν τις τῶν ἐκεῖ καθεστώτων ἐκ
τῶν εἰκότων σκοπούμενος αἰτιώτερον εἶναι νομίσειεν ἢ τὸν
ἐκ Ποσειδῶνος μὲν γεγονότα, πρὸς δὲ μητρὸς ἀπὸ Διὸς
ὄντα, μεγίστην δὲ δύναμιν τῶν [7]καθ' αὑτὸν κτησάμενον,
καὶ παρὰ τοῖς [8]Ἕλλησιν ὀνομαστότατον γεγενημένον; οὐ
c γὰρ δή που τοὺς [9]ἁπάντων τούτων ἀπολελειμμένους προσ-

[1] εἰσαφικνουμένους A. C. L. [2] θύων om. A. C. L. [3] καὶ ἀγαθῶν A. L.
[4] τὰ ψευδῆ A. C. L. [5] ἀπιστήσειεν A. C. L. [6] ἃ ἐγὼ A. C. L.
[7] κατ' αὐτὸν A. L. [8] ἄλλοις A. C. L. [9] ἅπασι τούτοις A. C. L.

Περιέῤῥηξε] *rupit circa regionem*, i. e. vi a suo cursu aversum coegerit Ægyptum circumfluere. WOLF.

Αἰτιῶμαι] I. e. αἴτιον εἶναι λέγω. IDEM.

Τὸ μὲν] Scil. τὸ κατεσθίειν τοὺς ξένους. IDEM.

Τὸ δὲ] Scil. τὸ περιῤῥῆξαι τῇ χώρᾳ τὸν Νεῖλον. IDEM.

Ἐν κοινῷ τῶν πρ. ὄντων] Aristoteles Polit. vii. c. 10. Sesostrin Ægyptiorum legislatorem facit. IDEM. *quum res in communi sint*, i. e. quum nihil certi hisce de rebus constet, quum alius alia de iis suspicari licet. LANG.

Δέον] Ἀντὶ τοῦ, δέοντος. WOLF.

ἥκει μᾶλλον ἢ [1]κεῖνον τηλικούτων ἀγαθῶν [2]εὑρετὰς γενέσθαι.

ιέ. Καὶ μὲν δὴ καὶ τοῖς χρόνοις ῥᾳδίως ἄν τις τοὺς λόγους τοὺς τῶν λοιδορούντων ἐκεῖνον ψευδεῖς ὄντας ἐπιδείξειεν· οἱ γὰρ αὐτοὶ τῆς [3]τε Βουσίριδος [4]ξενοφονίας κατηγοροῦσι καὶ φασὶν αὐτὸν ὑφ' Ἡρακλέους ἀποθανεῖν· ὁμολογεῖται δὲ παρὰ πάντων τῶν λογοποιῶν Περσέως τοῦ Διὸς καὶ Δανάης Ἡρακλέα μὲν εἶναι [5]τέτταρσι γενεαῖς νεώτερον,
Βούσιριν δὲ πλέον ἢ διακοσίοις ἔτεσι πρεσβύτερον. καίτοι d
τὸν βουλόμενον [6]ἀπολύσασθαι τὴν ὑπὲρ ἐκείνου [7]διαβολὴν πῶς οὐκ ἄτοπόν ἐστι ταύτην τὴν πίστιν παραλιπεῖν, τὴν οὕτως ἐναργῆ καὶ τηλικαύτην δύναμιν ἔχουσαν;

ις'. Ἀλλὰ γὰρ οὐδέν σοι τῆς ἀληθείας ἐμέλησεν, ἀλλὰ
229 ταῖς τῶν ποιητῶν βλασφημίαις ἐπηκολούθησας, οἳ δεινότερα μὲν πεποιηκότας καὶ πεπονθότας ἀποφαίνουσι τοὺς ἐκ τῶν ἀθανάτων γεγονότας ἢ τοὺς ἐκ τῶν ἀνθρώπων τῶν
ἀνοσιωτάτων, τοιούτους δὲ λόγους περὶ αὐτῶν τῶν θεῶν e
εἰρήκασιν, [8]οἵους οὐδεὶς ἂν περὶ τῶν ἐχθρῶν τολμήσειεν εἰπεῖν· οὐ γὰρ μόνον κλοπὰς καὶ μοιχείας καὶ παρ' ἀνθρώποις θητείας αὐτοῖς ὠνείδισαν, ἀλλὰ καὶ παίδων
βρώσεις καὶ πατέρων ἐκτομὰς καὶ μητέρων [9]δεσμοὺς καὶ 229
πολλὰς ἄλλας ἀνομίας [10]κατ' αὐτῶν ἐλογοποίησαν. ὑπὲρ ὧν τὴν μὲν ἀξίαν δίκην οὐκ ἔδοσαν, οὐ μὴν ἀτιμώρητοί γε διέφυγον, ἀλλ' οἱ μὲν αὐτῶν [11]ἀλῆται καὶ τῶν καθ' ἡμέραν ἐνδεεῖς κατέστησαν, οἱ δ' ἐτυφλώθησαν, [12]ἄλλος δὲ φεύγων τὴν πατρίδα καὶ τοῖς [13]οἰκειοτάτοις πολεμῶν ἅπαντα τὸν χρόνον [14]διετέλεσεν, Ὀρφεὺς δὲ, ὁ μάλιστα [15]τούτων τῶν

[1] ἐκεῖνον A. C. L. [2] εὐεργέτην γεγενῆσθαι A. C. L. [3] τε om. A. C. L. [4] ξενοκτονίας A. C. L. [5] τέτρασι A. L. [6] διαλύσασθαι τὰς A. C. L. [7] διαβολὰς A. C. L. [8] οὓς A. C. L. [9] συνουσίας A. C. L. [10] ἐλογοποίησαν κατὰ τούτων A. C. L. [11] πλανῆται A. C. L. [12] ἄλλοι δὲ φεύγοντες A. C. L. [13] οἰκείοις πολεμοῦντες A. C. L. [14] διετέλεσαν A. C. L. [15] τῶν τοιούτων A. C. L.

Ὑφ' Ἡρ. ἀποθανεῖν] Vid. Schol. Apollon. Arg. iv. 1396.

Λογοποιῶν] Ἱστορίας συγγραφέων. Cor.

Τὴν πίστιν] argumentum. Lang.

Κλοπὰς — μοιχείας — θητείας] Mercurius, Mars, Apollo, intelligatur.

Βρώσεις — ἐκτομὰς] Ad Saturnium referatur.

Δεσμοὺς] Ad Vulcanum pertinet, qui Junoni vincula imposuit. Cf. Plat. Respub. ii. §. 17.

Ἀλῆται] Ut Homerus, Hesiodus. Wolf.

Ἐτυφλώθησαν] Ut Stesichorus itemque Homerus. Idem.

Ἄλλος δὲ φεύγων] Archilochus. Idem.

b λόγων ἁψάμενος, διασπασθεὶς τὸν βίον ἐτελεύτησεν· ὥστ'
[1]ἢν σωφρονῶμεν, οὐ μιμησόμεθα τοὺς λόγους τοὺς ἐκείνων, οὐδὲ περὶ μὲν τῆς [2]πρὸς ἀλλήλους [3]κακηγορίας νομοθετήσομεν, τῆς δ' εἰς τοὺς θεοὺς παῤῥησίας ὀλιγωρήσομεν, ἀλλὰ φυλαξόμεθα καὶ νομιοῦμεν ὁμοίως [4]ἀσεβεῖν τούς τε λέγοντας τὰ τοιαῦτα [5]καὶ τοὺς πιστεύοντας αὐτοῖς.

ιζ'. Ἐγὼ μὲν οὖν, οὐχ ὅπως τοὺς θεοὺς ἀλλ' οὐδὲ τοὺς ἐξ ἐκείνων γεγονότας οὐδεμιᾶς ἡγοῦμαι κακίας μετασχεῖν,
c ἀλλ' αὐτούς τε [6]πάσας ἔχοντας [7]τὰς ἀρετὰς φῦναι, καὶ τοῖς ἄλλοις τῶν καλλίστων ἐπιτηδευμάτων ἡγεμόνας καὶ διδασκάλους [8]γεγενῆσθαι. καὶ γὰρ ἄλογον, εἰ τῆς μὲν ἡμετέρας εὐπαιδίας εἰς τοὺς θεοὺς τὴν αἰτίαν ἀναφέρομεν, τῆς δὲ σφετέρας αὐτῶν μηδὲν αὐτοὺς φροντίζειν νομίζομεν. ἀλλ' εἰ μὲν ἡμῶν τις τῆς τῶν ἀνθρώπων φύσεως [9]καταστείη κύριος, οὐδ' ἂν τοὺς οἰκέτας ἐάσειεν εἶναι πονηρούς·
d ἐκείνων δὲ [10]καταγιγνώσκομεν ὡς καὶ τοὺς ἐξ αὐτῶν γεγονότας [11]περιεῖδον οὕτως ἀσεβεῖς καὶ παρανόμους ὄντας. καὶ σὺ μὲν οἴει καὶ τοὺς μηδὲν προσήκοντας, [12]ἤν σοι πλησιάσωσι, [13]βελτίους ποιήσειν, τοὺς δὲ θεοὺς οὐδεμίαν ἡγῇ
τῆς τῶν παίδων ἀρετῆς ἔχειν ἐπιμέλειαν. καίτοι κατὰ τὸν 230
σὸν λόγον δυοῖν τοῖν αἰσχίστοιν οὐ διαμαρτάνουσιν· εἰ μὲν γὰρ [14]μηδὲν δέονται χρηστοὺς αὐτοὺς εἶναι, χείρους εἰσὶ
e τῶν ἀνθρώπων τὴν διάνοιαν, εἰ δὲ βούλονται μὲν, ἀποροῦσι δ' ὅπως ποιήσωσιν, ἐλάττω τῶν σοφιστῶν τὴν δύναμιν ἔχουσιν.

ιη'. Πολλῶν δ' ἐνόντων εἰπεῖν ἐξ ὧν ἄν τις καὶ τὸν ἔπαινον καὶ τὴν ἀπολογίαν μηκύνειεν, οὐχ ἡγοῦμαι δεῖν μακρο-
230 λογεῖν· οὐ γὰρ ἐπίδειξιν τοῖς ἄλλοις ποιούμενος, ἀλλ' ὑποδεῖξαι σοὶ βουλόμενος ὡς χρὴ τούτων ἑκάτερον ποιεῖν, διείλεγμαι περὶ αὐτῶν, ἐπεὶ τόν [15]γε λόγον ὃν συνέγραψας οὐκ ἀπολογίαν ὑπὲρ Βουσίριδος ἀλλ' ὁμολογίαν τῶν [16]ἐπικα-

[1] ἂν A. C. L. [2] ἀλλήλων A. C. L. [3] κατηγορίας C. L. [4] ἀσεβεῖν om. A. C. L. [5] πλημμελεῖν καὶ A. C. L. [6] τὰς πάσας A. C. L. [7] τὰς om. A. C. L. [8] γενέσθαι A. C. L. [9] καταστῇ A. L. [10] οὐ καταγιγνώσκοιμεν, εἰ τοὺς A. C. L. [11] περιίδοιεν A. C. L. [12] ἂν A. C. L. [13] βελτίστους A. C. L. [14] μηδὲ βούλονται A. C. L. [15] τε A. L. [16] ἐγκαλουμένων A. C. L.

Διασπασθεὶς] A Thraciis mulieribus. γυναι. Cor.

Οὐ διαμαρτάνουσιν] I. e. ἔνοχοί εἰσι. Idem.

Ἤν σοι πλησιάσωσι] Ἤν του μαθηταὶ γί- Wolf. non absunt. Lang.

λουμένων δικαίως ἂν τις εἶναι νομίσειεν. οὐ γὰρ ἀπολύεις
αὐτὸν τῶν [1] αἰτιῶν, ἀλλὰ ἀποφαίνεις ὡς καὶ τῶν ἄλλων
τινὲς [2] ταὐτὰ πεποιήκασι, ῥᾳθυμοτάτην τοῖς ἁμαρτάνουσιν
εὑρίσκων καταφυγήν. εἰ γὰρ τῶν μὲν ἀδικημάτων [3] μὴ ῥᾴδιον
εὑρεῖν ὃ μήπω τυγχάνει γεγενημένον, τοὺς δ᾽ ἐφ᾽ ἑκάστοις b
αὐτῶν ἁλισκομένους μηδὲν ἡγοίμεθα δεινὸν ποιεῖν, ὅταν
ἕτεροι ταὐτὰ φαίνωνται διαπεπραγμένοι, πῶς οὐκ ἂν καὶ
τὰς ἀπολογίας ἅπασι ῥᾳδίας ποιήσαιμεν, καὶ τοῖς βουλο-
μένοις εἶναι πονηροῖς πολλὴν ἐξουσίαν [4] παρασκευάσαιμεν;

ιθ´. Μάλιστα δ᾽ ἂν κατίδοις τὴν εὐήθειαν τῶν εἰρημένων,
ἐπὶ σαυτοῦ θεωρήσας. ἐνθυμήθητι γάρ· εἰ μεγάλων καὶ
δεινῶν αἰτιῶν περὶ σὲ [5] γενομένων τοῦτόν τις τὸν τρόπον c
[6] σοι συνείποι, πῶς ἂν διατεθείης· ἐγὼ μὲν [7] γὰρ οἶδ᾽ ὅτι
[8] μᾶλλον ἂν αὐτὸν μισήσειας ἢ τοὺς κατηγοροῦντας. καί-
τοι πῶς οὐκ αἰσχρὸν τοιαύτας ὑπὲρ τῶν ἄλλων ποιεῖσθαι
τὰς ἀπολογίας, ἐφ᾽ αἷς ὑπὲρ σαυτοῦ λεγομέναις μάλιστ᾽
ἂν ὀργισθείης;

κ´. Σκέψαι δὲ κἀκεῖνο, καὶ δίελθε πρὸς αὐτόν· εἴ τις
τῶν [9] νῦν σοὶ συνόντων [10] ἐπαρθείη ποιεῖν ἃ σὺ τυγχάνεις εὐ-
λογῶν, πῶς οὐκ ἂν ἀθλιώτατος εἴη καὶ τῶν ὄντων καὶ τῶν d
πώποτε γεγενημένων; ἆρ᾽ οὖν χρὴ τοιούτους λόγους [11] γρά-
φειν, οἷς τοῦτο προσέσται μέγιστον ἀγαθὸν, ἢν μηδένα πεῖ-
σαι τῶν ἀκουσάντων δυνηθῶσιν;

231 κα´. Ἀλλὰ γὰρ ἴσως ἂν εἴποις ὡς οὐδὲ σὲ τοῦτο παρ-
έλαθεν, ἀλλ᾽ [12] ἐβουλήθης τοῖς φιλοσόφοις παράδειγμα κατα-
λιπεῖν ὡς χρὴ περὶ τῶν αἰσχρῶν αἰτιῶν καὶ δυσχερῶν πρα-
γμάτων ποιεῖσθαι τὰς ἀπολογίας. ἀλλ᾽ εἰ καὶ πρότερον e
ἠγνόεις, οἶμαί σοι νῦν γεγενῆσθαι φανερὸν, ὅτι πολὺ θᾶττον
ἄν τις σωθείη μηδὲν φθεγξάμενος ἢ τοῦτον τὸν τρόπον ἀπο-
λογησάμενος. καὶ μὲν δὴ καὶ τοῦτο δῆλον, ὅτι τῆς φιλοσο-

[1] ἁμαρτιῶν A. C. L. [2] ταῦτα L. [3] οὐ A. C. L. [4] κατασκευάσαιμεν A. C. L. [5] γεγονυιῶν A. C. L. [6] σοι τὸν τρόπον A. C. L. [7] γὰρ om. A. C. L. [8] πολὺ μᾶλλον αὐτὸν A. C. L. [9] νῦν om. A. C. L. [10] ἐπαρθεὶς A. [11] συγγράφειν A. C. L. [12] ἠβουλήθης C.

Ἁλισκομένους] convictos, condemnatos. Idem.

Μηδὲν — δεινὸν ποιεῖν] I. e. μηδὲν ἀδικεῖν καὶ παρανομεῖν. Wolf.

Ἐξουσίαν] Τοῦ εἶναι δηλαδὴ πονηροῖς, ἀπὸ κοινοῦ τοῦ προηγησαμένου. Cor.

Ἀθλιώτατος] Ἀνοητότατος. Idem.

Σωθείη] faceret, ut absolveretur. Lang.

Τῆς φιλοσοφίας ἐπικήρως διακειμ.] Nam post Anaxagoram in carcerem conjectum et Socratem interfectum populus Atheniensis omnes philosophos impietatis suspectos habebat. Wolf. Ἐπικινδύνως καὶ σφαλερῶς ἐχούσης. Cor.

φίας ἐπικήρως διακειμένης καὶ φθονουμένης διὰ τοὺς τοιού-
τους τῶν λόγων ἔτι μᾶλλον αὐτὴν μισήσουσιν.

231 κβ´. Ἢν οὖν [1] ἐμοὶ πείθῃ, μάλιστα μὲν οὐ ποιήσεις τοῦ
λοιποῦ πονηρὰς ὑποθέσεις, εἰ δὲ μὴ, τοιαῦτα ζητήσεις λέ-
γειν, ἐξ ὧν μήτ᾽ αὐτὸς χείρων εἶναι δόξεις μήτε τοὺς μιμου-
μένους λυμανῇ μήτε τὴν περὶ τοὺς λόγους παίδευσιν δια-
βαλεῖς.

κγ´. Καὶ μὴ [2] θαυμάσῃς, εἰ νεώτερος ὢν καὶ μηδέν σοι
προσήκων οὕτω προχείρως ἐπιχειρῶ σε νουθετεῖν· ἡγοῦμαι
γὰρ οὐ τῶν πρεσβυτάτων οὐδὲ τῶν οἰκειοτάτων, ἀλλὰ τῶν
πλεῖστα εἰδότων καὶ βουλομένων ὠφελεῖν, ἔργον εἶναι περὶ
τῶν τοιούτων συμβουλεύειν.

[1] μοι A. C. L. [2] θαύμαζε A. C. L.

ΙΒ.

ΙΣΟΚΡΑΤΟΥΣ

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΚΟΣ.

Pag. ed. Cor. 232 — Pag. ed. H. Steph. 232

232 α'. ΝΕΩΤΕΡΟΣ μὲν ὢν προῃρούμην γράφειν τῶν λόγων 232
οὐ τοὺς μυθώδεις οὐδὲ τοὺς τερατείας καὶ ψευδολογίας

SUMMARIUM. (α'.) *Procemium.* Quum junior essem, orationes meas, præcipue de iis, quæ tum Atheniensium civitati tum Græcis in universum salutaria essent, scriptas, multis rhetoricis figuris ornavi; sed ejusmodi ornamenta nonagenario mihi non conveniunt, simplicitas potius, quæ imitatu facillima videatur, huic ætati apta est, ideoque lectores rogo, ne quem in superioribus ornatum, eundem in hac oratione quærant, sed potius rem ipsam, quam mihi proposui, considerent. (β'.) Disseram vero de Atheniensium rebus gestis nostrorumque majorum virtutibus. (γ'.) Sed ut improborum quorumdam et obscurorum sophistarum, quos minime læsi, maledicta reprimam, cæterisque, qui me ex fama tantum noverunt, ostendam, quibus in studiis versari decreverim, et de me ipso et de calumniatoribus meis pauca præfari necessarium puto. (δ'.) Mala non minus quam bona candide profitebor. Maximis quamvis hominum bonis, i. e. animi et corporis sanitate haud vulgari, donatus sum, nec re familiari, quæ sufficiat, careo, nec gloria quædam mihi deest; senectus tamen mea morosa, pusilla, querula, ingenio ad res gerendas infirmiori et ad eloquentiam imperfectiori, audaciæque et vocis vehementioris inopia, quæ duæ res apud Athenienses plurimum possunt, minime est contenta. (ε'.) Non tamen propterea abjecto animo commisi, ut prorsus inglorius et obscurus viverem, sed ad sapientiæ studium et ad ea scribenda, quæ de rebus Græcorum, regum et publicis negotiis cogitando eruissem, scribenda confugi. At quanquam a commodo privato, cui alii oratores inhiant, ita fuerim alienus, ut ad sublevandas reipublicæ necessitates majores etiam quam pro opibus meis sumptus fecerim, Græcorumque utilitati semper consuluerim in orationibus, spes tamen, ut majori etiam honore afficerer, semper fefellit. (ς'.) Iniqua sunt de nobis populi judicia, perturbata, plane inconsiderata. Aliorum oratorum morem vituperantes illos ipsos reipublicæ præficiunt, meas autem orationes laudantes mihi ipsi ob easdem orationes invident. (ζ'.) Sed quid mirum est, populum ita erga me affectum esse, quum ii, qui se egregios putant, mihi etiam sint infensiores indoctis. Sine me vivere vix queunt, orationibus meis pro exemplis utuntur et tamen obtrectare mihi semper student. (η'.) Attamen orationes nostras ab iis male tractari æquo animo ferrem, nisi quoque maledictis aggrederentur, meque nihili habere doctrinam aliorumque omnium institutionem præ mea contemnere dicerent, ut nuper factum esse accipio. Quæ etsi de me nec quisquam credat, siquidem contrarium ubique præ me feram, tamen pungit me infelicitas mea, quæ, ab isto hominum genere profecta, perpetuo me persecuta est, calumniarum et invidiæ mei unica causa. (θ'.) At quanquam vera criminando mendaces istos facile refellere possem, tamen, quia nulla eorum ratio habenda est, iis tanquam invidis neglectis reliquos docere conabor, eos immerito et injuria ita de me sentire. Sed et hoc rejiciendum est, siquidem illos hoc ipso, quo eos lenire studerem, i. e. oratione non invenusta fortasse, magis etiam irritarem. At tacite prorsus præterire illos et ad orationem ipsam accedere, ideo non licet, quoniam et procemium fine et oratio secutura exordio tunc careret. Optimum igitur fuerit, pergere, quæ incœpi, et quid de doctrina deque poetis sentiam, proferre, quo desinant, falsa de me comminisci et quidquid in buccam venerit, garrire. (ι'.) Licet igitur sophistæ mihi succenseant, tamen

ρεστούς, οἷς οἱ πολλοὶ μᾶλλον χαίρουσιν ἢ τοῖς περὶ τῆς αὑτῶν σωτηρίας λεγομένοις, οὐδὲ τοὺς τὰς παλαιὰς πρά-

adolescentibus modo, non item iis, qui ad virilem ætatem pervenerunt, ista studia convenire dico. His aliæ potius res, et quidem utiliores, curæ sunto, ne in cæteris vitæ negotiis imperitiores sint quam servi et in privatis congressibus inepti et vix tolerabiles. (ια'.) Contemno igitur omnem artem, doctrinam facultatemque eorum, qui negotiorum in vita communi ignari sunt; secundo, qui cum hominibus versandi artem non callent; tertio, qui sibi ipsis imperare nequeunt; quarto denique, qui moderatione ac prudentia carent. (ιβ'.) De Homeri reliquorumque poematibus, quorum contemptus mihi objectus est, dicere quidem velim, sed præfationis fines jam a me prætergressos esse video, ideoque hæc in aliud tempus differenda, et gravioribus de rebus jam dicendum erit. (ιγ'.) De beneficiis igitur Athenarum, sed alia ratione, quam in Panegyrico factum est, disseram; nam ibi obiter tantum, hoc loco consulto de iisdem loquar. Quanquam vero probe scio, quam provecta sim ætate, et quanta de re dicere coner, quamque difficile sit, factis et magnitudine et pulcritudine excellentibus laudes æquare; tamen partim ob accusatores urbis, partim ob inertes laudatores ejusdem, imprimis autem ob ætatem meam, quæ, si res successerit, gloriam, si minus contigerit, veniam sperare facit, ab incœpto non desistendum esse judico. (ιδ'.) Qui civitatem aliquam rite laudaturus est, eum oportet aliam eamque similem comparare, quo excellentia illius eo magis appareat; quodsi quis fecerit nostramque civitatem cum Lacedæmoniorum civitate comparaverit, is nostram et potentia et rebus gestis beneficiisque in Græcos inveniet longe superiorem. (ιε'.) *Confirmatio.* Vetera certamina mittens, ab eo tempore initium faciam, quo Lacedæmonii illas regiones occuparunt, in quibus postea habitarunt, ut appareat, Atheniensium majores istas contra Barbaros inimicitias retinuisse, quas a Trojano bello conceperant. (ις'.) Atque primo Cycladas insulas Caribus eripuerunt Græcorumque egentissimis colendas tradiderunt. Deinde Græciam versus Ionium et Ægæum mare Barbaris ejectis dilatarunt, in utraque ora multas magnasque urbes condentes; Lacedæmonii contra, tantum abfuit, ut Barbaros invaderent Græcisque benefacerent, ut etiam, agricultura, opificiis cæterisque omnibus neglectis, omnes Peloponnesi civitates singulatim oppugnare, vexare evertereque non desisterent, una Argivorum urbe excepta. Athenienses igitur Græciam, Lacedæmonii suam tantum civitatem auxerunt: illi inopibus Græcis urbes agrosque Barbarorum tradiderunt; hi Græcis sua eripere non erubuerunt. (ιζ'.) Exorto deinde Persico bello, in quo Xerxes mille et ducentas triremes et septies centena millia peditum coegerat, Spartiatæ, omnibus Peloponnesiis imperantes, ad navale prœlium decem tantum triremes contulerunt; patres vero nostri, urbe relicta, plures naves easque pluribus copiis instructas præbuerunt, quam universi reliqui una prœliantes. Illi Eurybiadem ducem, nostri Themistoclem miserunt, cujus imperio omnia ita prospere successerunt, ut ii, qui periculorum socii fuerant, adeptum Lacedæmoniis imperium nostris ultro traderent. (ιη'.) Postea contigit, ut Lacedæmoniorum quoque civitas maris imperio potiretur, in quo administrando Lacedæmonii majoribus nostris, etsi et hos non omnino laudo, non minus inferiores sunt, quam in antea commemoratis: nostri enim patres sociis suaserunt, ut eandem reipublicæ formam, qua ipsi perpetuo usi fuerant, amplecterentur; Lacedæmonii contra novam prorsus iis obtruserunt, decem viros singulis urbibus præficientes, qui, quod inter omnes constat, injustitia rapacitateque non tantum se suosque amicos suasque patrias perdiderunt, sed Lacedæmonios etiam in maximas miserias conjecerunt. (ιθ'.) Hinc Athenienses imperium illud quinque et sexaginta continuos annos, Spartiatæ vero idem vix decem annos tenuerunt. Deinde quum utrique imperio hoc invisi facti in bella atque tumultus incidissent, nostra civitas conjunctas Græcorum Barbarorumque vires per decem annos sustinuit, Lacedæmonii autem uno tantum a solis Thebanis prœlio fusi, iisdem fere quam nos calamitatibus circumventi sunt. Præterea nos breviori temporis spatio ad pristinum dignitatis gradum revertimus, quam debellati sumus; sed Lacedæmonii in iisdem adhuc malis versantur. (κ'.) Sub nostro imperio Barbari terra marique angustis limitibus coercebantur, Lacedæmoniis contra imperantibus quacunque libertate fruebantur, multasque etiam Græcas civitates in ditionem acceperunt. (κα'.) Nonne igitur æquum est, eam civitatem, quæ Barbarorum insolentiam fœdere cladibusque fregerit, Græcos beneficiis affecerit, pro sua ipsius salute fortius dimicaverit, quam illa, quæ ob rem militarem maxime celebratur, calamitatesque celerius quam illa

ξεις καὶ τοὺς πολέμους τοὺς Ἑλληνικοὺς ἐξηγουμένους, καί-
περ εἰδὼς δικαίως αὐτοὺς ἐπαινουμένους, οὐδ᾽ αὖ τοὺς ἁπλῶς 233

propulsaverit, magis etiam laudari atque honorari, quam illam, quæ in omnibus his fuerit inferior? (κβ'.) At quanquam Lacedæmoniorum fautores hæc refutare non possunt, accusant tamen civitatem nostram, judiciaque criminantur, quæ sub imperio nostro socii subierunt, maximeque Meliorum Scionæorumque infortuniis immorantur. (κγ'.) Ego vero, etsi omnia hæc refellere neque possem neque velim, ostendere tamen conabor, Lacedæmonios in rebus modo dictis acerbiores sævioresque etiam nostra civitate fuisse, eosque, qui in illorum gratiam nobis maledicunt, perquam stolidos esse, accusantes quippe eorum, quibus Lacedæmonii potius obnoxii sunt nobisque majora etiam in illos crimina regerendi occasionem præbentes. (κδ'.) Veluti nunc, quis adeo stupidus sit, quin respondeat, plures Græcos a Lacedæmoniis indicta causa interfectos esse, quam a nobis, ex quo urbem incolimus, in jus vocatos. (κε'.) Atque eadem est tributorum exigendorum ratio: nam tributariarum civitatum commodis melius quam Lacedæmonii consuluimus, quæ ex arbitrio suaque potius quam nostra causa, et pauca tantum ex iis, quæ nostris beneficiis possidebant, contulerunt. (κς'.) Quod porro ad eversiones attinet, quas quidam nobis solis objiciunt, sciendum est, nos in tantillas insulas deliquisse, quas plerique Græcorum ignorant; Lacedæmonios contra maximas nobilissimasque Peloponnesi civitates evertisse, Messenen, Lacedæmonem et Argon, quarum duces, Nestor, Menelaus atque Agamemnon, in bello Trojano maximis virtutibus conspicui fuerunt, ut ex sequentibus clarius etiam apparebit. (κζ'.) Vereor quidem, ne in Agamemnonis laudes digressio vitio vertatur, sed illi opem ferre decrevi, cui idem, quod mihi aliisque multis accidit, ut ea fraudaretur gloria, quæ meritis ejus debebatur. (κη'.) Tantum ille honorem adeptus est, ut solus totius Græciæ dux factus sit. Hanc vero potentiam nactus nulli Græcarum urbium molestius fuit, sed adeo fuit ab hac re alienus, ut etiam nonnullas bello et turbis liberaverit et reconciliatas inter se contra Barbaros duxerit. Qua illius expeditione nihil præstantius nihilque Græcis fuit utilius, etsi minorem assecutus est gloriam, quam ii, qui nec imitari illum ausi sunt. (κθ'.) Nec illi satis fuit, milites privatæ conditionis delegisse, verum etiam regibus persuasit, ut se duce, verbo quidem pro Helena, re autem vera pro Græciæ salute contra Barbaros bellum gererent. (λ'.) Ac tantam multitudinem, cui et deorum geniti impetuosi, invidi gloriæque cupidi heroes inerant, per decem totos annos continuit, non magnis stipendiis, sed quod et prudentia cæteros præstaret, et commeatum ex hostium agris militibus suppeditaret, rectiusque consuleret illorum saluti, quam illi sibimetipsis; non prius discedens, quam et ejus urbem excidisset, qui in Græcos delinquere ausus esset, et Barbarorum insolentiam coercuisset. (λα'.) Atqui non ignoro, hæc de Agamemnonis virtute dicta, etsi nec quidquam eorum sit improbandum, tamen ab omnibus, ut multo prolixiora, reprehensum iri. (λβ'.) Sed existimavi, minus grave fore, si quibus in hac parte videar temporis et modi rationem non habere, quam si de tali viro disserens, aliquas laudes prætercam; etsi nocitura mihi, laudatis profutura esse sciam; utilitate enim neglecta justitiam ubique præposui. (λγ'.) Sed nescio, quo abripiar, ab instituto longissime digressus. Restat, ut, petita senectuti oblivionis et loquacitatis venia, ad illum locum redeam, ex quo in hanc garrulitatem incidi. (λδ'.) Istis igitur, qui nostræ civitati Meliorum taliumque oppidulorum calamitates exprobrant, respondi, Athenienses deliquisse quidem, sed Lacedæmonios urbes majores pluresque quam nos evertisse, easdemque, quæ tales viros genuissent et educassent, de quibus plura etiam atque præclariora, quam a me factum sit, dici possent. Ne vero de Lacedæmoniorum crudelitate disserenti mihi unus hic locus relictus videatur, hæc sufficiant; (λε'.) quippe qui non tantum in has urbes virosque deliquerint, verum etiam Messenios, populares suos occupandæque Peloponnesi omniumque periculorum socios, regione expulerint cumque Argivis etiam nunc bellum gerant. Platæenses quoque, in quorum agro quorumque solo, ex omnibus Bœotiis, auxilio, nobiscum et cum aliis sociis, omnibus Græcis libertatem in bello Persico restituerunt, iidem Lacedæmonii, capta urbe, in Thebanorum gratiam paucis exceptis omnes interfecerunt; nostra vero civitas Messeniorum reliquiis Naupactum habitatum dedit, et Platæenses, quicunque Athenas confugerant, civitate donavit. (λς'.) Sed sicuti antea in oblivionem incidi, ita nunc in asperitatem me esse delapsum sentio, omniaque quæ dicere noluerim, propter copiam rerum mihi affluentium, manifestasse. Quod quum semel factum sit, de cæteris etiam

εἰρῆσθαι δοκοῦντας καὶ μηδεμιᾶς [1] κομψότητος μετέχοντας,
οὓς οἱ δεινοὶ περὶ τοὺς ἀγῶνας παραινοῦσι τοῖς νεωτέροις

[1] κοσμιότητος A. C. L.

Græcorum malis, quorum Lacedæmonii quædam primi, quædam soli admiserunt, non est silendum. (λζ'.) Plurimi utramque civitatem accusant, quod prætexens, se pro Græcis contra Barbaros dimicasse, Græcas civitates tanquam bello captas servitute oppresserit. (λη'.) Cujus accusationis non nos in causa fuimus, sed nostri in quacunque re adversarii. Nostri enim majores nunquam civitatis alicujus imperium affectarunt; Lacedæmonii contra, ex quo in Peloponnesum venerunt, nihil aliud egerunt, nisi ut omnibus, vel, si id fieri nequeat, Peloponnensibus saltem, imperarent, et fere omnes civitates seditionibus, cædibus administrationumque mutationibus implerent; quod nostram civitatem sub primo suo imperio commisisse in socios nemo dicere audeat. Verum quidem est, recuperato post Cononis ad Cnidum victoriam imperio, duos vel tres Atheniensium duces in quasdam seditiosas civitates acerbius consuluisse, sed Lacedæmoniorum in hac re exemplo seducti facile excusari possunt. (λθ'.) Illud vero est Lacedæmoniis proprium, quod nulla alia re, quam insatiabili regnandi cupiditate impulsi, socios nostros ad defectionem spe libertatis impellentes, et cum Persarum rege de amicitia et societate agentes, illos servitute oppresserint, regis autem fratri, Cyro minori, persuaserint, ut de regno armis contenderet, collectoque exercitu Clearchum ducem contra illum miserint; sed spe sua frustrati qualesque essent cogniti, in maximas turbas inciderunt. Ad postremum navali certamine a Conone et Persis superati pacem Antalcidicam sibi turpissimam inierunt, qua Persis omnes Asiam incolentes Græcos tradiderunt, quorum auxilio et nos subegerant et Græcos in suam redegerant potestatem; atque hoc fœdus in suis ipsorum templis inscripserunt sociosque inscribere coegerunt. (μ'.) Ac cæteris quidem hæc argumenta satisfacere arbitror, mihi vero ipsi deesse videntur, quæ amentiam illorum ostendant, quibis dictis adversari susceperint. (μα'.) Illorum enim, qui omnia Lacedæmoniorum facta probant, prudentiores, credo, de rebus eorundem contra Græcos gestis mihi assentient; insipientiores vero, qui, quum de nulla re tolerabiliter dicere queant, Lacedæmonios extollunt, ubi nihil eorum, quæ a me dicta sunt, refutari posse viderint, ad disputationem de rebuspublicis se convertent et Spartanos præcipue ob temperantiam et obedientiam, quæ illic vigent, laudabunt. (μβ'.) Quam isti, quæso, ridiculi! Ego enim non disputationem de rebuspublicis institui, sed illud probare volui, nostram civitatem de Græcia melius esse meritam, quam Lacedæmonios. (μγ'.) Verum quum eos de reipublicæ forma locuturos esse putem, de hac quoque disserere non gravabor, sperans, nostram civitatem hac in re plus etiam excellere, quam breviter ante dictis. (μδ'.) Hæc autem dico de illa forma, quæ apud majores nostros fuit, non de hac, quam tanquam ad imperium maritimum utiliorem patres nostri, temporibus coacti, assumpserunt, quaque ordo rerum paullo immutatus est. Quanquam enim apparebat, nautis aliisque hujus generis hominibus in urbem confluentibus et veteris reipublicæ disciplinam dissolutum iri et sociorum benevolentiam alienatum; tamen patres nostri satius ducebant, quaslibet potius difficultates, quam Lacedæmoniorum imperium perpeti, et quum duæ res ad eligendum proponerentur, quarum neutra bona esset, id potius eligendum putabant, ut aliis contra jus imperarent, quam ut Lacedæmoniis injuste servirent. (με'.) Nunc vero de rebus Atheniensium gestis et majorum virtute verba faciam, ab illis temporibus exorsus, in quibus et barbaricæ gentes et omnes Græciæ civitates regibus parebant, ut, qui de laude virtutis contendunt, eos a primo statim ortu aliis longe antecelluisse appareat, et ne alienorum mentione facta, de majoribus nostris taceam, qui alios potentia præditos tanto superarunt, quanto mansuetissimi viri immanissimas bestias post se relinquunt. (μς'.) Nam tum in aliis civitatibus, tum vero in his potissimum, quæ maximæ sunt et habentur, cædes fratrum, et patrum, et hospitum, matrumque mactationes incestosque concubitus aliaque id generis quam plurima perpetrata inveniemus; (μζ'.) quorum non ideo mentionem feci, quo nec quidquam tale apud majores factum esse ostendam, sed illos etiam et superioris et hujus nostræ ætatis hominibus omni virtutis genere antecelluisse, demonstrem. (μη'.) Ita sancte et præclare tum res civitatis, tum suas administrarunt. A diis geniti, primi urbem condiderant, legibus usi erant, deos justitiamque coluerant; neque permixti cum aliis neque aliunde venerant, sed soli Græcorum indigenæ regionem natalem parentis loco diligebant,

μελετᾶν, εἴπερ βούλονται πλέον ἔχειν τῶν ἀντιδίκων, ἀλλὰ πάντας τούτους ἐάσας περὶ ἐκείνους ἐπραγματευόμην τοὺς

diis adeo cari, ut quædam regiæ familiæ quatuor aut quinque totas ætates permanserint, ut Erechthonii gens, quæ ad Theseum usque regnavit, satis docet. (μθ΄.) Cujus Thesei etsi jam antea mentionem feci, quod nunc factum nollem, unum tamen restat et virtutis et prudentiæ illius insigne documentum. (ν΄.) Etsi regnum habebat tutissimum et maximum, in quo multas easque præclaras res gesserat, ille tamen gloriam, laboribus certaminibusque partam, ignavæ beatæque vitæ in ipso ætatis flore anteposuit, civitateque multitudini ad administrandum permissa, tum pro ea, tum pro aliis Græcis pericula adire perrexit. (να΄.) Illi autem, qui civitatis regundæ curam ab illo susceperant, quanquam varias rerumpublicarum formas ignorabant, democratiam tamen cum aristocratia conjunctam, quam omnes utilissimam et jucundissimam confitentur, elegerunt. Nostra quidem plebs illam timocratiam appellat; (νβ΄.) ego vero tres duntaxat esse dico rerumpublicarum formas: monarchiam, oligarchiam, democratiam: quarum in quavis bene vivitur, si optimis civium magistratus et cætera munia mandata sunt; pessime autem, si pessimis; denique nunc bene, nunc male, si alias boni, alias mali in consilium adhibentur. (νγ΄.) At hæc aliis plura de imperii formis disserendi materiam præbeant, mihi in præsentia tantum de majorum nostrorum republica, tanquam optima et Lacedæmoniorum formæ præferenda, disserendum est. (νδ΄.) Erit autem hæc oratio neque molesta neque intempestiva iis, qui de rebus gravissimis libenter audiunt; prolixior vero iis, qui tum conviciis oratorum, tum rerum vilissimarum laudationibus delectantur. Verum ego ejusmodi auditores nunquam curavi, sed eos habere præoptavi, qui, prolixitatis plane securi, tantam hujus orationis partem perlegant, quantam ipsi voluerint; maxime vero eos, qui præstantium virorum laudibus delectentur, quorum virtutes imitantes, quum ipsi splendidam gloriam assequi, tum civitates suas feliciores reddere possint. (νε΄.) Melior igitur civitatis nostræ illis temporibus administratio regibus, quos paullo ante commemoravi, acceptum referri debet, quippe qui populum in omni virtutis genere erudirent exemploque suo docerent, animam civitatis esse reipublicæ formam, a qua omnis civium felicitas pendeat. (νϛ΄.) Neque vero priscum administrandi modum propter factam imperii mutationem populus oblitus est, sed malos ejusmodi reipublicæ duces, qui sibi potius quam civitati bene volunt, respuit, quorum si quis omnia scelera et improbitates recensere voluerit, scribendo deficiat. (νζ΄.) Quas improbitates quum majores nostri odissent, non temere quoslibet consiliarios et magistratus fecerunt, sed optimos quosque et prudentissimos ac vitæ integritate spectatissimos elegerunt, omnia illis civitatis munia mandantes, sperantesque, eos, qui pro concione optima suadere et vellent et possent, omnibus quoque in locis et negotiis eodem animo futuros. (νη΄.) Neque illi hac spe frustrati sunt: nam per hos viderunt paucis diebus leges conscriptas paucas quidem, sed cognitu faciles, sed sibi consentientes, sed justas et utiles. Eodem tempore ad magistratus sunt evecti, qui a tribulibus et popularibus delecti erant: quibus, si bene rem gesserint, præter honorem et molestiam, si male, præter pœnam et ignominiam nihil a populo exspectandum erat. Hinc nullæ tunc de magistratibus contentiones, quos effugiendos potius quam ambiendos cerdebant; omniumque comprobatio democratiæ, quæ populo talium munerum immunitatem daret, eundemque quum delegendi tum delinquentes puniendi arbitrum faceret.° (νθ΄.) Argumento est, quod populus, qui formas imperii, quæ sibi displicent, destruere solet, in hac plusquam mille annos perstiterit, ab illo tempore, quo accepit, usque ad Pisistrati tyrannidem. (ξ΄.) Quibus si qui fortasse fidem denegaverint, scriptorum me de veterum institutis nobis relictorum auctoritate usum esse sciant; hominesque plura audita cognoscere quam visu; meque, non negligendas quidem ejusmodi objectiones existimare, neque tamen refutandis iis diutius immorandum. (ξα΄.) Exposita igitur reipublicæ forma restat, ut civitatis commoda inde secuta enarrem, quo reipublicæ ejusque consiliariorum præstantia magis etiam intelligatur. (ξβ΄.) Sed ne hæc quidem sine præfatione; ne quis dicat, me, dum res a majoribus gestas eorumque disciplinam militarem expono, leges Lycurgi a Spartanis hodieque observatas recitare. (ξγ΄.) Verum quidem me multa esse dicturum, quæ et illic recepta sunt; sed Lycurgus nostrorum majorum administrationem tantum imitatus, democratiam aristocratia temperatam, qualis apud nos fuit, domi instituit, magistratus per suffragia creando, Senatuique eandem quam Areopago nostro auctoritatem tribuendo. (ξδ΄.) Jam rei militaris peritiam

περὶ τῶν συμφερόντων τῇ τε πόλει καὶ τοῖς ἄλλοις Ἕλλησι συμβουλεύοντας, καὶ πολλῶν μὲν ἐνθυμημάτων γέμοντας,

non prius excoluisse Spartanos, quam nostros, ita me perspicue ostensurum arbitror, ut nemo contradicere audeat. (ξε΄.) At si quis dicat, civitates Atheniensium et Lacedæmoniorum plurima beneficia in Græcos contulisse, eosdemque maximis malis, post Xerxis expeditionem, affecisse, is verum cuique dicit, qui res illorum temporum cognitas habet: nam postquam contra Xerxem fortissime pugnaverant, eo insaniæ sunt progressi, ut cum eodem, qui utramque urbem funditus delere animo conceperat, quemque facillime fregerant, pacem in omne ævum fecerint, pravaque æmulatione incensæ se ipsæ cæterosque Græcos perdere non prius destiterint, quam communi hosti eam potentiam dedissent, ut Lacedæmoniorum ope Athenienses et horum ope illos in summum discrimen adduceret; neque nunc pudeat eas, opibus illius cum contentione quadam adulari, seorsim ad illum legatos mittentes, quamvis inter utramque civitatem societas facta sit, sperantes scilicet, utri ille fuerit propitior, ejus in potestate Græciam fore. (ξϛ΄.) His plane contraria fecerunt ii, qui nostram urbem olim administrarunt. A Græcis urbibus, tanquam a donariis templorum abstinentes, primum justissimum et maxime necessarium bellum habuerunt illud, quod contra belluas gereretur; proximum, quod Græci contra Barbaros, et natura hostes et nobis omni tempore insidiantes, susciperent. (ξζ΄.) Aliarum civitatum dissidia legationibus et disceptationibus tollere studuerunt, mittentes summæ apud se auctoritatis viros, qui cum civitatum illarum egenis ac ferocibus, quibus persuaserant, ut se in militiam sequerentur, Barbaros, partim ex insulis, partim ex utraque ora, expulerunt, ibique egentissimos Græcorum collocarunt. Atque hoc nostri majores tamdiu fecerunt, quoad Spartani omnes Peloponnesi civitates subigere inceperunt, ubi sua tueri coacti sunt. (ξη΄.) Bellis autem de coloniis constituendis hoc effectum est, ut Græci rebus ad vitam necessariis instructiores fierent, Barbari expellerentur, Græcia denique fieret duplo major. (ξθ΄.) Quo beneficio etsi nihil possit reperiri majus, tamen aliud afferri potest, haud minore prædicatione dignum, idemque cum peritia rei militaris magis conjunctum. (ο΄.) Quum ad Thebas Adrastus non posset inducias impetrare, nec occisos ad sepulturam auferre, nostra civitas, cui ille supplex factus erat, legatos Thebas misit, et cadavera sepelienda accepit. (οα΄.) Scio quidem, me in oratione Panegyrica contraria his scripsisse, sed tempora ita facere suaserunt. Nihilo minus tamen id, opinor, omnibus hinc manifestum erit, quantum civitas nostra illo tempore bellica fortitudine præstiterit; si quidem Thebanorum principes nostris legatis obtemperare maluerint, quam legibus a deo latis. (οβ΄.) Quanquam autem multa et præclara majorum facinora dicenda habeam, Spartanorum tamen dimicationes et pugnas nostris præmittam, ut Atheniensium facinora clariora et æquiora ad finem disputationis reserventur. (ογ΄.) Doriensium, qui, expugnata Peloponneso, urbes ejusdem trifariam diviserant, tertia pars, quos nunc Lacedæmonios dicimus, quum seditionibus laboraret, iique, qui altiora quam vulgus cogitabant, superiores evasisssent, adversam factionem non, ut alii, in eadem secum urbe vivere passi sunt, sed plebem servitute oppressam in vicinia collocarunt, eique tam parum deterrimi agri impertierunt, ut maximo labore victum vix extruderent. Cujus multitudinis humilem ac infimam partem postea angustissimo loco concluserunt, ut nomine quidem cives, re vera autem municipia essent. Hos insuper maximis periculis et laboribus objicere moris erat, et, quod maximum est, Ephoris licet, indicta causa tot eorum occidere, quot libitum fuerit. (οδ΄.) Quæ ideo fusius exposui, ut Lacedæmoniorum acres defensores interrogare possim, an hæc aliaque ejusmodi facta probent, nullius rei nisi emolumenti causa commissa, neque decora iis, qui veram virtutem sibi vindicant, bonis viris ac honestis cum pietate et justitia innatam. Qua neglecta quidam eos laudant, qui maxima scelera perpetrarunt, non animadvertentes, se mentem suam aperire, prædicando, illos, qui alienarum rerum cupiditate etiam amicissimos sibi occidere non dubitent. (οε΄.) Miror autem, si qui sunt, qui partas præter jus victorias cladibus sine ignavia acceptis non turpiores putent, quanquam sciant, sceleratos, qui rerum alienarum cupidi pugnant, multitudine et incuria deorum superiores sæpius fieri viris honestis, qui, ut Spartani illi ad Thermopylas, pro patria mori non recusant. Ignorant scilicet, nihil sanctum, nihil honestum esse, nisi quod cum justitia dicatur et fiat; cujus Spartani nunquam curam habuerunt. (οϛ΄.) Nostris vero majoribus nihil magis curæ fuit, quam ut apud Græcos bene audirent, quod tam in administranda repu-

οὐκ ὀλίγων δ' ἀντιθέσεων καὶ παρισώσεων καὶ τῶν ἄλλων b
ἰδεῶν τῶν ἐν ταῖς ῥητορείαις διαλαμπουσῶν καὶ τοὺς ἀκού-

blica quam in rebus Græcorum curandis manifestarunt; nam in tribus bellis præter Trojanum cum Barbaris gestis omnibus aliis præstantiores fuere. (οζ'.) Jam vero de bellis cum Xerxe et de coloniis condendis cum barbaricis gentibus gestis antea satis dictum est; de eo igitur, quam brevissime potero, loquar, quod eo tempore conflatum est, quo Græcæ urbes vix conditæ essent, civitasque nostra regibus adhuc pareret; omissis pluribus, quæ illo tempore contigerunt. (οη'.) Quum Eumolpus, jus urbis possidendæ sibi arrogans, Amazonesque, ob Antiopem a Theseo captam et in matrimonium ductam, majoribus nostris bellum intulissent, victi atque deleti sunt. Idem accidit Erechtheo, Herculis liberos, qui supplices ad nos confugerant, in potestatem accipere postulanti, qui tantum abfuit, ut voti compos factus sit, ut etiam prœlio superatus et captus occubuerit. Post hæc isti a Dario ad vastandam Græciam missi, tantis ad Marathonem cladibus sunt accepti, ut fuga se ex universa Græcia proriperent. (οθ'.) Omnibus his, qui diversis temporibus urbem nostram invaserant, superatis, minime tamen superbia elati sunt, magis confidentes animi sui virtute suaque prudentia, quam prœliis commissis; quippe non ignorantes, multos, etiam flagitiis coopertos, fortitudine bellica præditos esse, sapientia autem ubique utili destitutos. (π'.) *Epilogus.* Alii quidem maximis facinoribus, et imprimis memorabilibus, orationem concludunt; sed cur ego ulterius dicere cogar, nunc ostendam. (πα'.) Quum perscriptam hactenus orationem cum aliquot discipulis meis corrigerem, et nil nisi conclusione opus esse videretur, eorum quidam, qui Lacedæmonios impense prædicant, laudata cæterum oratione, dicere audebat, Lacedæmoniis, etiamsi nullum in Græcos beneficium contulissent, illud tamen acceptum referri, quod inventa a se pulcherrima instituta et ipsi usurpassent et aliis demonstrassent. (πβ'.) Quod dictum in causa fuit, ne orationem finirem, ubi decreveram, sed illum edocerem primum, Spartanos ideo non posse esse inventores neque pietatis erga deos, neque justitiæ erga homines, neque denique in aliis rebus prudentiæ, quod multi his virtutibus conspicui fuerint, antequam Spartani istas sedes occuparint; deinde, par esse potius, ut diis geniti hasce virtutes invenerint aliisque imitandas proposuerint; tertio denique, sibi ipsi contradicere eum, qui, laudans orationem, in qua Lacedæmonios reprehenderim, diceret tamen, illos pulcherrimorum institutorum participes fuisse. (πγ'.) Præterea illud etiam mirabar, si nesciret, artes aut quaslibet res inveniri ab illis, qui ingeniis excellant aut e veteribus inventis plurima discere potuerint et ad nova investiganda animum præ aliis applicare voluerint; a quibus rebus Lacedæmonii tam remoti essent, ut ne elementa quidem literarum discant suosque liberos in ejusmodi rebus erudiant, quibus aliis malefacere possint. (πδ'.) Quarum exercitationum hanc tantum commemorabo, quod quotidie liberos a lecto statim, nomine ad venationem, re vera ad furtum emittunt, quorum deprehensi nummis plagisque puniuntur, latentes vero et inter pueros sunt celebriores et viam sibi ad maximos honores hac solertia muniunt. Nonne erubescendum est istis, qui tam longe a communibus legibus recedunt, ut Græci Barbarique maleficiis ac furto deditos servis nequiores judicent, ipsi vero ejusmodi nebulones honorandos existiment? (πε'.) Hæc ille audiens, non quidem omnia illorum probare se dixit, sed doluisse, se, lecta mea oratione, nihil habuisse, quod respondere potuisset, Lacedæmonios hactenus laudare solitus; nec, quum de institutis eorum pulcherrimis locutus esset, pietatem, justitiam prudentiamque respexisse, sed hoc de gymnasiis ibi receptis, fortitudinis exercitatione et de rei militaris studio in universum intellexisse, quæ, sicuti per se ipsa præclara, ita apud illos usitatissima esse, quivis fateatur. (πϛ'.) Hoc illius responso acquievi, non, quod ullum accusationis meæ caput diluisset, sed quod sapientius se defendisset, quam antea jactasset. (πζ'.) At habere me, inquiebam, quare istas res, quas modo laudasset, gravius etiam quam puerorum furacitatem accusem. Hac enim liberi duntaxat eorum corrumpuntur, his vero institutis Græcos perdiderunt; quippe qui rei militaris peritia non contra hostes, sed contra conjunctissimos et cognatos utantur. (πη'.) Verum tu non solus ignoras, quinam rebus bene utantur, sed maxima fere pars Græcorum. Nulla enim res per se est laudanda, sed usus ejusdem est ubique exspectandus, qui si bonus est, bona hæc res est habenda, si malus, mala; quod inde perspicitur, quod eædem res aliis prosunt, aliis obsunt. (πθ'.) Atqui hoc de concordia quoque valet, quam in Spartanis multorum malorum causam fuisse reperimus. Hi enim,

οντας ἐπισημαίνεσθαι καὶ θορυβεῖν ἀναγκαζουσῶν· νῦν δ'
οὐδ' ὁπωσοῦν τοὺς τοιούτους. ἡγοῦμαι γὰρ οὐχ ἁρμόττειν

concordia sua freti, ubi Græcos inter se dissidere cognoverant, ita se gesserunt, ut rapiendi studium eorum artificium esse videretur, civitatesque factionibus distractas ex arbitrio tractarent, ut concordia illorum piratarum illi aut Triballorum sit similis, qua hi non tantum finitimos, sed omnes etiam, ad quos pervenire possunt, perimunt. At vero non hos, qui sibimet ipsis tantum bene volunt, sed virtutem imitandam esse censeo, quæ non ipsa se, sed alios, quorum animis insederit, felices reddat. (ϟ'.) Quibus dictis, adolescentuli quidem, qui omnibus his interfuerant, me laudarunt, illumque contempserunt; sed de utroque nostrum in errore versabantur. Ille enim prudentior factus discesserat, Lacedæmoniosque melius noverat; ego vero amentior relictus eram et animosior, quam nostram ætatem decet, (ϟα'.) quod statim apparebat: nam simulatque respiravi paullulum, non prius conquievi, quam puero orationem hanc dictassem. Sed, ubi paucis post diebus eam attentius perlegeram, ob ea, quæ de Lacedæmoniis temere ac nimis acerbe dicta erant, graviter dolui, eamque totam delere jam certum, piguit tamen me senectutis laborisque, quam illi conficiendæ impenderam. (ϟβ'.) His curis æstuanti sæpiusque consilia mutanti consultissimum visum est, ut cum discipulis aliquot, qui in urbe essent, deliberarem, utrum oratio hæc prorsus delenda an edenda esset: a quibus, statim vocatis, lecta est illa ac magno plausu excepta. (ϟγ'.) Deinde, dum reliqui de iis, quæ lecta fuerant, inter se disputabant, is, quem ab initio in consilium adhibueram, videris mihi, inquit, neque de abolenda oratione cogitasse, neque, quo dicis consilio, nos advocasse, neque denique hac mente hanc orationem scripsisse, quam quis te habuisse putet. Tentaturus nos potius videris, an veram orationis mentem et solertiam perspicere queamus. (ϟδ'.) Propositum tibi erat ab initio, Atheniensium laudes conscribere ita, ut, rebus fabulosis, quæ in vulgus notæ sunt, prætermissis, earum tantum mentionem faceres, quas veras esse omnes confiteantur, neque has simpliciter narrares, sed laudes majorum cum vituperatione Lacedæmoniorum conjungeres, quo majorem tibi hæc oratio conciliaret apud nonnullos admirationem et tute tibi ipse constares. (ϟε'.) Ac ne tibi contradicere videreris in hoc, quod Lacedæmonios antea laudibus extollens, nunc opprobriis obrueres, ecce tibi reperta est callidissima via; usus es ambiguis verbis, quæ intelligentibus laudem, tardis vero convicia continerent, quibus in tali negotio absque reprehensione uti licet. Laudatis nimirum Atheniensium majoribus, Lacedæmoniis contra vituperatis; (ϟϛ'.) esse tamen nonnullos, ais, qui Lacedæmonios prædicarent, omniaque eorum opprobria in laudes converterent, dicentes, superbiam, quam tute ipsis objiceres, cum magnanimitate conjunctam esse, studium belli pacis amori multis de causis anteponendum, excellendi denique cupiditatem nemini unquam vitio, sed laudi ductam, utpote quod ab omnibus omnino hominibus tanquam maxime optabile semper expeteretur. (ϟζ'.) Nunc, prætermissis iis, quare nos in consilium vocasse simulas, restat, ut objectionibus tuis, quas futuras prævideo, occurram. Dices nimirum, hac mea veri consilii tui explicatione orationi tuæ, quam de industria intellectu difficilem reddideris, lectores quidem me conciliaturum, sed sagacitatis laudem iis lectoribus ademturum, qui sibimet ipsis negotium facessere amant. (ϟη'.) At pace tua dictum sit, equidem aliter prorsus hac de re sentio. Quanquam enim intelligentia mea longissime distat a tua, tamen, quod subinde fieri solet, ut imperitior melius perspiciat, quid faciendum sit, quam exercitatus, ego quoque hac in re expedire tibi potius duco, si eam sententiam, quæ vere in hac oratione latet, quam citissime manifestam reddere possis, quam tibi honori futurum, si lectores de vera orationis mente diutissime ambigui fuerint, atque hoc imprimis Lacedæmoniorum causa, qui, hisce, quæ a me dicta sunt, lectis, quum in legendo parum sint exercitati, statim animadvertent laudes, quæ in civitatem suam a te collatæ sunt, neglectisque conviciis acceptum tibi referent, quod hac ratione clariores etiam fient. (ϟθ'.) Hæc cogitantes, vetera facinora, ob quæ majores eorum laudasti, sæpe, te duce, in memoriam revocabunt: primum, se, quum Dorienses essent, multarumque rerum egentes, primarias Peloponnesi civitates expugnasse, occupatasque hodieque tenere; (ρ'.) deinde, regione cum Messeniis et Argivis partita, ubi seorsim in Sparta consedissent, tanta se animi magnitudine fuisse, ut omnibus, quamvis numero paucissimi essent, Peloponnesi civitatibus, urbe Argivorum excepta, potirentur. Qua tanta gloria potentiaque auctos atque cumulatos, non minus laudi

οὔτε τοῖς ἔτεσι τοῖς [1]ἐνενήκοντα καὶ [2]τέτταρσιν, [3]ἀγὼ τυγχάνω γεγονὼς, οὔθ᾽ ὅλως τοῖς ἤδη πολιὰς ἔχουσιν, ἐκεῖνον τὸν τρόπον ἔτι λέγειν, ἀλλ᾽ ὡς ἅπαντες μὲν ἂν ἐλπίσειαν [4]εἰ ϐουληθεῖεν, οὐδεὶς δ᾽ ἂν δυνηθείη ῥᾳδίως πλὴν τῶν πονεῖν c
ἐθελόντων καὶ σφόδρα προσεχόντων τὸν νοῦν. τούτου δ᾽ ἕνεκα ταῦτα προεῖπον, ἵν᾽, ἤν τισιν ὁ μέλλων δειχθήσεσθαι [5]λόγος

[1] ἐννενήκοντα A. C. L. [2] τέσσαρσιν A. L. [3] ὢν ἐγὼ A. C. L. [4] ἢ A. C. L. [5] λόγος λεχθήσεσθαι A. C. L.

sibi duxisse Spartanos, se nullius unquam civitatis ductum secutos esse, sed perpetuo sui juris, bello Persico omnium Græcorum duces constitutos fuisse, in nullo unquam prœlio, rege suo duce, succubuisse, ac nunquam in tales calamitates, quales sunt cædes injustæ, direptiones pecuniarum etc., incidisse, aliis urbibus accidere solitas. Quæ quum omnia tu in hac oratione collegeris, maximam illi tibi gratiam habebunt. (ρα′.) Atque nunc aliam quam antea de te opinionem habeo. Quamdiu enim vives, majori etiam, credo, gloria gaudebis, quam qua nunc flores: defunctus vero immortalitatem nominis assequeris; nam pulcre laudasti utramque civitatem: alteram ex multitudinis opinione, quæ magni est æstimanda; alteram juxta judicium eorum, qui veritatem conjectura assequi valent, quod certe maximi est momenti. (ρϐ′.) Jam, omissis reliquis, quæ addere possim, de eo sententiam declarabo, cujus causa me arcessitum esse dicis. Auctor tibi sum, ut hanc orationem neque flammis tradas, neque aliter deleas, sed additis, quæ omissa fuerint visa, omnes has de ea disputationes illi adjungas, et si optimis Græcorum gratum, obtrectatoribus vero ægre facere volueris, illam cuivis legendi cupido impertias. (ργ′.) Quibus dictis magnoque a præsentibus non plausu, sed clamore exceptis, hi præter hæc, quæ modo dicta essent, nihil reliquum esse censuerunt, egoque præterquam, quod ingenium ejus et voluntatem erga me laudabam, de vera orationis meæ mente nihil adjeci. (ρδ′.) Hinc pauca tantum de iis, quæ in conficienda hac oratione mihi acciderunt, adjungere liceat. Incipiens illam nonaginta quatuor annos natus, eam demum hoc nonagesimo septimo ætatis anno profligavi; aliorum magis hortatu quam proprio animo commotus; siquidem morbus, quocum triennium fortiter conflictatus eram, et animum et vires mihi eripuerat. Sed tanta fuit illorum; qui absolutam partem perlegerant, prædicatio, ut resistere nullo modo potuerim. (ρε′.) Atque hæc non ideo narravi, quo veniam huic orationi peterem, sed imprimis, ut ejusmodi auditores laudem, qui orationes, doctrinam et artem commonstrantes, præponunt iis, quæ ad ostentationem et ad certamina publica compositæ sunt, veras, decipientibus, admonentes, ad gratiam et voluptatem dictis. Istos vero, qui aliter sentiunt, rogo, ut in judicando neque sibi neque aliis plus æque fidant, sed judicium modeste inhibeant, donec peritis harum rerum judicibus assentiri possint, a quibus non stolidi, sed modesti habebuntur. Lang. Ex ipso Isocrate, 94. annos ipse natus erat, quum hanc orationem scribere incepit: edita est triennio post, id est, quum orator 98. annum ageret, ante Christum 339. Auger.

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΚΟΣ] Διότι πάντων Ἀθηναίων ὁμοῦ ἐγκώμιον περιέχει. Wolf. Hæc oratio videtur inscribi Panathenaicus, quia recitata fuit in Panathenæis, festis Athenarum solennibus. Id intendit orator ut laudet civitatem Atheniensem; sed in hoc discrepat Panathenaicus a Panegyrico ubi laudatur pariter civitas Atheniensis, quod illic laudetur occasione alterius argumenti, hic autem ejus laudatio sit ipsum orationis argumentum. Auger.

Ἀντιθέσεων] Ἀντιθέσεις, Quinctilianus *contraposita* vocat, Cicero fortasse *contraria relata contrariis*. Aristoteles in Rhet. ad Alexand. Ἀντίθετον, inquit, est *quod contraria nomina simul et vim suis oppositis habet, vel alterum horum: παρίσωσις, quum duo paria dicuntur membra: παρομοίωσις, non tantum paria membra facit, sed etiam similia ex similibus vocabulis.* Wolf. Vid. Dionys. Hal. de Isocrat.

Ἰδεῶν] Σχημάτων. Cor.

Ἐπισημαίνεσθαι] I.e. ut Wolf. explicat, ἐπαινεῖν, ἐπιφωνεῖν. Lang.

Οὐδ᾽ ὁπωσοῦν] *neque quomodocunque*, i. e. neutiquam. Ad τοὺς τοιούτους subaudi μελετῶ vel προαιροῦμαι. Auger.

Ἡγοῦμαι γὰρ κ. τ. λ.] Cf. Plat. Apol. Socr. §. 1.

Ἢ βουληθεῖεν] Conj. εἰ βουληθεῖεν. *si modo velint.* Lang.

μαλακώτερος ὢν φαίνηται τῶν πρότερον [1]διαδεδομένων, μὴ παραβάλλωσι πρὸς τὴν ἐκείνων ποικιλίαν, ἀλλὰ πρὸς τὴν 233
ὑπόθεσιν αὐτὸν κρίνωσι τὴν ἐν τῷ παρόντι δεδοκιμασμένην.

ϐ′. Διαλέξομαι δὲ περί [2]τε τῶν τῇ πόλει πεπραγμένων
d καὶ περὶ τῆς τῶν προγόνων ἀρετῆς, οὐκ ἀπὸ τούτων ἀρξάμενος, ἀλλὰ ἀπὸ τῶν ἐμοὶ συμβεβηκότων· ἐντεῦθεν γὰρ οἶμαι μᾶλλον κατεπείγειν.

γ′. Πειρώμενος γὰρ ἀναμαρτήτως ζῆν καὶ τοῖς ἄλλοις ἀλύπως, οὐδένα διαλέλοιπα χρόνον ὑπὸ μὲν τῶν σοφιστῶν τῶν ἀδοκίμων καὶ πονηρῶν διαβαλλόμενος, ὑπ᾽ ἄλλων δέ τινων οὐχ οἷός εἰμι γιγνωσκόμενος, ἀλλὰ τοιοῦτος ὑπολαμ-
e βανόμενος οἷον ἂν παρ᾽ ἑτέρων ἀκούσωσι. ϐούλομαι οὖν προδιαλεχθῆναι περί τ᾽ ἐμαυτοῦ καὶ περὶ τῶν οὕτω πρός με διακειμένων, ἵν᾽, ἤν πως οἷός τε [3]γένωμαι, τοὺς μὲν παύσω ϐλασφημοῦντας, τοὺς δ᾽ εἰδέναι ποιήσω περὶ ἃ [4]τυγχάνω διατρίβων· ἢν γὰρ ταῦτα τῷ λόγῳ δυνηθῶ διοικῆσαι κατὰ
234 τρόπον, ἐλπίζω τὸν ἐπίλοιπον χρόνον αὐτός τε ἀλύπως διάξειν, καὶ τῷ λόγῳ τῷ μέλλοντι ῥηθήσεσθαι τοὺς παρόντας μᾶλλον προσέξειν τὸν νοῦν.

δ′. Οὐκ ὀκνήσω δὲ κατειπεῖν οὔτε νῦν [5]τὴν ἐγγιγνομένην ἐν τῇ διανοίᾳ [6]μοι ταραχὴν, οὔτε τὴν ἀτοπίαν [7]ὧν ἐν τῷ παρόντι τυγχάνω γιγνώσκων, οὔτ᾽ εἴ τι πράττω τῶν [8]δεόντων. ἐγὼ γὰρ μετεσχηκὼς τῶν μεγίστων ἀγαθῶν, ὧν ἅπαντες ἂν εὔξαιντο μεταλαβεῖν, πρῶτον μὲν τῆς περὶ τὸ
b σῶμα καὶ τὴν ψυχὴν ὑγιείας, οὐχ ὡς [9]ἔτυχον, ἀλλ᾽ ἐναμίλλως τοῖς μάλιστα περὶ ἑκάτερον τούτων ηὐτυχηκόσιν, ἔπειτα τῆς περὶ τὸν βίον εὐπορίας, [10]ὥστε μηδενὸς πώποτε

[1] ἐκδεδομένων A. L. [2] τε om. A. C. L. [3] γίγνωμαι A. L. [4] προαιρούμενος τυγχάνω διατρίβειν A. C. L. [5] τὴν νῦν γεγενημένην A. C. L. [6] μου A. C. L. [7] ἣν A. C. L. [8] μὴ δεόντων A. [9] ἔτυχεν A. C. L. [10] οὕτως, ὥστε A. C. L.

Ποικιλίαν] *varietatem, ornamenta elocutionis.* Idem.

Τὴν ἐν τῷ παρόντι δεδοκιμασμένην] Ἣν ἐπὶ τοῦ παρόντος ἐξελεξάμην καὶ προειλόμην ὑπόθεσιν τοῦ λόγου. Cor.

Ἐντεῦθεν — κατεπείγειν] Ad ἐντεῦθεν supple ἄρξασθαι, et verte: *hinc enim ordiri magis necessarium puto.* Lang.

Διοικῆσαι] *exponere.* Idem.

Ταραχὴν — ἀτοπίαν] *perturbationem — absurditatem* in eo sitam, quod in tantis bonis a natura sibi donatis, fortunam propter pauca quædam vitia culpet. Idem.

Τῶν δεόντων] F. τῶν οὐ δεόντων. Wolf. Male, credo. Sensus: neque mala neque bona tacebo. πράττειν autem τὰ δέοντα h. l. significat *felicem esse.* Laudat scilicet corporis animique sanitatem, vituperat morositatem et insatietatem. Lang. Τὸ πράττειν τὰ δέοντα πρὸς τὰ ἑξῆς ἀναφέρεται (ε′.), τὸ φιλοσοφεῖν δηλονότι καὶ τὸ πονεῖν. Cor.

ἀποϱῆσαι τῶν μετρίων μηδ' ὧν ἄνθρωπος ἂν νοῦν ἔχων
ἐπιθυμήσειεν, ἔτι [1] τοῦ μὴ τῶν καταβεβλημένων εἷς εἶναι
μηδὲ τῶν κατημελημένων, ἀλλ' ἐκείνων περὶ ὧν οἱ χαριέ-
στατοι τῶν Ἑλλήνων καὶ μνησθεῖεν ἂν καὶ διαλεχθεῖεν c
ὡς σπουδαίων ὄντων, τούτων ἁπάντων μοι συμβεβηκότων
τῶν μὲν ὑπερβαλλόντως τῶν δ' ἐξαρκούντως οὐκ ἀγαπῶ
ζῶν ἐπὶ τούτοις, ἀλλ' οὕτω μοι τὸ γῆράς ἐστι δυσάρεστον
234 καὶ μικρολόγον καὶ μεμψίμοιρον, ὥστε πολλάκις ἤδη τήν
[2] τε φύσιν τὴν ἐμαυτοῦ κατεμεμψάμην, ἧς οὐδεὶς ἄλλος
καταπεφρόνηκε, καὶ τὴν τύχην ὠδυράμην, ταύτῃ μὲν οὐδὲν
ἔχων [3] ἐπικαλεῖν ἄλλο πλὴν ὅτι περὶ τὴν φιλοσοφίαν ἣν d
προειλόμην ἀτυχίαι τινές μοι καὶ συκοφαντίαι γεγόνασι,
τὴν δὲ φύσιν εἰδὼς πρὸς μὲν τὰς πράξεις ἀῤῥωστοτέραν καὶ
μαλακωτέραν οὖσαν τοῦ δέοντος, πρὸς δὲ τοὺς λόγους οὐ
τελείαν οὔτε πανταχῇ χρησίμην, ἀλλὰ δοξάσαι μὲν περὶ
ἑκάστου τὴν ἀλήθειαν μᾶλλον δυναμένην τῶν εἰδέναι φασκόν-
των, εἰπεῖν δὲ [4] περὶ τῶν αὐτῶν τούτων ἐν συλλόγῳ πολλῶν
[5] [παῤῥησίᾳ] ἀνθρώπων ἁπασῶν [6] ὡς ἔπος εἰπεῖν ἀπολε- e
λειμμένην. οὕτω γὰρ ἐνδεὴς ἀμφοτέρων ἐγενόμην τῶν με-
γίστην δύναμιν ἐχόντων παρ' ἡμῖν, φωνῆς ἱκανῆς καὶ τόλ-
μης, ὡς οὐκ οἶδ' εἴ τις ἄλλος τῶν πολιτῶν· ὧν οἱ μὴ τυχόν-
τες ἀτιμότεροι [7] περιέρχονται πρὸς [8] τὸ [9] δοκεῖν ἄξιοί τινος
εἶναι, τῶν ὀφειλόντων τῷ δημοσίῳ· τοῖς μὲν γὰρ ἐκτίσειν 235
τὸ καταγνωσθὲν ἐλπίδες ὕπεισιν, οἱ δ' οὐδέποτ' ἂν τὴν
φύσιν μεταβάλοιεν.

έ. Οὐ μὴν ἐπὶ τούτοις ἀθυμήσας περιεῖδον ἐμαυτὸν ἄδοξον
οὐδ' ἀφανῆ παντάπασι γενόμενον, ἀλλ' [10] ἐπειδὴ τοῦ [11] πο-
λιτεύεσθαι διήμαρτον, ἐπὶ τὸ φιλοσοφεῖν καὶ πονεῖν καὶ γρά-

[1] δὲ τοῦ A. C. L. [2] μὲν A. L. [3] ἐγκαλεῖν A. C. L.
[4] παῤῥησίᾳ περὶ A. C. [5] [παῤῥησίᾳ] om. A. C. L. [6] τῶν φύσεων ὡς C.
[7] γίγνονται A. C. L. [8] τῷ C. [9] μὴ δοκεῖν A. C. L. [10] ἐπεὶ A. C. L.
[11] πεπολιτεῦσθαι A. L.

Τοῦ μὴ — εἷς εἶναι] Repete μετεσχηκώς. Lang.

Τῶν καταβεβλημένων] Τῶν ἀπεῤῥιμμένων καὶ καταπεφρονημένων. Cor.

Οἱ χαριέστατοι] *elegantissimi, gratiosissimi.* Lang. Οἱ μάλιστα πεπαιδευμένοι. Cor.

Τῶν μὲν ὑπερβαλλόντως τῶν δ' ἐξαρκούντως] Prius ad sanitatem, posterius ad rem familiarem spectat. Lang.

Πλὴν ὅτι περὶ — γεγόνασι] *nisi quod meum philosophiæ studium casus quidam adversi et malitiæ (fortunæ) interpellarunt.* Lang.

Εἰδὼς] Dubitari potest, an legendum sit εἰληχὼς vel εἰληφώς. Wolf. Egregie. contextus postulat εἰληφώς. Lang.

Παρ' ἡμῖν] *apud nos Athenienses,* uti sequentia docent. Idem.

Ὕπεισιν] Ὑπολείπονται. Cor.

φειν ἃ διανοηθείην κατέφυγον, οὐ περὶ μικρῶν τὴν προαίρε-
σιν [1] ποιούμενος, οὐδὲ περὶ τῶν ἰδίων συμβολαίων, οὐδὲ περὶ
b ὧν ἄλλοι τινὲς ληροῦσιν, ἀλλὰ περὶ τῶν Ἑλληνικῶν καὶ
βασιλικῶν καὶ πολιτικῶν πραγμάτων, δι' ἃ προσήκειν
[2] ᾠόμην μοι [3] τοσούτῳ μᾶλλον τιμᾶσθαι τῶν ἐπὶ τὸ βῆμα
παριόντων, ὅσῳ [4] περ περὶ μειζόνων καὶ καλλιόνων ἢ 'κεῖνοι
τοὺς λόγους ἐποιούμην. ὧν οὐδὲν ἡμῖν ἀποβέβηκε. καίτοι πάν-
τες ἴσασι τῶν μὲν ῥητόρων [5] τοὺς πολλοὺς οὐχ ὑπὲρ τῶν τῇ
πόλει συμφερόντων, ἀλλ' ὑπὲρ ὧν αὐτοὶ λήψεσθαι προσδο-
κῶσι, δημηγορεῖν τολμῶντας, ἐμὲ δὲ καὶ τοὺς ἐμοὺς οὐ μό-
c νον τῶν κοινῶν ἀπεχομένους μᾶλλον τῶν ἄλλων, ἀλλὰ καὶ
τῶν ἰδίων εἰς τὰς τῆς πόλεως χρείας ὑπὲρ τὴν δύναμιν τὴν
ἡμετέραν [6] αὐτῶν δαπανωμένους· ἔτι δὲ τοὺς μὲν ἢ λοιδο-
ρουμένους ἐν ταῖς ἐκκλησίαις περὶ [7] μεσεγγυώματος σφίσιν 235
αὐτοῖς ἢ λυμαινομένους τοὺς συμμάχους ἢ τῶν ἄλλων [8] ὃν
ἂν τύχωσι συκοφαντοῦντας, ἐμὲ δὲ τῶν λόγων τούτων ἡγε-
μόνα γεγενημένον τῶν παρακαλούντων τοὺς Ἕλληνας ἐπί τε
d τὴν ὁμόνοιαν τὴν πρὸς ἀλλήλους καὶ τὴν στρατείαν τὴν ἐπὶ
τοὺς βαρβάρους, καὶ τῶν συμβουλευόντων ἀποικίαν ἐκπέμ-
πειν κοινῇ πάντας [9] ἡμᾶς ἐπὶ [10] τοσαύτην χώραν καὶ τοιαύ-
την, περὶ ἧς ὅσοι περ ἀκηκόασιν ὁμολογοῦσιν ἡμᾶς τε, εἰ
σωφρονήσαιμεν καὶ παυσαίμεθα τῆς πρὸς ἀλλήλους μανίας,
ταχέως [11] ἂν ἄνευ πόνων καὶ κινδύνων κατασχεῖν αὐτήν, ἐκεί-
νην τε ῥᾳδίως ἂν ἅπαντας δέξασθαι τοὺς ἐνδεεῖς ἡμῶν ὄντας
e τῶν ἐπιτηδείων· ὧν πράξεις, εἰ πάντες συνελθόντες ζητοῖεν,
οὐδέποτ' ἂν εὕροιεν καλλίους οὐδὲ μείζους οὐδὲ μᾶλλον ἅπα-
σιν ἡμῖν συμφερούσας.

ς'. Ἀλλ' ὅμως οὕτω πολὺ τῇ διανοίᾳ διεστώτων ἡμῶν,
236 καὶ τοσούτῳ σπουδαιοτέραν ἐμοῦ πεποιημένου τὴν αἵρεσιν,
οὐ δικαίως οἱ πολλοὶ περὶ ἡμῶν ὑπειλήφασιν, ἀλλὰ [12] ταρα-
χωδῶς καὶ παντάπασιν [13] ἀλογίστως. τῶν [14] μὲν γὰρ [15] ῥη-
τόρων τὸν τρόπον ψέγοντες προστάτας αὐτοὺς τῆς πόλεως

[1] αἱρούμενος C. L. [2] ᾤμην A. C. L. [3] τοσοῦτον A. C. L.
[4] περ om. A. C. L. [5] τοὺς om. A. C. L. [6] αὐτῶν om. A. C. L.
[7] μεσεγγυημάτων A. C. L. [8] ὧν A. L. [9] ἡμᾶς om. A. C. L.
[10] τοιαύτην χ. κ. τοσαύτην A. C. L. [11] ἂν om. A. C. L. [12] ταραχώδη A. C. L.
[13] ἀλόγιστον A. C. L. [14] τε A. [15] ἄλλων ῥητόρων A. C. L.

Τῶν ἐπιτηδείων] Vid. orat. ad Phil. §. γ'. Lang.

ποιοῦνται καὶ κυρίους [1]ἁπάντων καθιστᾶσιν, ἐμοῦ δὲ τοὺς
λόγους ἐπαινοῦντες αὐτῷ μοι φθονοῦσι, δι' οὐδὲν ἕτερον ἢ
διὰ τούτους οὓς ἀποδεχόμενοι τυγχάνουσιν· οὕτως ἀτυχῶς
φέρομαι παρ' αὐτοῖς.
ζ'. Καὶ τί δεῖ θαυμάζειν τῶν [2]πρὸς ἁπάσας τὰς ὑπερ- b
οχὰς οὕτω διακεῖσθαι πεφυκότων, ὅπου καὶ τῶν οἰομένων
διαφέρειν καὶ ζηλούντων ἐμὲ καὶ μιμεῖσθαι γλιχομένων
τινὲς ἔτι δυσμενέστερον ἔχουσί [3]μοι τῶν ἰδιωτῶν; ὧν τίνας
ἂν τις εὕροι πονηροτέρους — εἰρήσεται γάρ, εἰ καί [4]τισι
δόξω νεώτερα καὶ βαρύτερα λέγειν τῆς ἡλικίας —, οἵτινες
οὔτε φράζειν οὐδὲν μέρος ἔχοντες τοῖς μαθηταῖς [5]τῶν εἰρη-
μένων ὑπ' ἐμοῦ, τοῖς τε λόγοις παραδείγμασι χρώμενοι τοῖς c
ἐμοῖς καὶ ζῶντες ἐντεῦθεν, τοσούτου δέουσι χάριν ἔχειν
[6]τούτων, ὥστ' οὐδ' ἀμελεῖν ἡμῶν ἐθέλουσιν, ἀλλ' ἀεί τι
φλαῦρον περὶ ἐμοῦ λέγουσιν.
236 η'. Ἕως μὲν οὖν τοὺς λόγους [7]μου ἐλυμαίνοντο, παραναγινώσκοντες ὡς δυνατὸν κάκιστα τοῖς αὑτῶν καὶ διαιροῦντες
οὐκ ὀρθῶς καὶ κατακνίζοντες καὶ πάντα τρόπον διαφθείρον-
τες, οὐδὲν ἐφρόντιζον τῶν ἀπαγγελλομένων, ἀλλὰ ῥαθύμως
εἶχον· μικρὸν δὲ πρὸ τῶν Παναθηναίων τῶν μεγάλων ἠχθέ- d
σθην δι' αὐτούς. ἀπαντήσαντες γάρ μοί τινες τῶν ἐπιτη-
δείων ἔλεγον ὡς ἐν τῷ Λυκείῳ συγκαθεζόμενοι τρεῖς ἢ τέτ-
ταρες τῶν ἀγελαίων σοφιστῶν καὶ πάντα φασκόντων εἰδέναι
καὶ ταχέως πανταχοῦ γιγνομένων διαλέγοιντο περί τε τῶν
ἄλλων ποιητῶν καὶ [8]τῆς Ἡσιόδου καὶ [9]τῆς Ὁμήρου [10]ποιή-

[1] αὐτῶν A. L. αὐτῆς C. [2] πρὸς ἁπ. τ. ὑπεροχὰς post πεφυκότων ponunt A. C. [3] μοι om. A. C. L. [4] τι A. L. [5] ἄνευ τῶν A. [6] τούτων om. A. C. L. [7] ἡμῶν A. C. L. [8] τῶν A. C. L. [9] τῆς om. A. C. L. [10] ποιήσεων A. C. L.

Διὰ τούτους] Repete λόγους. IDEM.

Τὰς ὑπεροχὰς] *exsuperantiam.* IDEM.

Νεώτερα] *quæ juvenili magis ætati conveniant, effervéntiora.* IDEM.

Τῶν εἰρημένων] F. ἄνευ τῶν εἰρ. *qui quum nullam artis rhetoricæ partem sine his, quæ a me dicta sunt, suis discipulis explicare queant.* WOLF.

Ἀμελεῖν ἡμῶν] Ἐᾶν ἡμᾶς ἡσυχίαν ἔχειν καὶ μὴ ἐνοχλεῖν. COR.

Παραναγινώσκοντες] Τὸ ἐν μέρει τούς θ' ἑαυτῶν καὶ τοὺς ἐμοῦ ἀναγινώσκοντες. WOLF. Ita ut τοῖς αὐτῶν non ad discipulos, sed ad orationes spectet, quod mihi valde contortum videtur. Verte: *perperam prælegentes et recitantes.* LANG. Κακῶς ἀναγινώσκοντες. COR.

Διαιροῦντες] *distinguentes,* in recitatione. LANG. Κακῶς στίζοντες καὶ διατέμνοντες τά τε κῶλα καὶ περιόδους αὐτῶν, ἵνα καταδεέστεροι τῆς ἐμῆς δόξης φαίνοιντο. COR.

Κατακνίζοντες] *vellicantes.* LANG. Καταχόπτοντες καὶ οἱονεὶ κατακερματίζοντες. COR.

Τῶν ἀγελαίων] Τῶν εὐτελῶν, τῶν φαύλων, τῶν χυδαίων. IDEM.

Ταχέως πανταχοῦ γιγνομένων] Wolf. vertit: *et celeriter in quovis loco sunt.* Anger: *et ad quasvis literarum partes celeriter transvolant.* Utra sit vera interpretatio, vix definiri potest. LANG. Ἀντὶ τοῦ, παραγιγνομένων καὶ πανταχοῦ εὑρισκομένων. COR.

e σεως, οὐδὲν μὲν παρ' αὑτῶν λέγοντες, τὰ δ' ἐκείνων ῥαψῳ-
δοῦντες καὶ τῶν πρότερον ἄλλοις τισὶν εἰρημένων τὰ χαριέ-
στατα μνημονεύοντες· ἀποδεξαμένων δὲ τῶν περιεστώτων
τὴν διατριβὴν αὐτῶν ἕνα τὸν τολμηρότατον [1]ἐπιχειρῆσαί με
διαβάλλειν, λέγονθ' ὡς ἐγὼ πάντων καταφρονῶ τῶν τοιού-
237 των, καὶ τάς τε φιλοσοφίας τὰς τῶν ἄλλων καὶ τὰς παι-
δείας ἁπάσας ἀναιρῶ, καὶ φημὶ πάντας ληρεῖν πλὴν τοὺς
μετεσχηκότας τῆς ἐμῆς διατριβῆς· τούτων δὲ ῥηθέντων ἀη-
δῶς τινὰς τῶν παρόντων διατεθῆναι πρὸς ἡμᾶς. ὡς μὲν οὖν
ἐλυπήθην καὶ συνεταράχθην ἀκούσας ἀποδέξασθαί τινας
τοὺς λόγους τούτους, [2]οὐκ ἂν δυναίμην εἰπεῖν· ᾤμην γὰρ
οὕτως ἐπιφανὴς εἶναι τοῖς ἀλαζονευομένοις πολεμῶν καὶ
b περὶ ἐμαυτοῦ μετρίως διειλεγμένος, μᾶλλον δὲ ταπεινῶς,
ὥστε μηδέν' [3]ἄν ποτε γενέσθαι πιστὸν τῶν λεγόντων ὡς
ἐγὼ τοιαύταις ἀλαζονείαις ἐχρησάμην. ἀλλὰ γὰρ οὐκ ἀλό-
γως ὠδυράμην ἐν ἀρχῇ τὴν ἀτυχίαν τὴν [4]παρακολουθοῦσάν
μοι πάντα τὸν χρόνον [5]ἐν [6]τοῖς τοιούτοις· αὕτη γάρ ἐστιν
αἰτία καὶ τῆς ψευδολογίας τῆς περὶ ἐμὲ γιγνομένης καὶ τῶν
διαβολῶν καὶ τοῦ φθόνου καὶ τοῦ μὴ δύνασθαί με τυχεῖν
c τῆς δόξης ἧς ἄξιός εἰμι, μηδὲ τῆς ὁμολογουμένης, μηδ' ἣν
ἔχουσί τινες τῶν πεπλησιακότων [7]μοι καὶ πανταχῇ τεθεω-
ρηκότων ἡμᾶς. ταῦτα μὲν οὖν οὐχ οἷόν τ' ἄλλως ἔχειν, ἀλλ'
ἀνάγκη στέργειν τοῖς ἤδη συμβεβηκόσι.
θ'. Πολλῶν δέ μοι λόγων ἐφεστώτων, ἀπορῶ πότερον 237
[8]ἀντικατηγορῶ τῶν εἰθισμένων ἀεί τι ψεύδεσθαι περὶ ἐμοῦ
[9]καὶ λέγειν [10]ἀνεπιτήδειον τολμώντων. ἀλλ' εἰ φανείην
d σπουδάζων, καὶ πολλοὺς λόγους ποιούμενος περὶ ἀνθρώπων
οὓς οὐδεὶς ὑπείληφεν ἀξίους εἶναι λόγου, δικαίως ἂν μωρὸς

[1] ἐκεινῶν ἐπιχειρῆσαί A. C. L. [2] εἶναι ἐμοὺς, οὐκ A. C. L. [3] ἂν om. A. C. L. [4] παρακολουθήσασάν A. C. L. [5] διὰ A. om. L. [6] τοὺς τοιούτους A. [7] ἐμοὶ A. C. L. [8] ἀντικατηγορῶν A. L. [9] γενήσομαι καὶ A. L. [10] ἀνεπιτήδειόν τι A. C. L.

Καὶ τῶν προτέρων κ. τ. λ.] *et elegantissima quæque, quæ ab aliis ante nostra tempora dicta sunt, referentes.* LANG.

Ἀποδεξαμένων δὲ κ. τ. λ.] *quum disputationem seu recitationem suavissimorum e veteribus poetis locorum approbassent.* IDEM.

Φιλοσοφίας] *orationes, seu artis rhetoricæ cognitionem.* IDEM.

Διατεθῆναι] E superioribus repete ἔλεγόν τινες τῶν ἐπιτηδείων. IDEM.

Ἀποδέξασθαί τινας] Πιστεῦσαί τινας. COR.

Καὶ περὶ ἐμαυτοῦ — ταπεινῶς] *et de me ipso modice vel potius submisse loqui.* LANG.

Ἐν τοῖς τοιούτοις] Πράγμασι δηλαδή. COR.

Τῆς δόξης] Per δόξαν non εὔκλειαν, sed τὴν ὑπόληψιν intelligo. WOLF. Recte *opinionem de me.* LANG.

εἶναι δοκοίην. ἀλλὰ τούτους ὑπεριδὼν [1] ἀπολογῶμαι πρὸς
τοὺς ἀδίκως μοι τῶν ἰδιωτῶν φθονοῦντας, καὶ πειρῶμαι
διδάσκειν [2] αὐτοὺς ὡς οὐ δικαίως οὐδὲ προσηκόντως περὶ ἐμοῦ
ταύτην ἔχουσι τὴν γνώμην; καὶ τίς οὐκ ἂν καταγνοίη μου
πολλὴν ἄνοιαν, εἰ τοὺς μηδὲν δι' ἕτερον δυσκόλως πρός με
διακειμένους ἢ [3] διὰ τὸ δοκεῖν χαριέντως εἰρηκέναι περί
τινων, τούτους οἰηθείην ὁμοίως διαλεχθεὶς ὥσπερ πρότερον e
παύσειν ἐπὶ τοῖς λεγομένοις λυπουμένους, ἀλλ' οὐ μᾶλλον
ἀλγήσειν; ἄλλως τε [4] κἂν φανῶ μηδὲ νῦν πω τηλικοῦτος
ὢν [5] πεπαυμένος παραληρῶν. ἀλλὰ μὴν οὐδ' ἐκεῖνο ποιεῖν
οὐδεὶς ἄν μοι συμβουλεύσειεν, ἀμελήσαντι τούτων καὶ [6] με- 238
ταξὺ [7] καταβαλόντι περαίνειν τὸν λόγον, ὃν προῄρημαι
βουλόμενος ἐπιδεῖξαι τὴν πόλιν ἡμῶν πλειόνων ἀγαθῶν
αἰτίαν γεγενημένην τοῖς Ἕλλησιν ἢ τὴν Λακεδαιμονίων· εἰ
γὰρ τοῦτο ἤδη [8] ποιοίην μήτε τέλος ἐπιθεὶς τοῖς γεγραμμέ-
νοις μήτε συγκλείσας τὴν ἀρχὴν τῶν ῥηθήσεσθαι μελλόντων
τῇ τελευτῇ τῶν ἤδη προειρημένων, ὅμοιος ἂν εἶναι δόξαιμι
τοῖς εἰκῇ καὶ φορτικῶς καὶ χύδην ὅ τι ἂν ἐπέλθῃ λέγουσιν·
ἃ φυλακτέον ἡμῖν ἐστί. κράτιστον οὖν ἐξ ἁπάντων τούτων, b
[9] περὶ ὧν τὸ τελευταῖόν με διέβαλλον ἀποφηνάμενον ἃ δοκεῖ
μοι, τότ' ἤδη λέγειν περὶ ὧν ἐξ ἀρχῆς [10] διενοήθην· οἶμαι γάρ,
ἢν ἐξενέγκω γράψας καὶ ποιήσω φανερὰν ἣν ἔχω γνώμην περί
τε τῆς παιδείας καὶ τῶν ποιητῶν, παύσειν αὐτοὺς ψευδεῖς
πλάττοντας αἰτίας καὶ λέγοντας ὅ τι ἂν τύχωσιν.

ί. [11] Τῆς μὲν οὖν παιδείας τῆς ὑπὸ τῶν προγόνων κατα-
λειφθείσης τοσούτου δέω καταφρονεῖν, ὥστε καὶ τὴν ἐφ' ἡμῶν
κατασταθεῖσαν ἐπαινῶ, λέγω δὲ τήν τε γεωμετρίαν καὶ
τὴν ἀστρολογίαν καὶ τοὺς διαλόγους τοὺς ἐριστικοὺς καλου-
μένους, οἷς οἱ μὲν νεώτεροι μᾶλλον χαίρουσι τοῦ δέοντος, τῶν
δὲ πρεσβυτέρων οὐδεὶς ἔστιν ὅστις ἀνεκτοὺς αὐτοὺς εἶναι φή-
σειεν. ἀλλ' ὅμως ἐγὼ τοῖς ὡρμημένοις ἐπὶ ταῦτα [12] παρακε-
λεύομαι πονεῖν καὶ προσέχειν τὸν νοῦν ἅπασι τούτοις, λέγων, c

[1] ὡς φθονοῦντας, πειρῶμαι A. C. L. [2] τοὺς ἄλλους A. C. L. [3] διὰ om. A. C. L. [4] ἂν καὶ A. C. L. [5] μὴ A. C. L. [6] μεταξὺ om. A. C. L. [7] καταβάλλοντι A. L. [8] ποιοίμην A. L. [9] περὶ - - - λέγειν om. A. C. L. [10] διενοήθην εἰπεῖν· A. C. L. [11] τῆς μὲν - - - φήσειεν om. A. C. L. [12] παρακελεύω μὴ πονεῖν καὶ μὴ προσέχειν A. L.

Πειρῶμαι] Malim πειράσομαι. Auger.

Καταβαλόντι] Καταφρονήσαντι. Cor.

ὡς εἰ καὶ μηδὲν ἄλλο [1] δύναται τὰ μαθήματα ταῦτα ποιεῖν
ἀγαθόν, ἀλλ' οὖν ἀποτρέπει γε τοὺς νεωτέρους πολλῶν ἄλ-
λων ἁμαρτημάτων. τοῖς μὲν οὖν τηλικούτοις οὐδέποτ' ἂν
εὑρεθῆναι νομίζω διατριβὰς ὠφελιμωτέρας τούτων οὐδὲ 238
μᾶλλον πρεπούσας· τοῖς δὲ πρεσβυτέροις καὶ τοῖς εἰς ἄνδρας
δεδοκιμασμένοις οὐκέτι φημὶ τὰς μελέτας ταύτας ἁρμότ-
τειν. ὁρῶ γὰρ ἐνίους τῶν ἐπὶ τοῖς μαθήμασι τούτοις οὕτως
d ἀπηκριβωμένων ὥστε καὶ τοὺς ἄλλους διδάσκειν, οὔτ' εὐκαί-
ρως ταῖς ἐπιστήμαις αἷς ἔχουσι χρωμένους, ἔν τε ταῖς ἄλλαις
πραγματείαις ταῖς περὶ τὸν βίον ἀφρονεστέρους ὄντας τῶν
μαθητῶν· ὀκνῶ γὰρ εἰπεῖν τῶν οἰκετῶν. τὴν αὐτὴν δὲ γνώμην
ἔχω καὶ περὶ τῶν δημηγορεῖν δυναμένων καὶ τῶν περὶ τὴν
γραφὴν τὴν τῶν λόγων εὐδοκιμούντων, ὅλως δὲ [2] περὶ ἁπάν-
των τῶν [3] περὶ τὰς τέχνας καὶ τὰς ἐπιστήμας καὶ τὰς
e δυνάμεις διαφερόντων. οἶδα γὰρ καὶ τούτων τοὺς πολλοὺς
οὔτε τὰ περὶ σφᾶς αὐτοὺς καλῶς [4] διῳκηκότας οὔτ' ἐν ταῖς
ἰδίαις συνουσίαις ἀνεκτοὺς ὄντας, τῆς τε δόξης τῆς τῶν
συμπολιτευομένων ὀλιγωροῦντας, ἄλλων τε πολλῶν καὶ
239 μεγάλων ἁμαρτημάτων γέμοντας· ὥστ' οὐδὲ τούτους ἡγοῦ-
μαι [5] μετέχειν τῆς ἕξεως περὶ ἧς ἐγὼ τυγχάνω διαλε-
γόμενος.

ιά. Τίνας οὖν [6] καλῶ πεπαιδευμένους, ἐπειδὴ τὰς τέχνας
καὶ τὰς ἐπιστήμας καὶ τὰς δυνάμεις ἀποδοκιμάζω; πρῶ-
τον μὲν τοὺς καλῶς χρωμένους τοῖς πράγμασι τοῖς κατὰ
τὴν ἡμέραν ἑκάστην προσπίπτουσι, καὶ τὴν δόξαν ἐπιτυχῆ
τῶν καιρῶν ἔχοντας καὶ δυναμένην ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ στοχά-
ζεσθαι τοῦ συμφέροντος· ἔπειτα τοὺς πρεπόντως καὶ δι-
b καίως ὁμιλοῦντας τοῖς ἀεὶ πλησιάζουσι, καὶ τὰς μὲν τῶν

[1] δυνήσεται A. C. L. [2] καὶ περὶ A. C. L. [3] περὶ τὰς τέχνας καὶ om. C. L. κατὰ A. [4] διοικήσαντας A. C. L. [5] μετασχεῖν A. C. L. [6] ἔχω A. C. L.

Τοῖς μὲν οὖν τηλικούτοις] Τοῖς ταύτην ἔχουσι τὴν ἡλικίαν. Idem.

Τὰς μελέτας] Τῆς ἐριστικῆς nempe et ποιητικῆς, ut Wolf. explicat. Lang.

Ἐπὶ τοῖς μαθήμασι] *istas disciplinas* (de rebus futilibus disputandi et poemata aliorum recitandi) *ita cognitas habentium.* Idem.

Οὔτ' εὐκαίρως] *quavis occasione etsi maxime inopportuna.* Idem.

Τῶν οἰκετῶν] Τῶν δούλων, οἵτινες οὐ μετεῖχον ὅλως παιδείας. Cor.

Τὰς ἐπιστήμας καὶ τὰς δυνάμεις] *disciplinas et artes.* Lang.

Τῆς τε δόξης] *existimationis.* Idem.

Τῆς ἕξεως] Τῆς ἐπιστήμης, τῆς μαθήσεως. Cor.

Τὴν δόξαν] Τὴν περὶ τῶν πραγμάτων κρίσιν. Idem.

ἄλλων ἀηδίας καὶ βαρύτητας εὐκόλως καὶ ῥᾳδίως φέροντας,
σφᾶς δ' αὐτοὺς ὡς δυνατὸν ἐλαφροτάτους καὶ μετριωτάτους
τοῖς συνοῦσι παρέχοντας· ἔτι [1]τοὺς τῶν μὲν ἡδονῶν ἀεὶ κρα-
τοῦντας, τῶν δὲ συμφορῶν μὴ λίαν ἡττωμένους, ἀλλ' ἀν-
δρωδῶς ἐν αὐταῖς διακειμένους καὶ τῆς φύσεως ἀξίως ἧς
μετέχοντες τυγχάνομεν· τέταρτον, ὅπερ μέγιστον, τοὺς μὴ
διαφθειρομένους ὑπὸ τῶν εὐπραγιῶν μηδ' [2]ἐξισταμένους αὐ- c
τῶν μηδ' ὑπερηφάνους γιγνομένους, ἀλλ' ἐμμένοντας τῇ τάξει
[3]τῇ τῶν εὖ φρονούντων, καὶ μὴ μᾶλλον χαίροντας τοῖς διὰ
239 τύχην ὑπάρξασιν ἀγαθοῖς ἢ τοῖς διὰ τὴν αὑτῶν φύσιν καὶ
φρόνησιν ἐξ ἀρχῆς γιγνομένοις. τοὺς δὲ μὴ μόνον πρὸς ἓν
τούτων ἀλλὰ [4]καὶ πρὸς ἅπαντα ταῦτα τὴν ἕξιν τῆς ψυχῆς
εὐάρμοστον ἔχοντας, τούτους φημὶ καὶ φρονίμους εἶναι καὶ
[5]τελέους ἄνδρας καὶ πάσας ἔχειν τὰς ἀρετάς. περὶ μὲν οὖν
τῶν πεπαιδευμένων τυγχάνω [6]ταῦτα γιγνώσκων. d

ιβ'. Περὶ δὲ τῆς Ὁμήρου καὶ [7]τῆς Ἡσιόδου καὶ τῆς τῶν
ἄλλων ποιήσεως ἐπιθυμῶ μὲν εἰπεῖν — οἶμαι γὰρ ἂν
παῦσαι τοὺς ἐν τῷ Λυκείῳ ῥαψῳδοῦντας [8]τἀκείνων καὶ
ληροῦντας [9]περὶ αὐτῶν —, αἰσθάνομαι δ' ἐμαυτὸν ἔξω
φερόμενον τῆς συμμετρίας τῆς συντεταγμένης τοῖς προοι-
μίοις. ἔστι δ' ἀνδρὸς νοῦν ἔχοντος μὴ τὴν εὐπορίαν ἀγαπᾶν,
[10]ἣν ἔχῃ τις περὶ τῶν αὐτῶν πλείω τῶν ἄλλων εἰπεῖν,
ἀλλὰ τὴν εὐκαιρίαν διαφυλάττειν [11]ὑπὲρ ὧν ἂν ἀεὶ τυγ- e
χάνῃ διαλεγόμενος· ὅπερ ἐμοὶ ποιητέον ἐστί. περὶ μὲν
οὖν τῶν ποιητῶν αὖθις ἐροῦμεν, ἢν μή με προανέλῃ τὸ
γῆρας, [12]ἢ περὶ σπουδαιοτέρων πραγμάτων [13]ἔχω τι λέγειν
ἢ τούτων. 240

ιγ'. Περὶ δὲ τῶν τῆς πόλεως εὐεργεσιῶν τῶν εἰς τοὺς
Ἕλληνας ἤδη ποιήσομαι τοὺς λόγους, οὐχ ὡς οὐ πλείους
ἐπαίνους πεποιημένος περὶ αὐτῆς ἢ σύμπαντες οἱ περὶ τὴν

[1] δὲ τοὺς A. C. L. [2] ἐξανισταμένους A. L. [3] τῇ om. A. C. L. [4] καὶ om. A. C. L. [5] τελείους A. C. L. [6] ταῦτα γιγνώσκων τυγχάνω A. C. L. [7] τῆς Ἡσιόδου καὶ τῆς om. A. C. L. [8] τὰ ἐκείνων A. C. L. [9] τὰ περὶ A. L. inclusit τὰ C. [10] ἣν ἔχει A. L. [11] περὶ A. C. L. [12] περὶ γὰρ A. C. L. [13] ἔχομεν λέγειν A. C. L.

Ἐλαφροτάτους] Πρᾳοτάτους. Harpocrat.
Ἐξισταμένους αὐτῶν] delirantes.
Γιγνομένοις] Ἄμεινον γράφειν, γενομένοις. Cor.
Τὴν εὐκαιρίαν διαφυλάττειν] modum servare. Lang.
Ἢ σύμπαντες] Cf. Paneg. §. ε'.

ποίησιν καὶ τοὺς λόγους ὄντες· οὐ μὴν ὁμοίως καὶ νῦν. τότε
μὲν γὰρ ἐν [1]λόγοις [2][τοῖς] περὶ ἑτέρων πραγμάτων ἐμε-
μνήμην αὐτῆς, νῦν δὲ περὶ ταύτης τὴν ὑπόθεσιν ποιησάμενος.
οὐκ ἀγνοῶ δ' ἡλίκος ὢν ὅσον ἔργον ἐνίσταμαι τὸ μέγεθος,
b ἀλλ' ἀκριβῶς εἰδὼς καὶ πολλάκις εἰρηκὼς ὅτι τὰ μὲν μικρὰ
τῶν πραγμάτων ῥᾴδιον τοῖς λόγοις αὐξῆσαι, τοῖς δ' ὑπερ-
βάλλουσι τῶν ἔργων καὶ τῷ μεγέθει καὶ τῷ κάλλει χα-
λεπὸν ἐξισῶσαι τοὺς ἐπαίνους. ἀλλ' [3]ὅμως οὐδὲν μᾶλλον
ἀποστατέον αὐτῶν [4]ἐστὶν, ἀλλ' ἐπιτελεστέον, ἥν περ ἔτι
ζῆν δυνηθῶμεν, ἄλλως τε καὶ πολλῶν [5]με παροξυνόντων
γράφειν αὐτὸν, πρῶτον μὲν τῶν εἰθισμένων ἀσελγῶς κατη-
γορεῖν τῆς πόλεως ἡμῶν, ἔπειτα τῶν χαριέντως μὲν [6]ἀπει-
c ροτέρως δὲ καὶ καταδεεστέρως ἐπαινούντων αὐτὴν, ἔτι δὲ τῶν
ἑτέρων μᾶλλον [7]εὐλογεῖν τολμώντων οὐκ ἀνθρωπίνως ἀλλ'
οὕτως ὥστε πολλοὺς ἀντιτάττεσθαι πρὸς αὐτοὺς, πάντων 240
δὲ μάλιστα τῆς ἡλικίας τῆς παρούσης, ἣ τοὺς ἄλλους
πέφυκεν ἀποτρέπειν· ἐλπίζω γὰρ, ἢν μὲν κατορθώσω, μείζω
λήψεσθαι δόξαν τῆς ὑπαρχούσης, ἢν δὲ ἐνδεέστερον τύχω
διαλεχθεὶς, πολλῆς συγγνώμης τεύξεσθαι παρὰ τῶν ἀκου-
όντων.

d ιδ'. Ἃ μὲν οὖν ἠβουλήθην καὶ περὶ ἐμαυτοῦ καὶ περὶ
τῶν ἄλλων ὥσπερ χορὸς πρὸ τοῦ ἀγῶνος προαναβαλέσθαι,
ταῦτά ἐστιν. ἡγοῦμαι δὲ χρῆναι τοὺς βουλομένους ἐγκω-
μιάσαι τινὰ τῶν πόλεων ἀκριβῶς καὶ δικαίως μὴ μόνον
περὶ αὐτῆς [8]ποιεῖσθαι τοὺς λόγους [9]ἧς προῃρημένοι τυγ-

[1] τοῖς λόγοις A. C. L. [2] [τοῖς] om. A. L. [3] ὅμως om. A. C. L. [4] ἐστὶν αὐτῶν A. C. L. [5] με om. A. C. L. [6] ἀπείρως A. C. L. [7] εὖ λέγειν A. C. L. [8] ποιεῖσθαι περὶ αὐτῆς A. C. L. [9] περὶ ἧς A.

Ὁμοίως καὶ νῦν] Ὡσαύτως ὥσπερ νῦν. Cor.
Τότε] In Panegyr. nempe. Lang.
Ποιησάμενος] Hic velim legi et distingui: ποιησάμενος· οὐκ ἀγνοῶν δὴ ἡλίκ. Auger.
Ἐνίσταμαι] Ἀναδέχομαι, ἐπιχειρῶ. Cor.
Χαριέντως] Wolf. recte explicat: εὐνοϊκῶς μᾶλλον ἢ πρεπόντως. Lang.
Ἔτι δὲ τῶν ἑτέρων μᾶλλον] *prӕterea propter eos qui nostram civitatem plus aliis* (i. e. *plus quam alii*, vel *plus quam alios*) *prӕdicare audent, idque faciunt non humaniter* (i. e. vel divinis laudibus eam celebrant, vel cum depressione et insectatione aliorum), *sed sic ut multi se eis opponant*, i. e. Athenienses insectentur et se ac suos tueantur. Wolf. Ἑτέρων regitur a μᾶλλον. *prӕterea eorum qui audent laudare* (civitatem Atheniensem) *magis quam alias civitates*. Auger. Lang. Ὁ νοῦς· Παροξυνόντων με πρῶτον μὲν τῶν κατηγορούντων, ἔπειτα τῶν ἐπαινούντων, ἀπείρως δὲ καὶ καταδεεστέρως ἐπαινούντων, ἔτι δὲ μᾶλλον τῶν ἑτέρων ἐπαινετῶν, τουτέστι τῶν οὐκ ἀνθρωπίνως ἐπαινούντων, πάντων δὲ μάλιστα κ. τ. λ. Cor. Qui tamen pro ἑτέρων mavult νεωτέρων.
Ὥσπερ χορὸς π. τ. ἀγ. προαναβαλέσθαι] *tanquam cœtus musicorum, antequam in certaminibus seu ludis canere incipiant, prӕludere*. Wolf.

χάνουσιν, ἀλλ' ὥσπερ τὴν πορφύραν καὶ τὸν χρυσὸν θεω-
ροῦμεν καὶ δοκιμάζομεν ἕτερα παραδεικνύοντες τῶν καὶ τὴν e
ὄψιν ὁμοίαν ἐχόντων καὶ τῆς τιμῆς τῆς αὐτῆς ἀξιουμένων,
οὕτω καὶ ταῖς πόλεσι παριστάναι, μὴ τὰς μικρὰς ταῖς
μεγάλαις, μηδὲ [1] τὰς πάντα τὸν χρόνον ὑφ' ἑτέραις [2] οὔσας
ταῖς [3] [πάντα τὸν χρόνον] ἄρχειν [4] εἰθισμέναις, μηδὲ τὰς 241
σώζεσθαι δεομένας πρὸς τὰς σώζειν δυναμένας, ἀλλὰ τὰς
παραπλησίαν καὶ τὴν δύναμιν ἐχούσας καὶ περὶ τὰς αὐτὰς
πράξεις γεγενημένας καὶ ταῖς ἐξουσίαις ὁμοίαις κεχρη-
μένας· οὕτω γὰρ ἂν μάλιστα τῆς ἀληθείας τύχοιεν. ἢν δή
τις ἡμᾶς τὸν τρόπον τοῦτον σκοπῆται καὶ [5] παραβάλλῃ μὴ
πρὸς τὴν τυχοῦσαν πόλιν ἀλλὰ πρὸς τὴν Σπαρτιατῶν, ἣν
οἱ μὲν πολλοὶ μετρίως ἐπαινοῦσιν, ἔνιοι δέ τινες ὥσπερ τῶν b
ἡμιθέων ἐκεῖ πεπολιτευμένων μέμνηνται περὶ αὐτῶν, φανη-
σόμεθα καὶ τῇ δυνάμει καὶ ταῖς πράξεσι καὶ ταῖς [6] εὐεργε-
σίαις ταῖς περὶ τοὺς Ἕλληνας πλέον ἀπολελοιπότες αὐτοὺς
ἢ [7] 'κεῖνοι τοὺς ἄλλους.

ιέ. Τοὺς μὲν οὖν παλαιοὺς ἀγῶνας τοὺς ὑπὲρ τῶν Ἑλ-
λήνων [8] γεγενημένους ὕστερον ἐροῦμεν, νῦν δὲ ποιήσομαι περὶ
ἐκείνων τοὺς λόγους ἀρξάμενος, ἐπειδὴ [9] κατέσχον τὰς
πόλεις τὰς [10] Ἀχαιΐδας [11] καὶ πρὸς Ἀργείους καὶ [12] Μεσση- c
νίους διείλοντο τὴν χώραν· ἐντεῦθεν γὰρ προσήκει δια-
λέγεσθαι περὶ αὐτῶν. οἱ μὲν τοίνυν ἡμέτεροι πρόγονοι φανή-
σονται τήν τε πρὸς τοὺς Ἕλληνας ὁμόνοιαν καὶ τὴν πρὸς
241 τοὺς βαρβάρους ἔχθραν, ἣν παρέλαβον ἐκ τῶν Τρωϊκῶν,
διαφυλάττοντες καὶ μένοντες ἐν τοῖς αὐτοῖς.

ις'. Καὶ πρῶτον μὲν τὰς Κυκλάδας νήσους, περὶ ἃς ἐγέ-
νοντο πολλαὶ πραγματεῖαι κατὰ τὴν Μίνω τοῦ Κρητὸς δυ-
ναστείαν, ταύτας τὸ τελευταῖον ὑπὸ Καρῶν κατεχομένας,
ἐκβαλόντες ἐκείνους οὐκ ἐξιδιώσασθαι τὰς χώρας ἐτόλμη- d

[1] ταῖς A. L. [2] οὔσαις τὰς A. L. [3] uncos om. A. C. L.
[4] εἰθισμέναις A. L. [5] παραβάλῃ A. C. L. [6] εὐπραγίαις A. C. L.
[7] ἐκεῖνοι A. C. L. [8] γενομένους A. C. L. [9] κατασχόντες C.
[10] Ἀχαΐδας A. C. L. [11] καὶ om. C. [12] Μεσηνίους A. L.

Σκοπῆται] Ἴσως· σκοπῇ τε. Cor.

Περὶ αὐτῶν] Sc. τῶν Σπαρτιατῶν. Sed, quia præcedit ἐκεῖ, i. e. ἐν τῇ Σπάρτῃ πεπολιτευμένων, malim περὶ αὐτῆς. Wolf.

Ἀπολελοιπότες] Νενικηκότες. Harpocrat.

'Κεῖνοι] I. e. Lacedæmonii. Lang.

Παλαιοὺς ἀγῶνας] Scil. ἡμῶν, Atheniensium. Idem.

Περὶ ἐκείνων] *de Lacedæmoniis*, nisi ad ἀγῶνας referas. Ad κατέσχον intelligendum est Λακεδαιμόνιοι. Idem.

Ἐξιδιώσασθαι τὰς χώρας] *proprias sibi facere terras.* Idem.

σαν, ἀλλὰ τοὺς μάλιστα βίου τῶν Ἑλλήνων δεομένους κα-
τῴκισαν εἰς αὐτάς· καὶ μετὰ ταῦτα πολλὰς πόλεις ἐφ'
ἑκατέρας τῶν ἠπείρων καὶ μεγάλας ἔκτισαν, καὶ τοὺς μὲν
βαρβάρους [2] ἀνέστειλαν ἀπὸ τῆς θαλάττης, τοὺς δ' Ἕλλη-
νας ἐδίδαξαν ὃν τρόπον διοικοῦντες τὰς αὑτῶν πατρίδας καὶ
πρὸς οὓς πολεμοῦντες μεγάλην [3] ἂν τὴν Ἑλλάδα ποιήσειαν.
e Λακεδαιμόνιοι δὲ περὶ τὸν αὐτὸν χρόνον τοσοῦτον ἀπέσχον
τοῦ πράττειν τι τῶν αὐτῶν τοῖς ἡμετέροις καὶ τοῦ τοῖς
μὲν βαρβάροις πολεμεῖν τοὺς δ' Ἕλληνας εὐεργετεῖν, ὥστ'
οὐδ' ἡσυχίαν ἄγειν ἠθέλησαν, ἀλλ' ἔχοντες πόλιν ἀλλο-
242 τρίαν καὶ χώραν οὐ μόνον ἱκανήν, ἀλλ' ὅσην οὐδεμία πόλις
τῶν Ἑλληνίδων, οὐκ ἔστερξαν ἐπὶ τούτοις, ἀλλὰ μαθόντες
ἐξ αὐτῶν τῶν συμβεβηκότων κατὰ μὲν τοὺς νόμους τάς τε
πόλεις καὶ τὰς χώρας τούτων εἶναι δοκούσας τῶν ὀρθῶς καὶ
νομίμως κτησαμένων, κατὰ δὲ τὴν ἀλήθειαν τούτων γιγνο-
μένας τῶν τὰ περὶ τὸν πόλεμον [4] μάλιστ' ἀσκούντων καὶ
νικᾷν ἐν ταῖς μάχαις [5] τοὺς πολεμίους δυναμένων, ταῦτα
b διανοηθέντες, ἀμελήσαντες γεωργιῶν καὶ τεχνῶν καὶ τῶν
ἄλλων ἁπάντων, οὐδὲν ἐπαύοντο κατὰ μίαν ἑκάστην τῶν
πόλεων τῶν ἐν Πελοποννήσῳ πολιορκοῦντες καὶ κακῶς ποι-
οῦντες [6] ἕως ἁπάσας κατεστρέψαντο πλὴν τῆς Ἀργείων.
συνέβαινεν οὖν ἐξ ὧν μὲν ἡμεῖς ἐπράττομεν, αὐξάνεσθαί
[7] τε τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Εὐρώπην κρείττω γίγνεσθαι τῆς
Ἀσίας, καὶ πρὸς τούτοις τῶν μὲν Ἑλλήνων τοὺς ἀποροῦν-
τας πόλεις λαμβάνειν καὶ χώρας, τῶν δὲ βαρβάρων τοὺς
c εἰθισμένους ὑβρίζειν ἐκπίπτειν [8] ἐκ τῆς αὑτῶν καὶ φρονεῖν
ἔλαττον ἢ πρότερον· ἐξ ὧν δὲ Σπαρτιᾶται, τὴν ἐκείνων
μόνην μεγάλην γίγνεσθαι, καὶ πασῶν μὲν τῶν ἐν Πελο-
ποννήσῳ πόλεων ἄρχειν, ταῖς [9] δ' ἄλλαις φοβερὰν εἶναι καὶ 242

[1] ἑκάτερα τῆς ἠπείρου A. C. L. [2] ἀνέστησαν A. C. L. [3] ἂν om. A. C. L.
[4] κάλλιστα A. C. L. [5] τοὺς πολεμίους ἐν ταῖς μάχαις A. C. L.
[6] καὶ καταστρέψαντες A. L. καὶ καταστρέφοντες C. [7] τε om. A. C. L.
[8] ἐκ om. A. C. L. [9] ἄλλαις φανερὰν A. L.

Πόλιν ἀλλοτρίαν] Erant enim primitus Dores, quorum quidem duces Heraclidæ Lacedæmonem, Messenen et Argon jure possidebant; horum vero socii et subjecti, tanquam Dores, non item. Vid. Archid. §. ε'. Idem.

Ἐξ αὐτῶν τῶν συμβεβ.] *ex ipso eventu*, i. e. propria experientia edocti, siquidem ipsi armorum vi sua aliis eripuerant. Idem.

Πλὴν τῆς Ἀργείων] Messene enim a Lacedæmoniis quoque capta est. Vid. Archid. §. ζ'. Idem.

Ἐξ ὧν δὲ Σπαρτιᾶται] Subaudi ἔπραττον. Auger.

πολλῆς θεραπείας τυγχάνειν παρ' αὐτῶν. ἐπαινεῖν μὲν
οὖν δίκαιόν ἐστι τὴν τοῖς ἄλλοις πολλῶν ἀγαθῶν αἰτίαν
[1]γεγενημένην, δεινὴν δὲ νομίζειν τὴν αὑτῇ τὰ συμφέροντα
διαπραττομένην, καὶ φίλους μὲν ποιεῖσθαι τοὺς ὁμοίως
αὑτοῖς τε καὶ τοῖς ἄλλοις χρωμένους, φοβεῖσθαι δὲ καὶ d
δεδιέναι τοὺς πρὸς σφᾶς μὲν αὐτοὺς ὡς δυνατὸν οἰκειότατα
διακειμένους, πρὸς δὲ τοὺς ἄλλους ἀλλοτρίως καὶ πολεμι-
κῶς τὴν αὑτῶν διοικοῦντας. τὴν μὲν οὖν ἀρχὴν ἑκατέρα
[2]τοῖν πολέοιν τοιαύτην ἐποιήσατο.

ιζ'. Χρόνῳ δ' ὕστερον γενομένου τοῦ Περσικοῦ πολέμου,
καὶ Ξέρξου τοῦ τότε βασιλεύοντος τριήρεις μὲν συναγαγόν-
τος [3]τριακοσίας καὶ χιλίας, τῆς δὲ πεζῆς στρατιᾶς πεν-
τακοσίας [4]μὲν μυριάδας τῶν [5]ἁπάντων, ἑβδομήκοντα δὲ e
τῶν μαχίμων, τηλικαύτῃ [6]δὲ δυνάμει στρατεύσαντος ἐπὶ
τοὺς Ἕλληνας, Σπαρτιᾶται μὲν ἄρχοντες Πελοποννησίων
εἰς τὴν ναυμαχίαν τὴν ποιήσασαν ῥοπὴν ἅπαντος τοῦ
πολέμου δέκα μόνον συνεβάλοντο τριήρεις, οἱ δὲ πατέρες 243
ἡμῶν ἀνάστατοι γενόμενοι καὶ τὴν πόλιν ἐκλελοιπότες διὰ
τὸ μὴ τετειχίσθαι κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον [7]πλείους ναῦς
[8]παρέσχοντο καὶ μείζω δύναμιν ἐχούσας ἢ σύμπαντες οἱ
[9]συγκινδυνεύσαντες· καὶ στρατηγὸν οἱ μὲν Εὐρυβιάδην, ὃς
εἰ τέλος ἐπέθηκεν οἷς διενοήθη πράττειν οὐδὲν ἂν [10]ἐκώλυεν
ἀπολωλέναι τοὺς Ἕλληνας, οἱ δ' ἡμέτεροι Θεμιστοκλέα
τὸν ὁμολογουμένως ἅπασιν αἴτιον εἶναι δόξαντα καὶ τοῦ
τὴν ναυμαχίαν γενέσθαι κατὰ τρόπον καὶ τῶν ἄλλων b
ἁπάντων τῶν ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ κατορθωθέντων. τεκμή-
ριον δὲ μέγιστον· ἀφελόμενοι γὰρ Λακεδαιμονίους τὴν ἡγε-
μονίαν οἱ συγκινδυνεύσαντες τοῖς ἡμετέροις παρέδοσαν.
καίτοι τίνας ἂν τις κριτὰς ἱκανωτέρους ποιήσαιτο καὶ πι-
στοτέρους τῶν τότε πραχθέντων, ἢ τοὺς ἐν αὐτοῖς τοῖς
[11]ἀγῶσι παραγενομένους; τίνα δ' ἂν τις εὐεργεσίαν εἰπεῖν

[1] γενομένην A. C. L. [2] ταῖν πολέοιν ἑκατέρα A. C. L. [3] διακοσίας A. C. L. [4] μὲν om. A. C. L. [5] πάντων A. C. L. [6] δὲ inclusit C. [7] κρείττους A. [8] παρέσχον A. C. L. [9] κινδυνεύσαντες A. L. [10] ἐκώλυσεν A. C. L. [11] κινδύνοις A. C. L.

Ποιεῖσθαι] Repete δίκαιόν ἐστι, aut subaudi δεῖ. LANG.

Χρόνῳ δ' ὕστερον κ. τ. λ.] Cf. Paneg. §. κϛ'. sq.

Ἀνάστατοι γενόμενοι] extorres facti. LANG.

Ἀφελόμενοι γὰρ Λακεδ.] Διὰ τὴν Παυσανίου ὕβριν καὶ προδοσίαν. WOLF.

c ἔχοι ταύτης μείζω τῆς ἅπασαν τὴν Ἑλλάδα σῶσαι δυνη-
θείσης;

ιη'. Μετὰ ταῦτα τοίνυν συνέβη κυρίαν ἑκατέραν γενέ-
σθαι τῆς ἀρχῆς τῆς κατὰ θάλατταν, ἣν ὁπότεροι ἂν κατά-
σχωσιν, ὑπηκόους ἔχουσι τὰς πλείστας τῶν πόλεων. ὅλως 243
μὲν οὖν οὐδετέραν ἐπαινῶ· πολλὰ γὰρ ἄν τις αὐταῖς ἐπιτι-
μήσειεν· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ περὶ τὴν ἐπιμέλειαν ταύτην οὐκ
ἔλαττον αὐτῶν διηνέγκαμεν ἢ περὶ τὰς πράξεις τὰς ὀλίγῳ
d πρότερον εἰρημένας. οἱ μὲν γὰρ ἡμέτεροι πατέρες ἔπειθον
τοὺς συμμάχους ποιεῖσθαι πολιτείαν [1]ταύτην, ἥνπερ αὐτοὶ
διετέλουν ἀγαπῶντες· ὃ σημεῖόν ἐστιν εὐνοίας καὶ φιλίας,
ὅταν τινὲς παραινῶσι τοῖς ἄλλοις χρῆσθαι τούτοις, ἅπερ ἂν
σφίσιν αὐτοῖς συμφέρειν ὑπολάβωσιν· Λακεδαιμόνιοι δὲ κατέ-
στησαν οὔθ' ὁμοίαν τῇ παρ' αὐτοῖς οὔτε ταῖς ἄλλοθί που
[2]γεγενημέναις, ἀλλὰ δέκα μόνους ἄνδρας [3]κυρίους ἑκάστης
e [4]τῆς πόλεως ἐποίησαν, ὧν ἐπιχειρήσας ἄν τις κατηγορεῖν
τρεῖς ἢ τέτταρας ἡμέρας συνεχῶς οὐδὲν ἂν μέρος εἰρηκέναι
δόξειε τῶν ἐκείνοις ἡμαρτημένων. καθ' ἕκαστον μὲν οὖν διε-
ξιέναι περὶ τῶν τοιούτων καὶ τοσούτων τὸ πλῆθος ἀνόητόν
244 ἐστιν· ὀλίγα δὲ [5]καθ' ἁπάντων εἰπεῖν, ἃ τοῖς ἀκούσασιν
ὀργὴν ἀξίαν [6]ἐμποιήσειεν ἂν τῶν πεπραγμένων, νεώτερος
μὲν ὢν ἴσως [7]ἂν ἐξεῦρον, νῦν δ' οὐδὲν [8]ἐπέρχεταί μοι τοι-
οῦτον, ἀλλ' [9]ἅπερ ἅπασιν, ὅτι τοσοῦτον ἐκεῖνοι διήνεγκαν
ἀνομίᾳ καὶ πλεονεξίᾳ τῶν προγεγενημένων, ὥστ' οὐ μόνον
αὑτοὺς ἀπώλεσαν καὶ τοὺς φίλους καὶ τὰς πατρίδας τὰς
αὑτῶν, ἀλλὰ καὶ Λακεδαιμονίους πρὸς τοὺς συμμάχους
b [10]διαβαλόντες εἰς τοιαύτας καὶ τοσαύτας συμφορὰς [11]εἰσέ-
βαλον, ὅσας οὐδεὶς πώποτε αὐτοῖς γενήσεσθαι προσ-
εδόκησε.

ιθ'. Μάλιστα μὲν οὖν ἐντεῦθεν ἄν τις δυνηθείη κατιδεῖν
ὅσῳ μετριώτερον καὶ πρᾳότερον ἡμεῖς τῶν πραγμάτων ἐπε-

[1] τοιαύτην A. C. L. [2] γενομέναις A. C. L. [3] κυρίους om. A. [4] τῆς om. A. C. L. [5] κατὰ πάντων A. C. L. [6] ἐμποιήσουσι τῶν A. C. L. [7] ἂν om. A. L. [8] ὑπέρχεται A. L. [9] παρὰ πᾶσιν ὁμολογεῖται A. L. ἅπαντες ἴσασιν C. [10] διαβάλλοντες A. C. L. [11] ἐνέβαλον A. C. L.

Ἑκατέραν] utramque, i. e. et Lacedæmoniorum civitatem, non uno, sed diverso tempore. LANG.

Ἐκεῖνοι] I. e. οἱ δέκα ἄνδρες. IDEM.

Τῶν προγεγενημένων] I. e. triginta tyrannorum, qui decemviros tempore anteiverunt. Vid. Harpocrat. in voc. δέκα. IDEM.

μελήθημεν, δεύτερον δ᾽ ἐκ τοῦ ῥηθήσεσθαι μέλλοντος· Σπαρ-
τιᾶται μὲν γὰρ ἔτη δέκα μόλις ἐπεστάτησαν αὐτῶν, ἡμεῖς
δὲ πέντε καὶ ἑξήκοντα συνεχῶς κατέσχομεν τὴν ἀρχήν. καί-
τοι πάντες ἴσασι τὰς πόλεις τὰς ὑφ᾽ ἑτέροις γιγνομένας, c
ὅτι πλεῖστον χρόνον τούτοις παραμένουσιν ὑφ᾽ ὧν ἂν ἐλά-
χιστα κακὰ πάσχουσαι τυγχάνωσιν. ἐκ τούτων τοίνυν
ἀμφότεραι μισηθεῖσαι κατέστησαν εἰς πόλεμον καὶ ταρα-
244 χήν, ἐν ᾗ τὴν μὲν ἡμετέραν εὕροι τις ἄν, ἁπάντων αὐτῇ
καὶ τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν βαρβάρων ἐπιθεμένων, ἔτη δέκα
τούτοις ἀντισχεῖν δυνηθεῖσαν, Λακεδαιμονίους δὲ κρατοῦν-
τας [1]ἔτι κατὰ γῆν, πρὸς Θηβαίους μόνους πολεμήσαντας d
καὶ μίαν μάχην ἡττηθέντας, ἁπάντων ἀποστερηθέντας ὧν
εἶχον, καὶ παραπλησίαις ἀτυχίαις χρησαμένους καὶ συμ-
φοραῖς αἷσπερ ἡμεῖς, καὶ πρὸς τούτοις τὴν μὲν ἡμετέραν πόλιν
[2][ἐν] ἐλάττοσιν ἔτεσιν ἀναλαβοῦσαν αὑτὴν ἢ κατεπολε-
μήθη, Σπαρτιάτας δὲ μετὰ τὴν ἧτταν μηδ᾽ ἐν πολλα-
πλασίῳ χρόνῳ δυνηθέντας καταστῆσαι σφᾶς αὐτοὺς εἰς
τὴν [3]αὐτὴν ἕξιν ἐξ ἧσπερ ἐξέπεσον, ἀλλ᾽ ὁμοίως ἔτι καὶ νῦν e
ἔχοντας.

κ΄. Τὰ τοίνυν πρὸς τοὺς βαρβάρους ὡς ἑκάτεροι προσηνέ-
χθημεν, δηλωτέον· ἔτι γὰρ τοῦτο λοιπόν ἐστιν. ἐπὶ μὲν γὰρ
τῆς ἡμετέρας δυναστείας οὐκ ἐξῆν αὐτοῖς οὔτ᾽ ἐντὸς Ἅλυος
[4]πεζῷ στρατοπέδῳ καταβαίνειν οὔτε μακροῖς πλοίοις ἐπὶ
[5]τάδε πλεῖν Φασήλιδος· ἐπὶ δὲ τῆς Λακεδαιμονίων οὐ μόνον 245
τοῦ πορεύεσθαι καὶ πλεῖν [6]ὅποι βουληθεῖεν ἐξουσίαν ἔλα-
βον, ἀλλὰ καὶ δεσπόται πολλῶν Ἑλληνίδων πόλεων κατέ-
στησαν.

κα΄. Τὴν δὴ καὶ τὰς συνθήκας τὰς πρὸς βασιλέα γεν-
ναιοτέρας καὶ μεγαλοφρονεστέρας ποιησαμένην, καὶ τῶν
πλείστων καὶ μεγίστων τοῖς μὲν βαρβάροις κακῶν τοῖς δ᾽

[1] ἔτι, κατὰ γῆν A. C. L. [2] [ἐν] om. A. L. [3] αὐτῶν A. C. L.
[4] ποταμοῦ πεζῷ καταβαίνειν A. C. L. [5] τἄνδον A. C. L. [6] ὅπου A. L. ὅπη C.

Ἔτη δέκα μόλις] Scil. a clade in Hellesponto ad victoriam apud Cnidum. Cf. Paneg. §. λγ΄.

Αὐτῶν] Np. πραγμάτων. Auger.

Κατέσχομεν] Malim κατείχομεν. Wolf.

Ἐκ τούτων] Scil. κακῶν. Auger. *his rebus*, i. e. imperii administratione. Lang.

Μίαν μάχην] Vid. or. ad Philip. §. ιθ΄. Idem.

Ἕξιν ἐξ ἧσπερ] Perizon. ad Ælian. V. H. v. 9. *se restituere in fortunam qua ceciderunt.* Idem.

Κατέστησαν] Conf. Paneg. §. λϑ΄. Lang.

Ἕλλησιν ἀγαθῶν αἰτίαν γεγενημένην, ἔτι δὲ τῆς [1]Ἀσίας
b τὴν παραλίαν καὶ πολλὴν ἄλλην χώραν [2]τοὺς μὲν πολε-
μίους ἀφελομένην τοῖς δὲ συμμάχοις κτησαμένην, καὶ τοὺς
μὲν ὑβρίζοντας τοὺς δ᾽ ἀποροῦντας παύσασαν, πρὸς δὲ
τούτοις ὑπὲρ αὑτῆς τε πολεμήσασαν ἄμεινον τῆς εὐδοκι-
μούσης περὶ τὰ τοιαῦτα καὶ τὰς συμφορὰς θᾶττον διαλυ-
σαμένην τῶν αὐτῶν τούτων, πῶς οὐ δίκαιόν ἐστιν ἐπαινεῖν
καὶ τιμᾶν μᾶλλον ἢ τὴν ἐν ἅπασι τούτοις ἀπολελειμμένην;
c περὶ μὲν οὖν τῶν πραχθέντων παρ᾽ ἄλληλα καὶ τῶν κινδύ-
νων [3]τῶν ἅμα καὶ πρὸς τοὺς αὐτοὺς γενομένων ἐν τῷ παρ-
όντι ταῦτ᾽ [4]εἶχον εἰπεῖν.

κϐ΄. Οἶμαι δὲ τοὺς ἀηδῶς ἀκούοντας τῶν λόγων τούτων
τοῖς μὲν εἰρημένοις οὐδὲν [5]ἀντερεῖν ὡς οὐκ ἀληθέσιν οὖσιν, 245
οὐδ᾽ αὖ πράξεις ἑτέρας ἕξειν εἰπεῖν περὶ ἃς Λακεδαιμόνιοι
[6]γενόμενοι πολλῶν ἀγαθῶν αἴτιοι τοῖς Ἕλλησι κατέστη-
σαν, κατηγορεῖν δὲ τῆς πόλεως ἡμῶν [7]ἐπιχειρήσειν, ὅπερ
d ἀεὶ ποιεῖν εἰώθασι, καὶ διεξιέναι τὰς δυσχερεστάτας τῶν
πράξεων τῶν ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τῆς κατὰ θάλατταν γεγενη-
μένων, καὶ τάς τε δίκας καὶ τὰς κρίσεις τὰς ἐνθάδε γιγνο-
μένας τοῖς συμμάχοις καὶ τὴν τῶν φόρων εἴσπραξιν [8]δια-
βαλεῖν, καὶ μάλιστα [9]διατρίψειν περὶ τὰ Μηλίων πάθη
καὶ Σκιωναίων [10]καὶ Τορωναίων, [11]οἰομένους ταῖς κατηγο-
ρίαις ταύταις [12]καταρυπανεῖν τὰς τῆς πόλεως εὐεργεσίας
τὰς ὀλίγῳ πρότερον εἰρημένας.

κγ΄. Ἐγὼ δὲ πρὸς ἅπαντα μὲν τὰ δικαίως ἂν ῥηθέντα
e κατὰ τῆς πόλεως οὔτ᾽ ἂν δυναίμην ἀντειπεῖν οὔτ᾽ ἂν ἐπιχει-
ρήσαιμι τοῦτο ποιεῖν· καὶ γὰρ ἂν αἰσχυνοίμην, ὅπερ εἶπον
ἤδη καὶ πρότερον, εἰ τῶν ἄλλων μηδὲ τοὺς θεοὺς ἀναμαρ-

[1] μὲν Ἀσιάς A. L. [2] τοῖς μὲν πολεμίοις A. L. [3] τῶν om. A. C. L.
[4] εἴχομεν A. C. L. [5] ἂν ἀντερεῖν A. L. [6] γιγνόμενοι A. L.
[7] ἐπιχειροῦσιν A. L. ἐπιχειρήσουσιν C. [8] διαβαλοῦσι A. C. L. [9] διατρίψουσι A. C. L.
[10] καὶ Τορωναίων om. A. C. L. [11] οἰόμενοι A. C. L. [12] καταρυπαίνειν A. C. L.

Περὶ τὰ τοιαῦτα] *quæ ad rem militarem pertinent.* Idem.

Τῶν αὐτῶν τούτων] *quam Lacedæmonios.* Idem.

Περὶ μὲν οὖν τῶν πραχθ. παρ᾽ ἄλληλα] Τὸ ἑξῆς· ταῦτα ἐν τῷ παρόντι ἔχομεν εἰπεῖν περὶ τῶν πραχθέντων ἑκατέροις (τουτέστιν, ἡμῖν τε καὶ Λακεδαιμονίοις τιθέντες καὶ ἐξετάζοντες αὐτὰ) παρ᾽ ἄλληλα κ. τ. λ. Cor.

Ἐνθάδε γιγνομένας] F. ἐνθάδε γενομένας. Wolf.

Σκιωναίων] Cf. Thucyd. v. 3. et 32. et Paneg. §. κθ΄.

Καταρυπαίνειν] Καταμολύνειν καὶ καθυβρίζειν. Cor.

Ὅπερ εἶπον ἤδη καὶ πρότ.] Np. in Epistola ad Philipp. secunda. Lang.

τήτους εἶναι νομιζόντων ἐγὼ γλιχοίμην καὶ πειρῴμην πεί-
θειν ὡς περὶ οὐδὲν πώποτε τὸ κοινὸν ἡμῶν πεπλημμέληκεν·
οὐ μὴν ἀλλ᾽ ἐκεῖνό γ᾽ οἴομαι ποιήσειν, τήν τε πόλιν τὴν 246
Σπαρτιατῶν ἐπιδείξειν περὶ τὰς πράξεις τὰς προειρημένας
πολὺ πικροτέραν καὶ χαλεπωτέραν τῆς ἡμετέρας γεγενημέ-
νην, τούς θ᾽ ὑπὲρ ἐκείνων βλασφημοῦντας καθ᾽ ἡμῶν ὡς δυνα-
τὸν ἀφρονέστατα διακειμένους καὶ τοῦ κακῶς ἀκούειν ὑφ᾽
ἡμῶν τοὺς φίλους αὐτῶν αἰτίους ὄντας· ἐπειδὰν γὰρ [1] τὰ
τοιαῦτα κατηγορῶσιν, οἷς ἔνοχοι Λακεδαιμόνιοι μᾶλλον τυγ-
χάνουσιν ὄντες, οὐκ ἀπορούμεν [2] τοῦ περὶ ἡμῶν ῥηθέντος b
μεῖζον ἁμάρτημα κατ᾽ ἐκείνων εἰπεῖν.

κδ΄. Οἷον καὶ νῦν, ἢν μνησθῶσι τῶν ἀγώνων τῶν [3] τοῖς
συμμάχοις ἐνθάδε [4] γιγνομένων, τίς ἐστιν οὕτως ἀφυὴς,
ὅστις οὐχ εὑρήσει πρὸς τοῦτ᾽ ἀντειπεῖν ὅτι πλείους Λακε-
δαιμόνιοι τῶν Ἑλλήνων ἀκρίτους ἀπεκτόνασι τῶν παρ᾽
ἡμῖν, ἐξ οὗ τὴν πόλιν οἰκοῦμεν, εἰς ἀγῶνα καὶ κρίσιν κατα-
στάντων;

κε΄. Τοιαῦτα δὲ καὶ περὶ τῆς εἰσπράξεως τῶν φόρων ἤν
τι λέγωσιν, ἕξομεν εἰπεῖν· πολὺ γὰρ ἐπιδείξομεν συμφορώ- c
246 τερα πράξαντας τοὺς ἡμετέρους ἢ Λακεδαιμονίους ταῖς πό-
λεσι ταῖς τὸν φόρον ἐνεγκούσαις. πρῶτον μὲν γὰρ οὐ προσ-
ταχθὲν ὑφ᾽ ἡμῶν τοῦτ᾽ ἐποίουν, [5] ἀλλ᾽ αὐτοὶ γνόντες, ὅτε
[6] περ τὴν ἡγεμονίαν ἡμῖν τὴν κατὰ θάλατταν ἔδοσαν·
ἔπειτ᾽ οὐχ ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τῆς ἡμετέρας ἔφερον, ἀλλ᾽
ὑπὲρ τῆς δημοκρατίας καὶ τῆς ἐλευθερίας τῆς αὑτῶν καὶ τοῦ
μὴ περιπεσεῖν ὀλιγαρχίας γενομένης τηλικούτοις κακοῖς τὸ d
μέγεθος, ἡλίκοις ἐπὶ τῶν [7] δεκαρχιῶν καὶ τῆς δυναστείας
τῆς Λακεδαιμονίων. ἔτι δ᾽ οὐκ ἐκ τούτων ἔφερον ἐξ ὧν αὐτοὶ
διέσωσαν, ἀλλ᾽ ἀφ᾽ ὧν δι᾽ ἡμᾶς εἶχον· ὑπὲρ ὧν, εἰ καὶ μικρὸς
λογισμὸς ἐνῆν αὐτοῖς, δικαίως ἂν χάριν εἶχον ἡμῖν. παρα-
λαβόντες γὰρ τὰς πόλεις αὐτῶν τὰς μὲν παντάπασιν ἀνα-
στάτους γεγενημένας ὑπὸ τῶν βαρβάρων, τὰς δὲ πεπορθη-

[1] τὰ om. A. C. L. [2] τῶν π. ἡ. ῥηθέντων A. C. L. [3] ἐν τοῖς A.
[4] γενομένων L. [5] ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ A. C. L. [6] περ om. A. C. L.
[7] δεκαδαρχιῶν C. L.

Τὸ κοινὸν ἡμῶν] commune nostrum, i. e. nostra respublica. Auger. Ἡ ἡμετέρα πόλις, ὁ δῆμος. Cor.

Ἀκρίτους ἀπεκτόνασι] Cf. Panegyr. §. λβ΄.

e μένας, εἰς τοῦτο προηγάγομεν ὥστε μικρὸν μέρος τῶν γιγνο-
μένων ἡμῖν διδόντας μηδὲν [1] ἐλάττους ἔχειν αὐτοὺς [2] οἴκους
Πελοποννησίων τῶν οὐδένα φόρον ὑποτελούντων.

κϛ΄. Περὶ τοίνυν τῶν ἀναστάτων γεγενημένων ὑφ᾽ ἑκατέ-
247 ρας τῶν πόλεων, ὃ μόνοις τινὲς ἡμῖν ὀνειδίζουσιν, ἐπιδείξομεν
πολὺ δεινότερα πεποιηκότας οὓς ἐπαινοῦντες διατελοῦσιν.
ἡμῖν μὲν γὰρ συνέπεσε περὶ νησύδρια τοιαῦτα καὶ τηλι-
καῦτα τὸ μέγεθος [3] ἐξαμαρτεῖν, ἃ πολλοὶ τῶν Ἑλλήνων
οὐδ᾽ ἴσασιν, ἐκεῖνοι δὲ τὰς μεγίστας πόλεις [4] τῶν ἐν Πελοπον-
νήσῳ καὶ τὰς πανταχῇ προεχούσας τῶν [5] ἄλλων ἀναστά-
τους ποιήσαντες αὐτοὶ τἀκείνων ἔχουσιν, ἃς ἄξιον ἦν, εἰ καὶ
μηδὲν αὐταῖς [6] πρότερον ὑπῆρχεν ἀγαθὸν, τῆς μεγίστης
b δωρεᾶς παρὰ τῶν Ἑλλήνων τυχεῖν διὰ τὴν στρατείαν τὴν ἐπὶ
Τροίαν, ἐν ᾗ σφᾶς [7] τε αὐτὰς [8] παρέσχον πρωτευούσας [9] καὶ
τοὺς ἡγεμόνας ἀρετὰς ἔχοντας οὐ μόνον τὰς τοιαύτας ὧν
πολλοὶ καὶ [10] τῶν φαύλων κοινωνοῦσιν, ἀλλὰ κἀκείνας ὧν
οὐδεὶς ἂν πονηρὸς ὢν δυνηθείη μετασχεῖν. Μεσσήνη μὲν γὰρ
Νέστορα παρέσχε τὸν φρονιμώτατον ἁπάντων τῶν κατ᾽
ἐκεῖνον τὸν χρόνον [11] γενόμενον, Λακεδαίμων δὲ Μενέλαον
τὸν διὰ σωφροσύνην [12] καὶ δικαιοσύνην μόνον ἀξιωθέντα Διὸς
c γενέσθαι [13] [καὶ κληθῆναι] κηδεστὴν, ἡ δ᾽ Ἀργείων πόλις
Ἀγαμέμνονα τὸν οὐ μίαν οὐδὲ δύο σχόντα [14] μόνον ἀρετὰς, 247
ἀλλὰ πάσας ὅσας ἂν [15] ἔχοι τις εἰπεῖν, καὶ ταύτας οὐ με-
τρίως ἀλλ᾽ ὑπερβαλλόντως· οὐδένα γὰρ εὑρήσομεν τῶν
ἁπάντων οὔτ᾽ ἰδιωτέρας πράξεις μεταχειρισάμενον οὔτε
καλλίους οὔτε μείζους οὔτε τοῖς Ἕλλησιν ὠφελιμωτέρας
οὔτε πλειόνων ἐπαίνων ἀξίας. καὶ τούτοις οὕτω μὲν ἀπη-
d ριθμημένοις εἰκότως [16] ἄν τινες ἀπιστήσειαν, μικρῶν δὲ περὶ

[1] ἐλάττονας A. ἔλαττον L. [2] οἰκείους L. [3] ἐξαμαρτάνειν A. C. L.
[4] τὰς A. C. L. [5] Ἑλλήνων A. C. L. [6] πρότερον αὐταῖς ὑπῆρξεν A. C. L.
[7] τε om. A. C. L. [8] παρεῖχον A. L. [9] τούς θ᾽ A. C. L.
[10] φαῦλοι A. C. L. [11] γενομένων A. C. L. [12] καὶ δικαιοσύνην om. A. C. L.
[13] uncos om. A. C. L. [14] μόνον ἔχοντα A. C. L. [15] ἔχοι τις ἂν A. C. L.
[16] ἂν ἀπιστήσειαν πολλοὶ A. C. L.

Οἴκους] Ἀντὶ τοῦ, οὐσίας, ἀπὸ μέρους τὸ ὅλον. Cor.

Περὶ νησύδρια] Scione nempe et Melus, quarum vero primam urbem Macedoniæ esse scribunt. Wolf.

Τηλικαῦτα] In sensu diminutivo accipe, tantilla: nisi forte accipiendum sit sensu ironico, tanta et tam magna. Auger.

Προεχούσας] Cf. or. ad Phil. §. ια΄. Lang.

Μενέλαον] Γράφε Ἀττικῶς, Μενέλεων. Cor.

Ἰδιωτέρας] Οἰκειοτέρας. τοῦτο δὲ ἐπὶ τοῦ μᾶλλον προσηκούσας, πρεπωδεστέρας. Idem.

Ἀπηριθμημένοις] Ἄνευ ἐλέγχων καὶ μὴ μετ᾽ ἀποδείξεως εἰρημένοις. Wolf.

ἑκάστου ῥηθέντων ἅπαντες ἂν ἀληθῆ με λέγειν ὁμολο-
γήσειαν.

κζ΄. Οὐ δύναμαι δὲ κατιδεῖν, ἀλλ᾽ ἀπορῶ ποίοις [1] ἂν
λόγοις μετὰ ταῦτα χρησάμενος ὀρθῶς [2] εἴην βεβουλευμένος.
αἰσχύνομαι [3] μὲν γὰρ, εἰ, τοσαῦτα περὶ τῆς Ἀγαμέμνονος
ἀρετῆς προειρηκὼς μηδενὸς μνησθήσομαι τῶν ὑπ᾽ ἐκείνου
πεπραγμένων, ἀλλὰ δόξω τοῖς ἀκούουσιν ὅμοιος εἶναι τοῖς
ἀλαζονευομένοις καὶ λέγουσιν ὅ τι ἂν τύχωσιν· ὁρῶ δὲ τὰς
πράξεις τὰς ἔξω λεγομένας τῶν ὑποθέσεων οὐκ ἐπαινου- e
μένας ἀλλὰ ταραχώδεις εἶναι δοκούσας, καὶ πολλοὺς μὲν
ὄντας τοὺς κακῶς χρωμένους αὐταῖς, πολὺ δὲ πλείους τοὺς
ἐπιτιμῶντας. διὸ δέδοικα μὴ καὶ περὶ ἐμὲ συμβῇ τι τοι- 248
οῦτον. οὐ μὴν ἀλλ᾽ αἱροῦμαι βοηθῆσαι τῷ ταὐτὸν ἐμοί τε
καὶ πολλοῖς ἄλλοις πεπονθότι, καὶ διημαρτηκότι τῆς δόξης
ἧς προσῆκε τυχεῖν αὐτὸν, καὶ μεγίστων [4] μὲν ἀγαθῶν
αἰτίῳ γεγενημένῳ περὶ ἐκεῖνον τὸν χρόνον, ἧττον δ᾽ ἐπαι-
νουμένῳ τῶν οὐδὲν ἄξιον λόγου διαπεπραγμένων.

κη΄. Τί γὰρ ἐκεῖνος ἐνέλιπεν, ὃς τηλικαύτην μὲν ἔσχε
τιμὴν, ἧς εἰ πάντες συνελθόντες μείζω ζητοῖεν, οὐδέποτ᾽
ἂν εὑρεῖν δυνηθεῖεν; μόνος γὰρ ἁπάσης τῆς Ἑλλάδος ἠξιώθη b
γενέσθαι στρατηγός. ὁπότερον δὲ, εἴθ᾽ ὑπὸ πάντων αἱρεθεὶς
εἴτ᾽ αὐτὸς κτησάμενος, οὐκ ἔχω λέγειν. ὁποτέρως δ᾽ [5] οὖν
συμβέβηκεν, οὐδεμίαν ὑπερβολὴν λέλοιπε τῆς περὶ αὐτὸν
δόξης τοῖς ἄλλως πως τιμηθεῖσι. ταύτην δὲ λαβὼν τὴν δύ-
ναμιν οὐκ ἔστιν ἥντινα τῶν Ἑλληνίδων πόλεων ἐλύπησεν·
ἀλλ᾽ οὕτως ἦν πόῤῥω [6] τοῦ περί τινας ἐξαμαρτεῖν, ὥστε
παραλαβὼν τοὺς Ἕλληνας ἐν πολέμῳ καὶ ταραχαῖς καὶ
248 πολλοῖς [7] κακοῖς ὄντας, τούτων μὲν αὐτοὺς ἀπήλλαξεν, εἰς c
ὁμόνοιαν δὲ καταστήσας τὰ μὲν περιττὰ τῶν ἔργων καὶ
τερατώδη καὶ μηδὲν ὠφελοῦντα τοὺς ἄλλους ὑπερεῖδε,
στρατόπεδον δὲ συστήσας ἐπὶ τοὺς βαρβάρους ἤγαγε. τού-
του δὲ κάλλιον στρατήγημα καὶ τοῖς Ἕλλησιν ὠφελιμώ-
τερον οὐδεὶς φανήσεται πράξας οὔτε τῶν κατ᾽ ἐκεῖνον τὸν

[1] ἂν om. A. C. L. [2] ἂν εἴην A. C. L. [3] μὲν om. A. L. [4] μὲν om. A. C. L. [5] οὖν om. A. [6] τούτου, ὡς καί τινας ἐν πολ. A. C. L. [7] ἄλλοις κακοῖς A. C. L.

Ἔξω — τῶν ὑποθέσεων] I. e. per digressionem. LANG.

Ταραχώδεις εἶναι] I. e. lectorem a via seducere et confusum reddere. IDEM.

Ταύτην δὲ] Ἴσως· ταύτην γάρ. COR.

Τὰ μὲν περιττὰ τῶν ἔργων] Οἷα τὰ πολλὰ τῶν Ἡρακλέους καὶ τὰ Ξέρξου καὶ τὰ τῶν Πυραμίδων. WOLF.

χρόνον εὐδοκιμησάντων [1] οὔτε τῶν ὕστερον ἐπιγενομένων.
ἃ [2] ᾽κεῖνος πράξας καὶ τοῖς ἄλλοις ὑποδείξας οὐχ οὕτως
d εὐδοκίμησεν, ὡς προσῆκεν αὐτὸν, διὰ τοὺς μᾶλλον ἀγαπῶν-
τας τὰς θαυματοποιΐας τῶν εὐεργεσιῶν καὶ τὰς ψευδο-
λογίας τῆς ἀληθείας, ἀλλὰ τοιοῦτος γενόμενος ἐλάττω
δόξαν ἔχει τῶν οὐδὲ μιμήσασθαι τολμησάντων αὐτόν.

κθ΄. Οὐ μόνον δ᾽ ἐπὶ τούτοις ἄν τις αὐτὸν ἐπαινέσειεν,
ἀλλὰ καὶ ἐφ᾽ οἷς περὶ τὸν αὐτὸν χρόνον ἔπραξεν. εἰς τοῦτο
γὰρ μεγαλοφροσύνης ἦλθεν, ὥστ᾽ οὐκ ἀπέχρησεν αὐτῷ λα-
βεῖν στρατιώτας τῶν ἰδιωτῶν ὁπόσους ἐξ ἑκάστης ἠβουλήθη
e [3] τῆς πόλεως ἀλλὰ τοὺς βασιλέας τοὺς ποιοῦντας ἐν ταῖς
αὑτῶν [4] ὅ τι βουληθεῖεν καὶ τοῖς ἄλλοις προστάττοντας,
τούτους ἔπεισεν ὑφ᾽ αὑτῷ γενέσθαι, καὶ συνακολουθεῖν
ἐφ᾽ οὓς ἂν [5] ἡγῆται, καὶ ποιεῖν τὸ προσταττόμενον, καὶ
βασιλικὸν βίον [6] ἀφέντας στρατιωτικῶς ζῆν, ἔτι δὲ κιν-
249 δυνεύειν καὶ πολεμεῖν οὐχ ὑπὲρ τῆς σφετέρας αὐτῶν πατρί-
δος καὶ βασιλείας, ἀλλὰ λόγῳ μὲν ὑπὲρ Ἑλένης τῆς Με-
νέλεω γυναικὸς, ἔργῳ δ᾽ ὑπὲρ τοῦ μὴ τὴν Ἑλλάδα πάσχειν
ὑπὸ τῶν βαρβάρων μήτε τοιαῦτα, μήθ᾽ οἷα πρότερον αὐτῇ
συνέπεσε περὶ τὴν Πέλοπος μὲν ἁπάσης Πελοποννήσου κα-
τάληψιν, Δαναοῦ δὲ τῆς πόλεως τῆς Ἀργείων, Κάδμου δὲ
b Θηβῶν. ὧν τίς ἄλλος φανήσεται προνοηθεὶς, ἢ τίς ἐμποδὼν
καταστὰς τοῦ μηδὲν ἔτι γενέσθαι τοιοῦτον, πλὴν τῆς ἐκεί-
νου φύσεως καὶ δυνάμεως;

λ΄. Τὸ τοίνυν ἐχόμενον, ὃ τῶν μὲν προειρημένων ἔλαττόν
ἐστι, τῶν δὲ πολλάκις ἐγκεκωμιασμένων μεῖζον καὶ λόγου
μᾶλλον ἄξιον· στρατόπεδον γὰρ συνεληλυθὸς ἐξ ἁπασῶν
τῶν πόλεων, τοσοῦτον [7] τ᾽ πλῆθος ὅσον εἰκὸς, [8] ὃ πολλοὺς
εἶχεν αὐτῷ τοὺς μὲν ἀπὸ θεῶν τοὺς δ᾽ ἐξ αὐτῶν τῶν θεῶν
c γεγονότας, οὐχ ὁμοίως διακειμένους τοῖς πολλοῖς οὐδ᾽ ἴσον 249
φρονοῦντας τοῖς ἄλλοις, ἀλλ᾽ ὀργῆς καὶ θυμοῦ καὶ φθόνου
καὶ φιλοτιμίας μεστοὺς, ἀλλ᾽ ὅμως [9] τὸ τοιοῦτον ἔτη δέκα

[1] οὐδὲ A. L. [2] ἐκεῖνος A. C. L. [3] τῶν πόλεων A. C. L. [4] ἃ βούλονται A. C. L. [5] ἡγήσηται A. C. L. [6] ἀφέντας om. A. C. L. [7] τὸ om. A. L. [8] πολλοὺς ἔχειν τοὺς A. C. L. [9] τοὺς τοιούτους A. C. L.

Θηβῶν] Cf. Helen. Encom. §. λ΄. LANG.

Τοὺς μὲν ἀπὸ θεῶν] I. e. viribus divinis præditi. IDEM. Τοὺς μὲν εἰς θεοὺς ἀναφέροντας τὴν τοῦ γένους καταβολὴν, οἷος ἦν Αἴας υἱωνὸς Αἰακοῦ τοῦ Διός. COR.

Τοὺς ἐξ αὐτῶν τῶν θεῶν] Τοὺς δὲ καὶ ἀμέσως ἐκ θεῶν γεννηθέντας, οἷος ἦν Ἀχιλλεὺς ὁ ἐκ Θέτιδος μιᾶς τῶν Νηρηΐδων. COR.

κατέσχεν οὐ μισθοφοραῖς μεγάλαις οὐδὲ χρημάτων δαπά-
ναις, αἷς νῦν [1]ἅπαντες δυναστεύουσιν, ἀλλὰ τῷ [2]καὶ τῇ
φρονήσει διαφέρειν καὶ δύνασθαι τροφὴν ἐκ τῶν πολεμίων
τοῖς στρατιώταις πορίζειν, καὶ μάλιστα τῷ δοκεῖν ἐκεῖνον
ἄμεινον ὑπὲρ τῆς τῶν ἄλλων βουλεύεσθαι σωτηρίας ἢ τοὺς
ἄλλους περὶ σφῶν αὐτῶν. τὸ τοίνυν τέλος, ὃ πᾶσι τούτοις d
[3]ἐπέθηκεν, οὐδενὸς ἧττον προσήκει θαυμάζειν· οὐ γὰρ
ἀπρεπὲς οὐδ' ἀνάξιον τῶν προειρημένων φανήσεται ποιησά-
μενος, ἀλλὰ λόγῳ μὲν πρὸς μίαν πόλιν πολεμήσας, ἔργῳ
δ' οὐ μόνον πρὸς ἅπαντας τοὺς τὴν Ἀσίαν κατοικοῦντας
ἀλλὰ καὶ πρὸς ἄλλα γένη πολλὰ τῶν βαρβάρων κινδυ-
νεύων, οὐκ ἀπεῖπεν [4]οὐδ' ἀπῆλθε, πρὶν τήν τε πόλιν τοῦ
τολμήσαντος ἐξαμαρτεῖν ἐξηνδραποδίσατο καὶ τοὺς βαρβά-
ρους ἔπαυσεν ὑβρίζοντας. e

λα΄. Οὐκ ἀγνοῶ δὲ τὸ πλῆθος τῶν εἰρημένων περὶ τῆς
Ἀγαμέμνονος ἀρετῆς, οὐδ' ὅτι τούτων [5]καθ' ἓν μὲν ἕκα-
στον, εἴ τινες σκοποῖντο τί ἂν ἀποδοκιμάσειαν, οὐδεὶς ἂν
οὐδὲν αὐτῶν [6]ἀφελεῖν τολμήσειεν, ἐφεξῆς δὲ ἀναγιγνωσκο- 250
μένων ἅπαντες ἂν ἐπιτιμήσειαν ὡς πολὺ πλείοσιν εἰρημέ-
νοις τοῦ δέοντος.

λβ΄. Ἐγὼ δ', εἰ μὲν ἔλαθον ἐμαυτὸν πλεονάζων, ᾐσχυ-
νόμην ἄν, εἰ γράφειν ἐπιχειρῶν περὶ ὧν μηδεὶς ἂν ἄλλος
ἐτόλμησεν, οὕτως ἀναισθήτως διεκείμην· νῦν δ' ἀκριβέστερον
ᾔδειν τῶν ἐπιπλήττειν μοι [7]τολμησόντων, ὅτι πολλοὶ τού-
τοις ἐπιτιμήσουσιν· ἀλλὰ γὰρ ἡγησάμην οὐχ οὕτως ἔσεσθαι
δεινόν, ἢν ἐπὶ τοῦ μέρους τούτου δόξω τισὶ τῶν καιρῶν b
ἀμελεῖν, ὡς [8]ἢν περὶ ἀνδρὸς τοιούτου διαλεγόμενος [9]παρα-
λίπω τι τῶν ἐκείνῳ τε προσόντων ἀγαθῶν κἀμοὶ προση-
κόντων εἰπεῖν. [10]ᾤμην δὲ καὶ παρὰ τοῖς χαριεστάτοις τῶν
ἀκροατῶν εὐδοκιμήσειν, [8]ἢν φαίνωμαι περὶ ἀρετῆς μὲν τοὺς
λόγους ποιούμενος, ὅπως δὲ ταύτης ἀξίως ἐρῶ μᾶλλον

[1] πάντες A. C. L. [2] πολλῷ καὶ A. C. L. [3] προσέθηκεν A. C. L.
[4] οὐκ A. L. [5] τοσούτων ὄντων καθ' A. C. L. [6] ἀφελεῖν αὐτῶν A. C. L.
[7] τολμησάντων A. C. L. [8] ἐὰν A. C. L. [9] παραλείπω A. C. L.
[10] ᾠόμην A. C. L.

Πλεονάζων] Πλείονας τοῦ δέοντος τοὺς λό-
γους ποιούμενος, μακρολογῶν. Idem.
Οὕτως ἀναισθήτως διεκείμην] *usque adeo stupidus essem*, i. e. non sentirem me modum excedere. Lang.
Τῶν καιρῶν] Τοῦ μέτρου. Cor.
Τοῖς χαριεστάτοις] Τοῖς μάλιστα πεπαιδευμένοις. Idem.

σπουδάζων ἢ περὶ τὴν τοῦ λόγου συμμετρίαν· καὶ ταῦτα 250
c σαφῶς εἰδὼς τὴν μὲν περὶ τὸν λόγον ἀκαιρίαν ἀδοξότερον
ἐμὲ ποιήσουσαν, τὴν δὲ περὶ τὰς πράξεις εὐβουλίαν αὐτοὺς
τοὺς ἐπαινουμένους ὠφελήσουσαν· ἀλλ' ὅμως ἐγὼ τὸ λυσι-
τελὲς ἐάσας τὸ δίκαιον [1]εἱλόμην. οὐ μόνον δ' ἂν εὑρεθείην
ἐπὶ τοῖς νῦν λεγομένοις ταύτην ἔχων τὴν διάνοιαν, ἀλλ'
[2]ὁμοίως ἐπὶ πάντων, ἐπεὶ καὶ τῶν πεπλησιακότων μοι φα-
νείην ἂν μᾶλλον χαίρων τοῖς ἐπὶ τῷ βίῳ καὶ ταῖς πράξεσιν
d εὐδοκιμοῦσιν ἢ τοῖς περὶ τοὺς λόγους δεινοῖς εἶναι δοκοῦσι.
καίτοι τῶν μὲν [3]εὖ ῥηθέντων, εἰ καὶ μηδὲν [4]συμβαλοίμην,
ἅπαντες ἂν ἐμοὶ τὴν αἰτίαν [5]ἀναθεῖεν, τῶν δ' ὀρθῶς πραττ-
τομένων εἰ καὶ πάντες [6]εἰδεῖεν με [7]σύμβουλον γεγενημένον,
οὐδεὶς ὅστις οὐκ ἂν αὐτὸν τὸν μεταχειριζόμενον, τὰς πρά-
ξεις ἐπαινέσειεν.

λγ΄. Ἀλλὰ γὰρ οὐκ οἶδ' [8]ὅποι τυγχάνω φερόμενος· [9]ἀεὶ
γὰρ οἰόμενος [10]δεῖν προστιθέναι τὸ τῶν προειρημένων ἐχόμε-
e νον, παντάπασι πόρρω [11]γέγονα τῆς ὑποθέσεως. λοιπὸν οὖν
ἐστὶν οὐδὲν ἄλλο, πλὴν αἰτησάμενον τῷ γήρᾳ συγγνώμην
ὑπὲρ τῆς λήθης καὶ τῆς μακρολογίας, τῶν εἰθισμένων πα-
ραγίγνεσθαι τοῖς τηλικούτοις, ἐπανελθεῖν εἰς τὸν τόπον
ἐκεῖνον ἐξ οὗπερ [12]εἰσέπεσον εἰς τὴν περιττολογίαν ταύτην.
251 οἶμαι [13]δ' ἤδη καθορᾶν ὅθεν ἐπλανήθην.

λδ΄. Τοῖς γὰρ ὀνειδίζουσιν ἡμῶν τῇ πόλει τὰς Μηλίων
καὶ τὰς τῶν τοιούτων πολιχνίων συμφορὰς ἀντέλεγον, οὐχ
ὡς οὐχ ἡμαρτημένων τούτων, ἀλλ' ἐπιδεικνύων τοὺς ἀγα-
πωμένους ὑπ' αὐτῶν, πολὺ πλείους πόλεις καὶ [14]μείζους
ἡμῶν ἀναστάτους πεποιηκότας, ἐν οἷς καὶ περὶ τῆς [15]ἀρε-

[1] προειλόμην A. C. L. [2] ὅλως A. C. L. [3] εὖ om. A. L.
[4] ἕτερον συμβ. A. L. μέρος συμβ. C. [5] ἐπιθεῖεν A. C. L. [6] εἰδεῖεν ἐμὲ A. C. L.
[7] αἴτιον σύμβουλόν τε A. [8] ὅπως A. ὅπη C. L. [9] ἀεὶ γὰρ οἰόμενος om. A. C. L.
[10] δέον A. C. [11] γεγονότα A. L. γεγονὼς C. [12] ἐξέπεσον A. C. L.
[13] δὲ δεῖν καθορᾶν A. C. L. [14] μείζους καὶ πλείους πόλεις A. C. L. [15] ἀρχῆς A. C. L.

Ἀκαιρίαν] Ἀμετρίαν. Idem.
Τὴν δὲ περὶ τὰς πράξεις εὐβουλίαν] I. e. *illis, quos celebro, prudentia in rebus gerendis laudem parit, mihi prolixitas orationis ignominiam.* Videtur enim ἡ Ἀγαμέμνονος εὐβουλία potius quam Isocratis intelligenda. Wolf. Ἴσως ἀντὶ τοῦ εὐβουλίαν ἐγέγραπτο εὐπορίαν, ἵν' ᾖ ὁ νοῦς· Τὸ δὲ πολλὰς πράξεις τῶν ἐπαινουμένων ἔχειν ἐγκωμιάσαι, αὐτοὺς τοὺς ἐπαινουμένους ὠφελῆσον. Ἐπιθ. ιβ΄. Cor.
Τοῖς τηλικούτοις] Τοῖς, οἷος ἐγὼ, πρεσβυτέροις. Idem.
Οὐχ ὡς οὐχ ἡμαρτ. τούτων] *non quod in illis eversionibus Atheniensium nullum peccatum inesset.* Lang.
Τοὺς ἀγαπωμένους ὑπ' αὐτῶν] I. e. Lacedæmonios a quibusdam defensos. Idem.
Ἐν οἷς] Mibi videtur sumendum adverbialiter, et respondere huic quod dicimus Gallice, *à ce sujet.* Auger. *in quo loco, ubi.* Vid. §. κη΄. Lang.

τῆς τῆς Ἀγαμέμνονος καὶ Μενελάου καὶ Νέστορος διελέ-
χθην, ψεῦδος μὲν οὐδὲν λέγων, πλείω δ' ἴσως τῶν μετρίων. b
τοῦτο δ' ἐποίουν ὑπολαβὼν οὐδενὸς ἔλαττον ἁμάρτημα
τοῦτο [1]δόξειν εἶναι τῶν τολμησάντων ἀναστάτους ποιῆσαι
τὰς πόλεις τὰς γεννησάσας καὶ θρεψάσας τοιούτους ἄνδρας,
περὶ ὧν καὶ νῦν ἔχοι τις ἂν πολλοῖς καὶ καλοῖς χρήσασθαι
λόγοις. ἀλλὰ γὰρ ἴσως ἀνόητόν ἐστι περὶ μίαν πρᾶξιν
251 διατρίβειν, ὥσπερ ἀπορίας οὔσης τί ἂν ἔχοι τις εἰπεῖν περὶ
τῆς ὠμότητος καὶ χαλεπότητος τῆς Λακεδαιμονίων, ἀλλ' c
οὐ πολλῆς ἀφθονίας ὑπαρχούσης.

λέ. Οἷς οὐκ ἐξήρκεσε περὶ τὰς πόλεις ταύτας καὶ τοὺς
ἄνδρας [2]τοὺς τοιούτους ἐξαμαρτεῖν, ἀλλὰ καὶ περὶ τοὺς ἐκ
τῶν αὐτῶν ὁρμηθέντας καὶ [3]κοινὴν τὴν στρατείαν ποιησα-
μένους καὶ τῶν αὐτῶν κινδύνων μετασχόντας· λέγω δὲ περὶ
Ἀργείων καὶ Μεσσηνίων. καὶ γὰρ τούτους ἐπεθύμησαν ταῖς
αὐταῖς συμφοραῖς περιβαλεῖν αἷσπερ ἐκείνους· καὶ Μεσση-
νίους μὲν [4]πολιορκοῦντες οὐ πρότερον ἐπαύσαντο πρὶν ἐξέ- d
βαλον ἐκ τῆς χώρας, [5]Ἀργείοις δ' ὑπὲρ τῶν αὐτῶν τούτων
ἔτι καὶ νῦν πολεμοῦσιν. ἃ τοίνυν περὶ [6]Πλαταιᾶς ἔπραξαν,
ἄτοπος ἂν εἴην, εἰ ταῦτ' εἰρηκὼς ἐκείνων μὴ μνησθείην· ὧν
ἐν τῇ χώρᾳ στρατοπεδευσάμενοι [7]μεθ' ἡμῶν καὶ τῶν ἄλλων
συμμάχων, καὶ παραταξάμενοι τοῖς πολεμίοις, καὶ θυσά-
μενοι τοῖς θεοῖς ὑπ' ἐκείνων ἱδρυμένοις, οὐ μόνον ἠλευθερώ-
σαμεν τῶν Ἑλλήνων τοὺς μεθ' ἡμῶν ὄντας ἀλλὰ καὶ τοὺς e
ἀναγκασθέντας γενέσθαι μετ' ἐκείνων, καὶ ταῦτ' ἐπράξα-

[1] δείξειν A. C. L. [2] τούτους ἐξαμαρτάνειν A. C. L. [3] κοινᾶς A. C. L.
[4] πολιορκοῦντες om. A. C. L. [5] Ἀργεῖοι A. L. [6] Πλαταιέας A. C. L.
[7] μετ' αὐτῶν C.

Μενελάου] Γράφε, Μενέλεω. Cor.

Οὐδενὸς ἔλαττον] *nihilo levius*, scil. aliis peccatis. Auger.

Περὶ τὰς πόλεις ταύτας] I. e. in Lacedæmonem, Messenem et Argon tempore occupationis Peloponnesi, ducibus Heraclidis. Vid. §. κς'. Lang.

Τοὺς τοιούτους] Λέγει Ἀγαμέμνονα, Μενέλαον, Νέστορα· περὶ τούτους γὰρ ἐξημάρτανον οἱ τὰς ἐνεγκαμένας αὐτοὺς πόλεις καὶ τοὺς ἀπογόνους αὐτῶν ἀναστάτους ποιοῦντες. Cor.

Ἐκ τῶν αὐτῶν] Supple τόπων, np. ex Doride. Lang.

Τούτους] Ad Messenios tempore belli Messenici. Idem.

Ἐκείνους] Ad primos Messenæ incolas tempore occupationis per Dores spectat. Idem.

Ἃ τοίνυν κ. τ. λ.] Construe: ταῦτ' εἰρηκὼς (hæc de Messenæ eversione) τοίνυν ἄτοπος ἂν εἴην, εἰ ἐκείνων μὴ μνησθείην, ἃ περὶ Πλαταιᾶς ἔπραξαν (οἱ Λακεδαιμόνιοι). Idem.

Μεθ' ἡμῶν] Γράφε, μετ' αὐτῶν, τουτέστι μετὰ τῶν Λακεδαιμονίων. Cor.

Τοῖς πολεμίοις] I. e. Persis. Lang.

Ὑπ' ἐκείνων] I. e. a Platæensibus. Idem.

Ἠλευθερώσαμεν] Pro ἠλευθέρωσαν μεθ' ἡμῶν. Idem.

Μεθ' ἡμῶν] I. e. cum Græcis nobis, libertatis Græcorum defensoribus. Idem.

Μετ' ἐκείνων] I. e. cum Persis. Idem.

μεν Πλαταιέας μόνους λαβόντες Βοιωτῶν συναγωνιστάς·
οὓς οὐ πολὺν χρόνον διαλιπόντες Λακεδαιμόνιοι, χαριζόμενοι
Θηβαίοις, ἐκπολιορκήσαντες ἅπαντας ἀπέκτειναν πλὴν τῶν
252 ἀποδρᾶναι δυνηθέντων. περὶ οὓς ἡ πόλις ἡμῶν οὐδὲν ὁμοία
γέγονεν ἐκείνοις· οἱ μὲν γὰρ περί τε τοὺς εὐεργέτας τῆς Ἑλ-
λάδος καὶ τοὺς συγγενεῖς τοὺς αὐτῶν τὰ τοιαῦτα ἐξαμαρ-
τάνειν ἐτόλμησαν, οἱ δ' ἡμέτεροι Μεσσηνίων μὲν τοὺς διασω-
θέντας εἰς Ναύπακτον κατῴκισαν, Πλαταιέων δὲ τοὺς
[1]περιγενομένους πολίτας ἐποιήσαντο καὶ τῶν ὑπαρχόντων
αὐτοῖς ἁπάντων μετέδοσαν. ὥστ' εἰ μηδὲν [2]εἴχομεν ἄλλο
b περὶ [3]τοῖν πολέοιν εἰπεῖν, ἐκ τούτων ῥᾴδιον εἶναι καταμα-
θεῖν τὸν τρόπον ἑκατέρας αὐτῶν, καὶ ποτέρα πλείους πόλεις
καὶ μείζους ἀναστάτους πεποίηκεν.

λς'. Αἰσθάνομαι δὲ πάθος μοι συμβαῖνον ἐναντίον τοῖς
ὀλίγῳ πρότερον εἰρημένοις· τότε μὲν γὰρ εἰς ἄγνοιαν [4]καὶ
πλάνον καὶ λήθην ἐνέπεσον, νῦν δ' οἶδα σαφῶς ἐμαυτὸν οὐκ
ἐμμένοντα τῇ πρᾳότητι τῇ περὶ τὸν λόγον, ἣν εἶχον ὅτ'
ἠρχόμην γράφειν αὐτὸν, ἀλλὰ λέγειν [5]τ' ἐπιχειροῦντα 252
c [6]περὶ ὧν οὐκ [7]ᾤμην ἐρεῖν, θρασύτερόν τε διακείμενον ἢ κατ'
ἐμαυτὸν, ἀκρατῆ τε γιγνόμενον ἐνίων [8]ὧν λέγω διὰ τὸ πλῆ-
θος τῶν εἰπεῖν ἐπιῤῥεόντων. ἐπειδήπερ οὖν ἐπελήλυθέ μοι
τὸ [9]παῤῥησιάζεσθαι, καὶ λέλυκα τὸ στόμα, καὶ τοιαύτην
τὴν ὑπόθεσιν ἐποιησάμην ὥστε μήτε καλὸν εἶναί [10]μοι μήτε
δυνατὸν παραλιπεῖν τὰς τοιαύτας πράξεις, ἐξ ὧν οἷόν τ'
ἐστὶν ἐπιδεικνύναι [11]πλείονος ἀξίαν τὴν πόλιν ἡμῶν [12]γεγε-
d νημένην περὶ τοὺς Ἕλληνας τῆς Λακεδαιμονίων, οὐ κατα-
σιωπητέον οὐδὲ περὶ τῶν ἄλλων κακῶν τῶν οὔπω μὲν εἰρη-
μένων ἐν δὲ τοῖς Ἕλλησι γεγενημένων, ἀλλ' ἐπιδεικτέον
τοὺς μὲν ἡμετέρους ὀψιμαθεῖς αὐτῶν γεγενημένους, Λακε-
δαιμονίους δὲ τὰ μὲν πρώτους τὰ δὲ μόνους [13]ἐξαμαρτάντας.

λζ'. Πλεῖστοι μὲν οὖν κατηγοροῦσιν ἀμφοῖν [14]τοῖν πο-

[1] παραγενομένους A. [2] ἔχοιμεν A. C. L. [3] ταῖν A. C. L.
[4] καὶ πλάνον om. A. C. L. [5] τ' om. A. C. L. [6] ταῦτα περὶ A. C. L.
[7] ᾠόμην A. C. L. [8] λέγω δὲ διὰ A. C. L. [9] παῤῥησιάσασθαι A. C. L.
[10] μοι om. A. C. L. [11] [12] γεγενημένην ἡμῶν A. C. L.
[13] ἐξημαρτηκότας A. C. L. [14] ταῖν A. C. L.

Τοὺς εὐεργέτας] Ad Platæenses, τοὺς συγγενεῖς ad Messenios, spectat. Idem.

Ἐναντίον] Nimiam nempe peccatorum Lacedæmoniorum recordationem. Idem.

Εἰπεῖν] Ὀβελιστέον ἔμοιγε δοκεῖ. ἢ γραπτέον, τῶν εἰπεῖν ἔτι γ' ἐνόντων, ἢ τῶν εἰπεῖν ἐπειγόντων. Cor.

λέοιν, ὅτι [1]προσποιούμεναι κινδυνεῦσαι πρὸς τοὺς βαρβά-
ρους ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων οὐκ εἴασαν τὰς πόλεις αὐτονόμους
εἶναι καὶ διοικῆσαι τὰ σφέτερ' αὐτῶν ὅπως ἑκάστῃ συνέ- e
φερεν, ἀλλ' ὥσπερ αἰχμαλώτους εἰληφυῖαι διελόμεναι κατε-
δουλώσαντο πάσας αὐτὰς, καὶ παραπλήσιον ἐποίησαν τοῖς
παρὰ μὲν τῶν ἄλλων τοὺς οἰκέτας εἰς ἐλευθερίαν ἀφαιρου-
μένους, σφίσι δ' αὐτοῖς δουλεύειν ἀναγκάζουσι.

λη'. Τοῦ δὲ λέγεσθαι ταῦτα καὶ πολὺ πλείω καὶ πι- 253
κρότερα τούτων οὐχ ἡμεῖς αἴτιοι γεγόναμεν, ἀλλ' οἱ νῦν
μὲν ἐν τοῖς λεγομένοις ἡμῖν ἀντιτεταγμένοι, τὸν δ' ἄλλον
χρόνον ἐν τοῖς πραττομένοις ἅπασι. τοὺς μὲν γὰρ ἡμετέρους
προγόνους οὐδεὶς ἂν ἐπιδείξειεν ἐν τοῖς ἐπέκεινα χρόνοις τοῖς
ἀναριθμήτοις οὐδεμιᾶς πόλεως οὔτε μείζονος οὔτ' ἐλάτ-
τονος ἄρχειν ἐπιχειρήσαντας· Λακεδαιμονίους δὲ πάντες
ἴσασιν, ἀφ' οὗπερ εἰς Πελοπόννησον εἰσῆλθον, οὐδὲν ἄλλο b
πράττοντας οὐδὲ βουλευομένους πλὴν ὅπως μάλιστα μὲν
ἁπάντων ἄρξουσιν, εἰ δὲ μὴ, Πελοποννησίων. ἀλλὰ μὴν καὶ
τὰς στάσεις καὶ τὰς σφαγὰς καὶ τὰς τῶν πολιτειῶν με-
ταβολὰς, [2]ἃς ἀμφοτέροις τινὲς ἡμῖν ἐπιφέρουσιν, ἐκεῖνοι
253 μὲν ἂν φανεῖεν ἁπάσας τὰς πόλεις πλὴν ὀλίγων μεστὰς
πεποιηκότες τῶν τοιούτων συμφορῶν καὶ νοσημάτων, τὴν δ'
ἡμετέραν πόλιν οὐδεὶς ἂν [3]οὐδ' εἰπεῖν τολμήσειε πρὸ τῆς
ἀτυχίας τῆς ἐν Ἑλλησπόντῳ γενομένης, ὡς τοιοῦτον ἐν τοῖς c
συμμάχοις τι [4]διαπραξαμένη ἦν. ἀλλ', ἐπειδὴ Λακεδαι-
μόνιοι κύριοι καταστάντες τῶν Ἑλλήνων πάλιν ἐξέπιπτον
ἐκ τῶν πραγμάτων, ἐν τούτοις τοῖς καιροῖς στασιαζουσῶν
τῶν ἄλλων πόλεων, δύ' ἢ τρεῖς τῶν στρατηγῶν τῶν ἡμε-
τέρων — οὐ γὰρ [5]ἀποκρύψομαι τἀληθὲς — ἐξήμαρτον περί
τινας αὐτῶν ἐλπίζοντες, ἢν μιμήσωνται τὰς Σπαρτιατῶν
πράξεις, μᾶλλον αὐτὰς δυνήσεσθαι κατασχεῖν. ὥστε d

[1] προσποιούμενοι A.
[2] ἃς - - - ἐπιφέρουσιν om. A. C. L.
[3] οὐδ' om. A. C. L.
[4] διαπεπραγμένη [ἦν] C. διαπεπραγμένην A. L.
[5] ἀποκρύψαιμι A. L. [ἂν] ἀποκρύψαιμι C.

Διελόμεναι] Cf. Paneg. §. β'.

Οἱ νῦν μὲν — ἡμῖν ἀντιτετ.] *nobis hac in accusatione contradicentes*, np. Lacedæmonii. LANG.

Ἀναριθμήτοις] Per totum imperii tempus a Salaminia victoria usque ad cladem in Hellesponto. cf. §. ιθ'. IDEM.

Ἁπάντων ἄρξουσιν] Cf. §. ιϛ'. IDEM.

Τὰς στάσεις] Sub. κατά. AUGER.

Πρὸ τῆς ἀτυχίας] I. e. per totum imperii Atheniensium primi tempus usque ad cladem ad Ægospotamon. LANG.

δικαίως [1]ἂν ἐκείνοις μὲν ἅπαντες [2]ἐγκαλέσειαν ὡς ἀρχη-
γοῖς γεγενημένοις καὶ διδασκάλοις τῶν τοιούτων ἔργων, τοῖς
[3]δ' ἡμετέροις, ὥσπερ τῶν μαθητῶν τοῖς ὑπὸ τῶν ὑπι-
σχνουμένων ἐξηπατημένοις καὶ διημαρτηκόσι τῶν ἐλπίδων,
εἰκότως ἂν συγγνώμην [4]ἔχοιεν.

λθ'. Τὸ τοίνυν τελευταῖον, ὃ μόνοι [5]καὶ καθ' αὐτοὺς
e ἔπραξαν, τίς οὐκ οἶδεν ὅτι, κοινῆς ἡμῖν τῆς ἔχθρας ὑπαρ-
χούσης τῆς πρὸς τοὺς βαρβάρους καὶ τοὺς βασιλέας αὐ-
τῶν, ἡμεῖς μὲν ἐν πολέμοις πολλοῖς γιγνόμενοι καὶ μεγά-
λαις συμφοραῖς ἐνίοτε περιπίπτοντες καὶ τῆς χώρας [6]ἡμῶν
θαμὰ πορθουμένης [7]καὶ τεμνομένης οὐδεπώποτ' ἀπεβλέ-
ψαμεν πρὸς τὴν ἐκείνων φιλίαν καὶ συμμαχίαν, ἀλλ' ὑπὲρ
ὧν τοῖς Ἕλλησιν ἐπεβούλευσαν μισοῦντες αὐτοὺς διετελέ-
σαμεν μᾶλλον ἢ τοὺς ἐν τῷ παρόντι κακῶς ἡμᾶς ποιοῦντας·
254 Λακαδαιμόνιοι δ' οὔτε πάσχοντες κακὸν οὐδὲν οὔτε μέλ-
λοντες οὔτε δεδιότες εἰς τοῦτ' ἀπληστίας ἦλθον, ὥστ' οὐκ
ἐξήρκεσεν αὐτοῖς ἔχειν τὴν κατὰ γῆν ἀρχὴν, ἀλλὰ καὶ τὴν
κατὰ θάλατταν δύναμιν οὕτως ἐπεθύμησαν λαβεῖν, ὥστε
κατὰ τοὺς αὐτοὺς χρόνους τούς τε συμμάχους τοὺς ἡμετέ-
ρους ἀφίστασαν, ἐλευθερώσειν αὐτοὺς ὑπισχνούμενοι, καὶ
βασιλεῖ περὶ φιλίας διελέγοντο καὶ συμμαχίας, παραδώσειν
b αὐτῷ φάσκοντες ἅπαντας τοὺς ἐπὶ τῆς Ἀσίας [8]κατοικοῦντας·
πίστεις δὲ δόντες [9]τούτοις [10]ἀμφοτέροις καὶ καταπολεμή-
σαντες ἡμᾶς, οὓς μὲν ἐλευθερώσειν [11]ὤμοσαν, κατεδουλώ-
σαντο μᾶλλον ἢ τοὺς Εἵλωτας, βασιλεῖ δὲ τοιαύτην χάριν 254
ἀπέδοσαν ὥστ' ἔπεισαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Κῦρον ὄντα νεώ-
τερον ἀμφισβητεῖν τῆς βασιλείας, καὶ στρατόπεδον αὐτῷ
συναγαγόντες καὶ Κλέαρχον στρατηγὸν ἐπιστήσαντες ἀνέ-
c πεμψαν ἐπ' ἐκεῖνον· ἀτυχήσαντες δ' ἐν τούτοις καὶ γνω-

[1] ἂν om. A. C. L.
[2] ἐγκαλέσαιμεν A. C. L.
[3] μέντοι A. L.
[4] ἔχοιμεν A. C. L.
[5] καὶ om. A. C. L.
[6] ἡμῖν θαμινὰ A. C. L.
[7] καὶ τεμνομένης om. A. C. L.
[8] οἰκοῦντας A. C. L.
[9] τούτων A. C. L.
[10] ἀμφοτέρους A. L.
[11] ὡμολόγησαν A. C. L.

Πίστεις δὲ δόντες κ. τ. λ.] Ὁ νοῦς· Πίστεις δόντες ἀμφοτέροις, ἤγουν τοῖς θ' ἡμετέροις συμμάχοις τοῦ ἐλευθερώσειν αὐτοὺς καὶ τῷ Περσῶν βασιλεῖ τοῦ παραδώσειν αὐτῷ τοὺς ἐπὶ τῆς Ἀσίας οἰκοῦντας, ἀμφοτέρους ἐξηπάτησαν, τοὺς μὲν συμμάχους ἡμῶν ἀντὶ τοῦ ἐλευθερῶσαι καταδουλωσάμενοι, τὸν δὲ βασιλέα, ἀντὶ τοῦ παραδοῦναι τοὺς ἐπὶ τῆς Ἀσίας οἰκοῦντας αὐτῷ, τὴν βασιλείαν αὐτοῦ ἐπιχειρήσαντες ἀφελέσθαι. COR.

Κλέαρχον] Hæc dicuntur accusatorie contra historiam. Nam Clearchus a Lacedæmoniis exsilio fuerat mulctatus: non igitur Lacedæmonis auctoritate et nomine Cyro militabat. AUGER.

σθέντες ὧν ἐπεθύμουν, καὶ μισηθέντες ὑπὸ πάντων, εἰς πό-
λεμον καὶ ταραχὰς τοσαύτας κατέστησαν, [1]ὅσας εἰκὸς τοὺς
[2]καὶ περὶ τοὺς Ἕλληνας καὶ τοὺς βαρβάρους ἐξημαρτηκότας.
περὶ ὧν οὐκ οἶδ' ὅτι δεῖ πλείω λέγοντα διατρίβειν, πλὴν
ὅτι καταναυμαχηθέντες ὑπό τε τῆς βασιλέως δυνάμεως καὶ
τῆς Κόνωνος στρατηγίας τοιαύτην ἐποιήσαντο τὴν εἰρήνην,
ἧς οὐδεὶς ἂν ἐπιδείξειεν οὔτ' αἰσχίω [3]πώποτε γενομένην
οὔτ' ἐπονειδιστοτέραν οὔτ' ὀλιγωροτέραν τῶν Ἑλλήνων οὔτ' d
ἐναντιωτέραν τοῖς λεγομένοις ὑπό τινων περὶ τῆς ἀρετῆς τῆς
Λακεδαιμονίων· οἵτινες, ὅτε μὲν [4]αὐτοὺς ὁ βασιλεὺς δε-
σπότας τῶν Ἑλλήνων κατέστησεν, ἀφελέσθαι τὴν βασι-
λείαν αὐτοῦ καὶ τὴν εὐδαιμονίαν ἅπασαν ἐπεχείρησαν,
ἐπειδὴ δὲ καταναυμαχήσας ταπεινοὺς ἐποίησεν, οὐ μικρὸν
μέρος αὐτῷ [5]τῶν Ἑλλήνων παρέδωκαν ἀλλὰ πάντας τοὺς
τὴν Ἀσίαν οἰκοῦντας, διαῤῥήδην γράψαντες χρῆσθαι τοῦθ' e
ὅ τι ἂν αὐτὸς βούληται, καὶ οὐκ ᾐσχύνθησαν τοιαύτας
ποιούμενοι τὰς ὁμολογίας περὶ ἀνδρῶν, οἷς χρώμενοι συμ-
μάχοις ἡμῶν τε περιεγένοντο καὶ τῶν Ἑλλήνων κύριοι κα-
τέστησαν καὶ τὴν Ἀσίαν ἅπασαν ἤλπισαν [6]κατασχήσειν,
ἀλλὰ τὰς τοιαύτας συνθήκας αὐτοί τ' ἐν τοῖς ἱεροῖς τοῖς 255
σφετέροις αὐτῶν ἀνέγραψαν καὶ τοὺς συμμάχους ἠνά-
γκασαν.

μ'. Τοὺς μὲν οὖν ἄλλους οὐκ [7]οἴομαι πράξεων ἑτέρων
ἐπιθυμήσειν ἀκούειν, ἀλλ' ἐκ τῶν [8]εἰρημένων ἱκανῶς μεμα-
θηκέναι [9]νομιεῖν ὁποία τις [10]τοῖν πολέοιν ἑκατέρα περὶ τοὺς
Ἕλληνας γέγονεν· ἐγὼ δὲ οὐχ οὕτω τυγχάνω διακείμενος,
ἀλλ' ἡγοῦμαι τὴν ὑπόθεσιν ἣν ἐποιησάμην ἄλλων τε πολλῶν b
προσδεῖσθαι λόγων, καὶ μάλιστα τῶν ἐπιδειξόντων τὴν

[1] ὅσον A. C. L. [2] καὶ om. A. C. L. [3] ποτὲ A. C. L. [4] αὐτοὺς om. A. L.
[5] τῶν Ἑλλήνων om. A. C. L. [6] κατασχεῖν A. C. L. [7] οἶμαι A. C. L.
[8] προειρημένων A. C. L. [9] νομίζειν A. L. νομίζω C. [10] ταῖν A. C. L.

Ὧν ἐπεθύμουν] *quarum rerum cupidi essent.* Vid. Evag. §. κα'. LANG. Μήποτε δὲ ἐγέγραπτο· γνωσθέντες ἐξ ὧν ἐπεθύμουν, τουτέστι, κατάδηλοι γεγονότες οἷοι ἦσαν ἐξ ἐκείνων ὧν ἐπεθύμουν. COR.

Εἰς πόλεμον — κατέστησαν] Vid. or. ad Philip. §. λζ'. LANG.

Καὶ τῆς Κόνωνος στρατ.] Vid. Evag. §. κα'. fin. IDEM.

Πάντας τοὺς τὴν Ἀσίαν οἰκ.] Xenoph. Hell. V. 1. 25. Ἀρταξέρξης νομίζει δίκαιον τὰς ἐν τῇ Ἀσίᾳ πόλεις ἑαυτοῦ εἶναι. Cf. Paneg. §. λδ'. IDEM.

Τοῦθ' ὅτι] Pro οὕτως ὥσπερ. χρῆσθαι scilicet τοῖς τὴν Ἀσίαν κατοικοῦσιν. WOLF.

Ἠνάγκασαν] Ἀναγράψαι δηλονότι ἑκάστους ἐν τοῖς παρ' αὐτοῖς ἱεροῖς, ὥσπερ οἱ Λακεδαιμόνιοι ἀνέγραψαν ἐν τοῖς αὐτῶν. COR.

ἄνοιαν τῶν ἀντιλέγειν τοῖς εἰρημένοις [1]ἐπιχειρησόντων· οὓς
οἴομαι ῥᾳδίως εὑρήσειν.

μα'. Τῶν γὰρ ἀποδεχομένων ἁπάσας τὰς Λακεδαι- 255
μονίων πράξεις, τοὺς μὲν βελτίστους αὐτῶν ἡγοῦμαι καὶ
πλεῖστον νοῦν ἔχοντας τὴν μὲν Σπαρτιατῶν πολιτείαν
ἐπαινέσεσθαι, καὶ τὴν αὐτὴν γνώμην ἕξειν περὶ αὐτῆς ἥνπερ
πρότερον, περὶ δὲ τῶν εἰς τοὺς Ἕλληνας πεπραγμένων
c [2]ὁμονοήσειν τοῖς ὑπ' ἐμοῦ λεγομένοις, τοὺς δὲ φαυλοτέρους
οὐ μόνον τούτων ὄντας ἀλλὰ καὶ τῶν πολλῶν, καὶ περὶ μὲν
ἄλλου πράγματος οὐδενὸς ἂν οἵους τε γενομένους ἀνεκτῶς
εἰπεῖν, περὶ δὲ Λακεδαιμονίων οὐ δυναμένους σιωπᾷν, ἀλλὰ
προσδοκῶντας, ἢν ὑπερβάλλοντας τοὺς ἐπαίνους περὶ ἐκεί-
νων ποιῶνται, τὴν αὐτὴν λήψεσθαι δόξαν τοῖς ἁδροτέροις
αὐτῶν καὶ πολὺ βελτίοσιν εἶναι δοκοῦσι· τοὺς [3]δὴ τοιούτους,
d ἐπειδὰν αἴσθωνται τοὺς τόπους ἅπαντας προκατειλημμένους
καὶ μηδὲ πρὸς ἓν ἀντειπεῖν ἔχωσι τῶν εἰρημένων, ἐπὶ τὸν
λόγον οἶμαι τρέψεσθαι τὸν περὶ τῶν πολιτειῶν, καὶ [4]παρα-
βάλλοντας τἀκεῖ καθεστῶτα τοῖς ἐνθάδε, καὶ μάλιστα
τὴν σωφροσύνην καὶ τὴν πειθαρχίαν πρὸς τὰς παρ' ἡμῖν
ὀλιγωρίας, ἐκ τούτων ἐγκωμιάσειν τὴν Σπάρτην.
e μβ'. Ἢν δὴ [5]τοιοῦτον ἐπιχειρῶσί [6]τι ποιεῖν, προσήκει
τοὺς εὖ φρονοῦντας ληρεῖν νομίζειν αὐτούς. ἐγὼ γὰρ ὑπεθέ-
μην οὐχ ὡς περὶ τῶν πολιτειῶν διαλεξόμενος, ἀλλ' ὡς ἐπι-
δείξων τὴν πόλιν ἡμῶν πολὺ πλείονος ἀξίαν [7]Λακεδαι-
μονίων περὶ τοὺς Ἕλληνας γεγενημένην. ἣν μὲν οὖν ἀναιρῶσί
τι τούτων, ἢ πράξεις ἑτέρας κοινὰς λέγωσι περὶ ἃς ἐκεῖνοι
βελτίους ἡμῶν γεγόνασιν, εἰκότως ἂν ἐπαίνου τυγχάνοιεν·
256 ἢν δὲ λέγειν ἐπιχειρῶσι περὶ ὧν ἐγὼ μηδεμίαν μνείαν
[8]ποιησαίμην, δικαίως ἂν ἅπασιν ἀναισθήτως ἔχειν δοκοῖεν.

μγ'. Οὐ μὴν ἀλλ' ἐπειδήπερ αὐτοὺς οἴομαι τὸν λόγον
τὸν περὶ τῶν πολιτειῶν εἰς τὸ μέσον ἐμβαλεῖν, οὐκ ὀκνήσω
διαλεχθῆναι περὶ αὐτῶν· οἶμαι γὰρ ἐν αὐτοῖς τούτοις τὴν

[1] ἐπιχειρησάντων A. C. L. [2] ὁμολογήσειν A. C. L. [3] δὲ C.
[4] παραθέντας A. C. L. [5] τοιοῦτο A. C. L. [6] τι om. A. C. L.
[7] ἢ τὴν Λακεδαιμονίων A. C. L. [8] ἐποιησάμην A. C. L.

Ἥνπερ πρότερον] I. e. cui (opinioni) antea semper adhæserunt. LANG.

Τῶν πολλῶν] *plebe.* IDEM.

Τοῖς ἁδροτέροις] *iis qui longe ipsis copiosiores sunt.* IDEM. Τοῖς ἐπισημοτέροις τῶν ἐπαινούντων Λακεδαιμονίους. COR.

Τἀκεῖ] I. e. apud Lacedæmonios. LANG.

πόλιν ἡμῶν ἐπιδείξειν πλέον διενεγκοῦσαν ἢ τοῖς ἤδη προειρη-
μένοις.

μδ΄. Καὶ μηδεὶς ὑπολάβῃ με ταῦτ᾿ εἰρηκέναι περὶ ταύ-
256 της, ἣν ἀναγκασθέντες μετελάβομεν, ἀλλὰ περὶ τῆς τῶν b
προγόνων, ἧς οὐ καταφρονήσαντες οἱ πατέρες ἡμῶν ἐπὶ τὴν
νῦν καθεστῶσαν ὥρμησαν, ἀλλὰ περὶ μὲν τὰς ἄλλας πρά-
ξεις πολὺ σπουδαιοτέραν [1] ἐκείνην προκρίναντες, περὶ δὲ τὴν
δύναμιν τὴν κατὰ θάλατταν, ταύτην χρησιμωτέραν εἶναι
νομίζοντες· ἣν λαβόντες καὶ [2] καλῶς ἐπιμεληθέντες οἷοί τ᾿
ἐγένοντο καὶ τὰς ἐπιβουλὰς τὰς Σπαρτιατῶν ἀμύνασθαι
καὶ [3] τὴν Πελοποννησίων ἁπάντων [4] ῥώμην, [5] ὧν κατήπειγε
τὴν πόλιν περὶ ἐκεῖνον τὸν χρόνον μάλιστα περιγενέσθαι c
πολεμοῦσαν. ὥστ᾿ οὐδεὶς ἂν δικαίως ἐπιτιμήσειε τοῖς ἑλο-
μένοις αὐτήν· οὐ γὰρ διήμαρτον τῶν ἐλπίδων, οὐδ᾿ ἠγνόησαν
[6] οὐδὲν οὔτε τῶν ἀγαθῶν οὔτε τῶν [7] κακῶν τῶν προσόντων
ἑκατέρᾳ τῶν δυνάμεων, ἀλλ᾿ ἀκριβῶς ᾔδεσαν τὴν μὲν κατὰ
γῆν ἡγεμονίαν [8] ὑπ᾿ εὐταξίας καὶ σωφροσύνης καὶ πειθαρ-
χίας καὶ τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων μελετωμένην, τὴν δὲ
κατὰ θάλατταν δύναμιν οὐκ ἐκ τούτων αὐξανομένην, ἀλλ᾿ d
ἔκ [9] τε τῶν τεχνῶν τῶν περὶ τὰς ναῦς καὶ τῶν ἐλαύνειν
αὐτὰς δυναμένων καὶ τῶν τὰ σφέτερα μὲν αὐτῶν ἀπολωλε-
κότων, ἐκ δὲ τῶν ἀλλοτρίων πορίζεσθαι τὸν βίον εἰθισμέ-
νων· ὧν εἰσπεσόντων εἰς τὴν πόλιν οὐκ ἄδηλος ἦν ὅ τε
κόσμος ὁ [10] τῆς πολιτείας τῆς πρότερον ὑπαρχούσης λυθη-
σόμενος, ἥ τε τῶν συμμάχων εὔνοια ταχέως ληψομένη με-
ταβολήν, ὅταν οἷς πρότερον χώρας ἐδίδοσαν καὶ πόλεις, τού-
τους ἀναγκάζωσι συντάξεις καὶ φόρους ὑποτελεῖν, ἵν᾿ ἔχωσι e
μισθὸν διδόναι τοῖς τοιούτοις οἵους ὀλίγῳ πρότερον εἶπον.

1 ἐκείνην om. L. 2 καλῶς om. A. C. L. 3 τῆς A. 4 ῥώμης A. 5 ἣ A. L. 6 οὐδὲν om. L. 7 κακῶν οὔτε τῶν ἀγαθῶν A. C. L. 8 ἐπ᾿ A. C. L. 9 τε om. A. C. L. 10 τῆς πρότερον ὑπαρχούσης πολιτείας A. C. L.

Ἧς οὐ καταφρον. — ὥρμησαν] quam (majorem reipublicæ formam) *non propter contemptum in hanc præsentem mutarunt.* Idem.

Νομίζοντες] Ἴσως· νομίσαντες. Cor.

Οἷοί τ᾿ ἐγένοντο κ. τ. λ.] Ὁ νοῦς· Ἠδυνήθησαν οἱ πατέρες ἡμῶν ἀμύνασθαι καὶ τὰς ἐπιβουλὰς (insidias) τῶν Σπαρτιατῶν καὶ τὴν ῥώμην τῶν Πελοποννησίων ἁπάντων, ὧν κατέπειγε, τουτέστι, ὧν ἀναγκαῖον ἦν μάλιστα, κατ᾿ ἐκεῖνον τὸν χρόνον τὴν πόλιν ἡμῶν περιγενέσθαι πολεμοῦσαν. Ἐχρήσατο δὲ καὶ ἀλλαχοῦ (πρὸς Φίλ. λθ΄.) τῷ κατεπείγω ὁ ῥήτωρ ἀπροσώπως, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν ἐλλειπτικῶς. Idem.

Πειθαρχίας] Γαλλιστὶ *discipline.* Idem.

Εἰσπεσόντων] (quod genus hominum) *quum in urbem confluxisset.* Lang.

Τούτους] Τοὺς συμμάχους. Cor. Sed alia vide §. κε΄.

Τοῖς τοιούτοις] I. e. τοῖς ἐλαύνειν τὰς ναῦς δυναμένοις, quorum paulo ante mentionem fecit. Lang.

ἀλλ᾿ ὅμως οὐδὲν ἀγνοοῦντες τῶν προειρημένων ἐνόμιζον τῇ
πόλει [1] [τῇ] τηλικαύτῃ μὲν τὸ μέγεθος, τοιαύτην δ᾿ ἐχούσῃ
δόξαν, λυσιτελεῖν καὶ πρέπειν ἁπάσας ὑπομεῖναι τὰς
257 δυσχερείας μᾶλλον ἢ τὴν Λακεδαιμονίων ἀρχήν· [2] δυοῖν γὰρ
πραγμάτοιν προτεινομένοιν μὴ σπουδαίοιν, κρείττω τὴν
αἵρεσιν εἶναι τοῦ δεινὰ ποιεῖν ἑτέρους ἢ πάσχειν αὐτοὺς
[3] καὶ τοῦ μὴ δικαίως τῶν ἄλλων ἄρχειν μᾶλλον ἢ φεύγοντας
τὴν αἰτίαν ταύτην ἀδίκως Λακεδαιμονίοις δουλεύειν. ἅπερ
ἅπαντες μὲν ἂν οἱ νοῦν ἔχοντες ἕλοιντο καὶ βουληθεῖεν,
ὀλίγοι [4] δ᾿ ἄν τινες τῶν προσποιουμένων εἶναι σοφῶν ἐρωτη- 257
b θέντες οὐκ ἂν φήσαιεν. αἱ μὲν οὖν αἰτίαι, δι᾿ ἃς μετέλαβον
τὴν πολιτείαν τὴν ὑπό τινων ψεγομένην ἀντὶ τῆς ὑπὸ πάν-
των ἐπαινουμένης, διὰ μακροτέρων μὲν αὐτὰς διῆλθον, αὗται
δ᾿ οὖν ἦσαν.

με΄. Ἤδη [5] δὲ περὶ ἧς τε ὑπεθέμην καὶ τῶν προγόνων
ποιήσομαι τοὺς λόγους, ἐκείνων τῶν χρόνων ἐπιλαβόμενος,
ὅτ᾿ οὐκ ἦν οὔτε δημοκρατίας οὔτ᾿ ὀλιγαρχίας ὄνομά πω
c λεγόμενον, ἀλλὰ μοναρχίαι καὶ τὰ γένη [6] τὰ τῶν βαρβάρων
καὶ τὰς πόλεις τὰς Ἑλληνίδας ἁπάσας διῴκουν. διὰ τοῦτο
δὲ προειλόμην πορρωτέρωθεν [7] ποιήσασθαι τὴν ἀρχήν, πρῶ-
τον μὲν ἡγούμενος προσήκειν τοῖς ἀμφισβητοῦσιν ἀρετῆς
εὐθὺς ἀπὸ γενεᾶς διαφέροντας εἶναι τῶν ἄλλων, ἔπειτ᾿
αἰσχυνόμενος εἰ περὶ ἀνδρῶν ἀγαθῶν μὲν οὐδέν δέ μοι προση-
κόντων πλείω διαλεχθεὶς τῶν μετρίων περὶ τῶν προγόνων
d τῶν τὴν πόλιν κάλλιστα διοικησάντων μηδὲ μικρὰν ποιή-
σομαι μνείαν, οἳ τοσοῦτον βελτίους ἐγένοντο τῶν [8] τοιαύτας
δυναστείας ἐχόντων, ὅσονπερ ἄνδρες οἱ πρᾳότατοι καὶ
φρονιμώτατοι [9] διενέγκοιεν ἂν θηρίων τῶν ἀγριωτάτων καὶ
πλείστης ὠμότητος μεστῶν.

μς΄. Τί γὰρ οὐκ [10] ἂν εὕροιμεν τῶν ὑπερβαλλόντων ἀνο-
σιότητι καὶ δεινότητι [11] πεπραγμένον ἐν [12] ταῖς ἄλλαις πό-

1 [τῇ] om. A. C. L. 2 καὶ δυοῖν πραγμάτων προτεινομένων καὶ (καὶ om. C.) μὴ σπουδαίων A. C. L. 3 ἐνόμισαν, καὶ A. C. L. 4 δέ τινες A. C. L. 5 δ᾿ ὑπὲρ ὧν A. C. L. 6 τὰ om. A. C. L. 7 ποιήσασθαι πόρρωθεν A. C. L. 8 τὰς A. C. L. 9 διενέγκαιεν A. C. L. 10 [ἂν] οὐχ C. ἂν om. A. L. 11 τῶν πεπραγμένων A. L. 12 τε ταῖς A. C. L.

Τὸ μέγεθος] Ἴσως· τὸ μέγεθος οὔσῃ. Cor.

Ἤδη δὲ περὶ ἧς κ. τ. λ.] Cf. §. β΄.

Διὰ τοῦτο] *ob causas sequentes.* Lang.

Δυναστείας] Μοναρχίας. Cor.

λεσι, [1] καὶ μάλιστα ἐν ταῖς μεγίσταις καὶ τότε νομιζομέναις e
καὶ νῦν εἶναι δοκούσαις; οὐ φόνους ἀδελφῶν καὶ πατέρων
καὶ ξένων παμπληθεῖς γεγενημένους; οὐ σφαγὰς μητέρων
καὶ μίξεις καὶ παιδοποιΐας ἐξ ὧν ἐτύγχανον αὐτοὶ πεφυκό-
τες; οὐ παίδων βρῶσιν ὑπὸ τῶν οἰκειοτάτων [2] ἐπιβεβου-
λευμένην; οὐκ ἐκβολὰς ὧν ἐγέννησαν, καὶ καταποντισμοὺς
καὶ τυφλώσεις καὶ τοσαύτας τὸ πλῆθος κακοποιΐας, ὥστε 258
μηδένα πώποτε ἀπορῆσαι τῶν εἰθισμένων καθ' ἕκαστον [3] τὸν
ἐνιαυτὸν εἰσφέρειν εἰς τὸ θέατρον τὰς τότε [4] γεγενημένας
συμφοράς;

μζ'. Ταῦτα δὲ διῆλθον οὐκ ἐκείνους λοιδορῆσαι βουλό-
μενος, ἀλλ' ἐπιδεῖξαι παρὰ τοῖς ἡμετέροις οὐ μόνον οὐδὲν
258 [5] τοιοῦτον γεγενημένον· τοῦτο μὲν γὰρ ἂν σημεῖον ἦν οὐκ
ἀρετῆς, ἀλλ' ὡς οὐχ ὅμοιοι τὰς φύσεις ἦσαν τοῖς ἀνοσιωτά-
τοις γεγενημένοις· δεῖ δὲ τοὺς ἐπιχειροῦντας καθ' ὑπερβολήν b
τινας ἐπαινεῖν μὴ τοῦτο μόνον ἐπιδεικνύναι, μὴ πονηροὺς
ὄντας αὐτούς, ἀλλ' ὡς ἁπάσαις ταῖς ἀρεταῖς καὶ τῶν τότε
καὶ τῶν νῦν διήνεγκαν. ἅπερ ἔχοι τις ἂν καὶ περὶ τῶν προ-
γόνων τῶν ἡμετέρων εἰπεῖν.

μη'. Οὕτω γὰρ ὁσίως καὶ καλῶς καὶ τὰ περὶ τὴν πόλιν
καὶ τὰ περὶ σφᾶς αὐτοὺς διῴκησαν, ὥσπερ προσῆκον ἦν
τοὺς ἀπὸ θεῶν μὲν γεγονότας, [6] πρώτους δὲ καὶ πόλιν οἰκή-
σαντας καὶ νόμοις χρησαμένους, [7] ἅπαντα δὲ τὸν χρόνον
ἠσκηκότας εὐσέβειαν μὲν περὶ τοὺς θεοὺς δικαιοσύνην δὲ c
περὶ τοὺς ἀνθρώπους, ὄντας δὲ μήτε μιγάδας μήτ' ἐπήλυ-
δας, ἀλλὰ μόνους αὐτόχθονας τῶν Ἑλλήνων, καὶ ταύτην
ἔχοντας τὴν χώραν τροφὸν ἐξ ἧσπερ ἔφυσαν, καὶ στέργον-

[1] μάλιστα δ' ἐν A. C. L. [2] ἐπιβουλευομένην A. C. L. [3] τὸν om. A. C. L. [4] γενομένας A. C. L. [5] τοιοῦτο A. C. L. [6] πρώτως A. L. [7] πάντα A. C. L.

Φόνους ἀδελφῶν καὶ πατέρων] Eteoclem et Polynicem Œdipi filios et ejusdem patrem Laium intelligit Wolfius.

Ξένων] Lycaonem Wolfius, Iphitum intelligit Coraes.

Σφαγὰς μητέρων] Clytæmnestram ab Oreste occisam innuit.

Μίξεις καὶ παιδοποιΐας] Œdipum et Jocastam intellige.

Παίδων βρῶσιν] Thyestem dicit.

Ἐκβολὰς] Œdipum et Laium forsan iterum innuit.

Καταποντισμοὺς] Ad Danaen forsan alludit.

Τυφλώσεις] Phineam intellige.

Οὐ μόνον —] Pendent hæc verba, et nihil est in sequentibus ad quod referantur. Hoc quidem peccat contra grammaticæ regulas, sed apud oratores non est inusitatum. Auger.

Δεῖ δὲ etc.] Anacoluthon est, nisi verba a τοῦτο μὲν ad πονηροὺς ὄντας αὐτοὺς parenthesi includere malis. Lang.

Οἰκήσαντες] Ἴσως· οἰκίσαντες. Cor. Cf. Paneg. §. δ'. ιϛ'.

τας αὐτὴν ὁμοίως ὥσπερ οἱ βέλτιστοι τοὺς πατέρας καὶ
τὰς μητέρας τὰς αὑτῶν, πρὸς δὲ τούτοις οὕτω θεοφιλεῖς
ὄντας ὥσθ', ὃ δοκεῖ χαλεπώτατον εἶναι καὶ σπανιώτατον,
d εὑρεῖν τινὰς τῶν οἴκων τῶν τυραννικῶν καὶ βασιλικῶν ἐπὶ
τέτταρας ἢ πέντε γενεὰς διαμείναντας, καὶ τοῦτο [1] συμ-
βῆναι μόνοις ἐκείνοις. Ἐριχθόνιος μὲν γὰρ ὁ φὺς ἐξ Ἡφαί-
στου καὶ γῆς παρὰ Κέκροπος ἄπαιδος ὄντος ἀῤῥένων παί-
δων τὸν οἶκον καὶ τὴν βασιλείαν παρέλαβεν· ἐντεῦθεν [2] δ'
ἀρξάμενοι πάντες οἱ γενόμενοι μετ' ἐκεῖνον, ὄντες οὐκ ὀλίγοι,
τὰς κτήσεις τὰς αὑτῶν καὶ τὰς δυναστείας τοῖς αὑτῶν
παισὶ παρέδοσαν μέχρι Θησέως.

e μθ'. Περὶ οὗ πρὸ πολλοῦ ἂν ἐποιησάμην μὴ διειλέχθαι
πρότερον [3] περὶ τῆς ἀρετῆς καὶ τῶν πεπραγμένων αὐτῷ·
πολὺ γὰρ ἂν μᾶλλον ἥρμοσεν ἐν τῷ λόγῳ τῷ περὶ τῆς
πόλεως διελθεῖν περὶ αὐτῶν. ἀλλὰ γὰρ χαλεπὸν ἦν, μᾶλ-
λον δ' ἀδύνατον, τὰ κατ' ἐκεῖνον ἐπελθόντα τὸν χρόνον εἰς
259 τοῦτον ἀποθέσθαι τὸν καιρόν, [4] ὃν οὐ προῄδειν ἐσόμενον.
ἐκεῖνα μὲν οὖν ἐάσομεν, ἐπειδὴ πρὸς τὸ παρὸν αὐτοῖς κατε-
χρησάμην, μιᾶς δὲ μόνον μνησθήσομαι πράξεως, ἣ συμ-
βέβηκε μήτ' εἰρῆσθαι πρότερον μήτε πεπρᾶχθαι μηδ' ὑφ' 259
ἑνὸς ἄλλου πλὴν ὑπὸ Θησέως, σημεῖον [5] δ' εἶναι μέγιστον
τῆς ἀρετῆς τῆς ἐκείνου καὶ φρονήσεως.

ν'. Ἔχων γὰρ [6] βασιλείαν ἀσφαλεστάτην καὶ μεγίστην,
b ἐν ᾗ πολλὰ καὶ καλὰ διαπεπραγμένος ἦν καὶ κατὰ πόλε-
μον καὶ [7] περὶ διοίκησιν τῆς πόλεως, ἅπαντα ταῦθ' ὑπερ-
εῖδε, καὶ μᾶλλον εἵλετο τὴν δόξαν τὴν ἀπὸ τῶν πόνων
καὶ τῶν ἀγώνων εἰς ἅπαντα τὸν χρόνον μνημονευθησομένην
ἢ τὴν ῥᾳθυμίαν καὶ τὴν εὐδαιμονίαν τὴν διὰ τὴν βασιλείαν
ἐν τῷ παρόντι γιγνομένην. καὶ ταῦτ' ἔπραξεν οὐκ ἐπειδὴ
πρεσβύτερος γενόμενος ἀπολελαυκὼς ἦν [8] τῶν ἀγαθῶν τῶν
c παρόντων, ἀλλ' ἀκμάζων, ὡς λέγεται, τὴν μὲν πόλιν διοι-

[1] συμβαίνει A. συμβαίνειν C. L. [2] δραξάμενοι A. L. [3] καὶ A. C. L. [4] ἢ τόνδε προϊδεῖν A. [ὃν] οὐδὲ προϊδεῖν [ἦν] C. οὐδὲ προϊδεῖν L. [5] τ' A. C. L. [6] τὴν βασιλ. A. C. L. [7] κατὰ A. C. L. [8] τῶν παρόντων ἀγαθῶν A. C. L.

Τυραννικῶν καὶ βασιλικῶν] Idem significare videntur: nisi Cecropem, tanquam advenam, τύραννον, successores autem illius βασιλεῖς vocare velis. Lang.

Ἐπὶ τέτταρας ἢ πέντε] Si Cecropem recipis, πέντε, si numero excludis, τέτταρες sunt a primo ad Theseum reges. Vid. Perizon. ad Ælian. V. H. v. 13. Idem.

Περὶ διοίκησιν] Cf. Helen. Enc. §. ιγ'. Idem.

κεῖν τῷ πλήθει παρέδωκεν, αὐτὸς δ᾽ ὑπὲρ ταύτης τε καὶ
τῶν ἄλλων Ἑλλήνων διετέλει κινδυνεύων.

να΄. Περὶ μὲν οὖν τῆς Θησέως ἀρετῆς νῦν μὲν ὡς οἷόν τ᾽
ἦν ἀνεμνήσαμεν, πρότερον δ᾽ ἁπάσας αὐτοῦ τὰς πράξεις
οὐκ ἀμελῶς διήλθομεν· περὶ δὲ τῶν παραλαβόντων τὴν τῆς
πόλεως διοίκησιν, ἣν ἐκεῖνος παρέδωκεν, οὐκ ἔχω τίνας ἐπαί-
νους εἰπὼν [1]ἀξίως ἂν εἴην εἰρηκὼς τῆς ἐκείνων διανοίας.
οἵτινες, ἄπειροι πολιτειῶν ὄντες, οὐ διήμαρτον αἱρούμενοι d
τῆς ὑπὸ πάντων [2]ἂν ὁμολογηθείσης οὐ μόνον εἶναι κοινοτά-
της καὶ δικαιοτάτης, ἀλλὰ καὶ συμφορωτάτης ἅπασι τοῖς
χρωμένοις καὶ ἡδίστης. κατεστήσαντο γὰρ δημοκρατίαν οὐ
τὴν εἰκῇ πολιτευομένην, καὶ νομίζουσαν τὴν μὲν ἀκολασίαν
ἐλευθερίαν [3]εἶναι, τὴν δ᾽ ἐξουσίαν [4]τοῦ ὅ τι βούλεταί τις
ποιεῖν εὐδαιμονίαν, ἀλλὰ τὴν τοῖς τοιούτοις μὲν ἐπιτιμῶ-
σαν, ἀριστοκρατίᾳ δὲ χρωμένην· ἣν οἱ μὲν πολλοὶ [5]χρησι- e
μωτάτην οὖσαν ὥσπερ τὴν ἀπὸ [6]τῶν τιμημάτων ἐν ταῖς
πολιτείαις ἀριθμοῦσιν, οὐ δι᾽ ἀμαθίαν ἀγνοοῦντες, ἀλλὰ
διὰ τὸ μηδὲν πώποτ᾽ αὐτοῖς μελῆσαι τῶν τοιούτων.

νβ΄. Ἐγὼ δὲ φημὶ τὰς μὲν ἰδέας τῶν πολιτειῶν τρεῖς
εἶναι μόνας, ὀλιγαρχίαν, δημοκρατίαν, μοναρχίαν, τῶν δ᾽ 260
ἐν ταύταις οἰκούντων ὅσοι μὲν εἰώθασιν ἐπὶ τὰς ἀρχὰς κα-
260 θιστάναι καὶ τὰς ἄλλας πράξεις τοὺς ἱκανωτάτους τῶν
πολιτῶν καὶ τοὺς μέλλοντας ἄριστα καὶ δικαιότατα τῶν
πραγμάτων ἐπιστατήσειν, τούτους μὲν ἐν ἁπάσαις ταῖς
πολιτείαις καλῶς οἰκήσειν καὶ πρὸς σφᾶς αὐτοὺς καὶ πρὸς
τοὺς ἄλλους· τοὺς δὲ τοῖς θρασυτάτοις καὶ [7]πονηροτάτοις b
ἐπὶ ταῦτα χρωμένους, καὶ τῶν μὲν τῇ πόλει συμφερόντων
μηδὲν φροντίζουσιν, ὑπὲρ δὲ τῆς αὐτῶν πλεονεξίας ἑτοίμοις
οὖσιν ὁτιοῦν πάσχειν, τὰς δὲ [8]τούτων πόλεις ὁμοίως [9]οἰκήσε-
σθαι ταῖς τῶν προεστώτων πονηρίαις [10][[11]θέλοντας, τούτους
αὖ τοὐναντίον κακίστους ἑαυτοῖς τε καὶ τοῖς πολίταις εἶναι

[1] ἀξίους A. L. [2] ἀνομολογηθείσης A. L. [3] εἶναι om. A. C. L. [4] τοῦ om. A. L.
[5] χρησίμην A. C. L. [6] τῶν om. A. C. L. [7] πονηροτάτοις καὶ θρασυτάτοις A. C. L.
[8] ἑαυτῶν A. [9] οἰκεῖσθαι A. [10] uncos om. A. L. [11] θέλουσι A.

Διήλθομεν] In Helen. Enc. l. l.

Τὴν ἀπὸ τῶν τιμημάτων] Scil. πολιτείαν. quæ Τιμοκρατία uno vocabulo dicitur, ubi census et opum ratio habetur, non admodum ab Oligarchia abhorrens. WOLF. Cf. Aristot. Polit. iii. 5. et Diog. Laert. in Vit. Plat.

Τούτους μὲν] Sub. φημί. AUGER.

Ἐπὶ ταῦτα] Np. ἐπὶ τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἄλλας πράξεις. IDEM.

Οἰκήσεσθαι] Scribo οἰκεῖσθαι. H. STEPHAN.

νομίζω]· τοὺς δὲ μήθ᾽ οὕτως μήθ᾽ ὡς πρότερον εἶπον, ἀλλ᾽
ὅταν μὲν θαῤῥῶσι, τούτους μάλιστα τιμῶντας τοὺς πρὸς
c χάριν λέγοντας, ὅταν δὲ δείσωσιν, ἐπὶ τοὺς βελτίστους καὶ
φρονιμωτάτους καταφεύγοντας, τοὺς [1]δὲ τοιούτους ἐναλλὰξ
τοτὲ μὲν χεῖρον τοτὲ δὲ βέλτιον πράξειν.

νγ΄. Αἱ μὲν οὖν φύσεις καὶ δυνάμεις τῶν πολιτειῶν οὕτως
ἔχουσιν, ἡγοῦμαι δὲ ταῦτα ἑτέροις [2]μὲν πολὺ πλείους λό-
γους παρέξειν τῶν νῦν εἰρημένων, ἐμοὶ δ᾽ οὐκ ἔτι περὶ [3]ἁπα-
σῶν αὐτῶν εἶναι διαλεκτέον, ἀλλὰ περὶ μόνης τῆς τῶν προ-
γόνων· ταύτην γὰρ ὑπεσχόμην ἐπιδείξειν σπουδαιοτέραν
καὶ πλειόνων ἀγαθῶν αἰτίαν οὖσαν [4]τῆς ἐν τῇ Σπάρτῃ
d [5]καθεστηκυίας.

νδ΄. Ἔσται δ᾽ ὁ λόγος τοῖς μὲν ἡδέως ἂν ἀκούσασι πολι-
τείαν χρηστὴν ἐμοῦ διεξιόντος οὔτ᾽ ὀχληρὸς οὔτ᾽ ἄκαιρος,
ἀλλὰ σύμμετρος καὶ προσήκων τοῖς [6]πρότερον εἰρημένοις,
τοῖς δὲ μὴ χαίρουσι τοῖς μετὰ πολλῆς σπουδῆς εἰρημένοις,
ἀλλὰ τοῖς ἐν ταῖς πανηγύρεσι μάλιστα μὲν λοιδορουμένοις,
ἢν δ᾽ ἀπόσχωνται τῆς μανίας ταύτης, ἐγκωμιάζουσιν [7]ἢ τὰ
φαυλότατα τῶν ὄντων ἢ τοὺς παρανομωτάτους τῶν γεγενη-
e μένων, τούτοις δ᾽ αὐτὸν οἶμαι δόξειν πολὺ μακρότερον εἶναι
τοῦ δέοντος. ἐμοὶ δὲ τῶν μὲν τοιούτων ἀκροατῶν οὐδὲν πώποτ᾽
ἐμέλησεν, οὐδὲ [8]τοῖς ἄλλοις τοῖς εὖ φρονοῦσιν, ἐκείνων δὲ
τῶν ἅ τε προεῖπον πρὸ [9]ἅπαντος τοῦ λόγου μνημονευσόντων, 261
261 τῷ τε πλήθει τῶν λεγομένων οὐκ ἐπιτιμησόντων, οὐδ᾽ [10]ἢν
μυρίων ἐπῶν ᾖ τὸ μῆκος, ἀλλ᾽ ἐφ᾽ αὐτοῖς εἶναι νομιούντων
τοσοῦτον ἀναγνῶναι μέρος καὶ διελθεῖν ὁπόσον ἂν αὐτοὶ
[11]βουληθῶσιν, πάντων δὲ μάλιστα τῶν οὐδενὸς ἂν ἥδιον
ἀκουόντων ἢ λόγου διεξιόντος ἀνδρῶν ἀρετὰς καὶ πόλεως
τρόπον καλῶς οἰκουμένης· ἅπερ εἰ μιμήσασθαί τινες βουλη-
θεῖεν καὶ δυνηθεῖεν, αὐτοί τ᾽ ἂν ἐν μεγάλῃ δόξῃ τὸν βίον
διαγάγοιεν καὶ τὰς πόλεις τὰς αὑτῶν εὐδαίμονας [12]ποιή-

[1] δὴ A. L. [2] μὲν ἑτέροις A. C. L. [3] πασῶν A. C. L. [4] ἢ τὴν A. C. L.
[5] καθεστηκυῖαν A. C. L. [6] ἔμπροσθεν A. C. L. [7] ἢ om. A. C. L.
[8] τῶν ἄλλων A. C. L. [9] παντὸς λόγου A. C. L. [10] ἂν A. C. L.
[11] βούλωνται A. C. L. [12] ποιήσαιεν A. C. L.

Φύσεις καὶ δυνάμεις] naturam et indolem. LANG.

Ἐγκωμιάζουσιν] Οἷον τοὺς βομβυλιοὺς καὶ τοὺς ἅλας ἐν Ἑλένης ἐγκωμ. ς΄. COR.

Παρανομωτάτους] Lacedæmonios respicit. Cf. §. μς΄. LANG.

Ἅτε προεῖπον] Conf. §. μζ΄. seqq. IDEM.

σειαν. οἵους μὲν οὖν εὐξαίμην ἂν εἶναι τοὺς ἀκουσομένους τῶν b
ἐμῶν, εἴρηκα, δέδοικα δὲ μὴ τοιούτων γενομένων πολὺ
κατεδεέστερον εἴπω τῶν πραγμάτων περὶ ὧν μέλλω ποιεῖ-
σθαι τοὺς λόγους. ὅμως δ' οὕτως [1]ὅπως ἂν οἷός τ' ὦ πειρά-
σομαι διαλεχθῆναι περὶ αὐτῶν.

νε'. Τοῦ μὲν οὖν διαφερόντως τῶν ἄλλων οἰκεῖσθαι τὴν
πόλιν ἡμῶν κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον δικαίως ἂν [2]ἐπενέγκοι-
μεν τὴν αἰτίαν τοῖς βασιλεύσασιν αὐτῆς, περὶ ὧν ὀλίγῳ
πρότερον [3]διελέχθην. ἐκεῖνοι γὰρ ἦσαν οἱ παιδεύσαντες τὸ c
πλῆθος ἐν ἀρετῇ καὶ δικαιοσύνῃ καὶ πολλῇ σωφροσύνῃ, καὶ
διδάξαντες ἐξ ὧν διῴκουν, ἅπερ ἐγὼ φανείην [4]ἂν ὕστερον
εἰρηκὼς ἢ 'κεῖνοι πράξαντες, ὅτι πᾶσα πολιτεία ψυχὴ πό-
λεώς ἐστι, τοσαύτην ἔχουσα δύναμιν ὅσην περ ἐν σώματι
φρόνησις· αὕτη γάρ ἐστιν ἡ βουλευομένη περὶ ἁπάντων, καὶ
τὰ μὲν ἀγαθὰ διαφυλάττουσα, τὰς δὲ συμφορὰς διαφεύ-
γουσα, καὶ πάντων αἰτία τῶν ταῖς πόλεσι [5]συμβαινόντων. d

νς'. [6]Ἃ μαθὼν ὁ δῆμος οὐκ ἐπελάθετο διὰ τὴν μεταβολήν,
ἀλλὰ μᾶλλον τούτῳ προσεῖχεν ἢ τοῖς ἄλλοις, ὅπως λήψε-
ται τοὺς ἡγεμόνας, δημοκρατίας μὲν ἐπιθυμοῦντας, τὸ δ'
ἦθος τοιοῦτον ἔχοντας οἷόν περ οἱ πρότερον ἐπιστατοῦντες
αὐτῶν, καὶ μὴ λήσουσι σφᾶς αὐτοὺς κυρίους ἁπάντων τῶν
κοινῶν καταστήσαντες οἷς οὐδεὶς [7]ἂν οὐδὲν τῶν ἰδίων ἐπι-
τρέψειε, μηδὲ περιόψονται πρὸς τὰ τῆς πόλεως προσιόντας e
τοὺς [8]ὁμολογουμένως ὄντας πονηρούς, μηδ' ἀνέξονται [9]τὴν
262 φωνὴν τῶν τὰ μὲν σώματα τὰ σφέτερ' αὐτῶν ἐπονειδίστως
διατιθεμένων συμβουλεύειν δὲ τοῖς ἄλλοις ἀξιούντων ὃν
τρόπον τὴν πόλιν [10]διοικοῦντες σωφρονοῖεν ἂν καὶ βέλτιον 262
πράττοιεν, μηδὲ τῶν ἃ μὲν παρὰ τῶν πατέρων παρέλαβον
εἰς αἰσχρὰς ἡδονὰς [11]ἀνηλωκότων, ἐκ δὲ τῶν κοινῶν ταῖς
ἰδίαις ἀπορίαις βοηθεῖν ζητούντων, μηδὲ τῶν πρὸς χάριν

[1] ὁποίως A. C. L. [2] ἐπενέγκαιμεν A. C. L. [3] διειλέχθω A. L.
[4] ἂν om. A. L. [5] συμβαινόντων ἀγαθῶν A. C. L. [6] Ἧς ὁ A. C. L.
[7] οὐδὲ τῶν ἰδίων τι A. L. [8] ὁμολογουμένους A. [9] τὴν om. A. C. L.
[10] διοικήσουσι, καὶ ὅπως σωφρονοῖεν A. C. L. [11] ἀναλωκότων C.

Ἐκεῖνοι] Ὅ τε Θησεὺς καὶ οἱ μετ' ἐκεῖνον διοικήσαντες τὴν πόλιν μέχρι τῶν Περσικῶν. Cor.

Ἅπερ ἐγὼ φανείην] Ἴσως· ὅπερ. ὃ δὲ νοῦς· Διδάξαντες διὰ τῆς αὐτῶν ὀρθῆς διοικήσεως τοῦθ' ὅπερ (ἢ ταῦθ' ἅπερ) ἐγὼ εἴρηκα ὕστερον ἢ ἐκεῖνοι ἔπραξαν. Τί δ' ἐστι τοῦτο; ὅτι πᾶσα πολιτεία κ. τ. λ. Cor. Cf. Areopag. §. ι'.

Τὰ μὲν σώματα] Τὰ σώματα αὐτῶν h. l. τῷ σώματι πόλεως opponi observes. Lang. Λέγει τοὺς ἑταιροῦντας. Cor. Cf. de Pace §. ιζ'.

μὲν ἀεὶ λέγειν γλιχομένων, εἰς πολλὰς δ' ἀηδίας καὶ λύπας
τοὺς πειθομένους ἐμβαλλόντων, ἀλλὰ τούς [1]τε τοιούτους
ἅπαντας ἀπείργειν ἀπὸ τοῦ συμβουλεύειν ἕκαστος οἰή-
σεται δεῖν, καὶ πρὸς τούτοις ἐκείνους τοὺς τὰ μὲν τῶν ἄλλων
b κτήματα τῆς πόλεως εἶναι φάσκοντας, τὰ δὲ ταύτης ἴδια
κλέπτειν καὶ διαρπάζειν τολμῶντας, καὶ φιλεῖν μὲν τὸν
δῆμον προσποιουμένους, ὑπὸ δὲ τῶν ἄλλων ἁπάντων αὐτὸν
μισεῖσθαι ποιοῦντας, καὶ λόγῳ μὲν δεδιότας ὑπὲρ τῶν Ἑλ-
λήνων, ἔργῳ δὲ λυμαινομένους καὶ συκοφαντοῦντας καὶ δια-
τιθέντας [2]αὐτοὺς οὕτω πρὸς ἡμᾶς, ὥστε τῶν πόλεων τὰς
εἰς τὸν πόλεμον καθισταμένας ἥδιον ἂν καὶ θᾶττον ἐνίας
c εἰσδέξασθαι τοὺς πολιορκοῦντας ἢ τὴν παρ' ἡμῶν βοήθειαν.
ἀπείποι δ' ἄν τις γράφων, εἰ πάσας τὰς κακοηθείας καὶ
πονηρίας ἐξαριθμεῖν ἐπιχειρήσειεν.

νζ'. Ἃς ἐκεῖνοι μισήσαντες καὶ τοὺς ἔχοντας αὐτὰς
ἐποιοῦντο συμβούλους καὶ προστάτας οὐ τοὺς τυχόντας,
ἀλλὰ τοὺς βελτίστους καὶ [3]φρονιμωτάτους καὶ κάλλιστα
βεβιωκότας, καὶ τοὺς αὐτοὺς τούτους στρατηγοὺς ᾑροῦντο
καὶ πρέσβεις — εἴ [4]ποι δεήσειεν — ἔπεμπον, καὶ πάσας
τὰς ἡγεμονίας τὰς τῆς πόλεως αὐτοῖς παρεδίδοσαν, νομί-
d ζοντες τοὺς ἐπὶ τοῦ βήματος βουλομένους καὶ δυναμένους
τὰ βέλτιστα συμβουλεύειν, τούτους [5]καὶ καθ' αὐτοὺς γε-
νομένους ἐν [6]ἅπασι τοῖς τόποις καὶ περὶ ἁπάσας τὰς πρά-
ξεις τὴν αὐτὴν γνώμην ἕξειν· ἅπερ αὐτοῖς καὶ συνέβαινεν.

νη'. Διὰ γὰρ τὸ ταῦτα γιγνώσκειν ἐν ὀλίγαις ἡμέραις
ἑώρων τούς τε νόμους ἀναγεγραμμένους, οὐχ [7]ὁμοίους τοῖς
νῦν κειμένοις, οὐδὲ τοσαύτης ταραχῆς καὶ τοσούτων ἐναν-
τιώσεων μεστούς, ὥστε [8]μηδὲν ἂν δυνηθῆναι [9]συνιδεῖν μήτε 263
e τοὺς χρησίμους μήτε τοὺς ἀχρήστους αὐτῶν, ἀλλὰ πρῶτον
μὲν ὀλίγους, ἱκανοὺς δὲ τοῖς χρῆσθαι μέλλουσι καὶ [10]ῥᾳδίους
συνιδεῖν, ἔπειτα δικαίους καὶ συμφέροντας καὶ σφίσιν αὐτοῖς
263 ὁμολογουμένους, καὶ μᾶλλον ἐσπουδασμένους τοὺς περὶ τῶν

[1] γε A. C. L. [2] αὐτοὺς om. A. C. L. [3] φρονιμωτάτους καὶ βελτίστους A. C. L.
[4] ποτε A. C. L. [5] δὲ καὶ A. L. [6] πᾶσι A. C. L. [7] ὁμοίως A. C. L.
[8] μηδὲν A. L. [9] συνιδεῖν om. A. L. [10] ῥᾳδίως L.

Οἰήσεται] Malim ᾤετο vel ᾤηται. Auger.

Τούς τε νόμους ἀναγεγραμμένους] Cf. Lysias c. Nicomach. §. α'. et Demosth. adv. Leptin. §. κ'.

Καὶ μᾶλλον ἐσπουδασμένους —] Ad verbum interpretor : *et majore diligentia elaboratas eas quæ ad mores publicos quam eas*

κοινῶν ἐπιτηδευμάτων ἢ τοὺς περὶ τῶν ἰδίων συμβολαίων,
οἵους περ εἶναι χρὴ παρὰ τοῖς καλῶς πολιτευομένοις. περὶ
δὲ τοὺς αὐτοὺς χρόνους καθίστασαν ἐπὶ τὰς ἀρχὰς τοὺς
προκριθέντας ὑπὸ τῶν [1] φυλετῶν καὶ δημοτῶν, οὐ περιμα-
χήτους αὐτὰς ποιήσαντες οὐδ' ἐπιθυμίας ἀξίας, ἀλλὰ πολὺ
μᾶλλον λειτουργίαις ὁμοίας ταῖς ἐνοχλούσαις μὲν οἷς ἂν
προσταχθῶσι, τιμὴν δέ τινα [2] περιτιθείσαις αὐτοῖς· ἔδει
γὰρ τοὺς ἄρχειν αἱρεθέντας τῶν τε κτημάτων τῶν ἰδίων
ἀμελεῖν, καὶ τῶν [3] λημμάτων τῶν εἰθισμένων δίδοσθαι ταῖς b
ἀρχαῖς ἀπέχεσθαι μηδὲν ἧττον ἢ τῶν ἱερῶν — ἃ τίς ἂν ἐν
τοῖς νῦν καθεστῶσιν ὑπομείνειε; —, καὶ τοὺς μὲν ἀκριβεῖς
περὶ [4] ταύτας γιγνομένους μετρίως ἐπαινεθέντας [5] ἐφ' ἑτέραν
ἐπιμέλειαν τάττεσθαι τοιαύτην, τοὺς δὲ καὶ μικρὸν παρα-
βάντας ταῖς ἐσχάταις αἰσχύναις καὶ μεγίσταις ζημίαις
περιπίπτειν· ὥςτε μηδένα τῶν πολιτῶν ὥςπερ νῦν διακεῖ-
σθαι πρὸς τὰς ἀρχὰς, ἀλλὰ μᾶλλον [6] τότε ταύτας φεύγειν c
[7] ἢ νῦν διώκειν, καὶ πάντας νομίζειν μηδέποτ' ἂν γενέσθαι
δημοκρατίαν ἀληθεστέραν [8] μηδὲ βεβαιοτέραν μηδὲ μᾶλλον
τῷ πλήθει συμφέρουσαν τῆς τῶν μὲν τοιούτων πραγμα-
τειῶν ἀτέλειαν τῷ δήμῳ διδούσης, τοῦ δὲ τὰς ἀρχὰς κατα-
στῆσαι καὶ δίκην λαβεῖν παρὰ τῶν [9] ἐξαμαρτόντων κύριον
ποιούσης, ἅπερ ὑπάρχει καὶ τῶν τυράννων τοῖς εὐδαιμονε-
στάτοις.

νθ'. Σημεῖον δὲ μέγιστον ὅτι ταῦτ' ἠγάπων μᾶλλον d
[10] ἢ γὼ λέγω· φαίνεται γὰρ ὁ δῆμος, ταῖς μὲν ἄλλαις πολι-
τείαις ταῖς οὐκ ἀρεσκούσαις μαχόμενος καὶ καταλύων καὶ
τοὺς προεστῶτας αὐτῶν ἀποκτείνων, ταύτῃ δὲ χρώμενος οὐκ
[11] ἐλάττω χιλίων ἐτῶν, ἀλλ' ἐμμείνας ἀφ' οὗ [12] περ ἔλαβε
μέχρι τῆς Σόλωνος μὲν ἡλικίας Πεισιστράτου δὲ δυναστείας,
264 ὃς, δημαγωγὸς γενόμενος καὶ πολλὰ τὴν πόλιν λυμηνά-

[1] συμφυλετῶν καὶ τῶν δημ. A. C. L. [2] προστιθείσαις A. C. L. [3] πλεονεκτημάτων A. [4] ταῦτα C. [5] ὑφ' A. [6] τὸ A. C. L. [7] ἡδὺ ἢ διώκειν A. L. ἡδὺ ἢ διώκειν [εἶναι] C. [8] μηδὲ βεβαιοτέραν om. A. C. L. [9] ἐξαμαρτανόντων A. C. L. [10] ἃ ἐγὼ A. C. L. [11] ἔλαττον A. C. L. [12] παρέλαβε A. C. L.

quæ ad privatos contractus pertinebant. Auger.

Λημμάτων] *muneribus quibus corrumpi solent.* Lang.

Γιγνομένους] Ἴσως. γενομένους. Cor.

Χιλίων] F. leg. ἑξακοσίων. *De Fort. Athen.* c. 10. Meursius. Οὐκ ἀπιθάνως· καὶ γὰρ τοσαῦτα μάλιστα ἀριθμοῦνται ἔτη ἀπὸ Θησέως μέχρι Πεισιστράτου. Cor.

e μενος καὶ τοὺς βελτίστους τῶν πολιτῶν ὡς ὀλιγαρχικοὺς
ὄντας ἐκβαλὼν, τελευτῶν τόν τε δῆμον κατέλυσε καὶ τύ-
ραννον αὑτὸν κατέστησε.

ξ'. Τάχ' οὖν ἄν τινες ἄτοπον εἶναί με φήσειαν — οὐδὲν
γὰρ κωλύει [1] διαλαβεῖν τὸν λόγον —, ὅτι τολμῶ λέγειν ὡς
264 ἀκριβῶς εἰδὼς περὶ πραγμάτων οἷς οὐ παρῆν πραττομένοις.
ἐγὼ δὲ οὐδὲν τούτων ἄλογον οἶμαι ποιεῖν. εἰ [2] μὲν γὰρ μό-
νος ἐπίστευον τοῖς τε λεγομένοις περὶ τῶν παλαιῶν καὶ τοῖς
γράμμασι τοῖς ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου παραδεδομένοις ἡμῖν,
εἰκότως ἂν ἐπιτιμῴμην· νῦν δὲ πολλοὶ καὶ νοῦν ἔχοντες
ταὐτὸν ἐμοὶ φανεῖεν ἂν [3] πεπονθότες. χωρὶς δὲ τούτων, εἰ
κατασταίην εἰς ἔλεγχον [4] καὶ λόγον, δυνηθείην ἂν ἐπιδεῖξαι
b πάντας ἀνθρώπους πλείους ἐπιστήμας ἔχοντας διὰ τῆς
ἀκοῆς ἢ τῆς ὄψεως, καὶ μείζους πράξεις καὶ καλλίους
εἰδότας ἃς παρ' ἑτέρων ἀκηκόασιν ἢ [5] 'κείνας αἷς αὐτοὶ
[6] παραγεγενημένοι τυγχάνουσιν. ἀλλὰ γὰρ οὔτ' ἀμελεῖν
καλῶς ἔχει τῶν τοιούτων ὑπολήψεων — τυχὸν γὰρ μηδενὸς
ἀντειπόντος λυμήναιντ' ἂν τὴν ἀλήθειαν — οὔτ' αὖ πολὺν
χρόνον ἀντιλέγοντας διατρίβειν ἐν αὐταῖς, ἀλλ' ὅσον ὑποδεί-
ξαντας μόνον τοῖς ἄλλοις ἐξ ὧν ληροῦντας ἂν [7] αὐτοὺς ἐπι-
c δείξαιεν, πάλιν ἐπανελθόντας περαίνειν καὶ [8] λέγειν ὅθεν
ἀπέλιπον· ὅπερ ἐγὼ ποιήσω.

ξα'. Τὸ μὲν οὖν σύνταγμα τῆς τότε πολιτείας, καὶ τὸν
χρόνον ὅσον αὐτῇ χρώμενοι [9] διετέλεσαν, ἐξαρκούντως [10] δεδη-
λώκαμεν· λοιπὸν δ' ἡμῖν τὰς πράξεις τὰς ἐκ τοῦ καλῶς
[11] πολιτεύεσθαι γεγενημένας διελθεῖν. ἐκ τούτων γὰρ [12] ἔτι
μᾶλλον ἔσται καταμαθεῖν ὅτι καὶ τὴν πολιτείαν εἶχον
ἡμῶν οἱ πρόγονοι βελτίω τῶν ἄλλων καὶ σωφρονεστέραν,
d καὶ προστάταις καὶ συμβούλοις ἐχρῶντο τοιούτοις [13] οἵοις
χρὴ τοὺς εὖ φρονοῦντας.

ξβ'. Οὐ μὴν οὐδὲ ταῦτά μοι πρότερον λεκτέον ἐστὶ, πρὶν

[1] διαβαλεῖν A. C. L. [2] μὲν om. A. C. L. [3] πάσχοντες A. C. L. [4] καὶ λόγον om. A. C. L. [5] κείναις A. [6] παραγιγνόμενοι A. C. L. [7] αὐτοὺς ἂν A. C. L. [8] λέγειν καὶ περαίνειν A. C. L. [9] διετελέσαμεν A. C. L. [10] δεδήλωται A. C. L. [11] πολιτεύεσθαι καλῶς A. C. L. [12] ἔτι om. A. C. L. [13] οἵους A. L.

Ἄλογον] F. ἀλόγως. Wolf.

Ὑπολήψεων] *opiniones*, seu, ut Wolf. mavult, *objectiones.* Lang. Ἀντιλογιῶν, ἀντιῤῥήσεων. Cor.

Ὅσον] Wolf. explicat per ὀλίγον. malim *veluti.* Lang.

Ἐξ ὧν — ἐπιδείξαιεν] *e quo adversarios nugari ostendere queant.* Idem.

ἂν μικρὰ προείπω περὶ αὐτῶν. ἣν γὰρ ὑπεριδὼν τὰς ἐπιτι-
μήσεις τὰς τῶν οὐδὲν ἄλλο ποιεῖν ἢ τοῦτο δυναμένων ἐφεξῆς
διηγῶμαι περί τε τῶν ἄλλων τῶν πεπραγμένων καὶ τῶν
265 ἐπιτηδευμάτων τῶν περὶ τὸν πόλεμον, οἷς οἱ πρόγονοι χρώ-
μενοι τῶν τε βαρβάρων περιεγένοντο καὶ παρὰ τοῖς Ἕλλη-
σιν εὐδοκίμησαν, οὐκ ἔστιν ὅπως οὐ φήσουσί τινές με διεξ- e
ιέναι τοὺς νόμους οὓς Λυκοῦργος μὲν ἔθηκε, Σπαρτιᾶται
δ᾽ αὐτοῖς χρώμενοι τυγχάνουσιν.

ξγ΄. Ἐγὼ δ᾽ ὁμολογῶ μὲν ἐρεῖν πολλὰ τῶν ἐκεῖ [1] καθε-
στώτων, οὐχ ὡς Λυκούργου τι τούτων εὑρόντος ἢ διανοηθέν-
τος, ἀλλ᾽ ὡς μιμησαμένου τὴν διοίκησιν ὡς δυνατὸν ἄριστα 265
τὴν τῶν προγόνων τῶν ἡμετέρων, καὶ τήν τε δημοκρατίαν
καταστήσαντος παρ᾽ αὐτοῖς τὴν ἀριστοκρατίᾳ μεμιγμένην,
ἥπερ ἦν παρ᾽ ἡμῖν, καὶ τὰς ἀρχὰς οὐ κληρωτὰς ἀλλ᾽ αἱρετὰς
ποιήσαντος, καὶ τὴν τῶν γερόντων αἵρεσιν τῶν ἐπιστατούντων
ἅπασι τοῖς πράγμασι μετὰ τοσαύτης σπουδῆς ποιεῖσθαι
νομοθετήσαντος, μεθ᾽ ὅσης περ φασὶ καὶ τοὺς ἡμετέρους περὶ b
τῶν εἰς Ἄρειον πάγον ἀναβήσεσθαι μελλόντων, ἔτι δὲ καὶ
τὴν δύναμιν αὐτοῖς περιθέντος τὴν αὐτὴν, ἥνπερ ᾔδει καὶ τὴν
βουλὴν ἔχουσαν τὴν παρ᾽ ἡμῖν.

ξδ΄. Ὅτι μὲν οὖν τὸν αὐτὸν τρόπον τἀκεῖ καθέστηκεν
ὥςπερ εἶχε τὸ παλαιὸν καὶ τὰ παρ᾽ ἡμῖν, παρὰ πολλῶν
[2] ἔσται πυθέσθαι τοῖς εἰδέναι βουλομένοις· ὡς δὲ καὶ τὴν ἐμ-
πειρίαν τὴν περὶ τὸν πόλεμον οὐ πρότερον ἤσκησαν οὐδ᾽
ἄμεινον ἐχρήσαντο Σπαρτιᾶται τῶν ἡμετέρων, ἐκ τῶν c
ἀγώνων καὶ τῶν πολέμων [3] τῶν ὁμολογουμένων γενέσθαι
κατ᾽ ἐκεῖνον τὸν χρόνον οὕτως οἶμαι σαφῶς ἐπιδείξειν, ὥςτε
[4] μήτε τοὺς ἀνοήτως λακωνίζοντας ἀντειπεῖν δυνήσεσθαι τοῖς
ῥηθεῖσι, μήτε τοὺς [5] τὰ ἡμέτερα ἅμα τε θαυμάζοντας καὶ
βασκαίνοντας καὶ μιμεῖσθαι γλιχομένους.

ξε΄. Ποιήσομαι δὲ τὴν ἀρχὴν τῶν λεχθησομένων ἀκοῦσαι
μὲν ἴσως τισὶν ἀηδῆ, ῥηθῆναι δ᾽ οὐκ ἀσύμφορον. εἰ γάρ τις
φαίη [6] τὼ πόλεε τούτω πλείστων ἀγαθῶν αἰτίας γεγενῆ- d

[1] καθεστώτων ἐκεῖ A. C. L. [2] ἐστι A. C. L. [3] καὶ τῶν ὡμολογημένων A. C. L.
[4] μηδὲ A. C. L. [5] τὰ ἡμέτερα om. A. C. L. [6] τὰ πόλεε ταύτα A. C. L.

Τὴν τῶν γερόντων αἵρεσιν] Demosth. adv. Lept. p. 489. ed. R. laudat Coraes. LANG.

Ἀναβήσεσθαι] Conf. Areopag. §. ιε΄. AUGER.

Αἰτίας] F. in dual. αἰτία. WOLF.

σθαι τοῖς Ἕλλησι καὶ μεγίστων κακῶν μετὰ τὴν Ξέρξου
στρατείαν, οὐκ ἔστιν ὅπως οὐκ ἀληθῆ δόξειεν ἂν λέγειν τοῖς
εἰδόσι τι περὶ τῶν τότε γεγενημένων. ἠγωνίσαντό τε γὰρ ὡς
δυνατὸν ἄριστα πρὸς τὴν ἐκείνου δύναμιν, ταῦτά τε πρά- 266
ξασαι, προσῆκον αὐταῖς [1] καὶ περὶ τῶν ἐχομένων βουλεύ-
e σασθαι καλῶς, εἰς τοῦτ᾽ ἦλθον οὐκ ἀνοίας ἀλλὰ μανίας,
ὥςτε πρὸς μὲν τὸν ἐπιστρατεύσαντα καὶ βουληθέντα [2] τὼ
μὲν πόλεε [3] τούτω παντάπασιν ἀνελεῖν, τοὺς δὲ ἄλλους Ἕλ-
ληνας καταδουλώσασθαι, πρὸς μὲν τὸν τοιοῦτον, κρατή-
σασαι ῥᾳδίως ἂν αὐτοῦ καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν,
εἰρήνην εἰς ἅπαντα συνεγράψαντο [4] τὸν χρόνον ὥςπερ πρὸς
266 εὐεργέτην γεγενημένον, φθονήσασαι δὲ ταῖς ἀρεταῖς ταῖς
αὑτῶν, εἰς πόλεμον καταστᾶσαι πρὸς ἀλλήλας καὶ φιλο-
νεικίαν, οὐ πρότερον ἐπαύσαντο σφᾶς [5] τε [6] αὐτὰς ἀπολλύου-
σαι καὶ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας, πρὶν κύριον ἐποιήσαντο τὸν
κοινὸν ἐχθρὸν [7] [τοῦ] τήν τε πόλιν τὴν ἡμετέραν εἰς τοὺς ἐσχά-
τους καταστῆσαι κινδύνους διὰ τῆς δυνάμεως τῆς Λακεδαι-
μονίων, καὶ πάλιν τὴν ἐκείνων διὰ τῆς πόλεως τῆς ἡμετέ-
b ρας. καὶ τοσοῦτον ἀπολειφθέντες τῆς τοῦ βαρβάρου φρονή-
σεως, οὔτ᾽ ἐν ἐκείνοις τοῖς χρόνοις ἤλγησαν ἀξίως ὧν ἔπαθον
οὐδ᾽ ὡς προσῆκεν αὐτοὺς, οὔτε νῦν αἱ μέγισται τῶν Ἑλλη-
νίδων πόλεων αἰσχύνονται διακολακευόμεναι πρὸς τὸν ἐκείνου
πλοῦτον, ἀλλ᾽ ἡ μὲν Ἀργείων καὶ Θηβαίων Αἴγυπτον αὐτῷ
συγκατεπολέμησεν, ἵν᾽ ὡς μεγίστην ἔχων δύναμιν [8] ἐπι-
βουλεύῃ τοῖς Ἕλλησιν, ἡμεῖς δὲ καὶ Σπαρτιᾶται, συμμα-
c χίας ἡμῖν ὑπαρχούσης, ἀλλοτριώτερον ἔχομεν πρὸς ἡμᾶς
αὐτοὺς ἢ πρὸς οὓς ἑκάτεροι πολεμοῦντες τυγχάνομεν.
σημεῖον δὲ οὐ μικρόν· κοινῇ [9] μὲν γὰρ οὐδὲ περὶ ἑνὸς πράγματος
βουλευόμεθα, χωρὶς δ᾽ ἑκάτεροι πρέσβεις πέμπομεν ὡς
ἐκεῖνον, ἐλπίζοντες, ὁποτέροις ἂν οἰκειότερον [10] διατεθῇ, κυ-

[1] καὶ om. L. [2] τὰ A. [3] ταύτα A. [4] τὸν χρόνον συνεγράψαντο A. C. L.
[5] τε om. A. C. L. [6] αὑτοὺς L. [7] uncos om. A. C. L. [8] ἐπιβουλεύοι A. C. L.
[9] μὲν om. A. C. L. [10] διατεθείη A. C. L.

Ταῖς αὑτῶν] Ταῖς ἀλλήλων. COR.

Ἐποιήσαντο] Ἴσως· ἐποίησαν. Ἐρεῖ δὲ καὶ μετ᾽ ὀλίγα (ϛθ΄.) κυρίους ποιησάσης. IDEM.

Διακολακευόμεναι πρὸς τὸν ἐκείνου πλοῦτον] Ἁμιλλώμεναι πρὸς ἀλλήλας, ἥτις πλέον κολακεύσει τὸν τοῦ βαρβάρου πλοῦτον. WOLF.

Ἔχει δ᾽ ἄν τις καὶ οὕτω πως ἑρμηνεῦσαι τὸ χωρίον ἁπλούστερον· Ἁμιλλώμεναι τῇ κολακείᾳ πρὸς τὸν ἐκείνου πλοῦτον, τουτέστι, τοσούτῳ πλέον κολακεύοντες τὸν βάρβαρον ἐπαίνοις τε καὶ τῇ ἄλλῃ θεραπείᾳ, ὅσον ἐκεῖνος ἐκολάκευεν ἐκείνας τῷ πλούτῳ, ἤγουν τῷ πλουτίζειν. COR.

ρίους τούτους γενήσεσθαι τῆς ἐν τοῖς Ἕλλησι πλεονεξίας,
κακῶς εἰδότες ὡς τοὺς μὲν θεραπεύοντας αὐτὸν ὑβρίζειν
εἴθισται, πρὸς δὲ τοὺς [1] ἀντιταττομένους καὶ καταφρονοῦν-
τας τῆς ἐκείνου δυνάμεως, ἐκ παντὸς τρόπου διαλύεσθαι
πειρᾶται τὰς διαφοράς. d

ξς΄. Ταῦτα δὲ διῆλθον οὐκ ἀγνοῶν ὅτι λέγειν τινὲς τολ-
μήσουσιν ὡς ἔξω τῆς ὑποθέσεως τοῖς λόγοις τούτοις ἐχρησά-
267 μην. ἐγὼ δ᾽ οὐδέποτ᾽ ἂν οἶμαι τοῖς προειρημένοις οἰκειοτέρους
[2] λόγους ῥηθῆναι τούτων, οὐδ᾽ ἐξ ὧν ἄν τις σαφέστερον ἐπι-
δείξειε τοὺς προγόνους ἡμῶν φρονιμωτέρους ὄντας περὶ τὰ
μέγιστα τῶν τήν τε πόλιν τὴν ἡμετέραν καὶ τὴν Σπαρτια- e
τῶν μετὰ τὸν πόλεμον τὸν πρὸς Ξέρξην διοικησάντων. αὗται
μὲν γὰρ ἂν φανεῖεν, ἐν ἐκείνοις τε τοῖς χρόνοις πρὸς μὲν τοὺς
βαρβάρους εἰρήνην ποιησάμεναι, σφᾶς δ᾽ αὐτὰς καὶ τὰς
ἄλλας πόλεις ἀπολλύουσαι, νῦν τε τῶν [3] μὲν Ἑλλήνων ἄρ- 267
χειν ἀξιοῦσαι, πρὸς δὲ τὸν βασιλέα πρέσβεις πέμπουσαι
περὶ φιλίας καὶ συμμαχίας· οἱ δὲ τότε τὴν πόλιν οἰκοῦντες
οὐδὲν τούτων ἔπραττον, ἀλλὰ [4] πᾶν τοὐναντίον· τῶν μὲν
γὰρ Ἑλληνίδων πόλεων οὕτως αὐτοῖς ἀπέχεσθαι σφόδρα
δεδογμένον ἦν ὥσπερ τοῖς εὐσεβέσι τῶν ἐν τοῖς ἱεροῖς ἀνακει-
μένων, [5] τῶν δὲ πολέμων ὑπελάμβανον ἀναγκαιότατον μὲν
[6] εἶναι καὶ δικαιότατον τὸν μετὰ πάντων ἀνθρώπων πρὸς
τὴν ἀγριότητα τὴν τῶν θηρίων [7] γιγνόμενον, δεύτερον δὲ τὸν b
μετὰ τῶν Ἑλλήνων πρὸς τοὺς βαρβάρους τοὺς καὶ φύσει
πολεμίους ὄντας καὶ πάντα τὸν χρόνον ἐπιβουλεύοντας
ἡμῖν. τοῦτον δ᾽ εἴρηκα τὸν λόγον οὐκ αὐτὸς εὑρών, ἀλλ᾽ ἐκ
τῶν ἐκείνοις πεπραγμένων συλλογισάμενος.

ξζ΄. Ὁρῶντες γὰρ τὰς μὲν ἄλλας πόλεις ἐν πολλοῖς
κακοῖς καὶ πολέμοις καὶ ταραχαῖς οὔσας, τὴν δ᾽ αὑτῶν
μόνην καλῶς [8] διοικουμένην, οὐχ ἡγήσαντο δεῖν τοὺς ἄμεινον c
τῶν ἄλλων φρονοῦντας καὶ πράττοντας ἀμελεῖν οὐδὲ περι-
ορᾶν τὰς τῆς αὐτῆς συγγενείας μετεχούσας ἀπολλυμένας,

[1] ἀντιπραττομένοις A. L. [2] ἂν λόγους A. C. L. [3] μὲν om. A. C. L. [4] πᾶν om. A. C. L. [5] τὸν δὲ πόλεμον A. [6] εἶναι om. A. C. L. [7] γενόμενον A. L. [8] οἰκουμένην A. C. L.

Κακῶς εἰδότες ὡς] Ἀγνοοῦντες ὅτι. Idem.
Ἀντιταττομένους] Ἀντιπολεμοῦντας, ἐναντιουμένους αὐτῷ. Idem.
Τῶν — διοικησάντων] Pendet a φρονιμωτέρους. quam qui etc. Lang.
Θηρίων γενόμενον] Scribo γενησόμενον. H. Stephan. F. leg. γενησόμενον, vel γιγνόμενον. Auger. Quorum neutrum opus est. Lang.

ἀλλὰ σκεπτέον εἶναι καὶ πρακτέον ὅπως ἁπάσας ἀπαλλά-
ξουσι τῶν κακῶν τῶν παρόντων. ταῦτα δὲ διανοηθέντες τῶν
μὲν ἧττον νοσουσῶν πρεσβείαις καὶ λόγοις ἐξαιρεῖν ἐπειρῶντο
τὰς διαφοράς, εἰς δὲ τὰς μᾶλλον στασιαζούσας ἐξέπεμπον
d τῶν πολιτῶν τοὺς μεγίστην παρ᾽ αὐτοῖς δόξαν ἔχοντας, οἳ
περί τε τῶν παρόντων [1] πραγμάτων αὐταῖς συνεβούλευον,
καὶ [2] συγγιγνόμενοι τοῖς τε [3] μὴ δυναμένοις ἐν ταῖς αὑτῶν
ζῆν [4] καὶ τοῖς χεῖρον γεγονόσιν ὧν οἱ νόμοι προστάττουσιν,
οἵπερ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ λυμαίνονται τὰς πόλεις, ἔπειθον μεθ᾽
αὑτῶν στρατεύεσθαι καὶ βίον ζητεῖν βελτίω τοῦ [5] παρόν- 268
e τος. πολλῶν δὲ γιγνομένων τῶν ταῦτα βουλομένων καὶ πει-
θομένων, στρατόπεδα συνιστάντες ἐξ αὐτῶν, τούς τε τὰς
νήσους κατέχοντας τῶν βαρβάρων καὶ τοὺς ἐφ᾽ ἑκατέρας
τῆς ἠπείρου τὴν παραλίαν κατοικοῦντας καταστρεφόμενοι,
καὶ πάντας [6] ἐκβαλόντες, τοὺς μάλιστα βίου δεομένους τῶν
268 Ἑλλήνων κατῴκιζον. καὶ ταῦτα πράττοντες καὶ τοῖς ἄλ-
λοις ὑποδεικνύοντες διετέλουν, ἕως ἤκουσαν Σπαρτιάτας τὰς
πόλεις τὰς ἐν Πελοποννήσῳ [7] κατοικούσας, ὥσπερ εἶπον, ὑφ᾽
[8] αὑτοῖς πεποιημένους· μετὰ δὲ ταῦτα τοῖς ἰδίοις ἠναγκά-
ζοντο προσέχειν τὸν νοῦν.

ξη΄. Τί οὖν ἐστὶ τὸ συμβεβηκὸς ἀγαθὸν ἐκ τοῦ πολέμου
τοῦ περὶ τὰς ἀποικίας καὶ πραγματείας; τοῦτο γὰρ οἶμαι
μάλιστα ποθεῖν ἀκοῦσαι τοὺς πολλούς. τοῖς μὲν Ἕλλησιν
b [9] εὐπορωτέροις γενέσθαι τὰ περὶ τὸν βίον καὶ μᾶλλον ὁμο-
νοεῖν τοσούτων τὸ πλῆθος καὶ τοιούτων ἀνθρώπων ἀπαλ-
λαγεῖσι, τοῖς δὲ βαρβάροις ἐκπίπτειν ἐκ τῆς αὑτῶν καὶ
φρονεῖν ἔλαττον ἢ πρότερον, τοῖς δὲ αἰτίοις τούτων γεγενη-
μένοις εὐδοκιμεῖν καὶ [10] δοκεῖν διπλασίαν πεποιηκέναι τὴν
Ἑλλάδα τῆς ἐξ ἀρχῆς συστάσης.

ξθ΄. Μεῖζον μὲν οὖν εὐεργέτημα [11] τούτου καὶ κοινότερον
τοῖς Ἕλλησι γεγενημένον παρὰ τῶν προγόνων τῶν ἡμετέρων
c οὐκ ἂν δυναίμην ἐξευρεῖν· οἰκειότερον δὲ τῇ περὶ τὸν πόλεμον

[1] παρ᾽ αὐταῖς πραγμάτων A. C. L. [2] συγγενόμενοι A. L. [3] δι᾽ ἀπορίαν μὴ A. [4] πατρίσι, καὶ A. C. L. [5] νῦν παρόντος A. C. L. [6] ἐκβάλλοντες A. C. L. [7] κατῳκισμένας A. C. L. [8] αὐτοὺς A. C. L. [9] εὐπορωτέρους A. L. [10] δοκεῖν om. A. C. L. [11] τούτου om. A. C. L.

Ἐξέπεμπον] Cf. Paneg. §. θ΄. Idem.
Καὶ πραγματείας] Malim abesse has duas voces quæ mihi videntur sensum interturbare. Auger. In quo errat. Lang.

ἐπιμελείᾳ καὶ δόξης οὐκ ἐλάττονος ἄξιον καὶ πᾶσι [1] φα-
νερώτερον ἴσως ἕξομεν εἰπεῖν.

ό. Τίς γὰρ οὐκ οἶδεν, ἢ τίς οὐκ ἀκήκοε τῶν τραγῳδιδα-
σκάλων [2] Διονυσίοις, τὰς Ἀδράστῳ γενομένας ἐν [3] Θήβαις
συμφορὰς, ὅτι κατάγειν βουληθεὶς τὸν Οἰδίπου μὲν υἱὸν,
αὑτοῦ δὲ κηδεστὴν, παμπληθεῖς μὲν Ἀργείων ἀπώλεσεν,
ἅπαντας δὲ τοὺς λοχαγοὺς ἐπεῖδε διαφθαρέντας, αὐτὸς δ'
ἐπονειδίστως σωθεὶς, ἐπειδὴ σπονδῶν οὐχ οἷός τ' ἦν τυχεῖν d
οὐδ' ἀνελέσθαι τοὺς τετελευτηκότας, ἱκέτης γενόμενος τῆς
πόλεως, ἔτι Θησέως αὐτὴν διοικοῦντος, ἐδεῖτο μὴ [4] περιϊδεῖν
τοιούτους ἄνδρας ἀτάφους γενομένους μηδὲ παλαιὸν ἔθος
269 καὶ πάτριον νόμον καταλυόμενον, ᾧ πάντες ἄνθρωποι χρώ-
μενοι διατελοῦσιν οὐχ ὡς ὑπ' ἀνθρωπίνης κειμένῳ φύσεως,
ἀλλ' ὡς ὑπὸ δαιμονίας προστεταγμένῳ δυνάμεως. ὧν ἀκούσας,
οὐδένα χρόνον ἐπισχὼν [5] ὁ δῆμος ἔπεμψε πρεσβείαν εἰς Θή-
βας, περί τε τῆς ἀναιρέσεως [6] συμβουλεύσοντας αὐτοῖς ὁσι-
ώτερον βουλεύσασθαι καὶ τὴν ἀπόκρισιν νομιμωτέραν ποιή-
σασθαι τῆς πρότερον [7] γενομένης, κἀκεῖνο ὑποδείξοντας, ὡς
ἡ πόλις αὐτοῖς οὐκ ἐπιτρέψει παραβαίνουσι τὸν νόμον τὸν
κοινὸν ἁπάντων [8] τῶν Ἑλλήνων. [9] ὧν ἀκούσαντες οἱ κύριοι 269
τότε ὄντες Θηβῶν οὐχ ὁμοίως ἔγνωσαν οὔτε ταῖς δό-
ξαις αἷς ἔχουσί τινες περὶ αὐτῶν, οὔθ' οἷς ἐβουλεύσαντο
πρότερον, ἀλλὰ μετρίως περὶ αὑτῶν τε διαλεχθέντες καὶ
τῶν ἐπιστρατευσάντων κατηγορήσαντες ἔδοσαν τῇ πόλει
τὴν ἀναίρεσιν.

οα'. Καὶ μηδεὶς οἰέσθω με ἀγνοεῖν ὅτι τἀναντία τυγ-
χάνω [10] λέγων οἷς ἐν τῷ Πανηγυρικῷ λόγῳ φανείην ἂν περὶ
τῶν αὐτῶν τούτων γεγραφώς· ἀλλὰ γὰρ οὐδένα νομίζω τῶν b
ταῦτα συνιδεῖν ἂν δυνηθέντων τοσαύτης ἀμαθίας εἶναι καὶ
φθόνου μεστὸν, ὅστις οὐκ ἂν ἐπαινέσειέ [11] με καὶ σωφρονεῖν

[1] φανερὸν A. C. L. [2] ἐν Διονυσίοις A. C. L. [3] Θηβαίοις A. C. L.
[4] παριδεῖν A. C. L. [5] ὁ δῆμος om. A. C. L. [6] συμβουλεύοντας L.
[7] γεγενημένης A. C. L. [8] τῶν om. A. C. L.
[9] ἀκούσαντες δ' οἱ τότε κύριοι Θηβαίων ὄντες A. C. L. [10] λέγων τυγχάνω A. C. L.
[11] ἐμὲ A. C. L.

Ὑποδείξοντας] Ἴσως· ἐπιδείξοντας, τουτέστι, καὶ πρὸς τούτοις δείξοντας. COR.

Τἀναντία λέγων] Diversitas in eo est, quod in Panegyrico §. ιε'. Athenienses bello oppugnasse Thebas narrantur; in hoc loco missa legatione Thebanos permovisse, ut occisorum corpora humanda redderent. LANG.

Σωφρονεῖν ἡγήσαιτο] In causa fuisse (Wolf. ait) opinor societatem cum Thebanis vel initam vel ineundam sub Chæronense bellum. IDEM.

ἡγήσαιτο τότε μὲν ἐκείνως νῦν δ' οὕτως διαλεχθέντα περὶ
αὐτῶν. περὶ μὲν οὖν τούτων οἶδ' ὅτι καλῶς γέγραφα καὶ
συμφερόντως· ὅσον δ' ἡ πόλις [1] ἡμῶν διέφερε τὰ περὶ τὸν
πόλεμον κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον — τοῦτο γὰρ ἀποδεῖξαι
βουλόμενος διῆλθον τὰ γενόμενα Θήβησιν —, ἡγοῦμαι
c τὴν πρᾶξιν ἐκείνην ἅπασι σαφῶς δηλοῦν τὴν τὸν μὲν βα-
σιλέα τῶν Ἀργείων ἀναγκάσασαν ἱκέτην γενέσθαι τῆς
πόλεως τῆς ἡμετέρας, τοὺς δὲ κυρίους ὄντας Θηβῶν οὕτω
διαθεῖσαν, ὥστε ἑλέσθαι μᾶλλον αὐτοὺς ἐμμεῖναι τοῖς λό-
γοις τοῖς ὑπὸ τῆς πόλεως [2] πεμφθεῖσιν ἢ τοῖς νόμοις τοῖς
ὑπὸ τοῦ δαιμονίου κατασταθεῖσιν· ὧν οὐδὲν ἂν οἷά τε ἐγένετο
διοικῆσαι κατὰ τρόπον ἡ πόλις ἡμῶν, εἰ μὴ καὶ τῇ δόξῃ
d καὶ τῇ δυνάμει πολὺ διήνεγκε τῶν ἄλλων.

οβ'. Ἔχων δὲ πολλὰς καὶ καλὰς πράξεις [3] περὶ τῶν
προγόνων εἰπεῖν, σκοποῦμαι, τίνα τρόπον διαλεχθῶ περὶ
αὐτῶν. μέλει γάρ μοι τούτων μᾶλλον ἢ τῶν ἄλλων· 270
τυγχάνω γὰρ ὢν περὶ τὴν ὑπόθεσιν ἣν ἐποιησάμην [4] τελευ-
ταίαν, ἐν ᾗ προεῖπον ὡς ἐπιδείξω τοὺς προγόνους ἡμῶν ἐν
τοῖς πολέμοις καὶ ταῖς μάχαις πλέον διενεγκόντας Σπαρ-
e τιατῶν ἢ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν. ἔσται δ' ὁ λόγος παράδοξος
μὲν τοῖς πολλοῖς, [5] ὁμοίως δ' ἀληθὴς τοῖς ἄλλοις. ἄρτι μὲν
οὖν ἠπόρουν [6] ποτέρων διεξίω πρότερον τοὺς κινδύνους καὶ
τὰς μάχας, τὰς [7] Σπαρτιατῶν ἢ τὰς τῶν ἡμετέρων· νῦν
δὲ προαιροῦμαι λέγειν τὰς ἐκείνων, ἵν' ἐν ταῖς καλλίοσι
καὶ δικαιοτέραις καταλύω τὸν λόγον τὸν περὶ τούτων.

270 ογ'. Ἐπειδὴ γὰρ Δωριέων οἱ στρατεύσαντες εἰς Πελοπόν-
νησον τριχῇ διείλοντο τὰς πόλεις καὶ τὰς χώρας ἀφεί-
λοντο τοὺς δικαίως κεκτημένους, οἱ μὲν Ἄργος λαχόντες καὶ
[8] Μεσσήνην παραπλησίως διῴκουν τὰ σφέτερ' αὐτῶν τοῖς
ἄλλοις Ἕλλησι, τὸ δὲ τρίτον μέρος αὐτῶν, οὓς καλοῦμεν
νῦν Λακεδαιμονίους, στασιάσαι μέν φασιν αὐτοὺς οἱ [9] τἀκεί-

[1] ἡμῶν ἡ πόλις A. C. L. [2] ἐκπεμφθεῖσιν A. C. L. [3] καὶ περὶ A. C. L.
[4] τὸ τελευταῖον A. C. L. [5] ὅμως A. [6] πότερον A. C. L. [7] τῶν Σπαρτ. A. C. L.
[8] Μεσήνην A. L. [9] τὰ ἐκείνων A. C. L.

Ἄρτι] primum. non in ipsa oratione, sed in mente oratoris. AUGER.

Καταλύω] Ἴσως· καταλύσω. COR.

Τριχῇ διείλοντο] Scil. Temenus (ut ait Corses) Argos obtinebat, Messenem Cresphontes, et Patrocles atque Eurysthenes Lacedæmonem. cf. Plat. Leg. lib. iii. §. 5.

Τὰς χώρας ἀφείλοντο] Cf. Archid. §. ε'. ς'. LANG.

Οἱ τἀκεῖνων ἀκριβοῦντες] rerum Laconicarum studiosi. IDEM.

νων ἀκριβοῦντες ὡς οὐδένας ἄλλους τῶν Ἑλλήνων, περιγενομένους δὲ τοὺς μεῖζον τοῦ πλήθους φρονοῦντας οὐδὲν τῶν αὐτῶν βουλεύσασθαι περὶ τῶν συμβεβηκότων τοῖς τοιαῦτα διαπεπραγμένοις· τοὺς μὲν γὰρ ἄλλους [1] συνοίκους ἔχειν [2] ἐν τῇ πόλει τοὺς στασιάσαντας καὶ κοινωνοὺς [3] ἁπάντων πλὴν τῶν ἀρχῶν [4] καὶ τῶν [5] τιμῶν· οὓς οὐκ εὖ φρονεῖν ἡγεῖσθαι Σπαρτιατῶν τοὺς νοῦν ἔχοντας, εἰ νομίζουσιν ἀσφαλῶς [6] πολιτεύεσθαι μετὰ τούτων οἰκοῦντες, περὶ οὓς τὰ μέγιστα τυγχάνουσιν ἐξημαρτηκότες· αὐτοὺς δ' οὐδὲν τούτων ποιεῖν, c
ἀλλὰ παρὰ σφίσι μὲν αὐτοῖς ἰσονομίαν καταστῆσαι καὶ δημοκρατίαν τοιαύτην, οἵαν περ χρὴ τοὺς μέλλοντας ἅπαντα τὸν χρόνον ὁμονοήσειν, τὸν δὲ δῆμον περιοίκους ποιήσασθαι, καταδουλωσαμένους αὐτῶν τὰς ψυχὰς οὐδὲν ἧττον ἢ τὰς τῶν οἰκετῶν· ταῦτα δὲ πράξαντας τῆς χώρας, ἧς προσῆκεν ἴσον ἔχειν ἕκαστον, αὐτοὺς μὲν λαβεῖν ὀλίγους ὄντας οὐ μόνον τὴν ἀρίστην, ἀλλὰ καὶ τοσαύτην ὅσην οὐδένες τῶν
271 Ἑλλήνων ἔχουσι, τῷ δὲ πλήθει τηλικοῦτον ἀπονεῖμαι μέρος d
τῆς χειρίστης ὥστ' ἐπιπόνως ἐργαζομένους μόλις ἔχειν τὸ καθ' ἡμέραν· μετὰ δὲ ταῦτα διελόντας τὸ πλῆθος αὐτῶν ὡς οἷόν τ' ἦν εἰς [7] ἐλαχίστους εἰς τόπους κατοικίσαι μικροὺς καὶ πολλούς, ὀνόμασι μὲν προσαγορευομένους ὡς πόλεις οἰκοῦντας, τὴν δὲ δύναμιν ἔχοντας ἐλάττω τῶν δήμων τῶν παρ' ἡμῖν· ἁπάντων δ' ἀποστερήσαντας αὐτοὺς ὧν [8] προσήκει μετέχειν τοὺς ἐλευθέρους, τοὺς πλείστους ἐπιθεῖναι τῶν e
κινδύνων αὐτοῖς· ἔν [9] τε γὰρ ταῖς στρατείαις, αἷς [10] ἡγεῖται βασιλεύς, κατ' ἄνδρα [11] συμπαρατάττεσθαι σφίσιν αὐτοῖς, ἐνίους δὲ καὶ τῆς πρώτης [12] τάττειν, ἐάν τέ [13] ποι [14] δεῆσαν

[1] ὁμολογοῦντας συνοίκους A. [2] ἐν om. A. C. L. [3] ὧσθ' ἁπάντων C. L.
[4] τε καὶ A. [5] τιμῶν, οὐκ ἔχειν νοῦν οὐδ' εὖ A. τιμῶν, μετέχειν αὐτούς· οὓς οὐκ ἂν C. L.
[6] πολιτεύσεσθαι A. [7] ἐλάχιστον τόπον A. C. L. [8] προσῆκε A. C. L.
[9] τε om. A. C. L. [10] ἡγεῖτο A. C. L. [11] ἠνάγκαζον συμπαρατάττεσθαι A. C. L.
[12] φάλαγγος ἠξοῦντο προτάττειν A. C. L. [13] που A. L. [14] ἐδέησεν A.

Τοὺς μεῖζον τ. π. φρονοῦντας] *multitudinem præ se contemnentes, vel majore quam plebs animo.* Idem.

Τοὺς μὲν γὰρ ἄλλους] Τοὺς τοιαῦτα διαπεπραγμένους. Cor.

Πολιτεύεσθαι] Ἄμεινον πολιτεύσεσθαι. Idem.

Ποιεῖν] Hunc etiam infinitivum et sequentes refer ad φασὶν p. 547. ult. Auger.

Συμπαρατάττεσθαι σφίσιν αὐτοῖς] *velut armigeri aut satellites esse.* Lang. Καθ' ἕκαστον Λακεδαιμόνιον στρατιώτην συμπαρατάττεσθαι ἕνα τῶν περιοίκων ἐν ὑπηρέτου μέρει. Cor.

Ἐάν τέ ποι δεῆσαν κ. τ. λ.] Ὁ νοῦς· Ἐάν τε, ὁπόταν ποι δέῃσῃ βοήθειαν ἐκπέμψαι, φοβηθῶσιν αὐτοὶ ἰέναι διὰ τοὺς πόνους ἢ διὰ τοὺς κινδύνους ἢ διὰ τὸ πλῆθος τοῦ χρόνου, ἀπέστελλον τοὺς περιοίκους. Τούτων δὲ τῶν περιοίκων ἐξαίρετοι ἦσαν οἱ καλούμενοι Σκιρῖται ἢ Σκειρῖται ἢ Σκιρίτης λόχος ἀπὸ Σκίρου πόλεως Ἀρκαδικῆς, οἷς ἐχρῶντο Λακεδαιμόνιοι, οὐδὲν (ὥς φησιν ὁ Ξενοφῶν Κυρ. παιδ. Δ. β'. 1.) φειδόμενοι αὐτῶν οὔτ' ἐν πόνοις οὔτ' ἐν κινδύνοις. Idem.

αὐτοὺς ἐκπέμψαι βοήθειαν [1] φοβηθῶσιν ἢ τοὺς πόνους ἢ τοὺς κινδύνους ἢ τὸ πλῆθος τοῦ χρόνου, τούτους ἀποστέλλειν [2] προκινδυνεύσοντας τῶν ἄλλων. καὶ τί δεῖ μακρολογεῖν [3] ἁπάσας διεξιόντα τὰς ὕβρεις τὰς περὶ τὸ πλῆθος γιγνο-
b μένας, ἀλλὰ μὴ τὸ μέγιστον εἰπόντα τῶν κακῶν ἀπαλλαγῆναι τῶν ἄλλων; τῶν γὰρ οὕτω μὲν ἐξ ἀρχῆς δεινὰ πεπονθότων, ἐν δὲ τοῖς παροῦσι καιροῖς χρησίμων ὄντων, ἔξεστι τοῖς Ἐφόροις [4] ἀκρίτους ἀποκτεῖναι τοσούτους, [5] ὁπόσους ἂν βουληθῶσιν· ἃ [6] τοῖς ἄλλοις Ἕλλησι οὐδὲ τοὺς πονηροτάτους τῶν οἰκετῶν ὅσιόν ἐστι μιαιφονεῖν.

οδ'. Τούτου δ' ἕνεκα περὶ τῆς οἰκειότητος καὶ τῶν ἡμαρτημένων εἰς αὐτοὺς διὰ πλειόνων διῆλθον, ἵν' ἔρωμαι τοὺς
c ἀποδεχομένους ἁπάσας τὰς Σπαρτιατῶν πράξεις, εἰ καὶ ταύτας ἀποδέχονται, καὶ τὰς μάχας [7] εὐσεβεῖς εἶναι νομίζουσι [8] καὶ καλὰς τὰς πρὸς τούτους γεγενημένας. ἐγὼ μὲν γὰρ ἡγοῦμαι μεγάλας μὲν αὐτὰς γεγενῆσθαι καὶ δεινὰς καὶ πολλῶν αἰτίας τοῖς μὲν ἡττηθεῖσι κακῶν τοῖς δὲ κατορθώσασι λημμάτων, ὧνπερ ἕνεκα πολεμοῦντες ἅπαντα τὸν χρόνον διατελοῦσιν, οὐ μὴν ὁσίας οὐδὲ καλὰς οὐδὲ πρεπούσας τοῖς ἀρετῆς ἀντιποιουμένοις, μὴ τῆς ἐπὶ τῶν τεχνῶν
d ὀνομαζομένης καὶ πολλῶν ἄλλων, ἀλλὰ τῆς τοῖς καλοῖς κἀγαθοῖς τῶν ἀνδρῶν ἐν ταῖς ψυχαῖς μετ' εὐσεβείας καὶ δικαιοσύνης [9] ἐγγιγνομένης, περὶ ἧς ἅπας ὁ λόγος ἐστίν. ἧς 272
ὀλιγωροῦντές τινες ἐγκωμιάζουσι τοὺς πλείω τῶν ἄλλων ἡμαρτηκότας, καὶ οὐκ αἰσθάνονται τὰς διανοίας ἐπιδεικνύντες τὰς σφετέρας αὐτῶν, ὅτι κἀκείνους ἂν ἐπαινέσειαν

[1] ἵνα βοηθῶσιν A. L. [2] ἤθελον προκινδ. A. C. L. [3] πάσας A. C. L.
[4] ἀκρίτως A. C. L. [5] ὅσους A. C. L. [6] τοῖς Ἕλλησι τοῖς ἄλλοις A. C. L.
[7] εὐσεβεῖς om. A. C. L. [8] καὶ om. A. C. L. [9] γιγνομένης A. C. L.

Παροῦσι καιροῖς] *opportuno tempore.* Lang.

Ἃ τοῖς ἄλλοις Ἑλλ.] ἃ Wolf. explicat καθ' ὅν τινα τρόπον. Idem. Totum hunc locum explica: ἃ ποιῆσαι οὐκ ἔστιν ὅσιον τοῖς ἄλλοις Ἕλλησι, οὐχ ὅσιόν ἐστι οὐδὲ τοὺς πονηροτάτους τῶν οἰκετῶν μιαιφονεῖν. Auger.

Μιαιφονεῖν] *trucidare.* Post μιαιφονεῖν Auger. plura de bellis Lacedæmoniorum cum Messeniis et Argivis deesse putat justis de causis, quas ille in disputatione brevi, secundo volumini adjectæ fusius exposuit. Lang.

Οἰκειότητος] Pro οἰκειότητος, scil. τῶν Σπαρτιατῶν πρὸς τοὺς περιοίκους αὐτῶν, Wolf. mavult ὠμότητος, quod Auger. ideo non recepit, quod οἰκειότητος optime videtur jungi posse cum iis quod desint. Idem.

Ἐπὶ τῶν τεχνῶν] *ex artibus*, i. e. ut Wolf. explicat, ex fortitudine, dexteritate in certaminibus, etc. Idem.

τοὺς πλείω μὲν κεκτημένους τῶν ἱκανῶν, ἀποκτεῖναι δ᾽ ἂν
τολμήσαντας τοὺς ἀδελφοὺς τοὺς αὑτῶν καὶ τοὺς ἑταίρους
καὶ τοὺς κοινωνοὺς ὥστε καὶ τἀκείνων λαβεῖν· ὅμοια γὰρ e
τὰ τοιαῦτα τῶν ἔργων ἐστὶ τοῖς ὑπὸ Σπαρτιατῶν πεπραγμένοις,
ἃ τοὺς ἀποδεχομένους ἀναγκαῖόν ἐστι [1]καὶ περὶ
τῶν εἰρημένων ἄρτι τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχειν.

οε΄. Θαυμάζω δ᾽ εἴ τινες τὰς μάχας καὶ τὰς νίκας τὰς 272
παρὰ τὸ δίκαιον [2]γιγνομένας μὴ νομίζουσιν αἰσχίους εἶναι
καὶ πλειόνων ὀνειδῶν μεστὰς ἢ τὰς ἥττας τὰς ἄνευ κακίας
συμβαινούσας, καὶ ταῦτ᾽ εἰδότες, ὅτι μεγάλαι δυνάμεις
πονηραὶ δὲ πολλάκις γίγνονται κρείττους ἀνδρῶν σπουδαίων
καὶ κινδυνεύειν ὑπὲρ τῆς πατρίδος προαιρουμένων. οὓς πολὺ
ἂν [3]δικαιότερον ἐπαινοῖμεν ἢ τοὺς περὶ τῶν ἀλλοτρίων ἑτοίμως
[4]ἀποθνήσκειν ἐθέλοντας καὶ τοῖς ξενικοῖς στρατεύμα- b
σιν ὁμοίους ὄντας· ταῦτα μὲν γάρ ἐστιν ἔργα πονηρῶν ἀνθρώπων,
τὸ δὲ τοὺς χρηστοὺς ἐνίοτε χεῖρον ἀγωνίζεσθαι
τῶν ἀδικεῖν βουλομένων θεῶν ἄν τις ἀμέλειαν εἶναι [5]φήσειεν.
ἔχοιμι δ᾽ ἂν τῷ λόγῳ τούτῳ [6]χρήσασθαι καὶ περὶ τῆς συμφορᾶς
τῆς Σπαρτιάταις ἐν Θερμοπύλαις [7]γενομένης, ἣν
ἅπαντες ὅσοιπερ ἀκηκόασιν ἐπαινοῦσι καὶ θαυμάζουσι
μᾶλλον ἢ τὰς μάχας καὶ τὰς νίκας τὰς κρατησάσας μὲν
τῶν ἐναντίων, πρὸς οὓς δ᾽ οὐκ ἐχρῆν γεγενημένας· ἃς εὐλο- c
γεῖν τινὲς τολμῶσι, κακῶς εἰδότες ὡς οὐδὲν οὔθ᾽ ὅσιον οὔτε
καλόν ἐστι [8]τῶν μὴ μετὰ δικαιοσύνης καὶ [9]λεγομένων καὶ
πραττομένων. ὧν Σπαρτιάταις μὲν οὐδὲν πώποτ᾽ ἐμέλησε·
βλέπουσι γὰρ εἰς οὐδὲν ἄλλο πλὴν ὅπως [10]ὡς πλεῖστα τῶν
ἀλλοτρίων κατασχήσουσιν.

ος΄. Οἱ δ᾽ ἡμέτεροι περὶ οὐδὲν οὕτω τῶν ὄντων ἐσπούδαζον,
ὡς τὸ παρὰ τοῖς Ἕλλησιν εὐδοκιμεῖν· ἡγοῦντο γὰρ οὐ- d
δεμίαν ἂν γενέσθαι κρίσιν [11]οὔτ᾽ ἀληθεστέραν [12]οὔτε δι-
273 καιοτέραν τῆς ὑπὸ παντὸς τοῦ γένους γνωσθείσης. δῆλοι δ᾽
ἦσαν οὕτως ἔχοντες ἔν τε τοῖς ἄλλοις οἷς διῴκουν τὴν πόλιν

[1] καὶ om. A. L. [2] γενομένας A. C. L. [3] δικαιότερον ἂν ἐπαινοίημεν A. C. L.
[4] ἀποθνήσκειν ἑτοίμως A. C. L. [5] φήσαιεν A. L. [6] χρῆσθαι A. C. L.
[7] γεγενημένης A. C. L. [8] τὸ A. C. L. [9] λεγόμενον καὶ πραττόμενον A. C. L.
[10] ὡς om. A. C. L. [11] οὔτ᾽ om. A. C. L. [12] οὐδὲ A. C. L.

Ὑπὸ παντὸς τοῦ γένους] *a toto genere*, i. e. ὑπὸ πάντων τῶν ὁμοφύλων, *ab omnibus* *Græcis.* Wolf.

Ἢ ᾽κεῖνοι τῶν ἄλλων] *quanto Lacedæmonii aliis præstiterunt.* Lang.

Τοῖν δυοῖν πολεμοῖν] Nimirum de illis contra Xerxem et barbaricas gentes Græciam antea incolentes gestis. Vid. §. ιϛ΄. ιζ΄. Idem.

Ἐφ᾽ ὧν] Sub. χρόνων. Auger. Ἄμεινον προσυπακούειν τὸ βασιλέων, περιεχόμενον δυνάμει ἐν τῷ προηγησαμένῳ βασιλευομένης, ὅπερ ἀναλύεται εἰς τὸ ὑπὸ βασιλέων διοικουμένης. Cor.

Περὶ τῶν ἐναντίων] *de Lacedæmoniis, Atheniensium æmulis.* Lang.

Θρᾷκες μὲν γὰρ etc.] Cf. Paneg. §. ιθ΄. Idem.

καὶ τοῖς [1]μεγίστοις τῶν πραγμάτων. τριῶν γὰρ πολέμων
γενομένων ἄνευ τοῦ Τρωϊκοῦ τοῖς Ἕλλησι πρὸς τοὺς βαρβάρους,
ἐν ἅπασι τούτοις πρωτεύουσαν αὐτὴν παρέσχον. ὧν εἷς
μὲν ἦν ὁ πρὸς Ξέρξην, ἐν ᾧ πλέον διήνεγκαν Λακεδαιμο-
e νίων ἐν ἅπασι τοῖς κινδύνοις ἢ ᾽κεῖνοι τῶν ἄλλων· δεύτερος
δὲ ὁ περὶ τὴν κτίσιν τῶν ἀποικιῶν, εἰς ὃν Δωριέων μὲν οὐ-
δεὶς ἦλθε συμπολεμήσων, ἡ δὲ πόλις ἡμῶν ἡγεμὼν κατα-
273 στᾶσα τῶν οὐκ εὐπορούντων καὶ τῶν ἄλλων [2]τῶν βουλο-
μένων τοσοῦτον τὰ πράγματα μετέστησεν, ὥστ᾽ εἰθισμένων
τῶν βαρβάρων [3]τὸν ἄλλον χρόνον τὰς μεγίστας πόλεις τῶν
Ἑλληνίδων καταλαμβάνειν ἐποίησε τοὺς Ἕλληνας, ἃ πρότερον
ἔπασχον, ταῦτα δύνασθαι ποιεῖν.

οζ΄. Περὶ μὲν οὖν τοῖν δυοῖν πολέμοιν ἐν τοῖς ἔμπροσθεν
ἱκανῶς [4]εἰρήκαμεν, περὶ δὲ τοῦ τρίτου ποιήσομαι τοὺς λό-
γους, ὃς ἐγένετο τῶν μὲν Ἑλληνίδων πόλεων ἄρτι κατῳ-
b κισμένων, τῆς δὲ ἡμετέρας ἔτι βασιλευομένης. ἐφ᾽ ὧν καὶ
πόλεμοι πλεῖστοι καὶ κίνδυνοι μέγιστοι [5]συνέπεσον, οὓς
ἅπαντας μὲν οὔθ᾽ [6]εὑρεῖν οὔτ᾽ εἰπεῖν ἂν δυνηθείην, παραλιπὼν
δὲ τὸν πλεῖστον ὄχλον τῶν ἐν ἐκείνῳ μὲν τῷ χρόνῳ
πραχθέντων ῥηθῆναι δὲ νῦν οὐ κατεπειγόντων, ὡς ἂν δύνωμαι
συντομώτατα πειράσομαι δηλῶσαι τούς τ᾽ ἐπιστρατεύσαντας
τῇ πόλει καὶ τὰς μάχας τὰς ἀξίας μνημονευθῆναι
[7][καὶ ῥηθῆναι] καὶ τοὺς ἡγεμόνας αὐτῶν, ἔτι δὲ τὰς
c προφάσεις ἃς ἔλεγον καὶ τὴν δύναμιν τῶν γενῶν τῶν συνα-
κολουθησάντων αὐτοῖς· ἱκανὰ γὰρ ἔσται ταῦτ᾽ εἰπεῖν πρὸς
[8]οἷς περὶ τῶν ἐναντίων εἰρήκαμεν.

οη΄. Θρᾷκες μὲν γὰρ μετ᾽ Εὐμόλπου τοῦ Ποσειδῶνος
[9]εἰσέβαλον εἰς τὴν χώραν ἡμῶν, ὃς ἠμφισβήτησεν Ἐρεχθεῖ
τῆς πόλεως, φάσκων [10]Ποσειδῶ πρότερον Ἀθηνᾶς καταλα-

[1] περὶ τῶν κοινῶν πραγμ. A. C. L. [2] τῶν om. A. L. [3] τὸν ἄλλον χρόνον om. A. C. L.
[4] ἡμῖν εἴρηται A. C. L. [5] συνέβησαν A. C. L.
[6] ἂν εὑρεῖν οὔτ᾽ ἂν εἰπεῖν δυν. A. C. L.
[7] καὶ τοὺς ἡγεμόνας αὐτῶν τοὺς ῥηθῆναι ἀξίους A. L. καὶ [ῥηθῆναι] τοὺς ἡγεμόνας ἡμῶν C.
[8] ἃ A. C. L. [9] ἐνέβαλον A. C. L. [10] Ποσειδῶνα A. L.

βεῖν αὐτήν. Σκύθαι δὲ μετ' Ἀμαζόνων, τῶν ἐξ Ἄρεως
274 [1] γενομένων, αἳ τὴν στρατείαν [2] ἐφ' Ἱππολύτην [3] ἐποιήσαντο d
τὴν τούς τε νόμους παραβᾶσαν τοὺς παρ' αὐταῖς κειμένους,
ἐρασθεῖσάν τε Θησέως καὶ συνακολουθήσασαν ἐκεῖθεν καὶ
συνοικήσασαν αὐτῷ· Πελοποννήσιοι δὲ μετ' Εὐρυσθέως, ὃς
Ἡρακλεῖ μὲν οὐκ ἔδωκε δίκην ὧν [4] ἡμάρτανεν εἰς αὐτόν,
στρατεύσαντας δ' ἐπὶ τοὺς ἡμετέρους προγόνους ὡς ἐκληψόμε-
νος [5] βίᾳ τοὺς ἐκείνου παῖδας — παρ' ἡμῖν γὰρ ἦσαν κα-
ταπεφευγότες — ἔπαθεν ἃ προσῆκεν αὐτόν· τοσούτου γὰρ e
ἐδέησε [6] κύριος γενέσθαι τῶν ἱκετῶν, ὥστε ἡττηθεὶς μάχῃ
καὶ ζωγρηθεὶς ὑπὸ τῶν ἡμετέρων, αὐτὸς ἱκέτης γενόμενος
τούτων οὓς [7] ἐξαιτῶν ἦλθε τὸν βίον ἐτελεύτησε. μετὰ δὲ
[8] τοῦτον οἱ πεμφθέντες ὑπὸ Δαρείου τὴν Ἑλλάδα πορθή-
σοντες, ἀποβάντες [9] εἰς Μαραθῶνα, πλείοσι κακοῖς καὶ 274
μείζοσι συμφοραῖς περιπεσόντες ὧν ἤλπισαν τὴν πόλιν
ἡμῶν ποιήσειν, ᾤχοντο φεύγοντες ἐξ ἁπάσης τῆς Ἑλλάδος.

οθ'. Τούτους δ' ἅπαντας οὓς διῆλθον, οὐ μετ' ἀλλήλων
εἰσβαλόντας οὐδὲ κατὰ τοὺς αὐτοὺς χρόνους, ἀλλ' ὡς οἵ τε
καιροὶ καὶ τὸ συμφέρον ἑκάστοις καὶ τὸ [10] βούλεσθαι συνέ-
πιπτε, μάχῃ νικήσαντες καὶ τῆς ὕβρεως παύσαντες, οὐκ b
ἐξέστησαν αὑτῶν τηλικαῦτα διαπραξάμενοι τὸ μέγεθος,
οὐδ' ἔπαθον ταὐτὸν τοῖς διὰ μὲν τὸ καλῶς καὶ φρονίμως
βουλεύσασθαι καὶ πλούτους μεγάλους καὶ δόξας καλὰς
κτησαμένοις, διὰ δὲ τὰς ὑπερβολὰς τὰς τούτων ὑπερηφά-
νοις γενομένοις καὶ τὴν φρόνησιν διαφθαρεῖσι καὶ κατενε-
χθεῖσιν εἰς χείρω πράγματα καὶ ταπεινότερα τῶν πρότε-
ρον αὐτοῖς ὑπαρχόντων, ἀλλὰ [11] πάντα τὰ τοιαῦτα διαφυ-
γόντες ἐνέμειναν τοῖς ἤθεσιν οἷς εἶχον διὰ τὸ πολιτεύεσθαι c
καλῶς, [12] μεῖζον φρονοῦντες ἐπὶ τῇ τῆς ψυχῆς ἕξει καὶ ταῖς
διανοίαις ταῖς αὑτῶν ἢ ταῖς μάχαις ταῖς γεγενημέναις, καὶ
[13] μᾶλλον ὑπὸ τῶν ἄλλων [14] θαυμαζόμενοι διὰ τὴν καρτερίαν
ταύτην καὶ σωφροσύνην ἢ διὰ τὴν ἀνδρίαν τὴν ἐν τοῖς κινδύ-

[1] γενέσθαι λεγομένων A. C. L. [2] ἐπ' Ἀντιόπην τὴν Ἱππολύτης A. C. L. [3] ἐποίησαν A. C. L. [4] ἥμαρτεν A. C. L. [5] βίᾳ om. A. C. L. [6] γράψας κύριος A. L. πράξας κύριος C. [7] ἐξαιτήσων A. C. L. [8] τούτων L. [9] ἐπὶ Μαραθῶνι A. C. L. [10] συμβουλεύσασθαι A. C. L. [11] ταῦτα πάντα διαφ A. C. L. [12] μείζω A. C. L. [13] [τῷ] μᾶλλον C. [14] θαυμάζεσθαι C. L.

Πελοποννήσιοι δὲ] Cf. Paneg. §. ιϛ'. Idem. Cor.
Μετὰ δὲ τοῦτον] Μετὰ τὸν Εὐρυσθέα. Ὑπὸ Δαρείου] Cf. Paneg. §. κ'. Lang.

νοις αὐτοῖς παραγενομένην· ἑώρων γὰρ [1] πάντες τὴν μὲν
εὐψυχίαν τὴν πολεμικὴν πολλοὺς ἔχοντας καὶ τῶν ταῖς
d [2] κακουργίαις ὑπερβαλλόντων, τῆς δὲ χρησίμης ἐπὶ πᾶσι
καὶ πάντας δυναμένης ὠφελεῖν οὐ κοινωνοῦντας τοὺς πονη- 275
ρούς, ἀλλὰ μόνοις ἐγγιγνομένην τοῖς καλῶς γεγονόσι καὶ
τεθραμμένοις καὶ πεπαιδευμένοις, ἅπερ προσῆν τοῖς τότε
τὴν πόλιν διοικοῦσι καὶ τῶν [3] εἰρημένων ἀγαθῶν ἁπάντων
αἰτίοις καταστᾶσι.

π'. Τοὺς μὲν οὖν ἄλλους ὁρῶ περὶ τὰ μέγιστα τῶν ἔργων
καὶ μάλιστα μνημονευθησόμενα τοὺς λόγους καταλύοντας,
e ἐγὼ δὲ σωφρονεῖν μὲν νομίζω τοὺς ταῦτα γιγνώσκοντας καὶ
πράττοντας, οὐ μὴν συμβαίνει μοι ταὐτὸ ποιεῖν ἐκείνοις,
ἀλλ' ἔτι λέγειν ἀναγκάζομαι. τὴν δ' αἰτίαν, δι' [4] ἥν,
[5] ὀλίγον ὕστερον ἐρῶ, μικρὰ πάνυ [6] προδιαλεχθείς.

πα'. Ἐπηνώρθουν μὲν γὰρ τὸν λόγον τὸν μέχρι τῶν
ἀναγνωσθέντων γεγραμμένον μετὰ μειρακίων τριῶν ἢ τετ-
275 τάρων τῶν εἰθισμένων μοι συνδιατρίβειν· ἐπειδὴ δὲ διεξιοῦ-
σιν ἡμῖν ἐδόκει καλῶς ἔχειν καὶ προσδεῖσθαι τελευτῆς
μόνον, ἔδοξέ μοι μεταπέμψασθαί τινα τῶν ἐμοὶ μὲν πεπλη-
σιακότων, ἐν ὀλιγαρχίᾳ δὲ πεπολιτευμένων, προῃρημένων δὲ
Λακεδαιμονίους ἐπαινεῖν, ἵν', εἴ τι παρέλαθεν ἡμᾶς [7] ψεῦ-
δος εἰρημένον, ἐκεῖνος κατιδὼν δηλώσειεν ἡμῖν. ἐλθὼν δὲ ὁ
κληθεὶς καὶ διαναγνοὺς τὸν λόγον — τὰ γὰρ μεταξὺ τί
δεῖ λέγοντα διατρίβειν; — ἐδυσχέρανε μὲν [8] ἐπ' οὐδενὶ τῶν
b γεγραμμένων, ἐπῄνεσε δ' ὡς δυνατὸν μάλιστα, καὶ διελέχθη
περὶ ἑκάστου τῶν μερῶν παραπλησίως οἷς ἡμεῖς ἐγιγνώ-
σκομεν· οὐ μὴν ἀλλὰ φανερὸς ἦν οὐχ ἡδέως ἔχων ἐπὶ τοῖς
περὶ Λακεδαιμονίων εἰρημένοις. ἐδήλωσε δὲ διὰ ταχέων·
ἐτόλμησε γὰρ εἰπεῖν, ὡς εἰ καὶ μηδὲν ἄλλο πεποιήκασι
τοὺς Ἕλληνας ἀγαθόν, ἀλλ' οὖν [9] ἐκείνου γε δικαίως ἂν

[1] ἅπαντες A. C. L. [2] κακίαις A. C. L. [3] προειρημένων A. C. L. [4] ἣν ποιῶ A. L. [5] ὀλίγον om. A. C. L. [6] περὶ αὐτῶν διαλεχθεὶς A. C. L. [7] ψευδῶς A. C. L. [8] ἐπ' om. A. C. L. [9] ἐκεῖνό γε οὗ A. ἐκεῖνό γε L.

Παραγενομένην] Ἴσως· παραγιγνομένην. Cor.

Τῆς δὲ χρησίμης] Aut deest σωφροσύνης aut subintelligendum. Wolf. Auger. Scil. εὐψυχίας, i. e. prudentiæ. Lang. Cum Langio facit Coraes.

Ἀλλὰ μόνοις] Post ἀλλὰ subaudi ταύτην. Auger.

Μνημονευθησόμενα] Ἄξια τοῦ μνημονευθῆναι, ὧν χρὴ ἢ προσήκει μνείαν ποιεῖσθαι. Cor.

Δι' ἥν] Scil. ἀναγκάζομαι.

Ἐκεῖνό γε] Scribendum puto ἐκεῖνό γε οὗ. H. Stephan. F. δι' ἐκεῖνό γε, ut §. πε'. legitur. Retberg. F. ἐκείνου γε. Lang. Scil. ἕνεκα.

αὐτοῖς ἅπαντες χάριν ἔχοιεν, ὅτι τὰ κάλλιστα τῶν ἐπιτη-
δευμάτων εὑρόντες αὐτοί [1] τε χρῶνται καὶ τοῖς ἄλλοις c
κατέδειξαν.

πβʹ. Τοῦτο δὲ ῥηθὲν οὕτω βραχὺ καὶ μικρὸν αἴτιον ἐγέ-
νετο τοῦ μήτε καταλῦσαί με τὸν λόγον ἐφ᾽ [2] ὧν ἐβουλήθην,
ὑπολαβεῖν θ᾽ ὡς αἰσχρὸν ποιήσω καὶ δεινόν, εἰ παρὼν περιό-
ψομαί τινα τῶν ἐμοὶ πεπλησιακότων πονηροῖς λόγοις χρώ-
μενον. ταῦτα δὲ διανοηθεὶς ἠρόμην αὐτὸν εἰ μηδὲν φροντίζει
276 τῶν παρόντων, μηδ᾽ αἰσχύνεται λόγον εἰρηκὼς ἀσεβῆ καὶ
ψευδῆ καὶ πολλῶν ἐναντιώσεων μεστόν; Γνώσῃ δ᾽ ὡς d
ἔστι τοιοῦτος, ἢν ἐρωτήσῃς τινὰς τῶν εὖ φρο-
νούντων [3] ποῖα τῶν ἐπιτηδευμάτων [4] κάλλιστα
νομίζουσιν εἶναι; καὶ μετὰ ταῦτα πόσος χρό-
νος ἐστὶν ἐξ οὗ Σπαρτιᾶται τυγχάνουσιν ἐν
Πελοποννήσῳ κατοικοῦντες; οὐδεὶς γὰρ ὅστις
[5] οὐ τῶν μὲν ἐπιτηδευμάτων προκρινεῖ τὴν εὐσέ-
βειαν τὴν περὶ τοὺς θεοὺς καὶ τὴν δικαιοσύνην
τὴν περὶ τοὺς ἀνθρώπους καὶ τὴν φρόνησιν τὴν
περὶ τὰς ἄλλας πράξεις, Σπαρτιάτας δὲ ἐν-
ταῦθα κατοικεῖν οὐ πλείω φήσουσιν ἐτῶν ἑπτα- e
κοσίων. τούτων δὲ οὕτως ἐχόντων, εἰ μὲν σὺ
τυγχάνεις ἀληθῆ λέγων τούτους φάσκων εὑρε-
τὰς γεγενῆσθαι τῶν καλλίστων ἐπιτηδευμά-
των, ἀναγκαῖόν ἐστι τοὺς πολλαῖς γενεαῖς
πρότερον γεγονότας, πρὶν Σπαρτιάτας ἐνταῦθα
κατοικῆσαι, μὴ μετέχειν αὐτῶν μήτε τοὺς ἐπὶ 276
Τροίαν στρατευσαμένους μήτε τοὺς περὶ Ἡρα-
κλέα καὶ Θησέα γεγονότας μήτε Μίνω τὸν Διὸς
μήτε Ῥαδάμανθυν μήτ᾽ Αἰακὸν μήτε τῶν ἄλ-
λων μηδένα τῶν [6] ὑμνουμένων ἐπὶ ταῖς ἀρεταῖς
ταύταις, ἀλλὰ ψευδῆ τὴν δόξαν ταύτην ἅπαν-
τας ἔχειν· εἰ δὲ σὺ μὲν φλυαρῶν τυγχάνεις,

[1] τ᾽ ἐχρῶντο A. C. L. [2] οἷς A. [3] ὁποῖα A. C. L. [4] κάλλιστ᾽ ἂν νομίζωσιν A. L. [5] οὐχὶ τῶν ἐπιτ. A. C. L. [6] νῦν ὑμνουμένων A. C. L.

Ἐτῶν ἑπτακοσίων] Numerus rotundus pro definito 764. incipiens a reditu Heraclidarum ad annum 339. ante Chr., quo tempore hæc oratio scripta est, quum Isocrates, 436. ante Chr. natus, nonaginta et septem annos habebat. Vid. §. αʹ. collat. cum §. ϛδʹ. Lang. Ὀκτακοσίων conjicit Coraes.

προσήκει δὲ [1] τοὺς ἀπὸ θεῶν γεγονότας καὶ
b [2] χρῆσθαι ταύταις μᾶλλον τῶν ἄλλων καὶ κα-
ταδεῖξαι τοῖς [3] ἐπιγιγνομένοις, οὐκ ἔστιν ὅπως
οὐ μαίνεσθαι δόξεις ἅπασι τοῖς [4] ἀκούσασιν,
οὕτως εἰκῇ καὶ παρανόμως οὓς ἂν τύχῃς ἐπαι-
νῶν. [5] ἔπειτ᾽ εἰ μὲν εὐλόγεις αὐτοὺς οὐδὲν ἀκη-
κοὼς τῶν ἐμῶν, ἐλήρεις [6] μὲν ἄν, οὐ μὴν ἐναντία
γε λέγων ἐφαίνου σαυτῷ· νῦν δ᾽ [7] ἐπῃνεκότι [8] σοι
τὸν ἐμὸν λόγον, τὸν ἐπιδεικνύντα πολλὰ καὶ
δεινὰ Λακεδαιμονίους περί τε τοὺς συγγενεῖς
τοὺς αὑτῶν καὶ περὶ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας
c διαπεπραγμένους, πῶς οἷόν τ᾽ ἦν ἔτι σοι λέγειν
τοὺς ἐνόχους ὄντας τούτοις, ὡς τῶν καλλίστων
ἐπιτηδευμάτων ἡγεμόνες γεγόνασι;

πγʹ. Πρὸς δὲ τούτοις κἀκεῖνό [9] σε λέληθεν
ὅτι τὰ παραλελειμμένα τῶν ἐπιτηδευμάτων
καὶ τῶν τεχνῶν καὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων οὐχ
οἱ τυχόντες εὑρίσκουσιν, ἀλλ᾽ οἱ τάς τε φύσεις 277
διαφέροντες καὶ μαθεῖν πλεῖστα τῶν πρότε-
d ρον εὑρημένων δυνηθέντες καὶ προσέχειν τὸν
νοῦν τῷ ζητεῖν μᾶλλον τῶν ἄλλων ἐθελήσαν-
τες. ὧν Λακεδαιμόνιοι [10] πλέον ἀπέχουσι τῶν
βαρβάρων· οἱ μὲν γὰρ ἂν φανεῖεν πολλῶν εὑρη-
μάτων καὶ μαθηταὶ καὶ διδάσκαλοι γεγο-
νότες, οὗτοι δὲ τοσοῦτον ἀπολελειμμένοι τῆς
κοινῆς παιδείας καὶ φιλοσοφίας εἰσὶν ὥστ᾽ οὐδὲ
γράμματα μανθάνουσιν, ἃ τηλικαύτην ἔχει δύ-
ναμιν ὥστε τοὺς ἐπισταμένους [11] καὶ χρωμένους
αὐτοῖς μὴ μόνον ἐμπείρους γίγνεσθαι τῶν ἐπὶ
e τῆς ἡλικίας τῆς αὑτῶν πραχθέντων ἀλλὰ καὶ
τῶν πώποτε γενομένων. ἀλλ᾽ ὅμως σὺ καὶ τοὺς
τῶν τοιούτων ἀμαθεῖς ὄντας ἐτόλμησας εἰπεῖν
ὡς εὑρεταὶ τῶν καλλίστων [12] ἐπιτηδευμάτων
γεγόνασι, καὶ ταῦτ᾽ εἰδὼς ὅτι τοὺς παῖδας

[1] καὶ τοὺς A. L. [2] κεχρῆσθαι A. C. L. [3] ἐπιγενομένοις C. [4] ἀκούουσιν A. C. L. [5] οἷς δὲ ἐπιτιμᾶν δέον, εὐλογεῖν αὐτοὺς ὡς μηδὲν ἀκηκοὼς A. C. L. [6] μὲν γὰρ καὶ πρὶν ἂν A. C. L. [7] ἐπῃνηκότι A. C. L. [8] μοι L. om. A. C. [9] ἐθαύμαζον, εἰ λέληθεν αὐτόν, ὅτι A. C. L. [10] πλεῖστον A. C. L. [11] αὐτὰ καὶ χρωμένους ὀρθῶς αὐτοῖς A. C. L. [12] παιδευμάτων A. C. L.

τοὺς αὑτῶν ἐθίζουσι περὶ τοιαύτας πραγμα-
τείας διατρίβειν, ἐξ ὧν ἐλπίζουσιν αὐτοὺς οὐκ 277
εὐεργέτας [1]γενήσεσθαι τῶν ἄλλων, ἀλλὰ κακῶς
ποιεῖν μάλιστα δυνήσεσθαι τοὺς Ἕλληνας.

πδ΄. [2]Ἃς [3]πάσας μὲν διεξιὼν πολὺν ὄχλον
ἐμαυτῷ τ᾽ ἂν παράσχοιμι καὶ τοῖς ἀκούουσι,
μίαν δὲ μόνον εἰπὼν, ἣν ἀγαπῶσι καὶ περὶ ἣν
μάλιστα σπουδάζουσιν, οἶμαι δηλώσειν ἅπαντα
τὸν τρόπον αὐτῶν. ἐκεῖνοι γὰρ καθ᾽ ἑκάστην [4]τὴν
ἡμέραν εὐθὺς ἐξ εὐνῆς [5]ἐκπέμπουσι τοὺς παῖδας,
μεθ᾽ ὧν ἂν ἕκαστοι βουληθῶσι, λόγῳ μὲν ἐπὶ
θήραν, ἔργῳ δ᾽ ἐπὶ [6]κλοπείαν τῶν ἐν τοῖς ἀγροῖς b
κατοικούντων· ἐν ᾗ συμβαίνει τοὺς μὲν ληφθέν-
τας ἀργύριον ἀποτίνειν καὶ πληγὰς λαμβάνειν,
τοὺς δὲ πλεῖστα κακουργήσαντας καὶ [7]λαθεῖν
δυνηθέντας ἔν τε τοῖς παισὶν εὐδοκιμεῖν μᾶλλον
τῶν ἄλλων, ἐπειδὰν δ᾽ εἰς ἄνδρας συντελῶσιν,
ἢν ἐμμείνωσι τοῖς ἤθεσιν οἷς παῖδες ὄντες ἐμε-
λέτησαν, ἐγγὺς εἶναι [8]τῶν μεγίστων ἀρχῶν.
καὶ ταύτης ἥν τις ἐπιδείξῃ παιδείαν μᾶλλον
ἀγαπωμένην ἢ σπουδαιοτέραν παρ᾽ αὐτοῖς εἶναι c
νομιζομένην, ὁμολογῶ μηδὲν [9]ἀληθὲς εἰρηκέναι
μηδὲ περὶ ἑνὸς πώποτε πράγματος. καίτοι τί
τῶν τοιούτων ἔργων καλόν ἐστιν ἢ σεμνὸν, ἀλλ᾽
οὐκ αἰσχύνης ἄξιον; πῶς δ᾽ οὐκ ἀνοήτους χρὴ
νομίζειν τοὺς ἐπαινοῦντας τοὺς τοσοῦτον τῶν
278 νόμων τῶν κοινῶν ἐξεστηκότας καὶ μηδὲν τῶν
αὐτῶν μήτε τοῖς Ἕλλησι μήτε τοῖς βαρβάροις
γιγνώσκοντας; οἱ μὲν γὰρ [10]ἄλλοι τοὺς κακουρ-
γοῦντας καὶ κλέπτοντας [11]πονηροτάτους τῶν
οἰκετῶν νομίζουσιν, ἐκεῖνοι δὲ [12]τοὺς ἐν τοῖς τοιού- d
τοις τῶν ἔργων πρωτεύοντας βελτίστους εἶναι
τῶν παίδων ὑπολαμβάνουσι καὶ μάλιστα τι-

[1] γενῆσθαι L. [2] Καὶ A. L. [3] ἁπάσας A. C. L. [4] τὴν om. A. C. L.
[5] προπέμπουσι A. C. L. [6] κλοπίαν A. C. L. [7] λαβεῖν A. L.
[8] τῶν ἀρχῶν τῶν μεγίστων A. C. L. [9] ἀληθὲς om. A. C. L. [10] ἄλλοι om. A. C. L.
[11] πονηροτέρους A. C. L. [12] τοὺς τοιούτων A. L.

Ἃς πάσας] Scil. πραγματείας. Lang.

μῶσι. καίτοι τίς ἂν τῶν εὖ φρονούντων οὐκ ἂν
[1]τρὶς ἀποθανεῖν ἕλοιτο μᾶλλον ἢ διὰ τοιούτων
ἐπιτηδευμάτων γνωσθῆναι τὴν ἄσκησιν τῆς
ἀρετῆς ποιούμενος;

πε΄. Ταῦτ᾽ ἀκούσας θρασέως μὲν οὐδὲ πρὸς ἓν ἀντεῖπε
τῶν εἰρημένων, οὐδ᾽ αὖ παντάπασιν ἀπεσιώπησεν, ἀλλ᾽
ἔλεγεν ὅτι Σὺ μὲν πεποίησαι τοὺς λόγους (ἐμὲ
e λέγων) ὡς [2]ἅπαντ᾽ ἀποδεχομένου μου [3]τἀκεῖ
καὶ καλῶς ἔχειν νομίζοντος· ἐμοὶ δὲ δοκεῖς
[4]περὶ μὲν τῆς τῶν παίδων αὐτονομίας καὶ περὶ
ἄλλων πολλῶν εἰκότως ἐπιτιμᾶν ἐκείνοις, ἐμοῦ
δ᾽ οὐ δικαίως κατηγορεῖν. ἐγὼ γὰρ ἐλυπήθην
278 μὲν τὸν λόγον ἀναγιγνώσκων ἐπὶ τοῖς περὶ
Λακεδαιμονίων εἰρημένοις, οὐ μὴν οὕτως ὡς
ἐπὶ τῷ μηδὲν ἀντειπεῖν ὑπὲρ αὐτῶν δύνασθαι
τοῖς γεγραμμένοις, εἰθισμένος τὸν ἄλλον χρό-
νον αὐτοὺς ἐπαινεῖν. εἰς τοιαύτην δ᾽ ἀπορίαν
καταστὰς εἶπον ὅπερ ἦν λοιπὸν, ὡς, εἰ καὶ
μηδὲν δι᾽ ἄλλο, διά γ᾽ ἐκεῖνο δικαίως ἂν αὐτοῖς
ἅπαντες χάριν ἔχοιμεν, ὅτι τοῖς καλλίστοις
τῶν ἐπιτηδευμάτων χρώμενοι [5]τυγχάνουσιν.
b ταῦτα δ᾽ εἶπον οὐ πρὸς τὴν εὐσέβειαν οὐδὲ πρὸς
τὴν φρόνησιν ἀποβλέψας, ἃ σὺ διῆλθες, ἀλλὰ
πρὸς τὰ γυμνάσια τἀκεῖ καθεστῶτα καὶ πρὸς
τὴν ἄσκησιν τῆς ἀνδρίας καὶ [6]τὴν ὁμόνοιαν καὶ
[7]συνόλως [8]τὴν περὶ τὸν πόλεμον [9]ἐπιμέλειαν,
ἅπερ ἅπαντες [10]ἂν εἴποιεν, καὶ μάλιστα ἂν
αὐτοῖς ἐκείνους χρῆσθαι [11]φήσειαν.

πϛ΄. Ταῦτα δ᾽ αὐτοῦ [12]διαλεχθέντος ἀπεδεξάμην μὲν,
οὐχ ὡς [13]διαλυόμενόν τι τῶν κατηγορημένων, ἀλλ᾽ ὡς ἀπο-

[1] τρὶς om. A. C. L. [2] ἂν ἅπαντ᾽ A. C. L. [3] τἀκεῖνων A. C. L.
[4] ὑπὲρ τῆς τῶν παίδων μὲν A. C. L. [5] τυγχάνοιεν A. C. L. [6] πρὸς τὴν A. C. L.
[7] τὸ σύνολον A. C. L. [8] τῆς C. [9] ἐπιμελείας C.
[10] εἶναι μέγιστα ἂν εἴποιεν A. ἂν ἐπαινοῖεν C. [11] φήσαιεν A. C. L.
[12] μοι διαλεχθέντος A. C. L. [13] ἀπολυόμενον A. C. L.

Οὐδὲ πρὸς ἓν] Ἀντὶ τοῦ κοινοτέρου πρὸς οὐδέν. Cor.

Ἐμὲ λέγων] Quia σὺ in oratione μιμητικῇ ambiguum est ad quem referatur, ideo addidit ἐμὲ λέγων, *me alloquens*, *me Isocratem compellans*. Wolf.

Ἂν εἴποιεν] Wolf. aut supplendum esse ait κάλλιστα εἶναι, aut, quod ego probo, legendum ἐπαινοῖεν. Lang.

κρυπτόμενον τὸ πικρότατον τῶν τότε ῥηθέντων οὐκ ἀπαι- c
δεύτως ἀλλὰ νουνεχόντως, καὶ περὶ τῶν ἄλλων ἀπολελογη-
μένον σωφρονέστερον ἢ τότε παῤῥησιασάμενον.

279 πζ΄. Οὐ μὴν ἀλλ᾽ ἐκεῖν᾽ ἐάσας περὶ αὐτῶν τούτων ἔφα-
σκον κατηγορίαν ἔχειν πολὺ δεινοτέραν ἢ περὶ τῆς τῶν
παίδων [1] κλοπείας. Ἐκείνοις μὲν γὰρ τοῖς ἐπιτη-
δεύμασιν ἐλυμαίνοντο τοὺς αὑτῶν παῖδας, οἷς
δ᾽ ὀλίγῳ πρότερον σὺ διῆλθες, τοὺς Ἕλληνας
[2] ἀπώλλυσαν. ῥᾳδιον δ᾽, ὡς οὕτως εἶχε ταῦτα, d
συνιδεῖν. οἶμαι γὰρ ἅπαντας [3] ἂν ὁμολογῆσαι
κακίστους ἄνδρας εἶναι καὶ μεγίστης ζημίας
ἀξίους, ὅσοι τοῖς πράγμασι τοῖς εὑρημένοις ἐπ᾽
[4] ὠφελίᾳ, τούτοις ἐπὶ βλάβῃ χρώμενοι τυγχά-
νουσι, [5] μὴ πρὸς τοὺς βαρβάρους μηδὲ πρὸς τοὺς
ἁμαρτάνοντας μηδὲ πρὸς τοὺς εἰς τὴν αὑτῶν
χώραν εἰσβάλλοντας, ἀλλὰ πρὸς τοὺς οἰκειο-
τάτους καὶ τῆς αὐτῆς συγγενείας μετέχον-
τας· ἅπερ ἐποίουν Σπαρτιᾶται. καίτοι πῶς
ὅσιόν ἐστι τούτους φάσκειν καλῶς χρῆσθαι e
τοῖς περὶ τὸν πόλεμον ἐπιτηδεύμασιν, οἵτινες,
οὓς προσῆκε σώζειν, τούτους ἀπολλύντες ἅπαν-
τα τὸν χρόνον διετέλεσαν;

πη΄. Ἀλλὰ γὰρ οὐ σὺ μόνος ἀγνοεῖς τοὺς κα-
λῶς χρωμένους τοῖς πράγμασιν, ἀλλὰ σχεδὸν
οἱ πλεῖστοι τῶν Ἑλλήνων. ἐπειδὰν γάρ τινας
ἴδωσιν ἢ πύθωνται παρά τινων ἐπιμελῶς διατρί- 279
βοντας [6] περὶ τὰ δοκοῦντ᾽ εἶναι καλὰ τῶν ἐπι-
τηδευμάτων, ἐπαινοῦσι καὶ πολλοὺς λόγους
ποιοῦνται περὶ αὐτῶν, οὐκ εἰδότες τὸ συμβη-
σόμενον. χρὴ δὲ τοὺς ὀρθῶς δοκιμάζειν [7] βου-
λομένους [8] περὶ τῶν τοιούτων ἐν ἀρχῇ μὲν
ἡσυχίαν ἄγειν καὶ μηδεμίαν δόξαν ἔχειν περὶ
αὐτῶν, ἐπειδὰν δ᾽ εἰς τὸν χρόνον ἐκεῖνον ἔλθωσιν,
ἐν ᾧ καὶ λέγοντας καὶ πράττοντας αὐτοὺς
ὄψονται καὶ περὶ τῶν ἰδίων καὶ περὶ τῶν κοι-

[1] κλοπίας A. C. L. [2] ἀπώλεσαν A. C. L. [3] ἂν om. A. L. [4] ὠφιλείᾳ A. C. L. [5] μηδὲ A. C. L. [6] περί τι τῶν δοκούντων εἶναι καλῶν ἐπιτ. A. C. L. [7] προαιρουμένους A. C. L. [8] [καὶ] περὶ C. καὶ περὶ L.

b νῶν, τότε θεωρεῖν ἀκριβῶς ἕκαστον αὐτῶν, καὶ
τοὺς μὲν νομίμως καὶ καλῶς χρωμένους οἷς [1] ἐμε-
λέτησαν ἐπαινεῖν καὶ τιμᾶν, τοὺς δὲ πλημμε-
λοῦντας καὶ κακουργοῦντας ψέγειν καὶ μισεῖν
καὶ φυλάττεσθαι τὸν τρόπον αὐτῶν, ἐνθυμου-
μένους ὡς οὐχ αἱ φύσεις [2] αἱ τῶν πραγμάτων
οὔτ᾽ ὠφελοῦσιν οὔτε βλάπτουσιν ἡμᾶς, ἀλλ᾽ αἱ
τῶν ἀνθρώπων χρήσεις καὶ πράξεις ἁπάντων
ἡμῖν αἴτιαι τῶν συμβαινόντων εἰσίν· γνοίη δ᾽ 280
c ἄν τις ἐκεῖθεν. τὰ γὰρ αὐτὰ πανταχῇ καὶ μη-
δαμῇ διαφέροντα τοῖς μὲν ὠφέλιμα τοῖς δὲ βλα-
βερὰ γίγνεται. καίτοι [3] τὴν μὲν φύσιν ἔχειν
ἕκαστον τῶν ὄντων [4] τὴν ἐναντίαν [5] αὐτὴν αὑτῇ
καὶ μὴ τὴν αὐτὴν οὐκ [6] εὔκολόν ἐστι· τὸ δὲ μηδὲν
τῶν αὐτῶν συμβαίνειν τοῖς ὀρθῶς καὶ δικαίως
πράττουσιν καὶ τοῖς ἀσελγῶς [7] τε καὶ κακῶς,
[8] τίνι τῶν ὀρθῶς λογιζομένων [9] οὐκ ἂν εἰκότως
τοῦτο γίγνεσθαι δόξειεν;

πθ΄. Ὁ δ᾽ αὐτὸς οὗτος λόγος καὶ περὶ τὰς
d ὁμονοίας ἂν ἁρμόσειε· καὶ γὰρ ἐκεῖναι τὴν φύ-
σιν [10] εἰσὶν οὐκ ἀνόμοιαι τοῖς εἰρημένοις, ἀλλὰ
τὰς μὲν αὐτῶν εὕροιμεν ἂν πλείστων ἀγαθῶν
αἰτίας γιγνομένας, τὰς δὲ τῶν μεγίστων κα-
κῶν καὶ συμφορῶν. ὧν μίαν εἶναί φημι καὶ τὴν
Σπαρτιατῶν· εἰρήσεται γὰρ τἀληθὲς, εἰ καί
τισι δόξω λίαν παράδοξα λέγειν. οὗτοι γὰρ
[11] τῷ ταὐτὰ γιγνώσκειν περὶ τῶν ἔξω πραγμά-
των ἀλλήλοις στασιάζειν τοὺς Ἕλληνας, ὥς-
e περ τέχνην [12] ἔχοντες, ἐποίουν, καὶ τὸ χαλε-
πώτατον ταῖς ἄλλαις πόλεσι τῶν κακῶν γι-

[1] ἂν ἐμελέτησαν A. L. [ἂν] ἐμελέτησαν C. [2] αἱ om. A. [3] οὐ τὸ φύσιν A. [οὐ] τὸ φύσιν C. L. [4] τὴν om. A. C. L. [5] αὐτὴν om. A. C. L. [6] εὔλογον A. C. L. [7] τε om. A. C. L. [8] τισὶ A. τίσι C. L. [9] οὐκ ἀπεικότως A. [οὐκ] ἀπεικότως L. [10] εἰσὶν om. A. C. L. [11] ἀφορμῇ τοῦ ταὐτὰ γιγνώσκειν, εἰδότες παρὰ τῶν ἔξω παραγενομένων ἀλλ. A. C. L. [12] ἔχοντες τὸ ἁρπάζειν οὕτως ἐποίουν A. C. L.

Οὗτοι γὰρ — ἐποίουν] Ὁ νοῦς· Οὗτοι γὰρ Λακεδαιμόνιοι διὰ τὸ ταὐτὰ γιγνώσκειν, ἤγουν διὰ τὸ ὁμονοεῖν ἔνδον καὶ παρ᾽ ἑαυτοῖς, ἐποίουν στασιάζειν ἀλλήλοις τοὺς Ἕλληνας περὶ τῶν ἔξω πραγμάτων, ὥσπερ τέχνην ἔχοντες τοῦτο, τουτέστι τὸ ποιεῖν στασιάζειν τοὺς ἄλλους. Cor.

γνόμενον, [1]τοῦθ᾽ αὐτοῖς ἁπάντων [2]συμφορώ-
τατον ἐνόμιζον εἶναι. τὰς οὖν οὕτω διακειμέ-
νας ἐξῆν αὐτοῖς, ὅπως [3]ἠβούλοντο, διοικεῖν.
ὥστ᾽ οὐδεὶς ἂν αὐτοὺς διά γε τὴν ὁμόνοιαν δι-
καίως [4]ἐπαινέσειεν, οὐδὲν μᾶλλον ἢ τοὺς κα- 280
ταποντιστὰς [5]καὶ λῃστὰς καὶ τοὺς περὶ τὰς
ἄλλας ἀδικίας ὄντας· καὶ γὰρ ἐκεῖνοι σφίσιν
αὐτοῖς ὁμονοοῦντες τοὺς ἄλλους ἀπολλύουσιν. εἰ
δέ τισι δοκῶ τὴν παραβολὴν ἀπρεπῆ πεποιῆ-
σθαι πρὸς τὴν ἐκείνων δόξαν, ταύτην μὲν ἐῶ,
λέγω δὲ Τριβαλλούς, οὓς [6]ἅπαντές φασιν ὁμο-
νοεῖν μὲν ὡς οὐδένας ἄλλους ἀνθρώπους, ἀπολ-
λύναι δ᾽ οὐ μόνον τοὺς ὁμόρους καὶ τοὺς πλη-
σίον οἰκοῦντας, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἄλλους ὅσων
ἂν ἐφικέσθαι δυνηθῶσιν· οὓς οὐ χρὴ μιμεῖσθαι b
τοὺς ἀρετῆς ἀντιποιουμένους, ἀλλὰ πολὺ μᾶλ-
λον [7]τὴν τῆς σοφίας καὶ τῆς δικαιοσύνης καὶ
τῶν ἄλλων ἀρετῶν [8]δύναμιν. αὗται μὲν γὰρ οὐ
τὰς σφετέρας αὐτῶν φύσεις εὐεργετοῦσιν, ἀλλ᾽
οἷς ἂν παραγενόμεναι παραμείνωσιν, εὐδαίμο-
νας καὶ μακαρίους ποιοῦσι· Λακεδαιμόνιοι δὲ
281 τοὐναντίον, οἷς μὲν ἂν πλησιάσωσιν, ἀπολλύ-
ουσι, τὰ δὲ τῶν ἄλλων ἀγαθὰ πάντα περὶ σφᾶς
αὐτοὺς ποιοῦνται.

ϟ. Ταῦτ᾽ εἰπών, κατέσχον πρὸς ὃν τοὺς λόγους ἐποιού- c
μην, ἄνδρα δεινὸν καὶ πολλῶν ἔμπειρον καὶ περὶ τὸ λέγειν
γεγυμνασμένον οὐδενὸς ἧττον τῶν ἐμοὶ πεπλησιακότων. οὐ
μὴν τὰ μειράκια τὰ πᾶσι τούτοις παραγεγενημένα τὴν
αὐτὴν ἐμοὶ γνώμην ἔσχον, ἀλλ᾽ ἐμὲ μὲν ἐπῄνεσαν ὡς διει-
λεγμένον τε [9]νεαρωτέρως ἢ προσεδόκησαν ἠγωνισμένον τε

[1] τοῦτ᾽ αὐτοῖς A. L. [2] συμφορώτατον ἁπάντων A. C. L. [3] βούλοιντο A. C. L. [4] ἂν ἐπαινέσειεν A. C. L. [5] καὶ λῃστὰς om. A. C. L. [6] πάντες A. C. L. [7] τὴν om. A. C. L. [8] τὴν δύναμιν A. C. L. [9] νεαρώτερον A. C. L.

Τὰς οὖν οὕτω διακειμένας] Τὰς στασιαζούσας πόλεις. Idem.

Πρὸς τὴν ἐκείνων δόξαν] *ratione seu respectu illorum famæ.* Lang.

Δύναμιν] *vim insitam.* Wolf.

Περὶ σφᾶς αὐτοὺς ποιοῦνται] *sibimet ipsis vindicant,* Lang.

Κατέσχον] I. e. ἔπαυσα τοῦ ἀντιλέγειν ἐμοὶ καὶ τοῦ ἀπολογεῖσθαι ὑπὲρ τῶν Σπαρτιατῶν. Wolf.

Ἄνδρα δεινὸν] Ἴσως τὸν Θεόπομπον τὸν Χῖον λέγει, συγγραφέα τῶν εὐδοκιμησάντων. Idem.

καλῶς, ἐκείνου δὲ κατεφρόνησαν, οὐκ ὀρθῶς γιγνώσκοντες,
d ἀλλὰ διημαρτηκότες ἀμφοτέρων ἡμῶν. ὁ μὲν γὰρ ἀπῄει
φρονιμώτερος γεγενημένος καὶ συνεσταλμένην ἔχων τὴν διά-
νοιαν, ὥσπερ χρὴ τοὺς εὖ φρονοῦντας, καὶ πεπονθὼς τὸ
γεγραμμένον ἐν Δελφοῖς, αὑτόν τ᾽ ἐγνωκὼς καὶ τὴν [1]Λα-
κεδαιμονίων φύσιν μᾶλλον ἢ πρότερον· ἐγὼ δ᾽ ὑπελειπόμην
ἐπιτυχῶς μὲν ἴσως διειλεγμένος, ἀνοητότερος δὲ δι᾽ αὐτὸ
τοῦτο γεγενημένος, καὶ φρονῶν μεῖζον ἢ προσήκει τοὺς τηλι-
κούτους, καὶ ταραχῆς μειρακιώδους μεστὸς ὤν.

e ϟα΄. Δῆλος δ᾽ ἦν οὕτω διακείμενος· ἐπειδὴ γὰρ ἡσυχίας
ἐπελαβόμην, οὐ πρότερον ἐπαυσάμην πρὶν ὑπέβαλον τῷ
παιδὶ τὸν λόγον, ὃν ὀλίγῳ μὲν πρότερον μεθ᾽ ἡδονῆς διῆλθον,
281 μικρῷ δ᾽ ὕστερον [2]ἤμελλέ με λυπήσειν. τριῶν γὰρ ἢ τεττά-
ρων ἡμερῶν [3]διαλειφθεισῶν ἀναγιγνώσκων αὐτὰ καὶ διεξιών,
ἐπὶ μὲν οἷς περὶ τῆς πόλεως ἦν εἰρηκώς, οὐκ ἠχθόμην —
καλῶς γὰρ καὶ δικαίως ἦν ἅπαντα περὶ [4]αὐτῆς γεγρα-
φώς —, ἐπὶ δὲ τοῖς περὶ Λακεδαιμονίων ἐλυπήθην καὶ
βαρέως ἔφερον· οὐ γὰρ μετρίως ἐδόκουν μοι διειλέχθαι περὶ
αὐτῶν οὐδ᾽ ὁμοίως τοῖς ἄλλοις, ἀλλ᾽ ὀλιγώρως καὶ λίαν
b πικρῶς καὶ παντάπασιν ἀνοήτως· ὥστε πολλάκις [5]ὁρμήσας
ἐξαλείφειν αὐτὸν ἢ [6]κατακάειν μετεγίγνωσκον, ἐλεῶν τὸ
γῆρας [7]τοὐμαυτοῦ καὶ τὸν πόνον τὸν περὶ τὸν λόγον γεγε-
νημένον.

ϟβ΄. Ἐν τοιαύτῃ δέ μοι ταραχῇ καθεστῶτι καὶ [8]μετα-
βολὰς ποιουμένῳ πολλὰς ἔδοξε κράτιστον εἶναι παρακαλέ-
σαντι τῶν πεπλησιακότων τοὺς ἐπιδημοῦντας βουλεύσασθαι
μετ᾽ αὐτῶν, πότερον ἀφανιστέος παντάπασίν [9]ἐστιν ἢ δια- 282
δοτέος τοῖς βουλομένοις [10]λαμβάνειν, ὁπότερα δ᾽ ἂν ἐκείνοις
c δόξῃ, ταῦτα ποιεῖν. τούτων [11]γνωσθέντων οὐδεμίαν διατρι-
βὴν ἐποιησάμην, ἀλλ᾽ εὐθὺς [12]παρεκέκλητο μὲν [13]οὓς εἶπον,

[1] τῶν Λακεδ. A. C. L. [2] ἔμελλέ A. C. L. [3] διαλειπουσῶν A. C. L. [4] ταύτης A. C. L. [5] ἐξορμήσας A. C. L. [6] κατακαίειν A. C. L. [7] τὸ ἐμαυτοῦ A. C. L. [8] μεταμελείας ποιουμ. π. ἔδοξέ μοι A. C. L. [9] ἔσται A. C. L. [10] μεταλαμβάνειν ὁποτέρως A. C. L. [11] δὲ γνωσθέντων A. C. L. [12] παρακέκλητο L. [13] ὡς A.

Συνεσταλμένην] *contractam, i. e. modestam nec se efferentem.* Idem.

Ὑπελειπόμην] Ἴσως· ἀπελειπόμην. Cor.

Τοὺς τηλικούτους] Scil. nonagenarios. Lang.

Ὑπέβαλον] *subjeci, i. e. dictavi.* Wolf.

Ἀναγιγνώσκων αὐτὰ] Ἄμεινον γράφειν, ἀναγιγνώσκων αὐτόν, τὸν λόγον δηλονότι. Cor.

προειρηκὼς δ' ἦν αὐτοῖς ἐφ' ἃ συνεληλυθότες ἦσαν, ἀνέγνωστο δ' ὁ λόγος, ἐπῃνημένος δ' ἦν καὶ τεθορυβημένος καὶ τετυχηκὼς [1] ὥνπερ οἱ κατορθοῦντες ἐν ταῖς ἐπιδείξεσιν.

ϛγ'. Ἁπάντων δὲ τούτων ἐπιτετελεσμένων οἱ μὲν ἄλλοι διελέγοντο πρὸς σφᾶς αὐτοὺς, δῆλον ὅτι περὶ τῶν ἀναγνωσθέντων· ὃν δ' ἐξ ἀρχῆς μετεπεμψάμεθα σύμβου-
λον, τὸν τῶν Λακεδαιμονίων ἐπαινέτην, πρὸς ὃν πλείω d
[2] διελέχθην τοῦ δέοντος, σιωπὴν ποιησάμενος καὶ [3] πρὸς ἐμὲ βλέψας ἀπορεῖν ἔφασκεν ὅ τι χρήσηται τοῖς παροῦσιν· οὔτε γὰρ ἀπιστεῖν βούλεσθαι τοῖς ὑπ' ἐμοῦ λεγομένοις, οὔτε πιστεύειν δύνασθαι παντάπασιν αὐτοῖς. Θαυμάζω γὰρ [4] εἴθ' οὕτως ἐλυπήθης καὶ βαρέως ἔσχες, ὥςπερ φῂς, ἐπὶ τοῖς περὶ Λακεδαιμονίων εἰρημένοις — οὐδὲν γὰρ ἐν αὐτοῖς ὁρῶ τοιοῦτο γεγραμμένον —, εἴτε συμβούλοις
περὶ τοῦ λόγου χρήσασθαι βουλόμενος ἡμᾶς e
συνήγαγες, οὓς οἶσθα ἀκριβῶς ἅπαν ὅ τι ἂν σὺ λέγῃς ἢ πράττῃς ἐπαινοῦντας. εἰθισμένοι δ' εἰσὶν οἱ νοῦν ἔχοντες ἀνακοινοῦσθαι, περὶ ὧν ἂν [5] σπουδάζωσι, μάλιστα μὲν τοῖς ἄμει-
νον αὐτῶν φρονοῦσιν, εἰ δὲ μὴ, τοῖς μέλλουσιν 282
ἀποφαίνεσθαι τὴν αὐτῶν γνώμην· ὧν τἀναντία σὺ πεποίηκας. τούτων μὲν οὖν οὐδέτερον ἀποδέχομαι τῶν λόγων· δοκεῖς δέ μοι ποιήσασθαι τήν τε παράκλησιν τὴν ἡμετέραν καὶ τὸν ἔπαινον τὸν τῆς πόλεως οὐχ ἁπλῶς, οὐδ' ὡς διείλεξαι πρὸς ἡμᾶς, ἀλλ' ἡμῶν μὲν πεῖραν λαβεῖν βουλόμενος, εἰ φιλοσοφοῦμεν καὶ μεμνήμεθα τῶν ἐν ταῖς διατριβαῖς λεγομέ-
νων καὶ συνιδεῖν [6] δυνηθεῖμεν ἂν ὃν τρόπον ὁ b
λόγος τυγχάνει γεγραμμένος, τὴν δὲ πόλιν ἐπαινεῖν προελέσθαι τὴν σαυτοῦ, σωφρονῶν,

[1] ἦν, ὥνπερ A. L. [ἦν], ὥςπερ C. [2] διειλέχθη A. L. [3] προσεμβλέψας A. C. L. [4] εἰ A. C. L. [5] σπουδάσωσι A. C. L. [6] δυνηθείημεν A. C. L.

Τεθορυβημένος] *plausu excepta.* Cf. §. α'. Lang.

Μετεπεμψάμεθα] Vid. §. πα'. Idem.

Σιωπὴν ποιησάμενος] Vel *quum ipse aliquamdiu siluisset,* vel *quum reliquos tacere jussisset.* Wolf. *quum sibimet ipsi fecisset silentium.* Auger.

Προελέσθαι] Refer ad δοκεῖς. Idem.

ἵνα τῷ τε πλήθει [1] τῷ τῶν πολιτῶν χαρίσῃ καὶ παρὰ τοῖς εὐνοϊκῶς πρὸς [2] ὑμᾶς διακειμένοις εὐδοκιμήσῃς.

ϛδ'. Ταῦτα [3] δὲ γνοὺς ὑπέλαβες ὡς, εἰ μὲν
περὶ μόνης αὐτῆς ποιήσῃ τοὺς λόγους καὶ τὰ 283
μυθώδη περὶ αὐτῆς ἐρεῖς ἃ πάντες [4] θρυλοῦσιν, ὅμοια φανεῖται τὰ λεγόμενα τοῖς ὑπὸ τῶν ἄλλων γεγραμμένοις, ἐφ' ᾧ σὺ μάλιστ'
c ἂν αἰσχυνθείης καὶ λυπηθείης· ἐὰν δ' ἐάσας ἐκεῖνα λέγῃς τὰς πράξεις τὰς ὁμολογουμένας καὶ πολλῶν ἀγαθῶν αἰτίας τοῖς Ἕλλησι γεγενημένας, καὶ [5] παραβάλλῃς αὐτὰς πρὸς τὰς Λακεδαιμονίων, καὶ τὰς μὲν τῶν προγόνων ἐπαινῇς, τῶν δ' ἐκείνοις πεπραγμένων κατηγορῇς, ὅ τε λόγος [6] ἐναργέστερος εἶναι δόξει τοῖς ἀκούουσι καὶ σὺ μενεῖς ἐν τοῖς αὐτοῖς, ὃ μᾶλλον ἄν τινες θαυμάσειαν τῶν [7] τοῖς ἀλ-
d λοις γεγραμμένων. ἐν ἀρχῇ μὲν οὖν οὕτω [8] μοι φαίνῃ τάξαι καὶ βουλεύσασθαι περὶ αὐτῶν.

ϛε'. Εἰδὼς δὲ σαυτὸν ἐπῃνεκότα τὴν Σπαρτιατῶν [9] διοίκησιν ὡς οὐδεὶς ἄλλος, φοβεῖσθαι τοὺς ἀκηκοότας, μὴ δόξῃς ὅμοιος εἶναι τοῖς λέγουσιν ὅτι ἂν τύχωσι καὶ τούτους νῦν ψέγειν οὓς πρότερον ἐπῄνεις μᾶλλον τῶν ἄλλων· ταῦτ' ἐνθυμηθεὶς σκοπεῖσθαι ποίους τινὰς ἂν ἑκατέρους [10] εἶναι φήσας ἀληθῆ τε λέγειν δόξειας [11] περὶ ἀμφοτέρων, ἔχοις τ' ἂν τοὺς μὲν [12] προγόνους
e ἐπαινεῖν, οὕςπερ βούλει, Σπαρτιατῶν δὲ δοκεῖν μὲν κατηγορεῖν τοῖς ἀηδῶς πρὸς αὐτοὺς διακειμένοις, μηδὲν δὲ ποιεῖν τοιοῦτον ἀλλὰ λανθάνειν ἐπαινῶν αὐτούς· ζητῶν δὲ τὰ τοιαῦτα ῥᾳδίως

[1] τῷ om. A. C. L. [2] ἡμᾶς C. L. [3] δὴ A. C. L. [4] θρυλλοῦσιν A. C. L. [5] παραβάλῃς πρὸς A. C. L. [6] ἐνεργέστερος A. C. L. [7] ἐν τοῖς A. C. L. [8] μοι δοκεῖς οὕτω τάξαι A. C. L. [9] πόλιν A. C. L. [10] εἶναι om. A. C. L. [11] ἂν περὶ A. C. L. [12] σοὺς προγόνους A. C. L.

Ὁμολογουμένας καὶ πολλῶν] Γράφε, ὁμολογουμένως πολλῶν. Ἐπιθ. ιζ'. Cor.

Ἐναργέστερος] Μᾶλλον ὑπ' ὄψιν ἄγων τὰ λεγόμενα. Ἐπιθ. π. Εἰρήν. κε'. Idem.

Δόξει] Subaudi ὑπέλαβες ὡς, quod praecessit. Auger.

Φοβεῖσθαι] Refer ad δοκεῖς, ut et paulo inferius σκοπεῖσθαι et εὑρεῖν. Idem.

εὑρεῖν λόγους ἀμφιβόλους καὶ μηδὲν μᾶλλον
μετὰ τῶν ἐπαινούντων ἢ [1]τῶν ψεγόντων ὄντας,
ἀλλ' ἐπαμφοτερίζειν δυναμένους καὶ πολλὰς 283
ἀμφισβητήσεις ἔχοντας, οἷς χρῆσθαι περὶ μὲν
συμβολαίων καὶ πλεονεξίας ἀγωνιζόμενον αἰ-
σχρὸν καὶ πονηρίας οὐ μικρὸν σημεῖον, περὶ δὲ
φύσεως ἀνθρώπων διαλεγόμενον καὶ [2]πραγμά-
των [3]καλὸν καὶ φιλόσοφον. οἷός περ ὁ λόγος ὁ
διαναγνωσθείς ἐστιν· ἐν ᾧ [4]πεποίηκας τοὺς μὲν
σοὺς προγόνους εἰρηνικοὺς καὶ φιλέλληνας καὶ
τῆς ἰσότητος τῆς ἐν ταῖς πολιτείαις ἡγεμόνας,
Σπαρτιάτας δ' ὑπεροπτικοὺς καὶ πολεμικοὺς b
καὶ [5]πλεονέκτας, οἵους περ αὐτοὺς εἶναι [6]πάν-
τες ὑπειλήφασιν.

284 κς'. Τοιαύτην δ' ἐχόντων ἑκατέρων τὴν φύσιν,
τοὺς μὲν ὑπὸ πάντων ἐπαινεῖσθαι καὶ δοκεῖν
εὔνους εἶναι τῷ πλήθει, τοῖς δὲ τοὺς μὲν πολ-
λοὺς φθονεῖν καὶ δυσμενῶς ἔχειν, ἔστι δ' οὓς καὶ
ἐπαινεῖν αὐτοὺς καὶ θαυμάζειν, καὶ τολμᾶν
λέγειν ὡς ἀγαθὰ μείζω τυγχάνουσιν ἔχοντες
τῶν τοῖς προγόνοις τοῖς σοῖς προσόντων· τήν τε c
γὰρ ὑπεροψίαν σεμνότητος μετέχειν, εὐδοκίμου
πράγματος, καὶ δοκεῖν ἅπασι [7]μεγαλοφρονε-
στέρους εἶναι τοὺς τοιούτους ἢ τοὺς τῆς ἰσότητος
προεστῶτας, τούς τε πολεμικοὺς πολὺ διαφέ-
ρειν τῶν εἰρηνικῶν· τοὺς μὲν γὰρ οὔτε κτητικοὺς
εἶναι τῶν οὐκ ὄντων οὔτε φύλακας δεινοὺς τῶν
ὑπαρχόντων, τοὺς δ' ἀμφότερα δύνασθαι, καὶ
λαμβάνειν ὧν ἂν ἐπιθυμῶσι, καὶ σώζειν ἅπερ
ἂν ἅπαξ κατάσχωσιν· ἃ ποιοῦσιν οἱ τέλειοι δο- d
κοῦντες εἶναι τῶν ἀνδρῶν. ἀλλὰ μὴν [8]καὶ περὶ

[1] τῶν om. A. C. L. [2] πρᾶγμα τῶν L. [3] καλῶν καὶ φιλοσόφων A. L. [4] σὺ πεποίηκας A. C. L. [5] πλεονεκτικοὺς A. C. L. [6] πάντες ὑπειλήφασιν εἶναι A. C. L. [7] μεγαλοπρεπεστέρους A. C. L. [8] καὶ om. A. L.

Αἰσχρὸν καὶ] F. αἰσχρόν τε καὶ —. Wolf.

Περὶ δὲ φύσεως κ. τ. λ.] Ὁ νοῦς· Περὶ δὲ φύσεως καὶ πραγμάτων ἀνθρώπων διαλεγόμενον, καλὸν καὶ φιλόσοφόν ἐστι χρῆσθαι τοῖς προειρημένοις λόγοις. Cor.

Τοὺς μὲν] Adde vel subaudi πεποίηκας. Auger.

Ἐστὶ δ' οὓς] I. e. nonnullos. repete iterum πεποίηκας vel εἶπας, vid. §. κβ'. Auger. pro ἔστι οἳ ἐπαινοῦσι duriuscule dictum putat. Lang.

τῆς πλεονεξίας καλλίους ἔχειν οἴονται λόγους
τῶν εἰρημένων· τοὺς μὲν γὰρ [1]ἀποστέροντας τὰ
συμβόλαια καὶ [2]τοὺς παρακρουομένους καὶ πα-
ραλογιζομένους οὐχ ἡγοῦνται [3]δικαίως καλεῖ-
σθαι πλεονεκτικοὺς — διὰ γὰρ τὸ πονηρὰν ἔχειν
τὴν δόξαν ἐν ἅπασιν αὐτοὺς ἐλαττοῦσθαι τοῖς
πράγμασι —, τὰς δὲ Σπαρτιατῶν πλεονεξίας
e καὶ τὰς τῶν βασιλέων καὶ τὰς τῶν τυράννων
εὐκτὰς μὲν εἶναι καὶ [4]ἅπαντας αὐτῶν ἐπιθυ-
μεῖν, οὐ μὴν [5]ἀλλὰ λοιδορεῖσθαι καὶ καταρᾶ-
σθαι τοῖς τὰς τηλικαύτας ἔχουσι δυναστείας·
οὐδένα δὲ [6]τοιοῦτον εἶναι τὴν φύσιν ὅστις οὐκ ἂν
284 εὔξαιτο τοῖς θεοῖς μάλιστα μὲν αὐτὸς [7]τυχεῖν
τῆς ἐξουσίας ταύτης, εἰ δὲ μή, τοὺς οἰκειοτά-
τους· [8]ᾧ καὶ φανερόν ἐστιν ὅτι μέγιστον τῶν
ἀγαθῶν ἅπαντες εἶναι νομίζομεν [9]τὸ πλέον
ἔχειν τῶν ἄλλων. τὴν μὲν οὖν περιβολὴν τοῦ
λόγου δοκεῖς μοι ποιήσασθαι μετὰ τοιαύτης
διανοίας.

κζ'. Εἰ μὲν οὖν ἡγούμην ἀφέξεσθαί σε τῶν
εἰρημένων καὶ παραλείψειν ἀνεπιτίμητον τὸν
λόγον τοῦτον, οὐδ' ἂν αὐτὸς ἔτι λέγειν ἐπε-
b χείρουν· νῦν δ' ὅτι μὲν οὐκ ἀπεφηνάμην περὶ
ὧν παρεκλήθην σύμβουλος, οὐδὲν οἶμαί σοι
[10]μελήσειν — οὐδὲ γάρ, ὅτε [11]συνῆγες ἡμᾶς, ἐδό-
κεις μοι σπουδάζειν περὶ αὐτῶν —, ὅτι δὲ 285

[1] ἀποστεροῦντας A. C. L. [2] τοὺς om. A. C. L. [3] δικαίους, ἀλλὰ πλεονεκτικοὺς A. C. L. [4] πάντας A. C. L. [5] ἀλλὰ om. A. L. [6] τοιοῦτον τὴν φύσιν εἶναι A. τὴν φύσιν εἶναι [τοιοῦτον] C. τὴν φύσιν εἶναι L. [7] τυγχάνειν A. C. L. [8] ὃ C. L. [9] τὸ om. A. C. L. [10] μελήσει A. C. L. [11] συνήγαγες A. C. L.

Ἐλαττοῦσθαι] *minoris fieri, contemptos et abjectos esse.* Idem.

Οὐ μὴν ἀλλὰ λοιδορ.] Ὁ νοῦς· Πάντας μὲν ἐπιθυμεῖν τῶν τοιούτων πλεονεξιῶν, οἷαί εἰσιν αἱ τῶν Σπαρτιατῶν καὶ ἁπλῶς τῶν ἐν δυναστείαις ὄντων, λοιδορεῖσθαι δ' ὅμως καὶ καταρᾶσθαι τοῖς ἔχουσι ταύτας. Cor.

Περιβολὴν] *primas lineas.* Lang.

Τῶν εἰρημένων] I. e. a me hactenus dictorum: quod neque de Isocratis, neque de habenda(?) mox Philolaconis oratione, uti Wolf. opinatur, accipi potest. Idem.

Ὅτι δὲ προελόμενος etc.] Hic, si non addendum, at saltem mente supplendum quod deest: δοκεῖς δέ μοι ὅτι προελόμενος τυγχάνεις συνθεῖναι etc. Auger. ὅτι δὲ προελόμενος usque ad οὐκ αἰσθάνεσθαι p. 566. 16. anacoluthia est pro: τοῦτο δέ σοι μελήσει, ὅτι προελομένου σοῦ etc. τὴν δύναμιν τῶν λεγομένων ἐδίδαξα καὶ τὴν σὴν διάνοιαν ἐξηγησάμην, φήσεις αἰσθάνεσθαι etc. Lang. Ἐντεῦθεν μέχρι τέλους τοῦ κεφαλαίου ἀσυνάρτητος ὁ λόγος. ἐμοὶ δ' ἐπέχειν τέως ἐφείσθω, ἕως ἂν τι πιθανώτερον περὶ τούτου κατανοῆσαι δυνηθῶ. Cor.

προελόμενος συνθεῖναι λόγον μηδὲν ὅμοιον τοῖς
ἄλλοις, ἀλλὰ τοῖς μὲν ῥαθύμως ἀναγιγνώσκου-
σιν ἁπλοῦν εἶναι [1]δόξοντα καὶ ῥᾴδιον καταμα-
θεῖν, τοῖς δ' ἀκριβῶς διεξιοῦσιν αὐτὸν καὶ πει-
ρωμένοις κατιδεῖν ὃ τοὺς ἄλλους λέληθε χα-
λεπὸν [2]φανούμενον καὶ δυσκαταμάθητον, καὶ
πολλῆς μὲν ἱστορίας γέμοντα καὶ φιλοσοφίας, c
παντοδαπῆς δὲ μεστὸν ποικιλίας καὶ ψευδολο-
γίας, οὐ τῆς εἰθισμένης μετὰ κακίας βλά-
πτειν τοὺς συμπολιτευομένους, ἀλλὰ τῆς δυνα-
μένης μετὰ [3]παιδιᾶς ὠφελεῖν ἢ τέρπειν τοὺς
ἀκούοντας· ὧν οὐδὲν [4]ἐάσαντά με φήσεις τὸν
τρόπον [5]τοῦτον ἔχειν ὡς ἐβουλεύσω σὺ περὶ
αὐτῶν, ἀλλὰ τήν τε δύναμιν τῶν λεγομένων δι-
δάσκοντα καὶ τὴν σὴν διάνοιαν ἐξηγούμενον
οὐκ αἰσθάνεσθαι τοσούτῳ τὸν λόγον [6]ἀδοξό- d
τερον δι' ἐμὲ [7]γιγνόμενον, ὅσῳ περ αὐτὸν φα-
νερώτερον ἐποίουν καὶ [8]γνωριμώτερον τοῖς
ἀναγιγνώσκουσιν· ἐπιστήμην γὰρ τοῖς οὐκ εἰδό-
σιν [9]ἐνεργαζόμενον ἔρημον τὸν λόγον [10]με ποιεῖν
[11]καὶ τῆς τιμῆς ἀποστερεῖν τῆς γιγνομένης [12]ἂν
αὐτῷ διὰ τοὺς πονοῦντας καὶ πράγματα σφίσιν
αὐτοῖς παρέχοντας.

ζη'. Ἐγὼ δ' ὁμολογῶ μὲν ἀπολελεῖφθαι τὴν
ἐμὴν φρόνησιν τῆς σῆς ὡς δυνατὸν πλεῖστον, οὐ e
μὴν ἀλλ' ὥσπερ τοῦτ' οἶδα, κἀκεῖνο τυγχάνω
γιγνώσκων, ὅτι τῆς πόλεως τῆς ἡμετέρας βου-
λευομένης περὶ τῶν μεγίστων οἱ μὲν ἄριστα
[13]φρονεῖν δοκοῦντες ἐνίοτε διαμαρτάνουσι τοῦ
συμφέροντος, τῶν δὲ φαύλων νομιζομένων εἶναι
καὶ καταφρονουμένων ἔστιν ὅτε κατώρθωσεν ὁ 285

[1] δόξαντα A. L. [2] φαινόμενον A. L. [3] παιδείας A.
[4] ἐξετάσαντα A. C. L. [5] τοῦτον τὸν τρόπον A. C. L. [6] ἐνδοξότερον A. C. L.
[7] γενόμενον A. C. L. [8] γνωριμώτατον A. C. L.
[9] ἐργαζόμενον, ἔρημον μὲν τὸν A. [10] ἐμὲ μὴ ποιεῖν A. C. L. [11] τῆς τιμῆς δὲ A.
[12] αὐτῶν τοὺς A. C. L. [13] φρονοῦντες, ἐνίοτε A. C. L.

Ἢ τέρπειν] Ἴσως· καὶ τέρπειν. Idem.

Οὐκ αἰσθάνεσθαι] Scil. σὲ φήσεις. *te non intelligere dices.* Reliqui perperam: *me non animadvertere dices.* ita ut suppleront ἐμέ. Lang.

Κατώρθωσεν ὁ τυχὼν] Postremam vocem referas ad τῶν δὲ φαύλων, et vertas: *primus optimus rem tetigit.* Idem.

τυχὼν καὶ βέλτιστα λέγειν ἔδοξεν· ὥστ' οὐ-
δὲν θαυμαστὸν, εἰ καὶ περὶ τοῦ νῦν ἐνεστῶτος
τοιοῦτόν τι συμβέβηκεν, ὅπου σὺ μὲν οἴει
[1]μάλιστ' εὐδοκιμήσειν, ἢν ὡς πλεῖστον χρόνον
[2]διαλάθῃς ἣν ἔχων γνώμην τὰ περὶ τὸν λόγον
ἐπραγματεύθης, ἐγὼ δ' ἡγοῦμαι βέλτιστά σε
πράξειν, ἢν δυνηθῇς τὴν διάνοιαν, ᾗ χρώμενος
b [3]αὐτὸν συνέθηκας, ὡς [4]τάχιστα φανερὰν ποιῆσαι
τοῖς [5]τ' ἄλλοις ἅπασι καὶ Λακεδαιμονίοις, περὶ
ὧν πεποίησαι πολλοὺς λόγους, τοὺς μὲν δικαίους
καὶ σεμνοὺς, τοὺς δ' ἀσελγεῖς καὶ λίαν φιλαπε-
χθήμονας· οὓς εἴ τις [6]ἐπέδειξεν αὐτοῖς πρὶν ἐμὲ 286
διαλεχθῆναι περὶ αὐτῶν, οὐκ ἔστιν ὅπως οὐκ ἂν
ἐμίσησαν καὶ δυσκόλως πρὸς σὲ διετέθησαν ὡς
κατηγορίαν γεγραφότα [7]καθ' αὐτῶν. νῦν δ' [8]οἴο-
μαι τοὺς μὲν πλείστους Σπαρτιατῶν [9]ἐμμενεῖν
c τοῖς ἤθεσιν οἷσπερ καὶ τὸν ἄλλον χρόνον, τοῖς δὲ
λόγοις τοῖς ἐνθάδε [10]γραφομένοις οὐδὲν μᾶλλον
προσέξειν τὸν νοῦν ἢ τοῖς ἔξω τῶν Ἡρακλέους
στηλῶν λεγομένοις, τοὺς δὲ φρονιμωτάτους αὐτῶν
καὶ τῶν λόγων τινὰς ἔχοντας τῶν σῶν [11]καὶ
[12]θαυμάζοντας, τούτους, ἢν λάβωσι τὸν [13]ἀνα-
γνωσόμενον καὶ χρόνον ὥστε συνδιατρῖψαι σφίσιν
αὐτοῖς, οὐδὲν ἀγνοήσειν τῶν λεγομένων, ἀλλὰ
καὶ τῶν ἐπαίνων αἰσθήσεσθαι τῶν μετ' ἀποδεί-
ξεως εἰρημένων περὶ τῆς πόλεως [14]τῆς αὐτῶν, καὶ

[1] μάλιστα μὲν A. C. L. [2] διαλεχθῶσι A. [3] αὐτὸς A.
[4] τάχιστ' ἂν A. C. L. [5] τ' om. A. C. L. [6] ἐπιδείξειεν A. C. L.
[7] περὶ αὐτῶν A. C. L. [8] οἶμαι A. C. L. [9] ἐμμένειν A. L.
[10] γεγραμμένοις A. C. L. [11] καὶ om. A. L. [12] θαυμάσοντας L.
[13] ἀνεγνωσμένον A. [14] αὐτῶν A. C. L.

Περὶ τοῦ νῦν ἐνεστῶτος] *de causa quæ nunc dijudicatur.* an melius sit orationis hujus veram mentem explicare seu lectoribus investigandam relinquere. Idem.

Διαλάθῃς ἣν etc.] *si lateas qualem in componenda oratione mentem habueris.* Idem.

Καὶ Λακεδαιμονίοις] *et præsertim Lacedæmoniis.* utpote qui in explicando parum sunt exercitati, quosque maxime læsisti. Idem.

Πρὶν ἐμὲ διαλεχθῆναι περὶ αὐτῶν] I. e. priusquam adjecta fuerit mea explicatio. Idem.

Οἴομαι τοὺς μὲν κ. τ. λ.] Ὁ νοῦς· Οἶμαι τοὺς φρονιμωτάτους τῶν Λακεδαιμονίων, καὶ τοὺς ἔχοντας ἤδη τινὰς τῶν ἄλλων σου λόγων, καὶ θαυμάζειν αὐτοὺς εἰθισμένους, οὐδὲν ἀγνοήσειν καὶ τῶν λεγομένων ἐν τούτῳ τῷ λόγῳ, ἢν λάβωσιν ἀναγνώστην καὶ χρόνον ἱκανὸν ὥστε συνδιατρῖψαι, ἤγουν διαλεχθῆναι, ἀλλήλοις. Cor.

Μετ' ἀποδείξεως] *cum demonstratione.* Lang.

τῶν λοιδοριῶν καταφρονήσειν τῶν εἰκῇ μὲν τοῖς
πράγμασι λεγομένων πικρῶς δὲ τοῖς ὀνόμασι κε- d
χρημένων, καὶ νομιεῖν τὰς μὲν βλασφημίας τὰς
ἐνούσας ἐν [1]τῷ βιβλίῳ τὸν φθόνον [2]ὑποβαλεῖν,
τὰς δὲ πράξεις καὶ τὰς μάχας, ἐφ᾽ αἷς αὐτοί τε
μέγα φρονοῦσι καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις εὐδοκιμοῦσι,
σὲ γεγραφέναι καὶ μνημονεύεσθαι πεποιηκέναι,
συναγαγόντα [3]πάσας αὐτὰς [4]καὶ θέντα παρ᾽
ἀλλήλας, αἴτιον δ᾽ εἶναι καὶ τοῦ [5]πολλοὺς ποθεῖν
ἀναγνῶναι καὶ [6]διελθεῖν αὐτὰς, οὐ τὰς ἐκείνων e
ἐπιθυμοῦντας ἀκοῦσαι πράξεις, [7]ἀλλὰ πῶς σὺ
διείλεξαι περὶ αὐτῶν μαθεῖν βουλομένους.

ϟθʹ. Ταῦτ᾽ ἐνθυμουμένους καὶ διεξιόντας οὐδὲ
τῶν παλαιῶν ἔργων ἀμνημονήσειν, δι᾽ ὧν ἐγκε-
κωμίακας τοὺς προγόνους αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ 286
πολλάκις διαλέξεσθαι πρὸς σφᾶς αὐτοὺς, πρῶ-
τον μὲν ὅτι Δωριεῖς ὄντες, ἐπειδὴ κατεῖδον τὰς
πόλεις τὰς αὑτῶν ἀδόξους καὶ μικρὰς καὶ πολ-
λῶν ἐνδεεῖς οὔσας, ὑπεριδόντες ταύτας [8]ἐστρά-
τευσαν ἐπὶ τὰς ἐν Πελοποννήσῳ πρωτευούσας,
ἐπ᾽ Ἄργος καὶ Λακεδαίμονα καὶ [9]Μεσσήνην,
μάχῃ δὲ νικήσαντες τοὺς μὲν ἡττηθέντας ἔκ τε
τῶν πόλεων καὶ τῆς χώρας ἐξέβαλον, αὐτοὶ b
[10]δὲ τὰς κτήσεις ἁπάσας τὰς ἐκείνων [11]τότε
κατασχόντες ἔτι καὶ νῦν ἔχουσιν, οὗ μεῖζον
ἔργον καὶ θαυμαστότερον οὐδεὶς ἐπιδείξει κατ᾽
287 ἐκεῖνον τὸν χρόνον γενόμενον, οὐδὲ πρᾶξιν εὐτυ-
χεστέραν καὶ θεοφιλεστέραν τῆς τοὺς χρησαμέ-

[1] τῇ βίβλῳ A. C. L. [2] ὑποβάλλειν A. L. [3] ἁπάσας A. C. L.
[4] καθ᾽ αὑτὰς καὶ A. C. L. [5] τοὺς πολλοὺς A. C. L. [6] διεξελθεῖν A. C. L.
[7] ἀλλ᾽ ὅπως A. C. L. [8] ἐστράτευον A. C. L. [9] Μεσήνην A. L.
[10] τε A. L. [11] τότε om. A. C. L.

Τῶν εἰκῇ μὲν — κεχρημένων] quæ, quod ad res, temere, quod ad verba, acerbe dicta sunt. Idem.

Αἴτιον δ᾽ εἶναι] Pro εἶναι malim ἔσεσθαι subaudiendo σε. te vero putabunt in causa fore cur etc. Auger. Quod neque necessarium neque rectius est. Cæterum hic et reliqui infinitivi ab οἶμαι pendent, quod præcessit. Lang. Ὁ νοῦς· Οἶμαι τοὺς Λακεδαιμονίους νομιεῖν σὲ τὸν Ἰσοκράτην αἴτιον εἶναι τοῦ τοὺς πολλοὺς ποθεῖν ἀναγνῶναι κ. τ. λ. Cor.

Ἀμνημονήσειν] Subaudi ἡγοῦμαι. Auger.

Τοὺς χρησαμένους] oraculum consulentes. Vid. Archid. §. ϛʹ. Hinc πρᾶξις hæc vocatur θεοφιλής. Auger. cum reliquis vertens, quam id (gestum) per quod et suæ inopiæ consuluerunt et alienam felicitatem obtinuerunt, locum non intellexisse videtur. Verte: quam id, quod eos oraculo consulto

νους τῆς μὲν οἰκείας ἀπορίας ἀπαλλαξάσης, τῆς
δ᾽ ἀλλοτρίας εὐδαιμονίας κυρίους ποιησάσης. καὶ
ταῦτα μὲν μετὰ πάντων [1]συστρατευσαμένων
ἔπραξαν.

ρʹ. [2]Ἐπειδὴ δὲ πρὸς Ἀργείους καὶ [3]Μεσση-
c νίους τὴν χώραν διείλοντο καὶ καθ᾽ αὑτοὺς ἐν
Σπάρτῃ κατῴκησαν, ἐν τούτοις τοῖς καιροῖς
τοσοῦτον φρονῆσαι φὴς αὐτοὺς, ὥστε ὄντας οὐ
πλείους τότε δισχιλίων οὐχ ἡγήσασθαι σφᾶς
αὐτοὺς ἀξίους εἶναι ζῆν, εἰ μὴ δεσπόται πασῶν
τῶν ἐν Πελοποννήσῳ πόλεων γενέσθαι δυνηθεῖεν,
ταῦτα δὲ [4]διανοηθέντας καὶ πολεμεῖν [5]ἐπιχει-
ρήσαντας οὐκ ἀπειπεῖν, ἐν πολλοῖς κακοῖς καὶ
κινδύνοις [6]γιγνομένους, πρὶν ἁπάσας ταύτας ὑφ᾽
d αὑτοῖς ἐποιήσαντο πλὴν τῆς Ἀργείων πόλεως,
ἔχοντας δ᾽ ἤδη καὶ χώραν πλείστην καὶ δύνα-
μιν μεγίστην καὶ δόξαν τοσαύτην ὅσην προσή-
κει τοὺς τηλικαῦτα διαπεπραγμένους οὐχ ἧτ-
τον διακεῖσθαι φιλοτίμως, ὅτι λόγος ὑπῆρχεν
αὐτοῖς ἴδιος καὶ καλὸς μόνοις τῶν Ἑλλήνων·
ἐξεῖναι γὰρ εἰπεῖν αὐτοῖς ὅτι σφεῖς μὲν ὄντες
οὕτως ὀλίγοι τὸν ἀριθμὸν οὐδεμιᾷ πώποτε τῶν
e μυριάνδρων πόλεων ἠκολούθησαν οὐδ᾽ ἐποίησαν
τὸ προσταττόμενον, ἀλλ᾽ αὐτόνομοι διετέλεσαν
ὄντες, αὐτοὶ δ᾽ ἐν τῷ πολέμῳ τῷ πρὸς τοὺς βαρ-
βάρους [7]πάντων τῶν Ἑλλήνων ἡγεμόνες κατέ-
στησαν, καὶ τῆς τιμῆς ταύτης ἔτυχον οὐκ ἀλό-
γως ἀλλὰ διὰ τὸ μάχας ποιησάμενοι πλείστας
[8]ἀνθρώπων κατ᾽ ἐκεῖνον τὸν χρόνον μηδεμίαν
ἡττηθῆναι τούτων ἡγουμένου βασιλέως, ἀλλὰ
287 νενικηκέναι πάσας, οὗ τεκμήριον οὐδεὶς ἂν δύ-

[1] τῶν συστρατ. A. C. L. [2] Ἐπεὶ A. C. L. [3] Μεσηνίους A. L.
[4] διανοηθέντες A. C. L. [5] ἐπιχειρήσαντες οὐκ ἀπεῖπον A. C. L.
[6] γενόμενοι A. C. L. [7] ἁπάντων A. C. L. [8] τῶν ἀνθρώπων A. L.

et inopia propria liberaret et alienæ felicitatis dominos redderet. Lang. Προσυπακουστέον τῇ πράξει. Ἴσως μέντοι ἄμεινον γράφειν, τοὺς κτησαμένους, διὰ τὸ πρὸ τούτου ῥηθέν· Αὐτοὶ δὲ τὰς κτήσεις ἁπάσας τὰς ἐκείνων κατασχόντες ἔτι καὶ νῦν ἔχουσιν. Cor.

Τῆς Ἀργείων πόλεως] Vid. §. λεʹ. Lang.

Πλείστας ἀνθρώπων] Τοσαύτας ὅσας οὐδεὶς ἀνθρώπων. Cor.

ναιτο μεῖζον εἰπεῖν ἀνδρίας καὶ καρτερίας καὶ
τῆς πρὸς ἀλλήλους ὁμονοίας, πλὴν ἢ τὸ ῥηθή-
σεσθαι μέλλον· τοσούτων γὰρ τὸ πλῆθος [1] τῶν
πόλεων τῶν Ἑλληνίδων οὐσῶν, τῶν μὲν ἄλλων
οὐδεμίαν [2] [ἐστὶν] εἰπεῖν οὐδ' [3] εὑρεῖν, ἥτις οὐ
[4] περιπέπτωκε ταῖς συμφοραῖς ταῖς εἰθισμέ-
ναις γίγνεσθαι ταῖς πόλεσιν, ἐν δὲ τῇ Σπαρτια-
τῶν οὐδεὶς ἂν ἐπιδείξειεν [5] οὔτε στάσιν οὔτε
σφαγὰς οὔτε φυγὰς ἀνόμους γεγενημένας, οὐδ'
288 ἁρπαγὰς χρημάτων οὐδ' αἰσχύνας γυναικῶν b
καὶ παίδων, ἀλλ' οὐδὲ πολιτείας μεταβολὴν
οὐδὲ χρεῶν ἀποκοπὰς οὐδὲ γῆς ἀναδασμὸν οὐδ'
ἄλλο οὐδὲν τῶν ἀνηκέστων κακῶν. περὶ ὧν διεξ-
ιόντας οὐκ ἔστιν ὅπως οὐ καὶ σοῦ, [6] τοῦ τ'
ἀθροίσαντος καὶ διαλεχθέντος οὕτω καλῶς περὶ
αὐτῶν, μεμνήσεσθαι καὶ πολλὴν χάριν ἕξειν.

ρα'. Οὐ τὴν αὐτὴν δὲ γνώμην ἔχω περὶ σοῦ νῦν
[7] καὶ πρότερον· ἐν μὲν γὰρ τοῖς παρελθοῦσι χρό-
νοις ἐθαύμαζόν σου τήν τε φύσιν καὶ τὴν τοῦ c
βίου τάξιν καὶ τὴν φιλοπονίαν καὶ μάλιστα τὴν
ἀλήθειαν τῆς φιλοσοφίας, νῦν δὲ ζηλῶ [8] σε καὶ
μακαρίζω [9] τῆς εὐδαιμονίας· δοκεῖς γάρ μοι ζῶν
μὲν λήψεσθαι δόξαν οὐ μείζω [10] μὲν ἧς ἄξιος εἶ
— χαλεπὸν γάρ —, [11] παρὰ πλείοσι δὲ καὶ μᾶλ-
λον ὁμολογουμένην τῆς νῦν ὑπαρχούσης, [12] τελευ-
τήσας δὲ τὸν βίον μεθέξειν ἀθανασίας, οὐ τῆς
τοῖς θεοῖς παρούσης, ἀλλὰ τῆς [13] τοῖς ἐπιγιγνομέ-
νοις περὶ τῶν διενεγκόντων ἐπί τινι τῶν καλῶν d
ἔργων μνήμην ἐμποιούσης. καὶ δικαίως τεύξῃ
τούτων· [14] ἐπήνεκας γὰρ [15] τὰς πόλεις ἀμφοτέρας
καλῶς καὶ προσηκόντως, τὴν μὲν κατὰ [16] τὴν δό-
ξαν [17] τὴν τῶν πολλῶν, ἧς ουδεὶς τῶν ὀνομαστῶν

[1] τῶν om. A. C. L. [2] uncos om. A. L. [3] εὑρεῖν ἐστιν C.
[4] περιέπεσε A. C. L. [5] οὔτε στάσιν om. A. C. L. [6] ταῦτ' A. τοῦτ' L.
[7] τε καὶ A. C. L. [8] σου A. C. L. [9] τὴν εὐδαιμονίαν A. C. L.
[10] δὲ C. L. [11] παραπλησίαν A. παραπλήσιον C. L. [12] τελευτήσαντα C. L.
[13] παρὰ τοῖς A. L. [14] ἐπῄνεσας A. C. L. [15] τὰς πόλεις om. A. L.
[16] τὴν om. L. [17] τὴν om. A. C. L.

Τὴν μὲν] Scil. Atheniensium civitatem. Lang.

ἀνδρῶν καταπεφρόνηκεν, ἀλλ' ἐπιθυμοῦντες τυ-
χεῖν αὐτῆς οὐκ ἔστιν ὅντινα κίνδυνον οὐχ ὑπομέ-
νουσι, τὴν δὲ κατὰ τὸν λογισμὸν τῶν πειρωμέ-
νων στοχάζεσθαι τῆς ἀληθείας, παρ' οἷς εὐδοκι-
μεῖν ἂν τινες ἕλοιντο μᾶλλον ἢ παρὰ τοῖς ἄλλοις
e διπλασίοις γενομένοις ἢ νῦν εἰσίν.

ρβ'. Ἀπλήστως δὲ διακείμενος ἐν τῷ [1] παρόντι
πρὸς τὸ λέγειν, καὶ πολλ' ἂν εἰπεῖν ἔχων [2] ἔτι καὶ
περὶ σοῦ καὶ περὶ [3] τοῖν πόλεοιν καὶ περὶ τοῦ λό-
γου, ταῦτα μὲν ἐάσω, περὶ ὧν δὲ παρακληθῆναί
288 με σὺ φῄς, περὶ τούτων ἀποφανοῦμαι. [4] συμβου-
λεύω γάρ σοι μήτε [5] κατακάειν τὸν λόγον μήτ'
ἀφανίζειν, ἀλλ' εἴ τινος ἐνδεής ἐστι, διορθώσαντα
καὶ προσγράψαντα πάσας τὰς διατριβὰς τὰς
περὶ αὐτὸν [6] γεγενημένας διδόναι τοῖς βουλομέ-
νοις λαμβάνειν, εἴπερ βούλει χαρίσασθαι μὲν
τοῖς ἐπιεικεστάτοις τῶν Ἑλλήνων καὶ τοῖς ἀλη-
b θῶς φιλοσοφοῦσιν ἀλλὰ μὴ προσποιουμένοις, λυ-
πῆσαι δὲ τοὺς θαυμάζοντας [7] μὲν τὰ σὰ μᾶλλον 289
τῶν ἄλλων, λοιδορουμένους δὲ τοῖς λόγοις τοῖς
σοῖς ἐν τοῖς ὄχλοις τοῖς πανηγυρικοῖς, ἐν οἷς
πλείους [8] εἰσὶν οἱ καθεύδοντες τῶν ἀκροωμένων,
καὶ προσδοκῶντας, ἢν παρακρούσωνται τοὺς τοιού-
τους, ἐναμίλλους τοὺς αὑτῶν [9] γενήσεσθαι τοῖς
ὑπὸ σοῦ γεγραμμένοις, κακῶς [10] εἰδότες ὅτι πλέον
ἀπολελειμμένοι τῶν σῶν εἰσὶν ἢ τῆς Ὁμήρου δό-
ξης οἱ περὶ τὴν αὐτὴν ἐκείνῳ ποίησιν γεγονότες.

c ργ'. Ταῦτ' εἰπόντος αὐτοῦ καὶ τοὺς παρόντας ἀξιώ-
σαντος ἀποφήνασθαι περὶ ὧν παρεκλήθησαν, οὐκ ἐθορύ-
βησαν, ὃ ποιεῖν εἰώθασι [11] ἐπὶ τοῖς χαριέντως διειλεγμένοις,
ἀλλ' ἀνεβόησαν ὡς ὑπερβαλλόντως εἰρηκότος, καὶ περι-

[1] καιρῷ τῷδε (τῷ C.) πρὸς τοὺς λόγους A. C. καιρῷ τῷ πρὸς τοὺς ἄλλους L.
[2] ἔτι om. A. C. L. [3] τῶν πόλεων A. C. L. [4] συμβουλεύσω A. C. L.
[5] καίειν A. C. L. [6] γενομένας A. C. L. [7] σε μᾶλλον A. C. L.
[8] εἶναι συμβαίνει τοὺς καθεύδοντας A. C. L. [9] γεγενῆσθαι A. [10] εἰδότας C.
[11] πᾶσι A. C. L.

Τὴν δὲ] Τὴν τῶν Λακεδαιμονίων πόλιν. Cor.
Γεγενημένας] Scil. a nobis, quos in consilium adhibuisti. Lang.
Ὅτι πλέον] F. ὅτι πλεῖστον. H. Stephan.

στάντες αὐτὸν ἐπῄνουν, ἐζήλουν, ἐμακάριζον· καὶ προσθεῖναι
μὲν οὐδὲν εἶχον τοῖς εἰρημένοις οὐδ᾽ ἀφελεῖν, συναπεφαίνοντο
δὲ καὶ συνεβούλευόν [1] μοι ποιεῖν ἅπερ ἐκεῖνος παρῄνεσεν. οὐ
μὴν οὐδ᾽ ἐγὼ παρεστὼς ἐσιώπων, ἀλλ᾽ [2] ἐπῄνεσα τήν τε
φύσιν αὐτοῦ καὶ τὴν ἐπιμέλειαν, περὶ δὲ τῶν ἄλλων οὐδὲν d
ἐφθεγξάμην ὧν εἶπεν, οὔθ᾽ ὡς ἔτυχε ταῖς ὑπονοίαις τῆς
ἐμῆς διανοίας οὔθ᾽ ὡς διήμαρτεν, ἀλλ᾽ εἴων αὐτὸν οὕτως
ἔχειν ὥσπερ αὐτὸς αὑτὸν διέθηκε.

ρδ´. Περὶ μὲν οὖν ὧν ὑπεθέμην ἱκανῶς εἰρῆσθαι νομίζω·
τὸ γὰρ ἀναμιμνήσκειν καθ᾽ ἕκαστον τῶν εἰρημένων οὐ πρέπει
τοῖς λόγοις τοῖς τοιούτοις· βούλομαι δὲ διαλεχθῆναι περὶ e
τῶν ἰδίᾳ μοι περὶ τὸν λόγον συμβεβηκότων. ἐγὼ γὰρ ἐν-
εστησάμην μὲν αὐτὸν ἔτη γεγονὼς [3] ὅσαπερ ἐν ἀρχῇ προ-
εῖπον· ἤδη δὲ τῶν ἡμισέων γεγραμμένων ἐπιγενομένου μοι
νοσήματος ῥηθῆναι μὲν οὐκ εὐπρεποῦς, δυναμένου δ᾽ ἀναιρεῖν 289
οὐ μόνον τοὺς πρεσβυτέρους ἐν τρισὶν ἢ τέτταρσιν ἡμέραις
ἀλλὰ καὶ τῶν ἀκμαζόντων πολλούς, τούτῳ [4] διατελῶ [5] τρί᾽
ἔτη μαχόμενος, οὕτω φιλοπόνως ἑκάστην τὴν ἡμέραν διά-
γων, ὥστε [6] τοὺς εἰδότας καὶ τοὺς παρὰ [7] τούτων πυνθανο-
μένους μᾶλλον [8] με θαυμάζειν διὰ τὴν καρτερίαν ταύτην ἢ
δι᾽ ἃ πρότερον ἐπῃνούμην. ἤδη δ᾽ ἀπειρηκότος καὶ διὰ τὴν b
νόσον καὶ διὰ τὸ γῆρας, τῶν ἐπισκοπούντων τινές με καὶ
πολλάκις ἀνεγνωκότων τὸ μέρος τοῦ λόγου τὸ γεγραμμένον,
290 ἐδέοντό μου καὶ συνεβούλευον μὴ καταλιπεῖν αὐτὸν ἡμιτελῆ
μηδ᾽ ἀδιέργαστον, ἀλλὰ πονῆσαι μικρὸν χρόνον καὶ προσ-
έχειν τοῖς λοιποῖς τὸν νοῦν. οὐχ ὁμοίως δὲ διελέγοντο περὶ
τούτων τοῖς ἀφοσιουμένοις, ἀλλ᾽ ὑπερεπαινοῦντες μὲν τὰ

[1] μοι om. A. C. L. [2] ἐπῄνουν A. C. L. [3] ἅπερ A. C. L.
[4] διετέλουν A. C. L. [5] τριετῆ A. L. [6] καὶ τοὺς A. C. L.
[7] τῶν εἰδότων A. C. L. [8] με om. A. C. L.

Τοῖς εἰρημένοις] Scil. a Philolacone. Lang.

Ἅπερ ἐκεῖνος παρῄνεσε] Vid. supra §. ζη´. Idem.

Ταῖς ὑπονοίαις] Ταῖς δοκήσεσι, τοῖς στοχασμοῖς. Cor.

Καθ᾽ ἕκαστον] singulatim, i. e. ἕκαστα. Wolf.

Ἐνεστησάμην μὲν αὐτὸν] Ἐπεχείρησα αὐτῷ, ἤρξα συγγράψαι αὐτόν. Cor.

Ἔτη] Scil. xciv.

Νοσήματος] Μῶν διάῤῥοιαν λέγει, νόσημα τοῖς πρεσβυτέροις ἐπισφαλέστατον. Cor.

Ἀδιέργαστον] inelaboratam. Lang.

Προσέχειν] Ἴσως· προσχεῖν. Cor.

Τοῖς ἀφοσιουμένοις] Ἀφοσιοῦσθαι Wolf. recte explicat: τῆς ὁσίας ἕνεκά τι ποιεῖν, i. e. aliquid agere non tam ex animo, quam ut ne officium neglexisse videaris. Harpocr. τὸ μὴ ἐντελῶς τι ποιῆσαι, ἀλλ᾽ ὥσπερ ὁσίας

c γεγραμμένα, τοιαῦτα δὲ λέγοντες, ὧν εἴ τινες ἤκουον μήτε
συνήθεις ἡμῖν ὄντες μήτ᾽ εὔνοιαν μηδεμίαν ἔχοντες, οὐκ ἔστιν
ὅπως οὐκ ἂν ὑπέλαβον τοὺς μὲν φενακίζειν, ἐμὲ δὲ διε-
φθάρθαι καὶ παντάπασιν εἶναι μωρόν, εἰ πείσομαι τοῖς
λεγομένοις. οὕτω δ᾽ ἔχων, [1] ἐφ᾽ οἷς εἰπεῖν ἐτόλμησαν, ἐπεί-
σθην — τί γὰρ δεῖ [2] μακρολογεῖν; — γενέσθαι πρὸς τῇ τῶν
λοιπῶν πραγματείᾳ, γεγονὼς μὲν ἔτη τρία μόνον ἀπολεί-
d ποντα τῶν ἑκατόν, οὕτω δὲ διακείμενος ὡς ἕτερος ἔχων οὐχ
ὅπως γράφειν ἂν λόγον ἐπεχείρησεν, ἀλλ᾽ οὐδ᾽ ἄλλου δει-
κνύοντος καὶ πονήσαντος ἠθέλησεν ἀκροατὴς γενέσθαι.

ρε´. Τίνος οὖν ἕνεκα ταῦτα διῆλθον; οὐ συγγνώμης
τυχεῖν ἀξιῶν ὑπὲρ τῶν εἰρημένων — οὐ γὰρ οὕτως οἴομαι
διειλέχθαι περὶ αὐτῶν —, ἀλλὰ δηλῶσαι βουλόμενος τά τε
περὶ ἐμὲ [3] γεγενημένα, καὶ τῶν ἀκροατῶν ἐπαινέσαι μὲν τοὺς
τόν τε λόγον ἀποδεχομένους τοῦτον καὶ τῶν ἄλλων σπου-
e δαιοτέρους καὶ φιλοσοφωτέρους εἶναι νομίζοντας [4] τοὺς διδα-
σκαλικοὺς καὶ τεχνικοὺς τῶν πρὸς τὰς ἐπιδείξεις καὶ τοὺς
ἀγῶνας γεγραμμένων, καὶ τοὺς τῆς ἀληθείας στοχαζομέ-
νους τῶν τὰς δόξας τῶν ἀκροωμένων παρακρούεσθαι ζητούν-
290 των, καὶ τοὺς ἐπιπλήττοντας τοῖς ἁμαρτανομένοις καὶ
νουθετοῦντας τῶν πρὸς ἡδονὴν καὶ χάριν λεγομένων, συμ-
βουλεῦσαι δὲ τοῖς τἀναντία τούτων γιγνώσκουσι πρῶτον
μὲν μὴ πιστεύειν ταῖς αὑτῶν γνώμαις, μηδὲ νομίζειν ἀλη-
θεῖς εἶναι τὰς κρίσεις τὰς ὑπὸ τῶν ῥᾳθυμούντων γιγνομένας,
ἔπειτα μὴ προπετῶς ἀποφαίνεσθαι περὶ ὧν οὐκ ἴσασιν,
ἀλλὰ περιμένειν ἕως ἂν ὁμονοῆσαι δυνηθῶσι τοῖς τῶν ἐπι-

[1] ὡς ἴσως ἂν εἰπεῖν τινὲς ἐτόλμ. A. C. L.
[2] μακρὸν λόγον γενέσθαι περὶ τὴν τῶν λοιπῶν πραγματείαν;) A. C. L.
[3] γινόμενα A. L. γενόμενα C. [4] τούς τε διδ. A. C. L.

ἕνεκεν. Lang.

Διεφθάρθαι] Προσυπακουστέον τὸν νοῦν ἢ τὴν φρόνησιν. Cor.

Οὕτω δὲ διακείμενος] I. e. quod ad valetudinem et animum laborandi. Lang.

Ὑπὲρ τῶν εἰρημένων] I. e. postremæ orationis parti. Reliqui parum accurate: orationi meæ. Idem.

Περὶ αὐτῶν] Num εἰρημένων? num πραγμάτων, i. e. de rebus quas in altera orationis parte tractavi? Aut posterius verum, aut περὶ αὐτῶν suspectum est. Idem.

Καὶ τῶν ἀκροατῶν ἐπαινέσαι] Pro καὶ βουλόμενος ἐπαινέσαι τούτους ἀκροατὰς τοὺς μὲν etc. Idem. Τὸ ἑξῆς· Καὶ [ἐκείνους] τῶν ἀκροατῶν ἐπαινέσαι τοὺς ἀποδεχομένους τοῦτόν τε τὸν λόγον, καὶ νομίζοντας τούς τε διδασκαλικοὺς καὶ τεχνικοὺς τῶν ἄλλων λόγων εἶναι σπουδαιοτέρους τῶν πρὸς τὰς ἐπιδείξεις καὶ τοὺς ἀγῶνας γεγραμμένων, καὶ τοὺς τῆς ἀληθείας στοχαζομένους [εἶναι σπουδαιοτέρους] τῶν τὰς δόξας κ. τ. λ. Cor.

Συμβουλεῦσαι δὲ] Repete βουλόμενος. Respondet τῷ ἐπαινέσαι μὲν in antecedentibus. Lang.

Τῶν ἐπιδεικνυμένων π. ἐμπ. ἔχουσι] iis qui harum rerum experientiam se habere ostenderunt. est enim oppositum τῷ τῶν

δεικνυμένων πολλὴν ἐμπειρίαν ἔχουσι· τῶν γὰρ οὕτω [1] διοικούντων τὰς ἑαυτῶν διανοίας οὐκ ἔστιν ὅπως ἄν τις τοὺς τοιούτους ἀνοήτους εἶναι νομίσειεν.

[1] διηκόντων διανοίας A. C. L.

ῥᾳθυμούντων, quod præcessit. Positum est pro: τοῖς, οἳ ἐπιδεικνύμενοί εἰσιν αὐτοὺς ἔχειν πολλὴν ἐμπειρίαν. Reliqui perperam: *qui de iis, quæ ostenduntur orationibus, peritissime judicant.* LANG. Ἔστι δὲ καὶ ἄλλως ἑρμηνεῦσαι τὸ χωρίον· Ἐκείνοις τῶν ἐπιδεικνυμένων, τουτέστι, τῶν πρὸς τὰς ἐπιδείξεις γραφόντων, οἳ πολλὴν ἔχουσιν ἐμπειρίαν. Ἀλλ' ἴσως ἄμεινον τῇ Οὐολφιανῇ στέργειν ἐκφράσει. Ὁ δὲ Λάγγιος ὀρθῶς μὲν ἴσως κατὰ μέσην ἐκδεξάμενος τὸ ῥῆμα διάθεσιν, οὐκ ὀρθῶς δὲ, δι' ἣν ὑπενόησε τοῦ λόγου συνάρτησιν, εἰ γὰρ τοιοῦτόν τι λέγειν ἠβούλετο ὁ ῥήτωρ, οὐκ ἂν ἔχουσιν, ἀλλ' ἔχειν, ἔγραψε. COR.

ΙΓ.

ΙΣΟΚΡΑΤΟΥΣ

ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΣΟΦΙΣΤΩΝ.

Pag. ed. H. Steph. 291 | Pag. ed. Cor. 291

α'. ΕΙ πάντες ἤθελον οἱ παιδεύειν ἐπιχειροῦντες ἀληθῆ λέγειν, καὶ μὴ μείζους ποιεῖσθαι τὰς ὑποσχέσεις ὧν ἔμελ-

SUMMARIUM. (α'.) Si omnes literarum magistri non plura pollicerentur, quam quæ præstare possent, et sibi et literis melius consultum esset. (β'.) Faciant initium Dialectici, qui, dum veritatis indagationem præ se ferunt, in eo statim mentiuntur, quod discipulis suis tradere pollicentur, quid faciendum sit, quanquam cuique notum est, tantum abesse, ut mortales rerum futurarum scientiam habeant, ut Homerus, sapientiæ laude clarissimus, etiam deos interdum introduxerit de rebus futuris deliberantes. (γ'.) Universam porro virtutem felicitatemque, rem pretiosissimam, quatuor aut quinque minis isti offerunt sapientesque haberi cupiunt. Auro argentoque indigere se negant et parva tamen mercede discipulis tantum non immortalitatem promittunt, iisque, quos justitiam docere perhibent, minus quam ignotis confidunt; quod aliis quidem licet, virtutis ac temperantiæ magistris non licet. (δ'.) Has aliasque id genus inconstantias si indoctorum nonnulli considerant, quid mirum est, si istos contemnunt, atque ejusmodi disputationes loquacitatem nugasque existimant? (ε'.) Sequantur civilis eloquentiæ magistri, non minus isti reprehendendi; siquidem adeo stupidi sunt et alios habent, ut, quum deteriores orationes scribant, quam indoctorum nonnulli ex tempore habent, discipulos tamen suos, licet ingenium et usus desint, ad artem oratoriam, tanquam ad elementa literarum cognoscenda, informaturos se polliceantur, non cogitantes, quantum inter utrumque intersit, nec vanis artes pollicitationibus, sed studio augeri. (ϛ'.) Quæ quum optanda magis quam rata sint, illos tandem conticescere velim, ne universi, huic studiorum generi dediti, inde aliquid labis trahant. (ζ'.) Mirum autem est, eis discipulos committi, qui artem mechanicam cum ingenii opere comparant: nam literæ, ut ita dicam, immutabiles sunt, oratio non item; artisque dicendi is habetur peritissimus, qui, pro rerum dignitate, prorsus nova invenerit dixeritque, et, quod maximum est discrimen, orationem suam temporibus et decoro accommodare possit. (η'.) Quæ inde, puto, clariora etiam fiunt, quod multi nullis eloquentiæ præceptis instructi, tam in dicendo quam in republica gerenda solertes exstiterunt. Eloquentiæ cæterarumque facultatum vis sola ab ingenio et usu pendet, quam institutio quodammodo quidem reparare, nunquam tamen effingere potest. (θ'.) Atque facile quidem adducor, ut credam, regulas eloquentiæ, si quis bono magistro usus fuerit, addisci posse; sed usus earundem ingentem curam, animum generosum atque sagacem requirit. Sit igitur hujus artis magister non tantum ingenio, verum etiam omnibus præceptis instructus, quod non solum præceptorum explicatione, verum etiam exemplo manifestare debet. (ι'.) Cæterum in hanc classem omnes referendi sunt sophistæ, qui recens suborti sunt. (ια'.) Restant igitur ii, qui ante hanc nostram ætatem docere professi sunt, quomodo lites agendæ sint, eloquentiæ studium falsissimo et simul odiosissimo nomine insignientes, Dialecticisque eo pejores, quod hi, bonum finem mala via, illi malum finem bona via assequi conati sunt: nam dialecticis istis minutiis, si quis in vita insisteret, improbissimus sane evaderet, quanquam illæ ad virtutem et sapientiam ex præceptorum opinione viam muniunt, rhetorica vero hæc præcepta, etsi nihil nisi πολυπραγμοσύνην et πλεονεξίαν promittunt, ad virtutem tamen, recte adhibita, ducere possent. (ιβ'.) Ne vero aliorum pollicitationes criminari videar, causas, quare ita judicem, facile me demonstraturum confido. LANG. Ignoratur quo tempore scripta fuerit et prolata oratio contra Sophistas. AUGER.

λον ἐπιτελεῖν, οὐκ ἂν κακῶς ἤκουον ὑπὸ τῶν ἰδιωτῶν. νῦν
δ᾽ οἱ τολμῶντες λίαν ἀπερισκέπτως ἀλαζονεύεσθαι πε-
ποιήκασιν ὥςτε δοκεῖν ἄμεινον βουλεύεσθαι τοὺς ῥαθυμεῖν
αἱρουμένους τῶν περὶ τὴν φιλοσοφίαν διατριβόντων.

β΄. Τίς γὰρ οὐκ ἂν μισήσειεν ἅμα καὶ καταφρονήσειε b
πρῶτον μὲν τῶν περὶ τὰς ἔριδας διατριβόντων, οἳ προσ-
ποιοῦνται μὲν τὴν ἀλήθειαν ζητεῖν, εὐθὺς δ᾽ ἐν ἀρχῇ τῶν
ἐπαγγελμάτων ψευδῆ λέγειν ἐπιχειροῦσιν; οἶμαι γὰρ
ἅπασιν εἶναι φανερὸν ὅτι [1] τὸ τὰ μέλλοντα προγιγνώσκειν
οὐ τῆς ἡμετέρας φύσεώς ἐστιν, ἀλλὰ τοσοῦτον ἀπέχομεν
ταύτης τῆς φρονήσεως, ὥςθ᾽ Ὅμηρος ὁ μεγίστην ἐπὶ σοφίᾳ
[2] δόξαν εἰληφὼς καὶ τοὺς θεοὺς πεποίηκεν ἔστιν ὅτε βου- c
λευομένους [3] ὑπὲρ αὐτῶν, οὐ τὴν ἐκείνων γνώμην εἰδὼς, ἀλλ᾽
ἡμῖν ἐνδείξασθαι βουλόμενος ὅτι τοῖς ἀνθρώποις [4] ἓν τοῦτο
τῶν ἀδυνάτων ἐστίν.

γ΄. Οὗτοι τοίνυν εἰς τοῦτο τόλμης ἐληλύθασιν, ὥςτε
πειρῶνται πείθειν τοὺς νεωτέρους ὡς, ἢν αὐτοῖς [5] πλησιά-
ζωσιν, ἅ τε πρακτέον ἐστὶν εἴσονται καὶ διὰ ταύτης τῆς
ἐπιστήμης εὐδαίμονες γενήσονται. καὶ τηλικούτων ἀγαθῶν
[6] αὐτοὺς διδασκάλους καὶ κυρίους [7] καταστήσαντες, οὐκ d
292 αἰσχύνονται [8] τρεῖς ἢ τέτταρας μνᾶς ὑπὲρ τούτων αἰτοῦντες.
ἀλλ᾽ εἰ μέν τι τῶν ἄλλων κτημάτων πολλοστοῦ μέρους τῆς
ἀξίας ἐπώλουν, οὐκ ἂν [9] ἠμφεσβήτησαν ὡς οὐκ εὖ φρονοῦν-
τες τυγχάνουσι, σύμπασαν δὲ τὴν ἀρετὴν καὶ [10] τὴν εὐδαι-
μονίαν οὕτως ὀλίγου [11] τιμῶντες, ὡς νοῦν ἔχοντες διδάσκαλοι
τῶν ἄλλων ἀξιοῦσι [12] γίγνεσθαι. καὶ λέγουσι μὲν ὡς οὐδὲν
δέονται χρημάτων, ἀργυρίδιον καὶ χρυσίδιον τὸν πλοῦτον
ἀποκαλοῦντες, μικροῦ δὲ κέρδους ὀρεγόμενοι μόνον οὐκ ἀθα- e
νάτους ὑπισχνοῦνται τοὺς συνόντας [13] ποιήσειν. ὁ δὲ πάντων

[1] τὸ om. A. L. [2] δόξαν ἐπὶ σοφίᾳ σχὼν καὶ A. C. L. [3] περὶ A. C. L.
[4] ἕν τι τοῦτο A. C. L. [5] πλησιάσωσιν A. C. L. [6] αὐτοὺς om. A. C. L.
[7] σφᾶς αὐτοὺς καταστήσαντες A. C. L. [8] τέτταρας ἢ πέντε A. C. L.
[9] ἠμφισβήτησαν A. C. L. [10] τὴν om. L. [11] πωλοῦντες A. C. L.
[12] γενέσθαι A. L. [13] ποιήσειν τοὺς αὐτοῖς συνόντας A. C. L.

Τὴν φιλοσοφίαν] *liberalem cognitionem.* quæ significatio ex tota hac oratione egreditur. LANG.

Πρῶτον μὲν] Huic respondet §. ς΄. οὐ μόνον δὲ. AUGER.

Διατριβόντων] Puto vel ex superiore periodo huc quoque translatum vel a scholiaste adjectum. Legere malim ὄντων, ne idem verbum tam cito recurrat. WOLF. Cui assentitur Augerus.

Περὶ αὐτῶν] Id est, τῶν μελλόντων. LANG.

Πολλοστοῦ — ἐπώλουν] *minutissima parte pretii venderent.* IDEM.

καταγελαστότατον, ὅτι παρὰ [1] μὲν ὧν δεῖ [2] λαβεῖν αὐτοὺς,
292 τούτοις μὲν ἀπιστοῦσιν, οἷς μέλλουσι τὴν δικαιοσύνην πα-
ραδώσειν, ὧν δ᾽ οὐδεπώποτε διδάσκαλοι γεγόνασι, παρὰ
τούτοις τὰ παρὰ τῶν μαθητῶν [3] μεσεγγυοῦνται, πρὸς μὲν
τὴν ἀσφάλειαν εὖ βουλευόμενοι, τῷ δ᾽ ἐπαγγέλματι τἀ-
ναντία πράττοντες. τοὺς μὲν γὰρ ἄλλο τι παιδεύοντας
προσήκει διακριβοῦσθαι περὶ τῶν διαφερόντων — οὐδὲν γὰρ
κωλύει τοὺς περὶ ἕτερα δεινοὺς γενομένους μὴ χρηστοὺς εἶναι
b περὶ τὰ συμβόλαια —· τοὺς δὲ τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν σωφρο-
σύνην [4] ἐνεργαζομένους πῶς οὐκ ἄλογόν ἐστι μὴ [5] [οὐ] τοῖς
μαθηταῖς [6] μάλιστα πιστεύειν; οὐ γὰρ δήπου περὶ τοὺς
ἄλλους ὄντες καλοὶ κἀγαθοὶ καὶ δίκαιοι περὶ τούτους ἐξα-
μαρτήσονται, δι᾽ οὓς τοιοῦτοι γεγόνασιν.

δ΄. Ἐπειδὰν οὖν τῶν ἰδιωτῶν τινὲς, ἅπαντα ταῦτα συλ-
λογισάμενοι, κατίδωσι τοὺς τὴν σοφίαν διδάσκοντας καὶ τὴν
εὐδαιμονίαν παραδιδόντας αὐτούς τε πολλῶν δεομένους καὶ
c τοὺς μαθητὰς μικρὸν πραττομένους, καὶ τὰς ἐναντιώσεις
ἐπὶ μὲν τῶν [7] λόγων τηροῦντας, ἐπὶ δὲ τῶν ἔργων μὴ καθο-
ρῶντας, ἔτι δὲ περὶ μὲν [8] τῶν μελλόντων εἰδέναι προσποι-
ουμένους, περὶ δὲ τῶν παρόντων μηδὲν τῶν δεόντων μήτ᾽
εἰπεῖν μήτε συμβουλεῦσαι δυναμένους, ἀλλὰ μᾶλλον ὁμονο-
οῦντας καὶ πλείω κατορθοῦντας τοὺς ταῖς δόξαις χρωμένους
ἢ τοὺς τὴν ἐπιστήμην ἔχειν ἐπαγγελλομένους, εἰκότως οἶμαι
d καταφρονοῦσι, καὶ νομίζουσιν ἀδολεσχίαν καὶ μικρολογίαν 293
ἀλλ᾽ οὐ τῆς ψυχῆς ἐπιμέλειαν εἶναι τὰς τοιαύτας [9] δια-
τριβάς.

ε΄. Οὐ μόνον δὲ τούτοις ἀλλὰ καὶ τοῖς τοὺς πολιτικοὺς
λόγους ὑπισχνουμένοις ἄξιον ἐπιτιμῆσαι· καὶ γὰρ ἐκεῖνοι

[1] μὲν om. A. C. L. [2] λαμβάνειν A. C. L. [3] μεσεγγυῶνται A. C. L.
[4] ἐργαζομένους A. C. L. [5] uncos om. A. C. L. [6] μᾶλλον A. C. L.
[7] λογιδίων A. C. L. [8] τῶν μελλόντων μὲν A. C. L.
[9] τὰς διατριβὰς τὰς τοιαύτας A. C. L.

Λαβεῖν] Scil. ἀργύριον. IDEM.

Τὰ παρὰ τῶν μαθητῶν] Scil. λαμβάνειν δέοντα, μεσεγγυῶνται, *caveri sibi volunt.* IDEM.

Περὶ τῶν διαφερόντων] *de rebus magni momenti*, i. e. de mercede. IDEM.

Τοὺς δὲ — ἐργαζομένους] Τοὺς ἐκ τοῦ διδάσκειν τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν σωφροσύνην τὰ πρὸς τὸ ζῆν πορίζομένους. COR.

Τοὺς μαθητὰς μικρὸν πραττομένους] *a discipulis mercedulam exigentes.* WOLF. Recte. LANG.

Τὰς ἐναντιώσεις] Τὰς ἀντιφάσεις. COR.

Ταῖς δόξαις] Ταῖς ὑπολήψεσι, ταῖς ἀλόγοις γνώσεσι, ἀντιδιεσταλμένως πρὸς τὴν ἐπιστήμην, ἥτις ἐστὶ μετὰ λόγου γνῶσις. IDEM.

Μικρολογίαν] Περὶ μικρῶν καὶ οὐδενὸς ὡς εἰπεῖν ἀξίων πραγμάτων διατριβὴν, καὶ ὡς ἄν τις φαίη μωρολογίαν. IDEM.

τῆς μὲν ἀληθείας οὐδὲν φροντίζουσιν, ἡγοῦνται δὲ τοῦτ'
εἶναι τὴν τέχνην, ἣν ὡς πλείστους τῇ [1] μικρότητι τοῦ μισθοῦ
καὶ τῷ μεγέθει τῶν ἐπαγγελμάτων προσαγάγωνται καὶ
λαβεῖν τι παρ' αὐτῶν δυνηθῶσιν· οὕτω δ' ἀναισθήτως
αὐτοί τε διάκεινται καὶ τοὺς ἄλλους ἔχειν ὑπειλήφασιν, e
ὥστε χεῖρον γράφοντες τοὺς λόγους ἢ τῶν ἰδιωτῶν τινὲς αὐ-
τοσχεδιάζουσιν, ὅμως ὑπισχνοῦνται τοιούτους ῥήτορας τοὺς
συνόντας ποιήσειν ὥστε μηδὲν τῶν ἐνόντων ἐν τοῖς πράγμασι
παραλιπεῖν· καὶ ταύτης τῆς δυνάμεως οὐδὲν οὔτε ταῖς 293
ἐμπειρίαις οὔτε τῇ φύσει [2] τῇ τοῦ μαθητοῦ μεταδιδόασιν,
ἀλλά φασιν ὁμοίως τὴν τῶν λόγων ἐπιστήμην ὥσπερ τὴν
τῶν γραμμάτων παραδώσειν, ὡς μὲν ἔχει τούτων ἑκάτερον
οὐκ ἐξετάσαντες, οἰόμενοι δὲ διὰ τὰς ὑπερβολὰς τῶν ἐπαγ-
γελμάτων αὐτοί τε θαυμασθήσεσθαι καὶ τὴν παίδευσιν
τὴν τῶν λόγων πλείονος ἀξίαν δόξειν εἶναι, κακῶς εἰδότες
ὅτι μεγάλας ποιοῦσι τὰς τέχνας οὐχ οἱ τολμῶντες ἀλαζο- b
νεύεσθαι περὶ αὐτῶν, ἀλλ' οἵτινες ἄν, ὅσον ἔνεστιν ἐν ἑκάστῃ,
τοῦτ' ἐξευρεῖν δυνηθῶσιν.

ϛʹ. Ἐγὼ δὲ πρὸ πολλῶν [3] μὲν ἂν χρημάτων ἐτιμησάμην
τηλικοῦτον δύνασθαι τὴν φιλοσοφίαν, ὅσον οὗτοι λέγου-
σιν — ἴσως γὰρ [4] οὐκ ἂν ἡμεῖς πλεῖστον ἀπελείφθημεν,
οὐδ' ἂν ἐλάχιστον μέρος ἀπελαύσαμεν αὐτῆς —· ἐπειδὴ
δ' οὐχ οὕτως ἔχει, βουλοίμην ἂν παύσασθαι τοὺς φλυα-
ροῦντας· ὁρῶ γὰρ οὐ μόνον περὶ τοὺς ἐξαμαρτάνοντας τὰς
βλασφημίας γιγνομένας, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἄλλους ἅπαντας c
συνδιαβαλλομένους, τοὺς περὶ τὴν [5] αὐτὴν διατριβὴν ὄντας.

ζʹ. Θαυμάζω δ' ὅταν ἴδω τούτους [6] μαθητῶν ἀξιουμέ-
νους, οἳ ποιητικοῦ πράγματος τεταγμένην τέχνην παρά-

[1] σμικρότητι A. C. L. [2] τῇ om. A. C. L. [3] μὲν om. A. C. L. [4] οὔτ' A. C. L. [5] ταύτην τὴν A. C. L. [6] τῶν μαθητῶν A. L. [τῶν] μαθητῶν C.

Παραλιπεῖν] Ἄμεινον· παραλείπειν. Idem.

Ταῖς ἐμπειρίαις] *usui, vel exercitationi.* Vid. §. ηʹ. Lang.

Τὴν φιλοσοφίαν] H. l. sensu strictiori *rhetoricam.* Idem.

Πλεῖστον ἀπελείφθημεν] *postremi essemus,* si nempe rhetorica ingenium, i. e. facultatem oratoriam in universum, efficere posset. Deerat Isocrati vox et audacia. Idem.

Ἀπελαύσαμεν αὐτῆς] *neque fructus inde minimos caperemus.* Idem.

Ποιητικοῦ πράγματος] Ποιητικὸν πρᾶγμα est id cujus post actionem opus aliquod remanet quod oculis adspicitur. Talis est scribendi actio; ubi desiit, in conspectu manet id quod scriptum est. Sed dicere est πρακτικὸν, np. v. g. ubi peroravit Demosthenes et actio desiit, opus nullum cernitur. Auger. *qui non animadvertunt se comparare artem regulis penitus definitum cum opere ingenii,* quod regulis non

δειγμα φέροντες λελήθασι σφᾶς αὐτούς. τίς γὰρ οὐκ οἶδε
πλὴν τούτων ὅτι τὸ μὲν τῶν γραμμάτων ἀκινήτως ἔχει 294
καὶ μένει κατὰ ταὐτὸν, ὥστε τοῖς αὐτοῖς ἀεὶ περὶ τῶν αὐ-
d τῶν χρώμενοι διατελοῦμεν, τὸ δὲ τῶν λόγων πᾶν τοὐναν-
τίον πέπονθε· τὸ γὰρ ὑφ' ἑτέρου ῥηθὲν τῷ λέγοντι μετ'
ἐκεῖνον οὐχ ὁμοίως χρήσιμόν ἐστιν, ἀλλ' οὗτος εἶναι δοκεῖ
τεχνικώτατος, ὅς [1] τις ἂν ἀξίως μὲν λέγῃ τῶν πραγμάτων,
μηδὲν δὲ τῶν αὐτῶν τοῖς ἄλλοις εὑρίσκειν δύνηται. μέγιστον
δὲ σημεῖον τῆς ἀνομοιότητος αὐτῶν· τοὺς μὲν γὰρ λόγους
οὐχ οἷόν τε καλῶς ἔχειν, ἢν μὴ τῶν καιρῶν καὶ τοῦ [2] πρε-
πόντως καὶ καινῶς ἔχειν μετάσχωσι, τοῖς δὲ γράμμασιν
e οὐδενὸς τούτων προσεδέησεν. ὥσθ' οἱ χρώμενοι τοῖς τοιούτοις
παραδείγμασι πολὺ ἂν δικαιότερον ἀποτίνοιεν ἢ λαμβά-
νοιεν ἀργύριον, ὅτι πολλῆς ἐπιμελείας [3] αὐτοὶ δεόμενοι παι-
δεύειν [4] τοὺς ἄλλους ἐπιχειροῦσιν.

ηʹ. Εἰ δὲ δεῖ μὴ μόνον [5] κατηγορεῖν τῶν ἄλλων ἀλλὰ
294 καὶ τὴν ἐμαυτοῦ δηλῶσαι διάνοιαν, ἡγοῦμαι πάντας ἄν μοι
τοὺς εὖ φρονοῦντας συνειπεῖν ὅτι πολλοὶ μὲν τῶν φιλοσο-
φησάντων ἰδιῶται διετέλεσαν ὄντες, ἄλλοι δέ τινες οὐδενὶ
πώποτε συγγενόμενοι τῶν σοφιστῶν καὶ λέγειν καὶ πολι-
τεύεσθαι δεινοὶ γεγόνασιν. αἱ μὲν γὰρ δυνάμεις καὶ τῶν
λόγων καὶ τῶν ἄλλων ἔργων ἁπάντων ἐν τοῖς εὐφυέσιν ἐγ-
γίγνονται καὶ τοῖς περὶ τὰς ἐμπειρίας γεγυμνασμένοις· ἡ
δὲ παίδευσις τοὺς μὲν τοιούτους τεχνικωτέρους καὶ πρὸς τὸ
b [6] ζητεῖν εὐπορωτέρους ἐποίησεν — οἷς γὰρ [7] νῦν ἐντυγχά-
νουσι πλανώμενοι, ταῦτ' ἐξ ἑτοιμοτέρου λαμβάνειν [8] αὐ-

[1] τις om. A. C. L. [2] πρέποντος ἱκανῶς μετάσχωσι A. C. L. [3] οὗτοι C. L. [4] τοὺς ἄλλους παιδεύειν A. C. L. [5] κατηγορῆσαι A. C. L. [6] ζῆν A. L. [7] καὶ νῦν A. C. L. [8] αὐτοὺς om. A. C. L.

totum comprehendi potest, sed præterea alia quædam requirit, quæ, quum ignota nobis sint, doceri non possunt, quæque ingenium appellamus. πρᾶγμα ποιητικὸν est opus, quod ποίησιν, i. e. inventio seu ingenium, requirit, quod regulis comprehendi ideoque doceri nequit; τέχνη autem τεταγμένη (h. l. elementorum literarum cognitio), ars penitus definita regulis est, quæ ideo quoque penitus doceri potest. Reliqui interpretes male hunc locum intellexerunt. Cæterum *aliquid in exemplum alterius rei afferre, seu aliquid cum alia re comparare,* ut nos vertimus, idem esse, vix est commemorandum. Idem. Ὁ νοῦς· Οἳ ἀγνοοῦσι φέροντες παράδειγμα τέχνην τεταγμένην, καὶ οὐδὲν ἀδιόριστον ἔχουσαν, τὴν ἐπιστήμην δηλονότι τῶν γραμμάτων, ἥπερ ἐστὶ πρᾶγμα ποιητικὸν, καὶ διὰ τοῦτο οὐδὲν ἔχει κοινὸν πρὸς τὴν τῶν λόγων ἐπιστήμην, πρᾶγμα οὖσαν πρακτικόν. Cor.

Μηδὲν δὲ τῶν αὐτῶν τοῖς ἄλλοις] *quod sit ab aliorum inventione diversum.* Lang.

Αὐτῶν] I. e. λόγων καὶ γραμμάτων. Idem.

Οἷς — ἐντυγχάνουσι πλανώμενοι] *quæ forte fortuna errantes inveniunt.* Idem.

τοὺς ἐδίδαξε —, τοὺς δὲ καταδεεστέραν τὴν φύσιν ἔχοντας
ἀγωνιστὰς μὲν ἀγαθοὺς ἢ λόγων ποιητὰς οὐκ ἂν ἀποτε-
λέσειεν, αὐτοὺς δ' ἂν αὐτῶν [1] προαγάγοι καὶ πρὸς πολλὰ
[2] φρονιμωτέρως διακεῖσθαι ποιήσειεν.

θ'. Βούλομαι δ', ἐπειδήπερ [3] εἰς τοῦτο προῆλθον, ἔτι
σαφέστερον εἰπεῖν περὶ αὐτῶν. φημὶ γὰρ ἐγὼ τῶν μὲν ἰδεῶν, c
ἐξ ὧν τοὺς λόγους ἅπαντας καὶ λέγομεν καὶ συντίθεμεν,
λαβεῖν [4] τὴν ἐπιστήμην οὐκ εἶναι τῶν πάνυ χαλεπῶν, ἤν
295 τις αὑτὸν παραδιδῷ μὴ τοῖς ῥᾳδίως ὑπισχνουμένοις ἀλλὰ
τοῖς εἰδόσι [5] τι περὶ αὐτῶν· τὸ δὲ τούτων ἐφ' ἑκάστῳ τῶν
πραγμάτων, ἃς δεῖ [6] προελέσθαι καὶ μῖξαι πρὸς ἀλλήλας
καὶ τάξαι κατὰ τρόπον, ἔτι δὲ [7] τῶν καιρῶν μὴ διαμαρ-
τεῖν, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἐνθυμήμασι πρεπόντως ὅλον τὸν λόγον d
καταποικῖλαι καὶ τοῖς ὀνόμασιν εὐρύθμως καὶ μουσικῶς
εἰπεῖν, ταῦτα δὲ πολλῆς ἐπιμελείας [8] δεῖσθαι καὶ ψυχῆς
ἀνδρικῆς καὶ δοξαστικῆς ἔργον [9] εἶναι, καὶ δεῖν τὸν μὲν
μαθητὴν πρὸς τῷ τὴν φύσιν ἔχειν οἵαν χρὴ τὰ μὲν εἴδη
[10] τὰ τῶν λόγων μαθεῖν, περὶ δὲ τὰς χρήσεις αὐτῶν γυμνα-
σθῆναι, τὸν δὲ διδάσκαλον τὰ μὲν οὕτως ἀκριβῶς [11] οἷόν τ'
εἶναι διελθεῖν ὥστε μηδὲν τῶν διδακτῶν παραλιπεῖν, περὶ e
δὲ τῶν λοιπῶν τοιοῦτον αὑτὸν παράδειγμα παρασχεῖν ὥστε
τοὺς ἐκτυπωθέντας καὶ [12] μιμήσασθαι δυναμένους εὐθὺς
ἀνθηρότερον καὶ χαριέστερον τῶν ἄλλων φαίνεσθαι λέγον-
τας. καὶ τούτων μὲν [13] ἁπάντων συμπεσόντων [14] τελείως

[1] προαγάγοιτο A. C. L. [2] φρονιμώτερον A. C. L. [3] ἐνταῦθα προῆλθον A. C. L. [4] τὴν om. A. C. L. [5] τι om. A. C. L. [6] προδιελέσθαι καὶ μίξασθαι A. C. L. [7] καὶ τῶν A. C. L. [8] δεῖται A. C. L. [9] ἐστί. καὶ δεῖ A. C. L. [10] τὰ om. A. C. L. [11] ὡς οἷόν A. [12] μιμεῖσθαι δυνηθέντας A. C. L. [13] πάντων A. C. L. [14] τὸ τέλειον A. C. L.

Αὐτῶν προαγάγοι] *effecerit ut semetipsis superiores sint.* Wolf.

Τῶν μὲν ἰδεῶν] Per ἰδέας opinor, non tantum genera causarum, sed τέχνας, i. e. omnia rhetorum præcepta et circumstantias intelligendas esse. Idem.

Προδιελέσθαι καὶ μίξασθαι] Ἴσως· προελέσθαι καὶ μῖξαι. Ὁ νοῦς· Τὸ δὲ τούτων τῶν ἰδεῶν ἃς δεῖ πρὸ τῶν ἄλλων ἐκλέξασθαι καὶ μῖξαι πρὸς ἀλλήλας, ὅ ἐστι, συναρμόσαι (ὡς αὐτὸς ἀλλαχοῦ π. Ἀντιδ. §. ε'. εἴρηκε) καὶ τὰς ἐπιφερομένας οἰκειῶσαι ταῖς προειρημέναις καὶ πάσας ποιῆσαι σφίσιν αὐταῖς ὁμολογουμένας. Cor.

Δοξαστικῆς] I. e. acuti, sagacis, qui mox intelligit, quod rebus, personis, locis, temporibus conveniat. Wolf.

Παραλιπεῖν] Ἴσως· παραλείπειν. Cor.

Περὶ τῶν λοιπῶν] *de reliquis*, i. e. de orationis formarum usu. Auger. *in reliquis.* Wolf. exercitationem et imitationem intelligit, quod probo. Lang.

Ἐκτυπωθέντας] Pro ἐκτυπώσαντας. *ut illi qui expresserint, qui effinxerint, propositum exemplum.* Sic enim exponere malo, quam *formatos* aut *expressos*, i. e. edoctos a magistro. Wolf. Ἄμεινον εἰς ἐκτυπώσαντας ἢ γοῦν εἰς ἐκτυπωσαμένους τρέπειν τὴν λέξιν. Cor.

295 ἕξουσιν οἱ φιλοσοφοῦντες· καθ' ὃ δ' ἂν [1] ἐλλειφθῇ τι τῶν
εἰρημένων, ἀνάγκη ταύτῃ [2] χεῖρον διακεῖσθαι τοὺς πλη-
σιάζοντας.

ι'. Οἱ μὲν οὖν ἄρτι τῶν σοφιστῶν ἀναφυόμενοι καὶ νεω-
στὶ προσπεπτωκότες ταῖς ἀλαζονείαις, εἰ καὶ νῦν πλεονά-
ζουσιν, [3] εὖ οἶδ' ὅτι πάντες ἐπὶ ταύτην κατενεχθήσονται
τὴν ὑπόθεσιν.

ια'. Λοιποὶ δ' ἡμῖν [4] εἰσὶν οἱ πρὸ ἡμῶν γενόμενοι καὶ
τὰς καλουμένας τέχνας γράψαι τολμήσαντες, οὓς οὐκ
ἀφετέον ἀνεπιτιμήτους· οἵτινες ὑπέσχοντο δικάζεσθαι διδά-
b ξειν, ἐκλεξάμενοι τὸ δυσχερέστατον τῶν ὀνομάτων, ὃ τῶν
φθονούντων ἔργον ἦν λέγειν, ἀλλ' οὐ τῶν προεστώτων τῆς
τοιαύτης παιδεύσεως, καὶ ταῦτα τοῦ πράγματος, καθ'
ὅσον ἐστὶ διδακτὸν, οὐδὲν μᾶλλον πρὸς τοὺς δικανικοὺς
λόγους ἢ πρὸς τοὺς ἄλλους ἅπαντας ὠφελεῖν δυναμένου.
τοσούτῳ δὲ χείρους ἐγένοντο τῶν περὶ τὰς ἔριδας καλινδου-
c μένων, ὅσον οὗτοι μὲν τοιαῦτα λογίδια διεξιόντες, οἷς εἴ τις
ἐπὶ τῶν πράξεων ἐμμείνειεν εὐθὺς ἂν ἐν πᾶσιν εἴη [5] κακοῖς,
ὅμως ἀρετὴν ἐπηγγείλαντο καὶ σωφροσύνην [6] περὶ αὐτῶν· 296
ἐκεῖνοι δ' ἐπὶ τοὺς πολιτικοὺς λόγους παρακαλοῦντες,
ἀμελήσαντες τῶν ἄλλων τῶν προσόντων αὐτοῖς ἀγαθῶν,
πολυπραγμοσύνης καὶ πλεονεξίας ὑπέστησαν εἶναι διδά-
σκαλοι. καίτοι τοὺς βουλομένους πειθαρχεῖν τοῖς ὑπὸ τῆς
φιλοσοφίας ταύτης προσταττομένοις πολὺ ἂν θᾶττον πρὸς

[1] ἐλλείπῃ A. C. L. [2] χείρους εἶναι τοὺς A. C. L. [3] εὖ om. A. C. L. [4] εἰσὶν ἡμῖν A. C. L. [5] κακὸς A. C. L. [6] ὑπὲρ A. C. L.

Τοὺς πλησιάζοντας] Τοὺς μαθητάς. Idem.

Πλεονάζουσιν] *redundant, vel magnam turbam efficiunt.* Lang. Coraes ταῖς ἀλαζονείαις cum πλεονάζουσι conjungi mavult, καθ' ὑπερβιβασμὸν pro εἰ καὶ νῦν πλεονάζουσι ταῖς ἀλαζονείαις, i. e. πλέον τοῦ δέοντος καὶ πέρα τοῦ μετρίου ἀλαζονεύονται. Cf. Archid. §. ις'. ιθ'.

Ἐπὶ ταύτην κατενεχθήσονται τὴν ὑπόθ.] *hisce criminibus obnoxii erunt, vel huc trahi poterunt.* Ex Wolfii sententia ita quoque explicari potest: *hoc scriptum exagitabunt.* Lang. Ἐφ' ὃ ἐγὼ ἐξ ἀρχῆς ὑπεθέμην καταντήσουσι καὶ ἄκοντες, τὸ ὁμολογῆσαι δηλαδὴ, ὅτι τὸ λόγους γράφειν ῥητορικοὺς πολλῆς ἐπιμελείας καὶ ἐμπειρίας δεῖται, καὶ πρὸς τούτοις εὐφυΐας τῆς τοῦ γράφοντος. Cor.

Τέχνας] Intellige τέχνας δικανικὰς, *artes forenses.* Auger. Τὰς ῥητορικὰς τέχνας λέγει. Cor.

Ὑπὲρ αὐτῶν] Scil. τῶν λογιδίων. *præter contentiones dialecticas.* Lang. Ὁ νοῦς· Οἱ διδάσκοντες καὶ διαλεγόμενοι τὰ ἐριστικὰ λογίδια, καίπερ βλάπτειν μᾶλλον ἢ ὠφελεῖν πεφυκότα, ὁμῶς ἀντ' αὐτῶν ἐπηγγείλαντο τοῖς διδασκομένοις ἀρετὴν, τουτέστιν, ἀπεφήναντο ἄνδρας αὐτοὺς καλοὺς κἀγαθοὺς γενήσεσθαι, εἰ μάθοιεν. Cor.

Αὐτοῖς] Scil. τοῖς πολιτικοῖς λόγοις. Auger.

Ὑπέστησαν] *susceperunt, professi sunt.* Lang.

Τοῖς ὑπὸ — προσταττομένοις] *præceptis eloquentiæ civilis.* quæ si, ut potest, et viros fortes laudat, improbos vituperat, honesta et utilia laudat, etc.; illa ad ἐπιείκειαν maxime conferre potest. Idem.

ἐπιείκειαν ἢ πρὸς ῥητορείαν [1]ὠφελήσειεν. καὶ μηδεὶς οἰέσθω d με λέγειν ὡς ἔστι δικαιοσύνη διδακτόν· ὅλως μὲν γὰρ οὐδεμίαν ἡγοῦμαι τοιαύτην εἶναι [2]τέχνην, ἥτις τοῖς κακῶς πεφυκόσι πρὸς ἀρετὴν σωφροσύνην ἂν [3]ἢ δικαιοσύνην ἐμποιήσειεν· οὐ μὴν ἀλλὰ [4]συμπαρακελεύσασθαί γε καὶ συνασκῆσαι μάλιστ᾽ ἂν οἶμαι τὴν τῶν πολιτικῶν ἐπιμέλειαν.

ιβʹ. Ἵνα δὲ μὴ δοκῶ τὰς μὲν τῶν ἄλλων ὑποσχέσεις e [5]διαλύειν, αὐτὸς δὲ μείζω λέγειν τῶν ἐνόντων, ἐξ ὧνπερ αὐτὸς ἐπείσθην οὕτω ταῦτ᾽ ἔχειν, ῥᾳδίως οἶμαι καὶ τοῖς ἄλλοις φανερὸν καταστήσειν.

[1] ὠφελήσειαν A. C. L. [2] τέχνην τοιαύτην εἶναι A. C. L. [3] ἢ δικαιοσύνην ἂν ἐμπ. A. C. L. [4] καὶ συμπαρασκευάσασθαί A. C. L. [5] διαβάλλειν A. C. L.

Ὠφελήσειαν] Np. οἱ τῶν πολιτικῶν λόγων διδάσκαλοι. Auger. Cor. Scil. τὰ προσταττόμενα ταῦτα. Lang.

Μείζω λέγειν τῶν ἐνόντων] *majora dicere quam ea quæ reipsa sunt.* Mihi videtur imperfectam esse hanc orationem, et ex duabus partibus quas continere debuit, unam tantummodo fuisse tractatam, alteram tractandam quidem oratorem suscepisse, sed intactam reliquisse. Imo quæ nunc dicitur oratio contra Sophistas, nihil aliud est fortassis quam prologus longior orationis in qua id probare propositum fuit, ejusmodi esse eloquentiæ studium ut nos ad omnes virtutes parare possit et informare: quæ oratio vel deperdita fuit lapsu temporis, prologo tantum servato; vel de industria ab Isocrate non scripta fuit, ob aliquam causam nobis ignotam. Auger. Cui assentitur Coraes et laudat Helen. Encom. §. ηʹ.

ΙΔ.

ΙΣΟΚΡΑΤΟΥΣ

ΠΛΑΤΑΙΚΟΣ.

Pag. ed. H. Steph. 296 — Pag. ed. Cor. 297

αʹ. ΕΙΔΟΤΕΣ ὑμᾶς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ τοῖς ἀδικουμένοις προθύμως βοηθεῖν εἰθισμένους καὶ τοῖς εὐεργέταις

SUMMARIUM. (αʹ.) *Exordium.* Vestra, viri Athenienses, justitia gratoque animo freti, venimus supplicaturi, ne nos, tempore pacis, a Thebanis everti sinatis, præsertim quum omni culpa vacemus, eaque quæ petimus, nihil periculi habeant. (βʹ.) Quodsi Thebani soli contra nos perorarent, paucis profecto opus esset; sed quum præstantissimos etiam causæ patronos e pecunia nostra sibi conciliarunt, res erit prolixius explicanda. (γʹ.) Tanta fuit illorum iniquitas ac violentia, ut, quod maxime dolemus, pace constituta, ne moderatam quidem servitutem impetrare potuerimus. (δʹ.) Oramus igitur vos, ut supplices nos et amicos vestros benevole audiatis; reputantes, etiam Thebanos inimicos vestros in libertatem a vobis restitutos esse. (εʹ.) Quid factum sit, non ignoratis; urbem nostram everterunt agrumque diviserunt; de causis tantum, quas illi interserunt, præmonendi estis. (ϛʹ.) *Confirmatio.* Tributa pendere recusasse nobis objiciunt; at persuasione eo aut vi adigendi eramus, non servitute opprimendi, quum fœdera quemvis sui juris esse jubeant. Hic agrum potius nostrum quam tributum concupivisse eos, apparet. (ζʹ.) Verum quidem est, quod illi perhibent, a Lacedæmoniorum partibus nos stetisse; (ηʹ.) at hoc inviti fecimus utque alii Græcorum coacti. Cavendum est igitur, ne talis Thebanorum insolentia multos Græcos, qui antea Lacedæmoniorum imperium oderunt, in horum societate salutem quærere cogat. (θʹ.) Cogitate porro, vos proximum bellum suscepisse eorum causa, quibus contra jusjurandum et fœdus libertas erepta erat. Quodsi iniquum putatis, alias civitates Lacedæmoniis servire, a Thebanis nos everti ne patiamini; qui dum Lacedæmonios ob Cadmeam occupatam accusant, ipsi aliorum mœnia subruunt, alios funditus perdunt, ac tanta sunt impudentia et improbitate, ut, suæ salutis curam ab omnibus haberi sociis postulantes, ipsi alios servitute opprimendi potestatem sibi arrogent. (ιʹ.) Jam præter alias improbitates se ob commune sociorum commodum hæc fecisse dictitant, non cogitantes, hæc deliberanda prius fuisse cum sociis quam excusanda. Opes nostras privatim diripuerunt, crimen omnibus commune esse volunt, quod propter jusjurandum ac fœdera minime in vos recipietis. In omnibus isti legationibus nil nisi libertatem et fœdera jactitabant: postquam autem sibi licere putant facere, quidquid libuerit, lucra privata ac violentiam defendere audent, quasi e re sociorum sit, quod fecerint. (ιαʹ.) Neque illud quidem dicere poterunt, metuendum esse, ne, recuperata regione nostra, ad Lacedæmonios deficiamus: (ιβʹ.) nos enim semper fideliores vobis fuimus quam Thebani, qui, ut veteres proditiones omittam, primum in bello Corinthiaco, deinde Cadmea occupata vestris conservati auxiliis, ad Lacedæmonios transierunt, jurejurando illis pollicentes, se illos contra vos secuturos esse. (ιγʹ.) Etsi autem ipsi voluntariis his ac magnis injuriis veniam a vobis impetrarunt, tamen, quæ nos coacti fecimus, haud condonanda putant, ac studium Laconum isti objiciunt aliis, quos diutissime Lacedæmoniis serviisse et pro illorum imperio promptius quam de propria salute contra vos dimicasse constat. Quod, quæso, beneficium isti commemorabunt, quod par sit inimicitiis exstinguendis, quas jure a vobis subiissent? (ιδʹ.) Nulla igitur istis excusatione relicta, patroni tamen eorum dicent: Bœotiam nunc pro vestra regione

μεγίστην χάριν ἀποδιδόντας, ἥκομεν ἱκετεύσοντες μὴ περι- 297
ϊδεῖν ἡμᾶς εἰρήνης οὔσης ἀναστάτους ὑπὸ Θηβαίων [1]γεγενημένους. πολλῶν δ' ἤδη πρὸς ὑμᾶς καταφυγόντων καὶ διαπραξαμένων ἅπανθ' ὅσων ἐδεήθησαν, [2]ἡγούμεθα μάλισθ' ὑμῖν προσήκειν περὶ τῆς ἡμετέρας πόλεως ποιήσασθαι πρόνοιαν· οὔτε γὰρ ἂν [3]ἀδικώτερον οὐδένας ἡμῶν εὕροιτε τηλικαύταις συμφοραῖς περιπεπτωκότας, οὔτ' ἐκ πλείονος χρό- b
νου πρὸς τὴν ὑμετέραν πόλιν οἰκειότερον διακειμένους. ἔτι δὲ

[1] γενομένους A. C. L. [2] πολλὴν ἡγούμεθα μάλιστα προσήκειν ὑμῖν A. C. L. [3] ἀδικώτερον οὐδένας ἂν A. C. L.

propugnare, Lacedæmoniisque magni momenti futurum hoc, si Thebanorum secum conjunxerint civitatem. (ιε'.) Ego vero Thebanorum defectionem, qua patroni eorum vos terrent, neque ratam fore neque sociis obfuturam arbitror, quum res Thebanorum ita desperatæ sint, ut propter civium discordiam ac finitimorum inimicitias vestrum potius imperium quam Lacedæmoniorum societatem inire cogantur, sicuti jam alia occasione satis declararunt. (ιϛ'.) Verum transeant ad Lacedæmonios: vos decet, fœdera ac pacem pluris facere quam Thebanos, ac, more majorum, probra magis quam pericula timere, præsertim quum victoria justitiæ defensores sequi soleat, (ιζ'.) ut vestrum ac Lacedæmoniorum exemplum satis docuit; vos enim injustam Lacedæmoniorum dominationem, hi vestram dissolverunt, utrique justæ causæ defensione plures socios allicientes. (ιη'.) Nemo igitur vestrum in defendendis injuria affectis pericula reformidet, neo socios sibi defore arbitretur, ubi ostenderitis, vos paratos esse ad bella pro defensione fœderum suscipienda. Nonne hæc ipsa causa est quare Lacedæmoniis bellum intulistis? Quid socios cogitaturos opinamini, si idem Thebanis liceret, quod Lacedæmoniis prohibituri estis, præsertim quum Thebani continuo a Lacedæmoniis steterint, nos vero, longissimum tempus vestras partes secuti, omnium mortalium miserrimi simus? (ιθ'.) Urbe et agro omnibusque fortunis uno die spoliati, errones facti nescimus, quo nos convertamus. Parentes indigno modo ali, liberos non ea, qua illos suscepimus, spe educari dolemus. Cives a civibus, uxores a conjugibus, liberi a matribus divulsi sunt, totaque cognatio ob victus communis penuriam dissipata. Reliqua paupertatis exsiliique probra pudibundi præterimus. (κ'.) Consideretis insuper, rogamus, et benevolentia nos et cognatione vobiscum conjunctos esse: plerique enim nostrum e vestris filiabus progeniti sumus; atque olim patriæ vestræ jus dedistis, ita nunc patriam quoque nostram reddere nobis velitis. Si singuli misericordia digni habentur, quidni tota civitas, contra omnem æquitatem eversa, vestram miserationem commoveat? (κα'.) Vestri majores, Argivis, ob negata a Thebanis cadavera, supplicibus opitulati, vestræ civitati immortalem gloriam reliquerunt. Facta vero majorum sibi laudi ducere et de supplicibus secus statuere, turpe est. (κβ'.) Accedit, quod nostræ preces graviores sunt et justiores Argivorum illis, utpote qui in alienam ditionem impetum fecerant, nos de patria recipienda supplicamus; illi cadaverum, nos superstitum restitutionem petimus, maximis malis oppressorum. (κγ'.) Restituatis igitur nobis urbem et agrum, gratiamque referatis iis, qui soli Græcorum Persico bello majoribus vestris patriæ conservatæ adjutores fuimus; (κδ'.) et nisi nostrum, regionis tamen nostræ curam geratis, in qua splendidissima virtutis vestræ monumenta relicta sunt, quæque Thebani, tanquam contumeliæ suæ documenta, certissime delebunt. Recordemini heroum illius regionis, quibus faventibus et Thebanos ipsos et reliquos Græcos in libertatem vindicastis. Cogitate, quibus essent animis majores vestri, si animadverterent, eos, qui Barbaris servire maluerint, Græcorum dominos factos, nos, qui pro tuenda libertate strenuam operam navavimus, solos e Græcis oppressos esse. (κε'.) Mitto reliqua vobisque ipsis deliberanda relinquo, quum brevi hac oratione comprehendi vix queant. Jurisjurandi ac fœderum benevolentiæque nostræ et Thebanorum perfidiæ memores, ita de nobis statuere vos obsecramus, ut jus et æquum postulant. Lang.

Τοῖς εὐεργέταις] Cf. Panath. §. λε'. Idem.

'Αναστάτους] Cf. Archid. §. ϑ'. et de Pace §. ζ'. Idem.

[1]τοιούτων δεησόμενοι πάρεσμεν, ἐν οἷς κίνδυνος μὲν οὐδεὶς ἔνεστι, [2]ἅπαντες δὲ ἄνθρωποι νομιοῦσιν ὑμᾶς [3]πειθομένους ὁσιωτάτους καὶ δικαιοτάτους εἶναι τῶν Ἑλλήνων.

β'. Εἰ μὲν οὖν [4]μὴ Θηβαίους [5]ἑωρῶμεν ἐκ παντὸς τρόπου παρεσκευασμένους πείθειν ὑμᾶς ὡς οὐδὲν εἰς ἡμᾶς ἐξημαρτήκασι, διὰ βραχέων ἂν ἐποιησάμεθα τοὺς λόγους·
c ἐπειδὴ δὲ εἰς τοῦθ' ἥκομεν ἀτυχίας, ὥστε μὴ μόνον ἡμῖν εἶναι τὸν ἀγῶνα πρὸς τούτους ἀλλὰ καὶ [6]τῶν ῥητόρων [7]πρὸς τοὺς [8]δυνατωτάτους, οὓς ἀπὸ τῶν ἡμετέρων αὐτοῖς οὗτοι παρεσκευάσαντο συνηγόρους, ἀναγκαῖον διὰ μακροτέρων δηλῶσαι περὶ αὐτῶν.

γ'. Χαλεπὸν μὲν οὖν μηδὲν καταδεέστερον εἰπεῖν ὧν
πεπόνθαμεν· ποῖος γὰρ ἂν λόγος ἐξισωθείη ταῖς ἡμετέραις 298
δυσπραξίαις; ἢ τίς ἂν ῥήτωρ ἱκανὸς γένοιτο κατηγορῆσαι τῶν Θηβαίοις εἰς ἡμᾶς ἡμαρτημένων; ὅμως δὲ πειρατέον
d οὕτως ὅπως ἂν δυνώμεθα φανερὰν καταστῆσαι τὴν τούτων παρανομίαν. πολὺ δὲ μάλιστα ἀγανακτοῦμεν, ὅτι τοσούτου δέομεν τῶν ἴσων ἀξιοῦσθαι τοῖς ἄλλοις Ἕλλησιν, ὥστ' εἰρήνης οὔσης καὶ συνθηκῶν γεγενημένων οὐχ ὅπως τῆς κοινῆς ἐλευθερίας μετέχομεν, ἀλλ' οὐδὲ δουλείας μετρίας τυχεῖν [9]ἠξιώθημεν.

δ'. Δεόμεθα οὖν ὑμῶν, [10]ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μετ' εὐνοίας ἀκροάσασθαι τῶν λεγομένων, ἐνθυμηθέντας ὅτι πάντων ἂν
e ἡμῖν ἀλογώτατον εἴη συμβεβηκός, [11]εἰ τοῖς μὲν ἅπαντα τὸν χρόνον δυσμενῶς πρὸς τὴν πόλιν ὑμῶν διακειμένοις αἴτιοι γεγένησθε τῆς ἐλευθερίας, ἡμεῖς δὲ μηδ' ἱκετεύοντες ὑμᾶς τῶν αὐτῶν τοῖς ἐχθίστοις τύχοιμεν.

298 ε'. Περὶ μὲν οὖν τῶν γεγενημένων οὐκ οἶδ' ὅ τι δεῖ μακρολογεῖν· τίς γὰρ οὐκ οἶδεν ὅτι καὶ τὴν χώραν ἡμῶν κατανενέμηνται καὶ τὴν πόλιν κατεσκάφασιν; ἃ δὲ λέγοντες ἐλπίζουσιν ἐξαπατήσειν ὑμᾶς, [12]περὶ τούτων πειρασόμεθα διδάσκειν.

[1] περὶ τοιούτων A. C. L. [2] πάντες A. C. L. [3] πειθομένους νομιοῦσιν ὑμᾶς A. C. L. [4] μὴ om. A. C. L. [5] μόνους ἑωρῶμεν A. [6] πρὸς τῶν A. [7] πρὸς om. A. C. L. [8] ἱκανωτάτους A. C. L. [9] ἠξιώθημεν τυχεῖν A. C. L. [10] ὦ om. A. L. [11] εἰ Θηβαίοις μὲν τοῖς ἅπ. A. C. L. [12] , περὶ τούτων ὑμᾶς A. C. L.

Ἡμετέρων] Ἴσως· ὑμετέρων, τουτέστιν, ἀπὸ τῶν ὑμετέρων πολιτῶν, τῶν Ἀθηναίων. Cor.

Αἴτιοι γεγένησθε] Cf. or. ad Phil. §. ιζ'. Lang.

ϛ'. [1]Ἐνίοτε [2]γὰρ ἐπιχειροῦσι λέγειν ὡς διὰ τοῦτο πρὸς
ἡμᾶς οὕτω προσηνέχθησαν, ὅτι συντελεῖν αὐτοῖς οὐκ [3]ἠθέ-
λομεν. ὑμεῖς δ' ἐνθυμεῖσθε πρῶτον μὲν εἰ δίκαιόν ἐστιν ὑπὲρ b
τηλικούτων ἐγκλημάτων οὕτως ἀνόμους καὶ δεινὰς ποιεῖσθαι
τὰς τιμωρίας, ἔπειτ' εἰ προσήκειν ὑμῖν δοκεῖ μὴ πεισθεῖσαν
τὴν Πλαταιέων πόλιν ἀλλὰ βιασθεῖσαν Θηβαίοις συντελεῖν.
ἐγὼ μὲν γὰρ οὐδένας ἡγοῦμαι τολμηροτέρους εἶναι τούτων,
οἵτινες τὰς μὲν ἰδίας ἡμῶν ἑκάστων πόλεις ἀφανίζουσι, τῆς
δὲ σφετέρας αὐτῶν πολιτείας οὐδὲν δεομένους κοινωνεῖν ἀν-
αγκάζουσι. πρὸς δὲ τούτοις οὐδ' ὁμολογούμενα φαίνονται c
διαπραττόμενοι πρός τε τοὺς ἄλλους καὶ πρὸς ἡμᾶς. ἐχρῆν
γὰρ αὐτοὺς, ἐπειδὴ πείθειν ἡμῶν τὴν πόλιν οὐχ οἷοί τ' ἦσαν,
299 ὥσπερ τοὺς Θεσπιέας καὶ τοὺς Ταναγραίους, συντελεῖν μό-
νον εἰς τὰς Θήβας ἀναγκάζειν· οὐδὲν γὰρ ἂν τῶν ἀνηκέστων
κακῶν ἦμεν πεπονθότες. νῦν δὲ φανεροὶ γεγόνασιν οὐ τοῦτο
διαπράξασθαι βουληθέντες, ἀλλὰ τῆς χώρας ἡμῶν ἐπιθυ-
μήσαντες. θαυμάζω δὲ πρὸς τί τῶν γεγενημένων [4]ἀναφέ- d
ροντες καὶ πῶς ποτὲ τὸ δίκαιον κρίνοντες ταῦτα φήσουσι
προστάττειν ἡμῖν. εἰ μὲν γὰρ τὰ πάτρια σκοποῦσιν, οὐ τῶν
ἄλλων αὐτοῖς ἀρκτέον, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον Ὀρχομενίοις
φόρον οἰστέον· οὕτω γὰρ εἶχε τὸ παλαιόν· εἰ δὲ τὰς συν-
θήκας ἀξιοῦσιν εἶναι κυρίας, ὅπερ ἐστὶ δίκαιον, πῶς οὐχ
ὁμολογήσουσιν ἀδικεῖν καὶ παραβαίνειν αὐτάς; ὁμοίως γὰρ
τάς τε μικρὰς τῶν πόλεων καὶ τὰς μεγάλας αὐτονόμους
κελεύουσιν [5]εἶναι.

ζ'. Οἶμαι δὲ περὶ μὲν τούτων οὐ τολμήσειν αὐτοὺς ἀναι- e
σχυντεῖν, ἐπ' ἐκεῖνον δὲ τρέψεσθαι τὸν λόγον, ὡς μετὰ
Λακεδαιμονίων ἐπολεμοῦμεν, καὶ πάσῃ τῇ συμμαχίᾳ δια-
φθείραντες ἡμᾶς τὰ συμφέροντα πεποιήκασιν.

[1] Ἔνιοί τε C. L. [2] μὲν γὰρ τολμῶσι λέγειν A. C. L. [3] ἐθέλομεν A. C. L. [4] ἀφορῶντες καὶ πῶς πώποτε A. C. L. [5] εἶναι κελεύουσιν A. C. L.

Συντελεῖν] *tribula pendere.* Idem.

Ὑπὲρ τηλικούτων ἐγκλημάτων] Accipe sensu diminutivo: *ob tantilla crimina.* Auger.

Πόλεις] H. l. pro πολιτείας. Wolf. 'omnem auctoritatem nobis eripiunt, quasi nullas ipsi respublicas haberemus.' Lang.

Οὕτω γὰρ εἶχε τὸ παλαιὸν] Τουτέστιν, ἐδασμοφόρουν τὸ πάλαι τοῖς Ὀρχομενίοις οἱ Θηβαῖοι, ἕως Ἡρακλῆς ἠλευθέρωσεν αὐτοὺς τοῦ δασμοῦ. Cor. Cf. Diod. Sic. xv. 79.

Τὰς συνθήκας] Scil. Antalcidicas. Vid. Xenoph. Hellen. v. 1. 28.

Κελεύουσιν] Np. αἱ συνθῆκαι. Auger.

Περὶ μὲν — ἀναισχυντεῖν] *impudentes fore ut hæc negent.* Lang.

Μετὰ Λακ. ἐπολεμοῦμεν] I. e. συνεμαχοῦμεν Λακεδαιμονίοις. Wolf.

Πάσῃ τῇ συμμ.] Sub. ὡς.

299 η'. Ἐγὼ δ' ἡγοῦμαι μὲν χρῆναι μηδεμίαν μήτ' αἰτίαν
μήτε κατηγορίαν [1]μεῖζον δύνασθαι τῶν ὅρκων καὶ [2]τῶν
συνθηκῶν· οὐ μὴν ἀλλ' εἰ δεῖ τινὰς κακῶς παθεῖν διὰ τὴν
Λακεδαιμονίων συμμαχίαν, οὐκ ἂν Πλαταιεῖς ἐξ ἁπάντων
τῶν Ἑλλήνων [3]προὐκρίθησαν δικαίως· οὐ γὰρ ἑκόντες ἀλλ'
ἀναγκασθέντες αὐτοῖς ἐδουλεύομεν· τίς γὰρ ἂν πιστεύσειεν
εἰς τοῦθ' ἡμᾶς ἀνοίας ἐλθεῖν, ὥστε περὶ πλείονος [4]ποιήσα-
σθαι τοὺς ἐξανδραποδισαμένους ἡμῶν τὴν [5]πατρίδα μᾶλλον
b ἢ τοὺς τῆς πόλεως τῆς αὐτῶν μεταδόντας; ἀλλὰ γὰρ,
οἶμαι, χαλεπὸν ἦν νεωτερίζειν, αὐτοὺς μὲν μικρὰν πόλιν
οἰκοῦντας, ἐκείνων δ' οὕτω μεγάλην δύναμιν κεκτημένων,
ἔτι δὲ πρὸς τούτοις ἁρμοστοῦ καθεστῶτος καὶ φρουρᾶς
ἐνούσης καὶ τηλικούτου στρατεύματος ὄντος Θεσπιᾶσιν,
ὑφ' ὧν οὐ μόνον [6]ἂν θᾶττον ἢ ὑπὸ Θηβαίων διεφθάρημεν,
ἀλλὰ καὶ δικαιότερον· [7]τούτους μὲν γὰρ εἰρήνης οὔσης οὐ
c προσῆκε μνησικακεῖν περὶ τῶν τότε [8]γεγενημένων, ἐκεῖνοι
δ' ἐν τῷ πολέμῳ προδοθέντες εἰκότως ἂν παρ' ἡμῶν τὴν
μεγίστην δίκην ἐλάμβανον. ἡγοῦμαι δ' ὑμᾶς [9]οὐκ ἀγνοεῖν 300
ὅτι πολλοὶ καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων τοῖς μὲν σώμασι μετ'
ἐκείνων ἀκολουθεῖν ἠναγκάζοντο, ταῖς δ' εὐνοίαις μεθ'
ὑμῶν ἦσαν. οὓς τίνα χρὴ προσδοκᾶν γνώμην ἕξειν, [10]ἢν
ἀκούσωσιν ὅτι Θηβαῖοι τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων πεπείκα-
σιν ὡς οὐδενός ἐστι φειστέον τῶν ὑπὸ Λακεδαιμονίοις γενο-
d μένων; ὁ γὰρ τούτων λόγος οὐδὲν [11]ἄλλ' ἢ τοῦτο φανήσεται
δυνάμενος· [12]οὐ γὰρ ἰδίαν κατηγορίαν ποιούμενοι κατὰ τῆς
ἡμετέρας πόλεως ἀπολωλέκασιν αὐτὴν, ἀλλ' ἣν ὁμοίως καὶ
κατ' ἐκείνων ἕξουσιν εἰπεῖν. ὑπὲρ ὧν βουλεύεσθαι χρὴ, καὶ
σκοπεῖν ὅπως μὴ τοὺς πρότερον μισοῦντας τὴν ἀρχὴν τὴν
Λακεδαιμονίων ἡ τούτων ὕβρις [13]διαλλάξει καὶ ποιήσει τὴν
ἐκείνων συμμαχίαν αὐτῶν νομίζειν σωτηρίαν εἶναι.

[1] μείζω A. C. L. [2] τῶν om. A. C. L. [3] προεκρίθησαν A. C. L. [4] ποιεῖσθαι A. C. L. [5] πόλιν A. C. L. [6] οὐκ ἂν ἔλαττον ἢ A. C. L. [7] τούτοις A. C. L. [8] γενομένων A. C. L. [9] οὐδὲ τοῦτο ἀγνοεῖν A. C. L. [10] ἂν A. C. L. [11] ἀλλ' A. L. [12] οὐδὲ A. C. L. [13] διαλλάξῃ καὶ ποιήσῃ A. L.

Τοὺς τῆς πόλεως — μεταδόντας] Vid. Panath. §. λε'. fin. Lang.

Ἁρμοστοῦ] Vocabantur ἁρμοσταὶ, inquit Suidas, magistratus qui a Lacedæmoniis in civitates sibi subjectas mittebantur. Auger.

Καθεστῶτος] Scil. ἐν τῇ πόλει ἡμῶν. Wolf.

Προδοθέντες] *relicti, deserti a nobis.* Lang.

Ἣν ὁμοίως] Ἣν refer ad κατηγορίαν, sicut ἐκείνων ad τῶν ἄλλων Ἑλλήνων. Auger.

θ'. Ἐνθυμεῖσθε δ' ὅτι τὸν πόλεμον ἀνείλεσθε τὸν [1]ὑπο-
γυιότατον οὐχ ὑπὲρ τῆς ὑμετέρας οὐδ' ὑπὲρ τῆς τῶν συμ- e
μάχων ἐλευθερίας — ἅπασι γὰρ ὑπῆρχεν ὑμῖν — ἀλλ'
ὑπὲρ τῶν παρὰ τοὺς ὅρκους καὶ τὰς συνθήκας τῆς αὐτονο-
μίας ἀποστερουμένων. ὃ δὴ καὶ πάντων σχετλιώτατον, εἰ
τὰς πόλεις ἃς οὐκ [2]ᾤεσθε δεῖν Λακεδαιμονίοις δουλεύειν,
ταύτας περιόψεσθε νῦν ὑπὸ Θηβαίων ἀπολλυμένας, οἳ 300
τοσούτου δέουσι μιμεῖσθαι τὴν πρᾳότητα τὴν ὑμετέραν,
ὥσθ', ὃ δοκεῖ πάντων δεινότατον εἶναι, δοριαλώτους γενέ-
σθαι, τοῦτο κρεῖττον ἦν ἡμῖν παθεῖν ὑπὸ ταύτης τῆς
πόλεως ἢ τούτων τυχεῖν [3]ὁμόρους ὄντας· οἱ μὲν γὰρ ὑφ' ὑμῶν
κατὰ κράτος ἁλόντες εὐθὺς μὲν ἁρμοστοῦ καὶ δουλείας
ἀπηλλάγησαν, νῦν δὲ τοῦ συνεδρίου καὶ τῆς ἐλευθερίας
μετέχουσιν· οἱ δὲ τούτων πλησίον οἰκοῦντες, οἱ μὲν οὐδὲν b
ἧττον τῶν ἀργυρωνήτων δουλεύουσιν, τοὺς δ' οὐ πρότερον
παύσονται [4][κακῶς ποιοῦντες] πρὶν ἂν οὕτως ὥσπερ ἡμᾶς
διαθῶσι. καὶ Λακεδαιμονίων μὲν κατηγοροῦσιν ὅτι τὴν
Καδμείαν κατέλαβον καὶ φρουρὰς εἰς τὰς πόλεις [5]καθί-
στασαν, αὐτοὶ δ' οὐ φύλακας εἰσπέμποντες, ἀλλὰ τῶν
μὲν τὰ τείχη κατασκάπτοντες τοὺς δὲ ἄρδην ἀπολλύντες,
οὐδὲν οἴονται δεινὸν ποιεῖν, ἀλλ' εἰς τοῦτ' ἀναισχυντίας
[6][καὶ πονηρίας] ἐληλύθασιν, ὥστε τῆς μὲν αὐτῶν σωτηρίας c
301 τοὺς συμμάχους ἅπαντας ἀξιοῦσιν ἐπιμελεῖσθαι, τῆς δὲ τῶν
ἄλλων δουλείας αὐτοὺς κυρίους καθιστᾶσι. καίτοι τίς οὐκ
ἂν μισήσειε τὴν τούτων πλεονεξίαν, οἳ τῶν μὲν ἀσθενεστέρων
ἄρχειν ζητοῦσι, τοῖς δὲ κρείττοσιν ἴσον ἔχειν οἴονται δεῖν,
καὶ τῇ μὲν ὑμετέρᾳ πόλει τῆς γῆς τῆς ὑπ' Ὠρωπίων δεδο-
μένης φθονοῦσιν, αὐτοὶ δὲ βίᾳ τὴν ἀλλοτρίαν χώραν κατα-
νέμονται;

ι'. Καὶ πρὸς τοῖς ἄλλοις κακοῖς λέγουσιν ὡς ὑπὲρ τοῦ d
κοινοῦ τῶν συμμάχων ταῦτ' ἔπραξαν. καίτοι χρῆν αὐτούς,
ὄντος ἐνθάδε συνεδρίου καὶ τῆς ὑμετέρας πόλεως ἄμεινον
βουλεύεσθαι δυναμένης ἢ τῆς Θηβαίων, οὐχ ὑπὲρ τῶν πε-
πραγμένων ἥκειν ἀπολογησομένους, ἀλλά, πρὶν ποιῆσαί τι

[1] ὑπογυιώτατον A. C. ὑπογυώτατον L. [2] οἴεσθε A. L. [3] ὁμορούντων. οἱ A.
[4] uncos om. A. C. L. [5] καθιστᾶσιν A. C. L. [6] uncos om. A. C. L.

Τυχεῖν ὁμόρους ὄντας] I. e. ὁμόρους εἶναι. Nisi forte legendum videatur τυχεῖν ὁμο-

τούτων, ἐλθεῖν ὡς ὑμᾶς βουλευσομένους. νῦν δὲ τὰς μὲν οὐ-
σίας τὰς ἡμετέρας ἰδίᾳ διηρπάκασι, τῆς δὲ διαβολῆς ἅπασι
e τοῖς συμμάχοις ἥκουσι μεταδώσοντες. ἣν ὑμεῖς, ἢν σωφρο-
νῆτε, φυλάξεσθε· πολὺ γὰρ κάλλιον τούτους ἀναγκάσαι
μιμήσασθαι τὴν ὁσιότητα τὴν ὑμετέραν, ἢ τῆς τούτων πα-
ρανομίας αὐτοὺς πεισθῆναι μετασχεῖν, οἳ μηδὲν τῶν αὐτῶν
τοῖς ἄλλοις γιγνώσκουσιν. οἶμαι γὰρ ἅπασιν εἶναι [1]φανερὸν
301 ὅτι προσήκει τοὺς εὖ φρονοῦντας ἐν μὲν τῷ πολέμῳ σκοπεῖν
ὅπως ἐκ παντὸς τρόπου πλέον ἕξουσι τῶν ἐχθρῶν, ἐπειδὰν
δ' εἰρήνη γένηται, μηδὲν περὶ πλείονος ποιεῖσθαι τῶν ὅρκων
καὶ τῶν συνθηκῶν. οὗτοι δὲ τότε μὲν ἐν ἁπάσαις ταῖς πρε-
σβείαις ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς αὐτονομίας ἐποιοῦντο
τοὺς λόγους· ἐπειδὴ δὲ νομίζουσιν αὐτοῖς ἄδειαν [2]γεγενῆσθαι
b ποιεῖν ὅ τι ἂν βουληθῶσιν, [3]πάντων τῶν ἄλλων ἀμελήσαν-
τες ὑπὲρ τῶν ἰδίων κερδῶν καὶ τῆς αὐτῶν βίας λέγειν τολ-
μῶσι, καὶ φασὶ τὸ Θηβαίους ἔχειν τὴν ἡμετέραν, τοῦτο
συμφέρον εἶναι τοῖς συμμάχοις, κακῶς εἰδότες ὡς [4]οὐδὲν τοῖς
παρὰ τὸ δίκαιον πλεονεκτοῦσιν [5]οὐδὲ πώποτε συνήνεγκεν,
ἀλλὰ πολλοὶ δὴ τῆς ἀλλοτρίας ἀδίκως ἐπιθυμήσαντες
περὶ τῆς αὐτῶν [6]δικαίως εἰς τοὺς μεγίστους κινδύνους
κατέστησαν.

ια'. Ἀλλὰ μὴν οὐδ' ἐκεῖνό γε ἕξουσι λέγειν, ὡς αὐτοὶ
c μὲν μεθ' ὧν ἂν γένωνται πιστοὶ διατελοῦσιν ὄντες, ἡμᾶς δ'
ἄξιον φοβεῖσθαι, μὴ κομισάμενοι τὴν χώραν, πρὸς Λακε- 302
δαιμονίους ἀποστῶμεν· εὑρήσετε γὰρ ἡμᾶς μὲν δὶς ἐκπεπο-
λιορκημένους ὑπὲρ τῆς φιλίας τῆς ὑμετέρας, τούτους δὲ πολ-
λάκις εἰς [7]ταύτην τὴν πόλιν ἐξημαρτηκότας.

ιβ'. Καὶ τὰς μὲν παλαιὰς προδοσίας πολὺ ἂν ἔργον εἴη
λέγειν· γενομένου δὲ τοῦ Κορινθιακοῦ πολέμου διὰ τὴν ὕβριν
τὴν τούτων, καὶ Λακεδαιμονίων μὲν ἐπ' αὐτοὺς στρατευ-
d σάντων, δι' ὑμᾶς δὲ σωθέντες, οὐχ ὅπως τούτων χάριν ἀπέ-
δοσαν, ἀλλ' ἐπειδὴ [8]διελέλυσθε τὸν πόλεμον, ἀπολιπόντες

[1] φανερὸν εἶναι A. C. L. [2] εἶναι A. C. L. [3] ἀπάντων A. C. L.
[4] οὐδ' αὐτοῖς τοῖς A. L. οὐδ' αὐτοῖς C. [5] οὐδὲν A. C. L.
[6] εἰς τ. μ. κινδύνους δικαίως A. C. L. [7] ταυτηνὶ A. C. L. [8] διελύσασθε A. C. L.

ρούντων. Wolf.

Δὶς ἐκπεπολιορκημένους] Vid. Thucyd. ii. 71—78. et iii. 52. Lang.

Τὴν τούτων, καὶ Λακεδ.] F. leg. τὴν Λακεδαιμονίων καὶ τούτων, jubente historia. Idem.

ὑμᾶς εἰς τὴν Λακεδαιμονίων συμμαχίαν εἰσῆλθον. καὶ Χῖοι
μὲν καὶ Μιτυληναῖοι καὶ Βυζάντιοι συμπαρέμειναν, οὗτοι δὲ
τηλικαύτην πόλιν οἰκοῦντες οὐδὲ κοινοὺς σφᾶς αὐτοὺς παρα-
σχεῖν ἐτόλμησαν, ἀλλ᾽ εἰς τοῦτ᾽ ἀνανδρίας καὶ πονηρίας
[1][καὶ ἀφροσύνης] ἦλθον, ὥστ᾽ ὤμοσαν ἦ μὴν ἀκολουθήσειν
μετ᾽ ἐκείνων ἐφ᾽ ὑμᾶς τοὺς διασώσαντας τὴν πόλιν αὐτῶν· e
ὑπὲρ ὧν δόντες τοῖς θεοῖς [2]δίκην τῆς Καδμείας [3]καταλη-
φθείσης ἠναγκάσθησαν ἐνθάδε καταφυγεῖν. ὅθεν καὶ μά-
λιστα ἐπεδείξαντο τὴν αὑτῶν ἀπιστίαν· σωθέντες γὰρ πάλιν
διὰ τῆς ὑμετέρας δυνάμεως καὶ κατελθόντες εἰς τὴν αὑτῶν
οὐδένα χρόνον ἐνέμειναν, ἀλλ᾽ εὐθὺς εἰς Λακεδαίμονα πρέ- 302
σβεις ἀπέστελλον, ἕτοιμοι δουλεύειν ὄντες καὶ μηδὲν κινεῖν
τῶν πρότερον πρὸς αὐτοὺς ὡμολογημένων. καὶ τί δεῖ μακρο-
λογεῖν; εἰ γὰρ μὴ προσέταττον ἐκεῖνοι τούς [4]τε φεύγοντας
καταδέχεσθαι καὶ τοὺς αὐτόχειρας ἐξείργειν, οὐδὲν ἂν
ἐκώλυεν αὐτοὺς μετὰ τῶν ἠδικηκότων ἐφ᾽ ὑμᾶς τοὺς εὐερ-
γέτας στρατεύεσθαι.

ιγ΄. Καὶ τοιοῦτοι μὲν νεωστὶ περὶ τὴν πόλιν τήνδε γεγε-
νημένοι, τὸ δὲ παλαιὸν ἁπάσης τῆς Ἑλλάδος προδόται b
καταστάντες, αὐτοὶ μὲν ὑπὲρ οὕτως ἑκουσίων καὶ μεγάλων
ἀδικημάτων συγγνώμης τυχεῖν ἠξιώθησαν, [5]ἡμῖν δ᾽ ὑπὲρ
ὧν ἠναγκάσθημεν οὐδεμίαν ἔχειν οἴονται δεῖν [6]συγγνώμην,
ἀλλὰ τολμῶσιν ὄντες Θηβαῖοι λακωνισμὸν ἑτέροις ὀνειδί-
ζειν, οὓς πάντες ἴσμεν πλεῖστον χρόνον Λακεδαιμονίοις δε-
δουλευκότας καὶ προθυμότερον ὑπὲρ τῆς ἐκείνων ἀρχῆς ἢ τῆς
303 αὑτῶν σωτηρίας πεπολεμηκότας. ποίας γὰρ εἰσβολῆς ἀπε-
λείφθησαν τῶν εἰς ταύτην τὴν χώραν γεγενημένων; ἢ τίνων c
οὐκ ἐχθίους ὑμῖν καὶ δυσμενέστεροι διετέλεσαν ὄντες; οὐκ
ἐν τῷ Δεκελεικῷ πολέμῳ πλειόνων αἴτιοι κακῶν ἐγένοντο
τῶν ἄλλων τῶν [7]συνεισβαλόντων; οὐ δυστυχησάντων ὑμῶν
μόνοι τῶν συμμάχων ἔθεντο τὴν ψῆφον ὡς χρὴ τήν τε πόλιν

[1] uncos om. A. C. L. [2] δίκας A. C. L. [3] καταλειφθείσης A. L.
[4] τε om. A. C. L. [5] ἡμᾶς A. C. L. [6] συγγνώμην om. A. C. L.
[7] εἰσβαλόντων A. C. L.

Εἰ γὰρ μὴ — καταδέχεσθαι] Verte: nisi *Lacedæmonii* (ἐκεῖνοι) *jussissent Thebanos exsules suos recipere.* Idem.

Τὸ δὲ παλαιὸν] Ἐπὶ τῶν Περσικῶν. Cor.

Ἢ τίνων οὐκ — ὄντες] Ad verbum interpretor: *vel quibusnam isti non inimiciores vobis et malevolentiores perpetuo fuerunt.* Auger.

Δυστυχησάντων ὑμῶν] Ad Ægospotamos. Lang.

[1]ἐξανδραποδίσασθαι καὶ τὴν χώραν ἀνεῖναι μηλόβοτον
ὥσπερ τὸ Κρισαῖον πεδίον; ὥστ᾽ εἰ Λακεδαιμόνιοι τὴν αὐτὴν
d γνώμην [2]ἔσχον Θηβαίοις, οὐδὲν ἂν ἐκώλυε [3]τοὺς ἅπασι τοῖς
Ἕλλησιν αἰτίους τῆς σωτηρίας γενομένους αὐτοὺς ὑπὸ τῶν
Ἑλλήνων ἐξανδραποδισθῆναι καὶ ταῖς μεγίσταις συμφοραῖς
περιπεσεῖν. καίτοι τίνα τηλικαύτην εὐεργεσίαν ἔχοιεν ἂν
εἰπεῖν, ἥτις ἱκανὴ γενήσεται διαλῦσαι τὴν ἔχθραν τὴν ἐκ
τούτων δικαίως ἂν [4]ὑπάρχουσαν πρὸς αὐτούς;

ιδ΄. Τούτοις μὲν οὖν οὐδεὶς λόγος ὑπολείπεται τηλικαῦτα
e τὸ μέγεθος ἐξημαρτηκόσι, τοῖς δὲ συνηγορεῖν βουλομένοις
ἐκεῖνος μόνος, ὡς νῦν μὲν ἡ Βοιωτία προπολεμεῖ τῆς ὑμε-
τέρας χώρας, ἢν δὲ διαλύσησθε τὴν πρὸς τούτους φιλίαν,
ἀσύμφορα τοῖς συμμάχοις διαπράξεσθε· μεγάλην γὰρ
ἔσεσθαι τὴν ῥοπὴν, εἰ μετὰ Λακεδαιμονίων ἡ τούτων γενή-
σεται πόλις.

303 ιε΄. Ἐγὼ δ᾽ οὔτε τοῖς συμμάχοις ἡγοῦμαι λυσιτελεῖν
τοὺς ἀσθενεστέρους τοῖς κρείττοσι δουλεύειν — [5]καὶ γὰρ
τὸν παρελθόντα χρόνον ὑπὲρ [6]τούτων ἐπολεμήσαμεν —,
οὔτε Θηβαίους εἰς τοῦτο μανίας ἥξειν ὥστ᾽ ἀποστάντας
τῆς [7][ὑμετέρας] συμμαχίας Λακεδαιμονίοις ἐνδώσειν τὴν
πόλιν, οὐχ ὡς πιστεύων τοῖς τούτων ἤθεσιν, ἀλλ᾽ οἶδ᾽ ὅτι
γιγνώσκουσιν, ὡς δυοῖν θάτερον ἀναγκαῖόν ἐστιν [8]αὐτοῖς, ἢ
b μένοντας ἀποθνήσκειν καὶ πάσχειν οἷάπερ ἐποίησαν, ἢ φεύ-
γοντας ἀπορεῖν καὶ τῶν ἐλπίδων [9]ἁπασῶν ἐστερῆσθαι.
πότερα γὰρ τὰ πρὸς τοὺς πολίτας αὐτοῖς ἔχει καλῶς, ὧν
τοὺς μὲν ἀποκτείναντες τοὺς δ᾽ ἐκ τῆς πόλεως ἐκβαλόντες
διηρπάκασι τὰς οὐσίας, ἢ τὰ πρὸς τοὺς ἄλλους Βοιωτοὺς, ὧν
οὐκ ἄρχειν μόνον ἀδίκως ἐπιχειροῦσιν, ἀλλὰ τῶν μὲν τὰ
τείχη κατεσκάφασι, τῶν δὲ καὶ τὴν χώραν ἀπεστερήκασιν;
ἀλλὰ μὴν οὐδ᾽ ἐπὶ τὴν ὑμετέραν πόλιν οἷόν τ᾽ αὐτοῖς [10]ἐπαν- 304
c ελθεῖν ἐστὶν, ἣν οὕτω συνεχῶς φανήσονται προδιδόντες, ὥστ᾽
οὐκ ἔστιν ὅπως βουλήσονται πρὸς ὑμᾶς ὑπὲρ τῆς ἀλλοτρίας

[1] ἐξανδραποδισθῆναι A. C. L. [2] ἔσχον γνώμην A. C. L. [3] ὑμᾶς τοὺς A. C. L.
[4] ὑπάρξασαν A. C. L. [5] οὐδὲ A. C. L. [6] ἄλλων τινῶν ἢ τούτων A. C. L.
[7] uncos om. A. C. L. [8] αὐτοῖς ἐστιν A. C. L. [9] πασῶν ἀποστερεῖσθαι A. C. L.
[10] ἐπανελθεῖν αὐτοῖς οἷόν τ᾽ ἐστὶν A. C. L.

Ἐξανδραποδίσασθαι] Cf. de Pace §. κζ΄.

Μένοντας ἀποθνήσκειν] Scil. a civibus et finitimis interempti, quorum iram sibi contraxerunt, et a qua Lacedæmonii illos neque defendent neque defendere volent. Lang.

διενεχθέντες τὴν αὑτῶν πόλιν οὕτως εἰκῇ καὶ προδήλως ἀπο-
βαλεῖν, ἀλλὰ πολὺ κοσμιώτερον διακείσονται πρὸς ἁπάσας
τὰς πράξεις, καὶ τοσούτῳ [1] πλείω ποιήσονται θεραπείαν
ὑμῶν, ὅσωπερ ἂν μᾶλλον περὶ σφῶν αὐτῶν δεδίωσιν. ἐπε-
δείξαντο δ' ὑμῖν ὡς χρὴ τῇ φύσει χρῆσθαι τῇ [2] τούτων, ἐξ d
ὧν ἔπραξαν περὶ Ὠρωπόν· ὅτε μὲν γὰρ ἐξουσίαν ἤλπισαν
[3] αὐτοῖς ἔσεσθαι ποιεῖν ὅ τι ἂν βουληθῶσιν, οὐχ ὡς συμμά-
χοις ὑμῖν προσηνέχθησαν, ἀλλ' [4] ἅπερ ἂν εἰς τοὺς πολε-
μιωτάτους ἐξαμαρτεῖν ἐτόλμησαν· ἐπειδὴ δ' ἐκσπόνδους
αὐτοὺς ἀντὶ τούτων ἐψηφίσασθε ποιῆσαι, παυσάμενοι τῶν
φρονημάτων ἦλθον [5] ὡς ὑμᾶς, ταπεινότερον διατεθέντες ἢ
νῦν ἡμεῖς τυγχάνομεν ἔχοντες. ὥστ' ἤν τινες ὑμᾶς ἐκφοβῶσι e
τῶν ῥητόρων [6] [λέγοντες] ὡς κίνδυνός ἐστι μὴ μεταβάλωνται
καὶ γένωνται [7] μετὰ τῶν πολεμίων, οὐ χρὴ πιστεύειν· τοι-
αῦται γὰρ αὐτοὺς ἀνάγκαι κατειλήφασιν, ὥστε πολὺ ἂν
θᾶττον τὴν ὑμετέραν ἀρχὴν ἢ τὴν Λακεδαιμονίων συμμα-
χίαν ὑπομείναιεν.

ιϛʹ. Εἰ δ' οὖν καὶ τἀναντία μέλλοιεν ἅπαντα πράξειν, 304
οὐδ' οὕτως ἡγοῦμαι προσήκειν ὑμῖν τῆς Θηβαίων πόλεως
πλείω ποιήσασθαι λόγον ἢ τῶν ὅρκων καὶ τῶν συνθηκῶν,
ἐνθυμουμένους πρῶτον μὲν ὡς οὐ τοὺς κινδύνους ἀλλὰ τὰς
ἀδοξίας καὶ τὰς αἰσχύνας φοβεῖσθαι πάτριον ὑμῖν ἐστὶν,
ἔπειθ' ὅτι συμβαίνει κρατεῖν ἐν τοῖς πολέμοις οὐ τοὺς βίᾳ
τὰς πόλεις καταστρεφομένους, ἀλλὰ τοὺς ὁσιώτερον καὶ
πρᾳότερον τὴν Ἑλλάδα διοικοῦντας. b

ιζʹ. Καὶ ταῦτ' ἐπὶ πλειόνων μὲν ἂν τις παραδειγμάτων
ἔχοι διελθεῖν· τὰ δ' οὖν ἐφ' ἡμῶν γενόμενα τίς οὐκ οἶδεν,
ὅτι [8] Λακεδαιμόνιοι τὴν δύναμιν τὴν ὑμετέραν ἀνυπόστατον
δοκοῦσαν εἶναι κατέλυσαν, μικρὰς μὲν ἀφορμὰς εἰς τὸν
πόλεμον τὸν κατὰ θάλατταν τὸ πρῶτον ἔχοντες, διὰ δὲ τὴν
305 δόξαν ταύτην [9] προσαγόμενοι τοὺς Ἕλληνας· καὶ πάλιν
ὑμεῖς τὴν ἀρχὴν ἀφείλεσθε τὴν ἐκείνων, ἐξ ἀτειχίστου μὲν c

[1] πλείονα A. πλέον L. [2] σφῶν αὐτῶν A. C. L. [3] αὐτοῖς ἐξουσίαν ἤλπισαν A. C. L. [4] ὥσπερ A. C. L. [5] εἰς A. C. L. [6] uncos om. A. C. L. [7] μετὰ Λακεδαιμονίων, οὐ A. C. L. [8] καὶ Λακεδαιμόνιοι A. C. L. [9] προσαγαγόμενοι A. C. L.

Οὐχ ὡς συμμάχοις ὑμῖν προσηνέχθησαν] *vobis non usi sunt tanquam sociis.* Idem.

Ταπεινότερον] Accipe adverbialiter. Ad verbum interpretare: *humilius dispositi quam nunc nos sumus.* Auger.

τῆς πόλεως ὁρμηθέντες [1] καὶ κακῶς πραττούσης, τὸ δὲ δί-
καιον ἔχοντες σύμμαχον; καὶ τούτων ὡς οὐ βασιλεὺς αἴτιος
ἦν, ὁ τελευταῖος χρόνος σαφῶς ἐπέδειξεν· [2] ἔξω γὰρ αὐτοῦ
πραγμάτων γεγενημένου, καὶ τῶν μὲν ὑμετέρων ἀνελπίστως
ἐχόντων, Λακεδαιμονίοις δὲ σχεδὸν ἁπασῶν τῶν πόλεων δου-
λευουσῶν, ὅμως αὐτῶν [3] τοσοῦτον περιεγένεσθε πολεμοῦντες
d ὥστε ἐκείνους ἀγαπητῶς ἰδεῖν τὴν εἰρήνην γενομένην.

ιηʹ. Μηδεὶς οὖν ὑμῶν ὀῤῥωδείτω μετὰ τοῦ δικαίου ποιού-
μενος τοὺς κινδύνους, μηδ' οἰέσθω συμμάχων ἀπορήσειν, ἐὰν
τοῖς ἀδικουμένοις [4] ἐθέλητε βοηθεῖν ἀλλὰ μὴ Θηβαίοις
μόνοις· οἷς νῦν τἀναντία ψηφισάμενοι πολλοὺς ἐπιθυμεῖν
ποιήσετε τῆς ὑμετέρας φιλίας. ἢν γὰρ ἐνδείξησθε ὡς ὁμοίως
ἅπασιν ὑπὲρ τῶν συνθηκῶν παρεσκεύασθε πολεμεῖν, τίνες εἰς
τοῦτ' ἀνοίας ἥξουσιν ὥστε βούλεσθαι μετὰ τῶν καταδουλου-
e μένων τὴν Ἑλλάδα εἶναι μᾶλλον ἢ μεθ' ὑμῶν τῶν ὑπὲρ τῆς
[5] αὐτῶν ἐλευθερίας ἀγωνιζομένων; εἰ δὲ μὴ, τί λέγοντες, ἢν
πάλιν γένηται πόλεμος, ἀξιώσετε προσάγεσθαι τοὺς Ἕλ-
ληνας, εἰ τὴν αὐτονομίαν προτείνοντες [6] ἐνδώσετε πορθεῖν
305 Θηβαίοις ἣν τιν' ἂν βούλωνται τῶν πόλεων; πῶς δ' [7] οὐ
τἀναντία φανήσεσθε πράττοντες ὑμῖν αὐτοῖς, εἰ Θηβαίους
μὲν μὴ [8] διακωλύσετε παραβαίνοντας τοὺς ὅρκους καὶ τὰς
συνθήκας, πρὸς δὲ Λακεδαιμονίους ὑπὲρ τῶν αὐτῶν τούτων
προσποιήσεσθε πολεμεῖν; καὶ τῶν μὲν κτημάτων τῶν ὑμε-
τέρων αὐτῶν ἀπέστητε, βουλόμενοι τὴν συμμαχίαν ὡς με-
γίστην ποιῆσαι, τούτους δὲ τὴν ἀλλοτρίαν ἔχειν ἐάσετε
b καὶ τοιαῦτα ποιεῖν ἐξ ὧν ἅπαντες χείρους ὑμᾶς [9] εἶναι νο-
μιοῦσιν; ὃ δὲ πάντων [10] δεινότατον, εἰ τοῖς μὲν συνεχῶς
μετὰ Λακεδαιμονίων γεγενημένοις δεδογμένον ὑμῖν ἐστὶ βοη-

[1] καὶ πραττούσης ἀσθενῶς A. C. L. [2] Ξέρξῃ γὰρ αὐτῷ πραγμ. γεγενημένων A. C. L. [3] τοσοῦτον αὐτῶν A. C. L. [4] ἐθελήσῃ τις A. C. L. [5] ἑαυτῶν A. C. L. [6] ἐκδώσετε A. C. L. [7] οὐχὶ καὶ τἀν. A. C. L. [8] διακωλύσητε L. [9] εἶναι νομιοῦσιν ὑμᾶς A. C. L. [10] ἀλογώτατον A. C. L.

Ξέρξῃ γὰρ αὐτῷ πραγμ. γεγενημένων] *nam quum ipsi Xerxi negotium facesseretur,* intellige scil. ab Agesilao. Fuit quidem tunc Persarum rex Artaxerxes Mnemon (ut Wolf. observat); sed fieri tamen potest, ut et hunc Xerxem noster nominet. Bav. et Auger. H. et I. ἔξω γὰρ αὐτοῦ (βασιλέως) πραγμάτων γενομένου. qua mutatione ille quidem de Artaxerxe scrupulus removetur, sed alia difficultas in re ipsa oritur, quæ difficilius removetur: nam Artaxerxes ad classem Cnidicam, quamvis non plurimas copias, tamen nonnullas contulit. Vid. Evag. §. καʹ. Lang.

Τὴν εἰρήνην] Intellige Antalcidæ istam. Idem.

Εἰ δὲ μὴ] Repete ἐνδείξεσθε. Idem.

Παραβαίνοντας] I. e. παραβαίνειν. Wolf.

θεῖν, ἤν τι παράσπονδον αὐτοῖς ἐκεῖνοι προστάττωσιν, ἡμᾶς
δ᾽, οἳ τὸν μὲν πλεῖστον χρόνον μεθ᾽ ὑμῶν ὄντες διατετελέκα-
μεν, τὸν δὲ τελευταῖον μόνον πόλεμον ὑπὸ Λακεδαιμονίοις
306 ἠναγκάσθημεν γεγενῆσθαι, διὰ ταύτην τὴν πρόφασιν ἀθλιώ-
τατα [1] πάντων ἀνθρώπων περιόψεσθε διακειμένους. c

ιθ΄. Τίνας γὰρ ἂν ἡμῶν εὕροι τις δυστυχεστέρους; οἵτι-
νες καὶ πόλεως καὶ χώρας καὶ χρημάτων ἐν μιᾷ στερηθέντες
ἡμέρᾳ, πάντων τῶν [2] ἀναγκαίων ὁμοίως ἐνδεεῖς ὄντες ἀλῆται
καὶ πτωχοὶ [3] καθέσταμεν, ἀποροῦντες [4] ὅποι τραπώμεθα
[5] [ἐκπεσόντες γὰρ ἐκ τῆς οἰκείας, ἀθυμοῦντες καὶ ἀλώμενοι
τὴν Ἑλλάδα περιίμεν] [6] καὶ πάσας δυσχεραίνοντες τὰς
οἰκήσεις· ἤν τε γὰρ δυστυχοῦντας καταλάβωμεν, ἀλγοῦμεν
ἀναγκαζόμενοι πρὸς τοῖς οἰκείοις κακοῖς καὶ τῶν ἀλλοτρίων d
κοινωνεῖν· ἤν θ᾽ ὡς [7] εὖ πράττοντας ἔλθωμεν, ἔτι χαλεπώ-
τερον ἔχομεν, οὐ ταῖς ἐκείνων φθονοῦντες εὐπορίαις, ἀλλὰ
μᾶλλον ἐν τοῖς τῶν πέλας ἀγαθοῖς τὰς ἡμετέρας αὐτῶν
συμφορὰς καθορῶντες, ἐφ᾽ αἷς ἡμεῖς οὐδεμίαν ἡμέραν ἀδα-
κρυτὶ διάγομεν, ἀλλὰ πενθοῦντες τὴν πατρίδα καὶ θρη-
νοῦντες τὴν μεταβολὴν τὴν γεγενημένην ἅπαντα τὸν χρόνον
διατελοῦμεν. τίνα γὰρ ἡμᾶς [8] οἴεσθε γνώμην ἔχειν ὁρῶντας e
[9] καὶ τοὺς γονέας [10] αὐτῶν ἀναξίως γηροτροφουμένους καὶ
τοὺς παῖδας οὐκ ἐπὶ ταῖς ἐλπίσιν αἷς ἐποιησάμεθα παι-
δευομένους, ἀλλὰ πολλοὺς μὲν μικρῶν ἕνεκα συμβολαίων
δουλεύοντας, ἄλλους δ᾽ ἐπὶ θητείαν ἰόντας, τοὺς δ᾽ ὅπως 306
ἕκαστοι δύνανται τὸ καθ᾽ ἡμέραν ποριζομένους, ἀπρεπῶς
καὶ τοῖς τῶν προγόνων ἔργοις καὶ ταῖς αὐτῶν ἡλικίαις καὶ
τοῖς φρονήμασι τοῖς ἡμετέροις. ὃ δὲ πάντων [11] ἄλγιστον, ὅταν
τις ἴδῃ χωριζομένους ἀπ᾽ ἀλλήλων μὴ μόνον πολίτας ἀπὸ
πολιτῶν, ἀλλὰ καὶ γυναῖκας ἀπ᾽ ἀνδρῶν καὶ [12] θυγατέρας
ἀπὸ μητέρων, καὶ πᾶσαν τὴν συγγένειαν διαλυομένην, ὃ

[1] ἀπάντων A. C. L. [2] ἀναγκαιοτάτων A. C. L. [3] καθεστήκαμεν A. L. [4] ποῖ A. C. L. [5] uncos om. A. C. L. [6] καὶ om. A. C. L. [7] εὐπραγοῦντας A. C. L. [8] οἴεσθε ἡμᾶς A. C. L. [9] καὶ om. A. C. L. [10] ἡμῶν αὐτῶν A. ἡμῶν, αὐτῶν C. ἡμῶν, αὐτῶν L. [11] ἐστὶν ἀλγεινότατον A. C. L. [12] τέκνα A. C. L.

Μικρῶν ἕνεκα συμβολαίων] Συμβόλαια hic intellige, conditiones sub quibus liber aliquis alicui libero servit. AUGER. ob parvos contractus, seu pro vili mercede, seu parvo pretio a parentibus venditi. LANG.

Ἐπὶ θητείαν ἰόντας] Ἐπὶ θητείαν ἰέναι, ἢ θητεύειν, τὸ ἐπὶ μισθῷ ἄλλοις ἄλλοτε ἐργάζεσθαι. COR. Cf. Aristot. Polit. iii. 5. et Demosth. c. Macart. §. ιγ΄.

πολλοῖς τῶν ἡμετέρων πολιτῶν διὰ [1] τὴν ἀπορίαν συμβέ-
b βηκεν· ὁ γὰρ κοινὸς βίος ἀπολωλὼς ἰδίας [2] τὰς ἐλπίδας
ἕκαστον ἡμῶν ἔχειν πεποίηκεν. οἶμαι δ᾽ ὑμᾶς οὐδὲ τὰς ἄλ-
λας αἰσχύνας ἀγνοεῖν τὰς διὰ πενίαν καὶ φυγὴν γιγνομέ-
νας, ἃς ἡμεῖς τῇ μὲν διανοίᾳ χαλεπώτερον τῶν ἄλλων [3] φέ-
ρομεν, τῷ δὲ λόγῳ παραλείπομεν, αἰσχυνόμενοι λίαν ἀκρι-
βῶς τὰς ἡμετέρας αὐτῶν ἀτυχίας ἐξετάζειν.

κ΄. Ὧν αὐτοὺς [4] ὑμᾶς ἀξιοῦμεν ἐνθυμουμένους ἐπιμέ- 307
c λειάν τινα ποιήσασθαι περὶ ἡμῶν. καὶ γὰρ οὐδ᾽ ἀλλότριοι
τυγχάνομεν ὑμῖν ὄντες, ἀλλὰ ταῖς μὲν εὐνοίαις ἅπαντες
οἰκεῖοι, τῇ δὲ συγγενείᾳ τὸ πλῆθος ἡμῶν· διὰ γὰρ τὰς ἐπι-
γαμίας τὰς δοθείσας ἐκ πολιτίδων ὑμετέρων γεγόναμεν·
ὥστ᾽ οὐχ οἷόν τ᾽ ὑμῖν ἀμελῆσαι περὶ ὧν ἐληλύθαμεν δεησό-
μενοι. καὶ γὰρ ἂν [5] πάντων εἴη δεινότατον, εἰ πρότερον μὲν
ἡμῖν μετέδοτε τῆς πατρίδος τῆς ὑμετέρας αὐτῶν, νῦν δὲ
μηδὲ τὴν ἡμετέραν ἀποδοῦναι δόξειεν ὑμῖν. ἔπειτ᾽ οὐδ᾽ εἰκὸς
d ἕνα μὲν ἕκαστον ἐλεεῖσθαι τῶν παρὰ τὸ δίκαιον δυστυχούν-
των, ὅλην δὲ πόλιν οὕτως ἀνόμως διεφθαρμένην μηδὲ κατὰ
μικρὸν οἴκτου δυνηθῆναι τυχεῖν, ἄλλως τε καὶ πρὸς ὑμᾶς
καταφυγοῦσαν, οἷς οὐδὲ τὸ πρότερον αἰσχρῶς οὐδ᾽ ἀκλεῶς
ἀπέβη τοὺς ἱκέτας ἐλεήσασιν.

κα΄. Ἐλθόντων γὰρ Ἀργείων ὡς τοὺς προγόνους ὑμῶν καὶ
δεηθέντων ἀνελέσθαι τοὺς ὑπὸ τῇ Καδμείᾳ τελευτήσαντας,
πεισθέντες ὑπ᾽ ἐκείνων καὶ Θηβαίους ἀναγκάσαντες βουλεύ-
e σασθαι νομιμώτερον οὐ μόνον αὐτοὶ κατ᾽ ἐκείνους τοὺς [6] και-
ροὺς εὐδοκίμησαν, ἀλλὰ καὶ τῇ πόλει δόξαν ἀείμνηστον εἰς
ἅπαντα τὸν χρόνον κατέλιπον, ἧς οὐκ ἄξιον προδότας γε-
307 νέσθαι. καὶ γὰρ αἰσχρὸν φιλοτιμεῖσθαι μὲν ἐπὶ τοῖς τῶν
προγόνων ἔργοις, φαίνεσθαι δ᾽ ἐκείνοις τἀναντία περὶ τῶν
ἱκετῶν πράττοντας.

κβ΄. Καίτοι πολὺ περὶ μειζόνων καὶ δικαιοτέρων ἥκομεν
ποιησόμενοι [7] τὰς δεήσεις· οἱ μὲν γὰρ ἐπὶ τὴν ἀλλοτρίαν

[1] τὰς ἀπορίας A. C. L. [2] τὰς om. A. C. L. [3] κακῶν φέρομεν A. C. L. [4] ὑμᾶς αὐτοὺς A. C. L. [5] ἁπάντων A. C. L. [6] χρόνους A. C. L. [7] τὰς δεήσεις ποιησόμενοι A. C. L.

Τὰς ἐπιγαμίας] Vid. Demosth. c. Neær. §. κε΄.

Μετέδοτε τῆς πατρίδος] Vid. Panath. §. λς΄. LANG.

Κατὰ μικρὸν] paullulum, aliquantum. IDEM.

Ἐλθόντων γὰρ Ἀργείων] Vid. Panath. §. ο΄. IDEM.

[1] στρατεύσαντες ἱκέτευον ὑμᾶς, ἡμεῖς δὲ, τὴν ἡμετέραν αὐ-
τῶν ἀπολωλεκότες, κἀκεῖνοι μὲν παρεκάλουν ἐπὶ τὴν τῶν
νεκρῶν ἀναίρεσιν, ἡμεῖς δ' ἐπὶ τὴν τῶν λοιπῶν σωτηρίαν.
ἔστι δ' οὐκ ἴσον κακὸν οὐδ' ὅμοιον τοὺς τεθνεῶτας ταφῆς
εἴργεσθαι καὶ τοὺς ζῶντας πατρίδος ἀποστερεῖσθαι καὶ b
τῶν ἄλλων ἀγαθῶν ἁπάντων, ἀλλὰ τὸ μὲν δεινότερον τοῖς
κωλύουσιν ἢ τοῖς ἀτυχοῦσι, τὸ δὲ μηδεμίαν ἔχοντα κατα-
φυγὴν ἀλλ' ἄπολιν γενόμενον καθ' ἑκάστην [2] τὴν ἡμέραν
308 κακοπαθεῖν καὶ τοὺς αὑτοῦ περιορᾶν, μὴ δυνάμενον ἐπαρ-
κεῖν, τί δεῖ λέγειν ὅσον τὰς ἄλλας συμφορὰς [3] ὑπερ-
βέβληκεν;

κγ'. Ὑπὲρ ὧν ἅπαντας ὑμᾶς ἱκετεύομεν ἀποδοῦναι τὴν
χώραν ἡμῖν καὶ τὴν πόλιν, τοὺς μὲν πρεσβυτέρους ὑπομι- c
μνήσκοντες ὡς οἰκτρὸν τοὺς τηλικούτους ὁρᾶσθαι δυστυχοῦν-
τας καὶ τῶν καθ' ἡμέραν ἀποροῦντας, τοὺς δὲ νεωτέρους
ἀντιβολοῦντες καὶ δεόμενοι [4] βοηθῆσαι τοῖς ἡλικιώταις καὶ
μὴ περιιδεῖν ἔτι πλείω κακὰ τῶν εἰρημένων παθόντας.
ὀφείλετε δὲ [5] μόνοι τῶν Ἑλλήνων τοῦτον τὸν ἔρανον, ἀναστά-
τοις ἡμῖν [6] γενομένοις ἐπαμῦναι. καὶ γὰρ τοὺς ἡμετέρους
προγόνους φασὶν, ἐκλιπόντων τῶν ὑμετέρων πατέρων ἐν τῷ d
Περσικῷ πολέμῳ ταύτην τὴν χώραν, μόνους τῶν ἔξω Πελο-
ποννήσου κοινωνοὺς ἐκείνοις τῶν κινδύνων γενομένους συν-
ανασῶσαι τὴν πόλιν αὐτοῖς· ὥστε δικαίως ἂν τὴν αὐτὴν
εὐεργεσίαν ἀπολάβοιμεν, ἥνπερ αὐτοὶ τυγχάνομεν εἰς ὑμᾶς
ὑπάρξαντες.

κδ'. Εἰ δ' οὖν καὶ μηδὲν ὑμῖν τῶν σωμάτων τῶν ἡμετέ-
ρων δέδοκται φροντίζειν, ἀλλὰ τήν γε χώραν οὐ πρὸς ὑμῶν e
ἐστὶν [7] ἀνέχεσθαι πεπορθημένην, ἐν ᾗ μέγιστα σημεῖα τῆς
ἀρετῆς τῆς ὑμετέρας καὶ τῶν ἄλλων τῶν συναγωνισαμένων
[8] καταλείπεται· τὰ μὲν γὰρ ἄλλα τρόπαια πόλει πρὸς
πόλιν γέγονεν, ἐκεῖνα δ' ὑπὲρ ἁπάσης τῆς Ἑλλάδος πρὸς

[1] στρατεύσαντες A. C. L. [2] [τὴν] C. [3] ὑπερβέβηκεν A. C. L.
[4] βοηθεῖν A. C. L. [5] μόνοις A. C. L. [6] γεγενημένοις A. C. L.
[7] ἀνασχέσθαι A. C. L. [8] καταλέλειπται A. C. L.

Τῶν λοιπῶν] Opponitur τῶν νεκρῶν. Vertas igitur: *superstitum*. Idem. Τῶν μὴ ἀποθανόντων ἐν τῷ πολέμῳ τῷ πρὸς Θηβαίους. Cor.

Δεινότερον — ἀτυχοῦσι] *contumeliosius est, seu pejus est, iis qui prohibent* (cadavera sepeliri) *quam iis qui prohibentur.* ἀτυχοῦσι enim idem est ac μὴ τυγχάνουσι, scil. τῆς ταφῆς. Lang.

Μόνους τῶν ἔξω Πελοπ.] Vid. Paneg.

ὅλην τὴν ἐκ τῆς Ἀσίας δύναμιν ἔστηκεν. ἃ Θηβαῖοι μὲν
308 εἰκότως ἀφανίζουσι — τὰ γὰρ μνημεῖα τῶν τότε γενομέ-
νων αἰσχύνη τούτοις ἐστὶν —, ὑμῖν δὲ προσήκει διασώζειν·
ἐξ ἐκείνων γὰρ τῶν ἔργων ἡγεμόνες κατέστητε τῶν Ἑλλή-
νων. ἄξιον δὲ καὶ τῶν θεῶν καὶ τῶν ἡρώων μνησθῆναι τῶν
ἐκεῖνον τὸν τόπον κατεχόντων, καὶ μὴ περιορᾶν τὰς τιμὰς
αὐτῶν καταλυομένας, οἷς ὑμεῖς καλλιερησάμενοι τοιοῦτον
ὑπέστητε κίνδυνον, ὃς καὶ τούτους καὶ τοὺς ἄλλους ἅπαν-
b τας Ἕλληνας ἠλευθέρωσε. χρὴ δὲ καὶ τῶν προγόνων ποιή-
σασθαί τινα πρόνοιαν, καὶ μὴ παραμελῆσαι μηδὲ τῆς περὶ
ἐκείνους εὐσεβείας, [1] οἳ πῶς ἂν διατεθεῖεν, εἴ τις ἄρα τοῖς
ἐκεῖ φρόνησίς ἐστι περὶ τῶν ἐνθάδε γιγνομένων, εἰ κυρίων 309
ὑμῶν [2] ὄντων αἴσθοιντο τοὺς μὲν δουλεύειν τοῖς βαρβάροις
ἀξιώσαντας δεσπότας τῶν ἄλλων [3] καθισταμένους, ἡμᾶς δὲ
τοὺς ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας συναγωνισαμένους μόνους τῶν
c Ἑλλήνων ἀναστάτους γεγενημένους, καὶ τοὺς μὲν τῶν
[4] συγκινδυνευσάντων τάφους μὴ τυγχάνοντας τῶν νομιζο-
μένων σπάνει τῶν [5] ἐποισόντων, Θηβαίους δὲ τοὺς τἀναντία
[6] παραταξαμένους κρατοῦντας τῆς χώρας ἐκείνης; ἐνθυμεῖσθε
δ' ὅτι [7] Λακεδαιμονίων μεγίστην ἐποιεῖσθε κατηγορίαν, ὅτι
Θηβαίοις χαριζόμενοι, τοῖς τῶν Ἑλλήνων προδόταις, [8] ἡμᾶς
τοὺς εὐεργέτας διέφθειραν. μὴ τοίνυν ἐάσητε [9] ταύτας τὰς
d βλασφημίας περὶ τὴν ὑμετέραν γενέσθαι πόλιν, μηδὲ τὴν
ὕβριν τὴν τούτων ἀντὶ τῆς παρούσης ἕλησθε δόξης.

κε'. Πολλῶν δ' ἐνόντων εἰπεῖν ἐξ ὧν ἄν τις ὑμᾶς ἐπα-
γάγοιτο μᾶλλον φροντίσαι τῆς ἡμετέρας σωτηρίας, οὐ
δύναμαι [10] [βραχεῖ λόγῳ] πάντα περιλαβεῖν, ἀλλ' αὐτοὺς
ὑμᾶς χρὴ καὶ τὰ παραλελειμμένα συνιδόντας καὶ μνη-
σθέντας μάλιστα μὲν τῶν ὅρκων καὶ τῶν συνθηκῶν, ἔπειτα
δὲ καὶ τῆς ἡμετέρας εὐνοίας καὶ τῆς τούτων ἔχθρας, ψηφί-
σασθαι τὰ δίκαια περὶ ἡμῶν.

[1] ἐνθυμουμένους ὅπως A. C. L. [2] ὑπαρχόντων ὑμῶν A. ὄντων ὑμῶν C. L.
[3] Ἑλλήνων καθισταμένους A. C. L. [4] κινδυνευσάντων A. C. L. [5] ποιησόντων A. C. L.
[6] διαπραξαμένους A. C. L. [7] καὶ Λακεδαιμονίων A. C. L. [8] ὑμᾶς A. C. L.
[9] ταύτην τὴν βλασφημίαν A. C. L. [10] uncos om. A. C. L.

§. κϛ'. et Panath. §. λε'. Idem.

Αἰσχύνη τούτοις ἐστὶν] Vid. Panath. §. λε'. Idem.

Κυρίων ὑμῶν ὄντων] *vobis dominantibus.* Idem.

Δουλεύειν] Vid. Paneg. §. κϛ'. Idem.

Μὴ τυγχάνοντας τῶν νομιζομένων] *non honorari inferiis consuetis.* Idem.

IE.

ΙΣΟΚΡΑΤΟΥΣ

ΠΕΡΙ [1]ΑΝΤΙΔΟΣΕΩΣ.

Pag. ed. Cor. 310 α΄. ΕΙ μὲν ὅμοιος ἦν ὁ λόγος ὁ μέλλων ἀναγνωσθήσεσθαι τοῖς [2] ἢ πρὸς τοὺς ἀγῶνας ἢ πρὸς τὰς ἐπιδείξεις [3] γιγνομένοις, Pag. ed. H. Steph. 310

[1] ΤΗΣ ΑΝΤΙΔΟΣΕΩΣ A. C. L. [2] ἢ om. A. C. L. [3] γεγραμμέναις A. C. L.

SUMMARIUM. (α΄.) *Exordium.* Nisi oratio hæc peculiaris ac novi prorsus generis esset, præfatione non egeret; nunc discrepantiæ hujus ratio ante omnia mihi reddenda est. (β΄.) Non ignorabam quidem, nonnullos sophistas studia mea calumniari, forensibus tantum orationibus scribendis me operam dare dictitantes, parva nimirum cum magnis comparantes, nunquam tamen istam mei extenuationem ultus sum, quum, quo in genere orationum laborarem, cuivis manifestum esse putarem, atque ob hoc meum institutum quietisque studium, apud omnes cives gratiosus esse mihi viderer; sed in fine vitæ meæ de permutandis bonis in judicium vocatus, multos de populo perverse de me existimare et melius edoctos invidos esse vidi; quanquam enim causæ, quas adversarius meus proferebat, futiles tantum erant, munus tamen illud judices mihi obeundum esse decreverunt, egoque illud sucepi. (γ΄.) Quod hac demum occasione animadvertens et deliberans, quomodo non tantum æqualibus, verum etiam posterioribus, vitæ meæ rationem ac studia ante oculos quasi ponerem, inveni, hoc melius fieri posse oratione, quæ veluti imago mentis meæ ac reliquarum mearum rerum esset, quam corporis mei effigie. (δ΄.) Ne vero laudationem mei scribens plura omittere cogerer, quæ dicenda erant, et invidiam excitarem, hanc orationem composui, in speciem defensionis coram judicibus contra adversarii calumnias fictam. (ε΄.) Quoniam vero scripta est anno ætatis meæ octogesimo secundo, multiplex illa ac compositu difficilis, veniam a lectoribus peto, si orationibus ante a me editis mollior esse videbitur. (ϛ΄.) Ad has igitur varias formas, lector, respicias, nec totam simul, sed per partes legas, si, an dignum nobis locuti simus, perspicere velis. (ζ΄.) Finge porro, habitam esse coram judicibus, et verum de me explicare, rerum mearum ignaros melius edocere, invidosque invidiores etiam reddere senties. (η΄.) Quum adversarius meus imprimis sit multus in eo, quod eloquentiam meam apud vos criminatur, dicens causam inferiorem, me posse dicendo reddere superiorem, cui crimini iste obnoxius est, non item ego, ut, hoc illius artificio circumventus, vel bene vel male me defendam, causa cadere cogere, vos, judices, rogo, ne decernatis, antequam nostram defensionem totam audieritis, præsertim quum vix ex utraque parte, nedum ex una, verum elici possit. (θ΄.) Maximorum certe malorum causa est calumnia, quæ innocentissimos nonnunquam homines damnavit, quos si in vitam revocare potuisset civitas nostra, magni fecisset. Non mirum igitur, si calumniatoribus accusandis, qui judicibus fucum faciunt, diutius immorantur nonnulli, quam sibimet ipsis defendendis. (ι΄.) Hinc cavendum judicibus, ne accusatoribus aurem præbeant faciliorem quam reis, quandoquidem ejusmodi in judiciis iniquitas ac perversitas non tantum misericordiæ laudi, qua civitas nostra floret, sed justitiæ et proprio imprimis commodo maxime adversatur: (ια΄.) nam isti homunculi, quibus negligere sua, alienis insidiari propositum est, a sceleratis pecuniam extorquent, ne accusent illos, in civibus vero modestis criminandis et in judicium vocandis vires suas ostendunt, iisque terrorem sui incutiunt. (ιβ΄.) Quorum e numero iste Lysimachus est, qui hoc meum periculum, quod innocentissimo mihi creavit, opti-

οὐδὲν ἂν [1] οἶμαι προδιαλεχθῆναι περὶ αὐτοῦ· νῦν δὲ διὰ τὴν καινότητα καὶ τὴν διαφορὰν ἀναγκαῖόν ἐστι προειπεῖν

[1] ἔδει A. C. L.

mam pecuniæ extorquendæ viam habet, præsertim quum judices ad calumnias audiendas tam promptos esse videat, meque et propter ætatem et ejusmodi certaminum imperitiam facillime superari posse confidat. Ita enim semper me gessi, ut neminem injuria afficerem, ipse vero læsus, controversias amicis ejus, qui læserat, dirimendas relinquerem. Quorum nihil mihi profuit, quippe qui, vita ad hanc usque ætatem sine ullius querela transacta, in eodem nunc periculo versor, ac si omnes offendissem. Attamen spero, si me cum benevolentia audire volueritis, quum eos, qui de me false existiment, a sua opinione deducere, tum, qui me melius noverint, in sua de me opinione confirmare. Nunc, ne vos diutius morer, ea audire velitis, de quibus judicandum est. (ιγ΄.) Videtis hinc, me eo nomine accusari, quod adolescentes eloquentiæ præceptis corrumpam, eosque in judiciis vel contra jus vincere edoceam. Cujus criminis accusans me adversarius et supra omnes omnino causidicos oratoresque extollens, et auditorum invidiam et vestram mihi iram movere cupit. (ιδ΄.) At eum alia prorsus mentitum esse, alia immodice exaggerasse, facile me ostensurum esse confido, dummodo judicium vestrum tamdiu retinere velitis, quam defensionem audiveritis. (ιε΄.) Atqui neminem civium neque eloquentia mea neque scriptis unquam læsum esse, hoc ipsum testimonio est, quod, etsi quivis antea tacuisset, hanc tamen occasionem ad ulciscendum non dimisisset, ubi iste me, quem ne verbis quidem læsi, accusavit. Sed neque nunc, neque antea tale quidquam mihi evenit, ita ut, si verum esset, quod adversarius obtinet, me esse in orationibus noxiis versatissimum, non tam pœnam quam laudem mererer, utpote qui ingenio moderate semper fuerim usus. (ιϛ΄.) Me vero nequaquam tales orationes conscripsisse, e quotidianæ vitæ meæ consuetudine cognoscere potestis. Nullus me unquam in istis locis vidit, quæ frequentare necesse fuisset, si e vestris contractibus victitassem. Deinde opes, de quibus iste dixit, ab externis potius quam a vobis comparavi, discipulique mei non ut istorum illi in angustiis versantur, sed Græcorum opulentissimi et otiosissimi sunt. Quis credat, Nicoclem, Salaminiorum regem, mihi idcirco munera dedisse, ut causas agere disceret? Causidicorum denique nullus est, cujus fidei discipuli committerentur; ego vero, ut accusator ait, plures habui, quam omnes rhetores. (ιζ΄.) Quam diversa fuerit vita mea ab illorum, qui in judiciis versantur, ita vobis optime demonstrasse puto, si earum rerum, de quibus accusator dixit, nullos mihi discipulos fuisse, neque me egregium orationum forensium artificem exstitisse ostendero; ita enim cupide vos audituros esse arbitror, quibusnam aliis orationibus conficiendis tantam mihi gloriam comparaverim, quarum deinde specimina vobis proponentur. Tanquam igitur vera, etsi nocitura mihi, nullo tamen modo dissimulanda, hæc accipite. (ιη΄.) Inter multa orationum genera, numero, poematum generibus haud cedentia, unum est illud, quod Græciæ rerumque publicarum statum tractat, conventibus publicis maxime illud accommodatum, et poematibus propius accedens; quo multi non minus delectantur, quam poematibus, quodque tanquam utilius, celebrius, difficilius ac nobilius addiscere cupientes disciplinæ se tradunt, ex quo ego amplam et gratiam et celebritatem mihi peperi. (ιθ΄.) Atque hæc de mea sive facultate, sive eloquentia, sive exercitatione dicta sint. Quod vero ad me ipsum attinet, ego severius atque audacius etiam nunc loquar; provoco enim vos, ut, non modo, si noxias orationes scribam, nullam a vobis veniam impetrem, sed, nisi tales elaboro, quales præter me nullus, gravissima supplicia subeam. (κ΄.) Ne vero ambigui sitis, an verum loquar, id, quod in factis judicandis non licet, orationes ipsas non describam vobis, sed ante oculos ponam, non illas quidem totas, sed earum particulas; ut inde et mores meos et reliquas omnes orationes dijudicare possitis. In quibus recitandis ne ægre feratis, rogo, me eodem modo illas repetere, quo scriptæ sunt, quum omnis mutatio consilio esset contraria. Sed ipsi recitationi pauca præmittere liceat, quæ ad meliorem cujusque intelligentiam faciant. (κα΄.) Prima, quæ ostendetur, de Græcis inter se reconciliandis et de bello Barbaris inferendo scripta est, cum Lacedæmoniis de principatu contendens, et rempublicam nostram omnium bonorum Græciæ causam fuisse, demonstrans, non tantum in bello, verum etiam in pace. Ne vero prorsus deficiam, quum mihi multa dicenda restent, alius recitet. (E PANEGYRICO.) At non tantum in pace, verum

τὰς αἰτίας, δι᾽ ἃς οὕτως ἀνόμοιον αὐτὸν ὄντα τοῖς ἄλλοις γράφειν προειλόμην· μὴ γὰρ τούτων δηλωθεισῶν πολλοῖς b ἂν ἴσως ἄτοπος εἶναι δόξειεν.

etiam in bello Atheniensium beneficia laudari merentur, quum pro patria aliorumque libertate multa magnaque et splendida pericula subierunt, imbecillioribusque opitulari, quam potentioribus injuriarum adjutores esse maluerunt. Quem promptum eorum ad opem ferendam animum ac potentiam, supplices, antiquissimis jam temporibus, Athenas, tanquam ad communem misericordiæ aram confugientes, satis declarant. Ut leviora omittam, Adrastus, Argivorum rex, adversus Thebanos, qui corpora ad Cadmeam cæsorum sepelienda reddere recusaverant, et Heraclidæ adversus Eurystheum opem urbis nostræ implorarunt, tanto successu, ut Atheniensium auxilio adjuti alteros cadavera reddere cogerent et alterius ferociam prorsus compescerent. Adrastus, compos voti factus, Thebas reliquit, et Eurystheus, qui Herculem, Jove natum divinoque robore præditum, partim imperiis, partim injuriis, per totam vitam vexaverat, ubi nos lacessiverat, captus ab Heraclidis contumeliosa morte periit; quum vero Heraclidæ Spartam postea conderent ejusque reges fierent, omnis posterioris Lacedæmoniorum felicitatis, Atheniensium beneficio, auctores fuerunt. Quodsi vero antiquissimis illis temporibus civitas nostra Thebanos imperata facere coegit, Lacedæmonios servavit, Argivos vicit, atque hi tres populi potentissimi omnium Græcorum fuerunt, nostros majores omnibus ab initio superiores fuisse liquet. Atque idem fere de Barbaris dicere licet, quorum antiquissimos ac potentissimos civitas nostra vicit. Thracum et Amazonum incursiones, qui, Atheniensibus in potestatem redactis, omnes omnino Græcos subegisse opinabantur, tanto successu a majoribus nostris repulsæ sunt, ut alteri sedes suas Græcis permittere cogerentur, alterarum nulla clade superstes esset. In bello autem contra Darium et Xerxem gesto et virtus et opes majorum nostrorum tam insignes fuere, ut præmio fortitudinis ab initio statim digni haberentur, et paullo post, omnium consensu, maris imperium obtinerent, non recusantibus Lacedæmoniis, de quorum et Atheniensium civitate paullo prolixius disserere conabor, etsi plures iique eloquentissimi cives easdem res jam olim occuparunt. Atque hoc loco ii, qui ante hoc bellum in utraque civitate rempublicam administrarunt, propter egregia instituta moresque, quibus populum ad virtutem, in Persico bello probatam, præpararunt, silentio non sunt prætereundi. Quemadmodum vero erga se, eodem modo et erga reliquas civitates affecti erant, quas beneficiis conciliare sibi, quam vi subigere, satius duxerunt. His igitur moribus posteri eorum imbuti et aucti, tales sese in bello Persico præstiterunt, ut, viribus totius totius Asiæ perbrevi tempore fractis, omnique laude superiores facti, neque poetarum neque oratorum quisquam eos digne satis extollere potuerit. Fuit quidem semper inter Athenienses Lacedæmoniosque æmulatio quædam ac honoris contentio; sed tum de salute Græcorum, non de servitute, certarunt, quod utique imprimis celeritate, qua primam Persarum in Græciam irruptionem represserunt, ubi alteri alteris priores esse voluerunt, affatim satis manifestarunt. Quæ utriusque civitatis æmulatio etiam palam fit ex eo, quod Athenienses in secunda Persarum in Græciam expeditione, cui Xerxes ipse præfuit, cum paucis navibus suis, veluti soli cum Barbaris confligere cuperent, classi illorum ad Artemisium, Lacedæmonii autem, paucis adjuti sociis, Persarum pedestribus copiis innumerabilibus in Thermopylis occurrerunt. Verum enimvero varia utrique fortuna usi sunt. Lacedæmonii in Thermopylis ab hostibus circumventi perierunt; Athenienses vero, victis ad Artemisium Barbaris, ubi Thermopylas expugnatas audiverunt, domum reversi omnibusque sociis destituti, proprio Marte immensam hostium multitudinem terra marique repellere conati sunt. Muneribus Persarum, si bello desisterent, generoso animo repudiatis, nec Græcis, a quibus turpiter destituti erant, irati, solos se, tanquam Græciæ principes, pro patria mori decere existimarunt, et, urbe hostibus ad diripiendum et diruendum relicta, soli naves conscenderunt. Victis vero hac classe ad Salaminem Barbaris, Athenienses, qui plurimas ad hoc prœlium naves contulerant, salutis Græcorum auctores putandi sunt. Qui igitur in superioribus bellis maximam gloriam deportarunt, qui privata sæpius pro communi salute pericula subierunt, qui in communibus prœliis fortitudinis præmia acceperunt, qui pro salute Græcorum urbem suam reliquerunt, denique qui priscis temporibus plurimas urbes condiderunt, easque maximis periculis liberarunt, nonne æquum est, eos in bello contra Barbaros suscepto hegemoniam habere? (κβ΄.) Reputetis igitur vobiscum, an orationibus meis juvenum animos corrumpere, et non potius ad virtutem ducere, præmioque quam pœna dignior esse videar, qui urbem nostram majoresque nostros ita extulerim, ut neque antea quisquam aliquid dixisse sibi videatur, neque nunc dicere audeat. (κγ΄.) At nihilominus tamen invidi quidam obtrectatores præferendas esse dicent illas orationes, quæ non tam superiora facta prædicent, quam præsentia peccata castigent. (κδ΄.) Cui objectioni ut occurram, ejus orationis vobis partem aliquam proponam, in qua, ubi bellum cum sociis finiendum esse demonstravi, imperium Græcorum tanquam civitati inutile reprehendo, idque exemplis roboro. Postquam de his disserui et deploravi Græciæ calamitates, et cives admonui, ut tantis malis remedium invenire studeant, in fine ipsos ad colendam justitiam adhortor, et errata vitupero, et de futuris do consilium. Hanc igitur partem recita: Ex Oratione de Pace. At vero non solum pax facienda est, sed deliberandum etiam, qua ratione illam conservemus, nec tantum dilationem, sed præsentium malorum liberationem inveniamus; quod fieri nullo modo potest, nisi persuasum vobis fuerit, quietem esse sollicitudini præferendam, improbitati justitiam, suarum rerum curam cupiditati alienarum; de quibus rebus oratorum nullus apud vos verba adhuc facere conatus est. Omnes quidem homines commodum suum spectant, sed viam nescientes, diversas rationes ineunt. Ita nos quoque Græcorum imperium expetentes, dum a recta via aberramus, nil nisi inimicitias, bella et sumptus nobis paramus. Qui justitiam probatam quidem, sed inutilem, vel justos etiam miseriores habent injustis, in magno isti errore versantur. Sola virtus ejusque pars justitia est, quæ, etsi non semper, plerumque tamen, non in præsentia tantum, sed etiam in omne ævum felices nos reddit. Utinam vero æque facile sit, virtutem laudibus extollere, atque auditores ad colendam eum ducere, corruptos nempe ab hominibus, qui nihil aliud quam decipere possunt, quique, quando largitionibus corrupti, bellum aliquibus inferre volunt, majores esse imitandos dicere audent, etc. Quos lubenter interrogarem, utros majorum nobis ad imitandum commendent, utrum eos, qui tempore belli Persici fuerunt, an eos, qui ante bellum Decelicum rempublicam gesserunt. Loquar an taceam, dubito. Quanquam autem gravius irascimini iis, qui delicta vestra vituperant, quam malorum vestrorum auctoribus, tamen quum ægrotis animis nullum aliud remedium sit, quam libere reprehendens oratio, meus me patriæ amor cogit, ut loquar ac vituperem. Laudamus majores, iisque contraria facimus; illi enim contra Barbaros pugnarunt, Græcis libertatem donarunt, pro Græcorum salute urbem suam reliquerunt, nos vero cum Græcis adversus Græcos pugnamus, Græcos servitute opprimimus, ne pro amplificando quidem dominatu nostro dimicare volumus, ipsi indigentes rebus ad victum necessariis, peregrinum militem eumque omni flagitiorum genere corruptissimum alere conamur, conductitios milites gravi armatura dignamur, et cives remigare cogimus. Verum non militiæ solum, sed etiam domi deterrime ac perturbatissime res nostras administramus, civitatem, qua gloriamur, cuivis impertientes, leges, quarum plurimas ferimus, ubivis negligentes, belli concitatores tanquam democratiæ fautores æstimantes, sententias in concione semper mutantes, pessimos consultores adhibentes, improbissimos civium fidelissimos reipublicæ custodes existimantes, eos denique, a quibus nemo vel de privatis vel de publicis rebus consilium peteret, summa potestate instructos emittentes. — Res vero civitatis emendabimus, primum, si desierimus calumniatores pro popularibus et honestos viros pro oligarchicis habere; deinde, si socios vobis beneficiis adjungatis, tum præter pietatem erga deos nihil prius habeatis, quam apud Græcos bene audire. Quodsi his accesserit, ut exercitatione et apparatu bellicosi, revera pacis et justitiæ studiosi sitis, non tantum civitatem vestram, verum etiam omnes omnino Græcos felices reddetis. Potentiores enim Græciæ civitates, quibus inferiorem aliquam lædendi animus erit, ubi paratam viderint nostram læsis opitulari, abstinebunt injuriis, aut omnes, qui in angustiis erunt, ad nos confugient. Hinc neque amici nobis, neque opes et potentia, neque denique gloria deerunt, si in aliorum insania primi nos ad sanam mentem reversi, recuperata majorum laude, libertatis potius vindices quam Græciæ pestis fuerimus appellati. Totius autem rei caput est, si maledicta, quibus nunc petimur, exstinguere et a bellis temere susceptis cessare, principatumque in omne tempus tenere cupimus,

β΄. Ἐγὼ γὰρ, εἰδὼς ἐνίους τῶν σοφιστῶν βλασφημοῦντας περὶ τῆς ἐμῆς διατριβῆς, καὶ λέγοντας ὡς ἔστι περὶ

δικογραφίαν, καὶ παραπλήσιον ποιοῦντας ὥσπερ ἂν εἴ τις
Φειδίαν τὸν τὸ τῆς Ἀθηνᾶς ἕδος ἐργασάμενον τολμῴη
καλεῖν κοροπλάθον, ἢ [1] Ζεῦξιν καὶ Παῤῥάσιον τὴν αὐτὴν
ἔχειν φαίη [2] τέχνην τοῖς τὰ πινάκια γράφουσιν, ὅμως οὐδὲ
πώποτε τὴν μικρολογίαν ταύτην ἠμυνάμην αὐτῶν, ἡγού-
μενος τὰς μὲν ἐκείνων φλυαρίας οὐδεμίαν δύναμιν [3] ἔχειν, c
αὐτὸς δὲ πᾶσι τοῦτο πεποιηκέναι φανερὸν, ὅτι προῄρημαι
καὶ λέγειν καὶ γράφειν οὐ περὶ τῶν ἰδίων συμβολαίων, ἀλλ᾽
ὑπὲρ τηλικούτων τὸ μέγεθος καὶ τοιούτων πραγμάτων,
ὑπὲρ ὧν οὐδεὶς ἂν ἄλλος ἐπιχειρήσειε, πλὴν τῶν ἐμοὶ πε-
πλησιακότων ἢ τῶν τούτους μιμεῖσθαι βουλομένων. μέχρι d

[1] Ζεύξιδα A. C. L. [2] τέχνην φαίη A. C. L. [3] ἔχειν δύναμιν A. C. L.

ut principatus noster non tyrannico imperio, sed Lacedæmoniorum regum illi similis sit, qui suos servare, non opprimere solent, indeque apud cives suos in maximo honore et amore sunt. Juniores vero et per ætatem alacriores in fine moneo, ut ea dicant et scribant, quibus maximas civitates aliis mala inferre solitas ad virtutem et justitiam adhortentur, cogitantes, a communi Græcorum salute suam quoque ipsorum prosperam fortunam pendere. (κε΄.) Verum ut clarius etiam fiat vobis, omnes meas orationes ad virtutem et justitiam tendere, ex tertia etiam, de regis officio ad Nicoclem scripta, pauca quædam recitato. Singulis separatisque præceptis, e quibus ista oratio constat, et quo ab aliis differt, tum ingenio illius prodesse, tum meos ipsius mores ostendere volui. Populi causam agens, ipsam regni administrationem, quantum in me fuit, quam lenissimam efficere operam dedi, et libere quidem, sicuti Atheniensem civem decet. (κϛ΄.) Postquam in procemio principes, ob minorem, quam quæ hominum privatorum esse solet, animi culturam, reprehendi, Nicoclem moneo, ut, spretis voluptatibus, animum rebus gerendis intendat, quum turpe sit, stultiores prudentioribus imperare. * * * (κζ΄.) Vereor quidem, ne mea hæc dicendi intemperantia vobis molestiam afferat, ideoque plura, quæ dicenda habeam, omitto, fieri tamen non potest, quin pauca adhuc vobiscum disseram. (κη΄.) Pungit me iste vester sapientiæ contemptus, calumniæque, ne dicam, admiratio. Aliter prorsus majores vestri temporibus Solonis. Illi sapientes summis honoribus, calumniatores, tanquam maximorum malorum auctores, gravissimis pœnis afficiebant, (κθ΄.) quos tantum abest ut imitemini, ut etiam illos tanquam civium accusatores et legislatores adhibeatis. In causa sunt majores ii, qui tempore auctæ et amplificatæ reipublicæ vixerunt. Isti viris præstantibus et rempublicam amplificantibus ob potentiam invidentes, homines improbos audaciæque plenos summæ rerum præfecerunt, quorum opera in maxima mala civitas conjecta est, ita ut status popularis bis solveretur, mœnibusque dirutis parum abesset, quin urbs everteretur. (λ΄.) At sentio, tempus præterlapsum esse meque in longos et accusationis plenos sermones incidisse; hinc omissis reliquis, si pauca adjecero, finem orandi faciam. (λα΄.) Equidem nullam rem mihi præsidio ac saluti esse volo, præter scriptas a me et modo recitatas orationes, in quibus tum de majoribus nostris, tum de diis ita juste et sancte locutus sum, ut quidquid de me statueritis, e deorum voluntate tanquam optimum mihi eventurum esse confidam. Lang. Scripta est hæc oratio anno ante Christum 355. et Isocratis ætatis 82. Auger.

ΠΕΡΙ ΑΝΤΙΔΟΣΕΩΣ] Vid. F. A. Wolfii Proleg. ad Demosth. or. adv. Lept. p. 384. sq. ed. nostr.

Ἀγῶνας] Scil. δικανικούς. Lang.

Πρὸς τὰς ἐπιδείξεις] *ad ostentationem ingenii in conventibus.* Idem.

Ὡς ἔστι] Np. ἡ ἐμὴ διατριβή. Auger.

Ἕδος] I. e. ἄγαλμα. Lang.

Κοροπλάθον] Eos vocabant κοροπλάθους, inquit Harpocration, qui e luto aut cera aut alia hujusmodi materia puellulas aut puellulos fingebant. Auger.

Τοῖς τὰ πινάκια γραφ.] Τοῖς εὐτελέσι τῶν ζωγράφων δηλονότι. Cor.

Τὴν μικρολογίαν] *malignam comparationem rerum magnarum cum parvis.* Lang.

Τούτους] *hos*, i. e. me: nam, dum imitantur meos discipulos, me imitantur. Auger.

Μέχρι — πόῤῥω τῆς ἡλικίας] *ad maximam*

μὲν οὖν πόῤῥω τῆς ἡλικίας ᾠόμην καὶ διὰ τὴν προαίρεσιν
ταύτην καὶ διὰ τὴν ἄλλην ἀπραγμοσύνην ἐπιεικῶς ἔχειν πρὸς
ἅπαντας τοὺς ἰδιώτας· ἤδη δ᾽ ὑπογυίου μοι τῆς τοῦ βίου
τελευτῆς οὔσης, ἀντιδόσεως γενομένης περὶ τριηραρχίας καὶ
311 περὶ ταύτης ἀγῶνος [1] ἔγνων καὶ τούτων τινὰς [2] οὐχ οὕτω 311
πρός με διακειμένους ὥσπερ ἤλπιζον, ἀλλὰ τοὺς μὲν πολὺ
διεψευσμένους τῶν ἐμῶν ἐπιτηδευμάτων καὶ ῥέποντας ἐπὶ τὸ
πείθεσθαι τοῖς ἀνεπιτήδειόν τι λέγουσι, τοὺς δὲ σαφῶς μὲν
εἰδότας περὶ ἃ τυγχάνω διατρίβων, φθονοῦντας δὲ καὶ ταὐ-
τὸν πεπονθότας τοῖς σοφισταῖς καὶ χαίροντας ἐπὶ τοῖς
ψευδῆ περὶ ἐμοῦ δόξαν ἔχουσιν. ἐδήλωσαν δ᾽ οὕτω διακεί-
b μενοι· τοῦ γὰρ ἀντιδίκου περὶ μὲν ὧν ἡ κρίσις ἦν οὐδὲν
[3] λέγοντος δίκαιον, διαβάλλοντος δὲ [4] τὴν τῶν λόγων τῶν
ἐμῶν [5] δύναμιν, καὶ καταλαζονευομένου περί τε τοῦ πλού-
του καὶ τοῦ πλήθους τῶν μαθητῶν, ἔγνωσαν ἐμὴν εἶναι τὴν
λειτουργίαν. τὴν μὲν οὖν δαπάνην οὕτως ἠνέγκαμεν, ὥσπερ
προσήκει τοὺς μήτε λίαν ὑπὸ τῶν τοιούτων ἐκταραττομένους
μήτε παντάπασιν ἀσώτως μηδ᾽ ὀλιγώρως πρὸς χρήματα
διακειμένους.

c γ΄. Ἠισθημένος δ᾽, ὥσπερ εἶπον, πλείους ὄντας ὧν ᾠόμην
τοὺς οὐκ ὀρθῶς περὶ ἐμοῦ γιγνώσκοντας, ἐνεθυμούμην [6] πῶς
ἂν δηλώσαιμι καὶ τούτοις καὶ τοῖς ἐπιγιγνομένοις καὶ τὸν
τρόπον ὃν ἔχω καὶ τὸν βίον ὃν ζῶ καὶ τὴν παιδείαν περὶ
ἣν διατρίβω, καὶ [7] μὴ περιίδοιμι περὶ τῶν τοιούτων ἄκριτον
ἐμαυτὸν ὄντα, μηδ᾽ ἐπὶ τοῖς βλασφημεῖν εἰθισμένοις ὥσπερ
d νῦν γενόμενον. σκοπούμενος οὖν εὕρισκον οὐδαμῶς ἂν ἄλλως

[1] ἔγνων om. A. C. L. [2] ἔγνων οὐχ A. C. L. [3] ἀντιλέγοντος A. C. L.
[4] τὴν om. A. C. L. [5] τὴν δύναμιν A. C. L. [6] μὲν πῶς A. L. [7] μήτε A. L.

ætatis partem progressus. Lang.

Διὰ τὴν προαίρεσιν ταύτην] Διὰ τὸν βίον ὃν προῄρημαι ζῆν. Cor.

Πρὸς ἅπαντας τοὺς ἰδιώτας] *me æquum esse omnibus, injuriam facere nemini.* At sensus postulat, ut Wolf. recte observavit, ἐπιεικῶς ἔχειν πρὸς ἐμὲ ἅπαντας τ. ἰδ., vulgatam pro hypallage habens. Atque ita legere suadet Retberg., qui ἰδιώτας insuper mutat in εἰδότας, quod ego factum nollem; quum ἰδιώτας, ut ex opposito σοφιστὰς apparet, omnes significet h. l. qui sophistæ non sunt, et non solum εἰδότας, sed etiam διεψευσμένους, complectatur. Lang. Ὁ νοῦς· Ὠόμην μετρίως φέρεσθαι παρὰ τοῖς ἰδιώταις, τουτέστι, μήτε θαυμάζεσθαι ἄγαν μήτε μὴν φθονεῖσθαι ὑπ᾽ αὐτῶν. Cor.

Ἀγῶνος] Sub. γενομένου. Wolf. Auger. At ex additamento συγγενῶν post ἀγῶνος ego legendum potius duco: ἀγῶνος συγγενομένου. *et insuper judicio hac de re conflato.* Lang.

Καὶ τούτων] Scil. ἰδιωτῶν. Auger.

Λέγουσι] Np. περὶ ἐμοῦ. Idem.

Καταλαζονευομένου] Καταψευδομένου, πολὺ μείζω τοῦ προσήκοντος πλοῦτον καὶ πολὺ πλείους ὧν ἔχω μαθητὰς εἶναί μοι λέγοντος. Cor.

Ἔγνωσαν] Ἔκριναν οἱ δικασταί. Idem.

τοῦτο [1] διαπραξάμενος, πλὴν εἰ γραφείη λόγος ὥσπερ εἰκὼν
τῆς ἐμῆς διανοίας καὶ τῶν ἄλλων τῶν ἐμοὶ βεβιωμένων· διὰ
τούτου γὰρ ἤλπιζον καὶ τὰ περὶ ἐμὲ [2] μάλιστα γνωσθή-
σεσθαι, [3] καὶ τὸν αὐτὸν τοῦτον μνημεῖόν μου καταλειφθήσε-
σθαι πολὺ κάλλιον [4] τῶν χαλκῶν ἀναθημάτων.

δ΄. Εἰ μὲν οὖν ἐπαινεῖν [5] ἐμαυτὸν ἐπιχειροίην, ἑώρων οὔτε
περιλαβεῖν ἅπαντα περὶ ὧν διελθεῖν προῃρούμην οἷός τε
γενησόμενος, οὔτ' ἐπιχαρίτως οὐδ' ἀνεπιφθόνως εἰπεῖν περὶ e
αὐτῶν [6] δυνησόμενος· εἰ δὲ ὑποθείμην ἀγῶνα [7] μὲν καὶ κίν-
δυνόν τινα περὶ ἐμὲ γιγνόμενον, συκοφάντην δ' ὄντα τὸν γε-
γραμμένον καὶ τὸν [8] πράγματά μοι παρέχοντα, [9] κἀκεῖνον
μὲν ταῖς διαβολαῖς χρώμενον ταῖς ἐπὶ τῆς ἀντιδόσεως ῥηθεί-
σαις, ἐμαυτὸν δ' ἐν ἀπολογίας σχήματι τοὺς λόγους [10] ποι-
312 ούμενον, οὕτως ἂν [11] ἐκγενέσθαι μοι μάλιστα διαλεχθῆναι 312
περὶ ἁπάντων ὧν τυγχάνω βουλόμενος.

έ. Ταῦτα δὲ διανοηθεὶς ἔγραφον τὸν λόγον τοῦτον, οὐκ
ἀκμάζων, ἀλλ' ἔτη γεγονὼς δύο καὶ ὀγδοήκοντα. διόπερ
χρὴ συγγνώμην ἔχειν, ἢν μαλακώτερος ὢν φαίνηται τῶν
[12] παρ' ἐμοῦ πρότερον ἐκδεδομένων. καὶ γὰρ οὐδὲ ῥᾴδιος ἦν
οὐδ' ἁπλοῦς, ἀλλὰ πολλὴν ἔχων πραγματείαν. ἔστι γὰρ
τῶν γεγραμμένων ἔνια μὲν ἐν δικαστηρίῳ πρέποντα ῥηθῆναι,
τὰ δὲ πρὸς μὲν τοὺς τοιούτους ἀγῶνας οὐχ ἁρμόττοντα, b
περὶ δὲ φιλοσοφίας πεπαῤῥησιασμένα καὶ δεδηλωκότα τὴν
δύναμιν αὐτῆς· ἔστι δέ τι καὶ τοιοῦτον, ὃ τῶν νεωτέρων τοῖς
ἐπὶ τὰ μαθήματα καὶ τὴν παιδείαν ὁρμῶσιν ἀκούσασιν ἂν
συνενέγκοι, πολλὰ δὲ καὶ τῶν ὑπ' ἐμοῦ πάλαι γεγραμμέ-
νων ἐγκαταμεμιγμένα τοῖς νῦν λεγομένοις οὐκ ἀλόγως οὐδ'
ἀκαίρως, ἀλλὰ προσηκόντως τοῖς ὑποκειμένοις. τοσοῦτον
οὖν μῆκος λόγου συνιδεῖν, καὶ τοσαύτας ἰδέας καὶ τοσοῦτον c
ἀλλήλων ἀφεστώσας συναρμόσαι [13] καὶ συναγαγεῖν, καὶ τὰς

[1] διαπραξόμενος L. [2] μάλιστα om. A. C. L.
[3] καὶ τὸν - - - καταλειφθήσεσθαι om. A. C. L. [4] ἢ διὰ τῶν A. C. L.
[5] ἐμαυτὸν ἐπαινεῖν ἐγχειροίην A. C. L. [6] δυνησόμενος περὶ αὐτῶν A. L.
[7] μέν τινα καὶ κίνδυνον περὶ A. C. L. [8] τὰ πράγματα A. C. L. [9] καὶ ἐκεῖνον A. C. L.
[10] ποιούμενον τοὺς λόγους A. L. [11] ἐγγενέσθαι A. C. L. [12] ὑπ' A. C. L.
[13] καὶ συναγαγεῖν om. A. C. L.

Οὐδ' ἀνεπιφθόνως] Γραπτέον· οὔτ' ἀνεπιφθ. Idem.

Τὸν γεγραμμένον] Τὸν τὴν γραφὴν ἐπενεγκόντα μοι, τὸν εἰς ἀντίδοσίν με προκαλεσάμενον. Idem.

Ἐκγενέσθαι] Scil. ἑώρων.

Τοῖς ὑποκειμένοις] *subjecto argumento.* Auger.

ἐπιφερομένας οἰκειῶσαι ταῖς προειρημέναις, καὶ πάσας
ποιῆσαι σφίσιν αὐταῖς ὁμολογουμένας, οὐ πάνυ μικρὸν ἦν
ἔργον. ὅμως δ' οὐκ ἀπέστην, καίπερ τηλικοῦτος ὤν, πρὶν
αὐτὸν ἀπετέλεσα μετὰ πολλῆς μὲν ἀληθείας εἰρημένον,
τὰ δ' ἄλλα τοιοῦτον οἷος ἂν εἶναι δόξῃ τοῖς ἀκροωμένοις.

ς΄. Χρὴ δὲ [1] τοὺς διεξιόντας αὐτὸν πρῶτον μὲν ὡς ὄντος
d μικτοῦ τοῦ λόγου καὶ πρὸς ἁπάσας τὰς ὑποθέσεις ταύτας
γεγραμμένου ποιεῖσθαι τὴν ἀκρόασιν, ἔπειτα προσέχειν τὸν
νοῦν ἔτι μᾶλλον τοῖς λέγεσθαι μέλλουσιν ἢ τοῖς ἤδη προει-
ρημένοις, πρὸς δὲ τούτοις μὴ ζητεῖν εὐθὺς ἐπελθόντας ὅλον
αὐτὸν διελθεῖν, ἀλλὰ τοσοῦτον μέρος ὅσον μὴ [2] λυπήσει
τοὺς παρόντας. [3] ἐὰν γὰρ ἐμμείνητε τούτοις, μᾶλλον δυνή-
σεσθε κατιδεῖν εἴ τι τυγχάνομεν λέγοντες ἄξιον ἡμῶν
αὐτῶν.

e ζ΄. Ἃ μὲν οὖν ἀναγκαῖον ἦν προειπεῖν, ταῦτ' ἐστίν· ἤδη
δ' ἀναγιγνώσκετε τὴν ἀπολογίαν τὴν προσποιουμένην μὲν
περὶ κρίσεως γεγράφθαι, βουλομένην δὲ περὶ ἐμοῦ δηλῶσαι
τὴν ἀλήθειαν, καὶ τοὺς μὲν ἀγνοοῦντας εἰδέναι ποιῆσαι, τοὺς 313
313 δὲ φθονοῦντας ἔτι μᾶλλον ὑπὸ τῆς νόσου ταύτης λυπεῖσθαι·
μείζω γὰρ δίκην οὐκ ἂν δυναίμην λαβεῖν παρ' αὐτῶν.

ή. Πάντων [4] ἡγοῦμαι πονηροτάτους εἶναι καὶ μεγίστης
ζημίας ἀξίους, οἵτινες, οἷς αὐτοὶ τυγχάνουσιν ὄντες ἔνοχοι,
ταῦτα τῶν ἄλλων τολμῶσι κατηγορεῖν, ὅπερ Λυσίμαχος
πεποίηκεν. οὗτος γὰρ αὐτὸς συγγεγραμμένα λέγων περὶ
τῶν ἐμῶν συγγραμμάτων πλείω πεποίηται λόγον ἢ περὶ
τῶν ἄλλων ἁπάντων, ὅμοιον ἐργαζόμενος ὥσπερ ἂν εἴ τις
b ἱεροσυλίας ἕτερον διώκων αὐτὸς τὰ τῶν θεῶν ἐν [5] τοῖν χεροῖν
ἔχων φανείη. πρὸ πολλοῦ δ' ἂν ἐποιησάμην οὕτως αὐτὸν
νομίζειν εἶναί με δεινὸν, ὥσπερ ἐν ὑμῖν εἴρηκεν· οὐ γὰρ ἄν
ποτέ μοι πράγματα [6] ποιεῖν ἐπεχείρησε. νῦν δὲ λέγει μὲν

[1] καὶ τοὺς A. C. L. [2] λυπήσῃ A. L. [3] ἢν A. C. L.
[4] δ' ἡγοῦμαι A. C. L. [5] ταῖν A. C. L. [6] παρέχειν A. C. L.

Πρὶν αὐτὸν] Np. τὸν λόγον. Lang.

Ποιεῖσθαι τὴν ἀκρόασιν] Vulgo *audire, auscultare*; hic significat *sibi facere auditionem, facere ut se alii audiant:* nam hic agitur de iis qui legunt orationem coram aliis. τοῦ λόγου, quod præcedit, regitur a τὴν ἀκρόασιν. Itaque commentando interpretare: *facere ut, se recitantibus, alii audiant orationem, tanquam etc.* Auger. Recte, ut e seqq. elucet. Lang.

Αὐτὸς συγγεγραμμένα λέγων] *quum ipse scripta recitet*, quibus id ipsum exprobrari potest, quo iste mea scripta suspecta reddere conatur. Lang.

Διώκων] *reum agens.* Idem.

Δεινὸν] H. l. *eloquentem.* Idem.

ὡς ἐγὼ τοὺς ἥττους λόγους κρείττους δύναμαι ποιεῖν,
τοσοῦτον δέ μου καταπεφρόνηκεν, ὥστ' αὐτὸς ψευδόμενος
ἐμοῦ τἀληθῆ λέγοντος ἐλπίζει ῥᾳδίως ἐπικρατήσειν. οὕτω
δέ μοι δυσκόλως ἅπαντα συμβέβηκεν, ὥσθ' οἱ μὲν ἄλλοι c
τοῖς λόγοις διαλύονται τὰς διαβολὰς, ἐμοῦ δὲ Λυσίμαχος
αὐτοὺς τοὺς λόγους μάλιστα διαβέβληκεν, ἵν', ἢν μὲν ἱκα-
νῶς δόξω λέγειν, ἔνοχος ὢν [1]φανῶ τοῖς ὑπὸ τούτου περὶ
τῆς δεινότητος τῆς ἐμῆς προειρημένοις, ἢν δ' ἐνδεέστερον
τύχω διαλεχθεὶς ὧν οὗτος ὑμᾶς προσδοκᾷν πεποίηκε, τὰς
πράξεις [2]ἡγῆσθέ μου χείρους εἶναι. δέομαι οὖν ὑμῶν μήτε
πιστεύειν [3]πω μήτ' ἀπιστεῖν τοῖς εἰρημένοις, πρὶν ἂν διὰ d
τέλους ἀκούσητε καὶ τὰ παρ' ἡμῶν, ἐνθυμουμένους ὅτι
οὐδὲν ἂν ἔδει δίδοσθαι τοῖς φεύγουσιν ἀπολογίαν, εἴπερ
οἷόν τ' ἦν ἐκ τῶν τοῦ διώκοντος λόγων [4]ἐψηφίσθαι τὰ
δίκαια. νῦν δ', εἰ μὲν [5]εὖ τυγχάνει κατηγορηκὼς ἢ κακῶς,
οὐδεὶς ἂν τῶν παρόντων ἀγνοήσειεν· εἰ δ' ἀληθέσι κέχρη-
ται τοῖς λόγοις, οὐκέτι τοῦτο τοῖς κρίνουσι γνῶναι ῥᾴδιον ἐξ
ὧν ὁ πρότερος εἴρηκεν, ἀλλ' ἀγαπητὸν ἦν ἐξ ἀμφοτέρων
τῶν λόγων ἐκλαβεῖν δυνηθῶσι τὸ δίκαιον. e

θ'. Οὐ θαυμάζω δὲ τῶν πλείω χρόνον διατριβόντων ἐπὶ
314 ταῖς τῶν ἐξαπατώντων κατηγορίαις ἢ ταῖς ὑπὲρ αὐτῶν
ἀπολογίαις, οὐδὲ τῶν λεγόντων ὡς ἔστι μέγιστον κακὸν
διαβολή· τί γὰρ ἂν γένοιτο ταύτης κακουργότερον, ἢ ποιεῖ 314
τοὺς μὲν ψευδομένους εὐδοκιμεῖν, τοὺς δὲ μηδὲν [6]ἡμαρτηκό-
τας δοκεῖν ἀδικεῖν, τοὺς δὲ δικάζοντας ἐπιορκεῖν, ὅλως δὲ
τὴν μὲν ἀλήθειαν [7]ἀφανίζειν, ψευδῆ δὲ δόξαν παραστή-
σασα τοῖς ἀκούουσιν ὃν ἂν τύχῃ τῶν πολιτῶν ἀδίκως
ἀπόλλυσιν; ἃ φυλακτέον ἐστὶν, ὅπως μηδὲν ὑμῖν συμβή-
σεται τοιοῦτον, μηδ' ἃ τοῖς ἄλλοις ἂν [8]ἐπιτιμήσαιτε, τού-
τοις αὐτοὶ [9]φανήσεσθε περιπίπτοντες. οἶμαι δ' ὑμᾶς

[1] φαίνωμαι A. C. L. [2] ἡγήσησθέ A. C. L. [3] πώποτε A. C. L.
[4] ψηφίσασθαι A. C. L. [5] ἐντυγχάνει κατηγορικῶς καὶ κακοήθως A. L.
[6] ἠδικηκότας A. C. L. [7] ἀφανίζει A. C. L. [8] ἐπιτιμήσητε A. L.
[9] φανοῖσθε A. φαίνοισθε C. L.

Τοὺς ἥττους λόγους κρείττους] I. e. λέγοντα νικᾷν καὶ δίκαια καὶ ἄδικα, Idem.

Ὅτι οὐδὲν ἂν ἔδει] *supervacaneum fuisse.* Idem. Ἴσως· ὅτι οὐδ' ἂν ἔδει. Cor.

Ἀλλ' ἀγαπητὸν] *sed boni consulendum.* Lang.

Ἃ φυλακτέον] Vel ad ἃ subaudi διὰ, vel eo sensu accipe, quo Latini dicerent: *quod præcavendum est ne* —. Auger. I. e. δι' ἅ. Lang.

b οὐκ ἀγνοεῖν ὅτι τῇ πόλει πολλάκις οὕτως ἤδη μετεμέλησε
τῶν κρίσεων τῶν μετ' ὀργῆς καὶ μὴ μετ' ἐλέγχου γενο-
μένων, ὥστ' οὐ πολὺν χρόνον διαλιποῦσα παρὰ μὲν τῶν
ἐξαπατησάντων δίκην λαβεῖν ἐπεθύμησε, τοὺς δὲ δια-
βληθέντας ἡδέως ἂν εἶδεν ἄμεινον ἢ πρότερον πράττοντας.

ί. Ὧν χρὴ μεμνημένους μὴ προπετῶς πιστεύειν τοῖς
τῶν κατηγόρων λόγοις, μηδὲ μετὰ θορύβου καὶ χαλεπό-
τητος ἀκροᾶσθαι τῶν ἀπολογουμένων. καὶ γὰρ αἰσχρὸν
c ἐπὶ μὲν τῶν ἄλλων πραγμάτων ἐλεημονεστάτους ὁμολο-
γεῖσθαι καὶ πρᾳοτάτους ἁπάντων εἶναι τῶν Ἑλλήνων, ἐπὶ
δὲ τοῖς ἀγῶσι τοῖς ἐνθάδε γιγνομένοις τἀναντία τῇ δόξῃ
ταύτῃ φαίνεσθαι πράττοντας· καὶ παρ' ἑτέροις μὲν, ἐπειδὰν
περὶ ψυχῆς ἀνθρώπου δικάζωσι, μέρος [1]τι τῶν ψήφων ὑπο-
βάλλεσθαι τοῖς φεύγουσι, παρ' ὑμῖν δὲ μηδὲ τῶν ἴσων τυγ-
χάνειν τοὺς κινδυνεύοντας τοῖς συκοφαντοῦσιν, ἀλλ' ὀμνύναι
d μὲν καθ' ἕκαστον [2]τὸν ἐνιαυτὸν ἦ μὴν ὁμοίως [3]ἀκροάσεσθαι
τῶν κατηγορούντων καὶ τῶν ἀπολογουμένων, τοσοῦτον δὲ
τὸ μεταξὺ ποιεῖν, ὥστε τῶν μὲν αἰτιωμένων ὅ τι ἂν λέγωσιν
ἀποδέχεσθαι, τῶν δὲ τούτους ἐξελέγχειν πειρωμένων ἐνίοτε
μηδὲ τὴν φωνὴν ἀκούοντας ἀνέχεσθαι, καὶ νομίζειν μὲν ἀοι-
κήτους εἶναι ταύτας τῶν πόλεων ἐν αἷς ἄκριτοί τινες ἀπόλ-
λυνται τῶν πολιτῶν, ἀγνοεῖν δ' ὅτι τοῦτο ποιοῦσιν οἱ μὴ
e κοινὴν τὴν εὔνοιαν τοῖς ἀγωνιζομένοις παρέχοντες. ὃ δὲ
πάντων δεινότατον, ὅταν τις αὐτὸς μὲν κινδυνεύων [4]κατη- 315

[1] τι om. A. C. L. [2] [τὸν] C. [3] ἀκροᾶσθαι A. C. L.
[4] ἀξιοῖ κατηγορεῖν A. C. L.

Ἤδη μετεμέλησε τῶν κρίσεων] Socratis injustam damnationem alludere nostrum quid non videat? ad quam h. l. non tantum alludere, sed cujus ulciscendæ causa magna ex parte hanc causam finxisse videtur, ita ut hanc orationem Isocratis apologiam Socratis cum vindicta conjunctam jure vocare possis. Vid. Procem. §. ς'. Idem.

Ὑποβάλλεσθαι] *subjicere*, i. e. numerum calculorum absolventium affingere. Auger. contra de contrario vertit *condonari.* Idem. Τῶν λευκῶν, ἤγουν τῶν ἀπολυουσῶν, ψήφων τὸν ἀριθμὸν αὐξάνεσθαι, χάριν τοῦ φεύγοντος, λάθρα ὑποβαλλομένων ἑτέρων τοιούτων ψήφων. Cor.

Τὸ μεταξὺ ποιεῖν] *intervallum seu medium facere*, ita intelligendum est: Inter duo nimirum contraria, quorum alterum est, tum accusatores tum reos eadem attentione et animo audire, alterum, id non facere, tanquam medium (τὸ μεταξὺ) interjacet, accusatores approbare, reos ne loqui quidem sinere. Hinc τὸ μεταξὺ h. l. vertere possis *contrarium* (τοὐναντίον), præsertim quum additum sit τοσοῦτον. sed stricte si sumpseris, nostra explicatio retinenda erit. Wolf. explicuit hanc phrasin: τοσοῦτο ἀπέχειν τοῦ τοῦτο ποιεῖν. Auger.: 'tantum vero ab æquabilitate illa recedere.' sed neuter accurate illam intellexit. Lang.

Ἀκούοντας ἀνέχεσθαι] Ἀντὶ τοῦ, ἀκούειν ἀνέχεσθαι. Wolf.

Νομίζειν] Refer ad αἰσχρὸν quod præcessit. Auger.

γορῇ τῶν διαβαλλόντων, ἑτέρῳ δὲ δικάζων μὴ τὴν αὐτὴν
ἔχῃ γνώμην περὶ αὐτῶν. καίτοι χρὴ τοὺς νοῦν ἔχοντας τοι-
ούτους εἶναι κριτὰς τοῖς ἄλλοις, οἵωνπερ ἂν αὐτοὶ [1] τυγχά-
νειν ἀξιώσαιεν, λογιζομένους ὅτι διὰ τοὺς συκοφαντεῖν τολ- 315
μῶντας ἄδηλον ὅςτις εἰς κίνδυνον καταστὰς ἀναγκασθήσεται
λέγειν ἅπερ ἐγὼ νῦν πρὸς τοὺς μέλλοντας περὶ [2] ἐμαυτοῦ τὴν
ψῆφον διοίσειν.

ιά. Οὐ γὰρ δὴ τῷ γε κοσμίως ζῆν ἄξιον πιστεύειν ὡς
ἀδεῶς ἐξέσται τὴν πόλιν οἰκεῖν· οἱ γὰρ προῃρημένοι τῶν μὲν
ἰδίων ἀμελεῖν, τοῖς δ' ἀλλοτρίοις ἐπιβουλεύειν, οὐ τῶν μὲν
σωφρόνως πολιτευομένων ἀπέχονται, τοὺς δὲ κακόν τι δρῶν-
τας εἰς ὑμᾶς [3] εἰσάγουσιν, ἀλλ' ἐν τοῖς μηδὲν ἀδικοῦσιν ἐπι- b
δειξάμενοι τὰς αὐτῶν δυνάμεις παρὰ τῶν φανερῶς ἐξημαρ-
τηκότων πλεῖον λαμβάνουσιν ἀργύριον.

ιβ΄. Ἅπερ Λυσίμαχος διανοηθεὶς εἰς [4] τουτονὶ τὸν κίν-
δυνόν με κατέστησεν, ἡγούμενος τὸν ἀγῶνα τὸν πρὸς ἐμὲ
παρ' ἑτέρων αὐτῷ χρηματισμὸν [5] ποιήσειν, καὶ προσδοκῶν,
ἐὰν ἐμοῦ περιγένηται τοῖς λόγοις, ὃν φησι διδάσκαλον εἶναι
τῶν ἄλλων, ἀνυπόστατον τὴν αὑτοῦ δύναμιν ἅπασιν εἶναι
δόξειν. ἐλπίζει δὲ ῥᾳδίως [6] τοῦτο ποιήσειν· ὁρᾷ γὰρ ὑμᾶς μὲν c
λίαν ταχέως ἀποδεχομένους τὰς αἰτίας καὶ τὰς διαβολάς,
ἐμὲ δ' ὑπὲρ αὐτῶν οὐ δυνησόμενον ἀξίως τῆς δόξης ἀπολο-
γήσασθαι καὶ διὰ τὸ γῆρας καὶ διὰ τὴν ἀπειρίαν τῶν τοιού-
των ἀγώνων. οὕτω γὰρ βεβίωκα τὸν παρελθόντα χρόνον,
ὥςτε μηδένα μοι πώποτε [7] μήτ' ἐν ὀλιγαρχίᾳ [7] μήτ' ἐν δη-
μοκρατίᾳ μήθ' ὕβριν μήτ' ἀδικίαν ἐγκαλέσαι, μηδ' εἶναι
[8] μήτε διαιτητὴν μήτε δικαστὴν ὅςτις περὶ τῶν ἐμοὶ πεπρα- d
γμένων φανήσεται κριτὴς γεγενημένος· ἠπιστάμην γὰρ αὐτὸς
μὲν εἰς τοὺς ἄλλους μηδὲν ἐξαμαρτάνειν, ἀδικούμενος δὲ μὴ
μετὰ δικαστηρίου ποιεῖσθαι τὰς τιμωρίας, ἀλλ' ἐν τοῖς φί-
λοις τοῖς ἐκείνων διαλύεσθαι περὶ τῶν ἀμφισβητουμένων. ὧν

[1] τυχεῖν A. C. L. [2] αὑτοῦ A. C. L. [3] ἄγουσιν A. C. L.
[4] τοῦτον A. C. L. [5] ποιήσειν om. A. C. L. [6] τοῦτο ῥᾳδίως A. C. L.
[7] μηδ' A. L. [8] μήτε δικαστὴν μήτε διαιτητὴν A. C. L.

Περὶ αὐτῶν] Scil. τῶν διαβαλλόντων. Lang.

Ἡγούμενος καὶ ἀγῶνα — χρηματισμὸν] *hanc causam sibi lucrum existimans.* Hinc γενησόμενον, quod subaudiri vel addere jubet Auger., non opus est. Idem.

Διαιτητὴν] Διαιτητὴς arbiter est, qui, antequam res in judicium deduceretur, lites componere studebat ex æquo et bono. Vid. Harpocrat. in h. v. Idem.

οὐδέν μοι πλεῖον γέγονεν, ἀλλ' [1] ἀνεγκλητεὶ μέχρι ταυτησὶ
τῆς ἡλικίας βεβιωκὼς εἰς τὸν αὐτὸν καθέστηκα κίνδυνον, 316
e εἰς ὅνπερ ἂν εἰ πάντας ἐτύγχανον ἠδικηκώς. οὐ μὴν [2] παν-
τάπασιν ἀθυμῶ διὰ τὸ μέγεθος τοῦ τιμήματος, ἀλλ', ἐάν
περ ἐθελήσητε μετ' εὐνοίας ἀκροάσασθαι, πολλὰς ἐλπίδας
316 ἔχω τοὺς μὲν διεψευσμένους [3] τῶν ἐμῶν ἐπιτηδευμάτων καὶ
[4] πεπεισμένους ὑπὸ τῶν βουλομένων βλασφημεῖν ταχέως
μεταπεισθήσεσθαι [5] περὶ αὐτῶν, τοὺς δὲ τοιοῦτον εἶναί με
νομίζοντας οἷός περ εἰμὶ, βεβαιότερον ἔτι ταύτην ἕξειν τὴν
διάνοιαν. ἵνα δὲ μὴ λίαν ἐνοχλῶ πολλὰ πρὸ τοῦ πράγμα-
τος λέγων, ἀφέμενος τούτων, περὶ ὧν οἴσετε τὴν ψῆφον ἤδη
πειράσομαι διδάσκειν ὑμᾶς. καί μοι ἀνάγνωθι [6] τὴν γραφήν.

b ΓΡΑΦΗ.

ιγ΄. Ἐκ μὲν τοίνυν τῆς γραφῆς πειρᾶταί με διαβάλλειν
ὁ κατήγορος ὡς διαφθείρω τοὺς νεωτέρους λέγειν διδάσκων
καὶ παρὰ τὸ δίκαιον ἐν τοῖς ἀγῶσι πλεονεκτεῖν, ἐκ δὲ τῶν
ἄλλων λόγων ποιεῖ με τηλικοῦτον, ὅσος οὐδεὶς πώποτε γέ-
γονεν οὔτε τῶν περὶ τὰ δικαστήρια καλινδουμένων οὔτε τῶν
περὶ τὴν φιλοσοφίαν διατριψάντων· οὐ γὰρ μόνον [7] ἰδιώτας
c φησί [8] μου γεγενῆσθαι μαθητάς, ἀλλὰ καὶ ῥήτορας καὶ
στρατηγοὺς καὶ βασιλέας καὶ τυράννους, καὶ χρήματα παρ'
αὐτῶν παμπληθῆ τὰ μὲν εἰληφέναι τὰ δ' ἔτι καὶ νῦν λαμ-
βάνειν. τοῦτον δὲ τὸν τρόπον πεποίηται τὴν κατηγορίαν,
ἡγούμενος ἐκ μὲν ὧν καταλαζονεύεται περὶ ἐμοῦ καὶ τοῦ
πλούτου καὶ τοῦ πλήθους τῶν μαθητῶν φθόνον ἅπασι τοῖς
ἀκούουσιν ἐμποιήσειν, ἐκ δὲ τῆς περὶ τὰ δικαστήρια πρα-

[1] ἀνεγκλήτως A. C. L. [2] παντάπασίν γε A. C. L. [3] περὶ τῶν A. C. L.
[4] ῥέποντας ἐπὶ τὸ πείθεσθαι τοῖς ἀνεπιτήδειόν τι λέγουσι περὶ ἡμῶν, ταχέως A. C. L.
[5] περὶ αὐτῶν om. A. C. L. [6] τὴν γραφὴν ἀνάγνωθι A. C. L.
[7] ἰδιώτας μόνον A. C. L. [8] μοι γενέσθαι A. C. L.

Ὧν οὐδέν μοι πλεῖον γέγονεν] I. e. ἀλλ' οὐδὲν τούτων ὠφέλησέ με. Male ergo ad ὧν Auger. subaudit ἕνεκα. Idem. Ἐξ ὧν (ἐκ τῶν σωφρόνως μοι βεβιωμένων δηλονότι) οὐδὲν κέρδος μοι προσεγένετο. Cor.

Εἰς ὅνπερ ἂν] Sub. καθεστήκαιμι. Auger.

Διὰ τὸ μέγεθος τοῦ τιμήμ.] Τὴν δαπάνην τῆς τριηραρχίας, ἥπερ ἠδύνατο εἶναι τάλαντον ὁμοῦ τι κατ' ἔτος ἐν ἅπαντι τῷ τῆς τριηραρχίας χρόνῳ, ὡς ἔστιν εἰκάσαι ἐκ τῶν Λυσίου Ἀπολ. Δωροδοκ. α΄. Cor.

Ἐκ δὲ τῶν ἄλλων λόγων] *ex aliis verbis*, i. e. ex verbis orationis quæ non continentur in libello accusatoris. Auger. *ex aliis verbis*, seu secundum alios accusatoris sermones. Vid. §. η΄. Lang. Ἡ γραφὴ γὰρ ὀλίγοις ῥήμασιν ἐδήλου τὸ περὶ οὗ ἡ δίκη, οὐ τὰς ἀποδείξεις περιεῖχεν ἔπειτα διὰ μακρῶν ὁ δικανικὸς λόγος. Cor.

Καλινδουμένων] *volutantium*, i. e. tantum non in judiciis habitantium; non tamen sine notione indecori. Lang.

Τοῖς ἀκούουσιν] Ad coronam audientium, et p. 610. v. 1. ὑμᾶς ad judices, spectat. Idem.

γματείας εἰς ὀργὴν καὶ μῖσος ὑμᾶς καταστήσειν· ἅπερ ὅταν d
πάθωσιν οἱ κρίνοντες, [1] χαλεπώτατοι τοῖς ἀγωνιζομένοις
εἰσίν.

ιδ'. Ὡς οὖν τὰ μὲν μείζω τοῦ προσήκοντος εἴρηκε, τὰ δ'
ὅλως ψεύδεται, ῥᾳδίως οἶμαι φανερὸν [2] [ὑμῖν] ποιήσειν. ἀξιῶ
δ' ὑμᾶς τοῖς μὲν λόγοις, [3] οἷς πρότερον ἀκηκόατε περὶ ἐμοῦ,
τῶν βλασφημεῖν καὶ διαβάλλειν βουλομένων μὴ προσέχειν
317 τὸν νοῦν, μηδὲ πιστεύειν τοῖς μήτε μετ' ἐλέγχου μήτε μετὰ e
κρίσεως εἰρημένοις, [4] μηδὲ ταῖς δόξαις χρῆσθαι ταῖς ἀδίκως
ὑπ' ἐκείνων ὑμῖν [5] ἐγγεγενημέναις, ἀλλ' ὁποῖός τις ἂν ἐκ τῆς
κατηγορίας τῆς νῦν καὶ τῆς ἀπολογίας φαίνωμαι, τοιοῦτον
εἶναί με νομίζειν· οὕτω γὰρ γιγνώσκοντες αὐτοί τε δόξετε
καλῶς κρίνειν καὶ νομίμως, ἐγώ τε τεύξομαι πάντων τῶν 317
δικαίων.

ιε'. Ὅτι μὲν οὖν οὐδεὶς οὔθ' ὑπὸ τῆς δεινότητος τῆς ἐμῆς
οὔθ' ὑπὸ τῶν συγγραμμάτων βέβλαπται τῶν πολιτῶν, τὸν
ἐνεστῶτα κίνδυνον [6] ἡγοῦμαι μέγιστον εἶναι τεκμήριον. εἰ
γάρ τις ἦν ἠδικημένος, εἰ καὶ τὸν ἄλλον χρόνον ἡσυχίαν
εἶχεν, οὐκ ἂν ἠμέλησε [7] τοῦ καιροῦ τοῦ παρόντος, ἀλλ'
ἦλθεν ἂν ἤτοι κατηγορήσων ἢ [8] καταμαρτυρήσων. ὅπου γὰρ b
ὁ [9] μηδ' ἀκηκοὼς μηδὲν πώποτε φλαῦρον εἰς ἀγῶνά με
[10] τηλικουτονὶ κατέστησεν, ἦπου σφόδρ' ἂν οἱ κακῶς πεπον-
θότες ἐπειρῶντ' ἂν δίκην παρ' ἐμοῦ λαμβάνειν. οὐ γὰρ [11] δὴ
τοῦτό γ' ἐστὶν οὔτ' εἰκὸς οὔτε δυνατὸν, ἐμὲ μὲν περὶ πολ-
λοὺς ἡμαρτηκέναι, τοὺς δὲ ταῖς συμφοραῖς δι' ἐμὲ περιπε-
πτωκότας ἡσυχίαν ἔχειν καὶ μὴ τολμᾶν ἐγκαλεῖν, ἀλλὰ
πρᾳοτέρους ἐν τοῖς ἐμοῖς εἶναι κινδύνοις τῶν μηδὲν ἠδικημέ-
νων, ἐξὸν αὐτοῖς δηλώσασιν ἃ πεπόνθασι τὴν μεγίστην c
παρ' ἐμοῦ λαβεῖν τιμωρίαν. ἀλλὰ γὰρ οὔτε πρότερον οὔτε
νῦν οὐδείς μοι φανήσεται τοιοῦτον οὐδὲν ἐγκαλέσας. ὥστ',
εἰ συγχωρήσαιμι τῷ κατηγόρῳ καὶ προσομολογήσαιμι

[1] χαλεπώτεροι A. C. L. [2] uncos om. A. C. L. [3] οὓς A. C. L. [4] μήτε A. C. L. [5] γεγενημέναις A. C. L. [6] ἡγοῦμαί μοι A. C. L. [7] τοῦ παρόντος καιροῦ A. C. L. [8] καταψευδομαρτυρήσων A. C. L. [9] μηδ' om. A. C. L. [10] τηλικοῦτον A. C. L. [11] δήπου τοῦτό ἐστιν A. C. L.

Μήτε μετ' ἐλέγχου μήτε μετὰ κρ.] Ἄμεινον· μὴ μετ' ἐλέγχου μηδὲ μετὰ κρ. Cor.

Εἰ γάρ τις ἦν κ. τ. λ] Cf. Plat. Apol. Socrat. §. 22.

Ἦπου σφόδρ' ἂν οἱ] Ἴσως· ἦπου σφόδρα γ' οἱ. Cor.

Δηλώσασιν] Id est, ἐὰν δηλώσωσι. Lang.

πάντων ἀνθρώπων εἶναι δεινότατος, καὶ συγγραφεὺς τῶν
λόγων τῶν λυπούντων ὑμᾶς τοιοῦτος οἷος οὐδεὶς ἄλλος
γέγονε, πολὺ ἂν [1] δικαιότερον ἐπιεικὴς εἶναι δοκοίην ἢ
ζημιωθείην· τοῦ μὲν γὰρ γενέσθαι προέχοντα τῶν ἄλλων
d [2] ἢ περὶ τοὺς λόγους ἢ περὶ τὰς πράξεις εἰκότως ἄν τις
τὴν τύχην αἰτιάσαιτο, τοῦ δὲ καλῶς καὶ μετρίως κεχρῆ-
σθαι τῇ φύσει δικαίως ἂν [3] ἅπαντες τὸν τρόπον τὸν ἐμὸν
ἐπαινέσειαν.

ιϛ'. Οὐ μὴν οὐδ' εἰ ταῦτ' [4] ἔχων περὶ ἐμαυτοῦ λέγειν,
οὐδ' οὕτω φανήσομαι περὶ τοὺς λόγους τοὺς τοιούτους
γεγενημένος. γνώσεσθε δ' ἐκ τῶν ἐπιτηδευμάτων τῶν
ἐμῶν, ἐξ ὧνπερ οἷόν τ' ἐστὶν εἰδέναι τὴν ἀλήθειαν πολὺ 318
μᾶλλον ἢ παρὰ τῶν [5] διαβαλλόντων. οἶμαι γὰρ οὐδένα
e τοῦτ' ἀγνοεῖν, ὅτι πάντες ἄνθρωποι περὶ τὸν τόπον τοῦ-
τον εἰώθασι διατρίβειν, ὅθεν ἂν προέλωνται τὸν βίον πορί-
ζεσθαι. τοὺς μὲν τοίνυν ἀπὸ τῶν συμβολαίων τῶν ὑμετέρων
ζῶντας καὶ τῆς περὶ ταῦτα πραγματείας [6] ἴδοιτ' ἂν μόνον
318 οὐκ ἐν τοῖς δικαστηρίοις οἰκοῦντας, ἐμὲ δ' οὐδεὶς πώποθ'
ἑώρακεν οὔτ' ἐν τοῖς συνεδρίοις οὔτε περὶ τὰς [7] ἀνακρίσεις
οὔτ' ἐπὶ τοῖς δικαστηρίοις οὔτε πρὸς τοῖς διαιτηταῖς, ἀλλ'
οὕτως ἀπέχομαι τούτων ἁπάντων ὡς οὐδεὶς ἄλλος τῶν
πολιτῶν. ἔπειτ' ἐκείνους μὲν ἂν εὕροιτε παρ' ὑμῖν μόνοις
χρηματίζεσθαι δυναμένους, εἰ δ' ἄλλοσέ [8] ποι πλεύσειαν,
ἐνδεεῖς [9] ἂν ὄντας τῶν καθ' ἡμέραν, ἐμοὶ δὲ τὰς εὐπορίας,
περὶ ὧν [10] οὕτως μειζόνως [11] εἴρηκεν ἔξωθεν ἁπάσας γεγενη-
b μένας· ἔτι δὲ [12] τοῖς μὲν πλησιάζοντας ἢ τοὺς ἐν κακοῖς
αὐτοὺς ὄντας ἢ τοὺς ἑτέροις πράγματα παρέχειν βουλο-
μένους, ἐμοὶ δὲ τοὺς πλείστην σχολὴν τῶν Ἑλλήνων
[13] ἄγοντας. ἠκούσατε δὲ καὶ τοῦ κατηγόρου λέγοντος ὅτι
παρὰ Νικοκλέους τοῦ [14] Σαλαμινίων βασιλέως πολλὰς
ἔλαβον καὶ μεγάλας δωρεάς. [15] καίτοι τίνι πιστὸν ὑμῶν

[1] μᾶλλον δικαιότερον A. C. L. [2] ἢ om. A. C. L. [3] πάντες A. C. L. [4] ἔχω A. C. L. [5] ἐνδιαβαλλόντων A. L. [6] ἴδοι τις ἂν A. C. L. [7] κρίσεις A. C. L. [8] που ἐπιπλεύσειαν A. L. [9] ἂν om. A. C. L. [10] οὗτος A. L. [11] εἴρηκε μειζόνως A. C. L. [12] τούτοις A. C. L. [13] ἄγοντας τῶν Ἑλλήνων A. C. L. [14] τῶν Σαλ. A. C. L. [15] καὶ τοῦτο A. C. L.

Οὐ μὴν οὐδ' εἰ κ. τ. λ.] *verum etsi vel talia de me prædicare possem*, scil. ἐμὲ γενέσθαι προέχοντα περὶ τοὺς λόγους, *tamen ne sic quidem* etc. Lang.

Λόγους τοὺς τοιούτους] I. e. λυποῦντας ὑμᾶς. Idem.

Παρ' ὑμῖν] I. e. Athenis, ubi rixæ et disceptationes vigent. Idem.

ἐστὶν ὡς Νικοκλῆς ἔδωκέ μοι ταύτας, ἵνα δίκας μανθάνῃ
λέγειν, ὃς καὶ τοῖς ἄλλοις περὶ τῶν ἀμφισϐητουμένων ὥσπερ c
δεσπότης ἐδίκαζεν; ὥστ᾽ ἐξ ὧν αὐτὸς [1] οὗτος εἴρηκε,
[2] ῥᾴδιον καταμαθεῖν ὅτι πόῤῥω τῶν [3] πραγματειῶν εἰμὶ
τῶν περὶ τὰ συμϐόλαια γιγνομένων. ἀλλὰ μὴν [4] κἀκεῖνο
πᾶσι φανερόν [5] ἐστιν ὅτι παμπληθεῖς εἰσὶν οἱ παρασκευ-
άζοντες τοὺς λόγους τοῖς ἐν τοῖς δικαστηρίοις ἀγωνιζομέ-
νοις. τούτων μὲν τοίνυν τοσούτων ὄντων οὐδεὶς πώποτε φανή-
σεται μαθητῶν ἠξιωμένος, ἐγὼ δὲ πλείους εἰληφὼς, ὥς φησιν
ὁ κατήγορος, ἢ σύμπαντες οἱ περὶ τὴν φιλοσοφίαν διατρί- d
ϐοντες. καίτοι πῶς εἰκὸς τοὺς [6] τοσοῦτον τοῖς ἐπιτηδεύμασιν
ἀλλήλων ἀφεστῶτας [7] [καὶ διαφέροντας] περὶ τὰς αὐτὰς
πράξεις ἡγεῖσθαι διατρίϐειν;

ιζ΄. Ἔχων δὲ πολλὰς εἰπεῖν διαφορὰς περὶ τοῦ βίου τοῦ
319 [8] τ᾽ ἐμοῦ καὶ τῶν περὶ [9] τὰς δίκας, ἐκείνως ὑμᾶς ἡγοῦμαι
τάχιστ᾽ ἂν [10] ἀφεῖσθαι τῆς δόξης ταύτης, εἴ τις ὑμῖν ἐπι-
δείξειε μὴ τούτων τῶν πραγμάτων μαθητάς μου [11] γιγνομέ- e
νους ὧν ὁ κατήγορος εἴρηκε, μηδὲ περὶ τοὺς λόγους ὄντα με
δεινὸν τοὺς περὶ τῶν ἰδίων συμβολαίων. οἶμαι γὰρ ὑμᾶς,
ἐξελεγχομένης τῆς αἰτίας ἧς εἶχον πρότερον, ζητεῖν ἑτέραν
μεταλαβεῖν διάνοιαν, καὶ ποθεῖν ἀκοῦσαι περὶ ποίους ἄλ-
λους λόγους γεγενημένος τηλικαύτην δόξαν ἔλαϐον. εἰ μὲν 319
οὖν μοι συνοίσει κατειπόντι τὴν ἀλήθειαν, οὐκ οἶδα· χαλε-
πὸν γὰρ [12] στοχάζεσθαι τῆς ὑμετέρας διανοίας· οὐ μὴν ἀλλὰ
[13] παῤῥησιάσομαί γε πρὸς ὑμᾶς. καὶ γὰρ ἂν αἰσχυνθείην
τοὺς πλησιάσαντας, εἰ πολλάκις εἰρηκὼς ὅτι δεξαίμην [14] ἂν
ἅπαντας εἰδέναι τοὺς πολίτας καὶ τὸν ϐίον ὃν ζῶ καὶ τοὺς
λόγους οὓς λέγω, νῦν μὴ [15] δηλοίην ὑμῖν αὐτοὺς, ἀλλ᾽ ἀπο-

[1] οὗτος om. A. C. L. [2] οὕτω ῥᾴδιον A. L τοῦτο ῥᾴδιον C. [3] πραγμάτων A. C. L. [4] κἀκεῖνό γε A. C. L. [5] ἐστιν om. A. C. L. [6] οὕτω A. C. L. [7] uncos om. A. C. L. [8] τ᾽ om. A. C. L. [9] τὰ δικαστήρια διατριβόντων, ἐκείνως A. C. L. [10] ἀφέσθαι C. [11] γεγενημένους A. C. L. [12] στοχάσασθαι C. [13] παῤῥησιάσασθαί γε πρὸς ὑμᾶς οἶμαι δεῖν A. C. L. [14] ἂν om. A. L. [15] δηλοίην αὐτοῖς A. C. L.

Πλείους] Cf. §. ιγ΄. Idem.

Ἀφεῖσθαι] I. e. ἀφεθήσεσθαι, *vos dimissum iri ab ista opinione.* Wolf.

Μαθητάς μου] Malim cum Battie μαθητάς μοι. Auger.

Δεξαίμην] Auger. aut mutandum censet in εὐξαίμην (cum Wolfio), vel subaudiendum ἐπὶ πολλῷ. Lang. Προειλοίμην, ἢ προκρίναιμι. ἐπὶ ταύτης γὰρ τῆς σημασίας κέχρηνται τῇ λέξει οἱ ῥήτορες. Cor.

Αὐτοὺς] Scil. τοὺς λόγους.

κρυπτόμενος φανείην. ὡς οὖν ἀκουσόμενοι τὴν ἀλήθειαν,
b οὕτω προσέχετε τὸν νοῦν.

ιη΄. Πρῶτον μὲν οὖν ἐκεῖνο δεῖ μαθεῖν ὑμᾶς, ὅτι τρόποι
τῶν λόγων εἰσὶν οὐκ ἐλάττους ἢ τῶν μετὰ μέτρου ποιη-
μάτων. οἱ μὲν γὰρ τὰ γένη [1] τὰ τῶν ἡμιθέων ἀναζητοῦντες
τὸν βίον τὸν αὑτῶν κατέτριψαν, οἱ δὲ περὶ τοὺς ποιητὰς
ἐφιλοσόφησαν, ἕτεροι δὲ τὰς πράξεις τὰς ἐν τοῖς πολέμοις
συναγαγεῖν [2] ἐϐουλήθησαν, ἄλλοι δέ τινες περὶ τὰς ἐρωτή-
σεις καὶ τὰς ἀποκρίσεις γεγόνασιν, οὓς ἀντιλογικοὺς κα-
c λοῦσιν. εἴη δ᾽ ἂν οὐ μικρὸν ἔργον, εἰ πάσας [3] τις τὰς ἰδέας
[4] τὰς τῶν λόγων ἐξαριθμεῖν [5] ἐπιχειρήσειεν· ἧς δ᾽ οὖν ἐμοὶ
προσήκει, ταύτης μνησθεὶς ἐάσω τὰς ἄλλας. εἰσὶ γάρ τινες,
οἳ τῶν μὲν προειρημένων οὐκ ἀπείρως ἔχουσι, γράφειν δὲ
προῄρηνται λόγους οὐ περὶ τῶν ἰδίων συμβολαίων, ἀλλ᾽
Ἑλληνικοὺς καὶ Πολιτικοὺς καὶ Πανηγυρικοὺς, οὓς ἅπαν-
τες ἂν [6] φήσαιεν ὁμοιοτέρους εἶναι τοῖς μετὰ μουσικῆς καὶ
d ῥυθμῶν πεποιημένοις ἢ τοῖς ἐν δικαστηρίῳ λεγομένοις. καὶ
γὰρ τῇ λέξει ποιητικωτέρᾳ καὶ ποικιλωτέρᾳ τὰς πράξεις
δηλοῦσι, καὶ τοῖς ἐνθυμήμασιν ὀγκωδεστέροις καὶ καινοτέ-
ροις χρῆσθαι ζητοῦσιν, ἔτι δὲ [7] ταῖς ἄλλαις ἰδέαις ἐπιφα- 320
νεστέραις καὶ πλείοσιν ὅλον τὸν λόγον διοικοῦσιν. ὧν ἅπαν-
τες μὲν ἀκούοντες χαίρουσιν οὐδὲν ἧττον ἢ τῶν ἐν τοῖς μέ-
τροις πεποιημένων, πολλοὶ δὲ καὶ μαθηταὶ [8] γίγνεσθαι
βούλονται, νομίζοντες τοὺς ἐν τούτοις πρωτεύοντας πολὺ
e σοφωτέρους καὶ βελτίους καὶ μᾶλλον ὠφελεῖν δυναμένους
εἶναι τῶν τὰς δίκας εὖ λεγόντων. συνίσασι γὰρ [9] τοὺς μὲν

[1] τὰ om. A. C. L. [2] ἠβουλήθησαν C. [3] τις om. A. C. L. [4] τὰς om. A. C. L. [5] ἐπιχειροίην A. C. L. [6] φήσειαν A. C. L. [7] καὶ ταῖς A. C. L. [8] γενέσθαι A. C. L. [9] τοῖς L.

Τῶν λόγων] *orationis prosæ.* Lang.

Ἀντιλογικοὺς] E Wolfii et Corais sententia idem est quod ἐριστικοὺς φιλοσόφους.

Ἑλληνικοὺς] Τοὺς περὶ τῶν συμφερόντων κοινῇ τοῖς Ἕλλησι συμβουλεύοντας. Cor.

Πολιτικοὺς] Τοὺς περὶ τῶν ἰδίᾳ τῇ πόλει συμφερόντων. Idem.

Πανηγυρικοὺς] Τοὺς ἐπιδεικτικοὺς καὶ πανηγύρεσι πρέποντας. Idem.

Ποιητικωτέρᾳ] Verbum κέχρηνται ante ποιητικωτέρᾳ deesse puto. Wolf.

Συνίσασι γὰρ κ. τ. λ.] *sciunt enim hos, cupiditate facessendi aliis negotia, litigandi peritiam sibi peperisse, illos e philosophia earum orationum, quas modo dicebam, facultatem adeptos.* Opposita sibi sunt h. l. διὰ φιλοπραγμοσύνην et ἐκ φιλοσοφίας, quod reliqui interpretes non animadvertentes perperam conjunxerunt ἐκ φιλοσοφίας ἐκείνων τῶν λόγων, *e studio illarum orationum.* Sed ἐκείνων τῶν λόγων pendet a sequenti δύναμιν. Cæterum Auger. e conjectura propter sequentes infinitivos posuit τοὺς — ἐμπείρους — γεγενημένους, etsi συνίσασι cum dativo construi non ignorat. Solvendum est quidem hoc modo, sed neutiquam mutandum. Lang. Sed de Pace §. λς΄. συνίσασι γὰρ τοὺς πρὸ αὑτῶν τετυραννευκότας, τοὺς μὲν ὑπὸ κ. τ. λ.

διὰ [1] πολυπραγμοσύνην [2] ἐμπείρους τῶν ἀγώνων γεγενημέ-
νους, τοὺς δ' ἐκ φιλοσοφίας ἐκείνων τῶν λόγων ὧν [3] ἄρτι
προεῖπον τὴν δύναμιν εἰληφότας, καὶ τοὺς μὲν δικανικοὺς 320
δοκοῦντας εἶναι ταύτην τὴν ἡμέραν [4] μόνην ἀνεκτοὺς ὄντας,
ἐν ᾗ [5] περ ἂν ἀγωνιζόμενοι τυγχάνωσι, τοὺς δ' ἐν ἁπάσαις
ταῖς ὁμιλίαις καὶ παρὰ πάντα τὸν χρόνον ἐντίμους ὄντας
καὶ δόξης ἐπιεικοῦς τυγχάνοντας· ἔτι δὲ τοὺς μέν, ἢν
ὀφθῶσι δὶς ἢ τρὶς ἐπὶ τῶν δικαστηρίων, μισουμένους καὶ
διαβαλλομένους, τοὺς δ', ὅσῳπερ ἂν πλείοσι καὶ πλεονάκις
συγγίγνωνται, τοσούτῳ μᾶλλον θαυμαζομένους· πρὸς δὲ b
τούτοις τοὺς μὲν περὶ τὰς δίκας δεινοὺς πόῤῥω τῶν λόγων
ἐκείνων ὄντας, τοὺς δ' εἰ βουληθεῖεν ταχέως ἂν [6] ἑλεῖν καὶ
τούτους δυνηθέντας. ταῦτα λογιζόμενοι καὶ πολὺ κρείττω
νομίζοντες εἶναι [7] τὴν αἵρεσιν, βούλονται μετασχεῖν τῆς
παιδείας ταύτης, ἧς οὐδ' ἂν ἐγὼ φανείην [8] ἀπεληλαμένος,
ἀλλὰ πολλῷ χαριεστέραν δόξαν εἰληφώς.

ιθ'. Περὶ μὲν οὖν τῆς ἐμῆς εἴτε βούλεσθε καλεῖν δυνά-
μεως εἴτε φιλοσοφίας εἴτε διατριβῆς, ἀκηκόατε πᾶσαν τὴν c
ἀλήθειαν. βούλομαι δὲ περὶ ἐμαυτοῦ καὶ νόμον θεῖναι χα-
λεπώτερον ἢ περὶ τῶν ἄλλων, καὶ λόγον εἰπεῖν θρασύτερον
ἢ κατὰ τὴν ἐμὴν ἡλικίαν. ἀξιῶ γὰρ οὐ μόνον, εἰ βλαβεροῖς
χρῶμαι τοῖς λόγοις, μηδεμιᾶς συγγνώμης τυγχάνειν παρ'
[9] ὑμῖν, ἀλλ', εἰ μὴ τοιούτοις [10] οἵοις οὐδεὶς ἄλλος, τὴν μεγί-
στην ὑποσχεῖν τιμωρίαν. [11] οὐχ οὕτω δ' ἂν τολμηρὰν ἐποιη-
σάμην τὴν ὑπόσχεσιν, εἰ μὴ καὶ δείξειν [12] ἤμελλον ὑμῖν καὶ d
ῥᾳδίαν ποιήσειν τὴν διάγνωσιν αὐτῶν.

κ'. Ἔχει γὰρ οὕτως. ἐγὼ καλλίστην ἡγοῦμαι καὶ δι-
321 καιοτάτην εἶναι τὴν τοιαύτην ἀπολογίαν, ἥτις εἰδέναι ποιεῖ
τοὺς δικάζοντας ὡς δυνατὸν μάλιστα, περὶ ὧν τὴν ψῆφον
οἴσουσι, καὶ μὴ πλανᾶσθαι τῇ διανοίᾳ μηδ' ἀμφιγνοεῖν
τοὺς τἀληθῆ λέγοντας. εἰ μὲν τοίνυν ἠγωνιζόμην ὡς περὶ
πράξεις τινὰς ἡμαρτηκώς, οὐκ ἂν οἷός τ' ἦν ἰδεῖν [13] ὑμῖν αὐτὰς
παρασχεῖν, ἀλλ' ἀναγκαίως ἂν εἴχεν εἰκάζοντας ὑμᾶς ἐκ e

[1] φιλοπραγμοσύνην A. C. L. [2] ἐμπείροις τ. ἀ. γεγενημέναις L. [3] ἀρτίως A. C. L.
[4] μόνον A. C. L. [5] περ om. A. C. L. [6] λέγειν A. C. L.
[7] ταύτην τὴν A. [8] ἀπολελειμμένος A. C. L. [9] ὑμῶν A. C. L.
[10] οἷς A. C. L. [11] ἀλλ' οὐχ οὕτω γ' ἂν A. C. L. [12] ἔμελλον A. C. L.
[13] ὑμῖν ἰδεῖν A. C. L.

Τούτους] I. e. δικανικούς. Lang. Ἀναγκαίως ἂν εἶχεν] necesse esse. Idem.

τῶν εἰρημένων διαγιγνώσκειν ὅπως [1] ἐτύχετε περὶ τῶν πε-
πραγμένων· ἐπειδὴ δὲ περὶ τοὺς λόγους ἔχω τὴν αἰτίαν,
οἶμαι μᾶλλον ὑμῖν ἐμφανιεῖν τὴν ἀλήθειαν. αὐτοὺς γὰρ
ὑμῖν δείξω τοὺς εἰρημένους ὑπ' ἐμοῦ καὶ γεγραμμένους, ὥστ'
οὐ [2] δοξάσαντες ἀλλὰ σαφῶς εἰδότες ὁποῖοί τινές εἰσι τὴν
321 ψῆφον οἴσετε περὶ αὐτῶν. ἅπαντας μὲν οὖν διὰ τέλους εἰπεῖν
οὐκ ἂν δυναίμην· ὁ γὰρ χρόνος ὁ δεδομένος ἡμῖν ὀλίγος ἐστίν·
ὥσπερ δὲ τῶν καρπῶν, ἐξενεγκεῖν ἑκάστου δεῖγμα πειράσο-
μαι. μικρὸν γὰρ μέρος ἀκούσαντες ῥᾳδίως [3] τό τ' ἐμὸν ἦθος
γνωριεῖτε καὶ τῶν λόγων τὴν δύναμιν [4] ἁπάντων μαθήσεσθε.
δέομαι δὲ τῶν πολλάκις ἀνεγνωκότων τὰ μέλλοντα ῥηθήσε-
σθαι μὴ ζητεῖν ἐν τῷ παρόντι παρ' ἐμοῦ καινοὺς λόγους,
b μηδ' ὀχληρόν με νομίζειν, ὅτι λέγω τοὺς πάλαι παρ' ὑμῖν
[5] διατεθρυλημένους. εἰ μὲν γὰρ ἐπίδειξιν ποιούμενος ἔλεγον
αὐτούς, εἰκότως ἂν εἶχον τὴν αἰτίαν ταύτην· νῦν δὲ κρινό-
μενος καὶ κινδυνεύων ἀναγκάζομαι χρῆσθαι τοῦτον τὸν τρό-
πον αὐτοῖς. καὶ γὰρ ἂν [6] πάντων εἴην καταγελαστότατος,
εἰ, τοῦ κατηγόρου διαβάλλοντος ὅτι τοιούτους γράφω λό-
γους οἳ καὶ τὴν πόλιν βλάπτουσι καὶ τοὺς νεωτέρους
διαφθείρουσι, δι' ἑτέρων ποιοίμην τὴν ἀπολογίαν, ἐξὸν αὐ-
c τοὺς δείξαντι [7] τούτους ἀπολύσασθαι τὴν διαβολὴν τὴν
λεγομένην περὶ ἡμῶν. ὑμᾶς μὲν οὖν ἀξιῶ μοι διὰ ταῦτα
συγγνώμην ἔχειν καὶ συναγωνιστὰς γίγνεσθαι, [8] τοῖς δὲ
ἄλλοις ἤδη περαίνειν ἐπιχειρήσω, [9] μικρὸν ἔτι προειπών,
ἵνα ῥᾷον [10] ἐπακολουθῶσι τοῖς λεγομένοις.

κα'. Ὁ μὲν γὰρ λόγος ὁ μέλλων πρῶτος ὑμῖν [11] δειχθή-
σεσθαι κατ' ἐκείνους ἐγράφη τοὺς χρόνους, ὅτε Λακεδαι-
μόνιοι μὲν ἦρχον τῶν Ἑλλήνων, ἡμεῖς δὲ ταπεινῶς ἐπράτ- 322
d τομεν. ἔστι δὲ τοὺς μὲν Ἕλληνας παρακαλῶν ἐπὶ τὴν [12] τῶν
βαρβάρων στρατείαν, Λακεδαιμονίοις δὲ περὶ τῆς ἡγεμονίας
ἀμφισβητῶν. τοιαύτην δὲ τὴν ὑπόθεσιν ποιησάμενος, ἀπο-
φαίνω τὴν πόλιν ἁπάντων τῶν ὑπαρχόντων τοῖς Ἕλλησιν

[1] ἔτυχε A. C. L. [2] δόξαντες, ἀλλ' ὁποῖοί τινές εἰσι σαφῶς εἰδότες A. C. L.
[3] τοὐμὸν A. C. L. [4] ἁπάντων τὴν δύναμιν A. C. L. [5] διατεθρυλλημένος A. C. L.
[6] πάντων ἂν A. C. L. [7] τοὺς λόγους διαλῦσαι A. C. L.
[8] τοὺς δὲ λόγους ἤδη A. C. L. [9] μικρόν τι πρ. A. C. L. [10] ἐπακολουθῆτε A. C. L.
[11] ἐπιδειχθήσεσθαι A. C. L. [12] κατὰ A. C. L.

Δοξάσαντες] Ὑπολήψει χρησάμενοι. Cor. Γνωριεῖτε] Γνώσεσθε. Idem.
Δεῖγμα] specimen. Lang.

ἀγαθῶν αἰτίαν γεγενημένην. ἀφορισάμενος δὲ τὸν λόγον τὸν
περὶ τῶν τοιούτων εὐεργεσιῶν, καὶ βουλόμενος τὴν ἡγεμο-
νίαν ἔτι σαφέστερον ἀποφαίνειν ὡς ἔστι τῆς πόλεως, ἐνθένδε e
ποθὲν ἐπιχειρῶ διδάσκειν περὶ τούτων, ὡς τῇ πόλει τιμᾶσθαι
προσήκει πολὺ μᾶλλον ἐκ τῶν περὶ τὸν πόλεμον κινδύνων ἢ
τῶν ἄλλων εὐεργεσιῶν. ᾤμην μὲν οὖν αὐτὸς δυνήσεσθαι διελ-
θεῖν περὶ αὐτῶν· νῦν δέ [1] με τὸ γῆρας ἐμποδίζει καὶ ποιεῖ
προαπαγορεύειν. ἵν᾽ οὖν μὴ παντάπασιν ἐκλυθῶ πολλῶν ἔτι 322
μοι λεκτέων ὄντων, ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς παραγραφῆς ἀνά-
γνωθι τὰ περὶ τῆς ἡγεμονίας αὐτοῖς.

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΟΥ.

[§. ιδ´—§. κη´.]

[2] Ἡγοῦμαι δὲ τοῖς προγόνοις ἡμῶν οὐχ ἧττον ἐκ τῶν κινδύνων τιμᾶσθαι προσήκειν ἢ τῶν ἄλλων εὐεργεσιῶν

* * * * * * * * *

καὶ τότε προταχθέντες ὑπὲρ ἁπάντων νῦν ἑτέροις ἀκολουθεῖν ἀναγκασθεῖμεν.

332 κβ´. Περὶ μὲν οὖν τῆς ἡγεμονίας, ὡς δικαίως ἂν εἴη τῆς 332
πόλεως, ῥᾴδιον ἐκ τῶν εἰρημένων καταμαθεῖν. ἐνθυμήθητε δὲ
πρὸς ὑμᾶς αὐτούς, εἰ δοκῶ τοῖς λόγοις διαφθείρειν τοὺς νεω-
τέρους, ἀλλὰ μὴ προτρέπειν ἐπ᾽ ἀρετὴν καὶ τοὺς ὑπὲρ τῆς
πόλεως κινδύνους, ἢ δικαίως ἂν δοῦναι δίκην ὑπὲρ τῶν εἰρη- d
μένων, ἀλλ᾽ οὐκ ἂν χάριν κομίσασθαι παρ᾽ ὑμῶν τὴν μεγί-
στην, ὃς οὕτως ἐγκεκωμίακα [3] τὴν πόλιν καὶ τοὺς προγόνους
333 καὶ τοὺς κινδύνους τοὺς ἐν ἐκείνοις τοῖς χρόνοις γεγενημένους,
ὥστε τούς τε πρότερον γράψαντας περὶ τὴν ὑπόθεσιν ταύτην
ἅπαντας ἠφανικέναι τοὺς λόγους, αἰσχυνομένους ὑπὲρ τῶν
εἰρημένων αὐτοῖς, τούς τε [4] νῦν δοκοῦντας εἶναι δεινοὺς μὴ
τολμᾶν ἔτι λέγειν περὶ τούτων, ἀλλὰ [5] καταμέμφεσθαι e
τὴν δύναμιν τὴν σφετέραν αὐτῶν.

[1] μοι A. C. L. [2] locum iterum edunt C. L. [3] καὶ τὴν A. C. L.
[4] νυνὶ A. C. L. [5] καὶ καταμέμφεσθαι A. C. L.

Ἀφορισάμενος] *separavi a reliquo corpore orationis atque seorsim collocavi.* Wolf. *postquam segregaverim,* i. e. postquam concluserim, finierim. Auger. Cum Augero faciunt Langius et Coraes.

Ἐνθένδε ποθὲν] *hinc alicunde,* per hæc verba declarat Isocrates et indigitat a quo incepturus sit recitare ex oratione Panegyrica. Auger.

Προαπαγορεύειν] *defatigari, despondere animo.* Wolf. Προαπαυδᾷν, προαποκάμνειν. Cor.

Ἀπὸ τῆς παραγραφῆς] Ἀφ᾽ οὗ παρέγραψα, τοῦτο δ᾽ ἂν εἴη, ἀφ᾽ οὗ παρεθέμην. Harpocrat. *ab eo loco quo notam apposui.* Wolf. Est enim παραγραφή, *nota apposita.* Lang.

Αὐτοῖς] Τοῖς δικασταῖς. Cor.

Ἢ δικαίως ἂν δοῦναι δίκην] Ὁ νοῦς· ἐνθυμήθητε εἰ δοκῶ δίκαιος εἶναι δοῦναι δίκην, ἀλλὰ μὴ πολὺ μᾶλλον κομίσασθαι χάριν. Idem.

κγ´. Ἀλλ᾽ ὅμως, τούτων οὕτως ἐχόντων, φανήσονταί
τινες τῶν εὑρεῖν μὲν οὐδὲν οὐδ᾽ εἰπεῖν ἄξιον λόγου δυναμένων,
333 ἐπιτιμᾶν δὲ καὶ βασκαίνειν τὰ τῶν ἄλλων μεμελετηκότων,
οἳ χαριέντως μὲν εἰρῆσθαι ταῦτα φήσουσι — [1] τὸ γὰρ εὖ
φθονήσουσιν εἰπεῖν —, πολὺ μέντοι χρησιμωτέρους εἶναι
τῶν λόγων καὶ κρείττους τοὺς ἐπιπλήττοντας τοῖς νῦν
ἁμαρτανομένοις ἢ τοὺς τὰ πεπραγμένα πρότερον ἐπαινοῦν-
τας, καὶ τοὺς [2] ὑπὲρ ὧν δεῖ πράττειν συμβουλεύοντας ἢ τοὺς
τὰ παλαιὰ τῶν ἔργων διεξιόντας.

κδ´. Ἵν᾽ οὖν μηδὲ ταῦτ᾽ ἔχωσιν εἰπεῖν, ἀφέμενος τοῦ
b βοηθεῖν τοῖς εἰρημένοις πειράσομαι μέρος ἑτέρου λόγου τοσοῦ-
τον, ὅσονπερ ἄρτι, διελθεῖν ὑμῖν· ἐν ᾧ φανήσομαι περὶ τού-
των ἁπάντων πολλὴν ἐπιμέλειαν πεποιημένος. ἔστι δὲ τὰ
μὲν ἐν ἀρχῇ λεγόμενα περὶ τῆς εἰρήνης τῆς πρὸς Χίους καὶ
Ῥοδίους καὶ Βυζαντίους, ἐπιδείξας δ᾽ ὡς συμφέρει τῇ πόλει
[3] διαλύσασθαι τὸν πόλεμον, κατηγορῶ τῆς δυναστείας τῆς ἐν
τοῖς Ἕλλησι καὶ τῆς ἀρχῆς τῆς κατὰ θάλατταν, ἀποφαί-
c νων αὐτὴν οὐδὲν διαφέρουσαν οὔτε ταῖς πράξεσιν οὔτε τοῖς
πάθεσι τῶν μοναρχιῶν· ἀναμιμνήσκω δὲ καὶ τὰ συμβάντα
δι᾽ αὐτὴν τῇ πόλει καὶ Λακεδαιμονίοις καὶ τοῖς ἄλλοις
ἅπασι· διαλεχθεὶς δὲ περὶ τούτων, καὶ τὰς τῆς Ἑλλάδος
συμφορὰς [4] ὀδυράμενος, καὶ τῇ πόλει παραινέσας ὡς χρὴ μὴ
περιορᾶν αὐτὴν οὕτω πράττουσαν, ἐπὶ τελευτῆς ἐπί τε τὴν
δικαιοσύνην παρακαλῶ καὶ τοῖς ἁμαρτανομένοις ἐπιπλήττω
d καὶ περὶ τῶν μελλόντων συμβουλεύω. λαβὼν οὖν ἀρχὴν
ταύτην ὅθεν διαλέγομαι περὶ αὐτῶν, ἀνάγνωθι καὶ τοῦτο
τὸ μέρος [5] αὐτοῖς.

ΕΚ ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΕΙΡΗΝΗΣ.

[§. ι´—§. ιζ´. ∞ §. μβ´—μη´.]

§. ι´. [6] Ἡγοῦμαι δὲ δεῖν ἡμᾶς οὐ μόνον ψηφισαμένους τὴν εἰρήνην ἐκ τῆς ἐκκλησίας ἀπελθεῖν, ἀλλὰ καὶ βουλευσαμένους ὅπως ἄξομεν αὐτὴν

* * * * * * * * *

ἐπιλίποι δ᾽ ἂν με τὸ λοιπὸν μέρος τῆς ἡμέρας, εἰ πάσας τὰς πλημμελείας τὰς ἐν τοῖς πράγμασιν ἐγγεγενημένας ἐξετάζειν ἐπιχειροίην.

340 μβ´. Τίς οὖν ἀπαλλαγὴ γενήσεται τῆς ταραχῆς ταύτης; καὶ πῶς ἂν ἐπανορθωσόμεθα 340
τὰ τῆς πόλεως πράγματα καὶ βελτίω ποιήσομεν; πρῶτον μὲν ἢν παυσώμεθα δημοτικοὺς

[1] τοῦτο γὰρ οὐ φθονήσ. A. C. L. [2] περὶ A. C. L. [3] διαλύσασθαι τῇ πόλει A. C. L.
[4] ὀδυνώμενος L. [5] αὐτῆς A. [6] loca integra edunt C. L.

Τῶν λόγων] Refer ad τούς, i. e. τοὺς λόγους τοὺς —. Auger.

Αὐτὴν] Np. τὴν Ἑλλάδα. Idem.

Αὐτοῖς] Scil. τοῖς δικασταῖς. Lang.

μὲν νομίζοντες τοὺς συκοφάντας, ὀλιγαρχικοὺς δὲ τοὺς καλοὺς κἀγαθοὺς τῶν ἀνδρῶν, γνόντες
ὅτι φύσει μὲν οὐδεὶς οὐδέτερον τούτων ἐστὶν, ἐν ᾗ δ' ἂν ἕκαστοι τιμῶνται, ταύτην βούλονται
καθεστάναι τὴν πολιτείαν. ἢν οὖν ἀσκῆτε καὶ προσδέχησθε τοὺς χρηστοὺς ἀντὶ τῶν πονηρῶν, b
ὥσπερ τὸ παλαιὸν, βέλτιον ἕξετε χρῆσθαι καὶ τοῖς δημαγωγοῖς καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς πολι-
τευομένοις. Δεύτερον δ' ἢν ἐπιχειρῆτε τὰς συμμαχίας κτᾶσθαι μὴ πολέμοις μηδὲ πολιορκίαις,
ἀλλ' εὐεργεσίαις· προσήκει γὰρ τὰς μὲν φιλίας ἐκ τούτων γίγνεσθαι, τὰς δ' ἔχθρας ἐξ ὧν νῦν
τυγχάνομεν πράττοντες. Τρίτον ἢν μηδὲν περὶ πλείονος ποιήσησθε μετά γε τὴν περὶ τοὺς c
θεοὺς εὐσέβειαν τοῦ παρὰ τοῖς Ἕλλησιν εὐδοκιμεῖν· τοῖς γὰρ οὕτω διακειμένοις ἑκόντες καὶ τὰς
δυναστείας καὶ τὰς ἡγεμονίας παραδιδόασιν.

* * * * * * * * *

342 ὡς ἐν ταῖς τῆς Ἑλλάδος εὐπραγίαις συμβαίνει καὶ τὰ τῶν φιλοσόφων πράγματα πολὺ βελ- 342
τίω γίγνεσθαι.

κε'. Δυοῖν μὲν τοίνυν λόγοιν ἀκηκόατε. βούλομαι δὲ καὶ τοῦ c
τρίτου μικρὰ διελθεῖν, ἵν' ὑμῖν ἔτι [1]μᾶλλον γένηται καταφανὲς
ὅτι πάντες οἱ λόγοι πρὸς ἀρετὴν καὶ δικαιοσύνην συντείνου-
σιν. ἔστι δ' ὁ μέλλων [2]δειχθήσεσθαι Νικοκλεῖ τῷ Κυπρίῳ,
τῷ κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον βασιλεύοντι, συμβουλεύων ὡς δεῖ
τῶν πολιτῶν ἄρχειν· οὐχ ὁμοίως δὲ γέγραπται τοῖς ἀνε-
γνωσμένοις. οὗτοι μὲν γὰρ τὸ λεγόμενον ὁμολογούμενον ἀεὶ
[3]τῷ προειρημένῳ καὶ [4]συγκεκλειμένον ἔχουσιν, ἐν δὲ τούτῳ d
τοὐναντίον. [5]ἀπολύσας γὰρ ἀπὸ τοῦ προτέρου καὶ [6]χωρὶς,
ὥσπερ τὰ καλούμενα κεφάλαια, ποιήσας, πειρῶμαι διὰ βρα-
χέων ἕκαστον ὧν συμβουλεύω φράζειν. τούτου δ' ἕνεκα ταύ-
την ἐποιησάμην τὴν ὑπόθεσιν, ἡγούμενος ἐκ τοῦ παραινεῖν
343 τήν τε διάνοιαν τὴν ἐκείνου μάλιστ' [7]ὠφελήσειν καὶ τὸν τρό-
πον τὸν ἐμαυτοῦ τάχιστα δηλώσειν. διὰ τὴν αὐτὴν δὲ ταύτην
πρόφασιν καὶ νῦν αὐτὸν ὑμῖν δεῖξαι προειλόμην, οὐχ ὡς e
ἄριστα τῶν λοιπῶν [8][λόγων] γεγραμμένον, ἀλλ' ὡς ἐκ
τούτου μάλιστα φανερὸς γενησόμενος, ὃν τρόπον εἴθισμαι
[9]καὶ τοῖς ἰδιώταις καὶ τοῖς δυνάσταις πλησιάζειν· φανή-
σομαι γὰρ πρὸς αὐτὸν ἐλευθέρως καὶ τῆς πόλεως ἀξίως 343
διειλεγμένος, καὶ οὐ τὸν ἐκείνου πλοῦτον [10]οὐδὲ τὴν δύναμιν
θεραπεύων ἀλλὰ [11]τοῖς ἀρχομένοις ἐπαμύνων, καὶ παρα-
σκευάζων καθ' ὅσον ἠδυνάμην τὴν πολιτείαν [12]αὐτοῖς ὡς
οἷόν τε πρᾳοτάτην. ὅπου δὲ βασιλεῖ διαλεγόμενος ὑπὲρ τοῦ
δήμου τοὺς λόγους ἐποιούμην, ἦπου τοῖς ἐν δημοκρατίᾳ πο-

[1] μᾶλλον ἔτι A. C. L. [2] ῥηθήσεσθαι A. C. L. [3] τοῖς προειρημένοις A. C. L.
[4] συγκεκλιμένον A. L. συγκεκλεισμένον C. [5] διαλύσας A. C. L. [6] χωρίσας A. L.
[7] ἂν ὠφελήσειν A. C. L. [8] uncos om. A. C. L. [9] καὶ om. A. C. L.
[10] οὔτε A. C. L. [11] καὶ τοῖς A. C. L. [12] αὐτὴν A. C. L.

Συγκεκλειμένον] conclusum, inclusum. Wolf.
Πλησιάζειν] Ὁμιλεῖν, συνδιατρίβειν. Cor.
Αὐτὸν] Scil. τὸν Νικοκλέα. Auger.
Θεραπεύων] Κολακεύων, θωπεύων. Cor.
Καθ' ὅσον ἠδυνάμην] Ablegatum it Coraes, ut merum scholion sequentium ὡς οἷόν τε.

λιτευομένοις σφόδρ' ἂν παρακελευσαίμην τὸ πλῆθος θερα-
πεύειν.
b κς'. Ἐν μὲν οὖν τῷ προοιμίῳ καὶ τοῖς πρώτοις λεγο-
μένοις ἐπιτιμῶ [1]ταῖς μοναρχίαις, ὅτι δέον αὐτοὺς τὴν φρό-
νησιν ἀσκεῖν μᾶλλον τῶν ἄλλων, οἱ δὲ χεῖρον [2]παιδεύονται
τῶν ἰδιωτῶν. διαλεχθεὶς δὲ περὶ τούτων, παραινῶ τῷ Νι-
κοκλεῖ μὴ ῥαθυμεῖν μηδ', ὥσπερ ἱερωσύνην εἰληφότα τὴν
βασιλείαν, [3][ἀμελῶς] οὕτω τὴν γνώμην ἔχειν, ἀλλὰ τῶν
ἡδονῶν ἀμελήσαντα προσέχειν τὸν νοῦν τοῖς πράγμασιν.
ἐπιχειρῶ δὲ καὶ τοῦτο πείθειν αὐτὸν, ὡς χρὴ δεινὸν νομίζειν,
c ὅταν ὁρᾷ τοὺς [4]μὲν χείρους τῶν [5]βελτιόνων ἄρχοντας καὶ
τοὺς ἀνοητοτέρους τοῖς φρονιμωτέροις προστάττοντας, λέγων
ὡς ὅσῳ περ ἂν ἐῤῥωμενέστερον τὴν τῶν ἄλλων [6]ἄνοιαν ἀτι-
μάσῃ, τοσούτῳ μᾶλλον τὴν αὑτοῦ διάνοιαν ἀσκήσει. [7]ποιη-
σάμενος οὖν ἀρχὴν ἣν ἐγὼ τελευτὴν, ἀνάγνωθι καὶ τοῦτου
τοῦ λόγου τὸ λοιπὸν μέρος αὐτοῖς.

ΕΚ ΤΟΥ ΠΡΟΣ ΝΙΚΟΚΛΕΑ.

[§. δ'—§. ια'.]

Μάλιστα δ' ἂν αὐτὸς ὑπὸ σαυτοῦ παρακληθείης, εἰ δεινὸν ἡγήσαιο τοὺς χείρους τῶν βελ-
τιόνων ἄρχειν καὶ τοὺς ἀνοητοτέρους τοῖς φρονιμωτέροις προστάττειν

* * * * * * * *

σοφοὺς νόμιζε μὴ τοὺς περὶ μικρῶν ἀκριβῶς ἐρίζοντας, ἀλλὰ τοὺς εὖ περὶ τῶν μεγίστων λέ- Pag. ed.
γοντας. χρῶ τοῖς εἰρημένοις, ἢ ζήτει βελτίω τούτων. Orell.
κς'.* α'. Τῶν μὲν τοίνυν λόγων ἅλις ἡμῖν ἔστω· τῶν ἀνα- 58
μιμνησκομένων καὶ τηλικοῦτο μῆκος ἐχόντων· ἐπεὶ μικροῦ
γε μέρους τῶν πάλαι γεγραμμένων οὐκ ἂν ἀποσχοίμην,
ἀλλ' εἴποιμ' ἂν εἴ τι μοι δόξειε πρέπον εἶναι τῷ παρόντι
καιρῷ· καὶ γὰρ ἂν ἄτοπος εἴην, εἰ τοὺς ἄλλους ὁρῶν τοῖς
ἐμοῖς χρωμένους ἐγὼ μόνος ἀπεχοίμην τῶν ὑπ' ἐμοῦ πρό-
τερον εἰρημένων, ἄλλως τε καὶ νῦν ὅτ' οὐ μόνον μικροῖς
μέρεσιν ἀλλ' ὅλοις εἴδεσι προειλόμην χρῆσθαι πρὸς ὑμᾶς.
ταῦτα μὲν οὖν, ὅπως ἂν ἡμῖν συμπίπτῃ, ποιήσομεν. εἶπον

[1] τοῖς μονάρχαις L. [2] πεπαίδευνται A. C. L. [3] uncos om. A. C. L.
[4] μὲν om. A. C. L. [5] κρειττόνων A. C. L. [6] ἄγνοιαν A.
[7] ποιησάμενος οὖν - - - (ad p. 668. v. 3.) ἀλλ' οὐκ ἐν τοῖς συκοφάνταις om. A. C. L.

Ταῖς μοναρχίαις] Lego τοῖς μονάρχαις. Wolf.
Ὥσπερ ἱερωσύνην] Τούτῳ παραπλήσιον τὸ τοῦ Δημοσθένους Προοιμ. δημηγ. νγ'. Νῦν δὲ παντάπασι τὸν αὐτὸν τρόπον, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅνπερ τοὺς ἱερεῖς, οὕτω καθίστατε τοὺς ἄρχοντας. Cor.
Ἀναμιμνησκομένων] F. ἀναγιγνωσκομένων. Orellius.

δέ που, πρὶν ἀναγιγνώσκεθαι τούτους, ὡς ἄξιος εἴην οὐ
μόνον, εἰ βλαβεροῖς χρῶμαι τοῖς λόγοις, δοῦναι δίκην
ὑμῖν, ἀλλ᾽ εἰ μὴ τοιούτοις οἵοις οὐδεὶς ἄλλος, τῆς μεγί-
στης τυχεῖν τιμωρίας. εἴ τινες οὖν ὑμῶν ὑπέλαβόν τό τε
λίαν ἀλαζονικὸν εἶναι καὶ μέγα τὸ ῥηθὲν, οὐκ ἂν δικαίως
ἔτι τὴν γνώμην ταύτην ἔχοιεν· οἶμαι γὰρ ἀποδεδωκέναι τὴν
ὑπόσχεσιν καὶ τοιούτους εἶναι τοὺς λόγους τοὺς ἀναγνω-
σθέντας, οἵους περ ἐξ ἀρχῆς ὑπεθέμην. βούλομαι δ᾽ ὑμῖν
διὰ βραχέων ἀπολογήσασθαι περὶ ἑκάστου, καὶ ποιῆσαι
μᾶλλον ἔτι καταφανὲς ὡς ἀληθῆ καὶ τότε προεῖπον καὶ
νῦν λέγω περὶ αὐτῶν.

59 κϛ΄.* β΄. Καὶ πρῶτον μὲν ποῖος γένοιτ᾽ ἂν λόγος
ὁσιώτερος ἢ δικαιότερος τοῦ τοὺς προγόνους ἐγκωμιάζοντος
ἀξίως τῆς ἀρετῆς τῆς ἐκείνων καὶ τῶν ἔργων τῶν πεπρα-
γμένων αὐτοῖς; ἔπειτα τίς ἂν πολιτικώτερος καὶ μᾶλλον
πρέπων τῇ πόλει τοῦ τὴν ἡγεμονίαν ἀποφαίνοντος ἔκ τε
τῶν ἄλλων εὐεργεσιῶν καὶ τῶν κινδύνων ἡμετέραν οὖσαν
μᾶλλον ἢ Λακεδαιμονίων; ἔτι δὲ τίς ἂν περὶ καλλιόνων
καὶ μειζόνων πραγμάτων τοῦ τοὺς Ἕλληνας ἐπί τε τὴν
τῶν βαρβάρων στρατείαν παρακαλοῦντος καὶ περὶ τῆς πρὸς
ἀλλήλους ὁμονοίας συμβουλεύοντος; ἐν μὲν τοίνυν τῷ
πρώτῳ λόγῳ περὶ τούτων τυγχάνω διειλεγμένος, ἐν δὲ τοῖς
ὑστέροις περὶ ἐλαττόνων μὲν ἢ τηλικούτων, οὐ μὴν περὶ
ἀχρηστοτέρων οὐδ᾽ ἧττον τῇ πόλει συμφερόντων. γνώσε-
σθε δὲ τὴν δύναμιν αὐτῶν, ἢν παραβάλλητε πρὸς ἕτερα τῶν
εὐδοκιμούντων καὶ τῶν ὠφελίμων εἶναι δοκούντων. οἶμαι δὴ
πάντως ἂν ὁμολογῆσαι τοὺς νόμους πλείστων καὶ μεγί-
στων ἀγαθῶν αἰτίους εἶναι τῷ βίῳ τῶν ἀνθρώπων· ἀλλ᾽ ἡ
μὲν τούτων χρῆσις τοῦτ᾽ ὠφελεῖν μόνον πέφυκε τὰ κατὰ
τὴν πόλιν καὶ τὰ συμβόλαια τὰ γιγνόμενα πρὸς ἡμᾶς
αὐτούς· εἰ δὲ τοῖς λόγοις πείθοισθε τοῖς ἐμοῖς, ὅλην τὴν
Ἑλλάδα καλῶς διοικοῖτε καὶ δικαίως καὶ τῇ πόλει συμ-
φερόντως· χρὴ δὲ τοὺς νοῦν ἔχοντας περὶ ἀμφότερα μὲν
60 ταῦτα σπουδάζειν, αὐτοῖν δὲ τούτοιν τὸ μεῖζον καὶ τὸ πλέο-
νος ἄξιον προτιμᾶν, ἔπειτα κἀκεῖνο γιγνώσκειν, ὅτι νόμους
μὲν θεῖναι μυρίοι καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων καὶ τῶν βαρβά-
ρων ἱκανοὶ γεγόνασιν, εἰπεῖν δὲ περὶ τῶν συμφερόντων

ἀξίως τῆς πόλεως καὶ τῆς Ἑλλάδος οὐκ ἂν πολλοὶ δυνη-
θεῖεν· ὧν ἕνεκα τοὺς ἔργον ποιουμένους τοὺς τοιούτους λό-
γους εὑρίσκειν τοσούτῳ χρὴ περὶ πλείονος ποιεῖσθαι τῶν
τοὺς νόμους τιθέντων καὶ γραφόντων, ὅσῳ πέρ εἰσι σπανιώ-
τεροι καὶ χαλεπώτεροι καὶ ψυχῆς φρονιμωτέρας δεόμενοι
τυγχάνουσιν, ἄλλως τε δὴ καὶ νῦν. ὅτε μὲν γὰρ ἤρχετο τὸ
γένος τὸ τῶν ἀνθρώπων γίγνεσθαι καὶ συνοικίζεσθαι κατὰ
πόλεις, εἰκὸς ἦν παραπλησίαν εἶναι τὴν ζήτησιν αὐτῶν·
ἐπειδὴ δ᾽ ἐνταῦθα προεληλύθαμεν ὥστε καὶ τοὺς λόγους
τοὺς εἰρημένους καὶ τοὺς νόμους τοὺς κειμένους ἀναριθμή-
τους εἶναι, καὶ τῶν μὲν νόμων ἐπαινεῖσθαι τοὺς ἀρχαιοτά-
τους, τῶν δὲ λόγων τοὺς καινοτάτους, οὐκ ἔτι τῆς αὐτῆς
διανοίας ἔργον ἐστὶν, ἀλλὰ τοῖς μὲν τοὺς νόμους τιθέναι
προαιρουμένοις προὔργου γέγονε τὸ πλῆθος τῶν κειμένων
— οὐδὲν γὰρ αὐτοὺς δεῖ ζητεῖν ἑτέρους, ἀλλὰ τοὺς παρὰ
τοῖς ἄλλοις εὐδοκιμοῦντας πειραθῆναι συναγαγεῖν, ὃ ῥα-
δίως ὅστις ἂν οὖν βουληθεὶς ποιήσειε —, τοῖς δὲ περὶ τοὺς
λόγους πραγματευομένοις διὰ τὸ προκατειλῆφθαι τὰ πλεῖ- 61
στα, τοὐναντίον συμβέβηκε· λέγοντες μὲν γὰρ ταὐτὰ τοῖς
πρότερον εἰρημένοις ἀναισχυντεῖν καὶ ληρεῖν δόξουσι, καινὰ
δὲ ζητοῦντες ἐπιπόνως εὑρήσουσι. διόπερ ἔφασκον ἀμφοτέ-
ροις μὲν ἐπαινεῖσθαι προσήκειν, πολὺ δὲ μᾶλλον, τοῖς τὸ
χαλεπώτερον ἐξεργάζεσθαι δυναμένοις. ἀλλὰ μὴν καὶ τῶν
ἐπὶ τὴν σωφροσύνην καὶ τὴν δικαιοσύνην προσποιουμένων
προτρέπειν ἡμεῖς ἂν ἀληθέστεροι καὶ χρησιμώτεροι φανεῖ-
μεν ὄντες. οἱ μὲν γὰρ παρακαλοῦσιν ἐπὶ τὴν ἀρετὴν καὶ
τὴν φρόνησιν τὴν ὑπὸ τῶν ἄλλων μὲν ἀγνοουμένην, ὑπ᾽ αὐ-
τῶν δὲ τούτων ἀντιλεγομένην, ἐγὼ δ᾽ ἐπὶ τὴν ὑπὸ πάντων
ὁμολογουμένην· κἀκείνοις μὲν ἀπόχρη τοσοῦτον, ἢν ἐπαγα-
γέσθαι τινὰς τῇ δόξῃ τῇ τῶν ὀνομάτων δυνηθῶσιν εἰς τὴν
αὑτῶν ὁμιλίαν, ἐγὼ δὲ τῶν μὲν ἰδιωτῶν οὐδένα πώποτε
φανήσομαι παρακαλέσας ἐπ᾽ ἐμαυτὸν, τὴν δὲ πόλιν ὅλην
πειρῶμαι πείθειν τοιούτοις πράγμασιν ἐπιχειρεῖν, ἐξ ὧν
αὐτοί τε εὐδαιμονήσουσι καὶ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας τῶν
παρόντων κακῶν ἀπαλλάξουσι. καί τοι τὸν πάντας τοὺς

Τοῖς τὸ - - - δυναμένοις] Eloquentiam difficillime omnium acquiri prolixe demonstrat etiam Cicero de Orat. I. c. 2. et sqq. A. Maius.

πολίτας προτρέπειν προθυμούμενον πρὸς τὸ βέλτιον καὶ δικαιότερον προστῆναι τῶν Ἑλλήνων, πῶς εἰκὸς τοῦτον τοὺς συνόντας διαφθείρειν; τίς δὲ τοιούτους λόγους εὑρίσκειν δυνάμενος πονηροὺς ἂν καὶ περὶ πονηρῶν πραγμάτων ζητεῖν
62 ἐπιχειρήσειεν, ἄλλως τε καὶ διαπεπραγμένος ἀπ᾽ αὐτῶν ἅπερ ἐγώ;

κϛ΄. * γ΄. Τούτων γὰρ γραφέντων καὶ διαδοθέντων καὶ δόξαν ἔσχον παρὰ πολλοῖς καὶ μαθητὰς πολλοὺς ἔλαβον, ὧν οὐδεὶς ἂν παρέμεινεν, εἰ μὴ τοιοῦτον ὄντα με κατέλαβον οἷόν περ προσεδόκησαν. νῦν δὲ τοσούτων γεγενημένων, καὶ τῶν μὲν ἔτη τρία τῶν δὲ τέτταρα συνδιαιτηθέντων, οὐδεὶς οὐδὲν φανήσεται τῶν παρ᾽ ἐμοὶ μεμψάμενος, ἀλλ᾽ ἐπὶ τελευτῆς, ὅτ᾽ ἤδη μέλλοιεν ἀποπλεῖν ὡς τοὺς γονέας καὶ τοὺς φίλους τοὺς ἑαυτῶν, οὕτως ἠγάπων τὴν διατριβὴν ὥστε μετὰ πόθου καὶ δακρύων ποιεῖσθαι τὴν ἀπαλλαγήν. καίτοι πότερα χρὴ πιστεύειν ὑμᾶς τοῖς σαφῶς ἐπισταμένοις καὶ τοὺς λόγους καὶ τὸν τρόπον τὸν ἐμόν, ἢ τῷ μηδὲν μὲν εἰδότι τῶν ἐμῶν, προῃρημένῳ δὲ συκοφαντεῖν; ὃς εἰς τοσοῦτο πονηρίας καὶ τόλμης ἐλήλυθεν, ὥστε γραψάμενος, ὡς λόγους διδάσκω δι᾽ ὧν πλεονεκτήσουσι παρὰ τὸ δίκαιον, ἀπόδειξιν μὲν οὐδεμίαν τούτων ἤνεγκε, λέγων δὲ διατετέλεκεν ὡς δεινόν ἐστι διαφθείρεσθαι τοὺς τηλικούτους, ὥσπερ ἀντιλέγοντός τινος περὶ τούτων, ἢ τοῦτο δέον αὐτὸν ἀποφαίνειν ὃ πάντες ὁμολογοῦσιν, ἀλλ᾽ οὐκ ἐκεῖνο μόνον διδάσκειν ὡς ἐγὼ τυγχάνω ταῦτα διαπραττόμενος. καὶ εἰ μέν τις τοῦτον ἀπαγαγὼν ἀνδραποδιστὴν καὶ κλέπτην καὶ λωποδύτην
63 μηδὲν μὲν αὐτὸν ἀποφαίνοι τούτων εἰργασμένον, διεξίοι δ᾽ ὡς δεινὸν ἕκαστόν ἐστι τῶν κακουργημάτων, ληρεῖν ἂν φαίη καὶ μαίνεσθαι τὸν κατήγορον, αὐτὸς δὲ τοιούτοις λόγοις κεχρημένος οἴεται λανθάνειν ὑμᾶς. ἐγὼ δ᾽ ἡγοῦμαι τοῦτό γε καὶ τοὺς ἀμαθεστάτους γιγνώσκειν, ὅτι δεῖ πιστὰς εἶναι καὶ μέγα δυναμένας τῶν κατηγοριῶν οὐχ αἷς ἔξεστι χρήσασθαι καὶ περὶ τῶν μηδὲν ἠδικηκότων, ἀλλ᾽ ἃς οὐχ οἷόν τ᾽ εἰπεῖν ἀλλ᾽ ἢ κατὰ τῶν ἡμαρτηκότων· ὧν αὐτὸς ὀλιγωρήσας οὐδὲν προσήκοντας τῇ γραφῇ λόγους εἴρηκεν.

Τοῦτον ἀπαγαγὼν] Lege τοῦτον, scil. Λυσίμαχον. ORELL.

Ἐγὼ δ᾽ ἡγοῦμαι κ. τ. λ.] Vide locum omnino similem, immo eadem fere verba, in orat. adv. Callimach. §. ιϛ΄. A. MAIUS.

Πιστὰς] Πίστεις. ORELL.

ἔδει γὰρ αὐτὸν καὶ τοὺς λόγους δεικνύναι τοὺς ἐμούς, οἷς διαφθείρω τοὺς συνόντας, καὶ τοὺς μαθητὰς φράζειν τοὺς χείρους διὰ τὴν συνουσίαν τὴν ἐμὴν γεγενημένους· νῦν δὲ τούτων μὲν οὐδέτερον πεποίηκε, παραλιπὼν δὲ τὴν δικαιοτάτην τῶν κατηγοριῶν ἐξαπατᾶν ὑμᾶς ἐπεχείρησεν. ἐγὼ δ᾽ ἐξ αὐτῶν τούτων ἐξ ὧν περ προσήκει καὶ δίκαιόν ἐστι, ποιήσομαι τὴν ἀπολογίαν. καὶ τοὺς μὲν λόγους ὀλίγῳ πρότερον ἀνέγνωμεν ὑμῖν, τοὺς δὲ κεχρημένους ἐκ μειρακίων μοι μέχρι γήρως δηλώσω, καὶ μάρτυρας ὑμῶν αὐτῶν παρέξομαι περὶ ὧν ἂν λέγω τοὺς κατὰ τὴν ἡλικίαν τὴν ἐμὴν γεγενημένους. ἤρξαντο μὲν οὖν ἐν πρώτοις Εὔνομός μοι καὶ Λυσιθείδης καὶ Κάλλιππος πλησιάζειν, μετὰ δὲ τούτους Ὀνήτωρ, Ἀντικλῆς, Φιλωνίδης, Φιλόμηλος, Χαρμαντίδης. τούτους ἅπαντας ἡ πόλις χρυσοῖς στεφάνοις ἐστεφάνωσεν, 64
οὐχ ὡς τῶν ἀλλοτρίων ἐφιεμένους, ἀλλ᾽ ὡς ἄνδρας ἀγαθοὺς ὄντας καὶ πολλὰ τῶν ἰδίων εἰς τὴν πόλιν ἀνηλωκότας. πρὸς οὓς ὅπως βούλεσθε θέτε με διακεῖσθαι· πρὸς γὰρ τὸ παρὸν πανταχῶς ἕξει μοι καλῶς. ἤν τε γὰρ ὑπολάβητε σύμβουλον εἶναί με καὶ διδάσκαλον τούτων, δικαίως ἂν ἔχοιτέ μοι πλείω χάριν ἢ τοῖς δι᾽ ἀρετὴν ἐν πρυτανείῳ σιτουμένοις· τούτων μὲν γὰρ ἕκαστος αὑτὸν μόνον παρέσχε καλὸν κἀγαθόν, ἐγὼ δὲ τοσούτους τὸ πλῆθος ὅσους ὀλίγῳ πρότερον διῆλθον ὑμῖν. εἴτε τῶν μὲν πεπραγμένων ἐκείνοις μηδὲν συναίτιος ἐγενόμην, ὡς ἑταίροις δὲ καὶ φίλοις αὐτοῖς ἐχρώμην, ἱκανὴν ὑπὲρ ὧν φεύγω τὴν γραφὴν ἡγοῦμαι καὶ ταύτην εἶναι τὴν ἀπολογίαν· εἰ γὰρ τοῖς μὲν δι᾽ ἀρετὴν δωρεὰς εἰληφόσιν ἤρεσκον, τῷ δὲ συκοφάντῃ μὴ τὴν αὐτὴν ἔχω γνώμην, πῶς ἂν εἰκότως γνωσθείην τοὺς συνόντας διαφθείρειν; ἢ πάντων γ᾽ ἂν εἴην δυστυχέστατος, εἰ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων ἔκ τε τῶν ἐπιτηδευμάτων καὶ τῶν συνουσιῶν τῶν μὲν χείρω τῶν δὲ βελτίω δόξαν λαμβανόντων ἐγὼ μόνος μὴ τύχοιμι τῆς δοκιμασίας ταύτης, ἀλλὰ τοιούτοις μὲν ἀνδράσι συμβεβιωκώς, ἀνέγκλητον δ᾽ ἐμαυτὸν μέχρι

Δικαιοτάτην] Δικαίωσιν. IDEM.

Ὑμῶν αὐτῶν] Ὑμῖν αὐτῶν. IDEM.

Τούτους ἅπαντας κ. τ. λ.] Consonat Cicero de Orat. III. c. 85. "Aristoteles cum florere Isocratem discipulum nobilitate videret." Et II. c. 22. "Isocratis e ludo, tanquam ex equo Trojano, innumeri principes exierunt." Luculentas Isocratis laudes vide apud eundem Ciceronem Orator. c. 13. Item de opt. gen. Orat. c. 6. A. MAIUS.

Γνωσθείην] Forte καταγνωσθείην. ORELL.

ταυτησὶ τῆς ἡλικίας παρεσχηκὼς, ὅμοιος εἶναι δόξαιμι τοῖς
65 ἔκ τε τῶν ἐπιτηδευμάτων καὶ τῶν ἄλλων συνουσιῶν διαβεβλημένοις. ἡδέως δ᾽ ἂν εἰδείην τί ποτ᾽ ἂν ἔπαθον, εἴ τίς μοι τοιοῦτος ἦν συγγεγενημένος οἷόςπερ ἐστὶν ὁ κατήγορος, ὃς μισῶν ἅπαντας τοὺς τοιούτους καὶ μισούμενος εἰς τουτονὶ καθέστηκα τὸν κίνδυνον. καὶ μὴν οὐδ᾽ ἐκεῖνος ὁ λόγος δικαίως ἄν με βλάψειεν, ὃν ἴσως ἄν τινες τολμήσαιεν εἰπεῖν τῶν παντάπασι πρός με δυσκόλως διακειμένων, ὡς τούτοις μὲν οἷς εἴρηκα τοσοῦτον μόνον ἐχρώμην ὅσον ὀφθῆναι διαλεγόμενος, ἕτεροι δέ τινές μοι πολλοὶ καὶ πολυπράγμονες μαθηταὶ γεγόνασιν, οὓς ἀποκρύπτομαι πρὸς ὑμᾶς. [ἔχω γὰρ λόγον ὃς ἐξελέγξει καὶ διαλύσει πάσας τὰς τοιάσδε βλασφημίας·] ἀξιῶ γὰρ, εἰ μέν τινες τῶν ἐμοὶ συγγεγενημένων ἄνδρες ἀγαθοὶ γεγόνασι περὶ τὴν πόλιν καὶ τοὺς φίλους καὶ τὸν ἴδιον οἶκον, ἐκείνους ὑμᾶς ἐπαινεῖν, ἐμοὶ δὲ μηδεμίαν ὑπὲρ τούτων χάριν ἔχειν· εἰ δὲ πονηροὶ καὶ τοιοῦτοι τὰς φύσεις οἷοι φαίνειν καὶ γράφεσθαι καὶ τῶν ἀλλοτρίων ἐπιθυμεῖν, παρ᾽ ἐμοῦ δίκην λαμβάνειν. καίτοι τίς ἂν πρόκλησις γένοιτο ταύτης ἀνεπιφθονωτέρα καὶ δικαιοτέρα τῆς τῶν μὲν καλῶν κἀγαθῶν οὐκ ἀμφισβητούσης, εἰ δέ τινες πονηροὶ γεγόνασιν, ὑπὲρ τούτων δίκην ὑποσχεῖν ἐθελούσης; καὶ ταῦτ᾽ οὐ λόγος μάτην εἰρημένος ἐστὶν,
66 ἀλλὰ παραχωρῶ καὶ τῷ κατηγόρῳ καὶ τῷ βουλομένῳ τῶν ἄλλων, εἴ τις ἔχει τινὰ φράσαι τοιοῦτον, οὐχ ὡς οὐχ ἡδέως ἂν τινῶν μου καταψευσαμένων, ἀλλ᾽ ὡς εὐθὺς φανερῶν ἐσομένων ὑμῖν καὶ τῆς ζημίας ἐκείνοις ἀλλ᾽ οὐκ ἐμοὶ γενησομένης. περὶ μὲν οὖν ὧν φεύγω τὴν γραφὴν καὶ τοῦ μὴ διαφθείρειν τοὺς συνόντας, οὐκ οἶδ᾽ ὅπως ἂν σαφέστερον ἐπιδεῖξαι δυνηθείην.

κϛ´.* δ´. Ἐμνήσθη δὲ καὶ τῆς πρὸς Τιμόθεον μοι φιλίας

Δικαιοτέρα τῆς] Ante τῆς videtur excidisse περὶ. Orell.

Καταψευσαμένων] Καταψευσομένων. Idem.

Πρὸς Τιμόθεον] Ex hoc loco cognoscitur, quod apud veteres auctores non vidi notatum, nempe Timotheum intra Olympiadem CVI. esse exstinctum. Nam Isocrates hanc Orationem in qua scilicet asserit eum jam mortuum, scripsit annos natus duos et octoginta, ut ipse ait superius §. ϛ´. Jam Isocrates editus in lucem fuit an. 1. Olymp. LXXXVI., ut Plutarchus, Laertius, Dionysius Halic. testantur. Igitur Oratio an. 3. aut 4. Olymp. CVI. scripta est. Jam vero damnatio Timothei viventis incidit in an. 2. aut 3. ejusdem Olymp., ut vides apud Dionys. Halic. in Dinarcho n. 13. (sed juxta Diodorum Sic. in an. 1.) Ergo Timotheus intra Olympiadem CVI. vitam finivit. Timotheum dicit

γεγενημένης, καὶ διαβάλλειν ἡμᾶς ἀμφοτέρους ἐπεχείρησεν, καὶ οὐκ ᾐσχύνθη περὶ ἀνδρὸς τετελευτηκότος καὶ πολλῶν ἀγαθῶν αἰτίου τῇ πόλει βλασφήμους καὶ λίαν ἀσελγεῖς λόγους εἰπών. ἐγὼ δ᾽ ᾤμην μὲν, εἰ καὶ φανερῶς ἐξηλεγχόμην ἀδικῶν, διὰ τὴν πρὸς ἐκεῖνον φιλίαν σώζεσθαί μοι προσήκειν· ἐπειδὴ δὲ Λυσίμαχος καὶ τοῖς τοιούτοις ἐπιχειρεῖ με βλάπτειν ἐξ ὧν δικαίως ἂν ὠφελοίμην, ἀναγκαίως ἔχει διαλεχθῆναι περὶ αὐτῶν. διὰ τοῦτο δ᾽ οὐχ ἅμα περὶ τούτου καὶ τῶν ἄλλων ἐπιτηδείων ἐποιησάμην τὴν μνείαν, ὅτι πολὺ τὰ πράγματα διέφερεν αὐτῶν. περὶ μὲν γὰρ ἐκείνων οὐδὲν φλαῦρον εἰπεῖν ὁ κατήγορος ἐτόλμησε, περὶ δὲ τὴν Τιμοθέου κατηγορίαν μᾶλλον ἐσπούδασεν ἢ περὶ ὧν ἀπήνεγκε τὴν γραφήν· ἔπειθ᾽ οἱ μὲν ὀλίγων ἐπεστάτησαν, τῶν δ᾽ ἑκάστῳ προσταχθέντων οὕτως ἐπεμελήθησαν ὥστε τυχεῖν τῆς τιμῆς ὀλίγῳ πρότερον ὑπ᾽ ἐμοῦ λεχθείσης, ὁ δὲ 67
πολλῶν καὶ μεγάλων πραγμάτων καὶ πολὺν χρόνον κατέστη κύριος. ὥστ᾽ οὐκ ἂν ἥρμοσεν ἅμα περὶ τούτου καὶ τῶν ἄλλων χρήσασθαι τοῖς λόγοις, ἀλλ᾽ ἀναγκαίως εἶχεν οὕτω διελέσθαι καὶ διατάξασθαι περὶ αὐτῶν. χρὴ δὲ τὸν ὑπὲρ ἐκείνου λόγον οὐκ ἀλλότριον εἶναι νομίζειν τοῖς ἐνεστῶσι πράγμασιν, οὐδ᾽ ἐμὲ λέγειν ἔξω τῆς γραφῆς· τοῖς μὲν γὰρ ἰδιώταις ὑπὲρ ὧν ἕκαστος ἔπραξε προσήκει διαλεχθεῖσι καταβαίνειν ἢ δοκεῖν περιεργάζεσθαι, τοῖς δ᾽ ὑπολαμβανομένοις συμβούλοις εἶναι καὶ διδασκάλοις ὁμοίως ὑπὲρ τῶν συγγεγενημένων ὥσπερ ὑπὲρ αὐτῶν ἀναγκαῖον ποιεῖσθαι τὴν ἀπολογίαν, ἄλλως τ᾽ ἢν καὶ τύχῃ τις διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην κρινόμενος· ὅ περ ἐμοὶ συμβέβηκεν· ἑτέρῳ μὲν οὖν ἀπέχρησεν ἂν τοῦτ᾽ εἰπεῖν, ὡς οὐ δίκαιόν ἐστι μετέχειν εἴ τι Τιμόθεος πράττων μὴ κατώρθωσεν· οὐδὲ γὰρ τῶν δωρεῶν οὐδὲ τῶν τιμῶν οὐδεὶς αὐτῷ μετέδωκε τῶν ἐκείνῳ ψηφισθεισῶν, ἀλλ᾽ οὐδ᾽ ἐπαινέσαι τῶν ῥητόρων οὐδεὶς ἠξίωσεν ὡς σύμβουλον γεγενημένον· εἶναι δὲ δίκαιον ἢ καὶ τῶν ἀγα-

mortuum Isocrates etiam in Epist. VIII. ad Mityl. Magistr. §. ϛ´., quæ quo tempore scripta sit definire nequeo. A. Maius.

Διδασκάλοις] Isocratem magistrum fuisse Timothei confirmat Cicero de Orat. III. c. 34. "Aliis ne igitur artibus instituit Isocrates clarissimum virum Timotheum Cononis præstantissimi imperatoris filium, summum ipsum imperatorem, hominemque doctissimum." Porro narrat Plutarchus in vita Isocratis §. ϛ´. fin. Timotheum Isocrati magistro æream statuam cum titulo posuisse Eleusine. Mitto nunc quærere sint ne opus Plutarchi Vitæ X. Orator., necne. A. Maius.

θῶν κοινωνεῖν ἢ μηδὲ τῶν ἀτυχιῶν ἀπολαύειν. ἐγὼ δὲ ταῦτα
μὲν αἰσχυνθείην ἂν εἰπεῖν, τὴν αὐτὴν δὲ ποιοῦμαι πρόκλη-
σιν ἥν περ καὶ περὶ τῶν ἄλλων· ἀξιῶ γάρ, εἰ μὲν κακὸς
ἀνὴρ γέγονε Τιμόθεος καὶ πολλὰ περὶ ὑμᾶς ἐξήμαρτε, μετ-
68 έχειν καὶ δίκην διδόναι καὶ πάσχειν ὅμοια τοῖς ἀδικοῦσιν·
ἢν δ' ἐπιδειχθῇ καὶ πολίτης ὢν ἀγαθὸς καὶ στρατηγὸς
τοιοῦτος οἷος οὐδεὶς ἄλλος ὧν ἡμεῖς ἴσμεν, ἐκεῖνον μὲν οἶμαι
δεῖν ὑμᾶς ἐπαινεῖν καὶ χάριν ἔχειν αὐτῷ, περὶ δὲ ταυτησὶ
τῆς γραφῆς ἐκ τῶν ἐμοὶ πεπραγμένων, ὅ τι ἂν ὑμῖν δίκαιον
εἶναι δοκῇ, τοῦτο γιγνώσκειν.

κϛ'. * ε'. Ἀθροώτατον μὲν οὖν τοῦτ' εἰπεῖν ἔχω περὶ
Τιμοθέου καὶ μάλιστα καθ' ἁπάντων, ὅτι τοσαύτας ᾕρηκε
πόλεις κατὰ κράτος ὅσας οὐδεὶς πώποτε τῶν ἐστρατηγηκό-
των, οὔτε τῶν ἐκ ταύτης τῆς πόλεως οὔτε τῶν ἐκ τῆς ἄλλης
Ἑλλάδος, καὶ τούτων ἐνίας, ὧν ληφθεισῶν ἅπας ὁ τόπος
ὁ περιέχων οἰκεῖος ἠναγκάσθη τῇ πόλει γενέσθαι· τηλι-
καύτην ἑκάστη δύναμιν εἶχε. τίς γὰρ οὐκ οἶδε Κόρκυραν μὲν
ἐν ἐπικαιροτάτῳ καὶ κάλλιστα κειμένην τῶν περὶ Πελοπόν-
νησον, Σάμον δὲ τῶν ἐν Ἰωνίᾳ, Σηστὸν δὲ καὶ Κριθωτὴν τῶν
ἐν Ἑλλησπόντῳ, Ποτίδαιαν δὲ καὶ Τορώνην τῶν ἐπὶ Θρᾴ-
κης; ἃς ἐκεῖνος ἁπάσας κτησάμενος παρέδωκεν ὑμῖν, οὐ
δαπάναις μεγάλαις, οὐδὲ τοὺς ὑπάρχοντας συμμάχους λυ-
μηνάμενος, οὐδὲ πολλὰς ὑμᾶς εἰσφορὰς ἀναγκάσας εἰσενεγ-
κεῖν, ἀλλ' εἰς μὲν τὸν περίπλουν τὸν περὶ Πελοπόννησον
τρία καὶ δέκα μόνον τάλαντα δούσης αὐτῷ τῆς πόλεως καὶ
τριήρεις πεντήκοντα Κόρκυραν εἷλε, πόλιν ὀγδοήκοντα τριή-
69 ρεις κεκτημένην, καὶ περὶ τὸν αὐτὸν χρόνον Λακεδαιμονίους
ἐνίκησε ναυμαχῶν, καὶ ταύτην ἠνάγκασεν αὐτοὺς συνθέσθαι
τὴν εἰρήνην, ἣ τοσαύτην μεταβολὴν ἑκατέρᾳ τῶν πόλεων
ἐποίησεν, ὥςθ' ἡμᾶς μὲν ἀπ' ἐκείνης τῆς ἡμέρας θύειν αὐτῇ
καθ' ἕκαστον τὸν ἐνιαυτὸν ὡς οὐδεμίας ἄλλης οὕτω τῇ πό-

Κριθωτὴν] De urbe appellata Crithote vehementer æstuarunt Critici, ut vides in notis Variorum ad Nepotem in Timoth. c. 1. Veteribus ibidem citatis auctoribus, qui ejus meminerunt, adde jam Isocratem: et præterea Harpocrationem, atque ex hoc Demosthenem adv. Aristocr. §. λθ'., Hellanicum l. I. Troicorum, Ephorum l. IV. A. Maius.

Πεντήκοντα Κόρκυραν εἷλε] Πεντήκοντα· Κόρκυραν δ' εἷλε. Orell.

Θύειν αὐτῇ] Confirmat Nepos. in Timoth. c. 2. "Quæ victoria tantæ fuit Atticis lætitiæ, ut tum primum aræ Paci publice sint factæ, eique deæ pulvinar sit institutum." De hac pace vide etiam Xenoph. Hist. Græc. l. VI. c. 2. Diodor. Sic. l. XV. §. 38. A. Maius.

λει συνενεγκούσης, Λακεδαιμονίων δὲ μετ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον
μηδ' ὑφ' ἑνὸς ἑωρᾶσθαι μήτε ναυτικὸν ἐντὸς Μαλέας περι-
πλέον μήτε πεζὸν στρατόπεδον διὰ τοῦ Ἰσθμοῦ πορευόμενον,
ὅπερ αὐτοῖς τῆς περὶ Λεῦκτρα συμφορᾶς εὕροι τις ἂν αἴτιον
γεγενημένον. μετὰ δὲ ταύτας τὰς πράξεις ἐπὶ Σάμον
στρατεύσας, ἣν Περικλῆς ὁ μεγίστην ἐπὶ σοφίᾳ καὶ δικαιο-
σύνῃ καὶ σωφροσύνῃ δόξαν εἰληφὼς ἀπὸ διακοσίων νεῶν καὶ
χιλίων ταλάντων κατεπολέμησε, ταύτην, οὔτε πλέον οὔτ'
ἔλαττον παρ' ὑμῶν λαβὼν οὔτε παρὰ τῶν συμμάχων ἐκ-
λέξας, ἐν δέκα μησὶν ἐξεπολιόρκησεν ὀκτακισχιλίοις πελ-
τασταῖς καὶ τριήρεσι τριάκοντα, καὶ τούτοις ἅπασιν ἐκ τῆς
πολεμίας τὸν μισθὸν ἀπέδωκε. καί τοι τοιοῦτον ἔργον ἂν
τις ἄλλος φανῇ πεποιηκώς, ὁμολογῶ ληρεῖν, ὅτι διαφε-
ρόντως ἐπαινεῖν ἐπιχειρῶ τὸν οὐδὲν περιττότερον τῶν ἄλλων
διαπεπραγμένον. ἐντεῦθεν τοίνυν ἀναπλεύσας Σηστὸν καὶ
Κριθωτὴν ἔλαβε, καὶ τὸν ἄλλον χρόνον ἀμελουμένης Χεῤῥο-
νήσου προσέχειν ὑμᾶς αὐτῇ τὸν νοῦν ἐποίησε. τὸ δὲ τελευ-
ταῖον Ποτίδαιαν εἰς ἣν ἡ πόλις τετρακόσια καὶ δισχίλια 70
τάλαντα τὸ πρότερον ἀνήλωσε, ταύτην εἷλεν ἀπὸ τῶν χρη-
μάτων ὧν αὐτὸς ἐπόρισε καὶ τῶν συντάξεων τῶν ἀπὸ Θρᾴ-
κης· καὶ προσέτι Χαλκιδεῖς ἅπαντας κατεπολέμησεν. εἰ δὲ
δεῖ μὴ καθ' ἕκαστον ἀλλὰ διὰ βραχέων εἰπεῖν, τεττάρων
καὶ εἴκοσι πόλεων κυρίους ὑμᾶς ἐποίησεν ἐλάττω δαπανή-
σας ὧν οἱ πατέρες ἡμῶν εἰς τὴν Μηλίων πολιορκίαν ἀνήλω-
σαν. ἠβουλόμην δ' ἂν, ὥςπερ ἐξαριθμῆσαι τὰς πράξεις ῥᾴ-
διον γέγονεν, οὕτως οἷόν τ' εἶναι συντόμως δηλῶσαι τοὺς
καιροὺς ἐν οἷς ἕκαστα τούτων ἐπράχθη, καὶ τὰ τῆς πό-
λεως ὡς εἶχε, καὶ τὴν τῶν πολεμίων δύναμιν· πολὺ γὰρ
ἂν ὑμῖν αἵ τε εὐεργεσίαι μείζους κἀκεῖνος πλείονος ἄξιος
ἔδοξεν εἶναι. νῦν δὲ ταῦτα μὲν ἐάσω διὰ τὸ πλῆθος.

κϛ'. * ϛ'. Ἡγοῦμαι δ' ὑμᾶς ἡδέως ἂν ἀκοῦσαι διὰ τί

Δόξαν εἰληφὼς] Similem prorsus Periclis laudem habes in Orat. de Bigis §. ια'. A. Maius.

Οὔτε παρὰ τῶν συμμ.] Bekkerus mavult οὐδὲ παρὰ τῶν συμμ.

Τεττάρων καὶ εἴκοσι πόλεων] Æschines de fals. legat. §. κδ'. ait Timotheum Cononis F. potitum fuisse urbium LXXV., easque Athenarum Concilio adjunxisse. Itaque Isocrates sub numero XXIV. eas tantum comprehendit urbes, quas Timotheus tenuiori dispendio cepit, quam olim Athenienses in obsidendis Meliis passi erant. Apud Dinarchum Orat. c. Demosth. p. 91. antep. et. c. Philocl. p. 110. 23. ed. Steph. dicitur Conon pater Timothei cepisse urbes XXIV. A. Maius.

ποτε τῶν μὲν εὐδοκιμούντων ἀνδρῶν παρ᾽ ὑμῖν καὶ πολεμι-
κῶν εἶναι δοκούντων οὐδὲ κώμην ἔνιοι λαβεῖν ἠδυνήθησαν,
Τιμόθεος δ᾽ οὔτε τὴν τοῦ σώματος φύσιν ἔχων ἐῤῥωμένην
οὔτ᾽ ἐν τοῖς στρατοπέδοις τοῖς πλανωμένοις κατατετριμμέ-
νος, ἀλλὰ ὁ μεθ᾽ ὑμῶν πολιτευόμενος τηλικαῦτα διεπρά-
ξατο τὸ μέγεθος. ἔστι δ᾽ ὁ λόγος ὁ περὶ τούτων φιλα-
πεχθήμων μὲν, ῥηθῆναι δ᾽ οὐκ ἀσύμφορος. ἐκεῖνος γὰρ
τούτῳ τῶν ἄλλων διήνεγκεν, ὅτι περὶ τῶν Ἑλληνικῶν καὶ
71 συμμαχικῶν πραγμάτων καὶ τῆς ἐπιμελείας τῆς τούτων
οὐ τὴν αὐτὴν ὑμῖν γνώμην ἔσχεν· ὑμεῖς μὲν γὰρ χειροτο-
νεῖτε στρατηγοὺς τοὺς εὐρωστοτάτους τοῖς σώμασι καὶ
πολλάκις ἐν τοῖς ξενικοῖς στρατεύμασι γεγενημένους, ὡς
διὰ τούτων διαπραξάμενοί τι τῶν δεόντων· ὁ δὲ τοῖς μὲν
τοιούτοις λοχαγοῖς ἐχρῆτο καὶ ταξιάρχοις, [ὧν ἔνιοι διὰ τὴν
μετ᾽ ἐκείνου στρατείαν ἄξιοι λόγου καὶ χρήσιμοι τῇ πόλει
γεγόνασιν,] αὐτὸς δὲ περὶ ταῦτα δεινὸς ἦν, περὶ ἅπερ χρὴ
φρόνιμον εἶναι τὸν στρατηγὸν τὸν ἀγαθόν. ἔστι δὲ ταῦτα
τίνα δύναμιν ἔχοντα; — δεῖ γὰρ οὐχ ἁπλῶς εἰπεῖν, ἀλλὰ
σαφῶς φράσαι περὶ αὐτῶν — πρῶτον μὲν δύνασθαι γνῶναι
πρὸς τίνας πολεμητέον καὶ τίνας συμμάχους ποιητέον·
ἀρχὴ γὰρ αὕτη στρατηγίας ἐστὶν, ἧς ἢν διαμάρτῃ τις,
ἀνάγκη τὸν πόλεμον ἀσύμφορον καὶ χαλεπὸν καὶ περίερ-
γον εἶναι. περὶ τοίνυν τὴν τοιαύτην προαίρεσιν οὐ μόνον οὐ-
δεὶς τοιοῦτος γέγονεν, ἀλλ᾽ οὐδὲ παραπλήσιος. ῥᾴδιον δ᾽ ἐξ
αὐτῶν τῶν ἔργων γνῶναι· πλείστους γὰρ πολέμους ἄνευ
τῆς πόλεως ἀνελόμενος, ἅπαντας τούτους κατώρθωσε καὶ
δικαίως ἅπασι τοῖς Ἕλλησιν ἔδοξεν αὐτοὺς ποιήσασθαι.
καί τοι τοῦ καλῶς βουλεύσασθαι τίς ἂν ἀπόδειξιν ἔχοι
σαφεστέραν καὶ μείζω ταύτης παρασχέσθαι; δεύτερον τί
προσήκει τὸν στρατηγὸν τὸν ἀγαθόν; στρατόπεδον συνα-
72 γαγεῖν ἁρμόττον τῷ πολέμῳ τῷ παρόντι, καὶ τοῦτο συν-
τάξαι καὶ χρήσασθαι συμφερόντως. ὡς μὲν τοίνυν ἠπί-

Γνώμην ἔχειν] Ἴσως, γνώμην εἶχεν, ἢ ἔσχεν. MUSTOXYDES.

Τοὺς εὐρωστάτους] Innuit Charetem, Timothei postea accusatorem, quem oratores Athenienses, licet imprudentem et stolidum, tamen quia corporis viribus præpollebat, imperatorem fieri volebant: dicente contra Timotheo, eum potius ad imperatoris stragula gestanda esse idoneum. Vide Plutarch. An Seni &c. §. π᾽. Apophtb. vol. viii. p. 119. ed. Hutten. Diodor. Sic. l. XVI. §. 85. A. MAIUS.

Τίνα δύναμιν] Bekkerus mavult, τίνα, καὶ τίνα δύν.

Δεύτερον τί - - - ἀγαθόν;] Δεύτερον δὲ - - - ἀγαθὸν —. ORELL.

στατο χρῆσθαι καλῶς, αἱ πράξεις αὐταὶ δεδηλώκασιν· ὡς
δὲ καὶ πρὸς τὸ παρασκευάσασθαι μεγαλοπρεπῶς καὶ τῆς
πόλεως ἀξίως ἁπάντων διήνεγκεν, οὐδὲ τῶν ἐχθρῶν οὐδεὶς
ἂν ἄλλως εἰπεῖν τολμήσειεν. ἔτι τοίνυν πρὸς τούτοις ἀπο-
ρίας ἐνεγκεῖν στρατοπέδου καὶ πενίας, καὶ πάλιν εὐπορίας
εὑρεῖν, τίς οὐκ ἂν τῶν συνεστρατευμένων πρὸς ἀμφότερα
ταῦτα διαφέρειν ἐκείνου προκρίνειε; συνίσασι γὰρ αὐτῷ
κατὰ μὲν ἀρχὰς τῶν πολέμων διὰ τὸ μηδὲν παρὰ τῆς
πόλεως λαμβάνειν εἰς τὰς ἐσχάτας ἐνδείας καθιστάμενον,
ἐκ δὲ τούτων εἰς τοῦτο τὰ πράγματα περιϊστάναι δυνάμενον,
ὥστε καὶ τῷ πολέμῳ περιγίγνεσθαι καὶ τοῖς στρατιώταις
ἐντελεῖς ἀποδιδόναι τοὺς μισθούς. οὕτω τοίνυν τούτων με-
γάλων ὄντων καὶ σφόδρα κατεπειγόντων, ἐπὶ τοῖς ἐχομέ-
νοις δικαίως ἄν τις αὐτὸν ἔτι μᾶλλον ἐπαινέσειεν. ὁρῶν γὰρ
ὑμᾶς τούτους μόνους ἄνδρας νομίζοντας, τοὺς ἀπειλοῦντας
καὶ τοὺς ἐκφοβοῦντας τὰς ἄλλας πόλεις καὶ τοὺς ἀεί τι
νεωτερίζοντας ἐν τοῖς συμμάχοις, οὐκ ἐπηκολούθησε ταῖς
ὑμετέραις γνώμαις, οὐδ᾽ ἠβουλήθη βλάπτων τὴν πόλιν
εὐδοκιμεῖν, ἀλλὰ τοῦτ᾽ ἐφιλοσόφει καὶ τοῦτ᾽ ἔπραττεν,
ὅπως μηδεμία τῶν πόλεων αὐτὸν φοβήσεται τῶν Ἑλληνί-
δων, ἀλλὰ πᾶσαι θαρσήσουσι πλὴν τῶν ἀδικουσῶν· ἠπί- 73
στατο γὰρ τούς τε δεδιότας ὅτι μισοῦσι δι᾽ οὓς ἂν τοῦτο
πεπονθότες τυγχάνωσι, τήν τε πόλιν διὰ μὲν τὴν φιλίαν
τὴν τῶν ἄλλων εὐδαιμονεστάτην καὶ μεγίστην γενομένην,
διὰ δὲ τὸ μῖσος μικρὸν ἀπολιποῦσαν τοῦ μὴ ταῖς ἐσχάταις
συμφοραῖς περιπεσεῖν. ὧν ἐνθυμούμενος τῇ μὲν δυνάμει τῇ
τῆς πόλεως τοὺς πολεμίους κατεστρέφετο, τῷ δ᾽ ἤθει τῷ
ἑαυτοῦ τὴν εὔνοιαν τὴν τῶν ἄλλων προσήγετο, νομίζων
τοῦτο στρατήγημα μεῖζον εἶναι καὶ κάλλιον ἢ πολλὰς
πόλεις ἑλεῖν καὶ πολλάκις νικῆσαι μαχόμενος. οὕτω δ᾽
ἐσπούδαζε περὶ τὸ μηδεμίαν τῶν πόλεων μηδὲ μικρὰν
ὑποψίαν περὶ αὐτοῦ λαβεῖν ὡς ἐπιβουλεύοντος, ὥσθ᾽ ὁπότε
μέλλοι τινὰ παραπλεῖν τῶν μὴ τὰς συντάξεις διδουσῶν,
πέμψας προηγόρευε τοῖς ἄρχουσιν, ἵνα μὴ πρὸ τῶν λιμένων
ἐξαίφνης ὀφθεὶς εἰς θόρυβον καὶ ταραχὴν αὐτοὺς καταστή-

Διαφέρειν ἐκείνου] Διαφέρειν ἐκεῖνον. ORELL.

Τὴν εὔνοιαν] Vide eandem sententiam Epist. B. ad Philipp. §. π᾽. fin. A. MAIUS.

σειεν. εἴτε τύχοι καθορμισθεὶς πρὸς τὴν χώραν, οὐκ ἂν ἐφῆκε τοῖς στρατιώταις ἁρπάζειν καὶ κλέπτειν καὶ πορθεῖν τὰς οἰκίας, ἀλλὰ τοσαύτην εἶχεν ἐπιμέλειαν ὑπὲρ τοῦ μηδὲν γίγνεσθαι τοιοῦτον, ὅσην περ οἱ δεσπόται τῶν χρημάτων· οὐ γὰρ τούτῳ προσεῖχε τὸν νοῦν, ὅπως ἐκ τῶν τοιούτων αὐτὸς εὐδοκιμήσει παρὰ τοῖς στρατιώταις, ἀλλ' ὅπως ἡ πόλις παρὰ τοῖς Ἕλλησι. πρὸς δὲ τούτοις τὰς
74 δοριαλώτους τῶν πόλεων οὕτω πράως διῴκει καὶ νομίμως ὡς οὐδεὶς ἄλλος τὰς συμμαχίδας, ἡγούμενος εἰ τοιοῦτος ὢν φαίνοιτο περὶ τοὺς πολεμήσαντας, τὴν μεγίστην πίστιν ἔσεσθαι δεδωκὼς ὡς οὐδέποτ' ἂν περί γε τοὺς ἄλλους ἐξαμαρτεῖν τολμήσειε. τοιγάρτοι διὰ τὴν δόξαν τὴν ἐκ τούτων γιγνομένην πολλαὶ τῶν πόλεων τῶν πρὸς ὑμᾶς δυσκόλως ἐχουσῶν ἀναπεπταμέναις αὐτὸν ἐδέχοντο ταῖς πύλαις· ἐν αἷς ἐκεῖνος οὐδεμίαν ταραχὴν ἐποίησεν, ἀλλ' ὥσπερ οἰκουμένας αὐτὰς εἰσιὼν κατέλαβεν, οὕτως ἐξιὼν κατέλειπε. κεφάλαιον δὲ πάντων τούτων· εἰθισμένων γὰρ τὸν ἄλλον χρόνον πολλῶν γίγνεσθαι καὶ δεινῶν ἐν τοῖς Ἕλλησιν, ἐπὶ τῆς ἐκείνου στρατηγίας οὐδεὶς ἂν οὔτ' ἀναστάσεις εὕροι γεγενημένας οὔτε πολιτειῶν μεταβολὰς οὔτε σφαγὰς καὶ φυγὰς οὔτ' ἄλλ' οὐδὲν τῶν κακῶν τῶν ἀνηκέστων, ἀλλ' οὕτως αἱ τοιαῦται συμφοραὶ κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον ἐλώφησαν, ὥστε μόνος ὧν ἡμεῖς μνημονεύομεν ἀνέγκλητον τὴν πόλιν τοῖς Ἕλλησι παρέσχε. καί τοι χρὴ στρατηγὸν ἄριστον νομίζειν οὐκ εἴ τις μιᾷ τύχῃ τηλικοῦτόν τι κατώρθωσεν ὥσπερ Λύσανδρος, ὃ μηδενὶ τῶν ἄλλων διαπράξασθαι συμβέβηκεν· ἀλλ' ὅστις ἐπὶ πολλῶν καὶ παντοδαπῶν καὶ δυσκόλων πραγμάτων ὀρθῶς ἀεὶ πράττων καὶ νουνεχόντως διατετέλεκεν, ὅπερ Τιμοθέῳ συμβέβηκεν.

75 κϛ΄. * ζ΄. Οἶμαι οὖν ὑμῶν τοὺς πολλοὺς θαυμάζειν τὰ λεγόμενα καὶ νομίζειν τὸν ἔπαινον τὸν ἐκείνου κατηγορίαν εἶναι τῆς πόλεως, εἰ τοσαύτας μὲν πόλεις ἑλόντα μηδεμίαν δ' ἀπολέσαντα περὶ προδοσίας ἔκρινε, καὶ πάλιν εἰ διδόντος εὐθύνας αὐτοῦ, καὶ τὰς μὲν πράξεις Ἰφικράτους ἀναδε-

Λύσανδρος] Confirmat Nepos ita Lysandri vitam exordiens : "Lysander Lacedæmonius magnam reliquit sui famam, magis felicitate quam virtute partam." Porro hic indicat Isocrates famigeratam Atheniensium cladem ad Ægos flumen, de qua vide Xen. Hist. Græc. l. ii. c. 1. A. Maius.

Ἰφικράτους] Vide Nepotem in Iphicr. c.

χομένου, τὸν δ' ὑπὲρ τῶν χρημάτων λόγον Μενεσθέως, τούτους μὲν ἀπέλυσε, Τιμόθεον δὲ τοσούτοις ἐζημίωσε χρήμασιν ὅσοις οὐδένα πώποτε τῶν προγεγενημένων. ἔχει δ' οὕτως· βούλομαι γὰρ καὶ τὸν ὑπὲρ τῆς πόλεως λόγον εἰπεῖν. εἰ μὲν ὑμεῖς πρὸς αὐτὸ τὸ δίκαιον ἀποβλέποντες σκέψεσθε περὶ τούτων, οὐκ ἔστιν ὅπως οὐ δεινὰ καὶ σχέτλια πᾶσιν εἶναι δόξει τὰ πεπραγμένα περὶ Τιμόθεον· ἢν δ' ἀναλογίσησθε τὴν ἄγνοιαν ὅσην ἔχομεν πάντες ἄνθρωποι, καὶ τοὺς φθόνους τοὺς ἐπιγιγνομένους ἡμῖν, ἔτι δὲ τὰς ταραχὰς καὶ τὴν τύρβην ἐν ᾗ ζῶμεν, οὐδὲν τούτων ἀλόγως οὐδ' ἔξω τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως εὑρεθήσεται γεγενημένον, ἀλλὰ καὶ Τιμόθεος μέρος τι συμβεβλημένος τοῦ μὴ κατὰ τρόπον γνωσθῆναι περὶ αὐτῶν. ἐκεῖνος γὰρ οὔτε μισόδημος ὢν οὔτε μισάνθρωπος οὐθ' ὑπερήφανος οὔτ' ἄλλ' οὐδὲν ἔχων τῶν τοιούτων κακῶν διὰ τὴν μεγαλοφροσύνην τὴν τῇ στρατηγίᾳ μὲν συμφέρουσαν, πρὸς δὲ τὰς χρείας τῶν ἀεὶ προσπιπτόντων οὐχ ἁρμόττουσαν, ἅπασιν ἔδοξεν ἔνοχος εἶναι τοῖς
προειρημένοις· οὕτω γὰρ ἀφυὴς ἦν πρὸς τὴν τῶν ἀνθρώπων 76
θεραπείαν, ὥσπερ δεινὸς περὶ τὴν τῶν πραγμάτων ἐπιμέλειαν. καί τοι πολλάκις καὶ παρ' ἐμοῦ τοιούτους λόγους ἤκουσεν, ὡς χρὴ τοὺς πολιτευομένους καὶ βουλομένους ἀρέσκειν προαιρεῖσθαι μὲν τῶν τε πράξεων τὰς ὠφελιμωτάτας καὶ βελτίστας καὶ τῶν λόγων τοὺς ἀληθεστάτους καὶ δικαιοτάτους, οὐ μὴν ἀλλὰ κἀκεῖνο παρατηρεῖν καὶ σκοπεῖν, ὅπως ἐπιχαρίτως καὶ φιλανθρώπως ἅπαντα φανήσονται καὶ λέγοντες καὶ πράττοντες, ὡς οἱ τούτων ὀλιγωροῦντες ἐπαχθέστεροι καὶ βαρύτεροι δοκοῦσιν εἶναι τοῖς συμπολιτευομένοις. ὁρᾷς δὲ τὴν φύσιν τὴν τῶν πολλῶν ὡς διάκειται πρὸς τὰς ἡδονάς, καὶ διότι μᾶλλον φιλοῦσι τοὺς πρὸς χάριν ὁμιλοῦντας ἢ τοὺς εὖ ποιοῦντας, καὶ τοὺς μετὰ φαιδρότητος

3. Item in Timoth. c. 3. Dionys. Hal. in Lysia c. 12. quorum postremus ait Iphicratem τὰς εὐθύνας ὑπεσχηκέναι τῆς στρατηγίας. Iphicratem autem hoc judicio fuisse absolutum confirmat Nepos in ejus Vita c. 3. et Polyænus Stratag. l. iii. 29. Contra Diodorus Sic. l. xvi. §. 21. ait Iphicratem mulctatum esse cum Timotheo. A. Maius.

Τοσούτοις ἐζημίωσε χρήμ.] Lis Timotheo æstimata est C. talentis, ut ait Nepos in Timoth. c. 3. Dinarchus c. Demosth. p. 92. 1. et c. Philocl. p. 110. 26. ed. H. Steph. A. Maius.

Περὶ Τιμόθ.] Τὰ περὶ Τιμόθ. Orell.

Περὶ αὐτῶν] Περὶ αὐτόν. Idem.

Διὰ τὴν μεγαλοφροσύνην] Id de Timotheo innuit etiam Plutarchus in Sylla, §. ϛ΄. A. Maius.

καὶ φιλανθρωπίας φενακίζοντας ἢ τοὺς μετ'
ὄγκου καὶ σεμνότητος ὠφελοῦντας. ὧν οὐδέν
σοι μεμέληκεν, ἀλλ' ἢν ἐπιεικῶς τῶν ἔξω
πραγμάτων ἐπιμεληθῇς, οἴει σοι καὶ τοὺς
ἐνθάδε πολιτευομένους καλῶς ἕξειν. τὸ δ'
οὐχ οὕτως, ἀλλὰ τοὐναντίον φιλεῖ συμβαί-
νειν. ἢν γὰρ τούτοις ἀρέσκῃς, ἅπαν ὅ τι ἂν
πράξῃς οὐ πρὸς τὴν ἀλήθειαν κρινοῦσιν ἀλλὰ
πρὸς τὸ σοὶ συμφέρον ὑπολήψονται, καὶ τὰ
μὲν ἁμαρτανόμενα παρόψονται, τὸ δὲ κατορ-
θωθὲν οὐρανόμηκες ποιήσουσιν· ἡ γὰρ εὔνοια
77 πάντας οὕτω διατίθησιν. ἢν σὺ τῇ μὲν πόλει
παρὰ τῶν ἄλλων ἐκ παντὸς τρόπου κτήσασθαι
ζητεῖς, ἡγούμενος μέγιστον εἶναι τῶν ἀγαθῶν,
αὐτὸς δὲ σαυτῷ παρὰ τῆς πόλεως οὐκ οἴει δεῖν
τὴν αὐτὴν ταύτην παρασκευάζειν, ἀλλὰ πλεί-
στων ἀγαθῶν αἴτιος γεγενημένος χεῖρον διάκει-
σαι τῶν οὐδὲν ἄξιον λόγου διαπεπραγμένων.
εἰκότως· οἱ μὲν γὰρ τοὺς ῥήτορας καὶ τοὺς ἐν
τοῖς ἰδίοις συλλόγοις λογοποιεῖν δυναμένους
καὶ πάντα προσποιουμένους εἰδέναι θεραπεύ-
ουσι, σὺ δ' οὐ μόνον ἀμελεῖς, ἀλλὰ καὶ πολε-
μεῖς τοῖς μέγιστον ἀεὶ δυναμένοις αὐτῶν. καί-
τοι πόσους οἴει διὰ τὰς τούτων ψευδολογίας,
τοὺς μὲν συμφοραῖς περιπεπτωκέναι, τοὺς δ'
ἀτίμους εἶναι, [πόσους δὲ τῶν προγεγενημέ-
νων ἀνωνύμους εἶναι,] πολὺ σπουδαιοτέρους
καὶ πλέονος ἀξίους γεγενημένους τῶν ᾀδομέ-
νων καὶ τραγῳδουμένων; ἀλλ' οἱ μέν, οἶμαι,
ποιητῶν ἔτυχον καὶ λογοποιῶν, οἱ δ' οὐκ ἔσχον
τοὺς ὑμνήσοντας. ἢν οὖν ἐμοὶ πείθῃ καὶ νοῦν
ἔχῃς, οὐ καταφρονήσεις τῶν ἀνδρῶν τούτων
οἷς τὸ πλῆθος εἴθισται πιστεύειν οὐ μόνον
περὶ ἑνὸς ἑκάστου τῶν πολιτῶν, ἀλλὰ καὶ περὶ
ὅλων τῶν πραγμάτων, ἀλλ' ἐπιμέλειαν τινὰ
ποιήσῃ καὶ θεραπείαν αὐτῶν, ἵν' εὐδοκιμήσῃς
δι' ἀμφότερα, καὶ διὰ τὰς σαυτοῦ πράξεις καὶ

διὰ τοὺς τούτων λόγους. ταῦτα δ' ἀκούων ὀρθῶς μὲν
ἔφασκέ με λέγειν, οὐ μὴν οἷός τ' ἦν τὴν φύσιν μεταβαλεῖν, 78
ἀλλ' ἦν καλὸς κἀγαθὸς ἀνὴρ καὶ τῆς πόλεως καὶ τῆς Ἑλ-
λάδος ἄξιος, οὐ μὴν σύμμετρός γε τοῖς τοιούτοις τῶν ἀν-
θρώπων, ὅσοι τοῖς ὑπὲρ αὐτοὺς πεφυκόσιν ἀχθόμενοι τυγχά-
νουσι. τοιγαροῦν οἱ μὲν ῥήτορες ἔργον εἶχον αἰτίας περὶ
αὐτοῦ πολλὰς καὶ ψευδεῖς πλάττειν, τὸ δὲ πλῆθος ἀπο-
δέχεσθαι τὰς ὑπὸ τούτων λεγομένας. περὶ ὧν ἡδέως ἂν ἀπε-
λογησάμην, εἰ καιρὸν εἶχον· οἶμαι γὰρ ἂν ὑμᾶς ἀκούσαντας
μισῆσαι τούς τε προαγαγόντας τὴν πόλιν ἐπὶ τὴν ὀργὴν
τὴν πρὸς ἐκεῖνον καὶ τοὺς φλαῦρόν τι περὶ αὐτοῦ λέγειν
τολμῶντας.

κϛ'. * η'. Νῦν δὲ ταῦτα μὲν ἐάσω, περὶ ἐμαυτοῦ δὲ καὶ
τῶν ἐνεστώτων πραγμάτων πάλιν ποιήσομαι τοὺς λόγους.
ἀπορῶ δ' ὅ τι χρήσομαι τοῖς ὑπολοίποις, καὶ τίνος πρώτου
μνησθῶ καὶ ποίου δευτέρου· τὸ γὰρ ἐφεξῆς με λέγειν διαπέ-
φευγεν. ἴσως μὲν οὖν ἀναγκαῖόν ἐστιν, ὡς ἂν ἕκαστον τύχῃ
προσπεσόν, οὕτως εἰπεῖν περὶ αὐτῶν· ἃ δ' οὖν μοι νῦν ἐπε-
λήλυθε, καὶ περὶ ὧν ἐγὼ μὲν ἐνόμιζον εἶναι δηλωτέον, ἄλλος
δέ τις μοι συνεβούλευε μὴ λέγειν, οὐκ ἀποκρύψομαι πρὸς
ὑμᾶς. ἐπειδὴ γὰρ ἀπήνεγκε τὴν γραφήν, ἐσκόπουν περὶ αὐ-
τῶν τούτων ὥσπερ ἂν ὑμῶν ἕκαστος, καὶ τόν τε βίον τὸν
ἐμαυτοῦ καὶ τὰς πράξεις ἐξήταζον, καὶ πλεῖστον χρόνον
περὶ τὰς τοιαύτας διέτριβον ἐφ' αἷς ᾤμην ἐπαινεῖσθαί με 79
προσήκειν. ἀκροώμενος δέ τις τῶν ἐπιτηδείων ἐτόλμησεν
εἰπεῖν πρός με λόγον πάντων σχετλιώτατον, ὡς ἄξια μὲν
εἴη τὰ λεγόμενα φιλοτιμίας, οὐ μὴν ἀλλ' αὐτός γε δεδιέναι
ταῦτα μάλιστα, μὴ πολλοὺς λυπήσῃ τῶν ἀκουόντων. οὕτω
γὰρ ἔφη τινὲς ὑπὸ τοῦ φθόνου καὶ τῶν ἀπο-
ριῶν ἐξηγρίωνται καὶ δυσμενῶς ἔχουσιν, ὥστ'
οὐ ταῖς πονηρίαις ἀλλὰ ταῖς εὐπραγίαις πο-
λεμοῦσι, καὶ μισοῦσιν οὐ μόνον τῶν ἀνθρώπων
τοὺς ἐπιεικεστάτους, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐπιτηδευ-
μάτων τὰ βέλτιστα, καὶ πρὸς τοῖς ἄλλοις κα-
κοῖς τοῖς μὲν ἀδικοῦσι συναγωνίζονται καὶ

Εὐπραγίαις] Εὐπραγία apud Isocratem significat aliquando diligentiam in rebus gerendis. Vide Evagor. Laudat. §. ιθ'. A. Maius.

συγγνώμην ἔχουσιν, οἷς δ' ἂν φθονήσωσι ἀπολ-
λύουσιν, ἥνπερ δυνηθῶσι. ταῦτα δὲ δρῶντες οὐκ
ἀγνοοῦσι περὶ ὧν τὴν ψῆφον οἴσουσιν, ἀλλ'
ἀδικήσειν μὲν ἐλπίζοντες, ὀφθήσεσθαι δ' οὐ
προσδοκῶντες· σώζοντες [δ'] οὖν τοὺς ὁμοίους
σφίσιν αὑτοῖς βοηθεῖν νομίζουσι. τούτου δ'
ἕνεκά σοι ταῦτα διῆλθον, ἵνα προειδὼς ἄμει-
νον προσφέρῃ καὶ τοῖς λόγοις ἀσφαλεστέροις
χρῇ πρὸς αὐτούς· ἐπεὶ νῦν γε τίνα χρὴ προσ-
δοκᾶν γνώμην ἕξειν τοὺς τοιούτους, ὅταν τόν
τε βίον τὸν σαυτοῦ καὶ τὰς πράξεις διεξίῃς
μηδὲ κατὰ μικρὸν ὁμοίας οὔσας ταῖς τούτων,
ἀλλ' οἵασπερ πρὸς ἐμὲ λέγειν ἐπιχειρεῖς;
ἀποφαίνεις γὰρ τούς τε λόγους οὓς γέγραφας
οὐ μέμψεως ἀλλὰ χάριτος τῆς μεγίστης ἀξίους
ὄντας, τῶν τε πεπλησιακότων σοι τοὺς μὲν
80 οὐδὲν ἠδικηκότας οὐδ' ἡμαρτηκότας, τοὺς δὲ δι'
ἀρετὴν ὑπὸ τῆς πόλεως ἐστεφανωμένους, τά τε
καθ' ἡμέραν οὕτω κοσμίως καὶ τεταγμένως βε-
βιωκότα σαυτὸν ὡς οὐκ οἶδ' εἴ τις ἄλλος τῶν
πολιτῶν, ἔτι δὲ μήτε δεδικασμένον μηδενὶ μήτε
πεφευγότα πλὴν περὶ ἀντιδόσεως, μήθ' ἑτέ-
ροις συνηγωνισμένον μήτε μεμαρτυρηκότα,
μήτ' ἄλλο πεποιηκότα μηδὲν, ἐν οἷς ἅπαντες
οἱ πολιτευόμενοι τυγχάνουσι. πρὸς δὲ τούτοις
οὕτως ἰδίοις οὖσι καὶ περιττοῖς κἀκεῖνο λέγεις,
ὡς τῶν μὲν ἀρχῶν καὶ τῶν ὠφελιῶν τῶν ἐντεῦθεν
γιγνομένων καὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων τῶν κοι-
νῶν ἐξέστηκας, εἰς δὲ τοὺς διακοσίους καὶ χι-

'Αποφαίνεις] Etiam in Panathenaica §. ρα'. inducitur quidam Isocratem laudans. Idem.

Τοὺς διακοσίους καὶ χιλίους] Declaratur hic locus ex Sigonio de Rep. Athen. l. iv. c. 4. "Placuit (Atheniensibus) ut MCC. ex universis classibus legerentur, qui cum cæteros divitiis antecederent, soli etiam publicorum munerum onera sustinerent. Unde Pollux et Harpocratio scripserunt, MCC. fuisse ex quibus legerentur liturgi." Jam εἰσφορὰ, *tributum militare*, imperabatur Athenis impendente aut urgente bello. Quid autem est Trierarchia, nempe *triremium instructio*, explicatum est in argumento orationis. Erat præterea Athenis tria alia sumptuosissima munera, Choragia, Gymnasiarchia, Hestiasis, de quibus, ut de duobus prædictis, præter laudatum Sigonium, vide Prolegomena doctissimi viri F. A. Wolfii ad orationem Demosthenis contra Leptinem. Idem.

λίους τοὺς εἰσφέροντας καὶ λειτουργοῦντας οὐ
μόνον αὑτὸν παρέχεις ἀλλὰ καὶ τὸν υἱὸν, καὶ
τρίς μὲν ἤδη τετριηραρχήκατε, τὰς δ' ἄλλας
λειτουργίας πολυτελέστερον λελειτουργήκατε
καὶ κάλλιον ὧν οἱ νόμοι προστάττουσι. ταῦτ'
ἀκούοντας τοὺς τἀναντία πᾶσι τοῖς προειρη-
μένοις ἐπιτετηδευκότας οὐκ οἴει βαρέως οἴσειν
καὶ νομιεῖν ἐλέγχεσθαι τὸν βίον τὸν αὑτῶν οὐ
σπουδαῖον ὄντα; καὶ γὰρ εἰ μὲν μετὰ πό-
νου καὶ ταλαιπωρίας ᾐσθάνοντό σε ποριζό-
μενον εἴς τε τὰς λειτουργίας καὶ περὶ τὴν
ἄλλην διοίκησιν, οὐκ ἂν ὁμοίως ἔμελεν αὐτοῖς·
νῦν δὲ τά τε παρὰ τῶν ξένων σοι γιγνόμενα
πολὺ πλείω νομίζουσιν εἶναι τῶν διδομένων,
αὐτόν τε σὲ ῥᾳθυμότερον ἡγοῦνται ζῆν οὐ μόνον 81
τῶν ἄλλων ἀλλὰ καὶ τῶν περὶ τὴν φιλοσοφίαν
καὶ τὴν αὐτήν σοι πραγματείαν ὄντων. ὁρῶσι
γὰρ ἐκείνων μὲν τοὺς πλείστους, πλὴν τῶν τὸν
σὸν βίον καὶ τὸν τρόπον ἠγαπηκότων, ἔν τε ταῖς
πανηγύρεσι καὶ τοῖς ἰδίοις συλλόγοις ἐπιδείξεις
ποιουμένους, διαγωνιζομένους πρὸς ἀλλήλους
καθ' ὑπερβολὴν, ὑπισχνουμένους, ἐρίζοντας, λοι-
δορουμένους, οὐδὲν ἀπολείποντας κακῶν, ἀλλὰ
σφίσι μὲν αὐτοῖς πράγματα παρέχοντας, τοῖς
δ' ἀκροωμένοις ἐξουσίαν παραδιδόντας τοῖς μὲν
καταγελάσαι τῶν λεγομένων, ἐνίοις δ' ἐπαινέ-
σαι τοῖς δὲ πλείστοις μισῆσαι, τοῖς δ' ὅπως
ἕκαστοι βούλονται διατεθῆναι πρὸς αὐτούς· σὲ
δ' οὐδενὸς μετέχοντα τούτων, ἀλλ' ἀνομοίως
ζῶντα καὶ τοῖς σοφισταῖς καὶ τοῖς ἰδιώταις, καὶ
τοῖς πολλὰ κεκτημένοις καὶ τοῖς ἀπόρως δια-
κειμένοις. ἐφ' οἷς οἱ μὲν λογίζεσθαι δυνάμενοι

Αὑτὸν παρέχεις] Forte σαυτὸν παρέχεις. Orell.

Πολυτελέστερον] Gloriabantur sæpe veteres se publica munera splendide obivisse. Vide et de Bigis §. ιδ'. Æginet. §. ιζ'. A. Maius.

Οὐδὲν ἀπολείποντας] *nihil ab improbis differre.* Licet etiam interpretari: *nihil improbitatis omittere.* Idem.

Οὐδενὸς μετέχοντα τούτων] Etiam in orat. ad Philippum §. λδ'. scribit Isocrates se neque ad populum agere neque cum rhetorum turba confligere solitum. Sic in Epist. H. ad Mityl. §. ε'. Idem.

καὶ νοῦν ἔχοντες ἴσως ἄν σε ζηλώσειαν, οἱ δὲ κα-
ταδεέστερον πράττοντες καὶ λυπεῖσθαι μᾶλλον
εἰωθότες ἐπὶ ταῖς τῶν ἄλλων ἐπιεικείαις ἢ ταῖς
αὑτῶν ἀτυχίαις οὐκ ἔστιν ὅπως οὐ δυσκολανοῦσι
καὶ χαλεπῶς οἴσουσιν. ὡς οὖν οὕτως αὐτῶν δια-
τεθησομένων σκόπει τί σοι λεκτέον τούτων καὶ
τί παραλειπτέον ἐστίν. ἐγὼ δὲ κἀκείνου τότε ταῦτα
λέγοντος καὶ νῦν ἡγοῦμαι πάντων ἀνθρώπων ἀτοπωτάτους
εἶναι καὶ σχετλιωτάτους, οἵτινες βαρέως ἂν ἀκούοιεν εἰ
82 λειτουργοῦντα μὲν ἐμαυτὸν τῇ πόλει παρέχω καὶ ποιοῦντα
τὸ προσταττόμενον, μηδὲν δὲ δέομαι μήτε κληροῦσθαι τῶν
ἀρχῶν ἕνεκα, μήτε λαμβάνειν ἃ τοῖς ἄλλοις ἡ πόλις δίδωσι,
μήτ᾽ αὖ φεύγειν δίκας μήτε διώκειν. ταῦτα γὰρ συνεταξά-
μην οὐ διὰ πλοῦτον οὐδὲ δι᾽ ὑπερηφανίαν, οὐδὲ καταφρονῶν
τῶν μὴ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐμοὶ ζώντων, ἀλλὰ τὴν μὲν
ἡσυχίαν καὶ τὴν ἀπραγμοσύνην ἀγαπῶν, μάλιστα δ᾽
ὁρῶν τοὺς τοιούτους καὶ παρ᾽ ὑμῖν καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις εὐ-
δοκιμοῦντας, ἔπειτα τὸν βίον ἡδίω νομίσας εἶναι τοῦτον ἢ
τὸν τῶν πολλὰ πραττόντων, ἔτι δὲ ταῖς διατριβαῖς ταῖς
ἐμαῖς πρεπωδέστερον, αἷς ἐξ ἀρχῆς κατεστησάμην. τούτων
μὲν ἕνεκα τοῦτον τὸν τρόπον ζῆν προειλόμην· τῶν δὲ λημ-
μάτων τῶν παρὰ τῆς πόλεως ἀπεσχόμην, δεινὸν ἡγησάμε-
νος, εἰ δυνάμενος ἐκ τῶν ἰδίων τρέφειν ἐμαυτὸν ἐμποδὼν τῳ
γενήσομαι τῶν ἐντεῦθεν ζῆν ἠναγκασμένων λαβεῖν τὸ δι-
δόμενον ὑπὸ τῆς πόλεως, καὶ διὰ τὴν ἐμὴν παρουσίαν ἐνδεὴς
τις γενήσεται τῶν ἀναγκαίων. ὑπὲρ ὧν ἐπαίνου τυγχάνειν
ἄξιος ἦν μᾶλλον ἢ διαβολῆς. νῦν δ᾽ εἰς πολλὴν ἀπορίαν κα-
θέστηκα, τί δρῶν ἀρέσαι δυνηθείην ἂν τοῖς τοιούτοις. εἰ γὰρ
ἅπαντα τὸν χρόνον ἔργον ποιούμενος ὅπως μηδένα μήτ᾽ ἀδι-
κήσω μήτ᾽ ἐνοχλήσω μήτε λυπήσω, δι᾽ αὐτὰ ταῦτα λυπῶ
83 τινάς, τί ποιῶν ἂν χαριζοίμην; ἢ τί λοιπόν ἐστι πλὴν
ἐμὲ μὲν ἀτυχῆ, τοὺς δε τοιούτους ἀμαθεῖς δοκεῖν εἶναι καὶ
δυσκόλους τοῖς συμπολιτευομένοις.

κς᾽. * θ᾽. Πρὸς μὲν οὖν τοὺς μηδὲν τῶν αὐτῶν τοῖς ἄλ-

Μήτε κληροῦσθαι] Idem ait in Epist. A. ad Phil. §. ς᾽. et Epist. H. ad Mityl. Mag. §. ι᾽. A. Maius.

Ταῦτα γὰρ συνεταξάμην] Confer hunc locum cum simili in Panath. §. η᾽. Idem.

λοις γιγνώσκοντας, ἀλλὰ χαλεπωτέρους ὄντας τοῖς μὴ
κακῶς πράττουσιν ἢ τοῖς ἀδικοῦσι, μωρόν ἐστιν ἀπολογίαν
ζητεῖν· ὅσῳ γὰρ ἄν τις ἐπιεικέστερον αὑτὸν ἐπιδείξῃ, δῆλον
ὅτι τοσούτῳ χεῖρον ἀγωνιεῖται παρ᾽ αὐτοῖς· πρὸς δὲ τοὺς
ἄλλους, περὶ ὧν Λυσίμαχος διέβαλεν, ὡς παμπληθῆ κε-
κτήμεθα τὴν οὐσίαν, ἀναγκαῖόν ἐστιν εἰπεῖν, ἵνα μὴ πιστευ-
θεὶς ὁ λόγος εἰς μείζους καὶ πλείους ἡμᾶς ἐμβάλῃ λειτουρ-
γίας ὧν ὑπενεγκεῖν ἂν δυνηθεῖμεν. ὅλως μὲν οὖν οὐδεὶς
εὑρεθήσεται τῶν καλουμένων σοφιστῶν πολλὰ χρήματα
συλλεξάμενος, ἀλλ᾽ οἱ μὲν ἐν ὀλίγοις οἱ δ᾽ ἐν πάνυ μετρίοις
τὸν βίον διαγαγόντες· ὁ δὲ πλεῖστα κτησάμενος ὧν ἡμεῖς
μνημονεύομεν, Γοργίας ὁ Λεοντῖνος, οὗτος διατρίψας μὲν
περὶ Θετταλίαν, ὅτ᾽ εὐδαιμονέστατοι τῶν Ἑλλήνων ἦσαν,
πλεῖστον δὲ χρόνον βιοὺς καὶ περὶ τὸν χρηματισμὸν τοῦ-
τον γενόμενος, πόλιν δ᾽ οὐδεμίαν καταπαγίως οἰκήσας
οὐδὲ περὶ τὰ κοινὰ δαπανηθεὶς οὐδ᾽ εἰσφορὰν εἰσενεγκεῖν
ἀναγκασθεὶς, ἔτι δὲ πρὸς τούτοις οὔτε γυναῖκα γήμας οὔτε
παῖδας ποιησάμενος, ἀλλ᾽ ἀτελὴς γενόμενος καὶ ταύτης τῆς
λειτουργίας τῆς ἐνδελεχεστάτης καὶ πολυτελεστάτης, το- 84
σοῦτον προλαβὼν πρὸς τὸ πλείω κτήσασθαι τῶν ἄλλων,
χιλίους μόνους στατῆρας κατέλιπε. καί τοι χρὴ περὶ τῆς
οὐσίας τῆς ἀλλήλων μὴ τοῖς αἰτιωμένοις εἰκῆ πιστεύειν, μηδὲ
τὰς ἐργασίας ἴσας νομίζειν τάς τε τῶν σοφιστῶν καὶ τὰς τῶν
ὑποκριτῶν, ἀλλὰ τοὺς ἐν ταῖς αὐταῖς τέχναις ὄντας πρὸς ἀλ-
λήλους κρίνειν, καὶ τοὺς ὁμοίαν ἐν ἑκάστῃ δύναμιν λαβόντας
παραπλησίαν καὶ τὴν οὐσίαν ἔχειν νομίζειν. ἢν οὖν ἐξισώσητέ
με τῷ πλεῖστον ἐξειργασμένῳ καὶ θῆτε πρὸς ἐκεῖνον, οὔθ᾽
ὑμεῖς παντάπασιν ἀσκέπτως εἰκάζειν δόξετε περὶ τῶν
τοιούτων, οὔθ᾽ ἡμεῖς εὑρεθεῖμεν ἂν οὔτε τὰ περὶ τὴν πόλιν
οὔτε τὰ περὶ ἡμᾶς αὐτοὺς κακῶς διῳκηκότες, ἀλλ᾽ ἀπ᾽
ἐλαττόνων ζῶντες ὧν εἰς τὰς λειτουργίας ἀνηλώκαμεν. καί

Περὶ Θετταλίαν] Ipse Isocrates adolescens audivit Gorgiam senem in Thessalia, teste Cicerone Orator. c. 52. Idem.

Στατῆρας] Ne Gorgiæ lucra tenuissima putem, censeo omnino non de argenteo sed de aureo statere hic agi, qui appendebat duas drachmas et valebat viginti. (Vide Eckhel Doctr. Num. Vet. t. I. p. 42.) Plures stateres aurei philippici exstant in regio Museo nummario Mediolanensi, ubi initis rationibus apparuit M. aureos stateres valere hodie circiter aureos venetos MMCCCLXIV. De divitiis a Gorgia collectis testatur etiam Plato Hipp. Maj. §. 4. A. Maius.

Τῶν ὑποκριτῶν] Magna fuisse histrionum apud Græcos lucra patet etiam ex Plutarcho, qui narrat in Vit. Demosth. inter Vit. X. Orat. ad fin. Polum histrionem biduo talentum lucratum esse. A. Maius.

τοι τοὺς εὐτελεστέρους ἐν τοῖς ἰδίοις ἢ τοῖς κοινοῖς ὄντας δίκαιόν ἐστιν ἐπαινεῖν.

κϛ'. * ί. Ἐνθυμοῦμαι δὲ μεταξὺ λέγων, ὅσον τὰ τῆς πόλεως μεταπέπτωκε, καὶ τὰς διανοίας ὡς οὐδὲν ὁμοίας περὶ τῶν πραγμάτων οἱ νῦν τοῖς πρότερον πεπολιτευμένοις ἔχουσιν. ὅτε μὲν γὰρ ἐγὼ παῖς ἦν, οὕτως ἐνομίζετο τὸ πλουτεῖν ἀσφαλὲς εἶναι καὶ σεμνὸν ὥςτ' ὀλίγου δεῖν πάντες προσεποιοῦντο πλείω κεκτῆσθαι τὴν οὐσίαν ἧς ἔχοντες ἐτύγχανον, βουλόμενοι μετασχεῖν τῆς δόξης ταύτης· νῦν
85 δ' ὑπὲρ τοῦ μὴ πλουτεῖν ὥςπερ τῶν μεγίστων ἀδικημάτων ἀπολογίαν δεῖ παρασκευάζεσθαι, καὶ σκοπεῖν εἰ μέλλει τις σωθήσεσθαι. πολὺ γὰρ δεινότερον καθέστηκε τὸ δοκεῖν εὐπορεῖν ἢ τὸ φανερῶς ἀδικεῖν· οἱ μὲν γὰρ ἢ συγγνώμης ἔτυχον ἢ μικροῖς ἐζημιώθησαν, οἱ δ' ἄρδην ἀπόλλυνται, καὶ πλείους ἂν εὕροιμεν τοὺς ἐκ τῶν ὄντων ἐκπεπτωκότας ἢ τοὺς δίκην ὑπὲρ τῶν ἁμαρτημάτων δεδωκότας. καὶ τί δεῖ λέγειν περὶ τῶν κοινῶν; αὐτὸς γὰρ οὐ μικρὸν διήμαρτον διὰ ταύτην τὴν μεταβολὴν τῶν ἐμαυτοῦ πραγμάτων. ὅτε γὰρ ἐπαμύνειν ἠρχόμην τοῖς ἰδίοις, ἀπολομένων ἐν τῷ πολέμῳ τῷ πρὸς Λακεδαιμονίους ἁπάντων τῶν ὑπαρχόντων ἡμῖν, ἀφ' ὧν ὁ πατὴρ ἅμα τῇ τε πόλει χρήσιμον αὑτὸν παρεῖχεν, ἡμᾶς θ' οὕτως ἐπιμελῶς ἐπαίδευσεν ὥςτ' ἐπιφανέστερον εἶναί με τότε καὶ γνωριμώτερον ἐν τοῖς ἡλικιώταις καὶ συμπαιδευομένοις ἢ νῦν ἐν τοῖς συμπολιτευομένοις, ὅτε δ' οὖν, ὥςπερ εἶπον, ἠρχόμην πλησιάζειν τισὶν, ᾤόμην, εἰ δυνηθείην πλείω κτήσασθαι καὶ περιποιήσασθαι τῶν ἐπὶ τὸν αὐτὸν βίον ὁρμησάντων, ἀμφότερα δόξειν, καὶ περὶ τὴν φιλοσοφίαν διαφέρειν καὶ κοσμιώτερον βεβιωκέναι τῶν ἄλλων. ἐμοὶ δὲ τοὐναντίον ἀποβέβηκεν. εἰ μὲν γὰρ μήτ' ἄξιος μηδενὸς ἐγενόμην μήτε περιεποιησάμην μηδὲν, οὐδεὶς ἂν μοι πράγματα παρεῖχεν, ἀλλὰ
86 φανερῶς ἀδικῶν ἀσφαλῶς ἂν ἔζων ἕνεκά γε τῶν συκοφαντῶν· νῦν δ', ἀντὶ τῆς δόξης ἧς προσεδόκων, ἀγῶνες περὶ ἐμὲ καὶ κίνδυνοι καὶ φθόνοι καὶ διαβολαὶ γεγόνασιν. οὕτω γὰρ ἡ πόλις ἐν τῷ παρόντι χαίρει τοὺς μὲν ἐπιεικεῖς πιέζουσα

'Αμαρτημάτων] Elegantior forte lectio Cod. Laur. ἡμαρτημένων. Orell.

'Απολομένων κ. τ. λ.] Hoc confirmat Plutarchus in Vita Isocratis §. γ'. A. Maius.

καὶ ταπεινοὺς ποιοῦσα, τοῖς δὲ πονηροῖς ἐξουσίαν διδοῦσα καὶ λέγειν καὶ ποιεῖν ὅ τι ἂν βουληθῶσιν, ὥςτε Λυσίμαχος μὲν ὁ προῃρημένος ζῆν ἐκ τοῦ συκοφαντεῖν καὶ κακῶς ἀεί τινα ποιεῖν τῶν πολιτῶν κατηγορήσων ἡμῶν ἀναβέβηκεν, ἐγὼ δ' ὃς οὐδὲ περὶ ἕνα πώποτ' ἐξήμαρτον, ἀλλὰ τῶν μὲν ἐνθένδε λημμάτων ἀπεσχόμην, παρὰ ξένων δὲ καὶ νομιζόντων εὖ πάσχειν ἐπορισάμην τὰς ὠφελίας, ὡς δεινὰ ποιῶν εἰς τηλικουτονὶ καθέστηκα κίνδυνον. καί τοι προσῆκε τοὺς εὐφρονοῦντας εὔχεσθαι τοῖς θεοῖς ὡς πλείστοις τῶν πολιτῶν παραγενέσθαι τὴν δύναμιν ταύτην, δι' ἣν ἔμελλον παρ' ἑτέρων λαμβάνοντες χρησίμους αὑτοὺς, ὥςπερ ἐγὼ, τῇ πόλει παρέξειν. πολλῆς δ' ἀλογίας περὶ ἐμὲ γεγενημένης πάντων ἂν συμβαίη δεινότατον, εἰ οἱ μὲν δεδωκότες μοι χρήματα τοσαύτην ἔχοιεν χάριν, ὥςτε ἔτι καὶ νῦν με θεραπεύειν· ὑμεῖς δὲ, εἰς οὓς ἀνήλωκα τἀμαυτοῦ, δίκην ἐπιθυμήσαιτε παρ' ἐμοῦ λαβεῖν. ἔτι δὲ δεινότερον, εἰ Πίνδαρον μὲν τὸν ποιητὴν οἱ πρὸ ἡμῶν γεγονότες ὑπὲρ ἑνὸς μόνου ῥήματος, ὅτι τὴν πόλιν Ἔρεισμα τῆς Ἑλλάδος ὠνόμασεν, οὕτως ἐτίμη- 87
σαν ὥςτε καὶ πρόξενον ποιήσασθαι καὶ δωρεὰν μυρίας αὐτῷ δοῦναι δραχμὰς, ἐμοὶ δὲ πολὺ πλείω καὶ κάλλιον ἐγκεκωμιακότι καὶ τὴν πόλιν καὶ τοὺς προγόνους μηδ' ἀσφαλῶς ἐγγένοιτο ἐπιβιῶναι τὸν ἐπίλοιπον χρόνον. περὶ μὲν οὖν τούτων καὶ τῶν ἄλλων τῶν κατηγορηθέντων ἱκανὴν εἶναι νομίζω τὴν εἰρημένην ἀπολογίαν.

κϛ'. * ιά. Οὐκ ὀκνήσω δὲ πρὸς ὑμᾶς οὔθ' ὡς ἔχω νῦν

'Απεσχόμην] Confirmat Plutarchus in Isocr. Vit. Isocratem a nullo unquam cive mercedem exegisse. Idem.

Ἔρεισμα τῆς 'Ελλ.] Confer Æschinem epist. Δ. qui illius Pindarici cantici, ubi hæc laus Athenarum fuit, nobis aliqua verba conservavit, nempe αἵ τε λιπαραὶ καὶ ἀοίδιμοι Ἑλλάδος ἔρεισμα Ἀθᾶναι. Narrat autem Æschines Pindarum ob hanc laudem mulctatum esse pecunia a Thebanis Atheniensium odio, quam ei duplam Athenienses rependerunt. Vide etiam Pausaniam l. i. c. 8. Paulo aliter citavit hunc locum Scholiastes ad Aristoph. Nub. 298. ἔρεισμα κλειναὶ Ἀθῆναι. Rem autem minus fideliter narrare videtur Thom. Magister in Vita Pindari, nempe hunc a Thebanis mulctatum, quia scripserat μεγαλοπόλιες Ἀθᾶναι, quod nimirum est initum Odæ vii. Pyth. Idem.

πρόξενον] Proxenus, saltem publicus, is erat qui peregrinos nomine totius civitatis hospitio excipiebat, publica auctoritate ad id munus electus. Vide saltem Eustath, in Il. Δ. p. 485. ed. Rom. Proxeni etiam in alienis civitatibus deligebantur, ut hi nimirum ibi legatos aut peregrinos ejus urbis, cujus erant Proxeni, domi sua reciperent operaque juvarent, atque adeo ejusdem urbis negotia procurarent. Vide Polluc. l. iii. §. 59. Athen. l. xiii. p. 603. Demosth. in Callipp. §. γ'. atque hoc modo Athenienses suum Proxenum Pindarum fecerunt. Plura de Proxenis si vis cognoscere, lege Voyage d' Anach. t. iv. p. 46—7. Vide denique Decreta quatuor Corcyræorum, quibus creantur Proxeni, apud Cl. Mustoxidum Illustr. Corcyr. p. 188. sqq. Idem.

πρὸς τὸν ἐνεστῶτα κίνδυνον κατειπεῖν τὴν ἀλήθειαν, οὔθ᾽
ὡς τὸ πρῶτον διετέθην πρὸς αὐτόν. ἐγὼ γὰρ ὑπὲρ μὲν τῶν
ἰδίων πολλὰς ἐλπίδας εἶχον καλῶς ἀγωνιεῖσθαι· καὶ γὰρ
τοῖς βεβιωμένοις καὶ τοῖς πεπραγμένοις ἐπίστευον, καὶ
πολλοὺς λόγους καὶ δικαίους ᾤμην ἔχειν ὑπὲρ αὐτῶν· ὁρῶν
δ᾽ οὐ μόνον δυσκόλως διακειμένους περὶ τὴν τῶν λόγων παι-
δείαν τοὺς εἰθισμένους ἅπασι χαλεπαίνειν, ἀλλὰ καὶ τῶν
ἄλλων πολιτῶν πολλοὺς τραχέως πρὸς αὐτὴν διακειμένους,
ἐφοβούμην μὴ τὰ μὲν ἴδιά μου παραμεληθῇ, τῆς δὲ κοινῆς
καὶ τῆς περὶ τοὺς σοφιστὰς διαβολῆς ἀπολαύσω τι φλαῦ-
ρον. ἐπειδὴ δὲ χρόνων ἐγγιγνομένων εἰσέπεσον εἰς τὸ λογί-
ζεσθαι καὶ σκοπεῖν τί χρήσωμαι τοῖς παροῦσιν, ἐπαυσά-
μην τοῦ δέους καὶ τῆς ταραχῆς ταύτης, οὐκ ἀλόγως, ἀλλ᾽
ἐκ τῶν εἰκότων λογισάμενος καὶ παραμυθησάμενος ἐμαυ-
τόν· τούς τε γὰρ ἐπιεικεῖς ὑμῶν, πρὸς οὕς περ ἐγὼ ποιήσο-
88 μαι τοὺς λόγους, ἠπιστάμην οὐκ ἐμμένοντας ταῖς δόξαις
ταῖς ἀδίκως ἐγγεγενημέναις, ἀλλ᾽ ἐπακολουθοῦντας ταῖς
ἀληθείαις καὶ μεταπειθομένους ὑπὸ τῶν λεγόντων τὰ
δίκαια, τήν τε φιλοσοφίαν ἐκ πολλῶν ἐνόμιζον ἐπιδείξειν
ἀδίκως διαβεβλημένην, καὶ πολὺ ἂν δικαιοτέρως ἀγαπωμέ-
νην αὐτὴν ἢ μισουμένην. ἔχω δὲ καὶ νῦν ἔτι ταύτην τὴν
γνώμην. οὐκ ἄξιον δὲ θαυμάζειν εἴ τι τῶν καλῶν ἐπιτηδευ-
μάτων ἠγνόηται καὶ διαλέληθεν, οὐδ᾽ εἰ διεψευσμένοι τινὲς
αὐτοῦ τυγχάνουσι· καὶ γὰρ περὶ ἡμῶν αὐτῶν καὶ περὶ ἄλ-
λων πραγμάτων ἀναριθμήτων οὕτως ἔχοντες ἂν εὑρεθεῖμεν.
ἡ γὰρ πόλις ἡμῶν πολλῶν ἀγαθῶν αἰτία καὶ νῦν οὖσα
καὶ πρότερον γεγενημένη καὶ τοῖς πολίταις καὶ τοῖς ἄλλοις
Ἕλλησι, καὶ πολλῶν ἡδονῶν γέμουσα, τοῦτ᾽ ἔχει δυσκολώ-
τατον· διὰ γὰρ τὸ μέγεθος καὶ τὸ πλῆθος τῶν ἐνοικούντων
οὐκ εὐσύνοπτός ἐστιν οὐδ᾽ ἀκριβής, ἀλλ᾽ ὥσπερ χειμάῤῥους,
ὅπως ἂν ἕκαστον ὑπολαβοῦσα τύχῃ καὶ τῶν ἀνθρώπων καὶ
τῶν πραγμάτων, οὕτω κατήνεγκε, καὶ δόξαν ἐνίοις τὴν ἐναν-
τίαν τῆς προσηκούσης περιέθηκεν· ὅπερ καὶ τῇ παιδείᾳ ταύ-
τῃ συμβέβηκεν. ὧν ἐνθυμουμένους χρὴ μηδενὸς πράγματος
ἄνευ λόγου καταγιγνώσκειν, μηδ᾽ ὁμοίως διακεῖσθαι δικά-
ζοντας ὥσπερ ἐν ταῖς ἰδίαις διατριβαῖς, ἀλλὰ διακριβοῦσθαι
89 περὶ ἑκάστου καὶ τὴν ἀλήθειαν ζητεῖν, μεμνημένους τῶν ὅρκων

καὶ τῶν νόμων, καθ᾽ οὓς συνεληλύθατε δικάσοντες. ἔστι δ᾽
οὐ περὶ μικρῶν οὔθ᾽ ὁ λόγος οὔθ᾽ ἡ κρίσις ἐν ᾗ καθέστα-
μεν, ἀλλὰ περὶ τῶν μεγίστων· οὐ γὰρ περὶ ἐμοῦ μέλλετε
μόνον τὴν ψῆφον διοίσειν, ἀλλὰ καὶ περὶ ἐπιτηδεύματος ᾧ
πολλοὶ τῶν νεωτέρων προσέχουσι τὸν νοῦν. οἶμαι δ᾽ ὑμᾶς
οὐκ ἀγνοεῖν ὅτι τὰ πράγματα τῆς πόλεως τοῖς ἐπιγιγνο-
μένοις καὶ τοῖς τηλικούτοις οἱ πρεσβύτεροι παραδιδόασι.
τοιαύτης οὖν ἀεὶ τῆς περιόδου γιγνομένης ἀναγκαῖόν ἐστιν,
ὅπως ἂν οἱ νεώτεροι παιδευθῶσιν, οὕτω τὴν πόλιν πράττου-
σαν διατελεῖν ὥστ᾽ οὐ ποιητέον τοὺς συκοφάντας κυρίους
τηλικούτου πράγματος, οὐδὲ τοὺς μὲν μὴ διδόντας τούτοις
ἀργύριον τιμωρητέον, παρ᾽ ὧν δ᾽ ἂν λάβωσιν ἐατέον ποιεῖν
ὅ τι ἂν βουληθῶσιν, ἀλλ᾽ εἰ μὲν ἡ φιλοσοφία τοιαύτην ἔχει
δύναμιν ὥστε διαφθείρειν τοὺς νεωτέρους, οὐ τοῦτον χρὴ
μόνον κολάζειν ὃν ἂν γράψηταί τις τούτων, ἀλλὰ πάντας
ἐκποδὼν ποιεῖσθαι τοὺς περὶ τὴν διατριβὴν ταύτην ὄντας·
εἰ δὲ τοὐναντίον πέφυκεν ὥστ᾽ ὠφελεῖν καὶ βελτίους ποιεῖν
τοὺς πλησιάζοντας καὶ πλέονος ἀξίους, τοὺς μὲν διαβε-
βλημένους πρὸς αὐτὴν παυστέον, τοὺς δὲ συκοφαντοῦντας
ἀτιμητέον, τοῖς δὲ νεωτέροις συμβουλευτέον ἐν ταύτῃ δια-
τρίβειν μᾶλλον ἢ τοῖς ἄλλοις ἐπιτηδεύμασι. 90
κϛʹ.* ιβʹ. Πρὸ πολλῶν δ᾽ ἂν ἐποιησάμην, εἴπερ ἦν εἱ-
μαρμένον μοι φεύγειν τὴν γραφὴν ταύτην, ἀκμάζοντί μοι
προσπεσεῖν τὸν κίνδυνον· οὐ γὰρ ἂν ἠθύμουν, ἀλλὰ μᾶλλον
οἷός τ᾽ ἂν ἐγενόμην καὶ τὸν κατήγορον ἀμύνασθαι καὶ τῇ
φιλοσοφίᾳ βοηθῆσαι· νῦν δὲ φοβοῦμαι μὴ διὰ ταύτην ὑπὲρ
ἄλλων πραγμάτων ἐπιεικῶς εἰρηκὼς, περὶ αὐτῆς ταύτης
χεῖρον τύχω διαλεχθεὶς ἢ περὶ ὧν ἧττόν μοι σπουδάσαι
προσῆκε. καίτοι δεξαίμην ἂν — εἰρήσεται γὰρ τἀληθὲς,
εἰ καὶ μωρὸς ὁ λόγος ἐστὶν — ἤδη τελευτῆσαι τὸν βίον
ἀξίως εἰπὼν τῆς ὑποθέσεως καὶ πείσας ὑμᾶς τοιαύτην νο-
μίζειν τὴν τῶν λόγων μελέτην οἵαπερ ἐστὶ, μᾶλλον ἢ ζῆν
πολυπλασίῳ χρόνον ἐφορῶν οὕτως αὐτὴν ὥσπερ νῦν παρ᾽
ὑμῖν φερομένην. τῆς μὲν οὖν ἐπιθυμίας οἶδ᾽ ὅτι πολὺ κατα-
δεέστερον ἐροῦμεν· ὅμως δ᾽ ὅπως ἂν δύνωμαι, πειράσομαι
διελθεῖν τήν τε φύσιν αὐτῆς καὶ τὴν δύναμιν ἣν ἔχει, καὶ
ποίᾳ τῶν ἄλλων τεχνῶν ὁμοιοειδής ἐστι, καὶ τί τοὺς συν-

όντας ὠφελεῖ, καὶ ποίας τινὰς ποιούμεθα ἡμεῖς τὰς ὑπο-
σχέσεις· οἶμαι γὰρ ὑμᾶς μαθόντας τὴν ἀλήθειαν ἄμεινον
καὶ βουλεύσεσθαι καὶ διαγνώσεσθαι περὶ αὐτῆς. ἀξιῶ δ'
ὑμᾶς, ἢν ἄρα φαίνωμαι λόγους διεξιὼν πολὺ τῶν εἰθισμέ-
νων λέγεσθαι παρ' ὑμῖν ἐξηλλαγμένους, μὴ δυσχεραίνειν
ἀλλ' ἔχειν συγγνώμην, ἐνθυμουμένους ὅτι τοὺς περὶ πρα-
91 γμάτων ἀνομοίων τοῖς ἄλλοις ἀγωνιζομένους ἀναγκαῖόν
ἐστι καὶ τοῖς λόγοις τοιούτοις χρῆσθαι περὶ αὐτῶν. ὑπο-
μείναντες οὖν τὸν τρόπον τῶν λεγομένων καὶ τὴν παῤῥη-
σίαν, καὶ τὸν χρόνον ἐάσαντες ἀναλῶσαί με τὸν δεδομένον
ταῖς ἀπολογίαις, ὅπως ἂν ὑμῶν ἑκάστῳ δοκῇ δίκαιον εἶναι
καὶ νόμιμον, οὕτω φέρετε τὴν ψῆφον.

κϛ΄.* ιγ΄. Βούλομαι δὲ περὶ τῆς τῶν λόγων παιδείας
ὥςπερ οἱ γενεαλογοῦντες πρῶτον διελθεῖν πρὸς ὑμᾶς. ὁμολο-
γεῖται μὲν γὰρ τὴν φύσιν ἡμῶν ἔκ τε τοῦ σώματος συγκεῖ-
σθαι καὶ τῆς ψυχῆς, αὐτοῖν δὲ τούτοιν οὐδεὶς ἐστιν ὅςτις
οὐκ ἂν φήσειεν ἡγεμονικωτέραν πεφυκέναι τὴν ψυχὴν καὶ
πλέονος ἀξίαν· τῆς μὲν γὰρ ἔργον εἶναι βουλεύσασθαι καὶ
περὶ τῶν ἰδίων καὶ περὶ τῶν κοινῶν, τοῦ δὲ σώματος ὑπη-
ρετῆσαι τοῖς ὑπὸ τῆς ψυχῆς γνωσθεῖσιν. οὕτω δὲ τούτων
ἐχόντων ὁρῶντές τινες τῶν πολὺ πρὸ ἡμῶν γεγονότων περὶ
μὲν τῶν ἄλλων πολλὰς τέχνας συνεστηκυίας, περὶ δὲ τὸ
σῶμα καὶ τὴν ψυχὴν οὐδὲν τοιοῦτον συντεταγμένον, εὑρόντες
διττὰς ἐπιμελείας κατέλιπον ἡμῖν· περὶ μὲν τὰ σώματα
τὴν παιδοτριβικὴν, ἧς ἡ γυμναστικὴ μέρος ἐστὶ, περὶ δὲ
τὰς ψυχὰς τὴν φιλοσοφίαν, περὶ ἧς ἐγὼ μέλλω ποιεῖσθαι
τοὺς λόγους, ἀντιστρόφους καὶ σύζυγας καὶ σφίσιν αὐταῖς
92 ὁμολογουμένας, δι' ὧν οἱ προεστῶτες αὐτῶν τάς τε ψυχὰς
φρονιμωτέρας καὶ τὰ σώματα χρησιμώτερα παρασκευά-
ζουσιν, οὐ πολὺ διαστησάμενοι τὰς παιδείας ἀπ' ἀλλήλων,
ἀλλὰ παραπλησίαις χρώμεναι καὶ ταῖς διδασκαλίαις καὶ
ταῖς γυμνασίαις καὶ ταῖς ἄλλαις ἐπιμελείαις. ἐπειδὰν γὰρ

Τὴν φιλοσοφίαν] Philosophiæ vocabulum in hac oratione, et sæpe alibi apud Isocratem, significat plerumque *studium* aut *scientiam recte sentiendi et dicendi*. Nam, ut inquit Cicero de Orat. iii. c. 15. "Cogitandi pronuntiandique rationem vimque dicendi, veteres Græci sapientiam (φιλοσοφίαν) nominabant." Et c. 16. "Quod omnis rerum optimarum cognitio, atque in iis exercitatio, philosophia nominaretur." A. Maius.

Ὁμολογουμένους] Leg. ὁμολογουμένας. A. Maius. Orell.

λάβωσι μαθητὰς, οἱ μὲν παιδοτρίβαι τὰ σχήματα τὰ
πρὸς τὴν ἀγωνίαν εὑρημένα τοὺς φοιτῶντας διδάσκουσιν, οἱ
δὲ περὶ τὴν φιλοσοφίαν ὄντες τὰς ἰδέας ἁπάσας, αἷς ὁ
λόγος τυγχάνει χρώμενος, διεξέρχονται τοῖς μαθηταῖς.
ἐμπείρους δὲ τούτων ποιήσαντες καὶ διακριβώσαντες ἐν τού-
τοις πάλιν γυμνάζουσιν αὐτοὺς, καὶ πονεῖν ἐθίζουσι, καὶ
συνείρειν καθ' ἓν ἕκαστον ὧν ἔμαθον ἀναγκάζουσιν, ἵνα
ταῦτα βεβαιότερον κατάσχωσι καὶ τῶν καιρῶν ἐγγυτέρω
ταῖς δοξαις γένωνται. τῷ μὲν γὰρ εἰδέναι περιλαβεῖν αὐτοὺς
οὐχ οἷόν τ' ἐστίν· ἐπὶ γὰρ ἁπάντων τῶν πραγμάτων δια-
φεύγουσι τὰς ἐπιστήμας, οἱ δὲ μάλιστα προσέχοντες τὸν
νοῦν καὶ δυνάμενοι θεωρεῖν τὸ συμβαῖνον ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ
πλειστάκις αὐτῶν τυγχάνουσι. τοῦτον δὲ τὸν τρόπον ἐπι-
μελόμενοι καὶ παιδεύοντες μέχρι μὲν τοῦ γενέσθαι βελτίους
αὐτοὺς αὐτῶν τοὺς μαθητὰς καὶ ἔχειν ἄμεινον τοὺς μὲν τὰς
διανοίας τοὺς δὲ τὰς τῶν σωμάτων ἕξεις, ἀμφότεροι δύναν-
ται προαγαγεῖν· ἐκείνην δὲ τὴν ἐπιστήμην οὐδέτεροι τυγ-
χάνουσιν ἔχοντες, δι' ἧς ἂν οἱ μὲν ἀθλητὰς οὓς βουληθεῖεν, 93
οἱ δὲ ῥήτορας ἱκανοὺς ποιήσαιεν, ἀλλὰ μέρος μὲν ἄν τι συμ-
βάλοιντο, τὸ δ' ὅλον αἱ δυνάμεις αὗται παραγίγνονται τοῖς
καὶ τῇ φύσει καὶ ταῖς ἐπιμελείαις διενεγκοῦσιν. ὁ μὲν οὖν
τύπος τῆς φιλοσοφίας τοιοῦτός τίς ἐστιν.

κϛ΄.* ιδ΄. Ἡγοῦμαι δ' ὑμᾶς μᾶλλον ἂν ἔτι καταμαθεῖν
τὴν δύναμιν αὐτῆς, εἰ διέλθοιμι τὰς ὑποσχέσεις ἃς ποιού-
μεθα πρὸς τοὺς πλησιάζειν ἡμῖν βουλομένους. λέγομεν
γὰρ, ὡς δεῖ τοὺς μέλλοντας διοίσειν ἢ περὶ τοὺς λόγους ἢ
περὶ τὰς πράξεις ἢ περὶ τὰς ἄλλας ἐργασίας πρῶτον μὲν
πρὸς τοῦτο πεφυκέναι καλῶς, πρὸς ὃ ἂν προῃρημένοι τυγ-
χάνωσιν, ἔπειτα παιδευθῆναι καὶ λαβεῖν τὴν ἐπιστήμην,
ἥτις ἂν ᾖ περὶ ἑκάστου, τρίτον ἐντριβεῖς γενέσθαι καὶ

Τῶν καιρῶν ἐγγυτέρω] Huic loco sane difficili magnam lucem affundit ipse Isocrates Panath. §. ια΄. ubi sermo est de hac eadem scientia *opportune agendi*. Vide etiam Orat. ad Philipp. §. ι΄. A. Maius.

Τύπος τῆς φιλοσοφίας] Τέχνην ῥητορικὴν ab Isocrate conscriptam ut nonnulli veteres auctores testantur (apud Fabricium Bibl. Gr. ed. nov. t. ii. p. 790. cum quibus tamen conferendus Cicero de Invent. l. ii. c. 2.), et ingenti cum literarum damno deperditam, nemo adhuc, quod sciam, e tenebris, sicubi latet, in publicam lucem eduxit. Verum tam multa in hac oratione sunt oratoria præcepta, ut vel partem illius libri huc infusam ab Isocrate arbitrer, vel certe hæc oratio vice illius Rhetoricæ Artis apud nos fungi quodammodo possit. Idem.

Πρὸς ὃ] Præpositionem deletum it Bekerus.

γυμνασθῆναι περὶ τὴν χρείαν καὶ τὴν ἐμπειρίαν αὐτῶν· ἐκ
τούτων γὰρ ἐν ἁπάσαις ταῖς ἐργασίαις τελείους γίγνεσθαι
καὶ πολὺ διαφέροντας τῶν ἄλλων. εἶναι δὲ τούτων προσῆ-
κον ἑκατέροις, τοῖς τε διδάσκουσι καὶ τοῖς μανθάνουσιν,
ἴδιον μὲν τοῖς μὲν εἰσενέγκασθαι τὴν φύσιν οἵαν δεῖ, τοῖς δὲ
δύνασθαι παιδεῦσαι τοὺς τοιούτους, κοινὸν δ' ἀμφοτέρων
τὸ περὶ τὴν ἐμπειρίαν γυμνάσιον· δεῖν γὰρ τοὺς μὲν ἐπιμε-
λῶς ἐπιστατῆσαι τοῖς παιδευομένοις, τοὺς δ' ἐγκρατῶς ἐμ-
μεῖναι τοῖς προσταττομένοις. ταῦτα μὲν οὖν ἐστὶν, ἃ κατὰ
πασῶν λέγομεν τῶν τεχνῶν· εἰ δὲ δή τις ἀφέμενος τῶν
94 ἄλλων ἔροιτό με τί τούτων μεγίστην ἔχει δύναμιν πρὸς
τὴν τῶν λόγων παιδείαν, ἀποκριναίμην ἂν ὅτι τὸ τῆς
φύσεως ἀνυπέρβλητόν ἐστι καὶ πολὺ πάντων διαφέρει· τὸν
γὰρ ἔχοντα τὴν μὲν ψυχὴν εὑρεῖν καὶ μαθεῖν καὶ πονῆσαι
καὶ μνημονεῦσαι δυναμένην, τὴν δὲ φωνὴν καὶ τὴν τοῦ στό-
ματος σαφήνειαν τοιαύτην ὥστε μὴ μόνοις τοῖς λεγομένοις
ἀλλὰ καὶ ταῖς τούτων εὐαρμοστίαις συμπείθειν τοὺς ἀκού-
οντας, ἔτι δὲ τὴν τόλμαν μὴ τὴν ἀναισχυντίας σημεῖον
γινομένην, ἀλλὰ τὴν μετὰ σωφροσύνης οὕτω παρασκευά-
ζουσαν τὴν ψυχὴν ὥστε μηδὲν ἧττον θαρρεῖν ἐν δὴ πᾶσι
τοῖς πολίταις τοὺς λόγους ποιούμενον ἢ πρὸς αὐτὸν διανοού-
μενον, τίς οὐκ οἶδεν ὅτι τυχὼν ὁ τοιοῦτος παιδείας μὴ τῆς
ἀπηκριβωμένης, ἀλλὰ τῆς ἐπιπολαίου καὶ πᾶσι κοινῆς,
τοιοῦτος ἂν εἴη ῥήτωρ οἷος οὐκ οἶδ' εἴ τις τῶν Ἑλλήνων γέ-
γονε; καὶ μὴν δὴ κἀκείνους ἴσμεν τοὺς καταδεεστέραν μὲν
τούτων τὴν φύσιν ἔχοντας, ταῖς δ' ἐμπειρίαις καὶ ταῖς
ἐπιμελείαις προσέχοντας, ὅτι γίγνονται κρείττους οὐ μόνον
αὑτῶν ἀλλὰ καὶ τῶν εὖ μὲν πεφυκότων λίαν δὲ αὑτῶν
κατημεληκότων· ὥσθ' ἑκάτερόν τε τούτων δεινὸν ἂν καὶ
λέγειν καὶ πράττειν ποιήσειεν, ἀμφότερά τε γενόμενα περὶ
τὸν αὐτὸν ἀνυπέρβλητον ἂν τοῖς ἄλλοις ἀποτελέσειε. περὶ
μὲν οὖν τῆς φύσεως καὶ τῆς ἐμπειρίας ταῦτα γιγνώσκω·
95 περὶ δὲ τῆς παιδείας οὐκ ἔχω τοιοῦτον λόγον εἰπεῖν, οὔτε
παρομοίαν οὔτε παραπλησίαν ἔχει τούτοις τὴν δύναμιν. εἰ
γάρ τις διακούσειεν ἅπαντα τὰ περὶ τοὺς λόγους καὶ δια-

Δὲ τούτων προσῆκον] Legendum nunc arbitror: δὲ τούτων προσήκειν. ORELL. Dederat enim δ' ἐκ τούτων προσῆκεν.
Προσέχοντας] Corrige προέχοντας. ORELL.

κριβωθείη μᾶλλον τῶν ἄλλων, λόγων μὲν ποιητὴς τυχὸν
ἂν χαριέστερος γένοιτο τῶν πολλῶν, εἰς ὄχλον δὲ καταστὰς
τούτου μόνον ἀποστερηθεὶς, τοῦ τολμᾷν, οὐδ' ἂν φθέγξα-
σθαι δυνηθείη.

κς'. * ιε'. Καὶ μηδεὶς οἰέσθω με πρὸς μὲν ὑμᾶς συστέλ-
λειν τὴν ὑπόσχεσιν, ἐπειδὰν δὲ διαλέγωμαι πρὸς τοὺς συν-
εἶναί μοι βουλομένους, ἅπασαν ὑπ' ἐμαυτῷ ποιεῖσθαι τὴν
δύναμιν· φεύγων γὰρ τὰς τοιαύτας αἰτίας, ὅτ' ἠρχόμην
περὶ ταύτην εἶναι τὴν πραγματείαν, λόγον διέδωκα γράψας,
ἐν ᾧ φανήσομαι τοῖς τε μείζους ποιουμένοις τὰς ὑποσχέ-
σεις ἐπιτιμῶν καὶ τὴν ἐμαυτοῦ γνώμην ἀποφαινόμενος. ἃ
μὲν οὖν κατηγορῶ τῶν ἄλλων παραλείψω· καὶ γὰρ ἐστὶ
πλείω τοῦ καιροῦ τοῦ παρόντος· ἃ δ' αὐτὸς ἀποφαίνομαι,
πειράσομαι διελθεῖν ὑμῖν. ἄρχομαι δ' ἐνθένδε ποθέν·

ΕΚ ΤΟΥ ΚΑΤΑ ΣΟΦΙΣΤΩΝ.

[§. η'.—§. θ'.]

Εἰ δὲ δεῖ μὴ μόνον κατηγορεῖν τῶν ἄλλων, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐμαυτοῦ δηλῶσαι διάνοιαν

* * * * * * *

καθ' ὃ δ' ἂν ἐλλειφθῇ τι τῶν εἰρημένων, ἀνάγκη ταύτῃ χεῖρον διακεῖσθαι τοὺς πλησιάζοντας.

ταῦτα κομψοτέρως μὲν πέφρασται τῶν ἔμπροσθεν 97
εἰρημένων, βούλεται δὲ ταὐτὰ δηλοῦν ἐκείνοις. ὃ χρὴ μέ-
γιστον ὑμῖν γενέσθαι τεκμήριον τῆς ἐμῆς ἐπιεικείας· οὐ
γὰρ, ὅτε μὲν ἦν νεώτερος, ἀλαζονευόμενος φαίνομαι καὶ
μεγάλας τὰς ὑποσχέσεις ποιούμενος, ἐπειδὴ δ' ἀπολέ-
λαυκα τοῦ πράγματος καὶ πρεσβύτερος γέγονα, τηνικαῦτα
ταπεινὴν ποιῶ τὴν φιλοσοφίαν, ἀλλὰ τοῖς αὐτοῖς λόγοις
χρώμενος ἀκμάζων καὶ παυόμενος αὐτῆς, καὶ θαῤῥῶν καὶ
κινδυνεύων, καὶ πρὸς τοὺς βουλομένους πλησιάζειν καὶ 98
πρὸς τοὺς μέλλοντας περὶ ἐμοῦ τὴν ψῆφον οἴσειν διατελῶ,
ὥστ' οὐκ οἶδ' ὅπως ἄν τις ἀληθέστερος ἢ δικαιότερος περὶ
αὐτὴν ἐπιδειχθείη γεγενημένος. ταῦτα μὲν οὖν ἐκείνοις
προσκείσθω τοῖς πρότερον περὶ ἡμῶν εἰρημένοις.

κς'. * ις'. Οὐκ ἀγνοῶ δ' ὅτι τοὺς δυσκόλως διακειμένους
οὐδέν πω τῶν εἰρημένων ἱκανόν ἐστιν ἀπαλλάξαι τῆς δια-
νοίας ταύτης, ἀλλὰ πολλῶν ἔτι δέονται λόγων καὶ παντο-
δαπῶν, εἰ μέλλουσιν ἑτέραν μεταλήψεσθαι δόξαν ἀνθ' ἧς
νῦν τυγχάνουσιν ἔχοντες. δεῖ δὴ μηδ' ἡμᾶς προαπειπεῖν
διδάσκοντας καὶ λέγοντας, ἐξ ὧν δυοῖν θάτερον [ποιήσο-

Παυόμενος αὐτῆς] Παυόμενος ἀκμῆς conjectat Bekkerus.

μεν] ἢ μεταστήσομεν τὰς γνώμας αὐτῶν, ἢ τὰς βλασφη-
μίας καὶ κατηγορίας αἷς χρῶνται καθ' ἡμῶν ἐξελέγξομεν
ψευδεῖς οὔσας. εἰσὶ δὲ διτταί. λέγουσι γὰρ οἱ μὲν ὡς ἔστιν
ἡ περὶ τοὺς σοφιστὰς διατριβὴ φλυαρία καὶ φενακισμός·
οὐδεμία γὰρ εὕρηται παιδεία τοιαύτη, δι' ἧς γένοιτό τις
ἂν ἢ περὶ τοὺς λόγους δεινότερος ἢ περὶ τὰς πράξεις φρονι-
μώτερος, ἀλλ' οἱ προέχοντες ἐν τούτοις τῇ φύσει τῶν ἄλλων
διαφέρουσιν. οἱ δὲ δεινοτέρους μὲν ὁμολογοῦσιν εἶναι τοὺς
περὶ τὴν μελέτην ταύτην ὄντας, οὐ μὴν ἀλλὰ διαφθείρε-
σθαι καὶ γίγνεσθαι χείρους· ἐπειδὰν γὰρ λάβωσι δύναμιν,
τοῖς ἀλλοτρίοις ἐπιβουλεύειν. ὡς οὖν οὐδὲν ὑγιὲς οὐδ' ἀλη-
99 θὲς οὐδέτεροι τούτων λέγουσι, πολλὰς ἐλπίδας ἔχω πᾶσι
φανερὸν ποιήσειν. πρῶτον δ' ἐνθυμήθητε περὶ τῶν φλυα-
ρίαν φασκόντων εἶναι τὴν παιδείαν, ὡς αὐτοὶ λίαν κατα-
φανῶς ληροῦσι. διασύρουσι μὲν γὰρ αὐτὴν ὡς οὐδὲν ὠφε-
λεῖν δυναμένην ἀλλ' ἀπάτην καὶ φενακισμὸν οὖσαν, ἀξι-
οῦσι δὲ τοὺς συνόντας ἡμῖν εὐθὺς μὲν προσελθόντας δια-
φέρειν αὐτοὺς αὐτῶν, ὀλίγας δ' ἡμέρας συνδιατρίψαντας
σοφωτέρους ἐν τοῖς λόγοις καὶ κρείττους φαίνεσθαι τῶν καὶ
ταῖς ἡλικίαις καὶ ταῖς ἐμπειρίαις προεχόντων, ἐνιαυτὸν δὲ
μόνον παραμείναντας ῥήτορας ἅπαντας ἀγαθοὺς εἶναι καὶ
τελέους καὶ μηδὲν φαυλοτέρους τοὺς ἀμελεῖς τῶν πονεῖν
ἐθελόντων μηδὲ τοὺς ἀφυεῖς τῶν τὰς ψυχὰς ἀνδρικὰς
ἐχόντων. καὶ ταῦτα προστάττουσιν οὔθ' ἡμῶν ἀκηκοότες
τοιαύτας ποιουμένων τὰς ὑποσχέσεις, οὔτ' ἐν ταῖς ἄλλαις
τέχναις καὶ παιδείαις οὐδὲν ἑωρακότες τούτων συμβαῖνον,
ἀλλὰ μόλις μὲν ἡμῖν τὰς ἐπιστήμας παραγιγνομένας, οὐχ
ὁμοίως δ' ἀλλήλοις ὅ τι ἂν μάθωμεν ἐξεργαζομένους, ἀλλὰ
δύο μὲν ἢ τρεῖς ἐξ ἁπάντων τῶν διδασκαλείων ἀγωνιστὰς
γιγνομένους, τοὺς δ' ἄλλους ἐξ αὐτῶν ἰδιώτας ἀπαλλαττο-
μένους. καί τοι πῶς οὐκ ἄφρονας εἶναι χρὴ νομίζειν τοὺς
τὰς δυνάμεις τὰς ἐν ταῖς ὁμολογουμέναις τῶν τεχνῶν οὐκ
ἐνούσας, ταύτας ἀπαιτεῖν τολμῶντας παρὰ ταύτης ἣν οὐκ
εἶναι φασὶ, καὶ πλείους τὰς ὠφελίας ἀξιοῦντας γίγνεσθαι
100 παρὰ τῆς ἀπιστουμένης ὑφ' αὐτῶν ἢ παρὰ τῶν ἀκριβῶς
εὑρῆσθαι δοκουσῶν; χρὴ δὲ τοὺς νοῦν ἔχοντας οὐκ ἀνωμά-
λως ποιεῖσθαι τὰς κρίσεις περὶ τῶν ὁμοίων πραγμάτων,

Ἑωρακότες τοῦτο] Ἑωρακότες τοιοῦτο. Orell.

οὐδ' ἀποδοκιμάζειν τὴν παιδείαν τὴν ταὐτὰ ταῖς πλεί-
σταις τῶν τεχνῶν ἀπεργαζομένην. τίς γὰρ οὐκ οἶδεν ὑμῶν
πολλοὺς τῶν ὑπὸ τοῖς σοφισταῖς γενομένων οὐ φενακισθέν-
τας οὐδ' οὕτως διατεθέντας ὡς οὗτοι λέγουσιν, ἀλλὰ τοὺς
μὲν αὐτῶν ἱκανοὺς ἀγωνιστὰς ἀποτελεσθέντας, τοὺς δὲ
παιδεύειν ἑτέρους δυνηθέντας, ὅσοι δὲ αὐτῶν ἰδιωτεύειν ἐβου-
λήθησαν, ἔν τε ταῖς ὁμιλίαις χαριεστέρους ὄντας ἢ πρό-
τερον ἦσαν, τῶν τε λόγων κριτὰς καὶ συμβούλους ἀκριβε-
στέρους τῶν πλείστων γεγενημένους; ὥςτε πῶς χρὴ τῆς
τοιαύτης διατριβῆς καταφρονεῖν τῆς τοὺς κεχρημένους αὐτῇ
τοιούτους παρασκευάζειν δυναμένης; ἀλλὰ μὴν καὶ τόδε
πάντες ἂν ὁμολογήσαιεν, ὅτι τούτους τεχνικωτάτους εἶναι
νομίζομεν ἀπὸ πασῶν τῶν τεχνῶν καὶ χειρουργιῶν, οἵτινες
ἂν τοὺς μαθητὰς ὡς οἷόν θ' ὁμοιοτάτους ἐργάτας ἀλλήλοις
ἀποδείξωσι. τῇ τοίνυν φιλοσοφίᾳ φανήσεται καὶ τοῦτο
συμβεβηκός. ὅσοι γὰρ ἡγεμόνος ἔτυχον ἀληθινοῦ καὶ νοῦν
ἔχοντος, εὑρεθεῖεν ἂν ἐν τοῖς λόγοις οὕτως ὁμοίαν τὴν δύνα-
μιν ἔχοντες ὥςτε πᾶσιν εἶναι φανερὸν ὅτι τῆς αὐτῆς παι-
δείας μετεσχήκασι. καί τοι μηδενὸς ἔθους αὐτοῖς ἐγγενομέ-
νου κοινοῦ μηδὲ διατριβῆς τεχνικῆς ὑπαρξάσης οὐκ ἔστιν 101
ὅπως ἂν εἰς τὴν ὁμοιότητα ταύτην κατέστησαν. ἔτι τοίνυν
ὑμῶν αὐτῶν οὐδείς ἐστιν ὅςτις οὐκ ἂν εἰπεῖν ἔχοι πολλοὺς
τῶν συμπαιδευθέντων, οἳ παῖδες μὲν ὄντες ἀμαθέστατοι
τῶν ἡλικιωτῶν ἔδοξαν εἶναι, πρεσβύτεροι δὲ γενόμενοι πλέον
διήνεγκαν πρὸς τὸ φρονεῖν καὶ λέγειν τῶν αὐτῶν τούτων ὧν
παῖδες ὄντες ἀπελείφθησαν. ὅθεν μάλιστ' ἄν τις γνοίη
τὴν ἐπιμέλειαν ὅσην ἔχει δύναμιν· δῆλον γὰρ ὅτι τότε μὲν
ἅπαντες τοιαύταις ἐχρῶντο ταῖς διανοίαις οἵας περ ἐξ
ἀρχῆς ἔφυσαν ἔχοντες, ἄνδρες δὲ γενόμενοι τούτων διή-
νεγκαν καὶ μετήλλαξαν τὴν φρόνησιν τῷ τοὺς μὲν ἐκ-
κεχυμένως ζῆν καὶ ῥαθύμως, τοὺς δὲ τοῖς τε πράγμασι
καὶ σφίσιν αὐτοῖς προσέχειν τὸν νοῦν. ὅπου δὲ καὶ διὰ
τὰς αὐτῶν ἐπιμελείας γίγνονταί τινες βελτίους, πῶς
οὐκ ἂν οὗτοι λαβόντες ἐπιστάτην καὶ πρεσβύτερον καὶ
πολλῶν πραγμάτων ἔμπειρον, καὶ τὰ μὲν παρειληφότα,
τὰ δ' αὐτὸν εὑρηκότα, πολὺ ἂν ἐπὶ πλεῖον καὶ σφῶν αὐ-

Τὰ δ' αὐτῶν] Pro αὐτῶν scriberetur αὐτὸν melius, non tamen necessario. A

τῶν καὶ τῶν ἄλλων διήνεγκαν; οὐ μόνον δ' ἐκ τούτων,
ἀλλὰ καὶ τῶν λοιπῶν εἰκότως ἂν ἅπαντες τὴν ἄγνοιαν
θαυμάσειαν τῶν τολμώντων οὕτως εἰκῇ καταφρονεῖν τῆς
φιλοσοφίας, πρῶτον μὲν εἰ πάσας τὰς πράξεις καὶ τὰς
τέχνας εἰδότες ταῖς μελέταις καὶ ταῖς φιλοπονίαις ἁλισκο-
102 μένας πρὸς τὴν τῆς φρονήσεως ἄσκησιν ταῦτα μηδεμίαν
ἡγοῦνται δύναμιν ἔχειν, ἔπειτ' εἰ τῶν μὲν σωμάτων μηδὲν
οὕτως ἂν φήσαιεν εἶναι φαῦλον, ὅτι γυμνασθὲν καὶ πονῆσαν
οὐκ ἂν εἴη βέλτιον, τὰς δὲ ψυχὰς τὰς ἄμεινον πεφυκυίας
τῶν σωμάτων μηδὲν ἂν νομίζουσι γενέσθαι σπουδαιοτέρας
παιδευθείσας καὶ τυχούσας τῆς προσηκούσης ἐπιμελεί-
ας· ἔτι δ' εἰ περὶ τοὺς ἵππους καὶ τοὺς κύνας καὶ τὰ
πλεῖστα τῶν ζώων ὁρῶντες τέχνας ἔχοντας τινὰς, αἷς
τὰ μὲν ἀνδρειότερα τὰ δὲ πρᾳότερα τὰ δὲ φρονιμώτερα
ποιοῦσι, περὶ τὴν τῶν ἀνθρώπων φύσιν μηδεμίαν οἴονται
τοιαύτην εὑρῆσθαι παιδείαν, ἥτις ἂν αὐτοὺς ἐπί τι τού-
των ὧν περ καὶ τὰ θηρία δυνηθείη προαγαγεῖν, ἀλλὰ
τοσαύτην ἁπάντων ἡμῶν ἀτυχίαν κατεγνώκασιν, ὥςθ'
ὁμολογήσειαν μὲν ἂν ταῖς ἡμετέραις διανοίαις ἕκαστον
τῶν ὄντων βέλτιον γίγνεσθαι καὶ χρησιμώτερον, αὐτοὺς
δ' ἡμᾶς τοὺς ἔχοντας τὴν φρόνησιν ταύτην, ᾗ πάντα πλέ-
ονος ἄξια ποιοῦμεν, τολμῶσι λέγειν ὡς οὐδὲν ἂν ἀλλή-
λους πρὸς ἐπιείκειαν εὐεργετήσαιμεν. ὃ δὲ πάντων δεινότα-
τον, ὅτι καθ' ἕκαστον τὸν ἐνιαυτὸν θεωροῦντες ἐν τοῖς
θαύμασι τοὺς μὲν λέοντας πρᾳότερον διακειμένους πρὸς
τοὺς θεραπεύοντας ἢ τῶν ἀνθρώπων ἔνιοι πρὸς τοὺς εὖ
103 ποιοῦντας, τὰς δ' ἄρκτους καλινδουμένας καὶ παλαιού-
σας καὶ μιμουμένας τὰς ἡμετέρας ἐπιστήμας, οὐδ' ἐκ
τούτων δύνανται γνῶναι τὴν παιδείαν καὶ τὴν ἐπιμέ-
λειαν ὅσην ἔχει δύναμιν, οὐδ' ὅτι ταῦτα πολὺ ἂν θᾶττον
τὴν ἡμετέραν φύσιν ἢ τὴν ἐκείνων ὠφελήσειεν· ὥςτ' ἀπορῶ
πότερον ἄν τις δικαιότερον θαυμάσειε τὰς πρᾳότητας τὰς
τοῖς χαλεπωτάτοις τῶν θηρίων ἐγγιγνομένας ἢ τὰς ἀγριό-
τητας τὰς ἐν ταῖς ψυχαῖς τῶν τοιούτων ἀνθρώπων ἐνούσας.
ἔχοι δ' ἄν τις πλείω περὶ τούτων εἰπεῖν· ἀλλὰ γὰρ ἢν

Maius. Cui assentitur Orellius.
Διήνεγκαν] Διενέγκειαν. Orell.

Πρὸς τὴν τῆς - - - ἔχειν] Vide locum similem in orat. ad Nicocl. §. γ. A. Maius.

πολλὰ λίαν λέγω περὶ τῶν παρὰ τοῖς πλείστοις ὁμολογου-
μένων, δέδοικα μὴ περὶ τῶν ἀμφισβητουμένων ἀπορεῖν δόξω.
κς'. * ιζ'. Παυσάμενος οὖν τούτων, ἐπ' ἐκείνους τρέψο-
μαι τοὺς οὐ καταφρονοῦντας μὲν τῆς φιλοσοφίας, πολὺ δὲ
πικρότερον κατηγοροῦντας αὐτῆς, καὶ μεταφέροντας τὰς
πονηρίας τὰς τῶν φασκόντων μὲν εἶναι σοφιστῶν ἄλλο δέ
τι πραττόντων ἐπὶ τοὺς οὐδὲν τῶν αὐτῶν ἐκείνοις ἐπιτη-
δεύοντας. ἐγὼ δ' οὐχ ὑπὲρ ἁπάντων τῶν προσποιουμένων
δύνασθαι παιδεύειν ποιοῦμαι τοὺς λόγους, ἀλλ' ὑπὲρ τῶν
δικαίως τὴν δόξαν ταύτην ἐχόντων. οἶμαι δὲ σαφῶς ἐπιδεί-
ξειν τοὺς κατηγοροῦντας ἡμῶν πολὺ τῆς ἀληθείας διημαρ-
τηκότας, ἤν περ ἐθελήσητε διὰ τέλους ἀκοῦσαι τῶν λεγο-
μένων. πρῶτον μὲν οὖν ὁρίσασθαι δεῖ τίνων ὀρεγόμενοι καὶ
τίνος τυχεῖν βουλόμενοι τολμῶσί τινες ἀδικεῖν· ἢν γὰρ
ταῦτα καλῶς περιλάβωμεν, ἄμεινον γνώσεσθε τὰς αἰτίας 104
τὰς καθ' ἡμῶν λεγομένας, εἴτ' ἀληθεῖς εἰσὶν εἴτε ψευδεῖς.
ἐγὼ μὲν οὖν ἡδονῆς ἢ κέρδους ἢ τιμῆς ἕνεκα φημὶ πάντας
πάντα πράττειν· ἔξω γὰρ τούτων οὐδεμίαν ἐπιθυμίαν ὁρῶ
τοῖς ἀνθρώποις ἐγγιγνομένην. εἰ δὴ ταῦθ' οὕτως ἔχει,
λοιπόν ἐστι σκέψασθαι τί τούτων ἂν ἡμῖν γίγνοιτο δια-
φθείρουσι τοὺς νεωτέρους. πότερ' ἂν ἡσθεῖμεν ὁρῶντες ἢ καὶ
πυνθανόμενοι πονηροὺς αὐτοὺς ὄντας καὶ δοκοῦντας τοῖς
συμπολιτευομένοις; καὶ τίς οὕτως ἐστὶν ἀναίσθητος,
ὅςτις οὐκ ἂν ἀλγήσειε τοιαύτης διαβολῆς περὶ αὐτὸν γιγνο-
μένης; ἀλλὰ μὴν οὐδ' ἂν θαυμασθεῖμεν οὐδὲ τιμῆς μεγά-
λης τύχοιμεν τοιούτους τοὺς συνόντας ἀποπέμποντες, ἀλλὰ
πολὺ ἂν μᾶλλον καταφρονηθεῖμεν καὶ μισηθεῖμεν τῶν
ταῖς ἄλλαις πονηρίαις ἐνόχων ὄντων. καὶ μὴν οὐδ' εἰ ταῦτα
παρίδοιμεν, χρήματα πλεῖστ' ἂν λάβοιμεν οὕτω παιδείας
προεστῶτες. οἶμαι γὰρ δήπου τοῦτό γε πάντας γιγνώσκειν,
ὅτι σοφιστῇ μισθὸς κάλλιστός ἐστι καὶ μέγιστος, ἢν τῶν
μαθητῶν τινὲς καλοὶ κἀγαθοὶ καὶ φρόνιμοι γένωνται καὶ
παρὰ τοῖς πολίταις εὐδοκιμοῦντες· οἱ μὲν γὰρ τοιοῦτοι
πολλοὺς μετασχεῖν τῆς παιδείας εἰς ἐπιθυμίαν καθιστᾶσιν,
οἱ δὲ πονηροὶ καὶ τοὺς πρότερον συνεῖναι διανοουμένους ἀπο-
τρέπουσιν, ὥςτε τίς ἂν ἐν τούτοις τὸ κρεῖττον ἀγνοήσειεν, 105
οὕτω μεγάλην τὴν διαφορὰν τῶν πραγμάτων ἐχόντων;

κς΄. * ιη΄. Ἴσως οὖν ἄν τις πρὸς ταῦτα τολμήσειεν
εἰπεῖν ὡς πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων διὰ τὰς ἀκρασίας οὐκ
ἐμμένουσι τοῖς λογισμοῖς, ἀλλ᾽ ἀμελήσαντες τοῦ συμφέ-
ροντος ἐπὶ τὰς ἡδονὰς ὁρμῶσιν. ἐγὼ δ᾽ ὁμολογῶ καὶ τῶν
ἄλλων πολλοὺς καὶ τῶν προσποιουμένων εἶναι σοφιστῶν
ἔχειν τινὰς τὴν φύσιν ταύτην. ἀλλ᾽ ὅμως οὐδὲ τῶν τοιούτων
οὐδείς ἐστιν οὕτως ἀκρατὴς, ὅστις ἂν δέξαιτο καὶ τοὺς μα-
θητὰς εἶναι τοιούτους· τῶν μὲν γὰρ ἡδονῶν τῶν διὰ τὴν ἀκρα-
σίαν ἐκείνοις συμβαινουσῶν οὐκ ἂν δύναιτο μετασχεῖν, τῆς
δὲ δόξης τῆς διὰ τὴν πονηρίαν γιγνομένης αὐτὸς ἂν τὸ πλεῖ-
στον μέρος ἀπολαύσειεν. ἔπειτα τίνας ἂν καὶ διαφθείραιεν
καὶ τοὺς πῶς διακειμένους λάβοιεν ἂν μαθητάς; ἄξιον γὰρ
καὶ ταῦτα διελθεῖν. πότερον τοὺς ἤδη κακοήθεις ὄντας καὶ
πονηρούς; καὶ τίς ἂν, ἃ παρὰ τῆς αὑτοῦ φύσεως ἐπίσταται,
ταῦτα παρὰ ἑτέρου μανθάνειν ἐπιχειρήσειεν; ἀλλὰ τοὺς
ἐπιεικεῖς καὶ χρηστῶν ἐπιτηδευμάτων ἐπιθυμοῦντας; ἀλλ᾽
οὐδ᾽ ἂν εἷς τῶν τοιούτων, τοῖς κακόν τι λέγουσιν ἢ πράτ-
τουσι διαλεχθῆναι τολμήσειεν.

κς΄.* ιθ΄. Ἡδέως δ᾽ ἂν κἀκεῖνο πυθοίμην παρὰ τῶν
χαλεπῶς ἐχόντων πρὸς ἡμᾶς, τίνα ποτὲ γνώμην ἔχουσι
106 περὶ τῶν ἐκ Σικελίας καὶ τοῦ Πόντου καὶ τῶν ἄλλων τόπων
δεῦρο πλεόντων ὡς ἡμᾶς, ἵνα παιδευθῶσι; πότερον αὐτοὺς
οἴονται σπανίζοντας ἐκεῖ πονηρῶν ἀνθρώπων ἐνθάδε ποιεῖ-
σθαι τὴν πορείαν; ἀλλὰ πανταχοῦ πολλὴν ἀφθονίαν εὕροι
τις ἂν τῶν συμπονηρεύεσθαι καὶ συνεξαμαρτάνειν βουλομέ-
νων. ἀλλ᾽ ἵνα κακοπράγμονες καὶ συκοφάνται γένωνται,
πολλὰ χρήματα τελέσαντες; ἀλλὰ πρῶτον μὲν οἱ ταύτην
ἔχοντες τὴν γνώμην πολὺ ἂν ἥδιον τὰ τῶν ἄλλων λάβοιεν
ἢ δοῖεν ἑτέροις ὁτιοῦν τῶν σφετέρων αὐτῶν· ἔτι δὲ τίνες ἂν
ὑπὲρ πονηρίας ἀργύριον ἀναλώσαιεν, ἐξὸν αὐτοῖς μηδὲν δα-
πανηθεῖσιν εἶναι τούτοις, ὁπόταν βουληθῶσιν; οὐ γὰρ μαθεῖν,
ἀλλ᾽ ἐπιχειρῆσαι μόνον δεῖ τοῖς τοιούτοις τῶν ἔργων. ἀλλὰ
δῆλον ὅτι καὶ πλέουσι καὶ χρήματα διδόασι καὶ πάντα ποι-

Ἀκρόασιν - - - δύναιντο] Levi facta mutatione verborum ἀκρόασιν in ἀκρασίαν et δύναιντο in δύναιτο lucidissimus sensus emergit. Si nihil mutare velis, dicas: *nam voluptatum quidem, quæ ex auditione illis acciderent, participes esse non possent.* quod est obscurius et alio recidit. A. Maius. Egregia est Maii conjectura. Orell.

οῦσι νομίζοντες αὐτοί τε βελτίους γενήσεσθαι καὶ τοὺς ἐν-
θάδε παιδεύοντας πολὺ φρονιμωτέρους εἶναι τῶν παρὰ σφίσιν
αὐτοῖς· ἐφ᾽ οἷς ἄξιον ἦν ἅπαντας τοὺς πολίτας φιλοτιμεῖ-
σθαι, καὶ περὶ πολλοῦ ποιεῖσθαι τοὺς αἰτίους τῇ πόλει
τῆς δόξης ταύτης γενομένους. ἀλλὰ γὰρ οὕτω τινὲς ἀγνω-
μόνως ἔχουσιν, ὥςτ᾽ εἰδότες καὶ τοὺς ξένους τοὺς ἀφικνουμέ-
νους καὶ τοὺς προεστῶτας τῆς παιδείας οὐδὲν κακὸν ἐπιτη-
δεύοντας, ἀλλ᾽ ἀπραγμονεστάτους μὲν ὄντας τῶν ἐν τῇ πό-
λει καὶ πλείστην ἡσυχίαν ἄγοντας, προσέχοντας δὲ τὸν 107
νοῦν σφίσιν αὐτοῖς καὶ τὰς συνουσίας μετ᾽ ἀλλήλων ποιου-
μένους, ἔτι δὲ τὰ καθ᾽ ἡμέραν εὐτελέστατα καὶ κοσμιώ-
τατα ζῶντας, καὶ τῶν λόγων ἐπιθυμοῦντας οὐ τῶν ἐπὶ
τοῖς ἰδίοις συμβολαίοις λεγομένων οὐδὲ τῶν λυπούντων
τινὰς, ἀλλὰ τῶν παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις εὐδοκιμούντων,
ὅμως τολμῶσι βλασφημεῖν περὶ αὐτῶν, καὶ λέγειν ὡς
ταύτην ποιοῦνται τὴν μελέτην, ἵν᾽ ἐν τοῖς ἀγῶσι παρὰ τὸ
δίκαιον πλεονεκτῶσι. καί τοι τίνες ἂν ἀδικίαν καὶ κακίαν
ἀσκοῦντες σωφρονέστερον τῶν ἄλλων ζῆν ἐθελήσαιεν; τίνας
δὲ πώποθ᾽ ἑωράκασιν οἱ ταῦτα λέγοντες ἀναβαλλομένους
καὶ θησαυριζομένους τὰς πονηρίας, ἀλλ᾽ οὐκ εὐθὺς τῇ φύσει
τῇ παρούσῃ χρωμένους;

κς΄. * κ΄. Χωρὶς δὲ τούτων, εἴπερ ἡ περὶ τοὺς λόγους
δεινότης ποιεῖ τοῖς ἀλλοτρίοις ἐπιβουλεύειν, προσῆκεν ἅπαν-
τας τοὺς δυναμένους εἰπεῖν πολυπράγμονας καὶ συκοφάν-
τας εἶναι· τὸ γὰρ αἴτιον ἐν ἅπασι τοῦτο πέφυκεν ἐνεργά-
ζεσθαι. νῦν δ᾽ εὑρήσετε καὶ τῶν ἐν τῷ παρόντι πολιτευο-
μένων καὶ τῶν νεωστὶ τετελευτηκότων τοὺς πλείστην ἐπι-
μέλειαν τῶν λόγων ποιουμένους βελτίστους ὄντας τῶν ἐπὶ
τὸ βῆμα παριόντων, ἔτι δὲ τῶν παλαιῶν τοὺς ἀρίστους
ῥήτορας καὶ μεγίστην δόξαν λαβόντας πλείστων ἀγαθῶν
αἰτίους τῇ πόλει γεγενημένους, ἀρξαμένους ἀπὸ Σόλωνος.
ἐκεῖνός τε γὰρ προστάτης τοῦ δήμου καταστὰς οὕτως 108
ἐνομοθέτησε καὶ τὰ πράγματα διέταξεν καὶ τὴν πόλιν
κατεσκεύασεν, ὥςτ᾽ ἔτι καὶ νῦν ἀγαπᾶσθαι τὴν διοίκησιν
τὴν ὑπ᾽ ἐκείνου συνταχθεῖσαν· μετὰ δὲ ταῦτα Κλεισθένης

Τὸ γὰρ αἴτιον ἐν ἅπ. τοῦτο] Τὸ αὐτὸ γὰρ αἴτιον ἐν ἅπ. ταὐτὸ —. Idem. Bekkerus etiam mavult ταὐτό.
Ἐκεῖνός τε γὰρ] Ἐκεῖνος μὲν γὰρ —. Orell.

ἐκπεσὼν ἐκ τῆς πόλεως ὑπὸ τῶν τυράννων, λόγῳ πείσας
τοὺς Ἀμφικτύονας δανεῖσαι τῶν τοῦ θεοῦ χρημάτων αὑτῷ,
τόν τε δῆμον κατήγαγε καὶ τοὺς τυράννους ἐξέβαλε καὶ τὴν
δημοκρατίαν ἐκείνην κατέστησε τὴν αἰτίαν τοῖς Ἕλλησι
τῶν μεγίστων ἀγαθῶν γενομένην· ἐπὶ δὲ τούτῳ Θεμιστο-
κλῆς ἡγεμὼν ἐν τῷ πολέμῳ τῷ Περσικῷ γενόμενος, συμ-
βουλεύσας τοῖς προγόνοις ἡμῶν ἐκλιπεῖν τὴν πόλιν — ὃ τίς
ἂν οἷός τ᾽ ἐγένετο πεῖσαι μὴ πολὺ τῷ λόγῳ διενεγκών; —,
εἰς τοῦτ᾽ αὐτῶν τὰ πράγματα προήγαγεν ὥστ᾽ ὀλίγας
ἡμέρας ἀνάστατοι γενόμενοι πολὺν χρόνον δεσπόται τῶν
Ἑλλήνων κατέστησαν· τὸ δὲ τελευταῖον Περικλῆς καὶ
δημαγωγὸς ὢν ἀγαθὸς καὶ ῥήτωρ ἄριστος οὕτως ἐκόσμησε
τὴν πόλιν καὶ τοῖς ἱεροῖς καὶ τοῖς ἀναθήμασι καὶ τοῖς
ἄλλοις ἅπασιν, ὥστ᾽ ἔτι καὶ νῦν τοὺς εἰσαφικνουμένους εἰς
αὐτὴν νομίζειν μὴ μόνον ἄρχειν ἀξίαν εἶναι τῶν Ἑλλήνων
ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων, καὶ πρὸς τούτοις εἰς τὴν
ἀκρόπολιν οὐκ ἐλάττω μυρίων ταλάντων ἀνήνεγκε. καὶ τού-
των τῶν ἀνδρῶν τῶν τηλικαῦτα διαπραξαμένων οὐδεὶς λόγων
109 ἠμέλησεν, ἀλλὰ τοσούτῳ μᾶλλον τῶν ἄλλων προσέσχον
αὐτοῖς τὸν νοῦν, ὥστε Σόλων μὲν τῶν ἑπτὰ Σοφιστῶν
ἐκλήθη καὶ ταύτην ἔσχε τὴν ἐπωνυμίαν τὴν νῦν ἀτιμαζομέ-
νην καὶ κρινομένην παρ᾽ ὑμῖν, Περικλῆς δὲ δυοῖν ἐγένετο
μαθητής, Ἀναξαγόρου τε τοῦ Κλαζομενίου καὶ Δάμωνος
τοῦ κατ᾽ ἐκεῖνον τὸν χρόνον φρονιμωτάτου δόξαντος εἶναι
τῶν πολιτῶν. ὥστε ἐκ τίνων ἄν τις ὑμῖν σαφέστερον ἐπι-
δείξειεν ὡς οὐχ αἱ δυνάμεις αἱ τῶν λόγων κακοπράγμονας
τοὺς ἀνθρώπους ποιοῦσιν, ἀλλ᾽ οἱ τοιαύτην φύσιν ἔχοντες,
οἵαν περ ὁ κατήγορος, πονηροῖς οἶμαι καὶ τοῖς λόγοις καὶ
τοῖς πράγμασι χρώμενοι διατελοῦσιν;

κϛ´.*κα´. Ἔχω δὲ δεῖξαι καὶ τόπους ἐν οἷς ἔξεστιν ἰδεῖν
τοῖς βουλομένοις τοὺς πολυπράγμονας καὶ τοὺς ταῖς αἰτίαις

Τοὺς Ἀμφικτύονας δαν.] Amphictyones "commune Græciæ concilium," ut inquit Cicero de Invent. l. ii. c. 23. A. Maius.

Τοῦ θεοῦ] Nempe Apollinis Delphici, cujus templum Clisthenes mercede conduxit ædificandum. Vide Herodot. Terpsich. 62. Idem.

Τόν τε δῆμον κατήγαγε] Idem de Clisthene narrat Isocrates in Areopagit. §. ϛ´. de Bigis §. ι´. Idem.

Δεσπόται τῶν Ἑλλ. κατέστησαν] Idem dicitur in Archidamo §. ιϛ´. fin. Idem.

Περικλῆς] Eadem pæne de Pericle habes in orat. de Pace §. μ´. Idem.

Ἀναξαγόρου] De Anaxagora Clazomenio confirmat Cicero de Orat. iii. c. 34. Idem.

ἐνόχους ὄντας ἃς οὗτοι τοῖς σοφισταῖς ἐπιφέρουσιν. ἐν γὰρ
ταῖς σανίσι ταῖς ὑπὸ τῶν ἀρχόντων ἐκτιθεμέναις ἀναγκαῖόν
ἐστιν, ἐν μὲν ταῖς ὑπὸ τῶν θεσμοθετῶν ἀμφοτέρους ἐνεῖναι
τούς τε τὴν πόλιν ἀδικοῦντας καὶ τοὺς συκοφαντοῦντας, ἐν
δὲ ταῖς τῶν ἕνδεκα τούς τε κακουργοῦντας καὶ τοὺς τούτοις
ἐφεστῶτας, ἐν δὲ ταῖς τῶν τετταράκοντα τοὺς ἐν τοῖς ἰδίοις
πράγμασιν ἀδικοῦντας καὶ τοὺς μὴ δικαίως ἐγκαλοῦντας·
ἐν αἷς τοῦτον μὲν καὶ τοὺς τούτου φίλους εὕροιτ᾽ ἂν ἐν πολ-
λαῖς ἐγγεγραμμένους, ἐμὲ δὲ καὶ τοὺς περὶ τὴν αὐτὴν ἐμοὶ
διατριβὴν ὄντας οὐδ᾽ ἐν μιᾷ τούτων ἐνόντας, ἀλλ᾽ οὕτω τὰ 110
περὶ ἡμᾶς αὐτοὺς διοικοῦντας ὥστε μηδὲν δεῖσθαι τῶν ἀγώ-
νων τῶν παρ᾽ ὑμῖν. καίτοι τοὺς μήτ᾽ ἐν ταῖς πραγματείαις
ταύταις ὄντας μήτε ἀκολάστως ζῶντας μήτε περὶ ἄλλην
πρᾶξιν μηδεμίαν αἰσχρὰν γεγενημένους πῶς οὐκ ἐπαινεῖσθαι
προσήκει μᾶλλον ἢ κρίνεσθαι; δῆλον γὰρ ὅτι τοιαῦτα τοὺς
συνόντας παιδεύομεν, οἷά περ αὐτοὶ τυγχάνομεν ἐπιτη-
δεύοντες.

κϛ´.*κβ´. Ἔτι τοίνυν γνώσεσθε σαφέστερον ἐκ τῶν ῥη-
θήσεσθαι μελλόντων ὡς πόῤῥω τοῦ διαφθείρειν τοὺς νεωτέ-
ρους ἐσμέν. εἰ γάρ τι τοιοῦτον ἐποιοῦμεν, οὐκ ἂν Λυσίμαχος
ἦν ὁ λυπούμενος ὑπὲρ αὐτῶν οὐδ᾽ ἄλλος οὐδεὶς τῶν τοιούτων,
ἀλλὰ τοὺς πατέρας ἂν ἑωρᾶτε τῶν συνόντων ἡμῖν καὶ τοὺς
οἰκείους ἀγανακτοῦντας καὶ γραφομένους καὶ δίκην ζητοῦν-
τας παρ᾽ ἡμῶν λαμβάνειν. νῦν δ᾽ ἐκεῖνοι μὲν συνιστᾶσι τοὺς
παῖδας τοὺς αὑτῶν καὶ χρήματα διδόασι καὶ χαίρουσιν
ὁπόταν ὁρῶσιν αὐτοὺς μεθ᾽ ἡμῶν ἡμερεύοντας, οἱ δὲ συκο-
φάνται διαβάλλουσι καὶ πράγματα παρέχουσιν ἡμῖν, ὧν
τίνες ἂν ἥδιον ἴδοιεν πολλοὺς τῶν πολιτῶν διαφθειρομένους
καὶ πονηροὺς γιγνομένους; ἴσασι γὰρ σφᾶς αὐτοὺς ἐν μὲν
τοῖς τοιούτοις δυναστεύοντας, ὑπὸ δὲ τῶν καλῶν κἀγαθῶν
καὶ νοῦν ἐχόντων ἀπολλυμένους, ὁπόταν ληφθῶσιν. ὥσθ᾽

Τῶν ἀρχόντων] Supremus magistratus Athenis fuerunt Archontes. Novem hi erant, primus Eponymus, alter Rex, tertius Polemarchus, reliqui sex Thesmothetæ dicebantur. Cuncti vario officii gradu judiciis præerant. XIviri erunt judices, quorum singuli e singulis tribubus, quæ decem fuerunt Athenis, eligebantur, ipsisque scriba annumerabatur. XLviri, qui primum XXX. tantum fuerunt, pagatim Atticam obeuntes de minoribus quibusdam litibus et criminibus judicabant. Vide Polluc. l. viii. c. 9. et rerum Græcarum scriptores passim. Idem.

Τῶν θεσμοθετῶν] Vide contra Lochitem §. γ´. ubi dicitur licere deferre ad Thesmothetas de contumelia, περὶ ὕβρεως, tanquam de crimine publico. Idem.

111 οὗτοι μὲν σωφρονοῦσιν ἀναιρεῖν ζητοῦντες ἁπάσας τὰς τοιαύ-
τας διατριβὰς, ἐν αἷς ἡγοῦνται βελτίους γενομένους χαλε-
πωτέρους ἔσεσθαι ταῖς αὐτῶν πονηρίαις καὶ συκοφαντίαις,
ὑμᾶς δὲ προσήκει τἀναντία τούτοις πράττειν, καὶ ταῦτα
νομίζειν εἶναι κάλλιστα τῶν ἐπιτηδευμάτων οἷς ἂν τούτους
ὁρᾶτε μάλιστα πολεμοῦντας.

κς'. *κγ'. Ἄτοπον δέ τι τυγχάνω πεπονθώς· εἰρήσεται
γὰρ, εἰ καί τινες λίαν εὐμετάβολον εἶναί με φήσουσιν.
ὀλίγῳ μὲν γὰρ πρότερον ἔλεγον ὡς πολλοὶ τῶν καλῶν
κἀγαθῶν ἀνδρῶν διεψευσμένοι τῆς φιλοσοφίας τραχύτερον
πρὸς αὐτὴν ἔχουσι· νῦν δ' οὕτως ἐναργεῖς ὑπείληφα τοὺς
λόγους εἶναι τοὺς εἰρημένους καὶ πᾶσι φανεροὺς, ὥστε οὐδεὶς
ἀγνοεῖν μοι δοκεῖ τὴν δύναμιν αὐτῆς, οὐδὲ καταγιγνώσκειν
ἡμῶν ὡς διαφθείρομεν τοὺς μαθητὰς, οὐδὲ πεπονθέναι τοι-
οῦτον οὐδὲν οἷον αὐτοὺς ὀλίγῳ πρότερον ᾐτιώμην· ἀλλ' εἰ
δεῖ τἀληθὲς εἰπεῖν καὶ τὸ νῦν ἐν τῇ διανοίᾳ μοι παρεστη-
κὸς, ἡγοῦμαι πάντας τοὺς φιλοτίμως μοι διακειμένους
ἐπιθυμητικῶς ἔχοντας τοῦ φρονεῖν εὖ καὶ λέγειν αὐτοὺς
μὲν ἀμελεῖν τούτων, τοὺς μὲν διὰ ῥαθυμίαν, τοὺς δὲ κατα-
μεμφομένους τὴν φύσιν τὴν αὐτῶν, τοὺς δὲ δι' ἄλλας τινὰς
προφάσεις — παμπληθεῖς δ' εἰσὶ —, πρὸς δὲ τοὺς πολ-
λὴν ἐπιμέλειαν ποιουμένους καὶ τυχεῖν βουλομένους ὧν εἰς
ἐπιθυμίαν αὐτοὶ καθεστᾶσι, δυσκόλως ἔχειν καὶ ζηλοτυ-
112 πεῖν καὶ τὰς ψυχὰς τεταραγμένως διακεῖσθαι καὶ πεπον-
θέναι παραπλήσια τοῖς ἐρῶσι· τίνα γὰρ ἄν τις αὐτοῖς
ἐπενεγκεῖν αἰτίαν ἔχοι πρεπωδεστέραν ταύτης; οἵτινες μα-
καρίζουσι μὲν καὶ ζηλοῦσι τοὺς καλῶς χρῆσθαι τῷ λόγῳ
δυναμένους, ἐπιτιμῶσι δὲ τῶν νεωτέρων τοῖς τυχεῖν ταύτης
τῆς τιμῆς βουλομένοις. καὶ τοῖς μὲν θεοῖς οὐδείς ἐστιν ὅστις
οὐκ ἂν εὔξαιτο μάλιστα μὲν αὐτὸς δύνασθαι λέγειν, εἰ δὲ
μὴ, τοὺς παῖδας καὶ τοὺς οἰκείους τοὺς αὑτοῦ· τοὺς δὲ
πόνῳ καὶ φιλοσοφίᾳ τοῦτο κατεργάσασθαι πειρωμένους, ὃ
παρὰ τῶν θεῶν αὐτοὶ βούλονται λαβεῖν, οὐδὲν φασὶ τῶν
δεόντων πράττειν, ἀλλ' ἐνίοτε μὲν ὡς ἐξηπατημένων καὶ
πεφενακισμένων προσποιοῦνται καταγελᾶν αὐτῶν, ὁπόταν

Παμπληθεῖς δ' εἰσὶ] *quæ* (scil. causæ) *innumeræ esse possunt.* Vel refer ad personas, et dic *atque horum maxima turba* est. Idem.

Δυσκόλως ἔχειν —] Idem dicit Isocrates in Panegyric. §. ιγ'. Idem.

δὲ τύχωσι, μεταβάλοντες ὥσπερ πλεονεκτεῖν δυναμένων
τοὺς λόγους ποιοῦνται. καὶ συμβούλοις μὲν, ὅταν κίνδυνός
τις καταλάβῃ τὴν πόλιν, τοῖς ἄριστα περὶ τῶν πραγμάτων
λέγουσι, τούτοις χρῶνται, καὶ πράττουσιν ὅ τι ἂν [αὐ-
τοῖς] οἱ τοιοῦτοι παραινέσωσι· περὶ δὲ τοὺς ἔργον ποιου-
μένους ὅπως χρησίμους αὐτοὺς ἐν τοῖς καιροῖς τοῖς τοιούτοις
τῇ πόλει παρασχήσουσι, βλασφημεῖν οἴονται χρῆναι. καὶ
Θηβαίοις μὲν καὶ τοῖς ἄλλοις ἐχθροῖς τὴν ἀμαθίαν ὀνειδί-
ζουσι, τοὺς δ' ἐκ παντὸς τρόπου ζητοῦντας τὴν νόσον
ταύτην διαφεύγειν λοιδοροῦντες διατελοῦσι. ὃ δ' οὐ μόνον
ταραχῆς σημεῖόν ἐστιν, ἀλλὰ καὶ τῆς περὶ τοὺς θεοὺς 113
ὀλιγωρίας· τὴν μὲν γὰρ Πειθὼ μίαν τῶν θεῶν νομίζουσι
εἶναι, καὶ τὴν πόλιν ὁρῶσι καθ' ἕκαστον τὸν ἐνιαυτὸν θυ-
σίαν αὐτῇ ποιουμένην, τοὺς δὲ τῆς δυνάμεως ἧς ἡ θεὸς ἔχει
μετασχεῖν βουλομένους ὡς κακοῦ πράγματος ἐπιθυμοῦντας
διαφθείρεσθαι φασίν. ὃ δὲ πάντων δεινότατον, ὅτι προκρί-
ναιεν μὲν ἂν τὴν ψυχὴν σπουδαιοτέραν εἶναι τοῦ σώματος,
οὕτω δὲ γιγνώσκοντες ἀποδέχονται μᾶλλον τοὺς γυμναζο-
μένους τῶν φιλοσοφούντων. καί τοι πῶς οὐκ ἄλογον τοὺς
τοῦ φαυλοτέρου ποιουμένους τὴν ἐπιμέλειαν ἐπαινεῖν μᾶλλον
ἢ τοὺς τοῦ σπουδαιοτέρου, καὶ ταῦτα πάντων εἰδότων διὰ
μὲν εὐεξίαν σώματος οὐδὲν πώποτε τὴν πόλιν τῶν ἐλλογί-
μων ἔργων διαπραξαμένην, διὰ δὲ φρόνησιν [ἑνὸς] ἀνδρὸς
εὐδαιμονεστάτην καὶ μεγίστην τῶν Ἑλληνίδων πόλεων
γενομένην.

κς'. *κδ'. Πολὺ δ' ἂν τις ἔχοι πλείους τούτων ἐναν-
τιώσεις συναγαγεῖν τῶν ἀκμαζόντων τε μᾶλλον ἢ ἐγὼ καὶ
τοῦ καιροῦ τοῦ παρόντος μὴ φροντιζόντων· ἐπεὶ καὶ τάδε
περὶ τῶν αὐτῶν τούτων ἔνεστιν εἰπεῖν. φέρε γὰρ εἴ τινες

Ὥσπερ πλεονεκτεῖν] Ὡς περὶ πλεονεκτεῖν. Orell.

Θηβαίοις] Hinc vides Isocratem orationem hanc scripsisse, quum Atheniensibus bellum esset adversus Thebanos. Revera Athenienses societatem inierunt cum Phocensibus contra Thebanos bello sacro, Olymp. cvi. an. 3. Vide Diodorum Siculum ad hunc annum. Porro orationem hanc esse scriptam anno 3. aut 4. ejusdem Olympiadis ostendimus §. κς'. *δ'. A. Maius.

Πειθὼ] Suadam inter *deas* numerat Hesiodus Op. et Dies 73. Immo hanc magnam deam Atheniensium comitem dicit Themistocles apud Herodot. in Uran. 111. Apud Aristoph. invocatur ut *domina* in Lysistr. 203. ubi vide et Scholiastem: et apud Eurip. in Hecub. 816. dicitur *regina*. Suadæ templum erat Ægialeæ, ut vides apud Pausan. l. ii. c. 7. De hac Cicero in Brut. c. 15. "Quam Πειθὼ vocant Græci, cujus effector est orator, hanc Suadam appellavit Ennius, quam deam in Periclis labris scripsit Eupolis sessitavisse." Idem.

πολλὰ χρήματα παρὰ τῶν προγόνων παραλαβόντες τῇ
μὲν πόλει μηδὲν εἶεν χρήσιμοι, τοὺς δὲ πολίτας ὑβρίζοιεν
καὶ τούς τε παῖδας καὶ τὰς γυναῖκας αἰσχύνοιεν, ἔστιν
114 ὅςτις ἂν τοὺς αἰτίους τοῦ πλούτου μέμψασθαι τολμή-
σειεν, ἀλλ᾽ οὐκ ἂν αὐτοὺς τοὺς ἐξαμαρτάνοντας κολάζειν
ἀξιώσειε; τί δ᾽ εἴ τινες ὁπλομαχεῖν μαθόντες πρὸς μὲν
τοὺς πολεμίους μὴ χρῷντο ταῖς ἐπιστήμαις, ἐπανάστασιν
δὲ ποιήσαντες πολλοὺς τῶν πολιτῶν διαφθείραιεν, ἢ καὶ
πυκτεύειν καὶ παγκρατιάζειν ὡς οἷόν τ᾽ ἄριστα παιδευθέν-
τες τῶν μὲν ἀγώνων ἀμελοῖεν, τοὺς δ᾽ ἀπαντῶντας τύπτοιεν,
τίς οὐκ ἂν τούτων τοὺς μὲν διδασκάλους ἐπαινέσειε, τοὺς
δὲ κακῶς χρωμένους οἷς ἔμαθον ἀποκτείνειεν; οὐκοῦν χρὴ
καὶ περὶ τῶν λόγων τὴν αὐτὴν ἔχειν διάνοιαν, ἥνπερ καὶ
περὶ τῶν ἄλλων, καὶ μὴ περὶ τῶν ὁμοίων τἀναντία γιγνώ-
σκειν, μηδὲ πρὸς τοιοῦτο πρᾶγμα δυσμενῶς φαίνεσθαι
διακειμένους ὃ πάντων τῶν ἐνόντων ἐν τῇ τῶν ἀνθρώπων
φύσει πλείστων ἀγαθῶν αἴτιόν ἐστι. τοῖς μὲν γὰρ ἄλλοις
οἷς ἔχομεν, ἅπερ ἤδη καὶ πρότερον εἶπον, οὐδὲν τῶν ζώων
διαφέρομεν, ἀλλὰ πολλῶν καὶ τῷ τάχει καὶ τῇ ῥώμῃ καὶ
ταῖς ἄλλαις εὐπορίαις καταδεέστεροι τυγχάνομεν ὄντες·
ἐγγενομένου δ᾽ ἡμῖν τοῦ πείθειν ἀλλήλους καὶ δηλοῦν
πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς περὶ ὧν ἂν βουληθῶμεν, οὐ μόνον τοῦ
θηριωδῶς ζῆν ἀπηλλάγημεν, ἀλλὰ καὶ συνελθόντες πόλεις
ᾠκίσαμεν καὶ νόμους ἐθέμεθα καὶ τέχνας εὕρομεν, καὶ
σχεδὸν ἅπαντα τὰ δι᾽ ἡμῶν μεμηχανημένα λόγος ἡμῖν
ἔστιν ὁ συγκατασκευάσας. οὗτος γὰρ περὶ τῶν δικαίων
115 καὶ τῶν ἀδίκων καὶ τῶν καλῶν καὶ τῶν αἰσχρῶν ἐνομοθέ-
τησεν, ὧν μὴ διαταχθέντων οὐκ ἂν οἷοί τ᾽ ἦμεν οἰκεῖν μετ᾽
ἀλλήλων. τούτῳ καὶ τοὺς κακοὺς ἐξελέγχομεν καὶ τοὺς

Τοῖς μὲν γὰρ ἄλλοις - - - νοῦν ἔχοντας] Tota hæc eloquentiæ laudatio exstat etiam in Nicocle §. γ΄. Porro locum hunc egregie imitatus est Cicero de Orat. c. 8. 9. Et quam sedulo ex Isocratis lectione proficeret Cicero, vides etiam ad Atticum l. ii. ep. 1. ubi de Græco Commentario proprii Consulatus a se confecto dicit: "Meus liber totum Isocratis μυροθήκιον, atque omnes ejus discipulorum arculas consumpsit." De Cicerone Isocratem imitante vide etiam Justi Lipsii Var. Lect. l. i. c. 12. l. iii. c. 24. Nota etiam ex hoc loco orationis oriri argumentum confirmans orationem quæ inscribitur *Nicocles* revera esse Isocratis nostri, contra nonnullorum et nominatim H. Stephani suspiciones, qui in sua Diatriba ii. Isocratea eam huic tribuere dubitat: quo in dubio versatur etiam Augerus Præf. iv. Et quidem Augero *Nicocles* non videtur Isocrateus, quia stylo a cœteris Isocratis Operibus differat. Sed nunc ecco tibi satis lata Nicoclis particula in Opere Isocratis. Idem. Pro ἅπερ Bekkerus mavult ὅπερ.

ἀγαθοὺς ἐγκωμιάζομεν. διὰ τούτου τούς τε ἀνοήτους
παιδεύομεν καὶ τοὺς φρονίμους δοκιμάζομεν· τὸ γὰρ λέγειν
ὡς δεῖ τοῦ φρονεῖν εὖ μέγιστον σημεῖον ποιούμεθα, καὶ
λόγος ἀληθὴς καὶ νόμιμος καὶ δίκαιος ψυχῆς ἀγαθῆς καὶ
πιστῆς εἴδωλον ἐστί. μετὰ τούτου καὶ περὶ τῶν ἀμφισ-
βητησίμων ἀγωνιζόμεθα, καὶ περὶ τῶν ἀγνοουμένων σκο-
πούμεθα· ταῖς γὰρ πίστεσιν, αἷς τοὺς ἄλλους λέγοντες
πείθομεν, ταῖς αὐταῖς ταύταις βουλευόμενοι χρώμεθα, καὶ
ῥητορικοὺς μὲν καλοῦμεν τοὺς ἐν τῷ πλήθει λέγειν δυναμέ-
νους, εὐβούλους δὲ νομίζομεν οἵτινες ἂν αὐτοὶ πρὸς αὑτοὺς
ἄριστα περὶ τῶν πραγμάτων διαλεχθῶσιν. εἰ δὲ δεῖ συλ-
λήβδην περὶ τῆς δυνάμεως ταύτης εἰπεῖν, οὐδὲν τῶν φρονί-
μως πραττομένων εὑρήσομεν ἀλόγως γιγνόμενον, ἀλλὰ καὶ
τῶν ἔργων καὶ τῶν διανοημάτων ἁπάντων ἡγεμόνα λόγον
ὄντα, καὶ μάλιστα χρωμένους αὐτῷ τοὺς πλεῖστον νοῦν
ἔχοντας. ὧν οὐδὲν ἐνθυμηθεὶς Λυσίμαχος κατηγορεῖν ἐτόλ-
μησε τῶν ἐπιθυμούντων τοιούτου πράγματος, ὃ τοσούτων
τὸ πλῆθος καὶ τηλικούτων τὸ μέγεθος ἀγαθῶν αἴτιόν ἐστι.
κϛ΄.* κε΄. Καὶ τί δεῖ τούτου θαυμάζειν, ὅπου καὶ τῶν
περὶ τὰς ἔριδας σπουδαζόντων ἔνιοί τινες ὁμοίως βλασφη- 116
μοῦσι περὶ τῶν λόγων τῶν κοινῶν καὶ τῶν χρησίμων ὥςπερ
οἱ φαυλότατοι τῶν ἀνθρώπων, οὐκ ἀγνοοῦντες τὴν δύναμιν
αὐτῶν, οὐδ᾽ ὅτι τάχιστ᾽ ἂν οὗτοι τοὺς χρωμένους ὠφελή-
σαιεν, ἀλλ᾽ ἐλπίζοντες, ἢν τούτους διαβάλλωσι, τοὺς αὑ-
τῶν ἐντιμοτέρους ποιήσειν. περὶ ὧν δυνηθείην μὲν ἂν ἴσως
διαλεχθῆναι πολὺ πικρότερον ἢ ᾽κεῖνοι περὶ ἡμῶν, οὐδέτερον
δ᾽ οἶμαι δεῖν, οὔθ᾽ ὅμοιος γίγνεσθαι τοῖς ὑπὸ τοῦ φθόνου
διεφθαρμένοις, οὔτε ψέγειν τοὺς μηδὲν μὲν κακὸν τοὺς
συνόντας ἐργαζομένους, ἧττον δ᾽ ἑτέρων εὐεργετεῖν δυναμέ-
νους. οὐ μὴν ἀλλὰ μικρά γε μνησθήσομαι περὶ αὐτῶν, μά-
λιστα μὲν ὅτι κἀκεῖνοι περὶ ἡμῶν, ἔπειθ᾽ ὅπως ἂν ὑμεῖς
σαφέστερον εἰδότες τὴν δύναμιν αὐτῶν οὕτω διάκεισθε πρὸς
ἑκάστους ἡμῶν ὥςπερ δίκαιόν ἐστι, πρὸς δὲ τούτοις ἵνα
καὶ τοῦτο ποιήσω φανερὸν, ὅτι περὶ τοὺς πολιτικοὺς λόγους

Πρὸς ἑκάστους] Πρὸς ἑκατέρους. Orell.

Τοὺς πολιτικοὺς λόγους] *orationes civiles*, quæ nempe de rebus agunt ad reip. administrationem vel ad mores pertinentibus. Porro Plutarchus monet in Isocr. Vit. §. ιγ΄. primum Isocratem contentiosas orationes a civilibus, quibus operam dabat, segregasse: χωρίσας πρῶτος τοὺς ἐριστικοὺς λόγους τῶν πολιτικῶν, περὶ οὓς ἐσπούδασε. Idem ait Dionysius Hal. in Judicio

ἡμεῖς ὄντες, οὓς ἐκεῖνοι φασὶν εἶναι φιλαπεχθήμονας, πολὺ πρᾳότεροι τυγχάνομεν αὐτῶν ὄντες· οἱ μὲν γὰρ ἀεί τι περὶ ἡμῶν φλαῦρον λέγουσιν, ἐγὼ δ' οὐδὲν ἂν εἴποιμι τοιοῦτον, ἀλλὰ ταῖς ἀληθείαις χρήσομαι περὶ αὐτῶν. ἡγοῦμαι γὰρ καὶ τοὺς ἐν τοῖς ἐριστικοῖς λόγοις δυναστεύοντας καὶ τοὺς περὶ τὴν ἀστρολογίαν καὶ τὴν γεωμετρίαν καὶ τὰ τοιαῦτα
117 τῶν μαθημάτων διατρίβοντας οὐ βλάπτειν ἀλλ' ὠφελεῖν τοὺς συνόντας, ἐλάττω μὲν ὧν ὑπισχνοῦνται, πλείω δ' ὧν τοῖς ἄλλοις δοκοῦσιν. οἱ μὲν γὰρ πλεῖστοι τῶν ἀνθρώπων ὑπειλήφασιν ἀδολεσχίαν καὶ μικρολογίαν εἶναι τὰ τοιαῦτα τῶν μαθημάτων· οὐδὲν γὰρ αὐτῶν οὔτ' ἐπὶ τῶν ἰδίων οὔτ' ἐπὶ τῶν κοινῶν εἶναι χρήσιμον, ἀλλ' οὐδ' ἐν ταῖς μνήμαις οὐδένα χρόνον ἐμμένειν ταῖς τῶν μαθόντων διὰ τὸ μήτε τῷ βίῳ παρακολουθεῖν μήτε ταῖς πράξεσιν ἐπαμύνειν, ἀλλ' ἔξω παντάπασιν εἶναι τῶν ἀναγκαίων. ἐγὼ δ' οὔθ' οὕτως οὔτε πόρρω τούτων ἔγνωκα περὶ αὐτῶν, ἀλλ' οἵ τε νομίζοντες μηδὲν χρησίμην εἶναι τὴν παιδείαν ταύτην πρὸς τὰς πράξεις ὀρθῶς μοι δοκοῦσι γιγνώσκειν, οἵ τ' ἐπαινοῦντες αὐτὴν ἀληθῆ λέγειν. διὰ τοῦτο δ' οὐχ ὁμολογούμενον αὐτὸν αὑτῷ τὸν λόγον εἴρηκα, διότι καὶ ταῦτα τὰ μαθήματα τὴν φύσιν οὐδὲν ὁμοίαν ἔχει τοῖς ἄλλοις οἷς διδασκόμεθα. τὰ μὲν γὰρ ἄλλα τότ' ὠφελεῖν ἡμᾶς πέφυκεν, ὅταν λάβωμεν αὐτῶν τὴν ἐπιστήμην, ταῦτα δὲ τοὺς μὲν ἀπηκριβωμένους οὐδὲν ἂν εὐεργετήσειε, πλὴν τοὺς ἐντεῦθεν ζῆν προῃρημένους, τοὺς δὲ μανθάνοντας ὀνίνησι· περὶ γὰρ τὴν περιττολογίαν καὶ τὴν ἀκρίβειαν τῆς ἀστρολογίας καὶ γεωμετρίας διατρίβοντες, καὶ δυσκαταμαθήτοις πράγμασιν ἀναγκαζόμενοι προσέχειν τὸν νοῦν, ἔτι δὲ συνεθιζόμενοι
118 λέγειν καὶ πονεῖν ἐπὶ τοῖς λεγομένοις καὶ δεικνυμένοις καὶ μὴ πεπλανημένην ἔχειν τὴν διάνοιαν, ἐν τούτοις γυμνασθέντες καὶ παροξυνθέντες ῥᾷον καὶ θᾶττον τὰ σπουδαιότερα καὶ πλέονος ἄξια τῶν πραγμάτων ἀποδέχεσθαι καὶ μανθάνειν δύνανται. φιλοσοφίαν μὲν οὖν οὐκ οἶμαι δεῖν

de Isocr. Jam ἐριστικὸν dicendi genus definit Plato Sophist. p. 159. C. esse illud, *quod arte compositum, de justo et injusto deque aliis rebus generatim disceptat.* A. Maius.

Φλαῦρον λέγουσιν] Etiam in Helenæ Laudat. sub init. invehitur Isocrates in contentiosos et argutos sophistas. Idem.

Τοῖς ἄλλοις] Probabiliter legas: τοῖς πολλοῖς. Orell.

Μανθάνειν δύνανται] Jam huc fere pertinet locus Ciceronis pro Arch. c. 1. "Etenim omnes artes quæ ad humanitatem pertinent, habent quoddam commune vinculum, et quasi cognatione quadam inter se continentur." A. Maius.

προσαγορεύειν τὴν μηδὲν ἐν τῷ παρόντι μήτε πρὸς τὸ λέγειν μήτε πρὸς τὸ πράττειν ὠφελοῦσαν, γυμνασίαν μέντοι τῆς ψυχῆς καὶ παρασκευὴν φιλοσοφίας καλῶ τὴν διατριβὴν τὴν τοιαύτην, ἀνδρικωτέραν μὲν ἧς οἱ παῖδες ἐν τοῖς διδασκαλείοις ποιοῦνται, τὰ δὲ πλεῖστα παραπλησίαν· καὶ γὰρ ἐκείνων οἱ περὶ τὴν γραμματικὴν καὶ τὴν μουσικὴν καὶ τὴν ἄλλην παιδείαν διαπονηθέντες πρὸς μὲν τὸ βέλτιον εἰπεῖν ἢ βουλεύσασθαι περὶ τῶν πραγμάτων οὐδεμίαν πω λαμβάνουσιν ἐπίδοσιν, αὐτοὶ δ' αὑτῶν εὐμαθέστεροι γίγνονται πρὸς τὰ μείζω καὶ σπουδαιότερα τῶν μαθημάτων. διατρίψαι μὲν οὖν περὶ τὰς παιδείας ταύτας χρόνον τινὰ συμβουλεύσαιμ' ἂν τοῖς νεωτέροις, μὴ μέντοι περιϊδεῖν τὴν φύσιν τὴν αὑτῶν κατασκελετευθεῖσαν ἐπὶ τούτοις, μηδ' ἐξοκείλασαν εἰς τοὺς λόγους τοὺς τῶν παλαιῶν σοφιστῶν, ὧν οἱ μὲν ἄπειρον τὸ πλῆθος ἔφησαν εἶναι τῶν ὄντων, Ἐμπεδοκλῆς δὲ τέτταρα, καὶ νεῖκος καὶ φιλίαν ἐν αὐτοῖς, Ἴων δ' οὐ πλείω τριῶν, Ἀλκμαίων δὲ δύο μόνα, Παρμενίδης δὲ καὶ 119
Μέλισσος ἕν, Γοργίας δὲ παντελῶς οὐδέν. ἡγοῦμαι γὰρ τὰς μὲν τοιαύτας περιττολογίας ὁμοίας εἶναι ταῖς θαυματοποιΐαις ταῖς οὐδὲν μὲν ὠφελούσαις, ὑπὸ δὲ τῶν ἀνοήτων περιστάτοις γιγνομέναις, δεῖν δὲ τοὺς προὔργου τι ποιεῖν βουλομένους καὶ τῶν λόγων τοὺς ματαίους καὶ τῶν πράξεων τὰς μηδὲν πρὸς τὸν βίον φερούσας ἀναιρεῖν ἐξ ἁπασῶν τῶν διατριβῶν.

κς'. * κς'. Περὶ μὲν οὖν τούτων ἀπόχρη μοι τὸ νῦν εἶναι

Ἐμπεδοκλῆς] Empedoclis sententiam de quatuor rebus exsistentibus vide etiam in Fragmentis Empedoclis et Parmenidis, quæ nuper ope Codicis Taurinensis in pristinam sinceritatem ingeniose vindicavit eruditissimus juvenis Amedeus Peyronus in Taurin. Acad. LL. Orient. Professor. Item apud Ciceronem Acad. iv. c. 37. Placitum suum Ion in opere inscripto Τριαγμὸς explicuit, cujus vide particulam apud Harpocrationem. Ionem forte innuit Plato Sophist. p. 170. ubi ait quendam philosophum tres statuere res exsistentes. De Ione denique multa habes in Harpocratione et in Notis ad Suidam. Alcmæonis opinionem narrant etiam Aristot. Metaph. l. i. c. 5. Diog. Laert. l. viii. §. 83. Bruckerus Hist. Crit. Philos. t. i. p. ii. pag. 1132. Parmenidis ipsa verba vide in Fragmentis a Cl. Peyrono restitutis: tum idem de eo et de Melisso confirmant Aristot. l. s. d. Cicero l. item d. Denique de eodem Melisso et de Gorgia eadem scribit ipse Isocrates in Helenæ Laudat. sub init. De his pæne omnibus philosophorum placitis, simillima dicit Plato Sophist. p. 170. quem conferre operæ pretium erit. Idem.

Περιστάτοις] Notavit Cl. Mustoxidus Præf. Gr. p. IX. hunc locum laudari ab Harpocratione ex oratione Isocratis de Permutatione sub voc. περίστατος. Adde jam et Suidam eodem modo citantem sub eodem vocabulo, nisi forte ex Harpocratione Suidas locum exscripsit. Idem.

ταῦτ᾽ εἰρηκέναι καὶ συμβεβουλευκέναι· περὶ δὲ σοφίας καὶ
φιλοσοφίας τοῖς μὲν περὶ ἄλλων τινῶν ἀγωνιζομένοις οὐκ
ἂν ἁρμόσειε λέγειν περὶ τῶν ὀνομάτων τούτων — ἔστι γὰρ
ἀλλότρια πάσαις ταῖς πραγματείαις —, ἐμοὶ δ᾽, ἐπειδὴ
καὶ κρίνομαι περὶ τῶν τοιούτων καὶ τὴν καλουμένην ὑπό
τινων φιλοσοφίαν οὐκ εἶναι φημὶ, προσήκει τὴν δικαίως ἂν
νομιζομένην ὁρίσαι καὶ δηλῶσαι πρὸς ὑμᾶς. ἁπλῶς δέ πως
τυγχάνω γιγνώσκων περὶ αὐτῶν. ἐπειδὴ γὰρ οὐκ ἔνεστιν
ἐν τῇ φύσει τῇ τῶν ἀνθρώπων ἐπιστήμην λαβεῖν ἣν ἔχοντες
ἂν εἰδεῖμεν ὅ τι πρακτέον ἢ λεκτέον ἐστὶν, ἐκ τῶν λοιπῶν
σοφοὺς μὲν νομίζω τοὺς ταῖς δόξαις ἐπιτυγχάνειν ὡς ἐπὶ
τὸ πολὺ τοῦ βελτίστου δυναμένους, φιλοσόφους δὲ τοὺς ἐν
τούτοις διατρίβοντας, ἐξ ὧν τάχιστα λήψονται τὴν τοιαύτην
φρόνησιν. ἃ δ᾽ ἐστὶ τῶν ἐπιτηδευμάτων ταύτην ἔχοντα τὴν
120 δύναμιν, ἔχω μὲν εἰπεῖν, ὀκνῶ δὲ λέγειν· οὕτω γάρ ἐστι
σφόδρα καὶ παράδοξα καὶ πολὺ τῆς τῶν ἄλλων ἀφεστῶτα
διανοίας, ὥστε φοβοῦμαι μὴ τὴν ἀρχὴν αὐτῶν ἀκούσαντες
θορύβου καὶ βοῆς ἅπαν ἐμπλήσητε τὸ δικαστήριον. ὅμως
δὲ καί περ οὕτω διακείμενος ἐπιχειρήσω διαλεχθῆναι περὶ
αὐτῶν· αἰσχύνομαι γὰρ εἴ τισι δόξω δεδιὼς ὑπὲρ γήρως καὶ
μικροῦ βίου προδιδόναι τὴν ἀλήθειαν. δέομαι δ᾽ ὑμῶν μὴ
προκαταγνῶναί μου τοιαύτην μανίαν, ὡς ἄρ᾽ ἐγὼ κινδυνεύων
προειλόμην ἂν λόγους εἰπεῖν ἐναντίους [καὶ] ταῖς ὑμετέραις
γνώμαις, εἰ μὴ καὶ τοῖς προειρημένοις ἀκολούθους αὐτοὺς
ἐνόμιζον εἶναι, καὶ τὰς ἀποδείξεις ἀληθεῖς καὶ σαφεῖς ᾤμην
ἔχειν ὑπὲρ αὐτῶν. ἡγοῦμαι δὲ τοιαύτην μὲν τέχνην, ἥτις
τοῖς κακῶς πεφυκόσιν πρὸς ἀρετὴν ἐνεργάσαιτ᾽ ἂν καὶ δι-
καιοσύνην, οὔτε πρότερον οὔτε νῦν οὐδεμίαν εἶναι, τούς τε
τὰς ὑποσχέσεις ποιουμένους περὶ αὐτῶν πρότερον ἀπερεῖν
καὶ παύσεσθαι ληροῦντας, πρὶν εὑρεθῆναι τινὰ παιδείαν
τοιαύτην, οὐ μὴν ἀλλ᾽ αὐτούς γ᾽ αὐτῶν βελτίους ἂν γενέ-

Προτείνω, οὐκ εἶναι φημὶ, προσήκει] Puto scribendum: προτείνω, εἶναι φημὶ προσῆκον. Tum participium καλουμένην videtur explicandum *quæ in jus vocatur*, potius quam *quæ dicitur*. Quod si quis non probat, sua utatur opinione, me non invito. Idem. Haud placet. Ejiciendum potius προτείνω, quod temere in πρότερον mutavi. Orell.

᾽Αρετὴν ἐργάσαιτ᾽] ᾽Αρετὴν, σωφροσύνην ἐργάσαιτ᾽. Idem.

Οὐδεμίαν εἶναι] Similem prorsus locum vide in oratione contra Sophistas sub fin. Et quoniam ea oratio mutila est, fortasse complebitur, si addamus ei multa ex his quæ hic sequuntur. A. Maius. οὐδεμίαν εἶναί πω· τούς τε ταύτας τὰς ὑποσχ. Orell.

Οὐ μὴν ἀλλ᾽ αὐτούς γ᾽] Nec dissentit Cicero de Orat. iii. c. 15. "Nam vetus

σθαι καὶ πλέονος ἀξίους, εἰ πρός τε τὸ λέγειν εὖ φιλοτίμως
διατεθεῖεν, καὶ τοῦ πείθειν δύνασθαι τοὺς ἀκούοντας ἐρα-
σθεῖεν, καὶ πρὸς τούτοις τῆς πλεονεξίας ἐπιθυμήσαιεν, μὴ
τῆς ὑπὸ τῶν ἀνοήτων νομιζομένης, ἀλλὰ τῆς ὡς ἀληθῶς τὴν
δύναμιν ταύτην ἐχούσης. καὶ ταῦθ᾽ ὡς οὕτω πέφυκε, τα- 121
χέως οἶμαι δηλώσειν. πρῶτον μὲν γὰρ ὁ λέγειν ἢ γράφειν
προαιρούμενος λόγους ἀξίους ἐπαίνου καὶ τιμῆς οὐκ ἔστιν
ὅπως ποιήσεται τὰς ὑποθέσεις ἀδίκους ἢ μικρὰς ἢ περὶ τῶν
ἰδίων συμβολαίων, ἀλλὰ μεγάλας καὶ καλὰς καὶ φιλαν-
θρώπους καὶ περὶ τῶν κοινῶν πραγμάτων· μὴ γὰρ τοιαύ-
τας εὑρίσκων οὐδὲν διαπράξεται τῶν δεόντων. ἔπειτα τῶν
πράξεων τῶν συντεινουσῶν πρὸς τὴν ὑπόθεσιν ἐκλέξεται τὰς
πρεπωδεστέτας καὶ μάλιστα συμφερούσας· ὁ δὲ τὰς τοιαύτας
συνεθιζόμενος θεωρεῖν καὶ δοκιμάζειν οὐ μόνον περὶ τὸν ἐνε-
στῶτα λόγον, ἀλλὰ καὶ περὶ τὰς ἄλλας πράξεις τὴν αὐτὴν
ἕξει ταύτην δύναμιν, ὥσθ᾽ ἅμα τὸ λέγειν εὖ καὶ τὸ φρονεῖν
παραγενήσεται τοῖς φιλοσόφως καὶ φιλοτίμως πρὸς τοὺς
λόγους διακειμένοις. καὶ μὴν οὐδ᾽ ὁ πείθειν τινὰς βουλό-
μενος ἀμελήσει τῆς ἀρετῆς, ἀλλὰ τούτῳ μάλιστα προσέξει
τὸν νοῦν, ὅπως δόξαν ὡς ἐπιεικεστάτην λήψεται παρὰ τοῖς
συμπολιτευομένοις. τίς γὰρ οὐκ οἶδε καὶ τοὺς λόγους ἀλη-
θεστέρους δοκοῦντας εἶναι τοὺς ὑπὸ τῶν εὖ διακειμένων λεγο-
μένους ἢ τοὺς ὑπὸ τῶν διαβεβλημένων, καὶ τὰς πίστεις
μεῖζον δυναμένας τὰς ἐκ τοῦ βίου γεγενημένας ἢ τὰς ὑπὸ
τοῦ λόγου πεπορισμένας; ὥσθ᾽ ὅσῳ ἄν τις ἐῤῥωμενεστέρως
ἐπιθυμῇ πείθειν τοὺς ἀκούοντας, τοσούτῳ μᾶλλον ἀσκήσει 122
καλὸς κἀγαθὸς εἶναι καὶ παρὰ τοῖς πολίταις εὐδοκιμεῖν.
καὶ μηδεὶς ὑμῶν οἰέσθω τοὺς μὲν ἄλλους ἅπαντας γιγνώ-
σκειν ὅσην ἔχει ῥοπὴν εἰς τὸ πείθειν τὸ τοῖς κρίνουσιν ἀρέ-
σκειν, τοὺς δὲ περὶ τὴν φιλοσοφίαν ὄντας μόνους ἀγνοεῖν τὴν
τῆς εὐνοίας δύναμιν· πολὺ γὰρ ἀκριβέστερον τῶν ἄλλων καὶ
ταῦτ᾽ ἴσασι, καὶ πρὸς τούτοις ὅτι τὰ μὲν εἰκότα καὶ τὰ

quidem illa doctrina eadem videtur et recte faciendi et bene dicendi magistra; neque disjuncti doctores, sed iidem erant vivendi præceptores atque dicendi." A. Maius.

῞Ωσθ᾽ ἅμα τὸ λέγειν εὖ —] Cicero de Orat. iii. c. 16. ipsum Socratem castigat, "qui sapienter sentiendi et ornate dicendi scientiam, re cohærentes, disputationibus suis separavit . . . Hinc dissidium illud *extitisse* quasi linguæ atque cordis, absurdum sane et inutile, et reprehendendum, ut alii nos sapere, alii dicere, docerent." Idem.

τεκμήρια καὶ πᾶν τὸ τῶν πίστεων εἶδος τοῦτο μόνον ὠφελεῖ
τὸ μέρος, ἐφ᾽ ᾧ ἂν αὐτῶν ἕκαστον τύχῃ ῥηθὲν, τὸ δὲ δοκεῖν
εἶναι καλὸν κἀγαθὸν οὐ μόνον τὸν λόγον πιστότερον ἐποίη-
σεν, ἀλλὰ καὶ τὰς πράξεις τοῦ τὴν τοιαύτην δόξαν ἔχοντος
ἐντιμοτέρας κατέστησεν, ὑπὲρ οὗ σπουδαστέον ἐστὶ τοῖς εὖ
φρονοῦσι μᾶλλον ἢ περὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων.

κϛ΄. * κζ΄. Τὸ τοίνυν περὶ τὴν πλεονεξίαν, ὃ δυσχερέ-
στατον ἦν τῶν ῥηθέντων· εἰ μέν τις ὑπολαμβάνει τοὺς
ἀποστεροῦντας ἢ παραλογιζομένους ἢ κακόν τι ποιοῦντας
πλεονεκτεῖν, οὐκ ὀρθῶς ἔγνωκεν· οὐδένες γὰρ ἐν ἅπαντι τῷ
βίῳ μᾶλλον ἐλαττοῦνται τῶν τοιούτων, οὐδ᾽ ἐν πλέοσιν
ἀπορίαις εἰσὶν, οὐδ᾽ ἐπονειδιστότερον ζῶσιν, οὐδ᾽ ὅλως
ἀθλιώτεροι τυγχάνουσιν ὄντες· χρὴ δὲ καὶ νῦν πλέον ἔχειν
ἡγεῖσθαι καὶ πλεονεκτήσειν νομίζειν παρὰ μὲν τῶν θεῶν
τοὺς εὐσεβεστάτους καὶ τοὺς περὶ τὴν θεραπείαν τὴν
ἐκείνων ἐπιμελεστάτους ὄντας, παρὰ δὲ τῶν ἀνθρώπων τοὺς
123 ἄριστα πρὸς τούτους μεθ᾽ ὧν ἂν οἰκῶσι καὶ πολιτεύωνται
διακειμένους καὶ τοὺς βελτίστους αὐτοὺς εἶναι δοκοῦντας.
καὶ ταῦτα καὶ ταῖς ἀληθείαις οὕτως ἔχει, καὶ συμφέρει
τὸν τρόπον τοῦτον λέγεσθαι περὶ αὐτῶν· ἐπεὶ νῦν γ᾽ οὕτως
ἀνέστραπται καὶ συγκέχυται πολλὰ τῶν κατὰ τὴν
πόλιν, ὥστ᾽ οὐδὲ τοῖς ὀνόμασιν ἐν τῇ διαλέκτῳ ἔνιοί τινες
ἔτι χρῶνται κατὰ φύσιν, ἀλλὰ μεταφέρουσιν ἀπὸ τῶν
καλλίστων πραγμάτων ἐπὶ τὰ φαυλότατα τῶν ἐπιτηδευ-
μάτων. τοὺς μέν γε βωμολοχευομένους καὶ σκώπτειν καὶ
μιμεῖσθαι δυναμένους εὐφυεῖς καλοῦσι, προσῆκον τῆς προσ-
ηγορίας ταύτης τυγχάνειν τοὺς ἄριστα πρὸς ἀρετὴν πε-
φυκότας, τοὺς δὲ ταῖς κακοηθείαις καὶ ταῖς κακουργίαις
χρωμένους, καὶ μικρὰ μὲν λαμβάνοντας πονηρὰν δὲ δόξαν
κτωμένους, πλεονεκτεῖν νομίζουσιν, ἀλλ᾽ οὐ τοὺς ὁσιωτά-
τους καὶ δικαιοτάτους, οἳ περὶ τῶν ἀγαθῶν ἀλλ᾽ οὐ τῶν
κακῶν πλεονεκτοῦσι· | τοὺς δὲ τῶν μὲν ἀναγκαίων ἀμε-
λοῦντας, τὰς δὲ τῶν παλαιῶν σοφιστῶν τερατολογίας

*Ὃ δυσχερέστατον] *quod omnium probatu difficillimum*, vel *quod omnium odiosissimum*. Jam id superius p. 660. 26. sqq. dictum vides. Hic autem contendit Isocrates τὴν πλεονεξίαν, nempe *studium præstandi cæteris sive ipsam præstantiam inter cæteros*,, non vituperatione sed laude dignam esse, ita tamen ut stricte definiat quid sit vere præstare cæteris. Idem.

Αὐτοὺς εἶναι] Αὐτοῖς εἶναι. Orell.

ἀγαπῶντας φιλοσοφεῖν φασὶν, ἀμελήσαντες τοὺς τὰ τοι-
αῦτα μανθάνοντας καὶ μελετῶντας ἐξ ὧν καὶ τὸν ἴδιον
οἶκον καὶ τὰ κοινὰ τὰ τῆς πόλεως καλῶς διοικήσουσιν,
ὧνπερ ἕνεκα καὶ πονητέον καὶ φιλοσοφητέον καὶ πάντα
πρακτέον ἐστίν. | ἀφ᾽ ὧν ὑμεῖς πολὺν ἤδη χρόνον ἀπελαύνετε
τοὺς νεωτέρους, ἀποδεχόμενοι τοὺς λόγους τῶν διαβαλλόν- 124
των τὴν τοιαύτην παιδείαν. καὶ γάρ τοι πεποιήκατε τοὺς
μὲν ἐπιεικεστάτους αὐτῶν ἐν πότοις καὶ συνουσίαις καὶ
ῥᾳθυμίαις καὶ παιδιαῖς τὴν ἡλικίαν διάγειν, ἀμελήσαντες
τοῦ σπουδάζειν ὅπως ἔσονται βελτίους, τοὺς δὲ χείρω τὴν
φύσιν ἔχοντας ἐν τοιαύταις ἀκολασίαις ἡμερεύειν, ἐν αἷς
πρότερον οὐδ᾽ ἂν οἰκέτης ἐπιεικὴς οὐδεὶς ἐτόλμησεν· οἱ μὲν
γὰρ αὐτῶν ἐπὶ τῆς ἐννεακρούνου ψύχουσιν οἶνον, οἱ δ᾽ ἐν
τοῖς καπηλείοις πίνουσιν, ἕτεροι δ᾽ ἐν τοῖς σκιραφείοις
κυβεύουσι, πολλοὶ δ᾽ ἐν τοῖς τῶν αὐλητρίδων διδασκαλείοις
διατρίβουσι. καὶ τοὺς μὲν ἐπὶ ταῦτα προτρέποντας οὐδεὶς
πώποτε τῶν κήδεσθαι φασκόντων τῆς ἡλικίας ταύτης εἰς
ὑμᾶς εἰσήγαγεν· ἡμῖν δὲ κακὰ παρέχουσιν, οἷς ἄξιος ἦν, εἰ
καὶ μηδενὸς ἄλλου, τούτου γε χάριν ἔχειν, ὅτι τοὺς συνόν-
τας τῶν τοιούτων ἐπιτηδευμάτων ἀποτρέπομεν. οὕτω δ᾽
ἐστὶ δυσμενὲς ἅπασι τὸ τῶν συκοφαντῶν γένος, ὥστε τοῖς
μὲν λυομένοις εἴκοσι καὶ τριάκοντα μνῶν τὰς μελλούσας
καὶ τὸν ἄλλον οἶκον συναναιρήσειν οὐχ ὅπως ἂν ἐπιπλή-
ξειαν, ἀλλὰ καὶ συγχαίρουσι ταῖς ἀσωτίαις αὐτῶν,
τοὺς δὲ εἰς τὴν αὑτῶν παιδείαν ὁτιοῦν ἀναλίσκοντας
διαφθείρεσθαι φασίν. ὧν τίνες ἂν ἀδικώτερον ἔχοιεν
τὴν αἰτίαν ταύτην; οἵτινες ἐν αὐταῖς μὲν ταῖς ἀκμαῖς ὄν-
τες ὑπερεῖδον τὰς ἡδονὰς, ἐν αἷς οἱ πλεῖστοι τῶν τηλικούτων 125
μάλιστ᾽ αὐτῶν ἐπιθυμοῦσιν, ἐξὸν δ᾽ αὐτοῖς ῥᾳθυμεῖν μηδὲν
δαπανωμένοις εἵλοντο πονεῖν χρήματα τελέσαντες· ἄρτι δ᾽
ἐκ παίδων ἐξεληλυθότες ἔγνωσαν ἃ πολλοὶ τῶν πρεσβυ-

Ἀμελήσαντες] Ἀμελήσαντας. Idem.

Ἐννεακρούνου] Enneacrunus celeberrimus fons Athenis, qui prius Callirhoe dictus fuit. De eo vide, si lubet, Thucydidem l. ii. 94. 15. A. Maius.

Σκιραφείοις] Confer cum loco simili Areopag. §. ιϛ΄. Ibi editiones quas vidi habent ἐν τοῖς σκιραφίοις, *in lustris* vel *in aleatoriis*. Sed Codex Ambrosianus habet ibidem ἐν τοῖς σκυττοῤῥαφείοις, quod melius respondet præsenti loco ἐν τοῖς σκηνοῤῥαφείοις. Quamobrem suspicor veram lectionem Areopagiticæ corruptam esse in nonnullis codicibus et in Editionibus ex vana conjectura. Idem. Et vertit: *alii in tentoriorum officinis mulsum parant.*

τέρων οὐκ ἴσασιν, ὅτι δεῖ τὸν ὀρθῶς καὶ πρεπόντως προ-
εστῶτα τῆς ἡλικίας καὶ καλὴν ἀρχὴν τοῦ βίου ποιούμενον
αὑτοῦ πρότερον ἢ τῶν αὑτοῦ ποιήσασθαι τὴν ἐπιμέλειαν,
καὶ μὴ σπεύδειν μήτε ζητεῖν ἑτέρων ἄρχειν πρὶν ἂν τῆς
αὑτοῦ διανοίας λάβῃ τὸν ἐπιστατήσοντα, μηδ᾽ οὕτω
χαίρειν μηδὲ μέγα φρονεῖν ἐπὶ τοῖς ἄλλοις ἀγαθοῖς ὡς ἐπὶ
τοῖς ἐν τῇ ψυχῇ διὰ τὴν παιδείαν ἐγγιγνομένοις. καί τοι
τοὺς τοιούτῳ λογισμῷ κεχρημένους πῶς οὐκ ἐπαινεῖσθαι
χρὴ μᾶλλον ἢ ψέγεσθαι, καὶ νομίζεσθαι βελτίστους εἶναι
καὶ σωφρονεστάτους τῶν ἡλικιωτῶν; θαυμάζω δ᾽ ὅσοι τοὺς
μὲν φύσει δεινοὺς ὄντας εἰπεῖν εὐδαιμονίζουσιν ὡς ἀγαθοῦ
καὶ καλοῦ πράγματος αὐτοῖς συμβεβηκότος, τοὺς δὲ τοιού-
τους γενέσθαι βουλομένους λοιδοροῦσιν ὡς ἀδίκου καὶ κακοῦ
παιδεύματος ἐπιθυμοῦντας. καί τοι τί τῶν φύσει καλῶν
ὄντων μελέτῃ κατεργασθὲν αἰσχρὸν ἢ κακὸν ἐστίν; οὐδὲν
γὰρ εὑρήσομεν τοιοῦτον, ἀλλ᾽ ἔν γε τοῖς ἄλλοις ἐπαινοῦμεν
τοὺς ταῖς φιλοπονίαις ταῖς αὑτῶν ἀγαθόν τι κτήσασθαι
126 δυνηθέντας μᾶλλον ἢ τοὺς παρὰ τῶν προγόνων παραλαβόν-
τας. εἰκότως· συμφέρει γὰρ ἐπί τε τῶν ἄλλων ἁπάντων,
καὶ μάλιστ᾽ ἐπὶ τῶν λόγων, μὴ τὰς εὐτυχίας ἀλλὰ τὰς
ἐπιμελείας εὐδοκιμεῖν. οἱ μὲν γὰρ φύσει καὶ τύχῃ δεινοὶ
γενόμενοι λέγειν οὐ πρὸς τὸ βέλτιστον ἀποβλέπουσιν,
ἀλλ᾽ ὅπως ἂν τύχωσιν, οὕτω χρῆσθαι τοῖς λόγοις εἰώθασιν·
οἱ δὲ φιλοσοφίᾳ καὶ λογισμῷ τὴν δύναμιν ταύτην λαβόντες,
οὐδὲν ἀσκέπτως λέγοντες, ἧττον περὶ τὰς πράξεις πλημ-
μελοῦσιν. ὥσθ᾽ ἅπασι μὲν βούλεσθαι προσήκει πολλοὺς
εἶναι τοὺς ἐκ παιδείας δεινοὺς εἰπεῖν γιγνομένους, μάλιστα
δ᾽ ὑμῖν· καὶ γὰρ αὐτοὶ προέχετε καὶ διαφέρετε τῶν ἄλλων
οὐ ταῖς περὶ τὸν πόλεμον ἐπιμελείαις, οὐδ᾽ ὅτι κάλλιστα
πολιτεύεσθε καὶ μάλιστα φυλάττετε τοὺς νόμους οὓς ὑμῖν
οἱ πρόγονοι κατέλιπον, ἀλλὰ τούτοις οἷς περ ἡ φύσις ἡ τῶν
ἀνθρώπων τῶν ἄλλων ζώων διήνεγκε, καὶ τὸ γένος τὸ τῶν
Ἑλλήνων τῶν βαρβάρων, τῷ καὶ πρὸς τὴν φρόνησιν καὶ πρὸς
τοὺς λόγους ἄμεινον πεπαιδεῦσθαι τῶν ἄλλων. ὥστε πάντων
ἂν συμβαίη δεινότατον, εἰ τοὺς βουλομένους τοῖς αὐτοῖς τού-
τοις διενεγκεῖν τῶν ἡλικιωτῶν, οἵσπερ ὑμεῖς ἁπάντων, δια-

Βελτίστους εἶναι] Probo supplementum quod exhibet Cod. Laurent. βελτίστους τοὺς τοιούτους εἶναι. Orell.

φθείρεσθαι ψηφίσαισθε, καὶ τοὺς τῇ παιδείᾳ ταύτῃ χρωμέ-
νους, ἧς ὑμεῖς ἡγεμόνες γεγένησθε, συμφορᾷ τινὶ περιβάλοιτε.
κϛ΄. * κη΄. Χρὴ γὰρ μηδὲ τοῦτο λανθάνειν ὑμᾶς, ὅτι
πάντων τῶν δυναμένων λέγειν ἢ παιδεύειν ἡ πόλις ἡμῶν
δοκεῖ γεγενῆσθαι διδάσκαλος. εἰκότως· καὶ γὰρ ἆθλα μέ- 127
γιστα τιθεῖσαν αὐτὴν ὁρῶσι τοῖς τὴν δύναμιν ταύτην
ἔχουσι, καὶ γυμνάσια πλεῖστα καὶ παντοδαπώτατα παρέ-
χουσαν τοῖς ἀγωνίζεσθαι προῃρημένοις, καὶ περὶ τὰς τοι-
αύτας γυμνάζεσθαι βουλομένοις, ἔτι δὲ τὴν ἐμπειρίαν, ἥπερ
μάλιστα ποιεῖ δύνασθαι λέγειν, ἐνθένδε πάντας λαμβά-
νοντας· πρὸς δὲ τούτοις καὶ τὴν τῆς φωνῆς κοινότητα καὶ
μετριότητα καὶ τὴν ἄλλην εὐτραπελίαν καὶ φιλολογίαν οὐ
μικρὸν ἡγοῦνται συμβαλέσθαι μέρος πρὸς τὴν τῶν λόγων
παιδείαν, ὥστ᾽ οὐκ ἀδίκως ὑπολαμβάνουσιν ἅπαντας τοὺς
λέγειν ὄντας δεινοὺς τῆς πόλεως εἶναι μαθητάς. σκοπεῖτ᾽
οὖν μὴ παντάπασιν ᾖ καταγέλαστον τῆς δόξης ταύτης
φλαῦρόν τι καταγιγνώσκειν, ἣν ὑμεῖς ἔχετε παρὰ τοῖς Ἕλ-
λησι πολὺ μᾶλλον ἢ ἐγὼ παρ᾽ ὑμῖν· οὐδὲν γὰρ ἀλλ᾽ ἢ φανε-
ρῶς ὑμῶν αὐτῶν ἔσεσθε κατεψηφισμένοι τὴν τοιαύτην ἀδι-
κίαν, καὶ πεποιηκότες ὅμοιον ὥσπερ ἂν εἰ Λακεδαιμόνιοι τοὺς
τὰ περὶ τὸν πόλεμον ἀσκοῦντας ζημιοῦν ἐπιχειροῖεν, ἢ
Θετταλοὶ παρὰ τῶν ἱππεύειν μελετώντων δίκην λαμβάνειν
ἀξιοῖεν. ὑπὲρ ὧν φυλακτέον ἐστὶν, ὅπως μηδὲν τοιοῦτον ἐξα-
μαρτήσεσθε περὶ ὑμᾶς αὐτοὺς, μηδὲ πιστοτέρους ποιή-
σεσθε τοὺς λόγους τοὺς τῶν κατηγορούντων τῆς πόλεως ἢ 128
τοὺς τῶν ἐπαινούντων.

κϛ΄. * κθ΄. Οἶμαι δ᾽ ὑμᾶς οὐκ ἀγνοεῖν ὅτι τῶν Ἑλλή-
νων οἱ μὲν δυσκόλως πρὸς ὑμᾶς ἔχουσιν, οἱ δ᾽ ὡς οἷόν τε
μάλιστα φιλοῦσι καὶ τὰς ἐλπίδας τῆς σωτηρίας ἐν ἡμῖν
ἔχουσι. καὶ φασὶν οἱ μὲν τοιοῦτοι μόνην εἶναι ταύτην πόλιν,
τὰς δ᾽ ἄλλας κώμας, καὶ δικαίως ἂν αὐτὴν ἄστυ τῆς Ἑλ-
λάδος προσαγορεύεσθαι καὶ διὰ τὸ μέγεθος καὶ διὰ τὰς
εὐπορίας τὰς ἐνθένδε τοῖς ἄλλοις γιγνομένας καὶ μάλιστα

Διδάσκαλος] Idem ait Isocrates in Panegyr. §. ιγ΄. A. Maius.

Περὶ τὰς τοιαύτας] Addendum necessario διατριβὰς, vel aliquid simile. Idem. Assentior. Orell.

Οἱ μὲν τοιοῦτοι] Οἱ μὲν τοιαῦτα. Idem.

Ἄστυ τῆς Ἑλλάδος] Idem de Athenis dicitur in orat. de Bigis §. ι΄. fin. A. Maius.

διὰ τὸν τρόπον τῶν ἐνοικούντων· οὐδένας γὰρ εἶναι πρᾳοτέρους οὐδὲ κοινοτέρους οὐδ' οἷς οἰκειότερον ἄν τις τὸν ἅπαντα βίον συνδιατρίψειεν. οὕτω δὲ μεγάλαις χρῶνται ταῖς ὑπερβολαῖς, ὥστ' οὐδὲ τοῦτ' ὀκνοῦσι λέγειν, ὡς ἥδιον ἂν ὑπ' ἀνδρὸς Ἀθηναίου ζημιωθεῖεν ἢ διὰ τῆς ἑτέρων ὠμότητος εὖ πάθοιεν. οἱ δὲ ταῦτα μὲν διασύρουσι, διεξιόντες δὲ τὰς τῶν συκοφαντῶν πικρότητας καὶ κακοπραγίας ὅλης τῆς πόλεως ὡς ἀμίκτου καὶ χαλεπῆς οὔσης κατηγοροῦσιν. ἔστιν οὖν δικαστῶν νοῦν ἐχόντων, τοὺς μὲν τῶν τοιούτων λόγων αἰτίους γιγνομένους ἀποκτείνειν ὡς μεγάλην αἰσχύνην τῇ πόλει περιποιοῦντας, τοὺς δὲ τῶν ἐπαίνων τῶν λεγομένων περὶ αὐτῆς μέρος τι συμβαλλομένους τιμᾶν μᾶλλον ἢ τοὺς ἀθλητὰς τοὺς ἐν τοῖς στεφανίταις ἀγῶσι νικῶντας· πολὺ γὰρ καλλίω δόξαν ἐκεί-
129 νων κτώμενοι τῇ πόλει τυγχάνουσι καὶ μᾶλλον ἁρμόττουσαν. περὶ μὲν γὰρ τὴν τῶν σωμάτων ἀγωνίαν πολλοὺς τοὺς ἀμφισβητοῦντας ἔχομεν, περὶ δὲ τὴν παιδείαν ἅπαντες ἂν ἡμᾶς πρωτεύειν προκρίνειαν. χρὴ δὲ τοὺς μικρὰ λογίζεσθαι δυναμένους τοὺς ἐν τοῖς τοιούτοις τῶν ἔργων διαφέροντας ἐν οἷς ἡ πόλις εὐδοκιμεῖ, τιμῶντας φαίνεσθαι, καὶ μὴ φθονερῶς ἔχειν, μηδ' ἐναντία τοῖς ἄλλοις Ἕλλησι γιγνώσκειν περὶ αὐτῶν. ὧν ὑμῖν οὐδὲν πώποτ' ἐμέλησεν, ἀλλὰ τοσοῦτον διημαρτήκατε τοῦ συμφέροντος, ὥσθ' ἥδιον ἔχετε δι' οὓς ἀκούετε κακῶς ἢ δι' οὓς ἐπαινεῖσθε, καὶ δημοτικοὺς εἶναι νομίζετε τοὺς τοῦ μισεῖσθαι τὴν πόλιν ὑπὸ πολλῶν αἰτίους ὄντας, ἢ τοὺς ἅπαντας οἷς πεπλησιάκασιν εὖ διακεῖσθαι πρὸς αὐτὴν πεποιηκότας. ἢν οὖν σωφρονῆτε, τῆς μὲν ταραχῆς παύσεσθε ταύτης, οὐχ οὕτω δ' ὥσπερ νῦν οἱ μὲν τραχέως οἱ δ' ὀλιγώρως διακείσεσθε πρὸς τὴν φιλοσοφίαν, ἀλλ' ὑπολαβόντες κάλλιστον εἶναι καὶ σπουδαιότατον τῶν ἐπιτηδευμάτων τὴν τῆς ψυχῆς ἐπιμέλειαν, προτρέψετε τῶν νεωτέρων τοὺς βίον ἱκανὸν κεκτημένους καὶ σχολὴν ἄγειν δυναμένους ἐπὶ τὴν παιδείαν καὶ τὴν ἄσκησιν τὴν τοιαύτην, καὶ τοὺς μὲν πονεῖν ἐθέλοντας καὶ παρασκευάζειν σφᾶς

Διεξιόντες δὲ τὰς τῶν συκοφ.] En tibi in Isocratis oratione, quod Ælianus l. xii. c. 52. narrat Isocratem dicere solitum, πρ. τὴν Ἀθηναίων πόλιν ἐνεπιδημῆσαι μὲν εἶναι ἡδίστην, καὶ κατά γε τοῦτο πασῶν τῶν κατὰ τὴν Ἑλλάδα διαφέρειν· ἐνοικῆσαι δὲ ἀσφαλῆ μηκέτι εἶναι. ἠνίττετο δὲ διὰ τούτων τοὺς ἐπιχωριάζοντας αὐτῇ συκοφάντας καὶ τὰς ἐκ τῶν δημαγωγούντων ἐπιβουλάς. Idem.

αὐτοὺς χρησίμους τῇ πόλει περὶ πολλοῦ ποιήσεσθε, τοὺς δὲ καταβεβλημένως ζῶντας καὶ μηδενὸς ἄλλου φροντί- 130
ζοντας, πλὴν ὅπως ἀσελγῶς ἀπολαύσονται τῶν καταλειφθέντων, τούτους δὲ μισήσετε καὶ προδότας νομιεῖτε καὶ τῆς πόλεως καὶ τῆς τῶν προγόνων δόξης· μόλις γὰρ ἢν οὕτως ὑμᾶς αἴσθωνται πρὸς ἑκατέρους αὐτῶν διακειμένους, ἐθελήσουσιν οἱ νεώτεροι καταφρονήσαντες τῆς ῥαθυμίας προσέχειν σφίσιν αὐτοῖς καὶ τῇ φιλοσοφίᾳ τὸν νοῦν. ἀναμνήσθητε δὲ τὸ κάλλος καὶ τὸ μέγεθος τῶν ἔργων τῶν τῇ πόλει καὶ τοῖς προγόνοις πεπραγμένων, καὶ διέλθετε πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς καὶ σκέψασθε ποῖός τις ἦν καὶ πῶς γεγονὼς καὶ τίνα τρόπον πεπαιδευμένος ὁ τοὺς τυράννους ἐκβαλὼν καὶ τὸν δῆμον καταγαγὼν καὶ τὴν δημοκρατίαν καταστήσας, ποῖος δέ τις ὁ τοὺς βαρβάρους Μαραθῶνι τῇ μάχῃ νικήσας καὶ τὴν δόξαν τὴν ἐκ ταύτης γενομένην τῇ πόλει κτησάμενος, τίς δ' ἦν ὁ μετ' ἐκεῖνον τοὺς Ἕλληνας ἐλευθερώσας καὶ τοὺς προγόνους ἐπὶ τὴν ἡγεμονίαν καὶ τὴν δυναστείαν ἣν ἔσχον προαγαγών, ἔτι δὲ τὴν φύσιν τὴν τοῦ Πειραιῶς κατιδὼν καὶ τὸ τεῖχος ἀκόντων Λακεδαιμονίων τῇ πόλει περιβαλών, τίς δὲ ὁ μετὰ τοῦτον ἀργυρίου καὶ χρυσίου τὴν ἀκρόπολιν ἐμπλήσας καὶ τοὺς οἴκους τοὺς ἰδίους μεστοὺς πολλῆς εὐδαιμονίας καὶ πλούτου ποιήσας· εὑρήσετε γάρ, ἢν ἐξετάζητε τούτων ἕκαστον, οὐ τοὺς συκοφαντικῶς βεβιωκότας οὐδὲ τοὺς ἀμελῶς, οὐδὲ τοὺς τοῖς πολλοῖς ὁμοίους ὄν- 131
τας, ταῦτα διαπεπραγμένους, ἀλλὰ τοὺς διαφέροντας καὶ προσέχοντας μὴ μόνον ταῖς εὐγενείαις καὶ ταῖς δόξαις, ἀλλὰ καὶ τῷ φρονεῖν καὶ λέγειν, τούτους ἁπάντων ἀγαθῶν αἰτίους γεγενημένους. ὧν εἰκὸς ὑμᾶς ἐνθυμουμένους, ὑπὲρ μὲν τοῦ πλήθους τοῦτο σκοπεῖν, ὅπως ἔν τε τοῖς ἀγῶσι τοῖς περὶ τῶν συμβολαίων τῶν δικαίων τεύξονται καὶ τῶν ἄλλων τῶν κοινῶν μεθέξουσι, τοὺς δ' ὑπερέχοντας καὶ τῇ φύσει καὶ ταῖς μελέταις, καὶ τοὺς τοιούτους γενέσθαι προθυμουμένους, ἀγαπᾶν καὶ τιμᾶν καὶ θεραπεύειν, ἐπισταμένους, ὅτι καὶ τὸ καλῶν καὶ μεγάλων ἡγήσασθαι πραγμάτων

Διέλθετε πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς] Clisthenis, Miltiadis, Themistoclis, Periclis, notjssima facinora recensentur. Idem.

Προσαγαγὼν] Legendum suspicor: προαγαγών. Orell.

Προσέχοντας] Προέχοντας. Idem.

Τῷ φρονεῖν] Post φςονεῖν videtur excidisse εὖ. Idem.

καὶ τὸ δύνασθαι τὰς πόλεις ἐκ τῶν κινδύνων σώζειν καὶ τὴν
Pag. δημοκρατίαν διαφυλάττειν ἐν τοῖς τοιούτοις ἔνεστιν, ἀλλ᾽ Pag.
ed. οὐκ ἐν τοῖς συκοφάνταις. ed.
Cor. H. Steph.
343 κζ. Πολλῶν δ᾽ ἐφεστώτων μοι λόγων ἀπορῶ πῶς αὐ- 343
τοὺς διαθῶμαι· δοκεῖ γάρ μοι καθ᾽ αὐτὸ μὲν ἕκαστον ὧν
διανοοῦμαι ῥηθὲν ἐπιεικὲς ἂν φανῆναι, πάντα δὲ νυνὶ λε-
γόμενα πολὺν ἂν ὄχλον ἐμοί τε καὶ τοῖς ἀκούουσι παρα- d
σχεῖν. ὅπερ καὶ περὶ τῶν ἤδη προειρημένων δέδοικα, μὴ
τοιοῦτόν τι πάθος αὐτοῖς διὰ τὸ πλῆθος τυγχάνῃ συμβε-
βηκός. οὕτω γὰρ ἀπλήστως ἅπαντες ἔχομεν περὶ τοὺς
λόγους, ὥστ᾽ ἐπαινοῦμεν μὲν τὴν εὐκαιρίαν καὶ φαμὲν
344 οὐδὲν εἶναι τοιοῦτον, ἐπειδὰν δ᾽ οἰηθῶμεν ὡς ἔχομέν τι λέ-
γειν, ἀμελήσαντες τοῦ μετριάζειν, κατὰ μικρὸν ἀεὶ προσ-
τιθέντες εἰς τὰς ἐσχάτας ἀκαιρίας ἐμβάλλομεν ἡμᾶς e
αὐτούς. ὅπου γε καὶ λέγων ἐγὼ ταῦτα καὶ γιγνώσκων,
ὅμως ἔτι βούλομαι [1] διαλεχθῆναι πρὸς ὑμᾶς.

κή. Ἀγανακτῶ γὰρ ὁρῶν τὴν συκοφαντίαν ἄμεινον
τῆς φιλοσοφίας φερομένην, καὶ τὴν μὲν κατηγοροῦσαν, τὴν 344
δὲ κρινομένην. ὃ τίς ἂν τῶν παλαιῶν ἀνδρῶν [2] γενήσεσθαι
προσεδόκησεν, ἄλλως τε καὶ παρ᾽ ὑμῖν τοῖς ἐπὶ σοφίᾳ
[3] μεῖζον τῶν ἄλλων φρονοῦσιν; οὔκουν ἐπί γε τῶν προγόνων
οὕτως εἶχεν, ἀλλὰ τοὺς μὲν καλουμένους σοφιστὰς ἐθαύ-
μαζον καὶ τοὺς συνόντας αὐτοῖς ἐζήλουν, τοὺς δὲ συκοφάν-
τας πλείστων κακῶν αἰτίους ἐνόμιζον εἶναι. μέγιστον δὲ
τεκμήριον· Σόλωνα μὲν γάρ, τὸν πρῶτον τῶν πολιτῶν λα-
βόντα τὴν ἐπωνυμίαν ταύτην, προστάτην ἠξίωσαν τῆς πό- b
λεως εἶναι, περὶ δὲ τῶν [4] συκοφαντῶν χαλεπωτέρους ἢ περὶ
τῶν ἄλλων κακουργιῶν τοὺς νόμους ἔθεσαν. τοῖς μὲν γὰρ
μεγίστοις τῶν ἀδικημάτων, ἐν ἑνὶ τῶν δικαστηρίων [5] τὴν

[1] βραχέα διαλεχθῆναι A. C. L. [2] γενέσθαι A. C. L. [3] μείζω A. C. L. [4] συκοφαντιῶν L. [5] τὰς κρίσεις ἐποιήσαντο A. C. L.

Τὴν εὐκαιρίαν] Τὸ μέτρον. Cor.

Οὐδὲν εἶναι τοιοῦτον] *nihil esse tale*, i. e. nihil esse tam bonum, tam pulcrum. Ita Gallice trito loquendi modo, *il n'est rien de tel*. Auger. Recte: ita ut τοιοῦτον idem sit ac οὕτω καλὸν καὶ πρέπον. Lang. Προσυπακουστέον τὸ ἀναφορικόν, οἷόν ἐστιν ἡ εὐκαιρία. Cor.

Ἀκαιρίας] Ἀμετρίας τὰς περὶ τὸ λέγειν. Idem.

Καὶ τὴν μὲν — κρινομένην] *et illam quidem accusare, hanc vero causam dicere, quod mihi ipsi nunc accidit*. Lang.

Σοφιστὰς] Σοφούς, φιλοσόφους. ἐπὶ καλοῦ γὰρ ἦν τέως τοὔνομα. Cor.

Ἐν ἑνὶ τῶν δικαστηρίων] Uti ἐν τῷ ἐπὶ Παλλαδίῳ, ἐπὶ Δελφινίῳ, ἐπὶ Πρυτανείῳ, ἐν Φρεαττοῖ. Cf. Demosth. c. Aristocrat. §. ιε' — ιθ'.

κρίσιν ἐποίησαν, κατὰ δὲ τούτων γραφὰς μὲν πρὸς τοὺς
θεσμοθέτας, εἰσαγγελίας δ᾽ εἰς τὴν βουλήν, προβολὰς δ᾽ ἐν
τῷ δήμῳ, νομίζοντες τοὺς ταύτῃ τῇ τέχνῃ χρωμένους ἁπά-
c σας ὑπερβάλλειν τὰς πονηρίας. τοὺς μὲν γὰρ ἄλλους
[1] ἀλλ᾽ οὖν πειρᾶσθαί γε λανθάνειν κακουργοῦντας, τούτους
δ᾽ ἐν ἅπασιν ἐπιδείκνυσθαι τὴν αὑτῶν ὠμότητα καὶ μισ-
ανθρωπίαν καὶ φιλαπεχθημοσύνην.

κθ'. Κἀκεῖνοι μὲν οὕτως ἐγίγνωσκον περὶ αὐτῶν· ὑμεῖς
δὲ τοσοῦτον ἀπέχετε τοῦ κολάζειν αὐτούς, ὥστε τούτοις
[2] χρῆσθε [3] καὶ κατηγόροις καὶ νομοθέταις περὶ τῶν ἄλλων.
καίτοι προσῆκεν αὐτοὺς νῦν μισεῖσθαι μᾶλλον ἢ κατ᾽
d ἐκεῖνον τὸν χρόνον. τότε μὲν γὰρ ἐν τοῖς ἐγκυκλίοις μόνον
καὶ τοῖς κατὰ τὴν πόλιν ἔβλαπτον τοὺς συμπολιτευομέ-
νους, [4] ἐπειδὴ δ᾽ αὐξηθείσης τῆς πόλεως καὶ λαβούσης τὴν
ἀρχὴν [5] οἱ πατέρες ἡμῶν, μᾶλλον θαῤῥήσαντες τοῦ συμ-
φέροντος, τοῖς μὲν καλοῖς κἀγαθοῖς τῶν ἀνδρῶν καὶ μεγά-
λην τὴν πόλιν ποιήσασι διὰ τὰς δυναστείας ἐφθόνησαν, 345
πονηρῶν δ᾽ ἀνθρώπων καὶ μεστῶν θρασύτητος ἐπεθύμησαν,
οἰηθέντες ταῖς μὲν τόλμαις καὶ ταῖς φιλαπεχθημοσύναις
e ἱκανοὺς αὐτοὺς ἔσεσθαι διαφυλάττειν τὴν δημοκρατίαν, διὰ
δὲ τὴν φαυλότητα τῶν ἐξ ἀρχῆς αὐτοῖς ὑπαρξάντων οὐ
μέγα φρονήσειν οὐδ᾽ ἐπιθυμήσειν ἑτέρας πολιτείας, ἐκ ταύ-
της [6] τῆς μεταβολῆς τί τῶν δεινῶν οὐ συνέπεσε τῇ [7] πόλει, τί
345 δὲ τῶν μεγίστων κακῶν [8] οἱ ταύτην ἔχοντες τὴν φύσιν [9] οὐ

[1] ἀλλ᾽ οὖν om. A. C. L. [2] χρῆσθαι A. L. [3] καὶ om. A. C. L. [4] νυνὶ A. C. L. [5] ἣν οἱ πατ. ἡμ. εἶχον, μᾶλλον A. C. L. [6] δὴ τῆς A. C. L. [7] πολιτείᾳ καὶ τῶν A. C. L. [8] ὧν οἱ A. C. L. [9] οὐ om. A. C. L.

Γραφὰς — εἰσαγγελίας — προβολὰς] Γραφαὶ sunt causæ seu actiones publicæ. Thesmothetæ fuere magnæ auctoritatis, numero sex, singulares legum vindices, quos nonnulli Censores posse dici censent. Phavorinus ait, proprie pertinere εἰσαγγελίαν ad magna et publica crimina, de quibus sit nihil legibus definitum. Idem προβολὴν γραφὴν esse ait κατὰ τῶν συκοφαντούντων. Ulpianus in commentario orationis κατὰ Μειδίου inquit, προβολὴ est judicii nomen contra eos qui ferias violent. Budæus interpretatur: intentionem et objectionem judicii dictati, quasi petitionem digladiantis. Wolf. Προβολή, ἀπὸ τοῦ προβάλλεσθαί τινα ἀδικεῖν. *Harpocrat.* Προβολή, ἡ κλῆσις εἰς δίκην κατὰ τῶν κακόνως πρὸς τὸν δῆμον διακειμένων. προβολαὶ δὲ γίγνονται τοῦ δήμου ψηφισαμένου καὶ τῶν εὐνουστάτων τῇ πόλει. προβολαὶ δὲ ἦσαν καὶ αἱ τῆς συκοφαντίας γραφαί. ἐγίνοντο δὲ καὶ περὶ τῶν ἐξυβρισάντων ἢ ἀδικησάντων ἢ ἀσεβησάντων περὶ τὰς ἑορτάς. *Pollux* l. viii. c. 1. 6.

Τὴν βουλὴν] Τὴν τῶν πεντακοσίων. Cor.

Αὐξηθείσης τῆς πόλεως] I. e. Xerxe superato et imperio maritimo accepto. Lang.

Συμφέροντος] Ἐπὶ τοῦ προσήκοντος ἢ ἁρμόζοντος ἐνταῦθα (Ἡσυχ. λέξ. σύμφορον). Cor.

Τὴν φαυλότητα] Verte: *et quum ex infimo loco emerserint*. Lang. Cf. Demosth. de Chers. §. ιε'. et de Syntax. §. θ'.

καὶ λέγοντες καὶ πράττοντες διετέλεσαν; [1]οὐ τοὺς μὲν
ἐνδοξοτάτους τῶν πολιτῶν καὶ μάλιστα δυναμένους ποιῆσαί
τι τὴν πόλιν ἀγαθὸν, ὀλιγαρχίαν ὀνειδίζοντες καὶ λακω-
νισμὸν, οὐ πρότερον ἐπαύσαντο πρὶν ἠνάγκασαν ὁμοίους
γενέσθαι ταῖς αἰτίαις ταῖς λεγομέναις περὶ αὐτῶν; τοὺς
δὲ συμμάχους λυμαινόμενοι καὶ συκοφαντοῦντες, καὶ τοὺς
βελτίστους ἐκ τῶν [2]ὄντων ἐκβάλλοντες, οὕτω διέθεσαν b
ὥσθ' ἡμῶν μὲν [3]ἀποστῆναι, τῆς δὲ Λακεδαιμονίων ἐρασθῆ-
ναι φιλίας καὶ συμμαχίας; ἐξ ὧν εἰς πόλεμον καταστάντες
πολλοὺς ἐπείδομεν τῶν πολιτῶν τοὺς μὲν τελευτήσαντας,
τοὺς δ' ὑπὸ τοῖς πολεμίοις γενομένους, τοὺς δ' εἰς ἔνδειαν
τῶν ἀναγκαίων καταστάντας, ἔτι δὲ τὴν δημοκρατίαν δὶς
καταλυθεῖσαν, καὶ τὰ τείχη τῆς πατρίδος κατασκαφέντα,
τὸ δὲ μέγιστον, ὅλην τὴν πόλιν περὶ ἀνδραποδισμοῦ κινδυ- c
νεύσασαν καὶ τὴν ἀκρόπολιν τοὺς πολεμίους οἰκήσαντας.

λ'. Ἀλλὰ γὰρ αἰσθάνομαι, καίπερ ὑπὸ τῆς ὀργῆς [4]βίᾳ
φερόμενος, τὸ μὲν ὕδωρ ἡμᾶς ἐπιλεῖπον, αὐτὸς δ' ἐμπε-
πτωκὼς εἰς λόγους ἡμερησίους καὶ κατηγορίας. ὑπερβὰς
οὖν τὸ πλῆθος τῶν συμφορῶν, τῶν διὰ τούτους γεγενημέ-
νων, καὶ διωσάμενος τὸν ὄχλον τῶν ἐνόντων εἰπεῖν περὶ τῆς
τούτων συκοφαντίας, μικρῶν ἔτι πάνυ μνησθεὶς [5]ἤδη κατα-
λύσω τὸν λόγον. d

λα'. Τοὺς μὲν οὖν ἄλλους ὁρῶ τοὺς κινδυνεύοντας, ἐπει-
δὰν περὶ τὴν τελευτὴν ὦσι τῆς ἀπολογίας, ἱκετεύοντας,
[6]δεομένους, τοὺς παῖδας, τοὺς φίλους ἀναβιβαζομένους·
ἐγὼ δὲ οὔτε πρέπειν οὐδὲν ἡγοῦμαι τῶν τοιούτων τοῖς τηλι-
346 κούτοις, πρός τε τῷ ταῦτα γιγνώσκειν, αἰσχυνθείην ἂν, εἰ
δι' ἄλλο τι σωζοίμην ἢ διὰ τοὺς λόγους τοὺς προειρημένους
[7][ὑπ' ἐμοῦ καὶ γεγραμμένους]. οἶδα γὰρ ἐμαυτὸν οὕτως e
ὁσίως καὶ δικαίως κεχρημένον αὐτοῖς καὶ περὶ τὴν πόλιν

1 οἵ A. C. L. 2 ὑπαρχόντων A. C. L. 3 ἀπωσθῆναι A. L.
4 ἔξω A. C. L. 5 ἤδη om. A. C. L. 6 καὶ δεομένους, καὶ τοὺς π. καὶ τοὺς A. C. L.
7 uncos om. A. C. L.

Δὶς καταλυθεῖσαν] Ὑπὸ τῶν Τετρακοσίων καὶ ὑπὸ τῶν Τριάκοντα. WOLF.

Κατασκαφέντα] Ὑπὸ Λακεδαιμονίων. COR.

Περὶ ἀνδρ. κινδυνεύσασαν] Διὰ τὴν Θηβαίων γνώμην. COR. Cf. De Pace §. κζ'.

Τὸ μὲν ὕδωρ] Tempus scilicet dimensum fuit litigantibus per horologium aquæ, nomine Κλεψύδρα. AUGER.

Ἡμερησίους] I. e. ὅλην ἡμέραν ἀναλίσκοντας, quibus absolvendis totus dies requiratur. WOLF.

Τοὺς μὲν οὖν ἄλλους κ. τ. λ.] Cf. Plat. Apol. Socrat. §. 23.

Κεχρημ. αὐτοῖς] Np. τοῖς λόγοις. AUGER.

καὶ περὶ τοὺς προγόνους καὶ μάλιστα περὶ τοὺς θεοὺς, ὥστ',
εἴ τι μέλει τῶν ἀνθρωπίνων αὐτοῖς [1]πραγμάτων, οὐδὲ τῶν
346 νῦν περὶ ἐμὲ γιγνομένων οὐδὲν αὐτοὺς [2]οἶμαι λανθάνειν.
διόπερ οὐκ ὀῤῥωδῶ τὸ μέλλον [3]συμβήσεσθαι παρ' ὑμῶν,
ἀλλὰ θαῤῥῶ καὶ πολλὰς ἐλπίδας ἔχω τότε μοι τοῦ βίου
τὴν τελευτὴν ἥξειν, ὅταν μέλλῃ συνοίσειν ἡμῖν, [4][σημείῳ]
χρώμενος, ὅτι καὶ τὸν παρελθόντα χρόνον οὕτω τυγχάνω
βεβιωκὼς μέχρι [5]ταύτης τῆς ἡμέρας, ὥσπερ [6]προσήκει
τοὺς εὐσεβεῖς καὶ θεοφιλεῖς τῶν ἀνθρώπων. ὡς οὖν ἐμοῦ
ταύτην ἔχοντος τὴν γνώμην, καὶ νομίζοντος ὅ τι ἂν ὑμῖν
δόξῃ, τοῦθ' ἕξειν μοι καλῶς καὶ συμφερόντως, ὅπως ἕκαστος
ὑμῶν χαίρει καὶ βούλεται, [7]τοῦτον τὸν τρόπον φερέτω τὴν
ψῆφον.

1 πραγμάτων αὐτοῖς A. C. L. 2 οἴομαι A. C. L. 3 μοι συμβήσεσθαι A. C. L.
4 uncos om. A. C. L. 5 ταυτησὶ A. C. L. 6 προσῆκε A. L.
7 τῷ τρόπῳ τούτῳ περαινέτω τὴν ψῆφ. A. C. L.

Θεοφιλεῖς] Passive: *diis cari*. LANG.

Φερέτω τὴν ψῆφον] Et iterum hic Socratem in mente habere, sive comparans se cum illo, sive illius mortem ulciscens, quis est, quin videat? IDEM.

Iϛ.

ΙΣΟΚΡΑΤΟΥΣ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΖΕΥΓΟΥΣ

Η

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΑΛΚΙΒΙΑΔΟΥ.

Pag. ed. Cor. 347 — Pag. ed. H. Steph. 347

α΄. ΠΕΡΙ μὲν οὖν τοῦ ζεύγους τῶν ἵππων, ὡς οὐκ ἀφελόμενος ὁ πατὴρ Τισίαν εἶχεν ἀλλὰ πριάμενος παρὰ τῆς

πόλεως τῶν Ἀργείων, τῶν τε πρέσβεων τῶν ἐκεῖθεν ἡκόντων καὶ τῶν ἄλλων τῶν εἰδότων ἀκηκόατε μαρτυρούντων. τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον ἅπαντες εἰσὶν εἰθισμένοι με συκοφαντεῖν. τὰς μὲν γὰρ δίκας ὑπὲρ τῶν ἰδίων ἐγκλημάτων λαγχάνουσι,
b τὰς δὲ κατηγορίας ὑπὲρ τῶν τῆς πόλεως πραγμάτων

SUMMARIUM. (α΄.) *Exordium.* Omnes quidem calumniari me solent, pœnasque injuriarum, quas a patre meo vobis illatas esse aiunt, a me exigere volunt, causas publicas permiscentes cum privatis; sed mittam hoc tempore alios, et contra Tisiæ calumniam, exsilium patris mihi sæpius objicientis, peracta de equorum jugo causa, cujus ergo hac postulabar, me defendam, ne patris existimationem minus quam mea ipsius pericula curare videar. (β΄.) Verum propter juniores, qui post illas res nati sunt, res erit altius repetenda. (γ΄.) Quum populo inimici patrem meum ad partes suas trahere non possent, sed populo fidelem viderent, neque tamen ulla vetera instituta loco se movere posse confiderent, nisi illum e medio sustulissent, gravissimorum scelerum insimularunt, et per absentiam, quoniam primo se optime defenderat et dux in Siciliam creatus erat, de integro rem moverunt, nec prius conquieverunt, quam et patrem ab exercitu revocassent et ex ejus amicis alios occidissent, alios urbe ejecissent. Quanquam autem indigne secum actum existimabat, quod absens condemnatus esset, ne sic tamen ad hostes transiit, sed Argos profectus otium egit et adversariorum demum insolentia ad Lacedæmonios confugere coactus est. (δ΄.) Quid mirum igitur, quum tam injuste urbe pulsus fuerit, eum Deceleam contra rempublicam muniisse præceptoremque hostium exstitisse? Facile ostenderem, eum alia juste egisse, de aliis injuste in crimen vocari. Omnium autem esset injustissimum, si, quum pater meus post exsilium præmium acciperet, ego ob illius exsilium plecterer. (ε΄.) Maximam autem illi veniam tribuetis, si in animum revocaveritis, quid ipsi a Triginta pulsi tentaveritis, ut in patriam redire et de adversariis vindictam sumere possetis. (ϛ΄.) Ipsi igitur, quum fecistis, quæ pater meus, non irascendum vobis erit ei, qui quovis modo in patriam redire conatus est; nec judicandum, qualis fuerit civis, quo tempore nihil eum attinuit civitas, sed considerandum, qualia ante exsilium bona in civitatem contulerit. (ζ΄.) Recordamini porro, postquam reversus est, quibus civitatem beneficiis affecerit, et quo rerum statu eum receperitis. Nam in summis civitatis angustiis, ubi rempublicam gubernantes a populo magis quam hostes timebantur, a ducibus revocatus, quidvis cum republica pati maluit, quam cum Lacedæmoniis felicissimus esse, planumque omnibus reddidit, se bellum gessisse non contra vos, sed contra inimicos suos. Vobiscum vero conjunctus omnia in integrum restituit populoque reddidit libertatem. Atque quum nostra civitas illis temporibus plurima prœlia commisit, nunquam patre meo duce hostes tropæum adversus nos erexerunt. (η΄.) Quoniam vero in reliquam quoque patris vitam insolenter nimis et confidenter invehuntur idque sibi apud vos laudi fore arbitrantur, (θ΄.) de moribus ejus ac studiis, re paullo altius repetita majorumque facta mentione verba facere cupio. (ι΄.) E nobili Patriciorum gente ortus pater maternum genus ab Alcmæonidis, divitiis ac populi amore insignibus, duxit; qui, quanquam cum Pisistrato cognati erant, tamen exsulare maluerunt, quam tyrannidis participes esse civesque intueri servitute oppressos. Tyrannis admodum invisi, tantum apud exsules nacti sunt fidem, ut omni eo tempore populi duces fuerint, atque Alcibiades et Clisthenes, alter paternus, alter maternus patris mei proavus, ab exsilio populum reduxerint, tyrannisque ejectis, eam constituerent democratiam, in qua cives ita sunt ad fortitudinem instituti, ut Barbaros, qui contra totam Græciam venerant, soli prœlio vincerent, iisque ultro traderent Græci maris imperium. (ια΄.) Amorem igitur populi a majoribus accepit Alcibiades, qui, pupillus a patre relictus, tutorem habuit Periclem, modestissimum et justissimum et sapientissimum civem. Jam virilem consecutus ætatem non degeneravit a virtute majorum, sed tanta fuit magnanimitate, ut existimaret, oportere se propter semet ipsum, non ob illorum res gestas celebrari. (ιβ΄.) Ac primum contra Thraces inter delectos viros duce Phormione militans corona et armatura ab imperatore est ornatus. (ιγ΄.) Post prima hæc adolescentiæ facinora matrem meam, Hipponici, opibus inter Græcos principis et ætatis suæ honoratissimi hominis, filiam, in matrimonium duxit. (ιδ΄.) Circa eadem tempora, quum videret Olympicam celebritatem ab omnibus amari et prædicari, ibique nomine civitatis in totius Græciæ delectationem munera subiri, relictis omnibus certaminibus reliquis equos alere suscepit, quam plurimos iisque primam simul et secundam et tertiam palmam retulit. Atque quemadmodum in hac urbe in ædilitatibus, gymnasiarchiis et trierarchiis omnes superavit, sic quoque ibi in sacrificiis aliisque sumptibus effecit, ut nulli unquam excellentiæ ejus spes relinqueretur. (ιε΄.) Quod autem ad rempublicam attinet, adeo reliquis, qui maxime habiti sunt populares, in populum benevolentior exstitit, ut exsulare quam oligarchiæ particeps aut princeps esse mallet, quod clarius apparet ex seditionibus, in quarum prima simulatque illum removissent, populi auctoritatem dissolverunt, in secunda primus ille fuit, quem exsilio mulctarunt. Nihilominus tamen multi cives ei offensi fuerunt tanquam regnum affectanti, non e factis eum, sed communi principatus appetitione et opibus ac potentia dijudicantes. (ιϛ΄.) Atque missis aliis multis hoc tantum commemorare volo, quod illius felicitas cum civitatis illa tam arcte cohæreret, ut hanc optare illi necesse esset. In civitatis igitur calamitate semper infelicissimus repertus est. Hinc eadem semper illi fuit cum civitate voluntas, diversa prorsus ab affinis tui, Tisia, consiliis, et ipsius tuis, qui sub Triginta Senator fuisti, non reputantis, si decretum fuerit, ut veteres offensæ puniantur, tibi et prius et magis quam mihi periclitandum esse. Tu enim et ipse ea fecisti, quæ patri meo crimini das, et aliis ac ille de causis. (ιζ΄.) Sed de his alias, quando ipse fortasse in judicium vocaberis. Nunc autem a vobis peto, ut me juvetis, nec patria spoliari aut infamia conspicuum fieri patiamini, quum etiamnum omnia infortunia exhauserim parentibus in prima infantia orbatus, puer adhuc a Triginta urbe pulsus et tenui patrimonio per inimicos spoliatus, qui denique nunc in infamiæ periculo versor. Res autem meæ ita sunt comparatæ, ut per se commiserationem vestram mereantur, tametsi ego vos eo deducere non studeam. Indigna patior tum me, tum majoribus meis. Maxime autem ob hæc indignor: primum, si isti pœnas dare cogar, de quo sumere deberem; deinde, si ignominia notabor, ob quæ alios præmia accepisse video; post, si male ab omnibus excipiar, quos nunquam offendi; denique, si vos eodem erga me animo esse video, quo Triginta fuerunt, egoque per vos civitate exterminabor. Lang. Quum Alcibiades exsularit anno 415. ante Christum, quumque eo tempore filius quatuor duntaxat annos attigerit, et debuerit viginti ad minus adimplevisse quando hanc causam diceret, hæc oratio, modo dicta fuerit, debuit scribi anno circiter ante Christum 399. et Isocratis ætatis 70. Auger.

ΖΕΥΓΟΥΣ] Ad hanc orationem rectius intelligendam vide Alcibiadem Plutarchi et Xenophontis Ἑλληνικὰ et Diodorum Siculum l. xii. et. xiii. Wolf.

Τισίαν] Apud Andocidem c. Alcib. §. ι΄., Plutarchum in Vit. §. 12., et Diodorum Siculum l. xiii. 74. Diomedes nominatur: ut alia videatur fuisse controversia.

Κατηγορίας] Ad Lysiam c. Theomn. ii. §. γ΄. κακηγορίας vult Markland.

ποιοῦνται, καὶ πλείω χρόνον διατρίβουσι τὸν πατέρα μου
διαβάλλοντες ἢ περὶ ὧν ἀντώμοσαν διδάσκοντες, καὶ τοσοῦ-
τον καταφρονοῦσι τῶν νόμων, ὥςτε, περὶ ὧν ὑμᾶς ὑπ᾽ ἐκείνου
φασὶν ἠδικῆσθαι, τούτων αὐτοὶ δίκην παρ᾽ ἐμοῦ λαβεῖν
ἀξιοῦσιν. ἐγὼ δ᾽ ἡγοῦμαι μὲν οὐδὲν προσήκειν τὰς κοινὰς
αἰτίας τοῖς ἰδίοις ἀγῶσιν· ἐπειδὴ δὲ Τισίας πολλάκις ὀνει-
δίζει μοι τὴν φυγὴν [1]τὴν τοῦ πατρὸς, καὶ μᾶλλον ὑπὲρ c
τῶν [2]ὑμετέρων ἢ τῶν αὑτοῦ σπουδάζει πραγμάτων, ἀνάγκη
πρὸς ταῦτα τὴν ἀπολογίαν ποιεῖσθαι· καὶ γὰρ ἂν αἰσχυ-
νοίμην, εἴ τῳ δόξαιμι τῶν πολιτῶν ἧττον φροντίζειν τῆς
ἐκείνου δόξης ἢ τῶν ἐμαυτοῦ κινδύνων.

β'. Πρὸς μὲν οὖν τοὺς πρεσβυτέρους βραχὺς ἂν ἐξήρκει
λόγος· ἅπαντες γὰρ ἴσασιν ὅτι διὰ τοὺς αὐτοὺς ἄνδρας ἥ
τε δημοκρατία κατελύθη κἀκεῖνος ἐκ τῆς πόλεως ἐξέπεσε·
348 τῶν δὲ νεωτέρων ἕνεκα, οἳ τῶν μὲν πραγμάτων [3]ὕστεροι d
γεγόνασι, τῶν δὲ διαβαλλόντων πολλάκις ἀκηκόασι, [4]πορρω-
τέρωθεν ἄρξομαι διδάσκειν.

γ'. Οἱ [5]γὰρ τὸ πρῶτον ἐπιβουλεύσαντες τῷ δήμῳ καὶ
καταστήσαντες τοὺς Τετρακοσίους, ἐπειδὴ παρακαλού-
μενος ὁ πατὴρ οὐκ ἤθελε γενέσθαι μετ᾽ αὐτῶν, ὁρῶντες
αὐτὸν καὶ πρὸς τὰς πράξεις ἐῤῥωμένως ἔχοντα καὶ πρὸς
τὸ πλῆθος πιστῶς διακείμενον, οὐχ ἡγοῦντ᾽ οὐδὲν οἷοί τ᾽
εἶναι κινεῖν τῶν καθεστώτων, πρὶν [6]ἐκποδὼν ἐκεῖνος αὐτοῖς e
γένοιτο. εἰδότες δὲ τὴν πόλιν τῶν μὲν περὶ τοὺς θεοὺς μάλιστ᾽
ἂν ὀργισθεῖσαν εἴ τις εἰς τὰ μυστήρια φαίνοιτ᾽ ἐξαμαρτά-
νων, τῶν δ᾽ ἄλλων εἴ [7]τις τὴν δημοκρατίαν τολμῴη κατα-
λύειν, ἀμφοτέρας ταύτας συνθέντες τὰς αἰτίας εἰσήγγελ- 348
λον εἰς τὴν βουλὴν, λέγοντες ὡς ὁ πατὴρ μὲν [8]συνάγοι τὴν
ἑταιρείαν ἐπὶ νεωτέροις πράγμασιν, οὗτοι δ᾽ ἐν τῇ [9]Πουλυ-

[1] τὴν om. A. C. L. [2] ἡμετέρων A. C. L. [3] ὕστερον A. C. L.
[4] πόῤῥωθεν A. C. L. [5] γὰρ πρότερον A. C. L. [6] ἐκ ποδῶν C.
[7] τις τολμῴη τὸν δῆμον καταλ. A. C. L. [8] συνάγει μὲν τὴν ἑταιρίαν A. C. L.
[9] Πολυτίωνος A. C. L.

Ἀντώμοσαν] Ἀντωμοσία, mutuum utriusque partis jusjurandum, quo actor jurabat se juste accusaturum, reus se justa defensione usurum. AUGER. Vid. Harpocrat. et Suid. in voc.

Περὶ ὧν — ἠδικῆσθαι] Hinc conjicio Atticam fuisse legem, ne paterna in Rempub. delicta filii luerent. WOLF.

Διὰ τοὺς αὐτοὺς ἄνδρας] I. e. qui Quadringentos constituerant. LANG.

Πρὸς τὰς πράξεις ἐῤῥωμένως ἔχοντα] in *rebus gerendis esse strenuum*. IDEM.

Τῶν μὲν] Sub. ἕνεκα, sicut et ad τῶν δ᾽ ἄλλων. AUGER.

Οὗτοι] Np. ii qui cœtus concelebrabant. IDEM.

τίωνος οἰκίᾳ συνδειπνοῦντες τὰ μυστήρια [1]ποιήσειαν. ὀρθῆς
δὲ τῆς πόλεως γενομένης διὰ τὸ μέγεθος τῶν αἰτιῶν, καὶ
διὰ ταχέων συλλεγείσης ἐκκλησίας, οὕτω σαφῶς ἐπέδειξεν
[2]αὐτοὺς ψευδομένους, ὥςτε παρὰ μὲν τῶν κατηγόρων ἡδέως
b ἂν ὁ δῆμος δίκην ἔλαβε, τὸν δ᾽ εἰς Σικελίαν στρατηγὸν ἐχει-
ροτόνησε. μετὰ δὲ ταῦθ᾽ ὁ μὲν ἐξέπλευσεν ὡς ἀπηλλαγ-
μένος ἤδη τῆς διαβολῆς, οἱ δὲ συστήσαντες τὴν βουλὴν καὶ
τοὺς ῥήτορας ὑφ᾽ αὑτοῖς ποιησάμενοι πάλιν ἤγειρον τὸ
πρᾶγμα καὶ μηνυτὰς εἰσέπεμπον. καὶ τί δεῖ μακρολογεῖν;
οὐ γὰρ πρότερον ἐπαύσαντο, πρὶν [3]τόν τε [4]πατέρα ἐκ τοῦ
στρατοπέδου μετεπέμψαντο, καὶ τῶν φίλων αὐτοῦ τοὺς
c μὲν ἀπέκτειναν τοὺς δ᾽ ἐκ τῆς πόλεως ἐξέβαλον. πυθόμενος
δὲ τήν τε τῶν ἐχθρῶν δύναμιν καὶ τὰς τῶν ἐπιτηδείων συμ-
φορὰς, καὶ νομίζων δεινὰ πάσχειν, ὅτι παρόντα μὲν αὐτὸν
οὐκ ἔκρινον ἀπόντος δὲ κατεγίγνωσκον, οὐδ᾽ [5]ὣς ἀπελθεῖν
ἠξίωσεν εἰς τοὺς πολεμίους· ἀλλ᾽ ἐκεῖνος μὲν τοσαύτην
πρόνοιαν [6]ἔσχεν ὑπὲρ τοῦ μηδὲ φεύγων μηδὲν [7]ἐξαμαρτεῖν
εἰς τὴν πόλιν, ὥςτ᾽ εἰς Ἄργος ἐλθὼν ἡσυχίαν [8]εἶχεν, οἱ δ᾽
d εἰς τοσοῦθ᾽ ὕβρεως ἦλθον, ὥςτ᾽ ἔπεισαν ὑμᾶς ἐλαύνειν αὐτὸν
ἐξ ἁπάσης τῆς Ἑλλάδος καὶ [9]στηλίτην ἀναγράφειν καὶ 349
πρέσβεις πέμποντας ἐξαιτεῖν παρ᾽ Ἀργείων. ἀπορῶν δ᾽ ὅ τι
χρήσαιτο τοῖς παροῦσι κακοῖς καὶ πανταχόθεν εἰργόμενος,
καὶ σωτηρίας οὐδεμιᾶς ἄλλης αὐτῷ φαινομένης, [10]τελευτῶν
ἐπὶ Λακεδαιμονίους ἠναγκάσθη καταφυγεῖν.

δ'. Καὶ τὰ μὲν [11]γενόμενα ταῦτ᾽ ἐστίν· [12]τοσοῦτον δὲ
τοῖς ἐχθροῖς τῆς ὕβρεως περίεστιν, ὥςτε οὕτως [13]ἀνόμως [14]τοῦ
e πατρὸς ἐκπεσόντος, ὡς δεινὰ δεδρακότος αὐτοῦ κατηγοροῦσι,

[1] ποιήσαιεν A. C. L. [2] αὐτοὺς ἀπέδειξε A. C. L. [3] ἂν τόν A. L. αὐτόν C.
[4] πατέρα om. C. [5] οὕτως A. C. L. [6] εἶχεν A. C. L.
[7] ἐξαμαρτάνειν A. C. L. [8] ἦγεν A. C. L. [9] στήλην A. C. L.
[10] τὸ τελευταῖον A. τελευταῖον C. L. [11] γεγενημένα A. C. L.
[12] τοσοῦτον - - - περίεστιν, ὥστε om. A. C. L. [13] δ᾽ ἀνόμως A. C. L.
[14] τοῦ πατρὸς om. A. C. L.

Ὀρθῆς — γενομένης] Ἐν μεγίστῃ ταραχῇ γενομένης. COR.

Συστήσαντες τὴν βουλὴν] *senatum Atheniensem sollicitantes*. Wolf. aliter quidem, sed quoque recte: *sibi conciliantes et adjungentes*. LANG. Συναθροίσαντες τὴν βουλήν. COR.

Μηνυτὰς εἰσέπεμπον] Scil. εἰς τὰς τῶν ἐγκαλουμένων οἰκίας, *indices seu delatores immiserunt*, negotium explorandum curarunt. WOLF. *delatores immiserunt*, i. e. subornarunt. LANG.

Στηλίτην] In columna hujus nomen inscribere solebant Athenienses, cujus caput proscribebatur. AUGER.

Ὅ τι χρήσαιτο — κακοῖς] *quo se in his malis converteret*. LANG.

[1][καὶ διαβάλλειν ἐπιχειροῦσιν] ὡς Δεκέλειάν [2]τ' ἐπετεί-
χισε καὶ τὰς νήσους ἀπέστησε καὶ τῶν πολεμίων διδάσκα-
λος [3]κατέστη. καὶ ἐνίοτε μὲν αὐτοῦ προσποιοῦνται κατα-
φρονεῖν, λέγοντες ὡς οὐδὲν διέφερε τῶν ἄλλων, [4]νυνὶ δ' ἁπάν-
των αὐτὸν τῶν γεγενημένων αἰτιῶνται, καὶ φασὶ παρ' ἐκείνου
μαθεῖν Λακεδαιμονίους ὡς χρὴ πολεμεῖν, οἳ καὶ τοὺς ἄλλους 349
διδάσκειν [5]τέχνην ἔχουσιν. ἐγὼ δ' εἴ μοι χρόνος ἱκανὸς γέ-
νοιτο, ῥᾳδίως ἂν αὐτὸν ἐπιδείξαιμι τὰ μὲν δικαίως πράξαντα,
τῶν δ' ἀδίκως αἰτίαν ἔχοντα. πάντων δ' ἂν εἴη δεινότατον,
εἰ τοῦ πατρὸς μετὰ τὴν φυγὴν δωρεὰν λαβόντος ἐγὼ διὰ
τὴν ἐκείνου φυγὴν ζημιωθείην.

ε'. Ἡγοῦμαι δ' αὐτὸν παρ' ὑμῶν δικαίως ἂν πλείστης
συγγνώμης τυγχάνειν· ὑπὸ γὰρ τῶν Τριάκοντ' ἐκπεσόντες
ταῖς αὐταῖς ἐκείνῳ συμφοραῖς [6]ἐχρήσασθε. ἐξ ὧν ἐνθυμεῖ- b
σθαι χρὴ πῶς ἕκαστος ὑμῶν διέκειτο καὶ τίνα γνώμην εἶχε
καὶ ποῖον κίνδυνον οὐκ ἂν ὑπέμεινεν, ὥστε παύσασθαι μὲν
μετοικῶν, κατελθεῖν δ' εἰς τὴν πατρίδα, τιμωρήσασθαι δὲ
τοὺς ἐκβαλόντας; ἐπὶ τίνα δ' ἢ πόλιν ἢ φίλον ἢ ξένον οὐκ
ἤλθετε δεησόμενοι συγκαταγαγεῖν ὑμᾶς; τίνος δ' [7]ἀπέ-
σχεσθε πειρώμενοι κατελθεῖν; οὐ καταλαβόντες τὸν Πει-
ραιᾶ καὶ τὸν σῖτον τὸν ἐν τῇ χώρᾳ διεφθείρετε καὶ τὴν γῆν
ἐτέμνετε καὶ τὰ προάστεια ἐνεπρήσατε καὶ τελευτῶντες c
τοῖς τείχεσι προσεβάλετε; καὶ ταῦθ' οὕτω σφόδρα ἐνομί-
ζετε χρῆναι ποιεῖν, ὥστε τοῖς ἡσυχίαν ἄγουσι τῶν συμφυ-
γάδων μᾶλλον ὠργίζεσθε, ἢ τοῖς αἰτίοις τῶν συμφορῶν γε-
γενημένοις.

350 ς'. Ὥστ' οὐκ εἰκὸς ἐπιτιμᾶν τοῖς τῶν [8]αὐτῶν ὑμῖν ἐπι-
θυμοῦσιν, οὐδὲ κακοὺς ἄνδρας νομίζειν ὅσοι φυγόντες κατελ- d
θεῖν ἐζήτησαν, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον ὅσοι μένοντες φυγῆς
ἄξια ἐποίησαν· οὐδ' ἐντεῦθεν ἀρξαμένους κρίνειν ὁποῖός τις
ἦν ὁ πατὴρ πολίτης, ὅτ' οὐδὲν αὐτῷ τῆς πόλεως προσῆκεν,
ἀλλ' [9]ἐπ' ἐκείνου τοῦ χρόνου σκοπεῖν, οἷος ἦν πρὶν φυγεῖν

[1] uncos om. A. C. L. [2] τ' om. A. C. L. [3] κατέστη διδάσκαλος A. C. L.
[4] νῦν δὲ πάντων A. C. L. [5] τὴν τέχνην διδάσκειν A. C. L. [6] ἐχρῆσθε A. C. L.
[7] ἀπείχεσθε; οὐ A. C. L. [8] αὐτῶν πραγμάτων A. C. L.
[9] ἀπ' A. C. L.

Αἰτιῶνται] Resolve αἴτιον εἶναι φασί. Auger.

Μετοικῶν] *in alia urbe inquilinum vivere.* Lang.

περὶ τὸ πλῆθος, καὶ ὅτι διακοσίους ὁπλίτας [1]ἔχων τὰς
μεγίστας πόλεις τῶν ἐν Πελοποννήσῳ Λακεδαιμονίων μὲν
e ἀπέστησεν, ὑμῶν δὲ συμμάχους ἐποίησε, καὶ εἰς οἵους κινδύ-
νους αὐτοὺς κατέστησε, καὶ ὡς [2]περὶ Σικελίαν ἐστρατή-
γησε. τούτων μὲν γὰρ ἐκείνῳ προσήκει χάριν ὑμᾶς ἔχειν·
τῶν δ' ἐν τῇ συμφορᾷ γενομένων τοὺς ἐκβαλόντας αὐτὸν
δικαίως ἂν αἰτίους νομίζοιτε.

ζ'. Ἀναμνήσθητε δὲ πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς, ἐπειδὴ κατῆλ-
350 θεν, ὡς πόλλ' ἀγαθὰ τὴν πόλιν ἐποίησεν, ἔτι δὲ πρότερον,
ὡς ἐχόντων τῶν πραγμάτων αὐτὸν κατεδέξασθε, καταλε-
λυμένου μὲν τοῦ δήμου, στασιαζόντων δὲ τῶν πολιτῶν,
διαφερομένων δὲ τῶν στρατιωτῶν πρὸς τὰς ἀρχὰς τὰς ἐνθάδε
καθεστηκυίας, εἰς τοῦτο δὲ μανίας ἀμφοτέρων ἀφιγμένων
ὥστε μηδετέροις μηδεμίαν ἐλπίδ' εἶναι σωτηρίας· οἱ μὲν γὰρ
b τοὺς ἔχοντας τὴν πόλιν ἐχθροὺς ἐνόμιζον μᾶλλον ἢ Λακε-
δαιμονίους, οἱ δὲ τοὺς ἐκ Δεκελείας μετεπέμποντο, ἡγού-
μενοι κρεῖττον εἶναι τοῖς πολεμίοις τὴν πατρίδα παραδοῦναι
μᾶλλον ἢ τοῖς ὑπὲρ τῆς πόλεως στρατευομένοις τῆς πολι-
τείας μεταδοῦναι. τοιαύτην μὲν οὖν τῶν πολιτῶν γνώμην
ἐχόντων, κρατούντων δὲ τῶν πολεμίων καὶ τῆς γῆς καὶ τῆς
θαλάττης, ἔτι δὲ χρημάτων ὑμῖν [3]μὲν οὐκ ὄντων, ἐκείνοις
c δὲ βασιλέως [4]παρέχοντος, πρὸς δὲ τούτοις ἐνενήκοντα νεῶν
ἐκ Φοινίκης εἰς Ἄσπενδον ἡκουσῶν καὶ παρεσκευασμένων
Λακεδαιμονίοις βοηθεῖν, ἐν τοσαύταις συμφοραῖς καὶ [5]τοιού-
τοις κινδύνοις τῆς πόλεως οὔσης, μεταπεμψαμένων αὐτὸν
τῶν στρατηγῶν οὐκ ἐσεμνύνατο ἐπὶ τοῖς παροῦσιν, οὐδ'
ἐμέμψατο περὶ τῶν γεγενημένων, οὐδ' ἐβουλεύσατο περὶ
τῶν μελλόντων, ἀλλ' εὐθὺς εἵλετο μετὰ τῆς πόλεως ὁτιοῦν
πάσχειν μᾶλλον ἢ μετὰ Λακεδαιμονίων εὐτυχεῖν, καὶ 351
d πᾶσι φανερὸν ἐποίησεν ὅτι τοῖς ἐκβαλοῦσιν ἀλλ' οὐχ ὑμῖν
ἐπολέμει, καὶ ὅτι κατελθεῖν ἀλλ' [6]οὐκ ἀπολέσαι τὴν πόλιν
ἐπεθύμει. γενόμενος δὲ μεθ' ὑμῶν ἔπεισε μὲν Τισσαφέρνην
μὴ παρέχειν χρήματα Λακεδαιμονίοις, ἔπαυσε δὲ τοὺς

[1] ἔχων ὁπλίτας A. C. L. [2] εἰς A. C. L. [3] μὲν ὑμῖν A. C. L.
[4] χορηγοῦντος A. C. L. [5] τοσούτοις A. C. L. [6] οὐ καταπολεμῆσαι A. C. L.

Καὶ ὅτι] Refer ad σκοπεῖν, sicut et εἰς οἵους et ὡς quæ sequuntur. Auger.

βασιλέως] Scil. Persarum.

Οὐκ ἐσέμνυνατο ἐπὶ τοῖς παροῦσιν] *non se jactavit ob præsentem rerum difficultatem.* Lang.

συμμάχους ὑμῶν ἀφισταμένους, διέδωκε δὲ παρ' αὑτοῦ
μισθὸν τοῖς στρατιώταις, ἀπέδωκε δὲ τῷ δήμῳ τὴν πολι-
τείαν, διήλλαξε δὲ τοὺς πολίτας, ἀπέστρεψε δὲ τὰς ναῦς
τὰς [1] Φοινίσσας. καὶ μετὰ ταῦτα καθ' ἕκαστον μὲν ὅσας e
τριήρεις ἔλαβεν ἢ μάχας ἐνίκησεν ἢ πόλεις κατὰ κράτος
εἷλεν ἢ λόγῳ πείσας φίλας ὑμῖν ἐποίησε, πολὺ ἂν ἔργον
εἴη λέγειν· πλείστων δὲ κινδύνων τῇ πόλει κατ' ἐκεῖνον τὸν
[2] καιρὸν γενομένων, οὐδέποτε τοῦ πατρὸς ἡγουμένου τρόπαιον
[3] ὑμῶν ἔστησαν οἱ πολέμιοι. περὶ μὲν οὖν τῶν ἐστρατηγη- 351
μένων οἶδα μὲν ὅτι πολλὰ παραλείπω, διὰ τοῦτο δ' οὐκ
ἀκριβῶς εἴρηκα περὶ αὐτῶν, ὅτι σχεδὸν ἅπαντες μνημο-
νεύετε τὰ πραχθέντα.

η΄. Λοιδοροῦσι δὲ λίαν ἀσελγῶς καὶ θρασέως καὶ τὸν
ἄλλον βίον [4] τὸν τοῦ πατρὸς, καὶ οὐκ αἰσχύνονται τοιαύτῃ
παῤῥησίᾳ χρώμενοι περὶ τοῦ τεθνεῶτος, ἣν ἔδεισαν ἂν [5] ποιή-
σασθαι περὶ ζῶντος, ἀλλ' εἰς τοσοῦτον ἀνοίας ἐληλύθασιν,
ὥστ' οἴονται καὶ παρ' ὑμῖν καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις εὐδοκιμή- b
σειν, ἢν ὡς ἂν δύνωνται πλεῖστα περὶ αὐτοῦ βλασφημή-
σωσιν, ὥσπερ οὐ πάντας εἰδότας ὅτι καὶ τοῖς φαυλοτάτοις
τῶν ἀνθρώπων ἔξεστιν οὐ μόνον περὶ τῶν ἀνδρῶν τῶν ἀρί-
στων ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν θεῶν ὑβριστικοὺς λόγους [6] εἰπεῖν.

θ΄. Ἴσως μὲν οὖν ἀνόητόν [7] ἐστιν ἁπάντων τῶν εἰρημένων
φροντίζειν· ὅμως δ' οὐχ ἥκιστα ἐπιθυμῶ περὶ τῶν ἐπιτη-
δευμάτων τῶν τοῦ πατρὸς διελθεῖν πρὸς ὑμᾶς, μικρὸν προ-
λαβὼν καὶ τῶν προγόνων ἐπιμνησθεὶς, ἵν' ἐπίστησθ' ὅτι c
πόῤῥωθεν ἡμῖν ὑπάρχει μέγιστα καὶ κάλλιστα τῶν
πολιτῶν.

ι΄. Ὁ γὰρ πατὴρ πρὸς μὲν ἀνδρῶν [8] ἦν Εὐπατριδῶν, ὧν
τὴν εὐγένειαν ἐξ αὐτῆς τῆς ἐπωνυμίας ῥᾴδιον γνῶναι, πρὸς

[1] ἐκ Φοινίκης A. C. L. [2] χρόνον A. C. L. [3] καθ' ὑμᾶν A. C. L.
[4] τὸν om. A. C. L. [5] ποιούμενοι A. C. L. [6] εἰπεῖν λόγους A. C. L.
[7] ἐστιν ἀνόητον A. C. L. [8] ἦν πρὸς μὲν ἀνδρῶν A. C. L.

Παῤῥησίᾳ] Hic juxta Harpocrat. ἀντὶ τοῦ, βλασφημίᾳ καὶ λοιδορίᾳ. Cf. Sophocl. Aj. 167.

Πόῤῥωθεν] a prima origine. Lang.

Εὐπατριδῶν] Wolfius dubitat, an Εὐπατριδῶν proprium sit gentis alicujus nomen, ideoque ex Plutarcho, qui Alcibiadis paternum genus ad Eurysacem, Ajacis Telamonii filium, refert, fortasse corrigendum opinatur Εὐρυσακιδῶν, sed huic conjecturæ proxime sequentia obstare mihi videntur. Hinc referendum potius credo ad vetustissimam populi Atheniensis divisionem, qua is in εὐπατρίδας, γεωμόρους, δημιουργοὺς, h. e. patricios, agricolas, opifices, dividebatur: cui explicationi Wolfius ipse non est alienus. Idem.

Πρὸς γυναικῶν δ' Ἀλκμαιωνιδῶν] Πρὸς πατρὸς μὲν Ἀλκμαιωνιδῶν e contrario Demosth. c. Mid. §. μα΄. Vid. ibi annotata et H. Vales. Emend. l. iv. c. 1. et Lysias c. Alcib. A. §. ι΄.

Τυραννικοῖς] Πράγμασι sub. vult Coraes, i. e. ἐν ταῖς συμβᾶσι πράγμασι κατὰ τοὺς τυράννους. cæteri χρόνοις.

Καταστῆναι] Τὸν Πεισίστρατον. Cor.

Χρώμενοι] Φίλοι ὄντες. Idem.

Τετταράκοντα] Hic restituendum πεντήκοντα. In Pisistr. c. 20. fin. Meursius. Coraes citat Larcherum ad Herodot. tom. vii. p. 542—9. ubi multa de hac discrepantia.

Κατέσκαπτον] Ὑπὸ τῶν Πεισιστρατιδῶν, οὐχ ὑπ' αὐτοῦ Πεισιστράτου. Cor.

Ὁ μὲν πρὸς πατρὸς] Leg. ὁ μὲν πάππος πρὸς πατρός. In Emend. l. iv. c. 1. H. Vales. Vid. Meurs. Att. Lect. l. vi. 12. et Harpocrat. in v. Ἀλκιβιάδης, quem etiam correctum it Valesius.

Ταῖς ἄλλαις κατασκευαῖς] Ταῖς ἄλλαις εὐτρεπίσεσι καὶ παρασκευαῖς ταῖς κατὰ τὴν πόλιν. Cor. Vid. Demosth. π. Συντάξ. §. ι΄.

γυναικῶν δ' Ἀλκμαιωνιδῶν, οἳ τοῦ μὲν πλούτου μέγιστον
[1] μνημεῖον κατέλιπον — ἵππων γὰρ [2] ζεύγει πρῶτος Ἀλ- 352
κμαίων τῶν πολιτῶν [3] Ὀλυμπιάσιν ἐνίκησε —, τὴν δ'
εὔνοιαν, ἣν εἶχον εἰς τὸ πλῆθος, ἐν τοῖς τυραννικοῖς ἐπεδεί-
d ξαντο· συγγενεῖς γὰρ ὄντες Πεισιστράτου, καὶ πρὶν εἰς τὴν
ἀρχὴν καταστῆναι μάλιστ' αὐτῷ χρώμενοι τῶν πολιτῶν,
οὐκ ἠξίωσαν μετασχεῖν τῆς ἐκείνου τυραννίδος, [4] ἀλλ'
εἵλοντο φυγεῖν μᾶλλον ἢ τοὺς πολίτας ἰδεῖν δουλεύοντας.
τετταράκοντα δ' ἔτη τῆς στάσεως γενομένης, ὑπὸ μὲν τῶν
e τυράννων [5] τοσούτῳ μᾶλλον τῶν ἄλλων ἐμισήθησαν, ὥσθ'
ὁπότε τἀκείνων κρατήσειεν, οὐ μόνον τὰς οἰκίας αὐτῶν
κατέσκαπτον ἀλλὰ καὶ τοὺς τάφους ἀνώρυττον, ὑπὸ δὲ
τῶν [6] συμφυγάδων οὕτω σφόδρ' ἐπιστεύθησαν, ὥσθ' ἅπαντα
τοῦτον τὸν χρόνον ἡγούμενοι τοῦ δήμου διετέλεσαν. καὶ τὸ
τελευταῖον Ἀλκιβιάδης καὶ Κλεισθένης, ὁ μὲν πρὸς πατρὸς
ὁ δὲ πρὸς μητρὸς ὢν πρόπαππος τοῦ πατρὸς τοὐμοῦ,
352 στρατηγήσαντες [7] τῆς φυγῆς κατήγαγον τὸν δῆμον καὶ
τοὺς τυράννους ἐξέβαλον, καὶ κατέστησαν ἐκείνην τὴν δη-
μοκρατίαν, ἐξ ἧς οἱ πολῖται πρὸς μὲν ἀνδρίαν οὕτως ἐπαι-
δεύθησαν, ὥστε τοὺς βαρβάρους τοὺς ἐπὶ πᾶσαν ἐλθόντας
τὴν Ἑλλάδα μόνοι νικᾶν μαχόμενοι, περὶ δὲ δικαιοσύνης το-
σαύτην δόξαν ἔλαβον, ὥσθ' ἑκόντας αὐτοῖς τοὺς Ἕλληνας
ἐγχειρίσαι τὴν ἀρχὴν τῆς θαλάττης, τὴν δὲ πόλιν τηλικαύ-
b την ἐποίησαν καὶ τῇ δυνάμει καὶ ταῖς ἄλλαις κατασκευ-
αῖς, ὥστε τοὺς φάσκοντας αὐτὴν Ἄστυ τῆς Ἑλλάδος εἶναι
καὶ τοιαύταις ὑπερβολαῖς εἰθισμένους χρῆσθαι δοκεῖν
ἀληθῆ λέγειν.

[1] σημεῖον A. C. L. [2] ζεύγη L. [3] Ὀλυμπιᾴσιν C.
[4] ἀλλ' ἡγήσαντο κρεῖττον εἶναι φυγεῖν τὴν πατρίδα μᾶλλον A. C. L.
[5] συγγενῶν ὄντων οὕτως ἐμισήθ. A. τοσοῦτον ἐμισήθ. C. τοσούτων ἐτῶν, οὕτως ἐμισήθ. L.
[6] φυγάδων A. C. L. [7] ἐκ τῆς A. C. L.

ιά. Τὴν μὲν οὖν φιλίαν τὴν πρὸς τὸν δῆμον οὕτω πα-
λαιὰν καὶ γνησίαν καὶ διὰ τὰς μεγίστας εὐεργεσίας γε-
γενημένην παρὰ τῶν προγόνων παρέλαβεν· [1]αὐτὸς δὲ κατε-
λείφθη μὲν ὀρφανὸς — ὁ γὰρ πατὴρ αὐτοῦ μαχόμενος ἐν
Κορωνείᾳ τοῖς πολεμίοις ἀπέθανεν —, ἐπετροπεύθη δ' ὑπὸ c
Περικλέους ὃν πάντες ἂν [2]ὁμολογήσειαν καὶ σωφρονέστατον
καὶ δικαιότατον καὶ σοφώτατον [3]γενέσθαι τῶν πολιτῶν.
353 ἡγοῦμαι γὰρ καὶ τοῦτ' εἶναι τῶν καλῶν, ἐκ τοιούτων γενό-
μενον ὑπὸ τοιούτοις ἤθεσιν ἐπιτροπευθῆναι καὶ τραφῆναι
καὶ παιδευθῆναι. δοκιμασθεὶς δ' οὐκ ἐνδεέστερος ἐγένετο
τῶν προειρημένων, οὐδ' ἠξίωσεν αὐτὸς μὲν ῥαθύμως ζῆν,
σεμνύνεσθαι δ' ἐπὶ ταῖς τῶν προγόνων ἀρεταῖς, ἀλλ' εὐθὺς
οὕτω μέγα ἐφρόνησεν, ὥστ' ᾠήθη δεῖν δι' αὐτὸν καὶ [4]τἀκεί- d
νων ἔργα μνημονεύεσθαι.

ιβ'. Καὶ πρῶτον μέν, ὅτε Φορμίων ἐξήγαγεν ἐπὶ [5]Θρᾴ-
κης χιλίους Ἀθηναίων ὁπλίτας, ἐπιλεξάμενος τοὺς ἀρί-
στους, [6]μετὰ τούτων στρατευσάμενος τοιοῦτος ἦν ἐν τοῖς
κινδύνοις ὥστε στεφανωθῆναι καὶ πανοπλίαν λαβεῖν παρὰ
τοῦ στρατηγοῦ. καίτοι τί χρὴ [7][νομίζειν ποιεῖν] τὸν τῶν
μεγίστων ἐπαίνων ἄξιον; οὐ μετὰ μὲν τῶν βελτίστων ἐκ
τῆς πόλεως στρατευόμενον ἀριστείων ἀξιοῦσθαι, πρὸς δὲ e
τοὺς κρατίστους τῶν Ἑλλήνων ἀντιστρατηγοῦντ' ἐν [8]ἅπασι
τοῖς κινδύνοις [9]αὐτῶν φαίνεσθαι περιγιγνόμενον; ἐκεῖνος
τοίνυν τῶν μὲν νέος ὢν ἔτυχε, τὰ δ' ἐπειδὴ πρεσβύτερος
ἦν ἔπραξε.

ιγ'. Μετὰ δὲ ταῦτα τὴν μητέρα τὴν [10]ἐμὴν ἔγημεν. 353
ἡγοῦμαι γὰρ καὶ ταύτην ἀριστεῖον αὐτὸν λαβεῖν. ὁ γὰρ
πατὴρ αὐτῆς Ἱππόνικος, πλούτῳ μὲν [11]πρῶτος ὢν τῶν

[1] οὗτος A. C. L. [2] ὁμολογήσειαν ὡς σωφρ. A. C. L. [3] γεγενῆσθαι A. C. L.
[4] ὡς διὰ τἀκείνων A. C. L. [5] Θρᾷκας A. C. L. [6] καὶ μετὰ A. C. L.
[7] uncos om. A. C. L. [8] πᾶσι A. C. L. [9] αὐτὸν A.
[10] ἡμετέραν A. C. L. [11] ἦν πρῶτος τῶν A. C. L.

Ὁ γὰρ πατὴρ αὐτοῦ] Clinias, qui propria nave ad Artemisium magna gloria dimicavit. Wolf.

Εἶναι τῶν καλῶν] Suppleas τι. *inter præclara habendum esse.* Lang. Ἴσως· καὶ τοῦθ' ἓν εἶναι τῶν καλ. Cor.

Δοκιμασθεὶς] I. e. εἰς ἄνδρας ἐγγραφεὶς, quia nempe is ἐδοκιμάζετο, *examinabatur*, qui inscribebatur inter viros. Vide ad hoc verbum Suidam et Harpocrationem. Auger.

Τῶν μὲν] Τοῦ ἀριστείων ἀξιωθῆναι, ἢ ἁπλῶς, τῶν ἀριστείων. Cor.

Τὰ δ'] Τὸ περιγενέσθαι τῶν ἐν τοῖς Ἕλλησι κρατίστων στρατηγῶν ἀντιστρατηγοῦντα. Cor.

Μετὰ δὲ ταῦτα] *post hæc*, e. i. post facinora adolescentiæ. Auger.

Ἑλλήνων, γένει δ' οὐδενὸς ὕστερος τῶν πολιτῶν, τιμώμενος
δὲ καὶ θαυμαζόμενος μάλιστα τῶν ἐφ' αὑτοῦ, μετὰ προικὸς
δὲ πλείστης καὶ δόξης μεγίστης ἐκδιδοὺς τὴν θυγατέρα,
καὶ τοῦ γάμου τυχεῖν εὐχομένων μὲν ἁπάντων, ἀξιούντων
δὲ τῶν πρώτων, τὸν πατέρα τὸν ἐμὸν ἐξ ἁπάντων ἐκλεξά-
b μενος κηδεστὴν ἐπεθύμησε ποιήσασθαι.

ιδ'. Περὶ δὲ τοὺς αὐτοὺς χρόνους ὁρῶν τὴν [1]ἐν Ὀλυμπίᾳ
πανήγυριν ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων ἀγαπωμένην καὶ θαυμα-
ζομένην, καὶ τοὺς Ἕλληνας [2]ἐπίδειξιν ἐν αὐτῇ ποιουμένους
πλούτου καὶ ῥώμης καὶ παιδεύσεως, καὶ τούς τ' ἀθλητὰς
ζηλουμένους καὶ τὰς πόλεις ὀνομαστὰς γιγνομένας [3]τὰς
τῶν νικώντων, καὶ πρὸς τούτοις ἡγούμενος τὰς μὲν ἐνθάδε
c λειτουργίας ὑπὲρ τῶν ἰδίων πρὸς τοὺς πολίτας εἶναι, τὰς δ'
εἰς ἐκείνην τὴν πανήγυριν ὑπὲρ τῆς πόλεως εἰς ἅπασαν 354
τὴν Ἑλλάδα γίγνεσθαι, ταῦτα [4]διανοηθεὶς, οὐδενὸς ἀφυέ-
στερος οὐδ' ἀρρωστότερος τῷ σώματι γενόμενος τοὺς μὲν
γυμνικοὺς ἀγῶνας ὑπερεῖδεν, εἰδὼς ἐνίους τῶν ἀθλητῶν καὶ
κακῶς γεγονότας καὶ μικρὰς πόλεις οἰκοῦντας καὶ ταπει-
νῶς πεπαιδευμένους, ἱπποτροφεῖν δ' ἐπιχειρήσας, ὃ τῶν εὐ-
d δαιμονεστάτων ἔργον ἐστὶ, φαῦλος δ' οὐδεὶς ἂν ποιήσειεν, οὐ
μόνον τοὺς ἀνταγωνιστὰς ἀλλὰ καὶ τοὺς πώποτε νικήσαν-
τας ὑπερεβάλετο. ζεύγη γὰρ καθῆκε τοσαῦτα μὲν τὸν
ἀριθμὸν, ὅσοις οὐδ' αἱ μέγισται τῶν [5]πόλεων ἠγωνίσαντο,
τοιαῦτα δὲ τὴν ἀρετὴν, ὥστε καὶ πρῶτος καὶ δεύτερος καὶ
τρίτος γενέσθαι. χωρὶς δὲ τούτων ἐν ταῖς θυσίαις καὶ ταῖς
ἄλλαις ταῖς περὶ τὴν ἑορτὴν δαπάναις οὕτως ἀφειδῶς
e διέκειτο καὶ μεγαλοπρεπῶς, ὥστε φαίνεσθαι τὰ κοινὰ [6]τὰ
τῶν ἄλλων ἐλάττω τῶν ἰδίων τῶν ἐκείνου. κατέλυσε δὲ τὴν

[1] Ὀλυμπιάσι A. L. Ὀλυμπιᾶσι C. [2] ἐπιδείξεις A. C. L. [3] τὰς om. A. C. L.
[4] δὲ διανοηθεὶς A. L. [5] ἄλλων πόλεων A. C. L. [6] τὰ om. A. C. L.

Τῶν ἐφ' αὑτοῦ] *inter ætatis suæ homines.* Lang.

Εὐχομένων] *quum optarent.* Idem.

Ἀξιούντων] *quum ambirent.* Idem. Ζητούντων. Cor.

Κηδεστὴν] Γαμβρόν. Idem.

Ὑπὲρ τῶν ἰδίων] Interpretari malim *pro singulis*, quam *e re privata*; oppositum enim est ὑπὲρ τῆς πόλεως. πρὸς τοὺς πολίτας autem est *in usum omnium civium.* Lang.

Κακῶς γεγονότας] Δυσγενεῖς ὄντας. Cor.

Τὸν ἀριθμὸν] Ἑπτὰ, ὥς φησιν Θουκυδίδης ς. ις'. Idem. Cf. Plutarch. in Vit. §. 11.

Τὴν ἑορτὴν] Scil. Olympicam.

Κατέλυσε δὲ τὴν θεωρίαν] Ἐκ τῆς θεωρίας οὕτως ἀπῆλθε συντετελεσμένης. Wolf. Ἐπαύσατο τοῦ θεωρεῖν καὶ ἀγωνίζεσθαι, ἀπελύθη τοῦ ἀγῶνος καὶ ἀνεχώρησεν οἴκαδε. Cor.

θεωρίαν, τὰς μὲν τῶν [1] προτέρων εὐτυχίας μικρὰς πρὸς τὰς
αὐτοῦ [2] δόξαι ποιήσας, τοὺς δ᾽ ἐφ᾽ αὐτοῦ νικήσαντας παύ-
σας ζηλουμένους, τοῖς δὲ μέλλουσιν ἱπποτροφεῖν οὐδεμίαν 354
ὑπερβολὴν καταλιπών. περὶ δὲ τῶν ἐνθάδε χορηγιῶν καὶ
γυμνασιαρχιῶν καὶ τριηραρχιῶν αἰσχύνομαι λέγειν. [3] τοσοῦ-
τον γὰρ τῶν ἄλλων διήνεγκεν, ὥσθ᾽ οἱ μὲν ἐνδεεστέρως
ἐκείνου λειτουργήσαντες ἐκ τούτων σφᾶς αὐτοὺς ἐγκωμιά-
ζουσιν· ὑπὲρ [4] ἐκείνου δ᾽ εἴ τις καὶ τῶν τηλικούτων χάριν
ἀπαιτοίη, περὶ [5] μικρῶν ἂν δόξειε τοὺς λόγους ποιεῖσθαι.

ιε΄. Πρὸς δὲ τὴν πολιτείαν, οὐδὲ γὰρ τοῦτο παραλει- b
πτέον, ὥσπερ οὐδ᾽ ἐκεῖνος αὐτῆς ἠμέλησεν, ἀλλὰ τοσούτῳ
τῶν μάλιστ᾽ εὐδοκιμησάντων ἀμείνων περὶ τὸν δῆμον [6] γέ-
γονεν, ὅσον τοὺς μὲν ἄλλους εὑρήσεθ᾽ ὑπὲρ αὐτῶν στασιά-
σαντας, ἐκεῖνον δ᾽ ὑπὲρ ὑμῶν κινδυνεύοντα. οὐ γὰρ ἀπε-
λαυνόμενος ἀπὸ τῆς ὀλιγαρχίας, ἀλλὰ παρακαλούμε-
νος, ἦν δημοτικός· καὶ πολλάκις [7] ἐκγενόμενον αὐτῷ μὴ
μόνον μετ᾽ ὀλίγων τῶν ἄλλων ἄρχειν, ἀλλὰ καὶ τού-
των αὐτῶν πλέον ἔχειν, οὐκ ἠθέλησεν, ἀλλ᾽ εἵλεθ᾽ ὑπὸ τῆς c
355 πόλεως ἀδικηθῆναι μᾶλλον ἢ τὴν πολιτείαν προδοῦναι. καὶ
ταῦθ᾽ ἕως μὲν συνεχῶς ἐδημοκρατεῖσθ᾽, οὐδεὶς ἂν ὑμᾶς
λέγων ἔπεισε· νῦν δ᾽ αἱ στάσεις αἱ γενόμεναι σαφῶς ὑμῖν
ἐπέδειξαν καὶ τοὺς δημοτικοὺς καὶ τοὺς ὀλιγαρχικοὺς, καὶ
τοὺς οὐδετέρων ἐπιθυμοῦντας καὶ τοὺς ἀμφοτέρων μετέχειν
ἀξιοῦντας. ἐν αἷς δὶς ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν τῶν ὑμετέρων ἐξέ-
πεσε· καὶ τὸ μὲν πρότερον, ἐπειδὴ τάχιστ᾽ ἐκεῖνον [8] ἐκ- d
ποδὼν ἐποιήσαντο, τὸν δῆμον κατέλυσαν, τὸ δ᾽ ὕστερον
οὐκ ἔφθησαν ὑμᾶς καταδουλωσάμενοι, καὶ πρώτου τῶν πο-
λιτῶν αὐτοῦ φυγὴν κατέγνωσαν· οὕτω σφόδρα ἥ τε πόλις
τῶν τοῦ πατρὸς [9] κακῶν ἀπέλαυσε, κἀκεῖνος τῶν τῆς πό-
λεως συμφορῶν ἐκοινώνησε. καίτοι πολλοὶ τῶν πολιτῶν
πρὸς αὐτὸν δυσκόλως εἶχον [10] ὡς πρὸς τυραννεῖν ἐπιβουλεύ-
οντα, οὐκ ἐκ τῶν ἔργων σκοποῦντες, ἀλλ᾽ ἡγούμενοι τὸ μὲν

[1] πρώτων A. L. πρότερον C. [2] δόξας A. C. L. [3] τοσούτῳ A. C. L. [4] ἐκείνων A. C. L.
[5] τούτων A. C. L. [6] ἐγεγόνει A. C. L. [7] ἐγγενόμενον A. C. L.
[8] ἐκ ποδῶν C. [9] καλῶν A. C. L. [10] ὡς τυραννεῖν ἐπιχειροῦντα A. C. L.

Ἐκγενόμενον] Pro ἐκγενομένου, quum licuisset. LANG. Coraes vero sic construit: οὐκ ἠθέλησε τὸ μετ᾽ ὀλίγων τῶν ἄλλων ἄρχειν, καὶ τὸ τούτων αὐτῶν πλέον ἔχειν, ἐκγενόμενον αὐτῷ πολλάκις.

Τούτων αὐτῶν πλέον ἔχειν] Scil. τῶν ὀλίγων, i. e. quum liceret ei tyrannidem occupare. WOLF.

e πρᾶγμα ὑπὸ πάντων ζηλοῦσθαι, δύνασθαι δ᾽ ἂν [1] ἐκεῖνον
μάλιστα διαπράξασθαι. διὸ καὶ δικαίως ἂν αὐτῷ πλείω
χάριν ἔχοιτε, ὅτι τὴν μὲν αἰτίαν [2] μόνος τῶν πολιτῶν
355 ἄξιος ἦν ταύτην ἔχειν, τῆς δὲ πολιτείας ἴσον ᾤετο δεῖν
[3] καὶ τοῖς ἄλλοις μετεῖναι.

ιϛ΄. Διὰ δὲ τὸ πλῆθος τῶν ἐνόντων εἰπεῖν ὑπὲρ τοῦ
πατρὸς, ἀπορῶ τίνος ἐν τῷ παρόντι πρέπει μνησθῆναι καὶ
ποῖ αὐτῶν χρὴ παραλιπεῖν· ἀεὶ γάρ μοι δοκεῖ μεῖζον εἶναι
τὸ μήπω πεφρασμένον τῶν ἤδη πρὸς ὑμᾶς εἰρημένων. ἐπεὶ
καὶ τοῦθ᾽ ἡγοῦμαι πᾶσιν εἶναι φανερὸν, ὅτι τοῦτον ἀναγκαῖόν
b ἐστιν εὐνούστατον εἶναι ταῖς τῆς πόλεως εὐτυχίαις, [4] ὅτῳ τὸ
πλεῖστον μέρος καὶ τῶν ἀγαθῶν καὶ [5] τῶν κακῶν μέτε-
στιν. ἐκείνου τοίνυν εὖ μὲν πραττούσης τῆς πόλεως τίς
εὐδαιμονέστερος ἢ θαυμαστότερος [6] ἢ ζηλωτότερος ἦν τῶν
πολιτῶν, δυστυχησάσης δὲ τίς ἐλπίδων μειζόνων ἢ χρη-
μάτων πλειόνων ἢ δόξης καλλίονος ἐστερήθη; οὐ τὸ τελευ-
ταῖον, ἐπειδὴ κατέστησαν οἱ Τριάκονθ᾽, οἱ μὲν ἄλλοι τὴν
πόλιν ἔφευγον, ἐκεῖνος δ᾽ ἐξ ἁπάσης τῆς Ἑλλάδος ἐξέπεσεν;
c οὐ Λακεδαιμόνιοι καὶ Λύσανδρος ὁμοίως ἔργον ἐποιήσαντ᾽
ἐκεῖνον [7] ἀποκτεῖναι καὶ τὴν ὑμετέραν καταλῦσαι δύναμιν,
οὐδεμίαν ἡγούμενοι πίστιν ἕξειν παρὰ τῆς πόλεως, εἰ τὰ 356
τείχη καταβάλοιεν, εἰ μὴ καὶ τὸν ἀναστῆσαι δυνάμενον
ἀπολέσαιεν; ὥστ᾽, οὐ μόνον ἐξ ὧν ὑμᾶς εὖ πεποίηκεν,
ἀλλὰ καὶ ἐξ ὧν δι᾽ ὑμᾶς κακῶς πέπονθε, ῥᾴδιον γνῶναι
τὴν εὔνοιαν τὴν ἐκείνου. φαίνεται γὰρ τῷ δήμῳ βοηθῶν,
τῆς αὐτῆς πολιτείας ὑμῖν ἐπιθυμῶν, ὑπὸ τῶν αὐτῶν κακῶς
πάσχων, ἅμα τῇ πόλει δυστυχῶν, τοὺς αὐτοὺς ἐχθροὺς καὶ
d φίλους ὑμῖν νομίζων, ἐκ παντὸς τρόπου κινδυνεύων τὰ μὲν
ὑφ᾽ ὑμῶν, τὰ δὲ μεθ᾽ ὑμῶν, τὰ δὲ δι᾽ ὑμᾶς, τὰ δ᾽ ὑπὲρ
ὑμῶν, ἀνόμοιος πολίτης Χαρικλεῖ τῷ τούτου κηδεστῇ [8] γε-
γενημένος, ὃς τοῖς μὲν πολεμίοις δουλεύειν ἐπεθύμει, τῶν

[1] ἐκεῖνον ἂν A. C. L. [2] ταύτην μόνος τῶν πολ. ἦν ἄξιος ἔχειν A. C. L.
[3] αὐτῷ καὶ A. L. αὐτῷ καὶ C. [4] ᾧ A. C. L. [5] τῶν κακῶν καὶ τῶν ἀγαθῶν A. C. L.
[6] ἢ ζηλωτότερος om. A. C. L. [7] κτεῖναι A. C. L. [8] γενόμενος A. C. L.

Πρᾶγμα] I. e. tyrannidem. LANG.

Τῶν ἀγαθῶν] Sub. ταύτης, np. τῆς πόλεως. AUGER.

Πίστιν ἕξειν παρὰ τῆς πόλεως] Se fiduciam in civitate haud posse ponere. LANG.

Χαρικλεῖ] E numero XXX tyrannorum hunc Chariclem fuisse suspicatur Coraes.

Κηδεστῇ] Πενθερῷ. COR.

δὲ πολιτῶν ἄρχειν ἠξίου, καὶ φεύγων μὲν ἡσυχίαν [1] εἶχε,
κατελθὼν δὲ κακῶς ἐποίει τὴν πόλιν. καίτοι πῶς ἂν γένοιτο
ἢ φίλος πονηρότερος ἢ ἐχθρὸς ἐλάττονος ἄξιος; εἶτα σὺ e
κηδεστὴς μὲν ὢν ἐκείνου, βεβουλευκὼς δ' ἐπὶ τῶν Τριά-
κοντα, τολμᾷς ἑτέροις μνησικακεῖν, καὶ οὐκ αἰσχύνῃ τὰς
συνθήκας παραβαίνων, δι' ἃς αὐτὸς οἰκεῖς τὴν πόλιν, οὐδ'
ἐνθυμῇ διότι, ὁπόταν δόξῃ τῶν παρεληλυθότων τιμωρίαν 356
ποιεῖσθαι, σοὶ καὶ [2] προτέρῳ καὶ μᾶλλον ἢ ἐμοὶ κινδυνεύειν
ὑπάρχει; οὐ γὰρ δήπου παρ' ἐμοῦ μὲν [3] ὑπὲρ ὧν ὁ πατὴρ
ἔπραξε δίκην λήψονται, σοὶ δὲ καὶ ὧν αὐτὸς ἡμάρτηκας
συγγνώμην ἕξουσιν. ἀλλὰ μὴν οὐδ' ὁμοίας ἐκείνῳ φανήσῃ
τὰς προφάσεις ἔχων· οὐ γὰρ ἐκπεσὼν ἐκ τῆς πατρίδος
ἀλλὰ συμπολιτευόμενος, οὐδ' ἀναγκασθεὶς ἀλλ' ἑκών, οὐδ'
ἀμυνόμενος ἀλλ' ὑπάρχων, ἠδίκεις αὐτούς, ὥστ' οὐδ' ἀπο-
λογίας σοι προσήκει τυχεῖν [4] παρ' αὐτῶν. b

ιζ'. Ἀλλὰ γὰρ περὶ μὲν τῶν [5] Τισίᾳ πεπολιτευμένων
ἴσως ποτ' ἐν τοῖς τούτου κινδύνοις ἐγγενήσεται [6] καὶ διὰ
μακροτέρων εἰπεῖν· ὑμᾶς δ' ἀξιῶ μὴ προέσθαι με τοῖς
ἐχθροῖς, μηδ' ἀνηκέστοις συμφοραῖς περιβαλεῖν. [7] ἱκανῶς
γὰρ καὶ νῦν πεπείραμαι κακῶν, ὃς εὐθὺς μὲν γενόμενος
ὀρφανὸς κατελείφθην, τοῦ μὲν πατρὸς φυγόντος, τῆς δὲ
μητρὸς τελευτησάσης, οὔπω δὲ τέτταρα ἔτη γεγονὼς διὰ c
τὴν τοῦ πατρὸς φυγὴν περὶ τοῦ σώματος εἰς κίνδυνον κατέ-
357 στην, ἔτι δὲ παῖς ὢν ὑπὸ τῶν Τριάκοντα ἐκ τῆς πόλεως
ἐξέπεσον. κατελθόντων δὲ τῶν ἐκ Πειραιῶς, καὶ τῶν ἄλ-
λων κομιζομένων τὰς οὐσίας, ἐγὼ μόνος τὴν γῆν, ἣν ἡμῖν
[8] ἀπέδωκεν ὁ δῆμος ἀντὶ τῶν δημευθέντων χρημάτων, διὰ
τὴν τῶν ἐχθρῶν δύναμιν ἀπεστερήθην. τοσαῦτα δὲ δεδυσ-
τυχηκὼς καὶ δὶς τὴν οὐσίαν ἀπολωλεκὼς [9] νυνὶ πέντε τα- d
λάντων φεύγω δίκην. καὶ τὸ μὲν ἔγκλημά ἐστι περὶ χρη-
μάτων, ἀγωνίζομαι δ' εἰ χρὴ μετεῖναί μοι τῆς πόλεως. τῶν

[1] ἦγε A. C. L. [2] πρότερον A. C. L. [3] ὑπὲρ om. A. C. L.
[4] περὶ A. C. L. [5] τότε A. C. L. [6] καὶ om. A. C. L. [7] ἱκανῶν A. C. L.
[8] ἀπέδωκεν ἡμῖν A. C. L. [9] νῦν A. C. L.

Κηδεστὴς] Γαμβρός. IDEM.

Τὰς συνθήκας] De oblivione injuriarum a Thrasybulo sancita hoc est intelligendum. WOLF.

Ἐν τοῖς τούτου κινδύνοις] Ἐν ταῖς κατὰ τούτου γραφαῖς, ὅταν, ἐμὲ νῦν διώκων, αὐτὸς ἀναγκασθῇ περὶ τῶν αὐτῷ ἡμαρτημένων ἀπολογεῖσθαι. COR.

Πέντε ταλάντων] Τῆς τιμῆς τοῦ ζεύγους, ὅπερ ἀφείλετο Τισίαν ὁ πατὴρ Ἀλκιβιάδης. IDEM.

Τῶν γὰρ αὐτῶν τιμημ.] Sensus est:

γὰρ αὐτῶν τιμημάτων [1] ἐπιγεγραμμένων οὐ περὶ τῶν αὐτῶν
ἅπασιν ὁ κίνδυνός ἐστιν, ἀλλὰ τοῖς μὲν χρήματα κεκτημέ-
νοις περὶ ζημίας, τοῖς δ' ἀπόρως ὥσπερ ἐγὼ διακειμένοις περὶ
e ἀτιμίας, ἣν ἐγὼ φυγῆς μείζω συμφορὰν νομίζω· πολὺ γὰρ
ἀθλιώτερον παρὰ τοῖς αὐτοῦ πολίταις ἠτιμωμένον οἰκεῖν ἢ
παρ' ἑτέροις μετοικεῖν. δέομαι [2] οὖν ὑμῶν βοηθῆσαί μοι, καὶ
μὴ περιιδεῖν [3] ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν ὑβρισθέντα μηδὲ τῆς πατρί-
δος [4] στερηθέντα μηδ' ἐπὶ τοιαύταις τύχαις περίβλεπτον
γενόμενον. δικαίως δ' ἂν ὑφ' ὑμῶν ἐξ αὐτῶν τῶν ἔργων
357 ἐλεηθείην, εἰ καὶ τῷ λόγῳ τυγχάνω μὴ [5] δυνάμενος ἐπὶ
τοῦθ' ὑμᾶς ἄγειν, εἴπερ χρὴ τούτους [6] ἐλεεῖν τοὺς ἀδίκως
μὲν κινδυνεύοντας, περὶ δὲ τῶν μεγίστων ἀγωνιζομένους,
ἀναξίως δ' αὐτῶν καὶ τῶν προγόνων πράττοντας, πλείστων
δὲ χρημάτων ἀπεστερημένους καὶ μεγίστῃ μεταβολῇ τοῦ
βίου κεχρημένους. πολλὰ δ' ἔχων ἐμαυτὸν [7] ὀδύρασθαι
μάλιστ' ἐπὶ τούτοις ἀγανακτῶ, πρῶτον μὲν εἰ τούτῳ δώσω
b δίκην παρ' οὗ λαβεῖν μοι προσήκει, δεύτερον δ' εἰ διὰ τὴν
τοῦ πατρὸς νίκην τὴν Ὀλυμπιάσιν ἀτιμωθήσομαι, δι' ἣν
τοὺς ἄλλους ὁρῶ δωρεὰν λαμβάνοντας, πρὸς δὲ τούτοις εἰ
Τισίας μὲν μηδὲν ἀγαθὸν ποιήσας [8] τὴν πόλιν καὶ ἐν δημο-
κρατίᾳ καὶ ἐν ὀλιγαρχίᾳ μέγα δυνήσεται, ἐγὼ δ' εἰ μηδε-
τέρους ἀδικήσας ὑπ' ἀμφοτέρων κακῶς πείσομαι· καὶ περὶ
c μὲν τῶν ἄλλων τἀναντία τοῖς Τριάκοντα [9] πράξετε, περὶ
δ' ἐμοῦ τὴν αὐτὴν ἐκείνοις [10] γνώμην ἕξετε, καὶ τότε μὲν μεθ'
ὑμῶν νῦν δ' ὑφ' ὑμῶν τῆς πόλεως στερήσομαι.

[1] ἀπογεγραμμένων A. L. [2] δ' οὖν A. L. [3] με ὑπὸ A. C. L.
[4] ἀποστερηθέντα A. C. L. [5] βουλόμενος ὑμᾶς ἐπὶ τοῦτ' A. C. L.
[6] ἐλεεῖσθαι A. C. L. [7] ὀδύρεσθαι A. C. L. [8] τῇ πόλει A. C. L.
[9] πράττετε A. C. L. [10] γνώμην ἐκείνοις A. C. L.

Equidem tantummodo ob quinque talenta in jus vocor, sed quum non habeam, unde pecuniam sumam, idem mihi est, ac si de exsilio, quo mulctantur ii qui solvere nesciunt, causam dicerem. LANG.

Τἀναντία τοῖς Τριάκοντα] Sententia est, sed tecta et modesta: Non ut judices agetis, sed ut tyranni, si me damnaveritis. WOLF.

ΙΖ.

ΙΣΟΚΡΑΤΟΥΣ

ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΟΣ.

Pag. ed. Cor. 358 — Pag. ed. H. Steph. 358

α'. Ο ΜΕΝ ἀγών μοι μέγας ἐστὶν, ὦ ἄνδρες δικασταί. οὐ γὰρ μόνον περὶ πολλῶν χρημάτων κινδυνεύω, ἀλλὰ καὶ περὶ

SUMMARIUM. (α'.) Magna res agitur [filius inquit Sopæi cujusdam, pecunias Pasioni mensario creditas sibique denegatas coram judicio repetens, cui hæc oratio ab Isocrate scripta est], judices, non tantum de pecuniis multis, sed quod pluris est, de existimatione mea, quæ in magno foret periculo, si aliena concupiscere viderer, (β'.) et periculosa simul, quum adversarium habeam mensarium, quocum et omnis res sine testibus agitur, et cui magna fides est, nec desunt amici. (γ'.) Rem ab initio narrabo. Pater Sopæus, Satyri in Ponto principis familiaris et amplæ regionis copiarumque præfectus, me et mercandi et visendæ urbis hujus causa cum duabus navibus frumento impletis huc misit, ubi Pasionis mensa usus sum. (δ'.) Aliquanto post patrem meum Satyrus in vincula conjicit, et pecunias a me reditumque in patriam postulat. (ε'.) Tantis igitur mihi circumvento malis Pasio, in quo in omnibus rebus magnam fiduciam ponebam, consilium dat, ut promitterem, me imperata Satyri facturum, traditis iis opibus, quæ in aperto essent, sed retentis, quæ apud ipsum depositæ essent, simulans etiam, plures tum ab ipso, tum ab aliis fenore accepisse. (ϛ'.) Hac re transacta, ubi, jussu Satyri, abire volui et depositas pecunias repetii, Pasionem fortunis meis insidias tetendisse animadverti. Ille enim optimam hanc occasionem sibi datam ratus, simulabat, se in præsentia non habere, quod redderet, et quum Philomelum et Menexenum ad ipsum misissem, pecunias meas repetituros, coram eis inficiatus est, se meum quidquam habere. Equidem hoc tempore quiescere optimum duxi. (ζ'.) Post hæc nuntiatur, patrem meum cum Satyro in gratiam rediisse. Quod ubi Pasio audivit, timens, ne jus meum aperte persequerer, Cittum puerum, qui de pecuniis quod actum esset conscius erat, occuluit, illumque a me et Menexeno corruptum sex talenta per fraudem ablata nobis dedisse nosque ipsos hunc puerum occultasse affirmans, non prius destitit, quam sex talentorum sponsores ei dedissem. (η'.) Quum ipse in Peloponnesum abiissem ad puerum investigandum, Menexenus eum hic Athenis deprehendit eumque in quæstionem postulat. Sed Pasio eundem in libertatem asseruit ac ne torqueretur prohibuit, ac coram polemarcho septem talenta pro eodem tanquam libero ipse spopondit. (θ'.) Deinde, ubi Pasio puerum quæstioni tradere paratum se dixeral, egoque quæsitores rogabam, ut flagellarent illum et torquerent, iste, ut verbis illum percontarentur, si quid vellent, jussit, nec de tradendo nobis puero quidquam audire voluit. (ι'.) Post hæc sibi nullum patere existimans effugium, si ad judices iret, me rogavit, ut in templo se convenirem. Postquam conveneramus, paupertate se adactum dicebat, ut iret inficias; sed brevi operam daturum, ut pecunias redderet, meque precabatur, ut sibi ignoscerem, ne rescisceretur, se ad hunc modum deliquisse. Triduo post congressi fidem dedimus, omnino tacitum iri, quæ acta essent, ac pollicitus est, se in Pontum navigaturum ibique aurum redditurum. Quæ ni fecisset, arbitrium certis conditionibus se ad Satyrum delaturum, ut sesquialteræ partis damnaretur. Hæc pacta conscripta Pyroni Pheræo in Pontum navigare solito, custodienda damus, ea conditione, ut, si inter nos convenisset, scriptum combureret, sin minus, ut Satyro traderet. (ια'.) Menexenus autem, iratus ob crimen sibi etiam a Pasione objectum, die illi dicta petiit, ut

τοῦ [1][μὴ] δοκεῖν ἀδίκως τῶν ἀλλοτρίων ἐπιθυμεῖν· ὃ ἐγὼ περὶ πλείστου ποιοῦμαι. οὐσία μὲν γὰρ ἱκανή μοι κατα-

[1] uncos om. A. C. L.

Cittus dederetur et Pasio puniretur. Ille igitur non de quæstione tantum, sed etiam de scripto sollicitus, ne id a Menexeno deprehenderetur, Satyronis pueros corrumpit, tabulasque Satyro reddendas, nisi iste mihi satisfecisset, adulterat. (ιβ'.) Hac re peracta ait, se neque in Pontum navigaturum, neque sibi mecum rei quidquam esse tabulasque coram testibus aperiri jubet. Scriptum in iis inventum est, eum mihi omnia quæ debuisset, persolvisse. (ιγ'.) Suspicor autem, Pasionem e corruptis tabulis omnem sibi defensionem petiturum, per quæ ipsa, si attendere me velitis, illius improbitatem declaraturum me esse spero. (ιδ'.) Primum autem illud cogitate, judices, qui nobis in mentem venire potuerit. Satyroni tabulas tradere conditionibus supra commemoratis, siquidem Pasio causa liberatus fuisset, re ad exitum perducta? Causa, quare iste promiserit, se aurum redditurum, in aperto est, sed quare ego illum crimine liberarim, nulla est. Æquius igitur est, mihi credi de tabulis, quam isti. (ιε'.) Argumentum autem evidentissimum, Pasionem in pactione non absolutum, sed aurum se velle reddere pollicitum esse, illud est, quod, quum Menexenus ei diem dixisset, misso Agyrrhio petiit, ut aut Menexenum placarem, aut pactionem secum initam abrogarem. Num vero postulaturus fuisset, ut adulterata hæc pactio aboleretur, qua nos, si mentiremur, convicturus erat? Eum vero pactionem abolere voluisse, testis est Agyrrhius. (ιϛ'.) Neque vero mirandum est, eum tabulas adulterasse; nam Pasionis quidam familiares, his multo graviora commiserunt. (ιζ'.) Exemplo sit Pythodori factum. (ιη'.) Jam autem Pasio quibusdam persuadere conatus est, mihi prorsus nullas pecunias hic fuisse, quod a Stratocle trecentas stateres sim mutuatus, de quibus audire operæ pretium est. (ιθ'.) Hæc ipsa, quæ cum Stratocle egi, firmissimæ sunt probationes, mihi apud Pasionem aurum fuisse. Nam quum Stratoclem in Pontum navigaturum, e qua ego plurimas pecunias exportare volebam, precarer, ut suum aurum mihi relinqueret meumque a patre meo reciperet in Ponto, Pasio, nisi sic esset, ut dicerem, et sortem et usuras redditurum se Stratocli promisit. (κ'.) Fortassis autem inde demonstrabit testesque rei producet, se mihi nihil debere, 1. quod coram Satyri procuratoribus negaverim, me nihil habere, præter ea, quæ ipsis tradidissem; 2. quod confessus sim, trecentas me drachmas debere; 3. quod Hippolaidam, hospitem et familiarem meum, a se mutuum sumere permiserim. (κα'.) Hæc me fecisse confiteor, sed, ut facile conjicere potestis, eo consilio, ut nihil mihi esse eo facilius iis persuaderem. Testes contra producam, satis locupletes, aliaque testimonia proferam, me magnas opes hic possedisse. (κβ'.) Quin ipsum Pasionem producam, non verbis, sed facto mihi testificantem. Nam occasione quadam Archestratum, mensæ suæ præfectum, mihi exhibuit septem talentum sponsorem, quod facere sibi cavisset, si me nihil hic habere scivisset. Trecentas igitur istas drachmas me sibi debere tantum simulavit, et sponsor factus est, quum aurum meum apud se depositum haberet. (κγ'.) Si autem optime percipere volueritis controversiam omnem, reputetis, quæso, utrum verisimilius sit, me tantis afflictum calamitatibus, quibus tunc eram, Pasionem injuste accusasse, an hunc, tum nostris calamitatibus, tum magna pecunia impulsum, fraudare nos voluisse? Quid me impellere potuisset, ut postularem a Pasione, quæ iste mihi non debuisset, et sperarem, ea præter omnem exspectationem accipere? (κδ'.) At vero Pasioni talia apprime conveniunt; qui tum, quum persequi injuriam non poteram, criminatur, me injuste litem inferre conatum esse, postquam vero et ego purgatus essem crimine apud Satyrum et istum omnes damnatum iri crederent, tum ait se a me omnibus liberatum esse petitionibus. (κε'.) Sed ejusmodi sibi contraria multa fecisse Pasionem et illius mendacium de puero nunc servo, nunc libero, et furtum nobis afflictum satis ostendunt. Qui in rebus tam manifestis mentitur, ei in iis, quæ quis solus cum solo agit, nulla fides habenda est. (κϛ'.) Postremo, ad Satyrum se navigaturum pollicitus, etiam in eo me decepit. Misit enim mecum Cittum, cujus tamen præsentia ad jus dicendum nequaquam sufficiebat. (κζ'.) Illud autem maximum testimonium esse arbitror, Pasionem pecuniis me fraudare, quod puerum depositi conscium in quæstionem tradere noluit. Quum enim sciret, tormentum esse argumentum validissimum de negotiis, quibus testes non adhibemus, vos conjectura uti, quam rem certo cognoscere maluit. Quanquam

λειφθήσεται καὶ τούτων στερηθέντι· εἰ δὲ δόξω μηδὲν [1]προσῆκον τοσαῦτα χρήματα [2]ἐγκαλέσαι, διαβληθείην ἂν τὸν ἅπαντα [3]βίον. b

β'. Ἔστι δ', ὦ ἄνδρες δικασταὶ, πάντων χαλεπώτατον τοιούτων ἀντιδίκων τυχεῖν. τὰ μὲν γὰρ συμβόλαια [4]τὰ πρὸς τοὺς ἐπὶ ταῖς τραπέζαις ἄνευ μαρτύρων γίγνεται· τοῖς ἀδικουμένοις δὲ πρὸς [5]τοιούτους ἀνάγκη κινδυνεύειν, οἳ καὶ φίλους πολλοὺς κέκτηνται καὶ χρήματα πολλὰ διαχειρίζουσι καὶ πιστοὶ διὰ τὴν τέχνην δοκοῦσιν εἶναι. ὅμως δὲ καὶ τούτων ὑπαρχόντων ἡγοῦμαι φανερὸν πᾶσι c ποιήσειν, ὅτι ἀποστεροῦμαι [6]τῶν χρημάτων ὑπὸ Πασίωνος.

γ'. Ἐξ ἀρχῆς οὖν ὑμῖν [7][ὡς ἂν δύνωμαι] διηγήσομαι τὰ πεπραγμένα. ἐμοὶ γὰρ, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, πατὴρ μέν ἐστι Σωπαῖος, ὃν οἱ πλέοντες εἰς τὸν Πόντον ἅπαντες ἴσασιν οὕτως οἰκείως πρὸς Σάτυρον διακείμενον, ὥστε πολλῆς μὲν 359 χώρας ἄρχειν, ἁπάσης δὲ τῆς δυνάμεως ἐπιμελεῖσθαι τῆς ἐκείνου. πυνθανόμενος δὲ καὶ περὶ τῆσδε τῆς πόλεως καὶ

[1] προσηκόντως A. L. [2] ἐγκαλεῖσθαι A. L. [3] χρόνον A. C. L.
[4] τὰ om. A. C. L. [5] τοὺς τοιούτους A. C. L. [6] τοσούτων A. C. L.
[7] uncos om. A. C. L.

autem hoc sibi obesse nullo modo poterat, tamen delictorum suorum sibi conscius recusavit. (κη'.) Itaque vos rogo, ut Pasionem condemnetis, neque me ita improbum putetis, ut, multas quum habeam opes, Pasionem calumniaturus huc advenerim; (κθ'.) nec Satyri et patris qui omni tempore vos maximi fecerunt idque pluribus factis declararunt, literas parvi faciatis, sed quæ justa sunt decernatis, neque Pasionis orationem mea veriorem arbitremini. Lang. Hæc oratio scripta fuit Isocrate annis provectissimo; quippe tunc regnabat Satyrus, Heracleæ tyrannus. Qui quidem successit Clearcho fratri occiso ante Christum anno 353. Ex iis autem factis quæ in oratione referuntur patet hanc scriptam fuisse aliquot annis postquam regnare incipit Satyrus: collocari igitur debet hujus orationis scriptio circa annum 350. ante Christum, et Isocratis ætatis 86. Cæterum, ex historia cognoscitur Clearchum, postquam multa cum sævitia per annos 12. regnaverit, occisum fuisse; Satyrum autem ipsius fratrem per 7. annos summam potentiam exercuisse, quum papilli essent fratris filii Timotheus et Dionysius. Tria tamen de Satyro mihi negotium facessunt. 1°. Non facile mihi persuadeo Isocratem scripsisse orationem forensem ætatis suæ anno 86. quum ipse affirmet in oratione de permutatione ante hoc tempus scripta, se nunquam versatum fuisse circa res forenses. 2°. Historia refert Satyrum noluisse uxori liberos procreare, ne fratris filiis summæ potentiæ æmulos procrearet; oratio autem commemorat filio suo filiam Sopæi ducendam curavisse. 3°. In eadem oratione legitur Lacedæmoniis mari imperavisse, quum Sopæus causam diceret: porro regnavit Satyrus multis annis post cladem Lacedæmoniorum ad Leuctra, quæ clades ipsorum opes penitus afflixit. Ex his omnibus conjicio fuisse olim per Isocratis adolescentiam Satyrum quendam alium, urbis cujusdam Ponticæ principem, de quo silet historia. Auger.

Χαλεπώτατον] Δυσχερέστατον, ἐπικινδυνώτατον, ἀηδέστατον. Wolf.

Πρὸς τοὺς ἐπὶ ταῖς τραπέζαις] Πρὸς τοὺς τραπεζίτας. Idem.

Τοῖς ἀδικουμένοις] Scil. ὑπ' αὐτῶν. Lang.

Ἁπάσης δὲ τῆς δυνάμεως] totius exercitus. Sopæus igitur summus imperator Satyri fuit. Lang.

περὶ τῆς [1]ἄλλης Ἑλλάδος ἐπεθύμησ' ἀποδημῆσαι. γεμίσας [2]οὖν ὁ πατήρ μου δύο ναῦς σίτου καὶ χρήματα δοὺς ἐξέπεμψεν ἅμα κατ' ἐμπορίαν καὶ κατὰ θεωρίαν. συστήσαντος δέ μοι Πυθοδώρου τοῦ Φοίνικος Πασίωνα, ἐχρώμην τῇ τούτου τραπέζῃ.

b δ'. Χρόνῳ δ' ὕστερον διαβολῆς πρὸς Σάτυρον γενομένης, 359 ὡς ὁ πατὴρ [3]οὑμὸς ἐπιβουλεύοι τῇ ἀρχῇ κἀγὼ τοῖς φυγάσι συγγιγνοίμην, τὸν μὲν πατέρα μου συλλαμβάνει, ἐπιστέλλει δὲ τοῖς ἐνθάδ' ἐπιδημοῦσιν ἐκ τοῦ Πόντου τά τε χρήματα παρ' ἐμοῦ παραλαβεῖν καὶ αὐτὸν εἰσπλεῖν κελεύειν· [4]ἐὰν δὲ τούτων μηδὲν ποιῶ, παρ' ὑμῶν ἐξαιτεῖν.

ε'. Ἐν τοσούτοις δὲ κακοῖς ὢν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, λέγω πρὸς Πασίωνα τὰς ἐμαυτοῦ συμφοράς· οὕτω γὰρ οἰκείως c [5]πρὸς αὐτὸν διεκείμην, ὥστε μὴ μόνον περὶ χρημάτων ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν ἄλλων τούτῳ μάλιστα πιστεύειν. [6][ἡγούμην δ', εἰ μὲν προείμην ἅπαντα τὰ χρήματα, κινδυνεύσειν, εἴ τι πάθοι ἐκεῖνος, στερηθεὶς καὶ τῶν ἐνθάδε καὶ τῶν ἐκεῖ, πάντων ἐνδεὴς γενήσεσθαι· εἰ δ' ὁμολογῶν εἶναι ἐπιστείλαντος Σατύρου μὴ παραδοίην, εἰς τὰς μεγίστας διαβολὰς ἐμαυτὸν καὶ τὸν πατέρα καταστήσειν πρὸς Σάτυρον.] d βουλευομένοις οὖν ἡμῖν ἐδόκει [7]βέλτιστον εἶναι [6][προσομολογεῖν πάντα ποιεῖν, ὅσα Σάτυρος προσέταττε, καὶ] τὰ μὲν φανερὰ τῶν χρημάτων παραδοῦναι, περὶ δὲ τῶν παρὰ τούτῳ κειμένων μὴ μόνον ἔξαρνον εἶναι, ἀλλὰ καὶ ὀφείλοντά με καὶ τούτῳ καὶ ἑτέροις ἐπὶ τόκῳ [8]φαίνεσθαι, καὶ πάντα ποιεῖν ἐξ ὧν ἐκεῖνοι μάλιστ' [9]ἤμελλον πεισθήσεσθαι μὴ εἶναί μοι χρήματα.

ϛ'. Τότε μὲν οὖν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, ἐνόμιζόν μοι Πα- e σίωνα δι' εὔνοιαν ἅπαντα ταῦτα συμβουλεύειν· ἐπειδὴ δὲ πρὸς τοὺς παρὰ Σατύρου διεπραξάμην, ἔγνων αὐτὸν ἐπιβουλεύοντα τοῖς ἐμοῖς. βουλομένου γὰρ ἐμοῦ κομίσασθαι

[1] ὅλης A. C. L. [2] δ' A. C. L. [3] ὁ ἐμὸς A. C. L. [4] ἂν A. C. L.
[5] πρὸς αὐτὸν οἰκείως A. C. L. [6] uncos om. A. C. L. [7] βέλτιον A. L.
[8] φαίνεσθαι post με ponunt A. C. L. [9] ἔμελλον A. C. L.

Συστήσαντος] quum commendaret. Idem.

Αὐτὸν εἰσπλεῖν κελεύειν] Ἐμὲ κελεύειν εἰσπλεῖν εἰς τὸν Πόντον. Cor.

Ἐξαιτεῖν] Sub. ἐμέ. Lang.

Εἴ τι πάθοι ἐκεῖνος] Εἰ ὁ πατήρ μου ὑπὸ Σατύρου ἀποθάνοι. Cor.

Ὁμολογῶν εἶναι] Scil. μοι χρήματα. Wolf.

Ἐκεῖνοι] I. e. Pontici negotiatores. Lang.

τάμαυτοῦ καὶ πλεῖν εἰς Βυζάντιον, ἡγησάμενος οὗτος κάλ-
λιστον [1] αὐτῷ καιρὸν παραπεπτωκέναι — [2] τὰ μὲν γὰρ 360
χρήματα πολλὰ εἶναι τὰ παρ' αὐτῷ κείμενα καὶ ἄξι'
ἀναισχυντίας, ἐμὲ δὲ πολλῶν ἀκουόντων ἔξαρνον γεγενῆ-
σθαι μηδὲν κεκτῆσθαι, πᾶσί [3] δ' εἶναι φανερὸν ἀπαιτού-
μενον καὶ ἑτέροις [4] προσομολογοῦντα ὀφείλειν —, καὶ πρὸς
τούτοις, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, νομίζων, εἰ μὲν αὐτοῦ μένειν
ἐπιχειροίην, ἐκδοθήσεσθαί μ' ὑπὸ τῆς πόλεως Σατύρῳ, εἰ
δ' ἄλλοσέ ποι τραποίμην, οὐδὲν μελήσειν [5] αὐτῷ τῶν ἐμῶν b
360 λόγων, εἰ δ' [6] εἰσπλευσοίμην, ἀποθανεῖσθαί με μετὰ τοῦ
πατρὸς, — ταῦτα λογιζόμενος διενοεῖτ' [7] ἀποστερεῖν με
τῶν χρημάτων. καὶ πρὸς μὲν ἐμὲ προσεποιεῖτ' [8] ἀπορεῖν ἐν
τῷ παρόντι [9] καὶ οὐκ ἂν ἔχειν ἀποδοῦναι· ἐπειδὴ δὲ βου-
λόμενος εἰδέναι σαφῶς τὸ πρᾶγμα προσπέμπω Φιλόμηλον
αὐτῷ καὶ Μενέξενον, [10] ἔξαρνος γίγνεται πρὸς αὐτοὺς μηδὲν
ἔχειν τῶν ἐμῶν. πανταχόθεν δέ μοι τοσούτων κακῶν [11] συμ- c
πεπτωκότων τίν' οἴεσθέ με γνώμην ἔχειν; [12] ᾧ ὑπῆρχε σι-
γῶντι μὲν ὑπὸ τούτου [13] ἀπεστερῆσθαι τῶν χρημάτων, λέ-
γοντι δὲ [14] ταῦτα μηδὲν μᾶλλον κομίσασθαι, πρὸς Σάτυρον
δ' εἰς τὴν μεγίστην διαβολὴν καὶ ἐμαυτὸν καὶ τὸν πατέρα
[15] καταστῆσαι. κράτιστον οὖν ἡγησάμην [16] εἶναι ἡσυχίαν
ἄγειν.

ζ'. Μετὰ δὲ ταῦτ', ὦ ἄνδρες δικασταὶ, [17] ἀφικνοῦνται
ἀπαγγέλλοντες ὅτι ὁ πατὴρ ἀφεῖται, καὶ Σατύρῳ οὕτως
ἁπάντων μεταμέλει τῶν πεπραγμένων, ὥςτε πίστεις τὰς d
μεγίστας [18] αὐτῷ δεδωκὼς εἴη, καὶ τὴν ἀρχὴν ἔτι μείζω
πεποιηκὼς ἧς εἶχε πρότερον, καὶ τὴν ἀδελφὴν τὴν ἐμὴν
εἰληφὼς [19] γυναῖκα τῷ αὐτοῦ [20] υἱεῖ. πυθόμενος δὲ ταῦτα

[1] αὐτῷ κάλλιστον A. C. L. [2] καὶ τὰ μὲν χρήμ. C. L. [3] τ' C.
[4] ὁμολογοῦντα A. C. L. [5] αὐτῷ μελήσειν A. C. L. [6] εἰσπλευσαίμην A. L.
[7] ἀποστερεῖν τὰ χρήματα A. C. L. [8] ἀπορεῖν om. A. C. L. [9] καὶ om. A. C. L.
[10] ἀπαιτήσοντας, ἔξαρνος A. C. L. [11] προσπεπτωκότων A. C. L.
[12] ᾧ γ' A. [13] ἀποστερεῖσθαι τὰ χρήματα A. C. L. [14] ταῦτα om. A. C. L.
[15] καταστῆσαι post διαβολὴν ponunt A. C. L. [16] εἶναι om. A. C. L.
[17] ἀφικνοῦνταί μοι A. C. L. [18] αὐτῷ τὰς μεγίστας A. C. L.
[19] γυναῖκα om. A. C. L. [20] υἱῷ A. C. L.

Ἀναισχυντίας] Ψεύδους. Cor.

Ἀπαιτούμενον] *quum argentum a me repeteretur, me confessum esse quod etiam aliis deberem.* Wolf.

Ὦ ὑπῆρχε] *cui periculum erat.* Lang.

Ἀφεῖται] Scil. τῶν τε δεσμῶν καὶ τῶν ἐγκλημάτων. Wolf.

Πίστεις] Non tam ad promissa verborum quam ad testimonia rerum pertinere videtur, sc. ad amplificationem imperii et contractam affinitatem. Idem.

Πασίων, καὶ εἰδὼς ὅτι φανερῶς [1] ἤδη πράξω περὶ τῶν ἐμαυ-
τοῦ, ἀφανίζει Κίττον τὸν παῖδα, ὃς συνῄδει περὶ τῶν χρη-
μάτων. ἐπειδὴ δ' ἐγὼ προσελθὼν [2] ἐξῄτουν αὐτὸν, ἡγούμε-
νος ἔλεγχον [3] ἂν τοῦτον σαφέστατον γενέσθαι περὶ ὧν
c ἐνεκάλουν, λέγει λόγον πάντων δεινότατον, ὡς ἐγὼ καὶ
Μενέξενος διαφθείραντες καὶ πείσαντες [4] αὐτὸν ἐπὶ τῇ
τραπέζῃ καθήμενον ἓξ τάλαντ' ἀργυρίου λάβοιμεν [5] παρ'
αὐτοῦ· ἵνα δὲ μηδεὶς ἔλεγχος μηδὲ βάσανος γένοιτο περὶ
αὐτῶν, ἔφασκεν ἡμᾶς ἀφανίσαντας τὸν παῖδ' ἀντεγκαλεῖν
361 [6] αὐτῷ, καὶ ἐξαιτεῖν τοῦτον ὃν αὐτοὶ ἠφανίσαμεν. καὶ
ταῦτα λέγων καὶ ἀγανακτῶν καὶ δακρύων εἷλκέ με πρὸς
τὸν πολέμαρχον, ἐγγυητὰς αἰτῶν, καὶ οὐ πρότερον ἀφῆκεν,
ἕως αὐτῷ κατέστησα ἓξ ταλάντων ἐγγυητάς. καί μοι κάλει
τούτων μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

η'. Τῶν μὲν μαρτύρων ἀκηκόατε, ὦ ἄνδρες δικασταί·
ἐγὼ δὲ τὰ μὲν ἀπολωλεκὼς ἤδη, περὶ δὲ τῶν αἰσχίστας 361
b αἰτίας ἔχων, αὐτὸς μὲν εἰς Πελοπόννησον ᾠχόμην ζητήσων,
Μενέξενος δ' εὑρίσκει τὸν παῖδα ἐνθάδε, καὶ ἐπιλαβόμενος
ἠξίου αὐτὸν βασανίζεσθαι καὶ περὶ τῆς παρακαταθήκης
καὶ περὶ ὧν οὗτος [7] ἡμᾶς ᾐτιάσατο. Πασίων δ' εἰς τοῦτο
τόλμης ἀφίκεθ', ὥςτ' ἀφῃρεῖτ' αὐτὸν ὡς ἐλεύθερον ὄντα,
καὶ οὐκ ᾐσχύνετ' οὐδ' ἐδεδοίκει, ὃν ἔφασκεν [8] ὑφ' ἡμῶν ἠνδρα-
ποδίσθαι καὶ παρ' οὗ τοσαῦτα χρήματα ἡμᾶς ἔχειν,
τοῦτον ἐξαιρούμενος εἰς ἐλευθερίαν καὶ κωλύων βασανίζε-
c σθαι. ὃ δὲ πάντων δεινότατον· διεγγυῶντος γὰρ Μενεξένου

[1] ἤδη om. A. L. [2] ἐζήτουν A. C. L. [3] σαφέστατον τοῦτον ἂν A. C. L.
[4] τὸν A. L. [5] παρ' αὐτοῦ λάβοιμεν A. C. L. [6] αὐτὸν A. L.
[7] ἡμᾶς αὐτὸς A. C. L. [8] ὑφ' ἡμῶν ἔφασκεν A. C. L.

Κίττον] Hunc eundem Cittum esse, qui apud Demosthenem c. Phorm. § γ'. memoratur, suspicatur Coraes.

Αὐτὸν ἐπὶ] F. leg. αὐτὸν τὸν ἐπὶ —. Auger.

Ἀντεγκαλεῖν αὐτῷ] Ἀντεγκαλεῖν ἐμὲ τῷ Πασίωνι. Cor.

Πολέμαρχον] Ἕνα τῶν ἐννέα ἀρχόντων, qui præter alia jus inquilinis et populis fundis dicebat. Wolf.

Αὐτῷ] Τῷ Πασίωνι. Cor.

Ζητήσων] Τὸν παῖδα τὸν ἀφανισθέντα. Idem.

Ἠνδραποδίσθαι] Ὡς ἀνδράποδον ἀπαχθῆναι ἢ ἐφαρπασθῆναι. Wolf.

Διεγγυῶντος] Διεγγυᾶν est ἐγγυητὰς καθιστάναι. Lang. Ὁ μὲν Μενέξενος, δεδιὼς μὴ Πασίων ἀφανίσῃ τὸν παῖδα, παρὰ τῷ πολεμάρχῳ διεγγυᾷ, τουτέστιν ἐγγυητὰς ζητεῖ τοῦ παρ' ἐκείνῳ ἢ παρ' ἑτέρῳ τινὶ μένειν τὸν παῖδα, καὶ οὕνεκ' εἰς φυλακὴν παραδίδωσιν αὐτὸν, μέχρις ἂν ὁ Πασίων διαλύσηται τὰς πρὸς τὸν Ποντικὸν νεανίσκον διαφοράς· ὁ δὲ Πασίων, δεδιὼς καὶ αὐτὸς μὴ παρ' ἄλλοις ὁ παῖς γένηται, διεγγυᾶται αὐτὸν ὡς ἐλεύθερον, τουτέστιν ἀναδέχεται τὴν ἐγγύησιν, καὶ παρ'

πρὸς τὸν πολέμαρχον τὸν παῖδα, Πασίων [1] αὐτὸν ἑπτὰ
ταλάντων [2] διηγγυήσατο. καί μοι τούτων ἀνάβητε μάρτυρες.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

θ΄. Τούτων τοίνυν [3] αὐτῷ πεπραγμένων, ὦ ἄνδρες δικα-
σταὶ, ἡγούμενος περὶ μὲν τῶν παρεληλυθότων φανερῶς
ἡμαρτηκέναι, οἰόμενος δ᾽ ἐκ τῶν λοιπῶν ἐπανορθώσεσθαι,
προσῆλθεν ἡμῖν φάσκων ἕτοιμος εἶναι παραδοῦναι βασανί- d
ζειν τὸν παῖδα. ἑλόμενοι δὲ βασανιστὰς ἀπηντήσαμεν εἰς
τὸ [4] Ἡφαιστεῖον. κἀγὼ μὲν ἠξίουν αὐτοὺς μαστιγοῦν τὸν
ἐκδοθέντα καὶ στρεβλοῦν, ἕως ἂν τἀληθῆ δόξειεν αὐτοῖς λέ-
γειν· [5] Πασίων δ᾽ οὑτοσὶ οὐ δημοκοίνους ἔφασκεν αὐτοὺς
[6] ἑλέσθαι, ἀλλ᾽ ἐκέλευε λόγῳ πυνθάνεσθαι παρὰ τοῦ
παιδὸς, εἴ τι βούλοιντο. διαφερομένων δ᾽ ἡμῶν, οἱ βασα-
νισταὶ αὐτοὶ μὲν οὐκ [7] ἔφασαν βασανιεῖν, ἔγνωσαν δὲ Πασί-
ωνα ἐμοὶ παραδοῦναι τὸν παῖδα. [8] οὗτος δ᾽ οὕτω σφόδρα e
ἔφυγε τὴν βάσανον, ὥστε περὶ μὲν τῆς παραδόσεως οὐκ
ἤθελεν αὐτοῖς πείθεσθαι, τὸ δ᾽ ἀργύριον ἕτοιμος ἦν [9] ἀποτί-
σειν, εἰ καταγνοῖεν αὐτοῦ. καί μοι κάλει τούτων μάρ- 362
τυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

ί. Ἐπειδὴ τοίνυν ἐκ τῶν συνόδων, ὦ ἄνδρες δικασταὶ,
πάντες αὐτοῦ κατεγίγνωσκον ἀδικεῖν καὶ δεινὰ ποιεῖν, ὅςτις
362 τὸν παῖδα, ὃν ἔφασκον ἐγὼ συνειδέναι περὶ τῶν χρημάτων,
πρῶτον μὲν αὐτὸς ἀφανίσας ὑφ᾽ ἡμῶν αὐτὸν ᾐτιᾶτο ἠφανί-
σθαι, [10] ἔπειτα δὲ συλληφθέντα ὡς ἐλεύθερον [11] ὄντα διεκώ-
λυσε βασανίζεσθαι, μετὰ δὲ ταῦθ᾽ ὡς δοῦλον ἐκδοὺς καὶ
βασανιστὰς ἑλόμενος λόγῳ μὲν [12] ἐκέλευσε βασανίζειν, ἔργῳ b
δ᾽ οὐκ εἴα, διὰ ταῦθ᾽ ἡγούμενος οὐδεμίαν αὐτῷ σωτηρίαν

[1] ὡς ἐλευθέρου ὄντος αὐτοῦ A. C. L. [2] διεγγυήσατο A. L. [3] οὕτω διαπεπραγμένων A. C. L. [4] Ἡφαιστήϊον. καὶ ἐγὼ A. C. L. [5] οὗτος δ᾽ οὐ A. C. L. [6] ἐλέσθαι αὐτοὺς A. C. L. [7] ἂν ἔφασαν βασανίσαι A. C. L. [8] οὕτω δ᾽ οὗτος A. C. L. [9] ἅπαν ἀποτίσειν A. C. L. [10] ἔπειτα ληφθέντα A. C. L. [11] ὄντα om. A. C. L. [12] ἐκέλευε A. C. L.

ἑαυτῷ κατέχειν τέως τὸν παῖδα βούλεται, ἔπειτα παρασχόμενος, ἢ γοῦν ἐκτίσειν ὑποσχόμενος, τῆς ἐγγυήσεως τάλαντα, εἰ μὴ παρεδίδου τοῖς ἐξαιτοῦσιν εἰς βάσανον, ἢ εἰ μὴ ἐλεύθερον ἀπεδείκνυεν ὄντα, καὶ διὰ τοῦτο οὐκ ὀφείλοντα βασανισθῆναι. Cor.

Οἰόμενος — ἐπανορθ.] *putans ea delicta deinceps correcturum.* Lang.

Δημοκοίνους] Δημοσίους βασανιστάς. Harpocrat.

Ἐκ τῶν συνόδων] Pro μετὰ τὰς συνόδους, *post hos congressus, postquam hoc inter nos*

εἶναι, ἐάν περ εἰς ὑμᾶς εἰσέλθῃ, προσπέμπων ἐδεῖτό μου εἰς
ἱερὸν [1] ἐλθόνθ᾽ αὐτῷ συγγενέσθαι. καὶ ἐπειδὴ ἤλθομεν εἰς
ἀκρόπολιν, ἐγκαλυψάμενος ἔκλαιε, καὶ ἔλεγεν ὡς ἠναγκά-
σθη μὲν δι᾽ ἀπορίαν ἔξαρνος γενέσθαι, ὀλίγου δὲ χρόνου
πειράσοιτο τὰ χρήματ᾽ ἀποδοῦναι· ἐδεῖτο δέ μου συγγνώμην
c ἔχειν αὐτῷ καὶ συγκρύψαι τὴν συμφορὰν, ἵνα μὴ παρακα-
ταθήκας δεχόμενος φανερὸς γένηται [2] τοιαῦτ᾽ ἐξημαρτηκώς.
ἡγούμενος δ᾽ αὐτῷ μεταμέλειν τῶν πεπραγμένων συνεχώ-
ρουν, καὶ ἐκέλευον αὐτὸν ἐξευρεῖν ὅντινα ἂν βούληται τρόπον,
ὅπως τούτῳ τε καλῶς ἕξει, κἀγὼ [3] τἀμαυτοῦ κομιοῦμαι.
τρίτῃ δ᾽ ἡμέρᾳ συνελθόντες πίστιν τ᾽ ἔδομεν [4] ἀλλήλοις ἦ μὴν
σιωπήσεσθαι τὰ πραχθέντα, ἣν [5] οὗτος ἔλυσεν, ὡς ὑμεῖς
αὐτοὶ προϊόντος τοῦ λόγου γνώσεσθε, καὶ ὡμολόγησεν εἰς
d τὸν [6] Πόντον μοι συμπλευσεῖσθαι κἀκεῖ τὸ χρυσίον ἀπο-
δώσειν, ἵν᾽ ὡς ποῤῥωτάτω ἀπὸ τῆςδε τῆς πόλεως διαλύσειε
[7] τὸ συμβόλαιον, καὶ τῶν μὲν ἐνθάδε μηδεὶς εἰδείη τὸν τρό-
πον τῆς ἀπαλλαγῆς, ἐκπλεύσαντι δὲ αὐτῷ ἐξείη λέγειν ὅ
τι [8] αὐτὸς βούλοιτο· εἰ δὲ μὴ [9] ταῦτα ποιήσειε, δίαιταν ἐπὶ
ῥητοῖς [10] ἐπέτρεπε Σατύρῳ, ἐφ᾽ ᾧ τε καταγιγνώσκειν ἡμιόλι᾽
αὐτοῦ τὰ χρήματα. ταῦτα δὲ συγγράψαντες καὶ [11] ἀναγα-
e γόντες εἰς ἀκρόπολιν [12] Πύρωνα Φεραῖον ἄνδρα, εἰθισμένον
εἰσπλεῖν εἰς τὸν Πόντον, δίδομεν αὐτῷ φυλάττειν τὰς συν-
θήκας, [13] προστάξαντες αὐτῷ, ἐὰν μὲν διαλλαγῶμεν πρὸς
ἡμᾶς αὐτοὺς, κατακαῦσαι τὸ γραμματεῖον, εἰ δὲ μὴ,
Σατύρῳ ἀποδοῦναι.

ιά. Τὰ μὲν οὖν ἡμέτερα, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, οὕτω διε-
πέπρακτο· Μενέξενος δ᾽ ὀργιζόμενος ὑπὲρ τῆς αἰτίας ἧς κἀ-
363 κεῖνον Πασίων ᾐτιάσατο, λαχὼν δίκην [14] ἐξῄτει τὸν Κίττον,
ἀξιῶν τὴν αὐτὴν Πασίωνι ψευδομένῳ γίγνεσθαι ζημίαν, 363

[1] ἐλθόντα αὐτῷ A. C. L. [2] τοιάδ᾽ A. C. L. [3] τὰ ἐμαυτοῦ A. C. L. [4] ἡμῖν αὐτοῖς ἦ A. C. L. [5] αὐτὸς A. C. L. [6] Πόντον εἰσπλεύσεσθαι κἀκεῖ ἀποδώσειν μοι τὸ χρυσίον A. C. L. [7] τὰ συμβόλαια A. C. L. [8] αὐτὸς om. A. C. L. [9] ταῦτα μὴ A. C. L. [10] ἐπιτρέψειν A. C. L. [11] συναγαγόντες A. L. [12] Σατύρωνα A. L. παρὰ Σατύρωνα C. [13] συντάξαντες A. C. L. [14] ἐξῃτεῖτο A. C. L.

acta fuerant. Wolf.

Εἰς ἱερὸν] Scil. τῆς Ἀθηνᾶς. Mox enim arcis mentionem facit. Idem.

Καλῶς ἕξει] Np. τὰ πράγματα, i. e. quomodo ipse fidem servaret. Lang.

Ἐπὶ ῥητοῖς] *ea conditione.* Idem.

Ἐφ᾽ ᾧ τε — χρήματα] ut (Satyrus) *ipsum totius summæ cum dimidia insuper*

ἧσπερ ἂν αὐτὸς [1]ἐτύγχανεν, εἴ τι τούτων ἐφαίνετο ποιήσας.
καὶ οὗτος, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, ἐδεῖτό μου ἀπαλλάττειν
Μενέξενον, λέγων ὅτι οὐδὲν αὐτῷ πλέον ἔσται, εἰ τὰ μὲν
χρήματα ἐκ τῶν συγγεγραμμένων εἰς τὸν Πόντον εἰσπλεύσας
ἀποδώσει, αὐτὸς δ' ὁμοίως ἐνθάδε καταγέλαστος ἔσοιτο· ὁ
γὰρ παῖς, ἐὰν βασανίζηται, περὶ πάντων τἀληθῆ κατερεῖ.
ἐγὼ δ' ἠξίουν πρὸς [2]μὲν Μενέξενον πράττειν ὅ τι βούλοιτο, b
πρὸς δὲ ἐμὲ ποιεῖν αὐτὸν τὰ συγκείμενα. ἐν ἐκείνῳ μὲν οὖν
τῷ χρόνῳ ταπεινὸς ἦν, οὐκ ἔχων ὅ τι χρήσαιτο τοῖς αὑτοῦ
κακοῖς. καὶ γὰρ οὐ μόνον περὶ τῆς βασάνου καὶ τῆς [3]δίκης
ἐκείνης ἐδεδοίκει τῆς εἰληγμένης, ἀλλὰ καὶ περὶ τοῦ γραμ-
ματείου, ὅπως μὴ ὑπὸ τοῦ Μενεξένου [4]συλληφθήσοιτο.

ιβ'. Ἀπορῶν δὲ, καὶ οὐδεμίαν ἄλλην εὑρίσκων ἀπαλ-
λαγὴν, πείσας [5]τοὺς παῖδας διαφθείρει τὸ γραμματεῖον, c
ὃ ἔδει Σάτυρον λαβεῖν, εἰ μή μ' ἀπαλλάξειεν οὗτος. καὶ
οὐκ ἔφθη διαπραξάμενος ταῦτα, καὶ θρασύτατος [6]ἁπάντων
ἀνθρώπων ἐγεγένητο, καὶ οὔτ' εἰς τὸν Πόντον ἔφη μοι
[7]συμπλευσεῖσθαι οὔτ' εἶναι πρὸς ἔμ' [8]αὐτῷ συμβόλαιον
οὐδὲν, ἀνοίγειν τ' ἐκέλευε τὸ γραμματεῖον ἐναντίον μαρτύ-
ρων. τί ἂν [9]ὑμῖν τὰ πολλὰ λέγοιμι, ὦ ἄνδρες δικασταί;
εὑρέθη γὰρ ἐν τῷ γραμματείῳ γεγραμμένον, ἀφειμένος
ἁπάντων τῶν [10]ἐγκλημάτων ὑπ' ἐμοῦ. d

ιγ'. Τὰ μὲν οὖν γεγενημένα, ὡς ἀκριβέστατα οἷός τ' ἦν,
ἅπανθ' ὑμῖν εἴρηκα. ἡγοῦμαι δὲ Πασίωνα, ὦ ἄνδρες δικα-
σταὶ, ἐκ τοῦ διεφθαρμένου γραμματείου τὴν ἀπολογίαν
ποιήσεσθαι καὶ τούτοις ἰσχυριεῖσθαι μάλιστα. ὑμεῖς οὖν
μοι τὸν νοῦν προσέχετε· οἶμαι γὰρ ἐξ αὐτῶν τούτων φανε-
ρὰν ὑμῖν ποιήσειν τὴν τούτου πονηρίαν.

ιδ'. Πρῶτον δ' ἐκ τούτου [11]σκοπεῖσθε. ὅτε γὰρ ἐδίδομεν e
τὴν συνθήκην τῷ ξένῳ, καθ' ἣν οὗτος μὲν ἀφεῖσθαί φησι
τῶν ἐγκλημάτων, ἐγὼ [12]δ' ὡς ἔδει με παρὰ τούτου κομί-

[1] ἔτυχεν A. C. L. [2] μὲν om. A. L. [3] δίκης τῆς εἰληγμένης ἐδεδοίκει A. C. L.
[4] συλληφθείη A. C. L. [5] τοῦ Σατύρωνος τοὺς A. C. L. [6] ἁπάντων om. A. C. L.
[7] συμπλεύσεσθαι A. C. L. [8] αὐτῷ πρὸς ἐμὲ A. C. L. [9] οὖν ὑμῖν A. C. L.
[10] συμβολαίων A. C. L. [11] σκοπεῖτε A. C. L.
[12] δὲ δεῖν με κομίσασθαι παρὰ τούτου A. C. L.

ejus parte damnaret. IDEM.

Ἐδεῖτό μου ἀπαλλάττειν M.] Ad verbum: *me rogabat ut a se dimitteret Menexenum*, i. e. ut se a Menexeno liberarem. AUGER.

Ἀφείμενος] I. e. ὅτι ἀφεῖται. WOLF.

σασθαι τὸ χρυσίον, ἐκελεύομεν τὸν ξένον, ἐὰν μὲν διαλλα-
γῶμεν πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς, κατακαῦσαι τὸ γραμματεῖον, εἰ 364
δὲ μὴ, Σατύρῳ ἀποδοῦναι· καὶ ταῦτα ῥηθῆναι ὑπ' ἀμφο-
τέρων ἡμῶν [1]ὁμολογεῖται. καίτοι τί [2]μαθόντες, ὦ ἄνδρες
364 δικασταὶ, προσετάττομεν ἀποδοῦναι Σατύρῳ [3]τὸ γραμ-
ματεῖον, ἐὰν μὴ διαλλαγῶμεν, εἴπερ ἀπηλλαγμένος ἤδη
Πασίων [4]ἦν τῶν ἐγκλημάτων καὶ τέλος εἶχεν [5]ἡμῖν τὸ
πρᾶγμα; ἀλλὰ δῆλον ὅτι ταύτας τὰς συνθήκας ἐποιησά-
μεθα ὡς ὑπολοίπων ὄντων [6]ἡμῖν ἔτι πραγμάτων, περὶ ὧν
ἔδει τοῦτον πρὸς ἐμὲ κατὰ τὸ γραμματεῖον [7]διαλύσασθαι.
ἔπειτ' ἐγὼ μὲν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, ἔχω [8]τὰς αἰτίας εἰπεῖν,
b δι' ἃς οὗτος ὡμολόγησεν ἀποδώσειν τὸ χρυσίον· [9]ἐπεὶ γὰρ
ἡμεῖς τε τῶν πρὸς Σάτυρον διαβολῶν ἀπηλλάγημεν καὶ
τὸν Κίττον οὐχ οἷός τ' [10]ἐγένετο ἀφανίσαι, τὸν συνειδότα
περὶ τῆς [11]καταθήκης, ἡγησάμενος, εἰ μὲν ἐκδοίη τὸν παῖδα
βασανίσαι, φανερὸς γενήσεσθαι πανουργῶν, εἰ δὲ μὴ ποιή-
σειε ταῦτα, ὀφλήσειν τὴν δίκην, [12]ἐβουλήθη πρὸς αὐτὸν ἐμὲ
τὴν ἀπαλλαγὴν ποιήσασθαι. τοῦτον δὲ κελεύσαθ' ὑμῖν
ἀποδεῖξαι, τί κερδαίνων ἢ τίνα κίνδυνον φοβηθεὶς [13]ἀφῆκ'
c αὑτὸν τῶν ἐγκλημάτων; ἐὰν δὲ μηδὲν ἔχῃ τούτων ὑμῖν
ἀποφαίνειν, πῶς [14]οὐκ ἂν δικαίως ἐμοὶ μᾶλλον ἢ τούτῳ περὶ
τοῦ γραμματείου πιστεύοιτε; καὶ μὲν δὴ, ὦ ἄνδρες δικα-
σταὶ, καὶ τόδε ῥᾴδιον πᾶσι γνῶναι, ὅτι ἐμοὶ μὲν [15]ὃς ἐνεκά-
λουν, εἰ τοὺς ἐλέγχους ἐφοβούμην, ἐξῆν καὶ μηδεμίαν συν-
θήκην ποιησαμένῳ χαίρειν ἐᾶν τὸ πρᾶγμα· τούτῳ δὲ διά
τε τὴν βάσανον καὶ τοὺς ἀγῶνας τοὺς ἐν ὑμῖν οὐχ οἷόν τε
d ἦν, ὁπότε βούλοιτ', ἀπηλλάχθαι τῶν κινδύνων, εἰ μὴ πεί-
σειεν ἐμὲ τὸν ἐγκαλοῦντα. ὥστ' οὐκ ἐμὲ περὶ τῆς ἀφέσεως,
ἀλλὰ τοῦτον περὶ τῆς ἀποδόσεως [16]τῶν χρημάτων ἔδει [17]τὰς
συνθήκας ποιεῖσθαι. ἔτι δὲ κἀκεῖν' ὑπερφυὲς, εἰ πρὶν μὲν

[1] ὡμολόγηται A. C. L. [2] παθόντες L. [3] τὸ γραμματεῖον om. A. C. L.
[4] ἦν Πασίων A. C. L. [5] ἡμῖν om. A. C. L. [6] ἡμῖν ἔτι πραγμ. ὄντων A. C. L.
[7] διαλύεσθαι A. C. L. [8] τὴν αἰτίαν εἰπεῖν, δι' ἣν A. C. L. [9] ἐπειδὴ A. C. L.
[10] ἦν A. C. L. [11] παρακαταθήκης A. L. [12] ἠβουλήθη C.
[13] ἀφῆκα τοῦτον A. C. L. [14] οὐ δικαίως ἂν A. C. L. [15] ὧν A. C. L.
[16] τῶν χρημάτων om. A. C. L. [17] τὴν συνθήκην ποιεῖσθαι. ἔπειτα καὶ τοῦθ' ὑπ. A. C. L.

Τί μαθόντες] *quo cognito*, i. e. quo animo, qua mente. AUGER.

Ὀφλήσειν τὴν δίκην] Καταδικασθήσεσθαι. WOLF.

Ὑπερφυὲς] Ἄτοπον. COR.

[1]συγγράψασθαι τὸ γραμματεῖον οὕτω σφόδρ᾽ ἠπίστησα
τοῖς πράγμασιν, ὥστε μὴ μόνον ἀφεῖναι Πασίωνα τῶν
ἐγκλημάτων ἀλλὰ καὶ συνθήκας περὶ αὐτῶν [2]ποιήσασθαι·
ἐπειδὴ δὲ τοιοῦτον ἔλεγχον κατ᾽ ἐμαυτοῦ συνεγραψάμην,
τηνικαῦτ᾽ ἐπεθύμησα εἰς ὑμᾶς εἰσελθεῖν. καίτοι τίς ἂν e
οὕτω περὶ τῶν αὑτοῦ πραγμάτων βουλεύσαιτο;

365 ιε΄. Ὃ δὲ πάντων μέγιστον τεκμήριον ὡς οὐκ ἀφειμένος
ἦν Πασίων ἐν ταῖς συνθήκαις, ἀλλ᾽ ὡμολογηκὼς ἀποδώ-
σειν τὸ χρυσίον· ὅτε γὰρ Μενέξενος ἔλαχεν αὐτῷ τὴν δίκην
οὔπω διεφθαρμένου τοῦ γραμματείου, προσπέμπων Ἀγύῤ- 365
ῥιον, [3]ὄντ᾽ ἀμφοτέροις ἡμῖν ἐπιτήδειον, ἠξίου [4]με ἢ Μενέξενον
ἀπαλλάττειν ἢ τὰς συνθήκας τὰς γεγενημένας πρὸς αὐτὸν
ἀναιρεῖν. καίτοι, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, οἴεσθ᾽ ἂν αὐτὸν ἐπιθυ-
μεῖν ἀναιρεθῆναι ταύτας τὰς συνθήκας, ἐξ ὧν ψευδομένους
ἡμᾶς ἔμελλεν [5]ἐξελέγξειν; οὔκουν ἐπειδή [6]γε μετεγράφησαν,
τούτους ἔλεγε τοὺς λόγους, ἀλλὰ περὶ ἁπάντων εἰς ἐκείνας
[7]κατέφευγε καὶ ἀνοίγειν ἐκέλευε τὸ γραμματεῖον. ὡς οὖν
τὸ πρῶτον ἀναιρεῖν ἐζήτει τὰς συνθήκας, αὐτὸν Ἀγύῤῥιον b
[8]μαρτυροῦντα παρέξομαι. καί μοι ἀνάβηθι.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

ις΄. Ὅτι μὲν τοίνυν τὰς συνθήκας ἐποιησάμεθ᾽ οὐχ ὡς
Πασίων [9]ἐπιχειρήσει λέγειν, ἀλλ᾽ ὡς ἐγὼ πρὸς ὑμᾶς εἴρηκα,
ἱκανῶς ἐπιδεδεῖχθαι νομίζω. οὐκ ἄξιον δὲ θαυμάζειν, ὦ
ἄνδρες δικασταὶ, εἰ τὸ γραμματεῖον διέφθειρεν, οὐ μόνον
διὰ τοῦτο ὅτι πολλὰ τοιαῦτ᾽ ἤδη γέγονεν, ἀλλ᾽ ὅτι καὶ c
τῶν χρωμένων τινὲς Πασίωνι πολὺ δεινότερα τούτων πε-
ποιήκασι.

ιζ΄. Πυθόδωρον γὰρ τὸν Σκηνίτην καλούμενον, ὃς ὑπὲρ
Πασίωνος ἅπαντα καὶ λέγει καὶ πράττει, τίς οὐκ οἶδεν
ὑμῶν πέρυσιν ἀνοίξαντα τὰς ὑδρίας καὶ τοὺς κριτὰς ἐξε-

[1] συγγράψαι A. C. L. [2] ποιήσασθαι περὶ αὐτῶν A. C. L. [3] ὄνθ᾽ ἡμῖν ἀμφοτέροις A. C. L. [4] με ἢ om. A. C. L. [5] ἐξελέγχειν A. C. L. [6] γε om. A. C. L. [7] κατέφυγε A. C. L. [8] μάρτυρα A. C. L. [9] ἐπεχείρησε A. C. L.

Μενέξενον ἀπαλλάττειν] *petebat, ut efficerem, ut Menexenus ab actione desisteret.* Lang.

Τῶν χρωμένων τινὲς Πασίωνι] Τῶν Πασίωνος φίλων τινές. Cor.

Σκηνίτην] *tabernarium.* Lang. Sed vid. Harpocrat. in voc.

Τὰς ὑδρίας] *urnas* simpliciter intelligo in quas judicum nomina conjiciebantur. Wolf. Ἔοικε μέντοι οὐχ ἁπλῶς ἐπὶ κριτῶν

λόντα τοὺς ὑπὸ τῆς βουλῆς εἰσβληθέντας; καίτοι ὅστις
μικρῶν [1]ἕνεκεν, καὶ περὶ τοῦ σώματος κινδυνεύων, ταύτας
ὑπανοίγειν ἐτόλμησεν, αἳ σεσημασμέναι μὲν ἦσαν ὑπὸ
d τῶν πρυτάνεων, [2]κατεσφραγισμέναι δ᾽ ὑπὸ τῶν χορηγῶν,
ἐφυλάττοντο δ᾽ ὑπὸ τῶν ταμιῶν, ἔκειντο δ᾽ ἐν ἀκροπόλει, τί
δεῖ θαυμάζειν, εἰ [3]γραμματείδιον παρ᾽ ἀνθρώπῳ ξένῳ [4]κεί-
μενον τοσαῦτα μέλλοντες χρήματα κερδαίνειν [5]μετέγρα-
ψαν, ἢ τοὺς παῖδας αὐτοῦ πείσαντες ἢ ἄλλῳ τρόπῳ ᾧ
[6]ἠδύναντο μηχανησάμενοι; περὶ μὲν οὖν τούτων οὐκ οἶδ᾽ ὅτι
δεῖ [7]πλείω λέγειν.

ιη΄. Ἤδη δέ τινας Πασίων ἐπεχείρησε πείθειν ὡς τὸ πα-
e ράπαν οὐδ᾽ ἦν ἐνθάδε [8]μοι χρήματα, λέγων ὡς παρὰ 366
Στρατοκλέους ἐδανεισάμην τριακοσίους στατῆρας. ἄξιον
οὖν καὶ περὶ τούτων ἀκοῦσαι, ἵν᾽ ἐπίστησθ᾽ οἵοις τεκμηρίοις
ἐπαρθεὶς ἀποστερεῖ με [9]τῶν χρημάτων.

ιθ΄. Ἐγὼ γὰρ, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, μέλλοντος Στρα-
τοκλέους εἰσπλεῖν εἰς τὸν Πόντον, βουλόμενος ἐκεῖθεν ὡς
πλεῖστ᾽ ἐκκομίσασθαι τῶν χρημάτων, ἐδεήθην Στρατο-
366 κλέους τὸ μὲν αὑτοῦ χρυσίον ἐμοὶ καταλιπεῖν, ἐν δὲ τῷ
Πόντῳ παρὰ τοῦ πατρὸς τοὐμοῦ κομίσασθαι, νομίζων με-
γάλα κερδαίνειν, εἰ κατὰ πλοῦν μὴ κινδυνεύοι τὰ χρήματα,
ἄλλως τε καὶ Λακεδαιμονίων [10]ἀρχόντων κατ᾽ ἐκεῖνον τὸν
χρόνον [11]τῆς θαλάττης. τούτῳ μὲν οὖν οὐδὲν ἡγοῦμαι τοῦτ᾽
εἶναι σημεῖον, ὡς οὐκ ἦν ἐνθάδε μοι [12]χρήματα· ἐμοὶ δὲ μέ-
γιστ᾽ [13]ἔσται τεκμήρια τὰ πρὸς Στρατοκλέα πραχθέντα,
ὡς ἦν μοι παρὰ τούτῳ χρυσίον. ἐρωτῶντος γὰρ Στρα-
b τοκλέους ὅστις αὐτῷ ἀποδώσει τὰ χρήματα, ἐὰν ὁ πατὴρ
ὁ ἐμὸς μὴ ποιήσῃ τὰ ἐπεσταλμένα, ἢ αὐτὸς ἐκπλεύσας
ἐνθάδ᾽ [14]ἐμὲ μὴ καταλάβῃ, Πασίωνα αὐτῷ συνέστησα,

[1] ἕνεκα A. C. L. [2] σεσημασμέναι A. C. L. [3] γραμματεῖον A. C. L. [4] κείμενον om. A. [5] μετέγραψαν post μηχανησάμενοι ponunt A. C. L. [6] ἐδύναντο A. C. L. [7] πλείω δεῖ A. C. L. [8] μοι ἐνθάδε A. C. L. [9] τὰ χρήματα A. C. L. [10] ὑπαρχόντων A. C. L. [11] κυρίων τῆς A. C. L. [12] τὰ χρήματα A. L. [13] ἔσεσθαι σημεῖα A. C. L. [14] ἐμὲ ἐνθάδε A. C. L.

ὧδε τετάχθαι τοὔνομα, ἀλλ᾽ εἰδικώτερον ἐπὶ τῶν Διονυσίοις κρινόντων τοὺς νικῶντας τῶν χορῶν καὶ τῶν ἀγωνιζομένων ποιητῶν. ἔστι δὲ τοῦτο πιστώσασθαι ἔκ τε τοῦ προσεχῶς ἐπαγομένου, Ὑπὸ τῶν χορηγῶν· καὶ ἐκ τῶν ἐν ἀρχῇ τοῦ Περὶ τραύμ. ἐκ προν. λόγου τοῦ Λυσίου· Ἐβουλόμην δ᾽ ἂν μὴ ἀπολαχεῖν αὐτὸν κριτὴν Διονυσίοις—ἐπεὶ σαφῶς ἔγνωτ᾽ ἂν, ὅτι ἡμεῖς ἦμεν αὐτὸν οἱ κριτὴν ἐμβαλόντες. Cor.

Στατῆρας] Varii stateres fuerunt, sed quia sequitur τοσούτων χρημάτων, de aureis stateribus accipio, quorum singuli, Polluce auctore, minam valuerunt. Wolf.

Πασίωνα αὐτῷ συνέστησα] I. e. a Pa-

καὶ ὡμολόγησεν οὗτος αὐτῷ καὶ τὸ ἀρχαῖον καὶ τοὺς τόκους τοὺς γιγνομένους ἀποδώσειν. καίτοι εἰ μηδὲν ἔκειτο παρ' αὐτῷ τῶν ἐμῶν, οἴεσθ' ἂν αὐτὸν οὕτω ῥᾳδίως τοσούτων χρημάτων ἐγγυητήν [1] μου γενέσθαι; καί μοι ἀνάβητε μάρτυρες.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

κ'. Ἴσως τοίνυν, ἄνδρες δικασταί, καὶ τούτων ὑμῖν c
μάρτυρας παρέξεται, ὡς ἔξαρνος ἐγενόμην πρὸς τοὺς ὑπὲρ Σατύρου πράττοντας μηδὲν κεκτῆσθαι πλὴν ὧν ἐκείνοις παρεδίδουν, καὶ ὡς αὐτὸς ἐπελαμβάνετο τῶν χρημάτων τῶν ἐμῶν ὁμολογοῦντος ἐμοῦ ὀφείλειν τριακοσίας δραχμάς, καὶ ὅτι Ἱππολαΐδαν, ξένον ὄντ' [2] ἐμαυτοῦ καὶ ἐπιτήδειον, περιεώρων παρὰ τούτου δανειζόμενον.

κα'. Ἐγὼ δ', ὦ ἄνδρες δικασταί, καταστὰς εἰς συμφορὰς οἵας ὑμῖν διηγησάμην, καὶ τῶν μὲν οἴκοι πάντων d
367 ἀπεστερημένος, τὰ δ' ἐνθάδε ἀναγκαζόμενος παραδιδόναι τοῖς ἥκουσιν, ὑπολοίπου δ' οὐδενὸς ὄντος μοι, πλὴν εἰ [3] δυνηθείην λαθεῖν περιποιησάμενος τὸ χρυσίον τὸ παρὰ τούτῳ κείμενον, ὁμολογῶ καὶ τούτῳ προσομολογῆσαι [4] τριακοσίας δραχμὰς καὶ περὶ τῶν ἄλλων τοιαῦτα πράττειν καὶ λέγειν, ἐξ ὧν [5] ἐκεῖνοι μάλιστ' ἤμελλον πεισθήσεσθαι μὴ εἶναί μοι χρήματα. καὶ ταῦθ' ὡς οὐ δι' ἀπορίαν [6] ἐγίγνετο, ἀλλ' ἵνα πιστευθείην ὑπ' ἐκείνων, ῥᾳδίως [7] γνώσεσθε. πρῶ- e
τον μὲν [8] γὰρ ὑμῖν μάρτυρας παρέξομαι τοὺς εἰδότας πολλά μοι χρήματα ἐκ τοῦ Πόντου κομισθέντα, ἔπειτα δὲ τοὺς ὁρῶντάς με τῇ τούτου τραπέζῃ χρώμενον, ἔτι δὲ παρ' ὧν ἐχρυσώνησα ὑπ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον [9] πλέον ἢ χιλίους στα-
τῆρας. πρὸς δὲ τούτοις, εἰσφορᾶς ἡμῖν προσταχθείσης καὶ 367
ἑτέρων ἐπιγραφῶν γενομένων ἐγὼ πλεῖστον εἰσήνεγκα τῶν ξένων, αὐτός [10] τε αἱρεθεὶς ἐμαυτῷ μὲν ἐπέγραψα τὴν εἰσφο-

[1] μου om. A. C. L. [2] ἐμαυτῷ A. C. L. [3] οἷός τ' ἦν λαθεῖν A. C. L.
[4] τὰς τριακοσίας A. C. L. [5] ἐκείνους μάλιστα πείθειν ᾤόμην μηδὲν εἶναί μοι. καὶ A. C. L.
[6] ἐγίγνετό μοι A. C. L. [7] γνώσεσθε ἂν A. C. L. [8] οὖν A. C. L.
[9] πλείους A. C. L. [10] τε καὶ οἱ ἐμοί. καὶ ἐμαυτῷ μὲν ἐπεγραψάμην εἰσφορὰν A. C. L.

sione repetere jussi, Pasionem sponsorem dedi. LANG.

Καὶ ὡς αὐτὸς — ἐμῶν] Repete ὡς ἔξαρνος ἐγενόμην. *atque ut ipse negaverim, se meas opes sibi vindicasse*, i. e. se mihi quidquam debere, *eo, quod confessus sim* etc. IDEM.

Τούτῳ] Sub. ὀφείλειν. AUGER.

Ἑτέρων ἐπιγραφῶν γεν.] *aliis inscriptionibus factis*, i. e. cum alii census agerentur. WOLF.

ρὰν μεγίστην, ὑπὲρ δὲ Πασίωνος ἐδεόμην τῶν [1] συνεπιγραφέων, λέγων ὅτι τοῖς ἐμοῖς χρήμασι [2] τυγχάνει χρώμενος. καί μοι ἀνάβητε μάρτυρες.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

κβ'. Αὐτὸν τοίνυν Πασίωνα ἔργῳ παρέξομαι [3] τούτοις
b συμμαρτυροῦντα. ὁλκάδα γάρ, ἐφ' ᾗ πολλὰ χρήματα ἦν ἐγὼ δεδωκώς, ἔφηνέ τις ὡς οὖσαν ἀνδρὸς Δηλίου. ἀμφισβητοῦντος δ' ἐμοῦ καὶ καθέλκειν ἀξιοῦντος οὕτω τὴν βουλὴν διέθεσαν οἱ βουλόμενοι συκοφαντεῖν, ὥστε παρὰ μικρὸν [4] ἦλθον ἄκριτος ἀποθανεῖν. τελευτῶντες δ' ἐπείσθησαν ἐγγυητὰς παρ' ἐμοῦ δέξασθαι. καὶ Φίλιππος μὲν [5] ὤν μοι ξένος πατρικός, κληθεὶς καὶ ὑπακούσας, δείσας τὸ μέγεθος
c τοῦ κινδύνου ἀπιὼν ᾤχετο· Πασίων δ' Ἀρχέστρατόν μοι τὸν ἀπὸ τῆς τραπέζης ἑπτὰ ταλάντων ἐγγυητὴν παρέσχε. καίτοι, εἰ [6] μικρῶν ἀπεστερεῖτο καὶ μηδὲν ᾔδει μ' ἐνθάδε κεκτημένον, οὐκ ἂν δήπου τοσούτων χρημάτων ἐγγυητὴς [7] μου κατέστη. ἀλλὰ δῆλον ὅτι τὰς μὲν τριακοσίας δραχμὰς ἐνεκάλεσεν ἐμοὶ χαριζόμενος, τῶν δ' ἑπτὰ ταλάντων
ἐγγυητής μου ἐγένετο ἡγούμενος πίστιν ἔχειν [8] ἱκανὴν τὸ 368
χρυσίον τὸ παρ' αὐτῷ κείμενον. ὡς μὲν τοίνυν [9] ἦν τέ μοι
d πολλὰ χρήματ' ἐνθάδε, καὶ ταῦτ' ἐπὶ τῇ τούτου τραπέζῃ [10] κεῖταί μοι, καὶ ἐκ τῶν ἔργων τῶν Πασίωνος ὑμῖν δεδήλωκα, καὶ παρὰ [11] τῶν ἄλλων τῶν εἰδότων ἀκηκόατε.

κγ'. Δοκεῖτε δέ μοι, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἄριστ' ἂν γνῶναι περὶ ὧν ἀμφισβητοῦμεν, ἀναμνησθέντες [12] ἐκεῖνον

[1] ἐπιγραφέων C. [2] τυγχάνει χρήμασι A. C. L. [3] ταῦτα A. C. L.
[4] ἐδέησα ἀποθανεῖν ἄκριτος A. C. L. [5] ξένος ὢν A. C. L. [6] μικρὸν A.
[7] μοι χρημάτων ἐγγυητὴς A. C. L. [8] ἱκανὴν πίστιν ἔχειν παρ' ἐμοῦ τὸ A. C. L.
[9] ἦν ἐμοὶ A. C. L. [10] ἔκειτό A. C. L. [11] τῶν ἄλλων om. A. C. L.
[12] ἐκείνων τῶν χρόνων A. C. L.

Χρώμενος] Propter quæ plus possidere videbatur, quam re possidebat. LANG.

Ἐφ' ᾗ — δεδωκὼς] Tametsi ἐφ' ᾗ videatur causam notare, tamen sic intelligo: *cui ego multas merces imposueram*, vel *in quam multas pecunias dederam*, vel *quam magno emeram*. WOLF. *quæ mihi oppignerata erat pro ingenti pecunia*. In Emend. l. iv. c. 3. VALES. Cf. Demosth. c. Phorm. §. κ'.

Ἔφηνε] *indicarat*, vel *detulerat*, *tanquam esset cujusdam Delii*. Haud scio an historia aliqua hic lateat de inimicitiis Atheniensium cum Deliis, ut si qua e Delo navis Athenas appulisset, publicaretur. WOLF.

Καθέλκειν] *arripere velut meam*. LANG.

Τὸν ἀπὸ τῆς τραπέζης] Idem est quod τὸν ἐπὶ τῇ τραπέζῃ. WOLF. Ἴσως· τὸν ἐπὶ τῆς τραπέζης. COR.

Μικρῶν ἀπεστερεῖτο] *si putasset vel parvam jacturam sibi faciendam esse*. LANG.

Δῆλον ὅτι — ἐνεκάλεσεν] *evidens est postulasse*, i. e. sibi me debere dixisse verbis, non re. Vid. §. κ'. IDEM.

τὸν χρόνον, καὶ τὰ πράγματα πῶς εἶχεν ἡμῖν, ὅτ' ἐγὼ e
Μενέξενον καὶ Φιλόμηλον προσέπεμψ' ἀπαιτήσοντας τὴν
παρακαταθήκην, καὶ Πασίων τὸ πρῶτον [1] ἐτόλμησε ἔξαρνος
γενέσθαι. εὑρήσετε γὰρ τὸν μὲν πατέρα μου συνειλημμένον
καὶ τὴν οὐσίαν ἅπασαν ἀφῃρημένον, ἐμοὶ δ' οὐχ οἷόν τε ὂν
διὰ τὰς παρούσας τύχας οὔτ' αὐτοῦ μένειν οὔτ' εἰς τὸν
Πόντον εἰσπλεῖν. καίτοι πότερον εἰκὸς ἐμὲ ἐν τοσούτοις ὄντα 368
κακοῖς ἀδίκως ἐγκαλεῖν, ἢ Πασίωνα καὶ διὰ τὸ μέγεθος
τῶν ἡμετέρων συμφορῶν καὶ διὰ τὸ πλῆθος τῶν χρημάτων
ἐπαρθῆναι [2] τὴν ἀποστέρησιν ποιήσασθαι; τίς δὲ πώποτ'
εἰς τοσοῦτον συκοφαντίας ἀφίκετο, ὥστ' αὐτὸς περὶ τοῦ
σώματος κινδυνεύων τοῖς ἀλλοτρίοις ἐπιβουλεύειν; μετὰ
ποίας δ' ἂν ἐλπίδος ἢ τί διανοηθεὶς ἀδίκως ἦλθον ἐπὶ τοῦ- b
τον; πότερον ὡς δείσας τὴν δύναμιν τὴν ἐμὴν [3] ἤμελλεν
εὐθύς μοι δώσειν ἀργύριον; ἀλλ' οὐχ οὕτως ἑκάτερος [4] ἡμῶν
ἔπραττεν. ἀλλ' εἰς ἀγῶνα καταστὰς ᾤμην καὶ παρὰ τὸ
δίκαιον πλέον ἕξειν Πασίωνος παρ' ὑμῖν; ὃς οὐδὲ μένειν
[5] ἐνθάδε παρεσκευαζόμην, δεδιὼς μή μ' [6] ἐξαιτήσειε Σάτυρος
παρ' ὑμῶν. ἀλλ' ἵνα μηδὲν διαπραττόμενος ἐχθρὸς τούτῳ
κατασταίην, ᾧ μάλιστ' ἐτύγχανον πάντων τῶν ἐν τῇ πόλει
χρώμενος; καὶ τίς ἂν ὑμῶν ἀξιώσειε καταγνῶναί μου c
τοσαύτην μανίαν καὶ ἀμαθίαν;

κδ΄. Ἐνθυμηθῆναι δ' ἄξιόν ἐστιν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ,
τὴν ἀτοπίαν καὶ [7] τὴν ἀπιστίαν ὧν ἑκάστοτε Πασίων
ἐπιχειρεῖ λέγειν. ὅτε μὲν γὰρ οὕτως ἔπραττον, ὥστ' οὐδ'
ἂν εἰ προσωμολόγει με ἀποστερεῖν [8] τῶν χρημάτων, οἷός
τ' ἂν ἦν παρ' αὐτοῦ δίκην λαβεῖν, τότε μὲν αἰτιᾶταί με
ἀδίκως ἐγκαλεῖν ἐπιχειρῆσαι· ἐπειδὴ δ' ἐγώ τε τῶν πρὸς
369 Σάτυρον διαβολῶν ἀπηλλάγην καὶ τοῦτον [9] ἅπαντες ὀφλή- d
σειν τὴν δίκην ἐνόμιζον, τηνικαῦτά μέ φησιν ἀφεῖναι πάντων
τῶν ἐγκλημάτων αὐτόν. καίτοι πῶς ἂν τούτων ἀλογώτερα
γένοιτο;

[1] ἐτόλμησε τὸ πρῶτον A. C. L. [2] καὶ τὴν A. C. L. [3] ἔμελλε A. C. L.
[4] ἡμῶν ἑκάτερος A. C. L. [5] ἐνθάδε μένειν A. C. L. [6] ἐξαιτοίη A. C. L.
[7] τὴν om. A. C. L. [8] τὰ χρήματα A. C. L.
[9] ᾤοντο ἅπ. ὀφλ. τὴν δίκην, τηνικαῦτά A. C. L.

Προσέπεμψ'] Vid. §. ϛ΄. Idem.
Αὐτοῦ μένειν] Ἀθήνησι δηλονότι. Cor.
Ἀδίκως ἦλθον ἐπὶ τοῦτον] *injuste contra istum venisse*, i. e. injuste accusassem. Lang.
Τοῦτον] Ad Pasionem referas. Idem.

κε΄. Ἀλλὰ γὰρ [1] ἴσως περὶ τούτων μόνον, [2] ἀλλ' οὐ καὶ
περὶ τῶν ἄλλων ἐναντί' αὐτὸς αὑτῷ καὶ λέγων καὶ πράτ-
των φανερός ἐστιν· ὃς τὸν μὲν παῖδα, ὃν αὐτὸς ἠφάνισεν, ὑφ'
ἡμῶν ἔφασκεν ἀνδραποδισθῆναι, τὸν αὐτὸν δὲ τοῦτον ἀπε-
γράψατο μὲν ἐν τοῖς τιμήμασιν ὡς δοῦλον μετὰ τῶν οἰκετῶν
e τῶν ἄλλων, ἐπεὶ δ' αὐτὸν ἠξίου Μενέξενος βασανίζειν,
[3] ἀφῃρεῖθ' ὡς ἐλεύθερον ὄντα. πρὸς δὲ τούτοις ἀποστερῶν
αὐτὸς τὴν παρακαταθήκην, ἐτόλμησεν [4] ἡμῖν ἐγκαλεῖν ὡς
ἔχοιμεν ἓξ τάλαντα ἀπὸ τῆς τούτου τραπέζης. καίτοι ὅστις
περὶ πραγμάτων οὕτω φανερῶν [5] ἐπεχείρει ψεύδεσθαι, πῶς
369 χρὴ πιστεύειν αὐτῷ περὶ ὧν μόνος πρὸς μόνον ἔπραξε;

κϛ΄. Τὸ τελευταῖον τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, ὁμολο-
γήσας ὡς Σάτυρον [6] εἰσπλευσεῖσθαι καὶ ποιήσειν ἅττ' ἂν
ἐκεῖνος γνῷ, καὶ ταῦτ' ἐξηπάτησε, καὶ αὐτὸς μὲν οὐκ ἤθελεν
εἰσπλεῦσαι πολλάκις [7] ἐμοῦ [8] προκαλεσαμένου, [9] εἰσέπεμψε
δὲ τὸν Κίττον· ὃς [10] ἐλθὼν ἐκεῖσε ἔλεγεν ὅτι ἐλεύθερος εἴη
καὶ τὸ γένος Μιλήσιος, πέμψειε δ' αὐτὸν Πασίων διδάξοντα
b περὶ τῶν χρημάτων. ἀκούσας δὲ [11] Σάτυρος ἀμφοτέρων ἡμῶν
δικάζειν μὲν οὐκ ἠξίου περὶ τῶν ἐνθάδε γενομένων συμβο-
λαίων, ἄλλως τε καὶ μὴ παρόντος τούτου μηδὲ μέλλοντος
ποιήσειν ἃ ἐκεῖνος δικάσειεν, οὕτω [12] δὲ σφόδρα ἐνόμιζεν ἀδι-
κεῖσθαί [13] με, ὥστε συγκαλέσας τοὺς ναυκλήρους ἐδεῖτ' [14] αὐ-
τῶν βοηθεῖν ἐμοὶ καὶ μὴ περιορᾶν ἀδικούμενον, καὶ πρὸς τὴν
πόλιν [15] συγγράψας ἐπιστολὴν ἔδωκε φέρειν Ξενοτίμῳ τῷ
Καρκίνου. καί μοι ἀνάγνωθι [16] αὐτοῖς.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

c κζ΄. Οὕτω τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, πολλῶν μοι τῶν
δικαίων ὑπαρχόντων, ἐκεῖν' ἡγοῦμαι μέγιστον εἶναι τεκμή-

[1] ἴσως om. A. C. L. [2] ἀλλὰ καὶ A. C. L. [3] ἀφείλετο A. C. L.
[4] ἡμῖν om. A. C. L. [5] ἐπιχειρεῖ A. C. L. [6] εἰσπλεύσειν A. C. L.
[7] μου A. C. L. [8] προσκαλεσαμένου C. [9] ἐξέπεμψε A. C. L.
[10] ἐκεῖσε μὲν ἐλθὼν ἔλ. ὅτι ἐλεύθερός ἐστι καὶ τὸ γένος εἴη A. C. L. [11] ὁ Σατ. A. C. L.
[12] δέ με A. C. L. [13] με om. A. C. L. [14] αὐτῶν om. A. C. L.
[15] ἐγγράψας A. C. L. [16] αὐτοῖς om. A. C. L.

Ἀνδραποδισθῆναι] *furto abductum esse.* Idem.
Ἐν τοῖς τιμήμασιν] *cum census ageretur.* Wolf.
Τούτου] F. αὐτοῦ. Auger.
Καρκίνου] Harpocration hunc arbitratur fuisse ducem qui Peloponnesum classe infestavit. Quem vide ad hanc ipsam vocem. Idem.

ριον ὡς ἀποστερεῖ με Πασίων [1] τῶν χρημάτων, ὅτι τὸν παῖδα
370 οὐκ ἠθέλησε [2] βασανίζειν ἐκδοῦναι τὸν συνειδότα περὶ τῆς
παρακαταθήκης. καίτοι περὶ τῶν πρὸς τοὺς ἐπὶ [3] ταῖς τρα-
πέζαις συμβολαίων τίς ἂν ἔλεγχος ἰσχυρότερος [4] τούτου γέ-
νοιτο; οὐ γὰρ δὴ μάρτυράς γ᾽ αὐτῶν ποιούμεθα. ὁρῶ δὲ καὶ
ὑμᾶς καὶ περὶ τῶν ἰδίων καὶ περὶ τῶν δημοσίων οὐδὲν πι- d
στότερον οὐδ᾽ ἀληθέστερον βασάνου νομίζοντας, καὶ μάρ-
τυρας μὲν [5] ἡγουμένους οἷόν τ᾽ εἶναι καὶ τῶν μὴ γεγενημένων
παρασκευάσασθαι, τὰς δὲ βασάνους φανερῶς ἐπιδεικνύναι
ὁπότεροι τἀληθῆ λέγουσιν. ἃ οὗτος εἰδὼς ἠβουλήθη εἰκάζειν
ὑμᾶς περὶ τοῦ πράγματος μᾶλλον ἢ [6] σαφῶς εἰδέναι. οὐ γὰρ
δὴ τοῦτό γ᾽ ἂν εἰπεῖν ἔχοι, ὡς ἔλαττον [7] ἤμελλεν ἕξειν ἐν
τῇ βασάνῳ, καὶ διὰ τοῦτ᾽ οὐκ εἰκὸς [8] ἦν αὐτὸν ἐκδοῦναι.
πάντες γὰρ ἐπίστασθ᾽ ὅτι κατειπὼν μὲν [9] ἤμελλε τὸν ἐπί- e
λοιπον χρόνον ὑπὸ τούτου κάκιστ᾽ ἀνθρώπων ἀπολεῖσθαι,
διακαρτερήσας δὲ καὶ ἐλεύθερος ἔσεσθαι καὶ μεθέξειν ὧν
οὗτος [10] ἐμὲ ἀπεστέρησεν. ἀλλ᾽ ὅμως τοσούτῳ μέλλων πλέον
ἕξειν, συνειδὼς αὑτῷ τὰ πεπραγμένα ὑπέμεινε καὶ δίκας 370
φεύγειν καὶ τὰς ἄλλας αἰτίας ἔχειν, ὥστε μηδεμίαν βάσανον
περὶ τοῦ πράγματος τούτου γενέσθαι.

κή. Ἐγὼ οὖν ὑμῶν δέομαι μεμνημένους τούτων κατα-
ψηφίσασθαι Πασίωνος, καὶ μὴ τοσαύτην πονηρίαν [11] ἐμοῦ
καταγνῶναι, ὡς οἰκῶν ἐν τῷ Πόντῳ, καὶ τοσαύτην οὐσίαν
κεκτημένος ὥστε καὶ ἑτέρους εὖ ποιεῖν δύνασθαι, Πασίωνα
ἦλθον συκοφαντήσων καὶ ψευδεῖς αὐτῷ παρακαταθήκας b
[12] ἐγκαλῶν.

κθ΄. Ἄξιον δὲ [13] καὶ Σατύρου καὶ τοῦ πατρὸς ἐνθυμηθῆναι,
οἳ πάντα τὸν χρόνον περὶ πλείστου τῶν Ἑλλήνων ὑμᾶς ποι-

[1] τὰ χρήματα A. C. L. [2] βασανίζειν om. A. C. L. [3] ταῖς om. A. L.
[4] τούτου om. A. C. L. [5] γεγενημένους A. L. [6] φανερῶς A. C. L.
[7] ἔμελλεν A. C. L. [8] ἦν om. A. L. [9] ἔμελλε A. C. L.
[10] ἐμὲ om. A. C. L. [11] μου πονηρίαν A. C. L. [12] ἐγκαλέσων A. C.
[13] καὶ om. A. L.

Οὐ γὰρ δὴ τοῦτό] Ἴσως· οὐ γὰρ δήπου τοῦτό. Cor.

Ὡς ἔλαττον — βασάνῳ] *se facile damnum aliquod capere posse, si servus torqueretur.* Lang.

Αὐτὸν] Np. τὸν δοῦλον. Auger.

Κατειπὼν] *si contra istum dixisset.* Lang.

Κάκιστ᾽ ἀνθρώπων] *crudelius quam quisquam alius periisset, sibi pereundum fore sciebat.* Wolf.

Τὰς ἄλλας] F. leg. τὰς αἰσχρὰς, vel aliud quid. Auger.

Ἐγκαλῶν] Scribo: ἐγκαλέσων. H. Stephan.

οῦνται, καὶ πολλάκις ἤδη διὰ σπάνιν σίτου τὰς τῶν ἄλλων
ἐμπόρων ναῦς κενὰς ἐκπέμποντες ὑμῖν ἐξαγωγὴν ἔδοσαν·
καὶ ἐν τοῖς ἰδίοις συμβολαίοις, ὧν ἐκεῖνοι κριταὶ γίγνονται,
c οὐ μόνον ἴσον ἀλλὰ καὶ πλέον ἔχοντες ἀπέρχεσθε. ὥστ᾽
οὐκ ἂν εἰκότως περὶ ὀλίγου ποιήσαισθε τὰς ἐκείνων ἐπιστο-
λάς. δέομαι οὖν ὑμῶν καὶ ὑπὲρ ἐμαυτοῦ καὶ ὑπὲρ ἐκείνων
τὰ δίκαια ψηφίσασθαι, καὶ μὴ τοὺς Πασίωνος λόγους ψευ-
δεῖς ὄντας πιστοτέρους ἡγεῖσθαι τῶν ἐμῶν.

Ἐκπέμποντες] *dimittentes* vel *abigentes e portu*, exportationem recusantes. Lang.

IH.

ΙΣΟΚΡΑΤΟΥΣ

[1]ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ

ΠΡΟΣ ΚΑΛΛΙΜΑΧΟΝ.

Pag. ed. Cor. 371 α΄. ΕΙ μὲν [2]καὶ ἄλλοι τινὲς ἦσαν ἠγωνισμένοι τοιαύτην παραγραφὴν, ἀπ᾽ αὐτοῦ τοῦ πράγματος ἠρχόμην ἂν τοὺς Pag. ed. H. Steph. 371

[1] ΠΑΡΑΓΡΑΦΙΚΟΣ A. C. L. [2] καὶ om. A.

SUMMARIUM. Nomen rei, cui Isocrates hanc orationem adversus Callimachum scripsit de exceptione, i. e. de eo, quod actio, quam Callimachus ipsi intendat, illo non danda sit, tacetur. (α΄.) Quoniam ante me nemo talem exceptionem ad judices attulit, prius de lege, qua fretus huc veni et qua tanquam reus prius dico quam accusator, dicendum est, quam rem ipsam aggrediar. Ea lex jubet: si quis præter pactum, quod e Piræeo in urbem reversi fecistis, litem moveat, reo licere exceptione (Einwendung gegen die Zulasslichkeit der Klage) uti, eamque, qui præscriptione utatur, priore loco dicere, uter vero succubuisset, eum mulctam solvere. (β΄.) Ostendam autem, Callimachum non tantum contra fœdera litem mihi intendere, sed falsa etiam crimina comminisci, quin et arbitri sententiam hac de re intercessisse, Nunc vobis omnem rem, ut ab initio gesta est, exponam. (γ΄.) Decemviris, qui post Triginta constituti fuerant, imperantibus accidit, ut Patrocles, familiaris meus, ambulans mecum, Callimacho, inimico suo, obviam fieret pecuniam ferenti, et ad unum de Decemviris, de pecuniis referens, efficeret, ut Senatus decerneret, quod Callimachus unus esset ex iis, qui Piræeum confugissent, pecuniam Callimachi esse publicam. Postea, quum exsules e Piræeo rediissent, Callimachus litem intendit Patrocli, et decem minis ab eo extortis mihi negotium facessit, in me unum omnia, quæ facta fuerant, conferens. Ego vero testes producam, qui dicent, me nec ipsum apprehendisse, nec ejus pecuniam attigisse, deinde alios, qui sciunt, rem non me, sed Patroclem detulisse, et accusatorem fuisse. (δ΄.) Quanquam vero tam multi factis illis interfuerunt, Callimachus tamen ubique questus est, ut qui pessime a me tractatus pecuniisque spoliatus esset. Hinc, ne calumnia latius spargeretur, hortantibus illius amicis, tandem drachmas isti ducentas dedi, et ne iterum calumniari liceret transacta re Nicomachum Batensem arbitrum sumpsimus ad illam confirmandam. (ε΄.) Ac primum pacta iste servabat; deinde actionem decem mille drachmarum in me movet, quam testibus a me productis primum quidem omisit, sed agendi potestate a magistratu impetrata iterum intendit; egoque consultissimum esse duxi, in judicium venire. (ϛ΄.) Audio autem Callimachum tum de ipsis criminibus falsa dicturum, tum arbitrium negaturum dicendo, se Nicomachum nunquam sumpturum fuisse arbitrum mihi familiarem, nec consentaneum, ducentas pro decies mille drachmis ipsum accipere voluisse. (ζ΄.) Vos autem consideretis velim, primum, nos transacta re ad arbitrum venisse; deinde, si ipsi decies mille drachmæ deberentur, non verisimile esse, ipsum duabus minis contentum fuisse. Si multa postulavit et pauca accepit, nihil aliud sequitur, quam istum nos ab initio per injuriam accusasse. Postremo, illum accepisse, quod negat, palam fit ex eo, quod hac de re testem non reum peregit. (η΄.) Sed omnibus his missis, ne verosimile quidem est, me, quum erga neminem ne Triginta quidem regnantibus deliquerim, erga hunc deliquisse, et quidem

λόγους ποιεῖσθαι· νῦν δὲ ἀνάγκη περὶ τοῦ νόμου πρῶτον εἰπεῖν καθ᾽ ὃν εἰσεληλύθαμεν, ἵν᾽ ἐπιστάμενοι περὶ ὧν

illo tempore, quo Triginta jam expulsi erant; præsertim quum ne inimicorum quidem quemquam ulcisci voluerim, nedum prorsus incognitum. (θ΄.) Licet vero omnia fecissem, quorum iste me insimulat, de rebus tamen anteactis litem movere fœdera prohibent; (ι΄.) quæ expresse dimittunt eos, qui aliquem accusarunt aut detulerunt, nedum eos, qui, ut ego, nihil omnino deliquerunt. (ια΄.) Mirum ergo, Callimachum tantam in eloquentia sua ponere fiduciam, ut vobis quos fœdera hæc magni facere, et vel pœnæ obnoxios dimisisse videt, persuadere cogitet, ut fœderibus contraria decernatis, præsertim quum illum fugere nequeat, vel potentissimos in urbe neque lites intendere cuiquam nec injuriarum meminisse audere, sibique, quod ad fœdera attinet, par jus cum cæteris esse censere; deinde, vos reconciliationem civium eo jurejurando firmasse, ut, etiamsi non expediret, tamen stare iis necesse esset; denique, vos iis irasci, qui fœdera delenda censent, nedum qui rata ea et scripta transgredi audent. (ιβ΄.) De fœderibus ergo suffragia feretis, quæ nemini unquam neglexisse profuit, quæque in hominum societate tuenda gravissimi sunt momenti, (ιγ΄.) quibus salutem nostram hoc tempore debemus, et a quibus conservandis futura felicitas nostra pendet, quorumque laude civitas nostra vel maxime celebratur. (ιδ΄.) Neque vero quisquam me rem nimis exaggerare putet, sed tantum inter hoc judicium et alia interest, ut cætera ad reos solos attineant, in hoc vero periculum commune civitatis agatur. De hoc duobus sacramentis obstricti sententiam dicitis; in hoc, si contra jus decreveritis, non civitatis, sed communes omnium leges violabitis. (ιε΄.) Quod ita esse, nec ipsum Callimachum negaturum esse arbitror, sed jus suum in calamitate sua quærere. (ιϛ΄.) Sed quid hæc illius calamitas ad me pertinet, quem injuste criminatur? et quis alius est in culpa, si pœna est illi de falsa criminatione luenda, cui etiamnum licet actione omissa toto negotio liberari? (ιζ΄.) Ne ille meminerit, quæ in oligarchia gesta sunt, sed doceat, quæ hujus loci sunt, me esse, qui pecunias illi abstulerit, meque esse calamitatis suæ auctorem. Hac enim accusatione contra omnes uti licet. (ιη΄.) Cogitate porro, multos huic judicio intendere animum, audire cupientes, quid de fœdere judicium laturi sitis. Si decreveritis, quod justum est, illi securi erunt, sin minus alii ad calumniandum excitabuntur, alii hunc civitatis statum pertimescent, tanquam nullo amplius sibi relicto confugio. (ιθ΄.) Ante fœdera bellum gessimus; postquam vero in unum convenimus, fide data atque accepta, ita honeste et comiter in urbe vivimus, quasi nulla inter nos dissensio exstitisset. Quare qui fœdera violare audent, extremis suppliciis afficiendi sunt, illi præsertim, qui sic vixerunt, ut Callimachus, (κ΄.) qui, quamdiu duravit bellum, aufugit et opes suas occultavit; ubi vero Triginta constituti sunt, in urbem reversus est, ac tyrannicæ administrationis ad eum usque diem particeps mansit, quo murum expugnaturi eratis, quo tempore rursus aufugit et in Bœotia commoratus est, in transfugis potius quam exsulibus numerandus. Atque talis quum fuerit, non pœnam, sed præmium meruisse sibi videtur, ac meliore esse vult conditione, quam reliqui cives. Sed tempus duplo etiam majus non sufficeret ad omnia ejus facinora enarranda: unum si audiveritis, facile omnem ejus improbitatem cognoveritis. (κα΄.) Quum Cratinus quidam cum quodam Callimachi affine litigaret pugnaque inter eos esset orta, criminabantur Cratinum caput ancillæ contrivisse illamque esse ex eo vulnere mortuam, quod coram judicio Callimachus affirmavit; sed Cratinus cum ipsius amicis ingressi domum, in qua illa occultabatur, vi abreptam et in judicium adductam omnibus judicibus viventem ostenderunt. (κβ΄.) E talibus facinoribus omnis, credo, delinquentium vita facile perspicitur. An isti credendum est pro se ipso dicenti, quem in aliorum gratiam pejerasse constat? Quis unquam falsi testimonii evidentius est convictus? Et hæc quum peccaverit, dicere conabitur nos mentiri? (κγ΄.) Quod autem ad me attinet, unius modo in civitatem beneficii mentionem faciam. Classe in Hellesponto amissa ita præstiti plerisque trierarchis, ut meam navem cum paucis conservarem, et hoc inter eos peculiare haberem, ut nave in Piræeum perducta non destiterim a trierarchia et cum meo fratre munus trierarchiæ obirem numerataque de nostro nautis mercede hostes infestarem, et quum Lysander pœna capitis sanxisset, ne quis ad vos frumentum veheret, ego non hoc solum facerem, sed etiam frumentum, quod ad Lacedæmonios vehebatur, interciperem et in Piræeum adducerem. Pro quibus beneficiis nobis publice corona decreta est. (κδ΄.) Omnium autem essem infelicissimus, si, quum de meo multa in

ἀμφισβητοῦμεν τὴν ψῆφον φέρητε, καὶ μηδεὶς ὑμῶν θαυ-
μάσῃ, διότι φεύγων τὴν δίκην πρότερος λέγω τοῦ διώκοντος.
ἐπειδὴ γὰρ ἐκ Πειραιέως κατελθόντες ἐνίους ἑωρᾶτε τῶν b
πολιτῶν συκοφαντεῖν ὡρμημένους καὶ τὰς συνθήκας λύειν
ἐπιχειροῦντας, βουλόμενοι τούτους τε παῦσαι, καὶ τοῖς ἄλ-
λοις ἐπιδεῖξαι ὅτι οὐκ ἀναγκασθέντες ἐποιήσασθε αὐτὰς
ἀλλ᾽ ἡγούμενοι τῇ πόλει συμφέρειν, εἰπόντος Ἀρχίνου νόμον
ἔθεσθε, ἄν τις δικάζηται παρὰ τοὺς ὅρκους, ἐξεῖναι τῷ
φεύγοντι παραγράψασθαι, τοὺς δὲ ἄρχοντας περὶ τούτου
πρῶτον εἰσάγειν, λέγειν δὲ πρότερον τὸν παραγραψάμενον, c
ὁπότερος δ᾽ ἂν ἡττηθῇ, τὴν [1]ἐπωβελίαν ὀφείλειν, ἵν᾽ οἱ
τολμῶντες μνησικακεῖν, μὴ μόνον ἐπιορκοῦντες ἐξελέγ-
χοιντο μηδὲ τὴν παρὰ τῶν θεῶν τιμωρίαν ὑπομένοιεν,
ἀλλὰ καὶ παραχρῆμα ζημιοῖντο. δεινὸν οὖν ἡγησάμην, εἰ
τῶν νόμων οὕτως ἐχόντων ἐγὼ περιόψομαι τὸν μὲν συκο-
φάντην ἐν τριάκοντα δραχμαῖς κινδυνεύοντα, ἐμαυτὸν δὲ
περὶ τῆς οὐσίας ἁπάσης ἀγωνιζόμενον.

372 β΄. Ἀποδείξω δὲ Καλλίμαχον οὐ μόνον παρὰ τὰς συν- d
θήκας δικαζόμενον, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν ἐγκλημάτων ψευ-

[1] ἐπωβελείαν A. C. L.

rempublicam contulerim, jam viderer alienis insidiari, et infamiam nihili facerem, qui non rem tantum familiarem, sed vitam etiam minoris fecisse reperiar, quam bonam apud vos existimationem. Qui possit calumniator plus valere, quam fœdera et leges, et eripere mihi ea, quæ post publica munera mihi relicta sunt? Gratiam nunc reposcimus vestram, non id quærentes, ut æquo plus habeamus, sed declarantes, nihil nos iniqui agere, dum jusjurandum et fœdera defendimus, quæ absolvunt eos, qui de republica bene meriti sunt. Fœderum vero, quæ nobis tam salutares fuerunt, memores, vos et justa et utilia decernere decet. Lang. Hæc oratio videtur scripta fuisse circa annum 402. ante Christum, et Isocratis ætatis 32. Auger.

Αὐτὰς] Refer ad *συνθήκας* de amnestia. Lang.

Περὶ τούτου] Scil. *τοῦ φεύγοντος*. Wolf. Np. *πράγματος*. Auger. I. e. de exceptione, quod posterius probo. Erat nempe Archontum post Solonem, auctore Suida, illud munus, ut ad judices referrent, quæ causæ imprimis dijudicandæ essent; atque hac lege, de qua hic sermo est, sancitum erat ut Exceptiones præ aliis dijudicarentur. Lang.

Τὴν ἐπωβελίαν] Ἐπωβελία est, Suida auctore, sexta pars æstimationis litis, quæ exigeretur ab iis, qui aliquem per calumniam reum fecissent nec convincere potuissent; ita dicta, quod de singulis drachmis singuli oboli, i. e. sexta pars drachmæ numeranda erat. Lang. *Τοῦ χωρίου, οὐ πάνυ τι σαφοῦς ὄντος, οὗτος ἂν ἴσως εἴη ὁ νοῦς· Κἂν αὐτὸς ὁ παραγραψάμενος τὴν δίκην ἡττηθῇ, οὐδὲν ἧττον ὀφείλειν τὴν ἐπωβελίαν τὸν νικήσαντα, τουτέστι τὸν εἰσαγώγιμον γενέσθαι τὴν δίκην παρασκευάσαντα.* Cor.

Ἐν τριάκοντα δραχμαῖς κινδυνεύοντα] Fortassis hæc pœna fuit temere litigantium in nonnullis prætoriis, aut *τὰ πρυτανεῖα* tanti fuerunt. Wolf. *Τὰ πρυτανεῖα, μόνον ζημιωθῆναι κινδυνεύοντα, ἱ.* Cor. *Οἱ μὲν ἀπὸ ἑκατὸν δραχμῶν ἄχρι χιλίων δικαζόμενοι τρεῖς δραχμὰς κατετίθεντο· οἱ δὲ ἀπὸ χιλίων μέχρι μυρίων τριάκοντα.* Poll. Onom. viii. 1. 6. Verum juxta Schol. ad Aristoph. Nub. 1182. *τὸ δεκατὸν τοῦ χρέους ἦν*, quod debebat reus petitori. Cf. §. ϛ΄.

Περὶ τῶν ἐγκλημάτων ψευδ.] *falsa crimina comminisci.* Lang.

δόμενον, καὶ προσέτι δίαιταν ἡμῖν γεγενημένην περὶ αὐτῶν.
βούλομαι δ᾽ ἐξ ἀρχῆς ὑμῖν διηγήσασθαι τὰ πραχθέντα·
ἐὰν γὰρ τοῦτο μάθητε, ὡς οὐδὲν ὑπ᾽ ἐμοῦ κακὸν πέπονθεν,
ἡγοῦμαι ταῖς τε συνθήκαις ὑμᾶς ἥδιον βοηθήσειν καὶ τούτῳ
μᾶλλον ὀργιεῖσθαι.

372 γ΄. Ἦρχον μὲν γὰρ οἱ Δέκα οἱ μετὰ τοὺς Τριάκοντα
καταστάντες, ὄντος δέ μοι Πατροκλέους ἐπιτηδείου, τοῦ
τότε βασιλεύοντος, ἔτυχον μετ᾽ αὐτοῦ βαδίζων. ἐκεῖνος δὲ,
ἐχθρὸς ὢν Καλλιμάχῳ τῷ νῦν ἐμὲ διώκοντι τὴν δίκην,
ἀπήντησεν ἀργύριον φέροντι. [1]λαβόμενος δ᾽ αὐτοῦ φίλον
ἔφασκεν αὐτὸ καταλιπεῖν δημόσιον γίγνεσθαι· ἐκεῖνον γὰρ
εἶναι τῶν ἐν Πειραιεῖ. ἀμφισβητοῦντες δὲ περὶ τούτου, καὶ
b λοιδορίας αὐτοῖς γενομένης, ἄλλοι μὲν πολλοὶ συνέδραμον,
καὶ κατὰ τύχην [2]Ῥίνων εἷς τῶν Δέκα γενόμενος προσῆλθεν.
εὐθὺς οὖν πρὸς αὐτὸν τὴν φάσιν τῶν χρημάτων ὁ Πατρο-
κλῆς ἐποιεῖτο· ὁ δ᾽ ὡς τοὺς συνάρχοντας ἦγεν ἀμφοτέρους.
ἐκεῖνοι δ᾽ εἰς τὴν βουλὴν περὶ αὐτῶν ἀπέδοσαν· κρίσεως δὲ
γενομένης ἔδοξε τὰ χρήματα δημόσια εἶναι. μετὰ δὲ ταῦτα,
ἐπειδὴ κατῆλθον οἱ φεύγοντες ἐκ Πειραιέως, ἐνεκάλει τῷ
Πατροκλεῖ καὶ δίκας ἐλάγχανεν ὡς αἰτίῳ τῆς συμφορᾶς
c γεγενημένῳ· διαλλαγεὶς δὲ πρὸς ἐκεῖνον, καὶ πραξάμενος
αὐτὸν δέκα μνᾶς ἀργυρίου, Λυσίμαχον ἐσυκοφάντει· λα-
βὼν δὲ καὶ παρὰ τούτου διακοσίας δραχμὰς, ἐμοὶ πρά-
γματα παρεῖχε. καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἐνεκάλει φάσκων με
συμπράττειν ἐκείνοις, τελευτῶν δ᾽ εἰς τοῦτ᾽ ἀναιδείας ἦλ-
θεν, ὥστε ἁπάντων με τῶν γεγενημένων ᾐτιᾶτο· ἅπερ ἴσως
καὶ νῦν τολμήσει κατηγορεῖν. ἐγὼ δ᾽ ὑμῖν παρέξομαι μάρ-
d τυρας πρῶτον μὲν τοὺς ἐξ ἀρχῆς παραγενομένους, ὡς οὔτ᾽
ἐπελαβόμην οὔτ᾽ ἐφηψάμην τῶν χρημάτων, ἔπειτα καὶ

[1] βουλόμενος δὲ αὐτοῦ ἀφελέσθαι αὐτὸ, οὐκ ἂν φίλον τοῦτο ἔφασκεν αὐτῷ καταλιπεῖν, ὅ τε δεῖ δημόσιον γίγνεσθαι A. L. βουλόμενος δὲ αὐτοῦ ἀφελέσθαι αὐτὸ, Πάμφιλον ἔφασκεν αὐτῷ καταλιπεῖν, ὥστε δεῖν δημόσιον γίγνεσθαι αὐτό C.

[2] Οἴνων A.

Βασιλεύοντος] I. e. *βασιλέως ὄντος*. Vocabatur βασιλεὺς unus ex novem archontibus, qui ea sacra faciebat quæ faciebant olim reges, quorum auctoritas abolita erat. Auger.

Βουλόμενος δ᾽ αὐτοῦ — γίγνεσθαι] *cum vellet autem ipsi eripere, dicebat se, ne quidem si amicus esset, eam ipsi relicturum, quæ deberet publicari.* Lang.

Τὴν φάσιν — ἐποιεῖτο] Indicabat apud eum pecunias cum accusatione Callimachi. Wolf.

Εἰς τὴν βουλὴν — ἀπέδοσαν] *cognitioni senatus subjecerunt.* Lang.

Ἐνεκάλει] Nempe Callimachus. Auger.

τοὺς συνάρχοντας, ὡς οὐκ ἐγὼ τὴν φάσιν ἀλλὰ Πατροκλῆς
375 ἐποιήσατο πρὸς αὐτούς, ἔτι δὲ τοὺς βουλευτάς, ὡς ἐκεῖνος
ἦν ὁ κατηγορῶν. καί μοι κάλει τούτων μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

δ'. Οὕτω τοίνυν πολλῶν παραγενομένων τοῖς πραχθεῖ-
σιν, ὥσπερ οὐδενὸς συνειδότος αὐτὸς μὲν οὗτος ἐφιστάμενος
εἰς τοὺς ὄχλους καὶ καθίζων ἐπὶ τοῖς ἐργαστηρίοις λόγους e
ἐποιεῖτο ὡς δεινὰ πεπονθὼς ὑπ' ἐμοῦ καὶ τῶν χρημάτων
ἀπεστερημένος, τῶν δὲ χρωμένων τινὲς τούτῳ προσιόντες
μοι συνεβούλευον ἀπαλλάττεσθαι τῆς πρὸς τοῦτον διαφο-
ρᾶς, καὶ μὴ βούλεσθαι κακῶς ἀκούειν μηδὲ κινδυνεύειν περὶ
πολλῶν χρημάτων, μηδ' εἰ σφόδρα πιστεύω τῷ πράγματι, 373
λέγοντες ὡς πολλὰ παρὰ γνώμην ἐν τοῖς δικαστηρίοις
ἀποβαίνει, καὶ ὅτι τύχῃ μᾶλλον ἢ τῷ δικαίῳ κρίνεται τὰ
παρ' ὑμῖν, ὥστε λυσιτελεῖν μοι μικρὰ ἀναλώσαντι μεγάλων
ἐγκλημάτων ἀπαλλαγῆναι μᾶλλον ἢ μηδὲν ἀποτίσαντι
κινδυνεύειν περὶ τηλικούτων. τί [1]ἂν ὑμῖν καθ' ἕκαστον
διηγοίμην, [2]ἃ πολλὰ παρέλιπον τῶν εἰθισμένων περὶ τῶν
τοιούτων λέγεσθαι; τελευτῶν δ' οὖν ἐπείσθην — ἅπαντα b
γὰρ εἰρήσεται τἀληθῆ πρὸς ὑμᾶς — δοῦναι τούτῳ διακο-
σίας δραχμάς. ἵνα δὲ μὴ πάλιν ἐξείη συκοφαντεῖν αὐτῷ,
δίαιταν ἐπὶ ῥητοῖς ἐπετρέψαμεν Νικομάχῳ Βατῆθεν.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

ε'. Τὸ μὲν τοίνυν πρῶτον ἐνέμεινε τοῖς ὡμολογημένοις,
ὕστερον δ' ἐπιβουλεύσας μετὰ Ξενοτίμου τοῦ τοὺς νόμους
διαφθείροντος καὶ τὰ δικαστήρια δεκάζοντος καὶ τὰς ἀρχὰς
λυμαινομένου καὶ πάντων κακῶν αἰτίου λαγχάνει μοι δί- c
κην μυρίων δραχμῶν. προβαλλομένου δ' ἐμοῦ [3]μάρτυρα ὡς
οὐκ εἰσαγώγιμος ἦν ἡ δίκη διαίτης γεγενημένης, [4]ἐκείνῳ

[1] γ' ἂν A. C. L. [2] [ἃ πολλὰ παρέλιπον] C. [3] μάρτυρας A. C. L. [4] ἐκείνη A. C. L.

Ἐπὶ ῥητοῖς] *certis conditionibus*, i. e. re jam deliberata, et eo adducta ut auctoritas publica adhiberetur, non ad statuendam rem, sed ad confirmandam. Idem. Cf. Herald. ad Jus Att. et Rom. l. v. c. 14. §. 9.

Βατῆθεν] *e Bato*, uno ex demis Atheniensibus. Post Βατῆθεν deesse videtur: *καί μοι ἀνάβητε μάρτυρες*. vel aliud quid. Auger.

Προβαλλομένου] Ἴσως· προβαλομένου. Cor.

μὲν οὐκ ἐπεξῆλθεν, εἰδὼς ὅτι, εἰ μὴ μεταλάβοι τὸ πέμ-
πτον μέρος τῶν ψήφων, τὴν [1]ἐπωβελίαν ὀφλήσει, πείσας
δὲ τὴν ἀρχὴν πάλιν τὴν αὐτὴν δίκην ἐγράψατο, ὡς ἐν τοῖς
πρυτανείοις μόνον κινδυνεύσων. ἀπορῶν δ' ὅ τι χρησαίμην 374
τοῖς κακοῖς, ἡγησάμην εἶναι κράτιστον ἐξ ἴσου καταστή-
d σαντα ἀμφοτέροις τὸν κίνδυνον εἰσελθεῖν εἰς ὑμᾶς. καὶ τὰ
μὲν γενόμενα ταῦτ' ἐστί.

ϛ'. Πυνθάνομαι δὲ Καλλίμαχον οὐ μόνον περὶ τῶν ἐγκλη-
μάτων διανοεῖσθαι ψευδῆ λέγειν, ἀλλὰ καὶ τὴν δίαιταν
μέλλειν ἔξαρνον εἶναι, καὶ παρεσκευάσθαι λέγειν τοιούτους
λόγους, ὡς οὐκ ἄν ποτε ἐπέτρεψε Νικομάχῳ [2]δίαιταν, ὃν
e ἠπίστατο πάλαι χρώμενον ἡμῖν, καὶ ὡς οὐκ εἰκὸς ἦν αὐτὸν
ἀντὶ μυρίων δραχμῶν διακοσίας ἐθελῆσαι λαβεῖν.

ζ'. Ὑμεῖς δὲ ἐνθυμεῖσθε πρῶτον μὲν ὅτι τὴν δίαιταν
οὐκ ἀμφισβητοῦντες ἀλλ' ἐπὶ ῥητοῖς ἐπετρέψαμεν, ὥστε
374 οὐδὲν ἄτοπον ἐποίησεν εἰ Νικόμαχον εἵλετο διαιτητήν, ἀλλὰ
πολὺ μᾶλλον εἰ περὶ τῶν πραγμάτων ὡμολογηκὼς περὶ
τοῦ διαιτητοῦ διεφέρετο. ἔπειτ' ὀφειλομένων μὲν αὐτῷ μυ-
ρίων δραχμῶν οὐκ εἰκὸς ἦν αὐτὸν ἐπὶ δυοῖν μναῖν ποιήσα-
σθαι τὴν διαλλαγήν· ἀδίκως δὲ αἰτιώμενον καὶ συκοφαν-
τοῦντα οὐδὲν θαυμαστὸν τοσοῦτον ἐθελῆσαι λαβεῖν. ἔτι δὲ
εἰ μεγάλα ἐγκαλῶν ὀλίγα ἐπράξατο, οὐ τούτῳ τοῦτο τε-
b κμήριόν ἐστιν ὡς ἡ δίαιτα οὐ γέγονεν, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον
ἡμῖν ὡς καὶ τὴν ἀρχὴν οὐ δικαίως ἐνεκάλεσε. θαυμάζω δ'
εἰ αὐτὸν μὲν ἱκανὸν γνῶναι νομίζει ὅτι οὐκ εἰκὸς ἀντὶ μυ-
ρίων δραχμῶν διακοσίας ἐθελῆσαι λαβεῖν, ἐμὲ δ' οὐκ ἂν
οἴεται τοῦτ' ἐξευρεῖν, εἴπερ [3]ἐβουλόμην ψευδῆ λέγειν, ὅτι
πλέον ἔδει φάσκειν τούτων δεδωκέναι. ἀξιῶ δέ, ὅσον περ

[1] ἐπωβελίαν A. C. L. [2] διαιτᾶν A. C. L. [3] ἠβουλόμην C.

Τὴν ἀρχὴν] Ἀντὶ τοῦ, τὸν ἄρχοντα. Wolf.

Ἐν τοῖς πρυτανείοις] Πρυτανεῖα, Latine *sportulæ*, erat pecunia quam deponebat uterque litigantium, tam actor quam reus. Vide Harpocrationem in ea voce. Auger. Vid. Demosth. c. Macartat. §. ιϛ'. et c. Everg. et Mnesib. §. ιζ'.

Πάλαι χρώμενον ἡμῖν] *vetusta familiaritate mecum conjunctum*. Wolf.

Πολὺ μᾶλλον] Scil. ἄτοπον ἂν ἐποίησεν. Idem.

Εἰ αὐτὸν μὲν ἱκανὸν γνῶναι] Sententia: Si dicit non verosimile esse, se pro decies mille drachmis ducentas accepisse, ego contra, si mentiri voluissem, dicere potueram me plus ducentis numerasse.

Ὅσονπερ ἂν τούτῳ κ. τ. λ.] Ὁ νοῦς· Ὅσον ἂν ἐγένετο σημεῖον τῷ ἀντιδίκῳ μου, ὅτι οὐ γέγονεν ἡ δίαιτα, εἰ εἷλε τὰ διαμαρτυρηθέντα, τουτέστιν εἰ ψευδῆ ἀπέδειξε τὴν περὶ τῆς διαίτης μαρτυρίαν, ἀξιῶ τοσοῦτον κἀμοὶ τεκμήριον γενέσθαι, ὅτι τἀληθῆ λέγω περὶ αὐτῆς, ἤγουν περὶ τοῦ γεγονέναι τὴν δίαιταν, ἐπειδὴ οὐδὲ ἐτόλμησεν ἐπεξελθεῖν καὶ ἐπισκήψασθαι, ἤγουν ψευδομαρτυριῶν ἐγκαλέσαι, τῷ διαμαρτυραμένῳ. Ὅπερ γὰρ ἐν ταῖς ἄλλαις δίκαις ἑκα-

ἂν τούτῳ σημεῖον ἦν ὡς ἡ δίαιτα οὐ γέγονεν, [1]ἑλόντι τὰ
διαμαρτυρηθέντα, τοσοῦτον ἐμοὶ γενέσθαι τεκμήριον ὡς
ἀληθῆ λέγω περὶ αὐτῆς, ἐπειδὴ τῷ μάρτυρι φανερός ἐστιν
οὐδ' ἐπεξελθεῖν ἀξιώσας.

ή. Ἡγοῦμαι δὲ, εἰ μήτε ἡ δίαιτα ἐγεγόνει μήτε τῶν
πεπραγμένων ἦσαν [2]μάρτυρες, [3]ἔδει δ' ἐκ τῶν εἰκότων σκο-
πεῖν, οὐδ' οὕτω χαλεπῶς ἂν ὑμᾶς γνῶναι τὰ δίκαια. εἰ
μὲν γὰρ καὶ τοὺς ἄλλους ἀδικεῖν ἐτόλμων, εἰκότως ἄν μου
375 κατεγιγνώσκετε καὶ περὶ τοῦτον ἐξαμαρτάνειν· νῦν δ' οὐ-
δένα φανήσομαι τῶν πολιτῶν οὔτε χρήμασι ζημιώσας οὔτε d
περὶ τοῦ σώματος εἰς κίνδυνον καταστήσας, οὔτ' ἐκ μὲν
τῶν μετεχόντων τῆς πολιτείας ἐξαλείψας, εἰς δὲ τὸν μετὰ
[4]Λυσάνδρου κατάλογον ἐγγράψας. καίτοι πολλοὺς ἐπῆρεν
ἡ τῶν Τριάκοντα πονηρία τοιαῦτα ποιεῖν· οὐ γὰρ ὅτι τοὺς
ἀδικοῦντας ἐκόλαζον, ἀλλ' ἐνίοις καὶ προσέταττον ἐξα-
μαρτάνειν. ἐγὼ μὲν τοίνυν οὐδ' ἐπὶ τῆς ἐκείνων ἀρχῆς
οὐδὲν εὑρεθήσομαι τοιοῦτον ἐργασάμενος· οὗτος δὲ ἀδικηθῆναι
φησὶν, ὅτε ἐξεβέβληντο μὲν οἱ Τριάκοντα, ὁ δὲ Πειραιεὺς c
ἦν κατειλημμένος, [5]ἐκράτει δ' ὁ δῆμος, περὶ διαλλαγῶν δ'
ἦσαν οἱ λόγοι. καίτοι δοκεῖ ἂν ὑμῖν, ὅστις ἐπὶ τῶν Τριά-
κοντα κόσμιον ἑαυτὸν παρέσχεν, εἰς τοῦτον ἀποθέσθαι τὸν 375
χρόνον ἀδικεῖν, ἐν ᾧ καὶ τοῖς πρότερον ἡμαρτηκόσι μετέ-
μελεν; ὃ δὲ πάντων δεινότατον, εἰ τῶν [6]μὲν ὑπαρχόντων
ἐχθρῶν μηδ' ἀμύνεσθαι μηδένα ἠξίωσα, τοῦτον δὲ κακῶς
ποιεῖν ἐπεχείρουν, πρὸς ὃν [7]οὐδὲν πώποτέ μοι συμβόλαιον
ἐγένετο.

θ.' Ὡς μὲν οὖν οὐκ αἴτιός εἰμι Καλλιμάχῳ τῆς τῶν χρη-
μάτων δημεύσεως, ἱκανῶς ἀποδεδεῖχθαί μοι νομίζω· ὡς δ'
οὐκ ἐξῆν αὐτῷ δικάζεσθαι περὶ τῶν τότε γεγενημένων, οὐδ' b

[1] οὐχ ἑλόντι A. L. [2] οἱ μάρτυρες A. L. μοι μάρτυρες C. [3] δεῖ L.
[4] Πεισάνδρου A. L. [5] ἐκρατεῖτο L. [6] μὲν om. A. L.
[7] οὐδὲ πώποτέ A. οὐδεπώποτέ L.

λεῖτο μαρτυρία, τοῦτο ἐν ταῖς παραγραφαῖς ἐλέγετο διαμαρτυρία. Cor. Cf. Lysias π. τραυμ. ἐκ προν. §. β'.

Περὶ τοῦ σώματος εἰς κίνδ.] *in capitis periculum adduxisse.* Lang.

Κατάλογον] Scil. τῶν τρισχιλίων πολιτῶν, septem post Pisandrianum catalogum annis factum sub xxxviris, imperante Lysandro. Cf. Xenoph. Hellen. ii. 3., Thucyd. viii. 65. 70. et Lysias de pop. stat. evers. §. ι'. μετὰ deletum eunt Augerus et Langius, pro quo ἐπὶ mavult Coraes.

Οὐ γὰρ ὅτι] Idem quod οὐ γὰρ μόνον. Wolf.

Προσέταττον] Ἐπειρῶντο πάντας ἀνομίας ἀναπλῆσαι, ἵνα πολλοὺς ἔχοιεν τοὺς συνεξαμαρτάνοντας. Cor.

εἰ πάντα ταῦτ' ἦν πεποιηκὼς ἅ φησιν αὐτὸς, ἐκ τῶν συνθη-
κῶν γνώσεσθε. καί μοι λάβε τὸ βιβλίον.

ΣΥΝΘΗΚΑΙ.

ί. Ἆρα μικρῷ τῷ δικαίῳ πιστεύων τὴν παραγραφὴν
ἐποιησάμην, ἀλλ' οὐ τῶν μὲν συνθηκῶν διαῤῥήδην ἀφιεισῶν
τοὺς ἐνδείξαντας ἢ φήναντας ἢ τῶν ἄλλων τι τῶν τοιούτων
πράξαντας, ἐμαυτὸν δ' ἔχων ἀποφαίνειν ὡς οὔτε ταῦτα
c πεποίηκα οὔτ' ἄλλο οὐδὲν ἐξήμαρτον; ἀνάγνωθι δή μοι καὶ
τοὺς ὅρκους.

ΟΡΚΟΙ.

ιά. Οὐκοῦν δεινὸν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, οὕτω μὲν τῶν
συνθηκῶν ἐχουσῶν, τοιούτων δὲ τῶν ὅρκων γενομένων, το- 376
σοῦτον φρονεῖν Καλλίμαχον ἐπὶ τοῖς λόγοις τοῖς αὑτοῦ, ὥστ'
ἡγεῖσθαι πείσειν ὑμᾶς ἐναντία τούτοις ψηφίσασθαι; καὶ εἰ
μὲν ἑώρα μεταμέλον τῇ πόλει τῶν πεπραγμένων, οὐκ ἄξιον
ἦν θαυμάζειν αὐτοῦ· νῦν δ' οὐ μόνον ἐν τῇ θέσει τῶν νόμων
ἐπεδείξασθε περὶ πολλοῦ ποιούμενοι τὰς συνθήκας, ἀλλὰ
d καὶ Φίλωνα τὸν ἐκ Κοίλης ἐνδειχθέντα παραπρεσβεύεσθαι,
καὶ περὶ μὲν τοῦ πράγματος οὐδὲν ἔχοντα ἀπολογήσασθαι,
τὰς δὲ συνθήκας παρεχόμενον, ἔδοξεν ὑμῖν ἀφεῖναι καὶ
μηδὲ κρίσιν περὶ αὐτοῦ ποιήσασθαι. καὶ ἡ μὲν πόλις οὐδὲ
παρὰ τῶν ὁμολογούντων ἐξαμαρτάνειν ἀξιοῖ δίκην λαβεῖν,
οὗτος δὲ καὶ τοὺς οὐδὲν ἠδικηκότας τολμᾷ συκοφαντεῖν. καὶ
μὴν οὐδὲ τάδ' αὐτὸν λέληθεν, ὅτι Θρασύβουλος καὶ Ἄνυτος
e μέγιστον μὲν δυνάμενοι τῶν ἐν τῇ πόλει, πολλῶν δ' ἀπε-
στερημένοι χρημάτων, εἰδότες δὲ τοὺς ἀπογράψαντας, ὅμως
οὐ τολμῶσιν αὐτοῖς δίκας λαγχάνειν οὐδὲ μνησικακεῖν, ἀλλ'
εἰ καὶ περὶ τῶν ἄλλων μᾶλλον ἑτέρων δύνανται διαπράττε-

Ἐνδείξαντας ἢ φήναντας] *accusatores et delatores.* Lang.

Ἢ τῶν ἄλλων τι] F. Ἢ τοὺς ἄλλο τι. Wolf. Οὐκ ἀπιθάνως. Cor.

ΟΡΚΟΙ] Cf. Andocid. de Myster. §. ιε'.

Μεταμέλον] Participium pro μεταμέλειν. Wolf. Μήποτε· Καὶ εἰ μὲν ἐνεώρα μετάμελον. ᾧπερ [scil. μετάμελος] ἐχρήσατο Θουκυδίδης ἀντὶ τοῦ μεταμέλεια. Cor.

Τῶν νόμων] Ἴσως· τοῦ νόμου. Idem.

Φίλωνα] Wesselingius ad Diod. Sic. l. xiv. 33. ex Lysia in Eratosth. §. ι'. et Xenoph. Hellen. ii. 3. 2. it correctum Φείδωνα.

Ἐκ Κοίλης] Cœle demus Hippothoontidis tribus. Cf. Corsin. Fast. Att. par. i. diss. v. p. 233.

Οὐδὲ τάδε] Ἴσως· οὐδὲ τόδε. Cor.

Ἀπογράψαντας] *qui eas pecunias tyrannis prodiderant, aut proscripserant, ut publicarentur.* Lang.

Περὶ τῶν ἄλλων] Malim ἐπὶ τῶν ἄλλων, scil. πραγμάτων. Wolf. Εἰ καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις πράγμασι δύνανται μᾶλλον ἑτέρων διαπράττεσθαι, τουτέστι κατορθοῦν, καὶ τυ-

σθαι, ἀλλ᾽ οὖν περί γε τῶν ἐν ταῖς συνθήκαις ἴσον ἔχειν 376
τοῖς ἄλλοις ἀξιοῦσι. καὶ οὐχ οὗτοι μόνοι ταῦτα ἠξιώκασιν,
ἀλλ᾽ οὐδ᾽ ὑμῶν οὐδεὶς τοιαύτην δίκην εἰσελθεῖν τετόλμηκε.
καίτοι δεινόν, εἰ ἐπὶ μὲν τοῖς ὑμετέροις αὐτῶν πράγμασιν
ἐμμενεῖτε τοῖς ὅρκοις, ἐπὶ δὲ τῇ τούτου συκοφαντίᾳ παρα-
βαίνειν ἐπιχειρήσετε, καὶ τὰς μὲν ἰδίας ὁμολογίας δημοσίᾳ
κυρίας ἀναγκάζετε εἶναι, τὰς δὲ τῆς πόλεως συνθήκας ἰδίᾳ
τὸν βουλόμενον λύειν ἐάσετε. ὃ δὲ πάντων ἂν τις μάλιστα
θαυμάσειεν, εἰ, ὅτε μὲν ἄδηλον ἦν εἰ συνοίσουσιν αἱ διαλ- b
λαγαὶ τῇ πόλει, τοιούτους ὅρκους ἐποιήσασθε περὶ αὐτῶν,
ὥστ᾽ εἰ καὶ μὴ συνέφερεν ἀναγκαῖον εἶναι τοῖς ὡμολογημέ-
νοις ἐμμένειν, ἐπειδὴ δὲ οὕτω καλῶς ὑμῖν συμβέβηκεν, ὥστε
καὶ μηδεμιᾶς πίστεως γεγενημένης ἄξιον εἶναι τὴν παροῦσαν
πολιτείαν διαφυλάττειν, τηνικαῦτα τοὺς ὅρκους παραβήσε-
σθε· καὶ τοῖς μὲν εἰρηκόσιν ὡς χρὴ τὰς συνθήκας ἐξαλείφειν c
[1]ὀργίζεσθε, τουτονὶ δέ, ὃς γεγραμμένας αὐτὰς τολμᾷ παρα-
377 βαίνειν, ἀζήμιον ἀφήσετε. ἀλλ᾽ οὔτ᾽ ἂν δίκαια οὔτ᾽ ἄξια
ὑμῶν αὐτῶν οὔτ᾽ ἂν πρέποντα τοῖς πρότερον ἐγνωσμένοις
ποιήσαιτε.

ιβ΄. Ἐνθυμεῖσθε δὲ ὅτι περὶ τῶν μεγίστων ἥκετε δικά-
σοντες. περὶ γὰρ συνθηκῶν τὴν ψῆφον οἴσετε, ἃς οὐδὲ πώ-
ποτ᾽ οὔθ᾽ ὑμῖν πρὸς ἑτέρους οὔτ᾽ ἄλλοις πρὸς ὑμᾶς ἐλυσι-
τέλησε παραβῆναι· τοσαύτην δ᾽ ἔχουσι δύναμιν, ὥστε τὰ d
πλεῖστα τοῦ βίου καὶ τοῖς Ἕλλησι καὶ τοῖς βαρβάροις διὰ
συνθηκῶν εἶναι. ταύταις γὰρ πιστεύοντες ὡς ἀλλήλους ἀφι-
κνούμεθα, καὶ ποριζόμεθα ὧν ἕκαστοι τυγχάνομεν δεόμενοι·
μετὰ τούτων καὶ τὰ συμβόλαια τὰ πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς
ποιούμεθα, καὶ τὰς ἰδίας ἔχθρας, καὶ τοὺς κοινοὺς πολέ-
μους διαλυόμεθα· τούτῳ μόνῳ κοινῷ πάντες ἄνθρωποι δια-
τελοῦμεν χρώμενοι. ὥστε ἅπασι μὲν προσήκει βοηθεῖν αὐταῖς, e
μάλιστα δ᾽ [2]ὑμῖν.

[1] ὠργίζεσθε C. [2] ἡμῖν A. L.

χάνειν ὧν ἂν βούλωνται. Cor.

Ἐπὶ δὲ τῇ τούτου συκοφαντίᾳ] Intellige phrasim, quasi legeretur: διὰ δὲ τὴν τούτου συκοφαντίαν. Auger.

Δημοσίᾳ κυρίας — εἶναι] I. e. publice valere. Lang.

Γεγραμμένας] Si fœdus perscriptum non fuit, deleri quomodo potuit? Quid ergo si ἀναγεγραμμένας legatur, ἀντὶ τοῦ κεκυρωμένας. Wolf. Præter necessitatem, credo. *postquam proscripta sunt et auctoritatem publicam acceperunt.* Idem.

ιγ΄. Ὑπόγυιον γάρ ἐστιν ἐξ οὗ καταπολεμηθέντες, ἐπὶ
τοῖς ἐχθροῖς γενόμενοι, πολλῶν ἐπιθυμησάντων διαφθεῖραι
τὴν πόλιν εἰς ὅρκους καὶ συνθήκας [1]κατεφύγομεν, ἃς εἰ
[2]Λακεδαιμόνιοι τολμῷεν παραβαίνειν, σφόδρ᾽ [3]ἂν ἕκαστος
377 ὑμῶν ἀγανακτήσειε. καίτοι πῶς οἷόν τ᾽ ἐστιν ἑτέρων κατη-
γορεῖν, οἷς αὐτός τις ἔνοχός ἐστι; τῷ δ᾽ ἂν δόξαιμεν ἀδι-
κεῖσθαι παρὰ τὰς συνθήκας κακῶς πάσχοντες, εἰ μηδ᾽
αὐτοὶ [4]φαινοίμεθ᾽ αὐτὰς περὶ πολλοῦ ποιούμενοι; τίνας δὲ
πίστεις πρὸς τοὺς ἄλλους εὑρήσομεν, εἰ τὰς πρὸς ἡμᾶς αὐ-
τοὺς γεγενημένας οὕτως εἰκῇ λύσομεν; ἄξιον δὲ καὶ τῶνδε
μνησθῆναι, διότι πολλῶν καὶ καλῶν τοῖς προγόνοις ἐν τῷ
b πολέμῳ πεπραγμένων οὐχ ἥκισθ᾽ ἡ πόλις ἐκ τούτων τῶν
διαλλαγῶν εὐδοκίμησε. πρὸς μὲν γὰρ τὸν πόλεμον πολλαὶ
πόλεις ἂν εὑρεθεῖεν καλῶς ἠγωνισμέναι, περὶ δὲ [5]στάσεως
οὐκ ἔστιν ἣν ἄν τις ἐπιδείξειεν ἄμεινον τῆς ἡμετέρας βεβου-
λευμένην. ἔτι δὲ τῶν μὲν τοιούτων ἔργων, ὅσα μετὰ κινδύνων
πέπρακται, τὸ πλεῖστον ἄν τις μέρος τῇ τύχῃ μεταδοίη·
τῆς δ᾽ εἰς ἡμᾶς αὐτοὺς μετριότητος οὐδεὶς ἂν [6]ἀλλ᾽ ἢ τὴν
c ἡμετέραν γνώμην αἰτιάσαιτο. ὥστ᾽ οὐκ ἄξιον προδότας ταύ-
της τῆς δόξης [7]γενέσθαι.

ιδ΄. Καὶ μηδεὶς ἡγείσθω με ὑπερβάλλειν μηδὲ μείζω 378
λέγειν, ὅτι δίκην ἰδίαν φεύγων τούτους εἴρηκα τοὺς λόγους.
οὐ γὰρ μόνον περὶ τῶν ἐπιγεγραμμένων χρημάτων ἐστὶν οὗ-
τος ὁ ἀγών, ἀλλ᾽ ἐμοὶ μὲν περὶ τούτων, ὑμῖν δὲ περὶ τῶν
ὀλίγῳ πρότερον εἰρημένων· ὑπὲρ ὧν οὐδεὶς οὔτ᾽ ἂν εἰπεῖν
ἀξίως δύναιτο οὔτ᾽ ἂν τίμημα ἱκανὸν ἐπιγράψαιτο. τοσοῦ-
τον γὰρ αὕτη διαφέρει τῶν ἄλλων δικῶν, ὥστε τῶν μὲν τοῖς
d ἀγωνιζομένοις μόνον προσήκει, ταύτῃ δὲ τὸ κοινὸν τῆς πό-
λεως συγκινδυνεύει. περὶ ταύτης δύο ὅρκους ὀμόσαντες δικά-
ζετε, τὸν μέν, ὅνπερ ἐπὶ ταῖς ἄλλαις εἴθισθε, τὸν δ᾽, ὃν
ἐπὶ ταῖς συνθήκαις ἐποιήσασθε. ταύτην ἀδίκως γνόντες οὐ

[1] κατεφεύγομεν A. C. L. [2] οἱ Λακεδ. A. L. [οἱ] Λακεδ. C. [3] ἂν om. A. L. [4] φανοίμεθ᾽ A. C. L. [5] συστάσεως A. C. L. [6] ἄλλ᾽ C. [7] γεγενῆσθαι A. C. L.

Ἐπὶ τοῖς ἐχθροῖς γενόμενοι] Np. post cladem Hellesponticam. Idem.

Εἰς ὅρκους καὶ συνθήκας] Wolfius, recte puto, intelligit fœdus Græcorum post Xerxem profligatum, quo cavebatur, ne qua urbs, quæ Græciam contra barbaros defendisset, everteretur. Idem.

Ὑπερβάλλειν] Ὑπερβολαῖς χρῆσθαι. Cor.

Περὶ τῶν ἐπιγ. χρημάτων] *de pecuniis quæ in accusatione perscriptæ sunt.* Wolf.

Οὔτ᾽ ἂν τίμημα ἱκανὸν ἐπιγρ.] *nec satis magni æstimari queat.* Idem.

τοὺς τῆς πόλεως μόνον νόμους, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἁπάντων κοι-
νοὺς παραβήσεσθε. ὥστ᾽ οὐκ ἄξιον οὔτε κατὰ χάριν οὔτε
κατ᾽ ἐπιείκειαν οὔτε κατ᾽ ἄλλο οὐδὲν ἢ κατὰ τοὺς ὅρκους
περὶ αὐτῶν ψηφίσασθαι. e

ιε΄. Ὡς μὲν οὖν χρὴ καὶ συμφέρει καὶ δίκαιον ὑμᾶς ἐστὶν
οὕτω περὶ τῶν συνθηκῶν γιγνώσκειν, οὐδ᾽ αὐτὸν ἡγοῦμαι
Καλλίμαχον ἀντερεῖν· οἶμαι δ᾽ [1]αὐτὸν ὀδύρεσθαι τὴν
παροῦσαν πενίαν καὶ τὴν γεγενημένην αὐτῷ συμφορὰν,
καὶ [2]λέξειν ὡς δεινὰ καὶ σχέτλια πείσεται, εἰ τῶν χρη- 378
μάτων ὧν ἐπὶ τῆς ὀλιγαρχίας ἀφῃρέθη, τούτων ἐν δημο-
κρατίᾳ τὴν [3]ἐπωβελίαν ὀφλήσει, καὶ εἰ τότε μὲν διὰ τὴν
οὐσίαν τὴν αὑτοῦ φυγεῖν ἠναγκάσθη, νυνὶ δ᾽ ἐν ᾧ χρόνῳ
προσῆκεν αὐτὸν δίκην λαβεῖν ἄτιμος γενήσεται. κατηγο-
ρήσει δὲ καὶ τῶν ἐν τῇ μεταστάσει γενομένων, ὡς ἐκ τούτων
μάλισθ᾽ ὑμᾶς εἰς ὀργὴν καταστήσων· ἴσως γὰρ τινος ἀκή- b
κοεν ὡς ὑμεῖς, ὅταν μὴ τοὺς ἀδικοῦντας λάβητε, τοὺς ἐντυγ-
χάνοντας κολάζετε. ἐγὼ δὲ οὔθ᾽ ὑμᾶς ταύτην ἔχειν τὴν
γνώμην ἡγοῦμαι, πρός τε τοὺς ὑπειρημένους λόγους ῥᾴδιον
ἀντειπεῖν νομίζω.

ις΄. Πρὸς μὲν οὖν τοὺς ὀδυρμοὺς, ὅτι προσήκει βοηθεῖν
ὑμᾶς οὐχ οἵτινες ἂν δυστυχεστάτους σφᾶς αὐτοὺς ἀποδεί-
ξωσιν, ἀλλ᾽ οἵτινες ἂν περὶ ὧν ἀντωμόσαντο δικαιότερα
λέγοντες φαίνωνται. περὶ δὲ τῆς [4]ἐπωβελίας, εἰ μὲν ἐγὼ c
379 τούτων τῶν πραγμάτων αἴτιος ἦν, εἰκότως ἂν αὐτῷ μέλ-
λοντι ζημιώσεσθαι συνήχθεσθε· νῦν δ᾽ οὗτός ἐστιν ὁ συκο-
φαντῶν, ὥστ᾽ οὐδὲν ἂν δικαίως αὐτοῦ λέγοντος ἀποδέχοισθε.
ἔπειτα κἀκεῖνο χρὴ σκοπεῖν, ὅτι πάντες οἱ κατελθόντες ἐκ
Πειραιέως ἔχοιεν ἂν τοὺς αὐτοὺς λόγους εἰπεῖν οὕσπερ οὗτος,
ὧν οὐδεὶς ἄλλος τετόλμηκε τοιαύτην δίκην εἰσελθεῖν. καίτοι
χρὴ μισεῖν ὑμᾶς τοὺς τοιούτους καὶ κακοὺς πολίτας νομί-

[1] [ἂν] αὐτὸν ὀδύρασθαι C. [2] λέγειν A. C. L. [3] ἐπωβελείαν A. C. L. [4] ἐπωβελείας A. C. L.

Ὀδύρεσθαι] Ἀντὶ τοῦ, ὀδυρεῖσθαι. Idem.

Ἄτιμος] Nam qui mulctam non solverant, in ærarios relati jus adipiscendorum magistratuum non habebant. Idem.

Μεταστάσει] Μετάστασιν, ut opinor, nominat τὴν τῆς πολιτείας μεταβολὴν, estque aliquanto lenius quam si dixisset ἐν τῇ ὀλιγαρχίᾳ. Idem.

Ἴσως γὰρ κ. τ. λ.] Ironice dictum est. Lang.

Ὑπειρημένους] *ad ea quæ ego jam sub adversarii persona dixi.* Accipio ὑπειρημένους pro προειρημένους. Wolf.

Ὅτι προσήκει] Ante ὅτι subaudi ἀντείπω. Auger.

Ἀλλ᾽ οἵτινες — φαίνωνται] I. e. quorum accusatio est justa, non quorum calamitas magna. Cf. de Big. §. α΄. Lang.

ζειν, οἵτινες ταῖς μὲν συμφοραῖς ὁμοίαις τῷ πλήθει κέχρην-
d ται, τὰς δὲ τιμωρίας διαφόρους τῶν ἄλλων ἀξιοῦσι ποιεῖ-
σθαι. πρὸς δὲ τούτοις ἔτι καὶ νῦν ἔξεστιν αὐτῷ, πρὶν ἀπο-
πειραθῆναι τῆς ὑμετέρας γνώμης, ἀφέντι τὴν δίκην ἀπηλ-
λάχθαι πάντων τῶν πραγμάτων. καίτοι πῶς οὐκ ἄλογόν
ἐστιν ἐν τούτῳ τῷ κινδύνῳ ζητεῖν αὐτὸν ἐλέους παρ᾽ ὑμῶν
τυγχάνειν, οὗ κύριός ἐστιν αὐτὸς, καὶ εἰς ὃν αὐτὸς αὑτὸν
καθίστησι, καὶ ὃν ἔτι καὶ νῦν ἔξεστιν αὐτῷ μὴ κινδυ-
νεύειν;

e ιζ΄. Ἐὰν δ᾽ ἄρα μεμνῆται τῶν ἐπὶ τῆς ὀλιγαρχίας γε-
γενημένων, ἀξιοῦτε αὐτὸν μὴ ἐκείνων κατηγορεῖν ὑπὲρ ὧν
οὐδεὶς ἀπολογήσεται, ἀλλ᾽ ὡς ἐγὼ τὰ χρήματα εἴληφα δι-
δάσκειν, περὶ οὗπερ ὑμᾶς δεῖ ψηφίζεσθαι, μηδ᾽ ὡς αὐτὸς
δεινὰ πέπονθεν ἀποφαίνειν, ἀλλ᾽ ὡς ἐγὼ πεποίηκα ἐξελέγ-
379 χειν, παρ᾽ οὗπερ ἀξιοῖ τὰ ἀπολωλότα κομίζεσθαι· ἐπεὶ
κακῶς γε αὐτὸν πράττοντα ἐπιδεῖξαι καὶ πρὸς ἄλλον ὁντι-
νοῦν ἀγωνιζόμενος τῶν πολιτῶν δύναται. καίτοι χρὴ μέγα
παρ᾽ ὑμῖν δύνασθαι τῶν κατηγοριῶν οὐχ αἷς ἔξεστι χρῆσθαι
καὶ πρὸς τοὺς μηδὲν ἡμαρτηκότας, ἀλλ᾽ ἃς οὐχ οἷόν τ᾽ εἰπεῖν
ἀλλ᾽ ἢ κατὰ τῶν ἠδικηκότων. πρὸς μὲν οὖν τούτους τοὺς
λόγους καὶ ταῦτ᾽ ἴσως ἀρκέσει καὶ [1]τάχα ἀντειπεῖν
ἐξέσται.

b ιη΄. Ἐνθυμεῖσθε δὲ, εἰ καί τῳ δόξω δὶς περὶ τῶν αὐτῶν
λέγειν, ὅτι πολλοὶ προσέχουσι ταύτῃ τῇ δίκῃ τὸν νοῦν, οὐ
τῶν ἡμετέρων πραγμάτων φροντίζοντες, ἀλλ᾽ ἡγούμενοι περὶ
τῶν συνθηκῶν εἶναι τὴν κρίσιν. οὓς ὑμεῖς τὰ δίκαια γνόντες
ἀδεῶς οἰκεῖν ἐν τῇ πόλει ποιήσετε· εἰ δὲ μὴ, πῶς οἴεσθε
διακείσεσθαι τοὺς ἐν ἄστει μείναντας, ἣν ὁμοίως ἅπασιν
ὀργιζόμενοι [2]φανήσησθε τοῖς μετασχοῦσι τῆς πολιτείας; 380
c τίνα δὲ γνώμην ἕξειν τοὺς καὶ μικρὸν ἁμάρτημα σφίσιν αὐ-
τοῖς συνειδότας, ὅταν [3]ὁρῶσι μηδὲ τοὺς κοσμίως πεπολιτευ-
μένους τῶν δικαίων τυγχάνοντας; πόσην δὲ χρὴ προσδοκᾶν
ἔσεσθαι ταραχὴν, ὅταν οἱ μὲν ἐπαρθῶσι συκοφαντεῖν ὡς

[1] πλείω A. C. L. [2] φανήσεσθε A. L. [3] εἰδῶσι A. C. L.

Τῶν κατηγοριῶν οὐχ αἷς] I., e. οὐ τὰς κατηγορίας αἷς. Auger.

Καὶ τάχα ἀντειπεῖν ἐξέσται] *et fortasse refutare licebit*, scil. si talia inculcare perrexerit. Sed quid si leg. καὶ τάχα πλείω ἀντειπεῖν ἐξέσται. Wolf.

ὑμῶν αὐτοῖς ἤδη [1] ταὔτ᾽ ἐγνωκότων, οἱ δὲ δεδίωσι τὴν παρ-
οῦσαν πολιτείαν ὡς οὐδεμιᾶς αὐτοῖς ἔτι καταφυγῆς ὑπαρ-
χούσης; ἆρ᾽ οὐκ ἄξιον φοβεῖσθαι μὴ συγχυθέντων τῶν ὅρ-
κων πάλιν εἰς ταῦτα καταστῶμεν, ἐξ ὧνπερ ἠναγκάσθημεν d
τὰς συνθήκας ποιήσασθαι; καὶ μὴν οὐ δεῖ γ᾽ ὑμᾶς παρ᾽
ἑτέρων μαθεῖν, ὅσον ἐστὶν ὁμόνοια ἀγαθὸν ἢ στάσις κακόν·
οὕτω γὰρ ἀμφοτέρων σφόδρα πεπείρασθε, ὥστε καὶ τοὺς
ἄλλους ὑμεῖς ἄριστ᾽ ἂν [2] διδάξαιτε περὶ αὐτῶν.

ιθ΄. Ἵνα δὲ μὴ δοκῶ διὰ τοῦτο πολὺν χρόνον περὶ τὰς
συνθήκας διατρίβειν, ὅτι ῥᾴδιόν ἐστι περὶ [3] [τῶν] αὐτῶν
πολλὰ καὶ δίκαια εἰπεῖν, τοσοῦτον ὑμῖν ἔτι διακελεύομαι e
μνημονεύειν, ὅταν φέρητε τὴν ψῆφον, ὅτι πρὶν μὲν ποιήσα-
σθαι ταύτας ἐπολεμοῦμεν, οἱ μὲν τὸν κύκλον ἔχοντες, οἱ δὲ
τὸν Πειραιᾶ κατειληφότες, μᾶλλον ἀλλήλους μισοῦντες ἢ
τοὺς ὑπὸ τῶν προγόνων πολεμίους ἡμῖν καταλειφθέντας·
ἐπειδὴ δὲ τὰς πίστεις ἀλλήλοις ἔδομεν εἰς ταὐτὸν συνελ- 380
θόντες, οὕτω καλῶς καὶ κοινῶς πολιτευόμεθα ὥσπερ οὐδε-
μιᾶς ἡμῖν [4] συμφορᾶς γεγενημένης. καὶ τότε μὲν ἀμαθεστά-
τους καὶ δυστυχεστάτους πάντες ἡμᾶς ἐνόμιζον· νῦν δὲ
εὐδαιμονέστατοι καὶ σωφρονέστατοι τῶν Ἑλλήνων δοκοῦμεν
εἶναι. ὥστ᾽ ἄξιον οὐ μόνον τηλικαύταις ζημίαις κολάζειν
τοὺς παραβαίνειν τολμῶντας τὰς συνθήκας, ἀλλὰ ταῖς ἐσχά-
ταις, ὡς τῶν μεγίστων κακῶν αἰτίους ὄντας, ἄλλως τε καὶ b
τοὺς ὥσπερ Καλλίμαχος βεβιωκότας.

κ΄. Ὃς δέκα μὲν ἔτη συνεχῶς ἡμῖν Λακεδαιμονίων [5] πο-
λεμησάντων οὐδεμίαν παρέσχεν αὑτὸν ἡμέραν τάξαι τοῖς
στρατηγοῖς, ἀλλ᾽ ἐκεῖνον μὲν τὸν χρόνον διετέλεσεν ἀποδι-
δράσκων καὶ τὴν οὐσίαν ἀποκρυπτόμενος, ἐπειδὴ δὲ οἱ Τριά-
381 κοντα κατέστησαν, τηνικαῦτα κατέπλευσεν εἰς τὴν πόλιν.
καὶ φησὶ [6] [μὲν] εἶναι δημοτικὸς, τοσούτῳ δὲ μᾶλλον τῶν

[1] ταῦτ᾽ L. [2] διδάξητε A. L. [3] uncos om. A. C. L. [4] διαφορᾶς L. [5] πολεμισάντων L. [6] [μὲν] om. A. C. L.

Ταὐτὰ ἐγνωκότων] Ὡς αὐτοῖς ὁμογνωμόνων ὑμῶν ὄντων καὶ τὰ αὐτὰ φρονούντων, τουτέστι τὸ συκοφαντεῖν καλὸν ἡγουμένων. Cor.

Τὸν κύκλον ἔχοντες] *circuitum habentes*, np. mœnium, i. e. mœnibus conclusi, manentes in urbe. Auger.

Τηλικαύταις] *tantis*, np. tantis quantas lex jubet. Idem.

Δέκα μὲν ἔτη] Peloponnesiacum bellum annos duravit 28. Sed Isocrates loqui videtur de bello tantum Decelico. Wolf.

Οὐδεμίαν παρέσχεν] *nunquam nomen militiæ dedit, nullo die nomen suum apud duces professus est.* Wolf.

c ἄλλων [1] ἐπιθυμεῖ μετασχεῖν [2] ἐκείνης τῆς πολιτείας, ὥστ᾽
οὐδ᾽, εἰ κακῶς ἔπαθεν, ἠξίωσεν ἀπελθεῖν, ἀλλ᾽ ᾑρεῖτο μετὰ
τῶν ἡμαρτηκότων εἰς αὐτὸν πολιορκεῖσθαι μᾶλλον ἢ μεθ᾽
ὑμῶν τῶν συνηδικημένων πολιτεύεσθαι. καὶ μέχρι τῆς ἡμέ-
ρας ἐκείνης παρέμεινε μετέχων τῆς πολιτείας, ἐν ᾗ προσβα-
λεῖν ἐμέλλετε πρὸς τὸ τεῖχος· τότε δ᾽ ἐξῆλθεν, οὐ τὰ παρ-
όντα μισήσας, ἀλλὰ δείσας τὸν ἐπιόντα κίνδυνον, ὡς
ὕστερον ἐδήλωσεν. ἐπειδὴ γὰρ Λακεδαιμονίων ἐλθόντων ὁ
d δῆμος ἐν τῷ Πειραιεῖ κατεκλείσθη, πάλιν ἐκεῖθεν διαδρὰς
ἐν Βοιωτοῖς διῃτᾶτο. ὥστ᾽ αὐτῷ προσήκει μετὰ τῶν αὐτομό-
λων ἀναγεγράφθαι πολὺ μᾶλλον ἢ τῶν φευγόντων ὀνομά-
ζεσθαι. καὶ τοιοῦτος γεγενημένος καὶ περὶ τοὺς ἐκ Πειραιέως
καὶ περὶ τοὺς ἐν ἄστει μείναντας καὶ περὶ πᾶσαν τὴν
πόλιν, οὐκ ἀγαπᾷ τῶν ἴσων [3] τυγχάνων τοῖς ἄλλοις, ἀλλὰ
ζητεῖ πλέον ἔχειν ὑμῶν, ὥσπερ ἢ μόνος ἀδικηθεὶς ἢ βέλτι-
e στος ὢν τῶν πολιτῶν ἢ μεγίσταις συμφοραῖς δι᾽ ὑμᾶς κε-
χρημένος ἢ πλείστων ἀγαθῶν αἴτιος τῇ πόλει γεγενημένος.
[4] ἐβουλόμην δ᾽ ἂν ὑμᾶς ὁμοίως ἐμοὶ γιγνώσκειν αὐτὸν, ἵν᾽
αὐτῷ μὴ τῶν ἀπολωλότων συνήχθεσθε, ἀλλὰ τῶν ὑπολοί-
πων ἐφθονεῖτε. νῦν δὲ περὶ μὲν τῶν ἄλλων, ὅσοις ἐπιβεβού-
381 λευκε, καὶ δίκας οἵας δεδίκασται καὶ γραφὰς [5] εἰσελήλυθε,
καὶ μεθ᾽ ὧν συνέστηκε καὶ καθ᾽ ὧν τὰ ψευδῆ μεμαρτύρηκεν,
οὐδ᾽ ἂν δὶς τοσοῦτον ὕδωρ ἱκανὸν διηγήσασθαι γένοιτο· ἓν
δὲ μόνον ἀκούσαντες τῶν τούτῳ πεπραγμένων ῥᾳδίως καὶ
τὴν ἄλλην αὐτοῦ πονηρίαν γνώσεσθε.

κα΄. Κρατῖνος γὰρ ἠμφισβήτησε χωρίου τῷ τούτου κη-
δεστῇ. μάχης δ᾽ αὐτοῖς γενομένης, [6] ὑποκρυψάμενοι θερά-
b παιναν ᾐτιῶντο [7] τὸν Κρατῖνον συντρῖψαι [8] [κατὰ] τῆς κε-
φαλῆς αὐτῆς, ἐκ δὲ τοῦ τραύματος φάσκοντες ἀποθανεῖν τὴν
ἄνθρωπον λαγχάνουσιν αὐτῷ φόνου δίκην ἐπὶ Παλλαδίῳ.
πυθόμενος δὲ ὁ Κρατῖνος τὰς τούτων ἐπιβουλὰς τὸν μὲν

[1] ἐπεθύμει A. C. L. [2] ἐκείνων A. C. L. [3] τυγχάνει A. τυγχάνειν L. [4] ἠβουλόμην C. [5] [ἃς] εἰσελήλυθε C. [6] ἀποκρυψάμενοι L. [7] τὸν om. A. L. [8] uncos om. A. C. L.

Τὰ παρόντα] Scil. πράγματα, τὴν τυραννικὴν ὀλιγαρχίαν. Idem.

Τῶν φευγόντων] Scil. ἵνα. Idem.

Τῶν ἀπολωλότων] Scil. ἕνεκα, ἢ, διὰ τὰ ἀπολωλότα. Idem.

Μεθ᾽ ὧν συνέστηκε] Scil. ἐπὶ συκοφαντίᾳ καὶ βλάβῃ τῶν συμπολιτευομένων. Idem. *quibuscum conspiraverit.* Lang.

Κατὰ τῆς κεφαλῆς] Pro τὴν κεφαλὴν αὐτῆς. Wolf. Ἀντὶ τοῦ, συντρῖψαι αὐτὴν κατὰ τῆς κεφαλῆς. Cor.

ἄλλον χρόνον ἡσυχίαν ἦγεν, ἵνα μὴ μετάθεῖντο τὸ πρᾶγμα
382 μηδ᾽ ἑτέρους λόγους ἐξευρίσκοιεν, ἀλλ᾽ ἐπ᾽ αὐτοφώρῳ
ληφθεῖεν κακουργοῦντες· ἐπειδὴ δὲ ὁ κηδεστὴς μὲν ἦν ὁ τού-
του κατηγορηκὼς, οὗτος δὲ [1] μεμαρτυρηκὼς ἦ μὴν τεθνάναι
τὴν ἄνθρωπον, ἐλθόντες εἰς τὴν οἰκίαν ἵνα ἦν κεκρυμμένη, c
βίᾳ λαβόντες αὐτὴν καὶ ἀγαγόντες ἐπὶ τὸ δικαστήριον ζῶσαν
ἅπασι τοῖς παροῦσιν ἐπέδειξαν. ὥστ᾽ ἑπτακοσίων μὲν δικα-
ζόντων, τεττάρων δὲ καὶ δέκα μαρτυρησάντων [2] ἅπερ οὗτος,
οὐδεμίαν ψῆφον μετέλαβε. καί μοι κάλει τούτων μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

κβ´. Τίς ἂν οὖν ἀξίως δύναιτο κατηγορῆσαι τῶν τούτῳ
πεπραγμένων; ἢ τίς ἂν εὑρεῖν ἔχοι παράδειγμα μεῖζον ἀδι- d
κίας καὶ συκοφαντίας καὶ πονηρίας; ἔνια μὲν γὰρ τῶν ἀδι-
κημάτων οὐκ ἂν ὅλον τὸν τρόπον δηλώσειε τῶν ἀδικησάντων,
ἐκ δὲ τῶν τοιούτων ἔργων ἅπαντα τὸν βίον τῶν ἐξαμαρτα-
νόντων ῥάδιον κατιδεῖν ἐστιν. ὅστις γὰρ τοὺς ζῶντας τεθνά-
ναι μαρτυρεῖ, τίνος ἂν ὑμῖν ἀποσχέσθαι δοκεῖ; ἢ ὅστις
ἐπὶ τοῖς ἀλλοτρίοις πράγμασιν οὕτω πονηρός ἐστι, τί οὐκ
ἂν ἐπὶ τοῖς αὑτοῦ τολμήσειε; πῶς δὲ χρὴ τούτῳ πιστεύειν
ὑπὲρ αὑτοῦ λέγοντι, ὃς ὑπὲρ ἑτέρων ἐπιορκῶν ἐξελέγχεται; e
τίς δὲ πώποτε φανερώτερον [3] ἐπεδείχθη τὰ ψευδῆ μαρτυρῶν;
τοὺς μὲν γὰρ ἄλλους ἐκ τῶν λεγομένων κρίνετε, τὴν δὲ τού-
του μαρτυρίαν, ὅτι ψευδὴς ἦν, εἴδον οἱ δικάζοντες. καὶ τοι-
αῦθ᾽ ἡμαρτηκὼς ἐπιχειρήσει λέγειν ὡς ἡμεῖς ψευδόμεθα, 382
ὅμοιον ἐργαζόμενος ὥσπερ ἂν εἴ τῳ Φρυνώνδας πανουργίαν
ὀνειδίσειεν, ἢ [4] Φιλοργὸς ὁ τὸ [5] Γοργόνειον ὑφελόμενος τοὺς

[1] ὁ μεμαρτυρηκὼς ὑμῖν τεθν. A. C. L. [2] ἅπερ om. A. C. L. [3] ἀπεδείχθη A. C. L. [4] Φιλεργὸς A. C. L. [5] Γοργόνιον L.

Ὑμῖν τεθνάναι] Lego ἦ μὴν τεθν. WOLF.

Ἐλθόντες] Scil. οἱ περὶ Κρατῖνον, quod Wolfius in textum recipere mavult. LANG. Ὁ Κρατῖνος δηλονότι καὶ οἱ συνηγοροῦντες αὐτῷ. COR.

Ἑπτακοσίων] F. leg. πεντακοσίων. WOLF. Ἀλλ᾽ ὅμως ὁ τῶν δικαστῶν ἀριθμὸς ἄλλοτε ἄλλος ἐτύγχανεν ὤν, τὸ μὲν μέγιστον χιλίων καὶ πεντακοσίων, τὸ δ᾽ ἐλάχιστον πεντακοσίων. COR.

Ἂν — ἀποσχέσθαι] I. e. ἀφέξεσθαι.

Φρυνώνδας] Hunc Suidas improbitate nobilitatum esse scribit et mercenarium fuisse, artificem noxiarum machinationum. WOLF. Cf. Harpocrat. ad voc.

Φιλοργὸς] Taylorus ad Lysiam c. Andocid. §. α´. et Augerus legendum suspicantur Φιλέας, secundum Suidam in h. v. Sed vide eundem Suidam sub v. φιλουργός.

Τὸ Γοργόνειον] Sub. κάρα, caput Medusæ. AUGER. Ἔστιν ἡ τῆς Ἀθηνᾶς αἰγὶς, ἐν ᾗ ἡ τῆς Γοργοῦς κεφαλὴ (Ἰλ. Ε. 741. καὶ Λουκιαν. Φιλοπάτρ. §. 8.), καὶ ἦν εἰκὸς πολύτιμον γεγονέναι, εἴπερ Φειδίας, ὁ τὸ τῆς θεᾶς ἐργασάμενος ἕδος, καὶ κατὰ μικρὸν τὴν Ὁμηρικὴν ἐμιμήσατο πολυτέλειαν Ἰλ. Β. 446.

> Μετὰ δὲ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
> Αἰγίδ᾽ ἔχουσ᾽ ἐρίτιμον, ἀγήραον, ἀθανάτην τε·
> Τῆς ἑκατὸν θύσανοι παγχρύσεοι ἠερέθονται,
> Πάντες ἐϋπλεκέες· ἑκατόμβοιος δὲ ἕκαστος.
> COR.

ἄλλους ἱεροσύλους ἔφασκεν εἶναι. τίνα δὲ προσήκει τῶν μὴ
γενομένων παρασχέσθαι [1] μάρτυρας μᾶλλον ἢ τοῦτον, ὃς
αὐτὸς ἑτέροις τὰ ψευδῆ τολμᾷ μαρτυρεῖν;

κγ´. Ἀλλὰ γὰρ Καλλιμάχου μὲν ἔξεστι πολλάκις κατ-
ηγορεῖν — οὕτω γὰρ παρεσκεύασται πολιτεύεσθαι —,
b περὶ δὲ ἐμαυτοῦ τὰς μὲν ἄλλας πάσας παραλείψω λει-
τουργίας, ἧς δ᾽ οὐ μόνον ἄν μοι δικαίως ἔχοιτε χάριν,
ἀλλὰ καὶ τεκμηρίῳ χρήσαισθε περὶ τοῦ παντὸς πρά- 383
γματος, ταύτης δὲ μνησθήσομαι πρὸς ὑμᾶς. ὅτε γὰρ ἡ
πόλις ἀπώλεσε τὰς ναῦς ἐν Ἑλλησπόντῳ καὶ τῆς δυνά-
μεως ἐστερήθη, τῶν μὲν πλείστων τριηράρχων τοσοῦτον
[2] διήνεγκον, ὅτι μετ᾽ ὀλίγων ἔσωσα τὴν ναῦν, αὐτῶν δὲ τού-
των, ὅτι καταπλεύσας εἰς τὸν Πειραιᾶ μόνος οὐ κατέλυσα
c τὴν τριηραρχίαν, ἀλλὰ τῶν ἄλλων ἀσμένως ἀπαλλαττο-
μένων τῶν λειτουργιῶν καὶ πρὸς τὰ παρόντα ἀθύμως δια-
κειμένων, καὶ τῶν μὲν [3] ἀνηλωμένων αὑτοῖς μεταμέλον, τὰ
δὲ λοιπὰ ἀποκρυπτομένων, καὶ νομιζόντων τὰ μὲν κοινὰ
διεφθάρθαι, τὰ δ᾽ ἴδια σκοπουμένων, οὐ τὴν αὐτὴν ἐκείνοις
γνώμην ἔσχον, ἀλλὰ πείσας τὸν ἀδελφὸν συντριηραρχεῖν,
παρ᾽ ἡμῶν αὐτῶν μισθὸν διδόντες τοῖς ναύταις, κακῶς
d ἐποιοῦμεν τοὺς πολεμίους. τὸ δὲ τελευταῖον προειπόντος
Λυσάνδρου, εἴ τις εἰσάγει σῖτον ὡς ὑμᾶς, θάνατον τὴν
ζημίαν, οὕτω φιλοτίμως εἴχομεν πρὸς τὴν πόλιν, ὥστε τῶν
ἄλλων οὐδὲ τὸν σφέτερον αὐτῶν εἰσάγειν τολμώντων ἡμεῖς
τὸν ὡς ἐκείνους εἰσπλέοντα λαμβάνοντες εἰς τὸν Πειραιᾶ
κατήγομεν. ἀνθ᾽ ὧν ὑμεῖς ἐψηφίσασθε ἡμᾶς στεφανῶσαι
καὶ [4] πρόσθε τῶν ἐπωνύμων ἀνειπεῖν, ὡς μεγάλων ἀγαθῶν

[1] μάρτυρα A. C. L. [2] διήνεγκα A. C. L. [3] ἀναλωμένων C. [4] πρόσθεν A. C. L.

Τῶν μὴ γενομένων παρασχέσθαι μάρτυρα] rerum non factarum producere testem, i. e. subornare falsos testes. WOLF.

Μετ᾽ ὀλίγων] Μετ᾽ ὀλίγων τριηράρχων, τουτέστιν, ὀλίγοι τῶν τριηράρχων ἦσαν οἱ σεσωκότες τὰς ἰδίας ναῦς, ὡς ἐγὼ τὴν ἐμαυτοῦ, τῶν πλείστων ἀπολεσάντων αὐτάς. COR.

Αὐτῶν δὲ τούτων] Τούτων δὲ πάλιν τῶν ὀλίγων τοσοῦτον διήνεγκα, ὅτι κ. τ. λ. IDEM.

Οὐ κατέλυσα τὴν τριηρ.] Οὐκ ἐπαυσάμην τριηραρχῶν. WOLF.

Μεταμέλον] Μεταμέλοντος melius congrueret cum aliis genitivis, sed potest retineri μεταμέλον in accusativo absoluto. AUGER.

Παρ᾽ ἡμῶν αὐτῶν] Ἀντὶ τοῦ, ἐκ τῆς ἰδίας οὐσίας. WOLF.

Τὸν σφέτερον] Scil. σῖτον. IDEM.

Ὡς ἐκείνους] Εἰς τοὺς Λακεδαιμονίους. COR.

Πρόσθε τῶν ἐπωνύμων] ante statuas he-

αἰτίους ὄντας. καίτοι χρὴ τούτους δημοτικοὺς νομίζειν,
οὐχ ὅσοι κρατοῦντος τοῦ δήμου μετασχεῖν τῶν πραγμάτων e
ἐπεθύμησαν, ἀλλ᾽ οἳ δυστυχησάσης τῆς πόλεως προκινδυ-
νεύειν ὑμῶν ἠθέλησαν, καὶ χάριν ἔχειν οὐκ εἴ τις αὐτὸς
κακῶς πέπονθεν, ἀλλ᾽ εἴ τις ὑμᾶς εὖ πεποίηκε, καὶ πένη- 383
τας γενομένους ἐλεεῖν οὐ τοὺς ἀπολωλεκότας τὴν οὐσίαν,
ἀλλὰ τοὺς εἰς ὑμᾶς [1] ἀνηλωκότας.

κδ΄. Ὧν εἷς ἐγὼ φανήσομαι γεγενημένος, ὃς πάντων ἂν
εἴην δυστυχέστατος, εἰ πολλὰ τῶν ἐμαυτοῦ δεδαπανημένος
εἰς τὴν πόλιν εἶτα δόξαιμι τοῖς ἀλλοτρίοις ἐπιβουλεύειν, καὶ
περὶ μηδενὸς ποιεῖσθαι τὰς παρ᾽ ὑμῖν διαβολὰς, ὃς οὐ μό-
νον τὴν οὐσίαν ἀλλὰ καὶ τὴν ψυχὴν τὴν ἐμαυτοῦ περὶ
ἐλάττονος φαίνομαι ποιούμενος τοῦ παρ᾽ ὑμῖν εὐδοκιμεῖν. b
τῷ δ᾽ οὐκ ἂν ὑμῶν μεταμελήσειεν, εἰ καὶ μὴ παραχρῆμα,
384 ἀλλ᾽ ὀλίγου ὕστερον, εἰ τὸν μὲν συκοφάντην ἴδοιτε πλούσιον
γεγενημένον, ἐμὲ δ᾽ ἐξ ὧν ὑπέλιπον λειτουργῶν, καὶ τού-
των ἐκπεπτωκότα; καὶ τὸν μὲν μηδὲ πώποτε ὑπὲρ ὑμῶν
κινδυνεύσαντα μεῖζον καὶ τῶν νόμων καὶ τῶν συνθηκῶν δυ-
νάμενον, ἐμὲ δὲ τὸν οὕτω πρόθυμον περὶ τὴν πόλιν γεγενη- c
μένον μηδὲ τῶν δικαίων ἀξιούμενον τυγχάνειν; τίς δ᾽ οὐκ
ἂν ὑμῖν ἐπιτιμήσειεν, εἰ πεισθέντες ὑπὸ τῶν Καλλιμάχου
λόγων τοσαύτην πονηρίαν ἡμῶν καταγνοίητε, οὓς ἐκ τῶν
ἔργων κρίναντες δι᾽ ἀνδραγαθίαν ἐστεφανώσατε, [2] ὅτ᾽ οὐδ᾽
οὕτω ῥᾴδιον ἦν ὥσπερ νῦν τυχεῖν ταύτης τῆς τιμῆς; τοὐ-
ναντίον δ᾽ ἡμῖν συμβέβηκεν ἢ τοῖς ἄλλοις· οἱ μὲν γὰρ ἄλ-
λοι τοὺς εἰληφότας τὰς δωρεὰς ὑπομιμνήσκουσιν, ἡμεῖς δ᾽
ὑμᾶς τοὺς δεδωκότας ἀξιοῦμεν μνημονεύειν, ἵν᾽ ὑμῖν τεκμή- d
ριον τῶν εἰρημένων ἁπάντων καὶ τῶν ἐπιτηδευμάτων τῶν
ἡμετέρων γένηται. δῆλον δ᾽ ὅτι ταύτης τῆς τιμῆς ἀξίους
ἡμᾶς αὐτοὺς παρείχομεν οὐχ ἵνα ὀλιγαρχίας γενομένης
τἀλλότρια διαρπάζοιμεν, ἀλλ᾽ ἵνα σωθείσης τῆς πόλεως οἵ
τ᾽ ἄλλοι τὰ σφέτερ᾽ αὐτῶν ἔχοιεν, ἡμῖν τε παρὰ τῷ πλή-
θει τῶν πολιτῶν χάρις ὀφείλοιτο· ἣν ἡμεῖς νῦν ἀπαιτοῦμεν,

[1] ἀναλωκότας C. [2] ὅτε μηδ᾽ A. C. L.

rcum, a quibus decem tribus Athenis cognominabantur. Wolf.

Ἀντειπεῖν] Ἀναγορεύειν. Idem.

Τῷ δ᾽ οὐκ ἂν ὑμῶν μεταμελήσειεν] Τίς δ᾽ ἐξ ὑμῶν οὐ μετανοήσει; Cor.

Ἐξ ὧν ὑπέλιπον] Ἐκ τούτων ἃ οὐ δεδαπάνημαι εἰς τὴν πόλιν. Wolf. ex his quæ reliqua feci. Auger.

e οὐ πλέον ἔχειν τοῦ δικαίου ζητοῦντες, ἀλλ᾽ ἀποφαίνοντες
μὲν ὡς οὐδὲν ἀδικοῦμεν [1] * * * τοῖς [2] ὅρκοις καὶ ταῖς συν-
θήκαις ἐμμένοντες. καὶ γὰρ ἂν εἴη δεινὸν, εἰ τοὺς μὲν ἠδι-
κηκότας τιμωρίας ἀφεῖναι κύριαι [3] ἐγένοντο, ἐφ᾽ ἡμῖν δὲ τοῖς
εὖ πεποιηκόσιν ἄκυροι κατασταθεῖεν. ἄξιον δὲ τὴν παροῦ-
384 σαν τύχην διαφυλάττειν, ἐνθυμουμένους ὅτι ἑτέρας μὲν
πόλεις ἐποίησαν [4] ἤδη συνθῆκαι στασιάσαι, τὴν δ᾽ ἡμετέ-
ραν μᾶλλον ὁμονοεῖν. ὧν χρὴ μεμνημένους ἅμα τά τε δί-
καια καὶ τὰ συμφέροντα [5] ψηφίζεσθαι.

[1] asteriscos om. A. C. L. [2] δ᾽ ὅρκοις C. L. [3] γένοιντο A. L. [4] αἱ A. C. L. [5] ψηφίσασθαι A. C.

Τοῖς ὅρκοις] Videntur hæc ad judicum personam pertinere, ac aliquid deesse. Wolf.

ΙΘ.

ΙΣΟΚΡΑΤΟΥΣ

ΑΙΓΙΝΗΤΙΚΟΣ.

Pag. ed. Cor. 385 α΄. ΕΝΟΜΙΖΟΝ μὲν, ὦ ἄνδρες Αἰγινῆται, οὕτω καλῶς Pag. ed. H. Steph. 384. b
βεβουλεῦσθαι περὶ τῶν αὑτοῦ Θρασύλοχον, ὥστε μηδέν᾽ ἂν

SUMMARIUM. (α΄.) *Exordium.* Parum abest, judices, quin adversariis [mulieri cuidam, quæ cum suis patronis homini, cui Isocrates hanc orationem scripsit, litem intenderat de hereditate] gratiam habeam, quod me in hanc litem adduxerint. Nam nisi res in judicium venisset, non comperissetis, propter quæ in defunctum merita ipsius bonorum heres sim constitutus, quamque malitiosa sit adversaria cum patronis suis, qui testamentum hoc oppugnant. Ut causæ statum celerrime cognoscere possitis, hæc accipite. (β΄.) Thrasyllus, illius pater, qui mihi testamentum reliquit, haruspex fuit, in Siphno natus, qui in pluribus civitatibus commoratus, et cum aliis mulieribus consuevit, quarum nonnullæ liberos pepererunt, quos ille nunquam pro legitimis habuit; et adversariæ matrem illis temporibus accepit. His dimissis et magnis opibus comparatis in patriam rediit uxoremque duxit, primum patris mei sororem, deinde patris mei consobrinam, post e Seripho aliquam, ex qua suscepit Sopolidem, Thrasylochum et uxorem meam, quos solos ille legitimos liberos judicavit relictaque illis re familiari vitam finivit. (γ΄.) Ego vero et Thrasylochus amicitiam a patribus acceptam arctiorem etiam effecimus a pueritia usque ad mortem. Tandem illum tabe correptum et diu ægrotantem, quum frater ejus Sopolis jam obiisset, mater vero et soror nondum huc Æginam advenisset, ideoque destitutum ab omnibus tanta industria et fide curavi, ut ingravescente morbo testibus advocatis me adoptaret et suam ipsius sororem suasque facultates mihi daret. (δ΄.) Factum autem est testamentum et secundum Æginetarum, inter quos decessit, (ε΄.) et Siphniorum, in quarum civitate olim vixit, legem, secundum quam ejusdem conditionis homines adoptare licet. Ego vero civis illius et amicus fui, ac Siphniorum nemine deterior, eodemque modo, quo ille, institutus et educatus. (ϛ΄.) Et his legibus consentit quoque in patria adversariorum lex recepta. (ζ΄.) Quum vero ipsi testamentum hoc genuinum esse fateantur, et leges mulieri nullæ, mihi omnes patrocinentur, a quo tandem facinore ii abstinebunt, qui vobis persuadere conantur, ut testamentum hoc infirmetis, quum juravistis, e legibus vos sententiam laturos? (η΄.) Ne quis vero putet, me parvas ob causas hereditatem adeptum istamque illa fraudari sciatis, illam, quæ secundum generis proximitatem de relictis opibus mecum contendit, perpetuo cum illo et Sopolide et horum matre litigasse et inimicitias exercuisse, me vero non tantum erga Thrasylochum et fratrem, verum etiam erga has facultates excellenter gessisse. (θ΄.) Quum Pasinus insulam Parum occupabat, maximam bonorum partem, quæ illic apud hospites meos occultata jacebat, ego conscenso navigio nocte cum vitæ meo periculo exportavi, patre meo et fratre tribusque affinibus, qui ibi tunc commorabantur, jam occisis. (ι΄.) Post hæc, fuga nobis e Siphno facta, absente Sopolide, Thrasylochum ægrotantem una cum matre illius et sorore opibusque universis extuli. (ια΄.) Deinde, dum illi obsequor, in maximas etiam incidi calamitates. (ιβ΄.) Thrasylochus enim mihi persuasit, ut, relicta Melo, quo confugeramus, Trœzenen secum navigarem, ubi ipse morti propior, sororem meam ac matrem post paucos adventus nostri dies sepelii, dum illi obsequor exsul ac pauper carissimisque in terra aliena orbatus. (ιγ΄.) Quanta eum benevolentia prosecutus sim, evidentius etiam ac certius e sequentibus patet. Quum enim Æginam se habitatum

ποτ᾽ ἐλθεῖν ἐναντία πράξοντα ταῖς διαθήκαις ἃς ἐκεῖνος κατέλιπεν· ἐπειδὴ δὲ τοῖς ἀντιδίκοις τοιαύτη γνώμη [1] παρέστηκεν ὥστε καὶ πρὸς οὕτως ἐχούσας αὐτὰς ἀμφισβητεῖν,
c ἀναγκαίως ἔχει παρ᾽ ὑμῶν τῶν δικαίων τυγχάνειν πειρᾶσθαι. τοὐναντίον δὲ πέπονθα τοῖς πλείστοις τῶν ἀνθρώπων· τοὺς μὲν γὰρ ἄλλους ὁρῶ χαλεπῶς φέροντας, ὅταν ἀδίκως περί τινος [2] κινδυνεύωσιν· ἐγὼ δ᾽ ὀλίγου δέω χάριν

[1] καθέστηκεν A. C. L. [2] κινδυνεύσωσιν A. L.

contulisset, ac in eum morbum incidisset, quo periit, ita eum curavi, ut haud scio, an quisquam alius alium unquam. Sex totos menses in lecto decubuit, nullusque cognatorum, præter matrem illius ac sororem, quæ ægrotæ Trœzenen advenerunt, eum invisit; quo tempore eum cum unico puero curavi. Nullum diem sine lacrymis egimus; quibus omnibus accedebat, quod mihi nuspiam discedere licebat. (ιδ΄.) Quæ in curatione morbi difficillima et molestissima sunt, non satis commode enarrari possunt. Quibus equidem ita affectus fui, ut amici, quotquot me invisebant, vereri dicerent, ne ipse una cum eo perirem; quibus ego respondebam, me longe malle emori, quam committere, ut ille curatore egens ante diem moreretur. (ιε΄.) Ac mecum, qui talis fui erga Thrasylochum, ausa est contendere ista, quæ neque in tam diuturno morbo illum invisere, neque funus ejus concelebrare dignata est, sed, quasi pecuniæ non homini cognata exstitisset, de bonis relictis, antequam decem dies exiissent, controversiam motura venit. ,Quodsi per inimicitias ista facere non potuit, Thrasylochus opes suas mihi rectius reliquit, quam isti; sin nihil dissidii inter ipsos fuit, multo æquius suis ipsa bonis spoliaretur, quam bonorum illius heres fieret. Atqui æquum est, vos in sententia ferenda non tam eos spectare, qui se genere proximos esse dicunt, re ipsa inimicos sese præbuerunt, sed qui in calamitatibus amiciores se præstiterunt, quam ipsi cognati. (ιϛ΄.) Bene igitur et recte egit Thrasylochus, qui amicis gratiam retulit, mihi sororem suam uxorem dedit, meque matri suæ adoptavit, ideoque cognatis non suam solum rem familiarem, sed etiam meam tradidit. (ιζ΄.) Nec indignus eram, qui filius Thrasylocho adoptarer, quum majores mei et genere et opibus et gratia principes civitatis fuerint, egoque, etsi vilissimus civium essem, jure tamen, ob collata in ipsum beneficia, maxima quæque ab eo essem assecutus. (ιη΄.) Arbitror autem, et Sopolidi fratri hoc testamento rem gratissimam factam esse, qui et ipse istam oderat, sibique male velle existimabat et me inter omnes amicos maximi faciebat. Ego enim illum vulneratum ex acie deportavi, illa vero post acceptum de obitu ejus nuntium sacrificabat et diem festum celebrabat. (ιθ΄.) At fortasse dicent, Thrasyllum, istius mulieris patrem, si quis sensus sit defunctis rerum, quæ hic gerantur, indignaturum esse, si viderit filiam hereditate sua fraudatam et me heredem factum earum opum, quas ipse comparavit. (κ΄.) Ego vero arbitror, Thrasylochi patrem judicem omnium acerrimum fore, si intelligeret, qualis in liberos ipsius ea fuerit, ideoque animo longe iniquiore laturum, si testamentum videret a filio suo factum, irritum fieri, qui non meæ familiæ facultates suas tradidit, sed me in suam ipsius familiam adoptavit. Præterea Thrasyllus pater ipse pecunias accepit a Polemæneto, non jure cognationis, sed ratione virtutis. (κα΄.) Ille ipse nostram necessitudinem tanti fecit, ut patris mei et sororem et consobrinam duxerit. (κβ΄.) Itaque, si mihi adjudicaveritis hereditatem, rem gratam facietis et illi et reliquis omnibus, ad quos hæc negotia aliqua ex parte attinent. Convenit et vos eam legem defendere, per quam nobis et liberos adoptare licet et de nostris fortunis nostro arbitratu statuere, cogitantes, hanc legem orbis hominibus loco liberorum esse. (κγ΄.) Considerate denique primum amicitiam meam erga illos, qui hereditatem reliquerunt, a patribus acceptam et sine intermissione ad finem perductam; deinde multa et magna beneficia et in illos, dum calamitosi erant, collata, testamentum præterea ab ipsis adversariis non negatum; legem denique huic testamento suffragantem et Græcis omnibus probatam. Vos igitur oro, ut justa et æqua decernatis, et tales mihi sitis judices, quales vobis alios esse cupiatis. Lang. Ignoratur quo tempore hæc oratio scripta fuerit. Auger.

Αὐτὰς] Scil. διαθήκας. Lang.

ἔχειν τούτοις ὅτι με εἰς [1] τουτονὶ τὸν ἀγῶνα κατέστησαν.
ἀκρίτου μὲν γὰρ ὄντος τοῦ πράγματος οὐκ ἂν ἠπίστασθ' 385
ὁποῖός τις γεγενημένος περὶ τὸν τετελευτηκότα κληρονόμος
εἰμὶ τῶν ἐκείνου· πυθόμενοι δὲ τὰ πραχθέντα [2] πάντες
εἴσεσθ' ὅτι δικαίως ἂν καὶ μείζονος ἢ τοσαύτης δωρεᾶς
ἠξιώθην. [3] χρῆν μέντοι καὶ τὴν ἀμφισβητοῦσαν τῶν χρημά-
των μὴ παρ' ὑμῶν πειρᾶσθαι λαμβάνειν τὴν οὐσίαν ἣν
Θρασύλοχος κατέλιπεν, ἀλλὰ περὶ ἐκεῖνον χρηστὴν οὖσαν
οὕτως ἀξιοῦν [4] αὐτῆς ἐπιδικάζεσθαι. νῦν δ' αὐτῇ τοσούτου
δεῖ μεταμέλειν ὧν εἰς ζῶντα ἐξήμαρτεν, ὥστε καὶ τεθνεῶ- b
τος αὐτοῦ πειρᾶται τήν τε διαθήκην ἄκυρον [5] ἅμα καὶ τὸν
οἶκον ἔρημον ποιῆσαι. θαυμάζω δὲ καὶ τῶν πραττόντων
ὑπὲρ αὐτῆς, εἰ διὰ τοῦτ' οἴονται καλὸν εἶναι τὸν κίνδυνον,
ὅτι μὴ κατορθώσαντες οὐδὲν μέλλουσιν ἀποτίσειν. ἐγὼ μὲν
386 γὰρ ἡγοῦμαι μεγάλην εἶναι καὶ ταύτην ζημίαν, ἐὰν ἐξελεγ-
χθέντες ὡς ἀδίκως ἀμφισβητοῦσι, [6] ἔπειθ' ὑμῖν δόξωσι
χείρους εἶναι. τὴν μὲν οὖν τούτων κακίαν ἐξ αὐτῶν τῶν ἔρ-
γων γνώσεσθ', ἐπειδὰν διὰ τέλους ἀκούσητε τῶν πεπραγμέ- c
νων· ὅθεν δ' [7] οἴομαι τάχιστ' ἂν ὑμᾶς μαθεῖν περὶ ὧν ἀμ-
φισβητοῦμεν, ἐντεῦθεν ἄρξομαι διηγεῖσθαι.

β'. [8] Θράσυλλος γὰρ ὁ πατὴρ τοῦ καταλιπόντος τὴν
διαθήκην [9] παρὰ μὲν τῶν προγόνων οὐδεμίαν οὐσίαν [10] παρέ-
λαβεν, ξένος δὲ Πολεμαινέτῳ [11] τῷ μάντει γενόμενος οὕτως
οἰκείως διετέθη πρὸς αὐτὸν, ὥστ' ἀποθνήσκων ἐκεῖνος τάς
τε βίβλους τὰς περὶ τῆς μαντικῆς αὐτῷ κατέλιπε καὶ τῆς
οὐσίας μέρος τι τῆς νῦν οὔσης ἔδωκε. λαβὼν δὲ [8] Θράσυλλος d
ταύτας [12] ἀφορμὰς ἐχρῆτο τῇ τέχνῃ· [13] πλάνης δὲ γενόμενος
καὶ διαιτηθεὶς ἐν πολλαῖς πόλεσιν ἄλλαις τε γυναιξὶ συνε-
γένετο, ὧν ἔνιαι καὶ παιδάρι' ἀπέδειξαν, ἃ ἐκεῖνος οὐδὲ πώ-
ποτε γνήσια ἐνόμισε, καὶ δὴ καὶ τὴν ταύτης μητέρα ἐν
τούτοις τοῖς χρόνοις ἔλαβεν. ἐπειδὴ δ' οὐσίαν τε πολλὴν

[1] τοῦτον A. C. L. [2] πάντα A. C. L. [3] ἐχρῆν A. C. L.
[4] αὐτὴν A. C. L. [5] ἅμα om. A. C. L. [6] ἔπειθ' ὑμῖν om. A. C. L.
[7] οἶμαι A. C. L. [8] Θρασύλοχος A. C. L. [9] ἐμοὶ παρὰ A. C. L.
[10] κατέλιπε A. C. L. [11] τῷ om. A. C. L.
[12] τὰς ἀφορμὰς ἐχρῆτο ταύτῃ τῇ A. C. L. [13] πλάνος A. C. L.

Μέντοι καὶ] Np. sicuti ego. Idem.

Παρ' ὑμῶν πειρᾶσθαι λαμβάνειν] Quod judices alicujus esse pronunciant, id dare quodammodo videntur. Si pro ὑμῶν legas ἡμῶν, interpretor a nobis auferre, nobis eripere. Wolf.

Αὐτῆς] Scil. τῆς οὐσίας.

Ἀπέδειξαν] Ἀπέτεκον. Cor.

e ἐκτήσατο καὶ τὴν πατρίδα [1] ἐπόθεσεν, ἐκείνης μὲν καὶ τῶν
[2] ἄλλων ἀπηλλάγη, καταπλεύσας δ' εἰς Σίφνον ἔγημεν
ἀδελφὴν τοῦ πατρὸς τοὐμοῦ, πλούτῳ μὲν αὐτὸς πρῶτος ὢν
τῶν πολιτῶν, γένει δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις ἀξιώμασιν εἰδὼς τὴν
386 ἡμετέραν οἰκίαν προέχουσαν. οὕτω δὲ σφόδρ' ἠγάπησε τὴν
τοῦ πατρὸς φιλίαν, ὥστ' ἀποθανούσης ἐκείνης ἄπαιδος αὖ-
θις ἠγάγετο [3] ἀνεψιὰν τοῦ πατρὸς, οὐ βουλόμενος διαλύσα-
σθαι τὴν πρὸς ἡμᾶς οἰκειότητα. οὐ πολὺν δὲ χρόνον συνοική-
σας ταῖς αὐταῖς τύχαις ἐχρήσατο καὶ περὶ ταύτην, αἷς
[4] περ καὶ περὶ τὴν προτέραν. μετὰ δὲ [5] ταῦτ' ἔγημεν ἐκ Σε-
b ρίφου παρ' ἀνθρώπων πολὺ πλείονος ἀξίων ἢ κατὰ τὴν
αὐτῶν πόλιν, ἐξ ἧς ἐγένετο Σώπολις καὶ Θρασύλοχος καὶ
[6] θυγάτηρ ἡ νῦν ἐμοὶ συνοικοῦσα. [7] Θράσυλλος μὲν οὖν,
τούτους μόνους παῖδας [8] γνησίους [9] καταλιπὼν καὶ κληρο-
νόμους τῶν αὑτοῦ καταστήσας, τὸν βίον ἐτελεύτησεν.

γ'. Ἐγὼ δὲ καὶ Θρασύλοχος τοσαύτην φιλίαν παρὰ
τῶν πατέρων παραλαβόντες ὅσην ὀλίγῳ πρότερον διηγησά-
μην, ἔτι μείζω τῆς ὑπαρχούσης αὐτὴν ἐποιήσαμεν. ἕως μὲν 387
c γὰρ παῖδες ἦμεν, περὶ πλείονος ἡμᾶς αὐτοὺς [10] ἡγούμεθα
ἢ τοὺς ἀδελφοὺς, καὶ οὔτε θυσίαν οὔτε θεωρίαν οὔτ' ἄλλην
ἑορτὴν οὐδεμίαν χωρὶς ἀλλήλων [11] ἤγομεν· ἐπειδὴ δ' ἄνδρες
ἐγενόμεθα, οὐδὲν πώποτ' ἐναντίον ἡμῖν αὐτοῖς ἐπράξαμεν,
ἀλλὰ καὶ τῶν ἰδίων ἐκοινωνοῦμεν καὶ πρὸς τὰ τῆς πόλεως
ὁμοίως διεκείμεθα, [12] καὶ φίλοις καὶ ξένοις τοῖς αὐτοῖς ἐχρώ-
μεθα. καὶ τί δεῖ λέγειν τὰς οἴκοι χρήσεις; ἀλλὰ οὐδὲ φυ-
γόντες ἀπ' ἀλλήλων ἠξιώσαμεν γενέσθαι. τὸ [13] δὲ τελευ-
d ταῖον φθόῃ ἰσχόμενον αὐτὸν καὶ πολὺν χρόνον ἀσθενήσαντα,
καὶ τοῦ μὲν ἀδελφοῦ Σωπόλιδος [14] αὐτῷ πρότερον τετελευτη-
κότος, τῆς δὲ μητρὸς καὶ τῆς ἀδελφῆς οὔπω παρουσῶν,

[1] ἐπόθησεν A. C. L. [2] λοιπῶν A. C. L. [3] τὴν ἀνεψιὰν A. C. L.
[4] περ om. A. C. L. [5] ταύτην A. C. L. [6] θυγάτηρ om. A. C. L.
[7] Θρασύλοχος A. C. L. [8] γνησίους παῖδας A. C. L. [9] ποιησάμενος A. C. L.
[10] ἐποιούμεθα ἡμᾶς αὐτοὺς A. C. L. [11] ἠγάγομεν A. C. L.
[12] καὶ φίλοις - - - ἐχρώμεθα om. A. C. L. [13] δὴ A. C. L. [14] αὐτοῦ A. C. L.

Τοῦ πατρὸς] Scil. τοὐμοῦ. Lang.

Ἡ κατὰ τὴν αὐτῶν πόλιν] Seriphus, insula e Sporadibus, contempta fuit apud Græcos, ut docet Cic. de Senect. c. 2. Idem.

Τὰς οἴκοι χρήσεις] Τὰς, ὅτε ἦμεν ἐν τῇ πατρίδι, φιλίας. Cor.

Φθόῃ] Τὴν νῦν φθίσιν λεγομένην, φθόην ἔλεγον (scil. Demosthenes et Isocrates). *Harpocrat.*

Οὔπω παρουσῶν] *nondum præsentibus hic in Ægina.* Lang.

[1] μετὰ τοσαύτης ἐρημίας γενόμενον οὕτως ἐπιπόνως καὶ καλῶς αὐτὸν ἐθεράπευσα, ὥστ' ἐκεῖνον μὴ νομίζειν [2] ἀξίαν μοι δύνασθαι χάριν ἀποδοῦναι τῶν πεπραγμένων. ὅμως δ' οὐδὲν ἐνέλιπεν, ἀλλ' ἐπειδὴ πονήρως διέκειτο καὶ οὐδεμίαν ἐλπίδα εἶχε τοῦ βίου, παρακαλέσας μάρτυρας υἱόν μ' ἐποιή- e
σατο καὶ τὴν ἀδελφὴν τὴν αὑτοῦ καὶ τὴν οὐσίαν ἔδωκε. καί μοι λάβε τὰς διαθήκας.

ΔΙΑΘΗΚΑΙ.

δ'. Ἀνάγνωθι δή μοι καὶ τὸν νόμον τῶν Αἰγινητῶν· κατὰ γὰρ τοῦτον ἔδει ποιεῖσθαι τὰς διαθήκας· ἐνθάδε γὰρ μετῳκοῦμεν.

ΝΟΜΟΣ.

ε'. Κατὰ [3] τουτονὶ τὸν νόμον, ὦ ἄνδρες Αἰγινῆται, υἱόν μ' ἐποιήσατο Θρασύλοχος, πολίτην μὲν αὑτοῦ καὶ φίλον
ὄντα, γεγονότα δ' οὐδενὸς [4] χεῖρον Σιφνίων, πεπαιδευμένον 387
δ' ὁμοίως αὐτῷ καὶ τεθραμμένον. ὥστ' οὐκ οἶδ' ὅπως ἂν [5] μᾶλλον κατὰ τὸν νόμον ἔπραξεν, ὃς τοὺς ὁμοίους [6] κελεύει παῖδας εἰσποιεῖσθαι. λάβε [7] δή μοι καὶ τὸν Σιφνίων νόμον, καθ' ὃν [8] ἡμεῖς ἐπολιτευόμεθα.

388
ΝΟΜΟΣ.

ϛ'. Εἰ μὲν τοίνυν, ὦ ἄνδρες Αἰγινῆται, τούτοις μὲν τοῖς νόμοις ἠναντιοῦντο, τὸν δὲ παρ' αὐτοῖς κείμενον σύνδικον εἶχον, ἧττον ἄξιον ἦν θαυμάζειν αὐτῶν· νῦν δὲ κἀκεῖνος
ὁμοίως τοῖς ἀνεγνωσμένοις κεῖται. [9] καί μοι λάβε τὸ b
βιβλίον.

ΝΟΜΟΣ.

ζ'. Τί οὖν ὑπόλοιπόν [10] ἐστιν αὐτοῖς, ὅπου τὰς διαθήκας μὲν αὐτοὶ προσομολογοῦσι Θρασύλοχον καταλιπεῖν, τῶν δὲ νόμων [11] τούτοις μὲν οὐδεὶς, ἐμοὶ δὲ πάντες βοηθοῦσι, πρῶτον μὲν ὁ παρ' ὑμῖν τοῖς μέλλουσι [12] διαγνώσεσθαι περὶ τοῦ πράγματος, ἔπειθ' ὁ Σιφνίων, ὅθεν ἦν ὁ τὴν διαθήκην

[1] ἐπὶ A. C. L. [2] ἂν ἀξίαν δύνασθαι A. C. L. [3] τοῦτον A. C. L. [4] χείρω A. L. [5] μᾶλλον ἂν A. C. L. [6] κελεύει τοὺς ὁμοίους A. C. L. [7] δὲ καὶ A. C. L. [8] πάλαι A. C. L. [9] καὶ λάβε μοι A. C. L. [10] ἐστιν om. A. C. L. [11] ταύτῃ A. C. L. [12] ἀναγνώσεσθαι A. L.

Γεγονότα δ' οὐδενὸς χεῖρον Σιφνίων] Οὐδενὸς Σιφνίων ὄντα δυσγενέστερον. COR.

καταλιπών, ἔτι δ' ὁ παρ' αὐτοῖς ἀμφισβητοῦσι κείμενος;
c [1] καίτοι τίνος ἂν ὑμῖν ἀποσχέσθαι δοκοῦσιν, οἵτινες ζητοῦσι πείθειν ὑμᾶς ὡς χρὴ τὰς διαθήκας ἀκύρους ποιῆσαι, τῶν μὲν νόμων οὕτως ἐχόντων, ὑμῶν δὲ [2] κατ' αὐτοὺς ὀμωμοκότων ψηφιεῖσθαι;

η'. Περὶ μὲν οὖν αὐτοῦ τοῦ πράγματος ἱκανῶς [3] ἀποδεδεῖχθαι νομίζω· ἵνα δὲ μηδεὶς οἴηται μήτ' ἐμὲ διὰ μικρὰς προφάσεις ἔχειν τὸν κλῆρον μήτε ταύτην ἐπιεικῆ γεγενημένην [4] περὶ Θρασύλοχον ἀποστερεῖσθαι τῶν χρημάτων,
d βούλομαι καὶ περὶ τούτων εἰπεῖν. αἰσχυνθείην γὰρ ἂν ὑπὲρ τοῦ τετελευτηκότος, εἰ μὴ πάντες [5] πεισθείητε, μὴ μόνον ὡς κατὰ τοὺς νόμους, ἀλλ' ὡς καὶ δικαίως ταῦτ' ἔπραξε. ῥᾳδίας δ' ἡγοῦμαι τὰς ἀποδείξεις εἶναι. [6] τοσοῦτον γὰρ διηνέγκαμεν, [7] ὥσθ' αὕτη μὲν ἡ κατὰ γένος ἀμφισβητοῦσα πάντα τὸν χρόνον διετέλεσε καὶ πρὸς αὐτὸν ἐκεῖνον καὶ πρὸς Σώπολιν καὶ πρὸς τὴν μητέρ' αὐτῶν διαφερομένη
e καὶ δυσμενῶς ἔχουσα, ἐγὼ δ' οὐ μόνον περὶ Θρασύλοχον καὶ τὸν ἀδελφὸν, ἀλλὰ καὶ περὶ αὐτὴν τὴν οὐσίαν ἧς ἀμφισβητοῦμεν φανήσομαι πλείστου τῶν φίλων ἄξιος γεγενημένος.

θ'. Καὶ περὶ μὲν τῶν παλαιῶν πολὺ ἂν ἔργον εἴη λέγειν· 389
ὅτε δὲ [8] Πασῖνος Πάρον κατέλαβεν, ἔτυχεν αὐτοῖς ὑπεκκείμενα τὰ πλεῖστα τῆς οὐσίας παρὰ τοῖς ξένοις τοῖς ἐμοῖς·
388 ᾠόμεθα γὰρ μάλιστα [9] ταύτην τὴν νῆσον ἀσφαλῶς ἔχειν. ἀπορούντων δ' ἐκείνων καὶ νομιζόντων [10] αὔτ' ἀπολωλέναι, πλεύσας ἐγὼ τῆς νυκτὸς ἐξεκόμισ' αὐτοῖς τὰ χρήματα, κινδυνεύσας περὶ τοῦ σώματος· ἐφρουρεῖτο μὲν γὰρ ἡ χώρα, συγκατειληφότες δ' ἦσαν τινὲς τῶν ἡμετέρων φυγάδων τὴν πόλιν, οἳ μιᾶς ἡμέρας ἀπέκτειναν αὐτόχειρες γενόμενοι τόν τε πατέρα τὸν ἐμὸν καὶ τὸν θεῖον καὶ τὸν κηδεστὴν καὶ
b πρὸς τούτοις ἀνεψιοὺς τρεῖς. ἀλλ' ὅμως οὐδέν με τούτων

[1] καὶ A. C. L. [2] κατὰ τούτους A. C. L. [3] ἀποδεδεῖχθαί μοι A. C. L. [4] πρὸς A. C. L. [5] πεισθήσησθε A. L. πεισθήσεσθε C. [6] τοσούτῳ A. C. L. [7] ὥστ' αὐτὴ A. C. L. [8] Πάσινος A. Πασίνους C. Πασίνος L. [9] ταύτην μάλιστα τῶν νήσων A. C. L. [10] αὐτὰ ἀπολωλεκέναι A. C. L.

Πασῖνος Πάρον κατέλαβεν] Factum silet historia.
Αὐτοῖς] I. e. Thrasylocho ejusque fratri Sopolidi. LANG.
Παρὰ τοῖς ξένοις] Np. in Paro. IDEM.
Ἀπορούντων] *quum anxii essent.* IDEM.

ἀπέτρεψεν, ἀλλ' ᾠχόμην πλέων, ἡγούμενος ὁμοίως με δεῖν
ὑπὲρ ἐκείνων κινδυνεύειν ὥσπερ [1] ὑπὲρ ἐμαυτοῦ.

ι'. Μετὰ δὲ ταῦτα φυγῆς ἡμῖν γενομένης ἐκ τῆς πόλεως
μετὰ τοσούτου θορύβου καὶ δέους, ὥστ' ἐνίους καὶ τῶν σφε-
τέρων αὐτῶν [2] ἀμελεῖν, οὐδ' ἐν τούτοις τοῖς κακοῖς ἠγάπησα
εἰ τοὺς οἰκείους τοὺς ἐμαυτοῦ διασῶσαι δυνηθείην, ἀλλ' εἰ-
δὼς Σώπολιν μὲν ἀποδημοῦντα, αὐτὸν δ' ἐκεῖνον ἀῤῥώστως c
διακείμενον, συνεξεκόμισ' αὐτῷ καὶ τὴν μητέρα καὶ τὴν
ἀδελφὴν καὶ τὴν οὐσίαν ἅπασαν. καίτοι τίνα δικαιότερον
αὐτὴν ἔχειν [3] ἢ τὸν τότε μὲν συνδιασώσαντα, [4] νῦν δὲ παρὰ
τῶν κυρίων εἰληφότα;

ια'. Τὰ μὲν τοίνυν εἰρημένα [5] ἐστὶν ἐν οἷς ἐκινδύνευσα μὲν,
φλαῦρον δ' οὐδὲν ἀπέλαυσα· ἔχω δὲ καὶ τοιαῦτ' εἰπεῖν, ἐξ
ὧν ἐκείνῳ χαριζόμενος αὐτὸς ταῖς μεγίσταις συμφοραῖς d
περιέπεσον.

ιβ'. Ἐπειδὴ γὰρ ἤλθομεν εἰς Μῆλον, [6] αἰσθόμενος ὅτι
μέλλοιμεν αὐτοῦ καταμένειν, ἐδεῖτό [7] μου συμπλεῖν εἰς Τροι-
ζῆνα καὶ μηδαμῶς αὐτὸν ἀπολιπεῖν, λέγων τὴν ἀῤῥωστίαν
τοῦ σώματος καὶ τὸ πλῆθος τῶν ἐχθρῶν, καὶ ὅτι χωρὶς
ἐμοῦ γενόμενος οὐδὲν [8] ἕξοι χρῆσθαι τοῖς αὐτοῦ πράγμασι.
φοβουμένης δὲ τῆς μητρὸς, ὅτι τὸ χωρίον ἐπυνθάνετο νοσῶδες
390 εἶναι, καὶ τῶν ξένων συμβουλευόντων αὐτοῦ μένειν, ὅμως e
ἔδοξεν ἡμῖν ἐκείνῳ χαριστέον εἶναι. καὶ μετὰ ταῦτ' οὐκ
ἔφθημεν εἰς Τροιζῆνα ἐλθόντες, καὶ τοιαύταις νόσοις ἐλή-
φθημεν, ἐξ ὧν αὐτὸς μὲν παρὰ μικρὸν ἦλθον ἀποθανεῖν,
ἀδελφὴν δὲ κόρην [9] τετρακαιδεκέτιν γεγονυῖαν ἐντὸς τριά-
κονθ' ἡμερῶν κατέθαψα, τὴν δὲ μητέρα οὐδὲ πένθ' ἡμέραις
[10] ἐκείνης ὕστερον. καίτοι τίν' οἴεσθέ με γνώμην ἔχειν τοσαύ- 389
της μοι μεταβολῆς τοῦ βίου γεγενημένης; ὃς τὸν μὲν ἄλ-
λον χρόνον ἀπαθὴς [11] ἦν κακῶν, νεωστὶ δ' ἐπειρώμην φυγῆς
καὶ τοῦ παρ' ἑτέροις [12] μὲν μετοικεῖν, στέρεσθαι δὲ τῶν

[1] ὑπὲρ om. L. [2] ἀμελεῖν αὐτῶν A. C. L. [3] προσήκει ἢ A. C. L.
[4] νυνὶ A. C. L. [5] ταῦτ' ἐστὶν A. C. L. [6] αἰσθανόμενος A. L.
[7] ἡμῶν A. C. L. [8] ἕξει A. C. L. [9] τέτταρα καὶ δέκ' ἔτη A. C. L.
[10] ἐκείνης om. A. C. L. [11] εἴην A. L. [12] μὲν om. A. C. L.

Ἐκ τῆς πόλεως] I. e. e Sipho. IDEM.
Ἠγάπησα] *satis habui.* IDEM.
Ἀδελφὴν] Scil. ἐμοῦ, quod item supplendum est ad μητέρα: nam de oratoris nostri, non Thrasylochi, matre ac sorore sermonem esse, sequentia docent. IDEM.
Ἐντὸς τριάκονθ' ἡμερῶν] Πρὶν ὅλας ἐξήκειν ἡμέρας τριάκοντα. COR.

ἐμαυτοῦ, πρὸς δὲ τούτοις [1] ὁρῶν τὴν μητέρα τὴν ἐμαυτοῦ
καὶ τὴν ἀδελφὴν ἐκ μὲν τῆς πατρίδος ἐκπεπτωκυίας, ἐπὶ
δὲ ξένης καὶ παρ' ἀλλοτρίοις τὸν βίον τελευτώσας. ὥστ'
οὐδεὶς ἂν μοι δικαίως φθονήσειεν, εἴ τι τῶν Θρασυλόχου
b πραγμάτων ἀγαθὸν ἀπολέλαυκα· καὶ γὰρ ἵνα χαρισαί-
μην ἐκείνῳ, [2] κατοικισάμενος ἐν Τροιζῆνι [3] τοιαύταις ἐχρη-
σάμην συμφοραῖς, ὧν οὐδέποτ' ἂν ἐπιλαθέσθαι δυνηθείην.

ιγ'. Καὶ μὴν οὐδὲ [4] τοῦθ' ἕξουσιν εἰπεῖν, ὡς, εὖ μὲν πράτ-
τοντος Θρασυλόχου πάντα [5] ταῦθ' ὑπέμενον, δυστυχήσαντα
δ' αὐτὸν [6] ἀπέλιπον· ἐν αὐτοῖς γὰρ τούτοις ἔτι σαφέστερον
καὶ μᾶλλον ἐπεδειξάμην τὴν εὔνοιαν ἣν εἶχον εἰς ἐκεῖνον.
c ἐπειδὴ γὰρ εἰς Αἴγιναν [7] κατοικισάμενος ἠσθένησε ταύτην
τὴν νόσον ἐξ ἧς [8] περ ἀπέθανεν, οὕτως αὐτὸν ἐθεράπευσα
ὡς οὐκ οἶδ' [9] ὅστις πώποθ' ἕτερος ἕτερον, [10] τὸν μὲν πλεῖστον
τοῦ χρόνου πονήρως μὲν ἔχοντα περιιέναι δ' [11] ἔτι δυνάμενον,
ἓξ δὲ μῆνας συνεχῶς ἐν τῇ κλίνῃ κείμενον. καὶ τούτων τῶν
ταλαιπωριῶν οὐδεὶς τῶν συγγενῶν μετασχεῖν ἠξίωσεν, ἀλλ'
οὐδ' ἐπισκεψόμενος ἀφίκετο, πλὴν τῆς μητρὸς καὶ τῆς ἀδελ-
φῆς, αἳ πλέον θάτερον ἐποίησαν· ἀσθενοῦσαι γὰρ ἦλθον ἐκ
d Τροιζῆνος, ὥστ' αὐταὶ θεραπείας ἐδέοντο. ἀλλ' ὅμως ἐγὼ,
τοιούτων τῶν ἄλλων περὶ αὐτὸν γεγενημένων, οὐκ ἀπεῖπον
οὐδ' [12] ἀπέστην, ἀλλ' ἐνοσήλευον αὐτὸν μετὰ παιδὸς ἑνός·
οὐδὲ γὰρ τῶν οἰκετῶν οὐδεὶς [13] ὑπέμενε. καὶ γὰρ φύσει χαλε-
πὸς ὢν ἔτι δυσκολώτερον διὰ τὴν νόσον διέκειτο, ὥστ' οὐκ
ἐκείνων ἄξιον θαυμάζειν, εἰ μὴ παρέμενον, ἀλλὰ πολὺ 391
μᾶλλον ὅπως ἐγὼ τοιαύτην νόσον θεραπεύων ἀνταρκεῖν
e [14] ἠδυνάμην· ὃς ἔμπυος μὲν [15] ἦν πολὺν χρόνον, ἐκ δὲ τῆς κλίνης
οὐκ [16] ἠδύνατο κινεῖσθαι, τοιαῦτα δ' ἔπασχεν [17] ὥσθ' ἡμᾶς
μηδεμίαν ἡμέραν ἀδακρύτους διαγαγεῖν, ἀλλὰ θρηνοῦντες

[1] ἑώρων C. [2] μετοικησάμενος A. L. μετοικισάμενος C. [3] τοσαύταις A. C. L.
[4] τοῦτό μοι A. C. L. [5] ταῦτα πάνθ' ὑπέμεινα A. C. L. [6] ἐπέλιπον A.
[7] κατοικησάμενος A. L. [8] περ om. A. C. L. [9] εἴ τις ἄλλος πώποθ' A. C. L.
[10] τὸ A. C. L. [11] οὐ A. C. L. [12] ἀπέστην οὐδ' ἀπεῖπον A. C. L.
[13] ὑπέμεινε A. C. L. [14] ἐδυνάμην αὐταρκεῖν A. L. ἐδυνάμην ἀνταρκεῖν C.
[15] ἐμεῖν ἦν L. [16] ἐδύνατο A. C. L.
[17] ὥστε μηδεμίαν ἡμέραν ἡμᾶς ἀδακρυτὶ διάγειν A. C. L.

Ἐπὶ δὲ ξένης] Scil. γῆς. *peregre, inter peregrinos.* LANG.
Αἳ πλέον θάτερον ἐποίησαν] Scil. κακόν. Prius malum erat morbus Thrasylochi, quod duplicabatur, matre et sorore ægrotantibus. WOLF.
Τοιαύτην νόσον — ὃς] I. e. τοιοῦτον νοσοῦντα — ὅς. AUGER.

διετελοῦμεν καὶ τοὺς πόνους τοὺς ἀλλήλων καὶ τὴν φυγὴν
καὶ τὴν ἐρημίαν τὴν ἡμετέραν αὐτῶν. καὶ ταῦτ' οὐδένα
χρόνον διέλιπεν· οὐδὲ γὰρ ἀπελθεῖν οἵα τ' ἦν [1] ἢ δοκεῖν 390
ἀμελεῖν, [2] ὃ ἐμοὶ πολὺ δεινότερον ἦν τῶν κακῶν τῶν παρ-
όντων.

ιδ'. [3] Ἐβουλόμην δ' ἂν ὑμῖν [4] οἷός τ' εἶναι ποιῆσαι φα-
νερὸν, οἷος περὶ αὐτὸν ἐγενόμην· οἶμαι γὰρ οὐδ' ἂν τὴν
φωνὴν ὑμᾶς ἀνασχέσθαι τῶν ἀντιδίκων. νῦν δὲ τὰ χαλε-
πώτατα τῶν ἐν τῇ θεραπείᾳ καὶ δυσχερέστατα καὶ πό-
νους ἀηδεστάτους ἔχοντα καὶ πλείστης ἐπιμελείας δεη-
θέντα οὐκ εὐδιήγητά ἐστιν. ἀλλ' ὑμεῖς αὐτοὶ [5] σκοπεῖτε
μετὰ πόσων [6] ἂν τις ἀγρυπνιῶν καὶ ταλαιπωριῶν τοιοῦτον b
νόσημα τοσοῦτον χρόνον θεραπεύσειεν. ἐγὼ μὲν γὰρ οὕτω
κακῶς διετέθην, ὥσθ' ὅσοι [7] περ εἰσῆλθον τῶν φίλων, ἔφα-
σαν [8] δεδιέναι μὴ κἀγὼ προσαπόλωμαι, καὶ συνεβούλευόν
μοι φυλάττεσθαι, λέγοντες ὡς [9] οἱ πλεῖστοι τῶν θεραπευ-
σάντων ταύτην τὴν νόσον αὐτοὶ προσδιεφθάρησαν. πρὸς οὓς
ἐγὼ τοιαῦτ' ἀπεκρινάμην, ὅτι πολὺ ἂν θᾶττον ἑλοίμην
ἀποθανεῖν ἢ 'κεῖνον περιιδεῖν δι' ἔνδειαν τοῦ θεραπεύσοντος c
πρὸ μοίρας τελευτήσαντα.

ιε'. Καὶ τοιούτῳ μοι γεγενημένῳ τετόλμηκεν ἀμφισβη-
τεῖν τῶν χρημάτων ἡ μηδ' ἐπισκέψασθαι πώποτ' αὐτὸν
ἀξιώσασα, τοσοῦτον μὲν χρόνον ἀσθενήσαντα, πυνθανομένη
δὲ καθ' ἑκάστην [10] τὴν ἡμέραν ὡς διέκειτο, ῥᾳδίας δ' οὔσης
αὐτῇ τῆς πορείας. εἶτα νῦν αὐτὸν [11] ἀδελφίζειν ἐπιχειρή-
σουσιν, [12] ὥσπερ οὐχ ὅσῳ ἂν οἰκειότερον προσείπωσι τὸν
τεθνεῶτα, τοσούτῳ [13] δόξουσαν [14] αὐτὴν μείζω καὶ δεινότερα d
[15] ἐξαμαρτεῖν· ἥτις οὐδ' ἐπειδὴ τελευτᾶν ἤμελλε τὸν βίον,
ὁρῶσα τοὺς πολίτας τοὺς ἡμετέρους, ὅσοι περ ἦσαν ἐν
Τροιζῆνι, διαπλέοντας εἰς Αἴγιναν, ἵν' αὐτὸν συγκαταθά-
392 ψειαν, οὐδ' εἰς τοῦτον τὸν καιρὸν ἀπήντησεν, ἀλλ' οὕτως

[1] μοι τοῦ μὴ δοκ. A. C. L. [2] ὅ μοι A. C. L. [3] ἠβουλόμην C. [4] οἷόν A. C. L. [5] σκοπεῖσθε A. C. L. [6] ἄν τις post θεραπεύσειεν ponunt A. C. L. [7] ποτ' A. C. L. [8] δεδιέναι ἔφασαν A. C. L. [9] οἱ om. A. C. L. [10] τὴν om. A. C. L. [11] ἀδελφίζειν αὐτὸν A. C. L. [12] ὡς A. C. L. [13] δόξουσιν A. C. L. [14] εἰς αὐτὸν A. C. L. [15] ἐξαμαρτάνειν. ἥτις, ἐπειδὴ ἐτελεύτα τὸν A. C. L.

Διέλιπεν] Accipe sensu neutrali, *defecerunt, intermissa sunt.* Idem.

Ἀδελφίζειν] *fratris nomine compellare.* Lang.

Ἐπιχειρήσουσιν] Scil. ipsa cum patronis. Vid. p. 724. v. 12. Idem.

ὠμῶς καὶ σχετλίως εἶχεν ὥστ' ἐπὶ μὲν τὸ κῆδος οὐκ ἠξίωσε
[1] ἀφικέσθαι, τῶν δὲ καταλειφθέντων οὐδὲ δέχ' ἡμέρας δια-
λιποῦσα ἦλθεν [2] ἀμφισβητοῦσα, ὥσπερ τῶν χρημάτων ἀλλ'
e οὐκ ἐκείνου συγγενὴς οὖσα. καὶ εἰ μὲν ὁμολογήσει τοσαύτην
ἔχθραν ὑπάρχειν αὐτῇ πρὸς ἐκεῖνον ὥστ' εἰκότως ταῦτα
ποιεῖν, οὐκ ἂν κακῶς εἴη βεβουλευμένος, εἰ τοῖς φίλοις
ἐβουλήθη μᾶλλον ἢ ταύτῃ τὴν οὐσίαν καταλιπεῖν· εἰ δὲ
391 μηδεμιᾶς διαφορᾶς οὔσης οὕτως ἀμελὴς καὶ κακὴ περὶ αὐ-
τὸν ἐγένετο, πολὺ ἂν δήπου δικαιότερον στερηθείη τῶν αὐτῆς
ἢ τῶν ἐκείνου κληρονόμος γένοιτο. ἐνθυμεῖσθε δ' ὅτι τὸ μὲν
ταύτης μέρος οὔτ' ἐν τῇ νόσῳ θεραπείας ἔτυχεν οὔτ' ἀπο-
θανὼν τῶν νομιζομένων ἠξιώθη, δι' ἐμὲ δ' ἀμφότερα ταῦτ'
[3] αὐτῷ γεγένηται. καίτοι δίκαιόν ἐστιν [4] ὑμᾶς τὴν ψῆφον
b φέρειν, οὐκ εἴ τινες γένει μέν φασι [5] προσήκειν, ἐν δὲ τοῖς
ἔργοις ὅμοιοι τοῖς ἐχθροῖς γεγόνασιν, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον
ὅσοι [6] μηδὲν ὄνομα συγγενείας ἔχοντες οἰκειοτέρους σφᾶς
αὐτοὺς ἐν ταῖς συμφοραῖς τῶν ἀναγκαίων παρέσχον.

ιϛ'. Λέγουσι δ' ὡς τὰς μὲν διαθήκας οὐκ ἀπιστοῦσι
Θρασύλοχον καταλιπεῖν, οὐ μέντοι καλῶς οὐδ' ὀρθῶς
[7] φασὶν αὐτὰς ἔχειν. καίτοι, ὦ ἄνδρες Αἰγινῆται, πῶς ἂν
τις ἄμεινον ἢ μᾶλλον συμφερόντως περὶ τῶν αὑτοῦ πρα-
c γμάτων ἐβουλεύσατο; ὃς οὔτ' ἔρημον τὸν οἶκον κατέλιπε,
τοῖς τε φίλοις χάριν ἀπέδωκεν, ἔτι δὲ τὴν μητέρα καὶ τὴν
ἀδελφὴν οὐ μόνον τῶν αὑτοῦ κυρίας ἀλλὰ καὶ τῶν ἐμῶν
κατέστησε, τὴν μὲν ἐμοὶ συνοικίσας, [8] τῇ δὲ υἱόν με
εἰσποιήσας; ἆρ' [9] ἂν ἐκείνως ἄμεινον ἔπραξεν, εἰ μήτε τῆς
μητρὸς τὸν ἐπιμελησόμενον κατέστησε, μήτ' ἐμοῦ μηδεμίαν
μνείαν ἐποιήσατο, τήν τ' ἀδελφὴν ἐπὶ τῇ τύχῃ κατέλιπε,
καὶ τὸν οἶκον τὸν αὑτοῦ ἀνώνυμον γενόμενον περιεῖδεν;

d ιζ'. Ἀλλὰ γὰρ ἴσως ἀνάξιος ἦν υἱὸς εἰσποιηθῆναι Θρα-
συλόχῳ καὶ λαβεῖν αὐτοῦ τὴν ἀδελφήν. ἀλλὰ πάντες ἂν

[1] παραγενέσθαι A. L. γενέσθαι C. [2] ἀμφισβητήσουσα A. C. L. [3] αὐτῷ ταῦτα A. C. L. [4] ὑμᾶς ἐστιν A. C. L. [5] προσήκειν φασὶν A. C. L. [6] μηδ' A. C. L. [7] φασὶν om. A. C. L. [8] τῆς A. C. L. [9] γὰρ ἐκεῖνος ἄμεινον ἂν A. C. L.

Τὸ μὲν ταύτης μέρος] *quantum in ista fuit.* Idem.

Φέρειν] Subaudi ὑπὲρ τούτων. Auger.

Οὐκ εἴ τινες] Ἴσως· οὐχ οἵ τινες. Cor.

Ἔρημον τὸν οἶκον] Ἔρημος οἶκος, quum quis orbus et sine liberis perit, et, ut mox sequitur, ἀνώνυμος. Wolf.

Τὸν ἐπιμελησόμενον] *curatorem.* Lang.

μαρτυρήσειαν Σίφνιοι τοὺς προγόνους τοὺς ἐμοὺς καὶ γένει
393 καὶ πλούτῳ καὶ δόξῃ καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασι πρώτους εἶναι
τῶν πολιτῶν. τίνες γὰρ ἢ μειζόνων ἀρχῶν ἠξιώθησαν, ἢ
πλείω χρήματ᾽ εἰσήνεγκαν, ἢ κάλλιον ἐχορήγησαν, ἢ μεγα-
λοπρεπέστερον τὰς ἄλλας λειτουργίας ἐλειτούργησαν; ἐκ e
ποίας δ᾽ οἰκίας τῶν ἐν Σίφνῳ [1]πλείους βασιλεῖς γεγόνα-
σιν; ὥστε [2]Θρασύλοχός τε, εἰ καὶ μηδὲ πώποτ᾽ αὐτῷ διε-
λέχθην, εἰκότως ἂν [3]ἐβουλήθη μοι διὰ ταῦτα δοῦναι τὴν
ἀδελφήν, ἐγώ τ᾽, εἰ [4]καὶ μηδέν μοι τούτων ὑπῆρχεν, ἀλλὰ
[5]φαυλότατος ἦν τῶν πολιτῶν, δικαίως ἂν παρ᾽ αὐτοῦ διὰ
τὰς εὐεργεσίας τὰς εἰς ἐκεῖνον τῶν μεγίστων ἠξιώθην. 392

ιη΄. Οἶμαι τοίνυν αὐτὸν καὶ Σωπόλιδι τῷ ἀδελφῷ μά-
λιστα κεχαρίσθαι ταῦτα διαθέμενον. καὶ γὰρ ἐκεῖνος ταύ-
την μὲν ἐμίσει καὶ κακόνουν τοῖς αὑτοῦ πράγμασιν [6]ἡγεῖτο,
ἐμὲ δὲ περὶ πλείστου τῶν αὑτοῦ φίλων ἐποιεῖτο. ἐδήλωσε
δ᾽ ἐν ἄλλοις τε πολλοῖς, καὶ ὅτ᾽ ἔδοξε τοῖς συμφυγάσιν
ἐπιχειρεῖν τῇ πόλει μετὰ τῶν ἐπικούρων. αἱρεθεὶς γὰρ
[7]ἄρχειν αὐτοκράτωρ, ἐμὲ καὶ γραμματέα προσείλετο καὶ
τῶν χρημάτων ταμίαν [8]ἁπάντων κατέστησε, καὶ ὅτ᾽ b
[9]ἠμέλλομεν κινδυνεύειν, αὐτὸς αὑτῷ με παρετάξατο. καὶ
σκέψασθ᾽ ὡς σφόδρ᾽ αὐτῷ συνήνεγκε· δυστυχησάντων γὰρ
ἡμῶν ἐν τῇ προσβολῇ τῇ [10]πρὸς τὴν πόλιν καὶ τῆς ἀναχω-
ρήσεως οὐχ οἵας ἠβουλόμεθα γενομένης, τετρωμένον αὐτὸν
καὶ βαδίζειν οὐ δυνάμενον, ἀλλὰ [11]ὀλιγοψυχοῦντα, ἀπε-
κόμισα ἐπὶ τὸ πλοῖον μετὰ τοῦ θεράποντος τοῦ [12]ἐμαυτοῦ,
φέρων ἐπὶ τῶν ὤμων, ὥστ᾽ ἐκεῖνον πολλάκις καὶ πρὸς πολ- c
λοὺς εἰπεῖν ὅτι μόνος ἀνθρώπων αἴτιος εἴην αὐτῷ τῆς σωτη-
ρίας. καίτοι τίς ἂν μείζων [13]ταύτης εὐεργεσία γένοιτο;

[1] πλεῖστοι A. C. L. [2] καὶ Θρασύλοχός A. C. L. [3] ἠβουλήθη C.
[4] καὶ τούτων μηδὲν A. C. L. [5] καὶ φαυλότατος A. C. L. [6] ἐνόμιζεν A. C. L.
[7] ἄρχων A. C. L. [8] ἁπάντων om. A. C. L. [9] ἐμέλλομεν A. C. L.
[10] πρὸς Σίφνον καὶ A. C. L. [11] λειποψυχοῦντα A. C. L. [12] ἐμοῦ A. C. L.
[13] ταύτης μείζων A. C. L.

Βασιλεῖς] Utrum βασιλεῖς hic proprie dicantur, an alterius alicujus dignitatis (ut apud Athenienses) sit vocabulum, nescio. Wolf. Arbitror apud civitatem Siphniam summos magistratus βασιλεῖς vocari. Auger. Lang. Ἦν δηλονότι καὶ παρὰ Σιφνίοις, ὥσπερ Ἀθήνησι, τῶν ἀρχόντων ὃς βασιλεὺς ἐκαλεῖτο. Cor.

Συμφυγάσιν] I. e. iis, qui una e Siphno fugerant vel expulsi erant. Vid. §. ς΄. Lang.

Συνήνεγκε] Subaudi τοῦτο. nisi mavis legere αὑτῷ et subaudire αὐτός. *quantum sibi ipse profuerit ita agendo.* Auger. Ὠφέλιμον ὑπῆρξεν αὐτῷ τὸ παρατεταχέναι με ἑαυτῷ. Cor.

ἐπειδὴ τοίνυν εἰς Λυκίαν ἐκπλεύσας ἀπέθανεν, αὕτη μὲν οὐ
πολλαῖς ἡμέραις ὕστερον μετὰ τὴν ἀγγελίαν ἔθυε καὶ
ἑώρταζε, καὶ οὐδὲ τὸν ἀδελφὸν ᾐσχύνετο τὸν ἔτι ζῶντα,
οὕτως ὀλίγον φροντίζουσα τοῦ τεθνεῶτος, ἐγὼ δ᾽ ἐπένθουν
αὐτόν, ὥσπερ τοὺς οἰκείους νόμος ἐστί. καὶ ταῦτα πάντ᾽
d ἐποίουν διὰ τὸν τρόπον τὸν ἐμαυτοῦ καὶ τὴν φιλίαν τὴν
πρὸς ἐκείνους, ἀλλ᾽ οὐ [1]ταυτησὶ τῆς δίκης ἕνεκα· οὐ γὰρ
ᾤμην αὐτοὺς οὕτω δυστυχήσειν, ὥστ᾽ ἄπαιδας ἀμφοτέρους 394
τελευτήσαντας εἰς ἔλεγχον καταστήσειν, ὁποῖός τις [2]ἡμῶν
ἕκαστος περὶ αὐτοὺς [3]ἐγένετο.

ιθ΄. Πρὸς μὲν οὖν Θρασύλοχόν τε καὶ Σώπολιν ὡς αὕτη
e τε κἀγὼ διεκείμεθα, σχεδὸν ἀκηκόατε· τρέψονται δ᾽ ἴσως
ἐπ᾽ ἐκεῖνον τὸν λόγον, ὅσπερ αὐτοῖς λοιπός ἐστιν, ὡς [4]Θρά-
συλλος ὁ πατὴρ [5]ὁ ταύτης ἡγοῖτ᾽ ἂν δεινὰ πάσχειν, εἴ τίς
ἐστιν αἴσθησις τοῖς τεθνεῶσι περὶ τῶν ἐνθάδε γιγνομένων,
ὁρῶν τὴν μὲν θυγατέρα ἀποστερουμένην τῶν χρημάτων, ἐμὲ
δὲ κληρονόμον ὧν αὐτὸς ἐκτήσατο γιγνόμενον.

κ΄. Ἐγὼ δ᾽ ἡγοῦμαι μὲν οὐ περὶ τῶν πάλαι τεθνεώτων,
393 ἀλλὰ περὶ τῶν [6]ἔναγχος τὸν κλῆρον καταλιπόντων προσή-
κειν ἡμῖν τοὺς λόγους ποιεῖσθαι. [4]Θράσυλλος μὲν γάρ, οὕς-
περ αὐτὸς [7]ἐβούλετο, τούτους κυρίους τῶν αὑτοῦ κατέλιπε·
δίκαιον δὲ καὶ Θρασυλόχῳ τὰ αὐτὰ ταῦτ᾽ ἀποδοθῆναι παρ᾽
ὑμῶν, καὶ γενέσθαι διαδόχους [8]τῆς κληρονομίας μὴ ταύτην,
ἀλλ᾽ οἷς ἐκεῖνος διέθετο. οὐ μέντ᾽ ἂν μοι δοκῶ φυγεῖν οὐδὲ
τὴν [9]Θρασύλλου γνώμην. οἶμαι γὰρ ἂν [10]αὐτὸν πάντων
b γενέσθαι ταύτῃ χαλεπώτατον δικαστήν, εἴπερ αἴσθοιτο
οἷα περὶ τοὺς παῖδας αὐτοῦ γεγένηται· [11]πολλοῦ ἂν
δεήσειεν ἀχθεσθῆναι κατὰ τοὺς νόμους ὑμῶν ψηφισαμένων,
ἀλλὰ πολὺ ἂν μᾶλλον, εἰ τὰς τῶν παίδων διαθήκας ἀκύρους

[1] ταύτης A. C. L. [2] ἦν ἡμῶν C. [3] ἐγένετο περὶ αὐτούς A. L. ἐγένετο om. C.
[4] Θρασύλοχος A. C. L. [5] ὁ om. A. C. L. [6] ἔγγιστα A. C. L.
[7] ἠβούλετο C. [8] αὐτῷ τῆς A. C. L. [9] Θρασυλόχου A. C. L.
[10] αὐτὸν πάντων ἂν A. C. L.

Τὸν ἀδελφὸν] Np. Thrasylochum. Lang.

Εἰς ἔλεγχον καταστήσειν] *rem eo deventuram, ut evidenter cognosceretur.* Wolf. *ut hoc probandum relicturi essent.* Auger. Quod posterius præfero. Wolfius enim interpretatus est, quasi legeretur καταστῆναι, quod pro vulgata offert. Lang.

Προσήκειν ἡμῖν] Μήποτε· προσήκειν ἐν ὑμῖν, τουτέστιν ἐναντίον ὑμῶν τῶν δικαστῶν. Cor.

Φυγεῖν — γνώμην] *videor mihi etiam Thrasylli ferre posse judicium,* i. e. non recuso etiam Thrasyllum judicem. Wolf.

Δεήσειεν] F. δεήσειν. Idem. Cor.

ἴδοι [1] γενομένας. καὶ γὰρ, εἰ μὲν εἰς τὸν οἶκον τὸν ἐμὸν
δεδωκὼς ἦν Θρασύλοχος τὴν οὐσίαν, τοῦτ' ἂν ἐπιτιμᾷν εἶχον
αὐτῷ· νῦν δ' εἰς τὸν [2] αὐτῶν εἰσεποιήσατο, ὥστ' οὐκ
ἐλάττω τυγχάνουσιν εἰληφότες ὧν δεδώκασι. χωρὶς δὲ τού- c
των, οὐδένα μᾶλλον εἰκός ἐστιν ἢ [3] Θράσυλλον εὔνουν εἶναι
τοῖς κατὰ δόσιν ἀμφισβητοῦσι. καὶ γὰρ αὐτὸς καὶ τὴν
τέχνην ἔμαθε Πολεμαινέτου τοῦ μάντεως καὶ [4] τὰ χρήματ'
ἔλαβεν οὐ κατὰ γένος ἀλλὰ δι' ἀρετήν. ὥστ' οὐκ ἂν δήπου
φθονήσειεν, εἴ τις περὶ τοὺς παῖδας αὐτοῦ χρηστὸς γενό-
μενος τῆς αὐτῆς δωρεᾶς [5] ἧσπερ ἐκεῖνος ἠξιώθη.

κα'. Μεμνῆσθαι δὲ χρὴ καὶ τῶν ἐν ἀρχῇ ῥηθέντων. ἐπέ-
395 δειξα γὰρ ὑμῖν αὐτὸν οὕτω περὶ πολλοῦ τὴν ἡμετέραν οἰ- d
κειότητα ποιησάμενον, ὥστε γῆμαι καὶ τὴν ἀδελφὴν [6] τὴν
τοῦ πατρὸς καὶ τὴν ἀνεψιάν. καίτοι τίσιν ἂν θᾶττον τὴν
αὑτοῦ θυγατέρα ἐξέδωκεν ἢ τούτοις παρ' [7] ὧν αὐτὸς λαμβά-
νειν ἠξίωσεν; ἐκ ποίας δ' ἂν οἰκίας ἥδιον εἶδεν [8] υἱὸν αὑτῷ
κατὰ τοὺς νόμους εἰσποιηθέντα μᾶλλον, ἢ ταύτης ἐξ ἧσπερ
[9] καὶ φύσει παῖδας ἐζήτησεν αὑτῷ γενέσθαι;

κβ'. Ὥστ' ἐὰν μὲν [10] ἐμοὶ ψηφίσησθε τὸν κλῆρον, καὶ e
πρὸς ἐκεῖνον ὑμῖν καλῶς ἕξει καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους ἅπαν-
τας, οἷς προσήκει τι τούτων τῶν πραγμάτων· ἢν δ' ὑπὸ
ταύτης πεισθέντες ἐξαπατηθῆτε, οὐ μόνον ἐμὲ ἀδικήσετε,
ἀλλὰ καὶ Θρασύλοχον τὸν τὴν διαθήκην καταλιπόντα, καὶ
Σώπολιν, καὶ τὴν ἀδελφὴν τὴν [11] ἐκείνων ἢ νῦν ἐμοὶ συνοικεῖ, 394
καὶ τὴν μητέρ' αὐτῶν, ἢ πασῶν ἂν εἴη δυστυχεστάτη γυναι-
κῶν, εἰ μὴ μόνον ἐξαρκέσειεν αὐτῇ στέρεσθαι τῶν παίδων,
ἀλλὰ καὶ τοῦτ' αὐτῇ προσγένοιτο, ὥστ' ἐπιδεῖν ἄκυρον μὲν
τὴν ἐκείνων γνώμην οὖσαν, ἔρημον δὲ τὸν οἶκον [12] γιγνόμενον,
καὶ τὴν μὲν ἐπιχαίρουσαν τοῖς αὑτῆς κακοῖς ἐπιδικαζομένην

[1] γεγενημένας A. C. L. [2] αὐτοῦ A. C. L. [3] Θρασύλοχον A. C. L.
[4] τὰ om. A. C. L. [5] τύχοι, ἧσπερ A. C. L. [6] τὴν om. A. C. L.
[7] ὧνπερ A. C. L. [8] υἱὸν εἶδεν A. C. L. [9] καὶ om. A. C. L.
[10] ἐμὸν A. C. L. [11] ἐκείνου A. C. L. [12] γενόμενον A. C. L.

Εἰσεποιήσατο] Sub. ἐμέ. Pro αὐτοῦ autem vett. αὐτῶν, quod non penitus rejiciendum est. Verte: *in familiam eorum me adoptavit.* Lang.

Τοῖς κατὰ δόσιν ἀμφισβ.] *iis qui hæreditatem ex testamento petunt, ut ego, non* ratione cognationis. Wolf. Τοῖς οὐ διὰ συγγένειαν, ἀλλὰ διὰ δωρεὰν, ἀντιποιουμένοις τοῦ κλήρου, ὥσπερ ἐγώ. Cor.

Ἥδιον] Ἀσμενέστερον, ἀγαπητότερον. Idem.

Ὑμῖν καλῶς ἕξει] *hoc vobis bene erit*, i. e. bene facietis. Auger.

Μόνον ἐξαρκέσειεν] Τὸ μόνον puto supervacaneum esse. Wolf. Οὐκ ἀλόγως. Μήποτε· νῦν ἐξαρκ. Cor.

τῶν χρημάτων, ἐμὲ [1] δὲ μηδενὸς δυνάμενον τῶν δικαίων τυχεῖν,
ὃς τοιαῦτ' ἔπραξα [2] περὶ τοὺς ἐκείνης, ὥστ' εἴ τίς [3] με σκο-
b ποῖτο μὴ πρὸς ταύτην ἀλλὰ πρὸς τοὺς πώποτε κατὰ δόσιν
ἀμφισβητήσαντας, εὑρεθείην ἂν οὐδενὸς χείρων αὐτῶν περὶ
τοὺς φίλους γεγενημένος. καίτοι χρὴ τοὺς τοιούτους τιμᾷν
καὶ περὶ [4] πολλοῦ ποιεῖσθαι πολὺ μᾶλλον ἢ τὰς ὑφ' ἑτέρων
δεδομένας δωρεὰς ἀφαιρεῖσθαι. ἄξιον δ' ἐστὶ καὶ τῷ νόμῳ
βοηθεῖν, καθ' ὃν ἔξεστιν ἡμῖν καὶ παῖδας εἰσποιήσασθαι
καὶ βουλεύσασθαι περὶ τῶν ἡμετέρων αὐτῶν, ἐνθυμηθέντας
c ὅτι τοῖς ἐρήμοις τῶν ἀνθρώπων ἀντὶ παίδων οὗτός ἐστιν [5] [ὁ
νόμος]· διὰ γὰρ τοῦτον καὶ οἱ συγγενεῖς καὶ οἱ μηδὲν προσ-
ήκοντες μᾶλλον ἀλλήλων [6] ἐπιμέλονται.

κγ'. Ἵνα δὲ παύσωμαι λέγων καὶ μηκέτι [7] πλείω χρόνον
διατρίβω, σκέψασθ' ὡς μεγάλα καὶ δίκαια ἥκω πρὸς ὑμᾶς
ἔχων· πρῶτον μὲν φιλίαν πρὸς τοὺς καταλιπόντας τὸν
κλῆρον παλαιὰν καὶ πατρικὴν καὶ πάντα τὸν χρόνον δια-
τελέσασαν, ἔπειτ' εὐεργεσίας πολλὰς καὶ μεγάλας καὶ
d περὶ δυστυχοῦντας ἐκείνους γεγενημένας, πρὸς δὲ τούτοις 396
διαθήκας παρ' αὐτῶν τῶν ἀντιδίκων ὁμολογουμένας, ἔτι
δὲ νόμον ταύταις βοηθοῦντα, ὃς δοκεῖ τοῖς Ἕλλησι [8] ἅπασι
καλῶς κεῖσθαι. τεκμήριον δὲ μέγιστον· [9] περὶ γὰρ ἄλλων
πολλῶν διαφερόμενοι περὶ τούτου ταὐτὰ γιγνώσκουσι· δέομαι
οὖν ὑμῶν καὶ τούτων μεμνημένους καὶ τῶν ἄλλων τῶν εἰρη-
e μένων τὰ δίκαια ψηφίσασθαι, καὶ τοιούτους μοι γενέσθαι
δικαστὰς οἵων περ ἂν αὐτοὶ τυχεῖν [10] ἀξιώσαιτε.

[1] δὲ μὴ δυνάμενον μηδενὸς A. C. L.
[2] περί τε ἐκεῖνον καὶ τὰ ἐκείνου σώσας, ὥστ' A. περὶ τοὺς ἐκεῖνον σώσαντας, ὥστ' C. L.
[3] με om. A. C. L. [4] πλείστου A. C. L. [5] uncos om. A. C. L.
[6] ἐπιμελοῦνται A. C. L. [7] πλείονα A. L. [8] ἅπασι om. A. C. L.
[9] περὶ μὲν γὰρ ἄλλων διαφέρονται, περὶ δὲ τούτου πάντες ταὐτὰ A. C. L.
[10] ἀξιώσητε A. C. L.

Πρὸς ταύτην] Scil. τὴν ἀντίδικον. Lang.

Πρὸς τὴν ἐπιδικαζομένην τοῦ κλήρου. Cor.

Ὁ νόμος] De adoptione, aut certe testamenti factione. Wolf.

Ὁμολογουμένας] Cf. §. ις'.

K.

ΙΣΟΚΡΑΤΟΥΣ

ΚΑΤΑ [1]ΛΟΧΙΤΟΥ.

Pag. ed. Cor. / Pag. ed. H. Steph.

397 α'. ΩΣ μὲν τοίνυν ἔτυπτέ με Λοχίτης ἄρχων χειρῶν 395
ἀδίκων, ἅπαντες [2]ὑμῖν οἱ παρόντες μεμαρτυρήκασι.
β'. Τὸ δ' ἁμάρτημα τοῦτο οὐχ ὅμοιον δεῖ νομίζειν τοῖς
ἄλλοις, οὐδὲ τὰς τιμωρίας ἴσας ποιεῖσθαι περί τε τοῦ σώ-
ματος καὶ τῶν χρημάτων, ἐπισταμένους ὅτι τοῦτο πᾶσιν

[1] ΤΟΥ ΛΟΧΙΤΟΥ A. C. L.   [2] ἡμῖν C.

SUMMARIUM. Vir plebeius, cujus nomen ignoratur, contra Lochitem, a quo verbera acceperat, in hac altera orationis parte (prima omissa est), crimen exaggerat, et judices impellere studet, ut eum tanquam legum contemptorem et popularis status eversorem graviter puniant. (α'.) Me igitur a Lochite, nulla injuria lacessito, verberatum esse, omnes rei præsentes vobis testificati sunt. (β'.) Si personæ securitas res est in civitate omnium gravissima, violatio ejusdem gravissimo quoque supplicio coercenda erit. (γ'.) Hinc leges ejusmodi actioni favent, et contumelia pro crimine publico habetur. (δ'.) Vel convicia pœna acerrima interdicta sunt, quid verbera? (ε'.) Quum eos, qui in oligarchia contumeliosi fuerunt, ubi licebat, morte dignos censeatis, qua pœna afficiendi sunt, qui in democratia, in qua non licet, eadem libidine grassantur? (ς'.) Fortassis autem Lochites dicet, verbera nihil mihi nocuisse. (ζ'.) Non damnum, sed pulsatio ipsa eique adjuncta contumelia est, quare illum in judicium voco. (η'.) Ut in furto leges non rem ablatam, sed animum furandi respiciunt, sic in hoc casu non id, quod contigit, sed universa morum petulantia coercenda erit, siquidem parvæ causæ sæpe jam ingentia mala pepererunt. A verberibus ad iracundiam, ad vulnera, ad cædes, ad mortes, ad atrocissimas clades jam processum est. (θ'.) Aliæ injuriæ societatis modo partem lædunt, contumeliæ universæ societati nocent. Multas illæ familias exstinxerunt multasque urbes everterunt. (ι'.) Nos ipsi per istos legum contemptores, qui et hostibus servire et civibus insultare voluerunt, democratiam bis jam solutam vidimus, e quorum genere Lochites est. (ια'.) Præstabilius est, futura mala prohibere, quam præterita ulcisci. Neque exspectandum, donec ejusmodi improbi homines in totam civitatem delinquant, sed prima optima occasio puniendi illos arripienda erit. (ιβ'.) Corporum autem contumeliæ omnibus sunt communes, non item bona. De contumelia igitur ea mulcta irroganda est, qua soluta reus a petulantia cessabit; non cessabit autem pecunia soluta, sed graviori pœna affectus; quam si statueritis, vestram ipsorum vitam magis in tuto collocabitis. (ιγ'.) Ac nemo vestrum eo, quod pauper sum, litem hanc minoris æstimet. Vigente democratia omnes æquales sunt. Ii omnes æque lædunt, qui legem pro corporis nostri salute latam transgredi audent. (ιδ'.) Quare, si sapitis, Lochitæ vestram iracundiam ostendite, reputantes, istiusmodi viros ea, quæ in judiciis decernantur, pro legibus habere. (ιε'.) Si quis præsentium habet, quo mihi patrocinetur, dicat. LANG. Ignoratur quo tempore hæc oratio scripta fuerit. AUGER.

Ἄρχων χειρῶν ἀδίκων] *incipiens injustis manibus*, i. e. prior percutiens, nulla injuria lacessitus verberans. AUGER.

Δεῖ] Subaudi ὑμᾶς. LANG.

Τοῦτο] Refer ad σῶμα. IDEM.

ἀνθρώποις οἰκειότατόν ἐστι, καὶ τούς τε νόμους ἐθέμεθα
b καὶ περὶ τῆς ἐλευθερίας μαχόμεθα καὶ τῆς δημοκρατίας
ἐπιθυμοῦμεν καὶ τἄλλα πάντα τὰ περὶ τὸν βίον [1]ἕνεκα
τούτου πράττομεν· ὥστ' εἰκὸς ὑμᾶς [2]ἐστὶν τοὺς περὶ
τοῦτο ἐξαμαρτάνοντας, ὃ περὶ πλείστου ποιεῖσθε, τῇ
μεγίστῃ ζημίᾳ κολάζειν.
γ'. Εὑρήσετε δὲ καὶ τοὺς θέντας ἡμῖν τοὺς νόμους ὑπὲρ
τῶν σωμάτων μάλιστα σπουδάσαντας. πρῶτον μὲν γὰρ περὶ
c μόνου τούτου τῶν ἀδικημάτων καὶ δίκας καὶ γραφὰς ἄνευ
παρακαταβολῆς ἐποίησαν, ἵν', ὅπως ἂν ἕκαστος [3]ἡμῶν
τυγχάνῃ [4]δυνάμενος καὶ βουλόμενος, οὕτως ἔχῃ τιμωρεῖσθαι
τοὺς ἀδικοῦντας. ἔπειτα [5]τῶν μὲν ἄλλων ἐγκλημάτων αὐτῷ
396 [6]τῷ παθόντι μόνον ὁ δράσας ὑπόδικός ἐστι· περὶ δὲ τῆς
ὕβρεως, ὡς κοινοῦ τοῦ πράγματος ὄντος, ἔξεστι τῷ βουλο-
μένῳ τῶν πολιτῶν γραψαμένῳ πρὸς τοὺς θεσμοθέτας
εἰσελθεῖν εἰς ὑμᾶς.
δ'. Οὕτω δ' ἡγήσαντο δεινὸν εἶναι τὸ τύπτειν ἀλλήλους,
ὥστε [7]καὶ περὶ τῆς κακηγορίας νόμον ἔθεσαν, ὃς κελεύει 398
τοὺς λέγοντάς τι τῶν ἀποῤῥήτων πεντακοσίας δραχμὰς
ὀφείλειν. καίτοι πηλίκας τινὰς χρὴ ποιεῖσθαι τὰς τιμωρίας
ὑπὲρ τῶν ἔργῳ παθόντων [8]κακῶς, ὅταν ὑπὲρ τῶν λόγῳ
b μόνον ἀκηκοότων οὕτως ὀργιζόμενοι φαίνησθε;
ε'. Θαυμαστὸν δ', εἰ τοὺς μὲν ἐπὶ τῆς ὀλιγαρχίας ὑβρί-
σαντας ἀξίους θανάτου [9]νομίζετε, τοὺς δ' ἐν δημοκρατίᾳ
[10]ταὐτὰ ἐκείνοις ἐπιτηδεύοντας ἀζημίους ἀφήσετε. καίτοι
[11]δικαίως ἂν μείζονος οὗτοι τιμωρίας τυγχάνοιεν· φανερώτε-
ρον γὰρ ἐπιδείκνυνται τὴν αὑτῶν πονηρίαν. ὅστις γὰρ νῦν
c τολμᾷ παρανομεῖν [12]ὅτ' οὐκ ἔξεστι, τί ποτ' ἂν ἐποίησεν,

[1] ἕνεκεν A. C. L.   [2] ἐστιν ὑμᾶς A. C. L.   [3] ἡμῶν ἕκαστος A. C. L.
[4] καὶ δυνάμενος A. C. L.   [5] περὶ τῶν A.   [6] μόνῳ τῷ παθόντι κακῶς ὁ A. C. L.
[7] καὶ om. A. C. L.   [8] κακῶς πεπονθότων A. C. L.   [9] νομιεῖτε A. C. L.
[10] τὰ αὐτὰ A. C. L.   [11] γε δικαίως A. C. L.   [12] εἰς τοὺς πολίτας, ὅτε A. C. L.

Οἰκειότατον] *maxime propinquum*. IDEM.

Ἐθέμεθα] Τουτέστιν, ἔθεμεν ἑαυτοῖς. COR.

Τοὺς θέντας] Draconem, Solonem, cæteros.

Καὶ δίκας καὶ γραφὰς] Np. causas tum privatas tum publicas.

Ἄνευ παρακαταβολῆς] *sine sponsione*. Nam alioqui decima pars in privatis, quinta in publicis, causis æstimationis litis deponebatur, quæ mulcta esset temere litigantium. WOLF.

Γραψαμένῳ πρὸς τοὺς θεσμοθέτας] *re ad thesmothetas relata*. IDEM. Cf. Demosth. c. Mid. §. ιγ'.

Τῶν ἀποῤῥήτων] Τῶν ἀπειρημένων ἐν τοῖς νόμοις. HARPOCRAT. Τὰ ἀπόῤῥητα hic intellige *convicia legibus interdicta*. AUGER.

ὅθ᾽ οἱ κρατοῦντες τῆς πόλεως [1]καὶ χάριν εἶχον τοῖς τὰ
τοιαῦτα ἐξαμαρτάνουσιν;

ϛ΄. Ἴσως [2]οὖν Λοχίτης ἐπιχειρήσει μικρὸν ποιεῖν τὸ
πρᾶγμα, διασύρων τὴν κατηγορίαν, καὶ λέγων ὡς οὐδὲν ἐκ
τῶν πληγῶν κακὸν ἔπαθον, ἀλλὰ μείζους ποιοῦμαι τοὺς
λόγους ἢ [3]κατὰ τὴν ἀξίαν τῶν γεγενημένων.

ζ΄. Ἐγὼ δ᾽, εἰ μὲν μηδεμία προσῆν ὕβρις τοῖς πεπρα-
γμένοις, οὐκ ἄν ποτ᾽ εἰσῆλθον εἰς ὑμᾶς· νῦν δ᾽ οὐχ ὑπὲρ τῆς
[4]ἄλλης βλάβης τῆς ἐκ τῶν πληγῶν γενομένης, ἀλλ᾽ ὑπὲρ d
τῆς αἰκίας καὶ τῆς ἀτιμίας ἥκω παρ᾽ αὐτοῦ δίκην ληψόμενος,
ὑπὲρ ὧν προσήκει τοῖς ἐλευθέροις μάλιστ᾽ ὀργίζεσθαι καὶ
μεγίστης τυγχάνειν τιμωρίας.

η΄. Ὁρῶ δὲ ὑμᾶς, ὅταν τοῦ καταγνῶτε ἱεροσυλίαν ἢ
κλοπὴν, οὐ πρὸς τὸ μέγεθος ὧν ἂν λάβωσι τὴν [5]τίμησιν
ποιουμένους, ἀλλ᾽ ὁμοίως ἁπάντων θάνατον [6]καταγιγνώ-
σκοντας, καὶ νομίζοντας δίκαιον εἶναι τοὺς τοῖς αὐτοῖς ἔρ- e
γοις ἐπιχειροῦντας ταῖς αὐταῖς ζημίαις [7]κολάζεσθαι. χρὴ
τοίνυν καὶ περὶ τῶν ὑβριζόντων τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχειν, καὶ
μὴ τοῦτο σκοπεῖν, εἰ μὴ σφόδρα συνέκοψαν, ἀλλ᾽ εἰ τὸν
νόμον παρέβησαν, μηδ᾽ ὑπὲρ τοῦ [8]συντυχόντος μόνον ἀλλ᾽
ὑπὲρ [9]ἅπαντος τοῦ τρόπου δίκην παρ᾽ αὐτῶν λαμβάνειν,
ἐνθυμουμένους ὅτι πολλάκις ἤδη μικραὶ προφάσεις μεγάλων
399 κακῶν αἴτιαι γεγόνασι, καὶ [10]ὅτι διὰ τοὺς τύπτειν τολμῶν- 397
τας εἰς τοῦτ᾽ [11]ἤδη τινὲς ὀργῆς προήχθησαν, ὥστ᾽ εἰς τραύ-
ματα [12]καὶ θανάτους καὶ φυγὰς καὶ τὰς μεγίστας συμ-
φορὰς ἐλθεῖν· ὧν οὐδὲν διὰ τὸν φεύγοντα τὴν δίκην [13]ἀγένητόν
ἐστιν, ἀλλὰ κατὰ μὲν τὸ τούτου μέρος ἅπαντα [14]πέπρα-
κται, διὰ δὲ τὴν τύχην καὶ τὸν τρόπον τὸν ἐμὸν οὐδὲν τῶν
ἀνηκέστων συμβέβηκεν.

θ΄. Ἡγοῦμαι δ᾽ ὑμᾶς οὕτως ἂν ἀξίως ὀργισθῆναι [15]τοῦ b
πράγματος, εἰ διεξέλθοιτε πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς, ὅσῳ μεῖζόν

[1] καὶ om. A. C. L. [2] δ᾽ A. L. [3] κατ᾽ ἀξίαν A. C. L. [4] ἄλλης om. A. C. L. [5] τιμωρίαν A. C. L. [6] κατακρίνοντας A. C. L. [7] κολάζειν A. C. L. [8] τυχόντος A. C. L. [9] παντὸς A. C. L. [10] διότι πολλοὶ τῶν τε ξένων καὶ τῶν πολιτῶν διὰ A. L. διότι πολλοὶ τῶν πολιτῶν διὰ C. [11] ἤδη τινὲς om. A. C. L. [12] καὶ σφαγὰς καὶ θανάτους A. C. L. [13] ἀγέννητόν A. C. L. [14] τὰ προειρημένα πέπρακται A. C. L. [15] περὶ τοῦ A. C. L.

Οἱ κρατοῦντες] Np. Triginta tyranni.

Διασύρων] Διαπαίζων, χλευάζων, ὡς ἐξηγεῖται Ἡσύχιος. Cor.

Ὑπὲρ τῆς αἰκίας] Cf. Demosth. c. Mid. §. ι΄. adv. Pantæn. §. ϛ΄. et c. Everg. et Mnesib. §. γ΄.

ἐστι τοῦτο τῶν ἄλλων [1]ἁμαρτημάτων. εὑρήσετε γὰρ τὰς
μὲν ἄλλας ἀδικίας μέρος τι τοῦ βίου βλαπτούσας, τὴν δ᾽
ὕβριν ὅλοις τοῖς πράγμασι λυμαινομένην, καὶ πολλοὺς μὲν
οἴκους [2]δι᾽ αὐτὴν διαφθαρέντας, πολλὰς δὲ πόλεις ἀναστά-
τους [3]γεγενημένας.

ι΄. Καὶ τί δεῖ τὰς τῶν ἄλλων συμφορὰς λέγοντα δια-
c τρίβειν; αὐτοὶ γὰρ ἡμεῖς δὶς ἤδη τὴν δημοκρατίαν ἐπείδο-
μεν καταλυθεῖσαν καὶ δὶς τῆς ἐλευθερίας ἀπεστερήθημεν
οὐχ ὑπὸ τῶν ταῖς ἄλλαις πονηρίαις ἐνόχων ὄντων, ἀλλὰ
διὰ τοὺς καταφρονοῦντας [4]τῶν νόμων καὶ βουλομένους τοῖς
μὲν πολεμίοις δουλεύειν, τοὺς δὲ πολίτας ὑβρίζειν. [5]ὧν
οὗτος εἷς ὢν τυγχάνει. καὶ γὰρ εἰ τῶν τότε κατασταθέντων
νεώτερός ἐστιν, ἀλλὰ τόν γε τρόπον ἔχει τὸν ἐξ ἐκείνης τῆς
πολιτείας. αὗται γὰρ αἱ φύσεις [6]εἰσὶν αἱ παραδοῦσαι μὲν
τὴν δύναμιν [7]τὴν ἡμετέραν τοῖς πολεμίοις, κατασκάψασαι
d δὲ τὰ τείχη τῆς πατρίδος, πεντακοσίους δὲ καὶ χιλίους
[8]ἀκρίτους ἀποκτείνασαι τῶν πολιτῶν.

ια΄. Ὧν εἰκὸς ὑμᾶς μεμνημένους [9]τιμωρεῖσθαι μὴ μόνον
τοὺς τότε λυμηναμένους ὑμᾶς, ἀλλὰ καὶ τοὺς νῦν βουλομέ-
νους οὕτω διαθεῖναι τὴν πόλιν, καὶ τοσούτῳ μᾶλλον τοὺς
ἐπιδόξους γενήσεσθαι πονηροὺς τῶν πρότερον ἡμαρτηκότων,
ὅσῳπερ κρεῖττόν ἐστι τῶν μελλόντων κακῶν ἀποτροπὴν
εὑρεῖν ἢ τῶν ἤδη γεγενημένων δίκην λαβεῖν· καὶ μὴ [10]περι-
e μείνηθ᾽ ἕως ἂν ἀθροισθέντες καὶ καιρὸν λαβόντες εἰς ὅλην
τὴν πόλιν ἐξαμάρτωσιν, ἀλλ᾽ ἐφ᾽ ἧς ἂν προφάσεως ὑμῖν
παραδοθῶσιν, ἐπὶ ταύτης αὐτοὺς [11]τιμωρεῖσθε, νομίζοντες 400
εὕρημ᾽ ἔχειν, ὅταν τινὰ λάβητ᾽ ἐν μικροῖς πράγμασιν ἐπι-
398 δεδειγμένον ἅπασαν τὴν αὐτοῦ πονηρίαν. κράτιστον μὲν
γὰρ [12]ἦν, εἴ τι προσῆν ἄλλο σημεῖον τοῖς πονηροῖς τῶν ἀν-
θρώπων, [13]πρὶν ἀδικηθῆναί τινα τῶν πολιτῶν, πρότερον κο-

[1] ἀδικημάτων A. C. L. [2] διὰ ταύτην A. C. L. [3] γενομένας A. C. L. [4] τῶν νόμων om. A. [5] ὧν εἷς ἐστιν οὗτος· A. C. L. [6] εἰσιν αἱ φύσεις A. C. L. [7] τὴν ἡμετέραν om. A. C. L. [8] ἀκρίτως A. C. L. [9] τιμωρήσασθαι A. C. L. [10] περιμένειν A. C. L. [11] τιμωρήσασθαι, νομίζοντας A. C. L. [12] ἂν ἦν A. C. L. [13] καὶ πρὶν A. C. L.

Δὶς ἤδη] Scil. sub cccc viris et xxx viris.

Κατασταθέντων] Scilicet πραγμάτων. Wolf.

Πεντακοσίους δὲ καὶ χιλίους] Cf. Areopag. §. κζ΄. fin. Lang.

Τοὺς ἐπιδόξους γεν. πονηροὺς] *quos fore improbos conjectura colligitur.* Wolf.

Εἴ τι — ἄλλο σημεῖον] *si quod aliud signum*, i. e. quam improbitatis facinora. Auger. Cf. Eurip. Med. 516.

λάζειν αὐτούς· ἐπειδὴ δ᾽ οὐχ οἷόν τ᾽ [1]ἐστὶν αἰσθέσθαι
πρὶν κακῶς τινὰ παθεῖν ὑπ᾽ αὐτῶν, ἀλλ᾽ οὖν [2]γ᾽ ἐπειδὰν
[3]γνωρισθῶσι προσήκει πᾶσι μισεῖν τοὺς τοιούτους καὶ κοι-
νοὺς ἐχθροὺς νομίζειν.

ιβ΄. Ἐνθυμεῖσθε δ᾽, ὅτι τῶν μὲν περὶ [4]τὰς οὐσίας κιν-
δύνων οὐ μέτεστι τοῖς πένησι, τῆς δ᾽ εἰς τὰ σώματα αἰκίας
ὁμοίως [5]ἅπαντες κοινωνοῦμεν· ὥσθ᾽ ὅταν μὲν τοὺς ἀποστε- b
ροῦντας τιμωρῆσθε, τοὺς πλουσίους μόνον ὠφελεῖτε, ὅταν
δὲ τοὺς ὑβρίζοντας κολάζητε, ὑμῖν αὐτοῖς βοηθεῖτε. ὧν
ἕνεκα δεῖ περὶ πλείστου ποιεῖσθαι ταύτας τῶν δικῶν, καὶ
περὶ μὲν τῶν ἄλλων συμβολαίων τοσούτου τιμᾶν, ὅσον
προσήκει τῷ διώκοντι κομίσασθαι, περὶ δὲ τῆς ὕβρεως,
ὅσον ἀποτίσας ὁ φεύγων [6]παύσεσθαι μέλλει τῆς παρούσης
ἀσελγείας. ἢν οὖν [7]περιαιρῆτε τὰς οὐσίας [8]τῶν νεανιευομέ- c
νων εἰς τοὺς πολίτας, καὶ μηδεμίαν [9]νομίζηθ᾽ ἱκανὴν εἶναι
ζημίαν, [10]οἵ τινες ἂν εἰς τὰ σώματα ἐξαμαρτάνοντες τοῖς
χρήμασι τὰς δίκας ὑπέχωσιν, ἅπανθ᾽ ὅσα δεῖ τοὺς καλῶς
δικάζοντας διαπράξεσθε· καὶ γὰρ [11]περὶ τοῦ παρόντος πρά-
γματος ὀρθῶς γνώσεσθε, καὶ τοὺς ἄλλους πολίτας κοσμιω-
τέρους ποιήσετε, καὶ τὸν βίον τὸν ὑμέτερον αὐτῶν ἀσφα-
λέστερον καταστήσετε. ἔστι δὲ δικαστῶν νοῦν ἐχόντων,
περὶ τῶν ἀλλοτρίων τὰ δίκαια ψηφιζομένους ἅμα καὶ τὰ d
σφέτερ᾽ αὐτῶν εὖ τίθεσθαι.

ιγ΄. Καὶ μηδεὶς ὑμῶν εἰς τοῦτ᾽ ἀποβλέψας, ὅτι πένης
εἰμὶ καὶ τοῦ πλήθους εἷς, ἀξιούτω τοῦ τιμήματος ἀφαιρεῖν.
οὐ γὰρ δίκαιόν ἐστιν ἐλάττους ποιεῖσθαι τὰς τιμωρίας ὑπὲρ
τῶν ἀδόξων ἢ τῶν [12]διωνομασμένων, οὐδὲ χείρους ἡγεῖσθαι
τοὺς πενομένους [13]ἢ τοὺς πολλὰ κεκτημένους. ὑμᾶς γὰρ ἂν
αὐτοὺς ἀτιμάζοιτ᾽, εἰ τοιαῦτα γιγνώσκοιτε περὶ τῶν πολι- e

[1] ἐστὶν om. A. C. L. [2] γ᾽ om. A. C. L. [3] γνωσθῶσι A. C. L. [4] τῆς A. C. L. [5] πάντες A. C. L. [6] παύσασθαι A. C. L. [7] περιαιρήσητε C. περιαιρήσητε τὸ A. L. [8] ἀφαιρεῖν τῶν A. L. [9] ἱκανὴν ἡγῆσθε A. C. L. [10] εἴ A. C. L. [11] καὶ περὶ A. C. L. [12] ὀνομασμένων A. C. L. [13] τῶν πολλὰ κεκτημένων A. C. L.

Ὅσον ἀποτίσας] *eam mulctam* (non pecuniariam), *qua soluta*. Lang.

Καὶ μηδεμίαν κ. τ. λ.] Καὶ ἢν ἐκείνοις, οἵτινες ἂν εἰς τὰ σώματα τῶν πολιτῶν ὑβρίζοντες ζημιῶνται χρήμασι, μὴ νομίσητε ζημίαν μηδεμίαν ἱκανὴν, ἄλλην δηλονότι ἢ τὴν ἀφαίρεσιν πάσης τῆς οὐσίας, ἢ γοῦν τῆς πλείστης, τουτέστι τὸ πένητας αὐτοὺς ἐκ πλουσίων ἀποδεῖξαι, καὶ οὕτω παῦσαι τῆς παρούσης ἀσελγείας. Μεταμέλει μοι τὸ εἴ τινες μὴ τρέψαντι εἰς τὸ οἵτινες. Cor.

Ἀξιούτω τοῦ τιμήματος ἀφαιρεῖν] *quidquam de litis æstimatione detrahendum censeat*. Lang.

τῶν. ἔτι δὲ καὶ πάντων ἂν εἴη δεινότατον, εἰ [1]δημοκρατου-
μένης τῆς πόλεως μὴ τῶν αὐτῶν ἅπαντες τυγχάνοιμεν, 401
ἀλλὰ τῶν μὲν ἀρχῶν μετέχειν ἀξιοῖμεν [2]τὸ ἴσον, τῶν δ᾽ ἐν
399 τοῖς νόμοις δικαίων ἀποστεροῖμεν ἡμᾶς αὐτοὺς, καὶ μαχό-
μενοι μὲν ὁμοίως ἐθέλοιμεν ἀποθνήσκειν ὑπὲρ τῆς πολιτείας,
ἐν δὲ τῇ ψήφῳ πλέον νέμοιμεν τοῖς τὰς οὐσίας ἔχουσιν.
οὐκ, ἐάν [3]γε σωφρονῆθ᾽, οὕτω διακείσεσθε πρὸς ὑμᾶς αὐ-
τοὺς, οὐδὲ διδάξετε τοὺς νεωτέρους καταφρονεῖν τοῦ πλήθους
τῶν πολιτῶν, οὐδὲ ἀλλοτρίους ἡγήσεσθ᾽ εἶναι τοὺς τοιούτους
τῶν ἀγώνων, ἀλλ᾽ [4]ὡς ὑπὲρ αὑτοῦ δικάζων, [5]οὕτως ἕκαστος
ὑμῶν οἴσει τὴν ψῆφον. ἅπαντας γὰρ ὁμοίως ἀδικοῦσιν οἱ
τολμῶντες [6]τοῦτον τὸν νόμον παραβαίνειν τὸν ὑπὲρ τῶν
σωμάτων τῶν ὑμετέρων κείμενον.

ιδ΄. Ὥστ᾽ [7]ἐὰν σωφρονῆτε, παρακαλέσαντες ἀλλήλους
ἐνσημανεῖσθε Λοχίτῃ τὴν ὀργὴν τὴν ὑμετέραν αὐτῶν, εἰδότες
ὅτι πάντες οἱ τοιοῦτοι τῶν μὲν νόμων τῶν κειμένων κατα-
φρονοῦσι, τὰ δ᾽ [8]ἐνθάδε γιγνωσκόμενα, [9]ταῦτα νόμους
εἶναι νομίζουσιν.

ιε΄. Ἐγὼ μὲν οὖν ὡς οἷός τ᾽ ἦν εἴρηκα περὶ τοῦ πράγμα-
τος· εἰ δέ [10]τις τῶν παρόντων ἔχει τί μοι συνειπεῖν, ἀναβὰς
εἰς ὑμᾶς λεγέτω.

[1] δημοκρατίας οὔσης μὴ A. C. L. [2] τὸ ἴσον om. A. C. L. [3] γέ μοι πεισθῆτε A. C. L. [4] ὥσπερ A. C. L. [5] οὕτως om. A. C. L. [6] τοῦτον om. A. C. L. [7] ἂν A. C. L. [8] ἐνταῦθα A. C. L. [9] ταῦτα om. A. C. L. [10] τις ἔχει (ἔχοι C.) μοι τῶν παρόντων A. C. L.

Ἐνσημανεῖσθε — τὴν ὀργὴν] Φανερὰν ποιήσετε τὴν ὀργήν. Cor.

Εἰ δέ τις κ. τ. λ.] Cf. p. 737. v. 14. sqq. Lang.

ΚΑ.

ΙΣΟΚΡΑΤΟΥΣ

ΠΡΟΣ ΕΥΘΥΝΟΥΝ

[1]ΑΜΑΡΤΥΡΟΣ.

Pag. ed. Cor. 402 — Pag. ed. H.Steph. 400

α΄. ΟΥ προφάσεως ἀπορῶ, δι' ἥντινα λέγω ὑπὲρ Νικίου τουτουί· καὶ γὰρ φίλος ὤν μοι τυγχάνει καὶ δεόμενος καὶ ἀδικούμενος καὶ ἀδύνατος εἰπεῖν, ὥστε διὰ ταῦτα πάντα ὑπὲρ αὐτοῦ λέγειν ἀναγκάζομαι.

[1] ΥΠΕΡ ΝΙΚΙΟΥ ΑΜΑΡΤΥΡΟΣ A. C. L.

SUMMARIUM. (α΄.) Nicias, amicus meus, injuria affectus dicendique imperitus me rogavit, ut se [contra Euthynum, qui tertiam depositi alicujus partem non reddidit et accepisse negat] defenderem. (β΄.) Rem, quam brevissime potero, vobis exponam. (γ΄.) Quum Triginta regnarent, Nicias ab inimicis e civium numero deletus, tria argenti talenta Euthyno sine testibus tradidit custodienda, et rus profectus est. Non ita multo post Euthynus quidem duo talenta reddidit, sed tertium inficiatur. Nicias temporibus coactus rem tunc silentio præteriit. (δ΄.) Verum quum nec quisquam negotio huic adfuerit testis, argumentis et conjecturis verum elicere vos necesse est. (ε΄.) Nicias Euthyno ut locuples magis, sic dicendi minus peritus est. Tales autem solent peti calumniis ab eloquentibus, sed pauperibus hominibus. (ς΄.) Deinde, qui negant depositum, habent id, propter quod jus violant; qui vero repetunt, nesciunt, an accepturi sint. Verosimilius igitur est, Euthynum negare, quod acceperit, quam Niciam postulare, quod non dederit. (ζ΄.) Præterea sublatis in urbe judiciis, illum verosimilius est fraudasse Niciam, quam hunc injuste quidquam repetiisse. (η΄.) Huc accedit, quod Euthynus amicus fuit Niciæ, nec dives, nec destitutus prorsus, nec rebus gerendis ineptus. (θ΄.) Nec injuriam certe fecisset Euthynus Niciæ, nisi necessitate, quum alius deesset, quem fraudare posset, coactus fuisset. (ι΄.) Maximum autem argumentum est, quod petitio eo tempore facta est, quo oligarchia constituta erat, in qua pauper ad injurias diviti faciendas incitabatur. Illo enim tempore gravius delictum fuit, divitem esse, quam improbum. Ergo Euthynus potuit ea, quæ acceperat, fraudare, Nicias vero non potuit calumniari. Qui enim sua tueri non potest, is non insidiabitur alienis. (ια΄.) Sed objici et fortasse Euthynus, se, si facere injuriam constituisset, duas quoque alteras depositi partes retenturum fuisse. (ιβ΄.) Ego vero vos scire arbitror, omnes homines si quid injusti moliantur, etiam defensionem simul meditari. Euthynus igitur duas partes reddidit, ut illam objectionem facere posset, sicuti multi jam ante illum in modicis negotiis fraudem adhibuerunt, in magnis justitiam coluerunt. (ιγ΄.) Considerate porro, eadem facile posse pro Nicia dici. Si ei libitum fuit, calumniari, non confessus esset, duas partes recepisse, sed totam summam recepisse negaret. (ιδ΄.) Præterea omnes Niciæ cognati ac familiares sciebant, eum quidquid argenti habuerit, apud istum deposuisse. Euthynus igitur partem quidem subtrahere potuit, quum nemo sciret, quantum deposuisset, nequaquam vero totum. Lang. Si causa vere dicta est, nec res et personæ suppositæ sunt, hæc oratio valde ingeniosa et acuta, et, si Philostrato creditur, inter Isocrateas ex optimis, scripta esse debuit circa annum 402. ante Christum, et Isocratis ætatis 32. Auger.

ΑΜΑΡΤΥΡΟΣ] Ὅτι μὴ παρῆσαν παρακαταθεμένῳ μάρτυρες τῷ Νικίᾳ, ὥστ' ἐξ

β΄. Ὅθεν οὖν τὸ συμβόλαιον [1]αὐτῷ πρὸς Εὐθύνουν γεγένηται, διηγήσομαι ὑμῖν ὡς ἂν δύνωμαι διὰ βραχυτάτων.

b γ΄. Νικίας γὰρ οὑτοσὶ, ἐπειδὴ οἱ Τριάκοντα κατέστησαν, καὶ αὐτὸν οἱ ἐχθροὶ ἐκ μὲν τῶν μετεχόντων τῆς πολιτείας ἐξήλειφον, εἰς δὲ τὸν μετὰ [2]Λυσάνδρου κατάλογον [3]ἐνέγραφον, δεδιὼς τὰ παρόντα πράγματα τὴν μὲν [4]οὐσίαν ὑπέθηκε, τοὺς δ' οἰκέτας ἔξω τῆς γῆς ἐξέπεμψε, τὰ δ' ἔπιπλα ὡς ἐμὲ ἐκόμισε, τρία δὲ τάλαντα ἀργυρίου Εὐθύνῳ φυλάττειν ἔδωκεν, αὐτὸς δ' εἰς ἀγρὸν ἐλθὼν διῃτᾶτο. οὐ
c πολλῷ δὲ χρόνῳ ὕστερον βουλόμενος ἐκπλεῖν ἀπῄτησε τἀργύριον· Εὐθύνους δὲ τὰ μὲν δύο τάλαντα ἀποδίδωσι, τοῦ δὲ τρίτου ἔξαρνος γίγνεται. ἄλλο μὲν οὖν οὐδὲν εἶχε Νικίας ἐν τῷ τότε χρόνῳ ποιῆσαι, προσιὼν δὲ πρὸς τοὺς ἐπιτηδείους ἐνεκάλει καὶ ἐμέμφετο καὶ ἔλεγεν ἃ πεπονθὼς εἴη. καίτοι οὕτω τοῦτόν τε περὶ πολλοῦ ἐποιεῖτο καὶ τὰ καθεστῶτα ἐφοβεῖτο, ὥστε πολὺ ἂν θᾶττον ὀλίγων στερηθεὶς ἐσιώπησεν ἢ μηδὲν ἀπολέσας ἐνεκάλεσε. τὰ μὲν οὖν γεγε-
d νημένα, ταῦτ' ἐστίν.

δ΄. Ἀπόρως δ' ἡμῖν ἔχει τὸ πρᾶγμα. Νικίᾳ γὰρ οὔτε πα- 403
ρακατατιθεμένῳ τὰ χρήματα οὔτε κομιζομένῳ οὐδεὶς οὔτ' ἐλεύθερος οὔτε δοῦλος παρεγένετο· ὥστε μήτ' ἐκ βασάνων μήτ' ἐκ μαρτύρων οἷόν τ' εἶναι γνῶναι περὶ αὐτῶν, ἀλλ' ἀνάγκη ἐκ τεκμηρίων καὶ ἡμᾶς διδάσκειν καὶ ὑμᾶς δικάζειν ὁπότεροι [5]ἀληθῆ λέγουσιν.

ε΄. Οἶμαι [6]οὖν ἅπαντας εἰδέναι ὅτι μάλιστα συκοφαντεῖν ἐπιχειροῦσιν οἱ λέγειν μὲν δεινοὶ, ἔχοντες δὲ μηδὲν,
401 τοὺς ἀδυνάτους μὲν εἰπεῖν, ἱκανοὺς δὲ χρήματα τελεῖν.
Νικίας τοίνυν Εὐθύνου πλείω μὲν ἔχει, ἧττον δὲ δύναται

[1] αὐτὸ A. [2] Πεισάνδρου A. L. [3] ἀνέγραφον A. L. [4] οἰκίαν A. C. [5] τἀληθῆ A. C. L. [6] δ' οὖν A. C. L.

ἐκείνων ἔχειν ἐξελέγχειν Εὐθύνουν. Cor.

Αὐτῷ] Scil. τῷ Νικίᾳ. Lang.

Κατάλογον] Cf. c. Callimach. §. η΄. et Lysiam c. Eratosth. §. ια΄.

Τὴν μὲν οὐσίαν] Ὑποθεῖναι τὴν οὐσίαν is dicitur, qui fœnore accepta pecunia sua prædia oppignorat. ὑποθέσθαι ad eum refertur, qui pignus capit. Wolf. Leg. τὴν μὲν οἰκίαν. Auger. Quod probo. Lang.

Προσιὼν δὲ] Ἀντὶ τοῦ, ἢ ὅτι προσῄει. Wolf.

Ἐνεκάλει καὶ ἐμέμφετο] *istum incusabat et querebatur.* Lang.

Ἀπόρως — πρᾶγμα] *res autem non parum difficultatis habet.* Idem.

λέγειν· ὥστ᾽ οὐκ ἔστι δι᾽ ὅ τι ἂν ἐπήρθη ἀδίκως ἐπ᾽ Εὐθύνουν ἐλθεῖν.

ϛʹ. Ἀλλὰ μὴν καὶ ἐξ αὐτοῦ ἄν τις τοῦ πράγματος γνοίη ὅτι πολὺ μᾶλλον εἰκὸς ἦν Εὐθύνουν λαβόντα ἐξαρνεῖσθαι ἢ Νικίαν μὴ δόντα αἰτιᾶσθαι. δῆλον γὰρ ὅτι πάντες κέρδους ἕνεκ᾽ ἀδικοῦσιν. οἱ μὲν οὖν ἀποστεροῦντες, ὧνπερ ἕνεκ᾽ ἀδικοῦσιν, ἔχουσιν, οἱ δ᾽ ἐγκαλοῦντες οὐδ᾽ εἰ λήψεσθαι b μέλλουσιν ἴσασιν.

ζʹ. Πρὸς δὲ τούτοις, ἀκαταστάτως ἐχόντων τῶν ἐν τῇ πόλει καὶ δικῶν οὐκ οὐσῶν τῷ μὲν οὐδὲν ἦν πλέον ἐγκαλοῦντι, τῷ δὲ οὐδὲν ἦν δέος ἀποστεροῦντι. ὥστε τὸν μὲν οὐδὲν ἦν θαυμαστὸν, ὅτε καὶ οἱ μετὰ μαρτύρων δανεισάμενοι ἐξηρνοῦντο, τότε ἃ μόνος παρὰ μόνου ἔλαβεν ἀποστερῆσαι· τὸν δ᾽ οὐκ εἰκὸς, ὅτε οὐδ᾽ οἷς δικαίως ὠφείλετο οἷόν τ᾽ ἦν πράττεσθαι, τότε ἀδίκως ἐγκαλοῦντα οἴεσθαί c τι λήψεσθαι.

ηʹ. [1]Ἔτι δ᾽, εἰ καὶ μηδὲν αὐτὸν ἐκώλυεν, ἀλλὰ καὶ ἐξῆν καὶ [2]ἐβούλετο συκοφαντεῖν, ὡς οὐκ ἂν ἐπ᾽ Εὐθύνουν ἦλθε, ῥᾴδιον γνῶναι. οἱ γὰρ τοιαῦτα πράττειν ἐπιθυμοῦντες οὐκ ἀπὸ τῶν φίλων ἄρχονται, ἀλλὰ μετὰ τούτων ἐπὶ τοὺς ἄλλους ἔρχονται, καὶ τούτοις ἐγκαλοῦσιν οὓς ἂν μήτ᾽ [3]αἰσχύνωνται μήτε δεδίωσι, καὶ οὓς ἂν ὁρῶσι πλουσίους μὲν ἐρήμους δὲ καὶ ἀδυνάτους πράττειν.

θʹ. Εὐθύνῳ τοίνυν τἀναντία τούτων ὑπάρχει· ἀνεψιὸς d γὰρ ὢν Νικίου τυγχάνει, λέγειν δὲ καὶ πράττειν μᾶλλον 404 δύναται [4]τούτου, ἔτι δὲ χρήματα μὲν ὀλίγα φίλους δὲ πολλοὺς κέκτηται. ὥστ᾽ οὐκ ἔστιν ἐφ᾽ ὅντινα ἂν ἧττον ἢ ἐπὶ τοῦτον ἦλθεν· ἐπεὶ ἔμοιγε δοκεῖ, εἰδότι τὴν τούτων οἰκειότητα, οὐδ᾽ ἂν Εὐθύνους Νικίαν [5]ἀδικῆσαι, εἰ ἐξῆν ἄλλον τινὰ τοσαῦτα χρήματα ἀποστερῆσαι. νῦν δ᾽ [6]ἀρχαιότερον e

[1] Ὅτι A. L. [2] ἠβούλετο C. [3] αἰσχύνονται μήτε δεδίασι A. L. [4] τουτουὶ A. C. L. [5] ἀδικήσαι L. [6] ἀναγκαιότερον A.

Ἀδίκως ἐπ᾽ Εὐθ. ἐλθεῖν] Idem est, quam quod antecessit συκοφαντεῖν. Idem.

Κέρδους] Κέρδος h. l. est *certum lucrum*, ut sequentia docent. Idem.

Πράττεσθαι] *as alienum exigere.* Idem.

Ἀρχαιότερον — πρᾶγμα] *causa negotii altius repetenda est et inquirenda subtilius.* Wolf. Emendavi: νῦν δ᾽ ἀναγκαιότερον αὐτῷ τὸ πρᾶγμα, subaudiendo ἦν. *nunc vero ipsum premebat rei necessitas.* quam phrasim conjungo cum præcedentibus. Auger. Quæ conjectura propter contextum valde probabilis est. Lang. Τὸ ἀρχαιότερον σημαίνοι ἂν ὧδε, εἰ μὴ ἡμάρτηται ἡ γραφὴ, τὸ ἁπλούστερον, τουτέστιν, Ἦν Εὐθύνῳ καὶ Νικίᾳ τὸ πρᾶγμα ἁπλούστερον,

[1]ἦν [2]αὐτοῖς τὸ πρᾶγμα· ἐγκαλεῖν μὲν γὰρ ἔξεστιν ἐξ ἁπάντων ἐκλεξάμενον, ἀποστερεῖν δ᾽ οὐχ οἷόν τ᾽ ἄλλον ἢ τὸν παρακαταθέμενον. ὥστε Νικίας μὲν συκοφαντεῖν ἐπιθυμῶν οὐκ ἂν ἐπὶ τοῦτον ἦλθεν, Εὐθύνους δ᾽ ἀποστερεῖν ἐπιχειρῶν οὐκ ἂν ἄλλον εἶχεν.

402 ιʹ. Ὃ δὲ μέγιστον τεκμήριον καὶ πρὸς ἅπαντα ἱκανόν· ὅτε γὰρ τὸ ἔγκλημα ἐγένετο, ὀλιγαρχία καθειστήκει, ἐν ᾗ οὕτως ἑκάτερος αὐτῶν διέκειτο, ὥστε Νικίας μὲν, εἰ καὶ τὸν ἄλλον χρόνον εἴθιστο συκοφαντεῖν, τότ᾽ ἂν ἐπαύσατο, Εὐθύνους δὲ, καὶ εἰ μηδὲ πώποτε διενοήθη ἀδικεῖν, τότ᾽ ἂν ἐπήρθη. ὁ μὲν γὰρ διὰ τὰ ἁμαρτήματα ἐτιμᾶτο, ὁ δὲ διὰ τὰ χρήματα ἐπεβουλεύετο. πάντες γὰρ ἐπίστασθ᾽ ὅτι ἐν b ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ δεινότερον ἦν πλουτεῖν ἢ ἀδικεῖν· οἱ μὲν γὰρ τὰ ἀλλότρια ἐλάμβανον, οἱ δὲ τὰ σφέτερ᾽ αὐτῶν ἀπώλλυον. ἐφ᾽ οἷς γὰρ ἦν ἡ πόλις, οὐ τοὺς ἁμαρτάνοντας ἐτιμωροῦντο, ἀλλὰ τοὺς ἔχοντας ἀφῃροῦντο, καὶ ἡγοῦντο τοὺς μὲν ἀδικοῦντας πιστοὺς, τοὺς δὲ πλουτοῦντας ἐχθρούς. ὥστε μὴ περὶ [3]τοῦτ᾽ εἶναι [4]Νικίᾳ, ὅπως συκοφαντῶν τἀλλότρια λήψοιτο, ἀλλ᾽ ὅπως [5][μὴ] μηδὲν ἀδικῶν κακόν τι πείσοιτο. τῷ μὲν γὰρ [6]ὅσον Εὐθύνους δυναμένῳ ἐξῆν ἅ τ᾽ c ἔλαβεν ἀποστερεῖν καὶ οἷς μὴ συνέβαλεν ἐγκαλεῖν· οἱ δ᾽ ὥσπερ Νικίας διακείμενοι ἠναγκάζοντο τοῖς τ᾽ ὀφείλουσι τὰ χρέα ἀφιέναι καὶ τοῖς συκοφαντοῦσι τὰ αὐτῶν διδόναι. καὶ ταῦθ᾽ ὅτι ἀληθῆ λέγω, αὐτὸς ἂν [7]ἡμῖν Εὐθύνους μαρτυρήσειεν· ἐπίσταται γὰρ ὅτι Τιμόδημος τουτονὶ τριάκοντα

[1] ἦν om. A. L. [2] αὐτῷ A. [3] τούτου C. [4] Νικίαν A. L. [5] [μὴ] om. A. C. L. [6] ὥσπερ A. L. [7] ὑμῖν A. L.

καὶ οὐ τοσαύτης περιεργίας τε καὶ πανουργίας δεόμενον· ὁ μὲν γὰρ, συκοφαντεῖν βουλόμενος, οὐκ ἂν, ἄλλους ἀφεὶς, ἀνεψιὸν, καὶ πένητα, καὶ φίλους ἔχοντα συνηγορήσοντας, ἐσυκοφάντει· ὁ δ᾽ Εὐθύνους, ἀποστερεῖν βουλόμενος, οὐκ εἶχεν ἄλλον ἀποστερεῖν, ἢ πλούσιον, ἔρημον συνηγορησόντων, ἀδύνατον αὐτὸν εἰπεῖν, καὶ τὸ μέγιστον, οὗ χρήματα παρ᾽ ἑαυτῷ εἶχε κατατεθειμένα. Cor.

Οὐκ ἂν ἄλλον] Ἴσως· οὐκ ἄλλον. Idem.

Ὥστε μὴ περὶ τοῦτ᾽ εἶναι Νικίᾳ] *ut non ita cum Nicia ageretur.* Constructio insolentior est, si lectio depravata non est. Wolf. Pro Νικίᾳ legi Νικίαν, et phrasim interpretor: *ita ut Nicias non circa hoc versaretur.* Auger. Νικίαν dedi ex Augeri emendatione. Verte: *non in eo loco Niciæ res fuerunt.* Lang. Ὁ νοῦς· Ὥστε μὴ εἶναι τῷ Νικίᾳ τὸν λόγον περὶ τούτου, τοῦ ὅπως δηλάδη συκοφαντήσας λήψοιτο τὰ μηδὲν αὐτῷ προσήκοντα, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον περὶ τούτου εἶναι αὐτῷ τὸν λόγον, καὶ τὸν φόβον, τοῦ κακόν τι δηλονότι πείσεσθαι καίπερ μηδὲν ἀδικῶν. Cor.

Καὶ οἷς μὴ συνέβαλεν ἐγκαλεῖν] *et eos, quibuscum nulla conventa iniit, accusare.* significat enim h. l. συμβάλλειν, *pacisci, seu contractus et conventa inire.* Auger.: *et ea, quæ non dedisset, repetere.* Lang.

Τουτονὶ] Ad Niciam referendum. Idem.

μνᾶς ἐπράξατο, οὐ χρέος ἐγκαλῶν, ἀλλ' ἀπάξιεν ἀπειλῶν.
καίτοι πῶς εἰκὸς Νικίαν εἰς τοῦτ' ἀνοίας ἐλθεῖν, ὥστ' αὐτὸν
περὶ τοῦ σώματος κινδυνεύοντα ἑτέρους συκοφαντεῖν, καὶ μὴ d
δυνάμενον τὰ αὑτοῦ σώζειν τοῖς ἀλλοτρίοις ἐπιβουλεύειν,
καὶ πρὸς τοῖς ὑπάρχουσιν ἐχθροῖς ἑτέρους διαφόρους ποιεῖ-
σθαι, καὶ τούτοις ἀδίκως ἐγκαλεῖν παρ' ὧν οὐδ' ὁμολο-
γούντων ἀποστερεῖν οἷός τ' ἂν ἦν δίκην λαβεῖν; καὶ τότε
πλέον ἔχειν ζητεῖν, ὅτε οὐδὲ ἴσον ἐξῆν αὐτῷ; καὶ ὅτε ἃ
οὐκ ἔλαβεν ἀποτίνειν ἠναγκάζετο, τότε καὶ ἃ μὴ συνέβα-
λεν [1]ἤλπιζε πράξασθαι; περὶ μὲν οὖν τούτων ἱκανὰ τὰ e
εἰρημένα.

ια'. Ἴσως δ' Εὐθύνους ἐρεῖ ἃ καὶ πρότερον ἤδη, ὅτι οὐκ
ἄν ποτ' ἀδικεῖν ἐπιχειρῶν τὰ μὲν δύο μέρη τῆς παρακατα-
θήκης ἀπέδωκε, τὸ δὲ τρίτον μέρος ἀπεστέρησεν, ἀλλ' εἴτ' 403
ἀδικεῖν ἐπεθύμει εἴτε δίκαιος [2]ἐβούλετο εἶναι, περὶ ἁπάντων
ἂν τὴν αὐτὴν γνώμην ἔσχεν.

ιβ'. Ἐγὼ δ' ἡγοῦμαι πάντας ὑμᾶς εἰδέναι ὅτι πάντες
ἄνθρωποι, ὅταν περ ἀδικεῖν ἐπιχειρῶσιν, ἅμα καὶ τὴν ἀπο-
λογίαν σκοποῦνται· ὥστ' οὐκ ἄξιον θαυμάζειν, εἰ τούτων
ἕνεκα τῶν λόγων οὕτως Εὐθύνους ἠδίκησεν. ἔτι δ' ἔχοιμ'
ἂν ἐπιδεῖξαι καὶ ἑτέρους, οἳ χρήματα λαβόντες τὰ μὲν
πλεῖστ' ἀπέδοσαν, ὀλίγα δ' ἀπεστέρησαν, καὶ ἐν μικροῖς b
μὲν συμβολαίοις ἀδικήσαντας, ἐν μεγάλοις δὲ δικαίους γε-
νομένους· ὥστ' οὐ μόνος οὐδὲ πρῶτος Εὐθύνους τοιαῦτα πε-
ποίηκεν. ἐνθυμεῖσθαι δὲ χρὴ, εἰ ἀποδέξεσθε τῶν τὰ τοιαῦτα
λεγόντων, ὅτι νόμον θήσετε [3]πῶς χρὴ ἀδικεῖν· ὥστε τοῦ
λοιποῦ χρόνου τὰ μὲν ἀποδώσουσι, τὰ δ' [4]ὑπολείψονται.
λυσιτελήσει γὰρ αὐτοῖς, εἰ μέλλουσιν, οἷς ἂν ἀποδῶσι
τεκμηρίοις χρώμενοι, ὧν ἂν ἀποστερῶσι μὴ δώσειν δίκην. c

[1] ἐλπίσας πράξεσθαι C. [2] ἠβούλετο C. [3] ὡς A. [4] ὑπολήψονται A. L.

Οὐ χρέος ἐγκαλῶν] *non ut debitum postulantem.* Idem.

Ἀπάξειν] Ἀπάγειν h. l. *abducere ad pœnam, in carcerem, ad supplicium, aut ad judicem.* Idem.

Ἴσον ἐξῆν αὐτῷ] Insolentius dictum videtur pro τῶν ἴσων μετεῖναι. *pari et æquo jure vivere cum reliquis.* Wolf. Augerus bene subintelligit ἔχειν. Lang.

Ἤλπιζε] Constructio postulat infinitivum ἐλπίσαι vel ἐλπίζειν. Wolf. Lang.

Τούτων ἕνεκα τῶν λόγων] Explica: ut *hæc objicere seu tali excusatione uti posset,* se nempe totum retenturum fuisse, non partem, si decipere in animo habuisset. Idem.

Οὕτως] *hoc modo,* ut redderet nempe partem, partem vero debiti retineret. Idem.

Ὑπολείψονται] Ἀντὶ τοῦ, ὑπολείψουσιν ἑαυτοῖς, μέρος δηλάδη τῶν δοθέντων αὐτοῖς. Cor.

Οἷς ἂν ἀποδῶσι] Construe: εἰ τούτοις, ἃ ἂν ἀποδῶσι, τεκμηρίοις χρώμενοι. si iis, *quæ reddiderint, argumenti loco usi, se nihil prorsus debere,* etc. Lang.

ιγ'. Σκέψασθε δὲ καὶ ὡς ὑπὲρ Νικίου ῥᾴδιον εἰπεῖν
ὅμοια τῇ Εὐθύνου ἀπολογίᾳ. ὅτε γὰρ ἀπελάμβανε τὰ δύο
τάλαντα, οὐδεὶς αὐτῷ παρεγένετο· ὥστ' εἴπερ [1]καὶ [2]ἐβού-
λετο καὶ ἐδόκει αὐτῷ συκοφαντεῖν, δῆλον ὅτι οὐδ' ἂν ταῦτα
ὡμολόγει κεκομίσθαι, ἀλλὰ περὶ ἁπάντων ἂν τοὺς αὐτοὺς
λόγους ἐποιεῖτο, καὶ περὶ πλειόνων τε χρημάτων Εὐθύνους
ἂν ἐκινδύνευεν, καὶ ἅμα οὐκ ἂν εἶχεν οἷςπερ νυνὶ τεκμηρίοις
χρῆσθαι.

d ιδ'. Καὶ μὲν δὴ καὶ Νικίαν μὲν οὐδ' ἂν εἷς δύναιτο ἀπο-
δεῖξαι, δι' [3]ἥν τινά ποτε αἰτίαν ἐνεκάλεσεν· Εὐθύνουν δὲ
ῥᾴδιον γνῶναι, ὧν ἕνεκεν τοῦτον τὸν τρόπον ἠδίκησεν. ὅτε 406
γὰρ Νικίας ἦν ἐν ταῖς συμφοραῖς, πάντες οἱ συγγενεῖς καὶ
οἱ ἐπιτήδειοι ἀκηκοότες ἦσαν ὅτι τὸ ἀργύριον, ὃ ἦν αὐτῷ,
τούτῳ κατέθετο. ἐγίγνωσκεν οὖν Εὐθύνους, ὅτι μὲν ἔκειτο
τὰ χρήματα παρ' αὐτῷ, πολλοὺς ᾐσθημένους, ὁπόσα δὲ,
e οὐδένα πεπυσμένον· ὥσθ' ἡγεῖτο ἀπὸ μὲν τοῦ ἀριθμοῦ
ἀφαιρῶν οὐ γνωσθήσεσθαι, πάντα δ' ἀποστερῶν κατα-
φανὴς γενήσεσθαι. [2]ἐβούλετο οὖν ἱκανὰ λαβὼν ἀπολογίαν
ὑπολείπεσθαι μᾶλλον ἢ μηδὲν ἀποδοὺς μηδ' ἀρνηθῆναι
δύνασθαι.

[1] [καὶ] C. [2] ἠβούλετο C. [3] ἣν ποτὲ αἰτίαν τινὰ A.

Δι' ἥν τινά ποτε αἰτίαν] Wolf. supplet τοῦτον τὸν τρόπον. *cur Nicias Euthynum hunc in modum accuset?* Auger. verba transposuit: δι' ἥν ποτε αἰτίαν τινὰ ἐνεκάλ. *quædam duntaxat* (i. e. unum duntaxat talentum) *in judicio repetiit.* Præter necessitatem, opinor. Idem.

Κατέθετο] Malim παρακατέθετο. Wlof.

Ὑπολείπεσθαι] Ἀντὶ τοῦ, ὑπολείπειν ἑαυτῷ, Γαλατιστὶ *se réserver une excuse.* Cor.

ΙΣΟΚΡΑΤΟΥΣ

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ.

Α.

ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ [1]ΔΙΟΝΥΣΙΩΙ ΧΑΙΡΕΙΝ.

Pag. ed. Cor. 409 α΄. ΕΙ μὲν νεώτερος ἦν, οὐκ ἂν ἐπιστολὴν ἔπεμπον, ἀλλ' Pag. ed. H. Steph. 404
αὐτὸς ἂν σοι πλεύσας ἐνταῦθα [2]διελέχθην· ἐπειδὴ δὲ οὐ
κατὰ τοὺς αὐτοὺς χρόνους ὅ τε τῆς ἡλικίας τῆς ἐμῆς καιρὸς
καὶ ὁ τῶν [3]σῶν πραγμάτων συμβέβηκεν, ἀλλ' ἐγὼ μὲν
προαπείρηκα, τὰ δὲ πράττεσθαι νῦν ἀκμὴν εἴληφεν, ὡς
οἷόν τ' ἐστὶν ἐκ τῶν παρόντων, οὕτω σοι πειράσομαι δηλῶσαι
περὶ αὐτῶν.

β΄. Οἶδα μὲν οὖν ὅτι τοῖς συμβουλεύειν ἐπιχειροῦσι πολὺ διαφέρει μὴ διὰ γραμμάτων ποιεῖσθαι τὴν συνουσίαν, ἀλλ' αὐτοὺς πλησιάσαντας, οὐ μόνον ὅτι περὶ τῶν αὐτῶν πραγμάτων ῥᾷον ἄν τις παρὼν πρὸς παρόντας φράσειεν ἢ δι' ἐπιστολῆς δηλώσειεν, [4]οὐδ' ὅτι πάντες τοῖς λεγομένοις μᾶλλον ἢ τοῖς γεγραμμένοις πιστεύουσι, καὶ τῶν μὲν ὡς εἰσηγη-

[1] ΦΙΛΙΠΠΩΙ ΤΩΙ ΤΩΝ ΜΑΚΕΔΟΝΩΝ ΒΑΣΙΛΕΙ A. C. L. [2] διειλέχθην A. [3] σῶν om. A. C. L. [4] οὔθ' A. C. L.

Πλεύσας ἐνταῦθα] Conjecturæ meæ mihi non satis placent, sive πλησιάσας ταῦτα, sive ἐντυχὼν ἐν ταὐτῷ, substituam. WOLF. Dubium est, an referendum sit ἐνταῦθα ad πλεύσας et explicandum per istuc, an transferendum, *coram, in præsentia*, et conjungendum cum διελέχθην. Prius Matthæi, posterius Wolf. [Augerus, Coraes] fecit. LANG.

Προαπείρηκα] *ante sum viribus destitutus, prius despondi animum*, i. e. senio sum laboribusque confectus. WOLF.

Τὰ δὲ — εἴληφεν] Scil. πράγματα. *res vero, nunc ut gerantur, vigorem acceperunt*, i. e. ipsa jam adest rerum gerendarum summa occasio. IDEM.

Ἐκ τῶν παρόντων] *ut fieri potest ex præsentibus*, i. e. ut et ætas mea et locorum intervalla et tempora hæc patiuntur. IDEM.

Διαφέρει] *interest*. LANG.

Τῶν μὲν — τῶν δ'] Τῶν λεγομένων — τῶν γεγραμμένων. COR.

Εἰσηγημάτων — ποιημάτων] Εἰσηγήματα sunt consultationes et suasiones rerum arduarum, ποιήματα figmenta et fabulæ poetarum; illis ad agendum impellimur, in his præter voluptatem nihil fere spectamus. LANG.

μάτων τῶν δ' ὡς ποιημάτων ποιοῦνται τὴν ἀκρόασιν· [1]ἔτι
405 δὲ πρὸς τούτοις ἐν μὲν ταῖς συνουσίαις ἣν ἀγνοηθῇ τι τῶν
λεγομένων ἢ μὴ πιστευθῇ, παρὼν ὁ τὸν λόγον διεξιὼν ἀμ-
φοτέροις τούτοις ἐπήμυνεν, ἐν δὲ τοῖς ἐπιστελλομένοις [2]καὶ
γεγραμμένοις [3]ἤν τι συμβῇ τοιοῦτον, οὐκ ἔστιν ὁ διορθώσων·
ἀπόντος γὰρ τοῦ γράψαντος ἔρημα τοῦ βοηθήσοντός ἐστιν.
οὐ μὴν ἀλλ', ἐπειδὴ σὺ μέλλεις αὐτῶν ἔσεσθαι κριτὴς,
πολλὰς ἐλπίδας ἔχω φανήσεσθαι λέγοντας ἡμᾶς τι τῶν
δεόντων· ἡγοῦμαι γὰρ ἁπάσας [4]ἀφέντα σε [5]τὰς δυσχε- 410
b ρείας τὰς προειρημένας αὐταῖς ταῖς πράξεσι [6]προσέξειν
τὸν νοῦν.

γ΄. Καίτοι τινὲς ἤδη με τῶν σοὶ πλησιασάντων ἐκφοβεῖν
ἐπεχείρησαν, λέγοντες ὡς [7]σὺ τοὺς μὲν κολακεύοντας
τιμᾷς, τῶν δὲ συμβουλευόντων καταφρονεῖς. ἐγὼ δ', εἰ
μὲν ἀπεδεχόμην τοὺς λόγους [8]τούτους ἐκείνων, πολλὴν ἂν
ἡσυχίαν εἶχον· νῦν δ' οὐδεὶς ἂν με πείσειεν ὡς οἷόν τ' ἐστὶ
τοσοῦτον καὶ τῇ γνώμῃ καὶ [9]ταῖς πράξεσι διενεγκεῖν, ἐὰν
μή τις τῶν μὲν μαθητὴς τῶν δ' ἀκροατὴς τῶν δ' [10]εὑρετὴς
c γένηται, καὶ πανταχόθεν [11]προσαγάγηται καὶ συλλέξηται
δι' ὧν οἷόν τ' ἐστὶν ἀσκῆσαι τὴν αὐτοῦ διάνοιαν. ἐπήρθην
μὲν οὖν ἐπιστέλλειν σοι διὰ ταῦτα.

δ΄. Λέγειν δὲ [12]μέλλω περὶ μεγάλων [13]πραγμάτων καὶ περὶ ὧν οὐδενὶ τῶν [14]ζώντων ἀκοῦσαι μᾶλλον ἢ σοὶ [15]προσήκει. καὶ μὴ νόμιζέ με προθύμως οὕτω σε παρακαλεῖν, ἵνα γένῃ συγγράμματος ἀκροατής. οὐ γὰρ οὔτ' ἐγὼ τυγχάνω φιλοτίμως διακείμενος [16]πρὸς τὰς ἐπιδείξεις, οὔτε σὺ

[1] ἀλλὰ πρὸς A. C. L. [2] καὶ γεγραμμένοις om. A. C. L. [3] ἂν A. C. L. [4] ἀφελόντα A. C. L. [5] τὰς προειρημένας δυσχερείας A. L. [6] προσέχειν A. L. [7] δὴ A. [8] τοὺς A. C. L. [9] ταῖς πράξεσι καὶ τῇ γνώμῃ A. C. L. [10] εὐεργέτης A. C. L. [11] προσάγηται A. L. [12] μέλλων A. C. L. [13] πραγμάτων καὶ μεγάλων A. L. πραγμάτων [πολλῶν] καὶ μεγάλων C. [14] ὄντων A. C. L. [15] προσήκει, νομίζω δεῖν με A. C. L. [16] πρὸς τὰς ἐπιδείξεις om. A. C. L.

Ἐπήμυνεν] Pro ἐπαμύνει, vel ἐπαμύνειν εἴωθε. WOLF.

Ἔρημα] Subaudi τὰ ἐπιστελλόμενα. AUGER.

Καίτοι τινὲς κ. τ. λ.] Callide tribuit aliis Isocrates, quæ fortasse ipse cogitabat. MATTHÆI.

Δι' ὧν] Scil. πραγμάτων. WOLF. Scil. ἀνθρώπων. LANG.

Ἐπήρθην] *impulsus sum*. Ducta est metaphora a vento, qui ἐπαίρων τὰ ἱστία navem promovet. MATTH.

Συγγράμματος] Sensus: ut scriptam orationem eodem studio eademque attentione legas, qua audiri solet oratio, quum habetur et oratoris idonea actione commendatur. MATTH. Cæterum post συγγράμματος idem bene supplet οὐκ ἐπιδείξεως, quod in textu desideratur et quod adesse malim. Deest enim ad quod τῶν τοιούτων in seqq. referri possit. Cf. or. ad Phil. §. ι΄. LANG.

λανθάνεις ἡμᾶς [1] ἤδη πλήρης ὢν τῶν τοιούτων. πρὸς δὲ τού-
τοις κἀκεῖνο πᾶσι φανερὸν, ὅτι τοῖς μὲν ἐπιδείξεως δεομένοις d
αἱ πανηγύρεις ἁρμόττουσιν — [2] ἐκεῖ γὰρ ἄν τις ἐν πλεί-
στοις τὴν αὑτοῦ δύναμιν διασπείρειε —, τοῖς δὲ διαπράξα-
σθαί τι βουλομένοις πρὸς τοῦτον διαλεκτέον, ὅστις τάχιστα
μέλλει τὰς πράξεις ἐπιτελεῖν τὰς ὑπὸ τοῦ λόγου δηλωθεί-
σας. εἰ μὲν οὖν μιᾷ τινὶ τῶν πόλεων εἰσηγούμην, πρὸς τοὺς
ἐκείνης προεστῶτας τοὺς λόγους ἂν ἐποιούμην· ἐπειδὴ δ'
ὑπὲρ τῆς τῶν Ἑλλήνων σωτηρίας παρεσκεύασμαι συμβου- e
λεύειν, πρὸς τίν' ἂν δικαιότερον διαλεχθείην ἢ πρὸς τὸν πρω-
τεύοντα τοῦ γένους καὶ μεγίστην ἔχοντα δύναμιν; 406

ε'. Καὶ μὴν οὐδ' ἀκαίρως φανησόμεθα μεμνημένοι περὶ
τούτων. ὅτε μὲν γὰρ Λακεδαιμόνιοι τὴν ἀρχὴν εἶχον, οὐ
ῥᾴδιον ἦν ἐπιμεληθῆναί σοι τῶν περὶ τὸν τόπον τὸν ἡμέ-
τερον, οὐδὲ τούτοις ἐναντία [3] πράττειν ἅμα καὶ Καρχη-
δονίοις πολεμεῖν. ἐπειδὴ δὲ Καρχηδόνιοι μὲν οὕτω πράττου-
σιν, ὥστ' ἀγαπᾶν ἣν τὴν χώραν τὴν αὑτῶν ἔχωσιν, ἡ δ'
411 ἡμετέρα πόλις ἡδέως ἂν αὐτήν σοι παράσχοι [4] συναγωνι-
ζομένην, [5] εἴ τι πράττοις ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος ἀγαθὸν, πῶς
ἂν παραπέσοι καλλίων καιρὸς τοῦ νῦν σοι παρόντος; b

ς'. Καὶ μὴ [6] θαυμάσῃς, εἰ μήτε δημηγορῶν μήτε στρα-
τηγῶν μήτ' ἄλλως δυνάστης ὢν οὕτως ἐμβριθὲς [7] αἴρομαι
πρᾶγμα, καὶ δυοῖν ἐπιχειρῶ τοῖν μεγίστοιν, ὑπέρ τε τῆς
Ἑλλάδος λέγειν καὶ σοὶ συμβουλεύειν. ἐγὼ γὰρ τοῦ μὲν
πράττειν τι τῶν κοινῶν εὐθὺς ἐξέστην — δι' ἃς δὲ προφά-
σεις, πολὺ ἂν ἔργον [8] εἴη λέγειν —, τῆς δὲ παιδεύσεως
τῆς τῶν μὲν μικρῶν καταφρονούσης, τῶν δὲ μεγάλων ἐφι- c
κνεῖσθαι πειρωμένης, οὐκ ἂν φανείην [9] ἄμοιρος γεγενημένος.

[1] ἤδη om. A. C. L. [2] ἐκεῖσε A. C. L.
[3] πράττειν - - - Καρχηδόνιοι μὲν] πράττειν. νῦν δὲ A. L. πράττειν. ἀλλὰ νῦν Λακεδαιμόνιοι μὲν C.
[4] συναγωνισομένην C. [5] ἤν τι πράττῃς ὑ. τ. Ἑ. ἀγαθόν. πῶς οὖν ἂν A. C. L.
[6] θαυμάζῃς A. L. [7] αἱροῦμαι A. C. L. [8] εἴη ἔργον A. C. L.
[9] ἄπειρος A. C. L.

Τοῦ γένους] Propter antecedentia necessario intelligendum est Ἑλληνικοῦ, nec referendum ad generis nobilitatem; contextus enim postulat *Græci*, non *sui*, *generis principem*. Lang. Τοῦ τῶν Ἑλλήνων δηλονότι. Cor.

Τὴν ἀρχὴν εἶχον] I. e. ante pugnam Leuctricam. Cf. or. ad Phil. §. ιε'. ιθ'. Lang.

Ἐμβριθὲς — πρᾶγμα] *rem gravem.* Idem.

Εὐθὺς ἐξέστην] *statim abstinui.* Cf. Dionys. Hal. de Isocr. §. α'. Idem.

Τῶν μὲν μικρῶν] I. e. Sophistarum rixas eorumque in minutis rebus studium. Matth.

ὥστ' οὐδὲν ἄτοπον, εἴ τι τῶν συμφερόντων ἰδεῖν ἂν μᾶλ-
λον δυνηθείην τῶν [1] εἰκῇ μὲν πολιτευομένων, μεγάλην δὲ
δόξαν [2] εἰληφότων. δηλώσομεν δ' οὐκ εἰς ἀναβολὰς εἴ
τινος ἄξιοι τυγχάνομεν ὄντες, ἀλλ' ἐκ τῶν ῥηθήσεσθαι
μελλόντων.

[1] ἐκεῖ A. L. [2] ἐσχηκότων A. C. L.

Ἄτοπον] I. e. παράδοξον. Lang.

Οὐκ εἰς ἀναβολὰς] *non in moras*, i. e. quam primum, nulla mora interposita. Wolf.

Ἐκ τῶν ῥηθήσεσθαι μελλ.] Ex oratione, quam tibi misi. Verte: *declarabimus autem tibi, an alicujus pretii simus, non mora interposita, sed statim oratione quam tibi misimus.* Lang.

B.

[1] ΦΙΛΙΠΠΩΙ.

Pag. ed. H. Steph. 406 — Pag. ed. Cor. 412

406 α'. ΟΙΔΑ μὲν ὅτι πάντες εἰώθασι πλείω χάριν ἔχειν τοῖς 412
ἐπαινοῦσιν ἢ τοῖς συμβουλεύουσιν, ἄλλως τε [2] κἂν μὴ κελευ-
407 σθεὶς ἐπιχειρῇ [3] τις τοῦτο ποιεῖν. ἐγὼ δ', εἰ μὲν μὴ [4] καὶ
πρότερον ἐτύγχανόν σοι παρῃνεκὼς μετὰ πολλῆς εὐνοίας,
ἐξ ὧν ἐδόκεις μοι τὰ πρέποντα [5] μάλιστ' ἂν σαυτῷ πράττειν,
[6] ἴσως οὐδ' ἂν νῦν ἐπεχείρουν ἀποφαίνεσθαι περὶ τῶν σοὶ
συμβεβηκότων. ἐπειδὴ δὲ προειλόμην φροντίζειν τῶν σῶν
πραγμάτων καὶ τῆς πόλεως ἕνεκα τῆς ἐμαυτοῦ καὶ τῶν ἄλ-
λων Ἑλλήνων, αἰσχυνθείην ἂν, εἰ περὶ μὲν τῶν ἧττον ἀνα-
b γκαίων φαινοίμην σοι συμβεβουλευκὼς, ὑπὲρ δὲ τῶν μᾶλλον
κατεπειγόντων μηδένα λόγον ποιοίμην, καὶ [7] ταῦτ' εἰδὼς
ἐκεῖνα μὲν ὑπὲρ δόξης ὄντα, ταῦτα δ' ὑπὲρ τῆς σωτηρίας·
ἧς ὀλιγωρεῖν ἅπασιν ἔδοξας τοῖς ἀκούσασι τὰς περὶ σοῦ
ῥηθείσας βλασφημίας.

β'. Οὐδεὶς γάρ ἐστιν ὅστις οὐ κατέγνω προπετέστερόν σε
κινδυνεύειν ἢ βασιλικώτερον, καὶ μᾶλλόν σοι μέλειν τῶν περὶ
τὴν ἀνδρίαν ἐπαίνων ἢ τῶν ὅλων πραγμάτων. ἔστι δ' ὁμοίως
αἰσχρὸν περιστάντων τε τῶν πολεμίων μὴ διαφέροντα γε-

[1] ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ ΦΙΛΙΠΠΩΙ ΧΑΙΡΕΙΝ A. C. L. [2] καὶ ἂν A. C. L.
[3] τις ἐπιχειρῇ A. C. L. [4] καὶ om. A. [5] μάλιστα τὰ πρέποντα σαυτῷ A. C. L.
[6] οὐκ ἂν ἴσως γε νῦν A. [7] ταυτί πως ἐκεῖνα A. L.

Ὑπὲρ τῆς σωτηρίας] Ἴσως· ὑπὲρ τῆς σῆς σωτηρίας, ἢ γοῦν, ὑπὲρ σωτηρίας. Cor.

Προπετέστερον] Cf. Dem. pro Cor. §. κα'. Diod. Sic. l. xvi. p. 108. 30. et Justin.

νέσθαι τῶν ἄλλων, μηδεμιᾶς τε συμπεσούσης ἀνάγκης αὐ-
τὸν [1] ἐμβαλεῖν εἰς τοιούτους ἀγῶνας, ἐν οἷς κατορθώσας μὲν
οὐδὲν [2] ἂν ἦσθα μέγα διαπεπραγμένος, τελευτήσας δὲ τὸν
βίον ἅπασαν [3] ἂν τὴν ὑπάρχουσαν εὐδαιμονίαν συνανεῖλες.
χρὴ δὲ μὴ καλὰς ἁπάσας ὑπολαμβάνειν τὰς ἐν τοῖς πολέ-
μοις τελευτάς, ἀλλὰ τὰς μὲν ὑπὲρ τῆς πατρίδος καὶ τῶν
γονέων καὶ τῶν παίδων ἐπαίνων ἀξίας, τὰς δὲ ταῦτά τε d
πάντα βλαπτούσας καὶ τὰς πράξεις τὰς πρότερον κατωρ-
413 θωμένας καταρυπαινούσας αἰσχρὰς νομίζειν, καὶ φεύγειν
ὡς [4] αἰτίας πολλῆς ἀδοξίας γιγνομένας.

γʹ. Ἡγοῦμαι δέ σοι συμφέρειν μιμεῖσθαι τὰς πόλεις,
ὃν τρόπον διοικοῦσι τὰ περὶ τοὺς πολέμους. ἅπασαι γάρ,
ὅταν στρατόπεδον ἐκπέμπωσιν, εἰώθασι τὸ κοινὸν καὶ τὸ
[5] βουλευσόμενον ὑπὲρ τῶν ἐνεστώτων εἰς ἀσφάλειαν καθι-
στάναι. διὸ δὴ [6] συμβαίνει μηδεμιᾶς ἀτυχίας συμπεσούσης e
ἀνῃρῆσθαι καὶ τὴν δύναμιν αὐτῶν, ἀλλὰ πολλὰς ὑποφέ-
ρειν δύνασθαι συμφορὰς καὶ πάλιν ἑαυτὰς ἐκ τούτων ἀνα-
λαμβάνειν. ὃ καὶ σὲ δεῖ σκοπεῖν, καὶ μηδὲν μεῖζον ἀγαθὸν
τῆς σωτηρίας ὑπολαμβάνειν, ἵνα καὶ τὰς νίκας τὰς συμ-
βαινούσας κατὰ τρόπον διοικῇς [7] καὶ τὰς ἀτυχίας τὰς 408
συμπιπτούσας ἐπανορθοῦν δύνῃ. ἴδοις δ᾽ ἂν καὶ Λακεδαιμο-
νίους περὶ τῆς τῶν βασιλέων σωτηρίας πολλὴν ἐπιμέλειαν
ποιουμένους, καὶ τοὺς ἐνδοξοτάτους τῶν πολιτῶν φύλακας
αὐτῶν [8] καθιστάντας, οἷς αἴσχιόν ἐστιν ἐκείνους τελευτήσαν-
τας περιιδεῖν ἢ τὰς ἀσπίδας ἀποβαλεῖν. ἀλλὰ μὴν οὐδ᾽
ἐκεῖνά σε λέληθεν, ἃ Ξέρξῃ τε τῷ καταδουλώσασθαι τοὺς
Ἕλληνας βουληθέντι καὶ Κύρῳ [9] τῷ τῆς βασιλείας ἀμ-
φισβητήσαντι συνέπεσεν· ὁ μὲν γὰρ τηλικαύταις ἥτταις b
καὶ συμφοραῖς περιπεσών, ἡλίκας οὐδεὶς οἶδεν [10] ἄλλοις γενο-
μένας, διὰ τὸ περιποιῆσαι τὴν αὑτοῦ ψυχὴν [11] τήν τε βασι-
λείαν κατέσχε καὶ τοῖς παισὶ τοῖς αὑτοῦ παρέδωκε καὶ

[1] ἐμβάλλειν A. C. L. [2] ἂν om. A. L. [3] ἂν om. A. C. L. [4] αἰτίους ἀδοξίας A. C. L. [5] συμβουλευόμενον A. C. L. [6] καὶ συμβαίνει μηδὲ μιᾶς A. C. L. [7] καὶ τὰς - - - δύνῃ om. A. C. L. [8] καταστάντας A. [9] τῷ om. A. L. [10] ἄλλος οἶδε A. L. ἄλλας οἶδε C. [11] καὶ τήν L.

vii. 6. ix. 3. Lang.
Καταρυπαινούσας] *labem adspergentes.* Idem.
Μηδεμιᾶς] F. leg. μηδαμῶς. Matth.
F. leg. καὶ μὴ συμβαίνει μηδὲν, vel inverso ordine μηδὲ συμβαίνει. Lang.
Κύρῳ] *Cyro* minori in bello contra fratrem Artaxerxem. Idem.

τὴν Ἀσίαν οὕτω διῴκησεν ὥστε μηδὲν ἧττον αὐτὴν εἶναι
φοβερὰν [1] τοῖς Ἕλλησιν ἢ πρότερον· Κῦρος δὲ νικήσας ἅπα-
σαν τὴν βασιλέως δύναμιν καὶ κρατήσας τῶν πραγμάτων
διὰ τὴν αὑτοῦ προπέτειαν οὐ μόνον αὑτὸν ἀπεστέρησε τη-
c λικαύτης δυναστείας, ἀλλὰ καὶ τοὺς [2] συνακολουθήσαντας
εἰς τὰς ἐσχάτας συμφορὰς κατέστησεν. ἔχοιμι δ᾽ ἂν παμ-
πληθεῖς εἰπεῖν, οἳ μεγάλων στρατοπέδων ἡγεμόνες γενό-
μενοι διὰ τὸ προδιαφθαρῆναι πολλὰς μυριάδας αὑτοῖς συν-
απώλεσαν.

δʹ. Ὧν ἐνθυμούμενον χρὴ μὴ τιμᾶν τὴν ἀνδρίαν τὴν
μετ᾽ ἀνοίας [3] ἀλογίστου καὶ φιλοτιμίας ἀκαίρου γιγνομέ-
νην, μηδὲ πολλῶν κινδύνων [4] ἰδίων ὑπαρχόντων ταῖς μοναρ-
χίαις ἑτέρους ἀδόξους καὶ στρατιωτικοὺς αὑτῷ προσεξευρί-
d σκειν, μηδ᾽ ἁμιλλᾶσθαι τοῖς ἢ βίου δυστυχοῦς ἀπαλλαγῆναι 414
βουλομένοις ἢ μισθοφορᾶς ἕνεκα μείζονος εἰκῇ τοὺς κινδύνους
προαιρουμένοις, μηδ᾽ ἐπιθυμεῖν τοιαύτης δόξης ἧς πολλοὶ καὶ
τῶν [5] Ἑλλήνων καὶ τῶν βαρβάρων τυγχάνουσιν, ἀλλὰ τῆς
τηλικαύτης τὸ μέγεθος ἣν μόνος ἂν σὺ τῶν νῦν ὄντων κτήσα-
σθαι δυνηθείης· μηδ᾽ ἀγαπᾶν λίαν τὰς τοιαύτας ἀρετὰς ὧν
καὶ τοῖς φαύλοις μέτεστιν, ἀλλ᾽ ἐκείνας ὧν οὐδεὶς ἂν πονηρὸς
e κοινωνήσειε· μηδὲ ποιεῖσθαι πολέμους ἀδόξους καὶ χαλεπούς,
ἐξὸν ἐντίμους καὶ [6] ῥαδίους, μηδ᾽ ἐξ ὧν τοὺς μὲν οἰκειο-
τάτους εἰς λύπας καὶ φροντίδας καταστήσεις, τοὺς δ᾽
ἐχθροὺς ἐν ἐλπίσι μεγάλαις [7] ποιήσεις, οἵας καὶ νῦν αὐτοῖς
345 παρέσχες· ἀλλὰ τῶν μὲν βαρβάρων, πρὸς οὓς νῦν πολεμεῖς,
ἐπὶ τοσοῦτον ἐξαρκέσει [8] σοι κρατεῖν ὅσον ἐν ἀσφαλείᾳ κα-
ταστῆσαι τὴν σαυτοῦ χώραν, τὸν δὲ νῦν Μέγαν προσαγο-
ρευόμενον καταλύειν ἐπιχειρήσεις, ἵνα [9] τὴν σαυτοῦ δόξαν
μείζω ποιήσῃς καὶ τοῖς Ἕλλησιν [10] ὑποδείξῃς πρὸς ὃν χρὴ
πολεμεῖν.

[1] τοῖς Ἕλλησιν om. A. L. [2] συνακολουθοῦντας A. C. L. [3] ἀλογίστου om. A. C. L. [4] ἰδίων om. A. C. L. [5] ἄλλων Ἑλλήνων A. C. L. [6] ἡδίους A. C. L. [7] ποιήσεις om. A. C. L. [8] σοι om. A. [9] τήν τε A. C. L. [10] ἐπιδείξῃς πρὸς οὓς A. C. L.

Διὰ τὴν αὑτοῦ προπέτειαν] Cf. or. ad Phil. §. λζʹ. et Diod. Sic. l. xiv. p. 659. Idem.
Στρατιωτικοὺς] Pericula *gregarii militis.* Idem.
Ἐξὸν] *quum liceat,* intellige ποιεῖσθαι. Idem.
Καταστήσεις] Np. temeritate tua. Idem.
Πρὸς οὓς νῦν πολεμεῖς] Sermo est de Illyriis, Pæonibus, Thracibus, Scythis, et finitimis populis. Idem.
Μεγάν] Scil. βασιλέα, i. e. regem Persarum. Wolf.

έ. Πρὸ πολλοῦ δ᾽ ἂν ἐποιησάμην ἐπιστεῖλαί σοι ταῦτα
πρὸ τῆς στρατείας, ἵν᾽, εἰ μὲν ἐπείσθης, μὴ τηλικούτῳ κιν-
δύνῳ [1] περιέπεσες, εἰ δ᾽ [2] ἠπίστησας, μὴ ἐγὼ συμβουλεύειν b
ἐδόκουν ταῦτα τοῖς ἤδη διὰ τὸ πάθος ὑπὸ πάντων ἐγνω-
σμένοις, ἀλλὰ τὸ συμβεβηκὸς ἐμαρτύρει τοὺς λόγους ὀρθῶς
ἔχειν τοὺς ὑπ᾽ ἐμοῦ περὶ αὐτῶν εἰρημένους.

ς´. Πολλὰ δ᾽ ἔχων εἰπεῖν διὰ τὴν τοῦ πράγματος φύσιν,
παύσομαι λέγων· οἶμαι γὰρ καὶ σὲ καὶ τῶν ἑταίρων τοὺς
σπουδαιοτάτους ῥᾳδίως, ὁπόσ᾽ ἂν βούλησθε, τοῖς εἰρημένοις
προσθήσειν. πρὸς δὲ τούτοις φοβοῦμαι τὴν [3] ἀκαιρίαν· καὶ
γὰρ νῦν κατὰ μικρὸν προϊὼν ἔλαθον ἐμαυτὸν οὐκ εἰς ἐπι- c
στολῆς συμμετρίαν ἀλλ᾽ εἰς λόγου μῆκος ἐξοκείλας.

ζ´. Οὐ μὴν ἀλλὰ καίπερ τούτων οὕτως ἐχόντων, οὐ πα-
ραλειπτέον ἐστὶ τά γε περὶ τῆς πόλεως, ἀλλὰ πειρατέον
παρακαλέσαι σε πρὸς τὴν οἰκειότητα καὶ [4] τὴν χρῆσιν αὐ-
τῆς. οἶμαι γὰρ πολλοὺς εἶναι τοὺς ἀπαγγέλλοντας καὶ λέ-
γοντας οὐ μόνον τὰ δυσχερέστατα τῶν περὶ σοῦ παρ᾽ ἡμῖν
415 εἰρημένων, ἀλλὰ καὶ παρ᾽ αὐτῶν προστιθέντας· οἷς οὐκ
εἰκὸς προσέχειν σε τὸν νοῦν. καὶ γὰρ ἂν [5] ἄτοπον ποιοίης, εἰ
τὸν μὲν δῆμον τὸν ἡμέτερον ψέγοις ὅτι ῥᾳδίως πείθεται τοῖς d
διαβάλλουσιν, αὐτὸς δὲ φαίνοιο πιστεύων τοῖς τὴν τέχνην
ταύτην ἔχουσι, καὶ [6] μὴ γιγνώσκοις ὡς ὅσῳ περ ἂν τὴν
πόλιν εὐαγωγοτέραν ὑπὸ τῶν τυχόντων οὖσαν [7] ἀποφαίνωσι,
τοσούτῳ μᾶλλόν σοι συμφερόντως ἔχουσαν αὐτὴν ἐπιδεικνύ-
ουσιν. εἰ γὰρ οἱ μηδὲν ἀγαθὸν οἷοί τ᾽ ὄντες ποιῆσαι δια-
πράττονται τοῖς λόγοις [8] ὅ τι ἂν βουληθῶσιν, ἦ πού σέ γε
προσήκει τὸν πλεῖστ᾽ ἂν ἔργῳ δυνάμενον εὐεργετῆσαι μη- e
δενὸς [9] ἀποτυχεῖν παρ᾽ ἡμῶν.

[1] περιπεσεῖν A. L. [2] ἠπείθησας A. C. ἠπειίσθησας L. [3] ἀκρίβειαν A. C. L. [4] τὴν om. A. C. L. [5] ἄτοπον ἂν A. C. L. [6] μὴν γινώσκεις A. L. [7] ἀποφαίνονται A. C. L. [8] ἃ ἂν A. C. L. [9] ἀτυχεῖν A. C. τυχεῖν L.

Ἠπίστησας] Ἀπιστεῖν ἀντὶ τοῦ ἀπειθεῖν. Ἰσοκράτης ἐν τῇ ἐπιστολῇ τῇ πρὸς Φίλιππον. HARPOCRAT.

Διὰ τὸ πάθος] *propter eventum.* Sensus: ut eventus sermonis mei veritatem declararet. LANG.

Ἐξοκείλας] Verte: *nam dum progredior paulatim, non animadverti me, neglecta epistolæ brevitate, in justæ orationis prolixitatem incidisse.* Nota, ἐξοκείλας εἰς ἐπιστολῆς συμμετρίαν non dici posse, et aliud verbum idoneum [scil. προβὰς (inquit Coraes) ἢ προχωρήσας, ἢ ἕτερόν τι τοιοῦτον] intelligi oportere. IDEM.

Περὶ τῆς πόλεως] Intellige τῆς ἐμαυτοῦ. IDEM.

Χρῆσιν] Φιλίαν. COR.

Τὴν τέχνην] Τοῦ διαβάλλειν δηλονότι. IDEM.

ή. Ἡγοῦμαι δὲ δεῖν πρὸς μὲν τοὺς πικρῶς τῆς πόλεως
410 [1] ἡμῶν κατηγοροῦντας ἐκείνους [2] ἀντιτάττεσθαι τοὺς πάντα
τε ταῦτ᾽ εἶναι λέγοντας, καὶ τοὺς μήτε μεῖζον μήτ᾽ ἔλατ-
τον αὐτὴν ἠδικηκέναι φάσκοντας. ἐγὼ δὲ οὐδὲν ἂν εἴποιμι
τοιοῦτον. αἰσχυνθείην γὰρ ἄν, εἰ τῶν [3] ἄλλων μηδὲ τοὺς
θεοὺς ἀναμαρτήτους εἶναι νομιζόντων αὐτὸς τολμῴην λέγειν
ὡς οὐδὲν [4] πώποθ᾽ ἡ πόλις ἡμῶν πεπλημμέληκεν. οὐ μὴν
ἀλλ᾽ ἐκεῖν᾽ [5] ἔχω περὶ αὐτῆς εἰπεῖν, ὅτι χρησιμωτέραν οὐκ
ἂν εὕροις ταύτης οὔτε τοῖς Ἕλλησιν οὔτε τοῖς [6] σοῖς πρά-
b γμασιν· ᾧ μάλιστα προσεκτέον τὸν νοῦν ἐστίν. οὐ μόνον
γὰρ ἂν συναγωνιζομένη γίγνοιτ᾽ ἂν αἰτία σοι πολλῶν ἀγα-
θῶν, ἀλλὰ καὶ φιλικῶς ἔχειν δοκοῦσα [7] μόνον· τούς τε γὰρ
ὑπὸ [8] σοὶ νῦν ὄντας ῥᾷον ἂν [9] κατέχοις, εἰ μηδεμίαν ἔχοιεν
ἀποστροφήν, τῶν τε βαρβάρων οὓς βουληθείης θᾶττον ἂν
καταστρέψαιο. καίτοι πῶς οὐ χρὴ προθύμως ὀρέγεσθαι
τῆς τοιαύτης εὐνοίας, δι᾽ [10] ἣν οὐ μόνον τὴν ὑπάρχουσαν
c [11] ἀρχὴν ἀσφαλῶς καθέξεις, ἀλλὰ καὶ πολλὴν ἑτέραν ἀκιν-
δύνως προσκτήσῃ; θαυμάζω δ᾽ ὅσοι τῶν τὰς δυνάμεις
ἐχόντων τὰ μὲν τῶν ξενιτευομένων στρατόπεδα μισθοῦνται
καὶ χρήματα πολλὰ [12] δαπανῶσι, συνειδότες ὅτι πλείους
ἠδίκηκε τῶν [13] πιστευσάντων αὐτοῖς ἢ σέσωκε, τὴν δὲ πόλιν
τὴν τηλικαύτην δύναμιν κεκτημένην μὴ πειρῶνται θερα-
πεύειν, ἣ καὶ [14] μίαν ἑκάστην τῶν πόλεων καὶ [15] σύμπασαν
d τὴν Ἑλλάδα πολλάκις ἤδη σέσωκεν. ἐνθυμοῦ δ᾽ ὅτι πολ-
λοῖς καλῶς βεβουλεῦσθαι δοκεῖς, ὅτι δικαίως κέχρησαι 416
Θετταλοῖς καὶ συμφερόντως ἐκείνοις, ἀνδράσιν οὐκ εὐμετα-
χειρίστοις, ἀλλὰ μεγαλοψύχοις καὶ στάσεως μεστοῖς.
χρὴ τοίνυν καὶ περὶ ἡμᾶς πειρᾶσθαι γίγνεσθαί [16] σε τοιοῦ-
τον, ἐπιστάμενον ὅτι τὴν μὲν χώραν Θετταλοί, τὴν δὲ δύ-

[1] ἡμῶν om. A. C. L. [2] ἀντιτάττειν τοὺς πάντα γε ταύτης A. C. L. [3] μὲν ἄλλων A. C. L. [4] πώποτε πεπλημμελήκαμεν A. C. L. [5] [γ᾽] ἔχω C. [6] σοῖς om. A. C. L. [7] μόνον δοκοῦσα A. C. L. [8] σοῦ A. L. [9] κατάσχοις οὕτως, εἰ A. [10] ἧς A. C. L. [11] ἰσχὺν A. C. L. [12] δαπανῶνται A. C. L. [13] πιστευόντων A. [14] πόλιν μίαν ἑκάστην καὶ A. C. L. [15] ξύμπασαν A. L. [16] σε om. A. C. L.

Ἀναμαρτήτους] *sine erroribus*, ut docet oppositum πλημμελεῖν. LANG.

Οὓς βουληθ.] F. οὓς ἂν βουληθ. MATTH.

Τῶν ξενιτευομένων] Τῶν μισθοῦ στρατευομένων. COR. Cf. or. ad Phil. §. ν´.

Ἠδίκηκε] Scil. τὰ τῶν ξενιτευομένων στρατόπεδα. WOLF.

Θετταλοῖς] Vid. Diod. Sic. xvi. 14. LANG.

Εὐμεταχειρίστοις] *tractabilibus.* IDEM.

ναμιν ἡμεῖς ὅμορόν σοι τυγχάνομεν ἔχοντες· ἣν ἐκ παντὸς
τρόπου ζήτει [1]προσαγαγέσθαι. πολὺ γὰρ κάλλιόν ἐστι
τὰς εὐνοίας τὰς τῶν πόλεων αἱρεῖν ἢ τὰ τείχη. τὰ μὲν e
γὰρ [2]τοιαῦτα τῶν ἔργων οὐ μόνον ἔχει φθόνον, ἀλλὰ καὶ
τῶν τοιούτων τὴν αἰτίαν τοῖς στρατοπέδοις ἀνατιθέασιν·
ἢν δὲ τὰς οἰκειότητας καὶ τὰς εὐνοίας κτήσασθαι δυνηθῇς,
ἅπαντες τὴν σὴν διάνοιαν [3]ἐπαινέσονται.

θ΄. Δικαίως δ᾽ ἄν μοι πιστεύοις οἷς εἴρηκα περὶ τῆς πό-
λεως· φανήσομαι γὰρ οὔτε κολακεύειν αὐτὴν ἐν τοῖς λόγοις 411
εἰθισμένος, ἀλλὰ πλεῖστα πάντων ἐπιτετιμηκώς, οὔτ᾽ [4]εὖ
παρὰ τοῖς πολλοῖς καὶ τοῖς εἰκῇ δοκιμάζουσι [5]φερόμενος,
ἀλλ᾽ ἀγνοούμενος ὑπ᾽ αὐτῶν καὶ φθονούμενος ὥσπερ σύ.
πλὴν [6]τοσοῦτον διαφέρομεν, ὅτι πρὸς σὲ μὲν διὰ τὴν δύ-
ναμιν καὶ [7]τὴν εὐδαιμονίαν οὕτως ἔχουσι, πρὸς ἐμὲ δέ, διότι
προσποιοῦμαι τὸ βέλτιον αὐτῶν φρονεῖν, καὶ πλείους [8]ὁρῶ-
σιν ἐμοὶ διαλέγεσθαι βουλομένους ἢ σφίσιν αὐτοῖς. [9]ἠβου-
λόμην δ᾽ ἂν ἡμῖν [10]ὁμοίως ῥᾴδιον εἶναι τὴν δόξαν, ἣν ἔχομεν
παρ᾽ αὐτοῖς, διαφεύγειν. νῦν δὲ σὺ μὲν οὐ χαλεπῶς, [11]ἣν
βουληθῇς, αὐτὴν διαλύσεις, ἐμοὶ δὲ ἀνάγκη καὶ διὰ τὸ γῆ-
ρας καὶ δι᾽ ἄλλα πολλὰ στέργειν τοῖς παροῦσιν.

ι΄. [12]Οὐκ οἶδ᾽ ὅτι πλείω δεῖ λέγειν, πλὴν τοσοῦτον, ὅτι
[13]καλόν ἐστι τὴν βασιλείαν καὶ τὴν εὐδαιμονίαν τὴν ὑπάρ-
χουσαν ὑμῖν [14]παρακαταθέσθαι τῇ τῶν Ἑλλήνων [15]εὐνοίᾳ.

[1] προσάγεσθαι A. C. L. [2] τοιαῦτα τῶν ἔργων om. A. C. L. [3] ἐπαινέσουσι A. C. L. [4] αὖ A. C. L. [5] εὖ φερόμενος A. [6] τοῦτον A. C. L. [7] τὴν εὐδαιμονίαν καὶ τὴν δύναμιν A. C. L. [8] ὁρῶσί μοι A. C. L. [9] ἐβουλόμην A. L. [10] ὁμογνωμόνως A. C. L. [11] ἂν A. C. L. [12] Ὥστ᾽ οὐκ A. C. L. [13] καλὸν om. A. C. L. [14] παρακατατίθεσθαι A. C. L. [15] εὐδαιμονίᾳ καὶ εὐνοίᾳ A. C. L.

Οἷς] Pro ἐν τούτοις οἷς, quia præcessit μοί. Idem.

Ἀγνοούμενος] Κακῶς γινωσκόμενος καὶ κρινόμενος. Cor. Cf. Panath. §. γ΄.

Προσποιοῦμαι] *quod præ me fero et hoc vendico, me illis sapientiorem esse*, i. e. utinam ego tam facile possem, quam tu, et tu ita velles, ut ego, effugere calumnias. Wolf. Ἴσως· προσποιοῦμαί τι βέλτιον. Cor.

Σφίσιν αὐτοῖς] Intellige sophistas.

Ὑμῖν] Scil. σοὶ καὶ Ἀλεξάνδρῳ, καὶ τοῖς ἄλλοις Μακεδόσι. Wolf. Ἀντὶ τοῦ σοί, τουτέστι τῷ Φιλίππῳ. Cor.

Γ.

[1]ΦΙΛΙΠΠΩΙ.

Pag. ed. H. Steph. — Pag. ed. Cor.

411 α΄. ΕΓΩ διελέχθην μὲν καὶ πρὸς Ἀντίπατρον περί τε 417
τῶν τῇ [1]πόλει [2]καὶ τῶν σοὶ συμφερόντων ἐξαρκούντως, ὡς
ἐμαυτὸν ἔπειθον· [3]ἠβουλήθην δὲ καὶ πρὸς σὲ [4]γράψαι περὶ
ὧν μοι δοκεῖ πρακτέον εἶναι μετὰ τὴν εἰρήνην, παραπλήσια
τοῖς ἐν τῷ λόγῳ γεγραμμένοις, πολὺ δ᾽ ἐκείνων συντομώτερα.

β΄. Κατ᾽ ἐκεῖνον μὲν γὰρ τὸν χρόνον συνεβούλευον ὡς χρὴ
διαλλάξαντά σε [5]τὴν πόλιν τὴν ἡμετέραν καὶ τὴν Λακεδαι-
μονίων καὶ τὴν Θηβαίων καὶ τὴν Ἀργείων, εἰς ὁμόνοιαν κα-
ταστῆσαι τοὺς Ἕλληνας, ἡγούμενος, ἐὰν τὰς [6]προεστώσας
πόλεις πείσῃς οὕτω φρονεῖν, ταχέως καὶ τὰς ἄλλας ἐπακο-
412 λουθήσειν. τότε μὲν οὖν ἄλλος ἦν καιρός· νῦν δὲ συμβέβηκε
μηκέτι δεῖν πείθειν. διὰ γὰρ τὸν ἀγῶνα τὸν γεγενημένον
ἠναγκασμένοι πάντες εἰσὶν εὖ φρονεῖν, καὶ τούτων ἐπιθυ-
μεῖν ὧν [7]ὑπονοοῦσί σε βούλεσθαι πράττειν, καὶ λέγειν ὡς
δεῖ παυσαμένους τῆς μανίας καὶ τῆς πλεονεξίας, ἣν ἐποι-
οῦντο πρὸς ἀλλήλους, εἰς τὴν Ἀσίαν τὸν πόλεμον ἐξενεγκεῖν.

γ΄. [8]Καὶ πολλοὶ πυνθάνονται παρ᾽ ἐμοῦ, πότερον ἐγώ
b σοι παρῄνεσα [9]ποιεῖσθαι τὴν στρατείαν [10]τὴν ἐπὶ τοὺς βαρ-
βάρους, ἢ σοῦ διανοηθέντος συνεῖπον· ἐγὼ δ᾽ οὐκ εἰδέναι μέν
φημι τὸ σαφὲς — οὐ γὰρ συγγεγενῆσθαί σοι πρότερον —,
οὐ μὴν ἀλλ᾽ οἴεσθαι σὲ μὲν ἐγνωκέναι περὶ τούτων, ἐμὲ δὲ
συνειρηκέναι ταῖς σαῖς ἐπιθυμίαις. ταῦτα δ᾽ ἀκούοντες ἐδέ-
οντό μου [11]πάντες παρακελεύεσθαί σοι καὶ προτρέπειν ἐπὶ

[1] ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ ΦΙΛΙΠΠΩΙ ΧΑΙΡΕΙΝ A. C. L. [2] πόλει συμφερόντων καὶ σοὶ A. C. L. [3] ἐβουλήθην A. L. [4] γράψαι καὶ πρός σε A. C. L. [5] τήν τε A. C. L. [6] προεχούσας A. C. L. [7] ἐπενοούμην A. L. ἐπινοοῦσι C. [8] Πρὸς δὲ τούτοις κἀκεῖνο πολλοὶ παρ᾽ ἐμοῦ πυνθάνονται A. C. L. [9] ποιῆσαι A. C. L. [10] τὴν om. A. C. L. [11] πάντες om. A. C. L.

Ἀντίπατρον] Qui finito de Amphipoli bello legatus Athenas missus est. Lang. Cf. or. ad Phil. §. δ΄.

Τοὺς Ἕλληνας] Vid. or. ad Phil. §. ια΄. Lang.

Τὸν ἀγῶνα] Fortasse ad sacri belli confectionem pertinet, post quod Philippus potentissimus evasit. Idem.

τῶν αὐτῶν τούτων μένειν, ὡς οὐδέποτ' ἂν γενομένων οὔτε
καλλιόνων ἔργων οὔτε ὠφελιμωτέρων τοῖς Ἕλλησιν οὔτ' ἐν c
καιρῷ μᾶλλον πραχθησομένων.

418 δ'. Εἰ μὲν οὖν εἶχον τὴν αὐτὴν δύναμιν ἥνπερ πρότερον,
καὶ μὴ παντάπασιν ἦν ἀπειρηκώς, οὐκ ἂν δι' ἐπιστολῆς διε-
λεγόμην, ἀλλὰ παρὼν [1] αὐτὸς παρώξυνον ἄν σε καὶ παρε-
κάλουν ἐπὶ τὰς πράξεις ταύτας. νῦν δ' ὡς δύναμαι παρα-
κελεύομαί σοι μὴ καταμελῆσαι τούτων, πρὶν ἂν τέλος ἐπι-
θῇς αὐτοῖς. ἔστι δὲ πρὸς μὲν ἄλλο τι τῶν [2] δεόντων ἀπλή-
στως ἔχειν οὐ καλὸν — αἱ γὰρ μετριότητες παρὰ τοῖς d
πολλοῖς εὐδοκιμοῦσι —, δόξης δὲ μεγάλης καὶ καλῆς ἐπι-
θυμεῖν καὶ μηδέποτ' ἐμπίπλασθαι προσήκει τοῖς πολὺ τῶν
ἄλλων διενεγκοῦσιν· ὅπερ σοὶ συμβέβηκεν. ἡγοῦ δὲ τόθ'
ἕξειν ἀνυπέρβλητον [3] αὐτὴν καὶ τῶν σοὶ πεπραγμένων
ἀξίαν, ὅταν τοὺς μὲν βαρβάρους ἀναγκάσῃς εἱλωτεύειν τοῖς
Ἕλλησι, πλὴν τῶν σοὶ [4] συναγωνισαμένων, τὸν δὲ βασιλέα
τὸν νῦν Μέγαν προσαγορευόμενον ποιήσῃς τοῦτο πράττειν
[5] ὅ τι ἂν σὺ προστάττῃς. ταῦτα δὲ κατεργάσασθαι πολὺ e
ῥᾷόν ἐστιν ἐκ τῶν νῦν παρόντων, ἢ προελθεῖν ἐπὶ τὴν δύνα-
μιν καὶ τὴν δόξαν, ἣν [6] νῦν ἔχεις, [7] ἐκ τῆς βασιλείας τῆς
ἐξ ἀρχῆς ὑμῖν ὑπαρξάσης· [8] οὐδὲν γὰρ ἔσται λοιπὸν ἔτι
πλὴν θεὸν γενέσθαι. χάριν δ' ἔχω τῷ γήρᾳ ταύτην μόνην, 413
ὅτι προήγαγεν εἰς τοῦτό μου τὸν βίον, ὥσθ' ἃ νέος ὢν διενο-
ούμην καὶ γράφειν ἐπεχείρουν ἔν τε τῷ πανηγυρικῷ λόγῳ
καὶ τῷ πρὸς σὲ πεμφθέντι, [9] ταῦτα νῦν τὰ μὲν ἤδη γιγνό-
μενα διὰ τῶν σῶν ἐφορῶ πράξεων, τὰ δ' ἐλπίζω γενήσεσθαι.

[1] νῦν αὐτὸς A. C. L. [2] ὄντων A. C. L. [3] αὐτὴν ἀνυπέρβλητον A. C. L. [4] συναγωνιζομένων A. C. L. [5] ὃ ἂν A. C. L. [6] νῦν om. A. L. [7] παρὰ A. C. L. [8] οὐδὲ A. L. [9] τούτων ἤδη τὰ μὲν νῦν γιγν. A. C. L.

Δόξης δὲ μεγάλης] Cf. Dionys. Hal. in Hypoth. or. ad Phil. Idem.

Εἱλωτεύειν] *servire*. Cf. Paneg. §. λϛ'. Idem.

Πολὺ ῥᾷόν ἐστιν κ. τ. λ.] Cf. or. ad Phil. §. μη'. Idem.

Γιγνόμενα] Ut consentiant Græciæ civitates. Idem.

Γενήσεσθαι] Ut bellum contra Persas geratur. Idem.

Δ.

[1] ΑΝΤΙΠΑΤΡΩΙ.

Pag. ed. H.Steph. — Pag. ed. Cor.

413 α'. ΕΓΩ, καίπερ [2] κινδύνου παρ' ἡμῖν ὄντος εἰς Μακε- 419
δονίαν πέμπειν ἐπιστολήν, οὐ μόνον νῦν ὅτε πολεμοῦμεν
πρὸς ὑμᾶς, ἀλλὰ καὶ τῆς εἰρήνης οὔσης, ὅμως γράψαι πρὸς
σὲ [3] προειλόμην περὶ Διοδότου, δίκαιον εἶναι νομίζων πάν-
τας μὲν περὶ πολλοῦ ποιεῖσθαι τοὺς ἐμαυτῷ πεπλησιακό-
τας καὶ γεγενημένους ἀξίους ἡμῶν, οὐχ ἥκιστα δὲ τοῦτον
καὶ διὰ τὴν εὔνοιαν τὴν εἰς ἡμᾶς καὶ [4] διὰ τὴν ἄλλην ἐπιεί-
κειαν· μάλιστα μὲν οὖν [5] ἐβουλόμην ἂν αὐτὸν συσταθῆναί
[6] σοι δι' ἡμῶν· ἐπειδὴ δὲ δι' ἑτέρων ἐντετύχηκέ σοι, λοιπόν
ἐστί μοι μαρτυρῆσαι περὶ αὐτοῦ καὶ βεβαιῶσαι τὴν γεγενη-
μένην αὐτῷ πρὸς σὲ γνῶσιν. ἐμοὶ γὰρ πολλῶν καὶ παντο-
δαπῶν [7] συγγεγενημένων ἀνδρῶν, καὶ δόξας ἐνίων μεγάλας
ἐχόντων, τῶν μὲν ἄλλων ἁπάντων οἱ μέν τινες περὶ [8] αὐτὸν
τὸν λόγον, οἱ δὲ περὶ τὸ διανοηθῆναι καὶ πρᾶξαι δεινοὶ
γεγόνασιν, οἱ δ' ἐπὶ μὲν τοῦ βίου σώφρονες καὶ χαρίεντες,
πρὸς δὲ τὰς ἄλλας χρήσεις καὶ διαγωγὰς ἀφυεῖς παντά-
πασιν· οὗτος δὲ οὕτως εὐάρμοστον τὴν φύσιν ἔσχεν, ὥστ'
ἐν ἅπασι τοῖς εἰρημένοις τελειότατος εἶναι. καὶ ταῦτ' οὐκ
ἂν ἐτόλμων λέγειν, εἰ μὴ τὴν ἀκριβεστάτην πεῖραν αὐτός
τε εἶχον αὐτοῦ καὶ σὲ λήψεσθαι προσεδόκων, τὰ μὲν αὐτὸν
414 χρώμενον αὐτῷ, τὰ δὲ καὶ παρὰ τῶν ἄλλων τῶν ἐμπείρων
αὐτοῦ πυνθανόμενον. ὧν οὐδεὶς ὅστις οὐκ ἂν ὁμολογήσειεν,
εἰ μὴ λίαν εἴη φθονερός, καὶ εἰπεῖν καὶ βουλεύσασθαι οὐδενὸς
ἧττον αὐτὸν δύνασθαι, καὶ δικαιότατον καὶ σωφρονέστατον

[1] ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ ΦΙΛΙΠΠΩΙ ΧΑΙΡΕΙΝ A. C. L. [2] ἐπικινδύνου A. C. L. [3] εἱλόμην A. C. L. [4] διὰ om. A. C. L. [5] ἠβουλόμην C. [6] σοι om. A. [7] συγγενομένων A. C. L. [8] αὐτὸν om. A. C. L.

Ὅτε πολεμοῦμεν] Puto scriptam hanc epistolam renovato bello post pacem Amphipolitanam. Wolf.

Πεπλησιακότας] Discipulos. Lang.

Ἐπιείκειαν] *probitatem*. Idem.

Χαρίεντες] *morum suavitate commendabiles*. Wolf. *probi*. Matth.

εἶναι καὶ χρημάτων ἐγκρατέστατον, ἔτι [1] δὲ συνημερεῦσαι
καὶ συμβιῶναι ἁπάντων ἥδιστον καὶ λιγυρώτατον, πρὸς δὲ
τούτοις πλείστην ἔχειν παῤῥησίαν, οὐχ ἣν οὐ προσῆκεν,
ἀλλὰ τὴν εἰκότως ἂν μέγιστον γιγνομένην σημεῖον τῆς
420 εὐνοίας τῆς πρὸς τοὺς φίλους· ἣν τῶν [2] δυναστῶν οἱ μὲν b
ἀξιόχρεων τὸν ὄγκον τὸν τῆς ψυχῆς ἔχοντες τιμῶσιν ὡς
χρησίμην οὖσαν, οἱ δ' ἀσθενέστεροι τὰς φύσεις ὄντες ἢ
κατὰ τὰς ὑπαρχούσας ἐξουσίας δυσχεραίνουσιν, ὡς ὧν οὐ
προαιροῦνταί τι ποιεῖν βιαζομένην αὐτούς, οὐκ εἰδότες ὡς
οἱ μάλιστα περὶ τοῦ συμφέροντος ἀντιλέγειν τολμῶντες,
οὗτοι πλείστην ἐξουσίαν αὐτοῖς τοῦ πράττειν ἃ βούλονται
παρασκευάζουσιν. εἰκὸς γὰρ διὰ [3] μὲν τοὺς ἀεὶ πρὸς ἡδονὴν c
λέγειν προαιρουμένους οὐχ ὅπως τὰς μοναρχίας δύνασθαι
[4] διαμεῖναι, αἳ πολλοὺς τοὺς ἀναγκαίους ἐφέλκονται κινδύνους, ἀλλ' οὐδὲ τὰς πολιτείας, αἳ μετὰ πλείονος ἀσφαλείας εἰσὶ, [5] διὰ δὲ τοὺς ἐπὶ τῷ βελτίστῳ παῤῥησιαζομένους πολλὰ [6] σώζεσθαι καὶ τῶν ἐπιδόξων διαφθαρήσεσθαι πραγμάτων. ὧν ἕνεκα [7] προσῆκε μὲν παρὰ πᾶσι τοῖς μονάρχοις πλέον φέρεσθαι τοὺς τὴν ἀλήθειαν ἀποφαινομένους
τῶν ἅπαντα μὲν πρὸς χάριν, μηδὲν δὲ χάριτος [8] ἄξιον λε- d
γόντων· [9] συμβαίνει δ' ἔλαττον ἔχειν αὐτοὺς παρ' ἐνίοις αὐτῶν. ὃ καὶ Διοδότῳ παθεῖν συνέπεσε παρά τισι τῶν [10] περὶ τὴν Ἀσίαν [11] δυναστῶν, οἷς πολλὰ [12] χρήσιμος γενόμενος οὐ μόνον τῷ συμβουλεύειν, ἀλλὰ καὶ τῷ πράττειν καὶ κινδυνεύειν, διὰ τὸ παῤῥησιάζεσθαι πρὸς αὐτοὺς περὶ ὧν ἐκείνοις

[1] δὲ καὶ σύμβιον ἅπαντων A. C. L. [2] δυνατῶν A. L. [3] μὲν γὰρ τοὺς A. L. μὲν γὰρ διὰ τοὺς C. [4] ποιεῖν δυνατὰς A. L. ποιεῖν διαμένειν C [5] δεῖ A. L. [6] σώζειν δύνασθαι A. C. L. [7] προσήκει A. C. L. [8] ἄξιον χάριτος A. C. L. [9] συνέβη A. C. L. [10] κατὰ A. C. L. [11] δυναστευόντων A. C. L. [12] μὲν χρήσιμος A. L. μὲν inclusit C.

Λιγυρώτατον] De elocutione h. l. intelligendum est. LANG. Ἥδιστον ἐν τῷ διαλέγεσθαι, εὐφραδέστατον. COR.

Ἀξιόχρεων τὸν ὄγκον] *animi magnitudinem principis persona dignam*. LANG.

Ἢ κατὰ τὰς ὑπαρχ. ἐξουσίας] *quam pro imperii majestate*. WOLF.

Ὡς ὧν — αὐτοὺς] Construe: ὡς βιαζομένην (παῤῥησίαν) αὐτοὺς ποιεῖν τι ὧν (pro τούτων ἃ) οὐ προαιροῦνται. LANG.

Περὶ τοῦ συμφέροντος] I. e. ὅταν συμφέρῃ. WOLF. Sententia: Qui regibus contradicunt, quando utilitas regum id postulat, hi potentiam (seu quidvis faciendi potestatem) illorum augent. LANG.

Τὰς πολιτείας] Wolf. recte, opinor, explicat τὰς δημοκρατίας, in quibus, quum assentatores audiuntur, ochlocratia et anarchia locum habent. Cf. de Pace §. β'. IDEM.

Πολλὰ — πραγμάτων] Construe: πολλὰ καὶ τῶν πραγμάτων, ἐπιδόξων διαφθαρήσεσθαι, σώζεσθαι. *multa servare posse et ex iis quæ exitio sunt proxima*. IDEM.

Παρ' ἐνίοις αὐτῶν] Scil. τῶν μονάρχων. WOLF.

Διὰ τὸ παῤῥησ.] Ante διὰ velim addi ὅμως, vel aliud quid. AUGER.

e συνέφερε, καὶ τῶν οἴκοι τιμῶν [1] ἀπεστέρηται καὶ πολλῶν
ἄλλων ἐλπίδων, καὶ μεῖζον ἴσχυσαν αἱ τῶν τυχόντων ἀνθρώπων κολακεῖαι τῶν εὐεργεσιῶν τῶν τούτου. [2] διὸ δὴ [3] καὶ πρὸς ὑμᾶς ἀεὶ προσιέναι διανοούμενος ὀκνηρῶς εἶχεν, οὐχ ὡς
415 ἅπαντας ὁμοίους εἶναι νομίζων τοὺς ὑπὲρ αὐτὸν ὄντας, ἀλλὰ
διὰ τὰς [4] πρὸς ἐκείνους γεγενημένας δυσχερείας καὶ πρὸς τὰς παρ' ὑμῶν ἐλπίδας [5] ἀθυμότερος ἦν, παραπλήσιον, [6] ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, πεπονθὼς τῶν πεπλευκότων τισὶν, οἳ [7] τὸ πρῶτον ὅταν χρήσωνται χειμῶσιν, οὐκέτι θαῤῥοῦντες εἰσβαίνουσιν εἰς [8] θάλατταν, καίπερ εἰδότες ὅτι καὶ καλοῦ πλοῦ πολλάκις ἐπιτυχεῖν ἐστίν. οὐ μὴν ἀλλ' ἐπειδὴ συνέστηκέ
b σοι, καλῶς [9] ποιεῖ. λογίζομαι γὰρ αὐτῷ συνοίσειν, μά-
λιστα μὲν τῇ φιλανθρωπίᾳ τῇ σῇ [10] στοχαζόμενος, ἣν ἔχειν ὑπείληφαι παρὰ τοῖς ἔξωθεν ἀνθρώποις, ἔπειτα νομίζων
οὐκ ἀγνοεῖν ὑμᾶς ὅτι πάντων ἐστὶν ἥδιστον καὶ [11] λυσιτελέ- 421
στατον [12] πιστοὺς ἅμα καὶ χρησίμους φίλους κτᾶσθαι ταῖς εὐεργεσίαις, καὶ τοὺς τοιούτους εὖ ποιεῖν ὑπὲρ ὧν πολλοὶ καὶ τῶν ἄλλων ὑμῖν [13] χάριν ἕξουσιν. ἅπαντες γὰρ οἱ
c χαρίεντες τοὺς τοῖς σπουδαίοις τῶν [14] ἀνδρῶν καλῶς ὁμι-
λοῦντας ὁμοίως ἐπαινοῦσι καὶ τιμῶσιν, ὥσπερ αὐτοὶ τῶν ὠφελειῶν ἀπολαύοντες.

β'. Ἀλλὰ γὰρ Διόδοτον αὐτὸν οἶμαι μάλιστά [15] σε [16] προτρέψασθαι πρὸς τὸ φροντίζειν αὐτοῦ. συνέπειθον δὲ καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ τῶν ὑμετέρων ἀντέχεσθαι πραγμάτων, καὶ παραδόνθ' ὑμῖν αὐτὸν ὥσπερ μαθητὴν εἰς [17] τοὔμπροσθε πειραθῆναι προελθεῖν. ὁ δὲ ταῦτά μου λέγοντος ἐπιθυμεῖν
d μὲν ἔφασκε τῆς ὑμετέρας φιλίας, οὐ μὴν ἀλλὰ παραπλή-
σιόν τι πεπονθέναι πρὸς αὐτὴν καὶ πρὸς τοὺς στεφανίτας

[1] ἀπεστερήθη A. C. L. [2] δι' ἃ A. C. L. [3] καὶ om. A. [4] παρ' ἐκείνων A. C. L. [5] οὐ προθυμότερος A. C. L. [6] ἔμοιγε δοκεῖ A. C. L. [7] τὸ om. A. C. L. [8] τὴν θάλατταν A. C. L. [9] ἔδοξε ποιεῖν A. [10] λογιζόμενος A. C. L. [11] λυσιτελὲς A. C. [12] τὸ πιστοὺς A. C. L. [13] χάριν ὑμῖν A. C. L. [14] ἀνθρώπων A. C. L. [15] σε μάλιστα A. C. L. [16] προτρέψεσθαι A. C. [17] τοὔμπροσθεν A. C. L.

Ὀκνηρῶς εἶχεν] Ηὐλαβεῖτο, ἐφοβεῖτο. COR.

Τοὺς ὑπὲρ αὐτὸν ὄντας] *in altioris dignitatis gradu posita*. LANG.

Συνέστηκε] Passive sumitur, *commendatus est*. AUGER.

Συνοίσειν] Sub. τοῦτο. IDEM.

Τῶν ὑμετέρων κατεχ. πραγμάτων] *animum adjicere ad res vestras*. quod Wolf. expressit: *ut se ad vos conferret*. LANG.

Στεφανίτας] Στεφανίτης ἀγὼν dicitur, e quo victores coronam reportant. Videtur autem hic imprimis intelligere illa quatuor certamina. MATTH.

ἀγῶνας. ἐκείνους [1] τε γὰρ νικᾶν μὲν ἂν βούλεσθαι, κατα-
βῆναι δ᾿ εἰς αὐτοὺς οὐκ ἂν τολμῆσαι διὰ τὸ μὴ μετεσχη-
κέναι ῥώμης ἀξίας τῶν στεφάνων, τῶν τε παρ᾿ ὑμῶν τιμῶν
εὔξασθαι μὲν ἂν τυχεῖν, [2] ἐφίξεσθαι δ᾿ αὐτῶν οὐ προσδοκᾷν·
τήν τε γὰρ ἀπειρίαν τὴν αὐτοῦ καταπεπλῆχθαι καὶ τὴν
λαμπρότητα τὴν ὑμετέραν, ἔτι δὲ καὶ τὸ σωμάτιον οὐκ
εὐκρινὲς ὄν, ἀλλ᾿ ἔχον [3] ἄττα σίνη, νομίζειν ἐμποδιεῖν αὐτὸν e
πρὸς [4] πολλὰ τῶν πραγμάτων.

γʹ. Οὗτος μὲν οὖν, ὅ τι [5] ἂν αὐτῷ [6] δοκῇ συμφέρειν,
τοῦτο πράξει· σὺ δ᾿, ἐάν τε ᾖ περὶ ὑμᾶς, ἐάν θ᾿ ἡσυχίαν
ἔχων διατρίβῃ περὶ τούτους τοὺς τόπους, ἐπιμελοῦ καὶ τῶν 416
ἄλλων μὲν ἁπάντων, [7] ὧν ἂν τυγχάνῃ δεόμενος, μάλιστα
δὲ τῆς ἀσφαλείας καὶ τῆς τούτου καὶ τῆς τοῦ πατρὸς
αὐτοῦ, νομίσας ὥσπερ παρακαταθήκην ἔχειν τοῦτον παρά
τε τοῦ γήρως ἡμῶν, ὃ προσηκόντως ἂν πολλῆς [8] τυγχάνοι
προνοίας, καὶ τῆς δόξης τῆς [9] ὑπαρχούσης, εἴ τινος ἄρα
σπουδῆς ἐστὶν ἀξία, καὶ [10] τῆς εὐνοίας τῆς [11] περὶ ὑμᾶς, ἣν
ἔχων ἅπαντα τὸν χρόνον διατετέλεκα. καὶ μὴ θαυμάσῃς,
μήτ᾿ εἰ μακροτέραν γέγραφα τὴν ἐπιστολὴν, μήτ᾿ εἴ τι
περιεργότερον [12] καὶ πρεσβυτικώτερον εἰρήκαμεν ἐν αὐτῇ·
πάντων γὰρ τῶν ἄλλων ἀμελήσας ἑνὸς μόνου ἐφρόντισα,
τοῦ φανῆναι σπουδάζων ὑπὲρ ἀνδρῶν φίλων καὶ προσφιλε-
στάτων μοι γεγενημένων.

[1] τε om. A. L. [2] οὐκ ἐφίξεσθαι δ᾿ αὐτῶν (αὐτὶν A. L.) πρ. A. C. L. [3] πρόφασιν, ἣν νομίζειν A. L. πρόφασιν, [ἣν] νομίζειν C. [4] τὰ πολλὰ A. C. L. [5] ἂν om. A. [6] δοκῇ αὐτῷ A. C. L. [7] ὧν τυγχάνει A. C. L. [8] τυγχάνῃ A. L. [9] ὑπερεχούσης C. L. [10] τῆς om. A. L. [11] πρὸς A. [12] ἢ A. C. L.

Ἐκείνους — βούλεσθαι] *cupere enim se in illis victoriam consequi.* Lang.

Παρ᾿ ὑμῶν] Ἴσως· παρ᾿ ὑμῖν. Cor.

Τὸ σωμάτιον οὐκ εὐκρινὲς] *corpusculum non elegans,* i. e. metuit deformitatem et pusillitatem corporis sibi nocituram. Wolf. Quod magis mihi arridet quam *corpus minus firmum et imbecillum.* Lang. Γαλλ. *valétudinaire.* Cor.

Περὶ ὑμᾶς] Est in aula Philippi, munere aliquo fungens, et περὶ τούτους τοὺς τόπους, in Macedonia in universum. Lang.

Ἔχειν τοῦτον] Malim τούτους, sc. Diodotum et ejus filium. Auger.

Περιεργότερον] Περιττότερον, πλέον τοῦ προσήκοντος. Cor.

Πρεσβυτικώτερον] Παραφρονέστερον διὰ τὸ γῆρας. Idem.

Ε.

[1] ΑΛΕΞΑΝΔΡΩΙ.

Pag. ed. H. Steph. Pag. ed Cor.
416 αʹ. ΠΡΟΣ τὸν πατέρα σου γράφων ἐπιστολὴν ἄτοπον 422
ᾤμην ποιήσειν, εἰ περὶ τὸν αὐτὸν ὄντα σε τόπον ἐκείνῳ μήτε
προσερῶ μήτ᾿ ἀσπάσομαι, μήτε γράψω τι τοιοῦτον, ὃ
ποιήσει τοὺς [2] ἀναγνόντας μὴ νομίζειν ἤδη με παραφρονεῖν
διὰ τὸ γῆρας μηδὲ παντάπασι ληρεῖν, ἀλλ᾿ ἔτι τὸ καταλε-
λειμμένον [3] μου μέρος [4] καὶ λοιπὸν ὂν οὐκ ἀνάξιον εἶναι τῆς
δυνάμεως ἣν ἔσχον νεώτερος ὤν.

βʹ. Ἀκούω δέ σε πάντων λεγόντων, ὡς φιλάνθρωπος εἶ
καὶ φιλαθήναιος καὶ φιλόσοφος, οὐκ ἀφρόνως, [5] ἀλλὰ νουν-
εχόντως. τῶν τε γὰρ πολιτῶν ἀποδέχεσθαί σε τῶν ἡμετέ-
ρων οὐ τοὺς ἠμεληκότας αὑτῶν καὶ πονηρῶν πραγμάτων
417 ἐπιθυμοῦντας, ἀλλ᾿ οἷς συνδιατρίβων [6] τε οὐκ ἂν λυπηθείης,
συμβάλλων τε καὶ κοινωνῶν πραγμάτων οὐδὲν ἂν βλαβείης
οὐδ᾿ ἀδικηθείης, οἵοισπερ χρὴ πλησιάζειν τοὺς εὖ φρονοῦντας·
τῶν τε φιλοσοφιῶν οὐκ ἀποδοκιμάζειν μὲν οὐδὲ τὴν περὶ
τὰς ἔριδας, ἀλλὰ νομίζειν εἶναι πλεονεκτικὴν ἐν ταῖς ἰδίαις
διατριβαῖς, οὐ μὴν ἁρμόττειν οὔτε τοῖς τοῦ πλήθους προε-
στῶσιν οὔτε τοῖς τὰς μοναρχίας ἔχουσιν· οὐ γὰρ συμφέρειν
b οὐδὲ πρέπειν τοῖς μεῖζον τῶν ἄλλων φρονοῦσιν, οὔτ᾿ αὐτοῖς
ἐρίζειν πρὸς τοὺς συμπολιτευομένους οὔτε τοῖς ἄλλοις ἐπι-
τρέπειν πρὸς αὐτοὺς ἀντιλέγειν. ταύτην μὲν οὖν οὐκ ἀγα-
πᾷν σε τὴν διατριβὴν, προαιρεῖσθαι δὲ τὴν παιδείαν τὴν
περὶ τοὺς λόγους, οἷς χρώμεθα περὶ τὰς πράξεις τὰς προσ-

[1] ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΩΙ ΧΑΙΡΕΙΝ A. C. L. [2] ἀγνοοῦντας A. C. L. [3] μοι A. C. L. [4] καὶ λοιπὸν ὂν inclusit C. [5] ποιῶν, ἀλλὰ A. C. L. [6] τε om. A. C. L.

Τὸ καταλελειμμένον μου μέρος] I. e. τὸν νοῦν καὶ τὴν φρόνησιν, sed quomodo differat ab hoc λοιπὸν ὂν, haud equidem video. Matth.

Συμβάλλων] I. e. ὁμιλῶν. Συνδιατρίβειν est, crebro cum aliquo versari, συμβάλλειν vero est, etiam participem facere consiliorum et negotiorum familiarium. Lang.

Περὶ τὰς ἔριδας] Perstringi videtur Aristotelis institutio. Wolf. Intellige argutas sophistarum disputationes, de quibus vide or. c. Sophist. §. ϛʹ. Lang. Langio assentitur Coraes.

πιπτούσας καθ᾿ ἑκάστην [1] τὴν ἡμέραν, καὶ μεθ᾿ ὧν βου-
λευόμεθα περὶ τῶν κοινῶν. δι᾿ ἣν νῦν τε [2] δοξάζεις περὶ τῶν
μελλόντων ἐπιεικῶς, τοῖς [3] τ᾿ ἀρχομένοις προστάττειν [4] οὐκ
ἀνοήτως, ἃ δεῖ [5] πράττειν ἑκάστους, ἐπιστήσει, περὶ δὲ τῶν c
423 καλῶν καὶ δικαίων καὶ τῶν τούτοις ἐναντίων ὀρθῶς κρίνειν,
πρὸς δὲ τούτοις τιμᾶν καὶ κολάζειν ὡς προσῆκόν ἐστιν
ἑκατέρους. σωφρονεῖς οὖν [6] νῦν ταῦτα μελετῶν· [7] ἐλπίδας
γὰρ τῷ τε πατρὶ καὶ τοῖς ἄλλοις παρέχεις, ὡς [8] ἐὰν
πρεσβύτερος γενόμενος ἐμμείνῃς τούτοις, τοσοῦτον προέξεις
τῇ φρονήσει τῶν ἄλλων, ὅσονπερ ὁ πατήρ σου διενήνοχεν
ἁπάντων.

[1] τὴν inclusit C. [2] δοκεῖς A. C. L. [3] τ᾿ om. A. C. L. [4] καὶ οὐχ A. C. L. [5] ποιεῖν ἑκάστους, περί τε τῶν A. C. L. [6] νῦν om. A. C. L. [7] ἐλπίδα A. C. L. [8] ἂν A. C. L.

Ἑκατέρους] *utrosque*, sc. bonos et malos. Auger.

Ἁπάντων] Mihi vid. add. τῇ δυνάμει, vel aliud quid. Idem.

ϛ΄.

[1] ΤΟΙΣ ΙΑΣΟΝΟΣ ΠΑΙΣΙ.

Pag. ed. Cor. 424 α΄. ΑΠΗΓΓΕΙΛΕ τίς μοι τῶν πρεσβευσάντων ὡς Pag. ed. H. Steph. 417
ὑμᾶς, ὅτι καλέσαντες αὐτὸν ἄνευ τῶν ἄλλων [2] ἐρωτήσαιτε,
εἰ πεισθείην [3] ἂν ἀποδημῆσαι καὶ διατρῖψαι παρ᾿ ὑμῖν. ἐγὼ 418
δὲ ἕνεκα μὲν τῆς Ἰάσονος καὶ [4] Πολυαλκοῦς ξενίας ἡδέως ἂν
ἀφικοίμην ὡς ὑμᾶς· [5] οἶμαι γὰρ ἂν τὴν ὁμιλίαν τὴν γενομένην
ἅπασιν ἡμῖν συνενεγκεῖν· ἀλλὰ γὰρ ἐμποδίζει με πολλά,
μάλιστα μὲν τὸ μὴ δύνασθαι πλανᾶσθαι καὶ τὸ μὴ πρέπειν
ἐπιξενοῦσθαι τοῖς τηλικούτοις, [6] ἔπειθ᾿ ὅτι πάντες οἱ πυθό-
μενοι τὴν ἀποδημίαν δικαίως ἄν μου καταφρονήσειαν, εἰ b

[1] ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ ΤΟΙΣ ΙΑΣΟΝΟΣ ΠΑΙΣΙ ΧΑΙΡΕΙΝ A. C. L. [2] ἠρωτήσατε A. C. L. [3] ἀποδημῆσαί τε A. C. L. [4] Πολυάλκους A. C. L. [5] οἶδα A. C. L. [6] ἔπειτα δ᾿ A. C. L.

ΙΑΣΟΝΟΣ] Vid. or. ad Phil. §. ν΄. Perizon. ad Ælian. V. H. ix. 9. Diod. Sic. xv. 60. Xenoph. Hell. vi. 4. 27. et Corn. Nep. Timoth. c. 4.

προειρημένος τὸν ἄλλον χρόνον ἡσυχίαν ἄγειν, ἐπὶ γήρως
ἀποδημεῖν ἐπιχειροίην, ὅτ᾿ εἰκὸς [1] ἦν, εἰ καὶ πρότερον [2] ἄλλο-
θί που διέτριβον, νῦν οἴκαδε σπεύδειν, οὕτως ὑπαγυίου μοι
τῆς τελευτῆς οὔσης. πρὸς δὲ τούτοις φοβοῦμαι καὶ τὴν
πόλιν· χρὴ γὰρ τἀληθῆ λέγειν. ὁρῶ γὰρ τὰς συμμαχίας
τὰς πρὸς αὐτὴν γιγνομένας ταχέως διαλυομένας. εἰ δή τι
c συμβαίη καὶ πρὸς ὑμᾶς τοιοῦτον, [3] εἰ καὶ τὰς αἰτίας καὶ
τοὺς κινδύνους διαφυγεῖν δυνηθείην, ὃ χαλεπόν ἐστιν, ἀλλ᾿
οὖν αἰσχυνθείην ἄν, εἴτε διὰ τὴν πόλιν δόξαιμί τισιν ἀμε-
λεῖν ὑμῶν, εἴτε δι᾿ ὑμᾶς τῆς πόλεως ὀλιγωρεῖν. μὴ κοινοῦ
δὲ τοῦ συμφέροντος ὄντος, οὐκ οἶδ᾿ ὅπως [4] ἂν ἀμφοτέροις
ἀρέσκειν δυνηθείην. αἱ μὲν οὖν αἰτίαι, δι᾿ ἃς οὐκ ἔξεστί μοι
ποιεῖν ἃ βούλομαι, [5] τοιαῦται συμβεβήκασιν.

β΄. Οὐ μὴν [6] περὶ τῶν ἐμαυτοῦ μόνον ἐπιστείλας οἴομαι
δεῖν ἀμελῆσαι τῶν ὑμετέρων, ἀλλ᾿, ἅπερ ἂν παραγενόμενος
d πρὸς ὑμᾶς διελέχθην, πειράσομαι καὶ νῦν περὶ τῶν αὐτῶν
τούτων ὅπως ἂν δύνωμαι διεξελθεῖν. μηδὲν δ᾿ ὑπολάβητε
τοιοῦτον, ὡς ἄρ᾿ ἐγὼ ταύτην ἔγραψα τὴν ἐπιστολὴν οὐχ
ἕνεκα τῆς ὑμετέρας ξενίας, ἀλλ᾿ ἐπίδειξιν ποιήσασθαι βου- 425
λόμενος. οὐ γὰρ εἰς τοῦθ᾿ ἥκω μανίας, ὥστ᾿ ἀγνοεῖν ὅτι
κρείττω μὲν γράψαι τῶν πρότερον [7] διαδεδομένων [8] οὐκ ἂν
δυναίμην, τοσοῦτον τῆς ἀκμῆς ὑστερῶν, χείρω δ᾿ ἐξενεγκὼν
e πολὺ φαυλοτέραν ἂν λάβοιμι δόξαν τῆς νῦν ἡμῖν ὑπαρχού-
σης. ἔπειτ᾿, εἴπερ ἐπεδείξει προσεῖχον τὸν νοῦν, ἀλλὰ μὴ
πρὸς ὑμᾶς ἐσπούδαζον, οὐκ ἂν ταύτην ἐξ ἁπασῶν προει-
λόμην τὴν ὑπόθεσιν, περὶ ἧς [9] χαλεπόν ἐστιν ἐπιεικῶς
εἰπεῖν, ἀλλὰ πολὺ καλλίους ἑτέρας ἂν εὗρον καὶ μᾶλλον
419 λόγον ἐχούσας. ἀλλὰ γὰρ οὔτε πρότερον οὐδεπώποτ᾿ ἐφιλο-

[1] ἦν om. A. C. L. [2] ἄλλοσέ ποι A. C. L. [3] πῶς ἂν καὶ A. L. [4] ἂν om. A. C. L. [5] τοσαῦται A. L. [6] περί γε A. C. L. [7] διαδεδειγμένων A. L. [8] οὐδ᾿ A. C. L. [9] οὐ χαλεπὸν A. C. L.

Εἰ δή τι συμβαίη κ. τ. λ.] Ὁ νοῦς· Εἰ παρ᾿ ὑμῖν ἐμοῦ διατρίβοντος τοιοῦτό τι συμβαίη, εἰ διαλυθείη δηλονότι ἡ πρὸς τὴν Ἀθηναίων πόλιν ὑμῖν γενομένη συμμαχία, κἂν τὰς αἰτίας καὶ τοὺς κινδύνους τοὺς παρὰ τοῖς ἐμοῖς πολίταις διαφυγεῖν δυνηθῶ, ἤγουν κἂν αὐτοί με μὴ αἰτιάσωνται ὡς παρὰ τοῖς αὐτῶν ἐχθροῖς διατρίβοντα (ὃ χαλεπόν ἐστιν), ἀλλ᾿ ὅμως αἰσχυνθείην ἂν ἐγώ, εἴτε ἀποχωρῶν τῆς ὑμετέρας πόλεως, καὶ εἰς τὰς Ἀθήνας ἐπανερχόμενος, δόξαιμι ἀμελεῖν ὑμῶν διὰ τὴν ἐμὴν πόλιν, εἴτε παρ᾿ ὑμῖν μένων δόξαιμι ὀλιγωρεῖν τῆς ἐμῆς πόλεως δι᾿ ὑμᾶς. Cor.

Μὴ κοινοῦ δὲ τοῦ συμφέροντος ὄντος] *quum utilitas vestra et urbis non sit eadem*, i. e. quum ea, quæ vobis expediunt, urbi obsint et vicissim. Lang.

Μηδὲν δ᾿ ὑπολάβητε κ. τ. λ.] Demosth. Amator. §. θ΄. citat Coraes.

Μᾶλλον λόγον ἔχουσας] *quod (argumentum) largam dicendi copiam præbet.* Lang.

τιμήθην ἐπὶ τούτοις, ἀλλ' ἐφ' ἑτέροις μᾶλλον ἃ τοὺς πολ-
λοὺς διαλέληθεν, οὔτε νῦν ἔχων [1] ταύτην τὴν διάνοιαν ἐπρα-
γματευσάμην· ἀλλ' ὑμᾶς μὲν ὁρῶν ἐν πολλοῖς καὶ μεγά-
λοις πράγμασιν ὄντας, αὐτὸς δ' ἀποφήνασθαι βουλόμενος
ἣν ἔχω γνώμην περὶ αὐτῶν, ἡγοῦμαι συμβουλεύειν μὲν
ἀκμὴν ἔχειν — αἱ γὰρ ἐμπειρίαι παιδεύουσι τοὺς τηλικού-
τους, καὶ [2] ποιοῦσι μᾶλλον τῶν ἄλλων δύνασθαι καθορᾶν b
τὸ βέλτιστον —, εἰπεῖν δὲ περὶ τῶν προτεθέντων ἐπιχαρί-
τως καὶ μουσικῶς καὶ διαπεπονημένως οὐκ ἔτι τῆς ἡμετέρας
ἡλικίας [3] ἐστὶν, ἀλλ' ἀγαπῴην ἂν εἰ μὴ παντάπασιν ἐκλε-
λυμένως διαλεχθείην περὶ αὐτῶν.

γ'. Μὴ [4] θαυμάζετε δ', ἄν τι φαίνωμαι λέγων ὧν πρό-
τερον ἀκηκόατε· [5] τῷ μὲν γὰρ ἴσως ἄκων ἂν [6] ἐντύχοιμι,
[7] τὸ δὲ καὶ προειδὼς, [8] εἰ πρέπον [9] εἰς τὸν λόγον εἴη, προσ-
λάβοιμι. καὶ γὰρ ἂν ἄτοπος εἴην, εἰ, τοὺς ἄλλους ὁρῶν c
τοῖς ἐμοῖς χρωμένους αὐτὸς μόνος ἀπεχοίμην τῶν [10] ὑπ'
ἐμοῦ πρότερον εἰρημένων. τούτων δ' ἕνεκα ταῦτα προεῖπον,
ὅτι τὸ πρῶτον [11] ἐπιφερόμενον ἓν τῶν τεθρυλημένων ἐστίν.
εἴθισμαι γὰρ λέγειν πρὸς τοὺς περὶ τὴν φιλοσοφίαν τὴν
ἡμετέραν διατρίβοντας, ὅτι τοῦτο πρῶτον δεῖ σκέψασθαι,
τί τῷ λόγῳ καὶ τοῖς τοῦ λόγου [12] μέρεσι διαπρακτέον ἐστίν·
ἐπειδὰν δὲ τοῦθ' εὕρωμεν καὶ διακριβωσώμεθα, ζητητέον d
εἶναί φημι τὰς ἰδέας, δι' ὧν ταῦτ' ἐξεργασθήσεται καὶ
λήψεται τέλος ὅπερ ὑπεθέμεθα. καὶ ταῦτα [13] φράζω μὲν
426 ἐπὶ τῶν λόγων, ἔστι δὲ τοῦτο [14] στοιχεῖον καὶ κατὰ τῶν
ἄλλων ἁπάντων καὶ κατὰ τῶν ὑμετέρων πραγμάτων. οὐδὲν
γὰρ οἷόν τ' ἐστὶ πραχθῆναι νουνεχόντως, ἐὰν μὴ τοῦτο

[1] ταύτην ἔχων A. C. L. [2] δοκοῦσι A. C. L. [3] ἔργον ἐστὶν A. C. L. [4] θαυμάζητε A. L. θαυμάσητε C. [5] τῶν A. C. L. [6] τύχοιμι A. C. L. [7] τὰ C. [8] ὅτι A. [9] ἐστὶ λέγειν, προσλ. A. C. L. [10] γ' ὑπ' A. L. [γ'] ὑπ' C. [11] ἐπιφαινόμενον ἓν τῶν θρυλλουμένων A. C. L. [12] μέρισι τοῦ λόγου A. C. L. [13] φράζομεν περὶ τῶν A. L. ἔφραζον μὲν περὶ τῶν C. [14] τὸ στοιχεῖον A. C. L.

Ἃ τοὺς πολλοὺς διαλέληθεν] *quæ plerique ignorant*, i. e. res totius Græciæ. Idem.

Τοὺς τηλικούτους] Τοὺς, οἵαν ἐγὼ, ἔχοντας ἡλικίαν. Cor.

Ἐκλελυμένως] *dissolute, ut oratio viribus destituta videatur*. Lang.

Τί τῷ λόγῳ — ἐστὶν] *quo tota oratio ejusque partes tendant.* Sermo est de dispositione orationis, quæ, antequam singulæ partes elaborentur, conficienda erit. Præceptum, ut ipse auctor vocat, pervulgatum. Idem.

Τὰς ἰδέας] Auger. h. l. recte interpretatus est *figuras*, i. e. dictionem et elocutionem in universum, itemque Morus ad Paneg. §. α'. Idem.

Καὶ λήψεται τέλος] *et finem consequatur*. Auger. male: *et eam absolutionem accipiant*, formæ nimirum orationes. Idem.

πρῶτον μετὰ πολλῆς προνοίας [1] λογίσησθε καὶ βουλεύ-
e σησθε, πῶς χρὴ τὸν ἐπίλοιπον χρόνον ὑμῶν αὐτῶν προστῆ-
ναι καὶ τίνα βίον προελέσθαι καὶ ποίας δόξης [2] ὀριγνηθῆναι
καὶ ποτέρας τῶν τιμῶν ἀγαπῆσαι, [3] τὰς παρ' ἑκόντων
γιγνομένας ἢ τὰς παρ' ἀκόντων τῶν πολιτῶν· ταῦτα δὲ
[4] διορισαμένους, τότ' [5] ἤδη τὰς πράξεις τὰς καθ' ἑκάστην
420 [6] τὴν ἡμέραν σκεπτέον, ὅπως [7] συντενοῦσι πρὸς τὰς ὑποθέ-
σεις τὰς ἐξ ἀρχῆς [8] γενομένας. καὶ τοῦτον μὲν τὸν τρόπον
ζητοῦντες [9] [καὶ φιλοσοφοῦντες] ὥσπερ σκοποῦ κειμένου
στοχάσεσθε τῇ ψυχῇ καὶ μᾶλλον ἐπιτεύξεσθε τοῦ συμ-
φέροντος· ἐὰν δὲ μηδεμίαν ποιήσησθε τοιαύτην ὑπόθεσιν,
ἀλλὰ τὸ προσπίπτον ἐπιχειρῆτε πράττειν, ἀναγκαῖόν
ἐστιν ὑμᾶς ταῖς διανοίαις πλανᾶσθαι καὶ πολλῶν διαμαρ-
τάνειν πραγμάτων.

b δ'. Ἴσως ἂν [10] οὖν τις τῶν εἰκῇ ζῆν [11] προῃρημένων, τοὺς
μὲν τοιούτους λογισμοὺς διασύρειν ἐπιχειρήσειεν [12] ἀξιώσειε
δ' ἂν [13] ἤδη με συμβουλεύειν περὶ τῶν προειρημένων. ἔστιν οὖν
οὐκ ὀκνητέον ἀποφήνασθαι περὶ αὐτῶν ἃ τυγχάνω γιγνώ-
σκων. ἐμοὶ γὰρ [14] αἱρετώτερος ὁ βίος εἶναι δοκεῖ καὶ βελτίων
ὁ τῶν ἰδιωτευόντων ἢ ὁ τῶν [15] τυραννούντων, καὶ τὰς τιμὰς
[16] ἡδίους ἡγοῦμαι τὰς ἐν ταῖς πολιτείαις ἢ τὰς ἐν ταῖς
c μοναρχίαις. καὶ περὶ τούτων λέγειν ἐπιχειρήσω. καίτοι με
οὐ λέληθεν ὅτι πολλοὺς ἕξω τοὺς ἐναντιουμένους, καὶ μά-
λιστα τοὺς περὶ ὑμᾶς ὄντας. οἶμαι γὰρ οὐχ ἥκιστα τού-
τους ἐπὶ τὴν τυραννίδα παροξύνειν ὑμᾶς. σκοποῦσι γὰρ οὐ
[17] πανταχῇ τὴν φύσιν τοῦ πράγματος, ἀλλὰ [18] πολλὰ πα-
ραλογίζονται σφᾶς αὐτούς. τὰς μὲν γὰρ ἐξουσίας καὶ τὰ
κέρδη καὶ τὰς ἡδονὰς ὁρῶσι, καὶ τούτων ἀπολαύσεσθαι
προσδοκῶσι, τὰς δὲ ταραχὰς [19] καὶ τὰς συμφορὰς τὰς τοῖς

[1] λογίζησθε A. L. [2] ὀρεχθῆναι A. C. L. [3] πότερον τὰς A. C. L. [4] διορισαμένοις A. [5] ἰδίᾳ A. C. L. [6] τὴν inclusit C. [7] συντείνωσι A. C. L. [8] γιγνομένας A. C. L. [9] uncos om. A. C. L. [10] οὖν ἄν τις A. C. L. [11] ᾑρημένων A. C. L. [12] ἀξιοίη A. C. L. [13] σαφῶς διορισάμενον οὕτως με A. [14] ἀσφαλέστερος βίος A. C. L. [15] τυραννευόντων A. τυραννιώντων C. L. [16] ἡδίους νομίζω τὰς παρὰ τῶν μέγα φρονούντων ἢ τὰς παρὰ τῶν δουλευόντων. καὶ A. L. [ἡδίους νομίζω τὰς παρ' ἑκόντων γιγνομένας ἢ τὰς παρ' ἀκόντων τῶν πολιτῶν]. καὶ C. [17] πανταχοῦ A. [18] πολλὰ om. A. C. L. [19] καὶ τοὺς φόβους καὶ A. C. L.

Ὑμῶν αὐτῶν προστῆναι] *vosmet ipsos gerere.* Idem.

Εἰκῇ ζῆν] Ὡς ἂν τύχῃ καὶ μὴ μετὰ προνοίας τῆς τοῦ μέλλοντος. Cor.

Ἀξιώσειε δ' ἂν ἤδη συμβ.] *postulabitque* (fortasse) *ut de his quæ dixi jam præcipiam*, i. e. non in universum, sed singulatim præcipiam. Lang.

ἄρχουσι συμπιπτούσας καὶ τοῖς φίλοις αὐτῶν οὐ θεωροῦσιν, d
ἀλλὰ πεπόνθασιν ὅπερ οἱ τοῖς αἰσχίστοις καὶ παρανο-
μωτάτοις τῶν ἔργων ἐπιχειροῦντες. καὶ γὰρ ἐκεῖνοι τὰς
427 μὲν πονηρίας τὰς τῶν πραγμάτων οὐκ ἀγνοοῦσιν, ἐλπί-
ζουσι δὲ, ὅσον [1] μὲν ἀγαθόν ἐστιν ἐν αὐτοῖς, τοῦτο μὲν ἐκλή-
ψεσθαι, τὰ δὲ δεινὰ πάντα τὰ προσόντα τῷ πράγματι
καὶ τὰ κακὰ διαφεύξεσθαι, καὶ διοικήσειν τὰ περὶ σφᾶς
[2] αὐτοὺς οὕτως ὥστε τῶν μὲν κινδύνων [3] εἶναι πόῤῥω, τῶν δ'
ὠφελειῶν ἐγγύς. τοὺς μὲν οὖν ταύτην ἔχοντας τὴν διάνοιαν e
ζηλῶ τῆς ῥαθυμίας, αὐτὸς δὲ αἰσχυνθείην ἂν εἰ συμβου-
λεύων ἑτέροις, ἐκείνων ἀμελήσας, τὸ ἐμαυτῷ συμφέρον
[4] ποιοίην, καὶ μὴ παντάπασιν ἔξω θεὶς ἐμαυτὸν καὶ τῶν
ὠφελειῶν καὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων τὰ βέλτιστα παραινοίην. 421
ὡς οὖν ἐμοῦ ταύτην ἔχοντος τὴν γνώμην, οὕτως ἐμοὶ προσ-
έχετε τὸν νοῦν.

[1] μὲν om. A. C. L. [2] αὐτοὺς ο. ὥ. τῶν μὲν om. A. C. L. [3] ὄντας A. C. L. [4] σκοποίην A.

Ζηλῶ] F. οὐ ζηλῶ. *haud æmulari velim judico.* Ironice. LANG. *eorum socordiam.* WOLF. *ob istam beatos*

Z.

[1] ΤΙΜΟΘΕΩΙ.

Pag. ed. Cor. 428 α'. ΠΕΡΙ μὲν τῆς οἰκειότητος τῆς ὑπαρχούσης ἡμῖν Pag. ed. H. Steph. 421
πρὸς ἀλλήλους οἶμαί σε πολλῶν ἀκηκοέναι, συγχαίρω δέ
σοι, πυνθανόμενος πρῶτον μὲν [2] ὅτι τῇ δυναστείᾳ τῇ παρ-
ούσῃ κάλλιον [3] χρῇ τοῦ πατρὸς καὶ φρονιμώτερον, ἔπειθ'

[1] ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ ΤΙΜΟΘΕΩΙ ΧΑΙΡΕΙΝ A. C. L. [2] ὅτι πρῶτον μὲν A. C. L. [3] χρᾷ A. C. L.

ΤΙΜΟΘΕΩΙ] Hic Timotheus Heracleæ Ponticæ fuit tyrannus, vir et ingenio et virtute et artibus belli pacisque clarissimus. Filius fuit Clearchi, nepos Dionysii. Vid. Diod. Sic. xv. 81. xvi. 36. xx. 77. et Memnon in Fragmentis p. 76. 78. ed. Steph. LANG.

Ἀκηκοέναι] Juxta Memnonem pater ejus Clearchus quatuor annos discipulus Isocratis fuit.

ὅτι προαιρῇ δόξαν καλὴν κτήσασθαι μᾶλλον ἢ πλοῦτον
μέγαν συναγαγεῖν. σημεῖον γὰρ οὐ μικρὸν ἐκφέρεις ἀρετῆς,
ἀλλ' ὡς δυνατὸν μέγιστον, ταύτην ἔχων τὴν γνώμην· ὥστ',
ἢν ἐμμείνῃς τοῖς περὶ σοῦ νῦν λεγομένοις, οὐκ ἀπορήσεις
τῶν ἐγκωμιασομένων τήν τε φρόνησιν τὴν σὴν καὶ τὴν προ-
αίρεσιν ταύτην. ἡγοῦμαι δὲ καὶ τὰ [1] διηγγελμένα περὶ τοῦ
πατρός σου συμβάλλεσθαι [2] μεγάλην πίστιν πρὸς τὸ δο-
κεῖν εὖ φρονεῖν σε καὶ διαφέρειν τῶν ἄλλων. εἰώθασι γὰρ οἱ
πλεῖστοι τῶν ἀνθρώπων οὐχ οὕτως ἐπαινεῖν καὶ τιμᾶν
τοὺς ἐκ τῶν πατέρων τῶν εὐδοκιμούντων γεγονότας, ὡς
τοὺς ἐκ τῶν δυσκόλων καὶ χαλεπῶν, ἤν περ φαίνωνται
μηδὲν ὅμοιοι τοῖς γονεῦσιν ὄντες. μᾶλλον γὰρ ἐπὶ πάντων
κεχαρισμένον αὐτοῖς ἐστὶ τὸ παρὰ λόγον [3] συμβαῖνον ἀγα-
θὸν τῶν εἰκότως καὶ προσηκόντως γιγνομένων.
β'. Ὧν ἐνθυμούμενον χρὴ ζητεῖν καὶ φιλοσοφεῖν, ἐξ [4] ὅτου
τρόπου καὶ μετὰ τίνων καὶ τίσι συμβούλοις χρώμενος τάς
τε τῆς πόλεως ἀτυχίας ἐπανορθώσεις, καὶ τοὺς πολίτας
422 ἐπί τε τὰς [5] ἐργασίας καὶ τὴν σωφροσύνην προτρέψεις, καὶ
ποιήσεις αὐτοὺς ἥδιον ζῆν καὶ θαῤῥαλεώτερον ἢ τὸν παρελ-
θόντα χρόνον. ταῦτα γάρ ἐστιν ἔργα τῶν ὀρθῶς καὶ φρονί-
μως δυναστευόντων. ὧν ἔνιοι καταφρονήσαντες, οὐδὲν ἄλλο
σκοποῦσι πλὴν ὅπως αὐτοί τε ὡς μετὰ πλείστης ἀσελ-
γείας [6] τὸν βίον διάξουσι, τῶν τε πολιτῶν τοὺς βελτίστους
[7] καὶ πλουσιωτάτους καὶ φρονιμωτάτους [8] λυμανοῦνται καὶ 429
δασμολογήσουσι, κακῶς εἰδότες ὅτι προσήκει τοὺς εὖ φρο-
b νοῦντας καὶ [9] τὴν τιμὴν ταύτην ἔχοντας, μὴ τοῖς τῶν ἄλ-
λων κακοῖς αὐτοῖς ἡδονὰς παρασκευάζειν, ἀλλὰ ταῖς αὐ-
τῶν ἐπιμελείαις τοὺς πολίτας εὐδαιμονεστέρους ποιεῖν, μηδὲ
πικρῶς μὲν καὶ χαλεπῶς διακεῖσθαι πρὸς ἅπαντας, ἀμε-
λεῖν δὲ τῆς αὐτῶν σωτηρίας, ἀλλ' οὕτω [10] μὲν πρᾴως καὶ
νομίμως ἐπιστατεῖν τῶν πραγμάτων, ὥστε [11] μηδένα τολ-
μᾶν αὐτοῖς ἐπιβουλεύειν, μετὰ [12] τοσαύτης δ' ἀκριβείας τὴν

[1] διαγούμενα περὶ τοῦ σοῦ πατρὸς A. C. L. [2] μεγίστην A. C. L. [3] συμβὰν A. C. L. [4] οὗ A. C. L. [5] εὐεργεσίας A. [6] τὸν βίον om. A. C. L. [7] καὶ πλουσιωτάτους om. A. C. L. [8] ἀμυνοῦνται L. [9] τοὺς τὴν A. C. L. [10] μὲν om. A. C. L. [11] οὐδένα αὐτοῖς τολμᾶν A. C. L. [12] τοιαύτης A. C. L.

Φιλοσοφεῖν] Σκόπειν. COR.

Τὴν τιμὴν] I. e. τὴν ἀρχὴν, τὴν δυναστείαν. MATTH.

Ἀκριβείας] Ἀκρίβειαν ἐνταῦθα ὁ ῥήτωρ λέ-

τοῦ σώματος ποιεῖσθαι φυλακὴν, ὡς ἁπάντων αὐτοὺς ἀνε- c
λεῖν βουλομένων. ταύτην γὰρ τὴν διάνοιαν ἔχοντες αὐτοί τ'
ἂν ἔξω τῶν κινδύνων [1] εἶεν καὶ παρὰ τοῖς Ἕλλησιν εὐδοκι-
μοῖεν· ὧν ἀγαθὰ μείζω χαλεπὸν εὑρεῖν [2] ἐστίν. ἐνεθυμή-
θην δὲ μεταξὺ γράφων, ὡς εὐτυχῶς ἅπαντά σοι συμβέβηκε.
τὴν μὲν γὰρ εὐπορίαν, ἣν [3] ἀναγκαῖον ἦν κτήσασθαι τυ-
ραννικῶς μετὰ βίας καὶ [4] πολλῆς ἀπεχθείας, ὁ πατήρ σοι
καταλέλοιπε, τὸ δὲ χρῆσθαι τούτοις καλῶς [5] καὶ φιλανθρώ-
πως ἐπὶ σοὶ γέγονεν· ὧν χρή σε πολλὴν ποιεῖσθαι τὴν ἐπι- d
μέλειαν.

γ'. Ἃ μὲν οὖν ἐγὼ γιγνώσκω, ταῦτ' ἐστίν. ἔχει δὲ οὕ-
τως. εἰ μὲν ἐρᾷς χρημάτων καὶ [6] μείζονος δυναστείας καὶ
κινδύνων, δι' ὧν αἱ κτήσεις τούτων εἰσὶν, ἑτέρους σοι συμ-
βούλους παρακλητέον· εἰ δὲ ταῦτα μὲν ἱκανῶς ἔχεις,
ἀρετῆς δὲ καὶ δόξης καλῆς καὶ τῆς παρὰ τῶν πολλῶν
εὐνοίας ἐπιθυμεῖς, τοῖς τε λόγοις τοῖς ἐμοῖς προσεκτέον e
τὸν νοῦν ἐστὶ, καὶ τοῖς καλῶς τὰς πόλεις τὰς αὐτῶν διοι-
κοῦσιν ἁμιλλητέον, καὶ πειρατέον αὐτῶν διενεγκεῖν. ἀκούω
δὲ [7] Κλεόμμιν τὸν ἐν Μηθύμνῃ ταύτην ἔχοντα τὴν δυνα-
στείαν περί τε τὰς ἄλλας πράξεις [8] καλὸν κἀγαθὸν εἶναι
καὶ φρόνιμον, καὶ τοσοῦτον ἀπέχειν τοῦ [9] τῶν πολιτῶν
τινὰς ἀποκτείνειν ἢ φυγαδεύειν ἢ δημεύειν τὰς οὐσίας ἢ 423
ποιεῖν ἄλλο τι κακὸν, ὥστε πολλὴν [10] μὲν ἀσφάλειαν παρέ-
χειν τοῖς συμπολιτευομένοις, κατάγειν δὲ τοὺς [11] φεύγοντας,
ἀποδιδόναι δὲ τοῖς μὲν κατιοῦσι τὰς κτήσεις ἐξ ὧν ἐξέπε-
σον, τοῖς δὲ πριαμένοις τὰς τιμὰς τὰς ἑκάστοις γιγνομένας,
430 πρὸς δὲ τούτοις καθοπλίζειν ἅπαντας τοὺς πολίτας, ὡς
οὐδενὸς μὲν ἐπιχειρήσοντος περὶ αὐτὸν νεωτερίζειν, ἢν δ'
ἄρα τινὲς τολμήσωσιν, ἡγούμενος λυσιτελεῖν αὐτῷ τεθνά-
ναι τοιαύτην ἀρετὴν ἐνδειξαμένῳ τοῖς πολίταις, [12] μᾶλλον b

[1] εἶεν ἔξω τῶν κινδύνων καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις Ἑλλ. A. C. L. [2] ἐστιν εὑρεῖν A. C. L. [3] ἀναγκαίως ἔχει A. L. ἀναγκαίως [εἶχεν] C. [4] πολλῆς καὶ ἀπεχθ. A. C. L. [5] τε καὶ A. C. L. [6] πολλῆς A. C. L. [7] καὶ Κλέομμιν A. C. L. [8] καλόν τε A. C. L. [9] τῶν πολιτῶν om. A. C. L. [10] μὲν om. A. C. L. [11] φυγόντας A. C. L. [12] μᾶλλον post τεθνάναι ponunt A. C. L.

γει, τὴν ἀκριβεστάτην τῶν πρὸς τοὺς ἀρχομένους καθηκόντων πλήρωσιν, ἐξ ἧς προσγίνεται καὶ τὸ ἀσφαλῶς ζῆν τοῖς ἄρχουσι. Cor.

Κλέομμιν] Coraes suspicatur hunc Cleommin esse, qui Cammes vocatur ap. Demosth. c. Bœot. pro dot. mat. §. κ'.

Τὰς τιμὰς] *pretium emptionis.* Ad ἑκάστοις Auger. male subaudit πράγμασι, et vertit: *pretium singulis rebus additum.* Lang.

ἢ ζῆν πλείω χρόνον [1] τῇ πόλει τῶν μεγίστων κακῶν αἰτίῳ
γενομένῳ.

δ'. Ἔτι δ' ἂν πλείω σοι περὶ τούτων διελέχθην, [2] ἴσως
δ' ἂν καὶ χαριέστερον, εἰ μὴ παντάπασιν [3] ἔδει με διὰ τα-
χέων γράψαι [4] σοι τὴν ἐπιστολήν· νῦν δὲ σοὶ μὲν αὖθις συμ-
βουλεύσομεν, [5] ἐὰν μὴ κωλύσῃ με τὸ γῆρας, ἐν δὲ τῷ παρ-
όντι περὶ τῶν ἰδίων δηλώσομεν.

ε'. Αὐτοκράτωρ γὰρ ὁ τὰ γράμματα φέρων οἰκείως
ἡμῖν ἔχει. περί τε γὰρ [6] τὰς διατριβὰς τὰς αὐτὰς γεγόνα-
μεν, καὶ [7] τῇ τέχνῃ [8] πολλάκις τῇ [9] αὐτῇ κέχρημαι, καὶ τὸ
τελευταῖον [10] περὶ τῆς ἀποδημίας τῆς ὡς σὲ σύμβουλος ἐγε-
νόμην αὐτῷ. διὰ δὴ ταῦτα πάντα βουλοίμην ἄν σε καλῶς
αὐτῷ [11] χρήσασθαι καὶ συμφερόντως ἀμφοτέροις ἡμῖν, καὶ
γενέσθαι [12] φανερὸν ὅτι μέρος τι [13] καὶ δι' [14] ἐμὲ γίγνεται
τῶν δεόντων αὐτῷ.

d ς'. Καὶ μὴ θαυμάσῃς, εἰ σοὶ μὲν οὕτως ἐπιστέλλω προθύ-
μως, Κλεάρχου δὲ μηδὲν πώποτ' ἐδεήθην. σχεδὸν γὰρ ἅπαν-
τες οἱ παρ' ὑμῶν καταπλέοντες σὲ μὲν ὅμοιόν [15] φασιν εἶναι
τοῖς [16] βελτίστοις τῶν ἐμοὶ πεπλησιακότων, Κλέαρχον δὲ κα-
τὰ μὲν ἐκεῖνον τὸν χρόνον, ὅτ' ἦν παρ' ἡμῖν, ὡμολόγουν, ὅσοι
[17] περ ἐνέτυχον, ἐλευθεριώτατον εἶναι καὶ πρᾳότατον καὶ φι-
e λανθρωπότατον τῶν μετεχόντων τῆς διατριβῆς· ἐπειδὴ δὲ [18] δύ-
ναμιν ἔλαβε, τοσοῦτον ἔδοξε μεταπεσεῖν, ὥστε πάντας θαυ-
μάζειν τοὺς πρότερον αὐτὸν γιγνώσκοντας. πρὸς μὲν οὖν ἐκεῖ-
νον διὰ ταύτας [19] τὰς αἰτίας ἀπηλλοτριώθην· σὲ δ' ἀποδέχο-
μαι καὶ πρὸ πολλοῦ ποιησαίμην [20] ἂν οἰκείως διατεθῆναι πρὸς
ἡμᾶς. δηλώσεις δὲ καὶ σὺ διὰ ταχέων, εἰ τὴν αὐτὴν γνώ-
424 μην [21] ἔχεις ἡμῖν· Αὐτοκράτορός τε γὰρ ἐπιμελήσῃ, καὶ πέμ-

[1] τῶν ἄλλων τῇ A. C. L. [2] ἴσως ἄν. A. C. L. [3] ἐδέησέ A. C. L. [4] σοι om. A. C. L. [5] ἂν μὴ κωλύῃ A. C. L. [6] τὰς αὐτὰς διατριβὰς γέγονα A. C. L. [7] τῇ om. A. C. [8] πολλάκις om. A. C. L. [9] αὐτοῦ A. [10] πολλάκις περὶ A. C. L. [11] χρῆσθαι A. C. L. [12] φανερὸς L. [13] καὶ om. L. [14] ἡμᾶς A. [15] φασιν ὅμοιον A. C. L. [16] κρατίστοις A. C. L. [17] ποτε A. C. L. [18] τὴν δύναμιν A. L. [19] τὰς αἰτίας ταύτας A. C. L. [20] γ' ἂν A. C. L. [21] ἔχεις γνώμην A. C. L.

Χαριέστερον] *accuratius, diligentius.* Matth.

Τέχνῃ] Scil. ῥητορικῇ.

Ἡμῖν] Ἴσως, ὑμῖν, ἵν' ᾖ, ὡς συμφέρει σοί τε καὶ Αὐτοκράτορι, τουτέστι, βουλοίμην ἄν σε οὕτως αὐτῷ χρῆσθαι, ὥστε κἀκεῖνον ὠφεληθῆναι ὑπὸ σοῦ, σέ τε ἀπολαῦσαι τῆς παρ' ἐκείνου ὠφελείας, εἴ τι ἄρα ἐστὶν αὐτοῦ ὄφελος. Cor.

Ὅτ' ἦν παρ' ἡμῖν] Ὅτε ἐμαθήτευε παρ' ἐμοί. Idem.

ψεις ἐπιστολὴν ὡς ἡμᾶς, ἀνανεούμενος τὴν φιλίαν καὶ ξενίαν τὴν πρότερον ὑπάρχουσαν. ἔρρωσο, [1]κἄν του δέῃ τῶν παρ' ἡμῶν, ἐπίστελλε.

[1] καὶ, εἴ του ἄλλου δέῃ παρ' A. C. L.

Η.

ΤΟΙΣ [1]ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΩΝ ΑΡΧΟΥΣΙ.

Pag. ed. Cor. 431 — Pag. ed. H.Steph. 424

431 α'. ΟΙ παῖδες οἱ Ἀφαρέως, υἱϊδεῖς δ' ἐμοὶ, παιδευθέντες 424
ὑπὸ Ἀγήνορος τὰ περὶ τὴν μουσικὴν, ἐδεήθησάν μου γράμ- b
ματα πέμψαι πρὸς ὑμᾶς, ὅπως ἂν, [2]ἐπειδὰν καὶ τῶν ἄλλων
τινὰς [3]καταγάγητε φυγάδων, καὶ τοῦτον καταδέξησθε καὶ
τὸν πατέρα καὶ τοὺς ἀδελφούς. λέγοντος δ' ἐμοῦ πρὸς αὐ-
τοὺς ὅτι δέδοικα μὴ λίαν ἄτοπος [4]εἶναι δόξω καὶ περίεργος,
ζητῶν εὑρίσκεσθαι τηλικαῦτα τὸ μέγεθος παρ' ἀνδρῶν οἷς
οὐδεπώποτε πρότερον οὔτε διελέχθην οὔτε συνήθης ἐγενό- c
μην, ἀκούσαντες ταῦτα πολὺ μᾶλλον ἐλιπάρουν. ὡς δ'
οὐδὲν αὐτοῖς ἀπέβαινεν ὧν ἤλπιζον, ἅπασιν ἦσαν καταφα-
νεῖς ἀηδῶς διακείμενοι καὶ χαλεπῶς φέροντες. ὁρῶν δ' αὐ-
τοὺς λυπουμένους μᾶλλον τοῦ προσήκοντος, τελευτῶν ὑπε-
σχόμην γράψειν τὴν ἐπιστολὴν καὶ πέμψειν ὑμῖν. [5]ὑπὲρ
μὲν οὖν τοῦ μὴ δικαίως ἂν δοκεῖν μωρὸς εἶναι [6]μηδ' ὀχληρὸς
ταῦτ' ἔχω λέγειν.

β'. Ἡγοῦμαι δὲ καλῶς [7]ὑμᾶς βεβουλεῦσθαι καὶ διαλ- d
λαττομένους τοῖς πολίταις τοῖς ὑμετέροις, καὶ πειρωμένους
τοὺς μὲν φεύγοντας ὀλίγους ποιεῖν τοὺς δὲ συμπολιτευομέ-
νους πολλοὺς, καὶ μιμουμένους τὰ περὶ τὴν στάσιν τὴν

[1] ΜΙΤΥΛΗΝΑΙΩΝ A. L. [2] ἐπειδὴ A. C. L. [3] κατηγάγετε A. C. L. [4] εἶναι om. A. L. [5] περὶ A. C. L. [6] καὶ L. [7] ἂν ὑμᾶς L.

Ἀφαρέως] De Aphareo vid. Harpocrat. in v. et Plutarch. in Vit. Isocr. §. ε'.
Εὑρίσκεσθαι] *impetrare*. Lang.
Ἐλιπάρουν] *assidue et blandius rogarunt*. Idem. Συντόνως καὶ μετ' ἐπιμονῆς ἐδέοντο. Cor.
Τὰ περὶ τὴν στάσιν] Regitur non a μιμουμένους, sed a κατὰ subaudito. Auger.

πόλιν τὴν ἡμετέραν. μάλιστα δ' ἄν τις ὑμᾶς ἐπαινέσειεν,
ὅτι τοῖς κατιοῦσιν ἀποδίδοτε τὴν οὐσίαν· [1]ἐπιδείκνυσθε γὰρ
καὶ ποιεῖτε πᾶσι φανερὸν ὡς οὐ τῶν [2]κτημάτων ἐπιθυμή-
425 σαντες τῶν ἀλλοτρίων, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς πόλεως δείσαντες,
ἐποιήσασθε τὴν ἐκβολὴν αὐτῶν.

γ'. Οὐ μὴν ἀλλ' εἰ καὶ μηδὲν ὑμῖν ἔδοξε τούτων μηδὲ
προσεδέχεσθε μηδένα τῶν φυγάδων, τούτους γε νομίζω
συμφέρειν ὑμῖν κατάγειν. αἰσχρὸν γὰρ τὴν μὲν πόλιν ὑμῶν 432
ὑπὸ πάντων ὁμολογεῖσθαι μουσικωτάτην εἶναι, καὶ τοὺς
ὀνομαστοτάτους ἐν [3]αὐτῇ παρ' ὑμῖν τυγχάνειν γεγονότας,
τὸν δὲ προέχοντα τῶν νῦν ὄντων περὶ ἱστορίαν τῆς παιδείας
b ταύτης φεύγειν ἐκ τῆς τοιαύτης πόλεως, καὶ τοὺς μὲν ἄλ-
λους Ἕλληνας τοὺς διαφέροντας [4]περί τι τῶν καλῶν ἐπιτη-
δευμάτων, [5]κἂν μηδὲν προσήκωσι, ποιεῖσθαι πολίτας,
ὑμᾶς δὲ τοὺς εὐδοκιμοῦντάς τε παρὰ τοῖς ἄλλοις καὶ μετα-
σχόντας τῆς αὐτῆς φύσεως περιορᾷν παρ' ἑτέροις μετοικοῦν-
τας. θαυμάζω δ', ὅσαι τῶν πόλεων μειζόνων δωρεῶν ἀξιοῦσι
τοὺς ἐν τοῖς γυμνικοῖς ἀγῶσι κατορθοῦντας μᾶλλον ἢ τοὺς
c τῇ φρονήσει καὶ τῇ φιλοπονίᾳ [6]τι τῶν χρησίμων εὑρίσκον-
τας, καὶ μὴ συνορῶσιν ὅτι πεφύκασιν αἱ μὲν περὶ τὴν ῥώμην
καὶ τὸ τάχος δυνάμεις συναποθνήσκειν τοῖς σώμασιν, αἱ δ'
ἐπιστῆμαι παραμένειν ἅπαντα τὸν χρόνον ὠφελοῦσαι τοὺς
χρωμένους αὐταῖς. ὧν ἐνθυμουμένους χρὴ τοὺς νοῦν ἔχοντας
περὶ πλείστου μὲν ποιεῖσθαι τοὺς καλῶς καὶ δικαίως τῆς
αὐτῶν πόλεως ἐπιστατοῦντας, δευτέρους δὲ τοὺς τιμὴν καὶ
d δόξαν [7]αὐτῇ καλὴν συμβαλέσθαι δυναμένους· ἅπαντες γὰρ
ὥσπερ [8]δείγματι τοῖς τοιούτοις χρώμενοι, καὶ τοὺς ἄλλους
τοὺς συμπολιτευομένους ὁμοίους εἶναι [9]τούτοις νομίζουσιν.

[1] ἐπιδείκνυτε A. C. L. [2] χρημάτων A. C. L. [3] ταύτῃ τυγχάνειν παρ' ὑμῖν A. C. L. [4] ἐπί τῳ τῶν A. L. [5] καὶ μηδὲν προσήκοντας A. C. L. [6] τῶν χρησ. εὑρίσκοντάς τι A. C. L. [7] αὐταῖς καλὴν συμβάλλεσθαι A. C. L. [8] δείγμασι A. C. L. [9] τοῖς τοιούτοις A. L.

Matth. illud ad μιμουμένους refert, annotans hoc verbum etiam alibi cum duplici accusativo occurrere. Videtur respicere ad seditionem Atheniensium, quæ facta est sub Triginta. Lang.
Ἱστορίαν] Σύνεσιν, ἐμπειρίαν, καθὰ ἐξηγεῖται Ἡσύχιος. Cor.
Τῆς αὐτῆς φύσεως] Ἡ φύσις mihi videtur respondere his vocibus Gallicis *le génie, le talent*. Auger. Male Wolf. εὐδοκιμοῦντας ad Mitylenæos refert, quod ad musicos solos referendum est. Malim abesset τῆς αὐτῆς, ita ut εὐδοκιμοῦντας et μετασχόντας φύσεως sit *celeberrimos et ingeniosos*. Lang. Ὑμεῖς δὲ περιορᾶτε μετοικοῦντας παρ' ἑτέροις, τοὺς εὐδοκιμοῦντας παρὰ τοῖς ἄλλοις, ἄλλως τε καὶ τῆς αὐτῆς φύσεως, ἤγουν τοῦ αὐτοῦ γένους, μετασχόντας ὑμῖν, ὅ ἐστι Μυτιληναίους ὄντας, ὥσπερ ὑμεῖς. Cor.

δ'. Ἴσως οὖν εἴποι τις [1] ἂν ὅτι προσήκει τοὺς εὑρέσθαι τι βουλομένους μὴ τὸ πρᾶγμα μόνον ἐπαινεῖν, ἀλλὰ καὶ σφᾶς αὐτοὺς [2] ἐπιδεικνύναι δικαίως ἂν τυγχάνοντας περὶ ὧν ἂν ποιῶνται τοὺς λόγους.

ε'. Ἔχει δ' οὕτως. ἐγὼ τοῦ μὲν πολιτεύεσθαι καὶ ῥητορεύειν [3] ἀπέστην· οὔτε γὰρ φωνὴν [4] εἶχον ἱκανὴν οὔτε τόλμαν· οὐ μὴν [5] παντάπασιν ἄχρηστος ἔφυν οὐδ' ἀδόκιμος, e
ἀλλὰ τοῖς [6] προῃρημένοις λέγειν ἀγαθόν τι περὶ ὑμῶν καὶ τῶν ἄλλων συμμάχων φανείην ἂν καὶ σύμβουλος καὶ συναγωνιστὴς γεγενημένος, αὐτός τε πλείους λόγους πεποιημένος
ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς αὐτονομίας τῶν Ἑλλήνων ἢ 426
σύμπαντες οἱ τὰ βήματα κατατετριφότες. ὑπὲρ ὧν ὑμεῖς
433 ἄν μοι δικαίως πλείστην ἔχοιτε χάριν· μάλιστα γὰρ ἐπιθυμοῦντες [7] διατελεῖτε τῆς τοιαύτης καταστάσεως. οἶμαι δ' εἰ Κόνων καὶ [8] Τιμόθεος ἐτύγχανον ζῶντες, Διόφαντος δ' ἧκεν ἐκ τῆς Ἀσίας, πολλὴν ἂν αὐτοὺς ποιήσασθαι σπουδήν, εὑρέσθαι με βουλομένους ὧν [9] τυγχάνω [10] δεόμενος.
περὶ ὧν οὐκ οἶδ' ὅτι δεῖ πλείω λέγειν· οὐδεὶς γὰρ ὑμῶν b
οὕτως ἐστὶ νέος οὐδ' ἐπιλήσμων, ὅστις οὐκ οἶδε τὰς ἐκείνων εὐεργεσίας.

ς'. Οὕτω δ' ἄν μοι [11] δοκεῖτε κάλλιστα βουλεύσασθαι περὶ τούτων, εἰ [12] σκέψεσθε τίς ἐστιν ὁ δεόμενος καὶ ὑπὲρ ποίων τινῶν ἀνθρώπων. εὑρήσετε [13] τοίνυν ἐμὲ μὲν οἰκειότατα κεχρημένον τοῖς μεγίστων ἀγαθῶν αἰτίοις γεγενημένοις ὑμῖν τε καὶ τοῖς ἄλλοις, ὑπὲρ ὧν [14] δὲ δέομαι τοιούτους ὄντας,
οἵους τοὺς μὲν πρεσβυτέρους καὶ τοὺς περὶ τὴν πολιτείαν c

[1] ἂν, προσήκει A. L. ἂν προσήκειν C. [2] δεικνύειν δικαίως ἂν (ὄντας A.) τυγχάνειν A. L. [3] ἀπέσχον A. L. [4] ἔσχον C. [5] δέ γε παντάπασιν A. C. L. [6] προαιρουμένοις A. C. L. [7] διετελεῖτε A. [8] Τιμόθεος καὶ Κόνων A. C. L. [9] ἐτύγχανον A. C. L. [10] χρείαν ἔχοντες A. L. χρείαν ἔχων C. [11] δοκοίητε κάλλιστα βεβουλεῦσθαι A. C. L. [12] σκέψαισθε A. [13] γὰρ A. C. L. [14] δ' ὧν A. δὲ ὧν L.

Τὸ πρᾶγμα] Quod assequi cupiant, majora nempe sibi præmia præponi. Matth. intelligit μουσικήν. At totum hoc additamentum non ad Autocratorem, sed Isocratem referri oportet, ut sequentia docent: est enim transitus quodammodo inopinatus ad sequentem sui ipsius laudem. Lang.

Ῥητορεύειν] Δημογορεῖν. Matth. Cor.

Εἰ Κόνων κ. τ. λ.] Ὁ νοῦς· Εἰ Κόνων καὶ Τιμόθεος ἔζων ἔτι, καὶ Διόφαντος ἐπανῆκεν ἐκ τῆς Ἀσίας, οἱ πολλὰ ὑμᾶς ἀγαθὰ ἐργασάμενοι, πολλὴν ἂν ἐποιήσαντο σπουδὴν βουλόμενοί με εὑρέσθαι, τουτέστι προθυμούμενοι ἵνα εὕρωμαι παρ' ὑμῶν ὧν τυγχάνω δεόμενος. Cor.

Ὑπὲρ ὧν] Scil. τοῦ Ἀγήνορος καὶ τοῦ πατρὸς καὶ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ.

ὄντας μὴ λυπεῖν, τοῖς δὲ νεωτέροις διατριβὴν παρέχειν ἡδεῖαν καὶ χρησίμην καὶ πρέπουσαν τοῖς τηλικούτοις.

ζ'. Μὴ [1] θαυμάσητε δ', εἰ [2] προθυμότερον καὶ διὰ μακροτέρων τῶν ἄλλων γέγραφα τὴν ἐπιστολήν. βούλομαι γὰρ ἀμφότερα, τοῖς τε παισὶν ἡμῶν χαρίσασθαι, καὶ ποιῆσαι φανερὸν [3] αὐτοῖς ὅτι κἂν μὴ δημηγορῶσι [4] μηδὲ στρατηγῶσιν, ἀλλὰ μόνον μιμῶνται τὸν τρόπον τὸν ἐμόν, οὐκ ἠμελη-
d μένως [5] διάξουσιν ἐν τοῖς Ἕλλησιν. ἓν ἔτι λοιπόν· ἣν ἄρα δόξῃ τι τούτων ὑμῖν πράττειν, [6] Ἀγήνορί τε δηλώσατε καὶ τοῖς ἀδελφοῖς, ὅτι μέρος τι καὶ δι' ἐμὲ τυγχάνουσιν ὧν [7] ἐπεθύμουν.

[1] θαυμάζητε A. L.
[2] ῥᾳδίως οὕτω γράφω, καὶ περὶ μὲν τῶν ἄλλων ἁπάντων καὶ τῶν φιλτάτων τὴν ἐπιστολὴν πέπομφα. βούλομαι A. C. L.
[3] αὐτοῖς om. A. C. L. [4] μηδὲ στρατηγῶσιν om. A. C. L.
[5] ἕξουσιν ἐν τοῖς ἄλλοις. A. C. L. [6] δηλοῦν Ἀγήνορί τε καὶ A. C. L.
[7] αὐτοὶ λίαν ἐπιθυμοῦσιν τυγχάνειν. A. C. L.

Διατριβὴν παρέχειν ἡδεῖαν] Διδάσκοντας δηλάδη τὴν Μουσικὴν αὐτούς. Cor.

Τοῖς τε παισὶν ἡμῶν] Τοῖς ἐμοῖς υἱωνοῖς, τοῖς τοῦ Ἀφαρέως υἱοῖς, οἵ με ἐλιπάρησαν συστῆσαι δι' ἐπιστολῆς ὑμῖν τὸν Ἀγήνορα. Idem.

Κἂν μὴ δημηγορῶσιν] Κἂν ἀφέξωνται τοῦ δημηγορεῖν ἐν Ἀθηναίοις, ὥσπερ ἀπεσχόμην κἀγώ. Idem.

Μιμῶνται τὸν τρόπον τὸν ἐμὸν] Τὴν ἐμὴν τοῦ βίου προαίρεσιν, γράφοντες λόγους περὶ τῶν Ἑλληνικῶν καὶ πολιτικῶν πραγμάτων, τουτέστιν Ἀθηναίοις τε καὶ πᾶσι τοῖς Ἕλλησι συμφέροντας. Idem.

Οὐκ ἠμελημένως] Οὐκ ἔσονται τῶν καταβεβλημένων οὐδὲ τῶν ἠμελημένων, ὥσπερ οὐδὲ ἐγὼ (ἴδ. Παναθ. δ'.), ἀλλὰ πολλῆς σπουδῆς καὶ ἐπιμελείας ἀξιωθήσονται παρὰ τοῖς χαριεστάτοις τῶν Ἑλλήνων, εἰ μὴ παρὰ τῷ δήμῳ τῶν Ἀθηναίων, ᾧπερ ἤρεσκε μᾶλλον ἡ τῶν δημηγορούντων, τουτέστι τῶν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις ῥητορευόντων, τόλμη. Idem.

Μέρος τι] *partim*. Post τυγχάνουσιν autem suppleas τούτων. Non igitur necesse est, ut τυγχάνειν h. l. cum duplici accusativo construatur. Lang.

Θ.

[1] ΑΡΧΙΔΑΜΩΙ.

Pag. ed. Cor.

α'. ΕΙΔΩΣ, ὦ Ἀρχίδαμε, πολλοὺς ὡρμημένους ἐγκω- 434
μιάζειν σὲ καὶ τὸν πατέρα καὶ τὸ γένος ὑμῶν, εἱλόμην τοῦτον

[1] ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ ΑΡΧΙΔΑΜΩΙ ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΙΩΝ ΒΑΣΙΛΕΙ A. C. L.

ΑΡΧΙΔΑΜΩΙ] Hæc epistola ante Augerum in nulla legebatur Isocratis editione. Primus eam in collectionem Isocraticarum epistolarum recepit Matthæi V. C. Secutus est Augerus, qui eam in duobus Codicibus bibliothecæ regiæ invenit.

μὲν τὸν λόγον, ἐπειδὴ λίαν ῥᾴδιος ἦν, ἐκείνοις παραλιπεῖν, αὐτὸς δέ σε διανοοῦμαι παρακαλεῖν ἐπὶ στρατηγίας καὶ στρατείας οὐδὲν ὁμοίας ταῖς νῦν ἐνεστηκυίαις, ἀλλ᾽ ἐξ ὧν μεγάλων ἀγαθῶν αἴτιος γενήσῃ καὶ τῇ πόλει τῇ σαυτοῦ καὶ τοῖς Ἕλλησιν ἅπασι. ταύτην δὲ ἐποιησάμην τὴν αἵρεσιν οὐκ ἀγνοῶν [1] τὸν λόγον τὸν εὐμεταχειριστότερον, ἀλλ᾽ ἀκριβῶς εἰδὼς ὅτι πράξεις μὲν εὑρεῖν καλὰς καὶ μεγάλας καὶ συμφερούσας χαλεπὸν καὶ σπάνιόν ἐστιν, ἐπαινέσαι δὲ τὰς ἀρετὰς τὰς ὑμετέρας ῥᾳδίως οἷός τ᾽ ἂν ἐγενόμην. οὐ γὰρ [2] ἔδει με παρ᾽ ἐμαυτοῦ πορίζεσθαι τὰ λεχθησόμενα περὶ αὐτῶν, ἀλλ᾽ ἐκ τῶν ὑμῖν πεπραγμένων τοσαύτας ἂν καὶ τοιαύτας ἀφορμὰς ἔλαβον, ὥστε τὰς περὶ τῶν ἄλλων εὐλογίας μηδὲ κατὰ μικρὸν ἐναμίλλους [3] γενέσθαι τῇ περὶ ὑμᾶς ῥηθείσῃ.

β΄. Πῶς γὰρ ἄν τις ἢ τὴν εὐγένειαν ὑπερεβάλετο τῶν γεγονότων ἀφ᾽ Ἡρακλέους καὶ Διὸς, ἣν πάντες ἴσασι μόνοις ὑμῖν ὁμολογουμένως ὑπάρχουσαν, ἢ τὴν ἀρετὴν τῶν ἐν Πελοποννήσῳ τὰς Δωρικὰς πόλεις κτισάντων καὶ τὴν χώραν ταύτην κατασχόντων, ἢ τὸ πλῆθος τῶν κινδύνων καὶ τῶν τροπαίων τῶν διὰ τὴν ὑμετέραν ἡγεμονίαν καὶ βασιλείαν σταθέντων; τίς δ᾽ ἂν ἠπόρησε διεξιέναι βουληθεὶς τὴν [4] ἀνδρίαν ὅλης τῆς πόλεως καὶ σωφροσύνην καὶ πολιτείαν τὴν ὑπὸ τῶν προγόνων τῶν ὑμετέρων συνταχθεῖσαν; [6] πόσοις

[1] τῶν λόγων τὸν εὐμεταχειριστότατον C. [2] ἂν ἔδει C. [3] ἂν γενέσθαι C. L. [4] ἀνδρείαν ὅλην A. [5] πρὸς δὲ, οἷς ἂν A.

Battie omisit. Primus edidit Hœschelius in Animadversionibus ad Photii Bibliothecam, p. 942. 943. postquam ineditam secum ex Italia attulerat Andr. Schottus. — In inscript. Ἀρχιδάμῳ. Esse hunc Archidamum II., Agesilai filium, ex ipsa hac epistola intelligitur. Idem est, cui Isocrates orationem Archidami nomine inscriptam tribuit. Scripta est, quum Isocrates octaginta annos habebat, (ut inferius expresse dicitur,) i. e. circa Olympiadem 105. Lang.

Οὐδὲν ὁμοίας ταῖς νῦν ἐνεστηκυίαις] Intelligendum videtur de bello sacro, in quo se socium adjunxit Philomelo. Vid. Diodor. Sic. XVI. 24. p. 100. et ad h. l. Wesselingium, quod Diodorus ipse in eo reprehendit, XVI. 63. Idem.

Εὐμεταχειριστότερον] *tractatu facilem.* Conf. epist. 2. Idem.

Εὑρεῖν] *invenire*, res, quæ ab aliquo geri possint. Idem.

Ὥςτε τὰς περὶ τῶν ἄλλων εὐλογίας etc.] *ut quæ de aliis prædicantur laudes, ne vel tantillum cum iis conferri possint, quibus vos soletis celebrari.* Hoc igitur loco εὐλογία idem est ac ἐγκώμιον ut Areopag. §. λγ΄. Alias εὐλογία et εὐλογεῖν de facultate dicendi et orationis præstantia usurpatur, ut de Permut. ιη΄. ubi tamen Wolf. correxit εὐλεγόντων, cui nollem ibi me obsecutum esse. Idem.

Περὶ ὑμᾶς] I. q. περὶ ὑμῶν. et sic infra περὶ τὴν φρόνησιν, etc. i. q. περὶ τῆς φρονήσεως, etc. Cf. Fischer. ad Plat. Phædr. §. 11.

Ἀφ᾽ Ἡρακλέους] Vid. Archid. §. ϛ΄. seqq., et Corn. Nep. Ages., c. 1. Idem.

Ἀνδρίαν ὅλης τῆς πόλεως] Μεταμέλει μοι τῆς γραφῆς. δέον γράφειν· ἀνδρίαν τῆς πόλεως, ἢ γοῦν, ἀνδρίαν τὴν τῆς πόλ. Cor.

δ᾽ ἂν λόγοις ἐξεγένετο χρήσασθαι περὶ τὴν φρόνησιν τοῦ σοῦ 435
πατρὸς, καὶ τὴν ἐν ταῖς συμφοραῖς διοίκησιν, καὶ τὴν μάχην τὴν ἐν τῇ πόλει γενομένην; ἧς [1] ἡγεμὼν σὺ καταστὰς, καὶ μετ᾽ ὀλίγων πρὸς πολλοὺς κινδυνεύσας καὶ πάντων διενεγκὼν, αἴτιος ἐγένου τῇ πόλει τῆς σωτηρίας, οὗ κάλλιον ἔργον οὐδεὶς ἂν ἐπιδείξειεν. οὔτε γὰρ πόλεις ἑλεῖν οὔτε πολλοὺς ἀποκτεῖναι τῶν πολεμίων οὕτω μέγα καὶ σεμνόν ἐστιν, ὡς ἐκ [2] τῶν τοιούτων κινδύνων σῶσαι τὴν πατρίδα, [3] μὴ τὴν τυχοῦσαν, ἀλλὰ τὴν τοσοῦτον ἐπ᾽ ἀρετῇ διενεγκοῦσαν. περὶ ὧν μὴ κομψῶς ἀλλ᾽ ἁπλῶς διελθὼν, μηδὲ τῇ λέξει κοσμήσας ἀλλ᾽ ἐξαριθμήσας μόνον καὶ χύδην εἰπὼν, οὐδεὶς ὅστις οὐκ ἂν [4] εὐδοκιμήσειεν.

γ΄. Ἐγὼ τοίνυν δυνηθεὶς ἂν καὶ περὶ τούτων ἐξαρκούντως διαλεχθῆναι, κἀκεῖνο γιγνώσκω, πρῶτον μὲν ὅτι ῥᾷόν ἐστι περὶ τῶν γεγενημένων εὐπόρως ἐπιδραμεῖν ἢ περὶ τῶν μελλόντων νουνεχούντως εἰπεῖν, ἔπειθ᾽ ὅτι πάντες ἄνθρωποι [5] μείζω χάριν ἔχουσι τοῖς ἐπαινοῦσιν ἢ τοῖς συμβουλεύουσι — τοὺς μὲν γὰρ ὡς εὔνους [6] ὄντας ἀποδέχονται, τοὺς δ᾽, ἂν μὴ κελευσθέντες παραινῶσιν, ἐνοχλεῖν νομίζουσιν —, ἀλλ᾽ ὅμως ἅπαντα ταῦτα προειδὼς τῶν μὲν πρὸς χάριν ἂν [7] ῥηθέντων ἀπεσχόμην, περὶ δὲ τοιούτων μέλλω λέγειν περὶ ὧν οὐδεὶς ἂν ἄλλος τολμήσειεν, ἡγούμενος δεῖν τοὺς [8] περὶ ἐπιεικείας καὶ φρονήσεως ἀμφισβητοῦντας μὴ τοὺς ῥᾴστους προαιρεῖσθαι τῶν λόγων ἀλλὰ τοὺς ἐργωδεστάτους, μηδὲ

[1] καὶ ἡγεμὼν A. L. [2] τῶν om. A. C. L. [3] καὶ μὴ A. C. L. [4] εὐδοκίμησεν L. [5] πλείω A. C. L. [6] ὄντας om. A. C. L. [7] ῥηθησομένων A. L. [8] περὶ om. C.

Τὴν ἐν τῇ πόλει γενομένην] Cf. or. ad Phil. §. ιθ΄.

Κομψῶς] I. e. κεκαλλωπισμένως, χαριέντως, ἐπιχαρίτως. Matth.

Ἐξαριθμήσας] Ἐξαριθμεῖν, h. l. i. q. ἀπαριθμεῖν in or. ad Phil. §. ι΄., i. e. *enarrare.*

Χύδην] Est ὡς ἔτυχε, *utut in buccam venit.* Lang.

Ἐγὼ τοίνυν δυνηθεὶς κ. τ. λ.] Verte: *præterquam igitur, quod et ego potuissem laudes tuas prædicando cuivis lectori facile satisfacere, primum hoc observo, quod de futuris prudenter dicere* (i. e. consilia dare) *difficilius est, quam de præteritis* (de factis) *copiose loqui.* κἀκεῖνο igitur ad sequentia referendum est, sicuti περὶ τούτων ad Archidami res gestas et genus etc. Idem.

Εὐπόρως ἐπιδραμεῖν] Ut ex opposito νουνεχόντως εἰπεῖν apparet, h. l. est: *facili opera enarrare sive calamo quasi percurrere.* In factis enim enarrandis data est materia, in dandis vero consiliis invenienda. Hinc facta facili negotio quasi percurruntur; consilia, multa meditatione inventa, ratione, ac via proponuntur. εὐπόρως igitur est *facili opera*, quæ inde exsistit, quod materia largam dicendi copiam suppeditat. Idem.

Ἐνοχλεῖν] *molestos sive importunos habent.* Idem.

Ἐπιεικείας] Ἐπιείκεια est h. l. ἀρετή Idem.

τοὺς ἡδίστους τοῖς ἀκούουσιν, ἀλλ᾽ ἐξ ὧν ὠφελήσουσι καὶ
τὰς πόλεις τὰς αὐτῶν καὶ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας, ἐφ᾽ οἵσ-
περ ἐγὼ τυγχάνω νῦν ἐφεστηκώς.

δ΄. Θαυμάζω δὲ καὶ τῶν ἄλλων τῶν πράττειν ἢ λέγειν
δυναμένων, εἰ μηδὲ πώποτ᾽ αὐτοῖς ἐπῆλθεν ἐνθυμηθῆναι περὶ
τῶν κοινῶν πραγμάτων, μηδ᾽ ἐλεῆσαι τὰς τῆς Ἑλλάδος
δυσπραξίας οὕτως αἰσχρῶς καὶ δεινῶς διατιθεμένης, ἧς οὐ-
δεὶς παραλέλειπται τόπος ὃς οὐ γέμει καὶ μεστός ἐστι πο-
λέμου καὶ στάσεων καὶ σφαγῶν καὶ κακῶν ἀναριθμήτων.
436 ὧν πλεῖστον μέρος μετειλήφασιν οἱ τῆς Ἀσίας τὴν παρα-
λίαν οἰκοῦντες, οὓς ἐν ταῖς συνθήκαις [1]ἅπαντας ἐκδεδώκα-
μεν οὐ μόνον τοῖς βαρβάροις, ἀλλὰ καὶ τῶν Ἑλλήνων τοῖς
τῆς μὲν φωνῆς τῆς ἡμετέρας κοινωνοῦσι, τῷ δὲ τρόπῳ τῷ τῶν
βαρβάρων χρωμένοις· οὓς, εἰ νοῦν εἴχομεν, οὐκ ἂν [2]περιεω-
ρῶμεν ἀθροιζομένους οὐδ᾽ ὑπὸ τῶν τυχόντων στρατηγουμέ-
νους, οὐδὲ μείζους καὶ κρείττους συντάξεις στρατοπέδων
γιγνομένας ἐκ τῶν πλανωμένων ἢ [3]τῶν πολιτευομένων. οἳ
τῆς μὲν βασιλέως χώρας μικρὸν μέρος λυμαίνονται, τὰς δὲ
πόλεις τὰς Ἑλληνίδας, εἰς [4]ἣν ἂν εἰσέλθωσιν, ἀναστάτους
ποιοῦσι, τοὺς μὲν ἀποκτείνοντες, τοὺς δὲ φυγαδεύοντες, τῶν
δὲ τὰς οὐσίας διαρπάζοντες, ἔτι δὲ παῖδας καὶ γυναῖκας
ὑβρίζοντες, καὶ τὰς μὲν εὐπρεπεστάτας καταισχύνοντες,
τῶν δ᾽ ἄλλων ἃ περὶ τοῖς σώμασιν ἔχουσι περισπῶντες,
ὥσθ᾽ ἃς πρότερον οὐδὲ κεκοσμημένας ἦν ἰδεῖν τοῖς ἀλλο-

[1] ἅπαντες A [2] περιορῶμεν A. L. [3] τῶν om. A. [4] ἃς L.

Ἐφ᾽ οἷσπερ ἐγὼ τυγχάνω νῦν ἐφεστηκὼς] *quibus* (orationibus) *nunc ipsum intentus sum.* Auger. ἐφ᾽ οἷσπερ male refert ad Græcos, vertens: *in quorum utilitatem totus nunc intendor.* Idem. Ὁ νοῦς· Ὧν λόγων, ταῖς πόλεσι καὶ τοῖς Ἕλλησι ὠφελίμων, ἐγὼ νῦν προΐσταμαι, τουτέστιν, ὧν διδάσκαλός εἰμι, οὓς διδάσκειν προαιροῦμαι καὶ ἐπαγγέλλομαι. Cor.

Ἐν ταῖς συνθήκαις] Intelligit pacem Antalcidicam. Cf. Paneg. §. λδ΄. Lang.

Τῶν Ἑλλήνων τοῖς] Intelligit, ut sequentia docent, Græcorum Asiaticorum exsules qui ob victus quotidiani inopiam latronum more conjuncti, obvia quæque invastant. Vid. or. ad Phil. §. ν΄. et §. μ΄. Idem.

Τῶν δ᾽ ἄλλων] Cod. Helm. τὰς δὲ ἄλλως περὶ τοῖς σώμασιν ἐχούσας, i. e. sed qui aliter circa corpus comparatæ sunt, i. e. ut ex opposito εὐπρεπεστάτας liquet, *deformes.* Sed receptionem hujus lectionis impedire videtur περὶ τοῖς σώμασι. Verte: *aliis vero* (τῶν δὲ ἄλλων, scil. ταῦτα) *ea detrahentes, quæ circum corpus habent,* i. e. vestimenta. Formosas vitiant, turpes contemptui et ludibrio habent. Idem. Τῶν μὴ καλῶν τὴν ὄψιν γυναικῶν. Cor.

Τοῖς ἀλλοτρίοις] Opponuntur sibi hoc loco τοῖς ἀλλοτρίοις et ὑπὸ πολλῶν, γυμνὰς et κεκοσμημένας. τοῖς ἀλλοτρίοις autem est: *aliis, præter maritum.* Ita castæ et pudicæ antea fuerint, ut a nemine nisi marito et quidem vestitæ conspicerentur, nunc nudæ a quovis. Auger. locum non intellexit, cui hunc sensum tribuit: ‘Feminas illas Græcas prius ita fuisse locupletes et splendidis vestibus abundantes, ut peregrina veste uti nollent, imo dedignarentur.’ ἀλλοτρίοις igitur male ad vestes refert. Lang.

τρίοις, ταύτας ὑπὸ πολλῶν ὁρᾶσθαι γυμνὰς, ἐνίας δ᾽
αὐτῶν ἐν ῥάκεσι περιφθειρομένας δι᾽ ἔνδειαν τῶν ἀνα-
γκαίων.

ε΄. Ὑπὲρ ὧν πολὺν ἤδη χρόνον γιγνομένων οὔτε πόλις
οὐδεμία τῶν [1]προεστάναι τῶν Ἑλλήνων ἀξιουσῶν ἠγανά-
κτησεν, οὔτ᾽ ἀνὴρ τῶν πρωτευόντων οὐδεὶς βαρέως ἤνεγκε,
πλὴν ὁ σὸς πατήρ. μόνος γὰρ Ἀγησίλαος ὧν ἡμεῖς ἴσμεν
ἐπιθυμῶν ἅπαντα τὸν χρόνον διετέλεσε μὲν Ἕλληνας ἐλευ-
θερῶσαι, πρὸς δὲ τοὺς βαρβάρους πόλεμον ἐξενεγκεῖν. οὐ
μὴν ἀλλὰ κἀκεῖνος ἑνὸς πράγματος διήμαρτε. καὶ μὴ
[2]θαυμάσῃς, εἰ πρὸς σὲ διαλεγόμενος μνησθήσομαι τῶν οὐκ
ὀρθῶς ὑπ᾽ αὐτοῦ γνωσθέντων· εἴθισμαί τε γὰρ μετὰ παρ-
ρησίας ἀεὶ ποιεῖσθαι τοὺς λόγους, καὶ δεξαίμην ἂν δικαίως
ἐπιτιμήσας ἀπέχθεσθαι μᾶλλον ἢ παρὰ τὸ προσῆκον ἐπαι-
νέσας χαρίσασθαι. τὸ μὲν οὖν ἐμὸν οὕτως ἔχον ἐστὶν, ἐκεῖνος
δ᾽ ἐν [3]πᾶσι τοῖς ἄλλοις διενεγκὼν, καὶ γενόμενος ἐγκρατέ-
στατος καὶ δικαιότατος καὶ πολιτικώτατος, διττὰς ἔσχεν
ἐπιθυμίας, χωρὶς μὲν ἑκατέραν καλὴν εἶναι δοκοῦσαν, οὐ
συμφωνούσας δ᾽ ἀλλήλαις οὐδ᾽ ἅμα πράττεσθαι δυναμένας·
ἠβούλετο γὰρ βασιλεῖ τε πολεμεῖν, καὶ τῶν φίλων τοὺς 437
φεύγοντας εἰς τὰς πόλεις καταγαγεῖν καὶ κυρίους κατα-
στῆσαι τῶν πραγμάτων. συνέβαινεν οὖν ἐκ μὲν τῆς πρα-
γματείας τῆς ὑπὲρ τῶν ἑταίρων ἐν κακοῖς καὶ κινδύνοις εἶναι
τοὺς Ἕλληνας, διὰ δὲ τὴν ταραχὴν τὴν ἐνθάδε γιγνομένην
[4]μὴ σχολὴν ἄγειν μηδὲ δύνασθαι πολεμεῖν τοῖς βαρβάροις.
ὥστ᾽ ἐκ τῶν ἀγνοηθέντων κατ᾽ ἐκεῖνον τὸν χρόνον ῥᾴδιον
καταμαθεῖν ὅτι δεῖ [5]τοὺς ὀρθῶς βουλευομένους μὴ πρότερον
ἐκφέρειν πρὸς βασιλέα τὸν πόλεμον, πρὶν ἂν διαλλάξῃ [6]τις

[1] προστῆναι A. L. [2] θαυμασείας A. L. [3] ἅπασι A. C. L.
[4] αὐτὸν μὴ A. [5] τὸν ὀρθῶς βουλευόμενον A. C. [6] τις om. A. C. L.

Περιφθειρομένας] I. e. ἀλωμένας, πλανωμένας. Matth. Ὧδε κἀκεῖσε μετὰ φθορᾶς, ἤγουν μετὰ πολλοῦ τοῦ κακοῦ, φερομένας. Cor.

Ὁ σὸς πατὴρ] Agesilaus. Lang.

Ἐξενεγκεῖν] Vid. Xenoph. Ages. c. 7. §. 4. et 7. Idem.

Διττὰς ἔσχεν κ. τ. λ.] Cf. or. ad Phil. §. λϛ΄.

Τοὺς φεύγοντας — καταγαγεῖν] Hoc ad Agesilai in Europa amicos referendum esse, atque ex hoc illius conatu turbas exstitisse inter Græcos Europæos, docet Xenoph. l. c. c. 2. §. 21. Lang.

Ἐνθάδε] I. e. in Græcia. Idem.

Μὴ σχολὴν] Ante μὴ Auger. textui inseruit αὐτὸν, ut ad Agesilaum referatur oratio; sed vid. or. ad Phil. §. λϛ΄. Idem.

Ἀγνοηθέντων] Τὰ ἀγνοηθέντα autem sunt errores per imprudentiam et incogitantiam commissi, ut Matth. explicat. Idem.

τοὺς Ἕλληνας καὶ παύσῃ τῆς μανίας καὶ τῆς φιλονεικίας ἡμᾶς. περὶ ὧν ἐγὼ καὶ πρότερον εἴρηκα καὶ νῦν ποιήσομαι τοὺς λόγους.

ϛʹ. Καίτοι τινὲς τῶν [1] οὐδεμιᾶς μὲν παιδείας μετεσχηκότων, δύνασθαι δὲ παιδεύειν τοὺς ἄλλους ὑπισχνουμένων, καὶ ψέγειν μὲν [2] τἀμὰ τολμώντων, μιμεῖσθαι δὲ γλιχομένων, τάχ᾽ ἂν μανίαν εἶναι φήσαιεν τὸ μέλειν ἐμοὶ τῶν τῆς Ἑλλάδος συμφορῶν, ὥσπερ παρὰ τοὺς ἐμοὺς λόγους ἢ βέλτιον ἢ χεῖρον αὐτὴν πράξουσαν.

ζʹ. Ὧν δικαίως ἂν ἅπαντες πολλὴν ἀνανδρίαν καὶ μικροψυχίαν καταγνοῖεν, ὅτι προσποιούμενοι φιλοσοφεῖν αὐτοὶ μὲν ἐπὶ μικροῖς φιλοτιμοῦνται, τοῖς δὲ δυναμένοις περὶ τῶν μεγίστων συμβουλεύειν φθονοῦντες διατελοῦσιν. οὗτοι μὲν οὖν βοηθοῦντες ταῖς αὑτῶν ἀσθενείαις καὶ ῥαθυμίαις ἴσως τοιαῦτ᾽ ἐροῦσιν· ἐγὼ δὲ οὕτως ἐπ᾽ ἐμαυτῷ μέγα φρονῶ, καίπερ ἔτη γεγονὼς ὀγδοήκοντα καὶ παντάπασιν ἀπειρηκώς, ὥστ᾽ οἶμαι καὶ λέγειν ἐμοὶ προσήκειν μάλιστα περὶ τούτων, καὶ καλῶς βεβουλεῦσθαι πρὸς σὲ ποιούμενος τοὺς λόγους, καὶ τυχὸν ἀπ᾽ αὐτῶν γενήσεσθαί τι τῶν δεόντων. ἡγοῦμαι δὲ καὶ τοὺς [3] Ἕλληνας, εἰ δεήσειεν αὐτοὺς ἐξ ἁπάντων ἐκλέξασθαι τόν τε τῷ λόγῳ κάλλιστ᾽ ἂν δυνηθέντα παρακαλέσαι τοὺς Ἕλληνας ἐπὶ τὴν τῶν βαρβάρων στρατείαν καὶ τὸν τάχιστα μέλλοντα τὰς πράξεις ἐπιτελεῖν τὰς συμφέρειν δοξάσας, οὐκ ἂν ἄλλους ἀνθ᾽ ἡμῶν προκριθῆναι. καίτοι πῶς οὐκ ἂν αἰσχρὸν ποιήσαιμεν, εἰ τούτων ἀμελήσαιμεν οὕτως ἐντί-
438 μων ὄντων, ὧν ἅπαντες ἂν ἡμᾶς ἀξιώσειαν; τὸ μὲν οὖν ἐμὸν ἔλαττόν ἐστιν· ἀποφήνασθαι γὰρ ἃ γιγνώσκει τις,

[1] μηδεμιᾶς A. C. L. [2] τὰ ἐμὰ A. C. L. [3] ἄλλους Ἕλληνας A.

Γλιχομένων] cupientium. IDEM.

Παρὰ τοὺς ἐμοὺς λόγους] Παρὰ h. l. est *propter*. Cf. Zeuno ad Memorabil. Socrat. ii. 1. 2. IDEM.

Ὥστ᾽ οἶμαι] De ὥστε cum indicativo admonuit Fischerus ad Welleri Grammat., p. 402. Exempla de imperfecto et præsenti indicativi addidit Matth. ad h. l. IDEM.

Ποιούμενος] Refer ad ἐγὼ μέγα φρονῶ et οἶμαι. IDEM.

Ἀπ᾽ αὐτῶν] Intell. λόγων. IDEM.

Τοὺς Ἕλληνας] Μεταμέλει μοι μὴ ἀκολουθήσαντι Αὐγήρῳ, ὃς ἐφύλαξε τὴν τῶν ἀρχαίων ἐκδόσεων γραφήν· καὶ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας. ἀντιδιέσταλται γὰρ τοῦτο πρὸς τοὺς Ἀθηναίους, ὧν ἦν Ἰσοκράτης, καὶ πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους, ὧν ἦν Ἀρχίδαμος. Ὁ νοῦς· Εἰ δεήσειεν ἐκλέξασθαι τὸν κάλλιστα συμβουλεύσοντα καὶ τὸν ἄριστα στρατηγήσοντα τὸν ἐπὶ τοὺς βαρβάρους πόλεμον, νομίζω οὐκ ἂν ἄλλους ἀντ᾽ ἐμοῦ συμβούλου καὶ σοῦ στρατηγοῦ προκριθῆναι οὐ μόνον ὑπ᾽ Ἀθηναίων καὶ Λακεδαιμονίων, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων. COR.

Κάλλιστ᾽ ἂν] Ἴσως μάλιστ᾽ ἄν. IDEM.

Ἀνθ᾽ ἡμῶν] Se et Archidamum intelligit: se qui consulat, Archidamum qui agat. IDEM.

Ἔλαττόν ἐστιν] (meum quidem munus) *levioris momenti est*; nihil enim nisi suadere possum. IDEM.

οὐ πάνυ τῶν χαλεπῶν πέφυκε. σοὶ δὲ προσήκει προσέχοντι τὸν νοῦν τοῖς ὑπ᾽ ἐμοῦ λεγομένοις βουλεύσασθαι, πότερον ὀλιγωρητέον ἐστὶ τῶν Ἑλληνικῶν πραγμάτων γεγονότι μὲν ὥσπερ ὀλίγῳ πρότερον ἐγὼ διῆλθον, ἡγεμόνι δὲ Λακεδαιμονίων ὄντι, βασιλεῖ δὲ προσαγορευομένῳ, μεγίστην δὲ τῶν Ἑλλήνων ἔχοντι δόξαν, ἢ τῶν μὲν ἐνεστώτων πραγμάτων ὑπεροπτέον, μείζοσι δ᾽ ἐπιχειρητέον.

ηʹ. Ἐγὼ μὲν γάρ φημι χρῆναί σε πάντων ἀφέμενον τῶν ἄλλων δυοῖν τούτοιν προσέχειν τὸν νοῦν, ὅπως τοὺς μὲν Ἕλληνας ἀπαλλάξεις πολέμων καὶ τῶν ἄλλων κακῶν τῶν νῦν αὐτοῖς παρόντων, τοὺς δὲ βαρβάρους παύσεις ὑβρίζοντας καὶ πλείω κεκτημένους ἀγαθὰ τοῦ προσήκοντος. ὡς δ᾽ ἐστὶ ταῦτα δυνατὰ καὶ συμφέροντα καὶ σοὶ καὶ τῇ πόλει καὶ τοῖς ἄλλοις [1] ἅπασιν, ἐμὸν ἔργον [2] ἤδη διδάξαι περὶ αὐτῶν [3] ἐστίν.

[1] πᾶσιν A. C. L. [2] ἤδη om. A. C. L. [3] ἐστίν om. A. L.

Γεγονότι] Tali patre et majoribus orto. IDEM. Scil. Hercule et Jove.

Ἔχοντι δόξαν] Vid. Diod. Sic. xvi. 63. LANG.

Ἢ τῶν μὲν] ἢ respondet τῷ πότερον v. 2. IDEM.

Ἐμὸν ἔργον ἤδη διδάξαι] Matthæi V. C. ex hoc postremo loco conjicit, hanc epistolam simul cum oratione, quæ idem argumentum tractet, ad Archidamum missam esse. IDEM.

I.

ΔΙΟΝΥΣΙΩΙ.

Pag. ed. H. Steph. 407 — Pag. ed. Cor. 439

ΠΡΟΠΟΜΠΟΙ καὶ ῥαβδοῦχοι καὶ κήρυκες καὶ θρόνων ὑψηλοτάτων ἐπίτευξις φιλοσοφίας εἰσὶν ἀχλύς, καὶ διαιρε-

ΔΙΟΝΥΣΙΩΙ] Hæc epistola ab Augero [et Corae] jure abjudicatur Isocrati, quoniam dictio tam longe abhorret a dictione Isocratea. Videtur potius scripta fuisse a rhetore vel sophista ad principem virum, nomine Dionysium, vel ad aliquem, quem favor in eminenti loco posuerat. Hinc illi cum Augero ultimum locum assignavi. LANG.

Ἐπίτευξις] Verte *adeptio*. IDEM.

Φιλοσοφίας εἰσὶν ἀχλὺς] *tenebræ sunt sapientiæ obductæ*, i. e. quibus sapientia impeditur, quas sapientia tanquam nebulas crassas penetrare non potest, quibusque quæ hominis sit natura et ratio, videre non possumus. IDEM.

Διαιρετικώτατος — χωρισμὸς] *separatio maxime separans*. IDEM.

τικώτατος πέφυκε τῶν ἀρετῶν χωρισμός. οὐκ ἤμειψας μετὰ τῆς τύχης τὴν φύσιν. ἔτι τὸν θύλακον ἔχεις δερμάτινον· θνητὴν γὰρ ἔχεις ἐκ προοιμίου τὴν σύστασιν. τί δῆτα τὸ κενὸν τοῦτο δοξάριον ἐπὶ τοσοῦτον τὸν πήλινον ἀσκὸν διεφύσησε; μεγάλης ἀνοίας ἐνεφορήθης, ὦ δύστηνε, καὶ τῆς φύσεως τὴν γνῶσιν ἀφῄρησαι· οὕτω τὰ μετέωρα τῆς τύχης κινήματα ἐκστῆναί σε τῆς πάλαι θεωρίας [1] ἠνάγκασαν, καὶ τῆς σώφρονος ἐκείνης μανίας [2] ἀπαναχωρεῖν [3] παρεσκεύασαν. ἦν σοι πάλαι μετάρσιον τὸ χαμαίζηλον, νῦν δὲ καὶ [4] χθαμαλὸν καὶ περίγειον ὁ τῆς τύχης ὅρος ἀκρότατος. οὐκοῦν τῆς ψευδοῦς εὐδαιμονίας ἀφίστασο, καὶ τὴν δραπέτιν τύχην δραπέτευε· προφθάνων γὰρ τὴν ἀγνώμονα, ἄφνω [5] τὴν μεταβολὴν οὐ δυσφορήσεις [6] προσπίπτουσαν.

[1] ἠνάγκασε A. C. [2] ἀναχωρεῖν C. [3] παρεσκεύασε A. C.
[4] χθαμαλὸς καὶ περίγειος A. [5] τὴν ἄφνω A. [6] προπίπτουσαν A.

Τὸν θύλακον — δερμάτινον] *saccum coriaceum*, i. e. corpus mortale, quod cum sacco coriaceo magnam similitudinem habet. Idem vocatur statim πήλινος ἀσκὸς, *fictilis uter*. Idem.

Ἐκ προοιμίου] *ab initio*. Idem.

Τὸ κενὸν τοῦτο δοξάριον — διεφύσησε] *vana ista gloriola inflavit*. Sub vana ista gloriola intelligit majestatem regiam, quæ homini plus obest, quam prodest. Idem.

Ἐνεφορήθης] *repletus es*. Idem.

Ἀφῄρησαι] *privatus es*. Idem.

Μετέωρα] *sublimes volatus*. Idem.

Ἐκστῆναι τῆς πάλαι θεωρίας] *a veteri contemplatione desistere*. Idem.

Ἦν σοι πάλαι μετάρσιον τὸ χαμαίζηλον] *humile tuum fuit olim sublime*, i. e. humilitas tua pristina, qua te hominem esse sciebas, summo tibi fuit decori, præsens fortunæ tuæ cacumen humile est et dedecori. In illa enim sapiens eras, in hoc desipis. Idem.

Μανίας] Μανία Græce aliquando in bonam partem accipitur, sicut et Latine *furor*, siquidem dicitur 'furor divinus,' et Gallice *passion*, *enthousiasme*. Auger.

Χθαμαλὸν καὶ περίγειον] Auger. e conjectura præter necessitatem, ut genera secum convenirent, posuit χθαμαλὸς καὶ περίγειος. Cui ignotum est: triste lupus stabulis? Lang.

Δραπέτιν] *fugitivam*. Idem.

Τὴν ἀγνώμονα] Scil. τύχην, *stolidam et improbam*. Idem.

Ἄφνω τὴν μεταβολὴν] *mutationem subitam*. Idem.

Οὐ δυσφορήσεις] *non ægre feres*. Idem.

ISOCRATIS
ORATIONUM ET EPISTOLARUM
FINIS.

ΣΧΟΛΙΑ.

ΣΧΟΛΙΑ

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΙΣΟΚΡΑΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ.

P. 110. 21. Τοῖς μὲν φαύλοις] Τοῖς εὐτελέσι, ἤγουν τοῖς φαύλοις. Φλαῦρος δὲ λέγεται ὁ πονηρός.

P. 112. 2. Ἄγειν] Τὸ μὲν Ἄγειν κυρίως ἐπὶ ἐμψύχων λέγεται· καταχρηστικῶς δὲ καὶ ἐπὶ ἀψύχων.

P. 113. 17. Τοῖς δὲ τυράννοις] Ἀντὶ τοῦ, Τοῖς βασιλεῦσιν· ἀδιαφόρως γὰρ κέχρηνται τῷ ὀνόματι οἱ Ῥήτορες.

P. 115. 6. Καταλογάδην] Καταλογάδην λέγεται ὁ πεζὸς λόγος, καὶ μὴ ὢν ἔμμετρος.

P. 120. ult. Τίμα ταῖς μὲν ἀρχαῖς τῶν τιμῶν κ. τ. λ.] Ἀντίστροφος φράσις.[1]

P. 123. 2. Πλεονεκτεῖν] Τὸ Πλεονεκτεῖν καὶ ἐπὶ ἀρετῆς καὶ ἐπὶ κακίας.

P. 124. pen. Ἀμφιγνοῆς] Ἀμφιβάλλῃς. Ἀγνοεῖν δὲ τὸ μηδόλως εἰδέναι.

P. 125. 12. Φιλοτιμούμενος] Σεμνυνόμενος, ὑπερηφανευόμενος.

P. 127. 13. Τοὺς μὲν σεμνυνομένους] Τοὺς ὑπερηφάνους.

P. 129. 10. Περὶ μικρῶν ἐρίζοντας] Ἤγουν τοῦ φυσιολογεῖν περὶ τῆς τοῦ κώνωπος φύσεως καὶ τῆς ψύλλης . . . . . τοιοῦτοι γὰρ οἱ κυμινοπρίσται καὶ . . . . .[2]

P. 130. antep. Τοὺς πολλοὺς] Τοὺς μὴ φρονίμους.

P. 131. 5. Πρὸς τοῖς εἰρημένοις] Ἀντὶ τῆς Σύν· ἤγουν σὺν οἷς ἀρχόμενοι εἰρήκαμεν.

— 9. Περὶ τῶν ἰδίων λογιζόμενοι κ. τ. λ.] Ἤγουν λογοπραγούμενοι καὶ ἐξεταζόμενοι.

P. 134. 9. Ἡ τῶν πωλούντων] Δῶρόν τι, ὃ ἐὰν παρὰ τῶν πωλούντων ἐξωνηθῇ, ὀλίγου ἂν ἠγοράσθη.

— pen. Καὶ πλείονος ἀξίας] Πολλοῦ τιμώμενον καὶ πολλαπλάσιον τῆς τοῦ εἰσαχθέντος δώρου τιμῆς.

P. 135. 1. Δυσκόλως] Ἐχθρῶς καὶ μεμισημένως.

P. 136. 2. Ἡδέως ἂν οὖν πυθοίμην] Ἰστέον, ὅτι ἐν τοῖς προοιμίοις τούτοις πρότασιν λέγει καὶ εὐθὺς κατασκευήν· καὶ πάλιν προτείνει καὶ κατασκευάζει. Τοιοῦτος γὰρ Ἰσοκράτης, καὶ ἐν ἄλλοις αὐτοῦ λόγοις τοῦτο ποιῶν.

— 15. Θαυμάζω] Ἀντὶ τοῦ, Καταγινώσκω.

— 16. Τὴν ῥώμην, καὶ τὴν ἀνδρίαν] Ῥώμη μὲν ἐπὶ σώματος, Ἀνδρεία δὲ ἐπὶ ψυχῆς.

P. 138. 10. Ἕδη] Ἑδράσματα, ἀγάλματα.

P. 142. 4. Τοῦτο μὲν γὰρ] Ἀριθμητικόν ἐστι τὸ σχῆμα, παρὰ τοῖς Ῥήτορσιν οὕτω λαμβανόμενον· ὅταν εἴπωσι, Τοῦτο μὲν, σημαίνουσιν ἀντὶ τοῦ, Πρῶτον.

— 26. Καὶ τοὺς θεοὺς ὑπὸ τοῦ Διὸς βασιλεύεσθαι] Σημείωσαι, ὡς φαίνεται Ἰσοκράτης ἀπὸ τούτου μὴ ἀρεσκόμενος ἐπὶ τῇ πολυθείᾳ.

P. 144. 25. Δυσκόλως] Φθονερῶς.

— pen. Ἦν καὶ] Ὅρα, πῶς εἰς ἀνάγκην ἐλθὼν τοῦ εἰπεῖν, κἂν, οὐκ εἶπεν· ἐπειδὴ οἶδε σπανίως αὐτὸ λεγόμενον, καὶ παραχαραττόμενον, ὡς τὸ παρὰ Μενάνδρῳ ἐν Μισουμένῳ,[3]

Εἴσελθε κἂν νῦν, ὦ μακάριε. . . .

P. 147. 4. Οὐχ ἥκιστα] Μάλιστα.

[1] Ἔστι τοῦτο τὰ μὴ σαφῆ διὰ τῶν ἀσαφεστέρων ἑρμηνεύειν. Cor.

[2] Ταυτὶ μόνα μοι ἐξεγένετο ἀναγνῶναι ἐκ τοῦ ἀμυδρᾶς γεγραμμένου σχολίου. Αἰνίττεται δὲ τῷ τοῦ κώνωπος καὶ τῆς ψύλλης παραδείγματι ἅπερ ἁπάντων, ὡς εἰπεῖν, τῶν περὶ τὴν τῆς φύσεως θεωρίαν διατριβόντων κατηγόρουν, τινῶν μὲν ἐν δίκῃ, οἷοί περ ἦσαν οὐκ ὀλίγοι τῶν σοφιστῶν, ἔστι δ' οὓς καὶ συκοφαντοῦντες, ἢ γοῦν φορτικῶς σκώπτοντες, οἷά γ' ἐστὶ τὰ παρὰ τῷ Κωμικῷ (Νεφ. 144-164.) περὶ τῆς ψύλλης καὶ τῆς ἐμπίδος κατὰ Σωκράτους πλασθέντα. Idem.

[3] Οὐδὲν πρὸς ἔπος τὸ ἐκ τοῦ Μενάνδρου μαρτύριον. Ἰσοκράτης μὲν γὰρ, καὶ πάντες οἱ δόκιμοι, καὶ ἐν διαλύσει, καὶ ἐν συνθέσει, κέχρηνται πολλάκις τῇ λέξει· εὐθύνοιτο δ' ἂν εἰκότως ὁ Μένανδρος, οὐ διὰ τὸ συνάψαι, ἀλλὰ διὰ τὸ ἐπὶ μειωτικῆς ἐννοίας τεταχέναι τὸ Κἄν. Τὸ γὰρ, Εἴσελθε κἂν νῦν (ὅσον γ' ἔστι τεκμήρασθαι ἐκ τοῦ κολοβοῦ τούτου ἰαμβείου) ταὐτὸν σημαίνει τῷ, Εἴσελθέ γε (ἢ Γοῦν) νῦν. Καὶ ὅρα, ὅπως, Μενάνδρου τοῦτο καινοτομήσαντος, καθὰ καὶ ἕτερα πλεῖστα (Προδρομ. Ἑλλ. Βιβλιοθ. σελ. ογ'.), οἱ μετ' ἐκεῖνον κατακόρως χρησάμενοι παραδεδώκασι τῇ παρ' ἡμῖν συνηθείᾳ· τὸ γὰρ τοῦ Ἀποστόλου (Β. Κορινθ. ΙΑ. ιϛ'.) Κἂν ὡς ἄφρονα δέξασθέ "με" καὶ ἡμεῖς ἑρμηνεῦσαι βουλόμενοι, οὐκ ἂν ἄλλως φράσαιμεν, ἢ, Δεχθῆτέ με κἂν ὡς ἀνόητον. Ἐκ τούτου δὲ τοῦ μειωτικοῦ, Κἂν, καὶ τὰ παρ' ἡμῖν σύνθετα, Κανεὶς, Καμπόσος, Κάποιος, Κάτι. Idem.

P. 223. 7. Τὰ μὲν ἔχει κ. τ. λ.] Ὁ Δημοσθένης, ἐν τοῖς Φιλιππικοῖς, καὶ τῇ διανοίᾳ, καὶ σχεδὸν τῇ λέξει ἐχρήσατο.

P. 224. 6. Εἰ μὲν γὰρ ἀπέφαινον αὐτὸν κ. τ. λ.] Τοῦτο Δημοσθένης, ἐν τοῖς Φιλιππικοῖς, εἰληφὼς σαφῶς φαίνεται, μόνον μεγεθύνας.

P. 283. 22. Καὶ διαλαβεῖν τὴν Ἀσίαν] Περὶ τῆς ἐπικαλουμένης ἰδίως Ἀσίας.

P. 288. 15. Πέρας ἕξειν] Ἤγουν, τέλος εἶναι τῶν καλῶν, καὶ μὴ ἔχειν πλέον τούτων.

P. 301. 5. Ἐκείνην δὲ ἐλάβομεν] Ἤγουν τὴν ἀμφισβητουμένην Μεσσήνην.

P. 305. 6. Ἐξ ὧν τοῖς ἄλλοις προσέταττον] Τετράκωλος περίοδος χιαστὴ,[1]

Ἐξ ὧν τοῖς ἄλλοις προσέταττον — X — πρὸς τοὺς Ἕλληνας διαβληθέντας,
Ἐξ ὧν δὲ τοὺς ὑβρίζοντας .... — X — παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις κ. τ. λ.

P. 306. 11. Τὸ πρὸς Διονύσιον ῥηθὲν] Ἤγουν τὸ μικρὸν κῶλον τοῦτο νοήσας, τὸ, "Καλὸν ἐντάφιον ἡ τυραννίς."

P. 407. antep. Πλεονεξίαν] Ἤγουν, πλέον ἔχειν καὶ κτᾶσθαι.

P. 411. 24. Πλεονεκτεῖν] Πλέον ἔχειν.

P. 416. 1. Δεκάζων] Δωροδοκῶν.

P. 417. 10. Ὡς ἐκεῖ σοφωτέρους ἐσομένους] Κατ' εἰρωνείαν τὸ σχῆμα.

P. 427. 19. Οὐκ Ἠλείων μὲν .... εἰς δὲ τὴν Ἀργείων ἐνέβαλον] Σχῆμα διαζεύξεως, τὸ λεγόμενον ἐφ' ἑκάστῳ.[2]

P. 428. 4. Διὰ μὲν γὰρ τὴν ... τῆς ἡγεμονίας ἐστερήθησαν] Τετράκωλος περίοδος ἀχίαστος.[3]

P. 429. 17. Οὐχ ἡ μὲν τῶν Ἀττικιζόντων] Ἀγχίστροφον τὸ σχῆμα.

— 20. Οὐ διὰ μὲν τὴν τῶν δημηγορούντων] Τὸ σχῆμα ἀντίθετον.

P. 430. 26. Περὶ τῆς ἀρχῆς] Τῆς κατὰ θάλατταν δηλαδή.

P. 434. 10. Εἰσαγγελίαις] Ἤγουν κατηγορίαις.

P. 438. 1. Ὁρῶν, ὦ Νικόκλεις] Τριῶν προοιμίων, ὡς εἴπομεν, μελλόντων λέγεσθαι, τὸ μὲν ἓν, τὸ πρῶτον, ἀποδίδωσι τῷ Νικοκλεῖ, ἔπαινον ἔχον αὐτοῦ, διότι οὕτω πολυτελῶς ἐτίμησε τὸν πατέρα τελευτήσαντα· τὰ δὲ ἄλλα δύο πρὸς αὐτὸν τὸν ἀπελθόντα. Ζητήσειε δ' ἄν τις ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ, διὰ τί, ἐπιταφίου ὄντος, καὶ τοῦ ἐπιταφίου ἀπαιτοῦντος παρὰ τὰ ἐγκωμιαστικὰ πάντα κεφάλαια πλέον τό τε θρηνητικὸν ἐν τῇ ἀρχῇ, καὶ τὸ παραμυθητικὸν ἐν τῷ τέλει (ἐν γὰρ μόνοις τοῖς δύο τούτοις κεφαλαίοις διαφέρουσιν ὅ τε ἐπιτάφιος λόγος καὶ τὸ ἐγκώμιον), ἐνταῦθα δὲ παρῆκε τὰ δύο κεφάλαια; καὶ λέγομεν, ὅτι φαίνεται ἐκ πολλοῦ τοῦ χρόνου τετελευτηκὼς Εὐαγόρας· καὶ ὁ Ἰσοκράτης, νῦν πέμψας τὸν λόγον μετὰ πολὺ τοῦ ἐκείνου θανάτου, ἄτοπον ἡγεῖτο θρηνητικὸν τάττειν, καὶ ἀναμιμνήσκειν τῶν θρήνων τῶν ὀφειλόντων πρότου λεχθῆναι παρ' αὐτὸν τὸν θάνατον. Εἰ δέ τις εἴποι, ὅτι, εἰ διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν παρῆκε τὸ θρηνητικὸν, διὰ τί καὶ ἐν τῷ τέλει ἐξέστη τοῦ εἰπεῖν τὸ παραμυθητικόν; λέγομεν, ὅτι, εἰ τοῦτο ἐπήγαγε, μὴ προηγησαμένου τοῦ θρηνητικοῦ, ἔτι πλέον ἀκαιρότερον ἐδόκει ποιεῖν. Ἔνθα γάρ εἰσι θρῆνοι, ἐκεῖ ὀφείλει καὶ ἡ παραμυθία παρέπεσθαι· εἰ δὲ μηδένα ἐθρηνήσαμεν τῷ λόγῳ, ὑπὲρ τίνος ἐμέλλομεν παραμυθεῖσθαι τοὺς τῷ γένει προσήκοντας; Ὥστε οὖν δύναται ὁ λόγος καὶ Ἐπιτάφιος λέγεσθαι, καὶ Ἐγκώμιον· Ἐπιτάφιος μὲν, διότι εἰς τὸν τετελευτηκότα Εὐαγόραν γράφει τὸν λόγον, Ἐγκώμιον δὲ, διότι παρῆκε τὰ δύο κεφάλαια τοῦ Ἐπιταφίου. Ἐνίκησε δὲ αὐτὸν τὸν λόγον, Ἐγκώμιον μᾶλλον λέγεσθαι. Ἰστέον δὲ ὡς ὅτι ἀντὶ τῶν δύο τούτων κεφαλαίων ἕτερα δύο ἀντεισήγαγε, τό τε τρίτον προοίμιον, ὅπερ οὐκ ἔστιν εὑρεῖν ἐγκώμιον, ὡς προείρηται, καὶ τὸ παραινετικόν. Καὶ τὸ μὲν προσθεῖναι τρίτον προοίμιον, ἦν ἀντὶ τοῦ θρηνητικοῦ· τὸ δὲ παραινετικὸν ἐν τῷ τέλει ἀντὶ τοῦ παραμυθητικοῦ· ἐν ᾧ αὐτῷ παραινεῖ, ὅτι, "Ὀφείλεις, ὦ Νικόκλεις, μιμήσασθαι τὰς πράξεις τὰς τοῦ πατρὸς, ἃς νῦν διήλθομεν ἐν τῷ ἐπιταφίῳ." Διὰ τοῦτο γὰρ καὶ τὸ παραινετικὸν ἐν τῷ τέλει ἔταξε, καὶ οὐκ ἐν τῇ ἀρχῇ, ἐπειδὴ ἔδει πρῶτον ἀποδειχθῆναι τοῦ πατρὸς τὰς πράξεις, ἵνα πρὸς ταύτας ὕστερον δυνηθῇ αὐτῷ παραινεῖν βιῶναι.[1]

P. 441. 6. Εὑρήσομεν γὰρ τοὺς φιλοτίμους] Κατασκευὴ τοῦ προοιμίου.

— 11. Αἱ μὲν οὖν δαπάναι] Συμπέρασμα τοῦ προοιμίου.

— 18. Ἐχρῆν μὲν οὖν καὶ τοὺς ἄλλους] Δεύτερον, πρὸς τὸν πατέρα προοίμιον.

— ibid. Ἐπαινεῖν] Ἰστέον, ὅτι Ἔπαινος μὲν κυρίως κληθείη ὁ λόγος, ὁ ἐγκωμιάζων μόνην πρᾶξιν· Ἐγκώμιον δὲ τὸ παραλαμβάνον (γρ. Περιλαμβάνον) πολλὰς πράξεις.[2] Ὅμως ἀδιαφόρως τούτοις κέχρηνται.

P. 442. 2. Τοὺς ἐπέκεινα γενομένους] Οἷον Ἐριχθόνιος, Ἴναχος, Εὔμολπος.[3]

— 9. Οὐ μὴν δουλευτέον] Συμπέρασμα τοῦ προοιμίου.

— 17. Οἶδα μὲν οὖν] Τρίτον προοίμιον, εἰς τὸν τελευτήσαντα.

— 18. Σημεῖον δὲ μέγιστον· περὶ μὲν γὰρ ἄλλων] Κατασκευὴ τοῦ προοιμίου.

P. 443. 14. Ὅμως δὲ, καίπερ] Συμπέρασμα τοῦ προοιμίου.

— 19. Πρῶτον μὲν οὖν] Εἰσβολὴ τῶν ἐγκωμίων.

— ult. Ὁμολογεῖται μὲν γὰρ] Ἄρχεται μὲν ἀπὸ τῶν προγόνων. Εἰ δέ τις εἴποι, διὰ τί παρῆκε τὸ ἀπὸ πατρίδος; οὕτω γὰρ ὀφείλει διωρίσθαι τὸ ἐγκώμιον, πρῶτον ἀπὸ πατρίδος, εἶτα ἀπὸ προγόνων, εἶτα ἀπὸ ἀνατροφῆς, ἀπὸ πράξεων, καὶ συγκρίσεων, καὶ ἐπιλόγων· λέγομεν, ὅτι οὐδὲν μέγα εἶχεν εἰπεῖν εἰς τὴν θέσιν τῆς πατρίδος, τῆς Σαλαμῖνος. Δεῖ δὲ ἐν πᾶσι τὰ συμφέροντα, καὶ τὰ ἀναγκαίως ὀφείλοντα λεχθῆναι, λέγειν, οὐ μέντοι ὅσα διδάσκει ἡ τέχνη· μᾶλλον δὲ τέχνη ἀνέγκλητον τὸ ἐπιτηδείως ἀποδοκιμάζειν τὰ μὴ ὀφείλοντα ἕπεσθαι.[4]

P. 446. 19. Ἐκρατίστευσεν] Σημείωσαι, ὡς γράψαι τις Κρατιστείαν ἀπὸ τοῦ Κρατιστεύω, ὡς ἀπὸ τοῦ Ἀριστεύω, Ἀριστείαν.[5]

P. 448. 3. Τὴν κάθοδον] Ἐπάνοδος μὲν γάρ ἐστι τὸ ἐπανελθεῖν τινὰ εἰς τὴν ἰδίαν πατρίδα, ἐξελθόντα ἐξ ἀρχῆς, μηδενὸς βιασαμένου· Κάθοδος δὲ, ὅταν τις ἄκων ἀποδημήσῃ καὶ φυγαδευθῇ, ἢ συμφορᾶς τινὸς προηγησαμένης, ἢ διὰ φόβον τυράννων, ἤ τι τοιοῦτον.

P. 450. 2. Κῦρον] Διὰ τί, ἀεὶ μετὰ τὰς πράξεις τιθεμένης τῆς συγκρίσεως, ἐν τῷ μεταξὺ τῶν πράξεων παρήγαγε σύγκρισιν πρὸς Κῦρον, τὴν ἀπὸ τοῦ μείζονος; Λέγομεν, ὅτι δεῖ μὲν αὐτὴν μετὰ τὰς πράξεις· εἰ δὲ ἀνάγκη τις, καὶ μεταξὺ τούτων, καὶ οἱανδήποτε, οὐ παραιτητέον αὐτὴν τιθεμένους, χωρὶς τῶν προοιμίων.

P. 452. 14. Σεμνὸς] Τὸ Σεμνὸς διττῶς λέγεται, καὶ ἐπὶ τοῦ ὑπερηφάνου, καὶ ἐπὶ τοῦ σεμνῶς ποιοῦντος τὰ πράγματα.

P. 453. 6. Οὔτε τέχνας ἐπισταμένην κ. τ. λ.] Εἴ τις οὖν εἴποι, Καὶ πόθεν ἔζων μηδενὶ τούτων κεχρημένοι; λέγομεν ὅτι μάλιστα μὴν ἔξεστιν ἐν ἐγκωμίῳ ψεύδεσθαι.[6]

— 22. Ἀπροσοίστως] Μὴ προσδεχόμενοι τινὰς τῶν Ἑλλήνων.

P. 455. 10. Τὰ περὶ τὴν ἤπειρον] Ἤγουν τὰ περὶ τὴν Ἀσίαν καὶ αὕτη γὰρ Ἤπειρος καλεῖται.

P. 464. 1. Καὶ καταγεγηράκασιν, οἱ μὲν κ. τ. λ.] Κατασκευὴ τοῦ προοιμίου, πῶς τινὲς ἀτόπους ποιοῦσιν ὑποθέσεις. Ἰστέον ὅτι τρία εἴδη προοιμίων τὰ κεφαλαιωδέστατα, ἓν μὲν τὸ πρὸς κατηγορίαν τῶν ἐναντίων λαμβανόμενον, δεύτερον δὲ τὸ πρὸς θεραπείαν τῶν δικαστῶν, τρίτον, τὸ ἕνεκα τοῦ προσώπου αὐτοῦ τοῦ λέγοντος. Εἰ δέ τις ἀκριβῶς ζητήσαι, εὑρήσει ὅτι καὶ τὰ τρία ἕνεκα τοῦ ἰδίου προσώπου τοῦ λέγοντος γίγνεται.

[1] Ἐν μὲν ταῖς ἡμετέραις σχολαῖς, καθὰ καὶ ὁ Εὐστάθιος (Ἰλιαδ. Γ. 103.) παραδέδωκε, Χιαστὴ καλεῖται ἡ περίοδος, ἡνίκα τὸ τρίτον αὐτῆς καὶ τέταρτον κῶλον ἀνταποδίδοται μὴ κατὰ γραμμικὴν εὐθυωρίαν τῶν πλευρῶν τοῦ ὑποκειμένου τετραγώνου, ἀλλὰ τὸ μὲν τρίτον τῷ δευτέρῳ, τὸ δὲ τέταρτον τῷ πρώτῳ, κατὰ τὰς ἀποτελούσας τὸ Χ στοιχεῖον διαγωνίους Γ Β καὶ Δ Α· οἷόν ἐστι τὸ παρ' Ἰσοκράτει ἐκ πολλῶν ἓν τουτὶ παράδειγμα τετρακώλου Χιαστῆς περιόδου (Πρὸς Νικοκλ. σελ. 15),

Τὰς μὲν ἐργασίας αὐτοῖς καθίστη κερδαλέας, A — X — Γ Ἵνα τὰς μὲν φεύγωσι,
Τὰς δὲ πραγματείας ἐπιζημίους B — X — Δ Πρὸς δὲ τὰς προθύμως ἔχωσι.

Ὁ δὲ σχολιαστὴς Χιαστοῦ σχήματος παράδειγμα φέρει ταύτην τὴν περίοδον, "Α, Ἐξ ὧν τοῖς ἄλλοις προσέταττον, Β, πρὸς τοὺς Ἕλληνας διαβληθέντας· Γ, ἐξ ὧν δὲ τοὺς ὑβρίζοντας ἠμύνοντο, Δ, παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις εὐδοκιμήσαντας," καίπερ προσεχῶς κώλου κώλῳ ἀποδεδομένου, τοῦ δευτέρου τῷ πρώτῳ, καὶ τῷ τρίτῳ τοῦ τετάρτου. Idem.

[2] Τοιαῦτα πολλὰ παρὰ τοῖς σχολιασταῖς τῶν ῥητόρων εὑρήσεις, τερατείας μὲν τῆς περὶ τὴν λέξιν μεστὰ, νοῦ δὲ ὅλως κενά. Idem.

[3] Ποῖον λέγει ἐνταῦθα τὸ ἀχίαστον, αὐτὸς ἂν εἰδείη ὁ μικρὸν ἀνωτέρω χιαστὴν καλέσας τὴν οὐδὲν ἧττον τῆς προκειμένης ἀχίαστον περίοδον. Idem.

[1] Οὔτ' ὄναρ, οὔθ' ὕπαρ, προσεδόκησεν ὁ μουσικώτατος Ἰσοκράτης οὕτως ἀμούσων καὶ ἀδολέσχων τεύξεσθαί ποτε σχολιαστῶν. Idem.

[2] Ἐκ τοῦ Σουίδα (λέξ. Ἐγκώμιον). Κατ' Ἀριστοτέλην δὲ (Ἠθ. Νικομ. Α. ιβ'.), ὁ μὲν Ἔπαινος κυρίως τῆς ἀρετῆς, τὸ δ' Ἐγκώμιον, τῶν ἔργων. Idem.

[3] Πρῶτον ὤφειλε τάξαι τὸν Ἴναχον, ὡς καὶ τοῖς χρόνοις πρῶτον, δισχιλίοις ὁμοῦ τι ἔτεσι γεγονότα πρὸ Χριστοῦ, δεύτερον, τὸν Ἐριχθόνιον, μεθ' ὃν τὸν Εὔμολπον. Idem.

[4] Ὤφελες ἐν ἅπασι τοιοῦτος εἶναι, ὦ Σχολιαστά· τοῦτο γοῦν σου τὸ δίδαγμα ἔχει τι καὶ διδασκάλοις καὶ μαθηταῖς χρήσιμον. Idem.

[5] Τοῦτο μὲν οὖν ἐχρῆν σημειώσασθαι (εἴγε ὅλως ἔδει καὶ τὰ τοιαῦτα σημειοῦσθαι τὸν σχολιάζοντα), ὡς, καθάπερ παρὰ τὸ Ἄριστος, καὶ Κάλλιστος, Ἀριστεύω, καὶ Καλλιστεύω, ἀσαύτως καὶ παρὰ τὸ Κράτιστος, τὸ Κρατιστεύω· ἐκ δὲ τῶν ῥημάτων αὖθις, ἡ μὲν Ἀριστεία καὶ τὸ Ἀριστεῖον, καὶ τὸ Καλλιστεῖον, χρηστὰ, οὐκέτι δὲ καὶ τὸ Κρατιστεῖον, οὐθ' ἡ Κρατιστεία, ὥσπερ οὐδὲ ἡ Καλλιστεία, καίπερ οὐ μαχόμενα τῇ ἀναλογίᾳ. Αἰσχύνομαι μὲν τὰ τοιαῦτα γράφων· πολύ γε μὴν μᾶλλον ἐκείνους ἐχρῆν αἰσχύνεσθαι τοὺς τοιαῦτα γράφειν ἡμᾶς ἀναγκάζοντας. Idem.

[6] Καὶ τοῦτο μειρακιῶδες τὸ ἀπόρημα. Οὐδὲν γὰρ μᾶλλον ψεύδεται ὁ ἐν ταῖς σοφαῖς Ἀθήναις γεννηθεὶς καὶ τραφεὶς Ἰσοκράτης, ἢ εἴ τις τῶν παρὰ τοῖς Γαλάταις χαριεστέρων φήσειε τοὺς Τούρκους μήτε τέχνας ἐπίστασθαι μήτ' ἐμπορίᾳ χρῆσθαι, πρὸς τοὺς ἑαυτοῦ πολίτας σκοπούμενος. Τὸ γὰρ μὴ χρῆσθαι οὐκ ἀεὶ τὸ παντάπασιν ἀγνοεῖν τὴν χρῆσιν τινὸς σημαίνει, ἀλλὰ πολλάκις καὶ τὸ ὀλίγως ἢ μὴ ὀρθῶς χρῆσθαι· καθάπερ καὶ ἄφωνον λέγομεν, οὐ μόνον τὸν ἐστερημένον ὅλως φωνῆς, ἀλλὰ καὶ τὸν ὀλιγόφωνον, ἢ κακόφωνον. Idem.

P. 467. ult. Βομβυλιοὺς] Οἱ μὲν λέγουσιν, εἶδος Καυκαλίου,[1] οἱ δὲ εἶδος μυίας, ὥσπερ ἡ ἐμπίς.

P. 468. 12. Τὸν γράψαντα περὶ τῆς Ἑλένης] Πολυκράτην λέγει τὸν σοφιστήν.[2]

P. 479. 20. Θεράπναις] Κωμύδριον τῆς Λακωνικῆς.

P. 484. 8. Γιγνώσκω μὲν οὖν, ὅτι κ. τ. λ.] Δεύτερον προοίμιον, ἔννοιαν ἔχον τοῦ μὴ δεῖν τὸν Πολυκράτην ἐπαχθῶς φέρειν πρὸς τὴν νουθεσίαν· ὅπερ πάσχουσιν οἱ μωροί.

P. 485. 26. Ἵνα δὲ μὴ δοκῶ] Ἰστέον, ὅτι συμπέρασμα τοῦ προοιμίου, καὶ εἰσβολὴ τοῦ ἐγκωμίου.

— antep. Οὐδὲ σεμνοὺς λόγους ἔχουσαν] Ἰστέον, ὅτι αἱ προσποιήσεις αὗται ῥητορικαί εἰσι, τὸ ἐξ ἀρχῆς μετριάζειν, ἵνα, ὅταν ἀγωνίσηται καλῶς, μετὰ τὴν ἐπίδειξιν πλέον θαυμάζηται.

P. 491. 16. Ἀλλὰ καὶ τῆς ἰδέας ὅλης ... διημαρτηκὼς] Ἰστέον, ὅτι εἰ καὶ δεῖ ψεύδεσθαι ἐν τοῖς ἐγκωμίοις, καὶ τῶν προσόντων ἀγαθῶν μείζονα λέγειν· ἀλλ' οὐκ ἀδύνατα γίνεσθαι. Εἰ δὲ μὴ, τοὐναντίον δόξομεν κατηγορεῖν τοὺς ἐγκωμιαζομένους, ἢ ἐπαινεῖν, ἐλεγχόμενοι παρὰ τοῖς ἀκροαταῖς ψευδόμενοι φανερῶς, ἀποδεικνύντες τὸν ἐπαινούμενον μὴ πεπραχότα ταῦτα.

P. 515. 22. Ἐξ ὧν μὲν ἡμεῖς ἐπράττομεν κ. τ. λ.] Συμπέρασμα κατὰ χιασμὸν, μὴ ἀναστρέφον πρὸς τὴν διάνοιαν τοῦ λόγου,[3]

Ἐξ ὧν μὲν ἡμεῖς ἐπράττομεν,	X	Ἐξ ὧν δὲ Σπαρτιᾶται,
Αὐξάνεσθαι τὴν Ἑλλάδα κ. τ. λ.		Τὴν ἐκείνων μόνην μεγάλην κ. τ. λ.

P. 535. 2. Θεοφιλεῖς] Τοῦτο οὕτω νοητέον· οὐχὶ φιλοῦντας τοὺς θεοὺς, ἀλλ' ὑπὸ τῶν θεῶν φιλουμένους.[4]

— 6. Ὁ φὺς] Ὁ γενόμενος.

P. 577. 24. Ἀδολεσχίαν] Ἀδολεσχία, ἡ πάνυ φλυαρία, ἤγουν ἡ πλείστη.

P. 581. 9. Καὶ τὰς καλουμένας τέχνας γράψαι τολμήσαντες] Τισίαν καὶ Κόρακα λέγει τοὺς Συρακουσίους, Γοργίαν, καὶ Θρασύμαχον, οἳ πρῶτοι ῥητορικὰς τέχνας ἔγραψαν.

[1] Περὶ μὲν τῶν τοῦ Βομβυλιοῦ σημαινομένων, καὶ ἐφ' ἧς ἐννοίας ἔταξεν Ἰσοκράτης τὴν λέξιν, ῥηθήσεται ἐξηγουμένοις τοδὶ τὸ χωρίον. Τὸ δὲ Καυκάλιον γράφεται καὶ διὰ τοῦ β, ὡς δῆλον ἐκ πολλῶν μὲν καὶ ἄλλων, μάλιστα δὲ ἐκ τῶν ἀσκητικῶν βίων τε καὶ ἀποφθεγμάτων· εὕρηται γὰρ ἐν ἐκείνοις οὐ μόνον Βαῦκος, Βαυκάλιον, Βαυκαλία, Βαύκαλις, ἀλλὰ καὶ, Καύκη, Καυκίον, Καῦκος, Καυκάλιον, τῆς σημασίας ἐν ἑκατέρᾳ τῇ γραφῇ μηδὲν, ἢ ὡς ἐλάχιστόν γε, παραλλαττούσης· ἀγγεῖον γὰρ οἴνου ἢ ὕδατος σημαίνει ταῦθ' ἅπαντα. Καὶ οἱ μέν τινες τὴν διττογραφίαν ἀναλόγως τῇ τῆς Βορβορυγῆς καὶ Κορκορυγῆς γραφῇ γενέσθαι ὑπειλήφασιν· ἕτεροι δὲ παρὰ τὴν παρ' Ἀλεξανδρεῦσι βαύκαλιν (οὕτω γὰρ ἐκάλουν ἐκεῖνοι ποτηρίου τι εἶδος) παρεφθάρθαι πρῶτον τὴν διὰ τοῦ κ γραφὴν, εἶτα ἐκνικῆσαι τῷ χρόνῳ μηδὲν ἧττον τῆς ἑτέρας γνησίαν λογίζεσθαι, οὐ μόνον παρ' Ἕλλησιν, ἀλλὰ καὶ παρὰ Ῥωμαίοις. Καὶ οὗτοι γὰρ ἐν τῷ παρακμάζοντι Λατινισμῷ διὰ τῶν ὀνομάτων Bauca, Baucale, Baucalinm, καὶ Caucus, Caucalus, τὴν Ἑλληνικὴν Βαύκαλιν, ἢ Καύκαλιν, ἀδιαφόρως ἐξέφρασαν. ἐξ ὧν οἱ Ἰταλοὶ παραλαβόντες ἐσχημάτισαν τὸ Bocale. Ἡ δὲ παρ' ἡμῖν συνήθεια, ἀμφοτέρας φυλάξασα τὰς γραφὰς, Βαυκάλιον μὲν καλεῖ αὐτὸ τοῦτο τὸ τῶν Ἰταλῶν Bocale, Καυκίον δὲ, τὸ κοῖλον τρυβλίον, καὶ τῆς τρυτάνης ἑκατέραν τὴν πλάστιγγα, Καύκαλον δὲ, τὸ κρανίον, διὰ τὴν τοῦ ὀστέου κοιλότητα, δι' ἣν καὶ οἱ Σκύθαι τοῖς τῶν πολεμίων κρανίοις ἀντὶ ποτηρίων ἐχρῶντο. Idem.

[2] Γοργίαν μὲν οὖν· οὗτος γὰρ ἔγραψεν Ἑλένης ἐγκώμιον, ὁ δὲ Πολυκράτης, Βουσίριδος. Idem.

[3] Ἔπιθι τὰ ἀνωτέρω (σελ. 786.) σημειωθέντα μοι περὶ τῶν καινῶν τούτων χιασμῶν. Idem.

[4] Τοῦτο βούλεται λέγειν, ὅτι Θεοφιλὴς ὀξυτόνως, ὁ τοῖς θεοῖς φιλούμενος· Θεόφιλης δὲ παροξυτόνως ὁ τοὺς θεοὺς φιλῶν. Ἔπιθι τὸν Σουίδαν (λέξ. Θεομίσης, καὶ Θεοστυγεῖς). Idem.

VARIANTES LECTIONES
AD ISOCRATEM.

AD VARIANTES LECTIONES
PRÆFATIO.

Recensio codicum et manuscriptorum et impressorum, qui laudantur; et Notæ quibus singuli designati sunt.

CODICES REGII PARISINI.

*** Hæc notitia de codicibus Parisinis ex editione Augeri exscripta est.

p 1. 963. Codex chartaceus, qui inter alia habet orationem Isocratis ad Demonicum. Is Codex ineunte sæculo decimo sexto exaratus videtur.

p 2. 1739. Codex chartaceus, qui inter alia plura præbet eandem orationem Isocratis ad Demonicum. Is Codex sæculo decimo quinto videtur exaratus.

p 3. 2010. Codex chartaceus, qui inter alia plura continet eandem Isocratis orationem ad Demonicum cum glossis interlinearibus. Quarum glossarum scripturæ lineamenta quum pæne obliterata sint, et mihi saltem legere conanti impervia, nihil inde extrudere potui. Is Codex sæculo decimo quarto exaratus videtur.

p 4. 2077. Codex chartaceus, olim Colbertinus, qui inter plura alia exhibet eandem Isocratis orationem ad Demonicum. Is Codex sæculo decimo quinto videtur exaratus.

p 5. 2557. Codex chartaceus, qui inter alia plura præbet eandem Isocratis orationem ad Demonicum. Ex hujus codicis margine distichum non contemnendum assumpsi [cf. p. 91. not.]. Is codex sæculo decimo quinto exaratus videtur.

p 6. 2596. Codex bombycinus, qui inter multa alia habet eandem Isocratis orationem ad Demonicum. Hujusce codicis pars major sæculo decimo quarto, reliqua anno Christi MCCCCXLVII. exarata sunt.

p 7. 2678. Codex chartaceus, qui inter alia plura orationem habet Isocratis ad Nicoclem. Is codex sæculo decimo sexto exaratus videtur.

p 8. 2930. Codex chartaceus, qui inter alia continet omnes Isocratis orationes, cum brevibus scholiis ad marginem conjectis. De his scholiis idem dico, quod de glossis interlinearibus codicis p 3. Hic peccat Catalogus impressus MSS. bibliothecæ Regiæ, siqui-

dem XV. tantum orationes enumerat, quum omnes, i. e. XXI. contineantur. Is codex sæculo decimo quinto videtur exaratus.

p 9. 2931. Codex chartaceus, in quo omnes Isocratis orationes exhibentur. Is codex sæculo decimo quinto videtur exaratus.

p 10. 2932. Codex chartaceus, Fonteblandensis, in quo leguntur Isocratis orationes XIII. Desunt Panathenaicus, oratio de Antidosi, oratio adversus Lochitem, oratio de Bigis, Æginеticus, Trapeziticus, oratio adversus Callimachum. Hic etiam peccat Catalogus impressus; namque in orationum enumeratione Panegyricum omittit. Is codex sæculo decimo quinto exaratus videtur.

p 11. 2944. Codex chartaceus, qui inter alia plura habet Isocratis Archidamum. Ita Catalogus impressus, sed debebat scribere non *Isocratis Archidamum*, i. e. orationem Isocratis inscriptam Archidamus, at *Epistolam Isocratis ad Archidamum*, quam habet codex sub titulo non recto satis *Encomium Archidami*. Is codex sæculo decimo quinto videtur exaratus.

p 12. 2990. Codex bombycinus, qui continet Demosthenis in Æschinem fragmentum tribus constans paginis, et XIV. Isocratis orationes. Desiderantur Panegyricus, Panathenaicus, orationes ad Demonicum, adversus Lochitem, adversus Euthynum, de Antidosi, de Bigis. Is codex sæculo decimo quarto exaratus videtur.

p 13. 2991. Codex bombycinus, qui habet anonymi ad amicum consolationem de adverso rerum suarum statu, et omnes Isocratis orationes. Hic adhuc peccat Catalogus impressus, qui XVII. solummodo orationes recenset. Is codex sæculo decimo quinto videtur exaratus. In codice inscripto 2991 A. inter alia plura, legitur oratio Isocratis ad Demonicum. Quem codicem, quum ex eo nullam neque emendationem neque variantem extraxerim, nulla litera designavi.

p 14. 2992. Codex chartaceus, qui inter multa alia habet orationem Isocratis ad Demonicum. Is codex ineunte sæculo decimo sexto videtur exaratus.

p 15. 3024. Codex chartaceus, olim Colbertinus, qui inter alia exhibet Isocratis orationes ad Demonicum, ad Nicoclem, ejusdemque Nicoclem et encomium Helenæ. Catalogus impressus duarum duntaxat orationum mentionem facit, scilicet orationis ad Demonicum et laudationis Helenæ. Is codex sæculo decimo quinto exaratus videtur.

p 16. 3054. Codex chartaceus, qui, inter alias plures diversorum auctorum, continet Isocratis Epistolas, scilicet primam ad Philippum, ad Iasonis liberos, secundam ad Philippum, tertiam ad eundem, ad Alexandrum, quartam ad Philippum. Deest folium in quo legi deberet finis hujus epistolæ, et initium epistolæ ad Timotheum. Ultimum verbum epistolæ ad Philippum est διατετέλεκα, primum epistolæ sequentis ἀνθρώπων. Post epistolam, vel potius

partem epistolæ, ad Timotheum legitur epistola ad Mitylenæorum magistratus, et epistola ad Archidamum, cujus deest initium. Incipit in codice ab his verbis τῶν ἐν Πελοποννήσῳ. Hujus codicis accuratam rationem eo lubentius exscripsi, quod ex eo, quem primo adspectu libellum vilem et contemnendum dixeris, multo plures quam ex aliis omnibus tum emendationes tum conjecturarum mearum confirmationes eduxerim. Cæterum is codex sub finem sæculi decimi quinti videtur exaratus.

CODICES ALII.

a. Codex Augustanus, a Matthæi collatus, orationem primam continens.

b. Codex Bavaricus, qui Monachii est, ab Hardtio collatus.

f. Codex Fuggeranus Hieronymi Wolfii.

h. Codex Helmstadiensis, quo Matthæi usus est in Epistolis. Cf. Præfat. ad Variantes Lectiones Æschin. p. 403.

i. Codex Ambrosianus, a Mustoxyde collatus.

k. Codex Baroccianus.

l. Codex Laudianus.

m. Codex Mosquensis, quem cum ultima epistola Matthæi contulit.

n. Codex MS. in bibliotheca Collegii Novi apud Oxonienses reservatus, a Battieo collatus.

o. Codex Bodleianus, a Battieo collatus.

r. Codex Harleianus, a Battieo collatus.

s. Codex impressus 1493. Collegii Novi apud Oxonienses, a Battieo collatus.

t. Plut. 87. cod. 14. Codex Laurentianus, ab Orellio collatus.

u. 111. Codex Urbinas membranaceus, cum conjecturis diversorum et variis lectionibus ad marginem conjectis. Ipsum Textum porro audaces isti ac factiosi correctores temerarunt, et multis in locis lectionem primariam plane deleverunt.

v. 65. Codex Vaticanus membranaceus, a Corae collatus. Ἐτελειώθη ἡ βίβλος αὕτη παρὰ Θεοδώρου ὑπάτου καὶ βασιλικοῦ Νοταρίου, γραφεῖσα οἰκείᾳ χειρὶ αὐτοῦ μηνὶ Ἀπριλλίῳ ΚΕ - - - τοῦ ἁγιόυ Μάρκου, ἔτει ,ϛΦΟΑ. Κύριε, βοήθει τῷ ταύτην γράψαντι. Ἀμήν. Ἔχει τὸ παρὸν βιβλίον φύλλα τδ'. Cf. Coraes περὶ τῆς Ἐκδόσεως τοῦ Ἰσοκράτους σελ. οθ.

EDITIONES.

Med. Editio Mediolanensis, 1493. fol.

Ald. Editio Aldina, 1513. fol.

Hag. Editio Haganoensis, 1533. 8vo.

Bas. Editio Basiliensis prima, 1546. 8vo.

Isin. Editio Isingriniana, Bas. 1550. 8vo.
Wolf. Editio Hieronymi Wolfii, Bas. 1570. fol.
Brub. Editio Brubachiana, seu Francofurtensis.
Bekk. Editio Immanuelis Bekkeri, Oxon. 1823. 8vo.

*** Notæ compendii gratia: pr., quod dicunt, prima manus — corr. correctus — lit. litera vel literæ — om. omittit vel omittunt — eras. erasa est vel erasæ sunt — sup. lin. supra lineam — add. in marg. addit vel addunt in margine.

Codices et Editiones cum Editione H. Stephani conferuntur.

Cæterum, velim intelligas, omnes verborum transpositiones, quas post secundam orationem in Sylva Variantium Lectionum notare desii, ex auctoritate Cod. Urbinatis factas esse, inque omnibus his locis me Bekkeranis vestigiis institisse.

VARIANTES LECTIONES AD ISOCRATEM.

ΠΡΟΣ ΔΗΜΟΝΙΚΟΝ.

P. 87. Tit. ΠΡΟΣ ΔΗΜΟΝΙΚΟΝ ΠΑΡΑΙΝΕΣΙΣ] ΛΟΓΟΣ ΠΡΟΣ ΔΗΜΟΝΙΚΟΝ n. ΠΡΟΣ ΔΗΜΟΝΙΚΟΝ u. Bekk. ΠΡΟΣ ΔΗΜΟΝΙΚΟΝ ΛΟΓΟΣ ΠΑΡΑΙΝΕΤΙΚΟΣ s.

P. 87. 2. εὑρίσομεν n.

P. 88. 1. ἀπέστειλά l. o. 2. ἡμᾶς] ὑμᾶς a. n. p 1. 3. 5. 6. 8. 10. r. u. Bekk. Ibid. φιλίας] εὐνοίας n. r. u. Bekk. 7. σὺ μὲν ἀκμὴν φιλοσοφεῖς] σοὶ μὲν ἀκμὴ φιλοσοφεῖν k. o. p 1. 2. 13. u. Bekk. 10. ἐπιχειροῦσιν ποιεῖν, οὐ k. 11. κράτιστον] κάλλιστον r.

P. 89. 1. μόνον om. k. u. Bekk. 2. καὶ om. k. u. Bekk. 9. ἐστι om. n. o. Ibid. ἀνάλωσεν] ἀνήλωσεν r. u. Bekk. ἠνάλωσεν alter r. ult. ταύτης om. o. Ibid. πλέον r.

P. 90. 1. ἔβλαψε] ἐλυμήνατο k. et γρ. in marg. u. 2. ἐπεσκότισεν k. n. o. r. ἐσκότισεν p 1. 3. ἐν ταῖς] ἐν om. k. n. o. r. u. v. Bekk. 6. καθιστῶσα] καθιστᾶσα k. u. Bekk. 10. ἐπέβαλλεν l. n. o. ult. καὶ om. o.

P. 91. 1. ἐμοῦ λεγ.] ἐμοῦ σοι λεγ. l. o. r. u. Bekk. Ibid. οὐδὲ γὰρ] οὐ γὰρ k. u. v. Bekk. 3. ὑπέμενεν] ὑφίστατο k. et corr. u. 4. παρακαίρως] ἀκαίρως k. παρακαιρὸν h. n. παρὰ καιρὸν o. Ibid. ἀπήλαυε] ἀπέλαυε u. Bekk. 7. τε om. u. v. Bekk. 8. ἐθαύμ. πάντας τοὺς l. o. 14. πρὸς ὃν k. u. Ibid. δεῖ σε ζῆν r.

P. 92. 1. γενήσει u. Bekk. 7. ἅπασιν om. o.

P. 93. 2. νόμοις] ὅρκοις u. 3. τοὺς] τοὺς σεαυτοῦ r. 4. σαυτοῦ] σεαυτοῦ k. u. Bekk. σοὺς r. 6. συμφέροντα om. k. u. Ibid. ἐπιτυγχάνοις] ἐπιτύχοις k. u. Bekk. Ibid. λέγεις p 1. ult. σαυτὸν] σεαυτὸν k. p 1. u. Bekk.

P. 94. ult. σαυτῷ] σεαυτῷ k. n. u. Bekk. αὐτῷ Ald. Ibid. γε om. u. Ibid. Τὸν μὲν θεὸν] Τοὺς μὲν θεοὺς l. o. r. u. Bekk.

P. 95. 7. κρύψῃ r. Ibid. ὀφθήσει u. Bekk. 8. τοιαῦτα r. Ibid. ἄλλοις ἦν] ἄλλοις ἂν k. n. o. r. u. v. Bekk. Ibid. πράττωσιν l. n. o. r. v. 10. ταῦτα διαφύλαττε k. u. pen. μανθάνειν] μαθεῖν k. n. o. u. Bekk. ult. λαμβάνειν r.

P. 96. 1. τῶν λόγων om. x. 4. κρείττω χρημάτων r. 5. μόνη] μόνον k. u. Bekk. Ibid. χρημάτων u.

P. 97. 2. et 7. ἔσει u. Bekk. qui sic et infra. 3. πυκνὰς ποιοῦ] ποιοῦ πυκνὰς u. v. Bekk. 5. δύναιο] δύνῃ k. u. Bekk. 7. ἄσκει] ἡγεῖσθαι p 1. 8. ἂν κέρδη] ἐὰν κέρδη u. Bekk. 9. ἂν παραπλ.] ἂν om. p 1. 5. 8. 9. 10. 13. 15. r. u. Bekk. 10. ἔχεις k. Ibid. σαυτὸν] αὐτὸν k. ἑαυτὸν u. σεαυτὸν Bekk. 12. ἂν αἰσχρὸν] ἐὰν αἰσχρὸν k. n. o. r. u. Bekk. 13. λυπηροῖς] πονηροῖς k. u. Ibid. ἂν τὰς] ἐὰν τὰς k. n. o. r. u. Bekk.

P. 98. 5. δύω v. 6. ἐκ κινδ.] ἐκ μεγάλων κινδ. k. l. n. o. u. Bekk. 7. θεὸν] θεῶν l. n. o. u. Bekk. Ibid. ὀμόσεις k. ὀμώσῃς o. Ibid. μέλλῃς εὐορκεῖν r. antep. προτέροις] πρότερον l. o. p 1. 6. r. u. Bekk.
προτέροις
πρότερον p 5. pen. γενήσεσθαι] γενέσθαι codd. et Bekk.

P. 99. 4. ἂν μὴ] ἐὰν μὴ k. n. o. u. Bekk. Ibid. δεόμενος τὸ] δεόμενός του Bekk. antep. ἀνακοίνου] ἀνακοινοῦ u. Bekk. pen. αὐτῶν τὸν τρόπον u. Bekk. ult. τε om. o.

P. 100. 1. δοκιμάζομεν] βασανίζομεν k. r. u. Bekk. 2. ἐπιγιγνώσκομεν l. om. r. 3. οὕτω δ' ἂν] οὕτω δ' l. n. o. r. οὕτως k. n. Bekk. Ibid. ἂν μὴ] ἐὰν μὴ k. n. o. u. Bekk. Ibid. προσμένῃς k. u. παραμένῃς n. o. Ibid. ἐν τοῖς καιροῖς αὐτοῖς] αὐτοῖς ἐν τοῖς καιροῖς v. u. Bekk. 5. ὁμοίως δ' o. p 5. r. Ibid. αἰσχρὸν νομ.] αἰσχρὸν εἶναι νομ. k. o. r. u. Bekk. Ibid. ἐχθρῶν τε l. n. 9. μὲν γὰρ ἀτυχοῦσι] γὰρ ἀτυχοῦσι μὲν o. u. Bekk. pen. ἔστι γὰρ] ἔστι δὲ l. n. u. Bekk.

P. 101. 4. τῶν πλούτων p 1. Ibid. σπουδ. χρῆσθαι] σπουδαζόντων μὲν χρῆσθαι u. Bekk. ult. τοῖς χρῆσθαι] τοῖς κτᾶσθαι k. n. p 15. r. u. et in marg. p 8. 14. Bekk.

P. 102. 1. ἕνεκεν u. Bekk. 2. ἐκτῖσαι καὶ] ἐκτῖσαι δύνασθαι, καὶ k. u. Bekk. 4.
αὐτὸν
αὐτὸν] αὐτὴν l. p 5. 15. r. u. Bekk. αὐτὴν p 6. 5. βέλτιστα k. Ibid. ὀνείδισκε l. 8. κακοὺς εὖ] κακοὺς δ' εὖ r. δ' om. Bekk.

P. 103. 1. πιστεύοντας] πιστεύσαντας k. l. o. u. Bekk. 2. σοι om. k. u. Bekk. 4. ὁμιλιτικὸς k. o. 5. σεμνός τε καὶ ὑπεροπτικός.

o. Ibid. τῶν μὲν γὰρ τὸν ὑπεροπτικὸν] τὸν μὲν γὰρ τῶν ὑπεροπτικῶν r. u. Bekk. 6. τῶν δὲ τὸν ὁμιλητικὸν] τὸν δὲ τῶν ὁμιλητικῶν r. u. Bekk. τῶν δὲ τῶν ὁμιλητικῶν p 1. 5. 7. ἅπαντες ἂν r. 8. πάντα] πάντας k. r. u. Bekk. τοὺς πάντας n. ult. περὶ] παρὰ l. u. om. k. Ibid. περὶ] παρὰ u.

P. 104. 2. τὰς om. k. r. Ibid. ἀχαρίστοις k. r. 3. πάσχουσιν] ποιοῦσιν l. o. 6. ἂν δέ] ἐὰν δέ k. n. o. u. Bekk. Ibid. ποτε om. r. Ibid. σοι om. k. antep. ἀποβάλλουσιν] ἀποβαλοῦσιν u. Bekk. pen. διαμαρτάνοντα] διαμαρτόντα u. Bekk. ult. εὐθυνόντων] εὐθυνούντων a. u. Med. Bekk.

P. 105. 6. ὃν] ὧν k. o. u. Bekk. Ibid. ἐλύπησε r. Ibid. τούτῳ] τούτων k. o. u. Bekk. 7. ἔδωκεν o. r. Ibid. βούλει k. l. n. 8. αὐτῶν πρότερον πρὸς k. r. 9. μὲν γὰρ φιλίας] γὰρ φιλίας μὲν k. u. Ald. Bekk. 10. παράδειγμα o. antep. ταχίστην] πλείστην k. p 1. r. ult. μὲν θεοῦ] μὲν τῶν θεῶν k. l. n. o. r. u. Bekk.

P. 106. 1. αὐτῶν om. o. r. 2. βούλει] βούλῃ u. Bekk. Ibid. τινι n. o. 3. κοινώσασθαι n. o. 4. γνώμην] γνῶσιν k. u. Bekk. 5. δὲ ὑπὲρ τῶν] ὑπὲρ k. o. r. u. Bekk. 6. συμβουλεύεσθαι] συμβούλῳ χρῆσθαι a. k. u. et γρ. r. Bekk. βουλεύεσθαι u. Ibid. πρότερον l. o. 7. ὑπὲρ τῶν αὐτοῦ] τὰ ἑαυτοῦ k. u. Bekk. Ibid. ὑπὲρ τῶν] περὶ τῶν k. l. o. r. u. Bekk. 8. ἰδίαν] οἰκείαν k. u. Bekk. Ibid. περὶ] ὑπὲρ o. 9. ἂν κάλλιστα βουλεύσασθαι r. 10. ἐξ ἀβουλ. o. 11. ὑγείας o.

P. 107. 1. μὲν καὶ om. k. l. o. 7. ἁμάρτῃ] διαμάρτῃ k. l. o. ἀμάρτῃ u. Bekk. 13. δυνάμενον] δύνασθαι k. u. Bekk. 14. ἔχειν] ἔχων k. n. o. u. Bekk. Ibid. δοκῇς γ' ἂν ὀρ. k. ult. τούτου k. u.

P. 108. 3. γε σπουδαίαις] χρησταῖς k. r. 4. περὶ βίου o. περὶ om. n. 6. τὸ μὲν σῶμα εἶναι φιλ., τὴν δὲ ψυχὴν] τῷ μὲν σώματι εἶναι φιλ., τῇ δὲ ψυχῇ k. u. Bekk. 8. ἐπέστη o. 9. ἂν om. o. Ibid. λέγειν] ἐρεῖν u. Bekk.

P. 109. 1. καὶ λυποῦ] λυποῦ δὲ k. o. u. Bekk. 2. ἐν μηδετέροις n. o. 12. ἡ φύσις om. k. p 1. u. Ibid. ἀπένειμε om. p 1. 16. παρ. σοῦ βίου o. r. 17. παράγγελμα] παράδειγμα o. 18. μετ' εὐνοίας συμβουλεύοντα u. Bekk. 19. οὖν om. o. Ibid. μὴ παρ' ἑτέρου τὰ λοιπὰ u. Bekk. antep. ἂν ἔχω] ἂν om. u. Bekk. pen. τῷ θεῷ] τοῖς θεοῖς k. l. o. u. Bekk. ult. ἣν] ἧς k. u. Bekk.

P. 110. 1. εὑρίσομεν n. 5. σου om. u. Ibid. φιλοσοφίᾳ p 1. 8. ὀρέγεσθαι u. 10. τὰς ἐκ] τὰς om. k. n. o. u. Bekk. Ibid. ἐχώμενο. 11. καὶ τῷ τὰς o. r. 14. πρῶτον] πρότερον k. n. Bekk. 15. ἐλυπήθησαν k. n. 16. ἅπασι] πᾶσι u. Bekk. 18. τῶν om. o. r. Ibid. αὐτὰ om. k. u. 19. ἕνεκεν u. Bekk. 21. διότι] ὅτι k. p 5. r. u. Bekk. ult. ἢ] ἢ r. διὰ τὸ k. u. Bekk. Ibid. ἔχει r.

P. 111. 2. φήσαντας u. 3. καὶ εἰκότως o. Ibid. μόνῳ] μόνον u. Bekk. 4. που τοὺς] πού γε τοὺς k. o. r. u. Bekk. 5. ἐλαττωμένους r. 6. ὑπολαμβανόμενο. Ibid. αὐτοὺς u. Bekk. 8. ἐνεχείρησεν o. 13. ἀνδρῶν u. 16. οἷς χρὴ] οἷς δε. k. u. Bekk. 19. τι om. o. 22. ἑκάστων u. o. Ibid. χρήσιμα] βέλτιστα k. u. Bekk. Ibid. χρὴ] δεῖ u. Bekk. ult. κρατήσειεν k. subscribit u. πρὸς δημόνικον. ἅμα τῶι ἑταίρωι εἰσταθίωι.

ΠΡΟΣ ΝΙΚΟΚΛΕΑ.

P. 112. Tit. ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΥΕΙΝ Η ΠΕΡΙ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ om. u. Bekk. ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΥΕΙΝ Η om. v.

P. 112. 1. Νικόκλεες k. Ibid. τοῖς βασιλεῦσιν ὑμῖν u. Bekk. 2. ἢ ἄλλο] ἢ τῶν ἄλλων u. Bekk. ult. χρημάτων] κτημάτων k. n. p 7. 8. 9. 12. r. u. Bekk.

P. 113. 3. ἐγὼ δ' ἡγησαίμην] ἐγὼ δ' ἡγησάμην v. et in marg. u. Bekk. ἡγησάμην δ' u. ἡγησαίμην n. 4. ταύτην καλλίστην γενέσθαι] γενέσθαι ταύτην καλλίστην u. Bekk. εἶναι pro γενέσθαι habet n. 7. ἔργων om. u. 8. διοικῇς u. διοικοῖς Bekk. 9. καὶ μάλιστα] καὶ om. u. Bekk. 10. ἀγωνίζεσθαι τὴν ἡμέραν] τὴν ἡμέραν βουλεύεσθαι u. Bekk. 13. ταῖς ἀλλήλων ἁμαρτίαις om. k. r. 14. τινὲς καὶ τῶν ποιητῶν] καὶ τῶν ποιητῶν τινὲς u. Bekk. 17. μᾶλλον ἔδει τῶν ἄλλων παιδεύεσθαι] ἔδει παιδεύεσθαι μᾶλλον τῶν ἄλλων r. u. v. Bekk. 19. καθεστᾶσιν] καταστῶσιν u. Bekk. 21. γενόμενοι] γιγνόμενοι k. u. v. Bekk.

P. 114. 3. ἅπαντας] ἅπαντες u. v. Bekk. 5. εἴρωσι] ἐρῶσι u. Bekk. Ibid. ἐχρῆν] χρῆν u. Bekk. 11. ὃ πάντων τῶν k. 12. πλείονος] πλείστης k. n. u. Bekk. antep. οὖν πρᾶξιν] οὖν τὴν πρᾶξιν u. Bekk.

P. 115. 1. καθόλου] καθ' ὅλων u. Bekk. 5. τῶν ἐμμέτρων] τῶν μετὰ μέτρου u. Bekk. 8. ἀποδειχθέντα] ἐπιδειχθέντα r. u. v. Bekk. 10. καὶ τό γε] καὶ τό γε [τοῦτο] p 7. καὶ τὸ k. n. τό γε u. Bekk. Ibid. ἐγχείρημα] ἐπιχείρημα u. Bekk. 12. μόνον u. Bekk. 14. ἂν om. n. Ibid. ὠφελήσειε] ὀνήσειε u. Bekk. 15. αὐταῖς] αὐτοῖς r. u. Ald. Bekk. antep. τὸ κεφάλαιον καὶ τὴν δύναμιν ὅλου τοῦ πράγματος καλῶς παραλάβωμεν] ἐν κεφαλαίοις περιλάβωμεν ὅλην τὴν δύναμιν τοῦ πράγματος, καλῶς k. ἐν κεφαλαίοις τὴν δύναμιν ὅλου τοῦ πράγματος καλῶς περιλάβωμεν r. u. Bekk. συμπεριλάβωμεν habet p 7. ult. τῶν ἄλλων μερῶν] τῶν μερῶν u. Bekk. τῶν λοιπῶν μερῶν in marg. u.

P. 116. 1. τε om. u. Bekk. 3. τὰ συμπίπτοντα κατὰ τὴν ἡμέραν ἑκάστην u. Bekk. τὰ καθ' ἡμέραν ἑκάστην συμπ. v. 6. τούτων] τηλικούτων r. u. Bekk. Ibid. ῥαθ. ἀλλὰ] ῥαθ. μηδὲ ἀμελεῖν, ἀλλὰ r. u. Bekk. 7. φρονιμώτεροι r. Ibid. διακείσονται] διακείσονται u. Bekk. 8. ἕξουσι τὰς βασιλείας] τὰς βασιλείας ἕξουσι u. Bekk. Ibid. οἵας ἂν τὰς ἑαυτῶν u. Bekk. 10. ἀθλητῶν] ἀσκητῶν u. Bekk. 11. βασιλεύουσι in marg. u. 12. οὐθὲν] οὐδὲν r. u. Bekk. Ibid. ὑπὲρ ὧν] περὶ ὧν r. u. v. Bekk. 13. ἀγωνίζεσθε τὴν ἡμέραν] τὴν ἡμέραν ἀγωνίζεσθε u. Bekk. 15. προέχῃς r. 16. διοίσῃς r. antep. ὑμας r. Ibid. δύναμιν ἔχειν u. Bekk.

P. 117. 2. ἄλλως τε καὶ r. x. Ald. 3. μάλιστα δυναμένης r. Ibid. ψυχὴν] φύσιν r. u. Bekk. 4. τὴν γνώμην om. u. Ibid. καὶ om. r. 5. τοὺς ἄλλους p 7. τῶν ἁπάντων r. 9. ἐλασσόνων] ἐλαττόνων u. Bekk. 10. μεγίστων in marg. u. Ibid. ἀνταγωνιστήν] ἀγωνιστὴν u. Bekk. pen. βουλεύσοντα καὶ τ. π. ὀρθῶς ὡς r.

P. 118. 2. φρονίμοις v. 3. ἄγνοιαν u. 6. ποιήσειν τῶν δεόντων] τῶν δεόντων ποιήσειν u. Bekk. 8. ἦν] ἂν u. 11. αὐτοῖς om. n. 13. θεραπεύσασι] θεραπεύσωσι r. u. Bekk. 14. μήτε τὸν ὄχλον ὑβρίζειν] μήθ' ὑβρίζειν τὸν ὄχλον u. Bekk. 15. σκοπεῖς r. 16. ἀδικηθήσονται] ἀδικήσονται u. Bekk. ult. τῶν πραγμάτων καὶ τῶν προσταγμάτων κίνει r.

P. 119. 1. καλῶς καὶ μετατίθη u. 3. καλῶς ἔχ.] ὀρθῶς ἔχ. r. u. Bekk. 7. ποιήσουσι u. Bekk. 10. προθύμως] προθυμότερον u. Bekk. 11. ἀμφισβητοῦσι r. 12. περί γε] καὶ περὶ r. περὶ u. Bekk. 14. ἀμετακινήτως] ἀκινήτως r. u. v. Bekk. antep. διοίκει] οἴκει u. Bekk.

P. 120. 1. ἐν μηδεμιᾷ] μηδ' ἐν μιᾷ u. Bekk. 4. τὰ] καὶ r. 6. πλέονος] πλείονος r. u. Bekk. Ibid. τὰ περὶ] τὰ μὲν πρὸς u. τὰ πρὸς Bekk. 8. τοῦτο εἶναι θῦμα κάλλιστον] θῦμα τοῦτο κάλλιστον εἶναι u. Bekk. εἶναι om. r. 9. σαυτὸν u. Bekk. 10. ἐλπίς ἐστι τοὺς r. ult. ταῖς ἀρχαίαις p. 12. Ibid. τῶν τιμῶν] τῶν φίλων n. r. u. Bekk.

P. 121. 1. ἀληθεστάταις τοὺς] ἀληθείαις αὐταῖς τοὺς r. u. Bekk. 4. διασώζειν] σώζειν u. Bekk. 5. τῶν οἴκων τῶν ἰδιωτῶν] τῶν οἴκων τῶν ἰδίων n. τῶν πολιτικῶν οἴκων ἢ τῶν οἴκων τῶν ἰδίων r. τῶν οἴκων τῶν πολιτικῶν u. Bekk. 6. καὶ τοὺς u. Bekk. Ibid. δαπανωμένους] δαπανῶντας r. u. Bekk. Ibid. ἀπὸ τῶν] ἀπὸ τῶν ἰδίων τῶν p 8. 9. r. et in marg. u. 7. καὶ τοὺς] τοὺς δὲ n. Ibid. πλείω ποιεῖν τὰ σά r. antep. τιμῶν n. pen. μᾶλλον ἢ r.

P. 122. 1. ἀφικνούντων r. 2. εἰσάγοντας] ἄγοντας r. u. Bekk. 4. φόβους ἐξαιροῦ] πολλοὺς φόβους ἐξαίρει u. Bekk. 5. πολιτειῶν n. Ibid. περιδεὴς ε. τοῖς μ. ἀδικοῦσι] περιδεεῖς ε. τοὺς μ. ἀδικοῦντας u. Bekk. 8. σοι om. r. Ibid. post ἢ add. sup. lin. in p 7. ὀργισθῆναι. ult. ἑαυτῶν σ. ἄ. σε] αὐτῶν σ. ἄ. ἑαυτῶν σε u. Bekk.

P. 123. 1. γίγνου] μὲν ἴσθι u. Bekk. 5. et 12. ἁπάντων] πάντων u. Bekk. Ibid. ἂν om. n. u. Ibid. μέλλοι n. r. u. 7. εἶναι om. u. Bekk. 9. μετρίων μὲν] καλῶν μὲν r. u. v. Bekk. 12. εὐδαιμονίσειν r. antep. ἄρχῃς] καὶ κακίας ἄρξῃς u. Bekk. pen. οἷος n. Ibid. ὡς ἐν n. ult. ἀπορῇς] ἀτυχῇς u. Bekk.

P. 124. 2. σῆς om. r. 3. συνδιατρίψοις — διοικήσοις r. 4. συνόντων σοι r. 5. πλησιάζοντες] πλησιάσαντες u. Bekk. 6. νομιοῦσι] εἶναι νομιοῦσι n. r. u. v. Bekk. 7. αὐτὸς σὺ r. 8. ἐκεῖνοί γε r. Ibid. πᾶν] ἅπαν u. Bekk. 9. ἢ] ἢ ὅτι ἂν r. pen. συνδοκιμάσαντας r. ult. καὶ τοὺς μετ' εὐνοίας θεραπεύοντας om. r. v.

P. 125. 3. τοὺς λέγ.] τούς τε λέγ. r. u. Bekk. Ibid. ὁποῖοι καὶ τίνες] ὁποῖοί τινές u. Bekk. 5. αἷσπερ ἂν] ἂν om. u. v. Bekk. 6. καὶ τῶν] καὶ om. u. Bekk. 7. κρατεῖς n. 10. χαίρειν] διατελεῖν in marg. u. 13. ἐπ' ἀρετῇ μέγα φρόνει r. ἔσο μεγαφρονῶν ἐπ' ἀρετῇ k. pen. γιγνομένας om. k. r. ult. θαυμάζουσιν a. r.

P. 126. 1. ἐὰν] ἢν u. Bekk. 2. δὲ ἀεὶ περὶ r. 6. βουλεύειν k. r. 10. τῇ δόξῃ — ἡ δόξα k. antep. τοῖς φαύλοις παρ.] φαύλοις παρ. u. Bekk. τοῖς φαύλοις ἐνίοτε παρ. k. ult. μὲν ταῖς] μὲν ἐν ταῖς k. r. u. v. Bekk.

P. 127. 1. βασιλέας] βασιλεύοντας u. Bekk. 6. τοῖς ἁμαρτ.] τοῖς om. u. Bekk. 7. ἐπιτυγχάνειν r. 9. ἰσχύουσιν] ἔνεισιν u. Bekk. 12. πραγμάτων] τῶν προσταγμάτων u. Bekk. 13. ἐπὶ πολὺ] ἐπὶ τὸ πολὺ k. r. u. v. Bekk. 16. ἑκατέραις] ἐν ἑκατέραις r. ἑκατέρᾳ u. Bekk. 17. ἀκριβῶς εἰδέναι βούλει] ἀκριβῶσαι βουληθῇς u. Bekk. antep. βασιλεῖς, ἐμπ. μετατίθει u. pen. διδάξει n.

P. 128. 2. τυράννοις ἀπ' αὐτῶν· ἂν u. 3. καὶ περὶ] καὶ om. u. Bekk. 4. ἐθέλειν τινὰς] τινὰς ἐθέλειν u. Bekk. 9. καὶ σαυτῷ καὶ u. Bekk. Ibid. ἢν δ'] ἐὰν δ' k. u. v. Bekk. pen. ἅπασι] πᾶσι u. Bekk. ult. ποιήσεις] ποιήσῃς r. πράξεις u. Bekk.

P. 129. 1. ἅμα πᾶσαν] ἅπασαν ἅμα u. Bekk. 2. [μὲν] om. codd. et edd. Ibid. ἔτυχες μὲν k. 3. [ἀθανάτου δὲ ψυχῆς] om. u. Bekk. Ibid. ἀθ. μνήμην] ἀθ. τὴν μνήμην u. Bekk. 5. ὅμοιος u. Ibid. ἃ δ'] ἅττ' k. n. r. u. v. Bekk. 7. μιμοῦ καὶ τὰς k. 8. τοῖς παισὶν τοῖς σαυτοῦ (et sic Auger.)] τοῖς αὐτοῦ παισὶν u. Bekk. ἅτινα ἂν συμβουλεύσειας τοῖς παισὶ σεαυτοῦ k. 10. ἀκριβῶς περὶ μικρῶν] περὶ μικρῶν ἀκριβῶς u. Bekk. 17. δυστυχίας r. antep. εἰρημένων] λεγομένων u. Bekk. pen. σὺ αὐτὸς γινώσκεις. οὐ γὰρ r. Ibid. διέλαθεν] παρέλαθεν u. Bekk. ult. ἰδιωτῶν] ἄλλων u. Bekk.

P. 130. 2. ἕνα δ'] οἱ δ' u. Bekk. 3. γὰρ om. k. 6. ἐστιν εἰρεῖν] ἔξεστιν εἰπεῖν

u. Bekk. Ibid. ἀλλὰ χρὴ ἡγ. k. Ibid. εἶναι om. u. Bekk. 12. ταὐτὸ om. u. Bekk. Ibid. νομοθετοῦντας r. 13. ἅπαντες om. u. Bekk. Ibid. οὐ om. u. Bekk. 14. ἀλλὰ μᾶλλον αἱρ. συνεῖναι om. u. Bekk. Ibid. προαιροῦνται k. r. Ibid. ἐξαμαρτάνουσιν] συνεξαμαρτάνουσιν u. Bekk. 16. Φωκυλλίδου r. 17. γεγενῆσθαι συμβούλους u. Bekk. 20. καὶ τῶν] καὶ om. u. Bekk. 25. ἂν om. u. 26. ἐθέλοιμεν] θέλοιμεν ἂν r. θέλοιμεν u. Bekk. Ibid. φύσεις τῶν] φύσεις τὰς τῶν u. Bekk. antep. εὑρίσομεν u.

P. 131. 3. εἶναι καὶ φιλοπόνους] καὶ φιλοπόνους εἶναι u. Bekk. 4. μὴ ποιοῦντας] μὴ om. u. Bekk. 6. λόγοις om. u. Bekk. ult. τινος om. k. r.

P. 132. 1. συνουσίαις λοιδ.] συνουσίαις ἢ λοιδ. u. Bekk. 3. εὐωχουμένους k. n. p 7. 8. 10. r. Ibid. ταῦτα om. u. Bekk. Ibid. κατὰ πάντων] καθ' ἁπάντων u. Bekk. 9. ἁμίλλας ἄχθονται] ἄχθονται om. u. Bekk. ψυχαγωγοῦνται adscriptum in marg. habet v. Ibid. τὴν τοῦ Ὁμ. k. 10. πρώτως] πρώτους k. r. u. Bekk. 11. τὴν secundum om. k. 13. πολ. τῶν] πολ. τοὺς τῶν u. Bekk. μύθους r. Ibid. τῶν ἡμιθέων om. k. r. 15. ἀκουστὰς] ἀκουστοὺς k. n. p 7. 8. 9. r. u. v. Med. Bekk. 16. γεγενῆσθαι] γενέσθαι u. Bekk. 18. ἀφετέον k. Ibid. ἐκεῖνα δὲ γραπτέον καὶ] τὰ δὲ τοιαῦτα u. Bekk. 19. ὄχλους χαίρ.] ὄχλους μάλιστα χαίρ. u. Bekk. antep. δεῖν post τύραννον ponit r. Ibid. οὐχ] τὸν οὐχ u. Bekk. pen. ὄντα τύραννον] βασιλεύοντα u. Bekk.

P. 133. 2. ἀνακρίνειν] κρίνειν k. n. p 7. 8. r. u. Bekk. Ibid. τῶν πράξεων om. u. 3. περὶ τῶν] περὶ μὲν τῶν u. Bekk. Ibid. τῶν secundum om. k. 4. τὴν om. k. r. Ibid. διατρίβοντες] ὄντες k. r. u. Bekk. 7. αὐτῇ k. r. 8. γενέσθαι συμβουλεύεσθαι δυν.] φαίνεσθαι δυν. βουλεύεσθαι r. γενέσθαι βουλεύεσθαι δυν. n. φαίνεσθαι βουλεύεσθαι δυν. u. Bekk. 9. ἀφέμενον] τὸν δυνάμενον βουλεύεσθαι k. 10. ἐπὶ τοῦ συνομολογουμένου λαμβ. u. Bekk. 12. τοὺς primum om. u. Bekk. Ibid. εἰ δὲ μὴ] δεῖ δὲ k. r. Ibid. τοὺς καθόλου] τοὺς μὴ καθόλου k. r. τοὺς καὶ καθόλων n. τοὺς περὶ καθόλου p. 7. καὶ καθ' ὅλων u. Bekk. 13. τοὺς μηδὲν] τοὺς μὲν μηδὲν u. Bekk. 14. ἀποδοκιμάζειν] ἀποδοκίμαζε u. Bekk. antep. ὧν om. k. r. Ibid. αὐτῷ] αὐτὸς u. Bekk.

P. 134. 2. ἁπάντων κτ.] ἁπάντων τῶν κτ. k. r. u. Bekk. Ibid. μεγίστην σοι u. Bekk. 3. ποιήσειν] ποιεῖν u. Bekk. 5. παρήνεσα] παρήνεκα u. Bekk. 7. ἀρχόμενος, μὴ] ἀρχόμενος τοῦ λόγου, μὴ k. τοῦ λόγου om. Bekk. 8. πολὺ om. u. 9. ἢ τῶν] ἢ παρὰ τῶν u. Bekk. antep. ἐὰν σφόδρα χρήσῃ] ἐὰν χρήσῃ καὶ σφόδρα n. κἂν σφόδρα χρῇ u. Bekk. Ibid. διαλίπῃς] διαλείπῃς u. Bekk. pen. κατατρίψῃς u. Ibid. μείζους καὶ] μείζους om. k. u. Med. Bekk. Ibid. οὔσας αὐτὰς ποιήσεις] οὔσας om. k. οὔσας αὐτὰς om. u. Med. Bekk. Subscribit u. πρὸς νικοκλέα περὶ βασιλείας ὑποθῆκαι. θεόδωρος ἅμα εὐσταθίῳ.

ΝΙΚΟΚΛΗΣ.

P. 135. Tit. ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΣ] ΣΥΜΜΑΧΙΚΟΣ v. x. Ald. ΚΥΠΡΙΟΙ u. Bekk.

P. 136. 3. φεύγουσι] ψέγουσι p 8. 9. 10. 13. 15. r. u. Bekk. 7. καὶ τὴν δικαιοσύνην ἀσκοῦμεν om. r. 11. τῶν πραγμάτων τούτων u. Bekk. Ibid. δι'] μεθ' r. u. om. x. Ald. 12. ἀλλὰ καταγορητέον τῶν r. 15. ὅπως] πῶς r. 17. ἐξαπατῶντας] ἐξαμαρτάνοντας r. u. Bekk.

P. 137. 2. οὐδ'] οὔτ' r. u. Bekk. Ibid. τύπτοιεν] τύπτουσι r. u. Bekk. 3. ἀποκτιννύντας τὴν] ἀποκτείνοντας οὓς οὐ δεῖ τὴν r. u. Bekk. 10. αἴσθονται u. Bekk. 12. ὄντων] ἐνόντων r. u. Bekk. Ibid. ζωῇ καὶ φύσει r. 15. πολλῷ] πολλῶν u. Bekk. 20. ᾠκήσαμεν v. Ald. 22. καὶ περὶ] καὶ om. u. Bekk. Ibid. καὶ περὶ] περὶ om. u. Bekk. ult. καὶ περὶ τῶν ἰδίων βουλ.] καὶ περὶ τῶν ἄλλων βουλ. x. Ald. καὶ περὶ τῶν ἰδίων om. r. u. Bekk.

P. 138. 1. δυναμένους λέγειν u. Bekk. 6. τὸν λόγον] τὸν om. u. Bekk. 10. ἔδη om. r. u. Ibid. πάντας] ἅπαντας u. Bekk. 12. καὶ καλλίστους] καὶ om. u. v. Bekk. 16. πρὸς ἀρχ.] πρὸς τοὺς ἀρχ. u. v. Bekk. 17. καὶ γὰρ διὰ] καὶ γὰρ u. διὰ γὰρ u. Bekk. 19. λόγον om. r. u. Bekk. Ibid. τοῦ Ἰσοκρ. r. 20. ἐκεῖνα ἃ r. 24. διαμαρτάνοιτε] διαμάρτοιτε r. u. Bekk. 26. γίγν. τοιοῦτον] γίγν. τούτων r. u. Bekk.

P. 139. 2. προσεπιδείξαιμι] προεπιδείξαιμι u. Bekk. 4. καὶ βελτίστη τῶν ἄλλων] βελτίστη τῶν r. u. Bekk. 8. οὐκ ἔστιν ὅστις οὐκ] τίς οὐκ r. u. Bekk. 14. διορθώσασθαι] διωρίσθαι r. u. Bekk. 18. ἐὰν μηδέτερος] ἢν μηδ' ἕτερος r. u. Bekk. 21. δευτέρῳ δὲ u. δεύτερα r. Ibid. τρίτῳ δὲ καὶ τετάρτῳ καὶ τοῖς r. u. pen. καὶ μὴν εἰ δεῖ] καὶ μὴν δὴ r. καὶ μὲν δὴ u. Bekk.

P. 140. 1. εὔξαιτο] δέξαιτο r. u. Bekk. 2. διαλήσῃ] διαλήσει u. v. Bekk. 5. καὶ δικαιοτέραν δικαίως] καὶ δικαιοτέραν om. p 10. r. u. v. Bekk. Ibid. κρίνοιμεν] εἶναι κρίνοιμεν u. Bekk. 11. καὶ πρὸς] καὶ om. r. u. Bekk. Ibid. βουλεύεσθαι r. u. v. Bekk. Ibid. καὶ πρὸς τὸ] πρὸς τὸ om. r. u. Bekk. 17. ἢν] εἰ r. 18. ἔχουσιν r. 21. πάντα δεῖ u. Bekk. 24. περὶ ἁπάντων] πάντων u. Bekk. antep. τὰ βέλτ.] τὰ om. u. Bekk. Ibid. ὑστεροῦσι] ὑστερίζουσι r. u. Bekk. pen. ὅτι τὸν πλεῖστον μὲν r.

P. 141. 2. βουλομένους r. 5. πρὸς ἀλλήλους om. r. u. 7. ἑαυτῶν] ἑαυτοῖς r. Ald. αὐτοῖς u. Bekk. 8. λαμβάνωσι] λάβωσιν r. u. Bekk. 9. πάντα] ἅπαντα r. u. Bekk. 10. ὁμοίως ἔχουσι] ὁμοίως om. r. u. Bekk. Ibid. μέγιστον πάντων] πάντων om. r. u. Bekk. Ibid. τοῖς γὰρ] ὅτι τοῖς r. 14. τοὺς φρονιμωτάτους] τοῖς φρονιμωτάτοις r. u. Bekk. 17. καθ' ἡμέραν] κατὰ τὴν ἡμέραν ἑκάστην r. u. Bekk. pen. χρῆσθαι] χρήσασθαι r. u. Bekk. ult. ὀφθῆναι codd. et edd.

P. 142. 7. ἴσμεν τὸν r. 8. ὃς παραλ.] ὅτι παραλ. r. u. Bekk. 13. παρὰ] περὶ r. 15. τῶν Ἀθηναίων om. u. 17. ποιῆται] ποιήσηται u. Bekk. 18. διὰ τούτων τῶν] διὰ τοιούτων u. Bekk. 20. τυραννούμενοι] τυραννευόμενοι r. u. Bekk. 26. τοῦ Διὸς] τοῦ om. u. Bekk. antep. ἀληθὴς ὁ λόγος u. Bekk.

P. 143. 3. αὐτὴν προέχειν u. Bekk. 5. ἐξαρκούντως] ἀποχρώντως u. Bekk. 7. τὴν ἀρχὴν ἡμεῖς u. Bekk. 11. καὶ πόλιν] καὶ τὴν πόλιν u. Bekk. 12. διένειμεν] κατένειμεν u. Bekk. 18. ὁ βασιλεύων u. 19. δι' αὐτὸν s. 20. ἀξιωθείην] ἀρχῆς ἀξιωθείην r. ἠξιώθην u. Bekk. Ibid. ἔγωγε (et sic A. C. L.)] ἐγὼ u. Bekk. ult. μετεχούσας μηδαμῶς] μὴ μετεχούσας r. u. Bekk. Ibid. τῶν ἰδεῶν om. u.

P. 144. 2. βίον τῶν] βίον τὸν τῶν u. Bekk. 3. δὲ δή] δὲ om. u. Bekk. 5. καταναλωμένα] κατηναλωμένα u. Med. Bekk. 10. δ' ἑτέρους] δ' om. u. Bekk. 20. δὲ τῆς Ἑλλ. ἡμῖν u. Bekk. 21. πανταχῇ r. v. Ibid. συλουμένων] συλωμένων u. Bekk. 23. ἀναβάλλεσθαι] ἀναβαλέσθαι r. u. Bekk. 25. τοῦ βασιλέως] τοῦ u. Bekk. pen. μικρῷ] μακρῷ v. μικρῷ Bekk.

P. 145. 1. μοι χώραν] μοι om. u. Bekk. 3. μόνην] μόνον u. Bekk. 4. καθ' ἕκ.] καθ' ἓν ἕκ. r. u. v. Bekk. 6. μηδένα] οὐδένα u. Bekk. 8. δεδωκέναι s. 10. μεγαλοφρονοῦντας r. 18. ἤδη τῶν] ἤδη καὶ τῶν u. Bekk. Ibid. δυναστευόντων δ. τ. ἀπολλυμένους] δυναστευσάντων δ. τ. ἀπολομένους u. Bekk. 22. ὡς κάκ.] ὅτι κάκ. b. u. v. Bekk.

P. 146. 6. καὶ om. u. 8. ἐβουλήθην u. Bekk. 10. πολλῶν r. 13. etc. στέργωσιν — λυπῶσι — παρέχωσι — ἐξαμαρτάνωσι] στέργουσι — λυποῦσι — παρέχουσι — ἐξαμαρτάνουσι u. v. Ald. Bekk. 19. τῶν ἄλλων τυγχάνουσιν u. Bekk. Ibid. καὶ om. u. Bekk. 20. αὐτοῖς τοῖς] αὐτοῖς om. u. Bekk. 23. τοὺς ἰδίους οἴκους] τοὺς οἴκους τοὺς ἰδίους u. Bekk.

P. 147. 4. με om. u. Bekk. 5. ἀνδρείας Wolf. 7. τὴν δὲ δικαιοσύνην καὶ σωφροσύνην u. Bekk. 9. προσέχειν τὸν νοῦν] προέχειν u. Bekk. 10. ἀφελόμενος ἂν μηδὲν] ἂν οὐδὲν u. Bekk. Ibid. ἀλλὰ καὶ γνησ.] καὶ om. u. Bekk. 11. καὶ μέγισται καὶ] καὶ μέγισται om. r. u. v. Bekk. 12. ἕνεκα ταῦτα] ἕνεκα καὶ ταῦτα u. Bekk. Ibid. περιττότερον] περιττοτέρως u. Bekk. antep. τὴν δικαιοσύνην καὶ ταύτας om. u. Bekk. ult. μηδ. τιμ. ἐχούσας] τοῖς μηδ. τιμ. ἔχουσιν u. Bekk.

P. 148. 4. δὲ καρτερίαν] δ' ἐγκράτειαν u. Bekk. 5. ἅπασι] πᾶσι u. Bekk. Ibid. τούτοις om. u. Bekk. 6. μὲν γὰρ] μέν γε corr. u. Bekk. μὲν pr. u. 11. μάλιστα] πλεῖστα u. Bekk. 12. πάντα ταῦτα] ταῦτ' b. u. v. Bekk. τοῦτ' r. 21. διαμένουσι Ald. 25. συμβουλεύσω καὶ προστάξω u. Bekk. 26. δὴ πράττειν] δὲ χρῆναι πράττειν u. Bekk. pen. ἐλλίπητέ τι] ἐλλείπητε u. Bekk. Ibid. ταύτῃ κακ. ἔχειν] κακ. σχεῖν ταύτῃ u. Bekk.

P. 149. 1. ταῦτ'] τοῦτ' u. Bekk. 2. τὸ σύμπαν ἔξον u. Bekk. 3. καὶ κήδεσθε] καὶ om. u. Bekk. 9. ἀξιοῦσθε u. 17. ὠφελήσει] ὠφελεῖ u. Bekk. 18. πραττομένων r. antep. ἀλλ' ἐὰν καὶ] ἀλλὰ κἂν r. v. vulg. habet Bekk. pen. τοὐμὸν om. u. Ibid. τε om. u.

P. 150. 1. ἂν βουλεύσαισθε περὶ αὐτῶν] βουλεύσεσθε περὶ ἁπάντων u. Bekk. 6. ὑμᾶς εἶναι u. Bekk. Ibid. διαβάλλειν] διαβαλεῖν u. Bekk. 8. ἃς ἂν πρ.] ἂν om. u. Bekk. Ibid. ἐμὲ βούλησθε λανθ.] λανθ. ἐμὲ βούλεσθε u. Bekk. 9. ἂν ἐγὼ] ἂν om. u. Bekk. 12. ζημίας ἀξίους εἶναι u. Bekk. Ibid. ἁμαρτάνουσιν u. Bekk. 13. Εὐτυχεῖς δὲ] Εὐτυχεῖν u. Bekk. δὲ om. quoque p 15. v. 17. ποιεῖτε μήτε] ποιεῖσθε μηδὲ u. Bekk. pen. γίγνεσθαι] ἐγγίγνεσθαι u. Bekk.

P. 151. 2. καὶ διαφυλ.] καὶ om. u. Bekk. 3. τὰς τοιαύτας ταρ.] τοιαύτας om. u. Bekk. 7. τρόπ. τῶν] τρόπ. τὸν τῶν u. Bekk. 10. μὴ μᾶλλον διὰ τὴν πραότητα τὴν ἐμὴν u. Bekk. 11. ἑαυτοῖς] ὑμῖν αὐτοῖς u. Bekk. 13. αὐτοὺς ἕξει] αὐτοὺς om. u. Bekk. 15. ἤθεσι] ἔθεσι u. Bekk. 16. δ' ἐν ταῖς u. Bekk. Ibid. καὶ τοῖς ὑπ'] καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς ὑπ' r. u. v. Bekk. antep. ὑποδεικνύοντες u. Ibid. ὁποίους] οἵους u. Bekk. ult. βασιλεύεσθαι] πειθαρχεῖν u.

P. 152. 1. τῆς τοιαύτης ἀρετῆς] τὴν τοιαύτην r. v. Bekk. τὴν εἰρημένην u. Ibid. ἐὰν γὰρ] ἢν γὰρ καλῶς u. Bekk. 2. πολλῷ μᾶλλον] πολλῶν u. Bekk. 7. καταλιπεῖν] καταλείπειν u. Bekk. 8. πιστεύοντας u. Bekk. 10. ἅπαντες] ἅπαντα u. Bekk. 13. ἥδιον] ἥδιστ' u. Bekk. 14. δύναιτο τὸν βίον u. Bekk. Ibid. διάγειν] διαγαγεῖν u. Bekk. Ibid. δύνασθαι μὲν πλέον τ. ἀ. ὠ. νομίζετε] οἴεσθε δύνασθαι μὲν πλείω τ. ἀ. ὠ. u. Bekk. 16. ἕκαστα] ἕκαστον u. Bekk. 18. ἐμοῦ] ἐμοὶ u. Bekk. 20. παρέχοντας] παρέχοντες u. Bekk. pen. καὶ ἀπόντος] καὶ περὶ ἀπόντος u. Bekk. ult. ἢ τοῖς] ἢ ἐν τοῖς u. Bekk.

P. 153. 1. τοῖς ἄλλοις] τοὺς ἄλλους Bekk. 4. διανοεῖσθε] διανοῆσθε u. Bekk. 6. νομίζετε καὶ] νομίζοντες u. Bekk. 7. ἃ] ἀγὼ u. Bekk. 8. τούτοις] τάχιστα τούτοις u.

Bekk. μάλιστα τούτοις in marg. u. 9. ἂν τοὺς] ἂν om. u. Bekk. 11. χρὴ περὶ] χρὴ καὶ περὶ u. Bekk. 12. ἂν u. 14. καὶ ὑμεῖς τὰ r. Ibid. ὁμοίως om. u. Bekk. Ibid. ὑπηρετῆτε r. Subscribit u. νικοκλῆς ἢ κύπριοι.

ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΟΣ.

P. 167. 1. εὐεξίας] εὐτυχίας u.

P. 168. ult. τούτοις οὐδ.] τούτοις δ' οὐδ. u. Bekk.

P. 170. 9. αὐτῶν διοίσειν] αὐτῶν om. u. Bekk.

P. 171. 2. περὶ αὐτῶν] περὶ τούτων u. Bekk. 3. λέγοντα Ald.

P. 172. 4. προσθεῖναι] περιθεῖναι u. Bekk. 5. διεξελθεῖν] διελθεῖν u. Bekk. ult. ἂν] ἀεὶ s. Med.

P. 173. 1. τις θαυμάζοι καὶ τιμῴη u. Bekk. 2. τῶν λόγων] τῶν ἔργων u. Bekk. 3. ἄριστθ' ἕκαστον αὐτῶν u. Bekk. 4. ζητοῦντάς τι] τι om. u. Bekk. ult. ὥστε οὐ τοὺς s. Med. Ald.

P. 174. 2. δέον ἀμφοτέρους u. Bekk. 5. ἂν μὴ δυν.] μὴ om. u. Bekk. 9. λόγοις om. u. Bekk. 10. ὃ παρὰ] οἷον παρὰ u. Bekk. 15. ὥσπερ Med. Ald. 16. τῷ μεγέθει λόγους] τοὺς λόγους τῷ μεγέθει u. Bekk.

P. 175. 1. μὴ πάσχειν p 8. 9. Med. Ald. 2. ποιοῦμαι τὰς ὑποσχέσεις u. Bekk. 9. γε om. u. Bekk. antep. ἐφ' ἡμῖν] ὑφ' ἡμῖν u. Bekk. Ibid. λακεδαιμονίων v.

P. 176. 3. τοὺς — ποιουμένους — βουλομένους] τὸν — ποιούμενον — βουλόμενον u. Bekk. 5. τὰς πόλεις ταύτας] τὼ πόλεε τούτω, litt. εε corr., u. τὼ πόλη τούτω Bekk. 9. προσαγαγεῖν] προαγαγεῖν u. Bekk. 13. ἐκείνων] κείνων u. Bekk. 16. πρὶν περὶ] πρὶν ἢ περὶ u. Bekk. 17. ἡμᾶς ἀπαλλάξαι] ἡμᾶς ἐδίδαξαν u. Bekk. 20. φιλονικίας u. Bekk. Ibid. κοινῇ] καὶ νῦν p 8. ult. περὶ om. v. Bekk.

P. 177. 4. ἣν] ἥν περ u. Bekk. 8. νομίζωσι] νομίζουσι u. Bekk. 11. πρώτως Ald. 13. γ' εἶναι] γ' om. u. Bekk. 14. πορρωτέρω] πρότερον p. 8. πορρωτέρωθεν u. Bekk. 15. πλεῖον] πλέον u. Bekk. Ibid. ἀμφισβ. περὶ αὐτῶν] περὶ αὐτῶν om. u. Bekk. 18. καλλίστης ὑποθ.] καλῆς τῆς ὑποθ. u. Bekk.

P. 178. 3. τοῖς ὀνόμασι] τῶν ὀνομάτων u. Bekk. Ibid. ὥσπερ Med. Ald. 8. πατρῴων s. Med. Ald.

P. 179. 6. μὲν οὖν] μὲν τοίνυν u. Bekk. 8. αὐτὸν] αὐτῷ u. Bekk. 9. ἀφικνουμένης] ἀφικομένης u. Bekk. Ibid. ἡμῶν ὅτ'] ἡμῶν om. u. Bekk. 10. προγ. τοὺς ἡμετέρους] προγ. ἡμῶν u. Bekk. 12. διττὰς αἵπερ] διττὰς om. u. Bekk. 15. μετέχοντες] μετασχόντες u. Bekk.

P. 180. 1. ἕκαστον ἐν.] ἕκαστον τὸν ἐν. u. Bekk. 2. εὐεργεσίας κ. τ. χρείας κ. τ. ὠφελείας τὰς δι'] χρείας κ. τ. ἐργασίας κ. τ. ὠφελίας τὰς ἀπ' u. Bekk. 3. ἐδιδάξαμεν] ἐδίδαξεν u. Bekk. Ibid. μικρὸν ἔτι ἡμῶν προστιθέντων] μικρῶν ἔτι προστεθέντων u. Bekk. 8. καινὰ] κεινὰ f.

P. 181. 1. ὑπομνήματα] ὑπόμνημα u. Bekk. 2. τὸν om. codd. et edd. 6. μάλιστα] μᾶλλον u. Bekk. 10. ἐὰν ἄπ.] ἢν ἄπ. u. Bekk. 13. αὐτοῖς] αὐτοὶ u. Bekk. antep. πάρεργον] περίεργον u. Bekk. pen. δωρεᾶς τοσαύτης] δωρεὰν τοσαύτην u. Bekk.

P. 182. 2. εἰπεῖν ἔχομεν u. Bekk. 5. κατακεκλεισμένους] κατακεκλειμένους u. Bekk. 9. πόλεις] χώρας b. ult. ἑκάτερα] ἑκατέρας u. Bekk.

P. 183. 1. πάσας] ἁπάσας u. Bekk. 6. τισὶ b. 11. πρὶν πλείστας] πρὶν τὰς πλείστας u. Bekk. pen. ἐπὶ τοσ.] εἰς τοσ. u. Bekk.

P. 184. 7. τῶν om. u. Bekk. 19. τούτων] αὐτῶν u. Bekk. Ibid. τὰ ἀναγκαῖα] τἀναγκαῖα u. Bekk. pen. τοῖς λοιποῖς] τοῖς ἄλλοις u. Bekk.

P. 185. 5. ἐν πατρισὶ ταῖς b. 12. κατεστήσατο, τοσ. ὑπερβ. ἔχον] κατεσκευάσατο, τοσ. ἔχονθ' ὑπερβ. u. Bekk. 18. πρὸς ἀλλήλους om. u. 19. μετὰ δὲ] καὶ μετὰ u. Bekk. Ibid. ταῦτ' u. Bekk. 23. κοινὰς b. s. Med. Ald. Ibid. ἄλλας] ἑτέρας u. Bekk. pen. εἰς ἓν γενέσθαι] ἐγγενέσθαι u. Bekk.

P. 186. 1. ἀθύμως] ῥαθύμως p 8. 7. κέκτηνται b. s. Med. Ald. 9. ἀφικνουμένων] εἰσαφικνουμένων u. Bekk. 11. ἀλλήλους b. Ald. Med. 13. παντοδαπαῖς] παντοδαπωτάταις u. Bekk. 14. καὶ μὴ] καὶ om. u. Bekk.

P. 187. 6. ἡμῶν, καὶ] ἡμῶν κατέδειξε, καὶ p 10. u. Bekk. 16. ἀλλήλων om. s. Med. Ibid. τοὺς ἐξ] τοὺς εὐθὺς ἐξ u. Bekk. 21. τῷ λόγῳ] τῷ om. u. Bekk. antep. τοσοῦτον ἀπ.] τοσοῦτον δ' ἀπ. u. Bekk. Ibid. περὶ τοῦ] περὶ τὸ u. Bekk.

P. 188. 2. τεκμήριον εἶναι] τεκμήριον om. u. Bekk. 4. μετασχόντας] μετέχοντας u. Bekk. 6. ἐρεῖν μηδ'] ἐρεῖν om. u. Bekk. 9. τοὺς προγόνους] τοῖς προγόνοις i. t. u. Bekk. 10. τῶν πρὸς τὸν πόλεμον om. i. u. Bekk. 16. ἐπαμύνοντες t. antep. ἐβουλευσάμεθα] ἐβουλευόμεθα i. t. u. Bekk.

P. 189. 3. ῥώμην τῆς] ῥώμην τὴν τῆς u. Bekk. 4. ἡμῶν] ἡμῖν u. Bekk. 7. περὶ] ὑπὲρ u. Bekk. 11. ἐπὶ τῇ t. Med. Ald. 12. ἡμῶν om. u. Bekk. 13. παρορᾶν] περιορᾶν i. t. u. v. Bekk.

P. 190. 4. εὐηργέτησεν] εὐεργέτησεν i. t. u. Bekk. Ibid. δὲ b. Med. 6. τίνες — τολμήσαιεν — αὐτῶν — παραλιπόντες] τίς — τολμήσειεν — αὐτοῦ — παραλιπὼν i. t. u.

Bekk. 10. πλὴν τῶν] πλὴν τοὺς i. t. u. Bekk. 11. ἀξιούντων] ἀξιοῦντας i. t. Bekk. ἀξιοῦν u. 13. τὸν πόλεμον] τὸν om. i. t. u. Bekk.

P. 191. 3. κρατήσας ἅπανθ'] κρατήσας om. i. t. u. Bekk. 5. γεγονὼς] γενόμενος i. t. u. Bekk. 6. ἦν γεγονὼς] ἦν om. u. Bekk. 7. εἶχε] ἔσχε u. Bekk. 10. παισὶ ἐκ.] παισὶ τοῖς ἐκ. i. s. t. u. v. Med. Ald. Bekk. 13. τῶν Λακ.] τὴν Λακ. u. Bekk. ult. Μεσήνην] Μεσσήνην i. u. Bekk.

P. 192. 1. ἀγαθῶν αὐτοῖς i. u. Bekk. 3. ἐμβαλεῖν] εἰσβαλεῖν t. u. Bekk. εἰσβάλλειν i. Ibid. εἰς τοσαύτην] τὴν om. i. u. Bekk. 4. κατέστησαν] κατεστήσαντο i. u. Bekk. 6. γενομένοις] γεγονόσι u. Bekk. 10. τῶν λόγων] λόγον i. t. 14. συντομώτερον i. t. u. Bekk.

P. 193. 3. πελοποννησίων i. t. Ibid. νικήσαντες, ἐκ δὲ τοῦ — κινδύνου] κρατήσαντες, ἐκ δὲ τῶν — κινδύνων i. t. u. Bekk. 4. τῆς Σπάρτης om. i. t. u. ult. τῶν πρότερον τῶν] τῶν πρότερον i. τῶν t. u. Bekk.

P. 194. 1. τε ἐπειδὴ καὶ] τε καὶ ἐπειδὴ t. 4. στὰς τὸν i. v. [στὰς] τὸν Bekk. 5. διῆλθον πειράσομαι] διῆλθον om. t. u. Bekk. 6. τῶν ἐθνῶν] τῶν γενῶν i. t. u. Bekk. 7. ἔχοντες i. t. 9. ἡμετέρα om. i. t. u. Bekk.

P. 195. 2. τούτων τεκμήρια] τούτων om. u. Bekk. 7. ἐπέσχον t. 9. νομίζοντες] δοκοῦντες i. 10. ἐπικρατήσειν i. 20. διὰ τὴν τότε γεγενημένην στρατείαν om. i. t. u.

P. 196. 2. ἃ] αἳ i. t. u. Bekk. 5. κατὰ τὸν] εἰς τὸν i. t. u. Bekk. 8. ἑκατέρῳ] ἑκατέραν i. t. u. Bekk. 10. παρέλαβον t. 11. ἄλλων om. b. antep. καὶ secundum om. t. ult. ἀλλὰ] καὶ u.

P. 197. 1. τὴν ἡμετέραν om. i. t. u. Bekk. 3. ταῖν πολέοιν ταύταιν] τοῖν πολέοιν τούτοιν t. τοῖν πολέοιν u. Bekk. 4. ὑπομνήματα] ὑπόμνημα t. Bekk. 6. με οὐδὲ] με οὐ i. t. μ' οὐ u. Bekk. 10. μέγιστα τούτων] μέγιστ' αὐτῶν u. Bekk. 11. δέ τι u. δὲ i. t. Ibid. καταλελεῖφθαι t. 12. μν. αὐτῶν] μν. περὶ αὐτῶν i. s. t. u. Ald. Bekk. 15. τοῖς αὐτῶν σώμ. t. 17. γεγενημένων] γενομένων i. t. u. Bekk. Ibid. δυναστευόντων s. Ald. Ibid. ἐν om. s. Med. Ald. 18. ταῖν πολ.] τοῖν πολ. i. t. u. Bekk. 20. ἀρετῇ Med. Ald.

P. 198. 2. τυγχάνει τοιαῦτα] αὐτὰ τυγχάνοι i. u. τοιαῦτα τυγχάνοι Bekk. 4. γὰρ τὰς] γὰρ om. i. t. u. Bekk. Ibid. θρασ. ἀλλήλων] θρασ. τὰς ἀλλήλων i. t. u. Bekk. 5. τὰς καθ' ἑαυτῶν] τὰς αὐτῶν i. u. Bekk. αὐτῶν t. 6. δειν. ἐνόμ. εἶναι τὸ κακ.] δειν. μὲν ἐνόμ. εἶναι κακ. i. t. u. Bekk. 7. πατρίδος ἀποθανεῖν] πόλεως ἀποθνήσκειν τῆς αὐτῶν i. πατρίδος ἀποθνήσκειν t. πόλεως ἀποθνήσκειν u. Bekk. 10. μὲν νόμους i. t. 11. ὡς] καὶ Med. 12. ἑκάστην ἡμ.] ἑκάστην τὴν ἡμ. u. Bekk.

P. 199. 2. ὀφθήσονται] φθήσονται i. t. u. 3. ἑταιρίας] ἑταιρείας u. Bekk.

P. 200. 1. Ἑλλάδα] αὐτῶν πόλιν i. u. 3. νεωτ. τοιούτοις] νεωτ. ἐν τοῖς τοιούτοις i. u. Bekk. νεωτ. ἐν τοιούτοις b. f. t. 9. ὑπερβεβηκότας] ὑπερβεβληκότας i. t. u. Bekk. 11. πρὸς] περὶ i. 12. τοῖς τοιούτοις f. 13. τοσ. τῶν] τοσ. μὲν τῶν i. t. u. Bekk. 14. ἐπὶ μίαν] περὶ μίαν b. i. t. u. Med. Ald. Bekk. Ibid. στρατεύσαντες om. t. u. Bekk. 21. τοῦτον om. i. t. u. Bekk. 23. τελευτήσειαν, ἀλλὰ τοῖς αὐτῶν t. antep. ἐκεῖνοι] ἐκείνων i. u. Bekk. ult. κατέλιπον] ἐποίησαν i. t. u. Bekk.

P. 201. 2. ἔσχον i. t. Ibid. καὶ περὶ] καὶ om. i. t. u. Bekk. 3. ἐφιλονίκησαν u. Bekk. 6. ἅμα μὲν περὶ] περὶ μὲν i. t. u. Bekk. 11. κίνδυνον om. u. 14. κινδυνεύσειν] κινδυνεύειν i. t. u. Bekk. 16. τοιαύτην t. 17. οἵανπερ t. Ibid. ἂν om. Med. 18. ἁμίλλης αὐτῶν· τοὺς i. t. 19. φασὶ] ἴσασι t. pen. καὶ om. u.

P. 202. 3. ὀφθῆναι] φθῆναι i. t. u. Bekk. 10. ὑπερηφανείας] ὑπερηφανίας i. t. u. Bekk. 14. θρυλλοῦσιν] θρυλοῦσιν u. Bekk. antep. τοσούτων δὲ] καὶ τοσούτων i. t. u. Ald. Bekk.

P. 203. ult. ἀγωνιζόμενοι] ἀγωνιῶντες i. t. u. Bekk.

P. 204. 1. τῆς ἐν Μαρ.] ἐν om. u. Bekk. Ibid. αὐτὴν t. 2. ἐξίσου καταστῆσαι] ἐξισῶσαι i. t. u. Bekk. 3. πρόγονοι] om. u. Bekk. πατέρες t. 5. καὶ πρότερον] καὶ τὸ πρότερον i. u. Bekk. καὶ πρότερον ἡ πόλις ἡμῶν t. 6. τὴν τύχην] τὴν om. i. t. u. Bekk. Ibid. ἐνίκησεν t. Ibid. δὲ καὶ προσαγαγέσθαι] καὶ προαγαγέσθαι u. Bekk. 7. βουλόμενοι τοὺς t. Ibid. ἐπὶ τῷ] ἐπὶ τὸ i. t. u. Bekk. 8. ἐν πεζοῖς] ἐν τοῖς πεζοῖς b. f. i. t. u. Bekk. 10. ὁμοίως] ὁμοίαις i. t. u. Bekk.

P. 205. 2. καὶ τὰ κ. τ. π. διοικήσαντες de suo addidit Wolf. et codd. i. t. in Antid. addunt καὶ κατασκευάσαντες τὰ περὶ τὴν πόλιν. 4. καὶ om. Wolf. 5. ἐπὶ πλέον διενεγκεῖν] ἔτι πλέον διήνεγκαν i. t. u. Bekk. 8. δὲ om. u. 9. εἴ τινες i. t. Ibid. σμικρότητα παρημελήθη] σμικρότητα ἠμελήθησαν i. t. μικρότητα ἠμελήθη u. Bekk. 11 τῆς πεζῆς] τῆς om. u. Bekk. 12. ἐμβαλεῖν t. Ibid. ὑπολειπομένης] ὑποφαινουμένης i. t. u. Bekk. 16. προσλάβοιεν i. antep. ὀργιζόμενοι t.

P. 206. 3. ἐξ ἅπαντος] ἐκ παντὸς i. t. u. Bekk. 5. διαφυγεῖν t. 10. γὰρ om. b. s. Med. Ald. 13. τὴν δύν. ἀλλὰ μὴ π. ἀ. ἅμα om. i. t. u. 18. γενομένην u. Bekk. 19. καὶ τὸν] καὶ om. codd. et edd. 20. περὶ πατρίδα] περὶ τὴν πατρίδα u. Bekk. 21. ἐτόλμησαν] ἐμέλησαν in marg. i. ἐμέλλησαν u. Bekk.

P. 207. 2. εἰσὶ] ἐστὶ u. Bekk. 3. τῶν om. Wolf. Ibid. οὐχ ὁρῶ τί] οὐκ οἶδ' ὅτι i. t. u. Bekk. 8. συνναυμαχήσαντες t. antep. ἡμετέραν om. i. t. u. Bekk. Ibid. γεγενῆσθαι t. pen. στρατιᾶς i. ult. τὴν ἡγ. μᾶλλον i. μᾶλλον τὴν ἡγ. t.

P. 208. 4. τό γε i. 5. γεγεννημένους t. 7. δεινότατα i. 8. ἀξιωθείημεν] ἀξιωθεῖμεν u. Bekk. Ibid. προταχθέντων ἁπάντων t. 9. ἀναγκασθείημεν] ἀναγκασθεῖμεν u. Bekk. 11. ὁμολογήσαιεν] ὁμολογήσειαν u. Bekk. 12. ἡμῶν] τὴν ἡμετέραν u. Bekk. ὑμῶν b. f. 13. αὐτοῖς Med. Ald. 17. τῶν Σκιων.] τὸν Σκιων. u. v. Bekk. Ibid. ὄλεθρον om. u.

P. 209. 2. ἐφ' ἡμῖν] ὑφ' ἡμῖν u. Bekk. 5. μήποτε] μήτε u. Bekk. 7. οὐ δίκ.] οὐκ ἤδη δίκ. u. Bekk. 11. γεγενῆσθαι] γενήσεσθαι u. Bekk. 16. ἐποιοῦμεν b. Med. Ald. Ibid. ὑπεναντίας u. Bekk. 17. ἐν ἀλλήλοις] ἐν om. u. Bekk.

P. 210. 9. δεῖ om. u. pen. διετελέσαμεν codd. et edd.

P. 211. 1. ἅπαντας] πάντας u. Bekk. 7. μὲν πρὸς] μὲν ὡς πρὸς u. Bekk. 8. κεκτημένοι δὲ] καὶ κεκτημένοι u. Bekk. 10. δὲ τῆς] δὲ om. u. Bekk. 11. ἀρχὴν τῆς] ἀρχὴν τὴν τῆς u. Bekk. 12. πρὸς τὴν] πρὸς om. u. Bekk. 14. ἄλλων om. u. Bekk. antep. κάλλιστ'] μάλιστ' b. f. u. v. Bekk.

P. 212. 2. ἐχόντων] λαβόντων u. Bekk. Ibid. ἀπορώτερον] ἀπορωτέρως u. Bekk. 11. λυμηνάμενοι] διαλυμηνάμενοι u. Bekk. 13. ἀπολιπόντες] λιπόντες u. Bekk. Ibid. γεγενῆσθαι (et sic A. L.)] γενέσθαι u. Bekk. antep. καὶ] ἢ u. Ibid. ἀνοητοτάτους] ἀνομωτάτους b. f. u. Bekk. ult.
ἠροῦντο
ἡγοῦντο Med. Ald. ἡγοῦντο v. Ibid. ἐνίοις] ἐνὶ u.

P. 213. ult. [καὶ φονέας] Bekk.

P. 214. 3. καὶ] κἂν Wolf. Ibid. ἕκαστον ἡμῶν ἔχειν u. ult. τοσοῦτον πόῤῥω] τοσοῦτον om. u. Bekk.

P. 215. 3. τὰς μὲν] μὲν om. u. Bekk. 4. τῆς δ'] καὶ τῆς u. Bekk. 5. καὶ τῶν] καὶ περὶ τῶν f. u. Wolf. Bekk. pen. κατὰ πάντων] καθ' ἁπάντων u. Bekk.

P. 216. 1. ἀνίστασθαι] ἂν ἰάσασθαι codd. et edd. 10. οἱ πολῖται πρὸς ἀλλήλους u. Bekk. 12. ἀθυμότερον] ἀθυμοτέρως u. Bekk.

P. 217. 1. προσῆκον] προσῆκεν u. Bekk. 6. ἐντὸς Φασ.] ἐπὶ τάδε Φασ. u. Bekk. antep. εἴπερ ἀναγνοίη] εἰ παραναγνοίη u. Bekk.

P. 218. 11. ὃς] οὓς b. Med. Ald. 13. ποθῆσαι] ποθέσαι u. Bekk. 16. τοῖς βαρβάροις om. u. Bekk. ult. τοσαύτην] τοιαύτην u. Bekk. Ibid. δουλίαν] δουλείαν codd. et edd.

P. 219. 8. ἐλευθέροις ἀξιοῦσιν εἶναι u. 10. ἐπίλοιπον] λοιπὸν u. Bekk. 16. εἰς τοσοῦτον] εἰς om. u. Bekk. 18. τὴν δὲ] τὴν μέν γε u. Bekk. antep. τὴν δὲ] καὶ τὴν b. u. Med. Ald. Bekk. pen. Ὀλυνθίοις καὶ Φλιασίοις πολεμοῦσιν] Ὀλυνθίους καὶ Φλιασίους πολιορκοῦσιν u. Bekk.

P. 220. 1. βαρβ. τῆς] βαρβ. τῷ τῆς u. Bekk. 2. ὅπως μεγ.] ὅπως ὡς μεγ. u. Bekk. 10. μόνον οὐχὶ om. u. Bekk. Ibid. τὴν om. codd. et edd. 18. γνώμην ἔχοντας] ἔχοντας τὴν γνώμην u. Bekk. 20. ἁμαρτάνουσι] παροῦσι u. Bekk. antep. λοιδοροῦντας] τοιαῦτα λέγοντας u. Bekk. Ibid. τοιαῦτα πράττοντας λοιδοροῦντας u. Bekk.

P. 221. 2. κοινῷ τῶν] κοινῷ τῷ τῶν u. Bekk. 3. ἐξ ὧν ἔσται] ἐξὸν u. Bekk. antep. τοὺς μὲν] τούτους μὲν u. Bekk. pen. τὰ om. u. Bekk. ult. ἀφθ. χώρας] ἀφθ. τῆς χώρας u. Bekk.

P. 222. 8. τοῦ τὴν] τοῦ om. u. Bekk. Ibid. προὐργιαίτερόν ἐστιν u. Bekk. 9. οὐδέποτε] μηδέποτε u. Bekk. Ibid. πρὸς ἀλλήλους πολεμοῦντες u. Bekk. 12. τύχας] τύχην u. Bekk. Ibid. διαλύειν] συνδιαλύειν u. Bekk. 15. ἐκ τῆς] ἐκ om. u. Bekk. pen. τειριβάζου u.

P. 223. 1. μέρος om. u. Bekk. 5. τριήρεις] πόλεις u. Bekk. 13. τειχίζειν] ἐντειχίζειν u. Bekk. antep. ἐν τοῖς] ἐν om. u. Bekk. Ibid. πεποίηται] πεποίηκεν u. Bekk. ult. στρατιάν] στρατείαν u. Bekk.

P. 224. 1. ἁπάντων αὐτὸς] ἁπάντων om. u. Ald. Bekk. Ibid. πρὸς τὸ πολεμεῖν] προσπολεμεῖν u. Bekk. 6. περὶ τῆς] τῆς περὶ v. 7. ταῖν πολ. ἀμφοτέραιν] τοῖν πολ. ἀμφοτέροιν u. Bekk. 9. μηδέποτε] μὴ u. Bekk. 11. τούτων ἐπ.] θάτερ' ἐπ. u. Bekk. 13. μεγ. ῥοπὰς] μεγ. τὰς ῥοπὰς u. Bekk. ult. Ἀκροκόμαν] Ἀβροκόμαν u. Bekk.

P. 225. 6. τῶν ἐν Κύπρῳ om. u. Bekk. 7. δὲ τὴν (et sic A. [δὲ] τὴν L.)] τὴν om. u. v. Bekk. 8. εἶχε] ἔχει u. Bekk.

P. 226. 1. Κνίδον] Ῥόδον codd. et Med. Ald. Bekk. 5. Κόνωνος] Κίμωνος codd. præter u. qui κοίνωνος et Med. Ald. 8. τὸ περὶ τὴν Ἀσίαν] τὸ προκινδυνεῦον ὑπὲρ τῆς Ἀσίας u. Bekk. Ibid. μόνον] μόνων u. Bekk.

P. 227. 5. δικαίοις] δικαίως u. Bekk. 7. παραλιπὼν] παραλείπων u. Bekk. 9. Δερκυλίδας u. Bekk. 10. ἐπῆρξε] ἐπῆρχε u. Bekk. antep. Θίμβρων] Θίβρων u. v. Med. Ald. Bekk. pen. πᾶσαν] ἅπασαν u. Bekk. ult. Κύρου cum vulg. codd. et Bekk. Ibid. στρατοπέδῳ] στρατεύματι u. Bekk.

P. 228. 1. ἁπάσης om. u. Bekk. Ibid. καὶ οὐδε] καὶ μὴν οὐδὲ u. Bekk. 2. τοῦ βασιλέως u. 5. θαλάττης] θαλάττῃ u. Bekk. 7. τοῦ βασ.] τὸν βασ. u. Bekk. 10. ὑπολείπειν] ὑπολιπεῖν u. Bekk. antep. τὴν τῶν] τῶν om. u. Bekk. pen. μὲν ἐπιλελεγμένους] ἐπειλεγμένους u. Bekk. ult. πόλεσιν om. u. Bekk.

P. 229. 2. προδιδομένους v. Med. 4. αὐτῶν ἥττους u. Bekk. 6. τῶν Ἑλλήνων] τῶν ἐπικούρων u. Bekk. 11. ἐνεγκάντων] ἐνεγκόντων u. Bekk. 12. Τισαφέρνην] Τισσαφέρνην u. Bekk. ult. ἐπιμέλειαν] ἐπὶ λείαν u. Bekk.

P. 230. 3. αὐτοῦ] αὐτῶν b. v. Med. Ald. ὡς αὐτὸν u. Bekk. 8. ἐπ' αὐτοῖς] ὑπ' αὐτοῖς u. Bekk. antep. οὐδὲ γὰρ] οὐ γὰρ u. Bekk. ult. ἵστασθαι] ἱστάναι u. Bekk.

P. 231. 1. ἂν ἐν] ἂν om. u. Bekk. 4. ἀμείνων b. Med. Ald. Hag. 8. ὡσανεὶ] ὡς ἂν b. u. Med. Bekk. antep. οἱ τὰς Med. Ibid. διεφθαρμένοι] διαφθαρεῖεν u. Bekk.

P. 232. 1. δὲ πρὸς] δὲ om. u. Bekk. Ibid. προκυλινδούμενοι] προκαλινδούμενοι u. Bekk. 4. καταφρονοῦντες] ὀλιγωροῦντες u. Bekk. 6. ἐκείνων] ἐκεῖ u. Bekk. 8. τοὺς om. Wolf. antep. κινδυνεύσαντας] κινδυνεύοντας u. Bekk.

P. 233. 2. καθ' ἕκ.] καθ' ἓν ἕκ. u. Bekk. 3. πολὺ] τὸ πολὺ b. f. u. v. Bekk. 6. τὴν Λακ. ἀρχὴν] τὴν ἀρχὴν τὴν Λακ. u. Bekk. 7. θάνατον] θανάτῳ u. Bekk. 9. καὶ μεγ.] τῶν μεγ. u. Bekk. pen. ἐξαμαρτάνουσι] ἐξημαρτήκασι u. Bekk. ult. οὐκ ἐπιβουλεύοντες] οὐκ om. u. Bekk.

P. 234. 2. κατακάειν u. Bekk. 4. τι om. codd. et edd. Ibid. οἰκοδομήσαιεν] κινήσειαν u. Bekk. 5. τὰ ἀρχαῖα] τἀρχαῖα u. Bekk. 6. ὅθεν] πόθεν u. Bekk. ὁπόθεν v. pen. ἤδη om. u. Bekk. ult. τολμήσασιν] τολμῶσιν u. Bekk.

P. 235. 4. πολλὰ τοιαῦτα] πολλὰ om. u. Bekk. 6. προγεγενημένης] γεγενημένης u. Bekk. 8. τὴν ὀργὴν πρὸς αὐτοὺς u. Bekk.

P. 236. 7. πρὸς Ἕλλ.] πρὸς τοὺς Ἕλλ. u. Bekk.

P. 237. 1. ἐπὶ Τροίαν om. u. 5. οὗ σαφέστερον οὐδέν om. pr. u. Bekk. 7. βουληθείημεν] βουληθεῖμεν u. Bekk. 14. Ἑκατόμνος] Ἑκατόμνως u. Wolf. Bekk. ἑκατόμνως Med. Ald. 18. καὶ] καίτοι u. Bekk. 20. προαγορεύειν] ἐξετάζειν u. Bekk. 21. εἰσὶ, πῶς] εἰσὶ, οὐκ ἄδηλον ὡς u. Bekk. antep. διατελεῖεν] διατεθεῖεν b. p 8. 9. 13. u. v. Med. Wolf. Bekk. διατεθῶσιν p 10.

P. 238. 1. εἰσι περὶ] εἰσι om. u. Bekk. 7. ὑστερήσαντες] ὑστερίσαντες u. Bekk. 11. χειρώσασθαι] χειροῦσθαι u. Bekk. 14. ἂν ἀθροισθῶσιν] ἂν ἐπιστῶσιν u. Bekk. 18. καὶ περὶ] περὶ om. u. Bekk. pen. ὁπόταν] ὅταν u. Bekk. ult. ἣν βουλ.] ὃ βουλ. b. f. u. v. Bekk.

P. 239. 5. στρατιὰν] στρατείαν u. Bekk. 7. χρόνος om. u. Bekk. 9. τῇ om. Wolf. Ibid. πλεῖον] πλείω u. Wolf. Bekk. antep. ἐπὶ ταῖς] ἐπὶ μὲν ταῖς u. Bekk.

P. 240. 2. αὐτῶν ἰδίοις u. Bekk. 3. δυστυχίαν] δυστοχίας u. Bekk. Ibid. ἐν τοιούτοις καιρ. ὀδυρ.] ὀδυρ. ἐν τοῖς τοιούτοις καιρ. u. Bekk. 6. δὲ secundum om. Ald. 14. διεπέραναν] συνεπέραναν u. Bekk. 15. τούς τε Ald. antep. χρόνον κατ.] χρόνον ἂν κατ. u. Bekk.

P. 241. 1. καταλελοίπασιν] παραλελοίπασιν u. Bekk. 3. τοσοῦτον] τοσούτῳ u. Bekk. 4. ἀπαλλαγησόμεθα] ἀπαλλαγησόμεθα u. Med. Ald. Bekk. 8. δυνησώμεθα Wolf. 9. ἐπιβολὰς Wolf. Ibid. ἐκ ποδῶν v. 13. ἐστι om. u. Bekk. 14. ἐὰν μὴ] ἢν μὴ u. Bekk. antep. τὰς φιλίας] τὰς ὠφελίας u. Bekk. pen. τοὺς secundum om. b. Med. Ald. ult. γεγονότων] γενομένων u. Bekk.

P. 242. 7. γ' ἂν] δ' ἂν b. Med. Ald. Wolf. ἂν u. Bekk. Ibid. ἐκ τῶν κινδ.] ἐκ om. u. Bekk. pen. στρατιὰν] στρατείαν u. Bekk.

P. 243. 3. ἐγκαλοῦσιν] ἐπικαλοῦσιν u. Bekk. 4. μετέχουσι] μετασχοῦσι u. Bekk. Ibid. ὑπὲρ] ὑπὸ u. Bekk. 13. ἡμῖν φέρει u. Bekk. 14. καὶ κατὰ v. 15. πάντ'] πάντες u. Bekk. Ibid. χρὴ] χρῆν u. Bekk. ult. ἐν ἀμφοτέροις] ἐν om. u. Bekk.

P. 244. 6. καὶ τούτων] καὶ om. u. Bekk. 13. νεωστὶ τὴν] νεωστὶ ταύτην τὴν u. Bekk. antep. [τοῦ] Bekk. pen. κειμένης om. Wolf.

P. 245. 2. τοὺς ἀνθρώπους] τοὺς om. u. Bekk. 3. συνηνάγκασεν ἡμᾶς] ἡμᾶς ἠνάγκασεν u. Bekk. 7. παντὸς] ἅπαντος u. Bekk. 8. καὶ ἄξιον] καὶ om. u. Bekk. 9. τῶν γεγ.] τῶν τε γεγ. u. Bekk. Ibid. ληψώμεθα — διορθωσώμεθα] ληψόμεθα — διορθωσόμεθα u. v. Med. Ald. Bekk. 13. γιγνομένους Med. Ald. ult. εἰρήνης κρείττων u. Bekk. Ibid. καὶ θεωρίᾳ] θεωρίᾳ μὲν u. Bekk.

P. 246. 1. στρατιᾷ] στρατείᾳ u. Bekk. Ibid. τοῖς τὴν ἠσ.] τὴν om. u. Bekk. 3. ἐξέσται] εἴη u. Bekk. 4. κατακτήσασθαι u. Bekk. 10. κακῶς τὴν Ἑλλάδα u. Bekk. 11. πρὸς ἡμᾶς διακειμένους u. Bekk. 16. μᾶλλον προσήκει στρατεύειν] στρατεύειν προσήκει u. Bekk. 18. προνοουμένους] ἐνθυμουμένους u. Bekk. pen. ἀμύνασθαι] ἀμύνεσθαι u. Bekk.

P. 247. 3. ἐστιν αὐταῖς u. Bekk. 4. ἐθέλοντας] ἐθελήσοντας u. Bekk. 5. ἐπιθυμησάντων] ἐπιθυμησόντων b. u. v. Med. Ald. Bekk. 12. τούτοις τοῖς] τοῖς τοιούτοις u. Bekk. 16. ὅλης Ἀσ.] ὅλης τῆς Ἀσ. u. Bekk. 18. ἅμα τῆς θ' u. Bekk. 19. μνήμην] μνημεῖον u. Bekk. 22. καιρῷ om. u. Bekk. 23. περὶ τῶν] περὶ om. u. Bekk. pen. συνορᾶν] συνδιορᾶν u. Bekk. ult. μὲν om. u.

P. 248. 7. ἁπάντων om. u. Bekk. 8. παύσασθαι] παύεσθαι u. Bekk. 10. μεγάλας τὰς ὑποσχέσεις ποιουμένοις] μεγάλα ὑπισχνουμένοις u. Bekk. antep. τῆς τοιαύτης] τῆς παρούσης u. Bekk.

ΠΡΟΣ ΦΙΛΙΠΠΟΝ] ΦΙΛΙΠΠΟΣ u. Bekk.

P. 252. 1. ἄγνοιαν u. 2. ὑπὸ τῆς] ὑπὸ om. u. Bekk. Ibid. ὑπεθέμην] ἐπεθέμην u. Bekk.

P. 253. 1. τε καὶ] τε om. u. Bekk. 7. μὲν om. Med. 9. ἀπεφηνάμην] ἀπεφαινόμην u. Bekk. 13. μὲν ἔχειν] μὲν ἡμᾶς ἔχειν u. v. Bekk. 16. αὐτὸν] αὐτῶν u. Bekk. Ibid. μήτε v. 17. ὥσπερ] ὅπερ u. Bekk. antep. φιλονικίας ὑμᾶς, πλὴν u. Bekk.

P. 254. 7. σὺ μὲν λόγῳ] σὺ μὲν om. u. Bekk. 9. λήψει παρ' ἡμῶν u. Bekk. 10. ἀποίκους] ἐποίκους u. Bekk. 14. ἡμῶν οἵαν] ἡμῶν om. u. Bekk. Ibid. ἀμαδόκῳ corr. u. 16. ὄντων τῇ πόλει τῶν λεγομένων ἡμῖν] πολλῶν λεγομένων u. Bekk. 17. διαλύσασθαι Med. 18. ἡμᾶς] ὑμᾶς u. Bekk. Ibid. βουλεύσασθαί Med. 19. ἡμῶν] ὑμῶν u. Bekk. Ibid. καὶ] οὐ v. Med. Ald. 23. ὑμῖν] ἡμῖν Wolf. αὐτὴν u. Bekk. om. v.

P. 255. 3. δ' ἕκαστα] δὲ περὶ u. Bekk. 5. δόξῃ Ald. 7. παρὰ τῶν Ἑλλ. ἀξιοῦσιν u. Bekk. 13. ἡμῖν] ἡμῖν ἅπασιν u. Bekk. Ibid. ξυμφέρουσαν] συμφέρουσαν u. Ibid. συγγράψαι] γράψαι u. Bekk. 15. τῆς ἐμῆς ἡλικ.] τῆς ἡλικ. τῆς ἐμῆς u. Bekk. 18. τ' ἂν] τε καὶ p 8. 9. v. τε κἂν u. Med. Bekk. 19. πρότερον] πρότερος u. Bekk. 21. ἁπάσας om. u. Bekk. 22. ἐπὶ γήρως] ἐν δυσχερείᾳ u. 23. ὥστε βουληθῆναι] ὥστ' ἠβουλήθην u. Bekk.

P. 256. 8. μέλλουσι] μέλλουσί τινες u. v. Bekk. 11. τὰ πρὸς] τὰ om. u. v. Med. Ald. Bekk. 12. τοῦτο] τούτῳ u. Bekk. 15. ἢ τὸ] πλὴν τὸ u. Bekk. 18. οὓς ἂν βουληθείης] οὕς τινας ἂν βουληθῇς u. Bekk. antep. ὅσον] ὅσην u. Bekk. pen. νῦν om. u. Bekk.

P. 257. 2. στρατεύειν ἰδίᾳ (ἰδίαν Wolf.) σοι τιμὴν φέρον· τὸ δὲ ἐπὶ τοὺς βαρβ. κοινῇ] πρὸς τοὺς Ἕλληνας συμφέρον· τὸ δὲ βιάζεσθαι πρὸς τοὺς βαρβ. u. Bekk. 7. τινές με u. Bekk. Ibid. πλησιαζόντων] πλησιασάντων u. Bekk. 9. ἐγκωμιαζόμενον] ἐγκωμιασόμενον p 10. 13. u. v. Bas. Bekk. 14. ἐξέστηκα τοῦ] ἐξεστηκὼς ὦ u. Bekk. 17. μέλλω] μέλλεις u. Bekk.

P. 258. 6. τοὺς om. Wolf. Ibid. ἐπάρξαντας] ἐπάρχοντας u. Bekk. 13. ἀναστάτους] αὐτὸν ἀναστάτους u. Bekk. 14. Περρεβαίους] Περραιβαίους u. Bekk. 16. περὶ τὸν] παρὰ τὸν u. Bekk. 19. τοιοῦτον] τοιαῦτα u. Bekk. 26. τισὶ ἀγ.] τισὶ λίαν ἀγ. u. Bekk. 27. οὐ μετρίως] οὐ om. u. Bekk. ult. τὸν λόγον τῶν ἐν τῇ πόλει u. Bekk.

P. 259. 4. τοσοῦτο] τοσοῦτον u. Bekk. Ibid. κατέπεσον v. 5. ἐθρασύνοντο] ἐθρασύναντο u. Bekk. 6. τοσούτου] τοσοῦτον u. Bekk. 7. εἰς τὸ] ἠγὼ u. ἢ 'γὼ Bekk. 8. τὸν λόγον τοῦτον u. Bekk. 11. ἦν] ἂν u. 12. φαίνηται] φανῇ u. Bekk. 14. τὸ αὐτὸ] ταὐτὸ u. Bekk. Ibid. ἐπιτ. ἐμοὶ] ἐπιτ. τοῖς ἐμοῖς u. Bekk. 22. οὐ κακῶς] οὐκ ἀλόγως u. Bekk. antep. δόξης τοῦ] δόξης τῆς τοῦ u. Bekk. ult. καὶ primum om. u. Bekk.

P. 260. 5. δοκοίη Wolf. 6. ἔτι δεικνύμενον] ἐπιδεικνύμενον u. Bekk. 10. θ' ἅμα] ἂν ἅμα u. Bekk. 15. θεωρήσαις v. Ibid. τι om. u. Ibid. τυγχάνοιμεν] τυγχάνομεν u. Bekk. 16. εἰ τὰς (et sic A. L.)] ἣν τὰς u. v. Bekk. 18. ἐξετάσῃς] ἐξετάζῃς u. Med. Ald. Bekk. ἐξετάζοις v. antep. ἐβουλόμην u. Bekk. Ibid. σοι] μοι v. et corr. u. om. Med.

P. 261. 1. τῶν Ἀργ.] τὴν Ἀργ. u. v. Bekk. 3. οἶμαι om. u. Bekk. 6. τύχωσι τούτων u. Bekk. 7. ὥστε ἂν] ὥστ' ἐὰν u. Bekk. 11. ἐν ἑκάστῃ] ἐν om. u. Bekk. 20. αἰτίαν] συναιτίαν u. Bekk. 24. τῆς μεγίστης ὕβρ. u. ult. οὐδ' ἂν v.

P. 262. 3. πάντες] ἅπαντες u. Bekk. 6. τοιοῦτο] σοι τοιοῦτον u. Bekk. 9. ὀφείλεις] ὤφειλες u. Bekk. 11. τὸ τὰς corr. v. 12. δ' om. v. Ibid. σεαυτὸν ἢ ἐκείνας ἀφ.] ἑαυτὸν ἢ κείνας ἀφ. u. Bekk. σεαυτῷ ἢ ἐκείναις συμφέρειν corr. v. 15. ἐμποιήσουσι] ἐμποιοῦσι u. Bekk. 16. ἡμῖν] ὑμῖν u. Bekk. 18. ὑφ' ὧν u. 19. ὥστε Ald. 21. αὐξομένης u. Bekk. 26. ἐπιθέσθαι] ἐπιτίθεσθαι u. Bekk. 28. οὔτ' ἂν Λακ.] οὔτε Λακ. u. Bekk. ult. ἡγούμην] ἡγοῦμαι u. Bekk.

P. 263. 9. ἀνελπίστων δοκούντων u. v. Bekk. 11. ἂν συστῆσαι] ἂν om. u. 12. μὴ τοιούτ.] μὴ τοῖς τοιούτ. u. Bekk. 18. τυγχάνωσιν Med. Ald. 19. δὲ καὶ δεινοὶ πόλ.] δὴ πόλ. καὶ δεινοὶ u. v. Bekk. 25. με λέγειν] με om. u. Bekk. antep. ἄλλων] Ἑλλήνων u. Bekk.

P. 264. 1. διοικῆσαι p 8. 9. v. et pr. u. Med. Ald. 5. μόνους] μόνοι u. Bekk. 6. αἴτιοι] συναίτιοι u. Bekk. 11. στεργούσας μόνον u. Bekk. 12. τοῦτο] τούτου u. Bekk. 15. τούτων συναγ.] τούτων σοι συναγ. u. Bekk. 20. ἀλλὰ τὰ] ἀλλὰ om. u. Bekk. 21. τὰ τῶν Λακ.] τὰ Λακ. u. v. Med. Ald. Wolf. Bekk. 22. μὲν γὰρ] μὲν om. u. Bekk. 23. οὗ, κατὰ] οὗ, καὶ κατὰ p 8. 9. v. Med. καὶ om. Bekk.

P. 265. 2. μετ' αὐτῶν] μεθ' αὑτῶν u. Bekk. 3. εἰσβάλλοντας] εἰσβαλόντας u. Bekk. 4. κινδυνεύειν] διακινδυνεύειν u. Bekk. 7. ἀπόλοιντο] ἀπώλλυντο u. Bekk. 10. ὑπὸ πάντων] ὑφ' ἁπάντων u. Bekk. 17. αὐτοῖς γεγεν.] αὐτοῖς om. u. Bekk. 19. ἀσμένως] ἀσμένους u. Bekk. 20. πολέμους αὐτοῖς u. Bekk. 24. γὰρ ἐξ ὅσου] μὲν γὰρ ἐξ οὗ u. Bekk. 25. καὶ om. u. Bekk. pen. δεῖ u. ult. ἐκ. ἐνιαυτὸν] ἐκ. τὸν ἐνιαυτὸν u. Bekk. Ibid. τὴν χώραν] τὴν αὐτῶν χώραν u. Bekk.

P. 266. 2. πόλεμοι] πολέμιοι u. v. Bekk. 3. εὐδόξους] ἐνδοξοτάτους u. v. Bekk. 5. ἀποκτείναντες] ἀποκτείνοντες u. Bekk. 6. ζῆν οὕτως u. Bekk. 10. δόξαν ἐξ αὐτῆς μεγίστην u. Bekk. 11. χρήσασθαι] χρῆσθαι u. Bekk. 14. τὰς πόλεις τὰς] ταῖς πόλεσι ταῖς u. Bekk. 16. ὁμογόροις pr. u. μόνοις Med. 20. κρατήσαντες u. 23. οὐδὲν ἀποβ.] οὐδὲν αὐτοῖς ἀποβ. u. Bekk. 24. εἰσβαλόντες] εἰσβάλλοντες u. v. Bekk. 25. ἐκείνοις] ἐκείνους u. Bekk. antep. πρὶν ἀπιέναι] ἀπιόντες u. Bekk. ult. ἐνδοξ. καὶ] ἐνδοξ. αὐτῶν καὶ u. Bekk.

P. 267. 2. δ' αὐτῶν περιέστηκε τὰ πράγματα u. Bekk. 5. κελεύης.] κελεύῃς καὶ συμβουλεύῃς. u. Bekk. 9. ἐποιήσατο] ἐπεποίητο u. Bekk. Ibid. οἶμαι om. u. 11. διοικήσεις] διοικεῖς u. Bekk. 14. γενήσεσθαι] γεγενῆσθαι u. Bekk. 16. σε γνῶναι u. Bekk. 19. σκολιώτερα] δυσκολώτερα u. Bekk. 20. σὺ ταῦτα] σὺ τὰ ῥᾴω u. Bekk. 22. τὸν Ἀλκ.] τὸν om. u. Bekk. 23. ἐκπεσὼν παρ'] φυγὼν παρ' u. Bekk. antep. μέγεθος τῆς] μέγεθος τὸ τῆς u. Bekk.

P. 268. 1. οὔτε λέγειν ἄν τις] εἴ τις λέγειν u. Bekk. 7. γεγενημένης] ἐγγεγενημένης u. Bekk. 9. ὑφ' αὑτοῦ u. 12. γίγνεσθαι u. 14. τηλικούτων κακῶν u. 16. ἐπαινουμένης] ἐπαινούμενος u. Bekk. 22. μετὰ πολλῆς δυνάμεως εἰς τὴν Ἀσίαν u. Bekk. 26. ἄλλων om. u. Bekk. pen. ὑπισχνεῖται] ὑπισχνεῖτο u. v. Bekk. Ibid. δεῖ πλείω] δεῖ τὰ πλείω u. v. Bekk. ult. Κνίδον νικήσας] Ῥόδον καὶ νικήσας u. Bekk. καὶ addit v. et Med. quoque.

P. 269. 2. ἄλλους om. u. Bekk. 3. τὰ secundum om. u. 11. Συρακουσίων] Συρακοσίων u. Bekk. 12. ἄλλοις] ἄλλοις ἅπασιν u. Bekk. 17. πεζικὴν] πεζὴν u. Bekk. 18. γεγενημένων] γενομένων u. Bekk. 19. καὶ τῶν] καὶ περὶ τῶν u. Bekk. 25. ὑπαρχούσης] ὑπαρξάσης u. Bekk. 26. τοσαῦτα] τηλικαῦτα u. Bekk.

P. 270. 2. ἐφάμιλλον] ἐνάμιλλον u. Bekk. 6. ἔχειν Med. Ald. 10. διάγειν] διαγαγεῖν u. Bekk. 12. ἔσει u. Bekk. 16. βουλεύσησθε v. 18. αἰσθάνῃ - - - εἰσηγούμενος om. Med. 19. ἡγούμενος] εἰσηγούμενος u. v. Bekk. Ibid. ἔχει p 8. 9. 20. πυνθάνονται p 8. 9. 21. εἰσὶν] ἐστὶν u. Med. Bekk. Ibid. εὔχονται — δεδίασι p 8. 9. Med. 23. ἐφ' οἷς γιγνομένοις] ὧν γιγνομένων u. Bekk. ἐφ' om. Med. Ald. 24. δὲ οὐχὶ] δ' οὐκ ἂν u. Bekk. 25. εἰδὼς σαυτὸν u. Bekk. 26. λογίζεσθαι δυναμένων] λογιζομένων u. Bekk. pen. ἀμφότερά σοι] σοι om. u. Bekk. Ibid. ὥσπερ ἄρα καρπ. v.

P. 271. 1. ἀπόχρη] ἀπέχρη u. Bekk. Ibid. ἄν μοι] ἂν ἤδη μοι u. Bekk. Ibid. πάντως περὶ v. 2. οὔκουν μὲν ἀμ. v. 8. καθεστάναι Med. Ibid. τῆς εἰρήνης οὔσης τοῖς ἄλλοις κοινῆς, τὸν πόλεμον] τὴν εἰρήνην τὴν τοῖς ἄλλοις κοινὴν πόλεμον τοῖς u. Bekk. 9. ἴδιον] ἡδίω p 8. 9. Med. Ald. ἰδίοις u. Bekk. 12. συχνὸν ἤδη χρόνον ἅπασιν] σὺ πολὺν χρόνον ἤδη πᾶσιν u. Bekk. Ibid. μὲν om. Med. Ald. 13. et 17. Μεσην.] Μεσσην. u. Bekk. Ibid. ἔργῳ διοικήσῃς, ὑπὸ σαυτῷ δὲ p 8. 9. Med. Ald. 14. ποιήσειν Med. Ibid. διανοῇ om. u. Bekk. 19. πράξ. καὶ] πράξ. ὡς καὶ u. Bekk. pen. μάλ. τοὺς] μάλ. μὲν τοὺς u. Bekk. Ibid. ἔπειτα δὲ] δὲ om. u. Bekk.

P. 272. 1. λόγῳ] λογισμῷ u. Bekk. 2. ἀνοήτως] ἀναισθήτως u. Bekk. 5. ἐπιβουλεύειν σε u. Bekk. Ibid. αἰτίαν] ἀρχὴν Med. 7. λογισμοῖς] λόγοις u. Bekk. 10. παρασκευάζεσθαι] παρεσκευάσθαι u. Bekk. 11. φαῦλον] φλαῦρον u. v. Ald. Bekk. 12. πλείονος] πλέονος u. Bekk. Ibid. δοκ. εἶναι] δοκ. ἂν εἶναι v. et corr. u. Bekk. 15. τίς γὰρ - - - μισήσειεν om. Med. 21. Ὧν om. v. Ibid. μὴ om. Med. 22. σοὶ corr. v. qui pr. σαυτῷ. 25. ἀμφοτέραις Med. 27. δ' ὑπολ.] οὖν ὑπολ. u. Bekk. antep. συνίδῃς] συνειδῇς u. Bekk.

P. 273. 1. καὶ σοὶ καὶ] σοὶ καὶ u. Bekk. 5. εἰπεῖν τυχεῖν p 8. 9. Med. Ald. 11. τὸν τυρ.] τὴν τυρ. u. Bekk. 15. χρήσασθαι καὶ μολύνασθαι] χρῆσθαι καὶ μολύνεσθαι u. Bekk. 16. κυλινδουμένοις u. Bekk. 18. ἀμφισβητῶν] ἀμφισβητῶ u. v. Ald. Bekk. 21. τὸν τρόπον τοῦτον u. Bekk. 22. ἄλλοις om. u. Bekk. 24. περὶ ὧν ἡγοῦμαί σοι πρακτέον εἶναι] ὧν σοι πρακτέον ἐστὶ u. Bekk. ult. μοι δοκῶ συμβουλεύειν] συμβουλεύσομεν u. Bekk.

P. 274. 1. αὐτὰς om. v. 3. νῦν καὶ] νῦν om. u. Bekk. Ibid. ἐγρ. τὴν] ἐγρ. περὶ τὴν u. Bekk. 7. τοὺς λόγους] τὸν λόγον u. Bekk. 13. οὔτε] οὔτ' ἔτι u. Bekk. 14. γ' ἐστὶν] γ' om. u. v. Bekk. 15. ὑποπέσοι] ὑποπέσῃ u. Bekk. θ' ὕπεστί μοι corr. ὑποπέσοι pr. v. Ibid. συμφέροι] συμφέρῃ u. Bekk. συμφέρει v.

P. 275. 2. κατάγειν] καταγαγεῖν u. Bekk. 5. αὐτὸν μὴ Wolf. 8. τοὺς ὁ. βουλευομένους u. Ibid. ἐκφ. πρὸς τὸν u. 13. μὲν om. u. Ibid. τι] τισι p 8. 9. u. et corr. v. Ald. Bekk. τις p 10. Med. 21. στρατευσαμένων] συστρατευσαμένων u. Bekk. 22. ὁμολογοῦσι] ὁμολογεῖται u. Bekk. 28. αὐτῷ οὕτω] αὐτῷ om. u. Bekk. 29. προσκαλεσάμενος] προκαλεσάμενος u. Bekk. pen. ὑπισχνούμενος u. Bekk.

P. 276. 1. ὑπαγόμενος] ὑπαγαγόμενος u. Bekk. Ibid. ἐκείνῳ] ἐκεῖ u. Bekk. 5. καίτοι τίς] ὥστε τίς u. Bekk. 6. κἀκεῖνοι om. Med. 7. τὴν ἀτ.] τήν τε ἀτ. u. Bekk. 8. γενομένην] γεγενημένην u. Bekk. 10. κατασκευάσασθαι u. 15. εἰ γὰρ] ἐπιστὰς

γὰρ u. Bekk. Ibid. ἐλθεῖν ποιεῖν] μὴ πονεῖν u. Bekk. 16. καλῶς εἶχεν] καλῶς ἑτέρως u. Bekk. 18. διαφυλάττειν] διαφεύγειν u. Bekk. Ibid. ἂν εἴην] ἂν ἦν u. Bekk. 19. πλείονα] πλείω u. Bekk. πλεῖον Med. Ald. 21. ἀπεσχόμην] ἀπεχοίμην Wolf. ἀπειχόμην u. Bekk. 23. πρέπον ᾖ] πρέπῃ u. Bekk. antep. μὲν οὕτως ἕξει] μὲν οὖν οὕτως u. Bekk. pen. γενομένης] γενησομένης u. Bekk.

P. 277. 1. ἐθέλῃς] ἐθελήσῃς u. Bekk. 2. δεκαρχίας v. Med. 12. τοῖς Ἕλλησι] τοῖς συλλέγουσι u. Bekk. Ibid. ἢ εἰς τὸν] ἢ τὸν p 8. 9. v. Med. Ald. ἢ τὴν u. Bekk. Ibid. μισθὸν] μισθοφορὰν u. Bekk. 14. βουληθείημεν] βουληθεῖμεν u. Bekk. 16. πάντων] ἁπάντων u. Bekk. 22. ἕτερον v. Ibid. καλ. εἶχε] καλ. ἂν εἶχε u. Bekk. 23. πάσας τὰς] τὰς σὰς u. Bekk. 24. ἀν. καὶ] ἀν. ἅμα καὶ u. Bekk. 25. βασ. ἐφ'] βασ. ἀμφοτέρων ἐφ' u. Bekk. antep. συμβουλεύομεν] συμβουλεύω u. Bekk. pen. ἑκατέρου καὶ] καὶ om. u. Bekk. ult. τήν τε πόλιν] τε om. u. Bekk.

P. 278. 1. τὴν τῶν Λ.] τῶν om. u. Bekk. 3. πᾶσαν] ἅπασαν u. Bekk. 4. ἔλαβεν] ἐξέλαβεν u. Bekk. 5. τῶν Ἑλλήνων] τῶν ἄλλων u. Bekk. 6. πόλεων om. v. Med. Ald. Ibid. κύριός] ἐγκρατής u. Bekk. Ibid. ὥστ' οὐκ ἔστιν] ὥστ' οὐδεὶς u. Bekk. 8. ἐκείνας v. 12. γὰρ ἀφειστήκει μὲν u. Bekk. 16. συναγαγὼν γὰρ] ὥστε συναγαγὼν p 8. 9. v. συμπαρασκευασάμενος γὰρ u. Bekk. 21. τῷ ναυτικῷ] τῷ om. u. Bekk. 22. μετὰ βασιλέως] μετὰ om. u. Bekk. antep. τούτων τῶν ἐθνῶν u. Bekk. Ibid. σὺ corr. v. pen. συμφόρως] συμμάχους corr. v. ult. καὶ Μηνδρέα p 8. 9. Med. Ald.

P. 279. 2. πάντων ἂν] πάντων γ' ἂν u. Bekk. 5. βουλευομένην] βουλομένην u. Bekk. 8. ἕκαστον ἐν.] ἕκαστον τὸν ἐν. u. Bekk. 18. μεταχειρισάμενοι] μεταχειρισάμενος u. Bekk. Ibid. τῶν στρατηγικῶν] τῶν στρατιωτικῶν u. Bekk. στρατηγικὸν v. Ibid. σοὶ τολμῶμεν] νῦν τολμῴην σοὶ u. Bekk. 20. κατὰ τὸν πόλ. v. 22. ἀρκεῖν πρὸς παράδειγμα τόν] ἀρκεῖν πρὸς παράδειγμα om. u. et pr. v. Bekk. Ibid. σοι] σου u. Bekk. 24. εἴη βουλομένῳ λέγειν] εἴη θέμις u. Bekk. βουλομένῳ om. v. Med. Ald. 25. τούτων om. Hag. Wolf. Ibid. γενέσθαι] ἔσεσθαι αὐτοὺς v.

P. 280. 2. ὡρμημένοις] ὁρμωμένοις u. Bekk. 6. τοὺς μὲν om. Med. 10. αὐτῶν p 8. 9. Med. Ald. 11. γὰρ τῶν Ἑλλ.] τῶν om. u. Bekk. 12. ἄρχειν ἀξιώσας u. Bekk. 17. διάγοντα] διαγαγόντα v. 23. μνείαν] μνήμην Med. 24. ἀδιέργαστον] διεξέργαστον u. ἀδιεξέργαστον Bekk. Ibid. καινὸν Med. Ald. 28. φιλοσοφίᾳ] φιλοτιμίᾳ u. Bekk.

P. 281. 1. διπλασίω] διπλάσιον u. Bekk. 2. ἂν om. v. 3. ἀφέξομαι πάντων] ἀπέστην u. Med. Bekk. 4. ἐξ αὐτῶν] ἐκλεξάμενος v. 5. εἰρημένοις] προειρημένοις u. Bekk. 8. καὶ τῶν] καὶ πολλῶν u. v. Bekk. 11. μὴ γὰρ ῥᾳθυμήσας ποιησάμενος δὲ] ποιησάμενος γὰρ u. Bekk.

P. 282. 3. τὸ κράτ.] τὸν κράτ. u. Bekk. 5. τῷ] τὸ p 8. 9. u. v. Med. Ald. Bekk. Ibid. μηδὲν] μηδὲ p 8. 9. v. μὴ δεῖν u. Bekk. 7. φιλονικεῖν u. Bekk. 8. παρασκευάσῃς u. Med. Wolf. 11. ἦθος] πάθος Med. 13. βουλεύμασιν] βουλήμασιν u. Bekk. 14. βουληθῇς u. Bekk. 15. ῥᾴδιον u. v. Ibid. σε om. u. Ibid. καλλίστην δόξαν u. 16. ἥπερ ἐξ] ἢ ἐξ u. Bekk. Ibid. τὴν ὑπ.] τὴν νῦν ὑπ. u. Bekk. 22. ἐπὶ τὰς εὐεργ. τῶν] ἐπί τε τὰς εὐεργ. τὰς τῶν u. Bekk. 23. πρᾳότητας καὶ φιλανθρωπίας] πρᾳότητα καὶ φιλανθρωπίαν u. Bekk. pen. ἐπὶ τῶν ζώων καὶ τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν ἄλλων] ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν ἄλλων ζώων u. Bekk.

P. 283. 5. ἱδρυμένας] ἱδρυμένους p 10. 13. u. v. Med. Wolf. Bekk. Ibid. ἐν ταῖς om. u. 10. περιβαλέσθαι] περιβάλλεσθαι u. Bekk. 21. ἀνελεῖν u. 22. ἣν λέγ.] ὡς λέγ. u. Bekk. antep. ἐν] ἐπὶ u. Bekk. ult. παύσωμεν] παύσομεν u. Bekk.

P. 284. 1. αὐτοῖς ἱκανὸν u. Bekk. Ibid. εὐπορίσαντες] πορίσαντες u. Bekk. 8. ἀποτεμνόμενον Wolf. ἀπονεμόμενον v. 9. ξενιτευομένους] πολιτευομένους u. 11. ἐχυρῶσαι τὴν] ὁρίσαι τὴν u. Bekk. 18. μᾶλλον] μόνον u. 19. αὐτός τ' ἐπὶ ταῦθ' u. Bekk. 24. γεγόνασιν] ἐγγεγόνασιν u. Bekk. 25. ἄρχειν ἠξίωσαν u. Bekk. Ibid. Ἑλλήνων] ἄλλων u. 26. τοσοῦτο] τοσοῦτον u. Bekk. Ibid. παραπεφρόνηκεν p 8. περιφρόνηκεν p 9. antep. ἀμύνασθαι] ἀμύνεσθαι u. Bekk. ult. μηδὲ ἄλλο Wolf.

P. 285. 4. αὐτοὺς] τ' αὐτοὺς u. Bekk. 7. τοὺς Ἕλληνας v. 10. πολ. πρὸς] πολ. τοῦ πρὸς u. v. Bekk. 11. προσήκειν p 8. 9. v. Wolf. 14. πᾶσαν] ἅπασαν u. Bekk. 16. ὡς περὶ] ὥσπερ ὑπὲρ u. Bekk. 19. τε om. u. 23. πατρίδα τὴν αὑτοῦ τὴν u. 24. ἀπὸ] ὑπὸ Med. Ald. 26. ἐκ. φανήσ. πρῶτον] ἐκ. μὲν φανησ. πρώτην u. Bekk. ult. ἢ τῶν ἐπὶ τοῦ βήματος μαινομένων om. v.

P. 286. 4. μοι γν. ἐχ.] ἐμοὶ γν. ἐχ. u. Bekk. γν. ἐχ. ἐμοὶ v. 5. ἐλπίζω] ἐλπίσω u. v. Bekk. 8. ποιήσομαι u. 9. ὅτι τοῖς] ὅτι τούτοις u. Bekk. 10. αὐτοῖς] αὖ τοῖς Med. Ald. Ibid. ὑπὸ] ὑπὲρ Ald. 12. ὠφελειῶν] ὠφελιῶν u. Bekk. 16. τῶν Ἑλλήνων ὄντας u. Bekk. 17. τὴν om. Wolf. Ibid. βασιλεῖς] βασιλέας u. Bekk. 20. κεῖνοι] κείνους u. Bekk. 21. ἀλλὰ μεταναστέον καὶ ἀναστρεπτέον] ἀλλ' ἀναστρεπτέον καὶ μεταστατέον u. v. Bekk. 24. σε πείθειν u. Bekk. pen. εὐλογίαν corr. u. Ibid. φήμην τὴν] φήμην καὶ τὴν μνήμην τὴν u. Bekk.

P. 287. 7. ἀλλ' ὅτι Med. Ald. Ibid. τῶν ἀνοήτως φιλουμένων τοῖς πολλοῖς ὁλοσχερῶς διακειμ.] τῶν ὄντων ἀπλήστως διακειμ. u. Bekk. 11. πολιτῶν] πολλῶν u. 14. σε] om. u. Bekk. 16. ἂν ὑπολ.] ἣν ὑπολ. u. Bekk. 18. πατέρων ἀνδρίαν] βαρβάρων ἀνανδρίαν u. Bekk. 21. μὲν] καὶ Ald. 22. οἰκησάντων] κατοικησάντων u. Bekk. 23. οὕτω σφόδρα u. Bekk. Ibid. μεμισημένον καὶ καταπεφρονημένον u. 26. εἶναι ὅπως ἂν] ὅπως ἂν om. u. et pr. v. Bekk. Ibid. συνερανίσαιμι] συνεράσαι pr. u. Bekk. συγκεράσαι corr. u. 27. πάντας] ἅπαντας u. Bekk. 28. ἂν om. u. Ibid. ἀξιόχρεως ἔδοξεν οὕτως ἡ πραγματεία εἶναι τῆς] ἄξιος οὗτος ἔδοξεν εἶναι τῆς u. Bekk. 29. σέ τε p 8. 9. Med. Ald. antep. καὶ τὰ προτρ. v. Ibid. τοῦτον. οὐκ] τοῦτον· οὕτω γὰρ ἂν ἄριστα βουλεύσαιο περὶ αὐτῶν. οὐκ u. Bekk.

P. 288. 3. καταστραφεῖσαν u. Ibid. συνταχθεῖσαν v. 7. διαλῦσαι] διαστῆσαι u. 9. ἀμφ. ἂν] ἂν ἀμφ. v. ἂν om. u. Bekk. Ibid. δύνωνται] δύνανται u. Bekk. 11. τοιαύτην] ταύτην u. Bekk. 17. γεγενῆσθαι] γενήσεσθαι u. Bekk. 19. οὔτ' ἐν τοῖς] οὔτε τοῖς u. Bekk. 21. νῦν μὲν Med. Ald. 22. τῶν προγ. ἔχομεν] τῶν γε προγ. ἔχω μὲν u. Bekk. 23. παραβαλεῖν f. 24. οὐκ αἰσχρῶς] οὐκ ἐχθρῶς f. οὐ γλίσχρως u. Bekk. antep. ἄλλων om. u. Bekk. pen. ἀντιπαραβάλλων u.

P. 289. 8. ἀλλὰ μετά γε] ἀλλά γε μετὰ u. Bekk. 9. καὶ τοὺς] καὶ om. u. Bekk. 11. καὶ τοὺς] καίτοι τοὺς p 8. 9. u. v. Bekk. Ibid. καὶ ἀρ.] καὶ τοὺς ἀρ. u. Bekk. 13. καὶ πᾶσιν] καὶ παρὰ πᾶσιν u. v. Bekk. Ibid. ὀνομαστὴν om. v. 15. κεκτημένους] κτησαμένους u. v. Bekk. 20. τοσοῦτο] τοσοῦτον u. Bekk. Ibid. τῶν χρημ.] τῶν om. u. v. Bekk. 23. ἐβουλήθη u. Bekk. 24. ταῦτα γὰρ ἅπαντα] πάντα γὰρ ταῦτα u. Bekk. 25. κατὰ ταύτης u. antep. ἐν Μαραθῶνι] ἐν om. u. Bekk. Ibid. καὶ Σαλ.] καὶ τῆς ἐν Σαλ. u. Bekk. ult. αὐτὴν primum om. u.

P. 290. 7. πάντα] ἅπαντα u. Bekk. 8. εἴη μαλ. καὶ] ᾖ μαλ. ἢ u. Bekk. 9. ἀποβλέπειν εἰς τὴν] αἰτιῶ τὴν u. Bekk. Ibid. τὴν ἐμὴν δεῖ] δεῖ τὴν ἐμὴν v. δεῖ om. u. Bekk. 14. σοὶ δόξαν π. μ. τηρηθῆναι] σοὶ π. μ. περιθεῖναι δόξαν u. Bekk. 16. οὔτε μετὰ τῶν] μετὰ om. u. Bekk. 17. συνόντων] συμβαινόντων u. Bekk. pen. ὅπως ἐν] ὅπως ἂν ἐν u. Bekk. ult. ἐπιθυμήσεις p 8. 9. Ibid. ὧν τυγχ.] ὧν ἐγὼ τυγχ. u. Bekk.

P. 291. 2. αὑτὸν εἰς ἃ] σαυτὸν εἰς ὃ u. Bekk. 6. ἐκείνους ἐγκωμιάζειν u. Bekk. Ibid. καὶ τηλικ.] ἢ τηλικ. u. Bekk. 7. τὴν φύσιν] τὴν σὴν φύσιν u. Wolf. Bekk. 8. οἵτινες τοὺς] οἵτινες ἂν τοὺς u. Bekk. 9. ποιήσουσι] ποιήσωσι u. Bekk. Ibid. σὰς om. u. Bekk. 13. ὡς ἐλαχ.] ὡς ἐν ἐλαχ. u. Bekk. 18. ἂν εὖ πάσχωσι· Μακ. δ' ἂν] εὖ πάσχουσι· Μακ. δ' ἣν u. Bekk. 20. ἂν διὰ] ἣν διὰ u. Bekk. pen. ἐπάρχουσιν u.

ΑΡΧΙΔΑΜΟΣ.

P. 294. 1. πεπ. μεταβολὴν] πεπ. τὴν μεταβολὴν u. v. Bekk.

P. 295. ult. τις τῶν] τις ἄλλος τῶν u. Bekk.

P. 296. 1. ἡσυχ. ἂν] πολλὴν ἂν ἡσυχ. u. Wolf. Bekk. 4. ἀποφαινόμενος p 9. t. v. ἀποφηνάμενος Med. Ald. 6. προήσομαι τὴν πόλιν ἀναξίως προφεισαμένην] περιόψομαι τὴν πόλιν ἀνάξια ψηφισαμένην u. Bekk. 8. τηλ., περί] τηλ. σιωπᾶν, περί u. Bekk. 10. μάλιστα τούτοις] τούτους μάλιστα u. Bekk. 12. ὑμῖν] ἡμῖν p 10. 12. 13. u. v. Med. Wolf. Bekk. 14. περὶ μηδενὸς] μηδὲ περὶ ἑνὸς u. Bekk. 18. οὐκ ἐπ' ἀμφ.] ἐπ' om. t. u. Bekk. 19. συμφερώτατα Med. Ald. 22. μεγίσταις u. antep. περιβάλλοιμεν u. ult. ἂν] ὑμᾶς u. Ibid. ὠφελήσομεν corr. u. ult. ἡμετέρας] ὑμετέρας t. u. Bekk.

P. 297. 1. ἂν φαυλ. δόξαιμεν] φαυλ. δόξομεν u. Bekk. 6. εἴ τις] τίς τι u. Bekk. ἥτις v. 7. ἀγαθόν τι] τι om. u. Bekk. 9. κίνδυνος οὔτε πόλεμος u. Bekk. Ibid. τοσούτων u. 10. νῦν] νυνὶ u. Bekk. Ibid. βουλευσόμενος συνελήλυθα] βουλευσόμενοι συνεληλύθαμεν t. u. Bekk. 13. ὑπομενητέον] ὑπομενετέον u. Bekk. ὑπομενητέον t. 14. μηδὲ ἀν.] μὴ λίαν ἀν. u. Bekk. 16. μετὰ τοῦτο ἴδιον] μέ τι τῶν ἰδίων p 13. μετὰ τούτων ὅμοιον t. τοὐμὸν ἴδιον u. Bekk. Ibid. εἱλόμην u. 18. πολὺ πλείονα] πολλαπλάσιον u. Bekk. Ibid. ποιήσας] ψηφισάμενος u. Bekk. 22. ἐν ἐμοὶ] ἐπ' ἐμοὶ u. Bekk. Ibid. πρόγονοι] πατέρες u. Bekk. 25. ταύτης] ταυτησὶ u. Bekk. antep. τῶν ο. ὁ. ἡγησαμένων] τὸν ο. ὁ. ἡγησάμενον t. u. Bekk. pen. ἴσχειν p 8. 9. v. Med. ult. ἡμ., βεβ.] ἡμ. αὐτῶν, βεβ. u. Bekk.

P. 298. 4. πείσει] πείσῃ p 10. 13. t. u. v. Bekk. 7. Μεσήνην] Μεσσήνην u. Bekk. et sic ubique. 10. ὑμετέρας] ἡμετέρας u. Bekk. 12. ὑμᾶς] ἡμᾶς u. Bekk. Ibid. ἥκουσι κακῶς ποιήσοντες u. Bekk. 13. ἔτεσι κατ.] ἔτεσι κτησάμενοι κατ. u. Bekk. 14. αὐτὴν] ταύτην t. u. Med. Bekk. 15. Λακ. οὔτε] Λακ. συμφορὰν οὔτε u. Bekk. 20. ἡμᾶς om. u. 21. ὑμᾶς Wolf. 24. τοσοῦτον Med. Ald. antep. ἄλλας τῆς] ἄλλοις τοῖς τῆς t. u. v. Med. Bekk. ult. ταῦτα] τοῦτο u. Bekk. Ibid. εἶναι τὰς] εἶναι πρὸς τὰς t. u. v. Bekk.

P. 299. 5. ὑμᾶς ὑπομνῆσαι δι' ὃν] διαλεχθῆναι πρὸς ὑμᾶς ὃν u. Bekk. 8. πόῤῥωθεν]

πορρωτέρωθεν u. Bekk. Ibid. διότι] ὅτι u. Bekk. 11. ἐπεὶ] ἐπειδὴ u. Bekk. 12. γεγονὼς v. 13. πλάνοις ἦσαν] πλάνοις καὶ κινδύνοις ἦσαν t. u. v. Bekk. 15. τῆς τρίτης] τῆς om. u. Bekk. 17. δ' ἐπὶ] δ' αὐτοὺς ἐπὶ u. Bekk. 20. Περσιδῶν Med. Ald. 21. δὲ καταδουλωθεῖσαν] δὲ κατὰ δόσιν u. Bekk. Ibid. ἐκβληθέντος u. v. 22. τυνδαρέω u. 24. δίδ. τὴν] δίδ. αὐτῷ τὴν u. Bekk. ult. ἃς ἐκ τῆς 'Ερ. ἐξήλασεν ὑπὸ] τὰς ἐκ τῆς 'Ερ. ὑπὸ u. Bekk.

P. 300. 1. πλὴν N.] πλὴν ὑπὸ N. u. Bekk. 6. τὸ στρατ.] τὸ om. u. Bekk. 9. πίστιν] πίστεις u. Bekk. 15. et 23. ταύτης] ταυτησὶ u. Bekk. 16. προγόνους] γονεῖς p 8. 9. v. 22. αὐτὸν] αὐτῶν u. Bekk. Ibid. ἡγεμόνα γεγενημένον u. Bekk. 28. οὖν om. u. Ibid. ὑπαρξάντων ἡμῖν u. Bekk. pen. ἢ] καὶ u. ult. πᾶσιν φανερὸν εἶναι u. Bekk.

P. 301. 3. μὲν γὰρ] τε γὰρ u. Bekk. μὲν v. om. t. 5. δὲ ἐλάβ.] τ' ἐλάβ. u. v. Bekk. Ibid. κατὰ τὸν] καὶ τὸν u. Bekk. 8. μηδ' ἂν] μηδ' ἐὰν u. Bekk. Ibid. ἐκλείπειν] ἐκλιπεῖν t. u. Bekk. Ibid. προστάττωσιν ἡμῖν u. Bekk. 9. περὶ M.] ὑπὲρ M. t. u. v. Bekk. 11. τὴν αὐτὴν ὑμᾶς u. Bekk. 13. εἰπεῖν ἔχοιμεν] ἔχομεν εἰπεῖν u. Bekk. 17. πρὶν ἢ] ἢ om. u. Bekk. 19. ἡμῖν ὑπαρχόντων u. Bekk. 20. ὥσπερ] ὡς u. Bekk. Ibid. ἀπεδίδοσαν] ἀποδιδόασιν u. Bekk. 21. κατέσχε] κατέσχηκε u. Bekk. Ibid. Μεσσήνης] Μεσσήνην u. Bekk. 22. πλεῖον] πλέον u. Bekk. 23. Πλάταιαν μὲν καὶ Θεσπιὰς] Θεσπιὰς μὲν καὶ Πλαταιὰς u. Bekk. 24. ἀναστάτους πεποιήκασι u. Bekk. 25. τριακοσίων] τετρακοσίων u. Bekk. Ibid. κατοικίζουσι] μέλλουσι κατοικίζειν u. Bekk. pen. εὐλογώτερον — ἐξήμαρτον] εὐλογωτέρως — ἐξημάρτανον u. Bekk.

P. 302. 1. στερηθησόμεθα] στερησόμεθα u. Bekk. 5. Μεσσήνην εἴχομεν δικαίως u. Bekk. 6. ἡμῖν γεγενημένων t. u. Bekk. Ibid. ποιεῖσθαι] ποιήσασθαι u. Bekk. 8. γενομένων] γιγνομένων t. u. Bekk. 10. ἀμφισβήτησις ἐγίγνετο] ἀμφισβητήσεις ἐγίγνοντο u. Bekk. Ibid. δὲ τῆς] τῆς om. u. Bekk. 11. οὔτε βασ. t. u. Bekk. Ibid. Θηβαίων] 'Αθηναίων u. Bekk. 12. ἐνεκάλεσαν] ἐνεκάλεσεν u. Bekk. Ibid. ὡς om. v. Med. Ald. Bas. 16. ὁμολογήσαιεν] ὁμολογήσειαν u. Bekk. 18. ἡμῖν τῶν] ἡμῖν αὐτὴν τῶν u. Bekk. 19. τὴν πόλιν] τὴν δωρεὰν u. Bekk. 20. ἠδικημένοις t. v. 21. ἡμῶν ἀμφ.] ἡμῶν om. u. Bekk. 22. ἐκείνων] κἀκείνων u. Bekk. 25. καὶ θυσίας οἵας] καὶ τὰς θυσίας ἃς u. Bekk. 26. μεταπέμπεσθαι] μεταπέμψασθαι u. Bekk. 27. ἂν μαρτ.] ἄν τις μαρτ. u. Bekk. 28. παράσχοι τις τούτων] τούτων παράσχοιτο u. Bekk. παράσχοι τοιούτων corr. v. antep. τὴν χώραν λαβόντες u. Bekk. pen. πάλιν διὰ βραχέων u. Bekk. Ibid. ἔτι διελθεῖν] ἔτι om. u. Bekk. ult. ἔχοντες] ἑλόντες u. Bekk.

P. 303. 2. τοῦ 'Ηρ.] τοὺς 'Ηρ. t. u. Bekk. 6. ὧν ἐκ.] ὧν ἓν ἐκ. u. Bekk. Ibid. ἱκανόν ἐστιν u. Bekk. 7. τολμώντων κατηγορεῖν u. Bekk. 8. οὐ om. v. Med. Ald. 10. ἴσως πλείω τούτων εἰπεῖν u. Bekk. 14. τε καὶ] τε om. u. Bekk. 15. εὖ βουλ.] ἀεὶ βουλ. u. Bekk. 16. μείζονα] μεῖζον u. Bekk. 20. χρὴ τοῦ δικαίου u. Bekk. Ibid. τὸ συμφέρον οὐδεὶς] τὸ συμφέρον om. u. Bekk. Ibid. ἂν μελετῶν] ἄν με λέγων u. Bekk. 22. τε κἀγαθοὺς] τε om. u. Bekk. 23. τοῦτο p 8. 9. t. v. Ibid. καὶ τὰς εὖ πολιτευομένας πόλεις u. Bekk. Ibid. εὖ φιλοτίμους v. 24. τοῦτο] τούτου u. Bekk. 25. καὶ τοὺς] ἔτι δὲ τοὺς u. Bekk. 26. καὶ κατὰ] καὶ om. t. u. v. Bekk. Ibid. δίκ. τέλος] δίκ. τὸ τέλος u. Bekk. 27. τῶν om. pr. u. 28. ἐκθυμεῖν Med.

P. 304. 2. προκειμένοιν] προτεινομένοιν u. Bekk. 4. ποιήσετε v. Med. ποιήσητε t. 5. ἀποδοκιμάσετε t. v. Med. Ald. 7. τοῖς ἡμετέροις] τοῖς ἐμοῖς u. Bekk. 8. μηδὲν πρ.] μηδὲν μὲν πρ. u. Bekk. Ibid. ὑμετέρων v. 9. τὴν πόλιν om. Med. Ibid. δεινῶν v. Med. Ald. 11. προεξαμαρτάνοντας] προεξαμαρτόντας u. Bekk. 12. τυχὸν] σχεδὸν u. 13. διαμαρτάνειν] διαμαρτεῖν u. Bekk. 14. τοῦτο] τοῦτό πω u. Bekk. 15. ἕξομεν] ἄξομεν u. Bekk. 16. ὑμᾶς οὐκ ἀγνοεῖν u. Bekk. 18. πλέον προσεπιτάττειν ὧν ἂν ἐξ ἀ. ἐπινοηθῶσιν] πλείω προσεπιβάλλειν οἷς ἂν ἐξ ἀ. διανοηθῶσιν u. Bekk. 19. συμβαίνει (et sic A. C. L.)] συμβαίνειν u. Bekk. 22. πάντων] ἁπάντων u. Bekk. 25. πώποτε om. Med. antep. τῶν καταδεεστέρων u. Ibid. κατακεκλεισμένων] κατακεκλειμένων u. Bekk. κεκλεισμένων Med. Hag. Wolf.

P. 305. 1. Περὶ] 'Επὶ t. u. v. Med. Ald. Bekk. 3. κρείττονες] κρεῖττον t. v. κρείττους u. Bekk. Ibid. ἡμῖν v. Med. Bas. Hag. 6. ὧν τοῖς] ὧν μὲν τοῖς u. Bekk. 7. ἠμύνοντο] ἠμύναντο u. Bekk. 9. εἰ διεξέλθοιμι κινδύνους] κινδύνους εἰ διεξιοίην u. Bekk. 10. τοὺς] τοῦ t. Med. Ald. 11. εἰσβάλλοντος t. Med. Ald. Ibid. πορρωτέρω] πόρρω u. Bekk. 17. ἀνάστατον τὴν πόλιν u. Bekk. 18. γιγνομένην] γεγενημένην u. Bekk. Ibid. τὴν πόλιν καὶ τὴν χώραν t. v. καὶ τὴν πόλιν om. u. Bekk. 22. τῶν ἄλλων δεσπόται u. Bekk. 23. ἐπὶ ταύτης ἄν τις u. Bekk. 27. ὑπολειπομένης] ὑποφαινομένης u. Bekk. antep. δυσχερῶς πρὸς αὐτὸν t. δυσκόλως πρὸς αὐτὸν u. Bekk.

P. 306. 3. ἀρχὴν τῶν] ἀρχὴν τὴν τῶν u. Bekk. 7. ὁ τῶν M.] τῶν om. t. u. Bekk. 13. ἐντὸς τριῶν] ἐντὸς μὲν τριῶν t. u. v. Bekk. 14. κατέσχεν ἅπασαν u. Bekk. 19. λυπηθείημεν] λυπηθεῖμεν u. Bekk. 20. ἐλπίδας ἂν u. Bekk. 22. πράγματ' αὐτῶν περιέστησεν u. Bekk. 23. ἡμᾶς] ἡμῖν u. Bekk. 24. τοιαύτας] τὰς t. τοσαύτας u. Bekk. 25. παύεσθαι] παύσεσθαι u. Bekk.

P. 307. 1. οὐδεὶς τολμ.] οὐδεὶς ἂν τολμ. u. Bekk. 2. πολιτεία] πολιτείαν t. u. v. Med. Ald. Hag. Bekk. 3. οἵαν χρὴ] οἵαν εἶναι χρὴ u. Bekk. Ibid. ὑπαρξάντων] ὑπαρχόντων t. u. v. Bekk. 13. στερηθέντας] ἀποστερηθέντας u. Bekk. Ibid. τῶν ὄντων] τῶν τοιούτων t. u. v. Bekk. 19. ὅπως] ὡς u. Bekk. 15. τις καὶ] καὶ om. u. Bekk. 16. εὐπραγοῦντας v. Ibid. πραττ. εἰρήνης] πρατт. τῆς εἰρήνης u. Bekk. Ibid. ἐν ταύτῃ γὰρ τῇ καταστάσει u. Bekk. 20. πανουργίας] καινουργίας u. Bekk. 21. δεδοίκαμεν t. u. v. Med. Ald. 22. ὅτε γὰρ] ὅτε μὲν γὰρ t. u. v. Bekk. 23. καθίσταμεν] καθεσταμεν u. Bekk. κατέστημεν Wolf. ult. τὴν αὐτῶν δύναμιν] τὴν δύναμιν τὴν αὐτῶν u. Bekk. pen. φοβεῖσθαι t. Med.

P. 308. 1. ὥστε t. v. Med. Ald. Wolf. 2. διάλυσιν] κατάλυσιν u. Bekk. 3. ὑμᾶς Wolf. 4. ἐμβάλλειν εἰς αἰσχρὰν ὁμολογίαν] ἐμβαλεῖν εἰς αἰσχρὰς ὁμολογίας u. Bekk. 5. περὶ τῶν] περὶ om. u. Bekk. 7. Λακεδαιμόνιος] Λακεδαιμονίων u. Bekk. 8. πάντων ὠμ.] πάντων ἂν ὠμ. u. Bekk. 9. γεγενῆσθαι] γενέσθαι u. Bekk. 12. Παιδάρετος] Πεδάριτος u. Ald. Bekk. τοιοῦτος p 8. 9. 10. t. v. Med. Ibid. πλεύσας] εἰσπλεύσας u. Bekk. πλεύσασι Med. 15. Συρακουσίοις] Συρακοσίοις u. Bekk. 20. μήτε δύνασθαι μήτε πειρᾶσθαι u. 21. μὲν Εὐρώπην καὶ τὴν 'Ασίαν u. Bekk. 28. ὑπομεῖναι] ὑπενεγκεῖν u. Bekk.

P. 309. 2. ῥαθ. βουλ.] ῥαθ. τῶν ἄλλων βουλ. u. Bekk. 3. τίνα] τίνας p 10. t. u. v. Med. Bekk. Ibid. δὲ τῶν περιισταμένων ἡμῖν ἐξ ἀνδρῶν τοιούτων ἀπειλῶν καὶ ποιεῖσθαι] παρισταμένων καὶ ποιήσασθαι p 10. et. pr. v. γὰρ ἴσμεν ὧν καὶ ποιήσασθαι u. Bekk. 4. ὑμᾶς (ἡμᾶς corr.) ἀξιῶν v. Ibid. αὐτοὶ ἡττηθ. v. 5. ἅπαντα] πάντα u. Bekk. 6. ἢ πῶς] πῶς δ' u. Bekk. ἢ γὰρ πῶς corr. v. 7. πολὺν χρόνον δυστυχοῦντες u. Bekk. Ibid. ἐπαρκέσειαν] ἀνταρκέσειαν u. Bekk. 8. ἐπὶ τῆς] ὑπὲρ τῆς t. u. v. Bekk. Ibid. ταύτης τῆς χώρας u. Bekk. 15. συμβουλεύουσι ταῦτα] τοιαῦτα συμβουλεύουσιν ὑμῖν u. Bekk. 17. παρακαλοῦσιν] ἐπάγουσιν u. Bekk. Ibid. ἡμᾶς] ὑμᾶς t. u. Bekk. Ibid. τὴν Μεσ.] τὴν om. t. u. Bekk. 18. διελθεῖν Hag. Wolf. 20. ἕξειν] ἥξειν u. Bekk. 21. πολεμεῖν ὑμῖν] ὑμῖν om. u. Bekk. 24. ἔσεσθαι] γενέσθαι u. Bekk. antep. καὶ μεχρὶ θανάτου μάχεσθαι τ. π. θέλειν] ζῆν καὶ μάχεσθαι τ. π. ἐθέλειν u. Bekk. ult. ὃ μᾶλλον] ἃ μᾶλλον u. Bekk.

P. 310. 2. προγόνους] πρώτους u. Bekk. 3. ἀφικνουμένους] ἀφικομένους u. Bekk. 8. τοῖς νομιζομένοις] τοῖς γενομένοις t. v. τοῖς τε νόμοις u. Bekk. τοῖς ἐπιτηδευομένοις καὶ τοῖς γενομένοις ἐμμένοντες Med. 10. δὲ τὰς εὐτ. φέρειν μὴ] δὲ μηδὲ τὰς εὐτ. φέρειν u. Bekk. 11. ἔχοντας συμμαχίας] τὰς συμμαχίδας u. Bekk. 13. μᾶλλον ἢ] τοὺς δὲ μᾶλλον ἀλλήλοις φθονοῦντας ἢ t. u. v. Bekk. μᾶλλον om. Med. Ald. 15. θαυμάζειν] θαυμάζω u. Bekk. 16. ταῦθ' ἡμῖν βοηθήσει om. u. Bekk. 19. ὑπολαμβάνω πολλοὺς] ἡγοῦμαι πολλοὺς u. Bekk. πολλοὺς p 8. 9. t. v. Med. Ald. Ibid. ἐπαμύνειν ἡμῖν u. Bekk. 21. ἀλλ' οὖν ὑπέρ γε] ἀλλ' ὑπέρ γε u. Bekk. ἀλλ' οὖν γε ὑπὲρ v. Ibid. τῆς ἑαυτῶν σωτ. πάντα] τῆς σωτ. τῆς ἡμετέρας ὁτιοῦν ἂν u. Bekk. 23. τίνας ὁμ.] ἔστιν ἃς ὁμ. u. Bekk. Ibid. νῦν ἡμῖν] νῦν om. u. Bekk. 24. συμβουλευσομένας v. 25. τῶν Αἰγ. t. v. Med. Ald. Wolf. 26. ἂν ἔχ. δύνωνται] ἔχ. δύνανται u. Bekk. ult. τῶν βελτ.] τῶν om. u. Bekk.

P. 311. 3. τὰς ἐλπίδας] τὰς om. u. Bekk. 4. τὸν ὄχλον] τὸν ἄλλον ὄχλον u. Bekk. 5. κἂν οὐ πρότερον, ἀλλὰ νῦν γε πολλὴν ποιήσεσθαι τὴν ἐπιμ.] μάλιστα πολεμεῖν ἡμῖν, ποθεῖν ἤδη τὴν ἡμετέραν ἐπιμ. u. Bekk. κἂν οὐ πρ. ἀλλὰ νῦν γε om. t. 8. αὐτοῖς ἀποβέβηκεν] αὐτοῖς om. u. Bekk. 12. ἐπ' αὐτοὺς ὁρῶσι] ὁρῶσιν ἐφ' αὐτοὺς u. Bekk. 15. γιγνομένας ἴδωσιν. οὕτω δὲ δεδαμασμένοι] γιγνομένας. οὕτω δ' ἀμαλισμένοι u. Bekk. 16. μηδὲ] μηδένα u. Bekk. 18. ἀκερ. ἢ] ἀκέρ. οὐδ' ἢ u. Bekk. 19. ὡς codd. et edd. 22. τῶν 'Ελλ. ἐτύγχανον] τῶν 'Ελλ. ἦσαν u. Bekk. ἦσαν τῶν 'Ελλ. Med. ἐτύγχανον om. in lacuna t. et pr. v. 23. οὕτω δ' - - - ἔχουσιν om. Med. Ibid. ἀπίστ. πρὸς] ἀπίστ. τὰ πρὸς u. Bekk. 25. εὐπορίας κ. τ. παρ' ἡμῶν εὐνοίας] ὁμονοίας κ. τ. παρ' ἀλλήλων εὐπορίας u. Bekk. antep. βάλοιεν] ἐκβάλοιεν u. Bekk.

P. 312. 5. ἔτι u. Ibid. ὃ οὐκ] ὃ om. t. u. v. Bekk. 6. δὲ ταχέως] δὲ διὰ ταχέων u. Bekk. 8. μένειν codd. et edd. 11. ἂν μαχ. νικῶμεν, ἀλλὰ κἂν] ἢν μαχ. νικήσωμεν, ἀλλ' ἐὰν u. Bekk. 12. περιμένωμεν v. 13. αὐτοῖς] αὐτῶν u. Bekk. 15. ποιεῖν] ποιῆσαί u. Bekk. 18. ὑπερορῷεν] περιορῷεν u. Bekk. 21. ὑπ' ἀμφ.] ὑπὲρ ἀμφ. t. u. v. Bekk. 22. Μεσσηνίων] Μεσσηνίους t. u. Bekk. 23. κτησ. ἡμεῖς] κτησ. καὶ προσηκόντως ἡμεῖς u. Bekk. 24. οὐθέτερον t. v. Ald. οὐθ' ἕτερον Med. Hag. 25. πολεμήσωμεν] πολεμήσομεν v. Med. Ald. Bekk. 26. ἡμῶν om. u. Bekk. 27. ἐλέγξωμεν] ἐλέγξομεν u. Bekk. ἐξελέγξωμεν t. v. antep. παρασχήσωμεν] παρασχήσομεν Med. Ald. ἡμᾶς αὐτοὺς παρασχήσομεν u. v. Bekk. Ibid. δοκεῖν ἐκείνους ἐλάττω τῶν ὑπαρχόντων u. Bekk. ult. οὖν μηδὲν] οὖν οὐδὲν u. Bekk. Ibid. συμβήσεσθαι δεινότερον u. Bekk.

P. 313. 4. φυλάττειν] διαφυλάττειν u. Bekk. 8. ἢ ὧν] ἢ om. t. u. et pr. v. Wolf. Bekk. 11. καὶ 'Ιταλίαν om. Med. Ald. 12. τὴν om. Wolf. 13. ἀσμένως] ἄσμενοι u. Bekk. 14. ἄλλαις περὶ] ἄλλαις ταῖς περὶ u. Bekk. 15. ὑφ' ὑμῶν om. u. Bekk. Ibid. κομίσασθαι] κομιεῖσθαι u.

Bekk. 16. προϋπάρχωσιν] προϋπάρξωσιν u. Bekk. 18. ἀφίστασθαι] ἀφεῖσθαι u. Bekk. 19. δυνάμεθα] οἷοί τ' ὦμεν u. Bekk. 20. ὀχυρώτατον] ἐχυρώτατον u. Bekk.

P. 314. 1. ᾗ γεν.] ἦν γεν. t. v. ᾗ om. u. Bekk. 2. συμπεπραγμένον] διαπεπραγμένον u. Bekk. 5. πρῶτον ἄγειν] πρῶτον om. u. Bekk. 6. μηκέτι ἐν ἄλλῳ] μηδὲ (μὴ t. v.) περὶ ἓν ἄλλο t. u. v. Bekk. 9. ἐν μηδεμιᾷ πόλει τεταγμένον] μηδεμιᾷ πολιτείᾳ τεταγμένῃ χρώμενον u. Bekk. ἐν om. Med. Ald. 14. μόνων t. Ibid. ῥηθ. εἰς] ῥηθ. τούτων καὶ διασπαρέντων εἰς u. Bekk. 16. ἐχθροὺς] ἐχθροὺς ἡμῶν u. Bekk. Ibid. εἰ καὶ] ἢν καὶ u. Bekk. 19. ποιεῖν μὴ δύνωνται] μηδὲν δύνωνται ποιεῖν u. Bekk. 21. παρεσκευασμένην] διεσκευασμένην u. Bekk. 23. ἔκ τε τῆς τῶν ὑπαρχόντων κτήσεως] οὖσαν ἔκ τε τῶν ὑπαρχόντων u. Bekk. 24. εἶναι διὰ] εἶναι om. u. Bekk. antep. τε] δὲ pr. om. corr. u. Ibid. τοιοῦτο] τοιοῦτον t. u. Bekk. Ibid. τὸν ὄχλον τὸν] τοὺς ὄχλους τοὺς u. Bekk. pen. παντὸς] πάντων u. Bekk. πάντως t. ult. ἐκείνοις ἀλγεινότατον] ἄλγιστον ἐκείνοις u. Bekk.

P. 315. 1. ἐμπειρίαις καὶ εὐπορίαις] ἐμπειρίαις καὶ om. t. u. v. Bekk. 2. ἐκ. ἡμ.] ἐκ. τὴν ἡμ. t. Bekk. Ibid. τῶν ἀναγκαίων ἐνδεεῖς ὄντας u. Bekk. 3. κακοῖς, ἀλλ'] κακοῖς τούτοις, καὶ u. Bekk. 5. αὐταρκεῖν] ἀνταρκεῖν u. Bekk. 8. ἡμῖν, καὶ] ἡμῖν om. u. Bekk. 10. παρατεταττομένους t. v. 11. δυσχερείας] δυσχωρίας u. Bekk. 13. οὐδὲ γὰρ] οὐδὲν γὰρ u. Bekk. Ibid. δεηθείημεν] δεήσειεν u. Bekk. 14. μὲν αὐτοὺς ἀναγκάσαιμεν] ἂν αὐτοὺς ἐξαναγκάσαιμεν u. Bekk. 15. ἀλλὰ μὴ ἐν] καιροῖς ἀλλὰ μὴ u. Bekk. 16. ἐπιλείπα] ἐπιλίποι u. Bekk. 17. τὰς ἡμετέρας] τὰς ἐσομένας u. Bekk. 18. δ' αὖ] δ' οὖν v. δ' οὖν πᾶσι u. Bekk. 20. ἀνδρῶν] ἀνθρώπων u. Bekk. 22. θέλοντι] ἐθέλοντι u. Bekk. Ibid. ποιησώμεθα] ποιήσωμεν u. Bekk. 23. ὅτι τῶν] ὅτι ῥᾳδίως τῶν u. Bekk. pen. ἐπικρατεῖς] οἰκιστὰς u. Bekk. ἐπικρατιστὰς t. Ibid. ταύτης] ταυτησὶ t. u. Bekk.

P. 316. μεγάλων ἐκρ.] μεγάλων πόλεων ἐκρ. u. Bekk. 4. τιμὰς ἀναλ.] τιμὰς καὶ τὰς δυναστείας ἀναλ. u. Bekk. 6. τὴν χώρ.] τὴν αὐτῶν χώρ. u. Bekk. Ibid. ἄλλων om. u. Bekk. 9. παραδείγματα τοιούτων ἐργ. καὶ] παράδειγμα τῶν τοιούτων ἐργ. τοῖς u. Bekk. 10. μιμεῖσθαι] μιμήσασθαι u. Bekk. 11. τοῦτο] τούτου t. u. v. Bekk. 12. Φωκεῖς t. Med. 14. εἰς τοῦτο] εἰς τοσοῦτον u. Bekk. 15. ὑπομείναιμεν u. 17. μηδὲ] μὴ u. Bekk. om. t. 18. εὐθὺς ἀφ'] εὐθὺς om. u. Bekk. 19. ἀλλ' ἐκ.] ἀλλ' ἐπ' ἐκ. u. Bekk. 20. ἐπανορθώσομεν] ἀνορθώσομεν u. Bekk. τὴν μὲν πόλιν ἐπανορθώσομεν Wolf. 21. αὐτῶν οἰκείους] οἰκείους om. u. Bekk. 22. παρεληλυθότα] παρελθόντα u. v. Bekk. 24. γὰρ τούτους] γὰρ om. t. u. Bekk. 26. προπαρασκευάσαι] προτρέψασθαι u. Bekk. antep. ταύτας καὶ πολὺ τούτων δεινοτέρας συμφορὰς] ταύτας τὰς συμφορὰς καὶ πολὺ δεινοτέρας τούτων u. Bekk. pen. περὶ] ὑπὲρ u.

P. 317. 3. ἔνιοι συμβουλεύουσιν] ἔνιοί τινες συμβουλεύουσιν, οὐ μόνον u. Bekk. 5. ἐὰν] ἢν u. Bekk. Ibid. παρακατοικήσωμεν ταύτην αὐξ.] παρακατοικισώμεθα τοὺς Εἵλωτας καὶ τὴν πόλιν ταύτην περιίδωμεν αὐξ. u. Bekk. 7. χρόνον] βίον t. u. v. Bekk. 8. διατελέσομεν] διατελοῦμεν u. Bekk. Ibid. ὥσπερ Med. Hag. 10. ἡμῖν om. Wolf. Ibid. πάντα] ἅπαντα t. u. Bekk. 14. προστάττωσι] προστάττωσί τι u. Bekk. 15. τοὺς μὲν] τούτους μὲν u. Bekk. 16. εἰς ταύτην κατάγωσιν] κατοικίζωσιν εἰς ταύτην u. Bekk. 17. ὄντων] ὄψων u. Bekk. 18. πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ] καὶ πρὸς τοῖς ἄλλοις κακοῖς u. Bekk. 22. ἐν πάσαις ἀτ., ποιήσαντας] ἐν ταῖς ἀτ., ἃς ληψόμεθα ποιήσαντες u. Bekk. 23. εἰ δὲ] ὅμως δ' εἰ u. Bekk. 24. τὸ φαινόμενον αἱρετ. ἡμῖν ἀναστάτους] αἱρετ. ἡμῖν ἐστὶν ἀναστάτοις u. Bekk. 25. καταγελάστους] καταγελάστοις u. Bekk. 26. τοιούτοις] τηλικούτοις u. Bekk. pen. ἀναιρεῖσθαι] ἀνῃρῆσθαι u. Bekk. Ibid. μηδὲν ταπεινὸν om. v. Ibid. διαπραξαμένους] διαπραξαμένους, ἀλλὰ καλὴν τοῦ βίου τὴν τελευτὴν διαπραξαμένους p 8. 9. v. ἀλλὰ καλὴν τὴν τελευτὴν τοῦ βίου διαπραξαμένους t. διαπραξαμένους, ἀλλὰ καλὴν τὴν τελευτὴν τοῦ βίου ποιησαμένους u. Bekk.

P. 318. 1. λογιζομένους] διαλογισαμένους u. Bekk. διαλογιζομένους v. 4. ὃ] τὸ u. Bekk. 7. ποιήσωνται τούτου] τοῦ βίου ποιήσωνται u. Bekk. Ibid. μὲν οὖν] μὲν γὰρ u. Bekk. 8. Κορινθίοις καὶ Φλιασίοις u. Bekk. Ibid. ἢ πρὸς τὸ] προσῆ τὸ f. t. u. Bekk. Ibid. καλῶς σώζ.] καλῶς τῷ σωζ. u. Bekk. Ibid. θάνατον ἡμῖν] τὸν θάνατον ἡμῖν μετ' εὐδοξίας u. Bekk. Ibid. περὶ ἀρετῆς] περὶ om. u. Bekk. 14. φανῆναι πράττοντας u. Bekk. Ibid. δὲ] δ' αἱ u. Bekk. 17. τῶν — γνωσθέντων t. v. Med. Ald. 19. φιλονικητέον u. Bekk. Ibid. ψηφιζομένων, ὡς] ψηφισθησομένων, ὥσπερ u. Bekk. 20. πολέμοις] ὅπλοις u. Bekk. 21. τῆς ἰδίας χώρας] μὲν τῆς ἰδίας δόξης u. Bekk. 23. καὶ μὴ καταισχύνειν] ὥστε μὴ καταισχῦναι u. Bekk. 24. περιιδεῖν αὐτὴν] περιιδεῖν τὴν πόλιν v. αὐτὴν om. t. u. Med. Bekk. Ibid. ἐκλείπουσαν τὴν τάξιν] τὴν τάξιν λιποῦσαν u. Bekk. τὴν τάξιν ἐκλιποῦσαν t. 26. ἡμῖν καὶ δεινῶν u. Bekk. ult. προσταττόμενον] κελευόμενον u. Bekk. Ibid. κινδυνεύειν] διακινδυνεύειν u. Bekk.

P. 319. 1. Ὀλυμπίαν] Ὀλυμπιάδα u. Bekk. 4. τίνας ἂν τολμήσειν ἡμῶν οἴεσθε (οἴει v.) ἐλθεῖν] τίς ἂν ἐλθεῖν τολμήσειεν u. Bekk. 5. μέντοι u. Ibid. καταφρονηθησομένους — περιστάτους — περιβλέπτους — γενησομένους — ὀψομένους] καταφρονησόμενος — περίστατος — περίβλεπτος — γενησόμενος — ὀψόμενος u. Bekk. 8. ἐκ τῆς χώρ. ἣν] ἀπὸ τῆς χώρ. ἧς u. Bekk. 10. ἀκουσομένους] ἀκουσόμενος u. Bekk. 10. αἷς περ t. v. 13. ἕκαστον] ἕκαστος u. Bekk. 14. ἀναγκάσειαν] ἂν ἀλγήσειεν u. Bekk. Ibid. λόγων δηλῶσαι] λόγου δηλώσειεν u. Bekk. 17. τοιοῦτο] τοιοῦτον u. Bekk. 18. τὰς τῶν codd. et edd. Ibid. ἀνασχέσθαι] ἀνέχεσθαι u. Bekk. 22. ἀληθινῶς ἀλλὰ καταπεπλασμένως χρῆσθαι u. 23. ἐνδ. τοῖς] ἐνδ. τοιοῦτον τοῖς u. Bekk. 24. μὲν λόγους] λόγους αὐτῶν u. Bekk. pen. τῶν προγόνων τῶν πρὸς τοὺς Ἀρκ. ἠγωνισμένων] τῶν ἐν Διπαίᾳ πρὸς Ἀρκ. ἀγωνισαμένων u. Bekk.

P. 320. 2. Θυρεαῖς] Θυρέαις u. Bekk. Θυραιαῖς v. Med. 6. οὗ ἔτ'] οὗ περ ἔτ. u. Bekk. 9. μνησθέντες ἐρρωμένως] ἀναμνησθέντες ἐρρωμενέστερον u. Bekk. 10. πολεμεῖν] πολέμου u. Bekk. Ibid. περιμένωμεν u. Bekk. 12. αὐτὰς διαλ.] αὐτὰς καὶ διαλ. u. Bekk. Ibid. γὰρ τοὺς] δὲ τοὺς u. Bekk. 16. οἷοί περ] ὁποῖοί τινες u. Bekk. 17. ὅτι τῶν] εἴ τι τῶν u. Bekk. 19. νυνὶ] νῦν u. Bekk. 20. μὴ παρόντων] δεόντων u. Bekk. Ibid. ἡμῖν om. Hag. Wolf. antep. ἀλλὰ νῦν τὰς πόλ. τὰς] ἀλλὰ καὶ νῦν τὰς πόλ. τάς γε u. Bekk. pen. δὴ] δὲ u. Bekk. Ibid. τῶν Ἀθ. καὶ τῶν Θηβ. v. ult. λαμβανούσας] λαβούσας u. Bekk. Ibid. ὧν τῷ] ὧν ἐν τῷ t. u. v. Bekk.

P. 321. 1. δυστυχήσασαι] προδυστυχήσασαι u. Bekk. Ibid. αὐτὰς ἀνέλαβον u. Bekk. 4. ἡγ. κατ.] ἡγ. τῶν Ἑλλήνων κατ. u. Bekk. 8. ἐὰν γὰρ] ἢν γὰρ u. Bekk. 10. ἐγκωμιασθησόμεθα] θαυμασθησόμεθα u. Bekk. 11. καταλείψομεν u. 13. τί] ὅ τι u. Bekk. Ibid. ἀξίως] ἄξιον u. Bekk. 14. δὲ μὴ] δὲ μηδὲ t. u. v. Bekk. 15. προσέξουσι] προσέχουσι u. Bekk. 20. ἐὰν μὲν] ἢν μὲν u. Bekk. 22. φοβηθησόμεθα] φοβησόμεθα u. Bekk. 27. πλ. ποιούμενοι τὸ ζῆν προδόται φανῶμεν] πλ. φανῶμεν ποιούμενοι τὸ ζῆν u. Bekk. pen. ἧς] ἣν u. Ibid. οὐκ εὐπορήσομεν] οὐχ ἕξομεν p 8. 9. t. u. v. Bekk.

P. 322. 1. γιγνομένοις] γενομένοις u. Bekk. Ibid. πολὺ γὰρ μᾶλλον κρεῖττον μεγάλου καιροῦ τιμὴν ἀνταλλάξασθαι ἢ μικροῦ] πολὺ μᾶλλον ἢ μικροῦ t. u. Bekk. 2. ἀντὶ μικροῦ f. Ibid. χρόν. μεγ.] χρόν. γλιχομένους μεγ. u. Bekk. 3. οὕτως ἂν ὑμᾶς u. Bekk. 5. ὑμ. τοὺς] ὑμ. αὐτῶν, τοὺς u. Bekk. 10. δυναστείαν τῶν] τὴν δυναστείαν τὴν u. Bekk. 11. παρέλαβον v. Med. Ald. 12. οὐκ] οὐδὲν u. 14. ὡς πολλῶν τῇ πόλει] ὡς πλείστων τῇ πόλει ταύτῃ u. Bekk. antep. οἷσπερ ἐν] οἷσπερ ἂν ἐν u. Bekk. pen. κατορθοῦσι] κατορθῶσι u. Bekk.

ΑΡΕΙΟΠΑΓΙΤΙΚΟΣ] ΑΡΕΟΠΑΓΙΤΙΚΟΣ u. Bekk.

P. 337. ult. ἑτοίμους] ἑτοίμως b. u. Wolf. Bekk.

P. 338. 1. συνάξεις b. v. 2. ἡμᾶς] ὑμᾶς u. Bekk. 5. περὶ σωτ.] περὶ τῆς αὐτῶν σωτ. u. Bekk. ult. τὰ κάκιστα] τὰ om. u. Bekk. Ibid. συμβουλευομένας] βουλευομένας p 10. u. Bekk.

P. 339. ult. πλουσίοις p 8. 9. Med. Ald.

P. 340. 2. καὶ πολλὴ μετριότης u. 8. ἐστὶ] ἔχει b. ἔχω u. Bekk. ἔχειν v. Med. Ald. 9. ἰδίων u. 10. μείζω δὲ] οὐ μὴν ἀλλὰ μείζω γε u. Bekk.

P. 341. 1. γενομένης] γεγενημένης u. Bekk. pen. τὴν δύναμιν ἔχειν u. Bekk.

P. 342. 1. φαύλων τε καὶ μικρῶν] φαύλων καὶ ταπεινῶν u. Bekk. 3. μείζω] μεῖζον u. Bekk. 5. κινδύνους κατέστησαν ἡμῖν u. Bekk. 7. παροῦσιν, ἀν.] παροῦσιν, λίαν ἀν. u. Bekk. antep. μὲν om. u.

P. 343. 1. τὸν om. u. Bekk. 3. μέλλειν b. Med. pen. ἡμῶν om. u. Bekk.

P. 344. ult. ἀπανηλωκότες] ἀνηλωκότες u. Bekk.

P. 346. 1. τοιαύταις Wolf. 2. τεθείκαμεν, ῥᾳθυμότερον Med. Ald. ult. τινας πράξεις] τινας τῶν πράξεων u. Bekk.

P. 347. 2. γενομένων] γεγενημένων u. Bekk.

P. 348. 3. ἂν τοῖς om. u. pen. χρησομένην] χρησαμένην u. Bekk. Ibid. λαβεῖν αἰτοῦμεν] λαβεῖν ζητοῦμεν b. v. καλῶς ζητοῦμεν u. Bekk.

P. 349. 1. τοῖς τείχη] τοῖς τὰ τείχη u. Bekk. Ibid. κάλλιστα καὶ μέγιστα u. Bekk. 3. ἠθροισμένοις] συνηθροισμένοις u. Bekk. 4. αὐτῶν διοικ.] αὐτῶν πόλιν διοικ. u. Bekk. 5. ἄλλο ἢ] ἕτερον ἢ u. Bekk. Ibid. τοιαύτην b. 6. περ om. u.

P. 350. 1. αὐτὴν] ταύτην u. Bekk. 2. ἐπανορθώσωμεν b. u. Med. 3. τῶν δικαστηρίων τῶν καθεστηκότων κατηγοροῦμεν] τῶν ἐργαστηρίων καθίζοντας κατηγοροῦμεν τῶν καθεστώτων u. Bekk. 7. τὸν λόγον] τοὺς λόγους u. Bekk.

P. 351. ult. πολλάκις δεινὰ] πολλὰ καὶ δεινὰ u. Bekk.

P. 352. 3. αἰτίαν πρότερον u. Bekk. 4. ἐκ. ἐν.] ἐκ. μὲν τὸν ἐν. u. ἐκ. τὸν ἐν. Bekk. Ibid. ἀεὶ om. u. 5. οὐ δεῖ] οὐ χρὴ u. Bekk. Ibid. τοιαύτης u. 6. γιγνομένων u. 9. περὶ αὐτῶν] περὶ om. u. Bekk. 10. παρέχοντας b. v. 12. περὶ ἀμφ. τούτων πειράσομαι u. Bekk. ult. τῷ πρᾳοτάτῳ καὶ ὀνομαστοτάτῳ προσ. u.

P. 353. 2. οὐδὲ τὸν τρόπον τοῦτον ἐπαίδευον] οὐδ' ἢ τοῦτον τὸν τρόπον ἐπαίδευε u. Bekk. 5. τοῦ ταῦτα] τοῦ πάντα u. Bekk. 6. καὶ μισοῦσα] καὶ om. u. Bekk. 7 μὲν καὶ] μὲν om. b. u. Bekk. pen. πρὸς τὸ]

πρὸς om. u. Bekk. Ibid. τούτων om. u. Bekk.

P. 351. 2. καὶ πον.] καὶ τοὺς πον. u. Bekk. 2. κατ' ἀξίαν] κατὰ τὴν ἀξίαν u. Bekk.

P. 355. 1. πληροῦντες u. Ibid. βελτίους] βελτίστους p 10. u. Bekk. 2. προκρίναντες] προκρίνοντες b. u. Bekk.

P. 356. 1. τῆς — γιγνομένης] ἡ τὴν — γιγνομένην u. Bekk. 3. βραβεύειν] βραβεύσειν u. Bekk. 5. ἔσεσθαι κύριον om. b. 8. μεμελητηκότες] μεμαθηκότες u. Bekk. antep. ὁπότε] ἐνίοτε b. v. εἴποτε u. Ibid. δεήσει u. Ibid. καὶ τοῖς] καὶ om. u. Bekk. ult. ἀπείχ. τῶν] ἀπείχ. σφόδρα τῶν u. Bekk.

P. 357. 4. ἐσκ. εἰ] ἐσκ. ἐλθόντες εἰ u. Bekk.

P. 358. 2. τῶν om. Ald. 4. οἰκειοτάτων] οἰκέτας u. Bekk. 5. ταύτην τὴν τιμὴν] ταύτῃ τῇ τιμῇ u. Bekk. 7. τις εὕροι ταύτης βεβ. ἢ δικ. δημοκρατίαν u. Bekk. 12. καταμανθάνειν] καταμαθεῖν u. Bekk. Ibid. τὰ om. u. 13. τὴν om. codd. et edd. pen. τὰ κατὰ] κατὰ τὰ Med. Ald. τὰ u. Bekk.

P. 359. 2. ἄρξασθαι] ἄρχεσθαι u. Bekk. Ibid. δίκαιόν μοι δοκεῖ] δίκαιον ἦν μοι δοκεῖ p 9. Med. δίκαιον ἡμῖν δοκεῖ p 8. δίκαιον ἦ μοι δοκεῖ v. δίκαιον u. Bekk. 3. εἴποτε] ὁπότε u. Bekk. 4. τριακοσίους codd. et edd. 5. ἐξέλιπον] ἐξέλειπον u. Bekk. pen. καταλύσωσι] καταλύσουσι Med. Bekk. καταλύουσι u. ult. προσθήσωσιν] προσθήσουσιν u. v. Med. Ald. Bekk.

P. 360. 2. κινεῖν] ποιεῖν u. Ibid. τοιγάρτοι] καὶ γάρ τοι u. v. Bekk. 6. προειρημένοις] εἰρημένοις u. Bekk.

P. 361. 2. οὐδὲ γὰρ] οὐ γὰρ u. Bekk. 4. πρόσθεν ὄντων] ἐθέντων pr. προεθέντων corr. u. Bekk. 5. διδομένων] δεδομένων u. Bekk. 6. ἔνδον] οἴκοι u. Ibid. ἀποκειμένων] κειμένων u. Bekk. Ibid. τῶν τοιούτων] τῶν συμβολαίων u. Bekk. antep. καταχρωμένους] χρωμένους u. Bekk.

P. 362. 4. προσποιούμενοι] προϊέμενοι u. Bekk. 5. ἀποστερήσεσθαι] ἀποστερηθήσεσθαι u. Bekk. Ibid. ἂν] ἦν u. Bekk. 6. κατασταθήσεσθαι] καταστήσεσθαι u. Bekk. 7. τὴν γνώμην ταύτην u. Bekk. Ibid. οὔτ'] οὐδεὶς οὔτ' u. Bekk. 8. συμβάλλ. οὐδεὶς] οὐδεὶς om. u. Bekk.

P. 363. 1. ὑπῆρχεν Med. Ald. Ibid. χρήσεις ἐπίσης] χρήσεις om. p 8. 9. v. Med. Ald. ἐπίσης om. u. Bekk. 3. τινες ἐπιτιμήσειαν] τις ἐπιτιμήσειεν u. Bekk. 4. γιγνομένας u. 5. καὶ πρὸς] καὶ τὰ πρὸς u. Bekk. ult. παιδίαις b. Wolf.

P. 364. 2. ταύταις u. 3. πλέονος u. Bekk. 4. οἱ πρ. ἡμῶν περὶ] ἡμῶν οἱ πρ. σφόδρα περὶ u. Bekk. pen. ἐν τῷ βίῳ καὶ σωφροσύνην u. Bekk. Ibid. ὥστ' εἰκότως αὐτὴν διεν. u. Bekk.

P. 365. 2. γὰρ] δὲ u. 3. ταύτην καθημένων] κατημελημένων u. Bekk.

P. 366. 2. ἐναπειργάσαντο, καὶ τοσοῦτον] ἐνειργάσαντο, καὶ τοιοῦτο u. Bekk. 5. τῆς εὐταξίας ἐπιμελεῖσθαι u. Bekk. 5. οὗ] ἢ u. Bekk. 7. ἐνόμιζον] ἐνόμιζεν u. Bekk. Ibid. γὰρ καλ.] γὰρ ἂν καλ. u. Bekk. 10. τοιούτων] τούτων u. Bekk. 11. ἐκ. ἡμ.] ἐκ. τὴν ἡμ. u. Bekk. 12. ἀνάγκη, ἐν] ἀνάγκη om. u. Bekk. pen. πόλ. αὐτὴν] πόλ. ταύτην u. Bekk.

P. 367. 1. γίγνεσθαι] τίθεσθαι p 10. u. Bekk. Ibid. δεῖ] δεῖν u. Bekk. 2. εὖ] ὀρθῶς u. Bekk.

P. 368. 1. δὲ ἀσφαλῶς] δὲ καλῶς u. Bekk. 2. καλῶς] ἁπλῶς u. Bekk. Ibid. θελήσειν] ἐθελήσειν u. Bekk. 3. δὲ διαν.] δὲ om. u. Bekk. 4. ἂν κατασκευάσουσι] ἂν κατασκευάσωσι p 8. 9. Wolf. et Lang. παρασκευάσουσι u. Bekk. 5. ἀξιοῖν u. Ibid. βουλήσεσθαι om. u. Ibid. ἁμαρτάνειν] ἐξαμαρτάνειν u. Bekk. pen. μᾶλλον Med.

P. 369. 2. ἐν ἐπιθυμίαις] ἐν om. u. Bekk. 4. ἐμμένειν] ἐμμεῖναι u. Bekk. Ibid. αὐτοὺς] τοὺς u. Bekk. Ibid. ἐλευθέρους b. ult. ἐκείνων] ἐκείνην u. Bekk.

P. 370. 1. περί τε] περὶ τὴν u. Bekk. 4. ἀποσχομένους] ἀπεχομένους u. Bekk. 5. ταῦτ' οὐ νομοθ.] ταῦτα νομοθ. οὐδὲ u. Bekk.

P. 371. 1. εἰς τὴν βουλὴν ἦγον] ἀνῆγον εἰς τὴν βουλὴν u. Bekk. ult. ἀμφοτέρως b. ἀμφοτέρους (ως) v. ἀμφοτέρους Med. Ald.

P. 372. 2. τοσοῦτον u. Ibid. ἐδέοντο] ἔδεον u. Bekk. 3. ὥσπερ b. Ibid. ἁμαρτήσεσθαι] ἁμαρτήσεσθαί τι u. Bekk. pen. σκιραφίοις] σκιραφείοις pr. u. Bekk. σκυτοῤῥαφίοις corr. u.

P. 373. ult. ὁμιλοῦντες] ζηλοῦντες u. Bekk.

P. 374. 5. εἶναι ἢ] εἶναι om. u. Bekk. Ibid. ἐξαμαρτάνειν] ἐξαμαρτεῖν u. Bekk. pen. οὐθεὶς] οὐδεὶς u. v. Med. Ald. Bekk. ult. δὲ ἐμελέτων καὶ] γὰρ ἐμελέτων, ἀλλ' u. Bekk.

P. 375. 1. καὶ σκώπτ.] καὶ τοὺς σκώπτ. u. Bekk. 8. ἐπιτιμῴημεν, ἀλλὰ πολὺ ἂν] ἐπιτιμῴην, ἀλλὰ πολὺ u. Bekk. antep. οἱ τὴν ἀρχὴν προτρέψαντες] τὴν ἀρχὴν om. u. Bekk. ult. δικαίων u.

P. 376. 6. ἔτι] ἄλλον b. 9. ἐπισκευὰς] κατασκευὰς u. Bekk.

P. 377. 1. ἕνεκά τις] ἕνεκ' ἄν τις u. Bekk. 3. χωρίας b. 7. ὡς om. u. Ibid. φροντικῶς b. antep. τινὰς] πολλοὺς u. Bekk.

P. 378. 2. τούτοις] τοιούτοις u. Bekk. 4. τοιαύτην διοίκησιν] τοιαύτην om. u. Bekk. Ibid. αἰσχ. τῇ πόλει ποιοῦσιν u. Bekk.

P. 379. 1. εὐεργεσίαις] ἐργασίαις u. Bekk. 2. ὠφελείαις] ὠφελίαις u. Bekk. 6. ῥαθυμιῶν] ἀθυμιῶν u. Bekk. 7. νέων Med. 10. καὶ περὶ μὲν] καὶ περὶ μὲν οὖν v. Med. Hag. Bas. περὶ μὲν οὖν u. Bekk. Ibid. τότε] ποτὲ u. Bekk. 14. ἐπεξιόντος] διεξιόντος u. Bekk. 15. ἐπήνεσάν με] ἐπήνε-

σαν μὲν u. Bekk. 17. ὑμᾶς] ὑμᾶς γε u. Bekk. 20. μοι] ἐμοὶ u. Bekk.

P. 380. 1. καινῶν] μὴ κοινῶν u. Bekk. Ibid. περὶ] παρὰ b.

P. 381. 1. ἔσχον] εἶχον u. Bekk. Ibid. ταύτην τὴν αἰτίαν u. Bekk. 2. τοιοῦτο Med. Ald. 3. ἀλλὰ φαν.] ἀλλὰ πᾶσι φαν. u. Bekk. Ibid. ἅπαντες] πάντες u. Bekk. 4. πάτριον] πατρίαν u. Bekk. 8. [τῶν πολιτῶν] Bekk. horum loco lit. 3. quarum ultima ν, habet u. 11. τὴν διάνοιαν διαγνῶναι τὴν ἐμὴν] γνῶναι τὴν ἐμὴν διάνοιαν u. Bekk. pen. καὶ πλεον.] καὶ ταῖς πλεον. u. Bekk.

P. 382. 1. ἐτύγχανον] ἔτυχον u. Bekk. Ibid. νουνεχόντως] λογοιεχόντως u. Bekk. 2. ἡμ. ταύτῃ] ἡμ. ἐν ταύτῃ u. Bekk.

P. 383. 1. ἀρχόντων u. 3. τοῖς ἐπιτηδ.] τοῖς om. u. Wolf. Bekk. 8. μεγάλαις] μεγίσταις u. Bekk. antep. ἐπὶ τῶν] ὑπὸ τῶν u. Bekk. ult. καί τινες] καί τι u. Bekk.

P. 384. 2. διέστηκεν] διήνεγκεν u. Bekk. 4. παραλιπεῖν] δὲ παραλείπειν u. Bekk. 6. τὸν Ἑλλήσπ.] τὸν om. u. Bekk. 7. ἀτυχίαις] συμφοραῖς u. Bekk. ult. ἄρξ. ἐφ'] ἄρξ. ταύτην ἐφ' u. Bekk.

P. 385. 1. καὶ τ. μὲν ἑ. γενομένους om. u. Bekk. 2. τῆς om. b. 4. ἦν κύριον u. Bekk. pen. ἀρχὴν τῆς] ἀρχὴν τὴν τῆς u. Bekk. ult. μὲν γὰρ δημοκρ.] γὰρ om. b. u. Bekk.

P. 386. ult. ταῖς θυσίαις] τοῖς ὁσίοις u. Bekk.

P. 387. ult. τοὺς δὲ συλ.] τὰ δὲ συλ. u. Bekk. τοὺς δὲ συλ. τὰ νεώρια p 10. Ibid. νεωστήκους b. f.

P. 388. 1. ἀποδιδομένους] ἀποδομένους v. Bekk. ἀπολομένους u. 4. τὴν τῆς δημοκρατίας] τὴν τοῦ δήμου u. Bekk. pen. φεύγειν πλείονας] φυγεῖν πλείους u. Bekk.

P. 389. 1. μετιόντες b. p 8. 9. Med. Ald. 2. ἀλλήλους] ἄλλους p 10. 12. τοὺς ἀλλήλους b. v. τοὺς ἄλλους u. Bekk. 8. κατεχόντων b. Ald. 10. τοὺς Λακεδ.] τοὺς om. u. Bekk. 15. ἐκ. ἡμ.] ἐκ. τὴν ἡμ. u. Bekk. 16. προστάττοντας ἡμῖν u. Bekk. antep. σφᾶς αὐτοὺς] σφᾶς om. u. Bekk. Ibid. ὑπὸ Θηβαίων om. u. Bekk.

P. 390. 3. ἕνεκεν] ἕνεκα u. Bekk. 6. τάς — καθεστηκυίας — τάς — πολιτευομένας] τῶν — καθεστηκότων — τῶν — πολιτευομένων u. 8. καὶ κοινοτέρας om. Med. Ald. 10. τινες θαυμάσειαν] τις θαυμάσειεν u. Bekk. 14. καθεστηκότων] καθεστώτων u. Bekk. 17. μεμψομαι Med. Hag. 18. πρός τε] πρός γε u. v. Bekk. antep. πατρῴων] πατρῶν b. πατέρων u. v. Bekk. ult. ἔχων] ἔχω u. Bekk. Ibid. ἡγ. δεῖν] ἡγ. γὰρ δεῖν u. Bekk.

P. 391. 1. μὴ μεγαλοφρονεῖν μηδ'] οὐ μέγα φρονεῖν οὐδ' u. Bekk. 4. τυγχάνομεν] τυγχάνοιμεν u. Bekk. 6. τε προσ.] τε καὶ προσ. b. p 8. u. v. Bekk. Ibid. ἡμῖν ἐστιν p 8. 9. v. ult. ἐν τοῖς] ἐν μὲν τοῖς u. Bekk.

P. 392. 2. ἰδέας] εἰδέας v. ἰδίας u. Bekk. 4. πράξ. εὐφ.] πράξ. καὶ τοὺς λόγους εὐφ. u. Bekk. pen. ἀρ. διαφ.] ἀρ. πολὺ διαφ. u. Bekk.

P. 393. 6. ταύτην τὴν εὐλογίαν ἡμῖν προσήκειν u. Bekk. 8. ἔπαινοι] ἔπαινος u. Bekk. Ibid. ἀξίαν] ἀξίους b. u. v. Bekk. pen. τοιαύτης φύσ.] τοιαύτης γὰρ ἡμῖν τῆς φύσ. u. Bekk. ult. ἄγνοιαν] ἄνοιαν u. Bekk.

P. 394. 2. ἐπακολουθῶν] ἐπακολουθῶ u. Bekk. Ibid. αἰνοῦσιν] ἐνοῦσιν p 10. u. Wolf. Bekk. Ibid. ἐπιτιμήσω καὶ κατηγορήσω] ἐπιτιμῆσαι καὶ κατηγορῆσαι u. Bekk. 4. ἀποπλανῶ b. Med. Ald. pen. παραχωρήσομαι] παραχωρῶ u. Bekk.

P. 395. 2. οἰκοῦσι, οὐκ ἔ. ὅ. οὐκ ἂν] οὐκ ἔ. ὅ. οὐ καὶ u. Bekk. 3. κακὰ πείσ.] καὶ πεισ. u. Bekk. 4. παρόντι καὶ] παρόντι καιρῷ καὶ u. Bekk. 10. τιθέντας] θέντας u. Bekk. 11. ἡμῖν om. b. Ibid. πρῶτον σκεψ.] πρῶτον μὲν σκεψ. u. Bekk.

P. 396. 5. ἔγγιστα] ἔγγυστα Hag. Wolf. ἐπὶ τάδε u. Bekk. 8. καθέστηκεν] περιέστηκεν u. Bekk. pen. τὰ πρὸς] τὰ om. u. Bekk.

P. 397. 1. δὲ πρὸς] δὲ om. u. Bekk. 3. μὴ κινεῖν] μὴ λυπεῖν u. Bekk. 5. παρέχειν] παρέχοντες u. Bekk. Ibid. παραλείπομεν] διαλείπομεν u. Bekk. 6. κατημελήσαμεν] κατημελήκαμεν u. Bekk.

P. 398. 1. σπανιζόμενοι] σπανίζοντες u. Bekk. 4. δυνήσονται διαγαγεῖν] διάξουσιν u. Bekk. antep. πάντα λογισάμενοι ταῦτα u. Bekk.

ΠΕΡΙ ΕΙΡΗΝΗΣ.

P. 399. Tit. Η ΣΥΜΜΑΧΙΚΟΣ om. u. Med. Bekk.

P. 401. 1. συμβουλεύειν] συμβουλεύσειν b. u. v. Bekk. ult. ἥρμοζε] ἥρμοσε u. Bekk.

P. 402. 1. νυνὶ παρόντων πραγμάτων] νῦν παρόντων u. Bekk.

P. 403. 1. περί τε] περὶ u. Bekk.

P. 404. 9. τὴν γνώμην] τὴν τέχνην u. Dionys. Bekk. 12. τούτοις] τοῖς τοιούτοις u. 13. γὰρ αὐτοὶ] γάρ τοι u. Dionys. Bekk. 16. ἐῤῥύηκεν u. Bekk. Ibid. ἅπασι] πᾶσι u. Bekk. Ibid. γάρ ἐστι] γὰρ ἦν u. Dionys. Bekk. Ibid. ἥδεσθε] ἡσθήσεσθε u. Bekk. 17. ἡμᾶς b. Med. 20. ἢν καὶ πρ.] καὶ om. u. Dionys. Bekk. 21. προτείνουσιν] ὑποτείνουσιν u. Dionys. Bekk. antep. πλημμελείας] πλεονεξίας

b. p 10. u. Dionys. Bekk. ult. πλέονος u. Bekk. Ibid. καὶ περὶ] καὶ om. u. Dionys. Bekk.

P. 405. 1. διόπερ Med. Dionys. 4. ἀλλ' ὡς τῶν] ἀλλὰ τῶν u. Bekk. 5. ὅτι καὶ κατ.] καὶ om. u. Dionys. Bekk. 8. ὧν ἐγνώκ.] ὡς ἐγνώκ. codd. et edd. 10. ὅ τι δ' ἂν τύχῃ γεν. Dionys. 18. ἡμετέραις] ὑμετέραις b. u. v. Hag. Wolf. Dionys. Bekk. 24. δυνηθῶσιν u. 27. τοὺς secundum om. Wolf. pen. ἀμφοτέρους b. Med. Ald. Ibid. παρέχοιεν] παράσχοιεν u. Dionys. Bekk. ult. τῶν πρεσβ.] τῶν τε πρεσβ. u. Bekk.

P. 406. 3. ἀναιρουμένους] αἱρουμένους u. Dionys. Bekk. 9. προσῆκεν] προσῆκον b. p 9. u. v. Dionys. Bekk. 11. ὑμεῖς δὲ οὐ] ὑμεῖς δὲ om. u. Bekk. 13. τῶν τῆς] τῶν om. u. et pr. v. Dionys. Bekk. 15. πονηροὺς b. v. Ald. Med. 16. ἐπαινεῖτε] ἀσκεῖτε u. Bekk.

P. 407. 3. ὥσπερ τοὺς] ὥσπερ πρὸς τοὺς u. Dionys. Bekk. 8. καὶ περὶ] καὶ om. u. Dionys. Bekk. 9. ἐστι τῶν] ἔσται τῶν u. Dionys. Wolf. Bekk. 13. Βυζ. καὶ Κώους] καὶ Κώους om. codd. et edd. Ibid. καὶ πρὸς (et sic A. C. L.)] καὶ om. u. Dionys. Bekk. 26. ἂν ὑμᾶς] ἂν om. u. Bekk.

P. 408. 2. πειράσομαι] πειρασόμεθα u. Bekk. 4. βουληθείημεν] βουληθεῖμεν u. Bekk. 5. νουνεχόντως om. Ald. 9. πρὸς τὸν] περὶ τὸν u. Bekk. 11. ἄλλοις om. u. Bekk. 12. πόλιν πάλιν] πάλιν om. u. Bekk. 14. γάρ τοι] γὰρ u. Bekk. Ibid. ἐποίησε u. 16. πάντα τρόπον] πάντας τρόπους u. Bekk. 20. κατέστημεν] καθέσταμεν b. u. v. Med. Ald. Bekk. 21. εἰς εὐπ.] πρὸς εὐπ. u. Bekk. antep. μεγίστην Med. Hag. Ibid. γενομένην] γιγνομένην u. Bekk. pen. ἔρημος] ἐρήμη u. Bekk.

P. 409. 2. ὑποδεξομένους] ὑποδεχομένους u. Bekk. 3. τοὺς ὡς ἀληθῶς u. Bekk. 8. ἡμῖν πολεμήσειν] ἡμῖν om. u. Bekk. 11. στέργ. οἷς] στέργ. ἐφ' οἷς u. Bekk. 12. ἔχομεν] ἔχωμεν b. u. v. Ald. Bekk. ἔχοιμεν Med. Ibid. πλέονος u. Bekk. 18. ἀποτέμνεσθαι] ἀποτεμέσθαι codd. et edd. 32. οἰκῆσαι b. v. Med. Ald. 23. δυνηθείημεν κατασχεῖν] κατασχεῖν δυνηθεῖμεν u. Bekk. 26. στρατοπέδου ξενικοῦ] στρατοπέδων ξενικῶν u. Bekk. Ibid. ἐπιθυμοῦντες ἡμεῖς u. Bekk.

P. 410. 2. βουλευσομένους] βουλευσαμένους i. t. u. Bekk. 11. εἰπεῖν ὑμῖν] εἰπεῖν ἐν ὑμῖν i. t. u. Bekk. 13. ἐν τοιούτοις i. t. 14. οἷς ἐτυγχάνομεν] οἷς νῦν τυγχάνομεν u. Bekk. Ibid. γὰρ τὸν] δὲ τὸν b. i. t. u. v. Wolf. Bekk. 19. ἂν om. t. 24. τὰς secundum om. b. Ibid. φερομένας i. u. 25. ἔχουσιν] ἔχειν i. u. Bekk. Ibid. ἐπιεικῶς t. 30. διαπράξεσθαί i. t. ult. δαπάναι πολλαὶ] δαπάναι μεγάλαι i. t. u. Bekk.

P. 411. 4. μὴ] μηδενὸς i. 12. οὔτε πρὸς δόξαν om. b. v. Med. Ald. 13. οὐδ' ὅλως v. 14. τηλικαύτη δύναμις b. p 8. 9. v. Med. Ald. Ibid. ὅσον περ b. v. Med. Ald. ὅσην i. t. 16. τὰς ὠφ.] τὰς ἄλλας ὠφ. i. t. u. Bekk. 17. ὀλιγωροῦντες] ἀμελοῦντες i. t. u. Bekk. 20. τινες οἴονται t. 21. καὶ καρτ.] καὶ om. u. Bekk. Ibid. ἐπὶ τούτοις] ἐν τούτοις i. t. u. Bekk. Ibid. ἐθέλοντας] ἐλπίζοντας i. u. Bekk. 25. ἄλλους οὐδὲ γιγνώσκειν οὐδὲν ὧν i. t. Ibid. ὁρῶ μὲν] ὁρῶμεν v. μὲν om. i. t. u. Bekk. 27. εἶναι νομίζοντας] εἶναι om. u. Bekk. ult. τοῖς πᾶσι] τοῖς παροῦσι b. i. p 8. 9. 12. 13. t. u. v. Bekk.

P. 412. 3. ἀλλ' αὐτό γε ἐπὶ τὸ π. b. 8. θεοφιλέστατον b. v. 9. οἴεσθαι i. u. 10. προαιρουμένων] προῃρημένων i. t. u. Bekk. 11. ἐπαινεῖσθαι i. u. 12. καὶ ῥᾴδιον] ῥᾴδιον t. Bekk. προσῆκον i. u. 13. λεγωμεν i. u. λέγομεν t. 16. ὅταν βουλ.] ὁπόταν βουλ. i. t. u. Bekk. 22. γεγενῆσθαι] γίγνεσθαι i. t. u. Bekk. Ibid. πότερα i. t. 26. ἐν Μαρ. νικήσ.] ἐν Μαρ. τοὺς βαρβάρους νικήσ. i. t. u. Bekk. 27. αὐτῶν γεγενημένοις] τούτων γενομένοις u. Bekk. Ibid. οὐχ ἁπάντων] οὐ πάντων i. u. Bekk. 28. πεπολιτευμένους] πολιτευομένους u. v. Bekk. pen. καὶ ἀπορῶ] καὶ om. i. t. u. Med. Bekk. ult. καὶ om. i.

P. 413. 3. μὲν om. v. 7. ἐμὸν οὖν] ἐμὸν μὲν οὖν i. u. Bekk. ἐμοῦ μὲν οὖν t. 11. τῶν περὶ] τῶν μὲν περὶ u. Bekk. 12. νοσούσαις] ἀγνοούσαις i. t. u. Bekk. 14. ἐξαμαρτανομένοις i. t. 17. ὑποδοκιμάζειν b. 18. τὴν om. b. 22. γὰρ ἂν ἄλλ. b. v. 23. ὑμῖν b. Med. Ald. 28. ἀλλ' ἅπαν t. πᾶν om. b. v. antep. οὐσίας Med.

P. 414. 3. ἔχομεν] ἕξομεν codd. et edd. 5. γεγενημένων t. Ibid. Ἑλλήνων] ἄλλων i. t. u. 7. τοὺς βαρβάρους ἐνίκησαν om. Med. 8. ἡμετέρας om. t. 12. ἀνθρ. τοὺς] ἀνθρ. αἱρούμεθα τοὺς i. t. u. Bekk. 14. πλείονα μισθὸν διδῷ] διδῷ πλείω μισθὸν i. t. u. Bekk. 15. ἐκείνων t. u. Ibid. ἀκολουθοῦσιν i. t. 17. ἣν περὶ] εἰ περὶ i. t. u. Bekk. 19. πλεονεξίας] παρανομίας i. t. u. Bekk. 21. ἀκούωμεν i. t. Ibid. διαπραττομένους] διαπεπραγμένους i. t. u. Bekk. antep. ἀπ. κοινοῖς] ἀπ. ἀνθρώπων κοινοῖς i. t. u. Bekk.

P. 415. 15. καὶ περὶ] καὶ om. i. t. u. Bekk. Ibid. ἂν om. i. t. 16. μάλιστ' om. Med. 20. αὐτῶν om. t. 22. βελτίους Med. Ibid. ῥᾴδιον i. t. u. antep. αὐτῶν om. i. u.

P. 416. 10. ἐμποιοῦντας] ποιοῦντας i. t. u. Bekk. ἀγαπῶντας Dionys. 12. ἀλογίστως] ὀλιγώρως t. et in marg. i. 14. ἀναβαίνειν t. 16. διαλείποντες τοῖς ἐνταῦθα] διαλιπόντες τοῖς ἐνθάδε i. t. u. Bekk. 21. οὐδὲν τῶν ἰδίων i. t. u. Med. Bekk. Ibid. τὸ δὲ] ὃ δὲ i. t. u. Bekk.

P. 417. 2. προστ. τῆς] προστ. τε τῆς i. t. u. Bekk. 4. συμβουλεύσασθαι v. 5. δυνάμενον b. v. Med. Ald. 12. πραγμάτων καὶ πολιτικῶν ἢ] τε πραγμάτων καὶ πολιτικῶν ἢ i. καὶ πολιτικῶν πραγμάτων ἢ t. πραγμάτων ἢ u. Bekk. 13. δὲ τὸν λόγον τοῦτον οὐ t. 14. ἐπιλείποι] ἐπιλίποι u. Bekk. 16. γεγενημένας] ἐγγεγενημένας i. u. Bekk. Ibid. ἐπιχειρησαίμην t. 18. οὖν, εἴπερ] οὖν om. u. Bekk. 24. Ἕλληνας om. u. 25. δὲ ταῦτα] δὲ τοιαῦτ' b. u. v. Bekk. 26. εἶχε] ἔσχε u. Bekk. Ibid. ταύτην ποιήσασθαι u. Bekk. antep. τὰ πράγματα περιέστηκεν u. Bekk. ult. ἡμᾶς — ἐκείνους] ἡμῖν — ἐκείνοις u. Bekk.

P. 418. 1. ἔχοιμεν — παρέχοιμεν u. 9. βεβαίως] βεβαιοτέρως u. Bekk. 10. ὑπολήψεις] ἐπιλήψεις u. Bekk. 15. ποίων ἀπ.] τίνων ἀπ. u. Bekk. 16. τίνων ὀρ.] ποίων ὀρ. u. Bekk. 18. οὐδὲ συμφ.] καὶ συμφ. u. Bekk. 23. τ' om. u. Ibid. τὴν δικαιοσύνην om. u. 24. ὀλίγον Med. Ald. 25. παιδευθείημεν] παιδευθεῖμεν u. Bekk.

P. 419. 3. αἰτία τῶν κακῶν u. Bekk. 8. τοῦτον u. 9. ἀνέχεσθαι] ἀνασχέσθαι u. Bekk. 10. προειλ. διαλ.] προειλ. ἂν διαλ. u. Bekk. 12. πᾶσι φανερὸν ποιήσειν u. Bekk. 20. Ἑλληνίδων οὐ] ἐλλογίμων οὐ u. Bekk. 22. διδασκούσας] διδαξούσας u. Bekk. antep. ἐτυγχάνομεν] τυγχάνομεν u. Bekk. pen. καθεστηκυίας u.

P. 420. 1. δυνηθείημεν codd. et edd. 4. δυνηθείημεν] δυνηθεῖμεν u. Bekk. 2. καταστρέψασθαι u. 7. δέξασθαι διδομένην u. Bekk. 10. πολλάκις — προαιρεῖσθαι] πολλοῖς — προῃρῆσθαι u. Bekk. 12. ἐπεχείρουν οὕτω u. Bekk. 15. πρὸς ἑτέρους] ἑτέροις u. Bekk. Ibid. ὑμᾶς βουλ.] ὑμᾶς om. u. Bekk. 17. ἐστὶ βέβαιος Med. Ald. Ibid. τοὺς Ἑλλ. τοὺς ἄλλους] τοὺς ἄλλους Ἑλλ. u. Bekk. 20. δυνάμεις] διανοίας p 14. u. et pro var. lect. v. Bekk. Ibid. ἀλλήλαις codd. et edd. 21. οὐ προσ.] οὐκ ἀεὶ προσ. u. Bekk. 23. ὠφελεία] ὠφελίᾳ u. Bekk. 24. βελτίους] βελτίστους u. Bekk. 26. τε om. u. Bekk. Ibid. πονηρίας u. antep. οὕτω γὰρ] οὗτος γὰρ u. Bekk.

P. 421. 4. συμφέροι b. Hag. Wolf. 5. σκέψασθε b. Ibid. διῳκεῖτο] διέκειτο u. Bekk. 8. πόσων] ὅσων u. Bekk. 15. πάντας] ἅπαντας u. Bekk. 18. αὐτοῖς] αὐτῷ u. v. Bekk. αὐτῶν Med. Ald. Ibid. ἐγχειρίζειν] ἐγχειρίσαι u. Bekk. 19. αὐτοὺς v. 21. τῶν ἀνθρώπων] τῶν om. u. v. Bekk. 26. τοσοῦτο μίσους] τοσοῦτον μῖσος u. Bekk.

P. 422. 5. συνάγοντες] συναγαγόντες u. Bekk. 6. καὶ τῶν ἀπ. b. 11. τοῖς πράγμασιν γιγνομένων u. 12. βουλεύσασθαι om. b. Ibid. τῶν ἄλλων] τῶν παρόντων u. Bekk. 19. μόνων b. v. 22. περιγ. τῶν πόρων u. 23. διελόντας b. v. u. 24. ἐκφέρειν] εἰσφέρειν b. u. Bekk. pen. ἐπιδεικνύοντες u.

P. 423. 3. τε om. b. 5. μὲν om. u. 8. ἔμελλε] ἤμελλε u. Bekk. 11. Δεκελεικοῦ συνεστηκότος] Δεκελιᾶσιν ἑστηκότος v. (ἑστηκότος etiam pr. u.) Δεκελειᾶσιν ἑστηκότος Bekk. 13. τὴν πατρ.] τὴν μὲν πατρ. u. v. Bekk. 14. ἐξαμαρτάνοντας Med. Ald. Ibid. στρατιὰς] στρατιὰν u. Bekk. 17. ἄρχειν] ἄρξειν b. u. v. Wolf. Bekk. 19. σωφρονεστέρους] ἐμφρονεστέρους u. Bekk. 20. οὐδὲν ὑπὸ] οὐδὲν ὑπὲρ Med. Ald. οὐδ' ὑπὸ b. u. v. Bekk. 21. κακοῖς om. u. 23. αὐτοῖς τοῖς u.

P. 424. 1. ἐνῆν τούτων ἐγκυκλίων] ἐνῆν τούτων τῶν ἐγκυκλίων p 10. 13. Med. Ald. ἓν ἦν τοῦτο τῶν ἐγκυκλίων u. Bekk. 4. ποιεῖσθαι] ποιεῖν u. Bekk. Ibid. ἔκ. ἐνιαυτὸν] ἔκ. τὸν ἐνιαυτὸν u. Bekk. 5. ἐφησθησόμενοι] συνησθησόμενοι u. Bekk. Ibid. ὑμετέραις Med. Ald. Ibid. τελευτήσαντες] τελευτῶντες u. Bekk. 7. φατρίας v. 8. τὰ om. Med. 10. ἀπολλομένων v. 15. παράδειγμα — φανείημεν] δεῖγμα — φανεῖμεν u. Bekk. 18. ἁπάντων ἀνθρ.] ἁπάντων τῶν ἀνθρ. u. Bekk. 19. οἰκησάντων] οἰκισάντων u. Bekk. 20. τῶν ἄλλων om. u. 21. τὰς om. v. 22. δυναστείας] δυναστείαν u. Bekk. 24. τοῦ om. Med. Ibid. δωρεαῖς om. u. Bekk. Ibid. ἐξουσίαν οὐδεὶς] ἕξιν u. Bekk. Ibid. οὔτ' ἀνὴρ οὔτε πόλις om. b. 26. οἵανπερ] ἥνπερ b. u. v. Med. Ald. Bekk. pen. ἐν om. Med. Ald.

P. 425. 1. ἐν primum om. u. 5. ἐπεχείρησαν] ἐπεθύμησαν u. Bekk. 10. τοὺς τοῖς τοιούτοις v. 16. ἀποσπῶντας u. v. 17. ἐν πολ.] ἐν τῇ πολ. u. Bekk. 21. ἂν om. u. 22. πάσχουσαν] παθοῦσαν u. Bekk. 23. εἰ μή τις] εἴ τις u. Bekk. 25. φροντίζοι] φροντίζει u. Bekk. Ibid. μόνου] μόνον u. Bekk. om. b. pen. ἁπάντων τῶν τοιούτων om. u. Ibid. πεποιημένων] ποιουμένων u. Bekk.

P. 426. 4. ἐπιγενομένοις] ἐπιγιγνομένοις u. Bekk. 7. δύναιτο Ald. 11. οὕτως ὥστε] οὕτως om. u. Bekk. 14. οἱ δὲ — εἰ παρέλαβον] εἰ δὲ — παρέλαβον u. Bekk. 17. ἐπεδείξαντο b. Ibid. γὰρ] δὲ v. Ibid. ἣν ἐπτ.] ἣν ἐν ἐπτ. u. Bekk. 19. σαλευθῆναι] σαλεῦσαι u. Bekk. 21. ἐνέπλησαν b. v. antep. ἐποιήσαντο] ἐποίησαν u. Bekk. pen. ἔχουσιν] ἕξουσιν u. Bekk.

P. 427. 2. εὐεργετῶν om. b. 4. πεντακόσια b. v. Ald. 6. τῷ ναυτικῷ συγκινδυνευσάντων u. Bekk. Ibid. εἰς τὸ πεζὸν συμβ.] δύναμιν εἰς τὸ πεζὸν συμβ. u. v. Bekk. 7. συμβαλλομένων u. Ibid. ἔφθησαν] ἔφθασαν u. Bekk. 9. ἐξέπεμψαν] ἀνέπεμψαν u. Bekk. 13. ἤρκεσε] ἐξήρκεσε u. Bekk. 16. τυραννίδας] τυράννους u. Med. Bekk. 20. τῶν Κορ.] τὴν Κορ. u. Bekk. 22. ἐνέβαλον] εἰσέβαλον u. Bekk. Ibid. ἐπαύοντο] ἐπαύσαντο u. Bekk. 23. τὴν secundum om. u. 24. γενέσθαι] γεγενῆσθαι u. Bekk. pen. τοῖς ἐπὶ τῇ τελευτῇ γιγνομένοις] ἐπιγιγνομένοις u.

P. 428. 1. πολὺ ἄν τις πῶς οὐκ ἂν] πολὺ ἄν τις u. Bekk. πολὺ ἄν τις: πῶς οὐκ ἄν τις v. 3. ἐκτῶντο τε] ἐκ τῶν τότε b. Ald. ἐκ τῶν τότε γὰρ Med. ἐκτῶντο γὰρ u. ἐκτῶντό τε v. Bekk. 5. τῆς κατὰ γῆν ἡγεμονίας] τὴν κατὰ τὴν ἡγεμονίαν b. Med. Ald. τὴν ἡγεμονίαν γῆν v. τὴν κατὰ γῆν ἡγεμονίαν καὶ τὴν u.

Bekk. 7. ἀρχῆς ἐπεχ.] δυνάμεως ἐπεχ. u. Bekk. 8. ταύτης om. b. v. Med. Ald. Ibid. γεγενημένην — ἐστερήθησαν] ἐγγενομένην — ἀπεστερήθησαν u. Bekk. 11. ἂν ἔμενον] ἀνέμενον b. v. Med. Ald. ἐνέμενον p 8. 10. 13. ἔμενον u. Bekk. Ibid. ὑπολαμβάνοντες] ὑπολαβόντες u. Bekk. 16. ταῖς ἑταίραις] ταῖς σειρῆσι in marg. p 9. 20. ἀρξάμενος] ἀρξαμένους u. Bekk. 24. τοῖς — διεφθαρμένοις] τοὺς — διεφθαρμένους u. Bekk. 28. ὁμοίως] ὁμοίαις u. Bekk.

P. 429. 1. τοιαύτην ἀρχὴν] ἀρχὴν ταύτην u. Bekk. 2. πῶς δ' οὐ] ἢ πῶς οὐ u. Bekk. Ibid. τὴν οὕτω δεινὰ καὶ πολλὰ] τὴν πολλὰ καὶ δεινὰ u. Bekk. 13. μὲν ταῦτα] μὲν τοιαῦτα u. v. Ibid. προῃρήμεθα] προῃρούμεθα u. Bekk. 14. δεσπόται τῶν Ἑλλήνων u. Bekk. 19. ἠνάγκαζεν u. 22. τὴν ἐπὶ τῶν T. μ. πάντες] τὴν τῶν T. μ. ἅπαντες u. Bekk. 23. φυλακὴν b. Med. Hag. 24. τοῦ secundum om. Med. Ald. 25. τις πολλοὺς] τις τοὺς πολλοὺς u. Bekk. pen. καὶ ταῦτ' u. Ibid. ὠφελοῖντο (et sic A. C. L.)] ὠφελοῖτο u. Bekk. Ibid. καρτεροὺς u. ult. εἴ τινες] οἵ τινες u. Bekk.

P. 430. 4. αὐτοὺς Wolf. αὐτοῖς λογισμὸς u. Bekk. 6. τοὺς secundum om. Med. 8. δεινῶν, τί] δεινῶν, ἢ u. Bekk. 10. ἐμπεπλεγμένοι κακοῖς εἰσὶν u. Bekk. 11. τούτους om. u. Bekk. 12. δὲ καὶ τοῖς] καὶ om. u. Bekk. Ibid. τοῖς tertium om. b. 14. καὶ μηδὲν] μηδὲν δ' u. Bekk. 18. τετυραννηκότας] τετυραννευκότας u. Bekk. Ibid. ὑπὸ γον.] ὑπὸ τῶν γον. u. Bekk. 19. ὑπὸ παίδ.] ὑπὸ τῶν παίδ. u. Bekk. 24. θαυμάζειν τοὺς ἄλλους u. Bekk. Ibid. ἔργων] ἑτέρων u. Bekk. 27. ἅπαν αἴσχιστον] πάντων αἴσχιστον καὶ ῥαθυμότατον u. Bekk. 29. ἔλαττον] ἐλάχιστον u. Bekk. antep. τὰς πρ.] τὰς αὐτὰς πρ. u. Wolf. Bekk. τὰς αὐτὰς ταύτας πρ. b. v. Med. Ald. Ibid. πάντων ὁμοίως] πάντων τῶν ὁμοίων u. Bekk. pen. φαίνονται] φαίνωνται b. v. u. Med. Ald. Wolf. Bekk.

P. 431. 2. μεγίστων ἀγαθῶν αἰτίαν] μέγιστον τῶν ἀγαθῶν u. Bekk. 3. οὔτ' ἐν τοῖς π. οὔτ' ἐν ταῖς] οὔτε τοῖς π. οὔτε ταῖς u. Bekk. 4. μὲν Θηβ.] μὲν τῶν Θηβ. u. Bekk. 6. πονηρῶς ἔχειν νομίζετε u. Bekk. 7. ἐκεῖνοι] κεῖνοι u. Bekk. Ibid. πάντας Med. 8. πείθησθε] πεισθῆτε u. Bekk. 11. τὰ πόλεε ταῦτα] τὰ πόλη τούτω u. τὼ πόλεε τούτω v. τὼ πόλη τούτω Bekk. 12. μὲν om. b. 16. καὶ δύναμιν μεγίστην] καὶ χώραν ἀρίστην u. Bekk. 18. ὑπαρχόντων] ὑπαρξάντων u. Bekk. 19. ἀργύρια v. 22. ἢ om. u. 24. ἀεὶ πολεμοῦσιν] ἀεὶ om. u. Bekk. 26. τὴν εἰρήνην] τὴν om. u. Bekk. 27. εἰ γὰρ] ἢν γὰρ codd. et edd. Ibid. διεξίητε] διεξῄειτε Med. διεξίειτε Hag. διεξίετε Brub. διεξίητε u. Bekk. antep. ἰδιωτῶν u. pen. βελτίους] βελτίστους u. Bekk. ult. ὑμῶν] ἡμῶν u. Bekk.

P. 432. 3. καὶ πολὺ] καὶ om. u. Bekk. 3. τελευτῆσαι] τελευτήσας u. Bekk. 13. ὅπερ u. 14. ὃ] ἃ u. 18. μόνον τῷ] μόνον ἐν τῷ u. Bekk. 20. ἐκείνων πολλ.] ἐκείνων ἐν πολλ. u. Bekk. 22. τὰς ἐπὶ] καὶ τὰς ὑπὸ u. 23. γεγενημένας] γενομένας u. Bekk. 24. τοὺς secundum om. b. 27. ἐξ ὧν ἀφ'] ὡς ἐφ' u. Bekk. pen. ἃς αὐτοὶ] ἃς οὗτοι u. Bekk.

P. 433. 3. τὴν πόλιν] τὴν μὲν πόλιν u. Bekk. 6. et 10. χείρω] χεῖρον u. Bekk. 8. τούτους διὰ] τούτους δὲ διὰ u. Bekk. 14. ἐς] εἰς u. v. Bas. 1. Bekk. ἐκ Med. Ald. Ibid. εὐδαιμονεστέρους u. 14. ἀνήγαγεν u. 22. μήτε ῥαθ.] μηδὲ ῥαθ. u. Bekk. 24. πραγμάτων u. 25. καὶ λειτ.] καὶ τῶν λειτ. u. Bekk. Ibid. καὶ τὰ περὶ] καὶ τὰ κακὰ τὰ περὶ u. Bekk. καὶ Med. antep. εἰσφορὰς] συνεισφορὰς p 8. Med. συμφορὰς p 9. συμμορίας u. Bekk. συμφορὰς (εισ) v.

P. 434. 4. καθ' ἡμέραν] κατὰ τὴν ἡμέραν u. Bekk. τὴν ἡμέραν Med. Ald. 5. ὁρῶσι γὰρ] ὁρῶντες u. Bekk. 12. αὐτοὶ om. u. 13. εἴδοιεν b. 14. ἐξ ὅτου] ἐξ οὗ u. Bekk. 15. τὸν βίον] τὸν om. u. Bekk. Ibid. καὶ τοὺς] καὶ om. u. Bekk. 17. τῶν παρόντων κακῶν] τῶν κακῶν τῶν παρόντων u. Bekk. 20. ἡμῖν Med. Ald. 22. ὧν ἐπαν.] ὧν ἂν ἐπαν. u. Bekk. Ibid. ἐπανορθωσαίμεθα i. t. antep. βουληθείημεν] βουληθεῖμεν u. Bekk. ult. τοὺς om. Med.

P. 435. 3. Δεύτ. ἦν] Δεύτ. δ' ἦν i. u. Δεύτ. δ' ἂν t. 4. ὁμοίως περ i. u. Ibid. αὐτοὺς αὐτονόμους] αὐτοὺς om. u. Bekk. 6. ἐνδιδῶμεν] ἐκδιδῶμεν i. u. Bekk. 9. δ' om. i. u. Ibid. ἡγεῖσθε] ἡγῆσθε codd. præter v. et edd. 11. τὰς ἡγ. καὶ σφᾶς αὐτοὺς] τὰς δυναστείας καὶ τὰς ἡγ. i. t. u. 12. ἐνδιδόασιν] διδόασιν t. u. Bekk. παραδιδόασιν i. 13. καὶ τοιούτους ὑμᾶς i. t. 17. τοὺς ἄλλους Ἕλλ. i. t. u. 19. ὁμονοήσουσι t. et in marg. i. Ibid. ἕξουσιν] ἄξουσιν i. u. 20. τὴν ἡμετέραν πόλιν] τὴν δύναμιν τὴν ἡμετέραν i. t. u. Bekk. 22. ποιῶσι] ποιήσωσι u. Bekk. Ibid. τόθ' ἡμ. Med. Hag. 23. ἀπέχ. τούτων τῶν] τούτων om. i. t. u. Bekk. pen. πάντες i.

P. 436. 1. ἱκετηρίας] ἱκεσίας i. t. ἱκετείας u. Bekk. 4. ἑτοίμως συν.] ἑτοίμως καὶ προθύμως συν. i. t. u. Bekk. 5. ἡ πόλις] ἡ om. u. Bekk. 9. καὶ primum om. i. t. 11. τῆς τοιαύτης εὐν.] τοιαύτης εὐν. ἡμῖν i. t. u. Bekk. 13. εἰσρυήσεσθαι καὶ εἰς τ. π.] εἰς τ. π. εἰσρυήσεσθαι i. t. u. Bekk. 19. σωτηρίας] σωτῆρας t. u. Bekk. 20. λυμαίνας u. Ibid. ἐπ'] ἐν b. v. Ald. Med. 21. δόξαν τῶν] δόξαν τὴν τῶν i. t. u. Bekk. 22. δὲ πάντων] δὲ τούτων i. t. u. Bekk. 25. ἐβουλόμεθα i. pen. δὲ τὴν] δὲ τῇ πόλει τὴν i. t. u. Bekk. ult. δὲ πάσας t.

P. 437. 1. ἀναλογιζομένους — ἀπ' αἰτ. γενησομένους] ἀναλογισαμένους — ἐξ αἰτ. γεγενημένας i. t. u. Bekk. 2. μιμεῖσθαι b. Med. Ibid. τὴν Λακεδαιμονίων βασιλείαν] τὰς ἐν Λακεδαίμονι βασιλείας i. t. u. τὴν ἐν Λακεδαίμονι βασιλείαν Bekk. 3. μακαριώτεροι (et sic A.)] μακαριστότεροι b. i. t. u. v. Bekk. 5. βίᾳ τὰς τυραννίδας κατασχόντων i. βίᾳ τυραννευόντων t. 6. δωρεὰς] τιμὰς t. 9. τὰς secundum om. Med. Ald. 10. ἀποβαλόντων t. 11. ἐν τοῖς τοιούτοις πράγμασιν ἡμᾶς] τοῖς πράγμασιν ἡμῶν i. u. Bekk. 12. τοιαύτης τιμῆς] τιμῆς ταύτης i. t. u. Bekk. 14. αὐτοῖς αἰτίαν γενήσεσθαι] αἰτίαν αὐτοῖς ἔσεσθαι i. t. u. Bekk. 15. καὶ παντοδαπῶν] καὶ καλῶν i. t. u. Bekk. 17. καὶ τὸ πλῆθος τ. λ. καὶ τὸ μῆκος b. v. Med. Ibid. τῶν ἐμῶν ἐτῶν] τῶν ἐτῶν τῶν ἐμῶν i. t. u. Bekk. 19. τοιαῦτα λέγ.] τοιαῦτα καὶ λέγ. u. Bekk. 21. προτρέπουσιν t.

ΕΥΑΓΟΡΑΣ.

P. 438. Tit. ΕΥΑΓΟΡΟΥ ΕΓΚΩΜΙΟΝ Η om. u. Bekk.

P. 440. 4. μηδεμίαν Wolf. Ibid. τῶν τοιούτων om. Hag. Brub.

P. 441. 8. εὐκλεῶς] εὐκόλως u. Bekk. 11. καταλείψωσιν] καταλείψουσιν u. Bekk. 14. δυν. αὐτῶν] δυν. τὰς αὐτῶν u. v. Bas. Bekk. 18. οὖν om. Med. 20. τῶν πολλῶν] τῶν ἄλλων u. Bekk. τῶν παλαιῶν Wolf. pen. εὐλογηθήσονται] εὐλογήσονται u. Bekk.

P. 442. 2. τούς τ'] καὶ τοὺς b. u. v. Bekk. 3. ὑπερβάληται] ὑπερβάλλῃ pr. u. Bekk. 6. ἀγαθὸν πρόσεστιν u. Bekk. 7. ἥδ. εὐλογ. ἀκούειν] ἥδ. ἂν εὐλογ. ἀκούοιεν u. Bekk. 8. ἤ τι τούτων] ἢ τούτους u. ἢ [τούτους] Bekk. 9. τυγχάνουσιν ἀποδέχεσθαι] τυγχάνουσιν ἀπαναίνονται b. p 8. 9. et corr. v. τυγχάνουσιν u. Bekk. 10. τούς γε νοῦν] τοὺς νοῦν u. Bekk. 12. δικαιότερον] δίκαιον u. Bekk. 13. ὁρῶμεν γιγν.] ἴσμεν γιγν. u. Bekk. 23. τοὺς θεοὺς τοῖς ἀνθρώποις u. Bekk. antep. ἐστι om. u. Bekk.

P. 443. 4. πολιτ. καὶ] πολιτ. μόνον καὶ u. Bekk. 9. ὅμως ταῖς γε] ὅμως αὐταῖς ταῖς u. Bekk. 10. καταμάθοι δ'] γνοίη δ' u. Bekk. 16. τῶν λόγων ἐστὶν u. Bekk. Ibid. καὶ οὗτοι] καὶ τοῦτο u. Bekk. 17. εὖ λέγειν] εὐλογεῖν u. Bekk. 21. καὶ ἐμὲ] κἀμὲ u. Bekk. antep. ἐδῶσιν b.

P. 444. 9. ὑπερέβαλεν] ὑπερέβαλλεν u. Bekk. 11. εὐγενείας] συγγενείας u. Bekk. 13. ἁπάντων ὧν] πάντων ὧν b. v. Med. ὧν u. Bekk. 15. μὲν] τε u. Med. Wolf. ult. στρατεύμενος b.

P. 445. 1. τῶν ἀριστείων ἔτυχε] ἀριστείων ἠξιώθη u. Bekk. Ibid. ἐν τῇ] ἔν τε τῇ u. Bekk. 3. ἀθανάτῳ] ἀθανάτῃ pr. u. Bekk. 6. ἑκατέροιν] ἑκατέρου pr. u. Bekk. 7. ἐγεννήθη] ἐγενέσθην u. Bekk. 11. γινομένης] γενομένης u. v. Wolf. Bekk. 17. κατῴκησεν b. v. Med. Ald. 21. οἰκισθείσης] κατοικισθείσης u. Bekk. 25. γινόμενος] γενόμενος u. v. Wolf. Bekk. ult. καταθέσθαι] κατασκευάσασθαι u. Bekk. Ibid. τὰ om. u. [τὰ] Bekk.

P. 446. 3. δὲ τῶν] δὲ καὶ τῶν u. Bekk. Ibid. καθεστώτων Εὐαγ.] καθεστώτων καὶ τῶν ἐκγόνων τῶν ἐκείνου τὴν ἀρχὴν ἐχόντων Εὐαγ. u. Bekk. 6. μείζων] μειζόνως u. Bekk. 7. καταλιπεῖν] παραλιπεῖν u. Bekk. 9. τοσούτῳ b. 22. ὥσπερ ἐν ἑτέροις τισὶν] ὥσπερ ἑτέροις u. Bekk. Ibid. πρὸς ὑπερβ.] εἰς ὑπερβ. u. Bekk.

P. 447. 2. ὥστε καὶ εἰ] ὥστ' εἰ καί u. Bekk. 3. αὐτοῖς Wolf. 11. Εὐαγόραν] Εὐαγόρας b. et pr. v. Εὐαγόρα p 10. 12. u. Bekk. 15. ποιήσειε] ποιήσαιτο u. Bekk. 21. φυγεῖν] φεύγειν u. Bekk. 23. τοῦ αὐτοῦ] τοὺς om. u. Bekk. antep. τὴν ἀφορμὴν] τὴν om. u. Bekk. Ibid. χρὴ λαβεῖν τοὺς b.

P. 448. 1. οἱ πλεῖστοι λέγουσιν] οἱ πλείστους λέγοντες u. Bekk. 3. τις τὴν] τις καὶ τὴν u. Bekk. τις Hag. Brub. 6. πρᾶξιν τὸ] πόλιν τὸ u. Bekk. 9. συνακολουθήσαντες] συνακολουθοῦντες u. Bekk. Ibid. ὡμολογουμένοις b. 10. ὡσπερεὶ] ὥσπερ ἢ u. Bekk. 14. ἐπ' ἀσφ.] ἐν ἀσφ. u. Bekk. 18. συμβαίνοντας καὶ] γιγνομένους καὶ u. Bekk. 19. φόβ. τῶν] φόβ. τοὺς τῶν b. u. v. Bekk. 20. λέγοντας v. Med. 23. ἡσυχ. ἦγον] ἡσυχ. εἶχον u. Bekk. antep. καὶ μόνος καὶ v. Med. Ald. Hag. Brub. Ibid. ἅπαντας τούς τ' u. pen. ἑλεῖν b. Med. Ald.

P. 449. 4. καταλίποιμι] καταλείποιμι u. Bekk. 7. οἶμαι] οἴομαι u. Bekk. 11. παραβάλοιμεν] παραβάλλομεν b. παραβάλλοιμεν u. Bekk. 12. ἀκούουσιν ἀρέσειεν] καιροῖς ἁρμόσειεν u. Bekk. 13. ἐὰν δὲ] ἢν δὲ u. Bekk. 14. ἕξομεν] ἐξετῶμεν u. Bekk. 20. ὁσίως ὥσπερ] ὁσίως om. u. Bekk. 22. ὡς] ἃς b. u. v. Med. Bekk. 23. προγεγενημένων] γεγενημένων u. Bekk. 26. ποιησ. κινδ.] ποιησ. τοὺς κινδ. u. Bekk. pen. περιγεγενημένοι u.

P. 450. 1. γε ἔπειτα γεγ.] γ' ἐπὶ τάδε γεγ. u. Bekk. 2. Μηδων] Μῆδον Med. Μήδους corr. u. Bekk. 3. οἱ πλεῖστ.] ὃν οἱ πλεῖστ. b. v. καὶ πλεῖστ. u. Bekk. 14. πατ. τῆς] πατ. τὸν τῆς u. Bekk. 15. ἀρετ. ἐκ.] ἀρετ. τὴν ἐκ. u. Bekk. 22. ἄν τις μάλιστα u. Bekk. Ibid. μὴ σφόδρα τοῖς νῦν λεγ.] σφόδρα τοῖς λεγ. u. Bekk. 23. ἐτυράννησε] ἐτυράννευσε u. Bekk.

P. 451. 1. προσῆκον ἦν] προσῆκεν u. Bekk. Ibid. δὲ πάντες] δ' ἅπαντες u. Bekk. 5. ὁ ῥήτωρ] ὁ om. u. Bekk. 7. ὑπερβαλόμενος v. Ald. 8. γεγονὼς] γενόμενος u. Bekk. 12. πλεῖστ. χρόνον] πλεῖστ. τοῦ χρόνου u. Bekk. 14. καὶ om. b. 16. δὲ μηδὲν] δὲ ταύτης μηδὲν u. Bekk. 20.

καὶ ταῖς καρτερ.] om. pr. u. καὶ καρτερ. corr. u. [καὶ καρτερ.] Bekk. pen. φθονεῖν corr. u.

P. 452. 2. ἐπιτίμα τοῖς πολίταις] ἐτίμα τοὺς πολίτας u. Bekk. 3. ἐν ταῖς τοιαύταις] ταῖς om. u. Bekk. 7. ἀφικνουμένους] εἰσαφικνουμένους u. Bekk. 8. τοὺς ἀρχομένους] τοὺς ἄλλους u. Bekk. Ibid. ἐκείνῳ b. v. 11. ἐξαμαρτάνοντας] ἐξαμαρτόντας u. Bekk. 13. ὁμιλούντων ἑταίρων χρωμένων] χρωμένων p 10. u. v. Bekk. ἑταίρων p 8. 9. Wolf. Ibid. περιγενόμενος] περιγιγνόμενος u. Bekk. 16. λόγοις — ὅρκοις] ἔργοις — λόγοις u. Bekk. 19. γιγν. ἀγαθοῖς] ἀγαθοῖς om. u. Bekk. 25. δὲ οὐδὲν παραλιπὼν] οὐδὲν παραλείπων u. Bekk. 26. τοῖς βασιλεῦσι πρέπει] δεῖ τοῖς βασιλεῦσι u. Bekk. Ibid. ἐκ. πολ. ἐκλεγόμενος] ἐκ. τῆς πολ. ἐξειλεγμένος u. Bekk. pen. πόλ. διοικ.] πόλ. ὅλης διοικ. u. Bekk. ult. πρὸς κινδ.] πρὸς τοὺς κινδ. u. Bekk.

P. 453. 1. τυραννικὸς δὲ] μεγαλόφρων δὲ u. Bekk. Ibid. διαφέρει b. 4. γὰρ] δὲ b. 5. τὴν Φ.] τὴν τῶν Φ. b. u. v. Bekk. 6. οὔτε τέχνας ἐπισταμ. om. b. Ibid. χρωμένων διὰ τὸ μὴ ἐμπορεύεσθαί τινας παρ' αὐτῶν διὰ τὴν ὠμότητα αὐτῶν. εἰ δέ τις οὖν εἴποι καὶ οὔτε in marg. u. 7. λιμένας] λιμένα u. Bekk. 10. παρασκευαῖς] κατασκευαῖς u. Bekk. 11. πόλεων ἀπολελ.] πόλεων om. u. Bekk. 12. πολλοὺς φοβεῖσθαι u. Bekk. 14. ἂν μή] ἐν μή u. Bekk. 20. τὸν περιέχοντα τόπον] τὸν τόπον ὅλον τὸν περιέχοντα u. Bekk. 21. μὲν γὰρ] μέν γε u. Bekk. 24. ἂν ὠμότ.] ἂν om. u. Bekk. antep. μᾶλλον εἶναι] εἶναι μάλιστα u. Bekk.

P. 454. 2. μουσ. καὶ τῶν] τῶν om. u. Bekk. 5. ἂν om. b. Ibid. ὁμολογήσειεν] προσομολογήσειεν b. u. v. Bekk. 8. καὶ κάγ.] καὶ om. u. Bekk. 9. οἰκήσαντες b. Ibid. κοινοτέραν εἶναι καὶ νομιμωτέραν] κουφοτέραν καὶ νομιμωτέραν εἶναι u. Bekk. 13. τῆς Ἀθηνῶν πόλ. b. 15. ἐκείνου] ἐκεῖνον b. v. ἐκείνῳ u. Wolf. Bekk. 16. πολλὰ δὲ] καὶ πολλὰ u. Bekk. 18. τούτων βεβουλεῦσθαι] τούτου βουλεύσασθαι u. Bekk. 20. γὰρ om. b. Med. Ald. Ibid. ἔφθησαν] ἔφθασαν u. Bekk. 22. τοὺς om. Ald. 24. ἔσχον] εἶχον u. Bekk. pen. δὲ καὶ διὰ b. v. Ald.

P. 455. 1. ἀπαλλάξωσι] ἀπαλλάξουσι u. Bekk. 2. ταχὺ] ταχὺν u. Bekk. 7. χρήσονται τοῖς παροῦσι] χρήσωνται τοῖς πράγμασιν u. Bekk. 9. ποιεῖσθαι τὸν πόλεμον τὸν πρὸς Λακ. u. Bekk. 10. καταστήσαιντο στρατόπεδον u. Bekk. 11. μόνην] μόνον u. Bekk. 12. πᾶσαν] ἅπασαν u. Bekk. 17. ἀπέλαβε] ἀνέλαβε u. Bekk. 23. ἑαυτῶν v. ult. πλέονος u. Bekk. Ibid. κατειργάσατο b.

P. 456. 1. ἄλλως Wolf 6. καὶ τούτου μέγιστον] μέγιστον u. Bekk. 7. γὰρ om. b. 16. τὰς δόξας τῶν] τῆς δόξης καὶ τῶν u. v. Bekk. pen. στρατιὰν] στρατείαν u. Bekk. pen. πεντάκις μύρια τάλαντα] τάλαντα πεντακισχίλια καὶ μύρια u. Bekk.

P. 457. 7. Πρωταγόραν] Πνυταγόραν u. Bekk. 11. τῶν Περσῶν] τῶν om. u. Bekk. 18. τὸν καιρὸν] τὸν χρόνον u. Bekk. 20. κύριον κατ.] κύριον αὐτὸν κατ. u. Bekk. 21. θαυμαστότατον] δεινότατον u. Bekk. 22. τυραννοῦντος u. Bekk.

P. 458. 1. μετὰ πάσης Ἑλλ.] μεθ' ἁπάσης τῆς Ἑλλ. u. Bekk. 4. μείζον' ἂν] μείζω ἂν b. v. ἂν μείζω u. Bekk. 6. ἂν εὑρήσομεν] ἂν εὑρήσωμεν b. v. εὑρήσομεν u. Bekk. 7. νῦν ἀφέντες] νῦν om. u. Bekk. Ibid. σκοπῶμεν] σκοποῖμεν u. Bekk. 9. ὃς om. u. 17. γενέσθαι] γεγενῆσθαι u. Bekk. ult. αὐτονομίαν ἔσχον] αὐτονομίας ἔτυχον u. Bekk.

P. 459. 1. ὡς αὐτοὺς τ. ἀ. παραδώσοντας] αὐτοῖς τ. ἀ. δώσοντας u. Bekk. 5. δι' ὧν] ἐξ ὧν u. Bekk. 8. ἂν om. u. Ibid. τοῦτο γάρ] ἀεὶ γάρ u. Bekk. 13. βίον εὐτ.] χρόνον εὐτ. u. Bekk. 14. θεοφιλέστατον Med. Hag. 15. καὶ ὀνομ.] καὶ τοὺς ὀνομ. u. Bekk. 17. μακαριστότατος b. p 8. 9. v. Med. Wolf. 21. ῥώμῃ] γνώμῃ u. Bekk. 24. διετέλεσε τὸν βίον u. Bekk. antep. ἐβίωσε b. pen. νοσημάτων] νόσων u. Bekk.

P. 460. 3. γενομένων] γεγονότων u. Bekk. 5. ἀλλὰ τ. μ. β. καλούμενον om. b. 7. προγεγενημένων] γεγενημένων u. Bekk. 8. ἀλλ' οὐ θνητὸς] ἀλλ' οὐ om. u. Bekk. 10. οἶμαι u. Bekk. 13. ἦν κατὰ] ἦν om. u. Bekk. 16. πλέονος u. Bekk. 19. καὶ ἀγαθοὺς] κἀγαθοὺς u. Bekk. 21. τῇ μνήμῃ] τῇ γνώμῃ u. Bekk. 23. μόνον] μόνοις u. Bekk.

P. 461. 1. καὶ τοῖς γεγρ.] τοῖς om. u. Bekk. 4. ἐκ τούτων ῥᾴδιον] ἐκ τούτων om. u. Bekk. Ibid. μιμεῖσθαι] τεκμαίρεσθαι in marg. u. 9. ταύτην τὴν παρ.] τὴν om. u. Bekk. 13. ἐκ τούτων τοὺς] ἐκ τούτων om. u. Bekk. 20. λέληθεν] λέληθας b. u. v. Bekk. antep. φιλοπονεῖν ἐπεχείρησας] πονεῖν ἐπικεχείρηκας u. Bekk.

P. 462. 4. ἀγωνιζομένοις] ἁμιλλωμένοις u. Bekk. 5. οὖν ἐστι] οὖν ἔργον u. Bekk. 6. καὶ λέγειν] καὶ om. u. Bekk. 9. τὸν ἄλλον] τὸν λοιπὸν u. Bekk. 11. ὡς] ὧν b. v. 12. πλείστων κυρ.] πλείστων καὶ μεγίστων κυρ. u. Bekk. 14. ὧν αὐτοῖς u. ὧν αὐτὸς Bekk. 15. ἀπὸ Δ.] ἐκ Δ. u. Bekk. 16. εἰ μὴ] εἰ om. u. Bekk. antep. ἐὰν] ἂν u. Subscribit u. εὐαγόρας: ἑλικώνιος ἅμα τῷ ἑταίρῳ εὐσταθίῳ.

ΕΛΕΝΗΣ ΕΓΚΩΜΙΟΝ.

P. 465. 3. κατὰ πάντων] καθ' ἁπάντων u. Bekk. 8. γεγενημένην κ. τ. ἐπὶ κ.] ἐγγεγενημένην κ. τ. ἐπὶ τῇ κ. u. Bekk. 10. αὐτοὺς] αὐτῶν u. Bekk. Ibid. ἐστιν οὕτως ὀψιμαθὴς u. Bekk. 12. τούτων ἔτι πραγμ.] ἔτι om. u. Bekk.

P. 466. 3. ἀποδειξάντων] ἐπιδειξάντων u. Bekk. 6. τερθείας] τερθρίας p 8. 9. v. Med. τερθρείας u. Ald. Bekk. 13. μεγ. ἢ] μεγ. μᾶλλον ἢ u. Bekk. 15. μέλλει b. Med. 17. φιλονεικία] φιλοσοφία u. Bekk. 18. ἰδίων μήτε] ἰδίων πω μήτε u. Bekk. 23. καὶ θαυμ.] καὶ τὰς θαυμ. u. Bekk. 25. τοῖς συμβ.] τοῖς ἰδίοις συμβ. u. Bekk.

P. 467. περὶ τ. κ. καὶ ἀγαθῶν] περί γε τ. κ. κἀγαθῶν u. Bekk. 10. ἀπόδειξιν] ἐπίδειξιν u. Bekk. 12. ἄλλων Ἑλλήνων] Ἑλλήνων om. u. Bekk. ult. συμβουλιοὺς pr. συμβουλιὰς corr. b.

P. 468. 4. τὸ λέγειν] τι λέγειν Med. vett. om. Ald. λέγειν u. Bekk. 7. χαλεπῶν Wolf. 9. ὃ] ἃ u. Bekk. 16. φησὶ γὰρ] φασὶ γὰρ b. φησὶ μὲν γὰρ u. Bekk. Ibid. γράφειν] γεγραφέναι b. u. v. Bekk. 19. ἀλλ' ἅπαν] ἀλλὰ πᾶν u. Bekk. 23. περὶ αὐτῆς] περὶ τῆς αὐτῆς u. Bekk. antep. τὴν ἀρχὴν] τοιαύτην u. pen. ὑπὸ Διὸς γεννηθέντων u. Bekk. ult. ταύτης τῆς γυν.] τῆς om. u. Bekk.

P. 469. 1. περὶ τὸν ἐξ Ἀλκ. τοσ.] περί τε τὸν ἐξ Ἀλκ. καὶ τοὺς ἐκ Λήδας, τοσ. b. u. v. Bekk. 4. ἁπάντων om. u. Bekk. 6. τὰς ἐπιφανείας καὶ τὰς λαμπρότητας u. Bekk. 14. εἴδει δὲ] ἤδη δὲ u. Bekk. 15. κάλλους κρατ.] κάλλους ὁ κρατ. u. Bekk. 19. ἀνέμενον] ἐνέμενον u. Bekk. 24. ἐκόμισε] κατέθετο u. Bekk. ult. αὐτὸν om. u. Ibid. τὴν ᾅδου] τὴν εἰς Ἅιδου u. Bekk.

P. 470. 4. προστραττομένων] προσταχθέντων u. Bekk. 10. οὐθενὸς Med. Ald. οὐθ' ἑνὸς v. 11. μοι πρέπειν περὶ u. Bekk. 12. ταύτην τὴν μεγ. b. 17. διακρίνομεν b. 20. ἔχω περὶ Θησέως τοῦτ' εἰπεῖν u. Bekk. 21. ἐφάμιλλον] ἐνάμιλλον u. Bekk. 23. παραπλησίως] παραπλησίοις u. Bekk. 25. δὲ γεγον.] γὰρ γεγον. u. Bekk. 27. βίου τῶν] βίου τοῦ τῶν u. Bekk. 29. τῶν μὲν — τῶν δὲ] τῶν μὲν — τὸν δὲ Med. Ald. τὸν μὲν — τὸν δὲ b. u. v. Hag. Bekk. 30. καὶ τοῖς Ἕλλησι οἰκειοτέρους om. b. ult. ἐξ Ἐρυθ.] ἐκ τῆς Ἐρυθ. u. Bekk. Ibid. μῆλα τῶν] μῆλα τὰ τῶν u. Bekk.

P. 471. 1. Ἑσπερίαν Med. Ald. 2. ὠφελεῖν] ὠφελήσειν u. Bekk. 4. προῄρητο] προῃρεῖτο u. Bekk. Ibid. ἔμελλεν] ἤμελλεν u. Bekk. 5. νομισθήσεσθαι] γενήσεσθαι u. Bekk. 6. ἀναθέντα b. 8. μεγάλης ἀπορ.] πολλῆς ἀπορ. u. Bekk. Ibid. πάντας om. u. Bekk. 11. καὶ τάχει] καὶ om. u. Bekk. Ibid. καὶ τόλμῃ om. u. 12. ἔμελλον] ἤμελλον u. Bekk. 14. ὕστερον τὸ] ὕστερον χρόνῳ τὸ u. Bekk. 15. δὲ om. b. 19. πάνδημον b. p 8. 9. v. Med. Ald. 21. αἰσχρῶς ἄρχων] αἰσχρῶς om. u. Bekk. pen. χρήσωμαι Med.

P. 472. 1. τὴν Σκίρ.] τήν τε Σκίρ. u. Bekk. 19. τὴν Καδμείαν] τῇ Καδμείᾳ u. Bekk. 21. τὴν σωφρ.] τὴν om. u. Bekk. 26. τῆς πόλεως — ἐπιστρατευομένους, μετ' ἄλλων δὲ] τῶν πολιτῶν — πολεμίους, μετὰ δ' ἄλλων τινῶν u. Bekk. pen. ἀποκτιννύντας] ἀποκτειννύντας Med. Hag. ἀποκτείνοντας u. Bekk.

P. 473. 1. εὐθυμότερον] ῥᾳθυμότερον u. v. Bekk. ἀθυμότερον Med. Ald. 4. ἀεὶ δεδιότα] ἀεὶ om. u. Bekk. 8. ἀπέδειξεν] ἐπέδειξεν u. Bekk. Ibid. ῥᾷον] ῥᾴδιον u. Bekk. 12. ταὐτὸν] ταὐτὸ u. Bekk. 15. πολιτευομένων] συμπολιτευομένων u. Bekk. Ἑλληνίδων ἱεβομένων b. 16. τὴν ἀρχὴν] τὴν ἀρετὴν b. Med. τῆς ἀρετῆς u. Bekk. 17. αὐτῷ προέξειν ἀσκοῦντας ὥσπερ ἀμελοῦντας b. 20. τοσοῦτον] τοσούτου u. τοσούτου δ' Bekk. 25. ἀπέλαβεν b. 28. ἐπεισάκτῳ] ἐπάκτῳ u. Bekk.

P. 474. 9. δι' ἀπορίαν περὶ τὸν αὐτὸν τόπον u. Bekk. 13. μνηστεύσασθαι] μνηστεύεσθαι u. Bekk. 15. ἐν ταῖς πόλεσι τὴν] ἐν ταῖς πόλεσι om. u. Bekk. 17. ὡς ἐκείνην] ὡς om. u. Bekk. 18. συνοικεῖν] συνοικήσειν u. Bekk. 20. ἀνθρώποις ἐσομένη] ἀνθρώποις om. u. Bekk. 22. τὴν ἐπικουρίαν ταύτην u. Bekk. 25. ἣν] ἧς u. Bekk. 26. καὶ γεν. ἐν θεαῖς] γεν. ἐν θεοῖς u. Bekk. 28. βασιλείαν τῆς Ἀσίας] τῆς Ἀσίας βασιλεύειν u. Bekk. antep. ἐν πολ.] ἐν τοῖς πολ. u. Bekk.

P. 475. 2. τῆς Ἑλ.] τὴν Ἑλ. u. Bekk. 3. καίτοι τοῦτο] καίτοι καὶ τοῦτο u. Bekk. 5. καὶ κληθῆναι om. u. Bekk. 6. δικαστὴς b. 8. παραγενήσεσθαι] παραγίγνεσθαι u. Bekk. 10. κτῆμα κάλλιον u. Bekk. 11. καὶ πρὸς πατρὸς καὶ] μὴ μόνον πρὸς πατρὸς ἀλλὰ καὶ u. Bekk. 20. σκοπούντων] σκοπουμένων u. Bekk. 22. καταγελαστότατον] καταγέλαστον u. Bekk. 25. δὴ — φιλονεικίαν] δή που — ἔριν u. Bekk. antep. περὶ] περ cod. Vatic. 936. περὶ Bekk. ult. ὀργῆς τῶν] ὀργῆς τῆς τῶν u. Bekk.

P. 476. 8. ἂν εἴη] ἂν ἦν v. Bekk. 17. ἦγον u. Bekk. 18. τοσοῦτον] τηλικοῦτον u. Bekk. 25. τοῖς Ἕλλησιν αὐτὴν u. Bekk. 27. ἐκείνην] κείνην u. Bekk. 28. ἀπελθεῖν u. antep. τὸ ἐκείνης] τοὐκείνης u. Bekk. pen. εὐδαιμ. τὴν χώραν u. Bekk. ult. στρατιᾶς] στρατείας u. Bekk.

P. 477. 6. συνεξέπεμψαν] συνέπεμψαν u. Bekk. 9. ἔγνωσαν] διενοήθησαν u. Bekk. 10. τὴν παράτ. τ. π. τοὺς Γίγ.] τὴν et τοὺς om. u. Bekk. 15. αὐτῶν] αὐτῆς b. u. v.

Bekk. 16. μετέσχηκεν] μετέσχεν u. Bekk. 17. διαγνῶναι] γνῶναι u. Bekk. 18. καὶ σοφ. καὶ b. Ibid. δικ. μετεχ.] δικ. μὴ μετεχ. u. Bekk. 19. τιμιώτερον b. 22. ταύτης τῆς ἰδέας u. Bekk. 23. διότι] ὅτι u Bekk. 26. γιγνώμεθα] γενώμεθα b. u. v. Med. Bekk. antep. βουλεύσασθαι] βούλεσθαι u. Bekk. ult. τοῦ] τῷ u. Wolf. Bekk. Ibid. ἑκάστ. ἡμ. προσάγονται] ἑκάστ. τὴν ἡμ. προσαγάγωνται u. Bekk.

P. 478. 2. εἰδότες Med. Ald. 6. μὲν ἄλλῃ] μὲν ἐπ' ἄλλῃ p 10. μὲν ὑπ' ἄλλῃ u. Bekk. 10. αὐτῶν τῶν κεκτημένων] τῶν ἐχόντων u. Bekk. 13. ἐξαμαρτάνοντας] ἐξαμαρτόντας u. Bekk. 15. χρόνον τιμ.] χρόνον ὁμοίως τιμ. u. Bekk. 16. δράσαντας] ποιήσαντας u. Bekk. 18. ἁπάντων] πάντων u. Bekk. 20. γενόμενος] γιγνόμενος u. Bekk. 24. τὰς φύσεις τὰς τοιαύτας] τὴν φύσιν τὴν τοιαύτην u. Bekk. 25. προτετίμητο b. Med. Ald. ult. ἐβουλήθησαν u. Bekk.

P. 479. 11. αὐτοὺς εὐσεβῶς u. Bekk.

Ibid. τοσαύτην Μενελάῳ u. Bekk. 15. θεὸν ἀντὶ] θεὸν αὐτὸν ἀντὶ u. Bekk. 18. τῶν Σπαρτ.] τὴν Σπαρτ. u. Bekk. 20. ἁγίους καὶ πατρίους ἐπιτελοῦσιν] ἁγίας καὶ πατρίας ἀποτελοῦσιν u. Bekk. 22. Ἐπεδείξατο] Ἐνεδείξατο u. Bekk. 24. ἀπεστερημένος] ἐστερημένος u. Bekk. 27. ἐπιστ. νυκτὸς] ἐπιστ. τῆς νυκτὸς u. Bekk. antep. προστάξαι] προσέταξε u. Bekk. pen. τῶν ἐκείνων] τὸν ἐκείνων u. Bekk. ult. βίον τῶν] βίον τὸν τῶν u. Bekk. Ibid. μέν τι καὶ διὰ] μὲν διὰ u. μέν τι διὰ Bekk.

P. 480. 4. λαμβάνειν] λαβεῖν u. Bekk. 11. καὶ χωρὶς] καὶ om. u. Bekk. 14. νομίζομεν b. 15. διὰ ταύτην] δι' αὐτὴν u. Bekk. 17. κατὰ τῆς] κατὰ om. u. Bekk. 20. ἄρχειν ἠξίουν u. Bekk. 21. δὲ ὁ Σιδ.] ὁ om. u. Bekk. 23. μετ' ἐκεῖνον δὲ] μετὰ δ' ἐκεῖνον u. Bekk. 26. ἐπεξεργάζεσθαι] διεργάζεσθαι u. Bekk. pen. καὶ καλοῖς om. u. Bekk. Subscribit u. ἑλένης ἐγκώμιον. ἑλικώνιος.

ΒΟΥΣΙΡΙΣ] ΒΟΥΣΕΙΡΙΣ u. qui sic et infra.

P. 481. Argumentum om. u. Med. 11. ὥσπερ μετέγνωσαν Ald.

P. 482. 6. οἰκειώσεως Ald.

P. 483. pen. ἀναξίως μὲν u. Bekk.

P. 484. ὁπόταν ε. τ. συνέλθωμεν] ἤν ποτε ε. τ. ἔλθωμεν u. Bekk. 5. ἐν om. b. 7. δεῖν σοι] χρῆναι σοὶ u. Bekk. 8. ἀποκρύψεσθαι b. 9. νουθετημένων b. u. 11. αὐτῶν τις ἀκριβέστερον u. Bekk. 14. πρὸς συμβ.] πρὸς τοὺς συμβ. u. Wolf. Bekk. 16. αἰσθανόμενος] αἰσθόμενος u. Bekk. 21. τὰ προσόντα] προσόντ' u. Bekk. 22. τοσούτῳ] τοσούτου u. Bekk. pen. ἐγχειρήσας] ἐπιχειρήσας u. Bekk.

P. 485. 4. χάριν ἂν εἰδείη σοι] ἄν σοι τοσαύτην ἔχοι χάριν ὑπὲρ τῆς κατηγορίας ὅσην οὐδενὶ τῶν ἐπαινεῖν αὐτὸν εἰθισμένων u. Bekk. om. Med. Ald. 5. οὐδ' εἰ b. v. 7. οὕτως ἀγ.] οὕτως ἂν ἀγ. u. Bekk. 9. ὑπ' αὐτοῦ] ὑπ' αὐτῶν b. p 8. 9. v. Med. ὑφ' αὑτοῦ u. Bekk. 11. ὥστ' ἔφης] ὥστε φῂς u. Bekk. 13 δ' αὐτὸν οὐδὲν] αὐτὸν om. u. Bekk. 14. πότερον] πότερα u. Bekk. Ibid. παραβάλωμεν] παρατάξωμεν u. Bekk. 17. τοὺς ξένους θύσας] τοὺς ξένους om. u. Bekk. 18. ἀλλὰ καὶ] ἀλλὰ v. ἢ u. Bekk. 20. ὅ τι ποτ'] τί ποτ' u. Bekk. 32. ἑαυτοῦ Med. 33. τὰ περὶ] τὰ om. u. Bekk. pen. ὡς δεῖ] ἐξ ὧν ἔδει u. Bekk.

P. 486. 5. τούτοις μέγα] τούτοις μόνοις μέγ' u. Bekk. 11. παρόντων — ἁπάντων] παρουσῶν — ἁπασῶν u. Bekk. 12. ἐκεῖσε] ἐκεῖ u. Bekk. 14. κόσμου φύσιν] κόσμου om. u. Bekk. 21. δυσμάχητος] δύσμαχος u. Bekk. 23. εἰρημένοις] προειρημένοις u. Bekk. 25. ὧν τοῖς] ὧν om. u. Bekk. ult. τῶν ὄντων] τῶν περιόντων u. Bekk.

P. 487. 5. ἅμα τόπον] ἅμα τόν τε τόπον u. v. ἅμα τὸν δὲ τόπον b. vulg. habet Bekk. 6. τὴν τροφὴν] τὴν om. u. Bekk. 8. ταῖς ἱερωσύναις] τὰς ἱερωσύνας u. Bekk. 13. et 22. περὶ] πρὸς u. Bekk. 17. πρὸς οὐδὲν τῶν] οὐδὲ πρὸς ἓν τῶν u. Bekk. 18. αὐτῶν b. Med. Ibid. ἐπιμένοντας] διαμένοντας u. Bekk. 20. πλεῖστον] πλεῖον b. πλέον u. Bekk. antep. πολιτ. καὶ] πολιτ. ἐπαινεῖν, καὶ u. Bekk.

P. 488. 2. μηδενὸς — ἀπορούντας] μηδένα — ἀποροῦντα Bekk. 3. οὐκ ἀμελεῖν] οὐκ om. b. u. v. Med. Ald. Bekk. 5. τὸν νοῦν προσέχειν u. Bekk. Ibid. τοσοῦτον] τοσούτῳ u. Bekk. 14. χρῆσθαι νομίμοις] νόμοις χρῆσθαι u. Bekk. 15. βουληθείημεν codd. et edd. 16. τὴν πατρίδα αὐτῶν b. 19. εἶναι νομίσειεν] εἶναι om. u. Bekk. 20. ταῖς om. b. 26. ὅμοιαν ἔχει u. Bekk. antep. ὑγιειν. εἶναι καὶ μακροβιωτάτους u. Bekk. ult. κατέδειξεν] κατέδειξαν b. p 13. u. v. Wolf. Bekk.

P. 489. 2. βέλτιστα ἔταξε] μέγιστα τῶν πραγμάτων ἔταξαν u. Bekk. 3. ἀστρονομία] ἀστρολογία b. u. Bekk. 4. ἔπεισεν] ἔπεισαν u. Bekk. 5. πλεῖστον] πλεῖστα u. Bekk. 6. συλλαμβανομένας] συμβαλλομένας b. u. v. Bekk. 7. δ' ἐπ. — αὐτῶν ἄξιον] δ' ἄξιον ἐπ. — αὐτῶν u. Bekk. 10. φιλοσοφίαν] σοφίαν u. Bekk. 11. οὗτοι βλ.] οὗτοι μὲν βλ. u. Bekk. 15. τὸν τῶν ἀνθρώπων βίον] τὸν βίον τὸν τῶν ἀνθρώπων u. Bekk. 16. ἐργασάμενοι] ἐνεργασάμενοι u. Bekk. Ibid. αἴτιοι τούτων b. v. Med. Ald. τούτων, αἴτιοι Wolf. 18. περὶ ταῦτα καὶ σεμνῶς

u. Bekk. 20. παρ' ἄλλοις καθεστηκότας] παρὰ τοῖς ἄλλοις καθεστῶτας u. Bekk. 25. θειότητος] ὁσιότητος u. Bekk. Ibid. ἐκεῖνο b.

P. 490. 2. λαμβ. τοῖς] λαμβ. ἐν τοῖς b. u. v. Med. Bekk. 3. ἔχωσιν] ἔχουσιν u. Bekk. 4. ἂν καὶ] ἂν om. u. Bekk. 6. βεβαιώσεσθαι] βεβαιώσασθαι b. v. βεβαίως ἔσεσθαι u. Wolf. Bekk. 8. μεγάλα περὶ] θαυμαστὰ περὶ u. Bekk. 11. εἷς ἐστιν] εἷς om. u. Bekk. 13. τοὺς om. b. Ibid. καὶ περὶ] καὶ τὰς περὶ v. Med. Ald. καὶ τὰ περὶ b. u. Bekk. Ibid. τε καὶ] τε om. u. Bekk. 15. πλέον u. Bekk. 16. ἀλλὰ παρὰ] ἀλλ' οὖν παρὰ u. Bekk. 17. μάλιστ' ἂν] ἂν om. u. v. Bekk. 23. θαυμάζομεν] θαυμάζουσιν u. Bekk. 26. δὲ καὶ τὴν] καὶ om. u. Bekk. 17. τῶν Αἰγ.] τὴν Αἰγ. u. Bekk.

P. 491. 3. εἰσαφικνουμένους κατ.] ἀφικνουμένους θύων κατ. u. Bekk. 6. τυγχάνεις κεχρημένος u. Bekk. Ibid. τοσοῦτον] τοσούτῳ b. u. Wolf. Bekk. 9. καὶ ἀγαθῶν] κἀγαθῶν u. v. Bekk. 13. τὰ ψευδῆ] τὰ om. u. Bekk. 14. κέχρημαι τούτοις u. Bekk. 19. ἀπιστήσειεν] ἀποστήσειεν b. ἐπιπλήξειεν u. Bekk. 20. ἃ ἐγὼ] ἁγὼ u. Bekk. antep. κατ' αὐτὸν] καθ' αὑτὸν u. v. Bekk. pen. τοῖς ἄλλοις] τοῖς Ἕλλησιν u. Bekk. ult. ἅπασι τούτοις] ἁπάντων τούτων u. Bekk.

P. 492. 1. ἐκεῖνον τ. ἀ. εὐεργέτην γεγενῆσθαι] κεῖνον τ. ἀ. εὑρετὰς γενέσθαι u. Bekk. 5. τῆς Β. ξενοκτονίας] τῆς τε Β. ξενοφονίας u. Bekk. 8. τέτρασι] τέτταρσι b. u. Bekk. 10. διαλύσασθαι τὰς ὑ. ἐ. διαβολὰς] ἀπολύσασθαι τὴν ὑ. ἐ. διαβολὴν u. Bekk. 18. οὓς] οἵους u. Bekk. 19. εἰπεῖν τολμήσειεν u. Bekk. 21. συνουσίας] δεσμοὺς u. Bekk.

22. ἐλογοπ. κατὰ τούτων] κατ' αὐτῶν ἐλογοπ. u. Bekk. 24. πλανῆται] ἀλῆται u. Bekk. antep. ἄλλοι δὲ φεύγοντες τ. π. κ. τ. οἰκείοις πολεμοῦντες ἅ. τ. χ. διετέλεσαν] ἄλλος δὲ φεύγων τ. π. κ. τ. οἰκειοτάτοις πολεμῶν ἅ. τ. χ. διετέλεσεν u. Bekk. ult. τῶν τοιούτων] τούτων τῶν u. Bekk.

P. 493. 2. ἂν] ἣν u. Bekk. Ibid. φρονῶμεν b. 3. ἀλλήλων κατηγορίας] πρὸς ἀλλήλους κακηγορίας u. Bekk. 5. τούς τε λ. τ. τ. πλημμελεῖν] ἀσεβεῖν τούς τε λ. τ. τ. u. Bekk. 9. τὰς πάσας ἔχ. ἀρετὰς] πάσας ἔχ. τὰς ἀρετὰς u. Bekk. 11. γενέσθαι] γεγενῆσθαι u. Bekk. 13. νομίζοιμεν u. Bekk. 14. καταστῇ] κατασταίη u. Bekk. 16. οὐ καταγιγνώσκοιμεν, εἰ τοὺς — περιίδοιεν] καταγιγνώσκομεν ὡς καὶ τοὺς — περιεῖδον u. Bekk. 18. ἂν] ἣν u. Bekk. 19. βελτίστους] βελτίους u. Bekk. 22. μηδὲ βούλονται] μηδὲν δέονται u. Bekk. pen. τόν τε] τόν γε u. v. Bekk. ult. ἐγκαλουμένων] ἐπικαλουμένων u. Bekk.

P. 494. 1. ἁμαρτιῶν] αἰτιῶν u. Bekk. 4. οὐ ῥᾴδιον] μὴ ῥᾴδιον u. Bekk. 9. κατασκευάσαιμεν] παρασκευάσαιμεν u. Bekk. 12. γεγονυιῶν] γενομένων u. Bekk. 13. μὲν οἶδ'] μὲν γὰρ οἶδ' u. Bekk. 14. μᾶλλον ἂν πολὺ μᾶλλον u. Bekk. 19. τῶν σοι] τῶν νῦν σοι u. Bekk. Ibid. ἐπαρθεὶς] ἐπαρθείη b. u. v. Bekk. 23. συγγράφειν] γράφειν u. Bekk.

P. 495. 2. μισοῦσιν b. v. 3. μοι] ἐμοὶ u. Bekk. 4. τὰς πονηρὰς b. 6. λυμανεῖν p 8. λυμανεῖ p 9. Bekk. λυμαίνει u. Ibid. διαβάλῃς b. 8. θαύμαζε] θαυμάσῃς u. Bekk. Subscribit u. βούσειρις ΗΗΗ|Δ| ΔΔΔΔ. ἑλικώνιος ἅμα τοῖς ἑταίροις θεοδώρῳ καὶ εὐσταθίῳ.

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΚΟΣ.

P. 496. 1. τὸν λόγον b.

P. 499. 1. δοκοῦντας εἰρῆσθαι u. Bekk. Ibid. κοσμιότητος] κομψότητος u. Bekk.

P. 502. 1. περισώσεων b.

P. 504. 1. ἐννενήκοντα καὶ τέσσαρσιν, ὧν ἐγὼ] ἐνενήκοντα καὶ τέτταρσιν, ἁγὼ u. Bekk. antep. ἢ βουλ.] εἰ βουλ. u. Bekk. pen. ἕνεκεν u. Bekk. ult. μέλλ. λόγος λεχθήσεσθαι] μέλλ. δειχθήσεσθαι λόγος u. Bekk.

P. 505. 1. ἐκδεδομένων] διδομένων b. v. Med. Ald. διαδεδομένων u. Bekk. 4. περὶ τῶν] περί τε τῶν u. Bekk. 11. οἷός τ' εἰμὶ b. 14. γίγνωμαι] γένωμαι b. u. v. Bekk. 15. προαιρούμενος τυγχάνω διατρίβειν] τυγχάνω διατρίβων u. et pr. v. Bekk. 20. τὴν νῦν γενομένην] νῦν τὴν ἐγγιγνομένην u. Bekk. 21. μου — ἦν] μοι — ὢν u. Bekk. antep. ἐτύγχανεν] ἔτυχον u. Bekk. pen. εὐτυχηκόσιν u. Bekk. ult. οὕτως ὥστε] οὕτως om. u. Bekk.

P. 506. 2. δὲ τοῦ] δὲ om. u. Bekk. 8. τὴν μὲν] τήν τε u. Bekk. 11. ἐγκαλεῖν] ἐπικαλεῖν u. Bekk. 14. οὔτε λείαν Med. Ald. 18. [παῤῥησίᾳ] om. Wolf. ante πολλῶν ponit b. Ibid. ἁπασῶν τῶν φύσεων ὡς b. 22. γίγνονται] περιέρχονται u. Bekk. Ibid. πρὸς τῷ μὴ] πρὸς τὸ μὴ b. p 13. πρὸς τὸ u. et pr. v. Bekk. pen. ἐπεὶ πεπολιτεῦσθαι] ἐπειδὴ τοῦ πολιτεύεσθαι u. Bekk.

P. 507. 2. αἱρούμενος] ποιούμενος u. Wolf. Bekk. 5. ᾤμην μοι τοσοῦτον] ᾠόμην μοι τοσούτῳ u. Bekk. 6. ὅσῳ περὶ] ὅσῳ περ περὶ u. Bekk. 8. ῥητ. πολλοὺς] ῥητ. τοὺς πολλοὺς u. Bekk. 13. ἡμ. δαπαν.] ἡμ. αὐτῶν δαπαν. u. Bekk. 14. μεσεγγυημάτων] μεσεγγυήματος u. Bekk. 15. ὧν] ὃν u. Bekk. 16. ἡγεμόνα τούτων u. Bekk. 20. πάντ. ἐπὶ τοιαύτην χ. κ. τοιαύτην] πάντ. ἡμᾶς ἐπὶ τοσαύτην χ. κ. τοιαύτην u. Bekk. 23. ταχ. ἄνευ] ταχ. ἂν ἄνευ u. Bekk. antep. ταραχώδη κ. π. ἀλόγιστον] ταραχωδῶς κ. π. ἀλογίστως u. Bekk. pen. τῶν τε γὰρ ἄλλων] τῶν μὲν γὰρ ἄλλων b. v. τῶν μὲν γὰρ u. Bekk.

P. 508. 1. αὐτοὺς] αὐτῶν Wolf. ἁπάντων u. Bekk. 8. ἔχουσι τῶν] ἔχουσί μοι τῶν u. Bekk. 9. καί τι] καί τισι u. Bekk. 13. ἔχειν, ὥστ'] ἔχειν τούτων, ὥστ' u. Bekk. 16. ἡμῶν ἐλυμ.] μου ἐλυμ. u. Bekk. Ibid. παραγινώσκοντες Med. Ald. 21. γάρ τινές μοι u. Bekk. τῶν 'Ησ. καὶ 'Ομ. ποιήσεων] τῆς 'Ησ. καὶ τῆς 'Ομ. ποιήσεως u. Bekk.

P. 509. 4. ἐκείνων ἐπιχ.] ἐκείνων om. u. Bekk. Ibid. ἐμὲ Bekk. 10. ἀπολέξασθαι u. 11. τούτους εἶναι ἐμοὺς] τοὺς ἐμοὺς v. τούτους u. Bekk. 14. μηδέν' ποτε] μηδέν' ἄν ποτε u. Bekk. 16. παρακολουθήσασάν] παρακολουθοῦσάν b. u. Bekk. 17. χρόν. τοῖς] χρόν. ἐν τοῖς u. Bekk. 21. ἐμοὶ] μοι u. Bekk. 25. ἀντικατηγορῶν — γενήσομαι] ἀντικατηγορῶν v. ἀντικατηγορῶ u. Wolf. Bekk. antep. ἀνεπιτήδειόν τι] τι om. b. u. v. Med. Ald. Bekk. Ibid. τολμώντων om. pr. u. [τολμώντων] Bekk.

P. 510. 1. ὡς φθονοῦντας, πειρ.] ἀπολογοῦμαι πρὸς τοὺς ἀδίκως μοι τῶν ἰδιωτῶν φθονοῦντας, καὶ πειρ. u. Bekk. 3. τοὺς ἄλλους] αὐτοὺς b. p 8. 9. u. v. Med. Ald. Bekk. 6. ἢ τὸ] ἢ διὰ τὸ u. Bekk. 9. ἂν καὶ] κἂν u. Bekk. 10. ὧν μὴ] ἂν πεπαυμένος u. Bekk. 11. καὶ καταβάλλοντι] καὶ μεταξὺ καταβαλόντι u. Bekk. 15. ποιοίμην] ποιοίην u. Bekk. 20. περὶ ὧν - - - ἤδη λέγειν] Hæc cum Bekk. add. ex u. 21. διενοήθην εἰπεῖν·] εἰπεῖν om. u. Bekk. 25. Τῆς μὲν οὖν - - - εἶναι φήσειεν] Hæc cum Bekk. add. ex u. pen. παρακελεύω μὴ πονεῖν καὶ μὴ προσ.] παρακελεύομαι πονεῖν καὶ προσ. u. Bekk.

P. 511. 1. δυνήσεται] δύναται u. Bekk. 2. ἄλλων om. b. 8. ὥστε καὶ τοὺς ἄλλους διδάσκειν om. b. 13. καὶ περὶ ἀπ. τῶν τὰς ἐπιστήμ.] περὶ ἀπ. τῶν περὶ τὰς τέχνας καὶ τὰς ἐπιστήμ. u. Bekk. 16. διοικήσαντας] διωκηκότας u. Bekk. 20. μετασχεῖν] μετέχειν u. Bekk. 22. οὖν ἔχω] οὖν καλῶ u. Bekk.

P. 512. 2. ἐλαφροτέρους] ἐλαφροτάτους u. Bekk. 3. δὲ τοὺς] δὲ om. u. Bekk. 7. ἐξανισταμένους] ἐξισταμένους u. Bekk. 8. τάξει τῶν] τάξει τῇ τῶν u. Bekk. 12. ἀλλὰ πρὸς] ἀλλὰ καὶ πρὸς u. Bekk. 14. τελείους] τελέους b. u. v. Med. Ald. Bekk. 15. τῶν om. Med. 16. 'Ομ. καὶ τῶν] 'Ομ. καὶ τῆς 'Ησιόδου καὶ τῆς τῶν u. Bekk. 18. τὰ ἐκείνων] τἀκείνων u. Bekk. 19. τὰ περὶ] τὰ om. u. Bekk. 22. ἣν ἔχει] ἣν ἔχῃ u. Bekk. 23. περὶ ὧν] ὑπὲρ ὧν u. Bekk. 26. περὶ γὰρ] ἢ περὶ u. Bekk. περὶ γὰρ τῶν b. Ibid. ἔχομεν] ἔχω τι u. Bekk. pen. ποιήσωμεν b.

P. 513. 2. τοῖς λόγοις περὶ] λόγοις περὶ u. λόγοις [τοῖς] περὶ Bekk. 8. ἀλλ' οὐδὲν] ἀλλ' ὅμως οὐδὲν u. Bekk. 10. πολλῶν παρ.] πολλῶν με παρ. u. Bekk. 12. ἀπείρως] ἀπειροτέρως u. Bekk. 14. εὖ λέγειν] εὐλογεῖν u. Bekk. 21. ἐβουλήθην u. Bekk.

P. 514. 5. ταῖς — οὔσαις τὰς — εἰθισμένας] τὰς — οὔσας ταῖς — εἰθισμέναις b. f. u. v. Bekk. 6. πάντα τὸν χρόνον om. u. Bekk. 11. παραβάλῃ] παραβάλλῃ u. Bekk. 15. εὐπραγίαις] εὐεργεσίαις u. Bekk. 17. ἐκεῖνοι] κεῖνοι u. Bekk. 19. γενομένους] γεγενημένους u. Bekk. 21. 'Αχαΐδας] 'Αχαιΐδας u. v. Bekk. Ibid. καὶ πρὸς] καὶ om. b. v. Med. Ald.

P. 515. 3. ἑκάτερα] ἑκατέρας Bekk. Ibid. τῆς ἠπείρου] τῶν ἠπείρων u. Bekk. 4. ἀνέστησαν] ἀνέστειλαν u. Bekk. 6. μεγ. τὴν] μεγ. ἂν τὴν u. Bekk. 11. ὅσον] ὅσην b. u. Wolf. Bekk. 16. περὶ τῶν] περὶ τὸν b. u. v. Wolf. Bekk. Ibid. κάλλιστα] μάλιστ' u. Bekk. 21. καὶ καταστρέψαντες] ἕως ἁπάσας κατεστρέψαντο u. Bekk. καὶ om. b. v. Med. Ald. 22. αὐξάνεσθαι τὴν] αὐξάνεσθαί τε τὴν u. Bekk. 26. ἐκπ. τῆς] ἐκπ. ἐκ τῆς u. Bekk. ult. ταῖς ἄλλαις φανερὰν] ταῖς δ' ἄλλαις φοβερὰν u. Bekk.

P. 516. 3. γενομένην] γεγενημένην u. Bekk. 9. ταῖν πολέοιν ἑκατ.] ἑκατ. τοῖν πολέοιν u. Bekk. 12. διακοσίας] τριακοσίας u. Bekk. Ibid. πεντ. μ. π. πάντων] πεντ. μὲν μ. τ. ἁπάντων u. Bekk. 19. κρείττους] πλείους u. Bekk. 20. παρέσχον] παρέσχοντο u. Bekk. 21. κινδυνεύσαντες] συγκινδυνεύσαντες f. u. v. Bekk. 22. ἐκώλυσεν] ἐκώλυεν u. Bekk. 26. ἐν om. b. pen. τοῖς κινδύνοις] τοῖς ἀγῶσι u. Bekk.

P. 517. 7. ταύτην] τὴν τοιαύτην b. 10. τοιαύτην] ταύτην u. Bekk. 15. γενομέναις] γεγενημέναις u. Bekk. Ibid. ἄνδρας ἐκ.] ἄνδρας κυρίους ἐκ. b. u. v. Bekk. Ibid. ἐκ. πόλ.] ἐκ. τῆς πόλ. u. Bekk. 20. κατὰ πάντων] καθ' ἁπάντων u. Bekk. 21. ἐμποιήσουσι] ἐμποιήσειεν ἂν u. Bekk. 22. ἴσως ἐξ.] ἴσως ἂν ἐξ. u. Bekk. Ibid. ὑπέρχεταί] ἐπέρχεταί b. u. v. Med. Bekk. 23. ἀλλὰ παρὰ πᾶσιν ὁμολογεῖται] ἀλλὰ παρὰ πᾶσιν b. v. Med. Ald. ἀλλ' ἅπερ ἅπασιν u. Bekk. 27. διαβάλλοντες — ἐνέβαλον] διαβαλόντες — εἰσέβαλον u. Bekk.

P. 518. 11. κατὰ τὴν Med. Ald. 15. ἐν om. codd. et edd. 18. τὴν αὐτῶν] τὴν αὐτὴν u. Bekk. 23. ποταμοῦ πεζῷ] πεζῷ στρατοπέδῳ u. Bekk. 24. τἄνδον] τάδε u. Bekk. 25. ὅπου] ὅπῃ b. v. ὅποι u. Bekk.

P. 519. 1. μὲν 'Ασίας] μὲν om. u. Bekk. 2. τοῖς μὲν πολεμίοις] τοὺς μὲν πολεμίους u. Bekk. 7. ἐστιν om. u. Bekk. 9. κινδ. ἅμα] κινδ. τῶν ἅμα u. Bekk. 11. εἴχομεν] εἶχον u. Bekk. 13. ἂν ἀντερεῖν] ἂν om. u. Bekk. 15. γιγνόμενοι] γενόμενοι u. Bekk. 16. ἐπιχειροῦσιν] ἐπιχειρήσειν u. Bekk. 20. διαβαλοῦσι — διατρίψουσι] διαβαλεῖν — διατρίψειν u. Bekk. 22. Σκιων. οἰόμενοι] Σκιων. καὶ Τορωναίων, οἰομένους u. Bekk. 23. καταρυπαίνειν] καταρυπανεῖν u. Bekk. 25. δὲ om. b. pen. ταὐτὸ b.

P. 520. 3. οὐ μὴν om. f. Ibid. τὴν Σπ.] τῶν Σπ. b. 8. γὰρ τοιαῦτα] γὰρ τὰ τοιαῦτα u. Bekk. 9. μᾶλλον om. b. 10. τῶν π. ἠ. ῥηθέντων] τοῦ π. ἠ. ῥηθέντος u. Bekk. 12. ἐν τοῖς] ἐν om. b. u. v. Bekk. 13. γενομένων Bas. 22. ἀλλὰ καὶ] ἀλλ' u. Bekk. Ibid. ὅτε τὴν] ὅτε περ τὴν u. Bekk. 27. δεκαδαρχιῶν b. v.

P. 521. 2. ἐλάττονας] ἐλάττους b. u. v. Bekk. ἔλαττον Med. Ald. Ibid. οἴκους] οἰκείους b. v. Med. Ald. 7. μὲν om. Med. 8. ἐξαμαρτάνειν] ἐξαμαρτεῖν u. Bekk. 9. τὰς ἐν] τῶν ἐν u. Bekk. 10. τῶν 'Ελλήνων] τῶν ἄλλων u. Bekk. 12. ὑπῆρξεν] ὑπῆρχεν u. Bekk. 14. αὐτὰς παρεῖχον πρωτ. τούς θ'] τε αὐτὰς παρέσχον πρωτ. καὶ τοὺς u. Bekk. 16. καὶ φαῦλοι] καὶ τῶν φαύλων u. Bekk. 17. δυνηθῇ (et sic A. L.)] δυνηθείη u. Bekk. 19. γενομένων] γενόμενον Bekk. 20. σωφρ. μόνον] σωφρ. καὶ δικαιοσύνην μόνον u. Bekk. 21. καὶ κληθῆναι om. u. Bekk. 22. μόνον ἔχοντα] σχόντα μόνον u. Bekk. ult. ἂν ἀπιστήσειαν πολλοὶ] ἄν τινες ἀπιστήσειαν u. Bekk.

P. 522. 1. ἑκατέρου b. f. ἑκατέρους v. 3. ποίοις λόγ. — ἂν εἴην] ποίοις ἂν λόγ. — εἴην u. Bekk. 5. αἰσχ. γὰρ] αἰσχ. μὲν γὰρ u. Bekk. 10. καὶ om. b. 14. ἄλλοις om. u. Bekk. 15. μεγ. ἀγ.] μεγ. μὲν ἀγ. u. Bekk. 22. δὲ] δ' οὖν f. u. v. Bekk. οὖν b. 24. δὲ om. b. 26. τούτου, ὡς καί τινας ἐν] τοῦ περί τινας ἐξαμαρτεῖν, ὥστε παραλαβὼν τοὺς Ἕλληνας ἐν u. Bekk. 28. ἄλλοις κακοῖς] ἄλλοις om. u. Bekk. ult. τῶν om. b.

P. 523. 1. οὐδὲ] οὔτε u. Bekk. 2. ἐκεῖνος] κεῖνος f. u. v. Bekk. κεῖνο b. 7. ἐπαινέσειεν αὐτὸν u. Bekk. 10. ἐβουλήθη u. Bekk. 11. τῶν πόλεων] τῆς πόλεως u. Bekk. 12. ἃ βούλωνται] ἃ βούλονται b. v. Wolf. ὅ τι βουληθεῖεν u. Bekk. 14. ἡγήσηται] ἡγῆται u. Bekk. Ibid. post προσταττόμενον habent διότι ὑπετάσσοντο τῷ 'Αγαμέμνονι p 9. Med. et in marg. p 8. v. 15. βίον στρατ.] βίον ἀφέντας στρατ. u. Bekk. 20. μὲν] τῆς b. 28. τοσ. πλῆθος ὅ. ε. πολλοὺς ἔχειν] τοσ. τὸ πλῆθος ὅ. ε., ὃ πολλοὺς εἶχεν αὐτῷ u. Bekk. ult. τοὺς τοιούτους] τὸ τοιοῦτον u. Bekk.

P. 524. 2. πάντες] ἅπαντες u. Bekk. Ibid. τῷ πολλῷ] τῷ ἐλάττῳ, add. in marg. σοφῷ φαρμάκῳ (τῇ ταπεινώσει), f. τῷ τῷ ἐλάττῳ b. et corr. v. τῷ u. Bekk. 7. προσέθηκεν] ἐπέθηκεν u. Bekk. 12. οὐκ ἀπῆλθε] οὐδ' ἀπῆλθε u. Bekk. 16. τοσούτων ὄντων καθ'] τοσούτων ὄντων om. u. Bekk. 24. τολμησάντων] τολμησόντων u. Bekk. 27. et pen. ἐὰν] ἣν u. Bekk. Ibid. παραλείπω] παραλίπω u. Bekk. antep. ᾠόμην] ᾤμην u. Bekk.

P. 525. 5. προειλόμην] εἱλόμην u. Bekk. 7. ὅλως] ὁμοίως u. Bekk. 10. ῥηθέντων] εὑρεθέντων u. et pr. v. εὖ ῥηθέντων Bekk. Ibid. ἕτερον συμβαλοίμην] ἕτερον om. u. Bekk. 11. ἐπιθεῖεν] ἀναθεῖεν u. Bekk. 12. ἐμὲ] με u. Bekk. Ibid. σύμβουλόν τι] σύμβουλον p 13. u. Bekk. 15. ὅπως] ὅπη b. ὅποι u. Bekk. 16. δέον] δεῖν b. p 8. 9. v. Med. Ald. ἀεὶ γὰρ οἰόμενος δεῖν u. Bekk. Ibid. τὸ] τὸν b. v. Brub. 17. γεγονότα] γέγονε u. Bekk. 21. ἐξέπεσον] εἰσέπεσον u. Bekk. 22. δὴ δεῖν] δ' ἤδη u. Bekk. 23. ἡμῖν b. v. Med. Ald. 24. οὐχ om. b. v. Med. Ald. ult. τῆς ἀρχῆς] τῆς ἀρετῆς u. Bekk.

P. 526. 4. δείξειν] δόξειν u. Bekk. 12. τούτους] τοιούτους v. τοὺς τοιούτους u. Bekk. Ibid. ἐξαμαρτάνειν] ἐξαμαρτεῖν u. Bekk. 13. κοινῶς] κοινὴν u. Bekk. 17. μὲν οὐ] μὲν πολιορκοῦντες οὐ u. Bekk. 18. 'Αργεῖοι] 'Αργείοις u. Bekk. 19. Πλαταιέας] Πλαταιᾶς u. Bekk. antep. οὐ om. Med. Ald.

P. 527. 1. λαβόντες μόνους u. Bekk. 3. τῶν om. b. 5. τε] τὸ u. om. Bekk. 9. παραγινομένους] περιγινομένους b. u. v. Bekk. 10. ἔχοιμεν ἄ. π. ταῖν] εἴχομεν ἄ. π. τοῖν u. Bekk. 15. ἄγνοιαν καὶ λήθ.] ἄγνοιαν καὶ πλάνον καὶ λήθ. u. Bekk. 18. ἐπιχειροῦντα ταῦτα] τ' ἐπιχειροῦντα u. Bekk. 19. ᾠόμην] ᾤμην u. Bekk. 20. ἐμαυτὸν om. Med. Ibid. λέγω δὲ] ὧν λέγω u. Bekk. δὲ om. v. λέγω δὲ om. p 13. 22. παῤῥησιάσασθαι] παῤῥησιάζεσθαι u. Bekk. 23. εἶναι] εἶναί μοι u. Bekk. 24. καταλιπεῖν b. 25. πλέονος u. Bekk. pen. ἐξημαρτηκότας] ἐξαμαρτόντας u. Bekk. ult. ταῖν] τοῖν b. u. v. Bekk.

P. 528. 1. προσποιούμενοι] προσποιούμεναι b. u. Bekk. 19. ὧν ἐκεῖνοι] ἐκεῖνοι b. p 13. Med. Ald. ἃς ἀμφοτέροις τινὲς ἡμῖν ἐπιφέρουσιν, ἐκεῖνοι u. Bekk. 22. ἂν ἀντειπεῖν v. ἂν οὐδ' εἰπεῖν u. Bekk. 24. διαπεπραγμένην] διαπεπραγμένη Med. Ald. διαπραξαμένην u. διαπραξαμένη ἣν Bekk. antep. ἀποκρύψαιμι] ἀποκρύψομαι u. Bekk. Ibid. παρά b.

P. 529. 1. δικ. ἐκ.] δικ. ἂν ἐκ. u. Bekk. Ibid. ἐγκαλέσαιμεν] ἐγκαλέσειαν u. Bekk. 3. μέντοι ἡμ.] μὲν δὴ ἡμ. b. v. δ' ἡμ. u. Bekk. 5. ἔχοιμεν] ἔχοιεν u. Bekk. 6. μόνοι καθ'] μόνοι καὶ καθ' u. Bekk. 7. τῆς om. b. 10. ἡμῖν θαμινὰ] ἡμῶν θαμὰ u. Bekk. 11. πορθ. οὐδ.] πορθ. καὶ τεμνομένης οὐδ. u. Bekk. 22. οἰκοῦντας] κατοικοῦντας u. Bekk. 23. τούτων ἀμφότεροι] τούτοις ἀμφοτέροις u. Bekk. 24. ὡμολόγησαν] ὤμοσαν u. Bekk. pen. καὶ om. u. Ibid. στρατηγὸν Κλέαρχον u. Bekk.

P. 530. 2. ὅσον ε. τ. περὶ] ὅσας ε. τ. καὶ περὶ u. Bekk. 7. ἣν b. Ibid. ποτὲ] πώποτε u. Bekk. 10. μὲν ὃ] μὲν αὐτοὺς ὃ u. Bekk. 13. ἐπεὶ f. 14. αὐτῷ παρ.] αὐτῷ τῶν 'Ελλήνων παρ. u. Bekk. 19. κατασχεῖν] κατασχήσειν u. Bekk. 20. τὰς om. f. 23. οἶμαι] οἴομαι u. Bekk. 24. προειρημένων ἱ. μ. νομίζειν] εἰρημένων ἱ. μ. νομιεῖν u. Bekk. 25. ταῖν] τοῖν corr. u. Bekk. ult. ἐπιδειξάντων b.

P. 531. 1. ἐπιχειρησάντων] ἐπιχειρησόντων u. Bekk. 8. ὁμολογήσειν] ὁμονοήσειν u. Bekk. 17. παραβάντας] παραβάλλοντας u. Bekk. 21. τοιοῦτο ἐπιχειρῶσι] τοιοῦτο ἐπιχειρῶσί τι u. Bekk. 24. ἡ τὴν

Λακ.] ἢ τὴν om. u. Bekk. 29. ἐποιησάμην] ποιησαίμην u. Bekk.

P. 532. 3. ὑπολάβοι b. Med. 7. σπουδ. προκρ.] σπουδ. ἐκείνην προκρ. u. Bekk. 8. αὐτὴν] ταύτην u. Bekk. 9. καὶ ἐπιμ.] καὶ καλῶς ἐπιμ. u. Bekk. 11. τῆς — ῥώμης, ἣ] τὴν — ῥώμην, ὧν b. u. v. Med. Ald. Bekk. 15. οὐδὲν om. b. v. Med. Ald. 17. ἐπ'] ὑπ' u. Bekk. 19. οὐκ ἐκ τ. αὐξ. ἀλλ' om. b. 20. ἐκ τῶν] ἔκ τε τῶν u. Bekk. 24. τῆς πρότερον ὑπαρχούσης πολιτείας] τῆς πολιτείας τῆς πρότερον ὑπαρχούσης u. Bekk.

P. 533. 2. πόλ. τηλ.] πόλ. τῇ τηλ. corr. u. πόλ. [τῇ] τηλ. Bekk. 4. καὶ δυοῖν πραγμάτων προτεινομένων καὶ μὴ σπουδαίων] δυοῖν γὰρ πραγμάτοιν προτεινομένοιν μὴ σπουδαίοιν u. Bekk. μὴ om. b. v. 7. ἐνόμισαν καὶ] ἐνόμισαν om. u. Bekk. Ibid. τὸ μὴ] τοῦ μὴ u. v. Bekk. 10. δέ τινες] δ' ἄν τινες u. Bekk. 15. δ' ὑπὲρ ὧν] δὲ περὶ ἧς u. Bekk. 17. οὔτ' ὀλιγαρχίας οὔτε δημοκρατίας u. Bekk. 18. γένη τῶν] γένη τὰ τῶν u. Bekk. 20. ποιήσασθαι πόῤῥωθεν] ποῤῥωτέρωθεν ποιήσασθαι u. Bekk. 23. δ' ἐμοὶ Bekk. 26. τῶν τὰς] τῶν τοιαύτας u. Bekk. 28. φρονιμώτατοι καὶ πραότατοι u. Bekk. Ibid. διενέγκαιεν] διενέγκοιεν u. Bekk. pen. οὐχ εὑρ.] οὐκ ἂν εὑρ. u. Bekk. ult. τῶν πεπραγμένων ἕν τε] πεπραγμένον ἐν u. Bekk. τῶν om. v.

P. 534. 1. μάλιστα δ' ἐν] καὶ μάλιστα ἐν u. Bekk. 5. ἐπιβουλευομένην] ἐπιβεβουλευμένην u. Bekk. 8. ἔκ. ἐν.] ἔκ. τὸν ἐν. v. Bekk. 9. γενομένας] γεγενημένας u. Bekk. 13. τοιοῦτο] τοιοῦτον b. u. Bekk. 14. οὐχ ὡς Med. Ald. 22. πρώτως] πρώτους u. Bekk. 23. πάντα] ἅπαντα u. Bekk.

P. 535. 5. συμβαίνει] συμβαίνειν b. Wolf. συμβῆναι u. Bekk. 8. δραξάμενοι] δ' ἀρξάμενοι u. Bekk. 13. καὶ τῆς] ἢ τῆς p 8. 9. v. Med. Ald. περὶ τῆς u. Bekk. 17. ἣ οὐδὲ προϊδεῖν] ὃν οὐ προῄδειν u. Bekk. ἣ om. p 8. 9. 13. Med. Ald. 21. σημεῖόν τε] σημεῖον δὲ u. Bekk. 23. γὰρ τὴν βασ.] τὴν om. u. Bekk. 25. κατὰ διοίκ.] περὶ διοίκ. u. Bekk. pen. τῶν παρόντων ἀγαθῶν] τῶν ἀγαθῶν τῶν παρόντων u. Bekk.

P. 536. 7. ἀξίους] ἀξίως u. Bekk. 9. ἀνομολογηθείσης] ἂν ὁμολογηθείσης u. Bekk. 13. ἐλευθ. τὴν] ἐλευθ. εἶναι, τὴν u. Bekk. Ibid. ἐξ. ὅ τι] ἐξ. τοῦ ὅ τι u. v. Bekk. ἐξ. τοῦ ὅτου b. 14. τοῖς om. Med. Wolf. 15. χρησίμην] χρησιμωτάτην u. Bekk. 16. ἀπὸ τιμ.] ἀπὸ τῶν τιμ. u. Bekk. pen. θέλοντας - - - εἶναι νομίζω om. u. et pr. v. Bekk.

P. 537. 4. τοὺς δὴ] τοὺς δὲ u. Bekk. 8. πασῶν] ἁπασῶν u. Bekk. 11. ἢ τὴν ἐν τ. Σ. καθεστηκυῖαν] τῆς ἐν τ. Σ. καθεστηκυίας u. Bekk. 15. τοῖς ἔμπροσθεν] τοῖς πρότερον u. Bekk. 18. ἐγκ. τὰ] ἐγκ. ἢ τὰ u. Bekk. 21. δὲ] γὰρ p 8. 9. et corr. v. Med. Ald. 22. τῶν ἄλλων] τοῖς ἄλλοις u. Bekk. 23. παντὸς λόγου] ἄπαντος τοῦ λόγου u. Bekk. 24. οὐδ' ἂν] οὐδ' ἦν u. Bekk. 27. βούλωνται] βουληθῶσιν u. Bekk. 28. λόγους δ' ἀνδρὸς Med. ult. ποιήσαιεν] ποιήσειαν u. Bekk.

P. 538. 4. ὁποίως] ὁποῖος b. v. Med. Ald. 7. ἐπενέγκαιμεν] ἐπενέγκοιμεν u. Bekk. ἐπενέγκαμεν Wolf. 8. αὐτῶν Med. αὐτοῖς Ald. 9. διειλέχθην] διελέχθην u. v. Wolf. Bekk. 10. [καὶ δικαιοσύνη] Bekk. om. pr. u. 11. φαν. ἴστ.] φαν. ἂν ἴστ. u. Bekk. 16. συμβαινόντων ἀγαθῶν. Ἧς ὁ] συμβαινόντων. Ἃ μαθὼν ὁ u. Bekk. 22. οὐδὲ τῶν ἰδίων τι] ἂν οὐδὲν τῶν ἰδίων u. Bekk. τι om. pr. v. 24. ὁμολογουμένους] ὁμολογουμένως b. u. v. Bekk. Ibid. ἀνέξ. φωνὴν] ἀνέξ. τὴν φωνὴν u. Bekk. 27. διοικήσουσι, καὶ ὅπως] διοικοῦντες u. Bekk.

P. 539. 2. τούς γε] τούς τε u. Bekk. 10. τιθ. οὕτω] τιθ. αὐτοὺς οὕτω u. Bekk. 19. εἴ ποτε] εἴ που u. εἴ ποι Bekk. 21. βουλευομένους Med. Ald. 22. δὲ καὶ] δὲ om. u. v. Bekk. 23. ἐν πᾶσι] ἐν ἅπασι u. Bekk. 24. καὶ om. u. 26. ὁμοίως] ὁμοίους u. Bekk. 28. μηδὲν ἂν δυν. μήτε] μηδὲν' ἂν δυν. συνιδεῖν u. Bekk. antep. ῥᾳδίως Ald.

P. 540. 4. συμφυλετῶν καὶ τῶν δημ.] φυλετῶν καὶ δημ. u. Bekk. 7. προστιθείσαις] περιτιθείσαις u. Bekk. 9. πλημμελημάτων] λημμάτων f. u. Bekk. 12. ταῦτα b. v. Ibid. ὑφ'] ἐφ' u. Bekk. 16. τὸ] τότε u. Bekk. 17. ἡδὺ ἡ διώκ.] ἡ νῦν διώκ. u. Bekk. 18. ἀληθ. μηδὲ] ἀληθ. μηδὲ βεβαιοτέραν μηδὲ u. Bekk. 21. λαβεῖν δίκην u. Bekk. Ibid. ἐξαμαρτανόντων] ἐξαμαρτόντων u. Bekk. 25. ἃ ἐγω] ἠγὼ u. Bekk. 26. ταῖς om. v. Med. Ald. antep. ἐλάττον] ἐλάττω u. Bekk. Ibid. οὗ παρέλαβε] οὗ περ ἔλαβε u. Bekk.

P. 541. 5. διαβαλεῖν] διαλαβεῖν u. Bekk. 7. εἰ γὰρ] εἰ μὲν γὰρ u. Bekk. 11. πάσχοντες] πεπονθότες u. Bekk. 12. ἔλεγχον, δυν.] ἔλεγχον καὶ λόγον δυν. u. Bekk. 15. κείναις] κείνας v. u. Bekk. Ibid. οἷς Med. Ald. 16. παραγιγνόμενοι] παραγεγενημένοι u. Bekk. 21. παραινεῖν v. Med. Ald. 24. διετελέσαμεν, ἐξ. δεδήλωται] διετέλεσαν, ἐξ. δεδηλώκαμεν u. Bekk. 26. γὰρ] γὰρ ἔτι u. Bekk. antep. οἵους] οἵοις Bekk.

P. 542. 23. ἐστι] ἔσται u. v. Bekk. 26. καὶ τῶν ὡμολογημένων] τῶν ὁμολογουμένων u. Bekk. 28. μηδὲ τοὺς] μήτε τοὺς Bekk. 29. τοὺς ἅμα] τοὺς τὰ ἡμέτερα ἅμα u. Bekk. ult. τὰ πόλεε ταῦτα] τὼ πόλεε τούτω u. Bekk.

P. 543. 3. τισὶ Med. Ald. 14. σφᾶς αὐτοὺς Med. Ald. σφᾶς τε αὐτὰς u. Bekk. 16. τοῦ om. codd. et Med. Ald. Steph. Bekk. 24. ἐπιβουλεύοι] ἐπιβουλεύῃ u. Bekk. antep. κοινῇ γὰρ] κοινῇ μὲν γὰρ u. Bekk. ult. διατεθεὶν] διατεθῇ u. Bekk.

P. 544. 1. τούτους] τότε Med. 2. ὡς] ὃς b. et pr. v. Med. Ald. 3. ἀντιπραττομένους] ἀντιταττομένους u. Bekk. 9. ἂν λόγους] ἂν om. u. Bekk. 13. ἐν om. v. Med. Ald. 14. αὐτοὺς v. Med. Ald. 15. των Ἑλλ.] τῶν μὲν Ἑλλ. u. Bekk. 18. ἀλλὰ τοὺν.] ἀλλὰ πᾶν τοὐν. u. Bekk. 21. τὸν δὲ πόλεμον] τῶν δὲ πολέμων b. u. v. Bekk. Ibid. μὲν καὶ] μὲν εἶναι καὶ u. Bekk. 22. τὸν om. b. 23. γενόμενον] γιγνόμενον u. Bekk. antep. οἰκουμένην] διοικουμένην u. Bekk. Ibid. τοὺς om. Wolf.

P. 545. 3. ἡττόνων οὐσῶν b. p 8. 9. v. Med. Ald. 5. παρ' αὐταῖς πραγμάτων] πραγμάτων αὐταῖς u. Bekk. 7. συγγενόμενοι] συγγιγνόμενοι u. v. Bekk. Ibid. δι' ἀπορίαν μὴ Wolf. 8. πατρίσι καὶ] πατρίσι om. u. Bekk. 10. νῦν παρόντος] νῦν om. u. Bekk. 15. ἐκβάλλοντες] ἐκβαλόντες u. Bekk. 18. κατῳκισμένας] κατοικούσας u. Bekk. 19. αὐτοὺς] αὐτοῖς u. Bekk. 24. εὐπορωτέρους] εὐπορωτέροις u. Bekk. 28. καὶ διπλ.] καὶ δοκεῖν διπλ. antep. εὐεργ. καὶ] εὐεργ. τούτου καὶ u. Bekk.

P. 546. 1. φανερὸν] φανερώτερον u. Bekk. 3. τραγῳδοδιδασκάλων b. u. v. (et C. L.) Bekk. 4. ἐν Διον.] ἐν om. u. Bekk. Ibid. Θηβαίοις] Θήβαις u. Bekk. 10. παριδεῖν] περιιδεῖν u. Bekk. 15. ἐπισχὼν ἐπ.] ἐπισχὼν ὁ δῆμος ἐπ. u. Bekk. 6. συμβουλεύσαντας v. 18. γεγενημένης] γενομένης u. Bekk. Ibid. ἀποδείξοντας Med. 19. ἐπιτρέπει b. 20. κοινὸν] καλὸν Med. Ibid. ἀπ. Ἑλλ.] ἀπ. τῶν Ἑλλ. u. Bekk. Ibid. ἀκούσαντες δ' οἱ τότε κύριοι Θηβαίων ὄντες] ὧν ἀκούσαντες οἱ κύριοι τότε ὄντες Θηβῶν u. Bekk. antep. τούτων om. b. ult. ἐμὲ] με u. Bekk.

P. 547. 10. ἐκπεμφθεῖσιν] πεμφθεῖσιν u. Bekk. 14. καὶ περὶ] καὶ om. u. Bekk. 17. τὸ τελευταῖον] τελευταίαν u. Bekk. 21. ὅμως] ὁμοίως codd. et edd. 22. πότερον] ποτέρων u. Bekk. 23. τὰς τῶν Σ.] τῶν om. u. Bekk. 25. τὸν secundum om. Med. Ald. ult. τὰ ἐκείνων] τἀκείνων u. Bekk.

P. 548. 2. περὶ τῶν] περὶ om. b. p 8. 13. u. v. et pr. p 9. Bekk. 4. ἔχειν τῇ] ἔχειν ἐν τῇ u. Bekk. 5. ὥσθ' ἁπάντων] ὥσθ' om. u. Bekk. 6. ἀρχόντων καὶ τῶν τιμῶν, μετέχειν αὐτοὺς, οὐκ ἂν] ἀρχῶν καὶ τῶν τιμῶν· οὓς οὐκ εὖ u. Bekk. 7. εἰ μὴ ἐκρίθη Σπαρτ.] εἰκὸς ἐκρίθη Σπαρτ. p 9. Med. Ald. εἰ μὴ ἐκρίθη om. u. Bas. Bekk. 8. πολιτεύσεσθαι] πολιτεύεσθαι b. u. v. Med. Ald. Bekk. 13. καταδουλωσαμένων b. v. Med. Ald. 20. ἐλάχιστον τόπον] ἐλαχίστους εἰς τόπους u. Bekk. Ibid. κατοικεῖσθαι b. v. Med. Ald. 23. προσῆκε] προσήκει u. Bekk. antep. ἐν γὰρ] ἔν τε γὰρ u. Bekk. Ibid. ἡγεῖτο] ἡγεῖται u. Bekk. pen. ἠνάγκαζον συμπαρ.] ἠνάγκαζον om. u. Bekk. ult. πρώτης φάλαγγος ἠξοῦντο προτάττειν] πρώτης τάττειν u. Bekk. Ibid. που] ποι Bekk.

P. 549. 1. ἵνα βοηθῶσιν] φοβηθῶσιν u. Bekk. 3. ἤθελον προκινδ.] ἤθελον om. u. Bekk. 4. πάσας] ἁπάσας u. Bekk. 8. ἀκρίτως — ὅσους] ἀκρίτους — ὁπόσους u. Bekk. 9. τοῖς Ἕλλησι τοῖς ἄλλοις] τοῖς ἄλλοις Ἕλλησι u. Bekk. 14. μάχ. εἶναι νομ. καλὰς] μάχ. εὐσεβεῖς εἶναι νομ. καὶ καλὰς u. Bekk. 23. γινομένης] ἐγγιγνομένης u. Bekk.

P. 550. 5. ἐστι περὶ] ἐστι καὶ περὶ u. 6. ἔχειν γνώμην u. Bekk. 8. γενομένας] γιγνομένας u. Bekk. 17. φήσαιεν] φήσειαν u. Bekk. 18. χρῆσθαι — γεγενημένης] χρήσασθαι — γενομένης u. Bekk. 21. μάχας καὶ] μάχας ἢ Med. Ald. 24. τὸν — λεγόμενον καὶ πραττόμενον] τῶν — λεγομένων καὶ πραττομένων u. Bekk. 25. μετεμέλησε b. v. 26. ὅπως πλ.] ὅπως ὡς πλ. u. Bekk. antep. κρ. ἀληθ. οὐδὲ] κρ. οὔτ' ἀληθ. οὔτε u. Bekk.

P. 551. 1. τοῖς τῶν] τοῖς τρισὶ τουτοισὶ p 13. τοῖς μεγίστοις τῶν u. Bekk. 8. ἄλλων βουλ.] ἄλλων τῶν βουλ. u. Wolf. Bekk. 10. βαρβ. τὰς] βαρβ. τὸν ἄλλον χρόνον τὰς u. Bekk. 14. ἡμῖν εἴρηται] εἰρήκαμεν u. Bekk. 17. συνέβησαν] συνέπεσον u. Bekk. 18. οὔτ' ἂν εὑρεῖν οὔτ' ἂν εἰπεῖν] οὔθ' εὑρεῖν οὔτ' εἰπεῖν ἂν u. Bekk. 19. ὄχλον] χρόνον b. v. Med. Ald. 23. καὶ ῥηθῆναι τοὺς ἡγ. ἡμῶν] καὶ ῥηθῆναι καὶ τοὺς ἡγ. αὐτῶν u. [καὶ ῥηθῆναι] καὶ τοὺς ἡγ. αὐτῶν Bekk. 26. ἃ περὶ] οἷς περὶ u. Bekk. pen. ἐνέβαλον] εἰσέβαλον u. Bekk. ult. Ποσειδῶνα] Ποσειδῶ u. et pr. v. Bekk.

P. 552. 2. γενέσθαι λεγομένων, αἳ τ. σ. ἐπὶ Ἀντιόπην τὴν Ἱππολύτης ἐποίησαν] γενομένων, αἳ τ. σ. ἐφ' Ἱππολύτην ἐποιήσαντο u. Bekk. 6. ἥμαρτεν] ἡμάρτανεν u. Bekk. 7. ἐκλ. τοὺς] ἐκλ. βίᾳ τοὺς u. Bekk. 10. γράψας κύριος] γράψας om. u. Bekk. 12. ἐξαιτήσων] ἐξαιτῶν u. Bekk. 13. τούτων Wolf. 14. ἐπὶ Μαρ.] εἰς Μαρ. u. Bekk. 19. συμβουλεύσασθαι] βούλεσθαι u. Bekk. 27. ταῦτα πάντα] πάντα τὰ τοιαῦτα u. Bekk. πάντα ταῦτα v. 29. μείζω] μεῖζον u. Bekk. antep. ταῖς primum om. Med. pen. θαυμάζεσθαι] θαυμαζόμενοι u. Bekk. ult. πόνοις καὶ κινδύνοις] πόνοις καὶ om. b. u. v. Bekk.

P. 553. 1. ἅπαντες] πάντες u. Bekk. 2. τῶν om. Med. 3. κακίαις] κακουργίαις u. Bekk. 5. ἐγγινομένης b. Med. Ald. 7. προειρημένων] εἰρημένων u. Bekk. 13. ἣν ποιῶ, ὕστ.] ἥν, ὕστ. v. ἥν, ὀλίγον ὕστ. u. Bekk. 14. περὶ αὐτῶν διαλεχθεὶς] προδιαλεχθεὶς u. Bekk. 17. διατρίβειν b. v. Med. Ald. 20. προειρημένων b. Med. 21. ψευδῶς] ψεῦδος u. Bekk. 23. διαγνοὺς v. Med. Ald. 24. μὲν οὐδενὶ] μὲν ἐπ' οὐδενὶ u. Bekk. antep. περὶ om. b. ult. ἐκεῖνο] ἐκείνου u. ἐκεῖνο Bekk.

P. 554. 2. τ' ἐχρῶντο] τε χρῶνται u. Bekk. 5. ὃν] ὧν b. u. Bekk. ὃ p 13. et corr. v. 6. αἰσχρῶς Bas. 8. εἰρόμην b. 11. ἐρωτήσεις b. 12. ὁποῖα] ποῖα u. Bekk.

13. ἂν νομίζωσιν] νομίζουσιν u. Bekk. 14. τυγχάνωσιν b. 16. οὐχὶ τῶν ἐπ.] οὐ τῶν μὲν ἐπ. u. Bekk. 21. σὺ om. u. 28. τὸν] τοῦ b. antep. τῶν νῦν ὑμν.] νῦν om. u. Bekk.

P. 555. 1. καὶ τοὺς] καὶ om. u. Bekk. 2. κεχρῆσθαι] χρῆσθαι u. Bekk. 3. ἐπιγενομένοις v. Med. 4. ἀκούουσιν] ἀκούσασιν u. Bekk. 6. οἷς (οὓς Med. Ald.) δὲ ἐπιτιμᾶν δέον, εὐλογεῖς αὐτοὺς (ὡς add. Wolf.) μηδὲν ἀκηκ.] ἔπειτ' εἰ μὲν εὐλογεῖς αὐτοὺς οὐδὲν ἀκηκ. u. Bekk. 7. μὲν γὰρ καὶ πρὶν ἂν] μὲν ἂν u. Bekk. 8. σαυτοῦ b. Med. Ald. Ibid. ἐπενεγκόντι] ἐπενεγκότι b. et corr. v. ἐπηνεκότι u. et pr. v. Bekk. Ibid. μοι] σοι u. et corr. v. Bekk. 12. ἐπὶ σοὶ] ἔτι σοι b. p 13. u. et corr. v. Wolf. Bekk. 15. ἐθαύμαζον εἰ λέληθεν αὐτὸν] σε λέληθεν u. Bekk. 22. πλεῖστον] πλέον u. Bekk. 28. αὐτὰ καὶ χρωμένους ὀρθῶς αὐτοῖς] καὶ χρωμένους αὐτοῖς u. Bekk. pen. παιδευμάτων] ἐπιτηδευμάτων u. Bekk.

P. 556. 3. γεγενῆσθαι] γενήσεσθαι u. Bekk. γενῆσθαι b. 5. καὶ ἀπάσας] ἃς ἀπάσας b. v. ἃς πάσας u. Bekk. 9. ἐκ. ἡμ.] ἐκ. τὴν ἡμ. u. Bekk. 10. προπέμπουσι] ἐκπέμπουσι u. Bekk. 12. κλοπίαν] κλωπείαν u. Bekk. 15. λαβεῖν] λαθεῖν u. v. Bekk. κακ. καὶ λαθεῖν om. b. 19. τῶν ἀρχῶν τῶν μεγίστων] τῶν μεγίστων ἀρχῶν u. Bekk. 22. μηδὲν εἰρ.] μηδὲν ἀληθὲς εἰρ. u. Bekk. 29. γὰρ τοὺς] γὰρ ἄλλοι τοὺς u. Bekk. 30. πονηροτέρους] πονηροτάτους u. Bekk. antep. τοιούτους τῶν] τοιούτων τῶν b. Wolf. τοιούτων v. ἐν τοῖς τοιούτοις τῶν u. Bekk.

P. 557. 1. ἂν ἀποθ.] ἂν τρὶς ἀποθ. u. Bekk. 2. τῶν τοιούτων b. 8. ἂν ἅπαντ' ἀ. μ. τἀκείνων] ἅπαντ' ἀ. μ. τἀκεῖ u. Bekk. 10. ὑπὲρ τ. τ. παίδ. μὲν] περὶ μὲν τ. τ. παίδ. u. Bekk. 21. τυγχάνοιεν] τυγχάνουσιν u. Bekk. 25. πρὸς τὴν ὁμ. καὶ τὸ σύνολον] τὴν ὁμ. καὶ συνόλως u. Bekk. 26. τῆς π. τ. π. ἐπιμελείας b. p 8. 9. v. Med. Ald. 27. ἂν om. B. antep. φήσαιεν] φήσειαν u. Bekk. pen. μοι διαλεχθ.] μοι om. u. Bekk. ult. ἀπολυόμενόν] διαλυόμενόν u. Bekk.

P. 558. 4. τούτων om. b. u. 6. κλοπίας] κλωπίας v. κλωπείας u. Bekk. 9. ἀπώλεσαν] ἀπώλλυσαν u. Bekk. 10. ἄπ. ὁμολ.] ἄπ. ἂν ὁμολ. u. Bekk. 13. ὠφελεία] ὠφελία u. Bekk. 14. μηδὲ πρὸς] μὴ πρὸς u. Bekk. 19. [τούτους] Bekk. om. u. 27. περί τι τῶν δοκούντων εἶναι καλῶν] περὶ τὰ δοκοῦντ' εἶναι καλὰ τῶν u. Bekk. τι om. b. v. Med. Ald. 30. προαιρουμένους καὶ περὶ] βουλομένους περὶ u. Bekk.

P. 559. 2. οἷς ἂν ἐμελ.] ἂν om. u. Bekk. 6. φύσ. τῶν] φύσ. αἱ τῶν b. u. v. Med. Ald. Bekk. 12. οὐ τὸ τὴν] οὐ τὸ om. u. Bekk. 13. ὄντων ἐναντίαν] ὄντων τὴν ἐναντίαν αὐτὴν u. Bekk. 14. εὔλογόν] εὔκολόν u. Bekk. 16. ἀσελγ. καὶ] ἀσελγ. τε καὶ u. Bekk. 17. τισὶ — οὐκ ἀπεικότως] τίνι — οὐκ ἂν εἰκότως u. Bekk. 20. φύσιν οὐκ] φύσιν εἰσὶν οὐκ u. Bekk. 27. ἀφορμῇ τοῦ ταὐτὰ γιγνώσκειν, εἰδότες παρὰ (περὶ b.) τῶν ἔξω παραγενομένων (πραγμάτων b. p 8. 9. Med. Ald.)] τῷ ταὐτὰ γιγνώσκειν περὶ τῶν ἔξω πραγμάτων u. Bekk. pen. ἔχοντες τὸ ἁρπάζειν οὕτως] τὸ ἁρπάζειν οὕτως om. u. Bekk. ὥσπερ τέχνην ἔχοντες ἁρπάζειν τὸ om. b.

P. 560. 1. τοῦτ' αὐτοῖς] τοῦθ' αὐτοῖς u. Bekk. 3. βούλοιντο] ἠβούλοντο u. Bekk. 5. ἂν ἐπαινέσειεν] ἂν om. u. Bekk. Ibid. κατ. καὶ] κατ. καὶ λῃστὰς καὶ u. Bekk. 11. πάντες] ἅπαντές u. Bekk. 17. μᾶλλον τῆς — τὴν δύναμιν] μᾶλλον τὴν τῆς — δύναμιν u. Bekk. antep. παραγεγενημένα τούτοις u. Bekk. ult. νεώτερον] νεωτέρως u. Bekk.

P. 561. 5. τὴν τῶν Λ.] τῶν om. u. Bekk. 13. ἔμελλέ] ἤμελλέ u. Bekk. 14. διαλειπουσῶν] διαλειφθεισῶν u. Bekk. 16. περὶ ταύτης] περὶ αὐτῆς u. Bekk. 20. ἐξορμήσας] ὁρμήσας u. Bekk. 21. κατακαίειν] κατακάειν u. Bekk. 22. τὸ ἐμαυτοῦ] τοὐμαυτοῦ u. Bekk. 24. μεταμελείας π. π. ἔδοξέ μοι] μεταβολὰς π. π. ἔδοξε u. Bekk. 27. ἔσται] ἐστιν u. Bekk. antep. μεταλαμβάνειν ὁποτέρως] λαμβάνειν ὁπότερα u. Bekk. pen. δὲ γνωσθέντων] δὲ om. u. Bekk. ult. ὡς] οὓς u. Wolf. Bekk.

P. 562. 3. ἦν, ὧνπερ] ἦν, ὥσπερ b. Med. Ald. ὧνπερ u. Bekk. Ibid. ἀποδείξεσιν b. Med. Ald. 8. διειλέχθη] διελέχθη u. v. Wolf. Bekk. Ibid. καὶ προσεμβλέψας] καὶ πρὸς ἐμὲ βλέψας u. Bekk. 12. γὰρ εἰ] γὰρ εἴθ' u. Bekk. 16. ἡμᾶς βουλόμενος Med. Ald. 18. λέγεις ἢ πράττεις b. 20. σπουδάσωσι] σπουδάζωσι u. Bekk. 25. παράκλησιν] παράδοσιν b. p 8. 9. v. Med. Ald. antep. δυνηθείημεν] δυνηθεῖμεν u. Bekk.

P. 563. 1. πλήθ. τῶν] πλήθ. τῷ τῶν u. Bekk. 2. ἡμᾶς Med. Ald. 4. δὴ] δὲ u. Bekk. 5. ποιήσει b. 6. θρυλλοῦσιν] θρυλοῦσιν u. Med. Hag. Bekk. 12. παραβάλῃς πρὸς] παραβάλῃς αὐτὰς πρὸς u. 15. ἐνεργέστερος] ἐναργέστερος u. Bekk. 17. ἐν τοῖς] ἐν om. u. Bekk. 18. μοι δοκεῖς οὕτω] οὕτω μοι φαίνει u. Bekk. 19. τάξασθαι u. 21. πόλιν ὡς] διοίκησιν ὡς u. Bekk. 25. ἐκ. φήσας] ἐκ. εἶναι φήσας u. Bekk. 26. δόξειας ἂν] δόξεις u. δόξειας Bekk. 27. σοὺς προγόνους] σοὺς om. u. Bekk.

P. 564. 2. ἢ ψεγ.] ἢ τῶν ψεγ. u. Bekk. 5. καὶ περὶ πλεον. u. Bekk. 7. διαλεγόμενος Med. Ald. 8. καλῶν καὶ φιλοσόφων] καλὸν καὶ φιλόσοφον u. Bekk. Ibid. οἵανπερ Ald. 9. διαγνωσθεὶς u. v. Med. διαγνωστὴς Ald. Bas. Ibid. ὦ σὺ πεπ.] σὺ om. u. Bekk. 13. πλεονεκτικοὺς] πλεονέκτας u. Bekk. 15. ἑκατέρων ἐχόντων u. Bekk. 23. ἅπαντας u. Ibid. μεγαλοπρεπεστέρους] μεγαλοφρονεστέρους u. Bekk.

ult. μὴν περὶ] μὴν καὶ περὶ b. u. v. Bekk.

P. 565. 2. ἀποστεροῦντας] ἀποστέροντας u. Bekk. 3. καὶ παρακρ.] καὶ τοὺς παρακρ. u. Bekk. 4. δικαίους ἀλλὰ πλ.] δικαίως καλεῖσθαι πλ. u. Bekk. 9. πάντας] ἅπαντας u. Bekk. 10. μὴν λοιδ.] μὴν ἀλλὰ λοιδ. u. et pr. v. Bekk. 12. δὲ τὴν φύσιν εἶναι] δὲ τοιοῦτον εἶναι τὴν φύσιν u. Bekk. 13. τυγχάνειν] τυχεῖν u. Bekk. 15. ὃ καὶ — πλέον] ὧ καὶ — τὸ πλέον u. Bekk. pen. μελήσει] μελήσειν u. Bekk. Ibid. συνήγαγες] συνῆγες u. Bekk. ult. ὅτε δὲ προελ. οὐ συνθ. u.

P. 566. 3. δόξαντα — φαινόμενον] δόξοντα — φανούμενον u. Bekk. 11. παιδείας u. 12. ἐξετάσαντά] ἐάσαντά u. Bekk. 16. ἐνδοξότερον] ἀδοξότερον u. et pr. v. Bekk. 17. γενόμενον] γιγνόμενον u. Bekk. λεγόμενον b. v. Med. Ald. 18. γνωριμώτατον] γνωριμώτερον u. Bekk. 20. ἐργαζόμενόν] ἐνεργαζόμενον b. u. v. Bekk. Ibid. ἐμὲ μὴ] ἐμὲ pr. v. με u. Bekk. 21. αὐτῶν τοὺς] ἂν αὐτῷ διὰ τοὺς u. Bekk. antep. φρονοῦντες ἐνίοτε] φρονεῖν δοκοῦντες ἐνίοτε u. Bekk.

P. 567. 4. μὲν εὐδοκιμήσειν — διαλεχθῇς] εὐδοκιμήσειν — διαλάθῃς u. Bekk. 8. αὐτὸς] αὐτὸν u. Wolf. Bekk. Ibid. τάχιστ' ἂν] ἂν om. u. Bekk. 9. τοῖς ἄλλοις] τοῖς τε ἄλλοις u. Bekk. 12. ἐπιδείξειεν] ἐπέδειξεν u. Bekk. 15. περὶ αὐτῶν. νῦν δ' οἶμαι] καθ' αὐτῶν. νῦν δ' οἴομαι u. Bekk. 16. ἐμμένειν] ἐμμενεῖν Bekk. 18. γεγραμμένοις] γραφομένοις u. Bekk. 21. σῶν θαυμ.] σῶν καὶ θαυμ. u. v. Bekk. ult. πόλεως αὐτῶν] πόλεως τῆς ἑαυτῶν u. Bekk.

P. 568. 4. τῇ βίβλῳ — ὑποβάλλειν] τῷ βιβλίῳ — ὑποβαλεῖν u. Bekk. 8. ἁπάσας αὐτὰς καθ' αὐτὰς] πάσας αὐτὰς καὶ u. Bekk. 9. καὶ τοὺς πολλ.] καὶ τοῦ τοὺς πολλ. Wolf. καὶ τοῦ πολλ. u. Bekk. 10. διεξελθεῖν] διελθεῖν u. Bekk. 11. ἀλλ' ὅπως] ἀλλὰ πῶς u. Bekk. 14. ἐγκεκωμίακε Med. Ald. 19. ἐστράτευον] ἐστράτευσαν u. Bekk. 23. αὐτοί τε — ἐκ. κατασχ.] αὐτοὶ δε — ἐκ. τότε κατασχ. u. Bekk.

P. 569. 3. τῶν συστρ.] τῶν om. u. Bekk. 5. Ἐπεὶ] Ἐπειδὴ u. Bekk. 7. κατῴκισαν Med. Ald. 12. διανοηθέντες — ἐπιχειρήσαντες οὐκ ἀπεῖπον] διανοηθέντας — ἐπιχειρήσαντας οὐκ ἀπειπεῖν u. Bekk. 14. γενόμενοι] γιγνομένους u. Bekk. 20. μόνος b. 23. μυριάδων b. Ibid. ἠκολουθήσαμεν οὐδ' ἐποιήσαμεν — διετελέσαμεν b. p 9. 10. v. 25. τῷ secundum om. Wolf. 26. ἁπάντων] πάντων u. Bekk. antep. τῶν ἀνθρώπων] τῶν om. u. v. Bekk.

P. 570. 3. τοσοῦτον Steph. Ibid. πλῆθ. πόλ.] πλῆθ. τῶν πόλ. u. Bekk. 5. ἐστὶν om. cod. et Med. Ald. 6. περιέπεσε] περιπέπτωκε u. Bekk. 8. ἐπιδείξ. οὔτε σφαγὰς (et sic A. L.)] ἐπιδείξ. οὔτε σφαγὰς οὔτε φυγὰς b. v. (et sic C.) ἐπιδείξ. οὔτε στάσιν οὔτε σφαγὰς οὔτε φυγὰς u. Bekk. 18. τε καὶ] τε om. u. Bekk. 21. ζηλῶ σου] ζηλῶ σε u. Bekk. ζηλώσας Med. Hag. 22. τὴν εὐδαιμονίαν] τῆς εὐδαιμονίας u. Bekk. 23. δὲ ἧς] μὲν ἧς u. Bekk. 24. παραπλήσιον] παρὰ πλείοσι u. Bekk. 25. τελευτήσαντα] τελευτήσας u. Bekk. 27. παρὰ τοῖς] ἐπὶ τοῖς Med. Ald. τοῖς b. u. v. Bekk. antep. ἐπήνεσας] ἐπήνεκας u. Bekk. Ibid. γὰρ ἀμφ.] γὰρ τὰς πόλεις ἀμφ. b. u. v. Bekk. ult. δόξαν τῶν] δόξαν τὴν τῶν u. Bekk.

P. 571. 7. τῷ καιρῷ τῷ πρὸς τοὺς ἄλλους] τῷ παρόντι πρὸς τὸ λέγειν u. Bekk. 8. ἔχων καὶ] ἔχων ἔτι καὶ u. Bekk. 9. τῶν πόλεων] τοῖν πολέοιν u. Bekk. 11. συμβουλεύσω — καίειν] συμβουλεύω — κατακάειν u. Bekk. 15. γενομένας] γεγενημένας u. Bekk. 19. σε μᾶλλον] μὲν τὰ σὰ μᾶλλον u. Bekk. 22. εἶναι συμβαίνει τοὺς καθεύδοντας] εἰσὶν οἱ καθεύδοντες u. Bekk. συμβαίνει om. Med. Ald. 24. γεγενῆσθαι] γενήσεσθαι u. Bekk. 25. εἰδότας v. Med. Bas. pen. πᾶσι τοῖς] ἐπὶ τοῖς u. Bekk.

P. 572. 3. συνεβ. ποιεῖν] συνεβ. μοι ποιεῖν u. Bekk. 4. ἐπῄνουν] ἐπήνεσα u. Bekk. 13. ἅπερ] ὅσαπερ u. Bekk. 17. διετέλουν] διατελῶ u. Bekk. 18. καὶ τοὺς ε. κ. τ. παρὰ τῶν εἰδότων] τοὺς ε. κ. τ. παρὰ τούτων u. Bekk. 20. μᾶλλον θαυμ.] μᾶλλόν με θαυμ. u. Bekk. 23. τὸ secundum om. b. Med. Ald.

P. 573. 5. ὡς ἴσως ἂν εἰπεῖν τινὲς ἐτόλμ.] ἐφ' οἷς εἰπεῖν ἐτόλμ. u. Bekk. 6. μακρὸν λόγον γ. περὶ τὴν τ. λ. πραγματείαν] μακρολογεῖν;) γ. πρὸς τῇ τ. λ. πραγματείᾳ u. Bekk. 14. γινόμενα] γενόμενα Wolf. γεγένημένα u. Bekk. 16. τούς τε διδ.] τοὺς διδ. u. Bekk.

P. 574. 1. διηκόντων διανοίας] διοικούντων τὰς ἑαυτῶν διανοίας u. Bekk. 2. ὅπως ἄν τις] ὅστις ἂν u. Bekk.

ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΣΟΦΙΣΤΩΝ.

P. 576. 9. ὅτι τὰ] ὅτι τὸ τὰ u. Wolf. Bekk. 12. δόξαν ἐπὶ σοφίᾳ σχὼν] ἐπὶ σοφίᾳ δόξαν εἰληφὼς u. Bekk. 13. περὶ αὐτ.] ὑπὲρ αὐτ. u. Bekk. 14. ἕν τι] ἓν u. Bekk. 17. πλησιάσωσιν] πλησιάζωσιν u. Bekk. 20. διδασκ. καὶ κυρ. σφᾶς αὐτοὺς] αὐτοὺς διδασκ. καὶ κυρ. u. Bekk. 21. τέτταρας ἢ πέντε] τρεῖς ἢ τέτταρας u. Bekk. 23. ἠμφισβήτησαν] ἠμφεσβήτησαν u. Bekk. 24. καὶ εὐδ.] καὶ τὴν εὐδ. b. u. v. Bekk. 25. πωλοῦντες] τιμῶντες u. Bekk. 26. γενέσθαι] γίγνεσθαι u. v. Bekk. ult. ποιήσειν τοὺς αὐτοῖς συνόντας] τοὺς συνόντας ποιήσειν u. Bekk.

P. 577. 1. παρ' ὧν δεῖ λαμβάνειν] παρὰ μὲν ὧν δεῖ λαβεῖν u. Bekk. 4. μεσεγγυῶνται] μεσεγγυοῦνται u. Bekk. 10. ἐργαζομένους] ἐνεργαζομένους u. Bekk. Ibid. μὴ οὐ] οὐ add. in marg. u. om. Bekk. 11. μᾶλλον] μάλιστα u. Bekk. 18. λογιδίων] λόγων u. Bekk. 21. ὁμονοοῦντας] ὁμολογοῦντας b. p 9. Med. 25. τὰς διατριβὰς τὰς τοιαύτας] τὰς τοιαύτας διατριβὰς u. Bekk.

P. 578. 1. σμικρότητι] μικρότητι u. Bekk. 10. φύσει τοῦ] φύσει τῇ τοῦ u. Bekk. 15. πλέονος u. Bekk. 19. πολλῶν ἂν] πολλῶν μὲν ἂν u. Bekk. 21. οὔτ' ἂν] οὐκ ἂν u. Bekk. antep. ταύτην τὴν] τὴν αὐτὴν u. Bekk. pen. τῶν μαθητῶν] τοὺς τῶν μαθητῶν corr. v. μαθητῶν u. Bekk. τῶν καθηγητῶν in marg. habet p 9.

P. 579. 7. ὃς ἂν] ὅς τις ἂν u. Bekk. 10. πρέποντος ἱκανῶς] πρεπόντως καὶ καινῶς ἔχειν u. Bekk. 14. οὗτοι b. v. Med. Ald. αὐτοὶ οὗτοι Wolf. 16. κατηγορῆσαι] κατηγορεῖν i. t. u. Bekk. pen. ζῆν] ζητεῖν t. u. Bekk. Ibid. καὶ νῦν] καὶ om. u. Bekk. ult. λαμβ. ἐδίδ.] λαμβ. αὐτοὺς ἐδίδ. i. t. u. Bekk.

P. 580. 3. προαγάγοιτο κ. π. π. φρονιμώτερον] προαγάγοι . π. π. φρονιμωτέρως i. u. Bekk. 5. ἐνταῦθα] εἰς τοῦτο i. t. u. Bekk. 8. λαβ. ἐπιστήμην] λαβ. τὴν ἐπιστήμην u. Bekk. 10. εἰδόσι περὶ] εἰδόσι τι περὶ b. u. v. Bekk. 11. προδιελέσθαι] προελέσθαι i. t. u. Bekk. Ibid. μίξασθαι] μίξαι corr. cod. Vatic. 936. Bekk. 12. τάξασθαι i. t. u. Ibid. καὶ τῶν] καὶ om. i. t. u. Bekk. 13. πρεπωδεστέροις t. 15. δεῖται] δεῖσθαι i. t. u. Bekk. 16. ἐστί. καὶ δεῖ] εἶναι διελθεῖν, καὶ δεῖ i. t. εἶναι, καὶ δεῖν u. Bekk. 17. εἴδη τῶν] εἴδη τὰ τῶν i. t. u. Bekk. 19. ὡς οἷόν] ὡς om. b. i. t. u. v. Bekk. antep. μιμεῖσθαι] μιμήσασθαι i. t. u. Bekk. Ibid. δυνηθέντας] δυναμένους u. Bekk. ult. πάντων] ἁπάντων i. t. u. Bekk. Ibid. τὸ τέλειον] τελέως i. τελείως u. Bekk. τελείωσιν t.

P. 581. 1. ἐλλείπῃ] ἐλλειφθῇ i. t. u. Bekk. 2. χείρους εἶναι] χεῖρον διακεῖσθαι i. t. u. Bekk. 6. οἶδ'] εὖ οἶδ' u. Bekk. 18. κακὸς] κακοῖς u. Bekk. 19. ὑπὲρ αὐτῶν] περὶ αὐτῶν u. Bekk.

P. 582. 1. ὠφελήσειαν] ὠφελήσειεν u. Bekk. 4. ἢ] καὶ u. Bekk. 5. καὶ συμπαρασκευάσασθαι] συμπαρακελεύσασθαι u. Bekk. antep. διαβάλλειν] διαλύειν u. Bekk. Subscribit u. κατὰ τῶν σοφιστῶν. ἑλικώνιος ἅμα ὑπατίων.

ΠΛΑΤΑΙΚΟΣ.

P. 584. 2. γενομένους] γεγενημένους u. Bekk. 4. πολλὴν ἡγούμεθα] πολλὴν om. u. Bekk. antep. εὕρητε p 8. 9.

P. 585. 1. περὶ τοιούτων] περὶ om. u. Bekk. 2. πάντες] ἅπαντες u. Bekk. 4. οὖν Θηβ.] οὖν μὴ Θηβ. p 10. 13. u. et corr. v. Bekk. 8. ῥητ. τοὺς ἱκανωτάτους] ῥητ. πρὸς τοὺς δυνατωτάτους u. Bekk. 14. γένηται b. Med. 15. Θηβαίων b. 22. ὑμῶν, ἄνδρες] ὑμῶν, ὦ ἄνδρες b. u. v. Bekk. 24. εἰ Θηβαίοις μὲν τοῖς] εἰ τοῖς μὲν u. Bekk. 26. γένοισθε u.

P. 586. 1. ἔνιοι τε] ἐνίοτε u. Wolf. Bekk. Ibid. μὲν γὰρ τολμῶσι] γὰρ ἐπιχειροῦσιν u. Bekk. 2. ἐθέλομεν] ἠθέλομεν u. Bekk. 10. ὁμολογοῦσιν ἃ b. ὁμολογοῦμεν ἃ v. 17. ἀφορῶντες καὶ πῶς πώποτε] ἀναφέροντες καὶ πῶς ποτὲ u. Bekk.

P. 587. 2. μείζω] μεῖζον u. Bekk. Ibid. καὶ συνθ.] καὶ τῶν συνθ. u. Bekk. 5. προεκρίθησαν] προὐκρίθησαν u. Bekk. 6. τοῖς αὐτοῖς b. p 8. 9. Med. Ald. 7. ποιεῖσθαι — πόλιν] ποιήσασθαι — πατρίδα u. Bekk. 14. οὐκ ἂν ἔλαττον] ἂν θᾶττον u. Bekk. 15. τούτοις — γενομένων] τούτους — γεγενημένων u. Bekk. 18. οὐδὲ τοῦτο ἀγν.] οὐκ ἀγν. u. Bekk. 21. ἡμῶν b. Med. Ald. Ibid. ἂν] ἦν u. Bekk. 24. ἀλλ'] ἄλλ' u. v. Bekk. 25. οὐδὲ γὰρ] οὐ γὰρ u. Bekk. Ibid. τῆς πόλεως τῆς ἡμετέρας u. Bekk. pen. διαλλάξῃ καὶ ποιήσῃ] διαλλάξει καὶ ποιήσει u. Bekk. ult. εἶναι σωτηρίαν u. Bekk.

P. 588. 1. ὑπογυώτατον u. v. Med. Ald. 6. οἴεσθε] ᾤεσθε u. Bekk. 16. κακῶς ποιοῦντες om. u. Bekk. 18. καθιστᾶσιν] καθίστασαν u. Bekk. 21. καὶ πονηρίας om. u. Bekk. 26. οὐκ ἴσον b. 27. Ὠρωπίων Wolf. 31. ἐχρῆν b.

P. 589. 6. αὐτοὺς ὑμᾶς b. 13. εἶναι] γεγενῆσθαι u. Bekk. 14. ποιεῖν ὅ τι ἂν βουληθῶσιν om. u. Ibid. ἁπάντων] πάντων u. Bekk. 17. οὐδ' αὐτοῖς τοῖς] οὐδὲν τοῖς u. Bekk. 18. οὐδὲν] οὐδὲ u. Bekk. 19. πολλοὶ τῆς (et sic A. L.)] πολλοὶ δὴ τῆς u. v. Med. Ald. Bekk. 27. ταυτηνὶ] ταύτην u. Bekk. antep. μὲν om. Med. Ald. ult. διελύσασθε] διελέλυσθε u. Bekk.

P. 590. 2. Μυτιληναῖοι Bekk. 5. καὶ ἀφροσύνης om. u. Bekk. 7. δίκας — καταλειφθείσης] δίκην — καταληφθείσης u. Bekk. 14. τοὺς φεύγ. μὴ] τούς τε φεύγ. u. Bekk. τοὺς φεύγ. b. p 8. v. Wolf. 21. ἡμᾶς — δεῖν] ἡμῖν — δεῖν συγγνώμην u. Bekk. antep. πλεόνων u. Bekk. ult. εἰσβαλόντων] συνεισβαλόντων u. Bekk.

P. 591. 1. ἐξανδραποδισθῆναι] ἐξανδραποδίσασθαι u. Bekk. 3. ὑμᾶς τοὺς] ὑμᾶς om. u. Bekk. 8. ὑπάρξουσαν b. v. Med. Ald. Wolf. 17. οὐδὲ γὰρ — ἄλλων τινῶν ἢ τούτων] καὶ γὰρ — τούτων u. Bekk. 20. ὑμετέρας om. u. Bekk. 24. πασῶν ἀποστερεῖσθαι] ἁπασῶν ἐστερῆσθαι u. Bekk.

P. 592. 3. πλείονα] πλείω u. Bekk. πλέον v. Med. Ald. 5. τῇ σφῶν αὐτῶν] τῇ τούτων u. Bekk. 8. ὑμῶν b. Ibid. ὥσπερ] ἅπερ u. Bekk. 11. εἰς ὑμᾶς] ὡς ὑμᾶς u. Bekk. 13. λέγοντες om. u. Bekk. 14. μετὰ Λακεδαιμονίων] μετὰ τῶν πολεμίων u. Bekk. 28. ὅτι καὶ Λακ.] καὶ om. u. Bekk. pen. προσαγαγόμενοι] προσαγόμενοι u. Bekk.

P. 593. 1. πραττούσης ἀσθενῶς] κακῶς πραττούσης u. Bekk. 3. Ξέρξῃ γὰρ αὐτῷ πραγμάτων γεγενημένων] ἔξω γὰρ αὐτοῦ πραγμάτων γεγενημένου b. p 8. 9. u. v. Bekk. 10. ἐθελήσῃ τις] ἐθέλητε u. Bekk. 16. ἑαυτῶν] αὐτῶν u. Med. Ald. Bekk. 18. ἐκδώσετε] ἐνδώσετε u. Bekk. 19. οὐχὶ καὶ τάν.] οὐ τάν. u. Bekk. pen. πάντων ἀλογώτατον] πάντων δεινότατον u. Bekk.

P. 594. 5. ἁπάντων] πάντων u. Bekk. 8. τῶν om. b. Ibid. ἀναγκαιοτάτων] ἀναγκαίων u. Bekk. 9. καθεστήκαμεν] καθέσταμεν b. u. v. Bekk. Ibid. ποῖ] ὅποι u. Bekk. 10. ἐκπεσόντες - - - περίϊμεν, πάσας] καὶ πάσας u. Bekk. 14. εὐπραγοῦντας] εὖ πράττοντας u. Bekk. 21. τοὺς γονέας ἡμῶν αὐτῶν] καὶ τοὺς γονέας αὐτῶν u. Bekk. 27. ἐστὶν ἀλγεινότατον] ἄλγιστον u. Bekk. pen. καὶ τέκνα] καὶ θυγατέρας u. Bekk.

P. 595. 1. τὰς ἀπορίας] τὴν ἀπορίαν u. Bekk. 2. ἰδ. ἐλπ.] ἰδ. τὰς ἐλπ. u. Bekk. 5. κακῶν φέρομεν] κακῶν u. Bekk. 6. παραλείπωμεν b. 14. ἁπάντων] πάντων u. Bekk. 25. τοὺς χρόνους] τοὺς καιροὺς u. Bekk. 26. ἀείμνηστον εἰς ἅ. τ. χρόνον om. b.

P. 596. 1. στρατεύοντες] στρατεύσαντες u. Bekk. 10. ὑπερβέβηκεν] ὑπερβέβληκεν u. Bekk. 16. ἀντιβολοῦντας καὶ δεομένους v. Med. Ald. Ibid. βοηθεῖν] βοηθῆσαι u. Bekk. 18. μόνοις] μόνοι u. Bekk. 19. γεγενημένοις] γενομένοις u. Bekk. 28. ἀνασχέσθαι] ἀνέχεσθαι u. Bekk. pen. καταλέλειπται] καταλείπεται u. Bekk. Ibid. ἄλλα om. u.

P. 597. 5. καὶ τῶν θεῶν om. Hag. Wolf. 11. ἐνθυμουμένους ὅπως] οἳ πῶς u. Bekk. 13. ὑμῶν] ὑμῶν ὄντων b. u. v. Bekk. ὑπαρχόντων ὑμῶν Wolf. 14. ἄλλων Ἑλλήνων καθ.] Ἑλλήνων om. u. Bekk. 17. κινδυνευσάντων — ποιησόντων — διαπραξαμένους] συγκινδυνευσάντων — ἐποισόντων — παραταξαμένους u. Bekk. 20. ὅτι καὶ Λακ.] καὶ om. u. Bekk. 21. ὑμᾶς] ἡμᾶς u. Bekk. 22. ταύτην τὴν βλασφημίαν] ταύτας τὰς βλασφημίας u. Bekk. 25. ὄντων u. 27. βραχεῖ λόγῳ om. u. Bekk. 28. ὑμᾶς om. u. ult. τι περὶ ἡμῶν δίκαιον u.

ΠΕΡΙ ΑΝΤΙΔΟΣΕΩΣ.

P. 598. Tit. ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΝΤΙΔΟΣΕΩΣ] ΤΗΣ om. u. Bekk. ult. τοῖς πρὸς] τοῖς ἢ πρὸς i. t. u. Bekk. Ibid. γεγραμμένοις] γιγνομένας i. t. u. Bekk.

P. 599. 1. ἂν ἔδει] ἂν οἶμαι u. Bekk. ult. προσειπεῖν t. et pr. u.

P. 602. 3. Ζεύξιδα] Ζεῦξιν i. t. u. Bekk.

P. 603. 1. καὶ om. Steph. Wolf. 5. ἀγῶνος καὶ] ἀγῶνος συγγενῶν καὶ p 8. 9. t. v. Med. Ald. ἀγῶνος ἔγνων καὶ i. u. Bekk. Ibid. ἔγνων οὐχ] ἔγνων om. i. u. Med. Bekk. 13. ἀντιλέγοντος] λέγοντος i. u. Bekk. Ibid. δὲ τῶν λ. τ. ἐ. τὴν δύν.] δὲ τὴν τῶν λ. τ. ἐ. δύν. i. u. Bekk. 21. μοῦ i. u. Bekk. Ibid. μὲν πῶς] μὲν om. i. t. u. Bekk. antep. καὶ μήτε] καὶ μὴ i. t. u. v. Bekk.

P. 604. 1. διαπραξόμενος] διαπραξάμενος i. p 8. 9. t. v. Bekk. 3. ἐμὲ γνωσθ.] ἐμὲ μάλιστα γνωσθ. i. u. Bekk. 4. κάλλιον τῶν] κάλλιον ἢ διὰ τῶν f. καὶ τὸν αὐτὸν τοῦτον μνημεῖόν μου καταλειφθήσεσθαι πολὺ κάλλιον τῶν i. t. u. Bekk. 6. ἐγχειροίην] ἐπιχειροίην u. Bekk. 10. τῶν γεγραμμένων p 8. 9. v. 11. τὰ πράγμ.] τὰ om. i. t. u. Bekk. Ibid. καὶ ἐκεῖνον] κἀκεῖνον i. u. Bekk. 14. ἐγγενέσθαι] ἐκγενέσθαι i. t. u. Bekk. 18. φανῆται i. t. u. 19. ὑπ' ἐμοῦ] παρ' ἐμοῦ i. u. Bekk. ult. συναρμ. καὶ τὰς] συαρμ. καὶ συναγαγεῖν καὶ τὰς i. u. Bekk.

P. 605. 6. καὶ τοὺς] καὶ om. u. Bekk. 11. λυπήσῃ] λυπήσει i. t. u. Bekk. 12. ἢν γὰρ] ἐὰν γὰρ i. u. Bekk. 21. δ' ἡγοῦμαι] δ' om. i. u. Bekk. 27. ἐν ταῖν] ἐν τοῖν i. u. Bekk. ult. παρέχειν] ποιεῖν i. t. u. Bekk.

P. 606. 7. φαίνωμαι] φανῶ i. u. Bekk. 10. ἡγήσησθέ] ἡγεῖσθε i. u. ἡγῆσθέ Bekk. 11. πώποτε] πω i. t. u. Bekk. 14. ψηφίσασθαι] ἐψηφίσθαι i. u. Bekk. 15. ἐντυγχάνει κατηγορικῶς] εὖ τυγχάνει κατηγορηκὼς i. t. u. Bekk. Ibid. ἢ κακοήθως Steph. Wolf. 24. ἠδικηκότας] ἡμαρτηκότας i. t. u. Bekk. 26. ἀφανίζει] ἀφανίζειν i. t. u. Bekk. pen. ἐπιτιμήσητε] ἐπιτιμήσετε v. Med. ἐπιτιμήσαιτε corr. u. Wolf. Bekk. ult. φανοῖσθε] φαίνοισθε t. v. Med. Ald. φανήσεσθε i. u. Bekk.

P. 607. 13. μέρος τῶν] μέρος τι τῶν i. u. Bekk. 16. ἀκροᾶσθαι] ἀκροάσεσθαι i. t. u. Bekk. ult. ἀξιοῖ κατηγορεῖν] κατηγορῇ i. t. u. Bekk.

P. 608. 3. τυχεῖν] τυγχάνειν i. t. u. Bekk. 6. αὐτοῦ] ἐμαυτοῦ i. t. Bekk. 12. ἄγουσιν] εἰσάγουσιν i. u. Bekk. 15. τοῦτον] τουτονὶ i. u. Bekk. 17. χρημ. καὶ] χρημ. ποιήσειν, καὶ i. t. u. Bekk. 25. μηδ' — μηδ'] μήτ' — μήτ' i. t. u. v. Bekk.

P. 609. 1. ἀνεγκλήτως] ἀνεγκλητεὶ t. u. Bekk. ἀνεγκλητὰ i. 4. γ' ἀθυμῶ] γ' om. i. u. Bekk. 5. ἐθελήσετε Wolf. 6. περὶ τῶν] περὶ om. i. t. u. Bekk. 7. ῥέποντας ἐπὶ τὸ πείθεσθαι τοῖς ἀνεπιτήδειόν τι λέγουσι περὶ ἡμῶν, ταχέως μεταπεισθ.] πεπεισμένους ὑπὸ τῶν βουλομένων βλασφημεῖν ταχέως μετα-

πεισθ. περὶ αὐτῶν i. u. Bekk. 9. ἐπὶ ταύτην ἥξειν t. v. Med. Ald. 18. κυλινδουμένων] καλινδουμένων i. p 8. 9. t. u. v. Med. Ald. Bekk. 20. μοι γενέσθαι] μου γεγενῆσθαι i. u. Bekk.

P. 610. 2. χαλεπώτεροι] χαλεπώτατοι i. u. Bekk. 5. ὑμῖν om. u. Bekk. 6. οὓς] οἷς i. u. Bekk. 9. μήτε — γεγενημέναις] μηδὲ — ἐγγεγενημέναις i. u. Bekk. 17. ἡγοῦμαί μοι] μοι om. i. u. Bekk. 19. παρόντος καιροῦ] καιροῦ τοῦ παρόντος i. u. Bekk. 20. καταψευδομαρτυρήσων] καταμαρτυρήσων u. Bekk. 21. ὁ ἀκηκ.] ὁ μηδ' ἀκηκ. i. t. u. Bekk. 22. τηλικοῦτον] τηλικουτονὶ i. u. Bekk. 23. δήπου τοῦτό] δὴ τοῦτό γ' i. t. u. Bekk.

P. 611. 3. ἂν μᾶλλον δικ.] μᾶλλον om. u. Bekk. 5. περὶ] ἢ περὶ i. u. Bekk. 7. πάντες] ἅπαντες i. u. Bekk. 9. ἔχω] ἔχων i. u. Bekk. 13. ἐνδιαβαλλόντων] διαβαλλόντων i. t. u. Bekk. 14. τρόπον u. Med. Ald. 17. ἴδοι τις] ἴδοιτ' i. t. u. Bekk. 19. κρίσεις] ἀνακρίσεις i. u. Bekk. 23. που ἐπιπλεύσειαν] ποι πλεύσειαν i. t. u. Bekk. 24. ἐνδ. ὄντας] ἐνδ. ἂν ὄντας i. u. Bekk. 25. οὗτος] οὕτως i. t. u. Bekk. 26. τούτοις] τοῖς i. u. Bekk. 27. αὐτοῖς Med. Ald. pen. τοῦ τῶν Σ.] τῶν om. u. Bekk. ult. καὶ τοῦτο τίνι] καίτοι τίνι i. u. Bekk.

P. 612. 3. αὐτὸς εἴρηκεν, οὕτω] αὐτὸς οὗτος εἴρηκεν i. t. u. Bekk. 4. πραγμάτων] πραγματειῶν u. Bekk. 5. κἀκεῖνό γε π. φ. ὅτι] κἀκεῖνο π. φ. ἐστιν ὅτι i. u. Bekk. 11. τοὺς οὕτω] τοὺς τοσοῦτον u. Bekk. τοσοῦτον i. t. 12. καὶ διαφέροντας om. i. t. u. Bekk. 15. ἐμοῦ κ. τ. π. τὰ δικαστήρια διατριβόντων] τ' ἐμοῦ κ. τ. π. τὰς δίκας i. t. u. Bekk. 17. μοι Wolf. Ibid. γεγενημένας] γιγνομένας u. Bekk. 24. στοχάσασθαι v. Med. Ald. 25. παῤῥησιάσασθαί γε πρὸς ὑμᾶς οἶμαι δεῖν] παῤῥησιάσομαί γε πρὸς ὑμᾶς i. u. Bekk. antep. δεξ. ἅπαντας] δέξ. ἂν ἅπαντας i. t. u. Bekk. ult. αὐτοῖς] ὑμῖν αὐτοὺς i. u. Bekk.

P. 613. 5. γένη τῶν] γένη τὰ τῶν i. t. u. Bekk. Ibid. ἐκζητοῦντες i. 10. πάσας τὰς] πάσας τις τὰς i. t. u. Bekk. 11. τῶν] τὰς τῶν u. Bekk. Ibid. ἐπιχειροίην] ἐπιχειρήσειεν i. t. u. Bekk. 16. φήσειαν] φήσαιεν i. u. Bekk. 18. ποιηκωτέρας καὶ ποικιλωτέρας i. 20. καὶ ταῖς] καὶ om. i. u. Bekk. 23. γενέσθαι] γίγνεσθαι i. t. u. Bekk. ult. εὐλογούντων] εὖ λεγόντων i. t. u. Wolf. Bekk. Ibid. ταῖς] τοὺς i. t. τοῖς Bekk.

P. 614. 1. φιλοπραγμοσύνην] πολυπραγμοσύνην i. u. Bekk. Ibid. ἐμπείροις] ἐμπείρους i. t. u. ἐμπείροις Bekk. Ibid. γεγενημένοις] γεγεννημένους i. t. γεγεννημένοις Bekk. 2. ἀρτίως] ἄρτι i. t. u. Bekk. 4. μόνον] μόνην i. u. Bekk. 5. ᾗ ἂν] ᾗ περ ἂν i. t. u. Bekk. 10. τοσοῦτο Med. Ald. 12. ἂν λέγειν] ἂν ἑλεῖν i. u. Bekk. 15. ἀπολελ[…]μένος] ἀπολελαμένος u. Bekk. 23. ὑμῶν] ὑμῖν i. u. Bekk. Ibid. οἷς] οἵοις i. u. Bekk. 24. ἀλλ' οὐχ οὕτω γ' ἂν] οὐχ οὕτω δ' ἂν i. t. Bekk. οὕτω δ' ἂν u. 25. ἔμελλον] ἤμελλον i. t. u. Bekk. Ibid. καὶ om. t. antep. ἀληθῆ i. t. Med. Ald. pen. ἐξημαρτηκὼς t. ult. ἂν om. u.

P. 615. 1. ἔτυχε] ἐτύχετε i. Bekk. 5. δόξαντες] δοξάσαντες i. u. Bekk. 9. τοὐμὸν] τό τ' ἐμὸν i. t. u. Bekk. 14. διατεθρυλλημένος] διατεθρυλημένος u. Bekk. 21. τοὺς λόγους διαλῦσαι] τούτους ἀπολύσασθαι i. u. Bekk. 23. τοὺς δὲ λόγους ἤδη] τοῖς δὲ ἄλλοις ἤδη u. Bekk. 24. μικρόν τι] μικρὸν ἔτι i. u. Bekk. 25. ἐπακολουθῆτε] ἐπακολουθῶσι i. t. u. Bekk. 26. ἐπιδειχθήσεσθαι] δειχθήσεσθαι i. u. Bekk. 29. κατὰ βαρβ.] τῶν βαρβ. t. u. v. Bekk. βαρβ. Med. Ald.

P. 616. 7. δέ μοι] δέ με t. u. v. Bekk. 8. προαγορεύειν t. Med. Ald. προσαγορεύειν v. 9. λεκτέον] λεκτέαν i. t. u. Wolf. Bekk. 13. ἡγοῦμαι κ. τ. λ.] codd. præter u. loca integra citant. 22. καὶ τὴν] καὶ om. i. t. u. antep. νυνὶ] νῦν t. u. Bekk. pen. ἀλλὰ καὶ κατ.] καὶ om. i. t. u. Bekk.

P. 617. 3. μεμελετηκότες Med. 4. τοῦτο γὰρ οὐ] τὸ γὰρ εὖ u. Bekk. 8. περὶ ὧν] ὑπὲρ ὧν i. u. Bekk. 22. ὀδυνώμενος p 8. 9. v. Med. Ald.

P. 618. 16. ῥηθήσεσθαι] δειχθήσεσθαι u. Bekk. 20. τοῖς προειρημένοις] τῷ προειρημένῳ u. Bekk. Ibid. συγκεκλιμένον] συγκεκλεισμένον i. t. συγκεκλειμένον u. Bekk. 21. διαλύσας] ἀπολύσας i. u. Bekk. Ibid. χωρίσας] χωρὶς i. t. u. Bekk. 25. ἂν ὠφελήσειν] ἂν om. i. u. Bekk. 28. λόγων om. u. Bekk. 29. εἰθ. τοῖς] εἰθ. καὶ τοῖς i. u. Bekk. 32. οὔτε τὴν] οὐδὲ τὴν i. t. u. Bekk. 33. καὶ τοῖς] καὶ om. t. u. Bekk. τοῖς om. Med. Ald. antep. αὐτὴν] αὐτοῖς u. Bekk.

P. 619. 4. δέον πλέον v. Med. Ald. 5. πεπαίδευνται] παιδεύονται i. u. Bekk. 8. ἀμελῶς om. u. Bekk. 11. τοὺς χείρ. τῶν κρειττόνων] τοὺς μὲν χείρ. τῶν βελτιόνων i. t. u. Bekk. 13. ἄγνοιαν] ἄνοιαν u. Bekk. 27. ἐν τῷ t. pen. τοῖς εἴδεσι t.

P. 620. 3. τὴν μεγίστην ὑμῖν i. ὑμῖν τὴν μεγίστην t. et in marg. u. 4. ὑπέλαβόν με i. t. et corr. u. 12. ποῖός τις i. t. 13. ἐγκωμιάζεσθαι i. t. 25. δὲ om. i. t. 29. ἡμᾶς μόνον i. t. 32. διοικῆτε i. t.

P. 621. 15. τοὺς τὰ παρὰ i. t. 16. πειρασθῆναι i. 21. ἀμφοτέρους i. t. 22. τοὺς—δυναμένους i. t. 25. φανείημεν i. t.

P. 622. 2. πῶς οὐκ εἰκὸς i. t. 25. τούτων i. t. pen. οὗτος t.

P. 623. 5 ἐπικεχείρηκεν i. t. 13. 'Ονήτωρ] ὁ ῥήτωρ i. t. Ibid. Φιλόμηδος i. 24. ἐγενόμην αὐτὸς, ὡς i. t.

P. 624. 9. οὐδ' ὅσον i. 11. ἔχω - - - βλασφημίας om. u. includit Bekk. 21. ὑπέχειν i. t. 24. οὐχ secundum om. i. u. 25. φανερῆς t. 26. ἐκείνης i. t.

P. 625. 4. μὲν om. i. t. 5. ὁμιλίαν i. t. et corr. u. 7. ὠφελούμην pr. u. 13. ἐπεστάτησαν i. t. et in marg. u. 18. ἄλλων ἐπιτηδείων i. t. et in marg. u. Ibid. χρῆσθαι i. t. antep. οὐδεὶς ἂν αὐτῶν i. t.

P. 626. 11. ἁπλούστατον i. t. et γρ. u. 15. λειφθεισῶν i. t. 17. et 26. Κέρκυραν i. t. 18. ἐπικαιρ. τόπῳ καὶ i. t. 19. τῶν primum om. i. t.

P. 627. 2. μαλείας i. μαλαίας t. 4. λεύκτρας i. t. 10. ἐκλέξας φόρους i. t. et in marg. u. 10. ἕνδεκα i. t. Bekk. 19. τὸ om. i. t. Ibid. ἀνάλωσε i. t. 24. ἀνάλωσαν i. t. ult. ἡγοῦμαι] αἰτοῦμαι i. t. Ibid. ἀδεῶς u.

P. 628. 10. ἔχην i. εἴχειν t. ἔχειν u. 14. ὧν ἔνιοι - - - γεγόνασιν om. u. includit Bekk. 28. βεβουλεῦσθαι t. ult. χρῆσθαι t.

P. 629. 15. τούς τ' ἀπ. i. t. 21. θαῤῥήσουσι i. t. 24. γενομένην ἂν i.

P. 630. 5. κτημάτων t. et corr. u. 6. εὐδοκιμήσῃ i. 8. δορυαλώτους i. t. 11. ὡς] ὃς i. t. 13. περιγιγομένην t. 16. κατέλιπε i. t. 23. μόνον i. t. 24. ἄριστον ἄριστον pr. u. ἀγαθὸν καὶ ἄριστον i. t. et corr. u. 30. οὖν] δ' i. t. et corr. u. antep. μὲν om. i. t.

P. 631. 7. ἃ περὶ i. u. 16. συμπιπτόντων i. t. 28. τὴν secundum om. i. t. antep. διάκεινται i. t.

P. 632. 10. τὸ δὲ] καὶ τὸ u. 26. ἐντίμους pr. u. Ibid. πόσους - - - εἶναι om. pr. u. includit Bekk. 31. ὑμνήσαντας i. t.

P. 633. 2. μεταβάλλειν pr. u. 5. ὅσοις u. 9. ἂν om. i. t. 17. μὲν om. pr. u. Ibid. ἐκ. αὐτῶν τύχῃ i. t. 18. δ' οὔ μοι i. t. et pr. u. 21. γραφὴν ταύτην, ἐσκ. i. t.

P. 634. 2. δρῶσι οὐκ ἀγνοοῦντες t. 4. ἀδικοῦσι i. t. 26. καὶ om. i. t. antep. ὠφελειῶν i. t.

P. 635. 2. καὶ secundum om. i. t. 16. τὴν om. i.

P. 636. 4. δυσχεραινοῦσι t. et γρ. i. u. 11. δὲ om. u. 23. εἰ δυνάμενος om. pr. u. 30. διὰ ταῦτα t. et pr. u. δι' αὐτὰ i. δι' αὐτὰ ταῦτα corr. u. Bekk. Ibid. λυπήσω pr. u.

P. 637. 8. δυνηθείημεν i. t. 19. καὶ πολυτελεστάτης in marg. habet u. antep. εὑρεθείημεν i. t.

P. 638. 7. δεῖ pr. u. 15. ἂν om. i. t. Ibid. ἐκ τῶν ἂν ἐκπ. i. t. 16. ἡμαρτημένων t. 24. ἡλικιώταις - - - ἐν τοῖς om. pr. u. antep. περί με u. πρός με t. ult. πιέζουσαν u.

P. 639. 8. προσήκει i. t. 11. λαμβάνοντας u. 12. περί με u. 13. με i. t. 15. ἐπιθυμήσετε i. t. 22. ἂν γένοιτο i. ἂν ὧν γένοιτο t. Ibid. καταβιῶναι t.

P. 640. 11. ἐπιγενομένων i. 12. χρήσομαι t. u. χρήσιμον i. 14. ὑπολογισάμενος i. 18. ἀδικίαις pr. u. 21. ἡ διαβαλλομένην καὶ μισουμένην i. t. 23. οὐδὲ διεψ. u. 25. εὑρεθείημεν i. t. εὑρέθημεν u. 30. οὐκ om. pr. u. antep. μηδ' ὁμοίως add. in marg. u.

P. 641. 1. καὶ τῶν νόμων om. pr. u. 5. δ' om. i. t. 7. τοιούτοις u. 24. τοῦτον τὸν] i. t. et corr. u. 33. πολὺ πλείω i. t. 34. ἡμῖν i. t. pen. τήν γε pr. u.

P. 642. 1. ὠφελεῖν i. u. 10. τὸν τρόπον pr. u. Ibid. ἀναλώσαμεν τὸν u. 14. ὁμολογεῖτε i. t. 18. βουλεύεσθαι τὰ περὶ i. βουλεύεσθαι περὶ t. 24. διττὰς] δὲ τὰς i. u. 23. ὁμολογουμένους i. t. et corr. u. ult. γρ. ἐπιστήμαις in marg. i.

P. 643. 1. τὰ secundum om. u. 13. ἐπιμελούμενοι i. t. 21. ἐπιστήμαις t. et γρ. u. 23. ἂν om. i. t.

P. 644. 3. προσῆκεν i. t. 7. δεῖ i. t. 8. δὲ κρατος pr. u. 16. τοῖς λεγομένοις om. pr. u. 18. μὲ τῆς ἀναισχ. i. t. 21. τοὺς om. i. t. 24. τις ἄλλος τῶν i. t. 27. αἷς προσέχ. u. 31. ἂν om. i. Ibid. τοῖς ἄλλοις om. t.

P. 645. 29. [διατελῶ] Bekk. om. pr. u. 30. ἢ δικαιότερος om. pr. u. ult. ποιήσομεν om. u. Bekk.

P. 646. 2. αἷς νῦν χρ. i. t. 6. ἂν om. u. 10. καὶ γίγνεσθαι χείρους a correctore u. 20. προσεχόντων i. t. 21. μόνον om. i. t. Ibid. τοῦτο i. t. 32. δυναστείας i. u. δυνάμεις t. et γρ. i. u. Ibid. τὰς om. i. t.

P. 647. 2. ἡμῶν i. t. 3. τῶν om. i. t. 20. κοινοῦ pr. u. ἱκάνου i. t. et corr. u. 33. τὴν αὐτ. ἐπιμέλειαν i. t. ult. αὐτῶν i. t. u. Ibid. ἐπὶ] ἔτι i. t.

P. 648. 10. νομίζοιεν i. t. 32. ποτέρου u. pen. τοιούτων om. pr. u.

P. 649. 4. οὐ om. i. t. 6. τὰς om. i. t. 18. πάντα om. i. t. 21. πότερον i. t. 25. θαυμασθείημεν i. t. 27. καταφρονηθείημεν καὶ μισηθείημεν i. t.

P. 650. 3. λόγοις pr. u. 6. ἀλλ' ὅμως - - - γνώμην ἔχουσι περὶ τῶν] ἀλλὰ γὰρ οὐ δίκαιον διὰ τοὺς ἀκρατεῖς καὶ πονηροὺς διαβάλλεσθαι καὶ τοὺς καλῶς τῇ φιλοσοφίᾳ χρωμένους· οὐδὲ γὰρ, εἴ τινες τῶν πολιτῶν συκοφάνται καὶ κακοπράγμονες τυγχάνουσιν ὄντες, ὥσπερ ὁ κατήγορος, προσήκει καὶ τοὺς ἄλλους ἅπαντας δοκεῖν εἶναι τοιούτους, ἀλλὰ δεῖ χωρὶς περὶ ἑκάστου διαγιγνώσκειν· τούτου δ' ἕνεκα καὶ τοὺς λόγους ὑμῖν προανέγνων καὶ τοὺς πλησιάσαντάς μοι διῆλθον, βουλόμενος ὅσον διέσταμεν ἀλλήλων· εὑρήσετε γὰρ οὐδὲν τῶν αὐτῶν ἡμῶν (ἡμᾶς) οὔτ' ἐπιτηδεύοντας οὔτε λέγοντας οὔτ' ἀσκοῦντας οὔθ' ὑπισχνουμένους, ἀλλ' οὐδὲ τοὺς πλησιάζοντας τῶν αὐτῶν ἑκατέρων (ἑκατέροις) ἕνεκα συνόντας, ἀλλὰ τοὺς μὲν ἀλαζονείας, τοὺς δὲ παιδείας μετασχεῖν βουλομένους. πρὸς δὲ τούτοις ἴδοιτ' ἂν τοὺς μὲν δικαίως ἂν μισηθέντας ἐν ἁπάσαις ταῖς Ἑλληνίσι πόλεσιν ἐνοχλοῦντας καὶ ζητοῦντας οὕς τινας ἐξαπατήσουσιν, ἐπὶ δὲ τοὺς ἀληθεστέρους καὶ σπουδαιοτέρους ἐξ ἁπάντων τῶν τόπων πρὸς αὐτοὺς πλέοντας. περὶ ὧν ἂν ἡδέως Λυσιμάχου πυθοίμην, τίνα ποτὲ γνώμην εἶχε περὶ τῶν t. 8. ἀκρόασιν—δύναιντο]

ἀκρασίαν—δύναιτο Bekk. 14. ἂν om. i. t. ἃ om. u. 22. ὡς ἡμᾶς om. pr. u. 29. ἂν om. i. t.

P. 651. 5. γενομένης i. t. 8. τῶν om. i. 20. θησαυριζομένους] ταμιεύοντας i. antep. διέταξεν ἐκείνου καὶ i. t. pen. ἄγασθαι t. et γρ. i. u. ult. ταχθεῖσαν t.

P. 652. 12. ὢν] ἦν i. t. 17. ἀνήγαγκε i. 18. τῶν secundum om. i. t. 25. πολιτῶν] σοφιστῶν t. et γρ. i. u.

P. 653. 3. ὑπὸ om. i. t. 14. γεγενημένην i. t. 16. παιδευόμενα i. t. 20. ποιοῦμεν i. t. antep. γενομένους i. t.

P. 654. 1. ἁπάσας om. i. t. 7. δ' ἔτι i. δὲ t. 24. τεταραγμένας u.

P. 655. 1. μεταβάλλοντες i. t. 3. καταβάλη i. t. 4. αὐτοῖς om. u. includit Bekk. 10. ὃ] τοῦτο i. t. 13. τῶν ἐνιαυτῶν i. 21. ταῦθ' ἁπάντων i. t. 23. ἑνὸς om. u. includit Bekk. ult. ἓν ἐστὶν i. ἐστὶν t.

P. 656. 4. ἂν ὡς αἴτιον τούτων τὸν πλοῦτον i. t. 5. τοὺς om. pr. u. 15. τὸ τοιοῦτο i. t. 16. τῶν om. i. t. 25. πάντα i. t. Ibid. ἡμῶν i. t.

P. 657. 8. ταύταις om. pr. u. 24. ἣν] ἐὰν i. t. 25. δυνηθείημεν ἂν i. t. 27. οἴομαι i. t. antep. διακεῖσθαι i. t. ult. ὅτι καὶ περὶ i. t. et corr. u.

P. 658. 4. γὰρ om. pr. u. 6. τὴν secundum om. u. 12. οὐδὲν ταῖς i. t. 16. ἔγνων i. t. 24. ζῆν om. i. 30. ἕξειν u.

P. 659. 11. διαγράψαι pr. u. 15. ὧν ὁ —ἔφησεν u. 18. μέλλισος u. 19. τερατολογίας t. et γρ. i. u.

P. 660. 4. ἀλλότριον i. t. 6. φιλ. προτείνω οὐκ i. t. 10. εἰδείημεν i. t. 20. αἰσχυνοίμην i. t. 21. μακροῦ i. t. 23. καὶ om. t. uucos om. Bekk. 27. ἐργάσαιτ' i. t. 28. εἶναί πω τοιαύτην, i. t. antep. ἀπορεῖν i. t. ult. γίγνεσθαι i. u. Bekk.

P. 661. 13. πρεπωδεστέρας i. t. 16. ταύτῃ u. 18. τινὰς om. pr. u. 19. τούτων i. t. 20. ὡς om. i. t. Ibid. τοῖς εὖ συμπολ. i. t. 26. ἐπιθυμεῖ i.

P. 662. 7. τὴν om. i. t. 8. ὑπολαμβάνῃ i. t. 10. οὐδένα i. οἵτινες t. Ibid. ἐν om. i. 11. πλείοσιν i. t. 17. τούτοις i. t. 22. οὐδ' ἐν τοῖς i. Ibid. ἐν τῇ διαλέκτῳ om. pr. u. 25. μὲν γὰρ βωμολοχουμένους i. t. 28. καὶ ταῖς] ἢ i. t. 30. πλεονεκτικοὺς i. t.

P. 663. 3. καλῶς om. i. t. 9. παιδιαῖς] λαγνείαις t. et γρ. i. u. 14. σκηνοῤῥαφείοις i. t. 18. δὲ καὶ κακὰ i. 22. λυομ. τὰς ἑταίρας εἰκ. i. λυομ. τοὺς ἑταίρους εἰκ. t. 23. συναιρήσειν i. t. 27. ἐν ταύταις i. u. Bekk.

P. 664. 2. τὴν ἡλικίαν i. t. 9. βελτ. τοὺς τοιούτους εἶναι i. t. 10. ὅσοι] ὅτι pr. u. 32. διήνεγκε om. pr. u. ult. ἀπ. τούτων διαφθ. i. t.

P. 665. 2. περιβάλητε t. antep. τῆς ὅλης Ἑλλάδος i. t.

P. 666. 23. δημοτικωτέρους i. t. et corr. u.

P. 667. 1. ποιήσεσθαι i. t. 3. ἀπολαύσωνται i. t. 4. δὲ] χωρὶς i. 8. καὶ τῆς πόλεως om. pr. u. 12. τρόπον καὶ πεπαιδ. u. 18. προσαγαγὼν codd. 19. Πειραιέως i. t. et pr. u.

P. 668. 14. ἐμβαλοῦμεν p 8. 9. 16. βραχέα διαλεχθῆναι] βραχέα om. i. t. u. Bekk. 19. γενέσθαι] γενήσεσθαι t. u. Bekk. 21. μείζω] μεῖζον i. u. Bekk. pen. κακουργιῶν add. in marg. u. ult. τὰς κρίσεις ἐποιήσαντο] τὴν κρίσιν ἐποίησαν i. u. Bekk.

P. 669. 4. ἄλλους πειρ.] ἄλλους ἀλλ' οὖν πειρ. t. u. Bekk. 10. χρῆσθαι κατ.] χρῆσθε καὶ κατ. i. u. Bekk. 12. ἐγκωμίοις t. v. Med. Ald. 14. νυνὶ δὲ] ἐπειδὴ δ' i. t. u. Bekk. 15. ἣν οἱ πατ. ἡμῶν εἶχον] οἱ πατ. ἡμῶν i. u. Bekk. pen. δὲ τῆς] δὲ om. i. u. Bekk. Ibid. πολιτείᾳ καὶ τῶν μ. κ. ὧν] πόλει, τί δὲ τῶν μ. κ. οἱ i. u. Bekk. καὶ om. v. Med. Ald. ult. φύσιν καὶ] φύσιν οὐ καὶ t. u. Bekk.

P. 670. 1. οἳ τοὺς] οὐ τοὺς i. u. Bekk. 7. ὑπαρχόντων] ὄντων i. u. Bekk. 8. ἀπωσθῆναι] ἀποστῆναι i. t. u. Bekk. 16. ὀργῆς ἔξω] ὀργῆς βίᾳ i. t. u. Bekk. 21. μικρὸν Med. Ald. Ibid. μνησθ. κατ.] μνησθ. ἤδη κατ. i. t. u. Bekk. Ibid. καταλύσω - - - τὴν ψῆφον habet in marg. u. 25. καὶ τοὺς παῖδας καὶ] τοὺς παῖδας i. t. u. Bekk. 26. τὸ πρέπειν i. [τὸ] πρέπειν Bekk. pen. ὑπ' ἐμοῦ καὶ γεγραμμένους om. i. u. Bekk.

P. 671. 2. οὐδὲ] ἐκ δὴ i. t. ἔκδοτον u. 3. οὐδὲ Ald. Ibid. οἴομαι] οἶμαι i. u. Bekk. 4. μοι συμβήσ.] μοι om. i. t. u. Bekk. 6. ὑμῖν] ἡμῖν p 13. t. u. v. Med. Bekk. Ibid. σημείῳ om. i. u. Bekk. 7. χρωμένοις u. 8. ταυτησὶ—προσῆκε] ταύτης—προσήκει i. u. v. Bekk. 9. οὖν om. u. pen. χαίρῃ καὶ βούληται i. u. Ibid. τῷ τρόπῳ τούτῳ περαινέτω] τοῦτον τὸν τρόπον φερέτω i. t. u. Bekk.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΖΕΥΓΟΥΣ.

P. 672. 1. Περὶ - - - αἰτίας om. u.

P. 674. 7. φυγὴν τοῦ] φυγὴν τὴν τοῦ u. Bekk. 8. ἡμετέρων] ὑμετέρων u. Bekk. 15. ὕστερον] ὕστεροι u. Bekk. 16. πόῤῥωθεν] ποῤῥωτέρωθεν u. Bekk. 18. γὰρ πρότερον] γὰρ τὸ πρῶτον u. Bekk. 22. οὐχ om. u. 23. ἐκ ποδῶν v. 26. τολμῴη τὸν δῆμον] τὴν δημοκρατίαν τολμῴη u. Bekk. pen. συνάγει μὲν τὴν ἑταιρίαν] μὲν συνάγοι τὴν ἑταιρείαν u. Bekk. ult. Πολυτ.] Πουλυτ. u. Bekk.

P. 675. 1. ποιήσαιεν] ποιήσειαν u. Bekk. 4. αὐτοὺς ἀπέδειξε] ἐπέδειξε αὐτοὺς u. Bekk. 10. ἂν τόν] ἂν om. u. Bekk. 15. οὐδ' οὕτως] οὐδ' ὣς u. Bekk. 17. εἶχεν—ἐξαμαρτάνειν] ἴσχεν—ἐξαμαρτεῖν u. Bekk.

18. ἦγεν] εἶχεν u. Bekk. 20. στήλην] στηλίτην u. Bekk. 23. τὸ τελευταῖον v. Med. Ald. τηλευτῶν u. Bekk. antep. γεγενημένα] γενόμενα u. Bekk. Ibid. οὕτω δ' ἀνόμως] τοσοῦτον δὲ τοῖς ἐχθροῖς τῆς ὕβρεως περίεστιν, ὥστε οὕτως ἀνόμως τοῦ πατρὸς u. Bekk.

P. 676. 1. καὶ διαβ. ἐπιχειροῦσιν om. u. includit Bekk. Ibid. Δεκέλειαν] Δεκέλειάν τ' u. Bekk. 4. νῦν δὲ πάντων] νυνὶ δ' ἁπάντων u. Bekk. 7. τὴν τέχνην] τὴν om. u. v. Med. Ald. Bekk. 14. ἐχρῆσθε] χρῆσθε v. Med. ἐχρήσασθε u. Bekk. 19. ἀπείχεσθε;] ἀπέσχεσθε πειρώμενοι κατελθεῖν; u. Bekk. 23. προσεβάλλετε v. Ibid. καὶ om. Wolf. et Steph. 27. αὐτῶν πραγμάτων] πραγμάτων om. u. Bekk. antep. χρὴ νῦν] κρίνειν p 8. 9. 13. u. v. Med. Ald. Wolf. Bekk. ult. ἀλλ' ἀπ'] ἀλλ' ἐπ' u. Bekk.

P. 677. 4. εἰς Σικ.] περὶ Σικ. u. Bekk. 22. χορηγοῦντος] παρέχοντος u. Bekk. 24. τοσούτοις] τοιούτοις u. Bekk. 26. στρατιῶν u. antep. καὶ ὅτι - - - ἐπεθύμει om. Med. Ibid. οὐ καταπολεμῆσαι] οὐκαταπολέσαι u. οὐκ ἀπολέσαι Bekk.

P. 678. 4. ἐκ Φοινίκης] Φοινίσσας u. Bekk. 8. χρόνον] καιρὸν u. Bekk. 9. καθ' ὑμῶν] καθ' om. u. Bekk. 14. βίον τοῦ] βίον τὸν τοῦ u. Bekk. 15. ποιούμενοι] ποιήσασθαι u. Bekk. 25. ἐπηίσθησθε v. ἐπήσθησθε Med.

P. 679. 2. σημεῖον] μνημεῖον u. Bekk. 3. Ὀλυμπιᾶσιν v. 7. ἀλλ' ἡγήσαντο κρεῖττον εἶναι φυγεῖν τὴν πατρίδα] ἀλλ' εἵλοντο φυγεῖν u. Bekk. 10. τοσούτων ὄντων οὕτως] οὕτως om. Med. Ald. τοσούτῳ μᾶλλον τῶν ἄλλων u. Bekk. 13. φυγάδων] συμφυγάδων u. Bekk. 17. φυλῆς corr. u. 23. τηλικαύτην τὸ μέγεθος ἐπ. u.

P. 680. 3. οὗτος δὲ] αὐτὸς δὲ u. 5. Χαιρωνείᾳ] Κορωνείᾳ u. Bekk. Χρωνίᾳ pr. v. 6. ὡς σωφρ.] καὶ σωφρ. u. Bekk. 7. γεγενῆσθαι] γενέσθαι u. Bekk. 13. ὡς διὰ τἀκείνων] ὡς διὰ om. u. Bekk. 15. Θρᾶκας] Θράκης u. Bekk. 17. καὶ μετὰ] καὶ om. u. Bekk. 19. νομίζειν ποιεῖν om. u. Bekk. 22. πᾶσι] ἅπασι u. Bekk. 23. αὐτὸν] αὐτῶν u. Wolf. Bekk. antep. τὴν ἡμετέραν] τὴν ἐμὴν u. Bekk. ult. μὲν ἦν πρῶτος] μὲν πρῶτος ὢν u. Bekk.

P. 681. 7. Ὀλυμπιάσι] ἐν Ὀλυμπίᾳ u. Bekk. 9. ἐπιδείξεις] ἐπίδειξιν u. Bekk. 11. γιγν. τῶν] γιγν. τὰς τῶν u. Bekk. 15. δὲ διανοηθεὶς] δὲ om. u. Bekk. 20. ἐστὶ om. Med. 22. ἄλλων πόλεων] ἄλλων om. u. Bekk. 24. γενέσθαι καὶ τρίτος u. Bekk. ult. κοινὰ τῶν] κοινὰ τὰ τῶν u. Bekk.

P. 682. 1. πρώτων — δόξας] ποτέρων — δόξαι u. Bekk. 5. τοσούτῳ] τοσοῦτον u. Bekk. 8. ἐκείνων] ἐκείνου u. Bekk. 9. τούτων] μικρῶν u. Bekk. 10. οὐ γὰρ Wolf. 12. ἄμεινον v. Med. Ald. Ibid. ἐγεγόνει] γέγονεν u. Bekk. 14. ἡμῶν v. Med. Ald. 16. ἐγγενόμενον] ἐκγενόμενον u. Bekk. 24. ἡμετέρων v. Med. Ald. 25. ἐκ ποδῶν v. 29. καλῶν] κακῶν u. Bekk. pen. ὡς τυραννεῖν ἐπιχειροῦντα] ὡς πρὸς τυραννεῖν ἐπιβουλεύοντα u. Bekk.

P. 683. 5. αὐτῷ καὶ] αὐτῷ om. u. Bekk. 11. ᾧ τὸ] ὅτῳ τὸ u. Bekk. 14. θαυμ. ἦν] θαυμ. ἢ ζηλωτότερος u. Bekk. 20. κτεῖναι] ἀποκτεῖναι u. Bekk. pen. γενόμενος] γεγενημένος u. Bekk.

P. 684. 1. ἦγε] εἶχε u. Bekk. 8. πρότερον] προτέρῳ u. Bekk. 9. ἐμοῦ ὧν (et sic A. L.)] ἐμοῦ μὲν ὧν v. ἐμοῦ μὲν ὑπὲρ ὧν u. Bekk. 10. λήψεται Med. Ald. 15. περὶ αὐτῶν] παρ' αὐτῶν u. Bekk. 16. τῶν τότε] τῶν Τισίᾳ u. Bekk. 17. ἐγγ. διὰ] ἐγγ. καὶ διὰ u. Bekk. 19. ἱκανῶν] ἱκανῶς u. Bekk. antep. νῦν] νυνὶ u. Bekk.

P. 685. 1. ἀπογεγραμμένων] ἐπιγεγραμμένων u. Bekk. 6. δ' οὖν] δ' om. u. v. Bekk. 7. με ὑπὸ] με om. u. Bekk. 8. ἀποστερηθεντα] στερηθέντα u. Bekk. 10. βουλόμενος] δυνάμενος u. Bekk. 11. ἐλεεῖσθαι] ἐλεεῖν u. Bekk. 14. μεγίστην μεταβολὴν Med. Ald. 15. ὀδύρεσθαι] ὀδύρασθαι u. Bekk. 20. τῇ πόλει] τὴν πόλιν u. Bekk. antep. ἐπράττετε] πράξετε u. Bekk.

ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΟΣ.

P. 687. 1. μὴ om. u. includit Bekk.

P. 688. 2. προσηκόντως — ἐγκαλεῖσθαι — χρόνον] προσῆκον — ἐγκαλέσαι — βίον u. Bekk. 5. συμβ. πρὸς] συμβ. τὰ πρὸς u. Bekk. 7. τοὺς τοιούτους] τοὺς om. u. Bekk. 11. τοσούτων χρημ.] τῶν χρημ. 13. ὡς ἂν δύνωμαι om. u. Bekk. 15. Σωπάλος Med.

P. 689. 1. τῆς ὅλης] τῆς ἄλλης u. Bekk. 2. δ' ὁ] οὖν ὁ u. Bekk. 7. ὁ ἐμὸς] οὑμὸς u. Bekk. 11. ἂν δὲ] ἐὰν δὲ u. Bekk. 15. ἡγούμην - - - πρὸς Σάτυρον om. codd. Med. Ald. e Dionysio inseruit Wolf. includit Bekk. 21. βουλομένοις Med. Ald. Ibid. βέλτιον] βέλτιστον u. v. Bekk. Ibid. προσομολογεῖν - - - προσέταττε, καὶ om. u. Dionys. includit Bekk. 26. ἔμελλον] ἤμελλον u. Bekk.

P. 690. 2. καὶ τὰ μὲν] τὰ μὲν γὰρ u. Bekk. 4. πληροφορηθεὶς γεγενῆσθαι] πληροφορηθεὶς om. u. et pr. v. Wolf. Bekk. 6. ὁμολογοῦντα] προσομολογοῦντα u. Bekk. 7. ἐνόμιζεν εἶναι] ἐνόμιζεν u. νομίζων Dionys. Bekk. 10. εἰσπλευσαίμην] εἰσπλευσοίμην u. Bekk. Ibid. με om. v. Med. Ald. 12. τὰ χρήματα] με τῶν χρημάτων u. Bekk. Ibid. διεν. ἐν τῷ π. οὐκ] διεν. ἀπορεῖν ἐν τῷ π. καὶ οὐκ u. Bekk. 15. Μεν. ἀπαιτήσον-

τας, ἔξ.] ἀπαιτήσοντας om. u. Bekk. 16. προσπεπτωκότων] συμπεπτωκότων u. Bekk. 18. ἀποστερεῖσθαι τὰ χρήματα, λέγ. δὲ μηδὲν] ἀπεστερῆσθαι τῶν χρημάτων, λέγ. δὲ ταῦτα μηδὲν u. Bekk. 21. ἡγ. ἠσ.] ἡγ. εἶναι ἠσ. u. Bekk. 23. ἀφικνοῦνταί μοι] μοι om. u. Bekk. ult. εἰλ. τῷ αὐτοῦ υἱῷ] εἰλ. γυναῖκα τῷ αὐτοῦ υἱεῖ u. Bekk.

P. 691. 1. φαν. πράξω] φαν. ἤδη πράξω u. Bekk. 3. ἐζήτουν] ἐξήτουν u. Bekk. 6. αὐτὸν] τὸν Dionys. Wolf. 10. αὐτὸν] αὐτῷ u. Bekk. 21. ἡμᾶς αὐτὸς] οὗτος ἡμᾶς u. Bekk.

P. 692. 1. ὡς ἐλευθέρου ὄντος αὐτοῦ] αὐτὸν u. Bekk. 2. διεγγυήσατο] διηγγυήσατο u. v. Bekk. 4. οὕτω διαπεπραγμένων] αὐτῷ πεπραγμένων u. Bekk. 9. Ἡφαιστεῖον. καὶ ἐγὼ] Ἡφαιστεῖον. κἀγὼ u. Bekk. 11. οὗτος δ' οὐ] Πασίων δ' οὑτοσὶ u. Bekk. 14. ἂν ἔφασαν βασανίσαι] ἔφασαν βασανιεῖν u. Bekk. 16. ἔφευγε u. Bekk. 17. ἣν ἅπαν ἀποτ.] ἅπαν om. u. Bekk. 25. ἔπειτα ληφθέντα] ἔπειτα δὲ (δὲ add. v. quoque) συλληφθέντα u. Bekk. Ibid. ἐλ. διεκώλ.] ἐλ. ὄντα διεκώλ. u. Bekk. pen. ἐκέλευε] ἐκέλευσε u. Bekk.

P. 693. 2 ἐλθόντα αὐτῷ] ἐλθόνθ' αὐτῷ u. Bekk. 3. ἔκλαε u. Bekk. 7. τοιάδ'] τοιαῦτ' u. Bekk. 10. τὰ ἐμαυτοῦ] τἀμαυτοῦ u. Bekk. 11. ἡμῖν αὐτοῖς ἢ] ἀλλήλοις ἢ u. Bekk. 12. αὐτὸς] οὗτος u. Bekk. 14. Π. εἰσπλεύσεσθαι κἀκεῖ ἀποδώσειν μοι τὸ χρυσίον] Π. μοι συμπλευσεῖσθαι κἀκεῖ τὸ χρυσίον ἀποδώσειν u. Bekk. 16. τὰ συμβόλαια] τὸ συμβόλαιον u. Bekk. 18. τι βούλ.] τι αὐτὸς βούλ. u. Bekk. 19. ἐπιτρέψειν] ἐπέτρεπε u. Bekk. 20. συναγαγόντες] ἀναγαγόντες u. v. Bekk. 21. παρὰ Σατύρωνα] Πύρωνα u. Bekk. 22. συντάξαντες] προστάξαντες u. Bekk. pen. ἐζητεῖτο] ἐξήτει u. Bekk.

P. 694. 1. ἔτυχεν] ἐτύγχανεν u. Bekk. 7. πρὸς Μεν.] πρὸς μὲν Μεν. u. Bekk. 11. ἐκείνης add. cum Bekk. ex u. Ibid. εἰλεγμένης Med. Ald. Steph. 12. συλληφθείη] συλληφθήσοιτο u. Bekk. 14. τοῦ Σατύρωνος τοὺς] τοῦ Μενεξένου τοὺς v. Med. Ald. τοὺς u. Bekk. 16. θρασ. ἀνθρ.] θρασ. ἁπάντων ἀνθρ. u. Bekk. 18. συμπλεύσεσθαι] συμπλευσεῖσθαι u. Bekk. 20. οὖν ὑμῖν] οὖν om. u. Bekk. 22. τῶν συμβολαίων] τῶν ἐγκλημάτων u. Bekk. antep. σκοπεῖτε] σκοπεῖσθε u. Bekk. ult. δὲ δεῖν] δ' ὡς ἔδει u. Bekk.

P. 695. 4. ὡμολόγηται] ὁμολογεῖται u. Bekk. 5. Σατ. ἐὰν] Σατ. τὸ γραμματεῖον, ἐὰν u. Bekk. 7. εἶχεν τὸ] εἶχεν ἡμῖν τὸ u. Bekk. 10. διαλύεσθαι] διαλύσασθαι u. Bekk. 11. τὴν αἰτίαν ε. δι' ἣν] τὰς αἰτίας ε. δι' ἃς u. Bekk. 12. ἐπειδὴ] ἐπεὶ u. Bekk. 14. τ' ἦν] τ' ἐγένετο u. Bekk. 15. παρακαταθήκης] καταθήκης (παρα add. in marg. u.) u. v. Med. Ald. Bekk. 18. κελεύσασθ' p 8. 9. 19. ἀφῆκα τοῦτον] ἀφῆκ' αὐτὸν u. Bekk. 23. ὧν] ὅσ' u. ὅς Bekk. pen. ἀποδ. ἔδει τὴν συνθήκην ποιεῖσθαι. ἔπειτα καὶ τοῦθ' ὑπ.] ἀποδ. τῶν χρημάτων ἔδει τὰς συνθήκας ποιεῖσθαι. ἔτι δὲ κἀκεῖν' ὑπ. u. Bekk.

P. 696. 1. συγγράψαι] συγγράψασθαι u. Bekk. 2. γράμμασιν v. 11. ἠξίου Μεν.] ἠξίου με ἢ Μεν. u. Bekk. 15. ἐξελέγχειν] ἐξελέγξειν u. Bekk. Ibid. ἐπειδὴ] ἐπειδή γε u. Bekk. 17. κατέφυγε] κατέφευγε u. Bekk. 19. μάρτυρα] μαρτυροῦντα u. Bekk. 22. ἐπεχείρησε] ἐπιχειρήσει u. Bekk. antep. σκηνήτην p 8. 9. Med. Ald.

P. 697. 2. εἵνεκα] ἕνεκεν u. Bekk. 4. σεσημασμέναι] κατεσφραγισμέναι u. Bekk. 6. γραμματεῖον] γραμματείδιον u. Bekk. Ibid. κείμενον om. Wolf. Steph. 9. ἐδύναντο] ἠδύναντο u. Bekk. 14. ἐπήσθησθε Med. 15. τὰ χρήματα] τῶν χρημάτων v. u. Bekk. 22. ὑπαρχόντων—χρόνον κυρίαν τῆς] ἀρχόντων — χρόνον τῆς u. Bekk. 24. τὰ χρήματα] τὰ om. u. v. Bekk. 25. ἔσεσθαι σημεῖα] ἔσται τεκμήρια u. Bekk.

P. 698. 4. ἐγγυητὴν] ἐγγυητήν μου u. Bekk. 12. ἐμαυτῷ] ἐμαυτοῦ u. Bekk. 15. πάντων om. Wolf. 17. εἰ οἷός τ' ἦν] εἰ δυνηθείην u. Bekk. 19. τὰς τριακοσίας] τὰς om. u. Bekk. 21. ἐκείνους μάλιστα πείθειν ᾤμην μηδὲν εἶναί μοι. καὶ] ἐκεῖνοι μάλιστ' ἤμελλον πεισθήσεσθαι μὴ εἶναί μοι χρήματα. καὶ u. Bekk. 22. ἐγίγνετό μοι] μοι om. u. Bekk. 23. ἐκείνου Med. Ald. Ibid. γνώσεσθε ἂν] ἂν om. u. Bekk. 24. μὲν οὖν] μὲν γὰρ u. Bekk. 27. πλείους] πλέον u. Bekk. ult. τε καὶ οἱ ἐμοί. καὶ ἐμαυτῷ μὲν ἐπεγραψάμην εἰσφ.] τε αἱρεθεὶς ἐμαυτῷ μὲν ἐπέγραψα τὴν μεγίστην εἰσφ. u. Bekk.

P. 699. 5. ταῦτα] τούτοις u. Bekk. 7. ἔφην ἔτι σώζουσαν v. 10. ἐδέησα ἀποθ. ἀκρ.] ἦλθον ἀκρ. ἀποθ. u. Bekk. 11. ξένος ὢν] ἄν μοι ξένος u. Bekk. 15. καὶ εἰ Wolf. Ibid. μικρὸν Med. 19. ἐγίνετο v. Ibid. παρ' ἐμοῦ τὸ] παρ' ἐμοῦ om. u. Bekk. 20. ἦν ἐμοὶ] ἦν τέ μοι u. Bekk. 22. ἔκειτό] κεῖταί u. Bekk. antep. παρὰ τῶν] παρὰ τῶν ἄλλων τῶν u. Bekk. Ibid. ἐξειδότων corr. u. ult. ἐκείνων τῶν χρόνων] ἐκεῖνον τὸν χρόνον u. v. Med. Bekk.

P. 700. 2. ἀπαιτήσοντα] ἀπαιτήσοντας u. v. Bekk. 10. καὶ τὴν] καὶ om. u. Bekk. 14. ἔμελλεν] ἤμελλεν u. Bekk. 18. ἐξαιτοίη] ἐξαιτήσειε u. Bekk. 24. καὶ ἀπ.] καὶ τὴν ἀπ. u. Bekk. 26. τὰ χρήματα] τῶν χρημάτων u. Bekk. 29. ᾤοντο ἅπαντες ὀφλήσειν τὴν δίκην] ἅπαντες ὀφλήσειν τὴν δίκην ἐνόμιζον u. Bekk.

P. 701. 1. οὐ περὶ τ. μ. ἀλλὰ καὶ] ἴσως περὶ τ. μ. ἀλλ' οὐ καὶ u. Bekk. 7. ἀφείλετο] ἀφῃρεῖθ' u. Bekk. 8. ἐτόλμ. ἐγκ.] ἐτόλμ. ἡμῖν ἐγκ. u. Bekk. 9. ἔχομεν u. 10. φανερῶς] φανερῶν u. Wolf. Bekk. Ibid ἐπιχειρεῖ] ἐπεχείρει u. Bekk. 13. εἰσπλεύσειν] εἰσπλευσεῖσθαι u. Bekk. 15. μου] ἐμοῦ u. Bekk. Ibid. προσκαλεσαμένου v. Med. Ald. Ibid. ἐξέπεμψε] εἰσέπεμψε u. Bekk. 16. ἐκεῖσε μὲν ἐλθὼν ἔλεγεν ὅτι ἐλεύθερός ἐστι καὶ τὸ γένος εἴη] ἐλθὼν ἐκεῖσε ἔλεγεν ὅτι ἐλεύθερος εἴη καὶ τὸ γένος u. Bekk. 18. δὲ ὁ Σατ.] ὁ om. u. Bekk. 22. με] μὲν u. 22. ἐδεῖτο] ἐδεῖτ' αὐτῶν u. v. Bekk. 24. ἐγγράψας] συγγράψας u. Bekk. 25. ἀνάγνωθι.] ἀνάγνωθι αὐτοῖς. u. Bekk.

P. 702. 1. τὰ χρήματα] τῶν χρημάτων u. Bekk. 2. ἠθέλ. ἐκδοῦναι] ἠθέλ. βασανίζειν ἐκδοῦναι u. Bekk. 3. ἐν τραπ.] ἐν ταῖς τραπ. u. v. Bekk. 4. ἰσχ. γέν.] ἰσχ. τούτου γέν. u. Bekk. 8. μὲν γεγενημένους] μὲν ἡγουμένους u. Bekk. Ibid. παραγενομένων u. 11. φανερῶς εἰδ.] σαφῶς εἰδ. u. Bekk. 13. εἰκ. αὐτὴν] εἰκ. ἦν αὐτὴν u. v. Bekk. 14. ἔμελλε] ἤμελλε u. Bekk. 15. ἐπὶ τούτου] ὑπὸ τούτου u. Wolf. Bekk. 17. οὗτος ἀπεστ.] οὗτος ἐμὲ ἀπεστ. u. v. Bekk. 22. μου πονηρίαν] πονηρίαν ἐμοῦ u. Bekk. 23. ὡς] ὃς u. v. Med. Ald. pen. δὲ Σατ.] δὲ καὶ Σατ. u. v. Bekk.

P. 703. 5. ποιήσεσθε u. v. Med. Ald. ποιήσαισθε Bekk.

ΠΡΟΣ ΚΑΛΛΙΜΑΧΟΝ.

P. 704. Tit. ΠΑΡΑΓΡΑΦΙΚΟΣ] ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ v. Bekk.

P. 706. 4. λύσειν v. Med. 11. ἐπωβελείαν v. Med. Wolf. et sic infra.

P. 707. 4. ὑμῶν Med. Ald. 10. βουλόμενος] λαβόμενος codd. et edd. Ibid. ἀφελέσθαι αὐτὸ, ἂν φίλον τοῦτο ἔφασκεν αὐτῷ] ἔφασκεν αὐτὸ p 11. φίλον ἔφασκεν αὐτὸ pr. v. Bekk. ἀφελέσθαι αὐτὸ ἀμφίλον ἔφασκεν αὐτὸ corr. v. τοῦτο om. p 8. 9. 11. ὥστε δεῖ δημόσιον γίγνεσθαι αὐτὸ] δημόσιον γίγνεσθαι pr. v. Bekk. 14. Οἴνων] Ῥίνων v. Bekk.

P. 708. 15. λυσιτελεῖ p 8. 9. v. 17. δ' ἂν] δ' om. v. Med. Ald. Bekk. 26. διαφθείραντος] διαφθείροντος Wolf. Bekk. pen. μάρτυρας] μάρτυρα Bekk. ult. ἐκείνῃ] ἐκείνῳ v. Bekk.

P. 709. 1. μὲν οὖν οὐκ v. 2. τὴν om. v. Med. Ald. 11. διαιτᾷν] δίαιταν Bekk. 19. δυεῖν v. 25. νομίζειν v.

P. 710. 1. οὐχ ἑλόντι] οὐχ om. v. Bekk. 6. οἱ μάρτυρες] οἱ om. v. Bekk. Ibid. δεῖ p 12. v. Med. Ald. 9. τούτων v. 13. Πεισάνδρου] Λυσάνδρου p 8. 9. v. Med. Ald. Bekk. 19. ἐκρατεῖτο p 8. 9. v. Med. Ald. 23. τῶν ὑπ.] τῶν μὲν ὑπ. v. Bekk. 25. οὐδεπώποτέ] οὐδὲν πώποτέ v. Bekk.

P. 711. 15. μετάμελον v.

P. 712. 2. μόνοι] μὲν v. 8. ἐάσατε v. 16. ὠγγίζεσθε v. 19. ποιήσητε] ποιήσετε v. ποιήσαιτε Bekk. ult. ἡμῖν Med. Wolf.

P. 713. 3. κατεφεύγομεν] καταφεύγομεν v. κατεφύγομεν Bekk. Ibid. εἰ οἱ Λακ.] οἱ om. Bekk. 4. σφόδρ' ἔχ.] σφόδρ' ἂν ἔχ. Bekk. 8. φανοίμεθ'] φαινοίμεθ' v. Bekk. 14. συστάσεως] στάσεως v. Bekk. 18. ἀλλ' v. 19. ὑμετέραν v. 20. γεγενῆσθαι codd. et edd. 27. γὰρ om. Med. Ald. Ibid. τῶν μὲν τοῖς] τοῖς μὲν v.

P. 714. 1. νόμους μόνον v. 9. λέγειν] λέξειν v. Bekk. 25. ζημιώσασθαι v. Ibid. συνήχεσθε pr. v.

P. 715. 6. τῶν κινδύνων Med. Ald. 7. αὐτός ἐσπ. v. 10. μέμνησθε] μέμνηται v. Wolf. μεμνῆται p 13. Med. Bekk. 11. ἐκεῖνον v. 21. πλείω τάχα] πλείω om. codd. et Med. Ald. Bekk. 29. φανήσεσθε] φαίνησθε Bekk. antep. εἰδῶσι] ὁρῶσι v. Bekk.

P. 716. 1. δὲ δίδωσι v. δ' ἴδωσι Med. 8. διδάξητε] διδάξαιτε Bekk. 18. διαφορᾶς Wolf. 25. πολεμισάντων Wolf. ult. φήσιν εἶναι] φησὶ μὲν εἶναι Bekk.

P. 717. 1. ἐπεθύμει] ἐπιθυμεῖ v. Med. Ald. Bekk. Ibid. ἐκείνων] ἐκείνης fort. v. Bekk. 6. τὸν παρόντα Med. Ald. 14. τυγχάνειν] τυγχάνων Bekk. 27. ἀποκρυψάμενοι] ὑποκρυψάμενοι v. Bekk. 28. ἤτ. Κρ.] ἤτ. τὸν Κρ. v. Bekk. Ibid. κατὰ om. v. [κατὰ] Bekk.

P. 718. 4. ὁ μεμαρτ. ὑμῖν] ὁ μεμαρτ. ἡμῖν v. μεμαρτ. ἦ μὴν Bekk. 8. μαρτ. οὗτος] μαρτ. ἅπερ οὗτος v. Bekk. 17. δοκῇ p 8. 9. v. 21. ἀπεδείχθη] ἐπιδείχθη v. Bekk. ult. Φιλεργὸς] Φιλοργὸς v. Bekk. Ibid. Γοργόνιον] Γοργόνειον p 12. Suid. Bekk.

P. 719. 1. μάρτυρα] μάρτυρας Bekk. 8. χρήσεσθαι v. 12. διήνεγκα] διήνεγκον v. Bekk. Ibid. ἔσωσαν v. 16. μεταμελόντων p 8. 9. 11. v. 21. προσειπόντος v.
ὁ ο
24. τῶν σφετέρων Med. Ald. τῶν σφετέρων v. τὸν σφέτερον Bekk. ult. πρόσθεν] πρόσθε v. Bekk.

720. 4. αὐτοῖς p 8. 9. v. αὐτῶν Med. Ald. 23. ὅτε μηδ'] ὅτ' οὐδ' p 8. v. Bekk. οὐδ' p 9.

P. 721. 1. post ἀδικοῦμεν lacuna 8. vel 9. lit. in v. et Bekk. Ibid. δ' ὅρκοις] δ' om. v. Bekk. 4. γένοιντο] ἐγένοντο v. Bekk. antep. αἱ συνθ.] ἤδη συνθ v. Bekk. ult. ψηφίσασθαι] ψηφίζεσθαι p 9. v. Med. Ald. Bekk. ψηφίζειν p 8.

ΑΙΓΙΝΗΤΙΚΟΣ.

P. 723. 2. καθέστηκεν] παρέστηκεν u. Bekk. 4. πειρᾶσθαι τῶν δικαίων τυγχάνειν u. Bekk. ult. κινδυνεύσωσιν] κινδυνεύωσιν u. v. Ald. Bekk.

P. 724. 1. τοῦτον] τουτονὶ u. Bekk. 4. πάντα] πάντες u. Bekk. 6. ἐχρῆν] χρὴ v. Med. Ald. χρῆν u. Bekk. 9. αὐτὴν] αὐτῆς u. Bekk. 11. ἄκυρον καὶ] ἄκυρον ἅμα καὶ u. Bekk. 16. ἀμφισβ. δόξ.] ἀμφισβ. ἔπειθ' ὑμῖν δόξ. u. Bekk. 19. οἶμαι] οἴομαι u. Bekk. 21. et 26. Θρασύλοχος] Θράσυλλος u. Bekk. Ibid. γὰρ om. u. 22. ἐμοὶ παρὰ] ἐμοὶ om. u. Bekk. Ibid. κατέλιπε] παρέλαβεν u. Bekk. 23. Πολ. μάντει] Πολ. τῷ μάντει u. Bekk. 27. τὰς ἀφορμὰς ἐχρῆτο ταύτῃ τῇ τέχνῃ· πλάνος] ἀφορμὰς ἐχρῆτο τῇ τέχνῃ· πλάνης u. Bekk.

P. 725. ἐπόθησεν] ἐπόθεσεν u. Bekk. 2. λοιπῶν] ἄλλων u. Bekk. 7. τὴν ἀνεψιὰν] τὴν om. u. Bekk. 9. αἷς καὶ] αἷσπερ καὶ u. Bekk. 10. ταύτην] ταῦτ' u. Bekk. 12. καὶ ἡ] καὶ θυγάτηρ ἡ u. Bekk. Ibid. Θρασύλοχος] Θράσυλλος u. Bekk. 14. ποιησάμενος] καταλιπὼν u. Bekk. 19. ἐποιούμεθα ἡμᾶς αὐτοὺς] ἡμᾶς αὐτοὺς ἡγούμεθα u. Bekk. 21. ἠγάγομεν] ἤγομεν u. Bekk. 24. διεκείμεθα.] διεκείμεθα, καὶ φίλοις καὶ ξένοις τοῖς αὐτοῖς ἐχρώμεθα. u. Bekk. 26. δὴ] δὲ u. Med. Ald. Bekk. pen. αὐτοῦ] αὐτῷ u. Bekk.

P. 726. 1. ἐπὶ] μετὰ u. Bekk. 2. ἂν ἀξίαν] ἀξίαν μοι u. Bekk. 10. τοῦτο Ald. 13. τοῦτον] τουτονὶ u. Bekk. 15. χείρω] χεῖρον u. Bekk. 18. δὲ] δή μοι u. Bekk. Ibid. Σιφνίων] κίων u. Ald. κίον p. 8. 9. 11. 12. v. Med. Σιφνίων Bekk. 19. πάλιν] πάλαι Wolf. ἡμεῖς u. Bekk. 27. ὑπόλοιπον] ὑπόλοιπόν ἐστιν u. Bekk. antep. ταύτῃ] τούτοις u. Bekk. Ibid. δὲ μόνῳ πάντες p 8. 9. v. pen. ἀναγνώσεσθαι] διαγνώσεσθαι u. v. Bekk.

P. 727. 2. καὶ] καίτοι u. Bekk. 4. κατὰ τούτους] κατ' αὐτοὺς u. Bekk. 6. ἀποδεδεῖχθαί μοι] μοι om. u. Bekk. 9. πρὸς Θρασ.] περὶ Θρασ. u. Bekk. 10. καὶ om. Med. 11. πεισθήσησθε] πεισθήσεσθε v. Med. Ald. πεισθείητε u. Bekk. 13. τοσούτῳ] τοσοῦτον u. Bekk. 14. ὥστ' αὐτὴ] ὥσθ' αὕτη u. Bekk. 22. πᾶσιν οὓς παρὼν] Πασῖνος Πάρον u. Bekk. 24. τῶν νήσων] τὴν νῆσον u. Bekk. 25. αὐτὰ] αὔτ' u. Bekk. pen. τε om. u.

P. 728. 10. προσήκει ἢ] προσήκει om. u. Bekk. Ibid. νυνὶ] νῦν u. Bekk. 12. ταῦτ' ἐστὶν] ταῦτ' om. u. Bekk. 16. ἦλθον] ἤλθομεν u. Wolf. Bekk. Ibid. αἰσθανόμενος] αἰσθόμενος u. v. Med. Ald. Bekk. 17. ἐδεῖτο ἡμῶν] ἐδεῖτό μου u. Bekk. 20. ἕξει] ἔχοι u. Bekk. Ibid. αὐτοῖς Med. Ald. 26. τέτταρα καὶ δέκ' ἔτη] τετρακαιδεκέτιν u. Bekk. 27. ἡμ. ὕστ.] ἡμ. ἐκείνης ὕστ. u. Bekk. pen. εἴη] ἦν u. Bekk. ult. ἑτέροις μετ.] ἑτέροις μὲν μετ. u. Bekk.

P. 729. 3. ξένοις Brub. Hag. 6. μετοικησάμενος] μετοικισάμενος v. Med. Ald. κατοικισάμενος u. Bekk. Ibid. τοσαύταις] τοιαύταις u. Bekk. 8. τοῦτό γε] τοῦθ' u. Bekk. 9. ὑπέμεινα] ὑπέμενον u. Bekk. 10. ἐπέλιπον Wolf. 12. κατοικησάμενος] κατοικισάμενος u. Bekk. 13. ἧς ἀπ.] ἧσπερ ἀπ. u. Bekk. 14. οἶδ' εἴ τις ἄλλος] οἶδ' ὅστις u. Bekk. Ibid. τὸ] τὸν u. Bekk. 15. δ' οὐ] δ' ἔτι u. Bekk. 20. ὥσθ' αὗται v. Med. Ald. 23. ὑπέμεινε] ὑπέμενε u. Bekk. antep. ἐδυνάμην αὐταρκεῖν] ἀνταρκεῖν ἠδυνάμην u. Bekk. Ibid. ὃς] ὡς p 8. 9. Med. Ald. Ibid. μὲν ἐμεῖν ἦν p 8. 9. v. Med. Ald. pen. ἐδύνατο] ἠδύνατο u. Bekk. ult. ἀδακρυτὶ διάγειν] ἀδακρύτους διαγαγεῖν u. Bekk.

P. 730. 3. ἦν μοι τοῦ μὴ] ἦν ἢ u. Bekk. 4. ὅ μοι] ὃ ἐμοὶ u. Bekk. 6. οἷόν] οἷός u. Bekk. 11. ἑαυτοὶ v. Ibid. σκοπεῖσθε] σκοπεῖτε u. Bekk. 14. ὅσοι ποτ'] ὅσοιπερ u. Bekk. 16. ὡς πλεῖστοι] ὡς οἱ πλεῖστοι u. Bekk. 24. τὴν om. codd. et edd. 26. ὡς] ὥσπερ u. Bekk. ὥστε v. 27. δόξουσιν εἰς αὐτὸν μ. κ. δ. ἐξαμαρτάνειν· ἥτις, ἐπειδὴ ἐτελεύτα τὸν] δόξουσαν αὐτὴν μ. κ. δ. ἐξαμαρτεῖν· ἥτις οὐδ' ἐπειδὴ τελευτᾶν ἤμελλε τὸν u. Bekk.

P. 731. 2. παραγενέσθαι] γενέσθαι Med. Ald. ἀφικέσθαι u. Bekk. 3. ἀμφισβητήσουσα] ἀμφισβητήσασα p 8. 9. v. Med. Ald. ἀμφισβητοῦσα u. Bekk. 7. μᾶλλον ἐβουλήθη u. Bekk. 9. δήπου om. u. includit Bekk. 11. νήσῳ v. Med. Ald. 16. μηδ' ὄνομα] μηδὲν ὄνομα u. Bekk. 19. ὀρθῶς αὐτὰς] ὀρθῶς φασὶν αὐτὰς u. Bekk. 25. συνοικήσας] συνοικίσας u. Wolf. Bekk. Ibid. τῆς δὲ] τῇ δὲ u. Bekk. 26. γὰρ ἐκεῖνος ἄμεινον ἂν] ἂν ἐκείνως ἄμεινον u. Bekk. ἂν om. v. Med. antep. ἀνώνυμον τοῦ αὐτοῦ περιεῖδε γενόμενον u. Bekk.

P. 732. 6. πλεῖστοι] πλείους u. Bekk. 7. ὥστε καὶ Θ.] καὶ om. u. Bekk. 9. τούτων μηδὲν] μηδέν μοι τούτων u. Bekk. 10. καὶ φαυλότατος] καὶ om. u. Bekk. 14. ἐνόμιζεν] ἡγεῖτο u. Bekk. 18. ἄρχων] ἄρχειν u. Bekk. Ibid. προείλετο (et sic A. C. L.)] προσείλετο u. Bekk. 19. ταμίαν κατ. καὶ ὅτε ἐμέλλομεν] ταμίαν ἁπάντων κατ. καὶ ὅτ' ἠμέλλομεν u. Bekk. 22. πρὸς Σίφνον καὶ] πρὸς τὴν πόλιν καὶ u. Bekk. 24. λειποψυχοῦντα] ὀλιγοψυχοῦντα u. Bekk. 25. ἐμοῦ] ἐμαυτοῦ u. Bekk.

P. 733. 7. ταύτης] ταυτησὶ u. Bekk. 10. ἐγένετο om. v. Med. Ald. 13. et 20. Θρασύλοχος] Θράσυλλος u. Bekk. 14. πατὴρ ταύτ.] πατὴρ ὁ ταύτ. u. Bekk. 19. ἔγγιστα] ἔναγχος u. Bekk. 23. αὐτῷ τῆς] αὐτῷ om. u. Bekk. 25. Θρασυλόχου] Θρασύλλου u. Bekk. antep. καὶ πολλοῦ] καὶ om. u. Bekk. pen. κατὰ] καὶ u.

P. 734. 1. γεγενημένας] γενομένας u. Bekk. 5. αὐτοῦ Wolf. 5. Θρασύλοχον] Θράσυλλον u. Bekk. 7. καὶ χρήμ.] καὶ τὰ χρήμ. u. Bekk. 10. τύχοι ἥσπερ] τύχοι om. u. Bekk. 13. ἀδελ. τοῦ] ἀδελ. τὴν τοῦ u. Bekk. 15. ὧνπερ] ἂν u. Bekk. 16. ἰδίου Med. Ald. 17. ἧσπερ φύσει] ἧσπερ καὶ φύσει u. Bekk. 19. ἐμὸν] ἐμοὶ u. Bekk. 24. ἐκείνου] ἐκείνων u. Bekk. pen. γενόμενον] γιγνόμενον u. Bekk.

P. 735. 1. μὴ δυνάμενον μηδενὸς] μηδενὸς δυνάμενον u. Bekk. 2. τοὺς ἐκεῖνον σώσαντας, ὥστ' εἴ τις σκοπ.] τοὺς ἐκείνης, ὥστ' εἴ τίς με σκοπ. u. Bekk. 6. πλείστου] πολλοῦ u. Bekk. 10. ὁ νόμος om. u. Bekk. 12. ἐπιμελοῦνται] ἐπιμέλονται u. Bekk. 13. πλείονα] πλείω u. Bekk. 20. Ἕλλ. καλῶς] Ἕλλ. ἅπασι καλῶς u. Bekk. 21. περὶ μὲν γὰρ ἄλλων διαφέροιται, περὶ δὲ τούτου πάντες ταὐτὰ] περὶ γὰρ ἄλλων πολλῶν διαφερόμενοι (περιφερόμενοι u.) περὶ τούτου ταὐτὰ u. Bekk. γὰρ om. Med. Ald. ult. ἀξιώσητε] ἀξιώσετε u. ἀξιώσαιτε Bekk.

ΚΑΤΑ ΛΟΧΙΤΟΥ ΑΙΚΙΑΣ ΕΠΙΛΟΓΟΣ. corr. u.

P. 736. 2. ἡμῖν Med. Ald. 3. δεῖ om. u. ult. παρὰ πᾶσιν b.

P. 737. 3. ἕνεκεν] ἕνεκα u. Bekk. 11. καὶ δυνάμενος] καὶ om. u. Bekk. 13. μόνῳ τῷ παθόντι κακῶς] τῷ παθόντι μόνον u. Bekk. 18. ὥστε περὶ] ὥστε καὶ περὶ u. Bekk. Ibid. κατηγορίας p 8. 9. Med. Ald. 21. κακῶς πεπονθότων] παθόντων κακῶς u. Bekk. 24. νομιεῖτε] νομίζετε u. Bekk. 25. τὰ αὐτὰ] ταὐτὰ u. Bekk. antep. γε δικαίως] γε om. u. Bekk. ult. εἰς τοὺς πολίτας, ὅτε] ὅτ' u. Bekk.

P. 738. 1. πόλ. χάριν] πόλ. καὶ χάριν u. Bekk. 3. Ἴσως δὲ] Ἴσως οὖν u. v. Med. Ald. Bekk. 6. κατ' ἀξίαν] κατὰ τὴν ἀξίαν u. Bekk. 9. τῆς βλάβ.] τῆς ἄλλης βλάβ. u. Bekk. 10. αἰκίας] ἀδικίας Wolf. 14. τιμωρίαν] τίμησιν u. Bekk. 15. κατακρίνοντας — κολάζειν] καταγιγνώσκοντας — κολάζεσθαι u. Bekk. 18. τῶν om. Med. Ald. 20. τυχόντος] συντυχόντος u. Bekk. 21. παντὸς] ἅπαντος u. Bekk. 23. διότι πολλοὶ τῶν τε ξένων καὶ τῶν πολιτῶν διὰ τοὺς τ. τ. εἰς τοῦτ'] διότι πολλοὶ τῶν πολιτῶν διὰ τοὺς τ. τ. εἰς τοῦτ' b. p 8. 9. v. Ald. ὅτι διὰ τοὺς τ. τ. εἰς τοῦτ' ἤδη τινὲς u. Bekk. 25. καὶ σφαγὰς καὶ θανάτους] καὶ θανάτους καὶ φυγὰς u. Bekk. 26. ἀγέννητόν] ἀγέννητόν u. Bekk. 27. τὰ προειρημένα πέπρακται] τὰ προειρημένα om. u. Bekk. pen. περὶ τοῦ] περὶ om. u. Bekk.

P. 739. 1. ἀδικημάτων] ἁμαρτημάτων u. Bekk. 4. διὰ ταύτην] δι' αὐτὴν u. Bekk. 5. γενομένας] γεγενημένας u. Bekk. 10. καταφρ. καὶ] καταφρ. τῶν νόμων καὶ b. u. v. Bekk. 12. εἷς ἐστιν οὗτος] οὗτος εἷς ὢν τυγχάνει u. Bekk. 15. δύναμιν τοῖς] δύναμιν τὴν ἡμετέραν τοῖς b. u. v. Bekk. et sic C. 17. ἀκρίτως] ἀκρίτους u. Bekk. et sic C. 18. τιμωρήσασθαι] τιμωρεῖσθαι u. Bekk. 23. περιμένειν] περιμείνηθ' u. Bekk. 25. ἐφ' οἷς Med. Ald. Ibid. ὑμῖν προφάσεως u. Bekk. 26. τιμωρήσασθαι, νομίζοντας] τιμωρεῖσθε, νομίζοντες u. Bekk. pen. ἂν ἦν] ἂν om. u. Bekk. ult. καὶ πρὶν] καὶ om. u. Bekk.

P. 740. 1. τ' αἰσθ.] τ' ἐστὶν αἰσθ. u. Bekk. 2. ἐπειδὰν γνωσθῶσι] γ' ἐπειδὰν γνωρισθῶσι u. Bekk. 5. τῆς] τὰς u. Bekk. 7. πάντες] ἅπαντες u. Bekk. 13. παύσασθαι] παύσεσθαι u. Bekk. 14. περιαιρήσητε τὸ τ. οὐσ. ἀφαιρεῖν] περιαιρήσητε τ. οὐσ. pr. v. περιαιρῆτε τ. οὐσ. u. Bekk. 15. ἱκανὴν ἡγῆσθε] νομίζηθ' ἱκανὴν u. Bekk. 16. εἴ τινες] οἵ τινες u. Bekk. 18. καὶ περὶ] καὶ om. u. Bekk. 21. νοῦν ἐχόντων περὶ τῶν om. b. 26. ἐστιν om. u. Bekk. antep. ὠνομασμένων] διωνομασμένων u. Bekk. pen. τῶν πολλὰ κεκτημένων] ἢ τοὺς πολλὰ κεκτημένους u. Bekk.

P. 741. 1. δημοκρατίας οὔσης] δημοκρατουμένης τῆς πόλεως u. Bekk. 2. τυγχάνωμεν b. 3. ἀξ. τῶν] ἀξ. τὸ ἴσον, τῶν u. Bekk. 7. μοι πεισθῆτε] σωφρονῆθ' u. Bekk. 10. ὥσπερ ὑ. α. δ. ἕκαστος] ὡς ὑ. α. δ., οὕτως ἕκαστος u. Bekk. 12. τολμ. τὸν] τολμ. τοῦτον τὸν u. Bekk. 14. ἂν] ἐὰν u. Bekk. Ibid. σωφρονεῖτε b. 16. μὲν om. Med. Ald. 17. ἐνταῦθα γιγν., νόμους] ἐνθάδε γιγν., ταῦτα νόμους u. Bekk. pen. ἔχει (ἔχοι b.) μοι τῶν παρόντων] τῶν παρόντων ἔχει τί μοι u. Bekk.

ΠΡΟΣ ΕΥΘΥΝΟΥΝ.

P. 742. 1. ἀπορῶ] πόρρω b. p 8. 9. v. Med.

P. 743. 1. αὐτὸ] αὐτῷ b. v. Bekk. 6. τὸν om. b. 6. Πεισάνδρου] Λυσάνδρου b. p 8. 9. v. Med. Ald. Bekk. 7. ἀνέγραφον] ἐνέγραφον Bekk. 25. τἀληθῆ] ἀληθῆ b. v. Med. Ald. Bekk. 26. δ' οὖν] δ' om. pr. v. Bekk. ult. ἧττω v.

P. 744. 7. καλοῦντες v. 17. Ὅτι] Ἔτι Bekk. 22. αἰσχύνονται] αἰσχύνωνται b. v.

Med. Ald. Bekk. Ibid. δεδίασι] δεδίωσι Wolf. Bekk. 26. τουτουὶ] τούτου u. Bekk. pen. ἀδικήσῃ b. v. ἀδικῆσαι Bas.

P. 745. 1. αὐτοῖς] ἦν αὐτοῖς b. v. Bekk. 19. μὴ om. codd. et edd. 20. γὰρ ὥσπερ] γὰρ ὅσον b. v. Bekk. pen. ὑμῖν] ἡμῖν Bekk.

P. 746. 9. συνέλαβεν b. v. 15. ἐβουλεύετο v. 26. ὡς χρὴ] πῶς χρὴ b. v. Wolf. Bekk. antep. ὑπολήψονται] ὑπολείψονται v. Bekk.

P. 747. 4. ἂν om. Wolf.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ.

Α.

P. 748. Tit. ΦΙΛΙΠΠΩΙ ΤΩΙ ΤΩΝ ΜΑΚΕΔΟΝΩΝ ΒΑΣΙΛΕΙ] ΔΙΟΝΥΣΙΩΙ u. Bekk. 1. ἂν om. Wolf. 2. διειλέχθη] διελέχθη h. u. Med. Ald. Bekk. 4. ὁ om. u. Ibid. τῶν πρ.] τῶν σῶν πρ. u. Bekk. 9. ἀλλὰ τοὺς πλ. h. pen. οὔθ' ὅτι] οὐδ' ὅτι u. Bekk. οὐχ ὅτι Ald.

P. 749. 1. ἀλλὰ πρὸς] ἔτι δὲ πρὸς u. Bekk. 4. ἐπιστελλ. ἂν] ἐπιστελλ. καὶ γεγραμμένοις ἦν u. Bekk. 9. ἀφελόντα σε] ἀφέντες u. ἀφέντα σε Bekk. Ibid. τὰς προειρημένας δυσχερείας] τὰς δυσχερείας τὰς προειρημένας h. u. Bekk. 10. προσέχειν] προσέξειν u. Bekk. 13. ὡς δὴ] ὡς σὺ h. u. Bekk. 15. τοὺς ἐκ.] τούτους ἐκ. u. Bekk. 18. εὐεργέτης] εὑρετὴς u. Bekk. 19. προσάγηται] προσαγάγηται u. Bekk. 22. μέλλων] μέλλω u. Bekk. Ibid. πραγμάτων καὶ μεγάλων] μεγάλων πραγμάτων u. Bekk. 23. ὄντων] ζώντων u. Bekk. Ibid. προσήκει, νομίζω δεῖν] προσήκει. καὶ μὴ νόμιζέ u. Bekk. ult. διακείμενος, οὔτε] διακείμενος πρὸς τὰς ἐπιδείξεις, οὔτε u. Bekk.

P. 750. 1. ἡμᾶς πλήρ.] ἡμᾶς ἤδη πλήρ. u. Bekk. 3. ἐκεῖσε] ἐκεῖ u. Bekk. 15. πράττειν. νῦν δ' οὕτω] πράττειν ἅμα, καὶ νῦν Λακεδαιμονίοις μὲν οὕτω h. πράττειν ἅμα καὶ Καρχηδονίοις πολεμεῖν. ἐπειδὴ δὲ Καρχηδόνιοι μὲν οὕτω u. Bekk. πράττειν p 16. Ald. Bas. 17. τὴν secundum om. h. 19. ἤν τι πράττῃς ὑ. τ. Ἑ. ἀγαθόν.] εἴ τι πράττοις ὑ. τ. Ἑ. ἀγαθὸν, u. Bekk. Ibid. πῶς οὖν ἂν] οὖν om. h. u. Bekk. 21. θαυμάζῃς] θαυμάσῃς u. Bekk. 22. αἱροῦμαι] αἴρομαι u. Bekk. ult. ἄπειρος] ἄπορος Ald. ἄμοιρος u. Bekk.

P. 751. 2. ἐκεῖ μὲν] εἰκῇ μὲν u. Bekk. 3. ἐσχηκότων] εἰληφότων u. Bekk.

Β.

P. 751. Tit. ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ ΦΙΛΙΠΠΩΙ ΧΑΙΡΕΙΝ.] ΦΙΛΙΠΠΩΙ. u. Bekk. 2. καὶ ἂν] ἂν καὶ h. Ald. κἂν u. Bekk. 3. μὴ πρότ.] μὴ καὶ πρότ. h. u. Bekk. 5. ἐδόκει Ald. Ibid. μάλιστα τὰ πρέποντα] τὰ πρέποντα μάλιστ' ἂν u. Bekk. 6. οὐκ ἂν ἴσως γε] ἴσως γ' ἄν. Ald. Bas. ἴσως οὐδ' ἂν b. u. Bekk. 11. καὶ ταυτί πως] καὶ ταῦτ' εἰδὼς u. Bekk.

P. 752. 2. ἐμβάλλειν] ἐμβαλεῖν u. Bekk. Ibid. τοσούτους Ald. 4. ἄπ. τὴν] ἅπ. ἂν τὴν u. Bekk. 10. αἰτίους ἀδοξίας] αἰτίας πολλῆς ἀδοξίας u. Bekk. 14. συμβουλευόμενον] βουλευσόμενον u. Bekk. 15. συμπεριπεσούσης Ald. Ibid. δὴ καὶ συμβ.] καὶ om. u. Bekk. 20. διοικῆς. ἴδοις] διοικῆς καὶ τὰς ἀτυχίας τὰς συμπιπτούσας ἐπανορθοῦν δυνῇ. ἴδοις u. Bekk. 24. καταστάντας] καθιστάντας h. u. Bekk. Ibid. αἰσχρὸν h. 27. Κ. τῆς] Κ. τῷ τῆς u. Bekk. antep. ἄλλος οἶδε] οὐδὲν ἄλλαις u. οἶδεν ἄλλοις Bekk. pen. καὶ τήν] καὶ om. u. Bekk.

P. 753. 2. φοβ. ἢ] φοβ. τοῖς Ἕλλησιν ἢ u. Bekk. 5. συνακολουθοῦντας] συνακολουθήσαντας u. Bekk. 11. ἀνοίας καὶ] ἀνοίας ἀλογίστου καὶ u. Bekk. 12. κινδ. ὑπαρχ.] κινδ. ἰδίων ὑπαρχ. u. Bekk. 17. ἄλλων Ἑλλ.] ἄλλων om. u. Bekk. 19. δυνηθῇς h. 22. ἡδίους] ῥᾳδίως u. Bekk. 24. μεγ. οἵας] μεγ. ποιήσεις, οἵας u. Bekk. 26. ἐξαρκέσει κρ.] ἐξαρκέσει σοι κρ. h. Bekk. ἐξαρκέσοι u. pen. τήν τε σαυτοῦ] τε om. u. Bekk. ult. ἐπιδείξῃς πρὸς οὓς] ὑποδείξῃς πρὸς ὃν u. Bekk.

P. 754. 3. περιπεσεῖν] περιέπεσες u. Bekk. Ibid. ἠπείσθησας] ἠπίστησας u. Bekk. 10. προσθήσειν τοῖς εἰρημένοις u. Bekk. Ibid. ἀκρίβειαν] ἀκαιρίαν u. Bekk. 15. καὶ χρῆσιν] καὶ τὴν χρῆσιν u. Bekk. 16. ἐπαγγέλλοντας Ald. 22. μὴν γινώσκεις] μὴ γινώσκῃς h. p 16. μὴ γιγνώσκοις u. Bekk. 22. ὑπὲρ τῶν] ὑπὸ τῶν p 16. u. Wolf. Bekk. Ibid. ἀποφαίνονται] ἀποφαίνωσι u. Bekk. antep. ἃ ἂν] ὅ τι ἂν u. Bekk. ult. ἀτυχεῖν] τυχεῖν h. Ald. ἀποτυχεῖν u. Bekk.

P. 755. 1. πόλ. κατ. ἑ. ἀντιτάττειν τ. π. γε ταύτης.] πόλ. ἡμῶν κατ. ἑ. ἀντιτάττεσθαι τ. π. τε ταῦτ' u. Bekk. 5. μὲν ἄλλων] μὲν om. u. Bekk. 7. πώποτε πεπλημμελήκαμεν] πώποθ' ἡ πόλις ἡμῶν πεπλημμέληκεν u. Bekk. 9. τοῖς πράγμ.] τοῖς σοῖς πράγμ. u. Bekk. 13. σοῦ] σοὶ h. u. Bekk. Ibid. νῦν ὄντας] συνόντας h. Ald. Ibid. κατάσχοις οὕτως] κατέχοις h. p 16. u. Bekk. κατάσχοις ὡς Ald. 16. ἧς] ἣν u. Bekk. 17. ἰσχὺν] ἀρχὴν u. Bekk. 18. προκτήσῃ Ald. 20. δαπανῶνται] δαπανῶσι u. Bekk. 21. πιστευόντων] πιστευσάντων h. u. Bekk. Ibid. πόλιν om. p 16. 23. πόλιν μίαν ἑκάστην καὶ ξύμπασαν] μίαν ἑκάστην τῶν πόλεων καὶ σύμπασαν u. Bekk. πόλιν om. Ald. pen. γίγνεσθαι] γίγνεσθαί σε u. Bekk.

P. 756. 2. προσάγεσθαι] προσαγαγέσθαι u. Bekk. 4. γὰρ οὐ] γὰρ τοιαῦτα τῶν ἔργων οὐ u. Bekk. 7. ἐπαινέσουσι] ἐπαινέσονται u. Bekk. 10. εἰθισμένοις Ald. Ibid. οὔτ' αὖ] οὔτ' εὖ u. Bekk. οὔτ' αὖ (εὖ) p 16. 11. εὖ φερόμενος] εὖ om. h. p 16. u. Ald. Bekk. 13. τοῦτον] τοσοῦτον u. Bekk. 14. δ' ἐμὲ u. Bekk. 15. ὁρῶσί μοι] ὁρῶσιν ἐμοὶ u. Bekk. 16. ἐβουλόμην] ἠβουλόμην u. Bekk. 17. ὁμογνωμόνως] ὁμοίως u. Bekk. 18. ἂν βουλ.] ἢν βουλ. u. Bekk. antep. Ὥστ' οὐκ] Οὐκ u. Bekk. Ibid. ὅτι ἐστὶ] ὅτι καλόν ἐστι h. u. Bekk. ult. παρακατατίθεσθαι τῇ τ. Ἑ. εὐδαιμονίᾳ καὶ εὐνοίᾳ] παρακαταθέσθαι τῇ τ. Ἑ. εὐνοίᾳ u. Bekk.

Γ.

P. 757. Tit. ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ ΦΙΛΙΠΠΩΙ ΧΑΙΡΕΙΝ.] ΦΙΛΙΠΠΩΙ u. Bekk. 2. συμφερόντων καὶ σοι] καὶ τῶν σοὶ συμφερόντων u. Bekk. 3. ἐβουλήθην] ἠβουλήθην u. Bekk. 7. τήν τε πόλ.] τὴν πόλ. u. Bekk. 9. προεχούσας] προεστώσας u. Bekk. 14. ἐπενοούμην] ἐπινοοῦσί h. ὑπονοούμην u. ὑπονοοῦσί Bekk. 17. Πρὸς δὲ τούτοις κἀκεῖνο πολλοὶ] Καὶ πολλοὶ u. Bekk. 18. ποιῆσαι τὴν στρ. ἐπὶ] ποιεῖσθαι τὴν στρ. τὴν ἐπὶ u. Bekk. ult. μου παρακ.] μου πάντες παρακ. u. Bekk.

P. 758. 6. νῦν αὐτὸς] νῦν om. u. Bekk. 9. ἔσται u. ἔτι h. Ald. Ibid. ὄντων] δεόντων u. Bekk. 16. συναγωνιζομένων] συναγωνισαμένων u. Bekk. 17. ποιήσεις h. p 16. 18. ὃ ἂν] ὅ τι ἂν u. Bekk. 20. ἣν ἔχεις] ἣν νῦν ἔχεις h. u. Bekk. Ibid. παρὰ τῆς] ἐπὶ τῆς h. p 16. Ald. ἐκ τῆς u. Bekk. 21. οὐδὲ γὰρ] οὐδὲν γὰρ u. Bekk. pen. τούτων] ταῦτα u. Bekk.

Δ.

P. 759. Tit. ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ ΦΙΛΙΠΠΩΙ ΧΑΙΡΕΙΝ.] ΑΝΤΙΠΑΤΡΩΙ h. Bekk. ἀσήμως περὶ διοδότου, add. in marg. πρὸς ἀντίπατρον, u. 1. ἐπικινδύνου] κινδύνου u. Bekk. 4 εἰλόμην] προειλόμην u. Bekk. 7. καὶ τὴν ἄλλην] καὶ διὰ τὴν ἄλλην u. Bekk. 8. συσταθῆναι] συσταθῆναί σοι h. u. Bekk. 12. συγγενομένων] συγγεγενημένων u. Bekk. 13. περὶ τὸν] περὶ αὐτὸν τὸν u. Bekk. ult. καὶ ἀναγκαιότατον καὶ σωφρονέστατον εἶναι καὶ δικαιότατον h.

P. 760. 1. δὲ καὶ σύμβιον] δὲ συνημερῶσαι καὶ συμβιῶναι u. Bekk. 5. δυνατῶν] δυναστῶν h. u. Bekk. 8. ὡς ἂν] ὅσον h. p 16. Ald. 14. ποιεῖν δυνάμεις] ποιεῖν διαμένειν h. διαμεῖναι u. Bekk. 16. δεῖ δὲ] διὰ δὲ u. Bekk. 17. σώζειν δύνασθαι] σώζεσθαι u. Bekk. 18. προσήκει] προσῆκε u. Bekk. 22. συνέβη] συμβαίνει u. Bekk. Ibid. τῶν κατὰ] τῶν περὶ u. Bekk. τῶν h. p 16. Ald. antep. δυναστευόντων] δυναστῶν u. Bekk. Ibid. πολλὰ μὲν] περὶ πολλὰ u. πολλὰ Bekk.

P. 761. 1. ἀπεστερήθη] ἀπεστέρηται u. Bekk. 3. δι' ἃ] διὸ u. Bekk. Ibid. δὴ κἂν] δὴ καὶ h. u. Bekk. 5. αὐτῶν Ald. 6. παρ' ἐκείνων] πρὸς ἐκείνους u. Bekk. 7. οὐ προθυμότερος ἦν, παραπλ. ἔμοιγε] ἀθυμότερος ἦν, παραπλ. ὡς ἐμοὶ u. Bekk. 8. οἱ πρ.] οἱ τὸ πρ. u. Bekk. 10. εἰς τὴν θάλ.] τὴν om. u. Bekk. 12. ἔδοξε ποιεῖν] ποιεῖ h. Bekk. ποίει u. ποιεῖν p 16. Ald. 13. λογιζόμενος] στοχαζόμενος u. Bekk. 15. λυσιτελὲς h. Ald. 16. τὸ πιστοὺς] τὸ om. u. Bekk. 19. τῶν ἀνθρώπων] τῶν ἀνδρῶν u. Bekk. 25. τοὔμπροσθεν] τοὔμπροσθε u. Bekk.

P. 762. 1. ἐκείνους γὰρ] ἐκείνους τε γὰρ u. Bekk. 4. οὐκ ἐφίξ. δ' αὐτὸν] ἐφίξ. δ' αὐτῶν οὐ u. Bekk. 7. πρόφασιν, ἣν] ἅττα σίνη, u. Bekk. 8. τὰ πολλὰ] τὰ om. h. u. Bekk. 9. ὅ τι] ὅ τι ἂν h. u. Bekk. 10. ἡμᾶς Ald. 12. ὧν τυγχάνει] ὧν ἂν τυγχάνῃ u. Bekk. 15. τυγχάνῃ] τυγχάνοι u. Bekk. 16. ὑπερεχούσης h. Ald. 17. καὶ εὐν.] καὶ τῆς εὐν. u. Bekk. Ibid. πρὸς ὑμᾶς] περὶ ὑμᾶς h. u. Ald. Bekk. 20. ἢ πρεσβ.] καὶ πρεσβ. u. Bekk.

Ε.

P. 763. Tit. ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΩΙ ΧΑΙΡΕΙΝ.] ΑΛΕΞΑΝΔΡΩΙ u. Bekk. 4. ἀγνοοῦντας] ἀναγνόντας u. Bekk. Ibid. μεταφρονεῖν Ald. 6. μοι] μου u. Bekk. 9. ἀφρόνως ποιῶν.] ποιῶν om. u. Bekk. 12. συνδ. οὐκ] συνδ. τε οὐκ u. Bekk. 14. οἵοις περ] ὥσπερ h. Ald. 18. οὐδὲ γὰρ συμφέρον οὐδὲ πρέπον τοῖς μᾶλλον τῶν u.

P. 764. 2. δοκεῖς] δοξάζεις u. Bekk. 3. τοῖς ἀρχ. προστ. καὶ οὐκ] τοῖς τ' ἀρχ. προστ. οὐκ u. Bekk. 4. ποιεῖν ἑκάστους, περί τε] πράττειν ἑκάστους, ἐπιστήσει, περὶ δὲ u. Bekk. 6. τιμῶν καὶ om. Ald. Steph. 7. οὖν ταῦτα] οὖν νῦν ταῦτα u. Bekk. Ibid. ἐλπίδα] ἐλπίδας u. Bekk. 8. ὡς ἂν] ὡς ἐὰν u. Bekk.

Ϛ.

P. 764. Tit. ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ ΤΟΙΣ ΙΑΣΟΝΟΣ ΠΑΙΣΙ ΧΑΙΡΕΙΝ.] ΤΟΙΣ ΙΑΣΟΝΟΣ ΠΑΙΣΙ. u. Bekk. 2. ἠρωτήσατε, εἰ π. ἀποδημῆσαί τε] ἐρωτήσαιτε, εἰ π. ἂν ἀποδημῆσαι u. Bekk. 4. Πολυάκους] Πολυάλκους u. Bekk. 5. ἀφικόμην h. Ibid. οἶδα γὰρ] ἦ γὰρ h. οἶμαι γὰρ u. Bekk. pen. ἔπειτα δ'] ἔπειθ' u. Bekk. Ibid. ἔτι Ald.

P. 765. 1. ἐπὶ] περὶ Wolf. 2. εἰκὸς, εἰ κ. π. ἄλλοσέ ποι] εἰκὸς ἦν, εἰ κ. π. ἄλλοθί που u. Bekk. 7. πῶς ἂν καὶ] καὶ h. εἰ καὶ u. Bekk. 11. ὅπως ἀμφ.] ὅπως ἂν ἀμφ. u. Bekk. 13. τοσαῦται] τοιαῦται h. u. Bekk. 14. περί γε] περὶ u. Bekk. 21. διαδεδειγμένων] διαδεδομένων h. u. Bekk. Ibid. οὐδ'] οὐκ u. Bekk. antep. ἧς οὐ χαλ.] οὐ om. u. Bekk.

P. 766. 7. δοκοῦσι] ποιοῦσι u. Bekk. 10. ἔργον ἐστὶν] ἔργον om. u. Bekk. 12. θαυμάζητε] θαυμάζετε u. Bekk. 13. τῶν — τύχοιμι] τῷ — ἐντύχοιμι u. Bekk. 14. ὅτι] εἰ h. u. Ald. Bekk. Ibid. ἐστὶ λέγειν] εἰς τὸν λόγον u. Bekk. 16. γ' ὑπ'] γ' om. u. Bekk. 18. ἐπιφαινόμενον — θρυλλουμένων] ἐπιφερόμενον — τεθρυλημένων u. Bekk. 24. φράζομεν περὶ] φράζωμεν ἐπὶ (ἐπὶ h. Ald.) u. φράζω μὲν ἐπὶ Bekk. antep. τὸ στοχεῖον] τὸ om. h. u. Bekk. ult. γὰρ om. Ald. Steph.

P. 767. 1. λογίζησθε] λογιῆσθε h. Ald. λογίσησθε u. Bekk. 3. ὀρεχθῆναι] ὀριγνηθῆναι u. Bekk. 4. πότερον τὰς] πότερον om. u. Bekk. 6. τότ' ἰδίᾳ] τότ' ἤδη u. Bekk. 7. συντείνωσι] συντενοῦσι u. Bekk. 8. γιγνομένας] γενομένας u. Bekk. 9. καὶ φιλοσοφοῦντες om. u. Bekk. 10. τῆς ψυχῆς Ald. 15. ἠρημένων] προῃρημένων u. Bekk. 16. ἀξιοίη] ἀξιώσεις u. Bekk. 17. σαφῶς διορισάμενον οὕτω με] ἤδη με h. p 16. u. Bekk. 19. ἀσφαλέστερος βίος] αἱρετώτερος ὁ βίος u. Bekk. 20. τυραννευόντων] τυραννιώντων h. τυραννιτῶν Ald. τυραννούντων u. Bekk. 21. ἡδίους νομίζω τὰς παρὰ τῶν μέγα φρονούντων ἢ τὰς παρὰ τῶν δουλευόντων] ἡδίους ἡγοῦμαι τὰς ἐν ταῖς πολιτείαις ἢ τὰς ἐν ταῖς μοναρχίαις u. Bekk. om. h. p 16. et in lacuna Ald. 26. ἀλλὰ παραλ.] ἀλλὰ πολλὰ παραλ. u. Bekk. ult. ταραχὰς καὶ τοὺς φόβους] καὶ τοὺς φόβους om. u. Bekk.

P. 768. 5. ὅσον ἀγ.] ὅσον μὲν ἀγ. u. Bekk. 7. σφᾶς κινδύνων ὄντας] σφᾶς αὐτοὺς οὕτως ὥστε τῶν μὲν κινδύνων εἶναι u. Bekk. 12. σκοποίην] ποιοίην h. u. Ald. Ibid. μὴ om. Ald. Steph. pen. οὖν om. h.

Z.

P. 768. Tit. ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ ΤΙΜΟΘΕΩΙ ΧΑΙΡΕΙΝ.] ΤΙΜΟΘΕΩΙ u. Bekk. ult. χρᾷ] χρῇ u. Bekk.

P. 769. 6. διηγούμενα] διηγγελμένα u. Bekk. 7. μεγίστην] μεγάλην u. Bekk. 11. φαίνονται h. Ald. 13. παρὰ] ἐπὶ Ald. Ibid. συμβὰν] συμβαῖνον u. Bekk. 15. ἐξ οὗ] ἐξ ὅτου u. Bekk. 18. εὐεργεσίας] ἐργασίας h. p 16. u. Bekk. 21. τυραννευόνταν u. 22. ἀσελγείας διάξ.] ἀσελγείας τὸν βίον διάξ. u. Bekk. 23. βελτ. καὶ φρον. ἀμυνοῦνται] βελτ. καὶ πλουσιωτάτους καὶ φρον. λυμανοῦνται u. Bekk. 26. τοὺς τὴν] τοὺς om. u. Bekk. antep. οὕτω πράως] οὕτω μὲν πράως u. Bekk. pen. οὐδένα] μηδένα u. Bekk. ult. τοιαύτης] τοσαύτης h. u. Bekk.

P. 770. 3. τοῖς ἄλλοις Ἑλλ.] ἄλλοις om. u. Bekk. 6. ἀναγκαίως ἔχει] ἀναγκαίως h. Ald. ἀναγκαῖον ἦν u. Bekk. 8. τε καὶ] τε om. u. Bekk. 11. οὖν om. h. 12. πολλῆς δυν.] μείζονος δυν. u. Bekk. 19. δὲ καὶ Κλ.] καὶ om. u. Bekk. 20. καλόν τε] καλὸν u. Bekk. 21. τοῦ τινὰς] τοῦτόν τινας h. τοῦ τῶν πολιτῶν τινὰς u. Bekk. 23. πολλὴν ἀσφ.] πολλὴν μὲν ἀσφ. u. Bekk. 24. φυγόντας] φεύγοντας h. u. Bekk. 26. τὰς τιμὰς om. Ald.

P. 771. 1. τῶν ἄλλων τῇ] τῶν ἄλλων om. u. Bekk. 4. ἂν] δ' ἂν u. Bekk. Ibid. ἐδέησέ] ἔδει u. Bekk. 5. γράψ. τὴν] γράψ. σοι τὴν u. Bekk. 6. ἂν μὴ κωλύῃ] ἂν μὴ κωλύσῃ u. Bekk. 9. ὑμῖν Ald. Ibid. τὰς αὐτὰς διατριβὰς γέγονα] τὰς διατριβὰς τὰς αὐτὰς γεγόναμεν u. Bekk. 10. καὶ τέχνῃ] καὶ τῇ τέχνῃ h. καὶ τῇ τέχνῃ πολλάκις u. Bekk. qui πολλάκις lin. seq. om. Ibid. αὐτοῦ codd. et edd. 13. χρῆσθαι] χρήσασθαι u. Bekk. 14. φανερὸς h. Ald. Ibid. καὶ δι' ἡμᾶς] δι' ἐμὲ h. καὶ δι' ἐμὲ u. Bekk. om. Ald. 19. κρατίστοις] βελτίστοις u. Bekk. 22. δὲ τὴν δύν.] τὴν om. h. u. Ald. Bekk. antep. γ' ἂν] γ' om. u. Bekk.

P. 772. ὡς] εἰς p 16. Ald. 2. καὶ εἴ του ἄλλου δέῃ παρ'] κἄν του δέῃ τῶν παρ' u. Bekk.

H.

P. 772. Tit. ΜΙΤΥΛΗΝΑΙΩΝ] ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΩΝ u. Bekk. 3. ἐπειδὴ — κατηγάγετε] ἐπειδὰν — καταγάγητε u. Bekk. 4. τούτων Ald. 6. ἄτοπος δόξω] ἄτοπος εἶναι δόξω h. u. Bekk. 13. περὶ μὲν] ὑπὲρ μὲν u. Bekk. 14. καὶ ὀχλ.] μηδ' ὀχλ. h. p 16. u. Bekk. 16. ἂν ὑμᾶς] ἂν om. h. u. Bekk.

P. 773. 2. ἐπιδείκνυτε] ἐπιδείκνυσθε h. u. Bekk. 3. τῶν χρημάτων] τῶν κτημάτων u. Bekk. 10. ἐν ταύτῃ] ἐν αὐτῇ u. Bekk. 13. ἐπί τῳ] περί γε h. Ald. περί τε p 16. περί τι u. Bekk. 14. καὶ μηδὲν προσήκοντας] κἂν μηδὲν προσήκωσι u. Bekk. 15. εὐδαιμονοῦντάς Ald. 16. αὐτῆς om. Steph. antep. αὐταῖς καλὴν συμβάλλεσθαι] αὐτῇ καλὴν συμβαλέσθαι u. Bekk. pen. δείγμασι] δείγματι h. u. Bekk. ult. τοῖς τοιούτοις] τούτοις u. Bekk.

P. 774. 1. ἂν προσήκειν] ἂν, προσήκει h. Ald. ἂν ὅτι προσήκει u. Bekk. 3. δεικνύειν δικαίως τυγχάνειν] δεικνύειν (om. Ald.) δικαίως ἂν τυγχάνειν Ald. Wolf. ἐπιδεικνύναι δικαίως ἂν τυγχάνοντας h. p. 16. u. Bekk. 5. μὲν τοῦ μὲν h. 6. ἀπέσχον] ἀπέστην h. u. Bekk. Ibid. ἔσχον h. 7. μὴν δέ γε παντ.] δέ γε om. u. Bekk. 8. προαιρουμένοις] προῃρημένοις u. Bekk. 9. ἀγωνιστὴς h. Ald. 14. διετελεῖτε] διατελεῖτε h. u. Bekk. 15. δ' ἂν εἰ h. 17. ἐτύγχανον χρείαν ἔχοντες] τυγχάνω δεόμενος cod. Vatic. 936. Bekk. 21. δοκοίητε] δοκεῖτε codd. Vatic. Bekk. Ibid. βεβουλεῦσθαι] βουλεύσεσθαι cod. Vatic. βουλεύσασθαι Bekk. 22. σκέψαισθε] σκέψεσθε h. u. Ald. Bekk. 23. γὰρ ἐμὲ] τοίνυν ἐμὲ cod. Vatic. Bekk.

P. 775. 3. θαυμάζητε] θαυμάσητε Bekk. Ibid. ῥᾳδίως οὕτω γράφω, καὶ περὶ μὲν τῶν ἄλλων ἁπάντων καὶ τῶν φιλτάτων τὴν ἐπιστολὴν πέπομφα.] προθυμότερον καὶ διὰ μακροτέρων τῶν ἄλλων γέγραφα τὴν ἐπιστολήν. cod. Vatic. Bekk. 6. φανερὸν ὅτι κ. μ. δ. ἀλλὰ] φανερὸν αὐτοῖς ὅτι κ. μ. δ. μηδὲ στρατηγῶσιν, ἀλλὰ cod. Vatic. Bekk. 8. ἕξουσιν ἐν τοῖς ἄλλοις] διάξουσιν ἐν τοῖς Ἕλλησιν cod. Vatic. Bekk. antep. δηλοῦν Ἀγήνορί τε] Ἀγήνορί τε δηλώσατε cod. Vatic. Bekk. ult. αὐτοὶ λίαν ἐπιθυμοῦσιν τυγχάνειν] αὐτοὶ λίαν ἐπιθυμοῦντες ἐτύγχανον h. ἐπεθύμουν cod. Vatic. Bekk.

Θ.

P. 775. Tit. ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ ΑΡΧΙΔΑΜΩΙ ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΙΩΝ ΒΑΣΙΛΕΙ.] ΑΡΧΙΔΑΜΩΙ. u. Bekk.

P. 776. 1. λίαν om. h. Ibid. ῥᾳδίως, sed in marg. ῥᾴδιος, p 11. 2. σε om. h. 6. τῶν λόγων h. 7. αἱρεῖν p 16. 10. ἂν δεῖ με π. ἐ. κομίζεσθαι h. 13. ἂν γενέσθαι h. 16. μόνως h. p 11. 18. καὶ τὴν χώραν ταύτην κατασχόντων om. h. 29. τῶν om. h. pen. ὅλης om. h. p 16. ὅλην p 11.

P. 777. 3. καὶ ἡγεμὼν p 11. 16. 8. τῶν om. h. p 16. Ibid. καὶ μὴ h. p 16. 14. κἀκείνῳ p 11. Ibid. ῥᾳδίως p 16. 17. μείζω] πλείω h. p 11. 16. 18. ὄντας om. h. p 11. 16. Ibid. ἀποδέχονται] ὑπολαμβάνουσι h. p 16. 21. ῥηθησομένων h. p 16. antep. περὶ om. h. p 11. 16. pen. ῥᾷστους] ἀχρήστους h. p 11. 16.

P. 778. 2. ἄλλους om. h. 7. αἰσχρῶς] ἀδίκως u. p 11. 16. Ibid. ἧς] καὶ h. p 16. 11. ἅπαντες h. p 11. 16. 13. τῷ secundum om. h. p 11. 14. περιορῶ μεν p 11. 16. 19. εἰς ἃς h. pen. τὰς δ' ἄλλως περὶ τ. σ. ἐχούσας h. p 11. 16.

P. 779. 2. ῥακίοις h. p 11. 16. 4. πολλῶν ἤδη χρόνων h. p 16. 5. προστῆναι p 11. 16. Ibid. ἀξιωθεισῶν h. 8. πάντα h. 11. θαυμασείας p 11. 16. 16. ἅπασι h. p 11. 16. 20. ἐβούλετο h. 23. ἑτέρων h. 25. δύνασθαι om. p 11. 16. ult. τις om. h. p 11. 16.

P. 780. 1. φιλονικίας u. Bekk. 4. μηδεμιᾶς p 11. 16. Ibid. παιδεύσεως h. 6. τὰ ἐμὰ h. p 16. 7. μέλλειν p 11. 17. προσήκει h. p 16. 18. ποιούμενον p 16. 19. τυχὴν p 11. Ibid. ὑπ' h. 20. τοὺς ἄλλους Ἑλλ. p 11. u. Ibid. αὐτοῖς ἐξ αὐτῶν h. αὐτοῖς ἐξ αὐτῶν p 11. αὐτοὺς ἐξ αὐτῶν p 16. Ibid. ἐκλέγεσθαι h. 21. ἂν om. p 11. 24. ἀνθ'] ἐξ h. p 11. om. p 16. pen. ἀξιώσειεν h.

P. 781. 5. δὲ primum om. h. 9. ὅπως τε τοὺς h. p 16. 10. ἀπαλλάξῃς h. p 11. 26. et A. C. L. 12. πλέον p 11. 16. pen. πᾶσιν h. p 11. 16. Ibid. ἤδη om. h. p 11. 16. ult. ἐστίν om. h. p 11. 16.

I.

P. 782. 2. τὴν om. Ald. 4. τοῦτο καὶ κοῦφον δοξ. m 2. Ibid. τοσοῦτο m 2. 7. ἠνάγκασε m 2. 8. ἀναχωρεῖν m 1. Ibid. παρεσκεύασεν m 2. ult. προπίπτουσαν Wolf.

INDEX GRÆCITATIS

ISOCRATEÆ

A LANGIO CONSCRIPTUS.

AD PAGINAS ET VERSUS EDIT. NOV.

A.

B.

Γ.

Δ.

P.

Σ.

T.

Υ.

Φ.

Ψ.

X.

Ω.

INDEX GRÆCITATIS
AD ISOCRATIS PANEGYRICAM
A SPOHNIO CONSCRIPTUS.

AD CAPITA SEU SECTIONES EDIT. NOSTRÆ.

A.

ἀπακριβοῦν τὸν λόγον. orationem diligenter elaborare. 2.
ἀπαλλάττειν τινά τινος. 1. 3. 10. 45. 51.
ἀπαντᾷν πρός τινα. 24. 25.
ἀπαρχαὶ τοῦ σίτου. 7.
ἀπειπεῖν τοῖς σώμασι. succumbere. 26.
ἄπειρος τῆς χώρας. qui non novit situm et indolem loci, ignarus, imperitus regionis. 40.
ἁπλοῦς λόγος. perspicua, plana oratio. 46.
ἁπλῶς εἰπεῖν. clare dicere, ita ut facile intelligi possit. 2. 41. ἁπλῶς ἔχειν. simplicem, imperitum esse. 2.
ἀπὸ originem indicat. 22. ἀφ' ἡμῶν. a nostris temporibus, inde ex quo nos, populares nostri et majores, constitueramus. 9. ἀπό τινος ὁμονοεῖν περί τινος. 22.
ἀποβαίνειν. e navibus. 24.
ἀποδείκνυμι. 23.
ἀποικεῖν ἐκ πόλεως τινός. in coloniam abire. 34.
ἀποκλίνειν ἐπὶ τύχην τινός. sequi fortunam alicujus. 43. Mor.
ἀπολαύειν τινός. 1. 11. ἔκ τινος. 46.
ἀπολείπειν. vincere. 12. 13.
ἀπόλλυσθαι ἀνόμως. 44. δι' ἀναρχίαν. 10.
ἀπονέμειν τιμήν τινι. 1. 47.
ἀπορεῖν τοῖς παροῦσι πράγμασι. 40.
ἀργός. de terra non culta. 36.
ἀργυρώνητος. servus. 34. Hesych. οἰκέτης ἀργυρίου ἀγοραστός. Mor.
ἀρετή. 23. ἀ. ἀνυπέρβλητος. 20. de terra. 31. cfr. Viger. p. 79. ed. Herm. sec. ἀρετὰς ἐπιδείξασθαι. c. 24. τὰς ἀ. ἄλλων ὑπερβεβηκότες. 23.
ἀριστεῖα. præmia præclare factorum et victoriæ, ut Dion. Hal. p. 631. aut plenius p. 570. τὰς ἀριστείας τιμὰς ἀποδιδόναι. Hinc ἀξιοῦσθαι ἀριστείων. accipere præmia præclare factorum et præcipuæ fortitudinis. atque adeo (ut hoc loco, sine notione doni, de quo non constat) judicari principem. 20. 28. Mor.
ἀριστεύειν. 50.
ἀριστίνδην ἐπιλελεγμένοι. sic delecti, ut optimus quisque delectus sit, optimorum delectu facto. 40. Sic Polyb. 6. 8. κατ' ἐκλογὴν κεκριμένοι (i. e. ἐπιλελεγμένοι) ἀριστίνδην. Proprie ἀριστίνδην est, eundo per optimos. v. Albert. ad Hesych. in h. v. Mor. cfr. Viger. p. 373. ed. Hermann. II. Lex. rhetor. soph. in Bekkeri Anecd. gr. Vol. I. p. 444.
ἁρμοστής. 33. Lex. rhetor. sophist. in Anecdot. Bekker. Vol. I. p. 206. et p. 445.
ἁρπαγαὶ χρημάτων. 32.
ἄρτι. 47.
ἀρχαῖος. 41: ἀρχαίως εἰπεῖν. 1.
ἄρχειν τῆς θαλάττης. 3.
ἀρχὴ] τῆς ἀ. ἐκβάλλεσθαι. 19. τῆς θαλάττης τὴν ἀ. καταλαμβάνειν. 20. 33. sensu duplici, priore (ἡγεμονίαν) principatum, posteriore initium denotat. αἱ ἀρχαί. magistratus. 30.
ἀρχηγὸς ἀγαθῶν. 16.
ἀρχικός. imperiosus. 18.
ἀρχικώτατος et ἀρχαϊκώτατος confus. 18.
αὐτάρκης χώρα. idonea, sufficiens. 11.
αὐτός ὥσπερ. 4. αὐτός τινι. idem cum aliquo. 23.
αὐτόχειρ ἄλλου τινός. 32. πράγματός τινος ibid. de vario hujus v. significatu ibid. sq.
αὐτόχθονες. indigenæ, non advenæ. 4. ut c. 16. αὐτόχθονες et ἔπηλυδες opponuntur. Suidas: Αὐτόχθονες οἱ Ἀθηναῖοι ἢ ἐπεὶ τὴν χθόνα ἀργὴν οὖσαν πρῶτον εἰργάσαντο· ἢ διὰ τὸ μὴ εἶναι αὐτοὺς ἐπήλυδας. Quum olim non constaret satis, unde Atticam incolentes venissent, eoque commigrassent, indigenas se censuerunt. Hinc fabella de natis e terra hominibus conficta. Mor.
ἀφικνεῖσθαι] ἀφικνουμένης. 6. vulgarem lectionem confirmat Archidam. 26. 12.
ἀφίστημι] ἀποστῆσαί τινος. 23.

B.

βασιλεύς. rex Persarum. 26. 34. 37. 38. 39. 40. 43. 47. ὁ β. 40. ter. 48. βασιλεὺς ὁ μέγας. 34.
βίος. 9.
βοηθεῖν ἐπὶ τόπον τινά. auxilio venire in locum. 24. Mor. β. συμφοραῖς. 15. τύχαις, ibid.

Γ.

γὰρ] post σημεῖον δὲ, τεκμήριον δὲ, et sim. 19.
γίγνεσθαι] γίγνεταί τινι θεάσασθαι. 12. γενέσθαι ἐπί τινι. 15. vid. ἐπί.
γιγνώσκειν ὀρθῶς περί τινος. 38.
γνησίως ponitur, ut genuini filii spuriis et insititiis opponuntur. 4. Aristid. Panathen. p. 11. καθαρὰ εὐγένεια de hac ipsa re. Mor.
γνώμην ἔχειν πρός τινα. 22. διὰ μιᾶς εἶναι γ. 38.
γραφή. accusatio. 32.
γυμνικοὶ ἀγῶνες. 1.

Δ.

Dativus cum partic. passiv. αὐτοῖς προειργασμένα. 26. ab ipsis. vid. πράττω.
δασμολογεῖν. tributa exigere. 34. 36.
δὲ] duplex δέ. 27. 47.
δείκνυμι] δέδεικται. exemplis et usu demonstratum est, constat. 43. sic etiam H. Wolfius. Mor.
δεινὸς ἀγών. 14. στρατηγός. 41. δεινόν. 22. 32. 44. πάθος. 44. δ. πάσχειν. 28. vid. Perizon. ad Ælian. V. H. I. 1. Mor.
δεῖσθαι βίου. 9. Panath. 68. χρημάτων. 11.
δεκαδαρχίαι. 32.
διὰ μακροτέρων. fusius. 30. δ. μιᾶς γνώμης γένεσθαι. consentire. 38. δ. πολιτειῶν οἰκεῖν τὰς πόλεις. 2. δ. κατασκευῆς ζῆν. 5. δ. χρόνου. 12.

διαιρεῖν ἡγεμονίας. 2.
διακινδυνεύειν πρός τινα. 18.
διακεῖσθαι ἀνάνδρως. 49.
διακριβοῦσθαι περί τινος. aliquid diligenter examinare. 3. cf. epist. ad Iasonis liberos. 3. Mor.
διαλαμβάνειν. 2.
διαλείπειν. 19.
διαλλαγὴ πρός τινα. finis inimicitiæ. 26. 36. Nempe ellipsis est διαλλαγὴ τῆς ἔχθρας Dion. Hal. A. p. 205. v. 33. Mor.
διαλλάττειν τινάς. 2. διαλλάττεσθαι πρός τινα. 41.
διαλύειν. infectum reddere, abolere. 32. 47. πόλεμον. bello finem facere. 15. ταραχάς. seditiones opprimere. 37. διαλύεσθαι passivum, de exercitu qui domum discedit. 39. cfr. Xenoph. Hist. Gr. II. 3. 3. Thucyd. p. 383. Mor. διαλύειν ἑταιρίας. 46.
διαμαρτάνειν τῆς ἐπιβουλῆς. non perficere quod machinatus eras. 40. Mor.
διαμένειν ἐν ἤθεσι. 41.
διανέμειν τισὶ τάλαντα. 41.
διάνοια. 13. 36. διάνοιαι. 23.
διαπεραίνειν τι. 45.
διαπράττω] διαπέπρακται. perfecit. 39. vid. πράττω.
διατειχίζειν. 26.
διατιθέναι. 1. 11. 32. 33. 34. διατεθῆναι εὐμενῶς πρός τινα ἔκ τινος. bene velle alicui ob etc. 6.
διαφεύγειν] οὐδὲν ἀδίκημα διέφυγεν αὐτούς. nullam injuriam prætermiserunt. 32. Mor.
διαφθείρεσθαι. perire. 19. 26. διεφθαρμένος τὴν φύσιν. corruptis, perditis moribus. 41.
διεξέρχεσθαί τι. 1. 2. 32. 40. 42. στάδια. 24.
διεξιέναι. 38.
διέρχεσθαί τι. 5. περί τινος. 18.
δίκαιον παράδειγμα. idoneum. 40. κοινὸν τὸ δ. ποιήσασθαι. 47.
διοικεῖν καλῶς περὶ τῶν ἄλλων. 10. τὰ τῶν συμμάχων. 29. τὰ τῶν Ἑλλήνων. 34.
διοίκησιν κατασκευάζειν. institutionem civitatis describere, reipublicæ formam constituere. 11.
διορίζειν τὸν πόλεμον εἰς τὴν ἤπειρον. 46.
δοριάλωτος. de urbibus. 47.
δουλεία. 27. 34.
δουλεύειν. 16. 31. 34. 35.
δύναμις. exercitus. 23. 24. 26.
δυναστεία eadem quæ ἡγεμονία. 3. 17. 30. δυναστεῖαι. 10. 18. 22. 30.
δυναστεύειν. 47. ἐν ταῖς πόλεσι. 22. 45.
δυσπολέμητος. quam bello petere et vincere difficile est. 38. orat. ad Phil. ἡ βασιλέως δύναμις ἄμαχος. Mor.
δωρεά. præmium virtutis.

E.

ἐάω] sino. εἰάθησαν. permissum est iis. 27. ut ἐπιστεύθησαν, creditum iis est, δασμολογοῦνται, exiguntur ab iis tributa, aut lat. jussi sunt. Mor.
ἐγγὺς ὢν τινος. non multum diversus ab aliquo. 2. Mor.
ἐγκαθιστάναι. 43.
ἐγκαλεῖν. 10. τινί. 47.
ἔγκλημα. accusatio, querela, quæ fit belli causa. 19. Mor.
ἕδος] ἕδη τῶν θεῶν. 41.
εἰκῇ. frustra. 37.
εἰκότως. probabiliter. 38, 41.
εἱλωτεύειν. 36.
εἰπεῖν ἁπλῶς. 2. ἀξίως τινός. 2. ἀρχαίως. 1.
εἴργεσθαι τῶν ἱερῶν. 42.
εἰρήνην ἄγειν. 46, εἰ. πρυτανεύειν. 34.
εἷς] εἰς ἓν ἀθροίζω. 12.
εἰσηγεῖσθαι. suadere, proponere consilium. 45. Hesychius: εἰσηγοῦμαι· συμβουλεύω, παραινῶ, διδάσκω, νουθετῶ. Mor.
εἶτα. 32.
ἐκ πόλεως τινὸς ἀποικεῖν. colonos esse ejus. 34. ἔκ τινος πλούτους καταστήσασθαι. 48. ἐκ τούτου τοῦ τρόπου. 19. ἐξ ἅπαντος τρ. 26. cfr. Plataic. c. 11. ἐκ τῶν θεῶν γεγονότες. 23. ἐκ τοῦ φανεροῦ. 40. ἐξ ὧν. 22.
ἔκγονοι. 16.
ἐκδιδόναι. 34. 44. 47.
ἔκδοτον ποιεῖν. c. 34.
ἐκείνως. illo modo. 48. Mor.
ἐκλύεσθαι. 41.
ἐκποδών. 46.
ἐκπολιορκεῖν. 39.
ἐλαττοῦν. 47.
ἐλπίδες. 26. ἐλπίδων ψευσθῆναι. 15. ἐλπίδας ἔχειν περί τινος. 6.
ἐμμένειν συνθήκαις. 22.
ἐμποδών. 3.
ἐμποιεῖν πόλεμόν τινι. 44.
ἐμπόριον. 11.
ἐν κατασκευῇ κατοικεῖν. 5. ἐν νόμοις ποιήσασθαι τὰς κρίσεις. 10. Thucyd. p. 51. Mor. ἐν νόμοις παιδεύειν. 23. ἐν μέσῳ τῆς Ἑλλάδος. 11. ἐν ἀλλοτρίαις ψυχαῖς κινδυνεύειν. 24. ἐν ἀλλήλοις στασιάζειν. 30.
ἔνδεια τῶν καθ' ἡμέραν. 9. 43.
ἐνθένδε] ὁ ἐ. πόλεμος. 46.
ἐντὸς Ἅλυος. 40. ἐ. τείχους. 33. Φασήλιδος. ibid.
ἐξαίρετος. 26. exemptus reliquo cumulo. v. c. prædæ. Hom. Il. α. 369. Virg. Æn. IX. 271. Hinc eximius, præcipuus, ut h. l. Mor.
ἔξεστι] ἐξόν. quum liceat. 26. 37. 43. 48.
ἐξετάζεσθαι. 41. Mus. Att. I. 1. 177.
ἐξίστημι] ἐξεστηκὼς τῶν πολιτικῶν, de oratoribus. remotus a republica, privatus. 45. Paullo aliter Demosth. de Cor. c. 96. ἀποστὰς τῆς πολιτείας. qui olim gu-

Z.

H.

Θ.

I.

K.

Λ.

INDEX HISTORICUS

AD ISOCRATEM.

A.

J.

L.

M.

N.

O.

P.

R.

S.

T.

X.

Z.

INDEX GEOGRAPHICUS
AD ISOCRATEM.

Consensus paginarum et versuum Editionis nostræ cum sectionibus Editionis Bekkeranæ in oratione de Permutatione.

	Bekk.		Bekk.		Bekk.		Bekk.
598. 1	1	615. 11	58	626. 17	115	638. 17	172
601. 1	2	17	59	24	116	25	173
602. 5	3	22	60	28	117	29	174
ult.	4	26	61	627. 5	118		175
603. 5	5	pen.	62	15	119	639. 8	176
11	6	616. 6	63	21	120	16	177
20	7	13	64	25	121	22	178
ult.	8	16	65	pen.	122	640. 2	179
604. 6	9	22	66	628. 7	123	11	180
16	10	617. 1	67	17	124	15	181
20	11	10	68	24	125	22	182
pen.	12	15	69	29	126	26	183
605. 6	13	21	70	629. 4	127	34	184
15	14	30	71	12	128	641. 1	185
21	15	pen.	72	18	129	8	186
antep.	16	618. 13	73	26	130	13	187
606. 3	17	19	74	30	131	22	188
10	18	23	75	630. 1	132	29	189
20	19	31	76	7	133	34	190
antep.	20	619. 3	77	12	134	642. 3	191
607. 6	21	10	78	17	135	8	192
12	22	19	79	24	136	13	193
17	23	24	80	30	137	20	194
pen.	24	ult.	81	631. 3	138	26	195
608. 8	25	620. 8	82	13	139	ult.	196
15	26	12	83	20	140	643. 5	197
20	27	21	84	28	141	13	198
24	28	26	85	632. 5	142	21	199
609. 1	29	33	86	11	143	25	200
4	30	621. 2	87	19	144	644. 3	201
10	31	6	88	29	145	9	202
14	32	13	89	633. 1	146	13	203
23	33	23	90	8	147	25	204
610. 4	34	29	91	15	148	31	205
10	35	ult.	92	21	149	645. 5	206
15	36	622. 7	93	28	150	17	207
23	37	12	94	634. 2	151	20	208
antep.	38	18	95	6	152	26	209
611. 4	39	25	96	14	153	30	210
11	40	30	97	21	154	pen.	211
16	41	623. 1	98	25	155	646. 8	212
22	42	7	99	635. 5	156	13	213
antep.	43	13	100	13	157	18	214
612. 5	44	18	101	17	158	24	215
14	45	23	102	23	159	31	216
19	46	29	103	ult.	160	pen.	217
25	47	624. 3	104	636. 7	161	647. 4	218
613. 3	48	6	105	13	162	11	219
12	49	11	106	20	163	16	220
18	50	18	107	27	164	21	221
ult.	51	27	108	ult.	165	26	222
614. 7	52	625. 4	109	637. 8	166	32	223
13	53	10	110	14	167	648. 1	224
19	54	19	111	21	168	6	225
27	55	27	112	26	169	12	226
antep.	56	626. 1	113	638. 3	170	18	227
615. 3	57	11	114	9	171	23	228

	Bekk.		Bekk.		Bekk.		Bekk.
648. 27	229	654. 7	259	659. ult.	289	665. 27	319
ult.	230	11	260	660. 7	290	antep.	320
649. 8	231	15	261	14	291	666. 3	321
13	232	21	262	21	292	8	322
19	233	26	263	26	293	13	323
25	234	31	264	ult.	294	21	324
30	235	655. 2	265	661. 5	295	26	325
650. 1	236	10	266	11	296	ult.	326
6	237	16	267	18	297	667. 5	327
12	238	26	268	28	298	8	328
19	239	656. 6	269	ult.	299	16	329
24	240	12	270	662. 7	300	22	330
29	241	21	271	13	301	28	331
651. 3	242	26	272	19	302	pen.	332
11	243	657. 1	273	25	303	668. 4	333
17	244	5	274	pen.	304	10	334
22	245	11	275	663. 7	305	17	335
26	246	19	276	13	306	21	336
32	247	25	277	20	307	pen.	337
ult.	248	30	278	26	308	669. 5	338
652. 5	249	pen.	279	664. 1	309	12	339
11	250	658. 4	280	7	310	19	340
17	251	9	281	14	311	670. 1	341
25	252	15	282	21	312	9	342
pen.	253	22	283	26	313	16	343
653. 8	254	26	284	antep.	314	23	344
12	255	ult.	285	665. 3	315	pen.	345
18	256	659. 6	286	9	316	671. 4	346
24	257	11	287	15	317	9	347
ult.	258	18	288	20	318		

ADDENDA ET CORRIGENDA.

P. 97. in Var. Lect. infra Textum corr. ὀργῇ — p. 106. 5. dele τῶν — p. 112. 2. corr. ἢ χαλκὸν ἢ χρυσὸν, Coraes, casu nescio an industria, ἢ χαλκὸν omisit, meque in errorem duxit — p. 115. in Var. Lect. infra Textum corr. καθόλου — p. 144. in Var. Lect. infra Textum corr. καὶ τοῦ βασ. A. — p. 150. in Var. Lect. infra Textum corr. [1]ἂν βουλεύσαισθε π. α. — p. 189. in Var. Lect. infra Textum corr. [6]παρορᾶν A. L. — p. 209. in Var. Lect. infra Textum corr. [5]ἐποιοῦμεν L. — p. 223. 5. corr. πόλεις — p. 234. 5. corr. [3]τἀρχαῖα — p. 246. 4. corr. κατακτήσασθαι — p. 262. 6. corr. σοι [2]τοιοῦτον — p. 286. 16. corr. τῶν — p. 289. in Var. Lect. infra Textum corr. [5]παρὰ om. A. L. — p. 299. in Var. Lect. infra Textum corr. κινδύνοις — p. 302. 10. corr. δὲ — p. 303. 12. corr. ποιεῖσθαι τὴν — p. 309. 17. corr. ἐπάγουσιν — p. 314. 23. corr. ἔκ τε — p. 317. in Var. Lect. infra Textum corr. [4]παρακατοικήσωμεν — p. 369. 3. corr. ἐν [3]μόνοις — p. 382. in Var. Lect. infra Textum corr. νουνεχόντως — p. 412. 22. corr. κελεύουσιν — p. 434. 17. corr. [6]τῶν κακῶν τῶν — p. 446. in Var. Lect. infra Textum corr. μείζων — p. 453. 21. corr. μέν γε — p. 458. 1. corr. ἀπ. τῆς Ἑλλ. — p. 472. 1. corr. τήν τε Σκίρωνος καὶ — p. 529. in Var. Lect. infra Textum corr. [10]ἀμφότεροι — p. 532. 23. corr. ὧν — p. 539. 15. corr. αὐτὰς — p. 546. 3. corr. τραγῳδοδιδασκάλων — p. 552. antep. corr. αὐτῶν — p. 562. 3. corr. ὧνπερ — p. 572. 20. corr. μᾶλλόν — p. 582. 4. corr. ἂν καὶ δικ. — p. 685. in Var. Lect. infra Textum corr. [9]ἐπράττετε A. L. πράττετε C. — p. 698. 7. corr. ὦ ἄνδρες — p. 701. 24. corr. συγγράψας — p. 733. in Var. Lect. infra Textum add. [11]καὶ πολλοῦ A. C. L. — p. 746. 1. corr. ἀπάξειν — p. 751. in Var. Lect. infra Textum corr. ἐπιχειρῇ — p. 754. 23. corr. ἀποφαίνωσι — p. 757. 2. corr. [2]πόλει καὶ — p. 766. in Var. Lect. infra Textum corr. [12]μέρεσι — p. 769. in Var. Lect. infra Textum corr. διηγούμενα.

FINIS.

Londini imprimebat J. F. Dove in area quæ est Divi Joannis.